ΛΕΞΙΚΟΝ
ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΟΝ
(ΚΑΙ ΓΑΛΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟΝ)

ΤΗΣ

ΛΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

(ΗΤΟΙ ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΩΔΟΥΣ)

ΥΠΟ

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΗΠΙΤΗ

ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΟΥ

ΤΟΜΟΣ Β'

DICTIONNAIRE
GREC-FRANÇAIS
ET
FRANÇAIS-GREC

PAR

ANTOINE TH. HÉPITÈS

LIEUTENANT-COLONEL

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Α. ΠΕΤΡΑΚΟΥ

1909

ΛΕΞΙΚΟΝ ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΟΝ

K

Κ, κ [κάππα] τό, cappa, n. m. ἄκλιτ. δέκατον γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, dixième lettre de l'alphabet grec. § [ἀριθ.] τὸ κ' σημαίνει τὸ 20, εἴκοσι, vingt ; τὸ ‚κ ‚Κ ὅταν ἔχῃ τὸν τόνον ἀριστερὰ κάτωθεν σημαίνει 20000, vingt mille. ‖ Ἐν Κεφαλληνίᾳ τὸ κ τὸ μεταχειρίζονται εἰς πολλὰς λέξεις ἀντὶ τοῦ χ· ἄρκοντας ἀντὶ ἄρχοντας· ἀρκινάω ἀντὶ ἀρχινάω κτλ. Ἡ παράληψις αὕτη τῆς δασύτητος ἦτον ἰδία τῶν Ἰώνων.

κάβα, ἡ· [ξεν.] τὸ ὑπόγειον, cave, n. f. § [ναυτ.] βλ. κιβωτίδιον ποτῶν· § κάβα, cave, n. f. τὸ ὡς ἀρχικὸν κεφάλαιον κατατιθέμενον χρηματικὸν ποσὸν εἴς τινα παιχνίδια καὶ ἰδίως εἰς τὸ πόκερ.

καβάκι, τό· κοινὴ ὀνομασία τῆς **αἰγείρου**, ἤτοι τῆς λεύκης τῆς μελαίνης, peuplier noir. βλ. **αἴγειρος.**

καβάλα, ἡ· [δημ.] ἡ ἱππασία, équitation, n. f. βλ. **ἱππασία·** § [ἐπίρ.] ἐφ' ἵππου, à cheval ; [συνεκδ.] καβαλικευτά, ἱππαστί, à califourchon ; ‖ ἐβγῆκε καβάλα, il est sorti à cheval ‖ τὸν ἐπῆρε καβάλα, il le prit sur son dos ; ‖ τὸ ἠγόρασε καβάλα [φρ. μεταφ.] il l'a acheté sans y regarder de près ; [οἰκ.] il l'a acheté à boulevue.

καβαλάρης, ὁ· [δημ. ξεν.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ ἔφιππος, ἱππεύς, cavalier, n. m. βλ. **ἱππεύς.** § — τῶν ἐγχόρδων ὀργάνων, βλ. **μαγάς,** chevalet [de violon, etc], τὸ σανιδάκι τοῦ βιολίου (τετραχόρδου), τῆς βαρβίτου, καὶ τῶν παρομοίων ὀργάνων, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀκουμβοῦν αἱ χορδαί. § **καβαλάρης,** chevalet ; βλ. **χορδότονον.** § **καβαλάρης,** ὁ· [διάλ. Κύμης καὶ Ἠπείρου] τὸ ὑψηλότερον μέρος τῆς σκεπῆς τῆς οἰκίας, ἡ κορυφή, ὁ **κορφιᾶς.**

καβαλαρία, ας. ἡ· [δημ. ξεν.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ **ἱππικοῦ,** cavalerie, n. f. βλ. λέξιν. § ἡ ἱππευτικὴ συνοδία, cavalcade, n. f. βλ. λέξιν.

καβαλαριά, ἡ· [δημ.] ἢ **καβαλεροῦ,** [φυτολ.] sainfoin, n. m. κοιναὶ ὀνομασίαι διαφόρων φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν χολοβοάνθων, ἰδίως δὲ τῶν χρησίμων εἰς χορτονομήν, οἷα εἶνε τὰ εἴδη βίκος, λωτός, τριφύλλι καὶ τὰ τοιαῦτα.

καβαλέτον, ου, τό· [δημ. ξεν.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ ὀκρίβαντος, chevalet, n. m. βλέπε ὀκρίβας, βάσταξ.

καβαλιέρος, ου, ὁ· [δημ. ξεν.] ὁ κύριος ὁ συνοδεύων μίαν κυρίαν, ἢ συγχορεύων μετ' αὐτῆς, cavalier [qui accompagne une dame, ou qui danse avec] ; ὅθεν καὶ ὁ συγχορευτής, danseur, n. m.

καβαλαρόνω, [διάλ. Ἠπείρου] ἀναβαίνω εἰς τὸν καβαλάρη τῆς οἰκίας ἤτοι εἰς τὸ ἐν τῷ μέσῳ ὕψωμα τῆς στέγης· βλ. **καβαλάρης.**

καβαλίκευμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ καβαλικεύειν (ἱππεύειν), action de monter à cheval ; ἡ ἱππασία, équitation, n. f.

καβαλικευτά, [δημ. ἐπίρ.] **ἱππαστί,** à cheval ; ὁ εἷς ἐπὶ τοῦ ἄλλου, l'un sur l'autre ; ἱππαστί, διασκελιστί, à califourchon ; βλ. καὶ **περιβάδην.**

καβαλικεύω, μέλ. εύσω. [δημ.] ἀναβαίνω τὸν ἵππον, monter à cheval ; βλ. **ἱππάζομαι·** τίθεμαι διασκελιστὶ ἐπί τινος, se mettre à califourchon ; ‖ καβαλικεύω χωρὶς σέλλαν, monter un cheval à poil (à nu, à cru). § [ἐπὶ ζώων] monter, couvrir ; τὸ ἀρσενικὸν ζῶον καβαλικεύει τὸ θηλυκόν· βλ. **ἀναβαίνω, ὀχεύω.** § [μεταφ.] ἐπιβάλλομαι ἐπί τινος, τὸν ὑπερσκελίζω, prendre le dessus, dominer ; ἄγω καὶ φέρω τινά, mener ; ‖ δὲν ἀφίνει νὰ τὸν καβαλικεύουν, il ne se laisse pas dominer.

καβαλίνα, ας, ἡ· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τῆς κόπρου (κοπριᾶς) τοῦ ἵππου (ὄνου, ἡμιόνου), crottin [de cheval, d'âne, de mulet].

καβαλιστικός, κτλ. βλ. **καββαλιστικός.**

καβάλλα, ἡ· [δημ.] βλ. **καβάλα.**

καβάλος, ου, ὁ (τοῦ πανταλονιοῦ) [**δημ.**] ἢ τὸ χήλωμα (τῆς περισκελίδος), **enfourchure,**

n. f. d'un pantalon, τὸ κάτωθεν μέρος τῆς ἑνώσεως τῶν δύο σκελῶν τῆς περισκελίδος.

καβαλῶ, μέλ. ήσω· [δημ.] βλ. καβαλικεύω.

καβαντζάρω, [δημ. ξεν.] doubler (un cap etc.); βλ. **κάμπτω** καὶ **παραλάττω.** § [μεταφ.] ὑπερβαίνω (δυσκολίαν τινά), surmonter (une difficulté); ὑπεκ(δια)φεύγω (κίνδυνον), échapper (à un danger).

καβάσης, η, ὁ· cavache, n. m. καβάσιδες ἢ γιασαξίδες καλοῦνται οἱ ἔνοπλοι ἀκόλουθοι τῶν παρὰ ταῖς μὴ χριστιανικαῖς χώραις πρέσβεων καὶ προξένων.

καβάτα, ας, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] = ἀγγεῖον ξύλινον σκαφοειδὲς ἀρκετὰ βαθύ, τόσον ὥστε μὲ ἕτερον ὅμοιόν του θ' ἀπετέλει σφαῖραν ἐλλειψοειδῆ, ἡ **γαβάθα** (λατ. cavus, cavata).

καβατίνα, ας, ἡ· [ξεν.] cavatine, n. f. βραχυτέρα τις μορφὴ **ἀρίας** (aria) ἐν τῷ μελοδράματι, συνήθως ἠπιωτέρου, ἧττον παθητικοῦ καὶ μελῳδικωτάτου χαρακτῆρος.

κάββαλα, ης, ἡ· cabale, n. f ἀπόκρυφος παράδοσις, ἰδίως ἡ περὶ τῆς μυστικῆς καὶ ἀλληγορικῆς ἑρμηνείας τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς παράδοσις παρ' Ἑβραίοις. § ἐπιστήμη, τέχνη τοῦ συγκοινωνεῖν μετὰ τῶν ὑπερφυσικῶν πνευμάτων. § χάραξις σημείων μυστικῶν καὶ ἀλληγορικῶν καὶ ἐν γένει ἡ μυστικὴ μαγεία παρ' Ἑβραίοις, ἡ σολομωνική.

καββαλίζω, μέλ. ίσω· cabaliser, μετέρχομαι τὴν μαγείαν κάββαλαν.

καββαλισμός, οῦ, ὁ· cabalisme, n. m. αἴσθημα τοῦ ὀπαδοῦ τῆς καββάλης, sentiment de celui qui suit la cabale.

καββαλιστής, οῦ, ὁ· cabaliste, n. m. μύστης σοφὸς περὶ τὴν ἑβραϊκὴν κάββαλαν ἢ τὴν μυστικὴν καὶ ἀλληγορικὴν ἑρμηνείαν τῆς παλαιᾶς διαθήκης. § ἐπίσης ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν μυστικὴν μαγείαν τῶν Ἑβραίων, τὴν σολομωνικήν.

καββαλιστικός, ή, όν· cabalistique, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν **κάββαλαν** τῶν Ἑβραίων ἢ ὁ τῆς ὁμωνύμου μυστικῆς μαγείας, τῆς σολομωνικῆς λεγομένης. § κατ' ἐπέκτασιν ὁ μυστικὸς καὶ ἀλληγορικός· ‖ λόγος, σημεῖα καββαλιστικά, paroles, signes cabalistiques.

καββαλιστικῶς, [ἐπίρ.] cabalistiquement, adj. κατὰ τρόπον καββαλιστικόν, d'une façon cabalistique; π. χ. des caractères cabalistiquement tracés.

καβγᾶς, ὁ· [δημ.] βλ. καυγᾶς, ἡ ἔρις.

καβγατζῆς, οῦ, ἰδικο, [δημ.] βλ. φιλόνεικος.

καβέα, ας, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] μέρος ὅπου ὑπάρχει τι σωρηδὸν καὶ ἀτάκτως· 2) σωρός· παρὰ τὸ λατ. cavea.

καβίλια, ας, ἡ· [δημ. ξεν.] cheville (de bois), σφήν, πασσαλίσκος πρὸς ἔμφραξιν ὀπῶν, τὸ ξυλοκάρφι, ξύλινος γόμφος· βλ. **γόμφος.** § [ναυτ.] ὁ **συμπλοκεύς,** épissoir; βλ. λέξιν. § [ναυτ.] καβίλια σχοινιοῦ, queue de rat; βλ. **μύουρον.**

καβολάργανο, τό· [δημ. ναυτ.] βλ. **περίτροχον.**

κάβος, ου, ὁ· [ξεν.] cap, n. m. promontoire, n. m. βλ. **ἄκρα** καὶ **ἀκρωτήριον.** § [δημ. ναυτ.] ἡ ἄκρα τοῦ συσπάστου ἢ τοῦ πολυσπάστου, bout [de palan]; καὶ ἐνίοτε ἀναδέτης, raban, n. m. κάβος σχοινίου διὰ μποτσάρισμα, βλ. **ἀναδέτης.** § [μεταφ.] παίρνω κάβο, s'orienter; ἤτοι ἀντιλαμβάνομαι τῶν περιστάσεων, τοῦ πράγματος, τῆς θέσεως εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκομαι, ὅθεν ἀντιλαμβάνομαι, comprendre, ἐννοῶ, s'apercevoir de; ὀσφραίνομαι, κοινῶς πέρνω μυρουδιά, avoir vent de.

καβοσύρτης, ου, ὁ· [δημ. ναυτ.] palan renversé; βλ. **ἀκροσύρτης.**

καβοῦκι, τό· [δημ.] πᾶν ὅπερ ἐπικαλύπτει, ἐπιστεγάζει τι, ἐπικάλυμμα, **ἐπιστέγασμα,** carapace, n. f. βλ. καὶ **ἐπιστέγασμα.** § [μεταφ. κωμ.] ὑψηλὸν τῆς κεφαλῆς κάλυμμα, chapeau baroque, couvre chef.

κάβουρας, ὁ· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ **καρκίνου,** crabe, n. m. γένος καρίδων· ‖ πηγαίνει σὰν τὸν κάβουρα [φρ.], il va comme les écrevisses.

καβουρδίζω, μέλ. ίσω, [δημ.] ξεροτηγανίζω, τσιγαρίζω τὸ κρέας, rissoler [de la viande]; ψήνω καφὲν (μὲ τὸ καβουρδιστῆρι), brûler (rôtir; φρύγω, torréfier) [du café].

καβούρδισμα, ατος, τό· [δημ.] ξεροτηγάνισμα, τὸ τσιγάρισμα, action de rissoler. § τὸ ψήσιμον, rôtissage, n. m. **φρυγμός,** torréfaction, n. f.

καβουρδιστῆρι, τό· [δημ.] τὸ **φρύγετρον,** τὸ σκεῦος ἐντὸς τοῦ ὁποίου καβουρδίζουσι (ψήνουσι) τὸν καφέν, brûloir [à café].

καβουρδιστός, ή, όν· [δημ.] τσιγαριστός, rissolé, ée; κεκαυμένος, brûlé, ée; ἐψητός, rôti, e; πεφρυγμένος, φρυκτός, torréfié, ée.

καβοῦρι, τό· βλ. κάβουρας, crabe. § [ναυτ.] καβοῦρι, βλ. ἄγκυρα ὀνυχάρθρωτος.

καβουρμᾶς, ὁ· [ξεν.] τὸ τσιγαριστὸν φαγητόν, viande rissolée, ἤτοι κρέας καβουρδισμένον, sorte de ragoût.

καβουρομάννα, ας, ἡ· [ὄστρα.], araignée de mer.

κάβρας, ὁ· [Αἰτωλ. ἰδιώμ.] ὁ **κάβουρας** ὁ **καρκῖνος.**

καβραῦγα, τά· [Αἰτωλ. ἰδιώμ.] ὠὰ καρκίνου.

καβρουπόδαρα, τά· [Αἰτωλ. ἰδιώμ.] πόδες καρκίνου.

κάβω, μέλ. άψω, [δημ.] ἀντὶ **καίω.**

καγιάκ, τό· kayak, n. m. ἁλιευτικὴ λέμβος τῆς Γροιλανδίας κατεσκευασμένη ἐξ ξυλίνου σκελετοῦ ἐπενδεδυμένου διὰ δέρματος φώκης.

καγιάρι, τό· [δημ.] βλ. **ἐξονυχισμός.**

καγκάγια, ας, ἡ· [ξεν.] παλαιόν, ἄχρηστόν τι ἀντικείμενον, vieille chose; vieillerie, n. f. [ἐπὶ γυναικὸς περιφρον.] vieille médaille; παληόγρηα, vieille carcasse.

καγκουρῶ, ἡ· κεγκουρῶ [ζωολ.].

καγκελλαρία, ας, ἡ· [ξεν.] ἡ γραμματεία (ἰδίως προξενείου), chancellerie, n. f.

καγκελλάριος, ου, ὁ· [ξεν.] ὁ γραμματεὺς (ἰδίως προξενείου), chancelier, n. m. βλ. καὶ **ἀρχικαγκελλάριος.**

κάγκελλον, ου, τὸ καὶ κάγκελον [λατ. cancellus] [συνήθ. πληθ.], ἡ κιγκλίς, grille, n. f. κιγκλίδωμα, grillage, n. m, βλ. λέξεις· κιγκλίς, δρύφακτον, barreau, n. m. καὶ barre, n. f. τὰ κάγκελα, τὸ κιγκλίδωμα, balustrade, n. f. βλ. λέξεις.

καγκελλόνω, καγκελλόω-ῶ, μέλ. ώσω· κιγκλιδόω, griller, κλείω μὲ κάγκελλα, fermer avec des grilles (barreaux); κιγκλιδόω, balustrer; περιφράσσω διὰ κιγκλιδώματος, enclore d'une balustrade.

καγκελλωτός, ή, όν· grillé, ée; ὁ περιβαλλόμενος (κεκλεισμένος) ὑπὸ κιγκλίδων, fermé par une grille.

καγκελοφρῦδα, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] ἡ ἔχουσα ὀφρῦς ἐν σχήματι κιγκλίδων.

κάγκελον, καγκελόνω, κτλ. βλ. κάγκελλον, κτλ.

καγκραίνα, ης, ἡ· [δημ.] gangrène, n. f. (τοῦ κρέατος); καὶ carie, n. f. (τερηδὼν τῶν κοκκάλων)· βλ. γάγγραινα.

καγκραινιάζω, μέλ. άσω· [δημ.] βλ. γαγγραινοῦμαι, gangrener, avoir la gangrène (διὰ τὸ κρέας), se carier (τερηδονιῶ διὰ τὰ κόκκαλα), avoir la carie.

καγκραίνιασμα, ατος, τό· [δημ.] γαγγραίνωσις, dégénération en gangrène.

καγχάζω, μέλ. άσω, μετὰ καγχασμοῦ γελῶ, ἐκσπῶ εἰς γέλωτα, éclater de rire; rire aux éclats; μεθ' ἡδονῆς γελῶ, χαίρω· βλ. καὶ καχάζω.

καγχασμός, οῦ, ὁ· πολὺς καὶ ἔκχυτος γέλως, éclat de rire; βλ. καὶ καχασμός.

κἀγὼ=καὶ ἐγώ, et moi, moi aussi.

κάδδος, κάδδιον, βλ. κάδος, κάδιον.

κάδη, ης, ἡ· cuve, n. f. βλ. τὸ **καδί**· § **κάδη**, ἡ· [διαλ. Λεντεκάδ.] ὁ κάδος τῶν ἀρχαίων, ἀγγεῖον ξύλινον, ὅπερ πληροῦσι μέχρι τινὸς γάλακτος, ὃ ἀνακυκώμενον διὰ τοῦ δάρτου ἐξάγει ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ τὸ βούτυρον.

καδῆς, ὁ, γεν. τοῦ καδῆ [ξεν.] cadi, n. m. magistrat turc, δικαστής, καλεῖται οὕτως ὑπὸ τῶν μουσουλμανικῶν λαῶν ἀνεξάρτητός τις δικαστὴς διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ Σεΐχ-ουλ-Ισλὰμ καὶ δικάζων μικροτέρας διαφορὰς μεταξὺ τῶν πολιτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἱεροῦ νόμου τοῦ Κορανίου ἢ καὶ προεδρεύων δικαστηρίου (Μεχκεμέ).

καδί, τό· [δημ.] ἀγγεῖον, cuve, n.f. τὸ λεγόμενον **καρδάρι**, ὅπου κτυποῦν τὸ γάλα ἵνα βγάλουν τὸ βούτυρον· βλ. **κάδη**· ὁ κάδος, baquet, n. m. βλ. λέξιν. § **καδί**, τό· [διάλ. Ἠπείρ.] ὁ κάδος· ἡ κάδη (ἐν Θεσσαλίᾳ).

καδίνα, ας, ἡ· [ξεν.] ἄλυσις ὡρολογίου (ἰταλ. catena).

καδίον, ὑποκορ. τοῦ κάδος, ὁ **καδίσκος**· || — ἢ καδίσκος πυρίτιδος, caque de poudre; βλ. καὶ κάδος· || **καδίον** ἢ **καδίσκος** μὲ σολομὸν ταριχευμένον, une tinette de saumon mariné.

καδίσκος, ου, ὁ· μικρὰ κάδη, cuveau, n. m. || **καδίσκος**, μικρὸν βαρέλιον, caque, baril; || — ἀρεγκῶν, une caque de harengs; || — Κορινθιακῆς σταφίδος, un baril de raisins de Corinthe.

καδμεία, ας, ἡ· cadmie, n. f. βλ. **καλαμίνα**.

κάδμιον, ου, τό· [χημ.] cadmium, n. m. μέταλλον ἐκ τῶν σπανίων συνοδεῦον τὰ πλεῖστα τῶν ὀρυκτῶν τοῦ ψευδαργύρου.

καδοποιεῖον, ου, τό· λέγεται γενικῶς τὸ ἐργαστήριον ἔνθα κατασκευάζουσιν **κάδους** (baquet, barrique, cuve, seau), ὅθεν γενικῶς τὸ βυτιδοπηγεῖον, atelier de tonnellerie; ἡ λέξις ὅμως καδοποιεῖον εἶνε μᾶλλον ἐν χρήσει εἰς τὸ ναυτικόν, atelier de tonnellerie.

καδοποιός, οῦ, ὁ, ἡ· ὁ βυτιδοπηγός, tonnelier, ère; βλ. καὶ **καδοποιεῖον**.

κάδος, ου, ὁ· cuve, n. f. καὶ ὑποκ. cuveau, n. m. ἐκαλεῖτο οὕτως ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἀγγεῖον πρὸς διατήρησιν οἴνου, ἐλαίου, κτλ. ἐν γένει ὅθεν ληνός, ἀγγεῖον, πιθάριον (ἀναλόγως τῷ πράγματι)· || — ὕδατος, cuve à eau; || — ὑδραργύρου, cube à mercure. § —, πύελος κοινῶς **μαστέλλο**, baquet, n. m. ὅπερ λέγεται καὶ seau, n. m. § —, barrique, n. f. μεγάλο βαρέλι· βλ. καὶ βουτίον ὕδατος. § —, tine, n. f. ou bard, n. m. καὶ ὑποκοριστικ. καδίσκος, tinette ou tine à main; || — πρὸς μετακόμισιν ὕδατος, tine, n. f. βλ. **νεροβάρελον**· || κάδος, βαρέλιον, βίκος, baril, quart, gonne; || — ἀρεγκῶν, baril de harengs; || — τριχιῶν (σαρδελλῶν), un baril de sardines; || — ζύθου, un baril de bière; || — καφφέ, un quart de café; || — καφουρᾶς, un baril de camphre; || — πισσασφάλτου (κατραμίου), une gonne de goudron; || — πίσσης, une gonne de pois; || — πυρίτιδος, un baril de poudre à tirer; || — τέφρας, seau d'escarbilles; || καδίσκος μετακομιστικός, tine d'enfonçage. § κάδος [ναυτ.], seau, n. m. κοινῶς **γεράέλι**· δοχεῖον ξύλινον ἢ ὀθόνινον (en toile) σχήματος κολουροκωνικοῦ, ἀνοικτὸν ἄνωθεν καὶ ἔχον κατὰ μίαν διάμετρον δύο ὠτία τετρυπημένα ὑπερέχοντα τοῦ χείλους πρὸς διαπέρασιν σχοινίου ἐξ οὗ κρατεῖται, χρησιμεῦον δὲ πρὸς ἄντλησιν καὶ μεταφορὰν ὕδατος πρὸς πλύσιν τοῦ πλοίου, κτλ.

κάδους, ὁ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] μέτρον 30 ὀκάδων.

κάδρον, τό· [ξεν.] ἡ εἰκών, image, n. f. ἡ ζωγραφιά, peinture, n. f. εἰκών, portrait, n. m. καὶ ἐνίοτε, cadre, n. m. εἰκὼν μεγάλη περιβαλλομένη ὑπὸ πλαισίου.

καζά, ἡ· [τουρκ.] cazá, n. m. ὑποδιοίκησις, διαίρεσις τῆς χώρας.

καζάζης, ὁ· [δημ.] τεχνίτης κατεργαζόμενος τὴν μέταξαν, ouvrier en soie, ὁ **μεταξουργός**.

καζαμίας, ὁ [δημ.] τὸ ἡμερολόγιον, almanach (προφ. almana), τὸ χαλαντάρι.

καζανάκι, τό· [δημ.] chaudron, n.m. μικρὸν καζάνι, petite chaudière, ἤτοι μικρὸς λέβης, τὸ **λεβήτιον**.

καζάνι καὶ **κακκάβι**, [δημ.] marmite, n.f. ἤτοι ὁ **λέβης**, ἡ **χύτρα**, ὁ **τέντζερες**· βλ. λέξεις. § chaudron, n. m. τὸ καζανάκι· βλ. **λε-**

βήτιον καὶ θερμαντήρ. § καζάνι, chaudière, n. f. βλ. λέβης καὶ ἀτμολέβης.

καζανιά, ᾶς, ἡ· τὸ ποσὸν ἀφ' ὅ,τι δύναται νὰ περιλάβῃ ἓν καζάνι, ce qu'une chaudière (un chaudron) peut contenir; chaudronnée, n. f.

καζαντζῆς, ῆ, ὁ· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ λεβητοποιός, chaudronnier, n. m.

καζάντι, [δημ.] πληθ. τὰ καζάντια, κέρδος, ὄφελος, gain, n. m. profit, n. m. § κερδισθὲν χρῆμα, argent gagné, τὸ ἀποταμιευθὲν χρῆμα, τὸ κομπόδεμα, magot, n. m. § καζάντι, τὸ βιός, ὁ πλοῦτος, fortune, n. f. τὰ κατάντια, τὰ πλούτη, les richesses. § —, τὸ χαζάντισμα, ὁ πλουτισμός, enrichement, n. m.

καζαντίζω, μέλ. ίσω· [δημ.] ὠφελοῦμαι ἀπό τι, κερδίζω, gagner; πλουτίζω, s'enrichir.

καζάντισμα, ατος, τό· [δημ.], τὸ νὰ ὠφεληθῇ τις, νὰ κερδίσῃ, νὰ πλουτίσῃ, action de s'enrichir; ὁ πλουτισμός, enrichissement, n.m.

καζαντιασμένος, η, ον· [δημ.] πλούσιος, riche.

καζμᾶς, ὁ· [δημ.] pic, n. m. βλ. γενηΐς.

καθὰ [ἐπίρ.] = καθ' ἅ, σύμφωνα μὲ αὐτά, d'après ce que; καθώς, καθ' ὅσον, ainsi que, comme.

καθαγιάζω, μέλ. άσω, ἱερόν τι ποιῶ, ἁγιάζω, sanctifier, συνεπῶς ἰδίως καθιερῶ, ἀφιερῶ, consacrer, προσφέρω ὡς θυσίαν.

καθαγίασις, εως, ἡ, καὶ

καθαγιασμός, οῦ, ὁ· ἡ προσφορὰ θυσίας, καθιέρωσις, ἀφιέρωσις, consécration, n. f. τὸ καθιστᾶν τι ἱερόν, ἡ ἁγίασις, sanctification, n. f.

καθαιμακτός, ή, όν· αἵματι μεμολυσμένος, souillé de sang; καθημαγμένος, ensanglanté, ée; αἱματωμένος, sanglant, e.

καθαιμάσσω, μέλ. άξω· αἵματι μολύνω, souiller de sang, ensanglanter, αἱμάσσω, saigner.

καθαίρεσις, εως, ἡ· κατάλυσις ἀπό τινος ἀρχῆς ἢ βαθμοῦ, ἤτοι ἡ ἀφαίρεσις βαθμοῦ ἢ ἀξιώματος, dégradation, n. f. || **στρατιωτικὴ καθαίρεσις**, dégradation militaire, αὕτη εἶνε ποινὴ ἐγκληματική, κυρία ἢ παρεπομένη καὶ ἰσόβιος· εἶνε τὸ ἀναγκαῖον ἐπακολούθημα τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου κατὰ τὰς ὑπὸ τῆς Στρατ. Ποιν. Νομοθεσίας προβλεπομένας περιπτώσεις (ἄρθρον 178), τῶν ἰσοβίων καὶ προσκαίρων δεσμῶν (travaux forcés à perpétuité ἢ à temps), τῆς ἐν φρουρίῳ φυλακίσεως (détention) καὶ τῆς εἱρκτῆς (réclusion). Ἐπιβάλλεται ὡς κυρία ποινὴ κατὰ τὰς προβλεπομένας περιπτώσεις ἐν τοῖς ἄρθροις 187 καὶ 249. Εἰς τὰς διαφόρους ταύτας περιστάσεις ἕπεται αὐτῇ φυλάκισις οὐχὶ κατωτέρα τῶν δύο ἐτῶν. § ἡ ἀνατροπή, renversement, n. m. ἡ ἐκθρόνισις, détrônement, n. m. § ἡ κατάρριψις, ἡ κρήμνισις, renversement, n. m. § [ὀχυρ.] κατεδάφισις, καταστροφή, démantèlement, n. m. § [χειρ.] βλ. **ἐκρίζωσις**, extirpation, n. f. § [ναυτ.] βλ. **καθαιρῶ**.

καθαιρετέος, α, ον· ἄξιος καθαιρέσεως, digne de dégradation; ἀνατροπῆς, de renversement; βλ. καθαιρῶ καὶ **καθαίρεσις**.

καθαιρετικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν ἢ σχετιζόμενος μὲ τὴν καθαίρεσιν, de dégradation; ὁ δυνάμενος νὰ καθαιρεθῇ, νὰ καταβιβασθῇ· βλ. καὶ **καθαίρεσις**.

καθαιρίζω, [δημ.] μέλ. ίσω· βλ. **καθαρίζω**.

καθαιρῶ (έω), μέλ. έσω· καταβιβάζω τι, faire descendre; baisser; abaisser; ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν ἐκπίπτω τι ἐκ τῆς θέσεώς του, déposer; destituer; κρημνίζω, ἀνατρέπω, renverser; καταρρίπτω, abattre; καταστρέφω, ἀφανίζω, détruire; ruiner; || ἀφαιρῶ τὸν βαθμὸν ἢ ἀξίωμα, dégrader, βλ. **καθαίρεσις**· ὅστις ὑπέστη ἔκπτωσιν (casse) ἐκ τοῦ βαθμοῦ του, casser. § [ὀχυρ.] καθαιρῶ, κατεδαφίζω τὰ ὀχυρώματα, démanteler les fortifications. § καθαιρῶ βασιλέα, ἐκθρονίζω, détrôner [un roi]. § [χειρουρ.] ἐκριζῶ, extirper, βλ. **ἐκρίζωσις**. § [ναυτ.] καθαιρῶ (καταβιβάζω), baisser, προκειμένου περὶ καταβιβάσεως κεραιῶν, ἱστίων καὶ σημάτων (amener), βλ. καὶ **καταβίβασις**. § [ναυτ.] καθαιρῶ (κεραίαν καὶ ἱστίον), dégréer, κοινῶς πέρνω κάτω· καταβιβάζω ἐκ τῆς θέσεώς της κεραίαν τινὰ (ἐκ τῶν μικρῶν) ἕνεκα κακοκαιρίας ἢ ἐπισκευῆς· || εἰς **καθαίρεσιν**...! à dégréer...! προειδοποιητικὸν κέλευσμα συμπληρούμενον διὰ τοῦ ὁρισμοῦ τῆς κεραίας προκειμένου περὶ καθαιρέσεως τῶν μικρῶν κεραιῶν· βλ. καὶ **καταβίβασις**. § [ναυτ.] καθαιρῶ ἐφόλκιον, βλ. **χαλάω, χάλα**, amener.

καθαίρω, μέλ. αιρῶ, ἀορ. ἐκάθηρα, καθαρίζω, nettoyer; dépurer; épurer; κεκαθαρμένος, η, ον, nettoyé, ée. βλ. **καθαρίζω**.

καθαλάτωσις, εως, ἡ· [ναυτ. πληθ.] incrustations [de la chaudière]; συνών. τοῦ dépôts - tartreux; βλ. ἐναποθέσεις.

κάθαμμα, ατος, τό· τὸ σημεῖον ὅπου εἶνε ἡ δέσις, ὁ κόμβος, nœud, n. m. τὸ ἅμμα, βλ. καὶ κόμβος· § [ναυτ.] aiguilletage, n.m. τὸ ῥάψιμο· ἐπίδεσμος χρησιμεύων εἰς τὴν σύνδεσιν τῶν ἀγκυλῶν (œil, γάσα) ἐν γένει μεταξύ των ἢ τὴν πρόσδεσιν αὐτῶν ἐπὶ κεραίας, ὡς π. χ. τῶν ἐσωτερικῶν ἀγκυλῶν (œil, ἡ γάσα) τῶν διαβαθρῶν (marche pied de vergue) ἐπὶ τῶν ἀνωτέρων κεραιῶν.

καθάπαξ, (ἐπίρ.) καθ' ὁλοκληρίαν, tout ensemble; εἰς μίαν φοράν, en une seule fois; μιὰ φορὰ διὰ πάντα, une fois pour toutes; || οὐδὲ καθάπαξ, οὐδὲ μία φορά, pas une seule fois.

καθάπερ, [ἐπίρ.] καθά, καθώς, comme; ἀπαράλλακτα, καθώς, de même que.

καθάπτομαι, κυρίως ἐγγίζω, πιάνω, συνηθέστ. στρέφομαι διὰ τοῦ λόγου ἢ ἐγγράφως πρός τινα καὶ ἰδίως μετ' ἐχθρικῆς ἐννοίας, ἄρα προσβάλλω τινὰ διὰ λόγων ἢ ἐγγράφως, attaquer (de paroles; par écrit); ἐπιπλήττω σφόδρα, ἐπιτιμῶ, μέμφομαι, reprocher; ἐπικρίνω, κατακρίνω, critiquer, censurer; ψέγω, ὀνειδίζω, blâmer.

καθαπτός, ή, όν· συνδεδεμένος διὰ κόμ-

δου, διὰ καθάμματος, noué, ée ; attaché, ée ; [ναυτ.] aiguilleté, ée.

καθάπτω, μέλ. ἄψω· συνδέω διὰ κόμβου, nouer ; attacher par un nœud ; [ναυτ.] aiguilleter, ῥάπτω, ποιῶ κάθαμμα (aiguilletage) ; || frapper (une poulie), etc. δένω σχοινίον ἢ τρόχιλον ἐπάνω εἴς τι.

καθαρά, [ἐπίρ.] μετὰ καθαριότητος, avec propreté, καθαρῶς, proprement ; καθαρά, παστρικά, nettement ; || διατηρεῖ καθαρὰ τὴν οἰκίαν της, elle tient proprement sa maison. § [συνεκδ.] σαφῶς, nettement, adv. εὐδιακρίτως, distinctement, adv. καθαρῶς, clairement, adv. clair ; || γράφει καθαρά, il écrit nettement ; || ἀκούω (βλέπω) καθαρά, entendre (voir) clairement (clair, net). § [μεταφ.] εἰλικρινῶς, franchement, adv. franc, adv. nettement ; || πρέπει νὰ τοῦ ὁμιλήσῃς καθαρά, il faut lui parler nettement (franc).

καθαρεύω, μέλ. εύσω, εἶμαι καθαρός, être pur (épuré), λέγεται καὶ περὶ τοῦ λεκτικοῦ (περὶ τοῦ ὕφους)· || γλῶσσα καθαρεύουσα, idiome épuré, langue littéraire ; || οἱ καθαρεύοντες [συγγραφεῖς], les puristes ; || σύγγραμμα καθαρεῦον σφαλμάτων, un ouvrage sans fautes.

καθαρίζω, μέλ. ίσω, καθαίρω, κάμνω τι καθαρόν, nettoyer ; rendre pur, purifier ; καθαρίζω, καθαίρω (κυρίως καὶ μεταφ.), épurer ; || — οἰκίαν, nettoyer une maison ; || — τὸ ὕδωρ, purifier l'eau ; || τὸ πῦρ καθαρίζει τὰ μέταλλα, le feu épure les métaux ; || — χόρτα, éplucher des herbes ; || — μῆλον, peler une pomme ; || καθαρίζω καρύδια, écaler des noix ; || — τὸν οἶνον, clarifier le vin ; || —, curer, ἀφαιρῶ τὸν βόρβορον ἐκ τοῦ πυθμένος, λίμνης, ὅρμου, διόδου, φρέατος, κτλ. βλ. καὶ ἐκβαθύνω, καθαρίζω, draguer ; || — φρέαρ, [é]curer un puits ; || — σάκχαριν, épurer (; raffiner) du sucre ; || —, λογαριάζω, λαμπικάρω, raffiner ; βλ. καὶ **κάθαρσις**· || —, affiner, λαγαρίζω, καθαίρω τὰ μέταλλα· βλ. καὶ **κάθαρσις** μετάλλων· affiner = λεπτύνω, προκειμένου περὶ σχοινίων ἢ καννάβεως· || —, ἀπολιπαίνω, dégraisser, ἐκβάλλω τὴν λίπαν ἢ λίπος· || — ἐμπόρευμα, épurer, purifier une marchandise ; || καθαρίζειν ἐμπορεύματα, purifier, désinfecter les marchandises ; || καθαρίζειν τὸν λιμένα ἐκ τοῦ βορβόρου, curer, débourder un port; || — (ἐκκαθαίρω, τακτοποιῶ) λογαριασμόν, régler (= κανονίζω), liquider = ἐξοφλῶ, ἐκκαθαίρω· || — φόρεμα [ἀπὸ τὰς κηλῖδας], dégraisser un habit ; || — ὑποδήματα, décrotter des bottes ; || — καπνοδόχην, ramoner une cheminée ; || — τοὺς ὀδόντας, se curer les dents ; || — πληγήν, monder une plaie ; || — τὴν καταβόθραν ἀποπάτου, vider les fosses d'aisance ; || **καθαρίζω**, κοινῶς **παστρεύω**, récurer ; || — οἰκίαν, récurer une maison ; || —, καθαίρω, purger, κυρίως καὶ μεταφορ. μὲ τὴν σημασίαν ἐπίσης τοῦ ἐκκενόω, ἐκτελῶ κάθαρσιν, ἐκδιώκω· || [ἰατρ.] πρέπει νὰ καθαρισθῇς, il faut vous purger ; || ἐκαθάρισε τὴν πόλιν ἀπὸ τοὺς κλέπτας, il a purgé la ville des voleurs ; || ἐκαθάρισε τὴν διοίκησιν, il a épuré l'administration ; || οἱ καλοὶ συγγραφεῖς ἐκαθάρισαν τὴν γλῶσσαν, les bons écrivains ont épuré la langue ; || — καπνοδόχην, βλ. ἐκκαπνίζω· || — ὑελοπίνακας ἵνα ὦσι διαφανεῖς, raccoutrer ; || ἐκσκωριάζω, décaper; || — διὰ τῆς ψήκτρας, κοινῶς βουρτσάρω, brosser ; βλ. καὶ ἀποψήχω· || —, ἐπισκευάζω, ἀναζωογονῶ, rafraîchir ; || [ζωγραφ.] —, ἀναζωογονῶ χρῶμά τι, rafraîchir ou raviver une couleur, ἤτοι ἀφαιρῶ τὰς ἐπ' αὐτοῦ ἀκαθαρσίας τῶν ζωϋφίων, μυῶν, ὡς καὶ τὸν κονιορτόν· || ragréer ; βλ. **ἀπεργάζομαι**. § καθαρίζω, rendre clair, σαφηνίζω, éclaircir ; σαφηνίζω (ὑπόθεσιν τινά), tirer (une affaire) au clair ; || [δὲν κατώρθωσε] νὰ καθαρίσῃ τὸ ζήτημα, éclaircir la question ; || [ἤθελα] νὰ καθαρίσω τὴν θέσιν μου, je voudrais savoir à quoi m'en tenir ; || ἐκαθαρίσαμεν τοὺς λογαριασμούς μας, nous avons réglé (liquidé) nos comptes. § [οὐδ.] καθίσταμαι εὔδιος, devenir clair, εὐδιάω-ῶ, s'éclaircir ; || ὁ οὐρανὸς ἐκαθάρισε, le ciel s'est éclairci; || [ἄφησε] τὸ κρασὶ νὰ καθαρίσῃ, le vin se rasseoir, se reposer. § ἐπιφέρω, παράγω, προξενῶ, rapporter, produire ; || τοῦ ἐκαθάρισαν χίλιαι δραχμαί, il en a tiré net mille drachmes ; || δὲν θὰ καθαρίσουν μεγάλα πράγματα, il n'y aura pas grand bénéfice ; § **καθαρισμένος**, η, ον· (ἐπιθετικὴ μετοχή).

καθάριος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν καὶ διαφυλάττων καθαριότητα, παστρικός, propre, adj. net, nette, adj. καθαρισμένος, nettoyé, ée, adj. § [δημ.] ὁ ἐντελῶς ἁγνός, ἀμιγής, καθαρός, tout pur ; fin ; || καθάριο μάλαμμα, de l'or fin.

καθαριότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ καθαροῦ, propreté, n. f. netteté ; || ἡ καθαριότης τοῦ σώματος, la propreté du corps = σωματικὴ καθαριότης, propreté corporelle ; || — στρατῶνος, propreté du quartier.

καθάρισμα, ατος, τὸ (βλ. **καθαρίζω**)· ἡ πρᾶξις τοῦ καθαρίζειν, τοῦ καθιστᾶν τι καθαρόν, nettoyage, n. m. ὁ καθαρισμός, nettoiement, n. m. affinage, n. m. affinement, n. m. βλ. *κάθαρσις*· épuration, n. f. épurement, curage, n. m. curement, n. m. épluchage, clarification, n. f. mondification (d'une plaie); ἡ ἀπολίπανσις, dégraissage, n. m. raccoutrage, n. m. ragrément, n. m. βλ. καὶ **καθαρίζω**· || — ἐμπορεύματος, purification, n. f. || — λογαριασμοῦ, ἡ τακτοποίησις, règlement, n. f. ἡ ἐκκαθάρισις, liquidation, n. f.

καθαρισμός, οῦ, ὁ· purification, n. f. épurement, n. m. nettoiement, n. m. clarification ; βλ. **καθάρισμα**· || [ναυτ.] καθαρισμὸς τοῦ πλοίου, τῶν σκευῶν, πυροβόλων, κτλ. nettoyage ou propreté.

καθαριστής, οῦ, ὁ· ὁ καθαρίζων, nettoyeur, euse ; écureur, purificateur, dégraisseur; ὁ ἀφαιρῶν ταῖς λάσπαις, décrotteur, βλ. **καθαρίζω**.

καθαριστήριον, ου, τό· μέρος ἔνθα καθαρίζουσι, lieu de nettoyage (de purification, etc.).

καθαρίως, [ἐπίρ.] μετὰ καθαρότητος, avec propreté, proprement.

κάθαρμα, ατος, τό· ἡ μετὰ τὸν καθαρισμὸν ἀφαιρεθεῖσα καὶ ἀπορριφθεῖσα ἀκαθαρσία, συνεπῶς τὸ ἀπόβλημα, rebut, n. m. τὰ σκύβαλα, τὰ σκουπίδια, ἡ ἀκαθαρσία, ordure, n.f. ὁ ῥύπος, crasse, n. f. § [μεταφ. ὕβρ.] κάθαρμα λέγεται ὁ ἄνθρωπος ὅστις εἶνε τρόπον τινὰ τὸ σκύβαλον τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας, ὁ οὐτιδανός, φαῦλος, vaurien ; κατεργάρης, φαῦλος, ἀχρεῖος, coquin, ine ; ἀχρεῖος, κατεργάρης, gredin ; ἄθλιος, misérable. § κάθαρμα τοῦ μετάλλου, crasse du métal ; βλ. **ἕλκυσμα.**

καθαρμόζω, μέλ. ώσω· θέτω τι καταλλήλως, ajuster ἢ ajûter ; συναρμόζω, ταιριάζω, προσαρμόζω τὰ διάφορα μέρη μηχανήματος τινός, κτλ. βλ. καὶ **καθάρμοσις.**

καθαρμόζων, ουσα, ον· ὁ **καθαρμοστής,** ajusteur, n. m. βλ. καὶ **καθάρμοσις.**

καθαρμός, οῦ, ὁ· ὁ καθαρισμός, καὶ ἐν γένει ὁ ἐξαγνισμός, purification, n. f.

καθάρμοσις, ἡ· **ἐφάρμοσις,** ἡ· **προσάρμοσις,** ἡ· ajustage, n. m. ou faire l'ajustage ; ajustement, n.m. ou action d'ajuster, ἡ πρᾶξις τοῦ ajuster, ἤτοι ἡ προσπάθεια καὶ ἐκτέλεσις ὥστε ἀντικείμενόν τι νὰ προσαρμοσθῇ ἀκριβῶς ἐπὶ ἑτέρου. **Καθάρμοσις** χαλεῖται ἡ ἐργασία τῆς συνενώσεως διαφόρων μερῶν ὥστε νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἀκριβῶς διὰ τὴν κατασκευὴν συνόλου τινός, π. χ. μηχανημάτων, ὅπλων, κτλ. ἡ ἐργασία αὕτη εἶνε λίαν λεπτὴ καὶ δέον νὰ ἐκτελεσθῇ μετ' ἐπιμελείας, προκειμένου μάλιστα περὶ προσαρμογῆς διαφόρων μερῶν, ἅτινα κατεσκευάσθησαν εἰς διάφορα συνεργεῖα (ateliers), ὅπως τὸ κατασκευασθησόμενον σύνολον λειτουργῇ ἀπροσκόπτως.

καθαρογραφῶ (έω), μέλ. ήσω· καθαρογράφω, γράφω καθαρά, écrire nettement. § ἀντιγράφω εἰς τὸ καθαρόν, écrire (mettre) au net.

κάθαρο, τό· [διάλ. Ἠπείρου] πληθ. τὰ **κάθαρα,** ἤτοι αἱ ἐν τῷ σίτῳ, ὀρύζῃ καὶ ὀσπρίοις ἀκαθαρσίαι.

κάθαρος, [διάλ. Ἠπείρου] τὸ καθαίρειν (βλαστολογεῖν) τὰς ἀμπέλους.

καθαρός, ά, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), κοινῶς παστρικός, propre, adj. net, nette ; || τὸ δωμάτιον δὲν εἶνε καθαρόν, la chambre n'est pas propre ; || καθαρὸν μανδῆλι, un mouchoir propre ; || ἔχει καθαρὰς τὰς χεῖρας, il a les mains propres ; ([μεταφ.] nettes) ; || δός μου ἕνα καθαρὸν ποτῆρι, donne-moi un verre propre. § διαυγής, clair, e ; σαφής, εὐκρινής, net, nette ; ἁγνός, διαυγής, καθαρός, pur, e ; || καθαρὰ φωνή, voix claire (pure) ; || καθαρὸν γράψιμον, écriture nette ; || καθαρὸν εἰσόδημα, revenu clair et net ; || ἔχω καθαρὰν τὴν συνείδησιν, j'ai la conscience nette ; || καθαρὸς οἶνος, vin naturel (; pur) ; || καθαρὰ ζημία χιλίων δραχμῶν, perte sèche de mille drachmes ; || καθαρὸν βάρος, poids net ; || καθαρὸν προϊόν, produit net ; || καθαρὰ ὑγειονομικὴ πιστοποίησις, patente nette ; || — οὐρανός, ciel clair (pur) ; || — ἀήρ, le grand air ; || — χρυσός, de l'or pur (fin) ; || ἀντιγράφω εἰς τὸ καθαρόν, mettre au net ; || αὐτὸ εἶνε ἡ καθαρὰ ἀλήθεια, c'est la vérité toute pure ; || — λογαριασμός, compte net (en règle) ; || [ἱππολ.] καθαρὸν αἷμα, pur sang, χαλεῖται ἡ εὐγενὴς πρωτομιγὴς ἱππικὴ γενεὰ ἡ προερχομένη ἐξ εὐγενῶν καὶ ἀνεγνωρισμένης γενεᾶς γεννητόρων. Ἡ ἱππολογία διὰ τοῦ ὅρου τούτου ἐννοεῖ κυρίως τὴν ἀγγλικὴν εὐγενῆ ἱππικὴν γενεὰν τὴν παραγομένην ἐξ ἐπιβήτορος ἄραβος καὶ φορβάδος ἀγγλικῆς εὐγενοῦς γενεᾶς. § σαφής, ὡρισμένος, formel, elle, adj. franc, che, adj. pur, e, adj. || αὐτὸ εἶνε καθαρὰ ὁμολογία, ceci est un aveu formel ; || καθαρὰ ἀνοησία, une franche sottise ; || εἶνε καθαρὰ κλοπή, c'est un véritable vol ; || εἶνε καθαρὰ κακία, c'est pure malice ; || καθαρὰ γῆ, terre franche ou terre à four ; βλ. **γῆ·** || — ἐπὶ ἐμπορεύματος, pur ; || καθαρὸν κέρδος, profit, bénéfice net ; || καθαρὸν βάρος, poids net; || καθαρὸν προϊόν, produit net.

καθαρότης, ητος, ἡ· propreté, n. f. ἤτοι τὸ ἀμόλυντον, ἀκηλίδωτον· ἡ σαφήνεια, εὐκρίνεια, netteté, n. f. ἡ διαύγεια, τὸ φωτεινόν, clarté, n. f. ἡ ἁγνότης, διαύγεια, καθαρότης, pureté, n. f.

καθαρουργεῖον, είου, τὸ [σιδηρ.] affinerie, n. f. τὸ **καθαρτήριον,** μέρος ἐν ᾧ καθαρίζουσι τὰ μεταλλεύματα, κτλ.

καθαρουργός, οῦ, ὁ· [σιδηρ.] affineur, n. m. ἤτοι ὁ μεταλλουργός.

καθαροφονιά, ᾶς, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] (καθαρὸς - φαίνομαι)=ξαστεριά, καθαρὸς οὐρανός.

καθαρόχηλον, τό· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἔγχελυς λευκός.

καθάρσιον, τό· purgatif, n. m. purgation, n. f. τὸ ἰατρικόν, médecine, n. f. καλοῦνται οὕτω φάρμακα καθαίροντα τὸν ἐντερικὸν σωλῆνα, ἤτοι ἐπιφέροντα τὴν κένωσιν αὐτοῦ ἀπὸ συνεσωρευμένων ἐν αὐτῷ περιττωμάτων, ὧν δυσχερὴς κατέστη ἡ ἔξοδος· || **καθάρσια,** évacuants médicals, λέγονται γενικῶς τὰ ἐκκενωτικὰ ἢ καθαρτικὰ ἢ καὶ κοπρωτικὰ φάρμακα· || παίρνω καθάρσιον, prendre médecine.

κάθαρσις, εως, ἡ· nettoyage, n. m. nettoiement, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ καθιστᾶν τι καθαρόν· ἡ καθάρισις, ὁ καθαρισμός· || ἡ ἐξάγνισις, purification, n. f. [ἰατρ.] purgation, n. f. catharsie, n. f. || ἔμμηνος κάθαρσις [γυναικός], menstruation, n. f. § [δραματικῶς] expiation, n. f. § κάθαρσις, quarantaine, n. f. (συνώνυμος τῆς λέξεως sereine) ἡ ἀπομόνωσις εἰς ἣν τίθενται **πλοῖα, ἄτομα καὶ ἐμπορεύματα** ἐπὶ ὡρισμένον ἀριθμὸν ἡμερῶν ὅταν προέρχωνται ἐκ λιμένων ἐξ ὧν ὑπάρχει φόβος μὴ μεταφερθῶσι τὰ σπέρματα μεταδοτικῶν νοσημάτων, χολέρας, πανώλους, κτλ. || **ἐπιτηρητικὴ κάθαρσις,** quarantaine d'observation, εἶνε ἡ ἐπιβαλλομένη εἰς τὰς **ὑπόπτους μόνον προελεύσεις·** ||

ἐκτελῶ κάθαρσιν, faire (être en) quarantaine, purger la quarantaine καὶ être en sereine; || ἐπέβαλον κάθαρσιν ἐφ' ὅλων τῶν πλοίων, ἅτινα προέρχονται ἐκ . . ., on a imposé une quarantaine à tous les vaisseaux arrivant de . . . § **κάθαρσις**, εως, ἡ· affinage, n. m. ou affinement; καθαρισμός, οῦ, ὁ· τὸ **λαγάρισμα**· μεταλλοκάθαρσις, ἡ κάθαρσις τῶν μετάλλων, ἡ μεταλλουργία, affinage des métaux; || γερμανικὴ μεταλλουργία ἡ κάθαρσις τῶν μετάλλων κατὰ τὸ γερμανικὸν σύστημα, affinage allemand ou à l'allemande; || κάθαρσις τοῦ χάλυβος, affinage (καὶ raffinage) de l'acier; || κάθαρσις τοῦ πρωτοχωνεύματος, affinage de la gueuse; || κάθαρσις τοῦ σιδήρου, affinage du fer. § **κάθαρσις**, raffinage, n. m. ἡ διύλισις; ἡ διήθησις, κοινῶς τὸ **λαγάρισμα** καὶ **λαμπικάρισμα**· ἐργασία συνισταμένη εἰς τὴν ἀποχώρησιν ἔκ τινος οὐσίας τῶν ξένων ὑλῶν τῶν μεταβαλλουσῶν τὴν καθαρότητά της· π. χ. ὁ καθαρισμὸς τῆς σακχάρεως, τῶν ἐλαίων, κτλ. ἡ κάθαρσις τοῦ νίτρου, raffinage du salpêtre; ἡ κάθαρσις τοῦ θείου, raffinage du soufre. § βλ. καθάρισμα, curage; || βλ. ἐκσκωρίασις, décapage; || [χημ.] κάθαρσις, ἐκκαθάρισις, dépuration, n. f. || — ἡ βυθοκόρησις, draguage, n. m. ἐκβάθυνσις τῶν ὑδάτων διὰ τοῦ βορβορολόγου (drague); || — ἡ ἔκκλυσις, lessivage, n. m. βλ. καὶ **ἀλυσσία**, lessive; || —, π. χ. τῶν ὑελοπινάκων οἰκίας τινός, κτλ. raccoutrage, n. m. || — τοῦ ἵππου· βλ. **ἱπποκομία**· || —, épuration, n. f. (épurer); || **κάθαρσις** (αἵματος, μετάλλων, κτλ.) dépuration, n. f. || **κάθαρσις**, ὁ καθαρισμός, κοινῶς τὸ **πάστρεμμα**, récurage, n. m.

καθαρτήρ, ῆρος, ὁ· épurateur, n. m. συσκευή, σίφων ἢ παρόμοιόν τι μηχάνημα, χρησιμεῦον πρὸς καθαρισμὸν δι' ἐξαγωγῶν (extractions) τοῦ ἐν ἀτμολέβητι ἐξ ἁλάτων ἢ ἄλλων ὑλῶν κεχορεσμένου ὕδατος.

καθαρτήριον, ου, τό· purgatoire, n. m. κοινῶς τὸ **πουργατόριον**· κατὰ τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν οἱ μικρῶν ἀνομημάτων ἔνοχοι γενόμενοι ἢ μεγάλα μὲν διαπράξαντες, διὰ τῆς μετανοίας δὲ ἐν τῇ ζωῇ ἀπαλλαγέντες τῆς αἰωνίου κατακρίσεως θνήσκοντες μεταβαίνουσιν εἰς πῦρ (ὅπερ οἱ πλείονες ὑλικὸν φαντάζονται) ἐν ᾧ ἐπὶ χρόνον τινὰ διαμένουσαι καθαρίζονται τελείως αἱ ψυχαὶ αὐτῶν. Ἀναγνωρίζει δὲ ἑαυτῇ ἡ δυτικὴ Ἐκκλησία τὴν δύναμιν τοῦ ἐφελκύειν τὴν θείαν χάριν οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ζώντων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν νεκρῶν ἤτοι τοῦ λυτροῦν τὰς ψυχὰς ἐκ τοῦ καθαρτηρίου. Τοιαύτην μέσην μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ ᾅδου κατάστασιν ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν ἀναγνωρίζει, ἀπέρριψε δὲ τὸ δόγμα τοῦτο καὶ ἡ θρησκευτικὴ μεταρρύθμισις· ἐν τούτοις αἱρέσεις τινὲς διαμαρτυρομένων ἀποκλίνουσιν εἰς τὴν παραδοχὴν ἠθικοῦ τινὸς ἐξαγνισμοῦ τῶν ψυχῶν μετὰ θάνατον. § —, affinerie, n.f. καὶ raffinerie, n.f. τὸ μέρος ἔνθα ἐκτελεῖται ἡ κάθαρσις (raffinage), ὅθεν **χαλυβουργεῖον** = καθαρτήριον τοῦ χάλυβος, raffinerie d'acier; **νιτρουργεῖον** = καθαρτήριον τοῦ νίτρου, raffinerie de salpêtre; βλ. καὶ **καθαρουργεῖον**.

καθαρτήριος, ος, ον· ὁ πρὸς καθαρισμόν, κάθαρσιν, ἐξαγνισμὸν χρησιμεύων, purifiant, e, adj. de purification; ἐξαγνιστικός, [μεταφ.] expiatoire, adj.

καθαρτικός, ή, όν· ὁ χρησιμεύων πρὸς τὸ καθαρίζειν (φάρμ. κτλ.), purgatif, ive, adj. [χειρουρ. ἰδ.] détersif, ive, adj. [τοῦ αἵματος] dépuratif, ive, adj. dépuratoire, adj. § [οὐδ. οὐσ.] βλ. **καθάρσιον** καὶ **ἐκκενωτικά**.

καθαρῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον καθαρόν, nettement, adv. purement, adv. franchement; ouvertement; βλ. **καθαρά**.

καθαυτό, [ἐπίρ.] τὸ μὴ ἔχον σχέσιν πρὸς ἕτερόν τι, μόνον του, αὐτός, ὁ ἴδιος, même, ὅθεν κυρίως proprement, adv. ἀληθῶς, véritablement, adv. || ἡ καθαυτὸ κωμῳδία, la comédie proprement dite; || καθαυτὸ δὲν ἐκέρδισε τίποτε, au fond il n'a rien gagné; || εἶνε καθαυτὸ μωρός, c'est un franc sot; || εἶνε καθαυτὸ κακεντρέχεια, c'est pure malice; || ἡ λέξις αὕτη καθαυτὸ σημαίνει τοῦτο, ce mot signifie proprement cela; || εἶνε καθαυτὸ κλοπή, c'est un véritable vol; || εἶνε καθαυτὸ ἀνοησία, c'est une franche sottise.

κάθε (κυρίως πρόθεσις ἥτις ὅμως κατήντησεν ἀντων. ἄκλιτ.) κατά, καθ', κατ', ἕκαστος, (πᾶς, πᾶσα, πᾶν), chaque, tout, e; || κάθε ἡμέραν, chaque jour, tous les jours; || — λογῆς, de toute sorte; || — ἕνας = ἕκαστος, καθείς, chacun; || κάθε μιὰ = ἑκάστη, chacune; || — τόσον· κάθε τόσον καὶ λιγάκι, à tout moment; à chaque instant; [οἰκ.] à tout bout de champ; || — ἄλλο [φρ. ἐπίρ.] bien loin de là; bien s'en faut; || — τι, toute chose; || — ποῦ, toutes les fois que; || — ὥραν, à toute heure; à tous coups; || — μῆνα, tous les mois; || — Κυριακήν, chaque dimanche; tous les dimanches; || — πέντε χρόνους, tous les cinq ans; || — τόπος ἔχει τὰς συνηθείας του, chaque pays a ses us et coutumes.

καθέδρα, ας, ἡ· τὸ ἐφ' οὗ τις κάθηται, κάθισμα, καθέκλα ἢ καρέκλα, ἑδώλιον, σκαμνί, chaise, n. f. τὸ κάθισμα, ἕδρα, ἑδώλιον, siège, n. m. ἕδρα, πολυθρόνα, fauteuil, n. m. ἕδρα, chaire, n. f. || [ἀνέβη] εἰς μίαν καθέδραν, sur une chaise; sur un siège; || ἡ καθέδρα τοῦ καθηγητοῦ (διδασκαλική), la chaire du professeur; || ἀπὸ καθέδρας [φρ.] du haut de la chaire; [συνεκδ.] doctoralement. § ἡ πρωτεύουσα, capitale, n. f. ἡ διαμονή, résidence, n. f. || ἡ καθέδρα τοῦ βασιλείου, la capitale du royaume.

καθεδρικός, ή, όν· [εὔχρ. ἐν τῇ φρ.] καθεδρικὸς ναός, cathédrale, n. f. ὁ λεγόμενος καὶ **μητρόπολις**.

καθέζομαι, μέλ. καθεδοῦμαι, παρατ. ἐκαθεζόμην, καθίζω ἐγώ, s'asseoir; βλ. **κάθημαι**, **καθέζω**· ἐπίσης διατρίβω, σταματῶ που, s'arrêter; se fixer dans un lieu; καὶ ἰδίως

ἐπὶ στρατιωτικῆς τοποθετήσεως, asseoir un camp, κτλ. βλ. ἐγκαθιδρύω.

καθειργμένος, η, ον· μετ. τοῦ **καθείργω**· || μέρος καθειργμένον (ἐν τῷ χωνεύματι), prisonnier (dans la fonte), π. χ. οἱ δακτύλιοι ἐν τοῖς βλήμασι.

καθείργω, μέλ. είρξω· καθείργνυμι, κλείω τι ἔνδον τινός, π. χ. ἐν εἱρκτῇ, ἐν φυλακῇ, κτλ. enfermer, tenir enfermé; mettre en prison; φυλακίζω, emprisonner; incarcérer; βλ. καὶ εἴργω.

κάθειρξις, εως, ἡ· τὸ νὰ κλείσῃ τις τι ἔνδον ἄλλου, ἡ φυλάκισις, emprisonnement, n. m. incarcération, n. f. § βλ. καὶ **φυλάκισις ἐν φρουρίῳ.**

καθείς, καθεμία, ἕν· κοινῶς **καθένας**, μία, ἕνα· [ἀντων. ἀόρ.], ἕκαστος, πᾶς ἕκαστος, εἷς ἕκαστος, chacun, e; πᾶς, πᾶς τις, tout, e; || καθεὶς ἀπὸ ἡμᾶς, chacun de nous; || καθεὶς ἠμπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ, tout le monde peut le faire; || δὲν δέχεται τὸν καθένα, il ne reçoit pas le premier venu; || δὲν εἶνε τοῦ καθενὸς [δουλειὰ] νά, il n'est pas donné à tout le monde de, ἢ ἄλλως, il n'est pas à la portée de tout le monde; || καθεὶς τὸ ἠξεύρει, tout le monde le sait; || ἔδωκεν εἰς καθένα τὸ μερίδιόν του, il a donné à chacun sa part.

καθέκαστα, (καὶ καθ' ἕκαστον), ὀρθότερ. διῃρημ. καθ' ἕκαστα· καθὲν χωριστά, ἕνα ἕνα, ἰδίως μετ' ἄρθρου εἶνε οὐσ. ἄκλιτ. τὰ καθέκαστα = αἱ λεπτομέρειαι, les particularités, τὰ ἰδιαίτερα περιστατικά· || διηγοῦμαι τὰ καθέκαστα τῆς ὑποθέσεως, conter toutes les particularités d'une affaire; βλ. καὶ ἕκαστος.

καθεκάστην = καθ' ἑκάστην, δηλ. ἡμέραν, κάθε ἡμέραν, καθημερινῶς, chaque jour.

καθέκλα, ἡ καὶ **καθῆκλα**, τὸ κάθισμα, τὸ σκαμνί, chaise, n. f. siège, n. m. βλ. **ἕδρα, ἑδώλιον.**

καθέκτης, ου, ὁ· εἶδος καταρρακτῆς θύρας, trappe, n. f. § καθέκτης, tablier, n. m. εἶδος καταρρακτῆς θύρας πρὸς προφύλαξιν ἀντικειμένου τινὸς ἢ ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς ἐμπόδιον. § [ναυτ.] καθέκτης καθόδου, panneau (m.) d'écoutille, κοινῶς **καπάκι**· ξύλινον ἐπικάλυμμα καθόδου ἄλλοτε γιγγλυμωτόν, δίφυλλον ἢ τετράφυλλον· || μέγας καθέκτης, grand-panneau, m. καλεῖται οὕτως ὁ καθέκτης τῆς μεγάλης καθόδου, grand-écoutille.

καθέλκυσις, εως, ἡ, καὶ

καθελκυσμός, οῦ, ὁ, καὶ **καθολκή**, ῆς, ἡ· (καὶ ῥῆμα καθέλκω), κοινῶς τὸ ῥίξιμο στὸ γιαλό, ἰδίως ἐπὶ πλοίων ὅταν ῥίπτωνται εἰς τὴν θάλασσαν, lancement (d'un bâtiment); mise à flot; mise à l'eau καὶ mise à la mer, ἤτοι καθολκὴ πλοίου ἢ λέμβου εἰς τὴν θάλασσαν. Καθελκυσμὸς ἢ καθολκὴ καλεῖται ἡ ἐργασία τῆς μεταφορᾶς σκάφους ἀπὸ τῆς ναυπηγικῆς κλίνης (cale de construction) μετὰ τὴν ναυπήγησιν, ἢ ἀπὸ νεωλκίου μετ' ἐπισκευὴν εἰς τὴν θάλασσαν. Τὸ πλοῖον ἵσταται ἐπικλινῶς ἐστερεωμένον ἐπὶ ἑλκυστήρων, οἵτινες διὰ μικρᾶς μηχανικῆς ἐργασίας (πιέσεως ἠλεκτρικοῦ κομβίου) διαλυομένων τῶν δεσμῶν αὐτῶν ὀλισθαίνουσι φερόμενοι πρὸς τὴν θάλασσαν. Ἰδιαιτέρα προσοχὴ λαμβάνεται ἵνα μὴ ἐκ τῆς ἰσχυρᾶς τριβῆς ἐπέλθῃ ἀνάφλεξις.

καθελκύω, καὶ

καθέλκω, μέλ. ἕλξω, ἀόρ. εἵλκυσα, ῥίπτω εἰς τὴν θάλασσαν πλοῖον, κοινῶς ῥίχνω στὸ γιαλό, lancer [un bâtiment]; mettre à la mer; mettre à l'eau; mettre à flot; ἤτοι μεταφέρω εἰς τὴν θάλασσαν σκάφος ἐκ κλίνης ἢ νεωλκίου μετὰ ναυπήγησιν ἢ ἐπισκευήν· βλ. **καθέλκυσις.**

κάθεμα, ατος, τὸ (καθίημι), πᾶν τὸ πρὸς τὰ κάτω ἀφιέμενον, κρεμασμένον, ὥσπερ ἐν τοῖς περιδεραίοις οἱ κρεμαστοὶ λίθοι, tout ce qui est suspendu, suspension, n. f. § [ναυτ.] touée, n. f. βλ. **ἔκταμα.**

καθένας, βλ. καθείς.

καθεξῆς, [ἐπίρ.] κατὰ τὴν σειράν, ὁ κατόπιν ἐρχόμενος, ἐφεξῆς, de suite; || καὶ [οὕτω] καθεξῆς, et ainsi de suite; et ainsi du reste.

κάθεσις, εως, ἡ (καθίημι), ἡ πρὸς τὰ κάτω φορά, ἡ χαμήλωσις, καταβίβασις τινός, action de faire descendre, d'abaisser; d'enfoncer; abaissement, n.m. enfoncement, n.m. [ἰατρ.] εἰσαγωγὴ καθετῆρος, introduction d'une sonde, κτλ. § abaissement, n. m. ἡ καταβίβασις, τὸ χαμήλωμα, π. χ. τὸ ἀποτέλεσμα ἀπομακρυνομένου ἀντικειμένου ἀπὸ ὑψηλότερόν τι σημεῖον. § [ναυτ.] ἡ βύθισις πλοίου, tirant d'eau d'un bateau; βλ. καὶ **βύθισμα.**

καθεστηκώς, υῖα, ὸς (μετοχ. παρακ. τοῦ καθίστημι) καὶ

καθεστώς, ῶσα, ός, γεν. ῶτος, ώσης, ῶτος, ἀντὶ καθεστηκώς, ὁ ἐγκατεστημένος, ὁ ὑπάρχων, établi, e; ὁ βαλμένος, τοποθετημένος, τεθειμένος, ὑπάρχων, posé, ée, adj. || οἱ καθεστῶτες νόμοι, les lois établies = οἱ ἐν χρήσει ὄντες νόμοι· || [οὐδ. οὐσ.] τὸ **καθεστώς**· τὰ καθεστῶτα = ἡ ὑπάρχουσα τῶν (πολιτικῶν) πραγμάτων κατάστασις (ὡς ἑκάστοτε μία πολιτεία εἶνε συγκεκροτημένη), l'ordre des choses établi, ἤτοι ἡ ἐνεστῶσα κατάστασις, l'état actuel (présent) ἢ la situation actuelle; καὶ λατιν. le statu quo.

καθετή, ῆς, ἡ· [ἁλιευτ.] ligne au doigt, ἰδίως δὲ ligne à plomb; βλ. **ὁρμιά.**

καθετήρ, ῆρος, ὁ (καθίημι), sonde, n. f. καλεῖται οὕτω πᾶν ὅ,τι τις ἔνδον τινὸς εἰς βάθος ἐμβάλλει πρὸς ἔρευναν. Τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο δύναται νὰ ᾖ **τρυπητήριον** ἢ **τρύπανον** (ἀναλόγως τοῦ πράγματος), ὁπότε καλεῖται καὶ οὕτω. Διὰ τοῦ τρυπάνου ἐξετάζουσι τὰ διάφορα στρώματα τῆς γῆς πρὸς ἀνεύρεσιν μετάλλων, πρὸς ἀνέωξιν **ἀρτεσιανῶν φρεάτων** (puits artésien) κτλ. ὅθεν καὶ καταπειρατήρ· π. χ. καθετὴρ πρὸς ἐξέλεγξιν τοῦ πάχους τῶν πυθμενίων, sonde pour vérifier l'épaisseur des culots. || Ἐν τῇ χειρουργικῇ **καθετήρ**, sonde, εἶνε τὸ ἐργαλεῖον, ὅπερ ἐμβάλλεται εἰς τὴν οὐροδόχον κύστιν, καὶ ὅπερ λέγεται ἰδίως cathéter, n. m. εἶνε δὲ σωλὴν ἐκ μετάλλου ἢ καὶ ἐξ ἐλαστικοῦ κόμμεως διαφόρου μήκους καὶ πάχους διερχόμενος διά

τινος σωλῆνος ἢ ὀχετοῦ· ὁ καθετὴρ εἰσαγόμενος διὰ τῆς οὐρήθρας χρησιμεύει εἰς τὴν τεχνικὴν ἐκκένωσιν τῶν ἐν τῇ οὐροδόχῳ κύστει ὑγρῶν.

καθετηριάζω, μέλ. άσω, cathétériser. § sonder [ἰατρ.] ἐμβάλλω τὸν καθετῆρα. § sonder, ἐξετάζω τι ἐντὸς διὰ τοῦ καθετῆρος (τρυπητηρίου ἢ τρυπάνου, sonde); τρυπῶ τὸ ἔδαφος διὰ τοῦ τρυπάνου ἢ ἐρευνῶ δι' αὐτοῦ τὸ ἔδαφος.

καθετηρίασις, εως, ἡ· καὶ

καθετηριασμός, οῦ, ὁ· cathétérisme, n. m. τὸ ἐμβάλλειν καθετῆρα καὶ ἐξετάζειν δι' αὐτοῦ, ἢ ἡ πρᾶξις δι' ἧς εἰσάγομεν τὸν καθετῆρα ἐν τῇ οὐρήθρᾳ. § sondage, n. m. διατρύπησις τοῦ ἐδάφους διὰ τοῦ καθετῆρος (sonde) πρὸς ἀνόρυξιν ἀρτεσιανοῦ φρέατος, πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ ἐδάφους, κτλ.

καθετηριαστής, οῦ, ὁ· sondeur, n. m. ὁ καθετηριάζων· βλ. **καθετήρ.**

καθετόμετρον, ου, τό· [μηχ.] cathétomètre, n. m. ὄργανον χρησιμεῦον πρὸς καταμέτρησιν τῆς κατακορύφου ἀποστάσεως δύο δεδομένων σημείων.

κάθετος, ος, ον· perpendiculaire, adj. λέγεται ὁ ἀπό τινος μέρους κάτω καὶ εἰς βάθος ἀφειμένος, κρεμασμένος, βεβυθισμένος. ἤτοι ὁ κατακάθετος, ὁ **κατακόρυφος,** vertical, e, adj. normal, e ; d'aplomb ; βλ. λέξεις. § [οὐσ.] ἡ κάθετος [ἐνν. γραμμὴ] la perpendiculaire ; ἡ κατακόρυφος, la verticale ; [σπ.] la cathète ; ‖ **κάθετος,** ἡ (γραμμή, ἐπίπεδον), perpendiculaire (ligne, plan) ; **ὀρθή,** ἡ. Εὐθεῖα γραμμὴ εἶνε κάθετος ἐπὶ ἑτέρας ὅταν εἰς τὸ σημεῖον τῆς συναντήσεώς των σχηματίζωνται γωνίαι ὀρθαί. Ἐπίσης δύο ἐπίπεδα εἶνε κάθετα μεταξύ των ὅταν κατὰ τὴν γραμμὴν τῆς τομῆς σχηματίζωνται μεταξύ των γωνίαι ὀρθαί· βλ. καὶ **γραμμαὶ κάθετοι**· ‖ **κάθετος τοῦ ἀνέμου,** perpendiculaire du vent ; ἡ ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀνέμου ἀγομένη κάθετος· ‖ **κάθετος τάξις,** ordre perpendiculaire ; σχηματισμὸς καθ' ὃν τὸ στράτευμα εἶνε τεταγμένον καθέτως ἐπὶ ἑτέρου. Τοιαύτη εἶνε ἡ περίπτωσις τῶν στρατευμάτων τῶν ἐκτελούντων ἐπιθέσεις κατὰ πλευράν· ‖ **κάθετον,** vertical, n. m. ἐπίπεδον πλοίου τινὸς εἶνε τὸ διερχόμενον διὰ τῶν **στημάτων** (étrave et étambot) καὶ τοῦ ἄξονος τῆς **τρόπιδος** καθέτως ἐπὶ τοῦ **ἰσάλου ἐπιπέδου** (plan de flottaison). § [μεταφ.] κάθετος=ciergé, ée ; ἤτοι ὡς λαμπάς· π. χ. κάθετος ἱστός, mât cierge ; ‖ ὀρθός, debout ; π. χ. ὀρθὸς ἢ κάθετος **ἱστός,** mât debout. § —, ὁ εὐθύς, εῖα, ύ· droit, e ; ὁ μὴ καμπύλος μηδὲ κεκλιμένος. Ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ καλοῦσιν **εὐθὺ** ἢ **κάθετον** (droit) τὸ ἐναντίον τοῦ καμπύλου, τοῦ κεκλιμένου, τοῦ λοξοῦ ἢ τοῦ κεκλασμένου· ‖ —, au droit de... σημαίνει **ἐπὶ τῆς εὐθείας** (dans la ligne droite), **ἐπὶ τοῦ ἄξονος** (dans l'axe), εἴτε κατακορύφως, εἴτε ὁριζοντίως. § **κατὰ κάθετον** [ἐπίρ.] βλ. **καθέτως**· ἐπίσης à pic, ἐπιρρηματικὴ ἔκφρασις σημαίνουσα τὸ κάθετον, κατὰ κάθετον. § [ναυτ.] **κατὰ κάθετον,** à pic ou à pic de l'ancre, κοινῶς **ἀπίκο**· λέγομεν ὅτι ἤμεθα **κατὰ κάθετον** ὅταν ἐπάρωμεν ἐπαρκῆ ποσότητα τῆς ἀγκυρίου ἀλύσεως οὕτως ὥστε ἡ ἐκτὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀπομένουσα ἄλυσις νὰ εὑρίσκηται εἰς διεύθυνσιν κάθετον καὶ τεταμένην ὡς πρὸς τὴν ποντισμένην ἄγκυραν, ὥστε ἐὰν ἐπαρθῇ ὀλίγον εἰσέτι ν' **ἀνασπάσῃ** (déraper) τὴν ἄγκυραν· ‖ [ναυτ.] **παρὰ κάθετον,** à long pic, λέγομεν ὅτι ἡ ἄλυσις εὑρίσκεται **παρὰ κάθετον** ὀλίγον τι πρὶν ἢ φθάσῃ **κατὰ κάθετον** (à pic) ; ‖ [ναυτ.] ἐλθεῖν **κατὰ κάθετον,** βλ. **ἐλθεῖν**· ‖ εἶναί τι κάθετον, être d'équerre = καθέτως· τὸ μὴ κάθετον, ne pas être d'équerre ; οὔτε κάθετον, ni d'équerre ; βλ. **ὀρθὴ γωνία.**

καθέτως, [ἐπίρ.] perpendiculairement, adv. κατακορύφως, verticalement, adv. d'aplomb ; à pic ; debout ; βλ. **κάθετος.**

καθεύδω, μέλ. δήσω· παρατ. καθηῦδον καὶ ἐκάθευδον, dormir ; τὸ καθεύδειν ὡς καὶ τὸ ἁπλοῦν εὕδειν σημαίνει τὸ κοιμᾶσθαι, ἀλλ' ὡς τινα φυσικὴν κατάστασιν εἰς ἣν ἀναγκαίως πρὸς ἀνάληψιν τῶν σωματικῶν δυνάμεων πίπτει ὁ ἄνθρωπος μετὰ τὸν ἡμερινὸν κάματον.

καθηγεσία, ας, ἡ· professorat, n. m. τὸ ἀξίωμα, ἡ θέσις, ἡ ἰδιότης τοῦ καθηγητοῦ.

καθηγητής, οῦ, ὁ καὶ ἡ· professeur, n. ὁ διδάσκαλος· ‖ βοηθὸς καθηγητοῦ, professeur -adjoint, ὁ **ὑφηγητής.**

καθηγητικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν καθηγητὴν (ἢ τὴν καθηγεσίαν), de professeur ; professoral, ale, aux ; ‖ καθηγητικὴ ἕδρα, chaire professorale.

καθηγούμενος, ὁ· supérieur [d'un couvent].

καθηγήτρια, ας, ἡ θηλ. τοῦ καθηγητής.

καθηδύνω, μέλ. υνῶ· λίαν γλυκὺ ποιῶ τι, rendre trop doux, édulcorer ; μεταγ. ἡδύνω, εὐφραίνω, τέρπω, délecter ; réjouir ; charmer.

καθηδυπάθεια, ας, ἡ· ἡ ὑπέρμετρος, ὑπερτάτη τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυσις, τρυφή, volupté extrême.

καθηδυπαθέω-ῶ, μέλ. ήσω· ζῶ ὑπερμέτρως ἡδυπαθῶς, τρυφηλῶς, vivre voluptueusement ; κατατρίβω τὸν βίον εἰς μεγάλην εὐζωΐαν καὶ διασκεδάσεις, consumer la vie en plaisir.

καθῆκι, τό· βλ. **καθίκι.**

καθῆκιν, τό· [διάλ. Οἰν.] καθῆκι, τσουκάλι.

καθῆκλα, ἡ· βλ. **καθέκλα.**

καθῆκον, οντος, τὸ [βλ. οὐδ. μετοχ. τοῦ καθήκω], devoir, n. m. καλεῖται ἡ προσταγὴ ἡ ἀπευθυνομένη πρὸς τὴν βούλησιν τὴν διαφωνοῦσαν πρὸς τὰς ἠθικὰς ἰδέας καὶ ἡ ἀντίστοιχος ὑποχρέωσις τῆς βουλήσεως ἵνα ῥυθμίζηται πρὸς αὐτήν· ‖ ἐκπληρῶ καθῆκον, accomplir (remplir ; satisfaire à ; s'acquitter d') un devoir ; ‖ εἶνε καθῆκόν μου νά, il'est de (c'est) mon devoir de ; ‖ στρατιωτικὸν καθῆκον, devoir militaire ; ‖ γενικὰ καθήκοντα, devoirs généraux ; [μεταφ.] τὸ ἐπάγγελμα, ἀξίωμα, office, n. m. [μεταφ.] ἡ ὑποχρέωσις, obligation, n. f. πρός τι ἢ πρὸς ἐκτέλεσίν τινός· ‖ δικαιώματα καὶ καθήκοντα, **droits et obligations** ; ‖ καθῆκον=ὑποχρέωσις ληφθεῖσα διά τι, **engagement,** n. m. § [πληθ.] καθή-

κοντα, fonctions, n. f. pl. attributions ou devoirs, λέγονται τὰ ἐκ τῆς θέσεως ἑνὸς ἑκάστου ἢ ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας διατεταγμένα· || ἀστυνομικὰ καθήκοντα, attributions de police; || ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του, il est entré en fonctions ; || τοῦτο δὲν ἀνάγεται εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ νομάρχου, cela n'est (n'entre) pas dans les attributions du préfet. § [σπ.] τὰ βιωτικὰ καθήκοντα, les offices ; || πραγματεία περὶ καθηκόντων (τοῦ Κικέρωνος), traité sur les offices. § καθήκοντα, emploi (m.) ou fonctions (f.), εἶνε εἰδικὴ ὑπηρεσία ἀνατεθειμένη εἰς τινας βαθμούς, ἰδίως ὅμως καθήκοντα fonctions, εἶνε πρᾶξις ἀντιστοιχοῦσα εἰς ἑκάστην θέσιν (emploi) ἢ ἀξίωμα (charge), δι' ὃ καὶ ἡ λέξις fonctions σημαίνει καὶ αὐτὴν τὴν θέσιν ἢ τὸ ἀξίωμα· || καθήκοντα ἑκάστου βαθμοῦ ἢ θέσεως, fonction à chaque grade ou emploi; || καθήκοντα καὶ εὐθύνη, fonctions et responsabilité. § rôle, n. m. λέγονται ἐπίσης τὰ καθήκοντα (fonctions) ἅτινα δέον νὰ ἐκτελεσθῶσιν ὑπό τινων ὑπηρεσιῶν ἢ ὑπό τινων ἀτόμων, ἤτοι τὰ καθήκοντα κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν· || καθήκοντα τοῦ γενικοῦ ἐπιτελείου, rôle d'état-major ; || καθήκοντα τῆς ἐπιμελητείας, rôle de l'intendance ; || καθήκοντα τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ πυροβολικοῦ, rôle du commandant de l'artillerie.

καθήκω, μέλ. ήξω, εἰς ἢ ἐπί, φθάνω ἀπό τινος εἴς τι, arriver à ; ἐκτείνομαι ἕως (εἰς τὰ κάτω), s'étendre jusque ; ἀναφέρομαι εἴς τι, se rapporter à, ἀφορῶ εἴς τι, regarder, concerner; ἀνήκω, appartenir; ἁρμόδιον, κατάλληλον ἐστί, convenir, être un devoir ou un droit ; ὅθεν ἐν γένει «καθήκει μοι» = ὥρισταί μοι, ἀνήκει μοι, καθῆκόν μοί ἐστι, il me convient ; il m'appartient de ; ὅθεν τὸ καθῆκον = ἡ ἠθικὴ ὑποχρέωσις, τὸ πρέπον (τὸ ταιριάζον), le devoir ; τὸ κατάλληλον ἢ ἀνῆκον εἴς τινα, ce qui convient ou ce qui appartient à quelqu'un.

καθηλόω, καὶ

καθηλῶ, μέλ. ώσω, καθηλώνω, βλ. ἠλόω· στερεώνω τι διὰ καρφώσεως, καρφώνω, clouer ; προσδένω, προσκολλῶ τι που, attacher. § ἐνηλόω (πυροβόλον), enclouer [un canon] ; βλ. ἐνήλωσις. § καθηλῶ, καθηλώνω, γομφόω, brocher, συνδέω τι ἐν τῇ ξυλουργικῇ διὰ περόνης (broche), ἥλων (clous, clouer), ἢ γόμφου (cheville), ὁπότε καλεῖται καὶ cheviller. § καθηλόω-ῶ, καθηλώνω (καθηλώνειν), brocher, εἰς τὴν πεταλωτικὴν σημαίνει τὴν πρᾶξιν δι' ἧς ἐνεργεῖται ἡ δι' ἥλων προσαρμογὴ τοῦ πετάλου ἐπὶ τῆς ὁπλῆς τοῦ ἵππου· || καθηλώνειν πρὸς τὰ ἔσω, brocher gras, ὁπόταν τὸ πέταλον φέρῃ τὰς ἡλοπὰς βαθύτερον πρὸς τὸ κέντρον τοῦ ὅλου πλάτους του· || καθηλώνειν πρὸς τὰ ἔξω, brocher maigre, τοὐναντίον ὁπόταν αἱ ὀπαὶ εὑρίσκωνται πλησιέστερον πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν περιφέρειαν· || καθηλώνειν ὑψηλά, brocher haut, ὁπόταν οἱ ἧλοι ἐξέρχωνται πολὺ ὑψηλὰ ἐπὶ τοῦ τοιχώματος· καὶ καθηλώνειν χαμηλά, brocher bas, ὁπόταν τοὐναντίον ἐξέρχωνται πολὺ πλησίον τοῦ κατωτέρου περιφερικοῦ αὐτοῦ χείλους· || καθηλώνειν ἀκανονίστως, brocher en musique, ὁπόταν αἱ αἰχμαὶ τῶν ἥλων ἐξέρχωνται ἀκανονίστως καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁριζοντίου περιφερικῆς γραμμῆς.

καθηλώνω, βλ. καθηλῶ.

καθήλωσις, εως, ἡ· τὸ κάρφωμα (βλ. ἥλωσις) clouage, n. m. clouement. n. m. § βλ. καὶ ἀνήλωσις, enclouage, n. m. enclouement, n. m. action d'enclouer ; [πεταλ.] action de brocher ; βλ. καθηλόω.

καθημαγμένος, η, ον· ῥημ. ἐπίθ. ensanglanté, ée ; βλ. ἡμαγμένος, καθαιμάσσω.

κάθημαι, παρατ. ἐκαθήμην, μέλ. ήσω, ἀόρ. ἐκάθισα, ὑποτακτ. κάθωμαι ἀπαρέμ. καθῆσθαι· εἶμαι καθήμενος (καθισμένος), être assis ; s'asseoir ; προφορ. κάθουμε, κάθομαι κάτω, καθίζω, se mettre ; prendre place ; || ἐκάθητο πλησίον μου, il était assis près de moi ; || καθίσατε, asseyez-vous ; prenez place ; || κάθισε κοντά μου (πλησίον μου), mettez-vous près de moi ; || ἐκάθησεν ἀπέναντι, il s'assit en face ; || τὸ πουλὶ ἐκάθησεν εἰς ἕνα κλάδον, l'oiseau s'est posé sur une branche ; || ἐκάθισαν (ἐκάθηντο) εἰς τὸ τραπέζι, ils se sont mis (ils étaient) à table ; || δὲν κάθησθε καλὰ αὐτοῦ, vous n'êtes pas bien là ; || τὸ κρέας θὰ σοῦ καθήσῃ εἰς τὸ στομάχι, la viande vous pésera sur l'estomac ; || τοῦ κάθησε ἕνα κόκκαλο εἰς τὸν λαιμό, il lui est resté un os (; une arête) dans le gosier ; || ἐκάθισα πέντε φοραῖς [διὰ νὰ μὲ ζωγραφίσῃ], j'ai posé cinq fois ; || κάθησε, μὴ σηκόνεσαι, restez assis. § κατακάθημαι, καθιζάνω, s'affaisser ; [ἐπι]συσσωρεύομαι (πρὸς τὰ κάτω), se tasser ; βλ. καὶ καθίζησις· [ἐπὶ ὑγρῶν] καθιζάνω, se rasseoir ; se reposer ; || τὸ σπίτι ἐκάθησε, la maison s'est affaissée ; || τὰ χώματα ἐκάθισαν, les terres se sont tassées ; || ν' ἀφήσῃς τὸ κρασὶ νὰ καθήσῃ, laissez le vin se rasseoir. § [ναυτ.] s'échouer ; || τὸ πλοῖον ἐκάθισε, le navire s'échoua ; βλ. καθίζω· || [κατ' ἐπέκτ.] ψαύω, toucher ; βλ. λέξιν. § κατοικῶ, ἐνοικῶ, demeurer ; habiter ; loger : || κάθηται εἰς τὴν ἐξοχήν, il habite la campagne ; || ποῦ κάθησθε ; où logez (demeurez) - vous ? || κάθηται εἰς τοῦ θείου του, il demeure chez son oncle ; || ἐκάθισεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, il est descendu (; il s'est logé) à l'hôtel ; || κάθηται εἰς τὴν δεῖνα ὁδόν, il demeure dans telle rue. § εἶμαι θρονιασμένος, μένω που, εἶμαι εἰς, être à ; κάθημαί που, se mettre à ; κεῖμαί που, se tenir ; μένω, διατρίβω, rester ; ἰδ. δὲ τὸ καθῆσθαι λέγεται ἐπὶ ἐμμονῆς καὶ διαρκείας καταστάσεως τινός· || κάθισε νὰ γράψῃς, mettez-vous à écrire ; || κάθισε φρόνημα, tenez-vous tranquille; || ἐκαθίσαμεν ἕως τὰ μεσάνυκτα, nous somnes restés jusqu'à minuit; || ἐκάθισαν εὐτυχισμένοι, ils ont vécu heureux ; || τί κάθεσαι καὶ λέγεις [φρ.], qu'est - ce que vous dites là ? qu'est - ce que vous nous contez là ? cela vous plaît à dire ; || εἰς τὰ καλὰ καθήμενα [ἤτοι διὰ τίποτε, ἄνευ

λόγου, χωρὶς λόγο] [φρ.] sans motif; sans rime ni raison; à propos de rien; à propos de bottes; sans plus de façons; de but en blanc; || κάθηται καὶ κλαίει, il est à pleurer; il se met à pleurer; ἡ σημασία αὕτη ἀναπτύσσεται φυσικῶς ἐξ αὐτῆς τῆς ἐννοίας τοῦ καθῆσθαι, διότι ὁ καθήμενος οὐδὲν ἄλλο πράττει ἢ διαρκῶς ἠρεμεῖ· ἐκ τῆς ἐννοίας τῆς ἠρεμίας προέρχεται πάλιν ἡ τῆς ἀπραγμοσύνης, τοῦ μηδὲν ποιεῖν, ne rien faire; τοῦ ἀπραγμονεῖν, ἠρεμεῖν, σχολάζειν, μένειν ἀργός, chômer; || κάθηται τώρα δύο μῆνας, il y a deux mois qu'il chôme; il est déjà deux mois sans travail (sans emploi; sans place); || ἐκάθησε ὅλην τὴν βραδυὰ [χωρὶς νὰ χορεύσῃ], elle a fait tapisserie toute la soirée; || δὲν μ' ἀρέσει νὰ κάθημαι, je n'aime pas à rester les bras croisés.

καθημέραν, [ἐπίρ.] ὀρθοτ. διῃρημ. καθ' ἡμέραν, tous les jours; καθ' ἑκάστην (ἡμέραν), chaque jour; καθημερινῶς, journellement, adv.

καθημερινή, ῆς, ἡ· [οὐσ.] ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος (πρὸς διαστολὴν ἀπὸ τῆς ἑορτασίμου), jour de la semaine; || ἡμέρα ἐργάσιμος, jour ouvrier (ouvrable; de travail).

καθημερινός, ή, όν· ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν συμβαίνων ἢ χρήσιμος, ὁ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, de tous les jours; ἐφημέριος, ἡμερήσιος, journalier, ère, adj. quotidien, enne, adj. || τὰ καθημερινὰ ἐνδύματα, les habits de tous les jours; || ἡ καθημερινή του ἐργασία, son travail journalier; || καθημερινὴ ἐφημερίς journal quotidien; || τὸ καθημερινὸν (ψωμί), ὁ ἐπιούσιος ἄρτος, τὸ καθ' ἡμέραν, le (pain) quotidien; || τὸ καθημερινὸν [βιβλίον τῶν ἐμπόρων], le [livre] journal; βλ. ἐμπορικὰ βιβλία. § [θηλ. οὐσ.] βλ. **καθημερινή.** § [οὐδ. οὐσ.] τὸ καθημερινὸν [ἐνν. φαγητόν, κτλ.], l'ordinaire; || θὰ κόψω ἀπὸ τὸ καθημερινόν μου, je retrancherai sur mon ordinaire; || βγάζει τὸ καθημερινόν του, il gagne son pain (sa vie).

καθημερινῶς, [ἐπίρ.] tous les jours, journellement, adv.

καθημερόβιος, ος, ον· ὁ τὴν σήμερον ἄφροντις περνῶν καὶ μὴ φροντίζων διὰ τὴν αὔριον, qui vit au jour le jour.

καθημερούσιος, α, ον· ὁ καθημερινός· βλ. λέξιν, de tous les jours, journalier, ère, adj.

καθησιά, ἡ, [δημ.] βλ. **καθιστά.**

καθησιόν, τό, [δημ.] βλ. **καθιστόν.**

καθησυχάζω, μέλ. άσω· λίαν, πολὺ ἡσυχάζω, κατευνάζω, apaiser, calmer; ἡσυχάζω τινά, tranquilliser; ἐνθαρρύνω, ἐπαναπαύω, ἐμπνέω θάρρος, ἐλπίδα, ἐπιβεβαιῶ, rassurer; || [ἱππευτ.] καθησυχάζειν, καταπραΰνειν, ἠρεμεῖν τὸν ἵππον, calmer un cheval, συνώνυμον τοῦ baisser. § [οὐδ.] καθησυχάζω ἐμαυτόν, être tranquille, se calmer; ἐνθαρρύνομαι, ἐπαναπαύομαι, se rassurer.

καθησύχασις, εως, ἡ· action d'apaiser (; de tranquilliser etc), κατευνασμός, apaisement, n. m. tranquillisation, n. f.

καθησυχαστικός, ή, όν· [ῥημ. ἐπιθ.] tranquillisant, e; ἐνθαρρυντικός, ἐπιβεβαιωτικός, rassurant, e. § καθησυχαστικά· βλ. καταπραϋντικὰ φάρμακα.

κάθιδρος, ος, ον· βλ. **κάθιδρως.**

καθίδρυμα, ατος, τό· κατάστημα ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ κτιρίου, ἱδρύματος, établissement, n. m. τὸ ἵδρυμα, ἡ ἵδρυσις, fondation, n. f. § [νομ.] **καθιδρύματα,** établissements, n. m. pl. Ὁσάκις ἀφιεροῦται περιουσία τις, ἵνα χρησιμεύῃ πρὸς θεραπείαν κοινωνικῆς τινος, θρησκευτικῆς ἢ κοσμικῆς ἀνάγκης καὶ συνάμα συνιστᾶται νομικὸν πρόσωπον, τὴν θεραπείαν ταύτην σκοπὸν ἔχον, τὸ πρόσωπον τοῦτο καλεῖται καθίδρυμα. Πρὸς καταρτισμὸν αὐτοῦ ἀρκεῖ τοῦ ἱδρυτοῦ μόνου ἡ θέλησις, ἡ δὲ πολιτεία δικαίωμα ἔχει τὸν σκοπὸν ἁπλῶς τοῦ καθιδρύματος νὰ ἐγκρίνῃ ἢ μή. Τὰ καθιδρύματα δύνανται νὰ ἔχωσιν ὅσα καὶ οἷα αἱ κοινότητες δίκαια, ἰδίως δὲ δύνανται νὰ ἐγγραφῶσι κληρονόμοι ἢ κληροδόχοι. Ταῦτα διοικοῦνται καθ' ὃν τρόπον ὁρίσῃ ὁ ἱδρυτὴς ἢ τὸ ἐγκριτικὸν διάταγμα καὶ διαλύονται ἅμα ἐκλείψῃ ἡ ὑπόστασις αὐτῶν ἢ καταργηθῶσιν ὑπὸ τῆς πολιτείας, ὅτε ἡ περιουσία των περιέρχεται εἰς τὸ δημόσιον. Βλ. εὐαγής.

καθίδρυσις, εως, ἡ· ἡ ἵδρυσις, fondation, n. f. action de fonder, etc. ἐγκατάστασις, établissement, n. m. σύστασις, ἐγκατάστασις, institution, n. f. σύστασις, ἵδρυσις, création, n. f.

καθιδρύω, μέλ. ύσω, καθίζω τινὰ κάτω, τοποθετῶ, ἱδρύω, ἐγκαθιστῶ, καθιδρύω, établir; [μεταφ.] [ἐγκαθ]ιδρύω, συνιστῶ, ἐγκαθιστῶ, instituer, installer.

κάθιδρως, ως, ον· γεν. ῶτος, πλήρης ἱδρῶτος, trempé de sueur; || ἦτο κάθιδρως, il était tout en nage.

καθιερόνω, καθιερώνω, καὶ

καθιερῶ (όω), μέλ. ώσω, κάμνω τι ἱερόν, ἀφιερόνω, consacrer; [μεταφ.] sanctionner; || ἡ χρῆσις καθιέρωσε τὴν λέξιν, l'usage a sanctionné (consacré) le mot. § [μετοχ. παθ. ἐπιθ.] καθιερωμένος, consacré, ée; παραδεδεγμένος, reçu, e; [ἐν.] sacramentel. § καθιερόνω (συνήθειαν, σύστημα)=καθιστῶ, établir.

καθιέρωσις, εως, ἡ· ἀφιέρωσις, consécration, n. f. [μεταφ.] sanction, n. f.

καθιζάνω=καθίζω, κατακάθημαι.

καθίζημα, ατος, τό· τὸ ἵζημα, dépôt, n. m.

καθίζησις, εως, ἡ· τὸ κάθισμα, κατακάθισμα, χαμήλωσις, abaissement, n. m. κατάθλιψις, dépression, n. f. § —, κατακάθισις, ὑφίζησις, affaissement, n. m. βλ. καὶ κατακαθίζω· || —, κατακάθισις καὶ κατακάθισμα (κτιρίου ἤτοι οἰκοδομῆς), tassement, n. m. ἡ συμπύκνωσις, γαιῶν, κτλ. Ἡ καθίζησις εἶνε τὸ παραγόμενον ἀποτέλεσμα τῆς κατακορύφου ἐνεργείας φόρτου, ἐπὶ ὑλῶν ἐπιδεχομένων πίεσιν· τοιαῦται ὗλαι εἰσὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἐδαφῶν, τὰ κονιάματα, ἡ γύψος καὶ διάφοροι ἄλλαι ὗλαι χρήσιμοι ἐν τῇ οἰκοδομικῇ πρὸς σύνδεσμον τῶν λίθων, κτλ. Ἡ καθίζησις λαμβάνει χώραν ἐπὶ

τῶν ἐδαφῶν τῶν ἐπιδεκτικῶν πιέσεως. Τὸ ἐπικίνδυνον εἰς τὰ πιεστὰ ἐδάφη δὲν εἶνε τόσον ἡ **καθίζησις**, ὅσον εἶνε τὸ ἀκανόνιστον αὐτῆς εἰς τὰ διάφορα σημεῖα, διότι τοῦτο προξενεῖ διαρραγὰς καὶ ἀποχωρισμοὺς τῶν διαφόρων μερῶν, ὅπερ δύναται νὰ προξενήσῃ τὴν κατάρρευσιν τοῦ κτιρίου· βλ. καὶ **θεμελίωσις**· || **καθίζησις, κατακάθισις, συμπύκνωσις**, εως, ἡ· tassement, n. m. αὕτη εἶνε τὸ ἀντίθετον ἀποτέλεσμα τῆς κατ' ὄγκον ἐπαυξήσεως. Κατὰ τοὺς χωματισμοὺς (terrassements) αἱ γαῖαι τοῦ ἐχώματος καταλαμβάνουσιν ἐν τῷ ἐπιχώματι ὄγκον μεγαλείτερον ἐκείνου, ὅντινα κατεῖχον ἐν τῇ θέσει των, ἤτοι ἐξογκοῦνται (elles foisonnent), οὐχ ἧττον μετὰ πάροδον χρόνου τινός, ὡς ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτῶν βάρους αἱ γαῖαι συμπήγνυνται καὶ ὁ ὄγκος τοῦ ἐπιχώματος ἐλαττοῦται· τοῦτο καλεῖται **συμπύκνωσις, καθίζησις** ἢ **κατακάθισις** (tassement). § [χημ.] ἡ καταχρήμνισις, précipitation, n. f. τὸ καταχρήμνισμα, précipité, n. m. βλ. λέξεις.

καθίζω, παρατ. ἐκάθιζον, μέλ. ίσω, ἀόρ. ἐκάθισα· βάλλω τινὰ νὰ καθίσῃ που, [faire] asseoir; τοποθετῶ, placer; καθιστῶ, διορίζω, βάλλω, établir, mettre; θέτω, βάλλω, mettre; || ἐκάθισαν τὸν ἄρρωστον εἰς τὸ ἀνάκλιντρον, on assit le malade sur le sofa; || τὸν ἐκάθισαν εἰς τὸ ἄκρον τῆς τραπέζης, on l'a placé au bout de la table; || [μεταφ.] μοῦ τὸν ἐκάθισαν εἰς τὸ κεφάλι, on l'a établi (mis) sur ma tête; || τὸν ἐκάθισαν φυλακήν, on l'a mis en prison. § [ναυτ.] — πλοῖον, faire échouer [un navire]; βλέπε ἐποκέλλω· [καὶ οὐδ. ἐπὶ πλοίου], échouer, ou s'échouer; πλοῖόν τι καθίζει ὅταν ἡ τρόπις του ἐπακουμβήσῃ τοῦ πυθμένος εἰς τρόπον ὥστε νὰ μείνῃ ἀκίνητον. § [οὐδ.] βλ. κάθημαι.

καθίημι, μέλ. ἥθω· ῥίπτω ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, ἀφίνω τι νὰ ὑπάγῃ κάτω, καταιβάζω, jeter de haut en bas; laisser tomber; faire descendre; abaisser; καταιβάζω. § [ναυτ.] filer [de la chaîne]; βλ. **παρεάω** [ἅλυσιν ἢ κάλων]. § [ἱππολ.] —, s'avaler; κρεμᾶν πρὸς τὰ κάτω· ἡ λέξις αὕτη ἀπαντᾶται ἐν τῇ ἱππολογίᾳ ὡς ἐπίθετον, ventre avalé ἢ ventre qui s'avale, ἐπὶ ἐγκύων φορβάδων κατιοῦσα ἢ κρεμαμένη κοιλία· καὶ croupe avalée, κατιόντες γλουτοί, σκυλοκάπουλα.

καθικετεύω, μέλ. εύσω, supplier, ἱκετεύω πολύ, παρακαλῶ θερμῶς, prier instamment.

καθίκι καὶ καθῆκι, τό· [δημ.] pot de chambre, τὸ ἐν τοῖς δωματίοις δοχεῖον πρὸς οὔρησιν· συνηθ. τὸ **ἀγγεῖον** τῆς νυκτός, κοινῶς **ἀγγειὸ** καὶ **τσουκάλι**.

καθίκλα, [δημ.] βλ. **καθῆκλα**.

καθιμῶ (άω), μέλ. ήσω, ἐξαρτῶν τι ἐξ ἱμάντος ἢ σχοινίου ἀφίνω εἰς τὰ κάτω, καταιβάζω, κρεμῶ διὰ τοῦ γεράνου, κτλ. faire descendre au moyen d'une corde; καταβιβάζω, καθαιρῶ, amener. § [ναυτ.] amener un canot; βλ. **καθαιρῶ, χαλάω**.

καθίπταμαι, μέλ. πτήσομαι, ἀόρ. κατέπτην, ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω πετῶ, voler de haut en bas, descendre ou s'abattre [en volant].

καθισιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] ὁ τρόπος τοῦ κάθεσθαι, τὸ κάθισμα, manière de s'asseoir; ἡ στάσις θέσις, τὸ στάσιμον, posture, n. f. ἡ στάσις, ἡ θέσις, position, n. f. § τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ εἶσι καθισμένοι ἢ παραμένουσί που, le temps qu'on est assis, séance, n. f. || ἄδειασε δύο βουκάλια εἰς τὴν καθισιάν του, il a vidé deux bouteilles sans bouger de place; || τὸν ἐζωγράφισεν εἰς δύο καθισιαίς, il a fait son portrait en deux séances.

καθισιόν, τό· προφ. καθισιὸ [δημ.] ἡ κάθισις, τὸ μὴ ἐργάζεσθαι, désœuvrement, n. m. ἀπραξία, ἀργία, oisiveté, n. f. ἀνάπαυσις, repos, n.m. ἀργία, chômage; || ἀγαπᾷ τὸ καθισιόν, il aime à ne rien faire.

κάθισμα, ατος, τό· τὸ ἐφ' οὗ κάθηταί τις, ἡ ἕδρα, siège, n. m. τὸ ἕδρανον, τὸ ἑδώλιον, κοινῶς ἡ καρέκλα, chaise, n. f. τὸ θρανίον, ὁ θρᾶνος, κοινῶς ὁ μπάγκος, banc; || δὲν εἶνε ἀρκετὰ καθίσματα, il n'y a pas assez de chaises; || κάθισμα ξύλινον τῶν κοσμηματογράφων, loupe ou royaume. § ἡ πρᾶξις (ἢ ὁ τρόπος) τοῦ καθίζεσθαι, action (manière) de s'asseoir; κοινῶς ἡ καθισιά, ἡ στάσις, ἡ θέσις, posture, n. f. position (d'une personne] assise; ἡ ἕδρα, assiette, n. f. || δὲν εἶνε κάθισμα αὐτό, ce n'est pas une manière de s'asseoir; || τὸ κάθισμα ἐπὶ τοῦ ἵππου, l'assiette [à cheval]; βλ. καὶ **ἕδρα**. § ἡ καθίζησις, affaissement, n. m. βλ. λέξιν. § [ναυτ.] κάθισμα πλοίου, échouement [d'un navire]; échouage, n. m. ἡ προσάραξις, βλ. **καθίζω** καὶ **ἐποκέλλω**. § [ναυτ.] κάθισμα κρεμαστόν, chaise, n. f. κάθισμα ἀποτελούμενον ἐκ πλέγματος σχοινίου ἢ ξυλίνου τεμαχίου ἀναδενομένου καταλλήλως ἐξ ἐπάρτου, ἐφ' οὗ ὁ καθήμενος θωρακίτης αἴρεται εἰς ὑψηλὸν μέρος τοῦ ἐξαρτισμοῦ πρὸς ἐργασίαν· βλ. καὶ **κρεμάθρα**· || καθίσματα πληρώματος (πάγκοι), bancs (d'équipage).

καθιστά, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον καθιστόν, assis, e; ἤτοι καθήμενος, posé, ée; || [κυνηγ.] τὸ ἐκτύπησε καθιστά, il l'a tiré [au] posé.

καθίσταμαι, μέλ. στήσομαι, ἀόρ. κατέστην, βλ. **καθιστῶ**.

καθιστάνω καὶ **καθιστάω**· βλ. **καθιστῶ**.

καθιστικός, ή, όν· sédentaire, adj. (ἑδραῖος)· || καθιστικὴ ζωή, vie sédentaire.

καθίστημι, βλ. καθιστῶ·

καθιστός, ή, όν· καθισμένος, assis, e, adj.

καθιστῶ, μέλ. καταστήσω, ἀόρ. κατέστησα, φέρω τι καὶ τὸ τοποθετῶ, καθιδρύω, ἐγκαθιστῶ, établir; ἱδρύω, fonder; συνιστῶ, ἐγκαθιστῶ, instituer, constituer; || κατέστησε δικαστήρια, il a établi des tribunaux; || καθιστῶ ἀγῶνα, fonder un prix; || κατέστησεν αὐτὸν κληρονόμον του, il l'a institué son héritier; || κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ κεφαλῆς τῶν πραγμάτων, il l'a établi à la tête des affaires; || καθιστῶ τινὰ ἀδιάφορον, πρὸς (διά τι), désintéresser; || καθιστῶ ἠλίθιον, crétiniser; ||

τίς σὲ κατέστησε κριτήν; qui vous a constitué juge? § φέρω τινὰ εἰς θέσιν, εἰς κατάστασιν νὰ γείνῃ, νὰ φανῇ, κτλ. κάμνω, faire devenir; rendre; || τὸν κατέστησε γελοῖον, il l'a rendu ridicule; || καθιστῶ τινὰ ἱκανὸν νά, mettre quelqu'un en état (à même; en mesure) de; || καθιστῶ ὁδὸν βατήν, rendre un chemin praticable; || αἱ γνώσεις καθιστῶσιν ἡμέρους τοὺς ἀνθρώπους, les connaissances rendent les hommes doux; || καθιστῶ (κάμνω) γνωστόν, βλ. **γνωστοποιῶ.** § [μέσ.] καθιστῶμαι [συνήθ.] καθίσταμαι = γίγνομαι, γίνομαι, devenir; se rendre; || καθίσταμαι κύριος, se rendre maître; || κατέστη εὐχάριστος, il s'est rendu agréable; || κατέστη ἐπικίνδυνος, il est devenu dangereux; || κατέστη μισητός, il s'est rendu odieux; || κατέστη πλούσιος, il est devenu riche; || τοῦτο θὰ μὲ καταστήσῃ δυστυχῆ, cela me rendra malheureux (euse). § [μετοχ.] βλ. **καθεστώς.**

καθό, (ἐπίρ)=καθ'ὅ=καθά· καθόσον, ἕνεκα, à cause de; [σύνδεσμ.] διότι, ἐπειδή, vu que; comme; || ἀπελύθη καθὸ ἀνίκανος, il a été congédié à cause de son incapacité.

καθοδηγέω, βλ. **καθοδηγῶ.**

καθοδήγησις, εως, ἡ, καὶ

καθοδηγία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ὁδηγεῖν, action de conduire; (de guider); ὁδηγία, conduite, n. f. δεῖξις τῆς ὁδοῦ.

καθοδηγῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁδηγῶ, conduire; guider; διευθύνω, δεικνύω τὸν δρόμον.

καθόδιον, τό· cathode, n. m. τὸ ἀρνητικὸν ἠλεκτρόδιον· βλ. **ἠλεκτρόδιον.**

κάθοδος, ου, ἡ· descente, n. f. ὁδὸς ἄγουσα πρὸς τὰ κάτω, chemin pour descendre, καὶ αὐτὸ τὸ καταβαίνειν· ἡ κάθοδος τῶν ἐδεσμάτων τῶν διὰ τοῦ οἰσοφάγου = ἡ κατάποσις· ἡ ἐπιστροφή, ἡ ἐπάνοδος, retour, n. m. ἐκ ταξειδίου (d'un voyage), ἢ ἡ ἐπιστροφὴ (ἀνάκλησις) τῶν ἐξορίστων εἰς τὴν πατρίδα, retour (rappel) d'un exilé; [ἐνί.] ἡ εἰσβολή, invasion, n. f. || ἡ κάθοδος τῶν Ἡρακλειδῶν, le retour des Héraclides; || εἰσιτήριον ἀνόδου καὶ καθόδου, billet d'aller et de retour; || ἡ κάθοδος τῶν βαρβάρων, l'invasion des barbares; § [ναυτ.] κάθοδος, écoutille, n.m. πληθ. αἱ κάθοδοι, les écoutilles, κοινῶς τὰ κουβούσια· ἀνοίγματα σχεδὸν τετράγωνα κατασκευαζόμενα εἰς τὰ διάφορα τοῦ πλοίου καταστρώματα κατὰ τὸ διάμηκες τοῦ πλοίου ἐπίπεδον, χρησιμεύοντα διὰ τὴν συγκοινωνίαν καὶ εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν πραγμάτων. Ἀναλόγως τῆς θέσεώς της καὶ τοῦ σκοποῦ, ἑκάστη κάθοδος ἔχει ἴδιον ὄνομα· οὕτως ἡ πρώραθεν τοῦ μεγάλου ἱστοῦ κειμένη δι' ἧς συγκοινωνεῖ τὸ πλήρωμα καλεῖται **μεγάλη κάθοδος** (grande écoutille); βλ. **βαλβὶς τῆς καθόδου,** καὶ **καθέκτης**· || τρῦπα κουβουσιοῦ=θυρίδιον, écoutillon, βλ. **ἀνθρωποθυρίς.**

καθολίκευσις, εως, ἡ· γενίκευσις, généralisation, n. f.

καθολικεύω, μέλ. εύσω, γενικεύω, κάμνω τι καθολικόν, γενικόν, généraliser, § καθολικεύω, rendre universel, universaliser.

καθολικόν, τό· ἢ μέγα βιβλίον [ἐμπορ.] grand livre; καλοῦσιν ἐν τῷ ἐμπορίῳ καθολικὸν τὸ βιβλίον ἐν τῷ ὁποίῳ συνοπτικῶς ἀντιγράφονται αἱ πράξεις ἢ τὰ ἄρθρα τοῦ ἡμερολογίου. Ἐν τῇ ἐπικεφαλίδι ἑκάστης διπλῆς σελίδος τίθεται τὸ ὄνομα τοῦ προσωπικοῦ μικτοῦ ἢ γενικοῦ λογαριασμοῦ καὶ πρὸς ἀριστερὰ μὲν τίθεται ἡ λέξις Δοῦναι ἢ ὀφείλει καὶ σημαίνει τὴν χρέωσιν, πρὸς δεξιὰ δὲ Λαβεῖν ἢ ἀπαιτεῖ καὶ σημαίνει τὴν πίστωσιν τοῦ ἐν τῇ ἐπικεφαλίδι λογαριασμοῦ (βλ. καὶ ἐμπορικὰ βιβλία). § [ἐκκλ.] καθολικὸν ἢ ἐσωνάρθηξ, nef centrale [d'une église]; [ἐν.] église conventuelle; βλ. ἐσωνάρθηξ.

καθολικισμός, ὁ· catholicisme, n. m. ἡ καθολικὴ ἐκκλησία, église catholique. § καθολικισμός, οῦ, ὁ· catholicité, n. f. τὸ σύνολον τῶν καθολικῶν χωρῶν, ensemble des pays catholiques.

καθολικός, ή, όν· (συγκ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ εἰς τὸ ὅλον ἀναφερόμενος, universel, elle; ὁ γενικός, général, e; || ἡ καθολικὴ ψηφοφορία, le suffrage universel. § [ἐκκλ.] καθολικός, catholique; || ἡ καθολικὴ [δυτικὴ] ἐκκλησία, l'église catholique. Τὴν προσωνυμίαν καθολικὴ προσέλαβεν ἡ χριστιανικὴ Ἐκκλησία ἤδη λήγοντος τοῦ Β' αἰῶνος, δηλοῦσα οὕτως ὅτι τὰ θέσμια αὐτῆς ἐν μέσῳ τῶν ποικίλων ἀλλοτρίων γνωμῶν καὶ συνηθειῶν, αἵτινες ἠπείλουν νὰ παρεισφρήσωσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκανονίσθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καθόλου ἐν τῷ χριστιανικῷ κόσμῳ παραδεδομένων ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων. Μετὰ δὲ τὸν ὁριστικὸν χωρισμὸν τῆς Ἀνατολικῆς ἀπὸ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας ἑκατέρα μὲν ἀξιοῖ ὅτι διετήρησεν ἀνόθευτον τὴν πατροπαράδοτον πίστιν καὶ λατρείαν καὶ ὅτι ἐπομένως αὐτῇ ἀνήκει ἡ ἐπωνυμία καθολικὴ Ἐκκλησία, κοινότερον ὅμως ἐπεκράτησεν αὐτὴ χωρὶς νὰ διατηρῇ τὴν ἀρχικὴν αὐτῆς ἔννοιαν ὡς ἐπώνυμον τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας. § [οὐδ. οὐσ.] βλ. **καθολικόν.**

καθολικότης, ητος, ἡ· catholicité, n. f. ὁ χαρακτὴρ τοῦ καθολικοῦ, caractère catholique; τὸ σύμφωνον πρὸς τὸ καθολικὸν δόγμα, conformité à la doctrine catholique. § καθολικότης, ητος, ἡ· universalité, n.f. ἡ ἰδιότης, κατάστασις τοῦ γενικοῦ, καθολικοῦ, état universel.

καθολικῶς, [ἐπίρ.] catholiquement, adv. conformément à la foi catholique. § —, universellement d'une manière universelle.

καθολκή, ἡ· [ναυτ.] βλ. **καθελκυσμός.**

καθόλου, [ἐπίρ.] = ἐν συνόλῳ γενικῶς, en général; ἀντίθ. πρὸς τὰ καθέκαστα· || ὁ κόσμος καθόλου, le monde en général; || ἡ καθόλου ἔννοια, l'idée générale (absolue); || καθόλου καὶ καθ' ἕκαστα, tant en général qu'en particulier. § [συνήθ. ἐπὶ ἀρνήσεως], οὐδόλως, μηδόλως, μηδαμῶς, παντελῶς, nullement; ποσῶς, point; ποσῶς, διόλου, point du tout; οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τρόπον, aucunement; παντάπασι, μηδὲ τὸ παράπαν, pas le

moins du monde ; || δὲν τὸν εἶδα καθόλου, je ne l'ai pas vu du tout ; || μοῦ τὸ δίδετε αὐτό ; καθόλου, me donnez-vous cela? point du tout; || δὲν πρόκειται καθόλου περὶ τούτου, il n'est nullement question de cela ; || μὴν ἀμφιβάλλετε καθόλου περὶ τούτου, n'en doutez nullement; || δὲν βλέπω καθόλου, je ne vois goutte.

κάθομαι, βλ. κάθημαι.

καθομιλούμενος, η, ον· ὁ συνήθως ἢ ὁ κοινῶς ὁμιλούμενος ὑπὸ ὅλων, parlé, ée ; || ἡ καθομιλουμένη [ἐνν. γλῶσσα], la langue parlée, ἡ **λαλουμένη**.

καθομολογέω, βλ. καθομολογῶ.

καθομολόγησις, εως, ἡ, καὶ

καθομολογία, ας, ἡ· ἐξομολόγησις, confession, n. f. ἡ ὁμολογία, aveu, n. m. || καθομολόγησις πίστεως, profession de foi = ὁμολογῶ, δίδω πίστιν.

καθομολογῶ (έω), μέλ. ήσω· ὁμολογῶ, confesser, avouer.

καθοπλίζω, μέλ. ίσω· armer ; ὁπλίζω, ἁρματώνω ἐντελῶς μὲ ὅλα του τὰ ἅρματα, βλ. καὶ ὁπλίζω. § [ναυτ.] équiper en guerre (son navire) ; ἐξοπλίζω, ἁρματώνω πλοῖον.

καθόπλισις, εως, ἡ, καὶ

καθοπλισμός, οῦ, ὁ· τελεία ὅπλισις, ἁρμάτωμα, armement, n. m. ἐξοπλισμός, équipement ; βλ. λέξεις. § armure, n. f. βλ. καὶ πανοπλία.

καθορατικός, ή, όν· ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ καθορᾶν, διορᾶν, plein de perspicacité ; ὁ συνετός, sensé, ée ; prudent, e.

καθορατικότης, ητος, ἡ· τὸ καθορᾶν, vue fichante ; ἡ ἰδιότης τοῦ καθορᾶν, ἤτοι τὸ βλέπειν πρὸς τὰ κάτω ἐξ ὑψηλοτέρου μέρους.

καθοράω, βλ. καθορῶ.

καθορίζω, μέλ. ίσω· προσδιορίζω, ὁρίζω, déterminer ; définir ; fixer.

καθορισμός, οῦ, ὁ· προσδιορισμός, détermination, n. f. fixation, n. f. || ἀκριβὴς καθορισμός, spécification, n. f.

καθοριστικός, ή, όν· προσδιοριστικός, déterminatif, ive.

καθορμίζω, μέλ. ίσω, φέρω τὸ πλοῖον ἐκ τοῦ πελάγους εἰς τὸν ὅρμον, λιμένα καὶ τὸ ἀράζω, faire entrer dans le port ; ἀράζω, mouiller [συνήθ. μέσ.] καθορμίζομαι = ἀράζω ποῦ μὲ τὸ πλοῖον, mouiller ; βλ. καὶ ἀγκυροβολέω.

καθορῶ (άω), μέλ. κατόψομαι, ἀόρ. κατεῖδον· βλέπω πρὸς τὰ κάτω, ἐνῷ ἵσταμαι ἄνω που, regarder de haut en bas ; βλέπω, ἀκριβῶς ὅπως διακρίνω τι, voir, apercevoir ; ὅπως διαγνώσω, μάθω, s'aviser ; ἀναγνωρίζω, reconnaître ; καὶ ἐν γένει βλέπω, παρατηρῶ, apercevoir ; παρατηρῶ, observer ; remarquer ; ἐξετάζω, examiner ; || καθορᾶν τι, voir quelque chose ; βλ. καὶ **καθορατικότης**· || κατεῖδε τὴν πλάνην του (τὸ λᾶθός του), il a reconnu son erreur (; sa faute).

καθοσιόω, καὶ

καθοσιῶ, μέλ. ώσω· καθιστῶ τί ὅσιον, καθιερόω, καθαγιάζω, sanctifier ; ἐξαγνίζω, purifier ; θυσιάζω, προσφέρω ὡς θυσίαν, offrir en sacrifice ; ἐξ οὗ ἀφοσιόνω, ἀφοσιοῦμαι τινί, consacrer, dévouer ; || καθωσιωμένος τινὶ = ἀφωσιωμένος, très-dévoué, très-attaché à quelqu'un.

καθοσίωσις, εως, ἡ· καθιέρωσις, consécration, n. f. § ἔγκλημα καθοσιώσεως, crime de lèse-majesté (de haute trahison = ἐσχάτης προδοσίας).

καθόσον, [ἐπίρ.] ὀρθότερον κεχωρισμ. καθ' ὅσον, en tant que ; autant que ; d'autant que ; ἐφ' ὅσον, à mesure que ; || — δύναται νὰ μοῦ χρησιμεύσῃ, en tant que cela peut me servir ; || οὐδεὶς καθόσον γνωρίζω, personne, que je sache ; || καθ' ὅσον ἐξαρτᾶται ἐπ' ἐμοῦ, autant qu'il est en moi ; || — προβαίνει ἡ ἐργασία, à mesure que le travail avance ; || — μάλιστα τὸ ἐγνώριζα, d'autant plus que je le savais.

καθότι (σύνδ.) βλ. **διότι**, parce que, car, vu que, pour.

κάθουμαι, βλ. **κάθημαι.**

καθρεπτάδικο, τό· [δημ.] τὸ κατοπτροποιεῖον, fabrique de miroir, miroiterie, n. f.

καθρέπτης, ου, ὁ· miroir, n. m. **βλ. κάτοπτρον**· [ὁ μεγαλείτερος] glace, n. f. || χυττάζω (χυττάζομαι) εἰς τὸν καθρέπτην, se regarder dans le miroir ; κατοπτρίζομαι, se mirer ; || [συνεχδ.] ἡ θάλασσα ἦτο καθρέπτης, la mer était unie comme un miroir. § [ναυτ.] tableau [d'un navire] ; βλ. **ἄβαξ**· || [ναυτ.] dossier [d'un canot] ; βλ. **ἀνάκλιτον.** § [ξυλουρ.] καθρέπτης, βλ. **ἄβαξ**, **τύμπανον**, panneau.

καθρεπτίζομαι, κατοπτρίζομαι, se mirer; [χυρ. καὶ μεταφ.] χυττάζω ἐντὸς καθρέπτου.

καθυβρίζω, μέλ. ίσω, ὑπερηφάνως, αὐθαδῶς, προσβλητικῶς μεταχειρίζομαι τινά, λέγω ἄσχημα, προσβλητικὰ λόγια κατά τινος, ὑβρίζω, injurier ; insulter ; προσβάλλω, outrager.

καθυγραίνω, μέλ. ανῶ, θὰ καθυγράνω· πλῆρες ὑγρασίας ποιῶ τι, rendre très humide; βρέχω, mouiller ; νοτίζω, humecter.

κάθυγρος, ος, ον· ὅλως ὑγρός, tout humide ; πολὺ ὑγρός, extrêmement humide ; [ἐντελῶς] βρεγμένος, [tout] mouillé.

καθυλακτέω καὶ

καθυλακτῶ, μέλ. ήσω, ὑλακτῶ (γαυγίζω, φωνάζω) κατά τινος, aboyer contre ; [συνηθ. μεταφ.] κραυγάζω ὀργίλως ὑβρίζων, vociférer ; φωνασκῶ, ὁμιλῶ σφοδρῶς κατά τινος, déblatérer ; κραυγάζω, φωνασκῶ ματαίως, clabauder.

καθυποβάλλω, μέλ. βαλῶ, θὰ καθυποβάλω, τελείως ὑποτάσσω, soumettre ; ὑποβάλλω, παρουσιάζω, soumettre ; présenter ; καταθέτω, déposer ; || καθυποβάλλω τι εἰς τὴν κρίσιν τινός, soumettre une affaire au jugement de quelqu'un.

καθυποβολή, ῆς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καθυποβάλλειν, action de soumettre (de présenter); ὑποβολή, παρουσίασις, présentation, n. f. κατάθεσις, déposition, n. f.

καθυπόταξις, εως, ἡ· πρᾶξις τοῦ καθυπο-

τάσσειν, action de subjuguer (de soumettre, de réduire), ὑποταγή, soumission, n. f. [τακτ.] ὑποταγή, παράδοσις, réddition, n. f.

καθυποτάσσω, μέλ. άξω, τελείως ὑποτάσσω, ὑποβάλλω ὑπό τινα κατάστασιν, ἰδίως ὑπὸ τὸν ζυγόν, subjuguer ; ὑποτάσσω, soumettre; [τακτ.] ὑποτάσσω, réduire, ἀναγκάζω τινὰ εἰς παράδοσιν (réddition) ; ‖ — λαόν, subjuguer un peuple.

καθυστερέω, βλ. **καθυστερῶ.**

καθυστέρημα, ατος, τό· arrérage, [ἐπὶ δημοσίων χρημάτων] arriéré. § [ἐμπορ.] καθυστερήσεις, καθυστερούμενα, τὸ καθυστέρημα, l'arriéré ; les arrérages.

καθυστέρησις, εως, ἡ· ἀργοπορία, retardement, n. m. retard, n. m. ‖ ἡ καθυστέρησις τῆς πληρωμῆς, le retardement du paiement ; ‖ ἡ καθυστέρησις τοῦ ἀτμοπλοίου, le retard du bateau ; βλ. **καθυστέρημα.**

καθυστερούμενος, η, ον· [τακτ.] retardataire, (πληθ. οἱ καθυστερούμενοι) κατὰ τὴν ὡρισμένην ὥραν διά τινα ὑπηρεσίαν, ἢ ὁ μὴ ἐπιστρέφων εἰς τὸν στρατῶνα κατὰ τὴν πρὸς τοῦτο ὁριζομένην ὥραν (ἤτοι μεταφορικῶς ὁ ἀπὼν ἔκ τινος ὑπηρεσίας)· ‖ **καθυστερούμενος,** ὁ· retardataire ; καλεῖται οὕτως ὁ **στρατεύσιμος** ὁ μὴ παρουσιαζόμενος κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένην προθεσμίαν ἐνώπιον τοῦ στρατολογικοῦ γραφείου πρὸς κατάταξιν

καθυστερῶ (έω), μέλ. ήσω, ἔρχομαι πολὺ ἀργά, ἄλλου τινὸς μένω ὀπίσω, venir après, être en retard, retarder, être en souffrance, s'arriérer ; ‖ τὸ ἀτμόπλοιον (τὸ ταχυδρομεῖον) καθυστερεῖ, le bateau (la poste) est en retard ; ‖ ἡ ὑπόθεσις αὕτη καθυστερεῖ, cette affaire est en souffrance ; ‖ ὁ ἐνοικιαστής μου καθυστέρησε, mon locataire s'est arriéré ; ‖ τὸ πεζικὸν καθυστέρησε, l'infanterie s'arriéra ; ‖ οἱ καθυστεροῦντες, les retardataires; βλ. **καθυστερούμενος**· ‖ τὰ καθυστεροῦντα, τὰ καθυστερούμενα, les arriérés ; l'arriéré, [καὶ ἐπὶ ἰδιωτικῶν εἰσοδημάτων] les arrérages ; ‖ — χρήματα, être en arrérages ; ‖ καθυστερούμενος, η, ον· arriéré, ée ; ‖ ὁ **καθυστερῶν,** retardataire, π. χ. πληρωμὴν τινά, ἢ ὁ μὴ προσερχόμενος· βλ. καὶ **βραδυπορῶν,** trainard, n. m. ‖ ὁ καθυστερῶν στρατιώτης, ἤτοι ὁ βραδυπορῶν, λέγεται ἐπίσης clampin (βαρύς, ὀκνός, ἀργοκίνητος). § [μεταβ.] arriérer, retarder ; ὀφείλω, devoir ; ‖ καθυστερῶ [πληρωμὴν τινά, κτλ.], arriérer (retarder) un paiement ; ‖ τοῦ καθυστερῶ δύο τριμηνίας [ἐνοικίου], je lui dois deux termes ; ‖ μοῦ καθυστερεῖτε ἀκόμη δέκα δραχμάς, vous m'êtes redevable (ὀφειλέτης) de dix drachmes.

καθωπλισμένος, η, ον [ῥημ. ἐπίθ. τοῦ καθοπλίζω], armé, ée ; équipé, ée.

καθωραΐζω, μέλ. ίσω, ἐξωραΐζω, embellir ; στολίζω, κοσμῶ, orner ; parer.

καθώς, [ἐπίρ.] ἀντὶ καθά, ὡς, ὥσπερ, comme ; ὡς καθώς, καθ' ὃν τρόπον, de même que ; ainsi que ; à ce que ; au train que ; ‖ εἶνε ἄνθρωπος καθὼς πρέπει, c'est un homme comme il faut ; ‖ βρεγμένος καθὼς ἦτο, mouillé comme il l'était ; ‖ πονηρὸς καθὼς εἶνε, θὰ τὸ ἐννοήσῃ, en homme rusé qu'il est, il s'en apercevra ; ‖ καθὼς μὲ βλέπετε, tel que vous me voyez ; ‖ τὸ πρᾶγμα εἶνε καθὼς σᾶς λέγω, la chose est ainsi que je vous le dis ; ‖ — φαίνεται, à ce qu'il paraît ; ‖ — πηγαίνουν τὰ πράγματα, au train que vont les choses ; ‖ λοιπόν, καθὼς εἴπαμεν, ainsi, c'est convenu ; ‖ δὲν ἀγαπῶ κανένα καθὼς αὐτόν, je n'aime personne autant que lui ; ‖ τὸν ἀγαπῶ καθὼς κανένα ἄλλον, je l'aime autant que personne. § [χρον.] ἅμα ὡς, sitôt que ; ‖ — εἴπομεν ἐν τῇ ἀρχῇ, comme on l'a dit au commencement ; ‖ — ὅλοι, comme tout le monde ; ‖ — καὶ οἱ ἄλλοι, ainsi que les autres ; ‖ — μοῦ εἶπαν, à ce qu'on m'a dit ; ‖ πονηρὸς καθὼς εἶνε, θὰ τὸ κατορθώσῃ, rusé qu'il est, il y parviendra ; ‖ αἱ ἡδοναὶ καθὼς καὶ αἱ θλίψεις ταράττουσι τὴν ψυχήν, les plaisirs ainsi que les peines troublent l'âme aussitôt que ; dès que ; comme ; ‖ καθὼς ἔλαβε τὴν εἴδησιν ἀνεχώρησε, sitôt qu'il reçut la nouvelle il partit ; ‖ καθὼς μὲ εἶδε μ' ἐπλησίασε, aussitôt qu'il me vit, il s'approcha de moi ; ‖ καθὼς φθάσω θὰ ὑπάγω νὰ τὸν ἰδῶ, dès que je serai arrivé, j'irai le voir ; ‖ τὸν ἀπήντησα καθὼς ἔβγαινε, je l'ai rencontré comme il allait sortir ; ‖ καθὼς ἔλαβε τὸ γράμμα σου, aussitôt votre lettre reçue ; ‖ καθὼς εἶδε τὸν πατέρα της, ἐλιποθύμησε, à la vue de son père, elle s'évanouit ; ‖ καθὼς ἔμβῃς θὰ τὸν ἰδῇς, en entrant vous le verrez ; ‖ καθὼς ἀνέτειλεν ἡ ἡμέρα, aussitôt que le jour parut ; ‖ καθὼς ἤρχισε νὰ νυχτώνῃ, comme il commençait à faire nuit; ‖ καθὼς φθάσετε, dès que vous serez arrivé; ‖ καθὼς εἶδε τὸ θηρίον, ἤρχισε νὰ φωνάζῃ, à la vue du monstre il se mit à crier.

καί, [σύνδεσμος] μὲ πολλὰς σημασίας, ἰδίως δὲ συμπλεκτικός, καί, τε, δέ, et, aussi (=ἐπίσης)· συνάπτει τί μὲ τὸ προηγούμενον ὥστε τὸ ἑπόμενον θεωρεῖται στενῶς συνδεδεμένον ὡς ἀκόλουθόν τι καὶ ὅμοιον· ‖ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, le ciel et la terre ; ‖ πτωχὸς καὶ δίκαιος, pauvre et juste ; ‖ σὺ καὶ ἐγώ, vous et moi ; ‖ καὶ ἐγὼ τοῦτο ἐσκέφθην, j'y ai pensé aussi; ‖ καὶ κανεὶς δὲν ἐτόλμησε, et personne n'osa; ‖ καὶ πρὸς σὲ αὐτὰ εἶπον, c'est à vous aussi que j'ai dit tout cela ; ‖ ἂν καὶ ἔχω, malgré que j'en ai ; ‖ ἂν καὶ πλούσιος, quoique riche ; ‖ ἂν καὶ ἐπιμελής, tout appliqué qu'il est ; ‖ κ' ἐγὼ τὸ εἶπα, je l'ai dit aussi; ‖ ἔλεγα κ' ἐγώ... [φρ.], je disais aussi... ; ‖ καὶ αὐτὴ διασκέδασις εἶνε, c'est un amusement comme un autre ; ‖ δὲν ἠξεύρει καὶ νὰ παίζῃ, il ne sait pas jouer non plus ; ‖ καὶ σὺ ἀκόμη ; vous aussi ? ‖ τὸν εἶδες, θὰ τὸν ἰδῶ κ' ἐγώ, tu l'as vu, je le verrai à mon tour ; ‖ καὶ οἱ δύο, tous les deux ; ‖ καὶ ὁ εἷς καὶ ὁ ἄλλος εἶνε ἀνόητοι, l'un est aussi sot que l'autre ; ‖ καὶ ἄν, βλ. ἄν· ‖ μασκαρᾶς καὶ

ἂν εἶσαι [φρ. χυδ.], canaille vous même ; || ὅποιος καὶ ἂν ἦνε, quel qu'il soit ; || ὅσον καὶ ἂν ζητήσῃς, δὲν θὰ εὕρῃς, tu as beau chercher, tu ne trouveras pas. § [ἐπιτακτικῶς] même ; || καὶ ἐγὼ αὐτός, moi-même ; || καὶ εἰς αὐτὸν τὸν βασιλέα, même au roi ; || καὶ αὐτὰ τὰ παιδία τὸν πειράζουν, même les enfants se moquent de lui ; || ἐπώλησε καὶ τὰ στρώματά του, il a vendu jusqu'à ses matelas ; || φρίττω καὶ νὰ τὸ συλλογίζωμαι, je frémis rien qu'à y penser. § [ἐναντιωμ.] ἀπεναντίας, au contraire, ἐν τούτοις, pourtant ; χαίπερ, χαίτοι, εἰ καί, ἂν καί, μ' ὅλον ὅτι, quoique ; || καὶ ὅμως, cependant, pourtant ; || χαίπερ, χαίτοι, quoique, bien que ; || εἰ καί, bien que ; || θὰ ὑπάγω καὶ ἂς τὸν δυσαρεστήσω, j'irai au risque de le mécontenter ; || καὶ ἂς λέγουν, quoi qu'on dise ; quoi qu'on puisse dire ; || κάμε το καὶ ἂς λέγουν, faites cela et laissez dire ; || καὶ ὁ ἀδελφός του ἐκοιμᾶτο ἀκόμη, tandis que son frère dormait encore ; || ὅλοι ἔκλαιον καὶ αὐτὸς ἐγέλα, il riait tandis que tout le monde pleurait. § [αἰτιολογ. συνήθ. ἀμετάφρ.] κάμε γρήγορα καὶ θὰ βρέξῃ, dépéchez-vous, il va pleuvoir ; || κάμε γρήγορα καὶ θὰ ἔλθῃ, dépéchez-vous, il va venir. § [χρονικ.] que ; || δὲν εἶχεν ἔβγει κ' ἔπεσε τὸ σπίτι, il était à peine sorti, que la maison s'écroulait ; || μόλις τὸ εἶπε καὶ μετενόησε, il ne l'eut pas plus tôt dit qu'il s'en repentit; || μόλις ἔφθασε καὶ ἀνεχώρησε, à peine arrivé il repartit. § τελικ.] πήγαινε καὶ εἰπέ του, allez lui dire; || τὸν ἄφησαν καὶ ἀπέθανε, on l'a laissé mourir ; || τί ἔχεις καὶ φωνάζεις ; qu'avez-vous à crier ? || τί ἔχει καὶ κλαίει, qu'a-t-il qu'il pleure ? || ἦλθε καὶ μὲ εἶδε, il est venu me voir. § [συμπληρωμ.] τὸν εἶδα καὶ ἤρχετο, je l'ai vu venir ; τὸν ἀκούω καὶ ἀναβαίνει, je l'entends qui monte. § [ἐνίοτε πρὸς ἔμφασιν ἀμετάφρ.] καὶ τί μὲ τοῦτο ; qu'est ce que cela fait ? || καὶ λοιπόν, τί λέγεις ; eh ! bien ; qu'en dites-vous ? || αἴ καὶ νὰ ἤρχετο τώρα, je voudrais qu'il vint maintement ; || καὶ τί ὄφελος, à quoi bon ? || καὶ γὰρ = τῷ ὄντι, πράγματι, en effet ; || καὶ δή, et certes, et aussitôt ; || καὶ μὴν=καὶ βέβαια, et certes.

καΐκι, τό· [δημ.] ἀκάτιον, μικρὸν πλοιάριον [petit] bateau, n. m. λέμβος, barque, n. f. embarcation, n. f. ἰδίως ὅμως καΐκιον (καΐκι), caïque, n. m. ou caïc, n. m. λέγεται πλοῖον μικρᾶς χωρητικότητος χρησιμοποιούμενον ἐν τῇ ἀνατολῇ.

καϊκιάτικα, τά· [δημ.] τὰ πορθμεῖα, prix de passage ; ὁ ναῦλος.

καϊκτσῆς, ὁ· [δημ.] batelier, n. m. ὁ κυβερνήτης τοῦ καϊκίου, καὶ ἐν γένει ὁ λεμβοῦχος, βαρκάρης, ὁ πορθμεύς, ὁ κωπηλάτης, ἐρέτης, rameur, n. m.

καΐλα, ἡ· [δημ.] βλ. καῦλα.

καϊμάκι, τό· [δημ.] crême, n. f. ὁ ἐπίπαγος· χυρίως τὸ ἄνθος τοῦ γάλακτος καὶ μονολεκτικῶς ἀνθόγαλα καὶ ἀφρόγαλα· § [μεταφ.] τὸ καλλίτερον μέρος κάθε πράγματος, la crême.

καϊμός, ὁ· [δημ.] βλ. καϋμός.

καινοθήρας, α, ὁ· ὁ ζητῶν νὰ μανθάνῃ νέα, fureteur (chasseur ; coureur) de nouvelles ; nouvelliste ; [νεοελ.] reporter, κοινῶς ὁ ῥεπόρτερ.

καινοθηρία, ας, ἡ· ἡ ἀναζήτησις νέων, chasse aux nouvelles ; [νεοελ.] τὸ ῥεπορτάζ, reportage, n. m.

καινολεξία, ας, ἡ· βλ. νεολογία.

καινολογία, ας, ἡ· νέον, ἀσύνηθες λεκτικόν, langage nouveau ; νέα ἔκφρασις, expression nouvelle ; καινοτομία, νεωτερισμός, innovation, n. f. βλ. καὶ νεολογία.

καινολογικός, ή, όν· βλ. νεολογικός.

καινοπρεπής, ής, ές· ὁ νέον ἐξωτερικὸν ἔχων, νέος φαινόμενος, qui paraît nouveau ; νέος, nouveau.

καινοπρεπῶς, [ἐπίρ.] κατὰ καινόν, νέον τρόπον, d'une nouvelle manière.

καινός, ή, όν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), neuf, neuve; nouveau, elle; καινούργιος, νέος, ὅ,τι μέχρι τοῦδε ἀκόμη δὲν ἔγεινεν, ἀσυνήθης, παράδοξος, extraordinaire ; étrange ; || ἡ Καινὴ Διαθήκη, le Nouveau Testament ; || οὐδὲν καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον [φρ.] rien de nouveau sous le soleil ; || τί καινόν; qu'y a-t-il de nouveau? quelles nouvelles?=τί νέα;

καινοσπουδία, ας, ἡ· ἡ ἐπιθυμία (ἀπληστία) τοῦ νὰ μανθάνῃ τις νέα, goût (; avidité) de nouvelles.

καινόσπουδος, ος, ον· ὁ ζητῶν νὰ μανθάνῃ νέα, περίεργος, curieux (avide) de nouvelles.

καινοτομέω, βλ. καινοτομῶ.

καινοτόμημα, ατος, τὸ καὶ

καινοτομία, ας, ἡ· ὁ νεωτερισμός, innovation, n. f. novation, n. f. βλ. καινοτομῶ.

καινοτόμος, ος, ον· νεωτεριστής, ὁ κάμνων νέον τι καὶ ἀσύνηθες, innovateur, trice; novateur, trice.

καινοτομῶ (έω), μέλ. ήσω, νέον τι τέμνω, ἀνερεύνητόν τι σκάπτω, ὅπως εὕρω τι· εὔχρηστον ἐπὶ τῆς μεταλλείας· συνήθως νέον τι ποιῶ, ἰδίως εἰς τὰ πολιτικὰ καὶ γενικώτερον ἐφευρίσκω τι νέον, νεωτερίζω, innover ; κάμνω καινοτομίαν, faire une innovation.

καινουργέω-ῶ, μέλ. ήσω. κατασκευάζω τι νέον, καθιστῶ τι νέον, **καινουργόνω**, mettre (remettre) à neuf ; ἀνακαινίζω, ἀνανεώνω, renouveler.

καινούργημα, ατος, τό· καὶ καινούργησις, τὸ καινούργωμα, ἡ μεταβολὴ εἰς νέον, καινουργές, ἡ ἀνανέωσις, renouvellement, n. m.

καινουργῆς, (ἐπίρ.) [συνήθ. ἐμπροθέτως] ἀπὸ καινουργῆς, à neuf; de neuf ; || κάμνω ἀπὸ καινουργῆς, refaire [tout] à neuf ; || τὸν ἔνδυσαν ἀπὸ καινουργῆς, on l'a habillé de neuf.

καινουργής, ής, ές· ἐπίθ. καὶ δημωδῶς

καινούργιος, α, ον, [δημ.] ὁ νέος, neuf, ve ; nouveau, elle; || καινουργὲς ἔνδυμα, habit neuf ; || καινούργιον καπέλλον, chapeau neuf ; || δὲν μ' ἀρέσουν τὰ καινούργια πρόσωπα, je

n'aime pas les nouveaux visages ; ‖ τί καινούργια, qu'y'a-t-il de nouveau ? ‖ καινούργιο κόσκινο (κοσκινάκι μου), [παροιμ.], balai neuf ; (ἐπὶ δεικνυόντων ζῆλον, κτλ. π. χ. ἐπὶ νέου ὑπηρέτου, nouveau domestique plein de zèle). ‖ καινούριον σπίτι, maison neuve ; ‖ καινούριον κρασί, vin nouveau ; ‖ ὁ καινούριος χρόνος, le nouvel an ; la nouvelle année ;

καινουργιόνω, [δημ.] καὶ

καινουργόνω, μέλ. ώσω· [δημ.] **καινουργέω-ῶ**, κάμνω καινούργιο, καθιστῶ τι νέον, mettre (remettre) à neuf ; ἀνακαινίζω, ἀνανεῶ, ἀνανεώνω, renouveler.

καινούργωμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ ἀνανέωσις, renouvellement, n.m. βλέπε **καινούργημα.**

καινούριος, α, ον· [δημ.] βλ. **καινούργιος.**

καινοφανής, ής, ές, ὁ νεωστὶ φανείς, ἐμφανισθείς, nouvellement paru ; ὁ καινός, νέος, καινούργιος, nouveau, elle ; τοῦ νεωτερισμοῦ, de nouveauté ; [ἐν.] ἀσυνήθης, insolite ; ‖ [οὐδ. οὐσ.] τὸ καινοφανές, la nouveauté = ὁ νεωτερισμός.

καινῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον καινόν, d'une manière neuve.

καίπερ, [σύνδ.], ἂν καί, quoique ; bien que ; tout que ; βλ. καὶ **καίτοι.**

καιρικός, ή, όν· ὁ τοῦ καιροῦ, ὁ εἰς τὸν καιρὸν ἀνήκων, du (des) temps ; τῆς ἐποχῆς, de l'époque ; ὁ πρόσκαιρος, temporaire, adj. ἀνάλογος πρὸς τὴν περίστασιν, analogue à la circonstance.

καιρικῶς, [ἐπίρ.] προσκαίρως, temporellement ; ἢ ἀναλόγως (ἢ εἴς τινας) τῶν περιστάσεων, analogue des (en certaines) circonstances.

καίριος, α καὶ ος, ον· (συγκ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος) [ἐπὶ χρόνου] ὁ ἐν καταλλήλῳ χρόνῳ γινόμενος, qui se fait ou qui vient à temps, à propos, ἐπίκαιρος ἁρμόδιος, opportun ; κατάλληλος, convenable ; ἄξιος λόγου, οὐσιώδης, σπουδαῖος, important, e, adj. σπουδαῖος, σοβαρός, βαρύς, grave, adj. [ἐπὶ τόπου] τὸ συμβαῖνον εἰς θέσιν ἐπικίνδυνον· ὅθεν ἐπὶ πληγῆς, ἐπικίνδυνος, dangereux, euse ; θανάσιμος, mortel, elle ; ‖ «τὸ καίριον» = τὸ μέρος τοῦ σώματος ὅπου πληγή τις εἶνε θανατηφόρος, partie du corps ou toute blessure est mortelle ; ‖ καίριον τραῦμα, blessure mortelle. § [ναυτ.] καιρία βλάβη [ναυφθορία], avarie majeure.

καιρίως, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον καίριον, σπουδαῖον, σοβαρόν, βαρύν, βαρέως, δεινῶς, grièvement, adv. ἐπικινδύνως, dangereusement, adv. θανασίμως, mortellement ; ἐπληγώθη καιρίως, il fut grièvement blessé.

κακομερῶ, [διάλ. Ἠπείρου] = χασομερῶ, ἐπίσης ἀπασχολῶ τινά.

καιρός, οῦ, ὁ· ὁ μὲν χρόνος (temps) εἶνε ποσόν, ὁ δὲ καιρός, temps, n. m. ποιόν, διὰ τοῦτο τίθεται καὶ ἐπὶ καλοῦ καὶ κακοῦ, σημαίνει ὅθεν τὸ ὀρθὸν μέτρον, juste mesure, καὶ ἐν γένει τὴν ὀρθὴν πρός τινα σχέσιν, τὸν κατάλληλον χρόνον, τὴν εὐνοϊκὴν περίστασιν, occasion, temps favorable ; τὴν περίστασιν, ὥραν, temps ; τὴν κατάλληλον στιγμήν, le moment ; τὴν ἐποχήν, l'époque ; ἡ ὥρα, temps = χρονικὸν διάστημα κατ' ἐπέκτ. καιρὸς = ἄνεσις, εὐκαιρία, loisir, n. m. βλ. χρόνος καὶ ὥρα· ‖ εἶνε καιρὸς ν' ἀναχωρήσωμεν, il est temps de partir ; ‖ δὲν ἔχω καιρόν, je n'ai pas le temps (βλ. δὲν εὐκαιρῶ)· ‖ ὁ παλαιὸς καιρός, le bon vieux temps ; ‖ — παντὶ πράγματι· [κοινῶς] κάθε πρᾶγμα εἰς τὸν καιρόν του [παροιμ.] chaque chose à son temps ; ‖ μὲ τὸν καιρόν, avec le temps ; à la longue ; ‖ ἐν καιρῷ [ἐπίρ.] à temps ; en temps utile (=ἐν καιρῷ εὐθέτῳ, ἢ ἐν καιρῷ τῷ δέοντι) en son temps ; ‖ ἐν καιρῷ τῷ δέοντι, ἐν καταλλήλῳ (εὐθέτῳ) καιρῷ, en temps opportun ; ἐγκαίρως, à point ; καταλλήλως, à propos ; [προθετ.] κατὰ τὸ διάστημα, καθ' ὃν χρόνον, ἐν καιρῷ, ἐνῷ, pendant ; κατὰ τὴν διάρκειαν, durant ; ‖ ἐν καιρῷ τῆς παραστάσεως, durant la représentation ; ‖ ἐν καιρῷ τοῦ δείπνου, durant le souper; ‖ καιρὸς ἀνεπιτήδειος (ἀκατάλληλος), contre-temps = ἡ μὴ εὐνοϊκὴ περίστασις (= ἀρχ. παρὰ καιρόν)· ‖ πρὸ καιροῦ, il y a longtemps ; depuis longtemps ; ‖ πρὸ ὀλίγου καιροῦ, il y a peu de temps ; ‖ μετὰ καιρόν, quelque temps après ; ‖ πρὸς καιρόν, pour quelque temps ; προσκαίρως, provisoirement ; ‖ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν· κατὰ καιρούς, de temps en temps ; de temps à autre ; ‖ καθ' ὃν καιρόν, dans le temps que ; pendant que ; lors de ; ‖ ἔχομεν καιρόν, nous avons bien le temps ; ‖ μόλις ἔχωμεν καιρὸν νά, il n'est que temps de ; nous n'avons que le temps de ; ‖ ἔχω καιρὸν νὰ τὸν ἰδῶ, il y a longtemps que je ne l'ai vu ; ‖ ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν καιρόν, depuis ce temps-là ; ‖ ἂν ἦνε ἀκόμη καιρός, s'il en est temps encore ; ‖ εἰς τοὺς σημερινοὺς καιρούς, par le temps qui court ; ‖ ἦτο καιρὸς καθ' ὅν, il fut un temps où ; ‖ διὰ πολὺν καιρόν, pour longtemps ; ‖ δι' ὀλίγον καιρόν, pour quelque temps ; ‖ ἕως τότε πολὺς καιρὸς θὰ περάσῃ, [φρ.] d'ici là il passera de l'eau sous les ponts ; ‖ εἰς κάθε καιρόν, en tout temps ; à toute heure ; en toute occasion ; ‖ εἰς τὸν καιρόν μου, de mon temps ; ‖ τὸν κακόν του τὸν καιρόν, [φρ.] le diable l'emporte ; ‖ μίαν φορὰν κ' ἕνα καιρὸν ἦτο . . . , il y avait une fois ; ‖ εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐπαναστάσεως, à l'époque (lors) de la révolution ; ‖ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, à cette époque ; dans ce temps là ; τότε, alors ; ‖ δὲν εἶνε ἀκόμη (δὲν εἶνε πλέον) καιρός, il n'est pas encore (il n'est plus) temps ; ‖ ὁ παρὼν χρόνος, le moment présent ; ‖ δὲν εἶνε καιρὸς κατάλληλος, ce n'est pas le moment ; ‖ δὲν ἔχω καιρόν, je n'ai pas le temps ; ‖ δὲν μοῦ δίδει κἂν καιρὸν ν' ἀναπνεύσω, il ne me donne seulement pas le loisir de respirer : ‖ δὲν ἔχει καιρὸν ν' ἀρρωστήσῃ [φρ.], il n'a pas le loisir d'être malade ; ‖ δὲν θὰ εἴμεθα πλέον εἰς καιρὸν νά, nous ne serons plus à temps

de. § ἡ ὥρα τοῦ ἔτους, saison, n. f. ἡ ἐποχή, époque, n. f. [ἐν.] ὁ καιρὸς τοῦ τοκετοῦ, terme, n. m. || ὁ καιρὸς τῶν ὀρτυκιῶν, la saison des cailles; || ὁ καιρὸς τοῦ τρυγητοῦ, l'époque des vendages; || [ἐπὶ κόρης] εἶνε εἰς τὸν καιρόν της, elle est nubile; (ἐπίγαμος, ὥριμος εἰς γάμον)· || [ἐπὶ ἐγκύου] εἶνε (δὲν εἶνε ἀκόμη) εἰς τὸν καιρόν της, elle approche de (elle n'est pas encore à) son terme; || [ἐπὶ ζώων] εἶνε εἰς τὸν καιρόν των, ils sont en amour (en chaleur) (ὀργᾷ). § [δημ.] ὁ χρόνος, τὸ ἔτος, année; || τοῦ καιροῦ, l'année prochaine. § [ναυτ. καὶ μετεωρ.] καιρός, temps=ἡ κατάστασις τοῦ οὐρανοῦ, état du ciel, ἡ κατάστασις τῆς ἀτμοσφαίρας, état de l'atmosphère, καὶ ὁ ἄνεμος, vent, n. m. βλ. κατωτέρω· || τί καιρὸς εἶνε; quel temps fait -il? || εἶνε ὡραῖος καιρός, il fait beau; || ὁ καιρὸς ἐχάλασε, le temps s'est gâté; || ὁ καιρὸς διορθώνεται, le temps se remet; || τί καιρὸς φυσᾷ; d'où vient le vent? || ὁ καιρὸς εἶνε βορηᾶς, le vent est au nord; || ἂν μᾶς κάμῃ καιρὸς (καιρόν), si le temps nous favorise; si le vent nous est favorable; || [ναυτ. ἰδίως] οἱ ὀκτὼ **καιροί**, les huit aires de vent; βλ. καὶ λέξιν **ἄνεμος**· || [μεταφ.] καιρὸς=οὐρανός, ciel, π. χ. καιρὸς συννεφώδης, θυελλώδης, ciel couvert, orageux, etc. || καιροῦ συγχωροῦντος (ἐπιτρέποντος), si le vent le permet; || [ναυτ.] καιρὸς ἢ χάρτο, quart, βλ. **ἀνεμόρρομβος**· || [μετεωρ.] ὡραῖος, σταθερὸς —, beauture, n. f. § [ναυτ.] **καιρός**, temps, n. m. ἤτοι ἡ **κατάστασις τοῦ οὐρανοῦ** (état du ciel) ἥτις δυνατὸν νὰ ἦνε **αἰθρία** (ξαστεριά, ἀστροφεγγιά, clair ou serein)· **εὐδία** (καθαρὸς οὐρανός, beau temps)· **ἐπινέφεια** (οὐρανὸς μὲ ἐλαφρὰ σύννεφα, temps nuageux)· **λευκονέφεια** (ἀσπροσυννεφιά, temps blanc)· **συννέφεια** (συννεφιά, temps couvert, temps bas)· **ἀστασία** (μεταβλητὸς καὶ ἄστατος καιρός, temps variable)· **μελανία** (μαυρίλα, σκουράδα), temps sombre, nuage noir, panne noire). || [ναυτ.] **καιρός**, ἤτοι ἡ **ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις** ἥτις δυνατὸν νὰ ἦνε **ξηρασία** (στέγνα, temps sec, sécheresse)· **ὁμίχλη** (ποῦσι, temps brumeux, brouillard)· **ὑγρασία** (νοτερὸς καιρός, temps humide, humidité)· **ὑετία** (βροχερὸς καιρός, temps pluvieux)· **κατομβρία** (πολυβροχιά, déluge de pluie)· **νιφετὸς** (χιόνισμα, neige qui tombe)· **θύελλα** (ἀνακατοσοῦρα, temps orageux)· **νιφὰς** (μπόρα μὲ χιόνι, giboulée)· **παγετὸς** (παγωνιά, gélée)· **ψῦχος** (κρύο, temps froid, froid)· **παγολυσία** (λυώσιμο τῶν πάγων, dégel)· **θάλπος** (ζέστη, temps chaud)· **καῦμα** (ὑπερβολικὴ ζέστη, chaleur-forte)· **πνῖγος** (πνιγηρὰ ζέστη, chaleur-étouffante)· **αὐχμὸς** (κουφόβρασις, temps lourd et chaud). || [ναυτ.] ἄνεμος, temps, n. m. (vent)· **κατάστασις τῆς θαλάσσης** καὶ ἐν γένει ἡ **μετεωρολογικὴ κατάστασις** || **κατάλληλος καιρὸς** ἢ ἄνεμος, temps maniable, ἤτοι εὐνοϊκὸς πρὸς ναυτικόν τινα χειρισμόν· || **διαρκὴς καιρὸς** ἢ **ἄνεμος**, temps nourri, ἤτοι ὁ ἐκ τῶν νεφῶν τοῦ ὁρίζοντος φαινόμενος ὅτι θὰ ἔχῃ διάρκειαν· || **σταθερὸς καιρὸς** ἢ **ἄνεμος**, temps fait, ἤτοι ὁ φαινόμενος ὅτι δὲν θὰ μεταβληθῇ ἀποτόμως.

Πρόγνωσις τοῦ **καιροῦ** [μετεωρ.] connaissance du temps (ou prévision du temps). Ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ὁ Borda, ὁ Lavoisier καὶ ὁ Laplace διεῖδον ὅτι δυνατὸν ἦτο νὰ προρρηθῶσιν αἱ μεταβολαὶ τοῦ καιροῦ διὰ τῆς παρατηρήσεως τῶν μετεωρολογικῶν φαινομένων. Βραδύτερον ὁ Humbold καὶ ἄλλοι τινὲς ἐμελέτησαν τὸ ζήτημα τοῦτο, μόλις δὲ πρὸ ἑξηκοντίας ὁ Ἀμερικανὸς ὑποπλοίαρχος Maury καὶ ὁ Ἄγγλος ἀντιναύαρχος Fitz-Roy ἀπέδειξαν τὴν σπουδαιότητα μετεωρολογικῶν παρατηρήσεων διαρκῶν, συνδυαζομένων μεταξύ των καὶ γινομένων ταὐτοχρόνως ἐπὶ διαφόρων μερῶν τῆς ὑδρογείου, τῇ δὲ ὑποκινήσει τοῦ Maury τὰ κυριώτερα τῆς Εὐρώπης κράτη καὶ τὰ τῆς Ἀμερικῆς ἵδρυσαν ἐν Βρυξέλλαις κατὰ τὸ 1853 διεθνὲς συνέδριον πρὸς σύστασιν καὶ ἀποδοχὴν ὁμορρύθμου τρόπου, καθ' ὃν νὰ γίνωνται αἱ παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τῶν ἀνέμων καὶ τῶν θαλασσίων ῥευμάτων.

Κατόπιν, ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἱδρύθη μέγα σύμπλεγμα μετεωροσκοπείων συνδεδεμένων διὰ τηλεγραφικῶν συρμάτων, κατὰ τρόπον ὥστε σήμερον τὸ αὐτὸ μετεωροσκοπεῖον δύναται ταὐτοχρόνως νὰ παρακολουθήσῃ ἐπὶ μεγάλου τῆς σφαίρας τῆς γῆς μέρους τὰ μεγάλα τῆς ἀτμοσφαίρας ῥεύματα καὶ νὰ προΐδῃ πρὸ πολλῶν ἡμερῶν τὰς χώρας πρὸς τὰς ὁποίας ταῦτα διευθύνονται.

Σημεῖα τοῦ καιροῦ. Τὰ προγνωστικὰ σημεῖα τοῦ καιροῦ εἶνε, ἡ διεύθυνσις καὶ ἡ ἔντασις τοῦ ἀνέμου εἰς διάφορα ὕψη, τὸ ὕψος τοῦ ὑδραργύρου ἐν τῷ βαρομέτρῳ, ἡ ἀτμοσφαιρικὴ θερμοκρασία, ἡ ὑγρομετρικὴ κατάστασις τοῦ ἀέρος, ἡ κατάστασις τοῦ οὐρανοῦ καὶ τέλος αἱ κινήσεις τῆς μαγνητικῆς βελόνης. Παρατηρούμενα μεμονωμένως εἰς ἓν μόνον μέρος τὰ σημεῖα ταῦτα θὰ ἦσαν ἀμφίβολα καὶ ἀβέβαια, ἀλλ' ὅταν γίνωσι ταὐτοχρόνως αἱ παρατηρήσεις καὶ ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἀποβαίνουσι ταῦτα ἀσφαλῆ καὶ ἀξιόπιστα. Τὰ σημεῖα ἅτινα πρέπει νὰ παρατηρῶνται κατ' ἐξοχὴν εἶνε ἡ διεύθυνσις τοῦ ἀνέμου καὶ τὸ ὕψος τοῦ βαρομέτρου.

Πρόγνωσις τοῦ καιροῦ ἐκ τῶν ἀνέμων καὶ ἐκ τῶν ἀνεμοστροβίλων. Ἡ μελέτη τῆς ἰσχύος καὶ τῆς διευθύνσεως τῶν ἀνέμων εἶνε σπουδαιοτάτη διὰ τὴν πρόγνωσιν τοῦ καιροῦ· αὕτη εἶνε ἡ βάσις τῶν προγνώσεων, ἃς μᾶς παρέχουσι τὰ μετεωροσκοπεῖα.

Γνωστὸν τυγχάνει ὅτι ἡ διεύθυνσις τῶν ἀνέμων προσδιορίζεται ὑπὸ τῶν ἀνεμοδεικτῶν, ἀλλ' οὗτοι δεικνύουσι τὴν διεύθυνσιν αὐτῶν μόνον πλησίον τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, μόναι δὲ αἱ νεφέλαι καὶ τὰ ἀερόστατα μᾶς δεικνύουσι τὴν φορὰν τῶν ἄνω στρωμάτων τοῦ ἀέρος καὶ συγχρόνως τὴν ταχύτητα αὐτῶν. Παρατηρητέον ἐν τούτοις ὅτι ἡ φαινομένη ταχύτης τῶν νεφελῶν παρίσταται ἐπὶ τοσοῦτον μετριωτέρα, ἐφ' ὅσον αὗται εὑρίσκον-

ται ὑψηλότερον καὶ ὅτι ἡ διεύθυνσις αὐτῶν πολλάκις προηγεῖται τῆς διδομένης ὑπὸ τῶν ἀνεμοδεικτῶν. Περιορίζοντες ἐνταῦθα, ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἰδίως ἐν Γαλλίᾳ, τὴν μελέτην τῆς ἐπιρροῆς τῶν ἀνέμων, παρατηροῦμεν ὅτι ἐκτὸς τῶν μεγάλων ῥευμάτων τῶν πόλων καὶ τῶν τροπικῶν, ἅτινα ἐμελετήθησαν πρότερον, ὑπάρχει εἰς τὸν βόρειον Ἀτλαντικὸν μέγα ἀερῶδες ῥεῦμα πνέον ἐκ τῆς βορείου Ἀμερικῆς πρὸς τὴν Εὐρώπην. Τὸ ῥεῦμα τοῦτο εἰσέρχεται εἰς τὴν Εὐρώπην πρὸς βορρᾶν τῶν Βρεττανικῶν νήσων, ὅπου μεταβάλλεται εἰς βορειοδυτικὸν καὶ εἰς βόρειον ἄνεμον ἐφ' ὅσον εἰσδύει εἰς τὴν ἤπειρον τῆς Εὐρώπης. Ἡ μέση αὐτοῦ ταχύτης εἶνε 36 χιλιόμετρα καθ' ὥραν, ἀλλ' αὕτη ποικίλλει ἀναλόγως τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους. Συνεπείᾳ τῆς συναντήσεως τῶν ῥευμάτων τοῦ Ἰσημερινοῦ μετὰ τοῦ ῥεύματος τοῦ βορείου Ἀτλαντικοῦ, παράγονται σχεδὸν πάντοτε ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ ῥεύματι περιστροφικαὶ κινήσεις, καλούμεναι **ἀνεμοστρόβιλοι** (tourbillons), αἵτινες παρεκκλίνουσαι πρὸς νότον μετὰ τοῦ ῥεύματος τοῦ Ἀτλαντικοῦ γίνονται ἐπαισθηταὶ ἀπὸ τοῦ βορείου μέρους τῆς Νορβηγίας μέχρι τῶν ἀκτῶν τῆς Πορτογαλλίας.

Συνεπείᾳ τῆς περιστροφικῆς αὐτῶν κινήσεως οἱ ἀνεμοστρόβιλοι παράγουσι τὸν ψυχρὸν ἀέρα τῶν ἄνω στρωμάτων τῆς ἀτμοσφαίρας, καὶ ὁ ψυχρὸς οὗτος ἀὴρ συμπυκνῶν τοὺς εἰς τὰ ἐκ τοῦ ἰσημερινοῦ ῥεύματα ὑπάρχοντας ἀτμοὺς ἐπιφέρει τὴν βροχὴν ὑφ' ἧς συνοδεύονται πάντοτε οἱ ἀνεμοστρόβιλοι. Ἐπειδὴ εἷς μεμονωμένος ἀνεμοστρόβιλος εἶνε βραχὺς τὴν διάρκειαν καὶ ἡ συνοδεύουσα αὐτὸν βροχὴ εἶνε συνεπῶς βραχυχρόνιος. Ἀλλ' ἂν πολλοὶ ἀνεμοστρόβιλοι ἐπέλθωσιν ἀλλεπαλλήλως καὶ ἄνευ διακοπῆς, ὅπερ εἶνε σύνηθες, ἐπέρχονται παρατεταμέναι βροχαί.

Ἐν τῇ δυτικῇ Εὐρώπῃ εἶνε κυρίως τὰ ῥεύματα τοῦ Ἀτλαντικοῦ καὶ οἱ ἀνεμοστρόβιλοι, οἱ σχηματιζόμενοι ἐν αὐτοῖς, ἅτινα ἐπιφέρουσι τὰς ἀτμοσφαιρικὰς μεταβολὰς καὶ ταῦτα γεννῶσι τὰς καταιγίδας καὶ τὰς τρικυμίας, αἵτινες εἶνε τόσον συχναὶ κατὰ τὸν χειμῶνα εἰς τὰς βορειοδυτικὰς ἀκτὰς τῆς Γαλλίας. Ἰδοὺ διατὶ ἡ τέχνη τῆς προγνώσεως τοῦ καιροῦ ἔγκειται εἰς τὴν συνεχῆ παρακολούθησιν τῆς πορείας τῶν μεγάλων ἀτμοσφαιρικῶν διαταράξεων ἐπὶ τῆς Βορείου καὶ τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης.

Πρόγνωσις τοῦ καιροῦ ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ βαρομέτρου. 1ον) Κανονικαὶ μεταβολαὶ τοῦ βαρομετρικοῦ ὕψους. Ἐὰν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐξακολουθήσῃ τις νὰ παρακολουθῇ τὰ διάφορα ὕψη τοῦ βαρομέτρου, παρατηρεῖ ὅτι ταῦτα μεταβάλλονται ὄχι μόνον καθ' ἑκάστην ἀλλὰ καὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας πολλάκις. Ἡ μέση διαφορὰ μεταξὺ τοῦ μεγίστου καὶ τοῦ ἐλαχίστου αὐτοῦ ὕψους δὲν εἶνε εἰς ὅλα τὰ μέρη ἡ αὐτή, ἀλλ' αὐξάνει ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ εἰς τοὺς πόλους. Ἐν τῷ ἰσημερινῷ, ἐκτὸς ἐν ἐκτάκτοις περιστάσεσιν, αἱ μέγισται μεταβολαὶ περιορίζονται ἐντὸς 6 χιλιοστῶν· ἐν ταῖς τροπικαῖς τοῦ Καρκίνου ζώναις περιορίζονται ἐντὸς 30, ἐν δὲ τῇ Γαλλίᾳ ἐντὸς 40 καὶ εἰς τὴν 25⁰ πρὸς βορρᾶν ἐντὸς 60 χιλιοστῶν. Αἱ μέγισται βαρομετρικαὶ μεταβολαὶ συμβαίνουσιν ἐν καιρῷ χειμῶνος.

Μέσον ἡμερήσιον ὕψος καλεῖται τὸ ἄθροισμα τῶν ἀριθμῶν 24 ἀναγνώσεων τοῦ βαρομέτρου διῃρημένον διὰ 24. Ὁ Bamond ἀπέδειξεν ὅτι εἰς τὸ ἡμέτερον πλάτος τὸ ὕψος τοῦ βαρομέτρου περὶ τὴν μεσημβρίαν εἶνε σχεδὸν τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ μέσον ἡμερήσιον ὕψος. Τὸ μηνιαῖον μέσον ὕψος τοῦ βαρομέτρου εὑρίσκεται προστιθεμένων τῶν μέσων ἡμερησίων ὑψῶν καὶ διαιρουμένου τοῦ ἀθροίσματος αὐτῶν διὰ τοῦ 30. Τὸ ἐτήσιον μέσον ὕψος εὑρίσκεται προστιθεμένων τῶν μέσων ὑψῶν ἑκάστης ἡμέρας καὶ διαιρουμένου τοῦ ἀθροίσματος αὐτῶν διὰ τοῦ 365. Παρετηρήθη ὅτι τὸ μέσον ἐτήσιον ὕψος ἑκάστης χώρας εἶνε σταθερὸν ἀλλ' ὅτι τὰ μέσα ἐτήσια ὕψη τῶν διαφόρων χωρῶν διαφέρουσι μεταξύ των. Ἂν τὰ μέσα ταῦτα ὕψη τῶν διαφόρων χωρῶν ἀναχθῶσιν εἰς τὸ ὕψος τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, ἐμφαίνεται ὅτι ἡ διαφορὰ αὐτῶν ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ διάφορον πλάτος τῶν χωρῶν εἰς ὃ ἀνήκουσι. Ἐν τῷ ἰσημερινῷ τὸ μέσον ὕψος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης εἶνε 0,758. Ἐφ' ὅσον τις ἀπομακρύνεται τοῦ ἰσημερινοῦ τοῦτο αὐξάνει καὶ μεταξὺ τῶν πλατῶν 30 καὶ 40 φθάνει τὸν ἀνώτατον ὅρον 0,763. Εἰς τὰ ἀνώτερα πλάτη ἐλαττοῦται καὶ ἐν Παρισίοις καθίσταται μόνον 0,756. Τὸ μέσον γενικὸν ὕψος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν θαλασσῶν εἶνε 0,761. Τὰ μηνιαῖα μέσα ὕψη τῆς αὐτῆς χώρας δὲν εἶνε σταθερά, ἀλλ' εἶνε μεγαλείτερα κατὰ τὸν χειμῶνα ἢ μετὰ τὸ θέρος, τοῦτο δὲ εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς ψύξεως τῆς ἀτμοσφαίρας. Αἱ ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας γινόμεναι βαρομετρικαὶ παρατηρήσεις παρουσιάζουσι δύο εἴδη μεταβολῶν· **1ον)** Τὰς τυχαίας μεταβολὰς (variations accidentelles), αἵτινες οὐδεμίαν ἔχουσι κανονικότητα ἐν τῇ προόδῳ αὐτῶν καὶ αἵτινες ἐξήρτηνται ἐκ τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους, τῆς διευθύνσεως τῶν ἀνέμων καὶ τῆς γεωγραφικῆς θέσεως· αὗται συμβαίνουσιν ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ εὐκραῆ κλίματα. **2ον)** Τὰς ἡμερησίας μεταβολὰς (variations diurnes), αἵτινες συμβαίνουσι περιοδικῶς κατά τινας τῆς ἡμέρας ὥρας.

Ἐν τῷ ἰσημερινῷ καὶ ἐν ταῖς μεταξὺ τῶν τροπικῶν ζώναις δὲν παρατηροῦνται τυχαῖαι μεταβολαί, αἱ δὲ ἡμερήσιαι μεταβολαὶ ἐπέρχονται μετὰ τοσαύτης κανονικότητος, ὥστε τὰ βαρόμετρα δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι καὶ ὡς ὡρολόγια. Κατὰ τὸν **Humbold** τὸ βαρόμετρον κατέρχεται ἀπὸ τῆς μεσημβρίας μέχρι τῆς τετάρτης περίπου ὥρας μ. μ. καὶ τότε φθάνει εἰς τὸ ἐλάχιστον αὐτοῦ σημεῖον, μεθ' ὃ ἀρχίζει νὰ ἀνέρχηται καὶ φθάνει εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον περὶ τὴν δεκάτην τῆς ἑσπέρας ὥραν. Κατόπιν καὶ πάλιν ἀρχίζει νὰ κατέρχηται καὶ φθάνει εἰς τὸ κατώτατον αὐτοῦ σημεῖον περὶ τὴν τετάρτην τῆς πρωΐας ὥραν, καὶ τέλος ἀνέρχεται καὶ πάλιν καὶ φθάνει εἰς τὸ ἀνώτατον αὐτοῦ σημεῖον περὶ τὴν δεκάτην τῆς πρωΐας ὥραν.

Ἡ μέση διαφορὰ μεταξὺ τοῦ μεγίστου καὶ τοῦ ἐλαχίστου ὕψους τῆς νυκτὸς εἶνε 0,84 χιλιοστόμ. ἐνῷ ἡ τῆς ἡμέρας εἶνε μεγαλειτέρα καὶ φθάνει μέχρι 2,55 χιλιοστόμ. Εἰς τὰς εὐκραεῖς ζώνας συμβαίνουσιν ἐπίσης ἡμερήσιαι μεταβολαί, ἀλλ' ἐνταῦθα εἶνε δυσχερέστερος ὁ προσδιορισμὸς αὐτῶν, διότι συνεχῶς ἀποκρύπτονται ὑπὸ τῶν τυχαίων μεταβολῶν, οὐχ' ἧττον κατεδείχθησαν προδήλως διὰ τῆς συγκρίσεως μεγάλου ἀριθμοῦ μέσων παρατηρήσεων γενομένων κατὰ τὰς διαφόρους ὥρας τῆς ἡμέρας.

Αἱ ὧραι τῶν μεγίστων καὶ τῶν ἐλαχίστων ἡμερησίων μεταβολῶν φαίνονται αἱ αὐταὶ εἰς πάσας τὰς χώρας οἱουδήποτε πλάτους, ἀλλὰ ποικίλλουσιν ὀλίγον ἀναλόγως τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους.

2ον) Ἐφαρμογὴ τῶν βαρομετρικῶν ἐνδείξεων. Εἶνε γνωστὴ ἡ ὑπάρχουσα σχέσις μεταξὺ τοῦ ἐν τῷ βαρομέτρῳ ὕψους τοῦ ὑδραργύρου καὶ τοῦ καλοῦ ἢ κακοῦ καιροῦ, σχέσις ἥτις καθιστᾷ τὸ βαρόμετρον πολυτιμότατον ὄργανον διὰ τὴν πρόγνωσιν τοῦ καιροῦ, καθότι ἡ ἄνοδος καὶ ἡ κάθοδος τοῦ ὑδραργύρου δὲν συμβαίνει κατὰ τὴν ὥραν τῆς μεταβολῆς τοῦ καιροῦ, ἀλλὰ πολλάκις 48 καὶ πλέον ὥρας πρότερον. Ἵνα ἐπωφεληθῇ τις ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον ἐκ τῶν βαρομέτρων, ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψει τὸ ὕψος τοῦ τόπου ἐν ᾧ γίνονται αἱ παρατηρήσεις, καθ' ὅτι τὸ μέσον τοῦ ὑδραργύρου ὕψος ἐν τῷ βαρομέτρῳ ὅπερ εἶνε 761 χιλιοστὰ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, μειοῦται ἐφ' ὅσον τις ἀνέρχεται. Ἐπὶ πλέον πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ἡ ἀνιοῦσα ἢ κατιοῦσα κίνησις τοῦ ὑδραργύρου, διότι ἡ σημασία τοῦ βαρομετρικοῦ ὕψους τῶν 750 χιλιοστῶν ἀλλάσσει ἀναλόγως τοῦ ἐπακολουθήσαντος ὕψους, ὅπερ ἂν μὲν ἦνε 745, τὸ βαρόμετρον βαδίζει πρὸς τὴν κακοκαιρίαν, ἂν δὲ 755 πρὸς τὴν καλοκαιρίαν.

Ἡ ταχύτης καὶ ἡ διεύθυνσις τοῦ ἀνέμου ἔχουσιν ἐπίσης μεγάλην ἐπὶ τοῦ ὕψους τοῦ βαρομέτρου ἐπιρροήν. Ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ, ὅπου ὁ ἀὴρ ἔχει τάσιν πρὸς ἀνιοῦσαν κίνησιν, ἡ πίεσις εἶνε ἀσθενής. Ἐπὶ τῶν τροπικῶν, ὅπου τὸ ῥεῦμα τοῦ ἀέρος εἶνε κατερχόμενον, ἡ κτηθεῖσα αὐτοῦ ταχύτης ἐξωθοῦσα τὸν ὑδράργυρον τὸν κάμνει νὰ ἀνέρχηται. Τέλος τῶν περιστροφικῶν κινήσεων τοῦ ἀέρος τῶν γνωστῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα «**ἀνεμοστρόβιλοι**» προηγεῖται καὶ ἕπεται πάντοτε μεγάλη ἄνοδος, ἐνῷ εἰς τὸ κεντρικὸν αὐτῶν μέρος παρατηρεῖται κάθοδος ἐπὶ τοσούτῳ μᾶλλον διακεκριμένη ἐφ' ὅσον ἡ περιστροφικὴ κίνησις εἶνε ταχυτέρα καὶ ἐξαπλοῦται ἐπὶ μεγαλειτέρας ἐκτάσεως.

Ἐκτὸς λοιπὸν τῶν μεταβολῶν τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως ἥτις ἀπορρέει ἐκ τῶν μεταβολῶν τῆς θερμοκρασίας, τὸ ὕψος τοῦ βαρομέτρου ἐξήρτηται καὶ ἐξ ἄλλων πολυαρίθμων τυχαίων αἰτιῶν. Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, μεγάλη τις κάθοδος τοῦ ὑδραργύρου προμηνύει πάντοτε ἰσχυρὰν διατάραξιν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ. Ἐν τούτοις ἡ καλοκαιρία καὶ ἡ γαλήνη παρατηροῦνται καὶ ὅταν ὁ ὑδράργυρος εὑρίσκηται χαμηλά, ἀλλὰ τότε εἶνε βραχείας διαρκείας.

Ὁ ὑδράργυρος δύναται νὰ ἦνε ὑψωμένος μὲ πάντας τοὺς ἀνέμους, ἀλλ' ὅταν πνέῃ βόρειος ἄνεμος, ἔχει τὸ μέγιστον μέσον ὕψος καὶ ὅταν νότιος εὑρίσκεται εἰς τὸ χαμηλότερον αὐτοῦ σημεῖον. Τέλος πᾶσαι αἱ αἰφνίδιαι μεταβολαὶ τοῦ βαρομέτρου πρὸς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην διεύθυνσιν, εἶνε βραχείας διαρκείας, καὶ προαγγέλλουσι συνήθως κακοκαιρίαν.

Ἡ παρατήρησις τοῦ βαρομέτρου δὲν χρησιμεύει μόνον εἰς τοὺς ναυτικοὺς ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς γεωργούς. Εἰς τοὺς πρώτους ἐνδιαφέρει νὰ προγνωρίσωσι τὴν διεύθυνσιν καὶ τὴν ἔντασιν τοῦ ἀνέμου, εἰς τοὺς δευτέρους ὠφελεῖ ἵνα μάθωσι τὴν κατάστασιν τοῦ οὐρανοῦ ὅ ἐστιν ἂν ἐπίκειται βροχὴ ἢ ξηρασία. Εἶνε λοιπὸν καλὸν νὰ εἰσαχθῇ ἡ χρῆσις τοῦ βαρομέτρου εἰς τὰς ἐξοχὰς ἵνα δύνωνται οἱ χωρικοὶ καθ' ἑκάστην νὰ προβλέπωσι δι' αὐτοῦ τὰς μεταβολὰς τοῦ καιροῦ καὶ νὰ κανονίζωσι συμφώνως μὲ αὐτὰς τὰς γεωργικὰς ἐργασίας αὐτῶν.

Πρόγνωσις τοῦ καιροῦ ἐκ τῶν ἐνδείξεων τοῦ θερμομέτρου καὶ ὑγρομέτρου. Πολὺ ἀπέχουσιν αἱ διὰ τῶν ὀργάνων τούτων γινόμεναι προγνώσεις νὰ ἔχωσι τὴν ἀξίαν τῶν διὰ τοῦ βαρομέτρου ἐπιτυγχανομένων Οὕτως ἐπὶ παραδείγματι ἂν κατὰ τὸν χειμῶνα ὁ ἄνεμος πνέῃ μεταξὺ βορρᾶ καὶ ἀνατολῶν καὶ ἂν τὸ θερμόμετρον εὑρίσκηται ὀλίγον κατωτέρω τοῦ μηδενικοῦ καὶ ἂν τὸ ὑγρόμετρον ἐμφαίνῃ ὑγρασίαν, ὑπάρχει πολλὴ πιθανότης νὰ πέσῃ χιών. Ἐν καιρῷ θέρους ὅταν κατὰ τὴν κάθοδον τοῦ βαρομέτρου ἐπικρατῇ μεγάλη θερμότης καὶ ταὐτοχρόνως τὸ ὑγρόμετρον δεικνύῃ ὑγρασίαν, ἐν δὲ τῷ ὁρίζοντι ὑπάρχουσιν ὄμβρια νέφη, ἐπίκειται καταιγίς.

Πρόγνωσις τοῦ καιροῦ ἐκ τῶν κινήσεων τῆς μαγνητικῆς βελόνης. Κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ κ. Marié-Davy αἱ πυξίδες εἶνε ὄργανα δυνάμενα νὰ προμηνύσωσι τὴν μεταβολὴν τοῦ καιροῦ. Ἰδοὺ δὲ τί λέγει περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ὁ ἐν λόγῳ ἐπιστήμων. «Ἐκ τῆς μελέτης ἣν ἠρξάμεθα μετὰ τοῦ κ. Descroix ἀπορρέει ὅτι αἱ διαταράξεις ἢ αἱ ἐλάχισται ἀνωμαλίαι, αἵτινες παρατηροῦνται εἰς τὴν ἀπόκλισιν τῆς μαγνητικῆς βελόνης, προμηνύουσι σχεδὸν πάντοτε καὶ πρὸ πολλῶν ἡμερῶν ἢ τὴν ἐπέλευσιν καταιγίδος ἰσχυρᾶς εἰς τὸ βορειοδυτικὸν τοῦ Ἀτλαντικοῦ ἢ τὴν προσέγγισιν τῶν ὀμβρίων ἀνέμων».

Προγνώσεις προερχόμεναι ὑπὸ φασματοσκοπείου. Ὁ κ. Piazzi Smyth ἐν Ἐδιμβούργῳ ἐξετάζων τὴν ἀτμόσφαιραν διὰ τοῦ φασματοσκοπείου, ἀνεῦρεν εἰς τὸ φάσμα τοῦ κάτω μέρους τοῦ οὐρανοῦ, ἰδιάζουσαν τινὰ ταινίαν, ἥτις ὅταν ἀναφαίνηται, εἶνε προμήνυμα βροχῆς βεβαιότερον καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ βαρομέτρου ἐμφαινομένων. Ὁ σοφὸς ἀστρονόμος ἔκαμε τὸ πρῶτον τὴν παρατήρησιν ταύτην ἐν Πανόρμῳ τῷ 1872. Κατόπιν ἐπανελήφθη ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Ἐδιμβούργῳ. Κατὰ τὸ θέρος κυρίως, θεωρεῖ τὸ φασματοσκόπειον ὁ κ. Smyth κατάλληλον

ἵνα ἀναγγείλῃ τὴν βροχήν. Κατὰ τὸν χειμῶνα προτιμᾷ τὸ βαρόμετρον· βλ. καὶ **χρονολόγιον.**

καιροσκοπία, ας, ἡ· opportunisme, n.m. σύστημα πολιτικὸν τῶν παραδεχομένων ὅτι ἐν τῇ διοικήσει κόμματος τινός, δέον νὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψει τὰς περιστάσεις καὶ οὐχὶ νὰ ἐμμένωσιν αὐστηρῶς ἐπὶ τῶν ἀρχῶν.

καιροσκόπος, ου, ὁ· ὁ τὸν κατάλληλον καιρὸν παρατηρῶν, ἀναμένων, qui épie l'occasion, expectant, e; expectatif, ive; § **καιροσκόπος,** opportuniste, adj. ὁ σχετιζόμενος, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν καιροσκοπίαν, qui a rapport, qui appartient à l'opportunisme; ‖ πολιτικὴ καιροσκόπος, politique opportuniste; ‖ βουλευταὶ καιροσκόποι, députés opportunistes; ‖ [ούσ.] **καιροσκόπος,** opportuniste, n. m. ὀπαδὸς τῆς καιροσκοπίας, partisan de l'opportunisme. § **καιροσκόπος,** ου, ὁ· temporisateur, trice; ὁ καιροσκοπῶν, personne qui temporise; ὁ παρέλκων, ἤτοι ὁ παρελκύων ὑπόθεσιν τινὰ καὶ ἀναμένων τὸν κατάλληλον χρόνον.

καιροσκοπῶ, (έω) μέλ. ήσω. καὶ

καιροφυλακτῶ, (έω), μέλ. ήσω, παρατηρῶ, ἀναμένω τὸν κατάλληλον καιρόν, στιγμήν, παραμονεύω, épier (guetter) le moment (l'occasion). § **καιροσκοπῶ,** temporiser, ἀναβάλλω τὴν ἐνέργειαν ἵνα περιμείνω τὴν κατάλληλον εὐκαιρίαν, différer son action pour attendre une occasion propice; ‖ μὴ βιάζεσθε, καλὸν εἶνε νὰ καιροσκοπήσωμεν, ne vous hâtez pas, il est bon de temporiser.

καῖσαρ, αρος, ὁ· ὄνομα οἰκογενειακὸν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ῥώμῃ κλάδου τινὸς τοῦ πατρικίου γένους τῶν Ἰουλίων, οὗ ὁ περιφημότερος γόνος ἐγένετο ὁ Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ. Μετ' αὐτὸν τὸ προσέλαβον οἱ ἑπόμενοι αὐτοκράτορες Αὔγουστος, Τιβέριος, κλ. ὡς δηλωτικὸν τῆς διαδοχικῆς αὐτῶν ἀρχῆς· ὕστερον ἐδόθη ὡς τίτλος πρὸς τὸν διάδοχον τοῦ θρόνου, ὅπερ ἰσοδυναμεῖ τῷ πρίγκηψ· [κατ' ἐπέκτ.] καῖσαρ=αὐτοκράτωρ, empereur, n.m. (θηλ. αὐτοκράτειρα, impératrice, n.f.) § καισαρικὸς=αὐτοκρατορικός, ή, όν, impérial, ale, aux.

καισαρεύω, μελ. εύσω, ἐνεργῶ ὡς καῖσαρ (αὐτοκράτωρ), agir en empereur.

καισάρειος, α, ον καὶ

καισαρικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν καίσαρα, césarien, enne; § [χειρουρ.] καισαρικὴ τομή, incision (opération) césarienne ἢ **ὑστεροτομία.** Μαιευτικὴ χειρουργία, καθ' ἣν τὸ ἔμβρυον ἐξάγεται ἀπὸ τῆς κοιλίας διὰ τομῆς τοῦ κοιλιακοῦ τοιχώματος καὶ τῆς μήτρας. Ἡ ἐγχείρησις ἐνεργουμένη ὅταν ἡ μήτηρ ἀπέθανε ἢ ἕνεκα στενότητος τῶν ὀργάνων ἀδυνατεῖ τὸ ἔμβρυον νὰ ἐξέλθῃ, εἶνε ἐπὶ ζώσης μητρὸς λίαν ἐπικίνδυνος, θανατώνουσα ἐν ἀναλογίᾳ 50 $^0/_0$ αὐτήν· τίθεται δὲ ἥ τε μήτηρ καὶ οἱ οἰκεῖοι εἰς τὸ δίλημμα ἐὰν πρέπῃ νὰ ἐπιτρέψωσι τὴν καισαρικὴν τομὴν ἢ μᾶλλον τὴν θανάτωσιν τοῦ ἐμβρύου διὰ τοῦ ἐμβρυοθλάστου, μεθ' ἣν εὐκόλως ἐξάγεται διὰ τῆς φυσικῆς ὁδοῦ· ἐὰν ὅμως καὶ τοῦτο κρίνηται ἀδύνατον, ἡ καισαρικὴ τομὴ ἐπιβάλλεται ἀναποφεύκτως. Σημειωτέον ὅτι οὐχὶ πάντοτε ἐξάγεται ζῶν τὸ ἔμβρυον διὰ τῆς καισαρικῆς τομῆς. Οἱ Ρωμαῖοι ἐκάλουν caesones ἢ caesares τὰ παιδία τὰ ἐξελθόντα εἰς τὸν κόσμον διὰ τῆς μεθόδου ταύτης, ἥτις ἐφηρμόζετο κατὰ νόμον ἐπὶ γυναικῶν θανουσῶν μετὰ τὴν 27ην ἑβδομάδα τῆς κυήσεως, ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν ἀπόδειξις θανάτου τοῦ ἐμβρύου. Διὰ τούτου δὲ τοῦ τρόπου κατὰ Πλίνιον ἐγεννήθη καὶ ὁ Καῖσαρ. Ἐπὶ ζώσης δὲ γυναικὸς ἐφηρμόσθη ἡ καισαρικὴ τομὴ πρῶτον ἀρχομένου τοῦ ΙΖ' αἰῶνος.

καισαρισμός, οῦ, ὁ· césarisme, n. m. λέξις πολλὰς ἔχουσα ἐν τῇ πολιτικῇ γλώσσῃ ἐκδοχάς, συνηθέστερον δὲ δηλοῦσα ἀπολυταρχικὴν κυβέρνησιν ἐπὶ τῆς ἰσχύος τῶν ὅπλων στηριζομένην καὶ ἀποξενωθεῖσαν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον τῶν συμπαθειῶν τοῦ λαοῦ.

καισαροβασιλικός, ή, όν· ἤτοι αὐτοκρατορικὸς καὶ βασιλικός, impérial et royal.

καϊσί, τό· βερίκοκκον μετὰ γλυκέος πυρῆνος, abricot à amande douce, τὸ γλυκοπύρηνον.

καίσιον, ου, τό· [χημ.] cesium, n. m. μέταλλον τοῦ συστήματος τῶν ἀλκαλίων, ἀπαντώμενον κατ' ἐλαχίστας ποσότητας εἴς τινα ὀρυκτὰ καὶ εἰς μεταλλικὰς πηγάς· εἶνε λευκὸν ὡς ὁ ἄργυρος.

καϊτερῶ, [διάλ. Ἠπείρου] **καρτερῶ,** περιμένω.

καΐτι [δημ.] τζαμλιχιοῦ· βλ. **σταύρωμα.**

καίτοι (σύνδ.) καὶ μολονότι, ἂν καὶ quoique; bien que; tout que; ‖ χαίτοι δὲν εἶνε πλούσιος, quoiqu'il ne soit pas riche; ‖ — ἦτο φίλος μου, tout mon ami qu'il était; ‖ — γυνή, toute femme qu'elle est; ‖ — πλούσιος, εἶνε δυστυχής, pour être riche, il n'en est pas moins malheureux; ‖ — ἀναγνωρίζω τὴν ἀξίαν του, tout en reconnaissant son mérite.

καίτς, τό· [ξεν.] ketch, m. εἶδος πλοίου.

καίω, μέλ. καύσω, ἀόρ. ἔκαυσα, παθ. ἀόρ. ἐκαύθην καὶ ἐκάην, κοινῶς [ἐ]κάηκα, παθ. παραχ. κέκαυμαι, μετοχ. κεκαυμένος, κοινῶς καμμένος καὶ καϋμένος· καίω, brûler; βάλλω εἴς τι φωτιάν, ἀνάπτω, φλέγω, ἐμπίπρημι, πυρπολέω-ῶ, incendier; ‖ τὸ πῦρ **καίει** τὸ ξύλον, le feu brûle le bois; ‖ ἔκαυσαν δύο χωρία, ils ont incendié deux villages; ‖ ἡ παγωνιὰ ἔκαυσε τὰ φυτά, la gelée a brûlé les plantes; ‖ ὁ ἥλιος ἔκαυσε τὰ φύλλα [μετὰ πάχνην], le soleil a broui (brouir) les feuilles; ‖ τὸ πεπέρι καίει τὴν γλῶσσαν, le poivre brûle la langue; ‖ θὰ σὲ καύσῃ ὁ ἥλιος, le soleil vous hâlera le teint; ‖ καίω τὸν φοῦρνον, chauffer le four; ‖ καίω βούτυρον, faire chauffer (fondre) du beurre; ‖ καίω πληγήν, cautériser (toucher) une plaie; ‖ καίω ἄσβεστον, cuire de la chaux; ‖ [μεταφ.] αὐτὸ μοῦ ἔκαυσε τὴν καρδίαν, cela m'a navré le cœur; ‖ ὅποιος καῇ σ' τὴν κολοκύθα, φυσᾷ καὶ τὸ ξυνόγαλο [παροιμ.] [ἢ καὶ ἄλλως] ὅποιος καῇ στὸ χυλό, φυσᾷ καὶ τὸ γιαούρτι, chat échaudé craint l'eau froide; ‖ καίω τὸ

καμίνι, βλέπε ἐκκαίω. § [οὐδετ.] καίω, φλέγω, ἀνάπτω, brûler, être en feu ; cuire ; || ἡ φωτιὰ καίει καλά, le feu va ; || ἡ φωτιὰ καίει, le feu brûle ; || τὸ σπίτι του καίει, sa maison brûle (est en feu) ; || [μεταφ.] τὰ χέρια του καίουν, les mains lui brûlent ; || ἡ ἀτμόσφαιρα (ὁ ἀὴρ) καίει, l'air est brûlant ; || τὸ κεφάλι μου καίει, j'ai la tête en feu ; || μὲ καίουν τὰ μάτια μου, mes yeux me cuisent. § [μέσ. μεταφ.] καίομαι [ἐπὶ χαρτοπ.] crever.

κακά, [ἐπίρ.] κακῶς, mal ; πονηρῶς, μοχθηρῶς, méchamment, adv. || ἐφέρθη κακά, il s'est mal comporté ; || [ἐπὶ ἀσθενοῦς] εἶνε κακά, il est bien mal (bien bas) ; || ἐκάματε πολὺ κακὰ νά, vous avez eu grand tort de ; || — τὸ ἐσυλλογίσθης, c'était une mauvaise inspiration [de votre part] ; || — καὶ ψυχρὰ [φρ. δημ.], très-mal ; on ne peut plus mal.

κακάβη, καὶ

κακάβι, τό· [δημ.] βλ. κακκάβι.

κακαδεύω (ἐκ τοῦ κακὸς) [διάλ. Οἰνόης], κακῶς ἔχω, ἀσθενῶ, εἶμαι ἄρρωστος.

κακαδίκι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] ἀσθένεια, νόσος, καχεξία.

κάκαδον, τό· βλ. κάρκαδον.

κακαισθησία, ας, ἡ· mauvais goût, ἀντίθ. τῷ καλαισθησίᾳ.

κάκανα, τά· βλ. κάκκανα.

κακανήβαστο (δένδρον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ) [διάλ. Ἠπείρου] τὸ δυσανάβατον.

κακανίζω, [δημ.] βλ. κακκανίζω.

κακάον, τό· [ξεν.] cacao, n. m. καλεῖται τὸ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ λίπους (βούτυρον κακάου), ὑπόλειμα τῶν κυάμων τοῦ δένδρου κακάο, ἐξ οὗ παράγεται ἡ σοκολάτα· ἐνέχει θεοβρωμίνην· || κακάον (εἰς ἀμύγδαλα, κόκκους), cacao (amandes, fèves) ; || — εἰς τρίμματα, cacao (épluchures, bris) ; || — φλοιοί, cacao (pelures).

κακάρα, ἡ· [δημ.] τοῦ κόκορα, τῆς κότας, βλ. κυρβασία.

κακαρίζω, βλ. κακκαρίζω.

κακᾶς, ὁ· [διαλ. Οἰνόης]=ὁ ἀσθενής.

κακαρόνω, βλ. κακκαρόνω.

κακεῖθεν, (ἐπίρ.) καὶ ἐξ ἐκείνου τοῦ μέρους, et de ce côté là ; βλ. ἔνθεν.

κακεῖσε, (ἐπίρ.) καὶ πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος, et vers ce côté là; βλ. τῇδε.

κακέμφατος, ος, ον· ὁ κακῶς εἰς τὸ οὖς ἠχῶν, κακόηχος, malsonnant, e ; ἰδίως ὅμως ὁ κακήν, αἰσχρὰν σημασίαν ἔχων, διφορούμενος, équivoque, adj. ἐλευθέριος, ἄσεμνος, graveleux, euse ; ἄσεμνος, αἰσχρός, ἀπρεπής, indécent, e. § [οὐσ.] κακέμφατον καλεῖται ἐν τῇ ῥητορικῇ τὸ ἐλάττωμα τὸ συνιστάμενον ἐν τῇ συναρμογῇ λέξεων ἢ συλλαβῶν ἐχουσῶν ἐν τῇ συναρμογῇ ταύτῃ αἰσχρὰν ἔννοιαν· τὸ τοιοῦτο δὲ λέγεται καὶ αἰσχρολογία, gravelure, n. f.

κακεντρέχεια, ας, ἡ· κακία μετὰ δολιότητος, κακία, μοχθηρία, πονηρία, méchanceté, n. f. κακοβουλία, κακεντρέχεια, malveillance, n. f. κακοβουλία, κακοτροπία, malignité, n. f.

κακεντρεχής, ής, ές· κακὸς καὶ δόλιος, μοχθηρός, πονηρός, méchant, e ; κακόβουλος, κακεντρεχής, malveillant, e ; κακόβουλος, κακότροπος, malin, igne; malicieux,euse ;

κακεντρεχῶς, [ἐπίρ.] μετὰ κακεντρεχείας, avec malveillance ; μοχθηρῶς, πονηρῶς, méchamment, adv. κακοβούλως, κακοτρόπως, malignement, adv.

κακεργασία, ας, ἡ· ἡ κακὴ ἐργασία, κατασκευή, κακοτεχνία, malfaçon, n. f.

κάκητα, [δημ.] βλ. κάκια.

κάκι, τό· [ξεν.] kaki, n. m. καὶ ἀγγλ. khaki, n. m. καρπὸς δένδρου τῆς οἰκογενείας τῶν ἐβενωδῶν, ὁ διόσπυρος κάκι, fruit d'une ébénacée, le diospyros kaki. § [ἐπιθετικῶς] χρῶμα κάκι, couleur kaki, ἤτοι χρῶμα κιτρινοκαστάνιον, couleur d'un brun jaunâtre, ὅπερ συγχεόμενον μετὰ τῆς γῆς εἶνε δυσδιάκριτον, δι' ὃ κατασκευάζουσιν ὕφασμα τοιούτου χρώματος δι' ἐνδυμασίας κυνηγετικὰς καὶ ἰδίως τὴν σήμερον χρησιμοποιούμενον διὰ τὸν στρατόν.

κακία, ας, ἡ· ἡ εἰς ἕκαστον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ὑπάρχουσα ἔλλειψις ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν καὶ προορισμὸν αὐτοῦ, ἔνδεια τοῦ οἰκείου προσόντος, ἀτέλεια, ἐλάττωμα, vice, n. m. αἱ ἀρεταὶ καὶ αἱ κακίαι, les vertus et les vices ; ἀντίθ. πρὸς τὸ ἀρετή, ἠθικῶς σημαίνουσα οὐ μόνον τὴν ἔλλειψιν τοῦ πρὸς τὴν ἀρετὴν ἀπαιτουμένου (γνησίας βουλήσεως καὶ ὀρθῆς ἠθικῆς γνώσεως), ἀλλὰ κυρίως τὴν καταφρόνησιν τοῦ ἠθικοῦ λόγου ὑπὸ τὴν μορφὴν παραπτωμάτων καὶ ἁμαρτημάτων, ὅθεν κακία = φαυλότης, μοχθηρία, κακοήθεια, κακεντρέχεια, méchanceté, n. f. perversité, n. f. πονηρία, μοχθηρία, malignité, n. f. malice, n. f. || ἡ κακία αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, la méchanceté de cet homme ; || μοῦ τὸ εἶπε μὲ κακίαν, il me l'a dit avec aigreur ; || τὸ ἔλεγα χωρὶς κακίαν, je le disais sans penser à mal.

κάκια, ας, ἡ· [δημ.] ἀπὸ τοῦ κάκη, ἔρις, διαφορά, μῆνις, σκυθρωπότης, θυμός, bouderie, n. f. ἔρις, μάλλωμα, δυσαρέσκεια, fâcherie, n. f. ὀξύτης, aigreur, n. f. μνησικακία, ressentiment, n. m. rancune, n. f. || μοῦ ἔχει κάκια, il me boude ; || φυλάττω κάκιαν, garder (avoir) rancune.

κακίζω, μέλ. ίσω, εὑρίσκω τι κακὸν εἴς τινα καὶ τὸ λέγω, trouver mauvais ; || ψέγω, blâmer ; critiquer ; κατηγορῶ, accuser.

κακιόνω, μέλ. ώσω· [δημ.] θυμόνω, δυσαρεστοῦμαι, se fâcher ; σκυθρωπάζω, bouder ; || εἶνε κακιωμένοι, ils boudent ; il y a de la fâcherie entre eux ; || μὴ κακιόνῃς, ne vous fâchez pas.

κακισμός, οῦ, ὁ· τὸ κακίζειν, ὑβρίζειν, τὸ ψέγειν, ψόγος, blâme, n. m. critique, n. f. κατηγορία, accusation, n. f.

κάκιστα, [ἐπίρ.] πολὺ κακῶς, très-mal.

κάκιστος, η, ον· ὑπερθ. τοῦ κακός, λίαν, πολύ, κακός, très-mauvais, très-méchant ; || αὐτὸς εἶνε ὁ κάκιστος πάντων, c'est lui qui est le pire de tous.

κακίστρα, ας, ἡ· [δημ.]. γυνὴ κακιά, πειραχτική, femme méchante (taquine).

κάκιωμα, ατος, τό· [δημ.] ἔρις, μάλλωμα, δυσαρέσκεια, fâcherie, n. f. σκυθρωπότης, bouderie, n. f.

κάκκα, [διάλ.'Ηπείρ.]=λέξις νηπιακή=κόπρος παρὰ τὸ ἑλλ. κάκη=κόπρος ἀνθρώπων· καὶ κακκᾶν, φωνὴ συνήθως τῶν νηπίων ἀντὶ χέζω.

κακκάδη, τό· καὶ

κακκάδι, τό· εἶδος κατσαρόλας, τουρκιστὶ τέντζερες ἢ τὸ καζάνι, chaudron, n. m. § κακκάβι, τό· [διάλ. 'Ηπείρου] χάλκινον ἀγγεῖον κυρίως ἐν χρήσει κρεμαστὸν· ἡ κακκάβη τῶν ἀρχαίων.

κάκκαδο, τό· [δημ.] (ἀρχ. κακκάδιον) ἤτοι πεπηγμένον πῦον ἐπὶ ἐξανθήματος ἢ ἐπὶ μικρᾶς πληγῆς. 'Εν Κύμῃ λέγεται ἐπίσης μεταφορικῶς «κάκκαδο μοῦ γινες»=ἐμπόδιον.

κακκάζω, βλ. κακκαρίζω.

κάκκανα, τά· οἱ γέλωτες, rires. n. m. pl. éclats de rire.

κακκανίζω, μέλ. ίσω, γελῶ θορυβωδῶς, rire (aux éclats ; à gorge déployée). § κακκαρίζω, caqueter ; glousser. § κακκανίζω, [διάλ. Οἰνόης] κακκαδίζω, κακκάζω ὡς ἡ ὄρνις.

κακκαρίζω, μέλ. ίσω, κάμνω κα, κα, κα, glousser, caqueter, λέγεται περὶ τῆς φωνῆς τῶν τικτουσῶν ᾠὰ ἀλεκτορίδων (ὀρνίθων)· [μεταφ.] φλυαρῶ, πολυλέγω, caqueter.

κακκάρισμα, ατος, τό· ἡ φωνὴ τῆς ὄρνιθος, gloussement, n. m. φλυαρία, πολυλογία, caquet, n. m. caquetage, n. m.

κακκαρόνω, μέλ. ώσω· [δημ.] κυρίως σημαίνει ἀποθνήσκω ἔξαφνα καὶ διὰ μιᾶς, ἐπομένως ξηραίνομαι, ψύχομαι ὅπως εὑρεθῶ, καθὼς π. χ. οἱ ἀποθνήσκοντες ἐκ τοῦ ψύχους, ἄρα ψύχομαι, ξεπαγιάζω, se glacer ; geler ; ναρκοῦμαι, μουδιάζω, s'engourdir ; ἀποθνήσκω ἐκ τοῦ ψύχους, mourir de froid ; ‖ ἐκακκάρωσα, je suis tout transi ; ‖ [τὰ] ἐκακκάρωσε [φράσ. δημ.] = ἀπέθανε, il est mort ; [δημ.] il a cassé sa pipe.

κακκάρωμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ κακκαρόνειν, action de se glacer (de geler) ; ἡ ψύξις, congélation, n. f. νάρκη, νάρκωσις, μούδιασμα, engourdissement, n. m. θάνατος [ἐκ ψύξεως], mort [de froid].

κακοαναθρεμμένος, η, ον· ὁ ἀνάγωγος, κακῶς ἠγμένος, κακῶς ἀνατεθραμμένος, mal élevé, ée, adj. qui manque d'éducation ; ὁ κακομαθημένος, mal appris, ise, adj. ἀγροῖκος, ἀγενής, malhonnête, adj.

κακοβάζω (κακῶς, βάλλω), [δημ.] θέτω (τοποθετῶ) τι κακῶς, mettre (placer) mal ; ‖ κακοβαλμένος, mal mis, ὁ κακοενδεδυμένος. § ὁ θέτων ἐν νῷ (σκεπτόμενος) τὸ κακόν, penser à mal ; ὁ ὑποπτευόμενος τὸ κακόν, soupçonner le mal.

κακόβουλα, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον δύσχρηστον, ὀχληρόν, μὴ πρόσφορον, ἀπρόσφορον, d'une manière gênante (peu commode) ; δυσχρήστως, ὀχληρῶς, ἀπροσφόρως, incommodément, adv.

κακόβολος, ος, ον· δύσχρηστος, ὀχληρός, ἀπρόσφορος, incommode, adj. ὀχληρός, gênant, e ; [ἐπὶ ἀνθρ. ἐν.] δύστροπος, δύσκολος, intraitable, difficile, adj.

κακοβουλία, ας, ἡ· malveillance, n. f. ἡ φύσις τοῦ κακοβούλου, ἡ κακὴ συμβουλή.

κακόβουλος, ος, ον· malveillant, e ; ὁ κακῶς βουλευόμενος, συνεπῶς ἀσύνετος, imprudent, e ; ὁ κακῶς ἄλλους συμβουλεύων· κακόβουλον, τὸ ἐκ προθέσεως κακόν, mal intentionné.

κακοβούλως, [ἐπίρ.] μετὰ κακοβουλίας, avec malveillance.

κακόβραστος, ος, ον· (κυρίως ἐπὶ ὀσπρίων), κακόψητος, ὁ δυσκόλως βράζων, difficile à cuire ; ὁ σκληρός, dur, e ; ‖ τὰ φασόλια αὐτὰ εἶνε κακόβραστα, ces haricots ne cuisent pas.

κακογείτων, ονος, ὁ· θηλ. γειτόνισσα, κακὸς γείτων, mauvais (e) voisin (e).

κακογεννήτρα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ δυσχερῶς τίκτουσα, ἡ δύστοκος, qui accouche laborieusement ; γυναῖκα ἥτις γεννᾷ μὲ δυσκολίαν.

κακογεννῶ (άω), μέλ. ήσω· δυσχερῶς τίκτω, γεννῶ, δυστοκέω, accoucher laborieusement, avec beaucoup de peine.

κακογεράζω, [δημ.] καὶ

κακογερνῶ, μέλ. άσω· [δημ.] γηράσκω κακῶς, ἔχω δυστυχὲς τὸ γῆρας, avoir une triste vieillesse ; γηράσκω προώρως, vieillir avant l'âge ; κακόγηρος, ὁ, ἡ· ὁ δυστυχὲς γῆρας ἔχων, qui a une mauvaise vieillesse.

κακόγερος, ὁ· θηλ. κακόγρηα· κακὸς γέρων, méchant vieillard, vieux méchant.

κακογλωσσεύω, βλ. γλωσσεύω.

κακογλωσσία, ας, ἡ καὶ συνήθως

κακογλωσσιά, ᾶς, ἡ· commérage, n. m. ἡ ἰδιότης τοῦ κακογλώσσου, ἡ ἕξις τοῦ κακῶς λέγειν, κακολογία, médisance, n. f. [πληθ.] κακογλωσσιαῖς, coups de langue; ἀνακατοσοῦρες, κακολογίαι, cancans, n. m. pl. potins, n. m. pl. βλ. καὶ γλωσσιά.

κακόγλωσσος, ος, ον· ὁ κακόλογος, médisant, e ; ὁ ἔχων κακὴν γλῶσσαν, qui a une mauvaise langue ; ὁ λέγων κακογλωσσιαῖς, συνήθως ἡ κακιὰ γλῶσσα, mauvaise langue ; κακόλογος, κακόγλωσσος, dénigreur, euse.

κακογνωμία, ας, ἡ· ἡ δυσκολία τρόπου, χαρακτὴρ δύσκολος (δύστροπος), humeur difficile, caractère revêche (acariâtre = ἡ πικρία τῶν τρόπων).

κακόγνωμος, ος, ον· ὁ δύσκολος, δύστροπος, difficile, acariâtre (= πικρὸς εἰς τοὺς τρόπους)· δύστροπος, revêche ; στριφνός, aigre.

κακογραφία, ας, ἡ· ἡ κακὴ γραφή, mauvaise écriture ; griffonnage, n. m. gribouillage, n. m. grimoire, n. m.

κακογράφος, ος, ον· ὁ κακῶς γράφων, qui écrit mal, griffonneur, euse ; [οἰκ.] griffon ; gribouilleur, euse.

κακογράφω, καὶ

κακογραφῶ (έω), γράφω κακῶς, écrire mal ; griffonner ; gribouiller.

κακόγρηα, ἡ· κακὴ γραῖα, méchante vi-

eille femme ; κοινῶς λαδικόν, γρηὰ στρίγλα, vieille sibylle ; [οἰκ.] vieille sorcière.

κακογυναῖκα, ἡ· στρίγλα, chipie, n. f.

κακοδαιμονία, ας, ἡ· τὸ νὰ καταληφθῇ τις ὑπὸ τοῦ κακοῦ δαίμονος, ὅθεν δυστυχία, malheur, n.m. ἀτυχία, infortune, n.f. ἀθλιότης, misère, n. f. ἀντίθ. τῷ εὐδαιμονίᾳ, εὐτυχίᾳ.

κακοδαιμονῶ (έω), μέλ. ήσω· εἶμαι δυστυχής, être malheureux.

κακοδαίμων, ων, ον· malencontreux, euse ; ἀτυχής, infortuné, ée.

κακοδιαθεσία, ας, ἡ· indisposision, n. f. τὸ νὰ ἦνέ τις κακοδιάθετος.

κακοδιάθετος, ος, ον· indisposé, ée, adj. ὁ μὴ καλὴν διάθεσιν ἔχων, ὁ μὴ ὢν ἐντελῶς καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν του.

κακοδιαθετῶ (έω), μέλ. ήσω, s'indisposer ; τὸ νὰ μὴ ἦνε τις ἐντελῶς καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν του, εἰς τὴν διάθεσίν του.

κακοδιδασκαλία, ας, ἡ· κακὴ διδασκαλία, κακὸς τρόπος τοῦ διδάσκειν, mauvais enseignement.

κακοδικίου [ἀγωγὴ] [νομ.] prise à partie, καλεῖται ἡ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴ κατά τινος δικαστικοῦ ὑπαλλήλου ἢ καὶ ὁλοκλήρου δικαστηρίου, ἣν κέκτηται ὁ ὑπ' αὐτοῦ ἐκ δόλου ἀσυγγνώστου, ῥαθυμίας, παραδρομῆς ἢ ἀρνησιδικίας ζημιωθεὶς διάδικος. Διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης δὲν ἀκυροῦται ἡ ἐπενεγκοῦσα τὴν ζημίαν πρᾶξις, ἀλλ' ὁ ὑπαίτιος δικαστικὸς λειτουργὸς ὑποχρεοῦται ν' ἀνορθώσῃ τὴν ζημίαν ταύτην, μὴ ἀποκλειομένης καὶ τῆς ποινικῆς εὐθύνης. Ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν ταύτης δικαστήριον εἶνε τὸ ἀμέσως ἀνώτερον ἐκείνου εἰς ὃ ὑπηρετεῖ ὁ ἐναγόμενος δικαστικὸς λειτουργός, προκειμένου δὲ περὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ μέλους αὐτοῦ, μὴ ὑπάρχοντος ἀνωτέρου δικαστηρίου ἡ ἀγωγὴ διευθύνεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, ὅπερ ὁρίζει πρὸς ἐκδίκασιν αὐτῆς ἓν τῶν Ἐφετείων. Ἡ διαδικασία τῆς ἀγωγῆς ταύτης εἶνε ὅλως ἐξαιρετική, εἰς ἰδίας ὑποκειμένη διατυπώσεις (αἴτησιν θεραπείας πρὸς τὸν ἐναγόμενον, ἄδειαν τοῦ δικαστηρίου, προθεσμίαν πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς, ποινὰς τοῦ ἐνάγοντος ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας, κτλ.), ἃς λεπτομερῶς ὁρίζουσι τὰ ἄρθρα 56 - 66 Πολ. Δικ. καὶ 65 - 68 Ποιν. Δικ.

κακοδιοίκησις, εως, ἡ· κακὴ διοίκησις, mauvaise administration.

κακοδιοικῶ (έω), μέλ. ήσω, διοικῶ (διευθύνω) κακῶς, administrer (gouverner) mal ; || [ἱππευτ.) κακοδιοικῶ ἵππον, brusquer un cheval, λέγεται περὶ ἱππέως ὅστις ἐξ ἱππευτικῆς ἀμαθείας κοπιάζει καὶ βασανίζει τὸν ἵππον.

κακοδοξία, ας, ἡ· κακὴ φήμη, ὄνομα, mauvaise renommée ; || ἐσφαλμένη γνώμη, opinion fausse (erronée), ἤτοι σφαλερὰ δοξασία, fausse croyance, ἀντίθ. τῷ ὀρθοδοξίᾳ.

κακόδοξος, ος, ον· ὁ ἔχων κακὸν ὄνομα, φήμην, mal famé; peu estimé ; || ὁ ἔχων ἐσφαλμένην γνώμην, δοξασίαν, qui a une opinion (une croyance) fausse.

κακοενδεδυμένος, η, ον· ὁ κακοφορεμένος, ὁ κακῶς ἐνδεδυμένος, mal vêtu, mal mis ; [οἰκ.] fagoté.

κακοέργατος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] ὁ ἔχων ὑπονοίας κακάς, βάνων κακὰ ἔργατα, κακοποιός, κακόβουλος.

κακοζηλία, ας, ἡ· τὸ κακόζηλον· κακός, διεστραμμένος ζῆλος, μίμησις τινός, ἰδίως ἐπὶ ὕφους, ἀνούσιος, le mauvais goût ; ἐπιτήδευσις, προσποίησις, μίμησις, affectation, n. f. recherche, n. f.

κακόζηλος, ος, ον· ὁ κακῶς, διεστραμμένως μιμούμενος τι, qui imite ou affecte ou qui recherche ce qui est mauvais, ἰδίως ἐπὶ τοῦ ὕφους, κακόν, ἀνούσιον, qui a le goût faux ; ἐπιτετηδευμένος, προσπεποιημένος, affecté, maniéré ; recherché ; συνεπῶς ἀνούσιος, qui est de mauvais goût. § [οὐδ.] τὸ κακόζηλον, βλ. κακοζηλία, affectation, n. f. ἐν τῇ ῥητορικῇ καλεῖται κακόζηλον πᾶν τὸ ὑπὲρ τὸ πρέπον ἀνθηρόν.

κακοζήλως, [ἐπίρ.] ἀνουσίως, de mauvais goût ; sans goût.

κακοζυμόνω, μέλ. ώσω· ζυμόνω κακῶς, pétrir mal.

κακοζῶ(έω), μέλ. ήσω· ζῶ κακῶς, vivre mal ; διάγω ζωὴν (βίον) κακήν, δυστυχῆ, mener une vie pénible ; (une triste vie) ; κακοζῶ, πτωχοζῶ, vivoter.

κακοζωέω, βλ. κακοζῶ.

κακοζωΐα, ας, ἡ· ἡ κακή, δυστυχὴς ζωή, βίος, vie malheureuse (pénible) ; triste vie.

κακόζωος, ος, ον· κακῶς, δυστυχῶς ζῶν, qui mène une vie malheureuse.

κακοήθεια, ας, ἡ· malhonnêteté, n. m. ἡ κακὴ ἕξις καὶ συνήθεια (λόγος ἢ πρᾶξις), mauvaise habitude, n. f. (parole ou action), καὶ ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος, τὸ κακόν, δόλιον ἦθος, ἀγενὴς πρᾶξις, αἰσχρότης, vilenie, n. f. αἰσχρότης, turpitude, n. f. αἰσχρουργία, αἰσχρότης, saleté, n.f. § [ἰατρ.] —, malignité, n.f. ὁ κακοήθης χαρακτήρ, caractère malin, ἀσθενείας τινός, ἤτοι ἡ ἐπικίνδυνος ἐπίτασις τῶν συμπτωμάτων.

κακοήθευμα, ατος, τό· κακοήθης λόγος ἢ πρᾶξις, ἡ κακοήθεια, malhonneteté, n.f.

κακοηθεύω, μέλ. εύσω· φέρομαι κακοήθως, δολίως ἢ πράττω τι, κακόηθες, se comporter malhonnêtement; διαφθείρομαι τὰ ἤθη, se dépraver ; διαφθείρομαι, se corrompre ; γίνομαι κακοήθης, devenir malhonnête.

κακοήθης, ης, ες· malhonnête, adj. ἤτοι δόλιος, ὕπουλος, κακεντρεχής, ἐν γένει ἐπὶ κακοῦ χαρακτῆρος· διεφθαρμένος, corrompu, e ; dépravé, ée ; [ἐπὶ γυν.] κακῶν ἠθῶν, de mauvaises mœurs ; [συνεκδ.] κακός, αἰσχρός, vilain, e ; honteux, euse ; || κακοήθης ἄνθρωπος, un malhonnête homme ; || — πρᾶξις, action malhonnête ; vilaine action. § [ἰατρ.] ἐπὶ νοσημάτων καὶ ἑλκῶν, ἅτινα ἀπειλοῦσι κίνδυνον εἰς τὸν πάσχοντα, malin, igne ; || κακοήθης πυρετός, fièvre maligne.

κακοήθως, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κακοήθη, malhonnêtement, adv. honteusement, adv.

κακόηχος, ος, ον· ὁ κακῶς ἠχῶν, malsonnant, e.

κακοθελής, ής, ές· κοινῶς ὁ **κακοθελητής**· βλ. λέξιν.

κακοθελητής, οῦ, ὁ· ἄνθρωπος κακόβουλος, κακεντρεχὴς (ἔχων κακὸν σκοπόν), homme malveillant (mal intentionné) ; ὁ θέλων τὸ κακὸν τινός, qui veut du mal à.

κακοθυμία, ας, ἡ· cacothymie (κακὸς καὶ θύμος, esprit), n. f. διατάραξις τῶν διανοητικῶν δυνάμεων, dérangement des facultés intellectuelles.

κακοκαιρία, ας, ἡ· κακὸς καιρός, mauvais temps ; [ναυτ. ἰδ.] gros temps, ἤτοι τρικυμία μετὰ σφοδροῦ ἀνέμου καὶ κυματισμοῦ.

κακοκαμωμένος, η, ον· καὶ

κακοκάμωτος, άμωτη, ον· [δημ.] (κακοφυής, διάστροφος)· ὁ κακῶς καμωμένος, mal fait ; κακῶς φτιαγμένος, οἰκοδομημένος, mal bâti; δύσμορφος, difforme; ἀγροῖκος, malotru, e.

κακοκαρδίζω, μέλ. ίσω, [δημ.] προξενῶ εἴς τινα λύπην, λυπέω, λυπῶ, chagriner; affliger ; attrister ; ὀργίζω, δυσαρεστῶ, fâcher ; δυσαρεστῶ, mécontenter ; désobliger. § [οὐδ. καὶ μέσ.] λυποῦμαι, δυσθυμῶ, ἀθυμῶ, ἀθύμως ἔχω (διάκειμαι), s'attrister ; se chagriner ; être abattu ; avoir le cœur gros, se faire du (de) mauvais sang.

κακοκάρδισμα, ατος, τό· [δημ.] λύπη, θλῖψις, δυσθυμία, ἀθυμία, chagrin, n.m. affliction, n.f. δυσαρέσκεια, mécontentement, n.m.

κακοκεφαλιά, ᾶς, ἡ· ἰσχυρογνωμοσύνη, ἰδίως ἀνοησία, entêtement, n. m. coup de tête ; τὸ νὰ ἐπιμείνῃ τις εἴς τι, ἢ νὰ κάμῃ αὐτοβούλως, ὅ,τι βάλλει κατὰ νοῦν.

κακοκέφαλος, ος, ον· ὁ ἰσχυρογνώμων, ἰδίως ἀνόητος, entêté, ée ; têtu, e ; ὁ ἐπιμένων εἴς τι ; κακὴ κεφαλή, mauvaise tête.

κακολογέω, βλ. κακολογῶ.

κακολογία, ας, ἡ· τὸ νὰ λέγῃ τις κακὸν περί τινος, médisance, n. f. ἡ κακογλωσσιά, méchanceté [de langue] ; [πληθ.] commérages, cancans, n. m. pl. potins, n. m. pl. βλ. κακογλωσσιὰ καὶ γλωσσεύω.

κακολόγος, ος, ον· médisant, e ; ὁ κακὸς λέγων, λοιδορῶν, συκοφαντῶν, ὑβρίζων· ὁ κακόγλωσσος, mauvaise langue ; ἀνακατωσιάρης, φιλοκατήγορος, cancanier, ère ; κακολόγος, δυσφημιστής, dénigreur, euse.

κακολογῶ (έω), μέλ. ήσω· κακογλωσσῶ, médire ; συκοφαντῶ, ὑβρίζω, ὁμιλῶ κακῶς περί τινος, parler mal de ; δυσφημίζω, κατακραυγάζω τινός, décrier ; δυσφημίζω, ἀμαυρῶ τὴν ὑπόληψιν τινὸς διὰ κακολογίας, dénigrer, diffamer ; ἐπικρίνω κακοβούλως, γλωσσεύω, gloser ; κακολογῶ, cancaner.

κακομαγειρεύω, μέλ. εύσω· μαγειρεύω κακῶς, faire la cuisine mal, accommoder mal ; [οἰκ.] cuisiner mal.

κακομαθαίνω, [δημ.] κακῶς ἐθίζω τινά, κάμνω νὰ ἀποκτήσουν κακὰς ἕξεις, συνηθείας (παρέχω τὰ μέσα πρὸς τοῦτο), faire contracter (; laisser prendre) de mauvaises habitudes ; καθιστῶ λεπτοφυῆ (δύσκολον), rendre délicat (; difficile) ; χαλῶ, gâter. § [οὐδ.] ἀποκτῶ κακὰς ἕξεις, συνηθείας, contracter de mauvaises habitudes ; χαλῶ, se gâter ; ‖ κακομαθημένος, gâté ; [ἐν.] mal appris ; ‖ κακομαθημένον παιδίον, enfant gâté.

κακομάνταλος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] ὁ μὴ ἔχων κοσμιότητα.

κακομελετῶ(άω), μέλ. ήσω· σκέπτομαι τὸ κακόν, penser au mal ; προοιωνίζομαι (ἐπικαλοῦμαι, εὔχομαι νὰ ἐξέλθῃ) τὸ κακόν, présager (appeler ; souhaiter) le mal.

κακομεταχειρίζομαι, μέλ. σθήσομαι· κάμνω κακὴν χρῆσιν, faire un mauvais usage ; μεταχειρίζομαι κακῶς, employer mal ; χρῶμαι κακῶς, mal user ; καταχρῶμαι, abuser ; [σπ.] mésuser=κακῶς χρῶμαι, καταχρῶμαι. § μεταχειρίζομαι κακῶς, traiter mal, maltraiter ; κακοποιῶ, malmener ; μεταχειρίζομαι σκληρῶς, rudoyer.

κακομεταχείρισις, εως, ἡ· ἡ κακὴ χρῆσις, mauvais usage. § κακὴ πρός τινα συμπεριφορά, mauvais traitement ; ἡ κακὴ μεταχείρισις.

κακομετρῶ (έω), μέλ. ήσω· μετρῶ (λογαριάζω) κακῶς, mesurer (compter) mal.

κακομιλῶ (έω), μέλ. ήσω· ὁμιλῶ πρός τινα κακῶς, σκληρῶς, parler rudement ; τὸν μεταχειρίζομαι σκληρῶς, rudoyer.

κακομοίρης, α, ικο· [δημ.] ὁ ἔχων κακὴν μοῖραν, δύσμοιρος, δυστυχής, δύστηνος, τάλας, malheureux, euse ; ἀτυχής, infortuné, ée ; ἄθλιος, misérable ; οἰκτρός, ἐλεεινός, piteux, euse ; ‖ ὁ κακομοίρης ! le pauvre homme !

κακομοιριά, ᾶς, ἡ· [δημ.] κακοδαιμονία, δυστυχία, malheur, n. m. ἀτυχία, infortune, n. f. ἀθλιότης, misère, n. f. § πενία, γλισχρότης, mesquinerie, n. f. pauvreté, n. f. ‖ κακομοιριά του ! malheur à lui ! ‖ τί κακομοιριά ! quelle pitié !

κακόμοιρος, α, ον· ἀρχ. λεξ. βλ. κακομοίρης.

κακομούρης, α, ικο· [δημ.] καὶ

κακομούτσουνος, η, ο· [δημ.] ἄσχημος, laid, e, adj.

κακόν, τό· [οὐσ.] κοινῶς τὸ κακό· δυστυχία, malheur, n. m. ἀπώλεια, perte, n. f. φθορά, ζημία, dommage, n. m. ἄδικον, tort, n. m. δυσχέρεια, δυσκολία, inconvénient, n. m. ‖ μικρὸν τὸ κακόν, ce n'est pas un grand malheur ; le malheur n'est pas grand ; ‖ θέλει τὸ κακόν μου, il me veut du mal ; ‖ — νὰ τοὔλθῃ [φρ.], que le diable l'emporte ; [καὶ κατ' ἄλλ. ἐνν.] le malheureux ! ‖ ἠμπορεῖ νὰ σοῦ ἔβγῃ εἰς κακόν, il pourra vous en prendre mal ; ‖ τὸ κακὸν δὲν ἔρχεται μόνον του [παροιμ.], un malheur ne vient jamais seul ; ‖ — ποῦ τὸν ηὗρε, quel malheur (quel coup) pour lui ! ‖ δὲν θὰ σοῦ κάμῃ κακὸν [δὲν θὰ σὲ βλάψῃ], cela ne vous fera pas de mal ; ‖ παίρνω τι εἰς κακόν, prendre quelque chose mal (de mauvaise part) ; ‖ τὸν ἐπῆρε ἀπὸ κακόν, il l'a pris en grippe (en guignon) ; ‖ μὴ τὸν πιάσῃς (τοῦ ὁμιλήσῃς) μὲ τὸ κακόν, ne

le brusquez (rudoyez) pas ; || αὐτὸ τοῦ ἔκαμε πολὺ κακόν, cela lui a fait grand tort ; || ἤθελα ν' ἀποφύγω ὅλα αὐτὰ τὰ κακά, je voulais éviter tous ces inconvénients ; || χαίρω διὰ τὰ κακὰ τῶν ἄλλων, se rejouir du mal d'autrui; || τὸ κακὸν mal moral, ἤτοι ἁμάρτημα ἢ σφάλμα, faute ou péché. § πεῖσμα, ὀργή, θυμός, dépit, n. m. rage, n. f. || ἔσκασεν ἀπὸ τὸ κακόν του, il a crevé de dépit (de rage); || εἶμαι νὰ σκάσω ἀπὸ τὸ κακόν μου, j'enrage; § θόρυβος, ταραχή, bruit, n. m. κρότος, πάταγος, fracas, n. m. θόρυβος, πάταγος, tapage, n. m. θόρυβος, βοή, vacarme, n. m. || ἔκαμε μεγάλον κακόν, il a fait grand bruit (grand tapage ; un beau bruit ; un train de diable) ; || τί κακὸν εἶνε αὐτό ! quel vacarme, quel carillon ! || κάμω μεγάλον κακὸν [ἐκ λύπης, ἀπελπισίας], se désoler ; se lamenter ; [ἐξ ὀργῆς, ἀνησυχίας], se démener ; s'agiter. § [πληθ.] τὰ περιττώματα, excrêments ; || κάμνει τὰ κακά του, il fait ses besoins (son cas). § [ἐπίρ.] τοῦ κακοῦ, τοῦ κάκου, en vain; en pure perte ; || τοῦ κάκου τὸν παρακαλεῖς, vous le priez en vain ; || ὅλα αὐτὰ εἶνε τοῦ κακοῦ, tout cela est inutile ; || τὰ ἔξοδά μου πῆγαν τοῦ κάκου, j'en suis pour mes frais.

κακοντυμένος, η, ον· [δημ.] βλ. κακοενδυμένος.

κακονάτουρος, ὁ· [διάλ. Νάξου] ὁ κακὴν νατοῦραν (φύσιν) ἔχων, ἄρα ἀσθενικός, φιλάσθενος (natura = φύσις, Ἰταλ. λ.).

κακονύκτι, τό· [δημ.] καὶ

κακονύκτια, ας, ἡ· [δημ.] κακὴ νύξ, mauvaise nuit, νὺξ διερχομένη κακῶς (ἀγρύπνως), nuit passée mal ; ἀγρύπνισις, veille, n. f.

κακονυκτίζω, μέλ. ίσω, καὶ κακονυκτῶ, διέρχομαι κακῶς τὴν νύκτα, passer mal la nuit ; ἀγρυπνῶ, veiller.

κακονύκτισμα, ατος, τό· τὸ νὰ διέλθῃ τις κακῶς τὴν νύκτα, action de passer mal la nuit ; ἀγρύπνισις, ἀγρυπνία, veille, n. f.

κακονυκτῶ, βλ. κακονυκτίζω.

κακοξοδευτής, οῦ, ὁ· ὁ ἐξοδεύων (δαπανῶν) κακῶς, qui dépense mal ; ἄσωτος, ἐξοδευτής, κοινῶς 'ξοδιαστής, dépensier, ère; ὁ διασκορπίζων τὸ χρῆμα, ἄσωτος, σπάταλος, dissipateur ; [οἰκ.] τρυποχέρης, panier percé.

κακοξοδεύω, μέλ. εύσω· δαπανῶ, ἐξοδεύω κακῶς, dépenser mal ; σκορπίζω, ἀσωτεύω, σπαταλῶ, dissiper, gaspiller.

κακοπαθαίνω, θὰ κακοπάθω· (κακοπαθέω), ὑφίσταμαι ἀτύχημά τι, éprouver un malheur; ὑποφέρω, souffrir; ὑποφέρω, πάσχω, ταλαιπωροῦμαι, [se] peiner, pâtir.

κακοπάθεια, ας, ἡ· [πληθ.] ταλαιπωρία σώματος, κακουχία, οἱ κόποι, αἱ καταπονήσεις, les fatigues ; οἱ κόποι, αἱ ὀδύναι, les peines ; αἱ θλίψεις, συμφοραί, les tribulations ; αἱ ταλαιπωρίαι, ὀδύναι, les souffrances. § βλ. κακοπέρασις.

κακοπαθῶ(έω), μέλ. ήσω, ὑποφέρω, souffrir ; ὑφίσταμαι ἀτύχημά τι, πάσχω, être éprouvé ; ὑποφέρω πάσχω, ταλαιπωροῦμαι, pâtir.

κακόπαιδον, ου, τό· κακὸν παιδίον, méchant enfant.

κακοπέρασις, ἡ· ἐστερημένη ζωή, vie de privations, ὅταν δὲν ἔχῃ τις ὅλα τὰ ἀναγκαῖα τοῦ βίου· κακὴ δίαιτα, mauvais régime ; δυστυχισμένη ζωὴ (βίος), vie (subsistance) pénible. § βλ. κακοπάθεια.

κακοπερνῶ(άω), μέλ. άσω, (ταλαιπωρῶ) διάγω βίον χαλεπόν, διάγω βίον ἐστερημένον, mener une vie pénible (une vie de privations), ἤτοι ἀθλίως κακῶς διάγω (ζῶ), μόλις ἀποζῶ, ζῶ μετὰ δυσχερείας, subsister avec peine ; κακοζῶ, πτωχοζῶ, vivoter ; || κακοπερνοῦν, ils ont de la peine à joindre les deux bouts. § κακοπαθῶ, ὑποφέρω, souffrir ; πάσχω, ὑποφέρω, ταλαιπωροῦμαι, pâtir ! διέρχομαι κακῶς τὸν καιρόν μου, passer mal son temps ; || ἂν ἔχῃς νὰ κάμῃς μαζή του, θὰ κακοπεράσῃς, si vous avez affaire à lui vous passerez mal votre temps (vous souffrirez).

κακοπέφτω, μέλ. έσω· [δημ.] ἀποκαθίσταμαι (νυμφεύομαι ἢ ὑπανδρεύομαι) κακῶς, s'établir (se marier) mal, mal rencontrer [en se mariant].

κακοπιστία, ας, ἡ· κακὴ πίστις, mauvaise foi, ἀντίθ. τῷ καλὴ πίστις, βλ. λέξιν· ἀπιστία, perfidie, n. f.

κακόπιστος, ος, ον· ὅστις εἶνε κακῆς πίστεως, qui est de mauvaise foi ; καὶ ἐπίρ. κακοπίστως, de mauvaise foi.

κακοπληρώνω, μέλ. ώσω· δυστροπῶ εἰς τὴν πληρωμήν, πληρόνω δυσκόλως, payer difficilement ; (mal) ; τὸ νὰ ἦνε τις κακοπληρωτής, être mauvais payeur.

κακοπληρωτής, οῦ, ὁ· κακὸς πληρωτής, mauvais payeur, ὁ μὴ πληρόνων εὐκόλως, δυστροπῶν εἰς τὴν πληρωμήν.

κακοπόδαρος, η, ον· [δημ.] κακόπους, ὁ ἐπιφέρων ἀτυχίαν (δυστυχίαν), ὅταν πατήσῃ τὸ ποδάρι του (δηλ. ὅταν μεταβῇ) κάπου, qui porte malheur (malencontre); ἄνθρωπος ἀπαίσιος, κοινῶς ὀγουρσούζης, porte-malheur ; κακοδαίμων, malencontreux, euse.

κακοποιέω, βλ. κακοποιῶ.

κακοποίησις, εως, ἡ· κακομεταχείρισις, mauvais traitement[s]. § τὸ νὰ κάμωσι τὸ κακόν, mal ou tort que l'on fait ; malfaisance, n.f. méfait, n.m. καὶ ἐν γένει ἡ βλάβη.

κακοποιός, ός, όν· ὁ κάμνων κακόν, βλαβερός, malfaisant, e, adj. || κακοποιὸν ὄν, être malfaisant ; || ἄνθρωπος κακοποιός, homme malfaisant ; || κακοποιὰ ζῶα, les animaux malfaisants. § κακοποιὸς ἀντὶ βλαβερός, nuisible. § [οὐσ.] malfaiteur, n.

κακοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, κάμνω κακόν, faire du mal ; κακομεταχειρίζομαι, κακόω, maltraiter ; μεταχειρίζομαι τινὰ κακῶς, ἐχθρικῶς, καὶ ἐν γένει βλάπτω, faire subir de mauvais traitements ; φέρομαι κτηνωδῶς, θηριωδῶς πρός τινα, brutaliser.

κακοπραγέω-ῶ, μέλ. ήσω· ἔχω ἀτυχίαν

εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις μου καὶ ἐν γένει εἶμαι δυστυχής, être malheureux.

κακοπραγία, ας, ἡ· ἀτυχία εἰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐν γένει ἀτυχία, malheur n. m. ἡ κακοτυχία, κοινῶς ἀναποδιά, revers, n. m.

κακοπρόσωπος, ος, ον· ὁ ἔχων ἄσχημον πρόσωπον, laid de visage.

κακόρεκτος, ος, ον· [δημ.] ὁ δυσκόλως ὀρεγόμενός τι, qui a le goût difficile.

κακορριζικιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] ἡ κακομοιριά, δυστυχία, malheur, n. m. ἀθλιότης, misère, n. f. § πτώχια, πενία, γλισχρότης, mesquinerie, n. f. pauvreté, n. f.

κακορρίζικος, η, όν· [δημ.] βλ. **κακόμοιρος,** δυστυχής, malheureux, euse, adj. ἀτυχής, infortuné, ée, adj. ἄθλιος, misérable. § ἀξιοθρήνητος, pitoyable; πτωχός, πένης, γλίσχρος, mesquin, e ; ἀηδής, ἄθλιος, détestable ; βλ. **ἄθλιος.**

κακόρρυθμος, ός, ον· ὁ ἔχων κακὸν ῥυθμόν, de mauvais rhythme ; mal rhythmé ; κακοῦ ῥυθμοῦ, de mauvais style ; δυσανάλογος, mal proportionné ; δύσμορφος, difforme.

κακός, ή, όν· (κακίων, κάκιστος κακώτερος, ώτατος) ἀντιθ. ἐν γένει πρὸς τὸ ἀγαθός· 1) ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς καταστάσεως προσώπου καὶ πράγματος, ἀνωφελὴς εἰς τὸ εἶδός του, οὐχὶ τοιοῦτος ὁποῖος κατὰ τὸν προορισμόν του ἔπρεπε νὰ ἦνε, ὅθεν mauvais, e, adj. méchant, e, adj. μοχθηρός, διεστραμμένος, pervers, e, adj. δυσειδής, ἄσχημος, κακός, vilain, e, adj. 2) ἐπὶ πραγμάτων, δυσχερές, δυστυχές, πονηρόν, ὀλέθριον, fâcheux, euse, adj. malheureux, euse ; ὅ,τι δυστυχίαν προξενεῖ· ‖ κακὴ ἕξις, συνήθεια, mauvaise habitude, coutume; ‖ — οἰωνός, mauvais augure ; ‖ κακὸ κεφάλι, mauvaise tête ; ‖ εἶνε κακὸς καιρός, il fait mauvais ; ‖ κακὰ λόγια, des propos indécents, paroles obscènes ; ῥυπαρότητες, saletés ; ‖ κακὴ τροφή, mauvaise (pauvre) nourriture ; ‖ κακὴ γλῶσσα [μεταφ.], mauvaise langue ; ‖ τί κακὸς ποῦ εἶσαι, que vous êtes méchant ; ‖ ἔχει κακὴν ψυχήν, il a une âme perverse (méchante) ; ‖ δὲν εἶνε τόσον κακὸς ὅσον φαίνεται, il n'est pas si méchant qu'il en a l'air; [οἰκ.] il n'est pas si diable qu'il est noir ; ‖ κακὸ σκυλί, chien hargneux [κυρ. καὶ μεταφ.] [ἐν. ἐπαινετικῶς], diable d'homme ; ‖ τί κακὸς χαρακτήρ, quel vilain caractère ; ‖ εἶνε εἰς πολὺ κακὴν θέσιν, il est dans une vilaine position (dans une fâcheuse situation) ; ‖ κακὴ συνάντησις, rencontre fâcheuse (malheureuse) ; ‖ κακὴ παρηγορία, triste consolation ; ‖ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος θὰ ἔχῃ κακὸν τέλος, cet homme finira mal ; ‖ οἱ καιροὶ εἶνε κακοί, les temps sont (durs difficiles); ‖ αὐτὸ εἶνε κακόν· [καὶ ἀπολ.] κακόν, cela est fâcheux ; ‖ τὴν κακήν του [τὴν] ἡμέραν, τὸν κακόν του τὸν καιρόν· τὸν κακόν του [φρ.] le diable l'emporte ; peste de lui ; ‖ κακὴ κατασκευή, malfaçon, n. f. βλ. ἀτελὴς ἐργασία, κακοτεχνία· ‖ κακὴ πίστις, mauvaise foi ; ἀντίθ. τῷ καλὴ πίστις· ‖ κακὴ ἕξις τοῦ ἵππου, mauvaise habitude ; βλ. ἕξις. § μέγας, grand, e, adj. ‖ εἶνε κακὸς κατεργάρης, c'est un grand (un beau) fripon ; ‖ — φαγᾶς, grand mangeur; ‖ — ψεύστης, menteur fieffé, grand menteur. § [οὐδ. οὐσ.] βλ. **κακόν.** § [οὐδ. πληθ. ἐπίρ.] βλ. **κακά.**

κακόσαρκος, ος, ον· ὁ ἔχων κακὴν σάρκα, qui a la chair mauvaise ; κατόχυμος, cacochyme.

κακόσημος, ος, ον· ὁ ἔχων κακὴν σημασίαν, qui a une mauvaise signification.

κακοσμέω-ῶ, ἀποδίδω κακὴν ὀσμήν, βρωμῶ, sentir mauvais.

κακοσμία, ας, ἡ· κακὴ ὀσμή, mauvaise odeur ; δυσοσμία, δυσωδία, puanteur, n. f.

κάκοσμος, ος, ον· ὁ ἀποφέρων κακὴν ὀσμήν, qui sent mauvais ; βλ. **δυσώδης.**

κακόσορτος, ὁ· [διάλ. Νάξου] ὁ κακότυχος, ὁ δυστυχὴς ἄνθρωπος. Τὸ σόρτος παράγεται ἐκ τοῦ ἰταλ. sorte = τύχη· βλ. **κακόσουρτος.**

κακόσουρτος, ος, ον· [δημ.] ἀντὶ **κακόσυρτος**=μὲ τὸ κακόμοιρος, δυστυχής, malheureux, euse ; ἀτυχής, infortuné, ée, adj. **πτωχός,** πένης, pauvre, adj. ἄθλιος, misérable, adj. βλ. καὶ **κακόσορτος.**

κακοστομαχιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] καὶ **κακοστομάχιασμα,** γαστρὸς διαφθορά, διατάραξις τοῦ στομάχου, dérangement d'estomac ; ἡ **δυσπεψία,** indigestion, n. f. ὁ γαστρικισμός, embarras gastrique.

κακοστομαχιάζω, μέλ. άσω· [δημ.] κακοστομαχέω, χαλνῶ τὸ στομάχι, déranger l'estomac. § [οὐδ.] δυσπεψία ἁλίσκομαι, se donner une indigestion; διαφθείρω τὴν γαστέρα, se gâter l'estomac ; s'indigérer ; ‖ εἶμαι κακοστομαχιασμένος, j'ai l'estomac dérangé.

κακοστομάχιασμα, τό· [δημ.] βλ. **κακοστομαχιά.**

κακοστόμαχος, ος, ον· ὁ διαφθείρων τὸν στόμαχον, qui dérange (gâte) l'estomac ; ὁ ἐπιφέρων δυσπεψίαν, δύσπεπτος, indigeste, adj. (ἐπὶ ὄψων), difficile à digérer, nuisible à l'estomac.

κακοστρατιά, ἡ· [δημ.] κακή; δύσβατος στράτα, ὁδός, mauvais chemin.

κακόστρωτος, ος, ον· κακῶς ἐστρωμένος, qui est mal fait ; κακοκαμωμένος.

κακοσυνειθίζω, μέλ. ίσω· κάμνω νὰ ἀποκτήσουν (νὰ λάβουν) κακὰς ἕξεις, faire contracter (prendre) de mauvaises habitudes ; κακῶς ἐθίζω τινά, χαλνῶ, gâter ; [μεταφ.] κακοσυνειθισμένος, η, ον. § [οὐδ.] ἀποκτῶ κακὰς ἕξεις, contracter de mauvaises habitudes ; κακῶς ἐθίζομαι, χαλνῶ, se gâter.

κακοσύναχος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] κακός, ἀνάποδος, σκαιός, φίλερις, φιλόνεικος.

κακοσύνη, ης, ἡ· ἡ ἰδιότης τῶν κακῶν, ἡ **κακία,** méchanceté, n f.

κακοσύνθετος, ος, ον· κακῶς συντεθειμένος, mal composé.

κακοσυσταίνω, μέλ. στήσω· παρέχω περί τινος κακὰς συστάσεις, desservir ; ἀφαιρῶ τὴν

ὑπόληψιν τινός, προξενῶ ἀνυποληψίαν, δυσφημῶ, discréditer ; décréditer ; || τὸν ἐκακοσύστησαν εἰς τὸν ὑπουργόν, on l'a desservi auprès du ministre ; || αὐτὸ τὸν κακοσυσταίνει, cela n'est pas en sa faveur ; || [ὁ τάδε] σᾶς κακοσυσταίνει, [telle personne] vous rend un mauvais office.

κακόσχημος, ος, ον· ὁ ἔχων κακὸν (ἄσχημον) σχῆμα, de mauvaise forme ; δύσμορφος, difforme.

κακοτέχνης, ου, ὁ· ὁ κακὸς τεχνίτης, κοινῶς μαστροχαλαστής, gâcheur, n. m.

κακοτεχνία, ας, ἡ· κακὴ τέχνη, κακὴ ἐκτέλεσις (ἔργου τινός), mauvaise exécution ; malfaçon, n. f. κακαισθησία [ἐν τῇ τέχνῃ, ἐν τῇ ἐκτελέσει ἔργου τινός], mauvais goût [dans l'art].

κακότεχνος, ος, ον· ἀκαλαίσθητος, de mauvais goût, κακῶς ἐκτελεσθείς, mal fait ; βλ. **κακοτέχνως**· || κακότεχνον ἔργον, bousillage, n. m.

κακοτέχνως, [ἐπίρ.] sans goût, ἀκαλαισθήτως· βλ. **κακοτεχνία.**

κακότης, ητος, ἡ· ἡ κακία, méchanceté, n. f.

κακοτοπιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] δυσχωρία, μέρος ἐδάφους, διάβασις, κτλ. δυσκολοδιάβατον, endroit (terrain; passage, etc.) raboteux (rude, difficile à gravir, à traverser), un casse-cou; τὸ δύσβατον μέρος, ἡ δυσχωρία, pas dangereux ou mauvais pas ; [μεταφ. ἐνν.] endroit (terrain) glissant=ὀλισθηρὸν ἔδαφος.

κακοτροπία, ας, ἡ· κακὸς χαρακτήρ, mauvais caractère ; κακία, κακοήθεια, méchanceté, n. f. μοχθηρία, perversité, n. f. § [ἱππευτ.] κακοτροπία ἵππου, aller à la botte, λέγεται περὶ ἵππου ὅστις στρέφων τὴν κεφαλὴν ζητεῖ νὰ δήξῃ τὸν πόδα τοῦ ἱππέως· κακὴ ἕξις τοῦ ἵππου, mauvaise habitude ; βλ. **ἕξις.**

κακότροπος, ος, ον· ὁ κακὸς τὸν χαρακτῆρα, ὁ κακοὺς τρόπους ἔχων, κακός, κακοήθης, méchant, e, adj. μοχθηρός, pervers, e, adj. § [ἱππολ.] κακότροπος ἵππος = πείσμων ἵππος (δύστροπος), rétif cheval ; βλ. **κακοτροπία.**

κακοτροφία, ας, ἡ· cacotrofie, n. f. κακὴ θρέψις λόγῳ τῆς κακῆς ποιότητος τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν, nutrition rendue vicieuse par la mauvaise qualité des matériaux nutritifs ; λέγουσιν ἐπίσης καὶ **δυστροφία,** dystrophie.

κακοτυχέω-ῶ, μέλ. ήσω, εἶμαι κακότυχος, être (devenir) malheureux; ἀντίθ. τῷ εὐτυχῶ· πλήττομαι ὑπὸ δυστυχιῶν, ἀτυχιῶν, avoir du malheur (des malheurs).

κακοτυχία, ας, ἡ· malheur, n. m. ἀτυχία, infortune, n. f. κακὴ τύχη, mauvaise chance, malchance, n. f. ἀτυχία, κοινῶς ὀγουρσουζιά, guignon, n. m.

κακοτυχίζω, μέλ. ίσω, καθιστῶ τινα δυστυχῆ, rendre malheureux ; § λυποῦμαι, οἰκτείρω, plaindre ; οἰκτείρω (τὴν τύχην τινός), déplorer [le sort de quelqu'un] ; § [οὐδ.] βλ. **κακοτυχῶ.**

κακοτυχής, ής, ὲς καὶ

κακότυχος, ος, ον· ὁ κακὴν τύχην ἔχων, ὁ δυστυχής, malheureux, euse, adj. ἀτυχής, infortuné, ée, adj. δυστυχής, κακοδαίμων, malencontreux, euse, adj. ὁ μὴ ἔχων τύχην, qui n'a pas de chance.

κακοτυχῶ, βλ. **κακοτυχέω.**

κακοῦλία, ας, ἡ· état subural, ἤτοι ὕλη συνηγμένη εἰς τὸν στόμαχον ἐκ τῶν δυσπεψιῶν.

κακοῦμι, τό· [δημ.] ἡ **ἑρμίνη,** hermine, n. f. ἰκτὶς (ἡ ἀρκτῴα) λευκοϊκτίς· βλ. **ἰκτίς.**

κακουμόγουνα, ἡ· [δημ.] καυνάκη, καυνάκης, ἐπανωφόριον ἀπὸ γοῦνα ἰκτίδος, fourrure (; pelisse) d'hermine.

κακουργέω, βλ. **κακουργῶ.**

κακούργημα, ατος, τό· [νομ. ἰδ.] crime, n. m. καλεῖται κατὰ τὸν ποινικὸν ἡμῶν νόμον (ἄρθρ. 2) πᾶσα ἀθέμιτος πρᾶξις ἢ παράλειψις τιμωρουμένη δι' ἐγκληματικῆς ποινῆς (peine criminelle), ἤτοι διὰ θανάτου, ἰσοβίων δεσμῶν, προσκαίρων δεσμῶν ἢ εἱρκτῆς. Τὰ κακουργήματα ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὰ crimes τῆς Γαλλικῆς νομοθεσίας καὶ τὰ verbrechen τῆς Βαυαρικῆς· [γενικῶς] κακὴ πρᾶξις, ἀνοσιούργημα, méfait, n. m. μέγα ἔγκλημα, forfait, n. m.

κακουργία, ας, ἡ· ἡ φύσις τοῦ κακούργου, scélératesse, n. f. τὸ κακὸν ἔργον, κακούργημα, crime, n. m. κακὴ πρᾶξις, ἔργον, ἀνοσιούργημα, méfait, n. m. βλ. καὶ **ἔγκλημα.**

κακουργ(ι)οδικεῖον, τό· cour d'assises ; τὸ δικαστήριον τὸ ἀνεκκλήτως δικάζον τὰ κακουργήματα (πλὴν τῆς πειρατείας καὶ ναυταπάτης), καθὼς ἐπίσης καὶ τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα καὶ τὰ τοῦ τύπου (ἂν καὶ δὲν ἔχωσι χαρακτῆρα κακουργήματος)· βλ. καὶ **δικαστήριον.**

κακουργ(ι)οδίκης, ὁ· μέλος τῶν δικαστῶν τοῦ κακουργιοδικείου, membre de la cour d'assises ; || τὸ δικαστήριον τῶν κακουργιοδικῶν, la cour d'assises.

κακοῦργος, ος, ον· ὁ κακὸν ἐργαζόμενος, scélérat, ate, adj. καὶ ἐν γένει οὐσ. κακοῦργος, ὁ διὰ τὴν ἑαυτοῦ κακὴν πρᾶξιν ἐπισύρων ἐγκληματικὴν ποινήν· ὁ ἐγκληματίας, criminel, elle, adj. ὁ κακὴν πρᾶξιν διαπράττων, malfaiteur, n. m. || μορφὴ κακούργου, face (mine) patibulaire.

κακουργῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι κακοῦργος, διαπράττω κακὴν πρᾶξιν, κακούργημα, commettre un crime ; [σπ.] forfaire ; || ὅσα ἐκακούργησε, tout ce qu'il a commis de crimes.

κακούργως, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κακοῦργον, d'une façon scélérate, scélératement, adv.

κακουχία, ας, ἡ· [συνήθ. πληθ.] αἱ στερήσεις, les privations ; οἱ κόποι, αἱ καταπονήσεις, les fatigues ; αἱ θλίψεις, αἱ συμφοραί, les tribulations ; οἱ κόποι, αἱ ὀδύναι, les peines ; αἱ βάσανοι, les tourments ; || αἱ κακουχίαι τοῦ ταξειδίου, les fatigues du voyage ; καὶ ἐν γένει ἡ **κακοπάθεια,** ταλαιπωρία τοῦ σώματος, αἱ ὀδύναι, les souffrances ; || κακουχίαι πολέμου, souffrances de guerre.

κακουχοῦμαι (έομαι), ὑποφέρω, πάσχω,

souffrir ; ὑποφέρω, πάσχω, ταλαιπωροῦμαι, pâtir ; ‖ ὑφίσταμαι στερήσεις, subir des privations ; κοπιάζω, κουράζομαι, se fatiguer.

κακοφαγία, ας, ἡ· τὸ κακῶς τρώγειν, διαιτᾶσθαι, ἡ κακὴ τροφή, mauvaise chère.

κακοφαίνεται (ἀπρόσ.) [συνήθ. μετὰ τῶν κτητ. ἀντων. μέ, μοῦ, σέ, σοῦ, [αὐ]τοῦ, 'τήν, 'τόν, 'μᾶς κτλ.], τὸ εἶναί τι δυσάρεστον, être désagréable, δυσχεραίνω, δυσφορῶ, δυσανασχετῶ, βαρέως φέρω, déplaire ; fâcher ; ‖ μοῦ κακοφαίνεται, j'en suis fâché ; cela me fait de la peine ; je regrette ; ‖ [ἐνν. ἀδιαφόρως] tant pis ; ‖ μοῦ κακοφαίνεται πολύ, j'en suis désolé ; ‖ μὴ σᾶς κακοφανῆ, ne vous en déplaise ; ‖ μοῦ κακοφαίνεται ὅτι δὲν σᾶς εἶδα, je regrette de ne pas vous avoir vu ; ‖ τοῦ ἐκακοφάνη, il s'en est formalisé.

κακοφανισμός, οῦ, ὁ· δυσαρέσκεια, mécontentement, n.m. δυσφορία, déplaisir, n.m. ‖ μὴ πρὸς κακοφανισμόν σας [φρ.], soit dit sans vous fâcher ; ne vous en déplaise=μὴ σᾶς κακοφανῆ.

κακοφημία, ας, ἡ· κακὴ φήμη, ὑπόληψις, mauvaise réputation ; δυσφημία, diffamation, n. f.

κακοφημίζω, μέλ. ίσω· δυσφημίζω, δυσφημῶ, diffamer ; dénigrer ; décrier.

κακόφημος, ος, ον· κακῆς φήμης, ὑπολήψεως, de mauvaise réputation.

κακοφορεμένος, η, ον· ὁ κακῶς ἐνδεδυμένος, mal vêtu, e, adj. mal mis, e, adj. κοινῶς κακῶς βαλμένος.

κακοφορμίζω, μέλ. ήσω· [δημ.] (ἐπὶ πληγῶν) **φλεγμαίνω**, λαμβάνω κακόν, κακοήθη χαρακτῆρα, prendre un caractère de malignité ; devenir malin ; θηριόομαι, ἐρεθίζομαι, παροξύνομαι, s'envenimer ; φλογίζομαι, φλογόω, φλεγμαίνω, ἐρεθίζομαι, s'enflammer.

κακοφόρμισμα, ατος, τό· [δημ.] ὁ ἐρεθισμός, παροξυσμός, **φλεγμονὴ** (πληγῆς), inflammation [d'une plaie] ; ἡ ἐπὶ τὰ χείρω τροπή, κακοήθεια, θηρίωμα, malignité, n. f. ἤτοι ἡ εἰς τὸ κακόηθες τροπή.

κακοφορμισμένος, η, ον· [δημ.] πληγή), κακόηθες (τραῦμα), ἄγριον (ἕλκος), θηριώδης, κακοήθης, malin, igne ; ‖ ἡ πληγή του εἶνε κακοφορμισμένη, il y a de l'inflammation ; βλ. **κακοφορμίζω**.

κακοφτιασμένος, η, ον· [δημ.] κακοκαμωμένος, mal fait (accomodé, ée ; rangé, ée, adj. etc) ; βλ. **φτειάνω**.

κακοφχάριστος, η, ον· [δημ.] δύσκολος εἰς τὸ νὰ εὐχαριστηθῇ, difficile [à contenter], καὶ ἐν γένει ὁ δυσάρεστος.

κακοφχαριστῶ, μέλ. ήσω, [δημ.] δὲν εὐχαριστῶ τινὰ=δυσαρεστῶ, mécontenter.

κακοφωνία, ας, ἡ· ἡ κακὴ φωνή, προφορά, τὸ δυσηχές, ἤτοι φωνὴ ἢ ἦχος δυσάρεστος, cacophonie, n. f. ἀσυμφωνία, discordance, n.f.

κακόφωνος, ος, ον· κακόηχος, discordant, e ; ὁ ἔχων δυσάρεστον τραχεῖαν, κακόηχον φωνήν, qui a la voix désagréable ; ὁ ἀποδίδων δυσάρεστον ἦχον, κακόηχος, qui rend un son désagréable.

κακοφωνῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀσυμφωνῶ, discorder ; βλ. **κακοφωνία, κακόφωνος**.

κακοχρονίζω, μέλ. ίσω, [δημ.] εὔχομαι κακὸν εἴς τινα, souhaiter du mal à quelqu'un; **καταρῶμαι**, maudire, βλασφημῶ, ὑβρίζω, jurer contre.

κακοχρόνισμα, ατος, τό· [δημ.] ἀρά, κατάρα, imprécation, n. f. ou malédiction, n.f. βλασφημία, ὕβρις, jurement, n. m.

κακοχυμία, ας, ἡ· cacochymie, n. f. ἡ κακὴ ποιότης τῶν χυμῶν· [ἰατρ.] λέγεται οὕτως ἡ κατάστασις τοῦ ἀνθρώπου, καθ' ἣν συνεπείᾳ τῆς κακῆς συστάσεως τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτοῦ εἶνε εὐαίσθητος οὗτος καὶ εἰς τὴν ἐλαχίστην αἰτίαν ἀσθενείας.

κακόχυμος, ος, ον· cacochyme, adj. ὁ κακὸν χυμὸν ἔχων ἢ παράγων.

κακοχώνευτος, η, ον· δυσκολοχώνευτος, δύσπεπτος, indigeste, adj.

κακοχωνεύω, μέλ. εύσω, δυσκολοχωνεύω, χωνεύω κακῶς, digérer mal.

κακόψανος, ος, ον· ἐπίθ. βλ. **κακόβραστος**.

κακόψην, [διάλ. Οἰνόης] (κακο-ἑψητὸς) τὸ κακῶς ἢ δυσκόλως ψηνόμενον.

κακοψήνω, μέλ. ήσω· rôtir (; cuire) mal; ψήνω κακῶς.

κάκοψος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρ.] **κακόβραστος**.

κακοψύχια, τά· [δημ.] ἀραί, κατάραι, les malédictions, les imprécations. § κακοψύχια, πάθος τῶν ἐγγύων, ἡ ἀπέχθεια, αἱ ναυτιάσεις, ἤτοι τὰ πτυσίματα καὶ αἱ τάσεις πρὸς ἔμετον, dégoût, n. m. (nausées de grossesse).

κακοψύχιν, τό· [διάλ. Οἰν.] κακοψύχια.

κακοψυχῶ (έω), μέλ. ήσω· βλασφημῶ, καταρῶμαι, maudire. § — (ἐπὶ ἐγγύων)· βλέπε **κακοψύχια**.

κακτοειδής, ής, ές· cacté, ée, adj. ὅμοιος ἢ ἐκ τοῦ γένους τοῦ κάκτου.

κάκτος, ου, ἡ· cactus, n. m. cactier, n. m. εἶνε πολυετὲς φυτόν, ἔχον πατρίδα τὴν μεσημβρινὴν Ἀμερικήν, τὰς Ἰνδίας καὶ ἄλλα θερμὰ κλίματα εἶνε πολυάριθμον καὶ περιέχει ἀναριθμήτους ποικιλίας. Εἶνε αἱ κάκτοι φυτὰ σαρκόφυλλα, πολύμορφα καὶ ἐαρινά, περιέχουσιν ἄνθη ποικίλα καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ὡραῖα· τελεσφοροῦσιν εἰς τὸ κλῖμα ἡμῶν θαυμασίως, δὲν ἀπαιτοῦσιν ἄλλην ἐπιμέλειαν ἢ νὰ τεθῶσιν εἰς τόπον στεγνόν, διότι καθὼς φοβοῦνται τὰ ψύχη οὕτω καὶ τὴν ὑγρασίαν. Τινὲς παρέχουσι καὶ καρποὺς καθὼς τοῦ γένους τούτου εἶνε καὶ ἡ λεγομένη Ἰνδικὴ συκῆ (κοινῶς παυλουκόσυκα). Ἡ Ἰνδικὴ συκῆ (ἡ **φραγκοσυκιά**) παράγει ζωΰφιόν τι κοχυλίνη καλούμενον, τὸ ὁποῖον παρέχει τὸ κρεμέζι χρῶμα, παρ' ἡμῖν λεγόμενον ὀρθότερον δὲ κοχελίνην. Τὰ **κακτώδη φυτά**, cactacées ou cactées, εἶνε τάξις φυτῶν τῆς ὁμάδος τῶν χωριστοπετάλων· ἔχουσι κορμὸν παχύν, σαρκώδη, συχνάκις ἔναρθρον στερούμενον φύλλων ἢ ἔχοντα αὐτὰ μεταβεβλημένα εἰς ἀκάνθας. Ἅπαντα τὰ εἴδη τῆς

τάξεως ταύτης κατάγονται ἀπὸ τῆς τροπικῆς Ἀμερικῆς, εὐδοκιμοῦσι δὲ φυόμενα ἐπὶ ξηροῦ καὶ πετρώδους ἐδάφους.

κακόω, καὶ

κακῶ, μέλ. ώσω, κάμνω κακόν, κακομεταχειρίζομαι, ἀόρ. ἐκακώθην, maltraiter ; κακοποιῶ, brutaliser ; φέρομαι κτηνωδῶς, θηριωδῶς· || [μτχ.] κεκακωμένος, maltraité, ée.

κακῶς, [ἐπίρ.] κακά, mal ; || — ἠννόησα, j'ai mal compris ; || τὴν ἐδίωξε κακὴν κακῶς, il l'a chassée honteusement ; || ὅλη ἡ περιουσία του ἐπῆγε κακὴν κακῶς, toute sa fortune s'en est allée au diable ; || ἔφυγε κακὴν κακῶς, il s'en alla penaud (=κατησχυμένος) ἢ il s'enfuit honteusement.

κάκωσις, εως, ἡ· κακομεταχείρισις, mauvais traitement [s] ; καὶ ἐν γένει ἡ ταλαιπωρία, τὸ πάθημα, ἡ κακοπάθεια· || [χυρ. νομ. πληθ.] sévices.

κακωσύνη, ης, ἡ· καὶ κακοσύνη, ἡ κακία, méchanceté, n. f. ἡ ἰδιότης τῶν κακῶν.

καλά, [ἐπίρ.] bien ; || καλὰ εἶν' ἔτσι, c'est bien ainsi ; || [ἐπὶ ἀνθρ.] εἶνε καλά, il se porte bien ; || ἔγεινε καλά, il a guéri ; il s'est rétabli ; || ἐδῶ εἶνε κανεὶς πολὺ καλά, on est très bien (il fait bon) ici ; || ἐφάγαμεν καλά, nous avons fait bonne chère ; || [ἀπολ.] καλά ! πολὺ καλά ! fort bien ; c'est bien ; c'est bon ; || καλὰ τὸ ἔκαμες, c'est bien fait ; || καλὰ τὸ ἔλεγα ἐγώ, je le disais bien ; || καλὰ τὸ ἐσυλλογίσθης, c'est une bonne idée que vous avez eue ; || καλὰ μοῦ τὸ ἐνθύμισες, vous me l'avez rappelé à propos ; vous m'y faites penser; || καλὰ νὰ τὰ πάθῃ, il a ce qu'il mérite ; il a bien mérité cela ; [οἰκ.] il ne l'a pas volé ; || τώρα καλὰ τὸν ἔχω [φρ.], maintenant je le tiens ; || δὲν τὰ ἔχωμεν καλά, nous ne sommes pas en bons termes ; || τὸν ἐπλήρωσε καλά, il l'a très-bien payé ; il l'a payé grassement ; || καλὰ κακά, θὰ τὸ κάμῃ, il le fera tant bien que mal ; || δὲν τὰ πηγαίνουν καλά, ils ne vivent pas en bonne intelligence ; ils ne sont pas d'accord ; || καλὰ καὶ κακά, de la bonne manière ; bel et bien; || καλὰ νὰ ἔλθῃ, ἀλλ' ἂν δὲν ἔλθῃ ; c'est bien s'il vient, mais s'il ne vient pas ? || κάτι καλά ! [φρ.] c'est fort heureux ; || καλὰ καὶ καλὰ ποῦ, c'est bien heureux que ; heureusement [que] ; || καλὰ καὶ ἦλθες, vous faites bien d'arriver ; || [κάτι] καλὰ ποῦ ἐπῆγες καὶ τὸν εἶδες, bien vous [en] a pris d'aller le voir ; || καλὰ καὶ ἤμην ἐκεῖ, par bonheur j'étais là ; || καλὰ ποῦ τὸν εἶδα, heureusement je l'ai vu ; || καὶ καλά· [καὶ] καλὰ καὶ σώνει· σώνει καὶ καλὰ [φρ.] coûte que coûte ; à tout prix ; de toute façon ; || θέλει καὶ καλὰ νὰ γίνῃ ὑπουργός, il veut parvenir au ministère coûte que coûte.

καλαγένιος, α, ον· [δημ.] [fait] d'étain ; κασσιτέρινος, βλ. καὶ καλάϊ, κασσίτερος, κτλ.

καλάγι, τό· [δημ.] καὶ καλάϊ, étain, n.m. βλ. καλάϊ, κτλ. καὶ κασσίτερος.

καλαγκάθι, τό· [δημ.] [κατ' εὐφημισμὸν] τὸ λεγόμενον καὶ θεριάγκαθον, ἡ παρωνυχίς, panaris, n. m. inflammation avec tumeur, qui vient au bout des doigts ; ἢ τριγυρίστρα, tourniole, n. f. βλ. **θεριάγκαθον** καὶ **παρωνυχίς.**

καλάθα, ἡ· μεγάλο **καλάθι,** grande corbeille ; § **καλάθα,** ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] καὶ ὑποχοριστικῶς **καλάθι,** ἐν Θεσσαλίᾳ **κοφίνι** διὰ τὰς σταφυλάς, τὰ κεράσια, τὰ μῆλα κτλ. μέγα κάνιστρον, grand panier.

καλαθάκι, τό· μικρὸν καλάθι, petit panier, petite corbeille.

καλαθάριν, τό· [διάλ. Οἰνόης] μέγας κάλαθος.

κάλαθας, ὁ· [διάλ. Νάξου], καλάθιον στενὸν καὶ ἐπίμηκες, χρησιμεῦον πρὸς ἐναπόθεσιν ἰξοβεργῶν.

καλαθᾶς, ὁ· [δημ.] βλ. **καλαθοποιός.**

καλάθι, τό· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία, τοῦ κάλαθος, corbeille, n. f. panier, n. m. βλ. **κάλαθος.**

καλαθιά, ᾶς, ἡ· panerée, n. f. corbeillée, n. f. τὸ ἐντὸς τοῦ καλάθου τιθέμενον ἢ ἡ χωρητικότης τοῦ καλάθου.

καλάθιον, τό· [ὑποχ.] petit panier ; καὶ **καλάθι,** paneton, n. m. βλ. **κάλαθος·** § **καλάθιον,** τό· vannette, n.f. petit panier, μικρὸν κοφίνιον ἐν ᾧ δίδουσι τὸν βρόμον (**avoine**) εἰς τοὺς ἵππους.

καλαθίς, ίδος, ἡ· μικρὸς κάλαθος, paneton, n. m. βλ. **κάλαθος·** § **καλαθίς,** trémie, n. f. ἡ χώνη· **κάλαθος** καὶ **σκαφίδιον,** κοινῶς τὸ **χωνὶ** ἢ ἡ **σκαφίδα** ἢ ἡ **καλαχίδα.** Καλεῖται οὕτως εἶδος τετραγώνου σκάφης εὐρείας πρὸς τὰ ἄνω καὶ λίαν στενῆς πρὸς τὰ κάτω, ὡς ἡ **χώνη** τῶν μύλων, ἔνθα βάλλεται ὁ σῖτος ἵνα, καταρρέων ἐκ ταύτης εἰς τὸ μεταξὺ τῶν μυλιτῶν, ἀλεσθῇ· τὴν χώνην ταύτην ἐν Ἄργει καλοῦσι **χωνί,** ἐν Πελοποννήσῳ **σκαφίδα,** καὶ ἐν Χαλκίδι **καλαχίδα,** ὅπερ κατὰ Χαντζερῆν εἶνε ἡ τοῦ ἑνικοῦ ἀριθμοῦ αἰτιατικὴ πτῶσις τοῦ ὀνόματος **καλαθίς,** ὑποκοριστικοῦ τοῦ **κάλαθος,** ἀντικατασταθέντος τοῦ θ διὰ τοῦ χ. || καλαθὶς πρὸς γέμισιν τῶν καψυλλίων, trémie à charger les capsules ; || καλαθὶς ξυλίνη βίκου κατατριπτικοῦ, trémie en bois pour baril à triturer.

καλαθοποιΐα, ας, ἡ· vannerie, n. f. οἰσυοπλοκία· ἡ κατασκευὴ καλάθων δι' οἰσύων (osier) κοινῶς ἡ κοφινοπλεκτική.

καλαθοειδής, ής, ές· ὁ ἔχων σχῆμα καλάθου, qui a la forme de corbeille ou de panier.

καλαθοειδῶς, [ἐπίρ.] ἐν εἴδει (σχήματι) καλάθου, en forme de corbeille ou de panier.

καλαθοπλόκος, ὁ, καὶ

καλαθοποιός, οῦ, ὁ· vannier, n. m. οἰσυοπλόκος, ὁ κατασκευάζων καλάθια; κοινῶς ὁ **καλαθᾶς,** ὁ **καρταλᾶς** ἢ **κοφινοπλέκτης** καὶ **κοφινοποιός.**

κάλαθος, ὁ· corbeille, n. f. panier, n.m. **κάναστρον,** τό· καὶ **κάνιστρον,** τό· κοινῶς τὸ **καλάθι·** δοχεῖον ἐκ πλέγματος λύγων, καλά-

μων, κτλ., χρήσιμον διὰ τὴν μεταφορὰν τροφίμων ἢ ἑτέρων εἰδῶν. Ὑποκοριστικὸν τὸ καλάθιον (petit panier); || κάλαθος **προπετάσματος**, panier à parapet; κάλαθος ὅν τινα πληροῦσι γαιῶν πρὸς ἀποτέλεσιν προπετάσματος· || κάλαθος **ἀγκυροβολικός**, panier d'ancrage; κάλαθος ἐκ **πλέγματος** (clayonnage) ἐν ᾧ θέτουσι χονδροὺς χάλικας καὶ λίθους καὶ οὓς μεταχειρίζονται ἀντὶ ἀγκυρῶν βυθίζοντες αὐτοὺς ἐν τῷ ὕδατι ὅταν ἡ φύσις τοῦ βυθοῦ τοῦ ῥείθρου ἦνε τοιαύτη ὥστε νὰ μὴ δύνηται νὰ στερεωθῇ ἡ ἄγκυρα (ἰλύς, λεπτὴ ἄμμος, βράχος)· || κάλαθος τοῦ **πυγαίου**, panier de culasse; σκεῦός τι τοῦ τυποποιοῦ δι' οὗ οὗτος ποιεῖ τὸ σχῆμα τοῦ πυγαίου τῶν πυροβόλων· || κάλαθος **ὑπονόμου**, panier de mine. || —, trémie, n.f. βλ. **καλαθίς**· || — λύγινος, manne, n. m. βλ. **ταρπός**· || — κάλαθος ἐκ πλέγματος, mannequin, n. m. συνήθως στενὸς καὶ μακρός· ἐν τῇ οἰκοδομικῇ μεταχειρίζονται τοιούτους καλάθους ὅπως κοσκινήσωσι τὰ κονιάματα· || —, βλ. **κιβώτιον**, benne, n. f.

καλάϊ, τό· καὶ καλάγι, [δημ.] βλ. **κασσίτερος**.

καλαϊδίζω, μέλ. ίσω, [δημ.] étamer; βλ. **γανόνω, κασσιτερόω**.

καλάϊδισμα, ατος, τό· [δημ.] étamage, n. m. βλ. **κασσιτέρωσις**.

καλαϊδισμένος, η, ον· [δημ.] étamé, ée: βλ. **κασσιτερωμένος**.

καλάϊνον, τό (χρῶμα), τὸ χλωροκύανον, turqoise verdie; τὸ χρῶμα τοῦ καλάϊδος.

κάλαϊς, ιδος, ὁ· πολύτιμος λίθος, κοινῶς **τουρκουάζ**, turquoise, n. f. χρώματος γλαυκοῦ καὶ πρασινωποῦ ἠλλοιωμένου, ἤτοι γλαυκοπρασίνου.

καλαὶς γυναῖκες, αἱ· [διάλ. Καρπάθου]= **νεράϊδες**, αἱ κατὰ δεισιδαιμονίαν ἐμφωλεύουσαι εἰς σπήλαια, λίμνας, ποταμοὺς καὶ ἀπρόσιτα μέρη.

καλαισθησία, ας, ἡ· bon goût, ἡ καλὴ διά τι αἴσθησις. § —, εὐαισθησία, λεπτότης, ἁβρότης, délicatesse, n. f.

καλαισθητικός, ή, όν· de [bon] goût; ὁ ἔχων καλαισθησίαν· αἰσθητικός, esthétique.

καλαισθήτως, [ἐπίρ.] μετὰ καλαισθησίας, avec goût.

καλαμαρᾶς, ὁ· [δημ.] ἄνθρωπος τῆς πέννας, homme de plume; ἤτοι ἄνθρωπος τῶν γραμμάτων, συγγραφεύς, δημοσιογράφος, κτλ. [συνηθ. περιφρ. ἐπὶ χλεύης], plumitif, n. m.

καλαμάρι, τό· [δημ.] τὸ μελανοδοχεῖον, encrier, n. m. écritoire, n. f.· δὲ λέγεται τὸ ἐμπεριέχον πᾶν ὅ,τι χρειάζεται διὰ γραφήν· || χαρτὶ καὶ καλαμάρι [φρ.], sans rien omettre; en mettant les points sur les i. § [μαλάκιον] calmar, n. m. [δημ.] cornet, n. m. **εἶδος θαλασσινοῦ, ἡ τευθίς**.

καλαμαριά, ἡ· τὸ καλαμάρι, écritoire, n. f. βλ. λέξιν.

καλαμένιος, α, ον· [δημ.] χαλάμινος, η, ον· ὁ ἐκ καλάμου, de roseau; de canne· βλ. **κάλαμος**.

καλάμη, ης, ἡ· chaume, n. f. partie de la tige des blés, κοινῶς ἡ καλαμιὰ τῶν σιτηρῶν καὶ ἐν γένει ὁ μίσχος, ὁ καυλός, tige n. f. τὸ κοτσάνι τῶν γεννημάτων. § καλάμη, clayon, n.m. ἤτοι ὁ κάλαμος δι' οὗ κατασκευάζουσι τὴν καλαμωτήν· βλ. καὶ **λύγος**.

καλαμῆδα, ας, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμ.] ὑδροκαλάμη.

καλαμητομία, ας, ἡ· chaumage, n. m. ἐποχὴ καθ' ἣν κόπτουσι τὴν καλάμην (chaume); ἐπίσης ἡ συλλογὴ τῆς καλάμης, recolte de chaume.

καλάμι, τό· [δημ.] ὁ κάλαμος, roseau, n. m. (κυρίως τὸ πετροκάλαμον), διαφέρει τοῦ δόναξ, κάννα, canne, n. f. (κυρίως τὸ νεροκάλαμον)· βλ. καὶ **δόναξ**. § [ἀνατομ.] — τῆς χειρός, radius (de l'avant-bras); βλ. καὶ **ἀντιβράχιον**· || — τοῦ ποδός, τὸ μακρὺ καὶ μεγάλον κόκκαλον τοῦ ποδός, ἡ κερκίς, τὸ ἀντικνήμιον, le grand os de la jambe, le tibia [du pied]; βλ. καὶ **κανών**, canon, n. m. § fuseau, n. m. καὶ ἐνίοτε bobine, n. f. βλ. **ἄτρακτος** καὶ **πηνίον**.

καλαμιά, ᾶς, ἡ καὶ καλαμνιὰ [δημ.] ἡ καλάμη, chaume, n. f. βλ. **καλάμη**. § βλ. **καλαμών**.

καλαμιάζω, [διάλ. Οἰνόης] τυλίζω τὴν κλωστὴν εἰς τὰ καλάμια, ἤτοι **καλαμίζω**, bobiner.

καλαμίδι, τό· [δημ.] χαλαμὶς ἡ ἁλιευτική, ligne de pêcheur; τὸ καλάμι τῶν ψαράδων, canne [de pêcheur], κάλαμος εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου εἶνε προσδεδεμένον νῆμα ἰσχυρὸν καὶ εἰς τὸ ἄκρον αὐτοῦ ἓν ἄγκιστρον· || ψαρεύω μὲ τὸ καλαμίδι, pêcher à la canne; βλ. καὶ **δόναξ**. § —, ἐργαλεῖον ὑφαντουργικὸν ὅπερ διαχωρίζει τὰ νήματα τοῦ στήμονος πρὶν ἢ διέλθουν ἀπὸ τὸ μιτάρι, ἡ **καλαμίς**, lisse (de tisserand), n. f. § **καλαμίδι**, τό· [διάλ. Λεντεκάδ.] κάλαμος περὶ ὃν περιελίσσεται τὸ νῆμα.

καλαμίζω, μέλ. ίσω, τυλίγω τὸ νῆμα εἰς τὰ καλάμια, πηνίζω, ἀναπηνίζω, bobiner. § χαλαμίζω, συλλέγω καλάμην, chaumer.

καλάμιν, τό· [διάλ. Οἰνόης] 1) τὸ φυτὸν κάλαμος· 2) τὰ καλάμια περὶ τὰ ὁποῖα τυλίσσεται ἡ κλωστὴ διὰ νὰ διασθοῦν· 3) ἡ κνήμη, τὰ ὀστᾶ τῆς κνήμης· βλ. **καλάμι**· 4) τὰ διὰ τοῦ πανίου διερχόμενα καλάμια εἰς τὸν ἀργαλειό· 5) καὶ τὰ ὀστᾶ τοῦ πήχεως καλάμια καλοῦσι· βλ. **καλάμι**.

καλαμίνα, ης, ἡ· calamine, n. f. ἡ καὶ **καδμεία** λεγομένη· ὀρυκτὸν τοῦ ψευδαργύρου (ἕνωσις ἐνύδρου πυριτικοῦ ψευδαργύρου, silicate hydraté de zinc, καὶ ἀνθρακικοῦ, carbonate), ἐκ τοῦ ὁποίου λαμβάνουσι τὸν μεταλλικὸν ψευδάργυρον ὅντινα μεταχειρίζονται εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ὀρειχάλκου (laiton), κτλ.

καλάμινος, η, ον· καλαμένιος ὁ ἐκ καλάμου, de roseau; de canne; || κάλαθος καλάμινος, panier fait de roseau.

καλαμίς, ἡ· βλ. **καλαμίδι**.

καλαμίτης, ου, ὁ· calamite, n. f. ἢ καλαμίνα, calamine, n. f. βλ. λέξιν· § [ναυτ.]

καλαμίτης, calamite, n. f. ou calamine, n. f. διὰ τοῦ ὀνόματος τούτου ἐκαλεῖτο ἄλλοτε ἡ πυξὶς (boussole) ἐν τῇ Μεσογείῳ, συνίστατο δὲ ἔκ τινος μαγνητικῆς βελόνης ἐστερεωμένης ἐπὶ τεμαχίου φελλοῦ ἐπιπλέοντος ἐπὶ ἀγγείου πλήρους ὕδατος. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ Ὠκεανῷ ἐκαλεῖτο Marinette.

καλαμιῶνας, ὁ· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ καλαμών.

καλαμνιά, ᾶς, ἡ· [δημ. καὶ διάλ. Λευκάδος καὶ Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἡ καλάμη τῶν σιτηρῶν, οἱ κάλαμοι οἱ μετὰ τὸν θερισμὸν ἀπομείναντες.

καλαμογλυφίς, ίδος, ἡ· canif, n. m. τὸ δι' οὗ γλύφονται οἱ κάλαμοι, δι' ὧν κατεσκεύαζον τὴν πένναν (plume).

καλαμοειδής, ής, ές· canniforme,n.m. § [ἀρχιτ.] καλαμοειδὴς κιονίσκος, roseau, n. m. ἤτοι κίων λεπτότερος τῶν συνήθων· βλ. καὶ **ἀτρακτοειδὴς** κιονίσκος.

καλαμοκρίθαρον, τό· βλ. καλαμοσίταρον.

καλαμόνω, μέλ. ώσω, καὶ καλαμόω (λέξ. γεωργ.] monter en graine, λέγεται διὰ τὰ σιτηρὰ ὧν ἡ καλάμη μεγεθύνεται καὶ συνεπῶς ὁ στάχυς καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ συμπήγνυται. Καλαμοῦσθαι=φύειν καλάμην, Θεοφ. (καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον λέγομεν ἐκαλάμωσαν τὰ σπαρτά).

κάλαμος, ου, ὁ· τὸ κοινῶς λεγόμενον καλάμι, roseau, n. m. canne, n. f. βλ. **καλάμι** καὶ **δόναξ**. § κάλαμος ἀρωματικός, canne aromatique ; ἡ ῥίζα αὐτοῦ εἰς κόνιν εἶνε λίαν εὔχρηστος ἐν τῇ ἱππιατρικῇ ὡς οὐσία τονωτικὴ καὶ ὀρεκτικὴ ἐπιπασσομένη ἐπὶ τοῦ πιτύρου ἢ τῆς κριθῆς. § κάλαμος καννάβινος, chenevotte, n. f. § **κάλαμος**, ὁ· [διάλ. Νάξου] καλαμοστοιχία ἐν κήποις καὶ ἀμπελῶσι, ὁ **καλαμών**. § —, τὸ κονδύλιον, ἡ ἐκ καλάμου πέννα δι' ἧς γράφουσι, plume [à écrire].

καλαμόω, μέλ. ώσω· βλ. καλαμόνω.

καλαμοσάκχαρον, ου, τό· ἡ ἐκ σακχαροκαλάμου σάκχαρις, sucre de canne.

καλαμοσίταρον, τό· tige de blé, ἡ καλάμη τοῦ σίτου, chaume de blé, ἐξ οὗ καὶ **σιταριά**, κοινῶς τὸ ἄχυρον, paille (de blé), κατ' ἀντίθεσιν τῆς **κριθαριᾶς**, paille chaume) d'orge =**καλαμοκρίθαρον**.

καλαμόσχοινον, τό· lien de paille (d'osier, etc.), τὸ ἄλλως λεγόμενον **δεματικόν**, τὸ ἀπὸ καλαμιαῖς στριμμένον σχοινὶ μὲ τὸ ὁποῖον δένουν τὰ χειρόβολα τῶν στάχυων· γενικῶς ὅθεν τὸ **περίδημα**, hart, n. m. βλ. λέξιν ὡς καὶ πᾶσα εὐλύγιστος ῥάβδος, clayon, n. m. ὁ λύγος, λυγαριά, ἡ καλάμη διὰ τὴν καλαμωτήν.

καλαμουκανᾶς, ὁ· [δημ.] cigogne, n. f. κοινὴ ὀνομασία τοῦ **πελαργοῦ** λεγομένου ἐπίσης κοινῶς καὶ **λέλεκα**.

καλαμουκάνι, τό· [δημ. καὶ διάλ. Νάξου καὶ Καρπάθου], ἄτρακτος, πηνίον, bobine, n.f. (κάλαμος-κάννη) μικρὸν τμῆμα καλαμίου, κυρίως ὁ κάλαμος ἐν ᾧ τυλίσσουσι τὸ νῆμα.

καλαμουτή, ῆς, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμ.] φράκτης καλάμινος ἐν τῇ θαλάσσῃ· βλ. **καλαμωτή**.

καλαμόφυλλον, ου, τό· φύλλον καλάμου, feuille de roseau.

καλαμπαλίκι, τό· [δημ.] τὸ πλῆθος, foule, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ συσσώρευσις, encombrement, n. m. [συνεκδ.] ἡ σύγχυσις, θόρυβος, confusion, n. f. θόρυβος, ταραχή, bagarre, n. f. § [πληθ.] αἱ ἀποσκευαί, les bagages ; καὶ μεταφ. τὰ **αἰδοῖα** τοῦ ἀνδρός, les parties honteuses ; οἱ ὄρχεις, les testicules.

καλαμπόκι, τό· [δημ.] mil [à balai], n.m. τὸ σόργον, sorgho, n. m. § [καταχρ.] βλ. **ἀραποσίτι**, **ἀραβόσιτος**.

καλαμώδης, ης, ες· ὅμοιος καλάμῳ, semblable à un roseau ; πλήρης καλάμων, plein de roseaux.

καλαμῶμαι, σταχυολογῶ, glaner.

καλαμών, ῶνος, ὁ· κοινῶς καλαμιῶνας, τόπος πεφυτευμένος ὑπὸ καλάμων, lieu planté de roseaux, roselière, n. f. τόπος πλήρης καλάμων, lieu plein de roseaux (; de cannes), cannaie, n. f.

καλαμωτή, ῆς, ἡ· [δημ.] πλέγμα ἐκ καλάμων, ταρσὸς ἐκ καλάμων, claie, n.f. βλ. **ταρσός**· [ἁλιευτ. ἰδ.] clayonnage, n. m. βλ. καὶ **τάρσωμα**.

καλάνδαι, βλ. **καλένδαι**.

καλανδάρι, τό· [δημ.] καὶ **καλανδάριον**, τὸ ἡμερολόγιον, calendrier, n. m. almanach, n. m. βλ. λέξιν.

καλάνδρα, ας, ἡ· [πτηνὸν] calandre, n. f. κοινῶς ἡ **γαλιάνδρα**, εἶδος κορυδαλοῦ, μεγαλείτερον τούτου, ἀλλ' ὀλιγώτερον διαδεδομένου ἀπὸ τὸν κοινὸν κορυδαλόν. Ψάλλει καλλίτερον καὶ συνεχέστερον ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα εἴδη τοῦ γένους του.

κάλαντα, τά· [δημ.] (ἡ πρωτοχρονιά, καλάνδαι, calendas) la chanson du jour de l'an, εὐχὴ ψαλλομένη διὰ τὸ νέον ἔτος, ἰδίως τὴν παραμονήν.

καλαντζῆς, ὁ· [πτην.] rouge queue. § **καλαντζῆς**, ὁ· [δημ. διάλ. Λευκ. καὶ Αἰτωλ. ἰδίωμ.] (ἀπὸ τὸ **καλάϊ**), ὁ **γανωτής** χαλκίνων ἀγγείων.

καλαπόδι, τό· [δημ.] ὁ **καλάπους**· τὸ καλαπόδιον, τὸ ξύλινον ὄργανον τῶν ὑποδηματοποιῶν ἐφ' οὗ κατασκευάζουσι τὰ ὑποδήματα, forme de bois pour les bottes, forme (de bottier), [διὰ τὸ ἄνοιγμα τῶν ὑποδημάτων ἰδ.] embauchoir ou embouchoir, n. m.

καλάρω, [δημ. ναυτ.] déferler ou laisser tomber (une voile) ; βλ. **ἐκχύνω**· || ἐπίσης κοινὴ ὀνομασία τοῦ ποδόω ἱστίον, amurer (ou border) [une voile] ; || — νερά, faire eau ; βλ. **διαρρέω**.

καλαφάτης, ου, ὁ· [δημ.] calfat, n. m. calfateur, n. m. βλ. **διανάκτης**, **πακτωτής**· || **καλαφάτης** καὶ ῥῆμα **καλαφατίζω** [διάλ. Κύμης]=**ἐπιδιορθώνω** τὸ πλοῖον καὶ κυρίως εἰσάγω στυπίον (στουπὶ) εἰς ταῖς **ἀνασφαγαῖς**, ἤτοι = εἰς τὰ **μεταξὺ** τῶν μαδερίων ἀνοικτὰ μέρη καὶ κατόπιν ῥίπτω πίσσαν.

καλαφατίζω, μέλ. ήσω, [δημ.] calfater ; βλ. **διανάττω**, **πακτόω-ῶ**.

καλαφάτισμα, ατος, τό· [δημ.] calfatage, n. m. βλ. **διάναξις, πάκτωσις.**

καλαχάνη, τό· [δημ.] βλ. χαλκάνθη.

καλαχίδα, ἡ· [δημ.] trémie, n. f. βλ. καλαθίς.

καλδιρίμι, τό· καὶ **καλντερίμι,** [ξεν.] pavé, n.m. βλ. λιθόστρωτος.

καλειά, ἡ· [δημ.] [εὐχρ. ἐν τῇ φρ.] πήγαινε (ἄϊντε) χαλειά σου, allez votre chemin ; || πάγω χαλειά μου, je m'en vais.

καλεϊδοσκόπιον, ου, τό· [νεολ.] caleïdoscope, n. m. (ἤτοι τὸ βλέπον ὡραῖα σχήματα) ἐκάλεσεν ὁ ἐφευρέτης αὐτοῦ Brewster ἐν Ἐδιμβούργῳ (1814) ὄργανον ἀποτελούμενον ἐκ σωλῆνος φέροντος ἔσω δύο πρὸς ἄλληλα συγκλίνοντα ἐπίπεδα κάτοπτρα, ἐνώπιον δ' αὐτῶν μεταξὺ δύο ὑαλίνων πλακῶν ποικιλόχρωμα λεπτὰ συντρίμματα ὑάλου καὶ ἄλλα οἱαδήποτε μικρὰ κοκκία ἐλευθέρως δυνάμενα ν' ἀνακινηθῶσι καὶ μετατεθῶσι στρεφομένου κατὰ βούλησιν τοῦ σωλῆνος. Ὁ ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ σωλῆνος δρῶν ὀφθαλμὸς βλέπει οὐ μόνον αὐτὸ τὸ ἀπείρως ποικιλόμορφον ἄθροισμα τῶν κοκκίων ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τοῖς δυσὶ κατόπτροις εἴδωλα αὐτῶν, οὐ μόνον τὰ ἐξ ἁπλῆς ἀνακλάσεως ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκ διπλῆς (παραγόμενα ἐκ τῶν ἀκτίνων, αἵτινες ἀνακλώμεναι ἐπὶ τοῦ ἑνὸς κατόπτρου φέρονται ἐπὶ τὸ ἄλλο καὶ ἐκ τούτου τὸ δεύτερον ἀνακλῶνται εἰς τὸν ὀφθαλμὸν) κτλ. οὕτως ὥστε ἐκ τῶν πολλῶν τούτων συμμετρικῶν εἰκόνων, αἵτινες ἐν μέρει συμπίπτουσιν ἐπ' ἀλλήλων καὶ συγχέονται, ἀποτελεῖται κομψότατον ἀραβούργημα, πολύχρωμον καὶ πολυποίκιλον, ὅπερ στρέφοντες τὸν σωλῆνα δυνάμεθα νὰ μετασχηματίζωμεν ἐπ' ἄπειρον. Τὰ χαλεϊδοσκόπιον ἀποτελεῖ περιεργοτάτην ἐπιστημονικὴν παιδιὰν δυνατὸν δὲ καὶ νὰ ληφθῶσιν ἐξ αὐτοῦ σχέδια κοσμημάτων, κτλ.

καλέμιν, τό· [διάλ. Οἰνόης] σημαίνει 1) τὸν κάλαμον, τὴν γραφίδα· 2) τὸν σωλῆνα τῆς καπνοδόχης, αὐτὴν τὴν καπνοδόχην (λέξις Τουρκική).

καλένδαι, αἱ· [νομ.] calendes, n. m. pl. Οἱ Ῥωμαῖοι διῄρουν τὸν μῆνα εἰς τρία ἄνισα μέρη, ὧν τὰ ὅρια ἔφερον τὰς ὀνομασίας **καλένδαι** (calendae), **νόναι** (nonae) καὶ **ἴδαι** (idus) ; **καλένδαι** ὠνομάζετο ἡ πρώτη ἑκάστου μηνὸς ἡμέρα. **νόναι** ἡ πέμπτη ἑκάστου μηνὸς ἐκτὸς τοῦ Μαρτίου, Μαΐου, Ἰουλίου καὶ Ὀκτωβρίου καθ' οὓς ἦτο ἡ ἑβδόμη, **ἴδαι** δὲ ὠνομάζετο ἡ δεκάτη τρίτη ἑκάστου μηνὸς ἐκτὸς τοῦ Μαρτίου, Ἰουλίου καὶ Ὀκτωβρίου καθ' οὓς ἦτο ἡ δεκάτη πέμπτη· || παραπέμπω τινὰ εἰς **τὰς ἑλληνικὰς καλάνδας,** renvoyer quelqu'un aux calendes grecques, λέγεται ἐπὶ χλεύης, διὰ τὸ ἀόριστον τοῦ πράγματος, ὡς τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον «τὴν κόκκινην Πέμπτην» ἢ «τὸν μῆνα ποῦ δὲν ἔχει Σάββατον».

καλένδρα, ας, ἡ· charancon, n. f. σκουλῆκι τοῦ σιταριοῦ καὶ ἄλλων γεννημάτων, ἡ σιταρόψειρα, τρώξ, ωγός, ὁ.

καλεντάριον, τό· [ξεν.] ἀντὶ **καλαντάριον,** τὸ **ἡμερολόγιον.**

καλερή, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] = ἡ **λύρα,** ὄργανον ἔγχορδον (πιθανῶς ἐκ τοῦ γαλερός).

κάλεσια, ἡ· [διάλ. Λεντεκάδ.] (προβατίνα), οὕτω καλεῖται ἡ λευκόθριξ μὲν ἐπὶ τοῦ ἄλλου σώματος, μελανόθριξ δὲ καὶ λευκόθριξ ἀναμὶξ ἐπὶ τοῦ προσώπου· καὶ **κάλεσιο** ἀρνὶ καὶ κριάρι· || **κάλεσια,** ἡ [διάλ. Ἠπείρου] προβατίνα, ἥτις ἔχει ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς χρῶμά τι μαῦρον, καὶ **κάλεσιο** τὸ πρόβατον, κριάρι· [εἰς Αἰτωλ. ἰδίωμα λέγεται κάλησα].

κάλεσις, εως, ἡ· καὶ

κάλεσμα, ατος, τό· κλῆσις, πρόσκλεσμα, ἡ πρόσκλησις, invitation, n. f. || — ἐπίσης λέγεται ἡ συγκάλεσις τῶν φίλων καὶ ἡ γινομένη πρὸς αὐτοὺς περιποίησις, ἄρα πρόσκλησις, invitation, n. f. ὑποδοχή, réception, n. f. γεῦμα, πανδαισία, banquet, n. m.

καλεσμένος, η, ον· ὁ κεκλημένος, προσκεκλημένος, invité, ée.

καλέστερος, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] ὁ καλεστής, ὁ προσκαλῶν εἰς γάμον· πληθ. **καλέστεροι** = αἱ προσκαλοῦσαι τὸν λαὸν γυναῖκες κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου.

καλεστής, οῦ, ὁ· ὁ προσκαλῶν, celui qui invite ; ὁ ξενίζων τινά· βλ. **καλῶ,** hôte, esse ; ὁ ἀμφιτρύων, amphitryon, n. m. § ὁ καλῶν, προσκαλῶν, invitateur, trice ; **καλέω,** βλ. **καλῶ, καλὴ πίστις,** βλ. καὶ **καλός.**

καληκάντζαρος, ὁ· βλ. **καλλικάντζαρος.**

καλημάννα, [πτην.] vanneau, n. m.

καλημαῦκι, τό· [δημ.] βλ. καμηλαῦκι.

καλημέρα, [ἐπίρ.] bonjour ; εὐχὴ ὅπως ἡ ἡμέρα διέλθῃ καλῶς. § [οὐσ. θηλ.] bonjour, n. m. ὁ χαιρετισμός, salut, n. m. || δὲν ἔχομεν καλημέραν μαζή, nous ne nous saluons pas = δὲν χαιρετώμεθα.

καλήμερα, τά· [δημ.] βλ. **θεοφάνεια,** épiphanie, n.f. καὶ δημωδῶς, jour des Rois.

καλημερίζω, μέλ. ίσω· λέγω εἴς τινα καλημέραν, dire bonjour ; ἤτοι χαιρετῶ, saluer ; προσφωνῶ τινι τὸ **χαῖρε,** ἤτοι εὔχομαι εἴς τινα νὰ διέλθῃ καλῶς τὴν ἡμέραν, souhaiter le bonjour.

καλημέρισμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ καλημερίζειν τινά, action de souhaiter le bonjour ; ὁ χαιρετισμός, τὸ χαῖρε, salut, n. m.

καλημερούδια, [ἐπιφ.] [θωπευτ.], bonjour.

καληνύκτα (ἐπιφ.), bonne nuit ; καλησπέρα, bonsoir, n. m.

καληνυκτίζω, μέλ. ίσω· εὔχομαι καλὴν τὴν νύκτα, souhaiter la bonne nuit.

καληνύκτισμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ καληνυκτίζειν τινά, action de souhaiter la bonne nuit ; ἡ καληνύκτα, la bonne nuit ; le bonsoir.

κάλησα, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] = **προβατίνα** μὲ λευκὸν πρόσωπον· ἡ ἀλλαχοῦ λεγομένη **κάλεσια·** βλ. λέξιν,

καλησπέρα (ἐπιφ.), bonsoir ; χαῖρε, bonjour.

καλησπερίζω, μέλ. ίσω· εὔχομαι τὴν καλὴν ἑσπέραν, souhaiter le bonsoir ; προσφωνῶ τινι τὸ **ὑγίαινε.**

καλησπέρισμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ καλησπερίζειν τινά, action de souhaiter le bonsoir; ἡ καλησπέρα, le bonsoir.

καλησπερούδια (ἐπιφ.) [θωπευτ.] bonsoir.

καλήτερα [ἐπίρ.] βλ. **καλλίτερα**, κτλ.

κάλι, τό· κοινῶς ἡ πότασσα, potasse, n.f. ὀξείδιον τοῦ καλίου, oxyde de potassium; ‖ καυστικὸν κάλι, potasse caustique; βλ. καὶ **κάλιον.**

καλία, ἡ· ἡ πότασσα, τὸ **κάλι.**

καλιά, ᾶς, ἡ· ἡ φωλεὰ τῶν πτηνῶν, nid, n. m. π. χ. τῆς χελιδόνος, κτλ. βλ. καὶ **καλειά.**

καλϳά, τά· [διάλ. Ἠπείρου], (τὸ καλϳόν, τὰ καλϳὰ) ξύλινα πέδιλα φορούμενα ἐν τοῖς λουτροῖς (τὰ χαλοπέδιλα τῶν ἀρχαίων).

καλιακοῦδα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. **καλοιακοῦδα.**

καλιαντζάρης, ὁ· [πτην.] γὺψ τῶν Ἄλπεων, vautour des Alpes; percnoptère.

καλιγόνω, μέλ. ώσω, πεταλόνω [δημ.] ferrer [un cheval]. βλ. **πεταλόω.**

καλιγοσφῦρι, τό· [διάλ. Ἠπείρου] = τὸ σφυρίον, δι' οὗ χαλιγόνουσι τὰ πέταλα εἰς τοὺς πόδας τῶν ζώων.

καλίγωμα, ατος, τό· [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ πεταλώνειν, action de ferrer [un cheval]; ἡ **πετάλωσις,** ferrage, n. m. βλ. λέξιν.

καλιγωτής, οῦ, ὁ· [δημ.] maréchal ferrant; βλ. **πεταλωτής.**

καλικεύω, [δημ.] βλ. **καβαλικεύω.**

καλίκι, τό· [διάλ. Καρπάθου] τὸ ὑπόδημα. Ἐν Ἠπείρῳ λέγονται **καλιά.**

καλικοῦρα, [δημ. ἐπίρ.] à califourchon, διάσκελα, **διασκελιστί.**

κάλιον, ου, τό· καὶ **κάλι** [χημ.] kalium, n. m. εἶνε τὸ παλαιὸν ὄνομα τοῦ ποτασσίου potassium. Τὸ μέταλλον τοῦτο καίτοι ἀφθονοῦν ἐν τῇ φύσει ἡνωμένον εἰς διάφορα ὀρυκτά, δὲν εὑρίσκεται ὅμως ἐν ἐλευθέρα καταστάσει, παρασκευάζεται δὲ ἐκ τοῦ ἀνθρακικοῦ καλίου· ‖ ἀνθρακικὸν κάλιον, carbonate de potassium; τὸ κοινῶς **πότασσα** χαλούμενον. Εἶνε τὸ κύριον συστατικὸν τῆς τέφρας τῶν φυτῶν καὶ ἐξάγεται ἐκ ταύτης δι' ἐκχυλίσεως διὰ θερμοῦ ὕδατος, διηθήσεως, ἐξατμίσεως τοῦ διηθήματος καὶ διαπυρώσεως τοῦ ὑπολείμματος· ‖ καυστικὸν κάλι ἢ καυστικὴ πότασσα, potasse caustique, εἶνε τὸ **ἄλκαλι** (alcali) τὸ περιεχόμενον ἐν τῷ **ἀνθρακικῷ καλίῳ** (ἀνθρακικῷ ποτασσίῳ, carbonate de potasse), ὅπερ καλεῖται κοινῶς **πότασσα.** Ἅπαντα τὰ εἴδη τῆς ποτάσσης φέρονται ἐν τῷ ἐμπορίῳ ὡς **πότασσα ἀκάθαρτος** (potasse). Ἡ καυστικὴ πότασσα εἶνε ἅλας λευκόν, τηκτόν, καυστικὸν εὐδιάλυτον ἐν τῷ ὕδατι, ἡ δὲ διάλυσίς του ἔχει ἀντίδρασιν ἀλκαλικήν. Τὸ ἅλας τοῦτο (ἡ πότασσα) ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ διαλύῃ τὰ λιπώδη καὶ ῥητινώδη σώματα καὶ νὰ ἑνῶται μετὰ τῶν ὀξέων, συνεπῶς μεταχειρίζονται αὐτὸ διὰ τὴν κάθαρσιν διαφόρων ἀντικειμένων. Ἡ πότασσα διαλελυμένη ἐν τῷ ὕδατι κάλεῖται **ἀλυσσία** (lessive καὶ eau seconde); ‖ chlorate de potasse· **χλωρικὸν κάλιον;** ‖ picrate de potasse· **πικρικὸν κάλιον·** ‖ τρυγικὸν κάλιον, crème de tartre; φαρμακευτικὴ οὐσία διουρητικὴ καὶ καθαρτική.

καλίτσι, τό· [διάλ. Κύμης] τὸ καλάθιον (κάνιστρον, κανίσκι, καλίτσι).

καλίτερος, βλ. **καλλίτερος.**

καλιτσακοῦ, ἡ· [πτην.] cormoran, n.m.

καλίφης, ου, ὁ· καὶ χαλίφης, calife, n. m.

καλκάνι, τό· [δημ. ναυτ.] βλ. κορώνη, couronnement, n. m. § [ἰχθ.] **καλκάνι,** τό· raie, n. f. εἶνε ἡ κοινὴ ὀνομασία ῥόμβου τοῦ κοινοῦ.

καλλαισθησία, ας, ἡ· βλ. **καλαισθησία,** κτλ.

καλλαρίας, ὁ· [ἰχθ.] dorche, n. m.

καλλήτερα, [ἐπίρ.] ὀρθότ. γράφεται **καλλίτερα·** βλ. λέξιν.

καλλητέρευμα, βλ. **καλλιτέρευμα.**

καλλητερεύω, βλ. **καλλιτερεύω.**

καλλήτερος, η, ον· βλ. **καλλίτερος.**

κάλλια, τά· [δημ.] τὰ κάλλη, ἡ εὐμορφιά.

κάλλια, [ἐπίρ.] βλ. **κάλλιον.**

καλλιβλέφαρος, ος, ον· ὁ ἔχων καλά, ὡραῖα βλέφαρα (ἢ βλεφαρίδας), qui a de belles paupières.

καλλίγλουτος, ος, ον· καὶ **καλλίπυγος,** ἡ ὡραίους γλουτούς, ἔχουσα (—Ἀφροδίτη), qui a de belles fesses.

καλλίγλωσσος, ος, ον· ὁ καλὴν γλῶσσαν ἔχων, qui parle bien; γλυκύς, doux; μελωδικός, mélodieux, euse; εὔγλωττος, éloquent, e.

καλλίγονος, ος, ον· χαλλιγενής, **ἐκ** καλοῦ γένους, οἰκογενείας, d'une bonne famille; ἐνδόξου γένους, d'une race illustre; εὐγενής, noble.

καλλιγραφία, ας, ἡ· τὸ ὡραῖα γράφειν, ἡ ὡραία γραφή, belle écriture, calligraphie, n. f.

καλλιγραφικός, ή, όν· de calligraphe; ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ καλλιγράφειν, calligraphique, adj. ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν καλλιγραφίαν.

καλλιγραφικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον καλλιγραφικόν, d'une manière calligraphique.

καλλιγράφος, ος, ον· ὁ καλῶς, ὡραίως γράφων, ὁ ἔχων ὡραίαν γραφήν, qui a une belle écriture (une belle main); [οὐσ.] calligraphe, n.

καλλιγραφῶ (έω), μέλ. ήσω· calligraphier, ὡραῖα γράφω, écrire bien.

καλλίγωμα, **καλλιγωτής,** **καλλιγόνω·** βλ. **καλίγωμα,** κτλ.

καλλίδενδρος, ος, ον· ὁ ἔχων ὡραῖα δένδρα, qui a de beaux arbres.

καλλιέπεια, ας, ἡ· τὸ καλῶς λέγειν, τὸ κομψόν, γλαφυρὸν λεκτικόν, langage élégant; καὶ ἐν γένει ἐπὶ ὕφους γραφῆς, κομψός, γλαφυρός, style orné (;fleuri, élégant); γλαφυρότης ἐκφράσεως, élégance d'expression.

καλλιεπής, ής, ές· ὁ ἔχων καλλιέπειαν, ὁ καλῶς λέγων, εὐφραδής, εὔγλωττος, disert,

erte ; [ἐπὶ ὕφους] γλαφυρός, κομψός, élégant, e, adj. κεκοσμημένος, orné, ée ; fleuri, e.

καλλιεπῶς, [ἐπίρ.] γλαφυρῶς, κομψῶς, avec élégance ; εὐφραδῶς, εὐγλώττως, disertement, adv.

καλλιέργεια, ας, ἡ· [κυρ. καὶ μεταφορ.], culture, n. f, ἡ πρᾶξις τοῦ καλλιεργεῖν, action de cultiver ; [σπαν.] cultivation, n. f. καὶ ἐκμετάλλευσις, exploitation, n. f. || — γαιῶν, exploitation des terres.

καλλιέργημα, τό· ἡ καλλιέργεια [κυρ. καὶ μεταφ.] culture, n. f. || καθαρὸν καλλιέργημα, culture pure (μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα).

καλλιεργήσιμος, ος, ον· ὁ δυνάμενος νὰ καλλιεργηθῇ, cultivable, adj. || ἀγρὸς καλλιεργήσιμος, champ cultivable.

καλλιεργητής, οῦ, ὁ· cultivateur, trice.

καλλιεργῶ (έω), μέλ. ήσω· τὸ ἀνασκάπτειν τὴν γῆν καὶ φυτεύειν, cultiver ; [μεταφ.] ἐκμεταλλεύομαι, exploiter ; || καλλιεργῶ τὰς χέρσους, τὰς ἀκαλλιεργήτους γαίας, jachérer.

καλλικάντζαρος, ὁ· loup garou, n. m. τὸ φάντασμα, revenant, n. m. ὁ βουβούλακας, ὁ μπαμπούλας (τὸ φόβητρον τῶν νηπίων), croquemitaine, n. m.

καλλικαρπία, ας, ἡ· παραγωγὴ ὡραίων καρπῶν, production de beaux fruits.

καλλίκαρπος, ος, ον· ὁ ὡραίους καρποὺς φέρων, qui a (; qui porte) de beaux fruits.

καλλικέλαδος, ος, ον· [ἰδ. ἐπὶ πτηνῶν] ὁ ὡραίως κελαδῶν (τραγουδῶν), qui chante bien, au doux ramage.

καλλίκομος, ος, ον· καλὴν κόμην ἔχων, qui a une belle chevelure (ἰδ. ἐπὶ γυναικῶν).

καλλίκρηνος, ος, ον· ὁ καλὰς κρήνας ἔχων, aux belles fontaines.

καλλιλογία, ας, ἡ· ἡ ὡραία φράσις, λόγος· βλ. **καλλιέπεια** καὶ **καλολογία.**

καλλίμαστος, ἡ· ἡ ὡραίους μαστοὺς ἔχουσα, au beau sein.

καλλιμελής, ής, ές· ὁ σύμμετρος, ἁρμονικὸς εἰς τὰ μέλη, harmonieux, euse.

καλλίμορφος, ος, ον· ὁ καλήν, ὡραίαν μορφήν, σχῆμα ἔχων, de belle forme ; ὁ καλοκαμωμένος, bien fait, e, adj. ὡραῖος, ὡραία, beau, belle, adj.

καλλιμάρμαρος, ος, ον· ὁ ἔχων ὡραῖα μάρμαρα, qui a de beaux marbres.

καλλίμηρος, ος, ον· ὁ ἔχων ὡραίους μηρούς, qui a de belles cuisses.

καλλίνικος, ος, ον· ὁ καλὴν νίκην ἀράμενος, qui a remporté une belle victoire ; ὁ ἐνδόξως νικῶν, συνεπῶς νικητής, νικηφόρος, victorieux, euse, adj.

κάλλιον, [ἐπίρ.] (οὐδέτ. τοῦ καλλίων, συγκρ. τοῦ καλός), καλλήτερα, καλλίτερα, mieux; μᾶλλον, plutôt; || — νὰ περιμείνωμεν, il vaut mieux attendre ; || — ν' ἀποθάνω, plutôt mourir ; || — ν' ἀποθάνῃ τις ἢ νὰ ὑποφέρῃ, plutôt mourir que souffrir ; || — σιγᾶν ἢ λαλεῖν ἀκαίρως, il vaut mieux se taire que de parler mal à propos.

καλλιόν, [ἐπίρ.] [διάλ. Οἰνόης]=**κάλλιον.**

καλλιπάρειος, ος, ον· καὶ καλλιπάρηος, ὁ ἔχων ὡραίας παρειάς, qui a de belles joues ; aux belles joues ; εὔμορφος, ὡραῖος, joli, e, adj. ἰδίως ἐπὶ γυναικῶν· || νεᾶνις καλλιπάρειος, fille aux belles joues.

καλλιπρεπής, ής, ές· ὁ ἐπὶ κάλλει διαπρέπων, ὡραίου ἐξωτερικοῦ, ὄψεως, d'une belle apparence ; ὡραίου (μεγαλοπρεποῦς) παρουσιαστικοῦ, d'une belle prestance.

καλλίπυγος, ος, ον· **καλλίγλουτος,** ἡ ἔχουσα ὡραίους γλουτοὺς (πυγήν), qui a de belles fesses. § [ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης] callipyge.

καλλιρρόη, ης, ἡ· καλὴ ῥοή, aux beau cours, aux belles eaux ; πηγὴ παρ' Ἀθήναις, fontaine d'Athènes, ἐξ ἧς ἔθος ἦτο νὰ ἀρύωνται οἱ λουτροφόροι τὰ νυμφικὰ ὕδατα. Τὴν θέσιν αὐτῆς παρεδέχοντο ἐν τῇ κοίτῃ τοῦ Ἰλισσοῦ, ὅπου νῦν τὸ παρεκκλήσιον τῆς Ἁγ. Φωτεινῆς. Ὁ Πεισίστρατος ἐκόσμησε τὴν κρήνην καλλιρρόην δι' ἐννέα κρουνῶν διὸ προσέλαβεν αὕτη τὸ ὄνομα ἐννεάκρουνος.

κάλλιστα, [ἐπίρ.] πολὺ καλά, très-bien ; fort bien ; parfaitement bien ; parfaitement, adv.

κάλλιστος, η, ον· ὑπερθ. τοῦ καλός, πολύ, λίαν καλός, très bon, ἐξαίρετος, excellent, e, adj. ἐντελής, ἐξαίρετος, parfait,e ; [ἐπὶ ποιότητος ἐμπορεύματος] très-bon ; excellent, e ; ἐκλεκτός, ἐξαίρετος, exquis, e, adj. || εἶνε κάλλιστος ἄνθρωπος, c'est un excellent homme ; || ὁ κάλλιστος, le meilleur [de tous].

καλλιτεκνία, ας, ἡ· τὸ ἔχειν ὡραῖα (ἢ καλὰ) τέκνα, qui a de beaux (; de bons) enfants.

καλλίτεκνος, ος, ον· ὁ ἔχων (ἀποκτῶν) ὡραῖα (καλὰ) τέκνα, qui a de beaux (; de bons) enfants.

καλλίτερα, (ἐπίρ.) καὶ **καλλήτερα,** βέλτιον, ἄμεινον, κρεῖσσον, κάλλιον, mieux ; μᾶλλον, plutôt ; || ἔχω (θέλω) καλλίτερα, aimer mieux ; προτιμῶ, préférer ; || καλλίτερα νὰ σιωπᾷ κανείς, il vaut mieux se taire ; || φόνευσέ τον καλλίτερα, tuez le plutôt ; || καλλίτερα εἶχε ν' ἀποθάνῃ, παρὰ νὰ ζῇ τοιαύτην ζωήν, il préférait mieux mourir que mener une telle vie ; || γίνομαι καλλίτερα, je me sens mieux ; || καλλίτερα ν' ἀποθάνῃ κανεὶς παρὰ νὰ ὑποφέρῃ, plutôt mourir que [de] souffrir ; || τόσον καλλίτερα, tant mieux ; || ὅσον γρηγορώτερα τόσον καλλίτερα, le plus tôt sera le mieux ; || ὅλον καὶ καλλίτερα, [εἰρων.] de plus fort en plus fort ; || ὅσον ἠμπόρεσα καλλίτερα, de mon mieux ; || κανεὶς δὲν γράφει καλλίτερα ἀπ' αὐτόν, personne n'écrit mieux que lui ; || πολὺ καλλίτερα, beaucoup mieux ; || ἔχω καλλίτερα αὐτὸ τὸ ὕφασμα ἀπὸ τὸ ἄλλο, j'aime mieux cette étoffe que l'autre.

καλλιτέρευμα, ατος, τό· **καλλτηέρευμα** καὶ **καλλιτέρευσις,** εως, ἡ καὶ καλλητέρευσις, ἡ βελτίωσις, amélioration, n. f. μεταβολὴ ἐπὶ τὰ βελτίω (εἰς τὸ καλλίτερον),

changement au mieux ; βελτίωσις, amendement, n. m. ‖ [ἐπὶ ἀσθεν.] ὑπάρχει καλλιτέρευσις, il y a de mieux [dans son état] ; ‖ [ἐμπορ.] — (ἀγορᾶς), amélioration.

καλλιτερεύω, μέλ. εύσω, καὶ καλλητερεύω· κάμνω τι καλλίτερον, βελτιόω-ῶ, améliorer ; βελτιῶ, καθιστῶ (κάμνω) τι καλλίτερον, abonnir ; βλ. καὶ **βελτιόω·** [ἐπὶ καιροῦ] s'embellir ; βλ. καὶ **βελτίωσις** καιροῦ· [ἐπὶ γῆς κυρίως], amender ; ‖ [καλὸν ὑπόγειον] καλλιτερεύει τὸ κρασί, abonnit le vin. § [οὐδετ.] βελτιοῦμαι, s'améliorer, [s']amender ; γίνομαι καλλίτερος, devenir, meilleur, être en meilleur état ; μεταβάλλομαι ἐπὶ τὰ βελτίω, se porter (aller) mieux ; ‖ ὅσον πηγαίνει (ὁλονὲν) καλλιτερεύει, il va de mieux ; ‖ τὰ πράγματα **ἐκαλλιτέρευσαν**, la situation s'est améliorée ; ‖ τὸ **ἐμπόριον** ἐκαλλιτέρευσε, le commerce a repris ; ‖ [τὸ χωράφι] ἐκαλλιτέρευσε μὲ τὰ κοπρίσματα, s'est amendé à force d'engrais ; ‖ τὸ κρασὶ καλλιτερεύει ὅσον παλαιόνει, le vin acquiert en vieillissant ; ‖ τὰ χρεώγραφα **ἐκαλλιτέρευσαν**, les valeurs se sont relevées ; ‖ καλλιτερεύω τὴν τύχην μου, améliorer sa fortune ; ‖ [ἐμπορ.] — [ἐπὶ ἀγορᾶς], s'améliorer.

καλλίτερος, α, ον· καὶ καλλήτερος, η, ον· κρείσσων, ἀμείνων, βελτίων, meilleur, e, adj. ‖ — παρ' ὅ,τι ἐνόμιζα, meilleur que je ne croyais ; ‖ ὁ καλλίτερος ζωγράφος τὸν ὁποῖον ἔχομεν, le meilleur peintre que nous ayons ; ‖ αὐτὸ θὰ ἦνε τὸ καλλίτερον, ce sera le mieux ; ‖ τὸ καλλίτερον ποῦ ἔχεις νὰ κάμῃς εἶνε, ce que vous avez de mieux à faire, c'est ; ‖ δὲν ὑπάρχει ἄλλο καλλίτερον, c'est ce qu'il y a de mieux ; ‖ ἐν ἐλλείψει καλλιτέρου, faute de mieux ; ‖ ἂς ἐλπίσωμεν τὸ καλλίτερον, espérons que tout ira pour le mieux ; ‖ ὁ ἄρτος μου εἶνε καλλίτερος τοῦ ἰδικοῦ σας, mon pain est meilleur que le vôtre ; ‖ ὁ ἀσθενὴς εἶνε εἰς καλλιτέραν κατάστασιν, le malade est en meilleur état ; ‖ εἶνε ὁ καλλίτερος φίλος μου, c'est mon meilleur ami ; ‖ εἶνε ὁ καλλίτερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, c'est le meilleur homme du monde.

καλλιτέχνημα, ατος, τό· τὸ ὡραῖον τέχνημα, ἔργον τέχνης, œuvre d'art, production d'art.

καλλιτέχνης, ου, ὁ· [θηλ. -χνις, ιδος, ἡ] artiste, n. ὁ ἐπιτηδείως ἐργαζόμενος ὡραῖα ἔργα τεχνίτης.

καλλιτεχνία, ας, ἡ· ἡ τέχνη, art, n. m. [καὶ γεν.] ἡ ὡραία ἐξεργασία, beauté d'un travail; ἐπιτηδειότης ἐν τῇ ἐργασίᾳ τῆς τέχνης, αἱ ὡραῖαι τέχναι, les beaux arts. § —, τὸ καλλιτεχνικὸν τάλαντον, talent (artistique); ἡ ἐπιδεξιότης τοῦ καλλιτέχνου, habileté d'artiste.

καλλιτεχνικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς καλλιτέχνην, τοῦ καλλιτέχνου, d'artiste; τῆς τέχνης, d'art ; ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν καλλιτεχνίαν, artistique, adj. καλλίτεχνος, artiste, adj. ‖ καλλιτεχνικὸν ἔργον, ouvrage artistique.

καλλιτεχνικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον καλλιτεχνικόν, artistement, adv. ὡς καλλιτέχνης, en artiste ; μετὰ τέχνης, avec art.

καλλιτέχνις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ **καλλιτέχνης.**

καλλίτεχνος, ος, ον· ὁ καλλιτέχνης, ὁ ἐργαζόμενος ὡς καλλιτέχνης, [qui travaille en] artiste, adj. § ὁ καλλιτεχνικῶς κατεσκευασμένος, artistement fait ; καλλιτεχνικός, artistique, adj.

καλλιτεχνῶ (έω), μέλ. ήσω· ὡραίως καὶ τεχνικῶς ἐργάζομαι, ἐργάζομαι καλλιτεχνικῶς, (ὡς καλλιτέχνης· μετὰ τέχνης· μετὰ κομψότητος), faire (travailler) artistement (en artiste ; avec art ; avec goût).

καλλιτέχνως, [ἐπίρ.] καλλιτεχνικῶς, artistement, adv.

καλλίφυλλος, ος, ον· ὁ ἔχων ὡραῖα φύλλα, qui a de belles feuilles.

καλλιφωνία, ας, ἡ· τὸ εὔφωνον, εὔηχον, καθαρόν, ὡραῖον τῆς φωνῆς, la beauté de voix; ἡ ὡραία φωνή, belle voix.

καλλίφωνος, ος, ον· ὁ ἔχων εὔφωνον, εὔηχον ὡραίαν φωνήν, qui a une belle voix.

καλλίων, συγκ. τοῦ καλός, καὶ τὸ οὐδ. κάλλιον.

καλλιώτερος, ὁ· βλ. **καλλίτερος.**

καλλιωτερίζω, [δημ.] = **καλλιτερεύω,** améliorer.

καλλονή, ῆς, ἡ· beauté, n. f. τὸ κάλλος, ἡ ὡραιότης.

κάλλος, εος-ους, τό· beauté, n. f. ἡ σωματικὴ ὡραιότης, καὶ ἐν γένει ἡ ὡραιότης, ἀνθρώπων, ζώων, πραγμάτων, συχνότερον δὲ ἐπὶ τῆς γυναικείας ὡραιότητος· [πληθ.] τὰ κάλλη = αἱ χάριτες, les charmes, n. m. les appas, n. m. ‖ τὸ κάλλος τῆς μορφῆς, la beauté du visage ; ‖ τὰ κάλλη της τὸν εἵλκυσαν, ses appas l'ont attiré.

καλλυντήριον, ου, τό·βλ. **καλλωπιστήριον.**

καλλυντήριος, ος, ον· ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ νὰ κάμῃ τι ὡραῖον, νὰ κοσμήσῃ, νὰ καθαρίσῃ, qui sert à orner, à nettoyer, etc. § [οὐσ.] τὸ καλλυντήριον, τὸ χρησιμεῦον πρὸς διακόσμησιν, objet de toilette, parure, n. f.

καλλύνω καὶ

καλλωπίζω, μέλ. ίσω, κάμνω τι ὡραῖον, τὸ πρόσωπον, καθιστῶ κόσμιον, εὐπρεπές, εὔσχημον, embellir ; κοσμῶ, διακοσμῶ, στολίζω, orner, parer ; καλλωπίζω, διακαλλύνω, ἀγλαΐζω, enjoliver ; καλλύνω, κοσμῶ τὸν λόγον, broder ; § **καλλύνω,** [διάλ. Οἰνόης], γίνομαι εὐειδής, ἀποκτῶ κάλλος· § [μεσ.] καλλωπίζομαι, s'embellir ; στολίζομαι, se parer, καὶ ἐν γένει εὐπρεπίζομαι, κάμνω τὸν ἑαυτόν μου εὐπρεπῆ, se faire beau ; [ἐπὶ γυν. ἰδ.] s'ajuster, faire toilette, ἤτοι ἐνδύομαι καὶ ἐν γένει κάμνω εὐπρεπῆ, εὐπρεπίζομαι.

καλλώπισμα, ατος, τό· πᾶν ὅ,τι καλλωπίζει, tout ce qui orne, ornement, n. m.

καλλωπισμός, οῦ, ὁ· τὸ καλλωπίζειν, τὸ κοσμεῖν, τὸ κάμνειν τι ὡραῖον, embellissement, n. m. ὁ στολισμός, ornement, n. m. καὶ ἐν γένει ὁ εὐπρεπισμός, parure, n. f. toilette (d'une femme), ajustement, n. m. διακό-

σμησις, ὁ διάκοσμος, décoration, n. f. βλ. καὶ **διακόσμησις.**

καλλωπιστήριον, ου, τό· καὶ χαλυντήριον, τὸ δωμάτιον (ἢ ἡ τράπεζα) ἐν ᾧ καλλωπίζονται, chambre (cabinet; table) de toilette.

καλλωπιστής, οῦ, ὁ· ὁ ἑαυτὸν ἢ ἄλλους καλλωπίζων, qui embellit, embellisseur, euse, adj. petit-maître. § κομψός, élégant, e, adj.

καλλωπίστρια, ας, ἡ· θηλ. τοῦ καλλωπιστής.

καλμουκανιάρης (ἵππος), [δημ.] [ἱππολ.] ficelle (cheval), συνώνυμα, cheval manqué, monté sur les allumettes, haut perché; ἡ ἱππολογία διὰ τῶν φράσεων τούτων ἐννοεῖ ἵππον, οὗτινος οἱ πόδες εἰσὶ λίαν ἐπιμήκεις καὶ δυσανάλογοι πρὸς τὸν κορμόν, καὶ πρὸς τὸ πάχος τοῦ ἵππου· βλ. καὶ **ἵππος** ὑψισκελής.

καλντερίμι, τό· [ξεν.] καὶ χαλδερίμι· βλ. **λιθόστρωτον** (-τος), pavé, n. m. καὶ blocage, n. m.

καλντίζω, μέλ. ίσω, [δημ.] κουράζομαι, se fatiguer; δὲν δύναμαι νὰ ἐξακολουθήσω πλέον, n'en pouvoir plus; ἀποθαρρύνομαι, se décourager; ὑποκύπτω, succomber.

καλνῶ, [δημ.] κυρίως προσκαλῶ φίλους εἰς γάμον ἢ δεῖπνον, μέλ. θὰ χαλέσω, inviter; βλ. **καλῶ.**

καλοακούω, μέλ. κούσω· εὐηκοέω, ἀκούω καλῶς, entendre bien; ἔχω καλὴν ἀκοήν, avoir l'oreille bonne (fine); (συνήθως μετὰ τοῦ ἀρνητ.) δὲν καλοακούω, ἀμβλύτερον ἔχω τῆς ἀκοῆς, avoir l'oreile dure; βλ. καὶ **βαρυακούω·** || δὲν καλοακούει, il a l'oreille dure; il est dur d'oreille.

κολοαναθρεμμένος, η, ον, καὶ

καλοανατεθραμμένος, η, ον· εὖ ἠγμένος, εὐπαίδευτος τυχὼν πρεπούσης, καλῆς ἀγωγῆς, bien élevé, ée; qui a reçu une bonne éducation.

καλόβαθρον, τό· échasse, n. f. καὶ **κωλόβαθρον,** κοινῶς **τὸ πατῆκι,** καὶ **ξυλοπόδαρον·** κοντάριον ξύλινον ἔχον εἰς τὸ πλάγιον πάτημά τι, ἐφ' οὗ στηρίζοντες τὸν πόδα περιπατοῦσι· πρὸς τοῦτο μεταχειρίζονται δύο τοιαῦτα.

καλοβαμμένος, η, ον· [δημ.] εὐβαφής, ὁ καλῶς βεβαμμένος, bien teint, e, adj.

καλοβάμων, ονος, ὁ· échassier, n. m. καὶ **καλοβάτης,** ὁ ἐπὶ καλοβάθρων βαίνων καὶ πορευόμενος, qui marche avec des échasses; || καλοβάμονα πτηνά· βλ. **καλοβατικός.**

καλοβασία, ας, ἡ· τὸ βαίνειν ἐπὶ καλυβάθρων, marche sur des échasses.

καλοβατέω, μέλ. ήσω· βαδίζω διὰ καλοβάθρων, marcher avec des échasses.

καλοβατικός, ή, όν· καλοβάμων, échassier, adj. || καλοβατικὰ πτηνά, échassiers, λέγονται πτηνὰ ἑλόβια φέροντα μακρὰς κνήμας καὶ οὐχὶ ἐπτερωμένας μέχρι τοῦ ταρσοκνημίου, λαιμὸν μακρὸν καὶ ῥάμφος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μακρόν, εὐρὺ καὶ κυλινδρικὸν (π. χ. πελαργός, ἐρωδιός, νουμήνιος, κτλ.).

καλόβιος, ος, ον· ὁ καλὸν βίον διάγων, qui mène une vie heureuse ou vertueuse.

καλοβλέπω, βλέπω καλῶς (καθαρῶς), voir bien (; clair); ἔχω καλὴν ὅρασιν, avoir bon œil (συνηθ. μετὰ τοῦ ἀρνητ.) δὲν καλοβλέπω, ἀμβλύτερον ἔχω τῆς ὄψεως, ἀμβλυωπέω, ἔχω τὴν ὅρασιν ἀμβλεῖαν, avoir la vue courte (basse). § παρατηρῶ τι μετὰ καλοῦ βλέμματος, μετ' εὐχαριστήσεως, συνάμα καὶ μετ' ἐπιθυμίας, regarder d'un bon œil, ἐπιθυμῶ, ὀρέγομαι, ἐποφθαλμιῶ, convoiter; ὑποβλέπω, λοξοβλέπω, guigner.

καλόβολα, [δημ. ἐπίρ.] εὐκόλως, ἀνέτως, εὐχερῶς, κοινῶς βολικά, commodément, adv. ἀνέτως, à l'aise.

καλόβολος, ος, ον· [δημ.] (ἀντίθ. τῷ κακόβολος), **πρόσφορος,** εὔκολος, βολικός, συγκαταβατικός, commode; [ἐπὶ ἀνθρ. ἰδίως] accommodant, e, adj. εὐάρμοστος, de bonne composition; εὐχερής, coulant, e, adj. εὐμεταχείριστος, traitable.

καλοβουλία, ας, ἡ· [ἀντίθ. τῷ κακοβουλία), ἡ καλὴ συμβουλή, ἡ εὐμένεια, ἡ εὔνοια, bienveillance, n. f.

καλοβρασμένος, η, ον· ὁ καλῶς βεβρασμένος (ἑφθός, ἑψημένος), bien bouilli (cuit, e); cuit à point.

καλόβραστος, ος, ον· βραστερός, ὁ εὐκόλως βράζων, ψηνόμενος (κυρ. ὄσπριον, ἀντίθ. τῷ κακόβραστος), εὐέψητος, ἑψανός, εὐκολόβραστος, facile à cuire; τρυφερός, tendre.

καλογεννημένος, η, ον· ὁ γεννηθεὶς ἀπὸ εὐγενεῖς γονεῖς, bien né; γέννημα καλῆς οἰκογενείας, de bonne famille.

καλογέρευμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ νὰ γείνῃ τις καλόγηρος (μοναχός), action de se faire moine; τὸ νὰ ἀφιερωθῇ εἰς τὴν θρησκείαν, entrer en religion.

καλογερεύω, καὶ

καλογηρεύω, μέλ. εύσω, γίνομαι καλόγηρος, μοναχός, se faire moine; ἀφιεροῦμαι εἰς τὴν θρησκείαν, entrer en religion; prendre le froc, [ἐπὶ γυν.] prendre le voile; βλ. καὶ **καλόγηρος.**

καλογερικά, [ἐπίρ.] βλ. **καλογηρικῶς.**

καλογερισμός, οῦ, ὁ· βλ. **μοναχισμός.**

καλογηρική, ῆς, ἡ· ὁ βίος, ἡ τάξις τῶν καλογήρων, ἡ μοναχικὴ ζωή, vie monacale (monastique; religieuse); monachisme, n.m. [ἐπὶ κακοῦ ἐν.] moinerie, n.f. Βλ. καὶ **μοναχισμός.**

καλογηρικός, ή, όν· ὁ εἰς τὸν καλόγηρον ἀνήκων ἢ ἀφορῶν, τοῦ καλογήρου, de moine; βλ. **μοναχικός,** monacal, e, adj. μοναστικός, monastique, adj. θρησκευτικός, religieux, euse.

καλογηρικῶς, [ἐπίρ.] καὶ καλογερικά, κατὰ τὸν τρόπον τῶν καλογήρων (μοναχῶν), μοναστῶν τρόπον, μοναζόντων δίκην, à la manière de moines, monacalement, adv.

καλόγηρος, ου, ὁ· καλόγερος, μοναχός, μονάζων, moine, n. religieux, euse; [τὸν τῆς ἀνατολικῆς **ἐκκλησίας** καλοῦσιν οἱ γάλλοι καὶ] caloyer, n. m. [ἐπὶ **κακοῦ**] **frocard,** n. m. || ἔγεινε καλόγηρος καὶ μονολεκτικῶς, ἐκα-

λογήρευσε, ἤτοι τὸν μονήρη βίον ἠσπάσατο, ἀπετάξατο τῷ κόσμῳ, il prit l'habit (καὶ ἐπὶ γυναι. elle prit le voile); il endossa le froc (la bure); il se mit en religion. § —, σκεῦος οἰκιακὸν ὅπου στεγνόνουν τὰ ἀσπρόρρουχα, θερμαστρίς, chauffe-linge, n. m. moine, n. m. § δοθήν, furoncle, n. m. clou, n. m. § [παιγν. παιδ.] marelle; § [ἔντομ.] blatte, n. f. § [πτην.] mésange charbonnière. § καλόγηρος, moine; τεμάχιον ἴσκης (ἡ καθομιλουμένη ἑλληνικὴ γλῶσσα τίθησι τὸ ὄνομα «**καλόγηρος**» ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων, ὡς ἐκ τοῦ σχήματος αὐτῶν, Γρηγ. Χαντσερῆς)· τὸ πρώτιστον μέσον ὅπερ μετεχειρίζοντο ἵνα θέσωσι πῦρ εἰς τὰς ἐκρηκτικὰς οὐσίας· τοῦτο συνέκειτο ἀπὸ τεμάχιον **ἴσκης** (amadou) τεμνόμενον αἰχμηρῶς καὶ τοποθετούμενον ἐντὸς ἐντομῆς γινομένης εἰς τὸ κέντρον φύλλου χάρτου, ὅπερ ἔθετον ἐπὶ τῆς ἀναφλεχθησομένης πυρίτιδος. Ἕτερον τεμάχιον ἴσκης τοῦ αὐτοῦ σχήματος καὶ μήκους ὅπερ ἐκαλεῖτο **μάρτυς** (témoin), ἀνήπτετο συγχρόνως μετὰ τοῦ καλογήρου, ὁ δὲ τὴν ἀνάφλεξιν ἐπιπεφορτισμένος ἀποχωρῶν **ἐλάμβανε μεθ' ἑαυτοῦ** τὸν μάρτυρα, ἵνα τοιουτοτρόπως γνωρίζῃ τὴν ταχύτητα τῆς κατακαύσεως τοῦ καλογήρου.

καλόγνωμη, ἡ· [ὀστρ.] ὄστερον ὡς εἶδος μεγάλου μυδίου, arche [de Noé]. Ἴσως κατὰ παραφθορὰν ἀπὸ τὸ καλλιώνυμος, ὡς εἶχεν εἰπῆ ὁ Κοραῆς. Εἰς τὴν Δ. Ἑλλάδα καὶ τὰς Ἰονίους νήσους λέγεται **σκετονίκι.** Καλὸν ὡς τροφὴ (Area Noae), τὸ κοινότατον εἶδος εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ὅλην τὴν Μεσόγειον.

καλόγνωμος, η, ον· τὸ ἐναντίον τοῦ κακόγνωμος, καλῆς γνώμης, (διαθέσεως), de bonne humeur (composition), εὔχολος, εὐάρμοστος, βολικός, bénévole; εὐχερής, εὔχολος, συγκαταβατικός, accommodant, e; adj. εὐχερής, εὐμεταχείριστος, coulant, e; adj. traitable.

καλογνωρίζω, μέλ. ίσω, γνωρίζω τι καλῶς (ἐντελῶς), connaître bien (parfaitement).

καλογραῖα, ας, ἡ· **καλογρηά,** ἡ μονάζουσα, μονάστρια, μοναχή, religieuse, n.f. nonne, n.f.

καλογραμμένος, η, ον· εὐγραφής, bien écrit; ὁ καλῶς γεγραμμένος.

καλόγρηα, ἡ· βλ. **καλογραῖα.** § [ἰχθ.] castagnolle.

καλογρήτσα, ας, ἡ· [πτην.] (εἶνε πολλὰ τὰ εἴδη), fauvette à tête noire nonnette, n. f. § — [διάλ. Ἠπείρου] = **γυρῖνος.**

καλοδέχομαι, κάμνω καλὴν ὑποδοχήν, faire bon accueil; δέχομαι καλῶς, accueillir (recevoir) bien.

καλοδεχούμενος, ὁ· καὶ

καλόδεχτος, η, ον· [δημ.] εὐπρόσδεκτος, εὐπροσήγορος, affable, προσηνής, πρόσχαρος, accort; βλ. **καταδεκτικός.**

καλοδρομίζω, [διάλ. Οἰνόης] **εὐοδιάζω,** «ἡ Παναγιὰ νὰ καλοδρομίζῃ μας» (εὐχὴ πρὸς ταξειδιώτας).

καλοδουλεύω, μέλ. εύσω, δουλεύω, ἐργάζομαι (ὑπηρετῶ) καλῶς, travailler (; servir) bien.

καλοενδυμένος, η, ον· προφ. καλοντυμένος, ὁ καλῶς ἐνδεδυμένος, bien habillé, ée, bien vêtu, bien mis; βλ. καὶ **στολισμένος.**

καλοεξετάζω, μέλ. άσω· ἐξετάζω καλῶς, examiner bien; ἐξετάζω (παρατηρῶ) τι μετὰ προσοχῆς, ἐκ τοῦ πλησίον, regarder de près.

καλοζυμωμένος, η, ον· ὁ καλῶς ζυμωμένος, bien pétri; bien boulangé.

καλοζῶ, μέλ. ήσω [δημ.] **εὐζοῶ,** ζῶ καλῶς, vivre bien; ζῶ (εὑρίσκομαι) ἐν οἰκονομικῇ ἀνέσει, vivre (être) dans l'aisance; διάγω βίον ἄνετον, mener une bonne vie; être à son aise.

καλοζωΐα, ας, ἡ· βλ. **εὐζωΐα.**

καλοήθεια, ας, ἡ· ἡ τῶν ἠθῶν χρηστότης, χρηστοήθεια, honnêteté [de mœurs], n. f. κτλ. βλ. λέξιν.

καλοήθης, ης, ες· ἀντίθ. τῷ κακοήθης, ὁ τίμιος, honnête; ὁ ἔχων καλὰ ἤθη, de bonnes mœurs. § [ἐπὶ ἀσθενείας] ὁ ἤπιος, ὁ ἠπίας καταστάσεως, bénin, igne, adj. λέγεται κυρίως πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς φύσεως μιᾶς νόσου· ‖ ἠπία (καλοήθης) νόσος, maladie bénigne; ‖ καλοήθης ὄγκος, tumeur bénigne.

καλοηξεύρω, γνωρίζω τι καλῶς, savoir (; connaître) bien.

καλοθελητής, οῦ, ὁ· θηλ. καλοθελήτης καὶ κοινῶς καλοθελήτισσα· ὁ θέλων τὸ καλὸν τινός, qui veut du bien à quelqu'un; ὁ ἔχων καλὴν πρόθεσιν, bien intentionné; ὁ εὐμενής, ὁ εὔνους (πρός τινα), bienveillant, ante. § καλοθελητής, οῦ, ὁ· bénévole (ἐκ τοῦ λατιν. bene, bien καὶ volo, je veux), adj. **ὁ εὔνους, εὐμενής,** bienveillant, ante; ὁ εὐνοϊκῶς διατεθειμένος, favorablement disposé, καὶ ἐν γένει ὁ ὢν φιλόφρων ἢ ὑποτιθέμενος τοιοῦτος. § [εἰρων.] οἱ καλοθεληταὶ τοῦ λαοῦ, les faux amis du peuple, οἱ ἀπατῶντες τὸν λαὸν δημαγωγοί.

καλοθρεμμένος, η, ον· ὁ καλῶς τεθραμμένος, bien nourri, e; **εὐτραφής,** gros et gras; dodu, e; ‖ εἶνε καλοθρεμμένος, il est en chair = εἶνε κρεατωμένος.

καλοιακοῦδα, ἡ· ἡ τουρκ. λεγομένη κάργα, corneille, n. f. μέλαν πτηνόν· ὑπάρχουν πολλὰ τοιαῦτα ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ τῇ Στερεᾷ Ἑλλάδι.

καλοκαγαθία, ας, ἡ· ἡ φύσις, ἡ ἀρετὴ τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ, ἡ καλοσύνη, bonté, n. f. ἡ εὐμένεια, bienveillance, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ χρηστότης, probité, n. f. τιμιότης, honnêteté, n. f. ἀντίθ. τῶν κακία, πονηρία.

καλοκάγαθος, ος, ον· ὁ καλὸς τὰ ἤθη καὶ ἀγαθὸς τὴν ψυχήν, bon, bonne, adj. ὁ εὐμενής, bienveillant, e, adj. ὁ χρηστός, probe, adj. τίμιος, honnête, adj.

καλοκαγάθως, [ἐπίρ.] μετὰ καλοσύνης, avec bonté; μετὰ καλοκαγαθίας, μετ' εὐμενείας, avec bienveillance.

καλοκάθημαι, κάθημαι ἐν ἀνέσει, se mettre à son aise; τοποθετοῦμαί που ἀνέτως, s'établir (s'assevir) commodément (; carrément); ἐγκαθίσταμαι, s'installer; se camper; ‖ ἐκαλοκάθισεν εἰς τὸν καναπέν, il s'est in-

stallé (campé) sur le sopha ; ‖ [καὶ μεταφ.] ἐκαλοκάθισε, φαίνεται, il s'y est oublié, à ce qu'il paraît.

καλοκαθίζω, μέλ. ήσω, τοποθετῶ τι καλῶς, placer bien ; καθιστῶ τινὸς τὴν θέσιν του ἄνετον, θέτω ἐν ἀνέσει, mettre quelqu'un à son aise. § [οὐδ.] βλ. καλοκάθημαι.

καλοκαιράκι, τό· [εὔχρ. ἐν. ἐν τῇ φρ.] τὸ μικρὸ καλοκαιράκι, l'été de Saint-Martin, ὅπερ εἶνε περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ὀκτωβρίου.

καλοκαῖρι, τό· καὶ καλοκαίριον, τὸ θέρος, été, n.m. ἡ καλοκαιρία, ὁ καλὸς καιρός, le beau temps ; ‖ τὸ καλοκαῖρι [ἐπίρ.] ἐν ὥρᾳ θέρους, en été, durant l'été.

καλοκαιρία, ας, ἡ· ἡ εὐημερία καὶ κοινῶς

καλοκαιριά, ᾶς, ἡ· [δημ.] ὁ ὡραῖος καιρός, beau temps ; ἰδίως τὸ θέρος, l'été.

καλοκαιριάζει (ἀπρόσωπ.) ἄρχεται τὸ θέρος (τὸ καλοκαῖρι), l'été commence ; ἀρχίζει καλοκαιρία, il fait déjà beau [temps] ; εὐημερία ἄρχεται, le beau temps commence, l'été se fait déjà sentir.

καλοκαιρι(α)νός, ή, όν· θερινός, d'été ; θερινός, estival ; ‖ καλοκαιρινὰ πανιὰ [ναυτ.] voiles de beau temps.

καλοκαίριον, τό· τὸ θέρος, été, βλ. καλοκαῖρι.

καλοκαμωμένος, η, ον· καλῶς πεποιημένος, bien fait, e ; καλῶς τακτοποιημένος, bien accommodé, ée, (arrangé, etc) ; [ἐπὶ ἀνθρ. ἰδ.] bien fait [de sa personne] ; γλαφυρός, κομψός, bien tourné, ée ; bien léché ; bien pris, e ; élégant, e ; d'une belle tournure.

καλοκαρδίζω, μέλ. ίσω· [δημ.] εὐχαριστῶ εὐαρεστῶ τινά, contenter ; χαροποιῶ, παρέχω εἴς τινα χαράν, causer (donner) de la joie ; κάμνω εὐχαρίστησιν, faire plaisir ; καὶ ἐν γένει μεταβ. εὐφραίνω, χαροποιῶ, réjouir. § καλοκαρδίζομαι αὐτοπ. εὐφραίνομαι, se réjouir.

καλοκάρδισμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ εὐχαρίστησις, contentement, n. m. εὐφροσύνη, ἡ εὔφρανσις, réjouissance, n. f.

καλόκαρδος, ος, ον· εὐδιάθετος, de bonne humeur ; εὔθυμος, gai, e, adj. φιλόγελως, εὔθυμος, jovial, e, adj. εὔθυμος, φαιδρός, enjoué, ée. § ὁ ἔχων καλὴν καρδίαν, qui a bon cœur ; συνεπῶς ὁ καλός, bon, bonne.

καλοκομμένος, η, ον· ὁ καλὰ κομμένος, καλῶς κεκομμένος, bien taillé (coupé).

καλοκυττάζω, μέλ. άξω, κυτάζω (παρατηρῶ) προσεκτικῶς, regarder attentivement ; ἐμβλέπω ἀναιδῶς, dévisager. § καλοβλέπω, παρατηρῶ τι μετὰ καλοῦ βλέμματος, μετ' εὐχαριστήσεως, συνάμα καὶ μετ' ἐπιθυμίας, regarder d'un bon œil ; ἐπιθυμῶ, ὀρέγομαι, ἐποφθαλμιῶ, convoiter ; ὑποβλέπω, λοξοβλέπω, guigner.

καλολογάριαστος, ος, ον· εὐκόλως λογαριαζόμενος, facile à compter ; ‖ ξένο βιὸς καλολογάριαστο [παροιμ.], faire du cuir d'autrui large courroie.

καλολογία, ας, ἡ· πραγματεία περὶ τοῦ καλοῦ, τοῦ ὡραίου, traité du beau ; βλ. αἰσθητική, esthétique.

καλολογικός, ή, όν· esthétique ; βλ. αἰσθητικός.

καλομαγειρεύω, μέλ. εύσω, μαγειρεύω καλῶς, faire bien la cuisine ; [δημ. μεταφ.] συμβιβάζω, τακτοποιῶ καλῶς, accommoder bien.

καλομαθαίνω, προσδίδω εἴς τινα καλὰς ἕξεις, faire contracter de bonnes habitudes ; καθιστῶ τινα ἁβρὸν (δύσκολον), rendre quelqu'un délicat (difficile) ; χαϊδεύω, χαλῶ, διὰ θωπειῶν ἢ περιποιήσεων διαφθείρω τινά, gâter ; γλυκαίνω μὲ καλὰ φαγητά, affriander ; χαϊδεύω, ἐπιμελοῦμαι τινὰ μετὰ στοργῆς, choyer. § [οὐδ.] ἀποκτῶ καλὰς ἕξεις (καθίσταμαι δύσκολος εἰς τὰς ὀρέξεις), contracter de bonnes habitudes (; des goûts difficiles) ; γλυκαίνομαι μὲ καλὰ φαγητά, s'affriander ; καθίσταμαι ἁβρός, se délicater, κοινῶς ντελικάτος.

καλομαντατᾶς, ὁ· [διάλ. Καρπάθου], ὁ φέρων καλὰ μαντάτα, ὁ φέρων καλὰς εἰδήσεις.

καλομάρω (ἰτ. calmare, γαλ. calmer) = καλουμάρω, ἤτοι καταβιβάζω, ὑπαφίνω (τὸ σχοινὶ λ. χ. σιγὰ-σιγὰ πρὸς τὰ κάτω) = βλ. καλουμάρω.

καλομέλανον, τὸ καὶ

καλομέλας, ὁ· calomel, n.m. ὑποχλωριοῦχος ὑδράργυρος, mercure doux ; λαμβάνεται ὡς καθάρσιον.

καλομελετῶ (άω), μέλ. ήσω, προλέγω, προοιωνίζομαι (εὔχομαι) τὸ καλόν, présager (; souhaiter) le bien ; ‖ καλομελέτα κ' ἔρχεται [παροιμ.] le bonheur vient quand'on l'appelle.

καλομεταχειρίζομαι, μεταχειρίζομαι καλῶς, traiter bien ; φέρομαι καλῶς πρός τινα, en user (agir) bien avec quelqu'un. § κάμνω καλὴν χρῆσιν ἀντικειμένου τινός, faire bon usage de quelque chose; χρῶμαι μετὰ φειδοῦς, ménager.

καλομίλητος, ος, ον· [δημ.] εὐπροσήγορος, affable, adj. προσηνής, accort, adj.

καλομιλῶ (άω). μέλ. ήσω, ὁμιλῶ ἠπίως (μετ' εὐπροσηγορίας, πρεπόντως), parler avec douceur (; avec affabilité ; convenablement).

καλομοῖρα, ας, ἡ· θηλ. τοῦ καλομοίρης.

καλομοίρης, ὁ· βλ. καλόμοιρος, καλότυχος.

καλομοιριά, ᾶς, ἡ· εὐμοιρία, ἡ εὐτυχία, bonheur, n.m. ἡ καλὴ τύχη, bonne fortune.

καλόμοιρος, ος, ον· εὔμοιρος, καλότυχος, εὐτυχής, heureux, e, adj. fortuné, ée, adj.

καλομορφόνομαι. [διάλ. Ἠπείρου] προσποιοῦμαι τὸν καλόν.

καλόν, τό· τὸ οὐδέτερον τοῦ καλὸς λαμβανόμενον οὐσιαστικῶς, σημαίνει τὴν ὕπαρξιν αὐτὴν ἢ τὴν πρᾶξιν τοῦ καλοῦ ἀφῃρημένως, τὸ ἀγαθόν, le bien ; ἡ εὐτυχία, le bonheur ; ἡ εὐεργεσία, τὸ εὐργέτημα, le bienfait ; ‖ κάμνω καλόν, faire du bien = εὐποιέω, εὐεργετῶ· ‖ θέλω τὸ καλόν του, je veux son bien ; je lui veux du bien ; ‖ δὲν θέλει τὸ καλόν μου, il m'en veut ; ‖ εἶνε διὰ καλόν σου, καλὸν ἰδικάν

σου, c'est pour ton bien ; || κάμετο διὰ τὸ καλὸν ποῦ σοῦ θέλω, [φρ.] faites cela, vous vous en trouverez bien ; || ἐνθυμεῖται ὅσα καλὰ τοῦ ἔκαμες, il se rappelle de vos bienfaits ; || κάμε καλὸ νὰ τώὕρῃς [φρ. παροιμ.] qui bien fera, bien trouvera ; || κάμε καλὸ σ' τοῦ διαβόλου τὸ χωριὸ [παρ.] graissez les bottes d'un vilain, il dira qu'on les lui brûle ; || κάμε τὸ καλὸ καὶ ῥίξτο στὸ γιαλὸ [παροιμ.] un bienfait n'est jamais perdu ; || κάμε το μὲ τὸ καλό, faites le de bonne grâce ; || καλοῦ κακοῦ = διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον ἢ διὰ καλὸν καὶ διὰ κακόν· καλὸν κακόν· καλοῦ κακοῦ [φρ.] en tout cas ; pour tous les cas ; à tout événement ; à tout hasard ; || καλὸν κακὸν πάρε τὸ ἐπανωφόρι σου, en tout cas prenez votre pardessus ; || τὸ καλὸν εἶνε ὅτι δὲν ὑποπτεύει τίποτε, heureusement il ne se doute de rien ; || εἶνε καλὸν νὰ σιωπᾷ κανείς, il est bon de se taire ; || καλὸν εἶνε νὰ τὸν ἴδῃς, vous ferez bien de le voir ; || ἔχει τοῦτο τὸ καλόν, ὅτι, il a cela de bon, que ; || ἐβγαίνω εἰς καλόν, avoir un bon résultat ; aboutir (finir) bien ; || δὲν τοῦ ἐβγῆκε εἰς καλόν, cela ne lui a pas profité ; || παίρνω ἐπὶ καλοῦ, prendre qc. en bonne part ; || παίρνω [τινὰ] ἀπὸ καλόν, prendre [qu'un] en affection; || πιάνω μὲ τὸ καλόν, prendre par la douceur ; || ὅταν ἀνταμωθῶμεν μὲ τὸ καλόν, lorsque Dieu aidant nous nous reverrons ; || ἀφοῦ δὲν τὸ κάμεις μὲ τὸ καλὸν θὰ σὲ ἀναγκάσω, puisque vous ne le faites pas de bonne grâce je vous y forcerai ; || καλὸν νἄχῃς· ἔτσι νἄχῃς καλόν, que le bon Dieu vous bénisse ; ainsi Dieu vous soit en aide ; || εἰς τὸ καλὸν [καὶ κοινῶς] σ'τὸ καλό, adieu ; au revoir ; bon voyage ; Dieu vous conduise ; || πήγαινε εἰς τὸ καλόν, passez votre chemin ; allez-vous en ; || ἂς ὑπάγῃ σ'τὸ καλὸν [εἰρων.], bon débarras ! || καλὸ σ'τον ! soyez le bien venu = ὡς εὖ παρέστης· || καλός'τον καὶ τί ἔφερε [παροιμ.] bien venu qui apporte ; || διὰ τὸ καλόν, pour le bon augure ; ce sera de bon augure ; || [ἀπολ. ἐπίρ.] καλό[ν] ! c'est bien, c'est bon, cela suffit ; c'est entendu ; || καλό, πήγαινε, c'est bien, allez. § [πληθ.] τὰ καλά, τὰ πλούτη, les biens, les richesses ; || σ'τὸν διάβολον αὐτὸς καὶ τὰ καλά του, au diable lui et ses richesses (et ses biens) § ἔχει ὅλα του τὰ καλὰ [φρ.] il est fort à son aise ; il est dans l'aisance. § [πληθ.] καλὴ κατάστασις, bon état ; || καλὴ διάθεσις, bonne disposition; bon sens ; || ἦτον εἰς τὰ καλά του, il était bien disposé (en bonne humeur) ; || δὲν εἶμαι εἰς τὰ καλά μου, je ne suis pas dans mon assiette ; || δὲν εἶνε εἰς τὰ καλά του, il n'est pas dans son bon sens ; || [καὶ πρὸς λέγοντα παράλογα], δὲν εἶσαι εἰς τὰ καλά σου, vous n'y songez pas.

καλονάρχος, βλ. κανονάρχος.

καλονυκτίζω, μέλ. ίσω· εὔχομαι εἴς τινα καλὴν νύκτα, souhaiter la bonne nuit (le bonsoir).

καλονύκτισμα, ατος, τό· τὸ εὔχεσθαι τὴν καλὴν νύκτα, action de souhaiter la bonne nuit ; le bonsoir.

καλοξετάζω, [δημ.] βλ. καλοεξετάζω.

καλοξεύρω, [δημ.] καλοηξεύρω, γνωρίζω καλῶς, savoir (; connaître) bien.

καλοξημερόνω, μέλ. ώσω, ἐξημερόνομαι καλῶς, ἐξυπνῶ (ἐγείρομαι τοῦ ὕπνου) καλῶς (ὑγιής), se réveiller bien (en bonne santé). § [ἀπροσωπ.] ἐκαλοξημέρωσε, il fait (grand) jour=ὅτε εἶνε πλέον ἡμέρα.

καλόπεκνος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] = ἥμερος, πρᾶος, εὐπειθής.

καλοπέρασις, εως, ἡ· [δημ.] καλοζωΐα, εὐζωΐα, καλὴ ζωὴ (βίος), bonne vie; εὐάρεστος βίος, vie agréable ; εὐμάρεια, aise, n. f. ἐν γένει ὁ ἄνετος τρόπος τοῦ ζῆν, le bien être; ἡ καλὴ περιποίησις, bon traitement ; ἡ καλοφαγία, bonne chère.

καλοπερνῶ, μέλ. άσω [δημ.] καλῶς (ἡδέως, εὐαρέστως) διάγω τὸν βίον (κατατρίβω τὸν χρόνον), passer bien (agréablement, sa vie (son temps) ; καλοζῶ, εὐζωῶ, vivre bien ; διάγω βίον εὐάρεστον, mener une vie agréable ; καλοτρώγω, faire bonne chère ; μὲ καλομεταχειρίζονται, μοὶ παρέχουν περιποιήσεις, être bien traité ; || [μεταφ.] δὲν θὰ καλοπεράσῃς μαζή του, il vous fera mal passer le temps.

καλοπιάνω, μέλ. άσω, [δημ.] διὰ καλοῦ τρόπου ἀπευθύνομαι πρός τινα, πιάνω μὲ τὸ καλό, prendre par la douceur ; κολακεύω, διὰ θωπειῶν ἢ λόγων, flatter, cajoler, câliner ; καὶ θεραπεύω τινὰ διὰ τῶν καλῶν τρόπων, bien traiter.

καλόπιασμα, ατος, τό· [συνήθ. πληθ.] κολακευτικοὶ λόγοι, θωπεῖαι, cajoleries, n. f. θωπεῖαι, χάδια, caresses, n. f. φιλοφροσύναι, περιποιήσεις, prévenances, attentions ; περιποιήσεις, φροντίδες, soins, petits soins.

καλοπίνω, bien boire, ὡς τὸ καλοτρώγω.

καλόπιοτος, ος, ον· [δημ.] εὐάρεστος κατὰ τὴν πόσιν, agréable à boire (ἐπὶ καπνοῦ, à fumer=εὐχάριστος κατὰ τὸ κάπνισμα).

καλοπίχειρα, [διάλ. Ἠπείρου] = **εὐχρήστως.**

καλοπληρόνω, μέλ. ώσω, πληρώνω καλῶς (ἐγκαίρως), payer bien (; à terme) ; εἶμαι καλοπληρωτής, être bon payeur.

καλοπληρωτής, οῦ, ὁ· bon payeur, ὁ τακτικὸς εἰς τὰς πληρωμάς του.

καλοπόδαρος, ος, ον· ὁ διὰ τῆς ἐμφανίσεώς του ἐπιφέρων εὐτυχίαν, qui porte bonheur ; ὅστις εἶνε καλοῦ οἰωνοῦ πρόξενος, qui est de bon augure (de bonne rencontre), εὐοίωνος.

καλοπόδιον, τό· βλ. **καλαπόδιον**.

καλόπους, οδος, ὁ· κοινῶς τὸ **καλαπόδι,** βλ. λέξιν.

καλοπροαίρετος, βλ. καλόγνωμος, καλοθελητής, bénévole ; de bonne humeur (composition) ; coulant.

καλορραμμένος, η, ον· εὐραφής, καλῶς ἐρραμμένος, bien cousu, e.

καλορρίζικα ! [ἐπιφ. εὐχ.] ἐπ' αἰσίοις ! τύχῃ ἀγαθῇ ! sous des heureux hospices ; βλ. καὶ καλορρίζικος.

καλορρίζικος, η, ον· ὡς καλὸς οἰωνὸς χρησιμεύων, qui est de bon augure ; ὁ ἐπ' αἰσίοις γινόμενος, qui se fait sous des heureux auspices ; αἴσιος, εὐτυχής, heureux, euse, adj. ‖ καλορρίζικα ! [ἐπιφ. εὐχῆς], je vous souhaite toute prospérité = σᾶς εὔχομαι πᾶσαν εὐτυχίαν· συγχαίρω ὑμῖν· ‖ σᾶς συγχαίρω, je vous en félicite ; τύχῃ ἀγαθῇ, καλὴ τύχη, bonne chance.

καλός, ή, όν· (συγκρ. καλλίων, ὑπερθετ. κάλλιστος), bon, bonne, adj. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἡ λέξις ἐσήμαινε κυρίως ὡραῖος, **εὔμορφος**, παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις ἐκλαμβάνεται καὶ ἀντὶ τοῦ ἀγαθός, τίμιος, ἐνάρετος, brave, adj. χρηστός, τίμιος, honnête ; καὶ ἐνίοτε εὔμορφος, ὡραῖος, beau, belle; ‖ — ἄνθρωπος, un homme bon ; un homme de bien ; un brave homme ; ‖ παραπολὺ καλός, débonnaire ; ‖ — καιρός, beau temps ; ‖ — χορευτής, beau danseur ; ‖ κατὰ καλὴν τύχην, par bonheur ; εὐτυχῶς, heureusement ; ‖ εἰς καλὴν ὥραν ἦλθες, vous venez à propos ; ‖ ὥρα καλή, adieu, bon voyage ; ‖ ὥρα καλή σου [εἰρων.] allez vous promener ; ‖ ἀφοῦ δὲν θέλει ὥρα του καλή, s'il ne veut pas, je suis son serviteur ; ‖ καλὴν ἐντάμωσιν, au revoir ; ‖ καλὴ ἡλικία, un bel âge; ‖ μία καὶ καλή, une bonne fois ; une fois pour toutes ; ‖ [οὐσ.] ὁ χαλός της, son amant ; son bon ami ; ‖ ξεύρεις ὁ καλός του τί ἔκαμε ; savez vous ce que ce gaillard a fait ? ‖ [κλητ. ὡς ἐπιφ. σχεδὸν ἀμετάφραστον] καλέ ! mon bon ! eh toi ; ‖ καλὲ μητέρα, maman ; ‖ καλὲ σεῖς τί χάμνετε, eh, vous autres, que faites-vous là ? ‖ καλὲ φίλε μου, τί λέγεις, qu'est-ce que vous dites là, mon cher ? ‖ καλὲ αὐτὸς τὰ ἔχασε, mais il a perdu la tête. § [ὡς οὐσ.] ἡ καλὴ (ἐννοεῖται ὄψις, μεριὰ) τοῦ φορέματος (ὑφάσματος, ἀπ' ἐναντίας τῷ ἀνάποδη), τὸ ἔξω μέρος, l'endroit, le bon (beau, droit) côté. § [νομ.] καλὴ πίστις, bonne foi, εἶνε ἡ ἄδολος πεποίθησις ἣν ἔχει τις περί τινος πράγματος ὃ νέμεται, ὅ,τι κέκτηται αὐτὸ νομίμως· καὶ ἐν γένει καλὴ πίστις λέγεται ἡ ἄδολος πεποίθησις τινός, ὅ,τι δίκαια φρονεῖ, λέγει καὶ πράττει. § ἁρμόδιος, ἐπιτήδειος, χρήσιμος πρός τινα σκοπόν, ἱκανός, κατάλληλος διά, propre ; capable ; bon à ; ‖ δὲν εἶνε καλὸς διὰ τίποτε, il n'est propre (bon) à rien ; ‖ [χαρτὶ] καλὸν διὰ καύσιμον, bon à brûler ; ‖ εἶνε καλὸς νὰ ἐκδικηθῇ, il est capable de (il est homme à) se venger ; ‖ εἶνε καλὸς δι' ὅλα, c'est un homme à tout; ‖ ἐγὼ εἶμαι καλὸς δι' αὐτούς, je suis leur homme ; je suis l'homme qu'il leur faut ; βλ. καὶ **καλόν**. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ **καλὸν** = τὸ **ὡραῖον**, [φιλοσ.], le beau, εἶνε τὸ ἀπολύτως ἀρέσκον, ἀρέσκει δὲ ἀπολύτως πιστὸν μίμημα προτύπου φέροντος ἐν ἑαυτῷ τὰς μορφὰς τῆς τελειότητος, τῆς συμφωνίας, τῆς κανονικότητος, τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ ὡς πιστὸν μίμημα προτύπου, συμφώνου πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς μιμήσεως.

κάλος, ὁ· [ξεν.] ὁ τύλος τῶν ποδῶν, cor (aux pieds), durillon, n. m. cal, n. m. § [ἱππολ.] durillon, n. m. bleime, n. m. βλ. **τύλος**. § [ἀρσεν. οὐσ. ναυτ.] κάλος, ου, ὁ· câble, n. m. (πληθ. οἱ κάλοι) ἢ κάμιλος, ου, ἡ· κοινῶς **γούμενα**. ['Αττικῶς ὁ κάλως, γεν. κάλω, αἰτιατ. κάλων· πληθ. οἱ κάλω, τῶν κάλων, εὑρίσκονται ὅμως καὶ εἶνε μᾶλλον εὔχρηστοι τύποι τινὲς κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν, ἤτοι οἱ κάλωες, τοῖς κάλωσι, τοὺς κάλωας], χαραδόσχοινον χρήσιμον εἰς διαφόρους τῶν πλοίων χρείας, ἰδίως ὅμως καλεῖται οὕτως **τόνος** (grelin) **ἐννεάκωλος** (en neuf cordons) περιφερείας ἄνω τῶν 0μ.,360 καὶ μήκους 100-120 ὀργυιῶν, χρησιμοποιούμενος μόνον εἰς τοὺς ναυστάθμους. Τὸ πάχος τῶν **ῥυμάτων** (aussières) καὶ **τόνων** τῆς αὐτῆς δυνάμεως ὡς πρὸς τοὺς κάλωας εἶνε 80 : 100 ἡ δὲ διάτασις τῶν ἐμβόλων τοῦ κάλωος ἐν ἴσῃ τομῇ καὶ βάρει, ὡς πρὸς τὰ **ῥύματα** καὶ τοὺς **τόνους** εἶνε μικρότερα. Κατὰ τὴν σπείρωσιν οἱ κάλωες σπειροῦνται ἐκ δεξιῶν πρὸς ἀριστερά, ὡς καὶ οἱ τόνοι, ἐνῷ πάντα τὰ λοιπὰ σχοινία σπειροῦνται ἐξ ἀριστερῶν πρὸς δεξιά· (βλ. **ῥῦμα**, aussière καὶ **τόνος** grelin)· ‖ **κάλος**, ὁ· câble, n. m. καὶ **κάλως**, (διὰ τὴν κλίσιν βλ. ἀνωτέρω)· καλεῖται οὕτω χονδρὸν σχοινίον χρησιμοποιούμενον εἰς τοὺς δυναμικοὺς τῶν πυροβόλων χειρισμούς, εἴς τινας στρατιωτικὰς γεφύρας καὶ εἰς πλείστας ἄλλας χρήσεις· ‖ — καννάβινος, câble en chanvre ; ‖ — χαλύβδινος, câble en acier (ἐκ χαλυβικῶν μερμίθων, fils d'acier) ; ‖ **κάλος σιδηροῦς**, câble en fil de fer ἢ ἁπλῶς câble en fer, τὸ **συρματόσχοινον** ἤτοι κάλος ἐκ σιδηρᾶς μέρμιθος· ‖ — προσδέσεως, câble d'amarrage ; **προσδετήρ**, ῆρος, ὁ· ἐκ σχοινίου, κτλ. διὰ τὴν στερέωσιν πυροβόλου ἢ ἄλλων ἀντικειμένων· ‖ — σιδηροῦς μετ' ἐντατήρων, câble (en fil de fer) à ridoirs = συρματόσχοινον μετ' ἐντατήρων· ‖ κάλως ἕλξεως, câble de traction ; ‖ κάλως χωνητὸς ἢ πισσωτός, câble goudronné.

καλοστόμαχος, ος, ον· καλὸς διὰ τὸν στόμαχον, bon pour l'estomac ; **ἐλαφρός**, léger, ère ; adj. εὔπεπτος, de bonne digestion ; στομαχικός, stomachique, adj. stomacal, e ; adj. § ὁ ἔχων καλὸν στόμαχον, qui a bon estomac ; [μεταφ.] **ἐπιεικής**, indulgent, e ; adj. ἀνεκτικός, tolérant, e ; adj. συγκαταβατικός, συμβιβαστικός, accommodant, e ; adj. καλός, κοινῶς καλὸ παιδί, bon enfant ; [οἰκ.] bon diable.

καλοστοχάζομαι, βλ. χαλοσυλλογίζομαι.

καλοστρημμένος, η, ον· [δημ.] bien tordu ; bien tors ; καλὰ στρημμένος (κλωστή, σχοινί, κτλ. εὔστροφος ἢ καὶ καλοχλωσμένος.

καλοστροφία, ας, ἡ· **καλωστροφία**, commettage (n. m.) des cordages ; λέγεται ἡ πλοκή, σχοινοπλοκία, σχοινιοστροφία ἢ σχοινοστροφία· ἡ συστροφὴ ἤτοι ἡ κατασκευὴ τῶν σχοινίων· βλ. καὶ **συστρέφω**, σχοινίον, commettre un cordage.

καλοστρόφος, ου, ὁ· **καλωστρόφος**, com-

metteur, n. m. ὁ σχοινοπλόκος ἢ σχοινοστροφεύς, cordier, n. m. ὁ ἐργάτης ὁ στρέφων, συστρέφων, πλέκων, κατασκευάζων σχοινία.

καλοσυλλογίζομαι, συλλογίζομαι (σκέπτομαι) καλῶς, (προσεκτικῶς, ἐπισταμένως), penser (; réfléchir) bien ; penser (regarder) à deux fois ; || ἂν τὸ καλλοσυλλογισθῇ χανείς, tout bien considéré ; à tout prendre ;

καλοσυνειθισμένος, η, ον· μετχ. τοῦ καλοσυνειθίζω.

καλοσυνειθίζω, μέλ. ίσω, βλ. καλομαθαίνω.

καλοσύνευμα, ατος, τό· [δημ.] τὸ νὰ γείνῃ ἐκ νέου καλὸς καιρός, ἐπάνοδος τῆς καλοκαιρίας, retour du beau temps.

καλοσυνεύω, μέλ. εύσω [δημ.] [συνήθ. τριτοπρ. ἐπὶ καιροῦ **εὐδιάζει.** ὅστις ἐπανέρχεται εἰς τὴν καλοκαιρίαν μετὰ κακοκαιρίαν], se mettre (se remettre; tourner) au beau ; καλλιτερεύω, γίνομαι καλλίτερος, s'embellir, s'éclaircir ; βλ. **βελτίωσις καιροῦ.**

καλοσύνη, ης, ἡ· ἡ διάθεσις τοῦ καλοῦ ἀνθρώπου, bonté, n. f. ἤτοι τὸ νὰ ἔχῃ τις καλὰ αἰσθήματα καὶ τρόπους, ἡ χρηστότης, ἀγαθότης, ἀγαθοσύνη, πραότης, τὸ ἐπιεικές, ἡ εὐμένεια. τὸ ὑποχρεωτικόν, κτλ. (τῶν τρόπων), obligeance, n. f. complaisance, n. f. || εἶχε τὴν καλοσύνην νά, il a eu la bonté de ; || ἡ καλοσύνη σας! vous êtes bien bon (bien aimable) ; || λάβετε τὴν καλοσύνην, ayez la bonté. § —, ἡ πρᾶξις τοῦ καλοῦ, τὸ νὰ κάμῃ τις τὸ καλόν, ἡ εὐποιΐα, εὐεργεσία, bienfait, n. m. ἡ ἀγαθοποιΐα, αἱ εὐμένειαι, les bontés ; les faveurs ; αἱ ἐκδουλεύσεις, αἱ χαλαὶ ὑπηρεσίαι, les services ; ἡ χάρις, grâce, n. f. || δὲν λησμονῶ τὰς καλοσύνας του, je n'oublie pas ses bontés (;ses bienfaits) ; || κάμετέ μου τὴν καλοσύνην νά, faites moi la grâce de ; || μοὶ ἔκαμε πολλὰς καλοσύνας, il m'a comblé de bienfaits. § —, ὁ καλὸς καιρός, ἡ καλοκαιρία, beau temps ; || αὔριον θὰ ἦνε καλοσύνη, demain il fera beau.

καλόσφυρα, ἡ· [ναυτ.] mailloche à fourrer, ξυλίνη σφῦρα.

καλοτρώγω, τρώγω καλῶς, manger bien; faire bonne chère, ἤτοι διαιτῶμαι καλῶς, εὐωχοῦμαι.

καλοτυχίζω, μέλ. ίσω· [δημ.] μακαρίζω, εὐδαιμονίζω, θεωρῶ εὐτυχῆ. estimer heureux, féliciter ; ἐπαινῶ, ἐγκωμιάζω τὴν εὐτυχίαν τινός, vanter la félicité de quelqu'un. § καθιστῶ τινὰ εὐτυχῆ, rendre heureux, εὐτυχίζω τινά.

καλοτύχισμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ ἐπαινεῖν, ἐγκωμιάζειν τὴν εὐτυχίαν τινός, action de vanter le bonheur de quelqu'un ; **μακαρισμός.** εὐδαιμονισμός, félicitation, n. f. § ἡ πρᾶξις τοῦ καθιστᾶν τινὰ εὐτυχῆ, action de rendre heureux.

καλότυχος, η, ον· [δημ.] μακάριος, ὄλβιος, εὐδαίμων, εὐτυχής, heureux, euse, adj. || χαλότυχε! [φρ. ἐπιφ.] mon bon; mon ami; pauvre ami.

καλούδια, τά· [δημ.] = τὰ διδόμενα τοῖς παιδίοις δῶρα, οἷον ὀπωρικά, ζαχαρικά.

καλοῦ κακοῦ, [δημ.] ἐπίρ. διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον· βλ. καλός.

καλουμάρω, [δημ. ναυτ.] filer de la chaîne ; βλ. **παρεάω.** § [διὰ τοὺς χαρταετούς, cerf-volants] καλουμάρω, filer (de la ficelle) ; βλ. καὶ **καλομάρω.**

καλοῦμο, τό· [δημ. ναυτ.] touée, n. f. βλ. **ἔχταμα.**

καλοῦμπα, ἡ· [δημ.] ἀγαθίς, τολύπη, pelote de ficelle ; σπάγγος περιεστραμμένος εἰς μικρὸν ξυλάριον.

καλοῦπάρχω, être pour tout de bon, λέγεται πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῆς ὑπάρξεως ἀντικειμένου τινός.

καλοῦπι, τό· [δημ.] (ἴσως ἀπὸ τὸ **καλόπους**), forme, n. f. ἤτοι ὁ **διαμορφωτήρ,** τὸ **διατύπωμα·** βλ. λέξιν· ὁ χυτήρ, ὁ τύπος, moule, n. f. **τύπος·** || χύνω εἰς τὸ καλοῦπι, mouler ; βλ. καὶ **τυπάζω·** || **καλοῦπι**[ν] (καλόπους) [διάλ. Οἰνόης] **καλαπόδι.** § [ναυτ.] manchon, n. m. βλ. **στορεύς.** § βλ. **ἐπιβολεύς,** étampe. § cintre de charpente ; βλ. **ἀψῖδες, ἀψιδότυπος·** § [πληθ.] καλούπια τῶν τοίχων, mur de clôture en pisé ; βλ. **γαιότοιχος.**

καλουπόνω, [δημ. μεταφ.] ἀπατῶ, tromper ; παγιδεύω, συλλαμβάνω, πιάνω, attraper; ἀπατῶ, ἐξαπατῶ, duper ; κοινῶς τὸν χώνω μέσα, mettre dedans.

καλούτσικα, [δημ. ἐπίρ.] ἀρκετὰ καλά, assez bien ; pas mal ; ὁπωσοῦν καλῶς, μετρίως, passablement, adv. ἀρκετὰ καλά, doucement; ἔτσι κ' ἔτσι, comme-ci comme ça. || εἶμαι καλούτσικα (ἀρκετὰ καλά), je me porte doucement.

καλούτσικος, η, ον· [δημ.] χαλόηθος, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον καλὸς (ὡραῖος, εὔμορφος), assez (médiocrement) bon, bonne, (beau, belle) ; ὁπωσοῦν καλός, μέτριος, passable ; || [ἡ ἀδελφή του] εἶνε καλούτσικη, est assez gentille ; elle n'est pas mal.

καλοφαγᾶς, θηλ. γοῦ· [δημ.] ὁ καλοφάγος, ὁ **γαστρονόμος,** ὁ ἀγαπῶν τὴν καλοφαγίαν, qui aime la bonne chère ; ὁ ἀγαπῶν νὰ τρώγῃ καλῶς καὶ ἐκλεκτῶς, κοινῶς **γλειγουδιάρης,** gourmet, n. m. friand, e ; adj.

καλοφαγία, ας, ἡ· [δημ.] ἡ **εὐωχία,** ἡ χαλοπέρασις, la bonne chère ; τὸ νὰ τρώγῃ τις καλῶς ἡ **γαστρονομία.**

καλοφάγος, ος, ον· [δημ.] βλ. **καλοφαγᾶς.**

καλοφαίνομαι, [τριτοπρ.] τὸ νὰ ἦνέ τις εὐάρεστος, εὐχάριστος, être agréable ; τὸ νὰ ἀρέσκῃ, νὰ εὐαρεστῇ, νὰ τέρπῃ, νὰ εὐχαριστῇ, plaire ; νὰ ἀρέσκῃ, νὰ εὐαρεστῇ, agréer.

καλοφορεμένος, η, ον· [δημ.] **καλοενδεδυμένος,** bien habillé, ée ; bien mis, e ; bien vêtu, e.

καλοφτειασμένος, η, ον· [δημ.] ὁ καλοκαμωμένος, bien fait, e, (arrangé ; accommodé ; βλ. **φτειάνω**).

καλοφχαριστῶ, [δημ.] εὐχαριστῶ (πολύ),

contenter (satisfaire) bien. § εὐχαριστῶ πολύ, remercier bien.

καλόφωνος, ος, ον· [δημ.] καλλίφωνος, ὁ ἔχων καλὴν (ὡραίαν, γλυκεῖαν, εὔηχον, ἁρμονικὴν) φωνήν, qui a une bonne (belle, douce, harmonieuse) voix ; ἤτοι ὁ εὔφωνος, γλυκύφωνος, εὔηχος.

καλοχρονιά, ᾶς, ἡ· la bonne année, εὐχὴ ἵνα διέλθῃ τις καλῶς τὸ νέον ἔτος, καὶ ἐν γένει ὁ καλὸς χρόνος, la bonne année.

καλοχρονίζω, μέλ. ίσω· εὔχομαι καλὸν (εὐτυχῆ) χρόνον (τὸ νέον ἔτος), souhaiter une heureuse année ; (le nouvel an).

καλοχώνευτος, ος, ον· [δημ.] εὔπεπτος, εὐχώνευτος, ὁ εὐκόλως χωνευόμενος, facile à digérer ; de facile digestion.

καλόψανος, η, ον· [δημ.] καὶ κάλοψος, ὁ καλόψητος, βλ. **καλόβραστος**, τὰ εὐκόλως βραζόμενα, facile à cuire ; μαλακός, τρυφερός, tendre, adj.

καλοψημένος, η, ον· ἔξοπτος, ὁ καλῶς ὀπτός, ὁ ἐψημένος ὅσον χρειάζεται, cuit à point.

καλοψήνω, μέλ. ήσω· ἔψω, ψήνω καλῶς, ὅσον χρειάζεται, cuire (rôtir) bien (à point).

καλόψητος, η, ον· βλ. καλόψανος.

κάλοψος, η, ον· [δημ.] βλ. καλόψανος.

καλπάζω, μέλ. άσω· [ἱππευτ.] τρέχω εἰς **καλπασμόν**, galoper ; ἄρχομαι **τοῦ καλπασμοῦ**, prendre le galop ; || καλπάζειν, τρέχειν εἰς καλπασμόν, courir au galop ; || καλπάζειν τὸν ἵππον, ébranler un cheval au galop, κυρίως ἐννοεῖται ἡ ἐκ τοῦ βάδην ἢ τροχασμοῦ εἰς καλπασμὸν κανονικὴ μετάβασις τοῦ ἵππου· || καλπάσατε ! marchez au galop, καὶ partez au galop (ἐκ τοῦ partir, ἐκκινέω-ῶ)· || καλπάζειν διὰ τῶν ἐμπροσθίων, galoper du devant.

καλπάκι, τό· καὶ **καλπάκιον**, κάλυμμα κεφαλῆς τῶν Σλαύων καὶ Ταρτάρων ἰδίως ἀπὸ γουναρικὸν ἢ ἀστραχάν· [ξεν.] bonnet fourré, colbac, n. m. ou calpac, n. m.

κάλπασμα, ατος, τό, καὶ

καλπασμός, οῦ, ὁ· τὸ καλπάζειν, galopade, n. f. § **καλπασμός**, galop, n. m. τὸ μετὰ ἁλμάτων βάδισμα παντὸς τετραπόδου, ἰδίως δὲ τοῦ ἵππου· ὁ καλπασμὸς καλεῖται καὶ **τριποδισμός**. Ὁ βηματισμὸς οὗτος τοῦ ἵππου εἶνε ταχύτερος καὶ κοπιωδέστερος. Κατ' αὐτὸν τὸ ζῶον ἐγείρει πρῶτον τὸν ἕνα τῶν προσθίων ποδῶν, εἶτα τὸν σύστοιχον ὀπίσθιον. Διακρίνομεν δὲ δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν καλπασμόν, καθόσον πρῶτοι προτείνονται οἱ δύο δεξιοὶ πόδες ἢ οἱ δύο ἀριστεροί. Ὁ **τρίχρονος** καλπασμὸς (galop à trois temps) εἶνε αἰωρημένον βάδισμα κατὰ τὸ ὁποῖον, ὅταν ὁ ἵππος ἐπαναπίπτῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ ἄκρα του ἐπανατίθενται διαδοχικῶς ἀρχόμενα δι' ἑνὸς ὀπισθίου· εἶτα ἐπανατίθεται τὸ διαγώνιον δίποδον, οὗτινος τὸ ἀρχόμενον τῆς ἐπαναθέσεως δὲν ἀποτελεῖ μέρος, καὶ τέλος ἐπανατίθεται τὸ ἐμπρόσθιον ἄκρον τὸ διαγωνίως ἀντίθετον πρὸς τὸ ἀρξάμενον τῆς ἐπαναθέσεως. Κατὰ τὴν τάξιν τῶν διαδοχικῶν ἐπαναθέσεων (posers) τῶν ἄκρων, παρουσιάζονται τρία **πατήματα** (foulées) διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἑνὸς βήματος καλπασμοῦ. Κατὰ τὸν καλπασμὸν ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ **τρίτου** πατήματος βήματος τινὸς καὶ τοῦ **πρώτου** τοῦ ἑπομένου βήματος, χρονικὸν διάστημα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον μακρὸν καθ' ὃ τὸ σῶμα τοῦ ἵππου ἵπταται ἐντελῶς ἄνωθεν τοῦ ἐδάφους· τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα καλεῖται **προβολὴ** (projection). Διακρίνομεν τριῶν εἰδῶν, galop de manège ou petit galop, τὸν συνήθη **καλπασμὸν** ἢ **μικρὸν καλπασμὸν** ἢ **μικρὸν τάχος**, ἔχοντα ταχύτητα 300 περίπου μέτρων κατὰ λεπτόν· galop de chasse ou grand galop, τὸν **μέγαν καλπασμὸν** ἢ **μέγα τάχος**, μετὰ ταχύτητος 600 περίπου μέτρων κατὰ λεπτόν· καὶ galop de course ou galop de carrière, δρομαίως ἢ τὸν **καλπασμὸν ἱπποδρομίου** ἢ **κατὰ κράτος** καλπασμὸν ἢ ὁλοταχῶς, ἔχοντα ταχύτατα 800-900 μέτρων κατὰ λεπτόν· || **καλπασμὸς** ἢ **καλπασμῷ** (παράγγελμα), au galop ; || **καλπάσατε** marchez au galop ; || ἀκανόνιστος, διεστηκὼς καλπασμός, galop désuni, ἤτοι ἄτακτος, ἀνώμαλος καλπασμός· || πλημμελὴς καλπασμός, faux galop ; || καλπασμὸς τρίχρονος, galop à trois temps.

κάλπη, ης, ἡ· καὶ κάλπις, ιδος, ἡ· urne, n. f. [ἰδ. électorale, ἐκλογική]. Ἀγγεῖον ὅπερ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἔχον σχῆμα φιάλης ἐχρησίμευεν ὅπως ῥίπτωνται ἐν αὐτῷ αἱ ψῆφοι ἐν τῷ ψηφοφορεῖν. Οὕτω δ' ἐπίσης ἐκαλεῖτο καὶ τὸ ἀγγεῖον ἐν ᾧ ἀπετίθετο ἡ τῶν κεκαυμένων πτωμάτων κόνις. Ἐν τῇ ἡμετέρᾳ νομοθεσίᾳ κάλπη καλεῖται τὸ κιβώτιον, ἐν ᾧ γίνεται ἡ διὰ σφαιριδίων μυστικὴ ψηφοφορία κατὰ τὰς βουλευτικὰς καὶ δημοτικὰς ἐκλογάς. Κατασκευάζεται ἐκ μετάλλου, λευκοσιδήρου συνήθως, καὶ διαιρεῖται ἐσωτερικῶς εἰς δύο μέρη, διακρινόμενα ἐξωτερικῶς διὰ διαφόρου χρωματισμοῦ, καὶ τὸ μὲν δεξιὸν μέρος, προσδιωρισμένον διὰ τὸ ναὶ ἔχει χρῶμα λευκόν, τὸ δὲ ἀριστερὸν προσδιωρισμένον διὰ τὸ ὄχι μέλαν. Εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος τῆς κάλπης ὑπάρχει στρογγύλη ὀπὴ ἀνταποκρινομένη εἰς σωλῆνα προσκεκολλημένον ἐπὶ τῆς κατακορύφου ἕδρας τοῦ ὅλου σώματος, δι' οὗ ὁ ἐκλογεὺς εἰσάγει τὴν χεῖρα καὶ ψηφίζει. Τὸ ἔσω μέρος ἐφ' οὗ ῥίπτονται τὰ σφαιρίδια καλύπτεται δι' ἐριούχου ὑφάσματος, ὅπως μὴ ἀκούεται ὁ ἦχος αὐτῶν, καὶ περιέχει δύο σάκκους διαφόρου ἐπίσης χρώματος, οἵτινες δέχονται τὰ σφαιρίδια. Τὸ ὅλον πρὸ τῆς ἐκλογῆς σφραγίζεται προσηκόντως, ἀποσφραγιζόμενον κατὰ τὴν διαλογήν. Πρβλ. Νόμον ΧΜΗ' περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν ἄρθρ. 52. § **κάλπη**, ης, ἡ· καὶ κληρωτίς, ίδος, ἡ· urne pour les scrutins ; δοχεῖον ἐξ οὗ λαμβάνουσι κλήρους οἱ στρατεύσιμοι. § κάλπη (εἰς τὰ φυλακεῖα) τῶν θέσεων, boîte (des corps de garde) ; μικρὸν κιβωτίδιον ἐν ᾧ ῥίπτεται τὸ σῆμα (marron) κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν νυκτερινῆς ἐφοδείας (ronde).

κάλπης, ισσα, ικον· [δημ.] ψευδής, faux, fausse, adj. ἀπατηλός, trompeur, euse, adj.

δόλιος, ἐπίβουλος, perfide, adj. διπρόσωπος, double, adj.

κάλπικος, η, ον· [δημ.] κίβδηλος, παραπεποιημένος [ἰδίως ἐπὶ νομίσμ.], falsifié, ée, adj. ψευδής, ψεύτικος, faux, fausse; κυρίως ὅστις δὲν ἔχει πέρασιν, παράσημος, billon, n. m. || τὸν γνωρίζουν σὰν τὸ κάλπικο ἄσπρο [φρ.], il est connu comme le loup blanc (le loup gris); || [ἐπὶ ἀνθρωπ.] κάλπικος παρᾶς, faux comme un jeton.

κάλπις, ιδος, ἡ· βλ. κάλπη.

καλπονόθευσις, εως, ἡ· παραβίασις (νόθευσις) τῆς ψηφοφορίας, violation (altération) du scrutin; ἀπάτη ἐκλογική, παραβίασις, fraude électorale.

καλπονοθευτής, οῦ, ὁ· ὁ παραβιάζων τὴν ψηφοφορίαν, violateur du scrutin.

καλπονοθεύω, μέλ. εύσω, παραβιάζω (νοθεύω, μεταβάλλω) τὴν ψηφοφορίαν, violer (fausser; altérer) le scrutin.

καλπουζανλά, ᾶς, ἡ [δημ.] παραποίησις νόθευσις, falsification, n.f. [συνηθ. μεταφ.] ψεῦδος, fausseté, n. f. ἀπάτη, duplicité, n. f.

καλπουζάνος, ὁ· [δημ.] πλαστογράφος, faussaire, n. m. κιβδηλοποιός, παραχαράκτης, faux monnayeur, billonneur, n. m. [μεταφ.] homme faux (perfide, double), ἤτοι ἄνθρωπος ψευδής, διπρόσωπος.

κάλτσα, ας, ἡ· [δημ.] [ἀπὸ τοῦ calceus, εἶδος ὑποδήματος τῶν παλαιῶν Ῥωμαίων, τὸ περισφύριον (περὶ τὰ σφυρά), **περιπεζὶς** καὶ κατ' ἐπέκτασιν **περικνημίς**]· ἡ ἀνδρικὴ κάλτσα, chaussette, n. f. ἥτις εἶνε χαμηλὴ (ἡ ὀλίγον ὑψηλοτέρα λέγεται chausse, n. f. κνημίς), ἐνῷ ἡ τῶν γυναικῶν κάλτσα ἢ περικνημίς, ὡς περιβάλλουσα τὴν κνήμην, λέγεται bas, n.m. || **κάλτσαι** μάλλιναι, bas en laine; [μετφ.] εἶνε μία κάλτσα τοῦ διαβόλου [φρ.], c'est un rusé compère; il a le diable au corps.

καλτσοβελόνη, ης, ἡ· [δημ.] βελόνη δι' ἧς πλέκουσι ταῖς κάλτσαις, broche (aiguille) à tricoter (les bas).

καλτσοδέτα, ας, ἡ· [δημ.] καὶ

καλτσοδέτης, ὁ· [δημ.]

καλτσοδέτι, τό· [δημ.] jarretière, n. f. (συνηθέστερον τὸ πρῶτον), ὁ **γονατόδεσμος** καὶ **ἀμφιδεύς**· βλ. καὶ **περικνημίς**.

καλτσόξυλον, ου, τό· [δημ.] ὁ **βελονοστάτης**, porte broche, petit bâton de tricoteuse; affiquet, n. m.

καλύβα, ας, ἡ· [δημ.] καλύβη, ἡ· cabane, n. m. ἀθλία κατοικία ἐκ σανίδων ἢ ἐκ χώματος ἢ ἐκ κλάδων (ὡς αἱ καλύβαι τῶν ποιμένων)· καλύβη καλαμοστεγής, chaumière, n.f. βλ. καὶ **ἀχυροκάλυβο**, hutte, n. f. [μεταφ.] ἄθλιον, μικρὸν οἴκημα, petit logement; παράπηγμα, μπαράκα, échoppe, n. f. § [στρατ.] **καλύβη**, baraque, n. f. τὸ **παράπηγμα** κοινῶς ἡ **μπαράκα**· καλύβιον, μικρὰ καλύβη, petite baraque; προσωρινὸν οἴκημα κατασκευαζόμενον ὑπὸ κορμῶν δένδρων, χόρτων καὶ φυλλωμάτων (**καλύβη**), ἢ καὶ σανίδων καὶ ἑτέρας ξυλείας (**παράπηγμα**), πρὸς ἐνοίκησιν τῶν ἀνδρῶν ἐν τοῖς στρατοπέδοις· || πῆξις καλυβῶν ἢ παραπηγμάτων (ἀναλόγως τοῦ εἴδους), baraquement, n. m. ἐπίσης λέγεται γαλλιστὶ οὕτως ἡ τοποθέτησις στρατοῦ ὑπὸ καλύβας ἢ παραπήγματα· || πηγνύω καλύβας ἢ παραπήγματα, ἢ τοποθετῶ στρατὸν ὑπ' αὐτάς, baraquer. § —, ἡ κληματαριά, treille, n.f. tonnelle, n. f.

καλυβάκι, τό· ὑποκορ. τοῦ καλύβη, μικρὰ καλύβη, petite cabane, καὶ **καλύβιον**, petite baraque; hutte, n. f.

καλύβη, ης, ἡ· βλ. **καλύβα**, cabane; chaumière, n. f.

καλυβήσιος, α, ο· [δημ.] [ἐπὶ σταφυλῶν] de treille.

καλύβι, τό· [δημ.] καὶ

καλύβιον, τό· βλ. **καλυβάκι**.

καλυβίτης, ου, ὁ· ὁ κατοικῶν ἐν καλύβῃ, habitant d'une cabane (d'une chaumière).

καλυβόνω, [διάλ. Οἰνόης] **πεταλόνω**· 2ον ἀπατῶ βλ. **καλιγόνω**.

καλυβόσπιτον, τό· [δημ.] maisonnette en forme de cabane; échoppe, n. f. case, n. f. hutte, n. f. βλ. καλύβα.

καλύβωμα, τό· [διάλ. Οἰνόης] τὸ **πετάλωμα** 2ον) ἀπάτη, δόλος· βλ. **καλίγωμα**.

καλύγια καὶ χαλύκια, [διάλ. Ἠπείρου] παρὰ τὸ κάλυξ-υκος (ἡ θήκη τοῦ ἄνθους), ξύλινα πέδιλα.

καλύκειος, ος, ον· [βοτ.] ὁ τοῦ κάλυκος, calical, ale, aux; calicin, ine; calicinal, ale, aux.

καλυκοειδής, ής, ές· ὁ ἔχων σχῆμα κάλυκος, caliciforme, adj.

καλυκοφόρος, ος, ον· φέρων (ἔχων) κάλυκα, calicé, ée.

καλυκώδης, ης, ες· μετὰ κάλυκος, à calice; καλυκοφόρος, calicé, ée.

κάλυμμα, ατος, τὸ σκέπασμα (ἀντικειμένου τινός), couverture, n. f. καὶ μάλιστα τὸ πένθιμον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, πέπλον, καλύπτρα, voile, n. f. καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι περιβάλλει τι, τὸ περικάλυμμα, enveloppe, n. f. || κάλυμμα κλίνης, couverture de lit; || κάλυμμα τραπέζης, tapis de table; || κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, coiffure, n. f. ὁ σκοῦφος, ἡ σκούφια, ὁ κεκρύφαλος, bonnet, n. m. calotte, n. f. μικρός τις σκοῦφος τῆς κεφαλῆς. § κάλυμμα, coiffe, n. f. ἀντικείμενον δι' οὗ καλύπτεται ἢ περιβάλλεταί τι· || **κάλυμμα** τοῦ πλαισίου (τοῦ πυροβόλου), coiffe de châssis, καὶ couvre-châssis; || **κάλυμμα** τοῦ πυγαίου (τοῦ πυροβόλου), coiffe de culasse; || **κάλυμμα** τοῦ σωλῆνος (τοῦ (πυροβόλου), coiffe de volée, ἢ κάλυμμα (σκέπασμα) (τοῦ σωλῆνος) πυροβόλου, couverture du canon; || **κάλυμμα** τοῦ στόματος (πυροβόλου), couvre-bouche, n. m. || κάλυμμα ἐγκεντρίδων, couvre-éperons, n. m. || κάλυμμα κλείστρου, couvre-fermeture; || κάλυμμα κλεισιοσκοπίου, couvre-hausse; || κάλυμμα τῆς ὀπῆς (τῶν πυροβόλων), couvre-lumière; || **κάλυμμα** κοχλίου, couvre-vis, n. m. || **κάλυμμα** ἐμπυρέως, couvre-platine, n. f. || **κάλυμμα** σκοπευτικοῦ κοχλίου, couvre-vis de

pointage ; || κάλυμμα ἁπλάδων, couvert de plat ; § [ναυτ.] καλύμματα, τά· coiffes, n. f. ou capots ou toiles, λέγονται θῆκαι ἐξ ὀθόνης ἐξ ὧν τινές εἰσι κεχρωματισμέναι δι' ὧν καλύπτουσι τὰς καθόδους πλοίων, τὰ πυροβόλα, τὰς πυξιδοθήκας καὶ λοιπὰ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος σκεύη πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῆς ὑγρασίας. § — τό· arche, n. f. κιβώτιον χρησιμεῦον διὰ τὴν προφύλαξιν τοῦ ἀνοίγματος σίφωνος (ouverture d'une pompe. § —, bâche, n. f. ἢ **στεγαστρίς**, ὕφασμα χονδρόν, ἐνίοτε κατραμωμένον, δι' οὗ καλύπτουσι διάφορα ἀντικείμενα εὑρισκόμενα ἐν ὑπαίθρῳ ὅπως τὰ προφυλάξωσιν ἀπὸ τὰς ἀτμοσφαιρικὰς ἐπηρείας· || — ἀδιάβροχον (χονδρόπανον κοινῶς ὁ μουσαμᾶς], bâche humidifuge; || — σάγματος, bâche pour bât. § —, calotte, n. f. μικρός τις σκοῦφος τῆς κεφαλῆς· || **κάλυμμα**, τό· calotte ; **καλυπτήρ**, ῆρος, ὁ· δι' οὗ καλύπτεταί τι (ἀναλόγως τῷ πράγματι)· καλυπτὴρ μολύβδινος, calotte en plomb ; || σφαιρικὸν κάλυμμα, calotte sphérique ; || — πυροσωλῆνος, calotte de fusée ; || — τοῦ θόλου, calotte de voûte ; τὸ ἄνω μέρος τοῦ σφαιρικοῦ θόλου (voûte sphérique); || [γεωμ.] σφαιρικὸν κάλυμμα, calotte sphérique ; βλ. σφαιρικὸν τμῆμα. § —, ἐπικάλυμμα, capuche, n. f. ἐν εἴδει ἐπικράνου (capuchon). κάλυμμα ἐπικάλυμμα, περικάλυμμα, ἀμφικάλυμμα, chape, n. f. ἀντικείμενον ἐφαρμοζόμενον ἐπὶ ἑτέρου, χρησιμεῦον ἵνα τὸ καλύψῃ ἢ τὸ περιβάλλῃ· βλ. **ἐντύλιγμα**, enchapure, n. f. θήκη, βλ. étui, n. m. § — καπνοδόχης (τριγωνικὸν ἤτοι ἐν εἴδει μίτρας), mitre, n. f. || διπλοῦν καπνοδόχης κάλυμμα, mitre double. § [ναυτ.] —, prélart ou prélat, n. m. κοινῶς **μουσαμᾶς**· τεμάχιον ὀθόνης καθισταμένης ἀδιαβρόχου δι' ἐπανειλημμένου χρωματισμοῦ, χρησιμευούσης πρὸς κάλυψιν αἰωροθεσίου, καθόδου, ἐμπορευμάτων, κτλ. ἐν καιρῷ βροχῆς ἢ τρικυμίας· βλ. καὶ **ἐπίχριστος**. § —, ἐπικάλυμμα ἀντικειμένου τινός, recouvrement, n. m. βλ. **μαρσύπιον**. § [στρατ. τακτ.] κάλυμμα, προκάλυμμα, couvert, n. m. σκέπαστρον ἀπὸ τὰς ὄψεις καὶ τὰς βολὰς τοῦ ἀντιπάλου· || — τοῦ ἐδάφους, couvert du terrain, ἤτοι φράκτης (haie), φυτεία (culture) καὶ πᾶσα διακύμανσις τοῦ ἐδάφους.

κάλυξ, υκος, ὁ (καλύπτω), κάλυμμα ἐν ᾧ τι εἶνε κεκλεισμένον, περιτύλιγμα, calice, n. m. οἱ τῶν θάμνων καὶ δένδρων κόμβοι ἢ ὀφθαλμοὶ ἐν οἷς τὸ ἄνθος, bouton (n. m.) de fleur ; τὸ μπουμποῦκι ἐπὶ τῶν ῥόδων, bouton de rose ; κυρίως δὲ ἐν τῇ βοτανικῇ καλεῖται κάλυξ, calice, n. m. τὸ ἐξωτερικὸν παντὸς τελείου ἄνθους περίβλημα, ὅπερ ἀποτελεῖται ἐκ μικροτάτων τινῶν πρασίνων φύλλων, τὰ ὁποῖα καλοῦνται **σέπαλα**. § — φυσιγγίου, douille [d'une cartouche] καὶ κάλυξ βλήματος, douille [d'un projectile], λέγεται ἡ μεταλλικὴ θήκη (étui métallique) ἡ περικλείουσα τὴν πυρίτιδα· βλ. **θήκη φυσιγγίου** καὶ **φυσίγγη μεταλλική**. §— (πυραύλου), calice [de fusée], ἡ θήκη, étui, douille, ἐν ᾗ περικλείεται τὸ μίγμα.

καλυπτήρ, ῆρος, ὁ· ὁ καλύπτων, τὸ κάλυμμα, τὸ σκέπασμα, πᾶν ὅ,τι χρειάζεται ἵνα καλύψῃ τι, couverture, n. f. τὸ πωμαστήριον, τὸ ἐπίβλημα, τὸ πῶμα, couvercle, n.m. καλυπτὴρ κεραμίς, tuile, n.f. ou faitière, n.f. pour couvrir les maisons ; || — λίθος, couverceau, n. m. ἤτοι αἱ πλάκες δι' ὧν καλύπτονται οἱ ὀχετοί· || — πιστολίου, calotte de pistolet = **κάλυπτρον**, pommette, n. f. || — περιστρόφου, calotte de revolver ; βλ. **περίστροφον**· || — τῆς λαβῆς, calotte de la poignée ; βλ. **ἐπικάλυμμα**· || — (τὸ ἐπικαλύπτον, ἐπικαλυπτήριον), chapiteau, n. m. π. χ. καλυπτὴρ πυραύλου, chapiteau de fusée ; || —, ῆρος, ὁ· couvre-objet, lamelle, n. f. (μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα).

καλυπτήριον, ου, τό· σκέπασμα, ἐπίβλημα, πῶμα, βλ. **καλυπτήρ**. § coiffe, n. f. κάλυμμα, ἐπικάλυμμα, ἀντικείμενον δι' οὗ καλύπτεται ἢ περιβάλλεταί τι· || coiffe, n. f. σιδήρωμά τι καὶ μέρος τι τῆς σαγῆς τῶν ἵππων· || — σελμίδος, coiffe de sellette ; || — μεταπλημνίου, coiffe de corps d'essieu. § [ὀχυρ.]— (ὄρυγμα ἐκ γαιῶν), abri, n. m. βλ. **σκέπαστρον**· || — πυροβόλου ἢ προπέτασμα πυροβόλου, abri d'une pièce ; προπέτασμα ὄπισθεν τοῦ ὁποίου τίθεται τὸ πυροβόλον· βλ. καὶ **προπέτασμα**, épaulement, n. m.

καλύπτρα, ας, ἡ· κάλυμμα, σκέπασμα, ἰδίως γυναικεῖον τῆς κεφαλῆς κάλυμμα, τὸ πέπλον, voile, n. m. τεμάχιον λεπτοῦ ὑφάσματος, ἀποτελοῦν μέρος τοῦ γυναικείου κόσμου, καλύπτον τὸ πρόσωπον καὶ μετ' αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ὅλην ἢ καὶ μέχρι τῶν ὤμων κατερχόμενον. Ἐν τῇ ἀνατολῇ ἡ χρῆσις τῆς καλύπτρας ἐπεκράτη ἀνέκαθεν καὶ σήμερον δὲ αἱ μωαμεθαναὶ γυναῖκες δὲν δύνανται νὰ ἐξέλθωσι τῆς οἰκίας ἢ καὶ ἐντὸς αὐτῆς εἰς ξένον νὰ παρουσιασθῶσιν ἄνευ καλύπτρας, μόνον κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀφινούσης σχισμὴν ἀκάλυπτον (τὸ γιασμάκι)· || πυκνὴ καλύπτρα, voile épais ; || — τοῦ προσώπου τῆς γυναικός, voilette, n. f. βλ. **βέλον**. § —, couvre-chef, n. m. περικεφαλίς, κεφαλίς, πᾶν εἶδος τῆς κεφαλῆς κάλυμμα. § **καλύπτρα**, ας, ἡ· camail, n. m. οὕτως εἰδικῶς ὀνομάζεται τὸ κάλυμμα τοῦ τραχήλου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, δι' οὗ καλύπτουσι τοὺς ἵππους πολυτελείας κατὰ τοὺς ὑγιεινοὺς περιπάτους ἢ κατὰ τὰς ἱπποδρομίας μετὰ τὸν ἀγῶνα· || **καλύπτρα ἁλυσιδωτοῦ θώρακος**, camail, n. m. ἤτοι τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ **ἁλυσιδωτοῦ θώρακος** (cotte de mailles) ὅπερ ἔπιπτεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐν εἴδει ἐπικράνου (capuchon) καλούμενον γαλλιστὶ cap de maille, **κεφαλὴ τοῦ ἁλυσιδωτοῦ θώρακος**, ἐξ οὗ κατὰ συγκοπὴν camail.

καλυπτρόμετρον, τό· calibre pour mesurer l'épaisseur des lamelles ; μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα.

κάλυπτρον, ου, τό· ὁ καλυπτήρ, τὸ κάλυμμα, couverture, n. f. chape, n. f. || — σκάφης, couvre bassinet ; κάλυμμα ἐκ δέρματος πρὸς προφύλαξιν τῆς σκάφης (παλ. ὅπλον)·

|| — πυρεκβολείου, couvre batterie ; || — (τῆς λαβῆς τοῦ πιστολίου), pommette ou calotte ; βλ. καὶ **καλυπτήρ**.

καλύπτω, μέλ. ύψω· σκεπάζω, couvrir ; περιβάλλω, envelopper ; καλύπτω ἐκ νέου, ἐπικαλύπτω, recouvrir; κρύπτω, cacher; ὑποκρύπτω, σκεπάζω μὲ καλύπτραν, καλύπτω διὰ πέπλου, voiler ; καὶ μεταφ. ἀμαυρόω, σκοτίζω, obscurcir ; καλύπτω, ἐπικαλύπτω, περιβάλλω, coiffer ; βλ. κάλυμμα· ἀποκρύπτω, masquer ἢ masquer aux vues ; προκαλύπτω, κρύπτω ἀπὸ τὰ βλέμματα· βλ. καὶ **προκαλύπτω**· || ἡ γῆ ἥτις τὸν καλύπτει, la terre, qui le couvre ; || νέφος ἐκάλυπτε τὴν σελήνην, un nuage voilait la lune ; || ἵνα καλύψῃ τοὺς κακοὺς σκοπούς του, pour masquer ses mauvais desseins ; || διὰ νὰ καλύψῃ τὴν αἰσχύνην του, pour dissimuler sa honte. § καλύπτειν διὰ προπετάσματος, épauler = couvrir par épaulement. § [ναυτ.] καλύπτω, couvrir ; || **βράχος τις καλύπτεται**, un rocher se couvre ; λέγεται οὕτως ἐν τῇ θαλάσσῃ ὅταν ὑπερέχων τῆς ἐπιφανείας κατὰ τὴν ἄμπωτιν, ἐξαφανίζεται κατὰ τὴν πλημμυρίδα· || **καλύπτω πλοῖόν τι ἐκ τοῦ πυρός**, couvrir un bâtiment au feu ; ἤτοι παρεντίθεμαι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐχθρικοῦ πλοίου· || [ναυτ.] καλύπτομαι ὑπὸ ἱστίων, couvrir de voiles ; ἐκπεταννύω ὅσον τὸ δυνατὸν πλειότερα ἱστία. § [ἐμπορ.] **καλύπτω** (τινὰ διὰ προκαταβολάς, ἀποδοχὰς συναλλαγματικῶν, ἤτοι στέλλειν πρόβλεψιν πρὸς πληρωμὴν συναλλαγματικῆς), couvrir ; καὶ καλύπτομαι, se rembourser ; se couvrir. § [μέσ.] καλύπτομαι, κρύπτομαι, σκεπάζω ἐμαυτόν, se couvrir ; se voiler ; || κεκαλυμμένος, η, ον· couvert, e ; || καλύπτομαι ὄπισθεν καλύμματος; se défiler = κρύπτομαι se cacher.

κάλυψις, εως, ἡ· ἡ σκέπασις, τὸ κρύψιμον, action de couvrir (de voiler).

κάλφας, ὁ· [δημ.] τεχνίτης, ἐργάτης, ouvrier, n. m. ou compagnon, n. m. ἰδίως ἐπὶ ὑποδηματοποιῶν καὶ ῥαπτῶν.

κάλχη, ης, ἡ· ὁ κοχλίας τῆς πορφύρας, coquillage dont on tire la pourpre, ὅστις κοινῶς λέγεται πορφύρα, pourpre, n. f. ἐπίσης καὶ ὁ χυμὸς αὐτοῦ τοῦ ζώου, ἐξ οὗ καὶ τὸ χρῶμα ἡ **πορφύρα**, pourpre, n. f. § κάλχη λέγεται ἐπίσης, ὁ κοχλίας, ἡ ἕλιξ τοῦ Ἰωνικοῦ κιονοκράνου, volute (n. f.) dans les colonnes d'ordre ionique. § [ἀρχ.] κάλχη, rosace, n.f. εἶδος ἄνθους παριστῶντος ῥόδον χρησιμοποιουμένου ὡς κοσμήματος ὑπό τε τῶν κοσμηματογράφων καθὼς καὶ τῶν γλυπτῶν. Κάλχαι τοποθετοῦνται ἐπὶ τοῦ Δωρικοῦ ὑποτραχηλίου (βλ. κιονόκρανον Δωρικόν), ἐπὶ τῶν **φατνωμάτων ὀροφῆς** (caissons d'un plafond), ὑπὸ τὴν τῆς δακρυρρόης τοῦ Κορινθιακοῦ θριγκοῦ (soffite du larmier de l'entablement corinthien), μεταξὺ τῶν **γεισιπόδων** (modillons), καὶ πανταχοῦ ἔνθα ἡ φιλοκαλία τοῦ καλλιτέχνου δύναται νὰ τοποθετήσῃ αὐτάς· || μικρὰ κάλχη, rose (f.) ou rosette (f.) (κοινῶς **ῥοζέτα**) ἐζωγραφισμένη ἢ ἐγλυμμένη.

καλχίτης, ου, ὁ· (χρῶμα ὅμοιον κάλχῃ, πορφυροῦν), pourpre, n. f. [χημ.] colcotar, n. m. χρῶμα ἐρυθρὸν ἀπολαμβανόμενον διὰ τῆς πυρώσεως τοῦ θειϊκοῦ σιδήρου (sulfate de fer), ἤτοι τοῦ πρασίνου βιτριολίου (couperose verte).

καλῶ, (έω), μέλ. έσω, πρὸς ἐμὲ καλῶ, προσκαλῶ, φωνάζω ἐξ ὀνόματος τινά, appeler ; (διπλασιάζει τὸ σύμφωνον l πρὸ e ἀφώνου: j'appelle ; j'appellerai ; nous appellerions ; τηρεῖ δὲ ἕνα l καθ' ὅλους τοὺς ἄλλους σχηματισμούς: nous appelons ; ils appelèrent) λέγω τὸ ὄνομα ἀτόμου ἢ πράγματος· προσδιορίζω τὰ ἄτομα ἢ πράγματα δι' ἰδιαιτέρων ὀνομασιῶν, χρῶμαι τῆς φωνῆς ἢ σημείου ἵνα προκαλέσω τὴν προσοχήν τινός· π.χ. appeler de la main, du geste ; ὅθεν ὀνομάζω, nommer ; προσκαλῶ, inviter ; προσκαλῶ, συγκαλῶ, ἰδίως εἰς δεῖπνον, εἰς συμπόσιον, τὸ κοινῶς ἁπλοῦν καλῶ, inviter, convier ; [νομ.] καλῶ εἰς τὸ δικαστήριον τινά, citer ; assigner ; [ναυτ.] καλῶ, héler, προσκαλῶ τινα ἢ πλοῖον διὰ ζώσης φωνῆς ἢ διὰ ναυτικοῦ κέρατος· || καλῶ ἰατρόν, appeler (faire venir) un médecin ; || καλῶ εἰς βοήθειαν, appeler au secours (à l'aide) ; || καλῶ εἰς τὰ ὅπλα, donner l'alerte ; βλ. **κλῆσις τῆς φρουρᾶς**· || καλῶ εἰς γεῦμα, inviter (prier) à dîner ; || καλῶ εἰς ἑορτήν, convier à une fête ; || καλῶ εἰς συνεδρίασιν (συγκαλῶ), convoquer : || καλῶ μάρτυρας, assigner (citer) des témoins ; || καλῶ εἰς συμβιβασμόν, citer en conciliation ; || τὸν ἐκάλεσεν ἰδιαιτέρως (κατὰ μέρος), il le prit à l'écart ; || ὁ ὡραῖος καιρὸς καλεῖ εἰς περίπατον le beau temps invite (engage) à la promenade ; || [παθ. μετ. οὐσ.] κεκλημένος = ὁ καλεσμένος, invité, ée, adj. hôte ; || ἦτο καὶ αὐτὸς καλεσμένος εἰς τὴν πανήγυριν, il était aussi de la fête ; § [παθ.] καλοῦμαι, être appelé, s'appeler ; ὀνομάζομαι, se nommer ; || πῶς καλεῖσθε ; comment vous appelez vous ? quel est votre nom ? || ἡ κυρίως καλουμένη κωμῳδία, la comédie proprement dite ; || [εἰρων.] οἱ καλούμενοι φιλελεύθεροι, les soi-disant (les prétendus) libéraux ; || ὁ καλούμενος μέγας surnommé (dit) le grand ; || οἱ καλούμενοι φιλόσοφοι, ceux qu'on appelle philosophes.

καλώδεσμος, ου, ὁ· noeud d'étalingure de câble, n. m. χρησιμεύων πρὸς ἀγκυροδέτησιν κάλω· βλ. καὶ **σχοινόκομβος**.

καλώδιον, ου, τό· petit câble, ὑποκοριστικὸν τοῦ κάλος, σχοινίον συρμάτινον διὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν διευθυντῶν ναυκλάστρων (torpille dirigeable) ; || — μεταλλικόν, corde métallique, ἤτοι σχοινίον συρμάτινον· || —, sabaye, n. m. ὀνομασία σχοινίου λεπτοτέρου τοῦ κάλω πρὸς πρόσδεσιν λέμβου εἰς τὴν ξηράν. § **καλώδιον** (ἢ ἠλεκτρικὸν καλώδιον, câble, n. m. (ou câble électrique); ὀνομασία διδομένη γενικῶς εἰς **ἀγωγὸν** (conducteur) μεμονωμένον δι' ἀπομονωτικῆς οὐσίας. Ὅταν τὸ καλώδιον πλὴν τῆς ἀπομονωτικῆς οὐσίας φέρῃ καὶ προφυλακτικὸν περίβλημα ἐκ χαλυβδίνων ἢ σιδηρῶν συρμάτων, ὅπερ καλεῖται ὁπλισμὸς

(armature), χαλεῖται τότε **ὡπλισμένον καλώδιον** (câble armé). Γενικῶς ὅμως ἡ λέξις καλώδιον δηλοῖ ἀμφότερα τὰ εἴδη, ἀναλόγως δὲ τοῦ προορισμοῦ αὐτῶν σύγκεινται ἐξ ἑνὸς ἢ πλειοτέρων ἀγωγῶν μεμονωμένων. Καλώδιόν τι ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀγωγῶν οὓς περιλαμβάνει χαλεῖται: **μονόκλωνον καλώδιον**, câble conducteur; || **δίκλωνον καλώδιον**, câble à deux conducteurs ; || **τρίκλωνον καλώδιον**, câble à trois conducteurs ; || **ἑπτάκλωνον καλώδιον**, câble à sept conducteurs, καὶ οὕτω καθεξῆς. Τὰ καλώδια διαιροῦνται εἰς 2 κατηγορίας : 1ον) **ὑπόγεια καλώδια**, câbles souterrains, καὶ 2ον) **ὑποβρύχια καλώδια**, câbles sous-marins. **Ὑπόγεια καλώδια.** Ταῦτα διαιροῦνται εἰς τρεῖς τάξεις : α΄) καλώδια χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν τηλεγραφικὴν συγκοινωνίαν· β΄) καλώδια χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν τηλεφωνικὴν συγκοινωνίαν, ἅτινα διαφέρουσι τῶν προηγουμένων κατὰ τὴν τομήν, ἥτις εἶνε μικροτέρα καὶ κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς ἀπομονώσεως, ὅστις εἶνε μικρότερος, καὶ γ΄) καλώδια χρησιμοποιούμενα διὰ τὸν ἠλεκτρικὸν φωτισμόν. Τὰ χρησιμοποιούμενα ἐν Γαλλίᾳ διὰ τὴν τηλεγραφικὴν καὶ τηλεφωνικὴν συγκοινωνίαν ὑπόγεια καλώδια εἶνε ἑπτάκλωνα, ἕκαστος δὲ κλῶνος τοῦ καλωδίου σύγκειται ἐξ ἑπτὰ λεπτῶν χαλκίνων συρμάτων ἀποτελούντων **ἔμβολον** (toron), ἀπομονοῦται δὲ διὰ δύο στρωμάτων γουταπέρκας (guttapercha) παρεντιθεμένης μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς ἀπομονωτικῆς οὐσίας τσάττερτον (chatterton) καὶ περιβάλλεται διὰ ταινίας κεδρωτῆς. Οἱ ἑπτὰ κλῶνοι οἱ ἀποτελοῦντες τὸ καλώδιον περιβάλλονται 1ον) ὑπὸ ταινίας ἐκ βάμβακος, 2ον) ἐκ στρώματος φορμίου (phormium) καὶ 3ον) ὑπὸ ταινίας βαμβακερῆς κεδρωτῆς. **Ὑποβρύχια καλώδια.** Τὰ ὑποβρύχια καλώδια εἶνε τῆς αὐτῆς ὡς τὰ ὑπόγεια κατασκευῆς, ἔχουσιν ὅμως στρῶμα ἐξ ἀπομονωτικῆς οὐσίας παχύτερον καὶ εἶνε ὡπλισμένα. Καλώδια τινὰ ὡς ἐκ τοῦ εἰδικοῦ αὐτῶν προορισμοῦ ἔχουσιν ἴδιον ὄνομα, τοιαῦτα δὲ εἶνε : **στρατιωτικὸν καλώδιον**, câble militaire; μονόκλωνον καλώδιον συγκείμενον ἐξ ἑπτὰ λεπτῶν χαλκίνων συρμάτων ἀποτελούντων **ἔμβολον** (toron) ἀπομονοῦται δὲ διὰ δύο στρωμάτων γουταπέρκας καὶ περιβάλλεται διὰ ταινίας φερούσης στρῶμα ἐξ ἐλαστικοῦ κόμμεως (ruban caoutchouté) καὶ κανναβίνου πλέγματος (tresse de chanvre). Τὸ καλώδιον τοῦτο χρησιμεύει δι' ὑπονόμους καὶ διὰ διαφόρους ἄλλας ἐν τῇ ξηρᾷ ἐργασίας· || **καλώδιον ἀναφλέξεως**, câble d'amorce, μονόκλωνον δίκλωνον, κτλ. Καλώδιον περιβεβλημένον ἐκτὸς τῆς ἀπομονωτικῆς ἐπιστρώσεως καὶ διὰ κανναβίνου πλέγματος· χρησιμοποιεῖται δι' ἀναφλέξεις καὶ ἔχει κεχρωματισμένους τοὺς ἀγωγοὺς δι' ἰδίου χρώματος ἕκαστον (λευκόν, ἐρυθρόν, μέλανα, κτλ, || **καλώδιον φωτοηλεκτρικῆς συσκευῆς**, câble pour appareil photoélectrique ; δίκλωνον καλώδιον οὗτινος ἕκαστος ἀγωγὸς σύγκειται ἐκ μεγάλου ἀριθμοῦ λεπτῶν χαλκίνων συρμάτων μετὰ τριπλῆς ἀπομονωτικῆς ἐπιστρώσεως καὶ ταινίας φερούσης ἀπομονωτικὴν οὐσίαν τσάττερτον (ruban chattertonné). Τὸ καλώδιον τοῦτο εἶνε ἐπενδεδυμένον διὰ λινοῦ πλέγματος (tresse en fil de lin) καὶ χρησιμεύει διὰ τὸν σύνδεσμον τῶν ἠλεκτρικῶν προβολέων μετὰ τῶν ἠλεκτρομηχανῶν· § [ναυτ. πληθ.] καλώδια, τά, manœuvres, κοινῶς **σερβίτσια**, χαλοῦνται τὰ σχοινία τὰ χρησιμεύοντα χυρίως διὰ τὸν χειρισμὸν τῶν ἱστίων.

καλωδιοσφιγκτήρ, ῆρος, ὁ· serre-câble, n. m. χαλεῖται τὸ πρὸς στερέωσιν καλωδίου περικόχλιον.

κάλως, ω, ὁ· βλ. κάλος, câble, n.m. || — ἐκφεύγων, câble courant (qui court) ; βλ. ἐκφεύγω, courir.

καλῶς [ἐπίρ.] (συγκρ. κάλλιον, ὑπερθ. κάλλιστα), bien, κατὰ καλὸν τρόπον, d'une bonne manière ; || ἔχω καλῶς, se porter bien ; aller bien ; || — ἔχει, c'est bien ; c'est bon ; || — ἦλθες, καλῶς ὥρισες = ὡς εὖ παρέστης, soyez le bien venu ; || — νὰ σ' εὕρω (προπίνω σοι), à votre santé = εἰς ὑγείαν σας (κοινὴ πρόποσις)· || τὸ καλῶς ἔχειν, ἡ ὀρθότης λογαριασμοῦ τινος, le trouvé juste, le bientrouvé, l'exactitude d'un compte ; ἡ ἀκρίβεια τοῦ λογαριασμοῦ· || θὰ δηλώσω ὑμῖν τὸ καλῶς ἔχειν, je vous en accuserai le bientrouvé ; || [ἐμπορ.] [γράψατέ μοι] τὸ ἔχειν καλῶς λογαριασμοῦ, le bien [être] trouvé ; || εἴπατέ μοι τὸ καλῶς ἔχειν (τοῦ λογαριασμοῦ), accusez moi le bien trouvé.

καλωσπειρίς, ίδος, ἡ· [ναυτ.] baille à drisse ; κυκλικὸς ξύλινος κλωβὸς ἐν ᾧ σπειροῦνται (τοποθετοῦνται) ὑπέραι (drisses) ἢ ἀγόμενα (manœuvres).

καλωστροφία, ας, ἡ· βλ. καλοστροφία.

καλωστρόφος, ου, ὁ· βλ. καλοστρόφος.

καλωσυνεύει, [διάλ. Οἰνόης] ξαστεριάζει, γίνεται καλὸς καιρός, εὐδιᾷ· 2) ἐπὶ ἀσθενῶν, βελτιοῦται ἡ κατάστασις· βλ. καλοσυνεύω.

καλωσύνη, ης, ἡ· εἶνε ὀρθότερον ἀπὸ τὸ καλοσύνη, κτλ.

κάμα, ας, ἡ· [δημ.] μέγα ἐγχειρίδιον δίκοπον (ἀμφίστομον), grand poignard ; couteau, n. m.

καμακεύω, μέλ. εύσω· βλ. καμακίζω.

καμάκι, τό· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ κάμαξ.

καμακίζω, μέλ. ίσω (καὶ καμακεύω), harponner ; ἰχθυοβολέω-ῶ· ἁλιεύω διὰ κάμακος· κτυπῶ μὲ τὸ καμάκι· πιάνω ἰχθῦς. § foëner, ἁλιεύω διὰ κάμακος (foëne) ; βλ. κάμαξ.

καμάκιον, ου, τό· μικρὰ κάμαξ.

καμάκισμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ καμακίζειν, κτυπᾶν διὰ τοῦ κάμακος, action de harponner, harponnement, n. m.

καμακόνω καὶ καμακώνω, μέλ. ώσω· βλ. καμακίζω.

κάμαξ, ακος, ἡ καὶ ὁ· perche, n. f. λέγεται πᾶν τεμάχιον ξύλου μακρόν, τὸ παλούκι καὶ ἐν γένει ὁ κοντός, τὸ κοντάριον, piquet, n. m. ὁ χάραξ, échalas, n. m. || κάμαξ, ακος,

ἢ καὶ ὁ· perche, n. f. χάραξ, ακος, ὁ· ξύλον μονόξοον (brin de bois) μετρίου πάχους καὶ μήκους 3 μέχρι 4 μέτρων, χρήσιμον διὰ τὴν χάραξιν (piquetage), προκέντησιν κατατομῶν (profilement), κτλ. κάμαξ κινητός, perche mobile; κάμαξ ἐστυρακωμένος, perche ensabotée; κάμαξ ξύλινος, perche en bois. § κάμαξ, ἡ· ὑποκορ. καμάκιον, κοινῶς καμάκι, foène, n. f. μεγάλη σιδηρᾶ περόνη διαφόρων εἰδῶν φερομένη ἐπὶ ἐπιμήκους κοντοῦ χρησιμεύουσα πρὸς ἁλιείαν, δι' ἐμπήξεως τῆς περόνης ἐπὶ τῶν ἰχθύων· || —, ἡ· foëne, n. f. κοινῶς καμάκι, λέγεται ἐπίσης εἶδος κουτάλας ἐστερεωμένης εἰς τὸ ἄκρον κοντοῦ, χρησιμεύουσα πρὸς ἁλιείαν μύων καὶ μακακίων. § —, harpon, n. m. λέγεται σιδηροῦν τι βέλος ἢ κέντρον, ὅπερ εἶνε προσδεδεμένον εἰς σχοινίον καὶ βάλλεται ὑπὸ εἰδικοῦ ἀνδρὸς κατὰ τῶν ἰχθύων ἐμπηγόμενον ἐντὸς τοῦ σώματός των· ἐξ οὗ καὶ ἰχθύ(ο)κεντρον.

καμακιστής, οῦ, ὁ· harponneur, n. m. ὁ ἰχθυοβολεύς, ὁ βάλλων καὶ συλλαμβάνων τοὺς ἰχθῦς διὰ τοῦ ἰχθυοκέντρου· ὁ κτυπῶν τοὺς ἰχθῦς μὲ τὸ καμάκι· || ἐπὶ τῶν πλοίων ὑπάρχει συνήθως εἰδικὸς καμακιστὴς ἢ ἰχθυοβολεύς, n. m.

καμάρα, ας, ἡ· [ἀρχιτ.] arcade, n. f. βλ. καὶ ἁψίς, arche, n. f. καλεῖται οὕτως ἡ ἕνωσις δύο ἀντικειμένων τοίχων, διὰ τοξοειδοῦς τοιχοποιΐας, πρὸς κάλυψιν μακροῦ χώρου, ἢ πρὸς σχηματισμὸν δαπέδου ἄνωθεν, καθὼς εἶνε εἰς τὰς γεφύρας, εἰς τὰς ὑπογείους διόδους, κτλ. γενικῶς δὲ καλεῖται καμάρα πᾶν ὅ,τι ἔχει θολωτὸν ἤτοι καμαρωτὸν σκέπασμα· βλ. καὶ ἁψίς, arc; || **καμαροειδής**, ής, ές καὶ **καμαρωτός**, ή, όν, en arcade; || γωνιώδης ἢ **ψαλιδωτὴ καμάρα**, arcade en ogive; || **καμάρα ἡμικυκλική**, arcade en plein cintre. Διὰ τοὺς ἐπιλοίπους σχηματισμοὺς τῆς καμάρας βλέπε τοὺς σχηματισμοὺς τῆς ἁψῖδος (arc); || **λιθίνη καμάρα**, arcade de (en) pierres. Ἡ **καμάρα** σύγκειται ἀπὸ 1^ον^) Τὴν ἁψῖδα (arc). 2^ον^) τὰ **στηρίγματα** (points d'appui), ἤτοι κίονας (colonnes), παραστάδας (pilastres) ἁψιδοστάτας ἢ βάθρα (pieds-droits). Ἡ ἁψὶς σύγκειται ἀπὸ κωνικοὺς λίθους καλουμένους **θολίτας** ἢ **σφηνολίθους** (claveaux ou voussoirs) καὶ ἀπὸ ἰδιαιτέρους τινὰς καλουμένους **ἀκροσφήνιον** (κοινῶς κλειδί, clef), **ἀντισφήνια** (contre-clefs) καὶ **ἑδραστήριον** (coussinet) ἀναλόγως τῆς κατεχομένης ὑπ' αὐτῶν θέσεως (βλ. λέξεις)· ἡ κοίλη ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια τῆς ἁψῖδος καλεῖται **ἄντυξ** (intrados), τὸ δὲ κυρτὸν μέρος τὸ σχηματιζόμενον ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρου μέρους τῶν θολιτῶν καλεῖται **ὑπεράντυξ** ἢ **ἐξωράχιον** (extrados); || **εἰκονικὴ** ἢ **τυφλὴ καμάρα**, arcade feinte ou aveugle, εἶνε ἡ παριστανομένη μόνον ἐπὶ τινὸς τοίχου, χάριν τῆς συμμετρίας πρὸς μίαν πραγματικὴν καμάραν (arcade réelle); || **καμάρα διπλῆ**, arcade géminée; **καμάρα τριπλῆ**, arcade ternée, εἶνε ἡ συγκειμένη ἀπὸ δύο ἢ τρεῖς μικρὰς καμάρας· || **καμάρα**, ἡ· arcade, n. f. καλεῖται οὕτως ἐν τῇ γεωλογίᾳ κοίλωμα ἐπὶ τῶν βραχωδῶν ἀκτῶν ἢ ἀλλαχοῦ. § Ἐνίοτε γενικώτερον **καμάρα** λέγεται ἡ ἁψίς, arc, cintre. § — τῆς γεφύρας λέγεται ἰδίως, arche, n. f. βλ. ἁψίς. § [ἐν.] καμάρα = κύρτωσις, cambrure, n.f. || —[τοῦ ποδὸς] cou-de-pied. § **καμάρα**, πᾶν ὅ,τι ὁμοιάζει πρὸς θόλον, tout lieu voûté, voûte, n. f. || καλεῖται καμάρα τὸ στόμιον τῆς τοῦ ὠτὸς κυψέλης, pavillon de l'oreille; || ἐπίσης καμάρα = ὁ θόλος, τὸ κύρτωμα τοῦ οὐρανίσκου, voûte du palais de la bouche. § **καμάρα** τοῦ ματιοῦ, βλ. τόξον ὑπερόφρυον.

κάμαρα, ἡ· [δημ.] θάλαμος, δωμάτιον, chambre, n. f. (διαμέρισμα (κατοικίας τινὸς) pièce, n. f. || κατοικία μὲ τέσσαρες κάμαραις, logement de quatre pièces.

καμαράκι, τό· [δημ.] μικρὸν δωμάτιον, petite chambre; δωματιάκι, chambrette, n. f. μικρόν τι διαμέρισμα, cabinet, n. m.

καμάρι, τό· [δημ.] ἡ ὑπερηφάνεια, orgueil, n. m. || καμάρι, ἡ πρᾶξις τοῦ καμαρόνειν (τοῦ ἐπαίρεσθαι, σεμνύνεσθαι, γαυριᾶσθαι), action de se rengorger (de se pavaner); γαυρίασμα, γαύρωμα, γαυρίασις, ἔπαρσις, rengorgement, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ λαμβάνειν ὕφος σοβαρόν, σπουδαῖον, ὑπερήφανον, ὑπεροπτικόν, pose, n. f. importance, n. f. || ἔπρεπε νὰ ἰδῇς τὸ καμάρι του, il fallait voir les airs qu'il prenait. § τὸ ἀντικείμενον δι' ὃ τις καμαρόνει (ἐπαίρεται, σεμνύνεται, γαυριᾷ), sujet de vanité; τὸ ἐγκαλλώπισμα, τὸ **ἀγλάϊσμα**, τὸ σέμνωμα, ἡ τιμή, gloire, n.f. || τὸν ἔχω καμάρι, je suis fier de lui; || ὁ κόσμος τὤχει τούμπανο κ' ἐμεῖς κρυφὸ καμάρι [παροιμ.]. c'est le secret de polichinelle. § [ναυτ.] καμάρι καὶ πληθ. τὰ καμάρια, les baux; βλ. ζυγόν, bau.

καμαριέρα, ας, ἡ· [δημ. ξεν.] θηλ. τοῦ καμαριέρης· ἡ περὶ τὸν κοιτῶνα (θάλαμον) θεραπαινίς, ἡ θαλαμηπόλος, la femme de chambre; camériste, n. f.

καμαριέρης, ου, ὁ· [δημ. ξεν.] ὁ περὶ τὸν κοιτῶνα (θάλαμον) θεράπων, ὁ θαλαμηπόλος (εἰς τοὺς Βυζαντινοὺς) καὶ κοιτωνίτης, le valet de chambre.

καμαριέρος, ὁ· [δημ.] βλ. **καμαριέρης.**

καμαρίλλα, ας, ἡ· [ξεν.] camarille, n. f. (= μικρὰ αἴθουσα)· λέξις ἱσπανική, ἐν κοινῇ οὖσα χρήσει πρὸς δήλωσιν τῶν ἀντισυνταγματικῶν ἢ καὶ ἁπλῶς κρυφίων καὶ πλαγίων ἐπιδράσεων ἐπὶ τοῦ μονάρχου ἢ τῆς ἐν γένει κυβερνήσεως τῶν δημοσίων πραγμάτων· βλ. καὶ **αὐλικός.**

καμάριον, τό· [ἀρχιτ.] arceau, n. m. (μικρὰ καμάρα), ἢ τὸ **καμαρωτὸν** μέρος (partie cintrée) θύρας, παραθύρου, γεφυρίου ἢ ὀχετοῦ (ponceau).

καμαροειδές, τό· [οὐσ. ναυτ.] arceau, n. m. τεμάχιον ξύλου κεκαμμένον καμαροειδῶς, π. χ. καθὼς εἶνε τὰ ἀποτελοῦντα τὴν κοιτίδα τῆς πρύμνης (berceau de poupe, τὸ καμαρωτὸν μέρος) πλοίου τινός.

καμαροειδής, ής, ές· ὁ ἔχων σχῆμα καμάρας, en arcade, arcadé, ée; βλ. καὶ **καμάρα.**

καμαρόλιθος, ου, ὁ· claveau, n. m. βλ. **θολίτης** καὶ **σφηνόλιθος.**

καμαρόνω καὶ καμαρώνω, μέλλ. ώσω· βλέπω μὲ χαρὰν καὶ εὐχαρίστησιν πρᾶγμα ὅπου μοὶ ἀνήκει καὶ ἐπομένως καυχῶμαι διὰ τοῦτο, γαυριάω, σεμνύνομαι, ἐναβρύνομαι, ὑπερηφανεύομαι, εἶμαι ὑπερήφανος διά τι, être fier (glorieux) de quelqu'un (de quelque chose); tirer vanité de; || καμαρόνει τὸ ἔργον του [οἰκ.], il se mire dans son ouvrage. § [ἀπολ.] περιπατῶ ἢ στέκομαι καμαρωτὰ ἀπὸ ὑπερηφάνειαν, ὑπεροψίαν, κομπάζω, γαυριῶ, σεμνύνομαι, ἐπαίρομαι, se rengorger; καμαρόνω, κορδόνομαι, se pavaner; ἐπιτηδεύομαι μεγαλεῖον, γαυριῶ, ἐπισεμνύνομαι, se prélasser; καμαρόνω, κοινῶς φουσκόνω, se gonfler; βρενθύομαι, κορδόνομαι, se carrer; λαμβάνω ὕφος σοβαρόν, σπουδαῖον, ὑπερήφανον, ὑπεροπτικόν, prendre (se donner) des airs; σοβαρεύομαι, poser; || **καμαρόνω** [διάλ. Ἠπείρου] = κομπάζω, γαυριῶ (λέγεται καὶ ἐπὶ τῆς νύμφης, ὅταν κλίνῃ τὴν κεφαλὴν καὶ βλέπει πρὸς τὰ κάτω. § κάμνω τὸν δύσκολον (εἴς τι) faire le difficile; faire la petite bouche; θέλω νὰ μὲ παρακαλοῦν, se faire prier.

καμαροσειρά, ᾶς, ἡ· [ἀρχιτ.] arcature, n. f. ἀψίδωσις, εως, ἡ· σειρὰ μικρῶν ἀψίδων σχεδὸν πάντοτε **τυφλῶν** ἢ **εἰκονικῶν** (aveugles ou feintes), ἐζωγραφισμένων ἢ ἀναγλύφων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ ἐπὶ κιονίσκων ἢ ἄλλων βάθρων στηριζομένων πρὸς ποικιλίαν τῆς μονοτονίας τῶν τοίχων τῶν μεγάλων οἰκοδομῶν. Ἀψιδώσεις τινὲς κοσμοῦνται καὶ δι' ἀναγλύφων εἰκόνων καὶ ἄλλων· ὅταν αἱ ἀψιδώσεις ἦνε ἀπεσπασμέναι τῶν τοίχων καὶ προωρισμέναι νὰ φαίνωνται πανταχόθεν, τότε δέον νὰ ἦνε κεκοσμημέναι ἀμφοτέρωθεν· || **καμαροσειρὰ** ἢ **ἀψίδωσις ἐξέχουσα,** arcature en claire-voie, εἶνε ἡ ἀπεσπασμένη ἐκ τοῦ τοίχου πρὸ τοῦ ὁποίου σχηματίζει εἶδος παραπετάσματος ἐμφαινομένων τῶν ἀψίδων· || **καμαροσειρὰ** ἢ **ἀψίδωσις διαφαινομένη,** arcature à jour, εἶνε ἡ μὴ ἐπακουμβῶσα ἐπὶ τοίχου, συνεπῶς φαινομένη ἐκ τῶν δύο αὐτῆς ὄψεων.

καμαρότος, ὁ· [δημ.] (ἰδίως ἐν τοῖς πλοίοις), sommelier, n. m. garçon, n. m. ὁ θαλαμηπόλος.

καμαροφρύδα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ ἔχουσα καμαρωτὰς τὰς ὀφρῦς (φρύδια), qui a les sourcils arqués (**καμαρωτός**).

καμαρόω-ῶ (καμαρώνω), cambrer; βλ. **κυρτόω,** courber καὶ **ἀψιδόω,** cintrer.

καμάρωμα, ατος, τό· ἡ ὑπερηφάνεια, fierté, n. f. γαυρίασμα, γαύρωμα, rengorgement, n. m. βλ. **καμάρι** καὶ **καμαρόνω.** § **καμάρωμα,** τὸ γύρισμα τῆς καμάρας, τὸ ἀψίδωμα, ἡ **ἀψίδωσις,** cintrage, n. m. βλ. λέξιν.

καμαρώνω, βλ. χαμαρόνω καὶ ἀψιδόω.

καμαρωτά, [ἐπίρ.] γαύρως, σοβαρῶς, ὑπερηφάνως, fièrement, adv.

καμαρωτός, ή, όν· κτισμένος ὡς εἶδος καμάρας, ὁ ἔχων καμάραν, arcadé, ée, adj. ὁ ἐν εἴδει καμάρας, en arcade; ἀψιδωτός, cintré, ée; καμπυλοειδής, θολοειδής, θολωτός, voûté, ée, adj. κυρτός, κεκυρτωμένος ὡς τόξον, τοξοειδῶς, courbé en arc; τοξοειδής, arqué, ée; || τὸ καμαρωτὸν μέρος (θόλου, κτλ.) partie cintrée; βλ. καὶ **καμάριον** (arceau); || καμαρωτὴ ὀροφή, plafond cintré; βλ. καὶ **καμάρα·** || φρύδια καμαρωτά, sourcils arqués; || πόδι καμαρωτόν, pied cambré. § κορδωμένος καὶ ὑπερήφανος, γαῦρος, σοβαρός, rengorgé, ée; ἀγέρωχος, ὑπερήφανος, fier, ère, adj.

καματερή, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ἡμέρα καμάτου, ἡμέρα ἐργάσιμος.

καματερόν, τό· (ἀπὸ τὸ καματηρός), βοῦς ἀροτήρ, bœuf de labour: βλ. **ἀροτήρ·** || καματερόν, τό· [δημ.] = ἡ βομβυκοτροφία ἐν γένει· ὁ μεταξοσκώληξ, ver à soie.

καματερός, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] 1ον) καματερὸ βῶδι· βοῦς ἀροτήρ, bœuf de labour; βλ. ἀροτήρ· 2ον) καματερὴ ἡμέρα = ἐργάσιμος ἡμέρα, ἡ καθημερινή.

καματεύω, [διάλ. Νάξου] = ἐργάζομαι εἰς τὸν ἀγρόν, ἀρόω.

καματηρό, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἀροτριῶν βοῦς· βλ. καματερόν.

καματηρός, ά, όν· καὶ κοινῶς καματερός, ή, όν· πᾶν ὅ,τι ἔχει κάματον, κόπον, δυσκολίαν, ταλαιπωρίαν, δύσκολος, ἐπίπονος, κοπιώδης, pénible, adj. [οὐδ. οὐσ.] βλ. **καματερόν.**

καματηρή, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] = καθημερινὴ ἡμέρα, ἧς τὸν κάματον ὑπομένει τις, ἡμέρα ἐργάσιμος ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἑορτάσιμον ἐν ᾗ ἀργία ἐστίν.

καματίζω, [διάλ. Οἰνόης] ἐργάζομαι ἢ βάλλω ἄλλον νὰ ἐργασθῇ.

καματίζω, [διάλ. Ἠπείρου] = **τοκίζω.**

καματογόνοι οὐσίαι, ἤτοι οὐσίαι προξενοῦσαι τὸν κάματον, substances produisant la fatigue.

κάματος, ου, ὁ· κόπος, κόπωσις, κούρασις, ἐπίτασις τῶν σωματικῶν δυνάμεων, fatigue, n. f. peine, n. f. § courbature, n. f. ἀλγηδών, ἐκ κόπου, κόπωσις, ἐξάντλησις, καταπόνησις προερχομένη μετὰ μακρὰν καὶ κοπιώδη ἐργασίαν, πορείαν ἵππου, κτλ. || ἵππος καταπεπονημένος, κατακεκομμένος, cheval courbatu. § **κάματος,** ὁ, καὶ **καματοῦρι** [διάλ. Ἠπείρου] = ἡ πρὸς καλλιέργειαν τῆς γῆς διὰ τῶν βοῶν ἐργασία, 2) **τόκος.** § **κάματος,** ὁ [διάλ. Καρπάθου] 1) τὸ προσποριζόμενον ἐξ ἐπιπόνου ἐργασίας· 2) τὸ προϊὸν τοῦ ποιμνίου.

καμβᾶς, ὁ· [ξεν.] cannevas, n. m. βλ. κάνναβος.

καμβιονίστας, ὁ· [ξεν.] commis voyageur, λέγεται ὁ περιοδεύων ἐμπορικὸς ὑπάλληλος.

καματώδης, ης, ες· ὁ προξενῶν κάματον, κόπωσιν, qui cause de la fatigue, de la peine, κοπιώδης, fatiguant, e; pénible, adj. βλ. λέξιν.

καμελαῦκι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] τὸ καμηλαῦχι τῶν ἱερέων.

καμέλια, ἡ· [βοτ.] camélia, n. m. (ἡ ἰαπωνική), φυτὸν τῆς τάξεως τῶν καμελιωδῶν, τῆς οἰκογεν. τῶν Τερνστροιμειωδῶν. Κατέχει

τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν φυτῶν τοῦ καλλωπισμοῦ. Εἶνε θαμνοειδὲς ἀείφυλλον, καὶ ἔχει φύλλα ἐπαλλάσσοντα, βραχύμισχα, δερματώδη, πριονωτά, στιλπνὰ ἄνωθεν· φέρει ἄνθη λευκά, κόκκινα, ῥοδόχροα ἢ λευκοροδόχροα.

καμέλιν, τό· [διάλ. Οἰνόης] ἡ κάμηλος, ἡ καμήλα.

καμήλα, ἡ· βλ. κάμηλος.

καμηλαγωγός, οῦ, ὁ· ὁ ὁδηγῶν καμήλους, conducteur de chameaux.

καμηλάκι, τό· τὸ μικρὸν τῆς καμήλου. petit [du]chameau ; [σπ.] chamelon, n. m.

καμηλάρης, ὁ· [δημ.] ὁ καμηληλάτης, ὁ ὁδηγῶν τὴν κάμηλον, chamelier, n. m. ὁ καμηλιάρης.

καμηλαῦκι, τό· τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν ἑλλήνων ἱερέων, chapeau de prêtres [grecs].

καμήλειος, ος, ον καὶ κοινῶς

καμηλέμπορος, ὁ· marchand de chameaux ; ἔμπορος καμήλων.

καμηλήσιος, ὁ τῆς καμήλου, de chameau.

καμηλιάρης, ὁ· καὶ

καμηλιέρης, ὁ· [δημ.] καμηληλάτης· βλ. καμηλάρης.

καμηλίζω, μέλ. ίσω· ὁμοιάζω πρὸς κάμηλον, ressembler au chameau.

καμηλοβοσκός, οῦ, ὁ· ὁ βόσκων καμήλους, qui fait paître, qui nourrit des chameaux; nourrisseur de chameaux.

καμηλοειδής, ής, ές· ὁ ἔχων τὸ σχῆμα τῆς καμήλου, qui a la forme d'un chameau, caméliforme, camélien, enne.

καμηλοκόμος, ου, ὁ· ὁ περιποιούμενος καμήλους, ὁ φύλαξ καμήλων, gardien de chameaux ; ὁ καμηλάρης, chamelier, n. m.

καμηλοπάρδαλις, εως, ἡ· girafe, n. f. τὸ μόνον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν καμηλοπαρδαλιδῶν ἢ κατωφερῶν ζώων (devexa), ὑπαγομένης εἰς τὰ μηρυκαστικά.

καμηλοποῦλι, τό· κοινὴ ὀνομασία τῆς στρουθοκαμήλου, autruche, n. f.

καμηλόπουλον, τό· τὸ μικρὸν τῆς καμήλου, petit du chameau ; chamélon, n. m. τὸ καμηλάκι.

κάμηλος, ου, ἡ· κοινῶς ἡ καμήλα, chameau, n. m. (ἡ θηλεία κάμηλος λέγεται chamelle ἢ femelle du chameau, ἢ chameau femelle) ; γένος τῆς οἰκογενείας τῶν τυλοπόδων ζώων, οὗ δύο εἴδη ὑπάρχουσι, κάμηλος ἡ δρομὰς (dromadaire, ἡ μονόϋβος) ἕνα ὕβον ἐκ λίπους ἀποτελούμενον ἐπὶ τῆς ῥάχεως φέρουσα, καὶ κάμηλος ἡ βακτριανή, δίυβος (chameau).

καμηλωτή, ῆς, ἡ· δορὰ ἢ ἐσθὴς τῆς καμήλου· τὸ δέρμα τῆς καμήλου, peau de chameau ; ἢ φόρεμα (ἐξ ὑφάσματος) κατασκευαζομένου ἐκ τῶν τριχῶν αὐτῆς, étoffe en poil de chameau, camelot, n. m.

καμιζόλα, ας, ἡ· [ξεν.] (βλ. ἐσωκάρδιον), camisole, n. f. chemisette, n. f. || **καμιζόλα,** ας, ἡ· ἔνδυμα ἐκ βάμβακος ἐκτεινόμενον ἀπὸ τοῦ αὐχένος μέχρι τῆς ὀσφύος σχεδόν, καλῦπτον τοὺς ὤμους καὶ τὸν θώρακα, ἔμπροσθεν διπλούμενον διὰ πορπῶν (κόπτσες)· [γαλ. camisole, ἰταλ. camisola].

κάμιλος, ου, ὁ· σχοινίον μακρὸν καὶ παχύ, κοινῶς γούμενα, câble, n. f. βλ. κάλος (κάλως).

καμινάδα, ας, ἡ· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τῆς καπνοδόχης, καπνοδόχου, cheminée, n. f.

καμινάπτης, ὁ· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ θερμαστοῦ, chauffeur, n. m. βλ. θερμαστής.

καμινεία, ας, ἡ· καὶ καμίνευσις, εως, ἡ· λέγεται ἡ διὰ τῆς χωνευτικῆς καμίνου ἐργασία πρὸς ἀπολαυὴν μεταλλεύματος, κτλ. ἤτοι τὸ χώνευμα, ἡ χώνευσις, ἡ τῆξις, fonte, n. f. ἡ τῆξις, χώνευσις, χωνεία, fusion, n.f. ἡ τῆξις, ἡ χώνευσις, fondage, n. m.

καμινέτο, τό· [δημ.] τὸ πύραυνον, réchaud, n. m.

καμίνευμα, ατος, τό· βλ. κλιβάνευμα.

καμινεύς, έως, ὁ· πᾶς ἐργάτης ἐργαζόμενος εἴς τινα κάμινον, ouvrier qui travaille auprès d'un four ou d'une fournaise ; ὁ χύτης (μετάλλων), fondeur, n. m. ὁ ἀσβεστουργός, chaufournier ; ὁ κλιβανεύς, enfourneur, n. m. φουρνάρης, fournier, n. m.

καμίνευσις, εως, ἡ· βλ. καμινεία. § βλ. κλιβάνευσις, enfournement, n. m.

καμινευτήρ, ῆρος, ὁ· chalumeau, n. m. βλ. καμινευτικὸς αὐλός.

καμινευτής, οῦ, ὁ· ὁ χωνευτής, χύτης μετάλλων, fondeur, n. m. καὶ ἐν γένει ὁ καμινεύς.

καμινευτικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν χύτην, τὸν καμινευτήν, de fondeur ; ἢ ἀφορῶν τὴν καμινείαν (καμίνευσιν) de fondage; || — αὐλός, chalumeau, n. m. ἢ καὶ φυσητὴρ ἢ καμινευτὴρ (τοῦ χρυσοχόου, κτλ.), μικρὸς σωλὴν συνήθως μετάλλινος δι' οὗ φυσῶντες τὴν φλόγα διευθύνουσιν αὐτὴν εἰς τὸ μέταλλον, ἵνα τὸ πυρακτώσωσι καὶ κατόπιν τὸ συγκολλήσωσι.

καμινεύω, μέλ. εύσω, τήκω μέταλλα ἐν τῇ καμίνῳ, (faire) fondre (des métaux). § καμινεύω· βλ. κλιβανόω, enfourner.

καμίνι, τό· κοινὴ ὀνομασία τῆς καμίνου εἰς τὴν ὁποίαν ὀπτῶσί τι, π. χ. κάμινος (ἀσβέστου, γύψου, κεράμων, πλίνθων), four (à chaux; à plâtre ; à tuile ; à brique) ; ἤτοι ἀσβεστοκάμινος, πλινθοκάμινος, § βλ. **κάμινος,** four, n. m. fourneau, n. m. χωνευτήριον μετάλλων. § κάμινος πυρός, μέγα πῦρ, καῦμα, fournaise, n. f. || [τὸ στῆθός του] εἶνε καμίνι [μεταφ.], est une fournaise ardente. § — τοῦ σιδηρουργοῦ, ἡ κάμινος, τὸ σιδηρουργεῖον, forge, n. f. βλ. σιδηρουργεῖον, σιδηρεῖον. § καμίνι (ἀνθράκων), βλ. ἀνθρακωτήριον, charbonnerie, n. f.

καμινιάρης, ὁ· [δημ.] ἐν γένει ὁ καμινεύς.

κάμινος, ου, ἡ (πυρός), κοινῶς τὸ καμίνι, fournaise, n. f. || οἱ ἐν καμίνῳ παῖδες [Γρφ.], les enfants jetés dans la fournaise ; || κάμινος, κοινῶς τὸ καμίνι, four, n. m. μέρος ἔνθα

ἀνάπτεται πῦρ καὶ τήκονται μέταλλα, ἢ πρὸς ὄπτησιν πλίνθων, κεράμων, κτλ. ἢ δι' ἄλλην τινὰ χρῆσιν. Ἡ κάμινος εἶνε γενικῶς συσκευὴ πρὸς θέρμανσιν διαφόρων ὑλῶν ἐν ὑψηλῇ θερμοκρασίᾳ. Εἰς τὰς φρεατοειδεῖς καμίνους τὸ πρὸς θέρμανσιν ὑλικὸν φέρεται ἐν ἀμέσῳ ἐπαφῇ μετὰ τῆς καυσίμου ὕλης. Εἰς τὰς φλογοκαμίνους θερμαίνεται μόνον διὰ τῆς φλογός· εἰς τὰς ἀγγειοκαμίνους τίθεται τὸ πρὸς θέρμανσιν σῶμα ἐντὸς χωνίων, κλπ. Εἰς τὰς φρεατοειδεῖς καμίνους ἀνήκουσιν ἡ ὑψηκάμινος, ἡ κάμινος τοῦ Buchette καὶ τοῦ Pilz, κλπ. ‖ — ὑπεξανθρακιστικὴ ἢ (ἀντὶ οὐσιαστικοῦ) ὑπεξανθρακίστρια, ας, ἡ· fourneau à puddler ἢ four à puddler ; ‖ ὑπεξανθρακίστρια ἀναβραστική, fourneau à puddler bouillant = four Martin; ‖ — ἀναστρεψίφλογος, fourneau à réverbère; ‖ — καθαρτήριος, fourneau à affinage ou à affiner ; ‖ — κολλητήριος, fourneau à souder ; ‖ — κυπελλωτή, fourneau de coupelle, εἶδος καμίνου ἧς ἡ χοάνη (creuset) ὁμοία ἐστὶ κυπέλλῳ (coupelle) ; ‖ [χημ.] — ἀποστακτικὴ (ἀποστάζω), ἢ κάμινος διυλιστικὴ (διυλίζω), fourneau de digestion ; ‖ — χωνευτική, fourneau de fonderie ; ‖ — δοκιμαστική, fourneau d'essai ou docimastique ; ‖ — ἀπὸ κρατερώματος, ὀστρακίνη, ἀπὸ χωνεύματος, ἀπὸ πεταλείου, πηλίνη, fourneau de bronze, en faïence, en fonte, en tôle, en terre ; ‖ — μετακομιστική, fourneau portatif ; ‖ — ἀποξηραντική, fourneau sécheur = ξηραντήριον· ‖ — πρὸς ἐξανάλυσιν τῶν ἑλκυσμάτων καὶ τῶν ὀξειδίων, fourneau pour réduire les crasses et oxydes ; ‖ ὑψηκάμινος, ἡ καὶ ὑψικάμινος, haut-fourneau n. m. ὑψηλὴ κάμινος, χωνευτήριον τῶν μετάλλων. § — (ἀσβέστου, γύψου, κτλ., κοινῶς τὸ καμίνι), four [à chaux ; à plâtre, etc.] βλ. **καμίνι**. § —, cheminée, n. f. τὸ μέρος ἔνθα ἀνάπτουσι τὸ πῦρ, ὡς τὸ τζάκι τῶν μαγειρίων, κτλ. § —, κοινῶς καμίνι τοῦ σιδηρουργοῦ, forge, n. f. βλ. **σιδηρουργεῖον**, **σιδηρεῖον**.

καμίσιν, τό· [διάλ. Οἰνόης] τὸ ὑποκάμισον, chemise, n. f.

καμιτσίκι, τό· [δημ.] τὸ μαστίγιον, cravache, n. f. καὶ **μάστιξ**, chambrière, n. f. βλ. λέξιν.

καμιτσικιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] κτύπημα διὰ τοῦ μαστιγίου, coup de cravache ; coup de chambrière.

κάμμα, τό· [διάλ. Ἠπείρου] τὸ **καῦμα** καὶ ῥῆμα **καμματώνω**.

καμμία, [ἀντων.] (βλ. **κανείς**), οὐδεμία, μηδεμία, aucune, nulle.

καμμονή, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] καϋμός, καῦσος, καύσων.

καμμόνω, [διάλ. Οἰνόης] **καμμύω**, κλείω τὰ μάτια.

καμμύτσης, ὁ· [διάλ. Καρπάθου] (καμμύω), ὁ βεβλαμμένους ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς, **συνεπῶς καμμύων**.

καμμύω, μέλ. ύσω· ἀόρ. ἐκάμμυσα, ἀντὶ τοῦ **καταμύω** (ἐπιμύω), ἡμικλείω (μισοκλείω) τοὺς ὀφθαλμούς, cligner (ἢ entrefermer) les yeux.

κάμνω, μέλ. θὰ κάμω, ἀόρ. ἔκαμον· εἰς τοὺς παλαιοὺς ἐσήμαινε κυρίως τὸ κουράζομαι, ἀποκάμνω (πράττων τι), κοπιάζω καὶ ἑπομένως κατὰ συνεκδοχήν, κατορθόνω μὲ κόπον, ἄρα κάμνω=ποιέω-ῶ, πράττω, faire (τὸ γαλλικὸν τοῦτο ῥῆμα ἀκολουθούμενον ὑφ' ἑτέρας τινὸς λέξεως ἔχει πλείστας σημασίας), ἐκτελῶ, ἐπιχειρῶ, opérer ; ἐκτελῶ, exécuter ; συνάπτω, contracter ; [ἐπὶ κακοῦ] διαπράττω, commettre ; ‖ ὁ Θεὸς ἔκαμε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, Dieu a fait le ciel et la terre ; ‖ ὁ Θεὸς μόνος ἔκαμεν αὐτὸ τὸ θαῦμα, Dieu seul a opéré (fait) ce miracle ; ‖ θὰ κάμω τὸ θέλημά σου, j'exécuterai votre volonté ; ‖ ἔκαμε δύο φόνους, il a commis deux meurtres ; ‖ ἔκαμε χρέη, il a contracté (fait) des dettes ; ‖ θὰ κάμῃς ἐχθρούς, vous vous ferez des ennemis; ‖ — νυκτερινὴν ἐφοδείαν=ἐφοδεύω, faire sa ronde ; ‖ — ἐργασίαν, faire des affaires ; ‖ [ἐμπορ.] κάμνω λογαριασμὸν (ὑπολογισμόν), faire un calcul ; ‖ [ἐμπορ.] κάμνω ἔμβασμα, faire une remise ; ἐμβάζω, remettre ; ‖ — πληρωμὴν (ἐκτελῶ), opérer un paiement ; ‖ πόσα κάμνει τοῦτο, combien faites vous ceci ? ‖ — γνωστόν, faire part ; ‖ — λάθος, commettre une erreur; ‖ [ἐπὶ πλοίων] κάμνω χαρτιά, prendre ses écritures (ses dépêches); ‖ — κατάσχεσιν, mettre saisie sur ; βλ. **κατάσχεσις**· ‖ — πτώχευσιν, faire faillite ; ‖ — δοκιμήν, faire un essai ; ‖ [ναυτ.] κάμνω πανιά, faire voile ; ‖ — (δίδω) ὅρκον, prêter serment, ὁρκίζομαι· ‖ [ἐμπορ.] κάμνω τὸν μεταπράτην κτλ.=ἐπαγγέλλομαι, faire profession de ; avoir comme métier ; ‖ τὸ χρέος μου= ἐκπληρῶ ὑπόσχεσιν, καθῆκον remplir ; accomplir ; ‖ — ἀπόδειξιν, faire un reçu ; ‖ [ἐμπορ.] κάμνω τιμάς, faire des prix; ‖ κάμνει νὰ λάβω, il me revient ; ‖ αὐτὸ δὲν μοῦ κάμνει, cela ne me va pas ; ‖ τοῦ εἶπα ἀκριβῶς τί θὰ κάμῃ (ἐν.), je lui ai fait la leçon ; ‖ εἰς μάτην τὰ κάμνει ὅλα αὐτά, il a beau faire ; ‖ — τρῦπαν, pratiquer (faire) un trou; ‖ ἐπῆγε νὰ κάμῃ ξύλα, il est allé au (à la provision de ; faire du) bois ; ‖ — συμβόλαιον, passer un contrat=συμβάλλομαι· ‖ ὅτι καὶ ἂν κάμῃ, quoi qu'il fasse ; malgré qu'il en ait ; ‖ δὲν τὸ κάμνω, δὲν θὰ τὸ κάμω, je n'en ferai rien; ‖ [ἐπὶ χαρτοπ.] ποῖος κάμνει ; à qui est-ce à faire ? ‖ τί νὰ σοῦ κάμω ! [φρ.], je ne puis rien faire pour vous ; je n'y puis rien ; je regrette (=λυποῦμαι)· ‖ τί νὰ τοῦ κάμω, ποῦ ἔχει τύχην, il a de la chance ce n'est pas ma faute ; ‖ τί νὰ κάμωμεν ! que faire à cela ; que faire ; ‖ ὅτι θὰ κάμῃς κάμε το, fais ce que tu as à faire ; ‖ τὴν ἔκαμε [φρ.], il a fait son coup. § παράγω, produire ; παράγω, ἀποφέρω, φέρω, porter ; παράγω, δίδω, donner ; παράγω, προξενῶ, causer ; ‖ [αὐτὸς ὁ τόπος] κάμνει πολὺ σιτάρι, produit beaucoup de blé ; ‖ τὸ ἀμπέλι του ἔκαμε πολὺ ὀλίγα σταφύλια, sa vigne, n'a porté que très

peu de raisins (|| αὐτὸ τὸ σιτάρι χάμνει ὀλίγον ἀλεῦρι, ce blé rend peu de farine ; || — ρίζας. faire (pousser) des racines ; || ἡ μηλιὰ χάμνει μῆλα, le pommier porte des pommes ; || [καὶ ἀπολ.] αὐτὴ ἡ μηλιὰ δὲν χάμνει πλέον, ce pommier ne produit plus ; || δὲν ἔκαμε παιδιά, [ἐπὶ γυναικὸς] elle n'a pas fait d'enfants ; [ἐπὶ ἀνδρὸς] il n'a pas eu d'enfants ; || μᾶς ἔκαμε γεῦμα, il nous a donné à dîner (un dîner) ; || μοῦ χάμνει εὐχαρίστησιν νὰ τὸν βλέπω, j'éprouve du plaisir à le voir ; || αὐτὸ χάμνει ὄρεξιν, cela donne de l'appétit ; || αὐτὸ ἔκαμεν ἡ ἀνοησία του, voilà la suite de sa sottise ; || αὐτὸ ἔκαμε τὴν δυστυχίαν του, c'est ce qui a causé (fait) son malheur. § διορθόνω, παρασκευάζω, κοινῶς φτιάνω, accommoder ; τακτοποιῶ, arranger ; φτιάνω, διορθόνω, dresser ; || πῶς χάμετε τὸν λαγόν ; comment préparez-vous le lièvre ? || χάμνω τὸ κρεββάτι, faire (dresser) le lit ; || ποῖος σ' ἔκαμεν ἔτσι ; qui vous a accommodé de la sorte ? || αὐτὸς μ' ἔκαμε καλά, c'est lui qui m'a guéri (= μ' ἐθεράπευσεν)· || χάμε καλὰ μαζή του, arrangez-vous avec lui ; || ἐγὼ χάμνω καλά, c'est moi qui en réponds ; || κύτταξε πῶς τὸν ἔκαμεν ἡ βροχή, regarde comme la pluie l'a arrangé ; || καθὼς τἄκαμες τώρα χαμάρωσέ τα [φρ. εἰρων.], maintenant vous pouvez être fier de votre œuvre ; || μοῦ ἔκαμε τὴν καρδίαν μου, il m'a contenté ; il m'a satisfait (=μ' εὐχαρίστησε). § καθιστῶ, rendre ; φέρω τινὰ εἰς θέσιν, καθιστῶ, μεταβάλλω, μετατρέπω, réduire ; διατίθημι, διαθέτω, disposer ; || τὸν ἔκαμε δυστυχῆ, il l'a rendu malheureux ; || μ' ἔκαμε ν' ἀπελπισθῶ, il m'a réduit au désespoir ; || τὸν ἔκαμα φίλον μου, j'ai fait de lui mon ami ; || τὸν ἔκαμε κληρονόμον του, il l'a fait (institué ; nommé) son héritier ; || τὸ ἔκαμε στάχτην, il l'a réduit en cendre ; || [μεταφ.] τὰ ἔκαμε (ὅλα) στάχτην· βλ. στάκτη· || τὸν ἔκαμε παιδί του, il l'a adopté (= τὸν υἱοθέτησε)· || χάμε τὰς δραχμὰς λεπτά, réduisez les drachmes en centimes ; || ἔκαμε τὰ κτήματά του χρήματα, il a réalisé toute sa fortune ; || τὰ ἔκαμε λιανὰ [φρ.], il en a battu monnaie ; || ἠμπορεῖς νὰ τὰ χάμῃς ὅ,τι θέλεις, vous pouvez en disposer à votre guise ; || ἔκαμε τὸ σπίτι του (ἐπάνω) εἰς τὸν ἀνεψιόν του (τοῦ ἀνεψιοῦ του), il a passé sa maison au nom de son neveu ; || ἔκαμε ὅλην τὴν περιουσίαν γυαλιὰ καρφιὰ [φρ.], il a gaspillé (οἰκ. fricassé) tout son bien ; || χάμνω τι ἰδικόν μου, s'approprier quelque chose (=οἰκειοποιοῦμαι)· || δὲν ἠξεύρω (δὲν ἔχω) τί νὰ τὸν χάμω, je ne sais (je n'ai) que faire de lui. § ἐκτελῶ, ἐνεργῶ, agir ; ἐπιλαμβάνομαι τινός, s'y prendre ; φέρομαι, se conduire ; || δὲν χάμνει καλά, il agit mal ; il fait mal ; || δὲν τὸ ἔκαμες καλά, vous vous y êtes mal pris ; || χάμε καλὰ (φρόνιμα), soyez sage ; conduisez-vous bien ; || χάμε ἥσυχα, tenez-vous tranquille ; || χάμε γρήγορα, faites vite, hâtez-vous ; dépêchez vous ; || μὴ χάμνῃς σὰν παιδί, ne faites pas l'enfant ; || ἔκαμνε σὰν τρελλός, il se démenait comme un possédé ; || ἔκαμε, ἔκαμε, ὡς ποῦ τὸ κατώρθωσε, il fit tant et si bien, qu'il en vint à bout ; || χάμε νὰ τελειώνωμεν, faites, que ça finisse ; || ἔτσι τὰ χάμνει πάντοτε, il n'en fait jamais d'autres ; || ἔτσι τὸ χάμνομεν ἡμεῖς, c'est ainsi que cela se pratique chez nous ; || τὸ ἴδιον χάμνει, c'est égal ; c'est la même chose ; cela revient au même ; c'est tout comme ; || δὲν μοῦ χάμνει τίποτε, cela ne me fait ni chaud ni froid : je ne m'en soucie guère. § προσπαθῶ, tâcher ; δοκιμάζω, essayer ; || χάμε νὰ τὸν πείσῃς, tâchez de le convaincre ; || χάμε νὰ ἔλθῃ, faites qu'il vienne ; || χάμε νὰ ἰδοῦμε [φρ. προκλητική], essayez-y ; || ἔκαμε νὰ σηκωθῇ, il fit un effort pour se lever. § φέρω εἰς θέσιν, νὰ χάμῃ τι, ν' ἀποφασίσῃ, décider ; faire [μετ' ἀπαρεμφάτου] ; || τὸν ἔκαμα ν' ἀναχωρήσῃ, je l'ai décidé à (je l'ai fait) partir ; || δὲν ἠμπόρεσα νὰ τὸν χάμω νὰ ὁμιλήσῃ, je n'ai pu l'amener à parler ; || χάμε τον νὰ ἐννοήσῃ, donnez lui à entendre ; || χάμε τον νὰ τὸ καταλάβῃ, faites le lui comprendre. § ἔχω νὰ χάμω μέ τινα, μέ τι, avoir affaire ; ἀσχολοῦμαι, s'occuper ; εἶμαι εἰς, être à ; κατοικῶ, εὑρίσκομαι, διαμένω, demeurer ; διαμένω, διημερεύω, séjourner ; διέρχομαι, passer ; ὑπηρετῶ (που), servir ; || δὲν ἔχω νὰ χάμω μαζή του, je n'ai pas affaire avec lui ; je n'ai rien à démêler avec lui ; || θὰ ἔχῃ νὰ χάμῃ μαζή μου, il aura affaire à moi ; || ὅλος ὁ κόσμος ἔχει νὰ χάμῃ μαζή σου, tout le monde s'occupe (on ne parle que) de vous ; || τί ἔχει νὰ χάμῃ τὸ ἓν μὲ τὸ ἄλλο ; qu'y a-t-il de commun entre ces deux choses là ? || αὐτὸ δὲν ἔχει νὰ χάμῃ μ' ὅτι σοῦ εἶπα, cela n'a aucun rapport (δὲν ἔχει σχέσιν, δὲν σχετίζεται), avec ce que je t'ai dit ; || [ἀπολ.] τί ἔχει νὰ χάμῃ ; qu'est-ce que cela fait ? || [δὲν ἠμπορεῖ] νὰ χάμῃ χωρὶς αὐτόν, se passer de (vivre sans) lui ; || θὰ χάμῃ πολὺ νὰ τελειώσῃ, il sera longtemps à finir ; || ἔκαμα τρεῖς μῆνας νὰ τὸν ἰδῶ, j'ai été trois mois sans le voir ; || ἔκαμε δύο ὥραις νὰ τὸ γράψῃ, il a mis deux heures à l'écrire ; || ἔκαμε τρεῖς μῆνας νὰ ἔλθῃ, il a mis trois mois à venir ; [καὶ ἄλλως], il a été trois mois sans venir ; || [αὐτὸς ὁ σπόρος] χάμνει ἕνα μῆνα νὰ φυτρώσῃ, est un mois à lever ; || ἔκαμε τρεῖς μῆνας εἰς Παρισίους, il a séjourné (passé ; été) trois mois à Paris ; || ἔκαμε τρεῖς χρόνους εἰς τὸ σπίτι μας, il a servi chez nous pendant trois ans ; || [αὐτὸς ὁ ὑπηρέτης] ἔκαμε εἰς πολλὰ σπίτια, a fait plusieurs maisons ; || ποῦ θὰ χάμετε τὸ καλοκαῖρι ; où passerez-vous l'été ? || τὸ θέρος χάμει ἐξοχήν, l'été il est (; il va) à la campagne. § ἐξασκῶ, μετέρχομαι, ἐπάγγελμά τι, exercer (pratiquer, professer) [un métier] ; ὑπηρετῶ, servir ; || χάμνει τὸν ἰατρόν, il exerce (pratique) la mé-

decine ; || δὲν κάμνει πλέον τὸν ἰατρόν, il ne pratique plus ; || δὲν κάμνει πλέον τὸν δικηγόρον, il n'exerce plus ; || ἔκαμε νομάρχης, il a été (il a servi comme) préfet ; || πρέπει νὰ κάμῃ καὶ πρᾶξιν, il doit aussi pratiquer. § παίζω, λαμβάνω πρόσωπόν τι ἐν τῷ θεάτρῳ, παριστῶ, ὑποκρίνομαι, jouer un rôle ; προσποιοῦμαι, faire semblant, feindre ; ἀπομιμοῦμαι, imiter ; || ποῖος κάμει τὸν Κρέοντα ; qui joue [le rôle de] Créon ? || κάμνει ὅτι δὲν ἐννοεῖ, il fait semblant de ne pas comprendre ; || ἔκαμνε τὸν τρελλόν, il faisait le fou ; || κάμνει τὸν μεγάλον, il se donne de grands airs ; il tranche du seigneur ; || κάμνει τὴν φωνήν σου, il contrefait (il imite) votre voix ; || ἔτσι τὰ κάμει [φρ.] il fait semblant ; [δημ.] ce n'est que pour la forme. § τὸ πῶς εἶνε τις εἰς τὴν ὑγείαν του, se porter ; || ἔχω καλῶς, εἶμαι καλά, se porter bien ; || ἔχω κακῶς, δὲν εἶμαι καλά, se porter mal ; || τί κάμνετε ; (φράσις συνειθισμένη εἰς τοὺς χαιρετισμούς)· πῶς ἔχετε; comment vous portez-vous? comment ça va-t-il ? || καλῶς τὰ κάμνετε, je vous salue ; soyez bien portant, bonjour ; || γράψε μου τί κάμνει, donnez-moi de ses nouvelles ; || κάμνω συμφωνητικόν, passer un contrat. § ἀποκτῶ, acquérir ; κερδίζω, gagner ; ἀποκτῶ, διατίθεμαι, se mettre en ; ἀποκτῶ, λαμβάνω, prendre ; || — περιουσίαν, acquérir de la (faire) fortune ; || ἔκαμε χρήματα, il a gagné de l'argent ; || — ὄρεξιν, se mettre en appétit ; || διὰ νὰ κάμῃ διάθεσιν, pour se mettre en train ; || ἔκαμε κοιλιάν, il a pris du ventre. § ἐκτιμῶ, διατιμῶ, ὁρίζω, προσδιορίζω τὴν τιμήν, ἀξίαν πράγματος τινός, évaluer, estimer ; θεωρῶ, ἐκλαμβάνω, considérer ; prendre ; || πόσον κάμνει αὐτὸ τὸ σπίτι ; à combien évaluez-vous cette maison? || τρελλὸν μὲ κάμνεις (θεωρεῖς); me prenez-vous pour un fou ? πόσων χρόνων τὸν κάμνεις ; quel âge lui donnez-vous ? || τὸν κάμουν πλουσιώτερον παρ' ὅ,τι εἶνε, on le fait plus riche qu'il ne l'est ; || πόσον κάμνεις (πωλεῖς) αὐτὸ τὸ ὡρολόγιον, combien (faites-vous) cette montre? § κουράζομαι, κοπιάζω, ἀποκάμνω, se fatiguer; || — εἰς τὰ μάτια (τῶν ματιῶν μου), se morfondre à attendre ; [οἰκ.] croquer le marmot. § ἡ καταλληλότης, τὸ νὰ ἦνε τι κατάλληλον, ἁρμόζον, convenir, aller ; || τὸ σπίτι αὐτὸ δὲν μοῦ κάμνει, cette maison ne me convient pas; || (τὸ φόρεμά σου) δὲν μοῦ κάμνει, ne me va pas ; || σᾶς κάμνει αὐτό ; cela vous convient-il? || αὐτὸ θὰ σᾶς κάμῃ, cela fera votre affaire ; || σὺ κάμεις δι' αὐτούς, vous êtes leur homme ; vous êtes l'homme qu'il leur faut ; || δὲν κάμνει δι' αὐτὴν τὴν θέσιν, il n'est pas fait pour ce poste ; || [καὶ ἀπολ.] δὲν κάμνει, cela ne va pas ; cela ne se fait (ne se peut) pas ; ce n'est pas permis. § [οὐδετ. γραμμ.] λαμβάνω τοιοῦτον σχηματισμόν, κατάληξιν, prendre telle forme ; καταλήγω, εἰς, se terminer en ; κάμνω, faire ; || τράπεζα κάμνει εἰς τὴν γενικὴν τραπέζης, τράπεζα fait au génitif τραπέζης. § [τριτοπρ.] ἔχει ἀξίαν, ἀξίζει, valoir ; κοστίζει, στοιχίζει, τιμᾶται, coûter ; ἀνέρχομαι εἴς τι ποσόν, revenir ; || πόσον (πόσα) κάμνει αὐτὸ τὸ τραπέζι ; combien coûte (quel est le prix de) cette table ? || θὰ σοῦ πληρώσω ὅ,τι κάμνει, je vous en payerai le prix ; || [καὶ ἀπολ.] πόσον κάμνει ; combien cela fait-il ? || οἱ τόκοι κάμνουν (ἀνέρχονται εἰς) ἑκατὸν δραχμάς, les interêts montent à cent drachmes ; || ὅλα αὐτὰ μᾶς κάμνουν τόσον, tout cele revient à (nous fait) tant. § [τριτοπρ.] il fait ; || κάμνει ζέστην, il fait chaud ; || θὰ κάμῃ κρύον, il fera froid. § [ναυτ.] κάμνω πανιά, mettre à la (mettre sous) voile ; || τὸ καράβι κάμνει νερά, le navire fait eau ; βλ. **διαρρέω**· || κάμνω πινέλλο, faire pénεau ; βλ. **κρεμάω**· || κάμνω στεριά, atterrir ; prendre terre ; || κάμνω (παίρνω) νερόν, faire de l'eau ; faire son eau ; βλ. **ὑδρεύομαι**· || τὸ πλοῖον κάμνει δέκα μίλια τὴν ὥραν, le bâteau file dix nœuds ; || κάμνω τρόφιμα, faire ses vivres ; ἤτοι προμηθεύομαι καὶ ἐπιβιβάζω ἐπὶ πλοίου ταῦτα· || κάμνω ταῖς τέντες, βλ. ἀνατείνω τὰς σκηνάς. § [παθ. σπαν.] γίγνομαι, se faire ; ἐπέρχομαι, arriver [ἰδίως ἐπὶ κακοῦ]· || νὰ τοῦ καμωθῇ [φρ. δημ.], que malheur lui arrive ; peste soit de lui. § [μετοχ.] καμωμένος, η, ον, fait, e ; ἕτοιμος, prêt, e ; ὥριμος, mûr, e ; κατάλληλος διά τι, propre à quelque chose ; εἶμαι (δὲν εἶμαι) καμωμένος διά, être (ne pas être) né pour; εἶμαι δηλαδὴ ἐπιτήδειος ἐκ φύσεως, ἔχω φυσικὴν κλίσιν καὶ ἐπιτηδειότητα πρὸς ἕνα τι· || ἡ δουλειὰ εἶνε καμωμένη, la besogne est faite ; || τὸ φαγὶ δὲν εἶνε καμωμένον, le dîner n'est pas prêt ; || τὰ σταφύλια δὲν εἶνε ἀκόμη καμωμένα, les raisins ne sont pas encore mûrs ; || δὲν εἶνε καμωμένος δι' αὐτὴν τὴν ἐργασίαν, il n'est pas fait pour (il n'est pas bon à) ce travail ; || εἶνε καμωμένος διὰ τὴν πολιτικήν, il est né pour la politique ; || εἶνε καμωμένος δι' αὐτὴν τὴν δουλειάν, il est fait pour (il est bon à) ce travail.

καμόνομαι, μέλ. θὰ καμωθῶ, ὑποκρίνομαι, προσποιοῦμαι, feindre ; faire semblant (faire mine) de, affecter ; || καμόνεται ὅτι, il fait semblant de ; || καμόνεται τὸν κουφόν, il fait le sourd ; || [καὶ ἀπολ.] καμόνεται, il fait semblant ; || καμώθηκα πῶς νυστάζω, j'ai fait semblant d'avoir sommeil.

καμπαὶ τοῦ πετάλου, crampons de fer ; βλ. **πέταλον**.

καμπάνα, ας, ἡ· [δημ.] ὁ κώδων, cloche, n. f. || μεγάλη καμπάνα, grosse cloche ; bourdon, n. m.

καμπανάκι, τό· [δημ.] μικρὰ καμπάνα, κωδώνιον, τό· clochette, n. f. καὶ κοινῶς τὸ **κουδουνάκι**.

καμπαναρειόν, τό· [δημ.] κωδωνοστάσιον, τό· clocher, n. m.

καμπαναρεῖος, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] τὸ κωδωνοστάσιον, clocher, n. m.

καμπανέλι, τό· [δημ.] καμπανάκι, clochette, n. f. § [ναυτ.] bittes de manœuvre; bitton d'écoute; βλ. κιονίσκος καὶ ποδοδέται.

καμπανίζω, μέλ. ίσω· [δημ.] κρούω, σημαίνω τὸν κώδωνα, κωδωνίζω, ἠχῶ, sonner; ἀντηχῶ, tinter; (ἐν.) carillonner; || καμπανίζω [διάλ. Ἰονίων νήσων]. Ἐνθυμίζω εἰς ἄλλον ἐμμέσως καὶ ἐπὶ σκοπῷ ὑποχρέωσιν ἢ ὑπόθεσιν μὴ συμφέρουσαν καὶ μὴ ἀρεστὴν εἰς αὐτόν. «Τί μοῦ τὸ καμπανίζεις;»

καμπανιστός, ή, όν· [δημ.] (κυρ. ἐπὶ φωνῆς), εὔηχος, ἠχηρός, sonnant, e; sonore, adj.

καμπανίτης, ου, ὁ· (οἶνος), (vin de) champagne, n. m. ἀφρώδης οἶνος κατασκευασθεὶς τὸ πρῶτον ἐν Καμπανίᾳ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος.

καμπανός, ὁ· [δημ.] τὸ γλωσσίδι τῆς καμπάνας (τοῦ κώδωνος), battant de cloche.

καμπέχειον, ου, τό· [ξεν.] campêche, n. m. [βοτ.] ὀνομασία δοθεῖσα εἰς τὸ **αἱματόξυλον** (hæmatoxylon).

καμπή, ῆς, ἡ· (κάμπτω), ἡ πρᾶξις τοῦ κάμπτειν, τὸ λύγισμα, γύρισμα, κύρτωμα, courbure, n. f. cambrure, n. f. ὁ ἀγκών, coude, n. m. χαμπή, γωνία τῆς στροφῆς, tournant, n. m. ὁ ἑλιγμός, ἡ στροφή, détour, n. m. ἡ πτυχή, pli, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ χάμπτειν (κυρτόνειν), action de chantourner; chantournement, n. m. || ἡ καμπὴ τόξου, la courbure d'un arc; || ἡ καμπὴ τοῦ βραχίονος, le pli du bras; || ὁ ποταμὸς ἀποτελεῖ χαμπήν, le fleuve fait un coude (un détour); || ἡ καμπὴ τῆς ὁδοῦ, le tournant (le coude; le détour) de la rue; βλ. καὶ κατωτέρω jarret, n. m. § —, ἡ **γωνία,** ἡ **στροφή,** tournant, n. m. || ἡ καμπὴ τοῦ ὀχήματος (τῆς ἁμάξης), tournant d'une voiture; λέγεται ὁ χῶρος ὅντινα ἀπαιτεῖ διὰ τὴν στροφήν του τὸ ὄχημα· || πλήρης καμπή, tournant complet; || — περιωρισμένη, tournant limité. § — τῆς ἕλικος, pas de vis; βλ. **βῆμα** τοῦ κοχλίου. § — τοῦ πετάλου, βλ. **πέταλον.** § —, βλ. **γωνία,** jarret, n. m. ἐν τῇ ὁδοποιΐᾳ καλοῦνται jarrets αἱ γωνίαι τῶν ὁδῶν. § —, **κάμψις,** inflexion, n. f. [γεωμ.] σημεῖον καμπῆς, point d'inflexion, καλεῖται τὸ σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ἡ κοιλότης (concavité) καμπύλης τινός μετατρέπεται εἰς κυρτότητα (convexité), καθὼς καὶ τ' ἀνάπαλιν· || διπλῆ καμπή, inflexion double. § [ναυτ.] ἡ καμπὴ (τῶν ζυγῶν), le bouge; βλ **κύρτωμα.** § [ναυτ.] ἡ καμπή, arc, n. m. ἡ **καμπυλότης,** ἡ **κυρτότης,** τεμάχιον ξύλου ναυπηγησίμου ἢ ἄλλου τινὸς ξύλου ἢ σιδήρου, κτλ. ὅπερ ἐκάμφθη· || avoir de l'arc, τὸ νὰ ἦνέ τι καμπύλον ἢ νὰ ἔχῃ καμφθῆ, ἤτοι τεμάχιον ὅπερ ἐσχημάτισε καμπήν τινά, ἢ ὅπερ φέρει καμπὴν ἢ ἐκάμφθη. Λέγουσιν ὅτι πλοῖόν τι ἐκάμφθη (qu'un navire a de l'arc), ὅταν μετά τινα χρόνον ὑπηρεσίας τοῦ πλοίου ἡ πρῷρα καὶ ἡ πρύμνη αὐτοῦ εὑρεθῶσι χαμηλότερον τῆς ἀρχικῆς των θέσεως ἤτοι χαμηλότερον τοῦ μέσου τοῦ πλοίου. § [τακτ.] χαμπή, crochet, n. m. ἐν τῇ τακτικῇ καλεῖται οὕτω πᾶσα καμπὴ (ἐπικαμπὴ) τοῦ ἄκρου παρατεταγμένου στρατεύματος· || **ὑπόταξις** (ἢ **ἀμυντικὴ καμπή**), crochet défensif, καλεῖται ἡ λοξὴ καὶ πρὸς τὰ ὀπίσω θέσις τὴν ὁποίαν στράτευμά τι λαμβάνει πρὸς τὸ ἓν αὐτοῦ ἄκρον διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ἀπειλουμένην ταύτην πλευράν· προκειμένου περὶ τοποθεσίας λέγουσιν ὅτι αὕτη ἀποτελεῖ ἀμυντικὴν χαμπήν, ἤτοι ὅτι τὸ ἄκρον της κάμπτεται λοξῶς πρὸς τὰ ὀπίσω· || **πρόσταξις** (ἢ **ἐπιθετικὴ καμπή**), crochet offensif, καλεῖται ἡ λοξὴ καὶ πρὸς τὰ ἐμπρὸς θέσις τὴν ὁποίαν στράτευμά τι λαμβάνει πρὸς τὸ ἓν αὐτοῦ ἄκρον διὰ νὰ ἀπειλήσῃ μίαν τῶν πλευρῶν τοῦ ἐχθροῦ· προκειμένου περὶ τοποθεσίας λέγουσιν ὅτι αὕτη ἀποτελεῖ **ἐπιθετικὴν καμπήν,** ἤτοι ὅτι τὸ ἄκρον της κάμπτεται λοξῶς πρὸς τὰ ἐμπρός.

κάμπη, ης, ἡ· [ἔντομ.] chenille, n. f. κοινῶς ἡ κάμπια· καλεῖται οὕτω τὸ ἔντομον κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς μεταμορφώσεως αὐτοῦ, ὅτε ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ ᾠοῦ ἔχει μορφὴν σκωληκοειδῆ, ἄλλων μὲν εἰδῶν φέρει καὶ πόδας, ἄλλων δὲ οὐχί, ὅτε καλεῖται σχαδών.

καμπήσιος, α, ον· [δημ.] τοῦ κάμπου, τῆς πεδιάδος (πεδινός), de la plaine; ὁ τῶν ἀγρῶν, des champs.

κάμπια, ἡ· [δημ.] βλ. **κάμπη.**

καμπίνα, ἡ· [ξεν.] cabine, n. f. βλ. **θάλαμος.**

κάμπιον, τό· [ξεν.] ἀργυρίου συναλλαγή, change, n. m. agio, n. m. βλ. **ἐπικαταλλαγή.**

κάμπος, ὁ· τὸ πεδίον, ἡ πεδιάς, plaine, n. f. ὁ ἀγρός, οἱ ἀγροί, champ(s); τὸ ἐκτὸς τῶν πόλεων ἐπίπεδον μέρος, ἡ ἐξοχή, τὸ πεδίον, campagne, n. f. || χάμνει τὸν χάμπο ῥάχη [παροιμ.] faire d'un œuf un bœuf; faire d'une mouche un éléphant. § campos, n. m. ἡ πεδιάς; βλ. πάμπεδον.

κάμποσος, η, ον· [δημ.] καὶ

καμπόσος, η, ον (ἀντων. ἀόρ.), ὁπόσος, δή, quelque; ἀρκετὸς ἀριθμὸς ἀπό, bon nombre de; πολύ, ἀπό, beaucoup de; ἀρκετὸς ἀπό, assez de; || ἦσαν χάμποσοι, il y en avait bon nombre; || ἦσαν χάμποσοι ξένοι, il y avait pas mal d'étrangers; || εἶνε χάμποσοι, οἱ ὁποῖοι, il y en a qui; || εἶνε χάμποσος καιρὸς ὅπου, il y a quelque temps que; || ἔχει χάμποσον εἰσόδημα, il jouit d'un revenu raisonnable. § —, quelqu'un; ἤτοι προδίδει εἰς ἑαυτὸν ἀξίαν, σημασίαν τινά, ἐπιτηδεύεται, π.χ. μᾶς χάμει τὸν χαμπόσον, il se donne des grands airs; il tranche de seigneur; [δημ.] il fait son quelqu'un. § [οὐδ. ἐπίρ.] ἀρκετά, assez; || χάμποσον ὑψηλά, assez haut.

καμπούνι, τό· [δημ. ναυτ.] βλ. **πρόστεγον.**

καμπούρα, ας, ἡ· [δημ.] τὸ κῦφος εος-ους, ἡ κυφότης, τὸ κύφωμα, τὸ κύρτωμα, ὁ ὕβος, καὶ τὸ ὕβωμα (κυρίως τῆς καμήλας), bosse, n.f. [διδ.] gibbosité. n. f. § [συνεκδ.] dos, n. m. ὅλα αὐτὰ θὰ πέσουν εἰς τὴν καμπούραν μου [φρ.], tout cela retombera sur moi (sur mon

dos); ‖ ὕβος, κῦφος, καμποῦρα, bosse, n. f. ἐξέλκωμα ἀφιέμενον ἐπὶ τῶν λίθων, ξύλων, κτλ.

καμπούρης, α, ικον· [δημ.] ὁ κυφός, κυρτός, ὑβός, bossu, e, adj. ὁ ἔχων καμποῦραν, κυφὸς (τεχν.) gibbeux, euse.

καμπουριάζω, μέλ. άσω· [δημ.] κυρτόω -ῶ, courber; bossoyer. § [συνήθ. οὐδ.] κυρτόομαι-οῦμαι, se courber; se voûter; κάμπτομαι, se plier; καθίσταμαι κυφός, κυφόομαι-οῦμαι, devenir bossu.

καμπουριῶ, [διάλ. Οἰνόης] καμπουριάζω.

καμπουρολαίμης, ισσα, ικον· [δημ.] κυρταύχην, cou de cigogne.

καμπουρομύτης, ισσα, ικον· [δημ.] ὁ ἔχων κυρτὴν τὴν ῥῖνα, qui a le nez recourbé; γρυπός, aquilin.

καμπουρωτός, ή, όν· [δημ.] ἐπικαμπής, κυρτός, καμπύλος, courbé, ée; κυρτός, cambré, ée; βλ. **κυρτόω**· θολωτός, voûté, ée; τοξοειδής, arqué, ée; ἀνάκυρτος, ἀνακουφωτός, φουσκωμένος, bombé, ée; κυφός, ὁ ἔχων καμποῦραν, gibbeux, euse.

καμπτεγκοπή, ῆς, ἡ· βλ. ἐγκοπή.

καμπτήρ, ῆρος, ὁ· (μῦς) [ἀνατ.], curvateur, n. m. λέγεται διά τινα μῦν τοῦ κόκκυγος, le muscle curvateur. § [ναυτ.] **καμπτήρ,** ὁ· tournique, n. m. ξύλινος κύλινδρος κάθετος ἢ ὁριζόντιος ἐπὶ ἄξονος τοποθετημένος ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἢ ἀλλαχοῦ ἐφ' οὗ σύρονται τόνοι, ῥύματα καὶ λοιπὰ χονδρὰ σχοινία πρὸς ἀποφυγὴν τῆς τριβῆς. § καμπτήρ, ὁ· tourniquet, n. m. οἱ καμπτῆρες εἶνε κύλινδροι σιδηροῖ τιθέμενοι ἐπὶ ἄξονος καθέτως περὶ τὸν ἐργάτην πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ δίδωσιν εἰς τὴν ἄλυσιν τὴν πρὸς τὸ φρεάτιον διεύθυνσιν καθ' ὅσον ἐκτυλίσσεται αὕτη ἀπὸ τοῦ ἐργάτου.

καμπτολαβίς, ίδος, ἡ· bec à (de) corbin ἢ pince goupille, n. f. λαβὶς μετὰ ῥάμφους δι' ἧς κάμπτεταί τι.

καμπτοψαλίς, ίδος, ἡ· pince à matinée; λαβὶς ξυλίνη φέρουσα δύο μακρὰ σκέλη ὧν τὸ ἓν κοῖλον καὶ τὸ ἕτερον κυρτὸν εἰσερχόμενον ἐν τῷ κοίλῳ· διὰ τοῦ ἐργαλείου τούτου διπλοῦσι διάφορα ἀντικείμενα δίδοντες αὐτοῖς κυματοειδὲς σχῆμα.

κάμπτω, μέλ. κάμψω, μετ. κεκαμμένος, η, ον· λυγίζω, plier; κάμπτω, συγκάπτω, ployer; κάμνω τι κυρτόν, κυρτόω, courber; λυγίζω, fléchir; ‖ — ὑπὸ τὸ βάρος, affaisser; ‖ κάμπτομαι, συγκύπτω ὑπὸ τὸ βάρος τῶν χρόνων, τῷ γήρατι βαρύνομαι, s'affaisser sous le poids des années; ‖ — τὸν βραχίονα (τὸ γόνυ, τὰς χεῖρας, τὰ γόνατα), plier le bras, etc. [μεταφ.] fléchir; συγκινῶ, émouvoir; ‖ [μεταφ.] δὲν κατόρθωσα νὰ τὸν κάμψω, je n'ai pu le fléchir; ‖ — τὸν σίδηρον, ployer le fer; «κάμπτεσθαι τὸν σίδηρον καὶ διπλοῦσθαι» (Πλούταρχος)· ‖ κάμπω (ἐπικάμπτω) τὰς ὑποδεσμίδας, plier (ployer) les sous-bandes; βλ. καὶ **εὐκάμπτω.** § [τακτ.] cintrer, προκειμένου περὶ παρατεταγμένης γραμμῆς ἥτις κάμπτεται εἰς τὸ κέντρον. § —, κυρτόω-ῶ τι, λυγίζω, arquer; πλοῖον κεκαμμένον, navire arqué, navire qui a de l'arc; βλ. (ναυτ.) **καμπή,** arc. Τοῦ ῥήματος arquer γίνεται χρῆσις διὰ τὰς ὑπὸ τοῦ βάρους καμπτομένας ξυλίνους ἢ σιδηρᾶς δοκούς, καθὼς καὶ δι' αὐτὰς τὰς οἰκοδομάς. § —, chantourner, κυρτόω τι. § [ναυτ.] étriver, σχηματίζω καμπὴν ἢ γωνίαν (ἐπὶ σχοινίου)· ‖ βλ. **κεκαμμένον.** § fausser, μένω κεκαμμένος μετὰ τὴν κάμψιν· διπλόω στερεόν τι ἀντικείμενον τοιουτοτρόπως ὥστε νὰ μὴ δύνηται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ μορφήν. § —, περικάμπτω, faire le tour, tourner; ‖ ἔκαμψε τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ, il tourna le coin de la rue. § [ναυτ.] doubler ou faire le tour, σημαίνει περικάμπω ἀκρωτήριον ἢ ἄλλο οἱονδήποτε ἐμπόδιον χειρίζων καταλλήλως· ‖ — ἀκρωτήριον, doubler un cap. § κάμπτειν τὸ πέταλον, dégorger le fer, διδειν αὐτῷ διὰ τῆς κάμψεως τοῦ σιδήρου ἡμικυκλικὸν σχῆμα. § [ἱππευτ.] κάμπτειν ἢ λυγίζειν τὴν ῥάχιν, doubler les reins, faire le dos de carpe; ἕξις τοῦ ἵππου καθ' ἣν οὗτος αἰσθανόμενος τὸ ἐπὶ τῆς ῥάχεως βάρος τοῦ ἱππέως κάμπτει τὴν σπονδυλικήν του στήλην· τὸ τοιοῦτον συνήθως προδίδει ἀδυναμίαν τῆς ὀσφύος, ἢ τοῦτο ποιεῖται ὁ ἵππος καὶ ὁπόταν τυχὸν κατὰ μῆκος τῆς ῥάχεως φέρῃ πληγάς. § [ἱππευτ.] κάμπτειν, ἀλλάζειν κατεύθυνσιν, doubler; βλ. κάμψις, le doubler, doublement, n. m. § [μέσ.] κάμπτομαι, se laisser fléchir; συγκινοῦμαι, s'émouvoir; s'attendrir, οἰκτείρω τινά.

καμπυλαγωγός, οῦ, ὁ· ἢ καμπυλογράφος, pistolet à tracer les courbes; ὄργανόν τι πρὸς τὸ ἄγειν, γράφειν, ἕλκειν γραμμὰς καμπύλας.

καμπυλαύχην, ενος, ὁ, ἡ· ὁ ἔχων καμπύλον αὐχένα, qui a le cou courbé ou voûté.

καμπύλη, ης, ἡ· [ligne] courbe, n. f. καμπύλη γραμμὴ ὀνομάζεται πᾶσα γραμμή, ἥτις οὔτε εὐθεῖα εἶνε, οὔτε σύγκειται ἐξ εὐθειῶν (τεθλασμένη γραμμή), ἀλλ' εἶνε ἐν εἴδει τόξου. Αἱ καμπύλαι διαιροῦνται εἰς τὰς ἐπιπέδους ὧν τὰ σημεῖα κεῖνται πάντα ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐπιπέδου ἐπιφανείας καὶ εἰς τὰς ἐν τῷ χώρῳ, εἰς τὰς ὁποίας δὲν συμβαίνει τὸ τοιοῦτον. Ἐπειδὴ ἡ καμπύλη ἀλλάσσει κατὰ πᾶν σημεῖον διεύθυνσιν, θεωρεῖται ὡς διεύθυνσις αὐτῆς εἰς ἕκαστον σημεῖον της ἡ τῆς εὐθείας γραμμῆς τῆς ἐφαπτομένης τῇ καμπύλῃ κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο. Καθόσον δὲ ἡ διεύθυνσις τῆς καμπύλης μεταβάλλεται ἀπὸ σημείου τινὸς εἰς τὸ ἀμέσως ἐγγύτατον σημεῖον περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον, ἡ καμπύλη ἔχει μείζονα ἢ ἐλάσσονα καμπυλότητα· τὸ μέγεθος δὲ ταύτης ἀποτελεῖ ἓν τῶν κυρίων συστατικῶν ἑκάστης καμπύλης γραμμῆς· ‖ **καμπύλη συναρμογῆς ἢ καμπύλη συναφῆς,** courbe de raccordement; καμπύλη ἑνοῦσα δύο εὐθύγραμμα μέρη. Ἐν τῇ ὁδοποιΐᾳ καὶ τοῖς σιδηροδρόμοις **καμπύλη συναφῆς,** καλεῖται ἡ καμπύλη ἡ ἑνοῦσα δύο εὐθύγραμμα μέρη τῆς χαράξεως τῆς ὁδοῦ ἢ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς· ‖ **ἰσοϋψεῖς καμπύλαι,** courbes de niveau; ἐπὶ τῆς χαράξεως καὶ κατασκευῆς τῶν σιδηρο-

δρόμων, ὁδῶν καὶ ἐν γένει τοπογραφικῶν σχε-(διων· || [ὁδοπ.] **ἀνωφερειακὴ καμπύλη**, courbe ou rampe, καμπύλη εὑρισκομένη εἰς ἀνωφέρειαν· || **πολύκεντρος καμπύλη**, courbe à plusieurs centres; || **αἱ καμπύλαι ἢ τὰ πλευρὰ τοῦ πλοιαρίου**, courbe (de bateau), ἀκατίου, κτλ. || — βολή, tir courbe; βλ. βολὴ ἐπισκηπτική· || [μηχ.] **καμπύλαι ῥυθμίσεως ἢ ἡμιτονοειδεῖς καμπύλαι**, courbes de régulation ou courbes sinussoïdales; καμπύλαι χαρασσόμεναι τῇ βοηθείᾳ δεδομένων ἀπορρεόντων ἐκ τῆς λειτουργίας **ἀτμονομέως** (tiroir), χρησιμεύουσαι πρὸς κατασκευὴν διαγράμματος, χρησιμοποιηθησομένου πρὸς μελέτην τῆς ῥυθμίσεως ἀτμονομέως ἢ πρὸς ὁρισμὸν τῶν ἀναγκαιούντων στοιχείων πρὸς κατασκευὴν τοιούτου.

καμπυλιά, ἡ (ὄσπριον), βλ. ὦχρος.

καμπυλόγραμμος, ος, ον· curviligne, adj. || κίνησις καμπυλόγραμμος, mouvement curviligne.

καμπυλογραφία, ας, ἡ· curvigraphie, n. f. ἡ τέχνη τοῦ χαράσσειν καμπύλας, art de tracer des courbes.

καμπυλογραφικός, ή, όν· curvigraphique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν καμπυλογραφίαν, qui a rapport à la curvigraphie; || μέθοδοι καμπυλογραφικαί, procédés curvigraphiques.

καμπυλογράφος, ος, ον· curvigraphe, n. m. [γεωμ.] μαθηματικὸν ὄργανον χρήσιμον πρὸς χάραξιν καμπυλῶν· βλ. καὶ **καμπυλαγωγός.**

καμπυλοειδής, ής, ές· ὁ ἔχων σχῆμα καμπύλον, qui a une forme courbe (κυρτόν, convexe; τοξοειδές, arqué); ἤτοι ὁ ἔχων σχῆμα καμπύλης.

καμπυλοειδῶς, [ἐπίρ.] τοξοειδῶς, en arc; ἐν σχήματι καμπύλης.

καμπυλόμετρον, ου, τό· curvimètre, n. m. ἐργαλεῖον δι' οὗ δύνανται νὰ μετρήσωσιν ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ γεωγραφικοῦ χάρτου τὸ μῆκος οἱασδήποτε ἑλικοειδοῦς γραμμῆς (ligne sinueuse), ἀκολουθοῦντες ἁπάσας τὰς διευθύνσεις της.

καμπυλόνευρος, ος, ον· [βοτ.] curvinerve; λέγεται περὶ τῶν φύλλων ὧν αἱ νευρώσεις εἰσὶ καμπύλαι.

καμπύλος, η, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), courbe, adj. μὴ εὐθύς, μηδὲ τεθλαμένος, ἀλλ' ἐν εἴδει **καμπύλης**, τόξου· κεκυρτωμένος, courbé, ée; recourbé, ée; κυρτός, convexe; || καμπύλη γραμμή, ligne courbe; || καμπύλη ἐπιφάνεια, surface convexe.

καμπυλότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ καμπύλου, courbure, n. f. κύρτωσις, κυρτότης, convexité, n. f. curvité, n. f. (ἀντίθετον τῷ εὐθύτης)· || *διπλῆ καμπυλότης, double courbure*; ἐπίσης contre-courbure.

καμπυλῶ (όω), μέλ. ώσω, ποιῶ τι καμπύλον, κυρτόω, courber, recourber.

καμτσίκι, [δημ.] βλ. χαμιτσίκι, cravache, n. f. fouet, n. m. ἡ **μάστιξ**, chambrière.

κάμφορα, ἡ· camphre, n. m. || κάμφορα καὶ καφουρὰ) ἀκαθάριστος (διυλισμένη), camphre brut (raffiné).

κάμψις, εως, ἡ· flexion, n.f. καὶ fléchissement, n. m. τὸ λύγισμα (λυγίζω, fléchir) «κάμψις ἐστὶν ἡ ἐξ εὐθέος ἢ εἰς περιφερὲς ἢ εἰς γωνίαν μεταβολή» (Ἀριστοτ.) τὸ λύγισμα, δίπλωμα, δίπλωσις, κάμψις, σύγκαμψις, ploiement, n. m. ployage, n. m. || — τοῦ σιδήρου, ployage du fer; || —, ὁ ἀγκών, coude, n. m. || —, ἡ καμπή, inflexion, n. f. || —, ἐπίκαμψις, δίπλωσις, pliage, n. m. || — τῆς κάννης, pliage du canon (τοῦ ὅπλου)· || ἡ κάμψις τοῦ χάλυβος [σιδηρ.] la voilure de l'acier; || ὁ χάλυψ ἐκάμφθη, cet acier s'est voilé; || — τῆς ὀσφύος πρὸς τὰ ἐμπρὸς (ἢ ὀπίσω), flexion du rein en avant (ou en arrière); || — τῶν κνημῶν, τῶν ποδῶν, flexion des jambes, des pieds; || — τῶν κάτω ἄκρων, flexion des extrémités, inférieures; || — τοῦ σώματος πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ὀπίσω, flexion du corps en avant et en arrière. § [ἱππευτ.] κάμψις, le doubler; doublement, n. m.=ἀλλαγὴ κατευθύνσεως (διευθύνσεως), changement de direction, ἢ στροφή, ἤτοι παρέκκλισις ἀπὸ τῆς εὐθείας γραμμῆς ἣν ἀκολουθεῖ ὁ ἱππεὺς ὅπως διευθυνθῇ ἐπ' ἄλλης διευθύνσεως στρεφόμενος εἴτε δεξιά, εἴτε ἀριστερά· || **ἁπλαῖ κάμψεις ἢ ἀλλαγαί**, doublements simples, καλοῦνται αἱ γινόμεναι κατ' εὐθεῖαν γραμμήν· || **σύνθετοι κάμψεις**, doublements compliqués, αἱ ἐκτελούμεναι διὰ κυκλικῶν ἢ σκολιῶν γραμμῶν· || **μικρὰ κάμψις**, doubler étroit ou serrer le doublement, ἡ γινομένη ἐπὶ περιωρισμένου κύκλου· || **ἐκτεταμένη κάμψις**, doubler large ou élargir le doublement, ἡ γινομένη ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως κύκλου· || **παρεκκλίνειν τῆς κάμψεως**, tomber hors du doublement ou s'écarter du doublement, ὁπόταν τὸ ὀπίσθιον τμῆμα τοῦ σώματος κατὰ τὴν κάμψιν δὲν βαίνῃ ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας γραμμῆς ἐφ' ἧς τὸ πρόσθιον ἀλλὰ τρέπεται πρὸς τὰ πλάγια. § **κάμψις τῶν ξύλων**, flexion de bois; πολλάκις εἰς τὰ ἔργα ἀπαιτοῦνται καμπύλα τεμάχια, ἐπειδὴ δὲ πρὸς τοῦτο, ἐὰν θελήσωμεν νὰ κόψωμεν συνήθη ξύλα, παρουσιάζεται δυσκολία ἀφ' ἑνὸς μὲν ὡς ἐκ τῆς μὴ συνεχείας ἁπασῶν τῶν ἰνῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ ὡς ἐκ τῆς ἀπωλείας μεγάλης ποσότητος καλοῦ ξύλου, κατέφυγον εἰς τὴν τεχνητὴν κάμψιν ἐφαρμοζομένην καὶ πρὸ καὶ μετὰ τὴν ὑλοτομίαν. Κάμψις πρὸ τῆς ὑλοτομίας. Πρὸς τοῦτο ἐκλέγομεν ἓν νέον δένδρον, ὅπερ διευθύνομεν κατὰ τὴν αὔξησίν του διὰ στηριγμάτων καθ' οἱανδήποτε μορφὴν θελήσομεν. Κάμψις μετὰ τὴν ὑλοτομίαν. Ἡ μέθοδος αὕτη στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἰδιότητος τῆς θερμότητος καὶ τῆς ὑγρασίας τοῦ νὰ εἰσδύωσιν εἰς τὰς ξυλώδεις οὐσίας καὶ νὰ μαλακόνωσιν αὐτὰς οὕτως ὥστε αὗται παραμορφούμεναι νὰ διατηρῶνται οὕτω καὶ μετὰ τὴν ἀποψύχρανσιν. Χρῆσιν τῆς ἰδιότητος ταύτης ποιούμεθα διὰ πολλῶν μέσων. Κάμψις διὰ τοῦ πυρός· ταύτης χρῆσιν ποιοῦνται οἱ ξυλουργοὶ καὶ ναυπηγοί. Οἱ πρῶτοι στερεοῦντες τὸ

πρὸς κάμψιν ξύλον κεκλιμένον θέτουσι κάτωθεν πῦρ βρέχοντες συνάμα τὴν πρὸς τὰ ἄνω ἐπιφάνειαν, ὅτε τὸ ξύλον ἕνεκα τῆς ὑγρασίας καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν λίθων σχηματιζομένου ζεύγους τῶν δυνάμεων λαμβάνει τὴν ζητουμένην μορφήν. **Κάμψις διὰ θερμοῦ ὕδατος**· τὰ ξύλα βυθίζονται ἐντὸς θερμοῦ ὕδατος, ἀφ' οὗ δὲ εἰσχωρήσωσιν ἡ θερμότης καὶ ἡ ὑγρασία τότε τὰ προσηλοῦσιν εἴς τινα τύπον μέχρις οὗ ἐντελῶς ξηρανθῶσι· ‖ ξύλον **κεκαμμένον**, bois bouge; βλ. ξύλον.

κάμωμα, ατος, τό· [δημ.] τὸ ἔργον, ἡ πρᾶξις, œuvre, n. f. fait, n. m. ἡ ἐνέργεια, τὸ ἔργον, ἡ πρᾶξις, action, n. f. ὁ τρόπος τοῦ φέρεσθαι, ἡ διαγωγή, conduite, n. f. οἱ τρόποι, les manières; ‖ κύτταξε **τὰ καμώματά** του, voilà de vos œuvres; ‖ ἐμάθαμεν **τὰ καμώματά** σου, on connait vos faits et gestes; ‖ δὲν εἶνε **καμώματα** αὐτά, ce n'est pas une conduite; ce ne sont pas des manières; ‖ τῆς νύκτας **τὰ καμώματα** τὰ βλέπει ἡ 'μέρα καὶ γελᾷ [παροιμ.], le jour rit de ce que fait la nuit; «ἠώς, ὁρῶσα τὰ νυκτὸς ἔργα, γελᾷ». § [πληθ.] **καμώματα**, οἱ ἀκκισμοί, κοινῶς **τὰ τσακίσματα**, καὶ ἐν γένει αἱ ἐκφράσεις τοῦ προσώπου, mines, n. f. ἐπίσης ὁ τρόπος τοῦ φέρεσθαι, les manières; ἡ στάσις, ἀκκισμοί, façons, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ **προσποίησις** (βλ. λέξιν)· [ἐπὶ γυν. ἰδίως] ἀκκισμοί, τσακίσματα, τρόποι φιλάρεσκοι, minauderies, n. f. βλ. καὶ **ἀκκίζομαι.**

κα(μ)ωματᾶς, ὁ· [διάλ. Καρπάθου] πολυμήχανος· (κυρ. ἐπὶ γυναικῶν) πάντοτε ὑπὸ κακὴν σημασίαν· βλ. **καμωματοῦσα.**

καμωματοῦσα καὶ **καμωματοῦ**, ἡ· [δημ.] γυνὴ προσποιουμένη, femme affectée; φιλάρεσκος, ἀκκιστής, minaudière, n. f.

καμωμένος, η, ον· βλ. κάμνω.

κἄν, [ἐπίρ.] τοὐλάχιστον, ὅμως, au moins, du moins; οὐδὲ κἄν, οὔτε, pas même; seulement, adv. καὶ ἐάν, καὶ ἄν, si; même si; quand même; même; ‖ [ἂν δὲν εἶσθε ὑπὲρ αὐτοῦ] μὴν εἶσθε κἂν ἐναντίος, au moins ne soyez pas contre; ‖ ἢ κἂν γράψε του, ou du moins écrivez-lui; ‖ οὐδὲ κἂν ἤνοιξε τὸ στόμα του, il n'a pas seulement ouvert la bouche; ‖ οὐδὲ κἂν τὸν βλέπω, je ne le vois même pas. § κἂν καὶ κἄν [ἐπιθετικῶς], ἔχων ἀξίαν, ἔξοχος, διακεκριμένος, marquant, e, distingué, ée, considérable; ‖ εἶχα νὰ κάμω μὲ ἀνθρώπους κἂν καὶ κἄν, j'ai eu affaire avec des gens de marque (de qualité); ‖ εὔμορφαις γυναῖκες κἂν καὶ κἄν, de belles femmes s'il en fut. § [σύνδ.] βλ. [**καὶ**] **ἄν**.

κανάβι, τό· [δημ.] βλ. **καννάβι** καὶ **κάνναβις.**

κανάβινος, η, ον· βλ. **καννάβιος.**

κάναβος, ὁ· ὀρθότερον βλ. **κάνναβος.**

καναβοῦρι, βλ. **καννναβοῦρι.**

καναβοφόρον, τό· βλ. **καννναβοφόρον.**

κανάγιας, ὁ· [ξεν.] (ὡς ὕβρις), canaille, n. f. κάθαρμα, ἀχρεῖος.

κᾶναι, [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου] ἀντὶ τοῦ κἄν, τοὐλάχιστον.

κανακάρης, ισσα, ικον· τὸ διὰ θωπειῶν, κτλ. διεφθαρμένον παιδίον, χαϊδευμένον [enfant] gâté; χαϊδευμένος, η, ον, dorloté, ée.

κανάκεμα, τό· [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης] τὸ χάϊδευμα, ἡ θωπεία.

κανακεύω, μέλ. εύσω [δημ.] περιθάλπω, θωπεύω, περιποιοῦμαι, κάμνω χάϊδια, χαϊδεύω, caresser, cajoler, dorloter.

κανάκια, τά· [δημ.] αἱ θωπεῖαι, τὰ χάϊδια, χάδια, caresses, n. f. pl. cajoleries, n. f. pl.

καναλάκι, τό· [δημ. ξεν.] μικρὸν κανάλι, αὐλάκιον, ὀχέτιον chéneau, n. m. δι' οὗ ῥέει οἱονδήποτε ὑγρόν.

κανάλι, τό· [ξεν.] αὖλαξ, ὀχετός, ἀγωγός, canal, n. m. κανάλι τῆς σκεπῆς, βλ. ὑδρορρόη, gouttière, n. f.

καναπές, ὁ· [ξεν.] canapé, ὁ σοφᾶς, sofa, n. m. βλ. **ἀνάκλιντρον.**

καναπίτσα, ας, ἡ· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία **τῆς λύγου** ἢ **λυγαριᾶς.**

κανάρι, τό· **καναρίνι,** τό· καὶ

κανάριον, τό· serin, n. m. (θηλ. serine), canari, n. m. τὸ πασίγνωστον ᾠδικὸν πτηνόν, ἀνῆκον εἰς τὸ γένος τῶν σπιζῶν καὶ καλούμενον ἐπιστημονικῶς Σπίζα ἡ κανάριος, ὡς καταγόμενον ἐκ τῶν Καναρίων νήσων.

κάναστρον, ου, τό· κάνεον, ἐκ καλάμου πεπλεγμένον ἀνοικτὸν καλάθιον, canastre, n.m. corbeille, n.f. panier, n.m. βλ. καὶ **κάλαθος.**

κανάτα, ας· ἡ· [δημ.] ἀμφορεύς, δοχεῖον πήλινον ἐν ᾧ θέτουσιν ὕδωρ ἢ οἶνον, ὑδρία, στάμνα καὶ λαγῆνα, vase ou pot [de terre] n.m. cruche, n. f. ‖ ἀγαπᾷ τὴν κανάταν, il aime à boire; il aime la chopine.

κανάτα, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] = μέτρον ἐλαίου ἐκ δέκα λιτρῶν.

κανατᾶς, ᾶ, ὁ· [δημ.] potier, n.m. ὁ κατασκευάζων πήλινα ἀγγεῖα, ὑδρίας, στάμναις, κτλ.

κανάτι, τό· [δημ.] πήλινον δοχεῖον ἐν ᾧ τίθεται ὕδωρ, ἀγγεῖον, pot, n. m. ἡ ὑδρία, ἡ στάμνα, ἡ λαγῆνα, vase ou pot [de terre], cruche, n. f. cruchon, n. m. ‖ τὸ **κανάτι τῆς** λεκάνης ἐν ᾧ θέτουσιν ὕδωρ πρὸς νίψιν, broc, n. m. § κανάτι τοῦ κρασιοῦ, bidon, n. m. βλ. **κώθων.** § —, τὸ ἀγγεῖον τοῦ δωματίου, κοινῶς τὸ τσουκάλι, pot de chambre. § κανάτι τῆς πόρτας, τοῦ παραθύρου, βλ. **κλισιάς**, battant; κανάτι, βλ. **παραθυρόφυλλον,** contrevent, n. m. ‖ κανάτια, βλέπε **παραθυρόφυλλα,** volets, n. m. pl.

κανδῆλα, ας, ἡ· [δημ.] λύχνος, λυχνία (ἰδίως κρεμαστή), lampe [suspendue], n. f. λυχνία τῆς νυκτός, lampe de nuit; λυχνίσκος κοιτῶνος, veilleuse, n.f. § φλύκταινα, ampoule, n.f. φλύκταινα ἐπὶ τοῦ δέρματος, cloche, n.f. φλύκταινα, phlyctène, n.f. § —, μέγα ποτήριον πλῆρες οἴνου, grand verre [plein de vin]; [δημ.] lampée; ‖ ἐτράβηξε δύο κανδήλαις [φρ. δημ.], il avala deux pleins (deux lampées).

κανδηλα(νά)πτης, ου, ὁ· [δημ.] προφ. κοινῶς χαντηλανάφτης, ὁ ἀνάπτων τὰς κανδήλας (τὰς λυχνίας, κτλ. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ), allumeur de lampes [dans une église]; bédeau,

n. m ὁ νεωκόρος· ὁ ἱεροφύλαξ, sacristain, n. m.

κανδηλέρι, τό· [δημ.] κανδηλιέρι καὶ σανδάνι, λέγεται τὸ κηροπήγιον, chandelier, n.m. [τὸ μετὰ πλειοτέρων κηρίων] candélabre, n.m. [τὸ δὲ μικρὸν ἐνίοτε] bougeoir, n. m. § —, λέγεται ἐνίοτε ὁ λύχνος, λυχνία, lampe, n. f.

κανδηλήθρα, ἡ· lamperon, n. m. languette qui soutient la mèche d'une veilleuse.

κανδήλι, τὸ καὶ κανδήλιον, ἡ στίλβη, ης· λυχναράκι, μικρὰ λυχνία, petite lampe; μικρὸν ἀγγεῖον ἐν ᾧ τιθεῖσι ἔλαιον καὶ χρησιμεύει ἀντὶ λύχνου, lampion, n. m. ‖ ἡ λυχνία τῆς νυκτός, lampe de nuit, λύχνος νυκτερινός, ἤτοι λυχνίσκος κοιτῶνος, **νυκτολαμπίς**, veilleuse, n.f. § — [τὸ διὰ φωταψίας], λυχνίσκος lampion; ‖ [μεταφ.] ἄναψε τὰ κανδήλια, il est gris, il est dans les vignes [du seigneur].

κανδιλίτσα, ἡ· [δημ.ναυτ.] βλ. ὑπέρα ἀρτέμωνος. § βλ. **κρεμάθρα**, nœud de chaise, n.m.

κάνδιον, τό· βλ. κάντιον.

κανεὶς καὶ χανένας, (ἀντ.) χαμμία, κανέν, μηδείς, οὐδείς, pas un; aucun, e; personne; ‖ δὲν ἔκαμε κανὲν κακόν, il n'a fait aucun mal; ‖ — δὲν τὸ πιστεύει, personne (pas un) ne le croit; ‖ δὲν ἦλθε κανείς, il n'est venu personne; personne n'est venu; ‖ — δὲν εἶνε εὐχαριστημένος μὲ τὴν τύχην του, nul n'est content de son sort; ‖ δὲν ἔχῃ κανένα νὰ γελάσῃ, il n'a qui tromper; ‖ δὲν γνωρίζω κανένα τιμιώτερόν του, je ne connais pas de plus honnête homme que lui; ‖ — ἐκ τῶν δύο, aucun de deux; ni l'un ni l'autre; ‖ — ἄλλος παρά, nul autre que; ‖ χωρὶς χαμμίαν ἄλλην σκέψιν, sans autre réflexion; ‖ κανείς μας, aucun de nous. § τίς, κάποιος, quelqu'un; ἀντὶ τοῦ οὐδείς, μηδείς, on; ‖ ἂν ἔλθῃ κανείς, si quelqu'un vient; ‖ δὲν ἠξεύρει κανεὶς τί ἠμπορεῖ νὰ συμβῇ, on ne sait pas ce qui peut arriver; ‖ ἀμφιβάλλω ἂν κανεὶς θὰ ἐπιτύχῃ, je doute que personne y réussisse; ‖ ἂν τὸν ἰδῶ χαμμίαν ἡμέραν, si je le vois un de ces jours (quelque jour); ‖ ἂν κανεὶς ἀπὸ τοὺς φίλους σας, si quelqu'un (si l'un) de vos amis; ‖ συμβαίνει χαμμίαν φορὰν (ἐνίοτε), il arrive parfois. § [τὸ θηλ. καὶ οὐδ. μετ' ἀριθμ.] quelques, quelque; ‖ χαμμιὰ ἑξηνταριὰ ἄνθρωποι, quelque soixante hommes; une soixantaine d'hommes; ‖ κανένα δυὸ φοραίς, une ou deux fois; χαμμιὰ φορά, κάποτε, ἐνίοτε, quelque fois.

κανέλλα, ας, ἡ· καὶ

κανέλλη, ης, ἡ· τὸ κιννάμωμον, cannelle, n. f. κασσία σύριγξ· ὁ φλοιὸς τῆς λευκῆς κανέλλης εἶνε λεπτὸς, σωληνοειδῶς συνεστραμμένως, κιτρινωπὸς ἢ μελανοκίτρινος, ἀρωματικὸς τὴν ὀσμήν, ὑπόπικρος καὶ δριμέως ἀρωματικὸς τὴν γεῦσιν ἐκ δένδρου θαμνώδους τῶν νήσων Ἀντιλλῶν προερχόμενος.

κανελλόλαδον, ου, τό· huile de cannelle, ἔλαιον (ἀπόσταγμα) τῆς κανέλλης (κινναμώμου).

κανελλοπίπερον, τό· piment, n. m.

κανελλόχρους, ους, ουν, καὶ

κανελλύς, ιά, ύ· ἔχων τὸ χρῶμα τῆς κανέλλης, (qui est) couleur de cannelle; [δ:δ.] cannellé, ée.

κανένας, βλ. κανείς.

κάνεον, συνηρ. κανοῦν, τό· τὸ κάναστρον καὶ κάνεστρον, ἁπλωτὸν καλάθιον.

κανηφορέω-ῶ, μέλ. ήσω, être canéphore; porter des corbeilles, φέρω ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κάνεστρον εἰς τὰς λιτανείας, ἐν ᾧ τὰ ἱερὰ σκεύη ὑπάρχουσιν, ἢ αἱ πρὸς τὸ θεῖον προσφοραί.

κανηφορία, ας, ἡ· le port des corbeilles, τὸ φέρειν τὰ κάνεα (κάνεστρα).

κανηφόρος, ος, ον· ὁ φέρων κάνιστρον, qui porte la corbeille; [οὐσ.] canéphore, n. f. παρθένος ἥτις ἐν Ἀθήναις κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς Δήμητρος, τῆς Ἀθηνᾶς, τοῦ Διονύσου ἔφερεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κάνεστρον εἰς τὰς λιτανείας, ἐν ᾧ ἦσαν τὰ ἱερὰ σκεύη, ἢ αἱ πρὸς τὸ θεῖον προσφοραί· τοῦτο ἐθεωρεῖτο μεγίστη τιμή.

κανθαρίς, ίδος, ἡ· cantharide, n. f. ἡ ἱσπανικὴ μυῖα· γένος κανθάρου μὲ χρῶμα πρασινωπόν, ἐρυθρωπὸν ἢ κυανίζον καὶ ὀσμὴν δυσάρεστον· χρησιμεύει δι' ἐκδόρια.

κάνθαρος, ου, ὁ· κοινῶς **σκάθαρος**, τὸ σκαθάρι, scarabée, n. m. escarbot, n. m. bousier, n. m. § blatte, n. f. cafard, n. m. § [ναυτ.] marie salope; βλ. **ἀτμοφορτίς**.

κανθήλιον, τό· [ναυτ.] tambour, n. m. κοινῶς φοῦσκα· καλοῦνται κανθήλια τὰ ξύλινα ἡμικυκλικὰ κατασκευάσματα τὰ περικαλύπτοντα ἄνωθεν τοὺς τροχοὺς τῶν τροχηλάτων ἀτμοπλοίων. § [ναυτ.] τὰ **κανθήλια**, (τῶν ἀποπάτων), αἱ **φοῦσκες**, bouteilles, n. f. εἶδος ἡμιπυργίσκων τεθειμένων δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τῆς πρύμνης τῶν παλαιῶν πλοίων ἑκατέρωθεν τοῦ ἄβακος καὶ χρησιμευόντων ὡς ἀποπάτων τῶν ἀξιωματικῶν· ἕνεκεν τῆς θέσεως ταύτης τῶν ἀποπάτων ἐπὶ τῶν παλαιῶν πλοίων, ἐπεκράτησε νὰ καλῶνται γαλλιστὶ bouteilles, πάντα τὰ χωρίσματα τὰ προωρισμένα εἰς τοιαύτην χρῆσιν. § —, bât, n. m. τὸ σάγμα, σαγμάριον πρὸς φόρτωσιν τῶν φορτηγῶν ζώων· βλ. **σάγμα**· ἐπίσης τὰ μεγάλα κοφίνια τὰ ἑκατέρωθεν τοῦ σάγματος ἀναρτώμενα, paniers qui pendent de chaque côté du bat; καὶ ἐν γένει μέγας κόφινος, grand panier.

κανθός, οῦ, ὁ· ἡ γωνία τοῦ ὀφθαλμοῦ, coin de l'œil; κανθοὶ λέγονται αἱ δύο πλάγιαι τοῦ ὀφθαλμοῦ γωνίαι ἔνθα συνενοῦνται τὰ βλέφαρα, larmier, n. m. ἡ συνένωσις τῶν βλεφάρων, commissure des paupières; [ἀνατομ.] canthus, n. m. «οἷς ἂν ὦσιν οἱ κανθοὶ μακροὶ κακοήθους σημεῖον» (Ἀριστοτ. φυσιογ.) § [ναυτ.] **κανθός**, râblure, n. f. κοινῶς **ἀγαθός**· κοίλωμα τριγωνικὸν ὀξύτομον κατασκευαζόμενον καθ' ἅπαν τὸ μῆκος τῆς τρόπιδος, τῆς στείρας, κτλ. ἐν ᾧ ἐντίθεται ὁ κρόταφος τῶν παρατεθειμένων ἐπηγκενίδων· **κανθὸς** ἐπίσης καλεῖται καὶ τὸ πρὸς τὰς πλευρὰς οἱουδήποτε συμβλητοῦ τεμαχίου περισσεῦον ξύλον, ἕνεκα τοῦ

ὁποίου ἐλαττοῦται κατὰ τοσοῦτον ἡ παρατεθειμένη ὄψις τοῦ μετ' αὐτοῦ συμβαλλομένου τεμαχίου.

κανί, τό· goupillon, n. m. [τὸ ἐκ τῆς τουρκικῆς λεγόμενον **γιουλουπτάνι**] ῥάντιστρον, ἁγιαστῆρα, τὸ καννίον, μυροθήκη, λέγεται τὸ ἀγγεῖον μὲ τὸ ὁποῖον ῥαντίζουσιν εἰς τὰς ἐκκλησίας τὸ ῥοδόσταμμον ἢ ἀνθόνερον, ῥάντιστρον, ῥαντιστήριον, περιρραντήριον, aspersoir, n.m. Καννία λέγονται, οἱ κόνδυλοι τῶν καλάμων καὶ οἱ σωλῆνες, καὶ ἐκ τούτου πάντα τὰ σωληνοειδῆ ἀγγεῖα. § [πληθ.] αἱ ἰσχναὶ κνῆμαι, jambes [grêles]; τὸ καλάμι τοῦ ποδὸς [οἰκ.] fuseaux; tibias.

κανίσαμι, τό· [διάλ. Ἠπείρου] δῶρον χάριν τιμῆς καὶ ὑποχρεώσεως στελλόμενον.

κανίσκιν, τό· (κάνιστρον) [διάλ. Οἰνόης], δῶρα στελλόμενα εἰς νεόνυμφον.

κανίσκιον, τό· τὸ **κανιστράκι.** § **κανίσκια,** [διάλ. Καρπάθου] τὰ κάνιστρα τὰ προσφερόμενα εἰς τοὺς γάμους, γέννας καὶ παρομοίας περιστάσεις, ἐκ γεννημάτων, ὀπωρικῶν ἢ γλυκυσμάτων.

κανιστράκι, τό· μικρὸν κάνιστρον, petite corbeille; κανίσκιον, παναιράκι, corbillon, n. m. καλαθάκι, petit panier.

κανιστροειδής, ής, ές· qui a la forme d'une corbeille.

κάνιστρον, τό· τὸ κάναστρον, corbeille, n. f. κοινῶς τὸ **παναῖρι,** panier, n. m. βλ. **κάλαθος**· || **κάνιστρον,** καλάθιον, panier, canastre, portemanteau; || — διὰ φιάλας ζύθου, un panier de bière en bouteilles; || — σύκων, un cabas de figues; || — διὰ μεταφορὰν ὑελικῶν, un panier de faïence; || — καπνοῦ, un canastre de tabac; || — σακχάρεως, un porte-manteau de sucre; || — μαχαιρῶν, corbeille pour les couteaux.

κανιστροποιός, οῦ, ὁ· καλαθοποιός, vannier, n. m.

κάννα, ας, ἡ· ὁ κάλαμος, τὸ καλάμι, ἡ κάννη (εἶδος καλάμου πιθανῶς δὲ ὁ κοινὸς δόναξ), canne, n. f. ἤτοι πᾶν ὅ,τι ἐκ καλάμου πλέκεται, ἐκ σχοίνου ἢ βούρλου (jonc), συνεπῶς ἡ ψάθα, φράγμα πεπλεγμένον ἐκ καλάμων, natte, n. f. (de roseau, de jonc). § **κάννα,** ης, ἡ (τυφεκίου ἢ ὅπλου, κτλ.), canon, n. m. (de fusil, etc.), βλ. **τυφέκιον πεζικοῦ**· || — κρουσιφλόγου ὅπλου, canon à percussion ou canon d'arme à percussion; || — ὅπλου πυριτοφόρου, canon à silex ou canon d'arme à silex; || — περιστρόφου (πιστολίου), canon de revolver (de pistolet); βλ. **περίστροφον**· || — λεία, canon lisse; || σφυρήλατος κάννα, canon de forge, τεμάχιον ἐπίμηκες σφυρηλάτου χυτοχάλυβος διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς κάννης τοῦ ὅπλου.

καννατάβσον, τό· [δημ.] τὸ καννάβινον (ἐννοεῖται ὕφασμα) χονδρὸν ὕφασμα ἐκ καννάβεως, grosse (forte) toile [de chanvre] toile de chanvre; ὕφασμα συσκευασίας, toile d'emballage; étoupiège, n. f. § τὸ καννάβιον ἢ καναβωτόν, canevas, n. m. ἢ πανὶ ἀπὸ καννάβι, τὸ καναβόπανον· βλ. καὶ **κανναβωτόν.**

κανναβένιος, α, ον· [δημ.] καὶ

κανναβήσιος, ὁ· βλ. **καννάβινος.**

κάνναβι, εως, τὸ καὶ **κάνναβις,** εως, ἡ· κοινῶς τὸ καννάβι, chanvre, n. m. φυτὸν ἐκ τοῦ στελέχους τοῦ ὁποίου ἐξάγονται ἶνες καὶ ὕλαι νηματώδεις (καλούμεναι στυπεῖον) αἵτινες κατεργάζονται μεταβαλλόμεναι εἰς νῆμα ἐξ οὗ ὑφαίνεται ὕφασμα· χρησιμοποιοῦνται ἐπίσης διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν κλωσμάτων (fil de caret) ἐξ ὧν ἀποτελοῦνται τὰ καννάβινα σχοινία· || **καννάβιον κτενιστόν,** chanvre peigné; || **πεπισσωμένον** (ἢ **κεδρωτὸν**) **καννάβιον,** chanvre goudronné; || **κάνναβις ὠμή,** chanvre cru; || **κάνναβις τετριμμένη** (κοπανισμένη), chanvre taillé; || — **καθαρά,** chanvre net; || — **ἀποδιάλεγμα,** chanvre écarté (κοινῶς σκάρτζο), καὶ κατὰ τὴν ἀγγλ. ἔκφρασιν, outschot; || — εἰς δέματα **καθαρά,** chanvre en écheveau; || — **ἡμικαθαρά,** chanvre mi-net; || — **τριΐνος** (τρίκλωστος), chauvre à trois liens; || — **στυπεῖον,** étoupe, n.f. || αἱ χονδραὶ ἶνες τῆς καννάβεως, les brins, κοινῶς τὸ **σφιλάτσον,** les filaments.

καννάβινος, ίνη, ον· ἀπὸ κάνναβι, de chanvre; || [οὐσ.] **καννάβινον,** τό· ὅπερ κοινῶς λέγεται **κανναβάτσον.**

καννάβιον, ου, τό· βλ. **κάνναβι.**

κάνναβις, εως, ἡ· βλ. **κάνναβι.**

κανναβόπανον, [δημ.] βλ. **κανναβάτσον.**

κάνναβος, ου, ὁ· trousseau (n. m.) de mouleur ἢ trousseau pour le moulage. «La première partie du modèle (du corps d'un canon) se confectionne sur un arbre en bois de forme tronc-conique que l'on appelle trousseau». Ἐν τῷ τοῦ Πολυδεύκους ὀνομαστικῷ (I, 189) ἀναγράφονται ταῦτα «τὸ μὲν δὴ ξύλον, ᾧ περιπλάττουσι τὸν πηλὸν οἱ κοροπλάθοι, κάναβος καλεῖται»· ἐπίσης Πολυδ. Ζ, 164 «περὶ ὃ δὲ οἱ τοὺς πίθους πλάττοντες, τὸν πηλὸν περιθέντες, τοῦτο τὸ ξυλήφιον κάναβος καλεῖται»· ἄρα trousseau de mouleur ἢ trousseau pour le moulage ὁ **κάναβος** ἐστὶ καὶ ὀρθότερον **κάνναβος.**

κάνναβος, ου, ἡ· βλ. **κανναβωτόν.**

κανναβόσπορος, βλ. **κανναβοῦρι.**

κανναβόσχοινον, τό· corde de chanvre, σχοινίον **ἐκ καννάβεως.**

κανναβοῦρι, τό· **κάνναβις,** chenevis, n.m. ὁ σπόρος τῆς καννάβεως.

κανναβωτόν, οῦ, τό· κοινῶς ὁ καμβᾶς, canevas, n. m. κυρίως μὲν πᾶν ἐκ καννάβεως ὕφασμα, ἰδίως ὅμως καλεῖται οὕτω ἀραιότατον ὕφασμα ἐκ παχέων ὁπωσοῦν καὶ στερεῶν νημάτων λινῶν, βαμβακερῶν, μεταξίνων ἢ καὶ ἀναμίκτων ἅτινα διαπλεκόμενα εἰς ἀπόστασιν τινὰ ἀπ' ἀλλήλων ἀφορίζουσι σμικρὰ τετραγωνίδια ἐν τῷ ὑφάσματι. Οὕτως ἔχον τὸ κανναβωτὸν ἀποτελεῖ τὴν βάσιν ἐφ' ἧς τεχνουργοῦνται τὰ ἐκ μαλλίων ἢ ἄλλα κεντήματα διὰ τῶν εἰρημένων τετραγωνιδίων διερχομένης τῆς βελόνης. Συνήθως τὰ ἐξ ὧν ἀποτελεῖται τὸ καν-

ναβωτὸν νήματα τίθενται πανταχοῦ διπλᾶ πρὸς μείζονα στερεότητα.

καννί, τό· βλ. κανί.

καννιβαλικός, ή, όν· τοῦ καννιβάλου, de cannibale ; cannibale, adj. ἀφορῶν ἢ σχετιζόμενος πρὸς τοὺς λαοὺς τῶν καννιβάλων ἢ πρὸς τὰ ἔθιμα τῶν λαῶν τούτων· || καννιβαλικὴ θηριωδία, férocité cannibale ; || ἤθη καννιβαλικά, mœurs cannibales.

καννιβαλισμός, οῦ, ὁ· cannibalisme (ἐκ τοῦ ἱσπανικοῦ canibal) n. m. ἡ λέξις αὕτη σημαίνει τὴν **ἀνθρωποφαγίαν** (βλ. λέξιν)· ἡ πρᾶξις ἢ συνήθεια τοῦ τρώγειν ἀνθρώπινον κρέας. Ἡ λέξις αὕτη εἰσήχθη εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς παραχθεῖσα κατὰ διαστροφὴν ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ λαοῦ τῶν Καραϊβῶν, παρ' οἷς οἱ Ἱσπανοὶ ἐξηκρίβωσαν κατὰ πρῶτον τὸ ἄγριον ἔθιμον· || ὁ καννιβαλισμὸς θὰ ἐκλείψῃ ἡμέραν τινά, le cannibalisme disparaîtra un jour. § [κατ' ἐπέκτ.] ὠμότης, θηριωδία, ὁμοία πρὸς τὴν τῶν καννιβάλων.

καννίβαλος, ος, ον· cannibale, adj. ἀνθρωποφάγος (βλ. λέξιν)· ὁ τρεφόμενος δι' ἀνθρωπίνου κρέατος· λαὸς καννίβαλος, peuple cannibale ; φυλὴ καννίβαλος, race cannibale ; [οὐσ.] ἄτομον ἀνθρωποφάγον, ἀνθρωποφάγος· οἱ καννίβαλοι ψήνουσι τὸ ἀγαπητὸν αὐτῶν ἔδεσμα, les cannibales font cuire leur mets favori ; βλ. καὶ καννιβαλισμός. § [κατ' ἐπέκτ.] ἄνθρωπος ὠμός, θηριώδης, ὅμοιος πρὸς τοὺς καννιβάλους· συνώνυμ. καννίβαλος, cannibale ; ἀνθρωποφάγος, anthropophage ; βλ. **ἀνθρωποφάγος.**

καννοδόχη, ης, ἡ· καὶ **καννοδόχη,** porte-canon, n. m. θήκη ἐν ᾗ τίθεται τὸ ἄκρον τῆς κάννης τοῦ ὅπλου τοῦ ἱππέως· βλ. καὶ **λογχοδόκη.**

καννοποιός, οῦ, ὁ, καὶ **καννουργός,** canonnier, n. m. ou forgeur de canon, ὁ κατασκευάζων κάννας.

κανονάρχος, ου, ὁ· qui entonne le chant [dans une église] enfant de chœur.

κανοναρχῶ (έω), μέλ. ήσω· τονίζω, entonner ; κρατῶ τὸν τόνον (τὸν ἦχον, τὸ ἴσιο), tenir la note. § [μεταφ.] ἐμφυσῶ, ὑποβάλλω, souffler ; ὑποβάλλω τινί τι, suggérer ; || ὅπως τοῦ κανοναρχᾷς ψάλλει [φρ. παροιμ.], il va a vos flûtes ; il danse comme vous lui chantez.

κανόνας, ὁ· προφέρ. συνήθ. **κάνονας,** ὁ· τὸ ἱκανόν, ἡ ἱκανοποίησις, ἡ τιμωρία, pénitence, n. f. ἡ τιμωρία πρὸς σωφρονισμόν, ὁ σωφρονισμός, correction, n. f. || ἔκαμε τὸν κάνονά του, il a fait sa pénitence ; || **κάνονας,** ὁ· [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου] pénitence, n. f. ποινὴ ἐπιβαλλομένη τῷ μετανοοῦντι χριστιανῷ ὑπὸ τοῦ πνευματικοῦ κατὰ τοὺς Ἀποστολικοὺς κανόνας.

κανόνες, οἱ (κανών, όνος, ὁ) [ναυτ.] κοινῶς **τουφέκια,** quenouillettes de tableau (n. f.), ἤτοι τὰ ὑπὲρ τὰ κοντάκια (allonges de voûte) ἀνωρθωμένα ξύλα τ' ἀποτελοῦντα συνέχειαν αὐτῶν καὶ σχηματίζοντα τὸν σκελετὸν τοῦ ἄβακος εἰς τὰς τετραγώνους πρύμνας.

κανόνι, τό· canon, n. m. τὸ **πυροβόλον,** bouche à feu, n. f. pièce, n. f. βλ. **πυροβόλον**· || ῥίπτω κανόνι, tirer un coup de canon ; [καὶ μεταφ.] faire une consommation sans payer ; [δημ.] emporter le chat ; || ἔρριψε τὸ κανόνι [μεταφ. ἐπὶ πτωχεύσαντος], il a fait faillite ; [δημ.] il a fait la culbute (=χρεωκοπῶ).

κανονιά, ᾶς, ἡ· ὁ κανονοβολισμὸς ἢ βολὴ πυροβόλου, coup de canon ; [πληθ.] canonnade, n. f. βλ. **κανονοβολέω** καὶ **κανονοβολισμός.**

κανονιέρης, η, ὁ· [ξεν.] artilleur, n. m. canonnier, n. m. βλ. **πυροβολητής.** § [μετφ.] qui ne paie pas [ce qu'il doit] ; [ἐν.] passe-volant.

κανονίζω, μέλ. ίσω· régler, κατὰ τὸν κανόνα ποιῶ τι, former d'après les règles (de l'art, etc ;) καὶ κατὰ τὰ **κεκανονισμένα,** τοὺς κανονισμούς, réglementer (ἤτοι d'après les règlements) ; ῥυθμίζω, régulariser ; || ἐκανόνισε τὰς ὑποθέσεις του, il a réglé ses affaires ; || ὅλα αὐτὰ ἐκανονίσθησαν ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας, tous cela a été réglementé par la police ; || [ἐμπορ.] — τιμάς, régler ; προσδιορίζω, fixer ; || — λογαριασμόν, régler un compte ; || κανονίζειν τοὺς λογαριασμοὺς μετά τινος, λογαριάζεσθαι μετά τινος, faire, régler ses comptes avec quelqu'un ; || [στρατ.] — τὴν παρεμβολήν, regler l'assiette, ἤτοι τὴν στρατοπέδευσιν· βλ. **ἐγκατάστασις** στρατοπέδου. § —, διατάσσω, statuer. § διακανονίζω, compasser.

κανονικός, ή, όν· régulier, ère, adj. ὁ κατὰ κανόνα γινόμενος, ὁ εὑρισκόμενος ἐν τάξει, qui est en règle ; κεκανονισμένος, réglé, ée, adj. statué, ée ; σταθερός, fixe, adj., ὁ κατὰ φύσιν ὤν, normal, e, aux ; συμφώνως μὲ τοὺς κανονισμούς, réglementaire, ὁ κανονιστικός, ὁ κανονίζων ἢ ἀφορῶν τὸν κανονισμόν· || κανονικὰ χαρακτηριστικά, des traits réguliers ; || πρόσωπον κανονικόν, visage régulier ; || οἱ κανονικοὶ χρόνοι ῥήματος, les temps réguliers d'un verbe ; || κανονικαὶ ἀποδοχαί, appointements fixes ; || κανονικὴ ἄδεια [ἰδίως στρατ.] permission régulière ; congé régulier ; || κανονικὴ στολή, costume réglementaire ; habit d'ordonnance ; habit d'uniforme. § —, canonique, adj. canon ; βλ. **ἐκκλησιαστικός**· || εἰδήμων τοῦ κανονικοῦ δικαίου, canoniste, n. m. canonial ; || τὸ κανονικὸν δίκαιον, le droit canon ; βλ. **δίκαιον**· || κανονικαὶ ἀπαγορεύσεις, défenses canoniales. § [σπ. οὐσ.] προεστώς, ἡγούμενος, chanoine, n. m.

κανονικότης, ητος, ἡ· τὸ κανονικόν, régularité, n. f. § καλεῖται ἐν τῇ καλαισθητικῇ ἐν γένει ἡ συμφωνία πρὸς τὸν καλαισθητικὸν κανόνα· || κανονικότης [ἱππολ.] beauté, n. f. βλ. **εὐμορφία.**

κανονικῶς, [ἐπίρ.] régulièrement ; en règle ; κατὰ τρόπον κανονικόν, réglementai-

rement. § [ἐκκλ.] canoniquement, adv. κατὰ τὸ κανονικὸν δίκαιον.

κανονιοβάρις, ιδος, ἡ· canonnière, n. f. βλ. βάρις.

κανονιοθυρίς, ιδος, ἡ· καὶ κανονοθυρίς, canonnière, n. f. βλ. καὶ θυρίς, saborb, n.m.

κανονιόκρανον, ου, τό· [πυροβ.] (κατὰ τὸν τύπον τοῦ κιονόκρανον), tulipe, n. f. καλεῖται οὕτως εἰς τὰ παλαιὰ πυροβόλα τὸ ἐπὶ τῆς προτομῆς (volée) ἐξωγκωμένον μέρος τοῦ πυροβόλου.

κανόνιον, τό· μικρὸς κανών, petite équerre; μικρὰ ῥάβδος, τεμάχιον σιδηροῦν ἢ ξύλινον λεπτὸν καὶ στενόν, ὁ κανών, tringle, n. f. (βλ. καὶ λέξιν)· ‖ κανόνιον κοπιδοῦχον (κοπίς, ἔχω κατὰ τὸν τύπον τοῦ τρυπανοῦχος) πρὸς αὐλάκωσιν τῶν καννῶν, tringle à couteau pour rayer les canons; ἐργαλεῖόν τι τῶν ὁπλοποιῶν· ‖ τὸ κανόνιον ἢ ἡ ῥάβδος τοῦ ἐμβόλου, tringle de piston ou tige du piston, ῥάβδος ξυλίνη ἢ σιδηρᾶ ἐφ' ἧς προσκολλᾶται τὸ ἔμβολον σίφωνος (piston d'une pompe) διὰ νὰ μεταδώσῃ τὴν κίνησιν.

κανονιοφόρος, ου, ἡ· canonnière, n. f. βλ. βάρις· ‖ κανονιοφόρος ἄκατος, chaloupe canonnière; βλ. ἄκατος.

κανονίς, ίδος, ἡ· tasseau, n. m. μικρός τις κανών· ‖ κανονίδες ξύλινοι πρὸς ἐξέλεγξιν τῆς ἀποστάσεως τῶν ἀξόνων (εἰς τοὺς σιδηροδρόμους), tasseaux pour vérifier la distance des axes. § κανονίς, réglette, n. f. κλιμάκιον ξύλινον μὲ διαιρέσεις καὶ κινητὸν δείκτην διὰ τὰς δοκιμὰς τοῦ ὁριζοντίου πηδαλίου τῶν ναυκλάστρων. § κανονίδες τοῦ περιεδρίου, équerres de troussequin, καλοῦνται δύο ἐξοχαὶ εὑρισκόμεναι ἑκατέρωθεν καὶ ὄπισθεν τοῦ περιεδρίου τῆς σέλλης.

κανόνισις, εως, ἡ· ῥύθμισις, régulation, n. m.

κανονισμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ κανονίζειν τι, action de régler, règlement, n. m. καθὼς καὶ τὸ πρᾶγμα, ἤτοι ὁ κανονισμός, règlement, n. m. τὸ καταστατικόν, statut, n.m. ‖ ὁ κανονισμὸς τῆς Βουλῆς, le règlement de la chambre; ‖ κανονισμὸς κλίσεων, talutage, n. m. ἡ κατασκευὴ τῶν κλίσεων· ‖ ὁ κανονισμός, ἡ ἔκθεσις τῆς ζημίας, le règlement de la perte; ‖ κανονισμὸς ἀβαρίας, un règlement d'avarie, des avaries; ‖ κανονισμός, règlement; συχνάκις γίνεται σύγχυσις τῶν διαταγμάτων (décrets), ὁδηγιῶν (instructions), διαταγῶν (ordonnances) μετὰ τῶν κανονισμῶν (règlements) Ὁ κανονισμὸς εἶνε ἐπίσημος ἔγγραφος ἀπόφασις ἐπικυρουμένη διὰ διατάγματος. Ὑπάρχουσι διατάγματα (décrets) ἢ διαταγαὶ (ordonnances) ἐπέχουσαι τόπον κανονισμοῦ, π. χ. κανονισμὸς τῆς ἐν ἐκστρατείᾳ ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ (ἐγκριθεὶς διὰ διατάγματος) κτλ., décret du 26 Octobre 1883 portant règlement sur le service des armées en campagne. § κανονισμὸς τῆς βολῆς, réglage du tir. Οὗτος σκοπεῖ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ὑψώσεως (τοῦ ὑψομέτρου) ἣν τινα δέον νὰ μεταχειρισθῶσιν ὅπως τὰ βαλλόμενα βλήματα ὑπὸ τῶν διαφόρων πυροβόλων, συγκεντρωθῶσι πέριξ τοῦ βαλλομένου ἀντικειμένου καὶ ἐπιφέρωσιν ὅσον τὸ δυνατὸν τὰ μεγαλείτερα ἀποτελέσματα. Πρὸς ἐπίτευξιν τούτου παρατηροῦσι τὰ σημεῖα τῆς πτώσεως ἀριθμοῦ τινὸς ὀβίδων καὶ διορθοῦσι μεθοδικῶς τὰς διαδοχικὰς ὑψώσεις τῆς δοκιμαστικῆς βολῆς· ‖ κανονισμὸς τῆς σκοπευτικῆς γραμμῆς, réglage de la ligne de mire; ‖ **κανονισμὸς βολῆς διὰ κρουσιφλεγοῦς βολῆς,** réglage du tir percutant de campagne; ἤτοι κανονισμὸς βολῆς διὰ κρουσιφλέγων πυροσωλήνων (δι' ὀβίδων φερουσῶν κρουσιφλόγους πυροσωλῆνας)· ‖ **κονονισμὸς βολῆς δι' ἐγκαιροφλεγοῦς βολῆς,** réglage du tir fusant de campagne, ἤτοι κανονισμὸς βολῆς δι' ἐγκαιροφλεκτῶν πυροσωλήνων (δι' ὀβίδων φερουσῶν ἐγκαιροφλέκτας πυροσωλῆνας).

κανονιστικός, ή, όν· τοῦ κανονισμοῦ, de règlement, réglementaire, adj. ὁ κανονίζων ἢ ἀφορῶν τὸν κανονισμόν· ‖ κανονιστικὸς νόμος, loi réglementaire; ὁ κανονίζων τι, ῥυθμιστικός, régulateur, trice; ‖ κανονιστικὸν διάταγμα, ordonnance réglementaire; ‖ κανονιστικὴ δύναμις, force régulatrice; ‖ κανονιστικὴ βολή, tir de réglage; βλ. βολή.

κανονιστήρ, ῆρος, ὁ· régulateur, trice, adj. ῥυθμιστήρ, ῥυθμιστής.

κανονιστικῶς, [ἐπίρ.] réglementairement, adv. κατὰ τρόπον κανονιστικόν.

κανονοβολισμός, οῦ, ὁ· βολὴ πυροβόλου, coup de canon, canonnade, n. f. κοινῶς ἡ κανονιά· πῦρ συνεχὲς ἑνὸς ἢ πλειοτέρων πυροβόλων· ἐπίσης τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκπυρσοκροτήσεως πυροβόλου· βλ. κανονοβολῶ, καὶ χαιρετισμός, salve d'artillerie.

κανονοβολῶ (έω), μέλ. ήσω· βάλλω διὰ τοῦ πυροβόλου μετὰ ἢ ἄνευ βλημάτων, tirer des coups de canon, ἢ tirer du canon; canonner; κανονοβολῶ φρούριον, κτλ. canonner ou tirer sur une place; ἡ πρᾶξις καλεῖται κανονοβόλησις ἢ κανονοβολισμός, canonnade, n. f. καὶ τὸ ἀποτέλεσμα κανονοβόλημα, κοινῶς ἡ κανονιά, coup de canon, βολὴ πυροβόλου.

κανονοθυρίς, βλ. κανονιοθυρίς.

κονονοστάσιον, ου, τό· batterie, n. f. βλ. πυροβολεῖον καὶ περιβολοπυροβολεῖον.

κανονοστοιχία, ας, ἡ· βλ. πυροβολαρχία, batterie, n. f.

κανονοφόρος, ἡ· βλ. κανονιοφόρος, canonnière.

κάνουλα, ας, ἡ· [δημ. ξεν.] robinet, n.m. βλ. κρουνός· ‖ ἡ κάνουλα τοῦ βαρελιοῦ, κτλ. βλ. ὀρσορόα, cannelle, n. f.

κανοῦλι, τό· [δημ.] μικρὰ κάνουλα, canule, n. f.

κάνουρα, ας, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] τὸ στημόνι τῶν ὑφασμάτων.

καντάρι(ον), τό· quintal, n. m. (pl. aux); ἰδίως βάρος 50 χιλιογράμμων (kilogrammes) καλούμενον συνήθως καντάριον ἀλλὰ μὴ παριστάνον ἀκριβῶς τοῦτο, διότι τὸ καντάριον παρ'

ἡμῖν ἔχει 44 ὀκάδες, ἐνῷ ἕκαστον χιλιόγραμμον ἔχει 312,5 δράμια, ἤτοι 312,5 × 50 = 15625 δράμια ἢ 39 ὀκάδες καὶ 25 δράμια· || ζυγίζει ἕνα χαντάρι, cela pèse un quintal; || [ἐπίρ. μεταφ.] χαντάρι, πολύ, εἰς μέγαν ἀριθμόν, beaucoup; en grand nombre; βλ. καὶ χανταριά. § εἶδος ζυγαριᾶς, sorte de balance; ὁ στατήρ, romaine, n. f. (βλ. λέξιν)· ὁ ζυγόσταθμος, peson, n. m. (βλ. λέξιν)· ἐπίσης τὸ ἐξ ἐλατηρίου ἀγκιστρωτὸν, χανταράκι, crochet, n. m. || [μεταφ.] τρώγω εἰς τὸ χαντάρι [φρ.] δὲν ζυγίζω ἀκριβῶς, ζυγίζω ψευδῶς, peser faux; ἀπατῶ, duper, tromper.

κανταριά, ᾶς, ἡ· τὸ ζύγισμα, pesée, n. f. § [συνεκδ.] μέγα βάρος, grand poids; μεγάλη ποσότης, grande quantité; ἀφθονία, abondance; || καὶ ἀνοησία χανταριά! et de la bêtise à revendre.

κάντζα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ ἁρπάγη, grappin, n. m. harpon, n. m. καὶ harpeau, n. m. ou croc, n. m. ἀγκιστροειδὲς ἐργαλεῖον, ὁ γάντζος.

καντζαρόνω, [δημ.] ἀναρριχῶμαι, grimper.

καντηλανάφτης, ου, ὁ· [δημ.] ὁ χανδηλανάπτης.

καντῆλι, τό· βλ. κανδῆλι.

καντηλίτσα, ἡ· [ναυτ.] noeud de chaise, βλ. κανδηλίτσα.

καντίνι, τό· λέγεται ἡ λεπτοτέρα χορδὴ τῶν ἐγχόρδων ὀργάνων, chanterelle, n. f. || [μεταφ.] εἶνε εἰς τὸ χαντίνι [φρ.], il est en grande toilette; il est tiré à quatre épingles.

κάντιον, τό· [ξεν.] ζάχαρις χαλολαγαρισμένη καὶ καλοδεμένη, κρυσταλλωτὴ ζάχαρις, sucre candi.

καντιόνω, [ξεν.] κρυσταλλῶ (ζάχαριν), se candir; βλ. κάντιον.

καντίποτε, [ἀντων.] τίποτε, rien, ἀπολύτως τίποτε, οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον, pas la moindre chose.

καντιποτένιος, α, ον· βλ. **τιποτένιος.**

καντοῦνι, τό· [δημ.] ἡ γωνία (ὁδοῦ), coin (m.) [de rue].

κάντρος, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] = τὸ κάδρο, εἰκών, φωτογραφία (ἐκ τοῦ γαλ. cadre).

κανυαρός, ὁ· [διάλ. Κύμης] ὁ ἔχων ὀφθαλμοὺς μικροὺς καὶ κλειστούς, ὁ μύωψ.

κάνω, ἀντὶ κάμνω.

κανών, όνος, ὁ· πᾶσα εὐθεῖα ῥάβδος ἢ ξύλον, ὅπως ἄλλο τι εὐθὺ καὶ ὄρθιον κρατήσῃ, règle, n. f. ἐπίσης κανών, règle, πᾶν ἐργαλεῖον, δι' οὗ εὐθεῖα γραμμὴ ἢ ἐπιφάνεια ἐπιτυγχάνεται, π. χ. στάθμη, niveau; γνώμων, équerre, n.f. etc. || ἐπίσης γωνιομετρικὸς κανὼν ἢ γωνιοσκόπιον, βλ. διοπτήρ, alidade; στοχαστροφόρος κανών, alidade à pinnule, βλ. διοπτὴρ μετὰ διαστοχαστρίων. § κανὼν πλατὺς ξύλινος, limande, n. f. πλατεῖα ῥήγα· κανών, όνος, ὁ· règle, n. f. κοινῶς ὁ χάρακας ἢ ῥήγα· ὄργανον εὐθὺ καὶ πεπλατυσμένον ἵνα δι' αὐτοῦ σύρωνται γραμμαὶ ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων [ἰδίως ὁ τετράγωνος] λέγεται réglette, n. f. § — βαλανωτός, règle à bouton; || — γιγγλυμωτός, règle à charnière; || — ὁλκωτός, règle à coulisse; || — ὀδοντωτός, règle à crans; || — γνωμονοφόρος (φέρων γνώμονα), règle à équerre; || — δίχηλος καὶ ὁλκωτός, règle à fourche et à coulisse; || — μετὰ περιτυπώματος, règle à gabarit; || ἀπομάκτρα, règle à raser; || — ἡμισταυροῦχος, règle à T; || — πτερνωτός, règle à talon; || — ἠρθρωμένος καὶ πτερνωτός, règle brisée à talon; || — οἰκοδόμου (κοινῶς ἡ ῥήγα), règle de maçon; || κανὼν διαστάσεως, règle d'écartement, διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν σιδηροδρομικῶν ἐλασμάτων· || κυρτόμετρον, τό· règle des arcures; || — ἀνυψώσεως, règle de surhaussement, ἤτοι κανὼν τῆς κατὰ μῆκος κλίσεως τῶν σιδηροδρομικῶν ἐλασμάτων· || ἡ κανόνισις τῆς βολῆς, règle de tir; || — βεβαθμονομημένος, règle graduée; || — βεβαθμονομημένος φέρων ἡμίσταυρον, règle graduée avec T; || — παραλληλόγραφος, règle pour parallèles; || χαλύβδινος κανών, règle en acier; κλιμάκιον μὲ δεκαδικὰς ὑποδιαιρέσεις, ὀλισθαῖνον ἐντὸς αὔλακος πλακὸς τινός, χρησιμεῦον ὡς δείκτης τῆς ἐντάσεως τοῦ ἐλατηρίου τοῦ ῥυθμιστοῦ πιέσεως τῶν ναυκλάστρων. § ὀδοντωτὸς κανὼν ἢ ὀδοντωτὴ ῥάβδος, ἢ τόξον, crémaillère, n. f. Καλεῖται οὕτω κανὼν φέρων ὀδόντας κατὰ μῆκος μιᾶς τῶν πλευρῶν του καὶ κινούμενος παλινδρομικῶς ἐντὸς εὐθυντηρίας (coulisse), δι' ὀδοντωτοῦ τροχίσκου (pignon) ἐμπλεκομένου εἰς αὐτόν· || οἱ Γάλλοι καλοῦσι crémaillère, ὁτὲ μὲν ὀδοντωμένον κανόνα, ὃν ἐνίοτε καὶ arbre καλοῦσι, ὁτὲ δὲ τὸν ὀδοντωμένον δίσκον· || κανὼν ὀδοντωτὸς ἢ ὀδοντωτὸν τόξον, crémaillère, n. f. § [ἀρχιτ.] κανών, côte, n. f. τὸ ῥάβδωμα καὶ ἡ ῥάβδωσις· π. χ. καλοῦνται κανόνες ἐπὶ τοῦ κορμοῦ διαξύστου κίονος (colonne cannelée) αἱ ἐπίπεδοι ἐξοχαὶ (listels) αἱ διαχωρίζουσαι τὰ διαξύσματα, κτλ. § [ἀρχιτ.] κανών, filet, n. m. ἐξοχή, listel, n. m. ἡ ζώνη, ceinture, n. f. μικρὰ συνεχὴς ἐξοχὴ ἐπὶ τῶν κιόνων, κορωνίδων, ἐπιστυλίων, λεπτουργικῶν ἔργων, κτλ. διαχωρίζουσα συνήθως δύο μεγαλειτέρας γλυφάς· ὅταν ἡ ἐξοχὴ ἦνε τετράγωνος λέγεται καὶ carré, n. m. ἐπὶ τοῦ κορμοῦ τῶν κιόνων ἡ ἐξοχὴ αὕτη καλεῖται ῥάβδωσις, côte; (βλ. καὶ ἀνωτέρω) ὡς καὶ διάξυσμα (cannelure); ἡ μικρὰ ζώνη, λέγεται συνήθως, filet, n. m. § [ἀρχιτ.] βλ. καὶ κράσπεδον, orbe, n. m. § κανών, tringle, n. f. κοινῶς ἡ ῥήγα ἢ πήχη, τεμάχιον σιδηροῦν ἢ ξύλινον λεπτὸν καὶ στερεόν· || κανὼν πακτωτικὸς ἢ κανὼν ἁρμονιῶν, tringle de calfatage ou de couture, ἡ πήχη διὰ τὸ καλαφάτισμα. § κανών, όνος, ὁ· canon, n. m. πᾶσα εὐθεῖα ῥάβδος ἢ ξύλον, petit canon, κανόνιον, τό· μικρὸς κανὼν καὶ πᾶν ὅ,τι ὁμοιάζει αὐτῷ, κατ' ἐπέκτασιν δὲ καλεῖται πῆχυς. § [ἱππολ.] κανών, όνος, ὁ· canon, n. m. τὸ κοινῶς καλάμι (βλ. λέξιν)· ἡ ἀνατομία οὕτω καθορίζει τὸ ὑπὸ τὰ γόνατα (καρπὸν καὶ ταρσὸν) ἀμέσως εὑρισκόμενον ἐπίμηκες τμῆμα τοῦ

ἄκρου, ὅπερ εἰδικώτερον εἰς μὲν τὰ πρόσθια ἄκρα ὀνομάζεται **μετακάρπιον**, εἰς δὲ τὰ ὀπίσθια **μετατάρσιον** ἢ ἀντικνήμιον· canon menu, λεπτὸς καὶ ἰσχνὸς κανών. § **κανών**, canon du mors; **ἐνστόμιον** τῆς στομίδος τοῦ χαλινοῦ· τὸ τμῆμα δηλονότι τὸ διερχόμενον διὰ τοῦ στόματος καὶ ἐπαναπαυόμενον ἐπὶ τῶν φορέων· βλ. καὶ **ἐνστόμισμα**, embouchure. § [μεταφ.] κανών, règle, n. f. πρότυπον, modèle, n. m. ὁδηγία, enseignement, n. m. νόμος, loi, n. f. ἀρχή, principe, n. m. διδασκαλία, μάθημα, δίδαγμα, précepte, n. m. ἤτοι πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὑπόδειγμα, μέτρον, κανών· || οἱ κανόνες τέχνης, ἐπιστήμης, κτλ., principe, n.m. ἤτοι ἡ βάσις, base, n. f. ὁ κανών, règle, n. f. || εἶνε κανὼν νά, il est de règle que; || **κατὰ κανόνα**, dans la règle; règle générale; συνήθως, ordinairement; || οἱ κανόνες τῆς συντάξεως, les règles de la syntaxe; || οἱ κανόνες τῆς τέχνης, les lois de l'art; || [κωμ.] ἀπέθανε κατὰ τοὺς κανόνας, il est mort dans les formes. § [ἐκκλησ.] canon, n. m. βλ. κανόνες καὶ κάνονας, § ὁ κανὼν τοῦ κλισιοσκοπίου, tige de la hausse; || ὁ κανὼν τῶν ὑψώσεων, tige verticale; || ὁ κανὼν τῶν παρεκτροπῶν, tige horizontale; || ὁ κανὼν τῶν παρεκτροπῶν τοῦ κλισιοσκοπίου, traverse; βλ. καὶ **κλισιοσκόπιον**. § κανὼν ὀδοντωτὸς τῆς χρεκός, arbre de cric ἢ crémaillère du cric.

καολίνης, η, ὁ· caoline, n. f. ὁ· ἢ πορφυρᾶ γῆ (πορσελάνη) εἶνε ὀρυκτὸν λευκὸν ἢ ἐρυθρόλευκον, χιονόλευκον ἢ κιτρινόλευκον. Καθαρὸς ὁ καολίνης συνίσταται ἐξ ὀξυπυριτίου, ὕδατος καὶ ἀργίλου. Εἰς τοῦτον καταλέγουσι καὶ τὴν πλαστικὴν ἄργιλον ἢ κεραμίτιδα γῆν.

κάπα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ σισύρα, cape, n. f. ἡ καπότα, capote. n. f. ἐπανωφόριον μὲ ἐπίκρανον (κουκκοῦλα), manteau à capuchon.

καπάκι, τό· [δημ.] γενικῶς σκέπασμα, κάλυμμα, couvercle, n. m. § τὸ ἐπικάλυμμα τοῦ ἄκρου περιχειρίδος, revers [d'une manche] ἢ parement, n. m. patelette [d'une poche]. § [ναυτ.] panneau d'écoutille; βλ. **καθέκτης**. § —, βλ. **ἐξακρίδιον**.

καπακίζω, [δημ.] βλ. **καππακίζω**.

καπακόνω, [δημ.] καλύπτω μὲ σκέπασμα, κάλυμμα, couvrir avec un couvercle.

καπαμᾶς, [ξεν.] κρέας ἀρνίσιον μαγειρευμένον μὲ τομάταις, viande de mouton sautée aux tomates; capama, n. m.

καπάντζα, ας, ἡ· [δημ.] μυάγρα, souricière, n.f. ratière, n. f. πλέγμα περιπεφραγμένον πρὸς σύλληψιν τῶν μυῶν· διὰ τὰ πουλιὰ λέγεται **καπαντζές**· βλ. δόκανον καὶ **μυάγρα**.

καπαριάζω, [δημ.] βλ. **καπαρόνω**.

καπάρο, καὶ

καπάρον, τό· [δημ.] arrhes, ἀρραβὼν χρηματικὸς πρὸς ἐξασφάλισιν, ἐπιβεβαίωσιν τινός· βλ. **ἀρραβών**.

καπαρόνω, μέλ. ώσω· [δημ.] δίδω, ἀρραβῶνα (καπάρον), donner des arrhes; [συνεκδ.] accaparer, προκαταλαμβάνω, ἐξασφαλίζω τι, s'assurer de; βλ. **ἀρραβωνίζω**, δίδω ἀρραβῶνα.

καπάρωμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ διδειν ἀρραβῶνα, action de donner des arrhes; καπάριασμα, ἀρραβών, accaparement, n. m.

καπελλάδικον, τό· [δημ.] ἐργοστάσιον πιλοποιοῦ, boutique de chapelier; τὸ πιλοποιεῖον, chapellerie, n. f. || **καπελλάδικο**, τὸ πιλοπωλεῖον.

καπελλαδοῦρα, [ναυτ.] βλ. **τραχήλωμα**. § μεγάλο καπέλλο, grand chapeau.

καπελλᾶς, ὁ· chapelier, n. m. **πιλοποιὸς** καὶ πιλοπώλης.

καπελλιέρα, ας, ἡ· [δημ.] boite (f.) (carton, m.) à chapeau, κυτίον χάρτινον ἐν ᾧ τίθενται τὰ καπέλλα, ἡ **πιλοθήκη**.

καπέλλον, τό· [δημ.] βλ. **πῖλος**, chapeau, n. m. || βγάζω τὸ καπέλλον, mettre chapeau bas; ôter son chapeau à quelqu'un.

καπετανᾶτον, τό· [δημ.] βλ. **διοίκησις**, capitainerie, n. f. commandement, n. m.

καπετάνιος, ὁ· [δημ.] στρατιωτικὸς ἀρχηγός, chef [militaire]; ἀπὸ τὸ capitaine, n. m. ὅπερ σημαίνει ἐν γένει ἡγέτης. § ὁ κυβερνήτης (πλοίου), capitaine [de navire], πλοίαρχος.

καπετάνισσα, ἡ· [δημ.] ἡ σύζυγος τοῦ ἀρχηγοῦ, τοῦ ἡγέτου, τοῦ πλοιάρχου, femme de capitaine (; de chef militaire, etc,).

κάπηλας, θηλ. ισσα, [δημ.] ὁ κάπηλος, ὁ τὰ τρόφιμα πωλῶν (σιτία καὶ ποτά), οἰνοπώλης, θηλ. καπηλὶς καὶ οἰνοπῶλις, cabaretier, ère; ὁ τῶν στρατοπέδων καὶ στρατώνων, cantinier, ère.

καπηλεία, ἡ· trafic, n. m. τὸ μικρὸν ἐμπόριον, λιανοποῦλι, commerce en détail; βλ. καὶ **ἐμπορεία**, ἡ ἐμπορικὴ συναλλαγή· ἡ πώλησις τῶν πρώτων χρειωδῶν πραγμάτων καὶ μάλιστα τροφίμων· || καπηλεία, τὸ ἔργον τοῦ καπήλου, métier du marchand de vin.

καπηλεῖον, τό· κοινῶς τὸ καπηλειό, οἰνοπωλεῖον, cabaret, n. m. estaminet, n. m. [περιφρον.] taverne, n. f. § cantine, n. f. μέρος ἔνθα πωλοῦσι ποτὰ καὶ ἐδώδιμα, ἰδίως τῶν στρατοπέδων καὶ στρατώνων.

καπήλευσις, εως, ἡ· βλ. **καπηλεία**.

καπηλευτικός, ή, όν· ἐμπορικός, de trafic; βλ. **καπηλεία** καὶ **ἐμπορεία**.

καπηλεύω, μέλ. εύσω, [καὶ μέσ.] ἐμπορεύομαι, συναλλάσσομαι, trafiquer; κερδοσκοπῶ ἐπί τινος, spéculer sur; ἐκμεταλλεύομαι, exploiter; τὸ καπηλεύω συνήθως μετὰ τῆς ἐννοίας τοῦ δι' ἀπάτης ἢ ἀπληστίας καὶ ταπεινότητος ποριζομένου κέρδους· || καπηλεύομαι τὰ θεῖα, faire trafic des choses saintes.

καπηλικός, ή, όν· ἀνήκων, ἁρμόζων εἰς καπηλεῖον, τοῦ καπηλείου, de cabaret, d'estaminet; [συνεκδ.] χονδροειδής, βάναυσος, grossier, ère; poissard, e; || καπηλικὴ γλῶσσα, langage des halles; αἱ λέξεις, τὰ λόγια τοῦ καπηλειοῦ. § **καπηλευτικός**, de trafic; ὁ εἰς τὸ

μικρὸν ἐμπόριον ἠσχημένος, δόλιος, ἀπατηλός.

καπηλικῶς, [ἐπίρ.] βαναύσως, χονδροειδῶς, grossièrement, adv. § ἐμπορικῶς κατὰ τρόπον καπηλείας, en trafiquant.

καπηλίς, ἴδος, ἡ· τὸ θηλ. τοῦ κάπηλος, cabaretière, n. f. [ἡ τοῦ στρατοῦ ἰδίως] cantinière, n. f.

κάπηλος, ου, ὁ· κοινῶς ὁ **κάπηλας**, ὁ τὰ τρόφιμα πωλῶν (σιτία καὶ ποτά), cabaretier, n. m. [ὁ τοῦ στρατοῦ] cantinier, n. m. βλ. καὶ καπηλίς. § [μεταφ. σπ.] ὁ ἐμπορευόμενος, συναλλασσόμενος κερδοσκοπικῶς, trafiquant, n. m. κοινῶς ὁ **ψιλικατζῆς**.

καπίκιον, τό· copek, n. m. (κυρίως kopeïka) καλεῖται νόμισμα ῥωσσικὸν (κερμάτιον). Ἓν ῥούβλιον ἰσοδυναμεῖ πρὸς 100 καπίκια.

καπιστράνα, ἡ· [δημ.] βλ. κημός· ‖ — μὲ δόντια, βλ. κημὸς πριονωτός.

καπίστρι, τό· [δημ.] licou, n. m. [ἀρχ.] chevêtre, n. m. βλ. φορβιά.

καπιστρόνω, μέλ. ώσω· [δημ.] φορβιόω-ῶ, θέτω τὴν φορβιάν, mettre un licou; προσδένω τὴν φορβιὰν εἰς τὴν φάτνην, attacher le licou; θέτω εἰς τὸν ἵππον (ἡμίονον) τὴν ἐπιφατνιδίαν φορβίαν, enchevêtrer.

καπίστρωμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ καπιστρώνειν, mise du licou; ἡ φορβίωσις, enchevêtrement, n. m.

καπιτάλι, τό· [δημ. ξεν.] κεφάλαιον, ἰδίως χρηματικόν, capital, n. m. fonds, n. m. pl.

καπιτάνιος, ὁ· βλ. **καπετάνιος**.

καπλαντίζω, [δημ.] γενικῶς ἐπενδύω, doubler (en métal, etc); ἐπικαλύπτω (μέ τι), recouvrir; βλ. **ἐπικολλῶ**, plaquer; **ἐπισανιδόω**, doubler en bois; ἐπιχαλκόω, doubler en cuivre; βλ. καὶ ἐπιμεταλλόω.

καπλάντισμα, ατος, τό· [δημ.] ἐπένδυσις, doublure, n. f. **ἐπίβλημα**, ἐπικόλλησις, placage, n. m.

καπλαντισμένος, η, ον· [δημ.] doublé, ée; βλ. **ἐπιμεταλλόω**, **ἐπισανιδόω**.

καπλαμᾶς, ὁ· [δημ.] βλ. **ἐπίβλημα**, ἐπικόλλησις, placage, n. m.

καπναγωγός, οῦ, ὁ· βλ. **καπνοδόχη**, cheminée, n. f.

καπνέα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ἡ **καπνιά**.

καπνέμπορος, ου, ὁ· ἔμπορος καπνῶν, marchand de tabac [en gros].

καπνεργοστάσιον, ου, τό· ἐργοστάσιον, ἔνθα κόπτουσι τὸν καπνόν, καὶ κατασκευάζουσι σιγαρέττα, manufacture de tabac; βλ. καὶ **καπνοκοπτήριον**.

κάπνη, ης, ἡ· hotte, n. f. τὸ ἐσωτερικὸν τῶν ἑστιῶν (cheminée) ἐν τῷ τοίχῳ πυραμιδοειδὲς μέρος· ‖ κάπνη, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ἡ ἐπὶ τῶν τοίχων **ἐπικαθημένη καπνιά**.

καπνιά, ᾶς, ἡ· τῆς γωνιᾶς (ἀσβόλη), suie, n. f. βλ. **αἰθάλη**. § [βοτ.] εἶδος φυτοῦ (τουρκιστ. ὁ σαχτερές), fumeterre, n. f. fiel de terre. § πάθησις τῶν σπαρτῶν, ἐρυσίβη, nielle, n. f. rouille (f.) [des blés].

καπνίζω, μέλ. ίσω· καπνιάω, θυμιάω, πυριάω, κάμνω καπνόν, ἀνάπτω πῦρ, ἀναδίδω (ἀναπέμπω, βγάζω) καπνόν, exhaler de la fumée, fumer; περιβάλλω διὰ καπνοῦ, enfumer; καπνίζω, ὑποκαπνίζω, περιβάλλω διὰ καπνοῦ, fumiger; ‖ καπνίζειν τὰ ἐν καθάρσει ἐμπορεύματα, ἐπιστολάς, fumiger des lettres, des marchandises; ‖ ἡ γωνιὰ καπνίζει, la cheminée fume; ‖ θὰ καπνίσῃς τὸ δωμάτιον μ' αὐτὰ τὰ χλωρὰ ξύλα, vous allez enfumer la chambre avec ce bois vert; ‖ — χοιρομέρι, fumer un jambon; ‖ — ῥέγκαις, fumer des harengs; ‖ — [πρὸς ἀπολύμανσιν] δωμάτιον (γράμματα, κτλ.) parfumer une chambre [des lettres, etc.); ‖ [μεταφ.] τοῦ ἐκάπνισε νὰ φύγῃ, il s'est avisé (la fantaisie lui a pris) de partir; ‖ λέγει ὅ,τι τοῦ καπνίσῃ, il dit tout ce qui lui passe par la tête; ‖ τὰ καπνίζω [φρ.] ἤτοι ὑπεκφεύγω, ἀποχωρῶ ἀπαρατήρητος, s'esquiver; s'en fuir; δραπετεύω, φεύγω, filer, prendre la clé des champs; se donner de l'air. § καπνίζω [καπνόν], fumer-[du tabac]; ‖ δὲν καπνίζει πλέον, il ne fume plus.

καπνίλα, ας, ἡ· [δημ.] καπνία, ἡ ὀσμὴ τοῦ καπνοῦ, odeur de fumée (de brulé); ὅστις μυρίζει καπνίλα, qui sent la fumée (le brulé).

κάπνισμα, ατος, τό· **κάπνισις**, ἡ πρᾶξις τοῦ καπνίζειν, action de fumer (de parfumer); fumage [de viandes]; ‖ ὑποθυμίασις, βλ. **ὑποκαπνισμός**, fumigation, n. f. ‖ κάπνισις ἐμπορευμάτων, la fumigation.

καπνισμός, οῦ, ὁ· ὑποκαπνισμός, fumigation, n. f. ἡ περιβολή τινος διὰ καπνοῦ.

καπνιστήριον, ου, τό· αἴθουσα ἔνθα καπνίζουσι, salon à fumer, fumoir, n.m.

καπνιστής, οῦ, ὁ· θηλ. καπνίστρια, ὁ καπνίζων, fumeur, euse.

καπνιστικός, ή, όν· ὁ πρὸς καπνίζειν χρήσιμος, τοῦ καπνιστοῦ, de fumeur.

καπνιστός, ή, όν· κυρίως κρέας, ψάρι, κτλ. **ταριχευτός**, ὁ ξηρανθεὶς διὰ τοῦ καπνοῦ, fumé, ée, adj. enfumé, ée, adj. ‖ ῥέγκα καπνιστή, hareng saur (saure).

καπνοβόρος, ος, ον· βλ. **καπνορροφητής**, fumivore, n. m.

καπνοδοχεῖον, ου, τό· δοχεῖον καπνοῦ, boîte à tabac.

καπνοδόκη, ης, ἡ· ἰωνικῶς καὶ ἀττικῶς

καπνοδόχη, ης, ἡ· ὀπή τις ἐπὶ τῆς στέγης τοῦ οἰκήματος, δι' ἧς ἐξέρχεται ὁ καπνὸς καὶ εἰσέρχονται αἱ ἡλιακαὶ ἀκτῖνες, trou par où s'échappe la fumée; [tuyau de] cheminée (n. f.). § καπνοδόχη, ἡ· ὁ καὶ ἡ **καπνοδόχος**, ὁ τὸν καπνὸν ὑποδεχόμενος, cheminée, n. f. κοινῶς ἡ **καμινάδα** καὶ τὸ **φουγάρο**· σωλὴν (tuyau) κτιστός, πήλινος ἢ μετάλλινος δι' οὗ ἐκφεύγει ὁ καπνός· ‖ ἀνακλητικὴ καπνοδόχη, cheminée d'appel. §**καπνοδόχος**, ὁ καὶ ἡ· κοινῶς ἡ **καμινάδα**, cheminée, n. f. ὑψηλὸς καὶ ὑπερκείμενος ἀγωγὸς ἑστίας, προωρισμένος, νὰ παράγῃ τὸν ἀναγκαιοῦντα διὰ τὴν καῦσιν **ἑλκυσμὸν** (tirage) καὶ νὰ φέρῃ τὸν καπνὸν εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν· καὶ αἱ μὲν καπνοδόχοι τῶν ἐργοστασίων εἰσὶ ἐκ τοιχοποιΐας διὰ πλίνθων, αἱ

δὲ τῶν ἀτμολεβήτων τῶν πλοίων εἰσὶν ὀγκώδεις καὶ ἐπιμήκεις αὐλοὶ ἐξ ἐλάσματος κυκλικῆς ἢ ἐλλειψοειδοῦς ὁριζοντίου τομῆς. Αἱ **καπνοδόχαι** πλοίων αἱ χρησιμεύουσαι διὰ πολλοὺς **συνηνωμένους** λέβητας, διαιροῦνται εἴς τι μέρος τοῦ ὕψους των, ὑπὸ ἐγκαρσίων ἐπιμήκεων διαφραγμάτων, εἰς τόσα διαμερίσματα ὅσοι εἶνε οἱ λέβητες ἢ σύνολα λεβήτων, οὕτω δέ τὰ διαμερίσματα ταῦτα ἀποτελοῦσιν ἕκαστον ἴδιον ἀγωγὸν καὶ διανέμουσι τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἑλκυσμοῦ, οὕτως ὥστε ἕκαστος λέβης ἢ σύνολον νὰ δύνηται νὰ λειτουργῇ μεμονωμένος. Ὑπὸ ἔποψιν τοποθετήσεως αἱ καπνοδόχοι εἰσὶ **μόνιμοι** (fixes) ἢ **καταβιβάσιμοι**, καὶ αἱ μὲν μόνιμοι ἀποτελούμεναι ἐξ ἑνὸς τμήματος, ἁρμόζουσιν εἰς τὰ μὴ ἱστιοδρομοῦντα πλοῖα, προσαρμοζόμεναι στερεῶς εἰς τὴν θέσιν των, αἱ δὲ **καταβιβάσιμοι** ἁρμόζουσιν εἰς τὰ ἱστιοδρομοῦντα πλοῖα, αἱ τελευταῖαι ἀποτελοῦνται ἐκ δύο μερῶν καὶ διακρίνονται, εἰς γιγγλυμωτὰς (à charnière) τοποθετουμένας εἰς σμικρὰ πλοῖα οὕτως ὥστε τὸ ἄνω μέρος αὐτῶν συνδέεται διὰ γιγγλυμοῦ μετὰ τοῦ κάτω, εἰς μικρὸν ἀπὸ τῆς βάσεως ὕψος, δύναται δὲ νὰ καταβιβασθῇ περιστρεφόμενον περὶ τὸν γιγγλυμόν, καὶ εἰς **τηλεσκοπικὰς** (à télescope) χρησιμοποιουμένας εἰς μεγάλα πλοῖα, εἰς ἃς τὸ ἄνω μέρος εἶνε κατά τι μικροτέρας διαμέτρου τοῦ κάτω, οὕτω δὲ εἰσέρχεται ἐντὸς αὐτοῦ (ὡς τὰ τηλεσκόπια) τῇ ἐνεργείᾳ στροφάλων, ἀτερμόνων κοχλιῶν καὶ ἁλύσεων· βλ. καπνοδόχου **περίβλημα**· || **περίβλημα καπνοδόχου**, chemise de la cheminée; ἔλασμα περιβάλλον τὴν καπνοδόχον πλοίου, ἐξ ἀποστάσεως τινὸς ἀπὸ τῆς βάσεώς της μέχρις 1 μ., 50 ἕως 2 μ. ἄνωθεν τοῦ ὑψηλοτέρου καταστρώματος. Τὸ ἔλασμα τοῦτο σκοπεῖ τὴν ἐκ τῆς θερμότητος τοῦ πυρὸς προφύλαξιν τῶν καταστρωμάτων ἅτινα διαπερᾷ ἡ καπνοδόχος, καθότι διὰ τῆς θερμάνσεώς της παράγεται ῥεῦμα ἀνανεοῦν διαρκῶς τὸν μεταξὺ τοῦ περιβλήματος καὶ αὐτῆς ἀέρα.

καπνοδοχοκαθαριστής, οῦ, ὁ· ὁ καθαρίζων τὰς καπνοδόχους, ramoneur, n. m.

καπνοδόχος, ὁ καὶ ἡ· ὁ τὸν καπνὸν ὑποδεχόμενος· βλ. καπνοδόχη.

καπνοθάλαμος, ον, ὁ· [ἀτμομ.] boîte à fumée; **αἰθαλοδοχεῖον**, ἐξάρτημα ἀτμολέβητος ἀποτελοῦν κεκλεισμένον χῶρον κείμενον ἄνωθεν τῆς ἑστίας (foyer) καὶ πρὸς τὰ ἔμπροσθεν τῶν αὐλῶν (tubes), ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἰσρέουσι τὰ προϊόντα τῆς καύσεως τὰ ἐξερχόμενα ἐκ τῶν αὐλῶν διὰ νὰ ἀφιχθῶσιν εἰς τὴν καπνοδόχον (cheminée).

καπνοθήκη, ης, ἡ· θήκη ἐν ᾗ θέτουσι ἰδίως τὸν εἰς χῦμα καπνὸν οἱ καπνισταί, boîte à tabac; ἡ καπνοσακκοῦλα, bourse à tabac.

καπνοκαύστης, ου, ὁ· fumivore, n. m. ὅστις λέγεται καὶ **φλογορρυθμιστής**, (ἀγγλιστὶ self-consumer), συσκευὴ ῥυθμίζουσα τὴν φλόγα διὰ τὴν ἐντελῆ κατάκαυσιν τῶν ὑπὸ τοῦ καπνοῦ παρασυρομένων ὑλῶν· καλεῖται οὕτω συσκευὴ τοποθετουμένη παρά τινα ἑστίαν (foyer) διὰ τῆς ὁποίας ἐκπέμπεται **ὁριζόντιον ῥεῦμα** ἀέρος, ὀλίγον τι ἄνωθεν τῶν **καυσίμων** (combustibles) καὶ καθίσταται οὕτω δραστικωτέρα ἡ ἐν τῇ ἑστίᾳ καῦσις καὶ ἐπέρχεται ὁ **ἑλκυσμὸς** (tirage) πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐντελοῦς κατακαύσεως τῶν διὰ τοῦ καπνοῦ παρασυρομένων ὑλῶν· || καπνοκαυστικὴ **συσκευή**, appareil fumivore.

καπνοκοπτήριον, ου, τό· ἐργοστάσιον ἐν ᾧ κόπτουσι τὸν καπνόν, manufacture pour le hachage du tabac; hachoir, n.m. (de tabac); βλ. καὶ καπνεργοστάσιον.

καπνοπωλεῖον, ου, τό· μέρος ἔνθα πωλοῦσι τὸν καπνόν, débit (boutique) de tabac.

καπνοπώλης, ου, ὁ· ὁ πωλῶν καπνόν, marchand (débitant) de tabac.

καπνορροφητής, οῦ, ὁ· fumivore, n. m. συσκευή τις δι' ἧς ἀπορροφᾶται ὁ καπνὸς εἰς τὰς μηχανάς, κτλ., βλ. **καπνοκαύστης**.

καπνός, οῦ, ὁ· fumée, n. f. προϊὸν τῆς ζώσης καύσεως (combustion vive) καυσίμων ὑλῶν ἐξερχόμενον τῆς καπνοδόχου ἐν εἴδει **ἀερώδους μίγματος** μέλανος (αἰθάλη, noir de fumée) μελανίζοντος, φαιοῦ ἢ λευκοῦ. Ὁ τῶν γαιανθράκων καπνὸς ὅστις εἶνε καὶ μέλας σύγκειται: 1ον) Ἐκ φυσικῶν προϊόντων τῆς καύσεως, ὕδατος καὶ ἀνθρακικοῦ ὀξέος. 2ον) Ἐκ τοῦ ἀζώτου τοῦ ἀέρος οὗτινος τὸ **ὀξυγόνον** κατεκάη. 3ον) Ἐκ τοῦ ὑπερβάλλοντος διὰ τὴν καῦσιν ἀέρος. 4ον) Ἐκ μερῶν καυσίμων σωμάτων μὴ καέντων ἐντελῶς, οἷον ὑδρογόνου, ἄνθρακος καὶ ὀξειδίου τοῦ ἄνθρακος. 5ον) Ἐξ ἀκαύστων ὑλῶν παρασυρομένων ὑπὸ τοῦ ἑλκυσμοῦ (tirage); || βγάζω καπνόν, exhaler de la fumée, fumer; || ὅλα αὐτὰ πῆγαν κατὰ καπνοῦ [φρ.] tout cela s'en est allé en fumée; || σὲ ζητοῦν κατὰ καπνοῦ [φρ.], on vous cherche de tout côté; on vous cherche par mer et par terre; || ἀπ' αὐτὸ δὲν βγαίνει καπνὸς [φρ.], il n'y a pas de l'eau à boire. § [πληθ.] καπνοί, οἱ ἀτμοί, fumées, vapeurs. § tabac, n. m. ἡ ἐν χρήσει οὐσία πρὸς κάπνισμα, πρὸς μάσησιν ἢ πρὸς ῥινικὸν κνισμὸν προέρχεται ἐκ διαφόρων ἐνιαυσίων φυτῶν τοῦ γένους τῶν νικοτιανῶν καὶ τῆς οἰκογενείας τῶν στρυχνοειδῶν· || ὁ καπνὸς ὅντινα καπνίζουσι, tabac [à fumer]; || τί καπνὸ φουμάρει [φρ. μεταφ.], quelles sont ses idées? [οἰκ.] de quel bois est son feu? || θὰ ἰδῇ τί καπνὸ φουμάρω [φρ.], il verra de quel bois je me chauffe.

καπνοσακκοῦλα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ καπνοθήκη, bourse à tabac, blague, n.f. || [μεταφ.] τὸν ἔχω καπνοσακκοῦλα [φρ.], il est toujours pendu à ma ceinture; [οἰκ.] c'est mon couteau pendant.

καπνοσῦριγξ, ιγγος, ἡ· κοινῶς ἡ **πίπα**, pipe, n. f. δι' ἧς καπνίζουσι.

καπνόσφαιρα, ας, ἡ· globe fumant (m.) σφαῖρα ἐκ διαφόρων πλεγμάτων μετὰ θείου ἀναδίδουσα πνιγηρὸν καπνόν· τοιαύτας ἔρριπτον τὸ πάλαι ἐντὸς τῶν ὀχυρωμάτων.

καπνοφάγος, ου, ὁ· ὁ **καπνορροφητής**, fumivore, n. m. βλ. λέξιν.

καπνοφάντης, ου, ὁ· [νεοελ.] ὁ καταγ-

γέλλων τοὺς πωλοῦντας καπνὸν ἐκ λαθρεμπορίου προερχόμενον, dénonciateur des débitants de tabac en fraude.

καπνοφόρος, ος, ον· ὁ παράγων καπνόν, qui produit du tabac.

καπνοφράκτης, ου, ὁ· [ἀτμομηχ.] régistre de tirage; βλ. ἑλκυσμορρυθμιστής ἀεροφράκτης.

καπνόφυλλον, ου, τό· φύλλον καπνοῦ, feuille de tabac.

καπνόχορτον, ου, τό· φυτόν, ἡ καπνία, τὸ καπνίον, fumeterre, n. f.

κἄποιος, α, ον [ἀντων. ἀόρ.] τίς, τινός, κτλ. quelqu'un, certain, e; quelque; || ἐπρόσμενε κἄποιον, il attendait quelqu'un; || εἶνε κἄποια πράγματα τὰ ὁποῖα, il y a certaines choses qui; || ἔχει κἄποιαν ἀξίαν, il a un certain (il a quelque) mérite; || εἰς κἄποιας περιστάσεις, dans certains cas; || ἕνας κἄποιος, quidam (προφ. kidam), εἷς τις.

καπονάκι, τό· μικρὸν καπόνι, petit chapon; chaponneau, n. m.

καπονάρισμα, ατος, τό· [δημ.] βλ. ἐπωτισμὸς (ἡ πρᾶξις τοῦ ἐπωτίζειν).

καπονάρω, [δημ.] ἐκτέμνω, ὀρχεοτομέω [ἀλέκτορα], châtrer [un jeune coq] chaponner; βλ. **καπόνιον.** § [δημ. ναυτ.] ἐπωτίζω (κοινῶς καπονάρω) ἄγκυραν, caponner [l'ancre]; βλ. ἐπωτίζω.

καπόνι, τό· [ξεν.] καὶ καπόνιον, chapon, n. m. καλεῖται ὁ ἐκτομίας ἀλέκτωρ. Ἡ ἐκτομὴ τῶν ὄρχεων, ἥτις ἐκτελεῖται εἰς ἀλέκτορας περίπου 12 ἑβδομάδων, καθιστᾷ τὸ κρέας αὐτῶν τρυφερώτατον. § [ναυτ.] βλ. ἐπωτίς, bossoir, n. m.

καπονίζω, μέλ. ίσω· [δημ.] βλ. καπονάρω, chaponner.

καποστράνα, ας, ἡ· [Αἰτ. ἰδίωμα] ἡ καπιστράνα.

καπότα, ας, ἡ· [δημ.] ἐπενδύτης ἐξ ἐρίου, μὲ κουκκοῦλα, manteau à capuchon; capote, n. f. βλ. κάπα. § capot, n. m. χλαῖνα.

κἄποτε, [ἐπίρ. χρονικόν], καμμιὰ φορά, ἐνίοτε, quelquefois; par fois; ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, de temps en temps, de temps à autre; || πηγαίνω κάποτε πεζός, κάποτε μὲ τὸ ἁμάξι, aller quelquefois à pied, quelquefois en voiture.

καπότον, τό· [δημ.] ἡ καπότα, ἡ χλαῖνα, capote, n. f. τὸ ἐπανωφόριον, pardessus, n. m. manteau, n. m.

κἄπου, [ἐπίρ. τοπικ.] ποῦ, ποί, ἔστιν ὅπου, εἰς κἄποιον μέρος, quelque part; || — τὸν εἶδα, je l'ai vu quelque part; || — ἀλλοῦ, quelque autre part. § κἄποτε, ἐνίοτε, quelquefois; || κἄπου κἄπου, de temps en temps; de temps à autre = ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν. § ἕως, περίπου, environ; περίπου, σχεδόν, à peu près, presque; || κἄπου τριάντα ἄνθρωποι, quelque trente hommes; || εἶνε κἄπου εἴκοσι χρόνια, il y a environ vingt ans.

καπουκῖνος, ου, ὁ· καὶ καπουτσῖνος, capucin, n. m.

καποῦλια, τά· [δημ.] croupe, n. f. βλ. γλουτός.

καπουτσῖνος, ου, ὁ· καὶ καπουκῖνος, capucin, n. m. § [ἀνθ.] pied d'alouette; [διδ.] delphinium. § lève nez; βλ. ἀναστολεύς.

κάππα, ἡ· βλ. κάπα.

κάππα, τό· ἄκλιτον, cappa, n. m. τὸ δέκατον γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, dixième lettre de l'alphabet Grec; βλ. κ.

καππακίζω, μέλ. ίσω [δημ.] συλλαβίζω, épeler.

καππάκισμα, ατος, τό· [δημ.] συλλαβισμός, épellation, n. f.

καππακιστός, ή, όν· [δημ.] συλλαβιστός, épelé, ée, adj.

καππαριά, ᾶς, ἡ· [δημ.] ἡ κάππαρις, τὸ χαμόδενδρον ὅπερ παράγει τὴν **κάππαριν,** câprier, n. m.

κάππαρις, εως, ἡ· câpre[s], n. f. ὁ καρπὸς τῆς καππαριᾶς. § [τὸ φυτὸν] ἡ καππαριά, câprier, n. m.

κάπραινα, θηλ. τοῦ κάπρος, ἡ ἀγριογουροῦνα, laie, n. f. ou truie sauvage.

καπρίτσιο, τό· [δημ.] βλ. ἰδιοτροπία.

κάπρος, ου, ὁ· τὸ ἀρσενικὸν ἀγριογούρουνον, ὁ ἀγριόχοιρος, sanglier, n. m. verrat, n. m.

καπρόχειλος, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] θηλ. καπροχειλοῦ = ὁ ἔχων χείλη κάπρου, παχέα χείλη.

κάπτω, μέλ. ἄψω, κοινῶς χάπτω, χάφτω, καὶ χάβω, ἰδίως ἐπὶ ζώων, ἀνοίγω τὸ στόμα, τὸ ῥύγχος ἢ τὸ ῥάμφος καὶ ὁρμητικῶς ἁρπάζω τι, τρώγω μετ' ἀπληστίας, manger avec avidité, τρώγω λαιμάργως, καταπίνω ταχέως, avaler rapidement; καταπίνω, avaler; καταβροχθίζω, dévorer; τρώγω καὶ πίνω, καταπίνω τι μετ' ἐπιθυμίας καὶ ὁρμῆς.

κἄπως, [ἐπίρ.] κατά τινα τρόπον, διστακ. ἀπὸ τοῦ καί πως d'une certaine manière; en quelque sorte; || κἄπως διστάζει, il semble hésiter. § ὀλίγον, un peu; ὀλίγον τι, un petit peu; quelque peu; || εἶνε κἄπως ἀδύνατος, il est un peu faible; || κἄπως φοβεῖσαι, vous semblez craindre.

κάρα, ας, ἡ· μόνον ἐν τῇ ὀνομ. καὶ αἰτ., ἡ κεφαλή, tête, n. f. [συνήθ. ἁγίου λειψάνου] chef, n. m. || ἡ κάρα τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, le chef de Saint Jean.

καραβάκι, τό· μικρὸν καράβι, petit bateau, petit vaisseau, τὸ πλοιάριον.

καραβάνα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. **μάττα,** ἀγγεῖον φαγητοῦ, gamelle, n. f. || αὐτὰ εἶνε λόγια τῆς καραβάνας [φρ. δημ.], ce sont des sornettes (des balivernes); || ἀγγεῖον φαγητοῦ ἢ καραβάνα (τῶν στρατιωτῶν), gamelle individuelle.

καραβάνι(ον), τό· [ξεν.] caravane, n. f. ἐμπορικὴ συνοδεία ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

καραβήσιος, α, ον· [δημ.] ναυτικός, τῆς νεώς, τοῦ πλοίου, ὁ ἀφορῶν τὸ καράβι (πλοῖον), qui concerne le vaisseau; de vaisseau; de navire; de bâtiment; de bateau; τὸ ἐντὸς τοῦ πλοίου, de bord.

καράβι, τό· [δημ.] ἡ ναῦς, γεν. νεώς, τὸ πλοῖον, bâtiment, n.m. navire, n.m. bateau, n. m. [τὸ πολεμ. ἰδ.] vaisseau; βλ. πλοῖον· || ἐκοιμήθη εἰς τὸ καράβι, il a couché à bord; || τὸ καράβι τοῦ ποταμοῦ, ἡ περαταριά, bac, n. m. βλ. βάρις.

καραβιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] ὅσο χωρεῖ ἤ σηκόνει τὸ καράβι, νεὼς φόρτος, ἤτοι φόρτος πλοίου, τὸ φόρτωμα, charge d'un navire; φορτίον πλοίου, cargaison, n. f. navée, n. f.

καραβίδα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. καραβίς.

καραβίνα, ας, ἡ· καὶ **καραβίνη** [ξεν.] carabine, n. f. φορητὸν ηὐλακισμένον ὅπλον, βραχύτερον καὶ ἐλαφρότερον τοῦ **τυφεκίου** (fusil), ἀλλὰ βάλλον τὸ αὐτὸ μετὰ τοῦ τελευταίου φυσίγγιον. Διὰ τοῦ ὅπλου τούτου ὁπλίζεται τὸ ἱππικόν, ἐξ οὗ καὶ καραβίνη ἱππικοῦ. Ὁ μοχλὸς (levier) τοῦ ὅπλου τούτου εἶνε κεκυρτωμένος ἵνα μὴ προσκρούῃ ἐπὶ τοῦ ἱππέως κατὰ τὴν ἀνάρτησιν.

καραβινοδόχη, ης, ἡ· porte-carabine, n.m.

καραβῖνος, ου, ὁ· carabin, n. m. ἐλαφροὶ ἱππεῖς κατάλληλοι δι' ἀψιμαχίας διὰ τὴν ὑποστήριξιν τῶν ὑποχωρήσεων κατὰ τὸν XVI καὶ XVII αἰῶνα. Ἐπὶ Λουδοβίκου XV ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ τῶν καραβινοφόρων (carabiniers), οἵτινες κατηργήθησαν ἐν Γαλλίᾳ τὸ 1871.

καραβινοφόρος, ου, ὁ· carabinier, n. m. ἱππεὺς ὡπλισμένος διὰ καραβίνης· οἱ καραβινοφόροι κατηργήθησαν ἐν Γαλλίᾳ τὸ 1871. Εἰς τὸ ἐλαφρὸν πεζικόν, οἱ καραβινοφόροι ἦσαν στρατιῶται ἐκλεκτοί, ὅπως οἱ ἐπίλεκτοι (grenadiers).

καράβιον, ου, τό· ὑποκ. τοῦ κάραβος· βλ. καράβι.

καραβίς, ἴδος, ἡ· κοινῶς ἡ καραβίδα, ἀστακὸς ποτάμιος, λιμναῖος, écrevisse, n.f. || ζωμὸς καραβίδων, potage à la bisque; || χηλή, χέρι καραβίδος, pince, n. f.

καραβόγατος, ὁ· μεγάλη γάτα τοῦ πλοίου, gros chat de bord.

καραβοκύρης, η, ὁ· [δημ.] καὶ καπετάνιος, ὁ ἰδιοκτήτης, ὁ κύριος (τοῦ καραβιοῦ) τοῦ πλοίου, patron [de navire]; κυβερνήτης (κυρίως ὁ διοικητὴς τοῦ πλοίου), capitaine, n. m.

καραβόπανον, ου, τό· [δημ.] ἡ καννάβις τῶν ἱστίων, τὸ ὕφασμα τῶν ἱστίων, toile à voile, noyale, n. f.

κάραβος, ου, ὁ· τὸ καράβι τοῦ ποταμοῦ, bac, n. f. βλ. βάρις. § —, ὁ ἀστακός, homard, n. m.

καραβοσύρτης, ου, ὁ· βλ. ἀκροσύρτης.

καραβοτσακίζομαι, [δημ.] μέλ. θὰ καραβοτσακισθῶ, faire naufrage; ἀορ. καραβοτσακίσθηκα, παθ. παρακ. τῆς μετοχ. καραβοτσακισμένος· ναυαγέω-ῶ, faire naufrage; naufrager.

καραβοτσάκισμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ ναυαγία, τὸ ναυάγιον, naufrage, n. m.

καραβοτσακισμένος, η, ον· [δημ.] ναυαγήσας, ὁ ναυαγός, naufragé, ée.

καραβοφάναρο, τό· [δημ.] βλ. πυρσωρίς.

καραγάτσι, τό· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τῆς πτελέας orme; ormeau, n. m. βλ. πτελέα· || ξύλον πτελέϊνον, bois d'orme.

καραγωγεύς, εως, ὁ· ὁ ἀμαξοδηγός, ὁ ἁμαξᾶς, κυρίως ὁ ὁδηγῶν κάρρον, charretier, n. m.

καραδοκία, ας, ἁ· attente, n.f. τὸ προσέχειν καὶ περιμένειν πολὺν χρόνον, ἡ ἀναμονὴ (μετ' ἀνυπομονησίας), attente (pleine d'impatience).

καραδοκῶ (έω), μέλ. ήσω, (ἐκ τοῦ κάρα καὶ δοκέω) κυρίως ὅθεν προσκύπτων τὴν κεφαλὴν βλέπω πρός τι, προσέχω, περιμένω μετ' ἀνυπομονησίας, attendre [avec impatience]; χαιροφυλακτῶ, épier, guetter.

καραϊσκίν, [δημ.] βλ. πλαγιοδιποδισμός.

καρακοῦσι, τό· [δημ. ἱππολ.] éparvin, βλ. ἐνδοτάρσιον καὶ ἐξόστωσις.

καρακάξα, ας, ἡ· [δημ.] ἐκ τοῦ κρὰξ καὶ κρέξ, ἡ κορώνη, κουροῦνα, κοινὸν ὄνομα κίσσης τῆς μακροούρου, pie-grièche, n. f.

καραμάνδουλον, τό· [ξεν.] calmande καὶ calamande, n. f. ὕφασμα στιλπνὸν (γυαλιστερὸν) πρὸς τὸ ἓν μέρος, συνήθως κατασκευαζόμενον ἐκ μετάξης καὶ ἐρίου.

καραμέλα, ας, ἡ· [ξεν.] caramel, n. m. § [συνήθ. πληθ.] κομφέτα, τὰ σακχαρωτά, les bonbons, les caramels; σάκχαρις ἐξ ἧς ἀφηρέθη τὸ ὕδωρ τῆς κρυσταλλώσεώς της· ἐπίσης ἐψημένη σάκχαρις, π. χ. mettre du caramel dans une sauce.

καραμοῦζα, ας, ἡ· [δημ.] mirliton, n.m. ὁ αὐλός, ἡ φλογέρα, chalumeau, n. m.

καραμουσέλι, τό· [δημ. ναυτ.] βλ. ἀμφιδετικός.

καραμπίνα, ας, ἡ· βλ. καραβίνα.

καραμπογιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] θειϊκὸς σίδηρος, μελαντηρία· βλ. βιτριόλιον, couperose.

καράνα, ας, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ἡ ἀράχνη (caranea λατ.)

κάρανος, ὁ· (κάρα) ἀρχηγός, chef, n. m. κύριος, ἄρχων, souverain, n. m. βλ. καὶ κοίρανος· || εἷς κάρανος (ἔστω), εἷς βασιλεύς, un chef, un roi.

καραντί, τό· [δημ.] houle, n. f. βλ. σάλος, διατοίχημα.

καραοῦλι, τό· [δημ.] ἡ βάρδια, βλ. σκοπός, sentinelle, n. f. ἐπίσης τόπος ὑψηλὸς δι' οὗ δύναταί τις νὰ ἐπισκοπήσῃ τὰ πέριξ, ἤτοι τόπος περίβλεπτος.

καρατέλο καὶ καρτέλο, [δημ. ναυτ.] tierçon, n. m. βλ. τέταρτον καὶ καράτιον, τό.

καράτι καὶ καράτιον, τό· [ξεν.] carat, n.m. Μονὰς βάρους δι' ἧς μετρεῖται τὸ ἔν τινι κράματι χρυσοῦ περιεχόμενον ποσὸν καθαροῦ χρυσοῦ ἐπὶ 24 μερῶν βάρους. Λέγοντες π. χ. χρυσὸν 12, 16, 18 Κ. ἐννοοῦμεν ὅτι τοῦ προκειμένου μεταλλικοῦ κράματος τὰ $^{12}/_{24}$ ἢ τὰ $^{16}/_{24}$ ἢ τὰ $^{18}/_{24}$ εἶνε καθαρὸς χρυσός. Ἡ λέξις ἐσχηματίσθη ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς γλώσσαις ἐκ τοῦ ἀραβικοῦ kirât ὅπερ εἶνε μετασχηματισμὸς τοῦ ἑλλ. κεράτιον, ὅπερ ἐστὶ τὸ σπέρμα τοῦ γνωστοῦ ξυλοκέρατος (χαρούμπας). Ἐσήμαινε δὲ ἄλλοτε τὸ $^{1}/_{24}$ τῆς ἐν ἑκάστῳ κράτει ἀρχικῆς μονάδος βάρους καὶ σήμερον ὡς βάρος ἰσοδυναμεῖ τὸ γαλλικὸν καράτιον πρὸς 0,2055 γρ. τὸ ἀγ-

γλικὸν καράτιον πρὸς 0,205304, τὸ πρωσσικὸν πρὸς 0,205537 γρ., τὸ αὐστριακὸν πρὸς 0,206 103 γρ., τὸ ὀλλανδικὸν πρὸς 0,205894 γρ. Ἐν Γαλλίᾳ τὸ καράτιον εἶνε ἀνεγνωρισμένον διὰ νόμου, ἐν Γερμανίᾳ δὲ καὶ Αὐστρίᾳ κατηργήθη μὲν ἐπιβληθέντος καὶ τοῖς κοσμηματοπώλαις τοῦ γενικοῦ μετρικοῦ συστήματος, ἐξακολουθεῖ ὅμως ἔτι ὂν ἐν γενικῇ χρήσει.

καρατομέω, βλ. καρατομῶ.

καρατόμησις, εως, ἡ, καὶ

καρατομία, ας, ἡ· décapitation, n. ἀποκοπὴ τῆς κεφαλῆς, διὰ τῆς λαιμητόμου, κλπ. ἄρα ἡ ἐκτέλεσις, exécution, n. f.

καρατομῶ (έω), μέλ. ήσω (κάρα, τέμνω), ἀποκόπτω τὴν κεφαλὴν τινὸς διὰ ξίφους (ἢ λαιμητόμου) décapiter ; (διὰ τῆς λαιμητόμου ἰδίως) guillotiner καὶ γενικῶς exécuter (un coupable), ἤτοι ἐκτελῶ τὴν θανατικὴν ποινὴν τοῦ καταδίκου.

καράφα, ας, ἡ· [ξεν.] carafe, n. f. ἰδίως ἡ φιάλη τοῦ ὕδατος· βλ. λέξιν.

καράφλα, ας, ἡ· βλ. φαλάκρα, κτλ.

καραφλός, ὁ· κατ' ἀναγραμματισμόν· βλ. φαλακρός, chauve, n. m. κυρίως κατὰ τὸ μέτωπον.

καρβέλι, τό· [δημ.] ὁ ἄρτος, τὸ ὁλόκληρον ψωμί, [un] pain [entier] ; || βγάζω τὸ καρβέλι, gagner son pain ; || λίγα εἶνε τὰ καρβέλια του [φρ.] il a plus de la moitié de son pain cuit ; || τάζω φούρνους μὲ καρβέλια [φρ.], promettre monts et merveilles ; || καρβέλια, τά· [διάλ. Ἠπείρου] τὰ κυκλοτερῆ ἢ κάλλιον σφαιροειδῆ τεμάχια τῆς ζύμης, τὰ ῥιπτόμενα εἰς τὸν φοῦρνον νὰ ψηθῶσι, καὶ **καρβελᾶς** τὸ πτύον, δι' οὗ βάλλουσι ταῦτα, ὅθεν ὁ ἄρτος, τὸ ὁλόκληρον ψωμί.

καρβοναρεῖος, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] τὸ καρβουναρεῖον.

καρβονᾶς, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] ὁ καρβουνιάρης.

καρβόνι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] κάρβουνο, charbon, n. m.

καρβουναρειόν, τό· [δημ.] (ὑπόστεγον) ἀποθήκη χαρβούνων (ἀνθράκων), ἡ **ἀνθρακαποθήκη**, remise (hangar) à charbon. § μέρος ἔνθα γίνονται παρακαταθῆκαι ἀνθράκων, dépôt (magasin) de charbon ; **ἀνθρακαποθήκη**, charbonnerie, n. f. § —, **ἀνθρακοποιεῖον**, charbonnière, n. f. μέρος ἔνθα κατασκευάζουσι τοὺς ἄνθρακας εἰς τὰ δάση.

καρβοῦνι, τό· [δημ.] κυρίως τὸ λαμπρὸν καὶ **βαθὺ-κόκκινον**, **ῥουμπίνι** λίθος πολύτιμος, **rubis**, n. m. (λυχνὶς) escarboucle, n. f.

καρβουνιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] ἡ ἀνθρακιά, braise, n. f.

καρβουνιάζω, μέλ. άσω, [δημ.] μεταβάλλω εἰς ἀνθρακίαν, braiser ; ψήνω ἐπὶ τῆς ἐσχάρας, griller ; ψήνω (ἐπὶ τῶν ἀνθράκων), rôtir (sur les charbons). § μεταβάλλω, εἰς **ἄνθρακα**, réduire en charbons ; ἀνθρακόω, ἀνθρακόνω, charbonner, carboniser.

καρβουνιάρης, η, ὁ, θηλ. ισσα, [δημ.] **ἀνθρακεύς**, charbonnier, ère ; βλ. καὶ **ἀνθρακοπώλης**.

καρβούνιασμα, ατος, τό· [δημ.] ἀνθράκωσις, carbonisation, n. f.

καρβουνιέρα, ἡ· [ναυτ.] βλ. προτονὶς τοῦ ἐπιδρόμου.

κάρβουνον, τό· [δημ.] βλ. ἄνθραξ, charbon ; || χάμνω χάρβουνα, ἀνθρακεύω, faire du charbon ; || σκόνη χαρβούνων, poussier, n.m. || κάθομαι σ' τὰ κάρβουνα [φρ.], être sur les charbons. § [ζωγραφ.] fusain, n. m.

κάργα, ας, ἡ· [δημ. ἐπίρ.] τὸ ἐντελῶς πλῆρες, tout plein ; τὸ μέχρι τῶν ἄκρων (τῶν χειλέων) πεπληρωμένον, jusqu'aux bords. § κάργα, τὸ πτηνὸν καλοιακοῦδα.

καργάρω, [δημ.] φορτόω, φορτώνω, charger ; γεμίζω, πληρόω (διὰ φορτίου, κτλ.), remplir. § [οὐδ.] πληροῦμαι, se remplir. § [ναυτ.] καταχλίνω πλοῖον (πρὸς ἐπισκευήν, κτλ.) abattre en carène ἢ virer en quille. § **καργάρω** [διάλ. Οἰνόης] συμπληρῶ, γεμίζω, παύω τὸ ἔργον, σταματῶ διότι συνεπληρώθη ἡ πρᾶξις.

καργέλι, τό· [δημ. ναυτ.] hale-bas, βλέπε χαλαστήριον.

κάρδαμον, τό· (τὸ φυτόν), cardamon, n. m. ancien nom du cresson alénois ou de jardin ; nasitor, n. m. τὸ νεροκάρδαμον, cresson, n. m.

καρδάμωμον, ου, τό· cardamome, n. m. φυτὸν ἀρωματικὸν καὶ δριμείας γεύσεως· || — μακρόν, cardamome long ; || — μικρόν, cardamome petit ; || — α' ποιότητος, cardamome fin ; || — βραχύ, cardamome court.

καρδαμώνω, [δημ.] = δυναμόνω, ἀποκτῶ δυνάμεις, se fortifier ; ἀόρ. ἐκαρδάμωσε = ἐδυνάμωσε.

καρδάρα, ας, ἡ· [δημ.] καὶ

καρδάρι, τό· [δημ.] vase de bois ; ἀγγεῖον ξύλινον ἔνθα ἀρμέγουν (ἀμέλγουσι) τὸ γάλα, **ἀμολγεύς**, terrine à traire ; baquet, n. m. καδίσκος, tinette, n. f. **γαβάθα**, jatte, n. f. ὁ γαυλός, baratte, n. f. ἡ **πέλλα**, écuelle, n. f. βλ. λέξεις. § **καρδάρ[ι]**, τό· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] μέτρον 10 ὀκάδων.

καρδαρόστα, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] τὸ μέρος ὅπου ἐναποθέτουσι τὰς ὑδρίας καὶ τὰ καρδάρια.

καρδερίνα, ας, ἡ· [δημ.] ὁ ἀστραγαλῖνος, chardonneret, n. m. τὸ γαρδέλι, ἡ **ἀκανθίς**, ἡ **ἀκανθυλλίς**, μικρὸν πτηνόν, ὅπερ κελαδεῖ.

καρδία, ας, ἡ· [συνήθ. καρδιά] τὸ κεντρικὸν τῆς κυκλοφορίας ὄργανον, cœur, n. m. [συνεκδ.] ἡ ἀνδρία, ἡ τόλμη, τὸ θάρρος, ἡ γενναιότης, courage, n. m. || ἡ διάθεσις τῆς ψυχῆς, τοῦ σώματος, τὸ κέφι, **εὐθυμία**, **θυμηδία**, τὸ εὔθυμον, belle humeur, n. f. gaieté, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ διάθεσις, disposition, n. f. || [ἀνατομ.] **καρδία**, cœur, n. m. ἡ χαρδία τοῦ ἀνθρώπου εἶνε μῦς κοῖλος, κείμενος ἐν τῷ κύτει τοῦ θώρακος, ὧν τὸ κεντρικὸν ὄργανον τοῦ συνόλου ἀγγειακοῦ **συστήματος**, ἀποτελῶν οἱονεὶ ἀντλίαν ἀναρροφητικὴν ἅμα καὶ καταθλιπτικήν, τοῦτο μὲν ἐπισπῶν εἰς τὰς αὐτοῦ κοιλότητας τὸ ἐν ταῖς φλεψὶ κυκλοφορούμενον αἷμα, τοῦτο δ' ἐξακοντίζων αὐτὸ εἰς τὰς ἀρτηρίας καὶ τὰ τριχοειδῆ ἀγγεῖα· || **μετατόπισις**

τῆς καρδίας, βλ. **καρδιαναστροφή**· || εὔρυνσις τῆς καρδίας, βλ. **καρδιέκτασις**· || ἐξέλκωσις τῆς καρδίας, βλ. **καρδιέλκωσις**· || κτυπᾷ ἡ καρδιά του, son cœur bat (palpite); || οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας, les battements du cœur; || τὸ ἔχω βάρος εἰς τὴν καρδιά μου, cela me pèse sur le cœur; || μὲ βαρειὰν καρδιὰν [φρ.], le cœur gros; || χωρὶς καρδιάν, à contre cœur = ἀθύμως, ἀπροθύμως, μετὰ λύπης, à regret; || δὲν βαστᾷ ἡ καρδιά μου, je n'ai pas le courage; || ἔχει καρδιάν, il a le cœur bien placé; || σᾶς συγχαίρω ἐκ (ἐξ ὅλης) καρδίας, je vous félicite de tout mon cœur; || κάμνω (χαλῶ) τὴν καρδιὰν τινός, contenter (mécontenter) quelqu'un; || σᾶς ἔχω εἰς τὴν καρδιά μου, je vous porte dans [le fond] de mon cœur; || βάλε τὸ χέρι σου εἰς τὴ καρδιά σου, mettez la main sur la conscience; || ἂν τραβᾷ ἡ καρδιά σου, si le cœur vous en dit; || δουλεύει μὲ τὴν καρδιά του, il travaille de bon cœur; || ἦλθε ἡ καρδιά μου εἰς τὸν τόπον της, j'ai repris courage; je me suis tranquillisé; || ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας [φρ. ἐκκλ.], élevons nos cœurs; [λατ.] sursum corda § **καρδία**, ἡ· cardia, n. m. ἡ ἀνωτέρα ὀπὴ (στόμιον) τοῦ στομάχου, παρακειμένη τῇ καρδίᾳ, orifice supérieur de l'estomac, situé dans le voisinage du cœur. § [καταχρ.] ἀντὶ τοῦ στομάχου, estomac; cœur, n. m. || μοῦ πονεῖ ἡ καρδιά μου, j'ai mal au cœur; || ἀνακατόνεται ἡ καρδιά μου, le cœur me soulève. § [μεταφ.] τὸ μέσον, milieu, n. m. τὸ κέντρον, centre, n. m. cœur; || εἰς τὴν καρδιὰν τοῦ χειμῶνος, au cœur (au fort) de l'hiver; || ἡ καρδιὰ τοῦ δένδρου (ξύλου) τὸ ἐσώτατον μέρος τοῦ ξύλου, ὃ καὶ καλλίτερον, le cœur du bois. § **καρδιά**, pointe, n. f. βλ. **αἰχμόκαρδον**. § [ναυτ.] **καρδιά**, moque, n. f. τεμάχιον ξύλινον ἔχον σχῆμα καρδίας, ηὐλακωμένον κατὰ τὸ πάχος τῆς περιμέτρου του πρὸς ἐνάρμοσιν τροποῦ καὶ διατετρυπημένον εἰς τὸ κεντρικὸν αὐτοῦ μέρος πρὸς διάβασιν σχοινίων· || **καρδία ὑπήνης**, moque de sous-barbe ou moque gougée; ἡ διὰ τὴν διάβασιν τῆς ὑπήνης (sous-barbe) χρησιμεύουσα· || **καρυλλιωτὴ καρδία**, moque à rouet, καρδία φέρουσα εἰς τὸ διατετρυπημένον μέρος της ὀρειχάλκινον καρύλλιον καὶ χρησιμεύουσα διὰ τὴν διάβασιν τῶν ποδῶν τῶν ποδεώνων τῶν δολώνων· || **ὑπόπτερνος καρδία**, moque à sabot; καλεῖται οὕτω τρόχιλος οὗτινος ἡ θήκη (caisse) εἶνε κεκομμένη εἰς ἓν τῶν ἄκρων της μέχρι τῆς περιμέτρου τοῦ καρυλλίου τὸ δὲ **αὐλάκιόν** του (canal) εἶνε κεκαμυμμένον οὕτως ὥστε οἱ δύο στήμονες τοῦ σχοινίου ἐξέρχονται δι' ὀπῶν κατεσκευασμένων ἐπὶ τῆς τετραγωνικῆς πλευρᾶς τῆς θήκης. Τὸ εἶδος τοῦτο τῶν τροχίλων χρησιμεύει διὰ τοὺς μεγάλους **ἐκφόρους** (palanquin) τῶν πλαγίων λωμάτων τῶν δολώνων.

καρδιά, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] 1) cardia, n. m. τὸ μέρος καθ' ὃ ὁ οἰσοφάγος ἐκβάλλει εἰς τὸν στόμαχον, ἡ ἀνωτέρα ὀπὴ τοῦ στομάχου· 2) αὐτὸς ὁ στόμαχος· 3) τόλμη, ἀνδρία, διάθεσις· 4) τὸ ἐπάνω σινδόνι τοῦ ἐφαπλώματος 5) τὸ στῆθος.

καρδιακός, ή, όν· τῆς καρδίας, de cœur; ὅ,τι ἀνήκει εἰς τὴν καρδίαν ἢ γίνεται ἀπὸ τὴν καρδίαν. § [ἀνατομ.] καρδιακός, ή, όν· cardiaque, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν καρδίαν, qui appartient au cœur; ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν καρδίαν, qui a rapport au cœur; || νεῦρα, νευραλγίαι, παλμοί, ἀρτηρίαι, φλέβες καρδιακαί, nerfs, névralgies, pulsations, artères, veines cardiaques. § **καρδιακός**, cardiaque, ὁ ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὴν καρδίαν, qui appartient, qui a rapport au cardia; || στόμιον, σπασμὸς καρδιακός, orifice, spasme cardiaque. § καρδιακὴ πάθησις, maladie cardiaque; συνών. τοῦ **καρδιαλγία, γαστραλγία.** § [οὐσ.] καρδιακόν, τό· [φαρμ.] cardiaque = cordial; τονωτικὸν φάρμακον τῆς καρδίας, potion cardiaque; faire usage des cardiaques. § προερχόμενος ἀπὸ τὴν καρδίαν, ἐγκάρδιος, cordial, ale, de cœur; || — φίλος, ami cordial (de cœur). § [οὐδ.] ὁ πάσχων ἀπὸ τὴν καρδίαν, qui souffre du cœur; || καρδιακὸν νόσημα, affection de cœur. § **καρδιακός**, ή, όν· cardiaire, adj. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καρδίαν, qui se rapporte au cœur; || καρδιακὴ χώρα, région cardiaire.

καρδιαλγία, ας, ἡ· ἄλγος (πόνος) τῆς καρδίας, mal de cœur; cardialgie (καρδία, cardia, καὶ ἄλγος, douleur), n. f. πόνος ἑδρεύων ἐν τῇ καρδίᾳ, ἤτοι τῇ ἀνωτέρᾳ ὀπῇ τοῦ στομάχου, douleur qui a son siège au cardia, orifice supérieur de l'estomac; ἤτοι πόνος τοῦ ἐπιγαστρίου. § νευραλγία τῆς καρδίας ἢ τῆς καρδιακῆς χώρας, douleur névralgique du cœur ou de la région du cœur.

καρδιαλγικός, ή, όν· cardialgique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν καρδιαλγίαν, qui a rapport à la cardialgie. § [οὐσ.] cardialgique, n. ὁ προσβληθεὶς ὑπὸ καρδιαλγίας, qui est atteint de cardialgie; ὁ γαστραλγικός, gastralgique.

καρδιαναστροφή, ῆς, ἡ· cardianastrophie (καρδία, cœur καὶ ἀναστρέφω, retourner), n. f. ἀναστροφή, μετατοπισμὸς (μετατόπισις) τῆς καρδίας, transposition du cœur.

καρδιάρις, ρα, ρικον· [διάλ. Οἰνόης] ἀνδρεῖος, γενναιόψυχος, γεμᾶτος καρδιά.

καρδιατέλεια, ας, ἡ· cardiatélie (καρδία, cœur καὶ ἀτελής, incomplet), n. f. ἀτελὴς ἀνάπτυξις τῆς καρδίας, développement incomplet du cœur.

καρδιεύρυνσις, εως, ἡ· cardieurysme, n. m. ἡ **καρδιέκτασις.**

καρδιέκτασις, εως, ἡ· cardiectasie (καρδία καὶ ἔκτασις, dilatation), n. f. εὔρυνσις τῶν κοιλοτήτων τῆς καρδίας, dilatation des cavités du cœur. Λέγεται ἐπίσης καὶ **καρδιεύρυνσις.**

καρδιέλκωσις, εως, ἡ· cardielcose (καρδία καὶ ἕλκος, blessure) n. f. ἐξέλκωσις τῆς καρδίας, ulcération du cœur; γράφουσιν ἐπίσης ὀρθότερον cardihelcose.

καρδινάλιος, ου, ὁ· cardinal, n. m. ||

ἔγινε καρδινάλιος, il a reçu la barrette (le chapeau); ‖ ὁ σύλλογος τῶν καρδιναλίων, le collège des cardinaux; le sacré collège.

καρδιοβόρος, ος, ον· ὁ κατατρώγων (βιβρώσκων) τὴν καρδίαν, qui ronge le cœur.

καρδιογνώστης, ου, ὁ· ὁ γινώσκων τὴν καρδίαν, τὰς καρδίας, τὰ ἐν αὐταῖς κρυπτόμενα, qui lit dans les cœurs ; qui voit au fond des cœurs.

καρδιογραφία, ας, ἡ· cardiographie, n. f. περιγραφή, πραγματεία περὶ τῆς καρδίας, description, traité sur le cœur. Λέγουσιν ἐπίσης cardiagraphie, n. f.

καρδιογραφικός, ή, όν· cardiographique, adj. τῆς καρδίας, de cœur ; ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν καρδιογραφίαν, qui a rapport à la cardiographie. Λέγουσιν ἐπίσης cardiagraphique.

καρδιογράφος, ου, ὁ· cardiographe, n.m. συγγραφεὺς πραγματευόμενος εἰδικῶς τὴν περιγραφὴν καὶ ἐνέργειαν τῆς καρδίας· συνών. τοῦ cardiagraphe. § [ἀνατομ.] ὄργανον προωρισμένον νὰ καταγράφῃ τὰς κινήσεις τῆς καρδίας.

καρδιοδύνη, ης, ἡ· cardiodynie, n. f. πόνος ἑδρεύων ἐν τῇ καρδίᾳ, douleur ayant le cœur pour siège ; συνών. τοῦ **καρδιαλγία.**

καρδιοειδής, ής, ές· [βοτ.] ὁ ἔχων σχῆμα καρδίας, qui a la forme de cœur, cardiforme, adj.

καρδιοκήλη, ης, ἡ· cardiocèle, n. f. κήλη τῆς καρδίας, hernie du cœur.

καρδιοκτύπι, τό· [δημ.] καὶ

καρδιόκτυπος, ου, ὁ· [δημ.] κτύπος, παλμὸς τῆς καρδίας, battement de cœur ; ὁ παλμός, palpitation, n. f. [συνεκδ.] ἀδημονία, ἀνησυχία, ἀγωνία, anxieté, n. f. (d'esprit) ; ἀνησυχία, ἀνυπομονησία, inquiétude, n. f. ἀδημονία, ἀνησυχία, μέγας φόβος ἐπικειμένου κακοῦ, transe, n. f.

καρδιοκτυπῶ, [δημ.] ἔχω καρδιακοὺς παλμοὺς (ἐκ φόβου, ἀνησυχίας, ἢ ἐλπίδος), palpiter (de crainte ; d'espérance); τρέμω, trembler ; ἀγωνιάω, ἀνησυχῶ, s'inquiéter ; ἔχω φόβον, ἀνησυχίαν, être en transe.

καρδιολογία, ας, ἡ· cardiologie (καρδία καὶ λόγος, discours), n. f. πραγματεία ἐπὶ τῆς καρδίας, traité sur le cœur ; λέγουσιν ἐπίσης cardialogie, n. f.

καρδιολογικός, ή, όν· cardiologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν καρδιολογίαν, qui a rapport à la cardiologie· λέγουσιν ἐπίσης, cardialogique.

καρδιομαλακία, ας, ἡ· cardiomalacie (καρδία, cœur καὶ μαλακός, mou), n. f. μαλάκυνσις τῶν μυϊκῶν ἰνῶν τῆς καρδίας, ramollissement des fibres musculaires du cœur.

καρδιόνοσος, ου, ἡ· cardionose (καρδία καὶ νόσος) n. f. maladie de cœur en général.

καρδιοπάθεια, ας, ἡ· cardiopathie (καρδία, cœur καὶ πάθος, douleur) n. f. πάθος καρδίας, ἀσθένεια τῆς καρδίας, maladie du cœur.

καρδιοπαθικός, ή, όν· cardiopathique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν καρδιοπάθειαν, qui a rapport à la cardiopathie.

καρδιοπαλμία, ας, ἡ· cardiopalmie, n. f. παλμὸς τῆς καρδίας, palpitation du cœur.

καρδιοπαλμικός, ή, όν· cardiopalmique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν καρδιοπαλμίαν, qui a rapport à la cardiopalmie.

καρδιοπερικαρδῖτις, ιδος, ἡ· cardiopéricardite, n. f. φλεγμονὴ τῆς καρδίας καὶ τοῦ περικαρδίου, inflammation du cœur et du péricarde.

καρδιοπληγία, ας, ἡ· cardioplégie, n. f. πληγὴ τῆς καρδίας, plaie, blessure du cœur.

καρδιοπνευμονικός, ή, όν· cardio-pulmonaire, adj. ὁ ἀναφερόμενος συγχρόνως εἰς τὴν καρδίαν καὶ εἰς τὸν πνεύμονα, qui se rapporte à la fois au cœur et au poumon.

καρδιόπονος, ὁ· mal au cœur, ἡ καρδιαλγία. § [μεταφ.] βλ. κωλικός.

καρδιορρηξία, ας, ἡ· cardiorhexie (καρδία καὶ ῥῆξις, déchirement) n. f. ῥῆξις τῆς καρδίας, rupture du cœur.

καρδιοσκλήρωσις, εως, ἡ· cardiosclérose (καρδία καὶ σκληρός, dur) n. f. σκλήρυνσις τοῦ ἱστοῦ τῆς καρδίας, induration, sclérose du tissu du cœur.

καρδιοστένωμα, ατος, τό· cardiosténôme (καρδία καὶ στένωμα, rétrécissement), n. m. στένωσις τῆς καρδίας καὶ τῶν στομίων αὐτῆς, rétrécissement du cœur et de ses orifices. Λέγουσιν ἐπίσης καρδιοστένωσις, cardiosténose, n. f.

καρδιοστένωσις, εως, ἡ· cardiosténose, n. f. καὶ cardiarctie (ar-kti) (ἐκ τοῦ ἑλλην. καρδία, cœur, καὶ τοῦ λατ. arctus, étroit) n. f. συνώνυμον κακῶς ἐσχηματισμένον τῆς λέξεως cardiosténose.

καρδιόσχημος, ος, ον· cardiacé, ée, adj. [φυσ. ἱστορ.] ὁ ὁμοιάζων μὲ καρδίαν, qui ressemble à un cœur, ‖ [πληθ.] τὰ **καρδιόσχημα,** les cardiacées, n. m. pl. animaux en coquille en forme de cœur, τάγμα διθύρων κογχυλίων.

καρδιοτομία, ας, ἡ· cardiotomie, n. f. ἀνατομὴ τῆς καρδίας, dissection du cœur. Λέγουσιν ἐπίσης cardiatomie, n. f.

καρδιοτομικός, ή, όν· cardiotomique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν καρδιοτομίαν, qui a rapport à la cardiotomie. Λέγουσιν ἐπίσης cardiatomique.

καρδιοτροφία, ας, ἡ· cardiotrophie, n.f. θρέψις τῆς καρδίας, nutrition du cœur.

καρδιοτροφικός, ή, όν· cardiotrophique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν καρδιοτροφίαν, qui a rapport à la cardiotrophie.

καρδίσκος, [βοτ.] βλ. ἔμβρυος.

καρδῖτις, ιδος, ἡ· cardite, n. f. φλεγμονὴ τῆς καρδίας, inflammation du cœur. Αἱ διάφοροι μορφαὶ τῆς φλεγμονῆς τῆς καρδίας, συγχυζόμεναι ἄλλοτε, διηρέθησαν ὑπὸ τοῦ Bouilland ὡς ἑξῆς· φλεγμονὴ τοῦ περικαρδίου, **περικαρδῖτις** (péricardite)· φλεγμονὴ τοῦ ἐνδοκαρδίου (endocarde), **ἐνδοκαρδῖτις** (endo-

cardite)· καὶ φλεγμονὴ τοῦ μυϊκοῦ ἱστοῦ τῆς καρδίας ἢ μυοκαρδῖτις (myocardite). Τὴν τελευταίαν ταύτην καλοῦσιν εἰσέτι **καρδῖτιδα** (cardite).

καρδόπονος, ὁ· βλ. **καρδιόπονος.**

κάρδοπος, ου, ἡ· maie καὶ maye, n. f. σκάφη καὶ ἐν γένει ξύλινον ἀγγεῖον κοῖλον ἐκ τῆς ἑτέρας ἐπιφανείας πρὸς ζύμωσιν ἢ μάλαξιν ὑλῶν· || — πρὸς μάλαξιν τῶν μιγμάτων· σκεῦος πυροτεχνουργοῦ, maie pour malaxer les compositions; || — πρὸς ἐκκλύσεις (ἐκκλύζω)· σκεῦός τι τῶν πυροτεχνουργῶν, maie pour lessivages ἢ à lessiver ; || κάρδοποι πρὸς ἰσοχόνδρωσιν, maies à égaliser ; βλ. **ἰσοχόνδρωσις**· || κάρδοποι πρὸς χονδροποίησιν, maies à grener ; || κάρδοποι πρὸς κατάτριψιν, σῆσιν καὶ ἐκκόνισιν, maies à triturer, tamiser et épousseter ; || κάρδοποι τῶν πρώτων ὑλῶν· ἐν τοῖς πυριτιδοποιείοις, maies pour matières premières; || κάρδοποι πρὸς σύμμιξιν καὶ κατανοτισμὸν τῶν ὑλῶν, maies pour mêler les matières et les humecter. § —, ἡ μάκτρα (ἐκ τοῦ μάσσω), maye, n. f. ἡ σκάφη ἐν ᾗ ζυμώνεταί τι (γενικῶς). § —, pétrin, n. m. σκάφη προωρισμένη πρὸς ζύμωσιν ἄρτου. § —, sébil ou sébille, n. f. ἡ σκάφη, στρογγύλον κοῖλον ξύλινον ἀγγεῖον, κοινῶς τὸ **μαστέλο.**

κάρδος, ου, ὁ· chardon à foulon, à carder ; ἤτοι ἄκανθα ξηστική.

καρέγλα, ας, ἡ· [δημ.] καὶ

καρέκλα, ας, ἡ· [δημ.] chaise, n. f. siège, n. m. βλ. **ἕδρα, ἑδώλιον** καὶ **κάθισμα.**

καρεκλᾶς, ὁ· [δημ.] ὁ **καρεκλοποιός,** chaisier, n. m. ὁ κατασκευάζων καρέκλας (καθίσματα).

καρεκλοποιεῖον, τό· ἐργοστάσιον ἐν ᾧ κατασκευάζονται καθίσματα, fabrique de chaises.

καρέλ(ι), [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ὁ **κρίκος.**

καρεκλοποιός, οῦ, ὁ· βλ. **καρεκλᾶς.**

κάρεμα, τό· [διάλ. Οἰνόης] τὸ σφίγξιμο (χαίρωμα).

καρένα, ἡ· βλ. **καρῆνα.**

καρευτός, ή, όν· [διάλ Οἰνόης] σφιγκτός, τεντωμένος.

καρεύω, [διάλ. Οἰνόης] σφίγγω, τεντόνω, τανύω· παθ. καρεύκομαι || σφίγγομαι, περισφίγγομαι.

καρηβαρία, ας, ἡ· βάρος τῆς κάρας (κεφαλῆς) pesanteur de tête ; || ἔχω καρηβαρίαν, j'ai la tête lourde (pesante ; alourdie) ; ὁ **κεφαλόπονος.**

καρηβαριῶ, πάσχω καρηβαρίαν, avoir la tête lourde.

καρηκώνομαι, [διάλ. Κύμης] ἀόρ. καρηκώθηκα = πνίγομαι τρώγων.

καρῆνα, ας, ἡ· [ξεν.] ἀπὸ τὸ carène (λατ. carina), ἡ **γάστρα,** ἰδίως ὅμως ἡ τρόπις, quille [d'un navire] ; βλ. **τρόπις.**

καρίγανον, τό· herbe aux cure dents, φυτὸν τὸ ἄνθος τοῦ ὁποίου παρέχει λεπτὰ ξυλάρια χρήσιμα δι' ὀδοντογλυφίδας.

καρίδα, ἡ· [δημ.] βλ. **καρίς.**

κάρικα, ἡ· μέτρον γεννημάτων ἐν Γαλλίᾳ, charge, n. f.

καρικόνω καὶ χαρικόνω, [δημ.] rabauder ; βλ. λέξιν.

καρίκωμα, τό· [δημ.] βλ. **χαρίκωμα.**

καρίς, ίδος, ἡ· προφ. γαρίς, γαρίδα, crevette, n.f. μικρὸν λεπτῆς κατασκευῆς μακρόουρον θαλάσσιον ζωΰφιον, γένος ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν ἀστακιδῶν.

καρκαδιάζω, μέλ. άσω, [δημ.] ἐσχαρόω-ῶ, χάμνω κάρκαδον, φολιδόομαι-οῦμαι, se croûter; s'encroûter ; καλύπτομαι δι' ἐσχάρας, se couvrir d'une croûte.

κάρκαδον, τό· [δημ.] ἡ ἐσχάρα πληγῆς, croûte [d'une plaie], eschare, n f. βλ. **ἐσχάρα.** § champignon [d'une mèche]. § αἱ ἀκαθαρσίαι τῆς ῥινός, ordure du nez; [δημ.] morveau, n.m.

καρκαλέτζης, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] ὁ σπασμωδικὸς βήξ, ὁ καταλαμβάνων ἰδίως τὰ μικρά.

καρκαλίζω, [διάλ. Ἠπείρου] 1) κυρίως ἐπὶ ὀρνίθων **κακκαρίζω**· 2) σπασμωδικὸς γέλως.

κάρκανον, τό· [διάλ. Κύμης] τὸ ἐξωτερικὸν μέρος τοῦ ἄρτου ὅπερ ἔχει ψηθῆ πολύ, ἡ φλοῦδα τοῦ ἄρτου, κοινῶς ἡ κόρα (πέτσα) τοῦ ψωμιοῦ.

κάρκανους, ὁ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] = βράχος ἐπὶ πετρώδους μέρους.

καρκάλι, τό· [διάλ. Ἠπείρου]· 1) τὸ λειρὶ (κυρβασία) τοῦ πετεινοῦ καὶ τῆς ὄρνιθος, 2) ἡ βάλανος τῆς πόσθης.

καρκάλι, τό· [δημ. ναυτ.] βλ. **μονόξυλον,** pirogue.

καρκαλιοῦμαι, [διάλ. Ἠπείρου] = φωνάζω κὰρ-κὰρ εἴτε ἀπὸ βῆχα, εἴτε ἀπὸ ὑπερβολικὸν γέλωτα. Κυρίως ἐπὶ τῆς φωνῆς τῆς ὄρνιθος = **κακκαρίζω.**

καρκαρηοῦμαι, βλ. **κακκαρίζω.**

καρκινάς, άδος, ἡ· tricoises, n. f. pl. κοινῶς ἡ **τανάλια**· καλοῦσιν οὕτως οἱ Γάλλοι ἐργαλεῖον φέρον δύο σιαγόνας (mâchoires) διὰ τὴν ἀπόσπασιν ἥλων, γόμφων, τὴν ἐκπετάλωσιν κτηνῶν, κτλ. ἤτοι τὰς παντὸς εἴδους παρὰ τοῖς ἡμετέροις τεχνίταις **τανάλιας** καλουμένας, ἅσπερ οἱ ἀρχαῖοι, καθόλου εἰπεῖν **καρκίνους** ὠνόμαζον. Ὁ Χαντζερῆς ἐκάλεσεν **ἡλάγρας** (ἡλάγρα, ας, ἡ· tricoises) τὸ εἶδος τῆς **τανάλιας,** δι' ἧς ἐξέλκονται οἱ ἧλοι. ἁπάσας δὲ τὰς λοιπὰς **τανάλιας,** ἤτοι τὰς τῶν Γάλλων tricoises ἐκάλεσε **καρκινάδας** (καρκινάς, άδος, ἡ), οὐχὶ ὅμως **καρκίνους,** ἵνα μὴ μεγάλη τις σύγχυσις προξενηθῇ, ἅτε τοῦ ὀνόματος τούτου καὶ ἄλλα σημαίνοντος· || — περικαρτικὴ τῶν βολίδων, tricoises à ébarber les balles ; || καρκινὰς πρὸς ἀπογέμισιν τῶν ῥοιῶν, tricoises pour décharger les grenades.

καρκινοβασία, ας, ἡ· τὸ βαδίζειν ὥσπερ ὁ καρκῖνος, ἀργά, πλαγίως, ὀπισθοβατικῶς, marche à reculons.

καρκινοβατῶ (έω), μέλ. ήσω, βαδίζω ὡς ὁ καρκῖνος, ἀργά, marcher comme un crabe (comme une écrevisse); βαίνω ὀπισθοβατικῶς, aller à reculons.

καρκινοειδής, ής, ές· [ζωολ.] ὁ ἐν εἴδει

καρκίνου, cancéridé, n. m. οἰκογένεια τῶν ὀστρακοδέρμων δεκαπόδων, βραχυούρων. § —, cancriforme, adj. qui a la forme d'un crabe. § [ἰατρ.] καρκινοειδής, cancéreux, euse. adj. ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ καρκίνου, qui est de la nature du cancer ; ‖ ἕλκος καρκινοειδές, ulcère cancéreux ; ‖ οἴδημα καρκινοειδές, tumeur cancéreuse. § καρκινοειδής, cancroïde, n. m. καρκῖνος τοῦ δέρματος καὶ τῶν βλεννογόνων ὑμένων, cancer de la peau et des muqueuses. § [κτηνιατρ.] καρκινοειδὲς ἐξέλκωμα, βλ. παρωνυχία.

καρκινολογία, ας, ἡ· carcinologie, n. f. μέρος τῆς ζωολογίας πραγματευόμενον τὴν μελέτην τῶν ὀστρακοδέρμων, partie de la zoologie qui traite de l'étude des crustacés.

καρκινολογικός, ή, όν· carcinologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μελέτην τῶν ὀστρακοδέρμων, qui se rattache à l'étude des crustacés.

καρκινολόγος, ου, ὁ· carcinologiste, n. m. φυσιοδίφης καταγινόμενος εἰς τὴν μελέτην τῶν ὀστρακοδέρμων· λέγουσιν ἐπίσης, carcinologue, n. m.

καρκῖνος, ου, ὁ· ὁ κάβουρας, crabe, n.m. καὶ cancer, n.m. (ἐκ τοῦ λατ.) l'un des noms du crabe tourteau. § [ἄστρον.] cancer ; ‖ ὁ ἀστερισμὸς τοῦ καρκίνου, la constellation du cancer. § [ἰατρ.] cancer, n. m. tumeur solide maligne, et plus particulièrement tumeur épithéliale ; ‖ [ἰατρ.] chancre, n. m. (συνών. τοῦ cancer), κοινὴ ὀνομασία ὅλων τῶν ἑλκῶν, καὶ ἰδίως τῶν ἀφροδισίων ἑλκῶν, π. χ. μαλακὸν ἕλκος, chancre mou. § [τηλεγρ.] mâchoires à tendre; βλ. καὶ καρκινάς. § écrevisse, n. f. καλεῖται ἡ λαβὶς ἢ πυράγρα τοῦ σιδηρουργοῦ δι' ἧς κρατεῖ τὸν πεπυρακτωμένον σίδηρον ἐπὶ τοῦ ἄκμονος. § —, esse, n.f. τὸ σῖγμα, ἐργαλεῖόν τι τῶν οἰκοδόμων πρὸς τὸ ἀναλαμβάνειν ἢ καὶ ἐξαίρειν τοὺς λίθους. § —, mordache, n. f. εἶδος θερμαστρίδος, espèce de tenaille. § —, compas courbe ; βλ. διαβήτης.

καρκινώδης, ης, ες· cancéreux, euse ; ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ καρκίνου, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν καρκῖνον, qui est de la forme du cancer, qui appartient au cancer ; βλ. καρκινοειδής· ‖ [οὐσ.] ἄτομον προσβληθὲν ὑπὸ καρκίνου, personne atteinte d'un cancer; le traitement des cancéreux. § — ἀντὶ ἑλκώδης, chancreux, euse.

καρκίνωμα, ατος, τό· carcinome, n. m. εἶδος καρκίνου, sorte de cancer, carcinome asbolique de scrotum, συνών. τοῦ épithéliome papillaire de scrotum. § [ἱππολ.] carcinome du tissu réticulaire du pied ; κακοήθης ὄγκος, ὁ καρκῖνος, cancer, κοινῶς crapaud, n.m.

καρκινωματώδης, ης, ες· carcinomateux, euse, adj. ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ καρκινώματος, qui tient de la nature du carcinome.

καρκολογηοῦμαι, [δημ.] καχκαρίζω [ἐπὶ ὀρνίθων] glousser.

καρλίνι καὶ καρλίνο, τό· [δημ.] βλ. τόνος, grelin, n. m.

καρλοβαιϊανὴ (ἐποχή), carlovingienne (époque), βλ. ἱστορίαν μεσαίωνος, ἤτοι ἡ τῶν Καρολιδῶν ἐποχὴ ἐν Γαλλίᾳ περιλαμβάνεται ἀπὸ τὸ 687 - 887, διαιρουμένη ὡς ἑξῆς :

Πιπῖνος Ἑρστάλιος (Pépin d'Héristal) 687 - 714.

Κάρολος Μάρτελλος (Charles Martel) 715 - 741.

Οἱ υἱοὶ τοῦ Καρόλου Μαρτέλλου. Πιπῖνος ὁ μικρὸς (Pépin le Bref) 741 - 768.

Κάρολος ὁ μέγας 768 - 814 (Charlemagne).

Ἀποσύνθεσις τῆς αὐτοκρατορίας Καρόλου τοῦ Μεγάλου 814 - 887 ὁπότε ἤρξατο ἡ τιμαριωτικὴ ἐποχὴ τῆς Γαλλίας (féodalité) ; βλ. καὶ ἐποχή.

καρμάκι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] τὸ ἰχθύκεντρον, τὸ καμάκι, ὁ κάμαξ.

καρμανιόλα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ λαιμητόμος, guillotine, n. f.

καρμήνιον, τό· carmin, n. m. ὕσγινον, τό· ἤτοι χρῶμα ἐνδιάμεσον μεταξὺ τοῦ πορφυροῦ καὶ ἐρυθροῦ, ἀπολαμβανόμενον ἐκ τῆς κοχελίνης (cochenille, ὕσγη καὶ πρινοκόκκιον). Διὰ τοῦ ὑσγίνου χρώματος παριστῶσιν εἰς τὰς σχεδιάσεις τὰς οἰκοδομὰς καὶ τοιχοποιΐας· ‖ καρμήνιον γνήσιον, carmin véritable ; ‖ ἐρυθροδάνου καρμήνιον μόνιμον, carmin fixe de garance ; ‖ καρμήνιον κοκκινέλης (κοχελίνης), carmin cochenille.

καρναβάλι, τό· [ξεν.] ἡ ἀπόκρεω, carnaval, n. m.

καρνάβαλος, ου, ὁ· carnaval, n. m. πρόσωπον ἰδανικὸν παριστῶν τὰς ἀπόκρεω.

καρνάλιν, τό· [διάλ. Οἰνόης] καλάθι στενόμακρον ἐν ᾧ ἔθετον ψωμί· ἴσως ἐκ τοῦ «κάρταλον, καρτάλι» ἢ ἐκ τοῦ λατ. carnarium.

καρναμπίτι καὶ κουνουπίδι, [δημ.] κοιναὶ ὀνομασίαι τῆς ἀνθοκράμβης, chou-fleur, n.m.

κάρναξη, [δημ.] pituite (ἰδ. des poules); ‖ [μεταφ.] κάρναξη (νὰ σὲ πιάσῃ)! crève ! puisses tu crever = σκασμός, σκάσε! λέγεται πρὸς ἡσυχίαν τῶν φωνασκούντων ἢ οἰμωζόντων παιδίων.

καρνόχους, ὁ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] τὸ στόμιον ἐξ οὗ ἐκρέει τὸ ὕδωρ τῆς δεξαμενῆς· συνήθως κυκλικὴ ὀπὴ φρασσομένη διὰ σουβλίου μετὰ στυπείου.

καρονάς, άδος, ἡ· caronade, n. f. βραχὺ λεῖον πυροβόλον, τοποθετημένον ἐπὶ χαμηλῆς ξυλίνης ἐσχάρας (κιλλίβαντος), συρομένης ὑπὸ τεσσάρων μικρῶν τροχῶν, ἐν χρήσει εἰς τὸ ναυτικόν. Τὸ πυροβόλον τοῦτο κατεσκευάσθη ἐν πρώτοις ἐν Καρόνῃ (Caron) τῆς Σκωτίας κατὰ τὸ 1774, ἐξ οὗ ἐκλήθη καὶ caronade.

καρόνω, καρόω-ῶ, μέλ. ώσω· εἰς βαρύν, βαθὺν ὕπνον βυθίζω, ναρκόνω, s'assoupir. § βλ. κακαρόνω.

κάρος, τό· γεν. ους καὶ ὁ κάρος, γεν. ου· βαθὺς ὕπνος, lourd sommeil ; ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν κατάληψις, ληθαργία, engourdissement, n. m. léthargie, n. f.

καρότσα, ας, ἡ· [δημ.] ἅμαξα, ὄχημα, voiture, n. f. ἀγοραῖον ὄχημα, fiacre, n. m. carosse, n. m. βλ. ἅμαξα.

καροτσάδα, [δημ. ἐπίρ.] πηγαίνω καροτσάδα, aller en voiture = ἐποχοῦμαι.

καροτσέρης, [δημ.] ὁ ἁμαξηλάτης, cocher, n. m.

καρόττο, καὶ καρῶττον, τό· [δημ.] βλ. δαῦκος, carotte, n. f.

καροῦλι, τό· [δημ.] βλ. τρόχιλος, roulette, n. f. [κλίνης, τραπέζης, κτλ.], galet, βλ. τροχίσκος. § [τουρκ. ὁ μακαρᾶς], βλ. τροχαλία, τρόχιλος, poulie. § βλ. καρύλλιον ἢ χάρυον, τό· rouet, n. m. ou réa. § τύλας, κοινῶς χάλος, durillon, n. m. cal, n. m. § καροῦλι, [δημ.] τὸ πηνίον, bobine, n. f. ἐφ' οὗ περιτυλίσσουσι τὴν κλωστήν· ἡ κουβαρίστρα.

καρουλιάζω, μέλ. άσω· [δημ.] συστρέφω, rouler; περιελίσσω, περιτυλίσσω, enrouler; [οὐδ.] s'enrouler. § σχηματίζω χάλον, φούσκωμα, se durillonner.

καροῦπι, τό· [δημ.] καὶ χαροῦπι, caroube, n. f. βλ. ξυλοκέρατον.

καρουπιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] καὶ χαρουπιά, caroubier, n. m. ἡ ξυλοκερατέα.

καροῦτα, ἡ· [δημ.] caisse à chaux; βλ. καὶ **διαλύω** ἄσβεστον· ‖ **καροῦτα,** ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] ἡ σκάφη, ἐντὸς τῆς ὁποίας πλύνουσι τὰ ὑποκάμισα καὶ γενικῶς ξυλίνη σκάφη.

καροῦτι, [διάλ. Ἠπείρου] 1) μικροτέρα σκάφη ἐν ᾗ βάλλουσι πίτυρα, κριθάρι, κτλ εἰς τὰ ζῶα νὰ τρώγωσι· 2) ἡ ξυλίνη ποτίστρα τῶν πηγαδιῶν, ἐν ᾗ πίνουσι τὰ ζῶα νερόν· 3) ξύλινον ἀγγεῖον, ἐν ᾧ μουσκεύουσιν οἱ ἐμβαλωματάδες τὰ παπούτσια· 4) τὸ ξύλινον ἀγγεῖον, ἐν ᾧ οἱ σιδηρουργοὶ σβύνουσι τὰ σιδήρινα ἐργαλεῖα.

καρόω-ῶ· βλ. καρόνω.

καρπαλιάζου, ἀόρ. καρπάλιακα [διάλ. Κύμης] κρυόνω, ζαρόνω ἐκ ψύχους, ξεπαγιάζω.

καρπερός, ά, όν· ὁ παράγων καρπόν, γόνιμος, fécond, e; κάρπιμος, καρπώδης, fructueux, euse.

καρπέτα, ἡ· καὶ καρπῆτι [δημ.] ὁ τάπης, tapis, n. m.

καρπεύω, μέλ. εύσω, συγκομίζω τὸν καρπὸν καὶ ἰδίᾳ τῆς γῆς, récolter.

καρπῆτι, τό· [δημ.] καὶ καρπέτα, ὁ τάπης, tapis, n. m.

καρπιακόν, οῦ, τό· [ἱππολ.] carpien, enne; τοῦ καρποῦ, de carpe; βλ. γόνυ (genou).

καρπίζω, μέλ. ίσω, καρπόω-ῶ, κάμνω, φέρω (παράγω) καρπούς, porter (produire) des fruits; καρποφορῶ, fructifier; ‖ ἡ μηλέα αὐτὴ δὲν καρπίζει πλέον, ce pommier ne produit plus; ‖ τὰ στάρια δὲν ἐκάρπισαν ἐφέτος, les blés n'ont pas donné cette année.

κάρπιμος, ος, ον, εὔφορος, ὠφέλιμος, καρπώδης, fructueux, euse, adj. παραγωγός, productif, ive, adj. γόνιμος, εὔφορος, fertile, adj.

καρπιμότης, ητος, ἡ· γονιμότης, εὐφορία, fertilité, n. f. ἡ παραγωγή, productivité, n. f.

κάρπισμα, ατος, τό· ἡ παραγωγὴ καρποῦ, καρποφορία, καρπογονία, fructification, n. f. ἡ παραγωγή, production, n. f.

καρπισμός, οῦ, ὁ· συγκομιδὴ τῶν καρπῶν καὶ ἰδίᾳ τῆς γῆς, récolte, n. f.

καρποβριθής, ής, ές· ὁ βρίθων καρπούς, ὁ βαρὺς ὑπὸ τῶν καρπῶν, φέρων πολλοὺς καρπούς, chargé de fruits.

καρπογονία, ας, ἡ· ἡ τῶν καρπῶν γέννησις, fructification, n. f.

καρπογόνος, ος, ον· ὁ γεννῶν (παράγων) καρπούς, γόνιμος, fertile.

καρποκτησία, ας, ἡ· [νομ.] usufruit, n.m. λέγεται τρόπος κτήσεως ἰδιοκτησίας, ἐν ᾗ περιπτώσει καρποὶ καὶ πᾶν τοῦ πράγματος προϊὸν καθίστανται κτῆσις ἄλλου προσώπου δικαιουμένου πρὸς τοῦτο ἕνεκα διαφόρων λόγων.

καρπολογία, ας, ἡ· carpologie, n. m. ἡ συλλογὴ τῶν καρπῶν, récolte [des fruits].

καρπολόγος, ος, ον· ὁ συλλέγων καρπούς, qui récolte des fruits.

καρπολογῶ (έω), μέλ. ήσω, συλλέγω (συνάζω) καρπούς, récolter des fruits.

καρπός, οῦ, ὁ· fruit, n.m. ἤτοι τὸ παραγόμενον· [μεταφ.] ἐν γένει τὰ προϊόντα, les produits; ‖ πρώϊμοι (ὄψιμοι) καρποί, fruits précoces (tardifs); ‖ δημητριακοὶ καρποί, céréales; ‖ συνάγω καρπούς, récolter des fruits; ‖ θερισμὸς (συλλογή, σύναξις) τῶν καρπῶν, récolte. ‖ **καρπός,** fruit, n. m. [βοτ.]. Μετὰ τὴν γονιμοποίησιν τῶν ἀνθέων οἱ στήμονες καὶ τὰ περιβλήματα αὐτῶν μαραίνονται, αἱ σπερματικαὶ βλάσται ἀναπτύσσονται, σὺν αὐτοῖς δὲ ἀλλοιοῦται οὐσιωδῶς ἡ ὠοθήκη καὶ σχηματίζεται εἰς καρπὸν ἐγκλείοντα ἐν ἑαυτῷ τὰ σπέρματα. Ὅταν πρὸς σχηματισμὸν τοῦ καρποῦ συμμετέχωσι καὶ ἄλλα ὄργανα τοῦ ἄνθους, ὁ καρπὸς ὀνομάζεται ψευδής, ὅπως π. χ. εἰς τὰ κυπελοφόρα, τὰ μῆλα, ὧν τὸ σαρκῶδες μέρος σχηματίζεται ἐκ τοῦ πυθμένος τῆς ὠοθήκης, ἢ ὅπως εἰς τὰ χαμαικέρασα (φράουλες) ἔνθα ἐντὸς τῆς σαρκώδους ἀνθοδόχης ἐγκλείονται ξηροὶ μικροὶ καρποί. Ἐνίοτε ὁλόκληροι ἀνθοθεσίαι σχηματίζουσι συνθέτους καρποὺς ἢ συγκάρπια, οἷον οἱ κῶνοι τῶν κωνοφόρων, αἱ σαρώσεις τῶν μορεῶν (μοῦρα), ὁ καρπὸς ἀνανάς, τὸ σῦκον, κτλ. § **καρποί,** fruits [νομ.] καλοῦνται τὰ προϊόντα πράγματος τινὸς εἴτε κατὰ νόμους φυσικοὺς παράγονται (οἱ καρποί, π. χ. τῶν δένδρων, τὰ νεογνὰ τῶν ζώων, ἔτι δὲ ἡ ῥητίνη, τὰ ἐκ τῶν δένδρων ξύλα, τὸ γάλα, κλπ.) εἴτε ὡς ὠφέλεια ἐκ τοῦ πράγματος καθ' οἱονδήποτε τρόπον προέρχονται (ἀστικοὶ καρποί, τὸ μίσθωμα, π. χ. οἱ τόκοι, κλπ.). Οἱ καρποὶ ἐφ' ὅσον συνέχονται ἔτι μετὰ τοῦ πράγματος (ἠρτημένοι) ἀποτελοῦσι μέρος αὐτοῦ, καθιστάμενοι αὐθύπαρκτοι ἀφ' ἧς ἀποχωρισθῶσιν τούτου (κεχωρισμένοι). Οἱ καρποὶ ἐφ' ὅσον παράγονται ἄνευ τινὸς συνεργείας τῶν ἀνθρώπων ἢ διὰ τῆς τούτου φιλοπονίας, καλοῦνται φυσικοὶ (χόρτος, νεογνὰ τῶν ζώων) ἢ γεωπονικοὶ (σῖτος, κλ.). § [ἀνατομ.] **καρπός,** poignet, n. m. (διδ. carpe, n. m.) καὶ **μετακάρπιον** (métacarpe), τὸ μέρος τῆς ἄκρας χειρὸς τὸ μεταξὺ τῶν δακτύλων καὶ τοῦ πήχεως περιλαμβανόμενον. Ὁ καρπὸς ἀποτελεῖται ἐξ ὀκτὼ ὀσταρίων βραχέων τεταγ-

μένων εἰς δύο σειράς· ἡ πρώτη σειρὰ περιλαμβάνει τὸ σκαφοειδές, μηνοειδές, πυραμιδοειδὲς καὶ πισσοειδὲς καὶ διὰ τούτων συνάπτεται ἡ ἄκρα χεὶρ πρὸς τὸν πῆχυν· ἡ δὲ δευτέρα σειρὰ περιλαμβάνει τὸ τραπέζιον, τὸ τραπεζοειδές, τὸ μέγα ὀστοῦν καὶ τὸ ἀγκιστροειδὲς (ἅτινα λέγονται ἐπίσης τὸ μεῖζον καὶ ἔλασσον πολύγωνον, τὸ κεφαλωτὸν καὶ τὸ ἀγκιστρωτόν), δι' ὧν συνάπτεται πρὸς τὰ ὀστᾶ τοῦ μετακαρπίου. Τὸ μετακάρπιον τὸ ὁποῖον σχηματίζει τὴν παλάμην τῆς χειρός, ἀποτελεῖται ἐκ πέντε ὀσταρίων κυλινδρικῶν, ὧν ἕκαστον συναρθροῦται πρὸς ἕνα τῶν πέντε δακτύλων.

καρπούζι, τό· [ξεν.] pastèque, n. f. ὁ **ὑδροπέπων**, melon d'eau. § [ναυτ.] cap de mouton ; βλ. **τρίοπον**.

καρποῦμαι, [μέσ.] συγκομίζω, λαμβάνω τὸν καρπόν, receuillir le fruit de ; ἀπολαμβάνω τὸ κέρδος, τὴν ὠφέλειαν, tirer profit ; ἐπωφελοῦμαι, profiter ; ἀπολαμβάνω τινός, jouir ; ἐκμεταλλεύομαι, exploiter.

καρποφάγος, ος, ον· ὁ τρώγων καρπούς, ὁ ζῶν ἐκ καρπῶν, frugivore, adj.

καρποφορία, ας, ἡ· τὸ φέρειν καρπούς, fructification, n. f. ἡ εὐφορία, fertilité, n. f. γονιμότης, fécondité, n. f. § —, fructuosité, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ καρποφόρου, qualité de ce qui est fructueux.

καρποφόρος, ος, ον· ὁ παράγων καρπόν, qui produit du fruit ; ὁ φέρων καρπούς, qui porte des fruits, fruitier, ère, adj. ‖ καρποφόρα δένδρα, des arbres fruitiers. § κάρπιμος, καρπώδης, fructueux, euse, adj. qui produit du fruit ; γόνιμος, fécond, e, adj. εὔφορος, fertile, adj. παραγωγός, productif, ive, adj. ἐπικερδής, lucratif, ive, adj. τελεσφόρος, ὠφέλιμος, profitable, adj. ‖ ἡ διδασκαλία του ὑπῆρξε καρποφόρος, son enseignement a fructifié.

καρποφορῶ (έω), μέλ. ήσω, καρπίζω, φέρω καρπούς, porter des fruits, fructifier ; τελεσφορῶ, παράγω, produire ; ‖ τὸ δένδρον αὐτὸ δὲν καρποφορεῖ πλέον, cet arbre ne produit plus ; ‖ τὸ παράδειγμά του ἐκαρποφόρησε, son exemple a fructifié (porté ses fruits).

καρποφόρως, (ἐπίρ. τοῦ καρποφόρος) μετὰ καρποῦ, avec fruit ; γονίμως, εὐφόρως, ὠφελίμως, κτλ. ἐπωφελῶς, fructueusement, adv.

καρπόω-ῶ, βλ. **καρπίζω**.

καρπώδης, ης, ες· ὠφέλιμος, ἀποφέρων, καρπόν, fructueux, euse.

κάρπωσις, εως, ἡ· ἡ τοῦ καρποῦ λῆψις, ἀπολαυή, ἀπόλαυσις, jouissance, n. f. ὠφέλεια, ἐκμετάλλευσις, exploitation, n. f. § [νομ. ἰδ.] usufruit ; βλ. **καρποκτησία**.

καρπωτής, οῦ, ὁ· ὁ καρπούμενος τινός, ὁ κύριος τῶν καρπῶν, ὁ ἀπολαμβάνων τι, qui jouit ; ὁ ὠφελούμενος ἔκ τινος, qui tire profit ; ὁ ἐκμεταλλευτής, exploiteur, n. m. § [νομ. ἰδ.] usufruitier, ὁ ἔχων τὴν καρποκτησίαν.

καρραγωγεύς, έως, ὁ· [δημ.] ὁ ὁδηγῶν κάρρον (ἀπήνην), charretier, n. m.

καρριάτικα, τά· [δημ.] charriage, n. m. τὸ ἁμαξαγώγιον.

καρρό, τό· [ξεν. χαρτοπ.] carreau, n. m.

κάρρον, τό· [δημ.] ἅμαξα, chariot, n. m. τὸ συμφορητήριον, tombereau, n. m. ἀπήνη, charrette, n. f. ἁμάξιον, camion, n. m. βλ. λέξεις.

καρροτσέρης, ὁ· [δημ.] ὁ καρραγωγεύς, charretier, n.m. §—, ὁ ἁμαξᾶς, cocher, n.m.

καρσί, [δημ. ἐπίρ.] ἔναντι, ἀπέναντι, vis-à-vis, en face.

καρσινός, ή, όν· [δημ.] ὁ ἔναντι, ἀντικρυνός, de vis-à-vis, d'en face.

καρσιλαμᾶς, ὁ· [δημ.] βλ. **κορτσιλαμᾶς**.

καρταλᾶς, ὁ· [δημ.] ὁ κατασκευάζων καρτάλια, καλάθια, ὁ καλαθοποιός, vannier, n. m.

καρτάλι, τό· [δημ.] ὑποκορ. τοῦ κάρταλος, βλ. **καλάθι**. § καρτάλι (εἶδος κοφινίου στενοῦ πρὸς τὰ κάτω φερόμενον ἐπὶ τῶν ὤμων διὰ λωρίων, hotte, n. f. κόφινος.

κάρταλος, ὁ· τὸ πλεκτὸν ἀγγεῖον, καλάθιον· ‖ **κάρταλος** ὁ· (τῶν ὑπονομοποιῶν), corbeille, n. f. εἶδος μικροῦ κοφίνου (gabion) ; ‖ — λέγεται ἐπίσης ὁ τῶν τρυγητῶν κόφινος, τὸ **καρτάλι**, pannier.

καρτάτιν, τό· [διάλ. Οἰνόης] ὁ **ἱστός**, τὸ **κατάρτι**.

καρτέρι, τό· [δημ.]. (ἐπίσης κοινῶς ἡ **καθίστρα** καὶ **χωσιά**), ἤτοι ἡ **ἐνέδρα**, **λόχος** (λοχεύω). embuscade, n. f. embûche, n. f. [κατὰ θηράματος], affût, n. m. ‖ χάμνω χαρτέρι [κυνηγ.] se mettre à l'affût ; s'affûter, [ἐνέδραν καθίζειν=ἐνεδρεύειν, λοχεύειν, λοχᾶν, embusquer, s'embusquer, dresser une embuscade] ; βλ. **ἐνέδρα**, **ἐνεδρεύω**, **παραμονεύω**.

καρτερέω, βλ. **καρτερῶ**.

καρτέρημα, ατος, τό· τρόπος καρτερικός, ἐπιμονή, persistance, n. f. ἀντοχή, résistance, n. f. ἡ ὑπομονή, patience, n. f. τὸ θάρρος, courage, n. m.

καρτέρησις, εως, ἡ, καὶ

καρτερία, ας, ἡ· ἡ σταθερότης, fermeté, n. f. constance, n. f. ἐπιμονή, persistance, n. f. ὑπομονή, patience, n. f. endurance, n. f. χαρτερία, ἐπιμονή, σταθερότης, ἐγκαρτέρησις, persévérance, n. f. τὸ θάρρος, courage, n. m. ‖ ὑποφέρω μετὰ χαρτερίας, supporter patiemment.

καρτερικός, ή, όν· (συγκ. ώτερος, ὑπερώτατος), ὁ ἔχων χαρτερίαν, σταθερός, ferme, constant, e ; ἐπίμονος, ὑπομονητικός, patient, e, adj. endurant, e ; σταθερός, ἐπίμονος, ἐγκαρτερῶν, χαρτερικός, persévérant, e, adj. βλ. καὶ **ὑπομονητικός**.

καρτερικῶς, (ἐπίρ.) μετὰ χαρτερίας, ὑπομονητικῶς, patiemment, adv. μεθ' ὑπομονῆς, avec patience ; μετὰ σταθερότητος, avec fermeté ; fermement, adv. μετὰ σταθερότητος, avec constance, constamment ; ἐπιμόνως, μετ' ἐγκαρτερήσεως, avec persévérance, persévéramment.

καρτερός, ά, όν· ὁ ἰσχυρός, fort, e ;

puissant, e ; ἄλκιμος, ἰσχυρός, robuste, adj. θαρραλέος, γενναῖος, courageux, euse.

καρτεροψυχία, ας, ἡ· εὐστάθεια ψυχῆς, ἡ σταθερότης, fermeté, n. f. (de l'âme) ; τὸ θάρρος, courage, n. m.

καρτερόψυχος, ος, ον· ὁ ἰσχυράν, εὐσταθῆ ψυχὴν ἔχων, σταθερός, ferme, adj. θαρραλέος, courageux, euse.

καρτερῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀναμένω (μεθ' ὑπομονῆς) attendre (patiemment) ; ἐπιμένω, persister ; ἰδίως ἐν ταῖς ἀτυχίαις καὶ τοῖς κινδύνοις· ἀντέχω, résister ; ἔχω καρτερίαν, θάρρος, avoir du courage ; ὑπείκω ἀγογγύστως, se résigner ; [ἐνεργ.] ὑποφέρω, ἀναμένω μετὰ θάρρους, μεθ' ὑπομονῆς, souffrir, supporter avec résignation ; (avec courage, avec patience) ; avoir du courage ; avoir de la patience; βλ. **ἐγκαρτερῶ**, persévérer; persister; καὶ **καρτερία**· ὑπομένω, χαρτερῶ, endurer ; ἐλπίζω, espérer ; || ποῖον χαρτερεῖς ; qui attendez-vous ? || χάλλιο ἕνα καὶ στὸ χέρι παρὰ δέκα καὶ χαρτέρει [παροιμ.], un tiens vaut mieux que deux tu l'auras ; un oiseau dans la main vaut mieux que deux dans la haie ; (βλ. καὶ χέρι).

καρτιέρι, τό· [δημ. ναυτ.] quartier de réduction ; βλ. **τετρᾶς** ἀναγωγικός.

κάρτον, τό· [ξεν.] ἤτοι τὸ ἓν τέταρτον πράγματος τινός, quart, n. m. π. χ. τὸ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας, quart d'heure; βλ. καὶ **τέταρτον**. § [ναυτ.] κάρτο βλ. **ἀνεμόρρομβος**.

καρτόνι, τό· [δημ.] carton, n. m. ὁ χάρτων, τὸ ναστόχαρτον.

καρτόφιν, τό· [διάλ. Οἰνόης] τὸ γεώμηλον (Γερμ. kartoffel) κοινῶς ἡ **πατάτα**.

κάρτσα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. χάλτσα, κτλ.

καρτσάγγαλος, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] παραφθορὰ τοῦ **καλλικάντσαρος**· ὁ περὶ αὐτοῦ μῦθος κατὰ τὰ δωδεχαήμερα ὁ αὐτὸς ὅπως καὶ ἐν Ἑλλάδι.

καρτσάζω, (ἀλλοῦ [ὡς ἐν Λέσβῳ] λέγουσι «**κατσαρόνω**» ὅπερ (ὡς καὶ τὸ **κατσάζω**) προῆλθεν ἐκ τοῦ Ἰταλ. gancio) [διάλ. Οἰνόης] = **ἀναρριχῶμαι**· βλ. καὶ [σ]χαντζαρόνω.

κάρτσασμα, τό· [διάλ. Οἰνόης] τὸ σχαντζάρωμα, ἡ **ἀναρρίχησις**

καρτσιλαμᾶς, ὁ [δημ.] espèce de danse populaire, λαϊκός τις χορός.

καρτσυκλοῦμαι, [διάλ. Οἰνόης] ὑπανδρεύομαι τὸ δεύτερον.

καρυά, ᾶς, ἡ· καὶ **καρυδιά**, noyer, n. m. βλ. **ξύλον**. § **καρρὰ** [πτην.] choucas, n. f. ἡ **κάργα**.

καρυᾶτις, ιδος, ἡ· [ἀρχιτ.] caryatide καὶ cariatide, n. f. παραστὰς ἢ χίων παριστῶν εὔσωμον γυναιχείαν ἐστολισμένην μορφήν.

καρυδάκι, τό· μικρὸν χάρυον, petite noix; || [παίγν.] παίζουν τὰ χαρυδάχια, ils jouent aux noix.

καρυδέλαδον, τό· [διάλ. Οἰνόης] τὸ **καρυδόλαδον**, ἔλαιον χαρύων.

καρυδένιος, α, ον· [δημ.] ὁ χαρύδινος, **κάρυνος**, **καρύϊνος**, ἐχ ξύλου χαρυᾶς, en bois de noyer ; βλ. εἰς **ξύλον**· || χρῶμα χαρυδένιον (χαρυόχρουν καὶ χαρυδί), brun de noyer.

καρύδι, τό· [δημ.] ὁ χαρπὸς τῆς χαρυᾶς, τὸ χάρυον, noix, n. f. || [μεταφ.] αὐτὰ εἶνε χούφια χαρύδια [φρ.], c'est de la viande creuse ; [καὶ ἄλλ.] ce sont des sornettes ; || μὲ μιὰ πέτρα δύο χαρύδια [παροιμ.] faire d'une pierre deux coups ; || χάθε χαρυδιᾶς χαρύδι [φρ.], des gens de toute espèce ; un ramassis [de personnes] ; || παίζω τὰ χαρύδια (= χαρυττίζω), jouer aux noix. § [ἀνατομ.] τὸ χαρύδι τοῦ λαιμοῦ, le nœud de la gorge (ὁ βρόχος).

καρυδὶ χρῶμα, βλ. **καρυδένιος**.

καρυδιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] ἡ **καρυά**, noyer, n. m. || ξύλον χαρυδιᾶς, bois de noyer ; βλ. εἰς **ξύλον**.

καρύδινος, ίνη, ινον· βλ. **καρυδένιος**, **κάρυνος**.

καρυδόκομπος, ὁ· βλ. **καρυόκομβος**.

καρυδόλαδον, τό· [δημ.] λάδι, ἔλαιον χαρύων, huile de noix.

καρυδότσεφλον, τό· [δημ.] coquille (coque) de noix ; χαρύου λέπος (χέλυφος), ὁ σχληρὸς ἐξωτεριχὸς φλοιὸς τοῦ χαρύου, τὸ τσῶφλι τοῦ χαρυδιοῦ.

καρυδόφλουδα, ας, ἡ· [δημ.] τὸ ἐξωτεριχὸν τοῦ νωποῦ χαρύου πράσινον περιχάλυμμα, τὸ πράσινον τσῶφλι τοῦ χαρύου, écale [verte] de noix ; brou, n. m.

καρυδόφυλλον, ου, τό· τὸ φύλλον τῆς χαρυᾶς, feuille de noix.

καρυέλαιον, ου, τό· κοινῶς **καρυδόλαδον**, ἔλαιον χαρύων, huile de noix ; βλ. καὶ **ἔλαιον**.

καρύϊνος, η, ον· βλ. **κάρυνος**.

καρυκεία, ας, ἡ· βλ. **καρίκευσις**.

καρύκευμα, ατος, τό· τὸ τεχνιχῶς παρασχευασθὲν ὀρεχτιχὸν φαγητόν, assaisonnement, n. m. τὸ ἄρτυμα, condiment, n. m. τὸ ἔμβαμμα, ἡ σάλτσα, sauce, n. f.

καρύκευσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ χαρυχεύειν, action d'assaisonner ; ἡ χαρυχεία, assaisonnement, n. m. ἡ τεχνιχὴ καὶ ἡδονιχὴ σχευασία τῶν φαγητῶν ἰδίως μετά τινος ἐξεζητημένου ζωμοῦ· βλ. καὶ **ἄρτυμα**.

καρυκεύω, μέλ. εύσω, assaisonner, παρασχευάζω τεχνιχῶς μετὰ ἀρτυμάτων (ἀρτύω) φαγητόν, ἰδίως μὲ ἐξαίρετον **ἔμβαμμα** (σάλτσαν, sauce).

καρύκ(ι), τό· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] τὸ ἄνω τῆς μυλόπετρας χωνοειδὲς δοχεῖον εἰς ὃ ῥίπτεται τὸ ἄλεσμα.

καρύκι, τό· capsule [de coton]; βλ. **βάμβαξ**.

κάρυνος, η, ον· καὶ **καρύϊνος**, κοινῶς **καρυδένιος**, ἐκ ξύλου χαρυᾶς, en bois de noyer; βλ. καὶ **ξύλον**.

καρυοειδής, ής, ές· nuciforme (ἐκ τοῦ λατ. nux, noix καὶ εἶδος, forme) ; [βοτ.] ὁ ἔχων τὸ εἶδος (σχῆμα) χαρύου, qui a la forme d'une noix.

καρυοθλάστης, ου, ὁ· ἡ λαβὶς δι' ἧς θλῶσι τὰ χάρυα (λεπτοχάρυα), casse-noix, n. m. casse noisette, n. m.

καρυοθραύστης, βλ. **καρυοθλάστης** καὶ **λεπτοκαρυοθραύστης.**

καρυόκομβος, ου, ὁ· [ναυτ.] (καρυδόκομπος ἢ **καρυόδεσμος**) **ἁπλοῦς** ἢ **διπλοῦς,** cul-de-porc simple ou double, ou bonnet turc. Κόμβος κατασκευαζόμενος εἰς τὸ ἄκρον σχοινίου διὰ τῆς ἐκστροφῆς καὶ ἐμπλοκῆς τῶν ἐμβόλων τοῦ σχοινίου, καὶ ὁ μὲν ἁπλοῦς χρησιμεύει ὅπως μὴ ἐκπερᾶται σχοινίον τι ἐκ τροχίλου ἢ ὀπῆς, ὁ δὲ διπλοῦς πρὸς κατασκευὴν **σφονδυλίων** (pommes de racage), **ἀπολαβείου** (bosse-à-fouet) τῆς ἀρχῆς τῶν συσπάστων, κλ.

καρύλλιον, ου, τό· κάρυον, τό· κοινῶς ῥάγουλο ἢ **καροῦλι,** réa, ria ou rouet, n. m. καλεῖται οὕτως ὁ τροχίσκος τροχίλου (poulie) ἢ ἐντρόχου (chaumard) ἐφ' οὗ ἐνεργεῖ τὸ σχοινίον. Τὰ **κάρυα** κατασκευάζονται συνήθως ἐξ ἱεροξύλου (gaïac) ἢ κρατερώματος (bronze), φέρουσι δὲ καθ' ὅλην τὴν ἐξωτερικὴν περιφέρειαν ἡμικυκλικὸν **αὐλάκιον** (canal ou gorge) πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ σχοινίου καὶ ὀπὴν ἐν τῷ κέντρῳ διὰ τὴν διάβασιν τοῦ ἄξονος (essieu). βλ. καὶ πολύσπαστον· || σιδηροσκεπὲς καρύλλιον, chape, n. f. κορακιωτὸς τρόχιλος κεκολλημένος κατὰ τὴν ἄνω ἡμιπεριφέρειαν ὑπὸ σιδηροῦ περικαλύμματος χρησιμεύων διὰ τὴν διάβασιν τῶν ἀναγουσῶν.

κάρυον, ου, τό· κοινῶς τὸ **καρύδι,** noix, n. f. ὁ καρπὸς τῆς καρυᾶς· || κάρυα Βραζιλίας, noix de péchurin ; || — ἰατρικὰ ἀνακάρδου, noix d'acajou ; || — ἀρέκης, noix d'arec. § [ναυτ.] rouet, n. m. réa, ria, βλ. **καρύλλιον.**

καρυόξυλον, ου, τό· ξύλον καρυᾶς, bois de noyer, βλ. **ξύλον.**

καρυοφάγος, ος, ον· nucivore (ἐκ τοῦ λατ. nux. noix, καὶ vorare, manger), adj. [ζωολ.] εἰδικὴ ὀνομασία πρὸς ἔνδειξιν **ἐντόμων** ἢ ζώων τρεφομένων διὰ καρύων.

καρυοφόρος, ος, ον· nucifère (ἐκ τοῦ λατ. nux, noix, καὶ φέρειν, porter), adj. [βοτ.] ὁ παράγων καρπὸν ἀνάλογον πρὸς τὸν τῆς καρυᾶς· π. χ. if nucifère.

καρυοφύλλι, τό· longue carabine (des armatoles grecs) ; kariofilli, n. m. ἐπίμηκες ὅπλον μετὰ πυρολίθου. § βλ. **καρυόφυλλον.** § — λέγεται εἴς τινα μέρη τὸ γαρούφαλλον, clou de girofle. § **καρυοφύλλι,** τό· [διάλ. Λευκάδος] εὐῶδες φυτόν, οὗ τὸ ὄνομα ἐλήφθη διὰ τὴν ὁμοιότητα τῶν φύλλων πρὸς τὰ τῆς καρύας, τὸ **καρυόφυλλον.**

καρυοφύλλινον, (χρῶμα), brun de girofle; βλ. εἰς **καστάνινον.**

καρυόφυλλον, ου, τό· κοινῶς τὸ **καρυοφύλλι,** [φυτ.] coq des jardins ; herbe au coq; menthe de coq ; βλ. καὶ **καρυοφύλλι.**

καρυόχρους, ους, ουν· βλ. **καρυδένιος.**

καρφάκ(ι), τό· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] πόα μικροτάτη χρήσιμος εἰς τὴν πρακτικὴν ἰατρικὴν διὰ τὸ καρφάκι τῆς χειρὸς (τὸ **καρφὶ**=**δοθιήν,** clou, furoncle).

καρφαλός, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου]=**φαλακρός.**

καρφί, τό· [δημ.] βλ. **ἧλος,** clou, n. m. (ἧλοι, καρφία σιδηρᾶ); || — ξύλινον· βλ. **ξυλοκάρφι**· || — χωρὶς κεφάλι, clou sans tête ; clou étêté ; || — δὲν τοῦ καίεται [φρ. μεταφ.] il ne s'en soucie guère (= δὲν σκοτίζεται), il s'en bat l'œil ; il secoue les oreilles ; || ἔκαμε τὴν περιουσίαν του γυαλιὰ καρφιά, il a gaspillé (οἰκ. fricassé) tout son bien ; || [μεταφ.] κρεμῶ εἰς τὸ καρφὶ [ἀμελῶ], mettre au croc ; || μιὰ σ' τὸ καρφὶ καὶ μιὰ σ' τὸ πέταλο, [φρ. παροιμ. ἀνάλ. τῇ] souffler le chaud et le froid ; || **καρφὶ** τῆς λαμαρίνας, rivet, n. m. βλ. **ἧλος.** § **καρφί,** clou, n. m. furoncle ; βλ. δοθιὴν καὶ καρφάκι.

καρφιάδικον, τό. [δημ.] clouterie, n. f. βλ. **ἡλοκοπεῖον.**

καρφίδιον, ου, τό· (ὑποκ. τοῦ **καρφίς**), épinglette, n. f.

καρφιδομήτρα, ας, ἡ· [δημ.] clouière, n. f. βλ. **ἡλοκόπιον.**

καρφιδοποιεῖον, ου, τό· fabrique d'épingles; ἐργοστάσιον ἔνθα κατασκευάζουσι καρφίδας.

καρφιδοποιός, οῦ, ὁ· ὁ κατασκευάζων καρφίδας, épinglier, n. m.

καρφίς, ίδος, ἡ καὶ κοινῶς ἡ

καρφίτσα, [δημ.] épingle, n.f. § [ὡς κόσμημα], broche, n.f. § —, épingle, n.f. βλ. **ἧλος** καὶ **καρφοβελόνη.** § μικρὰ καρφίς, épinglette, n. f. || — τοῦ ὑπονομευτοῦ, épinglette du mineur ; σιδηρᾶ τις βελόνη· || καθαρίζω διὰ τῆς καρφίδος, π. χ. ὀπήν, κτλ. épingler.

καρφοβελόνη, ης, ἡ· épingle, n. f. clou d'épingle ; pointe, n. f. βλ. **βελόνη.**

καρφοβελονοποιεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον καρφοβελονῶν, fabrique de clous d'épingle.

καρφοκαλοῦπι, τό· [δημ.] βλ. **ἡλοκόπιον.**

καρφόνω (καὶ χαρφώνω), μέλ. ώσω· [δημ.] βλ. **ἡλόω**· clouer [διὰ ξυλίνων χαρφίων] cheviller ; enclouer [un canon] ; [συνεκδ.] condamner [une porte] ; || [μεταφ.] τὸν ἐκάρφωσε εἰς τὸν τοῖχον, il le cloua contre la muraille; || εἶχε τὰ μάτια του καρφωμένα ἐπάνω της, il avait ses yeux fixés sur elle ; || τοῦ ἐκαρφώθη ἡ ἰδέα ὅτι, il s'est mis (il s'est fiché) dans la tête que.

καρφόπιασμα, ατος, τό· [δημ.] [ἱππολ.] βλ. **ἡλοπάτημα** καὶ **ἡλόνυξις.**

κάρφος, εος-ους, τό· fétu, n. m. brin de paille, ou de bois sec ; ἄχυρον, χόρτος, πᾶν λεπτὸν καὶ ξηρὸν τεμάχιον ξύλου, tout corps sec, mince et léger.

κάρφωμα, ατος, τό· καὶ χάρφωσις, action de clouer ; clouage, n. m. βλ. **ἥλωσις.** § enclouage [d'un canon]. Βλ. **καθήλωσις**

καρφώνω, βλ. καρφόνω.

καρφωτά, [ἐπίρ.] en clouant.

καρφωτός, ή, όν· cloué, ée ; (ῥῆμα **καρφόνω**)· μεθ' ἥλων, à clous.

καρχαρίας, ου, ὁ· requin, n. m. μέγας θαλάσσιος ἁρπακτικὸς ἰχθύς, τοῦ γένους τῶν θαλασσίων κυνῶν, κληθέντος οὕτω διὰ τὴν ὀξύτητα τῶν ὀδόντων αὐτοῦ· || squale, n. m.

γενικὴ ὀνομασία τῶν καρχαριοειδῶν οἵτινες κοινῶς ὀνομάζονται γαλλ. requins.

καρχηδόνιος, ου, ὁ· [ἑν. λίθος] cornaline, n. f. εἶδος ἀχάτου λίθου.

καρχήσιον, ου, τό· [ναυτ.] hune, n. f. βλ. θωράκιον καὶ πλοῖον θωρακιωτόν.

κάρωσις, εως, ἡ (καρόω) τὸ βάρος τῆς κεφαλῆς, ὕπνος ἢ ζάλη μετ' ἀναισθησίας ἢ κεφαλαλγίας, νάρκωσις. assoupissement, n. m.

καρωτίδες, αἱ· [ἀνατ.] les carotides, ὀνομάζονται αἱ ἀρτηρίαι αἱ προσάγουσαι τὸ αἷμα εἰς τὴν κεφαλήν.

καρωτικός, ή, όν (καρόω). ναρκωτικός, assoupissant, e, adj.

καρῶττον, τό· [δημ.] carotte, n. f. βλ. δαῦκος.

κάσα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. κάσσα.

κάσαρα, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἱστιοφόρον μὲ ἕνα ἱστόν.

κάσαρο, [δημ. ναυτ.] duhette, n. f. βλ. ἐπίστεγον.

κάσας, ὁ (κασᾶς, χάσης καὶ κάσσης, κοινῶς χασᾶς καὶ τὸ τσοῦλι), caparaçon, n. m. εἶδος ὑποσάγματος πολυτελοῦς, ὅπερ τίθεται ὑπὸ τὴν σέλλαν· ἐνίοτε τὸ ὑπόσαγμα τοῦτο κατασκευάζεται καὶ ἐκ κηρωτοῦ, χρησιμεύει δὲ εἰς τὸ νὰ καλύπτῃ καὶ προφυλάττῃ τὴν σέλλαν κατὰ τὰς βροχάς· βλ. καὶ κάσσης. Διὰ τῆς αὐτῆς λέξεως ἐννοεῖται καὶ εἶδος δικτυωτοῦ πλέγματος, ὡς καλύμματος, ὅπερ ἐκτεινόμενον ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ ἵππου χρησιμεύει ὡς προφυλακτικὸν ἐναντίον τῶν μυιῶν κατὰ τὸ θέρος· βλ. μυιοσόβη, émouchoir καὶ chasse-mouche.

κασίδα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. κνύος, τό· ψώρα τῆς κεφαλῆς (ἀχώρ), teigne, n.f. ‖ τρίβω τὴν κασίδα τινὸς [φρ. δημ.] maltraiter [de coups ou de paroles]; peloter.

κασίδης, ὁ· [δημ.] βλ. κνυώδης, teigneux, euse; ‖ στοῦ χασίδη τὸ κεφάλι θὰ μάθῃ νὰ ξυρίζῃ [παροιμ.], à barbe de fou on apprend à raser. § [συνεκδ.] βλακωδῶς μάταιος, sottement vain.

κασιδιάζω, μέλ. άσω, [δημ.] κνυοῦμαι, attraper (; avoir) la teigne; devenir teigneux.

κασιδιάρης, ου, ὁ· [δημ.] βλ. κασίδης, κνυώδης.

κασιδοπάνι, τό· [δημ.] κάλυμμα πρὸς θεραπείαν τοῦ κνύους (κασίδας), calotte pour guérir la teigne.

κασιόπηττα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] πήττα ἀπὸ ἄλευρον σίτινον καὶ ἔλαιον ἢ βούτυρον καὶ τυρόν· ἀλλαχοῦ λέγεται ἀλευρόπηττα.

κασκαβάλι, τό· [ξεν.] τυρὸς ἑλληνικός, espèce de fromage; φημίζεται τὸ τῆς Ἀδριανουπόλεως. § [ναυτ.] βλ. ἐφηλίς, goupille, n. f. clef du mât. § [τέχν. ἑν.] περικόχλιον, écrou, n. m.

κασκαρίκα, ας, ἡ· [ξεν.] μικρὰ πανουργία, petite ruse, παίγνιον, tour, n. m. truc, n.m.

κασκέτον, τό· [ξεν.] τὸ πηλήκιον καὶ πηλίσκος, casquette, n. f. ἀνδρικὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς χαμηλόν, βλ. καὶ πηλήκιον, πήληξ.

κασού, τό· [ξεν.] cachou (=ἰνδικῶς caté-chu), n. m. Κυρίως δένδρον τοῦ εἴδους τῆς ἀκακίας, ὅθεν ξύλον κασοῦ (ἀμετάφραστον). Ἐκ τοῦ δένδρου τούτου λαμβάνεται καρπὸς οὗτινος ὁ χυλὸς εἶνε ἀρίστη στυπτικὴ οὐσία (δεψική), χρώματος πυροξάνθου (rouge noirâtre) ἥτις ξηραινομένη καλεῖται καὶ Ἰαπωνικὴ γῆ (terre japonaise). Διὰ τῆς οὐσίας ταύτης βάπτουσι διάφορα ὑφάσματα εἰς ἃ δίδεται τὸ πυρόξανθον χρῶμα, δι' ὃ οἱ Γάλλοι τὴν λέξιν cachou τὴν μεταχειρίζονται ἐπιθετικῶς δηλοῦντες τὸν πυρόξανθον χρωματισμόν, π. χ. chaussettes cachou=περικνημίδες πυρόξανθοι· ‖ κασού, τό· [φαρμ.] cachou, n. m. σκιόχρωμος οὐσία ἐξαγομένη ἐκ τῶν λοβῶν ἰνδικοῦ τινος δένδρου, χρησιμεύουσα ὡς στυπτικὸν καὶ τονικόν.

κασμᾶς, ᾶ, ὁ· [δημ.] βλ. καζμᾶς.

κασμίρι, τό· [ξεν.] casimir, n. m. ὕφασμα μάλλινον, λεπτή τις τσόχα χρησιμεύουσα πρὸς κατασκευὴν περισκελίδων καὶ κολοβίων.

κασμίριον, ου, τό· [ξεν.] cachemire, n. m. (ἐκ τοῦ ὀνόματος πόλεως τῆς κεντρῴας Ἀσίας) λεπτότατον ὕφασμα, κατασκευαζόμενον διὰ μαλλίου αἰγὸς τοῦ Cachemire ἢ τοῦ Thibet; ὅθεν une robe de cachemire; châle en cachemire; un cachemire de l'Inde; ‖ γαλλικὸν κασμίρι, cachemire français, λεπτὸν μάλλινον ὕφασμα κατεσκευασμένον κατ' ἀπομίμησιν τοῦ Ἰνδικοῦ κασμιρίου.

κάσσα, ας, ἡ· [ξεν.] βλ. κιβώτιον, caisse, n. f. κατ' ἐπέκτασιν κάσσα, caisse, λέγεται τὸ ταμεῖον, τὸ χρηματοκιβώτιον. § κάσσα ἐν ᾗ τίθεται ὁ νεκρός, τὸ φέρετρον, bière, n. f. cercueil, n. m. § [ναυτ.] κάσσα τοῦ κουβουνιοῦ, hiloire (d'écoutille); βλ. βαλβίς· ‖ βλ. θήκη τοῦ τροχίλου, caisse (de poulie); ‖ βλ. ἕδρα τοῦ ἐπιστηλίου (mât de hune). § [δημ. οἰκοδ.] κάσσα τῶν κουφωμάτων, τὸ τετράξυλον, τὰ τέτταρα κατὰ Πολυδεύκην· bâti ἢ bâtis (m.) ἢ châssis ἢ dormant (d'une porte, d'une croisée); βλ. [ξυλ.] καὶ πλαίσιον, bâti ou cadre; ‖ ἐπίσης τὸ τετράξυλον ἀνοίγματος τινός, ἤτοι ἡ κάσσα τοῦ κουφώματος λέγεται εἰς τὴν ξυλουργικὴν huisserie, n. f. ἢ chambranle, n.f. § ἡ κάσσα τῆς κλειδωνιᾶς, palastre (m.) ou palâtre (m.) βλ. κάψα. § κάσσα τυπογραφικῶν στοιχείων, βλ. γραμματοθήκη.

κάσσαρο, βλ. κάσαρο.

κασσέλα, ας, ἡ· [δημ.] τὸ κιβώτιον, coffre, n. m. malle, n. f. κιβώτιον, caisse, n. f.

κασσελάκι, τό· [δημ.] καὶ κασσελίτσα, κιβωτίδιον, coffret, n. m.

κασσελᾶς, ᾶ, ὁ· [δημ.] ὁ κατασκευάζων κασσέλας, κιβωτοποιός, coffretier, n. m.

κασσελίτσα, ἡ· [δημ.] κασσελάκι, κιστίς, coffret, n. m.

κασσέρι, τό· βλ. κασκαβάλι, espèce de fromage.

κασσετίνα, ας, ἡ· [δημ.] κιβωτίδιον, μικρὸν κιβωτίδιον, coffret, n. m. ὁ νάρθηξ, écrin, n. m.

κάσσης, ου, ὁ· schabraque, n. f. ou chabraque, n. f. κοινῶς ἡ ζαμπράκα (ὄνομα περσικὸν καταταχθὲν εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ λαβὸν τύπον ἑλληνικοῦ· Ξενοφ. Κύρου Παιδ. Η', γ', 6 καὶ Πολυδευκ. Ὀνομαστ. Ζ', 68) Καλεῖται οὕτως ἐπικάλυμμα ὅπερ μετεχειρίζοντο ἄλλοτε πρὸς κάλυψιν τῆς σέλλης· βλ. κάσας· σήμερον καλεῖται οὕτω τὸ ὑπὸ τὴν σέλλαν τιθέμενον ὕφασμα ἢ μαλακὸν πεπιεσμένον ἔριον (κετσές), ἵνα μὴ πληγώνηται ὁ ἵππος (κοινῶς ἡ ζαμπράκα)· κάσσης ἐξ ἐρέας, schabraque en drap ; κάσσης ἐκ πιλήματος (κετσέ), schabraque en feutre.

κασσία, ας, ἡ· [βοτ.] cassie, n. f. ou cassier, n. f. κοινὴ ὀνομασία τῆς ἀκακίας de Farnèse, ἤτοι ἡ κοινῶς καλουμένη γαζία, ἥτις παράγει τὰ μικρὰ κίτρινα εὐώδη ἄνθη.

κασσιέρης, η, ὁ· [ξεν.] ὁ ταμίας, caissier, n. m. trésorier, n. m.

κασσιτέρινος, ινη, ινον· ὁ ἐκ κασσιτέρου κατεσκευασμένος, d'étain ; en étain ; βλ. καὶ κασσίτερος.

κασσιτερίτης, ου, ὁ· [χημ.] cassiterite.

κασσιτερῖτις, ιδος, ἡ· (γῆ), minerai d'étain ; **μεταλλῖτις** (γῆ).

κασσιτερόνω, βλ. κασσιτερόω, étamer.

κασσίτερος, ου, ὁ· étain, n. m. κοινῶς τὸ **καλάϊ**· ὁ κασσίτερος εἶνε μέταλλον **ἀργυρόλευκον** (blanc d'argent) καὶ στιλπνὸν σχεδὸν ὡς ὁ ἄργυρος, μαλακὸν μὲν ἀλλὰ σκληρότερον τοῦ μολύβδου, ὅλκιμον καὶ ἐλατὸν (malléable) εὐκόλως εἰς λεπτότατα ἐλάσματα, μεταβαλλόμενον καὶ εἰς λεπτότατα φύλλα· ἔχει μέσον εἰδικὸν βάρος 7,29 καὶ τήκεται εἰς 230°, στερεοποιούμενον δὲ εἶτα γί εται κρυσταλλικόν, δι' ὃ καὶ αἱ ἐξ αὐτοῦ ῥάβδοι καμπτόμεναι τρίζουσι. Ὁ κασσίτερος ἐκτιθέμενος ἐπὶ μακρὸν εἰς τὸ ψῦχος μεταπίπτει εἰς κρυσταλλικὴν φαιὰν κόνιν, καλουμένην **φαιὰν στιλπνόκονιν** (potée d'étain). Τὰ λεπτὰ φύλλα τοῦ κασσιτέρου χρησιμεύουσι διὰ τὴν περικάλυψιν ἐδωδίμων, οἷον τυρῶν, σοκολάτας, κτλ. Χρησιμεύει ἐπίσης διὰ τὴν **ἐπικασσιτέρωσιν** (étamage) διαφόρων σιδηρῶν ἢ χαλκίνων ἀντικειμένων, καθὼς καὶ τῶν μαγειρικῶν σκευῶν. Εἰσέρχεται εἰς πλεῖστα **συγχωνεύματα** (alliages), συγχωνευόμενος δὲ μετ' ἀναλόγου μολύβδου χρησιμεύει πρὸς συγκόλλησιν τοῦ λευκοσιδήρου καὶ ἄλλων μετάλλων.

κασσιτεροχαλκέρυθρον, τό· βλ. **ἐρυθρόν.**

κασσιτερόχαλκος, ου, ὁ· potin, n. m. συγχώνευμα χαλκοῦ καὶ κασσιτέρου· βλ. καὶ **κρατέρωμα.**

κασσιτεροχαλκόχρουν, τό· jaune de bronze ; βλ. εἰς **κίτρινον.**

κασσιτερόχρουν, τό· blanc d'étain ; σταχτὶ ἀνοικτό, ὡς ὁ αὐτοφυὴς ὑδράργυρος· σχηματίζεται δὲ διὰ τοῦ λευκοῦ πλέον ὀλίγου **τεφροῦ** (gris) **καὶ** ὀλίγου **κυανοῦ.**

κασσιτερόω-ῶ, μέλ. ώσω, **γανόω, γανόνω, γανώνω,** κοινῶς **καλαϊδίζω,** ἐπιχρίω μὲ κασσίτερον, mettre en tain, étamer (στιλπνώνω, λαμπρὸν ποιῶ)· γανόνω τὰ σιδηρᾶ ἢ χάλκινα ἀγγεῖα κτλ. μὲ ἄλλο τι λαμπρὸν μέταλλον καὶ ἰδίως μὲ κασσίτερον· ἐξάγεται ὅθεν ὅτι ἡ γάνωσις (étamage) γίνεται οὐ μόνον διὰ κασσιτέρου (καὶ τότε καλεῖται ειδικῶς **ἐπικασσιτέρωσις**), ἀλλὰ καὶ ἄλλως πως, π. χ. διὰ **ψευδαργύρου**, ὁπότε καλεῖται **ψευδαργύρωσις** (étamage en zinc), ἢ δι' **ἀργύρου** ὁπότε καλεῖται **ἐπαργύρωσις** (ὅπως οἱ καθρέπται). Ὁ σίδηρος ὀξυδοῦται ταχέως ἐν τῷ ὑγρῷ ἀέρι καὶ ἰδίως ὅταν ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μετὰ γύψου. Ἐν ταῖς οἰκοδομαῖς διατηρεῖται καλῶς ἂν δὲν προσβάλληται ὑπὸ τῆς ὑγρασίας καὶ ἰδίως ὅταν ἢ περιβεβλημένος ὑπὸ τῆς ἀσβέστου. Πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ σιδήρου ἀπὸ τῆς ὀξειδώσεως πρέπει νὰ γανώσωμεν αὐτὸν διὰ τοῦ κασσιτέρου ἢ ψευδαργύρου ἢ νὰ ἐπαλείψωμεν αὐτὸν δι' ἑνὸς στρώματος ἐλαιοχρώματος ἢ **ἀμμίου** (minium) ἢ καὶ **πισσασφάλτου** (goudron) ; || — τὸν μόλυβδον, blanchir le plomb, ἐπιθέτω λεπτὴν στρῶσιν κασσιτέρου.

κασσιτέρωμα, ατος, τό· tain, n. m. (ἀλλοίωσις τῆς λέξεως étain) λεπτὸν φύλλον κασσιτέρου μετὰ ὑδραργύρου ἐπικολλώμενον ἐπὶ ὑέλου πρὸς ἀποτέλεσιν καθρέπτου, ἢ πρὸς ἀνάκλασιν ἀντικειμένων.

κασσιτέρωσις, εως, ἡ· la mise en tain. § **κασσιτέρωσις,** κοινῶς τὸ **καλάϊδισμα,** τὸ γάνωμα καὶ ἡ γάνωσις, étamage, n. m. ἐφαρμογὴ ἐπὶ τινος μετάλλου λεπτοτάτου στρώματος κασσιτέρου ἐν ὑγρᾷ καταστάσει· βλ. **κασσιτερόω** καὶ **κασσίτερος.**

κασσιτερωτής, οῦ, ὁ· ὁ γανωτής, étameur, n. m. βλ. **κασσιτερόω.**

κασσιτερωτός, ή, όν· (κε)κασσιτερωμένος, η, ον· κοινῶς **καλαϊδισμένος,** étamé, ée ; βλ. **κασσιτερόω.**

κασσόνι, τό· [ξεν.] μεγάλη ξυλίνη κάσσα, grande caisse ; caisson, n. m. § [ναυτ.] κασσόνια, caisson, n. m. βλ. **κιβώτιον.**

κάσσυμα, ατος, τό· βλ. **κάττυμα.**

καστανέα, ας, ἡ· châtaignier, n. m. δένδρον παράγον ὡραῖον ἀμυλώδη καρπόν, τὸ κοινὸν κάστανον. Ἡ καστανέα εἶνε δένδρον οὗτινος τὸ ξύλον δυσκόλως προσβάλλεται ὑπὸ τῶν ἐντόμων, ἀλλὰ σήπεται εὐκόλως ἐντὸς τῆς τοιχοποιΐας· διατηρεῖται κάλλιστα ἐν τῷ ὕδατι καὶ χρησιμοποιεῖται εἰς κατασκευὴν πασσαλοπηγμάτων (pilotis) ; βλ. καὶ εἰς λέξιν ξύλον.

καστανέρυθρον, τό· rouge brunâtre; βλ. ἐρυθρόν.

καστανεών, ῶνος, ὁ· châtaigneraie, n. f. τόπος περιέχων καστανέας, πεφυτευμένος ὑπὸ καστανεῶν ὁ **καστανότοπος.**

καστανί, τό· (χρῶμα) βλ. **καστάνινον.**

καστανιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] βλ. **καστανέα** (κασταναϊκὴ δρῦς), châtaignier, n. m. ἡ καλλιεργημένη (ἥμερη), marronnier, n. m.

καστάνινος, η, ον· ἀπὸ καστανέαν, de châtaignier.

καστάνινον, τό· brun, n. m. τὸ **ὀρφνόν**· χρῶμα πολυσύνθετον ἐξ ἐρυθροῦ, μέλανος καὶ λευκοῦ· βλ. καὶ **ὀρφνόν**· || χαρμήνιον καστανόχρουν, brun carminé ; || **καστάνινον πυξῶδες**

τὴν χροιάν, brun de buis ; || — τῶν Βρυξελλῶν, brun de Bruxelles; || καστάνινον (καστανί), brun de châtaigne, καθαρὸν καὶ ὡραῖον καστάνινον· || ἡπατόχρουν, brun de foie, συκωτί· καστάνινον, ὀλίγον χλοερόν, πλέον ὀλίγον τεφρόν· || καρυοφύλλινον, brun de girofle, γαρουφαλί· σκοτεινὸν καστάνινον πλέον ὀλίγον ἐρυθρόν· || — θολοῦ (τῆς σηπίας, sèche), brun de sépia ; || τομβακιόχρουν ἢ μεταλλικὸν κιτρινέρυθρον, brun de tombac ; || — βαθύ, brun foncé ; || κιτρινοκαστάνινον, brun jaunâtre ; καστάνινον πλέον πολὺ ὠχροκίτρινον· || κιτρινοκαστάνινον, brun jaune ; || — μέτριον, brun moderé; || μελανοκαστάνινον, brun noirâtre, καστάνινον πλέον πολὺ μέλαν, πλέον ὀλίγον κίτρινον· || ἐρυθροκαστάνινον, brun rouge ; || ὑπερυθροκαστάνινον, brun rougeâtre ; καφφὲ σκοῦρο· καστάνινον ζωηρὸν πλέον πολὺ ἐρυθροῦ καὶ ἴχνη κιτρίνου· || ἐρυθροκαστάνινον βαθύ, brun rouge foncé ; || βαθυκαστάνινον ὀξείδιον, brun surfoncé.

καστανιόλα, ας, ἡ· [δημ. ναυτ.] βλ. κατοχεὺς καὶ καταχλείς.

καστανομέλαν, τό (χρῶμα)· noir brunâtre ; βλ. μέλαν.

καστανομμάτης, α, ικον· ὁ ἔχων καστανοὺς (καστανόχρους) ὀφθαλμούς, qui a les yeux bruns.

κάστανον, τό· ὁ καρπὸς τῆς καστανέας, châtaigne, n. f. τὸ χονδρόν, marron, n. m. || δὲν χαρίζει κάστανα [μεταφ.] il ne badine pas.

καστανόξανθος, η, ον (ἵππος)· βλ. ξανθός, alezan.

καστανοπώλης, ου, ὁ· ὁ πωλῶν κάστανα, marchand de marrons.

καστανός, ή, όν· βλ. καστανόχρους.

καστανότεφρον, τά (χρῶμα)· (ἀνοικτὸν βαθύ)· βλ. εἰς τεφρόν.

καστανότοπος, ὁ· μέρος πεφυτευμένον ὑπὸ καστανεῶν, lieu planté de châtaigniers ; ὁ καστανεών, châtaigneraie, n. f.

καστανόχρους, ους, ουν, καὶ καστανός, (qui est couleur) châtain (; marron), χρῶμα ὡς τὸ τοῦ καστανοῦ· βλ. καὶ καστάνινον, brun; || μάτια (μαλλιὰ) καστανά, des yeux (des cheveux) bruns ; || — ἵππος, bai-châtain, βλ. ὀρφνόν, bai, n. m.

καστανόχωμα, ατος, τό· χῶμα προερχόμενον ἐκ τῆς εἰς χόνιν μεταβολῆς τοῦ κορμοῦ τῶν καστανεῶν, terre de châtaignier; [συνήθ.] terre de bruyère, εἶνε τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον σχινόχωμα, ὅπερ συνάζουσι κάτωθεν τῶν σχίνων.

καστέλλι, τό· [ξεν.] castel, n. m. ἡ φρουρίδιον, château fort, ὀχυρὸς πύργος κατὰ τὸν μεσαίωνα· βλ. τύρσις.

καστίζω, μέλ. ίσω· faire un rempli [à une robe, à une étoffe, etc.] ; remplier= replier, plier de nouveau ; plier après avoir déplié ; βλ. κάστισμα.

κάστισμα, ατος, τό· rempli, n. m. pli fait à du linge, à de l'étoffe, à une tapisserie, dans le but de les rétrécir ou de les accourcir, sans en rien couper.

καστόριον, τό· castoréum, n. m. ἡ οὐσία αὕτη φέρεται εἰς θυλάκους κειμένους περὶ τὰ αἰδοῖα τοῦ κάστορος, εἴς τε τοὺς ἄρρενας καὶ τὰς θηλείας, λαμβάνεται δὲ ξηραινομένων τῶν θυλάκων· παραγγέλλεται ὡς φάρμακον.

καστόριος, ος, ον· de castor ; ὁ ἐκ τοῦ κάστορος κατασκευαζόμενος, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν κάστορα.

κάστρον, ου, τό· [ξεν.] (ἐκ τοῦ λατ. castrum) εἶνε συνήθως ὄνομα διὰ τὰ φρούρια ἅπερ ἐκτίσθησαν ἤδη καὶ ἐπὶ Ῥωμαίων, κυρίως ὅμως κατὰ τὸν μεσαίωνα, εἰς τὰς στρατηγικῶς σπουδαίας θέσεις, ὅθεν ἡ ἀκρόπολις, cidatelle, n. f. τὸ φρούριον, forteresse, n. f. ἢ φρούριον, ὠχυρωμένη πόλις, place forte, place de guerre, ville de guerre. § [ναυτ.] κάστρο, βλ. ἐπίστεγον.

κάστρος, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] τὸ κάστρον.

κάστωρ, ορος, ὁ· castor, n. m. ζῶον θηλαστικὸν τοῦ γένους τῶν τρωκτικῶν.

κατὰ (πρόθ.) [συντάσσεται μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς] Α΄. [μετὰ γενικῆς] ἐναντίον, contre ; par ; à. Ἐκφράζει δέ : § 1ον) ἐναντιότητα· || κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, contre l'ennemi ; || [ἀπολ. ἐπίρ.] ὅλοι εἶνε κατά, tout le monde est contre ; || [ἐνάρθρ. οὐσιαστ.] [ἤκουσε] τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατά, le pour et le contre. § 2ον) τόπον : || κατὰ γῆς, à terre ; par terre. § 3ον) διεύθυνσιν : || κατὰ διαβόλου, au diable ; à tous les diables ; || κατὰ τῆς κεφαλῆς του, sur sa tête ; || κατ' ἀνέμου, au gré (à la merci) du vent ; en pure perte. § Β΄ [μετὰ αἰτιατικῆς] dans ; sur ; à ; en ; par ; pendant ; durant ; de ; suivant ; selon ; d'après; || κατὰ τὸ φαινόμενον = καθὼς φαίνεται, à ce qu'il paraît ; || κατὰ τὴν συνήθειαν, selon l'usage ; || — λάθος, par erreur ; || [ἐμπορικ.] — διαταγὴν τοῦ... par ordre, d'ordre de... || [ἐμπορ.] — τὸν παρὰ πόδας λογαριασμόν, suivant le compte ci-dessous ; || — τὰς [δηγίας σας], suivant (selon) vos... || [ἐμπορ.] — τὸν λογαριασμόν, selon le compte ; || — τὴν εἰδοποίησιν, selon ἢ suivant avis ; || — τὸ δεῖγμα, selon l'échantillon ἢ à l'échantillon; || — τὰς περιστάσεις, selon les circonstances ; || — τὸ παρόν, pour le moment ; pour le présent. § ἐκφράζει δέ : § 1) τόπον [ἐν στάσει καὶ ἐν κινήσει] : || κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν, par mer et par terre; || — τὰς βορείους ἐπαρχίας, dans (;vers) les provinces du nord; || — τὸν Πειραιᾶ, du côté du Pirée ; || καθ' ὁδόν, en chemin, chemin faisant ; || κατὰ μέρος, de côté; à part ; || [καὶ μετ' ἐπιρήμ.] κατὰ ἐδῶ, κατὰ ἐκεῖ, de ce côté-ci ; de ce côté là. § 2) χρόνον : || κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, alors dans ce temps là ; || κατὰ [μῆνα] Ἰανουάριον, au mois de Janvier ; en Janvier ; || κατὰ πᾶσαν στιγμήν, à tout moment; || καθ' ἣν στιγμήν, au moment où (que) ; || κατὰ τὸ παρόν, pour le moment ; quant à présent ; || κατὰ τὸ παρελθόν, dans le passé ;

|| κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, pendant (; lors de) la révolution ; || οἱ καθ' ἡμᾶς, les hommes de notre temps=οἱ σύγχρονοι ἡμῶν, nos contemporains. § 3) **καταμερισμόν:** || κατὰ φυλάς, par tribus ; || — μῆνα, par mois ; || — μικρόν, κατ' ὀλίγον· ὀλίγον κατ' ὀλίγον, peu à peu ; petit à petit ; || — πυροβόλον ἢ ἐξ ἀριστερῶν κατὰ πυροβόλον· μάρς, par pièce (ou par la gauche par pièce) ; marche (παράγ. πυροβολ.)· || κατὰ τάγματα, par bataillon; || — λόχον, par compagnie ; || — στοῖχον ἢ στοιχηδόν, par file ; || —παραγωγήν, par le flanc; || — δυάδας, par deux, κατὰ τετράδας, par quatre (παράγγ. ἱππικῶν ἀσκήσεων)· || κατ' οὐλαμόν· βλ. οὐλαμός. § 4) **αἰτίαν ἢ ἀφορμήν:** || — πρόσκλησίν του, sur son invitation ; || κατ' αἴτησιν τοῦ παθόντος, à la requête de la partie lésée ; || — καθῆκον, par devoir ; || — τύχην, par hasard; par aventure; || — λαχοῦ [διάλ. Ἠπείρου] = κατὰ τύχην· || — λάθος, par erreur. § 5) **τρόπον:** || — λέξιν, mot à mot ; mot pour mot ; || — γράμμα, littéralement ; à la lettre ; || κατ' ἔκτασιν, au long ; tout au long ; || — μίμησιν, κατὰ παράδειγμα τινός, à l'instar ; || — μῆκος, en long ; en longueur ; || — βάθος [μεταφ.] au fond ; || — πρόσωπον, en face ; || — πόδα, de près ; || κατ' ἀρχήν, en principe ; || — θέλησιν, facultatif, ive, κατὰ βούλησιν, προαιρετικόν ; || [οἰκοδ.] κατὰ κεφαλήν· βλ. διάτονος. § 6) **ἀναφοράν:** || κατὰ τὰ λοιπὰ εἴμεθα σύμφωνοι, quant au reste, nous sommes d'accord ; || κατὰ πάντα, sous tous les rapports (; ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν), καθ' ὅλα, en tout ; κατ' οὐδὲν διαφέρει τοῦ ὑπηρέτου του, il ne diffère en rien de son valet ; || τὰ κατ' αὐτὸν=εἰς ὅ,τι τὸν ἀφορᾷ, ce qui le concerne; ἤτοι αἱ περιστάσεις, les circonstances ; τὰ προηγούμενα, ses antécédents ; || τὰ κατὰ τὴν ὑπόθεσίν σας, ce qui est relatif à (; les détails de) votre affaire ; || τὸ κατ' ἐμὲ [ἐπίρ.] quant à moi ; || κατὰ τὰς γνώσεις εἶνε ἀνώτερός των, il les surpasse en science. § 7) **συμφωνίαν ἢ ὁμοιότητα:** || κατὰ τὴν ἀξίαν του, selon son mérite ; || κατὰ τὰς περιστάσεις, selon les circonstances ; [καὶ ἀπολ. ἐν.] c'est selon ; (τοῦτο ἐξαρτᾶται), cela dépend ; || κατ' ἐμὴν γνώμην κατὰ τὴν γνώμην μου, à mon avis ; || κατ' ἐμέ, selon moi ; || κατὰ τὸ λέγειν τοῦ ἀδελφοῦ του, du dire de son frère ; || κατὰ τὰς διαταγάς σας (συμφώνως), conformément à vos ordres ; || κωμῳδία κατὰ τὸ γαλλικόν, comédie imitée du français ; || ἕκαστος τὸ κατὰ δύναμιν [φρ.], chacun selon (suivant) ses moyens ; || κατὰ τὴν διαθήκην, d'après le testament ; || κατὰ τὴν συμφωνίαν, d'après ce qui a été stipulé ; || κατὰ τὸ συμβόλαιον, aux termes du contrat ; || καθ' ἃ [ἐπίρ.] d'après ce que ; ainsi que, ὅπως, comme ; || [καὶ μετ' ἐπιρ.] κατὰ πῶς τὸ θέλεις, κατὰ πῶς εἶπες, comme vous voulez ; comme vous avez dit ; || κατὰ πῶς εἶνε, tel qu'il est. § [ἐπίρ.] ἐντελῶς, tout à fait ; tout ; ἀκριβῶς, précisément ; juste ; || κατὰ γεμᾶτος, tout plein ; rempli jusqu aux bords ; || κατὰ καλός, parfaitement bon ; || κατὰ σ' τὴν μέσην, juste au milieu ; || κατὰ σ' τὴν ὥραν, à point ; tout à point.

κάτα, ας, ἡ· βλ. γάτα.

καταβαθμός, οῦ, ὁ· ἡ κατάβασις, descente, n. f. ὁ κατήφορος, κλίσις δι' ἧς δύνανται νὰ καταβῶσι ποῦ· τὸ ἀντίθ. εἶνε ἀναβαθμός, rampe ; βλ. λέξιν.

καταβαίνω, ἀντίθ. τῷ ἀναβαίνω, ἐξ ὑψηλοτέρου μέρους κατέρχομαι εἰς χαμηλότερον, κατέρχομαι, descendre ; καταβιβάζω, χαμηλόνω, baisser ; (κατα)πίπτω, tomber ; ἐλαττόνω, diminuer ; ἐκπίπτω (ἐκ τῆς τιμῆς), rabattre ; || — τὴν κλίμακα, descendre l'escalier ; || — ἀπὸ τὸ ἄλογον, mettre pied à terre ; descendre de cheval ; || [τὸ θερμόμετρον] κατέβη τρεῖς βαθμούς, a descendu de trois degrés ; || τὰ νερὰ κατέβηκαν, les eaux sont basses ; || αἱ τιμαὶ κατέβησαν, les prix ont baissé ; || κατέβηκαν τὰ βρακιά του, ses culottes sont tombées ; || τοῦ κατέβη [φρ.], il lui est tombé dans l'esprit ; il s'est avisé, il s'est mis en tête ; || τοῦ κατέβη ἡ ὄρεξις (ἡ ἰδέα) νά, l'envie lui prit (la fantaisie lui vint) de; || τί σοῦ κατέβη; qu'est-ce qui vous prend? || λέγει ὅ,τι τοῦ καταιβῇ, il dit tout ce qui lui passe par la tête ; || δὲν κατέβη λεπτὸν [ἀπὸ τὴν τιμήν], il n'en a pas rabattu un sou ; || ἡ θάλασσα καταβαίνει, la mer descend, ὅταν χαμηλῶται ἡ ἐπιφάνειά της κατὰ τὴν ἄμπωτιν.

καταβάλλω, μέλ. βαλῶ· ῥίπτω κάτω, χαμαί, κρημνίζω, καταρρίπτω, κατακλίνω, abattre ; ῥίπτω κατὰ γῆς, terrasser ; καθιστῶ τινα εἰς τινα κατάστασιν μετὰ σφοδρότητος ἢ αἰφνιδίως, νικῶ τινα, ὑπερτερῶ, accabler ; κατακλίνω, rabattre ; καταβιβάζω, abaisser ; rabaisser ; || ἡ δυστυχία τὸν κατέβαλε, l'adversité l'a abattu ; || ὁ εἷς κατέβαλεν ἐντὸς ὀλίγου τὸν ἄλλον, l'un eut bientôt terrassé l'autre ; || [παθ.] καταβάλλομαι ὑπό, succomber à ; || καταβεβλημένος ὑπὸ τοῦ κόπου, accablé de fatigue ; κατέβαλες τὴν ὑπερηφάνειάν του, vous avez rabattu (rabaissé) son orgueil. § καταβάλλειν τὸν πολέμιον, accabler l'ennemi, σημαίνει τὸ νὰ ἡττηθῇ οὗτος ὑποκύπτων εἴτε εἰς τὴν ὑπερτερότητα (supériorité) τοῦ ἀριθμοῦ, εἴτε εἰς τὰς ἐπιδεξίας τῶν στρατευμάτων διατάξεις ἢ τὴν ἐκλογὴν τῶν θέσεων. § [ναυτικ.] — τρόπιν, poser la quille, κοινῶς ῥίχνω καρίνα, ἤτοι ἄρχομαι τῆς ναυπηγήσεως σκάφους. § — πυροβόλον, démonter une pièce ; βλ. διαλύω. § πληρώνω, καταθέτω χρήματα (κεφάλαια) verser [de l'argent] ; (ἢ compter de l'argent) ; πληρώνω, payer ; καταβάλλω χρήματα ἐκ τοῦ ταμείου μου, débourser; πληρώνω, ἐξοφλῶ, acquitter ; καταθέτω, φέρω εἴς τι, [ἐν.] apporter ; || [εἰς τὴν ἐπιχείρησιν αὐτὴν] κατέβαλλε δέκα χιλιάδας δραχμάς, il a versé (apporté) dix mille drachmes ; || θὰ σᾶς ἀποδώσω ὅ,τι ἔχετε καταβάλει, je vous ren-

drai vos déboursés ; ‖ κατέβαλε τὰ τέλη, il a acquitté les droits ; ‖ κατέβαλε τὸ πρόστιμον, il a payé l'amende. § [συνεκδοχ.] προσπαθῶ, καταβάλλω (κόπους δυνάμεις), faire (des efforts) ; προσπαθῶ, λαμβάνω (φροντίδας), prendre (des soins); mettre (du soin) ἢ mettre des soins ; προσπαθῶ (μετὰ περισκέψεως) user (de précaution); κοπιάζω, se donner (de la peine) ; ‖ — πᾶσαν προσπάθειαν, mettre des soins, faire des efforts, faire son possible (κάμνω ὅ,τι εἶνε δυνατόν), faire de son mieux ; ‖ καταβάλλειν πάσας τὰς προσπαθείας διὰ . . . donner tous les soins à . . .

καταβαρύνω, υνῶ, διὰ βάρους πιέζω τι πολύ, συνεπῶς βαρύνω, accabler ; ἐπιφορτίζω, surcharger ; ἐνοχλῶ, ennuyer.

καταβασανίζω, μέλ. ίσω, βασανίζω πολὺ (διὰ βασάνων) torturer ; ἐνοχλῶ βασανίζω, tourmenter ; κάμνω τινὰ νὰ μαρτυρήσῃ διὰ τῶν βασάνων, martyriser.

κατάβασις, εως, ἡ· κοινῶς τὸ καταίβασμα, descente, n. f. ἀντίθ. τῷ **ἀνάβασις**, τὸ καταίβασμα, τὸ χαμήλωμα, baissement, n. m. ὁ καταβαθμός, ἡ κλίσις, pente, n. f. δι' ἧς δύνανται νὰ καταβῶσι ποῦ. § [ὀχυρ.] **κατάβασις τῆς τάφρου**, descente de fossé ; ἰδιάζουσα ἐν μέρει ὑπόγειος καὶ ἐν μέρει ἀσκεπὴς δίοδος ἐκτελουμένη ὑπὸ τῶν ὀρυκτήρων τοῦ μηχανικοῦ (sapeurs du génie) ἵνα κατέλθωσι κατὰ τὰς πολιορκίας τῶν φρουρίων ἐκ τοῦ ἀντικρήμνου εἰς τὸ βάθος τῆς τάφρου. Ὁ **καταβαθμὸς** οὗτος (descente) διευθύνεται εὐθέως ἐπὶ τοῦ ἀντικρήμνου· ἡ κλίσις αὐτοῦ δέον νὰ ᾖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁμοιόμορφος καὶ νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὸ $^1/_3$· ἡ ἔξοδος τοῦ καταβαθμοῦ καταλήγει εἰς τὸ βάθος τῆς τάφρου διὰ τὰς ἄνευ ὕδατος τοιαύτας καὶ 0μ,40 ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος διὰ τὰς περιεχούσας τοιοῦτον· Ὁ **καταβαθμὸς** δύναται νὰ κατασκευασθῇ **ἀσκεπὴς** (ἤτοι ἀνοικτὸς ἄνωθεν, à ciel ouvert) ὅταν ὁ ἀντίκρυμνος ἦνε μικροῦ ὕψους, ἐν τοιαύτῃ ὅμως περιπτώσει προφυλάσσηται ὡς ἡ **ἐστεγασμένη σῦριγξ** (sape blindée).

καταβατικός, ή, όν· descendant, e, adj. ὁ καταβαίνων, ὁ κατερχόμενος.

καταβατόν, τό· [δημ.] τὸ **καταιβατόν**, ἡ **σελίς**· βλ. λέξεις.

καταβεβιβασμένος, η, ον· καὶ συνήθως **καταιβασμένος**, η, ον· surbaissé, ée, ἀντίθ. τῷ ὑπερυψωμένος· βλ. καὶ ἀψίς· καλεῖται οὕτως ἡ χάραξις παντὸς κυκλικοῦ ἢ ἐλλειπτικοῦ τόξου, οὗτινος τὸ ὕψος εἶνε μικρότερον τοῦ ἡμίσεος τῆς βάσεως ἤτοι μικρότερον τοῦ ἡμικυκλίου (plein cintre)· λέγουσιν **ὑπερυψῶ** (surhausser) ἢ **καταβιβάζω** (surbaisser) ἵνα δείξωσιν ὅτι **τόξον** τι (arc) δέον νὰ κατασκευασθῇ μετὰ **βέλους** (montée) μεγαλειτέρου ἢ μικροτέρου ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος τῆς **χορδῆς** (corde) αὐτοῦ· βλ. **κατατομή**, profil.

καταβεβλημένος, η, ον· (καταβάλλω) ἐξησθενημένος, ὠχρός, ἰσχνός, défait, e.

καταβιβάζω, μέλ. άσω φέρω τι κάτω, **καταιβάζω**, (faire) descendre ; χαμηλόνω τι, baisser, abaisser; ἐκπίπτω, ἐλαττῶ, δὲν ἐκτιμῶ τὴν ἀξίαν, rabaisser, ravaler ; καταχλίνω, καταβιβάζω, χαμηλόνω, χάμνω τι νὰ καταχαθίσῃ, ἐκπίπτω τὴν τιμήν, rabattre ; ταπεινῶ, humilier; ‖ — τὴν τιμήν, baisser le prix ; ‖ [γραμμ.] καταβιβάζω τὸν τόνον, reculer l'accent ; ‖ — τὸν τόνον (τῆς φωνῆς), baisser le ton (de la voix); ‖ — τὸν μοχλὸν (τοῦ ὅπλου), rabattre le levier ; ‖ [ἐμπορ.] καταβιβάζω τιμήν, rabattre le prix ; ‖ θέλει νὰ καταβιβάσῃ τὴν ἀξίαν σου, il veut ravaler votre mérite. Βλ. καὶ **καταιβάζω**. § [ναυτ.] κοινῶς **μαϊνάρω**, amener tout bas. § **καταβιβάζω** (καταρρίπτω), abattre ; ‖ — τὸ ὅπλον, **abattre** l'arme. § καταβιβάζω [ναυτ.] affaler ; βλ. **καὶ ὠθῶ**. § —, χαμηλόνω, surbaisser ; βλ. **καταβίβασις**. § [μτχ.] **καταβεβιβασμένος**· βλ. λέξιν.

καταβίβασις, εως, ἡ· καὶ

καταβιβασμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ καταβιβάζειν, action de faire descendre (; de baisser, etc); ‖ [ἐμπορ.] καταβιβασμὸς τιμῆς, rabais, n. m. ‖ —, ἡ χαμήλωσις, τὸ χαμήλωμα, abaissement, n. m. τὸ ἀποτέλεσμα ἀπομαχρυνομένου ἀντικειμένου ἀπὸ ὑψηλότερόν τι σημεῖον (εἰς χαμηλότερον)· ‖ ἔκπτωσις, ἐλάττωσις τῆς ἀξίας, rabaissement, n.m. § [ὀχυρ.] καταβίβασις τοῦ δαπέδου, abaissement du terre-plein ; κατὰ τὴν κατασκευὴν ὀχυρώματος τινὸς δὲν πρέπει νὰ δώσωσιν εἰς τὸ **προπέτασμα** (parapet) ὕψος μικρότερον τῶν 4 μέτρων, ἄλλως οἱ κυκλοφοροῦντες ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ ὀχυρώματος ἀμυνόμενοι δὲν θὰ ἦσαν ἀρκούντως κεκαλυμμένοι. Πλειστάκις ἀναγκάζονται ἀφοῦ δώσωσιν εἰς τὸ προπέτασμα τὸ μέγιστον τοῦτο ὕψος, νὰ **καταβιβάσωσι** (abaisser) τὸ δάπεδον τοῦ ὀχυρώματος οὕτως ὥστε τοῦτο νὰ εὑρεθῇ 2μ,50 κάτωθεν τοῦ **ἐπιπέδου** τῆς **ἀντεπισκοπεύσεως** (plan de défilement). Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διὰ νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν ἀνεπίβλεπτον συγκοινωνίαν τῶν ἀμυνομένων, εἶνε προτιμότερον νὰ ὀρύξωσιν **ὄρυγμα** (tranchée) εἰς τὸν ἐσωτερικὸν πόδα τοῦ προπετάσματος. § [ναυτ.] καταβίβασις, εως, ἡ· baisse, n. f. τὸ καταίβασμα ἢ χαμήλωμα τῆς θαλάσσης, ἤτοι ἡ ποσότης καθ' ἣν κατέβη ἡ θάλασσα ἀπὸ τὴν πλήμμην (pleine mer) μέχρι τῆς στιγμῆς περὶ ἧς ὁμιλοῦσι. § καταβίβασις, καταβιβασμός, surbaissement, n. m. εἶνε ἡ ποσότης τῆς καταβεβιβασμένης ἀψῖδος· βλ. **καταβεβιβασμένος**. § [ναυτ.] **εἰς καταβίβασιν**, à amener, προειδοποιητικὸν παράγγελμα προκειμένου περὶ καταβιβάσεως τῶν μεγάλων κεραιῶν (basses vergues).

καταβιβρώσκω, μέλ. καταβρώσομαι, ἀόρ. κατέβρωσα, τρώγω ἀπλήστως, κατατρώγω, dévorer ; ronger.

καταβιῶ (όω), μέλ. ώσω, περνῶ τὸν βίον, βλ. **ἐγκαταβιῶ**.

καταβλασφημῶ (έω), μέλλ. ήσω, βλασφημῶ κατά τινος, jurer (; pester) contre.

καταβοάω, βλ. **καταβοῶ**.

καταβοή, ῆς, ἡ· καταχραυγὴ (παράπονα, κατηγορία) δημοσία κατά τινος, clameur [pu-

blique], haro, n. m. ἰδίως καταχραυγὴ πρὸς σύλληψιν τινός· καταβοῶ τινός, καταχραυγάζω τινός, crier haro sur quelqu'un.

καταβόθνα, ας, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] ἡ καταβόθρα.

καταβοθνιάζω, [διάλ. Ἠπείρου] καταπίνω, κατατρώγω, καταβροχθίζω· 2) καταβυθίζω τι.

καταβόθρα, ας, ἡ· ὁ βόθρος, fosse, n. f. γενικῶς σκάψιμον ἐντὸς τῆς γῆς· ἡ καταβόθρα χρησιμεύει συνήθως διὰ νὰ διοχετεύωνται τὰ ἀκάθαρτα καὶ ἐν γένει περιττὰ ὕδατα. λέγεται δὲ καὶ ξηροπήγαδο, puisard, n.m. || — ἀποπάτου (ἀναγκαίου), fosse d'aisance ; βλ. βόθρος· || ἡ ὑπόνομος, ὁ ὀχετός, cloaque, n. m. βλ. ὑπόνομος. § [γεωλογ.] ἄβυσσος, abîme, n. m. [μεταφ.] βάραθρον, gouffre, n.m.=καταβόθρα· καλοῦνται οὕτως ὑπόγειοι φυσικοὶ ὀχετοὶ δι' ὧν τὰ ὕδατα λιμνῶν καὶ ποταμῶν ἀπαγόμενα ἐξαφανίζονται ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καὶ ἢ φέρονται εἰς τὴν θάλασσαν δι' ἐκβολῶν βαθέως ὑπὸ τὴν γῆν κειμένων ἢ ἀναβλύζουσι πάλιν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς μακρὰν τῆς θέσεως τῆς ἐξαφανίσεως αὐτῶν ὡς πηγαί. Τοιαῦται εἶνε αἱ τῶν λιμνῶν Κωπαΐδος, Στυμφαλίας καὶ Φενεοῦ.

καταβολάδα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ καταβολάς.

καταβολάδι, τό· [διάλ. Νάξου] ἡ ἐν τῇ γῇ κεχωρισμένη ῥίζα τῆς ἀμπέλου, ἡ καταβολάς.

καταβολάς, άδος, ἡ [γεωργ.] marcotte, n.f. [κλήματος ἰδ.], provin, n. m. (ὅταν δὲν χωρίζεται ἀπὸ τὴν μάννα). Καλοῦνται οὕτω νεαρὰ φυτὰ βλαστάνοντα ἐκ τῶν κλάδων ἄλλων ὁμοίων φυτῶν, χαμφθέντων χωρὶς ν' ἀποσπασθῶσι τοῦ φυτοῦ καὶ φυτευθέντων εἰς τὴν γῆν. Ἐκ τῶν κλάδων τούτων φύονται μετ' ὀλίγον ῥίζαι καὶ ὁ κλάδος ὀργανοῦται εἰς νέον τέλειον φυτὸν ὅπερ ἀποχωρίζομεν τότε ἀπὸ τοῦ ἀρχικοῦ τέμνοντες τὸν κλάδον. Ὁ διὰ καταβολάδος πολλαπλασιασμὸς τῶν φυτῶν εἶνε εὐχρηστότατος καὶ συχνότατος· βλ. καὶ μόσχευμα.

καταβόλευμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ καταβολεύω, ἡ μόσχευσις, τὸ μόσχευμα, marcottage, n. m. provignage, n. m. ou provignement, n. m. βλ. καταβολάς.

καταβολεύω, μέλ. εύσω καὶ καταβολιάζω, θέτω καταβολάδα, μοσχεύω, marcotter; [κλῆμα ἰδ.] provigner ; χώνω ἐν τῇ γῇ (καταβάλλω) ῥίζας τοῦ κλήματος τῆς ἀμπέλου, ἵνα φυτρώσῃ νέα ῥίζα καὶ πυκνωθῶσιν οὕτω τὰ κλήματα· βλ. καταβολάς.

καταβολή, ῆς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καταβάλλειν, τῆς τοποθετήσεως τινός που (π. χ. θεμελίων, κτλ.) action de placer (de poser) [des fondements, etc.] || ἡ καταβολὴ τοῦ θεμελίου λίθου, la pose de la première pierre ; || [μεταφ.] ἀπὸ καταβολῆς (ἀπ' ἀρχῆς) κόσμου, depuis la création du monde. § — κεφαλαίων, versement, n. m. || ἡ πληρωμὴ ποσοῦ χρημάτων εἰς ὡρισμένην προθεσμίαν, versement, n. m. ἡ πληρωμή, paiement, n. m. βλ. καὶ ἐξόφλησις, acquittement, n. m. ἐνίοτε εἰσφορά, apport, n. m.

καταβολιάζω, βλ. καταβολεύω.

καταβόλωμα, τό· [διάλ. Νάξου] = ἡ ἐργασία τοῦ ἐμβάλλειν ἐν τῇ γῇ τὰς ῥίζας τῆς ἀμπέλου, τὸ καταβόλευμα.

καταβομβολισμός, οῦ, ὁ· bombardement, n. m. βλ. βομβαρδισμός.

καταβομβολῶ (έω), bombarder; βλ. βομβαρδίζω.

καταβοῶ (άω), μέλ. ήσω, φωνάζω, κραυγάζω κατά τινος, crier contre ; se recrier ; παραπονοῦμαι, κατηγορῶ, βλ. καὶ καταβοή. § καταβοῶ τινός, κοινῶς γιουχαΐζω, huer.

κατάβραδα, [δημ. ἐπίρ.] δείλης ὀψίας, περὶ λύχνων ἀφάς, πρὸς τὸ ἑσπέρας, vers le soir, sur le tard, à la tombée de la nuit.

κατάβρεγμα, ατος, τό· καὶ κατάβρεξις, arrosement, n. m. [ἰδίως τῶν ὁδῶν], arrosage, n. m.

καταβρεκτήριον, ου, τό· τὸ δι' οὗ καταβρέχουσι, ποτιστήριον, arrosoir, n.m. § ὄχημα δι' οὗ καταβρέχουσι τὰς ὁδούς, voiture d'arrosage [public].

καταβρεκτικός, ή, όν· ὁ διὰ κατάβρεγμα χρησιμεύων, d'arrosage.

κατάβρεξις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καταβρέχειν, action d'arroser ; τὸ κατάβρεγμα, arrosage, n. m. arrosement, n. m. § —, trempage, n. m. ἡ διάβρεξις, τὸ μούσκευμα.

καταβρέχω, μέλ. έξω, arroser. § βρέχω, ὑγραίνω τι, μουσκεύω εἴς τι, mouiller, tremper.

καταβροχθίζω, μέλ. ίσω· καταπίνω, καταιβάζω βιαστικὰ καὶ μετὰ ποιοῦ τινος ψόφου γινομένου ἐν τῷ τοιούτῳ [Ἱπποκ.] engloutir ; avaler ; καταβιβρώσκω, κατατρώγω, dévorer.

καταβρόχθισις, εως, ἡ· καὶ καταβροχθισμός, τὸ καταβροχθίζειν, engloutissement, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ καταβροχθίζειν, action de dévorer, etc.

καταβρωμίζω, μέλ. ίσω· μεταδίδω βρώμαν, δυσωδίαν, empester ; μεταδίδω δυσωδίαν, βρωμάω, infecter ; μολύνω διὰ δυσωδίας, καταβρωμίζω, empuantir=infecter.

καταβρώμισμα, ατος, τό· empuantissement, n.m. état d'une chose qui s'empuantit; π. χ. l'empuantissement des eaux.

κατάβρωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καταβιβρώσκειν, action de dévorer (κυρίως καὶ μεταφορ.). § ἡ διάβρωσις, corrosion, n. f.

καταβρωτικός, ή, όν· διαβρωτικός, corrosif, ive.

καταβυθίζω, μέλ. ίσω· φέρω κάτω εἰς τὸν βυθόν, βυθίζω, βουλιάζω, submerger ; καταποντίζω, faire sombrer; couler [bas]; βλ. καὶ καταποντίζομαι καὶ καταβύθισις.

καταβύθισις, εως, ἡ· καὶ καταβυθισμός, τὸ βούλιασμα, ἡ πρᾶξις τοῦ καταβυθίζειν, submersion, n. f. § [χημ.] τὸ ἴζημα, τὸ κατακρήμνισμα, précipité, n. m. ἴζησις, κατακρήμνισις, précipitation, n. f. βλ. λέξεις. § [ναυτικ.] σκοπεύω πρὸς καταβύθισιν, pointer à couler bas ; σκοπεύω πλοῖόν τι εἰς τὰ ὕφαλα ὅπως καταβυθισθῇ ἕνεκα τῆς εἰσροῆς ἐν τῷ κύτει ὕδατος. § —, ἡ κατάδυσις, immersion,

n. f. ἡ ἐμβάπτισις ἔν τινι ὑγρῷ ἢ ἐν τῷ ὕδατι ἀντικειμένου τινός· ‖ περιοδικαὶ καταδυθίσεις (ἢ διαβροχαὶ) τῆς βαμβακοπυρίτιδος, immersions périodiques de coton poudre ; βλ. ἐκρηκτικὴ οὐσία, explosif.

καταγγελία, ας, ἡ· τὸ νὰ φανερώσῃ τίς τι εἴς τινα, διά τινα ἄλλον, dénonciation, n. f. [κυρίως ὅρος νομικός], ἡ μήνυσις, κατάδοσις, délation, n. f. βλ. μήνυσις.

καταγγέλλω, μέλ. ελῶ, φανερόνω τι κατά τινος, dénoncer, porter plainte contre quelqu'un (= παραπονοῦμαι κατά· τινος) μηνύω· βλ. μήνυσις· κατηγορῶ τινά, accuser.

κάταγε, [ναυτ.] dépassez ! (παράγγελμα)· βλ. κατάγω.

καταγέλαστος, ος, ον· τοιοῦτος, ὥστε νὰ καταγελᾶται, νὰ καθίσταται γελοῖος, γελοῖος, ridicule, adj. objet de risée ; risible, adj. ‖ ἔγεινε καταγέλαστος, il a été la risée de tout le monde.

καταγελάστως, [ἐπίρ. προηγ.] γελοιωδῶς, ridiculement, adv. risiblement, adv.

καταγελῶ (άω), μέλ. άσω· διὰ τοῦ γέλωτος, σκώπτω, χλευάζω τινά, περιγελῶ τινός, se moquer (rire) de; σκώπτω, χλευάζω, railler ; [κοιν.] gouailler.

καταγεμίζω, μέλ. ίσω, γεμίζω πάρα πολύ, γεμίζω ἕως τὰ χείλη, τὰ ἄκρα, remplir jusqu' aux bords.

καταγῆς, [ἐπίρ.] κατὰ γῆς, χαμαί, χαμόθεν, par terre ; κάτω, bas ; ἀπὸ καταγῆς, d'en bas.

καταγίγνομαι, (μέλ. γενήσομαι) καὶ **καταγίνομαι,** μέλ. θὰ καταγίνω, ἄσχολος εἰμί, ἀσχολοῦμαι ἔν τινι, εἴς τι, s'occuper de (à); ἐργάζομαι εἴς τι, travailler à; ἐπιμελοῦμαι, ἐπιδίδω εἴς τι, s'appliquer à ; ἐνασχολοῦμαι εἴς τι, vaquer à ; ‖ καταγίνεται εἰς τὴν μελέτην, il s'occupe à l'étude (à étudier ; ‖ καταγίνεται μὲ τὸν κῆπόν του, il s'occupe de son jardin ; ‖ δὲν θέλει νὰ καταγείνῃ, il ne veut pas s'occuper (travailler); ‖ καταγίνεται πολὺ εἰς τὰ μικρά, il s'occupe trop de petites choses ; ‖ διὰ νὰ καταγίνω εἰς τὰς ὑποθέσεις μου, pour vaquer à mes affaires.

καταγινώσκω (ἢ γιγνώσκω), σχηματίζω κρίσιν κατά τινος, ἀποφασίζω κατά τινος, ἐπιβάλλω (ποινήν), infliger (; prononcer) [une peine] ; καταδικάζω τινὰ εἰς, condamner à § θεωρῶ ἔνοχον, déclarer coupable de ; κατηγορῶ, ἐνοχοποιῶ, inculper ; κατηγορῶ, ἀποδίδω ἐνοχήν, ἀποδίδω κακὴν πρᾶξιν, προσάπτω τινί τι, imputer.

κάταγμα, ατος, τό· (κατάγνυμι), κοινῶς τὸ σπάσιμον, fracture, n. f. καὶ παλαιοτέρως, catagme, n. m. ἡ θλάσις· καλεῖται οὕτως ἡ αἰφνιδία λύσις τῆς συνεχείας ὀστοῦ τινος παραγομένη συνήθως διὰ τῆς δράσεως ἐξωτερικῆς βίας, σπανίως δέ ποτε καὶ ἐκ σφοδρῶν μυϊκῶν συσπάσεων· ‖ κάταγμα ὀστοῦ [χειρουργ.] abruption, n. f. § τὸ θραῦσμα, ἡ θλάσις, τὸ σπάσιμον, cassure, n. f.

καταγματικός, ή, όν· catagmatique (κάταγμα, catagme), adj. ἐλέγετο παλαιοτέρως ὁ ἁρμόδιος πρὸς συμπόρωσιν τῶν κατεαγμένων ὀστῶν.

κατάγνυμι, μέλ. άξω, ἀόρ. κατέαξα, κατασυντρίβω, θραύω, casser, briser, rompre ; ‖ κατεαγώς, υῖα, ός, cassé, ée ; brisé, ée.

κατάγνωσις, εως, ἡ (καταγινώσκω), ἡ ἐπιβολὴ (ποινῆς), infliction (d'une peine), ἡ καταδίκη, καταδίκασις, condamnation, n. f. § ἐνοχοποίησις, inculpation, n. f. ἀπόδοσις κατηγορίας, ἐνοχῆς, imputation, n. f. βλ. καὶ καταγινώσκω.

καταγνωστέος, α, ον· ὅστις δέον νὰ καταγνωσθῇ, νὰ ἐπιβληθῇ, ἐπιβλητέος, inflictif, ive ; à infliger ; καταδικαστέος, condamnable, adj.

καταγοητεύω, μέλ. εύσω· μαγεύω τινά, ἀπατῶ διὰ θελκτικῶν καὶ ἀπατηλῶν τεχνασμάτων, enchanter. § καταμαγεύω, ensorceler, fasciner.

κατάγομαι, ἕλκω τὸ γένος, εἶμαι καταγωγῆς ἀπό, être originaire (natif ; issu) de ; προέρχομαι ἀπό, descendre ; βλ. καὶ καταγωγή· ‖ ἡ οἰκογένειά του κατάγεται ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον, sa famille est originaire du Péloponnèse ; ‖ κατάγεται ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, il est natif d'Athènes ; ‖ πόθεν κατάγεσθε ; de quel pays (d'où) êtes vous ? ‖ κατάγεται ἀπὸ βασιλικὴν οἰκογένειαν, il descend de famille royale ; ‖ οἱ ἐκ θεῶν καταγόμενοι ἥρωες, les héros issus de dieux.

καταγόμενος, η, ον· issu, e ; ἀπόγονος, descendant, e.

καταγραφεύς, έως, ὁ· ὁ καταγράφων τι, π. χ. ὁ ἀπογραφεύς, recenseur, n. m. ὁ ἐκτελῶν ἀπογραφήν· βλ. λέξιν. § —, ὁ διαγραμματογράφος, enregistreur, n. m. Ὄργανον καταγράφον αὐτομάτως διὰ καταλλήλου μηχανισμοῦ καμπύλας ἢ εὐθείας γραμμάς, ἀναπαριστώσας γραφικῶς τὸ ἔργον δυνάμεως ἢ μηχανήματος τινὸς μεθ' οὗ συνδέεται, καὶ ἐν γένει τὰς διαφόρους φάσεις φαινομένου τινός· τὸ ὄργανον τοῦτο δύναται νὰ τεθῇ εἰς κίνησιν καὶ δι' ἠλεκτρισμοῦ. Ἀναλόγως τῆς ἐνεργείας του τὸ ὄργανον τοῦτο λαμβάνει διάφορα ὀνόματα καὶ ἔχει πλείστας ὅσας ἐφαρμογάς· ‖ **καταγραφεὺς πιέσεως,** enregistreur de pression, n.m. ὄργανον ἐν εἴδει μανομέτρου, ὅπερ συνδεόμενον μετ' ἀτμολέβητος, καταγράφει καμπύλην ἀναπαριστῶσαν τὰς διαφόρους θλίψεις τοῦ ἀτμοῦ κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς λειτουργίας ἀτμολέβητος τινός.

καταγραφή, ῆς, ἡ· τὸ καταγράφειν τι, enregistrement, n. m. τὸ σημειώνειν εἰς καταλόγους ἢ ἐγγράφειν, καταχωρίζειν εἰς βιβλία· ‖ ἡ ἀπογραφή, ἤτοι καταγραφὴ παντὸς ὅ,τι ἀνήκει εἴς τινα, inventaire, n. m. ὁ κατάλογος, liste, n. f. ‖ —, recensement, n.m. βλ. ἀπογραφή. § [ζωγραφ.] ἡ ἐκ τοῦ πλαγίου ὄψις, ὁ κατὰ τομὴν ἐζωγραφισμένος, profil, n.m. ἡ πλαγία ὄψις (en profil, ἐν καταγραφῇ, ἐκ πλαγίου), ἤτοι διαγραφὴ (délinéation) κεφαλῆς ἢ ἀντικειμένου τινὸς δρωμένου κατὰ πλευ-

ράν, οὕτως ὥστε νὰ ἐμφαίνωνται διὰ γραμμῶν ἅπασαι αἱ ἐξοχαὶ καθὼς καὶ αἱ διακυμάνσεις τῆς περιμέτρου (contour). Ἡ καταγραφὴ εἶνε τὸ ἀντίθετον τῆς προόψεως (face). Ἡ **καταγραφὴ** γλυφῆς ἢ ἀρχιτεκτονικοῦ ἄρθρου εἶνε ἡ κατὰ πλευρὰν παράστασις αὐτοῦ, ὡς ἐὰν τὸ ἀντικείμενον ἦτο τετμημένον δι' ἐπιπέδου καθέτου ἐπὶ τῆς προόψεώς του. Ἡ παράστασις αὕτη καλεῖται ἐπίσης **κατατομὴ** (profil ou coupe); ἡ **καταγραφὴ** εἶνε τέλος αὐτὴ ἡ **περίμετρος** (contour). Οἱ Γάλλοι λέγουσι ce chapiteau est bien profilé, τὸ κιονόκρανον αὐτὸ εἶνε καλῶς καταγεγραμμένον· les profils de cet entablement, de cette archivolte, etc. sont gracieux, sont fins, sont réguliers, αἱ **κατατομαὶ** αὐτοῦ τοῦ θριγκοῦ, τοῦ περιτόξου, κτλ. εἰσὶ χαρίεσσαι, ἐπίλεπτοι, κανονικαί, διὰ νὰ ἐκφράσωσιν ὅτι αἱ σχετικαὶ ἐξοχαὶ τοῦ κιονοκράνου εὑρίσκονται ἐν ἁρμονίᾳ μεταξύ των, ὅτι αἱ γλυφαὶ τοῦ θριγκοῦ ἢ τοῦ περιτόξου εἰσὶ χαρίεσσαι, ἐπίλεπτοι ἢ κανονικαί· βλ. καὶ **κατατομή**· || [ἀρχιτεκτ.] βλ. **κατατομή**, profil (m.) ou coupe (f.) || — τοῦ κιονοκράνου, profil du chapiteau; βλ. **βάσις**· || [ὀχυρ.] **καταγραφή**, profilement, n. m. βλ. κατατομῆς **ἵδρυσις**.

καταγραφικός, ή, όν (**διαγραμματογραφικός**), enregistreur, adj. et n. καταγράφων, διαγράφων διάγραμμα· βλ. **καταγραφεὺς** καὶ **βαρομετρογράφος**.

κατάγραφος, ος, ον· ὁ κεκαλυμμένος διὰ ζωγραφιῶν, couvert de peintures; ὅλως ἐζωγραφισμένος, tout (e) peint (e); ὁ παρδαλός, ποικίλος, bariolé, ée. § ὁ κατὰ τομὴν ἐζωγραφισμένος, de profil; ὁ κατὰ κρόταφον καὶ ἀπὸ κροτάφου ἤτοι ἐκ τοῦ πλαγίου.

καταγράφω, μέλ. άψω· διαγράφω, enregistrer; βλ. **διαγραμματογράφος**. § —, καταχωρῶ, enregistrer, σημειώνω εἰς καταλόγους, ἐγγράφω, καταχωρίζω εἰς βιβλία. § —, κάμνω ἀπογραφήν, dresser (faire) l'inventaire de, inventorier; σχηματίζω κατάλογον καταγράφων πᾶν ὅ,τι ἀνήκει εἴς τινα, consigner [par]; || —, ἀπογράφω, recenser; ἐκτελῶ **ἀπογραφὴν** (recensement), βλ. λέξιν. § ζωγραφίζω ἢ χαράσσω καταγραφήν, dessiner de profil; βλ. **καταγραφή**. § [ὀχυρ. καὶ σχεδιάσ.] χαράσσω καταγραφάς, profiler ou tracer des profils.

κατάγυμνος, ος, ον· ὁ ἐντελῶς γυμνός, tout(e) nu(e).

καταγυμνόω-ῶ, μέλ. ώσω· ἐκδύω ἐντελῶς, déshabiller tout à fait; dévêtir complétement; [μεταφ.] ληστεύω, dépouiller, dévaliser.

κατάγω, προέρχομαι ἀπό, faire descendre; ἐπιστρέφω, ἐπαναφέρω, φέρω ὀπίσω, ramener; || κατάγω νίκην (θρίαμβον), remporter une victoire (un triomphe). § [ναυτ.] κατάγω (ἐπιστήλιον), κοινῶς καταιβάζω τσιμπούχι, dépasser (un mât de hune, de perroquet); ἐξάγω ἐκ τῆς θέσεώς του καὶ καταβιβάζω καταλλήλως, τοποθετῶν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Ἡ λέξις αὕτη εἶνε κυρίως ἐν χρήσει διὰ τὰ μικρὰ ἐπιστήλια, διὰ δὲ τὰ μεγάλα (mât de hune) εὐχρηστότερον εἶνε τὸ caler; || **εἰς καταγωγὴν** ἐπιστηλίων φωσώνων! à dépasser les mâts des perroquets! προειδοποιητικὸν κέλευσμα διὰ τὴν καταγωγήν· || **κάταγε**! dépassez! § [μέσ.] βλ. **κατάγομαι**.

καταγωγή, ῆς, ἡ· τὸ μέρος (ὁ τόπος, τὸ εἶδος) ἐξ οὗ κατάγεται, ἡ γένεσις, ἡ ἀρχή, origine, n. f. τὸ γένος, ἡ γενεά, descendance, n. f. τὸ ἐξ οὗ προῆλθε, ἐξῆλθε, τὸ γένος, ἡ καταγωγή, ἡ προέλευσις, extraction, n. f. ἡ γέννησις, naissance, n. f. || εἶνε ἀγγλικῆς καταγωγῆς (ἄγγλος τὴν καταγωγήν), il est anglais d'origine; || ἀγνοεῖται ἡ καταγωγή του, on ignore (quelle est) sa naissance (son origine); || εἶνε ταπεινῆς καταγωγῆς, il est de basse extraction. § [ναυτ.] **καταγωγή**, τὸ φέρειν τι πρὸς τὰ κάτω, καταβιβάζειν, faire descendre; || εἰς καταγωγὴν ἐπιστηλίων φωσώνων· βλ. κατάγω.

καταγώγιον, τό· τόπος ἔνθα συνάζονται καὶ καταλύουσι διάφορα ὕποπτα πρόσωπα, ὕποπτον μέρος, lieu suspect; mauvais lieu; καταφύγιον (ἀλητῶν), réduit, n. m. tripot, n. m. καταφύγιον κακούργων, repaire, n. m. || ληστῶν καταγώγιον, repaire de brigands.

καταγωνίζομαι, ἀγωνιζόμενος καταβάλλω τινά, νικῶ, vaincre; θριαμβεύω, triompher de.

καταδάκνω, μέλ. δήξομαι, **καταδαγκάνω**, mordre avec force.

καταδακρύω, μέλ. ύσω, χύνω δάκρυα διά τι, ἀναλύομαι εἰς δάκρυα, fondre en larmes; || φέρω τινὰ εἰς δάκρυα, faire pleurer.

καταδαμάζω, μέλ. άσω, ὅλως διόλου νικῶ, δαμάζω [καθ' ὁλοκληρίαν, **ἐντελῶς**], dompter [entièrement]; ὑποτάσσω, καθυποτάσσω, subjuguer; ἄρχω, ἐξουσιάζω, χειροῦμαι τινός, maîtriser.

καταδαπανῶ, μέλ. ήσω, κατεξοδεύω, κάμνω μεγάλας δαπάνας, δαπανῶ, dépenser; ἀσωτεύω, ἐξοδεύω, σπαταλῶ, dissiper; ἀσωτεύω, σπαταλῶ, gaspiller.

καταδαφίζω, κτλ. [δημ.] βλ. **κατεδαφίζω**.

καταδείκνυμι, καὶ

καταδεικνύω, μέλ. δείξω, φανερόνω, κάμνω γνωστόν τι, démontrer; ἀποδεικνύω, prouver; καταδηλόω, κάμνω κατάδηλον, manifester; || καταδεικνύω τὴν ἀνάγκην, démontrer la nécessité; || **τοῦτο καταδεικνύει ὅτι**, cela prouve que. § ὑποδεικνύω [ἔνοχον] indiquer [un coupable]; καταγγέλλω, μηνύω, dénoncer.

καταδείκτης, ου, ὁ· **καταδότης**, ὁ ὑποδεικνύων ἔνοχόν τινά, indicateur [d'un coupable]; dénonciateur, trice.

κατάδειξις, εως, ἡ· ἡ φανέρωσις, τὸ νὰ γείνῃ τι γνωστόν, démonstration, n. f. § ἡ ὑπόδειξις [ἐνόχου], indication [d'un coupable]; καταγγελία, μήνυσις, dénonciation, n. f.

καταδεκτικός, ή, όν· ὅστις καταδέχεται τι, ὅντινα εὐκόλως δύναταί τις νὰ πλησιάσῃ, εὐπροσήγορος, εὐπρόσιτος, accessible, adj. εὐπροσήγορος, φιλόφρων, affable, adj. ἤπιος,

γλυκὺς τοὺς τρόπους, doux, douce, adj. περιποιητικός, ὁ καλῶς δεχόμενός τι, παραδεκτικός, accueillant, e, adj. ὅστις δὲν εἶνε ὑπερήφανος, qui n'est pas fier.

κατάδενδρος, ος, ον· πλήρης δένδρων, plein (planté) d'arbres.

καταδεχάμενος, η, ο· [δημ.] καταδεκτικός.

κατάδεσις, εως, ἡ· τὸ στερεὸν δέσιμον, ἡ πρᾶξις τοῦ στερεῶς δένειν, l'action d'attacher (d'enchaîner) solidement (fortement). § —, brêlage, n. m. ἐπίδεσμος ἐκ σχοινίου, προωρισμένος νὰ ἑνώσῃ δύο ἢ περισσότερα τεμάχια ξύλων, κτλ.

κατάδεσμος, ου, ὁ· δοκιμώτερον τοῦ ἐπίδεσμος, στερεὸς δεσμός, lien (m.) solide.

καταδετικός, ή, όν· ὁ χρησιμεύων πρὸς κατάδεσιν, de brêlage.

κατάδετος, ος, ον· ὁ καλῶς, στερεῶς δεδεμένος, bien lié (enchaîné).

καταδέχομαι, μέλ. δέξομαι, (θὰ καταδεχθῶ, ἀόρ. κατεδέχθην), εὐαρέστως δέχομαί τι, οὐκ ἀπαξιόω, ἀξιόω, εὐοδῶ, εὐαρεστοῦμαι, daigner ; μετ' εὐχαριστήσεως κάμνω τι, vouloir bien ; ἐνδίδω, συναινῶ, condescendre ; ‖ καταδεχθῆτε νὰ μᾶς ὁμιλήσετε, daignez nous parler ; ‖ [συνήθ. μετ' ἀρνήσεως] δὲν καταδέχομαι, dédaigner = ἀπαξιόω, οὐκ ἀξιόω, καταφρονῶ, περιφρονῶ, mépriser ; ‖ δὲν καταδέχομαι ν' ἀπολογηθῶ, je ne descendrai pas à me justifier ; ‖ δὲν τὸ καταδέχομαι, c'est au dessous de moi.

καταδεχόμενος, η, ον· μετοχ. τοῦ καταδέχομαι.

καταδέω, καταδένω, μέλ. δήσω (θὰ δέσω), δένω πρός τι μέρος στερεῶς, lier, attacher fortement ; δεσμεύω, enchaîner ; ‖ —, συνδέω, brêler ; βλ. κατάδεσις.

κατάδηλος, ος, ον· ὁ λίαν φανερός, très-clair ; λίαν προφανής, très-évident, e, adj. φανερός, δῆλος, διάδηλος, καταφανής, manifeste, adj.

καταδήλως, [ἐπίρ.] φανερῶς, προφανῶς, évidemment, adv. δήλως, καταφανῶς, manifestement, adv.

καταδίδω, μέλ. ώσω· μηνύω, καταμηνύω, καταγγέλλω, dénoncer ; [μεταφ.] προδίδω, trahir.

καταδικάζω, μέλ. άσω, (κατακρίνω, καταγινώσκω), ἀπόφασιν κατά τινος· ‖ καταδικάζειν πλοῖον, κτλ. condamner un navire, etc. [παθ.] καταδικάζομαι, être condamné ; βλ. καὶ καταδίκη· [μεταφ.] κρίνω, juger.

καταδικαστέος, α, ον· ὅστις δέον νὰ καταδικασθῇ, condamnable.

καταδικαστικός, ή, όν· ὁ ἐπιφέρων (ἢ ἀνήκων εἰς τὴν) καταδίκην, qui porte condamnation ; de condamnation ; [σπ.] condamnatoire, adj. ‖ καταδικαστικὴ ἀπόφασις δικαστηρίου, arrêt, n. m. καὶ sentence, n. f.

καταδίκη, ης, ἡ· ἡ τοῦ δικαστηρίου κατά τινος ἀπόφασις, condamnation, n. f. (προφ. -danna-), (κατάκρισις, κατάγνωσις, ἡ τιμωρία), ἀπόφασις δι' ἧς καταδικάζεταί τις, ἢ δι' ἧς καταδικάζουσι τινά· οἱ καταδικαζόμενοι δύνανται νὰ κάμωσιν ἔφεσιν (appel), οἱ δὲ ὑπὸ στρατοδικείου καταδικαζόμενοι αἰτοῦνται ἀναθεώρησιν (revision) ; ‖ —, καταδικαστικὴ ἀπόφασις δικαστηρίου. arrêt, n. m. καὶ sentence, n. f. [μεταφ.] καταδίκη λέγεται ἡ ἀπόφασις, jugement, n. m.

κατάδικος, ος, ον· ὁ ὑποστὰς καταδίκην, καταδικασθείς, condamné, ée ; ὁ κρατούμενος ἐν τῇ φυλακῇ. § ὁ φυλακισμένος, prisonnier, ère, adj. καὶ détenu, e ; ὁ ἔνοχος, ἐγκληματίας, criminel, elle, adj. ‖ φυλακὴ καταδίκων, pénitencier, n. m.

καταδίκι, [διάλ. Ἠπείρου] 1) παρὰ τὸ καταδίκην = πλῆθος· 2) μέγα κακόν.

καταδίνω, [δημ.] καταδίδω, προδίδω.

καταδιωγμός, οῦ, ὁ· ἡ καταδίωξις.

καταδιωγμοφοβία, ας, ἡ· ἡ μανία καταδιώξεως, [παθολ.] délire de la persécution, μονομανία φαντασιώδης, καθ' ἣν οἱ ἀσθενεῖς νομίζουσιν ὅτι καταδιώκονται ὑπὸ ἀτόμων ὁρατῶν ἢ ἀοράτων.

καταδιωκτικός, ή, όν· ὁ καταδιώκων, [ἐκκλ.] de persécution; persécuteur, trice adj.

καταδιώκω, μέλ. ώξω, διώκω μέχρι τινός, persécuter ; ἀκολουθῶ τινά, poursuivre; pourchasser ; obséder ; ‖ οἱ ἐχθροί του τὸν καταδιώκουσι, ses ennemis le persécutent ; ‖ κατεδίωξαν τὸν κλέπτην, on a poursuivi le voleur ; ‖ καταδιώκει τὰ ἐγκλήματα, il poursuit les crimes ; ‖ οἱ δανεισταί του τὸν κατεδίωκον, ses créanciers le pourchassaient (; le talonnaient ; ‖ [μεταφ.] ἡ ἰδέα αὐτὴ μὲ καταδιώκει, cette idée m'obsède ; ‖ [ἡ συκοφαντία] καταδιώκει τὴν ἀξίαν, s'attache (s'attaque) au mérite. § [τακτ.] καταδιώκω, poursuivre; βλ. καταδίωξις· ‖ διώκω, donner la chasse ; ‖ — τὸν πολέμιον ἐκ τοῦ σύνεγγυς (κατὰ πόδας), poursuivre l'ennemi l'épée dans les reins, σημαίνει ἀκολουθεῖν αὐτὸν οὕτως ὥστε οὗτος νὰ μὴ δύνηται νὰ σταθῇ κἄν, ὅπως ἀντιμετωπίσῃ τὸν καταδιώκοντα· ‖ — τὸν πολέμιον, pousser l'ennemi ; ἤτοι καταδιώκειν κατὰ πόδας (poursuivre l'épée dans les reins) τὸ εἰς φυγὴν τρεπόμενον στράτευμα· ‖ — ἐκ τοῦ πλησίον, διώκω κατὰ πόδας, talonner, ὅθεν μεταφ. στενοχωρῶ τινά. § [τακτ.] καταδιώκομαι, ἀπωθοῦμαι, ἀναγκάζομαι εἰς ὑποχώρησιν, être ramené.

καταδίωξις, εως, ἡ· τὸ καταδιώκειν τινά, persécution, n. f. poursuite, n. f. ‖ μανία καταδιώξεως, βλ. καταδιωγμοφοβία. § [τακτ.] καταδίωξις, poursuite, n. f. τὸ ἀκολουθεῖν μετὰ ταχύτητος τὸν πολέμιον, μετὰ τὴν ἧτταν αὐτοῦ, οὕτως ὥστε νὰ τὸν καταφθάσωσι, νὰ τὸν ἀποσυνθέσωσι καὶ εἰ δυνατὸν νὰ τὸν αἰχμαλωτίσωσι. Διακρίνουσι τὴν **τακτικὴν καταδίωξιν** (poursuite tactique) καὶ τὴν **στρατηγικὴν καταδίωξιν** (poursuite stratégique)· ‖ **τακτικὴ καταδίωξις** εἶνε ἡ ἐκτελουμένη κατόπιν ἀγῶνος (combat) μεταξὺ δύο στρατευμάτων μικρᾶς δυνάμεως, καὶ ἰδίως κατόπιν ἐπελάσεως

ἱππικοῦ, ὅταν ὁ πολέμιος τρέπεται εἰς φυγήν. Ὁ κανονισμὸς διαγράφει τὴν ἐκτέλεσιν καταδιώξεως ὑπὸ ὡρισμένων ἰλῶν ἐπελαυνουσῶν κατὰ προνομεῖς (charger en fourrageurs), ἀλλὰ μέχρις ὡρισμένου ὁρίου, ὑποστηριζομένης τῆς ἐπελάσεως ὑπὸ τμημάτων τινῶν ἐν πυκνῇ τάξει, διότι ἄνευ τούτων δύνανται νὰ ἐμπέσωσιν εἰς ἐνέδραν. || Καταδίωξις! Poursuite! (παράγγελμα ἀσκήσεων ἱππικοῦ· || **στρατηγικὴ καταδίωξις** εἶνε ἡ κατόπιν μάχης (bataille) ὑπὸ τοῦ νικητοῦ ἐκτελουμένη, εἰς τρόπον ὥστε οὗτος νὰ ἐπωφεληθῇ ὅσον τὸ δυνατὸν πλειότερον ἐκ τῆς νίκης. Αἱ ἀρχαὶ ὑφ' ἃς δέον νὰ ἐκτελῆται στρατηγική τις καταδίωξις συνοψίζονται ἐν τοῖς ἑξῆς: 1ον) Ν' ἄρχηται ἀμέσως ἡ καταδίωξις, ἔστω καὶ δι' ὀλιγωτέρων δυνάμεων, γενικῶς δὲ ὑπὸ τοῦ ἱππικοῦ ὑποστηριζομένου ὑπὸ ἐφίππου πυροβολικοῦ καὶ ἐποχουμένου τοιούτου. 2ον) Νὰ ἐνεργῶσι κατὰ πολλαπλᾶς **γραμμὰς** (lignes multiples), ἤτοι ν' ἀποστέλλωσι φάλαγγας κατὰ τῶν πλευρῶν τοῦ πολεμίου, αἵτινες δέον νὰ καταφθάσωσι τοῦτον ταχέως, ἵνα τὸν ἐμποδίσωσι ν' ἀναπαυθῇ καὶ ἀναδιοργανωθῇ, ἐνῷ ἡ καταδίωξις ἐξακολουθῇ ἐκ τῶν νώτων. 3ον) Νὰ προσδιορίσωσι τὴν γραμμὴν τῶν νέων **τοποθεσιῶν** (positions) ἐφ' ὧν θὰ σταματήσωσι τὸν ὄγκον (gros), ἤτοι τὸ κύριον σῶμα τῶν δυνάμεών των, ἃς δέον νὰ συγκρατήσωσιν ὅσον τὸ δυνατὸν συγκεντρωμένας, καὶ νὰ ὀργανίσωσιν ἀμυντικῶς τὰς εἰρημένας τοποθεσίας. 4ον) Νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν καταδίωξιν μόνον δι' ἐμπροσθοφυλακῶν ἢ ἀποσπασμάτων καὶ νὰ καταλάβωσι διὰ στρατευμάτων τὰς κυριευθείσας θέσεις μεταξὺ τοῦ ὑποχωροῦντος πολεμίου καὶ τῶν τοποθεσιῶν εἰς ἃς ἐγκατεστάθη ὁ ὄγκος. 5ον) Νὰ καταλάβωσι τὰς στρατηγικὰς θέσις, τὰ κύρια σημεῖα καὶ τὰς συγκοινωνίας ἃς κατόπιν θὰ χρησιμοποιήσωσι.

καταδολιεύομαι, μέλ. δολιεύσομαι, ἀπατῶ, frauder, tromper; || καταδολιεύεται τοὺς νόμους, il fraude les lois.

καταδολίευσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καταδολιεύειν, action de frauder; ἡ δολίευσις, fraude, n. f.

καταδολιευτικός, ή, όν· frauduleux, euse, adj. ὁ ῥέπων εἰς τὴν καταδολίευσιν, enclin à la fraude; ὁ κατάλληλος ἢ ὁ χρησιμεύων πρὸς καταδολίευσιν.

καταδότης, ου, ὁ· (θηλ. ις, ιδος)· ὁ καταδίδων προδίδων τι, dénonciateur, trice; ἤτοι ὁ μηνυτής, ὁ καταμηνυτής, ὁ καταγγέλλων τι, délateur, trice.

καταδρομεύς, έως, ὁ· ὁ καταδιώκων τινά, persécuteur, trice, adj. § —, armateur en course, ἢ corsaire, n. m. καὶ συνήθως πληθ. καταδρομεῖς, corsaires, λέγονται οἱ ἐπιβαίνοντες καταδρομικῶν πλοίων· βλ. **καταδρομικόν.**

καταδρομή, ῆς, ἡ· [ἐκκλ.] ἡ καταδίωξις, persécution, n. f. || ἡ καταδρομὴ τῆς τύχης, la rigueur du destin; les coups du sort; || [καὶ ἀπολ.] καταδρομή, δυστυχία, malheur, n. m. ἀτυχία, mauvaise chance; ἢ malchance, n. f. [οἰκ.] guignon, n. m. [ἐπὶ χαρτοπαιγν. ἰδ.] déveine, n. f. § **καταδρομή,** course, n. f. ὁ σκοπὸς τοῦ πλοῦ **καταδρομικοῦ** τινὸς πλοίου (corsaire); ἡ κατὰ τὸν τρόπον τῶν **καταδρομέων** (corsaires) μάχη· || ἐξοπλίζω πρὸς καταδρομήν πλοῖόν τι, armer en course. § **καταδρομή,** course, n. f. καλεῖται ἡ διὰ πλοίων ἐν καιρῷ πολέμου ὑπὸ ἰδιωτῶν τῇ ἀδείᾳ τῆς κυβερνήσεως ὁπλιζομένων ἐνέργεια πράξεων τεινουσῶν εἰς βλάβην τῶν τοῦ ἐχθρικοῦ ἐμπορίου καὶ παρακώλυσιν τοῦ κατὰ τὸ δίκαιον τοῦ πολέμου ἀπαγορευομένου εἰς τὰς οὐδετέρας πολιτείας. Τὰ ἐνεργοῦντα ταύτην πλοῖα, καταδρομικὰ καλούμενα, δέον νὰ ὦσιν ἐφωδιασμένα ὑπὸ τῆς δυνάμεως ἧς τὴν σημαίαν φέρουσι δι' ἐγγράφου ἀδείας (καταγωγικὸν δίπλωμα) ἰσχυούσης ἐφ' ὡρισμένον χρόνον.

καταδρομικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὴν καταδρομήν, de course; βλ. **καταδρομή**· || [ἐπὶ πλοίου ἰδ.] bateau armé en course, corsaire, n. m. ἐμπορικὸν πλοῖον ἐξοπλιζόμενον ἐν καιρῷ πολέμου ὑπὸ ἰδιωτῶν τῇ ἀδείᾳ τῆς κυβερνήσεως ἢ καὶ ὑπ' αὐτῆς ταύτης πρὸς καταδίωξιν τοῦ ἐμπορικοῦ τῶν πολεμίων ναυτικοῦ· βλ. **καταδρομή**· || [πολεμ. ναυτ.] καταδρομικὸν πλοῖον καλεῖται καὶ τὸ εὔδρομον, croiseur, n. m βλ. λέξιν.

καταδυναστεία, ας, ἡ, καὶ

καταδυνάστευσις, εως, ἡ· (βλ. καὶ **δυναστεία**), ἡ καταπίεσις, oppression, n. f. τυραννία, καταπίεσις, vexation, n. f.

καταδυναστεύω, μέλ. εύσω· μεταχειρίζομαι τὴν ἐξουσίαν μου κατά τινος, καταναγκάζω, καταπιέζω τινά, opprimer; τυραννῶ, tyranniser; καταπιέζω, vexer.

καταδύομαι, se plonger; s'immerger; caler; βλ. **καταδύω** καὶ **βυθίζομαι.**

κατάδυσις, εως, ἡ· τὸ βούτημα, ἡ καταβύθισις, immersion, n. f. ἡ ἐμβάπτισις ἔν τινι ὑγρῷ ἢ ἐν τῷ ὕδατι ἀντικειμένου τινός· || ὁμογενὴς κατάδυσις, immersion homogène; (φακὸς μικροσκοπίου) μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα. § **κατάδυσις,** submersion, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ καταδύειν, action de submerger. § **κατάδυσις,** εως, ἡ· κοινῶς τὸ **μακροβοῦτι** καὶ **βουτιά,** plongeon, n. m. βλ. καὶ **ἀνεπνοιά**· || κατάδυσις ἐξ ὕψους, plongeon artistique (γινομένη κατὰ τοὺς ἀγῶνας. § **κατάδυσις,** calle ou cale, n. f. κακωτικὴ ποινὴ ἥτις ἐπεβάλετο εἰς ὑπαξιωματικοὺς καὶ ναύτας συνεπείᾳ ἀποφάσεως ἐπινήου δικαστηρίου. Ὁ καταδικαζόμενος προσεδένετο διὰ σχοινίου περωμένου εἰς τρόχιλον εὑρισκόμενον εἰς τὸ ἄκρον μεγάλης κεραίας καὶ εἶτα ἀφίετο αἰφνιδίως νὰ καταπέσῃ εἰς τὴν θάλασσαν· τὸ τοιοῦτον ἐπανελαμβάνετο τρίς.

καταδυτικός, ή, όν· ὁ πρὸς κατάδυσιν χρησιμεύων, à plonger; τοῦ δύτου, de plongeur; || καταδυτικὸς κώδων, cloche de plongeur ἢ nautilus, n. m. εἰς ὃν εἰσερχόμενοι ἐργάται δύνανται νὰ ἐργασθῶσιν ὑποβρυχίως· || καταδυτικὸς φακός, immersion, n. f. (μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα].

καταδύω, μέλ. ύσω, βουτῶ τινὰ ἤ τι, καταβυθίζω, submerger = engloutir, en parlant de l'action des eaux ; les flots submergent le navire ; immerger ; βουτῶ, plonger. § καταδύω, caler ; βλ. καὶ κατάδυσις.

καταζαλίζω, μέλ. ίσω, θορυβῶ, ταράσσω σφόδρα, ἐπιφέρω ζάλην, ἐνοχλῶ τινά, importuner rompre la tête à quelqu'un, ἀνιῶ, ἐνοχλῶ τινά, assommer.

καταζαρόνω, μέλ. ώσω, σαλακόνω, ζαρόνω, froisser, chiffonner ; βλ. καὶ ζαρόνω.

καταζήτησις, εως, ἡ· ἡ ἀναζήτησις, recherche, n. f. καταδίωξις, poursuite, n. f.

καταζητῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀναζητῶ, rechercher ; ἀκολουθῶ, καταδιώκω τινά, poursuivre.

καταζυγίς, ίδος, ἡ· bride, n. f. ἡ σύζευξις, συναρμογή, πᾶν τὸ συγκρατοῦν, συνέχον ἢ βαστάζον τι· || — τοῦ θαιραίου, bride de brancard; || — τῆς τροχοπεδωτικῆς ἁλύσεως, bride de chaîne d'enrayage ; || — τοῦ διχράνου, bride de fourchette ; || — τῆς λαβῆς τοῦ πιστολίου, bride de poignée de pistolet.

καταζώστης, ου, ὁ· [σελλ.], surfaix, n. m. καὶ **ἐπιζωστήρ,** ῆρος, ὁ· ταινία ἢ ἱμὰς δι' οὗ καταζώννυται ἢ ἐπιζώννυταί τι. «Καταζῶσται εἰσὶν ἱμάντες οἱ τὰ σκεύη τοῖς ἵπποις καταζωννύντες» Ἡσυχ. Ὁ **καταζώστης τοῦ ὑποσάγματος** (surfaix de couverture) εἶνε ἐπίμηκες δερμάτινον ἢ λινὸν **ἔποχον** (sangle) φέρον μίαν **πόρπην** (boucle), μίαν **γλωχῖνα** (contre-sanglon) καὶ μίαν **σταθερὰν διεμβολὴν** (passe) καὶ χρησιμεῦον ἵνα περιβάλλῃ ὁλοσχερῶς τὴν κοιλίαν τοῦ ἵππου καὶ συγκρατῇ τὸ ὑπόσαγμα ἐπὶ τῆς ῥάχεώς του· || — τοῦ σάγματος, surfaix de bât ; || — ἵππου νεολέκτου, surfaix de remonte ; || ὁ τοῦ ἐπόχου καταζώστης, surfaix de sangle ; || ὁ τοῦ χάσσου καταζώστης, surfaix de schabraque, ἤτοι ὁ **ἐπιζωστήρ·** || — τῆς σέλλης, surfaix de selle ; || — τοῦ ῥυταγωγουμένου, surfaix de sous-verge ; || — γυμνιππευτικῆς, surfaix de voltige ; || κατανωτιαία καταζευγνύουσα, surfaix-dossière ; βλ. **κατανωτιαία.**

καταπλιοῦ, [διάλ. Ἠπείρου] = πρὸς τὸν ἥλιον.

καταθαμβόνω, μέλ. ώσω· ἐκθαμβῶ, éblouir.

καταθέλγω, μέλ. θέλξω, μαγεύω, γοητεύω, enchanter, charmer (περὶ τῆς Κίρκης ἥτις μετέβαλλε τοὺς ἀνθρώπους εἰς ζῶα) καὶ ἐν γένει ravir = θέλγω, μαγεύω, γοητεύω.

κατὰ θέλησιν, κατὰ βούλησιν, προαιρετικόν, facultatif, ive.

κατάθεσις, εως, ἡ· τὸ νὰ θέτῃ τίς τι κάτω, ἡ πρᾶξις τοῦ καταθέτειν, action de placer (de poser) ; déposition, n. f. dépôt, n. m. || ἡ κατάθεσις τοῦ θεμελίου λίθου, la pose (de la première pierre). § (ἐπὶ χρημ. καὶ μετοχῶν) κατάθεσις (= καταβολή, παρακαταθήκη), dépôt (d'une somme) ; ἐπίσης παρακαταθήκη, consignation (d'une somme)· || [νομ.] κατάθεσις ποσοῦ, consignation d'une somme); || ταμεῖον τῶν καταθέσεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, caisse des consignations des employés civiles. § [νομ.] αἱ καταθέσεις τῶν μαρτύρων, les dépositions des témoins, αἱ ὁμολογίαι ἃς καταθέτουσιν οἱ μάρτυρες ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς ἀνακρίσεως, κτλ. || κατάθεσις ἀντιφατική, une déposition contradictoire ; || — ἔνορκος, une déposition assermentée ; || — ἀνώμοτος, à valoir comme serment ; || — ἐγγράφων ἐν διοικητικῷ γραφείῳ, βλ. **παρακατάθεσις** καὶ **παρακαταθήκη.** § [ναυτ.] κατάθεσις ὅπλων, dépôt des armes ; ἡ παρὰ τῶν ναυτῶν καὶ ἰδίως τῶν πυροβολητῶν κατὰ τὴν μάχην χαμαὶ καὶ παρ' αὐτοῖς κατάθεσις τῶν ὅπλων των, ὅπως ἔχωσι πρόχειρα αὐτά, ἐνῷ ἀσχολοῦνται εἰς ἄλλην ὑπηρεσίαν· βλ. καὶ **καταθέτω τὰ ὅπλα.** § καταθέσεις, ἀποθέσεις, les fonds, ἤτοι τὰ κεφάλαια· π. χ. **καταθέσεις συσσιτίου,** les fonds de l'ordinaire, ἤτοι ἡ προκαταβολὴ τῶν ἀνδρῶν ἵνα συσσιτήσωσι· [μεταφ.] fonds, καλοῦνται τὰ χρήματα τοῦ συσσιτίου· || —, grenouille, n. f. ὡς στρατιωτικὴ ἔκφρασις σημαίνει τὴν **χρηματικὴν κατάθεσιν** τῶν στρατιωτῶν ἧς τινος φύλαξ εἶνε ὁ ἐπιλοχίας· || manger la grenouille, σημαίνει τὸ καταχρᾶσθαι τὸ πρὸς φύλαξιν χρῆμα.

καταθέτω, μέλ. έσω· κατατίθημι, θέτω τι κάτω, τοποθετῶ, poser, déposer; καταβάλλω, πληρώνω χρήματα, δίδω ὡς παρακαταθήκην, consigner ; || καταθέτω τὸν θεμέλιον λίθον, poser la première pierre ; || — χρήματα (εἰς τὸ ταμεῖον), déposer (consigner) de l'argent; || καταθέτειν τὸ κεφάλαιον, verser le capital; || — τὸ στέμμα, déposer (résigner ; abdiquer) la couronne ; || — τὰ ὅπλα. mettre bas les armes ; déposer les armes ἢ rendre les armes, ἤτοι συνθηκολογῶ, παύω τὴν περαιτέρω ἀντίστασιν, παραδίδω τὰ ὅπλα εἰς τὸν πολέμιον, ὁμολογῶ ἐμαυτὸν ἡττημένον καὶ συνεπῶς παραδίδομαι· || — ἔγγραφα, βλ. **παρακαταθέτω·** || [νομ.] καταθέτω, ἀντιμαρτυρῶ, déposer ; || καταθέτω γεγονός, déposer d'un fait ; || οἱ μάρτυρες κατέθεσαν ὅ,τι, les témoins ont déposé que ; βλ. **κατάθεσις·** || [ναυτ.] καταθέσατε τὰ ὅπλα ! déposer vos armes, κέλευσμα πρὸς κατάθεσιν τῶν ὅπλων· βλ. **κατάθεσις.**

κατάθλασις, εως, ἡ· σύντριψις (πυρίτιδος), concassage, n. m. (de la poudre).

καταθλαστήρ, ῆρος, ὁ· βλ. **διεκθλίπτης.**

καταθλίβω, μέλ. ίψω· καταπιέζω, ζουλίζω, écraser ; συμπιέζω, comprimer ; πιέζω, θλίβω, presser ; dépresser ; || [μεταφ.] καταθλίβων, ουσα, ον· pressant, e, adj. ὁ ἐγκείμενος, η, ον· ὁ πλησίον εὑρισκόμενος καὶ στενοχωρῶν τινά· || — τὰς φύσας (ἵνα φυσήσωσι), écraser les soufflets. § —, opprimer ; τυραννῶ, καταπιέζω, vexer ; καταθλίβω, καταπιέζω, accabler. § καταλυπῶ, λυπῶ, θλίβω, affliger ; ἀπελπίζω τινά, désoler ; || ἡ εἴδησις αὕτη μὲ κατέθλιψε, cette nouvelle m'a désolé.

καταθλιπτικός, ή, όν· καταπιεστικός, oppressif, ive, adj. τυραννικός, πιεστικός, vexatoire, adj. || φόρος καταθλιπτικός, impôt oppressif.

καταθλιπτικῶς, [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον (τυραννικὸν) πιεστικόν, d'une manière vexatoire (oppressive) ; oppressivement, adv.

κατάθλιψις, εως, ἡ· καταπίεσις, oppression, n. f. τυραννία, καταπίεσις, vexation, n. f. ζούλισμα, écrasement, n. m. συμπίεσις, compression, n. f. § —, dépression, n. f. πίεσις, ζούλισμα, μικρὰ κοιλότης.

καταθορυβῶ (έω), μέλ. ήσω· κινῶ θόρυβον κατά τινος, θορυβῶ, troubler ; ἀνησυχῶ, inquiéter ; θορυβῶ, alarmer ; κάμνω ἀνησυχίαν, ταραχήν, mettre en émoi.

κατάθραυσις, εως, ἡ· ἡ εἰς τεμάχια μεταβολή, brisement, n. m. [καὶ μεταφ.] ἡ ῥῆξις, καταστροφὴ (ἀχρηστία) τινός, démolition, n. f.

καταθραύω, μέλ. αύσω· κατακομματιάζω, θραύω, briser ; μεταβάλλω εἰς τεμάχια, mettre en pièces. § ῥηγνύω, καταστρέφω, ποιῶ ἄχρηστον, démolir.

καταθύμιος, ος, ον· ὁ ἐν τῷ θυμῷ, τῇ καρδίᾳ ἢ τῷ νῷ ὤν· ὁ κατὰ θυμόν, ἐπιθυμητός, ή, όν, désiré, ée, adj. ὁ κατ' εὐχὴν γινόμενος, ἐπιθυμητός, souhaité, ée ; souhaitable, adj. εὐχάριστος, agréable, adj.

καταθυμόνω καὶ καταθυμώνω, μέλ. ώσω, ἐξοργίζω τινά, irriter ; κάμνω τινὰ νὰ θυμώσῃ, mettre en colère ; ἐξοργίζω, φέρω εἰς παραφοράν, exaspérer. § [συνήθ. οὐδ.] ἐξοργίζομαι, s'irriter ; θυμόνω, se mettre en colère ; ἀγανακτῶ κατά τινος, s'indigner ; || καταθυμωμένος, η, ον· περιθύμως ἔχων, πολὺ θυμωμένος, extrêmement irrité, ée ; fortement indigné, ée.

καταιβάζω, μέλ. άσω· [δημ.] καταβιβάζω, κάμνω τι νὰ κατέλθῃ, φέρω πρὸς τὰ κάτω, [faire] descendre ; χαμηλόνω, baisser ; abaisser ; χαμηλόνω, ταπεινόνω, rabaisser ; ἐλαττῶ, rabattre ; || **καταίβασαν τὸν ἄρρωστον εἰς τὸ περιβόλι,** on descendit le malade dans le jardin ; || **τὸν καταίβασαν ἀπὸ τὸ βῆμα,** on le fit descendre de la tribune ; || **ἐκαταίβασε τὸ πάτωμα,** il a baissé le plancher ; || **καταίβασε τ' αὐτιά του** [φρ.], il a baissé l'oreille ; || — **τὴν τιμήν,** baisser le prix ; || — **τὴν τιμὴν ἐμπορεύματος** [ἐκπίπτω], rabattre du prix ; || — **ἀπὸ τὸν λογαριασμὸν** [ὑφαιρῶ], déduire ; || **δὲν θέλει νὰ καταιβάσῃ τίποτε ἀπὸ τὴν τιμήν,** il n'en veut rien rabattre du prix ; || **ἐκαταίβασε τὴν καλύπτραν της,** elle a abaissé son voile ; || **πρέπει νὰ καταιβάσῃς [χαμηλότερα] αὐτὴν τὴν εἰκόνα,** il faut rabaisser ce tableau ; || [ναυτ.] **καταιβάζω τὰ πανιά,** amener les voiles ; || [ναυτ.] **καταιβάζω τσιμποῦκι·** βλ. κατάγω, dépasser ; || — **τὴν σημαίαν,** baisser (; amener) le pavillon ; || [μεταφ.] **πολὺ τὸν καταιβάζεις,** vous le rabaissez beaucoup ; || **ὁ ποταμὸς καταιβάζει (ἐπισύρει) ἄμμον,** le fleuve charrie du sable ; || **ἡ βροχὴ καταίβασε ποτάμι,** la pluie a grossi les torrents ; || [καὶ ἀπολ.] **τὸ τί καταίβασε δὲν λέγεται,** ce qu'il a avalé on ne saurait le dire ; || **τὸ κεφάλι μου δὲν καταιβάζει τίποτε,** je ne puis rien tirer de mon cerveau ; || **τὰ φασόλια καταιβάζουν γάλα,** les haricots font venir le lait ; || **τοῦ καταίβασε μίαν** [φρ.], il lui détacha (desserra, lâcha), un coup ; | **τὰ καταίβασε (σκυθρωπάζει)** [φρ.], il a baissé l'oreille (; la crête) ; [καὶ κατ' ἄλλ. ἐνν.], il a froncé les sourcils ; il a fait la moue ; il a fait un pied de nez. § [παθητ. μετοχ.] ὁ ἔχων κήλην, **καταιβασμένος,** hernieux, euse, ὁ σπασμένος (κηλήτης).

καταιβαίνω, [δημ.] βλ. καταβαίνω.

καταιβασιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] fluxion, n. f. φλεγμονὴ καὶ ἐν γένει ἡ κυνάγχη (τὸ συνάχι), ἡ καταρροή, ὁ κατάρρους. § —, τὸ καταίβασμα, ἡ κήλη.

καταίβασμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ πρᾶξις, ἡ ἐνέργεια τοῦ καταιβάζειν τι, action de [faire] descendre ; ἡ ἐνέργεια τοῦ καταβαίνειν, ἡ κάθοδος, ἡ κατάβασις, descente, n. f. ἡ καταβίβασις, ἡ χαμήλωσις, abaissement, n.m. baisse ; βλ. καταιβάζω καὶ καταβαίνω. § — [νόσος] ἡ κήλη (κοινῶς τὸ **σπάσιμον,** hernie, n. f.

καταιβασμένος, η, ον· [δημ.] ὁ σπασμένος, βλ. **καταίβασμα** καὶ **καταιβάζω.**

καταιβασμός, οῦ, ὁ· [δημ.] ἐλάττωσις (τιμῆς) baisse (de prix).

καταιβατόν, τό· ἡ σελίς, page, n. f. || 'στὴν ἄκρη (σ' τὸ τέλος) τοῦ καταιβατοῦ [φρ. μεταφ.] au bout du compte.

καταιγίς, ίδος, ἡ· ἡ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω αἰφνιδία καὶ βιαία καταφορὰ τοῦ ἀνέμου, ἀνεμοζάλη, vent impétueux ; καὶ ἰδίως ἐν τῷ ναυτικῷ, coup de vent, ὅ ἐστι ὑπερβολικὴ ἐπαύξησις τῆς ἐντάσεως τοῦ ἀνέμου ὑποχρεοῦσα τὰ πλοῖα νὰ ἀντιμείνωσιν (mettre en cape), ἢ πλεύσωσιν οὐριοδρομοῦντα (fuir vent arrière). § [ἰδ. ἐν θαλάσσῃ] καταιγίς, bourrasque, n. f. κοινῶς ἡ **μπόρρα,** σφοδρὸς ἄνεμος μετὰ βροχῆς μικρᾶς διαρκείας. § —, ὁ **λαῖλαψ,** ouragan, n. m. βλ. λέξιν. § —, ἡ **θύελλα,** orage, n. m. βλ. λέξιν.

καταϊδρόνω, μέλ. ώσω, ἱδρόνω πολύ, suer [beaucoup] ; εἶμαι κάθιδρως, être en nage ; || καταϊδρωμένος, trempé de sueur ; tout en sueur ; tout en nage = κάθιδρως.

καταιματόνω, μέλ. ώσω, αἱματόνω, ensanglanter.

καταιόνησις, εως, ἡ· [ἰατρ.] douche, n. f. ἡ **ψυχρολουσία,** ἡ ἐν εἴδει βροχῆς ἐπίρριψις ὕδατος ἐπὶ τοῦ σώματος ἐκ τῶν ἄνωθεν.

καταισχύνη, ης, ἡ· ὄνειδος, ἐντροπή, honte, n. f. αἶσχος, ὄνειδος, opprobre, n. m. αἶσχος, ὄνειδος, ἀτιμία, déshonneur, n. m.

καταισχύνω, μέλ. υνῶ (θὰ καταισχύνω), ἐντροπιάζω, faire honte ; ἀτιμάζω, déshonorer ; προσβάλλω, καθυβρίζω, outrager ; ἀτιμάζω, κηλιδῶ, souiller ; σύρω εἰς τὸν βόρβορον, traîner dans la boue. § [μεταφ.] ἐπιφέρω σύγχυσιν, ἀμηχανίαν, αἶσχος, confondre ; || κατήσχυνε τοὺς ἐχθρούς του, il a confondu ses ennemis. § [μετ. ἐπιθ.] κατησχυμένος, ἐντροπιασμένος, honteux, euse ; ἀμηχανῶν, ἐκστατικός, tout

penaud ; συγκεχυμένος, tout confus, use, adj.

καταιτιάομαι, καὶ

καταιτιῶμαι, κατηγορῶ, accuser ; ἀποδίδω κακοῦ τινος ἐνοχὴν εἴς τινα, s'en prendre à.

καταιτίασις, εως, ἡ· κατηγορία, accusation, n. f. ἀπόδοσις ἐνοχῆς κακοῦ τινὸς εἴς τινα.

καταΐφι, τό· [ξεν.] espèce de gâteau [fait d'une sorte de vermicelle], cataïf, n. m.

καταῖτυξ, υγος, ἡ· ἡ περικεφαλαία, casque, n. m. βλ λέξιν. § —, pot en tête, n. m. κράνος ἰσχυρόν, ὅπερ ἔφερον ἄλλοτε οἱ ὀρυκτῆρες τοῦ μηχανικοῦ.

κατακάθετος, ος, ον· vertical, ale, aux, καλεῖται ἡ διεύθυνσις καθ' ἣν ἐνεργεῖ ἡ βαρύτης εἰς ὡρισμένον τινὰ τόπον, ἡ ἀκριβὴς διεύθυνσις τῆς κατακαθέτου δίδεται διὰ τῆς **σταφύλης** (fil à plomb) ; κατακάθετος καλεῖται γενικώτερον ὁ ἀκολουθῶν τὴν διεύθυνσιν τῆς σταφύλης· βλ. καὶ **γραμμὴ κατακάθετος** § [γεωμ.] normale, n. f. καλεῖται γραμμὴ κατακόρυφος ἢ κάθετος (verticale)· καλεῖται συνάμα οὕτως ἡ ἐπὶ τῆς ἐφαπτομένης εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἐπαφῆς ἀγομένη κάθετος (βλ. καὶ **ἐφαπτομένη**). Αἱ ἀκτῖνες (rayons) κύκλου τινός εἰσι κατακάθετοι.

καταιώνισις, εως, ἡ·

καταιωνισμός, οῦ, ὁ· [ἰατρ.] douche, n. f. ἡ **ψυχρολουσία**· βλ. καὶ **καταιόνισις**.

κατακάθημαι, βλ. **κατακαθίζω**.

κατακάθι, τό· [δημ.] βλ. **καταπάτι**.

κατακαθίζω, μέλ. ήσω· κατέρχομαι εἰς τὸ βάθος, aller au fond ; κατέρχομαι, descendre ; σχηματίζω κατακάθισμα, former un sédiment ; ἀφίνω πού τι, ἀποθέτω, déposer ; ἐπανακάθημαι, ξανακαθίζω, se rasseoir ; ἐπαναπαύομαι, se reposer. § καθιζάνω, κατακάθημαι, se tasser; κατακαθίζω, καταπίπτω πρὸς τὰ κάτω, s'affaisser ; || [οἰκοδ.] κατακαθίζω, κατακάθημαι, ὑφίζω καὶ μέσον ὑφίζομαι (= καταπίπτω, βυθίζομαι λόγῳ τοῦ βάρους), arêner ou s'arêner ; affaisser ou s'affaisser, λέγεται ὅταν ἀντικείμενόν τι, π. χ. χῶμα, οἰκία, δοκός, πάτωμα, τοῖχος, κτλ. ὑποχωρῇ ὑπὸ τὸ βάρος· || ἡ στέγη κατακάθηται, le toit s'arêne; || **οἰκία κατα(κε)καθισμένη,** maison affaissée, λέγεται **ἐκείνη τῆς ὁποίας** μέρη τινὰ τοῦ ἐδάφους ὑπεχώρησαν ὑπὸ τὸ βάρος τῶν τοίχων.

κατακάθισις, εως, ἡ· tassement, n. m. βλ. **καθίζησις**, affaissement, n. m. τὸ κατακάθισμα οἰκοδομῆς ἢ γῆς, βλ. **ὑφίζησις** καὶ **κατακαθίζω**· || affaissement, κατακάθισις τοῦ μετάλλου εἰς τὰ χυτοσιδηρᾶ ἀντικείμενα προερχομένη ἐκ κακῆς κατασκευῆς.

κατακάθισμα, ατος, τό· **κατακάθισις**, βλ. καὶ **καθίζησις**, tassement, n. m. § —, τὸ ἴζημα, ἡ ἐναπόθεσις, τὸ καταπάτι, dépôt, n.m. ἡ τρυγία, lie, n. f.

κατακαίω, μέλ. αύσω· ὅλως διόλου καίω, καίω ἐντελῶς, brûler entièrement ; καταναλίσκω (διὰ τοῦ πυρός), consumer (par le feu) =**κατακαίω**, μεταβάλλω εἰς σποδόν, réduire en cendres ; || [συνεκδ.] ὁ ἥλιος κατέκαυσε τὰ φυτά, le soleil a grillé les plantes ; [παθητ.] κατακαίομαι, ἐντελῶς καίομαι, se brûler entièrement.

κατακαλύπτω, μέλ. ύψω· ὅλως διόλου καλύπτω, σκεπάζω ἐντελῶς, couvrir entièrement ; καλύπτω διὰ πέπλου, voiler ; κρύπτω, cacher.

κατακάλυψις, εως, ἡ· ἐπικάλυψις, ἡ σκέπασις, κρύψις, l'action de couvrir, de voiler, de cacher.

κατακαμπίς, [δημ. ἐπίρ.] πρὸς τὸν κάμπον ἀποβλέπειν ἢ βαδίζειν.

κατακάμπτω, μέλ. ψω· στρέφω τι, γυρίζω πρὸς τὰ κάτω, κυρτόω, courber ; διπλόω, plier ; ἀναδιπλόω, replier ; [**μεταφ.**] κάμπτω, fléchir. § — [τακτ.], replier ; πλησιάζω τὸ στράτευμα πρὸς τὸ κύριον σῶμα ἢ πρὸς τὸ σημεῖον πρὸς ὃ δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ.

κατακάρδιος, ος, ον· ἡ ὑπάρχουσα κατὰ τὴν καρδίαν, qui va au cœur ; **κατάκαρδα** = au cœur, καὶ ἐπίρ. à cœur.

κατάκαρδα, [ἐπίρ.] μέσην τὴν καρδίαν (τὴν ψυχήν), καιρίως, κατὰ καρδίας, à cœur ; au vif, vivement ; καιρίως, βαθέως, profondément ; || **ἐπῆρε** τὸ πρᾶγμα κατάκαρδα, il prit la chose fort à cœur ; || τὰ παίρνει ὅλα κατάκαρδα, il s'affecte de tout ; || αὐτὸ τὸν ἐπείραξε κατάκαρδα, cela l'a piqué au vif ; || ἐλυπήθη κατάκαρδα, il s'en est profondément affligé.

κατάκαυμα, ατος, τό· τὸ κατακαυθέν, ce qui a été brûlé ; || φοῦσκα τοῦ δέρματος προερχομένη ἀπὸ καύματος, brûlure, n. f.

κατακαύσιμος, ος, ον· ὁ δυνάμενος νὰ κατακαῇ, ὁ καύσιμος, combustible, adj. ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ καίεσθαι, βλ. καὶ **ξύλον**.

κατάκαυσις, εως, ἡ· ἡ ἐντελὴς καῦσις, ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς καύσεως, βλ. **καῦσις**, combustion, n. f. || — λέγεται ἡ διὰ τοῦ πυρὸς κατανάλωσις, consumation par le feu. § [χημ.] ἡ ταχεῖα κατάκαυσις, λέγεται **κατάφλεξις**, déflagration, n. f.

κατάκειμαι, μέλ. κείσομαι, κεῖμαι κάτω, χαμαί, être couché (étendu) [par terre] καὶ κατ' ἐπέκτασιν, κεῖμαι ἐπὶ τῆς κλίνης, εἶμαι ἀσθενής, garder le lit, être malade.

κατακεραυνοβολῶ, καὶ

κατακεραυνόω-ῶ· μέλ. ώσω, foudroyer, πλήσσω, καταβάλλω μὲ τὸν κεραυνόν, frapper de la foudre.

κατακερματίζω, μέλ. ίσω, χωρίζω εἰς μικρὰ τεμάχια, mettre en pièces (en morceaux ; en quartier) ; κατακομματιάζω, morceler ; διαμελίζω (εἰς τεμάχια), κομματιάζω, dépecer.

κατακερματισμός, οῦ, ὁ· ὁ χωρισμὸς εἰς μικρὰ τεμάχια, τὸ κομμάτιασμα, morcellement, n. m. τὸ κομμάτιασμα, διαμελισμός, dépècement, n.m. dépeçage, n.m. § [**μεταφ.**] incinération, n. f. (=**ἀποτέφρωσις**), ἤτοι καταστροφὴ διὰ τοῦ πυρὸς διαφόρων ἀχρήστων ἀντικειμένων.

κατακέφαλα, [ἐπίρ.] κατὰ κεφαλῆς, μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἔμπρὸς (πρώτην) la tête

en avant, ou la première ; || μὲ τὴν κεφαλὴν κάτω, la tête en bas ; κατὰ κεφαλῆς, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, sur la tête ; τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, la tête baissée ; || ἔπεσε κατακέφαλα, il tomba la tête la première ; [καὶ συνεκδ. ἐπὶ ἀσθεν.] il tomba gravement malade (βαρέως ἀσθενής)· || ἐκτύπησε κατακέφαλα εἰς τὸν τοῖχον, il a donné de la tête contre le mur ; || ἐρρίφθη κατακέφαλα εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, il donna tête baissée dans cette affaire.

κατὰ κεφαλήν, βλ. διάτονος.

κατακεφαλιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] καὶ κατραπακιά, κτύπημα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, coup donné sur la tête ; ὁ κόνδυλος, taloche, n. f. βλ. καὶ κόλαφος.

κατακεφαλιάζω, μέλ. άσω [δημ.] καὶ κατραπακιάζω, δίδω κτύπημα εἰς τὴν κεφαλήν, porter un coup sur la tête, κόνδυλον ἐντρίβω, talocher.

κατακιτρινίζω, μέλ. ίσω, καθίσταμαι (γίνομαι) κίτρινος (ὠχρός), devenir tout jaune (; tout pâle) ; ὠχριῶ, pâlir.

κατακίτρινος, η, ον· ὁ ἐντελῶς, ὅλος κίτρινος, tout jaune ; κάτωχρος, tout pâle.

κατακλαδωτός, ή, όν· ὅλος κλάδους, tout en branches.

κατάκλασις, εως, ἡ· cataclase, n. f. [χειρουρ.] διάρρηξις ἄρθρου τινός, rupture d'un membre ; || ἡ ἀναστροφὴ τοῦ βλεφάρου, renversement de la paupière ; || σπασμὸς τοῦ περιφεροῦς μυός, convulsion du muscle orbiculaire.

κατακλεῖδι, τό· [δημ.] ἡ κατακλείς, ἡ ἄρθρωσις, articulation, n. f.

κατακλείς, εῖδος, ἡ· ἡ σύναψις τῆς κλειδὸς (τοῦ ὀστοῦ) μετὰ τοῦ στέρνου, ἡ ἄρθρωσις, articulation, n. f. § [ναυτ.] linguet, n. m. κοινῶς καστανιόλα. Καλοῦνται κατακλεῖδες **ἐργάτου** (cabestan) τεμάχια σιδηρᾶ ἠρθρωμένα διὰ τοῦ ἑνὸς ἄκρου των περὶ τὴν βάσιν τοῦ κορμοῦ, καὶ ἐπακουμβῶντα διὰ τοῦ ἑτέρου ὡς ἐκ τοῦ βάρους των **ἐπὶ** σιδηρᾶς κοιλωτῆς στεφάνης τῆς βάσεως, ἐχούσης κατὰ διαστήματα μικρὰ **ἀναστάλματα** καὶ καλουμένης **ὅλμειοῦ** (saucier). Κατὰ τὴν περιστροφὴν τοῦ ἐργάτου αἱ κατακλεῖδες περιστρέφονται ἐντὸς τοῦ ὅλμειοῦ καὶ χρησιμεύουσι διὰ νὰ ἐμποδίζωσι διὰ τῆς ἐπὶ τῶν ἀνασταλμάτων προσερείσεώς των, τὴν ἀναστροφὴν τοῦ ἐργάτου ἐὰν τυχὸν ἤθελεν ἀφεθῇ ἐλεύθερος πρὸς ἀνάπαυσιν τῶν ἀνδρῶν ἢ ἄλλου τινὸς αἰτίου. § [τεχν.] déclic ; βλ. **ἐπίσχεστρον.** § [μεταφ.] τὸ συμπέρασμα, conclusion, n. f. καὶ ἐν γένει τὸ τέλος, fin, n. f.

κατάκλειστος, ος, ον· ὁ πανταχόθεν κεκλεισμένος ἐντός τινος μέρους, enfermé, ée, adj. κεκλεισμένος, fermé, ée, adj. ἀπόκλειστος, καθειργμένος, reclus, e, adj.

κατακλείω, μέλ. είσω· κλείω τι καλῶς ἐντός τινος, enfermer ; κλείω τι, σφαλνῶ, fermer ; || — (ἢ συγκλείω) πόλιν [τακτ.], serrer une ville de près. Πολυβ. Βιβλ. α', κεφ. α', ἤτοι στενοχωρῶ ἐκ τοῦ πλησίον.

κατακλέπτω, μέλ. κλέψω, κλέπτω, voler; κλέπτω τὰ ἐμπιστευθέντα μοι, ὑπεξαιρῶ, piller, soustraire.

κατακλιθῆτε! couchez-vous! [παράγγ. στρατιωτ.].

κατακλινής, ής, ές· ὁ κατακείμενος, ἐξηπλωμένος, couché, ée ; κλινήρης (ἐπὶ ἀσθενοῦς), alité, ée = κατάκοιτος. Ἐπίσης κατάντης, κατωφερής, ἐπικλινής, incliné, ée ; qui va en pente.

κατακλίνω, μέλ. ινῶ· θὰ κατακλίνω, βάλλω τι κάτω νὰ κεῖται, poser bas, βάλλω τινὰ νὰ καθήσῃ κάτω, coucher, étendre à terre, συνήθως ἐπί τινος κλίνης, ἀνακλίντρου, θέσεως τινὸς βάλλω τινὰ νὰ ἐξαπλωθῇ, νὰ γύρῃ, coucher, étendre sur un lit ; faire coucher ; ἁπλόνω, ἐκτείνω, étendre ; κατακλίνω, κλίνω, incliner ; χαμηλόνω, καταβιβάζω, rabattre ; κλίνω, ἐγκλίνω, incliner ; || [στρατ.] κατακλίνω, πλαγιάζω, πίπτω πρηνηδόν, coucher ; || θέσις τοῦ πρηνηδὸν πυροβολοῦντος, position du tireur couché ; || [ναυτ.] κατακλίνω πλοῖον, κοινῶς καργάρω, abattre en carène ἢ virer en quille [un navire]; ἤτοι κάμνω κατάκλισιν τοῦ πλοίου, faire abattage; βλ. κατάκλισις. § [ναυτ.] κατακλίνω πλοῖον = ἐπινεύω, bander ; βλ. **ἐπίνευσις,** bande, n. f. § [οἰκοδ.] κατακλίνω, faire abattage, βλ. κατάκλισις. § [μέσ.] κατακλίνομαι, se coucher, ἐξαπλοῦμαι, πίπτω νὰ κοιμηθῶ. § [ναυτ. ἐπὶ πλοίου] s'engager ; βλ. **κατάκλιτον** πλοῖον.

κατάκλισις, εως, ἡ· τὸ **πλάγιασμα·** τὸ κατακλίνειν (ἢ κατακλίνεσθαι), action de [se] coucher ; couche, n. f. le coucher ; abattage ; couchage, n. m. § [ναυτ.] couchage, n. m. κατάκλισις τῶν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος πρὸς ὕπνον· || ὑλικὸν κατακλίσεως ἢ κλινοστρωμνή, (matériel ou effet de) couchage, n. m. § [ναυτ.] κατάκλισις (πλοίου), abattage (m.) (ou abatage) en carène ἢ virage en quille. Ἡ ἐργασία αὕτη συνίσταται εἰς τὸ νὰ κλίνωμεν τὸ πλοῖον πρός τινα τῶν πλευρῶν αὐτοῦ οὕτως ὥστε ἡ ἄλλη ν' ἀποκαλυφθῇ ἐκ τοῦ ὕδατος μέχρι τῆς τρόπιδος πρὸς ἐπιθεώρησιν, ἐπισκευὴν ἢ καθαρισμὸν τῶν ὑφάλων. § [οἰκοδ.] abattage, n. m. (faire abattage = κατακλίνω) κατάκλισις λίθου ἢ ξύλου πρὸς ἐργασίαν. § — (τοῦ ἵππου), **abattage,** n. m. καλεῖται τὸ ῥίψιμον αὐτοῦ χαμαὶ πρὸς ἐκτέλεσιν ἐγχειρήσεως, πεταλώσεως, κτλ. § **κατάκλισις,** [τοῦ ἵππου] coucher (m.) (du cheval), μία τῶν στάσεων τοῦ ἵππου (attitude). Ἡ κατάκλισις εἶνε ἡ θέσις ἣν λαμβάνει ὁ ἵππος ἵν' ἀναπαυθῇ κατόπιν, κοπιώδους κοπώσεως, ἀσκήσεως, ἢ παρατεταμένης ὀρθίας στάσεως· || κατάκλισις παραμελημένη, coucher abandonné, ἤτοι ἡ παραμελημένη κατὰ τὴν κατάκλισιν θέσις τοῦ ἵππου. § [ναυτ.] bande, n. f. βλ. **ἐπίνευσις.** § [ναυτ.] κατάκλισις τοῦ πληρώματος πρὸς ὕπνον, branle-bas du soir. § κατάκλισις ὅπλου πρὸς πυροβόλησιν ἤτοι ἡ σκόπευσις, couche (n. f.) d'un fusil. § [χει-

ρουρ. καὶ ἱππολ.] κατάκλισις (τὸ πλάγιασμα), décubitus, n. m. ἐν τῇ χειρουργικῇ σημαίνει τὰς βλάβας τὰς προερχομένας ἐπὶ τοῦ σώματος, ὡς ἐκ τῆς πολυχρονίου κατακλίσεως τοῦ ἀσθενοῦς· ἐν τῇ ἱππιατρικῇ μώλωψ ἐκ κατακλίσεως, ἐννοεῖται ἡ πληγὴ ἡ προερχομένη εἰς τὸ σῶμα ἕνεκα τῆς κατακλίσεως τοῦ ἵππου ἐπὶ γυμνοῦ ἢ σκληροῦ ἐδάφους.

κατάκλιτον πλοῖον. κοινῶς κοιμημένο, (bâtiment ou navire) engagé; πλοῖόν τι λέγεται κατάκλιτον, ὅταν ἕνεκα σφοδρᾶς λαίλαπος ἢ ῥιπῆς ἐγκλιθῇ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε τὸ ὑπήνεμον περιτόναιον νὰ εἰσέρχηται ἐν τῇ θαλάσσῃ. Ἐκ τῆς κινδυνώδους ταύτης ἐγκλίσεως ἀπαλλάσσομεν τὸ πλοῖον τοποθετοῦντες τὸ πλήρωμα καὶ μεταφέροντες βάρη πρὸς τὴν προσήνεμον πλευράν, ῥίπτοντες εἰς τὴν θάλασσαν τὰ πυροβόλα τῆς κατακεκλιμένης πλευρᾶς καὶ ἀποκόπτοντες τοὺς ἱστοὺς ἐν ἀνάγκῃ.

κατακλύζω, μέλ. ύσω, σκεπάζω τι μὲ ὕδωρ. πληρῶ τι μὲ ὕδωρ ἢ μὲ τὰ κύματα ὡς γίνεται ἐν τῇ πλημμύρᾳ, submerger; συνήθως δὲ πλημμυρῶ, inonder [κυρίως καὶ μεταφ.], [μεταφ.] envahir = ἐπιχύνω, πλημμυρῶ· || [ἐμπορ.] κατακλύζω (τὴν ἀγορὰν δι' εἴδους τινός), inonder.

κατακλυσμιαῖος, α, ον· diluvien, enne, adj. du déluge; pluie diluvienne. § —, cataclysmique, adj. qui dépend d'un cataclysme.

κατακλυσμός, οῦ, ὁ· ἡ πλημμύρα (τῶν ὑδάτων), inondation, n. f. ἤτοι ἡ κάλυψις τῆς γῆς ἢ χώρας τινὸς ἢ μέρους αὐτῆς ὑπὸ τῶν ὑδάτων· [μεταφ.] ἡ ὑπερχείλισις, débordement, n.m. § κατακλυσμός, cataclysme, n.m. inondation qui bouleverse un état, καὶ ἐν γένει désastre; || ὕβρεων κατακλυσμός, débordement d'injures; || ἡ γαλλικὴ ἐπανάστασις ὑπῆρξεν ἀληθὴς κοινωνικὸς κατακλυσμός, la république française a été un véritable cataclysme social; || τὰ ὕδατα τοῦ κατακλυσμοῦ, les eaux du déluge; les eaux diluviennes. § κατακλυσμός, [Γραφὴ ἰδίως] déluge, n. m. γεγονὸς καθ' ὃ διὰ μεγάλων συνεχῶν βροχῶν εἰς παναρχαιοτάτους χρόνους κατεστράφη πᾶσα ἡ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς κτίσις καὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος. Κατὰ τὴν Παλαιὰν Διαθήκην αἱ βροχαὶ διήρκεσαν ἐπὶ 40 ἡμερονύκτια, ἐσώθη δὲ μόνος ὁ Νῶε θείᾳ εὐδοκίᾳ μετὰ τῆς οἰκογενείας του, προφυλαχθεὶς ἐντὸς κιβωτοῦ ἐπιπλεούσης τῶν ὑδάτων, ὡς κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν μυθολογίαν ἐσώθη μόνος ὁ Δευκαλίων μετὰ τῆς συζύγου του Πύρρας, κατὰ τὰς Ἀσσυριακὰς παραδόσεις μόνος ὁ βασιλεὺς Ξίσουθρος μετὰ τῶν οἰκείων του, κτλ. Ἐκ τούτων δὲ ἀναπαρήχθη πάλιν τὸ ἀνθρώπινον γένος.

κατακοιμάω-ῶ, μέλ. ήσω, καὶ

κατακοιμίζω, μέλ. ίσω· βάλλω τινὰ νὰ κοιμηθῇ, coucher, mettre au lit ou envoyer coucher; ὅθεν καὶ ἀποκοιμίζω τινά, endormir.

κατάκοιτος, ος, ον· ὁ ἐν τῇ κοίτῃ, τῇ κλίνῃ ἡσυχάζων, [ἀσθενὴς] κλινήρης, [malade] alité, ée; || ἔμεινε τρεῖς μῆνας κατάκοιτος, [οἰκ.] il fut trois mois sur le flanc (sur le côté).

κατακοκκινίζω, μέλ. ίσω· καθιστῶ τι ὅλως κόκκινον (ἐξέρυθρον), rendre tout rouge; κοκκινίζω, rougir; καθιστῶ ἐξέρυθρον (πορφυροῦν), ἐξερυθρόω (πορφυρόω), empourprer. § [οὐδ.] καθίσταμαι κόκκινος, ἐρυθρὸς (ἐξέρυθρος), devenir tout rouge; rougir jusqu'au blanc des yeux.

κατακόκκινος, η, ον· ὅλως κόκκινος, ἐξέρυθρος, tout rouge; πορφυροῦς, empourpré, ée.

κατακόμβαι, αἱ· les catacombes; χῶροι ὑπόγειοι χρησιμεύσαντες ὡς κοινὰ νεκροταφεῖα τῶν ἀρχαιοτάτων χριστιανῶν, ἰδίως κατὰ τοὺς χρόνους τῶν διωγμῶν· ὑπ' αὐτῶν δὲ τῶν χριστιανῶν ἐκαλοῦντο κοιμητήρια. Τοιαῦτα ὑπῆρχον ἐν Κυρήνῃ, Ἀλεξανδρείᾳ, ἐν τῇ νήσῳ Μήλῳ, ἐν Συρακούσαις, ἐν Νεαπόλει, ἐν Ῥώμῃ καὶ ἀλλαχοῦ.

κατακόμβη, ης, ἡ· catacombe, n. f. λέγεται κατὰ γενικὸν τρόπον εὐρύχωρον ὑπόγειον χρησιμεῦον ἢ χρησιμεῦσαν δι' ἐνταφιασμοὺς ἢ ὡς ὀστεοθήκη· || αἱ κατακόμβαι τῶν Παρισίων, les catacombes de Paris.

κατακομματιάζω, μέλ. άσω· κατακερματίζω, χωρίζω εἰς μικρὰ τεμάχια, mettre en pièces, morceler; διαμελίζω (εἰς τεμάχια), dépecer; λιανίζω, κομματιάζω, λεπτοτομῶ, déchiqueter.

κατακοπιάζω, μέλ. άσω· κάμνω τὸν ἑαυτόν μου νὰ κοπιάσῃ πολύ, δίδω εἰς τὸν ἑαυτόν μου πολὺν κόπον, se donner beaucoup de peine; κοπιάζω πολύ, (se) fatiguer trop; καταπονῶ, καταβάλλω, κουράζω τι πολύ, éreinter; κατακουράζω, surmener; || κατακοπιάζω τὸν ἵππον, éreinter un cheval; ἐξαντλοῦμαι (ἀπὸ τὸν κόπον), s'exténuer, s'épuiser; ἀποκάμνω, καταπονοῦμαι, éreinter.

κατάκοπος, ος, ον· ἐξηντλημένος (ἀπὸ κόπον), ἀπὸ κούρασιν, épuisé (excédé) de fatigue; κατακουρασμένος, κεκοπιακώς, las, lasse, adj. κεκμηκώς, ἀποκαμωμένος, rendu, e; καταπεπονημένος, harassé, ée, adj. ἐκνευρισμένος, ἐξηντλημένος, éreinté, ée, adj. ἐξηντλημένος, exténué, ée; κατάπονος ὑπὸ κόπου, fourbu, e.

κατακόπτης, ου, ὁ· dépeceur, n. m. ὁ κατακόπτων, celui qui dépèce.

κατακόπτω, μέλ. κόψω, χωρίζω εἰς μικρὰ τεμάχια, mettre en pièces; κατατέμνω, tailler en pièces; κατακομματιάζω, morceler; λιανίζω, λεπτοτομῶ, déchiqueter; διαμελίζω (εἰς τεμάχια) dépecer; κατακρεουργῶ, κατατέμνω, taillader; || —, κατατέμνω, frapper de taille, ἀντίθ. τῷ κεντῶ· βλ. λέξιν· || κατακόπτω (διὰ πελέκεως) ἀντικείμενόν τι, κοινῶς λιανίζω, hacher; || κατακεκομμένος, η, ον, haché, ée; [μέσ.] κατακόπτομαι, se découper se taillader. § [μέσ. μεταφ.] ἐξαντλοῦμαι ἐκ τοῦ κόπου, s'épuiser [de fatigue]; καταβάλλω μεγάλας δυνάμεις (κόπους), faire de grands; se mettre en quatre. § [ταχτ.] κατα-

κόπτω, tailler en pièces, ἤτοι καταστρέφω ἐντελῶς, ἐξολοθρεύω, ἐξοντόω, exterminer.

κατακορής, ής, ές· κατάκορος, ὅλως δι' ὅλου χορτασμένος, χορτᾶτος, πλήρης, rassasié, ée.

κατάκορος, ος, ον· δοκιμώτερ. κατακορής, rassasié, ée; || — μεστός, ὑπερπληρωμένος, γεμᾶτος, plein, e; rempli, e.

κατακόρυφος, ος, ον· culminant, e, adj. λέγεται οὕτως ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ διὰ τὸ σημεῖον εἰς ὃ εὑρίσκεται ἀστήρ τις ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅταν, ἐν τῇ φαινομενικῇ του κινήσει ἐν τῷ οὐρανῷ, φθάνῃ εἰς τὸν μεσημβρινὸν τοῦ τόπου, ὁπότε εὑρίσκεται εἰς τὸ ὑψηλότερον **σημεῖον ἄνωθεν** τοῦ ὁρίζοντος· [βλ. καὶ **κατωτέρω**]. § [κατ' ἐπέκτ.] **κατακόρυφον σημεῖον**, point culminant (**τὸ ὑψηλότερον**, τὸ ἐν τῇ κορυφῇ εὑρισκόμενον), λέγεται διὰ πᾶν σημεῖον ὅπερ εὑρίσκεται ὑψηλότερον σχετικῶς πρὸς ἄλλα· π. χ. τὸ κατακόρυφον σημεῖον τοῦ ἀγ. Γοτθάρου, le point culminant du Sainf-Gothard. § [μεταφ.] κατακόρυφος, culminant, ante, λέγεται ὁ ἀνώτατος βαθμὸς τινός, τὸ ἀνώτατον σημεῖον εἰς ὃ φθάνει τι, π. χ. τὸ κατακόρυφον τῆς δόξης, le point culminant de la gloire. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ κατακόρυφον, la culminance, τὸ ὑψηλότερον σημεῖον, point le plus élevé. § [ἀστρον.] ζενιθιακός, zénithal; || κατακόρυφον σημεῖον = τὸ ζενίθ, zénith, n. m. § **κατακόρυφος**, aplomb, n. m. ἢ **κατὰ στάθμην διεύθυνσις**, à plomb, καλεῖται ἡ διεύθυνσις στάθμης (σταφύλης, plomb), ἤτοι ἰσορροποῦντος νήματος ἀφ' οὗ ἐξήρτηται βαρὺ σῶμα. Ἡ διεύθυνσις αὕτη εἶνε ἑκάστοτε κάθετος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ἠρεμούντων ὑδάτων καὶ διευθύνεται πρὸς τὸ κέντρον τῆς γῆς. § **κατακόρυφος**, ος, ον· aplomb, n.m. ἔκφρασις σημαίνουσα ὅτι διεύθυνσίς τις εἶνε κατακόρυφος ἤτοι κάθετος εἰς τὸ ὁριζόντιον ἐπίπεδον· ἡ **κατακόρυφος** καὶ μεταφορικῶς ἡ **εὐστάθεια** σώματος ἢ ἀντικειμένου τινός· **κατακορύφως, εὐσταθῶς**, d'aplomb; ἐκκλινής, ές, **ἀσταθής**, ές, sur-plomb, ἐλάττωμα τοῦ μὴ κατακορύφου, ἤτοι τοῦ κλίνοντος πρὸς τὰ ἔσω ἢ ἔξω· τὸ κατακόρυφον τοῦ τοίχου, aplomb d'un mur; τὸ **σῶμα κατακόρυφον**, le corps d'aplomb, ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ σημαίνει ὅτι τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματος δέον νὰ ᾖ κατακόρυφον οἱαδήποτε καὶ ἂν ᾖ ἡ θέσις τῶν ποδῶν· § **κατακόρυφος κύκλος** ἢ κύκλος ὕψους, vertical (n. m.) ou cercle de hauteur, καλεῖται πᾶς μέγιστος κύκλος τῆς σφαίρας διερχόμενος διὰ τοῦ Ζενίθ· ὁ διερχόμενος διὰ τοῦ Ζενίθ καὶ τῶν ἀληθῶν σημείων τοῦ Ἀπηλιώτη καὶ Ζεφύρου καλεῖται **πρῶτος κατακόρυφος** (premier vertical); || — κύκλος ἀστέρος τινός, vertical d'un astre. § **κατακόρυφος** (ἡ) verticale, n.f. τόπου τινὸς ὀνομάζεται ἡ ἀκτὶς τῆς οὐρανίου σφαίρας ἥτις διέρχεται διὰ τοῦ τόπου αὐτοῦ· εἶνε δὲ αὕτη κάθετος εἰς τὸν αἰσθητὸν ὁρίζοντα καὶ ἑπομένως καὶ εἰς τὸν νοητόν, ἐξ οὗ ἕπεται ὅτι, ἐὰν ἐννοήσῃ τις αὐτὴν προεκτεινομένην κάτωθεν τοῦ ἐπιπέδου τοῦ ὁρίζοντος, μέχρις οὗ συναντήσῃ καὶ πάλιν τὴν οὐράνιον σφαῖραν θέλει τέμνει αὐτὴν εἰς δύο σημεῖα· τῶν σημείων τούτων τὸ μὲν κείμενον ἄνωθεν τοῦ ὁρίζοντος καλεῖται **Ζενὶθ** (Zénith), τὸ δὲ κείμενον κάτωθεν τοῦ ὁρίζοντος καλεῖται **Ναδὶρ** (Nadir). § —, λέγεται ἡ κατακάθετος (γραμμή), verticale, n. f. βλ. **κατακάθετος**· || — γραμμή, ligne verticale; βλ. **γραμμὴ** καὶ **κάθετος**. § κατακόρυφος, ος, ον· ἢ ὀρθός, κάθετος, normal, e; || κατακόρυφον ἢ κάθετον ἐπίθετον, plan normal. § — **βολή**, **tir** en bombe ἢ tir **vertical**; **βλ. βολή**. § ἐξακριβῶ **τὸ κατακόρυφον**· βλ. **σταφυλίζω**, plomber. § — γραμμή, plombée, n. f. = ligne à plomb; βλ. κατακόρυφος γραμμὴ εἰς λέξιν γραμμή. § [ξυλουρ.] κατακόρυφον στήριγμα, pointail, n. m. § ὁ κατακόρυφος ἄξων εἰς τὰ μηχανήματα, καὶ τὰ κατακόρυφα ξύλα εἰς τοὺς ἀψιδοτύπους καλοῦνται poinçon, n. m.

κατακορύφως, [ἐπίρ.] εἰς τὸ κατακόρυφον σημεῖον, au point culminant; βλ. καὶ **κατακόρυφος**, aplomb ἢ à plomb.

κατακόρως, [ἐπίρ.] à satiété, κατὰ κόρον, ὑπερμέτρως, à n'en pouvoir plus.

κατακόσμησις, εως, ἡ· ἡ διακόσμησις, décoration, n. f. κόσμησις, ὁ κόσμος, ὁ στολισμός, ormement, n. m.

κατακοσμῶ (έω), μέλ. ήσω, διακοσμῶ, décorer; κοσμῶ, στολίζω, orner.

κατακουντῶ (κατὰ κοντὸς) [διάλ. Οἰνόης] σκουντῶ, διώκω ἐδῶ κ' ἐκεῖ.

κατακουράζω, μέλ. άσω, ἐξαντλῶ ἀπὸ τὸν κόπον (τὴν κούρασιν) excéder (exténuer) de fatigue, surmener; ἐξαντλῶ, épuiser; καταπονέω-ῶ, harasser; κουράζω, συντρίβω, briser; καταχουρασμένος, brisé de fatigue = συντετριμμένος ἐκ τοῦ κόπου.

κατακρανία, ας, ἡ· [ἱππολ.] ἀσθένεια τῆς κεφαλῆς τῶν ἵππων, immobilité, n. f. ἰδιάζουσα χρονία ἐγκεφαλικὴ πάθησις τοῦ ἵππου συνισταμένη εἰς τὴν συσσώρευσιν ὑγρῶν ἐν τοῖς θαλάμοις καὶ ὑπὸ τοὺς χιτῶνας τοῦ ἐγκεφάλου. Ἡ κατάστασις αὕτη συνεπάγει εἶδός τι νωθρείας (νωθρότητος) εἰς τὸν ἵππον ἐκδηλουμένης εἰς ὑπέρτατον βαθμὸν κατὰ τὴν εἰς τροχασμὸν ἢ καλπασμὸν κίνησιν, ὁπότε, ὡς ἐκ τῆς ἐγκεφαλικῆς συμφορήσεως, ἐπέρχεται εἰς τὸν πάσχοντα ἵππον εἶδος μανίας καὶ τελείας ἀφηνιάσεως· || cheval qui fume sa pipe; ὁ ὅρος οὗτος ἀπαντᾶται ἐν τῇ ἱππολογίᾳ καὶ σημαίνει κυρίως τὸν ἐκ **κατακρανίας** (immobilité) πάσχοντα ἵππον, ὅστις κατὰ τὴν μάσσησιν ἀφαιρούμενος κρατεῖ τὰ ἄχυρα ἐξέχοντα τῶν πλαγίων τοῦ στόματος.

κατακράτησις, εως, ἡ· ἡ παράνομος κατοχὴ (κυριότης, κράτησις), possession (détention) illégale; (προσώπου ἰδίως) séquestration, n. f. κατακράτησις παράνομος καλεῖται τὸ ἀδίκημα, ὅπερ συνίσταται εἰς τὴν στέρησιν τινὸς ἄκοντος τῆς χρήσεως τῆς προσωπικῆς του ἐλευθερίας δι' ἐγκαθείρξεως ἢ ἄλλου τρόπου· || **κατακράτησις**, détenue, n. f. βλ. **παρακράτησις**. § —, détournement, n. m. τὸ νὰ κρατῇ τις ξένα εἴδη ἄνευ ἀδείας.

κατακρατῶ (έω), μέλ. ήσω, κρατῶ παρανόμως τι εἰς τὴν κυριότητά μου, détenir ; détourner ; βλ. καὶ κατακράτησις. § κατακρατῶ [διάλ. Οἰνόης] τηρῶ τάξιν, οἰκονομίαν ἐν τῇ οἰκιακῇ διευθύνσει, διακυβερνῶ φρονίμως.

κατακραυγάζω, μέλ. άσω· κραυγάζω κατά τινος, crier contre, décrier ; se récrier ; καταβοῶ, παραπονοῦμαι, κατηγορῶ.

κατακραυγή, ῆς, ἡ· φωνή, θόρυβος (παράπονα) δημοσίᾳ κατὰ τινός, clameur (publique), n. f. καταβοή, haro.

κατακρεουργῶ (έω), μέλ. ήσω· κατακόπτω εἰς μικρὰ τεμάχια (ὡς ὁ μάγειρος τὸ κρέας), hacher en pièces, taillader ; λιανίζω, λεπτοτομῶ, déchiqueter ; [συνεκδ.] σφάζω ἀόπλους ἀνθρώπους, massacrer.

κατακρημνίζω, μέλ. ίσω· ῥίπτω ἔκ τινος μέρους κάτω, précipiter (en bas) ; κατ(ρ)ακυλῶ τινὰ ἤ τι, (ἐνν.) faire dégringoler, ἤτοι κάμνω νὰ πέσῃ, νὰ καταβῇ τι ταχέως § [μέσ.] ῥίπτομαι ἔκ τινος μέρους, κρημνίζομαι, se précipiter ; κρημνίζομαι, καταπίπτω, καταρρέω, s'écrouler; κρημνίζομαι, καταρρέω, καταπίπτω, s'ébouler. § [χημ.] —, précipiter ; ἀποχωρίζω δι' ἀντιδραστικοῦ τινὸς στερεὸν σῶμα ὅπερ ἦτο διαλελυμένον ἔν τινι ὑγρῷ.

κατακρήμνισις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ κατακρημνίζειν τι (τοῦ κρημνίζεσθαι), action de (se) précipiter ; τὸ ῥίψιμον, ἡ πτῶσις ἔκ τινος, précipitation, n. f. [χημ.] précipité, n. m. § ἡ κατάρρευσις, écroulement, n. m. ἡ κατάπτωσις, éboulement. § [χημ.] — καλουμένη καὶ **καθίζησις, ἴζησις** (κατακάθισις), précipitation, n. f. φαινόμενον παραγόμενον ὅταν σῶμά τι διαλελυμένον ἐντὸς ὑγροῦ ἀποχωρίζηται τούτου καὶ καταπίπτῃ εἰς τὸν πυθμένα τοῦ δοχείου.

κατακρήμνισμα, ατος, τό· [χημ.] τὸ ἴζημα, précipité, n. m. **κατακάθισμα** (ἴζημα, dépôt) σχηματιζόμενον καὶ πίπτον εἰς τὸ βάθος τοῦ ὑγροῦ ἐν ᾧ ἐκτελεῖται ἡ χημικὴ καθίζησις· κοινῶς **τὸ καταπάτι.**

κατακρήμνισμα, ατος, τό· τὸ κατακάθισμα, ἡ ὑποστάθμη, sédiment, n. m. κοινῶς **τὸ καταπάτι.**

κατακρίνω, μέλ. ινῶ, κρίνω κατά τινος, καταγινώσκω τινός τι, ψέγω, ἐπικρίνω, critiquer ; ἐπιτιμῶ, ἐλέγχω, λογοκρίνω, ἐπικρίνω, censurer ; ἐπικρίνω, reprendre ; ‖ εὑρίσκει νὰ ἐπικρίνῃ, il trouve à reprendre à tout, ἤτοι νὰ λέγῃ τι διὰ τὰ πάντα· ψέγω, μέμφομαι, blâmer ; καταδικάζω, condamner ; ‖ τὰ κατακρίνει ὅλα, il critique [sur] tout ; ‖ δὲν τὸν κατακρίνω, je ne le blâme pas.

κατάκρισις, εως, ἡ· τὸ κατακρίνειν, ὁ ψόγος, ἡ μομφή, blâme, n. m. ἡ ἐπίκρισις, critique, n. f. κρίσις, σχολιασμός, ἡ λογοκρισία, censure, n. f. ἀποδοκιμασία, κατάκρισις, réprobation, n. f.

κατακριτέος, α, ον· ἄξιος νὰ κατακριθῇ, ψεκτέος, μεμπτέος, blâmable, adj. **ἐπικριτέος,** à reprendre, répréhensible ; ‖ ἡ διαγωγή του δὲν ἔχει τι τὸ κατακριτέον, il n'y a rien à reprendre dans sa conduite.

κατακρουνισμός, οῦ, ὁ· descente, n. f. βλ. χύσις, coulée.

κατακρουνιστήρ, ῆρος, ὁ· descente, n. f. βλ. ὀχετός.

κατακρύπτω, μέλ. ύψω· κατακρύβω, κρύπτω τι ὅλως διόλου, κρύπτω, cacher ; ἀποκρύπτω, καλύπτω, voiler.

κατάκτησις, εως, ἡ· conquête, n. f. ἡ ἀπόκτησις, κατάληψις, κυριότης πραγμάτων, γῆς. § —, conquête, n. f. ἡ κατάληψις διὰ τῶν ὅπλων καὶ ὑποταγὴ ἐκτάσεως τινὸς χώρας.

κατακτητής, οῦ, ὁ· ὁ κατακτῶν τι, ἀποκτῶν, καταλαμβάνων, ὁ κύριος πράγματος ἢ γῆς, ὁ κατακτῶν χώρας, conquérant, n. m. § —, conquérant, e, adj. et n. ὁ ποιήσας πολλὰς κατακτήσεις. Οἱ μεγάλοι κατακτηταὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ καταστήσωσιν οὐδὲν ἑδραῖον βασίλειον διὰ τῶν κτήσεών των.

κατακτητικός, ή, όν· τοῦ κατακτητοῦ, de conquérant ; τῆς κατακτήσεως, de conquête.

κατακτυπῶ (έω), μέλ. ήσω· κτυπῶ (πολὺ ἰσχυρῶς), frapper (beaucoup, fort) ; κτυπῶ, battre ; καὶ ἐν γένει κάμνω πολὺν θόρυβον, μεγάλην ταραχήν.

κατακτῶ (έω), μέλ. ήσω· conquérir ; ἀποκτῶ, καταλαμβάνω τι· [μεταφ.] κερδίζω, gagner ; ‖ [τακτ.] κατακτῶ ἔδαφος, gagner du terrain, ἤτοι προχωρῶ. § —, conquérir, ὑποτάσσω διὰ τῶν ὅπλων ἔκτασιν τινὰ χώρας.

κατακύλισμα, ατος, τό· τὸ **κατρακύλισμα,** ἡ πρᾶξις τοῦ κατακυλίειν, action de [se] précipiter [en bas] (de couler ; de dégringoler) ; dégringolade, n. f.

κατακυλίω, καὶ

κατακυλῶ, μέλ. ήσω, ἐκκυλίω, κυλίω τι πρὸς τὰ κάτω, κοινῶς **κατρακυλῶ,** rouler [de haut en bas] ; κατακρημνίζω, précipiter ; κάμνω τι νὰ πέσῃ, νὰ καταβῇ ταχέως, faire dégringoler ; [οὐδ.] κατακυλίομαι, κρημνίζομαι, se précipiter ; κυλίω, se couler ; καταπίπτω, καταβαίνω μετὰ ταχύτητος, dégringoler.

κατακύπτω, μέλ. ύψω, κύπτω πρὸς τὰ κάτω, ἰδ. τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ κάτω κλίνω, se pencher ; se baisser ; baisser la tête. § [ἱππευτ.] κατακύπτειν (**κατακλίνειν**) τὴν κεφαλὴν = **κυρταυχενίζειν,** porter bas, ἢ porter la tête basse ἢ s'encapuchonner ; ἀντίθ. τῷ ὑψαυχενίζειν· λέγεται περὶ ἵππου ὅστις βάδην βαδίζων ὑποκλίνει ὑπερβαλλόντως ἐξ ἕξεως τὴν κεφαλήν του ἐπακουμβῶν αὐτὴν οὕτως ἐπὶ τοῦ στήθους [βλ. **κυρταύχην** (ἵππος)] καὶ φαινόμενος ὡσεὶ χωλαίνων, ὅθεν λέγεται καὶ boiter de la bride ἢ cheval boiteux de la bride, εἶνε συνώνυμον τοῦ boiter de l'oreille ; βλ. καὶ οὖς.

κατακυρίευσις, εως, ἡ· ἡ κυριότης, δεσποτεία, domination, n. f. ἡ κατάκτησις, conquête, n. f.

κατακυριεύω, μέλ. εύσω, ἄρχω, δεσπόζω, dominer ; ὑποτάσσω, ὑποδουλῶ, subjuguer ; κατακτῶ, conquérir; κυριεύω, s'emparer ;

ἄρχω, ἐξουσιάζω, κυριεύω, maitriser ; || τὸ πάθος τὸν κατεκυρίευσε, il est dominé par la passion.

κατακυρόνω, καὶ

κατακυρῶ (όω), μέλ. ώσω, ἀναγνωρίζω τι, βεβαιῶ, ἐπικυρόνω, confirmer ; ἰδίως ἐν τῇ δημοπρασίᾳ (πλειστηριασμῷ), κατακυρόνω, adjuger ; βλ. κατακύρωσις.

κατακύρωσις, εως, ἡ· λέγεται κατ' ἐπέκτασιν ὁ πλειστηριασμός, adjudication, n. f. πρᾶξις ἐκουσία, δικαστικὴ ἢ διοικητική, δι' ἧς κατακυροῦσιν ἢ παραχωροῦσιν ἐν πλειοδοσίᾳ ἢ μειοδοσίᾳ, ἀντικείμενόν τι εἰς ἄτομον, καλούμενον γαλλιστὶ adjudicataire, ἤτοι ὁ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ κατακύρωσις.

κατακυρωτής, οῦ, ὁ· adjudicateur, n. m. λέγεται ὁ πλειστηριάζων δημόσιος ὑπάλληλος καὶ συνεπῶς ὁ κατακυρῶν ἐπ' ὀνόματι τινὸς τὸ ἐκπλειστηριαζόμενον ἐν πλειοδοσίᾳ ἢ μειοδοσίᾳ.

κατακυρωτικός, ή, όν· adjudicatif, ive, adj. λέγεται ἐν γένει ἐπὶ τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν κατακύρωσιν (λόγῳ πλειστηριασμοῦ)· || ἀπόφασις κατακυρωτική, sentence adjudicative ; || ἐπιτροπὴ κατακυρωτική, commission adjudicative.

καταλαβαίνω, [δημ.] βλ. καταλαμβάνω.

καταλαγιάζω, μέλ. άσω, [δημ.] καταστέλλω, κατευνάζω, πραΰνω, calmer, apaiser; adoucir.

καταλάγιασμα, τό· [δημ.] κατεύνασις, κατευνασμός, apaisement, n. m. adoucissement, n. m. βλ. ὀρθότερον καταλλαγιάζω.

καταλαίω [τὴν νηστείαν] [διάλ. Ἠπείρου] = καταλύω, ἀρτύνομαι.

καταλαλητής, οῦ, ὁ· ὁ κατάλαλος.

καταλαλιά, ᾶς, ἡ· ἡ κακολογία, médisance, n. f. καὶ ἐν γένει κατηγορία, φλυαρίαι γυναικῶν; κακογλωσσιά· [συνεκδ.] commérage, n. m. κακολογία, cancan, n. m.

κατάλαλος, ος, ον· ὁ καταλαλῶν, κακολογῶν, médisant, e ; ὁ κακόγλωσσος, cancanier, ère.

καταλαλῶ (έω), μέλ. ήσω (ἐκ ῥοπῆς εἰς τὴν φλυαρίαν λέγω τι, κακολογῶ, médire, καὶ ἐν γένει συκοφαντῶ, κατηγορῶ· [συνεκδ.] φλυαρῶ, γλωσσολογῶ, gloser ; faire des gorges chaudes ; κακολογῶ, cancaner.

καταλαμβάνω, μέλ. ήψομαι· πιάνω, λαμβάνω τι, κάμνω κατοχὴν τινά, prendre (se mettre en) possession, λαμβάνω αὐθαιρέτως, s'emparer, ; κάμνω κατοχήν, κατέχω, occuper ; πιάνω, λαμβάνω, prendre ; λαμβάνω διὰ τεχνάσματος ἢ ἐπέρχομαι αἰφνιδίως, surprendre ; || κατέλαβε τὸ ἥμισυ τῶν γαιῶν, il a pris possession de la moitié des terres ; || κατέλαβεν (αὐθαιρέτως) τὴν ἐξουσίαν, il s'est emparé du pouvoir ; || τὸν κατέλαβεν ὁ φθόνος, l'envie s'empara de lui ; || τὸν κατέλαβεν ἡ περιέργεια νά, la curiosité le prit de ; || || ὁ πρῶτος καταλαβών, le premier occupant ; || εἶχον καταλάβει τὰ στενά, ils avaient occupé les défilés ; || [οἱ σταῦλοι] καταλαμβάνουσι χίλια τετραγωνικὰ μέτρα, occupent mille mètres carrés ; || μὲ κατέλαβεν ἀνέτοιμον, il m'a pris au dépourvu ; || [τακτ.] καταλαμβάνω, prendre = κυριεύω, πόλιν, θέσιν, κτλ. occuper = κατέχω θέσιν, κτλ. βλ. καὶ κατάληψις· || — ἐξ ἐφόδου (ἢ κυριεύω) τοποθεσίαν, ὀχύρωμα, κτλ. (κατειλημμένον ὑπὸ τοῦ πολεμίου), prendre d'assaut, emporter d'assaut ; || —, κυριεύω, s'emparer, γίνομαι κύριος ὀχυρώματος, θέσεως, κτλ. ἐξ ἐφόδου, κτλ. || — (πιάνω) συλλαμβάνω αἰφνιδίως, intercepter = παρεμποδίζω· || — ἐφοδιοπομπήν, intercepter un convoi, ἤτοι ἐπιπίπτω αἰφνιδίως καὶ συλλαμβάνω τὴν ἐφοδιοπομπήν· || — θέσιν τινά, τοποθετῶ, poster ; || — (τὰ ἄκρα), περιορίζω, border. § ἐννοῶ, comprendre, ἀκούω, ἐννοῶ, entendre ; ἀντιλαμβάνομαι, s'apercevoir ; συλλαμβάνω ἐν νῷ, ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι, concevoir ; ἀντι[ἐπι]λαμβάνομαι, ἐννοῶ, saisir ; αἰσθάνομαι, sentir ; || ἀρχίζει νὰ καταλαμβάνῃ, il commence à comprendre ; || ἐκατάλαβες ; avez-vous compris ? y êtes-vous ? || κάμε ὅπως καταλαμβάνεις, faites comme vous l'entendrez ; || δὲν ἐκατάλαβε τὴν παγίδα, il ne s'aperçut pas du piège ; || πότε ἦλθες ; δὲν σ' ἐκατάλαβα, quand êtes vous venu? je ne vous ai pas remarqué ; || δὲν τὸν καταλαμβάνω· δὲν καταλαμβάνω τί θέλει, je ne le conçois pas ; || δὲν ἐκατάλαβε καλὰ τί εἶπα, il n'a pas bien saisi ce que j'ai dit; || εὐτυχῶς δὲν ἐκατάλαβε τίποτε [φρ.], heureusement il n'y vit que du feu ; || καταλαμβάνει ὅτι εἶνε ἀσθενέστερος, il sent qu'il est le plus faible ; || τί ἐκατάλαβες ; (φρ.), quel en est le profit ? à quoi bon ? c'est en vain ? || τοῦ ἔδωκα νὰ καταλάβῃ ὅτι, je lui ai donné à entendre que; || [ἀπειλητ.] θὰ τοῦ δώσω νὰ καταλάβῃ, je lui montrerai à vivre. § καταλαμβάνομαι ὑπὸ γαλήνης, calminer ; βλ. γαλήνη. § κατειλημμένος, η, ον· emparé, ée ; occupé, ée ; pris, e, κτλ.

καταλαμπρύνω, μέλ. υνῶ· πολὺ λαμπρύνω, faire briller ; (συνήθ. μεταφ.) λαμπρύνω, κοσμῶ, illustrer.

καταλάμπω, μέλ. άμψω· μεταδίδω πολὺ φῶς εἴς τι, καθιστῶ αὐτὸ λίαν φωτεινόν, κάμνω νὰ λάμπῃ, faire reluire ; κάμνω νὰ ἐκλάμπῃ, faire resplendir ; λάμπω, briller; ἐκλάμπω, resplendir ; καταυγάζω, φωτίζω, illuminer.

κατάλαμψις, εως, ἡ· τὸ καταλάμπειν, ἡ λάμψις, éclat, n. m. καταυγασμός, φωτισμός, illumination, n. f.

καταλασπόνω, μέλ. ώσω· γεμίζω τι ἀπὸ λάσπαις (π. χ. ὑποδήματα, περισκελίδα, κτλ.), crotter ; λερόνω, ῥυπαίνω, salir.

καταλαχοῦ [ἐπίρ., διάλ. Οἰνόης καὶ Ἠπείρου] = κατὰ τύχην, τυχαίως, ἔτσι ἔτυχε.

καταλέγω, μέλ. έξω, συγκαταλέγω, συγκαταριθμῶ, περιλαμβάνω εἰς τὸν ἀριθμόν, mettre au nombre ; ἀριθμῶ, ἀπαριθμῶ (κατὰ σειράν), compter; τάσσω, κατατάσσω, classer. § [μέσ.] καταλέγομαι, περιλαμβάνομαι εἰς τὸν

ἀριθμόν, être du nombre; ἀριθμοῦμαι ὁμοῦ, συγκαταριθμοῦμαι, compter parmi.

κατάλειμμα, ατος, τό· τὸ ὑπόλοιπον, restant, n. m. reste, n. m. ἐκεῖνο ὅπερ μένει, ce qui reste.

καταλείπω, μέλ. είψω· ἀφίνω τινὰ καὶ φεύγω, ἀφίνω ὀπίσω, laisser; ἐγκαταλείπω, ἐπὶ ἀναχωρούντων καὶ ἀποθνησκόντων, quitter; abandonner. § [παθ.] καταλείπομαι, être de reste; παραμένω, rester; || καταλελειμμένος, η, ον, laissé, ée; quitté, ée; ἐγκαταλελειμμένος, abandonné, ée.

καταλεπτῶς, (ἐπίρ.) ἀκριβῶς, λεπτομερῶς, en détail, de point en point; κατὰ τρόπον λεπτομερῆ, d'une manière détaillée.

καταλερόνω, μέλ. ώσω, λερόνω, ῥυπαίνω, salir; ῥυπαίνω, encrasser; λερόνω, ῥυπαίνω, μειαίνω, μολύνω, souiller.

καταλευκαίνω, βλ. καταλευκόω.

κατάλευκος, ος, ον· ὅλος λευκός, tout blanc.

καταλευκόω, μέλ. ώσω, χάμνω τι ὅλως λευκόν, rendre tout blanc.

καταλήγω, μέλ. ήξω, τελειόνω, φθάνω εἰς τὸ τέλος, finir, arriver à sa fin; arriver au bout, aboutir; τελειόνω, finir; καταλήγω εἰς, se terminer en; ἐπίσης καταλήγω, τείνω πρός τι, buter.

καταληκτικός, ή, όν· ὁ παύων, τελειόνων, qui termine, qui finit; [γραμμ.] terminatif, ive; ὁ τελικός, final, e. § [ἐπὶ στίχου, μέτρου] vers catalectique, adj. ὧν ὁ τελευταῖος πούς εἶνε ἀτελής.

κατάληξις, εως, ἡ· ἡ παῦσις, τὸ τέλος, fin, n. f. τὸ εἰς ὃ καταλήγει τι, τὸ τελευταῖον μέρος, terminaison, n. f. [γραμμ.] ἡ τελευταία συλλαβή, terminaison; || —, désinence, n. f. (ἐκ τοῦ λατ. desinere, finir) [γραμμ.] terminaison des mots. § [ἀρχιτ.] amortissement, n. m. βλ. ἀκροκόσμημα.

καταληπτήρ, ῆρος, ὁ· crampon, n. m. βλ. ἀγκυρίς.

καταληπτικός, ή, όν· ὁ πάσχων ἀπὸ καταληψίαν, qui est atteint de catalepsie, cataleptique, adj. || καταληπτικὴ προσβολή, attaque cataleptique = καταληψία.

καταληπτός, ή, όν· νοητός, εὐνόητος, intelligible, adj. qui a la faculté de comprendre, compréhensible, adj.

καταληπτῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον νοητόν, εὐνόητον, d'une manière intelligible (compréhensible); intelligiblement.

καταληστεύω, μέλ. εύσω, καταστρέφω διὰ ληστείας, ravager par des brigandages; ληστεύω, δῃόω, piller; κλέπτω, voler.

καταληψία, ας, ἡ· catalepsie, n. f. καλεῖται οὕτω νοσηρὰ κατάστασις χαρακτηριζομένη δι' ἰδιοφυοῦς τινὸς τῶν μυῶν διαθέσεως, καθ' ἣν τὰ μέλη τοῦ σώματος τηροῦσι παρὰ γνώμην τοῦ πάσχοντος τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς στάσιν καὶ ἀήθη ἢ ἀλλόκοτον οὖσαν. Ἐπειδὴ δὲ τὰ μέλη οὐδεμίαν δεικνύουσιν ἀντίστασιν καὶ φαίνονται μαλακὰ ὡς κηρός, ἐκλήθη τὸ φαινόμενον καὶ εὐκαμψία κηροειδής. Εἶνε δὲ ἡ καταληψία μᾶλλον σύμπτωμα ἢ ἰδία νόσος, παρατηρεῖται δὲ συχνότερον ἐπὶ ὑστερισμοῦ, συνοδευομένη ὑπὸ διαταραχῶν τῆς συνειδήσεως ὡς καὶ ἀναισθησίας τῶν μυῶν κυρίως, ἄνευ πυρετοῦ, ἕνεκα τῆς ὁποίας οἱ πάσχοντες δύνανται ἐπὶ πολλὴν ὥραν νὰ τηρήσωσι τοὺς βραχίονας ἐκτεταμένους ἄνευ τῆς ἐλαχίστης κοπώσεως. § [ἱππολ.] catalepsie, n. f. νευροπάθεια συνισταμένη κυρίως εἰς τὴν πρόσκαιρον κατάπαυσιν τῆς αἰσθήσεως καὶ εἰς τὴν διατάραξιν τῆς λειτουργίας τῶν ζωϊκῶν καλουμένων μυῶν.

κατάληψις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καταλαμβάνειν τι, occupation, n. f. κατάκτησις, κυρίευσις, κατοχή, prise de possession. § ἡ διὰ τοῦ νοῦ ἀντίληψις, κατανόησις, ἔννοια, compréhension, n. f. ἡ σύλληψις τῆς ἰδέας, conception, n. f. § [ἰατρ.] βλ. **καταληψία,** catalepsie, n. f. § [τακτ.] enlèvement, n. m. ἡ ἐξ ἐφόδου κατάληψις θέσεως, κτλ. ἡ κυρίευσις, occupation, n. f. § [τακτ.] **κατάληψις,** ἡ· occupation, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ καταλαμβάνειν χώραν, ἐπαρχίαν, φρούριον, τοποθεσίαν, κτλ. βλ. **στρατεύματα· κατοχή,** ἡ, ἡ πρᾶξις τοῦ κατέχειν, καταλαμβάνειν· || στρατὸς τῆς καταλήψεως, armée d'occupation; ὁ ἐπιπεφορτισμένος νὰ ἐκτελέσῃ τὴν κατάληψιν χώρας τινός· || **κατάληψις,** occupation, n. f. ὁ ὅρος οὗτος δηλοῖ ἐν τῷ διεθνεῖ δικαίῳ ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν ὑπὸ πολιτείας τινὸς πρόσκτησιν ἐδάφους ἀπηλλαγμένου κυριαρχίας, δεκτικοῦ δὲ τοιαύτης, ἀντιστοίχως πρὸς τὴν κατάληψιν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ δηλοῖ τὴν ὑπό τινος τῶν ἐμπολέμων στρατιωτικὴν κατοχὴν χώρας εἰς τὸν πολέμιον αὐτοῦ ἀνηκούσης· ἡ τοιαύτη ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν στρατοῦ τινος ὑπαγωγὴ ἐδάφους εἰς τὸν πολέμιον αὐτοῦ ἀνήκοντος διαρκεῖ ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ ὁ πόλεμος καὶ δὲν ἀπώλεσεν ὁ καταλαβὼν ἐκ τῶν περιπετειῶν αὐτοῦ τὴν κατοχήν· περατουμένου δὲ τοῦ πολέμου ἡ κατάληψις ἢ αἴρεται ὁλοτελῶς μετὰ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀπορρεόντων δικαιωμάτων ἢ μετατρέπεται εἰς κατάκτησιν (conquête) ὁριστικὴν καὶ πλήρη· πρὸς τοῦτο ὅμως δέον νὰ κυρωθῇ διὰ τῆς περατούσης τὸν πόλεμον συνθήκης καὶ ν' ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τῶν λοιπῶν πολιτειῶν καθ' ὃν καὶ ἡ πολιτεία τρόπον.

καταλιανίζω, μέλ. ίσω, κόπτω εἰς μικρὰ τεμάχια, λιανίζω, déchiqueter.

καταλιάνισμα, ατος, τό· τὸ λιάνισμα, ἐκκοπὴ εἰς μικρὰ τεμάχια, déchiquetage, n.m.

καταλιμπάνω, μέλ. ανῶ, καταλείπω, ἐγκαταλείπω, abandonner; quitter; ἀφίνω, laisser.

καταλλαγή, ῆς, ἡ· τὸ ἄλλαγμα, τὸ καταλλάττειν τὸ νόμισμα, ἰδίως τὸ ἐκ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ νομίσματος κέρδος τοῦ τραπεζίτου, change (de monnaie), n. m. agio, n. m. βλ. καὶ ἐπικαταλλαγή. § καταλλαγὴ τῆς ὕλης, assimilation (de la matière) (ἀφομοίωσις).

καταλλαγιάζω, μέλ. άσω, (ἐκ τοῦ καταλλαγή) ἡσυχάζω, κάθημαι ἄφροντις, κατευνάζω,

πραΰνω, calmer ; apaiser. § [οὐδ.] κατευνάζομαι, se calmer ; βλ. **καταλαγιάζω.**

καταλλάγιασμα, ατος, τό· ὀρθότερον ἀπὸ τὸ **καταλάγιασμα,** ὅπερ ἰδέ.

καταλλάκτης, ου, ὁ· ὁ τὴν καταλλαγὴν ἐνασκῶν τραπεζίτης, ἀργυραμοιβός, changeur, n. m.

καταλλάσσω καὶ άττω, μέλ. άξω, ἀνταλλάσσω· χάμνω ἀνταλλαξιάν, ἰδίως ἐπὶ νομισμάτων, changer ; échanger ; βλ. **καταλλαγή.**

κατάλληλος, ος, ον (συγκριτ. ότερος, ὑπερθ. ότατος) ἁρμόζων, ἁρμόδιος, convenable, adj. ἁρμόζων, approprié, ée ; ἁρμόδιος, πρέπων, κατάλληλος διὰ (πρός), propre à ; ὠφέλιμος, χρήσιμος, utile ; ‖ τὰ κατάλληλα μέσα, les moyens convenables ; ‖ — εἰς τὴν περίστασιν, approprié à la circonstance ; ‖ εἰς κατάλληλον καιρόν, en temps utile (opportun); ‖ — καιρὸς ἢ ἄνεμος [ναυτ.], temps maniable, ἤτοι εὐνοϊκὸς πρὸς ναυτικόν τινα χειρισμόν.

καταλληλότης, ητος, ἡ· τὸ νὰ ἦνέ τι κατάλληλον, τὸ ταίριασμα ἢ ἁρμοδιότης, convenance, n. f. qualité de ce qui est approprié (propre) à. § ἱκανότης, δεξιότης, aptitude, n. f. § [ἱππολ.] καταλληλότης, aptitude, n. f. ἤτοι ἡ χρῆσις, ὁ προορισμός, ὑπηρεσία ἑνὸς ἵππου· ἡ ἱππολογία διὰ τούτου ἐννοεῖ τὸ **κατάλληλον** καὶ τὸ **ἐπιτήδειον** ἑνὸς ἵππου διὰ τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην ἐκ τῶν συνήθων αὐτῷ ὑπηρεσιῶν, ἐὰν δηλαδὴ οὗτος ἦνε κατάλληλος δι' ἱππασίαν, δι' ἕλασιν, διὰ φόρτον, κτλ.

καταλλήλως, [ἐπίρ.] ἁρμοδίως, convenablement.

καταλογίζω, μέλ. ίσω (καταλογίζομαι, μέλ. ίσομαι), κατατάσσω τι ἔν τινι, λογαριάζω, compter ; τηρῶ, κρατῶ λογαριασμόν, tenir compte ; ἀποδίδω πρᾶξιν τινὰ εἰς, προσάπτω εἰς, imputer; [ἐμπορ.] passer; ἐγγράφω ἢ λογαριάζω ποσόν, κτλ. κατὰ ἢ ὑπέρ τινος, passer écriture (les écritures) de quelque chose ; porter à (en) ; ‖ καταλογιζομένων ὅλων τῶν ἐξόδων, tous les frais comptés ; ‖ [τὸ ποσὸν αὐτὸ] κατελογίσθη ἀπέναντι τοῦ κεφαλαίου, a été imputée sur le capital ; ‖ καταλογίζω τι ὡς πταῖσμα, imputer quelque chose à faute ; ‖ δὲν θὰ σᾶς τὸ καταλογίσω ὡς ἔγκλημα, je ne vous ferai pas un crime ; ‖ καταλογίζω εἰς πίστωσιν τινός, porter au crédit de quelqu'un.

καταλογισμός, οῦ, ὁ· ἡ ἐγγραφὴ ἢ λογαριασμὸς ποσοῦ τινος, κτλ. κατὰ ἢ ὑπέρ τινος, καταρίθμησις, λογισμός, λογαριασμός, compte, n. m. § **καταλογισμός,** imputation, n. f. σημαίνει δύο τινά· 1) τὴν κρίσιν, ἥτις ἀποφαίνεται ὅτι ἀποτέλεσμά τι προῆλθεν ἐκ τοῦ ἐγὼ προσώπου τινὸς (ψυχολογικὸς καταλ.) καὶ 2) τὴν ἠθικὴν ἐνοχήν, τὴν εὐθύνην τοῦ προσώπου (ἠθικὸς καταλ.).

καταλογιστέος, α, ον· ὅστις δέον νὰ καταλογισθῇ, imputable, adj. ‖ τὸ ποσὸν αὐτὸ εἶνε καταλογιστέον εἰς τὰ ἔσοδα, cette somme est à porter en recette.

καταλογιστός, ή, όν· ὁ καταλογιστέος, imputable ; [ἐπὶ ἀνθρ. ἐνν.] responsable = ὑπεύθυνος. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ **καταλογιστὸν** [πράξεως τινός], l'imputabilité.

κατάλογος, ου, ὁ· ἐν γένει ἀπαριθμήσεως τινὸς καταγραφή, ὁ πίναξ, liste, n. f. πίναξ, rôle, n. m. πίναξ λεπτομερής, κατάστασις, état, n. m. ἐφ' ἧς καταγράφομέν τι, π. χ. διάφορα ἀντικείμενα, ὀνομαστικὸν κατάλογον, κτλ., catalogue, n. m. ‖ — τῶν ἐκλογέων, liste des électeurs ; ‖ ὁ κατάλογος τῶν φορολογουμένων, le rôle des contribuables ; ‖ — (κατάστασις) δαπανῶν, état (relevé) de dépenses ; ‖ ὁ κατάλογος τῆς βιβλιοθήκης, le catalogue de la bibliothèque ; ‖ ἡ ἀνάγνωσις τοῦ καταλόγου [ἐν τῇ Βουλῇ], l'appel nominal ; ‖ ὁ κατάλογος τῶν φαγητῶν [ἑστιατορίου], la carte ; βλ. καὶ **ὀψολόγιον**· ‖ στρατολογικὸς κατάλογος ἢ ἀπογραφικὸς πίναξ, liste de recrutement ; ‖ κληρωτικὸς κατάλογος, liste de tirage au sort ; ‖ —, rôle, n. m. βιβλίον (registre, κατάστιχον) ἔνθα ἀναγράφονται ὀνόματα, ὅθεν τὸ **μητρῷον**· ‖ ὀνομαστικὸς κατάλογος τῶν πληρωμάτων τῶν πλοίων, ἤτοι τὸ μητρῷον τῶν ναυτῶν, rôle de l'équipage de la marine ; ‖ κατάλογος ἀπογραφῆς ὑλικοῦ, ἐπίπλων, κτλ., inventaire, n. m. βλ. **ἀπογραφή**· ‖ στρατολογικὸς κατάλογος, βλ. **ἀπογραφή,** recensement, n. m. ‖ —, τὸ **εὑρετήριον,** répertoire, n. m. ‖ — τῆς κατατάξεως, une note de classement, une note de classification; ‖ κατάλογος συναλλαγῶν, bulletin des changes.

κατάλοιπον, ου, τό· ἐκεῖνο ὅπερ μένει μετὰ ἀφαίρεσιν τινά, τὸ μένον, restant, n. m. τὸ ἐπίλοιπον, τὸ ὑπόλοιπον, reste, n. m. § — κοινῶς τὸ **καταπάτι,** résidu, n. m. τὸ ἐναπομένον ὑπόλοιπον ἔκ τινος χημικῆς ἐνεργείας καλεῖται **ὑπόστημα, ὑποστάθμη**· ‖ **στερεὰ κατάλοιπα,** résidus solides ; αἱ ἐκ τῆς κατακαύσεως τῆς πυρίτιδος, κτλ. ἐναπομένουσαι στερεαὶ οὐσίαι. § —, ἡ ἀκαθαρσία, ὁ ῥύπος, crasse, n. f. τὰ ἐναπομένοντα κατάλοιπα μετὰ τὴν κατάκαυσιν τῆς πυρίτιδος· ‖ κατάλοιπα στερεὰ (τῆς πυρίτιδος, κτλ.), produits solides ou résidus solides.

κατάλυμα, ατος, τό· (καταλύω), ὁ τόπος, τὸ μέρος ἔνθα τις καταλύει, τὸ **οἴκημα,** logement, n. m. logis, n. m. ‖ **καταλύματα** ἀξιωματικῶν, logements des officiers; ‖ **πρόσκαιρον** κατάλυμα, pied à terre. § **κατάλυμα,** quartier, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν καταλαμβανομένων μερῶν ὑπὸ στρατεύματος τινός, εἴτε ἐν τῷ στρατῶνι, εἴτε ἐν οἰκήμασι, εἴτε ἐν **ἐπισταθμίᾳ** (cantonnement). Οἱ γάλλοι μεταχειρίζονται ἰδιαιτέρως τὴν λέξιν quartier προκειμένου περὶ τοῦ **στρατωνισμοῦ** (casernement) τοῦ ἱππικοῦ, τοῦ πυροβολικοῦ καὶ **τῶν ἐλατῶν τῶν σκευοφόρων** (train des équipages) τούτου ἕνεκα quartier καλεῖται μεταφορικῶς καὶ **στρατών**· ‖ **καθαριότης στρατῶνος,** propreté du quartier. § κατάλυμα ἀδιαθέτων, dépôt d'éclopés ; μέρος ἔνθα διαμένουσι προ-

σωρινῶς κατὰ τοὺς σταθμοὺς οἱ ὁπωσδήποτε χωλαίνοντες, κεχμηκότες ἢ ἀδιάθετοι ἄνδρες, οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν πορείαν των, ὅταν δὲν ἦνε ἀνάγκη νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ νοσοκομεῖον. § [τακτ.] κατάλυμα, βλ. **σταθμός**, étape, καὶ στάσις, gite d'étape ; || [στρατ.] ἡ θέσις τοῦ καταλύματος, βλ. θέσις.

καταλυμαίνομαι, μέλ. ανοῦμαι, λυμαίνομαι, βλάπτω, φθείρω, καταστρέφω, ἐρημόω, ἐρημόνω, dévaster ; φθείρω, δῃῶ, λεηλατῶ, καταστρέφω, ravager ; λεηλατῶ, ἐρημῶ, ἐρημόνω, désoler.

καταλυματίας, ου, ὁ· [στρατ.] quartier maître, n. m. βλ. **διαχειριστὴς χρηματικοῦ.**

καταλυπῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐπιφέρω πολὺν θλῖψιν, λύπην, θλίβω, λυπῶ, affliger ; θλίβω, λυπῶ ἄκρον, ἀπελπίζω, désoler ; καταθλίβω, accabler ; καθιστῶ περίλυπον, λυπῶ βαρέως, navrer.

κατάλυσις, εως, ἡ· ἡ παντελὴς λύσις, καταστροφή, συνεκτικότης πράγματος τινὸς (action de dissoudre, de détruire) καὶ μάλιστα κατάργησις πολιτικοῦ τινὸς ἱδρύματος, π. χ. δημοκρατίας, βασιλείας, δυναστείας, τοῦ τυράννου, κτλ. ὅθεν ἡ κατάργησις, abolition, n.f. abolissement, n.m. κατάργησις, παῦσις, suppression, n. f. || ἡ κατάλυσις τῆς βασιλείας, l'abolition de la royauté ; || ἡ κατάλυσις τῆς λογοκρισίας, la suppression de la censure. § [ἐκκλ.] ἡ ἄδεια τοῦ νὰ κάμῃ τις χρῆσιν τινός, π. χ. τὸ νὰ ἀρτυθῇ τις, action de faire gras (de rompre le jeûne) ; τὸ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἐλαιοφαγία, ἡ ἰχθυοφαγία, κτλ., permission de manger de l'huile (; du poisson, etc.). § —, ἡ ἐξόδευσις, κατανάλωσις, dépense, n. f. § —, logement, n. m. τὸ κατάλυμα, τὸ οἴκημα· ἐπίσης τὸ ἀποτέλεσμα ἢ ἡ πρᾶξις τοῦ καταλύειν· || ἡ ἐπὶ τῆς καταλύσεως ἐπιμελητεία διὰ τὰς στρατιωτικὰς πορείας, le logement.

καταλυτής, οῦ, ὁ· ὁ παρά τινι καταλύων, ὁ ταξειδιώτης, voyageur, n.m. ὁ ξένος, hôte, n. m. || —, ὁ ἐξοδευτής, dépensier, ère ; ὁ σπαταλῶν, ὁ σπάταλος, gaspilleur, euse. § ὁ καταστρέφων τι, καταστροφεύς, destructeur, trice ; ὁ καταργῶν, καταλύων, abolisseur.

καταλυτική, ῆς, ἡ· logistique, n. f. Ἡ λέξις αὕτη δέον νὰ διακρίνηται ἐκ τῆς λογιστικῆς ἤτοι τῆς ἐργασίας τοῦ **λογιστοῦ** (contrôleur ἢ vérificateur des comptes, βλ. καὶ πολεμικὴ τέχνη), εἶνε δὲ ἡ **καταλυτικὴ** ἢ **πορευτικὴ** (ἐκ τοῦ loger, **καταλύω**, σταματῶ εἴς τι μέρος ὅπως ἐπ' ὀλίγον ἀναπαυθῶ). Ἡ **καταλυτικὴ** παρέχει τοὺς κανόνας δι' ὧν δύνανται νὰ **κινήσωσι, διαθρέψωσι** καὶ **ἀναπαύσωσιν** ἐν ἐκστρατείᾳ τὰ στρατεύματα ὑπὸ τὰς καλλιτέρας συνθήκας τῆς τε τάξεως καὶ ἀσφαλείας.

κατάλυχνον, ου, τό· ἐπιλύχνιον, τό, καὶ γενικῶς ῥηξίφως, ωτος, τό· abat-jour, n. m. τὸ ἐπὶ τῆς λυχνίας τιθέμενον τεμάχιον ἐκ χάρτου, κτλ. ὅπερ ῥίπτει τὸ φῶς πρὸς τὰ κάτω καὶ πέριξ αὐτῆς.

καταλύω, μέλ. ύσω, καὶ κοινῶς **καταλῶ** (βλ. καὶ **κατάλυσις**), ἰδίως ἐπὶ πολιτεύματος, καταργῶ, abolir; καὶ ἐν γένει παύω, καταργῶ, supprimer ; ἀνατρέπω, renverser ; || — τοὺς νόμους, renverser les lois ; || — τὰ προνόμια, abolir les privilèges ; || κατέλυσε τοὺς φόρους, il a supprimé les impôts ; βλ. καὶ ἀκυρόνω. § [δημ.] ἐξοδεύω, δαπανῶ, καταναλίσκω, dépenser ; ἐπιφέρω φθορὰν διὰ τῆς χρήσεως, φθείρω, user ; καταναλίσκω, consommer; || ἐκατάλυσεν ὅ,τι εἶχεν, il a dépensé tout ce qu'il avait ; || ἐκατάλυσε τὰ ὑποδήματά του, il a usé ses souliers. § [ἐκκλ.] καταλύω, ἀρτύνομαι, faire gras ; διακόπτω τὴν νηστείαν, rompre le jeûne ; βλ. **καταλῶ.** § [οὐδ.] οἰκῶ, κατοικῶ, loger ; μεταβαίνω εἰς ξενοδοχεῖον ἵνα μοὶ χρησιμεύσῃ ὡς κατάλυμα, descendre [à un hôtel].

καταλυῶ, [δημ.] ἀντὶ **καταλύω, καταλῶ.**

καταλῶ, βλ. καταλύω, ἐξοδεύω, δαπανῶ, dépenser, φθείρω, user ; καταναλίσκω, consommer. § [ἐκκλ.] (ἐκ τοῦ **καταλύω**) **ἀρτύνομαι,** faire gras ; διακόπτω τὴν νηστείαν, rompre le jeûne ; || σήμερα καταλεῖ (δὲν εἶνε δηλ. νηστεία) = ἡμέρα καταλύσεως, c'est un jour gras ; βλ. καὶ **καταλύω.**

καταμαγευμένος, η, ον (μετοχ.) enchanté, ée ; charmé, ée.

καταμαγεύω, μέλ. εύσω, μαγεύω τινὰ ὅλως διόλου, ensorceller ; κατενθουσιάζω, enchanter ; καὶ ἐν γένει διαμαγεύω, γοητεύω, fasciner ; θέλγω, charmer, ἤτοι θέλγω τινὰ πάρα πολὺ διὰ τῆς ὡραιότητος ἢ τῶν τρόπων.

καταμανθάνω, μανθάνω τι ἀκριβῶς (κατὰ βάθος), apprendre (à fond), ἐννοῶ καταλαμβάνω.

καταμαραίνω, flétrir (entièrement) μαραίνω, faner ; μαραίνω τι ὅλως διόλου, ποιῶ τι ἄτονον, καὶ παθ. μαραίνομαι, φθίνομαι, se faner ; se flétrir.

καταμαρτυρέω, βλ. **καταμαρτυρῶ.**

καταμαρτυρία, ας, ἡ· ἡ κατά τινος μαρτυρία, κατάθεσις, témoignage contre quelqu'un ; καὶ déposition à charge, ἤτοι ἡ κατάθεσις μάρτυρος τῆς κατηγορίας, συνεπῶς ἡ ἐνοχοποίησις, ἡ κατηγορία, accusation, n. f.

καταμαρτυρῶ (έω), μέλ. ήσω, μαρτυρῶ ἐναντίον τινός, témoigner contre quelqu'un, δίδω μαρτυρίαν κατά τινος, déposer contre, συνεπῶς ἐνοχοποιῶ, κατηγορῶ, accuser.

καταμαστιγόω-ῶ, μέλ. ώσω, κτυπῶ τινὰ ἰσχυρῶς μὲ τὴν μάστιγα, μαστιγόω, fouetter (etc.) fortement ; βλ. μαστιγῶ.

καταμαστίζω, μέλ. ήσω, μαστίζω τινὰ πολύ, μαστιγῶ, fustiger, fouetter ; [συνήθ. μεταφ.] θλίβω λυπῶ, ὑπερβολικά, affliger, désoler καὶ ἐν γένει ἀπελπίζω.

κατάματα [δημ. ἐπίρ.] καὶ ὀρθότερον κατάμματα· ἀτενῶς, fixement, adv. κοινῶς μέσ' τὰ μάτια, ἀσκαρδαμυκτί, d'un œil fixe, entre deux yeux.

καταματόνω, [δημ.] βλ. **καταιματόνω.**

καταμαυρίζω, μέλ. ίσω, μαυρίζω ἐντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν, noircir complètement.

κατάμαυρος, η, ον· ὁλόμαυρος, καὶ

καταμέλανος, η, ον· ὅλως (μαῦρος) μελανός, tout noir.

καταμελίζω, βλ. καταμερίζω.

κατάμεμπτος, ος, ον· μεμπτός, ψεκτός, εἰς μορφὰς ἐκτεθειμένος, blâmé, ée ; blâmable ; ἄξιος καταφρονήσεως, digne de mépris, καταφρονητός, méprisable.

καταμεμερισμένος, η, ον· débité, ée ; βλ. καταμερίζω.

καταμέμφομαι, μέλ. μέμψομαι, μέμφομαι, blâmer, σημαίνει ὅτι δὲν εἶμαι εὐχαριστημένος μὲ ἓν πρόσωπον ἢ πρᾶγμα καὶ ἐκφέρω ἐνίοτε καὶ διὰ τοῦ λόγου τὴν δυσαρέσκειάν μου· τὸ δὲ συνηθέστερον καταμέμφομαι ἐκφέρει κατ' ἐπέκτασιν τὴν ἔννοιαν παραπονοῦμαι, ἔχω νὰ κάμω, εἶμαι δυσηρεστημένος μέ τι, κατηγορῶ, accuser ; ἐπιτιμῶ, κατακρίνω, reprocher.

καταμερίζω, μέλ. ίσω· διαιρῶ εἰς μέρη, χωρίζω, partager ; διαμοιράζω, διανέμω (τὰ μέρη), répartir ; distribuer ; διαιρῶ, diviser. § —, débiter. § καταμερίζω, débiter (ξυλείαν, λίθον, κτλ.) || **καταμερίζω τὴν ξυλείαν**, débiter le bois ; οἱ Γάλλοι λέγουσι débiter le bois, οὐ μόνον τὸ **ὑλοτομεῖν**, τὸ **ξυλοτομεῖν**, τὸ **δρυοτομεῖν**, τὸ **ἀναπρίειν**, τὴν τῶν δένδρων κατακοπήν, ἀλλὰ καὶ τὸ **καταμερίζειν** κορμὸν δένδρου εἰς μέρη, ἵνα ἕκαστον τούτων χρησιμεύσῃ εἰς ὡρισμένον εἶδος ξυλείας· οἷον σανίδας, μοχλούς, κτλ. Κατ' ἐπέκτασιν τὸ débiter σημαίνει κατεργάζομαι (ἀγγλ. to prepare) τεμάχιον ξύλου ὅπως καταστῇ κατάλληλον διά τινα σκοπόν.

καταμέρισις, εως, ἡ· ὁ καταμερισμός.

καταμερισμός, οῦ, ὁ· ἡ εἰς μέρη διαίρεσις, ὁ χωρισμός, partage, n. m. ἡ διανομὴ τῶν μερῶν, distribution, n. f. ἡ διανομή, τὸ μοίρασμα, répartition, n. f. ἡ διαίρεσις, division, n. f. || ὁ καταμερισμὸς τῆς ἐργασίας, la division du travail. § —, débitage, n. m. ξύλου, λίθου, κτλ. || ὁ **καταμερισμὸς τῆς ξυλείας**, débit de bois ἢ débitage du bois ; τμῆσις τῆς ξυλείας κατὰ τὸν ἐπωφελέστερον τρόπον· βλ. καταμερίζω.

καταμεσήμερα, [δημ. ἐπίρ.] ἐν σταθερᾷ μεσημβρίᾳ, ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, en plein midi, midi sonnant.

καταμεσῆς, [δημ. ἐπίρ.] ἐντελῶς εἰς τὸ μέσον, tout au milieu ; au beau milieu = ἐν μεσαιτάτῳ, κατ' αὐτὸ τὸ μέσον.

κατάμεστος, ος, ον· παντάσι (ὅλος) μεστός, tout plein de ; πλήρης, πεπληρωμένος, rempli de.

καταμετρέω, βλ. καταμετρῶ.

καταμέτρησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ μετρεῖν τι, action de mesurer ; ἡ μέτρησις, mesurage, n. m. || — σίτου, mesurage, n. m. § —, entoiser, τοποθετεῖν πρὸς καταμέτρησιν, ἤτοι τοποθετεῖν λίθους εἰς κανονικὸν σχῆμα πρὸς καταμέτρησιν τοῦ κυβισμοῦ. § [γαιῶν ἰδίως] **βλέπε χωρομετρία**, arpentage ; || [τεχνικῶν ἔργων] métré, n. m. ἤτοι ἡ διὰ τοῦ μέτρου καταμέτρησις καθὼς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς καταμετρήσεως· || chaînage, n. m. καταμέτρησις διὰ τῆς χωρομετρικῆς ἀλύσεως (chaîne d'arpenteur). § **καταμέτρησις**, ἡ· mesurage, n. m. ἡ ἐπιπεδομετρικὴ σχεδιαγράφησις (lever) ἐδάφους τινὸς περιλαμβάνει τὴν **καταμέτρησιν** τῶν ἀποστάσεων καὶ τὴν τῶν γωνιῶν ἀναγωγὴν ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος. Ἡ **καταμέτρησις τῶν ἀποστάσεων** (la mesure des distances) ἐκτελεῖται ἀπ' εὐθείας διὰ τῶν παραδεδεγμένων μέτρων μήκους, ἤτοι διὰ τῆς **χωρομετρικῆς ἀλύσεως** (chaîne d'arpenteur), τῶν δεκαμέτρων ἢ εἰκοσαμέτρων ταινιῶν (rubans) κτλ. Ὅταν τὸ ἔδαφος παρουσιάζῃ ἐμπόδια, τὴν καταμέτρησιν ἐνεργοῦσι δι' ἐργαλείων, οἷον **διόπτρας** (lunette), **σταδίας** (stadia), κτλ. Ἡ **ἀπ' εὐθείας καταμέτρησις τῶν γωνιῶν** (la mesure directe des angles) ἐκτελεῖται γενικῶς διὰ τοῦ **χωρομετρικοῦ γνώμονος** (équerre d'arpenteur). Ἡ **ἔμμεσος καταμέτρησις αὐτῶν** (mesure indirecte) ἐκτελεῖται διὰ γεωμετρικῶν ἐργαλείων π. χ. διὰ τοῦ γραφομέτρου, κτλ, ἢ διὰ τῆς **πυξίδος** (boussole), τῆς **μετροτραπέζης** (planchette), κτλ. § **καταμέτρησις**, ἡ· **σχεδιαγράφησις** ἡ· lever ou levée d'un plan ; ἐργασίαι σκοποῦσαι νὰ προσδιορίσωσι τὰ στοιχεῖα τῆς παραστάσεως τῶν **χαρτῶν** (cartes) καὶ τῶν **τοπογραφικῶν σχεδίων**. Αἱ ἐργασίαι αὗται περιλαμβάνουσι τὴν **ἐπιπεδομετρίαν** (planimétrie) καὶ τὴν **χωροστάθμισιν** (nivellement ou allimétrie). Πρὸς **καταμέτρησιν** τόπου τινὸς (lever d'un terrain) προσδιορίζουσι κατ' ἀρχὰς τὸ **πολυγωνικὸν δίκτυον** (canevas polygonal), ἤτοι τὸ σύνολον, ὅπερ σχεδιαγραφοῦσι κατ' ἀρχὰς δι' **ὁδεύσεως** (par cheminement) ἢ διὰ **τριγωνισμοῦ** (par triangulation), κατόπιν ἄρχονται τῆς **καταμετρήσεως τῶν λεπτομερειῶν** (lever des détails), καὶ τέλος ἐκτελοῦσι τὴν χωροστάθμησιν. Αἱ **καταμετρήσεις** (levers) διαιροῦνται, ἀναλόγως μὲν τῶν ἐργαλείων ἅτινα μεταχειρίζονται, εἰς **καταμετρήσεις διὰ τῆς πυξίδος** (levers à la boussole), διὰ τοῦ **καταμετρητικοῦ ἀβακίου** (planchette), διὰ τοῦ **μέτρου** (mètre), διὰ τοῦ **κλισιμέτρου** (éclimètre), διὰ τῆς **ἀλύσεως** (chaîne), διὰ τοῦ **γνώμονος** (équerre), κτλ. ἀναλόγως δὲ τοῦ εἴδους, εἰς **καταμετρήσεις κτιρίων** (levers de bâtiments), **ὀχυρωμάτων** (fortifications), εἰς **τοπογραφικὰς** (topographiques), εἰς **ἀναγνωρίσεις** (reconnaissances ou levers expédiés). § [ναυτ.] jaugeage, n. m. **καταμέτρησις τῆς χωρητικότητος** πλοίου τινός, ἤτοι ὁ προσδιορισμὸς τοῦ φορτίου ὅπερ πλοῖόν τι δύναται νὰ φέρῃ. Αὕτη παρ' ἡμῖν ὡς καὶ εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ κράτη γίνεται διὰ τῆς **μεθόδου τοῦ Μόρσωνος** (méthode Moorson) ; || **καταμέτρησις**, jaugeage, n. m. action de jauger ; || δικαίωμα (πληρωμὴ) καταμετρήσεως, jaugeage, n. m. droit que perçoivent les jaugeurs. § — βάθους ὁδοστρώματος, sondage, n. m. βλ. βάθος. § [ἐμπορ.] καταμέτρησις = καταγραφή, ἀπογραφὴ τῶν ἐν τῇ ἀποθήκῃ ἐμπορευμάτων, inventaire, n. m.

καταμετρητής, οῦ, ὁ· ὁ καταμετρῶν, me-

sureur, n.m. ὁ χωρομέτρης. arpenteur, n.m. § —, métreur. n. m. ὁ καταμετρῶν διὰ τοῦ μέτρου. § —, toiseur, n. m. βλ. **καταμετρῶ**. § —, sondeur, n. m. βλ. **καταμετρῶ**. § —, jaugeur, n. m. homme dont l'emploi est de jauger ; βλ. **καταμέτρησις** καὶ **καταμετρῶ**.

καταμετρητικός, ή, όν· de mesurage, d'arpentage, etc.

καταμετρῶ (έω), μέλ. ήσω, mesurer ; βλ. καὶ **καταμέτρησις** [γαίας ἰδίως] χωρομετρῶ, arpenter ; [τεχνικὰ ἔργα] métrer ; ἤτοι ἐλέγχω ποσάκις τὸ μέτρον (mètre) εἰσέρχεται εἰς ὡρισμένην τινὰ ἔκτασιν· ‖ [ἱππολ.] καταμετρεῖν τὸν ἵππον, mesurer un cheval, ἤτοι λαμβάνειν τὸ ὕψος αὐτοῦ. § —, σχεδιαγραφῶ, lever ; lever un plan; βλ. **καταμέτρησις**, levée, n. f. § [ναυτ.] jauger, καταμετρῶ τὴν **χωρητικότητα** πλοίου τινός, βυτίου, κτλ. βλ. **καταμέτρησις**, jaugeage. § jauger, **μετρέω-ῶ**, ἢ **καταμετρέω-ῶ**, π.χ. καταμετρεῖν τὴν ποσότητα τοῦ παρεχομένου ὕδατος ὑπὸ ὑδραποθήκης, πηγῆς ἢ κρουνοῦ ἐν ὡρισμένῳ χρονικῷ διαστήματι. § καταμετρῶ τὸ βάθος ὁδοστρώματος, sonder ; βλ. **βάθος**. § [ἐμπορ.] καταμετρῶ (τὰ ἐν τῇ ἀποθήκῃ ἐμπορεύματα) = ἀπογράφω, inventorier. § [οἰκοδ.] καταμετρῶ, toiser, μετρῶ ὑλικὸν ἢ οἰκοδομὴν πρὸς γνῶσιν τοῦ κυβισμοῦ, κτλ.

καταμήνια, ων, τὰ (ἐκ τοῦ καταμήνιος), τὰ **ἔμμηνα**, ἡ κατὰ μῆνα γινομένη τῶν γυναικῶν κάθαρσις, les menstrues ; [συνήθ.] ἡ **τάξις** ὑπὸ τῶν γυναικῶν καλουμένη, les règles; [οἰκ.] les affaires ; βλ. **ἔμμηνος κάθαρσις**.

καταμήνιος, ος, ον· ὁ κατὰ μῆνα γινόμενος, qui se renouvelle tous les mois, menstuel, elle. § [οὐσ.] **καταμήνια**, τά· βλ. λέξιν.

καταμήνυσις, εως, ἡ· μήνυσις, dénonciation, n. f. κατηγορία κατά τινος, accusation, n. f. [νομ. ἰδίως] καταγγελία, plainte, n. f. βλ. καὶ **μήνυσις**.

καταμηνυτής, οῦ, ὁ· ὁ μηνυτής, ὁ ἐπιδίδων μήνυσιν, dénonciateur, trice ; [νομ.] ὁ **καταγγέλλων**, plaignant, e.

καταμηνύω, μέλ. νύσω· φανερόνω πρᾶξιν τινά, μηνύω, dénoncer ; καταγγέλλω (εἰς τὴν δικαιοσύνην πρᾶξιν τινά), déférer en (à la) justice; [νομ. ἰδ.] porter plainte, καταγγέλλω· βλ. καὶ **μήνυσις**.

καταμιαίνω, μέλ. ανῶ· καταμολύνω, μολύνω, μιαίνω, ῥυπαίνω, souiller ; μολύνω, βεβηλῶ, profaner ; μολύνω, μιαίνω ἠθικῶς, polluer.

κατάμματα, [δημ. ἐπίρ.] βλ. **κατάματα**.

καταμολύνω, μολύνω, ῥυπαίνω, λερόνω, salir ; μολύνω, μιαίνω, ῥυπαίνω, souiller ; infecter ; μολύνω, μιαίνω, contaminer.

καταμόνας, [ἐπίρ.] ὀρθότ. κατὰ μόνας, καθ' ἑαυτόν, χωριστά, à part ; à l'écart.

καταμόναχος, ος, ον, καὶ

κατάμονος, ος, ον· ὁ μεμονωμένος, isolé, ée, adj. ὁ ἐντελῶς μόνος, tout seul, toute seule.

κατάμουτρα, [δημ. ἐπίρ.] καὶ

καταμούτσουνα, [δημ. ἐπίρ.] κατὰ πρόσωπον, en face ; ‖ τοῦ τὸ εἶπα κατάμουτρα, je le lui ai dit en face.

καταμύω, μέλ. ύσω· κλείω τοὺς ὀφθαλμούς, βλ. **καμμύω**.

καταναγκάζω, μέλ. άσω· ὠθῶν τι μὲ δύναμιν βάλλω εἰς τὴν θέσιν του καὶ ἐν γένει διὰ τῆς βίας κρατῶ, βιάζω, ἀναγκάζω, forcer ; ἀναγκάζω, obliger ; πειθαναγκάζω, contraindre.

καταναγκασις, εως, ἡ, καὶ

καταναγκασμός, οῦ, ὁ· ὁ πειθαναγκασμός, contrainte, n. f. ἤτοι βία ἐξασκουμένη κατά τινος, ὅπως τὸν ἀναγκάσωσι νὰ πράξῃ τι ἀκουσίως, coercition, n. f. ἡ βία, violence, n. f. ‖ [νομ.] δικαίωμα καταναγκασμοῦ, droit de coercition.

καταναγκαστικός, ή, όν· ὁ διὰ τῆς βίας γινόμενος, ἀναγκαστικός, forcé, ée, adj. de contrainte ; [νομ.] coercitif, ive ; ‖ μέτρον καταναγκαστικόν, mesure coercitive ; ‖ δύναμις καταναγκαστική, puissance coercitive. § καταναγκαστικὴ ἐργασία, travail forcé, ἢ ἀγγαρεία λέγεται πᾶσα ἐπιβαλλομένη ὑπὸ δεσπότου ἢ ἐξουσίας ἐργασία μὴ ἀμειβομένη· βλ. καὶ **ἀγγαρεία**. § καταναγκαστικὴ κυκλοφορία, cours forcé, ἀντιτίθεται εἰς τὴν νόμιμον ἢ ἐλευθέραν κυκλοφορίαν· ἡ μὲν νόμιμος συνίσταται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ πολίτου νὰ δέχηται εἰς πληρωμὴν ἀντὶ μετρητῶν χαρτίνας ἀξίας, γνωστὰς ὑπὸ τὸ ὄνομα γραμμάτια (βλ. χαρτονόμισμα), ἐκδιδομένας ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἢ ὑπὸ Προνομιούχων Τραπεζῶν, εἰς τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν τιμήν, ἀλλ' ὑποχρεουμένων τῶν ἐκδοτῶν εἰς ἐξαργύρωσιν αὐτῶν, ἐὰν αὕτη ζητηθῇ ὑπὸ τοῦ κατόχου· μεταβάλλεται δὲ ἡ νόμιμος εἰς καταναγκαστικὴν κυκλοφορίαν ὅταν διὰ νόμου οἱ τῶν γραμματίων ἐκδόται ἀπαλλάσσωνται τῆς πρὸς ἐξαργύρωσιν ὑποχρεώσεως. Ὥστε τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς καταναγκαστικῆς κυκλοφορίας εἶνε ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν ἐκδοτῶν ἀπὸ τῆς πρὸς ἐξαργύρωσιν τῶν παρ' αὐτῶν ἐκδιδομένων χαρτίνων ἀξιῶν ὑποχρεώσεως.

καταναγκαστικῶς, [ἐπίρ.] διὰ τῆς βίας, de force ; par contrainte.

καταναθεματίζω, μέλ. ίσω· ἐκφέρω ἀνάθεμα κατά τινος, couvrir (; accabler), d'anathèmes ; ἀναθεματίζω, anathématiser ; καταρῶμαι, maudire.

καταναλίσκω, μέλ. αλώσω, καταδαπανῶ, ἐξοδεύω, dépenser ; ποιοῦμαι χρῆσιν, user ; κάμνω κατανάλωσιν, consommer ; [μεταφ.] φθείρω, καταβιβρώσκω, κατασπαταλῶ, consumer ; φθείρω, καταβιβρώσκω, κατατρώγω, dévorer ; ‖ κατηνάλωσεν ὅλην του τὴν περιουσίαν, il a dépensé (consumé) tout son bien ; ‖ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτὴν καταναλίσκεται πολὺ κρέας, dans cette maison, on consomme beaucoup de viande ; ‖ ἡ μηχανὴ αὐτὴ καταναλίσκει πολλοὺς ἄνθρακας, cette machine consomme trop de charbon ; ‖ τὸ πῦρ κατηνάλωσεν ὅλον τὸ οἰκοδόμημα, le feu consuma

tout l'édifice. § —, ἀντὶ διασκορπίζω, dissiper.

καταναλώσιμος, ος, ον· βλ. ἀναλώσιμος, consommable, adj.

κατανάλωσις, εως, ἡ· ἡ ἀνάλωσις, τὸ καταναλίσκειν, ἐξοδεύειν, consommation, n. f. ‖ φόρος καταναλώσεως, impôt de consommation ; ‖ ἡ κατανάλωσις περιορίζει τὰς πράξεις, τὰς ἀγορὰς εἰς τὰς ἀναποφεύκτους ἀνάγκας, la consommation limite ses opérations, ses achats aux besoins indispensables ; ‖ — καυσίμων ἢ ἄλλων ὑλικῶν, consommation. § κατανάλωσις, ἀντὶ διασκόρπισις, dissipation, n. f. ‖ — ἢ καταχράτητις ὅπλων, κτλ. dissipation ou détournement d'armes, etc. ('Αρθ. 225 Σ. Ν. Π.). § —, consumation = φθορά, κατάδρωσις· ‖ — διὰ τοῦ πυρός, consumation par le feu = κατάκαυσις. § [ἐμπορ.] κατανάλωσις = τοποθέτησις εἴδους τινός, placement, n. m. πώλησις, débit, n. m. καὶ ἐν γένει ἐξόδευσις, consommation.

καταναλωτής, οῦ, ὁ· ὁ καταναλίσκων, consommateur, n. m.

καταναλωτικός, ή, όν· τῆς καταναλώσεως, de consommation, consumant, e.

κατανέμησις, εως, ἡ· ἡ κατανομή.

κατανέμω, διαιρῶ εἰς μοίρας (μέρη) καὶ διανέμω, διαμοιράζω, répartir ; διανέμω, distribuer ; διαμοιράζω, partager.

κατάνευσις, εως, ἡ· ἡ διὰ τοῦ νεύματος τῶν ὀφθαλμῶν πρὸς τὰ κάτω συγκατάθεσις, ἀποδοχή, συγκατάθεσις, consentement, n. m. συγκατάθεσις, adhésion, n. f. ἔγκρισις, ἐπιδοκιμασία, approbation, n. f.

κατανεύω, μέλ. εύσω, (κάτω νεύω), κάμνω νεῦμα πρὸς τὰ κάτω, ὅπως διὰ τοῦ σημείου τούτω δείξω ὅτι ὑπόσχομαι, συγκατατίθεμαι, βεβαιόνω τι, ὡς ἰδίᾳ ὁ Ζεὺς τὴν ὑπόσχεσιν αὐτοῦ βεβαιόνει διὰ τῆς κινήσεως τῆς κεφαλῆς πρὸς τὰ κάτω, ἄρα ἐγκρίνω, ἐπιδοκιμάζω διὰ κινήσεως τῆς κεφαλῆς, donner son approbation par un signe de tête ; ἀποδέχομαι, ἐγκρίνω, ἐπιδοκιμάζω, approuver ; συγκατατίθεμαι, συναινῶ, consentir ; adhérer.

κατανθρακόω-ῶ, μέλ. ώσω· ποιῶ τι ἄνθρακα, μεταβάλλω εἰς ἄνθρακα, reduire en charbon ; ἀνθρακόω, carboniser ; καίω ὅλως διόλου, consumer entièrement.

κατανίκησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ νικᾶν (τοῦ ὑπερνικᾶν), action de vaincre (de surmonter)=ὑπερνίκησις.

κατανικῶ (άω), μέλ. ήσω· νικῶ τελείως, καθ' ὁλοκληρίαν, vaincre complètement ; battre ; ἤτοι ὑπερισχύω τινός, avoir le dessus ; [μεταφ.] ὑπερνικῶ, ὑπερβαίνω τι, surmonter ; δαμάζω, dompter ; καθίσταμαι κύριος, se rendre maître ; κυριαρχῶ, maîtriser ; δεσπόζω, ἐπικρατῶ, dominer ; θριαμβεύω, triompher de ; ‖ κατενίκησε πᾶσαν δυσκολίαν, il a surmonté toutes les difficultés.

κατανοέω, βλ. κατανοῶ.

κατανόησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ κατανοεῖν, ἀντιλαμβάνεσθαι, action de comprendre; κατανόησις, κατάληψις, compréhension, n. f. νόησις, κρίσις, entente (f) pour; entendement, n. m. νόησις, intelligence, n. f. ἡ ἀντίληψις, σύλληψις τῆς ἐννοίας, conception, n. f.

κατανομή, ῆς, ἡ· (κατανέμω), διαμοίρασμα, διανομή, répartition, n. f. distribution, n. f.

κατανοτίζω, μέλ. ίσω· νοτίζω τι πολύ, ὑγραίνω, διαβρέχω, humecter.

κατανοτισμός, οῦ, ὁ· ἡ ὕγρανσις, διαβροχή, huméctation, n. f. ‖ κατανοτισμὸς τῶν ὑλῶν (ἐξ ὧν συνίσταται ἡ πυρῖτις), huméctation des matières.

κατανοῶ (έω), μέλ. ήσω. ἀντιλαμβάνομαι καλῶς διὰ τῆς ἐσωτερικῆς αἰσθήσεως, τοῦ νοῦ, παρατηρῶ ἀκριβῶς, μανθάνω, ἐννοῶ, comprendre; παρατηρῶ, ἀντιλαμβάνομαι, s'apercevoir; ἀναγνωρίζω, reconnaître ; ‖ κατενόησε τὴν πλάνην του, il s'est aperçu de son erreur.

κάταντα, ἐπίρ. τοῦ κατάντης, κάτω, πρὸς τὰ κάτω, en descendant ; ‖ ἄναντα κάταντα, par monts et par vaux. § [οὐδ. οὐσ.] τὰ κάταντα, βλ. κατάντης.

κατάντημα, τό· βλ. κατάντι.

καταντημένος, η, ον· τὸ πῶς κατήντησε, εἰς ποίαν κατάστασιν ἔφθασε, ἀπεγνωσμένος, φθάσας εἰς ἀπόγνωσιν, réduit à l'extrémité (aux abois).

κατάντης, ης, οὐδ. κάταντες, κατωφερής, ἐπικλινής, qui va en pente, incliné, ée ; ‖ [οὐδ. οὐσ.] τὸ κάταντες, τὸ ἐπικλινές, pente, n. f. βλ. κλίτος· ‖ τὰ κάταντα, κατὰ ῥοῦν, κατάπλους, aval, n. m. en aval ἢ suivant le cours ; κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ῥεύματος. Καλεῖται οὕτως ἡ πρὸς τὰ κάτω κοιλὰς ἢ τὸ πρὸς τὰ κάτω τμῆμα τοῦ ῥείθρου τὸ ἐκτεινόμενον ἀπὸ τὸν παρατηρητὴν μέχρι τῆς συρροίας (confluent) μεθ' ἑτέρου ῥείθρου ἢ τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ (embouchure) ; βλ. καὶ ἄναντα, amont.

κατάντι, τό· [δημ.] καὶ

καταντιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] τὸ κατάντημα, ἡ κατάστασις, θέσις, état, n. m. situation, n. f. τὸ πῶς κατήντησε (ἐπῆλθε) τίς ἢ τι, ἤτοι εἰς ποίαν κατάστασιν ἔφθασε. § καταντιά, ᾶς, ἡ· [διάλ. Κύμης] ἡ πρόοδος· «νὰ 'δοῦμε τὴν καταντιά σου»=τὴν πρόοδόν σου.

καταντιάχκομαι, [διάλ. Οἰνόης] καταντῶ, εὑρίσκομαι.

καταντικρύ καὶ κατάντικρυ, [ἐπίρ.] κατ' ἀντικρύ, τίθεται ἐπὶ τῆς τοπικῆς σχέσεως δύο σημείων κειμένων κατ' εὐθεῖαν ἀντιθέτως, ἀπέναντι, vis-à-vis ; tout en face ; droit devant soi ; [ἐπὶ ἀνθρώπ.] face à face ; ‖ εὑρέθησαν καταντικρὺ ὁ εἷς τοῦ ἄλλου, il se trouvèrent face à face, ἤτοι ἀντιμετώπως, κατὰ πρόσωπον.

καταντῶ, μέλ. ήσω· φθάνω εἴς τι ὡρισμένον σημεῖον, ἔρχομαι εἰς θέσιν, arriver à, parvenir à ; τελειόνω, καταλήγω εἰς, finir par, aboutir à ; ὅθεν φέρω τινὰ ἢ τι εἰς θέσιν, καθιστῶ, περιάγω, réduire à; καθιστῶ, rendre; κάμνω, faire ; ‖ μὲ κατήντησε πτωχόν, il m'a rendu pauvre, il m'a réduit à la pau-

vreté. § [συνήθ. οὐδ.] περιίσταμαι, περιάγομαι, περιέρχομαι εἰς θέσιν, être réduit ; καθίσταμαι, γίνομαι, devenir ; ἔρχομαι εἰς θέσιν, εἰς τὸ σημεῖον, en venir à ; φθάνω μέχρι, aller jusqu'à ; τελειόνω, καταλήγω εἰς, finir par ; μεταβάλλομαι ἐπὶ τὰ χείρω, καταντῶ, dégénérer en ; || κατήντησε νὰ ἐπαιτῇ, il est (; il fut) réduit à mendier ; || τὸ πρᾶγμα καταντᾷ κοπιαστικόν, cela commence à devenir fatigant ; || ἡ ἐλευθερία καταντᾷ ἐνίοτε ἀκολασία, la liberté dégénère par fois en licence ; || φοβοῦμαι μὴ καταντήσῃ τυφλός, je crains qu'il ne devienne aveugle ; || κατήντησαν εἰς φιλονεικίαν (ὕβρεις, ξυλιαῖς, κτλ.), ils en vinrent aux mains (aux injures) = εἰς ἔριν προήχθησαν· εἰς χεῖρας ἀφίκοντο· || κατήντησαν εἰς ὕβρεις, ils en vinrent aux injures ; || ἰδοὺ ποῦ κατηντήσαμεν, voilà où nous en sommes réduits ; || νὰ ἰδοῦμεν ποῦ θὰ καταντήσῃ ἡ ἀναίδειά του, nous verrons jusqu'où ira son impudence ; || εἰς πόσην ἀχρειότητα κατήντησεν ὁ ἄνθρωπος, à quel point d'insolence est-il parvenu ; || θὰ καταντήσωμεν νὰ μὴν ἐννοώμεθα πλέον, nous finirons par ne plus nous entendre ; || μοῦ κατήντησε συνήθεια, je m'en suis fait une habitude ; || αὐτὸ κατήντησε παροιμία, cela a passé en proverbe ; || [τὸ πρᾶγμα] καταντᾷ ἀηδία, c'est à s'en dégoûter ; || κατήντησε νὰ τὸν περιφρονοῦν καὶ οἱ ὑπηρέται, il n'en est jusqu'aux valets qui ne le méprisent ; || νὰ ἰδοῦμεν ποῦ θὰ καταντήσουν ὅλ' αὐτά, nous verrons où aboutira tout cela ; || [ἐμπορ.] καταντῶ εὐτελὴς ἐπὶ ἐμπορεύματος, se réduire.

κατανυκτικός, ή, όν· ὁ προξενῶν βαθεῖαν ἐσωτερικὴν λύπην (θλῖψιν), συγκινητικός, attendrissant, e, adj. περιπαθής, συγκινητικός, κατανυκτικός, περιπαθής, affectif, ive.

κατανυκτικῶς, [ἐπίρ.] μετὰ κατανύξεως, avec attendrissement ; περιπαθῶς, d'une manière affective.

κατάνυξις, εως, ἡ· ἡ βαθεῖα ἐσωτερικὴ λύπη, βαθεῖα θλῖψις, ἡ συγκίνησις, attendrissement, n. m. recueillement, n. m. [ἐκκλ.] componction, n. f.

κατανύσσω (καὶ νύττω), μέλ. ύξω, προξενῶ κατάνυξιν καὶ ἐν γένει πνευματικὴν θλῖψιν, pénétrer de componction ; συγκινῶ, μαλάσσω τὴν καρδίαν, attendrir.

κατανωτιαῖος, αία, αῖον, ὁ ἐπὶ τῶν νώτων εὑρισκόμενος, qui se trouve (qui est) sur le dos ; [θηλ. οὐσ.] **κατανωτιαία,** dossière, n. f. λωρίον νωτιαῖον· μέρος τῆς σαγῆς· λέγεται ἐπίσης καὶ surdos ; ἀποτελεῖται ἐκ διπλῆς γλωχῖνος (contre sanglon double), ἐκ δύο ἀκροπόρπων κατανωτιαίας (boucleteaux de surdos) καὶ περὶ τὸ μέσον φέρει διατόνιον (chape) ; || κατανωτιαία βαστάζουσα τὸ γλουτιαῖον, surdos support d'avaloire ; βλ. καὶ σαγή.

καταξεσχίζω, μέλ. ίσω, σχίσω, déchirer ; διασπάω, διαρρήγνυμι, κάμνω κομμάτια, mettre en pièces, dilacérer.

καταξέω, μέλ. ίσω· βλ. καταξύω.

καταξηραίνω, μέλ. ανῶ, θὰ καταξηράνω, κάμνω τι κατάξηρον, ἀποξηραίνω, dessécher.

κατάξηρος, ος, ον· ὅλως δι' ὅλου ξηρός, complètement sec ; ἀπεξηραμένος, desséché, ée, adj. ἄνυδρος ξηρός, aride, adj.

καταξιῶ (όω), μέλ. ώσω, κρίνω τι ὡς ἄξιον, juger digne. § ἀξιῶ, καταδέχομαι, daigner.

καταξοδεύω, [δημ.] βλ. κατεξοδεύω.

καταπαίνου, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἀντὶ καταπίνω.

καταπακτή, ῆς, ἡ· βλ. καταπακτός.

καταπακτόν, τό· [ξυλουρ.] abattant, n. m. (ὅπως τὸ κοινῶς λεγόμενον κεπέγκι τοῦ ἐργαστηρίου). Ξυλίνη πινακὶς κινουμένη ἐπὶ στροφέων (gonds) καὶ δυναμένη νὰ τεθῇ ὁριζοντίως, πρὸς σχηματισμὸν τραπέζης, ἢ κατακορύφως ὅπως καταλαμβάνῃ ὀλιγωτέραν θέσιν.

καταπακτός, ή, όν· ἐκ τοῦ καταπήγνυμι· trappe, n. f. «θύρη καταπακτή» Ἡροδ. 5,16 (porte enfermée dans un châssis) ἤτοι ἡ καταπακτὴ θύρα ἢ ὁριζόντιον φράγμα ἐκ σανίδων ἀνοίγματος τινὸς ὑπάρχοντος ἐπὶ τοῦ πατώματος (plancher) ὡς εἶνε τὸ στόμιον τῶν ἀμπαρίων τῶν οἰκιῶν καὶ τῶν πλοίων ἐπὶ τοῦ καταστρώματος· ἡ **καταπακτὴ θύρα** (trappe) διαφέρει ἀπὸ τὴν **καταρρακτὴν** (porte d'écluse), καθότι ἡ τελευταία εἶνε κατακόρυφος χρησιμεύουσα ὡς φρακτὴρ ὑδάτων, κτλ.

καταπαλαίω, μέλ. αίσω, παλαίω ἐναντίον τινός, πρός τινα, lutter contre ; παλαίω, combattre ; καὶ ἐν γένει ἐπικρατῶ, νικῶ (κατὰ τὴν πάλιν), vaincre (dans la lutte).

καταπάνω, [δημ. ἐπίρ.] βλ. κατεπάνω.

καταπάστρικος, ος, ον· [δημ.] ὁ ἐντελῶς καθαρός, ὁ καλῶς καθαρισμένος, bien propre ; ὁ στίλβων (λάμπων) ἐκ καθαριότητος, brillant de propreté.

καταπατάου, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] δοκιμάζω.

καταπάτημα, ατος, τό· τὸ καταπατούμενον, ce qu'on foule aux pieds; καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἡ καταπάτησις. § [δημ.] τὸ καταπάτι.

καταπάτησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καταπατεῖν, action de fouler aux pieds ; [μεταφ.] καταφρόνησις, παράβασις, παραβίασις, violation, n. f. § σφετερισμὸς ξένου τινὸς ἀντικειμένου, γῆς, κτλ. empiètement; n. m. [γαιῶν ἰδίως], anticipation, n. f.

καταπάτι, τό· τὸ κατάλοιπον, ἡ ὑποστάθμη, résidu, n. m. τὸ κατακρήμνισμα, précipité, n. m. ὑποστάθμη, sédiment, n. m. ἡ τρυγία, lie, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ ἐναπόθεσις, dépôt, n. m. βλ. λέξεις.

καταπάτζο, τό· καὶ καταπάτημα [διαλ. Ἠπείρου]=δοκιμή, ἀπόπειρα.

καταπατῶ (έω), μέλ. ήσω, fouler, βαίνω, πατῶ ἐπί τινος, διὰ τῶν ποδῶν πατῶ, fouler aux pieds ; [μεταφ.] καταφρονῶ, παραβαίνω, παραβιάζω, violer. § σφετερίζομαι ξένον τι, ξένην γῆν, empiéter ; [ἰδίως ὅμως ἐπὶ γαιῶν], anticiper ; || κατεπάτησε τὰς γαίας τῶν γειτόνων του, il a anticipé sur les terres de ses

voisins; || κατεπάτησεν ἑκατὸν μέτρα, il a anticipé cent mètres; || καταπατεῖ τὰ δικαιώματά μου, il empiète sur mes droits.

κατάπαυσις, εως, ἡ· ἡ ἐντελὴς παῦσις, cessation, n. f.

καταπαύω, μέλ. παύσω, τελειόνω, παύω, cesser; χάμνω τι νὰ παύσῃ, faire cesser; φέρω εἰς τὸ τέλος, τελειόνω, περατόνω, terminer; περατόω, τελειόνω, finir; καταπραΰνω, apaiser.

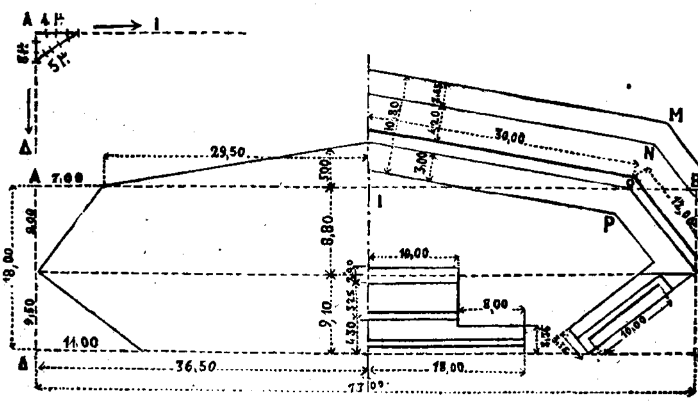
καταπείθω, μέλ. πείσω, ἐντελῶς πείθω τινά, persuader; τὸν χάμνω νὰ ἀποφασίσῃ τι, déterminer; φέρω εἰς θέσιν νά, amener à; ||

καταπήγνυμι, μέλ. ήξω, καταπήττω, καταπήγω, ἐμπήγω τι μέσα στερεῶς, ficher; enfoncer; ἐμπήγω πασσάλους ἢ κατάπηγας, planter des pieux, piloter; βλ. πασσαλόω.

καταπηγοβάσταξ, ακος, ὁ· chevalet-palée, n. m. βλ. γέφυρα πεζόβατος, πεζογέφυρα.

καταπήγω, μέλ. ήξω, planter des pieux; βλ. πασσαλόω.

καταπηκτήρ, ῆρος, ὁ· hie, n. f. ὁ πασσαλοπήκτης· βάρος ἀφιέμενον ἐξ ὕψους καὶ πίπτον ἐπὶ τῶν πασσάλων πρὸς ἔμπηξιν αὐτῶν, διαφέρει δὲ ἀπὸ τὸ mouton διότι εἶνε βαρύτερος· βλ. βαρεῖα.

[ἱππευτ.] καταπείθειν τὸν ἵππον, déterminer un cheval, ὁπόταν δύστροπον καὶ πείσμονα κατὰ τὰς κινήσεις καὶ ἰδίως κατὰ τὴν προχώρησιν ἵππον κατορθῶμεν νὰ θέσωμεν εἰς τακτικὸν βάδισμα.

καταπειρατήρ, ῆρος, ὁ· λέγεται ἡ βολίς, sonde, n. f. βλ. λέξιν· δι' ἧς ἐξετάζουσι τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, τοῦ ἐδάφους, κτλ.

καταπειστικός, ή, όν· ὁ καταπείθων, persuasif, ive, adj.

καταπέλτης, ου, ὁ· catapulte, n. f. πολιορκητικὴ μηχανὴ δι' ἧς ἐσφενδονίζοντο μεγάλα ἀκόντια ὅτε ἐλέγοντο καταπέλται ὀξυβελεῖς, ἢ μεγάλοι ὄγκοι λίθων, ταλαντιαῖοι ἢ καὶ τριτάλαντοι, ἐπιλεγόμενοι τότε καταπέλται πετροβόλοι ἢ λιθοβόλοι· οἱ ὑπηρετοῦντες τοὺς καταπέλτας ἐκαλοῦντο ἀφέται. § bricole, n. f. ἐλέγετο κατὰ τὸν μεσαίωνα εἶδός τι καταπέλτου.

καταπέμπω, μέλ. πέμψω· πέμπω κάτω, χάμνω νὰ κατέλθῃ ἐκ τῶν ἄνω, faire descendre; πέμπω ἐκ τῶν ἄνω, envoyer d'en haut; διαχέω, διασκορπίζω ἐπί τινος, répandre sur.

καταπέτασμα, ατος, τό· τὸ παραπέτασμα, rideau, n. m. [ἐν.] store, n. m. συνήθως τὸ δι' ἐλατηρίου καταπίπτον καὶ ἀναστελλόμενον παραπέτασμα.

κατάπηγμα, ατος, τό· ἢ πασσαλόπηγμα, τό· τὸ σύνολον τῶν καταπήγων (pilots) τῶν προωρισμένων νὰ ἀποτελέσωσι στερεόν τι ὑπέρεισμα διὰ τὴν θεμελίωσιν ἐντὸς τῶν ὑδάτων, ἑλωδῶν μερῶν ἢ παρασυρομένων γαιῶν.

καταπήξ, ῆγος, ὁ· καὶ κατάπηξ, ηγος, ὁ· pilot, n. m. ὑποθεμέλιος πάσσαλος· βλ· πάσσαλος, pieu καὶ θεμελίωσις ἐπὶ καταπήγων, fondation sur pilots; || — ἐστυρακωμένος, pilot fretté et saboté; || ἀκραῖος κατάπηξ, pilot de bordage; καλοῦνται οὕτως οἱ ἐξωτερικοὶ κατάπηγες οἱ περικλείοντες πασσαλόπηγμά τι (terminant l'enceinte d'un pilotage); || ἐμπήγω κατάπηγας, piloter; || κωλυτήριος κατάπηξ, pilot de retenue, καλοῦνται οὕτως οἱ ἐξωτερικῶς τοῦ πασσαλοπήγματος ἐμπηγόμενοι κατάπηγες χρησιμεύοντες ἵνα συγκρατήσωσι κακῆς συνοχῆς ἔδαφος.

κατάπηξις, εως, ἡ· τὸ ἔμπηγμα, ἡ ἔμπηξις, enfoncement, n. m. fiche, n. f. βλ. ἔμπηξις, ἐμπήγω. § —, pilotis ou pilotage, n. m. καλεῖται οὕτως ἡ ἔμπηξις πασσάλων ἢ καταπήγων ἐφ' ὧν μέλλουσι ν' ἀνεγείρωσι δομήν τινα, καὶ ἡ μὲν πρᾶξις καλεῖται πασσάλωσις ἢ κατάπηξις, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα ἤτοι τὸ σύνολον τῆς ἐμπήξεως, καλεῖται πασσαλόπηγμα, πασσάλωμα ἢ κατάπηγμα (pilotis); || κατάπηξις = ἔμπηξις πασσάλων, action de planter des pieux. § κατάπηξις, piquetage, n. m. πασσάλευσις, ἡ· πασσάλωσις, ἡ· ἔμπηξις ἀκοντίων (jalons, piquets), καμάκων (perches) ἢ πασσάλων (piquets). § [σιδηρδ.] —, piquetage; πασσάλευσις, ἡ· ἤτοι ἡ χάραξις ὁδοῦ τινός, ἔργου, κτλ. διὰ τῆς ἐμπήξεως πασσάλων· || κατάστασις πασσαλεύσεως, état de piquetage, ἤτοι κατάστασις ἐν ᾗ σημειοῦται ἡ ὑπὸ τοῦ μηχανικοῦ γενομένη πασσάλευσις ὁδοῦ·

τινός. § [ὀχυρ.] κατάπηξις, ἡ· piquetage, n. m. ἐργασία συνισταμένη εἰς τὸν προσδιορισμὸν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς προβολῆς τῶν διαφόρων γραμμῶν χαρακώματος τινός, διὰ τῆς χαράξεως (tracé) τοῦ ὁποίου δίδεται ἡ προβολὴ τῆς κορυφῆς τῆς ἐσωτερικῆς κλίσεως (crête intérieure) ἤτοι τῆς ὑπερασπιστρίας. Πρὸς προσδιορισμὸν τῶν ἑτέρων γραμμῶν, ἀνυψοῦσιν εἰς τὸ ἄκρον ἑκάστου προσώπου (face) τοῦ ὀχυρώματος μίαν κάθετον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς ἐσωτερικῆς κλίσεως (ἐὰν τὸ πρόσωπον ἠ λίαν ἐπίμηκες δύνανται ν' ἀνυψώσωσι περισσοτέρας ἐνδιαμέσους καθέτους). Ἐπὶ τῶν καθέτων τούτων σημειοῦσι διαδοχικῶς διὰ πασσάλων τὸ πάχος τοῦ προπετάσματος, τὴν προβολὴν τῆς κορυφῆς τῆς ἐξωτερικῆς κλίσεως, τὸν πόδα αὐτῆς, τὴν ζώνην, τὸ πλάτος τῆς τάφρου, κτλ. καὶ οὕτως ἔχουσι δύο τοὐλάχιστον σημεῖα ἑκάστης προβολῆς τῶν διαφόρων γραμμῶν τοῦ σχεδίου (βλ. καὶ κατατομῆς ἵδρυσις, profilement). Τοιουτοτρόπως ἡ κατάπηξις ὀχυρώματος λόχου (ouvrage de compagnie) ἐκτελεῖται ὅπως ἐμφαίνηται ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει τοῦ προηγουμένου σχήματος. Πρὸς τοῦτο προσδιορίζουσι τὴν διεύθυνσιν ΑΒ, εἶτα ἐπὶ τῆς γραμμῆς ταύτης σημειοῦσι τὸ σημεῖον Ι ἐπὶ τοῦ ἄξονος τοῦ ὀχυρώματος. Κατασκευάζουσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὸ ὀρθογώνιον ΑΒΓΔ συμφώνως μὲ τὰς ὡρισμένας διαστάσεις, ἤτοι μὲ 73 μέτρα τὴν μεγάλην πλευρὰν καὶ 18,50 τὴν μικράν. Πρὸς πρακτικὸν προσδιορισμὸν τῆς ὀρθῆς γωνίας, σχηματίζουσι τρίγωνον ἐκ σχοινίου οὗτινος αἱ πλευραὶ ἔχουσι μῆκος 3, 4 καὶ 5 μέτρα, βλ. σχῆμα· ἐφαρμόζουσι τὴν μίαν τῶν πλευρῶν τῶν 3 καὶ 4 μέτρων ἐπὶ τῆς δεδομένης διευθύνσεως οὕτως ὥστε τὸ ἓν τῶν ἄκρων νὰ εὑρίσκηται ἐπὶ τῆς κορυφῆς Α τοῦ χαραχθησομένου ὀρθογωνίου· ἐντείνουσι τὰς δύο ἑτέρας πλευρὰς καὶ οὕτως ἡ τρίτη κορυφὴ ἐφ' ἧς ἐμπηγνύουσι πάσσαλον προσδιορίζει τὴν διεύθυνσιν τῆς ζητουμένης καθέτου.

καταπήττω, βλ. καταπήγνυμι.

καταπιάνω, μέλ. άσω, ἄρχομαι, commencer; καταλαμβάνομαι, se saisir. § [ῥαπτ.] faufiler, τρουπόνω, bâtir. § [μέσ.] ἐπιλαμβάνομαι, ἐπιχειρίζομαι, entreprendre, mettre la main à. § [μέσ.] περιπλέκομαι μετά τινος μέχρι κινδύνου, ἔριδος, se commettre avec quelqu'un; πιάνομαι, συμπλέκομαι πρός τινα, avoir affaire; μετρῶμαι μέ τινα, se mesurer; [οἰκ.] se frotter à.

καταπιασμένος, ὁ· ἡ σαστικὸς [διάλ. Κύμης] ὁ μεμνηστευμένος (μνηστεύω).

καταπίδ(ι) [Αἰτωλ. ἰδίωμα] μοχλίσκος πρὸς τὰ ἄνω τῆς θύρας διὰ νὰ κλείῃ προχείρως.

καταπιέζω, μέλ. έσω, καταθλίβω, opprimer; ἐνοχλῶ, τυραννῶ, βασανίζω, vexer; πιέζω, ἐκθλίβω, déprimer.

καταπίεσις, εως, ἡ· oppression, n. f. ἐνόχλησις, βάσανος, vexation, n. f || αἱ καταπιέσεις τῶν εἰσπρακτόρων, les exactions des percepteurs. § καταπίεσις, vexation, n. f. Ποιν. Νόμ. ἄρθρ. 461-462) καλεῖται τὸ ἀδίκημα τὸ διαπραττόμενον ὑπὸ δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ τῶν πρὸς τοιούτους ἐξομοιουμένων, οἵτινες πρὸς παράνομον ἑαυτῶν ὠφέλειαν εἰσπράττουσι παρ' ἰδιωτῶν φόρους, δασμούς, τέλη, δικαιώματα χαρτοσήμου, δικαστικὰ ἔξοδα καὶ ἄλλα δημόσια φορολογήματα μὴ ὀφειλόμενα παντάπασιν ἢ ὀφειλόμενα ἐν μικροτέρῳ ποσῷ. Τὸ ἔγκλημα ὑφίσταται καὶ ἂν δὲν ἐγένετο αὐτοπροσώπως ὑπὸ τῶν τοιούτων ὑπαλλήλων, ἀλλὰ διὰ τῶν παρ' αὐτῶν διοριζομένων βοηθῶν καὶ γραφέων, ἐν γνώσει ὅμως καὶ πρὸς ὄφελος εἴτε ἴδιον εἴτε τῶν προσώπων τούτων.

καταπιεστής, οῦ, ὁ· ὁ καταπιέζων τινά, vexateur, trice.

καταπιεστικός, ή, όν· ὁ ἐπιφέρων καταπίεσιν, oppressif, ive, adj, ὁ ἐπιφέρων ἐνόχλησιν, βάσανον, vexatoire, adj.

καταπιεστικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον καταπιεστικόν, d'une manière vexatoire (oppressive); oppressivement, adv.

καταπικραίνω, μέλ. ανῶ, θὰ καταπικράνω, ὅλως πικραίνω, καθιστῶ πικρόν, rendre amer; ποτίζω πικρίας τινά, abreuver d'amertume; [συνεκδ.] ἐρεθίζω, παροξύνω, aigrir; ἐρεθίζω, πικραίνω, envenimer.

κατάπικρος, ος, ον· λίαν πικρός, très-amer, ère.

καταπινάρι, τό· καὶ καταπίτρης [διάλ. Καρπάθου] ὁ οἰσοφάγος.

καταπίνω, ἐν γένει καταιβάζω διὰ τοῦ φάρυγγος εἰς τὸν στόμαχον, avaler; καταβροχθίζω, engloutir; καταπίνω, gober, κοινῶς χάφτω καὶ μεταφ. πιστεύω εὐκόλως· [μεταφ.] dévorer; || κατέπιεν ἓν ψαροκόκκαλον, il a avalé une arête; || τὸ κατέπιεν ἡ θάλασσα, la mer l'a englouti; || κατέπιε τὴν ὕβριν, il a dévoré (avalé) l'injure; || δὲν καταπίνει προσβολάς, il n'est pas homme à digérer un affront; || καταπίνει ὅ,τι τοῦ εἰπῇς, [οἰκ.] il gobe tout ce qu'on lui dit.

καταπίπτω, μέλ. έσω, πίπτω κάτω, tomber; ἐπιπίπτω, se jeter, se précipiter; καταπίπτω, πίπτω κάτω, s'abattre; καταρρέω, s'écrouler; crouler; καταρρέω, καταπίπτω, [s]ébouler; || κατέπεσε βροχή, il est tombé de la pluie; || ὁ ποταμὸς καταπίπτει ἀπὸ τοὺς βράχους, le fleuve se précipite du haut des rochers; || ὅλη ἡ οἰκία κατέπεσε, toute la maison s'est écroulée; || κατέπεσεν ὁ ἵππος του, son cheval s'est abattu (βλ. καὶ ἵππος καταπίπτων, cheval qui s'abat); || [ἀπολ. ἐπὶ ἀσθενοῦς] κατέπεσε, il s'est alité; [οἰκ.] il est sur le flanc; || κατέπεσεν ἐπὶ τῆς ἕδρας του, il s'est affaissé sur son siège. § κατευνάζομαι, καταπραΰνω, καθησυχάζω, s'apaiser, se calmer; καταπίπτω, κοπάζω, s'abattre; baisser; || ὁ ἄνεμος καταπίπτει, le vent s'abat (s'apaise, tombe); || ὁ ἐνθουσιασμός του κατέπεσε, l'enthousiasme s'est calmé; || ὁπόταν γαληνίζῃ (lorsqu'il calmit), ἡ θάλασσα καταπίπτει, la mer baisse; || ὁ ἄνεμος καταπίπτει (κοπάζει, ἀρχίζει νὰ ἐκλείπῃ), le vent manque.

καταπίστευμα, ατος, τό· [νομ.] fidéicom-

mis (προφ. ko-mi, λατ. ce qui est commis à la bonne foi), n. m. λέγεται πᾶν ὅ,τι ὁ διαθέτης καταλείπει τῷ κληρονόμῳ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ διαθέσῃ οὗτος ἄνευ τῶν διατυπώσεων τοῦ πολιτικοῦ δικαίου. Ὁ δὲ θεσμὸς τῆς καταπιστεύσεως ὑποχρεοῖ τὸν κληρονόμον νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐντολὴν τοῦ διαθέτου· ‖ ἀφίνω καταπίστευμα, faire un fidéicommis.

καταπιστευματικῶς, [ἐπίρ.] fiduciairement, adv. ἐν εἴδει καταπιστεύματος, à titre de fidéicommis; ‖ κληροδοτεῖν καταπιστευματικῶς ποσόν τι, léguer fiduciairement une somme.

καταπιστευματοδόχος, ου, ὁ, ἡ· (καταπίστευμα δέχομαι) [νομ.] fiduciaire (ἐκ τοῦ λατ. fiducia, πίστις), adj. et n. ὁ εἰς ὃν ἀνατίθεται καταπίστευμα, qui est chargé d'un fidéicommis; εἰς ὃν γίνεται ἡ παραγγελία, παραδίδεται κληροδοτούμενον ὑπὲρ ἄλλου πρᾶγμα· ‖ κληρονόμος καταπιστευματοδόχος, héritier fiduciaire; ‖ κληροδότημα καταπιστευματοδόχον, legs fiduciaire; ‖ συμβόλαιον καταπιστευματοδόχον, contrat fiduciaire.

καταπιστευματοῦχος, ου, ὁ (καταπίστευμα ἔχω), fidéicommissaire, n. m. ὁ κληροδόχος ὑπὲρ οὗ γίνεται τὸ καταπίστευμα, bénéficiaire réel d'une libéralité laissée à une autre personne par fidéicommis; [καὶ ἐπιθετικῶς] κληρονόμος καταπιστευματοῦχος, héritier fidéicommissaire.

καταπιστεύω, μέλ. εύσω· [καὶ μέσ.] ἐμπιστεύω τι εἴς τινα, confier, καὶ ἐν γένει ἔχω πίστιν, πεποίθησιν εἴς τινα, avoir confiance. § [νομ.] fidéicommisser, faire un fidéicommis.

καταπλακόνω, μέλ. ώσω· συντρίβω, écraser.

κατάπλασμα, ατος, τό· cataplasme, n.m. καλεῖται οὕτως ἐν τῇ θεραπευτικῇ τοπικὸν ἐπίθεμα πολτώδους συστάσεως ἀποτελούμενον ἐκ τῆς ἀναμίξεως σπερμάτων λίνου κατατετριμμένων ἢ βρώμης ἢ σικάλεως ἢ ἄλλων ἀμυλοειδῶν καὶ βλεννωδῶν οὐσιῶν κτλ. μετὰ ὕδατος καθαροῦ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, σπανιώτερον δὲ μετὰ ἀφεψήματός τινος ἢ γάλακτος.

καταπλεονεκτῶ, ὑπερέχω, ὑπερτιμῶ [ἰδ. νομ.] surfaire; βλάπτω, ἀδικῶ, léser.

καταπλέω, μέλ. εύσω· ἐκ τῆς ἀνοικτῆς θαλάσσης πλησιάζω εἰς τὴν παραλίαν, εἰς τὴν ξηράν, ἐμβαίνω εἰς τὸν λιμένα, ἀφικνοῦμαι, φθάνω [διὰ θαλάσσης], arriver [par mer]; προσεγγίζω, aborder; ἀποβιβάζομαι (ἐκ τῆς θαλάσσης) εἰς τὴν γῆν, prendre terre, βλ. καὶ ἀποβαίνω εἰς τὴν ξηράν. § —, πλέων κατέρχομαι εἰς χαμηλότερον μέρος, descendre; ‖ πλοῖόν τι καταπλέει (κατέρχηται), un bâtiment descend, ὅταν πλέον ἐν ποταμῷ φέρηται ὑπὸ τοῦ ῥεύματος πρὸς τὰς ἐκβολάς.

καταπληγόνω (καὶ γώνω), μέλ. ώσω· καλύπτω (διατρυπῶ, γεμίζω) ἀπὸ πληγάς, couvrir (cribler) de blessures; μωλωπίζω, meurtrir; [μεταφ.] blesser profondément, πληγόνω βαθέως· ‖ καταπληγωμένος, η, ον· γεμᾶτος πληγάς, couvert de blessures.

καταπληκτικός, ή, όν· ἱκανὸς νὰ καταπλήξῃ, étonnant, e; ἐκπληκτικός, surprenant, e, adj. ἐκθαμβητικὸς καὶ ἐκθαμβωτικός, ἐκστατικός, stupéfiant, e, adj. [οἰκ.] épatant, e.

καταπληκτικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον καταπληκτικὸν (ἐκπληκτικόν), d'une manière étonnante (surprenante).

κατάπληκτος, ος, ον· ὁ ὑπὸ καταπλήξεως (ἐκπλήξεως) καταληφθείς, frappé de stupeur; ἔκπληκτος, étonné, ée, adj. ἐκπεπληγμένος, frappé, ée, adj. ὁ θαμβωθείς, θαυμάζων, ébahi, e, adj. ἐκπεπληγμένος, ζαλισμένος, ἄναυδος, ahuri, e; ὁ εἰς ἀμηχανίαν εὑρισκόμενος, interdit, e, adj. κατατρομαγμένος, consterné, ée; ἔκθαμβος, ἐκστατικός, ἐμβρόντητος, stupéfait, e.

καταπλημμυρῶ, πλημμυρόω-ῶ, inonder.

κατάπληξις, εως, ἡ· ἀποβολὴ τοῦ θάρρους ἐξ αἰτίας ἔξωθεν προσγινομένης, κατάπτωσις τοῦ φρονήματος, ἡ ἔκπληξις, étonnement, n. m. τὸ θάμβος, ἡ ἔκπληξις, stupeur, n. f. stupéfaction, n. f. surprise, n. f. τρόμος, ἄκρα ἀθυμία, consternation, n. f.

καταπλήττω (καὶ ήσσω), μέλ. ήξω, προξενῶ δεινὴν ἐντύπωσιν, ἥτις ἐπιφέρει τὰ ἑξῆς παθήματα τῆς ψυχῆς, φόβον θαυμασμόν, θάμβος, ἔκπληξιν· ἔπειτα λέγονται ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ παθήματα καταπλήσσουσι τὴν ψυχήν· «πάντων τῶν δεινῶν ὁ φόβος μάλιστα καταπλήττει τὰς ψυχάς» (Ξενοφ. Κυρ.)· καταλαμβάνομαι ὑπὸ ἐκπλήξεως, frapper d'étonnement (de stupeur); ἐκπλήττω, étonner; κάμνω ἐντύπωσιν, ἐκπλήσσω, frapper; saisir; ἐκπλήττω, ἐμβάλλω, φέρω εἰς ἀμηχανίαν, interdire; déconcerter; κατατρομάζω, consterner; ἐκθαμβῶ, ἐκπλήττω, stupéfier, surprendre.

κατάπλους, ου, ὁ· ἐκ τοῦ πελάγους εἰς τὴν παραλίαν, τὸν λιμένα πλοῦς, ἄραγμα, φθάσιμον, ἄφιξις [διὰ θαλάσσης], arrivée [par mer]; [ναυτ. ἰδ.] ἡ ἐπιστροφή, ἐπάνοδος, retour, n. m. βλ. καὶ ἐπανάπλους. § —, βλ. κάταντα.

καταπλουτίζω, μέλ. ίσω· κάμνω τινὰ πολὺ πλούσιον, enrichir.

καταπλουτῶ (έω), μέλ. ήσω· πλουτίζω τὸν ἑαυτόν μου, εἶμαι πολὺ πλούσιος, s'enrichir.

καταπνίγω, μέλ. ίξω· διὰ πιέσεως ἢ περιορισμοῦ ἀπὸ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος ἀφανίζω τι, suffoquer; [ἰδ. μεταφ.] καταπαύω, πνίγω, étouffer.

κατάπνιξις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καταπνίγειν, action d'étouffer, étouffement, n. m.

καταπόδας, [ἐπίρ.] κατὰ πόδας, ἐκ τοῦ πλησίον, de près; ἀμέσως κατόπιν, immédiatement après; ἐπὶ τὰ ἴχνη τινός, aux trousses (; sur les traces; sur les talons) de quelqu'un; ‖ τὸν ἐπῆρε καταπόδας, il le suivit de près; il se mit à ses trousses; ‖ μὲ ἀκολουθεῖ καταπόδας, il marche sur mes talons.

καταπόδι, [δημ. ἐπίρ.] βλ. καταπόδας.

καταποδιαστά, [δημ. ἐπίρ.] ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον, l'un après l'autre; l'un sur l'autre=

ἀλλεπαλλήλως· ἄνευ διακοπῆς, sans interruption ; coup sur coup.

καταποδιαστός, ή, όν· [δημ.] [συνεκδ. πληθ.] ἐπάλληλοι, ἀλλεπάλληλοι, qui se succèdent les uns aux autres; l'un après l'autre.

κατάποδο, τό· [διάλ. Ἠπείρου] ἡ περιέχουσα τὸ βρέφος μεμβράνα, ἥτις μετὰ (κατὰ πόδας) τὴν γέννησιν πίπτει, ἡ ὑστέρα.

καταπολέμησις, εως, ἡ· ἡ κατά τινος πάλη, combat (lutte) contre ; καὶ ἐν γένει ἡ ὑπερίσχυσις, νίκη, victoire, n. f. ἤτοι ἡ πρᾶξις τοῦ νικᾶν, τοῦ ἐξασθενεῖν, action de vaincre, d'épuiser.

καταπολεμῶ (άω), μέλ. ήσω· combattre, παλαίω κατά τινος, lutter contre ; καὶ ἐν γένει καταβάλλω ἐν πολέμῳ, ὑπερισχύω, νικῶ, vaincre (à la guerre) ; ἢ ἐξαντλῶ (διὰ τοῦ πολέμου, κτλ.), épuiser (par la guerre, etc.).

καταπονεμένος, η, ον· abattu, e, fatigué, ée ; βλ. καταπονῶ.

καταπονέω, βλ. καταπονῶ.

καταπονετικός, ή, όν· ὁ καταπονῶν, qui use, etc ; ‖ καταπονετικὴ μάχη, combat d'usure ; βλ. μάχη.

καταπόνησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καταπονεῖν, action de fatiguer ; ἡ κούρασις, fatigue, n. f. μεγάλη κούρασις, κάματος, harassement, n. m. ἡ ὑπερβολικὴ καταπόνησις, κόπωσις, ἰδίως τῶν ὑποζυγίων, surménage, n.m. ἡ ἐξασθένησις, exténuation, n. f. ὁ κάματος, courbature, n. f. βλ. λέξιν· ‖ — τοῦ ἐχθροῦ, usure de l'ennemi ; ‖ μάχη καταπονήσεως, combat d'usure ; βλ. καὶ καταπονῶ.

κατάπονος, ος, ον· ἐξηντλημένος ἀπὸ κόπωσιν, κούρασιν, épuisé de fatigue ; harassé; ἐξησθενημένος, ἐξηντλημένος, exténué, ée, adj. βλ. καταπονῶ καὶ κατάκοπος.

καταποντίζω, μέλ. ίσω, ῥίπτω εἰς τὸν πόντον (τὴν θάλασσαν) ὅθεν καταδύω, βυθίζω εἰς τὸ ὕδωρ, κατακλύζω, submerger ; πλημμυρῶ, κατακλύζω, inonder ; καταποντίζω ἐν τῷ ὕδατι, πνίγω, noyer ; ‖ —, faire sombrer ; βλ. καταβυθίζω. § [συνήθ. παθ.] sombrer, καταποντίζομαι, βυθίζομαι, κοινῶς βουλιάζω, couler, couler à fond, couler bas d'eau, s'enfoncer ; ταῦτα πάντα εἰσὶ συνώνυμα καὶ σημαίνουσι τὴν καταβύθισιν, ἤτοι τὸν καταποντισμὸν πλοίου ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας· ‖ τὸ πλοῖον κατεποντίσθη, le bâteau a coulé à fond.

καταποντισμός, οῦ, ὁ· κατάδυσις, βύθισμα εἰς τὸ ὕδωρ, submersion, n. f. κατάκλυσις, πλημμύρα, inondation, n. f. βλ. καταποντίζω. § ἡ πρᾶξις τοῦ καταποντίζεσθαι, action de sombrer ; βλ. καταποντίζω.

καταπονῶ (έω), μέλ. ήσω, κουράζω διὰ τῆς πολλῆς ἐργασίας, fatiguer ; κουράζω ὑπερβολικά, excéder ; ἐξαντλῶ, ἐξασθενίζω, ἐξασθενῶ, exténuer ; κατακουράζω ὑπερβολικὰ ἰδίως τὰ ὑποζύγια, surmener ; καταχοπιάζω, κατακουράζω, harasser ; καταχοπιάζω, ἐξαντλῶ, éreinter ; ‖ — τὸ στράτευμα, éreinter une troupe, κοπιάζω πολὺ αὐτό· ‖ — ἵππον (ὑποζύγιον), surmener un cheval, σημαίνει κοπιάζειν αὐτὸν ὑπὲρ τὰς φυσικὰς καὶ σωματικάς του δυνάμεις· συνώνυμ. τοῦ outrer un cheval καὶ τοῦ estrapasser un cheval ; βλ. ἐξαντλῶ· ‖ — τὸν ἐχθρόν μου, user l'ennemi ; βλ. καὶ μάχη καταπονετική. § [δημ.] εἶμαι ἀνώτερος κατὰ τὰς δυνάμεις, ὑπερτερῶ, ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω τὸν ἀντίπαλόν μου, surmonter, τὸν καταβάλλω, νικῶ, vaincre ; καταγωνίζομαι, venir à bout, καταβάλλω προσπάθειαν, φθάνω εἰς τὸ πέρας, δαμάζω, dompter.

καταπόρφυρος, ος, ον· ὅλως πορφυροῦς, tout pourpre ; κατακόκκινος, ἐξέρυθρος, empourpré, ée.

κατάποσις, εως, ἡ· déglutition, n. f. τὸ καταπίνειν τροφὰς ἢ ποτά, ἤτοι ἡ ἐκ τοῦ στόματος εἰς τὸν στόμαχον παραπομπὴ τῶν ἐν τῷ στόματι προσληφθέντων σιτίων ἢ ποτῶν, ἐπακολουθοῦσα τῇ μασήσει διὰ τὰς δεομένας τοιαύτης στερεὰς τροφάς.

καταπότιον, ου, τό· ὅ,τι καταπίνεται στερεὸν ἄνευ μασήσεως, pilule, n. f. ἰατρικῶς λέγονται καταπότια, φάρμακον ὑπὸ μορφὴν σφαιριδίου διδόμενον καὶ λαμβανόμενον κατὰ διαλείμματα· τὰ σφαιρίδια εἶνε διαφόρων μεγεθῶν, τὰ δὲ μέγιστα καλοῦνται καὶ **βῶλοι**, bol, n. m. § — [κτηνιατρ.] bol, n. m. βῶλος, τὸ μέγεθος ὅσον ᾠοῦ προωρισμένον διὰ τὸν ἵππον· ‖ βλωμὸς ἢ ψωμός, bol alimentaire, ἡ μᾶζα ἡ σχηματιζομένη μετὰ τὴν μάσησιν καὶ ἐνσιέλωσιν τῶν τροφῶν, ἑτοίμη πρὸς κατάποσιν.

καταποῦτι, τό· [διάλ. Ἠπείρου] βροχὴ ῥαγδαία.

καταπράϋνσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καταπραΰνειν, ἡ καθησύχασις, adoucissement, n. m. apaisement, n. m. ἀνακούφισις, soulagement, n. m.

καταπραϋντικός, ή, όν· καθησυχαστικός, ὁ ἐπιφέρων καταπράϋνσιν, calmant, e, adj. adoucissant, e, adj. [ἰατρ. ἰδίως] sédatif, ive. § καταπραϋντικά, καθησυχαστικά, **ἀνώδυνα,** κτλ. φάρμακα, calmants (médicaments); πᾶσα φαρμακευτικὴ οὐσία ἢ καὶ πᾶσα θεραπευτικὴ ἀγωγὴ σκοποῦσα τὴν ἐξαφάνισιν τῶν πόνων καὶ τὴν κατεύνασιν τοῦ νευρικοῦ συστήματος· καταπραΰνω, καθησυχάζω, adoucir ; calmer ; κατευνάζω, καταπαύω, apaiser ; ἀνακουφίζω, soulager ; ‖ [ἱππευτ.] καταπραΰνειν τὸν ἵππον, calmer un cheval, baisser un cheval ; βλ. καθησυχάζω.

καταπρίω, μέλ. ίσω· πρίω, scier ; κόπτω, couper ; (ἰδ. διὰ τοῦ πρίονος).

καταπροδίδω, μέλ. δώσω· προδίδω, trahir ; manquer de foi ; παραδίδω τι εἴς τινα, livrer ; ‖ καταπροδίδω τὴν πατρίδα, trahir sa patrie.

κατάπρυμα, [δημ. ἐπίρ.] ἀπὸ τὴν πρύμνην, ἐκ τῶν ὄπισθεν· «ἔχομεν τὸν καιρὸν κατάπρυμα», ἤτοι οὔριον ἄνεμον.

καταπτοέω καὶ

καταπτοῶ, μέλ. ήσω· καταφοβίζω, ἐμβάλλω φόβον, effrayer ; φοβίζω, ἀποδειλιῶ τινά, intimider.

κατάπτυσμα, ατος, τό· τὸ καταπτυσθέν, τὸ

ἔκπτυσμα, crachat, n. m. κοινῶς ἡ ῥοχάλα.

κατάπτυστος, ος, ον· ὁ ἄξιος νὰ πτυσθῇ, conspué, ée; βλ. καταπτύω· ἐπαίσχυντος, βδελυρός, honni, e; πτυστέος, à conspuer; περιφρονητέος. méprisable, adj. ἄτιμος, αἰσχρός, infâme, adj. ἀχρεῖος, εὐτελής, abject, e.

καταπτύω, μέλ. πτύσω, conspuer; πτύω κάτω, πρὸς τὸ ἔδαφος (ἢ κατά τινος), cracher sur, ἀλλ' ἐνώπιον τινός, ἵνα δείξω διὰ τούτου τὴν πρὸς αὐτὸν ἀποστροφήν μου; περιφρονῶ, mépriser.

κατάπτωσις, εως, ἡ· τὸ νὰ πέσῃ ἢ νὰ ἦνέ τις (ἢ τι) πεσμένος κάτω, τὸ πέσιμον, ἡ πτῶσις, chute, n. f. τὸ κατκίβασμα, τὸ χαμήλωμα, baisse, n. f. ‖ ὁποία κατάπτωσις, quelle chute; ‖ — χωμάτων, éboulement de terres; ‖ — éboulement, n. m. ἡ ὑποχώρησις (τὸ βούλιαγμα) χωμάτων, ἐπισεσωρευμένου ὑλικοῦ, κτλ. ‖ — γῆς, ébulis, n. m. (βλ. καὶ ἀνωτ. éboulement), σωρὸς λίθων καταπεπτωκότων μετὰ χωμάτων καὶ εὑρισκομένων εἰς τοὺς πόδας τῶν καταπτώσεων· ‖ —, ἡ κατάρρευσις, écroulement, n. m. τὸ κρήμνισμα οἰκοδομῆς, τοίχου, κτλ. ‖ [ἰατρ.] κατάπτωσις (οἰδήματος), dégonflement, τὸ ξεπρίξιμο. § κακὴ τοῦ ἀσθενοῦς κατάστασις, abattement, n. m. affaissement, n. m. βλ. καὶ ἀδυναμία· ‖ κατάπτωσις τῶν δυνάμεων (ἀσθενοῦς), prostration, n. f. = affaiblissement extrême. § ἠθικὴ κατάπτωσις, dépression morale; φυσικὴ κατάπτωσις, dépression physique. § κατάπτωσις, décadence, n. f. ἡ παρακμή, ἔκπτωσις (ἠθῶν ἢ κράτους). § κατάπτωσις ἐκροή, ἔκχυσις, coulement, n. m. coulée, n. f. βλ. χύσις ἐκ τῶν ἄνω. § —, abattu, n. f. βλ. ἐγκοπὴ καταπτώσεως.

κατάπυκνος, ος, ον· ὁ λίαν πυκνός, très épais, e; très serré, ée.

κατὰ πυροβόλον, par pièce (παράγ. πυροβολ.).

καταπῶς, [δημ. ἐπίρ.] ἀντὶ κατὰ πῶς = ὅπως, καθώς, π. χ. καταπῶς εἴπαμε = καθὼς εἴπομεν.

κατάρα, ας, ἡ· ἡ ἀρά, ἡ ἐπαρὰ (ἀντίθ. τῷ εὐχῇ), malédiction, n. f. imprécation, n. f. ‖ [ἐπιφ.] κατάρα εἰς τὸν ἔνοχον! maudit soit le coupable!

καταράκτης, βλ. καταρράκτης.

καταραμένος, η, ον· [δημ.] ἀντὶ κατηραμένος, maudit, e; exécrable; ‖ ὁ καταραμένος, le diable (φράσις).

καταράομαι, βλ. καταρῶμαι.

καταράσιμος, ος, ον· ἀράσιμος, ἄξιος νὰ τὸν καταρασθῇ τις, qui mérite d'être maudit; κατάρατος, maudit, e.

κατάρατος, ος, ον· ὁ καταραμένος, ἐπάρατος, ἐπικατάρατος, maudit, e, adj. exécrable, adj.

καταργέω, βλ. καταργῶ.

κατάργησις, εως, ἡ· ἡ παῦσις τῆς ἐνεργείας τινός, ἡ πρᾶξις τοῦ καταργεῖν τι, κατάλυσις, abolition, n. f. abolissement, n. m. suppression, n.f. ‖ ἡ κατάργησις τῆς δεκάτης, l'abolition de la dîme; ‖ — νόμου, abrogation d'une loi (καὶ dérogation, n. f. βλ. παραβίασις), πρᾶξις δι' ἧς καταργεῖται νόμος (διάταγμα, συνήθεια, κτλ.)· ὁ νόμος καταργεῖται ἢ ἁπλῶς δι' ἀνακλήσεως αὐτοῦ ἢ δι' ἀντικαταστάσεως δι' ἑτέρου νόμου· ἡ κατάργησις εἶνε προϊὸν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας· ‖ ἡ κατάργησις τοῦ συντάγματος, l'abolissement de la constitution; ‖ — φόρου, suppression d'un impôt. § [νομ.] κατάργησις δίκης, anéantissement d'instance, καλεῖται ἡ κατάλυσις τῆς διαδικασίας, ἀφιεμένης ὅμως ἀλύτου εἰσέτι τῆς διαφορᾶς, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς δίκης, οὐ μόνον τὴν διαδικασίαν καταλύουσαν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν διενεξιν αἴρουσαν. Ἡ δίκη καταργεῖται διὰ τῆς διαιτησίας, τῆς ἀνατροπῆς, τῆς συγκαταθέσεως, ἤτοι τῆς ἀποδοχῆς τῆς διαδικασίας ἢ τινος διαδικαστικῆς πράξεως ὑπὸ τοῦ διαδίκου ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ ἀντιδίκου του καὶ τῆς παραιτήσεως, ἤτοι τῆς ἀποχῆς τοῦ διαδίκου ἀπό τινος διαδικαστικῆς πράξεως. ἣν αὐτὸς οὗτος προὐκάλεσεν. Ἀποπερατοῦται δὲ διὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, διὰ τῆς ἀποσβέσεως τοῦ ἐπιδίκου δικαίου καὶ διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ. § —, suppression, n.f. ἡ πρᾶξις τοῦ καταργεῖν, ἀφαιρεῖν, ἀπαλείφειν, διαγράφειν, action de supprimer; ‖ [στρατ.] κατάργησις θέσεως, suppression d'emploi; π. χ. ἡ κατάργησις ὀργανικῆς ἐν τῷ στρατῷ θέσεως· ‖ — σώματος, suppression de corps, πρᾶξις δι' ἧς διαλύεται, καταργεῖται στρατιωτικόν τι σῶμα.

καταργητέος, α, ον· ὅστις δέον νὰ καταργηθῇ, supprimable, adj. abolissable, adj. à abolir.

κατάργυρος, ος, ον· ὅλως ἐπηργυρωμένος, tout argenté, ée; ὅλως ἀργυροῦς, tout en argent.

καταργῶ (έω), μέλ. ήσω· ἀφίνω τι ἀργόν, ἥσυχον, παύω τι ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνεργῇ, abolir; παύω, αἴρω, ἀφαιρῶ, supprimer; ‖ τὰ προνόμια κατηργήθησαν, les privilèges ont été abolis; ‖ κατήργησαν τὰ ἐπαρχεῖα, on a supprimé les sous-préfectures; ‖ — νόμον, abroger une loi; ‖ — δίκην, anéantir une instance; βλ. κατάργησις.

κατάρη, ἡ· ἡ κατά(β)αρη [διάλ. Καρπάθου] ἡ ἐπίτεξ γυνή.

καταρνοῦμαι, [δημ.] βλ. καταρῶμαι.

καταρρακτή, ῆς, ἡ· écluse de fuite; φραγμὸς τοῦ ῥείθρου τῶν μυλώνων πρὸς ἐκροὴν τοῦ ὕδατος· βλ. καὶ ὑδροφραγμὸς (θύραι καταρρακταὶ) καὶ καταπακτὴ ὅπως μὴ ἐπέρχηται σύγχυσις.

καταρράκτης, ου, ὁ· πτῶσις τοῦ ὕδατος (ἐξ ὕψους μὲ ὁρμήν), chute d'eau; ὅταν τὸ ποσὸν τοῦ ὕδατος ἦνε μέγα λέγεται cataracte, n. f. ὅταν δὲ μικρὸν cascade, n. f. Καταρράκτης καλεῖται ἐκεῖνο τὸ τμῆμα ποταμοῦ τινος καθ' ὃ τοῦ ὕψους τῆς κοίτης του ἀποτόμως ἐλαττουμένου, καταπίπτει τὸ ὕδωρ αἴφνης εἰς μέγα βάθος. Οἱ καταρράκται εἶνε φυσικοὶ (παρεμπίπτοντες π. χ. ἐν τῷ μεταξὺ ἀποτόμου βράχου), ἀλλὰ καὶ τεχνητοὶ κατεσκευάσθησαν

πρὸς χρησιμοποίησιν τῆς ἐκ τοῦ καταπίπτοντος ὕδατος δυνάμεως (ὑδρόμυλοι), ἢ πρὸς κόσμον εἰς μικρότερα ῥεύματα. Ὁ μεγαλοπρεπέστατος τῶν γνωστῶν φυσικῶν καταρρακτῶν εἶνε ὁ τοῦ Νιαγάρα, ὅστις ὅμως κατὰ τὸ ὕψος (50μ. περίπου) ὑπολείπεται πολὺ ἄλλων καταρρακτῶν. § — τοῦ κρυσταλλῶνος, cataracte de glacier, καλεῖται τὸ μέρος τοῦ κρυσταλλῶνος τὸ εὑρισκόμενον εἰς τοὺς κατωφερεῖς τόπους. § —, βλ. **καταρρακτή**. § [νόσ.] —, cataracte, n.f. ὀφθαλμικὴ πάθησις συνισταμένη εἰς τὴν θαμβότητα ἑνὸς τῶν διαφανῶν τοῦ βολβοῦ συστατικῶν μερῶν. § [ξυλουργ.] —, scie à bras, ἢ scie [du scieur] de long; βλ. **πρίων**. § **καταρράκτης ἐξαπλούμενος**, nappe d'eau tombante, ἤτοι καταρράκτης ἐκ πίπτοντος καὶ ἐξαπλουμένου ὕδατος· λέγουσιν ὅτι ὁ **καταρράκτης διασχίζεται** (que la nappe est déchirée), ὅταν ὑπάρχωσιν ἐμπόδια ἅτινα διαιροῦσιν εἰς πλειότερα μέρη τὸ καταπίπτον ὕδωρ.

καταρρακτίδιον, ου, τό· cascatelle, n. f. ὅταν ἡ πτῶσις τοῦ ὕδατος ἦνε ἐκ μικροῦ ὕψους.

καταρραχῆς, ὁ· [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου] ἐπάνω τῆς ῥάχεως.

κατάρραχο, τό· [διάλ. Ἠπείρου] ἡ κορυφὴ τῆς ῥάχεως, **ἀκρώρεια**.

καταρράχτε, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] (καταρράκτης) θύρα καταρρακτή, **καταπακτή**.

καταρρικόν, τό· [διάλ. Καρπάθου] ὁ κατάρρους.

κατάρρευσις, εως, ἡ· ἡ πρὸς τὰ κάτω ῥοή, ἔκχυσις, ἐκροή, écoulement, n. m. βλ. **καταρρέω**. § —, écroulement, n. m. τὸ κρήμνισμα, οἰκοδομῆς, τοίχου, κτλ. ἡ κατάπτωσις, éboulement, n. m. κατάρρευσις, τὸ κρήμνισμα, effondrement, n. m. τὸ καταχάθισμα, affaissement, n.m. πτῶσις, κατάπτωσις, chute, n. f. || — πρανοῦς, éboulement d'un talus.

καταρρέω, μέλ. εὔσω· τρέχω (ἐπὶ παντὸς ὑγροῦ) πρὸς τὰ κάτω, couler d'en haut ; couler de ; καὶ ἐπὶ ἄλλων πραγμάτων ἰδίως ἐπὶ τῶν ξηραινομένων καὶ καταπιπτόντων ἀνθέων καὶ φύλλων, tomber (πίπτω). § καταστρέφομαι, κρημνίζομαι, s'écrouler ; crouler ; καταπίπτω, βουλιάζω, [s]ébouler ; κρημνίζομαι, s'effondrer ; καταχάθημαι, s'affaisser ; πίπτω, tomber.

καταρρήγνυμι, μέλ. ῥήξω, θραύω (διὰ ῥήξεως), διασπῶ, briser, rompre ; ἀνοίγω τι διὰ τῆς βίας, ouvrir par force ; θραύω, εἰσωθῶ, enfoncer (une porte, etc.) || — τοῖχον, faire brèche = ἀνοίγω ῥωγμήν.

καταρρινάω, καταρρινέω, καταρρινίζω, κοινῶς λιμάρω· βλ. **ῥινίζω**.

καταρρίπτω, μέλ. ἰψω· ῥίπτω κάτω, καταβάλλω, **abattre** ; **κατεδαφίζω**, κρημνίζω, démolir ; || καταρρίπτω τὴν σφῦραν (τοῦ ὅπλου), abattre le chien = πυροβολῶ. § — ἵππον, abattre le cheval = καταχλίνω (καὶ ἡ πρᾶξις κατάρριψις, abattage, n. m.), πρᾶξις δι' ἧς κατακλίνομεν τὸν ἵππον ἀκουσίως καὶ βιαίως δι' εἰδικῆς πρὸς τοῦδο συσκευῆς, πρὸς ἐκτέλεσιν ἐπ' αὐτοῦ οἱασδήποτε ἐγχειρήσεως, καθιστῶντες τοῦτον ἀκίνδυνον καὶ ἀσφαλῆ· βλ. καὶ συσκευὴ καταρρίψεως, appareil d'abattage. § καταρρίπτω ἱστόν, démâter ; βλ. **θραύω** καὶ **βολὴ** πρὸς ἀφίστωσιν· || — τοὺς ἱστούς, raser un bâtiment dans un combat. § [ὀχυρ.] καταρρίπτω, raser, εἶνε συνώνυμον τοῦ abattre ; ἐπίσης συνώνυμον τοῦ κατεδαφίζω, abattre ; démolir, ὡς καὶ τοῦ démanteler (καθαιρῶ).

κατάρριψις, εως, ἡ· τὸ εἰς τὰ κάτω ῥίψιμον, ἡ πρᾶξις τοῦ καταρρίπτειν, action de jeter bas (d'abattre, de démolir ; de démâter, etc.) abattage, n. m. dématage, n m. (κατάρριψις ἱστοῦ, βλ. **θραῦσις**).

καταρροή, ῆς, ἡ· rhume, n. m. τὸ συνάχι, βλ. κόρυζα. § —, ὁ κατάρρους, catarrhe, n. m. νοσηρὰ αὔξησις τῆς συνήθους ἐκκρίσεως βλεννογόνου τινὸς ὑμένος, ὀξεῖα ἢ χρονία, τοπικὴ ἢ γενική. Οἱ κατάρροι συνοδεύονται κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ ἀληθοῦς φλεγμονῆς (fluxion) τοῦ βλεννογόνου, ἐπιπολαίως μὲν ὅλως ἀλλ' ἱκανῶς ὥστε νὰ ἐπιφέρῃ ἀλλοίωσιν τοῦ τε ὑμένος καὶ τοῦ ἐκκρίματος· || ὅθεν κατάρρους = φλεγμονή, φλόγωσις, fluxion, n. f. π. χ. στηθικὸς κατάρρους, fluxion de poitrine ; || κατάρρους τῶν βρόγχων, catarrhe des bronches =**βρογχῖτις**· || — τοῦ ὠτός, catarrhe de l'oreille=**ὠτόρροια** (otorrhée) ; || — τοῦ στομάχου, catarrhe de l'estomac ; || — τοῦ λάρυγγος, catarrhe de larynx = **λαρυγγῖτις** (laryngite) ; || κυστικὸς κατάρρους, catarrhe vésical=**κυστῖτις** (cystite). § [ἱππολ.] κατάρρους, καταρροή, catarrhe, n.m. πᾶσα ἔκκρισις ὑγροῦ· ἐν τῇ παθολογίᾳ κυρίως ὁ ὅρος οὗτος δηλοῖ τὴν φλεγμονὴν τῶν βλεννογόνων ἢ ὀρρωδῶν ὑμένων, ἧς σύμπτωμα παρουσιάζεται ἡ **καταρροή** (rhume) ; || ὠτόρροια ἢ καταρροϊκὴ ὠτῖτις, catarrhe auriculaire ; || — γαστρικός, catarrhe stomacal ; || — ἐντερικός, catarrhe intestinal; || **ῥινικὸς** κατάρρους ἢ κόρυζα καὶ κυνάγχη, catarrhe nasal ; || καταρροϊκὴ πνευμονία, catarrhe pulmonaire ; βλ. **καταρροϊκός**· || **κατάρρους** τῆς ῥινός, βλ. ἔκρυσις, jetage, n. m.

καταρροϊάζομαι, ἔχω κατάρρουν, συναχόνομαι, s'enrhumer.

καταρροϊκός, ή, όν· catarrhal, ale, aux, adj. ἀφορῶν τὸν κατάρρουν ἢ παρακολουθούμενος ὑπ' αὐτοῦ, qui appartient au catarrhe, qui s'accompagne de catarrhe ; || βὴξ καταρροϊκή, toux catarrhale ; || πνευμονία καταρροϊκή, pneumonie catarrhale. § **καταρροϊκός**, ή, όν· catarrheux, euse, adj. ὑποκείμενος εἰς τοὺς κατάρρους, προσβεβλημένος (πάσχων) ὑπὸ κατάρρου, affecté de catarrhe.

καταρρούει, [διαλ. Ἠπείρου] ἀποπληξία, (ὡς κατάρα) «νὰ σοῦ πέσῃ καταρρούη»· 2) ὁ κατάρρους, τὸ συνάχι.

κατάρρους, ου, ὁ· βλ. **καταρροή**.

καταρρυπαίνω, μέλ. ανῶ· ῥυπαίνω, souiller ; καταλερώνω, salir.

κατάρρυτος, ος, ον· ἄνωθεν ἕως κάτω βεβρεγμένος, ποτισμένος (ἐξ ὅλων τῶν μερῶν, ὁλόγυρα), arrosé (ée) (baigné) de toute part ;

κατάρρυτος τόπος, ὡς ἐπὶ τοῦ Δέλτα τοῦ Νείλου· || — χώρα, pays coupé, ἡ διασχιζομένη ὑπὸ ποταμῶν, ῥυάκων, κτλ. βλ. καὶ **διάρρυτος.**

κάταρσις, ως, ἡ· (καταίρω), τὸ φθάσιμον, ὁ κατάπλους τῶν νεῶν, arrivée, n. f. abord, n. m. ἀποβίβασις, ἀπόβασις, débarquement, n. m. ὁ τόπος, τὸ μέρος ἔνθα ἀποβιβάζονται, débarcadère καὶ παλαιοτέρως débarquadère, n. f. βλ. **ἀποβάθρα.**

κατάρτι, τό· [δημ.] mât, n. m. βλ. ἱστός· || μπίμπιλο κατάρτι, βλ. ἐπίβολος· || ἱστός, ἄξων, arbre, n. m. || τὰ κατάρτια, les mâts; la mâture; || ὁ ἄνεμος ἐπῆρε τὰ κατάρτια τοῦ πλοίου, le vent a démâté le navire.

καταρτίζω, μέλ. ίσω, constituer, διευθετῶ, φέρω εἰς τάξιν μέλος τι ἐξαρθρωθέν, βάλλω εἰς τὴν προτέραν θέσιν του, ἀποκαθιστῶ, rétablir; ὀργανίζω, organiser, ταχτοποιῶ, arranger; φέρω εἰς τάξιν, mettre en ordre; σχηματίζω, former. § — (πλοῖον) (παρασκευάζω, ἐφοδιάζω), équiper [ἰδ. un navire; ἐξοπλίζω, ἐξαρτύω, παρασκευάζω, armer. § — σύνταγμα, enrégimenter, διὰ τῆς συνενώσεως ταγμάτων, ἢ δι' ἀνδρῶν ἐκ διαφόρων σωμάτων. § — χάννην ὅπλου, κτλ. garnir un canon de fusil; βλ. **κατασκευὴ τῶν φορητῶν πυροβόλων.**

κατάρτισις, εως, ἡ· βλ. **καταρτισμός.**

καταρτίσματα, τά· garnitures (n. f.) d'une arme à feu, etc. Ταῦτα εἰσὶ τεμάχια τοῦ ὅπλου χρησιμεύοντα διὰ τὴν ἕνωσιν τῆς **κάννης** καὶ **τῆς θήκης τοῦ οὐραίου** (boîte de culasse) μετὰ **τοῦ κοντακίου** (monture), καθὼς καὶ διὰ τὴν γέμισιν ἢ προφύλαξιν μερῶν τινῶν τοῦ ὅπλου ἀπὸ ταχεῖαν φθοράν· || **καταρτίσματα περιστρόφου,** garnitures de revolver; βλ. **περίστροφον·** || garnitures de fusil. Ἐπὶ τοῦ **ὅπλου** Gras ὑπάρχουσι τὰ ἑξῆς **καταρτίσματα**:

1ον) Ἡ **ῥάβδος** (baguette), ἐφ' ἧς καταφαίνονται ἡ **κεφαλὴ** (la tête), ἡ **τρῦπα τῆς κεφαλῆς** (le trou de la tête), ἡ **ἀνατομὴ** (la fente) ἐν τῇ κεφαλῇ τῆς ῥάβδου, ὁ **καυλὸς** (la tige) καὶ **τὸ ἑλικωμένον ἄκρον** (extrémité filetée).

2ον) Τὸ **ἀκραῖον ψέλλιον** (l'embouchoir), ἐφ' οὗ καταφαίνονται οἱ **ὁλκοὶ** (coulisses), ἡ **ἀνατομὴ** (échancrure) καὶ ἡ **χώνη** (l'entonnoir).

3ον) Τὸ **ἐλατήριον τοῦ ἀκραίου ψελλίου** (le ressort de l'embouchoir).

4ον) Τὸ **δεύτερον ψέλλιον** (la grenadière) ἐφ' οὗ καταφαίνονται ὁ **ὁλκὸς** (coulisse), τὸ **ῥάμφος** (le bec) καὶ ὁ **ἀορτηροῦχος** (battant à pivot).

5ον) Τὸ **ἐλατήριον τοῦ δευτέρου ψελλίου** (ressort de la grenadière).

6ον) Ὁ **ὑποφυλακτὴρ** (la sous-garde) ὅστις συνίσταται ἐκ δύο μερῶν, **τοῦ τόξου** (le pontet) καὶ **τῆς σκανδαλοθήκης** (écusson ἢ pièce de détente).

7ον) Ὁ **κοχλίας τοῦ οὐραίου** (la vis de culasse).

8ον) Ὁ **κάτω ἀορτηροῦχος** (le battant de crosse).

9ον) Τὸ **πέδιλον τῆς προσωμίδος** (la plaque de couche).

10ον) Οἱ **ξυλοδέται κοχλίαι** (les vis à bois); || καταρτίσματα τοῦ θώρακος, garnitures de cuirasse; || — τῶν ἀπὸ πεταλείου χολεῶν, garnitures pour fourreaux en tôle.

καταρτισμός, οῦ, ὁ καὶ **κατάρτισις,** constitution, n. f. (βλ. **καταρτίζω**)· ὀργανισμός, organisation, n. f. ταχτοποίησις, arrangement, n. m. ἐγκατάστασις, ἀποκατάστασις, institution, n. f. σχηματισμός, formation, n. f. § — (πλοίου), παρασκευάσις, ἐξάρτυσις, équipement, n. m. ἐξοπλισμός, ἐξάρτυσις, armement, n. m. § **κατάρτισις χάννης ὅπλου,** garnissage d'un canon de fusil, etc. βλ. **κατασκευὴ** τῶν φορητῶν ὅπλων. § —, garniture, n. f. βλ. καὶ **καταρτίσματα.**

καταρτιστής, οῦ, ὁ· (χάννης), garnisseur (n. m.) de canon de fusil, etc.

καταρῶμαι (άομαι), μέλ. **ασθήσομαι**· ἐπαράομαι-ῶμαι, εὔχομαι **κακὸν** ἢ **κακὰ** εἴς **τινα,** κοινῶς **καταρηοῦμαι** maudire; pester (; jurer; maugréer) contre.

κατασαλαγιάζω, [διάλ. Νάξου] καθησυχάζω, ἠρεμῶ.

κατασάλεμμα(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] ἡ μετακίνησις.

κατασαλεύω, [διάλ. Οἰνόης] μεταχινῶ, χουνῶ.

κατασάουρας, [διάλ. Ἠπείρου] (κατά, ἄουρα) κατὰ γῆς· «ἐκάθισε κατασαούρας».

κατασαπίζω, μέλ. ίσω· βλ. **διασήπω,** putréfier.

κατάσαρκα, [ἐπίρ.] (ἐχέσαρχον) ἐπὶ τῆς σαρχός, sur la peau [nue]; ἐπὶ γυμνοῦ, à nu; ἐπὶ γυμνοῦ, à cru.

κατασάρκι, [ἐπίρ.] [διάλ. Ἠπείρου] κατὰ σάρχα, **κατάσαρκα.** § **κατασάρκι,** τό· [διάλ. Ἠπείρου] ἡ **φλανέλλα,** τὸ ἐπὶ τῆς σαρκὸς μάλλινον **φόρεμα.**

κατασβέννυμι, βλ. **κατασβύνω.**

κατάσβεσις, εως, ἡ· ἡ παντελὴς σβέσις τῶν ἐμπιπραμένων, ἡ ἀπόσβεσις, σβέσις, extinction, n. f. || — **πυρκαϊᾶς,** étouffement d'un incendie; || [μεταφ.] —, ἡ **κατάπνιξις,** étouffement n. m. π. χ. κατάσβεσις στάσεως, étouffement d'une révolte = **κατάπνιξις.**

κατασβεστήρ, ῆρος, ὁ· extincteur, n. m. συσκευὴ τοποθετημένη ἄνωθεν τῆς ἑστίας ἀτμολέβητος, ἰδίως ἐντὸς **τῶν ναυκλαστρικῶν σκαφῶν,** σκοποῦσα τὴν ἀχαριαίαν **κατάσβεσιν τῶν πυρῶν,** ἐν περιπτώσει ζημίας τινὸς τοῦ ἀτμολέβητος ἢ καταπτώσεως τῆς στάθμης τοῦ ὕδατος. Ἡ συσκευὴ αὕτη κυρίως ἀπαρτίζεται ἐκ **κρουνοῦ συγκοινωνοῦντος** ἀφ' ἑνὸς μὲν μετὰ τοῦ **ὑδροθαλάμου** τοῦ ἀτμολέβητος, ἀφ' ἑτέρου δὲ **μετὰ ῥαντίστρου** (crépine) ἐπεκτεινομένου ἄνωθεν τῆς ἑστίας.

κατασβύνω, μέλ. ύσω, κατασβέννυμι, σβύνω, ἐντελῶς, ὅλως διόλου, éteindre complètement; [συνεκδ.] **καταπνίγω,** étouffer;

[μεταφ.] κατευνάζω, πραΰνω, καταπαύω, apaiser ; || καταπαύω τὴν δίψαν, étancher (la soif ; etc.).

κατασήθω, μέλ. ήσω, tamiser, σήθω, passer au tamis, καθαρίζω τι διὰ τοῦ λεπτοῦ κοσκίνου (σήστρου).

κατασήπω, μέλ. σήψω, pourrir ; κάμνω, ἀφίνω τι νὰ σαπήσῃ ὅλως διόλου, laisser pourrir complètement.

κατάσησις, εως, ἡ· ἡ σῆσις tamisage, n. m. passage au tamis, ὁ καθαρισμὸς διὰ τοῦ λεπτοῦ σήστρου.

κατασιγάζω, μέλ. άσω, ἐπιφέρω σιγήν, σιωπήν, κάμνω τινὰ νὰ σιγήσῃ, σιγὴν κελεύω, faire taire ; καταπαύω, κατευνάζω, πραΰνω, apaiser, calmer.

κατασίγασις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ κατασιγάζειν, action de faire taire ; ἡ κατάπαυσις, κατευνασμός, πράϋνσις, apaisement, n.m.

κατασιγάω-ῶ, μέλ. ήσω· σιγῶ ἐντελῶς, δὲν μιλῶ ποσῶς, se taire ; διέρχομαι τί σιωπηλῶς, passer sous silence.

κατασιωπάω, καὶ

κατασιωπῶ, μέλ. ήσω· καθ' ὁλοχληρίαν σιωπῶ, μένω σιωπηλός, se taire ; οὐδὲν λέγω περί τινος, garder le silence = σιωπαίνω.

κατασκάζω, μέλ. άσω· στενοχωροῦμαι σφόδρα, endêver ; ἐκ στενοχωρίας, ἐξ ὀργῆς λυσσῶ, enrager.

κατασκάνω, [διάλ. Οἰνόης] κοπιάζω πολὺ μέχρι ῥήξεως, κουράζομαι· ἀόρ. ἐκατέσκασα= καταχουράσθηκα.

κατασκάπτω, μέλ. άψω· ὀρύσσω, saper, miner ; σκάπτω εἰς βάθος, creuser ; καταρρίπτω, σκάπτων κρημνίζω, démolir ; βλ. κατεδαφίζω.

κατασκασμός, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] μέγας κόπος, διάρρηξις.

κατασκαφή, ῆς, ἡ· τὸ σκάπτειν εἰς βάθος, ὀρύσσειν, action de saper (miner) ; τὸ κρήμνισμα διὰ τοῦ σκαψίματος, ἡ καταστροφή, κατεδάφισις, démolition, n. f.

κατασκεπάζω, μέλ. άσω, καταχαλύπτω, χαλύπτω ἐντελῶς, couvrir entièrement.

κατασκέπαστος, ος, ον, καὶ

κατάσκεπος, ος, ον· κατασκεπασμένος, ὁ ἐντελῶς, ὅλως σκεπασμένος, tout couvert.

κατασκευάζω, μέλ. άσω· κάμνω, κοινῶς φτιάνω· κτίζω, οἰκοδομῶ, δομῶ καὶ κατασκευάζω ἐν γένει μηχανήν, ἐργαλεῖα, κλπ., construire ; ἐπὶ προϊόντων βιομηχανίας, παρασκευάζω, κατεργάζομαι, fabriquer ; ἐργάζομαι, ἀπεργάζομαί τι, confectionner ; κάμνω, faire ; || — οἰκίαν, construire une maison ; || — ἔπιπλα, fabriquer des meubles ; || — ὑποδήματα, confectionner des souliers ; || κατεσκευασμένος, η, ον, construit, e ; fabriqué, ée ; confectionné, ée ; fait, e. § κατασκευάζω ἔξαλα πλοίου τινός, accastiller.

κατασκεύασμα, ατος, τό· πᾶν ὅ,τι κατεσκευάσθη, ἡτοιμάσθη, τὸ οἰκοδόμημα, κτλ. τὸ ἔργον, œuvre, n. f. ouvrage, n. m. βλ. λέξιν· ἐν γένει δὲ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας τεχνίτου. § [μεταφ.] ἐφεύρεσις, ἀνακάλυψις, invention, n. f. ἐφεύρεσις, μηχάνευσις, machination, n. f. μηχάνευσις, πανουργία, ruse, n.f. § [οἰκοδ.] —, ἡ κατασκευή, structure, n. f.

κατασκευαστής, οῦ, ὁ· (κατασκευάζω), constructeur, n. m. ὁ κατασκευάζων ἔργόν τι· ἐπίσης ὁ ἀναλαμβάνων τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου τινός, κοινῶς ὁ ἐργολάβος· ὁ παρασκευάζων, ὁ τεχνίτης, ὁ κατασκευάζων τι, ὁ ἐργοστασιάρχης, fabricant, n.m. [ἐπὶ κακοῦ] ὁ χαλκευτής, ψεύστης, fabricateur, n. m. ὁ κατασκευαστὴς ὑποδημάτων, ἐνδυμάτων, confectionneur, euse; || κατασκευαστὴς κλειδοκυμβάλων, facteur de pianos.

κατασκευαστός, ή, όν· ὁ κατασκευασθείς, κατεσκευασμένος, fabriqué, ée ; ὁ μὴ φυσικός, ὁ τεχνητός, artificiel, elle, πλαστός, τεχνητός, factice.

κατασκευή, ῆς, ἡ· κοινῶς τὸ φτιάξιμο, construction, n. f. διευθέτησις, οἰκοδόμησις, ἡ δομή, οἰκοδομή, κατασκεύασμα, καὶ ἐν γένει ἡ πρᾶξις καὶ ὁ τρόπος τῆς κατασκευῆς ἔργου τινός, π. χ. κατασκευὴ οἰκιῶν, πλοίων, μηχανῶν, ἐργαλείων, κτλ. κατασκευὴ προϊόντων βιομηχανίας, ἡ παρασκευή, κατεργασία, fabrication, n. f. ἡ πρᾶξις δι' ἧς κάμνουσιν ἢ κατασκευάζουσί τι· ἡ ἀπεργασία δι' ἧς ἀποτελοῦσί τι, confection, n. f. ὁ τρόπος τοῦ κατασκευάζειν τι, ἢ κατεργασία, façon, n. f. κατασκευὴ (ὀργανισμός), ὁ τρόπος τῆς κατασκευῆς, structure ; || στερεὰ κατασκευή, construction solide ; || ἡ κατασκευὴ (ὁ ὀργανισμὸς] τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, la structure du corps humain ; ἤτοι ἡ διευθέτησις τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ σώματος· || ἡ κατασκευὴ ἐνδύματος, la confection d'un habit ; || ὁ τρόπος τῆς κατασκευῆς, la façon ; || ἐπίσης ἡ πληρωμὴ διὰ τὴν κατασκευήν, τὸ φτιάξιμο, la façon ; || ἡ κατ' ἀποκοπὴν κατασκευὴ ἔργου τινός, construction à forfait ; || — ὁδῶν, σιδηροδρόμων, κτλ. construction des routes ; des chemins de fer, etc. || — ἀντισεισμικῆς (οἰκίας), construction antisismique ; βλ. οἰκοδομή· || — θόλων, construction des voûtes ; βλ. θόλος· || — πυροβολείου, construction de batterie ; || κακὴ κατασκευή, malfaçon (f) ; βλ. ἀτελὴς ἐργασία. § [οἰκοδ.] ἡ κατασκευή, τὸ κατασκεύασμα, structure, n. f. ὁ τρόπος δι' οὗ κτίριόν τι εἶνε ἐκτισμένον· || ἡ κατασκευὴ τοῦ κτιρίου τούτου εἶνε εὐάρεστος, la structure de ce bâtiment est agréable. § —, ἡ χειροτεχνία, ἡ βιομηχανία, manufacture, n. f. § κατασκευὴ ὑφασμάτων, fabrication, n. f. façon, n. f. || — πλίνθων, fabrication des briques ; βλ. πλίνθος, brique ; || παρασκευή, κατασκευὴ κονιάματος, fabrication du mortier.

Κατασκευὴ τῶν ἀγχεμάχων ὅπλων, fabrication des armes blanches. Ἡ κατασκευὴ αὕτη διὰ τὰ ξίφη περιλαμβάνει τὰς ἑξῆς ἐργασίας :

1ον) Τὴν κατασκευὴν τῆς μακίδος (la maquette) ἐν σχήματι ἐπιμήκους τετραγωνικῆς πυραμίδος.

2ον) Τὴν σφυρηλάτησιν τοῦ ἐλάσματος (lame)

πρὸς κατάλληλον διανομὴν τοῦ μετάλλου καὶ ἐκτέλεσιν τῶν **κοιλασμάτων** (les évidements) τῇ βοηθείᾳ **μητρῶν** (étampes).

3ον) Τὴν κατασκευὴν τοῦ **ἀποκολούσματος** τοῦ **στόματος** (chanfrein du tranchant).

4ον) Τὸ **στόμωμα** (la trempe) τοῦ ἐλάσματος.

5ον) Τὴν **θῆξιν** (l'aiguisage).

6ον) Τὸ **ἀναστόμωμα** (repasser la lame).

7ον) Τὴν **λείανσιν** (polissage).

8ον) Τὴν **στίλβωσιν** (brunissage).

9ον) Τὴν πρὸς **παραλαβὴν** βάσανον (épreuve de réception).

10ον) Τὴν κατασκευὴν τῆς **λαβῆς** (poignée), τοῦ **ἐπικαλύμματος** αὐτῆς (calotte) καὶ τοῦ **φυλακτῆρος** (garde).

11ον) Τὴν προσαρμογὴν τῆς κώπης (monture) ἐπὶ τοῦ ἐλάσματος.

12ον) Τὴν κατασκευὴν τοῦ χολεοῦ.

Κατασκευὴ τῶν φορητῶν πυροβόλων ὅπλων, fabrication des armes à feu portatives, ἤτοι **ὁπλοποιΐα**, ἡ· **ὁπλουργία**, ἡ. Εἰς ταύτην περιλαμβάνονται αἱ ἑξῆς ἐργασίαι:

1ον) Ἡ **σφυρηλάτησις** τῆς **κάννης** (la forge du canon) ἐκ χυτοχάλυβος.

2ον) Ἡ **διατρύπησις** (perçage), ἥτις συνίσταται εἰς τὸ νὰ **τρυπανίσωσι** (forer) τὸν ἄξονα τῆς **σφυρηλάτου κάννης** (canon de forge) καὶ νὰ κατασκευάσωσιν ὀπὴν διαμέτρου μικροτέραν τοῦ τελικοῦ διαμετρήματος.

3ον) Ἡ **ἐσωτερικὴ διαμόρφωσις** (usinage intérieur), ἥτις περιλαμβάνει τὴν **ἀναστόμωσιν** (alésage) καὶ τὴν **ἀπίθυνσιν** (dressage).

4ον) Ἡ **ἐξωτερικὴ διαμόρφωσις** (usinage extérieur), ἤτοι δίδεται διὰ τοῦ τόρνου ἡ ἐξωτερικὴ μορφὴ τῆς κάννης.

5ον) Ἡ **κατάρτισις** (garnissage), εἰς ἣν περιλαμβάνονται ἡ **ἐκγλυφὴ** (fraisage) καὶ ἡ **ἑλίκωσις** (filetage) τῆς **βαλάνου** (bouton), ἡ ἐκγλυφὴ καὶ ἡ **τόρνευσις** (tournage) τῆς **ἐμβάσεως**, ἡ ἐκγλυφὴ τῶν **ἑδρῶν** τῆς **πυριτοδόχης** (pans du tonnerre), ἡ **ἀποκοπὴ** (coupage) τοῦ μήκους τῆς κάννης, ἡ **συγκόλλησις** (brasage) τοῦ στοχάστρου, κτλ.

6ον) Ἡ **δοκιμασία** (épreuve).

7ον) Ἡ **αὐλάκωσις** (le rayage).

8ον) Ἡ **ἐσωτερικὴ στίλπνωσις** (polissage intérieur).

9ον) Ἡ **ἀποπεράτωσις** τῆς θαλάμης (finissage).

10ον) Ἡ **συγκόλλησις** (brasage) τοῦ κλισιοσκοπίου.

11ον) Ἡ **καθάρμοσις** (ajustage) τῆς θήκης τοῦ οὐραίου.

12ον) Ἡ κατασκευὴ τοῦ κινητοῦ οὐραίου καὶ τοῦ **ἐπαναληπτικοῦ** μηχανήματος (appareil de répétition).

13ον) Ἡ κατασκευὴ τῶν **καταρτισμάτων** (garnitures).

Κατασκευὴ τῶν πυροβόλων, fabrication des bouches à feu; εἰς ταύτην περιλαμβάνονται αἱ ἑξῆς **ἐργασίαι** (opérations):

1ον) Ἡ **ἐσωτερικὴ ἐκλέπτυνσις** (le dégrossissage intérieur).

2ον) Ἡ **τρυπάνισις** (le forage).

3ον) Ἡ **ἀναστόμωσις** (l'alésage).

4ον) Ἡ **αὐλάκωσις** (le rayage).

5ον) Ἡ **ἐπισωλήνωσις** (le tubage) καὶ **περιστεφάνωσις** (le frettage).

6ον) Ἡ **ῥυκάνισις** (rabotage) καὶ ἡ **περιγλυφὴ** (ciselage).

7ον) Ἡ **ἀποπεράτωσις** (finissage) τοῦ πυροβόλου.

8ον) Ὁ **κανονισμὸς** τῆς **σκοπευτικῆς γραμμῆς** (réglage de la ligne de mire).

9ον) Ἡ κατασκευὴ τοῦ κλείστρου, construction de la hausse.

Κατασκευὴ τῶν βλημάτων, fabrication des projectiles· **βληματοποιΐα**, ἡ· εἰς ταύτην περιλαμβάνονται:

1ον) Ἡ **τύπασις** (moulage) εἰς ἄμμον διὰ τὰ βλήματα καὶ εἰς **τυπαστικὴν κόγχην** (coquille à mouler) διὰ τὰς **ῥηκτικὰς ὀβίδας** (obus de rupture).

2ον) Ἡ **χύσις** (coulée), ἥτις ἐνεργεῖται κατὰ διάφορον τρόπον, καθόσον ὁ **τύπος** (moule) εἶνε ἐξ ἄμμου ἢ **τυπαστικὴ κόγχη** (coquille).

3ον) Ἡ ἐξωτερικὴ ἢ ἐσωτερικὴ **κάθαρσις** (nettoyage).

4ον) Ἡ **ἀναστόμωσις** (alésage) τῆς ὀπῆς.

5ον) Ἡ **ἀπίθυνσις** τῆς **τομῆς** (dressage de la tranche).

6ον) Ἡ **ἑλικοτομία** τῆς ὀβίδος (taraudage)

Κατασκευὴ τῶν καψυλλίων· ἡ **καψυλλιοποιΐα**, fabrication des capsules; ‖ κατασκευὴ ἐκκαυμάτων, ἡ **ἐκκαυματοποιΐα**, fabrication des étoupilles; ‖ ἡ κατασκευὴ τῆς πυρίτιδος, ἡ **πυριτιδοποιΐα**, fabrication de la poudre; ‖ — καλύκων φυσιγγίων· βλ. **φυσίγγιον**.

καταδκηνῶ (όω), μέλ. ώσω, κυρίως μένω ὑπὸ σκηνήν, στήνω τὴν σκηνήν μου· [στρατ.] στήνω τὰς σκηνάς, planter le piquet (ἀντίθ. τῷ **ἀποσκηνῶ**), στρατοπεδεύω, asseoir un camp, camper (βλ. **ἐγκαθιδρύω**)· ἐγκαθιστῶ ἐπισταθμίαν, établir ses quartiers, prendre quartier; βλ. **στρατοπεδεύω** καὶ **κατάλυμμα**.

καταδκήνωδις, εως, ἡ· action de planter ses tentes; ἡ τοποθέτησις τῶν σκηνῶν· ἡ στρατοπέδευσις, campement, n. m. βλ. **κατασκηνῶ**· ‖ πάσσαλοι σκηνῶν ἢ κατασκηνώσεως· βλ. **πάσσαλοι**.

καταδκιάζω, μέλ. άσω· κατακαλύπτω μὲ τὴν σκιὰν ἢ μέ τι ἄλλο, σκιάζω, ombrager; καλύπτω, couvrir.

καταδκίζω, [δημ.] βλ. **κατασχίζω**.

κατάδκιος, α, ον· ὁ κατεσκιασμένος, ombragé, ée; ὁ καλυπτόμενος ὑπὸ παχείας σκιᾶς, couvert d'un ombrage épais; σκιερός, ombreux, euse; καὶ ἐν γένει ὁ κεκαλυμμένος, couvert, e.

κατάδκληρος, ος, ον· λίαν σκληρός, très dur.

καταδκονιδμένος, η, ον· ὁ γεμᾶτος ἀπὸ σκόνη, poudreux, euse.

καταδκοπεία, ας, ἡ, βλ. **κατασκοπία**, es-

pionnage, n. m. παρατήρησις, ἐξέτασις πρὸς πληροφορίαν, ἔρευνα. § —, espionnage, n. m.

κατασκόπευσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ κατασκοπεύειν, action d'épier; παρατήρησις, observation, n.f. [στρατ.] ἡ ἀναγνώρισις, reconnaissance.

κατασκοπεύω, μέλ. εύσω· χαιροφυλακτῶ, épier; ἐξετάζω νὰ μάθω τι, ἐρευνῶ, παρατηρῶ, observer; [στρατ.] κάμνω ἀναγνώρισιν, faire la reconnaissance; [ἀστυνομικῶς] moucharder. § εἶμαι κατάσκοπος, être espion, espionner; βλ. κατασκοπεία καὶ κατάσκοπος.

κατασκοπία, ας, ἡ· καὶ κατασκοπεία· ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἔργον τοῦ κατασκόπου. Αὕτη εἶνε ἔντιμος ἐὰν ἦνε **ἀφιλοκερδὴς** (désintéressé), ποταπὴ δὲ καὶ περιφρονητέα ἐν ᾗ περιπτώσει ἐκτελεῖται πρὸς πορισμὸν ὠφελείας· εἶνε πρᾶξις ἄτιμος, ὅταν ἐκτελῆται ὑπὸ τῶν ἰδίων ὁμοεθνῶν ἐναντίον τῆς πατρίδος των καὶ πρὸς ὠφέλειαν τῶν ξένων. Τὴν σήμερον ἡ κατασκοπία, εἶνε ὠργανισμένη ἐν καιρῷ εἰρήνης, ὑφ' ὅλων τῶν μεγάλων δυνάμεων ἐν Εὐρώπῃ. Τὰς παρεχομένας πληροφορίας ὑπὸ τῶν κατασκόπων συναθροίζουσι καὶ ταξινομοῦσι μεθοδικῶς, ὅπως ὦσιν ἐνήμεροι διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τοὺς ξένους στρατούς.

κατασκοπικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν κατάσκοπον, τοῦ κατασκόπου, d'espion; ἀφορῶν τὴν κατασκοπείαν, τῆς κατασκοπείας, d'espionnage. § [στρατ] τῆς ἀναγνωρίσεως, de reconnaissance.

κατάσκοπος, ου, ὁ· παρατηρητής, ἐρευνητής, ἐξεταστής, espion, n. m. [ὁ τῆς ἀστυνομίας ἰδίως] mouchard, n. m. § —, espion, n. m. ὁ δολίως εἰσερχόμενος εἰς τὰς ἐχθρικὰς τάξεις ἐν καιρῷ πολέμου, ὅπως πληροφορηθῇ περὶ τῶν δυνάμεων, τῶν κινήσεων, τῶν σχεδίων, τῶν προόδων, κλ. τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ χρῆσις κατασκόπων δὲν ἀντίκειται εἰς τοὺς νόμους τοῦ πολέμου, ἀλλὰ συλλαμβανόμενοι οὗτοι τιμωροῦνται αὐστηρότατα καὶ δὴ διὰ τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου. Εἰς ἅπαντας τοὺς στρατοὺς καὶ καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς μετεχειρίσθησαν κατασκόπους, ἵνα πληροφορῶνται περὶ τῶν δυνάμεων τοῦ πολεμίου, τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατεχομένων θέσεων, περὶ τῶν σχεδίων του, τῶν ἐπικουριῶν (renforts) ἃς ἀναμένει, τῆς ἰσχύος τῶν φρουρίων, τῶν ὀχυρωτικῶν σχεδίων, τοῦ ποσοῦ τῶν προμηθειῶν (approvisionnement), τῆς δυνάμεως τῶν φρουρῶν, κτλ. Πρὸς τοῦτο ἐκλέγουσιν ὁμοεθνεῖς προθύμους, νοήμονας, ἀσφαλεῖς καὶ ὁμιλοῦντας τὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου, εἰς ὃν ἀποστέλλονται. Ἐν καιρῷ πολέμου ἡ ἀποστολὴ αὕτη εἶνε λίαν κινδυνώδης, διότι ἐὰν συλληφθῶσι θὰ τυφεκισθῶσι, τούτου ἕνεκεν ἐκλέγουσιν ἄνδρας γενναίους καὶ ἐμφορουμένους ὑπὸ μεγάλου πατριωτισμοῦ. Ἀτυχῶς οἱ τοιούτου εἴδους κατάσκοποι εἶνε ἀνεπαρκεῖς, ἀναγκάζονται δὲ νὰ καταφεύγωσιν εἰς ἄτομα ξένης ἐθνικότητος, διεγείροντες τὸν ζῆλόν των διὰ μεγάλων ἀνταμοιβῶν, ἀναλόγως πρὸς τὴν σπουδαιότητα τῶν χορηγηθεισῶν πληροφοριῶν, καὶ πληρωνομένων μόνον μετὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν πληροφοριῶν τούτων. Οἱ κατάσκοποι ἐκλέγονται μεταξὺ τῶν περιοδευόντων ἐμποροϋπαλλήλων, τῶν πλανοδίων ἐμπόρων καὶ τῶν λαθρεμπόρων, οὓς ἐπιτηροῦσι δι' ἑτέρου νοήμονος ἀνδρός, ἐὰν τοῦτο ᾖ δυνατόν, ἢ τοὐλάχιστον ἀποστέλλοντες διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν δύο ἢ πλειοτέρους κατασκόπους μὴ γνωρίζοντες ἀλλήλους καὶ μὴ ἔχοντας οὐδεμίαν σχέσιν μεταξύ των, ἵνα τοιουτοτρόπως ἐξακριβώσωσι τὰς παρεχομένας πληροφορίας. Οἱ ὑπὸ τοῦ πολεμίου συλληφθέντες κατάσκοποι ἐτιμωρήθησαν πάντοτε μὲ θάνατον μετὰ προηγουμένην δίκην ὑπὸ στρατοδικείου. Θεωρεῖται ὡς ἔνοχος κατασκοπίας καὶ τιμωρεῖται μὲ θάνατον καὶ στρατιωτικὴν καθαίρεσιν. α') Πᾶς στρατιωτικὸς ὅστις εἰσέλθῃ ἐντὸς **φρουρίου** (place de guerre), **φυλακείου** (poste) ἢ στρατιωτικοῦ καταστήματος, ἐντὸς ἀμυντικῶν ἢ ἐπιθετικῶν ἔργων τοῦ στρατοῦ, ἐντὸς στρατοπέδου, καταυλισμοῦ ἢ ἐπισταθμίας στρατεύματος τινός, ἵνα προμηθευθῇ αὐτόθεν ἔγγραφα ἢ πληροφορίας πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἐχθροῦ. β') Πᾶς στρατιωτικὸς ὅστις προμηθεύσῃ εἰς τὸν ἐχθρὸν **ἔγγραφα** (documents) ἢ πληροφορίας δυναμένας νὰ βλάψωσι τὰς πολεμικὰς **ἐπιχειρήσεις** (opérations) τοῦ στρατεύματος ἢ νὰ διακινδυνεύσωσι τὴν ἀσφάλειαν φρουρίου, φυλακείου ἢ ἄλλων στρατιωτικῶν καταστημάτων. γ') Πᾶς στρατιωτικός, ὅστις ἐν γνώσει κρύπτει ἢ ἐνεργεῖ νὰ κρύψωσι τοὺς κατασκόπους ἢ τοὺς πρὸς **ἀνίχνευσιν ἀποστελλομένους** πολεμίους (ennemis envoyés à la découverte). § —, ὁ ἀπεσταλμένος, émissaire, n.m. κατ' ἐπέκτασιν ὁ κατάσκοπος· βλ. καὶ **ταραξίαι**· ‖ πολιτικὸς κατάσκοπος, furet (n. m.) ou espion, n. m.

κατασκοπῶ, βλ. κατασκοπεύω.

κατασκορπίζω, μέλ. ίσω, παντελῶς σκορπίζω, διασκορπίζω, διασπείρω, disperser, disséminer, dissiper, σπαταλῶ, σκορπίζω, gaspiller.

κατασκότεινος, ος, ον· ἐντελῶς σκοτεινός, complètement sombre (obscur, e), ὁλομέλας, ὁλόμαυρος, tout noir.

κατασκοτίζω, μέλ. ίσω, ὅλως σκοτίζω, κατασκιάζω, obscurcir; [μεταφορ.] ἐνοχλῶ, embêter; ennuyer; ζαλίζω τινά, rompre la tête à quelqu'un.

κατασκοτόνω, μέλλ. ώσω, μωλωπίζω, meurtrir; δέρω διὰ ῥοπάλου, ξυλοφορτόνω, assommer; σφάζω, θανατόνω, massacrer.

κατασοφίζομαι, μέλ. ίσομαι, διὰ σοφισμάτων προσπαθῶ νὰ ἀντεπεξέλθω πρός τινα (νὰ τὸν στενοχωρήσω, νὰ τὸν ἀπατήσω), combattre (; embarrasser; tromper) par des sophismes.

κατασπάζομαι, μέλ. άσομαι, ἐναγκαλίζομαι, φιλῶ, φιλίως ὑποδέχομαι, ἀσπάζομαι (ἐγκαρδίως), embrasser (cordialement).

κατασπαράττω καὶ (άσσω), μέλ. άξω, καταξεσχίζω, déchirer; καταχομματιάζω, κάμνω κομμάτια, mettre en pièces (; en lambeaux).

κατάσπαρτος, ος, ον· ὅλως ἐσπαρμένος ἀπό, tout semé de.

κατασπαταλῶ (άω), μέλ. ήσω, ἐξοδεύω πολύ, ἀσωτεύω, dépenser follement ; ἀσωτεύω, σπαταλῶ, dissiper; σπατάλῶ, σκορπίζω, gaspiller ; σπαταλῶ, ἀσωτεύω, dilapider.

κατασπεύδω, μέλ. εύσω, κάμνω τι ὥστε νὰ ἐπέλθῃ λίαν ταχέως, ἐπισπεύδω, σπεύδω, hâter ; βιάζω, ἐπιταχύνω, presser, accélérer.

κατάσπευσις, ἡ ἐπίσπευσις, σπουδή, hâte, n. f.

κάτασπρος, η, ον· [δημ.] ὁλόλευκος, ὅλως λευκός, tout blanc ; ὁ ἔκλευκος.

καταστάζω, μέλ. άξω· στάζω πρὸς τὰ κάτω, κατὰ σταγόνας, tomber goutte par goutte, dégoutter ; καταρρέω, découler καὶ ἐνίοτε ἀποστάζω, distiller ; [ἐνεργ.] faire dégoutter ou découler, faire tomber goutte par goutte, κατασταλάζω.

κατασταθμίζω, μέλ. ίσω, σταθμάω· βλ. ζυγίζω, peser.

καταστaίνω, [δημ.] βλ. καθιστῶ.

καταστάλαγμα, ατος, τό· ἀποστάλαγμα, στράγγισμα, égouttement ; dégouttement, n. m. τὸ λαγάρισμα, ἀπόσταξις, διύλισις, filtration, n. f. filtrage, n. m. § ἀποστάλαγμα, τὸ στράγγισμα, égoutture, n. f.

κατασταλάζω, μέλ. άξω· καὶ καταστάζω, στάζω πρὸς τὰ κάτω κατὰ σταγόνας, faire dégoutter ; ἀποσταλάζω, στραγγίζω, égoutter ; λαγαρίζω, ἀποστάζω, διυλίζω, filtrer. § [οὐδ.] dégoutter ; [συνηθ.] κατακάθημαι, déposer ; ἀφίνω κατακάθισμα, καταπάτι, reposer ; [se] rasseoir ; ‖ ἄφησε τὸ κρασὶ νὰ κατασταλάξῃ, laissez le vin se rasseoir (reposer). § [οὐδ. μεταφ.] φθάνω, ἀφικνοῦμαι, arriver ; καταλήγω που, aboutir ; τελειόνω διά, finir par ; γίνομαι, devenir.

κατασταλακτή, ῆς, ἡ· [δημ.] βλ. ἀλυσία.

κατασταλτικός, ή, όν· répressif, ive ; περιοριστικός, ὁ πρὸς καταστολὴν ἐπιτήδειος· [διδ.] catastaltique, adj. ‖ νόμος κατασταλτικός, loi répressive.

κατάστασις, εως, ἡ· [ἀμεταβ.] ὡς ἕκαστον πρᾶγμα ἢ πρόσωπον ἔχει ἢ εὑρίσκεται φυσικῶς καὶ ἠθικῶς, κοινωνικῶς καὶ πολιτικῶς, état, n. m. θέσις, κατάστασις εἰς ἣν εὑρηται, situation, n. f. ὁ τρόπος, ἡ συνθήκη εἰς ἣν εὑρίσκεται, condition, n. f. ἤτοι ἡ θέσις ἐν ᾗ εὑρίσκεται ἄτομον ἢ πρᾶγμα· ‖ εἶνε εἰς κακὴν κατάστασιν, il est en très-mauvais état ; ‖ ἡ [πολιτικὴ] κατάστασις τῶν πραγμάτων, l'état des choses ; la situation ; ‖ εἶμαι εἰς κατάστασιν νά, être en état (à même ; en mesure) de ; ‖ ἤθελε νὰ βελτιώσῃ τὴν κατάστασίν του, il a voulu améliorer sa condition; ‖ [ἐμπορ.] — τῆς ἀγορᾶς, état, situation du marché ; ‖ [ἐμπορ.] εἰς καλὴν κατάστασιν, bien conditionné ; ‖ εἶμαι εἰς κατάστασιν, θέσιν, être en état-même ; être à même de ; ‖ ἡ παροῦσα κατάστασις τῶν πραγμάτων, l'état actuel ; la situation actuelle ; ‖ εἶνε εἰς οἰκτρὰν κατάστασιν, il est dans un état à faire pitié ; ‖ ἤμην εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν, j'étais en cette situation ; ‖ περιληπτικὴ κατάστασις, situation sommaire ; ‖ — τῆς δυνάμεως (συντάγματος, λόχου), situation rapport; ‖ — τῆς βολῆς, situation de tir. § [λογιστ.] état [de dépenses, etc] : liste, n. f. ὁ πίναξ, tableau, n. m. § ἡ περιουσία, fortune, n. f. τὰ κτήματα, τὰ πλούτη, τὰ ἀγαθά, τὰ ὑπάρχοντα, ἡ περιουσία, bien[s], τὸ ἔχειν, avoir ; ‖ ἔχασεν ὅλην του τὴν κατάστασιν, il a perdu toute sa fortune ; ‖ ἔφαγε τὴν κατάστασίν του, il a mangé son bien. § [ἱππευτ.] πειθήνιος κατάστασις (ἵππου), état de soumission ; τὸ νὰ ὑπακούῃ, νὰ πείθηται εἰς τὴν διὰ τοῦ χαλινοῦ διεύθυνσιν ὑπὸ τοῦ ἀναβάτου. § —, δελτίον ἐξόδων, τὸ σημείωμα αὐτῶν, bordereau, n. m. § ἀπεγνωσμένη κατάστασις, ἄκρα ἀμηχανία, abois, n. m. pl. § [στρατιωτ.] μισθοδοτικὴ κατάστασις, feuille de prêt. § [ναυτ.] κατάστασις τοῦ οὐρανοῦ, état du ciel ; καὶ ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις· βλ. καιρός, temps. § [ναυτ.] κατάστασις τῆς θαλάσσης καὶ ἐν γένει μετεωρολογικὴ κατάστασις, temps, n. m. βλ. καὶ **ἄνεμος**, vent. § —, ἡ **θέσις**, position, n. f. μεταφορικῶς καλεῖται ἡ κατάστασις (situation) ἐν ᾗ εὑρίσκονται, π. χ. ἡ κατάστασίς του εἶνε κρίσιμος, sa position est critique ; ‖ ἡ κατάστασις τῶν ἀξιωματικῶν, la position (état) des officiers; βλ. **κατωτέρω**· ‖ **γενικὴ οἰκονομικὴ κατάστασις**, position administrative générale ; κοινὴ κατάστασις (situation) εἰς κατηγορίαν τινὰ ἀξιωματικῶν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον πολυάριθμον. Αἱ γενικαὶ καταστάσεις εἰσί, ἡ **ἐν εἰρήνῃ** (le pied de paix) καὶ ἡ **ἐμπόλεμος** (le pied de guerre). Ἡ ἐν εἰρήνῃ **κατάστασις** διαιρεῖται εἰς τὴν ἐν **στάσει** (position en station), ὅταν τὰ στρατεύματα μένωσιν εἰς τὰς φρουράς των, καὶ εἰς τὴν **ἐν πορείᾳ** (position en route), ὅταν τὰ στρατεύματα ὁδοιπορῶσι. Ἡ μισθοδοσία εἶνε διάφορος ὡς ἐκ τῶν ἐπιμισθίων· ‖ **ἀτομικὴ οἰκονομικὴ κατάστασις**, position administrative individuelle ; κατάστασις ἐν ᾗ εὑρίσκεται ὁ στρατιωτικὸς ὑπὸ ἔποψιν μισθοδοσίας καὶ **ἐπιμισθίου** ἢ **στερεῶν χορηγήσεων** (prestations). Αἱ καταστάσεις αὗται εἰσί, ἡ **ἐνέργεια** (activité), ἡ **ἀργία** (non-activité), ἡ **διαθεσιμότης** (disponibilité), τὸ **στέλεχος τῆς ἐφεδρείας** (cadre de réserve), ἡ **ἀπόταξις** (réforme) καὶ ἡ **ἀποστρατεία** (retraite) ; βλ. **κατάστασις** τῶν ἀξιωματικῶν, état des officiers. Ἡ ἐν ἐνεργείᾳ **κατάστασις** ὑποδιαιρεῖται εἰς **παρουσίαν** ἢ **ἡμέρας παρουσίας** (position de présence) καὶ **ἀπουσίαν** ἢ **ἡμέρας ἀπουσίας** (position d'absence). Ὡς **ἡμέραι παρουσίας** θεωροῦνται ἐκεῖναι καθ' ἃς ὁ στρατιωτικὸς εἶνε παρὼν ἐν τῇ θέσει του ἢ ἐν πορείᾳ ὅπως μεταβῇ εἰς ταύτην· οἱ ἐν ἀποστολῇ ἢ ἰδιαιτέρᾳ ὑπηρεσίᾳ στρατιωτικοὶ θεωροῦνται ἐπίσης παρόντες. Ὡς **ἡμέραι ἀπουσίας** θεωροῦνται ἐκεῖναι καθ' ἃς ὁ στρατιωτικὸς εὑρίσκεται ἐν **ἀδείᾳ** (permission ou congé), ἐν τῷ

νοσοκομείῳ, ἐν φυλακίσει, ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἤ εἶνε αὐθαιρέτως ἀπών.

Κατάστασις, état, n. m. θέσις, τρόπος, συνήθεια καὶ ἐν γένει κατάστασις ἐν ᾗ εὑρίσκεται ἄτομόν τι, ἀντικείμενον, χώρα, φρούριον, στράτευμα, κτλ.

Κατάστασις, ἡ· état, n. m. ἤτοι κατάλογος ἤ πίναξ (ἐφ' οὗ καταγράφομέν τι), π. χ. διάφορα ἀντικείμενα, ὀνομαστικὸν κατάλογον, κτλ. || — προκαταβολῆς, état d'avancement; || — τῆς προόδου τῶν ἔργων, état d'avancement des travaux.

Πίναξ ἤ κατάστασις λεπτομερής, état descriptif.

Ἀστικὴ κατάστασις, état civil (πολιτικὴ κατάστασις)· καλεῖται οὕτως ἡ κατάστασις τοῦ ἀτόμου ἐν τῇ οἰκογενείᾳ καὶ συνεπῶς ἐν αὐτῇ τῇ κοινωνίᾳ. Ἡ κατάστασις αὕτη συνίσταται εἰς τὴν γέννησιν, τὸν γάμον ἤ τὸν θάνατον. Δι' ἕκαστον τῶν εἰρημένων γεγονότων συντάσσεται **ληξιαρχικὴ πρᾶξις** (acte de l'état civil).

Κατάστασις ἀμύνης, état de défence; ἐν καταστάσει ἀμύνης (ἤ ἐν ἀμύνῃ), en état de défense. Ὀργάνωσις θέσεως τινός, φρουρίου ἤ πόλεως οὕτως ὥστε νὰ δυνηθῇ ν' ἀμυνθῇ εἰς τὰς τοῦ πολεμίου προσβολάς. **Διοργάνωσις** (ἤ ἐγκατάστασις) **τῆς ἀμύνης**, mise en état de défense.

Κατάστασις πολέμου, état de guerre; αὕτη ἄρχεται ἔν τινι πόλει ἤ φρουρίῳ ἀπὸ τῆς διὰ νόμου ἤ διατάγματος δημοσιεύσεως τῆς ἐπιστρατεύσεως.

Κατάστασις εἰρήνης, état de paix; ἐν καταστάσει εἰρήνης (ἤ ἐν εἰρήνῃ), en état de paix. Κατάστασις εἰρήνης εἶνε ἡ συνήθης κατάστασις· ὑπάρχει τοιαύτη ἔν τινι φρουρίῳ ὅταν τοῦτο δὲν εὑρίσκηται οὔτε ἐν καταστάσει πολέμου, οὔτε ἐν καταστάσει πολιορκίας.

Κατάστασις ἐπιβιβάσεως, état de filiation. Ὀνομαστικὴ κατάστασις (κατάλογος) τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν τῶν ἐπιβιβαζομένων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀτμοπλοίου διὰ ταξείδιόν τι.

Κατάστασις πολιορκίας, état de siège; καλεῖται ἡ ἐξαιρετικὴ κατάστασις μέρους χώρας, θέσεως ἤ φρουρίου, ἥτις ἕνεκα τοῦ κινδύνου τῆς ἐσωτερικῆς ἤ ἐξωτερικῆς ἀσφαλείας, ὑποβάλλεται ὑπὸ τὴν στρατιωτικὴν ἐξουσίαν διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν διατήρησιν τῆς τάξεως καὶ εὐταξίας, τὴν ἀσφάλειαν τοῦ κράτους καὶ τὴν ὑποταγὴν πρὸς τὸ πολίτευμα.

Κατάστασις ἀξιωματικῶν, état des officiers; συμφώνως μὲ τὸν Νόμον ΡΟΗ' τῆς 7 Μαρτίου 1851, ὁ βαθμὸς ἀπονέμεται (est conféré) ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ καθίσταται κτῆμα τοῦ ἀξιωματικοῦ, δὲν δύναται δὲ οὗτος νὰ **στερηθῇ** αὐτοῦ εἰμὴ ἕνεκα τῶν ἑξῆς αἰτιῶν.

α') **Παραιτήσεως** ἐγκριθείσης ὑπὸ τοῦ Βασιλέως (démission).

β') **Στερήσεως** τῆς ἰδιότητος τοῦ πολίτου Ἕλληνος, καταγνωσθείσης διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως (perte de la qualité de grec prononcée par un jugement).

γ') **Καταδίκης** (condamnation) δι' ἐγκληματικὴν ποινήν, ἤ ἕνεκα τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 22 καὶ 23 τοῦ ποινικοῦ νόμου, τροποποιηθεῖσι διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου 1836 νόμου, διαλαμβανομένων πλημμελημάτων.

δ') **Ἐκπτώσεως** (destitution) καταγνωσθείσης δι' ἀποφάσεως τοῦ στρατοδικείου.

Ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῶν νόμων ὁριζομένων λοιπῶν περιπτώσεων, ἡ ἔκπτωσις τοῦ βαθμοῦ καταγινώσκεται δι' ἀποφάσεως τοῦ στρατοδικείου καὶ ἕνεκα τῶν ἑξῆς αἰτιῶν.

α') **Κατὰ** τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικοῦ διὰ παράνομον ἀπουσίαν (absence illégale) ἀπὸ τοῦ σώματός του, διαρκέσασαν ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας.

β') **Κατὰ** τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ, διαθεσιμότητι καὶ ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοῦ δι' ἀπουσίαν ἐκτὸς τοῦ κράτους ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Βασιλέως διαρκέσασαν ὑπὲρ τὰς δέκα πέντε ἡμέρας.

Πρέπει νὰ διακρίνωσι τὸν **βαθμὸν** (grade) ἀπὸ τὴν **θέσιν** (βλ. **θέσις**, emploi), καθότι ὁ πρῶτος εἶνε κτῆμα τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἐνῷ ἡ δευτέρα ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς θελήσεως τοῦ ὑπουργοῦ.

Αἱ καταστάσεις (les positions) τοῦ ἀξιωματικοῦ εἰσίν, ἡ **ἐνέργεια** (l'activité), ἡ **διαθεσιμότης** (la disponibilité), ἡ **ἀργία** (la non-activité), ἡ **ἀπόταξις** (la réforme), ἡ **ἀποστρατεία** (la retraite).

Ὁ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικὸς κατέχει ἐνεργὸν θέσιν, οἱ δὲ λοιποὶ εὑρίσκονται εἴτε προσωρινῶς εἴτε ὁριστικῶς ἄνευ τοιαύτης.

[ναυτ.] **Ἀπόλυτος κατάστασις** (χρονομέτρου), état-absolu (du chronomètre); καλεῖται οὕτως ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῆς ὥρας τοῦ χρονομέτρου καὶ τῆς τοῦ πρώτου μεσημβρινοῦ πρὸς ὃν εἶνε ῥυθμισμένον τὸ χρονόμετρον, ἤτοι ἡ πρόοδος ἤ ἡ ὀπισθοδρόμησις αὐτοῦ σχετικῶς πρὸς τὴν ὥραν τόπου τινός· || [ναυτ.] **ἡμερησία κατάστασις** ἤ **μεταβολή**, état-journalier; ἡ ποσότης τῶν λεπτῶν, δευτερολέπτων καὶ κλασμάτων αὐτῶν, καθ' ἣν χρονόμετρόν τι προτρέχει ἤ ἐπιβραδύνει ἐν διαστήματι 24 ὡρῶν· || **κατάστασις θαλάσσης**, état de la mer; διακρινομένη ἀναλόγως τῆς καταστάσεώς της· βλ. **θάλασσα**· || **ὀνομαστικὴ κατάστασις**, état nominatif. § [φυσ.] **κατάστασις τῶν** (**φυσικῶν**) **σωμάτων**, état des corps; τοιαύτας ὡς ἐκ τῆς διαφόρου συνοχῆς τῶν μορίων τῶν σωμάτων πρὸς ἄλληλα διακρίνομεν τρεῖς, τὴν στερεὰν κατάστασιν, τὴν ῥευστὴν καὶ τὴν ἀερώδη. Ἐν τῇ στερεᾷ καταστάσει τὰ μόρια συνέχοντα οὕτω πρὸς ἄλληλα ὥστε ὁ χωρισμὸς αὐτῶν (θραῦσις) ἤ ἡ μεταβολὴ τῆς σχετικῆς αὐτῶν θέσεως (σφυρηλάτησις) κατορθοῦται διὰ μεγάλης τινὸς ἐξωτερικῆς βίας· διὰ τοῦτο καὶ ἔχουσι τὰ στερεὰ σώματα σχῆμα αὐθυπόστατον. Τὰ δὲ ῥευστὰ σώματα κέκτηνται ὄγκον μὲν αὐθυπόστατον, ὡς ἐκ τῆς σταθερᾶς ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεως τῶν μορίων, οὐχὶ ὅμως καὶ σχῆμα, διὰ τὴν ἀσθενῆ τῶν μορίων των συνοχήν, διασπωμένων τῇ δράσει καὶ ἀσθενεστάτης δυνάμεως. Τὰ ἀερώδη δὲ σώματα τέλος ἤ ἀέρια οὐδ' ὄγκον ἔχουσιν ὡρισμένον, τῶν μορίων

τεινόντων ν' ἀπομακρυνθῶσιν ἀλλήλων ἐπ' ἀόριστον, δι' ὃ καὶ καταλαμβάνουσι πάντοτε ὁλόκληρον τὸν παρεχόμενον αὐτοῖς χῶρον. Τῇ δράσει τῆς θερμότητος τὰ πλεῖστα τῶν σωμάτων μεθίστανται ἀπὸ τῆς στερεᾶς εἰς τὴν ῥευστὴν καὶ ἀπὸ ταύτης εἰς τὴν ἀερώδη κατάστασιν, πολλὰ δέ εἰσι γνωστὰ καὶ ἀπὸ τὰς τρεῖς καταστάσεις, ὡς τὸ ὕδωρ, ὁ ὑδράργυρος, τὸ θεῖον, κτλ.

καταστατικόν, οῦ, τό· ἑταιρίας, κτλ. statut, n. m. καὶ ἐν γένει ὁ κανονισμός, règlement, n. m. Καταστατικὸν ἔγγραφον, statut, n. m. χαλεῖται τὸ δι' οὗ συνομολογοῦνται οἱ ὅροι τῆς καταρτίσεως καὶ διοικήσεως σωματίου τινὸς ἢ ἑταιρίας. Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ὁμορρύθμων καὶ ἑτερορρύθμων ἑταιριῶν δημόσιον ἢ ἰδιωτικὸν πρὸς τοῦτο ἔγγραφον συντίθεται, ἐπὶ δὲ τῶν ἀνωνύμων δημόσιον συμβόλαιον πάντως ἀπαιτεῖται βασιλικῷ διατάγματι προσκυρούμενον. Περίληψις τοῦ καταστατικοῦ ἐγγράφου ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τῶν ὁμορρύθμων ἑταίρων, ἂν ἦνε ἰδιόγραφον, ἢ τοῦ συμβολαιογράφου, ἂν δημόσιον φέρῃ χαρακτῆρα, ἐπισυνημμένη τῷ ἐγκρίνοντι τὴν σύστασιν τῆς ἑταιρίας βασιλικοῦ Διατάγματος παραδίδοται ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας αὐτοῦ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κατὰ τὴν ἕδραν τῆς ἑταιρίας πρωτοδικείου, ἀντιγράφεται εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ βιβλίον καὶ μένει τοιχοκολλημένη ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου (βλ. **ἑταιρία**).

καταστατικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὴν κατάστασιν, σύνθεσιν, ὀργάνωσιν, de constitution ; [συνήθ. ἐπὶ νόμου] ὀργανικός, organique.

καταστατόν, τό· καὶ

καταστατός, ὁ· [κοινῶς ὁ νισεστὲς λέξ. τουρκ. καὶ ἡ **κόλλα**] λέγεται τὸ τοῦ σίτου ἄμυλον amidon ; [κατὰ τὸν Σχολ. Θεοκρ.] «ἄμυλον δὲ λέγεται τὸ κοινῶς λεγόμενον καταστατόν, ὅπερ ἐστὶ τὸ γαλακτῶδες τοῦ σίτου βεβρεγμένου καὶ σεσημένου καὶ ἀποπεπιεσμένου, εἶτα τῷ ἡλίῳ ξηραινόμενον» ὅπερ κατατριβόμενον ἀποτελεῖ τὸ ἐξ ἀμύλου ἄλευρον, farine d'amidon.

κατάστεγνος, ος, ον· ἐντελῶς στεγνός, tout sec.

καταστέλλω, μέλ. είλω, καταιβάζω, abaisser ; ἐξ οὗ μεταφ. καταστέλλω, réprimer = ἐμποδίζω, περιστέλλω, περιορίζω· συμπιέζω, συστέλλω, comprimer ; δαμάζω, dompter ; δεσπόζω, dominer ; ἄρχω, εἶμαι κύριος, ἐμποδίζω, συγκρατῶ, maîtriser ; || ἵνα καταστείλῃ τὴν ὁρμήν του, pour réprimer son impétuosité ; || καταστέλλων τὴν ἀλαζονείαν του, en comprimant son orgueil ; || δὲν δύναται νὰ καταστείλῃ τὰ πάθη του, il ne peut dompter (réprimer) ses passions. § καταπνίγω, étouffer ; καταπαύω, κατευνάζω, πραΰνω, apaiser ; || κατέστειλε τὴν στάσιν, il a étouffé la révolte ; || καταστέλλω τὰς ταραχάς, apaiser les troubles.

κατάστεγον, ου, τό· κεκαλυμμένον ὑπὸ στέγης, couvert d'un toit.

κατάστενος, ος, ον· λίαν στενός, στενόχωρος, très étroit ; détroit, e.

καταστενοχωρέω-ῶ, μέλ. ήσω, στενοχωρῶ πολύ, gêner (embarrasser) beaucoup.

κατάστερος, ος, ον· ἀστέρας ἔχων, πλήρης ἀστέρων, κάταστρος, ος, ον· ἀστερόεις, εσσα, εν, étoilé, ée, adj. ἐσπαρμένος μὲ ἀστέρας, semé (parsemé) d'étoiles ; ἀστερόεις, constellé, ée, adj.

καταστηλιτεύω, μέλ. εύσω, κυρίως ἐγγράφω τινὰ ἐπί τινος στήλης, γράφω εἰς δημόσιόν τι μέρος καὶ καταχρίνω τινά, ἀτιμάζω, δυσφημῶ, flétrir ; στιγματίζω, stigmatiser.

κατάστημα, ατος, τό· ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ κτιρίου, établissement, n.m. || **τὰ δημόσια καταστήματα**, les établissements publics. § **καταστήματα τοῦ πυροβολικοῦ**, établissements d'artillerie ; ταῦτα εἰσὶ τὰ **ὁπλοστάσια** (arsenaux), τὰ διάφορα **ἐργοστάσια κατασκευῶν** καὶ **ἐπιδιορθώσεων** (ateliers de construction), αἱ **ἀποθῆκαι πολεμοφοδίων** (magasins à munitions), αἱ **ἀποθῆκαι σαγῆς** (magasins de harnachement), αἱ πυριτιδαποθῆκαι, καὶ πάντα τὰ οἰκήματα καὶ αἱ ἀποθῆκαι, ὧν τὴν ἐποπτείαν ἔχει τὸ πυροβολικόν· || **στρατιωτικὰ καταστήματα**, établissements militaires. Ταῦτα εἰσὶ τὰ **πυριτιδοποιεῖα** (poudreries), τὰ ὁπλοστάσια (arsenaux), τὰ διάφορα **ἐργοστάσια κατασκευῶν** καὶ **ἐπιδιορθώσεων** (ateliers de construction), καὶ ἐν γένει τὰ **καταστήματα τοῦ πυροβολικοῦ**, ἅτινα ἐξαρτῶνται ἐξ αὐτοῦ, τούτου ἕνεκα χαλοῦνται καὶ **καταστήματα** ἢ **ἐργοστάσια τοῦ πυροβολικοῦ** (établissements)· τὰ νοσοκομεῖα καὶ αἱ φαρμακαποθῆκαι, ἅτινα ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας· τὰ **στρατιωτικὰ ἀρτοποιεῖα** (manutentions), οἱ **χορτοβολῶνες** (magasins à fourrage), αἱ **ἀποθῆκαι ἱματισμοῦ** (magasins d'habillement) καὶ **στρατοπεδείας** (campement), αἱ **ἀποθῆκαι τῶν στρατιωτικῶν κλινῶν** (magasins des lits militaires), ἅτινα ἐξαρτῶνται ἐκ **τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐπιμελητείας** (service de l'intendance), καὶ αἱ στρατιωτικαὶ σχολαί. § **κατάστημα ἐκπαιδευτικόν**, τὸ ἐκπαιδευτήριον, institution, n. f. § **κατάστημα κτίριον**, οἰκοδόμημα, οἰκοδομή, édifice, n. m. hôtel, n. m. || τὸ νομαρχιακὸν κατάστημα, l'hôtel de la préfecture. § — **ἐμπορικὸν** (μικρόν), boutique, n. f. **μέγα ἐμπορικὸν** κατάστημα, magasin, n. m. || — ὑαλικῶν, magasin de verreries ; || τὰ μεγάλα ἐμπορικὰ καταστήματα λέγονται καὶ maison (f.) = **οἶκος**· || — **παραγγελιῶν**, une maison de commission ; || [ἐμπορ.] ἀγοραί τινες ἀρκούντως σπουδαῖαι ἐγένοντο ὑπό τινων καταστημάτων τμηματικῆς (λιανικῆς) πωλήσεως, quelques achats assez importants ont été faits par quelques maisons de détail ; || [ἐμπορ.] τὸ κατάστημα τοῦτο πρὸ ὀλίγου ἐπτώχευσε, cette maison vient de faire faillite ; || [ἐμπορ.] πρὸ ὀλίγου ἱδρύσαμεν νέον κατάστημα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν.... nous venons de former un nouvel établissement sous la raison.... || [ἐμπορ.] ἱδρύομεν νέον κατάστημα

ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν.... nous formons (établissons, créons) un nouvel établissement sous la raison.... § — βιομηχανικόν, usine, n. f. = établissement industriel ; π. χ. σιδηρουργεῖον, χυτήριον, κτλ.

καταστηματάρχης, ου, ὁ· ὁ κύριος, ὁ διευθυντής, ὁ προϊστάμενος τοῦ καταστήματος, chef d'établissement, patron, n. m.

καταστήνω, μέλ. ήσω· [δημ.] βλ. **καθιστῶ.**

καταστιγής, ής, ὲς καὶ

κατάστικτος, ος, ον· ἔχων στίγματα, πλήρης στιγμάτων, σημείων, στικτὸς (κοινῶς πιτσιλιστὸς ἐπὶ ὑφάσματος), moucheté, ée, adj. πλήρης κηλίδων, κηλιδωτός, tâcheté, ée, adj. [διά]στικτός, pointillé, ée, adj. piqueté, ée, adj.

κατάστιχα, τά· βλ. βιβλία ἐμπορικά.

καταστιχάριος, ου, ὁ· καὶ καταστιχογράφος, ὁ ἐπιπεφορτισμένος τὴν καταστιχογραφίαν, le teneur de livres ; ὁ κάτοχος τῆς καταστιχογραφίας, ἤτοι τῆς τέχνης τοῦ ἐγγράφειν εἰς βιβλία τὰς διαφόρους πράξεις μιᾶς ἐπιχειρήσεως.

καταστιχογραφία, ας, ἡ· la tenue des livres ; βλ. καὶ **διπλογραφία**· ‖ **καταστιχογραφία** μονογραφικὴ (ἁπλῆ), tenue des livres en partie simple ; ‖ **καταστιχογραφία** διπλογραφικὴ (διπλῆ), tenue des livres en partie double. ‖ **Καταστιχογραφία** (tenue des livres) εἶνε ἡ ἐγγραφὴ τῶν πράξεων καταστήματος τινὸς εἰς τὰ οἰκεῖα βιβλία, τὰ κατάστιχα (βλ. **ἐμπορικὰ βιβλία**) καθ' ὡρισμένον σχέδιον καὶ ὡρισμένους κανόνας, καὶ ἡ τακτικὴ λογιστικὴ ἢ κράτησις τῶν λογαριασμῶν τοῦ καταστήματος, σκοποῦσα νὰ παρέχῃ σαφῆ παράστασιν τῆς πορείας καὶ τῆς καταστάσεως αὐτοῦ. Κατὰ τὸ εἶδος τῶν ἐργασιῶν τοῦ καταστήματος (Τραπέζης, ἐργοστασίου, μικρεμπορίου, κτλ. ἢ καὶ Κράτους) διαφέρει μὲν ἐν ταῖς λεπτομερείαις ἡ καταστιχογραφία, εἶνε δέ κατ' οὐσίαν ἓν καὶ τὸ αὐτό. Ἀλλὰ ὡς πρὸς τὸν τρόπον καθ' ὃν κρατοῦνται τὰ βιβλία ἢ κατάστιχα διακρίνονται ἡ **ἁπλῆ** καὶ ἡ **διπλῆ καταστιχογραφία** (**μονογραφικὴ** καὶ **διπλογραφική**). Ἐν τῇ ἁπλῇ καταστιχογραφίᾳ πᾶσα πρᾶξις σημειοῦται καθ' ἁπλοῦν τρόπον χρονολογικῶς εἰς τὸ ἡμερολόγιον (ὅπερ ἐνίοτε διαιρεῖται καὶ εἰς διάφορα μέρη) ἵνα μεταφερθῇ εἶτα εἰς ἄλλα βιβλία. Δι' αὐτῆς δύναται ὁ ἔμπορος νὰ ἐννοήσῃ τὴν κατάστασιν τῆς μετὰ τῶν ὀφειλετῶν καὶ πιστωτῶν σχέσεώς του. Ἵνα ὅμως ἐξερευνήσῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν πράξεών του, ἀπαιτεῖται πολὺς χρόνος καὶ κόπος, πρὸς δὲ δύσκολος καθίσταται ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ ἀνεύρεσις τυχόντος λάθους εἰς τοὺς λογαριασμούς, δι' ὃ καὶ ἡ ἁπλῆ καταστιχογραφία διὰ μεγάλα καταστήματα, ὧν αἱ πράξεις εἶνε περίπλοκοι δὲν εἶνε κατάλληλος. Ἡ δὲ διπλῆ (διπλογραφικὴ) καταστιχογραφία ἥτις καλεῖται καὶ ἰταλική, διότι πρῶτον ἐν τοῖς μεγάλοις ἐμπορικοῖς κέντροις τῆς Ἰταλίας (Ἑνετίᾳ, Γενούῃ) ἐφηρμόσθη, βασίζεται ἐπὶ γενικῶν σταθερῶν κανόνων ἀποτελούντων ὡρισμένον σύστημα. Διπλῆ καλεῖται διὰ τὸ ὅτι ἐν αὐτῇ πᾶσα πρᾶξις σημειοῦται εἰς διπλοῦν, δηλαδὴ ἐμφαίνεται ἐπὶ δύο λογαριασμῶν ἐπὶ τοῦ ἑνὸς μὲν ὡς χρέωσις (τοῦ λαμβάνοντος) ἐπὶ τοῦ ἑτέρου δὲ ὡς πίστωσις (τοῦ δίδοντος). Διὰ τοῦ τρόπου τούτου γεννῶνται οὕτως εἰπεῖν ἐξισώσεις διὰ τῆς ἀθροίσεως τῶν ὁποίων ἐξάγεται εὐκόλως ἡ κατάστασις τοῦ καταστήματος καὶ ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα καὶ ἐν ὅλῳ ὡς καὶ τὰ κέρδη καὶ ζημίαι ἐν ἑκάστῳ κλάδῳ τοῦ καταστήματος· συγχρόνως δὲ ἐλέγχεται εὐκόλως πᾶν τυχὸν λάθος διὰ τοῦ λεγομένου ἰσολογισμοῦ ὅστις γινόμενος κατὰ μῆνα (πρόχειρος ἰσολογισμὸς) σκοπεῖ ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀκριβῆ μεταφορὰν τῶν διαφόρων πράξεων εἰς τὸ μητρῷον, διότι κατ' αὐτὸν τὸ ἄθροισμα τῶν πιστώσεων πρέπει νὰ συμφωνῇ πρὸς τὸ τῶν χρεώσεων. Ὁ ἰσολογισμὸς οὗτος διαφέρει ἀπὸ τοῦ ἐτησίου ἢ γενικοῦ, ὅστις βασιζόμενος ἐπὶ τῆς ἀπογραφῆς (βλ. λέξιν) ἐμφαίνει καὶ τὴν κατάστασιν τῆς περιουσίας τοῦ καταστήματος, ὡς καὶ τὰ κέρδη ἢ τὰς ζημίας αὐτοῦ.

καταστιχογράφος, ου, ὁ· βλ. **καταστιχάριος.**

κατάστιχον, τό· registre, n. m. βιβλίον μέγα ἐνῷ ἐγγράφονται λογαριασμοί, κτλ. βλ. **βιβλίον** ἐμπορικόν, livre [de commerce] ; κατάλογος, liste, n. f. ‖ σ' ἔχει εἰς τοῦ διαβόλου τὸ κατάστιχον [φρ.], vous êtes très-mal dans ses papiers ; [βλ. καὶ **βιβλίον**, registre].

καταστιχόνω, μέλ. ώσω· γράφω, καταχωρίζω εἰς τὸ κατάστιχον, enregistrer ; ἐγγράφω, inscrire ; φέρω ἐπὶ τῆς μερίδος ἢ διὰ λογαριασμὸν τινός, porter sur ; ‖ καταστιχώνειν ἄρθρον, passer écriture d'un article, ἤτοι ἐγγράφειν εἰ τὸ βιβλίον (κατάστιχον) ἄρθρόν τι· ‖ καταστιχώνειν δίς, ἐγγράφειν εἰς διπλοῦν, faire double emploi.

καταστοιβάζω, μέλ. άσω· τάσσω κατὰ στρώματα (στρωματοποιῶ), statifier.

καταστοίβασις, εως, ἡ· κατὰ στρώματα διάταξις, στρωματοποίησις, statification, n. f. ‖ καταστοίβασις τῆς σιδηρίτιδος, statification des minerais de fer.

καταστοιχηματιστής, οῦ, ὁ· book-maker ἀγγλιστί, γαλλιστὶ δὲ parieur contre, ou faiseur de livre ; ὅρος εἰδικὸς ἀπαντώμενος κατὰ τὰς ἱπποδρομίας σημαίνων τὰ ἄτομα ἐκεῖνα, ἅτινα θέτουσι χρηματικὰ στοιχήματα ἐναντίον, ὑπὲρ τῆς ἀποτυχίας δηλονότι, ἑνὸς ἐκ τῶν συναγωνισθησομένων ἵππων.

καταστολή, ῆς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καταστέλλειν, action de réprimer, etc. répression, n. f.

καταστολίζω, μέλ. ίσω, μετὰ ὑπερβολῆς καὶ φορτικότητος κοσμῶ, στολίζω ἐπιμελῶς, orner avec soin, parer; ἐξωραΐζω, embellir ; [κωμ.] καλλωπίζω, attifer ; ἐνδύω ἀλλόκοτα, affubler.

καταστοματίς, ἐπίρ. [διάλ. Ἠπείρου] στόμα πρὸς στόμα.

καταστράπτω, μέλ. άψω, ἀστράπτω ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, ἤτοι ὅλος ἀστράπτω, resplendir ; τυφλόνω, θαμβόνω, éblouir.

καταστρατήγησις, εως, ἡ· καὶ καταστρατηγία, ἡ πρᾶξις τοῦ ἐπικρατεῖν καταβάλλειν (νικᾶν) τινὰ (ἐπικράτησις) διὰ στρατηγήματος, δόλου, τεχνάσματος, action de vaincre par une ruse; κατάληψις, αἰφνηδιασμός, surprise, n. f. ἐξαπάτησις, circonvention, n.f. ἡ ἀπάτη. τὸ τέχνασμα, tromperie, n.f. ὁ δόλος, fraude, n. f.

καταστρατηγία, ας, ἡ· βλ. καταστρατήγησις.

καταστρατηγῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐπικρατῶ, καταβάλλω (νικῶ) διὰ στρατηγήματος, δόλου, τεχνάσματος, vaincre par une ruse [σύνεκδ.] καταλαμβάνω δι' αἰφνηδιασμοῦ, surprendre; ἐξαπατῶ, circonvenir; ἀπατῶ, δολιεύομαι, tromper; || καταστρατηγῶ τὸν νόμον (περικάμπτω), tourner (δολιεύομαι, tromper) la loi.

καταστρεπτικός, ή, όν· ὁ ἐπιφέρων καταστροφήν, τῆς καταστροφῆς, de destruction; destructeur, ice, adj. destructif, ive, adj. καταστρεπτικός, ὀλέθριος (ἔξοδον, κτλ.), ruineux, euse, adj.

καταστρέφω, μέλ. έψω· ποιῶ τι ἄχρηστον, détruire, ἤτοι ἀφανίζω, χαλῶ, κρημνίζω· κατεδαφίζω, démolir; κρημνίζω, ἀφανίζω, ruiner; [ἐμπορ.] ruiner; ἀφανίζω, χαλῶ, abîmer; χάμνω τι νὰ ἀφανισθῇ, νὰ χαθῇ, perdre; ἀφανίζω, ἐκμηδενίζω, anéantir; καταστρέφω, ἀφανίζω, συντρίβω στράτευμά τι, κτλ., écraser; καταστρέφω, δῃῶ, ravager; || ἡ πόλις κατεστράφη ἐκ θεμελίων, la ville fut détruite de fond en comble; || ἡ χάλαζα κατέστρεψε τὰς ἀμπέλους, la grêle à ruiné (ἀφανίζω, ravagé) les vignes; || ἡ παραλυσία θὰ τὸν καταστρέψῃ, la débauche l'abîmera; || αὐτὸ τὸν κατέστρεψε, c'est ce qui l'a perdu; || [τὰ οἰκονομικὰ τῆς χώρας] εἶνε κατεστραμμένα, sont délabrés; || καταστρέφω, καθαιρῶ, κατεδαφίζω, démanteler ou raser; || καταστρέφω τὰ ὀχυρώματα, démanteler les fortifications; || καταστρέφω τοὺς κλῶνας, διὰ συμπιέσεως τῶν γαιῶν, écraser les rameaux; βλ. πόλεμος ὑπόγειος· || καταστρέφω τὴν ὑπόληψιν τινός, détruire la réputation de quelqu'un; βλ. καὶ ἀφανίζω. § [ἀρχ.] τερματίζω, τελευτῶ, τελειόνω, terminer; θέτω τέρμα (τέλος), mettre fin, faire fin; || κατέστρεψε τὸν λόγον, il termina son discours; il finit de parler; || κατέστρεψε τραγικῶς τὸν βίον, il eut (fit) une fin tragique.

καταστρόγγυλος, ος, ον· ὅλως στρογγύλος, ὁλοστρόγγυλος, tout(e) rond(e).

καταστροφεύς, έως, ὁ· ὁ καταστρέφων, destructeur, ice; ἐξολοθρευτής, exterminateur; || εἶνε ὁ καταστροφεύς μου, il est l'auteur de ma ruine.

καταστροφή, ῆς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καταστρέφειν τι, ἤτοι τοῦ ποιεῖν τι ἄχρηστον, destruction, n. f. ruine, n. f. catastrophe, n. f. ὄλεθρος, débâcle, n. f. desastre, n. m. βλ. **ὄλεθρος**· || — προερχομένη ἐκ πιέσεως, σύντριψις, écrasement, n. m. βλ. καταστρέφω τοὺς κλῶνας· || —, ἀποτυχία, revers, n. m. ἀνατρέπουσα τὰ σχέδια τινός· [ἐμπορ. ἰδ.] déconfiture, n. f. || ἡ καταστροφὴ τῆς πόλεως, la destruction de la ville; || ἡ ἀπώλεια αὐτὴ ἐπέφερε τὴν καταστροφήν μου, cette perte a amené ma ruine; || ἡ καταστροφὴ τῆς ὑπολήψεώς του. la ruine de sa réputation; || — ἐκ χρεωκοπίας, κτλ. ruine, n. f. § [δραμ.] τὸ μέρος τοῦ δράματος ἐξ οὗ ἄρχεται νὰ ὑποδηλοῦται, ἡ λύσις, dénouement n. m. catastrophe, n. f. § **καταστροφή,** ἡ· destruction. n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ καταστρέφειν ἔργόν τι, ὀχύρωμα, ἀντικείμενον, ἐφόδια, κτλ. Ἐν περιπτώσει πολιορκίας φρουρίου ἢ θέσεως, ὁ διοικητὴς αὐτοῦ διατάσσει τὴν καταστροφὴν τῶν ἐκτὸς τοῦ φρουρίου ἀντικειμένων, ὅσον τὸ δυνατὸν μακρὰν τοῦ φρουρίου ἢ θέσεως, ἅτινα δύναται ὁ πόλεμος νὰ χρησιμοποιήσῃ. § **αἱ ἄνευ ἐκρηκτικῶν ὑλῶν καταστροφαὶ** (destructions sans explosifs) ἐκτελοῦνται δι' ἐργαλείων καὶ διὰ τῶν μέσων ἅτινα διατίθεῖσι. Αἱ **καταστροφαὶ** ἐνεργοῦνται μεθοδικῶς (méthodiquement), ὅταν ἔχωσι τὸν πρὸς τοῦτο χρόνον, ἢ **ταχέως** (rapidement) ὁπόταν ἐπείγωνται· ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει ποιοῦνται χρῆσιν τοῦ πυρός, ὁσάκις τοῦτο εἶνε δυνατόν. Αἱ **δι' ἐκρηκτικῶν ὑλῶν καταστροφαὶ** (destructions avec explosifs) τῶν κωλυμάτων, ἀμυντηρίων μέσων, κτλ. ἅτινα θέλωσι νὰ καταστρέψωσι ταχέως, ἐκτελοῦνται γενικῶς διὰ **φυσιγγίων δυναμίτιδος** (cartouche de dynamite) ἢ **κροτίδων μελινίτιδος** (pétards de mélinite), ἅτινα τοποθετοῦσι πλησίον τοῦ καταστραφησομένου ἀντικειμένου· || — **δενδροτομιῶν**, destruction des abatis; ἐκβάλλουσι τοὺς πασσάλους οἵτινες στερεοῦσι τοὺς κλάδους ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καὶ παραμερίζουσι τὰ δένδρα σύροντες αὐτὰ διὰ τῶν χειρῶν ἢ διὰ σχοινίων, ἢ τέλος ἀνοίγουσι διόδους διὰ φυσιγγίων δυναμίτιδος· || — **κιγκλιδωτῶν θυρῶν, προβλητῶν, σιδηρῶν κιγκλίδων, δρυφράκτων καὶ σκολοπωμάτων,** destruction des barrières, fraises, grilles en fer, palanques et palissades; ἀνοίγουσι δίοδον εἰς ταῦτα διὰ τοῦ πελέκεως καὶ τῆς ἀξίνης, καταρρίπτοντες ὁσάκις δύνανται καὶ τοὺς βαστάζοντας λιθίνους ἢ ξυλίνους στύλους μεταχειριζόμενοι φυσίγγια δυναμίτιδος· || — **ἐχίνων** destruction des chevaux de frise; ἀποχωρίζονται ἀπ' ἀλλήλων καὶ παραμερίζονται ἢ διατίθενται καθέτως πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς προσβολῆς, ὅπως ἀνοίξωσιν εὐρεῖαν δίοδον· ἐνίοτε ποιοῦνται χρῆσιν φυσιγγίων δυναμίτιδος· || — **τριβόλων**, destruction des chausse-trapes; οἱ τρίβολοι σαροῦνται ἢ συνάζονται διὰ τῆς χειρός· || — **πασσαλίσκων**, destruction des petits piquets; οἱ πασσαλίσκοι ἀποτέμνονται, ἀποσπῶνται ἐκ τοῦ ἐδάφους ἢ θραύονται, πρὸς ταχεῖαν δὲ διάβασιν ἐπικαλύπτονται διὰ ταρσῶν (claies) ἢ δεμάτων ἀχύρου ἢ χόρτου· || καταστροφὴ **ἠλοφόρων σανίδων**, destruction des planches armées de clous; ἀποσπῶνται ἐκ τοῦ ἐδάφους διὰ μοχλοῦ, πελέκεως ἢ τυπάδος καὶ παραμερίζονται· || — **συρματίνων δικτύων**, destruction des réseaux de fil de

fer; ἀποτέμνονται ἢ ἀποσπῶνται οἱ πάσσαλοι εἰς οὓς εἶνε δεδεμένον τὸ σύρμα ἢ ἀποτέμνεται διὰ τοῦ πελέκεως τὸ σύρμα εἰς ὃ μέρος εἶνε προσδεδεμένον ἐπὶ τοῦ πασσάλου· || — **τοίχων**, destruction des murs; οὗτοι καταρρίπτονται διὰ σκαπανῶν, ἀξινῶν, σιδηρῶν μοχλῶν, ἢ φυσιγγίων δυναμίτιδος· || — **οἰκιῶν**, destruction des maisons; αὗται καταστρέφονται συνηθέστερον δι' ἐμπρησμοῦ, ἀφοῦ περιχύσωσι πετρέλαιον ἢ θέσωσιν εὐφλέκτους ὕλας, καὶ τέλος διὰ δυναμίτιδος· || καταστροφὴ **γεφυρῶν**, destruction des ponts; πυρπολοῦσι τὰς ξυλίνους γεφύρας ἐπισωρεύοντες ἐμπρηστικὰς ὕλας ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Τὰς λεμβοζεύκτους γεφύρας δύνανται νὰ πυρπολήσωσιν ἢ νὰ βυθίσωσι τὰς λέμβους αὐτῶν δι' ἐπιρρίψεως ἐν αὐταῖς βαρέων σωμάτων ἢ διὰ διατρήσεως τοῦ πυθμένος· κόπτουσι τὰ σχοινία τὰ συγκρατοῦντα τὰς λέμβους μετὰ τοῦ καταστρώματος. Ἁπάσας τὰς γεφύρας δύνανται ἐπίσης νὰ καταστρέψωσι διὰ δυναμίτιδος, ἰδίως δὲ τὰς λιθίνους καὶ μεταλλικάς· || — **τηλεγραφικῶν γραμμῶν**, destruction des lignes télégraphiques; καταρρίπτουσι τοὺς στύλους κόπτοντες πολλαχοῦ τὸ σύρμα· || — **ὁδῶν**, destruction des routes; εἰς τὰς ἐπιχωματώσεις ἐνεργοῦσι διατομὰς ἤτοι ἀνοίγουσι χάνδακας καθέτους ἐπ' αὐτῶν, εἰς δὲ τὰς ἐκχωματώσεις προσπαθοῦσιν ὥστε νὰ καταρρεύσωσιν ἐπὶ τῶν ὁδῶν τὰ πέριξ πρανῆ || — **σιδηροδρόμων**, destruction dss voies ferrées; διαλύουσι τὴν γραμμὴν μεταφέροντες διὰ τῶν βαγονίων ἀλλαχοῦ τὸ ὑλικόν, ὅταν δὲ ἐπείγονται πυρπολοῦσι τοὺς στρωτῆρας κάμπτοντες διὰ τοῦ πυρὸς τὰ ἐλάσματα.

κατάστρωμα, ατος, τό· [πλοίου], pont (n. m.) [d'un navire], la couverte, κοινῶς ἡ **κουβέρτα**· καλεῖται οὕτω τὸ δάπεδον τὸ ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἐπηγκενίδων, αἵτινες τιθέμεναι ἐπὶ τῶν ζυγῶν κατ' ὀρθὰς γωνίας καλύπτουσιν ἄνωθεν τὸ σκάφος. Τὸ κατάστρωμα ἐπέχει ἐπὶ τῶν πλοίων τὴν θέσιν ἣν ἔχει τὸ πάτωμα εἰς τὰς οἰκίας, χρησιμεῦον συνάμα πρὸς συγκράτησιν τῶν νομέων καὶ ἄλλων τεμαχίων τοῦ σκελετοῦ, καὶ πρὸς προφύλαξιν τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ πλοίου ἀπὸ τῆς βροχῆς καὶ τῆς εἰσβολῆς κυμάτων. Τὰ μικρὰ σκάφη τὰ μὴ προωρισμένα διὰ μακρὰν θαλασσοπλοΐαν (λέμβοι κτλ.) δὲν ἔχουσι κατάστρωμα· ἄλλα πλοῖα ἔχουσι μόνον ἓν ἐφ' οὗ ὑπάρχει πᾶν τὸ ἀναγκαιοῦν διὰ τὸν ἐξαρτισμὸν καὶ χειρισμὸν αὐτῶν· τὰ μεγάλα ὅμως σκάφη καὶ ἰδίως τὰ πολεμικὰ ἔχουσι δύο, τρία ἢ καὶ τέσσαρα καταστρώματα, ἐφ' ὧν διανέμουσι τὸ πυροβολικόν, τ' ἀναγκαῖα τοῦ πλοίου μηχανήματα καὶ τὰ διαμερίσματα· διὰ τῶν καταστρωμάτων ἀποτελοῦνται οὕτως εἰπεῖν τὰ διάφορα **πατώματα** (étages) τῶν πλοίων, ἅτινα ἐπὶ τῶν πολεμικῶν καλοῦνται **μεταφράγματα τῶν πυροβολείων** (entreponts de batteries) ἢ ἁπλῶς **πυροβολεῖα** (batteries), διότι τίθενται ἐπ' αὐτῶν καὶ πυροβόλα. Τὰ παλαιοτέρου τύπου πολεμικὰ πλοῖα διῃροῦντο ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὡς πυροβολείων χρησιμευόντων καταστρωμάτων των εἰς **φρεγάτας** ἢ **μονόκροτα** (frégate), **δίκροτα** (navire à deux ponts), **τρίκροτα** (navire à trois ponts); || [ναυτ.] **θωρηκτὸν κατάστρωμα**, pont cuirassé, εἶνε κατάστρωμα πολεμικοῦ πλοίου ἀποτελούμενον ἐκ πλακῶν θώρακος πάχους 3 ἕως 12 ἑκατοστομέτρων, κείμενον εἰς τὸ ὕψος τῆς **ἰσάλου** ἢ καὶ κατωτέρω αὐτῆς, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς προφυλάξεως τῶν μηχανῶν, λεβήτων, πυριταποθηκῶν καὶ ἄλλων οὐσιωδῶν τοῦ πλοίου διαμερισμάτων ἀπὸ ὀβίδων ἢ βολίδων πιπτόντων ἐντὸς τοῦ σκάφους· || [ναυτ.] κατάστρωμα τοῦ ἀνωτέρου πυροβολείου, pont de la batterie haute; βλ. **πυροβολεῖον**· || — τοῦ μεσαίου πυροβολείου, pont de la deuxième batterie; βλ. **πυροβολεῖον**· || — τοῦ κάτω πυροβολείου, pont de la batterie basse; βλ. **πυροβολεῖον**· || **κατάστρωμα** ἢ **ἀνώτερον κατάστρωμα**, pont de gaillards, καλεῖται τὸ ἀνώτατον πάντων ὅπερ εἶνε καὶ τὸ κυρίως κατάστρωμα. § [ναυτ.] **κατάστρωμα τῆς πρῴρας** ἢ **πρῳραῖον κατάστρωμα**, gaillard d'avant, n. m. τὸ μέρος τοῦ κυρίου καταστρώματος πλοίου τινὸς τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῆς πρῴρας καὶ τοῦ ἀκατίου ἱστοῦ. § [ναυτ.] **κατάστρωμα τῆς πρύμνης** ἢ **πρυμναῖον κατάστρωμα**, gaillard d'arrière, τὸ μέρος τοῦ κυρίου καταστρώματος πλοίου τινὸς τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῆς πρύμνης καὶ τοῦ μεγάλου ἱστοῦ· || **γραμμὴ καταστρώματος**, ligne de pont, εἶνε ἡ ἐπίπεδος καμπύλη γραμμὴ ἡ ὁρίζουσα ἐπὶ διαγράμματος ἢ τοίχου πλοίου τὴν θέσιν καὶ καμπυλότητα ὑφ' ἃς τὸ κατάστρωμα συναντᾷ τὸν τοῖχον κατὰ μῆκος τοῦ πλοίου· || **ἀφαιρετὸν κατάστρωμα**, τό· pont volant, κοινῶς **ἐγρετίδικη κουβέρτα**, ἤτοι κατάστρωμα οὗτινος αἱ ἐπηγκενίδες δὲν εἶνε μονίμως ἡλωμέναι ἐπὶ τῶν ζυγῶν, καθὼς εἶνε τὸ **ὑπόφραγμα** (faux-pont) περὶ οὗ βλ. εἰς λέξιν **μετάφραγμα**· § **στρωννύω τὴν γέφυραν**, ponter le pont; κατασκευάζω τὸ κατάστρωμα αὐτῆς ἢ τὸ κατάστρωμα τοῦ πλοίου· || ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, sur le pont; || [ναυτ.] ἅπαντες εἰς τὸ κατάστρωμα, en haut le monde, ἢ tout le monde en haut; κέλευσμα διδόμενον ὅπως ἅπαντες οἱ ἄνδρες τοῦ πληρώματος ἀνέλθωσι καὶ συγκεντρωθῶσιν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος· || **μετὰ καταστρώματος**, ponté; || πλοῖον μετὰ καταστρώματος, bateau ponté; || πλοῖον ἄνευ καταστρώματος, bateau non ponté; || **θέτω κατάστρωμα** ἐπὶ πλοίου, ponter. § [γεφυρ. ὁδοπ.] — ἢ δάπεδον γεφύρας, aire d'un pont, λέγεται τὸ μέρος τῆς γεφύρας ἐφ' οὗ βαδίζουσι· || — γεφύρας, tablier de pont; βλ. **γεφυρόστρωσις**. § [γεφυρ. ὁδοπ.] **κατάστρωμα**, chaussée, n. f. βλ. **ὁδόστρωμα**, **ὁδὸς** σιδηροδρομική, ὁδὸς χαλικόστρωτος. § **κατάστρωμα**, plate-forme, n. f. ἤτοι ἐπίπεδον, δάπεδον, π. χ. κατάστρωμα σιδηροδρομικῆς ὁδοῦ ἢ καὶ δάπεδον τῆς γραμμῆς τοῦ σιδηροδρόμου, plate-forme d'une voie de chemin de fer; βλ. **κατατομὴ** τῶν σιδηροδρόμων. § [γεφ. ὁδοπ.] **μικτὸν κατάστρωμα**, tram, n. m. ἤτοι λιθόστρωτον κατασκευαζόμενον διαδοχικῶς κατὰ

μῆκος τῆς ὁδοῦ ἐκ κανονικῆς πλακοστρώσεως 0μ.,40 ἕως 0μ.,50 πλάτους, καὶ ἐξ ἐπιχαλικώσεως (ἢ λιθοστρώσεως) 0μ,60 ἕως 0μ,75 πλάτους· τοιουτοτρόπως οἱ μὲν τροχοὶ τῶν ἁμαξῶν διευθύνονται καὶ κυλινδοῦνται ἐπὶ τῆς πλακοστρώσεως, οἱ δὲ ἵπποι βαίνουσιν εἰς τὴν ἐπὶ τὸ μέσον ὑπάρχουσαν ἐπιχαλίκωσιν ἢ λιθόστρωσιν.

καταστρώννυμι καὶ

καταστρώνω, μέλ. ώσω· συντάσσω [σχέδιον λογαριασμόν], dresser [un plan], un compte]; mettre (οἰκ. coucher) par écrit, ἐκθέτω ἐγγράφως. § [ταχτ.] καταστρώνω σχέδιον ἐκστρατείας, établir un plan. § [ἐμπορ.] — [λογαριασμόν], dresser, arréter, établir [un compte].

κατάστρωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καταστρώνειν [σχέδιον, λογαριασμόν], action de dresser [un plan, un compte]; σύνταξις, ἡ κατασκευή, confection, n. f. ἡ σύνταξις, rédaction, n. f. § — τοῦ σχεδίου τῆς ἐκστρατείας, action d'établir ou établissement du plan de campagne.

καταδυκοφαντῶ (έω), μέλ. ήσω· συκοφαντῶ μανιωδῶς, calomnier aver acharnement; καταφέρομαι κατά τινος πρὸς ἀμαύρωσιν τῆς ὑπολήψεώς του· ἀμαυρῶ τὴν ὑπόληψιν τινός, dénigrer, noircir.

καταδυντρίβω, μέλ. ίψω· θραύω, συντρίβω, briser; θραύω, συντρίβω μὲ πάταγον, fracasser; θραύω εἰς (χάμνω) τεμάχια, faire voler en éclats; συντρίβω, κοπανίζω, broyer; θραύω διὰ συνθλίψεως, écraser. § [ταχτ.] — τοποθεσίαν, στράτευμα διὰ βλημάτων, cribler une position, une troupe de projectiles; ἤτοι καταστρέφω διὰ τῆς πληθύος τῶν βλημάτων.

καταδφάζω, μέλ. άξω· σφάζω τινὰ καὶ τὸν ξαπλώνω κάτω, ὡς κοινῶς λέγουν τὸν ἀφίνω εἰς τὸν τόπον, φονεύω, σφάζω, θανατόνω, massacrer; περῶ ἐν στόματι μαχαίρας, passer au fil de l'épée.

καταδφυροκοπέω-ῶ (τὸν μύδρον)· βλ. σφυροκοπέω.

καταδφυροκόπησις (τῶν μετάλλων ἢ τοῦ μύδρου)· βλ. σφυροκόπησις.

καταδχέδιμος, ος, ον· ὁ δυνάμενος νὰ κατασχεθῇ, saisissable, adj.

κατάδχεδις, εως, ἡ· saisie, n. f. καλεῖται τὸ ἀναγκαστικὸν τῆς ἐκτελέσεως μέσον, καθ' ὃ ὁλόκληρος ἡ κινητὴ καὶ ἀκίνητος περιουσία τοῦ ὀφειλέτου περιέρχεται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δανειστοῦ ὅπως ἱκανοποιηθῇ οὗτος εἴτε ἀμέσως (ἂν τὰ κατασχεθέντα εἶνε χρήματα) εἴτε ἐμμέσως, ὅπερ καὶ συνηθέστερον, ἐκπλειστηριαζομένων τῶν κατασχεθέντων πραγμάτων. Ἂν ὑπάρχωσι καὶ ἄλλοι δανεισταὶ μετέχουσι καὶ οὗτοι μετὰ τοῦ κατασχόντος τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, ὅπερ ἂν δὲν ἐπαρκῇ γίνεται κατάταξις τῶν δανειστῶν, ὅπως διανεμηθῇ τοῦτο κατ' ἀναλογίαν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου. Ἴδιον εἶδος κατασχέσεως εἶνε ἡ κατάσχεσις εἰς χεῖρας τρίτου, ὀφείλοντος εἰς τὸν ἀρχικὸν ὀφειλέτην· ὥστε οὕτως ὁ κατασχὼν δανειστὴς καθίσταται δι' ἀναγκαστικῆς οὕτως εἰπεῖν ἐκχωρήσεως διάδοχος τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἰδίου ὀφειλέτου ἀπέναντι τοῦ τρίτου. Ἡ κατάσχεσις ἐπιτρέπεται ὑπὸ ὡρισμένας διατυπώσεις καὶ συντηρητικῶς πρὸς ἐξασφάλισιν μελλούσης ἀπαιτήσεως. Ἐννοεῖται ὅτι χάριν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος καὶ τῆς δημοσίας τάξεως ἡ κατάσχεσις καὶ ὁ πλειστηριασμὸς ὑπὸ πλείστων καὶ μεγάλων περιβάλλονται ἐγγυήσεων καὶ διατυπώσεων περὶ ὧν ἐνταῦθα δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃ λόγος, ὁρίζονται ὅμως λεπτομερῶς ἐν τοῖς κεφαλαίοις γ'. καὶ δ'. τοῦ β'. τμήματος τοῦ γ'. βιβλίου τῆς Πολ. Δικον. ἄρθρ. 885-997. Ἴδιαι δὲ διατάξεις κρατοῦσι προκειμένου περὶ κατασχέσεως πλοίων. Ἡ δικαστικὴ κατάσχεσις κινητῶν ἀντιποιουμένων παρὰ τοῦ κατασχετοῦ λέγεται καὶ ἀντιποιητικὴ κατάσχεσις, saisie revendication; || πώλησις ἐκ τῆς κατασχέσεως, vente sur saisie; vente par suite de saisie; || αἴρω τὴν κατάσχεσιν, lever la saisie; donner mainlevée de saisie; || ἐκτελεστικὴ κατάσχεσις, saisie exécution, ἐνεργουμένη παρὰ δανειστοῦ δυνάμει τελεσιδίκου ἀποφάσεως πρὸς ἐκποίησιν κινητῶν ἢ ἀκινήτων τοῦ ὀφειλέτου καὶ ἀπόσβεσιν τοῦ δανείου· || — ἐπὶ ἀλλοδαποῦ (ἢ ξένου), saisie foraine, λέγεται ἡ κατάσχεσις πραγμάτων ὀφειλέτου, ξένου, εὑρισκομένων ἐν τῷ τόπῳ τοῦ δανειστοῦ· || — κινητῶν ἢ ἐπίπλων (ἀκινήτων), saisie mobilière (immobilière); || — κινητῶν ἢ ἀκινήτων (εἰς χεῖρας τρίτου), saisie-arrêt de valeurs mobilières ou immobilières; || — συντηρητική, saisie conservatoire (ἢ conservatrice); || — εἰς χεῖρας τρίτου, saisie-arrêt, ἢ opposition, n. f. ἡ ἐν χερσὶ τρίτου ἐνεργουμένη παρὰ τοῦ δανειστοῦ κατάσχεσις χρημάτων ἢ πραγμάτων τοῦ ὀφειλέτου, ὥστε τὰ χρήματα ἢ ἡ τιμὴ τῶν πραγμάτων ν' ἀποδοθῶσι τῷ δανειστῇ εἰς ἔκπτωσιν τοῦ χρέους· || — καρπῶν ἀσυγκομίστων, saisie-brandon; ἐνεχυριαστικὴ κατάσχεσις, ἡ γινομένη ἐπὶ ἐπίπλων, γεωργικῶν πραγμάτων, κτλ. ὅσα δύνανται νὰ ὦσιν ἐνέχυρα πρὸς πληρωμὴν ἀγρομισθώματος, ἐνοικίου, κτλ. || — τῶν εἰσκομισθέντων [ἐπίπλων, κτλ.], saisie-gagerie; ἤτοι κατάσχεσις τῶν μήπω ὡρίμων καρπῶν πρὸς ἐκποίησιν μετὰ τὴν ὡρίμασιν· || χάμνω (ἐνεργῶ) κατάσχεσιν, faire (opérer, procéder à) une saisie; κατάσχω, saisir; || θὰ χάμω κατάσχεσιν τῶν ἐπίπλων του, je ferai saisir son mobilier; || αἴρειν τὴν κατάσχεσιν, lever l'arrêt; || ἡ ἄρσις τῆς κατασχέσεως, mainlevée de l'arrêt; || πρόσωπον παρ' ᾧ οὐδὲν εὑρίσκεται κατασχετέον, une personne chez laquelle il ne se trouve rien à saisir. § κατάσχεσις ἐπὶ ἐμπορευμάτων καὶ λαθρεμπορίου, capture, n. f.(=σύλληψις).

καταδχετέος, α, ον· ὁ δυνάμενος νὰ κατασχεθῇ, saisissable, adj. πρὸς κατάσχεσιν, à saisir; βλ. κατάσχεσις.

καταδχετήριον, ου, τό· ἡ πρᾶξις τῆς κατασχέσεως, emploit de saisie. § [ποιν.] κατασχετήριον, ordonnance de prise de corps; (Ποιν.

Ν. ἄρθρ. 221-222) καλεῖται τὸ ἔγγραφον ὅπερ ἐκδίδεται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ἀνακριτοῦ πρὸς σύλληψιν τῶν φυγάδων κατηγορουμένων ὧν ἀγνοεῖται ὁ τόπος τῆς διαμονῆς. Ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἔνταλμα συλλήψεως καὶ ἐκδίδοται ὑπὸ τὰς αὐτὰς καὶ ἐκεῖνο διατυπώσεις, μόνον ὁσάκις συγχωρεῖται ἡ φυλάκισις τῶν καταδιωκομένων, ὧν περιέχει ἀκριβῆ περιγραφὴν πρὸς εὐχερεστέραν ἀνακάλυψιν. Τὸ κατασχετήριον περιλαμβάνει ἐν τέλει πρόσκλησιν πρὸς ὅλας τὰς στρατιωτικὰς καὶ πολιτικὰς ἀρχὰς περὶ συλλήψεως τοῦ καθ' οὗ ἐξεδόθη, ἅμα καταληφθέντος καὶ παραδόσεως αὐτοῦ εἰς τὸν ἐκδόντα τὸ κατασχετήριον, ἐκτελεῖται δ' ὅπως καὶ τὸ ἔνταλμα συλλήψεως.

κατασχετός, ή, όν· ὁ δυνάμενος νὰ κατασχεθῇ, pouvant être saisi; κατασχετέος, saisissable, adj.

κατασχίζω, μέλ. ίσω· déchirer; σχίζω τι ὅλως διόλου, κατακόπτω, κάμνω τεμάχια, κοινῶς κουρελιάζω, mettre en lambeaux; κατα(δια)σπαράττω, dilacérer.

κατάσχω, μέλ. σχέσω, [ἀδοκ.] saisir, κάμνω κατάσχεσιν, faire une saisie; ‖ — τὰ εἰσοδήματα γῆς (κτήματος) εἰς χεῖρας τοῦ ἐπιστάτου, saisir les revenus d'une terre entre les mains du fermier; ‖ κατέσχον τὸν δεῖνα ἀριθμὸν τῆς τάδε ἐφημερίδος, on a saisi tel numéro de ce journal; ‖ κατάσχειν τὴν ἀκίνητον, τὴν κινητὴν περιουσίαν τοῦ ὀφειλέτου, saisir les biens, les effets de son débiteur; βλ. **κατέχω.** § — ἐπὶ ἐμπορευμάτων καὶ λαθρεμπορίου, capturer (συλλαμβάνω).

κατασωτεύω, μέλ. εύσω, διὰ βίου ἀκολάστου φθείρω τὴν περιουσίαν μου, ἐξοδεύω πολύ, διασκορπίζω, ἀσωτεύω, gaspiller, dissiper.

κατατάζω, [δημ.] ἀντὶ κατατάσσω.

κατάταξις, εως, ἡ· ἡ τοποθέτησις ἐν τάξει, ἤτοι ἑκάστου πράγματος ἐν τῇ οἰκείᾳ χώρᾳ θέσις, διάθεσις, ὅθεν τακτοποίησις, arrangement, n. m. τοποθέτησις, placement, n. m. § **κατάταξις,** classement, n. m. ἡ κατὰ τάξιν τοποθέτησις, ἡ ταξινόμησις· ‖ — σκοπευτῶν, classement des tireurs; ἡ κατὰ σειρὰν ἱκανότητος τοποθέτησις σκοπευτῶν· ‖ —, classification, n. f. ἡ κατὰ τάξεις διαίρεσις, τακτοποίησις, ταξινόμησις· ‖ — εἰς τὸν στρατόν, enrôlement, n. m. ἐγγραφὴ στρατιώτου ἢ ναύτου ἐν τῷ στρατῷ ἢ ναυτικῷ (ὅθεν **στρατολογία** καὶ **ναυτολογία,** ἢ ἀπογραφὴ ναυτῶν)· βλ. καὶ **ἐγκατάταξις.** § — (ἀτόμου τινὸς εἰς τὸν στρατόν), engagement, n. m. (ὑποχρέωσις)· ‖ ἐθελουσία κατάταξις, engagement volontaire (Στρατολογικὸς Νόμος). Πᾶς Ἕλλην εἶνε δεκτὸς εἰς ἐθελουσίαν κατάταξιν ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ, ὀφείλει δέ, 1) Νὰ ἔχῃ συμπεπληρωμένον τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ τὴν πρὸς στράτευσιν σωματικὴν ἱκανότητα. 2) Νὰ ἀπολαύῃ τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων καὶ νὰ μὴ κατεδικάσθη εἰς ἐπανορθωτικὴν ποινήν. 3) Νὰ ἔχῃ χρηστὰ ἤθη καὶ ἀνεπίληπτον διαγωγήν· ‖ ὑπὸ ὅρον κατάταξις, engagement conditionnel; ‖ κατάταξις διὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου, engagement pour la durée de la guerre. § κατάταξις, levée, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ κατατάσσειν, action d'enrôler, στρατιώτας ἢ ναύτας, συνεπῶς **στρατολογία, ναυτολογία·** ‖ ἡ κατάταξις ἐν τῷ στρατῷ, levée des troupes = πρόσκλησις στρατευμάτων· βλ. καὶ **γενικὴ πρόσκλησις.** § — ἡ διάταξις (ποιήματος), structure, n. f. (d'un poème), ἡ διευθέτησις τῶν μερῶν λόγου τινὸς ἢ ποιήματος. § [νομ.] πίναξ κατατάξεως, procès verbal d'ordre (de collocation); ‖ κατάταξις δανειστῶν, collocation des créanciers; [νομ.] ὁ ἐπισπεύδων τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκποίησιν τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου αὐτοῦ δανειστὴς οὐδενὸς ἐντεῦθεν ἀπολαύει πλεονεκτήματος ἀπέναντι τῶν λοιπῶν δανειστῶν, ἀλλὰ δύνανται καὶ οὗτοι νὰ προσέλθωσι καὶ μετοχὴν ἐκ τοῦ πλειστηριάσματος νὰ αἰτήσωσι. Τότε δὲ ὁσάκις τὸ ἐκπλειστηρίασμα δὲν ἐξαρκεῖ πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν προσελθόντων δανειστῶν, ἀναγκαία γίνεται ἡ κατάταξις, ἤτοι ὁ προσδιορισμὸς τῆς τάξεως ἑκάστου αὐτῶν ἐν τῇ διανομῇ· κατάταξις δὲ λαμβάνει χώραν οὐ μόνον ἐπὶ ἀναγκαστικῶν πλειστηριασμῶν καὶ ἐπὶ ἑκουσίων, ἢ ἐπὶ κατασχέσεως χρημάτων, ἀλλὰ καὶ ὅταν πρόκειται διανομὴ τοῦ παρὰ τοῦ τρίτου διακατόχου τοῦ ἐνυποθήκου πράγματος ὀφειλομένου τιμήματος. Τὴν διαδικασίαν δὲ αὐτῆς διευθύνει ἐν μὲν τῷ πρώτῳ θέματι αὐτὸς ὁ τὸν πλειστηριασμὸν ἐνεργήσας ὑπάλληλος, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς ὁ παρὰ τοῦ ἐπιμελουμένου δανειστοῦ διοριζόμενος εἰρηνοδίκης ἢ συμβολαιογράφος. Ἡ κατάταξις τῶν δανειστῶν γίνεται ἐπὶ μέρους μόνον τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου οὐχὶ ἐπὶ ὁλοκλήρου, ὡς ἐπὶ τῶν πτωχεύσεων τῶν ἐμπόρων.

καταταράττω, μέλ. άξω, ἐμβάλλω εἰς μεγάλην ταραχήν, troubler beaucoup; ἐπιφέρω ἀταξίαν, κάμνω ἄνω κάτω, ταράσσω, agiter; ἀνατρέπω, bouleverser; ‖ ἡ εἴδησις αὕτη μὲ κατετάραξε, cette nouvelle m'a bouleversé.

κατατάσσω (άττω), μέλ. άξω· ἀπονέμω ἑκάστῳ τὴν οἰκείαν χώραν, θέσιν, τακτοποιῶ, ranger, θέτω, τοποθετῶ εἰς τὴν τάξιν, mettre au rang; τοποθετῶ, placer; βλ. **κατάταξις.** § — χωρίζω κατὰ τάξεις, classer; classifier, κατάταξις· ‖ τὸν κατατάσσω μεταξὺ τῶν φίλων μου, je le mets au rang de (je le compte parmi) mes amis; ‖ τὸ κατέταξα εἰς τὴν πρώτην σειράν, je l'ai placé au premier rang; ‖ — φυτά, classer des plantes; ‖ [νομ.] κατατάσσω δανειστάς, colloquer des créanciers; βλ. κατάταξις· ‖ [στρατ.] κατατάσσομαι (εἰς τὸν στρατόν), s'engager, s'enrôler; βλ. **κατάταξις·** ‖ —, enrôler, ἐγγράφω ἄνδρα ἐν τῷ στρατῷ ἢ ναυτικῷ ὅπως ὑπηρετήσῃ χρόνον τινά· ὅθεν **στρατολογῶ** ἢ **ναυτολογῶ·** βλ. καὶ **ἐγκατατάσσω·** ‖ κατατάσσω, στρατολογῶ, lever des troupes; βλ. **κατάταξις** καὶ **γενικὴ πρόσκλησις·** ‖ — ἔν τινι συντάγματι, enregimenter.

καταταχθείς, εῖσα, έν· enrôlé, ée; engagé, ée; [οὐσ.] enrôlé, n. m. ὁ ἐν τῷ στρατῷ ἢ ναυτικῷ ἐγγραφεὶς στρατιώτης ἢ ναύτης, ὅθεν στρατολογηθείς, ναυτολογηθείς· βλ. **κατα-**

τάσσω, **κατάταξις**· || — (ἐν τῷ στρατῷ ἢ τῷ ναυτικῷ), engagé, n. m. ὁ ἀναλαβὼν ὑποχρέωσιν (engagement); βλ. **κατάταξις**.

κατατέμνω, μέλ. ήσω, κόπτων τι ἀποχωρίζω ἐντελῶς τοῦ ὅλου ἢ τὸ ὅλον εἰς πολλὰ μικρὰ μέρη (τεμάχια), couper par morceaux ἢ tailler en pièces ; κατακόπτω, κατακερματίζω, κοινῶς κομματιάζω, morceler ; διαιρῶ, diviser ; διαιρῶ εἰς τεμάχια, fragmenter ; [διδ. ἐν.] διαιρῶ εἰς μικρὰ μέρη, parceller ; ἐκτέμνω, découper ; || κατατετμημένος, η, ον· morcelé, ée ; découpé,ée, etc.

κατατέρπω, μέλ. έρψω, προξενῶ εὐχαρίστησιν, τέρπω, délecter ; εὐφραίνω, τέρπω, réjouir ; θέλγω, τέρπω, εὐφραίνω, enchanter.

κατὰ τετράδας, par quatre, marchez quatre [στρατ. παράγ.] βλ. καὶ **τετράς**.

κατατεφρόω-ῶ, μέλ. ώσω· cendrer ; || — τοὺς τύπους, cendrer les moules.

κατατήκω, μέλ. ήξω· συμπαγές τι σῶμα κάμνω ὅλως διόλου ῥευστόν, faire fondre= λυώνω, ὑγροποιῶ, liquéfier ; [μετοφ.] φθείρω, καταβιβρώσκω, consumer; φθείρω, διαβιβρώσκω, κατατρώγω, ronger ; φθείρω, καταβιβρώσκω, dévorer.

κατατίθημι, βλ. **καταθέτω**.

κατάτμησις, εως, ἡ· ἡ τμῆσις, ἔκτμησις, découpage, n. m. || ἡ τμῆσις, κατάτμησις, découpure, n. f. || κατάτμησις (λίθου) [οἰκοδ.], abatage, n. m. || — ἡ εἰς τεμάχια διαίρεσις, fragmentation, n. f. § [στρατ.] —, fractionnement, n. m. ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ καλεῖται **κατάτμησις**, ἡ **διαίρεσις** στρατιωτικῶν τινων μονάδων εἰς μικρότερα τμήματα ἢ εἴς τινας περιστάσεις ὁ ἀποχωρισμὸς τῶν μονάδων **εἰς** διάφορα μέρη· π. χ. κατὰ τὰς πορείας ἑκάστη πυρβολαρχία κατατέμνεται (κατατέμνω, fractionner) εἰς τρεῖς **ὁμάδας** (groupes); βλ. **πυρβολαρχία ἐμπόλεμος**, batterie de guerre ; || — τῆς μάχης, fractionnement du combat ; || — (διαμερισμὸς) ἁμαξοστοιχίας, fractionnement d'un train ; || — (διαίρεσις) τοῦ συντάγματος, fractionnement du régiment.

κατατολμῶ (άω), μέλ. ήσω· παρατόλμως, θρασέως κατά τινος φέρομαι, τολμῶ, oser ; θρασύνομαι, ἐνθαρρύνομαι, s'enhardir ; διακινδυνεύω, ῥιψοκινδυνεύω, hasarder, risquer.

κατατομή, ῆς, ἡ· ἡ τομή, coupe, n. f. ἡ τμῆσις, τὸ κόψιμον, taille, n. f. § —, ἡ διαίρεσις, division, n. f. ἡ κατὰ τεμάχια διαίρεσις, κατακερματισμός, διαμελισμός, morcellement, n. m. § —, ἡ τομή, coupe, n. f. συνώνυμον τῆς λέξεως section, n. f. βλ. **τομή**. § [ζωγρ. καὶ σχεδ.] κατατομή, profil, n. m. καλεῖται ἡ ἀκριβῶς ἐκ τοῦ ἑτέρου πλαγίου λαμβανομένη εἰκὼν τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου ἢ σώματος, ἤτοι ἡ πλαγία αὐτοῦ ὄψις. Λέγεται δὲ οὕτω καὶ ἡ ὄψις σώματος τινός, ἰδίως δὲ ἀρχιτεκτονικῶν κοσμημάτων ἢ κτιρίων, καθέτως διατετμημένου, παριστῶσα τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ κατασκευήν· βλ. **καταγραφή**, profil ; || [ἀρχιτεκτ.] **κατατομὴ κτιρίου**, profil ou coupe d'un bâtiment, ἤτοι σχέδιον κτιρίου τετμημένου διὰ κατακορύφου ἐπιπέδου κατὰ τὸ μῆκός του ἢ πλάτος του, ἵνα παρασταθῇ τὸ ἐσωτερικὸν τῶν διαχωρισμάτων, καθὼς καὶ τὰ πάχη τῶν τοίχων, θόλων, πατωμάτων, στέγης, κτλ. βλ. καὶ **πρόοψις**, élévation.

Κατατομή, ἡ· **διατομή**, ἡ· **τομή**, ἡ· profil (n. m.) ou coupe (n. f.) ἀλλ' ἐπὶ εἰκόνων, ἀναγλύφων, ἐκτύπων, ἔτι δὲ καὶ διαγραμμάτων λέγεται ἰδίως **καταγραφή**· βλ. λέξιν· || κατατομὴ ἐλάσματος σπάθης, profil de lame de sabre ; || — λαβῆς σπάθης, profil de poignée de sabre ; || **διατομὴ ἐπισώτρων** (εἰς τοὺς τροχοὺς τῶν σιδηροδρομικῶν ὀχημάτων), profil des bandages ; || κατὰ μῆκος κατατομὴ (διατομή), profil en long ; || κατὰ πλάτος κατατομὴ (διατομὴ) ἢ ἐγκάρσιος, profil en travers ; || — (ἢ διατομὴ) κατὰ μῆκος καὶ ἐγκάρσιος, profil en long et en travers ; || — ἐξωτερικὴ τῶν βλημάτων, profil extérieur des projectiles ; || [ὀχυρ.] **κατατομὴ πλαγία**, profil oblique ; || [ὀχυρ.] **κατατομὴ ὀρθή**, profil quarré ἢ carré ἢ droit ; βλ. κατωτέρω **κατατομή**· || **τύπος κατατομῆς** (ἢ **διατομῆς**), profil type π. χ. ἡ ὄψις ἐν ὑποδείγματι ἢ σχεδίῳ τῆς κατατομῆς σιδηροδρομικῆς τινὸς γραμμῆς, ὁδοῦ, κτλ. ἤτοι κατατομὴ κατεσκευασμένη ὡς **ὑπόδειγμα** (modèle) ἢ ἐσχεδιασμένη ἐπὶ τοῦ χάρτου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, ὅπως εἶνε αἱ κατατομαὶ ἐν τῇ κατασκευῇ τῶν ὁδῶν, σιδηροδρόμων, κτλ.

Κατατομή, ἡ· profil, n. m. Ἡ κατατομὴ χαρακώματος τινὸς (retranchement) καὶ ἐν γένει ὀχυρώματος δίδεται διὰ κατακορύφου ἐπιπέδου ἀγομένου καθέτως ἐπὶ τῆς **ὑπερασπιστρίας** (ligne de feu), ἥτις καλεῖται **ὀρθὴ** τοῦ χαρακώματος **κατατομὴ** (profil droit) ἢ ἁπλῶς κατατομή. Ὅταν τὸ κατακόρυφον **ἐπίπεδον**, δι' οὗ τέμνεται τὸ χαράκωμα, δὲν ἦνε κάθετον πρὸς τὴν ὑπερασπίστριαν, τὸ σχῆμα ὅπερ ἡ τομὴ αὕτη δίδει καλεῖται **πλαγία κατατομὴ** (profil oblique).

Ἡ κατατομὴ σύγκειται ἐκ τοῦ **προπετάσματος** (couvert ou parapet), τοῦ **ἐμποδίου** (obstacle) καὶ τοῦ **δαπέδου** (terre-plein), ἐν δὲ **τῇ τειχιστικῇ** περιλαμβάνεται καὶ ἡ **περιτάφριος ὁδὸς** (chemin couvert).

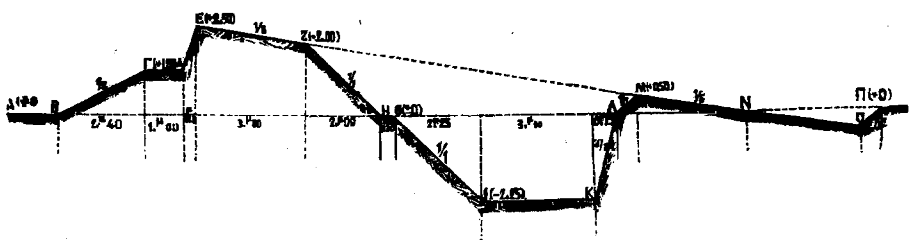
Ἐν τῇ κατατομῇ φαίνονται τὰ διάφορα ὑλικὰ ἐξ ὧν τὸ ἔργον ἀποτελεῖται, καθὼς ἐπίσης φαίνονται τὰ ὕψη (ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους) καὶ τὰ βάθη (κάτωθεν τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους) τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ ὀχυρώματος. Ἡ **κατατομὴ** μεταβάλλεται ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς ὀχυρώσεως καὶ τῶν ἐποχῶν, καλεῖται δὲ ἐνίοτε **ἐπιθετικὴ** ἢ **ἀμυντικὴ** (profil offensif ou défensif) ἀναλόγως τοῦ εἴδους της.

Ἡ κατατομὴ τῶν **ὀχυρωμάτων** ἢ **χαρακωμάτων** τοῦ **πεδίου** δίδεται εἰς τὰς λέξεις ouvrage, retranchement, épaulement καὶ tranchée. Ἡ ἐξέτασις τῶν **διαφόρων** μερῶν τῶν ἀποτελούντων τὴν κατατομὴν ἐκτίθεται εἰς τὰς σχετικὰς λέξεις : couvert ou parapet (**προπέτασμα**) καὶ épaisseur et hauteur du parapet

(πάχος καὶ ὕψος προπετάσματος). Fossé ou obstacle (τάφρος ἢ ἐμπόδιον). Chemin couvert (περιτάφριος ὁδός). Terre-plein (δάπεδον). Banquette (βαθμίς). Talus (κλίσις) (intérieur, extérieur de banquette, ἐσωτερική, ἐξωτερικὴ τῆς βαθμίδος). Berme (ζώνη). Glacis (πρόχωμα ἢ πρανές). Plongée (προσκλινές). Crête (κόψις) (intérieure, extérieure, du glacis, ἐσωτερική, ἐξωτερικὴ τοῦ πρανοῦς). Escarpe (κρημνός). Contrescarpe (ἀντίκρημνος.

Ἡ συνήθης κατατομὴ τῶν χαραχωμάτων τοῦ πεδίου εἶνε ἡ ὑπὸ τοῦ ἑπομένου σχήματος παριστωμένη.

H καλεῖται ποὺς τῆς ἐσωτερικῆς κλίσεως (pied du talus extérieur).
HΘ » ζώνη (berme).
Θ » κορυφὴ τοῦ κρημνοῦ ἢ ἐσωτερικὸν χεῖλος τῆς τάφρου (crête de l'escarpe ἢ bord intérieur du fossé).
ΘΙ » κρημνὸς (escarpe).
Ι » ποὺς τοῦ κρημνοῦ (pied de l'escarpe).
ΙΚ » πυθμὴν (fond du fossé).
Κ » ποὺς τοῦ ἀντικρήμνου (pied de la contrescarpe).

ΑΒ καλεῖται δάπεδον (terre-plein).
ΒΓΔΕΖΗ » προπέτασμα (couvert ou parapet).
ΘΙΚΛ » τάφρος (fossé ou obstacle).
ΛΜΝ » πρόχωμα (glacis).
ΝΟΠ » τάφρος τοῦ προχώματος (fossé du glacis).
Β » ποὺς τῆς κλίσεως τῆς βαθμίδος (pied du talus de banquette).
ΒΓ » κλίσις τῆς βαθμίδος (talus de banquette).
Γ » κορυφὴ τῆς κλίσεως τῆς βαθμίδος (crête du talus de banquette).
ΓΔ » βαθμὶς (banquette).
Δ » ποὺς τῆς ἐσωτερικῆς κλίσεως (pied du talus intérieur).
ΔΕ » ἐσωτερικὴ κλίσις (talus intérieur).
Ε » ὑπερασπίστρια ἢ γραμμὴ τοῦ πυρὸς ἢ κορυφὴ τῆς ἐσωτερικῆς κλίσεως ἢ ἐσωτερικὴ ὀφρὺς [crête de tir ἢ crête de feu ἢ ligne de feu ἢ crête du talus intérieur ἢ crête intérieure (d'un parapet)].
ΕΖ » προσκλινὲς ἢ ἐπίπεδον τοῦ πυρὸς (plongée ἢ plan de feu).
Ζ » κορυφὴ τῆς ἐξωτερικῆς κλίσεως ἢ ἐξωτερικὴ ὀφρὺς (crête du talus extérieur ἢ crête extérieure).
ΖΗ » ἐξωτερικὴ κλίσις (talus extérieur).

ΚΛ καλεῖται ἀντίκρημνος (contrescarpe).
Λ » κορυφὴ τοῦ ἀντικρήμνου (crête de la contrescarpe) ἢ ἐξωτερικὸν χεῖλος τῆς τάφρου (bord extérieur du fossé)· βλ. καὶ revers du fossé.
ΛΜ » ἐσωτερικὴ κλίσις τοῦ προχώματος (talus intérieur du glacis).
Μ » κορυφὴ τοῦ προχώματος (crête du glacis).
ΜΝΟ » πρανὲς (glacis).

Αἱ ὀνομασίαι αὗται ἀνήκουσιν οὐ μόνον εἰς τὰς γραμμὰς καὶ τὰ σημεῖα ταῦτα τῆς κατατομῆς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἐπίπεδα ὑπὸ τῶν ὁποίων τὸ ἔργον περατοῦται καὶ τῶν ὁποίων αἱ γραμμαὶ αὗται εἶνε αἱ τομαὶ μετὰ τοῦ ἐπιπέδου τῆς κατατομῆς, τὰ δὲ σημεῖα εἶνε τὰ περάσματα ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τούτου τῶν τομῶν τῶν ἐπιπέδων ἐκείνων συναντωμένων ἀνὰ δύο.

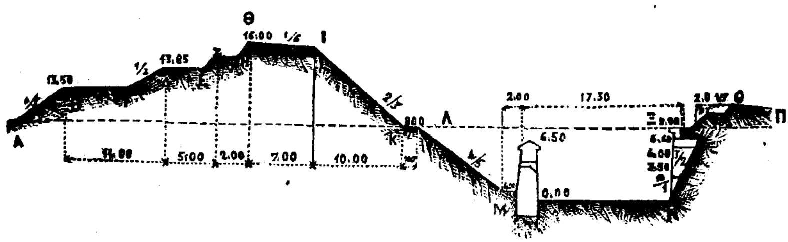
Χάριν τῆς ὀνοματολογίας παραθέτομεν ἐπίσης κατωτέρω κατατομήν τινα τῆς τειχιστικῆς.

ΑΒ καλεῖται κλίσις τοῦ τείχους $^4/_5$ (talus de rempart).
ΒΓ » δάπεδον (terre-plein).
ΓΔ » κλίσις βαθμίδος πυροβολικοῦ $^1/_2$ (talus de banquette d'artillerie).
ΔΕ » βαθμὶς πυροβολικοῦ (berme ou banquette d'artillerie).
ΕΖ » κλίσις βαθμίδος πεζικοῦ (talus de banquette d'infanterie).
ΖΗ » βαθμὶς πεζικοῦ (berme d'infanterie).

ΗΘ καλεῖται ἐσωτερικὴ κλίσις (talus intérieur).
ΘΙ » προσκλινὲς $^1/_6$ (plongée).
ΙΚ » ἐξωτερικὴ κλίσις $^2/_3$ (talus extérieur).
ΚΛ » ζώνη (berme).
ΛΜ » κρημνὸς $^4/_5$ (escarpe).
ΜΝ » πυθμὴν τῆς τάφρου (fond du fossé).
ΝΞ » ἀντίκρημνος $^3/_2$ (contrescarpe).
ΟΠ » πρανὲς (glacis).

τοῦσι τοῦτο εἰς 3μ., ἀφίνοντες ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα **καταφύγια** (gares d'évitement). Ἡ κλίσις τῶν **προσερεισμάτων** (accotements) εἶνε $^1/_5$. Αἱ **τάφροι** (χάνδακες, fossés) ἔχουσι 1μ,50 πλάτος πρὸς τὰ ἄνω καὶ 0μ,50 εἰς τὸν πυθμένα, ἐπὶ βάθους 0μ,50, ἡ δὲ ἐλαχίστη αὐτῶν κλίσις εἶνε 0μ,005 κατὰ μέτρον. Ἡ **ἀνακύρτωσις** (bombement) μεταβάλλεται ἀπὸ $^1/_{30}$ μέχρις $^1/_{40}$ κατὰ πλάτος.

Κατατομὴ τῶν σιδηροδρόμων, profil des voies ferrées. Ἡ κατὰ μῆκος **διατομὴ** (profil en long) τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν δεικνύει

Διὰ τὰ λοιπὰ μέρη βλ. καὶ ὀνοματολογίαν τῆς ἀνωτέρω κατατομῆς τοῦ χαρακώματος.

Κατατομὴ (ἢ **διατομὴ**) **τῆς ὁδοῦ**, profil de chemin; βλ. κατωτέρω· γενικὴ κατατομὴ (ἢ διατομὴ) τῆς ὁδοῦ, profil général de la route; **ἐξαιρετικὴ διατομὴ** (ἢ κατατομή), profil exceptionnel; καλοῦνται οὕτω διατομαί τινὲς ἐπί τινων ὁδῶν αἵτινες ἔχουσι μεταβλητὸν πάχος, γινόμεναι χάριν οἰκονομίας τῶν χωματισμῶν.

Κατατομὴ τῶν ὁδῶν, profil des routes. Διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ὁδῶν δέον νὰ προσδιορισθῶσι κατ' ἀρχὰς ἡ **χάραξις** (tracé) καὶ αἱ κατατομαὶ (profils).

Ἡ **κατὰ μῆκος διατομὴ** (ἢ κατατομὴ) (profil en long) παριστᾷ τὴν τομὴν τῆς ὁδοῦ (coupe de la route) διὰ κατακορύφου ἐπιπέδου διερχομένου διὰ τοῦ ἄξονος αὐτῆς. Ἐν τῇ κατατομῇ ταύτῃ ἐμφαίνονται αἱ **ἀνωφέρειαι** καὶ **κατωφέρειαι** (rampes et pentes) αἵτινες δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνωσι τὰ κατωτέρω ἐκτιθέμενα ὅρια, ἵνα μὴ ἐπαυξήσωσιν αἱ δυσχέρειαι τῆς συγκοινωνίας. Αἱ **κλίσεις** (βλ. λέξιν) δύνανται νὰ φθάσωσι 0μ,08 ἕως 0μ,10 κατὰ μέτρον· ἐνίοτε δὲ 0μ,14 κατὰ μέτρον διὰ μικρὰ μήκη· διὰ τὸ πεζικὸν καὶ τὸ ὀρειβατικὸν πυροβολικὸν δύνανται νὰ φθάσωσι μέχρι 0μ,17 κατὰ μέτρον· τὰς ἰσχυρὰς κλίσεις δίδουσιν εἰς τὸ κάτω μέρος, ἤτοι εἰς τὴν ἔναρξιν τῶν ἀνωφερειῶν καὶ οὐχὶ εἰς τὸ πέρας αὐτῶν. Τὰς ἐπιμήκεις κλίσεις διακόπτουσι δι' **ἀντικλίσεων** (contrepentes) ἢ **πλατυσμάτων** (paliers). Διὰ τὴν ἀποξήρανσιν (assèchement) χρειάζονται κλίσεις μικρότεραι τῶν 0μ,006.

Ἡ **ἐγκαρσία κατατομὴ** (ἢ διατομὴ) (profil en travers) εἶνε κατακόρυφος τομὴ (coupe verticale) κάθετος εἰς τὸν ἄξονα τῆς ὁδοῦ· τὸ ἐλάχιστον πλάτος ὁδοῦ τινὸς ἵνα διασταυρῶνται δύο ὀχήματα εἶνε 5 μέτρα, ἐνίοτε ὅμως ἐλατ-

τὰς **κατωφερείας** (pentes), **ἀνωφερείας** (rampes), **πλατύσματα** (paliers) καὶ **τεχνικὰ ἔργα** (ouvrages d'art).

Ἐπὶ τῶν μεγάλης **συγκοινωνίας ἐμπορικῶν γραμμῶν** (lignes à grand trafic), αἱ ἀνωφέρειαι σπανίως ὑπερβαίνουσι κλίσιν 0μ,005 ἕως 0μ,006 κατὰ μέτρον. Αἱ στρατηγικαὶ σιδηροδρομικαὶ γραμμαί, αἱ κατασκευαζόμεναι ἐν καιρῷ εἰρήνης, ἔχουσι ὡς κανονικὸν ὅριον κλίσιν 0μ,008 ἕως 0μ,009. Ἐπὶ τῶν δευτερευουσῶν γραμμῶν αἱ κλίσεις φθάνουσι μέχρι 0μ,018 καὶ 0μ,020, ἐν δὲ τῇ μεσημβρινῇ καὶ τῇ κεντρώᾳ Γαλλίᾳ φθάνουσι μέχρι 0μ,030 καὶ 0μ,035, ἀλλὰ τότε αἱ συνήθεις μηχαναὶ ῥυμουλκοῦσι μόνον μικρὸν ἀριθμὸν βαγονίων. Ἄνω τῆς κλίσεως 0μ,040 ἡ **πρόσοδος** (rendement) τῆς γραμμῆς καταντᾷ σχεδὸν μηδέν. Εἰς τὰς ἀνωφερειακὰς **καμπύλας** (rampes courbes) ἡ ἐκ τῆς καμπυλότητος τῆς ὁδοῦ προερχομένη ἀντίστασις προστίθεται εἰς τὴν ἐκ τῆς κλίσεως προερχομένην τοιαύτην· ἡ πρώτη μεταβάλλεται ἀναλόγως τῆς ἀκτῖνος τῆς καμπύλης, τῆς ἀναπτύξεως τῆς καμπύλης καὶ τῆς ταχύτητος τῶν **εἱρμῶν** (trains). Διὰ τὰς συνήθεις ταχύτητας καὶ δι' **ἀναπτύξεις** (développement) καμπυλῶν 200 μέχρι 300 μέτρων, παραδέχονται ὅτι καμπύλη 800 μέτρων καὶ ἄνω παράγει ἀσήμαντον ἀντίστασιν, ἐνῷ καμπύλη τῶν 700 μέτρων ἀντιστοιχεῖ πρὸς ἀνωφέρειαν 0μ,003, τῶν 400 μέτρων πρὸς ἀνωφέρειαν 0μ,005, τῶν 200 μέτρων πρὸς ἀνωφέρειαν 0μ,007, κτλ. Κατὰ τὴν χάραξιν δέον νὰ συνδυάσωσι τὰς ἀνωφερείας καὶ τὰς καμπύλας οὕτως ὥστε νὰ μὴ ὑπερβῶσι τὴν ἀντίστασιν τῆς **θεμελιώδους ἀνωφερείας** (rampe fondamentale) ἤτοι τῆς **μεγίστης κλίσεως** (rampe maxima) ἥντινα δὲν πρέπει νὰ ὑπερβῶσι κατὰ τὴν κατασκευὴν τῆς γραμμῆς. Δὲν πρέπει νὰ μεταβάλλωσιν ἀποτόμως τὴν κλίσιν τῶν ἀνωφερειῶν ἐπὶ τῆς ἐκτάσεως μιᾶς

καὶ τῆς αὐτῆς καμπύλης, διὰ τοῦτο χωρίζουσι δύο **ἀντιθέτους κλίσεις** (déclivités de sens inverse) διὰ **πλατύσματος** (palier) 60 μέχρις 100 μέτρων.

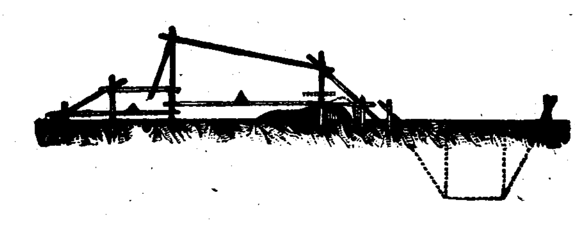
Ἐν τῇ **ἐγκαρσίῳ** διατομῇ (profil en travers) τὸ **δάπεδον** (plate-forme) ἐφ' οὗ ἐπιτίθεται τὸ **σκυρωτὸν** (ballast) ἔχει κυρτότητα πρὸς ἀμφότερα τὰ ἄκρα 0μ,02 ἕως 0μ,03 κατὰ μέτρον.

Κατατομὴ (καταγραφή, βλ. ἀνωτέρω) φυσική, **ὑπερυψωμένη**, **καταβεβιβασμένη**, profil naturel, surhaussé, surbaissé. Ἐπὶ τῶν διαγραμμάτων (σχεδίων) ἡ κατατομὴ καλεῖται φυσικὴ ὅταν αἱ κατακόρυφοι διαστάσεις ἔχωσι τὴν αὐτὴν κλίμακα τοῦ ἐπιλοίπου χάρτου ἢ τοῦ **διαγράμματος** (carte ou plan); εἶνε **ὑπερυψωμένη** ἢ **καταβεβιβασμένη** ἐὰν αἱ κατακόρυφοι διαστάσεις ἔχωσι κλίμακα μεγαλειτέραν ἢ μικροτέραν πρὸς τὴν τοῦ διαγράμματος. Αἱ κλίσεις δὲν ἀλλοιοῦνται (ἤτοι εἰσὶν αἱ φυσικαὶ) εἰς τὰς φυσικὰς κατατομάς. Αἱ ὑπερυψωμέναι κατατομαὶ χρησιμοποιοῦνται διὰ τὰς χαράξεις τῶν ὁδῶν, διὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν ἐκχωμάτων καὶ ἐπιχωμάτων καὶ διὰ τὴν παράστασιν τοῦ ὁρατοῦ ὁρίζοντος.

Καταγραφὴ ἢ ἵδρυσις κατατομῆς, profilement, n. m. ἐργασία σκοποῦσα νὰ παράσχῃ πλήρη ἰδέαν τοῦ ἐδάφους, καθὼς καὶ τὰ εντελῆ σχήματα τῶν διαφόρων μερῶν ἐκτελεσθησομένου τινὸς ἔργου, διὰ **κατατομῶν** (profils) κατεσκευασμένων διὰ ξυλίνων πηχῶν (**ξυλίνη κατατομὴ**) πρὸς εὐκολίαν τῶν ἐργατῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου.

Καταγραφὴ κατατομῆς ἢ ξυλίνη κατατομὴ ὀχυρωμάτων τοῦ πεδίου τῆς μάχης, profilement des ouvrages de champ de bataille. Εἶνε πλεονεκτικὸν καὶ συχνάκις ἀπαραίτητον, ἰδίως μετὰ μὴ καλῶς ἐξησκημένων ἀνδρῶν, νὰ κατασκευάσωσι ξυλίνας κατατομὰς τῶν χαρακωμάτων. Ἡ καταγραφὴ τῶν κατατομῶν ὀχυρώματος **λόχου** (ouvrage de compagnie) ἐκτελεῖται ὡς ἑξῆς.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς **καταπήξεως** (piquetage), χαράττουσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰς ἀνταποκρινομένας γραμμὰς τῆς χαράξεως τὰς περιλαμβανομένας μεταξὺ τῶν πασσάλων οἵτινες σημειοῦσι τὰ ἄκρα, προσδιορίζουσι δὲ τὰ ὅρια τῶν τάφρων καὶ τὰ σημεῖα τῶν διατομῶν τῶν γραμμῶν τῶν προσώπων μετὰ τῶν πλευρῶν (σημεῖα MNOP, ἐν τῷ σχήματι τῆς λέξεως piquetage).

Τὸ ἀνωτέρω σχῆμα δεικνύει τὸν τρόπον τῆς ξυλίνης κατατομῆς.

κατατόπι(ον), τό· [δημ.] ἡ θέσις, ἡ τοποθεσία. [συνήθ. πληθ.] κατατόπια, localités, n. f. || τὰ κατατόπια τῆς οἰκίας, les êtres de la maison = αἱ διέξοδοι.

κατατοπίζω, μέλ. ίσω, περιορίζω εἴς τι μέρος, καθιστῶ τοπικόν, **ἐντοπίζω**, localiser. § παραλληλίζω, orienter ; βλ. λέξιν. § [συνήθ. μέσ.] παραλληλίζομαι, προσανατολίζομαι, s'orienter ; βλ. λέξεις· ἀναγνωρίζω τὴν θέσιν μου σχετικῶς πρὸς τὰ πέριξ ἀντικείμενα, se retrouver; se reconnaître.

κατατόπισις, εως, ἡ· καὶ

κατατοπισμός, οῦ, ὁ· ὁ περιορισμὸς εἴς τινα τόπον, ὁ **ἐντοπισμός**, localisation, n. f. § παραλληλισμός, προσανατολισμός, orientation, n. f. βλ, λέξεις.

κατατραγῳδέω-ῶ, μέλ. ήσω, καὶ ἐκτραγῳδέω, τραγικῶς, πομπικῶς, ὑπερβολικῶς διηγοῦμαι, παριστῶ, déclamer d'une manière tragique, exagérer.

κατατραυματίζω, μέλ. ίσω· τραυματίζω, καλύπτω μὲ τραύματα, couvrir (cribler) de blessures : καταπληγόνω, καὶ ἐν γένει κατατρυπῶ, διατρυπῶ, cribler.

κατατρεγμός, οῦ, ὁ· τὸ κατατρέχειν, καταδιώκειν, ὁ διωγμός, persécution, n. f.

κατατρέχω, μέλ. έξω, τρέχω κατόπιν τινός, διώκω, καταδιώκω, persécuter ; ἀκολουθῶ, καταδιώκω τινά, poursuivre ; [καὶ μεταφ.] κακολογῶ, ψέγω τινά· || [μεταφ.] τὸ χαρτὶ τὸν κατατρέχει, il a du (il joue de) guignon = ἔχει ἀτυχίαν.

κατατρίβω, μέλ. ίψω, διὰ τῆς τριβῆς μεταβάλλω εἰς μικρὰ τεμάχια ἢ εἰς κόνιν, συντρίβω τι, τρίβω, broyer, triturer ; (συν)τρίβω, κοπανίζω, égruger. § [συνήθ. μεταφ.] διὰ συχνῆς τριβῆς ἀφανίζω, φθείρω, user ; καταστρέφω, détruire ; ἐξαντλῶ, épuiser ; || — τὰς δυνάμεις μου, épuiser ses forces ; || — τὸν χρόνον, perdre (gaspiller) son temps.

κατάτριψις, εως, ἡ· πολὺ **τρίψιμον**· βλ. τρίψις, trituration, n. f. σύντριψις, broyage, n. f. βλ. **κατατρίβω** καὶ **τρίψις**· || [μεταφ.] ἡ φθορά, εἰς μακρας χρήσεις, τριβή, usure, n. f. καταστροφή, destruction, n. f. **ἐξάντλησις**, épuisement, n. m.

κατατρομάζω, μέλ. άξω, βάλλω τρόμον, καταφοβῶ, τρομάζω τινά, **φοβίζω**, effrayer ; τρομάζω, κάμνω τινὰ νὰ ταραχθῇ, effarer ; ἐκφοβῶ, τρομάζω, épouvanter; φοβῶ, θορυβῶ, σημαίνω τὸν κίνδυνον, alarmer. § τρομάζω, φοβίζομαι, παθαίνω ἀπὸ φόβον, s'effrayer, s'épouvanter ; θορυβοῦμαι, s'alarmer.

κατατροπόνω, καὶ

κατατροπῶ (όω), μέλ. ώσω, τρέπω εἰς φυγήν, mettre en déroute (en fuite) ; **διασκορπίζω**, disperser ; καταστρέφω ἀφανίζω, ἀποσυνθέτω, défaire ; κατατροπῶ, καταστρέφω, ἀφανίζω, déconfire; καταστρέφω, ἀφανίζω, ἐκμηδενίζω, anéantir.

κατατρόπωσις, εως, ἡ· νὰ τραπῇ τις εἰς

φυγήν, ἡ φυγή, mise en fuite, fuite, n. f. ὁ διασκορπισμός, ἡ διασπορά, dispersion, n. f. ἡ καταστροφή, ἡ ἧττα, défaite, n. f. κατατρόπωσις, ἀφανισμός, disconfiture, n. f. déconfiture, n. f. anéantissement, n. m. déroute, n. f. βλ. καὶ **ἄτακτος φυγή**.

κατατρυπῶ (άω), μέλ. ήσω, τρυπῶ, trouer; transpercer ; τετρυπημένος εἰς διάφορα μέρη καθὼς τὸ κόσκινον, percer de trous, cribler; παρ' ἡμῖν ἐπίσης κοινῶς λέγεται «τὸ ἔκαμε κόσκινο» ἤτοι τὸ διετρύπησεν εἰς πολλὰ μέρη. § κατατρυπῶ τὰ πέταλα (δηλαδὴ τὰ τῶν ἵππων καὶ ἡμιόνων), étamper les fers ; βλ. ὀπαὶ τοῦ πετάλου.

κατατρύχω, μέλ. τρύσω, κάμνω τινὰ νὰ ὑποφέρῃ, faire souffrir ; καταπονῶ, πιέζω, ἐνοχλῶ, βασανίζω, tourmenter ; καταπονῶ, κατακουράζω, harasser ; καταστρέφω, δηῶ, ἐρημόνω, ravager ; δηῶ, ἐρημόνω, ἐρημῶ, désoler ; ‖ [ἡ ἐπιδημία] κατέτρυχε τὴν πόλιν, désolait la ville ; ‖ κατετρύχετο ὑπὸ τῆς ἀρθρίτιδος, il était tourmenté de la goutte ; ‖ κατατρυχόμενος ὑπὸ τῆς δίψης, brûlant de (pressé par la) soif ; ‖ ἡ πεῖνα τὸν κατατρύχει (τὸν κατατρώγει, καταμαστίζει), la faim le dévore ; ‖ τὸν κατέτρυχεν ἡ ζηλοτυπία, la jalousie le travaillait.

κατατρώγω, μέλ. φάγω· τρώγω, manger; τὸ μὲν ἁπλοῦν τρώγω σημαίνει κυρίως μασῶν ποιῶ τὸν ἦχον ὃν προξενεῖ ἡ ῥίζα τοῦ αὐτοῦ ῥήματος **τραγ**, διὰ τοῦτο λέγεται ἐπὶ τῶν χόρτων καὶ τῶν καρπῶν, χλωρῶν τε καὶ ξηρῶν, καὶ ἐπὶ ὅλων τῶν τραγανῶν ἀντικειμένων, ὡς εἶνε οἱ χόνδροι τῶν ὀστῶν· κυριολεκτεῖται δὲ ἐπὶ ζώων καὶ ἀνθρώπων, ὅταν τοιαῦτα τραγανὰ ἀντικείμενα ἐσθίωσιν· τὸ δὲ σύνθετον κατατρώγω ἔχει τὴν αὐτὴν σημασίαν κατ' ἐπίτασιν· κυρίως λοιπὸν **τραγανίζω**, καὶ ὡς μεταφ. λέγομεν **ῥοκανίζω**, ronger ; καταβιβρώσκω, dévorer ; [μεταφ. ἰδίως] ὑποσκάπτω, φθείρω, καταβιβρώσκω, ronger ; ὑποσκάπτω βραδέως, ὑπονομεύω, φθείρω, τήκω, miner ; φθείρω, καταβιβρώσκω, consumer ; διαβιβρώσκω, corroder ; éroder.

κατατσακίζω, μέλ. ίσω· σπάζω εἰς πλειότερα τεμάχια, συντρίβω, θραύω, briser ; θραύω, συντρίβω μὲ πάταγον, fracasser ; συντρίβω, χοπανίζω, broyer.

κατατυραννῶ (έω), μέλ. ήσω, τυραννικῶς ἄρχω, καταπιέζω, τυραννῶ, tyranniser ; βασανίζω, martyriser ; καταπιέζω, βασανίζω, tourmenter, torturer.

καταυγάζω, μέλ. άσω, αὐγάζω, πλημμυρῶ τι φωτός, inonder de lumière, καταφωτίζω, καταφέγγω, illuminer, éclairer.

καταυγαστήρ, ῆρος, ὁ· βλ. **ἀνακλάστης**, réflecteur, n. m.

καταυλίζομαι, μέλ. ίσομαι· αὐλίζομαι, σταθμεύω που, στρατοπεδεύω, camper, διαμένω, διημερεύω, ἐν τῷ πεδίῳ, εἰς τὴν αὐλήν, séjourner. § — [στρατ. κυρ.] bivouaquer καὶ bivaquer ; βλ. καταυλισμός.

καταυλισμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ καταυλίζεσθαι (διημερεύειν που), action de bivouaquer; [στρ. ἰδ.] bivouac, n.m. καὶ bivac, n.m. καλεῖται οὕτω μέρος ἔνθα τὰ στρατεύματα διαμένουσι προσκαίρως ὑπὸ πρόχειρα στεγάσματα, ἢ ἐν ὑπαίθρῳ ἢ εἰς τινας περιστάσεις ὑπὸ **ἀντίσκηνα** (petite tente). Κατ' ἀρχὴν ἡ χειροτέρα **ἐπισταθμία** (cantonnement) εἶνε προτιμοτέρα τοῦ καλλιτέρου καταυλισμοῦ καὶ ἰδίως ἐν ὥρᾳ χειμῶνος. Οἱ ὑπαίθριοι καταυλισμοὶ τηροῦσι μὲν τοὺς ἄνδρας ἑτοίμους ν' ἀναλάβωσι τὰ ὅπλα των, ἐπιτρέποντες τὴν κατὰ μεγάλας μονάδας συγκέντρωσιν, ἀλλ' εἶνε ἐπικίνδυνοι διὰ τὴν ὑγείαν. Τὰ στρατεύματα ἅτινα πρόκειται νὰ διαμείνωσιν ἐπ' ἀρκετὸν καιρὸν εἰς τὸ ἴδιον μέρος (πολιορκίαι), προφυλάσσονται ὑπὸ σκηνῶν, καλυβῶν ἐκ χόρτου ἢ φυλλωμάτων ἢ καὶ ὑπὸ ξυλίνων παραπηγμάτων· βλ. **στρατόπεδον** καὶ **καλύβαι**. Ἐν ἐκστρατείᾳ ὅπου δὲν μένουσι συνήθως ἐπὶ πολὺν χρόνον εἰς ἄμεσον συνάφειαν μὲ τὸν ἐχθρὸν **καταυλίζονται ἐν ὑπαίθρῳ**, ἀλλὰ μόνον ὁπόταν ἦνε ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ ὦσιν ἕτοιμοι πρὸς μάχην, ἤτοι α' εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἀσφαλείας καὶ εἰς τὰς προφυλακάς· β' κατὰ τὰς μεγάλας συγκεντρώσεις στρατευμάτων πρὸ ἢ μετὰ τὴν μάχην, καὶ γ' εἰς τοὺς ὀλίγον κατῳκημένους τόπους. Ὁ **καταυλισμὸς ἐντὸς κατῳκημένων μερῶν** (bivouac des localités ou lieux habités) προῆλθεν ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς συγκρατήσεως ἡνωμένων τῶν μεγάλων μονάδων, διὰ νὰ παρέξωσιν εἰς ταύτας καταλύματα τινά, εἶνε δὲ συνδυασμὸς τῆς **πεπυκνωμένης ἐπισταθμίας** (cantonnement resserré), τῆς **συναγερτικῆς ἐπισταθμίας** (cantonnement d'alarme) καὶ τοῦ **ὑπαιθρίου καταυλισμοῦ** (bivouac en plein air). Τὰ στρατεύματα συναθροίζονται εἰς τὰ πλησιέστερα κατῳκημένα μέρη καὶ μέρος μὲν τούτων τοποθετεῖται εἰς τὰς πλησιεστέρας μεγάλας ἀποθήκας, οἰκίας, ἐκκλησίας, καταστήματα, μέρος δὲ καταυλίζεται εἰς τοὺς κήπους, προαύλια καὶ παρακειμένους ἀγρούς. Ὁ εἰρημένος καταυλισμὸς παρουσιάζει σχεδὸν τὴν αὐτὴν ἀσφάλειαν τῶν ὑπαιθρίων καταυλισμῶν, προφυλάσσει ἀρκούντως τὰ στρατεύματα, ἐπιτρέπων συνάμα εἰς τὸ πεζικὸν νὰ ἔχῃ σημεῖα στηρίξεως ἐν περιπτώσει αἰφνιδίας τοῦ ἐχθροῦ ἐπιθέσεως, διὰ τοῦτο εἶνε καὶ ἡ **εὐχρηστοτέρα κατάλυσις** ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ καταληφθησομένη διὰ τὸν **καταυλισμὸν θέσις** δέον νὰ ἦνε προπεφυλαγμένη ἀπὸ τὰς αἰφνιδίους ἐπιθέσεις. Τὸ ἔδαφος νὰ ἦνε ξηρὸν καὶ ἀντέχον· οἱ λειμῶνες εἶνε πάντοτε ὑγροὶ τὴν πρωΐαν, δι' ὃ πρέπει ν' ἀποφεύγωνται· τὰ καταλληλότερα ἐδάφη εἶνε οἱ σπειρόμενοι ἢ θερισμένοι ἀγροὶ ἐφ' ὧν ὑπάρχει εἰσέτι **καλαμιὰ** (chaume); δέον νὰ προφυλάσσηται ἐκ τῆς πνοῆς τοῦ ἀνέμου ὑπὸ λόφων κεκλιμένων πρὸς τὴν ἐκλεχθεῖσαν θέσιν ἢ διὰ τῆς περιοχῆς χωρίου ἢ δάσους, νὰ ἔχῃ δὲ πλησίον τὰς ἀναγκαίας προμηθείας, ξυλείαν, νομήν, ὕδωρ κτλ. **Ὑπαίθριος καταυλισμός, bivouac à ciel ouvert ou à la belle étoile, ou bivouac en plein air ;** βλ. **ἀνωτέρω**.

καταυχένιον, ου, τό· couvre-nuque, n.f. τὸ καλύπτον καὶ προφυλάττον τὸν αὐχένα ὑφασμάτιον ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ καλύμματος τοῦ πηληκίου. § — [στρατ.] coiffe de manœuvre ou manchon, n. m. ὁπόταν τὸ καταυχένιον φέρῃ τὸ ἥμισυ μέρος τοῦ στρατεύματος ἵνα κατὰ τὰς μεγάλας ἀσκήσεις παριστᾷ τὸν ἀντίπαλον.

καταφαίνω, μέλ. ανῶ, φαίνω τι παντελῶς, ὁλόκληρον φανερόνω, κάμνω τι νὰ φανῇ, faire paraître ; καθιστῶ φανερόν, rendre évident ; ἀποδεικνύω, démontrer, prouver.

καταφαίνομαι, μέλ. ήσομαι [συνηθ. μέσ. καὶ παθ.] γίνομαι φανερός, φαίνομαι, paraître; φαίνομαι ἐναργῶς, se faire voir ; παρουσιάζομαι, se montrer ; ἐμφανίζομαι, apparaître ; ἐκδηλοῦμαι, se manifester ; ἐπιφαίνομαι, ἀποκαλύπτομαι, se révéler ; καθίσταμαι (εἶμαι) φανερός, ἐναργής, devenir (être) évident ; ‖ ἡ λεπτότης του καταφαίνεται εἰς πᾶσαν του πρᾶξιν, sa délicatesse paraît dans toutes ses actions ; ‖ κατεφάνη πρόδηλος ἡ ἀλήθεια, la vérité apparut dans tout son jour ; ‖ [ἡ ἀνικανότης του] καταφαίνεται ὁσημέραι, devient de plus en plus évidente ; ‖ [ἐκ τούτων] καταφαίνέται ὅτι, il ressort (il résulte) évidemment que ; ‖ [νομ.] ἐκ τοῦ ἐγγράφου τούτου καταφαίνεται, de cet acte il appert.

καταφάλτης, ου, ὁ· [ξεν.] catafalque, n. m. ἰκρίον, διακοσμούμενον πενθίμως ἐφ' οὗ κατατίθεται ἡ σορὸς ἢ ἡ εἰκὼν τοῦ νεκροῦ ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας.

καταφανίζω, [διάλ. Οἰνόης] ἐξολοθρεύω, καταστρέφω.

καταφανισμός, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] ἡ καταστροφή.

καταφανής, ής, ές, ὁλοφάνερος, προφανής, évident, e, adj. φανερός, clair, e ; κατάδηλος, πρόδηλος, ἀρίδηλος, διάδηλος, manifeste ; φανερός, εὔδηλος, δῆλος, patent, e, adj.

καταφανῶς, [ἐπίρ.] προφανῶς, évidemment, adv. φανερῶς, clairement, adv. καταδήλως, προδήλως, manifestement, adv.

κατάφασις, εως, ἡ· ἡ ὁμολογία, συμφωνία περί τινος, βεβαίωσις, affirmation, n. f. § —, cataphase, n. f. [λογικὴ] affirmation, par opposition à l'apophase.

καταφάσκω, κατάφημι, ὁμολογῶ, συμφωνῶ, βεβαιόνω, affirmer ; λέγω ναί, dire oui.

καταφατικός, ή, όν· ὁμολογητικός, βεβαιωτικός, affirmatif, ive. § [ναυτ.] τὸ καταφατικὸν σῆμα, le trapèze oui ; βλ. καὶ σῆμα.

καταφατικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον καταφατικόν, βεβαιωτικῶς, affirmativement, adv.

καταφέρω, μέλ. κατοίσω (θὰ καταφέρω), ἀόρ. κατήνεγκον (κατέφερα), φέρω ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, porter de haut, en bas ; ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν, ῥίπτω κάτω, faire tomber ; jetter à terre ; ἤτοι καταρρίπτω, abattre ; ἀνατρέπω, renverser. § πλήττω τινά, κτυπῶ, donner (appliquer, assener) [un coup]. § φέρω τινὰ μὲ τὸ μέρος μου, πρὸς τὰς ἰδέας μου, τοὺς σκοπούς μου, πείθω, καταπείθω, amener, persuader, convaincre ; καταπείθω, déterminer ; κάμνω τινὰ ν' ἀποφασίσῃ τι, décider quelqu'un à ‖ τὸν ἐκατάφερα νὰ ζητήσῃ συγχώρησιν, je l'ai amené (; réduit) à demander pardon ; ‖ ‖ ἐλπίζω νὰ τὸν καταφέρω, j'espère venir à bout de lui ; ‖ τὸν κατάφερε μὲ τὰ χάδια, il l'a amadoué. § τακτοποιῶ ὑπόθεσιν τινά, arranger (une affaire) venir à bout de quelque chose ; ‖ μοῦ ἐκατάφερε μίαν δουλειὰν [φρ.] il m'a joué un tour ; ‖ ὡραῖα τὰ ἐκατάφερε, il a très-bien arrangé l'affaire. § [μέσ.] ἐνεργῶ (ὁμιλῶ, ἐκφράζομαι) κατά τινος, agir (parler, s'exprimer) contre quelqu'un ; ἐπιτίθεται, προσβάλλω τινά, attaquer ; θέλω τὸ κακὸν τινός, καταφέρομαι κατά τινος, en vouloir à ; ἐκμαίνομαι κατά τινος, s'acharner contre.

καταφεύγω, μέλ. θὰ καταφύγω, se réfugier, μεταβαίνω εἰς μέρος τι ἀσφαλές· προστρέχω εἴς τινα ζητῶν τὴν προστασίαν του, ἢ κάμνω χρῆσιν τινός, προστρέχω, recourir, avoir recours ; ‖ κατέφυγεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, il s'est réfugié en Grèce ; ‖ εἰς ποῖον νὰ καταφύγῃ τις ; à qui avoir recours ? ‖ ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν βίαν, il a dû recourir à la violence.

κατάφημι, μέλ. ήσω, παραδέχομαι, ὁμολογῶ, συμφωνῶ, βεβαιόνω, affirmer ; λέγω ναί, dire oui (ἀντίθ. τῷ ἀπόφημι).

καταφθάνω, μέλ. άσω· φθάνω εἴς τι μέρος πρότερος, προφθάνω, atteindre ; ‖ καταφθάνω, rejoindre, φθάνω τινὰ τρέχων, joindre quelqu'un en courant, ἑνοῦμαι πρός τινα, πρός τι· ‖ — πλοῖον, joindre un navire ; ‖ — τὸν πολέμιον, gagner l'ennemi ; ‖ — ταχέως ἢ καταφθάνω μετὰ ταχύτητος, gagner de vitesse; ‖ ἐν τῇ στιγμῇ ταύτῃ κατέφθασεν ἡμῖν ἡ ἀπὸ . . . ἐπιστολή σας, votre lettre du . . . nous parvient à l'instant . . . § [οὐδ.] φθάνω ἐγκαίρως, arriver à temps.

καταφθείρω, μέλ. φθερῶ, θὰ φθείρω· φθείρω παντελῶς, ἐξολοθρεύω, καταστρέφω, détruire ; διαφθείρω, corrompre.

καταφιλῶ, μέλ. ήσω, φιλῶ μὲ τὸ στόμα, καλύπτω ὑπὸ φιλημάτων, couvrir de baisers, φιλῶ, baiser, embrasser ; [οἰκ. ἐν.] baisoter.

καταφλέγω, μέλ. έξω, κατακαίω, ἀναφλέγω, φλέγω, φλογίζω, enflammer, φλέγω, ἀνάπτω, embraser, καίω, brûler.

κατάφλεκτος, ος, ον· ὁ καταφλεχθείς, ἀναφλεχθείς, φλογισμένος, πεφλεγμένος, enflammé, ée, adj. embrasé, ée, adj.

κατάφλεξις, εως, ἡ· καταφλόγισις, embrasement ; ἡ κατάκαυσις, combustion, n. f. § [χημ.] déflagration, n. f. καλεῖται κατάκαυσις (combustion) παράγουσα μεγάλην θερμότητα, φλόγα καὶ ἐνίοτε κρότον ἢ μᾶλλον συριγμὸν τινά.

καταφλογίζω, βλ. καταφλέγω.

καταφλυαρῶ (έω), μέλ. ήσω· γίνομαι ἐνοχλητικὸς διὰ τὴν φλυαρίαν μου, λέγω εἴς τινα πολλὰς φλυαρίας διά τινα, bavarder (jaser ;

gloser) sur le compte de quelqu'un ; φωνασκῶ, ὁμιλῶ σφοδρῶς κατά τινος, déblatérer contre.

καταφοβέω-ῶ, καὶ

καταφοβίζω, μέλ. ίσω· μέγαν φόβον ἐμβάλλω εἴς τινα, épouvanter ; ἐκφοβίζω, τρομάζω τινά, effrayer ; || [μετοχ.] καταφοβισμένος, η, ον· περιδεής, περίφοβος, épouvanté, ée ; effrayé, ée.

καταφορά, ᾶς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καταφέρεσθαι κατά τινος, ἐχθροπάθεια, animosité, n. f. ἡ ἔχθρα, τὸ μῖσος, haine, n f. ὁ κατατρεγμός, ἡ καταδίωξις, persécution, n. f. καταφορά, μανιώδης ὁρμή, τὸ νὰ ἐκμανῇ τις κατά τινος, acharnement, n. m.

καταφορτίζω, μέλ. ίσω, καὶ

καταφορτόνω (τώνω), μέλ. ώσω, φορτίζω, φορτόνω τι ὑπὲρ τὸ δέον, charger trop ; ὑπερφορτίζω, ὑπεργεμίζω, surcharger.

κατάφορτος, ος, ον· καταφορτωμένος, η, ον· ὑπέρφορτος, ὑπεργεμισμένος, surchargé, ée, adj.

κατάφρακτος, ος, ον· ὁ πανταχόθεν πεφραγμένος, κεκλεισμένος, enfermé de tout côté, barricadé, ée ; couvert, e ; catafracte, adj. § περὶ ἵππων, ἱππέων καὶ ἐν γένει ἀνδρῶν, καταπεφραγμένος, τεθωρακισμένος, ὁ παντοιοτρόπως ὡπλισμένος, armé de toutes pièces ; ὁ μέχρις ὀδόντων ὡπλισμένος (ἕως τὰ δόντια), armé jusqu'aux dents ; cataphracte, n. m. ἐλέγετο ἐν τῇ ἀρχαιότητι στρατιώτης ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, καὶ ἰδίως ἱππεὺς καὶ αὐτοῦ τοῦ ἵππου συμπεριλαμβανομένου, τεθωρακισμένος διὰ λεπιδωτοῦ ἀμυντικοῦ ὁπλισμοῦ· || — ἵππος, cheval bardé de fer (ou catafracte) ; || — ἱππεύς, cavalier couvert d'une armure de fer (ou catafracte, n. m.). § [ναυτ.] κατάφρακτον πλοῖον, bâtiment cataphracte, ἤτοι πλοῖον μετὰ συνεχοῦς καταστρώματος ἐκτεινομένου ἀπὸ τῆς πρῴρας πρὸς τὴν πρύμνην· || κατάφρακτον πλοῖον, κοινῶς **βατσέλο**, vaisseau ou vaisseau de ligne ; ὠνομάζοντο γενικῶς **κατάφρακτα** τὰ παλαιοτέρου τύπου ἱστιοφόρα πολεμικὰ πλοῖα (δίκροτα καὶ τρίκροτα κυρίως) ἅτινα εἶχον δύο ἢ τρία κατάφρακτα πυροβολεῖα καὶ τρεῖς πάντοτε ἱστούς. Τὰ κατάφρακτα ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πυροβόλων των διῃροῦντο εἰς **τάξεις** (πρώτης, δευτέρας, τρίτης) βλ. τάξις (rang) ; ὑπὸ τὴν νεωτέραν σημασίαν τὸ vaisseau de ligne = bâtiment de ligne = πλοῖον τῆς γραμμῆς (βλ. **πλοῖον**), συνεπῶς κατάφρακτον = θωρηκτόν, cuirassé.

καταφράσσω, μέλ. ξω· σκεπάζω τι ὁλόκληρον ὅπως τὸ προφυλάξω, καλύπτω, couvrir ; ὀχυρόω, fortifier ; περιφράσσω, barricader ; θωρακόω, θωρακίζω, cuirasser ; βλ. **κατάφρακτος**.

καταφρονέω, βλ. **καταφρονῶ**.

καταφρονεμένος, η, ον· ἐπονείδιστος, περιφρονημένος, méprisé, ée.

καταφρόνησις, εως, ἡ· κοινῶς τὸ **καταφρόνιο**, τὸ καταφρονεῖν (ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων) τὸ νὰ μὴ ἀξιῇ τις τι, περιφρόνησις, mépris, n. m. τὸ ὄνειδος, honte, n. f. ὁ ἐξευτελισμός· || τὸ ὄνειδος, ὁ περίγελως τοῦ κόσμου (τῶν ἀνθρώπων) la risée du monde.

καταφρονητέος, α, ον· ἄξιος καταφρονήσεως, περιφρονήσεως, méprisable, adj.

καταφρονητής, οῦ, ὁ· contempteur ; ὁ καταφρονῶν, ὁ περιφρονῶν, qui méprise ; ὁ ἀπαξιῶν, ὁ μὴ καταδεχόμενος, ἀκατάδεκτος, dédaigneux, euse, adj.

καταφρονητικός, ή, όν· τῆς καταφρονήσεως, de mépris ; ὁ ἔχων φύσιν ἢ ἕξιν εἰς τὸ νὰ καταφρονῇ τοὺς ἄλλους, ὁ καταφρονῶν, méprisant, e ; ὁ μὴ καταδεχόμενος, ἀκατάδεκτος, dédaigneux, euse.

καταφρονητικῶς, [ἐπίρ.] μετὰ καταφρονήσεως, περιφρονήσεως, avec mépris, περιφρονητικῶς, dédaigneusement, adv. || φέρομαι καταφρονητικῶς, traiter dédaigneusement, ἤτοι μεταχειρίζομαι τινὰ μὲ καταφρόνησιν.

καταφρονητός, ή, όν· ἄξιος καταφρονήσεως, περιφρονήσεως, méprisable, adj. διὰ καταφρόνησιν, à mépriser.

καταφρονιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] τὸ **καταφρόνιο.**

καταφρόνιο, τό· [δημ.] βλ. **καταφρόνησις,** mépris, n. m. ἐντροπή, ὄνειδος, honte, n. f. τὸ ἀντικείμενον τῆς καταφρονήσεως, objet de mépris, τὸ ὄνειδος, ὁ περίγελως τοῦ κόσμου (τῶν ἀνθρώπων), la risée (du monde).

καταφρονῶ (έω), μέλ. ήσω, ὀλίγον τιμῶ τινά, ἀψηφῶ, περιφρονῶ τινὸς [ἐπὶ προσ. καὶ πραγμ.] mépriser ; περιφρονῶ, ἀπαξιῶ, δὲν καταδέχομαι, dédaigner ; ἀψηφῶ, καταφρονῶ, faire fi de ; || καταφρονεῖ τοὺς πτωχούς, il méprise les pauvres ; || — τὸν **πλοῦτον, dédaigner** les richesses ; || δὲν πρέπει νὰ καταφρονῶμεν κανένα, il ne faut faire fi de personne ; || οἱ πτωχοὶ καταφρονοῦνται ὑπὸ τῶν πλουσίων, les pauvres sont méprisés par les riches. § ἀψηφῶ, περιφρονῶ, καταφρονῶ, affronter ; ἀψηφῶ, περιφρονῶ, braver ; ἀψηφῶ, défier ; || — τὸν θάνατον, affronter (braver) la mort ; || — τὰς ἀπειλάς του, je brave ses menaces.

καταφυγή, ῆς, ἡ· τόπος ὅπου τις προσφεύγει πρὸς ἀσφάλειαν καὶ σωτηρίαν, ἐνίοτε καὶ πρόσωπον ὅπερ παρέχει ἀσφάλειαν, [lieu de] refuge, n. m. ἡ αἴτησις, βοηθείας, συνδρομῆς, recours, ἤτοι ἡ καταφυγὴ πρός τι, τὸ ἄσυλον, asile, n. m.

καταφυγιάζομαι, [δημ.] φοβοῦμαι, τρομάζω, s'effrayer, s'epouvanter ; ἔχω φόβον, φοβοῦμαι, avoir peur.

καταφύγιον, ίου, τό· τόπος καταφυγῆς, [lieu de] refuge; τὸ ἄσυλον, asile, n. m. ἀναχωρητήριον, καταφύγιον, rétraite, n. f. καλεῖται τὸ μέρος εἰς ὃ δύναταί τις τ' ἀποσυρθῇ· βλ. καταφυγή. § [ὀχυρ.] —, réduit, n. m. τὰ πλεῖστα τῶν ἀρχαίων φρουρίων εἶχον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ περιβόλου ὀχύρωμα μικροτέρων διαστάσεων, ἐν ᾧ κατέφευγεν ἡ φρουρὰ ὅταν δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ περιβόλου, καὶ τοῦτο ὅπως ἐπιτύχωσιν ἔντιμον συνθήκην παραδόσεως. Τὸ κατα-

φύγιον τοῦτο ἐσκόπει οὐ μόνον τὴν παράτασιν τῆς ἀντιστάσεως ἀλλ' ἐνέπνεε καὶ πεποίθησιν εἰς τοὺς ἀμυνομένους, τούτων ἕνεκεν ὑπῆρχε **καταφύγιον τῆς μήνης** (réduit de demi-lune), **καταφύγιον ἐξέχοντος ἢ εἰσέχοντος ὁρμητηρίου** (réduit de place d'armes saillante ou rentrante) (βλ. σχῆμα εἰς λέξιν ἐκτός, dehors), καθὼς καὶ **καταφύγια τῶν προμαχώνων** (réduits des bastions), ἅτινα ἦσαν ἐσωτερικὰ χαρακώματα. Τὰ καταφύγια ταῦτα περιλαμβάνοντα μικρὸν ἀριθμὸν ὑπερασπιστῶν, εἶχον τὸ μειονέκτημα νὰ ἐλαττῶσι τὸν ἐσωτερικὸν χῶρον τοῦ ὀχυρώματος καὶ νὰ χρησιμεύωσιν ὡς σημεῖον σκοποβολῆς. Ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι ἡ χρῆσις αὐτῶν δὲν εἶνε ἀνάλογος πρὸς τοὺς κόπους καὶ τὰ ἐπακολουθοῦντα ἔξοδα· ‖ — φρουρίου, réduit d'une place ; μέρος ἔνθα κατέφευγεν ἡ φρουρὰ ἵνα ἐπιτύχῃ ἔντιμον συνθήκην παραδόσεως· ‖ — συγκροτήματος πυροβολείων, réduit de groupe de batteries ; βλ. groupe de batteries ; ‖ — ὀχυρώματος τοῦ πεδίου, réduit d'ouvrage de campagne ; τοῦτο ἐπιτρέπει εἰς τὰ στρατεύματα τῆς ἀμύνης, νὰ μὴ τραπῶσιν εἰς φυγήν, εὐκολύνει τὴν ὑποχώρησίν των, ἐπιτρέπει δὲ εἰς ταῦτα νὰ ἐνεργήσωσιν ἀντεπίθεσιν· ὁ ὀλίγος χρόνος ὅν τινα διαθέτουσι πρὸς κατασκευὴν τῶν ὀχυρωμάτων τοῦ πεδίου δὲν ἐπιτρέπει συχνάκις νὰ προβλέψωσι περὶ καταφυγίου. Μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ τὴν εἴσοδον τῶν ὀχυρωμάτων δύνανται νὰ ἐγκαταστήσωσι **περιπόλιον** (blockhaus), ὑπερασπίζοντες οὕτω τὸν αὐχένα, ὅπερ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς καταφύγιον. Κατὰ τὴν ἀμυντικὴν ὀργάνωσιν χωρίου, δάσους, κτλ. φροντίζουσι πάντοτε νὰ προβλέψωσι περὶ καταφυγίου· ‖ **καταφύγιον θέσεως**, réduit de position ; ἐν ἑκάστῃ ἀμυντικῶς ὀργανουμένῃ θέσει, οἷον ἐν **συγκροτήμασι οἰκιῶν, χωρίοις, προγεφυρώμασι**, κτλ. εἶνε ἀπαραίτητον νὰ καταρτισθῇ ὠχυρωμένον τι καταφύγιον, ἤτοι μέρος εἰς ὃ νὰ δύνωνται νὰ καταφύγωσιν οἱ ἀμυνόμενοι μετὰ τὴν ἄπωσίν των ἐκ τῆς πρώτης γραμμῆς τῆς ἀμύνης, εἴτε ὅπως ἐπαναλάβωσι τὴν ἐπίθεσιν. εἴτε πρὸς παράτασιν τῆς πάλης ἵνα λάβωσι καιρὸν ν' ἀφιχθῶσιν αἱ ἐπικουρίαι. § [ὀχυρ.] —, retirade, n. f. καταφύγιον (réduit), χαράκωμα ὄπισθεν ὀχυρώματος εἰς ὃ καταφεύγουσιν οἱ πολιορκούμενοι. § [ναυτ.] —, abri, n. m. (ὁρμίσκος), ἤτοι ἀσφαλὲς μέρος τοῦ αἰγιαλοῦ ἔνθα τὰ πλοῖα δύνανται νὰ προσορμισθῶσι καὶ προφυλαχθῶσι· βλ. καὶ **ἐπιωγή**, darse, n. f. § [συνεκδ.] πόρος, μέσον, τρόπος, ressource, n. f. μέσον, τρόπος λύσεως δυσκολίας ἢ ἐπιτυχίας σκοποῦ, τὸ τελευταῖον καταφύγιον, expédient, n. m.

κατάφυλλος, ος, ον· ὁ ἔχων πολλὰ φύλλα, κεκαλυμμένος ἀπὸ φύλλα, couvert de feuilles.

καταφύτευσις, εως, ἡ· τὸ καταφυτεύειν, πυκνὴ φυτεία, plantation épaisse.

καταφυτεύω, μέλ. εύσω· μὲ φυτείας πληρῶ τόπον τινά, καλύπτω διὰ φυτειῶν, couvrir de plantations.

κατάφυτος, ος, ον· καταπεφυτευμένος, πλήρης φυτῶν ἢ φυτειῶν, κεκαλυμμένος ἀπὸ φυτείας, couvert de plantations ; καλῶς πεφυτευμένος, bien planté, ée ; δασώδης, boisé, ée.

καταφωνέω ῶ, μέλ. ήσω· πληρῶ μὲ τὴν φωνήν μου τόπον τινὰ ἢ ἐνῷ φωνάζω, ἀντηχεῖ ἡ φωνή μου εἴς τινα τόπον, πρὸς τὰ κάτω, faire retentir de sa voix.

καταφώνησις, εως, ἡ· τὸ καταφωνεῖν, l'action de faire retentir de sa voix.

κατάφωνον, ου, τό· (ἐκ τοῦ καταφωνέω), abat-voix, n. m. ἐπιστέγασμα ἄμβωνος ἢ ἕδρας χρησιμεῦον διὰ τὴν ἀντήχησιν τῆς φωνῆς πρὸς τὰ κάτω.

καταφωράω-ῶ, μέλ. άσω· πιάνω ἐπάνω εἰς τὴν πρᾶξιν (τὴν κακήν), prendre sur le fait, ἤτοι συλλαμβάνω ἐπ' αὐτοφώρῳ.

κατάφωρος, ος, ον· ὁ συλληφθεὶς ἐπάνω εἰς τὴν πρᾶξιν (τὴν κακήν), **χειροπιαστός**, pris sur le fait; φανερός, καταφανής, πρόδηλος, manifeste; φανερός, καταφανής, patent, e; clair, e.

καταφωτίζω, μέλ. ίσω· πολὺ φῶς, λάμψιν παρέχω, κάμνω τι φωτεινόν, πολὺ φωτίζω, illuminer, πλημμυρῶ ἀπὸ φῶς, inonder de lumière ; παρέχω φῶς ἄπλετον.

κατάφωτος, ος, ον· ὁ πλέων εἰς ἄπλετον φῶς, ὁ φωτίζων πολύ, ὁ λάμπων ἀπὸ φῶς, éclatant de lumière ; φωτεινός, φωτισμένος, illuminé, ée, adj.

καταχαίρω, μέλ. χαρῶ, ἐπιχαίρω. περιχαίρω, χαίρω πολύ, εἶμαι ἔξαλλος ἀπὸ χαράν, être transporté de joie ; εἶμαι χαρούμενος, χαίρομαι πολύ, se réjouir beaucoup ; εἶμαι κατευχαριστημένος, être charmé (enchanté ; ravi ; bien aise ; ‖ τὸ καταχάρηκα [φρ.], cela m'a fait beaucoup de plaisir ; ‖ καταχαρούμενος, η, ον (βλ. λέξιν), ὁ περιχαρής, ravi (de joie).

καταχαλῶ (άω), μέλ. άσω, χαλῶ ἐντελῶς, abîmer ; καταστρέφω τι, ruiner ; διαφθείρω, corrompre.

κατάχαμα, [δημ. ἠπίρ.] κατὰ γῆς, par terre ; ἐξηπλωμένως, à plat ; tout-à-plat ; ‖ κοιμᾶται κατάχαμα, il couche sur la dure (; sur le carreau).

καταχανᾶς, ὁ· [δημ.] πολυφάγος, grand mangeur, glouton, onne [δημ.] goinfre, n. [διάλ. Καρπάθου] ὁ βουρκόλακας.

καταχαρούμενος, η, ον (καταχαίρω) περιχαρής, ὅλως χαρά, tout joyeux ; ravi, e (de joie), εὐχαριστημένος, charmé, ée, adj. ἐνθουσιασμένος, enchanté, ée. adj. ἔξαλλος ἀπὸ χαράν, transporté de joie.

καταχέζω, μέλ. έσω· βλ. ἐχχέζω, embrener ; ἄνω ἱστάμενος καὶ χέζων, μουρδαρεύω τινὰ εὑρισκόμενον ὑποκάτω.

καταχε(ι)ρίζω, μέλ. ίσω· κοινῶς **καταχερνῶ**, θέτω τὴν χεῖρα ἐπί τινος πράγματος, mettre la main à quelque chose ; ἄρχομαι τοῦ ἔργου, se mettre à l'œuvre ; ἐπιλαμβάνομαι, entreprendre ; ἄρχομαι, ἀρχίζω, entamer ; commencer. § θέτω τὴν χεῖρα ἐπί τινος

(ἀτόμου), porter (mettre) la main sur quelqu'un ; πλήττω, κτυπῶ, δέρω, battre ; [οἰκ.] frotter.

καταχειροκροτῶ (έω), μέλ. ήσω· χειροκροτῶ πολύ, applaudir beaucoup (avec transport ; à tout rompre).

καταχερνῶ, βλ. καταχειρίζομαι.

καταχθόνιος, ος, ον· ὑποχθόνιος, ὁ ὑπὸ τὴν γῆν (χθών), souterrain, e ; καταχθόνιος, τοῦ ἅδου, τῆς κολάσεως, infernal, ale, adj. || πνεῦμα καταχθόνιον, esprit infernal.

καταχθονιότης, ητος· ἡ ἰδιότης τοῦ καταχθονίου, τὸ καταχθόνιον πνεῦμα, esprit infernal, infernalité, n. f. [μεταφ.] κακία, méchanceté, n. f.

καταχθονίως, [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον καταχθόνιον, d'une manière infernale, infernalement, adv.

καταχλευάζω, μέλ. άσω, καταγελῶ, σκώπτω, χλευάζω, railler ; χλευάζω, ἐμπαίζω, εἰρωνεύομαι, persifler ; σκώπτω, χλευάζω, bafouer ; [δημ.] gouailler.

καταχλευαστικός, ή, όν· ὁ κλίσιν πρὸς τὸ χλευάζειν ἔχειν, ὁ λίαν χλευαστικός, excessivement railleur.

καταχλευαστικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον χλευαστικόν, d'une manière railleuse ; βλ. χλευαστικῶς.

καταχνιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] βλ. **ὁμίχλη**, brouillard, n. m. brume, n. f.

καταχνιάζω, [δημ.] [τριτοπρ.], εἶνε καταχνιά, ὁμίχλη, il fait du brouillard, ὁμιχλιάζει, il brouillasse.

κατάχνοον, τό· βλ. **βελοῦδον**, velours.

καταχράομαι, βλ. καταχρῶμαι.

καταχραστής, οῦ, ὁ· ὁ καταχρώμενος, ὁ κάμνων καταχρήσεις, qui commet des abus ; [συνήθ. ἐπὶ ὑπαλλήλων] coupable de concussion (de malversation) ; concussionnaire, n. m. prévaricateur, trice ; βλ. **κατάχρησις**.

καταχρεόνω (καὶ ώνω), μέλ. ώσω, ἐπιβαρύνω μὲ χρέη, accabler de dettes ; endetter ; ἐμβάλλω εἰς χρέη, χρεόνω, obérer ; || εἶνε καταχρεωμένος, il est criblé de dettes.

κατάχρεως, ως, ον· **καταχρεωμένος**, η, ον· ὁ ἔχων χρέη, endetté, ée, adj. obéré, ée, adj. accablé (ée) (criblé) de dettes.

καταχρεωστῶ, χρεωστῶ, ὀφείλω πολλὰ (ὀφείλω εἰς πολλούς), devoir beaucoup (à tout le monde) ; ἔχω πολλὰ χρέη, avoir beaucoup de dettes ; être accablé (criblé) de dettes.

κατάχρησις, εως, ἡ· ἡ κακή, ἄτοπος χρῆσις, mauvais emploi, abus, n. m. ἡ ὑπερβολικὴ χρῆσις τινός, ἡ ὑπερβολὴ εἴς τι, excès, n. m. [πληθ. ἰδ.] ἀκολασία, ἀκράτεια, intempérance, n. f. dérèglement, n. m. κατάχρησις, τὸ ψεῦδος, ὁ φενακισμός, abusion, n. f. || — ἐξουσίας, abus de pouvoir ; || αἱ καταχρήσεις κατέστρεψαν τὴν ὑγείαν του, les excès ont ruiné sa santé; || — (καλοσύνης, ἐμπιστοσύνης), abus de bonté, de confiance) ; || — (τῆς στρατιωτικῆς) ἐξουσίας ἢ κατάχρησις τῆς ἐξουσίας τῆς ἀρχῆς, abus d'autorité. Αὕτη περιλαμβάνει πᾶσαν **παράβασιν** τοῦ ἐπιβαλλομένου καθήκοντος εἰς πάντα κάτοχον δημοσίας ἐξουσίας, ὅστις δέον νὰ περιορίζηται αὐστηρῶς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τὰ δικαιώματα τῶν καθηκόντων του. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς στρατιωτικούς, ὁ στρατιωτικὸς Νόμος τιμωρεῖ μόνον τὰς καταχρήσεις τῆς ἐξουσίας τὰς προβλεπομένας ἐν τοῖς ἄρθροις 216—219 αὐτοῦ· πᾶσα ἄλλη **παράβασις** (infraction) τιμωρεῖται πειθαρχικῶς (βλ. **ἐπίθεσις**, agression); || κατάχρησις ἐμπιστοσύνης, abus de confiance. § κατάχρησις, νοσφισμός, σφετερισμός, κλοπὴ δημοσίων, malversation, n. f. νόσφισμα, κλοπὴ δημοσίου διαχειριστοῦ, péculat, n. m. ὑπεξαίρεσις, détournement, n.m. παραβίασις, ἀμέλεια τοῦ καθήκοντος ἕνεκεν ἰδιοτελοῦς συμφέροντος, prévarication, n. f. βλ. **καταχρῶμαι**. § [γραμμ.] —, catachrèse, n. f. ἡ κακή, ἡ μὴ ὀρθὴ χρησιμοποίησις· βλ. **καταχρηστικός**.

καταχρηστικός, ή, όν· ὁ μὴ κυριολεκτικῶς λεχθείς, ὁ μὴ κατὰ τὴν ὀρθὴν χρῆσιν ἐξενεχθείς, ὁ ἐπιφέρων κατάχρησιν, abusif, ive, adj. [γραμμ. ἰδ.] impropre, employé par catachrèse, προκειμένου περὶ λέξεως.

καταχρηστικῶς, [ἐπίρ.] abusivement ; [γραμμ. ἰδ.] improprement; βλ. **καταχρηστικός**.

καταχρυσόνω (καὶ σώνω) καὶ

καταχρυσόω-ῶ, μέλ. ώσω· χρυσόνω ἐντελῶς, dorer complètement ; ἐπικαλύπτω μὲ χρυσόν, couvrir de dorures ; ἤτοι κοσμῶ μὲ χρυσόν.

κατάχρυσος, ος, ον· ἐπικεχρυσωμένος, ἐπίχρυσος, doré, ée.

καταχρῶμαι, μέλ. ασθῶ· κάμνω κακήν, ἄτοπον χρῆσιν τινός, abuser (de) ; κακῶς χρῶμαι τινός, καταχρῶμαι, mésuser ; [συνεκδ.] ὑπερβάλλω τι, surprendre ; || μὴ καταχρᾶσαι τὰς δυνάμεις σου, n'abusez pas de vos forces; || κατεχράσθη τὴν εὐπιστίαν σου, il a surpris votre bonne foi ; || — **τῆς ἐλευθερίας** μου, abuser de sa liberté. § —, prévariquer ; ἀμελῶ τὸ καθῆκόν μου ἕνεκα ἰδιοτελοῦς συμφέροντος.

καταχωνιάζω, μέλ. άσω· [δημ.] ἐκ τοῦ καταχωννύω, καταχώννυμι, καταχώνω, καταπρώγω, dévorer ; καταβροχθίζω, engloutir. § κρύπτω βαθέως, cacher profondément ; κάμνω τι νὰ μὴ φαίνηται, ἐξαφανίζω, faire disparaitre ; κρύπτω εἰς τὰ βάθη, βυθίζω που, abîmer.

καταχώνιασμα, ατος, τό· [δημ.] καταβροχθισμός, action d'engloutir, engloutissement, n. m. τὸ κρύψιμον εἰς τὰ βάθη, ἐξαφάνισις, disparition, n. f.

καταχώνω, μέλ. ώσω· χώνω τι βαθέως, enfouir profondément. § —, βλ. **καταχωνιάζω**.

καταχωρέω-ῶ, μέλ. ήσω· βλ. **καταχωρίζω**.

καταχώρησις, εως, ἡ (ἐκ τοῦ καταχωρέω καὶ **καταχώρισις** ἐκ τοῦ καταχωρίζω), greffe, n. m. καὶ **καταχωριστήριον** τὸ μέρος εἰς ὃ τοποθετοῦνται, κατατάσσονται, τίθενται τὰ ἀρχεῖα γραφείου τινός, ἰδίως ὅμως τὰ ἀρ-

χεῖα τῶν δικαστηρίων. Ἐκ τούτου greffier λέγεται ὁ γραμματεὺς τοῦ στρατοδικείου· βλ. καὶ καταχώρισις.

καταχωρητής, οῦ, ὁ· καὶ καταχωριστής.

καταχωρίζω, μέλ. ίσω, κυρίως κατὰ χώραν (τόπον, θέσιν), φέρω τι, τοποθετῶ, mettre en place, placer; κατατάσσω, mettre en rang, ranger, classer, caser. § —, εἰσάγω, παρεμβάλλω, insérer; || — ἄρθρον ἐν ἐφημερίδι, insérer un article dans un journal; || — ἄρθρον ἐν διαθήκῃ, insérer une clause dans un testament. § [ἐμπορ.] καταχωρίζω [εἰς τὸ βιβλίον], passer écriture; enregistrer. § —, καταχωρέω-ῶ, enregistrer, ἀντιγράφω ἢ ποιοῦμαι μνείαν πράξεως τινός ἢ ἀποφάσεως εἰς τὰ δημόσια βιβλία (registres) πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῆς αὐθεντικότητός των.

καταχώρισις, εως, ἡ (καὶ καταχωρισμός), ἡ πρᾶξις τοῦ καταχωρίζειν, action de placer (de ranger; de classer; de caser); action d'insérer; insertion, n. f. action d'enregistrer, enregistrement, n. m. βλ. **καταχωρίζω.** § **καταχώρισις** [νομ.], enregistrement, n. m. αἱ εἰς δημόσια βιβλία καταχωρίσεις γίνονται ἐνίοτε μὲν πρὸς συντήρησιν δικαίων, ἄλλοτε δὲ ἀποτελοῦσι στοιχεῖον τῆς τελείας καταρτίσεως αὐτῶν. Ἐνταῦθα ἀνήκουσι τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία, τὰ ἔγγραφα καὶ εὑρετήρια τῶν συμβολαιογράφων, τὰ τῶν μεταγραφῶν, τὸ βιβλίον τῶν ναυτικῶν δανείων, τὰ πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθηκῶν, κτλ. § —, registrature, n. f. τὸ μέρος, τὸ γραφεῖον ἐν ᾧ καταχωροῦνται τὰ ἔγγραφα.

καταχωρισμός, οῦ, ὁ· βλ. **καταχώρισις.**

καταχωριστήριον, ου, τό· βλ. καταχώρησις.

καταχωριστής, οῦ, ὁ· καὶ καταχωρητής, registraire, n. m. ὁ καταχωρίζων τὰ ἔγγραφα ἤτοι ταξινομῶν καὶ ἐναποθέτων ταῦτα εἰς τὸ πολύθηκον (rayon) ἢ ἀρχειοθήκην· || ἐπίσης λέγεται οὕτως ὁ ἐγγραφεύς, enregistreur, n.m.

καταχωριστικά, τά· ἔξοδα καταχωρίσεως [ἔν τινι ἐφημερίδι, κτλ.] frais d'insertion.

καταψηφίζω, μέλ. ίσω (βλ. καὶ **διαψηφίζω**), φέρω κατά τινος τὴν ψῆφόν μου, ψηφίζω, ψηφοφορῶ κατά τινος, voter contre; ἀπορρίπτω τι, rejeter; καταδικάζω, condamner.

καταψήφισις, εως, ἡ· καὶ καταψηφισμός, δυσμενὴς ψηφοφορία (κατά τινος), votement défavorable; κατάγνωσις, καταδίκασις, καταδίκη, condamnation, n. f. γενικῶς ἀπόρριψις [προτάσεως, νομοσχεδίου, κτλ.], rejet [d'une proposition; d'un projet de loi; etc.]

καταψηφισμός, οῦ, ὁ· βλ. **καταψήφισις.**

καταψυκτικός, ή, όν· ἐπιτήδειος εἰς τὸ καταψύχειν, ὁ καταψύχων, refroidissant, e; [χημ.] ψυχραντικός, ὁ καταψύχων, refrigérant, e, adj. ὁ ἐπιφέρων κατάψυξιν, refrigératif, ive.

καταψυκτήριον, ου, τό· [χημ.] réfligérant, n. m. τὸ χρησιμεῦον πρὸς κατάψυξιν.

κατάψυξις, εως, ἡ = ψύχους κατάσχεσις, ἡ ψύχανσις, ἡ χρύωσις, τὸ κρύωμα, refroidissement, n. m. [χημ.] ψύχρανσις, réfrigération, n. f. ἡ πῆξις, congélation, n. f.

κατάψυχρος, ος, ον· πολὺ ψυχρός, très -froid; παγετώδης, glacial, ale.

καταψύχω, μέλ. ψύξω, κάμνω τι πολὺ ψυχρόν, réfrigérer; καταψυχραίνω, ἀποψύχω, refroidir; ψύχω, geler; πηγνύω, congeler; παγόνω, glacer.

κατεβάζω, βλ. **καταιβάζω,** κτλ. || [ναυτ.] κατεβάζω βάρκα, amener un canot (ἢ une embarcation suspendue), [ναυτ.] χαλάω-ῶ, καθαιρῶ ἐφόλκιον, μαϊνάρω βάρκα.

κατεβαίνω, βλ. **καταιβαίνω.**

κατεδαφίζω, μέλ. ίσω, καταρρίπτω εἰς τὸ ἔδαφος, κρημνίζω τι, démolir, ἤτοι κατασκάπτω (θόλους, ἀποθήκας, γεφύρας, οἰκοδομάς, φρούρια, ὀχυρώματα, κτλ.) || — [οἰκίαν, τοῖχον], abattre [une maison; une muraille]; || καθαιρῶ, **καταρρίπτω,** [ὀχυρώματα], raser [des fortifications]; démanteler [une forteresse]; βλ. καὶ **καταρρίπτω.**

κατεδάφισις, εως, ἡ· καὶ

κατεδάφισμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ κατεδαφίζειν. ἡ κατάρριψις εἰς τὸ ἔδαφος, ἡ κρήμνισις, démolition, n. f. rasement, n. m. démantèlement, n. m. βλ. καὶ **κατεδαφίζω·** || κατεδάφισις καὶ κρημνίσματα κτιρίου, abatis d'édifice.

κατεδαφιστικός, ή, όν· de démolition; || κατεδαφιστικὴ βολή, tir de démolition; βλ. βολή.

κατείργω, καθείργω, μέλ. εἴρξω· εἴς τι μέρος ἐγκλείω, περιορίζω, enfermer; φυλακίζω, emprisonner.

κάτειρξις, εως, ἡ· ἡ κάθειρξις, φυλάκισις, emprisonnement, n. m.

κάτειμι, πορεύομαι κάτω, κατέρχομαι, descendre; [μετοχ.] κατιών, οὖσα, όν· descendant, e.

κατειρωνεύομαι, μέλ. εύσομαι· μεταχειρίζομαι κατά τινος τὴν εἰρωνείαν ὅπως τὸν περιγελάσω ἢ τὸν ἀπατήσω, se moquer de; railler avec ironie; σκώπτω, χλευάζω, persifler.

κατέναντα, καὶ

κατέναντι, [ἐπίρ.] (κατ)άντικρύ, ἀπέναντι, vis-à-vis, en face.

κατενή, ης, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] (ἐκ τοῦ κάτω) ἡ μπουγάδα, καθ' ἣν ἡ στάχτη πηγαίνει κάτω.

κατενός, ή, όν· [διάλ. Οἰνόης] καθαρός, διαυγής, «κατενὸν νερὸν» ἐξ οὗ ῥῆμα «κατενίζω» = καθιζάνω, κατακάθημαι.

κατεντρέπομαι, κοινῶς προφ. καταντρέπομαι, ἤτοι αἰσχύνομαι δι' ἐμαυτόν, διαισχύνομαι, être tout confus (tout honteux); se confondre; || τὸν κατεντρέπομαι, je ne saurais le voir sans rougir.

κατεντροπιάζω, μέλ. άσω, κάμνω τινὰ νὰ ἐντρέπηται (ἀποστομόνω), καταισχύνω, confondre; καταισχύνω = αἰσχύνην περιποιῶ,

couvrir de honte ; κάμνω νὰ ἐρυθριάσῃ ἐξ ἐντροπῆς, faire rougir.

κατεξανίσταμαι, ἐνερ. ἀόρ. β' κατεξανέστην, σηκώνομαι ἐναντίον τινός, s'élever contre ; ἀποστατῶ, ἐναντιοῦμαι, se révolter (contre quelqu'un), καὶ ἐν γένει πολεμῶ γνώμην τινά, εἶμαι ἐναντίος.

κατεξοδεύω, μέλ. εύσω· ἐξοδεύω πολλὰ καὶ περιττῶς, dépenser follement ; καταναλίσκω, ἀσωτεύω, σπαταλῶ, gaspiller ; διασκορπίζω, dissiper ; καταναλίσκω, σπαταλῶ, dilapider. § [μέσ.] κατεξοδεύομαι, ὑποβάλλομαι εἰς ἔξοδα, se mettre en frais.

κατεξουσιάζω, μέλ. άσω· μεταχειρίζομαι, ἐξασκῶ τὴν ἐξουσίαν μου κατά τινος, δεσπόζω, ἐξουσιάζω καθ' ὁλοκληρίαν (exercer son autorité sur...), dominer entièrement ; καθίσταμαι κύριος, se rendre maître ; ἐξουσιάζω, ἄρχω, maîtriser.

κατεπάνω, [ἐπίρ.] ἀκριβῶς ἐπάνω, sur ; ἐναντίον, contre ; ἐπί, ἐπάνω, sus ; || διὰ νὰ τρέξουν κατεπάνω του, pour courir sur lui ; [οἰκ.] pour lui courir sus.

κατεπειγόντως, [ἐπίρ.] d'urgence ; ταχέως, ἐν ὅλῳ τῷ τάχει, en toute hâte ; ἐσπευσμένως, précipitamment, adv. ἐπικειμένως, imminement, adv. d'une manière imminente.

κατεπείγω, [συνήθ. τριτοπρ.] βιάζω, presser ; εἶνε κατεπειγούσης ἀνάγκης, être d'urgence; || ἡ ὑπόθεσις κατεπείγει, l'affaire presse, § [μετοχ. ἐπιθ.] κατεπείγων, ουσα, εἶγον (βιαστικός), pressant, e, adj. urgent, e, adj. pressé, ée, adj. || ἀνάγκη κατεπείγουσα, besoin urgent; urgence, n.f. || [ἐπὶ γραμμ.] κατεπεῖγον, pressée ; || [οὐσ.] τὸ κατεπεῖγον, l'urgence, n.f. ἤτοι ἡ κατεπείγουσα ἀνάγκη· || διὰ τὸ κατεπεῖγον, vu l'urgence. § [παθ.] κατεπείγομαι, βιάζομαι, se presser ; || κατεπείγουσα ἐπιστολή, lettre pressée (urgente) ; || εἶνε ἀνάγκη κατεπείγουσα, c'est pressant. § **κατεπείγων, ὁ ἐπικείμενος**, η, ον· imminent, ente, adj. qui menace pour un avenir prochain ; qui est sur le point d'arriver ; π. χ. un péril imminent ; une ruine imminente.

κατεργάζομαι, μέλ. ασθῶ, ἐργάζομαι ἐπὶ πολύ τι, ἐργάζομαί τι ὅλως διόλου, τελειόνω, τὸ φέρω εἰς τὸ τέλος, (ἐπ)εξεργάζομαι, élaborer ; ἐργάζομαι, travailler ; || ὁ στόμαχος κατεργάζεται τὰς τροφάς, l'estomac élabore les aliments ; || — τὸ μάρμαρον, travailler le marbre. § —, δουλεύω τι, ouvrer ; **κατειργασμένος** η, ον· ἐξειργασμένος, η, ον, ouvré, ée, adj. κοινῶς δουλευμένος (ἀντιθ. τῷ ἀκατέργαστος; ἀδούλευτος, non ouvré); || ὀρυκτὰ καὶ **μέταλλα κατειργασμένα**, minéraux et métaux ouvrés· || κατειργασμένος σίδηρος, fer ouvré; || κατειργασμένα δέρματα, peaux apprêtées ; **δέρμα, σκῦτος**, cuir, n. m. || πενία τέχνας κατεργάζεται [παροιμ.] nécessité est mère d'industrie ; || — μέταλλα, élaborer des métaux. § —, corroyer, π. χ. λειαίνω, πελεκῶ ξύλα, μέταλλα, κτλ. § —, fabriquer, κατασκευάζω. τί· || κατειργασμένα εἴδη, objets fabriqués. § —, προπαρασκευάζω, προετοιμάζω, préparer. § [μεταφ.] —, διαβρέχω, macerer § [μεταφ.] —, καταμερίζω, débiter, τεμάχιον ξύλου ὅπως καταστῇ κατάλληλον διά τινα σκοπόν. § —, dresser ; βλ. μορφώνω. § [μεταφ.] —, μεταχειρίζομαι δουλεύω, traiter, [καὶ χημ.] βλ. διαλύτης.

κατεργάρης, α, ικο· [δημ.] πανοῦργος, δόλιος, rusé, ée ; πανοῦργος, futé, ée ; espiègle ; δόλιος πανοῦργος, fin, e, adj. [ἐπὶ κακοῦ] ῥαδιοῦργος, δεξιὸς κλέπτης, fripon, onne, adj. ἀχρεῖος, φαῦλος, πονηρός, κατεργάρης, coquin, e, adj. κατεργάρης, gaillard, e ; κατεργάρης, farceur, euse = ὁ γελωτοποιός, ἀστειολόγος.

κατεργαριά, ᾶς, ἡ· [δημ.] δόλος, πανουργία, ruse, n.f. κακὴ πρᾶξις, [mauvais] tour ; ῥαδιουργία, δεξιότης περὶ τὸ κλέπτειν, friponnerie, n. f. ἀχρειότης, φαυλότης, coquinerie, n. f. κατεργαριά, espièglerie. n. f.

κατεργάρος, βλ. κατεργάρης. § [ἰχθ.] rason, n. m. ἰχθὺς ὁμοιάζων πρὸς τὸν λεθρίνα, ἀλλὰ εἶνε μικρότερος τούτου. Ἐν Κερκύρᾳ λέγεται μούσμουνας.

κατεργασία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ κατεργάζεσθαί τι, action d'élaborer (etc), élaboration, n. f. ἡ (ἐπ)εξεργασία, ἐργασία, travail, n. m. τὸ ἔργον, façon, n. f. ὁ τρόπος τῆς κατασκευῆς, façonnement. n. m. ἡ κατασκευή, fabrication, n. f. § —, ἡ προπαρασκευή, ἡ προετοιμασία, préparation, n. f. || — λίθων, ξύλων, préparation des pierres, du bois ; || —, ἐξεργασία, travail, n. m. || — τοῦ σιδήρου, travail du fer = ἡ σιδηρουργία, ἡ σιδηρεία. § —, corroyage, n. m. ἡ λείανσις, τὸ πελέκημα (ξύλων, μετάλλων, κλπ.). § —, traitement, n. m. βλ. **κατεργάζομαι**. § [ἀρχιτεκτ.] —, appareil ; βλ. **διάταξις**.

κατεργαστικός, ή, όν· élaborant, e ; ὁ κατεργαζόμενος, ὁ κατάλληλος πρὸς κατεργασίαν.

κατεργάσιμος, ος, ον· élaborable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ κατεργασθῇ, qui peut être élaboré.

κάτεργον, ου, τό· galère[s], n. f. bagne, n.m. **κάτεργον** ἢ ποινὴ τοῦ κατέργου ἐστὶν εἶδος ποινῆς ἐν χρήσει τελοῦν παρὰ ταῖς ναυτικαῖς πολιτείαις τῶν μέσων χρόνων, καθ' ὃ οἱ κατάδικοι ἐνεκλείοντο ἐν ταῖς κωπηλάτοις τοῦ κράτους τριήρεσι καὶ ἐχρησιμοποιοῦντο καταναγκαστικῶς ὡς ἐρέται, ὁπόθεν καὶ ἡ γαλλικὴ τῆς ποινῆς προσωνυμία παρήχθη. Ἡ συνηθεστέρα τοῦ κατέργου χρῆσις ἐγίνετο ἐν Γαλλίᾳ, ἔνθα ἀρχικῶς ἐφηρμόζετο ἐπὶ τῶν ἐν ναυαγίῳ ἢ μάχῃ κλοπῶν συντρεχούσης καὶ τῆς ποινῆς τῆς μαστιγώσεως. Τὸ πρῶτον δὲ νομοθετικὸν κείμενον, ἐν ᾧ ἡ καθιέρωσις τῆς τοῦ κατέργου ποινῆς φέρεται, εἶνε τὸ Διάταγμα (ordonnance) τῆς Αὐρηλίας ἐκδοθὲν ἐν ἔτει 1561. Ἡ ποινὴ τοῦ κατέργου ἦτο ἰσοβία ἢ πρόσκαιρος διαρκοῦσα κατ' ἐλάχιστον ὅρον ἐπὶ 10 ἔτη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐπὶ Καρόλου Θ'. ἐκδοθέντος θεσπίσματος τῆς Μασσαλίας (Νοέμβρ. 1564),

ἐθίμῳ δὲ καὶ μέχρι 3 ἐτῶν ὑποβιβαζομένη. Οἱ δ' εἰς τριηρεσίαν καταδικαζόμενοι ἐστιγματίζοντο ἐγχολαπτομένων αὐτοῖς τῶν γραμμάτων Gal, ἐθεωροῦντο δὲ πολιτικῶς νεκροὶ καὶ ἡ περιουσία αὐτῶν ἐδημεύετο, ἐν ὑποτροπῇ δ' ἐθανατοῦντο. Παρελθούσης τῆς τῶν τριήρων χρήσεως ἡ τοῦ κατέργου ποινὴ ἐτελεῖτο ἀπὸ Λουδοβίκου ΙΔ'. ἐν ἀχρήστοις ναυσὶ ναυλοχούσαις ἐν τοῖς πολεμικοῖς λιμέσι καὶ ναυστάθμοις (bagne, ἐκ τοῦ balneum), ἐν αἷς ἐνεκλείοντο οἱ κατάδικοι, ὑποβαλλόμενοι ἅμα εἰς καταναγκαστικὰ ἐν τῷ ναυστάθμῳ καὶ τοῖς φρουρίοις ἔργα. Ἡ ποινὴ τοῦ κατέργου κατηργήθη ὑπὸ τοῦ γαλλ. ποινικοῦ κώδικος τοῦ 1791 ἀντικατασταθεῖσα ὑπὸ τῆς τῶν δεσμῶν (peine des fers) ἥτις κατὰ τὴν προσωνυμίαν μόνον ἐκείνης διέφερεν, ἕως οὗ ὁ ποινικὸς κῶδιξ τοῦ 1810 εἰσήγαγεν ἀνθ' ὅλων τούτων τὰ ἰσόβια καὶ πρόσκαιρα καταναγκαστικὰ ἔργα (travaux forcés). § [ναυτ.] ponton, n. m. παλαιὸν ἀφωπλισμένον πλοῖον χρησιμεῦον ὡς δεσμωτήριον, ἀποθήκη, νοσοκομεῖον, κτλ. || καταδυτικὸν κάτεργον, ponton-mouilleur ; σχεδία μεθ' ἱστοῦ καὶ τῶν ἀναγκαιούντων συσπάστων εἰς τὸ ἄκρον πρὸς κατάδυσιν ἢ ἀνάδυσιν ἀμυντικῶν ναυκλάστρων.

κατερημῶ (όω), μέλ. ώσω, ἀπογυμνῶ ἐντελῶς, δηῶ, λεηλατῶ, ἐρημῶ, dévaster complètement, désoler.

κατέρχομαι, descendre ; βλ. καὶ καταβαίνω. § [ναυτ.] κατέρχομαι ταχέως, dévaler, ἐπὶ ἀνδρὸς κατερχομένου ταχέως ἐκ τῆς ἐξαρτίας.

κατεσπευσμένος, η, ον· βιαστικός, pressé, ée, adj. ἐσπευσμένος, κοινῶς βιαστικός, précipité, ée, adj.

κατεσπευσμένως, [ἐπίρ.] μετὰ πολλῆς σπουδῆς, en toute hâte ; ταχέως, à la hâte ; ἐσπευσμένως, κοινῶς βιαστικά, précipitamment, adv.

κατεσχισμένος, η, ον (κατασχίζω)· || κατεσχισμένον ἔνδυμα, vêtement deralingué.

κατεύθυνσις, εως, ἡ· γενικῶς ἡ πρός τι διεύθυνσις, direction, n. f. || [στρατ.] —, direction, εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἀσκήσεις, ἡ διεύθυνσις πρός τι· || ἀλλαγὴ κατευθύνσεως, changement de direction. § — πυροβόλου, direction d'une bouche à feu ; || (πυροβ.) — καθ' ὕψος, direction en hauteur. § —, braquement, n. m. βλ. κατευθύνω. § ἡ σκόπευσις (πυροβολ. κτλ.), pointage, n. m. § [ἀστρον.] collimation, n. f.

κατευθυντήρ, ῆρος, ὁ· ὁ κατευθύνων, διευθύνων ἢ διορθῶν τι, celui qui dirige ou corrige; directeur, n.m. § κατευθυντήρ, ῆρος, ὁ· [ἀστρον.] collimateur, n. m.

κατευθυντηρία, ας, ἡ· (θηλ. τοῦ κατευθυντήριος), directrice, n. f. χρησιμεύουσα ὡς ὁδηγὸς ἀντικειμένου τινός· || — ἐσχάρας κιλλίβαντος, directrice de châssis d'affût ; || — φατνώματος ἢ ἄξων, directrice d'embrasure ou axe ; φανταστικὴ εὐθεῖα γραμμὴ διερχομένη διὰ τοῦ μέσου τοῦ φατνώματος, χρησιμεύουσα διὰ τὴν χάραξιν τούτου καὶ διὰ τὴν ἔνδειξιν τῆς διευθύνσεως τῆς βολῆς· βλ. φάτνωμα.

κατευθυντήριος, α, ον· ὁ χρησιμεύων διὰ τὴν κατεύθυνσιν, de directeur ; de direction ; ὁ κατευθύνων, διευθύνων, celui qui dirige, directeur, trice ; || κατευθυντήριος τόρμος ἢ κατευθυντηρία, tenon directeur ; || κατευθυντηρία ἢ νῆμα περιεστραμμένον, tresse blanche.

κατευθύνω, μέλ. υνῶ, θὰ κατευθύνω, ἀπευθύνω, adresser ; διευθύνω, diriger ; || — τὸ ὅπλον, diriger l'arme. § — τηλεσκόπιον, κτλ. πρὸς σημεῖόν τι, braquer. § — τὸ πυροβόλον, braquer une pièce, δίδω αὐτῷ τὴν πρώτην πρὸς τὸν στόχον διεύθυνσιν. § —, σκοπεύω πυροβόλον, pointer [une bouche à feu].

κατευνάζω, μέλ. άσω· κυρίως κοιμίζω, κατακοιμίζω, endormir ; καὶ συνήθως μεταφ. καθησυχάζω, ἡσυχάζω τινά, (κατα)πραΰνω, ναρκῶ, assoupir ; πραΰνω, calmer, apaiser ; μετριάζω, πραΰνω, adoucir.

κατεύνασις, εως, ἡ· καὶ

κατευνασμός, οῦ, ὁ· ἡ καθησύχασις, πράϋνσις, νάρκωσις, assoupissement, n. m. apaisement, n. m. adoucissement, n. m.

κατευναστικός, ή, όν· πραϋντικός, ὁ εἰς τὸ κατευνάζειν, κοιμίζειν, καθησυχάζειν, πραΰνειν ἐπιτήδειος (λόγος, πρᾶξις, ποίημα, φάρμακον, κτλ.) calmant, e, adj. adoucissant, e, adj.

κατευοδιάζω, [διάλ. Οἰνόης] εὔχομαι κατευόδιον, προπέμπω τινά, κατευοδῶ.

κατευόδιον, ου, τό· (προφ. κοινῶς κατευόδιον), ἡ κατευόδωσις· τὸ καλὸν (εὐτυχὲς) ταξείδιον, bon (heureux) voyage ; ἤτοι ἐπ' αἰσίοις σοι ὁ ἔκπλους· ἡ κατευόδωσις, καλὴ ἄφιξις (εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον), heureuse arrivée.

κατευοδόνω, καὶ

κατευοδῶ (όω), μέλ. ώσω, εὐοδόω, εὐτυχές τι ποιῶ, φέρω εἰς αἴσιον πέρας, conduire (mener) heureusement. § συνοδεύω τινὰ ἀναχωροῦντα, donner la conduite [à quelqu'un qui part]; συνοδεύω (ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς), conduire (sous des heureux auspices, reconduire, accompagner. § [μέσ.] φθάνω εἰς τὸ τέρμα ἐπ' αἰσίοις, εὐτυχῶς, arriver à bon port, arriver heureusement.

κατευόδωσις, εως, ἡ· ἡ καλὴ ἄφιξις (εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον), heureuse arrivée.

κατευφραίνω, μέλ. ανῶ, θὰ κατευφράνω, εὐφραίνω τινὰ πολύ, réjouir beaucoup, εὐφραίνω, τέρπω, charmer ; θέλγω, ravir ; ἡδύνω, τέρπω, délecter.

κατέχω, μέλ. θέξω, ἀόρ. κατέσχον, σταματῶ, κρατῶ, ἐμποδίζω τι, τινά, εὑρίσκομαί που, retenir, arrêter, empêcher ; κατέχω χῶρον, κατέχω θέσιν. καταλαμβάνω, occuper ; βλ. κατάληψις· γνωρίζω, ἔχω εἰς τὴν κατοχήν μου, posséder, être en possession ; κρατῶ τι διὰ τὸν ἑαυτόν μου, κρατῶ, tenir ; || —, posséder ; ἔχω εἰς τὴν ἐξουσίαν μου (τὴν κατοχήν μου), (avoir) j'ai à mon pouvoir ; || [ἐμπορικῶς] κατέχω τὴν ἐπιστολήν σας, je suis en possession de votre lettre; || —, καταλαμβάνω, saisir ; || ἡ θέσις τὴν ὁποίαν κατέ-

χετε, la position que vous occupez ; || κατέχει τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν, il possède la langue française ; || οἱ ἐχθροὶ κατεῖχον τὰς δυτικὰς ἐπαρχίας, les ennemis tenaient (occupaient) les provinces de l'ouest ; || φρίκη μὲ κατέχει, je suis saisi d'effroi ; || [καὶ ἀπολ.] εὐτυχεῖς οἱ κατέχοντες, heureux ceux qui possèdent. § [κατ' ἀόριστον] κάμνω κατάσχεσιν, faire une saisie ; κατάσχω, saisir ; || κατέσχον τὴν ἐφημερίδα, on a saisi le journal ; || θὰ κατάσχω τὰ ἔπιπλά του, je ferai saisir son mobilier. § [δημ. σπ.] γνωρίζω τινὰ ἤ τι, connaître, savoir ; || δὲν σὲ κατέχω, je ne vous connais pas ; [διάλ. Ἠπείρου] γινώσκω τι ἢ ἐνθυμοῦμαι. § [ναυτ.] κατέχω εἰς, toucher à. § [παθητ.] κατέχομαι, καταλαμβάνομαι ὑπό τινος, être saisi (pénetré, animé ; rempli ;) de ; || κατεχόμενος ὑπὸ φόβου, saisi de crainte ; || κατεχόμενος ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νά, animé du désir de.

κατεχοῦ γῆ, catechu (terre) ; λαμβάνεται ἰδίως διὰ φρύξεως τοῦ ξύλου τῆς ἀκακίας catechu; εἶνε μᾶζα μελανωπή, καὶ χρησιμεύει εἰς τὴν χρωματιστικήν, τὴν βαφικὴν καὶ τὴν βυρσοδεψίαν.

κατεψυγμένος, η, ον, ἐψυγμένος (ψύχω) παγωμένος, gelé, ée ; glacé, ée ; glacial, ale ; || ἡ κατεψυγμένη ζώνη, la zone glaciale.

κατηγορέω, βλ. κατηγορῶ.

κατηγόρημα, ατος, τό· [ἰδ. φιλοσ. καὶ γραμμ.] attribut, n. m. ὅ,τι περί τινος ἐκφέρεται, λέγεται, κρίνεται, τὸ κατηγορούμενον, attribut, n. m. § **κατηγόρημα,** τό· catégorème, n. m. τὸ γένος, τὸ εἶδος, ἡ διαφορά, ἡ ἰδιότης καὶ τὸ συμβεβηκὸς κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην.

κατηγορηματικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὸ κατηγορούμενον, attributif, ive, adj. § κατηγορηματικός, catégorique ; βλ. κατηγορικός.

κατηγορηματικῶς, [ἐπίρ.] catégoriquement, adv.=κατηγορικῶς.

κατηγορητήριον, ου, τό· ἡ πρᾶξις τῆς κατηγορίας, acte d'accusation. § [νομ.] **κατηγορητήριον,** réquisitoire, n. m. Οὕτω λέγεται τὸ ἔγγραφον ὅπερ ὁ εἰσαγγελεὺς ἢ ὁ δημόσιος κατήγορος προάγει εἰς τὸ δικαστήριον ἐν ὥρᾳ τῆς δίκης καὶ ἐν ᾧ ἀναφέρονται οἱ λόγοι ἕνεκα τῶν ὁποίων παρεπέμφθη ὁ κατηγορούμενος ἵνα δικασθῇ ὡς ὑπαίτιος κολασίμου πράξεως.

κατηγορητικός, ή, όν· τῆς κατηγορίας, d'accucation ; accusatoire, adj.

κατηγορία, ας, ἡ· accusation, n. f. ἡ κατά τινος αἰτίασις διὰ παρανομίαν ἢ κακήν τινὰ πρᾶξιν ἢ ἐνοχοποίησιν, ἡ πρᾶξις δι' ἣν κατηγορεῖται, μηνύεταί τις καὶ προσκαλεῖται ν' ἀπολογηθῇ καὶ ἐν γένει ἡ κατά τινος μομφή, ὁ ψόγος, blâme, n.m. || βαρεῖα κατηγορία, accusation grave ; || μάρτυρες τῆς κατηγορίας, témoins à charge ; || δὲν εἶνε κατηγορία νά, il n'est pas blâmable de. § **κατηγορία,** mise en accusation, εἶνε ἡ ἀπόφασις δι' ἧς τίθεταί τις ὑπὸ κατηγορίαν· βλ. καὶ ἀγωγή (action). § [νομ.] **κατηγορία,** accusation, n. f. ὑπὸ νομικὴν ἔννοιαν ἡ λέξις αὕτη σημαίνει τὴν ἐν τῷ δικαστηρίῳ μεμφομένην τοῦ ὑποδίκου κατηγορουμένου εἰσαγγελικὴν ἀρχήν, ἤτοι τὸν εἰσαγγελέα καὶ τὸν δημόσιον κατήγορον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν **ὑπεράσπισιν,** ἣν ἀποτελεῖ ἡ ὑπὸ τοῦ συνηγόρου τοῦ κατηγορουμένου, γινομένη ἀπόκρουσις τῆς κατηγορίας ἢ καὶ αὐτὸν τὸν συνήγορον. § **κατηγορία,** catégorie, n. f. ἡ τάξις, κλάσις εἰς ἣν ἀνήκει τι, classe, n. f. ἤτοι ἡ τάξις πραγμάτων ὁμογενῶν ἢ σχετικῶν (ὁμοειδῶν)· || συνιστῶ κατηγορίας, (établir des catégories ; || αἱ δέκα κατηγορίαι τοῦ Ἀριστοτέλους, les dix catégories d'Aristote, ἤτοι οὐσία, ποιότης, ποσότης, σχέσις, πρᾶξις, πάθος, χρόνος, τόπος, κατάστασις καὶ ἕξις.

κατηγορικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος εἰς τὴν κατηγορίαν, ἀναφερόμενος εἴς τινα τῶν κατηγοριῶν, catégorique, adj. § **κατηγορικός, κατηγορηματικός,** catégorique, adj. ὁ σαφής, καθαρός, qui est net (; clair, précis) ; || ἀπάντησις κατηγορηματική, une réponse catégorique ; || ἄρνησις κατηγορηματική, un refus catégorique. § —, κατηγορηματικός, péremptoire, adj. τελειωτικός, ἀποφασιστικός, κατὰ τοῦ ὁποίου δὲν δύνανται ν' ἀντείπωσι.

κατηγορικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κατηγορηματικόν, d'une façon nette et précise ; d'une manière catégorique ; catégoriquement, adv. s'expliquer catégoriquement ; d'une manière péremptoire, péremptoirement, adv. § **κατηγορικῶς,** catégoriquement [φιλοσ.] κατὰ κατηγορίας, par catégories ; || ταξινομεῖν κατὰ κατηγορίας, classer les termes, les idées catégoriquement.

κατήγορος, ος, ον· ὁ ἀποδίδων εἴς τινα μομφήν, ὁ κατηγορῶν, accusateur, trice ; détracteur trice ; ἄτομον ἐπιζητοῦν νὰ μειώσῃ τὴν ἀξίαν τοῦ ἄλλου· || κατήγορος λέγεται ὁ δημόσιος κατήγορος καὶ ὁ εἰσαγγελεύς· δημόσιος κατήγορος, accusateur public ; commissaire de police (remplissant les fonctions du ministère public dans les tribunaux de police]; || οἱ κατήγοροι τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, les détracteurs des grands hommes. § —, plaignant, e ; ὁ ὑποβάλλων μήνυσιν, ὁ μηνυτής, ὁ ἐγκαλῶν, ἐνάγων· βλ. καὶ ἔγκλησις, plainte.

κατηγορούμενος, η, ον· [νομ.] l'accusé, ée ; βλ. κατηγορία καὶ ἐνοχοποιούμενος.

κατηγορῶ, μέλ. ήσω, λέγω κατά τινος, προσάπτω εἴς τινα κατηγορίαν, ἰδίως ἐν δικαστηρίῳ, accuser ; βλ. **κατηγορία**· μέμφομαι, ψέγω, blâmer ; μέμφομαι, κατακρίνω, reprendre ; μέμφομαι, reprocher ; κακίζω, κακολογῶ, médire ; || κατηγορῶ τὴν διαγωγήν τινος (ψέγω), blâmer la conduite de quelqu'un ; ἐλέγχω, ἐπικρίνω, censurer ; (ἐπι)κατακρίνω, critiquer ; || κατηγορεῖται ἐπὶ κλοπῇ, il est accusé de vol ; || τὸν κατηγόρησαν διὰ τὴν διαγωγήν του, on l'a blâmé de sa conduite ;

|| κατηγορεῖ ὅλον τὸν κόσμον, il médit de tout le monde ; || τί μοῦ κατηγοροῦν ; qu'est-ce qu'on me reproche? || [νομ.] ὁ **κατηγορούμενος**, l'accusé. § [μετοχ. οὐδ. οὐσ.] τὸ κατηγορούμενον [φιλοσ. καὶ γραμμ.], l'attribut, n. m. ἤτοι τὸ κατηγόρημα.

κατηκνιά, ᾶς, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] ἡ καταχνιά, ἡ ὁμίχλη.

κατηναγκασμένος, η, ον· ἠναγκασμένος, forcé, ée.

κατηναγκασμένως, [ἐπίρ.] κατ' ἀνάγκην, par nécessité ; ἐξ ἀνάγκης, forcément, adv. διὰ τῆς βίας, par contrainte.

κάτης, βλ. γάτος.

κατησχυμμένος, η, ον· [μετοχὴ τοῦ καταισχύνω] ἐντροπιασμένος, honteux, euse ; ἐκστατικός, ἀμηχανῶν, penaud, e, adj. συγκεχυμένος, tout confus.

κατήφεια, ας, ἡ· δυσθυμία, ἡ λύπη, tristesse, n. f. ὕφος κατηφὲς (σκυθρωπόν, λυπημένον), air morne (sombre ; chagrin) ; mine chagrinée ; βλ. καὶ **κατσοῦφα**.

κατηφές, κτλ. βλ. **κατιφές**.

κατηφέω-ῶ· τὰ καταιβάζω, δηλ. τὰ ὄμματα, συνηθ. ὑπὸ λύπης, baisser les yeux de tristesse ; σκυθρωπάζω· βλ. καὶ **κατσουφιάζω**.

κατηφής, ής, ές· morne, adj. κοινῶς ὅστις ἔχει τὰ μοῦτρά του καταιβασμένα, περίλυπος, λυπημένος, triste, adj. σκυθρωπός, sombre, adj. βλ. καὶ **κατσούφης**.

κατηφορίζω, μέλ. ίσω· ἔχω κλίσιν, βαίνω εἰς κλίσιν (ἐπικλινῶς), aller en pente (; en s'inclinant), κατέρχομαι, descendre. § [μεταφ.] ἀπέρχομαι, ἀναχωρῶ, s'en aller, partir.

κατηφορικός, ή, όν· κατάντης, πρανής, κατωφερής, ἐπικλινής, ὅστις βαίνει μετὰ κλίσεως, qui est (qui va) en pente ; κεκλιμένος, incliné, ée, adj. ὁ βαθμηδὸν κλίνων, χαμηλούμενος, déclivé, ée ; ἐπικλινής, γυρτός, penché, ée, adj. κατωφερής, penchant, e.

κατήφορος, ου, ὁ· τὸ κάταντες, τὸ πρανές, ἡ κατωφέρεια, ἡ κλίσις, pente, n. f. ἡ κατάβασις, καταβαθμός, descente, n. f. ἡ κατωφέρεια, penchant, n. m. ἐν γένει κλιτύς, ἤτοι ἀνωφέρεια ἢ κατωφέρεια, rampe, n. f. βλ. καὶ **ἀνωφέρεια**· κατωφέρεια, κλιτύς, déclivité, n. f. || παίρνω τὸν κατήφορον [φρ. μεταφ.], aller sans s'arrêter ; être (se mettre) en train ; **κυλινδοῦμαι**, κυλινδόω, κυλίω, rouler ; **φέρομαι πρὸς τὰ κάτω μετὰ ταχύτητος**, χατρακυλῶ, (κατα)κυλινδοῦμαι, dégringoler.

κατηφορῶ, βλ. **κατηφορίζω**.

κατηφῶς, [ἐπίρ.] περιλύπως, tristement ; μὲ κατήφειαν, μὲ ὕφος περίλυπον, d'un air triste.

κατηχέω, βλ. κατηχῶ.

κατήχησις, εως, ἡ· ἡ διὰ ζώσης φωνῆς διδασκαλία, ἰδίως ἡ τῶν χριστιανικῶν δογμάτων διδασκαλία, catéchisme, n. m. § —, catéchisme, n. m. στοιχειῶδες βιβλίον περιλαμβάνον κατ' ἐρωταπόκρισιν, τὴν ἐξήγησιν τοῦ χριστιανικοῦ δόγματος καὶ τῆς ἠθικῆς. § **κατήχησις**, catéchèse, n. f. θρησκευτικὴ διδασκαλία, γενικῶς ἢ κατ' ἐρωταπόκρισιν. Ἡ ἔκθεσις τῶν σπουδαιοτέρων μερῶν τοῦ χριστιανικοῦ κανόνος γεγραμμένη πρὸς σκοπὸν διδακτικὸν καὶ δὴ ἐκ παραδόσεως κατ' ἐρωταπόκρισιν. Περιλαμβάνει δηλ. ἡ κατήχησις τὰς περὶ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου καὶ τῆς περὶ αὐτοῦ προνοίας τοῦ Θεοῦ χριστιανικῆς διδασκαλίας, τὴν ἑρμηνείαν τοῦ τῆς πίστεως Συμβόλου, τῆς **Κυριακῆς** προσευχῆς, τῶν 12 ἐντολῶν, τῶν μακαρισμῶν, περιγραφὴν καὶ ἑρμηνείαν τῶν Μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας, κτλ. Ἡ τοιαύτη διδασκαλία ἐγένετο ἀρχαιότερον προφορικῶς, καὶ ἐν μέρει κατὰ τὴν Σωκρατικὴν ἢ μαιευτικὴν μέθοδον, προηγεῖτο δὲ τοῦ βαπτίσματος τῶν νέων χριστιανῶν· καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην τεταγμένοι κληρικοὶ ἐκαλοῦντο **κατηχηταί**, οἱ δὲ τὴν **κατήχησιν** ἀκροώμενοι **κατηχούμενοι**, ὑποδιαιρούμενοι εἰς διαφόρους τάξεις, ἔχοντες δὲ ἰδιαιτέραν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις θέσιν καὶ μὴ δικαιούμενοι νὰ παραμείνωσιν εἰς τὴν τελετὴν τῆς θείας λειτουργίας, δι' ὃ καὶ ἀπήρχοντο ἀρχομένης ταύτης διὰ τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ διακόνου «Ὅσοι κατηχούμενοι, προέλθετε, οἱ κατηχούμενοι προέλθετε, μή τις τῶν κατηχουμένων» διατηρηθείσης καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἀκολουθίᾳ. § **κατήχησις**, catéchisation, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ κατηχεῖν, action de catéchiser ; ἡ διδασκαλία τῆς κατηχήσεως, enseignement du catéchisme.

κατηχητής, οῦ, ὁ· catéchiste, n. m. ὁ διδάσκων τὴν κατήχησιν, celui (celle) qui enseigne le catéchisme ; ὁ κατηχῶν, ὁ διδάσκων, ὅστις κατὰ τὸν ἀρχαῖον τῆς διδασκαλίας τρόπον πολλάκις ἀπὸ στόματος ἐπανελάμβανε τὸ διδασκόμενον μάθημα, μέχρις οὗ ὁ μαθητὴς ἐγίνετο κάτοχος αὐτοῦ καὶ ἠδύνατο ἀπταίστως καὶ αὐτὸς νὰ τὸ εἴπῃ ἰδίᾳ ὁ διδάσκαλος τῶν χριστιανικῶν δογμάτων. § [ἱστορ.] catéchète, n. m. celui qui donnait la catéchèse ; Origène était catéchète à Alexandre.

κατηχητικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν κατήχησιν, qui a rapport à la catéchèse, καὶ ἐν γένει εἰς τὴν διὰ ζώσης διδασκαλίαν, et en général, à l'instruction orale ; τῆς κατηχήσεως, de catéchisme, catéchétique, adj. § **κατηχητικός**, catéchistique, adj. συντεταγμένος κατὰ τὴν κατήχησιν, ἤτοι κατ' ἐρωταπόκρισιν, rédigé comme le catéchisme, par demandes et par réponses.

κατηχῶ, μέλ. ήσω· διὰ ζώσης φωνῆς διδάσκω, ἰδίως εἶνε εὔχρηστον ἐπὶ τῆς διδασκαλίας τῶν δογμάτων τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, catéchiser ; (βλ. καὶ **κατηχητής**)· κατηχῶ, faire le catéchisme; || οἱ κατηχούμενοι [ἐκκλ.], les catéchumènes ; βλ. **κατήχησις**· || **τὰ κατηχούμενα**, la catéchuménie. § [μεταφ.] κατηχῶ = μυῶ, διδάσκω τὰ μυστήρια, initier. § [μεταφ.] κατηχῶ τινά, endoctriner; κάμνω εἴς τινα διδασκαλίαν, τὸν διδάσκω, τὸν συμβουλεύω τί νὰ κάμῃ.

κάτι, τό· [ξεν.] τὸ δίπλωμα, ἡ πτύξις, pli, n. m. || τὸ ἔκαμε τρία κάτια, il l'a plié en

trois. § cordon (brin) d'une corde ; βλ. καὶ **σχοινίον**.

κάτι (ἀντών. ἄκλιτος), τίς (ἀρσ. καὶ θηλ.), τί (οὐδ.), quelque chose ; quelque ; ‖ — εἶδα, j'ai vu quelque chose ; ‖ εἶνε κάτι θαυμαστόν, c'est quelque chose de merveilleux ; ‖ αὐτὸ εἶνε κάτι τι, c'est quelque chose ; ‖ καὶ αὐτὸ κάτι εἶνε, c'est toujours quelque chose; c'est toujours autant ; ‖ νομίζει ὅτι εἶνε κάτι, il se croit un personnage ; [δημ.] il fait son quelqu'un ; ‖ — κυρίαι σᾶς ζητοῦν, il y a quelques dames qui vous demandent ; ‖ εἶνε κάτι πράγματα, τὰ ὁποῖα, il y a certaines choses qui ; ‖ — μᾶς εἶπες [εἰρων.], vous croyez avoir dit quelque chose ; la belle idée. § [ἐπίρ.] εἶνε κάτι καλλίτερα, il va un peu mieux ; ‖ — καλά, c'est bien ! à la bonne heure ! c'est fort heureux ! ‖ — καλὰ ποῦ ἔφυγες, bien vous en a pris de partir. § [ἐπίρ. ἐρωτ.] comment ? pourquoi ? ‖ — ἐδῶ ; vous ici ? ‖ — μελαγχολικός ; pourquoi cet air triste ?

κατιθυντήρ, ῆρος, ὁ (κατιθύνω, ὁδηγῶ, guider), guide, n. m. ὁ ὁδηγός· πᾶν τὸ χρησιμεῦον πρὸς ὁδηγίαν ἢ κατεύθυνσιν ἀντικειμένου τινός· ‖ — ἀκτηρίδος, guide de crosse ; ‖ κατιθυντῆρες κανόνες, règles de guidage.

κατιόντα [φυσ.] cathions, n. m. pl. τὰ ἰόντα, τὰ φερόμενα πρὸς τὸ ἀρνητικὸν ἠλεκτρόδιον· βλ. καὶ **ἀνιόντα**.

κατισχναίνω, κάμνω τι παντελῶς ἰσχνόν, ξηρόν, ἀσθενές, amaigrir.

κάτισχνος, ος, ον· λίαν ἰσχνός, très maigre.

κατίσχυσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ κατισχύειν, action de prévaloir (de primer), ἐπικράτησις, ὑπερίσχυσις, prédominance, n. f. ἡ ὑπεροχὴ ἰσχύος, ὑπολήψεως, ἐξουσίας, ἐπιρροῆς, prépondérance, n. f. [σπ.] prépotence. § [συνεκδ.] ἡ νίκη, victoire, n. f. ὁ θρίαμβος, triomphe, n. m.

κατισχύω, μέλλ. ύσω, ὑπερισχύω, ἐπικρατῶ, prévaloir ; ὑπερτερῶ τινὸς κατὰ τὴν ἰσχύν, être plus fort que, καταβάλλω, νικῶ, ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ, l'emporter ; ἐπικρατῶ τινός, prédominer ; εἶμαι ὑπέρτερος, πρωτεύω, primer ; ‖ ἡ πλάνη κατίσχυσε, l'erreur a prévalu ; ‖ ἡ γνώμη αὐτὴ κατίσχυσε, cette opinion l'emporta ; ‖ ἡ δύναμις κατισχύει τοῦ δικαίου, la force prime le droit ; ‖ [ἡ φιλοδοξία] κατισχύει τῶν ἄλλων παθῶν, prédomine sur les autres passions ; ‖ δὲν θὰ κατισχύσετε, vous n'aurez pas le dessus ; ‖ ἡ ἀσθένεια ἦτο βαρεῖα, ἀλλ' ἡ φύσις κατίσχυσε, la maladie était grave, mais la nature a eu (a pris) le dessus.

κατιτήριον, τό· [ναυτ.] point d'arrivée ; βλ. **στίγμα ἀφίξεως**.

κατιφεδένιος, ένια, ένιον, [ξεν.] βελούδινο, βελουδένιο, de velours.

κατιφές, ὁ· [ξεν.] velours, n. m. βλ. **βελοῦδον**. § [ἀνθ.] τὸ ἀμάραντον, amaranthe, n. passe-velours.

κατιών, οῦσα, όν· [μετοχ. τοῦ κάτειμι], descendant, e ; (οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται τὰς λέξεις amont καὶ aval διὰ τὰς μεταλλευτικὰς ἐργασίας π. χ. τῶν στοῶν, φρεάτων, κτλ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡμεῖς λέγομεν **ἀνιούσας** καὶ κατιούσας στοάς, κτλ. ‖ οἱ κατιόντες [συγγενεῖς] les descendants ; [νομ.] λέγονται τὰ τέκνα, οἱ ἔγγονοι, δισέγγονοι, κτλ. οἱ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ῥίζης κατὰ γραμμὴν εὐθεῖαν καταγόμενοι· ‖ [μουσ.] κατιοῦσα κλῖμαξ, gamme descendante.

κατοικήσιμος, ος, ον· ὁ δυνάμενος νὰ κατοικηθῇ, habitable, adj. logeable, adj.

κατοικητήριον, τό· ὁ τόπος ὅπου τις οἰκεῖ, διατρίβει, [lieu d'] habitation ; ἡ κατοικία, ἡ διαμονή, demeure, n. f. [γρφ.] habitacle, n. m.=demeure, n. f. ne se dit qu'en poésie et dans le style biblique ; ‖ ἡ κατοικία τοῦ Ὑψίστου, l'habitacle du Très-Haut.

κατοικητός, ή, όν· ὁ δυνάμενος νὰ κατοικηθῇ, κατοικήσιμος, habitable, adj. ὁ κατοικούμενος, habité, ée, adj.

κατοικία, ας, ἡ· ὁ τόπος ὅπου τις κατοικεῖ, τὸ οἴκημα, τὸ ἐνδιαίτημα, habitation, n. f. τὸ μέρος ἐν ᾧ κατοικεῖ, ἡ διαμονή, τὸ οἴκημα, demeure, n. f. ἡ κατοικία, τὸ οἴκημα, logement, n. m. logis, n. m. domicile, n. m. βλ. κατοικῶ καὶ **οἴκημα** ‖ μικρὰ ἐξοχικὴ κατοικία, une petite habitation à la campagne; ‖ ἤλλαξε κατοικίαν, il a changé de demeure (de logement) ; ‖ ἡ οἰκία αὕτη ἔχει δύο κατοικίας, il y a deux logements dans cette maison ; ‖ [ἔχει τόσα μισθὸν] τροφὴν καὶ κατοικίαν, la table et le logement ; ‖ ἔχει τὴν κατοικίαν του ἐν Ἀθήναις, il a son domicile à Athènes ; ‖ ἔχει πολὺ καλὴν κατοικίαν, il est très-bien logé ; ‖ ὅταν ἀποκτήσω κατοικίαν, quand j'aurai un chez moi ; ‖ — (ἐπιγραφὴ) τοῦ παραλήπτου, domicile (adresse) du destinateur ; ‖ — τοῦ ἀποστολέως, domicile de l'expéditeur (ἢ de l'envoyeur) ; ‖ [ἐμπορ.] τὴν ὁποίαν ἀπεδέχθην πληρωτέαν εἰς τὴν κατοικίαν τῶν κ. κ. Didier καὶ Σ^{ια} τῆς πόλεώς σας, que j'ai acceptée payable au domicile de M[r] Mr Didier et Cie de votre ville ; ‖ [νομ.] **κατοικία** (διαμονή), domicile, n. m. λέγεται ὁ τόπος ὅστις εἶνε τὸ κύριον καὶ μόνιμον κέντρον τῶν οἰκιακῶν καὶ κοινωνικῶν αὐτοῦ σχέσεων καὶ ἐνεργειῶν, τῆς λέξεως ταύτης γίνεται χρῆσις προκειμένου περὶ συναλλαγματικῶν· ‖ θέτω τὴν κατοικίαν εἰς τὴν συναλλαγματικὴν κτλ., domicilier un billet.

κατοικίδιος, ος, ον· domestique, n. m. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν οἰκίαν, ὁ τρεφόμενος ἐν τῇ οἰκίᾳ· ‖ κατοικίδια ζῶα, animaux domestiques, καλοῦνται πάντα τὰ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου συζῶντα καὶ εἰς αὐτὸν χρήσιμα ἀποβαίνοντα ζῶα, π. χ. κύων, ὄρνις, ἵππος, ὄνος, ἡμίονος, βοῦς, χοῖρος, κτλ.

κατοικίζω, μέλ. ίσω, πέμπω τινὰ νὰ κατοικήσῃ εἴς τινα τόπον, τὸν κάμνω κάτοικον τόπου τινός, κάμνω νὰ κατοικήσῃ, faire ha-

biter; τοποθετῶ τινά που, ἐγκαθιστῶ, établir; κατοικῶ, ἐνοικῶ, loger. § συνοικίζω, peupler, διὰ κατοίκων χώραν ἀκατοίκητον, ἀποικίζω, coloniser.

κάτοικος, ὁ, ἡ· ὁ ἐνοικῶν, κατοικῶν, habitant, e, adj. § [νομ.] κάτοικος Ἀθηνῶν, domicilié à Athènes; βλ. καὶ **κατοικία.**

κατοικῶ(έω), μέλ. ήσω, οἰκῶ, διαιτῶμαι, διατρίβω, διαμένω, habiter, demeurer, loger; διαμένω, résider; βλ. **κατοικία·** [συνώνυμα ὧν τὸ μὲν habiter σημαίνει ἁπλῶς κατοικίαν που· τὸ demeurer λέγεται οὐ μόνον περὶ οἰκίας, ἀλλὰ καὶ περὶ χώρας καὶ πόλεως καὶ παντὸς τοπικοῦ προσδιορισμοῦ, π. χ. une personne demeure à la ville, à la campagne, dans tel quartier, dans telle rue; elle demeure loin de nous ou dans notre voisinage; προσέτι τὸ demeurer εὐχρηστεῖ καὶ ἐπὶ τῶν διαρκῶς ἔν τινι τόπῳ διαμενόντων, π. χ. il demeure depuis dix ans à Madrid; τὸ δὲ loger λέγεται μόνον περὶ τῆς οἰκίας, προκειμένου μάλιστα νὰ προσδιορισθῇ τὸ εἶδος αὐτῆς, τὸ μέρος ἔνθα κατοικεῖ, ἐνδιαιτᾶταί τις, ἢ ὁ τρόπος τῆς ἐνδιαιτήσεως, π. χ. une personne loge dans un hôtel ou dans une cabane, au rez-de-chaussée, au premier étage; elle est logée à l'étroit, etc. προσέτι τὸ loger λέγεται καὶ ἐπὶ ξένων καταλυόντων προσωρινῶς εἰς ξενοδοχεῖον ἢ καὶ ἀλλαχοῦ]· ‖ κατοικεῖ εἰς τὴν ἐξοχήν, il habite la campagne; ‖ ποῦ κατοικεῖτε; où demeurez-vous? ‖ κατοικεῖ εἰς τοῦ θείου του, il loge chez son oncle; [μεταφ.] κατέχω χῶρον τινά, occuper; ‖ — ξεχωριστά, habiter à part, avoir sa demeure à part.

κατοικτείρω, αἰσθάνομαι μέγαν οἶκτον, συμπάθειαν μετὰ λύπης, πρός τινα, prendre en pitié.

κατομβρία, ας, ἡ· ἡ ἐκ συνεχοῦς καὶ ῥαγδαίας βροχῆς προερχομένη πλημμύρα (κατακλυσμός), déluge de pluie; βλ. **καιρός,** ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις.

κατονειδίζω, μέλ. ίσω· πολὺ ὀνειδίζω, καθυβρίζω, insulter, injurer; χλευάζω, bafouer; καταισχύνω, honnir.

κατονομάζω, μέλ. άσω· διακρίνω τι δι' ὀνόματος, καλῶ διὰ τοῦ ὀνόματός του, appeler de son nom; ὀνομάζω, nommer; κατονομάζω, δηλῶ διὰ τοῦ ὀνόματος, ἀναφέρω, dénommer; ‖ τὰ ἐν τῷ συμβολαίῳ κατονομαζόμενα πρόσωπα, les personnes dénommées dans le contrat.

κατονομασία, ας, ἡ· ἡ ὀνομασία, dénomination, n. f. τὸ κατονομάζειν τινά.

κατόπιν, [ἐπίρ.] ἐν τοῖς ἑπομένοις, ἐν τοῖς ἐφεξῆς, ἔπειτα, μετέπειτα, à la suite, après; μετὰ ταῦτα, ensuite; καὶ μεταφ. σημαίνει κατὰ νώτου, ὀπίσω, ὄπισθεν, derrière; ‖ ἤρχετο κατόπιν του, il venait à sa suite; il le suivait; ‖ ποῖος ἔρχεται κατόπιν; qui vient après? ‖ κατόπιν ἀναπαύεσαι, vous vous reposerez ensuite; ‖ τὸν ἐπῆρε τὸ κατόπιν [φρ.], il le suivit à la piste; ἢ ἔπεσε τὸ κατόπιν του, il s'attacha à ses pas; il se mit à ses trousses (= κατὰ πόδα)· ‖ — βλέπομεν, nous verrons après; ‖ — ἀπὸ αὐτά, après cela; τί θὰ κάμῃς κατόπιν; que ferez-vous ensuite? ‖ — ἑορτῆς, après coup, trop tard; [ἐμπορ.] κατόπιν [τῆς ὑψώσεως, τῆς εἰδήσεως], à sa suite, par suite de.

κατόπισθε καὶ πρὸ φωνήεντος κατόπισθεν, κατόπιν ἐρχόμενον, ὄπισθεν, derrière, par derrière.

κατοπίσθιος, ος, ον καὶ κοινῶς κατοπινός; ή, όν· [δημ.] ὁ, ἡ, τό, οἱ, αἱ, τὰ κατόπιν, ὁ ἐρχόμενος κατόπιν, qui vient après; ἑπόμενος, ἀκόλουθος, ος, ον, οι, α, suivant, e, adj.

κατοπτεία, ας, ἡ· καὶ

κατόπτευσις, εως, ἡ· παρατήρησις, observation, n. f. ἐπιθεώρησις, inspection, n. f. κατασκόπευσις, action d'épier; [στρατ. ἰδ.] reconnaissance, n. f. βλ. **ἀναγνώρισις·** ‖ κάμνω κατοπτεύσεις, faire la reconnaissance.

κατοπτευτήριον, τό· τὸ μέρος ἐξ οὗ παρατηροῦσί τι, κατοπτεύουσι, lieu d'observation, observatoire, n. m. § —, observatoire, n. m. τὸ μέρος ἐξ οὗ κατοπτεύουσί τι, π. χ. τὸ μέρος ἐξ οὗ παρατηροῦσι τὰς ῥιπτομένας βολὰς ἐκ τῶν πολιορκητικῶν πυροβολείων. Τὰ κατοπτευτήρια συνδέονται μετὰ τῶν πυροβολείων διὰ τηλεφώνων, ὀπτικῶν τηλεγράφων, κτλ. § —, poste d'observation, θέσις ἢ μέρος ἐξ οὗ δύναταί τις νὰ παρατηρῇ, νὰ κατοπτεύῃ, ἤτοι φυλακεῖον κατοπτεύσεως ἢ κατοπτευτικὴ φυλακὴ (ἀναλόγως τῷ πράγματι). § —, vigiliarum, n. m. πύργος ἐν ᾧ ἐτοποθετοῦντο οἱ πρόοπται (vigiles) εἰς τὰ ῥωμαϊκὰ στρατόπεδα.

κατοπτευτήριος, ος, ον· ὁ κατοπτεύων, ἀνήκων εἰς τὸ κατοπτεύειν, propre à observer, à épier.

κατοπτεύω, μέλ. εύσω, ἐξετάζω, ἐρευνῶ, παρατηρῶ, observer; κατασκοπεύω, épier; κάμνω κατόπτευσιν τινός, faire la reconnaissance de; reconnaître. § —, ἐποπτεύω, être en observation; ‖ δεσπόζοντα σημεῖα ἐξ ὧν δύνανται νὰ κατοπτεύσωσι τὰ πέριξ, points dominants pour observation. § [τακτ.] observer, ἐπιτηρῶ· π. χ. κατοπτεύειν τὰς κινήσεις τοῦ ἐχθροῦ, observer les mouvements de l'ennemi. § [τακτ.] βλ. **ἀναγνωρίζω.**

κατοπτρίζομαι, μέλ. ισθῶ· βλέπω εἰς κάτοπτρον, se regarder au miroir; se mirer; ἀνταναχλῶμαι, se refléter.

κατοπτρικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ κάτοπτρον, qui concerne les miroirs; catoptrique, adj. ἀνταναχλαστικός, réflecteur, adj. ‖ κατοπτρικὸν τηλεσκόπιον, réflecteur, n. m. télescope, n. m. ‖ ἡ κατοπτρικὴ (δηλ. ἐπιστήμη) = τὸ μέρος τῆς ὀπτικῆς ὅπερ διδάσκει τὴν διὰ τοῦ κατόπτρου ἀνάκλασιν τῶν ἀκτίνων, la catoptrique; βλ. καὶ **διοπτρική.**

κατοπτρικῶς, [ἐπίρ.] catoptriquement, δι' ἀνταναχλάσεως τοῦ φωτός.

κατοπτρισμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ κατοπτρίζεσθαι, action de se mirer; ἡ ἀντανάκλασις, reflet, n. m. § [φυσ.] **κατοπτρισμός**

ἀτμοσφαιρικός, mirage, n.m. Ὁ ἀτμοσφαιρικὸς κατοπτρισμὸς εἶνε φαινόμενον προερχόμενον ἐκ τῆς διαθλάσεως τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων διερχομένων διὰ τῶν διαφόρων στρωμάτων τῆς ἀτμοσφαίρας. Παρατηρεῖται δ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς ἀμμώδεις ἐρήμους τῆς Σαχάρας, ὅταν τὸ ἔδαφος θερμαίνηται καθ' ὑπερβολὴν ὑπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων· τότε τὰ διάφορα ἀντικείμενα κατοπτρίζονται ὡς ἐπὶ γαληνιαίας λίμνης, ἡ δ' ὀπτικὴ ἀπάτη εἶνε τοιαύτη, ὥστε ὁ κατὰ πρῶτον βλέπων τὸ φαινόμενον τοῦτο νομίζει ὅτι πράγματι ἐνώπιον αὐτοῦ ἐκτείνεται λίμνη τις.

κάτοπτρον, ου, τό· miroir, n. m. (τὸ μικρὸν κομμωτικόν), κοινῶς ὁ **καθρέπτης,** ὅπερ ἐλέγετο παρὰ τοῖς Ἕλλησι καὶ **ἔνοπτρον** καὶ **εἴσοπτρον.** Καλοῦνται κάτοπτρα τὰ ἀδιαφανῆ σώματα ὧν αἱ λεῖαι ἐπιφάνειαι ἀνταναχλῶσι κανονικῶς πάσας σχεδὸν τὰς ἐπ' αὐτῶν προσπιπτούσας φωτεινὰς ἀκτῖνας, ἀναπαριστῶσαι οὕτω τὰ εἴδωλα τῶν εἰς αὐτὰς παρουσιαζομένων ἀντικειμένων. Τὰ **κάτοπτρα** ὡς ἐκ τοῦ σχήματος τῆς ἀνταναχλαστικῆς αὐτῶν ἐπιφανείας διαιροῦνται εἰς **ἐπίπεδα** (à surface plane), **σφαιρικὰ** (sphériques, ἤτοι **κοῖλα,** concaves, ἢ **κυρτά,** convexes), **παραβολικὰ** (paraboliques), **κωνικὰ** (coniques), **κυλινδρικὰ** (cylindriques), κτλ. Ταῦτα δὲ πάλιν λέγονται **μεταλλικὰ** (métalliques), **κεκασσιτερωμένα** ἢ **ἐπηργυρωμένα** (étamés), καθόσον εἶνε κατεσκευασμένα, ἐκ μετάλλου ἢ ἐξ ὑαλίνης πλακὸς (χρυστάλλου) φερούσης ἐπὶ τῆς ὄπισθεν αὐτῆς ἐπιφανείας ἐπικεκολλημένην διάστρωσιν ἐκ κασσιτέρου ἢ ἀργύρου· ‖ — χρυστάλλινον, miroir en glace; ‖ ἀνταναχλαστικὸν κάτοπτρον, miroir réflecteur ; ‖ κάτοπτρα γιγγλυμωτά, miroirs à charnières § κάτοπτρον (μέγα τοῦ τοίχου), glace, n. f. ‖ οἴκημα κεκοσμημένον ἐκ κατόπτρων, appartement orné de glaces.

κατοπτροποιΐα, ας, ἡ· miroiterie, n. f. ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν κάτοπτρα.

κατοπτροποιός, οῦ, ὁ· miroitier, n. m. ὁ τεχνίτης ὁ κατασκευάζων κάτοπτρα.

κατορθόνω (καὶ θώνω), μέλ. ώσω, καὶ

κατορθόω (όω), μέλ. ώσω· ἐπιτυχῶς διαπράττω τι, (μετ' ἐπιτυχίας) φθάνω εἰς τὸ πέρας, venir à bout, parvenir (à); ἐπιτυγχάνω, réussir; ἐπιτυγχάνω, ἀποκτῶ τὸ ζητούμενον, κατορθόνω νὰ λάβω τι, obtenir; κατορθόνω, φθάνω εἰς τὸ ποθούμενον, achever de ; χάμνω, faire ; ‖ κατώρθωσε νὰ τὴν νυμφευθῇ, il est venu à bout de l'épouser ; ‖ κατώρθωσα νὰ τὸν ἐξιλεώσω, je vins à bout de l'apaiser ; ‖ κατώρθωσε νὰ ὑπακούηται, il est parvenu à se faire obéir ; ‖ κατώρθωσα νὰ τὸν διορίσω, j'ai réussi à le faire nommer ; ‖ κατώρθωσεν ἐπὶ τέλους νὰ διορισθῇ, il parvint enfin à se faire nommer ; ‖ [οἱ λόγοι αὐτοὶ] κατώρθωσαν τέλος νὰ τὸν πείσουν, ont achevé de le déterminer ; ‖ κατώρθωσα νὰ τὸν πείσω, je l'ai décidé (déterminé) ; ‖ δὲν κατώρθωσα νὰ τὸν ἰδῶ, je n'ai pu le voir ; ‖ δὲν κατώρθωσε τίποτε, il n'a pu rien faire (rien obtenir) ; ‖ ἐπὶ τέλους τὰ κατώρθωσε, il a fini par réussir (; par y arriver) ; ‖ ἠξεύρει καὶ τὰ κατορθώνει, il sait se tirer d'affaire ; ‖ [εἰρων.] κάτι κατώρθωσες! vous voilà bien avancé ! ‖ δὲν κατώρθωσα ἀκόμη νὰ μάθω πῶς, je suis encore à savoir comment; ‖ διὰ τῆς τόλμης (θάρρους, ἀνδρείας) τὰ πάντα κατορθοῦνται, le courage vient à bout de tout.

κατόρθωμα, ατος, τό· τὸ ὀρθῶς, ἐπιτυχῶς πραχθέν, τὸ ἀνδραγάθημα, exploit, n. m. (haut-) fait, n. m. ‖ στρατιωτικὰ (πολεμικὰ) κατορθώματα, exploits ; faits d'armes ; ‖ [εἰρων.] ἐμάθαμεν τὰ κατορθώματά σου, on connaît vos faits et gestes; ‖ αὐτὸ δὲν εἶνε κατόρθωμα, ce n'est pas grand'chose ; ‖ ἔκτακτον κατόρθωμα [ἐν.], tour de force. § **κατόρθωμα,** ἡ ἐπιτυχία, succès, n. m. réussite, n. f.

κατορθωτικός, ή, όν· ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ κατορθοῦν, ὁ κατορθώνων τι, qui réussit ; ἐπιδέξιος, ἐπιτήδειος, habile, adj. ἱκανός, capable, adj.

κατορθωτός, ή, όν· ὁ δυνάμενος νὰ κατορθωθῇ, νὰ γείνῃ, δυνατὸς γενέσθαι, faisable, adj. δυνάμενος γενέσθαι, δυνατός, possible, adj. εὔκολος, ἐκτελέσιμος, praticable, adj.

κάτος, ὁ κατοικίδιος αἴλουρος, γαλῆ (ἡ ἄρρην), chat, n. m. βλ. **γάτος.**

κατουρανίς, [ἐπίρ.] [διάλ. Ἠπείρου] = μέχρις οὐρανοῦ, εἰς τὸν οὐρανόν.

κατουρερή, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] τὸ δοχεῖον τῶν οὔρων, **κατουροκάνατον.**

κατουρέτσης, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] **κατουρλᾶς,** ὁ πολὺ οὐρῶν.

κατουρέτσιν, τό· [διάλ. Οἰνόης] τὸ **οὖρον.**

κατ(ου)ρήθρα, ας, ἡ· [Αἰτωλ. **ἰδίωμα**] ἡ οὐροδόχος κύστις.

κατούρημα, τό· τὸ οὐρεῖν, ἐνουρεῖν, ἡ πρᾶξις τοῦ κατουρεῖν, action de pisser ; οὔρησις, ἡ· pissement, n. m. § τὸ κάτουρον, τὸ οὖρον, urine, n. f. [τῶν ζώων], pissat, n. m.

κατουρηοῦμαι, [δημ.] βλ. **κατουρῶ.**

κατουρλᾶς, οῦ, ικον, [δημ.] καὶ

κατουρλιάρης, ιάρα, ικον· [δημ.] **οὐρητίας,** pisseur, euse ; [οἰκ. ἐπὶ παιδ.] pisse-en-lit ἢ pissenlit, τὸ ἐπὶ τῆς κλίνης οὐρεῖν.

κατουρλίδα, ἡ· [ἰχθ.] trompette, n. f.

κατουρλιόν, τό· [δημ.] τὸ κάτουρον, τὸ **οὖρον,** urine, n. f. ἐπίσης τὸ οὐρεῖν, ἡ πρᾶξις τοῦ κατουρεῖν, ἡ οὔρησις, pissement, n. m.

κατουροκάνατον, τό, καὶ **κατουροκούμαρον,** [δημ.] τὸ ἐντὸς τοῦ δωματίου δοχεῖον **ἐν** ᾧ οὐροῦσι, pot à pisser; τὸ **οὐροδοχεῖον,** pot de chambre ; vase de nuit, n. m.

κάτουρον, τό· καὶ **κατουρλιόν,** τὸ **οὖρον,** urine, n. f. [τῶν ζώων] pissat, n. m.

κατουρόχορτο, τό· [διάλ. Λευκάδ.] χόρτος θεραπευτικὸς εἰς τὸν μὴ δυνάμενον νὰ οὐρήσῃ.

κατουρῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐνουρέω-ῶ, οὐρέω-ῶ, pisser ; uriner. § [μέσ.] κατουρηοῦμαι, ἔχω ἀνάγκην νὰ κατουρήσω, (οὐρητιάω), avoir envie de pisser ; être pressé par le besoin de pisser ; ‖ [καὶ ἄλλ. ἐπὶ παιδ.] κατου-

ρηέται ἐπάνω του, il pisse [encore] au lit ; || κατουρηοῦμαι (ἐπάνω μου ἢ εἰς τὸ στρῶμά μου, **ἐνουρέω**), ἤτοι τὸ μὴ δύνασθαι κρατεῖν τὸ οὖρον, ne pouvoir retenir son urine.

κατοχεύς, έως, ὁ· ἡ κρατητήρ, [ναυτ.] stopeur ou stoppeur, n. m. ou linguet (de chaîne), n. m. κοινῶς **καστανιόλα**· μηχάνημα εὑρισκόμενον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ ἔσωθεν ἑκατέρου ὀφθαλμοῦ (écubier), χρησιμεῦον διὰ τὴν κατὰ βούλησιν κράτησιν τῆς ἀγκυρίου ἁλύσεως κατὰ τὴν ἐξέλκυσίν της. § ὁ μοχλός. τὸ ἀσφάλιστρον, arrêtoir, n. m. ὁ ἀναστολεύς, arrêt, n. m. § — τοῦ κλείθρου, gâchette, n.f. μικρὸν σιδηροῦν τετράγωνον τεμάχιον προσηλωμένον ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ κλείθρου (palâtre d'une serrure) καὶ ὑπὸ τὸ ἐλατήριον τῆς βαλάνου (pène), ἵνα σταματᾷ ταύτην εἰς ἑκάστην στροφὴν τῆς κλειδός. § χειριστικὸς κατοχεὺς ἢ **κάτοχον** (ἐκ τοῦ κατέχω, σταματῶ, κρατῶ), tenon de manœuvre ; τόρμος τῇ βοηθείᾳ τοῦ ὁποίου ἐκτελοῦνται χειρισμοί· || — τοῦ σκοπευτικοῦ μοχλοῦ, tenon de retenue ; βλ. **κιλλίβας** πεδινὸς (περιγραφή).

κατοχή, ῆς, ἡ· τὸ νὰ κατέχῃ τις ἢ ἡ πρᾶξις τοῦ κατέχειν, action de posséder, possession, n. f. τὸ νὰ νέμηται, νὰ καρπῶται, νὰ ἀπολαμβάνῃ τι, ἡ νομή, ἡ ἀπόλαυσις, jouissance (d'un bien), n. f. § [νομ.] —, possession, n. f. εἶνε ἐξουσία ἐνασκουμένη ἐπὶ κτήματος δυνάμει μόνης τῆς ἀτομικῆς ἡμῶν βουλήσεως καὶ ἂν αὕτη ἀπάδῃ πρὸς τὴν κοινὴν τῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ βούλησιν, πρὸς τὸ δίκαιον· π. χ. κατοχὴ [κτήματος, κτλ.], possession ; || διατάραξις κατοχῆς, trouble de possession; || παράνομος κατοχή, détention [illégale] § [διεθ. δίκαιον καὶ τακτ.] —, ἡ πρᾶξις τοῦ καταλαμβάνειν, action d'occuper, ἡ **κατάληψις**, occupation, n. f. (βλ. λέξιν), la prise de possession. § —, pièce d'arrêt ; βλ. σφῦρα ὅπλου Chassepot; βλ. ἐπίσης **ἀναστολεὺς** (arrêt).

κατόχι, τό· [δημ.] (τὸ τουρκιστὶ ζεγκὶ τῆς σέλλας) ὁ **ἀναβολεύς**, étrier, n. m.

κατοχίζω (=κατηχίζω), [διάλ. Οἰνόης] προσπαθῶ νὰ καταπείσω εἴτε διὰ κατηγοριῶν εἴτε δι' ἐπαίνων.

κατόχιν, τό· [διάλ. Οἰνόης] (**κατόχιον**), ἐργαλεῖον τῶν ὑποδηματοποιῶν δι' οὗ συγκρατοῦσι τὸ δέρμα ὅπως στερεώτερον καὶ εὐσταθέστερον ῥάπτωσιν αὐτό.

κατοχίσκος, ου, ὁ· [ναυτ. πυρ.] τὸ κάτοχον, tenon [de manœuvre] ; βλ. **κατοχεύς**.

κάτοχον, τό· tenon de manœuvre, βλ. **κατοχεύς**.

κάτοχος, ου, ὁ· ὁ κατέχων τι, qui possède ; κύριος τινός, possesseur. adj. ὁ κρατῶν τι, détenteur, trice ; [ἐνν.] occupant ; || οἱ κάτοχοι τῶν ὁμολογιῶν, les détenteurs des obligations ; || — ἐμπορεύματος, détenteur ; || [ἐμπορ.] εἶμαι κάτοχος τῆς ἐπιστολῆς σας, βλ. **κατέχω**· || οἱ κάτοχοι ὕψωσαν τὰς τιμάς, ἔχουσι μεγαλειτέρας ἀπαιτήσεις, εἶνε μᾶλλον ἀπαιτητικοί, βιάζονται νὰ πωλήσωσι, les détenteurs élèvent, haussent leurs prétentions, sont devenus encore plus exigeants, sont pressés de vendre ; || οἱ κάτοχοι καφὲ Μόκχας εἰς οὐδεμίαν τιμήν, οὐδόλως θέλουσι νὰ πωλήσωσι, les détenteurs de café Mokka ne veulent vendre à aucun prix ; || οἱ κάτοχοι ἐν γένει ζητοῦσι, ἀπαιτοῦσι τιμὰς τὰς ὁποίας πρὸς τὸ παρὸν οὐδόλως οἱ ἀγορασταὶ διατίθενται νὰ πληρώσωσι, les détenteurs en général, mandent les prix que les acheteurs ne sont pas disposés à payer pour le moment.

κάτοψις, εως, ἡ· [ἀρχιτ.] τὸ σχέδιον (οἰκοδομῆς τινός), plan [d'un édifice] καὶ ἐν γένει ἐπὶ σχεδίου ἡ ὁριζόντιος τομή, coupe horizontale.

κατρακύλι, τό· [δημ.] κυλιστόν, κύλινδρος, rouleau, n. m.

κατρακυλίζω (quattro, κυλίω) [διάλ. Οἰνόης] κυλῶ στὰ τέσσαρα, **κατρακυλῶ**.

κατρακυλῶ, [δημ.] βλ. **κατακυλῶ**, κτλ.

κατράμιον καὶ κατράμι, τό· goudron, n.m. βλ. **πίσσα**· bitume, n.m. asphalte, βλ. **ἄσφαλτος**· coaltar, n. m. βλ. **ἀνθρακάσφαλτος**.

κατραμόνερον, τό· eau de goudron ; βλ. **πίσσα**.

κατραμόνω (καὶ μώνω), μέλ. ώσω, **πισσόω-ῶ**, **πισσόνω**, goudronner ; βλ. καὶ **ἀσφαλτόω**.

κατραμόπανον, ου, τό· braie, n. f. βλ. **ἀδιάβροχον**.

κατραμοποιεῖον, ου, τό· goudronnerie, n. f. βλ. **πισσοποιεῖον**.

κατράμωμα, ατος, τό· τὸ πίσσωμα, ἡ **πίσσωσις**, goudronnage, n. m. βλ. καὶ **ἀσφάλτωσις**.

κατραμωμένος, η, ον· ὁ **πισσωτός**, goudronné, ée.

κατραμώνω, βλ. **κατραμόνω**.

κατραμωτής, οῦ, ὁ· ὁ **πισσωτής**, goudronneur, n. m.

κατραπακιά, ἡ· [δημ.] βλ. **κατακεφαλιά**.

κατραπακιάζω, [δημ.] βλ. **κατακεφαλιάζω**.

κατρέφτης, [δημ.] βλ. **καθρέπτης**.

κατρουλᾶς, [δημ.] καὶ

κατρούλης, βλ. **κατουρλᾶς**, **κατουρλιάρης**.

κάτσα, [ξεν.] βλ. **θήρα**.

κάτσα-κάτσα, [ἐπίρ.] [διάλ. Καρπάθου], τὸ περιέρχεσθαι ὑποκρύφως.

κάτσα παπαδιά, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] = **πεταλοῦδα**.

κατσαβίδι, τό· [δημ.] tournevis, n. m. βλ. **κοχλιοστρόφιον**.

κατσάδα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ ἐπιτίμησις, ἡ ἐπίπληξις, réprimande, n. f. ἐπίπληξις, mercuriale, n. f. **ἐπίπληξις**, κοινῶς μάθημα, leçon, n. f. νουθέτησις μετ' **ἐπιπλήξεως**, semonce, n. f. || θὰ φάγῃ κατσάδα, il sera grondé ; [δημ.] il aura sa sauce.

κατσαδιάζω, μέλ. άσω [δημ.] **ἐπιπλήττω**, μαλόνω, gronder; ἐπιτιμῶ, **ἐπιπλήττω**, réprimander; **ἐπιπλήττω**, tancer; **ἐπιπλήττω**, δίδω **ἕνα** μάθημα εἰς, donner (faire) la leçon à ; laver la tête.

κατσακνιά, ᾶς, ἡ· [διάλ. Κύμης] ἡ ὀμίχλη.

κατσάρι, τό· [δημ.] τὸ παλαιοπάπουτσον, παληοπάπουτσον, savate, n. f. παλαιὸν ὑπόδημα, vieux soulier.

κατσαρίδα, ας, ἡ· blatte, n. f. [κοινῶς] cafard, n. m.

κατσαρόλα, ας, ἡ· [ξεν.] casserole, n. f.

κατσαρόνω, μέλ. ώσω [δημ.] **βοστρυχίζω,** κάμνω τι κατσαρόν, σγουρόν, boucler ; σχηματίζω κατσαρά, former des boucles.

κατσαρός, ή, όν· βλ. κατσαρωτός.

κατσάρω, [διάλ. Οἰνόης] ἤτοι ἐπιπλήττω, μαλόνω, ἐξ οὗ παράγεται ἡ **κατσάδα**· βλ. λέξιν· ‖ [ναυτ.] κατσάρω, ποδόω ἱστίον (χαλάρω), amurer, border (une voile).

κατσαρωτός, ή, όν· σγουρός, ή, όν· (βλ. **βοστρυχίζω**), bouclé, ée, adj. frisé ée, adj. [ἐν.] crépi, e ; crépé, ée, adj. § [οὐδ. πληθ. οὐσ.] **κατσαρά**, boucles [de cheveux] ἡ **ἕλιξ**· ὁ **βόστρυχος**, ου, (οἱ βόστρυχοι).

κατσασγλασμένος, η, ον· [διάλ. Νισύρου] ἀπροόδευτος, ἀπρόκοπος, καὶ ῥῆμα κατσαγλάζομαι.

κάτσε, [δημ.] ἀντὶ κάθισε· βλ. **κάθημαι**.

κατσημπούλο, ας, ἡ· [διάλ. Λεντεκάδ.] ἡ ψυχή, ἡ ἀλλαχοῦ καλουμένη πεταλοῦδα.

κάτσι, [διάλ. Οἰνόης]= κάποιος, οια, οιον.

κατσιάζω, [δημ.] μέλ. άσω, ἀδυνατίζω πολύ, maigrir baucoup ; βλ. **ζουριάζω**, ἐξασθενῶ, ἀδυνατίζω, μαραίνομαι, φθίνω, dépérir ; ne pas profiter ; se dessécher ; [ἐπὶ παιδ. σπ.] se chémer, tomber en chartre; [ἐπὶ φυτ.] bouder ; se rabougrir.

κάτσιασμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ σειρίασις, ὁ μαρασμός, marasme, n. m. dépérissement, n. m. φθίσις, μαρασμός, consomption, n. f. [ἐπὶ παιδ. ἰδ.] chartre, n. f.

κατσιασμένος, η. ον· [δημ.] σειριῶν, ἄτροφος, tombé (ée) en chartre, chartreux, euse ; desséché, ée ; ‖ ῥοῦχον κατσιασμένον (δυσέκπλυτον), linge (drap) difficile à laver.

κατσίβελος, θηλ. **κατσιβέλα** [δημ.] βοημός, bohémien, enne ; βλ. **ἀθίγγανος**, tsigane.

κατσίκα, ας, ἡ· [δημ.] chèvre, n. f. ἡ **αἴξ**.

κατσ(ι)καδηρό, τό· [Αἰτωλ. ἰδίωμα.] δέρμα ἐριφίου.

κατσικάκι, τό· [δημ.] τὸ **ἐρίφιον**, chevreau, n. m.

κατσικήσιος, ια, ιο· [δημ.] γιδήσειος, **αἴγειος**, de chèvre, de chevreau.

κατσίκι, τό· [δημ.] τὸ ἐρίφιον, chevreau, n. m. [συνήθ. γεν.] ἡ αἴξ, chèvre, n. f.

κατσικοκλέπτης, ου, ὁ· [δημ.] ὁ κλέπτων αἶγας (καὶ γεν. ὁ ζωοκλέπτης), voleur de chèvres (καὶ γεν. de bétail) καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁ τὰ μικρὰ κλέπτων (ἐκτελῶν μικροκλοπάς), ὁ μὴ συστηματικὸς κλέπτης.

κατσιποδιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] ἡ ἐναντιότης τῶν περιστάσεων, κακὴ τύχη, mauvaise chance, κακομοιριά, κακοτυχία, malchance, n. f. ou guignon, n. m. συμφορά, δυστυχία, malencontre, n. f.

κατσιποδιάζω, μέλ. άσω [δημ.] τὸ νὰ μὴ ἐπιτυγχάνῃ τις εἰς τὰς ἐργασίας του, νὰ πηγαίνουν ἀνάποδα αἱ δουλιαῖς, mal tourner, ne pas profiter ; τὸ νὰ ἔχῃ τις ἀτυχίαν, κακομοιριάν, avoir du malheur.

κατσιπουδιά, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] =ἐναντιότης περιστάσεων, βλ. **κατσιποδιά**· τὰ ἐμποδών, les obstacles.

κατσόνω, [διάλ. Ἠπείρου] κρύπτω, ἁρπάζω τι.

κατσοῦλα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ καλύπτρα, ἡ κουκκοῦλα, τὸ ἐπίκρανον, capuce, n. f. capuchon, n. m. § **κατσοῦλα**, θηλ. τοῦ **κατσοῦλι**.

κατσοῦλι, τό· [δημ.] θηλ. **κατσοῦλα**, μικρὰ γάτα, petit chat ; τὸ **γατάκι**, minette, n. f.

κατσουλιέρης, [δημ.] καὶ **κατσουλιέρα**, ὁ κορυδαλός, alouette, n. f.

κατσουλογιάννης, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου]= πτηνόν τι μικρὸν μὲ κοσύμβην (κατσοῦλι) ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὁ κατσουλιέρης, ὁ **κορυδαλός**.

κατσουλόνω [τὰ αὐτιά], [δημ.] βλ. **ὀρθιάζειν**· ‖ κατσουλόνω [διάλ. Ἠπείρου], ἐπικαλύπτω τινὰ (ἀπὸ τὸ **κατσοῦλα**)· ‖ **κατσουλόνω** [διάλ. Νισύρου]=ἁπλώνω τὴν χεῖρά μου διὰ νὰ φθάσω πρᾶγμά τι.

κατσοῦπι, τό· [διάλ. Ἠπείρου] ἀσκὸς αἴγειος διὰ τὴν μετακόμισιν τοῦ μούστου (γλεύκους) ἀπὸ τῶν ἀμπέλων.

κατσοῦφα, ας, ἡ, καὶ κατσουφιὰ [δημ.] ἐκ τοῦ **κατήφεια, σκυθρωπότης**, mine refrognée, air rechigné, morne, sombre ; βλ. καὶ κατσούφιασμα.

κατσούφης, α, ικον· [δημ.] ὁ **σκυθρωπός**, refrogné, ée, ἢ renfrogné, ée ; κατηφής, σκυθρωπός, réchigné, ée, ou sombre, adj. περίλυπος, λυπημένος, triste, adj. μὲ κακὴν διάθεσιν, de mauvaise humeur.

κατσουφιάζω, μέλ. άσω· [δημ.] **κατηφιάω**, σκυθρωπάζω, se refrogner, se renfrogner, rechigner ; γίνομαι σκυθρωπός, s'assombrir ; καταιβάζω τὰ μοῦτρα μου, εἶμαι μὲ κακὴν διάθεσιν, être de mauvaise humeur ; ‖ [καὶ μεταφ.] ὁ καιρὸς κατσουφιάζει, le temps se gâte, ἤτοι ὁ καιρὸς χαλάει.

κατσούφιασμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ κατήφεια, ἡ σκυθρωπότης, refrognement, n. m. rechignement, n. m.

κατσουφιασμένος, η, ον· [δημ.] κατηφής, σκυθρωπός, morne, sombre ; λυπημένος, triste, qui a un visage renfrogné, ou refrogné.

κάττα, ἡ· καὶ κάτα, ἡ γαλῆ.

κάττυμα, ατος, τό· καὶ **κάσσυμα** λέξις χρήσιμος ἐν τῷ στρατῷ, semelle, n. f. τὸ ἐκ δέρματος ἤτοι σκύτους (cuir) ὁμοῦ συνεραμμένον, ἰδίᾳ δὲ τὸ σκῦτος πρὸς κατασκευὴν πελμάτων τῶν ὑποδημάτων, κοινῶς ὁ **πάτος** τοῦ παπουτσιοῦ· ἐπίσης τὸ **πέλμα**, βλ. καὶ **σάνδαλον**· ‖ κάττυμα λέγεται μεταφ. τὸ βύρσωμα, chaussure, n. f.

κατυφές, βλ. **κατιφές**.

κάτω, [ἐπίρ.] bas ; τὸ χαμαί, τὸ ἐπὶ γῆς εὑρισκόμενον, κατὰ γῆς, κάτω, en bas ; à bas;

|| ἐκεῖ κάτω, là-bas ; || πάρα κάτω, plus bas; plus loin, μακρύτερον; || ἀπὸ ἐπάνω ἕως κάτω, de haut en bas ; || ἔπεσε μὲ τὸ κεφάλι κάτω, il est tombé la tête en bas ; || — τὸ ὑπουργεῖον ! à bas le ministère ; || — τὰ χέρια ! à bas les mains ! || [οἰκ.] à bas les pattes ! || ἔπεσε κάτω, il tomba par terre ; || πήγαινε κάτω, allez en bas ; || ἔλα κάτω, descendez ; || [κατὰ πλεονασμὸν] κάθισε κάτω, asseyez-vous ; || ἀπὸ δέκα χρονῶν καὶ κάτω, de l'âge de dix ans et au dessous ; || κάτω κάτω, tout en bas ; [tout] au fond ; au bout ; || τὸ κάτω κάτω [φρ.], au bout du compte ; après tout; || βάλε χρήματα κάτω, argent sur table. § [ναυτ.] κάτω, bas ; προχειμένου περὶ ὑποστολῆς ἱστίου ὠτοειδοῦς ἢ τριγωνικοῦ (voile aurique ou latine), ἵνα δυνηθῶσι νὰ πτύξωσι τοῦτο, λέγουσι τὸ bas=χάλα ! § [ναυτ.] κάτω, (en) bas le monde ; παράγγελμα ἵνα κατέλθωσιν οἱ ἄνδρες ἐκ τῶν ἱστῶν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἢ ἐκ τοῦ καταστρώματος ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ πλοίου. § ἀπὸ κάτω, d'en bas ; κάτωθεν, par dessous ; en dessous ; || ὁ καπνὸς ἔρχεται ἀπὸ κάτω, la fumée vient d'en bas ; || τὸ ἐπῆρε ἀπὸ κάτω, il l'a ramassé ; || πέρασε ἀπὸ κάτω, passez par dessous ; || τὸ ηὗρα ἀπὸ κάτω, je l'ai trouvé dessous ; || τὸ ψωμὶ εἶνε καϋμένον ἀπὸ κάτω, le pain est brûlé en dessous ; || τὸ ἔπιασε ἀπὸ κάτω, il le prit par dessous. § [προθετ.] — ἀπό, ὑπό, sous ; κάτωθεν, au dessous de ; dessous par dessous ; à bas de ; || — ἀπὸ τὸ τραπέζι, sous la table ; || — ἀπὸ τὸν ἀγκῶνα, au dessous du coude ; || — ἀπὸ τὸ γεφύρι, sous le pont ; par dessous le pont ; || ἐπήδησε κάτω ἀπὸ τὸ κρεββάτι, il sauta à bas du lit ; || τὸν ἐκύλισε κάτω ἀπὸ τὴν σκάλαν, il l'a fait rouler jusqu'au bas de (il l'a fait dégringoler) l'escalier ; || [ναυτ.] — τὸν οἴακα, la barre dessous ; βλ. **οἴαξ**. § [ἐνάρθρ. ἐπίθ.] bas (basse) ; inférieur, eure, adj. || ἡ κάτω **Ἀλβανία**, la basse Albanie ; || ἡ κάτω Βουλὴ [ἐν Ἀγγλίᾳ], la Chambre basse ; la Chambre des communes ; || ἡ κάτω σιαγών, la mâchoire inférieure ; || τὰ κάτω δόντια, les dents de dessous ; les dents d'en bas ; || ὁ κάτω κόσμος, l'empire des morts ; le monde des trépassés ; ὁ ἄλλος κόσμος, l'autre monde ; [καὶ σπαν.] ce bas monde ; || ἡ κάτω πόλις, la ville basse ; [ναυτ.] ὁ κάτω συστολεύς, la cargue basse ; || [ναυτ.] τὸ κάτω πυροβολεῖον, la basse batterie, ἤτοι τὸ χαμηλότερον μέρος τοῦ πλοίου ἐφ' οὗ ὑπάρχουσι πυροβόλα· || [ναυτικ.] — μπικεριά· βλ. **μεσόδμη**.

κατώγαιον, **κατώγειον**, τό, καὶ

κατῶγι, τό· [δημ.] τὸ ὑπόγειον, cave, n.f. souterrain, n. m.

κατώει, τό· [δημ.] τὸ κατώγαιον.

κάτωθεν, [ἐπίρ.] ἀπὸ τὰ κάτω πρὸς τὰ ἐδῶ, d'en bas ; ἀπὸ κάτω, par dessous ; || ἡ ὀσμὴ ἔρχεται κάτωθεν, l'odeur vient d'en bas ; || ἐξέφυγε κάτωθεν, il s'est échappé par dessous. § τὸ παρὰ πόδας, εἰς τὸ κάτω μέρος εὑρισκόμενον, ὁ ἑπόμενος, ci-dessous ; || ἡ κάτωθεν σημείωσις, la note-ci-dessous ; || οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμμένοι, les soussignés. § [προθ.] κάτω ἀπό τι, au dessous de ; ὑπό τι, sous ; || — τῆς τραπέζης, sous la table ; || — τοῦ γόνατος, au dessous du genou.

κάτωθι, κατωτέρω, plus-bas, ci-après, en bas, ci-bas ; βλ. καὶ **κατωτέρω**.

κατωκόρμι, τό· τὸ κάτω μέρος τοῦ γυναικείου φορέματος (τῆς ἐσθῆτος), jupe, n. f.

κατῶρυξ, υχος, ὁ· [οἰκοδ.] libage, n. m. (Πολυδ. Ζ. 123· «οἱ τοῖς θεμελίοις ἐντιθέμενοι»). Ἀτελῶς ἐξειργασμένος λίθος, προερχόμενος ἐκ τῶν ἀνωτέρων στρωμάτων λατομείου ἢ ἐκ τῶν κατωτέρων αὐτοῦ διαστρώσεων καὶ μὴ καλῶς σκληρυνθείς, κατάλληλος δὲ μόνον διὰ θεμελιώσεις (fondations) ; || — συμπαγής, forme, n. f. ἤτοι χονδροκομμένος διὰ τὰ θεμέλια λίθος προερχόμενος ἐκ τῶν ἀνωτέρων διαστρώσεων λατομείου, ὅστις εἶνε συμπαγέστερος τοῦ κατώρυχος (libage). § —, corps-mort, n. m. (pl. des corps-morts) ; τὸ ξύλον τῶν στρατιωτικῶν γεφυρῶν τὸ κατορυσσόμενον εἰς τὴν γῆν. Τοῦτο συνίσταται ἐκ δοκίδος τετραγωνισμοῦ 0μ., 20 περίπου τοποθετουμένης ἐπὶ τῆς ὄχθης ἐξ ἧς ἄρχεται ἡ ἐγκατάστασις τῆς γεφύρας. Τὸ ξύλον τοῦτο κατορύσσεται καθέτως εἰς τὸν ἄξονα τῆς γεφύρας καὶ ἐξέχει τῆς γῆς μέχρι τοῦ ὕψους τῶν **ὑποβασταχτικῶν** (corps de support). § [ὀχυρ.] fossé diamant, (n. m.) μικρὰ τάφρος ὀρυσσομένη πρὸ τῶν προσώπων τῶν κευθμῶν (caponnières), ἵνα ἀποτελεσθῇ ὕψος τοῦ πυθμένος τοῦ φατνώματος 4 μέτρων ἀπὸ τοῦ πυθμένος ταύτης.

κατωσάγονον, τό· ἡ κάτω σιαγών, mâchoire inférieure ; βλ. **σιαγών**.

κατωσένδονον, τό· ἡ κάτωθεν εὑρισκομένη σινδόνη, καὶ γεν. τὸ ὑπόστρωμα, drap de dessous (ἐπὶ τῆς κλίνης).

κατώτατος, η, ον, ὑπερθ. τοῦ κάτω· ὁ πλέον κάτω, le plus bas ; ὁ ταπεινότατος, ὁ ἔσχατος, infime, adj. ὁ τελευταῖος, dernier, ère ; || τὰ κατώτατα στρώματα τῆς κοινωνίας, les dernières classes de la société ; || ὁ κατώτατος ὅρος, le minimum, ἀντίθ. τῷ **maximum** = μέγιστος ὅρος.

κατώτερος, α, ον· συγκρ. τοῦ κάτω, **bas**, se ; κατώτερος, ὑποδεέστερος, inférieur, e ; ὁ ὀλιγώτερος, ἐλάσσων, moindre, adj. || αἱ κατώτεραι τάξεις [σχολείου], les basses classes ; les classes inférieures ; || οἱ κατώτεροι βαθμοί, les grades inférieurs ; || ἡ κατωτέρα ἐκπαίδευσις, l'enseignement primaire ; || ὁ κατώτερος κλῆρος, le bas clergé ; || θὰ τὸ εὕρω εἰς κατωτέραν τιμήν, je le trouverai à meilleur prix ; || τὸ ὕφασμα αὐτὸ μοῦ φαίνεται κατώτερον ἀπὸ τὸ ἄλλο, cette étoffe me semble inférieure à l'autre ; || οἱ κατώτεροι ὑπάλληλοι, les employés subalternes ; || εἶσθε πολὺ κατώτερός του, vous êtes fort au dessous de lui ; || δὲν εἶνε διόλου κατώτερός σας, il ne vous cède en rien ; || [στρατ.] κατώτερος, ὁ ὑποδεέστερος, subalterne, n. m. ὁ ὑποστα-

γμένος εἰς ἄλλον· || κατώτερος ἀξιωματικός, officier subalterne; βλ. ἀξιωματικός· || [ἐμπορ.] κατώτερος [ἐπὶ ποιοτήτων], inférieur, e.

κατωτέρω, [ἐπίρ.] πλέον κάτω, plus bas; κάτωθεν, ci-dessous; ἐν τοῖς ἑπομένοις, ci-après; || θὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τούτου κατωτέρω, nous en parlerons plus bas; || βλέπε κατωτέρω, voir ci-dessous; || [ὡς θὰ ἴδωμεν] κατωτέρω, ci-après.

κατωφέρεια, ας, ἡ· τὸ πρὸς τὰ κάτω φέρειν, ὁ κατήφορος, ἡ πρὸς τὰ κάτω κλίσις, ἡ κλιτύς, ἡ κλίσις, τὸ κλίτος, pente, n. f. (βλ. λέξεις)· ἡ κατωφέρεια, ἡ κρημνώρεια, ὁ κατήφορος, penchant, n. m. τὸ πρανές, ἡ κατωφέρεια, déclivité, n. f. ἡ κλιτύς, ἡ κλίσις, rampe, n. f. [τεχνητὴ ἐνν.] ἡ κλίσις, talus, n. m. [μεταφ.] κατωφέρεια, τὸ απόκρημνον, raideur, n. f. || ἀνωφέρεια καὶ κατωφέρεια, rampe et pente (ὁδοῦ, σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, κτλ.)· βλ. καὶ **ἀνωφέρεια** (rampe); || τιμὴ κατωφερειῶν καὶ ἀνωφερειῶν, valeur des pentes et rampes; βλ. **κατατομὴ** ὁδῶν, σιδηροδρόμων. § κατωφέρεια ῥείθρου, rapide d'un cours d'eau; βλ. εἰς **ῥεῖθρον**.

κατωφερής, ής, ές· ὁ πρὸς τὰ κάτω φερόμενος, ὁ ἔχων κλίσιν, qui va (est) en pente; κεκλιμένος, incliné, ée, adj. κρημνώρεια, κατήφορος, penchant, e, adj. κατωφερής, ἐπικλινής, κεκλιμένος, déclivé, ée, adj. || κατωφερὲς ἔδαφος, terrain en pente.

κατῶφλι, τό· [δημ.] καὶ

κατώφλιον, ου, τό· seuil, n. m. βλ. **οὐδός**· [τὸ προέχον τοίχου], pas, n. m. § [ναυτ.] κατώφλιον τῆς θυρίδος, seuillet [d'un sabord], n. m. βλ. **θυρίς**, **πυροβόλον** καὶ δικλὶς (δίφυλλο πορτέλο).

κατώφορος, ος, ον· ὁ φερόμενος κάτω, contre-bas; βλ. καὶ **ἀνώφορος**.

κάτωχρος, ος, ον· ὁ λίαν ὠχρός, κίτρινος, tout pâle; très-pâle; λίαν ὠχρός, blême, adj.

καυγᾶς, ὁ· [δημ.] φιλονεικία, ἡ ἔρις, querelle, n. f. démêlé, n. m. [οἰκ.] chamaillis, n. m. || ἔρις συνοδευομένη μεθ' ὕβρεων καὶ δαρμῶν, rixe, n. f.

καυγατζῆς, ὁ· θηλ. καυγατζοῦ [δημ.] φιλόνεικος, φίλερις, querelleur, euse; φίλερις, *batailleur,euse*.

καυγατίζω, [δημ.] φιλονεικῶ, ἐρίζω, se quereller; se chamailler.

καυκαλᾶς, θηλ. λοῦ (*ἀπὸ τὸ καύκαλον=κεφαλή*) [διάλ. Καρπάθου] ὁ **βαρύνους**, **δύσνους**.

καυκαλήθρα, ας, ἡ· [δημ.] **καυκαλίς**, *ἴδος, ἡ· caucalide, n. f. βλ. καυκαλίδα*.

καυκαλίδα, ας, ἡ· [διάλ. Λεντεχάδ.] ἡ **καυκαλίς**, λάχανον καῖον κατὰ τὴν γεῦσιν, ὁ *κατὰ τοὺς φυτολόγους κονδυλόκαρπος ὁ ἄπουλος* (condylocarpus apulus).

καύκαλον, τό· [δημ.] τὸ τσῶφλι τῶν *ὀστρακοδέρμων*, *test*, n. m. **ὄστρακον**, *κόγχη καὶ κόγχος*, τὸ *κέλυφος* (κοινῶς **καυκί**), coquille, n. f. τὸ καύκαλον τῆς χελώνας, écaille de tortue; carapace (*f.*) [d'une tortue]. § τὸ κόκκαλον τοῦ κεφαλιοῦ, τὸ κρανίον, crâne, n. m. ἡ κεφαλή, tête; [χυδ.] caboche, n. f. || δὲν ἔχει καύκαλον, il n'a pas de tête; βλ. καυκιά.

καυκί, τό· [δημ.] [βαυκίον, κύλιξ] ξύλινον δοχεῖον (ποτήριον) δι' οὗ μετρεῖται τὸ γάλα, godet (m) [à boire]; coupe, n. f. § —, βλ. **καύκαλον**, coquille, n. f. test; carapace [de la tortue]; βλ. **καυκιά**.

καυκιά, ἡ· [διάλ. Λεντεχάδος] ξύλινον ἐσκαμμένον τρύβλιον, ἐν ᾧ τιθέντες φαγητὸν ἐσθίουσιν. Ἡ λέξις συγγενὴς τοῖς **καυκίον**, ὡς λέγεται ἐνίοτε καὶ τὸ **καυκί**, καυκάλιον, βαυκάλιον καὶ τοῖς κατὰ τὴν χρῆσιν τῶν Λεντεχαδῶν **καυκάλα** (= κεφαλὴ) καὶ καύκαλο(ν) = κρανίον καὶ ἰδίως τὸ μετωπικὸν κοῖλον **ὀστοῦν**.

καυκιά, ᾶς, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] καύχη (κ=χ) ἡ **καύχησις**, τὸ καυχᾶσθαι.

καυκίζω, [διάλ. Οἰνόης] ἐπαινῶ ἐγκωμιάζω, παθ. καυχίσκομαι = καυχῶμαι, μεγαλορρημονῶ.

καυκί(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] καυκίον, καύχη, τὸ ποτήριον· βλ. **καυκί**.

καυκίτσης, θηλ. τσα· [διάλ. Οἰνόης] καυχητής, καυχησιάρις.

καυκουλιάρης, α, ικον· [διάλ. Νάξου] κομπορρήμων, καυχηματίας.

καῦλα, ας, ἡ· [δημ.] τὸ καύσιμον, κοινῶς κάψιμον, ἡ καῦσις, brûlure, n. f. κεκαυμένος, καϋμένος, brûlé, n.m. || τὸ ψητὸν μυρίζει καῦλαν, le rôti sent le brûlé. § —, τὸ κάψιμον, cuisson, n. f. θερμότης, chaleur, n. f. κάψιμον, ardeur, n. f. || — εἰς τὸ στομάχι, ardeur d'estomac. § [συνεκδ.] θλῖψις, λύπη, ὀδύνη, douleur, n. f. peine, n. f.

καύλα, ἡ· [δημ.] ἡ στῦσις (διέγερσις) τοῦ ἀνδρικοῦ μορίου (αἰδοίου, τοῦ καυλοῦ) érection [du membre viril]; [ἐπὶ ζώων] **ὀργασμός**, rut, n. m. chaleur, n. f. [**μεταφ.**] διακαὴς πόθος, désir ardent; || **καύλα**, ἡ· [διάλ. Ἠπ.] ὀργασμὸς πρὸς τὰ ἀφροδίσια καὶ οἱ **ἐξερχόμενοι ἴονθοι** ἐπὶ τοῦ προσώπου, ἤτοι τὸ **ἐξάνθημα** κατὰ τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας.

κάϋλας, ὁ· [δημ.] λάκκος σχηματιζόμενος πέριξ τοῦ ποδὸς δένδρου τινός, creux [fait au pied d'un arbre]; **περιόρυξις**, **λάκκωμα**, ablaquéation, n. f.

καυλοθερμασιά, ᾶς, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] *θέρμη προελθοῦσα ἐκ καύλας*.

καυλομαχῶ, [διάλ. Ἠπείρου] ῥημ. ἀμετ. = ὀργῶ πρὸς τ' ἀφροδίσια, **παροιμ.** «ἕνας ψυ*χομαχάει κι' ἄλλος καυλομαχάει*».

καϋλόνω, μέλ. ώσω· [δημ.] καίω, brûler; ψήνω, cuire. § —, λακκόνω **δένδρον**, **σχηματίζω** *περὶ τὸν πόδα τοῦ κορμοῦ λάκκον*, *déchausser* [un arbre, etc.].

καυλόνω, μέλ. ώσω· [δημ.] τὸ ἔχειν στύ*σεις (διεγέρσεις) τοῦ ἀνδρικοῦ μορίου*, *être en* érection; [δημ.] bander, ἤτοι ὀργῶ πρὸς τὰ ἀφροδίσια· βλ. **καύλα**· [**μεταφ.**] **ἐπιθυμῶ πολύ**, *désirer* **ardemment**, *ποθῶ διακαῶς*.

καυλός, οῦ, ὁ· ἢ κορμὸς ἢ βλαστὸς φυτοῦ τινος καλεῖται τὸ ὑπὲρ τὴν **ἐπιφάνειαν** τῆς γῆς συνήθως κείμενον μέρος αὐτοῦ τὸ φέρον τὰ φύλα καὶ τὰ ἄνθη· ὁ μίσχος τῶν φυτῶν καὶ μά-

λιστα ἐπὶ τῶν λαχάνων, tige [des plantes] καὶ ἐν γένει ὁ κορμός, στέλεχος καὶ πᾶν τὸ καλαμῶδες. § [ἀρχιτ.] καυλοί, caulicoles, n.f. plu. λέγονται κλῶνοι ἐξερχόμενοι ἐκ τῶν φύλλων τῆς ἀκάνθης, κοσμοῦντες τὸ κορινθιακὸν κιονόκρανον, εἰλιγμένοι σπειροειδῶς ὑπὸ τὸν ἄβακα. || [φυσ. ἱστορία] καυλός, caulicole, n.f. λεπτὸς κλῶνος. § [τεχνολ.] καυλός, tige, n.f. στῦλος, στέλεχος, βάκτρον, μικρὰ ῥάβδος· || — μετ' ἐκκεντρικῆς ἀκίδος, tige à pointe excentrique ; || ὁ — τῆς βελόνης (τοῦ ὅπλου Σασσεπώ, κτλ.) tige d'aiguille (du fusil Chassepôt, etc.) || — τρυπάνου, tige de foret ; || — τοῦ ἀναστομωτηρίου, tige de l'alésoir ; || — τῆς ἐπωστρίδος, tige de la tête mobile ; βλ. **ἐπωστρίς**· || — ἀποκρουστῆρος, tige de tampon ; βλ. **ἀποκρουστήρ**· || — τοῦ βελονούχου, tige de porte-aiguillle ; βλ. ὅπλον Σασσεπώ· || — οὐρανίου, tige pour culasse ; || — πρὸς ἀποκόλουσιν τῶν ἑστιῶν (τῶν ὅπλων), tige pour chanfreiner les cheminées ; || — εἱλικοτομημένος, tige taraudée.

καύλωμα, τό· [δημ.] βλ. **καύλα.**

καῦμα, ατος, τό· τὸ κάψιμον, brûlure, n. f. τὸ ἐκ καυσίματος προερχόμενον σημεῖον, marque faite avec le feu, καὶ τὸ ἐκ ταύτης ἀποτέλεσμα (effet du feu). § **καῦμα,** τό· brûlure, n. f. **ἔγκαυμα,** τό· καὶ μεταφορικῶς ἡ **φθορά**· τὸ ἐκ τῆς καύσεως προερχόμενον σημεῖον. Τὰ ἐπὶ τῶν πυροβόλων καὶ ὅπλων **καύματα** (brûlures) προέρχονται ἐκ τῆς κατακαύσεως τῆς πυρίτιδος. § [ἱππολ.] **καῦμα, κάψιμο,** brûlure : τραῦμα ἐπὶ τοῦ δέρματος ἐπενεγκόμενον διὰ τῆς μετὰ τοῦ πεπυρακτωμένου σώματος ἢ ζέοντος ὑγροῦ ἐπαφῆς αὐτοῦ, brûlure de la solle, καῦμα τοῦ πέλματος, ἕνεκα τῆς θερμῆς ἐπιθέσεως τοῦ πετάλου κατὰ τὴν δοκιμασίαν. § —, chaleur, n. f. [forte], ἡ ὑπερβολικὴ ζέστη, κοινῶς ἡ **κάψα** (ἀτμοσ. κατάστ. καιροῦ) ἡ ἐκ τῆς μεγάλης τοῦ ἡλίου θερμότητος ὑπερβάλλουσα ζέστη ὡς δυσάρεστος εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἢ καὶ βλαβερὰ εἰς ὅλην ἐν γένει τὴν ὀργανικὴν φύσιν· || τὰ κυνικὰ καύματα [les chaleurs de] la canicule; βλ. **κυνικά.**

καϋμένος, η, ον (δια)κεκαυμένος, η, ον, brûlé, ée ; βλ. **διακεκαυμένος.** § [σύνήθως μεταφ.] *ὁ καϋμένος ! ὁ δυστυχής, ὁ δείλαιος,* ὁ ἄθλιος, le pauvre ! pauvre homme.

καϋμός, οῦ, ὁ· [δημ.] ἡ ἄκρα λύπη, ὀδύνη, *regret [cuisant], n. m. la vive douleur, καὶ* ἐν γένει ἡ λύπη, ὀδύνη, peine, n. f.

καυσαλίζω, [δημ.] περιφλέγω, flamber, *griller ; βλ. καψαλίζω.*

καυσάλισμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ περίφλεξις, flambage, n. m. grillage, n. m. βλ. ***καψάλισμα.***

καύσιμον, ατος, τό· προφ. κοινῶς **κάψιμον,** ἡ πρᾶξις τοῦ καίειν, action de brûler ; ἡ ***καῦσις***, *brûlement, n. m. κατάκαυσις, βλ.* **καῦσις,** combustion, n. f. || ξύλα διὰ καύσιμον, bois de chauffage ; bois à brûler. § *τὸ καῦμα, ἐπίκαυμα, τὸ ἔγκαυμα, brûlure, n.f.* βλ. **καῦμα.** § —, cuisson ; βλ. καὶ **καῦλα.**

καύσιμα, τά· combustibles, n. m. pl. ἡ καύσιμος ὕλη· πᾶσα ὕλη δι' ἧς παράγεται πῦρ καὶ ἐκπέμπεται θερμότης· καύσιμαι ὕλαι διὰ τὴν θέρμανσιν εἰσὶ τὰ ξύλα, ὁ γαιάνθραξ, ὁ ξυλάνθραξ, κτλ. διὰ δὲ τὸν **φωτισμὸν** (éclairage) εἰσί, τὸ ἀεριόφως, τὸ ἔλαιον, τὸ πετρέλαιον, τὰ στεάτινα κηρία, κτλ. Τὸ θεῖον (soufre) καὶ ὁ ἄνθραξ (charbon) εἶνε τὰ καύσιμα σώματα (corps combustibles) τῆς πυρίτιδος.

Τὰ ἐν ταῖς ἀτμομηχαναῖς καὶ τῇ βιομηχανίᾳ χρησιμοποιούμενα καύσιμα διαιροῦνται εἰς δύο μεγάλας κατηγορίας, ἤτοι εἰς **φυσικὰ καύσιμα** (combustibles naturels), περιλαμβάνοντα

τὸ **ξύλον** (bois),
τὸν **γαιάνθρακα** (houille),
τὸν **ἀνθρακίτην** (anthracite),
τὸν **λιγνίτην** (lignite) καὶ
τὸν **ποάνθρακα** (tourbe),

καὶ εἰς **τεχνητὰ καύσιμα** (combustibles artificiels), περιλαμβάνοντα

τὸν **ὀπτάνθρακα** (coke),
τοὺς **γαιανθρακοπλίνθους** (briquettes), καὶ
τὸ **ἀεριόφως** (bicarbure d'hydrogène ou gaz d'éclairage), δυνατὸν ὅμως ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς προελεύσεώς των νὰ διαιρεθῶσιν εἰς

φυτικὰ καύσιμα (combustibles végétaux), περιλαμβάνοντα τὸ ξύλον, τὸν ξυλάνθρακα καὶ τὸν ποάνθρακα, καὶ εἰς **ὀρυκτὰ καύσιμα** (combustibles minéraux), περιλαμβάνοντα τὸν γαιάνθρακα, τὸν ἀνθρακίτην, τὸν ὀπτάνθρακα, τοὺς γαιανθρακοπλίνθους, τὸ ἀεριόφως καὶ τὸ πετρέλαιον.

καύσιμος, ος, ον· πρὸς καῦσιν, à brûler; ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ καίεσθαι, combustible, adj. ὁ εὔπρηστος, κατακαύσιμος· || καύσιμος ὕλη, matière combustible ; βλ. **ξύλον** καὶ **καύσιμα.**

καυσιμότης, ητος, ἡ· combustibilité, n. f. τὸ εὔπρηστον, ἰδιότης ἣν ἔχουσι τὰ καύσιμα σώματα ἢ ὕλαι (corps combustibles).

καῦσις, εως, ἡ· τὸ καύσιμον, ἡ πρᾶξις τοῦ καίειν, action de brûler, brûlement, n. m. § καῦσις, combustion, n. f. τὸ **καύσιμον.** ἡ **κατάκαυσις,** τὸ ἀποτέλεσμα τῆς καύσεως. Ὁ ἀὴρ εἶνε ἀπαραίτητος εἰς τὴν κατάκαυσιν· || **αὐτόματος καῦσις** ἢ καὶ **ἀνάφλεξις,** combus*tion spontanée ; || αὐτόματος ἀνάφλεξις τῆς* πυρίτιδος, combustion spontanée de la poudre; || ἡ καῦσις (κατάκαυσις) τῶν νεκρῶν, la cré*mation des morts ; βλ. καὶ* ***ἀποτέφρωσις.*** § [χημ.] καῦσις, combustion, n. f. καλεῖται οὕτως ἡ χημικὴ ἐνέργεια τοῦ ὀξυγόνου (oxy*gène) τῆς ἀτμοσφαίρας ἐπὶ τοῦ* ***ἄνθρακος*** (charbon) ἢ ἄλλου σώματος, ἤτοι ἡ **ὀξυγόνωσις** (oxygénation) τοῦ **σώματος** τούτου, τείνουσα *εἰς τὴν χημικὴν ἀποχώρησιν* ἢ **ἐξάτμισιν** τῶν διαφόρων οὐσιῶν ἐξ ὧν τὸ σῶμα σύγκειται· διακρίνομεν δύο εἴδη καύσεως, τὴν ζῶσαν **καῦσιν** (combustion vive) προερχομένην ἐκ τοῦ **ἀνάμματος** (inflammation) σώματός τινος καὶ ἐκλύουσαν φῶς καὶ θερμότητα, καὶ τὴν **λανθάνουσαν καῦσιν** (combustion lente) προερχομένην ἐκ τῆς ἐπενεργείας τῆς ἀτμοσφαίρας

ἐπί τινων σωμάτων (π. χ. ὀξείδωσις σιδήρου) καὶ μὴ ἐκλύουσαν οὔτε φῶς οὔτε θερμότητα. § τὸ καῦμα, ἐπίκαυμα, brûlure, n. f. cuisson, n.f. ἡ θερμότης, ardeur, n.f. § [συνεκδ.] ἡ θερμότης, chaleur, n. f.

καυσόνω, προφ. καψόνω, καυσόομαι, ἔχω κάψαν, πυρετόν, τὸ ἔχειν ζέστην, ὑπερβολικὴν θερμότητα, τὸ θερμαίνεσθαι, avoir chaud.

καυσόξυλα, τά· ξυλεία πρὸς θέρμανσιν, bois de chauffage.

καύστης, ὁ· ὁ **πριστήρ,** θύελλα μετ' ἀστραπῶν, βροντῶν καὶ κεραυνῶν, orage avec éclairs, tonnerres et foudres.

καυστικός, ή, όν· διάπυρος, ὁ ἔχων τὴν δύναμιν ἢ τὴν ἰδιότητα τοῦ καίειν, brûlant, e, adj. ὀξύς, δριμύς, cuisant, e, adj. [μεταφ.] **καυστικὸς** [ἐπιθ. καὶ ὄνομ.] ὁ καίων, caustique, adj. et n. m. [ἐπὶ τροφῶν ἢ ποτῶν] καυστικός, ὁ θερμαίνων, θερμαντικός, échauffant, e, adj. (ἐπὶ πυρετοῦ) θερμός. ardent, e, adj. § [χημ.] καυστικός, ή, όν, comburant, ante, adj. **ἐμπρηστικός,** ή, όν· ἢ **ὀξειδωτικός,** ή, όν· καλεῖται οὕτω σῶμά τι ὅπερ ἑνούμενον μεθ' ἑτέρου, καθιστᾷ τὸ τελευταῖον τοῦτο καύσιμον, π. χ. τὸ **νίτρον** (salpêtre) εἶνε τὸ καυστικὸν (ὀξειδωτικὸν) **σῶμα** (corps comburant) τῆς πυρίτιδος § [ἱππολ.] καυστικὸν ἢ ἐσχαρογόνον, τό· caustique, n. m. ἡ ἰδιότης τῶν καυτηρίων ἢ παντὸς χημικοῦ σώματος, ὅπερ ἐρχόμενον εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν ὀργανικῶν ἱστῶν ἐπιφέρει τὴν καταστροφὴν αὐτῶν.

καυστικότης, ητος, ἡ· causticité, n. f. ἡ ἰδιότης τῶν καυστικῶν, τὸ καυστικόν. § ἡ θερμότης [τοῦ ἡλίου] ardeur [du soleil], n. f.

καυστικῶς, [ἐπίρ.] caustiquement, adv. κατὰ τρόπον καυστικόν.

καύστρα, ας, ἡ· τόπος, μέρος ἔνθα ἔκαιον (ἀπετέφρουν) τὰ νεκρὰ σώματα, lieu où l'on brûlait (incinérait) les cadavres.

καύσων, ονος, ὁ· μεγάλη θερμότης, grande chaleur ; θερμότης [θερινή, ἡλιακή, κτλ.] ardeur [de l'été ; du soleil, etc.] || —, βλ. ἄνεμος καυστικός, vent brûlant.

καυτερός, ή, όν· [δημ.] διάπυρος, καυστικός, brûlant, e, adj. ὀξύς, δριμύς, cuisant, e, adj. διακαής, φλογερός, θερμός, ardent, e, adj. βλ. καὶ **καυστικός.**

καυτήρ, ῆρος, ὁ· ὁ καίων, brûleur, n. m. || [ἱππολ.] — δακτυλιώδης, brûle-queue ou Cautère annulaire ; σιδήρειον μήκους 0,40 ὡς ἔγγιστα, οὗτινος τὸ ἓν ἄκρον φέρει στεφάνην χρησιμεύουσαν κυρίως διὰ τὴν καυτηρίασιν τοῦ στελέχους τῆς οὐρᾶς κατὰ τὸν ἀκρωτηριασμὸν αὐτοῦ πρὸς ἐπίσχεσιν τῆς αἱμορραγίας.

καυτηριάζω, μέλ. άσω· καίω διὰ καυτηρίου ἢ διὰ πεπυρακτωμένου σιδήρου, cautériser ; toucher [une plaie] brûler ; [μεταφ.] στιγματίζω, stigmatiser; δυσφημίζω, ἀτιμάζω, στιγματίζω διὰ καυτηριασμοῦ, flétrir. § —, donner le feu ; βλ. **καυτηρίασις.**

καυτηρίασις, εως, ἡ· cautérisation, n.f. λέγεται ἡ ἐνέργεια τῶν καυτηρίων ἐπὶ τοῦ σώματος· cautérisation actuelle, λέγεται ἡ διὰ πεπυρακτωμένων σιδηρίων καυτηρίασις (βλ. καὶ **καυτήριον.** § — (κτηνιατρική). feu, n. m. καυτηριάζειν (καυτηριάζω) τὸν ἵππον διὰ πεπυρακτωμένου σιδήρου, donner ou employer le feu. § — [μεταφ. ἐν.] ἀτίμωσις, flétrissure, n. f. στιγματισμὸς διὰ καυτηριασμοῦ, stigmatisation, n. f.

καυτηριασμός, οῦ, ὁ· cautérisation, n.f. ἡ καῦσις, ἡ πρᾶξις τοῦ καυτηριάζειν. Ἐν τῇ ἰατρικῇ καλεῖται οὕτως ἡ τοπικὴ καταστροφὴ τῶν ἱστῶν τοῦ σώματος ἢ διὰ μεγάλης θερμότητος ἀμέσως προσαγομένης, ἢ διὰ χημικῶν μέσων ὁμοίως δρώντων. Ἡ ἄμεσος καυτηρίασις τελεῖται διὰ πεπυρακτωμένου μετάλλου κατακαίοντος τοὺς ἱστούς, τὸ κοινότατον δ' αὐτῆς ὄργανον εἶνε ὁ θερμοκαυτὴρ ἢ καὶ ὁ κοινὸς πεπυρακτωμένος σίδηρος. Ἐνταῦθα ἐπίσης ἀνήκει καὶ ἡ γαλβανοκαυστική. Τὰ δὲ χημικὰ καυτήρια εἶνε ἢ στερεαὶ μᾶζαι, εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν ὑγρῶν ἱστῶν τιθέμεναι, ἢ κόνεις ἐπιπασσόμεναι ἢ ἐν εἴδει φυράματος ἐπιτιθέμεναι, ἢ τέλος ὑγρά. Εἰς τὰ πρῶτα ἀνήκουσιν ὁ νιτρικὸς ἄργυρος (πέτρα τῆς κολάσεως), τὸ καυστικὸν κάλι καὶ νάτρον, ὁ θειϊκὸς χαλκός, ὁ χλωριοῦχος ψευδάργυρος, τὸ βούτυρον ἀντιμονίου, κτλ. ἐκ τῶν δευτέρων δὲ κυριώτατα εἶνε τὸ βιενναῖον φύραμα, τὸ ἀρσενικοῦχον φύραμα, καὶ τέλος ὑγρὰ καυτήρια εἰσὶ τὸ νιτρικὸν καὶ τὸ θειϊκὸν ὀξύ, τὸ διάχυμα ὑπερχλωριούχου σιδήρου, κτλ. Ἐὰν τὰ καυτήρια ταῦτα ἐπιτεθῶσι λίαν ἀραιά, δρῶσιν ὡς ἐρεθιστικὰ ἁπλῶς προκαλοῦντα φλεγμονήν. Ἡ καυτηρίασις χρησιμοποιεῖται ἐν περιστάσεσι διαφόροις ἤτοι πρὸς καθαίρεσιν νεοπλασμάτων (καρκίνων, πολυπόδων, κτλ.) εἰς καταστροφὴν μιάσματος ἢ δηλητηρίου εἰσχωρήσαντος ἐν τραύματι, πρὸς διάνοιξιν ἀποστήματος ἢ ἐμβολὴν οἱασδήποτε τομῆς (δι' ὀξείας πεπυρακτωμένης αἰχμῆς) ὅπου ἀκατάλληλον τὸ μαχαίριον, πρὸς πρόκλησιν ἰσχυρᾶς φλεγμονῆς ἢ καὶ πυήσεως, πρὸς ἰσχυρὸν ἐρεθισμὸν τοῦ νευρικοῦ συστήματος, πρὸς παῦσιν αἱμορραγιῶν διὰ σχηματισμοῦ ἐσχάρας, κτλ.

καυτήριον, ου, τό· ἢ καυστήριον, φάρμακον ἢ πεπυρακτωμένον σίδηρον δι' οὗ καυτηριάζουσι, cautère, n. m. ὅπερ καλεῖται **καυτὴρ καὶ σιδήριον·** λίθος πρὸς καυτηρίασιν, pierre à cautère ; πέτρα τῆς κολάσεως, pierre infernale (=νιτρικὸς ἄργυρος)· βλ. καὶ **καυτηρίασις·** || τὸ πῦρ ἢ πυράκτωσις, cautère actuel ; || κυκλικὸς καυτὴρ ἢ σιδήριον, cautère annulaire ou brulequeue ; || πυρηνωτὸν σιδήριον, cautère à bouton ; || λεπιδοειδὲς σιδήριον, cautère cutellaire ou en raie ; || ὀξὺ ἢ αἰχμηρὸν σιδήριον, cautère en pointe ; || ἀκιδοειδὲς σιδήριον, cautère en aiguille ; || σφαιρικὸν σιδήριον, cautère à boule ; || ἡμισεληνοειδὲς σιδήριον, cautère semilunaire. § **καυτήριον,** marque (n. f.) à chaud ; ἐργαλεῖον δι' οὗ ἐγκαίονται σημεῖα γνωριστικὰ ἐπὶ τῶν ἵππων.

καυτός, ή, όν· καυτερός, ή, όν· καίων, brûlant, e, adj. [ἐπὶ ὕδατος] βραστός, bouil-

lant, e, adj. [μεταφ.] ὀξύς, δριμύς, cuisant, e, adj.

καῦτρα, ας, ἡ· [δημ.] τὸ καμμένον φυτίλι, τὸ κάκκαδον τοῦ λύχνου, bout de la mèche; **ἄπτρα**, lumignon, n. m.

καυχάομαι, βλ. **καυχῶμαι.**

καύχημα, ατος, τό· τὸ δι' ὃ τις καυχᾶται, ἀντικείμενον καυχήσεως, sujet de vanité; τιμή, δόξα, gloire, n. f. τιμή, honneur, n.f. ὑπερηφάνεια, orgueil, n. m. || τὸ καύχημα τῆς μητρός του, l'orgueil de sa mère; || τὸ ἔχω καύχημά μου, j'en suis fier; je m'en vante.

καυχηματίας, ου, ὁ· ὁ καυχησιάρης, ὁ ἀλαζών, κομπαστής, κομπορρήμων, vantard, e; μεγάλαυχος, hâbleur, euse; κομπορρήμων, μεγαλόλογος, λογᾶς, fanfaron, onne, adj. βλ. καὶ **ἀλαζών.**

καυχηματικός, ή, όν· (συγκρ. ώτερος, ὑπορθ. ώτατος)· ὁ δηλῶν καύχησιν, κενόδοξος, ἐπηρμένος, ἀλαζὼν (λόγοι, κτλ.), vaniteux, euse, adj.

καυχηοῦμαι, [δημ.] ἀντὶ **καυχῶμαι.**

καυχησιάρης, α, ικον· [δημ.] βλ. **καυχηματίας.**

καυχησιολογία, ας, ἡ· μεγαλαυχία, καύχησις, κομπορρημοσύνη, hâblerie, n. f. μεγαληγορία, μεγάλα λόγια, κομπορρημοσύνη, fanfaronnade.

καυχησίλογος, ος, ον· βλ. καυχηματίας.

καυχησιλογῶ, μέλ. ήσω· καυχῶμαι, κομπορρημονῶ, hâbler; μεγαλαυχῶ, κομπορρημονῶ, λέγω μεγάλα λόγια, gasconner; μεγαλαυχῶ, ἀλαζονεύομαι, καυχῶμαι, se vanter.

καύχησις, εως, ἡ· ὁ κόμπος, τὸ καυχᾶσθαι, ὁ κομπασμός, ἀλαζονία, μεγαλαυχία, vanterie, n. f. ἀλαζονεία, κομπορρημοσύνη, jactance, n. f. μεγαλαυχία, hâblerie, n. f. μεγαληγορία, μεγάλα λόγια, κομπορρημοσύνη, fanfaronnade, n.f. καύχησις, κομπορρημοσύνη, forfanterie, n. f.

καυχιοῦμαι, [δημ.] ἀντὶ **καυχῶμαι.**

καύχισμα(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] ἡ μεγαλορρημοσύνη, τὸ καύχημα.

καυχογυρίζω, [διάλ. Οἰνόης] γυρίζω, περιφέρω τὸ καυκὶ (=τὸ ποτήριον), **κερνῶ.**

καυχοῦμαι, [δημ.] ἀντὶ **καυχῶμαι.**

καυχῶμαι, μέλ. θὰ καυχηθῶ, ἀόρ. ἐκαυχήθην, λέγω λόγους μεγάλους, κομπάζω, καυχιοῦμαι, καυχηλογῶ, se vanter; ἐπαίρομαι, ἀλαζονεύομαι, ὑπερηφανεύομαι, se glorifier; se faire gloire; ἀλαζονεύομαι, tirer vanité; ἐπαίρομαι, **ἐγκαυχῶμαι**, se piquer de; ἐπαίρομαι, κομπάζω; se targuer de; μεγαλαυχῶ, κομπορρημονῶ, hâbler; || καυχᾶται ὅτι σᾶς ἐγνώρισε, il se vante de vous avoir connu; || **καυχᾶται** διὰ τὰ πλούτη του, il se glorifie de ses richesses; || καυχᾶται ὅτι ὁμιλεῖ καλά, il se pique de bien parler; || αἰωνίως καυχᾶται, il ne fait que hâbler; || — [ἐπὶ τάξει, ἀκριβείᾳ] se glorifier de; se vanter de.

κάφαρα, τά· [διάλ. Ἠπείρου] τὸ καταπληγωμένον καὶ ἄμορφον πρόσωπον: «κάφαρα καὶ μύταις».

καφάσι, τό· [δημ.] grillage en bois [à une fenêtre]; moucharaby; βλ. καὶ **δικτυωτὸν κιγκλίδωμα**· || τὸ δικτυωτόν, treillis; [πλοίου] caillebotis; βλ. **δικτυωτόν.**

καφασωτός, ή, όν· [δημ.] grillagé, ée; treillagé, ée; βλ. **δικτυωτόν.**

καφέα, ας, ἡ· [φυτ.] cafier, n.m. ὁ καφές, χθαμαλὸν ἀείφυλλον δένδρον παράγον τὸν καφέν, λέγεται καὶ caféier, n. m.

καφεβραστήριον, ου, τό· percolateur, n. m. ὄργανον οἰκονομικὸν δι' οὗ προετοιμάζουσι τὸν καφὲν εἰς τὰ στρατιωτικὰ σώματα ἐν Γαλλίᾳ. Ὑπάρχουσι τοιαῦτα τριῶν εἰδῶν, ἤτοι καφεβραστήριον διὰ 250 μερίδας, διὰ 500 καὶ διὰ 1000. Ἡ χρῆσις τούτων ἐπέτρεψε τὴν κατανάλωσιν 10 γραμμαρίων σαχχάρεως καὶ 10 γραμ. καφὲ (10 γραμμάρια = 3,125 δραμια), **ἐνῷ** ἡ συνήθης μερὶς εἶνε 16 γραμμ. καφὲ (=5 δράμ.) καὶ 21 γραμμ. σαχχάρεως (=6,5625 δραμ.).

καφεδύς, ειά, ύ· καὶ καφετύς· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ καφέ, qui est couleur de café; couleur café.

καφεθήκη, κοινῶς **καφετιέρα**, cafetière, n. f. δοχεῖον ἔνθα θέτουσι τὸν καφέν.

καφεΐνη, ης, ἡ· caféine, n. f.

καφεῖον, τό· βλ. **καφενεῖον.**

καφέμπρικον, τό· ἡ **καφετιέρα**, cafetière, n. f. ἤτοι τὸ βραστήριον τοῦ καφέ, marabout, n. m.

καφενεῖον, τό· καφεῖον, τό· καὶ

καφενές, ὁ· [δημ.] [établissement de] café, n. m. || συχνάζει εἰς τὰ καφενεῖα, il fréquente les cafés.

καφεποσία, ας, ἡ· ἡ χρῆσις τοῦ καφέ, usage du café.

καφεπότης, ου, ὁ· ὁ πίνων πολὺν καφέ, buveur de café.

καφεπώλης, ου, ὁ· cafetier, n. m. καὶ θηλ. ἡ καφεπῶλις, ιδος.

καφές, ὁ· café, n. m. (ὁ καρπός, οἱ κύαμοι τοῦ καφέ, fèves) καὶ **καφὲς** [τὸ δένδρον], cafier ou caféier, n.m. βλ. **καφέα**· || ὁ **πρωϊνὸς καφές**, βλ. **γεῦμα**· || — **μὲ γάλα**, café au lait; || **μύλος** τοῦ καφέ, moulin à café; || **καφὲς τῆς Μόκας**, Moka, n. m. || — ὠχρὸς (στίλβων), café pâle (luisant); || — ὑπέρυθρος, café roux (ἢ rougeâtre); || — **καλῆς** γεύσεως, café droit de goût; || — **κακῆς** γεύσεως, café gras (ἢ de mauvaise goût; || — **α'.** ποιότητος, café fin; || — **μεσαῖος**, café fin marchand; || — **ἀγοραῖος**, café bon marchand; || — **ἀγοραῖος ἐλάσσων**, café petit marchand; || — **κοινὸς ἄριστος**, café bon ordinaire; || — **κοινὸς σχεδὸν καλός**, café bon ordinaire, loyal; || — **κοινὸς καλός**, café ordinaire; || — **πρόστυχος**, café bas ordinaire; || **ἐκλεκτός**, café (de) triage.

καφετιέρα, ας, ἡ· [ξεν.] cafetière, n. f. βλ. **καφεθήκη καὶ καφέμπρικον.**

καφετζής, ὁ, θηλ. **τζοῦ**· [δημ.] cafetier, n. m. **ὁ καφεπώλης.**

καφετύς, βλ. **καφεδύς.**

καφουρά, ᾶς, ἡ· camphre, n.m. ἡ κοινῶς λεγομένη κάμφορα· εἶνε λευκὴ ῥητινώδης ὕλη ἔχουσα βαρεῖαν ὀσμὴν καὶ λαμβάνεται ἐκ τοῦ ἐν Ἰνδικῇ καὶ Ἰαπωνίᾳ δένδρου λεγομένου κατὰ Λινναῖον λατ. laurus camphora, ἤτοι καφουρά, καὶ γαλ. camphrier, n. m.

καφτάνι, τό· [ξεν.] cafetan, n. m. robe turque richement ornée.

καφωδεῖον, ου, τό· café chantant, n. m.

καχάζω καὶ **καγχάζω,** μέλ. άσω· rire aux éclats, γελῶν ἐκφέρω τὸν φθόγγον κά, κά, κὰ κατ' ἐπανάληψιν, ἤτοι ἀθρόως, θορυβωδῶς γελῶ.

καχασμός, οῦ, ὁ· ἔκχυτος γέλως, ὁ **καγχασμός**· βλ. καὶ **καχάζω.**

καχεκτέω-ῶ, μέλ. ήσω· εἶμαι καχέκτης, εὑρίσκομαι εἰς κακὴν σωματικὴν κατάστασιν ὡς πρὸς τὴν ὑγείαν (ἀντίθετον τῷ **εὐεκτέω-ῶ**), être d'une mauvaise constitution, d'une faible santé ; être cachectique.

καχέκτης, ου, ὁ· ὅστις κακῶς ἔχει, ὁ εἰς κακὴν σωματικὴν κατάστασιν εὑρισκόμενος ὡς πρὸς τὴν ὑγείαν, qui est d'un mauvais tempérament, cachectique, adj. κακόχυμος, cacochyme, adj. ἀντίθ. τῷ ὑγιαίνων.

καχεκτικός, ή, όν· cachectique, adj. ὁ πάσχων ὑπὸ καχεξίας, ὁ κακῶς τὸ σῶμα ἔχων· φιλάσθενος, ἀδυνάτου κράσεως, malingre, adj. § —, étique, adj. ἰσχνός· ‖ καχεκτικὸς ἵππος, cheval étique.

καχεξία, ας, ἡ· cachexie, n. f. κακὴ ἕξις, κατάστασις τοῦ σώματος καὶ τῆς ὑγείας· καχεξία σωμάτων, ἀντίθ. τῷ **εὐεξία· καχεξία** εἶνε ἡ κατάστασις τοῦ σώματος καθ' ἣν ἕνεκα βαθείας διαταράξεως τῆς καθόλου θρέψεως τὸ αἷμα εἶνε ὑπεράγαν ὀρρῶδες, ὁ δὲ ὀρρὸς διηθούμενος εἰς τοὺς ἱστοὺς ἐπιφέρει μαλάκυνσιν αὐτῶν, ἡ χροιὰ τοῦ σώματος εἶνε κιτρίνη ἢ καὶ βαθυχρουστέρα ἔτι, ἡ θρέψις δὲ καὶ αἱ λειτουργίαι τῶν ἱστῶν τελοῦνται νωθραὶ καὶ βραδύταται, δι' ὃ καὶ μεγάλη ἡ ἴσχνανσις τοῦ σώματος. Τὴν κατάστασιν ταύτην βλέπομεν ἰδίως ἐπερχομένην συνεπείᾳ νόσων χρονίων (φυματιώσεως, λευχαιμίας, καρκίνου, συφίλιδος, βραδειῶν δηλητηριάσεων), παρὰ τοῖς πολυπόταις, κατόπιν λίαν ἐξαντλητικῶν ἐμπυρέτων νόσων. Ἡ διάκρισις τῆς καχεξίας εἰς συφιλιδικήν, καρκινωματώδη, ἑλώδη, κτλ. μικρᾶς εἶνε σπουδαιότητος· διότι τὸ μὲν σύνολον τῶν συμπτωμάτων εἶνε τὸ αὐτὸ πάντοτε, δευτερεύουσαι δὲ αἱ ἕνεκα τῆς ἐπενεγκούσης αὐτὴν νόσου (ἑλωδῶν πυρετῶν, συφίλιδος, κτλ.) διαφοραί. Ὅλως δὲ ἐσφαλμένως συγχέεται ἐνίοτε ἡ καχεξία μετὰ τῆς δυσκρασίας καὶ τῆς προδιαθέσεως. Πρὸς θεραπείαν τῆς καχεξίας πολεμητέον τὸ αἴτιον αὐτῆς, ἐὰν δὲ τοῦτο ἀνένδοτον (φυματίωσις π. χ.) ἐπιβάλλεται τοὐλάχιστον γενναία τροφὴ καὶ καθαρὸς ἀήρ· [συνεκδ.] ὁ μαρασμός, marasme, n. m. ‖ [ἰατρ.] καχεξία ὑδατώδης ἢ ὑδραιμία, cachexie aqueuse ; πάθησις συνισταμένη εἰς ἀλλοίωσιν τοῦ αἵματος, εἰς τὴν ὑπεροχὴν τῶν ὑδαρῶν αὐτοῦ μερῶν, τοῦ ὀρροῦ δηλονότι, mauvaise disposition du corps.

καχλάζω, μέλ. άσω, χοχλακῶ· βλ. κοχλάζω, bouillonner (avec bruit) ; λέγεται κυρίως ἐπὶ τοῦ βρασμοῦ τοῦ κύματος, ὅταν θραυσθὲν εἰς τὴν ἀκτὴν ὕστερον ἀφρίζῃ καὶ κοχλαχίζῃ ὡς τὸ ζέον ὕδωρ, ὅθεν καὶ βράζω, bouillir ; βλ. καὶ κοχλάζω.

κάχλασμα, ατος, τό· τὸ χαχλάζειν, bouillonnement, n. m. τὸ βράσμα, ἄφρισμα, ὁ θόρυβος τῶν κυμάτων, bruit des vagues, ἢ τοῦ ζέοντος ὕδατος, ou de l'eau qui bouillonne ; βλ. καὶ κόχλασμα.

κάχληξ, ηκος, ὁ· gros caillou ou galet, n. m. βλ. κροκάλη.

κάχτα, ας, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] τὸ **κάρυον.**

καχύποπτος, ος, ον, soupçonneux, euse, ὁ ὑποπτεύων κακά, qui soupçonne le mal ; ὁ περὶ πάντων ἔχων ὑποψίας μὴ τυχὸν κακῶς ἀποβῶσι, ὁ τὰ πάντα φοβούμενος.

κάψα, ας, ἡ· κιστίς, θήκη, cassette, n. f. κιβωτίδιον, coffret, n.m. κυστίς, κυτίον, θήκη, ἡ πυξίς, boîte, n. f. βλ. καὶ **πυξίς**· ‖ — ἐλαιοδόχος ἢ ἐλαιοδοχεῖον, boîte à huile ; ‖ — τόρνου, boîte de tour ; ‖ — λευκοσιδηρᾶ, boîte en fer blanc. § **κάψα,** ἡ· palastre ou palâtre, n. m. τὸ σῶμα, ἡ θήκη, κοινῶς τὸ **κουτὶ** ἢ **κάσσα** τῆς κλειδωνιᾶς, ἤτοι τὸ σιδηροῦν περικάλυμμα ὅπερ περικλείει ἅπαντα τὰ τεμάχια τοῦ **κλείθρου**· βλ. λέξιν. § [δημ.] κάψα καὶ κάψη, τὸ καῦμα. ἡ θερμότης, ἡ πολὺ ζέστη, chaleur forte (excessive) ; ‖ — πνιγηρά, [ναυτ.] τὸ πνῖγος, chaleur étouffante; βλ. καὶ **κάψη.** § ἡ θήκη, capsule, n. f. βλ. εἰς λέξιν **καψύλλιον.**

καψάλα, ἡ· [δημ.] βλ. **καψαλέα.**

καψαλᾶς, ὁ· [διάλ. Καρπάθου]= ὁ χάμνων τέκνον ἐκ κλεψιγαμίας ἢ πορνείας, ἐξ οὗ **καψάλι** τὸ τέκνον.

καψαλέα, ας, ἡ· [διάλ. Καρπάθου] ἡ πυρπολουμένη καὶ προδιατεθειμένη πρὸς σπορὰν γῆ, ἤτοι τὸ ἀποχερσωμένον χωράφιον ὅταν πυρποληθῇ πρὸς ὄργωσιν, κοινῶς ἡ **καψάλα.**

καψάλι, τό· [δημ.] mentonnière, n.f. ou jugulaire, n. f. καὶ abajoue, n. f. βλ. **παραγναθίς.**

καψαλίζω, ίσω· [δημ.] καίω τὰ ἐπί τινος ἐπιφανείας ἐξέχοντα περιττά, ἤτοι τσουρουφλίζω, περικαίω, **περιφλέγω,** φλογίζω, flamber ; π. χ. καψαλίζω ὄρνιθα. § περικαίω ἐπὶ τῆς ἐσχάρας, griller.

καψάλισμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ καψαλίζειν, action de flamber, ἤτοι τὸ τσουρούφλισμα, φλογισμός, flambage, n. m. § —, περίκαυσις, περίφλεξις, grillage, n. m.

καψέας, [διάλ. Κύμης], 1) ὁ ὀρρὸς τοῦ γάλακτος, 2) τὸ μὴ πηγνύμενον καλῶς γάλα.

καψαρός, ὁ· [δημ.], 1) καϋμένος ἐπὶ δηλώσει λύπης· 2) καϋμένος ἐπὶ θωπείας. βλ. καψερός.

καψερός, ή, όν· [δημ.] καὶ **καψαρός,** ὁ καϋμένος, ὁ δύστηνος, δείλαιος, ἄθλιος, κακόμοιρος, pauvre, adj. pauvre homme ; pauvre diable.

κάψη, ης, ἡ· [δημ.] καὶ κάψα, ὑπερβολικὴ θερμότης, ζέστη, chaleur excessive ; ‖ εἶνε κάψη, il fait très chaud ; βλ. καὶ **κάψα.** § ὁ

πυρετός, fièvre, n. f. || ἔχει κάψη, il a la fièvre.

κάψι, ἡ· [δημ.] ἡ κάψη.

καψίλα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. καῦλα.

κάψιμον, τό· βλ. καύσιμον, brûlure, n.f. καῦμα, καὶ καῦσις.

καψό- [ἐν συνθέσει], δύστηνος, κακόμοιρος, κτλ. pauvre; malheureux, euse; βλ. **καψερός.** || καψόπαιδο! pauvre enfant!

καψόνω, μέλ. ώσω· [δημ.] θερμαίνομαι, avoir chaud; καυσόομαι, καυματίζομαι.

κακοτρώγω, [διάλ. Ἠπείρου] τρώγω ὀλίγον.

καψοῦλλι, τό· [δημ.] βλ. καψύλλιον.

καψούρης, [δημ.] βλ. **καψερός.**

καψυλλιέμβολον, τό· καψυλλιοθέτης, piston à percussion.

καψυλλιοδόχη, ης, ἡ· boîte à capsules; πυξὶς ἐν ᾗ τίθενται καψύλλια.

καψυλλιοθήκη, ης, ἡ· porte-capsule, n. m. θήκη καψυλλίου, τὸ μέρος ἔνθα τίθεται τὸ καψύλλιον.

καψύλλιον, ου, τό· (καψοῦλλι), capsule, n. f. capsule d'amorce, capsule fulminante. Ἡ λέξις capsule παράγεται ἐκ τοῦ ὑποκοριστικοῦ τῆς λατινικῆς capsa; αὕτη δὲ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς **«κάψα»** (Λεξ. Γαζῆ, θήκη), ἧς τὸ ὑποκοριστικὸν καψίον, προσέτι καψύλλιον (κατὰ τὸ εἰδύλλιον). Ἄρα ἡ ἀνωτέρω γαλλικὴ ὀνομασία μεταφράζεται **καψύλλιον** ἢ **καψύλλιον ἐμπυρεύματος** ἢ **ἐκρηκτικὸν καψύλλιον.** Τὸ καψύλλιον εἶνε μικρά τις χάλκινος θήκη ἐν ᾗ τίθεται μικρὰ ποσότης **ἐκρηκτικῆς πυρίτιδος** (poudre fulminante), ἥντινα ἀναφλέγουσι δι' ἐπικρουστικοῦ μηχανήματος (βλ. **ἐπικρουστήρ**). Τὸ καψύλλιον ἐφευρεθὲν κατὰ τὸ 1818 ἐχρησιμοποιήθη τὸ 1840 ὡς μέσον μεταποιήσεως τῶν πυριτοφόρων ὅπλων εἰς κρουστικά. Ἐπειδὴ τὰ πυροβόλα ἔχουσι παχεῖς **τοίχους** (parois), τὸ πρὸς μετάδοσιν τοῦ πυρὸς χρησιμεῦον καψύλλιον κατεσκευάσθη ἐπίμηκες (ἔκκαυμα, étoupille) δυνάμενον οὕτω νὰ μεταδίδῃ τὸ πῦρ μέχρι τοῦ γεμίσματος. Εἰς τὰ **βελονωτὰ ὅπλα** τὸ καψύλλιον ἀποτελεῖ μέρος τοῦ φυσιγγίου. Τὸ μίγμα τοῦ καψυλλίου σύγκειται ἐκ 2 μερῶν (εἰς βάρος) **βροντώδους ὑδραργύρου** (καλουμένου καὶ **ἀστραπιαίου ὑδραργύρου**, fulminate de mercure), 1 μέρους **νίτρου** καὶ 1 μέρους **θειούχου ἀντιμονίου.** Αἱ **ἐκρηκτικαὶ ὗλαι** (explosif), ἤτοι δυναμῖτις, μελινῖτις, κτλ. ἀναφλέγονται δι' εἰδικῶν καψυλλίων καλουμένων **πυροκροτητῶν** (détonateurs), ὧν ἡ γέμισις καὶ τὸ μέγεθος μεταβάλλονται ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ των· || **ἐκρηκτικὸν καψύλλιον,** capsule fulminante; || **ἐμπυρευματοφόρον καψύλλιον,** capsule-amorce. Βλ. καὶ εἰς λέξιν **φυσίγγιον.**

καψυλλιοποιεῖον, ου, τό· capsulerie, n. f. τὸ μέρος ἔνθα κατασκευάζονται καψύλλια.

καψυλλιοποιός, οῦ, ὁ· **ἐργάτης** κατασκευάζων καψύλλια, ouvrier qui fabrique des capsules.

καψυλλίωσις, εως, ἡ· capsulage, n. m. ἡ ἔνθεσις καψυλλίου εἰς τοὺς κάλυκας, ὅπερ καλεῖται καὶ **ἐμπυρευμάτισις τῶν καλύκων** (amorçage des douilles).

καψώνω, βλ. καψόνω.

κεγχρί, τό· [δημ.] millet; βλ. **κέγχρος** καὶ **κεχρί.**

κεγχρίς, ίδος, ἡ· crécerelle, n. f. (πτηνόν) κοινῶς τὸ κιρκινέζι.

κε(γ)χροειδεῖς σάρκες, βλ. **σάρκες, σαρκοφυΐα·** βλ. καὶ κέχρος.

κέγχρος, ου, ὁ· [βοτ.] millet, n. m. κοινῶς τὸ **κεγχρί·** εἶδος σιτηρῶν ἰθαγενὲς τῆς Ἰνδικῆς συχνὰ καλλιεργούμενον ἐν τῇ θερμῇ καὶ εὐκράτῳ ζώνῃ.

κεδρέλαιον, ου, τό· κοινῶς κεδρόλαδον· ἔλαιον ἐκ κέδρου, huile de cèdre; cédréléon, n. m. αἰθέριον ἔλαιον ἄχρουν καὶ πυκνόρρευστον, ἐξαγόμενον δι' ἀποστάξεως ἐκ τοῦ ξύλου κέδρου τῆς Β. Ἀμερικῆς (Λάριξ).

κεδρία, ας, ἡ· cédrie, n. f. καλεῖται ἡ ἐκ τοῦ κέδρου (ἢ πεύκων) λαμβανομένη ῥητίνη (ῥετσίνα ἀπὸ κέδρο, résine de cèdre), ἐξ ἧς κατασκευάζεται ἡ μελαίνη πίσσα, κοινῶς τὸ **κατράμι,** ὅθεν **κεδρία,** goudron, n. m. Ἡ ὕλη αὕτη παράγεται ἐκ τεμαχίων πεύκης μὴ ἐχόντων ἐπαρκῆ τερεβινθίνην καὶ ἐπομένως ἀκαταλλήλου πρὸς παραγωγὴν τοιαύτης. Εἶνε οὐσία κολλώδης, χρώματος μελανοφαίου ἡμιδιαφανής, ἐκπέμπουσα ἰδιαιτέραν ὀσμὴν καιομένου ἀντικειμένου· θερμαινομένη ἰσχυρῶς ἀναλύεται παράγουσα ἄφθονον καπνὸν καὶ μετασχηματίζεται εἰς μελαίνην **πίσσαν** (βλ. λέξιν). Χρησιμεύει δι' ἐπάλειψιν σχοινίων καὶ ξύλων πρὸς προφύλαξιν αὐτῶν ἀπὸ τῆς φθορᾶς καὶ σήψεως. **Ξηρόπισσα** (colophone, brai sec) εἶνε τὰ ἀπολαμβανόμενα κατάλοιπα ἐκ τῆς ῥητίνης μετὰ τὴν ἐξαγωγὴν **ἐκ** ταύτης τοῦ ἀποστάγματος τῆς τερεβινθίνης. **Λιπώδης πίσσα** (brai gras) εἶνε μίγμα ἴσων μερῶν **πίσσης, ξηροπίσσης, λίπους** καὶ **αἰθάλης,** χρησιμεῦον δι' ἐπάλειψιν διαφόρων ἀντικειμένων πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν ἐπηρειῶν. Τὴν **ῥητίνην τῆς πεύκης** (galipot) ἢ λευκὴν **ῥητίνην** μεταχειρίζονται πρὸς κατασκευὴν τῶν κοινῶν ἐπιχρισμάτων. Τὴν ῥητίνην ταύτην ἀναμιγνύοντες μετὰ στέατος κατασκευάζουσιν **ἐπάλειμμα,** δι' οὗ ἐπαλείφουσι ξύλα. Ἡ **ἀνθρακάσφαλτος** (coaltar ou goudron de houille) ἀπολαμβάνεται **ἐκ** τοῦ λιθάνθρακος εἰς τὰ ἐργοστάσια τοῦ ἀεριόφωτος. Χρησιμοποιοῦσι ταύτην δι' ἐπίχρισιν τῶν χυτοσιδηρῶν πυροβόλων, τῶν παλαιῶν σφαιρικῶν βλημάτων καὶ διαφόρων ἐργαλείων.

κεδρίασις, εως, ἡ, καὶ κέδρωσις, goudronnage, n. m. ἡ ἐπάλειψις διὰ κεδρίας, ἡ **πίσσωσις.**

κέδρινος, ος, ον· ὁ ἐκ ξύλου τῆς κέδρου κατεσκευασμένος, de [bois de] cèdre.

κεδροκούκκουτσον, τό· baie de cèdre; βλ. **ἀρκευθίς,** genièvre, n. f.

κεδροποιεῖον, ου, τό· βλ. πισσοποιεῖον, goudronnerie, n. f.

κέδρος, ου, ὁ καὶ ἡ· cèdre, n. m. [βοτ.] ἀρχαία τε καὶ σημερινὴ **κοινὴ ὀνομασία** διαφόρων εἰδῶν **ἀρκεύθου·** τὸ γένος κέδρος (cedrus)

διαφόρων τινῶν βοτανικῶν εἰς ὃ ὑπάγεται καὶ ὁ κέδρος τοῦ Λιβάνου εἶνε συνώνυμον τοῦ γένους Λάριξ· τὸ ξύλον τῆς κέδρου εὐωδιάζει.

κεδρόω-ῶ, βλ. **πισσόω**, goudronner.

κεδρών, ῶνος, ὁ· τόπος πεφυτευμένος διὰ κέδρων, lieu planté de cèdres.

κέδρωσις, εως, ἡ· κεδρίασις, βλ. πίσσωσις, goudronnage, n. m.

κεδρωτής, οῦ, ὁ· βλ. πισσωτής, goudronneur, n. m.

κεδρωτός, ή, όν· ὁ ἠλειμμένος διὰ κέδρου, goudronné, ée.

κείθη, [Αἰτωλ. ἰδίωμα]= **ἐκεῖ**.

κεικάτου, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] = ἐκεῖ κάτω.

κεῖμαι, κεῖσαι, κεῖται, εἶμαι πλαγιασμένος (τοποθετημένος που), être couché (; placé ; déposé ; situé) ; εὑρίσκομαί που, se trouver ; κεῖμαι, gésir (εὔχρηστον μόνον εἰς τοὺς ἑξῆς χρόνους : il gît, nous gisons, vous gisez, ils gisent; je gisais, tu gisais, il gisait, nous gisions, vous gisiez ils gisaient ; gisant)=être couché, consister; ‖ ἡ πόλις κεῖται ἀριστερὰ τῆς ὁδοῦ, la ville est située à gauche de la route; ‖ ἔκειτο ὕπτιος, il était couché sur le dos; ‖ [νομ.] [κτῆμα] κείμενον εἰς τὸ δεῖνα μέρος, sis à tel endroit ; ‖ [ἐν ἐπιτυμβίοις] ὧδε (ἐνταῦθα) κεῖται, ci gît ; ‖ τὸν εἶδε κείμενον κατὰ γῆς, il l'a vu gisant par terre ; ‖ μὴ κίνει κακὸν εὖ κείμενον [παροιμ. ἀρχ. ἀνάλ. τῇ] n'éveillez pas le chat qui dort ; ‖ αὐτοῦ κεῖται ἡ δυσκολία, voilà où se trouve la difficulté ἢ là gît la difficulté ; ‖ ἐν τούτῳ κεῖται ἡ εὐτυχία, voilà en quoi consiste (voilà ce qui fait) le bonheur ; ‖ οἱ κείμενοι (οἱ ἰσχύοντες) νόμοι, les lois en vigueur ; ‖ [οὐσ.] τὸ κείμενον [συγγραφέως, βιβλίον, κλπ.], le texte ; ‖ [οἰκοδ.] κεῖμαι ἐπὶ βάσεως ἢ ἁπλῶς κεῖμαι, reposer sur une base, porter.

κείμενον, ου, τό· βλ. **κεῖμαι**.

κειμηλιοθήκη, ης, ἡ· écrin, n. m. θήκη ἐν ᾗ φυλάσσεται πολύτιμόν τι ἀντικείμενον (κειμήλιον).

κειμήλιον, ου, τό· κτῆμα ἢ πρᾶγμα πολύτιμον, objet précieux, ὅπερ τις ἐν τῇ οἰκίᾳ φυλάττει πρὸς μνήμην τοῦ δωρησαμένου αὐτό· πολύτιμον ἐκ μετάλλου, σκεῦος ἢ κόσμημα, κειμήλιον, bijou, n. m. ἢ joyau, n. m.

κειμηλιοφύλαξ, ακος, ὁ· ὁ φύλαξ κειμηλίων, gardien de choses précieuses.

κειρία, ας, ἡ· ἱμάς, ταινία, bande, n. f. bandelette, n. f. § — [ναυτ.] limande, n. f. τὸ σπάργανον, κοινῶς **φασίνα**· ἤτοι ταινία ἐκ κεδρωτῆς ὀθόνης δι' ἧς περιβάλλομεν τὸ μέρος σχοινίου ὅπερ θέλομεν νὰ προφυλάξωμεν ἐκ τριβῆς. § [ναυτ.] —, parseinte, n. f. κειρία (limande) χρησιμεύουσα πρὸς ἐπίδυσιν κόμματος ἢ ὀπῆς ἐξ ἧς εἰσρέει ὕδωρ. § **κειρία καὶ κηρία**, sangle, n. f. ταινία κυρίως ἐξ ὀθόνης. Ἱμὰς τῆς κλίνης· ἀντὶ σανίδων ἔτεινον ἱμάντας ἐπὶ τῆς κλίνης, ἐφ' ὧν ἔθετον τὰ στρώματα· «κειρίαις, ἀλλὰ μὴ σανίσι τῶν στρωμάτων ἐπιβαλλομένων»· ‖ κλίνη κειριωτή, lit de sangle ; ‖ κειρία ἐγκαρσία, sangle traverse ; ‖ κειρία χιαστὴ τοῦ ὑφεδρίου, sangle croisée du faux-siège.

κειριῶ (όω), μέλ.ώσω, [ἰδ.ναυτ.] limander, σπαργανόω, κοινῶς **φασινάρω**, ἤτοι περιβάλλω μέρος σχοινίου διὰ κειρίας (limande). § —, sangler· βλ. **κειρία**.

κείρω, μέλ. ερῶ, θὰ κείρω, ἀόρ. ἔκειρα, παραχ. κέκαρμαι, κουρεύω, κόπτω τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς (τὸν πώγωνα) couper les cheveux (; la barbe ; le poil) ; [ἐπὶ ζώων] κείρω, κουρεύω, tondre ; βλ. κείρωσις· [ἐκκλησ.] tonsurer.

κείρωσις, εως ἡ· βλ. **κουρά**, tondage, n. m.

κείτομαι, εὑρίσκομαί που κείμενος, κατακεκλιμένος être couché ; [ἰδ. ἐπὶ ἀσθ.] être alité ; ‖ κειτάμενος, η, ον· κλινήρης, κατάκοιτος, ἐπὶ τῆς κλίνης, alité, ée.

κεκαλυμμένος, η, ον· recouvert, e, adj. [διὰ πέπλου] voilé. ée ; ὁ σκεπασμένος, ὁ μὴ καταφανής· ‖ κεκαλυμμένος ἁρμός, joint recouvert, καλεῖται ὁ μὴ καταφανής· ‖ κεκαλυμμένον ζύγωμα, traverse flottée ; [ξυλουρ.], καλεῖται τὸ διερχόμενον ὄπισθεν τυμπάνου (panneau) καὶ μὴ καταφανὲς ἐπὶ τῆς κυρίας ὄψεως· βλ. καὶ ζύγωμα.

κεκαλυμμένως, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κεκαλυμμένον, λάθρα, κρυφίως couvertement adv.

κεκαλωστροφημένος, η, ον· (καλωστροφέω-ῶ), câblé, ée ; ἤτοι περιεστραμμένος ἐκ κάλω· ‖ μήρινθοι κεκαλωστροφημέναι, des ficelles câblées, ἤτοι μήρινθοι ὁμοῦ ἐστραμμέναι καὶ ἀποτελοῦσαι κάλων (câble).

κεκαμμένος, η, ον· (κάμπτω), arqué, ée, adj. τοξοειδής, λυγισμένος. § [οὐδ. οὐσ. ναυτ.] κεκαμμένον (ἐπὶ σχοινίου), étrive, n. f. τὸ σχηματίζον καμπὴν ἢ γωνίαν σχοινίου· βλ. κάμπτω (étriver) καὶ διεύθυνσις σχοινίου (appel).

κεκανονισμένος, η, ον· κανονίζω, réglé, ée.

κεκανονισμένως, [ἐπίρ.] κατὰ τὸν κανόνα, régulièrement, adv.

κεκασσιτερωμένος, η, ον· étamé, ée ; βλ. κασσιτερωμένος, κασσιτερόω.

κεκαυμένος, η, ον· βλ. **αἰθός**.

κεκλιμένος, η, ον· (κλίνω), [οἰκοδ.] devers, erse, adj. κοινῶς πᾶν τὸ ὁποῖον γέρνει· κλίσις διδομένη εἰς μέρος τι οἰκοδομῆς κατὰ τὴν ἀνέγερσιν αὐτοῦ· πᾶν μὴ κάθετον σῶμα· **λοξός**, **πλάγιος**. § —, βλ. **λοξός**, oblique, adj. incliné, ée. § [ἀρχιτ.] κεκλιμένος, **rampant**, e, adj. καλεῖται οὕτω γενικῶς πᾶν σῶμα ἢ πᾶσα ἐπιφάνεια ἢ εὐθεῖα (ἤτοι ξύλον, σίδηρον, τοῖχος, θόλος, κτλ.) ἥτις δὲν εἶνε ὁριζόντιος ἀλλὰ παρουσιάζει κλίσιν τινά, π. χ. ἁψὶς **κεκλιμένη** (arc rampant), θόλος κατωφερὴς ἢ ἐπικλινὴς (descente), κτλ. Τὸ κεκλιμένον μέρος ἀετώματος τινός, le rampant d'un fronton. § [οἰκοδ.] κεκλιμένον μέρος τοῦ τοίχου, escarpe d'un mur=κλιτὺς τοίχου· ‖ κεκλιμένον ἐπίπεδον, plan incliné, καλεῖται ἐν τῇ μηχανικῇ πᾶν ἐπίπεδον σχηματίζον μετὰ τοῦ ὁρίζοντος ὀξεῖαν γωνίαν.

κεκμηκώς, υῖα, ὸς (κάμνω), κουρασμένος, fatigué, ée, adj. ἐξηντλημένος, harassé, ée, adj. épuisé, ée ; (exténué) de fatigue.

κεκομημένος, η, ον· coiffé, ée ; ὁ ἔχων ἐπιμελημένην τὴν κόμην. § — ἵππος, coiffé (cheval), ὁ ἐπιμελημένος τὸ τρίχωμα τοῦ προκομίου, τῆς χαίτης καὶ τῆς οὐρᾶς· || un cheval bien coiffé, σημαίνει ἐπίσης τὸν ἵππον τὸν ἔχοντα μικρὰ καὶ ὑψιτενῆ ὦτα, καὶ τοὐναντίον mal coiffé, τὸν ἔχοντα μεγάλα καὶ κρεμάμενα.

κεκορεσμένος, η, ον· (κορέννυμι), saturé, ée ; ὁ ἐν κορέσει (saturation) διατελῶν· βλ. **διάλυμα** καὶ **κόρεσις.**

κεκορεσμένως, [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον κεκορεσμένον, d'une manière saturée.

κεκρυμμένος, η, ον· (κρύπτω), ὁ μὴ φαινόμενος, caché, ée ; || κεκρυμμένα νοσήματα (ἵππου)· βλ. **νοσήματα.**

κεκρυσταλλωμένος, η, ον· (κρυσταλλόω -ῶ), cristallisé, ée.

κεκρύφαλος, ου, ὁ (κρύπτω), résille (filet) [pour les cheveux], πλεκτὸν δίκτυον ἐν ᾧ κρύπτονται, ἐμβάλλονται αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς τῶν γυναικῶν καὶ οὕτω συγκρατοῦνται· [κατ' ἐπέκτ.] τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς ἢ σκούφια, bonnet, n. m.

κέκτημαι (ἐκ τοῦ κτάομαι) ἔχω εἰς τὴν κατοχήν μου, avoir en sa possession; κατέχω, posséder ; ἔχω, avoir ; || [εὔχρ. συνήθ. ἡ μετοχ.] κεκτημένος, qui possède ; [καὶ παθητ.] acquis, e; || κεκτημένα δικαιώματα, des droits acquis.

κεκυρτωμένος, η, ον (κυρτόω-ῶ), busqué, ée ; ὁ γρυπός· βλ. καὶ **γρυποκέφαλος.**

κελαδέω, βλ. **κελαδῶ.**

κελάδημα, ατος, τό· καὶ

κελάδισμα, ατος, τό· τὸ ἆσμα τῶν πτηνῶν, chant des oiseaux, gazouillement, n. m. κελάδημα μικρῶν πτηνῶν, τερετισμός, ramage, n. m.

κελαδιστικός, ή, όν· ὁ ψάλλων, ᾄδων, qui chante, chanteur, euse ; gazouillant, e; || πτηνὰ κελαδιστικά, des oiseaux chanteurs.

κελα(ϊ)δῶ, μέλ. ήσω, ᾄδω, ψάλλω, chanter ; καὶ ἰδίως ἐπὶ τοῦ ᾄσματος τῶν πτηνῶν, κελαδῶ, gazouiller. § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] avoir du caquet, ἡ πολυλογία, ὅστις λέγει πολλά.

κελάνι, τό· rouvre ἢ roure, n.m. espèce de chêne ; εἶδος χονδρῆς δρυὸς στρεβλῆς καὶ χαμηλῆς.

κελαρύζω, μέλ. ύσω· ἐπὶ τοῦ καταρρέοντος ὕδατος, κάμνω ὑπόκωφον θόρυβον ῥέων, faire du bruit en coulant ; ψιθυρίζω, murmurer ; κελαδῶ, gazouiller.

κελάρυσμα, ατος, τό· ἡ βοή, ὁ θόρυβος, τὸ κελάρυσμα [τοῦ ῥύακος], ὁ φλοῖσβος τῶν ὑδάτων, murmure [d'un ruisseau], gazouillement, n. m.

κελεκίρι, τό· [δημ.] καὶ

κελεποῦρι, τό· [δημ.] τὸ **εὕρημα,** trouvaille, n. f. [objet d'] occasion ; τὸ **ἕρμαιον,** aubaine, n. f.

κέλευσμα, ατος, τό· τὸ παράγγελμα, πρόσταγμα, commandement, n. m. προσταγή, ἐντολή, διαταγή, ordre, n. m. § —, commandement, n. m. τὸ παράγγελμα ἐν τῷ ναυτικῷ καλεῖται καὶ κέλευσμα, εἶνε δὲ βραχεῖα διαταγὴ διδομένη μεγαλοφώνως πρὸς ἐκτέλεσιν ἀσκήσεως τινός· ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν, τὰ **προειδοποιητικὰ παραγγέλματα** (commandements préparatoires ou d'avertissement) καὶ τὰ **ἐκτελεστικὰ παραγγέλματα** (commandements d'exécution) ; τὰ πρῶτα προφέρονται διακεκριμμένως καὶ μεγαλοφώνως παρατεινομένης ὀλίγον τῆς τελευταίας αὐτῶν συλλαβῆς. Τὰ δεύτερα προφέρονται διὰ φωνῆς ἐντόνου καὶ βραχείας.

κελευστής, οῦ, ὁ· [ναυτ.] premier maître ἢ ἁπλῶς maître, n. m. σημαίνει ὑπαξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ· βλ. **ὑπαξιωματικὸς** καὶ **βαθμός·** || — (ἀρμένων, πυροβολικοῦ, τορπιλλητής, πηδαλιουχίας, ὁπλίτης), maître (de manœuvre, canonnier, torpilleur, de timonerie, de mousqueterie) ; ἄλλοτε ὁ κελευστὴς τῶν ἀρμένων (maître de manœuvre) καὶ ὁ πρωρεὺς (maître d'équipage, ὁ **λοστρόμος**) ἐλέγοντο bosseman, n. m. (λέξις ἀπηρχαιωμένη).

κελεύω, μέλ. εύσω, παραγγέλλω, διατάσσω, προστάσσω, commander ; ordonner ; βλ. καὶ **κέλευσμα·** || ὡς ὁ νόμος κελεύει, comme la loi prescrit. § κελεύω [διάλ. Οἰνόης] = χειροτονῶ.

κελευστική, ῆς, ἡ· céleustique, n. f. ἡ τέχνη τοῦ κελεύειν, ἤτοι τοῦ μεταδίδειν παραγγέλματα διὰ τῆς φωνῆς, σημείων ἢ ὀργάνων.

κελεφός, ή, όν· [διάλ. Οἰνόης] κακός, ἄσχημος, κακότροπος.

κελεφωσύνη, ης, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] κακία, κακοτροπιά.

κέλης, ητος, ὁ· [ναυτ.] yole, n. f. ou canot yole ; ἐλαφρά, ταχεῖα καὶ κομψὴ λέμβος, ὡρισμένη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κυβερνήτου πολεμικοῦ πλοίου ἢ εἰς ἄλλας κατεπειγούσας ὑπηρεσίας· βλ. καὶ **ἐφόλκια.** § [στρατ.] κέλης ἵππος ἢ ἁπλῶς κέλης, ὁ προωρισμένος δι' ἱππασίαν μόνον, ἵππος δρομικός, cheval de selle.

κελητίτης, ου, ὁ· [ναυτ.] yolier, n. m. ναύτης κέλητος.

κελίμι, τό· [δημ.] βλ. **κηλίμι.**

κελλάρης, ὁ· ισσα, ἡ· [δημ.] sommelier, ière; ὁ, ἡ **οἰκονόμος** ἐν γένει τῆς οἰκίας, ὁ ἐπιπεφορτισμένος τὴν φύλαξιν τῶν σκευῶν καὶ τῶν ἐν τῷ κελλαρίῳ τροφίμων, [ὁ τῶν μοναστηρίων] cellérier, ière ; ὁ ἐπιπεφορτισμένος τὴν ἀγορὰν τῶν τροφίμων, τὴν φύλαξιν αὐτῶν καθὼς καὶ τῶν σκευῶν, ὁ, ἡ **οἰκονόμος.**

κελλάρι(ον), τό· [ξεν.] cellier, n. m. ἀποθήκη οἴνου ἢ σιτίων, μέρος χαμηλὸν καὶ δροσερὸν ἔνθα φυλάσσονται οἶνοι (**οἰναποθήκη**) καὶ τρόφιμα (**ὀψοφυλάκιον**)· τὸ ὑπόγειον, cave, n. f. **ὀψοφυλάκιον,** garde-manger, n. m. ἡ **ἐδεσματοθήκη,** dépense, n. f. βλ. λέξιν.

κελλίν, τό· (cella) [διάλ. Οἰνόης] θάλαμος, οἰκίσκος παρ' ἐκκλησίᾳ τὸ **κελλί,** cellule, n. f.

κελλί(ον), ου, τό· θάλαμος, κοιτὼν μο-

ναχοῦ, κτλ. petite chambre d'un religieux ou d'une religieuse, cellule, n. f.

κελλοϋδίνη, ης, ἡ· celloïdine, n.f. (μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα)· φρονῶ μᾶλλον **κυτταριδίνη** ἀφοῦ κυτταρίνη, λέγεται cellulose. Α.Η.

κέλυφος, εος-ους, τό· πᾶν κοῖλον περικάλυμμα (enveloppe) τῶν ὀσπρίων καὶ καρπῶν τινῶν, ὅπερ οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ στερεὸν καὶ ξυλῶδες περικάρπιον, καὶ τὸ ὁποῖον κατὰ τοὺς καρποὺς διαφόρως λέγεται λέπυρον, écale, n. f. (ἢ coquille) (τὸ τσώφλιον) [τοῦ καρύου, de noix]; λέπος, ὁ φλοιός, τοῦ φλοῦδι τῆς ῥοιᾶς, κτλ. écorce, n. f. τὸ λέπι, φλοῦδι τοῦ κυάμου, ἐρεβίνθου καὶ παρομοίων, ἐπίσης τοῦ κρομμύου, pelure, n. f. διὰ τὴν ὁμοιότητα δὲ λέγεται κέλυφος καὶ τὸ τοῦ ᾠοῦ λευκὸν περικάλυμμα, coque (f.) (coquille) d'œuf]; ἐπίσης κέλυφος λέγεται τὸ ὄστρακον τῶν ὀστρακοδέρμων, coquille, n. f. écaille, n. f § [τεχν.] ἡ πυξίς, θήκη, τὸ σῶμα (τοῦ ὡρολογίου], boîte [de montre, etc.].

κεμάς, ὁ· καὶ κιμάς, hachis, n. m. τὸ κοπανισμένον κρέας, de la viande hachée.

κεμέρι, οῦ, τό· [ξεν.] ζώνη (τῆς μέσης) ἐν ᾗ περικλείουσι χρήματα, ceinture à argent; [συνεκ. τὸ βαλάντιον, bourse, n. f. μέγα βαλάντιον, escarcelle; [ἐν.] χομπόδεμα, χρήματα κεχρυμμένα, magot, n. m.

κεμέρι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] καμάρα, θόλος, ἀψίς.

κεμπάπι, [ξεν.] ψητὸν (τῆς σούβλας), rôti [à la brochette] ὀρθίως ψηνόμενον.

κενέσι, τό· [δημ.] crampon, n. m. βλ. **ἀγκυρίς.**

κενεώπρισις, εως, ἡ· ἡ κενόπρισις· βλ **τυμπανῖτις.**

κενοδείκτης, ου, ὁ· [μηχ.] indicateur (n. m.) du vide, ἢ μανόμετρον, manomètre, n. m. ὄργανον χρησιμεῦον πρὸς ἔνδειξιν τοῦ ἐν τῷ ψυγείῳ (condenseur) ἀτμομηχανῆς τινὸς ὑπάρχοντος κενοῦ (vide).

κενοδοντίς, ίδος, ἡ· râteau, n. m. griffe, n. f. βλ. **ἄγρειφνα.**

κενοδοξία, ας, ἡ· κενὴ δόξα, κενῆς δόξης ἐπιθυμία, vaine gloire; οἴησις, ματαιοδοξία, vanité, n. f.

κενόδοξος, ος, ον· κενῆς δόξης ἐπιθυμητής, qui a des idées vaines ou fausses, qui aime la vaine gloire; ματαιόδοξος, vaniteux, euse; μάταιος, vain, e, adj. ὁ **ἀλαζών,** orgueilleux, euse; μάταιος, fat (προφ. fate), adj. et n. m.

κενοδοξῶ (έω), μέλ. ήσω, κενὴν δόξαν, γνώμην ἔχω· κενά, μάταια δοξάζω, avoir une opinion (des idées) peu fondée; aimer la vaine gloire; ματαιοδοξῶ.

κενοδρομία, ας, ἡ· [ναυτ. πυρ.] trajectoire dans le vide. § [ναυτ.] **κενοδρομία,** marche à vide; βλ. **κενοκοπῶ.**

κενοδρομῶ (έω), μέλ. ήσω, καὶ

κενοκοπῶ (έω), μέλ. ήσω [ναυτ. μηχ.] marcher à vide; ἤτοι τὸ πλοῖον κινεῖται ἐργαζομένης τῆς μηχανῆς μὲ κενόν.

κενόν, τό· [φυσ.] vide, n. m. ἀπόλυτον κενὸν καλεῖται χῶρος ἐν ᾧ οὐδὲν ὑπάρχει σῶμα ὑλικόν. Ἡ ὕπαρξις τοιούτου κενοῦ ἐν τῷ ἀπείρῳ διαστήματι ἐπιστεύετο μέχρι τῶν νεωτέρων χρόνων, καθ' οὓς ἐπεκράτησεν ἡ ἰδέα ὅτι ὁ μεταξὺ τῶν ἐσχάτων ὁρίων τῶν ἀτμοσφαιρῶν τῶν οὐρανίων σωμάτων χῶρος δὲν εἶνε κενός, ἀλλὰ πληροῦται ὑπὸ λεπτοτάτης ὕλης, τοῦ αἰθέρος, διὰ τῶν δονήσεων τῆς ὁποίας τελεῖται ἡ διάδοσις τοῦ φωτὸς καὶ τῆς θερμότητος. Ἐπὶ τῆς γῆς μόνον διὰ τοῦ πειράματος τοῦ Τορριτσέλλη, δυνάμεθα νὰ παραγάγωμεν τὸ ἀπόλυτον κενόν. Ἐὰν δηλ. πληρώσαντες ὑδραργύρου σωλῆνα μήκους μείζονος τῶν 0,76 μ. κλειστὸν ἑτέρωθεν, ἀναστρέψωμεν εἰς κατακόρυφον θέσιν καὶ βυθίσωμεν τὸ ἀνοικτὸν ἄκρον του εἰς λεκάνην περιέχουσαν ὑδράργυρον, καταπίπτει οὗτος ἐν τῷ σωλῆνι μέχρις ὕψους 0,76 μ. ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐν τῇ λεκάνῃ ὑδραργύρου, καταλείπων τὸν ἄνωθεν τοῦ ὕψους τούτου χῶρον τοῦ σωλῆνος ἀπολύτως κενόν· τὸ φαινόμενον ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐν τῇ λεκάνῃ ὑδραργύρου δρῶσα ἀτμοσφαιρικὴ πίεσις ἀδυνατεῖ νὰ συγκρατήσῃ στήλην ὑδραργύρου ὑπερβαίνουσαν τὰ 0,76 μ. κατὰ μέσον ὅρον. Ἐπὶ τοῦ γεγονότος τούτου στηρίζεται τὸ βαρόμετρον, ἐν ᾧ ἕνεκα τῆς μείζονος ἢ ἐλάσσονος ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως ἀναβιβάζεται ἢ καταβιβάζεται ἡ στήλη τοῦ ὑδραργύρου. Ὁ ἄνωθεν ταύτης χῶρος τοῦ βαρομετρικοῦ σωλῆνος εἶνε χῶρος ἀπολύτως κενός. Διὰ δὲ τῆς πνευματικῆς ἀντλίας δὲν σχηματίζεται ἐν τῷ κώδωνι χῶρος ἀπολύτως κενός, ἀλλ' ἀραιοῦται μόνον μεγάλως ὁ ἐν αὐτῷ ἀήρ. Ἐν τῇ μηχανικῇ τὸ εἰρημένον **κενὸν** λέγεται καὶ **raréfaction,** n. f. ἡ **μανότης** (ἀραιότης, ἀπὸ τὸ μανόμετρον) εἶνε δὲ συνώνυμον τῆς λέξεως vide. Βλ. καὶ **κενός.**

κενόν, τό· βλ. καὶ **κενός.**

κενόνω (ώνω), **κενόω,** μέλ. ώσω· ἀδειάζω (ἀντίθ. τῷ πληρόω), vider, évacuer. § κενόνω ἢ σερβίρω [θέτω τὸ φαγητὸν ἐντὸς τῆς ἀπλάδας, πινακίδος], servir [un plat, les mets, etc.]; ‖ [μεταφ.] τὰ ἐκένωσε (τὰ εἶπεν) ὅλα, [οἰκ.] il a tout dégoisé (dégoiser = parler plus qu'il ne faut). § [μηχαν.] **ἐκβάλλω, κενόω-ῶ, ἐκκενόω-ῶ,** vider; ‖ **ἐκβάλλω τὴν τέφραν** ἢ **τὰς σκωρίας,** vider les cendres, les escarbilles, ἐκ τῆς τεφροδόχης ἢ τῆς ἐσχάρας ἑστίας τινὸς (foyer); ‖ **ἐκκενόω τοὺς λέβητας** ἐκ τοῦ ἐμπεριεχομένου ὕδατος, vider les chaudières. § [ναυτ.] **κενόω-ῶ τὸ σκάφος, ἀπαντλέω-ῶ τὸ ὕδωρ,** κοινῶς **ἀδειάζω τὰ νερά,** vider, ἤτοι ἐξάγω εἰς τὴν θάλασσαν τὰ ἐν τῷ σκάφει ἕνεκα διαρροῆς ἢ ἄλλης αἰτίας εἰσρέοντα ὕδατα· ‖ κενόω τὸ σκάφος ἐκ τοῦ εἰσδύσαντος ἐν αὐτῷ ὕδατος, étancher un navire.

κενόπρισις, εως, ἡ· καὶ κενεώπρισις, ἀσθένεια ἵππων, βλ. **τυμπανῖτις.**

κενός, ή, όν· (κατὰ τοὺς νεωτέρ. συγκριτ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος) χωρὶς νὰ ἔχῃ τι ἐντὸς (ἀντίθ. τῷ πλήρης), τὸ μὴ περιλαμβάνον οὐδέν· τὸ δι' ἀέρος μόνον πεπληρωμένον, vide, adj.

ἀσυμπλήρωτος, η, ον, σχολάζων, ουσα, ον, vacant, e, adj. [ἐν.] creux, euse ; || ἡ αἴθουσα ἦτο κενή, la salle était vide; || ἡ ἕδρα τῆς βοτανικῆς εἶνε κενή, la chaire de botanique est vacante ; || τί κενὴ κεφαλή! (ἄκριτος) quelle tête creuse! § —, ἀνυπόστατος, ψευδής, κούφιος, κοῦφος, μάταιος, vain, e, adj. μπόσικος, κενός, μηδαμινός, τιποτένιος, futile, adj. || — [κόπος, προσπάθεια] = μάταιος, vain, futil; || κεναὶ ὑποσχέσεις (ἐλπίδες), de vaines promesses (espérances) ; || κενοὶ λόγοι, des vaines paroles ; || κεναὶ φωνασκίαι, clabaudage, n.m. § [οὐδ. οὐσ.] βλ. ἀνωτέρω **κενόν**, vide, n. m. σφάλμα, χάσμα, κενόν, lacune, n. f. || ὁ θάνατός του ἀφίνει μέγα κενόν, sa mort fait un grand vide ; || εἰς τὸ κείμενον ὑπάρχουν κενά, il y a des lacunes dans le texte. § [μηχ.] **κενόν**, τό· vide, n. m. καλεῖται οὕτως ἐν τῇ ἀτμομηχανικῇ ἡ **διαφορὰ** ἡ ὑπάρχουσα μεταξὺ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως καὶ τῆς ἐν τῷ ψυγείῳ τοιαύτης, ἥτις καὶ δείκνυται δι' ὀργάνου καλουμένου **κενοδείκτου** (indicateur du vide). § **κενόν**, τό· vide, **ἄνοιγμα** (ouverture) ἢ χάσμα (baie) ἐν τῷ τοίχῳ. Οἱ γάλλοι λέγουσιν ὅτι, τὰ **κενὰ** τοίχου τινὸς δὲν εἶνε ἴσα μὲ τὰ πλήρη μέρη (les vides d'un mur ne sont pas égaux aux pleins), διὰ τούτου δὲ ἐννοοῦσιν ὅτι τὰ **χάσματα** (baies) εἶνε μικρότερα ἢ πλατύτερα ἀπὸ τὰ **διάθυρα** (trumeaux ou massifs). Λέγουσιν ἐπίσης ὅτι les trumeaux sont espacés tant plein que vide, τὰ διάθυρα ἔχουσι τὸ αὐτὸ πλάτος μετὰ τῶν **φωταγωγῶν** (croisées), ἤτοι τῶν **ἀνοιγμάτων** ἐν γένει· || ὠθῶ πρὸς τὰ κενόν, pousser ou tirer au vide=**ἐκκλίνω** κοινῶς **γέρνω**· καλεῖται οὕτως ἐν τῇ οἰκοδομικῇ κτίριον ἢ τοῖχος ὅστις παρέκκλινε ἀπὸ τὴν **κατακόρυφόν** του (de son aplomb). § —, chambre, n.f. βλ. **κοίλωμα**. § —, ὁδοστρώματος [γεφυροδοπ.], baie, n.f. κενὸν ἀφιέμενον ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος (chaussée) πρὸς λιθόστρωσιν. § —, créneau, n. m. καλεῖται οὕτως ἐν τῇ τακτικῇ ἀφιέμενον διάστημα μεταξὺ τῶν διαφόρων μονάδων παρατεταγμένου τινὸς στρατεύματος. Κατ' ἀναλογίαν καλεῖται créneau ἡ ἐν τῷ **ζυγῷ θέσις**, ἤτοι τὰ κενὰ ἐν τῷ ζυγῷ ἔνθα τάσσονται οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοί. § [οἰκοδ.] —, trémie, n. f. ὁ ὑπάρχων κενὸς χῶρος μεταξὺ δύο στρωτήρων διανομῆς (solives d'enchevetrure) καὶ τοῦ τοίχου τῆς ἑστίας· || **ταινίαι κενοῦ ἑστίας**, bandes de tremie; σιδηρᾶ **πλατέα ἐλάσματα ἐπακουμβοῦντα** ἐπὶ τῶν στρωτήρων τῶν περιοριζόντων τὴν ἑστίαν (foyer). § — **τοῦ ἀκρωμίου**, liberté (f.) du garrot ; λέγεται τὸ ἐπὶ τοῦ ἐμπροσθίου μέρους τῆς ἀστράβης ἄνωθεν τοῦ ἀκρωμίου τοῦ ἵππου ὑπάρχον κενόν· βλ. καὶ **σέλλα**· || κενὸν τῶν νεφρῶν, liberté de rognons ; τὸ ἐπὶ τοῦ ὀπισθίου τῆς ἀστράβης ἄνωθεν τῶν νεφρῶν τοῦ ἵππου ὑπάρχον κενόν· βλ. **σέλλα**.

κενοσπουδία, ας, ἡ· ἡ περὶ τὰ μάταια, μηδαμινὰ ἀσχολία, ματαία ἐνασχόλησις, occupation vaine ; χαμένος κόπος, peine perdue.

κενόσπουδος, ος, ον· ὁ περὶ τὰ κενά, μάταια σπουδάζων, ἀσχολούμενος, qui s'occupe de futilités ; ὁ χάνων τὸν καιρόν του (ματαίως), qui perd son temps.

κενοτάφιον, ου, τό· cénotaphe, n. m. κενὸς ὀστῶν τάφος· τάφος ἐγειρόμενος ἐν τῇ πατρίδι πρὸς μνήμην καὶ τιμὴν τινός, ὅστις ἐπὶ ξένης ἀπέθανε καὶ ὁ νεκρὸς αὐτοῦ ἠφανίσθη.

κενότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ κενοῦ, vacuité, n. f. ἐνίοτε καὶ τὸ οὐδ. κενόν, ὡς οὐσ. vide, n. m. § [μεταφ.] κενοδοξία, ματαιοδοξία, ματαιότης, vanité, n. f. οὐτιδανότης, μηδαμινότης, futilité, n. f. ἡ ματαιότης, τὸ ἀνωφελές, τὸ φροῦδον, inanité, n. f.

κενοφροσύνη, ης, ἡ· κενόν, φρόνημα, ματαιοφροσύνη, vanité, n. f. ἡ ματαία, κενὴ δόξα, μηδαμινότης, futilité, n. f. κουφότης, ματαιότης, frivolité, n. f.

κενόφρων, ων, ον, γεν. ονος, ματαιόφρων, vaniteux, euse ; ὁ βουλεύματα, μάταια, ψευδῆ ἔχων, ἐλαφρὸς τὸν νοῦν, qui a l'esprit léger ; μάταιος, κοῦφος, frivole, adj.

κενόω-ῶ· βλ. **κενόνω**.

κενταύριον, τό· [φυτ.] centaurée, n. f. γένος φυτῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποωδῶν τῆς οἰκογενείας τῶν συνθέτων κιναροειδῶν (ἰαματικὴ βοτάνη).

κένταυρος, ου, ὁ· centaure, n. m. ou caumas, n. m. ἐκ τῆς μυθολογίας **κατὰ** τὸ ἓν ἥμισυ ἄνθρωπος καὶ κατὰ τὸ ἕτερον ἵππος· βλ. καὶ **ἱππάνθρωπος**. **Κένταυροι**, les centaures ; κατὰ τὴν ἑλληνικὴν μυθολογίαν δαίμονες κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς τὰς νεφέλας καὶ τοὺς ὀρεινοὺς ῥύακας οἰκοῦντες, εἶτα δὲ ἐν γένει εἰς τὰ ὄρη καὶ δάση διαμένοντες. Κατὰ Πίνδαρον ὁ Κλέων ἐγέννησεν ἐκ τῆς νεφέλης τὸν Κένταυρον, οὗτος δὲ ἐκ φορβάδος ἐπὶ τοῦ Πηλίου ὄρους τοὺς ἄλλους κενταύρους (ἱπποκένταυροι). Ἐπίσημοι ἰδίως εἶνε διὰ δύο μάχας των, τὴν κατὰ τῶν Λαπιθῶν ἐπὶ τοῖς γάμοις τοῦ Πειρίθου καθ' ἣν ἐπιβουλεύσαντες τὰς γυναῖκας τούτων κατετροπώθησαν οἱ Κένταυροι ὑπὸ τῶν ἀδικηθέντων. Οἱ Κένταυροι εἶνε πιθανῶς παράστασις τῶν ἀρχαιοτάτων κατοίκων τῆς ἱπποτρόφου Θεσσαλίας, οὓς οἱ λοιποὶ τὸ πρῶτον ἰδόντες ἐφίππους, ἐφαντάσθησαν ὡς κρᾶμα ἀνθρώπου καὶ ἵππου.

κεντέω, βλ. **κεντῶ**.

κέντημα, ατος, τό· (τοῦ ὑφάσματος μὲ τὸ βελόνι), broderie, n. f. || ἄσπρον κέντημα, broderie blanche ; βλ. **κεντητική**· || κεντήματα, brodé, à broderie ; || — διάτρυτον, κεντημένον μὲ τρύπας, brodé à jour. § τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κεντεῖν, τὸ τρύπημα, μὲ ὀξύ τι, π. χ. μὲ βελόνην, ἄκανθαν, κτλ. ἡ νύξις, νυγμός, piqûre, n. f. ἡ κεντιά, ἐπίσης ἡ πρᾶξις, τὸ κεντεῖν, κέντησις, piqûre, n. f. || τὸ κέντημα, ἡ κέντησις, ἡ κεντιά, εἶνε πληγὴ παραγομένη δι' ὀξέος ὀργάνου, coup d'estoc ou estocade, n. f.

κεντημένος, η, ον· ὁ κεντητός.

κεντήστρα, ας, ἡ· ἡ κεντῶσα κέντημά τι, βελονοποικίλτρια, brodeuse, n. f. **βλ.** καὶ **κεντητική**.

κεντητήρ, ῆρος, ὁ· perrier, n. m. ἢ per-

rière, n. f. ἢ perçoir, n. f. ἢ παρακεντητήρ· ἐργαλεῖόν τι, ὅμοιον δόρατι ἢ κοντῷ, δι' οὗ οἱ χωνευταὶ παρακεντοῦσι τὸ ἐν χωνείᾳ μέταλλον, ἵνα τοῦτο ἐκ τῆς καμίνου ῥεύσῃ.

κεντητῆρι (ον), τὸ σουβλί, alène, n. f. ὁ στιγεύς, poinçon n. m.

κεντητήριον, ου, τό· poinçon à piquer ou pointeau, n. m. βλ. **στιγεὺς κεντητικός**· || κεντητήριον ξίφος, estoc, n. m. ξίφος μακρὸν καὶ στενὸν δι' οὗ ἐκέντιζον τὸν ἀντίπαλον.

κεντηρίων, ονος, ὁ· centurion, n. m. ἀρχηγὸς ἑκατὸν ἀνδρῶν ἐν τῷ Ῥωμαϊκῷ στρατῷ, ἤτοι ἑκατόνταρχος.

κεντητής, ὁ· θηλ. **κεντήστρα**· ὁ κεντῶν κέντημά τι, brodeur, euse.

κεντητική, ῆς, ἡ· (τέχνη) art de broder; broderie, n. f. ἡ τέχνη τοῦ καταχοσμεῖν ὑφάσματα (ἀλλὰ καὶ δέρμα, χάρτην, κτλ.)διὰ ποικίλων σχεδίων ἀποτελουμένων ἐκ νημάτων, ἅτινα διὰ τῆς βελόνης ἐφαρμόζονται ὑπ' αὐτῶν. Τὰ νήματα εἰσὶν ἐκ μετάξης, μαλλίου, λινοῦ, βάμβακος, ἔτι δὲ χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, τελεῖται δὲ ἡ δι' αὐτῶν κέντησις ἢ διὰ τῆς χειρὸς ἢ διὰ μηχανῶν. Ἐὰν τὸ προκείμενον ὕφασμα εἶνε πυκνοΰφαντον (τὰ κοινὰ λινὰ ὑφάσματα κτλ.) τὸ κέντημα ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ ὡρισμένου σχεδίου, οὕτως εἰπεῖν ἐζωγραφημένου ἐπὶ τοῦ ὑφάσματος, μεταξὺ δηλ. τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ σχεδίου ὑφισταμένων διαλειμμάτων· πολλάκις ὅμως τὸ μὲν ὕφασμα εἶνε ἀραιότατα ὑφασμένον ἤτοι χανναβωτόν, τὸ δὲ ἐπικεντώμενον σχέδιον καταλαμβάνει ἄνευ διακοπῆς συνεχῆ ἐπιφάνειαν, χωρὶς νὰ καταλείπηται ἐν τῷ μεταξὺ κενὸν μέρος τοῦ ὑφάσματος.

κεντητικός, ή, ον· ὁ αἰχμηρός, δι' οὗ κεντεῖταί τι, d'estoc, βλ. καὶ **κεντῶ**· || κεντητικὸν ὅπλον, arme d'estoc, εἶνε ὅπλον χρησιμεῦον εἰς τὸ νὰ κεντῇ τις τὸν ἀντίπαλον διὰ τῆς αἰχμῆς· βλ. καὶ **κέντημα.**

κεντητικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον κεντητικόν, d'estoc.

κεντητός, ή, όν· κεντημένος, η, ον, brodé, ée, adj. βλ. **κεντητική**· || κεντητὸν μὲ χρυσὸν καὶ ἄργυρον, brocart, n. m. ἢ χρυσομέταξον, ὕφασμα διηνθισμένον, κοινῶς ἡ στόφα.

κεντί, τό· καὶ **κεντιάτικον,** [δημ.] βλ. **δειλινόν,**

κεντιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] ἡ κέντησις, ἡ νύξις, ὁ νυγμός, piqûre, n. f. τὸ **κέντημα,** § ὀδυνηρός, ὀξὺς πόνος, douleur aigue ; κνισμός, νυγμὸς ἀπὸ ἀγκίδι, ἢ ἀπὸ ἀκίδα ξύλου, picotement, n. m. § λόγος ἐγγιχτικός, trait (; mot) piquant ; pointe, n. f.

κεντίδι, τό· [δημ.] τὸ ποίκιλμα, κέντημα, broderie, n. f.

κεντίζω, μέλ. ίσω· βλ. **κεντῶ.**

κεντράδι, τό· [δημ.] τὸ μπόλι, ente, n.f. greffe, n. f. βλ. **ἐμβολιάζω.**

κεντρί, τό· [δημ.] ἀγκίδι, τὸ βούκεντρον, aiguillon, n. m. pointe, n. f. piquant, n. m. § κεντρὶ καὶ **κεντρίον,** ergot, n. m. βλ. λέξιν.

κεντριδοφύλαξ, αχος, ὁ· cache - éperon, n. m. βλ. **ἐγκεντρίς.**

κεντρίζω, μέλ. ίσω, κεντῶ, διὰ τοῦ κεντριοῦ (βουκέντρου), aiguillonner, κεντῶ τοὺς βόας, piquer [les bœufs] etc. § [μεταφ.] παρακινῶ, ἐρεθίζω, aiguiser [l'appétit] ; ἐξάπτω, ἐξεγείρω τὴν φιλοτιμίαν, stimuler [l'amour propre] ; ἐξάπτω, exciter ; ἐξωθῶ, pousser. § ἐμβολιάζω, greffer.

κεντρικός, ή, όν· central, ale, adj. ἐπίκεντρος, ος, ον· πᾶν τὸ ἔχον σχέσιν μὲ τὸ κέντρον ἢ ὁ ἐν τῷ κέντρῳ εὑρισκόμενος, διαμένων, qui réside au centre ; || [ἐμπορ.] κεντρικὸς οἶκος (κατάστημα), la maison centrale ; || [κατ' ἐπέκτ.] κεντρικός, ὁ ὁμόκεντρος, concentrique, adj. ἤτοι καμπύλαι ἢ κύκλοι ἔχοντες τὸ αὐτὸ κέντρον. § [σιδηρ.] κεντρικὴ πυξίς, boîte radiale; || κεντρικὴ ὑπηρεσία, service central ; || — σταθμός, station centrale ; || — ἠλεκτρικὸς σταθμός· βλ. **σταθμός.**

κεντρικότης, ητος, ἡ· ἡ κεντρικὴ θέσις, situation centrale ; [διδακτ] centralité, n. f.

κεντρίον, τό· [ἱππολ.] ergot, n. m. στρογγύλον ἐπίμηκες ὀνυχῶδες σῶμα ὑπάρχον ὄπισθεν καὶ κατὰ τὸ κατώτερον ἄκρον τοῦ κανόνος, καλυπτόμενον διὰ δέσμης μακρῶν τριχῶν· βλ. καὶ λοφεῖον.

κεντρίς, ίδος, ἡ· grain, n. m. τετράγωνος, σμίλη χαλυβδίνη μετὰ μικρᾶς αἰχμῆς πρὸς ἄνεωξιν ὀπῶν ἐν τοῖς λίθοις κτλ.

κεντροβάρεια, ας, ἡ· [μηχ.] gravité,n.f.

κεντροβαρής, ής, ές· centrobarique, adj. [φυσ.] ἀναγόμενος εἰς τὸ κέντρον τῆς βαρύτητος.

κεντροβαρικός, ή, όν· τοῦ κέντρου τοῦ βάρους, de centre de gravité.

κεντρομόλος, ου, ὁ· centripète, adj. (ἐκ τοῦ λατ. centrum, κέντρον καὶ peto, πλησιάζω πρός τι)· ὁ τείνων νὰ πλησιάσῃ πρὸς τὸ κέντρον, qui tend à rapprocher du centre ; || κεντρομόλος δύναμις, force centripète ; βλ. καὶ **κεντρόφυξ.**

κέντρον, ου, τό· τὸ κεντρί, (ὅθεν καὶ τὸ βούκεντρον) δι' ὧν κεντοῦμεν τὰ ὑποζύγια, aiguillon, n. m. κυρίως καὶ μεταφ. δι' ὅλας τὰς ἐννοίας, ὅθεν καὶ πᾶν ὅ,τι κεντεῖ, οἷον ἄκανθα, ἀκίς, κτλ. [συνεχδ.] ἀκίς, ἀκωκή, pointe, n. f. [μεταφ.] κέντρον λέγεται πᾶν ὅ,τι κεντεῖ, ἐγείρει, ἐρεθίζει, παροτρύνει εἴς τι, stimulant, e (ἐρεθιστικόν, διεγερτικόν), καθὼς καὶ ἐπὶ τοῦ λόγου· || **κέντρον,** éperon, n.m. βλ. **ἐγκεντρίς**· || [ζωολ.] —, πλῆκτρον, τῶν κυνῶν, ἀλεκτόρων καὶ ἑτέρων πτηνῶν, éperon, n.m. || τὸ κέντρον τῆς μελίσσης, l'aiguillon de l'abeille; || τὸ κέντρον τοῦ ἐπιγράμματος, la pointe de l'épigramme; || τὸ συμφέρον εἶνε ἰσχυρὸν κέντρον, l'interêt est un grand stimulant. §—γενικῶς, centre, n. m. || τὸ κέντρον τῆς γῆς, le centre de la terre ; || [ἐπὶ σκοποστοιχίας] ἐκτύπησεν εἰς τὸ κέντρον, il a mis dans le noir ; || κέντρον συρροῆς, centre d'attraction. § —, centre, n. m. τὸ σημεῖον, ἐφ' οὗ στηρίζοντες τὸ ἕτερον σκέλος τοῦ διαβήτου διαγράφομεν κύκλον μὲ τὸ ἕτερον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, ἑπομένως τὸ μεσαίτατον σημεῖον τοῦ κύκλου.

γενικῶς ὅθεν εἰς τὰ μαθηματικὰ κέντρον, centre. § **κέντρον** [γεωμ.] centre, n.m. ἐν τῇ γεωμετρίᾳ καλεῖται κέντρον γραμμῆς τινος (οὐχὶ εὐθείας) ἢ ἐπιφανείας ἢ στερεοῦ σώματος σημεῖόν τι καθ' ὃ διχοτομοῦνται πᾶσαι αἱ εὐθεῖαι αἱ δι' αὐτοῦ διερχόμεναι, περατούμεναι δὲ εἰς δύο ἀντικείμενα σημεῖα τῆς προκειμένης γραμμῆς ἢ τῆς περιμέτρου (περιφερείας) τῆς προκειμένης ἐπιφανείας ἢ τῆς ἐπιφανείας τοῦ προκειμένου στερεοῦ. Τοιοῦτο κέντρον δὲν ἔχουσι πᾶσαι αἱ γραμμαὶ ἢ ἐπιφάνειαι ἢ τὰ στερεὰ σώματα. Γνωστότατον εἶνε τὸ κέντρον τοῦ κύκλου καὶ τὸ τῆς σφαίρας, ἅτινα ἐκ περισσοῦ ἔχουσι τὴν ἰδιότητα ὅτι ἀπέχουσιν ἰσάκις ἀπὸ παντὸς σημείου τῆς περιφερείας τοῦ κύκλου ἢ τῆς ἐπιφανείας τῆς σφαίρας. Ἔχουσι προσέτι κέντρα, στερούμενα ὅμως τῆς τελευταίας ταύτης ἰδιότητος, ἡ ἔλλειψις καὶ ἡ ὑπερβολὴ τὸ σημεῖον τῆς τομῆς τῶν δύο ἀξόνων των, τὰ ἐκ τῆς περιστροφῆς αὐτῆς παραγόμενα στερεὰ σώματα ἐλλειψοειδὲς καὶ ὑπερβολοειδές, τὸ παραλληλόγραμμον (ἐν τῇ τομῇ τῶν δύο διαμέτρων του), πᾶν κανονικὸν πολύγωνον (τὸ κέντρον τοῦ περιγεγραμμένου κύκλου), κτλ. § —, rivet, n. m. ἧλος δικέφαλος (βλ. καὶ ἧλος γυρωτικός), διὰ τὴν προσκόλλησιν τῆς προστομίδος ἐπὶ τοῦ κολεοῦ· || —, rivet, n. m. μικρὸν πεπλατυσμένον ἡλίδιον· || κέντρα τοῦ κολεοῦ τοῦ ξιφοδρεπάνου, rivets de fourreau de sabre baïonnette. § **κέντρον βάρους ἢ βαρύτητος** [φυσ.], centre de gravité. Ἐπειδὴ ἡ βαρύτης ἐνεργεῖ κατὰ διευθύνσεις θεωρουμένας ὡς παραλλήλους ἐπὶ πάντων τῶν ὑλικῶν μορίων σώματος τινός, δυνατὸν πᾶσαι αἱ μερικαὶ αὗται ἐνέργειαι τῆς βαρύτητος νὰ συντεθῶσιν εἰς μίαν δύναμιν (συνισταμένην) ἧς ἡ ἔντασις καλεῖται βάρος τοῦ σώματος. Κέντρον δὲ τοῦ βάρους καλεῖται τὸ σημεῖον τῆς ἐφαρμογῆς τῆς γενικῆς ταύτης συνισταμένης δυνάμεως, εἰς ὃ νοοῦμεν συγκεντρωθείσας πάσας τὰς ἐπὶ τῶν μορίων τοῦ σώματος ἐνεργείας τῆς βαρύτητος καὶ τοῦ ὁποίου ἐπομένως ὑποστηριζομένου ἀναιρεῖται σύμπαν τὸ βάρος τοῦ σώματος καὶ ἰσορροπεῖ τοῦτο κατὰ πᾶσαν τυχαίαν θέσιν. Πρὸς τοῦτο δυνάμεθα νὰ στηρίξωμεν σημεῖόν τι τοῦ σώματος κείμενον ἐπὶ τῆς ἀπὸ τοῦ κέντρου τοῦ βάρους ἀγομένης κατακορύφου γραμμῆς, καὶ τοῦτο πράγματι συμβαίνει ὅταν σῶμά τι ἰσορροπεῖ ἐξηρτημένον ἀπό τινος σημείου τῆς ἐπιφανείας του ἢ στηριζόμενον ἐπὶ ὁριζοντίου ἐπιπέδου. Τὸ κέντρον τοῦ βάρους ἐπὶ κανονικῶν καὶ ὁμοιομερῶν σωμάτων ὁρίζεται γεωμετρικῶς. Οὕτω τὸ κέντρον βάρους εὐθείας ὁμοιομεροῦς κεῖται κατὰ τὸ μέσον αὐτῆς· τὸ τοῦ τριγώνου ἐπὶ τῆς τομῆς τῶν εὐθειῶν αἵτινες ἄγονται ἀπὸ τῶν τριῶν κορυφῶν ἐπὶ τὰ μέσα τῶν ἀπέναντι πλευρῶν· τὸ τῆς σφαίρας καὶ τοῦ κύκλου εἰς τὰ κέντρα αὐτῶν, ἄρα καὶ τὸ τοῦ δακτυλίου εἰς τὸ κέντρον τοῦ κύκλου εἰς ὃν ἀνήκει· τὸ τοῦ πρίσματος καὶ τοῦ κυλίνδρου ἐπὶ τοῦ μέσου τοῦ ἄξονος αὐτῶν· τὸ τοῦ κώνου ἐπὶ τῆς εὐθείας τῆς ἑνούσης τὴν κορυφὴν μετὰ τοῦ κέντρου τοῦ βάρους τῆς βάσεως κατὰ τὰ $^3/_4$ αὐτῆς ἀπὸ τῆς κορυφῆς, κτλ. Πειραματικῶς εὑρίσκομεν τὸ κέντρον βάρους ἀκανονίστου σώματος ἐξαρτῶντες αὐτὸ ἀπὸ σχοινίου διαδοχικῶς ἐκ δύο διαφόρων σημείων του ὥστε νὰ ἰσορροπήσῃ καὶ προεκτείνοντες νοερῶς πρὸς τὸ σῶμα τὴν διεύθυνσιν τοῦ σχοινίου κατ' ἀμφοτέρας τὰς ἐξαρτήσεις· τὸ σημεῖον καθ' ὃ τέμνονται αἱ δύο ἐπεκτάσεις εἶνε τὸ κέντρον βάρους τοῦ σώματος, μὴ κείμενον κατ' ἀνάγκην πάντοτε ἐντὸς τῆς μάζης τοῦ σώματος (ὡς ἐπὶ δακτυλίου, κοίλης σφαίρας, δοχείου, κτλ.). § **κέντρον βαρύτητος** πλοίου τινός, centre de gravité d'un bateau, εἶνε τὸ σημεῖον δι' οὗ διέρχεται ἡ συνισταμένη τῶν διαφόρων ἐνεργειῶν τῆς βαρύτητος τοῦ σκάφους καὶ τῶν ἐμπεριεχομένων ἐν αὐτῷ ἀντικειμένων, ἤτοι τὸ σημεῖον περὶ τὸ ὁποῖον πάντα τὰ βάρη τοῦ σκάφους μετὰ τῶν ἐμπεριεχομένων αὐτῷ ἰσορροποῦσι. § [ναυτ.] **κέντρον γάστρας ἢ κέντρον ὄγκου** (centre de carène ou centre de volume) πλοίου τινὸς εἶνε τὸ κέντρον τῆς βαρύτητος τοῦ ὑπὸ τῆς γάστρας ἐκτοπιζομένου ὄγκου ὕδατος, ἤτοι τὸ σημεῖον ἐπὶ τῆς γάστρος δι' οὗ διέρχεται ἡ συνισταμένη τῆς καθέτου ἀντώσεως (répulsion) τοῦ ὄγκου τοῦ ἐκτοπιζομένου ὕδατος. § [ναυτ.] **κέντρον ἱστιοφορίας ἢ βελικὸν σημεῖον**, centre de voilure ou point vélique, πλοίου τινὸς εἶνε τὸ σημεῖον τῆς ἱστιοφορίας δι' οὗ διέρχεται ἡ συνισταμένη τῶν ἐπὶ τῶν ἱστίων ἐνεργουσῶν δυνάμεων τοῦ ἀνέμου, ὅταν ταῦτα ὦσιν ἀναπεπταμένα καὶ διευθετημένα κατὰ τὸ διάμηκες ἐπίπεδον τοῦ πλοίου. § [ναυτ.] **κέντρον καὶ μέσον τῆς κεραίας**, centre de la vergue· καλεῖται τὸ μέρος ἐξ οὗ ἀρτᾶται αὕτη ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ. § [τακτ.] **κέντρον, τό·** centre, n. m. τὸ μέρος τοῦ στρατεύματος τὸ εὑρισκόμενον περὶ τὸ μέσον τῆς παρατάξεως ἢ σχηματισμοῦ τινος βλ. καὶ **πτέρυξ**. § [ἱππολ.] **κέντρον βαρύτητος**, centre de gravité· ὅρος ἀπαντώμενος συχνότατα ἐν τῇ ἱππολογίᾳ καὶ σημαίνων τὸ σημεῖον τοῦ σώματος τοῦ ἵππου καθ' ὃ ὑφίσταται ἰσορροπία ἢ τὸ ἰσοβαρὲς τοῦ τε προσθίου καὶ ὀπισθίου αὐτοῦ τμήματος· ὡς γνωστὸν τὸ σημεῖον τοῦτο εὑρίσκεται περίπου κατὰ τὸν πρῶτον ῥαχιαῖον σπόνδυλον ἢ περὶ τὴν 8ην γνησίαν πλευράν· § [ἱππολ.] **νευρικὸν κέντρον**, centre nerveux· οὕτως ὀνομάζονται ἐν τῇ ἀνατομικῇ γενικώτερον ὁ ἐγκέφαλος καὶ ὁ νωτιαῖος μυελός, αἱ ἀφετηρίαι τῶν νεύρων. § [στρατηγ.] **στρατηγικὸν κέντρον**, pivot stratégique ; λαμβανομένου ὑπ' ὄψει τοῦ προορισμοῦ ὅντινα ἐκπληροῦσι τὰ φρούρια (places fortes), ὅταν ταῦτα ἀποτελῶσι σημεῖον στηρίξεως διὰ τοὺς ἑλιγμοὺς τῶν στρατευμάτων, καλοῦνται ταῦτα στρατηγικὰ κέντρα.

κεντρόνω (καὶ ὤνω), μέλ. ώσω, φελιάζω, ἐμβολιάζω, enter, greffer. § κεντέω, κεντῶ, piquer. § —, ἐπικεντρόνω, centrer ; βλ. **ἐπικεντρόνω, ἐπικέντρωσις**.

κεντρόφυξ, υγος, ὁ καὶ ἡ· centrifuge, adj. (ἐκ τοῦ λατ. centrum, κέντρον καὶ fugio, φεύγω, ἀπομακρύνομαι)· ὁ τείνων ν' ἀπο-

μακρυνθῇ ἐκ τοῦ κέντρου. § **κεντρόφυξ δύναμις** [φυσ.] force centrifuge. Ἐὰν προσδέσωμεν σῶμά τι εἰς τὸ ἄκρον νήματος, κρατοῦντες δὲ τὸ ἕτερον ἄκρον διὰ τῆς χειρός, περιστρέψωμεν τὸ νῆμα ταχέως περὶ τὴν χεῖρα ἡμῶν, παρατηροῦμεν ὅτι τὸ σῶμα προσπαθεῖ τρόπον τινὰ νὰ ἐκφύγῃ ἐκ τῆς χειρὸς ἡμῶν, διὸ καὶ τανύει τὸ νῆμα καὶ μάλιστα διαρρηγνύει αὐτό, ἐὰν ἡ περιστροφὴ εἶνε ἀρκούντως ταχεῖα, τὸ δὲ νῆμα οὐχὶ στερεόν. Τοῦτο συμβαίνει, διότι κατὰ τὴν περιστροφικὴν κίνησιν τοῦ σώματος ἀναπτύσσεται δύναμίς τις, κεντρόφυξ ἢ φυγόκεντρος δύναμις καλουμένη, ἥτις τείνει διαρκῶς ν' ἀπομακρύνῃ τὸ σῶμα ἀπὸ τοῦ κέντρου τῆς κινήσεως. Εἰς πᾶσαν περίστασιν, καθ' ἣν σῶμά τι κινεῖται περιστροφικῶς εἴτε περὶ ἑαυτὸ εἴτε περὶ ἕτερον σῶμα, ἀναπτύσσεται κεντρόφυξ δύναμις. Συγχρόνως ὅμως ἐν τῇ τοιαύτῃ περιστροφικῇ κινήσει ἐνεργεῖ καὶ ἑτέρα δύναμις διευθυνομένη πρὸς τὸ κέντρον, ἥτις καλεῖται **κεντρομόλος** δύναμις. Ἡ κατὰ τὴν περιστροφικὴν κίνησιν ἀναπτυσσομένη κεντρόφυξ δύναμις εἶνε τοσούτῳ μεγαλειτέρα, ὅσῳ μεγαλειτέρα ἡ μᾶζα τοῦ κινουμένου σώματος καὶ ἡ ταχύτης μεθ' ἧς περιστρέφεται.

κεντρόω-ῶ, κεντρόνω, centrer ; βλ. καὶ **ἀξονόφυξ**.

κέντρωμα, ατος, τό· φέλισμα, ἐμβολιασμός, κοινῶς **μπόλιασμα**, entement, n. m. greffe, n. f. § τὸ κέντημα, ἡ νύξις, piqûre, n. f. βλ. **φυγόκεντρος**.

κέντρων, ωνος, ὁ· centon (ἐκ τοῦ λατ. cento, habit fait de morceaux), n. m. ἐράνισμα στίχων ἢ πεζῶν τεμαχίων συνηγμένων πρὸς ἀποτέλεσιν ἐννοίας τινός· [συνεκδ.] ἐράνισμα ἐκ συγγραμμάτων, compilation, n. f. ἡ συρραφή, ravaudage, n. m.

κέντρωσις, centrage, n. m. βλ. **ἐπικέντρωσις**.

κεντῶ (έω), μέλ. ήσω, τρυπῶ, νύσσω, κεντῶ τοὺς ἵππους ἵνα τρέξωσι, κεντρώνω ἐπὶ τῆς μελίσσης, piquer ; ἀγκυλόνω, κνίζω, νύσσω, picoter ; ‖ τὸν ἐκέντησεν ἓν ἀγκάθι, une épine l'a piqué ; ‖ κάτι μοῦ κεντᾷ τὸν λάρυγγα, quelque chose me picote la gorge ; ‖ τὸν ἐκέντησεν ἡ μέλισσα (σκορπιός, κτλ.), il fut piqué par une abeille ; ‖ κεντητικός, ή, όν [ἐπιθ. μετχ.] piquant, e. § [μεταφ.] διεγείρω, παροτρύνω, κεντῶ διὰ τοῦ κέντρου (βουκέντρου), aiguillonner ; παρακινῶ, διεγείρω, παροτρύνω, stimuler ; ‖ πρέπει νὰ τὸν κεντήσῃ τις ὀλίγον, il faut l'aiguillonner un peu ; ‖ κεντῶ τὴν φιλοτιμίαν τινός, stimuler l'amour-propre de quelqu'un ; ‖ κεντῶ τὴν περιέργειαν, exciter (piquer) la curiosité. § κεντῶ (ὕφασμα μὲ τὸ βελόνι), ποικίλλω, broder ; ‖ κεντῶ μὲ μετάξι, broder en soie. § **κεντῶ** ἢ **κεντίζω**, frapper d'estoc ; ἤτοι πλήττω διὰ τῆς αἰχμῆς· τὸ ἀντίθετον δ' αὐτοῦ εἶνε καταχόπτω, κατατέμνω, frapper de taille ; ἤτοι πλήττω διὰ τοῦ **στόματος** (tranchant) τῶν τμητικῶν ὅπλων (armes de taille).

κενῶ (όω), μέλ. ώσω, vider, évacuer ; βλ. κενόω, κενόνω.

κένωμα, ατος, τό· μεταγγισμὸς καὶ μετάγγισις (ὄψων, ἐδεσμάτων), μετακένωσις, action de servir [les mets, les plats].

κένωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ κενόνειν, τὸ κενοῦν, action de vider ; ἡ ἄδειασις, τὸ ἄδειασμα, vidage [d'une chaudière, etc.], n. m. vidange [d'une fosse] ; (ἀντίθ. τῷ πλήρωσις). § [ἰατρ.] [ἐκ]κένωσις, évacuation, n. f. ἀποπάτησις, selle, n.f. ἔκκρισις, sécrétion, n.f.

κενωτικός, ή, όν· τῆς κενώσεως, d'évacuation ; τὸ ἔχον τὴν δύναμιν τοῦ κενοῦν (π. χ. φάρμακον), évacuant, e, adj. évacuatif, ive, adj.

κέπα, ας, ἡ· [διάλ. Κερκύρας] ἰχθὺς ὀνομαζόμενος ἰταλιστὶ cheppia, γαλλιστὶ alose. Εἶνε ὡς ὑπερμεγέθης σαρδέλλα καὶ διακρίνεται διὰ τὰ λεπτότατα κόκκαλά του. Ἐν Ἀθήναις ὀνομάζεται φρίσσα (= θρίσσα). Ἀλλαχοῦ **σαρδελομάννα**.

κεπέγκι, τό· [δημ.] βλ. **καταπακτόν**.

κέπφος, ου, ὁ· κοῦφος, ἄνθρωπος, μωρός, ἀνόητος, sot, sotte ; εὐήθης, μωρός, βλάξ, ἀνόητος, niais, e ; εὐήθης, χάχας, badaud, e.

κερά, [δημ.] βλ. **κυρά**.

κεράζω, [διάλ. Οἰνόης] κερνῶ.

κεραία, ας, ἡ· τόνος ἢ σημεῖόν τι, μικρὰ γραμμὴ τιθεμένη ἐπὶ τῶν συλλαβῶν λέξεων τινῶν πρὸς διάκρισιν, ἐν γένει γραμμή, trait [de plume] ; bâton ; barre, n. f. ‖ γράφει κεραίας, il fait des bâtons (des barres) ; ‖ μέχρι κεραίας [φρ.], sans omettre un iota ; sans rien omettre = χωρὶς νὰ παραλειφθῇ τίποτε. § [ναυτ.] **κεραία**, vergue, n. f. κοινῶς **ἀντένα**. Αἱ κεραῖαι εἶνε ἐπιμήκη ξύλινα τεμάχια, ἀρτώμενα εἰς διάφορα ὕψη ἐκ τῶν **ἱστῶν** (mâts) πλοίου, καὶ χρησιμεύοντα διὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἀνάδεσιν τῶν **ἱστίων** (voiles). Αἱ **μεγάλαι κεραῖαι** (αἱ ἀντέναις τῶν τρέγων), basses vergues, ἤτοι ἡ **κεραία τοῦ ἀκατίου** (vergue de misaine) καὶ ἡ **κεραία τῆς μεγίστης** (la grande vergue) (βλ. κατωτέρω). Ἐκ τῶν κεραιῶν ἄλλαι μὲν διατίθενται σταυροειδῶς καὶ πρώραθεν τῶν ἱστῶν, καλούμεναι **σταυρωταὶ** ἢ **ὁριζόντιοι κεραῖαι** (vergues carrées ou horizontales) ἢ συνηθέστερον ἁπλῶς **κεραῖαι**, ὡς οὖσαι αἱ κατ' ἐξοχὴν τοῦ πλοίου κεραῖαι χρησιμεύουσαι διὰ τὴν ἐξ αὐτῶν ἀνάδεσιν τῶν **τετραγώνων ἱστίων** (voiles carrées), ἄλλαι δὲ διατίθενται πλαγίως καὶ πρύμνηθεν τῶν ἱστῶν, καλούμεναι **πλάγιαι κεραῖαι** (vergues obliques) ἢ συνηθέστερον **κέρατα** (cornes), χρησιμεύουσαι διὰ τὴν ἐξ αὐτῶν ἀνάδεσιν τῶν **τραπεζοειδῶν ἱστίων** (voiles trapezoïdales. § —, antenne, n. f. **κεραία** τῶν τριγώνων ἱστίων (voiles latines) ἐπιμήκης καὶ λεπτὴ εἰς ἀμφότερα τὰ ἄκρα, κοινῶς ἡ **ἀντένα**. Αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ πολλῶν συμβλημάτων (pièces d'assemblages), ἡ δὲ **ὑπέρα** (drisse) δένεται εἰς τὰ $^2/_5$ περίπου τοῦ μήκους της. Αἱ **σταυρωταὶ κεραῖαι** τῶν μεγάλων πλοίων εἰσὶ συνήθως δώδεκα τὸν ἀριθμὸν καὶ τίθενται ἀνὰ τέσσαρες

εἰς ἕκαστον ἱστόν, διακρινόμεναι ἀπ' ἀλλήλων διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀπ' αὐτῶν ἀναδενομένου ἱστίου· ὀνοματολογοῦνται δὲ ἀρχόμεναι ἀπὸ τοῦ ἀκατίου ἱστοῦ καὶ ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω ὡς ἑξῆς :

'Ακάτιος ἱστὸς (mât de misaine).

Κεραία ἀκατίου, vergue de misaine, κοινῶς **ἀντέννα τοῦ τρίγκου**.

Κεραία δολωνίου, vergue de petit hunier, κοινῶς **ἀντέννα τοῦ παρουκέτου**.

Κεραία φωσωνίου, vergue de petit perroquet, κοινῶς **ἀντέννα τοῦ μικροῦ ἢ πλφρηοῦ παπαφίγκου**.

Μέγας ἱστὸς (grand mât).

Κεραία μεγίστης, grande vergue ou vergue de grand'voile, κοινῶς **ἀντέννα τῆς μαΐστρας**· ἡ κατωτέρα καὶ μεγαλειτέρα κεραία τοῦ μεγάλου ἱστοῦ, ἐφ' ἧς ἀναδένεται ἡ μεγίστη (grand'voile).

Κεραία δόλωνος, vergue de grand-hunier, κοινῶς **ἀντέννα τῆς γάπιας**.

Κεραία τοῦ φώσωνος, vergue de grand -perroquet, κοινῶς **ἀντέννα τοῦ μεγάλου παπαφίγκου**.

Κεραία σιπάρου, vergue de grand-cacatois, κοινῶς **ἀντέννα τοῦ μεγάλου κούντρου**.

'Ιστὸς ἐπιδρόμου (mât d'artimon).

'Επίκριον, κοινῶς **φόγος**, vergue sèche ou vergue barrée.

Κεραία δολωνίδος, vergue de perroquet de fougue, κοινῶς **ἀντέννα τῆς κοντραμετζάνας**.

Κεραία φωσωνίδος, vergue de perruche, κοινῶς **ἀντέννα τοῦ μπέλμπερη**.

Κεραία σιπαρίδος, vergue de perruche, κοινῶς **ἀντέννα τοῦ κοντραμπέλμπερη**.

Διατείνουσα, vergue de civadière, χαλεῖται κεραία ἥντινα ἐξήρτων ἄλλοτε κάτωθεν τοῦ **προβόλου** (beaupré), καταργηθεῖσα τὴν σήμερον.

Γυμνὴ κεραία, vergue sèche, χαλεῖται ἡ κεραία ἐφ' ἧς δὲν ἀναδένεται ἱστίον, χρησιμεύουσα δι' ἔπαρσιν σημάτων ἢ δι' ἄλλον τινὰ σκοπόν.

Κεραῖαι δολώνων, vergues des huniers; χαλοῦνται οὕτω συλλήβδην αἱ κεραῖαι τοῦ δολωνίου, δόλωνος καὶ δολωνίδος.

Κεραῖαι φωσώνων, vergues des perroquets; χαλοῦνται οὕτω συλλήβδην αἱ κεραῖαι τοῦ φωσωνίου, φώσωνος καὶ φωσωνίδος.

Κεραῖαι σιπάρων, vergues des cacatois; χαλοῦνται οὕτω συλλήβδην αἱ κεραῖαι τοῦ σιπαρίου, σιπάρου καὶ σιπαρίδος.

Κεραῖαι τῶν παριστίων, vergues des bonnettes, κοινῶς **ἀντένναις τῶν κουρτελατσῶν**· χαλοῦνται οὕτως αἱ προσχαίρως τοποθετούμεναι κεραῖαι ἐφ' ὧν προσδένονται τὰ **παρίστια** (bonnettes), ἅτινα ἐπαίρονται κατὰ τὴν ἱστιοπλοΐαν, καιροῦ ἐπιτρέποντος, εἰς τὸ ἓν ἢ εἰς ἑκάτερα τὰ ἀκροκέραια τῶν σταυρωτῶν κεραιῶν. Αἱ κεραῖαι αὗται διακρίνονται διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀναδενομένου παριστίου καὶ ὀνοματολογοῦνται ἀρχόμεναι ἀπὸ τοῦ μεγάλου ἱστοῦ καὶ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω ὡς ἑξῆς :

Μέγας ἱστὸς (grand mât).

Κεραῖα μεγάλου παραφωσωνίου, vergue de bonnette de grand perroquet, κοινῶς **ἀντέννα τοῦ κουρτελατσινιοῦ τοῦ μεγάλου**.

Κεραία μεγάλου παραδολωνίου, vergue de bonnette de grand-hunier, κοινῶς **ἀντέννα τῆς κουρτελάτσας τοῦ μεγάλου**. 'Η μεγίστη δὲν ἔχει παρίστια.

'Ακάτιος ἱστὸς (mât de misaine).

Κεραία πρῳραίου παραφωσωνίου, vergue de bonnette de petit perroquet, κοινῶς **ἀντέννα τοῦ πλφρηοῦ κουρτελατσινιοῦ**.

Κεραία πρῳραίου παραδολωνίου, vergue de bonnette de petit hunier, κοινῶς **ἀντέννα τῆς πλφρηᾶς κουρτελάτσας**.

Κεραία παρακατίου, vergue de bonnette de basse, κοινῶς **ἀντέννα τῆς σκουπαμάρας**.

Αὐτοσχέδιος κεραία, vergue de fortune; βλ. **αὐτοσχέδιος**.

Κερουλκητικὴ κεραία ἢ **ὁλκωτήρ**, ὁ· vergue de brasseyage, n. f. ἰσχυρὸν καὶ μικρὸν τεμάχιον ξύλου γεγομφωμένον ἐπὶ τῆς **κορώνην τοῦ ἐπιστέγου** (couronnement de la dunette), καὶ χρησιμεῦον ὡς στερεὸν σημεῖον διὰ τὰς **ἀπολαβὰς** (prendre au retour) καὶ πρὸς δέσιν τῆς ἀρχῆς τῶν ὁλκῶν τῆς μεγίστης, τῶν ὀρθωτήρων καὶ τῶν ποδῶν τοῦ ἐπιδρόμου· || εἰς ἀλλαγὴν κεραιῶν· βλ. **ἀλλαγή**· || κεραῖαι χιασμέναι· βλ. **χιασμένη**.

Κεραία διαβήτου, τὰ σκέλη τοῦ διαβήτου, jambe (ἢ verge) [de compas]; § [ζωολογικ.] **κεραῖαι**, antennes, n. f. pl. ἐπιμήκη ὄργανα κατὰ τὰ πλάγια ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν ἐντόμων καὶ τῶν μαλακοστράκων ἐκφυόμενα, ἐκ πολλῶν διηρθρωμένων πρὸς ἄλληλα μερῶν ἀποτελούμενα, στρεπτὰ πρὸς πᾶσαν σχεδὸν διεύθυνσιν, οὐδέποτε ἐλλείποντα, διάφορα ὅμως κατὰ τὰ γένη τῶν ζώων, δι' ὃ καὶ εἰς ταξινόμησιν αὐτῶν χρησιμοποιούμενα. 'Επὶ τῶν ἐντόμων ὑπάρχει πάντοτε ἓν μόνον ζεῦγος κεραίας, ἐπὶ τῶν μαλακοστράκων ὅμως πολλάκις καὶ δύο, ἐπὶ δὲ τῶν ἀραχνοειδῶν κατὰ τὸ πλεῖστον εὕρηνται μεταπελασμένα εἰς ὄργανα τοῦ στόματος δι' ὃ καὶ ἐνομίσθη ὅτι ἐλλείπουσιν. Αἱ πλεῖσται αὐτῶν ποικιλίαι ἀπαντῶνται ἐπὶ τῶν ἐντόμων· ἄλλοτε μὲν εἶναι βραχεῖαι, ἄλλοτε δὲ μακρότεραι τοῦ σώματος, νηματοειδεῖς ἢ ταινιοειδεῖς ἢ κορυνοειδεῖς ἢ κτενοειδεῖς μετ' ἐντομῶν, διχρανώδεις ἢ διακλαδώσεων ἢ μετὰ τελικῶν ὀγκωμάτων κτλ. 'Υπολαμβάνονται δὲ αἱ κεραῖαι ὡς ἁπτικὰ ὄργανα κατὰ τὰς ἐπὶ μυρμήκων, τεττίγων κλ. γενομένας παρατηρήσεις καὶ ἀποτελοῦνται ἐκ κερατώδους περικαλύμματος καὶ πολυπληθῶν μικροσκοπικῶν μυῶν καὶ νευρικῶν ἰνῶν, ἐν τῷ κέντρῳ δὲ διελαύνονται ὑπὸ σωλῆνος ἐπικαλυπτομένου ὑπὸ ὑμένος, ὅστις ἀποτελεῖ πιθανῶς ὄργανον ὀσφρητικόν. § — [ἀστρον.] τὰ μηνοειδῆ ἄκρα τῆς σελήνης, corne de lune.

κερακμόνιον, ου, τό· bigorneau, n. m. ὑποχοριστικὸν τοῦ κεράκμονος, μικρὸς κεράκμων, petite bigorne.

κερακμόω-ῶ, μέλ. ώσω· σφυρηλατῶ τεμά-

χιον μετάλλου καὶ καθιστῶ τοῦτο στρογγύλον ἐπὶ τῆς αἰχμῆς τοῦ κεράκμονος.

κεράκμων, ονος, ὁ· bigorne, n. f. κοινῶς ἀμόνι· ἄκμων μετ' αἰχμῶν (κεράτων) εἰς τὰ ἄκρα ἐξ ὧν τὸ ἓν εἶνε ἐστρογγυλευμένον, τὸ δὲ ἕτερον ἐπίπεδον. Κεράκμων καλεῖται ἐπίσης τὸ κωνικὸν μέρος τοῦ ἄκμονος, κέρας τοῦ ἄκμονος· βλ. ἄκμων· ‖ — λευκοσιδηρέως, bigorne de ferblantier. ‖ — τοῦ ἐποχουμένου σιδηρείου, bigorne de forge de campagne.

κεραλοιφή, ἡ· [δημ.] χηραλοιφή, ἀλοιφὴ μετὰ χηροῦ.

κεραμᾶς, ὁ· [δημ.] ὁ κεραμεύς, potier, n. m. ὁ κεραμιδᾶς, tuilier, n. m.

κεραμεία, ας, ἡ· βλ. κεραμευτικὴ (τέχνη), art du potier, poterie, n. f.

κεραμεικὰ σκεύη, poterie, n. f. καλοῦνται οὕτω τὰ πήλινα **σκεύη** τὰ κατασκευαζόμενα ἐξ ἀργιλώδους πηλοῦ· ἤτοι σκεύη **κεραμεικὰ** ἢ ὁ κέραμος· **κεραμῖτις** γῆ (terre à potier). Poteries καλοῦνται ἐπίσης οἱ πήλινοι σωλῆνες διὰ τὰς καπνοδόχους, ἀποπάτους, κτλ. κοινῶς τὰ **κιούγκια**· οἱ σωλῆνες τῶν ἀποπάτων (poteries pour descente de lieux) ἀντικαθίστανται τὴν σήμερον κατὰ μέγα μέρος ὑπὸ **χυτοσιδηρῶν** σωλήνων (tuyaux en fonte); γενικώτερον δὲ poterie καλεῖται ἡ **ἀγγειοπλαστικὴ** (τέχνη) καὶ τὰ **ἀγγειοπλαστικὰ** (τὰ ἐκ ταύτης ἔργα), ἥτις καλεῖται καὶ **κεραμικὴ** (τέχνη) καὶ **κεραμεικὰ** προϊόντα· ‖ πήλινος, η, ον, en poterie ou en terre cuite; βλ. καὶ **ἄργιλος**.

κεραμεικός, ή, όν· ἢ κεραμικός, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν κεραμέα, de potier; ὁ ἀφορῶν τὴν κεραμείαν (κεραμεικὴν τέχνην), qui concerne la poterie, de poterie; ‖ [οὐσ. θηλ.] ἡ κεραμεικὴ τέχνη = κεραμεία, **κεραμευτική**, κεραμική, art de potier, poterie, n. f. βλ. **κεραμεικά**. § — ἢ κεραμεικόν, le céramique; τόπος ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τοῦ ἥρωος Κεράμου, ἔνθα ἔθαπτον δημοσίᾳ τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τελευτήσαντας.

κεραμεῖον, ου, τό· [atelier ἢ fabrique de] poterie, n. f. τόπος ἔνθα τὰ κεράμινα ἀγγεῖα κατασκευάζονται ἢ ἁπλῶς poterie, n. f. ou fabrique de carreaux, de tuiles et de briques; **κεραμιδοποιεῖον**, tuilerie, n. f. πλινθοποιεῖον, briqueterie, n.f. τὸ κεραμοποιεῖον, ἤτοι ἐργαστήριον ἢ τὸ μέρος ἔνθα κατασκευάζονται πάντα τὰ ἐξ ὀπτῆς γῆς **κεραμεικὰ** ἔργα.

κεραμεύς, έως, ὁ· ὁ πηλοπλάθος, πηλουργός, **κεραμᾶς**, ὁ τεχνίτης ὁ κατασκευάζων τὰ ἐκ κεράμου ἀγγεῖα, potier, n. m. ouvrier qui fait des vases de terre; ‖ **ἐπίσης ὁ κεραμιδᾶς**, tuilier, n. m. ὁ κατασκευάζων κεράμους ἢ κεραμίδας.

κεραμευτική, ῆς, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ κεραμέως, art de potier, poterie, n. f. ἡ κεραμεία, βλ. καὶ **κεραμεικά**. Ἡ **κεραμευτική**, art de la poterie, la céramique; καλεῖται οὕτω κλάδος τῆς πηλοπλαστικῆς, ἀσχολούμενος εἰς τὴν παρασκευὴν ἀντικειμένων παρὰ τὴν πρακτικὴν αὐτῶν χρησιμότητα ἐχόντων καὶ αἰσθητικὴν ἀξίαν ἤτοι σημασίαν καλλιτεχνικήν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ κοινὰ βαναυσουργήματα τῆς χυδαίας πηλοπλαστικῆς. Ἡ τέχνη διὰ τὸ πρόχειρον καὶ εὔχρηστον τοῦ ὑλικοῦ ἠσκεῖτο ἤδη ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων· παρὰ τῶν Αἰγυπτίων κατέχομεν πλείστας μικρὰς μορφάς, ὀλίγιστα δὲ ἀγγεῖα· ἐπίσης οἱ Ἀσσύριοι μετεχειρίζοντο ἐστιλπνωμένα πλινθία εἰς δάπεδα καὶ τοίχους, οὐκ ὀλίγους δὲ κατέχομεν κυλίνδρους ἐξ ἀργίλου φέροντας ἐπιγεγραμμένα διάφορα ἔγγραφα αὐτῶν. Εἰς ἰδίαν ὅμως τέχνην ὑψώθη ἡ κεραμευτικὴ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἐτρουρίᾳ καὶ ὅλως κατ' ἐξοχήν, μετὰ τῆς κεραμογραφίας συνδεδυασμένη εἰς ἀληθῆ καλλιτεχνίαν, ἐν Ἑλλάδι, ἧς τὰ ποικίλα τῆς κεραμευτικῆς προϊόντα (κεραμεῖα) κοσμοῦσι νῦν εἰς μέγα πλῆθος τὰ ἀρχαιολογικὰ μουσεῖα.

κεραμευτικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν κεραμέα, de potier; ‖ [οὐσ. θηλ.] κεραμευτικὴ (τέχνη) = ἡ κεραμεία.

κεραμεύω, μέλ. εύσω· εἶμαι κεραμεύς, être potier; κατασκευάζω ἀγγεῖα ἐκ κεράμου, faire de la poterie de terre; πηλουργῶ, πλάθω, façonner en argile, en terre; ἢ ἁπλῶς πλάθω, façonner, mouler.

κεραμίδα, ας, ἡ· [δημ.] tuile, n. f. βλ. κέραμος.

κεραμιδάδικον, τό· [δημ.] καὶ

κεραμιδαρειόν, [δημ.] βλ. **κεραμεῖον**.

κεραμιδᾶς, ὁ· [δημ.] βλ. **κεραμεύς**.

κεραμίδι, τό· [δημ.] tuile, n. f. βλ. κέραμος· ἐνίοτε καὶ ἡ **πλίνθος**, brique. § [πληθ. περιλ.] τὰ κεραμίδια, ἡ στέγη, ἡ σκεπή, le toit; les gouttières. § — [πηληκίου, περικεφαλαίας], la visière [d'une casquette, d'un casque]; βλ. **γεῖσον**.

κεραμιδί, τό, καὶ κεραμιδύ, rouge brique, βλ. **ἐρυθρόν**.

κεραμιδοκάμινον, τό· κάμινος εἰς ἣν ἀνοπτῶσι τὰς κεράμους, four à tuile. Βλ. **κεραμοκάμινος** καὶ **κεραμιδοποιεῖον**.

κεραμιδοκόμματον, τό· tuileau, n. m. τεμάχιον κεράμου (**ὄστρακον**) ὅπερ μεταβαλλόμενον εἰς κονίαν καλεῖται **ὀστρακοκονία**, τὸ κεραμιδόχωμα, κοινῶς **κουρασάνι**, βλ. καὶ **κονία**, ciment, n. m

κεραμιδόνω, βλ. **κεραμιδόω**.

κεραμιδοποιεῖον, ου, τό· ἢ κεραμιδοκάμινος, tuilerie, n. f. μέρος, ἐργοστάσιον ἔνθα κατασκευάζουσι κεραμίδας, κεράμους.

κεραμιδόχωμα, τό· κεραμῖτις γῆ, terre à potier; ἡ ἄργιλος, argile, n. f. βλ. **καὶ κεραμεικά**. § λειοτετριμμένος **κέραμος**, brique concassée (pulvérisée). Βλ. **κεραμιδοκόμματον**.

κεραμιδόω-ῶ, μέλ. ώσω· κεραμόω, κεραμιδόνω, καλύπτω, σκεπάζω οἰκίαν μὲ κεραμίδια, couvrir en tuiles; στεγάζω, enfaîter.

κεραμιδύς, ὁ· κεραμιδύ, τό· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς κεράμου, [qui est] couleur de brique, briqueté, ée; τὸ κεραμιδί, rouge brique; βλ. **ἐρυθρόν**.

κεραμίδωμα, ατος, τό· **κεραμίδωσις, κεράμωσις**, ἡ κάλυψις διὰ κεράμων, ἡ **στέγασις**, enfaîtement, n. m.

κεραμικός, ή, όν· βλ. κεραμεικός, de potier ; de poterie ; de céramique.

κεράμινος, η, ον· ὁ ἐκ κεράμου, ἐκ κεραμίτιδος γῆς κατεσκευασμένος, πήλινος, ἐξ ὀπτῆς γῆς, de terre cuite, ἐξ ἀργίλου, d'argile ; βλ. καὶ κεραμεικά.

κεράμιον, ου, τό· πήλινον ἀγγεῖον, petit vase de terre ; pot, n. m. § —, ἡ πλίνθος, brique, n. f.

κεραμίς, ίδος, ἡ· βλ. κέραμος, tuile, n.f. καὶ ἐνίοτε ἡ πλίνθος, brique, n. f. ‖ ἀκρωτήριος κεραμίς, tuile arêtière ; βλ. **ἀκρωτήριος.**

κεραμίτης, ου, ὁ· λίθος πολύτιμος χρώματος κεράμου, céramite, n. f.

κεραμῖτις, ιδος, ἡ· κεραμὶς ἢ κεραμικὴ γῆ, γῆ κεραμῖτις, terre à potier ; κατ' ἐπέκτασιν ὁ πηλός, ἡ ἄργιλος, argile ; terre glaise, ἤτοι ἀργιλώδης γῆ χρησιμεύουσα διὰ τὴν κατασκευὴν κλιβάνων καὶ πυριμάχων πλίνθων, καλουμένων céramite, n. f.

κεραμοαλοιφὴ μολυβδίνη, alquifoux, n.m.

κεραμογραφία, ας, ἡ· céramographie, n. f. πραγματεία ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῆς κεραμευτικῆς· traité sur l'histoire de la céramique.

κεραμογραφικός, ή, όν· céramographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν κεραμογραφίαν, qui a rapport à la céramographie ; ‖ μελέται κεραμογραφικαί, études céramographiques.

κεραμοκάμινος, ου, ἡ· τὸ κεραμιδοποιεῖον, tuilerie, n. f. κάμινος ἐν ᾗ ὀπτῶνται οἱ κέραμοι.

κεραμοποιεῖον, τό· τὸ κεραμεῖον, poterie, n. f. ou fabrique de carreaux et de briques, ἤτοι τὸ ἐργαστήριον ἢ μέρος ἔνθα κατασκευάζονται πάντα τὰ δι' ὀπτῆς γῆς κεραμεικὰ ἔργα.

κεραμοποιός, οῦ· βλ. κεραμεύς.

κέραμος, ου, ὁ· τὸ κεραμίδι τῆς στέγης, tuile, n. f. βλ. κατωτέρω· καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἡ **πλίνθος,** brique, n. f. ‖ ὁ πηλὸς ἂν δὲν δαρθῇ, κέραμος δὲν γίνεται [παροιμ.], ἀνάλογος πρὸς τὴν il faut châtier les enfants pour en faire des hommes. § — **τὰ ἐξ ὀπτῆς γῆς σκεύη,** terre cuite, n. f. poterie, n. f. βλ. **κεραμεικά.** § **κέραμος,** ου, ὁ· κεραμίς, ίδος, ἡ· κοινῶς τὸ **κεραμίδι** τῆς στέγης, καὶ ἡ **κεραμίδα,** tuile, n. f. καλοῦνται οὕτως **ὀπτόπλινθοι**(carreaux de terre cuite) ἔχουσαι διάφορα σχήματα καὶ χρησιμεύουσαι διὰ τὴν ἐπιστέγασιν τῶν οἰκοδομῶν. Ὡς πρὸς τὴν μορφὴν δύναταί τις νὰ διαιρέσῃ τὰς κεραμίδας εἰς τρεῖς κατηγορίας· 1) εἰς τὰς **ἐπιπέδους** (tuiles plates) αἵτινες εἶνε ἢ ὅλως ἐπίπεδοι, ὁπότε τοποθετοῦνται κατὰ σειρὰς **ἐπαλλήλως** (par recouvrement) προσηλούμεναι ἢ κρατούμεναι δι' ἀγκιστρωτῶν συρμάτων, ἢ ἔχουσιν εἰς τὸ ἄκρον ἐξοχήν τινα εἰς τρόπον ὥστε νὰ προσαρτῶνται ἀλλήλαις· 2) εἰς τὰς **κοίλας κεραμίδας** (tuiles creuses), αἵτινες τοποθετοῦνται κατὰ σειρὰς ἀντεστραμμένως, ἤτοι τοῦ κοίλου αὐτῶν μέρους ὄντος πρὸς τὰ ἄνω οὕτως ὥστε νὰ σχηματίζωσι συνεχεῖς γραμμὰς ἐν εἴδει ὑδρορροῶν· μεταξὺ δύο συνεχῶν ἀντεστραμμένων κεραμίδων τοποθετεῖται ἑτέρα τοῦ κυρτοῦ μέρους αὐτῆς ὄντος πρὸς τ' ἄνω καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἐν Ἑλλάδι γίνεται μεγάλη χρῆσις τοιούτων κοίλων κεραμίδων, ἐπειδὴ δὲ δὲν προσαρτῶνται ἐπὶ τῆς στέγης, αὕτη δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ μεγάλην κλίσιν πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὀλισθήσεως αὐτῶν. Αἱ κεραμίδες αὗται εἶνε κατάλληλοι διὰ τὰ κλίματα ἔνθα αἱ στέγαι δὲν ἐπιφορτίζονται πολὺ ὑπὸ χιόνων· καὶ 3) εἰς τὰς **διπλῆς καμπυλότητος κεραμίδας,** (tuiles à double courbure), καλουμένας tuiles flamandes και ἐχούσας ἐν κατατομῇ μορφὴν σχήματος S. Αὗται εἶνε εὐκόλου κατασκευῆς καὶ παρουσιάζουσιν ὅλα τὰ προτερήματα τῶν ἐπιπέδων κεραμίδων ἐκτὸς τῆς ὡραιότητος. Μικρά τις ἐξοχὴ εἰσερχομένη ἐντὸς ὀπῆς τῆς ἑτέρας κεραμίδος ἐμποδίζει τὴν ὀλίσθησιν αὐτῶν. Ἡ κατασκευὴ τῶν κεράμων (κεραμίδων) ἀπαιτεῖ ἄργιλον λεπτοτέραν καὶ μᾶλλον ἐπιμελῶς παρευσκευασμένην ἢ αἱ συνήθεις πλίνθοι (βλ. λέξιν). Ἡ τύπωσις (moulage) ἀπαιτεῖ ἐπίσης περισσοτέραν ἐργασίαν. Ἡ ἕψησις (cuisson) γίνεται ἐντὸς κλιβάνων. Αἱ κεραμίδες εἶνε συνήθως ἐρυθραῖ, δίδουσι δ' αὐταῖς φαιόν τι χρῶμα ῥίπτοντες ἐντὸς τοῦ κλιβάνου, κατὰ τὴν ἕψησιν, δέσμας κλάδων δένδρων νεωστὶ ἀποκοπέντων. Ὁ καλὸς κέραμος (κεραμὶς) πρέπει νὰ παράγῃ ἦχον καθαρόν, νὰ ἦνε καλῶς τετυπωμένος καὶ ν' ἀνθίσταται εἰς πίεσιν 40 χιλιογράμων ἀνὰ τετραγωνικὸν ἑκατοστόμετρον, ἐπὶ πολλὰς δὲ ἡμέρας βρεχόμενος νὰ ἦνε ἀδιάβροχος (imperméable). Οἱ συνήθεις κέραμοι οἱ κατασκευαζόμενοι ἐν Ἀθήναις τιμῶνται 40-50 δρ. κατὰ χιλιάδα, τὸ δὲ χρῶμα αὐτῶν εἶνε ἐρυθρόν. Τὸ χρῶμα τῶν ἐν Πειραιεῖ κατασκευαζομένων εἶνε λευκόφαιον. Κατασκευάζονται ἐπίσης εἰς Πόρον, Χαλκίδα καὶ ἀλλαχοῦ, πλὴν ὀλίγοι μεταφέρονται ἐν Ἀθήναις διότι θραύονται κατὰ τὴν μεταφοράν· ‖ **γωνιακοὶ κέραμοι, tuiles cornières ou gironnées;** τοποθετούμενοι εἰς τὰς γωνίας καὶ κόψεις τῆς στέγης· ‖ **κολοφώνιοι κέραμοι, tuiles** faîtières ; καλοῦνται οἱ καλύπτοντες τὸν κολοφῶνα. Οἱ κέραμοι οὗτοι καλοῦνται καὶ **στεγαστῆρες** ἢ **καλυπτῆρες** (στεγαστήρ, ῆρος, ὁ· καὶ καλυπτήρ, ῆρος, ὁ·) ‖ κολοφώνιοι κεραμίδες, βλ. **ἀκρωτήριος, tuiles arêtières** ; ‖ τεμάχιον κεράμου, tuileau, n. m. βλ. **ὄστρακον.**

κεραμόχρουν, τό· rouge brique ; βλ. **ἐρυθρόν.**

κεραμόω, μέλ. ώσω, βλ. **κεραμιδόω.**

κεράμωσις, εως, ἡ· βλ. **κεραμίδωμα.**

κέρας, ατος, τό· κοινῶς τὸ κέρατον, corne, n. f. ‖ κεράτινος, ίνη, ινον, de corne ; ‖ κερατοειδής, à corne, corné, ée ; ‖ κέρας βουβάλου, corne de buffle, [τῆς ἐλάφου ἰδ.] bois, n. m. ‖ [μεταφ.] τὸ κέρας τῆς Ἀμαλθείας, la corne de l'abondance ; ‖ ἔσπασε τὰ κέρατά του [φρ.], il est cassé la tête (καὶ ἄλλως le cou ; le nez). § **κέρας,** ατος, τό· corne, n. f. σκληρὸν μόριον τὸ ὁποῖον ἐκφύεται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ζώων τινῶν καὶ ὅπερ χρησιμεύει αὐτοῖς πρὸς ὑπεράσπισιν. Τὸ **κέρας,** ἁπλῆ

τροποποίησις τῆς ἐπιδερμίδος, παρουσιάζει πάντοτε τὴν αὐτὴν ὑφήν. Ἐκ τούτου συνίστανται οἱ ὄνυχες καὶ αἱ τρίχες τοῦ ἀνθρώπου, οἱ ὄνυχες τῶν σαρκοφάγων καὶ τῶν πτηνῶν, αἱ ὁπλαὶ τετραπόδων τινῶν, τὰ κέρατα τῶν μηρυκαστικῶν, αἱ ἄκανθαι τοῦ ἀκανθοχοίρου, τὸ ῥάμφος τῶν κεφαλοπόδων, αἱ τοῦ στόματος πλάκες (μπαλαῖναι) τῶν κητῶν, τὸ ῥάμφος τῶν πτηνῶν, τὸ κέλυφος τῆς χελώνης, κλπ. Τὰ κέρατα τῶν ἐλάφων ἢ ἄλλων ζώων τῆς αὐτῆς ὁμοιογενείας εἶνε ἀληθῆ ὀστᾶ. Τὸ κέρας συνίσταται ἐκ σκληροῦ λευκώματος, πηκτῆς καὶ μικρᾶς ἀναλογίας φωσφορούχου ἀσβέστου. Εἰς τὰ κέρατα τοῦ βοός, τοῦ προβάτου καὶ εἰς ἄλλων μηρυκαστικῶν κοιλοκέρων ὑπάρχει ὀστέϊνος πυρήν, τὸν ὁποῖον περικαλύπτει κερατοειδὴς οὐσία. § [συνεκδ.] cor, n. m. σάλπιγξ συνεστραμμένη ἐν εἴδει κέρατος· || τὸ κυνηγετικὸν κέρας, le cor de chasse; ἡ κυνηγετικὴ σάλπιγξ ἢ τὸ σῆμα τοῦ κυνηγετικοῦ κέρατος. § ἀκουστικὸν κέρας, cornet acoustique; ὄργανον ἀκουστικὸν χρησιμεῦον διὰ τοὺς βαρυκόους ὅπως ἐνισχύῃ τὴν φωνὴν τοῦ πρὸς αὐτοὺς ὁμιλοῦντος. § [βοτ.] **κέρας**, silique, n. f. enveloppe sèche de la graine du chou, du navet, du colza, etc. ἤτοι εἶδος καρποῦ διχώρου παραχθέντος ἐκ δύο καρποφύλλων ἅτινα οὕτως ἀνοίγονται ἐκ τῶν κάτω, ὥστε ἐπὶ τοῦ ποδίσκου μένει ἐν μέσῳ τὸ διάφραγμα φέρον ἑκατέρωθεν τὰ σπέρματα (ὡς τὸ λάχανον). Ὅταν ὁ καρπὸς οὗτος ἦνε δὶς ἢ τρὶς τὸ πολὺ μακρότερος ἢ πλατὺς καλεῖται **κεράτιον**. § — [τακτ.] aile [d'une armée de terre ou navale], βλ. **πτέρυξ**. § — [ναυτ.] corne, n. f. κοινῶς τὸ **πίκι**· κεραία (vergue) τοποθετημένη πρύμνηθεν τῆς **στήλης** (bas-mât) ἱστοῦ κάτωθεν τοῦ **τραχήλου** (capelage) καὶ κατὰ τὸ διάμηκες τοῦ πλοίου ἐπίπεδον, χρησιμεύουσα διὰ πρόσδεσιν **ἡμιολίου** (voile-goëlette). Ἐπὶ τῶν μεγάλων πλοίων ὑπάρχουσι τρία **κέρατα**, ἀνὰ ἓν εἰς ἕκαστον ἱστόν, διακρινόμενα ἀπ' ἀλλήλων διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἱστοῦ ἐφ' οὗ κεῖνται, ἢ τοῦ ἱστίου ὅπερ ἀναδένεται. Οὕτως ἔχομεν: 1ον) Τὸ **κέρας τοῦ ἀκατίου** ἢ **πρφραίου ἡμιολίου** (κοινῶς τὸ πίκι τῆς γκλίζας τοῦ τουρκέτου, la corne de misaine-goëlette); 2ον) Τὸ **κέρας τοῦ μεγάλου ἱστοῦ** ἢ **κέρας μεγάλου ἡμιολίου** (κοινῶς τὸ πίκι τῆς γκλίζας τοῦ μεγάλου, la corne de grand'voile-goëlette); 3ον) Τὸ **κέρας τοῦ ἐπιδρόμου** (κοινῶς τὸ πίκι τῆς μπούμας, la corne de brigantine ou d'artimon). § [χημ. ἀποσταχτικὸν] ἡ **κερατίνη**, cornue, n. f. § [ἀρχιτ.] κέρας τοῦ ἄβακος, corne d'abaque; γωνία τετμημένη ἐν τῷ ἄβακι κιονοκράνου. § — [ὀχυρ.] corne, n. f. ἐξέχοντα μέρη ἐπί τινων παλαιοτέρων ὀχυρωτικῶν ἔργων· || κερατοειδὲς ἔργον, ouvrage à cornes; βλ. λέξιν.

κερᾶς, ᾶ, ὁ· [δημ.] ὁ κατασκευάζων κηρία, **κηροποιός**, cirier, n. m. ciergier, n. m. chandelier, n. m.

κερασέα, ας, ἡ· βλ. **κερασιά**.

κερασί, τό· (χρῶμα), τὸ **κερασόχρουν**.

κερασιά, ἡ· cerisier, n. m. ὁ **κέρασος**, τὸ καρποφόρον δένδρον· βλ. καὶ **ξύλον**· ἡ βυσινιά, griottier, n. m.

κεράσι(ον), τό· cerise, n. f. [τὸ λευκὸν καὶ ῥοδόχρουν] bigarreau, n. m. τὸ **βύσινον**, griotte, n. f.

κέρασμα, ατος, τό· [δημ.] οἰνοχοΐα, οἰνοχόημα, action de verser à boire. § action de régaler; τὸ τρατάρισμα, régalade, n. f. § τὸ φιλοδώρημα, pour boire.

κέρασος, ου, ὁ· κερασιά, βλ. ξύλον.

κερασοχρούμενον, τό· βλ. **ἐρυθροπύρωσις**.

κερασόχρους, ους, ουν· qui est couleur de cerise; ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ **κερασίου**, τὸ κοινῶς λεγόμενον **κερασὶ** (χρῶμα), rouge cerise, ἢ ἁπλῶς cerise; βλ. **ἐρυθρὸν** καὶ **ἐρυθροπύρωσις**.

κεραστής, οῦ, ὁ· **οἰνοχόος**, qui verse à boire, échanson, n. m. § ὁ πληρώνων τὰ ποτά, qui paie à boire; ὁ τρατάρων, qui régale.

κερασφόρος, ος, ον· ὁ φέρων κέρατα, κερατοφόρος, qui porte des cornes, cornu, e; μὲ κέρατα, à cornes; || κερασφόρα ζῶα, bêtes à cornes.

κερατᾶς, ᾶ, ὁ· [δημ.] ὁ ὑπὸ τῆς συζύγου του ἀπατώμενος (**κερατίας**), cocu, n.m. § [μεταφ.] φαῦλος, ἀχρεῖος, καὶ ἐπὶ τὸ ἠπιώτερον, κατεργάρης, coquin, ine.

κεράτειος, α, ον· ὁ ἐκ κέρατος, fait de corne; || — χιτών, cornée, n. f. βλ. **χιτών**.

κερατένιος, ένια, ένιο· [δημ.] τοῦ κερατᾶ, de cocu. § [συνήθ. μεταφ.] μέγας, grand, e; πελώριος, énorme; [καὶ ἐπὶ ἀνθρ.] διαβολεμένος, endiablé, ée.

κερατίνη, ης, ἡ· cornue, n. f. βλ. κερατίτις· **κερατίνη**, [χημ.] kératine, n. f. οὐσία λευκωματοειδὴς ἐξ ἧς οὐσιωδῶς ἀποτελεῖται τὸ ἀνώτατον στρῶμα τοῦ ἀνθρωπίνου δέρματος, αἱ τρίχες, οἱ ὄνυχες, τὰ πτερὰ τῶν πτηνῶν, αἱ ἄκανθαι καὶ τὰ κέντρα τῶν ζώων, τὰ κέρατα αὐτῶν, τὸ ὄστρακον τῆς χελώνης. Πάντων τούτων τῶν σωμάτων λεπτὴ κόνις μετὰ χημικὴν κατεργασίαν δι' ὀξέων, καταλείπει τὴν κερατίνην, οὐσίαν στερεὰν ἥτις καιομένη ἀναδίδει τὴν χαρακτηριστικὴν τῶν καιομένων τριχῶν ὀσμήν.

κεράτιον, τό· μικρὸν κέρας, petite corne, ἢ ἁπλῶς corne, n. f. [διδ.] cornicule, n. f. || κεράτιον καψυλλίου, corne d'amorce; cornichon, n. m. § caroube, n. m. βλ. **ξυλοκέρατον**. § —, βλ. **καράτιον**, carat, n. m. § —, antenne, n. f. βλ. εἰς ναύκλαστρον Οὐΐτχεδ, πεπλατυσμένος ἐπικρουστήρ.

κερατῖτις, ιδος, ἡ· [ὀφθαλμ.] ἡ φλεγμονὴ τοῦ κερατοειδοῦς, inflammation de la cornue; kératite, n. f. § —, κερατίνη, cornue, n. f. ἢ retorte, n. f. ἀγγεῖον χημικὸν οὗ τὸ σχῆμα εἶνε κερατοειδές. Ἐπὶ τῆς κερατίτιδος διακρίνονται ἡ κοιλία (le ventre), ὁ θόλος (la voûte) καὶ ὁ τράχηλος (le col ἢ le cou).

κερατοειδής, ής, ές· μὲ κέρας, à corne, corné, ée; ὅμοιος κέρατι, corniforme, adj. ἢ kératoïde, adj. [ἀνατομ.] ὁ ἔχων τὸ σχῆμα ἢ

τὴν ὄψιν τοῦ κέρατος. § κερατοειδὴς χιτὼν [τοῦ ὀφθαλμοῦ], la cornée [ἀνατομ.] [kératoïde, n.f. la cornée de l'œil]. Εἷς τῶν πέντε χιτώνων τοῦ βολβοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὁ ἐπιπολαιότερος, ἐνηρμοσμένος ὧν δίκην ὑέλου ὡρολογίου ἐν τῷ προσθίῳ στομίῳ τοῦ σκληροῦ χιτῶνος μεθ' οὗ στενώτατα συνάπτεται, ἀποτελῶν μετ' αὐτοῦ τὸ ἐξώτατον τοῦ βολβοῦ περίβλημα, χιτὼν ἰνώδης, διαφανής, κυρτὸς μὲν ἔμπροσθεν, κοῖλος δ' ὄπισθεν, ἔνθα κοινωνεῖ πρὸς τὸ ὑδατῶδες ὑγρόν. § [ὀχυρ.] κερατοειδὲς **ἔργον**, ouvrage à cornes; τοῦτο εἶνε προμαχωνικὸν μέτωπον μετὰ δύο μακρῶν σκελῶν (branches), παρουσιαζόντων τὸ ἐλάττωμα τῆς πλευροκοπήσεως. Τὰ ἄκρα τῶν σκελῶν δέον νὰ καλύπτωνται ἢ νὰ ἐπακουμβῶσιν ἐπὶ φυσικῶν ἐμποδίων. Ἡ πλευροκόπησις τῶν σκελῶν εἶνε εὔκολος ἐν ἀνοικτῇ πεδιάδι, πρὸς ἀποφυγὴν δὲ τοῦ ἐλαττώματος τούτου δύνανται τὰ σκέλη νὰ θλασθῶσι πριονοειδῶς. Ὅταν τὸ ἔργον τοῦτο κατασκευάζηται ἐπὶ λοφίσκου, ὅπως συνδέσῃ τοῦτον πρὸς ἄλλα ὀχυρώματα ὄπισθεν ἢ παραπλεύρως ἐν κοιλάδι κείμενα, τὰ σκέλη χαράσσονται ἐπὶ τῶν πρὸς τὰ ὄπισθεν κλιτύων τοῦ ὑψώματος καὶ οὕτω κρύπτονται ἀπὸ τῶν ἐχθρικῶν ὀμμάτων.

κέρατον, τό· κέρας, τό· corne, n. f. [τῆς ἐλάφου ἰδίως], bois, n. m. Τὰ κέρατα τῶν ζώων ἀποτελοῦνται ἐξ οὐσίας σκληρᾶς, ἐλαστικῆς. διαφωτίστου ἢ καὶ διαφανοῦς, ἥτις ἐν ζέοντι ὕδατι ἢ ὑπὸ θερμοκρασίαν τουλάχιστον 100° καθίσταται μαλακὴ καὶ εὔπλαστος διὰ κάμψεως δέ, πιέσεως κτλ., εἰς ποικίλα μορφοῦται σχήματα καὶ μάλιστα δι' ἱκανῆς πιέσεως συγκολλῶνται δύο αὐτῆς τεμάχια, ψυχθεῖσα δὲ ἀνακτᾷ πάλιν τὴν προτέραν στερεότητα. Οὕτω τὰ κέρατα χρησιμοποιοῦνται εἰς κατασκευὴν ποικιλωτάτων μικρῶν ἀντικειμένων, οἷον κομβίων, λαβῶν, ἐργαλείων, ταμβακοθηκῶν, κτενῶν, κτλ. Διὰ χημικῶν προσμίξεων ἡ κοινὴ τῶν κεράτων οὐσία προσλαμβάνει τὴν ὄψιν τοῦ πολυτίμου χελωνίου ὀστράκου. Ἡ θεμελιώδης οὐσία τῶν κεράτων εἶνε ἡ κερατίνη, περὶ ἧς κατωτέρω· ‖ κέρατα βοός, cornes de bœuf (de vache); ‖ κέρατα μὲ στίγματα, cornes bigarrées; ‖ κέρατα διαφανῆ, cornes transparentes; ‖ κέρατα ἀδιαφανῆ (σκοτεινά), cornes opaques; ‖ κέρατα ταύρου (βουβάλεια), cornes de buffle; ‖ κέρατα ἐλάφου, cornes (bois) de cerf; ‖ κέρατα ῥινοκέρου, cornes de rhinocéros; ‖ [μεταφ.] ἡ γυναῖκά του τοῦ ἔβαλε κέρατα, sa femme le coiffa; ‖ ἡ ἐλαφίνα μὲ τὰ χρυσᾶ κέρατα = ἡ χρυσόκερως ἔλαφος, la biche aux cornes d'or.

κερατόνω, μέλ. ώσω, κάμνω τινὰ κερατᾶν, faire cocu; coiffer καὶ minotauriser (ἤτοι μεταφ. κάμνω τινὰ μινώταυρον, ἐπὶ μοιχείας ὑπάνδρων γυναικῶν)· ‖ ἡ γυναῖκά του τὸν ἐκεράτωσε, sa femme le coiffa.

κεράτσα, ἡ· [δημ.] βλ. **κυράτσα**, κτλ.

κερατώδης, ης, ες· corné, ée, adj.

κεράτωμα, ατος, τό· cocuage, n. m. τὸ κάμνειν τινὰ κερατᾶν.

κεράτωσις, εως, ἡ· kératose, n. f. σκλήρυνσις, πάχυνσις τῆς ἐπιδερμίδος, épaississement de l'épiderme.

κεραυναγωγός, οῦ, ὁ· la chaîne de paratonnerre; χάλκινον σχοινίον θέτον εἰς συγκοινωνίαν τὸ ἀλεξικέραυνον μετὰ τῆς θαλάσσης κατὰ τὰς θυέλλας. Σήμερον ἐπὶ τῶν πλοίων ἐφαρμόζεται τὸ σύστημα Snow-Harris καθ' ὃ ὁ ἀγωγὸς ἀντικατεστάθη διὰ χαλκίνης ταινίας ἐντιθεμένης πρύμνηθεν τῶν ἱστῶν, περιβαλλούσης τὰ **στηλόκρανα** (chouques) καὶ διαπερώσης τὴν τρόπιν, οὕτω δὲ τὸ ἀλεξικέραυνον εἶνε πάντοτε ἕτοιμον πρὸς ἐνέργειαν ἐν καιρῷ θυέλλης· βλ. καὶ **ἀλεξικέραυνον**· ἐν τούτοις τὸ ἀλεξικέραυνον, paratonnerre εἴθισται νὰ λέγηται κεραυναγωγός = paratonnerre, n. m.

κεραυνόβλητος, ος, ον· ὁ ὑπὸ κεραυνοῦ βληθείς, frappé de la foudre, foudroyé, ée, adj. atterré, ée, adj.

κεραυνοβόλος, ος, ον· ταχύς, ἀστραπιαῖος ὡς ὁ κεραυνός, foudroyant, e, adj. ἀστραπιαῖος, κροτικός, fulminant, e, adj.

κεραυνοβολῶ (έω), μέλ. ήσω, πλήττω διὰ κεραυνοῦ, foudroyer, ὅθεν πλήττω ἀστραπιαίως, fulminer.

κεραυνοβόλως, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κεραυνοβόλον, d'une manière foudroyante; ὡς ὁ κεραυνός, comme la foudre.

κεραυνόπληκτος, ος, ον· foudroyé, ée; κτυπημένος ἀπὸ τὸν κεραυνόν.

κεραυνός, οῦ, ὁ· κοινῶς **ἀστροπελέκι**, ἀστραπὴ καὶ βροντὴ μετὰ πατάγου εἰς τὴν γῆν φερομένη καὶ πλήττουσα, foudre, n. f. ἡ βροντή, tonnerre, n. m. «τὸ δὲ ἀστράψαν ἀναπυρωθέν, βιαίως ἄχρι τῆς γῆς διεκθέον, κεραυνὸς καλεῖται» Ἀριστ. ‖ ὁ κρότος τοῦ κεραυνοῦ, le bruit du tonnerre; ‖ ὁ κεραυνὸς ἔκαυσε τὸ δένδρον, la foudre a brûlé l'arbre. § **κεραυνός**, ὁ· foudre, n. f. καλεῖται ἡ μεταξὺ νέφους τινὸς φέροντος ἠλεκτρισμὸν καὶ τοῦ ἐδάφους τῆς γῆς φέροντος τὸν ἀντίθετον ἠλεκτρισμὸν συμβαίνουσα ἠλεκτρικὴ ἐκκένωσις, κατ' οὐδὲν διαφέρουσα τῆς μεταξὺ δύο ἀντιθέτως ἠλεκτρισμένων νεφῶν συμβαινούσης, ἥτις παράγει τὴν ἀστραπήν. Ἠλεκτρίζεται δὲ τὸ ἔδαφος πολλάκις ἐξ ἐπιδράσεως αὐτοῦ τοῦ νέφους. Ἔχει δὲ ὁ κεραυνὸς ἀποτελέσματα ὅμοια πρὸς πᾶσαν ἠλεκτρικὴν ἐκκένωσιν, ἀλλὰ λίαν ἔντονα, συντελούμενα ἐν ἀκαρεῖ. Δι' αὐτοῦ τήκονται μετάλλινα ἀντικείμενα, ἀλύσεις, ὀχετοί, κτλ. ἔτι δὲ νομίσματα ἐντὸς βαλαντίων καὶ μάχαιραι ἐντὸς θηκῶν, ἐνίοτε χωρὶς νὰ βλαβῶσι τὰ περικαλύμματα ταῦτα· εὔφλεκτα σώματα ἀναφλέγονται, ξύλινα σκεύη ἀπανθρακοῦνται διὰ τῆς μεγάλης αἰφνιδίως παραγομένης θερμότητος· ἐπὶ ἀμμώδους ἐδάφους ἡ ἄμμος τήκεται καὶ οἱ κόκκοι αὐτῆς συγκολλῶνται ἀποτελοῦντες οὕτω παραδόξους σωλῆνας (κεραύνιοι σωλῆνες) ἔσωθεν λειοτάτους, ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους εἰς βάθος 3 καὶ 5 μέτρων προχωροῦντας· οἰκοδομαὶ διασπῶνται καὶ λίθοι ἐκσφενδονίζονται μακράν· τὰ δένδρα ἀποφλοιοῦνται, ἄλλοτε δὲ διασχίζονται εἰς δύο ἢ καὶ πλείονα μέρη, ἄλλοτε συστρέφονται παραδόξως· ἐπὶ ζώων δὲ

καὶ ἀνθρώπων ἐπιφέρει ὁ κεραυνὸς ἄλλοτε μὲν τραύματα ἐπιπόλαια μετὰ παραδόξων διακλαδώσεων, ἄλλοτε δὲ ἀναισθησίαν, παράλυσιν, κτλ. ἄλλοτε τέλος τὸν θάνατον παραυτίκα μετ' ἀπανθρακώσεως, ἢ ἐνίοτε ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου ἴχνους βλάβης ἐξωτερικῆς. Τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα προλαμβάνονται διὰ τοῦ κεραυναγωγοῦ.

κεραυνῶ (όω), μέλ. ώσω· κεραυνόνω (καὶ ώνω), πλήττω μὲ τὸν κεραυνόν, foudroyer.

κεραύνωσις, εως, ἡ· τὸ κεραύνωμα, ἡ ἐκ τοῦ κεραυνοῦ πλῆξις, foudroiement, n. m.

κερβάνι, τό· [ξεν.] καὶ κυρβάνιον, caravane, n. f. ἐμπορικὴ συνοδία ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

κέρβερος, ου, ὁ· αὐστηρὸς φύλαξ, cerbère, n. m. § [μυθολ.] κέρβερος, cerbère, n. m. Ὁ κύων φύλαξ ὁ ἀγρυπνῶν ἀπαύστως ἐπὶ τῆς εἰσόδου τοῦ Ἅδου. Γεννηθεὶς ὑπὸ τοῦ Τυφῶνος ἐκ τῆς Ἐχίδνης, ἔχει φρικώδη τὴν ὄψιν, παρίσταται δὲ συνήθως φέρων τρεῖς κεφαλάς, ἀλλὰ ἐνίοτε καὶ μίαν καὶ δύο καὶ 50, ἔχων οὐρὰν ὄφεως ἢ περιτυλιγμένος ὑπὸ ὄφεων. Τοὺς εἰσιόντας περιέσαινε, τοὺς δὲ βουλομένους ἐξελθεῖν κατέτρωγεν (Ἡσιόδ. Θεογ. 769.). Ὁ Ἡρακλῆς κατώρθωσε νὰ συλλάβῃ αὐτὸν καὶ φέρῃ προσωρινῶς ἐπὶ τῆς γῆς τελῶν οὕτω τὸν δωδέκατον ἆθλον του.

κερδαιμένος, η, ον· κερδισμένος, η, ον· μετοχὴ τοῦ κερδίζω.

κερδαίνω, μέλ. ανῶ· βλ. κερδίζω· || — βραβεῖον (γενικῶς), emporter un prix ; || — τὸ βραβεῖον (ἐπὶ διαγωνισμοῦ), remporter le prix.

κερδίζω, μέλ. ίσω, καὶ κερδαίνω· ἀπολαμβάνω κέρδος, gagner ; (ἐπ)ωφελοῦμαι, profiter ; κερδαίνω, καρποῦμαι, ὠφελοῦμαι, bénéficier ; || ἐκέρδισε τὸ στοίχημα, il a gagné le pari ; || — δίκην, avoir gain de cause ; || [ἀπολ.] θὰ κερδίσωμεν, nous aurons gain de cause ; || ἐκ τῆς συμφωνίας αὐτῆς ἐκέρδισε πολλά, il a beaucoup profité à ce marché ; || τί ἐκέρδισες μὲ ὅλας σου τὰς φροντίδας ; de quoi vous ont profité tous vos soins ? || δὲν ἐκέρδισε τίποτε ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἐμπόρευμα, il n'a rien bénéficié sur cette marchandise ; || [μεταφ.] κερδίζω καιρόν, gagner du temps ; || [οἰκ.] filer du câble ; || οἱ κερδίζοντες (κερδισμένοι) ἀριθμοὶ [λαχείου], les numéros gagnants; = ἐκέρδισε τὴν δίκην του = εἷλε τὴν δίκην, on lui a adjugé gain de cause; || κερδίζει εἴκοσι δραχμὰς τὴν ἡμέραν, il gagne vingt drachmes par jour ; || — μάχην, gagner une bataille ; || — κερδίζει ἀπ' ὅλα, il tire parti de tout ; || τί ἐκέρδισε μὲ τὸ νὰ ὑβρίζῃ ὅλον τὸν κόσμον, qu'a-t-il gagné à injurier tout le monde ; || κερδαίνω χῶρον, embrasser (du terrain), enjamber; βλ. διασκελίζω.

κέρδος, ους, τό· τὸ ἀπολαμβανόμενον κέρδος ἀπό τινα ἐργασίαν, κτλ. καὶ ἐν γένει ἡ ὠφέλεια, τὸ ὄφελος, gain, n. m. profit, n. m. (καὶ ἐνίοτε parti, n. m.); bénéfice, n. m. avantage, n. m. ἡ ὠφέλεια, καρπός, fruit, n. m. κέρδος, ὠφέλεια, émolument, n.m. = profit; || ἄπληστος κέρδους, âpre ou (avide) de gain; || ἐμοίρασαν τὸ κέρδος, ils ont partagé le profit ; || θεμιτὸν κέρδος, gain licite ; || τί κέρδος ἔχεις ἐκ τούτου, quel profit vous en revient -il ? || ἐπωφελοῦμαι, καρποῦμαι, πολλὴν ὠφέλειαν (μέγα κέρδος), tirer un bon parti ; || [ἐμπορ.] αἱ ζημίαι ὑπερέβησαν τὰ κέρδη, les pertes ont excédé les bénéfices ; || εἶνε μέγα κέρδος νά, c'est un grand avantage de ; || πολὺς κόπος καὶ ὀλίγον κέρδος, beaucoup de peine et peu de fruit ; || [ἐπὶ κακοῦ] ἐργάζεται πρὸς κέρδος μᾶλλον ἢ πρὸς τιμήν, il travaille plus pour le lucre que pour l'honneur ; || ἡ θέσις αὐτὴ ἔχει πολλὰ κέρδη, cette position là est d'un grand rapport ; || καὶ αὐτὸ κέρδος εἶνε [φρ.], c'est autant de gagné ; c'est toujours autant; || [ἐμπορ.] μικρὸν κέρδος (ὄφελος), gagne-petit (ἐκ τῆς μεγάλης καταναλώσεως)· || ἀνέλπιστον κέρδος, βλ. ἕρμαιον, aubaine ; || δὲν σκεπτόμεθα ὅτι θὰ δυνηθῇ νὰ ἔχῃ εἰς αὐτὸ κέρδος (θὰ δυνηθῇ νὰ κερδίσῃ ἐπ' αὐτοῦ), nous ne pensons pas qu'il puisse y avoir dû bénéfice ; || δὲν θὰ προκύψῃ ἐξ αὐτοῦ κέρδος, il n'y aura pas de bénéfice ; || εἰς τὴν τιμὴν ταύτην δὲν πιστεύομεν, ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ προκύψῃ κέρδος, à ce prix nous ne pensons pas qu'il puisse y avoir du bénéfice ; || τὸ καθαρὸν κέρδος εἶνε φρ. 182,25, le bénéfice net est de frs 182,25 ; || ἐλπίζω, ὅτι θὰ δυνηθῆτε νὰ ἐκποιήσητε ταῦτα εἰς τιμήν, ἥτις θὰ σᾶς ἀφήσῃ λαμπρὸν κέρδος, j'espère pouvoir les écouler à un prix qui vous laissera un beau bénéfice ; || **κέρδη καὶ ζημίαι** [λογιστ.] [comptes des] profits et pertes, ἤτοι les bénéfices et les pertes ; μερὶς εἰς τὸ καθολικὸν βιβλίον δεχομένη εἰς τὰς στήλας της κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἰσολογισμοῦ τὰ κέρδη καὶ τὰς ζημίας, αἵτινες καθ' ὅλον τὸ ἔτος συνήχθησαν εἰς τοὺς γενικοὺς λογαριασμούς.

κερδοσκοπία, ας, ἡ· ἐπιχείρησις ἐμπορικὴ (οἰκονομολογική), spéculation [commerciale, financière, etc.], n. f. || — τραπεζική, une speculation cambiste, de banque ; || [ἐμπορ.] ἐλπίζομεν, ὅτι τὸ ἔριον τοῦτο θέλει πωληθῇ καλῶς, ὅπως ἐνθαρρυνθῶμεν καὶ ἐξακολουθήσωμεν τὰς εἰς τὸ εἶδος τοῦτο κερδοσκοπίας μας, nous espérons que cette laine trouvera une bonne vente, pour nous encourager à continuer nos spéculations dans cet article ; || — ἐπὶ συναλλαγῆς, une spéculation sur le change.

κερδοσκοπικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν κερδοσκοπίαν, de spéculation, spéculatif, ive, adj.

κερδοσκοπικῶς, [ἐπίρ.] en spéculant ; ὑπὸ ἔποψιν κερδοσκοπίας, en vue de spéculation.

κερδοσκόπος, ος, ον· ὁ κερδοσκοπῶν, spéculateur, trice ; || — τῆς ἀγορᾶς, spéculateur de la place ; || — σιτηρῶν, un spéculateur en grain (en blés).

κερδοσκοπῶ (έω), μέλ. ήσω· spéculer ; κάμνω ἐπιχειρήσεις ἐμπορικὰς ἢ τραπεζικὰς

(οἰκονομολογικάς)· ‖ κερδοσκοπεῖν ἐπὶ συναλλαγῶν, spéculer sur le change.

κερδοφόρος, ος, ον· ὁ φέρων κέρδος, lucratif, ive ; πλεονεκτικός, avantageux, euse.

κερένιος, α, ον· [δημ.] κήρινος, η, ον· ἀπὸ κερί, de cire ; κηρόπλαστος, ciré, ée.

κερεστές, ὁ· [δημ.] bois de construction ; βλ. ξυλεία ναυπηγήσιμος.

κερί, το· [δημ.] βλ. κηρός, cire, n. f. ‖ καθαρὸ κερί, cire vierge ; ‖ κίτρινος σὰν τὸ κερὶ [φρ.], blanc comme cire ; pâle comme un linge. § τὸ ἀλειμματοκέρι, bougie, n. f. [κατωτέρας ποιότητος] chandelle, n. f. [τῆς ἐκκλησίας] τὸ ἁγιοκέρι, ἡ λαμπάς, cierge, n. m. ‖ ἄναψε τὰ κεριά, allumez les bougies ; ‖ τὸ κερὶ τοῦ πάσχα, le cierge pascal ; ‖ λυώνει σὰν τὸ κερὶ [φρ.], il s'en va comme une chandelle ; ‖ κατὰ τὸν ἅγιο καὶ τὸ κερί του [παροιμ.] à tel saint telle offrande ; selon les gens l'encens ; ‖ κάθε ἅγιος τὸ κερί του [παροιμ.], à chaque saint sa chandelle.

κέριθθα, ἡ· [διάλ. Καρπάθου] τὸ κοκκινωπὸν ἄνθος τὸ συμπεριλαμβανόμενον ἐν τῷ μέλιτι· βλ. κηρήθρα.

κερίν, τό· [διάλ. Οἰνόης] κηρίον, κερί.

κέρινος, η, ον· [δημ.] κήρινος, ἀπὸ κερί, de cire ; βλ. κερένιος.

κερκέτα, ας, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] τὸ μπαστοῦνι τῆς βάρκας, τὸ προέχον τῆς πρώρας (ἐκ τοῦ κέρκος).

κερκέτης, ου, ὁ· [ναυτ.] grappin, n. m. τὸ τετράχηλον, κοινῶς ἀγγουρέτο καὶ τεσσαροχάλης. Ἄγκυρα μὲ τέσσαρας ὄνυχας χρησιμεύουσα πρὸς ὅρμισιν λέμβων καὶ πλοιαρίων.

κερκίδι, τό· [διάλ. Ἠπείρου] εἶδος ἐντόμου, ὅπερ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κελαδεῖ τὴν νύκτα, ὁ γρύλλος.

κερκιδοειδής, ής, ές· ὡς κερκίς, en navette.

κερκίς, ίδος· ἡ [ναυτ.] herpe, n. f. grande-herpe, n. f. καλοῦνται κερκίδες, grandes-herpes, κοινῶς σαΐταις, τεμάχια ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ βέλους τοῦ φάλκου (flèche du guibre) καὶ καταλήγοντα εἰς τὸ περίβλημα τῆς παρειᾶς ἑκατέρωθεν τοῦ βέλους. § [ἀνατομ.] κερκὶς ἢ παραπήχιον [l'os] raduis. Τὸ ἕτερον τῶν ὀστῶν τοῦ πήχεως, κείμενον ἐπὶ τὰ ἔξω τῆς ὠλένης, αὐλοειδές, τρίγωνον πρισματικὸν τὸ σχῆμα, οὗ τὸ μὲν ἄνω ἄκρον, ἡ κεφαλή, συντάσσεται ἔνθεν μὲν πρὸς τὸν κόνδυλον τοῦ βραχιονίου ὀστοῦ, ἔνθεν δὲ πρὸς τὴν ἐλάσσονα σιγμοειδῆ ἐντομὴν τῆς ὠλένης, τὸ δὲ κάτω ἄκρον, οὗ ἡ ἔξω ἐπιφάνεια περατοῦται πρὸς τὰ κάτω εἰς τὴν στυλοειδῆ ἀπόφυσιν, συντάσσεται πρὸς τὸν καρπόν. § κερκίς, navette, n. f. κοινῶς ἡ σαΐτα τοῦ ἱστοῦ (ἀργαλειοῦ, métier) τῶν ὑφαντουργῶν καὶ τῆς ῥαπτικῆς μηχανῆς· [μεταφ.] faire la navette, σημαίνει πηγαινοέρχομαι ὡς ἡ κερκὶς ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ. § —, coin, n. m. βλ. ἀμφιθέατρον. § —, tremble, n. m. εἶδος λεύκης.

κερκοκόπτης, ου, ὁ· coupe-queue. n. m. χειρουργικὸν ἐργαλεῖον χρήσιμον πρὸς ἀποκοπὴν τοῦ σπονδύλου τοῦ στελέχους τῆς οὐρᾶς τῶν ἵππων· τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο ὑπὸ τῶν ἐμπειρικῶν ἐν Γαλλίᾳ ἀποκαλεῖται couperet, n. m.

κερκομονάς, άδος, ἡ· cercomonade ou cercomonas (κέρκος, queue, καὶ μονάς), n.m. εἶδος πρωτοζώου ἐν εἴδει μάστιγος, διαφόρων εἰδῶν, ζῶντος ἐν τῷ σώματι διαφόρων ζώων καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου εἰσέτι. Εὑρίσκεται εἰς τὰ ἀποπατήματα τῶν τυφικῶν καὶ χολερικῶν, καὶ ἐν τῷ στομάχῳ τῶν ἐκ καρκίνου πασχόντων.

κερκοπίθηκος, ου, ὁ· cercopithèque, n.m γένος πιθήκου εἰς τοὺς κερκοφόρους στενορρίνους ἀναγόμενον καὶ περιλαμβάνον περὶ τὰ 20 εἴδη.

κερκόπους, οδος, ὁ· [ναυτ.] écoute de gui (οἱ κερκόποδες) (τὸ πλάγκο τῆς ράντας) (palan de retenue). Δύο σύσπαστα ἀναδενόμενα ἑκατέρωθεν τῆς κέρκου (gui) κατὰ τὸ πρυμναῖον αὐτῆς ἄκρον καὶ χρησιμεύοντα πρὸς πλαγιασμὸν αὐτῆς πρὸς τὸν τοῖχον κατὰ τὰς διαφόρους ἱστιοφορίας.

κέρκος, ου, ἡ· queue, n. f. ἡ οὐρὰ τῶν ζώων, ὡς μέρος τοῦ σώματος αὐτῶν, ὅπερ κινεῖται, κάμπτεται καὶ κυκλοῦται. § [ναυτ.] ἡ κέρκος, ἡ ῥάντα, bôme, n. m. baume, n. m. ἢ le gui ; ὀνομάζεται οὕτως ἡ κεραία ἡ τιθεμένη καθέτως καὶ πρύμνηθεν εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς στήλης τοῦ ἐπιδρόμου κατὰ τὸ διάμηκες ἐπίπεδον τοῦ πλοίου καὶ χρησιμεύουσα εἰς τὴν πόδωσιν τοῦ ἱστίου τοῦ καλουμένου ἐπιδρόμου· σπανίως τὰ ἡμιόλια ἔχουσι κέρκον.

κέρκουρος, ου, ὁ· τὸ κότερον καὶ κόττερον, côtre, n. m. ἢ cutter, n. m. πλοιάριον μεθ' ἑνὸς μόνον ὀρθίου ἱστοῦ μετ' ἐπιδρόμου καὶ λαίφους· ἐνίοτε ἔχει καὶ μίαν ἀφαιρετὴν κεραίαν ἀκατίου.

κερκοφόρος, ος, ον· [ζωολ.] ἔχων κέρκον, οὐράν, avec queue ; caudé, ée; βλ. οὐροφόρος.

κέρμα, ατος, τό· κυρίως τὸ εἰς μικρὸν τετμημένον, ἀπετριμμένον, μικρὸν τεμάχιον, petit morceau : petite pièce ; ἰδ. ὅμως μικρὸν νόμισμα, petite monnaie ; κέρμα χαλκοῦν, χάλκινον, monnaie de billon ; καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἀργυροῦν νόμισμα, ἢ νόμισμα ὑποδιαιρέσεως μεγαλειτέρας μονάδος; monnaie divisionnaire ; ὅθεν ἀργυροῦν νόμισμα (μονόφραγκον, δίφραγκον), pièce d'argent (du franc ; de deux francs). § — βλ. κερμάτια, mitraille, n. f. § [πληθ.] κερμάτια, τά· mitraille, n. f. κερμάτια ἐξ ὀρειχάλκου, mitraille de laiton, ἤτοι μικρὰ τεμάχια χρησιμεύοντα διὰ συγκολλήσεις σιδηρῶν ἀντικειμένων κτλ. § —, mitraille, n. f. λέξις παλαιὰ σημαίνουσα τεμάχιον μετάλλου, ἢ ἀπετριμμένον ἀντικείμενον ἐκ μετάλλου ἤτοι τὰ κερμάτια καὶ κατὰ Χαντσερῆν ἡ χάλαζα (καὶ μύδρος) ἐξ ὧν κερματοθήκη, χαλαζοθήκη (boîte à mitraille) ; βλ. καὶ βολιδοθήκη, tir à mitraille, ἡ διὰ κερματίων βολὴ ἢ χαλαζοβολία, κοινῶς τὰ μπαλλαμισδράλια· ἡ βολὴ αὕτη φαίνεται εἰσαχθεῖσα ἐν Εὐρώπῃ τὸν XVI αἰῶνα, διατείνονται δὲ ὅτι οἱ Σίναι ἔκαμον χρῆσιν αὐτῆς 200

ἔτη π. Χ. Τὰ κερμάτια ἦσαν σιδηρᾶ σφαιρίδια ἀναμεμιγμένα μετὰ σιδηρῶν τεμαχίων ἅτινα ἐνέκλειον εἰς θήκας ἢ **σάκκους** διὰ νὰ τὰ ῥίψωσιν ἐκ μικρῶν ἀποστάσεων **κατὰ** τοῦ πολεμίου καὶ ἰδίως κατὰ τὰς πολιορκίας. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν ῥαβδωτῶν πυροβόλων ἔπαυσεν ἡ χρῆσις τῶν διαφόρων τούτων βλημάτων ὡς καταστρεφόντων τὰς ῥαβδώσεις, ἀντικατεστάθησαν δὲ ταῦτα ὑπὸ τῶν καλουμένων σήμερον **βολιδοθηκῶν** (boîtes à balles, ἢ boîtes à mitraille).

κερματοβολῶ, μέλ. ήσω [νεοελ.] mitrailler = μυδροβολῶ, βάλλω διὰ κερματοθηκῶν, βολιδοθηκῶν.

κερματοδέσμη, ης, ἡ· δέσμη κερμάτων, paquet à mitraille.

κερματοθήκη, ης, ἡ· boîte à mitraille (n. f.) βλ. **κερμάτια** καὶ βολιδοθήκη, boîte à balles.

κερμεζόχροος - ους, ὁ· **κρεμεζόχρους**, ὁ· βυσσινόχρους, cramoisi.

κερνῶ (άω), μέλ. θὰ κεράσω, κερνάω, κεράω, οἰνοχοέω, verser à boire. § πληρώνω τὸ πρὸς πόσιν, payer à boire; τρατάρω τινά, régaler, traiter.

κεροίαξ, αχος, ὁ· [ναυτ.] balancine, n. f. οἱ κεροίακες (τὰ μαντέκια). Σχοινία προωρισμένα ν' ἀναβαστάζωσι τὰς κεραίας ἀπὸ τῶν ἄκρων αὐτῶν. Ἡ μία ἄκρα τῶν κεροιάκων διέρχεται διὰ τροχίλου ὑπάρχοντος ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ, ἐξ οὗ ἀρτᾶται ἡ κεραία, ἡ δὲ ἑτέρα τραχηλοῦται εἰς τὸ ἄκρον τῆς κεραίας. Εἰς ἑκάστην κεραίαν ὑπάρχουσι δύο κεροίακες, ἀνὰ εἷς ἑκατέρωθεν καὶ ὀνοματολογοῦνται ἀπὸ τῆς κεραίας ἣν ἀναβαστάζουσι. Κεροίακας ἔχουσι καὶ οἱ λεμβοῦχοι· || ὁ κεροίαξ τοῦ δορατίου τοῦ ἀκατίου, (la) balancine du bout-dehors de misaine, σχοινίον χρησιμεῦον εἰς τὴν στήριξιν τοῦ δορατίου τοῦ ἀκατίου ἄνωθεν.

κερόνω, μέλ. ώσω, [δημ.] κηρόω-ῶ, ἀλείφω διὰ κηροῦ, enduire de cire, cirer. § [οὐδ.] ὠχριάω-ῶ, pâlir, γίνομαι λευκὸς (ὠχρὸς) ὡς ὁ κηρός, devenir blanc comme la cire.

κεροπάνι, τό, [διάλ. Ἠπείρου] πανίον βεβρεγμένον εἰς κηρὸν καὶ ἔλαιον, ὅπερ μεταχειρίζονται εἴς τινας πληγὰς καὶ εἰς τὰ ὦτα.

κερόπανον, τό· [δημ.] ἢ **κηρόπανον**, κοινῶς ὁ μουσαμᾶς, τὸ **κηρυφάνιον**, toile cirée.

κερόπηττα, ας, ἡ· βλ. **κηρόπηττα**, κτλ.

κερουλκέω-ῶ [ναυτ.] (ἱστίον τι), **μπρατσάρω**, brasser ou brasseyer; ἕλκω τὴν κεραίαν διὰ τῶν **ὁλκῶν** (bras); βλ. καὶ **ἕλκω**· || **ἀντιμεθέλκω τὰ ἱστία**, brasser à contre, μπρατσάρω κόντρα· || **κερουλκέω** εἰς τὴν ἐγγυτάτην, brasser au plus près; || ἐγκαρσιόω-ῶ, brasser carré (κεραίαν, ἱστίον), **μπρατσάρω σταυρὸ** ἢ **τρέσα**· || ἱστία τοποθετημένα ἐγκαρσίως, voiles brassées carré; || **σβεννύω** (τὰ πρωραῖα ἢ πρυμναῖα ἱστία), brasser en ralingue ἢ faire ralinguer, κοινῶς **σβύνω**, **φυλλίζω**· || — δεξιά, brasser tribord; ἕλκω διὰ τῶν δεξιῶν κερούλκων. § **κερουλκέω** πρὸς ἀνάκρουσιν, brasser à culer; βλ. **ἀνάκρουσις**.

κερούλκησις, εως, ἡ· καὶ **κερουλκία**, ας, ἡ· brasseyage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ ἕλκειν κεραίαν διὰ τῶν ὁλκῶν (bras) κοινῶς τὸ **μπρατσάρισμα**.

κερουλκός, οῦ, ὁ· [ναυτ.] bras, n. m. βλ. ὁλκός.

κεροῦχος, ου, ὁ· [ναυτ.] garde [d'un pic; d'une vergue, τέρθρον, κεραίας]· || οἱ **κεροῦχοι** ἱστοῦ κέρατος), cardes (n. f.) ou palans de garde; κοινῶς **σούσταις**. Δύο σύσπαστα ἀγκυριζόμενα ἀφ' ἑνὸς ἑκατέρωθεν τοῦ ἄκρου τοῦ κέρατος (corne) καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ πλοίου δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ πρὸς τήρησιν τοῦ κέρατος ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει. Οἱ κεροῦχοι ἐπέχουσι θέσιν **ὁλκῶν** (bras) εἰς τὸ κέρας· || κεροῦχον σύσπαστον, palan de roulis; βλ. **σύσπαστον**.

κεροψάλιδον, βλ. κηροψάλιδον.

κεσάτι, τό· [ξεν.] τὸ μὴ πωλεῖν, non-vente, n. f. mévente, n. f. ἡ στασιμότης τῶν ἐργασιῶν, stagnation des affaires; βλ. καὶ **ἀπραξία**, inaction, n. f. καὶ **ἔλλειψις πωλήσεως**.

κεσές, ὁ· [ξεν.] bol, n. m. ἰδίως μικρὸν πήλινον δοχεῖον εἰς ὃ θέτουσι γιαοῦρτι, κτλ. coupe, n. f.

κεστός, οῦ, ὁ· ὁ ζωστήρ, ceinture, n. f. καὶ μάλιστα ὁ τῆς Ἀφροδίτης.

κέστρα, ας, ἡ· marteline, n. f. τὸ ὀδοντωτὸν σφυρὶ τῶν λιθοξόων· || χέστρα ὀδοντωτή, marteau à pointes = σφῦρα ὀδοντωτή, τῶν λιθοξόων, ou marteau bretté, laie ou laye, n. f. κοινῶς **θεραπίνα** καὶ **χτενιά**. § [ναυτ.] κέστρα, épissoir, βλ. **συμπλοκεύς**· || κέστραι ἐκ μαονίου, épissoirs en acajou.

κέστρον, ου, τό· touret, n. m. μικρὰ στρογγύλη ῥάβδος διερχομένη διὰ πεπλατυσμένου ἀγκυλίου (maille) ἀποτελοῦσα οὕτω μεταλλικὸν ἀντικείμενον ἐκ δύο μερῶν, τοῦ ἄρρενος δυναμένου νὰ στρέφηται ἐντὸς τοῦ θήλεος· || — σειράδος (τῆς σαγῆς), touret de trait.

κέστρος, ου, ὁ· (κεστρόω, ἐγχαράττω), βλ. **χαρακτήρ**, poinçon, n. m.

κεστρόω-ῶ, μέλ. ώσω, ἐγχαράττω, graver; βλ. **κέστρος**. § —, ὀδοντόω, layer ou bretter ou bretteler, ἤτοι ἀποξέω τὸν λίθον διὰ τῆς ὀδοντωτῆς κέστρας (σφύρας, laie).

κέστρωσις, εως, ἡ· ἡ **ἐγχάραξις** μὲ ὀξὺ σιδηροῦν ἐργαλεῖον, gravure, n. f.

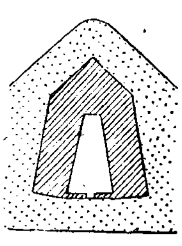
κετσές, ὁ· [ξεν.] feutre, n. m. βλ. **πίλημα**.

κευθμός, οῦ, ὁ· καὶ **κευθμών**· τόπος ἐστεγασμένος, κρύφιος, ὑπόγειον, σπήλαιον, δίοδος, κτλ. demeure cachée; souterrain, n. m. caverne, n. f. § **κευθμός**, ὁ· [ὀχυρ.] caponnière, n. f. Ἡ λέξις αὕτη ἔχει διπλῆν σημασίαν ἐν τῇ γαλλικῇ ὀχυρωτικῇ:

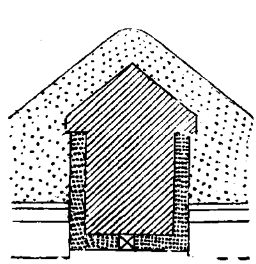
1ον) Caponnière (ou communication transversale). **Δίοδος**, διὰ τὴν πλαγιοφύλαξιν τῶν τάφρων (Philon de Byzance § 53. Chap. I), εἶνε δὲ αὕτη ἐδαφικὸν **ἀσκεπὲς** (à ciel ouvert) ὕψωμα, χρησιμεῦον διὰ τὴν συγκοινωνίαν εἰς τὰς τάφρους (servant de coummunication dans les fossés). Τὸ ὕψωμα τοῦτο εἶνε διωργανωμένον ἀμυντικῶς, ἤτοι εἶνε **προπέτασμα**

(parapet) ἀπολῆγον εἰς πρανὲς καὶ φέρον ὄπισθεν τῆς ὑπερασπιστρίας του **βαθμίδα** (gradin) διὰ τὸ πεζικόν. Ἡ δίοδος αὕτη καλεῖται **ἁπλῆ** (caponnière simple ou aileron) ὅταν προφυλάττῃ τὰς ἐκ τῆς μιᾶς μόνον πλευρᾶς προερχομένας βολάς, καλεῖται δὲ **διπλῆ δίοδος** ἢ **ἀμφίχωμα** (caponnière double) ὅταν καὶ ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους ὑπάρχῃ προπέτασμα. ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, μετὰ βαθμίδος ἢ οὔ καὶ πρανοῦς, ἤτοι ὅταν ἡ δίοδος προφυλάσσηται καὶ ἀπὸ τὰς ἐκ τῶν δύο μερῶν προερχομένας βολάς. [Ἡ οὕτω πως ἐπεξηγουμένη ὑπὸ τῶν Γάλλων λέξις **caponnière**, καλεῖται ὑπὸ Φίλωνος τοῦ Βυζαντινοῦ **δίοδος**, εἶνε δὲ αὕτη ἄνωθεν **ἀσκεπής**, καὶ χρησιμεύει διὰ τὴν συγκοινωνίαν τῶν τάφρων, ἐπεκράτησεν ὅμως παρ' ἡμῖν ἡ συνήθεια νὰ μεταφράζηται διὰ τῆς λέξεως **κευθμὸς** (ὅπερ σημαίνει κρύφιος τόπος, σπήλαιον) ἥτις εἶνε λέξις ἁρμόζουσα μᾶλλον ἐν τῇ δευτέρᾳ σημασίᾳ τῆς λέξεως caponnière ὅστις εἶνε τόπος **ἐστεγασμένος**].

2ον) Κευθμός, οῦ, ὁ· caponnière (ἢ καὶ **κλωβός**). **Γογγυρωτὴ** (casématée) τοιχοποιΐα (ἤτοι ὑπόγειος, κεκαλυμμένη ὑπὸ γαιῶν) χρησιμεύουσα διὰ τὴν πλαγιοφύλαξιν τῶν τάφρων ἔργου τινὸς **τειχιστικῆς** (fortification permanente). Κατ' ἀρχὰς ἦτο μικρὸν **φυλακεῖον** (corps de garde) φέρον **τυφεκήθρας** (meurtrières), ἐκλήθη δὲ κατόπιν γαλλιστὶ bassecour καὶ moineau. Ἐν τῇ πολυγωνικῇ **ὀχυρώσει** ἡ πλαγιοφύλαξις ἐκτελεῖται διὰ **κευθμῶν** τοποθετημένων εἰς τὸ βάθος τῆς τάφρου καὶ παρεχόντων **πρόσγεια πυρὰ** (feux rasants) κατὰ τὸ μῆκος ταύτης. Ὁ κευθμὸς λαμβάνει διά-

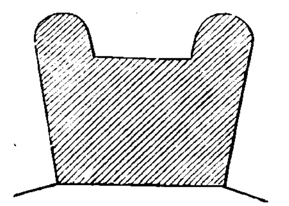
φορα σχήματα ἀρκεῖ τὰ πλαγιοφυλακτικὰ πρόσωπά του νὰ ἦνε σχεδὸν κάθετα πρὸς

τὴν διεύθυνσιν τῆς βολῆς. Ἡ γενικωτέρα μορφή του ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο **πρόσωπα** (faces) σχεδὸν κάθετα εἰς τὰς τάφρους, μετὰ **κεφαλῆς** (tête de caponnière), ἤτοι τμήματος ἀπολήγοντος πρὸς τὸν ἀντίκρημνον. Ἡ κεφαλὴ αὕτη λαμβάνει τὰ ἑξῆς σχήματα, ἤτοι **σφηνοειδὲς** (à redan), **ἄσσου πίκα** (as de pique), **πεταλοειδὲς** (fer à cheval), μετ' **ὠτίδων** (oreilles de chat). Οἱ κευθμοὶ οἱ παρέχοντες πυρὰ

ἐξ ἑνὸς μόνου μέρους καλοῦνται **ἁπλοῖ** (caponnières simples), οἱ δὲ παρέχοντες ἐκ τῶν δύο

πλευρῶν καλοῦνται **διπλοῖ** (caponnières doubles). Τὸν κευθμὸν δύνανται νὰ τὸν πλαγιοφυλάξωσι τοποθετοῦντες εἰς τὸ ἄκρον του **ὠτίδα** (orillon). Ὁ **κατῶρυξ** (fossé diamant) πλαγιοφυλαττόμενος ὑπὸ **στοῶν τοῦ κρημνοῦ** (galerie d'escarpe), προηγεῖται τοῦ **ἀποφρακτικοῦ τοίχου** (mur de masque). Ὁσάκις κευθμός τις εἶνε ἐκτεθειμένος εἰς τὰ **εὐθύφορα** ἢ **ἐπισκηπτικὰ πυρὰ** (feux directs ou plongeants), τὸν προστατεύουσι διὰ θόλου τοποθετουμένου πρὸς τὰ ἐμπρός, ὅστις καλεῖται **γείσωμα** (ἢ **γεῖσον**, visière) ἢ **θολωτὴ-σῦριγξ** (voûte-tunnel). Ὁ θόλος ὁ χρησιμεύων ὡς στέγη εἰς τοὺς κευθμούς, εἶνε ἐπικεκαλυμμένος διὰ χώματος πάχους τοὐλάχιστον 3 μέτρων· || **κευθμὸς τριώδιος**, **caponnière à trois voies**, ἤτοι βάλλων κατὰ τρεῖς διευθύνσεις.

κευθμών, ῶνος, ὁ· βλ. κευθμός.

κεφάλα, ἡ· [δημ.] μεγάλη κεφαλή, grosse tête; caboche, n. f.

κεφαλαιογραφῶ, μέλ. ήσω, γράφω μὲ κεφαλαῖον γράμμα, écrire avec une majuscule.

κεφάλαιον, ου, τό· τὸ κυριώτερον, τὸ σημαντικώτερον, ἀξιολογώτερον ἔν τινι πράγματι, le point important, principal, le principe; τὸ ἔξοχον, τὸ κυριώτερον, ἡ κεφαλή, chef, n. m. τὸ γενικόν, τελευταῖον ἐξαγόμενον, τὸ σύνολον, le résumé; τὸ ἄθροισμα πολλῶν μικροτέρων ἀριθμῶν, la somme; τὰ μέρη εἰς ἃ συγγραφή τις εἶνε διῃρημένη, chapitre, n. m. || τὸ βιβλίον διαιρεῖται εἰς δέκα κεφάλαια, le livre se divise en dix chapitres; || τὰ κεφάλαια τῆς κατηγορίας, les chefs de l'accusation; || [ἐπιρρημ.] ἐν κεφαλαίῳ=καθόλου, ἐν γένει, en somme, en abrégé, au résumé. § χρηματικὸν ποσὸν ἐπιφέρον τόκον, τὸ κεφάλαιον, ca-

pital, n. m. [πληθ.] fonds ; || παραγωγικὸν κεφάλαιον, capital productif ; || ὁ καταβάλλων τὰ κεφάλαια [πρός τινα ἐπιχείρησιν], le bailleur de fonds ; || τὸ κεφάλαιον τῆς Τραπέζης, le capital de la banque ; || τὰ κεφάλαια τῆς ἐνεργείας, τῆς βιομηχανουργίας, τῆς ἐκμεταλλεύσεως, le capital d'exploitation ; || κεφάλαια (δημόσια), capitaux, fonds ; || κεφάλαιον ἐν χρήσει, προωρισμένον διά τινα ἐπιχείρησιν, κερδοσκοπίαν, un capital employé, engagé dans une entreprise, une spéculation; || ἠξεύρομεν νὰ κάμωμεν καλλιτέραν χρῆσιν, νὰ μεταχειριζώμεθα καλλίτερον τὰ κεφάλαιά μας, nous savons mieux employer notre argent, placer nos fonds ; || — ἐπιχειρήσεων, un capital d'exploitation ; || οἱ κύριοι Σ. καὶ Σ^{ία} κατέθηκαν ἀρκετὰ ἀξιοσημείωτα κεφάλαια διὰ τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην, Messieurs S. et Cie ont versé des fonds considérables dans cette entreprise ; || δανείζειν κεφάλαιόν τι, prêter un capital ; || — δανεισθὲν (δοθέν), un capital prêté ; || δανείζεσθαι κεφάλαιόν τι, emprunter un capital ; || — δανεισμένον, ληφθὲν διὰ δανείου, un capital emprunté ; || — καταβληθέν, un capital versé ; || καταβάλλειν κεφάλαιον, faire un versement de capital ; || κατεθέσαμεν τὸ μέρος μας τοῦ κεφαλαίου, nous avons fourni notre quote-part ; || κεφάλαια εἰς μετρητά, capitaux, fonds cumulés ; || θὰ κρίνωσι καλλίτερον ἐκ τῶν παρ' αὐτοῖς τοῖς ἰδίοις κατατεθειμένων κεφαλαίων, ils pourront mieux en juger par les fonds cumulés, accumulés chez eux-mêmes ; || — καταναλωθέντα εἴς τινα ἐπιχείρησιν, κερδοσκοπίαν. des capitaux absorbés dans une opération, entreprise, spéculation ; || εὐαρεστήθητε νὰ χορηγήσητε, καταθέσητε παρὰ τοῖς κυρίοις Α. καὶ Ε. Βιέννης, τὸ ὑπόλοιπον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ κεφαλαίου σας, il plaira de fournir sur messieurs A. et E. à Vienne le reste pour compléter le montant du capital ; || συμπληρεῖν κεφάλαιόν τι, compléter, parfaire un capital ; || — παρακατατεθειμένα, des fonds en dépôt ; || — διαθέσιμα, des fonds disponibles ; || ὅλα τὰ κεφάλαια ἅτινα μένουσιν εἰς τὴν διάθεσίν μας, ἅτινα δυνάμεθα νὰ διαθέσωμεν, tous les fonds que nous pouvons commander, dont nous pouvons disposer, qui sont à notre disposition ; || καθιστᾶν κεφάλαιόν τι διαθέσιμον, rendre un capital disponible ; || κεφάλαια (χρήματα) τοκοφόρα, capitaux, fonds portant intérêts ; || λαμβάνειν κεφάλαια (ἐπὶ τόκῳ χρήματα) prendre un capital à intérêts; || διδειν κεφάλαιον (ἐπὶ τόκῳ), mettre, placer un capital à intérêts ; || — κατασχεθέντα, capitaux bloqués (saisis) ; || — ἐλεύθερα, capitaux libres ; || καθιστᾶν κεφάλαιόν τι ἐλεύθερον, rendre un capital disponible ; || — διαθέσιμα, capitaux disponibles, libres, en disponibilité ; || — (χρήματα) νεκρά, capitaux morts ; || — (χρήματα) μὴ παράγωγα, κοιμώμενα, capitaux oisifs, dormants ; || δὲν ἀγαπῶ νὰ ἀφίνω νεκρὰ τὰ κεφάλαιά μου, je n'aime pas à laisser dormir mes fonds ; || — παράγωγα, capitaux productifs, engagés ; || τὸ κεφάλαιον αὐτοῦ εἶνε πλέον ἢ ἐπαρκὲς διὰ τὰς ἐργασίας του, son capital est, dit-on, plus que suffisant pour ses affaires ; || τὰ ἀπαιτούμενα κεφάλαια θέλει παράσχῃ ὑμῖν ὁ κ. les fonds nécessaires vous seront remis par M...

Ἡ τοῦ κεφαλαίου (capital) ἔννοια εἶνε κοινή, ἐν τοσούτῳ οἱ οἰκονομολόγοι, οἱ Γάλλοι ἰδίᾳ, στενοχωροῦνται ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ ὑποτυπώσει αὐτῆς, ὅθεν καὶ διάφοροι οἱ τοῦ κεφαλαίου ὁρισμοί, ὧν οἱ κυριώτεροι εἰσὶ α') ἐπισώρευμά τι ἀξιῶν ἀφαιρουμένων ἐκ τῆς μὴ παραγωγῆς καταναλώσεως (J. B. Say), β') ἐπισεσωρευμένη ἐργασία (L. Faucher, J. Garnier, Em. Olivier), γ') προϊὸν ἐξοικονομηθὲν καὶ προωρισμένον διὰ τὴν ἀναπαραγωγὴν ἢ τὸ μέρος τῶν ἐπισωρευθεισῶν ἀξιῶν καὶ εἰδικῶς χρησιμοποιούμενον πρὸς παραγωγὴν τῆς προόδου (Rossi), δ') ἄλλοι ὁρίζουσι τὸ κεφάλαιον πᾶσαν μὴ καταναλωτὴν καὶ παραγωγικὴν ἀξίαν, ε') ὑπόλειμμά τι προϊόντος μὴ καταναλωθέντος καὶ προωρισμένου εἰς ἀναπαραγωγήν, ς') μέρος πλούτου χρησιμοποιούμενον πρὸς παραγωγήν, ζ') σύνολον χρησιμοποιουμένων ἀξιῶν, η') πᾶσαν προϊόντων ἐπισώρευσιν ἀδιάφορον τίς ἡ χρησιμοποίησις αὐτῶν, περιλαμβάνουσαν καὶ τὰ πρὸς ἄμεσον κατανάλωσιν χρήσιμα πράγματα, θ') πράγματα ἀπ' εὐθείας χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν ἀναπαραγωγήν, καὶ ι') ἀξίαν παρ' ἡμῶν δημιουργηθεῖσαν, ἀφαιρουμένην ἐκ τῶν ἀναλωσίμων ἀξιῶν διὰ νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς παραγωγὴν τοῦ πλούτου. Οἱ Γάλλοι ἰδίᾳ οἰκονομολόγοι κατέστησαν τὸ ἀντικείμενον ἀκανθῶδες, οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν θελήσαντες νὰ δώσωσιν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ κεφαλαίου εὐρύτητα ὥστε νὰ περιληφθῶσιν ἐν αὐτῇ οἱ δύο γενικοὶ τῶν Ἄγγλων ὅροι stock καὶ capital. Οἱ Ἄγγλοι οἰκονομολόγοι τὴν καθόλου ἔννοιαν τοῦ κεφαλαίου, παρέχουσι διὰ τῶν διαληφθέντων δύο ὅρων, καὶ διὰ μὲν τοῦ πρώτου ἐννοοῦσι τὸ σύνολον τῶν ἐπισωρευθεισῶν ἀξιῶν, διὰ δὲ τοῦ δευτέρου τὸ μέρος ἐκεῖνο τῶν ἐπισωρευθεισῶν ἀξιῶν τὸ ὁποῖον εἰδικώτερον προώρισται διὰ τὴν ἀναπαραγωγήν· οὕτω τὸ stock εἶνε τὸ ὅλον, τὸ δὲ capital τὸ μέρος. Ἐπὶ τῆς διακρίσεως ταύτης τῶν Ἄγγλων οἱ Γάλλοι ἀποφαίνονται ἐν συγχύσει καθόσον στεροῦνται τοῦ ὅρου stock καὶ δὲν κρίνουσιν ἐπαρκῶς ἀνταποκρινόμενον εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον ὅρον fonds. Οἱ οἰκονομολόγοι, ταξινομοῦσι τὰ κεφάλαια ἀναλόγως τῆς φύσεως καὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν· α') πνευματικὸν ἢ καὶ βιομηχανικὸν κεφάλαιον· ἀποτελεῖται ἐκ τῶν γνώσεων, τῆς δεξιότητος, καὶ τῆς πείρας τῶν ἐκμεταλλευτῶν· εἶνε τὸ πρῶτον καὶ τὸ μᾶλλον ἀναγκαῖον ἐν τῇ παραγωγῇ κεφάλαιον· β') ἔγγειον κεφάλαιον κατὰ τὴν εὐρυτέραν σημασίαν τοῦ ὅρου, ὅπερ ἀποτελεῖται ἐξ ὅλων τῶν ἀκινήτων ἀγαθῶν οἷα γαῖαι, κτίρια, αἱμασιαί, θριγκοί, κτλ. εἶνε δὲ τὸ δυσχερέστερον τῶν κεφαλαίων πρὸς σχηματισμόν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀσφαλέστερον. Ἡ πρόοδός του ἐξήρτηται ἐκ τῆς ποιότητος τῶν γαιῶν,

τῶν οἰκονομικῶν περιστάσεων τῆς χώρας καὶ ἐκ τῆς δεξιότητος τῶν ἐκμεταλλευτῶν· γ') Ἐκμεταλλευτικὸν κεφάλαιον ἀποτελούμενον ἐκ κινητῶν καὶ αὐτοκινήτων (mobilier vivant ou mort κατά τινας Γάλλους) δηλ. ἐκ τῶν κτηνῶν, ἐργαλείων, σκευῶν, μηχανῶν, κτλ.· δ') Στερρὸν κεφάλαιον ἢ ἀναλλοίωτον. Ὁ Α. Σμὶθ ὁρίζει τοῦτο ὡς εἰδικῶς παραγωγικὸν κεφάλαιον, ἀλλ' ὁ Μ. Menier παρέχει ὁρισμὸν εὐστοχώτερον καὶ σαφέστερον, λέγων ὅτι τὸ κεφάλαιον τοῦτο παράγει διατηροῦν τὴν ταυτότητά του, παράγει δηλ. πρόοδον ἄνευ ἀλλοιώσεώς του· ε') Χρηματικὸν κεφάλαιον, τὸ τιθέμενον ἐπὶ τόκῳ ἢ ἐν ἐμπορικαῖς ἐπιχειρήσεσι· στ') Παραγωγικὸν ἰδίᾳ κεφάλαιον, τὸ παράγον πρόοδον δεκτικὴν ἐπισωρεύσεως· ζ') Κυκλοφοροῦν κεφάλαιον, τὸ παράγον πρόοδον μόνον διὰ τῆς μεταποιήσεώς του, ἢ τὸ ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα μεταβαῖνον· ἐν αὐτῷ περιλαμβάνουσιν ὅμως καὶ τὸ χρῆμα, τὰ κτήνη καὶ ὕλας μήπω διατεθείσας. η') Ἐθνικὸν κεφάλαιον ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ πλούτου τῶν ἰδιωτῶν. Καὶ ταῦτα μὲν τὰ κυριώτερα τῶν κεφαλαίων εἴδη, ἕκαστον δ' αὐτῶν ὑποδιαιρούμενον ὑπὸ τῶν οἰκονομολόγων ὑποβάλλεται εἰς εἰδικεύσεις.

κεφαλαῖον, τό· [ἐνν. γράμμα, lettre] majuscule (capitale), n. f. [τὸ ἀντίθετον εἶνε μικρὸν στοιχεῖον (γράμμα), minuscule, n. f.]

κεφαλαιοποιῶ, μέλ. ήσω· σχηματίζειν, ἀποτελεῖν κεφάλαιον, capitaliser ; ἤτοι συναθροίζω χρήματα, κτλ. πρὸς ἀποτέλεσιν κεφαλαίου.

κεφαλαιοποίησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ κεφαλαιοποιεῖν, capitalisation, n. f.

κεφαλαῖος, αία, αῖον· ὅτι σχηματίζει τὴν κεφαλὴν ἢ ἀνήκει εἰς αὐτὴν ἢ ἔχει τὸ σχῆμα αὐτῆς, capital, ale, aux ; περιληπτικός, sommaire, adj. || [οὐσ. οὐδ.] τὰ κεφαλαῖα, βλ. κε**φαλαῖον.**

κεφαλαιοῦχος, ου, ὁ· capitaliste, n. ὁ ἔχων καὶ δυνάμενος νὰ διαθέσῃ χρηματικὰ κεφάλαια.

κεφαλαιῶ (όω), μέλ. ώσω· κεφαλαιοποιῶ, capitaliser ; || —, βλ. **ἀνακεφαλαιῶ.** récapituler.

κεφαλαιώδης, ης, ες· περιληπτικός, sommaire, adj. § —, capital, ale, aux ; ἤτοι πρώτιστος, κύριος, principal, ale, aux. § — [μεταφ.] ὁ ἀνώτατος βαθμός, ὁ ἐξέχων, culminant, e.

κεφαλαιωδῶς, [ἐπίρ.] περιληπτικῶς, sommairement, adv. ἐν συνόψει, en abregé. § ἐν συνόλῳ, en gros.

κεφαλαίωσις, εως, ἡ· συγκεφαλαίωσις, κεφαλαιοποίησις, capitalisation, n. f. [καὶ κατ' ἐπέκτασιν] τὸ σύνολον, ἡ σύνοψις, ἡ περίληψις, le résumé.

κεφαλάκι, τό· μικρὰ κεφαλή, petite tête.

κεφαλαλγής, ής, ές· ὁ πάσχων ἀπὸ (ἢ προξενῶν) κεφαλόπονον, qui a (qui souffre ; ou qui fait) mal à la tête.

κεφαλαλγία, ας, ἡ· mal de tête, κεφαλόπονος, πονοκέφαλος. Τὸ κοινότατον, ὀχληρότατον πάθος, οὗ πρώτιστον καὶ σχεδὸν μόνον σύμπτωμα εἶνε τὸ ἄλγος τῆς κεφαλῆς. Ὡς νόσος αὐτοτελὴς διακριτέα τῶν μεταξὺ διαφόρων νόσων συμπτωματικῶς ἀναφαινομένων κεφαλαλγιῶν ὡς καὶ τῶν ἀληθῶν τῆς κεφαλῆς νευραλγιῶν. Ὡς αἴτια πρωτεύουσιν ὑπέρμετροι διανοητικοὶ κόποι, καταχρήσεις οἴνου, καπνοῦ, ποτῶν, ἡ δυσκοιλιότης καὶ ἡ δυσπεψία, ψύξις, τέλος ἡ εἰδικὴ τῆς κεφαλαλγίας κληρονομικότης· παρὰ πολλοῖς ὅμως οὐδὲν ἀνευρίσκεται αἴτιον. Παρά τισιν ἡ κεφαλαλγία εἶνε πάθος χρόνιον ἐπερχόμενον κατὰ παροξυσμοὺς διαρκοῦντας ὥρας τινὰς ἢ ἡμέρας. Τὸ ἄλγος ἑδράζει πιθανῶς ἐπὶ τῆς παχείας μήνιγγος τοῦ ἐγκεφάλου, ποικίλλει δὲ τήν τε ἔκτασιν καὶ τὴν ἔντασιν· συμπτώματα εἰσὶ δυσθυμία, ἐρεθισιμότης ψυχική, ἀνορεξία, ἀδυναμία πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, πολλάκις ναυτία καὶ ἔμετος. Ἡ θεραπεία ποικίλλει κατὰ τὰς αἰτίας, ἃς διαγνόντες πειρώμεθα νὰ ἄρωμεν. Ἐν δὲ τῷ παροξυσμῷ τῆς κεφαλαλγίας παραγγέλλεται ἡ ἀντιπυρίνη (1 - 2γραμ.), ἡ ἀντιπυρετίνη (4 - 8 σιτάρια), ἡ κινίνη (8 - 12 σιτάρ.), ἡ ἀσπιρίνη καὶ τὸ πυραμιντόν.

κεφαλαλγικός, ή, όν· ὑποκείμενος εἰς κεφαλαλγίαν, sujet au maux de tête ; ὁ επιφέρων κεφαλαλγίαν, qui donne mal à la tête.

κεφαλαλγῶ (έω), μέλ. ήσω, avoir mal à la tête, μοῦ πονεῖ τὸ κεφάλι.

κεφαλάρι, τό· [δημ.] chapiteau [d'une colonne] ; βλ. **κιονόκρανον.** § —, μεγάλη πηγὴ ὕδατος, grande source d'eau. § —, ἡ κεφαλὴ (ἀρχὴ) τεμαχίου ὑφάσματος, chef [d'une pièce d'étoffe]. § —, ὑποπροσκέφαλον στενόμακρον, traversin [de lit]. § [βιβλιοδ.] tranchefile, n.f. τὸ σύνδεμα ἐφ' ἑκατέρων τῶν ἄκρων βιβλίου ἐπὶ τοῦ νώτου.

κεφαλαριά, ᾶς, ἡ· [δημ.] βλ. **κορυφαία,** têtière. n. f. || **κεφαλαριά,** [διάλ. Ἠπείρου = τὸ δέρμα ζώου, ὅπερ ἐκάλυπτε τὴν κεφαλήν· 2) τὸ δέρμα τοῦ καπιστρίου τὸ περὶ τὴν κεφαλήν, βαλλόμενον· βλ. καὶ **κορυφαία.**

κεφάλας, θηλ. λοῦ· ὁ ἔχων μεγάλην (χονδρὴν) κεφαλήν, μεγαλοκέφαλος, qui a une grosse tête.

κεφαλᾶς, ὁ· [πτην.] pie grièche ; || — διπλός, écorcheur.

κεφαλή, ῆς, ἡ· κοινῶς τὸ **κεφάλι** (ἐκ τοῦ λατιν. caput), ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων, tête, n. f. τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ σώματος, περιλαμβάνον τὸ κρανίον καὶ τὸ πρόσωπον· κατ' ἐπέκτασιν κεφαλή, tête, καλεῖται πᾶν ὅ,τι ὁμοιάζει πρὸς τὴν κεφαλήν, πᾶσα ἀρχή, τὸ ἄκρον, τὸ ἀνώτατον ἢ ἐμπρόσθιον σημεῖον ἢ ἄκρον· [μεταφ.] ἡ κεφαλή, ὁ ἀρχηγός, chef, n. m. κεφαλή, cap, n. m. (ἐκ τοῦ λατ. caput), tête, n. f. || ὡπλισμένος ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, armé de pied en cap ; || γερὸ κεφάλι [κεφαλὴ κρατερά], bonne tête ; || ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, de la tête aux pieds ; de pied en cap ; || ἡ κεφαλὴ τῆς οἰκογενείας, le chef de la famille ; || [μεταφ.] ἀρχίζει νὰ σηκόνῃ κεφάλι,

il commence à lever la tête (la crête) ; || δὲν σηκόνει κεφάλι ἀπὸ τὰ βιβλία (οὐδ' ἀνανεύει, ὅλος πρὸς τοῖς βιβλίοις), il est collé sur ses livres ; il ne lève pas le nez de ses livres ; || τὸ ἔκαμε τοῦ κεφαλιοῦ του (ἀπὸ τὸ κεφάλι του) [ἰδίᾳ βουλῇ καὶ προαιρέσει], il a fait cela de son chef ; || ὅλα αὐτὰ τὰ ἔβγαλεν ἀπὸ τὸ κεφάλι του (τὰ ἐφαντάσθη), il a imaginé tout cela ; il a pris tout cela sous son bonnet ; || ἐμβαίνω εἰς τὸ κεφάλι, βλ. **ἐμβαίνω**· || ἀπὸ τὸ κεφάλι του τὰ ἔπαθε, c'est lui-même qui est cause de ses malheurs ; || πέφτω μὲ τὸ κεφάλι [ἐγκύπτω], donner tête baissée ; βλ. **κατακέφαλα**· || ἔχει διακόσια κεφάλια ζῶα, il a deux cents chefs de bétail ; || ἕνα κεφάλι ζάχαρη [κῶνος ζακχάρεως], un pain de sucre ; || ἕνα κεφάλι σκόρδο (γελγίς), une tête d'ail ; || ἕνα κεφάλι τυρί, un pain (une masse) de fromage; || κατὰ κεφαλήν, κατὰ κεφάλι, par tête, par homme ; || ἕνα κεφάλι λάχανον (κράμβης κεφαλίς), une pomme de chou; || βάλλω τὸ κεφάλι μου [τὴν κεφαλὴν παρατίθεμαι], je parie ma tête à couper ἢ j'en réponds de ma tête ; || ὁ κακόμοιρος ! πολλὰ κακὰ ἔπαθεν ἀπὸ τὸ κεφάλι του, le pauvre ! il doit tous ses maux à sa mauvaise tête ; || [ναυτ.] τὰ κεφάλια τοῦ πλοίου, les caps (les têtes) du navire ; βλ. **πρῷρα**. || [σιδηροδρ.] ἡ κεφαλὴ [τοῦ ἐλάσματος], champignon [de rail] ; βλ. **ἔλασμα** (rail); || κεφαλὴ τῆς φύσης, têtière (f.) de soufflet ; || —, βλ. **στεφάνη**, couronne, n. f. || κεφαλὴ στυπειοθλίπτου, βλ. **παρεμβυσματοθλίπτης**· || [οἰκοδ.] κατὰ κεφαλήν, βλ. **διάτονος**· || [ταχτ.] κεφαλὴ ἐμπροσθοφυλακῆς, βλ. **ἐμπροσθοφυλακή**· || [ἱππολ.] **κεφαλή**, tête, n.f. **τετράγωνος** κεφαλή, tête carrée, εἰς ἣν τὸ ἀνώτατον μέρος εἶνε ὑπερβαλλόντως εὐρὺ καὶ ἐπίπεδον, ἡ δὲ εὐθύτης αὕτη κανονικῶς κατερχομένη φθάνει μέχρι τοῦ ἀκρορρινίου· || **σιμὴ** κεφαλὴ (ἢ σιμοκέφαλος ἵππος), tête camusée, ἧς τὸ μέτωπον παρουσιάζει αἰσθητὴν κοιλότητα· || **γρυπὴ** κεφαλὴ (ἢ γρυποκέφαλος ἵππος), tête moutonnée, ἥτις παρουσιάζει ὑπερβολικὴν κυρτότητα ἐπὶ τοῦ μετώπου, συνώνυμον αὐτοῦ εἶνε καὶ τὸ tête busquée ; || **κωνικὴ** κεφαλή, tête conique ; || **ἐπιμήκης** ἢ **βραχεῖα** κεφαλὴ tête trop longue ou trop courte (ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος)· || **ξηρὰ** ἢ **ἰσχνὴ** κεφαλή, tête sèche ; || **ὀγκώδης** καὶ λίαν **μυώδης** κεφαλή, tête grosse ou empatée ; || **λιπόσαρκος** κεφαλή, tête décharnée. § Ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ συνδέσμου ἢ τῆς συναρμογῆς τῆς κεφαλῆς μετὰ τοῦ τραχήλου διακρίνομεν καλῶς ἢ κακῶς **συνηρμοσμένην** κεφαλήν, tête bien ou mal attachée ; || κεφαλὴ μὲ λίαν **εὐρεῖαν συναρμογήν**, tête plaquée, εἰς ἣν δηλονότι ὁ αὐχὴν εἶνε λίαν εὐρὺς καὶ μυώδης. § **κεφαλή**, ῆς, ἡ· tête, n. f. **ἄκρον**, τό· **κορυφή**, ἡ· πράγματος τινὸς ἐν γένει· || **κεφαλωτός**, ή, όν· à tête ; **στρογγυλοκέφαλος, πλατυκέφαλος, τετραγωνοκέφαλος, λεπτοκέφαλος**, ὁ καὶ ἡ· ον, τό· à tête ronde (ou en poire), plate, carrée, mince (π.χ. clous, vis, boulon) ; || **κεφαλή**, ἡ· tête ; τὸ **πεπλατυσμένον μέρος** (partie élégie) ἥλου (clou), γόμφου (cheville), βλήτρου (boulon), κοχλίου (vis), κτλ. || [ταχτ.] **κεφαλή**, ἡ· tête, καλεῖται οὕτω τὸ πρῶτον **ὀργανικὸν στοιχεῖον** (élément constitué) τῆς **φάλαγγος** (colonne), **οὐρὰ** δὲ (queue) καλεῖται τὸ τελευταῖον· || [ἀρχιτ.] **κεφαλή**, ἡ· tête, καλεῖται οὕτω κόσμημα γλυπτικῆς τιθέμενον ἐπὶ τοῦ **ἀκροσφηνίου** (clef) **ἁψῖδος** (arc), **ἐπιπέδου** τοιαύτης (plate-bande), καὶ εἰς διάφορα ἄλλα μέρη. **Αἱ κεφαλαὶ ἀνδρῶν, ζώων**, αἱ **μορμόνες** καὶ τὰ **μορμολύκεια** (têtes d'hommes, d'animaux, mascarons et masques), χρησιμοποιοῦνται μεγάλως κατὰ τὰς διακοσμήσεις (décorations). Οἱ ἀρχαῖοι μετεχειρίζοντο κεφαλὰς ἀνδρῶν ἢ ζώων, φυσικῶν ἢ φανταστικῶν εἰς πλείστας περιστάσεις· || [ἀρχιτ.] —, βλ. **κιονόκρανον**, chapiteau ; || [ναυτ.] tête (n. f.) ou carré (d'ancre) ou cep (d'ancre) ; **κεφαλὴ** (τῆς ἀγκύρας)· καλεῖται οὕτω τὸ μέρος τῆς ἀτράκτου (verge) τὸ ἐφ' οὗ διατίθεται ὁ **στύπος** (jas) ; βλ. **στύπος**· || **κεφαλὴ διάτρητος**, tête à la romaine ; ἤτοι σφαιρικὴ κεφαλὴ κοχλίου (vis) φέρουσα ὀπὴν ἐν τῷ μέσῳ διὰ νὰ περιστραφῇ καὶ ἑλικωθῇ ὁ κοχλίας· || **κεφαλὴ** (ἐπὶ) δε-ΞΙΑ (ἀρι-ΣΤΕΡΑ), **ἀτενῶς**, tête (à) droite (gauche), fixe ; **παράγγελμα** δι' οὗ ὁ στρατιώτης ὀφείλει νὰ στρέψῃ τὴν κεφαλὴν δεξιὰ (ἢ ἀριστερὰ) ἵνα ζυγηθῇ· || ἡ **κεφαλὴ** τοῦ **κιλλίβαντος**, tête d'affût, εἶνε τὸ πρόσθιον αὐτοῦ μέρος· βλ. καὶ **κιλλίβας**· || **μυκητοειδὴς κεφαλή**, tête de champignon ; κεφαλὴ στρογγύλη, ἐπίπεδος ἢ κοίλη κάτωθεν, ἐν γένει τῶν ἥλων, βλήτρων, κτλ. || — ὑποστηρίγματος, tête de chevalement ; ὁριζόντιος δοκὸς ἐρειδομένη **κάτωθεν** ὑφ' ἑτέρων δοκῶν πρὸς ὑποστήριξιν τοίχου ἢ οἰκοδομῆς· || — φάλαγγος ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερά), tête de colonne à droite (ou à gauche) ; παράγγελμα ἵνα τὸ πρῶτον ὀργανικὸν στοιχεῖον τῆς φάλαγγος (ἡ κεφαλὴ) στραφῇ ἐπὶ δεξιὰ (ἢ ἀριστερά)· || — φάλαγγος ἥμισυ ἐπὶ δεξιὰ (ἢ ἥμισυ ἐπ' ἀριστερά)· βλ. **ἥμισυς**· || ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τῆς φάλαγγος τὰς ἀποστάσεις λάβετε (ἀσκήσεις ἱππικοῦ), par la tête de la colonne prenez les distances; || — μάκτρου, tête d'écouvillon; || — τοίχου (τοῦ κιλλίβαντος), tête de flasque ; καλεῖται τὸ πρόσθιον μέρος τῶν τοίχων· || — τῆς σχαστηρίας, tête de gâchette ; || [ναυτ. ταχτ.] **κεφαλή**, ἡ· ἢ τὰ **πρῶτα πλοῖα τάξεως** τινὸς (ordre) ἢ ναυτικῆς δυνάμεως, tête de l'armée ou vaisseaux de tête ; || — ὄρους, tête de montagne ; βλ. **ὄρος**· || [οἰκοδ.] **κεφαλότοιχον**, τό· ἢ κεφαλὴ τοίχου, tête de mur, καλεῖται οὕτω τὸ καταφανὲς μέρος τοῦ πάχους ἀρχῆς τινὸς τοίχου ἔν τινι **χάσματι** ἢ **ἀνοίγματι** (baie ou ouverture) ; || **κεφαλὴ στροφέως**, tête de pivot, καλεῖται τὸ ἐξέχον μέρος γωνιώδους στροφέως (pivot à équerre) ; || **κεφαλὴ τοῦ βλήματος**, tête de projectile ; τὸ πρόσθιον ὠοειδὲς αὐτοῦ μέρος· || [ὀχυρ.] **κεφαλὴ τῆς σύριγγος**, tête de sape ; μέρος τῆς σύριγγος τὸ μᾶλλον προκεχωρημένον πρὸς τὸν πολέμιον· βλ. **σῦριγξ**· || **κεφαλὴ σειράδος**, tête

de trait ; βλ. **σειράς**· || [όχυρ.] κεφαλὴ ὀρύγματος ἢ **προσιτηρίου** (approche), tête de tranchée ; τὸ μέρος τοῦ ὀρύγματος τὸ μᾶλλον προκεχωρημένον πρὸς τὸν πολέμιον· || κεφαλὴ ἐξελίκτρας, tête de treuil ; || κεφαλὴ κοχλίου, tête de vis, ἐφ' ἧς ὑπάρχει ἐντομὴ ἵνα εἰσέρχηται τὸ κοχλιοστρόφιον· || **κεφαλὴ θολίτου** (ἢ σφηνολίθου), tête de voussoir ou claveau ; καλεῖται οὕτως ἡ ἐμπροσθία ἢ ὀπισθία πλευρὰ τοῦ θολίτου· || **κεφαλὴ θόλου**, καμάρας ἢ ἁψῖδος (arc), tête de voûte, ἤτοι τὸ πρόσωπον τοῦ θόλου, καλεῖται οὕτως ἡ φαινομένη πρόοψις θόλου ἢ ἁψῖδος· || [ναυτ.] **κεφάλι τοῦ τιμονιοῦ**, **πηδόκρανον**, τό, tête du gouvernail, n. f. ἤτοι τὸ ἄνω μέρος τῆς **ῥίζης** (mèche) τοῦ πηδαλίου· || κεφαλὴ ἐμβολέως, tête du refouloir ; || κεφαλὴ ἐμβολέως πτερυγωτή, tête du refouloir à ailettes ; || κεφαλὴ ἐμβολέως κλειδοφόρος, tête du refouloir à clef ; || κεφαλὴ ἐμβολέως φέρουσα κυάθιον, tête du refouloir à godet ; || κεφαλὴ τοῦ ἐλατηρίου τῆς σχαστηρίας, tête du ressort de gâchette ; || **κεφαλὴ ἐκγεγλυμμένη**, tête fraisée ; καλεῖται οὕτως ἡ κεφαλὴ κοχλίου, ἥλου, ἢ βλήτρου ἥτις εἶνε ἄνωθεν μὲν ἐπίπεδος, κάτωθεν δὲ κυρτή, οὕτως ὥστε τὸ κάτω μέρος νὰ δύνηται νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς τοῦ ξύλου, λίθου ἢ μετάλλου καὶ τὸ ἄνω μέρος τῆς κεφαλῆς νὰ εὑρίσκηται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ· || κινητὴ κεφαλή, **ἐπωστρίς**, ίδος, tête mobile ; τεμάχιον τοῦ **κινητοῦ οὐραίου** (culasse mobile) τοῦ ὅπλου Chassepôt καὶ τῶν ὅπλων προτύπου 1874 καὶ 1886 χρησιμεῦον εἰς τὸ νὰ στηρίζῃ διὰ τῆς προσθίας αὐτῆς τομῆς τὸ **πυθμένιον** (culot) τοῦ φυσιγγίου καὶ νὰ δέχηται ἐν αὐτῷ τὸν **ἐξολκέα** (extracteur) ; βλ. ὅπλον Γκρά· || κινητὴ κεφαλή, **ἐπωστρίς**, tête mobile, τοῦ **κλειστροῦ** (fermeture) τοῦ πυροβόλου Κανέ· αὕτη εἶνε τεμάχιον χαλυβικὸν ἐν σχήματι μύκητος (champignon) ; || **κεχωσμένη κεφαλή**, tête perdue ; ἤτοι ἡ κεφαλὴ τῶν ἥλων, **βλήτρων** (boulons), **κοχλιῶν** (vis), ἥτις εἰσέρχεται ἐν κοιλώματι ἐντὸς λίθου, ξύλου ἢ μετάλλου καὶ δὲν ἐξέχει ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ.

κεφαλιάτικον, τό· [δημ.] (ἐπικεφάλαιον), φορολογία κατὰ κεφαλήν, imposition par tête; capitation, n. f.

κεφαλικός, ή, όν· σχετικὸς πρὸς τὴν κεφαλήν, relatif à la tête ; capital, ale, aux, adj. || ἡ κεφαλικὴ (θανατικὴ) ποινή, la peine capitale (peine de mort). § **κεφαλικός**, ή, όν· [ἀνατομ.] ὅ,τι ἀποβλέπει τὴν κεφαλήν, céphalique, adj. || κεφαλικὴ φλέψ, veine céphalique, ἢ ἔνδον σφαγῖτις φλέψ.

κεφαλικῶς, [ἐπίρ.] ὑπὸ ποινὴν κεφαλικὴν (θανάτου), sous peine de mort, de la peine capitale.

κεφαλίς, ίδος, ἡ· κεφαλὴ (μέτωπον, ἀρχή), [βιβλίου, καταλόγου, λόγου], tête [d'un livre; d'une liste ; d'un discours] ; τίτλος, titre, n. m. κεφαλὶς βιβλίου, προμετωπὶς βιβλίου, τὸ μέτωπον, frontispice, n. m. ἐπικεφαλὶς [ἐπιστολῆς], en-tête [d'une lettre] ; κόσμημα ἢ γράμματα ἔντυπα ἐν ἀρχῇ ἐπιστολῆς. § —, καλύπτρα, couvre-chef, n. m. πᾶν εἶδος τῆς κεφαλῆς κάλυμμα. § — [οἰκοδ.] portée, n. f. =κεφαλὶς ἐπιπέδου ἁψῖδος (sommier d'une plate-bande) ἢ σύνδεσμος (arrachement de retombée). § —, sommier, n. m. ἰσχυρὰ δοκὸς βασταζομένη ὑπὸ στύλων. § — [οἰκοδ.] sommier, n. m. **προσκεφαλίς**, ίδος, ἡ· ἢ **ὑφαψίδιον**, τό· λίθος ἐπακουμβῶν ἀπ' εὐθείας εἰς ἁψιδοστάτην (pied-droit) ἢ **τετραγωνικὴν στήλην** (pilier) καὶ ὢν τετμημένος λοξῶς πρὸς τὰ ἄνω ἵνα ἐπ' αὐτοῦ ἐπακουμβήσῃ ὁ πρῶτος σφηνόλιθος **θόλου** (voûte) ἢ ἐπιπέδου ἁψῖδος (plate-bande).

κεφαλιωμένος, η, ον· [δημ.] πεισματάρης, ἰσχυρογνώμων, entêté, ée ; têtu, e ; opiniâtre, adj.

κεφαλόβρυσον, τό· μάννα τοῦ νεροῦ, κυρία πηγή, source principale.

κεφαλόδεμα, ατος, τό· ὁ **κεφαλόδεσμος**.

κεφαλόδεμιν, τό· [διάλ. Οἰνόης] (κεφαλόδεμα) **κεφαλόδεσμος**, τὸ μαντῆλι (**τσεμπέρι**) τῶν γυναικῶν.

κεφαλόδεσμος, ὁ· δεσμός, ταινία τῆς κεφαλῆς, bandeau, n. m. § —, serre-tête, n. m. (τουρκ.) τὸ **καλεμκερί**, ὕφασμα (τὸ μανδῆλι) διὰ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς· || —, καλύπτρα, κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, κεφαλοκάλυμμα, coiffure, n. f. τὸ κάλυμμα (κεφαλῆς), κεκρύφαλος (γυναικός), ἡ σκούφια, bonnet, n. m.

κεφαλοδέτης, ου, ὁ· [ναυτ.], bosse de bout, ὁ μπότσος τοῦ καπονιοῦ· καλεῖται οὕτως ὁ δέτης δι' οὗ ἐχμάζεται ἡ κεφαλὴ τῆς ἀγκύρας· ὁ κεφαλοδέτης διαπερᾶται δι' ἐντρόχου ἡλωμένου ἐπὶ τῆς ἐπωτίδος, εἶτα διὰ τοῦ δακτυλίου τῆς ἀγκύρας ἐκ τῶν ἔξω πρὸς τὰ ἔσω καὶ τέλος διέρχεται διὰ τῆς ὀπῆς τῆς ἐπωτίδος καὶ δένεται ἐπ' αὐτῆς ἔσω τῆς ὀπῆς.

κεφαλόθυρα, ας, ἡ· écluse d'entrée ; βλ. **ὑδροφραγμός**..

κεφαλοκάλυμμα, ατος, τό· capote, n. f. δι' οὗ καλύπτεται τὸ ἀνώτερον μέρος τῆς κεφαλῆς τοῦ ἵππου καὶ τῶν ὀφθαλμῶν συμπεριλαμβανομένων, ὅπερ ἐφαρμόζεται κατὰ τὴν **κατάρριψιν** τοῦ ἵππου ἵνα προφυλάξῃ κυρίως τοὺς ὀφθαλμούς. Τὸ κεφαλοκάλυμμα τοῦτο δύναται νὰ χρησιμεύσῃ καὶ διὰ τοὺς κατὰ τὴν πετάλωσιν δυστροποῦντας ἵππους.

κεφαλοκόλωνον, τό· [δημ.] βλ. **κιονόκρανον**, chapiteau, n. m. partie supérieure d'une colonne.

κεφαλοκόπτης, ου, ὁ· coupe-tête, n. m. ὁ κόπτων κεφαλήν.

κεφαλοκοψιά, ἡ· [διάλ. Οἰνόης]= ἀποκεφάλισις, κεφαλοτομή· 2ον) θόρυβος, ταραχή.

κεφαλομονωτήρ, ῆρος, ὁ [τηλεγρ.] tendeur, n. m.

κεφαλόνω, [διάλ. Οἰνόης] στεφανόνω, νυμφεύω, ὑπανδρεύω.

κεφαλόπονος, ου, ὁ· πονοκέφαλος, βλ. **κεφαλαλγία**, mal de tête ; mal à la tête ; migraine, n. f.

κεφαλοπονῶ (έω), μέλ. ήσω, avoir mal à

la tête, avoir une migraine ; βλ. πονοκεφαλῶ καὶ κεφαλαλγία.

κεφαλόπουλον, τό· [ἰχθὺς] [μύξων] μικρὸς κέφαλος, petit muge.

κεφαλόπους, οδος, ὁ· [ζωολ.] céphalopode, céphalien, enne ; τὰ κεφαλόποδα εἶνε κλάσις τῶν μαλακίων, ὧν ἡ κεφαλὴ χωρίζεται εὐδιακρίτως ἀπὸ τοῦ κορμοῦ, περὶ τὸ στόμα δὲ αὐτῶν ἐκφύονται κυκλοειδῶς ὀκτὼ πλόκαμοι (ὀκτάπους,•σηπία, κτλ.).

κέφαλος, ου, ὁ· [ἰχθ. μύξων] ἰχθὺς τοῦ γένους τῶν κεστρέων, ὁ παρ' ἡμῖν κέφαλος διὰ τὴν μεγάλην αὐτοῦ κεφαλήν, muge, n. m. mulet, n. m.

κεφαλοσκοπία, ας, ἡ· céphaloscopie, n. f. ἐξέτασις τῆς κεφαλῆς πρὸς ἀνεύρεσιν τὸ πῶς ἔχουσιν αἱ διανοητικαὶ δυνάμεις.

κεφαλοσπόριον, καὶ ἀρθροσπόριον ἢ ἀκροσπόριον, arthrospore, n. m. (μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα).

κεφαλότοιχον, τό· [οἰκοδ.] tête de mur ; βλ. **κεφαλὴ** τοίχου.

κεφαλοτόμος, ος, ον· ὁ τέμνων κεφαλήν, coupe-tête, n. m.

κεφαλοτράπεζον, τό· τὸ ἀνώτερον μέρος τῆς τραπέζης ἔνθα ἡ θέσις τῆς προεδρίας, τῆς τιμῆς, haut bout de la table, la place d'honneur.

κεφαλοτύρι, τό· [δημ.] [τροφαλλὶς] fromage [en pain], ὁλόκληρον τεμάχιον τυροῦ ἄκοπον, ὅπως κατασκευάζεται.

κεφαλοφόρος, ος, ον· [ζωολ.] céphalophore, τάξις μαλακίων φερόντων κεφαλὴν ὁπωσδήποτε εὐδιάκριτον τοῦ λοιποῦ σώματος, céphalé, ée. adj.

κεφαλόχωμα(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] λευκάργιλος, ἀσπρόχωμα, διότι δι' αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καθαρίζουσι, ὅπερ λέγεται καὶ σαπουνόχωμα.

κεφαλοχώραφο, τό· [διάλ. Ἠπείρου] χωράφιον μέγιστον καὶ γονιμώτατον τῶν πέριξ κειμένων, ἐν γένει πρῶτον χωράφιον.

κεφαλοχῶρι, τό· [δημ.] μεγάλο χωριό, μέγα χωρίον, grand village, ἡ κωμόπολις, bourg, n. m. ἡ κώμη, bourgade, n. f. § κεφαλοχῶρι, τό· [διάλ. Ἠπείρου] = ἰδιόκτητον χωρίον κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ τσιφλίκια (βέϊκα) καὶ ἰμπλιάκια (τὰ βασιλικά)· 2) μέγα χωρίον.

κεφαλωτός, ή, όν· τῆς κεφαλῆς, de tête.

κέφι, τό· [ξεν.] τὸ νὰ ἦνε τις εὐδιάθετος, χαρούμενος, εὔθυμος, ἡ διάθεσις τῆς ψυχῆς ἢ τοῦ σώματος, ὁ θυμός, humeur, n. f. disposition, n. f. θυμηδία, εὐθυμία, gaité, n. f. ἡ καλὴ διάθεσις, [bonne] humeur, n. f. train, n. m. || εἶμαι εὔθυμος, ἔχω κέφι, être en train; || δὲν ἔχω κέφι νά, je ne suis pas d'humeur à ; || ἔχει κέφι, il est de bonne humeur ; il est en veine ; il est en train ; || κάμε τὸ κέφι σου, faites comme il vous plaira ; à votre aise. § ἡ εὐδιαθεσία, εὐθυμία, ébriété, n. f. || εἶνε εἰς τὸ κέφι, il est entre deux vins ; il est en pointe de vin ; il a un coup de soleil; || τὦβαλε εἰς τὸ κέφι, il s'est grisé; [δημ.] il s'est mis en goguettes.

κεφτές, [ξεν.] espèce de pou[l]peton (; de boulette).

κεχαλυβωμένος, η, ον· aceré, ée, adj. βλ. σίδηρος.

κεχηναῖος, αία, αῖον, μὲ ἀνοικτὸν στόμα, χάσκας, χάχας, badaud, e.

κεχηνώς, ὁ· χαίνων, χάσκων· βλ. **χαίνω.**

κεχρί, τό· βλ. κέγχρος, millet, n. m. || [μεταφ.] ἀγαπᾷ τὸ κεχρὶ [φρ. δημ.] il aime la bagatelle.

κεχριμπαρένιος, ια, ιο [δημ.] ἀπὸ ἤλεκτρον, d'ambre.

κεχριμπάρι, τό· [δημ.] βλ. **ἤλεκτρον,** ambre [jaune], succin.

κεχρίον, τό· καὶ

κέχρος, ου, ὁ (κέγχρος) [ἱππολ.], cerise, n. f. σαρκίον· μικραὶ στρογγύλαι ὑπερσαρκώσεις ἀναφαινόμεναι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν τραυμάτων.

κεχωνευμένος, η, ον (χωνεύω), ἢ χωνευτός, ή, ὸν (μόνον ἐπὶ μετάλλων), fondu, e ; (ἐπὶ λιπωδῶν οὐσιῶν τετηγμένος).

κεχωρισμένως, [ἐπίρ.] χωριστά, séparément, adv. κατὰ μέρος, à part ; κατὰ μόνας, χωριστά, isolément, adv. μεμονωμένος, isolé, ée.

κεχωσμένος, η, ον (χώνω)· || κεχωσμένη κεφαλή, tête perdue ; βλ. **κεφαλή.**

κηδεία, ας, ἡ· ἡ ταφὴ τοῦ νεκροῦ, ἐνταφιασμός, ταφή, enterrement, n. m. ἡ μετ' ἐπιδείξεως ἐκφορὰ τοῦ νεκροῦ λέγεται funérailles, n. f. pl. ἁπλῶς ἡ ἐκφορὰ νεκροῦ λέγεται convoi, n. m. [καὶ ἡ μετὰ πομπῆς], les obsèques, n. f. pl.

κηδεμονευόμενος, η, ον· pupille, n. ὀρφανὸς ἢ ὀρφανὴ ὑπὸ κηδεμονίαν.

κηδεμονεύω, μέλ. εύσω· εἶμαι κηδεμών, être curateur, trice (; tuteur, trice) ; βλέπε **ἐπιτροπεία·** || [καὶ μεταφ.] δὲν τὸν κηδεμονεύω, je ne suis pas chargé de sa tutelle.

κηδεμονία, ας, ἡ· τὰ καθήκοντα ἅτινα ἀναλαμβάνει νὰ ἐκπληρώσῃ ὁ κηδεμών· [ἰδίως νομ.] curatelle, n. f. [γενικῶς] tutelle, n. f. βλ. **ἐπιτροπεία·** αἱ φροντίδες, soins, n. m. pl. ἡ προστασία, protection, n. f.

κηδεμονικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν κηδεμόνα, de curateur (trice) ; ὁ ἀφορῶν τὴν κηδεμονίαν, de curatelle ; de tutelle.

κηδεμών, όνος, ὁ, ἡ· [ἰδ. νομ.] curateur, trice ; [γενικῶς] tuteur, trice; ὅθεν ὁ προστάτης, protecteur, trice.

κηδεστής, οῦ, ὁ· πᾶς ὁ ἐκ γάμου συγγενὴς γενόμενος, parent allié par mariage, affin, e, adj. les parents alliés ne sont pas affins des parents de l'autre époux (Passerat); [οὐσ.] affin, n. m. parent proche, allié.

κηδεστία, ας, ἡ· συγγένεια ἐξ ἑνώσεως διὰ γάμου, alliance (par mariage) ἀγχιστεία, affinité, n. f. alliance que le mariage établit entre un époux et les parents de son conjoint ; || συγγένεια ἐκ κηδεστίας ἢ ἐξ ἐπιγα-

μίας, alliance, n. f. ἢ affinité, ἤτοι ἡ ἐκ γάμου προερχομένη συγγένεια· βλ. καὶ **ἀγχιστεία**.

κηδεστικός, ή, όν· ἐκ κηδεστίας, d'alliance, ὁ ἀποβλέπων εἰς τὴν ἐκ γάμου συγγένειαν.

κήδευσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ κηδεύειν, enterrement, n. m. βλ. καὶ **κηδεία**.

κηδεύω, μέλ. εύσω, θάπτω νεκρὸν τινά, ἐνταφιάζω, enterrer; porter en terre; βλ. ἐκκομίζω, χάμνω τὴν ἐκφορὰν νεκροῦ, ἢ τὴν κηδείαν αὐτοῦ, faire les funérailles de; ἀποδίδω τὰ εἰς τὸν νεκρὸν ὀφειλόμενα τελευταῖα καθήκοντα, rendre les derniers devoirs. Βλ. κηδεία.

κήδομαι, παρατ. ἐκηδόμην, φροντίζω, μεριμνῶ περὶ τινὸς κοινῶς (ἐν)νοιάζομαι τινός, se soucier; λαμβάνω φροντίδα περί τινος, avoir (prendre) soin; φροντίζω, ἐνασχολοῦμαι, s'occuper; φροντίζω, ἐνδιαφέρομαι, s'intéresser, être jaloux de; φροντίζω νὰ προφυλάξω, ménager; ‖ κήδεται τῆς ὑγείας του, il prend soin de sa santé; ‖ δὲν κήδεται τῶν συμφερόντων μου, il ne s'occupe pas de mes intérêts; ‖ κήδεται τῆς τιμῆς του, il est jaloux de son honneur.

κηκίδι, τό· [δημ.] κηκίδιον, τό· καὶ

κηκίς, ίδος, ἡ· noix de galle, ἡ galle, n. f. καλοῦνται γενικῶς ἐν τῇ παθολογίᾳ τῶν φυτῶν ὀγκώματα παραγόμενα ἐκ τῆς προσβολῆς τοῦ ἱστοῦ αὐτῶν ὑπὸ παρασίτων τινῶν φυτικῶν ἢ ζωϊκῶν. Γνωστόταται καὶ χρησιμώταται εἶνε αἱ κατ' ἐξοχὴν κηκῖδες (galae turticae) καλούμεναι, αἱ ἐπὶ τῶν φύλλων καὶ τῶν τρυφερωτέρων κλάδων διαφόρων εἰδῶν τῆς δρυὸς παραγόμεναι ἐκ τῆς διὰ κεντήσεως ἐναποθέσεως ἐν αὐτοῖς τῶν ᾠῶν διαφόρων εἰδῶν τοῦ ψηνὸς (cynips galae turticae, ὑμενόπτερα), αἵτινες παρέχουσι κατὰ μεγάλας ποσότητας (50-60 %) τὴν ἐν τῇ βυρσοδεψίᾳ ἰδίᾳ πολύτιμον διὰ τὴν δεψικὴν αὐτῆς ἰδιότητα τανίνην· ‖ κηκῖδες μελαναί, galles noires; ‖ κηκῖδες κυαναί, galles bleues; ‖ κηκῖδες πράσιναι, galles vertes; ‖ κηκῖδες λευκαί, galles blanches; ‖ κηκῖδες ἐκλελεγμέναι, galles triées; ‖ κηκῖδες τῆς σειρᾶς, galles en sortes.

κηλαϊδῶ, [δημ.] βλ. κελαϊδῶ, κτλ.

κηλεπίδεσμος, ου, ὁ· ἐπίδεσμος διὰ τὴν κήλην, bandage herniaire.

κήλη, ης, ἡ· κοινῶς τὸ σπάσιμο, ἢ καταίβασμα, hernie [h. aspiré, δασύ], n. f. πρόπτωσις ἐκ τῶν φυσικῶν τοῦ σώματος κοιλοτήτων μέρους ἢ ὁλοκλήρου τινὸς τῶν ἐν αὐτῇ ὀργάνων, εἴτε διὰ τῶν φυσικῶν αὐτοῦ ἀνοιγμάτων, εἴτε διὰ τυχαίου τρήματος· αἱ κῆλαι ἀναλόγως τοῦ προσπίπτοντος ὀργάνου καὶ τῆς θέσεως αὐτοῦ ἐν τῷ σώματι λαμβάνουσιν ἀναλόγους ἐπωνυμίας, ὡς **κοιλιοκήλη**, hernie abdominale, **μηροκήλη**, hernie crurale, **μητροκήλη**, hernie de la matrice, **ἐγκεφαλοκήλη**, hernie de cerveau, **ὀμφαλοκήλη**, hernie ombilicale, κτλ.

κηλικός, ή, όν· hernieux, euse, adj. ὁ τῆς κήλης, ὁ ἐκ τῆς κήλης προερχόμενος, qui tient de la hernie.

κηλοτομία, ας, ἡ· herniotomie, n. f. ῥιζικὴ θεραπεία τῆς κήλης (δι' ἐγχειρίσεως), cure radicale de la hernie.

κηλήτης, ου, ὁ· hernieux, euse, n. κοινῶς ὁ **σπασμένος**, ὁ πάσχων ἀπὸ κήλην, qui est incommodé d'une hernie.

κηλωτός, ή, όν· hernié, ée, adj. [παθολ.] λέγεται ἐπὶ ὀργάνου ὑποστάντος κήλην· ‖ σπλάγχνον κηλωτόν, intestin hernié.

κηλιδογραφία, ας, ἡ· célidographie, n.f. ἡ διαγραφὴ τῶν κηλίδων πλανήτου.

κηλιδογραφικός, ή, όν· célidographique, adj. ἀφορῶν τὴν κηλιδογραφίαν.

κηλιδοειδής, ής, ές· maculiforme, adj. qui a la forme d'une tache.

κηλιδόνω (καὶ ώνω), καὶ

κηλιδῶ (όω), μέλ. ώσω, λερόνω, ῥυπαίνω, salir; ἐπιφέρω, προξενῶ κηλῖδας, tacher; μολύνω, souiller; κηλιδῶ, σπιλόω-ῶ, maculer = semer de taches; [μεταφ.] souiller; ‖ ἐκηλίδωσε τὰς χεῖράς του, il s'est sali les mains; ‖ ἵνα μὴ κηλιδώσῃ τὴν ὑπόληψίν του, pour ne pas souiller sa réputation. § κηλιδῶ, μολύνω, μιαίνω, entacher; ‖ κηλιδωμένος, entaché, ée.

κηλίδωμα, ατος, τό· ἡ κηλίς, tache, n. f. souillure, n. f. ἡ σπίλωσις, maculation, n. f. action de maculer.

κηλίδωσις, εως, ἡ· τὸ κηλιδοῦν, action taché. § **κηλίδωσις**, maculage, n.m. ἡ πρᾶξις τοῦ κηλιδοῦν (σπιλοῦν), action de maculer, son résultat; ‖ ἡ κηλίδωσις τῶν τυπογραφικῶν φύλλων, le maculage des feuilles d'impression.

κηλιδωτός, ή, όν· κηλιδωμένος, η, ον, taché, ée; sali, e; moucheté, ée.

κηλίμι, τό· [δημ.] ὁ τάπης, tapis, n. m. § κηλίμι καὶ κιελίμι, τό· τὸ ἐπίσαγμα, ἤτοι ἐπίστρωμα λεπτὸν ἐξ ἐρίου, βεβαμμένον συνήθως ἐρυθρόν· ῥίπτουσι δὲ τοῦτο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπὶ τοῦ σάγματος ὁπόταν ἱππεύωσιν, ἀνάλογον πρὸς τὸν κάσσην, βλ. λέξιν.

κηλίς, ῖδος, ἡ (τὴν ·ῖδα, τὰς ῖδας), σημεῖον ῥύπου, λερώματος, tache, n. f. μόλυσμα, μόλυνσις, souillure, n. f. [κυρ. καὶ μεταφ.] ‖ ἀφαιρῶ (ἐξαλείφω) κηλῖδα, ôter (enlever, faire disparaître; [μεταφ. ἰδ.] effacer) une tache. § —, macule, n. f. = tache, n. f. souillure, n. f. § [ἱππολ.] **λεπρώδεις κηλῖδες**, taches de ladre, εἰσὶν ἴδια ἄτριχα μέρη τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος, ἔνθα τὸ δέρμα παρουσιάζεται ἐντελῶς ἀπογεγυμνωμένον τῶν τριχῶν· τὰ μέρη ταῦτα συνήθως παρουσιάζουσι λευκὴν ἢ ῥοδόχρουν ἐπιφάνειαν ἕνεκεν ἐντελοῦς ἀπορίας τῆς χρωστικῆς τοῦ δέρματος οὐσίας. Τοιαῦται λεπρώδεις κηλῖδες συνήθως ὑπάρχουσι πέριξ τοῦ στόματος, τῶν ῥωθώνων, ὀφθαλμῶν, ὀσχέου, πρωκτοῦ, τῶν μαστῶν εἰς τὰς φορβάδας, ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τῶν μηρῶν, κτλ. τοὺς τοιούτους ἵππους ὁ κοινὸς λαὸς ἀποκαλεῖ **ἀμπράζικους**· ‖ **λευκὴ κηλίς**, tache (n. f.) blanche entre les narines, ἐπὶ τοῦ ἄνω χείλους τοῦ ἵππου ὀξυνομένη πρὸς τὰ ἄνω, λέγεται **χελωνίς**· ‖ ἡ λευκὴ κηλίς, tache blanche

sur les lèvres, ἤτοι μικρὸν λευκὸν σημεῖον ἐπὶ τοῦ ἄκρου τοῦ ἄνω ἢ κάτω χείλους τοῦ ἵππου εὑρισκόμενον, λέγεται **φρυά.** § [ἱππιατρ.] κηλίς, dragon, n. m. κηλὶς λευκὴ τοῦ ὀφθαλμικοῦ βολβοῦ· ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἱππιατρικῇ ἀπεκαλεῖτο οὕτως μικρὰ λευκὴ κηλὶς ἀναφαινομένη ἐν τῇ ἴριδι τοῦ ὀφθαλμοῦ.

κηλόνειον, τό· βλ. κηλώνειον.

κήλων, ονος, ὁ· ἵππος (ὄνος) ὀχευτής, cheval entier ; étalon, n. m. κοινῶς τὸ ἄτι· βλ. καὶ ἀναβάτης. § —, bascule, n. f. μακρὰ δοκὸς τοῦ κηλωνείου· ἐπίσης αὐτὸ τὸ **κηλώνειον** καὶ κηλώνιον, ὅπερ ἐστὶ μηχάνημα δι' οὗ ἀντλοῦσιν ὕδωρ ἐκ τῶν ἀβαθῶν φρεάτων, τάφρων, κτλ. κοινῶς τὸ **γεράνι(ον)** σύγκειται δὲ ἀπὸ μακρὰν δοκὸν στρεφομένην πέριξ καταχορύφου στύλου καὶ φέρουσαν εἰς τὸ ἄκρον καδίσκον δι' οὗ ἀντλοῦσι τὸ ὕδωρ (machine pour tirer de l'eau d'un puits. § κήλων, ονος, ὁ· bascule, n.f. ἐπιμήκης τις δοκὸς ἢ μοχλός. § —, βλ. **πλάστιγξ.** § —, sauterelle, n. f. χαλεῖται ἐν τῇ σιδηρουργικῇ ὁ εὐθὺς βραχίων τῆς τρυτάνης καὶ ἡ μακρὰ δοκὸς τοῦ κηλωνείου (bascule), ἥτις χαλεῖται κήλων.

κηλωνειεύω, βλ. κηλωνεύω καὶ **πλάστιγξ.**

κηλώνειον, ου, τό· bascule, n. f. κοινῶς τὸ γεράνι(ον)· βλ. κήλων· τὸ κηλώνειον χαλεῖται ἐπίσης γαλλιστί, seau à bascule (=καδίσκος κηλωνειωτός). § κηλώνειον ξύλινον, bascule en bois. § κηλώνειον, τό· καὶ κηλώνιον, τό· cigogne, n. f. μηχάνημα πρὸς ἀνολκὴν βαρῶν· εἶδος γερανοῦ, espèce de grue.

κηλωνειωτός, ή, όν· bascule (en) ou à bascule ; λέγουσιν ὅτι δοκὸς ἢ μοχλὸς εἶνε κηλωνειωτὸς (en bascule) ὅταν ὑποστηρίζηται πρὸς τὸ ἓν αὐτοῦ ἄκρον, τὸ δὲ ἕτερον ἦνε **ἐλεύθερον.**

κηλωνευτήρ, ῆρος, ὁ· bascule, n. f. βλ. **πλάστιγξ.**

κηλωνεύω, κηλωνειεύω, μέλ. εύσω, basculer, ταλαντεύομαι, κοινῶς ἀναιβοκαταιβαίνω.

κηλώνιον, τό· βλ. **κηλώνειον.**

κηλωνωτός, ή, όν· βλ. **κηλωνειωτικός.**

κημός, οῦ, ὁ· caveçon ou cavesson, n.m. (**νὰ μὴ** ἐπέρχηται σύγχυσις μὲ τὸν **φιμόν,** muselière), κοινῶς ἡ **καπιστράνα,** ἥτις τιθεμένη περὶ τὸ στόμα ζώου συνέχει αὐτό, ἤτοι σφίγγει, χρησιμεύει δὲ τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ χαλινοῦ, ἵνα καθιστᾷ τοὺς ἵππους εὐπειθεῖς. Ὁ κημὸς οὗτος συνίσταται ἐκ κεκαμμένου σιδηροῦ ἐλάσματος, φέροντος τρεῖς δακτυλίους, συνδεομένου μετὰ **κορυφαίας** (têtière) καὶ **ὑποδεραίου** (sous-gorge). Ἵνα μὴ **ἐμποδίζῃ** τὴν ἐνέργειαν τῆς στομίδος, δέον νὰ τοποθετῆται ὀλίγον ἀνωτέρω τοῦ **κύαρος** (œil de mors) ; χρησιμοποιεῖται συνήθως διὰ τὴν ἄσκησιν τῶν νέων καὶ ἀπαιδεύτων ἵππων ὡς καὶ διὰ τὴν δάμασιν τῶν δυστρόπων ἐν τῷ ἱππευτηρίῳ. § κημὸς πριονωτός, camarre, n. f. κοινῶς **καπιστράνα μὲ δόντια·** καθ' ὅλα ὅμοιος μὲ τὸν **κημὸν** (caveçon) μὲ μόνην τὴν διαφοράν, ὅτι φέρει ἐπιπωγώνιον σιδηροῦν πεπλατυσμένον, οὗτινος τὰ χείλη ἀπολήγουσιν **εἰς** ὀξείας ἀκίδας· ὁ κημὸς οὗτος ἐνεργεῖ διττῶς καὶ διὰ τοῦ ἐπιρρινίου καὶ διὰ τοῦ ἐπιπωγωνίου.

κημόω-ῶ (ἵππον), θέτω τὸν κημόν, mettre le caveçon (à un cheval).

κηόλα καὶ κηόλας, [δημ. ἐπίρ.] ἤδη, déjà; || ἦλθε κηόλα ; il est déjà arrivé ? || μόλις ἦλθε θέλει κηόλα νὰ φύγῃ, à peine arrivé, il veut déjà partir. § ἀκόμη, encore, de plus ; ἐπίσης, ὡσαύτως, aussi, même ; || τὸν ὑβρίζει κηόλα, il l'insulte même.

κηπαῖος, αία, αῖον· ὁ τοῦ κήπου (περιβολαρίσιος), de jardin ; ὁ ἀνήκων εἰς τὸν κῆπον, de jardinage, de potager ; ὁ φυτευμένος, καλλιεργούμενος ἐν τῷ κήπῳ· || κηπαία θύρα, porte de jardin, ἡ φέρουσα εἰς τὸν κῆπον.

κηπάριον, ου, τό· μικρὸς κῆπος, petit jardin ; τὸ περιβολάκι, jardinet, n. m.

κηπεία, ας, ἡ· ἡ καλλιέργεια φυτῶν ἐν τῷ κήπῳ, ἡ κηπουρική, jardinage, n. m.

κήπειος, εία, ειον· ὁ κηπαῖος.

κηπεύς, έως, ὁ· ὁ **κηπουρός,** jardinier, n. m. ὁ περιβολάρης.

κηπεύσιμος, ος, ον· ὅ,τι δύναται ἐν κήπῳ νὰ φυτευθῇ, νὰ καλλιεργηθῇ, qui peut se cultiver dans le jardin ; καλλιεργήσιμος, cultivable, adj. ἰδίως κηπευτός, jardinal, ale.

κηπευτικός, ή, όν· σχετικὸς πρὸς τὴν κηπευτικήν, relatif au jardinage, à la culture ; de culture ; κηπευτός, jardinal, ale ; de jardin ; || ἡ **κηπευτικὴ** (τέχνη) = ἡ **κηπουρική,** ἡ κηπεία, jardinage, n. m. [ἡ ἐπιστημονική], horticulture, n. f. culture spéciale des jardins.

κηπευτός, ή, όν· κηπευόμενος, ἐν κήπῳ καλλιεργούμενος καὶ τρεφόμενος, cultivé dans les jardins ; jardinal, ale aux ; || **κηπευτὰ** φυτά, plantes jardinales.

κηπεύω, μέλ. εύσω, jardiner, καλλιεργῶ κῆπον ἢ σπείρω, cultiver un jardin ; φυτεύω ἐν τῷ κήπῳ, ἀνατρέφω **φυτὰ** ἐν τῷ κήπῳ, cultiver dans un jardin ; **καταγίνομαι εἰς** τὴν κηπευτικὴν = κηπεύω, s'occuper de jardinage ; || καταγίνεται κηπεύων, il s'occupe à jardiner.

κηπίδιον, τὸ καὶ

κηπίον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ κῆπος, μικρὸς κῆπος, petit jardin ; τὸ περιβολάκι, jardinet, n. m.

κηποκόμος, ου, ὁ· ὁ κηπεύς.

κῆπος, ου, ὁ· jardin, n. m. ἔκτασις **γῆς** περιπεφραγμένη (ὅθεν τὸ κοινὸν ὄνομα **περιβόλι,** τὸ τουρκ. λεγόμενον **μπαχτσὲς**) **ἐν ᾗ** θεραπεύονται ἢ ἄνθη, ἢ καρποφόρα δένδρα, ἢ ἄκαρπα πρὸς κόσμον ἢ λαχανικά. **Κατὰ** τὸ περιεχόμενον διακρίνομεν τοὺς κήπους καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ κήπου ἤτοι ἀνθοκήπους, jardins de fleurs ; λαχανοκήπους (λαχανοφύτους), potagers, κήπους ὀπωροφόρους, vergers ; **βοτανικοὺς** (βλ. λέξιν), πάρκα, κτλ.

κηπουρία, ας, καὶ

κηπουρική, ῆς, ἡ· καλλιέργεια κήπου, ἡ κηπεία, jardinage, n.m. horticulture, n.f. action, art de cultiver des jardins ; || γινώσκει **καλῶς**

τὰ τῆς κηπουρικῆς, il entend bien le jardinage.

κηπουρικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν κηπουρόν, de jardinier; ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν καλλιέργειαν τοῦ κήπου, de jardinage; d'horticulture, horticole, adj. qui se rapporte à la culture des jardins; || κηπουρικὴ γῆ, terre de bruyère; || κηπουρικὴ τέχνη, science horticole.

κηπουρός, οῦ, ὁ, ἡ· ὁ κηπεύς, κοινῶς ὁ περιβολάρης, jardinier, ère; [ὁ ἐπιστήμων], horticulteur, n. m. celui qui cultive les jardins; un ingénieux horticulteur; || καλὸς κηπουρός, bon jardinier; || — ἀνθοκόμος, jardinier fleuriste; || — βοτανικός, jardinier botaniste; || — φυτοκόμος, jardinier pépiniériste; || — λαχανοκόμος, jardinier maréchér.

κηποφύλαξ, ακος, ὁ· ὁ φύλαξ τοῦ κήπου, gardien de jardin.

κηραλοιφή, ῆς, ἡ· ἀλοιφὴ ἐκ κηροῦ καὶ ἐλαίου, onguent (pommade) de cire et d'huile; βλ. **κηρωτὴ ἀλοιφή**, cérat, n. m.

κηρένιος, α, ον· [δημ.] κήρινος.

κηρήθρα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ **μελικηρίς**, rayon de miel; πλακοῦς κήρινος μετὰ τοῦ μέλιτος, gâteau de cire; τὸ **κηρόμελι.**

κηρία, ας, ἡ· βλ. **κειρία.**

κηρίνη, ης, ἡ· [χημ.] cérine, n. f. οὐσία ἐξαγομένη ἐκ τοῦ μελισσείου κηροῦ.

κήρινος, η, ον· ἀπὸ κηρόν, ἐκ κηροῦ, de cire; fait de cire; βλ. καὶ **κερένιος.**

κηρίον, ου, τό· κοινῶς τὸ κερί, ὁ κηρὸς τῶν μελισσῶν, cire, n. f. βλ. **κερὶ** καὶ **κηρός.** § —, τὸ ἀλειμματοκέρι(ον), ἰδίως ὅμως τὸ ἁγιοκέρι, bougie, n. f. λαμπὰς στεατίνη, κοινῶς ἀλειμματοκέρι, ἢ ξυγγοκέρι, chandelle, n. f. (de suif), στεάτινον κηρίον ἢ στεατικόν, τὸ ἁγιοκέρι, ἡ λαμπάς, cierge, n. f. τὸ **κηρίον** εἶνε τὸ κοινότατον πρὸς φωτισμὸν ὑλικόν· ἀποτελεῖται ἐκ στερεῶν λιπῶν, ὡς στεαρίνης, κηροῦ, κτλ. ἐν σχήματι συνήθως κυλίνδρου διὰ τοῦ ἄξονος τοῦ ὁποίου διέρχεται θρυαλλὶς ἐκ νημάτων βάμβακος ἢ ἄλλων· ἀναφθέντος κηρίου ἡ στερεὰ οὐσία τηκομένη βαθμηδὸν ἀνέρχεται εἰς τὴν θρυαλλίδα, ἐξατμίζεται δὲ διὰ τῆς θερμότητος καὶ καίεται διὰ φλογὸς λαμπρᾶς, ἧς ἡ λάμψις προέρχεται κυρίως ἐκ τοῦ καιομένου ἄνθρακος. Τὸ ὑλικὸν τῶν συνήθως στεατικῶν κηρίων, ἀποτελεῖται ἐκ λίπους βοείου ἐπιμελῶς καθαρθέντος καὶ ἀποσταχθέντος ὥστε νὰ ὑπολειφθῶσι μόνα τὰ στερεὰ ὀξέα, φοινικικὸν καὶ στεατικὸν εἰς ὃ προσετέθη καὶ ὀλίγος ἀληθὴς κηρός, ἡ δὲ θρυαλλὶς ἐκ νημάτων βάμβακος καὶ νίτρου, ἐμβαπτισθέντων εἰς διάλυμα βόρακος καὶ νίτρου, δι' ὧν ἐμποδίζεται ἡ ἐπὶ τῆς θρυαλλίδος κατὰ τὴν καῦσιν παραγωγὴ τέφρας μειούσης τὴν λαμπρότητα τῆς φλογός. § — ῥωμαϊκόν, chandelle, romaine; βλ. **ἀστεροβόλιον.** § — πυροδοτικόν, lance à feu; βλ. **φλεκτήρ.** § —, candle, n.m. (λέξις ἀγγλική), φωτιστικὴ μονάς· βλ. **φωτομετρία.** § —, bougie, n. f. φωτομετρικὴ μονάς, unité photométrique; βλ. **φωτομετρία.** § κηρίον ἠλεκτρικόν, bougie électrique, ἢ ἠλεκτρικὴ λαμπάς· καλοῦνται οὕτω δύο ῥάβδοι ἐκ συμπαγοῦς ἄνθρακος παραλλήλως τοποθετημέναι καὶ εἰς μικρὰν ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν εὑρισκόμεναι, χρήσιμοι εἰς τὴν παραγωγὴν ἠλεκτρικοῦ φωτὸς διὰ βολταϊκοῦ τόξου. Ἠλεκτρικὰ κηρία ὑπάρχουσι διαφόρων συστημάτων, ἐξ ὧν τινά εἰσι τ' ἀκόλουθα: Bougie Jablochkoff. Δύο ῥάβδοι ἐξ ἄνθρακος διαμέτρου 0μ,004 καὶ μήκους 0μ,30 μέχρι 0μ,35 τίθενται παραλλήλως ἀπομονούμεναι δι' ἀπομονωτικῆς οὐσίας καὶ οὕτω τὸ σύνολον ἀποτελεῖ σχῆμα κηρίου ἢ λαμπάδος, τὸ δὲ κάτω αὐτῶν μέρος στερεοῦται μεταξὺ δύο ἐλασμάτων δι' ὧν διέρχεται τὸ ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ἀνθράκων ὑπάρχει οὐσία ἐκ γραφίτου καὶ κόμμεως ἑνοῦσα τὰ δύο ἄκρα. Bougie Wilde. Τὸ κηρίον Wilde σύγκειται ἐκ δύο ἀνθράκων 0μ,003 ἕως 0μ,004 διαμέτρου καὶ 0μ,50 μήκους· ὁ μὲν εἷς τῶν ἀνθράκων τίθεται ἐπὶ βάσεως στερεᾶς, ὁ δ' ἕτερος ἐπὶ τεμαχίου κινητοῦ τὸ ὁποῖον τηρεῖ ὡρισμένην θέσιν διά τινος ἐλατηρίου. Ὅταν δὲν διέρχηται ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα τὸ κινητὸν τεμάχιον τῆς βάσεως πλησιάζει τὸν ἐπ' αὐτοῦ προσηρμοσμένον ἄνθρακα πρὸς τὸν ἕτερον, οὕτως ὥστε οἱ δύο ἄνθρακες εὑρίσκονται εἰς ἐπαφήν, εὐθὺς ὅμως ὡς διέλθῃ ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα, ἠλεκτρομαγνήτης τις ἕλκει τὸ κινητὸν τεμάχιον κατὰ ποσότητα ὡρισμένην, ὁ δ' ἐπ' αὐτοῦ ἄνθραξ ἀπομακρύνεται. παράγεται δὲ τότε μεταξὺ τῶν δύο ἄκρων τῶν ἀνθράκων ἠλεκτρικὸν φῶς. Τὰ εἰς τὰ ἠλεκτρικὰ κηρία ἢ ἠλεκτρικὰς λαμπάδας χρησιμοποιούμενα ῥεύματα εἰσὶ συνηθέστερον τὰ **ἐναλλακτικὰ** (alternatifs).

κηρόμελι, τό· κηρὸς καὶ μέλι· μέλι οὐ κεχωρισμένον τοῦ κηροῦ, ἡ **κηρήθρα.**

κηριοφόριον, ου, τό· καὶ **κηροφόριον,** κηρίον, φέρω, porte-bougie, n. m.

κηριωνοῦχος, βλ. **κηριοφόριον.**

κηροειδής, ής, ές· ὅμοιος κηρῷ, κίτρινον ὡς ὁ κηρός, jaune de cire; βλ. **κίτρινον.**

κηρόνω (καὶ ώνω), μέλ. ώσω, κηρόω-ῶ, cirer; ἐπικαλύπτω, ἀλείφω μὲ κηρόν, enduire de cire; κεκηρωμένος, η, ον, (κηρωμένος), ciré, ée.

κηροπάνι (ον), τὸ καὶ

κηρόπανον, τό· τὸ κηρυφάνιον, toile cirée; || καλῶς συνδεδεμένον ἐντὸς **κηροπανίου,** bien empaqueté en toile cirée.

κηροπηγεῖον, ου, τό· καὶ **κηροποιεῖον,** τό· ἐργοστάσιον κηρίων, fabrique de bougies (; de cierges); chandellerie, n. f.

κηροπήγιον, ου, τό· λυχνία, τῆς ὁποίας τὰ φῶτα εἶνε κηρία, ἐφ' ἧς πήγνυνται κηρία, κοινῶς τὸ **κανδηλιέρι** ἢ τὸ **σανδάνι,** chandelier, n. m. [τὸ μικρὸν] bougeoir, n. m. [τοῦ τοίχου], bras, n. m. βλ. καὶ **ἐπίθεμα·** || ἀργυροῦν κηροπήγιον, chandelier d'argent || — ὑπονόμου, chandelier de mine; || κηροπήγια [τῆς ἐκκλησίας], chandeliers, κοινῶς **τὰ μανουάλια.**

κηροπηγός, οῦ, ὁ· καὶ κηροποιός, ὁ

ποιῶν κηρία, fabricant de chandelles, chandelier, n. m. ciergier, n. m. κηροπλάστης, κηροπώλης, cirier, n. m. marchand ou fabricant de cierges, etc.

κηρόπηττα, ἡ· πλακοῦς ἐκ κηροῦ, pain de cire.

κηροπλαστέω -ῶ, μέλ. θὰ κηροπλάσσω, πλάσσω τι ἐκ κηροῦ, modeler en cire.

κηροπλάστης, ου, ὁ· ὁ πλάσσων ἐκ κηροῦ εἰκόνας, κτλ., modeleur en cire; artisan, ouvrier qui fait des figures de cire, artiste exécutant des travaux en cire, cirier, n. m.

κηροπλαστική, ῆς, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ πλάττειν μορφώματα, εἰκόνας ἐκ κηροῦ, art de modeler en cire; céroplastique, n. f.

κηρόπλαστος, ος, ον· ὁ ἐκ κηροῦ πεπλασμένος, modelé, fait en cire.

κηροποιεῖον, ου, τό· βλ. κηροπηγεῖον.

κηροποΐα, ας, ἡ· ἡ κατασκευὴ τῶν κηρίων, fabrication de bougies (; de cierges); chandellerie, n. f.

κηροποιός, οῦ, ὁ· βλ. κηροπηγός.

κηροπωλεῖον, ου, τό· κατάστημα ἐν ᾧ πωλεῖται κηρός, κηρία, boutique de cirier; chandellerie, n. f.

κηροπώλης, ου, ὁ· ὁ πωλῶν κηρία, marchand de bougies (; de chandelles; de cire); marchand cirier; chandelier, n. m ciergier, n. m.

κηρός, οῦ, ὁ· κοινῶς τὸ κερί, cire, n. f. (ἡ λέξις cire δίδεται ἐπίσης ὑπὸ τῶν Γάλλων εἰς διαφόρους ἄλλας ἀναλόγους τοῦ κηροῦ ὕλας παραγομένας ἐκ ζωϊκῶν ἢ φυτικῶν οὐσιῶν)· ὁ κηρὸς εἶνε οὐσία συγγενὴς πρὸς τὰ λίπη, εὐκόλως τηκομένη, ἐξαερουμένη καὶ καιομένη μετὰ λαμπρᾶς φλογός. Παράγεται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῶν φυτῶν, εὑρισκόμενος εἴς τινας καρποὺς (ὁ ἐπί τινων ἐξ αὐτῶν λεπτότατος χνοῦς ἀποτελεῖται ἐκ κηροῦ), τὰ ἄνθη καὶ τὰ φύλλα, ἰδίως δὲ ἔν τισι φυτοῖς, ἐπονομαζομένοις διὰ τοῦτο καὶ κηροφόροις, ἀφ' ὧν ἐξάγονται ἰδιαίτερα εἴδη κηροῦ. Ὁ κοινὸς κηρὸς ἤτοι ὁ τῶν μελισσῶν, δι' οὗ τὰ ἔντομα ταῦτα κατασκευάζουσι τὰς πρὸς ἐναπόθεσιν τοῦ μέλιτος κηρήθρας, δὲν παρασκευάζεται ὑπὸ τῶν μελισσῶν, ὡς ὑπὸ πολλῶν πιστεύεται, ἀλλὰ συλλέγεται μόνον ὑπ' αὐτῶν καὶ ἐν τῷ σώματι αὐτῶν μετασκευάζεται εἰς σταγόνια, δι' ὧν ἐκκρινουμένων οἰκοδομεῖται σύμπασα ἡ κηρήθρα· ὁ **ἀκατέργαστος (καθαρὸς) κηρός**, cire vierge, ἢ **κίτρινος κηρός**, cire jaune, λαμβάνεται ἐκ τοῦ πλακοῦντός τοῦ μέλιτος ἐξ οὗ ἀφῃρέθη τὸ μέλι διὰ συμπιέσεως. Ἡ ὀσμή του καὶ ὁ χρωματισμός του ὀφείλονται εἰς τὴν παρουσίαν ξένων στοιχείων καὶ ὀλίγου μέλιτος· εἶνε ὠχρὸς ἢ βαθύχροος, δὲν πρέπει δὲ νὰ ἔχῃ φαιὸν χρῶμα. Ὁ κεκαθαρμένος κηρὸς ἢ **κατειργασμένος** κηρός, εἶνε λευκός, cire blanche, λαμβάνεται δὲ διὰ καθάρσεως τηκόμενος καὶ εἶτα λευκάνσεως τοῦ κιτρίνου κηροῦ, ἐκτιθέμενος εἰς λεπτὰ τεμάχια ἐντὸς ὕδατος εἰς τὸν ἥλιον· || — στιλπνωτικός, cire à frotter; || ἐστιλβωμένος διὰ κηροῦ, ciré, ée; || ἱσπανικὸς κηρός, cire d'Espagne, ἢ κηρὸς σφραγιστικός, cire à cacheter, κοινῶς τὸ **βουλλοκέρι**, κηρὸς ἱσπανικὸς ἢ σφραγιστικός, ὁ κοινότατος εἰς σφράγισιν ἐπιστολῶν. Ἀποτελεῖται ἐκ διαφόρων ῥητινῶν καὶ δὴ ὁ ἄριστος ἐκ κομμιολάκης καὶ τερεβινθίνης, προσυπαρχόντων, ἐνίοτε στύρακος, τολουταίου βαλσάμου, βενζόης, ἐξ ὧν καὶ ἡ εὐωδία αὐτοῦ, ὁ δὲ χείριστος ἐκ κολοφωνίου μετ' ὀλίγης τερεβινθίνης.

κηροφόριον, ου, τό· βλ. κηριοφόριον.

κηρόχροος-ους, ους, ουν· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ κηροῦ, jaune de cire; βλ. **κίτρινον.**

κηροψάλιδον, τό· καὶ ψαλιδοκέρι, mouchettes, n. f. pl. ψαλὶς δι' ἧς κόπτουσι τὸ φτίλι τῶν κηρίων, λυχνιῶν, κτλ. || ἓν κηροψάλιδον, une paire de mouchettes.

κηρόω-ῶ, μέλ. ώσω, βλ. κηρόνω.

κήρυγμα, ατος, τό· ὅ,τι ὑπὸ τοῦ κήρυκος κηρύσσεται, proclamation (f.) faite par un héraut ou crieur public; καὶ ἐν γένει ἡ κήρυξις, γνωστοποίησις, δήλωσις, déclaration, n. f. § [ἐκκλ. θείου λόγου] prédication, n. f. sermon, n. m. [παρὰ τοῖς διαμαρτυρομένοις] prêche, n. f.

κήρυκας, α, ὁ· [δημ.] ὁ **κῆρυξ.**

κηρύκειον, τό· καὶ **κηρύκιον,** τό· τὸ σκῆπτρον τοῦ κήρυκος, ὅπερ πάντοτε παρίσταται ἔχων ὁ Ἑρμῆς, insigne des hérauts, caducée, n. f. ῥάβδος μετὰ πτερῶν καὶ δύο ὄφεων κάτωθεν, ἤτοι ἡ ῥάβδος τοῦ κήρυκος.

κηρυκευτικὸν (πλοῖον), parlementaire, n. m. καλεῖται τὸ ἀποστελλόμενον πρὸς τὸν ἐχθρὸν μετὰ προτάσεων συμβιβασμοῦ· || κηρυκευτικὸν σῆμα, pavillon (de) parlementaire; βλ. **σῆμα.**

κηρύκειος, α, ον· τοῦ [δημοσίου] κήρυκος, de crieur [public]; || κηρύκεια δικαιώματα, droits du crieur=ὁ μισθὸς τοῦ κήρυκος, τὸ εἰς τὸν κήρυκα πληρωνόμενον ποσόν.

κῆρυξ, κος, ὁ (καὶ κατά τινας κήρυξ), κοινῶς ὁ **τελάλης,** ὁ **διαλαλητὴς** (π. χ. τῶν δημοπρασιῶν), crieur, n. m. (public), **héraut,** n. m. ὁ διαλαλῶν τι μεγαλοφώνως· || διὰ δημοσίου κήρυκος, par crieur public; || [μεταφ.] κῆρυξ (ἀπόστολος) **τῆς ἀληθείας, apôtre de la vérité;** || — **ἠθικῆς, prédicateur de morale;** || — **τῆς ἐλευθερίας, héraut de la liberté.** § —, héraut, n. m. σημαίνει κυριολεκτικῶς τὸν κράζοντα διαλαλητήν· βλ. καὶ **ἀπεσταλμένος.** § [ἐκκλ.] ἱεροκῆρυξ, prédicateur, n. m.

κήρυξις, εως, ἡ· τὸ κηρύσσειν, φανερόνειν διὰ κηρύγματος, δημοσιεύειν, εἰδοποιεῖν, proclamation, n. f. γνωστοποιεῖν, ἡ γνωστοποίησις, δήλωσις, déclaration, n. f. § κήρυξις πολέμου, déclaration de guerre; καλεῖται τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διακοπῆς τῆς εἰρήνης μεταξὺ δύο κρατῶν καὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐχθροπραξιῶν. Ἡ κήρυξις τοῦ πολέμου ἐκτελεῖται διὰ διακηρύξεως (déclaration) ἥτις εἶνε ἔγγραφος ἔκθεσις δι' ἧς κηρύσσεται ὁ πόλεμος.

κηρύττω, μέλ. ύξω· εἶμαι κῆρυξ, κηρύσσω (γνωστοποιῶ) διὰ τῆς φωνῆς τοῦ κήρυκος, proclamer; (ἀν)αγγέλλω, annoncer; δημοσιεύω,

publier ; γνωστοποιῶ, δηλῶ, διαδηλῶ, διακηρύττω, déclarer; χαλῶ, φωνάζω μεγαλοφώνως ἢ διὰ τοῦ κήρυκος, crier ; || κηρύττω τὰ κατορθώματα τινός, proclamer les hauts faits de quelqu'un; || — τὸν πόλεμον, déclarer la guerre ; βλ. **κήρυξις**· || — τὴν ἀλήθειαν, annoncer la vérité ; || οἱ ἀπόστολοι ἐκήρυξαν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, les apôtres ont publié la parole de Dieu ; || θὰ τὸ κηρύξῃ παντοῦ, il ira crier cela partout ; || τὸν κηρύττω ψεύστην, je le déclare un menteur. § [ἐκκλησ. ἐπὶ ἱεροκήρυκος] διδάσκω δημοσίᾳ, prêcher ; || — τὸ Εὐαγγέλιον, prêcher l'Evangile.

κηρυφάνιον, ου, τό· κοινῶς ὁ μουσαμᾶς, toile cirée, βλ. καὶ κηρωτόν.

κηρώδης, ης, ες· cireux, euse ; ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ κηροῦ, qui est de la nature de la cire ; || κηρῶδες φύραμα (μᾶζα), pate cireuse. § κηρώδης, ης, ες, ἢ **κυψελώδης**, cérumineux, euse ; ὁ ἀφορῶν ἢ σχετικὸς πρὸς τὸ κήρωμα (cérumen).

κήρωμα, ατος, τό, ἢ κυψελίς, cérumen (προφ. mèn), n. m. τὸ ῥύπος, ἡ λέρα τῶν ὠτίων, matière grasse, amère, jaunâtre et épaisse, secrétée par les glandes sebacées de la paroi cutanée du conduit auditif externe ; glandes cérumineuses, **κυψελιδοποιοὶ ἀδένες**, λέγονται οἱ ἐκκρίνοντες τὴν κυψελίδα ἀδένες· βλ. **κυψελίς**.

κήρωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ κηρόνειν, action de cirer, cirage, n. m. καὶ cirement, n. m. καθὼς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς κηρώσεως· || —, ἄλειψις διὰ κηροῦ, cirage, n. m. || — σανιδώματος, δαπέδου, le cirage d'un parquet ; || — ὑφάσματος, le cirage d'une étoffe.

κηρωτός, ή, όν· μὲ κηρὸν ἐπικεκαλυμμένος, ἠλειμμένος, ciré, ée, adj. § [οὐδέτ. οὐσ.] ἐπηλειμμένον διὰ κηροῦ, τὸ **κηρωτόν**, toile cirée ; **κηρωτὸν ὕφασμα, ὁ μουσαμᾶς**, ἤτοι ὕφασμα ἐπικεχρισμένον διὰ βερνικίου, λινελαίου, εἴτε πρὸς κόσμον εἴτε, καὶ συνηθέστερον, ἅτε καθιστάμενον οὕτως ἀδιάβροχον. Χρησιμεύει εἰς κατασκευὴν ἀδιαβρόχων ἐπενδυτῶν, περικάλυψιν ἀντικειμένων καὶ προφύλαξιν αὐτῶν ἀπὸ τῆς βροχῆς, ὡς ἐπικάλυμμα τραπεζῶν (φέρον καὶ διάφορα πολύχρωμα κοσμήματα)· || **κηρωτὸς χάρτης**, papier ciré ; παρασκευάζεται δι' ἐμβαπτίσεως κοινοῦ χάρτου εἰς λευκὸν κηρόν, στεατίνην ἢ παραφίνην, χρησιμεύει δὲ ὡς ἀδιάβροχος καὶ ἀδιαπέραστος εἰς τὴν ὑγρασίαν καὶ κάκιστος τῆς θερμότητος ἀγωγὸς εἰς περικάλυψιν διαφόρων ἀντικειμένων. § [ἰατρ.] sparadrap, n. m. κοινῶς τὸ **τσηρῶτον**. § [ναυτ.] κηρωτὸς μανδύας, capote (f.) en caoutchouc. § κηρωτὴ ἀλοιφή, cérat, n.m. ἐν τῇ φαρμακολογίᾳ καλεῖται οὕτω πᾶσα σκευασία ἔχουσα ὡς βάσιν τὸν κηρὸν καὶ τὸ ἔλαιον.

κήτειος, ος, ον· ὅμοιος μὲ κῆτος, de baleine ; gros comme une baleine ; || [ναυτ.] κήτειον κῦμα, baleine, n. f. καλεῖται οὕτω μέγα κῦμα διερχόμενον ἄνωθεν τοῦ καταστρώματος τοῦ πλοίου.

κῆτος, ους, τό· παμμεγέθης θαλάσσιος ἰχθύς, gros poisson de mer ; cétacé ; [ἐν. Γρφ.] ἡ φάλαινα, baleine, n. f. βλ. **κητώδη**.

κητόσπερμα, ατος, τό, ἢ σπέρμα κήτους (spermaceti). Οὐσία λιπώδης ἐκ πολλῶν κητῶν ἐξαγομένη ἰδίως δὲ κατὰ μεγάλα ποσὰ ἐκ Φυσητῆρος τοῦ Μακροκεφάλου οἰκοῦντος κυρίως τὰς Ν. θαλάσσας. τούτων πληροῖ τὸ κητόσπερμα ἰδιαιτέρας κοιλότητας καὶ ἀγγεῖα ἐπιπόλαια ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῆς οὐρᾶς. Ἐν τῷ ζῶντι ζώῳ ἔχει σύστασιν ἐλαιώδη, ἐξαχθὲν δὲ καὶ διηθηθὲν ἀποβαίνει λιπώδης μᾶζα ἰδιαζούσης ὀσμῆς, εἰδικοῦ βάρους 0,9, τηκομένη εἰς 45°. Χημικῶς ἔχει τὴν γενικὴν σύστασιν τῶν λιπῶν καὶ ἐλαίων. Χρήσιμον εἰς κατασκευὴν πολυτίμων κηρίων, ἀλοιφῶν, κτλ.

κητώδης, ης, ες· ὁ ἔχων τὸ σχῆμα ἢ τὸ μέγεθος κήτους, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ γένος τῶν κητῶν, cétacé, n. m. de cétacé; ὅμοιος κήτει, semblable à un cétacé, à une baleine ; [μεταφ.] μέγας, ὑπερμεγέθης, χονδρός, très grand, énorme, gros. || Κητώδη, cétacés. Τάξις τῶν θηλαστικῶν, περιλαμβάνουσα μέγιστα ὑδατόβια, ἐν σχήματι ἰχθύων ζῶα, ὧν τὰ μὲν ὀπίσθια ἄκρα ὅλως ἐλλείπουσιν ἐξωτερικῶς, τὰ δὲ πρόσθια εἶνε μεταβεβλημένα εἰς πλατέα πτερύγια. Ἡ εἰς πολλὰ τεραστία κεφαλὴ μεταβαίνει ἀμέσως εἰς τὸ σῶμα, ὅπερ συχνὰ φέρει καὶ ῥαχιαῖον πτερύγιον, πάντοτε δὲ οὐραῖον τοιοῦτο, διατεθειμένον κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ τῶν ἰχθύων, ὁριζοντίως. Πάντα τὰ κήτη εἶνε κάτοικοι τῆς θαλάσσης, ἐπὶ τῆς ξηρᾶς δὲ θνήσκουσι. Ἐπειδὴ δὲ ἀναπνέουσι διὰ πνευμόνων ἀναγκάζονται ν' ἀνέρχωνται πάντοτε εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης ἵνα εἰσπνεύσωσι καὶ ἐκπνεύσωσι, ὅπερ ποιοῦσι διὰ τῶν κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ τοῦ μετώπου κειμένων ῥωθώνων. Εἰς τὰ κητώδη ἀνήκουσι τὰ μέγιστα τῶν σήμερον ζώντων ζώων. Παρὰ τὸν ὄγκον των ὅμως εἶνε ἐν τῷ στοιχείῳ των εὐκινητότατα καὶ λίαν εὔστροφα. Ὑπὸ τὸ δέρμα των φέρουσι παχὺ στρῶμα λίπους (οὗ εἶδος τὸ **κητόσπερμα**). Τρέφονται ἄλλα μὲν ἐκ φυτῶν θαλασσίων (χορτοφάγα), ἄλλα δὲ εἶνε σαρκοφάγα (ἰχθυοφάγα)· τὰ κυριώτερα γένη εἶνε **τὰ** κήτη, οἱ δελφῖνες, οἱ φυσητῆρες καὶ **αἱ** φάλαιναι.

κηφήν, ῆνος, ὁ· οἱ ἀρχαῖοι καλοῦσι τὰς ἀρσενικὰς μελίσσας κηφῆνας, οἵτινες ἐν τῇ κυψέλῃ δὲν ἐργάζονται, ἀλλὰ τρέφονται ἀργοί, bourdon, n. m. ou frelon, n. m. § [μεταφ.] —, fainéant, e, ἤτοι ῥάθυμος, ὀκνηρός, ἀργός, φυγόπονος, κοινῶς ἀκαμάτης· οἱ κηφῆνες λαμβάνονται ὡς σύμβολον τῶν ἀργῶν καὶ ὀκνηρῶν ἀνθρώπων, οἵτινες θρασέως τὴν μετὰ πολλοῦ πόνου συναχθεῖσαν ἐργασίαν ὑπ' ἄλλων καταναλίσκουσι.

κηφηναρειόν, τό· [δημ. μεταφ.] ὁμὰς κηφήνων, tas de fainéants.

κι' [κατ' ἀποκοπήν], βλ. καί.

κιαλάρω, [δημ.] διοπτεύω (διὰ διόπτρας), lorgner [κυρ. καὶ μεταφ.], βλέπω ἀπὸ μακρὰν (διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ).

κιάλι, τό· [δημ.] τηλεσκόπιον, διόπτρα, lunette d'approche.

κιβδηλεία, ας, ἡ· ἡ κιβδηλοποιΐα, ἡ παραποίησις, ἡ κατασκευὴ κιβδήλων νομισμάτων, fabrication de fausse monnaie. § — (Π. Ν. ἀρ. 335) crime de fausse monnaie; κιβδηλεία καλεῖται ἡ κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἀξίαν ἀλλοίωσις νομισμάτων γνησίων μὴ ἀπηγορευμένων εἰς τὸ βασίλειον καὶ εἰσαγωγὴ αὐτῶν εἰς κυκλοφορίαν. Ἡ πρᾶξις δύναται νὰ τελεσθῇ διὰ μηχανικῆς ἐνεργείας, π. χ. περικοπῆς, διατρυπήσεως κτλ. ὅτε τιμωρεῖται μὲ εἱρκτήν, ἢ διὰ χημικῶν καὶ ἄλλων μέσων δι' οὗ μειοῦται ἡ ἀξία ἢ τὸ ποσὸν τοῦ μετάλλου, ὅτε ποινὴ ἐπιβάλλεται ἡ τῶν προσκαίρων δεσμῶν. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει δημεύονται πάντα τὰ πρὸς τὴν κιβδηλείαν συντείνοντα ἐργαλεῖα, ὕλη μεταλλική, νομίσματα κίβδηλα, κτλ. Πλὴν τοῦ κιβδηλοποιοῦ τιμωρεῖται, καὶ πᾶς ἐν γνώσει ἀλλ' οὐχὶ ἐκ συνεννοήσεως μετ' αὐτοῦ κυκλοφορῶν κίβδηλα νομίσματα ἅτινα ὁπωσδήποτε (δι' ἀνταλλαγῆς, εἰς πληρωμὴν κτλ.) ἔλαβε, διὰ φυλακίσεως ἢ χρηματικῆς ποινῆς. Περὶ δὲ τῶν εἰς συνεννοήσεις μετὰ κιβδηλοποιοῦ ἐνεργούντων εἴτε ὡς ἠθικῶν αὐτουργῶν εἴτε ὡς συνεργῶν κτλ. περιλαμβάνει ὁ νόμος εἰδικὰς διατάξεις, αὐστηροτέρας τῶν ἐν γένει τὰ τῆς συνεργείας καὶ συναιτιότητος διεπουσῶν. § [μεταφ. γενικῶς], νόθευσις, falsification, n. f. ἀλλοίωσις, νόθευσις, altération, n. f. μετὰ τοῦ ψεύδους καὶ ἀπάτης, ἡ ἀπάτη. fraude, n. f.

κιβδηλεύω, μέλ. εύσω, παραποιῶ (ἰδίως νομίσματα), fausser; βλ. κιβδηλεία· καὶ ἐν γένει νοθεύω, falsifier, ἀλλοιῶ, altérer, ἐμπορεύματα, κτλ. ὅπως ἀπατήσω τὸν ἀγοραστήν, φέρομαι δολίως, ἀπατῶ, frauder.

κιβδηλοποιΐα, ας, ἡ· ἡ κιβδηλεία, παραποίησις, ἡ κατασκευὴ κιβδήλων νομισμάτων, fabrication de fausse monnaie; καὶ ἰδίως τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κιβδηλοποιοῦ, métier de faux monnayeur.

κιβδηλοποιός, οῦ, ὁ· ὁ κατασκευάζων κίβδηλα νομίσματα, faux monnayeur.

κίβδηλος, ος, ον· ὁ μὴ ἀληθής, ὁ παραπεποιημένος, νενοθευμένος, falsifié, ée, adj. ὁ ψευδής, ἰδίως ἐπὶ νομισμάτων, faux, fausse, adj. [κυρ. καὶ μεταφ.]

κιβδηλότης, ητος, ἡ· τὸ κίβδηλον, fausseté, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ κιβδήλου.

κιβοῦρι, τό· [δημ.] τὸ ξυλοκρέββατον τῶν νεκρῶν, τὸ φέρετρον, cercueil, n. m. bière, n. f. καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁ τάφος, tombeau, n. m. caveau, n. m.

κιβωτάμαξα, ης, ἡ· caisson, n. m. βλ. ἅμαξα.

κιβωτίδιον, ου, τό· μικρὸν κιβώτιον, coffret, n. m. κοινῶς τὸ κασσετάκι, cassette, n. f. καὶ caissette, n. f. = petite caisse. § [ναυτ.] κιβωτίδιον ποτῶν, κοινῶς ἡ κάβα, canevette, n. f. κομψὸν κιβωτίδιον ἐμπεριέχον κρυστάλλινα φιαλίδια εἰς ἃ τίθενται διάφορα ποτὰ καὶ μικρὰ ποτήρια.

κιβώτιον, ου, τό· θήκη ἐν ᾗ περικλείονται ἀντικείμενα, κοινῶς τὸ σεντοῦκι, coffre, n. m. καὶ ἐν γένει ἡ κίστη, βλ. λέξιν. § κιβώτιον, κοινῶς ἡ κάσσα, caisse, n. f. καὶ τὸ μικρότερον, caissette, n. f. ἡ κασσέλα, malle, n. f. ἡ πυξίς, τὸ δοχεῖον, τὸ κουτί, boîte, n.f. || κιβώτιον, bahut, n.m. κοινῶς μπαοῦλο, ὅπως ἔχουσι τὸ σχῆμα αἱ συνήθεις κασσέλαι, ἤτοι μὲ ἐπίκυρτον κάλυμμα· || κιβώτιον χρημάτων, βλ. χρηματοκιβώτιον· || κιβώτιον ἐμπορευμάτων, caisse, n.f. || — μεσαῖον, μεσαίου μεγέθους, une demi caisse; || — μικρόν, un quart de caisse; || — μικρότατον, un huitième de caisse; || τὰ κιβώτια δὲν ἠνεῴχθησαν ἔτι, les caisses ne sont pas encore ouvertes, dépaquetées; || τὰ ἀντικείμενα ταῦτα πρέπει πρῶτον νὰ περιτυλιχθῶσι διὰ χάρτου καὶ ἔπειτα νὰ τεθῶσιν εἰς τὰ κιβώτια, avant tout il faut envelopper soigneusement ces objets dans du papier et les encaisser ensuite; || — περιτετυλιγμένον, une caisse sous toile; || — πορτοκαλίων, γυμνῶν, περιχαρτωμένων, une caisse d'oranges empaquetées à nu, en papier; || κιβώτιον ἀρχείων, caisse à archives, ἔνθα τίθενται τὰ ἀρχεῖα· || — ἀποσκευῶν, caisse à bagages; || — φυσιγγίων, caisse à cartouches; || — ἀνθράκων, caisse à charbon, ἡ κάσσα γιὰ κάρβουνα· || — πυρομαχικῶν, τῶν ὀρειβατικῶν πυροβόλων, caisse à munitions; || — πυρῆνος (τοῦ τυποποιοῦ), caisse à noyau; || [ναυτ.] — πυρίτιδος, caisse à poudre; πυριτοδόχη, χάλκινον κιβώτιον μετὰ στρογγύλου πώματος συναρμοζομένου ἑρμητικῶς, ἐν ᾧ φυλάσσεται ἡ πυρῖτις ἐν ἀποθήκαις καὶ πλοίοις· || — μεθ' ὑπερεισμάτων, caisse à tasseaux; ἤτοι κιβώτιον ἐν ᾧ ὑπάρχουσιν ὑπερείσματα ἐκ ξύλου, ὅπως ἐπακουμβήσωσι τὰ ἐν αὐτῷ τιθέμενα εἴδη· || — ἀσιδήρωτον, caisse blanche; || — ἀγκυροβολικόν, caisse d'ancrage; || — χορηγίας, caisse d'approvisionnement; || — ὅπλων, caisse d'armes; || [ναυτ.] κιβώτιον πλοίου, caisse de bord; δρυϊνον κιβώτιον ἐν ἐν τοῖς πλοίοις χρησιμεῦον πρὸς ἀποθήκευσιν τῆς ὑγρᾶς βαμβακοπυρίτιδος· || — πλυντικόν, caisse de lavage; || — ἐκκλυστικόν, caisse de lessivage; || — ἐργαλείων, caisse d'outils; || — ὅρχου, caisse de parc; || [ναυτ.] ἀποθηκευτικὸν κιβώτιον, caisse de réserve, πρὸς φύλαξιν τῆς βαρβακοπυρίτιδος χωρητικότητος 1 κ. μ. || — ἐξελίκτρας, caisse de treuil ἢ baluchon, n. m. || — μεταφορᾶς, caisse de transport; || — ψευδαργυροῦν, caisse en zinc; || — κατηρτισμένον, caisse garnie; || — ἀκατάρτιστον, caisse non garnie. § τὸ κιβώτιον, caisson, n. m. τὰ κιβώτια τῶν ναυτῶν· τὰ κασσόνια· κιβώτια κατεσκευασμένα παρὰ τὰς πλευρὰς καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὑποφράγματος, ἐν οἷς ἐντίθενται οἱ σάκκοι τῶν ναυτῶν οἱ περιέχοντες τὰ ἐνδύματά των. § [ἀρχ. ὑδρ.] κιβώτιον, τό· caisson, n.m. τὰ κιβώτια εἶνε τὸ ἁπλούστερον καὶ οἰκονομικώτερον σύστημα διὰ τὰς ὑπὸ τὸ ὕδωρ θεμελιώσεις, εἶνε δὲ τὸ μᾶλλον ἐν χρήσει, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν δύνανται δι' αὐτῶν νὰ φθάσωσιν εἰς μεγάλα βάθη. Τὰ κιβώτια ταῦτα,

ὁτὲ μὲν κατασκευάζονται ἐπὶ τόπου δι' ἐζευγμένων μετὰ **ζυγῶν** (moises) πασσάλων καὶ σανιδοπασσάλων, ἀφαιρουμένου τοῦ ἐντὸς τοῦ περιφράγματος τούτου ὑπάρχοντος ὕδατος καὶ πληρουμένου τοῦ κενοῦ διὰ **σκυροδέματος** (béton), ὁτὲ δὲ κατασκευάζονται ἐκτὸς τοῦ ὕδατος μετὰ **πυθμένος**. 'Αφοῦ προετοιμάσωσι τὸν **πυθμένα** ὅστις μέλλει νὰ τὰ δεχθῇ, βυθίζουσι ταῦτα καὶ ἐκτελοῦσιν ἐντὸς αὐτῶν τὴν τοιχοποιΐαν, εἶτα δὲ ἀφαιροῦσι τὰς πλευρὰς ἀφίνοντες τὸν πυθμένα τοῦ κιβωτίου. § κιβώτια ἀφαψιδώσεως, boîtes de décintrement ; ἤτοι κιβώτια ἄμμου διὰ τὴν ἄρσιν τῶν ἀψιδοτύπων· βλ. λέξιν. § [ναυτ.] [ἐκκλ.] chapelle, n. f. καλεῖται τὸ **κιβώτιον** ἐν ᾧ ἐμπερικλείονται τὰ ἱερουργικὰ σκεύη τῆς ἐπὶ πλοίου ἐκκλησίας. § — ἢ κάλαθος, benne, n. f. διὰ τὴν ἐκφόρτωσιν τῶν χωμάτων καὶ μεταλλευμάτων κατὰ τὰς ὑπογείους ἐκσκαφάς. § [ναυτ.] κιβώτιον διαναχτικῶν ἐργαλείων, marmotte, n. f. coffre d'outils de calfat. § κιβώτια (φαρμάκων) κτηνιατρικῆς, cantine (f) d'ambulance vétérinaire ; || κιβώτια χειρουργείου ἢ κιβώτια φαρμάκων, cantine médicale. § — μετὰ διαμερισμάτων, πυξίς, κυτίς, boîtes à compartiments ; κιβώτιον ὅπερ φέρει διάφορα χωρίσματα ἢ θήκας. § [φυσ.] κιβώτιον **ἀτράκτων ἀντιστάσεως** ἢ **γέφυραι**, boîte de résistance; ὄργανον χρήσιμον εἰς τὴν μέτρησιν ἀντιστάσεων διαφόρων οὐσιῶν κατὰ τὴν διάβασιν ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος. Τὸ ὄργανον τοῦτο σύγκειται ἐκ ξυλίνου κιβωτίου τὸ ὁποῖον κλείεται ἄνωθεν διὰ πλακὸς ἐξ εὐωνίτου. Ἄνωθεν τῆς πλακὸς ταύτης ὑπάρχουσιν ὀρειχάλκινα τεμάχια κεχωρισμένα ἀπ' ἀλλήλων, συγκοινωνοῦσιν ὅμως κάτωθεν διὰ διαφόρων **ἀτράκτων ἀντιστάσεων** (bobine de résistance). Τὰ ὀρειχάλκινα ταῦτα τεμάχια δύνανται νὰ τεθῶσιν εἰς μεταλλικὴν συγκοινωνίαν διὰ μεταλλικῶν σφηνῶν, οἵτινες ἐμπήγνυνται εἰς τὰ μεταξὺ τῶν τεμαχίων κενά· βλ. **γέφυρα** Οὐΐστῶνος.

κιβωτιοποιεῖον, ου, τό· κοινῶς τὸ μπαουλάδικον, ἐργοστάσιον κατασκευῆς κιβωτίων, fabrique de coffres (de malles).

κιβωτιοποιός, οῦ, ὁ· ὁ μπαουλᾶς, ὁ κατασκευάζων κιβώτια (coffres), coffretier, n. m. ὁ κατασκευάζων κιβώτια (bahuts), bahutier, n. m.

κιβωτιοφόρος, ἡ· κιβώτιον, φέρω, porte-caisse, n. f.

κιβωτός, οῦ, ἡ· βλ. **κιβώτιον**, coffre, n. m. caisse, n. f. μεγάλη χάσσα, grande caisse, ou caisson, n. m. § [ἐκκλ.] ἡ κιβωτὸς τοῦ Νῶε, l'arche de Noé. § [ζωολ.] arche, n. f.

κιβωτοφόρος (ἅμαξα), caisson, n. m. βλ. **ἅμαξα**.

κιγκλιδοθύριον, τό· hayon, n. m. βλ. **κιγκλίς**.

κιγκλιδοκλισιάς, άδος, ἡ· jalousie, n. f. ἤτοι συνεχὲς παραθυρόφυλλον ἀποτελούμενον ἀπὸ λεπτότατα τεμάχια σανίδων ἅτινα τίθενται ὁριζοντίως καὶ ἑνοῦνται μεταξύ των διὰ δύο ἁλυσιδίων ἢ λεπτῶν σχοινίων διερχομένων καθέτως δι' ὀπῶν κατὰ τὰ ἄκρα των. Ἑλκομένων τῶν σχοινίων ἡ κιγκλιδοκλισιὰς πτύσσεται ἅπασα εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ παραθύρου, καλυπτομένη ὄπισθεν **τεμαχίου σανίδος** (pavillon) προσκεκολλημένης ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τοῦ τοίχου. § —, mansarde, n. f. καλεῖται ἐν τῇ λεπτουργικῇ ὁλκωτή τις κλισιὰς (croisée qui ouvre à coulisse), ἤτοι ἡ **κιγκλιδοκλισιὰς** (jalousie). Ἔλαβε τὸ ὄνομα τοῦτο διότι ἐγένετο κατὰ πρῶτον χρῆσις αὐτῆς εἰς ὑπερῷον **οἴκημα** (mansarde).

κιγκλιδοπήκτης, ου, ὁ· grillageur, n. m. ὁ πηγνύων (τοποθετῶν) κιγκλίδωμα.

κιγκλιδοποιός, οῦ, ὁ· grillageur, n. m. ὁ κατασκευάζων κιγκλίδας.

κιγιμᾶς, ὁ· [δημ.] βλ. **κιμᾶς**.

κιγκαλερία, ας, ἡ· [ξεν.] quincaillerie, n. f. βλ. **λεπτοσιδηρικὴ** ἢ **λεπτοσιδηρουργική**.

κιγκλιδόω-ῶ, καγκελόω, καγκελόνω, balustrer (mettre une balustrade, un grillage).

κιγκλίδωμα, ατος, τό· grillage, n. m. σειρὰ κιγκλίδων· τὸ **δρύφακτον** (ἐκ ξύλου), barreau, n. m. ἢ barreau de grille ; ἡ **κιγκλίς**, grille, n. f. ἤτοι τὸ σύνολον τῶν κιγκλίδων· βλ. **δρύφακτον**, **κιγκλίς**· || [ξυλουργ.] δικτυωτὸν κιγκλίδωμα (καφάσι), grillage en bois ; βλ. **δικτυωτόν**. § —, barrière, n. f. ξυλίνη καγκελωτὴ θύρα μονόφυλλος ἢ δίφυλλος ἀποφράττουσα τὴν διάβασιν μέρους τινός. § —, balustrade, n. f. assemblage ou rangée de balustres ; αἱ **κιγκλίδες**, τὰ **κάγκελα**, ἤτοι σειρὰ στυλίδων ἀποτελουσῶν περίφραγμα εἰς ὕψος στηρίγματος (hauteur d'appui) ; βλ. **βαλαυστιοσειρὰ** καὶ **στυλίς**· || **τμῆμα** τοῦ κιγκλιδώματος, travée de grille, καλεῖται τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ δύο παραστάδων (pilastres) ἢ δύο σιδηρῶν ὀρθοστατῶν τοῦ κιγκλιδώματος (montants de fer) ; || **τμῆμα βαλαυστιοσειρᾶς**, travée de balustre, καλεῖται τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ δύο **βάθρων** (piédestaux) ἢ **παραστάδων** (pilastres). § —, τὸ δικτυωτόν, claire-voie, n. f. || τὸ κιγκλίδωμα (τῆς κλίμακος), la rampe (de l'escalier) ἤτοι ἡ σειρὰ τῶν κιγκλίδων ἡ ἐπιτιθεμένη ἐπὶ τοῦ κλιμακοπλεύρου κατὰ τὸ μῆκος τῆς κλίμακος. Τὸ ἐπὶ τοῦ **κλιμακοπλεύρου** (limon) **κιγκλίδωμα** εἶνε σιδηροῦν, ξύλινον, λίθινον ἢ μαρμάρινον, χρησιμεύει δὲ ὡς στήριγμα εἰς τοὺς ἀνερχομένους ἢ κατερχομένους τὴν **κλίμακα**· || **σιδηροῦν κιγκλίδωμα**, rampe en fer ; || **κιγκλίδωμα**, βλ. **βαλαυστιοσειρά**, rampe ou balustrade ; || τὸ **ἔρεισμα τοῦ κιγκλιδώματος**, rampe d'appui, κοινῶς ἡ **κουπαστή**· βλ. καὶ **ἐρκάνη**, garde-corps. § — λογχοειδές, grille à esponton ; βλ. καὶ **λογχοειδής**.

κιγκλιδωτός, ή, όν· μὲ κιγκλίδας, μὲ κιγκλίδωμα, grillé, ée; grillagé, ée; à claire-voie ; βλ. κιγκλίδωμα καὶ **δικτυωτόν**.

κιγκλίς, ίδος, ἡ· grille, n. f. βλ. καὶ **κιγκλίδωμα**· || σιδηρᾶ κιγκλίς, grille en fer ; || — λογχοειδής, grille à esponton, καλεῖται ἡ φέρουσα πεπλατυσμένον ἄκρον καταλῆγον εἰς ὀξὺ ὡς εἰς λόγχην. § [ξυλουργ.] —, hayon,

n. m. ἢ καὶ κιγκλιδόθυρον (ἁμαξῶν τινῶν), ὅθεν θύρα ἁμαξῶν· ἐμπροσθία θύρα, hayon de devant. § —, grillage, n. m. βλ. **κιγκλίδωμα**· ‖ μεταλλικὴ κιγκλίς, grillage métallique. § κιγκλίς, ίδος, ἡ· τὸ **κάγκελον**, barreau, n.m. (d'une grille); ῥάβδος ξυλίνη ἢ μεταλλικὴ χρησιμεύουσα ὡς φραγμός. § —, barreau, n. m. βλ. **δρύφακτον**. ‖ [ναυτ.] κιγκλίδες ἐσχάρας, barreaux de grille; αἱ σιδηραῖ ῥάβδοι ὧν τὸ σύνολον ἀποτελεῖ τὴν ἐσχάραν ἐφ' ἧς τοποθετοῦνται τὰ καύσιμα. § [οἰκοδ.] κιγκλίδες, balustrade, n. f. κατασκευάζουσι τοιαύτας ἐκ λίθου, μαρμάρου ἢ ξύλου, τιθεῖσι δὲ ταύτας παντοῦ ἔνθα εἶνε ἀνάγκη νὰ τεθῇ **ὑπέρεισμά** τι ἢ περίφραγμα, π. χ. εἰς ἀνοίγματα παραθύρων, εἰς περιφράγματα ἐξωστῶν, κλπ. βλ. καὶ ἑρεὶς περιφράγματα — χάνη, garde-corps. § [ξυλουρ.] κινηταὶ κιγκλίδες, lames persiennes (ξύλιναι πλάκες), κοινῶς **φυλλαράκια**, τεμάχια ἐκ λεπτοῦ ξύλου τιθέμενα ἐπαλλήλως κατὰ μικρὰς ἀποστάσεις, κινούμενα ἢ μὴ ἐντὸς **πλαισίου** (bâti) ἀποτελοῦντος τὸ παραθυρόφυλλον. § κιγκλίδες, τὰ κάγκελα, balustrade, n. f. βλ. **κιγκλίδωμα**. § — ἢ κιγκλίδωμα κλίμακος, balustrade d'un escalier; βλ. **κλῖμαξ**. § [οἰκοδ.] κιγκλίδες ἀραιαὶ τιθέμεναι εἰς ἄνοιγμα παραθύρου, λέγονται balustrade ou accoudoir à claire-voie.

κίδαρις, εως, ἡ· turban, n. m. καλεῖται παρ' Ἕλλησι τὸ διάδημα τῶν ἀρχαίων Περσῶν βασιλέων, ὅμοιον πρὸς τὸ τουρκικὸν τουρμπάνιον, ἀλλ' ὀξυνόμενον πρὸς τ' ἄνω.

κιελίμι, τό· [δημ.] βλ. **κηλίμι**.

κιεσές, ὁ· [ξεν. τουρκ.] bol, n. m. ἀγγεῖον ἡμισφαιρικὸν ἐκ πορσελάνης ἢ μεταλλικόν, τὸ κωθώνιον, μικρὸς κώθων.

κιθάρα, ας, ἡ· guitare, n. f. ἔγχορδον μουσικὸν ὄργανον ἀποτελούμενον ἐξ ἠχείου ἀμφοτέρωθεν ἐπιπέδου, λαβῆς μακρᾶς καὶ 6 συνήθως χορδῶν τεταμένων ἀπὸ τοῦ ἄκρου τῆς λαβῆς μέχρι τοῦ ἀντιθέτου ἄκρου τοῦ ἠχείου. § [ναυτ.] **κιθάραι**, αἱ (τοῦ προβόλου), violons, n. m. pl. τύλοι προσομοιάζοντες κιθάρᾳ παρατιθέμενοι ἑκατέρωθεν τοῦ προβόλου (beaupré) παρὰ τὸ στηλόκρανον πρὸς διάβασιν διαφόρων σχοινίων. § [ναυτ.] **κιθάρα**, βλ. **τρόχιλος κιθαροειδής**, poulie à violon.

κιθαρίζω, μέλ. ίσω· [μουσ.] κρούω τὴν κιθάραν, jouer (pincer) de la guitare; [κωμ.] guitariser.

κιθάρισις, εως, ἡ· βλ. **κιθαρισμός**.

κιθάρισμα, ατος, τό· ὁ ἦχος τῆς κιθάρας, le son de la guitare.

κιθαρισμός, οῦ, ὁ· κροῦσις τῆς κιθάρας, κοινῶς τὸ παίξιμο τῆς κιθάρας, action de jouer de la guitare, guitarisme, n. m.

κιθαριστής, οῦ, ὁ (κιθαρίζω)· ὁ κρούων (παίζων) κιθάραν, joueur de guitare, guitariste, n. m.

κιθαρίστρια, ας, ἡ· ἡ κρούουσα (παίζουσα) κιθάραν, joueuse de guitare, guitariste, n. f.

κιθαρῳδία, ας, ἡ· κροῦσις κιθάρας καὶ ᾠδὴ μετ' αὐτῆς, ᾆσμα τῇ συνοδείᾳ κιθάρας, chant accompagné de guitare, n. m.

κιθαρῳδός, οῦ, ὁ· κιθαραοιδός, ὁ κρούων κιθάραν καὶ ᾄδων συνάμα, ἤτοι συνοδεύων τὸ ᾆσμά του διὰ τῆς κιθάρας, qui chante en s'accompagnant de la guitare; citharède, n. m.

κιθαρῳδῶ (έω), μέλ. ήσω· κρούω κιθάραν καὶ ᾄδω συνάμα, chanter en s'accompagnant de la guitare.

κίκι, εως, ἡ· δένδρον ὁ κρότων, ricin, n. m. ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ὁποίου ἐκπιέζεται τὸ ὁμώνυμον ἔλαιον (ῥιτσινόλαδο), χρήσιμον ὡς καθάρσιον.

κικινέλαιον, ου, τό· κίκινον ἔλαιον, huile de ricin (oleum ricini); κοινῶς τὸ ῥιτσινόλαδο· βλ. **κίκι**.

κίκινος, η, ον (κίκι), de ricin; ἀπὸ τοῦ ξύλου ἢ τοῦ καρποῦ τῆς κίκεως κατεσκευασμένος, παρεσκευασμένος.

κικιρίκου, τό· τὸ ᾆσμα τοῦ ἀλέκτορος, chant du coq, coquerico, n. m.

κιλίκιον, τό· [ἐκκλ.] cilice, n. m. πλατεῖα ζώνη τριχίνη, ἣν φοροῦσιν οἱ ἀσκηταὶ ἐπὶ τῆς σαρκός.

κιλλιβαντόω-ῶ, μέλ. ώσω (τὸ πυροβόλον), affûter (un canon), ἤτοι (ἀνα)τίθημι αὐτὸ ἐπὶ τοῦ κιλλίβαντος, ὅπερ λέγεται ἐπίσης monter un canon. § — πυρβολαρχίαν, monter une batterie = ἐξοπλίζω πυροβολαρχίαν, armer une batterie; βλ. **ἐξοπλίζω**.

κιλλίβας, αντος, ὁ· γενικῶς, affût, n. m. πᾶν τὸ χρησιμεῦον πρὸς ὑποστήριξιν ἀντικειμένου τινός, π. χ. **ὑποβάτης**, tréteau, n. m. **βάσταξ** ἢ **ὀκρίβας**, chevalet, n. m.

κιλλίβας, αντος, ὁ· affût, n. m. (*) εἶνε τὸ μηχάνημα ἐφ' οὗ ἐπερείδεται ὁ σωλὴν τοῦ πυροβόλου διὰ τὴν μεταφοράν, τὴν κατάλληλον σκόπευσιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς βολῆς.

Καλοῦσι **πυροβόλον** (pièce), τὸ σύνολον τοῦ **σωλῆνος** (canon) τοῦ **πυροβόλου μετὰ τοῦ κιλλίβαντός** του.

Κιλλίβας τις σύγκειται γενικῶς ἀπὸ δύο συμμετρικὰ πλευρὰ καλούμενα **τοίχους** (flasques), οἵτινες ἑνοῦνται διὰ μεσοζευγμάτων. Οἱ τοῖχοι φέρουσιν **ὑποδοχὰς** ἐφ' ὧν **ἐπακουμβᾷ** τὸ πυροβόλον διὰ τῶν στροφαλίγγων. Τὸ **ἐμπρόσθιον** μέρος τῶν δύο τοίχων καλεῖται **κεφαλὴ** τοῦ κιλλίβαντος, τὸ ὀπίσθιον εἴς τινας **κιλλίβαντας** καλεῖται **σταθμίον** καὶ τὸ ἄκρον τούτου **ἀκτηρίς**. Ἐπὶ τοῦ κιλλίβαντος ὑπάρχει ἐπίσης **σκοπευτικὸν μηχάνημα** διὰ τὴν καθ' ὕψος σκόπευσιν, ἐφ' οὗ συνήθως ἐπερείδεται τὸ πυγαῖον τοῦ πυροβόλου.

Τὸ σχῆμα τῶν κιλλιβάντων μεταβάλλεται ἀναλόγως τῶν πυροβόλων καὶ τῆς χρήσεως τούτων.

Εἴς τινας περιστάσεις ὁ κιλλίβας χρησιμεύει ὡς μέσον μεταφορᾶς τοῦ πυροβόλου· φέρει δύο τροχούς, τῶν λοιπῶν σημείων ἐρείσματος ἐπα-

---

(*) Ἄλλοτε ἐν τῷ Ναυτικῷ μετεχειρίζοντο τὴν λέξιν *Ἅρμα*, σήμερον ὅμως ἀντεκατεστάθη γενικῶς ὑπὸ τῆς λέξεως *Κιλλίβας*.

κουμβώντων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ συντελούντων εἰς τὴν τριβήν, ἥτις ἐλαττώνει τὸν ἀνατροχασμόν.

Αἱ **γενικαὶ συνθῆκαι** ἃς δέον νὰ ἐκπληροῖ πᾶς κιλλίβας, εἶνε αἱ ἑπόμεναι:

1ον) Νὰ ἔχῃ ἱκανὴν **στερεότητα** ὅπως ἀντέχῃ οὐ μόνον κατὰ τὰς μεταφορὰς ἐν γένει, ἀλλὰ καὶ ἐν βολῇ ἀορίστως παρατεινομένῃ.

2ον) Νὰ παρουσιάζῃ **εὐχέρειαν** ἐν τοῖς χειρισμοῖς καὶ ἰδίως ἐν τῇ **σκοπεύσει**, ἥτις ὀφείλει νὰ τελῆται εὐκόλως κατά τε τὸ ὕψος καὶ τὴν διεύθυνσιν καὶ νὰ τηρῆται ἀμετάβλητος.

3ον) Νὰ ἔχῃ **εὐστάθειαν**, ἥτις κατὰ μὲν τὴν ἐγκαρσίαν ἔννοιαν ἐξασφαλίζεται διὰ τῆς ἀπ' ἀλλήλων ἀπομακρύνσεως τῶν σημείων ἐρείσματος τοῦ κιλλίβαντος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, κατὰ μῆκος δὲ τοῦ ἄξονος αὐτοῦ διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῆς περὶ τὴν ἀκτηρίδα ἀνυψώσεως τοῦ κιλλίβαντος κατὰ τὴν βολήν, ἐξ ἧς ἀνυψώσεως δύναται οὗτος ν' ἀνατραπῇ ὅταν αἱ γωνίαι βολῆς ὦσιν ἀνώτεραι ὁρίου τινός.

4ον) Νὰ μὴ ὑφίσταται μεγάλην κόπωσιν ἐκ τῆς ὀπισθοδρομήσεως τοῦ πυροβόλου καὶ νὰ ἔχῃ βάρος ἀνάλογον, ὅπερ συντείνει εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς ὀπισθοδρομήσεως ταύτης.

5ον) Νὰ ᾖ ὅσον τὸ δυνατὸν ἁπλοῦς, καὶ

6ον) Ἅπαντες οἱ κιλλίβαντες νὰ ὦσιν ὅμοιοι.

Ὑλικὰ χρησιμοποιούμενα εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν κιλλιβάντων.

Ξύλον.

Πρό τινων ἐτῶν τὰ κυριώτερα μέρη τῶν κιλλιβάντων ἦσαν ξύλινα, μετεχειρίζοντο δὲ τὰ μέταλλα ἵνα συνδέσωσι τὰ ξύλινα μέρη, ὅπως ἐνισχύσωσι ταῦτα καὶ τὰ προφυλάξωσιν ἀπὸ τὰς κρούσεις καὶ τὴν τριβήν. Τὸ συναρμολόγημα τοῦτο τῶν ἑτερογενῶν ὑλικῶν, διαφερόντων τοσοῦτον κατὰ τὴν διαστολήν, τὴν ἐλαστικότητα καὶ τὴν ἀντοχήν, δὲν ἠδύνατο ν' ἀντέχῃ εἰς ἰσχυρὰς ἐπικρούσεις ἄνευ ταχείας φθορᾶς.

Ἐκτὸς τούτου ἡ χρῆσις ξυλείας, ἐντελῶς ξηρᾶς, ἀπῄτει μεγάλας προμηθείας, ἡ δὲ ἐν ὑπαίθρῳ συντήρησις τῶν κιλλιβάντων εἰς τὰ φρούρια καὶ θέσεις, ἐπέφερε μεγάλας **ἀπομειώσεις** (déchet=φύρα) τῆς ξυλείας συνεπῶς ἠλαττοῦτο ἡ ἀντοχὴ τῶν κιλλιβάντων.

Ἕνεκα τῶν μεγάλων ἀρχικῶν ταχυτήτων τοῦ νεωτέρου πυροβολικοῦ ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸ ξύλον καὶ ν' ἀντικαταστήσωσι τοῦτο διὰ τοῦ χυτοσιδήρου, τοῦ σφυρηλάτου σιδήρου καὶ τοῦ χάλυβος.

Χυτοσίδηρος.

Ὁ **χυτοσίδηρος** (φαιός) εἶνε ἀρκετὰ σκληρὸς καὶ συνεπῶς ἀντέχει εἰς τὴν τριβήν· τυπάζεται εὐκόλως καὶ δὲν ἐπηρεάζεται πολὺ ἀπὸ τὰς ἀτμοσφαιρικὰς μεταβολάς, εἶνε ὅμως εὔθραυστος καὶ δὲν ἀντέχει εἰς ἰσχυρὰς κρούσεις εἰμὴ ὑπὸ μεγάλους ὄγκους, οἵτινες ἐπαυξάνουσι τὸ βάρος τῶν κιλλιβάντων. Τούτου ἕνεκεν ἡ χρῆσίς του, ἀπαράδεκτος διὰ τὴν κατασκευὴν κιλλιβάντων προωρισμένων εἰς συχνὰς μετατοπίσεις, μόλις δὲ δικαιολογεῖται διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἐπακτίου ὑλικοῦ.

Εἰς τὰς κατασκευὰς τοῦ πυροβολικοῦ ὁ χυτοσίδηρος ἀντικαθίσταται ὁσημέραι ὑπὸ τοῦ **χυτοχάλυβος** (acier coulé) καὶ τοῦ **χωνευτοῦ χάλυβος** (acier fondu), οἵτινες διαφέρουσι πρὸς ἀλλήλους ἐκ τοῦ ὅτι ὁ πρῶτος δὲν κατεργάζεται μετὰ τὴν χύσιν του, ἐνῷ ὁ δεύτερος κατεργάζεται· βλ. καὶ κατωτέρω.

Σφυρήλατος σίδηρος καὶ χάλυβες.

Ὁ σφυρήλατος σίδηρος εὐκόλως κατεργαζόμενος δύναται νὰ λάβῃ διάφορα σχήματα κατάλληλα ὅπως ἀνθέξῃ εἰς ὡρισμένας δυνάμεις· ἔχει τὸ πλεονέκτημα ὅτι δύνανται εὐκόλως ν' ἀποταθῶσιν εἰς τὴν ἰδιωτικὴν βιομηχανίαν δι' ἐπείγουσαν τινὰ κατασκευήν. Ἀλλ' ὁ χάλυψ, συνεχτικώτερος καὶ ἐλαστικώτερος, κέκτηται εἰς μεγαλείτερον βαθμὸν ἅπαντα τὰ πλεονεκτήματα τοῦ σφυρηλάτου σιδήρου· παρέχει μεγαλειτέραν στερεότητα ἀπὸ τὸν σίδηρον ὑπὸ τὸ αὐτὸ βάρος, ἢ ἀντοχὴν ἴσην μὲ μικρότερον βάρος. Τούτου ἕνεκεν, ἀφοῦ κατ' ἀρχὰς ἐχρησιμοποίησαν σιδηρᾶ πετάλεια εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν πρώτων μεταλλικῶν κιλλιβάντων, ὑποκατέστησαν ταῦτα κατόπιν διὰ χαλυβικῶν πεταλείων.

Ὁ σφυρήλατος σίδηρος καὶ ὁ χάλυψ προσβάλλονται ὑπὸ τῆς ὑγρασίας ἥτις προξενεῖ τὸν ἰόν· προφυλάσσουσιν ὅμως αὐτοὺς δι' ἐπιχρίσεως δι' ἀμμίου ἐπικαλυπτομένου δι' ἐλαιοχρώματος.

Οἱ νέοι κιλλίβαντες εἶνε ὅθεν καθ' ὁλοκληρίαν μεταλλικοί· ἡ ἀξία αὐτῶν εἶνε μεγαλειτέρα ἀπὸ τὴν τῶν ξυλίνων κιλλιβάντων ἴσου βάρους, ἀλλ' ἡ διάρκεια τῶν πρώτων εἶνε πολὺ μεγαλειτέρα.

Τὰ διάφορα μέταλλα, ἤτοι χάλυψ, σφυρήλατος σίδηρος καὶ χρατέρωμα, χρησιμοποιοῦνται συνήθως ὡς ἑξῆς:

Ὁ **χωνευτὸς χάλυψ** (acier fondu), σφυρηλατημένος καὶ κατειργασμένος χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν κυριωτέρων μερῶν, ἅτινα ὑφίστανται ἀπ' εὐθείας τὰς δυνάμεις τῆς ἕλξεως, τῆς πιέσεως ἢ τῆς κάμψεως, π. χ. διὰ τοὺς τοίχους, τὸν ἄξονα, τὸν σκοπευτικὸν κοχλίαν.

Οἱ **χωνευτοὶ χάλυβες** ἀπολαμβάνονται, εἴτε διὰ τοῦ **χοάνου** διὰ τοὺς εἰδικοὺς χάλυβας, εἴτε διὰ τῶν **κερατινῶν Bessemer** ἢ διὰ τῶν καμίνων Martin. Οἱ χάλυβες οὗτοι ἀποτελοῦσι σήμερον σειρὰν οὕτως εἰπεῖν συνεχῆ παραβαλλομένην ἀπὸ τοῦ **σκληροτέρου χυτοσιδήρου** μέχρι τοῦ μᾶλλον **εὐηλάτου** (μαλακοῦ) σφυρηλατοσιδήρου, διαιροῦσι δὲ αὐτοὺς εἰς **χάλυβας μαλακοὺς** (aciers doux) καὶ **χάλυβας σκληροὺς** (aciers durs), ἀναλόγως τῆς ποσότητος τοῦ ἄνθρακος ὅντινα ἐνέχουσι. Πραγματικῶς ὅμως τὰ κύρια αὐτῶν χαρακτηριστικὰ εἶνε: τὸ ὅριον τῆς **ἐλαστικότητος** (limite d'élasticité), ὁ φόρτος τῆς **διαρρήξεως** (charge de rupture) καὶ ἡ **ἐκτατικότης** (malléabilité). Βλ. **μέταλλα**

τῶν πυροβόλων, ἀριθμητικὴ ἔκφρασις τῆς ἐλαστικότητος, τῆς συνεκτικότητος καὶ τῆς ἐκτατικότητος), ἅτινα ποικίλλουσιν ἀναλόγως τῆς προελεύσεως τῶν χυτοσιδήρων, οἵτινες μετατρέπονται εἰς χάλυβα, τῆς φύσεως (ὀξικῆς ἢ βασικῆς) τῶν τοίχων τοῦ κλιβάνου ἢ τῆς κερατίνης ἐν οἷς ἐξετελέσθη ἡ μετατροπή, ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ ἐπὶ τοῖς 100 ἄνθρακος, μαγγανίου, νικελίου ἢ χρωμίου, τέλος δὲ ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς βάψεως, ἥντινα ἐπακολουθεῖ ἀνόπτησις καὶ τῆς κατεργασίας ἐν τῇ κατασκευῇ.

Ὁ ἐξ ἀνθρακιάσεως χάλυψ (acier de cémentation), ὅστις εἶνε πάντοτε λίαν καθαρός, ἀλλὰ πολυδάπανος, χρησιμοποιεῖται διὰ τὰ τεμάχια ἅτινα, ὑποβαλλόμενα εἰς τριβήν, δέον νὰ βαφῶσιν ἰσχυρότερον· π. χ. τὸ τροχοπεδωτικὸν πέδιλον ἢ τὸ κάτω μέρος τοῦ πεδίλου, τὸ ἀκρακτηρίδιον, κτλ. Ὁ ἐξ ἀνθρακιάσεως χάλυψ ἀντικαθίσταται συχνάκις ὑπὸ χάλυβος σκληροῦ κεχωνευμένου ἐντὸς χοάνης.

Ὁ χυτοχάλυψ (acier coulé), ὅστις εἶνε σκληρὸς καὶ ἀντέχων, ἀλλ ἀλίαν εὔθραυστος καὶ ὑποκείμενος εἰς τὸ νὰ ἐνέχῃ φύσκας, ἀντικαθιστᾷ καθημερινῶς τὸν χυτοσίδηρον εἰς τὰς κατασκευὰς τοῦ πυροβολικοῦ [π. χ. ἑστεροδόκας (sellettes), ἐσχάρας κιλλιβάντων (châssis), κορμοὺς κιλλιβάντων (corps d'affûts)], καθὼς καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ὀβίδων, (κορμοὺς τῶν ὀβίδων καὶ πυθμένια). Ὁ χάλυψ οὗτος δὲν πρέπει νὰ ὑποστῇ μετὰ τὴν χύσιν του οὐδεμίαν μυδρηλασίαν (σφυρηλασίαν ἐν θερμῷ), καθὼς οὔτε κατεργασίαν ἐν ψυχρῷ· τούτου ἕνεκεν εἶνε οἰκονομικώτερος ἀπὸ τὸν κεχωνευμένον χάλυβα (acier fondu), ὅστις σφυρηλατεῖται πάντοτε καὶ κατεργάζεται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον.

Ὁ διὰ τοῦ ξυλάνθρακος κατεργασθεὶς σίδηρος χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν λεπτῶν σιδηρῶν ἀντικειμένων, τῶν ἁλύσεων, τῶν βλήτρων, καὶ ἰδίως τῶν γυρωτικῶν ἥλων, ὧν ἡ χρῆσις εἶνε συχνοτάτη εἰς τὰς ἐν γένει μεταλλικὰς συσκευάς· ὁ σφυρήλατος οὗτος σίδηρος, ὁ μόνος παραδεκτὸς ἐπὶ πολὺν χρόνον ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ, ἀντικαθίσταται καθημερινῶς ὑπὸ τοῦ χωνευτοῦ χάλυβος (acier fondu).

Τὸ κρατέρωμα χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν τεμαχίων ἅτινα ὑπόκεινται ἀπ' εὐθείας εἰς τριβήν, ἥν τινα δέον νὰ καταστήσωμεν μετριωτέραν· π. χ. ὑποδεσμίδες, ὑπερείσματα, πυελίδας ἐσχαρῶν, κτλ.

Γενικὸς τρόπος κατασκευῆς τῶν κιλλιβάντων.

α' Τοῖχοι κιλλίβαντος.

Ὁ κορμὸς τοῦ κιλλίβαντος σύγκειται ἀπὸ δύο τοίχους ἐκ χαλυβικοῦ πεταλείου, ἐφ' ὧν ὑπάρχουσιν αἱ ὑποδοχαὶ τῶν στροφαλίγγων.

Οἱ τοῖχοι, ἀφιστάμενοι εἰς τὸ ἐμπρόσθιον μέρος, ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως τῶν στροφαλίγγων, δύνανται νὰ ὦσιν εἴτε παράλληλοι μεταξύ των καθ' ὅλον τὸ μῆκός των, εἴτε παράλληλοι πρὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ κιλλίβαντος καὶ συγκλίνοντες πρὸς τὰ ὄπισθεν· ἐν τούτοις ὁ σωλὴν τοῦ πυροβόλου δέον νὰ δύνηται νὰ κατέρχηται ἐλευθέρως μεταξὺ τῶν τοίχων κατὰ τὴν καθ' ὕψος σκόπευσιν.

Ἡ κατατομὴ τῶν τοίχων εἶνε ποικίλη. Αἱ ὑποδοχαὶ τῶν στροφαλίγγων εὑρίσκονται εἴτε ἔμπροσθεν, εἴτε ὄπισθεν, εἴτε ἐπ' αὐτῆς τῆς κατακορύφου τῆς διερχομένης διὰ τοῦ ἄξονος τοῦ κιλλίβαντος.

Τὸ ὕψος τοῦ ἄξονος τῶν στροφαλίγγων ἀπὸ τοῦ ἐδάφους καλεῖται γονυαῖον τοῦ πυροβόλου, ἐξαρτᾶται δὲ ἐκ τῶν συνθηκῶν τοῦ πυροβόλου.

Τὸ πάχος τῶν τοίχων καὶ συνεπῶς ἡ ἀντοχὴ τοῦ κιλλίβαντος, δέον νὰ ὦσι τοσοῦτον μεγαλείτερα, ὅσον οἱ τοῖχοι εἶνε ὑψηλότεροι καὶ ὑπόκεινται εἰς ἰσχυροτέρας κρούσεις. Ἐπαυξάνουσι τὴν ἀκαμψίαν τῶν τοίχων πτύσσοντες κατ' ὀρθὴν γωνίαν κατὰ μῆκος τὰ ἄκρα των. Οἱ δύο τοῖχοι ἑνοῦνται μεταξύ των διὰ σιδηρῶν μεσοζευγμάτων καὶ οὕτως ἐπαυξάνεται ἡ ἀκαμψία τοῦ κιλλίβαντος.

β' Ἄξων.

Ὁ ἄξων τοῦ κιλλίβαντος σχηματισμένος ὡς ὁ τῶν ὀχημάτων δέον ν' ἀντέχῃ εἰς τὰς κρούσεις, ἃς τῷ μεταδίδει ὁ κιλλίβας κατὰ τὴν βολὴν καὶ αἵτινες εἰσὶ πολὺ ἀνώτεραι ἐκείνων, ἃς ὑφίσταται κατὰ τὴν κυλίνδησιν· τούτου ἕνεκεν ὅλοι οἱ ἄξονες τῶν κιλλιβάντων εἶνε χαλυβικοί· ἡ τομὴ αὐτῶν εἶνε τετράγωνος, ὅπερ τοῖς ἐξασφαλίζει ἴσην ἀντοχὴν καθ' ὅλας τὰς ἐννοίας· ἐνδυναμοῦνται πρὸς τούτοις ὑπὸ χαλυβικῆς ἐπικαλυπτικῆς πλακός, ἥτις περιβάλλει τὸ μεταπλήμνιον καθ' ὅλον τὸ μῆκός του. Ἡ τομὴ τοῦ ἄξονος καὶ τὸ πάχος τῆς ἐπικαλυπτικῆς πλακὸς ἐξαρτῶνται ἐκ τῶν ἐπικρούσεων ἃς ὑπόκεινται νὰ ὑποστῶσι. Τὸ μεταπλήνιον ἐπαυξάνει τὴν ἀντοχὴν τοῦ ἄξονος.

Ὁ σύνδεσμος τοῦ ἄξονος μετὰ τῆς ἐπικαλυπτικῆς πλακὸς γίνεται διὰ πιταρίων (étriers) καὶ γόμφων· κατ' οὐδένα λόγον δὲν πρέπει νὰ διατρυπᾶται ὁ ἄξων. Ἐλαφραὶ ἐγκοπαὶ (talons) ἐπὶ τοῦ ἄξονος, ἐφ' ὧν ἐπακουμβῶσιν οἱ τοῖχοι τοῦ κιλλίβαντος, ἐμποδίζουσι τὴν κατὰ μῆκος ὀλίσθησίν του.

Οἱ κιλλίβαντες διαιροῦνται εἰς διάφορα εἴδη ἀναλόγως τῆς ὑπηρεσίας, δι' ἣν εἰσὶ προωρισμένοι, ἢ ἀναλόγως τοῦ τρόπου τῆς κινήσεως αὐτῶν ἢ τῶν διατάξεών των, οὕτω δὲ διακρίνομεν κιλλίβαντας πεδινοὺς (affûts de campagne), ὀρειβατικοὺς (affûts de montagne), πολιορκητικοὺς (affûts de siège), φρουριακοὺς ἢ θέσεων (affûts de place ou de position), ἐπακτίους (affûts de côte), τοῦ ναυτικοῦ (affûts marins) καὶ ὅλμων (ὑφόλμια, affûts de mortiers), κιλλίβαντας κυλινδουμένους (affûts roulants), ὀλισθαίνοντας (affûts glissants), μετ' ἐσχάρας (affûts à châssis), παραλάσσοντας (affûts à déformation), ἐκλειπτικοὺς (affûts à éclipse) καὶ λυομένους (affûts démontables).

Οἱ πεδινοὶ καὶ οἱ ὀρειβατικοὶ κιλλίβαντες

ἐν γένει καθὼς καὶ οἱ πολιορκητικοὶ εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον **κυλινδούμενοι** (roulants).

Διά τινα εἴδη **βραχέων πυροβόλων** (canon court) καὶ διὰ τοὺς **ὅλμους** (mortiers) γίνεται χρῆσις κιλλιβάντων **ὀλισθαινόντων** (glissants).

Οἱ μετ' ἐσχάρας **κιλλίβαντες** (à châssis) εἶνε ἐν χρήσει διά τινα εἴδη φρουριακῶν πυροβόλων, διὰ τὰ ἐπάκτια πυροβόλα καὶ διὰ τὰ τοῦ ναυτικοῦ ἐν γένει, ἐκτὸς τῶν **ἀποβατικῶν πυροβόλων** (canons de débarquement), ἅτινα διατίθενται ἐπὶ κυλινδουμένων κιλλιβάντων.

Οἱ **παραλλάσσοντες** (à déformation) καὶ **ἐκλειπτικοὶ** (à éclipse) κιλλίβαντες εἶνε κατάλληλοι δι' εἰδικάς τινας περιστάσεις. Οἱ πρῶτοι ἔχουσι τοιαύτας ἐσωτερικὰς διατάξεις, ὥστε μέρη τινὰ αὐτῶν δύνανται νὰ λαμβάνωσι καθ' ἑκάστην πυροβόλησιν σχετικὴν μετακίνησιν, ἀπορροφῶσαν μέρος τῆς μεταδιδομένης εἰς τὸν κιλλίβαντα ὀπισθοδρομικῆς ῥύμης (force du recul) καὶ περιορίζουσαν τὸ μῆκος τῆς ὀπισθοδρομήσεως. Οἱ δεύτεροι λαμβάνουσι τοιαύτην αὐτόματον κίνησιν μεθ' ἑκάστην πυροβόλησιν, ὥστε ἀποκρύπτουσιν ἐντελῶς τὸ πυροβόλον ὄπισθεν τοῦ προπετάσματος, ἄνωθεν τοῦ ὁποίου βάλλει καὶ ἀνυψοῦσιν αὐτὸ ἐκ νέου μετὰ τὴν παρασκευὴν αὐτοῦ πρὸς πυροβόλησιν.

Οἱ κιλλίβαντες τέλος οἱουδήποτε εἴδους δέον νὰ φέρωσιν ἐφ' ἑαυτῶν διαφόρους διατάξεις καὶ βοηθητικὰ μηχανήματα χρησιμεύοντα διὰ τὴν εὐχερῆ αὐτῶν ὑπηρέτησιν ἐν γένει, ἤτοι διὰ τὴν **σκόπευσιν** κατά τε τὸ ὕψος καὶ κατὰ διεύθυνσιν, διὰ τὸν περιορισμὸν τῆς ὀπισθοδρομήσεως (ἀνατροχασμοῦ, recul) καὶ τέλος διὰ τὴν **προολκὴν αὐτῶν** (mise en batterie), ἤτοι τὴν κίνησιν πρὸς τὰ ἐμπρός, ὅπως λάβωσι τὴν πρὸς πυροβόλησιν θέσιν, καὶ διὰ τὴν **εἰσολκὴν** (rentrer un canon ἢ mise au recul) ἤτοι τὴν ὀπισθοχώρησιν ἐκ τῆς θέσεως ταύτης.

Οἱ κιλλίβαντες σύγκεινται γενικῶς ἐκ δύο **τοίχων** (flasque), οἵτινες πρὸς τὸ ἔμπροσθεν μὲν μέρος, τὸ ἀποτελοῦν τὴν **κεφαλὴν** τοῦ κιλλίβαντος (tête d'affût), ὀφείλουσι ν' ἀπέχωσιν ἱκανῶς ἀλλήλων, ὅπως περιλαμβάνωσι τὸ πυροβόλον, πρὸς τὸ ὀπίσθιον δέ, καλούμενον εἴς τινα εἴδη κιλλιβάντων **σταθμίον** (flèche), δύνανται νὰ συγκλίνωσιν ἢ καὶ νὰ μένωσι παράλληλοι ἀλλήλοις· τὸ ὀπίσθιον ἄκρον τοῦ κιλλίβαντος καλεῖται **ἀκτηρὶς** (crosse).

Τὸ πυροβόλον ἔχει συνήθως τρία σημεῖα στηρίγματος ἐπὶ τοῦ κιλλίβαντος· τὰ δύο εἰσὶν αἱ ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ κιλλίβαντος **ὑποδοχαὶ τῶν στροφαλίγγων** (encastrements), ἐν αἷς ἐπερείδονται αἱ στροφάλιγγες τοῦ πυροβόλου, τὸ δὲ τρίτον τὸ ἐπὶ τοῦ κιλλίβαντος προσηρμοσμένον **σκοπευτικὸν μηχάνημα** (appareil de pointage) διὰ τὴν καθ' ὕψος σκόπευσιν, ἐφ' οὗ συνήθως ἐπερείδεται τὸ πυγαῖον τοῦ πυροβόλου. Αἱ **ὑποδοχαὶ** τῶν στροφαλίγγων εἰσὶν ἐπενδεδυμέναι διὰ ταινιῶν, ἀπὸ μαλακωτέρου μετάλλου, καλουμένων **ὑποδεσμίδων** (sous-bandes), πρὸς στερέωσιν δὲ τῶν **στροφαλίγγων** (tourillons) ἐν αὐταῖς ἐπικαλύπτονται ἄνωθεν διὰ τῶν λεγομένων **ἐπιδεσμίδων** (sus-bandes), αἵτινες ἔχουσι κατάλληλον σχῆμα, ὥστε νὰ περιβάλλωσι τὰς στροφάλιγγας.

Κιλλίβαντες κυλινδούμενοι, affûts roulants. Τοιοῦτοι εἰσὶν οἱ κιλλίβαντες οἵτινες κατὰ τὴν βολὴν ἐπερείδονται ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπὶ δύο τροχῶν, χρησιμευόντων ὡσαύτως διὰ τὴν κυλίνδησιν αὐτῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπὶ τοῦ δαπέδου διὰ τῆς ἀκτηρίδος.

Κυλινδούμενοι κιλλίβαντες εἰσὶν οἱ πεδινοί, οἱ ὀρειβατικοί, οἱ πολιορκητικοὶ διὰ μακρὰ ὡς καὶ διά τινα βραχέα πυροβόλα, οἱ διὰ τὰ πυροβόλα θέσεως χρησιμεύοντες (affût de place) καὶ οἱ διὰ τὰ ἀποβατικὰ πυροβόλα.

Ἅπαντες οἱ κιλλίβαντες οὗτοι εἰσὶ δίτροχοι καὶ σύγκεινται γενικῶς **ἐκ τῆς κεφαλῆς** αὐτῶν, ἥτις ἐπερείδεται ἐπὶ τοῦ ἄξονος τῶν δύο τροχῶν, ἐκ τοῦ πρὸς τὰ ὀπίσω διευθυνομένου μέρους, καλουμένου **σταθμίου** καὶ ἐκ τῆς οὐρᾶς, ἥτις καλουμένη **ἀκτηρὶς** ἐπερείδεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Οἱ κυλινδούμενοι κιλλίβαντες, ἐκτὸς τῶν ὀρειβατικῶν, δύνανται νὰ συνδέωνται διὰ τῆς ἀκτηρίδος των μετά τινος ἑτέρου διτρόχου ὀχήματος, καλουμένου **προολκαίου** (avan-train), καὶ ν' ἀποτελῶσιν οὕτω μετ' αὐτοῦ τετράτροχον ὄχημα.

Κιλλίβας πεδινός, affût de campagne. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἀπαριθμηθεισῶν γενικῶν συνθηκῶν, οἱ πεδινοὶ κιλλίβαντες ὀφείλουσι νὰ ἔχωσι προσέτι τὰς ἑξῆς ἰδιότητας.

1ον) Νὰ ὦσιν ἐλαφροί.

2ον) Ν' ἀποτελῶσι μετὰ τοῦ προολκαίου των ὄχημα ἱκανῶς εὐκίνητον, ὥστε νὰ δύνηται νὰ παρακολουθῇ τὰ στρατεύματα εἰς πάντα τὰ ἐδάφη.

3ον) Νὰ τηρῶσι τὸ πυροβόλον εἰς ὕψος 1 μ. τοὐλάχιστον ἄνωθεν τοῦ ἐδάφους, ἢ κατὰ τὴν συνήθη ἔκφρασιν τὸ ὕψος τοῦ **γονυαίου** (genouillère) νὰ ᾖ τοὐλάχιστον 1 μέτρου.

4ον) Νὰ φέρωσι μεθ' ἑαυτῶν τὰ ἀναγκαῖα εἴδη (**ὁπλίσματα** «armement» ἢ **παρελκόμενα** «accessoires» ἐν γένει) διὰ τὴν ὑπηρέτησιν τοῦ πυροβόλου, διὰ τὴν συντήρησιν καὶ διὰ τὴν κάθαρσιν αὐτοῦ.

Οἱ πεδινοὶ κιλλίβαντες σύγκεινται κυρίως ἀπὸ τὸ **πῆγμα** (corps d'affût) καὶ τοὺς τροχούς.

Περιγραφὴ κιλλίβαντος πεδινοῦ πυροβόλου τῶν 7 ἑκ., 5 καὶ 8 ἑκ., 7. Εἰς τοὺς εἰρημένους κιλλίβαντας οἵτινες κατασκευάζονται ἀπὸ πεταλείου χάλυβος, διακρίνονται τὰ ἑξῆς μέρη.

Ἡ **κεφαλὴ** (la tête) εἶνε τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ κιλλίβαντος.

Οἱ **τοῖχοι** (les flasques) εἶνε τὰ μέρη ἐφ' ὧν στηρίζονται αἱ στροφάλιγγες τοῦ πυροβόλου.

Αἱ **ἐπιδεσμίδες** (sus-bandes) εἰσὶ τεμάχια σιδηρᾶ συγκρατοῦντα τὰς στροφάλιγγας ἐντὸς τῶν ὑποδοχῶν αὐτῶν.

Αἱ **ὑποδεσμίδες** (sous-bandes) εἰσὶ τεμάχια σιδηρᾶ ἐπενδύοντα ἑκάστην τῶν ὑποδοχῶν τῶν τοίχων τοῦ κιλλίβαντος.

Αἱ **ὑποδοχαὶ** (τῶν στροφαλίγγων) (encastrements) εἰσὶν ἐκτομαὶ ὑπάρχουσαι ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ κιλλίβαντος ἵνα δέχωνται τὰς ὑποδεσμίδας ἐν αἷς ἁρμόζονται αἱ στροφάλιγγες.

Τὸ **σταθμίον** (flèche) εἶνε τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ κιλλίβαντος καὶ ἀποτελεῖ ἓν τῶν τριῶν στηριγμάτων τοῦ κιλλίβαντος ἐπὶ τῆς γῆς· (οἱ τροχοὶ εἰσι τὰ δύο ἕτερα).

Ἡ **κιστὶς** (coffret) εὑρίσκεται μεταξὺ τῶν πλευρῶν τοῦ κιλλίβαντος.

Ἡ **ἀκτηρὶς** (crosse) εἶνε τὸ ἐστρογγυλευμένον μέρος τοῦ σταθμίου.

Αἱ **λαβαὶ τῆς ἀκτηρίδος** (poignées d'affût) τεθειμέναι ἐφ' ἑκατέρας τῶν πλευρῶν αὐτῆς, χρησιμεύουσι διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ σταθμίου.

Τὸ **κύκλιον** (lunette d'affût) εἶνε ὀπὴ χρησιμεύουσα διὰ τὴν ἕνωσιν τοῦ κιλλίβαντος μετὰ τοῦ προολκαίου.

Ὁ **σκοπευτικὸς μοχλὸς** μετὰ τοῦ **ἀσφαλίστρου** αὐτοῦ (levier de pointage avec sa broche), χρησιμεύει ἵνα μετακινῆται τὸ πυροβόλον.

Ὁ **κατοχεὺς τοῦ σκοπευτικοῦ μοχλοῦ** (le tenon du levier de pointage, ou l'ouverture du bâti (ou tenon de retenue).

Τὸ **μοχλοφόρον ἄγκιστρον** (crochet porte-levier). Ἐπ' αὐτοῦ καταβιβάζεται ὁ μοχλὸς ὅταν ὁ κιλλίβας ἦνε ἡνωμένος μετὰ τοῦ προολκαίου.

Ὁ **μακτροφόρος δακτύλιος** (anneau porte-écouvillon), χρησιμεύει ἵνα δέχηται τὸ ξυστὸν τοῦ μάκτρου.

Αἱ **ἕδραι** (les sièges), τὸ **ὑποπόδιον** (le marche-pied).

Ὁ **τροχὸς** (κοινὸς δι' ἅπαντα τὰ ὀχήματα τὰ ἀνήκοντα εἰς τὰς πεδινὰς πυρβολαρχίας τῶν 7,5 καὶ τῶν 8.7 ἑκατ.) ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν **πλήμνην** (moyeu), τὰς **ἀκτῖνας** (raies), τὰ **σῶτρα** (jantes) καὶ τὸ **ἐπίσωτρον** (cercle de roue).

Ὁ **ἄξων** (l'essieu) χαλύβδινος. Τὸ **μεσαξόνιον** (corps d'essieu), αἱ **χνόαι** (fusée d'essieu), αἱ **ὀπαὶ** τῶν **παραξονίων** (les trous d'esses d'essieu).

Τὸ **παραξόνιον** (l'esse d'essieu), ἡ **κεφαλὴ αὐτοῦ** (sa tête), τὸ **κλακίδιον** (la clavette) καὶ ὁ **ἐμβολοδέτης** (lanière d'esse d'essieu).

Ὁ **παράκυκλος ἀκροξονίου** (rondelle de bout d'essieu) μετὰ **παρακύκλου σκυτίνου** (rondelle en cuir) πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ τροχοῦ.

Ὁ **παράκυκλος κροτάφων ἄξονος** (rondelle d'épaulement d'essieu) μετὰ **παρακύκλου σκυτίνου** (rondelle en cuir), πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ τροχοῦ.

Τὸ **σκοπευτικὸν** μηχάνημα (appareil de pointage), ἤτοι ὁ **διπλοῦς κοχλίας** (double vis) καὶ ὁ (τροχὸς) **στρόφαλος αὐτοῦ** (roue de la manivelle), χρησιμεύει διὰ τὴν χαμήλωσιν καὶ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ πυγαίου.

Τὸ **τροχοπεδωτικὸν** μηχάνημα (appareil d'enrayage, ou frein), χρησιμεύει διὰ τὰς καταβάσεις πρὸς αὔξησιν τῆς τριβῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κωλύον τὴν κίνησιν τῶν τροχῶν, σύγκειται δὲ ἐκ τοῦ **στροφάλου** (manivelle), τοῦ **κοχλίου** (la vis), τῶν **διαπήγων** (entretoises) καὶ τοῦ **ἐποχλέως** (sabot d'enrayage).

Κιλλίβας ὀρειβατικός, affût de montagne; ὀρειβατικός τις κιλλίβας ὀφείλει νὰ ἐκπληροῖ τὴν οὐσιώδη συνθήκην τοῦ νὰ ἦνε φορητὸς ἐπὶ τῆς ῥάχεως ἡμιόνου. Παραδέχονται γενικῶς ὅτι φορτηγός τις ἡμίονος, ἐκτὸς τῆς σαγῆς αὐτοῦ ἐχούσης βάρος 40 χιλιόγραμμα περίπου, δύναται ἐπὶ πλέον νὰ φέρῃ βάρος 120 χιλιογρ.

Οὕτω ὁ κιλλίβας τοῦ ὀρειβατικοῦ ἡμῶν πυροβόλου τῶν 7ἑκ., 5 κατεσκευασμένος, ὡς καὶ ὁ πεδινὸς ἐκ χαλυβικοῦ πεταλείου, ἔχει βάρος 165χιλιογρ. (μετὰ τῶν τροχῶν καὶ τῆς **ἀμφιζυγίδος**, limonière) καὶ ἀπαιτεῖ διὰ τὴν φόρτωσιν δύο ἡμιόνους, ἐπὶ τοῦ ἑνὸς τῶν ὁποίων φορτοῦται ὁ κορμὸς αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἄξονος, ἐπὶ δὲ τοῦ ἑτέρου οἱ τροχοὶ μετὰ τῆς ἀμφιζυγίδος.

Τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ κιλλίβαντος δύναται νὰ μεταφερθῇ διὰ κυλινδήσεως ἐπὶ τῶν τροχῶν του διὰ τῆς προσαρμογῆς τῆς ἀμφιζυγίδος.

Ὁ **κορμὸς** τοῦ ὀρειβατικοῦ κιλλίβαντος (corps d'affût), ἀποτελεῖται ἐκ δύο τοίχων παραλλήλων ἐκ χαλυβικοῦ ἐλάσματος, συνδεομένων διὰ τριῶν διαπήγων· εἰς τὰ ἀνώτερα ἐπικεκαμμένα χείλη τῶν τοίχων κατασκευάζονται αἱ ὑποδοχαὶ τῶν στροφαλίγγων, ἀποτελούμεναι ἐκ τῶν **ὑποδεσμίδων**, προσηλωμένων ἐπὶ τῶν χειλέων τῶν τοίχων, καὶ ἐπικλειόμεναι διὰ τῶν **ἐπιδεσμίδων**.

Εἰς τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τῶν κατωτέρων χειλέων τῶν τοίχων, κατασκευάζονται αἱ ὑποδοχαὶ τοῦ ἄξονος τῶν τροχῶν.

Τὸ **σκοπευτικὸν μηχάνημα** ἀποτελεῖται ἐκ κοχλίου χαλυβικοῦ, κοχλιουμένου ἐν σταθερῷ περικοχλίῳ ἀπὸ κρατερώματος προσηλωμένου διὰ **σιδηρογωνίων** ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν τῶν τοίχων.

Ὁ ἄξων κατασκευάζεται ἀπὸ χωνευτοῦ χάλυβος· αἱ χνόαι αὐτοῦ εἶνε κυλινδρικαὶ καὶ ἐλαφρῶς κεχυρτωμέναι.

Οἱ τροχοὶ ἀποτελοῦνται ἐκ τοῦ **ἐπισώτρου** ἀπὸ χάλυβος, ἐκ **σώτρων** ξυλίνων, ἐκ τῶν **ἀκτίνων** ἀπὸ ξύλου, καὶ ἐκ τῆς **πλήμνης** ἥτις εἶνε ἐκ κρατερώματος.

Κιλλίβας ἀποβατικός, affût de débarquement. Παρ' ἡμῖν ἐν τῷ ναυτικῷ ὡς ἀποβατικὸν πυροβόλον χρησιμεύει πυροβόλον τι διαμετρήματος τῶν 7ἑκ., 5, ἐντελῶς ὅμοιον τῷ ὀρειβατικῷ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς. Ὁ κιλλίβας αὐτοῦ εἶνε ὅμοιος τῷ ὀρειβατικῷ, τῇ διαφορᾷ ὅτι ἡ ἀκτηρὶς ἀπολήγει εἰς **κύκλιον** (lunette), δι' οὗ δύναται νὰ συνδέηται μετὰ σιδηροῦ τινὸς προολκαίου φέροντος **ῥυμὸν** καὶ ἀποτελοῦντος μετὰ τοῦ κιλλίβαντος τετράτροχον ὄχημα, δυνάμενον νὰ ἕλκηται παρὰ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν. Ἐπὶ τοῦ προολκαίου εἶνε προσηρμοσμένα 4 κιβώτια πυρομαχικῶν, ὧν ἕκαστον περιέχει 6 ὀβίδας καὶ 6 γεμίσματα, καὶ ἓν κιβώτιον περιέχον ὁπλίσματα (armements). Εἰς τὰ ἄκρα τοῦ ἄξονος τῶν τροχῶν ὑπάρχουσι δακτύλιοι, εἰς οὓς διαπερῶνται τὰ ἄγκιστρα τῶν **ἑλκυστήρων** (bricoles), δι' ὧν τελεῖται ἡ ἕλξις παρὰ τῶν ἀνδρῶν.

Εἰς τοὺς ἀποβατικοὺς κιλλίβαντας προσαρμόζονται ἔτι δύο κίσται πυρομαχικῶν ἐπ' αὐτοῦ

τοῦ κιλλίβαντος τιθέμεναι ἐπὶ εἴδους τινὸς μικροῦ σάγματος προσαρμοζομένου ἄνωθεν τοῦ μέσου τοῦ πυροβόλου.

Πολιορκητικὸς κιλλίβας, affût de siège. Οἱ κιλλίβαντες οὗτοι προωρισμένοι νὰ τοποθετῶνται ὄπισθεν προπετασμάτων, δέον ν' ἀνυψῶσι τὸ πυροβόλον τοὐλάχιστον εἰς ὕψος 1μ,80 ἵνα ἀποφύγωσιν ἀπὸ τοῦ νὰ κατασκευάσωσι φατνώματα ἐπ' αὐτῶν, ὅπερ συντελεῖ εἰς τὸ νὰ καλυφθῶσιν οἱ ὑπηρέται τοῦ πυροβόλου. Οἱ εἰρημένοι κιλλίβαντες δέον ἐπίσης νὰ ἐπιτρέπωσι τὴν ὑπὸ μεγάλας γωνίας βολὴν ἵνα χρησιμοποιηθῇ τὸ μέγιστον βεληνεκὲς (portée) τοῦ πυροβόλου, τέλος οἱ κιλλίβαντες οὗτοι δέον νὰ ὦσι πολὺ στερεώτεροι τῶν πεδινῶν. Ὑπάρχουσι διάφορα συστήματα.

Πᾶς πολιορκητικὸς κιλλίβας δύναται νὰ συνδέηται μετά τινος προολκαίου εἴτε ἀπ' εὐθείας (ὡς εἰς τὰ ἡμέτερα πολιορκητικὰ πυροβόλα τῶν 10 ἑκ., 5), εἴτε διὰ μέσου προσθετοῦ τινὸς σταθμίου (ὡς εἰς τὸν σιδηροῦν πολιορκητικὸν κιλλίβαντα τοῦ γερμανικοῦ πυροβόλου τῶν 15 ἑκ.). Τὸ οὕτω ἀποτελούμενον ὄχημα ὀφείλει νὰ δύνηται νὰ ἕλκηται δι' ὀκτὼ τὸ πολὺ ἵππων τοῦ ὅρου τούτου ἀποτελοῦντος τὸν μέγιστον ἀριθμὸν κτηνῶν, ὠφελίμως ζευγνυμένων εἰς τὸ αὐτὸ βάρος.

Κιλλίβας φρουριακὸς ἢ τοπομαχικὸς ἢ διὰ **πυροβόλα θέσεως** (canon de position) affût de place. Οἱ κιλλίβαντες οὗτοι προωρισμένοι νὰ βάλλωσιν ἀπὸ **λέκτρου** (barbette) ἢ ὄπισθεν προπετασμάτων φερόντων φατνώματα τὸ πολὺ βάθους 0μ,30, δέον ν' ἀνυψῶσι τὸ πυροβόλον ἄνωθεν τῆς κλίνης, νὰ ἐπιτρέπωσι βολὴν ὑπὸ μεγάλας γωνίας καὶ νὰ εὐκολύνωσι τὴν μεταφορὰν τοῦ πυροβόλου ἐν τῇ καταληφθησομένῃ πρὸς πυροβόλησιν θέσει ἢ ἐπὶ τοῦ ὀχυρώματος. Τὰ ὑπὸ τῶν κιλλιβάντων τούτων φερόμενα πυροβόλα ἔχουσι γενικῶς διαμέτρημα ὀλίγον ἀνώτερον τῶν 9 ἑκ. Ὑπάρχουσι δύο κύρια εἴδη κιλλιβάντων· οἱ προωρισμένοι διὰ πυροβόλα τοποθετηθησόμενα ἐπὶ ἀσκεποῦς πυροβολείου, οἵτινες εἰσὶν ὅμοιοι μὲ τοὺς πολιορκητικοὺς κιλλίβαντας, καὶ οἱ προωρισμένοι διὰ πυροβόλα δι' ὧν ὁπλίζονται αἱ **γοργύραι** (casemates) ἢ οἱ **τεθωρακισμένοι θόλοι** (coupoles cuirassées). Οἱ τελευταῖοι οὗτοι κιλλίβαντες δέον νὰ ὦσι χαμηλότεροι ἀπὸ τοὺς πρώτους καὶ ἡ ὀπισθοδρόμησις τῶν πυροβόλων νὰ ᾖ ἀσθενεστέρα. Πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ ὕψους τοῦ κιλλίβαντος, ἀντικαθιστῶσι τὴν συνήθη **ἐσχάραν** (châssis) δι' ἑτέρας τινὸς χαμηλοτέρας, καλουμένης **κατευθυντηρίου ἐπίπηγος** (lisoir directeur); βλ. καὶ **κιλλίβας μετ' ἐσχάρας**.

Ἐπάκτιος κιλλίβας, affût de côte; οἱ κιλλίβαντες τῶν πυροβόλων τούτων ὡς καὶ τῶν **ναυτικῶν** (affûts marins) δέον νὰ ἔχωσι τὰς αὐτὰς ἰδιότητας ἃς καὶ οἱ διὰ τὰ φρουριακὰ πυροβολεῖα προωρισμένοι (βλ. **κιλλίβας φρουριακός**, affût de place), ἀλλ' ἐπὶ πλέον, ἐπειδὴ τὰ ἐπάκτια καὶ τὰ τοῦ ναυτικοῦ πυροβόλα εἰσὶ μεγαλειτέρου διαμετρήματος τῶν φρουριακῶν, τὸ σύνολον τοῦ πυροβόλου καὶ τοῦ κιλλίβαντος ἀποτελεῖ βαρύτατον σύστημα καὶ κατὰ μείζονα λόγον ἐπιβάλλει τὴν χρῆσιν **ἐσχάρας** (βλ. κιλλίβας μετ' ἐσχάρας, affût à châssis), διότι ἡ μόνη ὕπαρξις τοιαύτης μετὰ στροφέως ἐπιτρέπει τὴν ταχεῖαν κατὰ διεύθυνσιν σκόπευσιν, ἥτις εἶνε ἀναγκαία ὅπως ὁ σκοπευτὴς δύνηται νὰ παρακολουθῇ τοὺς κυρίους κινητοὺς στόχους, καθ' ὧν συνήθως βάλλουσι τὰ **ἐπάκτια** καὶ **ἐπίνηα** πυροβόλα, ἢ ὅπως ἀλλάσσῃ ταχέως στόχον ἅμα ὁ ἀρχικῶς ἐκλεχθεὶς καταλίπῃ τὸν ὁρίζοντα βολῆς τοῦ κιλλίβαντος..

Κιλλίβας τοῦ ναυτικοῦ (κιλλίβας ναυτικὸς) ἢ **ἐπίνηος**, affût marin, ἢ affût de marine; (βλ. ἐπάκτιος κιλλίβας· **ὑφόλμιον**, τὸ· affût de mortier; ταῦτα κατατάσσονται ἐπίσης εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν **πολιορκητικῶν** καὶ **φρουριακῶν** ἢ **θέσεων καλλιβάντων**.

Τὰ ὑφόλμια δὲν ἔχουσι τροχοὺς καὶ εἰσὶ λίαν χαμηλά, διότι οἱ ὅλμοι βάλλοντες ὑπὸ μεγάλας γωνίας δύνανται νὰ ἔχωσι τὸ στόμιόν των ἀρκετὰ πλησίον τοῦ προπετάσματος· ἐκτὸς τούτου ἐπειδὴ τὰ βλήματα τῶν ὅλμων εἶνε λίαν βαρέα, οὗτοι ἔχωσιν ἀνάγκην ἰσχυρῶν ὑφολμίων. Ταῦτα σύγκεινται συνήθως ἐκ δύο παραλλήλων **τοίχων** (flasques) ἐκ χαλυβικοῦ πεταλείου, ἐστερεωμένων ἐπὶ **πλακὸς** (plaque) (καλουμένης καὶ **κρηπῖδος**, semelle) ἀποτελούσης τὸν **πυθμένα** (καλούμενον καὶ **πύνδακα** fond) διὰ **σιδηρογωνίων** (cornières) καὶ ἑνουμένων μεταξύ των διὰ **διαπήγων** (entretoises); βλ. ὀλισθαίνων, affût glissant καὶ ὅλμος, mortier.

Κιλλίβας ὀλισθαίνων, affût glissant; ὀλισθαίνοντες κιλλίβαντες εἶνε ἐκεῖνοι, ὧν οἱ τοῖχοι ἐπερείδονται ἐπὶ τῆς κλίνης (plate-forme) καθ' ἅπαν αὐτῶν τὸ μῆκος. Ἡ διάταξις αὕτη εἶνε προφανῶς πλεονεκτικὴ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἀντιστάσεως κατὰ τὴν ὑπὸ μεγάλας γωνίαν βολήν, καὶ ἐπιτρέπει νὰ ἔχωμεν κιλλίβαντας ἐλαφροὺς σχετικῶς πρὸς τὸ διαμέτρημα τῶν πυροβόλων ἅτινα φέρωσι, ἐὰν ἐπαρκώμεθα εἰς μικρὸν ὕψος τοῦ ἄξονος τῶν στροφαλίγγων· οἱ ὀλισθαίνοντες ὅθεν κιλλίβαντες εἶνε οὐσιωδῶς κατάλληλοι διὰ τοὺς **ὅλμους** (mortiers), χρησιμοποιοῦνται δὲ ὡσαύτως διὰ τὰ **βραχέα** πυροβόλα (ὀβιδοβόλα, obusiers), καὶ πρὸ πάντων ὅταν θέλωμεν νὰ καταστήσωμεν δυνατὴν τὴν βολὴν αὐτῶν διὰ γωνιῶν μειζόνων τῶν 40°.

Οἱ ἀρχαῖοι κιλλίβαντες τῶν λείων πυροβόλων μετεκινοῦντο τῇ ἁπλῇ χρήσει μοχλῶν, δι' ὧν ἀνυψοῦντο καὶ ὠθοῦντο οἱ ἐπὶ τοῦ κιλλίβαντος χειριστικοὶ τόρμοι (tenons de manœuvre), ἀλλὰ τὸ βάρος τῶν κιλλιβάντων τῶν ἠλακισμένων ὅλμων ἢ τῶν βραχέων πυροβόλων μεγάλου διαμετρήματος ἐπιβάλλει τὴν χρῆσιν διατάξεων, δι' ὧν νὰ ᾖ δυνατὸν νὰ ἐπερείδηται κατὰ θέλησιν ὁ κιλλίβας ἐπὶ τροχῶν ἢ τροχαλείων (galets) καὶ ν' ἀντικαθίσταται οὕτως ἡ τριβὴ ὀλισθήσεως διὰ τριβῆς κυλινδήσεως, παρεχούσης πολὺ μικροτέραν ἀντίστασιν (βλ. καὶ **ὅλμος**, mortier).

Εἰς τοὺς ὀλισθαίνοντας κιλλίβαντας ἀντικαθίστανται διὰ τὰς μεταφορὰς οἱ τροχίσκοι διὰ **τροχῶν** καὶ προστίθεται κινητόν τι ἐπέκταμα

σταθμίου, δι' οὗ δύνανται νὰ συνδέωνται μετά τινος προολκαίου καὶ ν' ἀποτελῶσιν οὕτω ὄχημα τετράτροχον. Οἱ ὅλμοι (mortiers) ἢ τὰ βραχέα πυροβόλα μένουσι κατὰ τὰς μεταφορὰς ἐπὶ τῆς αὐτῆς θέσεως τῆς βολῆς, μὴ ὑπαρχουσῶν εἰς τοὺς ὀλισθαίνοντας κιλλίβαντας ὑποδοχῶν τῶν στροφαλίγγων διὰ τὰς πορείας. Ὁσάκις δὲ ἡ τοιαύτη μεταφορὰ ἐπιβαρύνει μεγάλως τὸν ἄξονα τῶν ὀπισθίων τροχῶν, παραγγέλλεται ὅπως τὸ πυροβόλον ἢ ὁ ὅλμος καταβιβάζηται ἐκ τοῦ κιλλίβαντος καὶ μεταφέρηται κεχωρισμένως ἐπὶ τῆς **ἀχθοφόρου** λεγομένης ἁμάξης (chariot porte-corps).

Κιλλίβας μετ' ἐσχάρας, affût à châssis; οἱ τοιοῦτοι κιλλίβαντες ἐπερείδονται ἐπί τινος **ἐσχάρας** (châssis) μᾶλλον ἢ ἧττον ὑψηλῆς, ἐφ' ἧς δύνανται να μετακινῶνται κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀνατροχασμοῦ, ἐνῷ ἡ ἐσχάρα δύναται νὰ περιστρέφηται ὁριζοντίως περί σταθερόν τι σημεῖον, καλούμενον **πόλον** (pivot) ἢ **ἔστωρα** (cheville-ouvrière). Ἡ διάταξις αὕτη παρέχει εὐκόλως μέγα ὕψος **γονυαίου** (genouillère), προστιθεμένου δὲ εἰς τὸ ὕψος τοῦ κιλλίβαντος καὶ τοῦ τῆς ἐσχάρας, καθίστησιν εὐχερῆ τὴν κατὰ διεύθυνσιν σκόπευσιν καὶ διευκολύνει τὴν προσαρμογὴν τῶν περιοριζόντων τὸν ἀνατροχασμὸν χαλινωτηρίων (freins). Οἱ κιλλίβαντες οὗτοι εἶνε κατάλληλοι διὰ τὰ **φρουριακά**, τὰ **ἐπάκτια** καὶ τὰ **ἐπίνηα** πυροβόλα ἕνεκα τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν καθ' ἃς ὀφείλουσι νὰ βάλλωσι τὰ πυροβόλα ταῦτα (βλ. — φρουριακός, — ἐπάκτιος, — τοῦ ναυτικοῦ, affût de place, — de côté καὶ — marin).

Παραλλάσσοντες κιλλίβαντες, affûts à déformation; (βλ. ἀνωτέρω εἰς γενικὰς συνθήκας)· π. χ. **ἔναρθρος κιλλίβας** τῶν 8, 7 συστήματος Κρούπ (affût articulé).

Κιλλίβας ἐκλειπτικός, affût à éclipse. Γνωστὸν ὅτι ἐπιζητεῖται πολλάκις μέγα ὕψος γονυαίου διὰ τοὺς φρουριακοὺς κιλλίβαντας τὰ πυροβόλα τῶν ὁποίων ὀφείλουσι νὰ ἐκτελῶσι μονοκάμπυλον **βολήν**. Ἕπεται ἐντεῦθεν ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τό τε πυροβόλον, ὁ κιλλίβας καὶ οἱ ὑπηρετοῦντες αὐτὸ ὑπηρέται εἰσὶ μᾶλλον ἐκτεθειμένοι· εἶνε ἐπομένως πλεονεκτικὸν ὅπως μεθ' ἑκάστην πυροβόλησιν ἀποκρύπτηται τὸ πυροβόλον ὄπισθεν τοῦ προκαλύπτοντος προπετάσματος, ἵνα ἡ γέμισις καὶ ἡ σκόπευσις ἀκόμη αὐτοῦ δύνωνται νὰ τελῶνται ἐν τῇ προκεκαλυμμένῃ ταύτῃ θέσει, ἀνυψῶται δὲ ἐκ νέου εἰς τὴν διὰ τὴν βολὴν θέσιν μόνον κατὰ τὴν πυροβόλησιν.

Ἡ κίνησις αὕτη τῆς ἐκλείψεως τοῦ πυροβόλου δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ διὰ τῆς ἀνυψώσεως ἢ καταβιβάσεως τοῦ κιλλίβαντος δι' ἐξωτερικῆς τινὸς μηχανικῆς ἐνεργείας· (διατιθεμένου ἐπὶ παραδείγματι, τοῦ κιλλίβαντος ἐπὶ κλίνης δυναμένης ν' ἀνυψῶται ἢ καταβιβάζεται δι' ὑδραυλικοῦ πιεστηρίου).

Δύναται προσέτι νὰ κατασκευασθῇ κιλλίβας τις παραλλάσσων οὕτως ὥστε ἡ κατὰ τὴν βολὴν παραγομένη παραλλαγὴ αὐτοῦ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἔκλειψιν τοῦ πυροβόλου.

Διάφορα εἴδη τοιούτων κιλλιβάντων ὑπάρχουσι χρησιμοποιούμενα εἰς τὰ πλοῖα, εἰς τοὺς σιδηροὺς θόλους (coupoles), εἰς τὰ **πυργία** (tourelles) κτλ. Ἐν Ἀγγλίᾳ μεταχειρίζονται τὸν ἐκλειπτικὸν κιλλίβαντα συστήματος Moncrieff, ἐν Γαλλίᾳ δὲ τὸν τοῦ συστήματος Canet.

Κιλλίβας **λυόμενος**, affût démontable. Εἶδος κιλλίβαντος ἐπιτρέποντος τὴν διάλυσίν του εἰς τεμάχια, καὶ ἐπομένως ἐπιτρέπων τὴν μεταφοράν του εἰς ὀρεινὰ μέρη.

Κιλλίβας **ἐπίσυρτος**, affût à coulisse.

Κιλλίβας μετ' ὀρθοστατῶν, affût à chandeliers. Ὁ κιλλίβας ἐφ' οὗ ἐπακουμβῶσι τὰ πολυβόλα.

Κιλλίβας μετ' **ἐπιστεγάσματος**, affût à carapace; ὁ φέρων ἐπιστέγασμα διὰ τὴν προφύλαξιν τῶν **πυροβολητῶν**.

Κιλλίβας **ἔναρθρος**, affût articulé; βλ. **κιλλίβας ἐκλειπτικός**.

Κιλλίβας μετὰ περιστρεφομένης ἐσχάρας, affût à châssis tournant.

Κιλλίβας μετὰ τοίχων ἄνευ ἐσχάρας, ἐπὶ κρηπιδώματος, affût à flasques, sans châssis, sur plate-forme.

Κιλλίβας μετὰ προσθίου πόλου, affût à pivot avant ou antérieur. Ὁ στρεφόμενος περὶ ἄξονα τεθειμένον πρὸς τὰ ἔμπροσθεν.

Κιλλίβας μετὰ κεντρικοῦ πόλου, affût à pivot central. Ὁ στρεφόμενος περὶ ἄξονα τεθειμένον εἰς τὸ μέσον.

Κιλλίβας **περίακτος** ἢ **πολευτὸς** (μετὰ πόλου), affût à pivot tournant.

Κιλλίβας πολευτὸς μετ' ὑδραυλικοῦ χαλινωτηρίου, affût à pivot à frein hydraulique.

Κιλλίβας μετὰ περιστρεφομένης κλίνης, affût à plate-forme tournante, ἤτοι τοῦ δαπέδου ἐφ' οὗ τίθεται ἡ ἐσχάρα.

Κιλλίβας **ὑπότροχος**, affût à roues.

Κιλλίβας **ὑποτρόχιλος**, affût avec roulettes.

Κιλλίβας **ἀνυψωτικός**, affût à soulèvement; βλ. **παραλλάσσοντες** κιλλίβαντες.

Κιλλίβας **πυροβολείου**, affût de batterie.

Κιλλίβας πυροβολείου μετ' ἐσχάρας καὶ πόλου ἔμπροσθεν, affût de batterie à châssis avec pivot de devant.

Κιλλίβας **γοργυρικός**, affût de casemate.

Κιλλίβας καταστρώματος, affût de gaillard.

Κιλλίβας τοῦ ἡμιπυργίου, affût de demi-tourelle.

Κιλλίβας μετὰ κινουμένου πυργίου, affût de tourelle mobile, πρὸς προφύλαξιν τῶν πυροβολητῶν.

Κιλλίβας προστέγου, affût de teugue.

Κιλλίβας ἐπίνηος, affût de navire; βλ. **κιλλίβας τοῦ ναυτικοῦ**.

Κιλλίβας ἐπιλέμβιος, affût d'embarcation; βλ. καὶ

Ἐσκευασμένος κιλλίβας, affût équipé, ἤτοι ἕτοιμος καθ' ὅλα ἵνα τεθῇ ἐπ' αὐτοῦ ὁ σωλὴν τοῦ πυροβόλου.

Κιλλίβας **μὴ ἐσκευασμένος**, affût non équipé.

§ [ναυτ.] **κιλλίβας μετὰ σωλήνων** ἢ **κιλλίβας**

σωληνωτός, affût-tube. Καλεῖται οὕτω τὸ χρησιμεῦον διὰ τὴν βολὴν τῶν **ἀστέρων** (étoiles) μηχάνημα, ἀποτελούμενον ἐκ πέντε κυλινδρικῶν σωλήνων ἐκ πεταλείου, τηρουμένων εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον διὰ σιδηρᾶς **διαρτίας** (armature en fer) καὶ ἐπακουμβώντων διὰ τῆς βάσεώς των εἰς ξύλινον τινὰ κορμὸν κεκομμένον οὕτως ὥστε νὰ δίδηται εἰς ἅπαν τὸ σύστημα μικρὰ κλίσις. Ἕκαστος σωλὴν κεκλεισμένος εἰς τὸ κατώτερον αὐτοῦ ἄκρον, φέρει ἐξωτερικῶς σιδηροῦν **προσεπιχώνευμα** (masselotte en fer) διαπερώμενον ὁριζοντίως ὑπὸ τρύπας ἥτις χρησιμεύει ὡς **ὀπὴ** (lumière). Διὰ νὰ βληθῇ **ἀστὴρ** τις διὰ τοῦ κιλλίβαντος τούτου τίθεται ἐν πρώτοις ἐκτριπτικὸν ἔκκαυμα εἰς τὴν ὀπήν, κατόπιν πυρῖτις εἰς τὸν σωλῆνα καὶ εἰσάγεται δι' ἐμβολέως εἰς ἐκ **πιλήματος παράκυκλος** (rondelle en feutre) καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὁ ἀστήρ· ἀγκιστροῦται ὁ πυρεκτρίπτης ἐν τῇ θηλείᾳ τοῦ ἐκκαύματος καὶ διὰ τῆς ἕλξεως αὐτοῦ ἐπέρχεται ἡ ἀνάφλεξις. § **Κιλλίβας**, bascule, n. f. καλεῖται ὁ κυρίως κιλλίβας (ἤτοι ὁ κορμὸς τοῦ κιλλίβαντος, corps de l'affût, εἰς τὸ σύστημα τῶν ἐνάρθρων κιλλιβάντων (affûts articulés).

κιλό, kilo=**χιλιόγραμμον.**

κιμαδιάζω, μέλ. άσω, λεπτοκοπανίζω τὸ κρέας, κάμνω κιμᾶν, hacher.

κιμαρρώνειος (ἱππικὴ γενεά). chimarrones (race), βραχύσωμος ἐν τελείᾳ ἀγρίᾳ καταστάσει βιοῦσα ἱππικὴ γενεὰ ἐν ταῖς χώραις τῆς Ν. Ἀμερικῆς ἔνθα χρησιμεύει καὶ πρὸς διατροφὴν τῶν κατοίκων.

κιμᾶς, ὁ· [ξεν.] viande hachée; τὸ περίκομμα, hachis, n. m. ‖ [μεταφ.] τὸν ἔκαμαν κιμᾶ, on l'a haché en pièces=τὸν κατεκομάτιασαν.

κιμμερικός βόσπορος, βλ. βόσπορος.

κιμωλία, ας, ἡ· (γῆ) ἡ **κρητίς**, craie, n. f. βλ. λέξιν· ἡ **λευκῖτις**, blanc d'Espagne; **βλ.** λέξιν.

κιμωλιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] βλ. **τῶφος.**

κιμωλίτης, ου, ὁ· cimolite, n. m. ἢ **σαπονόχωμα** (ἐκ τῆς θέσεως Τζιννὰ τῆς Κιμώλου)· κοινῶς **ὁ πηλός**, δι' οὗ πλύνονται ἐν τῇ θαλάσσῃ· μεταχειρίζονται ἐπίσης αὐτὸν διὰ τὴν ἐξάλειψιν ἐλαιωδῶν κηλίδων, **ἐκ τῶν** πατωμάτων, μαρμάρων, κτλ.

κιμωλιώδης, ης, ες· crayeux, euse, ὁ ὢν τῆς φύσεως τῆς κιμωλίας (craie).

κίνα, ας, ἡ· quinquina, n. m. δένδρον τῆς Περουβίας (Pérou) ὅπερ παρέχει φλοιὸν πικρὸν καὶ ἀντιπυρετικὸν καλούμενον ἐπίσης **κίνα** (quinquina).

κινάβαρι, βλ. **κιννάβαρι.**

κινάβρα, ας, ἡ· βλ. **βρῶμα.**

κιναιδία, ας, ἡ· ὁ τρόπος κιναίδου, ἡ παρὰ φύσιν ἐνεργητικότης, ἡ παθητικὴ ἀσέλγεια αὐτοῦ, prostitution, n. f. **ἀσέλγεια**, impudicité, n. f. ὅθεν ἡ ἀναισχυντία, impudence, n. f. ἀτιμία, infâmie, n. f.

κιναιδιώδης, ης, ες· γεν. ους· ὅμοιος κιναίδῳ, δημωδῶς πούστικος, impudique, adj. ἤτοι αἰσχρός, ἀσελγής.

κίναιδος, ου, ὁ· ὁ παρὰ φύσιν ἐνεργῶν καὶ πάσχων ἐν τῷ ἰδίῳ σώματι, ὁ παθητικῶς ἀσελγής. χυδαίως ὁ πούστης. complaisant infâme; ὁ παραδίδων τὸν ἑαυτόν του πρὸς ἀκολασίαν νέος, jeune homme qui se prostitue; mignon, n.m. [χυδ.] bardache, n. m.

κινάμωμον, τό· βλ. **κιννάμωμον.**

κινάρα, ἡ καὶ κυνάρα, artichaut, n. m. ἡ **ἀγκινάρα**· [διδ.] cinara, n. m.

κιναροειδής, ής, ές· ὅμοιος κινάρα, qui a la forme d'un artichaut; [διδ.] cinaroïdé; cinaré, ée; ‖ τὰ κιναροειδῆ, les cinaroïdées, n. f. pl.

κινδυνεύω, μέλ. εύσω· [ἀμετβ.] εἰμὶ ἐν κινδύνῳ, être en danger (en péril); διατρέχω κίνδυνον, courir (le) risque, risquer; [μεταβ.] εἰς κίνδυνον. τολμῶ ἰδίως ἐν τῇ μάχῃ, ῥιψοκινδυνεύω, risquer; **hasarder**; ὀλίγου δεῖν, faillir; [ἀμετάβ.] εἶμαι εἰς κίνδυνον, être en péril, périclitér (ἐκ τοῦ λατ.)· ‖ κινδυνεύει μεγάλως, il est en grand danger; ‖ ἐκινδύνευσε νὰ χάσῃ τὴν περιουσίαν του, il a risqué de perdre sa fortune; ‖ ἐκινδύνευσε νὰ πέσῃ, il fut près de tomber; ‖ — ποσὸν εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον, hasarder une somme au jeu; ‖ ἡ τιμή του κινδυνεύει, son honneur périclite; ‖ [ἐπὶ ἀσθενοῦς] κινδυνεύει, il est à l'extrémité (à l'agonie, aux abois); ‖ ἡ πατρὶς κινδυνεύει, la patrie est en danger; κινδυνεύων νὰ μὴν ἐννοηθῇ, au risque de ne pas être compris; ‖ ἐκινδύνευσε τὴν ζωήν του, il a risqué sa vie; ‖ ἐκινδύνευσε ν' ἀποθάνῃ, il a failli mourir; ‖ ἡ δημοσία πίστις ἐκινδύνευε, le crédit public périclitait; ‖ ἡ οἰκία κινδυνεύει νὰ πέσῃ, la maison menace ruine; ‖ — νὰ καταδικασθῶ, courir le risque d'être condamné.

κίνδυνος, ου, ὁ· τὸ νὰ κινδυνεύῃ τις, νὰ διατρέξῃ κίνδυνον, danger, n. m. τὸ βάλλειν ἑαυτὸν εἰς κίνδυνον, péril, n. m. ἡ παρακεκινδυνευμένη τολμηρὰ ἐπιχείρησις, risque, n. m. ‖ προλαμβάνω τὸν κίνδυνον, prévenir le danger; ‖ μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του, au péril de sa vie; en exposant sa vie; ‖ εἶνε ἐκτὸς κινδύνου, il est hors de danger (hors d'affaire); ‖ οἱ κίνδυνοι τῶν ἀσφαλιστικῶν ἑταιριῶν, les risques des compagnies d'assurance; ‖ ἔσχατος κίνδυνος, extrême danger; ‖ περιφρονῶ κίνδυνον, affronter un danger; ‖ διατρέχω κίνδυνον, courir un danger; ‖ μὲ κίνδυνον τῆς περιουσίας του, au péril de sa fortune; ‖ κίνδυνος εἶνε μήπως, on court risque de. § [ἐμπορ.] —, risque. n. m. ‖ μὲ κίνδυνόν μας, à notre risque; ‖ [πιστεύω] χωρὶς κίνδυνον, sans aucun risque; ‖ καλὸς κίνδυνος, un bon risque; ‖ κακὸς κίνδυνος, un mauvais risque; ‖ ἀναδέχεσθαι κίνδυνον, prendre un risque; ‖ τρέχειν τὸν κίνδυνον, courir un risque soi-même; ‖ ἔναρξις τῶν κινδύνων. le commencement du risque; ‖ διάρκεια τῶν κινδύνων, la durée du risque; ‖ λῆξις, παῦσις τῶν κινδύνων, le terme, la fin, l'expiration du risque. § **κίνδυνος** [ναυτ.] détresse, n. f. πλοῖόν τι εὑρί-

σκεται ἐν κινδύνῳ ὅταν ἔχῃ ἀνάγκην ἀμέσου βοηθείας, ἕνεκα προσαράξεως, διαρροῆς, πυρκαϊᾶς, ἐλλείψεως τροφίμων ἢ ἐφοδίων, καὶ ἐν γένει ἕνεκεν ἄλλων ζημιῶν.

Σήματα κινδύνου, signaux de détresse; εἰδικὰ διεθνῆ σήματα ἅτινα δέον νὰ μεταχειρίζωνται τὰ ἐν κινδύνῳ εὑρισκόμενα πολεμικὰ ἢ ἐμπορικὰ πλοῖα, πρὸς αἴτησιν ἀμέσου βοηθείας εἴτε ἐξ ἄλλων πλοίων, εἴτε ἐκ τῆς ἀκτῆς. Τὰ σήματα ταῦτα γενόμενα εἴτε συγχρόνως, εἴτε χωριστά, εἰσί:

1ον) Ἐν ἡμέρᾳ.

α) Πυροβόλον ῥιπτόμενον κατὰ **διαλείμματα** ἑνὸς πρώτου λεπτοῦ.

β) Τὸ σῆμα κινδύνου τοῦ διεθνοῦς κώδικος· τὸ ὑπὸ στοιχεῖα N C σημαῖνον «Εὑρίσκομαι ἐν κινδύνῳ, ἔχω ἀνάγκην βοηθείας».

γ) Σῆμα μεγάλης ἀποστάσεως ἀποτελούμενον ἐκ τετραγώνου σημαίας ὑπὲρ ἢ ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἀναδένεται σφαῖρα ἢ ἄλλο τι σφαῖραν προσομοιάζον.

2ον) **Ἐν νυκτί.**

α) Πυροβόλον ῥιπτόμενον κατὰ διαλείμματα ἑνὸς πρώτου λεπτοῦ.

β) Φλόγες ἐπὶ τοῦ πλοίου (ἐκπεμπόμεναι ἐκ καιομένου βυτίου ἠλειμμένου διὰ κεδρίας, ἐλαίου, κτλ.

γ) Πυροτεχνήματα **σκυταλίδων** ἢ **πυροτεχνικῶν βομβῶν** (fusées ou bombes d'artifice) οἱουδήποτε χρώματος ἢ εἴδους, ῥιπτόμενα ἀνὰ ἓν κατὰ βραχέα διαλείμματα,

κινδυνώδης, ης, ες· **γεν.** ους· ἐπικίνδυνος, κινδύνου πλήρης, dangereux, euse, adj. périlleux, euse, adj. ῥιψοκίνδυνος, hasardeux, euse; βλ. *κίνδυνος*· || [ἐμπορ.] κινδυνώδης [ἐπιχείρησις], périlleux, euse.

κινδυνωδῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κινδυνώδη, dangereusement, adv.

κινέω, βλ. κινῶ.

κινηθμός, οῦ, ὁ· ἡ κίνησις, mouvement, n. m.

κίνηθρον, ου, τό· καὶ *κίνητρον*, ringard, n. m. τὸ δι' οὗ ἀνακινοῦσί τι, ἰδίως ἐν τῇ σιδηρουργικῇ καὶ μεταλλουργικῇ· ὄργανον χρήσιμον εἰς τὸ κινεῖν ἢ κυκᾶν (ἀνακατώνειν τι), τὸ κύκηθρον, τὸ τάρακτρον.

κίνημα, ατος, τό· ἡ κίνησις, mouvement, n. m. [τῶν χειρῶν ἰδίως], geste, n. m. [συνεκδ.] τὸ διάβημα, démarche, n. f. || [ἀπωθῶ] δι' ἑνὸς κινήματος, par un geste; || δὲν ἐγκρίνω τὸ κίνημά σου, je n'approuve pas votre démarche.

κινηματική, ῆς, ἡ· cinématique, n. f. μέρος τῆς μηχανικῆς πραγματευόμενον περὶ τῶν κινήσεων, ἀνεξαρτήτως τῶν παραγουσῶν αὐτὰς δυνάμεων, ἢ μᾶλλον ἡ εἰσαγωγὴ τῆς μηχανικῆς ἢ τὴν μετάβασιν ἀπὸ τῆς Γεωμετρίας εἰς τὴν Μηχανικὴν ἀποτελοῦσα, ὡς πραγματευομένη ἐκεῖνα τὰ εἰς τὴν κίνησιν σημείου ἢ σώματος ἢ συστήματος σωμάτων ἀναφερόμενα ζητήματα, εἰς λύσιν τῶν ὁποίων δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ἡ ὕλη ἐξ ἧς τὸ σῶμα, ἡ ἀδράνεια αὐτοῦ καὶ αἱ μεταξὺ τῶν μορίων τῆς ὕλης δρῶσαι ἀτομικαὶ δυνάμεις.

κινηματικός, ή, όν· cinématique (ἐκ τοῦ ἑλλην. κίνημα, mouvement), adj. σχετικὸς πρὸς τὴν κίνησιν, relatif au mouvement.

κινηματικῶς, [ἐπίρ.] cinématiquement, adv. ὑπὸ κινηματικὴν ἔποψιν, au point de vue de la cinématique.

κινηματόγραφον, ου, τό· cinémographe (κίνημα, mouvement καὶ γράφειν, écrire) n. m. ὄργανον προσδιορίζον καὶ διαγράφον τὰς κινήσεις. Τὸ κινηματόγραφον εἶνε διαγραμματογραφικὸν κινηματόμετρον (le cinémographe est un cinémomètre enregistreur).

κινηματογράφος, ου, ὁ· cinématographe (κίνημα, mouvement καὶ γράφειν, écrire) n. m. ὄργανον προωρισμένον νὰ προβάλλῃ ἐπὶ καταχορύφου ἐπιπέδου ἢ λευκοῦ ὑφάσματος, **ἐμψυχωθείσας** συνεχεῖς εἰκόνας ληφθείσας ἐκ τοῦ φυσικοῦ.

κινηματόμετρον, ου, τό· cinémomètre (κίνημα, mouvement καὶ μέτρον, mesure) n. m. ὄργανον ἐν εἴδει ὡρολογίου δι' οὗ σημειοῦται ἡ ταχύτης τινὸς μεταδιδομένη ἐπὶ τροχίσκου δι' ἀτέρμονος νήματος.

κινησιθεραπεία, ας, ἡ· cinésithérapie (κίνησις, mouvement καὶ θεραπεία, guérison) n. f. θεραπεία τῆς ἀποπλανήσεως φυσικῆς τινὸς κινήσεως διὰ τεχνικῶν κινήσεων. Ἐν Στοκχόλμῃ καὶ Κοπενχάγῃ ὑπάρχουσι νοσοκομεῖα κινησιθεραπευτικά.

κινησιολογία, ας, ἡ· cinésiologie (κίνησις, mouvement καὶ λόγος, discours) n. f. ἐπιστημονικὴ μελέτη τῶν κινήσεων ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σώματος, τὴν ὑγιεινὴν καὶ τὴν θεραπευτικήν.

κίνησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ κινεῖν τι, τὸ κινεῖσθαι, ἤτοι ἡ κατάστασις τοῦ σώματος μεταβάλλοντος διηνεκῶς θέσιν σχετικῶς πρὸς σταθερόν τι σημεῖον, mouvement, n. m. [διδ.] motion, n. f. ἡ μετακίνησις, locomotion, ἤτοι ἡ ἐνέργεια δι' ἧς ἔμψυχον ἢ ἄψυχον ἀντικείμενον μεταφέρεται· || θέτω εἰς κίνησιν, mettre en mouvement; faire aller, faire marcher [ἰδ. une machine]; || αἱ κινήσεις τοῦ σώματος, les mouvements du corps; || κίνησις μηχανῆς, marche, n. f. || θέτω εἰς κίνησιν μηχανήν, faire marcher, mettre en marche; || ἔξοδα κινήσεως [δημοσίου ὑπαλλήλου], frais de locomotion. § [μηχ.] κίνησις, mouvement, n. m. καλοῦμεν οὕτω τὴν μετάθεσιν σώματος τινὸς ἀπὸ μιᾶς θέσεως εἰς ἄλλην. Ἡ κίνησις εἶνε ἄρα τὸ ἀντίθετον τῆς ἠρεμίας, ἥτις ἐστὶν ἡ κατάστασις σώματος τινὸς διατηροῦντος ἐν τῷ χώρῳ ἀμετάβλητον τὴν θέσιν του. Ἂν σῶμα τι κινεῖται ἢ ἠρεμῇ, κρίνομεν συνήθως παραβάλλοντες αὐτὸ πρὸς ἄλλα πέριξ ἀντικείμενα καὶ κρίνομεν ἄρα περὶ τῆς κινήσεως πάντοτε σχετικῶς· ἐντὸς ἀτμοπλοίου λ. χ. σκεῦος στερεῶς ἱστάμενον θεωροῦμεν ἀκίνητον, ἐν ᾧ πράγματι κινεῖται μεθ' ὅλου τοῦ σκάφους· ἐπειδὴ δὲ πάντα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς κινοῦνται μετ' αὐτῆς ἐκτελούσης τὰς διαφόρους κινήσεις, ἔπεται ὅτι ἀπόλυτος ἠρεμία δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τῆς γῆς,

ὅπως ἴσως καὶ οὐδαμοῦ τοῦ σύμπαντος. Ἐν τῇ μηχανικῇ τὸ κινούμενον σῶμα καλεῖται κινητόν, ἡ δὲ κίνησις εὐθύγραμμος, καμπυλόγραμμος, κυκλικὴ ἐκ τοῦ σχήματος τοῦ δρόμου ὃν διατρέχει τὸ κινητόν. Διακρίνομεν προσέτι κίνησιν ὁμοιοταχῆ (ἰσοταχῆ) καὶ ἀνομοιοταχῆ (ἀνισοταχῆ), καθ' ὅσον τὸ κινητὸν διατρέχει εἰς ἴσα διαστήματα χρόνου ἴσους ἢ ἀνίσους δρόμους. Ἐκ τῶν ἀνομοιοταχῶν κινήσεων σπουδαιοτέρα εἶνε ἡ ὁμοίως ἐπιταχυνομένη κίνησις τῶν πιπτόντων σωμάτων (βλ. καὶ **βαρύτης**), ὡς καὶ ἡ ἀντιστρόφως ὁμοίως ἐπιβραδυνομένη κίνησις, ὁποία εἶνε ἡ κίνησις σώματος βαρέος καθέτως πρὸς τὰ ἄνω ἀναρριφθέντος. Ταχύτητα καλοῦμεν τὸ πλεῖον ἢ ἔλαττον διάστημα ὅπερ κινητόν τι διατρέχει εἰς ὡρισμένον τι διάστημα χρόνου οἷον εἰς ἓν δευτερόλεπτον, μίαν ὥραν κτλ. Σώματος ἅπαξ εἰς κίνησιν τεθέντος ἕνεκα τοῦ φυσικοῦ νόμου τῆς ἀδρανείας ἡ ταχύτης οὔτε ἐλαττοῦται, οὔτε αὐξάνει εἰμὴ διὰ τῆς ἐπ' αὐτὸ ἐνεργείας ἄλλων δυνάμεων, ὁποῖαι εἶνε ἡ βαρύτης, ἡ τριβή, κτλ. (βλ. **ἀδράνεια**), ὁμοίως δὲ σῶμα ἠρεμοῦν δὲν τίθεται εἰς κίνησιν ἄνευ ἐξωτερικῆς τινὸς δυνάμεως δρώσης ἐπ' αὐτό. Τὸ περὶ τῶν νόμων τῆς κινήσεως τῶν ὑλικῶν σωμάτων πραγματευόμενον μέρος τῆς μηχανικῆς καλεῖται **δυναμική** (βλ. κινηματική). § **κίνησις, ἡ·** mouvement, **βάδισμα** (marche) ἢ **ἑλιγμὸς** (manœuvre) στρατεύματος· ἐπίσης διαίρεσις **χρόνου** (temps) κατὰ τὴν ὁπλασκίαν, κτλ. ‖ [μηχ.] **παλινδρομικὴ κίνησις**, mouvement alternatif ou de va-et-vient ; ‖ κυκλικὴ κίνησις, mouvement circulaire. ‖ Ἡ κίνησις πρὸς ἕνωσιν (ἢ χωρισμὸν) τοῦ πυροβόλου μετὰ τοῦ προολκαίου, mouvement d'avant-train ; ἤτοι ἡ ἕνωσις (ἢ **ἀποχώρησις**) τοῦ **προολκαίου**· ‖ **καταβατικὴ** κίνησις, mouvement descendant ; ‖ βαθμιαία κίνησις, mouvement de progression ; ἢ βαθμιαία πρόοδος (ἢ προδευτική, progressif) ; ‖ περιστροφικὴ κίνησις, mouvement de révolution ; ‖ — ἐπὶ σκοπόν, mouvement de joue ; ‖ κινήσεις τῶν βλημάτων, mouvements des projectiles ; βλ. **τροχιά**, trajectoire ; ‖ ἡ **ῥοή**, κίνησις ὑγροῦ, mouvement d'un fluide ; ‖ μεταβατικὴ κίνησις, mouvement de translation ; ‖ ἀπόλυτος κίνησις, mouvement absolu ; ‖ [τακτ.] ἀπότομος κίνησις (τῶν στρατευμάτων), mouvement à-coup ; ‖ [ναυτ. τακτ.] **ἀθρόα κίνησις, ἀθρόως**, mouvement d'ensemble ou tout à la fois ; ἡ ταυτόχρονος κίνησις· ‖ [ναυτ.] **κίνησις τοῦ λιμένος, ἡ·** mouvement du port ; ἡ ἐν γένει κίνησις τῶν εἰσπλεόντων καὶ ἐκπλεόντων πλοίων· ‖ [ναυτ. τακτ.] **γενικὴ κίνησις, ἡ·** mouvement général; ‖ ὁριζόντιος, κατακόρυφος ἢ πλαγία κίνησις τῶν **βραχιόνων** μετὰ κάμψεως (παράγγελμα ἀσκήσεων), mouvement horizontal, vertical ou latéral des bras, avec flexion ; ‖ ὁριζόντιος κίνησις τῶν πήχεων (παράγγελμα ἀσκήσεων), mouvement horizontal des avants-bras ; ‖ [ναυτ. τακτ.] **ἰδία** ἢ **χωριστὴ κίνησις**, mouvement particulier ou isolé ; ‖ [ναυτ. τακτ.] **μερικὴ κίνησις, ἡ·** mouvement partiel ; ‖ διηνεκὴς κίνησις, **ἀεικίνητος**, ον, mouvement perpétuel. § [ναυτ.] **ὀπισθοχώρησις, ἡ· ὑποχώρησις, ἡ·** mouvement rétrograde. § [τακτ.] **κυκλωτικὴ κίνησις**, mouvement tournant ; στρατηγικὸς ἑλιγμὸς παρασκευαζόμενος μακρὰν τῶν ὄψεων τοῦ ἐχθροῦ (βλ. **ὑπερκέρασις**, mouvement enveloppant) σκοπῶν νὰ **ὑπερκεράσῃ** (déborder) καὶ **κυκλώσῃ** (tourner) εἴτε τὴν μίαν τῶν πτερύγων, ὅπως ἐπιπέσωσι καὶ κατὰ τῶν νώτων αὐτοῦ, εἴτε καὶ ἀμφοτέρας τὰς πτέρυγας συγχρόνως. Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ἡ **κυκλωτικὴ κίνησις** καλεῖται **ἁπλῆ**, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ **διπλῆ**. Ἵνα κυκλωτική τις κίνησις ἐπιτύχῃ, δέον ὅσον τὸ δυνατὸν νὰ συρρέωσιν αἱ ἑξῆς συνθῆκαι. 1ον) Ἀριθμητικὴ ὑπεροχὴ τῆς τῶν δυνάμεων, καθότι ἡ ἐπίθεσις ἀπαιτεῖ, διὰ τὴν αὐτὴν ἔκτασιν τοῦ μετώπου, μεγαλειτέραν συμπύκνωσιν τῶν δυνάμεων ἵνα ὑπερνικήσωσι τὰς δυσκολίας τὰς προκυπτούσας ἐξ αὐτῆς τῆς θέσεως τοῦ ἀμυνομένου ἥτις δύναται νὰ ᾖ καὶ ἀμυντικῶς ὠργανισμένη. 2ον) Ἐκλογὴ καλῆς διευθύνσεως ἐπαπειλοῦσα τὰς συγκοινωνίας τοῦ ἀντιπάλου καὶ ἐξασφαλίζουσα τὰς ἑαυτῶν. Πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς τελευταίας ταύτης συνθήκης, εἶνε συχνάκις ἀναγκαῖον νὰ προετοιμάσωσι διὰ τὰς ἐκτελούσας τὴν κυκλωτικὴν κίνησιν δυνάμεις **τυχαίαν γραμμὴν ἐπιχειρήσεων** (ligne d'opération accidentelle), διότι ἄνευ τοῦ εἰδικοῦ τούτου στηρίγματος, δυνάμεθα γενικῶς νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ προσπαθῶν νὰ **κυκλώσῃ κυκλοῦται**, καὶ δέον νὰ θεωρῶσιν ὡς ἐλαττωματικὸν τὸν ἑλιγμὸν ὅστις, ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας, δύναται νὰ ᾖ ἐπιβλαβὴς διὰ τὸν ἐκτελοῦντα αὐτόν, ὅσον δύναται νὰ ᾖ ἐπικίνδυνος διὰ τὸν ἐχθρὸν ἐν περιπτώσει ἐπιτυχίας. 3ον) Ἰσχυρὰ κατὰ μέτωπον **ἐπίδειξις** (βλ. λέξιν, démonstration) πρὸς **ἐξαπάτησιν** τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τῶν ἀληθῶν προθέσεων. 4ον) Ἀκριβὴς **κλιμακοειδὴς τάξις** (échelonnement) τῶν στρατευμάτων καὶ ἔντονος ἐκτέλεσις τῶν κινήσεων, καθότι εἶνε ἀπαραίτητον νὰ ὦσιν ἕτοιμοι νὰ δεχθῶσι τὴν μάχην κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἑλιγμοῦ, αἱ δὲ κινήσεις τῶν φαλάγγων δέον νὰ συνδυάζωνται οὕτως ὥστε καθ' οἱανδήποτε στιγμὴν νὰ ὦσιν εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσωσι τὴν συγκέντρωσιν αὐτῶν ὑπὸ πλεονεκτικὰς περιστάσεις. Δέον νὰ προσθέσωμεν ὅτι δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ **κυκλώσωμεν** τὸν ἀντίπαλον, ἀλλὰ δέον καὶ νὰ **νικήσωμεν** αὐτόν, καθότι ἄλλως ἡ θέσις τοῦ τελευταίου τούτου ἥτις ἦτο ἐπικίνδυνος διὰ νὰ δεχθῇ τὴν πάλην, καθίσταται τοὐναντίον πλεονεκτικὴ ἐὰν κατορθώσῃ νὰ ἔχῃ ἐπιτυχίαν τινά, καθότι ἡ ἐπιτυχία αὐτοῦ θὰ ἐπιφέρῃ γενικῶς τὴν **στρατηγικὴν διάσπασιν** (rupture stratégique) τῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων· ‖ **προκαταρκτικαὶ κινήσεις**, mouvements préparatoires ; ‖ **αἱ τακτικαὶ κινήσεις**, mouvements tactiques ; ‖ αἱ κινήσεις τῶν στρατευμάτων, mouvements des troupes ; αἱ ὑπὸ τῶν στρατευμάτων ἐκτελούμεναι πορεῖαι πρὸς μετάβασιν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον· ‖ κατοπτεύειν τὰς κινήσεις τοῦ ἐχθροῦ, observer les mouvements de l'ennemi ; ‖

[ναυτ. τακτ.] **διαδοχικὴ κίνησις**, mouvement -successif ou par contre-marche ; βλ. ἐξελιγμός. § [δημ.] **διάρροια**, diarrhée, n. f. flux de ventre ; courante, n.f. § [ἐμπορ.] κίνησις (ἐμπορίου), mouvement (du commerce). § [ξυλουργ.] κίνησις, ἡ· jeu, n. m. ἐλευθέρα κίνησις θύρας ἢ ὑελοστασίου, jeu d'une porte, d'une croisée ; ἤτοι τὸ νὰ ἀνοιγοκλείῃ εὐκόλως, πρὸς τοῦτο δὲ διὰ τῆς ῥυκάνης ἀποξέουσι τὰ ἐξέχοντα μέρη τῶν κλισιάδων· § **κίνησις τῆς γραμμῆς**, jeu de la voie ; ἤτοι κίνησις τοῦ κινουμένου μέρους σιδηροδρομικῆς τινος γραμμῆς διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῶν διευθύνσεων· ‖ **(μετα)κίνησις τῶν λιπαντικῶν δοχείων** (εἰς τὰς σιδηροδρομικὰς ἁμάξας), jeu des boîtes. § **κίνησις** τῶν τροχῶν, jeu des roues des wagons ; ἐπὶ τῶν τροχῶν τῶν σιδηροδρομικῶν ἁμαξῶν, ὅταν αὗται εὑρίσκωνται ἐπὶ τῶν σιδηροδρομικῶν ῥάβδων, ὑπάρχει πάντοτε διάστημα 0μ, 10 ἕως 0μ, 18 μεταξὺ τῆς ῥάβδου καὶ τῆς ἐξοχῆς (mentonnet) τοῦ **ἐπισώτρου** (bandage), ἵνα δύνωνται οἱ τροχοὶ νὰ μετακινῶνται ἐλευθέρως δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν. § **κίνησις τοῦ μηχανισμοῦ**, jeu du mécanisme ; ἡ κίνησις τοῦ μηχανισμοῦ εἰς **τὰ πυροβόλα** ὅπλα εἶνε τὸ σύνολον τῶν κινήσεων τὰς ὁποίας ἐκτελοῦσι τὰ διάφορα τεμάχια πρὸς λειτουργίαν τοῦ ὅπλου, κτλ. § **ὁλικὴ κίνησις**, jeu total. § **ἐγκάρσιος κίνησις τῶν ἀξόνων** (εἰς τὰς σιδηροδρομικὰς ἁμάξας), jeu transversal des essieux ; τοῦτ' ἔστι τὸ ὁλικὸν κενὸν εἰς ὃ δύνανται αἱ **χνόαι** (fusées) νὰ κινηθῶσι, μεταξὺ τῶν **προφυλακτηρίων πλακῶν** (plaques de garde) καὶ τοῦ πυθμένος τῶν **εὐθυντηριῶν** (glissières) τῶν ὁδηγουσῶν **τὰ λιπαντικὰ δοχεῖα** (boîtes). § [ἱππ.] **αἰφνιδία** καὶ **ἀπότομος** πρὸς τὰ πρόσω κίνησις τοῦ ἵππου, bourrée, n. f. γινομένη ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεως τοῦ ἱππέως (καὶ ῥῆμα bourrer = κινοῦμαι αἰφνιδίως). Τὴν αὐτὴν φράσιν μεταχειρίζεται ἡ ἱππευτική, ὅπως παραστήσῃ τὸν ἵππον, ὅστις μὴ ἀνεχόμενος τὴν πίεσιν τῆς στομίδος **ἐκτείνει συχνὰ τὴν κεφαλὴν** καὶ τὸν τράχηλον ἐπιζητῶν οὕτω διὰ τῆς ἐπιμηκύνσεως τῶν ἡνίων τοῦ χαλινοῦ νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς πιέσεως ταύτης· ‖ cheval qui bourre à la main, qui donne des bourrées = κινεῖν, ἐκτείνειν ἀποτόμως τὴν κεφαλήν.

κινητήρ, ῆρος, ὁ· κινητής, ὁ κινῶν τι, moteur, trice. § **κινητήρ**, ὁ· moteur, n. m. (λατ. motor, ἐκ τοῦ movere, motum, σημαίνοντος κινέω-ῶ)· καλεῖται οὕτω πᾶν μηχάνημα ἢ κινητήριος δύναμις ἥτις μεταδίδει κίνησιν τινά, τοιαῦται δὲ δυνάμεις εἰσὶ τὸ ὕδωρ, ὁ ἀήρ, ὁ ἀτμός, ὁ ἠλεκτρισμός, κτλ. Οἱ μᾶλλον ἐν χρήσει **κινητῆρες** εἰσὶ τὰ **ἐμψυχοκίνητα** (moteurs animés) ἤτοι ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἵππος, ὁ βοῦς, ὁ ἡμίονος, ὁ ὄνος, οὓς μεταχειρίζονται εἰς τὰ **ἐμψυχοκίνητα μηχανήματα** (manège). § **ὑδραυλικὸς κινητὴρ** (ἢ **ὑδραυλικὸς δέκτης**), moteur (ou récepteur) hydraulique ; οὗτοι εἶνε προωρισμένοι νὰ χρησιμοποιῶσι (ἤτοι νὰ δέχωνται) ὡς κινητήριον ἔργον τὴν δύναμιν τῆς καταπτώσεως ἢ ῥοῆς τοῦ ὕδατος. Ὑδραυλικός τις κινητὴρ ἤθελεν εἶσθαι ἐντελὴς ἐὰν τὸ ὕδωρ εἰσήρχετο ἐν αὐτῷ ἄνευ προσκρούσεως καὶ ἐξήρχετο ἄνευ ταχύτητος. Οἱ **ὑδραυλικοὶ τροχοὶ** (roues ou roues hydrauliques) δέχονται τὸ ὕδωρ ἐξ ἑνὸς μόνου σημείου, ἔχουσι δὲ γενικῶς τὸν ἄξονα αὐτῶν ὁριζόντιον, ἐν ᾧ οἱ **ῥομβηταὶ** (turbines) δέχονται αὐτὸ συνήθως ἐφ' ὅλης τῆς περιφερείας των καὶ ἔχουσι κατακόρυφον ἄξονα. Ὁ περισσότερα πλεονεκτήματα ἔχων ὑδραυλικὸς τροχὸς εἶνε ὁ τοῦ Sagebien. Βλ. καὶ **ἠλεκτροκινητήρ, ἀτμοκινητήρ, ἀεριοκινητήρ.**

κινητήριος, ος καὶ α, ον· moteur, trice, adj. ὁ ποιῶν τι κινεῖσθαι, ἤτοι ὁ παράγων τὴν κίνησιν· ‖ — ἡ κινοῦσα δύναμις, force motrice. § — μηχανή, machine motrice ; καλεῖται οὕτω γενικῶς μηχανὴ δι' ἧς παράγεται κίνησίς τις, μεταφορικῶς δὲ καλοῦνται οὕτως αἱ τῶν πλοίων ἀτμομηχαναί· ‖ — ἀερομηχανή, machine motrice à air ; βλ. ναύκλαστρον Οὐάϊτχεδ· ‖ —, μετακινητήριος, locomoteur, trice, adj. (ἐκ τοῦ locus, lieu καὶ motus, mû) ὁ μεταδίδων κίνησιν, ὁ ποιῶν τι κινεῖσθαι· π. χ. κινητήριος ἀτμομηχανή, machine locomotrice.

κινητική, ῆς, ἡ· cinétique (ἐκ τοῦ ἑλλ. κινεῖν, mouvoir) n. f. [φυσ.] θεωρία συνόλου τινὸς φαινομένων βασιζομένων μονομερῶς ἐπὶ τῆς κινήσεως τῆς ὕλης.

κινητικός, ή, όν· εἰς τὸ κινεῖν ἀνήκων, ἐπιτήδειος, κινῶν τι, ποιῶν κινεῖσθαι, mouvant, e, adj. κινητήριος, moteur, trice ; ‖ κινητικὴ δύναμις, τὸ **κινητήριον**, le mobile ; π. χ. l'eau est le mobile de plusieurs machines ; ‖ κινητικὴ αἰτία, τὸ κινοῦν, τὸ ἐξ οὗ ὁρμᾶταί τις, π. χ. l'argent est son unique mobile. § [οὐσ. οὐδ.] **κινητικόν, τὸ καθάρσιον**, purgatif, n. m.

κινητικός, ή, όν· cinétique (ἐκ τοῦ ἑλλ. κινεῖν, mouvoir) adj. ὁ ἀναφερόμενος πρὸς τὴν κίνησιν, qui se rapporte au mouvement ; ὁ ἔχων ὡς βάσιν, ὡς ἀρχήν, τὴν κίνησιν, qui a pour base, pour principe le mouvement ; ‖ ἡ κινητικὴ θεωρία τῶν ἀερίων ἐφευρέθη ὑπὸ τοῦ Δανιὴλ Bernouilli.

κινητικῶς, [ἐπίρ.] cinétiquement, adv. διὰ μόνου τοῦ μέσου τῆς κινήσεως τῆς ὕλης, par le moyen du seul mouvement de la matière ; ‖ ὁ ὅρος **δόνησις** (vibration) δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὰ **κινητικῶς** (cinétiquement) δρῶντα ἀέρια.

κινητογένεσις, εως, ἡ· cinétogénèse ou kinétogénèse (κινητός, mobile καὶ γένεσις, génération) n. f. ἀνάπτυξις τῶν ὀργάνων διὰ τῆς ἐπιδράσεως τῆς ἐπαναληπτικῆς ἐνεργείας.

κινητοποιήσιμος, ος, ον· mobilisable, adj. δυνάμενος κινητοποιηθῆναι, qui peut être mobilisé.

κινητοποίησις, εως, ἡ· βλ. **ἐπιστρατεία**, ἐπιστράτευσις, mobilisation, n. f. § [νομ.] mobilisation, n. f. **μεταβολὴ ἀκινήτου εἰς κινητόν.**

κινητοποιῶ (έω), μέλ. ήσω· βλ· **ἐπιστρα-**

τεύω, mobiliser. § [νομ.] mobiliser, διὰ συμφωνίας ὁρίζω ἀκίνητόν τι εἰς κινητόν.

κινητός, ή, όν· κινούμενος, δυνάμενος κινηθῆναι, πᾶν τὸ κινούμενον ἢ δυνάμενον νὰ κινηθῇ, mobile, adj. || [ούσ.] τὸ κινητόν, κινούμενον σῶμα, mobile, n. m. || ἀγωγὴ πρὸς ἀνάκτησιν κινητοῦ, action mobilière ; || [οὐδ. πληθ. ούσ.] τὰ κινητὰ (ἐννο. κτήματα], les biens meubles; le mobilier ; καλοῦνται πάντα τὰ πράγματα τὰ δυνάμενα νὰ μετακινηθῶσιν ἰδίᾳ ἢ ἀλλοτρίᾳ δυνάμει ἄνευ βλάβης τῆς οὐσίας των· || τὰ κινητὰ τῆς κληρονομίας, les biens mobiliers de la succession; || [νομ.] κινητὰ κτήματα, les biens mobiliers ; || κληρονομία κινητῶν, sucession mobilière; || κινητὸν κτῆμα, propriété mobiliaire; || κινητὴ περιουσία (πλοῦτος), richesse mobiliaire ; || φόρος ἐπὶ κινητῶν, contribution mobiliaire ; || — στόχος, but mobile ; || κινητὴ γέφυρα, pont mobile ; || κινητὸν οὐραῖον (ὅπλου) culasse mobile ; βλ. **οὐραῖον**· || κινητὸν δίκτυον, réseau mobile ; βλ. καὶ **δίκτυον**· || [ναυτ.] κινητὸν ἔντροχον, tétar, n. m. chaumard volant; βλ. καὶ **ἔντροχον**· || **κινητός**, ή, όν· mobile, adj. καλοῦνται οὕτως ἐν τῇ λεπτουργικῇ πάντα τὰ ἔργα ἅτινα δὲν εἶνε ἐντελῶς ἀκίνητα, π. χ. αἱ θύραι τὰ παράθυρα, αἱ θυρίδες (guichets), κτλ. || **κινητός**, ὁ **ῥυτός**, coulant, e; βλ. λέξιν.

κίνητρον, τό· [ἀτμομηχ.] mise en train ; ὄργανον ὅπερ χρησιμεύει εἰς τὰς ἀτμομηχανὰς διὰ νὰ δώσῃ τὴν πρώτην ὤθησιν τῆς κινήσεώς των ἢ ν' ἀναστρέψῃ τὴν πορείαν των. § [τέχν.] branloire, n. m. [de soufflet, τῆς φωνῆς, τοῦ φυσητῆρος]. § —, βλ. καὶ **κίνηθρον**.

κινίνη, ης, ἡ· quinine, n. f. τὸ σπουδαιότατον τῶν ἐν τοῖς φλοιοῖς τῆς κίνας περιεχομένων ἀλκαλοειδῶν· || θειϊκὴ κινίνη, sulfate de quinine.

κινῖνον, τό· ἡ κινίνη, quinine, n. f.

κιννάβαρι, εως, τό· [χημ.] cinabre, n. m. μέταλλον κινναβάρεως, ἐρυθροῦ ὀρυκτοῦ, συνισταμένου ἐξ ὑδραργύρου καὶ θείου, sulfure rouge naturel de mercure; τὸ χρῶμα, ἡ βαφὴ τοῦ κινναβάρεως, ἡ μίλτος, vermillon, n. m. θειϊκὸς ὑδράργυρος, βλ. **μίλτος**· || κιννάβαρι ἀντιμονίου, cinabre d'antimoine, vermillon imité, καὶ **κινναβάρινον**, rouge cinabre; βλ. **ἐρυθρόν**.

κινναβαρίζω, μέλ. ίσω· cinabariser, ἔχω τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα τοῦ κινναβάρεως, avoir la couleur du cinabre.

κινναβάρινος, η, ον· cinabarin, ine, adj. βεβαμμένος ἢ ὅμοιος χρώματι κινναβάρεως, qui a la couleur rouge du cinabre.

κινναμώμινος, η, ον· ἐκ κινναμώμου, de cannelle.

κιννάμωμον, ου, τό· cannelle, n. f. ἡ **καννέλα**, ὁ ἀρωματικὸς φλοιὸς τοῦ ὁμωνύμου κινναμωμοφόρου θάμνου· || — πρώτης ποιότητος, cannelle fine (ἢ cannelle lettre rouge 1re) ; || — δευτέρας ποιότητος, cannelle mi-fine (ἢ cannelle lettre rouge 2me) ; || — τρίτης ποιότητος, cannelle commune (ἢ cannelle lettre noire). § κιννάμωμον, τὸ (δένδρον), cannellier, n. m.

κινοῦσα δύναμις, force mobile ; τὸ ἐλατήριον, ἡ δύναμις, ἤτοι ἐκεῖνο ὅπερ κάμνει νὰ κινῆταί τι· τὸ κινητήριον, mobile, n. m.

κινῶ (έω), μέλ. ήσω· κινῶ τι, ποιῶ κινεῖσθαι, κοινῶς τὸ κουνῶ, θέτω εἰς κίνησιν, mettre en mouvement ; faire aller ; κάμνω νὰ κινῆται, κινῶ, mouvoir ; κινῶ, ὠθῶ, pousser ; κινῶ, σείω, ταράσσω, agiter ; κινῶ, ἀνακινῶ, remuer ; || τὸ ὕδωρ τὸ ὁποῖον κινεῖ τὸν τροχόν, l'eau qui meut la roue ; || — τὸ ἐκκρεμές, mettre en mouvement la pendule ; || τὸ ἐλατήριον κινεῖ τὴν μηχανήν, le ressort fait mouvoir (marcher ; aller) la machine ; || τὸν ἐκίνει τὸ συμφέρον, l'interêt le poussait; || δὲν ἠμπορεῖ νὰ κινήσῃ τὸ χέρι του, il ne peut remuer sa main; || σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει [παροιμ. ἀρχ.], aide toi, Dieu t'aidera; || ὁ ἄνεμος ἐκίνει τὸ φύλλωμα, le vent agitait le feuillage; || ἐκίνησε πάντα λίθον [φρ.], il a mis tout en œuvre; il a remué ciel et terre; [ἀρχ.] il a remué toutes les pierres ; || [ναυτ.] κινῶ [τὴν ἀτμομηχανήν], κτλ., mettre en train, faire marcher, θέτω τι εἰς κίνησιν. § διεγείρω (τὴν περιέργειαν), exciter (piquer) la curiosité ; || — τὸν γέλωτα· κινῶ εἰς γέλωτα, faire rire ; prêter à rire. § —, ἐγείρω, κάμνω, intenter ; κάμνω, faire ; || — δίκην, κινῶ ἀγωγήν, intenter (faire) un procès ; βλ. καὶ **δίκη**· ἐγείρω ἀγωγήν, intenter action, actionner ; || — πόλεμον, faire (entreprendre) la guerre. § πραγματεύομαι, traiter, ἐπαναφέρω ἐπὶ τοῦ τάπητος (πρὸς συζήτησιν), mettre sur le tapis ; || αὐτὸς ἐκίνησε τὸ ζήτημα, c'est lui qui a mis la question sur le tapis ; || μὴ κινῇς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, ne remuez pas cette affaire. § συγκινῶ, toucher, émouvoir ; συγκινῶ, λυπῶ, affecter ; ἐμπνέω συμπάθειαν, θέλγω, συγκινῶ, intéresser ; || δὲν σὲ κινοῦν τὰ δάκρυά του, ses larmes ne vous touchent pas. § [ἰατρ.] ἐνεργῶ καθαρτικῶς, lâcher [le ventre] ; opérer ; faire aller ; || τὸ καθάρσιον τὸν ἐκίνησε καλά, le purgatif l'a fait bien aller. § [οὐδ.] ἐκκινῶ, se mettre en route (; en campagne) ; partir ; || πρέπει νὰ κινήσωμεν πολὺ πρωΐ, il faut nous mettre en route de bon matin. § [μέσ.] κινέομαι-οῦμαι, se mouvoir, κινοῦμαι, σαλεύω, bouger, [se] remuer ; προχωρῶ, βαδίζω, περιπατῶ, marcher ; πηγαίνω, aller ; στρέφομαι, tourner ; σείομαι, ταράσσομαι, s'agiter ; κινοῦμαι, βαδίζω, προχωρῶ, s'ébranler ; || δὲν δύναται νὰ κινηθῇ, il ne peut pas se mouvoir (se remuer) ; || μὴ κινηθῇς, ne bougez pas ; || ἔλα, θὰ κινηθῇς ; eh ! bien, irez-vous ? || [οἱ δεῖκται τοῦ ὡρολογίου] δὲν κινοῦνται, ne marchent pas ; || ἡ γῆ κινεῖται, la terre tourne ; || [τὸ ἐμπόριον] δὲν κινεῖται, ne va pas ; || [δὲν ἀπέθανε] κινεῖται ἀκόμη, il remue encore ; || [μεταφ.] κινήσου ! remuez - vous ; [οἰκ.] trémoussez vous ! || [στρατ.] αἱ πρῶται τάξεις ἐκινήθησαν, les premières lignes s'e-

branlèrent ; || κινεῖν τὸν ἵππον αἰφνιδίως [ἱππευτ.] aller par surprise.

κιόλα, [δημ. ἐπίρ.] βλ. κηόλα.

κιόνα, ας, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ὀξὺς λίθος μέγας καὶ κοπτερός.

κιόνη, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] (ἀγκωνή, coin). ὀρθὴ γωνία (ἐργαλ. λεπτουργικόν).

κιονίσκος, ου, ὁ· μικρὸς κίων, petite colonne, colonnette. n. f. στυλίσκος καὶ στηλίς. § [ναυτ.] **κιονίσκος**, bitton [d'écoute], n. m. μικρὸς κίων ἢ καὶ μικρὸς **ποδοδέτης**, petite bitte. Οἱ κιονίσκοι ἢ ποδοδέται, κοινῶς τὰ χαμπανέλια ἢ μπαμπαδέλια, les bittons d'écoute ἢ de tournage ; βλ. καὶ **κίων**, bitte ; || κιονίσκοι ῥυμουλκίας [ναυτ.] bittes d'embossage ἢ de remorque ; στῦλοι οἵτινες ἄλλοτε ἦσαν ξύλινοι, σήμερον δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατασκευάζονται χυτοσίδηροῖ, χρησιμεύοντες εἰς τὴν δέσιν τῶν ῥυμουλκίων, πρυμνοδετῶν καὶ τῶν τοιούτων. § [ναυτ.] κιονίσκος ἢ στυλίσκος, pivot bitte, n. m. πόλος χρησιμεύων πρὸς περιστροφὴν καὶ στερέωσιν.

κιονόβαθρον, ου, τό· βάθρον κίονος, colonne-support, n. m. ἢ στηλυποστάτης, ὑποστάτης στήλης.

κιονοδέσμη, ης, ἡ· [ἀρχιτ.] colonne de faisceau ; βλ. κίων.

κιονόδεσμος, ου, ὁ· [ναυτ.] tour (m.) de bitte, κοινῶς τὸ δέσιμο εἰς τὴν μπίντα, καὶ ἡ πρᾶξις **κιονοδέτησις**, action de prendre le tour de bitte, ἢ ἁπλῶς tour de bitte ; βλ. **κιονοδετῶ** καὶ κίων (bitte).

κιονοδέτης, ου, ὁ· [ναυτ. πυροβ.] collet de bitte.

κιονοδέτησις, εως, ἡ· tour de bitte ; βλ. κιονόδεσμος.

κιονοδετῶ (έω), μέλ. ήσω (τὴν ἄλυσιν ἢ τὸν χάλω), prendre le tour de bitte ; δένω τὴν ἄλυσιν ἢ τὸν χάλων εἰς τοὺς κίονας· τὸ εἶδος τοῦ δεσμοῦ τούτου καλεῖται **κιονόδεσμος**. § —, ποδοδετῶ, bitter ; περιτυλίσσω σχοινίον εἰς κίονα ἢ ποδοδέτην (bitte).

κιονοειδής, ής, ές· ὅμοιος κίονι, semblable à une colonne.

κιονόκρανον, ου, τό. [ἀρχιτ.] chapiteau, n. m. Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ capitello, ὅπερ παράγεται ἐκ τοῦ λατινικοῦ caput, σημαίνοντος κεφαλήν. Κιονόκρανον, τό· ἢ **ἐπίκρανον**, ἡ κεφαλὴ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων καλούμενον (βλ. καὶ κίων)· καλεῖται οὕτω τὸ ἄνω μέρος τοῦ κίονος (colonne) ἢ **παραστάδος** (pilastre) τὸ ἐπιτιθέμενον ἐπὶ τοῦ κορμοῦ. Γενικῶς τὸ chapiteau καλεῖται **ἐπίκρανον**, εἶνε δὲ κόσμημα ἀρχιτεκτονικὸν τιθέμενον εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος ἀντικειμένων τινῶν, ἢ περιστέφει αὐτὰ καὶ καλεῖται κοινῶς **κεφαλάρι**, προκειμένου δὲ περὶ κιόνων καλεῖται **κεφαλοκόλωνον**. Τοιοῦτον κόσμημα, καλούμενον **ἐπίκρανον** (κεφαλάρι καὶ κορνίζα) τίθεται συνήθως ὡς κορωνὶς ἢ περιστέφει διάφορα ἔργα καὶ ἔπιπλα τῆς λεπτουργικῆς, π. χ. ὀψοφυλάκια (buffets), ἱματιοθήκας (armoires), κτλ.

Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀρχιτεκτονικῇ, ἕκαστος ῥυθμὸς (ordre) ἔχει ἴδιον κιονόκρανον (βλ. σχήματα εἰς λέξις βάσις).

Τοσκανικὸν κιονόκρανον, chapiteau Toscan (βλ. σχῆμα εἰς λέξιν **βάσις Τοσκανική**)· τοῦτο σύγκειται ἀπὸ τρία μέρη, ἤτοι τὸν **ἄβακα** (abaque), ὅστις καλεῖται καὶ **πλίνθος** (plinthe), φερόμενον ὑπὸ **ἐχίνου** (échine) καλουμένου ἐπίσης ᾠὰ (oves) ἢ καὶ **τεταρτοκύκλιον** (quart de rond)· ὑπὸ τὸν ἐχῖνον ὑπάρχει **ὑποτραχήλιον** (gorgerin) περιοριζόμενον διὰ λεπτοῦ **κανόνος** (mince filet) πρὸς τὰ ἄνω καὶ **ἀστραγάλου** (astragale) πρὸς τὰ κάτω. Τὸ ὕψος τοῦ κιονοκράνου ἀπὸ τὸν ἀστράγαλον μέχρι τοῦ ἄνω ἄκρου τοῦ ἄβακος, εἶνε ἴσον **μὲ ἕνα ἐμβάτην** (module), ἤτοι μὲ τὴν ἡμιδιάμετρον τοῦ κορμοῦ τοῦ κίονος εἰς τὴν βάσιν (*).

Δωρικὸν κιονόκρανον, chapiteau Dorique (βλ. σχῆμα εἰς λέξιν βάσις Δωρική)· τὸ σύνηθες Δωρικὸν κιονόκρανον ὁμοιάζει ἀρκετὰ μὲ τὸ Τοσκανικόν. Σύγκειται ἀπὸ τὰ ἴδια μέρη καὶ ἔχει τὸ αὐτὸ ὕψος, ἀλλ' αἱ ἐπ' αὐτοῦ γλυφαὶ εἶνε πολυπλοκότεραι καὶ λεπτότεραι, φέρει δὲ κάτωθεν τοῦ **ἐχίνου** δύο ἢ τρεῖς **ἱμάντας** (annelets, **κρίκους**), οἵτινες καλοῦνται καὶ **ζῶναι** (filets). Τὸ **ὑποτραχήλιον** (gorgerin) κοσμεῖται ἐνίοτε ὑπὸ **καλχῶν** (rosaces), **ἀνθεμίων** (fleurons), ἢ **διαξυσμάτων** (cannelures), ἔστω καὶ ἐὰν ὁ κορμὸς τοῦ κίονος δὲν φέρῃ τοιαῦτα· βλ. καὶ ῥυθμὸς Δωρικός.

Τὸ **ἀρχέτυπον** Δωρικὸν **κιονόκρανον**, chapiteau Dorique primitif, ou de Pœstum ; καλούμενον ἐπίσης τῆς **Ποσειδωνίας** (Pœstum) (**), παρουσιάζει ὅλως διάφορον χαρακτῆρα. Ὁ ἄβαξ αὐτοῦ ἔχει ἐντελῶς ὀρθογώνιον κατατομήν, ὑπερβαίνει δὲ κατὰ τὸ τρίτον τοῦ ἐμβάτου τὴν κατωτέραν περιφέρειαν εἰς τὴν βάσιν τοῦ κορμοῦ τοῦ κίονος· ἡ προεξοχὴ αὕτη φαίνεται τοσοῦτον μεγαλειτέρα, ὅσον ὁ κορμὸς τοῦ κίονος ἐλαττοῦται κατ' ἀναλογίαν ἄγνωστον εἰς τοὺς ἑτέρους ῥυθμούς. Ἐν τούτοις ἀπαντῶνται ἄβακες τοῦ εἰρημένου Δωρικοῦ φέροντες κάτωθεν **Λέσβιον κυμάτιον** (talon). Ὁ **ἐχῖνος** δὲν παρουσιάζει κατατομὴν τεταρτοκυκλίου (quart de rond) ἀλλ' ἐλλειπτικοῦ τμήματος. Οἱ **ἱμάντες** (annelets, ἢ **ζῶναι**, filets) οἱ ἑνοῦντες τὸν ἐχῖνον ἢ τὸ εἰρημένον ἐλλει-

---

(*) [Αἱ διαστάσεις εἰς ἐμβάτας εἶνε αἱ ὑπὸ τοῦ διασήμου Ἰταλοῦ ἀρχιτέκτονος Vignole δοθεῖσαι ἐν τῷ ἐξόχῳ ἔργῳ του «Traité des cinq ordres», οὐχ ἧττον φαίνεται ὅτι οἱ ἀρχαῖοι καλλιτέχναι δὲν ἐτήρησαν ἀμεταβλήτους κανόνας (βλ. ἐμβάτης, module).]

(**) [Pœstum. Ἡ *Παῖστος* (ου), ἡ *Ποσειδωνία* ἀρχαία πόλις τῆς Ἰταλίας ἧς μόνον τὰ ἐρείπια σώζονται σήμερον εἰς ἀπόστασιν 57 χιλιομέτρων πρὸς Νότον τοῦ Salerne, παραλίου πόλεως πρὸς Νότον τῆς Νεαπόλεως. Ἡ πόλις Pœstum (Παῖστος, Ποσειδωνία), ἦτο ἀρχαία Δωρικὴ ἀποικία κτισθεῖσα τὸν VIII π. Χ. αἰῶνα. Ἐκ τῆς πόλεως ταύτης ἐδόθη ἡ ὀνομασία εἰς τὸν ἀρχέτυπον Δωρικὸν ῥυθμὸν (ordre dorique primitif), κληθέντα καὶ ῥυθμὸν τῆς *Παίστου* (Pœestum).]

πτικὸν τμῆμα μετὰ τοῦ ὑποτραχηλίου (gorgerin), οἵτινες εἰς τὸ σύνηθες Δωρικὸν εἶνε δύο ἢ τρεῖς, φθάνουσι μέχρι πέντε, καὶ ἀντὶ νὰ ὦσιν ἁπλοῖ κανόνες (de simples listels), ἡ κατατομὴ αὐτῶν τείνει νὰ παραστήσῃ ὀξεῖαν γωνίαν. Ὑπάρχουσι παραδείγματα ὑποτραχηλίων μετὰ διαξυσμάτων, ἐνῷ ὁ κορμὸς τοῦ κίονος δὲν ἔχει τοιαῦτα. ὁ δὲ ἀστράγαλος ὁ χωρίζων τὸ ὑποτραχήλιον ἀπὸ τὸν κορμόν, ἀντὶ νὰ σύγκειται ἐξ ἐξεχούσης γλυφῆς, ἤτοι ἐξέχοντος λεπτοῦ κυλινδρικοῦ ἐξογκώματος, σύγκειται ἐκ μιᾶς ἢ τριῶν κεχαραγμένων γωνιωδῶν γλυφῶν καλουμένων **ἐντομῶν** (rainures).

Ἰωνικὸν κιονόκρανον, chapiteau Ionique (βλ. σχῆμα εἰς λέξιν **βάσις** Ἰωνική)· τοῦτο σύγκειται ἀπὸ τὸν ἄβακα (abaque), τὰς ἕλικας (volutes), τὰ ᾠὰ (oves) καὶ τὸν **ἐχῖνον** (quart de rond), ὅστις μόλις φαίνεται μεταξὺ τῶν ἑλίκων, αἵτινες συστρέφονται ὡς τὰ κέρατα κριοῦ, καὶ ἂς νομίζουσιν ὅτι εἶνε ἀπομίμησις τῶν κεράτων τοῦ θύματος, ἅτινα εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ἐσυνείθιζον νὰ κρεμῶσιν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔνθα προσεφέροντο αἱ θυσίαι. Αἱ ἕλικες αὗται εἶνε μόνον καταφανεῖς ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας καὶ ὀπισθίας ὄψεως τοῦ κιονοκράνου, ἐπὶ δὲ τῶν πρὸς τὰς πλευρὰς ὄψεων, ἡ κατατομὴ αὐτῶν παριστᾷ περιεστραμμένον τι ἐν εἴδει κυλίνδρου ἢ κερατίνης, δ.Ἐν τούτοις, ἀπὸ τῆς ἀναγεννήσεως, ἀρχιτέκτονες τινές, ἐφαντάσθησαν νὰ δώσωσιν εἰς τὸ εἰρημένον κιονόκρανον τέσσαρας ὁμοίας ὄψεις. Τὸ Ἰωνικὸν κιονόκρανον δὲν ἔχει **ὑποτραχήλιον** (gorgerin)· ὁ **ἀστράγαλος** (astragale) εὑρίσκεται ἀμέσως κάτωθεν τοῦ **ἐχίνου**, τετμημένος συνήθως εἰς **ᾠὰ** (découpé en oves). Τὸ ὕψος τοῦ κιονοκράνου τούτου, ἀπὸ τῆς ἄνω κόψεως τοῦ **ἄβακος** μέχρι τοῦ κατωτέρου μέρους τῆς **ἕλικος** εἶνε κατά τι μεγαλείτερον ἑνὸς **ἐμβάτου** (module).

Κορινθιακὸν κιονόκρανον, chapiteau Corinthien (βλ. σχῆμα εἰς λέξιν βάσις Κορινθιακή)· τοῦτο παριστᾷ κάνεον (corbeille, κάνεστρον), ἢ **κάλαθον** (κατὰ Λεξ. Ἀρχαιολ. Ῥαγκαβῆ) περιβεβλημένον ἐκ δύο σειρῶν φύλλων ἐλαίας ἢ ἀκάνθης (feuilles d'olivier ou d'acanthe) μετὰ καυλῶν (caulicoles) τεθειμένων κατακορύφως τῆς μιᾶς σειρᾶς ἄνωθεν τῆς ἑτέρας. Ὁ ἄβαξ εἶνε καμπύλως ἐντετμημένος καὶ εἰς τὰς τέσσαρας αὐτοῦ πλευράς, αἱ δὲ γωνίαι του, αἵτινες εἰσὶν ὁτὲ μὲν ὀξεῖαι, ὁτὲ δὲ ἐστρογγυλευμέναι, συνήθως δὲ τετμημέναι καθέτως κατὰ τὴν διαγώνιον, ὑποβαστάζονται ὑπὸ δύο μικρῶν ἑλίκων (volutes), ἐνῷ δύο ἕτεραι μικρότεραι ἕλικες, συναντῶνται εἰς τὸ κέντρον ἑκάστης ὄψεως ὑπὸ τὸν ἄβακα, κοσμουμένου τοῦ εἰρημένου κέντρου ὑφ' ἑνὸς **ἀνθέμου** (fleuron) τοιουτοτρόπως δὲ τὸ κιονόκρανον τοῦτο φέρει ὀκτὼ μεγάλας (εἰς τὰς γωνίας) καὶ ὀκτὼ μικρὰς (εἰς τὸ μέσον) ἕλικας, πέριξ τοῦ κορμοῦ τοῦ καλουμένου **σπονδύλου** (cloche ou tambour). Τὸ ὕψος τοῦ Κορινθιακοῦ κιονοκράνου εἶνε ἴσον μὲ δύο ἐμβάτας καὶ ἓν τρίτον.

Σύνθετον κιονόκρανον, chapiteau Composite (βλ. σχῆμα εἰς λέξιν βάσις Σύνθετος) τοῦτο εἶνε κυρίως εἰπεῖν ἀνάμιξις τοῦ Ἰωνικοῦ κιονοκράνου, ἐξ οὗ λαμβάνει τὰς ἕλικας, καὶ τοῦ Κορινθιακοῦ, οὕτινος διατηρεῖ τὸ περιβεβλημένον ὑπὸ φύλλων ἀκάνθης κάνεον. Τὸ ὕψος τοῦ κιονοκράνου τούτου εἶνε τὸ τοῦ Κορινθιακοῦ.

Κατὰ τοὺς δέκα πρώτους αἰῶνας τοῦ μεσαίωνος, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν καλουμένην **Λατινικὴν ἐποχὴν** (époque latine), αἱ μορφαὶ τοῦ ἀρχαίου κιονοκράνου διατηροῦνται, ἰδίως δὲ εἰς τοὺς μεσημβρινοὺς τόπους, μὲ ἐλαχίστας μόνον **παραποιήσεις** (altérations). Ἀπὸ τοῦ ὀγδόου αἰῶνος καὶ ἐντεῦθεν ἡ παραποίησις καθίσταται μεγαλειτέρα, ταχέως δὲ περιπλέκεται μετά τινος ἀναμίξεως τοῦ νεωτέρου ἑλληνικοῦ ἢ βυζαντινοῦ χαρακτῆρος (nouveau style grec ou byzantin), ἀνάμιξις ἥτις μετ' οὐ πολὺ καθίσταται καταφανεστέρα, παράγουσα τὸν **ἀνάμικτον χαρακτῆρα**, τὸν κληθέντα **Ῥωμανικὸν** (style Roman).

Ἔκτοτε ἡ μορφή, αἱ ἀναλογίαι καὶ ὁ χαρακτὴρ τοῦ κιονοκράνου, μεταβάλλονται κατὰ τόπους καὶ αἰῶνας, ἀναλόγως τῆς ὀρέξεως, τῆς εὐφυΐας καὶ τῶν γνώσεων τοῦ ἀρχιτέκτονος, δύσκολον συνεπῶς εἶνε κατόπιν τοιούτων μεταβολῶν καὶ αἰτίων νὰ ταξινομηθῶσιν ἀκριβῶς καὶ μεθοδικῶς τὰ κιονόκρανα ἐπὶ τῇ βάσει εἴτε τῆς χρονολογίας, εἴτε τῆς γεωγραφίας, αἵτινες παρέχουσιν ἡμῖν συχνοτάτας ἀμοιβαίας διεψεύσεις, συνεπῶς μόνον διὰ τοῦ σχηματισμοῦ των δύνανται νὰ τὰ διακρίνωσι καὶ τὰ χαρακτηρίσωσι.

Τὸ Ῥωμανικὸν κιονόκρανον διακρίνεται ἐκ τοῦ ἀρχαίου, καθότι τὸ πρῶτον φέρει συχνάκις εἰκονογραφικὴν διακόσμησιν. Οἱ ἀρχαῖοι δὲν ἐφαντάσθησαν νὰ χρησιμοποιήσωσιν ὡς **εἰκονόθετον** (imagerie) τὸ **ἀκροκόσμημα** (amortissement) τῶν κιόνων ἢ τῶν τετραγωνικῶν στύλων (piliers), τούτου ἕνεκα σπανίως εὑρίσκουσιν ἐπ' αὐτοῦ συμβολικὰ τινὰ σημεῖα. Αἱ εἰκονογραφικαὶ αὗται διακοσμήσεις δὲν ὑπερβαίνουσι ποσῶς τὴν **Ῥωμαϊκὴν ἐποχὴν** (βλ. λέξιν).

Τὰ μᾶλλον ἐν χρήσει κιονόκρανα μετὰ τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν ἀρχαίων τύπων καὶ μέχρι τῆς παραδοχῆς τοῦ καλουμένου γοτθικοῦ τύπου, φέρουσιν ἅπαντα ἄβακα, συνήθως λίαν ὀγκώδη, τὸ δὲ κάτωθεν αὐτοῦ σῶμα τοῦ κιονοκράνου εἶνε **κυβικὸν** (cubique), **κωνικὸν** (conique), **κυβικοκωνικὸν** (cupi-conique), **κυλινδρικὸν** (cylindrique), **εὐρύστομον** ἄνωθεν (évasé) ἤτοι **κανεστροειδὲς** (en corbeille), **χωνοειδὲς** (en entonnoir), κτλ.

Ἤθελεν **εἶσθαι** δύσκολον νὰ προσδιορίσῃ τις χρονολογικῶς τὰς μορφὰς ἃς λαμβάνει ὁ **ἄβαξ**, καθότι οὗτος παρίσταται ἀλληλοδιαδόχως **πλήρης** (plein), **κοῖλος** (évidé), **τετράγωνος** (carré), **κυβικὸς** (cubique), **ὀκτάγωνος** (octogone), **ἑξάγωνος** hexagone). ἁπλοῦς ἢ φέρων γλυφάς. Ὁ ἀστράγαλος ποικίλλει ἐπίσης πολύ· ἐπί τινων ἐκ τῶν ἀνωτέρω κινονοκράνων καὶ ἰδίως ἐπὶ τῶν του τετραγωνικοῦ σχήματος, τῶν ὁποίων αἱ πλευραὶ εἰσὶ λεῖαι, ἡ διακόσμησις ἐζωγραφεῖτο μόνον.

Ἡ διακόσμησις τοῦ ῥωμανικοῦ κιονοκράνου ἐλήφθη ἀδιακρίτως ἐκ τοῦ φυτικοῦ ἢ ζωϊκοῦ βασιλείου ἐφ' ὅσον δὲ πλησιάζει πρὸς τὸ τέλος τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου, ἐπὶ τοσοῦτον αὕτη καθίσταται πλουσιωτέρα εἰς τὰς λεπτομερείας, τότε δὲ ἄρχονται νὰ ἀναφαίνωνται ἴχνη τοῦ ἀρχαίου κιονοκράνου καὶ ἰδίως τοῦ Κορινθιακοῦ. Τὸν XIII αἰῶνα, λίαν σπανίως ἀπαντῶσι κιονόκρανα **κυβικὰ** (cubiques), **κωνικὰ** (coniques), **κυλινδρικὰ** (cylindriques), κτλ. ἅτινα ἤκμαζον τὸν XI καὶ XII αἰῶνα. Τὰ **εὐρύστομα** κιονόκρανα (chapiteaux évasés) ὑπερισχύουσι. Ὁ ἄβαξ εἶνε τετράγωνος, ἢ μὲ τετμημένας γωνίας, ἢ κανονικὸν ὀκτάγωνον, ἐνίοτε δὲ στρογγύλος. Ὁ ἀστράγαλος ἐξέχει πολύ. Τὰ κιονόκρανα ἔχοντα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης μικροτέραν ἀνάπτυξιν, ἕνεκα τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐπιμήκους κίονος (colonne élancée) ὑπὸ τοῦ βαρέος τετραγωνικοῦ στύλου (pilier), παρουσιάζον ἔκτοτε μικρὸν χῶρον δι' εἰκονογραφικὰς διακοσμήσεις, αἵτινες ταχέως ἐξέλειπον, ἡ δὲ τέχνη ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἁπλῆν φυτικὴν διακόσμησιν. Ἀντὶ τῆς ἀκάνθης τῶν ἀρχαίων καλλιτεχνῶν, βλέπει τις ἐπὶ τοῦ κιονοκράνου καὶ ἰδίως τοῦ γοτθικοῦ, φύλλα **κλήματος** (de vigne), **δρυὸς** (de chêne), **τριφυλλίου** (de trèfle), **καλάμου** (roseau), **ῥοδέας** (rosier), **σελίνου** (céleri, persil), εἰς τὰ ὁποῖα προσετέθησαν τὸν XIV καὶ XV αἰῶνα ἡ **ἄκανθα**, ἡ **δενδρομολόχη** (mauve) καὶ τὰ **κίχωρα** (chicorée, κοινῶς ἀντίδια).

Τὸν XIII αἰῶνα εἰσήχθησαν τὰ **ἄγκιστρα** (crochets), εἶδος λεπτῶν φύλλων περιειλιγμένων ἐν εἴδει ἑλίκων, ὑποστηρίζοντα τὰ ἄκρα τοῦ **ἄβακος**.

Τὸν XIV αἰῶνα τὰ εἰρημένα ἄγκιστρα ἐξαφανίζονται, τὸ δὲ κιονόκρανον δὲν καθορίζεται τόσον καταφανῶς ἐπὶ τοῦ κίονος.

Ἡ ἐποχὴ τῆς **ἀναγεννήσεως** (renaissance) διατηρεῖται ἐπί τινα χρόνον, πρὶν ἢ τὸ κιονόκρανον ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτοῦ μορφήν, κατὰ ταύτην δὲ τοῦτο κοσμεῖται ὑπὸ φανταστικῶν ἀντικειμένων, προσώπων ἀνθρώπων καὶ ζώων ἢ ἀραβουργημάτων (arabesques).

κιονοσειρά, ᾶς, ἡ· [ἀρχιτ.] βλ. **κιονοστοιχία.**

κιονοστάτης, ου, ὁ· ἢ στηλιδυποστάτης. colonnette support, ὑποστάτης στηλιδίου.

κιονοστοιχία, ας, ἡ· [ἀρχιτ.] colonnade, n. f. κανονικὴ τοποθέτησις κιόνων χρησιμευόντων εἰς τὴν διακόσμησιν κτιρίου, δημοσίας πλατείας ἢ κήπου.

κιοπρές, τό· [δημ.] βλ. **σωρακίς.**

κιορμπαστοῦνι, τό· [δημ. ναυτ.] arc-boutant de martingale; βλ. **θαλασσομάχος.**

κιοσελές, ὁ· [δημ.] basane, n. f. βλ. **βύρσα.** § [ναυτ.] garniture de cuir; βλ. **ἄσκωμα** καὶ **κώπη.**

κιόσκι, τό· [ξεν.] kiosque, n. m. βλ. **σκιάς·** κυρίως κάμαρα ἀνοικτὴ εἰς τὴν ἐξοχήν, ἢ εἰς περιβόλι, ἢ **εἰς μέρος ἀνοικτόχαρδον,** pavillon, n. m. βλ. **περίπτερον.**

κιοῦγκι, τό· [δημ.] boisseau, n. m. cylindre de tuyau, ἢ ἁπλῶς tuyau, n. m. βλ. **σωλήν, πήλινοι σωλῆνες, κεραμεικά.**

κιουπᾶς, ὁ· [δημ.] ὁ κατασκευάζων καὶ πωλῶν κιούπια.

κιοῦρτος, ὁ· [δημ.] (ἀρχ. **κύρτος**) = κάλαθος ἁλιευτικός, καὶ 2ον πλεκτὸν ἐκ σύρματος δι' οὗ συλλαμβάνουσι τοὺς ποντικούς, ἡ **παγίς,** ἡ **καπάντζα·** βλ. καὶ **κύρτος.**

κιουστέκι, τό, καὶ **γκιοστέκι·** [δημ.] βλ. **ἱπποπέδη** καὶ **πέδικλον.**

κιοφτές, ὁ· ἀπὸ τοῦ κοπτόν· βλ. **κεφτές.**

κιρκινέζι, τό· ἡ **κεγχρίς,** crécerelle; βλ. **ἀνεμογάμης·** || κιρκινέζι μαῦρον, milan noir; βλ. **ἰκτῖνος.**

κιρκῖνος, ου, ὁ, ἢ **καρκῖνος,** compas courbe, βλ. **διαβήτης.**

κίρκος, ου, ὁ· busard, n. m. τὸ μεγαλείτερον εἶδος τῶν ἱεράκων, ὅπερ ἄλλοτε ἀνέτρεφον διὰ τὴν θήραν. § **κίρκος,** ου, ὁ· cirque, n. m. ἀμφιθεατρικὸς ἱππόδρομος· μέρος προωρισμένον διὰ δημόσια θεάματα καὶ διασκεδάσεις παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις. § κίρκος καὶ σίρκο, cirque, n. m. καλεῖται τὸ ἱπποδρόμιον, τὸ ἀμφιθέατρον, βλ. **ἱπποδρόμιον.** § **κίρκος,** ου, ὁ· cirque, n. m. ἀμφιθεατρικὴ κοιλάς· τοπογραφικῶς καλεῖται οὕτω κοιλότης μεγάλων διαστάσεων μὲ παρειὰς κρημνώδεις ἢ κατὰ βαθμίδας ὁμοιοτάτας πρὸς ἀμφιθέατρον ἢ κονίστραν. § [γεωλ.] κίρκος ἢ λέβης, cirque, n. m. ἢ chaudière, n. f. καλεῖται ἀρχαῖος κρατὴρ ἡφαιστείου.

κιρμάσινον, τό· rouge cramoisi; βλ. **ἐρυθρόν.**

κιρνῶ [προφ. κερνῶ] (άω), μέλ. άσω· **κεράννυμι,** μίγνυμί τι τινί, π. χ. οἶνον ὕδατι, κοινῶς σμίγω, ἀνακατόνω, mêler, mélanger. § [συνήθ.] τὸ κοινῶς κερνῶ, verser à boire = ἐγχέω τινὶ οἶνον κτλ. τῷ δίδω νὰ πίῃ κρασί, τῷ προσφέρω κρασὶ (ἢ ἕτερόν τι ποτόν).

κιρροειδής, ής, ές· κιρρώδης, ὑπόξανθον, ὕπωχρον (κιτρινωπὸν) χρῶμα ἐξωτερικῶς ἔχων, jaunâtre, adj.

κιρρός, ά, όν· ὑπόξανθος, ὕπωχρος, κοινῶς κιτρινωπός, κίτρινος, jaune ou de couleur paille; || κιρρὸς οἶνος, vin blanc; || τὸ κιρρόν, jaune de vin; βλ. **κίτρινον.**

κίρρωσις, εως, ἡ· cirrhose, n. f. τοῦ ἥπατος εἶνε χρονία φλεγμονὴ τοῦ διαμέσου συνδετικοῦ ἱστοῦ τοῦ ἥπατος, μετ' ἀτροφίας τοῦ παρεγχύματος αὐτοῦ προερχομένης ἐκ τῆς φλεγμονῆς. Αἴτιον τῆς τοιαύτης βλάβης κυριώτατον εἶνε ἡ κατάχρησις τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν ἰδίως μὲν τῶν οἰνοπνευμάτων, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ζύθου, ἀλλ' ὅμως καὶ παρὰ μὴ γευομένοις τοιούτων ποτῶν παρετηρήθη κίρρωσις, ἥτις δυνατὸν νὰ προέλθῃ καὶ ἐξ ἐλειογενοῦς δυσκρασίας ἢ ἐκ λοιμωδῶν τινων νόσων. Παρεμποδιζομένης τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος ἐν τῇ πυλαίᾳ φλεβί, ἧς τὰ τριχοειδῆ διανέμονται εἰς τὸν φλεγμαίνοντα ἱστόν, ἐπιγεννᾶται ἀσκίτης ὕδρωψ ἐπίμονος καὶ σχεδὸν ἀνίατος, διόγκωσις τοῦ σπληνός, δυσκοιλιότης ἢ διάρροια ἀκατάσχετος,

αἱμορραγίαι τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος ἢ καὶ τοῦ δέρματος, ἐνίοτε ἴκτερος, οἰδήματα τῶν σκελῶν κτλ. Ἡ διάρκεια τοῦ πάθους εἶνε 1 - 3 ἐτῶν, πάντοτε δὲ σχεδὸν τέρμα αὐτοῦ εἶνε ὁ θάνατος εἴτε δι' ἐξασθενήσεως συνεχοῦς, εἴτε διὰ βαρέων νευρικῶν φαινομένων, σπασμῶν ἢ κώματος, κτλ. Δυνατὴ ἐν τούτοις καὶ ἡ ἴασις αὐτοῦ, ἐὰν εὐθὺς ἀρχόμενον πολεμηθῇ, καὶ πρὸς τοῦτο ἐνδείκνυνται πρῶτον μὲν ἡ ἀποχὴ ἀπὸ τῶν ποτῶν, συμπτωματικῶς δὲ τὰ τονωτικὰ καθόλου, κατὰ τῆς συμφορήσεως τοῦ αἵματος ὁ καλομέλας καὶ τὸ χρύσωπον, κατὰ δὲ τοῦ ὕδρωπος τὰ διουρητικά, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ παρεκεντήσεις.

κιρσοειδής, ής, ές· cirsoïde (κιρσός, varice, καὶ εἶδος, aspect), adj. κιρσοῦ σχῆμα ἔχων, ὡς κιρσὸς φαινόμενος, ἐξῳδηκὸς (πρησμένος), qui ressemble à une varice, variqueux, euse; ὁ κιρσώδης, variqueux, euse: ‖ κιρσοειδὲς ἀνεύρυσμα, anévrisme cirsoïde.

κιρσοκήλη, ης, ἡ· varicocèle, n. f. cirsocèle, (ἐκ τοῦ ἑλλ. κιρσός, varice καὶ κήλη, tumeur) n. f. tumeur variqueuse des veines du scrotum. Καλεῖται οὕτως ἡ παθολογικὴ διεύρυνσις τῶν φλεβῶν τοῦ σπερματικοῦ λώρου. Συμβαίνει πολὺ συχνότερον πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἢ πρὸς τὰ δεξιά, παρίσταται δὲ ὡς εὐπίεστος ὄγκος μεγέθους ᾠοῦ περιστερᾶς μέχρι πυγμῆς κατὰ μῆκος τοῦ ὄρχεως καὶ τοῦ σπερματικοῦ λώρου καὶ ἐνίοτε μὲν οὐδεμίαν φέρει ἐνόχλησιν, ἄλλοτε ὅμως προξενεῖ συμπτώματα βαρέα· κατὰ τὴν κατάκλισιν τὸ ὄγκωμα ἐλαττοῦται ἢ καὶ ἐξαφανίζεται, μεγεθύνεται δὲ κατὰ τὴν ὀρθοστασίαν καὶ τὴν βάδισιν καὶ προξενεῖ τότε ἰσχυρὰ ἄλγη πρὸς τὸ κάτω ἄκρον καὶ τὴν ἰσχιακὴν χώραν.

κιρσόμφαλον, ου, τό· cirsomphale (ἐκ τοῦ ἑλλ. κιρσός, varice, καὶ ὀμφαλός, nombril), n. m. κιρσώδης διεύρυνσις τῶν φλεβῶν τοῦ ὀμφαλοῦ, dilatation variqueuse des veines du nombril.

κιρσός, οῦ, ὁ· varice, n. f. [διδ.] cirse, n. m. καλοῦνται ἐν τῇ παθολογίᾳ χρόνιοι διευρύνσεις καὶ ἐπεκτάσεις τῶν φλεβῶν, αἵτινες διαφαίνονται ἐντονώτερον ὑπὸ τὸ δέρμα καὶ παχύτεραι καὶ ἑλικοειδῆ φορὰν ἔχουσαι. Συμβαίνουσι δὲ κιρσοὶ εἴτε διότι παρακωλύεται ἡ πορεία τοῦ αἵματος διὰ τῶν φλεβῶν, εἴτε διότι αὗται ἐπὶ πολὺ διετέλεσαν ὑπερπληρωμέναι αἵματος καὶ διευρυνθεῖσαι ἀπώλεσαν τὴν ἐλαστικότητα αὐτῶν καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν ἀρχικὴν κατάστασίν των καὶ παρελθούσης τῆς ὑπερπληρώσεως. Οἱ ἐκ στάσεως κιρσοὶ γεννῶνται ἰδίως ἐπὶ τῶν κνημῶν παρ' ἀνθρώποις ἐπὶ πολὺ ὀρθοστατοῦσι ἢ γυναιξὶν ἐγκύοις ἢ λεχοῖς, ἐφ' ὧν ἡ ἐξόγκωσις τῆς μήτρας ἐπήνεγκε πίεσιν τῶν κοιλιακῶν ἀγγείων καὶ ἐδυσχέρανε τὴν ἐν τοῖς κάτω ἄκροις κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος· ὁμοίας ἀρχῆς εἶνε οἱ ἐπὶ τῆς ἕδρας κιρσοί, αἱ αἱμορροΐδες, αἱ κιρσοκῆλαι.

κιρσοτομία, ας, ἡ· cirsotomie (κιρσός, varice καὶ τομή, section), n. f. χειρουργικὴ ἐκτομὴ τῶν κιρσῶν, excision des varices.

κιρσοτομικός, ή, όν· cirsotomique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν κιρσοτομίαν, qui a rapport à la cirsotomie.

κιρσοφθαλμία, ας, ἡ· cirsophtalmie (κιρσός, varice καὶ ὀφθαλμός, œil), n. f. ὀφθαλμία καθ' ἣν αἱ φλέβες τοῦ ἐπιπεφυκότος εἰσὶν ὡσεὶ κιρσώδεις, ophtalmie dans laquelle les veines de la conjonctive sont comme variqueuses.

κιρσώδης, ης, ες· variqueux, euse; βλ. καὶ κιρσοειδής.

κίσηρις, εως, ἡ· βλ. **κίσσηρις.**

κίσσα, ας, ἡ· [ζωολ.] pie, n. f. γένος πτηνῶν ὀδοντορραμφῶν τῆς τάξεως τῶν στρουθιοειδῶν· κίσσα ἡ μακρόουρος, κοινῶς ἡ **καρακάξα** (λατ. corvus pica). Ἐκ τοῦ παρδαλοῦ χρώματος τῆς κίσσης ἡ ἱππολογία διακρίνει τοὺς χρωματισμοὺς **κισσομέλας, κισσόξανθος, κίσσορφνος,** κτλ. βλ. λέξεις.

κισσάμπελος, ου, ἡ· ἢ **κισσάνθεμον,** τό· liseron, n. m.

κισσάρι, τό· [δημ.] ὀγκόλιθος θεμέλιος, ἐκ πώρου, ἀμμίτου, κτλ. pierre de soubassement, quartier [de tuf; de grès, etc.].

κίσσηρις, εως, ἡ· καὶ ὀρθότ. **κίσηρις,** pierre ponce, n. f. κοινῶς ἡ **ἐλαφρόπετρα.** Λίθος παραγόμενος ἀπὸ ἡφαιστειώδεις ἐκρήξεις, τοσοῦτον ἐλαφρὸς ὥστε ἐπιπλέει ἐπὶ τοῦ ὕδατος, **πορώδης** (poreuse), **ἰνώδης** (fibreuse) ἢ **ἐξωγκωμένος** (tumefiée). Χρησιμεύει πρὸς λείανσιν διαφόρων ἀντικειμένων καθὼς καὶ τῶν μαρμάρων βλ. **ὀψιανός.** § — μαρμαρυγιοῦχος κοινῶς **ζαχαρόπετρα,** tuf ponceux, ὑπάρχουσα ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Μήλου εἰς θέσιν Προβατᾶς.

κισσηρισμός, οῦ, ὁ· ponçage, n. m. τὸ λιαίνειν τι διὰ κισσήρεως.

κισσοειδής, ής, ές· [βοτ.] ὅμοιος κισσῷ, hédéré, ée; héderacé, ée (ῥίζα hedera) adj. ὁ ὁμοιάζων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ εἶδος lierre; π. χ. κισσοειδὲς φυτόν, plante hédéracée; τὰ κισσοειδῆ, les hédéracées. § **κισσοιδής,** ής, ές, hédériforme (ἐκ τοῦ λατ. hedera, lierre, καὶ εἶδος, μορφή, forme) adj. ὁ ἔχων τὸ σχῆμα τοῦ κισσοῦ, qui a la forme du lierre; ἢ κισσοφύλλου, φύλλου κισσοῦ, d'une feuille de lierre.

κισσομέλας, κισσόξανθος, κίσσορφνος [ἱππολ.] (βλ. καὶ **κίσσα,** pie). Ποικιλόχρους χρωματισμὸς τοῦ ἵππου, ἐν ᾧ ὑπερβάλλει τὸ λευκὸν χρῶμα ἐν συνδυασμῷ μετ' ἄλλων χρωμάτων, ὡς μέλανος, ξανθοῦ, ὀρφνοῦ, κτλ. Ἀναλόγως τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ δευτέρου χρωματισμοῦ, ἡ ἱππολογία διακρίνει pie noir, pie alezan, pie bai, etc. ἤτοι **κισσομέλας, κισσόξανθος, κίσσορφνος.**

κισσός, οῦ, lierre, n. m. ἀρχαία ὀνομασία τῆς λατ. λέξεως hedera helix, πασιγνώστου θάμνου ἀναρριχωμένου καὶ ἀειφύλλου [hedera (é-dé) n.m. non scientifique du genre lierre].

κισσόφυλλον, ου, τό· φύλλον κισσοῦ, feuille de lierre.

κίστη, ης, ἡ· coffre, n. m. ἐκαλεῖτο παρ' ἀρχαίοις κιβώτιον, κοινῶς **σεντοῦκι** (ἢ κυτίον, boîte, n. f.) ποικίλου σχήματος, ἐκ ξύλου ἢ

καὶ ἄλλου ὑλικοῦ, ἐν ᾧ ἐφυλάσσοντο διάφορα ἀντικείμενα· || κίστη **πυρομαχικῶν**, coffre à munition; τοιαῦται ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῶν προολκαίων τοῦ κιλλίβαντος καὶ τοῦ βλητοφόρου, καθὼς καὶ ἐπὶ τοῦ ἐφολκαίου τοῦ βλητοφόρου· || — ξύλων, coffre à bois; || — σιδηρείου, coffre de forge; || — πλαισιοφόρος, coffre porte-châssis; || — κατηρτισμένη, coffre garni; || — ἀκατάρτιστος, coffre non garni; || — ἐργαλείων, coffre d'outils.

κιστιδοφόριον, ου, τό· κιστίς, φέρω, porte boîte, n. m. π. χ. τὸ κιστιδοφόριον τῆς μυδραλιοβόλου.

κιστίς, ίδος, ἡ· coffret, n. m. μικρὰ κίστη, petit coffre, τὸ σεντουκάκι, ἡ κασσελίτσα· βλ. **κίστη**. § — τοῦ κιλλίβαντος, coffret d'affût ou coffret de flèche; αὕτη εὑρίσκεται μεταξὺ τῶν πλευρῶν τοῦ σταθμίου. § — ἐργαλείων, coffret d'outils. § — δερμάτινος ἐν ᾗ τίθενται φυσίγγια, coffret de giberne ou de cartouchière. § — παροχῆς, boîte d'alimentation.

κιστοφορεῖον, ου, τό· civière à caisse; φορεῖον διὰ τὴν μεταφορὰν κιστίδων (κιβωτίων).

κιστοφόρος, ου, ἡ· κίστη, κιβώτιον, φέρω, porte-caisse, n. m.

κιτρέα, ας, ἡ· cédratier, n. m. ὀπωροφόρον δένδρον παράγον τὰ κίτρα· βλ. **κίτρος**.

κιτρέλαιον, ου, τό· essence de citron; βλ. **κίτρος**.

κιτριά, ἡ· [δημ.] ἀντὶ **κιτρέα**.

κιτρικός, ή, όν· citrique, adj. βλ. **κίτρος**.

κιτρινάδα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ ἰδιότης τοῦ κιτρίνου, τὸ κίτρινον χρῶμα, couleur jaune, ἡ ὠχρότης, ἡ ὠχρίασις, pâleur, n. f. § [δημ.] λέγεται ἡ ἀσθένεια ἴκτερος, jaunisse, n. f. || [τῆς ἀμπέλου] ortiage, n. m.

κιτρινάδι, τό· [δημ.] κιτρίνη κηλίς, tache jaune. § **κιτρινάδι**, τὸ κίτρινον τοῦ ὠοῦ, jaune d'œuf, τὸ χροκάδι· βλ. **κρόκος**.

κιτρινιάζω, μέλ. άσω, εἶμαι ἢ γίνομαι κίτρινος, devenir jaune, jaunir; ἤτοι ἔχω χρῶμα κίτρινον ὡς λεμόνι, ὠχριαίνω, ὠχριῶ, pâlir.

κιτρινιάρης, α, ικον· [δημ.] ὁ ὠχρὸς εἰς τὸ πρόσωπον, qui a la face (qui est) jaune. § [παθολ.] ὁ ἰκτεριῶν, ὁ ἔχων ἴκτερον, qui a la jaunisse; ἰκτερικός, ictérique, adj.

κιτρίνιασμα, ατος, τό· τὸ νὰ κιτρινίσῃ τις, ἡ πρᾶξις τοῦ κιτρινίζειν, action de jaunir; ἡ ὠχρίασις, ἡ ὠχρότης, pâleur, n. f.

κιτρινίζω, μέλλ. ίσω, κάμνω κίτρινον, rendre jaune; βάφω κίτρινον, teindre en jaune; jaunir. § [οὐδ.] κιτρινιάζω, γίνομαι κίτρινος, devenir jaune, jaunir; ὠχριαίνω, ὠχριῶ, pâlir; εἶμαι κίτρινος, être jaune, avoir la couleur jaune.

κιτρινίλα, ἡ· [δημ.] βλ. **κιτρινάδα**.

κιτρίνισμα, βλ. **κιτρίνιασμα**.

κιτρινοκαστάνινος, η, ον· βλ. **καστάνινον** (χρῶμα). § —, citrine, n. f. χρῶμα συνεφθαρμένον (συγκερασμένον) ἀποτελούμενον ἐκ πορτογαλλίνου καὶ χλωροῦ.

κιτρινοκόκκινος, η, ον· ἐρυθροκίτρινος, rouge jaunâtre.

κιτρινόλευκον, τό (χρῶμα)· βλ. **λευκόν**.

κίτρινος, η, ον· jaune, adj. ὠχρός, ά, όν· pâle; εἶμαι κίτρινος, être jaune. § **κίτρινον**, τό· jaune, n. f. χρῶμα ἁπλοῦν, couleur jaune, τὸ κίτρινον χρῶμα. Ὑπάρχουσι διάφορα χρώματα κιτρίνου· ἡ **ὤχρα**, ocre commune, ἤτοι τὸ κίτρινον τῆς ὤχρας. Αὕτη εἶνε λεπτὴ ἄργιλος ἐμπεριέχουσα ποσότητά τινὰ ὑπεροξειδίου τοῦ σιδήρου· τὰ διὰ τῆς ὤχρας ἐπιχρίσματα δὲν παρουσιάζουσι λάμψιν τινά, ἀλλ' ἡ ὤχρα μόνη ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν ἀνάμιξίν της μετὰ τοῦ ψιμμυθίου. Τὸ κίτρινον τοῦ χρωμίου (jaune de chrome) εἶνε λεπτὸν χρῶμα, ἀλλὰ δαπανηρὸν καὶ δὲν ἀναμιγνύεται μετὰ τοῦ ψιμμυθίου.

Ἐκ τῆς **Χρωματολογίας** Α. Κορδέλλα ἐρανιζόμεθα τὰ ἑξῆς:

1ον) **Κίτρινα τῶν μεταλλικῶν χρωμάτων.**

Χρυσόχρουν, χρυσίζον, **χρυσοειδές**, κοινῶς τὸ χρυσαφί, jaune d'or; καθαρώτατον κίτρινον ὡς ὁ αὐτοφυὴς χρυσός· || **ὀρειχαλκόχρουν** ἢ ἀνοικτὸν κίτρινον, jaune de laiton; τὸ χρῶμα τοῦτο ἀπολαμβάνεται διὰ τῆς ἑνώσεως κιτρίνου, ἀρκούσης ποσότητος χλοεροῦ καὶ ὀλιγίστου τεφροῦ· || **σιδηροπυριτόχρουν**, jaune de speis; κίτρινον πλέον ὀλίγον χλοερὸν καὶ τεφρόν· || **κασσιτεροχαλκόχρουν**, jaune de bronze, λαδὶ πρὸς τὸ καφὲ· κίτρινον πλέον πολὺ καστάνινον, πλέον ὀλίγον ἐρυθρὸν καὶ τεφρόν.

2ον) **Κίτρινα τῶν μὴ μεταλλικῶν χρωμάτων.**

|| **θειόχρουν· θειῶδες**, τό· κοινῶς τὸ **θειαφί**, jaune de soufre; ὀλίγον ἀνοικτὸν κίτρινον πλέον πολὺ χλοερόν· || **ἀχυρόχρουν· ἀχυρί**, jaune de paille; ὠχρὸν θειῶδες πλέον τεφρόν, ὡς ἡ ὥριμος κριθὴ καὶ τὸ ἄχυρον· || **κηροειδές**, **κηρόχρουν**, jaune de cire; ὠχρὸν κίτρινον πλέον ὀλίγον χλοερόν, τεφρὸν καὶ καστάνινον· || **λεμόνινον**· καναρὶ ἢ **λεμονί**, jaune de citron; καθαρώτατον κίτρινον, ὡς τὸ τοῦ ὡρίμου λεμονίου· || **μελιτοειδὲς** ἢ **μελίχρουν**· τὸ **μελί**· jaune de miel; ζωηρὸν κίτρινον πλέον ὀλίγον χλοερόν, πλέον ἴχνη καστανίνου, ὡς τὸ ἤλεκτρον καὶ τὸ πρόσφατον μέλι· || **ὠχροκίτρινον**, jaune d'ochre; κίτρινον πλέον πολὺ ἐρυθροκαστάνινον· || **κιρρόν**, jaune de vin; ὠχρὸν κίτρινον πλέον πλειότερον ἐρυθρόν, πλέον ἴχνη καστανίνου, ὡς ὁ λευκὸς οἶνος· || **ἰσαβέλλειον**, jaune isabelle; ὠχρὸν κίτρινον πλέον πλειότερον ἐρυθρόν, πλέον ὀλίγον καστάνινον καὶ τεφρόν· || **πορτογάλλινον** ἢ **χρυσομήλινον**, τὸ **πορτοκαλλί**, jaune orange, 2 μέρη ζωηροῦ κιτρίνου πλέον 1 μέρους πολὺ καθαροῦ ἐρυθροῦ, ὡς τὸ ὥριμον πορτοκάλλιον· || **κρόκος**, ὁ· (χροκάδι), jaune d'œuf; || τὸ ὠχρὸν (χλωμόν), jaune pâle; || **κίτρινον χλοερόν**, jaune vert, 2 μέρη κιτρίνου καὶ 1 μέρος κυανοῦ.

3ον) **Κίτρινα χρώματα τοῦ ἐμπορίου.**

Κίτρινον τοῦ καδμίου, jaune de cadmium; || κίτρινον τοῦ χρωμίου (**θειῶδες**), jaune de chrome (de soufre); || — **ἔκλαμπρον**, jaune brillant; || — **ἔκλαμπρον ὑπέρυθρον**, jaune

brillant rougeâtre; || νεοκίτρινον, jaune nouveau; || — περσικόν, jaune de Perse; || — καλαμόχρουν, jaune (stil de grain); || — χλοερόν, jaune verdâtre; || κίτρινος κύανος, jaune outremer; || — λακκόχωμα, jaune laque; || || — Ἄρεως, jaune de Mars; || — Ῥώμης, jaune de Rome; || — ἀντιμονίου, jaune d'antimoine; || ὤχρινον, jaune de gaude; || — ὀρυκτόν, jaune minéral; || — ὀξείδιον τοῦ μολύβδου, jaune massicot; || — πορτογάλλινον, jaune orange; || — τοῦ ἀργύρου, jaune d'argent; || — μόνιμον, jaune fixe; || — ναρκίσσου, jaune, jonquille; || — τοῦ οὐρανίου, jaune d'urane; || — ὑποκαστάνινον, stil de grain brun; || κιτρινότεφρον, βλ. εἰς τεφρόν.

κιτρινοπούλι, τό· (πτηνὸν) loriot, n. m. ὁ χλωρίων, κοινῶς χαραδριός.

κιτρινοπράσινος, η, ον· vert jaune; κίτρινον, ὠχρόν, vert pâle; jaune verdâtre [διδ.] porracé; βλ. κίτρινον καὶ χλωρὸν (πράσινον).

κιτρινοφυλλιάζω [ἐπὶ φυτῶν ἰδ.] être atteint de jaunisse; [συνεκδ.] pâlir, ἤτοι κιτρινίζω, ὠχριῶ, φθίνω, μαραίνομαι, s'étioler.

κιτρινωπός, ή, ό· ὕπωχρος, ὠχροειδής, κιρρός, jaunâtre, adj. ξανθός, blond, e.

κίτρον, τό· cédrat, n. m. βλ. κίτρος.

κίτρος, ου, ἡ· ἡ κιτρέα [βοτ.] cédratier, n. m. (λατ. citrus) γένος δένδρων ἀειφύλλων ἀνῆκον εἰς τὴν ὑποδιαίρεσιν τῶν ἑσπεριδοειδῶν (aurantiaceae) τῆς οἰκογενείας τῶν γυτηωδῶν. Κατάγονται ἐκ τῆς θερμοτέρας Ἀσίας, ἰδίως ἐκ τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Κίνας, ὁπόθεν εἰσήχθησαν ἤδη ἐν τῇ ἀρχαιότητι εἰς τὴν Ἑλλάδα· νῦν δὲ καλλιεργοῦνται σχεδὸν ἁπανταχοῦ τῆς νέας Εὐρώπης καὶ ἐν πολλαῖς θερμαῖς χώραις τῆς γῆς (περὶ τῆς καλλιεργείας βλ. ἑσπεριδοειδῆ). Αἱ πάμπολλαι διὰ τῆς καλλιεργείας καὶ τεχνητῆς γονιμοποιήσεως παραλλαγαὶ πηγάζουσι κατὰ τὴν γνώμην τῶν βοτανικῶν ἐκ δέκα περίπου ἀρχικῶν εἰδῶν, κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τεσσάρων μόνον, τὰ ὁποῖα δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὡς εἴδη ἀνωτέρου βαθμοῦ ἢ ὡς ὑποδιαιρέσεως τοῦ γένους. Εἰσὶ δὲ αὗται αἱ ἑξῆς α' Κιτρέα ἡ Μηδικὴ (C. Medica L.) εἰς ἣν ὑπάγονται ἡ κατ' ἐξοχὴν κιτρέα (C. Medica Risso, γαλλ. Cédratier), ἐξ ἧς τὰ γνωστὰ κίτρα, ἓν τῶν σπουδαίων προϊόντων τῶν Κυκλάδων· ὁ φλοιὸς τῶν μεγίστων καρπῶν χρησιμεύει ἰδίως πρὸς παρασκευὴν διὰ σακχάρεως (Cédrat). Κίτρος ἡ λεμονέα (C. Limonium Risso, γαλλ. Citronnier, κοινῶς λεμονιὰ) τὸ σπουδαιότατον πάντων τῶν εἰδῶν ὑπὸ ἔποψιν βιομηχανικὴν καὶ φαρμακευτικήν. Κίτρος ἡ Λιμεττία (C. Limetta Risso, κοινῶς μοσχολεμονιὰ) εἰς ἣν ἀνήκει καὶ τὸ λεγόμενον «Μῆλον τοῦ Ἀδάμ» οὗ καρπὸς φαίνεται ὡς δηχθείς. Κίτρος ἡ Λουμία (C. Loumia Risso, κοινῶς γλυκολεμονιὰ) καὶ Κίτρος ἡ Περγάμιος (C. Bergamia Risso) ἧς ὁ καρπὸς (κοινῶς περγαμόντα) παρέχει ἔλαιον πολύτιμον πρὸς μῦρον (huile de Bergamote).—β' Κίτρος ἡ χρυσομηλέα (C. Aurantium L.) εἰς ἣν ὑπάγονται Κίτρος ἡ νεραντζέα (C. vulgaris D C ἢ C. Bigaradia Risso, γαλλ. Bigarade, κοινῶς νεραντζιά), ἥτις θεωρεῖται ὡς ὁ ἄγριος τύπος τῶν χρυσομηλεῶν· ἐκ τοῦ φλοιοῦ τοῦ καρποῦ (Cortex fructus aurantii) τοῦ φαρμακευτικοῦ, κατασκευάζεται βάμμα τι (Tinctura episcopalis) καὶ δι' αὐτοῦ καὶ τὸ ποτὸν Κυρασσάω (Liqueur de Curaçao). Κίτρος ἡ Πορτοχαλλέα (C. Aurantium Risso sensustricto) καὶ Κίτρος ἡ Σινικὴ [C. Sinensis Risso) αἱ γνώριμοι πορτοχαλλέαι, ὧν οἱ καρποὶ (γαλλ. Oranges) εἰσὶ σπουδαιότατον προϊὸν τῶν περὶ τὴν Μεσόγειον χωρῶν· ποικιλίαι αὐτῶν εἰσὶν ἡ Πορτοχαλλέα ἡ ἀείγλυκος (Sempre dolce τῶν Ἰταλῶν) πρώϊμος διαφορὰ κοινὴ καὶ παρ' ἡμῖν (κοινῶς Δόλτσε) καὶ ἡ Πορτοχαλλέα ἡ αἱματόσαρκος (C. Aurant Melitense R.) ἔχουσα σάρκα αἱματώδη. —γ'. Κίτρος ἡ Ἀσσύριος (C. Decumanus L. Malus Assyria τοῦ Πλινίου, γαλλ. Pamplemousse, κοινῶς Φραπιὰ) ἧς ὁ καρπὸς σφαιροειδὴς καὶ μέγιστος μέχρι ἓξ χιλιογρ. τὸ βάρος, μετὰ φλοιοῦ καὶ σαρκώδους χρησίμου πρὸς κατασκευὴν ἡδύσματος (γλυκοῦ), διὸ συχνὰ καλλιεργεῖται παρ' ἡμῖν.—Τέλος δ'. Κιτρέα ἡ εὐγενὴς (C. nobilis Loureiro, κοινῶς Μανδαρινιὰ) ἐκ Κίνας, ἧς ὁ καρπὸς ἀγαπητὸς διὰ τὴν ἰδιάζουσαν εὐοσμίαν. Πάντα τὰ ἀνωτέρω εἴδη περιέχουσιν ἐν τοῖς ἄνθεσι καὶ ἐν τοῖς φλοιοῖς τῶν καρπῶν αἰθέρια ἔλαια, ἐξαγόμενα ἐκ τῶν ἐν οἷς περιέχονται ἀδενίσκων δι' ἐκθλίψεως, ἀποτελοῦντα δὲ ἀντικείμενα σπουδαίου ἐμπορίου ὡς ἐκ τῆς ποικιλωτάτης χρήσεως αὐτῶν ἐν τῇ παρασκευῇ μύρων, ποτῶν, χαρυκευμάτων διαφόρων γλυκυσμάτων, κτλ. Ἐξάγονται ἰδίως ἐν Σικελίᾳ (Πανόρμῳ, Μεσσήνῃ), τῇ μεσημβρινῇ Ἰταλίᾳ, ἄλλοτε δὲ παρήγοντο καὶ παρ' ἡμῖν ἐν Νάξῳ, Ἄνδρῳ, Ἐπιδαύρῳ καὶ μάλιστα ἐν Πόρῳ. Ἀπ' ἀλλήλων ὀλίγον διαφέρουσι, κυρίως δὲ κατὰ τὴν ὀσμὴν μόνον. Ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῶν λεμονίων ἐξάγεται τὸ κιτρέλαιον, ἐκ τοῦ τῶν πορτοχαλλίων τὸ χρυσομηλέλαιον, ἐκ τοῦ τῶν κοινῶν περγαμόντων τὸ περγαμέλαιον, ἐκ τοῦ τῶν νεραντζίων τὸ νεραντζέλαιον, ἐκ τῶν ἀνθέων τῆς πορτοχαλλέας τὸ ἀνθέλαιον (Oleum Neroli ἢ Naphae), ἅπαντα βαρύτιμα διότι ἐκ τοῦ φλοιοῦ ἑνὸς λεμονίου π. χ. ἐξάγεται ὀλιγώτερον τοῦ ἑνὸς γραμμαρίου ἔλαιον. Ὡς τύπος πάντων δύναται νὰ ληφθῇ τὸ κιτρέλαιον, ὑγρὸν διαυγές, ὑποκίτρινον, λεπτόρρευστον, εὐωδέστατον, ἔχον τὴν γεῦσιν μὲν τοῦ φλοιοῦ τῶν λεμονίων, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ὀξύτητα τοῦ χυμοῦ αὐτῶν· εἰδ. βάρος 0,84—0,88, ἀδιάλυτον σχεδὸν εἰς ὕδωρ καὶ συνιστάμενον χημικῶς ἐκ μίγματος διαφόρων τερπενῶν, ὧν κυριώτερα ἡ κιτρένη, καὶ διὰ κόνεως ἰωδίου (ἐὰν δι' ἁπλῆς ἐκθλίψεως καὶ οὐχὶ δι' ἀποστάξεως ἐξαχθῇ) ἀναφλεγόμενον.

κίχλα, ης, ἡ· [πτην.] grive, n. f. τὸ γνωστὸν πτηνὸν ἡ **τσίχλα,** ἔχουσα ἄνωθεν μὲν καστανόχρουν, κάτωθεν δὲ πυρρὸν καὶ λευκὸν χρῶμα μετὰ καστανοχρόων ἡμικυκλοειδῶν στιγμάτων.

κιχλογέρακας, ὁ· βλ. ἱέραξ, épervier, n. m.

κιχώριον, ου, τό· καὶ κίχωρον, ου, τό· chicorée, n. f. τὸ κοινότερον εἶδος εἶνε σέρις ἢ ἀγρία, κοινῶς τὸ ῥαδίκι ἢ ἀγριοράδικο. Ἕτερον εἶδος εἶνε σέρις ἥμερος ἢ κηπευτική, κοινῶς ἀντίδια, endives.

κίων, ονος, ὁ [ἀρχιτ.] colonne, n. f. (ἐκ τοῦ λατινικοῦ columen, σημαίνοντος **ὑποστήριγμα**) ἢ καὶ **στῦλος**, ου, ὁ· ἡ **κολῶνα** ἢ **κολόνα** καὶ **στήλη**· ὁ κίων εἶνε ὑποστήριγμα μεμονωμένον συνήθως ἐκ λίθων ἢ μαρμάρων, σχήματος κυλινδρικοῦ, περιλαμβάνει δὲ τρία μέρη, τὴν **βάσιν** (base), τὸν **κορμὸν** (fût), καὶ τὸ **κιονόκρανον** (chapiteau, βλ. λέξεις). Ὁ κίων διαφέρει ἀναλόγως τοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ ῥυθμοῦ εἰς ὃν ἀνήκει (βλ. ῥυθμός, ordre). Ὁ κορμὸς εἶνε τὸ κύριον αὐτοῦ μέρος. Αἱ σχετικαὶ ἀναλογίαι τῆς κατωτέρας αὐτοῦ διαμέτρου ὡς πρὸς τὸ ὕψος του, προσδιορίζουσιν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀρχιτεκτονικῇ τὸν **ῥυθμὸν** (ordre) εἰς ὃν τὸ κτίριον ἀνήκει ἢ τὸ τμῆμα τοῦ κτιρίου οὕτινος ἀποτελεῖ **οὐσιῶδες ἄρθρον** (membre important). Τὸ ἥμισυ τῆς εἰρημένης διαμέρου, καλούμενον **ἐμβάτης** (module), χρησιμεύει ὡς **διακριβωτὴρ** (étalon) τῶν ἀναλογιῶν τοῦ συνόλου καὶ τῶν λεπτομερειῶν τῶν ἐπιλοίπων ἄρθρων τοῦ κτιρίου.

Ὁ κορμὸς (tige ou fût d'une colonne) τοῦ ἀρχαίου κίονος εἶνε κυλινδροειδὴς καὶ ἐλαφρῶς κωνικός, ἤτοι ἡ διάμετρος αὐτοῦ εἰς τὴν βάσιν εἶνε κατά τι μεγαλειτέρα τῆς διαμέτρου τῆς κορυφῆς. [**Στῦλος** ἢ **στήλη** τετραγωνικὴ λέγεται pilier ; βλ. λέξιν].

Κίων Δωρικός, colonne Dorique ; τὸ ὕψος τοῦ **κορμοῦ** (fût) τοῦ κίονος τούτου, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἀστραγάλου, εἶνε 14 ἐμβατῶν, ἤτοι ἑπταπλάσιον τῆς εἰς τὴν βάσιν διαμέτρου τοῦ κορμοῦ, τὸ δὲ κιονόκρανον αὐτοῦ καὶ ἡ βάσις του ἔχουσι περισσοτέρας γλυφὰς ἀπὸ τὸν Τοσκανικὸν κίονα· βλ. **κιονόκρανον, βάσις** καὶ **ῥυθμὸς Δωρικός**.

Κίων Ἰωνικός, colonne Ionique ; τὸ ὕψος τοῦ **κορμοῦ** (fût) τοῦ κίονος τούτου, ἀπὸ τὸ κατώτερον μέρος τῆς **ἕλικος** (volute), ἥτις εἶνε ὀλίγον χαμηλότερον τοῦ ἀστραγάλου, εἶνε 15 ἐμβατῶν καὶ 17 μερῶν (διαιρουμένου τοῦ ἐμβάτου εἰς 18 μέρη (βλ. ἐμβάτης, module), ὁ δὲ κίων διαφέρει τῶν ἄλλων, ἐκ τοῦ κιονοκράνου του ὅπερ ἔχει ἕλικας (volutes), καὶ τῆς βάσεώς του ἥτις ἀποτελεῖται ἐξ ἰδίου τμήματος· βλ. **κιονόκρανον, βάσις**.

Κίων Κορινθιακός, colonne Corinthienne ; τὸ ὕψος τοῦ κορμοῦ (fût) τοῦ κίονος τούτου, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἀστραγάλου, εἶνε 16 ἐμβατῶν· οὗτος εἶνε ὁ πλουσιώτερος ὅλων τῶν κιόνων· τὸ κιονόκρανον αὐτοῦ κοσμεῖται ὑπὸ φύλλων ἀκάνθης καὶ ἑλίκων· βλ. **κιονόκρανον, βάσις**.

Τοσκανικὸς κίων, colonne Toscane ; τὸ σύνηθες ὕψος τοῦ **κορμοῦ** (fût) τοῦ κίονος τούτου, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ **ἀστραγάλου** (astragale), εἶνε 12 ἐμβατῶν, ἤτοι ἑξαπλάσιον τῆς εἰς τὴν βάσιν διαμέτρου τοῦ κορμοῦ, ὁ κίων οὗτος εἶνε ὁ βραχύτερος καὶ ἁπλούστερος τῶν πέντε ῥυθμῶν (ordres)· βλ. **κιονόκρανον, βάσις**.

Κίων Σύνθετος, colonne Composite : τὸ ὕψος τοῦ κορμοῦ τοῦ κίονος τούτου εἶνε 16 ἐμβατῶν καὶ 12 μερῶν· βλ. **κιονόκρανον, βάσις**.

Ἡ **λέπτυνσις** ἢ **μείωσις** (amincissement ou diminution du fût de la colonne) τοῦ **κίονος** ἐν τῷ Δωρικῷ κορμῷ ἀπὸ τὸ κατώτερον αὐτοῦ μέρος (ἤτοι ἀπὸ τὴν μεγαλειτέραν διάμετρον αὐτοῦ εἰς τὴν βάσιν) μέχρι τοῦ ἀστραγάλου, βαίνει ἐν τῇ ἀναλογίᾳ 12 πρὸς 10 ἐμβάτας, ἐν δὲ τῷ Τοσκανικῷ κορμῷ ἐν τῇ ἀναλογίᾳ 12 πρὸς 9 $^1/_2$ ἐμβάτας.

Ἡ λέπτυνσις τοῦ **ἀρχετύπου Δωρικοῦ κορμοῦ** ἤτοι τοῦ ῥυθμοῦ τῆς Παίστου (βλ. **κιονόκρανον**) εἶνε 22 $^1/_2$ πρὸς 12 ἐμβάτας.

Ὁ **Ἰωνικὸς κορμὸς** μέχρι τῆς ἕλικος λεπτύνεται ἐν ἀναλογίᾳ 18 πρὸς 15.

Οἱ κορμοὶ Κορινθιακὸς καὶ Σύνθετος μέχρι τοῦ ἀστραγάλου λεπτύνονται ἐν τῇ ἀναλογίᾳ 18 πρὸς 15 ἐμβάτας.

Ὁ κορμὸς τοῦ ἀρχαίου ἐν γένει κίονος, ἐξωγκωμένος ὀλίγον (légèrement renflé) εἰς τὸ $^1/_3$ τοῦ ὕψους του, εἶνε λεῖος καὶ φέρει **διαξύσματα** (cannelures), ἀλλ' οἱ μεμονωμένοι ὡς **μνημεῖα** κίονες εἶνε πεποικιλμένοι μετὰ γλυφῶν καὶ ἐπιγραφῶν (sculptures historiées)· π. χ. ὁ **κίων Ἀντωνίου τοῦ Εὐσεβοῦς**, **la colonne d'Antoine le pieux**, ἤτοι ὁ ἀνεγερθεὶς στῦλος εἰς τὸ πεδίον τοῦ Ἄρεως ἐν Ῥώμῃ εἰς μνήμην τοῦ Ῥωμαίου αὐτοκράτορος Ἀντωνίου τοῦ Εὐσεβοῦς (θανόντος τὸ 161 μ. Χ.) ὑπὸ τῶν υἱῶν αὐτοῦ Μάρκου, Αὐρηλίου καὶ Βερίου, καὶ ὑπὸ τῆς γερουσίας· ὁ κίων οὗτος ἦτο Δωρικοῦ ῥυθμοῦ ἐκ ῥοδόχροος γρανίτου, μονόλιθος, ὕψους 14μ.,62 καὶ διαμέτρου 1μ.,84, ἐπακουμβῶν ἐπὶ τετραγωνικοῦ στυλοβάτου.

Ἐπίσης ὁ **κίων τοῦ Τραϊανοῦ, la colonne Trajane** ; οὗτος ἐστὶν ὁ θριαμβευτικὸς στῦλος ὁ ἀνεγερθεὶς ὑπὸ τῆς γερουσίας καὶ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ πρὸς τιμὴν τοῦ Αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ τὸ 112 μ. Χ. ὁπόταν οὗτος εὑρίσκετο εἰς ἐκστρατείαν κατὰ τῆς Δακίας (Dacie, νῦν Ῥουμανίας, ἐπαρχίας παραποταμίου τοῦ Βορυσθένους ποταμοῦ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Σαρματίας, νῦν Δνίπερος). Ὁ κίων οὗτος ὑπάρχων εἰσέτι ἔχει ὕψος μὲν 41μ.58 συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ τετραγωνικοῦ στυλοβάτου ὅστις εἶνε 5μ.85, διάμετρον δὲ 3μ.90. Ὁ κορμὸς αὐτοῦ σύγκειται ἀπὸ 23 ὀγκώδη λευκὰ μάρμαρα ἔχοντα τὸ πάχος τοῦ στύλου.

Δὲν πρέπει νὰ συγχέηται ὁ **στρογγύλος κίων** (colonne ronde) μετὰ τῆς **παραστάδος** (pilastre), ἥτις λαμβάνει τὰς ἀναλογίας καὶ ἀναγκαίως τὰ κοσμήματα καὶ τὸ ὕψος αὐτοῦ, ἀλλ' ἥτις εἶνε πάντοτε τετράγωνος. Ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ συγχέηται μετὰ τοῦ **τετραγωνικοῦ στύλου** (pilier) τοῦ ὁποίου ἡ βάσις καὶ ἡ **ἐπίστεψις** (couronnement) ἥτις καλεῖται **ὑφαψίδιον** ἢ **ἐπίκρανον** (imposte), δὲν ἔχουσιν οὐδὲν

κοινὸν μετὰ τῆς βάσεως καὶ τοῦ κιονοκράνου τοῦ κίονος τῆς ἀρχαίας ἀρχιτεκτονικῆς.

Ἂν καὶ ὁ κύκλος εἶνε τὸ πρῶτον στοιχεῖον ὅπερ παρηκολούθησεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν κατασκευὴν τοῦ κορμοῦ τοῦ κίονος, μολαταῦτα ὑπάρχουσι κορμοὶ κατατομῆς ᾠοειδοῦς καὶ πολυγωνικῆς, τὰ τοιούτου ὅμως εἴδους ἐξαιρετικὰ σχήματα παρήγοντο συχνότερον κατὰ τὸν μεσαίωνα παρὰ ἐν τῇ ἀρχαιότητι.

Ὁ κορμὸς δύναται νὰ ἦνε ἐξ ἑνὸς μόνου λίθου (μονόλιθος, monolithe), ὅπερ παρουσιάζεται συνήθως εἰς τοὺς μικροὺς κίονας· ἐκτὸς τῆς περιστάσεως ταύτης, σύγκειται ἐκ διαφόρων συνεφαπτομένων τμημάτων καλουμένων **σπονδύλων** (tambours) μὲν ὅταν τὸ ὕψος των ἦνε μικρότερον ἢ ἴσον μὲ τὴν διάμετρόν των, **κολοβωμάτων** δὲ (tronçons) ὅταν ἦνε μεγαλείτερον ταύτης.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω περιγραφέντων **πέντε ἀρχιτεκτονικῶν ῥυθμῶν** οἱ κίονες διακρίνονται, ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἰδίως ἀρχιτεκτονικῇ, ἀπὸ τὸ εἶδός των ἤτοι ἀπὸ τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς, τὸν σχηματισμόν των, κτλ. εἰς,

Κίων **γωνιαῖος**, **γωνιακὸς** ἢ **μασχαλιαῖος**, colonne angulaire ou d'encoignure; καλεῖται οὕτω μεμονωμένος κίων εὑρισκόμενος εἰς τὴν μασχάλην (encoignure) **προπυλαίου** ἢ **προνάου** (porche) ἢ **κτιρίου**, ἢ εἶνε **ἐντεταγμένος** (engagée) εἰς τὴν γωνίαν κτιρίου τινός.

Κίων διάξυστος, colonne cannelée; ὁ φέρων **διαξύσματα** (cannelures) εἴτε καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ κορμοῦ του, εἴτε κατὰ τὰ δύο τρίτα τοῦ ὕψους του.

Κίων φυλλοποίκιλτος ἢ **ἀνθοποίκιλτος**, colonne carolitique; καλεῖται ὁ κεκοσμημένος διὰ φυλλωμάτων ἢ ἀνθέων εἰλιγμένων πέριξ τοῦ κορμοῦ του.

Κίων κολοσσιαῖος, colonne colossale, ἤτοι μεγάλων διαστάσεων ἀνεγειρόμενος ἐν μέσῳ πλατείας, κτλ.

Κίων κυλινδρικός, colonne cylindrique; ὁ **ἄνευ ἐξογκώσεως** (renflement) καὶ **ἄνευ μειώσεως** (diminution) κίων.

Κιονοδέσμη, colonne de faisceau, καλεῖται οὕτως ἰσχυρὸς γοτθικὸς **τετραγωνικὸς στῦλος** (pilier) **περιστοιχούμενος** ὑπὸ πλειοτέρων μικρῶν μεμονωμένων κιόνων ἐφ' ὧν ἐρείδονται **οἱ πρῶτοι σφηνόλιθοι** (retombées) τῶν γοτθικῶν ἐνδυναμωμάτων τῶν θόλων (nervures des voûtes).

Κίων μειούμενος ἢ **λεπτυνόμενος**, colonne diminuée, εἶνε ὁ ἄνευ ἐξογκώσεως (renflement), οὗτινος ἡ λέπτυνσις ἄρχεται ἐκ τοῦ ποδὸς τοῦ κορμοῦ του.

Κίων διπλοῦς ἢ **δίδυμος**, colonne doublée ἢ géminée, εἶνε ὁ μετ' ἄλλου ἡνωμένος, οὕτως ὥστε νὰ ἑνῶνται οἱ κορμοὶ αὐτῶν κατὰ τὸ τρίτον τῆς διαμέτρου των.

Κίων ἐντεταγμένος, colonne engagée, εἶνε ὁ ἔχων τὸ τρίτον ἢ τέταρτον τῆς διαμέτρου του ἐντὸς τοῦ τοίχου.

Κίων ἀτρακτοειδής, colonne fuselée, οὗτινος ὁ κορμὸς εἶνε ἐξωγκωμένος (renflé) εἰς τὸ $1/3$ τοῦ ὕψους του.

Κίων γοτθικός, colonne gothique; οὗτος διαφέρει πολὺ κατὰ τὰς διαστάσεις ἀπὸ τὸν ἀρχαῖον κίονα, καθότι εἶνε εἴτε ὑψηλότερος, εἴτε παχύτερος, ἄνευ μειώσεως καὶ ἄνευ ἐξογκώσεως.

Κίων ἐπιμήκης, colonne grêle, ἤτοι λεπτὸς ἔχων ὕψος μεγαλείτερον ἀπὸ τὸν ῥυθμὸν ὅντινα παριστᾷ.

Κίων ἐγκεκολλημένος, colonne incrustée, ἀποτελούμενος ἐκ διαφόρων συγκεκολλημένων τεμαχίων.

Κίων μεμονωμένος, colonne isolée; κίων οὗτινος ἡ περίμετρος δὲν ἐπακουμβᾷ εἰς ἕτερον σῶμα.

Κίων συνδεδεμένος, colonne liée; ὁ συνδεόμενος δι' ἑτέρου τινὸς σώματος πρὸς ἕτερον κίονα ἢ κτίριον.

Κίων ἔγκρυφος, colonne nichée (ἐγκρύπτω, nicher); καλεῖται οὕτως ὁ κίων οὗτινος ὁ μεμονωμένος κορμὸς εἰσέρχεται σχεδὸν κατὰ τὸ ἥμισυ ἔν τινι κοιλώματι τοίχου.

Κίων τρικόλοβος, colonne gémelée (ἐκ τοῦ κολόβωμα, τὸ κολοβόν, tronçon), ἤτοι κίων κατεσκευασμένος ἐκ τριῶν **κολοβωμάτων**.

Κίων ἐκ τοιχοποιΐας, colonne de maçonnerie; ὁ κατασκευαζόμενος ἐκ λίθων μετὰ κονιάματος.

Κίων σπονδυλικός, colonne par tambours; οὗτινος ὁ κορμὸς συνίσταται ἐκ πλειοτέρων τεμαχίων καλουμένων **σπονδύλων** (tambours) καὶ ὧν τὸ ὕψος εἶνε μακρότερον τῆς διαμέτρου των.

Κίων κολοβώδης, colonne par tronçons; ὁ κατεσκευασμένος διὰ κολοβωμάτων (tronçons), ἅτινα διαφέρουσι ἀπὸ τοὺς σπονδύλους κατὰ τὸ ὅ,τι ταῦτα εἶνε μεγαλείτερα τῆς διαμέτρου των.

Κίων μονήρης, colonne solitaire; καλεῖται οὕτω μεμονωμένος κίων χρησιμεύων ὡς μνημεῖον.

Κίων ποικίλλος, colonne variée; ὁ κατεσκευασμένος ἐκ διαφόρων ὑλῶν, οἷον μαρμάρων, λίθων, κτλ. διατεθειμένων κατὰ σπονδύλους διαφορετικῶν ὄψεων καὶ χρωμάτων.

Κίονες συζυγεῖς, colonnes accouplées, καλοῦνται οἱ εὑρισκόμενοι ἀνὰ δύο καὶ ὧν αἱ βάσεις καὶ τὰ κιονόκρανα σχεδὸν ἐφάπτονται.

Οἱ κίονες ἀναλόγως τῆς χρήσεώς των λαμβάνουσι διαφόρους ὀνομασίας, ἤτοι καλοῦνται **χρονολογικοὶ** (chronologiques), **ἱστορικοὶ** (historiques), κτλ.

Χυτοσιδηροῦς κίων ἢ **χυτοσιδηρᾶ στήλη** πλήρης (pleine) ἢ **κενὴ** (creuse), colonne en fonte. § [ναυτ.] **κίων**, ονος, ὁ· bitte, n.f. στῦλος ἰσχυρὸς σιδηροῦς ἢ ξύλινος· ‖ **οἱ κίονες**, κοινῶς **οἱ μπαμπάδες**, bittes ou montant de bittes; δύο στῦλοι ἰσχυρότατοι σιδηροῖ ἢ ξύλινοι ὑπάρχοντες κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν πρύμνηθεν τῶν πλοίων καὶ χρησιμεύοντες εἰς τὴν δέσιν κάλων ἢ ἁλύσεων· ‖ τὸ **διάξυλον** τῶν κιόνων, ἡ **μπίντα**, traversin de bittes; ‖ **οἱ στῦλοι** τῶν κιόνων, taquets de bittes; ‖ ὁ **στορεὺς** τοῦ κίονος, manchon de bitte; κοινῶς **τὸ χωνὶ** ἢ

τὸ χαλοῦπι τοῦ μπαμπᾶ, ἤτοι τὸ σιδηροῦν περικάλυμμα τοῦ κίονος· ‖ τὸ **παράξυλον**, coussin de bitte ou fourrure de bitte (βλ. λέξεις)· ‖ ὁ αὐχὴν τοῦ κίονος, collet de bitte, ἤτοι τὸ μέρος εἰς ὃ προσδένουσι· ‖ βλ. καὶ **κιονίσκος**· [πυροβολ.] pivot-bitte, n. m.

κλαβανή, ῆς, ἡ· porte d'ecluse, βλ. **θύρα καταρρακτή**· ‖ ἐπίσης **κλαβανὴ** λέγεται κοινῶς καὶ ἡ **καταπακτή**, trappe, n. f. βλ. λέξιν.

κλαγγάζω, μέλ. άσω· cliqueter; ἐπὶ πτηνῶν, ἰδίως γερανῶν ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπων, φωνῶ, φωνάζω, ἐκβάλλω ἀνάρθρους κραυγάς, φωνάς, καὶ ἐν γένει θορυβῶ, faire du bruit; ἀντηχῶ, résonner.

κλαγγή, ῆς, ἡ· cliquetis, n. m. χυρίως ἄναρθρος φωνή, κραυγὴ πτηνοῦ, καὶ ἐν γένει ἦχος, τόνος, συγκεχυμέναι φωναί, κραυγαὶ πολλῶν ἀνθρώπων, ταραχή, θόρυβος, bruit, n. m. ‖ ἡ κλαγγὴ τῶν ὅπλων, le cliquetis des armes=ὁ κρότος συγκρουομένων ὅπλων. § [νεοελ.] ὁ τόνος τῆς φωνῆς, timbre de voix.

κλαδάκι, τό· μικρὸς κλάδος, μικρὸς κλών, petit rameau; κλαδίσκος, κλωνάριον, branchette, n. f.

κλαδερός, ή, όν· ἔχων κλάδους, branchu, e.

κλαδεία, ας, ἡ, καὶ

κλάδευμα, ατος, τό, καὶ

κλάδευσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ἀποκόπτειν ἢ περικόπτειν τοὺς περιττοὺς κλάδους τῶν δένδρων (τῆς ἀμπέλου), taille des arbres (de la vigne); ébranchement, n.m. ἡ πρᾶξις τοῦ κλαδεύειν, ἡ ἀποκοπή, élagage, n. m. (action d'élaguer) τὸ κόπτειν τοὺς ἀχρήστους κλῶνας. Κλάδευμα καλεῖται ἡ κατὰ καιροὺς ἀποκοπὴ κλάδων τινῶν τῶν καρποφόρων δένδρων. Τὸ κλάδευμα σκοπὸν ἔχει τοῦτο μὲν νὰ καταστήσῃ τὸ δένδρον συμμετρικὸν καὶ κομψόν, τοῦτο δὲ καὶ κυρίως ν' ἀφαιρέσῃ τοὺς ἀκάρπους καὶ ἀχρήστους κλάδους, νὰ ἐνδυναμώσῃ οὕτω τοὺς καρποφόρους, νὰ διανείμῃ τούτους ὁμοίως καθ' ὅλον τὸ δένδρον, καὶ νὰ καταστήσῃ τοὺς καρποὺς μεγαλειτέρους καὶ εὐχυμοτέρους. Γίνεται δὲ δὶς τοῦ ἔτους κατὰ τὸ ἔαρ πρὸ τῆς ἀναπτύξεως τῶν φύλλων καὶ ἐν θέρει κατὰ τὴν περίοδον τῆς αὐξήσεως, ἀλλὰ ἕκαστον εἶδος δένδρου ὑπόκειται καὶ εἰς ἰδίους κανόνας.

κλαδευτήρ, ῆρος, ὁ· ὁ κλαδεύων ἐργάτης· βλ. **κλαδευτής**.

κλαδευτήρ, ῆρος, ὁ, καὶ ὑποκορ. **κλαδευτήριον**, ου, τό, κοινῶς τὸ **κλαδευτῆρι**· τὸ μηνοειδὲς σιδηροῦν ὄργανον δι' οὗ κόπτουσι κλάδους ἢ κλαδεύουσι τὰ δένδρα, καὶ ἰδίως τὰ κλήματα τῆς ἀμπέλου, serpe, n. f. ὑποκοριστικὸν serpette, n. f. [τὸ μεγαλείτερον] courcet, n. m. ‖ κλαδευτήριον, ου, τό· sécateur, n. m. ὄργανον σχήματος μεγάλης ψαλίδος, χρησιμεῦον διὰ τὴν κλάδευσιν τῶν δένδρων· κλαδευτήριον φέρουσι καὶ τὰ στρατεύματα τοῦ πεζικοῦ, τοῦ μηχανικοῦ, τοῦ πυροβολικοῦ, κτλ.

κλαδευτής, οῦ, ὁ· καὶ **κλαδευτήρ**, celui qui fait la taille, élagueur, n. m. qui élague; καὶ émondeur, n. m. εἶνε συνώνυμα, ἐργάτης ἀποκόπτων, περικόπτων τοὺς περιττοὺς κλάδους τῶν δένδρων, τοῦ κλήματος τῆς ἀμπέλου· βλ. **κλάδευμα**.

κλαδεύω, μέλ. εύσω, κόπτω τοὺς κλάδους δένδρων, tailler, élaguer (dépouiller un arbre des branches inutiles ou qui nuisent aux arbres), καὶ émonder, εἶνε συνώνυμα· ‖ — τὴν ἄμπελον, tailler la vigne.

κλαδί, τό· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ κλάδος, κλών, ωνός, branche, n. f. τὸ κλωνάρι τῶν δένδρων, rameau, n. m. ‖ περιληπτικῶς] τὰ κλαδιά, le branchage; ‖ κλαδιὰ [πρὸς καῦσιν] menues branches; bourrée[s]; fagots; ‖ καίω τὸν φοῦρνον μὲ κλαδιά, chauffer le four avec des bourrées; ‖ δὲν τοῦ ἀφίνει χλωρὸ κλαδὶ νὰ καθίσῃ [φρ.], il lui coupe l'herbe sous le pied. § [πληθ.] représentation de feuillage [sur une étoffe, etc.]; le ramage; ‖ φόρεμα μὲ κλαδιά, une robe à ramage.

κλαδίσκος, ου, ὁ· μικρὸς κλάδος, petite branche, branchillon, n. m. ‖ — λεπτός. brindille, n. f. ‖ οἱ κλάδοι τῶν δένδρων, γενικῶς branchages; π. χ. διὰ τὰ ἐπενδύματα (revêtements).

κλαδιστήρης, ὁ· martinet, n. m. πτηνὸν ὡς εἶδος χελιδόνος.

κλαδίσκος, ου, ὁ· χλαδάκι, μικρὸς κλάδος, petite branche; μικρὸς κλών, petit rameau, branchette, n. f.

κλαδόνω, μέλ. ώσω· τὸ νὰ φύωνται κλάδοι, κοινῶς πετῶ κλαδιά, pousser des branches.

κλάδος, ου, ὁ· χυρίως κλάδος ἢ κλὼν δένδρου, τὸ κλωνάρι τῶν δένδρων, branche, n. f. συνώνυμον τοῦ rameau, n. m. κυρίως καὶ μεταφορικῶς· [μεταφ. ἐνν.] νέος βλαστός, rejeton, n.m. ‖ — δάφνης, branche de laurier; ‖ — ἐλαίας, rameau d'olivier; ‖ [μεταφ.] κλάδος οἰκογενείας, branche d'une famille; ‖ οἱ κλάδοι τοῦ ἐμπορίου, les branches de commerce; ‖ οἱ κλάδοι τῆς βιομηχανίας, les branches d'industrie; ‖ αὐτὸ εἶνε ὁ κλάδος του, c'est sa spécialité; ‖ κλάδοι δένδρων (κλαδίσκοι) διὰ τὰ ἐπενδύματα, branchages, n. m. pl. βλ. **ἐπένδυμα**· ‖ —, branche, n. f.=διακλάδωσις, ramification, n. f. § [ὀχυρ.] κλάδος ὑπονόμου, rameau, n.m. **ὑπονομοστοὰ** (galerie de mine) μικρῶν διαστάσεων ἀναχωροῦσα ἔκ τινος **ὠτακουστηρίου στοᾶς** (écoute) ἢ **ἐγκαρσίας στοᾶς** (galerie transversale) καὶ **καταλήγουσα** εἴς τινα ἑστίαν (fourneau); διὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ κλάδου εἰσὶ κύριοι τοῦ μεταξὺ δύο ὠτακουστηρίων χώρου. Οἱ κλάδοι, ὅταν αἱ γαῖαι ὦσι συμπαγεῖς, ἐπενδύονται πάντοτε διὰ ξυλείας, κατασκευαζόμενοι κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀνάγκης· διακρίνουσι δὲ τριῶν εἰδῶν: 1) τὸν **μέγαν κλάδον** (grand rameau), ὕψους 1μ. καὶ πλάτους 0,80· 2) τὸν **μικρὸν κλάδον** (petit rameau, ἢ **ὀλλανδικὸν κλάδον**, rameau hollandais), ὕψους 0μ,80 ἐπὶ 0,65, καὶ 3) τὸν **κλάδον μάχης** (rameau de combat), ὕψους 0μ,70 ἐπὶ 0,60. § —, branches, κλάδοι δένδρων δι' ὧν κατασκευάζουσιν φακέλλους διὰ τὴν ἐπένδυσιν διαφόρων ἔργων. § **κλάδος**, ου, ὁ·

branche, n. f. γενικῶς καλοῦνται οὕτω τὰ διάφορα τμήματα συνόλου τινὸς ἢ ἐπιστήμης τινός, ἢ μέρη ἢ διαίρεσις τοῦ ὁπλισμοῦ, τῆς ὀχυρωτικῆς, τῆς πολεμικῆς τέχνης, τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, τῆς μηχανικῆς, κτλ. π. χ. οἱ διάφοροι κλάδοι τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, les différentes branches des sciences naturelles; || κλάδοι (τῆς) ὑπηρεσίας, branche du service; || κλάδος (Τραπέζης), branche, n. f. || [νομ.] οἱ κλάδοι τῆς διοικήσεως, les branches de l'administration; ἡ διοίκησις πρὸς σκοπιμωτέραν διεξαγωγὴν τοῦ ἔργου αὐτῆς, ὑποδιαιρεῖται εἰς τοσούτους κλάδους ὅσαι καὶ αἱ ἀνάγκαι τῆς κοινωνίας. Ἐντεῦθεν προέκυψεν ἡ σύστασις τῶν λεγομένων ὑπουργείων, κέντρων διεξαγωγῆς δημοσίων ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργοῦ των, διοριζομένων ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. § — εὐθὺς=χάραξ, échalas, n. m. § — στοᾶς ὑπονόμου ἢ στοΐδιον ὑπονόμου, boyau de mine ou petite galerie (σκέλος στοᾶς). § — φοίνικος, palme, n. f. βλ. **βαΐς**· ἡ ἀπομίμησίς του χρησιμεύει εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν ὡς κόσμημα. § — λεπτὸς=σχοῖνος, rotin ou jé, n. m. τὸ **βοῦρλον**.

κλαδώδης, ης, ες· branchu, e, adj. ὁ ἔχων κλάδους, qui a des branches; πολύκλαδος, qui a beaucoup de branches; || δένδρον πολύκλαδον, arbre branchu (κλαδῶδες)· || —, βλ. **κλαδωτός**.

κλαδωτός, ή, όν· γέμων κλάδων, γεμᾶτος ἀπὸ κλαδιά, rameux, euse. § [ἐπὶ ὑφάσμ.] à ramage[s]; [ἐν. ἐπὶ μεταξωτῶν] façonné; π. χ. ὁ κεντημένος.

κλαιμούντσης, τσα, τσικον· [διάλ. Οἰνόης]=**κλαψιάρης**.

κλαῖος, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] τὸ κλάμμα, κλάψιμο.

κλαίω, μέλ. αύσω (θὰ κλάψω), κοινῶς κλαίγω, δακρύω, θρηνῶ, pleurer; [ἐπὶ βρέφους] vagir; [μεταφ.] λυποῦμαι τινά, plaindre; ποθῶ τὸ ἀπωλεσθέν, λυποῦμαι ἐπὶ ἀποτυχίᾳ, regretter; ὀδύρομαι, ὀλοφύρομαι, déplorer; || κλαίω πικρῶς, pleurer amèrement; || ὅλοι τὸν ἔκλαυσαν [ἀποθανόντα], tout le monde l'a pleuré; || κλαίω τὴν πατρίδα μου, je pleure sur ma patrie; || σὲ κλαίω ἐξ ὅλης μου καρδίας, je vous plains de tout mon cœur; || κλαίει τὰ νηάτα του, il regrette sa jeunesse; || προσποιοῦμαι ὅτι κλαίω, κλαυθμυρίζω, pleurnicher; || κλαίω ἐκ χαρᾶς, pleurer de joie; || ἤρχισε νὰ κλαίῃ, il se mit à pleurer; || κλαίει τὴν τύχην του (τὴν μοῖράν του), il pleure son sort; || κλαίει τὸ ψωμὶ ποῦ τρώγει, il pleure le pain qu'il mange; || κλαίω τὴν ἀπώλειαν τινός, regretter la perte de quelqu'un; || κλαῖον βρέφος, un enfant qui vagit; || ἡ ἄμπελος κλαίει (δακρύζει), la vigne pleure; || τὰ μάτια του κλαίουν, les yeux lui pleurent. § **κλαίω**, larmoyer (ἐκ τοῦ δάκρυ, larme, μεταβάλει τὸ y εἰς i ὅταν ἡ κατάληξις ἄρχηται ἀπὸ e ἀφώνου: tu larmoies; il larmoiera; nous larmoierions; qu'ils larmoient; λαμβάνει i μετὰ τὸ y εἰς τὰ δύο πρῶτα πληθ. πρόσωπα τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὁριστικῆς καὶ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὑποτακτικῆς, nous larmoyions; que vous larmoyiez); κλαίω, pleurer; χύνω δάκρυα, verser des larmes, καὶ ἐνίοτε ἄνευ λόγου· || λέγω τι κλαίων (μετὰ δακρύων), dire avec larmes; larmoyer un rôle. § [μέσ.] κλαίομαι, λυποῦμαι, παραπονοῦμαι, se plaindre; ὀδύρομαι, ὀλοφύρομαι, se lamenter; || εἰς ποῖον νὰ κλαυθῶ; à qui me plaindre? || κλαϋμένος, κλαμμένος, qui a pleuré; qui est en pleurs; περίδακρυς, éploré, ée; || πάντοτε κλαίεται, il se plaint toujours.

κλακατίζω, [διάλ. Ἠπείρου] καταβροχθίζω, καταπνίγω.

κλακίδιον, ου, τό· clavette, n. f. ἀσφάλιστρον, τὸ (ἐκ τοῦ ἀσφαλίζω)· σφηνίσκος, ὁ (ἐκ τοῦ (σφηνόω)· ἡ γαλ. λέξις clavette παράγεται ἐκ τῆς λατινικῆς clavis, σημαινούσης, κλεῖδα· ἄρα clavette σημαίνει προσέτι καὶ **κλειδίον**. Καλεῖται **κλακίδιον** ἢ **ἀσφάλιστρον** ἢ καὶ σφηνίσκος, μικρὰ μεταλλικὴ ῥάβδος, καταλλήλου σχήματος, ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς ἀναστολεὺς ἢ **ἀσφάλιστρον** (arrêt) εἰς ἕτερόν τι τεμάχιον, π. χ. ἵνα συγκρατήσῃ τὸ περικόχλιον βλήτρου τινὸς διὰ νὰ μὴ ἀποκοχλιωθῇ, ἢ νὰ συγκρατήσῃ βλῆτρον ὅπερ δὲν ἔχει περικόχλιον, κτλ. Συνήθως τὸ **κλακίδιον** εἶνε τεμάχιον πεπλατυσμένου μετάλλου, τριγωνικῆς ἢ τετραγωνικῆς κατατομῆς, ὅπερ εἰσάγεται ἐν ὀπῇ κατασκευασθείσῃ πρὸς τοῦτο, καθέτως πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς κινήσεως ἥν τινα δέον νὰ ἐμποδίσῃ· || — ἔστορος, clavette de cheville ouvrière; || — τοῦ ἀσφαλίστρου, clavette d'arrêtoir; || — τοῦ ἐλύματος τοῦ ὑποβαστακτηρίου τοῦ ῥυμοῦ, clavette de support de timon; || — ἐπιδεσμίδος, clavette de sus-bande; || διπλοῦν κλακίδιον, clavette double; || κλακίδια πρὸς κνημίωσιν τῶν τροχῶν, clavettes pour enrayer les roues; || **κλακίδια** καὶ **μοχλίδια** τῆς στομίδος τοῦ χαλινίσκου ποτίσματος, clavettes, n. f.

κλάμα, τό· καὶ

κλάμμα, ατος, τό· (ἀπὸ τοῦ) κλαῦμα, τό· κλαυθμός, action de pleurer; [συνήθ. πληθ.] pleurs, n. m. pl. τὰ δάκρυα, larmes; || μὲ τὰ κλάμματα, en pleurant; les larmes aux yeux.

κλαμμένος, η, ον, (ἀπὸ τοῦ) κεκλαυμένος, η, ον· βλ. **κλαίω**.

κλαμόνω, [διάλ. Σμύρνης] faire pleurer, κάμνω ἄλλον νὰ κλαίῃ, «μὴ κλαμόνῃς τὸ παιδί».

κλαμοῦρα, ας, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ὁ κλαδίσκος.

κλαμρίζου, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] = κλαδεύω.

κλανιάρης, α, ικον· [δημ.] péteur, euse; [κυρ. καὶ μεταφ.] ὁ πορδαλᾶς, ἡ πορδαλοῦ.

κλάνω, μέλ. άσω [δημ.] παθ. παρ. μετχ. **κλασμένος**, ἀποψοφέω, ἀποφυσάω, πέρδω (ομαι), péter; [ἄνευ κρότου] vesser; φύσαν ἀφίημι, lâcher un vent; πορδὴν ἀφίημι, lâcher un pet (une vesse, βλ. **φέντα**).

κλάπα, ἡ· [σιδηρ.] charnière, n. f. βλ.

γίγγλυμος· || κλάπα λέγεται ἐπίσης τὸ σίδηρον διὰ τοῦ ὁποίου συνδέουσιν οἱ κτίσται τὰς πέτρας· || **κλάπα,** [διάλ. Ἠπείρου] σιδηροῦν ἐργαλεῖον τετραγωνοειδές, εἰς ὃ περᾷ ὁ σύρτης τῆς πόρτας καὶ πᾶν ὅ,τι ὅμοιον· || **κλάπα,** [διάλ. Λευκάδος] ὁ σιδηροῦς στρόφιγξ ὁ συνδέων τὴν παραστάδα καὶ τὴν θύραν.

κλαπεταριά, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] πτέρυγες πτηνῶν.

κλάρα, ας, ἡ· [δημ.] μέγας, χονδρὸς κλάδος, [grosse] branche; grand ramage. § [πτην.] γυπαετός, gypaète barbu.

κλαράκι, τό· [δημ.] μικρὸν κλαρὶ (κλάδος), **κλαδίσκος**, petit rameau, petite branche ; || χλαράκι (κλάδος) διὰ φύτευμα, bouture, n. f.

κλαρί, τό· [δημ.] ὁ κλάδος, rameau, n. m. branche, n. f. βλ. **κλαδί.**

κλαρινετιστής, οῦ, ὁ· [ξεν.] clarinettiste, n. m. μουσικὸς παίζων κλαρινέτον.

κλαρινέτον, τό· [ξεν.] clarinette, n. f. ὁ **εὐθύαυλος·** μουσικὸν ὄργανον, οὗτινος οἱ τόνοι παράγονται διὰ τῶν δονήσεων γλωττίδος ἐκ καλάμου εὑρισκομένης ἐν ἐπιστομίῳ ῥαμφοειδεῖ. Ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν ἐκφραστικότητα τοῦ τόνου τὸ κλαρινέτον εἶνε τὸ τελειότερον τῶν πνευστικῶν ὀργάνων.

κλαρώνου, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἀναρριχῶμαι (κυρίως ἐπὶ δένδρου).

κλασαύχην ἵππος, βλ. **κυρταύχην.**

κλασικός, ή, όν· classique, adj. à l'usage des classes ; || — συγγραφεύς, auteur classique, σύμφωνος μὲ τοὺς τῶν ἀρχαίων κανόνας. § **κλασικός,** classique, n. m. συγγραφεὺς ἢ σύγγραμμα ὅπερ λόγῳ τῆς τελειότητός του δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πρότυπον· σπουδάζειν τοὺς κλασικούς, étudier les classiques. § **κλασικός,** classique ; **κλασικοὶ** (classici) ἐκαλοῦντο ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ῥώμῃ οἱ πολῖται ὅσοι ἀνῆκον εἰς τὴν πρώτην καὶ προεξέχουσαν τῶν πέντε τάξεων (classes), εἰς ἃς διένειμεν ὁ Σερούϊος Τύλλιος τὸν λαόν. Κατὰ τὸν Β΄ μ. Χ. αἰῶνα γίνεται χρῆσις τοῦ ὀνόματος μεταφορικὴ διὰ τοὺς πρώτης ἀξίας συγγραφεῖς καὶ διέμεινεν ἡ σημασία αὕτη εἰς ζητήματα φιλολογικὰ καὶ καλλιτεχνικά, ὡς διακρίνουσα τὴν ἀκμὴν τῆς τελειότητος· πολλάκις ὅμως, κυρίως εἰς τὰς γλώσσας τῆς δυτικῆς Εὐρώπης ἐννοοῦνται ὑπὸ τὸ ὄνομα **κλασικοὶ** οἱ συγγραφεῖς καὶ καλλιτέχναι τῆς ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς ἀρχαιότητος (classiques grecs, latins), ἅτε ὄντες ἀνέφικτα παραδείγματα τῆς τελειότητος ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις.

κλασικότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης, ὁ χαρακτὴρ τοῦ κλασικοῦ, caractère classique, classicisme. n. m. βλ. **κλασικός.**

κλασικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κλασικόν, d'une manière classique.

κλάσιμον, τό· [δημ.] ἡ ἀποψόφησις, ἡ **πέρδησις,** action de peter (de vesser), etc. τὸ πέρδεσθαι, ἡ πρᾶξις τοῦ κλάνειν, βλ. **κλάνω.**

κλάσις, εως ἡ (κλάω) ἡ πρᾶξις τοῦ κλᾶν τι, λυγίζειν καὶ θραύειν, action de briser, κοινῶς τὸ τσάκισμα, τὸ σπάσιμον, fraction, n. f. § [συνήθ.] κλάσις, τάξις, ἡ· classe, n. f. τρόπος καθ' ὃν εἶνε διατεταγμένα διάφορα ἄτομα ἢ ἀντικείμενα· || **κλάσις,** ἡ· classe ; [μεταφ. ἡ ἡλικία] τὸ σύνολον τῶν νέων τῶν καλουμένων κατ' ἔτος πρὸς κλήρωσιν. Αὕτη καλεῖται classe de recrutement, **στρατολογικὴ κλάσις,** μεταφορικῶς δὲ **ἀπογραφὴ** (conscription), δι' ὃ λέγουσιν ὁ δεῖνα στρατιώτης ἀνήκει εἰς τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1890, τοῦ 1891, κτλ. ἤτοι ὅτι εἶνε ἐκ τῆς κλάσεως τῶν νέων οἵτινες ἐκλήθησαν πρὸς κλήρωσιν τὸ 1890, 1891, κτλ. || — ἐπιστρατεύσεως, classe de mobilisation. § —, τάξις, classe, n. f. λέγεται ἡ εἰς τὰ σχολεῖα διαίρεσις τῶν μαθητῶν. § αἱ κοινωνικαὶ κλάσεις ἢ τάξεις.

κλάσμα, ατος, τὸ (κλάω), τὸ λυγισθὲν καὶ θραυσθέν, θραῦμα, τεμάχιον, ἀπόκομμα, ἀπόσπασμα, κοινῶς τὸ τσάκισμα, τὸ κομμάτι, fragment, n. m. τὸ θραῦμα, τὸ κάταγμα, κοινῶς τὸ τσάκισμα, cassure, n. f. fracture, n.f. τὸ θραῦσμα, σύντριμμα, débris, n. m. § [ἀριθ.] ποσότης μικροτέρα τῆς μονάδος, fraction, n. f. κλάσμα (fraction) ἢ κλασματικὸς ἀριθμὸς ὀνομάζεται ὁ ἀριθμὸς ὁ σχηματιζόμενος ἐκ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς κλασματικῆς μονάδος, ἤτοι ἑνὸς τῶν ἴσων μερῶν εἰς ἃ διηρέθη ἡ ἀκεραία μονάς. Πρὸς παράστασιν τῶν κλασμάτων ἀπαιτοῦνται δύο ἀκέραιοι ἀριθμοί, οἱ καλούμενοι ὅροι τοῦ κλάσματος, ὁ ἀριθμητὴς γραφόμενος συνήθως ἄνωθεν καὶ ὁ παρανομαστὴς γραφόμενος κάτωθεν ὁριζοντίας γραμμῆς. Ὁ ἀριθμητὴς σημαίνει ἐκ πόσων κλασματικῶν μονάδων συνίσταται τὸ κλάσμα, ὁ δὲ παρανομαστὴς εἰς πόσα ἴσα μέρη διηρέθη ἡ ἀκεραία μονάς, οὕτω $\frac{5}{8}$ σημαίνει ὅτι ἡ μονὰς διηρέθη εἰς 8 ἴσα μέρη καὶ ὅτι ἐλήφθησαν 5 τοιαῦτα. Ἐὰν ὁ ἀριθμητὴς ἦνε ἐλάσσων τῆς μονάδος τὸ κλάσμα ὀνομάζεται κύριον, ὡς $\frac{3}{5}$, $\frac{6}{7}$, ἐὰν δ' ὁ ἀριθμητὴς ἦνε μείζων τοῦ παρανομαστοῦ τὸ κλάσμα ὀνομάζεται καταχρηστικὸν ἢ νόθον, ὡς $\frac{17}{4}$, $\frac{8}{5}$. Ἐὰν ἡ μονὰς διαιρεθῇ εἰς ἴσα μέρη καὶ ληφθῶσι πάντα ταῦτα, τὸ κλάσμα ἔχον ἴσους τοὺς δύο ὅρους ἰσοῦται πρὸς τὴν μονάδα, ὡς $\frac{5}{5}$, $\frac{8}{8}$. Τὰ νόθα κλάσματα λοιπὸν ὡς περιέχοντα πλείονα ἴσα μέρη ἢ εἰς ὅσα ἴσα μέρη διηρέθη ἡ μονὰς εἶνε μείζονα ταύτης καὶ περιέχουσιν ἀκεραίας μονάδας· οὕτω τὸ κλάσμα $\frac{37}{8}$ εἶνε ἴσον πρὸς 4 φορὰς $\frac{8}{8}$ καὶ $\frac{5}{8}$ ἤτοι $= 4\frac{5}{8}$. Κατ' ἐπέκτασιν τῆς ἐννοίας ὑπάρχουσι καὶ ἀλγεβρικὰ κλάσματα, ὧν οἱ ὅροι ἀντὶ νὰ ἦνε ἀριθμοὶ συγκείμενοι ἕκαστος ἐξ ἀκεραίου ἀριθμοῦ μονάδων, δύνανται νὰ ἦνε ποσὰ συγκείμενα ἐξ οἱωνδήποτε μονάδων, ἀκεραίων, κλασματικῶν ἢ φανταστικῶν. Κλάσμα συνεχὲς (μαθ.), fraction continue, ὀνομάζεται ἀριθμὸς σχημα-

τιζόμενος ἐξ ἁπλῶν κλασμάτων οὕτως, ὥστε ἕκαστον ἑπόμενον τούτων ν' ἀποτελῇ μέρος τοῦ παρανομαστοῦ τοῦ προηγουμένου. Ὁ τύπος τῶν συνεχῶν κλασμάτων εἶνε

$$\cfrac{\alpha}{\beta + \cfrac{\gamma}{\delta + \cfrac{\iota}{\psi} +}}$$

Οἱ ἀριθμοὶ α, β, γ, . . . δύνανται γενικώτερον νὰ ἦνε θετικοὶ ἢ ἀρνητικοί, ἀκέραιοι ἢ καὶ κλασματικοί, δύναται δ' ὁ ἀριθμὸς τῶν συστατικῶν κλασμάτων νὰ ἦνε καὶ ἄπειρος. Τὰ συνεχῆ κλάσματα ἔχουσι πολλὰς ἀξιολόγους ἰδιότητας καὶ εἶνε χρήσιμα ἐν πολλοῖς.

κλασματικός, ή, όν· fractionnaire, adj. βλ. **κλάσμα.**

κλασματικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ κλάσμα (κλάσματα), par fraction[s].

κλάστας, ὁ· θηλ. **κλάστρα** [διάλ. Οἰνόης] κλανιάρης, πορδαλᾶς.

κλαυθμηρός, ά, όν (κλαυθμός), θρηνώδης, plaintif, ive, adj. θρηνητικός, θρηνώδης, lamentable, adj. larmoyant, e, adj. στονώδης, γοερός, ἐπιφέρων στεναγμούς, gémissant, e, adj. θρηνώδης, pleureux, euse, adj.

κλαυθμηρῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κλαυθμηρὸν (θρηνώδη), d'un ton plaintif (lamentable); θρηνωδῶς, plaintivement, adv.

κλαυθμός, οῦ, ὁ·(κλαίω), τὸ κλαίειν, θρηνεῖν, τὸ κλαῦμα, τὸ κλαύσιμον, τὰ κλάμματα, pleurs, n. m. pl. τὰ δάκρυα, larmes, n. f. pl. ὁ θρῆνος, ἡ θρηνωδία, ὁ ὀλοφυρμός, lamentation, n. f.

κλαυθμυρίζω, μέλ. ίσω, προσποιοῦμαι ὅτι κλαίω, ὑποκλαίω, ὅπως τὰ μικρὰ παιδία, pleurnicher; [ἐπὶ βρέφους], pousser des vagissements; βαβάζω ὡς τὰ βρέφη, vagir.

κλαυθμυρισμός, οῦ, ὁ· τὸ κλαῦμα, τὰ δάκρυα, pleurs, n. m. pl. || — βρέφους, ὁ βαβασμός, vagissement, n. m. τὸ κλάψιμον τῶν βρεφῶν, μινυρισμὸς παιδίου· || — ὑποκριτικός, pleurnicherie, n. f. βλ. **κλαυθμυρίζω.**

κλαυθμώδης, ης, ες· βλ. **κλαυθμηρός.**

κλαυθμών, ῶνος, ὁ· τόπος κλαυθμοῦ, θρήνου, lieu de lamentation, séjour de larmes (de pleurs).

κλαύκομαι (παθ. τοῦ κλαίω), [διάλ. Οἰνόης] παραπονοῦμαι (μετὰ δακρύων ἢ ἄνευ).

κλαῦμα, τό· βλ. **κλάμμα.**

κλαυμένος, βλ. **κλαίω.**

κλαυσιάρης, α, ικον, καὶ **κλαψιάρης,** α, ικον [δημ.] ὁ κλαίων, θρηνῶν, pleureur, euse, adj. ὁ κλαυθμυρίζων, pleurnicheur, euse, adj. || **κλαυσιάρης** καὶ **κλαψιάρης** [δημ.] larmoyeur, euse; ὁ κλαίων εὐκόλως ἄνευ λόγου, qui pleure facilement sans motif; des écrivains larmoyeurs.

κλαυσίγελως, ωτος, ὁ, αἰτ. τὸν κλαυσιγέλωτα· τὰ γέλωτι μεμιγμένα κλαύματα, τὸ γελᾶν ἐναλλὰξ καὶ κλαίειν, κοινῶς γέλοια μὲ κλάμματα, rire mêlé de larmes.

κλαύσιμον, τό· τὸ κλάψιμον, ἡ πρᾶξις τοῦ κλαίειν, action de pleurer; τὰ κλάμματα, pleurs, n. m. pl.

κλάψα, ας, ἡ· [δημ.] ὁ κλαυθμός, pleurs, n. m. pl. lamentation, n. f. βλ. **κλαυθμός**· ἡ θρηνωδία, τὰ παράπονα, plaintes; [κωμ.] ὁ κλαυθμυρισμός, οῦ, ὁ· pleurnicherie, n. f.

κλαψιάρης, [δημ.] βλ. κλαυσιάρης.

κλάψιμον, [δημ.] βλ. **κλαύσιμον.**

κλαψομοίρης, ὁ· θηλ. -ρα· [διάλ. Ἠπείρου] ὁ, ἡ μεμψίμοιρος.

κλαψοποῦλι, τό· (ἀπὸ τὸ γένος τῶν μπούφων), ἐλεός, effraie ou effraye; chouette des clochers, hibou d'église.

κλάω, μέλ. άσω, λυγίζω τι καὶ θραύω, θραύω, ἀποκόπτω, κοινῶς τσακίζω, σπάζω, briser, casser.

κλεῖδα, ας, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] 1) τὸ κλείσιμον τῆς ἡμέρας, ἡ δύσις· 2) ἡ κατὰ τὸν ἀγκῶνα ἄρθρωσις, ἡ κλείδωσις.

κλειδάκι, τό· μικρὰ κλείς, petite clef; βλ. **κλείς.**

κλειδαρᾶς, ᾶ, ὁ· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ κλειθροποιός, serrurier, n. m.

κλειδαριά, ᾶς, ἡ· [δημ.] βλ. **κλεῖθρον,** serrure, n. f. [ἡ κρεμαστή], cadenas, n. m. ἤτοι τὸ ἐπίκλειθρον, τὸ κρεμαστὸν κλεῖθρον, κοινῶς τὸ **λουκέτο.**

κλειδαρότρυπα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ ὀπὴ τοῦ κλείθρου, trou de la serrure.

κλειδί, τό· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ κλείς, ὑποκορ. **κλειδίον**· βλ. **κλείς,** clef, n. m. || — ἀρσενικόν, βλ. **κλεὶς ὁλόσωμος**· || — θηλυκόν, βλ. **κλεὶς θήλεια.** § — [μεταφ. ἐν.] τὸ μέσον (πρὸς ἐκτέλεσιν τινός), moyen, n. m. ὁ σύνδεσμος, τὸ συνδέον τι πρὸς ἄλλο, joint, n. m. || πρέπει νὰ εὕρῃ κανεὶς τὸ κλειδί, il faut trouver le joint. § —, βλ. **ὑδροφραγμός,** écluse, n. t. § — [ναυτ.] βλ. **ἐγκύκλιον,** manille, n. f. καὶ ἐπιζυγίς, clef [de hune]; || τὸ γυριστὸ κλειδί, l'émerillon de chaîne; βλ. **στρεπτήρ**· || bout de chaîne ἢ maillon, n. m. βλ. **ἅμμα.** § — [οἰκοδ.] τὸ κλειδὶ ἢ ἡ **κλεὶς** θόλου, σταυροθολίου, ἀψῖδος, κτλ. clef, n. f. (de voûte, etc). βλ. **ἀκροσφήνιον,** ὅπερ λέγεται ἐπίσης, fermeture, n. f. (d'un arc). § — [σιδηροδ.] βλ. **κλείς,** aiguille, n. f. § — [μουσ.] ἡ κλείς, clef, n. f.

κλειδί(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] ἡ **κλείς.**

κλειδίον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ κλείς, βλ. **κλειδί.** § **κλειδίον,** clavicule, n. m. ἡ **κλείς,** τὸ μεταξὺ τοῦ τραχήλου ἢ τοῦ αὐχένος καὶ τοῦ στήθους ὀστοῦν, ὅπερ φερωνύμως κλεὶς (κλειδίον) αὐτῶν εἶνε «παρὰ τὸ κλείεσθαι ὑπ' αὐτῆς τόν τε αὐχένα καὶ τὸν ὦμον» σχολ. Ἀριστοτ.

κλειδοκόκκαλον, ου, τό· τὸ κόκκαλον, ὅπου ἑνόνει τοὺς ὤμους μὲ τὸ στῆθος, **κλείς,** ειδός, ἡ· clavicule, n. f.

κλειδοκράτης, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] ὁ κλειδοῦχος.

κλειδοκράτωρ, ορος, ὁ· ὁ κρατῶν (φέρων) τὰς κλεῖδας, qui tient les clefs, porte-clefs.

κλειδοκυμβαλιστής, οῦ, ὁ· pianiste,

n. m. ὁ παίζων κλειδοκύμβαλον (πιάνο), qui touche du piano.

κλειδοκύμβαλον, ου, τό· piano, n.m. τὸ πασίγνωστον καὶ κοινότατον ἁπανταχοῦ μουσικὸν ὄργανον, κοινῶς λεγόμενον **πιάνο**· || παίζω κλειδοκύμβαλον, toucher (jouer) du piano.

κλειδομανδαλόνω, μέλ. ώσω, κλείω διὰ μοχλοῦ, διὰ μανδάλου, verrouiller, fermer au verrou; βλ. καὶ μάνδαλον.

κλειδονιὰ καὶ κλειδωνιά, ἡ· [δημ.] ἡ κλειδαριά, serrure, n. f. βλ. **κλεῖθρον**.

κλειδόνω (καὶ ώνω), [δημ.] μέλ. ώσω, κλειδόω, κλείω (διὰ τῆς κλειδός), fermer à clef; mettre (serrer); θέτω εἰς ἀσφαλὲς μέρος, sous clef; || ἐκλείδωσε τὰ χρήματά του, il a serré son argent. § κλείω ἐντός, ἐγκλείω, enfermer; || τὸν ἐκλείδωσαν εἰς τὸ δωμάτιόν του, on l'a enfermé dans sa chambre; || διπλοκλειδόνω, fermer à double tour. § [ναυτ.] βλ. **συγκρικόω**, maillonner.

κλειδοπινάκιον, ου, τό· καὶ

κλειδοπίνακον, ου, τό· κώθων (κοινῶς γαβάθα ξυλίνη), μετὰ σκεπάσματος (πώματος), écuelle [de bois] à couvercle. § [νεοελ.] porte-plat, n. m. τὸ δι' οὗ μεταφέρονται τὰ φαγητά, τουρκιστὶ τὸ σεφερ-τάσι.

κλειδοποιΐα, ας, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ κλειδοποιοῦ, art de serrurier; serrurerie, n. f.

κλειδοποιός, οῦ, ὁ· κλειθροποιός, ὁ κατασκευαστὴς κλειδίων, κοινῶς ὁ κλειδωνᾶς καὶ κλειδαρᾶς, serrurier, n. m.

κλειδοστομιάζω, μέλ. άσω· ῥημ. ἀμετ. ἀπόπληκτος γίνομαι τὰς γνάθους, ἀφασίᾳ συνέχομαι, φιμόομαι, perdre la parole = χάνω τὴν 'μιλιά, μοῦ πιάνεται ἡ 'μιλιὰ (ὁμιλία).

κλειδοστόμισμα, ατος, τό· ἀφασία, perte de la parole.

κλειδοῦχος καὶ **κληδοῦχος**, ου, ὁ καὶ ἡ· ὁ ἔχων, διαφυλάττων, ἡ ἔχουσα, διαφυλάττουσα τὰς κλεῖς, ἱεροῦ ναοῦ, κλπ., porte-clefs; ὁ τῶν φυλακῶν **κλειδοφύλαξ** λέγεται καὶ ἐπιστάτης, δεσμοφύλαξ, geôlier, n. m. § — [τίτλος] chambellan, n. m. **ἀξιωματοῦχος ἐπιπεφορτισμένος** περὶ πάντων τῶν ἀφορώντων τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν **τῶν** δωματίων ἡγεμόνος ἢ ἄρχοντος τινός. § — [σιδηροδρ.] κοινῶς ὁ **βελονοφύλαξ**, aiguilleur, n. m. (é-gu-i-eur); ὁ ἐπιπεφορτισμένος τὸν χειρισμὸν τῆς κλειδὸς (aiguille); βλ. **κλεῖς**.

κλειδοφύλαξ, ακος, ὁ· ὁ φύλαξ τῶν κλειδίων, gardien des clefs; ὁ κλειδοῦχος, porte-clefs.

κλειδόω-ῶ, βλ. κλειδόνω.

κλείδωμα, ατος, τό· ἤτοι ἡ **κλείδωσις**, τὸ κλείειν, τὸ κλειδοῦν, κλειδόνειν τι, ἡ πρᾶξις τοῦ κλείειν διὰ τῆς κλειδός, action de fermer à clef; τὸ κλείσιμον, ἡ κλεῖσις, fermeture, n.f.

κλειδωμένος, η, ον· κλειδωτός, ή, όν· κλειστός, ή, όν· κεκλεισμένος, η, ον· enfermé à clef, sous (la) clef.

κλειδωνᾶς, ὁ· [δημ.] **ὁ αἰγίθαλος**, [πτηνόν], mésange charbonnière. § —, βλ. **κλειδοποιός, κλειθροποιός**.

κλείδωνας, ὁ· βλ. κλήδονας.

κλειδωνιά, ᾶς, ἡ· καὶ κλειδονιά. ἡ κλειδαριά, serrure, n. f. βλ. **κλεῖθρον**· || ἡ κλειδωνιὰ ἐν τῇ σιδηρ. λέγεται καὶ fermeture, n.f. = **κλεῖθρον**· || μικρὴ κλειδωνιὰ οὐχὶ πολὺ στερεά, μικρὸν κλεῖθρον τιθέμενον εἰς πολὺ μικρὰ κιβωτίδια, housset (n.m.) ἢ houssette, n.f.

κλειδώνω, βλ. **κλειδόνω**.

κλείδωσις, εως, ἡ· βλ. τὸ κοινῶς λεγόμενον **κλείδωμα**. § — [συνήθ.] βλ. **ἄρθρωσις**, articulation, n. f. jointure, n. f. § κλείδωσις, ἡ ἐνάρθρωσις, ὁ ἁρμός, jointure, n. f. § —, ἄρθρωσις, brisure, n. f. || ἀρθρωτός, ή, όν· à brisure; ἤτοι μὲ κλείδωσιν. § —, charnière, n. f. βλ. **γιγγλυμός**.

κλειδωτός, ή, όν· ὁ κλειδωμένος, κλειστός, ή, όν· fermé, ée, adj. (; qui ferme) à clef; κεκλεισμένος διὰ κλειδός, fermé sous clef.

κλεῖθρον, ου, τό· ἢ κλεῖστρον, τό· κοινῶς κλειδωνιὰ ἢ κλειδαριά. Μικρὸς σιδηροῦς μηχανισμός, ἐνίοτε δὲ χάλκινος, προσαρμοζόμενος εἰς τὸ ἄκρον **κλισιάδος θύρας** (vantail de porte) ἢ **φωριαμοῦ** (ou d'armoire), ἢ ἐπὶ τῶν **κιβωτίων** (coffres), ἢ **συρτοθηκῶν** (tiroirs) καὶ διαφόρων ἑτέρων **ἐπίπλων** ἵνα κλείωσιν ἢ ἀνοίγωσι ταῦτα κατὰ βούλησιν. Ὁ **σύρτης** (verrou) εἶνε ἡ ἁπλουστέρα μορφὴ κλείθρου σύγκειται δὲ ἀπὸ ῥάβδον ὀλισθαίνουσαν ἐντὸς δύο **ἀγκυρίδων** (cramponnets) καὶ χρησιμεύει διὰ νὰ κλείῃ θύραν τινὰ ἢ παράθυρον. Ὁ σύρτης τίθεται ὁριζοντίως ἢ καταχορύφως καὶ κινεῖται διὰ τῆς χειρὸς ἢ δι' ἐπὶ τούτῳ κατασκευαζομένης κλειδός, κοινῶς **ζεμπερέκι**. Ὁ **μάνδαλος** (loquet) εἶνε ἐπίσης καθὼς ὁ σύρτης ἁπλοῦν τι κλεῖστρον ἐφαρμοζόμενον εἰς τὰς θύρας· δὲν κλείει ἀσφαλῶς ὅπως τὸ κλεῖθρον καὶ ὁ σύρτης, ἀλλ' ἁπλῶς συγκρατεῖ τὰ θυρόφυλλα ἐν τῇ θέσει των ὅταν κλείσωσι τὴν θύραν. Τὸ καθ' ἑαυτὸ **κλεῖθρον** σύγκειται ἀπὸ τὴν **κάψαν** (palastre, τὸ κουτὶ τῆς κλειδωνιᾶς), ἐντὸς τῆς ὁποίας κινεῖται ἡ **βάλανος** (pêne), ἥτις ἐξέρχεται τοῦ **σώματος** (ἤτοι τῆς **κάψας**) ὁπόταν ἐνεργῶσι διὰ τῆς **κλειδὸς** (clef). Ἡ βάλανος ἐξερχομένη εἰσέρχεται ἐν τῇ **βαλανοδόχῃ** (gâche) ἥτις ἀποτελεῖται ἀπὸ σταθερόν τι σιδήριον. Ἡ **κάψα** ἢ τὸ **σῶμα** τοῦ κλείθρου (palastre) σύγκειται ἐκ τεμαχίου ὀρθογωνίου ἢ καμπύλου ἐφ' οὗ εἰσὶ προσκεκολλημένα τὰ **πλευρὰ** (côtés), καὶ τεμάχια τινὰ τοῦ μηχανήματος. Τὸ πλευρὸν δι' οὗ ἐξέρχεται ἡ **βάλανος** (pêne) καλεῖται **χεῖλος** (rebord), αἱ δὲ τρεῖς ἕτεραι πλευραὶ αὐτοῦ, συνιστάμεναι ἐκ φύλλου πεταλείου ἢ φύλλου χαλκοῦ, σχηματίζουσι τὸ **διάφραγμα** (cloison). Ἡ ὀπὴ τοῦ κλείθρου, κοινῶς ἡ **κλειδαρότρυπα**, trou de serrure. Ἡ **βάλανος** (pêne) εἶνε εἶδος σύρτου (verrou) κινουμένου τῇ ἐνεργείᾳ τῆς κλειδός· **κεφαλὴ** τῆς **βαλάνου** (tête du pêne) εἶνε τὸ μέρος τὸ ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ κλείθρου καὶ εἰσερχόμενον **ἐν τῇ βαλανοδόχῃ** (gâche)· **βαλανοδόχη δὲ εἶνε** μεταλλική τις πλὰξ φέρουσα ὀπήν, τὴν ὁποίαν προσκολλῶσι στερεῶς διὰ κοχλιῶν ἐπὶ τοῦ ἑτέρου θυ-

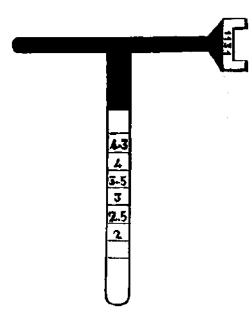
ροφύλλου ἢ τοῦ **τετραξύλου** (dormant) τῆς θύρας, ἢ μικρά τις ἀγκυρὶς (petit crampon) ἥντινα προσκολλῶσι δι' **ἐνθέσεως** (scellement) ἐπὶ τοῦ θυροφύλλου ἢ τετραξύλου. Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ κλείθρου ὑπάρχουσι τεμάχια τινὰ πεταλείου χαλούμενα **ἀσφάλιστρα** (garnitures d'une serrure), ταυτιζόμενα μετὰ τῶν ἐπὶ τῆς κλειδὸς **ἐντομῶν** (gardes) ; ‖ **περόνη τοῦ κλείθρου** ἐν ᾗ εἰσέρχεται ἡ ὀπὴ τῆς θηλείας κλειδός, broche de la serrure ; ‖ τὸ καπάκι τοῦ **κλείθρου** (serrure), ἢ ἐμπροσθία πλάξ, foncet, n. m. ἤτοι ἡ πλὰξ ἡ φέρουσα τὴν ὀπὴν ἐν ᾗ εἰσέρχεται ἡ κλείς. § κλεῖθρον κρεμαστόν, cadenas, n. m. τὸ **ἐπίκλειθρον**, κοινῶς τὸ **λουκέτο**. § [σιδηρ.] ἡ **κλειδωνιά**, fermeture, n. f. βλ. καὶ λέξιν· ‖ κλεῖθρον, fermeture, καλεῖται ἐπίσης καὶ τὸ σύστημα τῆς βαλάνου (pène) κλείθρου τινὸς ἤτοι τὸ κλείσιμον, une serrure à une fermeture n'a qu'un pène, ἤτοι **κλεῖθρον** μεθ' ἑνὸς κλεισίματος, ὅπερ καλεῖται **κλεῖθρον μονοβάλανον**· une serrure à deux fermetures à deux pènes, **κλεῖθρον διβάλανον**· ‖ housset (n. m.) ἢ houssette, n. f. καλεῖται **μικρὸν κλεῖθρον** οὐχὶ πολὺ στερεὸν τιθέμενον εἰς πολὺ μικρὰ κιβωτίδια. § —, écluse, n. f. βλ. **ὑδροφραγμός**, τὸ κλειδί.

κλειθροποιός, οῦ, ὁ· ὁ κλειδοποιός, ὁ κατασκευαστὴς κλειδίων, κοινῶς ὁ κλειδωνᾶς καὶ κλειδαρᾶς, serrurier, n. m. ‖ ἐργάτης (τεχνίτης) κλειθροποιός, ouvrier serrurier.

κλεινός, ή, όν· ὀνομαστός, ή, όν· περίφημος, ἐξακουστός, renommé, ée, adj. περίφημος, ἔνδοξος, célèbre, adj. illustre, adj.

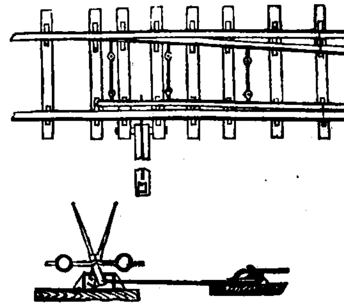
κλείνω, βλ. κλείω.

κλείς, ειδός, ἡ· clef, n. f. [κυρίως καὶ μεταφ.] αἱ γλῶσσαι εἶνε ἡ κλεὶς τῶν ἐπιστημῶν, les langues sont la clef des sciences. § **κλείς**, ἡ· clef, n. f. τὴν λέξιν clef μεταχειρίζονται οἱ Γάλλοι πολλάκις ἀντὶ τῆς λέξεως manipulateur, πομπὸς τῆς τηλεγραφικῆς μηχανῆς τοῦ Morse. Ὑπὸ τὴν αὐτὴν ὀνομασίαν ἐννοοῦσι πολλάκις καὶ διάφορα ἠλεκτρικὰ ὄργανα, οἷον **ῥευματοκλείστας**, **μεταγωγεῖς**, κτλ. ‖ — [ἠλεκτρ.]=**διακοπὴ** (ῥεύματος), disjonction. § clef, n. f. ou clé (d'une serrure); βλ. καὶ **κλεῖθρον**, serrure ; ἡ **κλείς**, κλειδός, τὴν κλεῖδα καὶ κλεῖν, αἱ κλεῖδες, τὰς κλεῖδας καὶ κλεῖς, κοινῶς τὸ **κλειδί**, ὑποκορ. **κλειδίον**, ου, τό, κοινῶς τὸ **κλειδάκι**, petite clef; καλεῖται οὕτως ἐργαλεῖον σιδηροῦν, χαλύβδινον (μεταλλικὸν ἐν γένει), δι' οὗ ἀνοίγουσιν ἢ κλείουσι τὰς θύρας. Ἡ κλεὶς ἀποτελεῖ ἀληθῆ τινα μοχλόν, σύγκειται δὲ ἀπὸ **δακτύλιον** (anneau) ἐφ' οὗ ἐπιτίθηται ἡ χεὶρ ἵνα στρέψῃ ταύτην, καὶ ἀπὸ **καυλὸν** (tige) συνήθως στρογγύλον, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ὁ ὀδοὺς (panneton)· ὁ **καυλὸς** καλεῖται καὶ σωλὴν (canon) εἰς τὰς θηλείας καὶ διατρήτους κλεῖδας (βλ. clef forée). § **θήλεια κλείς**, θηλυκὸ κλειδὶ (τετρυπημένον), clef forée; καλεῖται οὕτως ἡ κλεὶς ἡ φέρουσα εἰς τὸ ἄκρον τοῦ σωλῆνος ὀπὴν ἵνα εἰσέρχηται ἡ **περόνη** (broche) **τοῦ κλείθρου** (serrure). § ἡ ἄνευ ὀπῆς εἰς τὸν καυλὸν κλείς, ἡ ὁλόσωμος κλείς, ἢ **κλεὶς μετ' ἄκρου**, κοινῶς **ἀρσενικὸ** κλειδί, clef à bout ou clef bénarde ou à pleine tige. § **κλεὶς διάτρητος**, clef forée à jour ; καλεῖται ὅταν ἡ ὀπὴ τῆς κλειδὸς (forure) ὑπάρχῃ **καθ'** ὅλον τὸ μῆκος αὐτῆς. § **κλείς**, passe-partout. n. m. καλεῖται τὸ κλειδὶ τῆς ἐξωτερικῆς θύρας δι' ἧς εἰσέρχονται εἰς τὴν οἰκίαν. § **κλείς**, ἡ, clef (de poêle), ἤτοι τὸ κλειδὶ τοῦ σωλῆνος τῆς θερμάστρας. § — τοῦ κρουνοῦ, clef d'un robinet, καλεῖται τὸ κινητὸν μέρος τοῦ κρουνοῦ ὅπερ περιστρεφόμενον κλείει ἢ ἀφίνει ἐλευθέραν τὴν διαρροὴν τοῦ ὑγροῦ. § **κλείς**, clef, n.f. καλοῦνται οὕτω τὰ διάφορα σιδηρᾶ ἢ χαλύβδινα ἐργαλεῖα ἅτινα εἰσὶν ἀληθεῖς μοχλοὶ καὶ χρησιμεύουσι διὰ τὴν ἐγκοχλίωσιν ἢ ἀποκοχλίωσιν τῶν περικοχλίων, διὰ τὴν περιστροφὴν τῶν κλειδῶν τῶν κρουνῶν, κτλ. Ἡ ἁπλουστέρα κλεὶς συνίσταται εἰς σιδηρᾶν τινὰ ῥάβδον εὐθεῖαν ἢ κεκαμμένην φέρουσαν **εἰς** τὸ ἄκρον της χηλὴν (encoche), ἥτις δύναται σχεδὸν ἐπακριβῶς νὰ περιβάλλῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ **περικοχλίου** (écrou) ἢ τοῦ **βλήτρου** (boulon) ἐφ' οὗ θέλουσι νὰ ἐνεργήσωσι. § ἡ ἀγγλικὴ κλείς, clef anglaise, καλεῖται καὶ γενικὴ κλεὶς (clef universelle), καθότι ἡ εἰς τὸ ἄκρον αὐτῆς χηλὴ δύναται ν' αὐξομειωθῇ, συνεπῶς νὰ περιβάλλῃ διαφόρου μεγέθους περικόχλια. § κλεὶς γενική, clef universelle ; βλ. **κλεὶς ἀγγλική**. § **βεβαθμονομημένη κλεὶς** ἢ **ἐντατήριος κλείς**,

clef graduée ; αὕτη ἐμβάλλεται εἰς τετραγωνικὴν ὀπὴν τοῦ **ἐντατικοῦ περικοχλίου** (écrou de tension) καὶ χρησιμεύει διὰ τὴν ἔντασιν τῶν ἀνταγωνιστικῶν ἐλατηρίων τοῦ ναυκλάστρου. Ἀποτελεῖται ἐξ ὁριζοντίου λαβῆς μετὰ καθέτου τετραγωνικῆς ῥάβδου φερούσης ἐντομάς, δεικνυούσας καθ' ἡμίμετρον ἀπὸ 1μ.,50 μέχρι 4μ.,50 τὰ ἀνταποκρινόμενα βάθη εἰς ἃ θὰ πλεύσῃ τὸ ναύκλαστρον ἀναλόγως τῆς ἐντάσεως τῶν ἐλατηρίων του. Εἰς τὰ νεωτέρου ὑποδείγματος ναύκλαστρα ἀντὶ βεβαθμονομημένης κλειδὸς ἡ ἔντασις γίνεται δι' **ἐντατικοῦ μηχανισμοῦ** (mécanisme de tension) εὑρισκομένου ἐπὶ τοῦ ναυκλάστρου καὶ ἀποτελουμένου ἐκ συστήματος κωνικῶν ὀδοντωτῶν τροχίσκων ἐξ ὧν εἷς φέρει ἀριθμοὺς ἐμφαίνοντας τ' ἀνταποκρινόμενα βάθη. § ὑπάρχουσι διάφοροι κλεῖδες χρησιμοποιούμεναι εἰς τὰ μηχανήματα· ‖ **καμπυλοειδὴς** ἢ ἡμικυκλικὴ κλείς, clef courbe ; ‖ τορμοφόρος **καμ-**

πυλοειδὴς κλείς, clef courbe à tenon ; || τορμοφόρος κλείς, clef à tenon ; || περιστομιοφόρος κλείς, clef à douille ; || κλεὶς ὁπλισμάτων, clef d'armature ; || πλατοκλείς, clef plate ; || γαμψοκλείς, clef pour griffes ; || κλεὶς ἑλίκων, clef d'hélice ; || κλειστὴ κλείς, clef fermée ; || ἀνοικτὴ κλείς, clef ouverte ; || διπλῆ κλείς, clef double ; || δίκλαδος κλείς, clef à deux branches ; || **κλεὶς ῥυθμίσεως**, clef de reglage ; || κλεὶς περιχοχλίου, clef à (ἢ pour) écrou ; || κλεὶς γενική, clef pour écrous divers ; βλ. **κλεὶς ἀγγλική**· || κλεὶς διχρανωτή, clef à fourche (ἐκ τοῦ δίκρανον, fourche) ; || κλεὶς χοχλίου (διὰ τοὺς χοχλίας), clef à vis; || κλεὶς γενική, clef universelle ; || κλεὶς (ῥυθμίσεως) ἐγκαιροφλεκτῶν πυροσωλήνων ἢ ἁπλῶς κλεὶς ῥυθμίσεως πυροσωλήνων, clef pour (regler les) fusées à temps, χρησιμεύει εἰς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ πυροβόλου, πρὸς ῥύθμισιν τοῦ ἐγκαιροφλέκτου πυροσωλῆνος· || κλεὶς χρειολογίου, clef de nécessaire d'arme ; || κλεὶς ῥυμοῦ, clef de timon ; || κλεὶς ἀπουραιωτική, clef à déculasser ; πρὸς ἀφαίρεσιν τοῦ οὐραίου· || κλεῖδες περιχοχλίων ἡμισταυροῦχοι, διχρανωταί, γιγγλυμωταί, clefs à écrous à T, à fourche, à charnière ; || κλεῖδες χυκλοτερεῖς, clefs circulaires; || κλεῖδες τῶν φρακτήρων (ἐν τοῖς χωνευτηρίοις), clefs pour écluses; || κλεῖδες πρὸς χειρισμὸν τῶν ἀρυταινῶν (ἐν τοῖς χωνευτηρίοις), clefs pour manœuvre de cuiller; || κλεὶς ἑστίας, clef de (ἢ pour) cheminée; || κλεὶς ἐμφραγματικοῦ ἐκκαύματος, clef pour étoupille obturatrice ; || κλεὶς περιχοχλίου ὀπαίου, clef d'écrou de grain de lumière ; || κλεὶς ἐγκεντριδοφόρος, clef à molette; βλ. ἐγκεντρίς· || κλεὶς ἑλκυστῆρος (πυροβόλου), clef de bricole ; || κλεὶς (ἢ **ὀδοντάγρα**) τοῦ Garanglot, clef de Garanglot ; κτηνιατρικὸν χειρουργικὸν ἐργαλεῖον πρὸς ἐξώρυξιν τῶν ὀδόντων· || [ξυλουρ.] **κλείς, ἡ**· clef ; τὸ κλειδί, ἢ καὶ **σφὴν** (coin), **γόμφος** (cheville), ξυλοχάρφι, ἐνίοτε εἶνε συνώνυμον τοῦ clavette ; βλ. **κλακίδιον**. § **κλεὶς τῆς θέσεως** ἢ **τακτικὴ κλείς**, clef de la position, ἢ clef tactique ; καλοῦνται οὕτως ἐπικρατοῦντα σημεῖα τοῦ ἐδάφους ἔχοντα ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἐκβάσεως μάχης τινὸς (βλ. καὶ **σημεῖον τακτικόν**). § κλεὶς **βαλιστρίδος**, clef d'arbalète ; ἐξοχὴ εὑρισκομένη κάτωθεν τοῦ κορμοῦ τῆς βαλιστρίδος (arbrier) χρησιμεύουσα ὅ,τι ἡ σκανδάλη (détente) εἰς τὰ ὅπλα. § κλεὶς κλείστρου, clef de fermeture ; χρησιμεύει πρὸς ἀποχοχλίωσιν τῶν χοχλιῶν τῆς πλακὸς τοῦ κλείστρου καὶ τῶν τόρμων τοῦ κυκλίου τῆς γεμίσεως. § [ναυτ.] **ἐπιζυγίδες θωρακίου**, clefs de hune, κοινῶς **κλειδί**· ἐπιμήκη ξύλα ἐντορμούμενα ἐπὶ τῶν ζυγίδων ἐφ' ὧν τίθεται τὸ θωράκιον. § κλεὶς μετὰ πόρπης, broche-clé (de fusée), χρησιμεύουσα διὰ τοὺς πυροσωλῆνας· ἐξάρτημα πυροβόλου Κανέ. § [οἰκοδ.] **κλείς**, κοινῶς τὸ **κλειδὶ** θόλου, σταυροθολίου, ἁψῖδος, κτλ., clef, n. f. (de voûte, etc.) ; βλ. **ἀκροσφήνιον**. § [ἀνατομ.] κλείς, τὸ κλειδοκόκκαλον, τὸ κλειδίον, clavicule, n. f. βλ. **κλειδίον**. § [σιδηροδρ.] ἡ κλείς, aiguille, n. f. κοινῶς τὸ **κλειδί**. Καλεῖται οὕτω μηχάνημα συνιστάμενον ἐκ δύο κινητῶν τεμαχίων ἐλασμάτων, αἰχμηρῶς κεκομμένων καλουμένων **βελονῶν** (aiguilles), καὶ κινουμένων διὰ μοχλοῦ διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῆς ὁδοῦ (changement de voie) εἱρμοῦ τινος (train), ἤτοι διὰ τὴν με-

τάβασιν ἀπὸ μίαν γραμμὴν εἰς τὴν ἄλλην. Αἱ βελόναι τῆς **κλειδὸς** ἀποτελοῦνται ἀπὸ τὴν **πτέρναν** (talon) καὶ τὴν **αἰχμὴν** (pointe) ; || ἡ αἰχμὴ ἢ ἡ ἄκρα **τῆς βελόνης**, pointe de l'aiguille ; || **ἀκροτάτη κλείς**, aiguille extrême ; || [σιδηροδρ.] **βελόνη, ἡ**· aiguille, n.f. **αἱ βελόναι**, aiguilles ; καλεῖται οὕτω εἰς τοὺς σιδηροδρόμους ἕκαστον τῶν κινητῶν τεμαχίων ἐλασμάτων τῶν αἰχμηρῶς κεκομμένων, εἰς τὸ μηχάνημα ὅπερ καλεῖται κλεὶς (aiguille) ; || [σιδηροδρ.] **κλεὶς διχασμοῦ**, aiguille de dédoublement ; || **διαδρομὴ κλειδός**, course de l'aiguille ; || [σιδηροδρ.] **διατίθημι τὴν κλεῖδα**, aiguiller (é-gu-i-ié), τοῦ σιδηροδρόμου οὕτω πως, ὥστε ὁ εἱρμὸς νὰ ἐκτελέσῃ **ἀλλαγὴν ὁδοῦ** (changement de voie).

κλειδιάς, άδος, ἡ. βλ. **κλισιάς**, battant. § — ἐνίοτε ὁ **ὑδροφραγμός**, écluse, n. f.

κλείσιμον, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ κλείειν, action de fermer ; ἡ **κλεῖσις**, ἡ κλείδωσις, τὸ κλείδωμα, fermeture, n. f. clôture, n. f. || τὸ κλείσιμον τῶν θυρῶν, la fermeture des portes ; || [ἐμπορ.]— [βιβλίων] λογαριασμοῦ, clôture d'un compte ; || — **βιβλίων**, clôture (fermeture) des livres ; || **κατὰ τὸ κλείσιμον** (τοῦ χρηματιστηρίου), en clôture ; || τὸ κλείσιμον [τῆς πληγῆς], la cicatrisation [de la plaie] (ἐπούλωσις)· || τὸ κλείσιμον τῶν πυλῶν (φρουρίου, κτλ.=ἡ κλεῖσις), fermeture des portes. § —, fermeture; βλ. **κλεῖθρον**. § [οἰκοδ.] —, fermeture, n. f. καλεῖται οὕτω τὸ τόξον ἢ τὸ **διάζωμα** (plate-bande) ἐκ λίθων ἢ ὀπτοπλίνθων, ἢ τὸ **ὑπέρθυρον** (linteau) δι' ὧν κλείεται τὸ ἄνοιγμα θύρας ἢ παραθύρου.

κλεισμένός, η, ον (**κλείω**), κλειστός, κεκλεισμένος, fermé, ée ; ἔγκλειστος, κατάκλειστος, enfermé, ée.

κλεισοῦρα, ας, ἡ· γενικὴ ὀνομασία ἀντὶ **κλεισώρεια** καὶ **κλείσουρα**, défilé, n.m. στενὴ δίοδος μεταξὺ ἀποκρήμνων μερῶν. (Ἡ λέξις κλεισοῦρα ἐξελληνισθεῖσα ἀπὸ τῆς Λατινικῆς

clausura ἐσήμαινεν, εἰς τοὺς Βυζαντ. μάλιστα χρόνους, ὀχύρωμα ἢ φρούριον εἰς τὸ στενώτερον μέρος λαιμοῦ ὄρους· «τὰς τῶν στενῶν παρόδους ἤγουν τὰς λεγομένας κλεισούρας» Λέων. τακτ.), ὅθεν στενὴ πάροδος (διάβασις) ἐπὶ ὄρους, passage [d'une montagne] : τὸ στενώτερον μέρος λαιμοῦ ὄρους, αἱ πύλαι, ἡ φάραγξ, ὁ λαιμός, τὰ **στενά**, gorges ; βλ. στενωπὸς καὶ στενά. § — κοινὴ ὀνομασία τῆς περισχέσεως, investissement, n. m. βλ. λέξιν· (περι)κύκλωσις, cernement, n. m. ὁ ἀποκλεισμός, blocus, n. m. § —, ἡ φυλάκισις, ἡ κάθειρξις, réclusion, n. f. [μεταφ.] claustration, n. f. ἔγκλεισις ἐν μονῇ, action d'enfermer quelqu'un dans un cloître.

κλειστός, ή, όν· κλεισμένος, η, ον· κεκλεισμένος, fermé, ée, adj. clos, e, adj. ‖ μὲ κλειστὰ τὰ μάτια, les yeux fermés ; ‖ ἀγοράζω μὲ κλειστὰ μάτια, acheter les yeux fermés, ἢ acheter chat en poche ; ‖ [συνεκδ.] κλειστὸν φόρεμα, robe montante.

κλεῖστρον, ου, τό· [σιδηργ.] serrure, n.f. βλ. **κλεῖθρον**. § — γενικῶς fermeture, n. f. τὸ δι' οὗ κλείεταί τι. ‖ τὸ κλεῖστρον τοῦ φυσητῆρος, fermeture de soufflet. § —, appareil de fermeture ; βλ. **φρακτικὸν μηχάνημα**. § —, fermeture, n. f. μηχάνημα χρησιμεῦον ἵνα κλείηται καὶ ἀνοίγηται ὁ πυθμὴν τοῦ κοίλου τῶν πυροβόλων· βλ. **ἀπόφραξις** (τοῦ πυγαίου τῶν πυροβόλων)· ‖ — ὁλομερές, fermeture complète ; ‖ — κυλινδροπρισματικόν, fermeture cylindro-prismatique ; ‖ ἀνταλλακτικὸν κλεῖστρον, fermeture de réchange ; ‖ χειριστὴς τοῦ κλείστρου, garde-fermeture. § —, trésaille, n. f. λέγεται ξύλινον τμῆμα τῆς θύρας (hayon) τῆς ἀπήνης καὶ τῶν παρομοίων ὀχημάτων· ὁ πρὸς κλεῖσιν μοχλός.

κλεισώρεια, ας, ἡ· ἡ **κλείσουρα**, στενὴ διάβασις ὄρους· βλ. **κλεισοῦρα**.

κλειτοριδοτομία, ας, ἡ· clitoritomie, n. f. ἐγχειριστικὴ ἀποκοπὴ τῆς κλειτορίδος.

κλειτορίζω, μέλ. ίσω (κλειτορίς), ἀσελγῶς ψηλαφῶ, ἐπιψαύω τῆς κλειτορίδος, toucher le clitoris, ἅπτομαι τοῦ γυναικείου αἰδοίου.

κλειτορισμία, ας, ἡ· clitorismie, n. f. ὑπερβολικὴ ἀνάπτυξις τῆς κλειτορίδος ἀπαιτοῦσα ἐνίοτε ἐγχείρησιν.

κλειτορισμός, οῦ, ὁ· clitorisme, n. m. ἀσθενικὴ (στῦσις = καύλα) ἐξέγερσις τῆς κλειτορίδος, érection maladive du clitoris ; ‖ —, λέγεται ἐπίσης ἡ παρὰ φύσιν χρῆσις τῆς κλειτορίδος ἐχούσης ἐξαιρετικὰς διαστάσεις.

κλειτορίς, ίδος, ἡ (ἐκ τοῦ κλείω, fermer) clitoris, n. m. καλουμένη ἀνατομικῶς καὶ νύμφη, ἢ μύρτον ἢ ἐπίδερρις, τὸ δίκην γλωττίδος ἐξέχον εὐγαργάλιστον κρεατῶδες μέρος τοῦ γυναικείου αἰδοίου· ‖ ἡ κλειτορὶς εἶνε ἡ ἕδρα τῶν φιληδόνων αἰσθήσεων, le clitoris est le siège des sensations voluptueuses.

κλειτσί, τό· [διάλ. Ἠπείρου] 1) συνηθ. πληθ. **κλειτσιά**· 2) τὸ νεῦρον τῶν ὀπισθίων ποδῶν τῶν προβάτων, ἐξ οὗ κρεμῶσιν αὐτά.

κλειτσιά, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου]= τὰ ἐκ σύρματος ὁπωσοῦν στερεοῦ ῥαβδοειδῆ μικρὰ ἐργαλεῖα, δι' ὧν αἱ γυναῖκες πλέκουσι τὰς περικνημίδας· **κλειτσιὰ** λέγονται ἐπίσης καὶ οἱ πόδες μέχρι τῶν γόμφων.

κλεῖτσος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου], ἡ ἀγκύλη, ἀγκύλιον = τὸ σίδηρον εἰς ὃ κρεμῶσί τι.

κλεῖτσος, ὁ· καὶ κλείτσα (ἀπὸ τὸ ἀγκύλη, ἀγκύλιον), ἡ ποιμενικὴ ῥάβδος ἡ ἔχουσα κεκαμμένον ἐν εἴδει ἀγκίστρου τὸ ἄνω αὐτῆς μέρος.

κλειτσωτή, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] μακρὰ σανὶς ἔχουσα πολλοὺς κλείτσους προσηλωμένους εἰς ἕκαστον τῶν ὁποίων κρεμῶσιν διάφορα πράγματα.

κλείω, μέλ. είσω, κοινῶς **σφαλνῶ**, clore, fermer, φράσσω, ἀποφράσσω, barrer ; bacler ; clôturer ; ‖ κλεῖσε τὴν θύραν, fermez la porte ; ‖ — τὰ σχολεῖα (τὰ θέατρα), fermer les écoles (les théâtres) ; ‖ — ἀγγεῖον (καλύπτω, βουλόνω), couvrir un vase ; ‖ — (φράσσω) τὴν ὁδόν, τὴν διάβασιν, obstruer la rue (le passage) ; ‖ — λογαριασμόν, clôturer un compte ; ‖ μ' ἔκλεισαν ἔξω, on m'a refusé la porte ; on m'a fermé la porte au nez ; ‖ δὲν ἠμπόρεσα νὰ κλείσω μάτι ὅλην τὴν νύκτα, je n'ai pas pu fermer l'œil de toute la nuit ; ‖ τώρα ἔκλεισε τὰ δέκα ἔτη, il vient d'accomplir sa dixième année ; ‖ ἔκλεισεν ὁ κατάλογος, le catalogue est au complet ; ‖ — τὰ μάτια, fermer les yeux ; faire semblant de ne pas voir ; ‖ [ἀπολυτ.] αὐτὸς ὁ ἔμπορος κλείει τὴν Κυριακήν, ce marchand ferme le dimanche ; ‖ [ἐμπορ.] κλείω ἐπιστολήν, clore une lettre ; ‖ [ἐμπορ.] κλείω [βιβλία], clore ; [ἐμπορ.] [ἐπὶ τρέχοντος λογαριασμοῦ] κεκλεισμένος μέχρι τῆς, arrêté ἢ reglé au ; ‖ — συμφωνίαν, clore (; arrêter ; conclure) un marché ; ‖ μοῦ ἔκλεισε τὸ στόμα, il m'a fermé (clos) la bouche ; ‖ μόλις τὰ ἔκλεισε, [φρ.] à peine eut-il les yeux clos ; ‖ ἔκλεισαν τὴν πόλιν μὲ τεῖχος, on a clos la ville d'une muraille ; ‖ — τὴν συζήτησιν, fermer la discussion ; clore (clôturer) les débats ; ‖ — εἰρήνην, conclure (faire) la paix ; ‖ — συμβόλαιον (συμφωνίαν), passer un contrat ; ‖ — θύραν [διαρκῶς], condamner une porte ; ‖ ἡ χιὼν ἔκλεισε τὸν δρόμον, la neige a obstrué la rue ; ‖ ἡ ἄμμος ἔκλεισε τὸν εἴσοδον τοῦ λιμένος, les sables ont barré l'entrée du port ; ‖ ἔκλεισε (συνεπλήρωσε) τὰ δώδεκα [ἐνν. ἔτη], il a douze ans accomplis ; ‖ — ἐπιστολὴν (περατῶ), terminer une lettre. § ἐγκλείω, enfermer ; φυλάσσω καλῶς τι ἐντὸς τινός, serrer ; κυκλόω-ῶ, cerner ; περικυκλόνω, entourer ; περιβάλλω, envelopper ; ‖ — τινὰ εἰς δωμάτιον, enfermer quelqu'un dans une chambre ; ‖ — τὰ χρήματά μου, serrer son argent ; ‖ τοὺς εἶχον κλείσει οἱ ἐχθροί, les ennemis les avaient cernés ; ‖ τὸν ἔκλεισαν εἰς θεραπευτήριον, on l'a enfermé dans une maison de santé ; ‖ κλεῖσε καλὰ τὰ πράγματά σου, serrez bien vos effets ; ‖ τὸν ἔκλεισαν

ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, on l'a cerné de tout côté ; ‖ μᾶς ἔκλειε τὸ χιόνι, la neige nous enveloppait (nous cernait) ; ‖ ἐσωκλείω τιμολόγιον, annexer une facture. § λογαριάζω, θέτω εἰς τὸν λογαριασμὸν τινός, faire valoir sur ; mettre sur le compte ; ‖ ἀφαιρῶ, ἐκπίπτω, ἐλαττῶ, déduire ; ἐκπίπτω, ἀφαιρῶ ἀπό τινος ποσοῦ, décompter; ‖ θὰ τὰ κλείσω εἰς ὅσα μοῦ χρεωστεῖ, je ferai valoir la somme sur ce qu'il me doit ; ‖ τὰ κλείομεν τὸν ἄλλον μῆνα, nous décompterons cela le mois prochain. § κλείειν τὰ βαρέλια, foncer les fûts, ἤτοι βάζω τὸ σκέπασμα, τὸν πάτον. § [οὐδ.] κλείομαι, συγκλείομαι, se fermer, fermer ; ‖ ἡ θύρα κλείει μόνη της, la porte se ferme d'elle même ; ‖ ἡ πληγὴ ἀρχίζει νὰ κλείῃ (νὰ ἐπουλῶται), la plaie commence à se fermer (à reprendre) ; à se cicatriser ; ‖ τὸ παράθυρον αὐτὸ δὲν κλείει καλά, cette fenêtre baille (χάσκει)· ‖ τὰ γραφεῖα κλείουν εἰς τὰς ἕξ, les bureaux se ferment à six heures ; ‖ [πληθ.] κλείομαι, se fermer ; ‖ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, à huis clos. § [οἰκοδομ.] κλείειν τὸ τόξον ἢ διάζωμα, fermer un arc où une plate-bande, διὰ τῆς ἐπιθέσεως τοῦ **ἀκροσφηνίου** (fermeture) ; ‖ θέτειν τὸν ἀκρόλιθον εἰς δόμον, fermer ou poser le clausoir dans un rang d'assise ; ‖ κλείειν τὸ ἄνοιγμα θύρας ἢ παραθύρου, fermer une baie de porte, διὰ τῆς κατασκευῆς ἄνωθεν αὐτοῦ τόξου ἢ διαζώματος ἢ διὰ τῆς τοποθετήσεως **ὑπερθύρου** (linteau). § πυριτοδόχην κλείσατε, fermez tonnerre. § κλείω, **φράττω**, **ἀποφράσσω**, fermer; ‖ κλείω, **ἀποφράσσω λιμένα**, fermer un port συνώνυμον τοῦ bâcler, περὶ δὲ τῶν μέσων τῆς ἀποφράξεως, βλ. **ἀπόφραξις**. § [ναυτ.] κλείω, fermer, τὰ πρωραῖα (πρυμναῖα ἱστία) κοινῶς σφαλῶ, ἤτοι κερουλκῶ τὰ ἱστία προσηνέμως. § [ναυτ.] κλείω (ἢ καὶ εὐθυγραμμῶ) δύο ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ληφθέντα ἀντικείμενα ἢ σημεῖα, fermer deux objets ou amers pris à terre. Οἰακίζω τοιουτοτρόπως ὥστε νὰ βλέπω ἐκ τοῦ πλοίου εἰς εὐθυγραμμίαν καὶ καλυπτόμενα τὸ ἓν διὰ τοῦ ἄλλου δύο ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ληφθέντα **γνωρίσματα** (amers). § [ταχτ.] κλείω, πυκνῶ πρὸς τὸ δεξιόν, τὸ ἀριστερόν, appuyer à la droite ou à la gauche. § [ναυτ.] κλείω ἢ πτύσσω τὰ δίκτυα, rentrer les filets ; βλ. ἀμυντικὰ δίκτυα, filets de protection.

κλέος, ους, τό· ἡ καλὴ φήμη περί τινός, ἡ δόξα, gloire, n. f. τὸ περίφημον, διαβόητον, ὀνομαστόν, ἐξακουστόν, ἡ καλὴ φήμη, renommée, n. f. ἡ **ἐνδοξότης**, illustration, n. f.

κλεπταποδοχή, ῆς, ἡ· (ἀποδοχὴ κλοπιμαίου ἀντικειμένου), recel, n. m. recellé ou recèlement, n. m. ἤτοι ἀπόκρυψις κλέπτου ἢ κλοπιμαίων.

κλεπταποδόχος, ου, ὁ καὶ ἡ· recéleur, euse [de vol] ; ὁ δεχόμενος καὶ ἀποκρύπτων οἱαδήποτε κλοπιμαῖα ἀντικείμενα ἢ κλέπτην· (βλ. καὶ **ἀποκρύπτω**, **ἀπόκρυψις**.

κλέπτης, ου, ὁ· (θηλ. κλέπτις), προφ. κλέφτης, γενικῶς ὁ δολίως, λάθρα πράττων τι, voleur, n.m. ὁ **λαθραίως λαμβάνων τι**, qui prend furtivement, ὁ **ἐπιτήδειος κλέπτης**, larron, onnesse ; [ὁ ἐπιτήδειος κλέπτης], filou = **βαλαντιοτόμος**, voleur adroit ; ‖ **πιάστε τὸν κλέπτην** ! [ἐπιφ.] au voleur ! ‖ τὸν κλέπτην οἰκοκύρην [παροιμ.], au plus larron la bourse. § ὁδοκλέπτης, voleur de grand chemin ; ὁ ληστής, brigand, n. m. bandit, n. m. § [ἱστορ. ἑλλην.] οἱ ἐπὶ Τουρκοκρατίας εἰς τὰ ὄρη διαιτώμενοι καὶ μὴ ὑποτασσόμενοι, clephte, n. m. klephte, n. m. ‖ τὰ ἄσματα τῶν κλεπτῶν, les chants des clephtes.

κλεπτικός, ή, όν· χλέφτικος, ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν κλέπτην, de voleur ; ‖ — ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ὁδοκλέπτας, **λῃστάς**, qui appartient (qui convient) aux (qui concerne les) voleurs (les brigands). § [ἱστορ.] ἁρμόζων εἰς κλέπτην, de clephte; βλ. καὶ **κλέφτικος**.

κλέπτις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ κλέπτης, βλ. **κλέπτρια**.

κλεπτομανής, ής, ές· ὁ ἔχων **μανίαν** εἰς τὴν κλοπήν, qui a la manie du vol ; ὁ ῥέπων πρὸς τὴν κλοπήν, enclin au vol ; cleptomane, n.

κλεπτομανία, ας, ἡ· [ἰατροδ.] cleptomanie, n. f. Αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἡ κλεπτομανία δὲν εἶνε ἀσθένεια τῶν φρενῶν, πολλάκις ὅμως ἀναφαίνεται ὡς σύμπτωμα φρενοβλαβείας, καὶ διὰ τοῦτο ὁ κλεπτομανής, ἐὰν ἄλλως ἀποδειχθῇ κατὰ τὸν νοῦν ὑγιής, δὲν ἀπαλλάσσεται ὑπὸ τοῦ νόμου, ἀλλὰ τιμωρεῖται ὡς ὁ τυχὼν κλέπτης.

κλεπτός, ή, όν· βλ. κλεφτός.

κλεπτότοπος, ὁ· τόπος, μέρος ἔνθα βιοῦσι, ἐνδιαιτῶνται κλέπται, λῃσταί, pays (repaire) de voleurs ; coupe-gorge, n. m.

κλεπτοφάναρον, τό· lanterne sourde ; βλ. δέλετρον.

κλέπτρια, ας, ἡ· κοινῶς ἡ **κλέφτρα**, γυνὴ κλέπτης, ἡ κλέπτις, voleuse, n. f.

κλέπτω, μέλ. έψω, λαμβάνω τι κρυφίως, ἀφαιρῶ τι δολίως, κρυφίως δι' ἀπάτης, voler; κλέπτω ἐπιτηδείως, filouter ; ἁρπάζω, πέρνω ἀδίκως, κλέπτω, rapiner ; ὑπεξαιρῶ, κλέπτω κρυφίως, dérober ; [οἰκ.] chiper ; ‖ τὸν ἔκλεψαν, on l'a volé ; ‖ [μὴ παίζῃς μαζί του] θὰ σὲ κλέψῃ, il vous filoutera ; ‖ [ὁ προμηθευτὴς αὐτὸς] κλέπτει ἀπὸ ὅ,τι ἀγοράζει, **rapine sur** tout ce qu'il achète ; ‖ ἡ **μαγείρισσά του** τὸν κλέπτει, [φρ.] sa cuisinière fait danser l'anse du panier ; ‖ **μοῦ ἔκλεψε** τὸ κονδύλι μου, il m'a chipé ma plume ; ‖ τῆς ἔκλεψε ἕνα φιλί, il lui a dérobé un baiser.

κλεφτά, [δημ. ἐπίρ.] διὰ **κλοπῆς**, par vol, κατὰ τρόπον κλέπτικον. § [συνήθ.] κρύφα, λάθρα, κρυφίως, λαθραίως, furtivement, adv. à la dérobée.

κλέφτας, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] ὁ κλέπτης, θηλ. κλέφτρια.

κλέφτης, [δημ.] ἀντὶ **κλέπτης**.

κλέφτικος, ὁ· de clephte ; κλέφτικος χορός, ὁ χορὸς τῶν κλεπτῶν, danse de clephtes.

κλεφτός, ή, όν· [δημ.] ἀντὶ **κλεπτός**, κλεμ-

μένος, volé, ée, adj. § κρύφιος, λαθραῖος, furtif, ive, adj. dérobé, ée, adj. καὶ κατ'ἐπέκτασιν κλοπιμαῖος.

κλέφτω, [δημ.] ἀντὶ κλέπτω.

κλεφτουριά, ᾶς, ἡ· [δημ.] συμμορία (κλεπτῶν), ληστῶν, bande de brigands. § ὁμὰς κλεπτῶν, bande de clephtes.

κλεψιά, ᾶς, ἡ· vol, n. m. larçin, n. m. βλ. κλοπή.

κλεψίαμμος, ου, ἡ· ampoulette, n. f. βλ. ἀμμωτόν.

κλεψιγαμία, ας, ἡ· λαθρογαμία, ἡ μοιχεία, adultère, n. f. ἔνοχος ἔρως, amour coupable ; ἐρωτικὴ κλοπή, larcin d'amour, ἤτοι κλοπιμαία ἐρωτικὴ μίξις μετὰ γυναικὸς ἢ κόρης.

κλεψίγαμος, ος, ον· ὁ κρύπτων τὸν γάμον του, τὸν ἔρωτά του, qui cache son hymen ou ses amours ; ‖ ὁ ἀνήκων εἰς τὴν κλεψιγαμίαν, d'adultère ; μοιχικός, ή, όν, adultère, adj.

κλεψιγαμῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀφίεμαι εἰς ἔνοχον ἔρωτα, se livrer à de coupables amours, ἤτοι κρυφίως μίγνυμαι μετὰ γυναικὸς ἢ κόρης· μοιχεύω τὴν γυναῖκα τινός, adulter.

κλεψιμαῖος, αία, ον, κλοπιμαῖος, κλεμμένος, volé, ée, adj. dérobé, ée ; ‖ [οὐδ. οὐσ.] κλεψιμαῖον, chose volée, τὸ κλοπιμαῖον πρᾶγμα, larcin, n. m. κλοπιμαῖος.

κλεψιμιόν, τό· [δημ.] ἀντὶ κλεψιμαῖον· βλ. κλεψιμαῖος.

κλέψιμον, τό· [δημ.] ἡ κλεψιά, ἡ κλοπή, vol, n. m. κλοπὴ ἐπιτηδεία ἄνευ χρήσεως βίας, larcin, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ ἐπιτηδείου κλέπτου, action de filou, filouterie, n. f.

κλεψιός, ὁ· [διάλ. Οἰνόης], κλεψιά, κλοπή.

κλεψιτυπία, ας, ἡ· γενικῶς ἡ παραποίησις, ἤτοι κλοπιμαία μίμησις, contrefaçon, n. f. ἡ κρυφίως ὑπὸ τρίτου ἀνατύπωσις βιβλίου, κτλ. τυποκλοπία.

κλεψίτυπος, ος, ον· προερχόμενος ἐκ κλεψιτυπίας, de contrefaçon, παραποιηθείς, παραπεποιημένος, contrefait, e; ὁ τυποκλοπικός.

κλεψιτυπῶ, μέλ. ήσω, ἀπομιμοῦμαι κρυφίως, κλοπιμαίως, imiter par contrefaçon, παραποιῶ, contrefaire, τυποκλοπῶ.

κλεψύδρα, ας, ἡ· horloge d'eau, clepsydre, n. f. Κλεψύδρα ἐκαλεῖτο ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἀμφορεὺς πληρούμενος δι' ὡρισμένου ποσοῦ ὕδατος κάτω δὲ φέρων τρυπήματα, δι' ὧν ἐξέρρεε τὸ ὕδωρ ἐν ὡρισμένῳ διαστήματι καιροῦ. Ἐχρησίμευεν ἐν Ἀθήναις ὡς μέτρον τοῦ χρόνου κυρίως εἰς τὰς δίκας, ὑποχρεουμένων τῶν ῥητόρων νὰ ῥυθμίζωσι τὴν ἔκτασιν τῶν λόγων των κατὰ τὴν κλεψύδραν. Μόνον δ' ὅταν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγορεύσεως ἐξητάζοντο μάρτυρες, ἐπείχετο ἡ ἐκροὴ τοῦ ὕδατος. Εἰσήχθη ἡ κλεψύδρα καὶ εἰς Ῥώμην (τῷ 159 π. χ.), χρησιμοποιουμένη ἐπίσης εἰς τὰς δίκας ὡς καὶ εἰς τὰς φρουράς.— Οὕτως ἐκαλεῖτο καὶ πηγὴ εἰς τοὺς Β. Δ. πρόποδας τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν ἐν σπηλαίῳ, ὅπερ ἐπὶ Βυζαντίνων ἦτο ναὸς τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. Ἄγνωστον ἐὰν αὕτη συνεδέετο μετὰ τῆς ἐν τῷ πύργῳ Ἀνδρονίκου τοῦ Κυρρήστου.

κλήδονας, ὁ· καὶ ἡ λέξις καὶ τὸ πρᾶγμα διεσώθη μέχρις ἡμῶν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων· κληδών, όνος, ἡ· κληδονισμός, κληδόνισμα, ἡ προμάντευσις, τὸ προμάντευμα, pronostic, n. m. σημεῖον, οἰωνός, présage, n. m. augure, n. m. προμαντευτικὸν παίγνιον, jeu de devinette [joué le jour de la St Jean] ; ‖ ἐβγάλω τὸν κλήδονα = κληδονίζομαι, προλέγω, προμαντεύω τι, tirer des présages ; προοιωνίζομαι, μαντεύω, pronostiquer, augurer ; ‖ [μεταφ.] αὐτὰ τὰ λέγουν εἰς τὸν κλήδονα, ce sont des sornettes ; chansons que tout cela.

κληδονίζω, κληδονίζομαι, βλ. κλήδονας.

κλήθρα, ας, ἡ· [βοτ.] aune, n. f. καὶ κλῆθρος, ὁ· δένδρον ἀνήκων εἰς τὸ γένος τῆς σημύδας καὶ ἔχον ὑπέρυθρον ξύλον καὶ φλοιόν, αὐξανόμενον ἐν ὑγροῖς τόποις, κοινῶς τὸ σκλῆθρο. Τὸ κλήθρινον ξύλον, bois d'aune, εἶνε ἐλαφρὸν μὲν ἀλλ' ἀσαπές, εὔχρηστον ὅθεν πρὸς τορνευτικὰ ἔργα καὶ οἰκοδομὰς ἐν τῷ ὕδατι.

κλῆθρος, ου, ὁ· βλ. κλήθρα.

κλῆμα, ατος, τὸ (ἀμπέλου), κοινῶς ἀμπελόκλημα, κυρίως τὸ κομμένον, κλάδος ἀμπέλου (οἰνάς), cep de vigne (βλ. καὶ ἄμπελος), τὸ ἀμπελόξυλο, κληματίς, sarment, n. m. ‖ ἕνα δεμάτι κλήματα, un fagot de sarments.

κληματαριά, ᾶς, ἡ· ἡ ἀναδενδράς, treille, n. f. ἡ δράνα.

κληματίς, ίδος, ἡ· κοινῶς ἡ κληματσίδα, κλών, κλωνάρι, κλάδος, λεπτόν, ξηρὸν ξύλον (φρύγανον), sarment, n. m. (de vigne, etc.), le menu bois de la vigne. § [φυτ.] pervenche, n. f. πᾶν ἀναρριχώμενον φυτόν, toute espèce de plante grimpante, καὶ ἰδίως τὰ κληματώδη, ὡς ἡ ἄμπελος, ὁ κισσός, ἡ κληματὶς (κληματῖτις, κληματσίδα, ἀγριόκλημα), clématite, n. f.

κληματῖτις, ιδος, ἡ· [βοτ.] clématite, n. f. ἡ ἀγραμπελιὰ ἢ ἀγράμπελη καὶ ἀμπελίνα, τὸ γνωστὸν κληματῶδες ἀναρριχώμενον φυτόν.

κληματόβεργα, ας, ἡ· κλάδος ἀμπέλου, branche de vigne ; βλ. κληματίς.

κληματόφυλλον, ου, τό· ἀμπελόφυλλον, φύλλον ἀμπέλου, feuille de vigne.

κληματσίδα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. κληματίς, sarment.

κληματώδης, ης, ες· ὅμοιος κλήματι, κλήμασιν ἀμπέλου, sarmenteux, euse ; sarmentacé, ée.

κλήρα, [διάλ. Ἠπείρου] (παρὰ τὸ κλῆρος) κατὰ προσωποποιΐαν τὸ τέκνον ἅτε κληρονομοῦν. Ὅθεν ἄκληρος = ὁ μὴ ἔχων κλήραν, κληρονόμον.

κληρικός, ή, όν· (κλῆρος), clérical, ale, aux, adj. τῷ ἱερῷ κλήρῳ, τῇ τάξει τῶν κληρικῶν, ἱερωμένων ἀνήκων, ἀντίθετον τῷ λαϊκὸς (κοσμικός)· ‖ ὁ κληρικὸς βίος, la vie cléricale; ‖ ἡ τάξις τῶν κληρικῶν, l'ordre clérical. § [οὐσ.] —, μέλος τοῦ κλήρου, membre du

clergé; ἱερωμένος, ἐκκλησιαστικός, ecclésiastique; || [περιληπτ.] οἱ κληρικοί, le clergé = τὸ ἱερατεῖον, τὸ σῶμα τῶν ἱερέων· || δόκιμος κληρικός, clerc, n.m. aspirant ecclésiastique qui a reçu la tonsure.

κληρικότης, ητος, ἡ· cléricature, n. f. αἱ συνθῆκαι τοῦ δοκίμου κληρικοῦ, τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ, condition du clerc, de l'ecclésiastique.

κληρικόφρων, ονος, ὁ· clérical, e, aux, ὁ ἔχων τὰς ἰδέας καὶ φρονήματα τῶν κληρικῶν.

κληρικῶς, [ἐπίρ.] cléricalement, adv. κατὰ τρόπον κληρικόν, d'une manière cléricale.

κληροδοσία, ας, καὶ

κληροδότημα, ατος, τό· [νομ.] legs, n. m. (προφ. lé) (λατ. legatum), καλεῖται πᾶν τὸ διὰ πράξεως τελευταίας βουλήσεως καταλειπόμενον κατὰ πάντα ἄλλον τρόπον πλὴν δι' ἐγκαταστάσεως ἢ αἰτίᾳ θανάτου δωρεᾶς. Κληροδοσία (legatum) λέγεται πᾶν τῇ αἰτίᾳ θανάτου καταλειπόμενόν τι ἄλλως ἢ δι' ἐνστάσεως κληρονόμου καὶ δωρεᾶς. Ἐν τῇ κληροδοσίᾳ εἴτε διαθήκῃ εἴτε κωδεικέλλῳ συνισταμένη ἀπαραίτητος τυγχάνει τριῶν προσώπων ἡ σύμπραξις ἤτοι τοῦ διαθέτου κεκτημένου τὴν testamenti factio activa, τοῦ βεβαρημένου καὶ τοῦ τετιμημένου, πεπροικισμένων ἀμφοτέρων διὰ τῆς testamenti factio passiva. Ἀντικείμενον δὲ τῆς κληροδοσίας ἀποβαίνει πᾶν οἱονδήποτε πρᾶγμα ἐκ τῶν ἐν συναλλαγῇ καὶ ὁμὰς ἔτι πραγμάτων (universitas rerum) καὶ ἀπαίτησις (legatum nominis) καὶ ἐξόφλησις ἀπαιτήσεως, ἀλλὰ δὲν δύναται ὅμως ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ὡς τοιοῦτο νὰ χρησιμοποιηθῇ πρᾶγμα ἴδιον τοῦ κληροδόχου.

κληροδότης, ου, ὁ καὶ ἡ· légateur, trice; ὁ καταλείπων τινὰ κληρονόμον.

κληροδοτῶ (έω), μέλ. ήσω, léguer, καταλείπω τινὰ κληρονόμον, δίδω διὰ διαθήκης, donner par testament; κοινῶς τὸν ἀφίνω, κάμνω κληρονόμον.

κληροδόχος, ου, ὁ καὶ ἡ· légataire, adj. à qui l'on fait un legs; ὁ δεχόμενος τὴν κληρονομίαν, ἤτοι ὁ τετιμημένος διὰ κληροδοτήματος ἐν τῇ διαθήκῃ τοῦ ἀποθανόντος.

κληρονομέω, βλ. κληρονομῶ.

κληρονόμημα, ατος, τό· héritage, n. m. τὸ δοθὲν τινὶ ὡς κληρονομία. § —, προικοκτησία, apanage.

κληρονομία, ας, ἡ· κλῆρος, κληροδοσία, τὸ κληρονομεῖν τι, action d'hériter, héritage, n. m. κλήρου διαδοχή, κληρονομία, διαδοχή, succession, n. f. biens, domaines transmis par voie de succession; [μεταφ.] κληρονομία λέγεται τὸ ὅ,τι προέρχεται ἐκ μέρους τῶν γονέων των, ὅπερ κατέχουσιν ἐξ αὐτῶν ἢ ὥσπερ αὐτοί, καθὼς ἐπίσης ὅ,τι γενεά τις μεταδίδει εἰς τὰς ἑπομένας γενεάς· || πατρικὴ κληρονομία, patrimoine, n. m. ἡ προερχομένη ἐκ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρός, bien qui vient du père et de la mère; || δικαίωμα κληρονομίας, droit de succession; ἡ κληρονομικότης, hérédité; || δικαιώματι κληρονομίας [νομ.] par droit d'hoirie (= héritage, succession); || ἀφίνω κληρονομίαν, κληροδοτῶ, καταλείπω, δίδω διὰ διαθήκης, donner par testament, léguer. § κληρονομία [νομ.], héritage, n, m. λέγεται ἡ περιουσία εἰς ἣν ὑπεισέρχεται ὁ κληρονόμος, οὕτω δὲ ἐπίσης καλεῖται καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἦνε τίς κληρονόμος. Ἡ κληρονομία διαιρεῖται εἰς τὴν ἀπὸ διαθήκης καὶ τὴν ἐξ ἀδιαθέτου. Ἡ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομία τότε λαμβάνει χώραν, ὅταν δὲν ὑπάρχει διαθήκη. Εἰς ὅντινα ἐπέλθῃ κληρονομία εἴτε ἐκ διαθήκης εἴτε ἐξ ἀδιαθέτου ἀπολαύει κατὰ διάταξιν τοῦ Ἰουστινιανοῦ τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἐπαγωγῆς, ὅπως συντάξῃ ἀπογραφήν, ἥτις δέον ν'ἀρχίσῃ ἐντὸς τῶν πρώτων τριάκοντα ἡμερῶν, νὰ περατωθῇ δὲ παντὶ τρόπῳ ἐντὸς τῶν ἑτέρων ἑξήκοντα, ἐκτὸς ἂν ἡ κληρονομία ἢ τὸ πλεῖστον μέρος αὐτῆς κεῖται ἐκτὸς τοῦ τόπου τῆς κατοικίας τοῦ κληρονόμου, ὅτε οὗτος ἀντὶ τριμήνου ἔχει ἐνιαύσιον προθεσμίαν ἀρχομένην οὐχὶ ἀπὸ τῆς γνώσεως τῆς ἐπαγωγῆς, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ κληρονομουμένου. Ὁ διαθέτης δὲν δύναται συντάσσων τὴν διαθήκην του νὰ παρέλθῃ ἐν σιγῇ τοὺς οἰκείους αὐτοῦ κληρονόμους, ἀλλ' ὀφείλει νὰ μνημονεύσῃ αὐτοὺς ῥητῶς, εἴτε δηλαδὴ νὰ τιμήσῃ αὐτοὺς διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως ἢ νὰ στιγματίσῃ διὰ τῆς ἀποκληρώσεως.

κληρονομικά, [ἐπίρ.] βλ. κληρονομικῶς.

κληρονομικός, ή, όν· τοῦ κληρονόμου, d'héritier, εἰς κληρονομίαν ἀναφερόμενος ἢ ἀνήκων, héréditaire, adj. § κληρονομικός, héréditaire, adj. ὁ μεταβιβαζόμενος ἐκ δικαιώματος τῆς διαδοχῆς, qui se transmet par droit de succession; || τίτλος κληρονομικός, titre héréditaire; || κληρονομικὸν δίκαιον, droit héréditaire, εἶνε τὸ σύνολον τῶν κανόνων καὶ διατάξεων τῶν ῥυθμιζόντων τὰς μεταξὺ κληρονομουμένου καὶ κληρονόμου σχέσεις καὶ τὰ περὶ τὴν κληρονομίαν ἀναφυόμενα δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις. § κληρονομικός, héréditaire, adj. ὁ μεταδιδόμενος ἐκ τῶν γονέων εἰς τὰ τέκνα, qui se communique des parents aux enfants; || ἀσθένεια κληρονομική, maladie héréditaire. § κληρονομικὸς ἐκ μέρους τῶν γονέων, patrimonial; βλ. πατρικός. § κληρονομικός, congénital, ale, aux, adj. ὁ ὁμοῦ γεννηθείς, né avec; ὁ ἐκ γενετῆς ὑπάρχων, apporté en naissance; || νόσοι, παθήσεις κληρονομικαί, maladies, affections congénitales [λέγουσιν ἐπίσης καταχρηστικῶς congénial]; βλ. καὶ ἔμφυτος.

κληρονομικότης, ητος, ἡ· τὸ δικαίωμα τῆς διαδοχῆς, droit de succession, hérédité, n. f. § —, hérédité, n. f. λέγεται ἡ μετάδοσις διὰ τοῦ αἵματος ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν ἰδιαιτέρων τινῶν ὀργανικῶν ἢ καὶ ἠθικῶν ἰδιοτήτων.

κληρονομικῶς, [ἐπίρ.] κληρονομικά, κατὰ κληρονομίαν, héréditairement, adj. κατὰ κλήρου διαδοχήν, par droit de succession (ou d'hérédité); μεταδιδόμενος ἐκ τοῦ πατρὸς ἢ

τῆς μητρὸς εἰς τὰ τέκνα, en passant du père ou de la mère aux enfants.

κληρονόμος, ου, ὁ καὶ ἡ· ὁ λαμβάνων κληρονομίαν τινά, ὁ κληρονομῶν τινά, héritier, ère, adj. qui hérite, ou qui doit hériter de quelqu'un ; ‖ κληρονόμον τινὰ ποιοῦμαι=καθίστημι, ἐγκαθιστῶ κληρονόμον, instituer comme héritier ; ‖ ἐπίδοξος κληρονόμος, un héritier présomptif.

κληρονομῶ (έω), μέλ. ήσω, λαμβάνω ἐν γένει τὸ μερίδιόν μου, τὸ ἀνῆκόν μοι μέρος κληρονομίας, εἰμὶ κληρονόμος, κληρονομῶ τινά, hériter de ; recueillir [l'héritage, la succession] ; ‖ ἐκληρονόμησε μεγάλην περιουσίαν, il a hérité d'une grande fortune; il a fait un grand héritage ; ‖ δὲν ἐκληρονόμησε τίποτε ἐκ τοῦ πατρός του, il n'a rien hérité de son père ; ‖ κληρονομεῖν τὴν ἐπωνυμίαν καταστήματος τινὸς (οἴκου), hériter une maison.

κληρόνω, μέλ. ώσω, βλ. κληρῶ.

κλῆρος, ου, ὁ· λέγεται τὸ ὑλικὸν σημεῖον (σημάδι) δι' οὗ γίνεται ἡ κλήρωσις, ce qu'on distribue au sort, ὁ λαχνός, le sort ; le bulletin.

κλῆρος, ου, ὁ· ἡ διὰ τοῦ κλήρου ἀπόφασις εἴς τι, ἡ κλήρωσις, [tirage du] sort ; ‖ ἔβαλαν (ἔρριψαν) κλῆρον, ils ont tiré au sort ; ‖ τοῦ ἔπεσεν ὁ κλῆρός του, il est tombé au sort ; ‖ ὁ κλῆρος ἔπεσεν εἰς αὐτόν, le sort est tombé sur lui ; ‖ διὰ κλήρου, par le sort ; par la voie du sort. § —, ὁ λαχνός, ἡ μερίς, τὸ μερίδιον, μερὶς λαχείου, lot, n. m. καὶ μεταφ. ἡ μοῖρα, ἡ τύχη, lot, n. m. ἡ διανομή, τὸ μέρος, ἡ μερὶς ἑκάστου, partage, n. m. κλῆρος, κληρονόμημα, προικοκτησία, apanage, n. m. ‖ ἐργασία εἶνε ὁ κλῆρος τοῦ ἀνθρώπου, travailler est le lot de l'homme. § κλῆρος, τὸ **ἱερατεῖον**, clergé, n. m. ὁ ἀνώτερος (ὁ κατώτερος) κλῆρος, le haut (le bas) clergé ; κλῆρος δηλοῖ κατὰ τὴν Καινὴν Διαθήκην τὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἴσοδον τῶν πιστῶν διὰ τοῦ ἁγ. βαπτίσματος καὶ τὴν διὰ χειροτονίας ἀπόκτησιν τῶν βαθμῶν τῆς ἱερωσύνης, καθὸ ἐκλεκτικῶς ἐνεργουμένην. Περιληπτικῶς διὰ τῆς λέξεως κλῆρος (παρὰ δυτικοῖς ordre) σημαίνεται τὸ ὅλον σύστημα τῶν κληρικῶν· κληρικοὶ δ' εἰσὶν οἱ ἱερωμένοι οἱ εἰς τὴν τῆς θρησκείας ὑπηρεσίαν καὶ τὴν τοῦ θείου θεραπείαν ἐπιδοθέντες, οἵτινες καὶ κανονικοὶ ἐπικαλοῦνται εἴτε διότι καθ' ὡρισμένους κανόνας, τοὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικούς, τὸν ἐκκλησιαστικὸν αὐτῶν βίον ῥυθμίζουσιν, εἴτε μᾶλλον καθόσον τὰ ἑαυτῶν ὀνόματα κατὰ τὴν παλαιὰν ἐκκλησίαν ἐν ὡρισμένῳ καταλόγῳ ἐνεγράφοντο, ὅστις ἱερατικὸς κατάλογος, κανὼν ἢ ἅγιος κανὼν ὠνομάζετο (album matriculum, tabula matricula).

κληροῦχος, ου, ὁ· ὁ ὑπαγόμενος εἰς κλήρωσιν, ἵνα ὑπηρετήσῃ εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ἢ τοῦ ναυτικοῦ, ὁ κληρωτός, conscrit, n. m. ὁ νεοσύλλεκτος, recrue, n. f. βλ. λέξεις. § —, ὁ διὰ κλήρου λαμβάνων τι, celui (celle) qui a eu un lot ; celui qui a tiré au sort.

κληρῶ (όω), κληρόνω (ώνω), μέλ. ώσω· ἐκλέγω τι, κληρῶ, désigner par le sort ; [μέσ.] δέχομαι, λαμβάνω τι κλήρῳ διανεμηθέν μοι, tirer au sort ; obtenir par le sort ; ‖ [τὸ λαχεῖον] κληροῦται αὔριον, sera tirée demain; ‖ οἱ κληρωθέντες ἔνορκοι, les jurés tirés au sort.

κλήρωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ἐκλέγειν τινὰ κλήρῳ, ἡ διὰ κλήρου ἐκλογή, tirage [au sort], n. m. ἐπίσης ἡ λῆψις κλήρου ἐκ τῆς κληρωτίδος· π. χ. ἡ κλήρωσις λαχείου, μετοχῶν, κτλ., tirage, n. m.

κληρωτίς, ίδος, ἡ· urne (f.) [pour les scrutins ; des suffrages ; des billets d'une loterie] ; βλ. *κάλπη*· [ἐπὶ λαχείου ἰδ.] roue de fortune=ὁ τροχὸς τῆς τύχης.

κληρωτός, ή, όν· (κληρόω), ὁ κλήρῳ ἐκλεχθείς, ὁρισθείς, ταχθείς, tiré au sort, ἀντίθ. τῷ αἱρετός; § —, conscrit, n. m. ὁ εἰς τὴν **ἐνιαύσιον** (στρατιωτικὴν) **ἀπογραφὴν** ἐγγεγραμμένος νέος, ὁ **στρατεύσιμος**, ἤτοι ὁ **κληρωτός**· χαλεῖται οὕτως ὁ ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἐνιαύσιον κλήρωσιν (tirage au sort). Ἡ λέξις conscrit ἀντικατεστάθη ἐν τῷ περὶ στρατολογίας γαλλικῷ νόμῳ διὰ τῶν λέξεων jeune soldat appelé, ἢ ἁπλῶς appelé ἢ jeune soldat, ἤτοι ὁ **νεοσύλλεκτος**, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁ **κληρωτὸς** =κληροῦχος, βλ. καὶ **στρατεύσιμοι.**

κλησάρα, [δημ.] βλ. **κρησάρα**, κτλ.

κλησάρ(χ)ης, [δημ.] ὁ ἐκκλησιάρχης, ὁ ἱεροφύλαξ, sacristain, n. m. ὁ κανδηλά(νά)πτης, bedeau, n. m.

κλῆσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καλεῖν τινα (προσκαλεῖν), action d'appeler (; d'inviter) ; τὸ φώναγμα, κλῆσις, ἡ πρόσκλησις, appel, n. m. invitation, n. f. ‖ κλῆσις, πρόσκλησις, σύγκλησις, συγκάλεσις, convocation, n. f. ‖ ὑπήκουσεν εἰς τὴν κλῆσιν τῆς πατρίδος του, il a répondu à l'appel de son pays ; ‖ ὀνομαστικὴ κλῆσις (διὰ καταλόγου), appel nominal ; ‖ [ναυτ.] appel, καλεῖται ἡ **κλῆσις**, ἤτοι πρόσκλησις τῶν ἀνδρῶν διὰ τὴν σύναξίν των· ‖ **πολεμικὴ κλῆσις**, appel aux postes de combat ; ‖ **αἱ κλήσεις**, les appels ; αἱ ἀριθμητικαὶ ἢ ὀνομαστικαὶ κλήσεις τῶν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος πρὸς βεβαίωσιν τῆς παρουσίας των· ‖ **εἰς κλῆσιν**, à l'appel ; ‖ **κλῆσις**, faites l'appel ἢ ἁπλῶς l'appel ; κελεύσματα διδόμενα πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς κλήσεως· ‖ νυκτερινὴ κλῆσις, contre appel ; ἔκτακτος ἐπαναληπτικὴ πρόσκλησις (νυκτερινὴ) ἵνα βεβαιωθῶσιν ἐὰν οἱ ἄνδρες ἦνε παρόντες, κτλ. § κλῆσις (πρὸς παράδοσιν), βλ. **πρόσκλησις**, sommation, n. f. § [ἐκκλησ.] **κλῆσις**, vocation, n.f. grâce particulière du ciel. § [νομ.] **κλῆσις**, **κλήτευσις**, (εἰς πολιτικὸν δικαστήριον), ajournement, n.m. (assignation) ; πρᾶξις δι' ἧς ὁ κλητὴρ ἐκμηνύει εἴς τινα τὴν ἀπαίτησιν ἄλλου μετὰ παραγγελίας τοῦ ἐμφανισθῆναι ἐν τῇ προθεσμίᾳ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου· ‖ [νομ.] —, βλ. **ἔνταλμα**, mandat de comparution; [καὶ ἐν.] plainte, n.f.

|| θὰ τοῦ χάμω κλῆσιν, je porterai plainte contre lui ; || κλητήριον ἔγγραφον, exploit d'ajournement ; || — ἤτοι πρόσκλησις πρὸς ἐξέτασιν, cédule (f.) ou cédule de citation ; || [νομ.] **κλῆσις** πρὸς ἐμφάνισιν εἰς εἰρηνοδικεῖον ἢ ἀστυνομικὸν δικαστήριον, citation, n. f. || — εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον, citation devant le juge de paix ; || — πρὸς συμβιβασμόν, citation en conciliation ; || **κλῆσις** (τὸ ἔγγραφον), acte de citation ; ἡ δὲ εἰς τοὺς πρωτοδίκας καὶ τοὺς ἐφέτας **κλῆσις** λέγεται exploit, n. m. ajournement, n. m. ἢ assignation, n. f. || **κλήτευσις** μαρτύρων ἢ κατηγορουμένου ἐν ποινικῇ δίκῃ ἤτοι ἡ πρόσκλησις εἰς δικαστήριον, citation, n. f. Καλεῖται οὕτως ἐν τῇ ποινικῇ διαδικασίᾳ ἡ πρὸς τὸν κατηγορούμενον διδομένη ὑπὸ τοῦ ἀνακριτοῦ ἐντολὴ νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιόν του καθ' ὡρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν· συντάσσεται πάντοτε ἐγγράφως (μόνον ἐν τῇ προανακρίσει δυναμένη νὰ γίνῃ καὶ προφορικῶς), ἐπιδίδοται δὲ τῇ φροντίδι τοῦ εἰσαγγελέως 24 τοὐλάχιστον ὥρας πρὸ τῆς ὁριζομένης πρὸς ἐμφάνισιν ἡμέρας. Κλῆσις ἐπίσης καλεῖται καὶ τὸ ἔγγραφον δι' οὗ καλοῦνται οἱ μάρτυρες ὅπως προσέλθωσιν εἰς τὴν ἀνάκρισιν ἢ τὸ ἀκροατήριον ὅπως ἐξετασθῶσιν ἐπὶ ποινικῆς τινὸς ὑποθέσεως· καὶ εἰς τούτους ἡ κλῆσις πρέπει νὰ ἐπιδίδοται πρὸ 24 τοὐλάχιστον ὡρῶν πρὸ τῆς πρὸς ἐμφάνισιν τασσομένης προθεσμίας. Ἐν τῇ πολιτικῇ δὲ διαδικασίᾳ κλῆσις (citation) καλεῖται ἡ εἰς τὰ εἰρηνοδικεῖα εἰσαγομένη ἀγωγή, φέρουσα πάντα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀγωγῆς καὶ συντασσομένη κατὰ τὴν πολιτ. δικονομίαν (ἄρθρ. 494 - 498) παρὰ τοῦ διαδίκου αὐτοῦ ἢ τοῦ πληρεξουσίου του ἢ καὶ αὐτοῦ τοῦ εἰρηνοδίκου, κατ' αἴτησιν τοῦ διαδίκου. Καὶ ἐν τῇ πολιτικῇ διαδικασίᾳ τὸ ἔγγραφον δι' οὗ καλοῦνται οἱ μάρτυρες, οἱ διάδικοι καὶ πραγματογνώμονες, ὁσάκις εἶνε ἀναγκαία ἡ ἐμφάνισις αὐτῶν καλεῖται ἐπίσης κλῆσις (ἄρθρ. 514).

κλητεύσιμος, ος, ον· ὅστις δύναται νὰ κλητευθῇ, assignable. adj.

κλήτευσις, εως, ἡ· βλ. κλῆσις, assignation, n. f. citation, n. f. § κλήτευσις, ἡ ἔγκλησις, ἐγκάλεσις, intimation, n. f.

κλητεύω, μέλ. εύσω, καλῶ τινὰ εἰς τὸ δικαστήριον, appeler quelqu'un en justice, citer ; βλ. κλῆσις, assigner ; || κλητεύω μάρτυρας, assigner des témoins; || **κλητεύω** [νομ.] ajourner (assigner), εἰς ἐμφάνισιν ἐπὶ δικαστηρίου κατὰ ῥητὴν ἡμέραν· || κλητεύω μάρτυρας, ajourner des témoins, ou faire ajourner des témoins ; || κλητεύω διὰ κλητηρίου ἐγγράφου, ajourner par exploit. § —, intimer, ἐγκαλῶ.

κλητήρ, ῆρος. ὁ· huissier, n. m. φύλαξ ἢ θυρωρὸς διὰ τὴν ἀναγγελίαν τῶν εἰσερχομένων, ἢ ὁ ὑπηρετῶν κατὰ τὰς συνεδριάσεις σωματείων τινῶν ὡς ἐν τῇ Βουλῇ, ἐν τοῖς δικαστηρίοις, κτλ. || οἱ κλητῆρες τοῦ ὑπουργείου, les huissiers du ministère. § [νομ.] —, huissier, n. m. Ὁ δικαστικὸς κλητὴρ (ὀργαν. δικαστ. ἄρθρ. 153 - 165) εἶνε δημόσιος ὑπηρέτης τοῦ δικαστηρίου ἐνεργῶν ὡς ἐντολοδόχος τῶν διαδίκων τὰς κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν δικῶν ἀναγκαίας κλήσεις καὶ πᾶσαν ἐν γένει κοινοποίησιν δικογράφων, ὡς ἐπίσης τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δικαστικῶν τίτλων. Οἱ δικαστικοὶ κλητῆρες, διοριζόμενοι ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν περὶ τούτου νόμων διαιροῦνται εἰς κλητῆρας τοῦ ἀκροατηρίου, ἐκτελοῦντας τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ δικαστηρίου ὑπηρεσίαν καὶ εἰς κοινοὺς ἐνεργοῦντας τὰς διαφόρους ἐπιδόσεις, κτλ. Περὶ πάσης πράξεως αὐτοῦ συντάσσει ὁ κλητὴρ ἐπιδοτήριον ἢ ἔκθεσιν ἔχουσαν δύναμιν δημοσίου ἐγγράφου. Παρὰ Γάλλοις οἱ πρὸς τοὺς ἡμετέρους κλητῆρας ἀντιστοιχοῦντες huissiers ἔχουσιν εὐρύτερα δικαιώματα καὶ καθήκοντα· || — τοῦ ἀκροατηρίου, huissier audiencier. § ἀστυνομικὸς κλητήρ, sergent de ville.

κλητήριον, ου, τό· ἔγγραφον δι' οὗ καλεῖταί τις νὰ προσέλθῃ ἐνώπιον δικαστοῦ, assignation, n, f. citation devant le juge ; || [νομ.] κλητήριον **ἐπίκριμα** λέγεται ἡ κλῆσις, assignation, n. f. ἡ ἐπιμελείᾳ τοῦ Εἰσαγγελέως ἐκδιδομένη κατὰ τῶν ἀγνώστου διαμονῆς κατηγορουμένων, καθ' ὧν δὲν δύναται νὰ ἐκδοθῇ ἔνταλμα συλλήψεως. Τὸ κλητήριον ἐπίκριμα τοιχοκολλᾶται εἰς τὴν τελευταίαν γνωστὴν κατοικίαν τοῦ κατηγορουμένου, καὶ ἐν τῇ καθέδρᾳ τοῦ ἀνακριτοῦ κατὰ τὸν διὰ τὰς δημοσίας τοιχοκολλήσεις προσδιωρισμένον τόπον, δύναται δὲ καὶ νὰ δημοσιευθῇ τῇ διαταγῇ τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου καὶ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Κλητήριον **θέσπισμα** καλεῖται τὸ ἔγγραφον δι' οὗ καλοῦνται οἱ κατηγορούμενοι πρὸς ἐμφάνισιν ἐνώπιον τοῦ πταισματοδικείου. Τοῦτο συντάσσεται ἐγγράφως καὶ ὑπογράφεται καὶ σφραγίζεται διὰ τῆς ἐπισήμου σφραγῖδος ὑπὸ τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν κλῆσιν προσώπων, ἅτινα εἰσὶν οἱ ἁρμόδιοι ἀστυνόμοι, οἱ δήμαρχοι ἢ δημαρχικοὶ πάρεδροι, οἱ εἰσαγγελεῖς ὡς καὶ ὁ ἰδιώτης κατήγορος. Ἡ ἐπίδοσις γενήσεται εἰς τὸν κλητευόμενον αὐτοπροσώπως ἢ ἐν τῇ κατοικίᾳ αὐτοῦ διὰ τῶν τοῦ εἰρηνοδικείου κλητήρων, εἴκοσι καὶ τέσσαρας τοὐλάχιστον ὥρας πρὸ τῆς πρὸς ἐμφάνισιν ὁριζομένης ἐν τῇ κλήσει δικασίμου ἡμέρας.

κλητική, ῆς, ἡ· [ἐνν. πτῶσις, cas] vocatif, n. m. πέμπτη πτῶσις τῶν κλινομένων ὀνομάτων.

κλητός, ή, όν· (καλέω - ῶ), καλεστός, (προσ)κληθείς, appelé, ée, adj. προσκεκλημένος, invité, ée, adj. || πολλοὶ μὲν κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοὶ [φρ. Γρφ.], beaucoup d'appelés et peu d'élus.

κλήτωρ, ορος, ὁ· βλ. κλητήρ.

κλιβάνευμα, ατος, τό· enfournage, n. m. καμίνευμα, τὸ φούρνισμα, ἡ ἐν τῷ κλιβάνῳ ἢ καμίνῳ τοποθέτησις πρὸς ὄπτησιν.

κλιβάνευσις, εως, ἡ, καὶ κλιβάνωσις, enfournement, n. m. καμίνευσις, ἡ πρᾶξις καὶ ὁ τρόπος τοῦ κλιβανόειν-οῦν· βλ. κλιβάνευμα.

κλιβανεύς, έως, ὁ· [ἰδ. στρατ.] enfour-

neur, n. m. ὁ τὸν κλίβανον ἅπτων (ἀνάπτων), ὁ ὀπτανεὺς ἄρτων, ἀρτοποιός, ὁ φουρνίζων, ὁ φούρναρης, ὁ καμινεύς· βλ. καὶ ἀρτόπτης.

κλιάστρα, ἡ· τὸ πρῶτον γάλα τῆς λεχοῦς· αἰγὸς ὅπερ θερμαινόμενον ἐπὶ τοῦ πυρὸς γίνεται τυρός· τὸ πρωτόγαλα, ὁ πῦος, colostre, n. m.

κλίβανος, ου, ὁ· γενικῶς ὁ φοῦρνος πρὸς ὄπτησιν, four, n. m. ἡ κάμινος, τὸ καμίνι, four ou fourneau, n. m. ‖ ὁ κοινὸς κλίβανος (φοῦρνος) ἔνθα ψήνουσι τὸν ἄρτον, four (banal). Εἶδος θολωτοῦ θαλάμου ἐκτισμένου ἐπὶ βάσεως περιφερειακῆς ἢ ἐλλειπτικῆς καὶ χρησίμου πρὸς ἔψησιν κυρίως ἄρτου καὶ διαφόρων ἄλλων ζυμῶν. Ὁ θόλος αὐτοῦ κατασκευαζόμενος ἐκ κεράμων ἢ πλίνθων, πρέπει νὰ ἦνε ἀρκετὰ χαμηλὸς καὶ νὰ ἐπιχρίηται διὰ στρώματος ἀργίλου πάχους 0,30 - 0,40 μ. νὰ φέρῃ δὲ δύο ἢ τρεῖς παραλληλεπιπέδους ἀγωγούς. Ἡ βάσις τοῦ κλιβάνου, ἥτις προώρισται νὰ δέχηται τὸ πῦρ, πρέπει νὰ ἦνε ἐστρωμένη διὰ πλακῶν ἀντεχουσῶν εἰς ὑψηλὰς θερμοκρασίας καὶ νὰ ἔχῃ μικρὰν κλίσιν ἐκ τοῦ μυχοῦ πρὸς τὴν θύραν αὐτοῦ. Διὰ τὴν ἔψησιν τοῦ ἄρτου ὁ κλίβανος θεωρεῖται ἐπαρκῶς πεπυρακτωμένος, ὅταν ὁ θόλος του ἀρχίζῃ νὰ λευκαίνηται. § κλίβανος, ὁ· étuve, n. f. μικρὸς φοῦρνος πρὸς ἀποξήρανσιν διαφόρων οὐσιῶν, petit four pour faire sécher différentes substances. § [ναυτ.] —, fourneau, n. m. βλ. ἑστία. § —, chambre de combustion (συνών. τοῦ fourneau); τῆς γαλλικῆς ταύτης ἐκφράσεως γίνεται χρῆσις πρὸς σήμανσιν κλιβάνου κτιστῆς καμίνου (fourneau).

κλιβανόω-ῶ, μέλ. ώσω· enfourner, κοινῶς φουρνίζω· καμινεύω, τοποθετῶ ἐν τῷ κλιβάνῳ ἢ τῇ καμίνῳ· ‖ κλιβανόω, étuver; ξηραίνω ἢ θερμαίνω ἐντὸς κλιβάνου, sécher ou chauffer dans une étuve, κοινῶς φουρνίζω· ‖ ἄμμος κλιβανισθεῖσα, sable étuvé.

κλιβάνωσις, ἡ, καὶ κλιβάνευσις, τὸ φούρνισμα, étuvage, n. m. ἡ ἐντὸς μικροῦ κλιβάνου ἀποξήρανσις· βλ. κλίβανος (étuve).

κλίμα, ατος, τό· climat, n. m. αἱ ἀτμοσφαιρικαὶ περιστάσεις αἵτινες χαρακτηρίζουσι τόπον τινά· ‖ νότιον, βόρειον κλίμα, climat méridional, septentrional; ‖ εὐκραές, δυσκραὲς κλίμα, bon, mauvais climat; ‖ ἀλλάσσω κλίμα, τόπον, changer de climat; ‖ τὰ θερμά, ψυχρά, συγκερασμένα κλίματα, les climats chauds, froids, tempérés; ‖ δὲν ἐσυνείθισεν ἀκόμη τὸ κλίμα, il ne s'est pas acclimatisé encore; ‖ ‖ [δυσ.] ἡ φύσις κλίματος, la climature, n.f. nature du climat; αἱ κλιματολογικαὶ περιστάσεις, circonstances climatologiques; ‖ [μεταφ.] κλίμα=ὁ καιρός, ἡ ἀτμόσφαιρα, ὁ οὐρανός, ciel, n. m. π.χ. τὸ κλίμα τῆς Ἰταλίας, le ciel d'Italie. § κλίμα, climat, n. m. λέγοντες ἐννοοῦμεν τὸ σύνολον τῶν μετεωρολογικῶν φαινομένων, τὰ ὁποῖα χαρακτηρίζουσι τὴν μέσην κατάστασιν τῆς ἀτμοσφαίρας εἴς τινα τόπον τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα κυρίως ἀποτελοῦσι τὸ κλίμα τόπου τινὸς εἶνε ἡ θερμοκρασία τῆς ἀτμοσφαίρας ἐν αὐτῷ, ἡ ὑγρασία καὶ βροχὴ (ἢ χιών), ἡ ἔντασις καὶ ἡ διεύθυνσις τῶν εἰς αὐτὸν πνεόντων ἀνέμων καὶ ἡ διανομὴ πάντων αὐτῶν τῶν στοιχείων κατὰ τοὺς διαφόρους μῆνας καὶ ὥρας τοῦ ἔτους. Ἐὰν ἡ γῆ ἦτο ἐξίσου καὶ ἀπαραλλάκτως κεκαλυμμένη ὑπὸ ὕδατος ἢ ξηρᾶς, τὸ κλίμα ἐν ἑκάστῳ τόπῳ θὰ ἐξηρτᾶτο ἀπὸ μόνου τοῦ γεωγραφικοῦ πλάτους, ἤτοι τῆς ἀποστάσεως αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ. Ἐπὶ τοῦ κλίματος ὅμως παντὸς τόπου ἔχει μεγίστην ἐπιρροὴν τὸ ὕψος αὐτοῦ ὑπὲρ τὴν θάλασσαν καὶ οὕτω τόποι κείμενοι ἐπὶ ὑψηλῶν ὀρέων ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ ἔχουσι κλίμα ὅμοιον μὲ τὸ κλίμα χωρῶν κειμένων πλησίον τῶν πόλων. Τὸ κλίμα ἐξαρτᾶται προσέτι καὶ ἐκ τῆς θέσεως τοῦ τόπου πρὸς τὴν θάλασσαν. Ἡ γειτνίασις τῆς θαλάσσης συγκερνᾷ τὰς διαφορὰς τῆς θερμοκρασίας, τοῦτο ὅμως οὐχὶ ἐξίσου πανταχοῦ τῆς γῆς, διότι μεγάλην ἐπιρροὴν ἔχει καὶ ἡ ἀνατολικὴ ἢ δυτικὴ θέσις τοῦ τόπου ἐπί τινος ἠπείρου ἢ καὶ χερσονήσου εἰς μικρότερον βαθμόν· οὕτως ἐπὶ τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου τὰ δυτικὰ μέρη τῶν ἠπείρων ἔχουσι κλίμα πολὺ πλέον συγκεκερασμένον ἢ τὰ ἀνατολικά. Καὶ ἡ θέσις τῶν ὀρέων καὶ ἡ κατασκευὴ καὶ φυτεία τοῦ ἐδάφους ἔχουσιν ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ κλίματος. Τὰ κλίματα διαιροῦνται εἰς δύο μεγάλας κατηγορίας, τὸ ὠκεάνειον καὶ τὸ ἠπειρωτικόν. Τὸ ὠκεάνειον εἶνε συγκεκερασμένον καὶ ὑγρὸν μετὰ συγκεκερασμένου χειμῶνος καὶ θέρους. Τὸ ἠπειρωτικὸν ἔχει δριμὺν χειμῶνα καὶ θερμὸν θέρος καὶ εἶνε μᾶλλον ξηρόν. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς παραγωγῆς δὲν εἶνε πάντοτε πρόσφορον τὸ ὠκεάνειον, διότι πολλοὶ καρποὶ καὶ ἡ ἄμπελος ἀντέχουσιν εἰς τὸ ψῦχος, ἔχουσιν ὅμως ἀνάγκην θερμοῦ θέρους. Τὸ νότιον ἡμισφαίριον τῆς γῆς ἔχει ἐν τῷ συνόλῳ ὠκεάνειον κλίμα μᾶλλον ἕνεκα τῆς ἐπ' αὐτοῦ συσσωρεύσεως τῶν ὑδάτων, ἐνῷ τοὐναντίον τὸ βόρειον ἡμισφαίριον ἔχει μᾶλλον κλίμα ἠπειρωτικόν. Τὰ κλίματα διακρίνονται εἰς τροπικὸν (θερμόν, ἐν ταῖς χώραις ταῖς περὶ τὸν ἰσημερινόν), ὑποτροπικόν, εὔκρατον καὶ πολικὸν (περὶ τοὺς πόλους ψυχρόν). Τὸ ὑγιεινὸν ἢ μὴ τοῦ κλίματος τόπου τινὸς δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ μόνων τῶν μετεωρολογικῶν φαινομένων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλων αἰτίων, οἷον τῆς γειτνιάσεως τελμάτων καὶ ἄλλων.

κλιμακηδόν, [ἐπίρ.] δίκην βαθμίδος, κλίμακος, κατὰ βαθμούς, par degrés; κατὰ κλιμάκια, en échelons ou par étages; βλ. καὶ κλιμακοῦψής· ‖ —, δίκην κλίμακος, en redent; ‖ τάσσω κλιμακηδὸν [στρατεύματα, κτλ.], échelonner; βλ. καὶ κλιμακωτὴ τάξις· ‖ τάσσω κλιμακηδὸν ἢ κλιμακοῦψῶς, étager (disposer par étages). § κλιμακηδὸν μὲ ἀπόστασιν (τόσων) μέτρων=Δεξιὰ (ἀριστ.) πυροβολαρχία μικρός. Μάρς. Ἄλτ., à (tant) de mètres en échelons =l'aile droite (gauche) en avant; marche; halte.

κλιμάκιον, ου, τό· gradin, n. m. ἡ βαθμίς, κοινῶς τὸ σκαλοπάτι κλίμακος, gradin d'un escalier; συνώνυμον τῆς λέξεως marche,

n. f. βλ. βαθμίς· ‖ τὰ κλιμάκια, αἱ βαθμίδες, κοινῶς τὰ σκαλοπάτια [ναυτ.], marches ou gradins; βλ. καὶ κλῖμαξ. § [τακτ.] κλιμάκιον échelon, n. m. καλοῦνται κλιμάκια τὰ στοιχεῖα τῆς κλιμακωτῆς τάξεως (ordre en échelon); βλ. λέξιν· ‖ τὰ κλιμάκια τοῦ ὅρχου, échelons de parc; τὰ τμήματα εἰς ἃ διαιρεῖται ὁ ὅρχος. § [ξυλουρ.] κλιμάκιον, roulon, n. m. ξύλινον τεμάχιον ὀχήματος, ἤτοι τὰ ὄρθια τεμάχια τὰ ἀποτελοῦντα τοὺς θαιρούς· βλ. λέξιν.

κλιμακίς, ίδος, ἡ· [ναυτ.] étance, n. f. αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ τύλων (taquets) ἡλωμένων ἐπὶ διαφράγματος τινὸς οὕτως ὥστε νὰ σχηματίζωσι κλίμακα, δι' ἧς τῇ βοηθείᾳ χειραγωγῶν (tireveilles) κατέρχονται εἰς τὸ κῦτος (cale) καὶ τὰς διαφόρους ἀποθήκας· ‖ [ναυτ.] κλιμακίς, échelle, n. f. καλοῦνται οὕτως αἱ ἐσωτερικαὶ ἀφαιρεταὶ κλίμακες τῶν πλοίων, δι' ὧν γίνεται ἡ μεταξὺ τῶν διαφόρων καταστρωμάτων καὶ τοῦ κύτους συγκοινωνία· βλ. καὶ **ἐπιβάθρα.**

κλιμακοειδής, ής, ές· en échelon, échelonné, ée; βλ. καὶ **κλιμακοϋψής**· ‖ — προεξοχή, encorbellement, n. m. (βλ. καὶ **ἐκφορά, προεξοχή**, saillie). Τεμάχιον λίθου, ξύλου ἢ σιδήρου προεξέχον τοίχου τινός, ὑποστηριζόμενον κάτωθεν ὑφ' ἑτέρου τεμαχίου, ἤτοι ἐπιτιθέμενον ἐπὶ τοῦ κατωτέρου τεμαχίου καὶ προεξέχον τούτου καὶ προωρισμένον νὰ ὑποβαστάξῃ ἐξώστην, **διάδρομον** οἰκίας (couloir), κτλ. ἢ πρὸς κατασκευὴν καταστρώματος γεφυρίου. ‖ Ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ encorbellement σημαίνει γενικῶς **προεξοχὴν** σώματος τινὸς ἢ ἀνωτέρου **ἄρθρου** (membre supérieur), ἐξέχοντος πλειότερον τοῦ κατωτέρου σώματος ἢ ἄρθρου, ἰδίως δὲ ὅταν ἡ **προεξοχὴ** αὕτη ἦνε ἀρκετὰ μεγάλη καὶ ἔχῃ ἀνάγκην στηρίξεως κάτωθεν εἴτε ὑπὸ **ὠτίδων** (consoles), ἢ **ἐξωστήρων** (corbeaux), ἢ **γεισιπόδων** (modillons), ἢ μιᾶς ἢ δύο σειρῶν λίθων, ἐπιτιθεμένης πάντοτε τῆς κατωτέρας σειρᾶς ἐν ἐσοχῇ ὡς πρὸς τὴν ἀνωτέραν, οὕτως ὥστε νὰ σχηματίζηται ἀντεστραμμένη κλῖμαξ ἢ κλιμακοειδὴς διάταξις· ‖ ἡ **προεξοχὴ** τῆς κορωνίδος, ἤτοι τὸ ἄνω μέρος αὐτῆς, encorbellement d'une corniche; ‖ κλιμακοειδὴς προεξοχὴ θόλου, ἐπὶ τῆς προόψεώς του, voûte en encorbellement; ‖ ἐν κλιμακοειδῇ προεξοχῇ, ἢ ἁπλῶς ἐν **προεξοχῇ**, en encorbellement.

κλιμακοειδῶς, [ἐπίρ.] κλιμακηδόν, en échelon; βλ. καὶ κλιμακωτὴ τάξις.

κλιμακοκέφαλον, ου, τό· palière, n. f. ἢ **σκαλοκέφαλον**, καλεῖται οὕτως ἡ πρώτη βαθμὶς ἐξ ἧς ἄρχεται ἡ κάθοδος ἔκ τινος πατώματος. § —, trapan, n. m. καλεῖται τὸ ὑψηλότερον μέρος τῆς κλίμακος ἔνθα περατοῦται ὁ κλιμακτὴρ (rampe).

κλιμακοπηγία, ας, ἡ· échelage, n. m. ou tour d'échelle, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἡ **ἰκριοπηγία** ἤτοι ἡ κατασκευὴ καὶ στῆσις κλίμακος, καθὼς καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ στήνειν κλίμακα ἢ ἴκρίωμα ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ γείτονος διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς ἐπισκευῆς τῶν οἰκοδομῶν.

κλιμακόπλευρον, ου, τό· [οἰκοδ.] limon, n. m. κοινῶς τὸ **σκαλομέρι**· σειρὰ λίθων λοξοτετμημένων, ἢ τεμάχιον ξύλου βαστάζον τὰς βαθμίδας καὶ τὸ κιγκλίδωμα μιᾶς κλίμακος. Ἐπὶ τοῦ κλιμακοπλεύρου γίνονται ἐγχαραγαὶ εἰς ἃς εἰσέρχονται τὰ τεμάχια τῶν βαθμίδων διὰ τὸν σύνδεσμον τούτων· βλ. καὶ **ψευδοκλιμακόπλευρον**· ‖ — καμπύλον εἰς ἓν τῶν ἄκρων του, limon-crosse. § —, rampant; n. m. καλεῖται ἐπίσης τὸ κάτω κεκλιμένον μέρος τοῦ κιγκλιδώματος (rampe), ὅ ἐστι τὸ κλιμακόπλευρον (limon).

κλιμακοϋψής, ής, ές· étagé, ée, ou en étage; κατὰ κλιμακωτὴν καθ' ὕψος τάξιν, καὶ ἐπίρ. **κλιμακοϋψῶς**, en étage; πρὸς διάκρισιν τῆς κλιμακωτῆς τάξεως (ordre échelonné); βλ. λέξιν· ‖ — διάταξις, ordre étagé ou disposé par étage; ‖ τάσσω κλιμακοϋψῶς, étager, disposer par étage; ‖ κλιμακοϋψῆ πυρά, feux étagés.

κλιμακοφόρος καὶ κλιμακηφόρος τοῖχος, βλ. **ὑποκλιμακίς.**

κλιμακτήρ, ῆρος, ὁ· échelon, n. m. γενικὴ ὀνομασία· ‖ κλιμακτὴρ τῆς **ἀναβάθρας**, échelon d'une échelle, κοινῶς τὸ **σκαλοπάτι** τῆς κινητῆς κλίμακος ἢ ἡ βαθμὶς ἢ κλιμάκιον (gradin) βλ. καὶ **ἔμβολος**· ‖ κλιμακτήρ, gradin d'un escalier; βλ. **βαθμίς.** § κλιμακτὴρ [ἀρχιτ.] rampe, n. f. ou révolution (suite de marches), οἱ τῆς κλίμακος βαθμοί· **ἀνέλιξις κλίμακος**· καλεῖται οὕτως εἰς **κλίμακα** τινὰ (escalier) ἢ εἰς **ἀνάβαθρον** (perron) ἡ σειρὰ τῶν κατ' εὐθεῖαν εἴτε ἐν κύκλῳ βαθμίδων δι' ὧν ἀνέρχονται ἀπὸ τοῦ ἑνὸς **πλατυβάθμου** (palier) μέχρι τοῦ ἑπομένου π. χ. λέγουσιν ὅτι ὁ κλιμακτὴρ οὗτος ἔχει περισσοτέρας βαθμίδας ἀπὸ τοὺς ἑτέρους (cette rampe a plus de degrés que les autres); ‖ **διακεκομμένος κλιμακτήρ**, rampe par ressaut, καλεῖται ὁ κλιμακτὴρ ὁ διακοπτόμενος ὑπὸ **ἀναπαυτηρίου** (palier de repos); ‖ **εὐθὺς κλιμακτήρ**, rampe droite, καλεῖται ἐκεῖνος οὗτινος αἱ βαθμίδες εἰσὶ παράλληλοι· βλ. καὶ **πτερόν**, volée (d'un escalier); ‖ κυκλοτερὴς ἤτοι περιστρεφόμενος κλιμακτὴρ (εἰς τὰς καμπύλας κλίμακας), rampe tournante.

κλιμακωτὴ (ἢ κλιμακοειδὴς) **τάξις**, échelonnement, n. m. ou ordre en échelon ou ordre échelonné (ἐπίρ. **κλιμακοειδῶς**, en échelon), καλεῖται οὕτως ἡ διάταξις στρατευμάτων τῶν μὲν ὄπισθεν τῶν δὲ καὶ οὕτως ὥστε τὰ ὄπισθεν νὰ ὑπερκερῶσιν ἐν μέρει ἢ καθ' ὁλοκληρίαν τὰ πρὸ αὐτῶν τεταγμένα, δυνάμενα νὰ ἀλληλοϋπερασπίζωνται· ‖ **κλιμακηδὸν** ἢ **κλιμακοειδῶς**, en échelon; ‖ **βαδίζω κλιμακηδόν**, marcher en échelon; ἤτοι προχωρῶ ἢ ὀπισθοχωρῶ κατὰ κλιμακωτὴν τάξιν· βλ. καὶ κλιμακηδόν.

κλιμακωτός, ή, όν· ὁ διατεθειμένος κλιμακοειδῶς, **κλιμακηδόν**, disposé (rangé) en échelons, échelonné, ée; κατὰ βαθμίδας, gradué, ée; ‖ κλιμακωτόν, βλ. **ὀδοντωτόν**, redent, n. m. ‖ κλιμακωτὸν πρανές, talus à redan, ἤτοι μετὰ βαθμίδων.

κλιμάμαξα, ης, ἡ· chariot à ridelles; ἅμαξα θαιρωτή, κοινῶς τὸ μακρὺ ἁμάξι· ἤτοι ἅμαξα τετράτροχος μετὰ κλιμακοειδῶν πλευρῶν· βλ. καὶ **θαιρός.**

κλῖμαξ ἢ κλίμαξ, ακος, ἡ· échelle, n. f. ὀνομασία γενική· ‖ ἡ κλῖμαξ τῶν κινητῶν φόρων, l'échelle de droits. § **κλῖμαξ,** ακος, ἡ· ἢ **κλίμαξ** κοινῶς ἡ **σκάλα,** escalier, n.m. Καλοῦσι κλίμακας τὸ σύνολον τῶν ὁριζοντίων ἐπιπέδων τῇ βοηθείᾳ τῶν ὁποίων ἀνέρχεταί τις εἰς τὰ διάφορα πατώματα οἰκοδομῆς τινός· τὰ ὁριζόντια ταῦτα ἐπίπεδα καλοῦνται **βαθμίδες** (marche).

Ὕψος καὶ πλάτος τῶν βαθμίδων (hauteur et largeur des marches). Τὸ ὕψος τῶν βαθμίδων μεταβάλλεται μεταξὺ 0,13 καὶ 0,19 τοῦ μέτρου, εἶνε δὲ πάντοτε ἐν σχέσει μετὰ τοῦ πλάτους αὐτῶν· ὁ πρακτικὸς τύπος ὁ δίδων συνήθως τὴν ἀναλογίαν τῶν δύο τούτων διαστάσεων εἶνε :

$$2\,\Upsilon + \Pi = 0{,}65$$

τοῦ Υ παριστῶντος τὸ ὕψος καὶ τοῦ Π τὸ πλάτος· ἂν Υ = 0, θὰ ἔχωμεν Π = 0,65, ὅπερ εἶνε ἴσον μὲ τὸ μῆκος τοῦ στρατιωτικοῦ βήματος· ἂν Π = 0, θὰ ἔχωμεν Υ = 0,325, ὕψος ὅπερ ἐκ πείρας παρεδέχθησαν διὰ τὰς βαθμίδας τῶν κινητῶν κλιμάκων.

Μῆκος τῶν βαθμίδων (longueur des marches ou emmarchement; βλ. καὶ μῆκος). Τοῦτο προσδιορίζεται ἐκ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς κλίμακος, διότι ἐξαρτᾶται οὐχὶ μόνον ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσώπων ἅτινα μέλλουσι νὰ κυκλοφορήσωσι, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ἐκ τοῦ ῥυθμοῦ ἢ ἀρχιτεκτονικοῦ **χαρακτῆρος** (style), ὅντινα θέλομεν νὰ ἐφαρμόσωμεν.

Εἰς τὰς συνήθεις κατοικίας τὸ μῆκος τῶν βαθμίδων μεταβάλλεται μεταξὺ 0,65 καὶ 2 μέτρων. Ἡ κλίσις καὶ τὸ πλάτος τῶν κλιμάκων εἶνε συνδεδεμένα, διότι πρέπει νὰ δύνηταί τις νὰ ἀναβαίνῃ καὶ νὰ καταβαίνῃ κλίμακα τινὰ χωρὶς νὰ στηρίζηται ἐπὶ κιγκλιδώματος· ἡ κλίσις ὅθεν δέον νὰ ἦνε ὅσον οἷόν τε ἀσθενεστέρα.

Πλατύσκαλα ἢ **ἀναπαυτήρια** κλίμακος (paliers); βλ. λέξεις.

Ὕψος τῶν κιγκλίδων (hauteur de la balustrade). Τὸ ἐν γένει κιγκλίδωμα ἢ ἡ βαλαυστιοσειρὰ κλίμακος τινός, πρέπει νὰ ἦνε ἐπὶ τοσοῦτον ὑψηλότερον, ἐφ' ὅσον ἡ κλίσις τῆς κλίμακος εἶνε μεγάλη· συνήθως μεταβάλλεται μεταξὺ 0,90 καὶ 1,05 τοῦ μέτρου.

Δύναται ἐπίσης νὰ προσδιορισθῇ διὰ τοῦ ἀκολούθου τύπου,

$$\upsilon = 0{,}74 + 0{,}30\frac{\Upsilon}{\Pi}$$

ἔνθα υ παριστᾷ τὸ ζητούμενον ὕψος, Υ τὸ ὕψος τῆς βαθμίδος καὶ Π τὸ πλάτος αὐτῆς.

Ὁ τύπος οὗτος στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἐκ πείρας παρατηρήσεως, ὅτι πᾶν ἄτομον καταβαῖνον κλίμακα τινὰ μεταφέρει πάντοτε τὴν χεῖρά του εἰς 0μ.,30 ὁριζόντιον ἀπόστασιν.

Γενικὴ μορφὴ τῶν κλιμάκων. Ἄλλοτε ἐκαμον χρῆσιν καμπύλων κλιμάκων παντὸς εἴδους· αἱ τοιαῦται ὅμως κλίμακες εἶχον τὸ μειονέκτημα νὰ ὦσι δαπανηραί, διότι ἡ κατασκευὴ αὐτῶν παρουσιάζει δυσκολίας καὶ ὡς πρὸς τὴν τοιχοποιΐαν καὶ ὡς πρὸς τὴν ξυλουργίαν, πρὸς δὲ ἐπειδὴ ἑκάστη βαθμὶς δὲν ἔχει τὸ αὐτὸ πλάτος καθ' ὅλον τὸ μῆκος αὐτῆς, αἱ συνήθεις καμπύλαι κλίμακες δὲν ἐπιτρέπουσιν ἢ τὴν κατάβασιν ἑνὸς μόνου ἀτόμου κατὰ βαθμίδα, ὅπερ ἐκ πείρας παρετηρήθη, ἐφαρμοζομένου διὰ τὴν κατάβασιν τοῦ ἀνωτέρω ἐκτεθέντος τύπου 2 Υ+Π=0,65.

Τούτων ἕνεκα σήμερον δὲν γίνεται χρῆσις καμπύλων κλιμάκων, ἐκτὸς μικρῶν τινῶν τοιούτων καὶ τῶν καλουμένων κλιμάκων **τῆς ὑπηρεσίας** escalier de service).

Σήμερον ἅπασαι σχεδὸν αἱ κατασκευαζόμεναι κλίμακες σύγκεινται ἐξ **ἀναπαυτηρίων** (paliers) μετ' **εὐθέων κλιμακτήρων** (rampes droites). Διὰ τῶν δύο τούτων στοιχείων ὁ ἀρχιτέκτων δύναται νὰ ἐφεύρῃ πολλοὺς συνδυασμοὺς συμφώνως πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ μορφὰς τοῦ οἰκοπέδου.

Κλῖμαξ μετ' εὐθέων κλιμακτήρων, escalier à rampes droites.

1ον) **Λιθίνη** (en pierre). Ἂν ἡ κλῖμαξ ὑποβαστάζηται ὑπὸ πλήρους τοιχοποιΐας ἢ θόλου, αἱ βαθμίδες συνίστανται ἐκ τεμαχίων λίθων (ἢ μαρμάρων) σχήματος παραλληλεπιπέδου, τοῦ ὁποίου τὸ ὕψος ἰσοῦται μὲ τὸ ὕψος τῶν βαθμίδων, τὸ δὲ πλάτος τῶν εἰρημένων παραλληλεπιπέδων ὑπερβαίνει κατά τινα ἑκατοστὰ τὸ **πάτημα** (giron), εἰς τρόπον ὥστε οἱ λίθοι ἐπιτιθέμενοι πρὸς σχηματισμὸν τῆς κλίμακος νὰ καλύπτωσιν ἀλλήλους ἐν μέρει.

Ἂν ὁ ὑπὸ τὴν κλίμακα χῶρος πρέπει νὰ μένῃ ἐλεύθερος, αἱ βαθμίδες θὰ στηριχθῶσιν ἐπὶ δύο **ὑπερεισματικῶν** τοίχων (mur d'échiffre). Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει αἱ βαθμίδες δύνανται νὰ ὦσιν ὅπως ἀνωτέρω εἴπομεν, ἢ νὰ λαξευθῶσι κάτωθεν ὅπως ἡ κάτω ἐπιφάνεια τῆς κλίμακος παρουσιάσῃ συνεχὲς κεκλιμένον ἐπίπεδον.

2ον) **Ξυλίνη κλῖμαξ** (escalier en bois)· αἱ κοιναὶ ξύλιναι κλίμακες δύνανται νὰ κατασκευασθῶσιν ἐξ ἁπλῶν σανίδων, πάχους 0,03 ἕως 0,04 τοῦ μ., πεπακτωμένων εἰς τὰ δύο ἄκρα, συνήθως ἀφ' ἑνὸς ἐντὸς τοῦ τοίχου καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐπὶ τοῦ **κλιμακοπλεύρου** (limon); ‖ **κλῖμαξ περιστροφική,** escalier tournant; ‖ **κλῖμαξ κυκλικὴ** ἢ **κυκλοτερής,** ἢ στρογγύλη, κοινῶς τὸ **φανάρι,** escalier rond; ‖ **κλῖμαξ ἐλλειπτική,** escalier ovale; καλουμένη ἐπίσης κοινῶς **φανάρι·** ‖ **κλῖμαξ ἑλικοειδής,** escalier vis; ‖ — **μετὰ κυκλοτεροῦς** (ἤτοι περιστρεφομένου) **τμήματος,** escalier avec quartier tournant; ‖ **ἀνέλιξις κλίμακος,** révolution d'escalier; ἤτοι ἡ ἀνάπτυξις τῶν βαθμίδων τῆς κλίμακος· ὁ **κλιμακτὴρ** (rampe)· ‖ [όχυρ.] —, escalier; βλ. **συγκοινωνίαι,** communications; ‖ — **μετ' ἀναβαθμοῦ,** escalier rampe. § [ναυτ.] — **ἑλικοειδής,** escalier en caracole ou en limaçon; ‖ **κλῖμαξ** (ἡ ἔξω σκάλα τοῦ πλοίου), **escalier**

de commandement ou escalier. Ἡ λέξις αὕτη ἐπὶ πλοίου σημαίνει κυρίως τὰς ἐξωτερικῶς ἐφ' ἑκάστης πλευρᾶς αὐτῶν εὑρισκομένας ἀφαιρετὰς κλίμακας (escaliers volants), δι' ὧν γίνεται ἡ ἐπιβίβασις καὶ ἀποβίβασις τῶν ἀτόμων. Ἕκαστον πολεμικὸν πλοῖον φέρει δύο τοιαύτας κλίμακας, ἀναβιβαζομένας ἢ ἀφαιρουμένας ἐν πλῷ καὶ καταβιβαζομένας ἐν ὅρμῳ, ἐξ ὧν ἡ μὲν δεξιὰ προώρισται διὰ τὸν κυβερνήτην καὶ τὸ ἐπιτελεῖον, ἡ δ' ἀριστερὰ διὰ τοὺς δοκίμους, ὑπαξιωματικοὺς καὶ λοιπὰ ἐπιβαίνοντα πρόσωπα, ὡς καὶ διὰ τὸ πλήρωμα, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ἑτέρα κλῖμαξ πρώραθεν διὰ τὸν προκείμενον σκοπόν· βλ. **πλευροκλιμακίς**, échelle de côte.

Ἐφ' ἑκάστης κλίμακος διακρίνομεν τὰς **βαθμίδας** (**σκαλοπάτια**, marches), ἐφ' ὧν πατοῦμεν κατὰ τὴν κατάβασιν ἢ ἀνάβασιν, τὰ **σκέλη** (**σκέλια**, montants), ἤτοι τὰς πλευρὰς τῆς κλίμακος, ἐφ' ὧν στερεοῦνται τὰ κλιμάκια, καὶ τὰς **στήριγγας** (chandeliers), ἤτοι τοὺς εἰς **ἐπίμηλα** (pommeau) ἢ ὀπὰς ἀπολήγοντας στηλίσκους, δι' ὧν διέρχονται οἱ χειραγωγοὶ (tire-veilles). § escalier ou terrasse en fer à cheval, κλῖμαξ μὲ διπλοῦν κλιμακτῆρα, escalier à deux rampes, ἥτις ἐν ἐπιπεδογραφίᾳ παριστᾷ τὸ σχῆμα πετάλου. § τὸ ἐσωτερικὸν κενὸν κλίμακος, jour d'escalier ; καλεῖται οὕτω τὸ εἰς τὸ κέντρον κυκλικῆς ἢ ἐλλειπτικῆς κλίμακος ἀφιέμενον κενόν· αἱ κλίμακες αὗται καλοῦνται συνήθως παρὰ τῶν τεκτόνων **φανάρια**. § κλίμακος κυκλοτερὲς μέρος, βλ. **κυκλοτερές**. § κλῖμαξ πολύπτερος καὶ κλίμακος πτερόν, βλ. **πτερόν**, volée, n. f. § κλῖμαξ (ἡ κινητή, κοινῶς ἡ σκάλα), βλ. **ἀναβάθρα**. § [ναυτ.] κλῖμαξ **ἀποβατηρία**, échelle, n.f. βλ. **ἀποβάθρα**· || [ναυτ.] κλῖμαξ δι' ἧς ἀναβαίνομεν ἀπὸ τῆς γῆς εἰς πλοῖον, βλ. **διαβάθρα**· || αὐτοσχέδιος κλῖμαξ, échelle volante ; || σχοινοκλῖμαξ, βλ. λέξιν· || κρεμαστὴ κλῖμαξ, βλ. **ἀναβάθρα**· || κλῖμαξ πλευρᾶς, βλ. **πλευροκλιμακίς**· || κλῖμαξ προκυμαίας, βλ. κατωτέρω, gat. § κλῖμαξ μονοσκελής, échelier, n. m. ou ranchet, n. m. βλ. **σχαλίς**. § —, gat, n. m. κλῖμαξ κατεσκευασμένη ἐπὶ ἀποκρήμνου ἀκτῆς πρὸς συγκοινωνίαν μετ' ἐπιβάθρας τινὸς (embarcadère). Ἐπίσης κλῖμαξ, κοινῶς ἡ σκάλα, ἐκ τοιχοποιίας κατερχομένη ἐκ προκυμαίας (quai) εἰς τὴν θάλασσαν. § [ναυτ. τακτ.] κλῖμαξ, κατὰ κλιμάκια, βλ. τάξις, échiquier. § — μουσική, gamme, n. f. § κλῖμαξ θερμομετρική, échelle thermométrique ; βλ. **θερμόμετρον**. § κλῖμαξ (χαρτογραφική), échelle, εἶνε ἡ ἀναλογία καθ' ἣν γραφική τις εἰκὼν ἐγένετο ἐπὶ τοῦ χάρτου ἐν σχέσει πρὸς τὰς φυσικὰς διαστάσεις τοῦ εἰκονιζομένου ἀντικειμένου· π. χ. τὰ ἀρχιτεκτονικὰ σχέδια, οἱ γεωγραφικοὶ χάρται, κλ., χαράσσονται κατά τινα κλίμακα ὑπὸ τοῦ ἐκπονοῦντος αὐτὰ ἐκλεγομένην, ἥτις καὶ σημειοῦται ἐπὶ τῶν σχεδίων ἵνα εὐκόλως ὁ ὁρῶν μανθάνῃ καὶ τὰς φυσικὰς διαστάσεις τῶν ἀπεικονιζομένων. Ἐὰν π. χ. ὡς κλῖμαξ ἐπί τινος χάρτου σημειοῦται 1 : 300000 σημαίνει τοῦτο ὅτι ἀπόστασίς τις ἰσουμένη ἐπὶ τοῦ χάρτου πρὸς 1 π. χ. ἑκατοστὸν τοῦ μέτρου εἶνε ἐν τῇ φύσει 300000 φορὰς μείζων ἤτοι $0{,}01 \times 300000 =$ 3000 μέτρα. Ἄλλοτε ὁ χαρτογράφος λαμβάνει αὐθαιρέτως μῆκός τι ὡς ἀναλογοῦν πρὸς 1 χιλιόμετρον π. χ. καὶ κατ' ἀναλογίαν πρὸς αὐτὸ χαράσσει τὰς ἀποστάσεις, σημειῶν ἐν τῷ χάρτῃ τὸ μέγεθος τοῦτο μετὰ τῶν ὑποδιαιρέσεων καὶ πολλαπλασίων του· || κλῖμαξ, ἡ· (δηλονότι ἡ μετρητική), échelle, n. f. τὸ ἠλαττωμένον μέτρον δι' οὗ παρίσταται σχέδιόν τι· || χωρογραφικὴ κλῖμαξ, échelle chorographique; || — βαθμῶν πλάτους (γεωγραφικοῦ), échelle de latitude ; || — βαθμῶν μήκους (γεωγραφικοῦ), échelle de longitude ; || — ἀναλογική, échelle de proportion ; || — μειώσεως, échelle de réduction ; || — τῶν ἀζιμουθίων, échelle des azimuths ; || — τῶν κλίσεων, échelle des pentes ; || — βεβαθμονομημένη, échelle graduée ; || — γραφική, échelle graphique ; || — ἀριθμητική, échelle numérique ; || — τοπογραφική, échelle topographique. § [γεωλογ.] κλῖμαξ γεωθερμαντική, καλεῖται οὕτως ἡ θερμομετρικὴ κλῖμαξ, καθ' ἣν προβαίνει ἡ αὔξησις τῆς θερμότητος ὅσῳ προχωροῦμεν βαθύτερον πρὸς τὸ κέντρον τῆς γῆς. Ἐκ πλείστων παρατηρήσεων γενομένων εἰς μεταλλεῖα, εἰς σιδηροδρομικὰς σύριγγας, εἰς θερμὰς πηγάς, κτλ. ἐξάγεται, ὅτι ἡ γηγενὴς θερμότης αὐξάνεται ἀκανονίστως, κατὰ μέσον δὲ ὅρον δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν, αὔξησιν θερμοκρασίας 1° Κ. ἀνὰ 33 μέτρα βάθους.

κλιματικός, ή, όν· τοῦ κλίματος, de climat, climatérique, adj. καὶ climatique, adj. λέγεται περὶ τῶν ἐποχῶν τοῦ βίου θεωρουμένων ὡς ἀφετηριῶν κριτικῆς.

κλιματοθεραπεία, ας, ἡ· climatothérapie, n. f. θεραπεία ἀσθενειῶν τινῶν διὰ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ κλίματος, traitement de certaines maladies par le changement de climat. Λέγουσιν ἐνίοτε climathérapie, n. f.

κλιματολογία, ας, ἡ· climatologie, n. f. μελέτη τῶν κλιμάτων καὶ τῆς ἐπηρείας αὐτῶν, étude des climats et de leurs influences. Ἡ περὶ τοῦ κλίματος τῶν διαφόρων χωρῶν πραγματευομένη ἐπιστήμη ὡς κλάδος τῆς μετεωρολογίας καθαρῶς οὖσα θεωρητική, ἀποβαίνει ἐξόχως πρακτικὴ καὶ ὠφέλιμος εἰδικευομένη εἰς μελέτην τῶν κλιμάτων ἐν σχέσει πρὸς τὴν θεραπευτικὴν καὶ τὴν γεωργίαν.

κλιματολογικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν κλιματολογίαν, qui a rapport à la climatologie, climatologique, adj. || μελέται κλιματολογικαί, études climatologiques ; || ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὸ κλίμα τόπου τινός, qui a rapport au climat ; π. χ. στοιχεῖα κλιματολογικά, éléments climatologiques ; ὁ τοῦ κλίματος, de climat ; || κλιματολογικαὶ περιστάσεις, circonstances climatologiques = climature, n. f. ἤτοι ἡ φύσις τοῦ κλίματος, nature du climat. § **κλιματολογικός**, climatorial, ale, aux, ὁ ἔχων σχέσιν πρὸς τὰ κλίματα, qui a rapport aux climats.

κλιματολογικῶς, [ἐπίρ.] climatologiquement, adv. ὑπὸ κλιματολιγικὴν ἔποψιν, au point de vue du climat.

κλίνατ' ἐπὶ δεξιά, par le franc droit (gauche) (à) droite (gauche); κλίνατ' ἐπὶ δε-ξιὰ (ἀρι-στερὰ) (παράγγελμα κανονικοῦ πεζικοῦ)· πυροβοληταὶ κλίνατ' ἐπὶ δε-ξιά, canonniers à droite (gauche); (à) droite (gauche); **ἐπὶ-δεξιά**, à droite (βλ. καὶ ἐπ'-**ἀριστερά**), κίνησις δι' ἧς ὁ στρατιώτης ὢν κατὰ μέτωπον εὑρίσκεται ἐστραμμένος πρὸς τὸ δεξιὸν πλευρόν του· || tournez à droite; βλ. **δεξιὰ** καὶ **ἀριστερὰ** (ἐπ')· || κλίνατ' ἐπὶ δε-ξιὰ (ἀρι-στερά), 1. par le flanc droit (gauche). 2. (à) droite (gauche); || κλίνατ' ἐπ' ἀριστερὰ (δεξιά)· ἄλτ. 1. par le flanc gauche (droit). 2. halte; || κλίνατ' ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερά)· μάρς· 1. par le flanc droit (gauche). 2. marche); || κλίνατ' ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερά)· ἐμπρός· μάρς (ἀσκήσεις οὐλαμοῦ), 1. par le flanc droit (gauche). 2. (à) droit (gauche). 3. en avant. 4. marche; || στοιχηδὸν ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερά), μάρς, par file à droit (gauche), marche; || κλίνατ' ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερά)· στοιχηδὸν ἐπ' ἀριστερὰ (δεξιά)· μάρς (ἀσκήσεις οὐλαμοῦ), 1. par le flanc droit (gauche). 2. par file à gauche (droite). 3 marche; || κλίνατ' ἐπὶ δεξιά, 1. par le flanc droit (gauche); κατ' οὐλαμόν, στοιχηδὸν ἐπ' ἀριστερὰ (δεξιά)· 2. μὰρς (ἀσκήσεις λόχου), 2. par section, par file à gauche (droit); || διὰ κλίσεως ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερὰ) (ἀσκήσεις τάγματος), par le flanc droit (gauche).

κλίνη, ης, ἡ· κοινῶς τὸ **κρεββάτι**, lit, n. m. || μένει εἰς τὴν κλίνην, il garde le lit; il est alité (**εἶνε** κλινήρης)· || — στρατιωτικὴ (στρατοπεδευτική), accube, n. m. ou lit de camp; || — στρατοπέδου ἢ στρατοπεδευτική, lit de camp; || — χειριωτή, lit de sangle; || — ξυλίνη, σιδηρᾶ, lit en bois, en fer. § [ναυπηγ.] **κλίνη ναυπηγική**, cale (n. f.) de construction. Δόμημα ἐπίμηκες, σχήματος ὀρθογωνίου, λιθόκτιστον ἢ ξύλινον ἐπικλινὲς πρὸς τὴν θάλασσαν, χρησιμεῦον ὡς βάσις πρὸς ναυπηγίαν τῶν πλοίων. Αἱ κλίναι τῶν μεγάλων ναυπηγείων εἶνε συνήθως λιθόκτιστοι, ὁπωσδήποτε ὅμως δέον νὰ ὦσιν οὕτω κατεσκευασμέναι ὥστε νὰ μὴ ἐνδίδωσιν ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐπ' αὐτῶν ναυπηγουμένων πλοίων· διὰ τοῦτο δέ, ὅταν τὸ ἔδαφος δὲν παρέχῃ τὴν πρέπουσαν στερεότητα, ἐπιστηρίζονται ἐπὶ σειρῶν στύλων ἀπεχόντων ἀλλήλων κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον. Αἱ κεφαλαὶ τῶν στύλων συνενοῦνται ἀλλήλαις διὰ δοκῶν, καταρτίζεται δ' οὕτως **ἐσχάρα** (grillage). Αἱ κλίναι πρέπει νὰ ἔχωσι τοὐλάχιστον τὸ μεταξὺ τῶν καθέτων (ἢ **ὀρθίων**, les perpendiculaires) μῆκος τοῦ ναυπηγουμένου πλοίου, ὅπερ εἶνε διατεθειμένον μὲ τὴν πρύμνην πρὸς τὴν θάλασσαν. Τὸ μῆκος τοῦτο εἶνε ἀναγκαῖον ὅπως κοπιάζῃ ὀλιγώτερον τὴν κλίνην κατὰ τὴν καθολκὴν (lancement) τοῦ πλοίου· βλ. καὶ **προκλίνιον**. § **νεώσοικος**, cale couverte, n. f. **κλίνη** ἐπικεκαλυμμένη διὰ στέγης· βλ. **κλίνη ναυπηγική**, cale de construction. § κλίνη ἐφ' ἧς ἕλκονται εἰς τὴν ξηρὰν τὰ πλοῖα, τὸ **νεωλκεῖον**, cale de halage. § **κλίνη ἢ ἐσχάρα ἐπισκευαστικὴ** ἢ τροπιστήριον, cale ou grille de radoub ou de carénage; κλίνη ἐφ' ἧς ἕλκονται τὰ πλοῖα χάριν ἐπισκευῆς καὶ τροπίσματος (παλαμίσματος). § [στρατ.] — [διὰ **πυροβόλα**], plate-forme (f.) [pour bouche à feu]; στερεόν τι σανίδωμα τιθέμενον ἐπὶ τοῦ **δαπέδου** (terre-plein) ἐφ' οὗ ἐπακουμβῶσιν οἱ τροχοὶ τῶν κιλλιβάντων. Ἡ κλίνη εἶνε ὀλίγον κεκλιμένη ἐκ τῶν ὀπίσω πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἵνα εὐκολύνῃ τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ πυροβόλου εἰς τὴν θέσιν του μεθ' ἑκάστην βολήν. Αἱ **πολιορκητικαὶ κλίναι** plates-formes de siège) εἰσὶ δύο κατηγοριῶν. 1) **Συνεχεῖς κλίναι** (ἢ ὁλομερεῖς κλίναι), plates-formes à tablier continu (ou plates-formes pleines ou complètes; κατασκευαζόμεναι δι' **ὑποστρωτήρων** (gîtes) παραλλήλων πρὸς τὴν **κατευθυντηρίαν** (βλ. **φάτνωμα**, embrasure) καὶ διὰ διπλοσανίδων καθέτων ἐπὶ τούτων. 2) **Ταχύστρωτοι κλίναι**, plates-formes volantes ou rapides, μετὰ **ὑποστρωτήρων** καθέτων πρὸς τὴν κατευθυντηρίαν καὶ διπλοσανίδων μόνον ὑπὸ τοὺς τροχοὺς καὶ τὴν ἀκτηρίδα. Τὸ ὑλικὸν τῶν σιδηροδρόμων εἶνε κατάλληλον διὰ τὴν κατασκευὴν κλινῶν καλουμένων τῶν **περιστάσεων** (de circonstances). Ὅταν τὰ πυροβόλα πρόκειται νὰ μείνωσι προσχαίρως εἴς τινα θέσιν, καὶ ἵνα δύνωνται νὰ χρησιμοποιῶσι κατὰ τῶν ἐκ τοῦ φρουρίου ἐξόδων τὰ ἐλαφρὰ πυροβόλα πυροβολείων τινῶν, ἀποκαθιστῶσιν ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους **γηΐνας κλίνας** (plates-formes en terre), προετοιμάζοντες καταλλήλως τὸ δάπεδον τοῦ ὀχυρώματος, τούτου ἕνεκα πλειστάκις τὸ **ἰσόπεδον** (βλ. **δάπεδον**, terre-plein) τῶν ὀχυρωμάτων ἐφ' οὗ τοποθετοῦνται πυροβόλα καλεῖται ὑπὸ τῶν γάλλων plate-forme, ἤτοι **δάπεδον**. Μεταχειρίζονται ὡς **φρουριακὰς κλίνας** (plates-formes de place) τὰς **πολιορκητικὰς κλίνας** (plates-formes de siège), ὅταν τὰ ἐπὶ τῶν τειχῶν τοῦ φρουρίου πυροβόλα φέρωνται ἐπὶ **πολιορκητικῶν κιλλιβάντων** (affûts de siège)· ὅταν ὅμως τὰ πυροβόλα φέρωνται ἐπὶ **φρουριακῶν κιλλιβάντων** (affûts de place), δέον νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰς **καθ' ἑαυτὸ φρουριακὰς κλίνας** (plates-formes de place)· ὑπάρχουσι δύο εἴδη τοιούτων, ἤτοι **φρουριακαὶ** κλίναι διὰ τοὺς **μετ' ἐσχάρας κιλλίβαντας** (pour affûts sur châssis) διὰ τὴν **ἀπὸ λέκτρου** βολὴν (tir à barbette), καὶ φρουριακαὶ κλίναι διὰ τοὺς ἐπὶ **εὐθυντῆρος ἐπίπηγος κιλλίβαντας** (affûts sur lisoirs directeurs) διὰ τὴν ἀπὸ φατνώματος ἢ ἀπὸ γοργύρας βολὴν (tir à embrasure ou sous casemate). Αἱ **ἐπάκτιαι κλίναι** (plates-formes de côte) εἶνε γενικῶς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν ὅπως αἱ **φρουριακαὶ** κλίναι, ἀλλὰ τὸ βάρος τῶν τῆς μεγάλης ὁλκῆς πυροβόλων ἀπαιτεῖ ἵνα αἱ κλίναι στηρίζωνται ἐπὶ θεμελίων ἐκ τοιχοποιΐας ἢ σκυροδέματος, ἅτινα κατασκευάζονται συγχρόνως μετὰ τοῦ **ἐπακτίου πυροβολείου**· || — δοκιμαστῆρος,

plate-forme d'éprouvette ; || — ὀβιδοβόλου, plate-forme d'obusier ; || — ἐπακτία, plate forme de côte ; || — ὅλμου, plate-forme de mortier ; βλ. ὅλμος· || — τοῦ ὑπόπλακος ὅλμου, plate-forme de mortier à plaque ; || — πολιορκητικὴ ταχύστρωτος, plate-forme de siège à la prussienne ; || — κιλλίβαντος τοῦ ναυτικοῦ. plate-forme pour affût marin ; || περιστροφικὴ ἢ περιστρεφομένη κλίνη, plaque tournante ἢ plate-forme tournante.

κλινήρης, ης, ες· alité, ée ; ὁ ἐν τῇ κλίνῃ εὑρισκόμενος, qui garde le lit ; συνεπῶς ὁ κατάκοιτος, ὁ ἄρρωστος.

κλινική, ῆς, ἡ· clinique, n. f. σημαίνει ἵδρυμα ἐν ᾧ νοσηλεύονται δωρεὰν ἢ ἀντὶ μικροῦ τιμήματος ἄποροι ἄρρωστοι, ὑποχρεούμενοι σιωπηλῶς νὰ χρησιμεύωσιν ὡς παραδείγματα ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν διευθυνόντων τὰς κλινικὰς ἰατρῶν πρὸς τοὺς φοιτητὰς τῆς ἰατρικῆς ἢ νέους ἰατρούς. Τοιαῦται κλινικαὶ ὑπάρχουσι καὶ παρ' ἡμῖν, κυριώτεραι δὲ εἶνε αἱ ἐν τῷ δημοτικῷ νοσοκομείῳ Ἀθηνῶν δύο παθολογικαὶ καὶ δύο χειρουργικαὶ (ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν 4 καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου) καὶ ἡ Ἀστυκλινική.

κλινικός, ή, όν· clinique, adj. (κατ' ἔλλειψιν τοῦ διδασκαλία), ὁ ἀφορῶν τὴν κλινικὴν qui a rapport à la clinique (au lit du malade), διδασκαλία γινομένη περὶ τὴν κλίνην τοῦ ἀσθενοῦς, qui se fait près du lit des malades (ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀσθενοῦς, sur le sujet même), καὶ οὐχὶ ἐν τοῖς βιβλίοις καὶ διὰ τῆς θεωρίας· || κλινικὰ μαθήματα, leçons cliniques ; || ἰατρικὴ κλινική, médecine clinique ; βλ. **κλινική.** § [οὐσ.] ὁ πρακτικός, praticien, n. m. ἰατρὸς διδάσκων ἐν κλινικῇ, clinicien, n. m. π. χ. médecin clinicien.

κλινοπηγεῖον, ου, τό· βλ. **κλινοποιεῖον.**

κλινοπόδιον, ου, τό· [βοτ.] clinopode, n. m. φυτὸν οὗτινος «τὰ ἄνθη ὅμοια κλίνης ποσίν» Διοσκορίδης.

κλινοποιεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον ἐν ᾧ κατασκευάζονται κλίναι, fabrique de lits.

κλινοποιΐα, ας, ἡ· ἡ κατασκευὴ κλινῶν, fabrication de lits ; τὰ εἴδη τῆς κλινοποιΐας, literie, n. f.

κλινοποιός, οῦ, ὁ· κατασκευαστὴς κλινῶν, fabricant de lits.

κλινόπους, οδος, ὁ· pied de lit = ὁ πούς τῆς κλίνης· κοινῶς τὸ **στρίποδο** τοῦ κρεββατιοῦ.

κλινοπωλεῖον, ου, τό· κατάστημα εἰς ὃ πωλοῦσι κλίνας, magasin de (où l'on vend des) lits.

κλινοσανίς, ίδος, ἡ· ἡ σανὶς τοῦ κρεββατιοῦ, planche de lit.

κλινοσκέπασμα, ατος, τό· couverture (f.) de lit ; ἤτοι τὸ σκέπασμα (couverture) δι' οὗ σκεπάζονται ὅταν κοιμῶνται, π. χ. τὸ ἐφάπλωμα κοινῶς τὸ **πάπλωμα** ἢ πᾶν μάλλινον **σκέπασμα,** (couverture de laine), ἡ φανέλλα· ἐν τῷ στρατῷ τὰ κλινοσκεπάσματα (couvertures de lit) εἶνε μάλλινα, λέγονται δὲ κοινῶς **βελέντζα** ἢ **κουβέρτα·** βλ. καὶ **ἐνδρομίς·** [πληθυν.] κλινοσκεπάσματα λέγονται γενικῶς ὅλα τὰ τῆς κλίνης σκεπάσματα μετὰ τῶν σινδόνων (draps de lit).

κλινοστρωμνή, ῆς, ἡ· κυρίως τὸ στρῶμα, matelas, n. m. [συνεκδ.] literie, n. f. λέγονται τὰ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς κλίνης καὶ ἐπ' αὐτῆς τιθέμενα διάφορα ὑλικά· || —, couchage, n. m. γενικῶς λέγεται τὸ ὑλικὸν τῆς κατακλίσεως, ἤτοι ὑλικὸν ἢ ἀντικείμενα (σκεπάσματα, κτλ.) (matériel ou effet de couchage).

κλιντήρ, ῆρος, ὁ· ἕδρα τῆς ἀνακλίσεως καὶ κατακλίσεως, καθέκλα δι' ἀκούμπισμα καὶ πλάγιασμα, chaise longue, τὸ ἀνακλιντήριον, ἐπίκλιντρον, ἀνάκλιντρον, fauteuil, n.m. § —, liteau, n. m. ξύλινον ἐπίμηκες τεμάχιον (πήχη, πηχίσκος) τιθέμενον ὁριζοντίως, καὶ ἐφ' οὗ συνδέονται δι' ἥλων οἱ σκόλοπες (pallissades) πρὸς στερέωσιν αὐτοῦ, γενικῶς δὲ καλεῖται οὕτω πᾶν τοιοῦτον τεμάχιον χρησιμεῦον διὰ τὸν σύνδεσμον ἑτέρων.

κλίνω, μέλ. ινῶ, θὰ κλίνω, παθ. παρ. κέκλιμαι, μετοχ. κεκλιμένος, η, ον· κάμπτω τι, λυγίζω, τὸ εὐθὺ ποιῶ κυρτόν, καμπύλον (στραβό), κάμπτω· τὸ ὀρθὸν ποιῶ πλάγιον, τὴν ὀρθὴν αὐτοῦ θέσιν ἢ διεύθυνσιν μεταβάλλω εἰς λοξήν, πλαγίαν, κλίνω, ἀνακλίνω, κάμπτω, plier ; διπλόνω, καμπυλόνω, ployer ; courber ; κάμνω νὰ κλίνῃ πρός τι μέρος [faire] pencher, ὅπως τὰς ἰσορρόπους πλάστιγγας τοῦ ζυγοῦ (ζυγαριᾶς) μετατρέπω ἀπὸ τῆς ὁριζοντίου θέσεώς των εἰς λοξήν, στρέφω ἢ βαρύνω διὰ τῆς χειρὸς τὴν μίαν περισσότερον· || κλίνω [τὸ] γόνυ, plier (fléchir) le genou ; || — τὸν αὐχένα (τὴν κεφαλὴν), courber la tête ; || — κλάδον δένδρου, ployer une branche d'arbre; || [ἐμπορ.] κλίνω [ἐπὶ τιμῶν], fléchir ; γέρνω, κλίνω πρός τι, se courber; s'incliner; || —τὴν κεφαλήν, pencher la tête; || [μεταφ.] δὲν ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλῖναι [φρ.], il n'a pas où reposer sa tête; il ne sait où donner de la tête. § [γραμμ.] décliner [un nom]; conjuguer [un verbe]. § [οὐδ.] κλίνω, χαμηλῶ πρός τι, pencher ; γέρνω, incliner ; [s']incliner ; baisser; [μεταφ.] être disposé (porté) à ; || κλίνει πρὸς ἡμᾶς (ὑπὲρ ἡμῶν), il penche de notre côté (pour nous) ; || κλίνει εἰς τὴν ὀκνηρίαν, il est porté (enclin) à la paresse ; || κλίνω νὰ τὸ πιστεύσω, je suis porté à le croire ; || ὁ καιρὸς κλίνει πρὸς τὴν βροχήν, le temps est à la pluie ; || κλίνω (ἐπὶ χρωμάτων), tirer ; || τὰ πτερά του κλίνουν πρὸς τὸ κυανοῦν, son plumage tire sur le bleu ; || [καὶ ἀπολ.] ἡ ἡμέρα κλίνει, le jour baisse ; || ὁ ἥλιος κλίνει, le soleil s'abaisse ; || ἡ νίκη ἔκλινε πότε πρὸς τὸ ἕν, πότε πρὸς τὸ ἄλλο μέρος, la victoire inclinait soit d'un côté, soit de l'autre ; || κεκλιμένος, η, ον· γυρμένος, η, ον· incliné, ée. § [ναυτ.] κλίνω, κατακλίνω, incliner; bander, donner de la bande ; **ἐγκλίνω.** § κλίνω, ἐγκλίνω, γέρνω, déverser, ἐξ οὗ καὶ **κλίσις,** deversement, n. m. dévers ; βλ. καὶ **κεκλιμένος,** η, ον, dévers, erse, adj. καὶ **ἐκκλινής,** dé-

versé, ée; [οἰκοδ.] ἐκκλίνω, déverser, σημαίνει παρεκκλίνω ἀπὸ τὴν καταχόρυφον. § [στρατ.] κλίνω, tourner, εἰς τὰς ἀσκήσεις σημαίνει, στρέφω, ἐκτελῶ κλίσιν, στροφὴν (tour); βλ. **κλίνατ' ἐπὶ δεξιά, δεξιά, ἀριστερά.** § κλίνω πρὸς τὰ ἄνω, σιμόω, κοιλαίνω, épater. § κλίνω τὸ πυροβόλον, plonger un canon, δίδω κλίσιν πρὸς τὰ κάτω εἰς τὸν σωλῆνα αὐτοῦ.

κλισιάς, άδος, ἡ· [ξυλουρ.] battant, n.m. (d'une porte, d'une croisée ou fenêtre, d'une armoire, etc.) ou vantail, n.m. τὸ κινητὸν μέρος θύρας, ὑαλοστασίου ἢ παραθύρου, ἱματιοθήκης, κτλ. τὸ στρεφόμενον πέριξ τῶν **στροφέων** (gonds). **Κλισιὰς καὶ κλεισιάς,** άδος, ἡ· **πτύξ,** υχός, ἡ· **σανίς,** ίδος, ἡ· «αἱ μὲν οὖν θύραι καὶ **σανίδες** καὶ **πτύχες** ὀνομάζονται· θύρα δ' αὐτὸ τὸ χάσμα ἐστὶ τῆς θύρας.» Πολυδ. Ὀνομ. I. 24. Ἡ **κλισιὰς** λέγεται καὶ **θυρόφυλλον** (τὸ μονὸ φύλλο), battant d'une porte, κοινῶς δὲ τὸ **κανάτι** τῆς πόρτας· ὅταν αἱ κλισιάδες ἦνε δύο καλοῦνται καὶ **δικλίδες** (βλ. καὶ **θύρα δίφυλλος,** porte à deux battants ou vantaux). Τὰ κανάτια τῆς πόρτας, les battants d'une porte, ἐλέγοντο πληθυντικῶς καὶ **πηκτά.** Πολυδ. Ὀνομ. I. 27. Ἡ **κλισιὰς** λέγεται καὶ **ὑελοστάσιον,** battant d'une croisée ou fenêtre, κοινῶς **τζαμλίκι** ἢ **παραθυρόφυλλον** καὶ **κανάτι** τοῦ παραθύρου ἢ **παντσοῦρι.** Ἡ **κλισιὰς** σύγκειται ἀπὸ δύο **ἐπίστατα** (montants, βλ. λέξιν) ἢ **κατακόρυφα τεμάχια** (pièces verticales) καὶ δύο ἢ περισσότερα **ζυγώματα** (traverses) ἢ **ὁριζόντια τεμάχια** (pièces horizontales)· μεταξὺ τῶν οὕτω πως κατασκευαζομένων πλαισίων τοποθετοῦνται τὰ **τύμπανα** (panneaux). § —, vantail καὶ ventail, n. m. **θύρετρον,** τό· καὶ **σανὶς** ὅταν τὰ θυρόφυλλα ἦνε ξύλινα· βλ. καὶ **θύρα.** § αἱ **κλισιάδες,** τὰ **θυρόφυλλα,** κοινῶς τὰ **φύλλα** (τῆς θύρας), vantaux ou battants d'une porte; βλ. ἀνωτέρω **κλισιὰς** καὶ **θύρα·** ‖ θύρα μεθ' ἑνὸς θυροφύλλου ἢ **θύρα μονόφυλλος,** porte à un vantail; ‖ **δίφυλλος θύρα,** porte à deux vantaux; ‖ **τετράφυλλος θύρα,** porte à quatre vantaux; ‖ — θύρας καταρρακτῆς, vantail d'une porte d'écluse; βλ. **καταρρακτή.** § —, croisée, n. f. βλ. **παραθυρόφυλλον.** § — τὸ κινητὸν μέρος θύρας, κτλ. panneau mobile d'une porte; βλ. καὶ **κινητὸς** (mobile); ‖ τὰ **τύμπανα** ἢ **ἄβακες** τῆς θύρας, panneaux de la porte; βλ. **τύμπανον.** § [ναυτ.] —, κοινῶς **μονόφυλλο πορτέλο,** mantelet (n. m.) ou mantelet plein, ou volet de sabord; καλεῖται **κλισιὰς** ὅταν ἡ **θυρὶς** (sabord) κλείηται δ' ἑνὸς μόνου καὶ γιγγλυμωτοῦ ὑπὲρ τὸ **ἀνώφλιον** (sommier) τῆς θυρίδος **φύλλου** (volet ou battant); βλ. καὶ **δικλίς·** ‖ —, volet, n. m. ou battant, n. m. π. χ. **κλισιὰς ἐκ πεταλείου,** volet en tôle. § —, volet, n. m. τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τῆς περικεφαλαίας. § — φύσης (ἡ κινουμένη), volant du soufflet. § [ξυλουργ.] ἡ **κλισιάς,** fermeture, n. f. (θύρας ἢ παραθύρου)· τὸ **παραθυρόφυλλον** κοινῶς τὰ **παντζούρια** ἢ **σκοῦρα.** Εἰς τὰ καταστήματα κατασκευάζουσι πρό τινων ἐτῶν σιδηρᾶς κλισιάδας διὰ τὰς θύρας καὶ παράθυρα.

κλισίμετρον, ου, τό· ἢ **κλιτυόμετρον,** τό· éclimètre, n. m. ἐργαλεῖον χρησιμεῦον διὰ τὴν καταμέτρησιν τῶν κλίσεων τοῦ ἐδάφους, συνεπῶς διὰ τὴν χωροστάθμησιν. Τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο σύγκειται ἔκ τινος καταχορύφου κύκλου ἢ μέρους αὐτοῦ φέροντος **ἀεροστάθμην** (φυσαλλιδωτὸν χωροβάτην, niveau à bulle d'air); ἐπὶ τοῦ κύκλου εἶνε ἐστερεωμένος **γωνιομετρικὸς κανὼν** (alidade) φέρων **διόπτραν** (lunette) καὶ οὗτινος τὰ εἰς τὰ ἄκρα εὑρισκόμενα **μοιρονόμια** (verniers) διατρέχουσι τὰς διαιρέσεις τῆς **βεβαθμονομημένης ἄντυγος** (limbe gradué). Ὅταν τὸ ἐργαλεῖον ἦνε τοποθετημένον καὶ κεκανονισμένον διὰ παρατηρήσεις, ἐὰν κλίνωσι τὸν γωνιομετρικὸν κανόνα, καὶ συνεπῶς τὴν διόπτραν, πρὸς τὰ ἄνω ἢ τὰ κάτω, ἡ σημειουμένη γωνία ὑπὸ τῶν μοιρονομίων ἐπὶ τῆς ἄντυγος δίδει τὴν κλίσιν ἣν ὁ ὀπτικὸς ἄξων τῆς διόπτρας σχηματίζει μετὰ τοῦ ὁρίζοντος. Ἐπὶ τοῦ κλισιμέτρου προσαρτᾶται καὶ **πυξὶς** (boussole); ὑπάρχουσι διαφόρων εἰδῶν κλισίμετρα. § —, τὸ ἀποκλισίμετρον, déclinatoire, n. m. μικρὰ πυξὶς (boussole) ὀρθογωνίου σχήματος χρησιμεύουσα διὰ τὰς ταχείας καταμετρήσεις· αὕτη παρέχει μετ' ἀκριβείας τὴν **απόκλισιν** (déclinaison) τῆς μαγνητικῆς **βελόνης·** ‖ τὸ κλισίμετρον ἢ ἀποκλισίμετρον, λέγεται καὶ déclinomètre, n. m. βλ. **ἀποκλισίμετρον.**

κλισιόμετρον, ου, τό· dépressiomètre, n. m. ὄργανον χρησιμεῦον πρὸς μέτρησιν τῆς κλίσεως τοῦ ὁρίζοντος (dépression).

κλισιοσκόπιον, ου, τό· hausse, n. f. ou appareil de hausse; μηχάνημά τι δι' οὗ δύνανται κατὰ βούλησιν νὰ μεταβάλλωσι τὸ ὕψος τῆς **σκοπευτικῆς ἐγκοπῆς** (cran de mire) τῶν φορητῶν ὅπλων ἢ τὴν **σκοπευτικὴν ἐγκοπὴν** (cran de mire) (ἢ τὸ **ὀφθαλμίδιον,** œilleton) τῶν πυροβόλων.

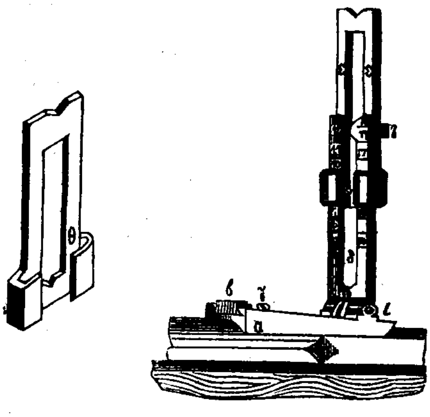
Hausse καλεῖται ἐπίσης καὶ ἡ **ὕψωσις,** ἤτοι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπὶ τοῦ κλισιοσκοπίου διδομένων διὰ τὴν σκόπευσιν διαιρέσεων.

Τὰ **κλισιοσκόπια** τῶν φορητῶν πυροβόλων ὅπλων δέον νὰ ὦσιν ἁπλᾶ, στερεὰ καὶ νὰ ἐπιδιορθῶνται εὐκόλως. Ὑπάρχουσι δύο κυρίως εἰδῶν, **κλισιοσκόπιον μετὰ χελωνίου** (hausse à curseur) καὶ **κλισιοσκόπιον μετὰ γνώμονος** (hausse à cadran).

Κλισιοσκόπιον μετὰ χελωνίου, hausse à curseur; τὸ κλισιοσκόπιον τοῦτο σύγκειται ἐκ πίνακος (planche) στρεφομένου κατὰ 180° πέριξ ὁριζοντίου ἄξονος ἐστερεωμένου ἐπὶ τῆς κάννης. Ὁ πίναξ φέρει **χελώνιον** (curseur) οὗτινος ἡ σκοπευτικὴ ἐγκοπὴ μετατοπίζεται κατὰ βούλησιν ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως τῆς βολῆς. Τὰ μέσα τῆς σκοπεύσεως μένουσιν ἀμετάβλητα ἕως ὅτου μεταβληθῶσιν ἐκ νέου.

Τὸ **κλισιοσκόπιον** τοῦ τυφεκίου τοῦ πεζικοῦ προτύπου **1874 (Fusil Gras)** σύγκειται **ἐκ τοῦ ποδὸς** (pied), ὅστις εἶνε συγκεκολλημένος ἐπὶ τῆς κάννης, καὶ ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἶνε ἡρμο-

σμένον ἓν ἐλατήριον (ressort). Ἐπὶ τοῦ ποδὸς στερεοῦται διὰ γιγγλυμοῦ (à charnière) ὁ πίναξ (planche) τοῦ κλισιοσκοπίου βεβαθμονομημένος (gradué), ἐφ' οὗ ὀλισθαίνει δι' ἐλαφρᾶς τριβῆς χελώνιον μετ' ἐπεκτάματος (curseur à rallonge. Ἡ ἀναγκαία τριβή, ἵνα τὸ

α. Ποὺς τοῦ κλισιοσκοπίου (pied de hausse).
β. Ἐλατήριον τοῦ κινητοῦ πίνακος (ressort de planche mobile).
γ. Κοχλίας τοῦ ἐλατηρίου (vis de ressort).
δ. Κινητὸς πίναξ (planche mobile).
ε. Χελώνιον μετ' ἐπεκτάματος (curseur à rallonge).
ζ. Ἀσφάλιστρον (arrêtoire).
η. Κοχλίας τοῦ ἀσφαλίστρου (vis d'arrêtoire).
θ. Ἐλατήριον τοῦ χελωνίου (ressort de curseur).
ι. Περόνη (goupille).
κ. Ῥομβωτὸν (quadrillage).

χελώνιον τηρῆται ἐν τῇ θέσει αὐτοῦ κατὰ τὴν βολήν, ἐπιτυγχάνεται διὰ μικροῦ ἐλατηρίου παρεντεθειμένου μεταξὺ τοῦ πίνακος καὶ τοῦ χελωνίου. Ἀσφάλιστρον (arrêtoire) τοποθετημένον ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρου μέρους τοῦ πίνακος ὁδηγεῖ τὸ χελώνιον καὶ περιορίζει τὴν κίνησιν αὐτοῦ. Ὁ πίναξ τῆς ὑψώσεως μετὰ τοῦ χελωνίου αὐτοῦ δύναται ν' ἀνυψωθῇ ἢ νὰ καταβιβασθῇ πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω· εἰς τὰς τρεῖς δὲ ταύτας θέσεις στερεοῦται διὰ τοῦ ἐλατηρίου τοῦ ποδός.

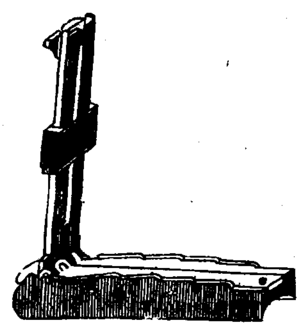
Ἡ πτέρνα (talon), τοῦ πίνακος καταβεβιβασμένου πρὸς τὰ ἐμπρός, φέρει τὴν σκοπευτικὴν ἐγκοπὴν (cran de mire) τῶν 200 μέτρων, τὸ δὲ ἀσφαλιστικὸν τεμάχιον, τοῦ πίνακος ὄντος καταβεβιβασμένου πρὸς τὰ ὀπίσω, φέρει τὴν σκοπευτικὴν ἐγκοπὴν τῶν 300 μέτρων.

Ἐκ τῆς ἀποστάσεως ταύτης πρέπει ν' ἀνυψῶται ὁ πίναξ, ὅστις φέρει δύο ἐγκοπὰς σταθεράς, ὧν ἡ μὲν κατωτέρα ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἀπόστασιν τῶν 350 μέτρων, ἡ δ' ἀνωτέρα εἰς τὴν τῶν 1300 μέτρων.

Ἐπὶ τῶν δύο πλευρῶν τοῦ πίνακος εἰσὶ κεχαραγμέναι γραμμαὶ δεικνύουσαι τὴν βολὴν δι' ἀποστάσεις μεταβαλλομένας ἀνὰ 25 μέτρα, ἡ δὲ βαθμονόμησις βαίνει ἀπὸ 400 μέχρι 1200 μέτρων ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς καὶ ἀπὸ 1400 μέχρι 1800 ἐπὶ τῆς δεξιᾶς. Ἡ βαθμονόμησις ἀνὰ 25 μέτρα διακόπτεται μεταξὺ τῶν ἀποστάσεων 1200 μέχρι 1300 μέτρων καὶ 1300 μέχρι 1400 μέτρων ἕνεκα λόγων συμφυῶν τῇ κατασκευῇ τῶν κλισιοσκοπίων τοῦ ὑποδείγματος τούτου.

Ἐπὶ τοῦ μετ' ἐπεκτάματος χελωνίου ὑπάρχουσι δύο ἐγκοπαὶ (crans) ἡ μὲν ἐν τῷ κατωτέρῳ μέρει διὰ τὰς ἀποστάσεις τῶν 400 μέχρι 1200 μέτρων (βαθμονόμησις τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς τοῦ πίνακος), ἡ δὲ ἑτέρα ἐν τῷ ἀνωτέρῳ μέρει διὰ τὰς ἀποστάσεις τῶν 1400 μέχρι 1800 μέτρων (βαθμονόμησις τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τοῦ πίνακος).

Τὸ κλισιοσκόπιον τοῦ Γαλλικοῦ ὅπλου προτύπου 1886 σύγκειται :

1ον) Ἐκ ποδὸς (pied) φέροντος βαθμίδας (gradins) κάτωθεν τῶν ὁποίων εἶνε ἐγγεγραμμένη, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς τοῦ ποδός, ἡ ἀπόστασις τῆς βολῆς μεταξὺ 400 καὶ 800 μέτρων εἰς ἣν ἀνταποκρίνεται ἡ βαθμίς.

2ον) Ἐκ τοῦ κινητοῦ πίνακος (planche mobile), φέροντος τρεῖς σκοπευτικὰς ἐγκοπὰς (crans de mire)· τὴν τῶν 250 μέτρων ἐπὶ τοῦ ποδὸς (pied), τοῦ πίνακος καταβεβιβασμένου πρὸς τὰ ἐμπρός, τὴν τῶν 2000 μέτρων (σημειουμένων διὰ τοῦ ἀριθ. 20) ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ πίνακος καὶ τὴν τρίτην ἐν τῇ πτέρνῃ (talon) τοῦ πίνακος, δι' αὐτῆς δὲ δίδονται αἱ σκοπευτικαὶ γραμμαὶ (lignes de mire) τῶν 400 μέχρι τῶν 800 μέτρων, ὅταν τὸ χελώνιον (curseur) ἐπακουμβᾷ ἐπὶ τῶν διαφόρων βαθμίδων τοῦ ποδός· ὁ πίναξ εἶνε βεβαθμονομημένος δεξιὰ διὰ τὰς ἀποστάσεις ἀνὰ 100 μέτρα, ἀριστερὰ διὰ ἀποστάσεις ἀνὰ 50 μέτρα, ἄνωθεν δὲ τῶν χαραγῶν τῆς βαθμονομίας ὑπάρχουσιν ἀριθμοὶ δεικνύοντες τὰς ἀποστάσεις ἀπὸ 900 μέχρι 1900 μέτρων.

3ον) Ἐκ τοῦ χελωνίου (curseur) φέροντος τὴν κινητὴν σκοπευτικὴν ἐγκοπὴν διὰ τὰς ἀποστάσεις τῶν 900 μέχρι 1900 μέτρων.

Κλισιοσκόπιον μετὰ γνώμονος, hausse à cadran. Τοῦτο σύγκειται ἐκ πίνακος κινουμένου πέριξ ἄξονος καὶ φέροντος μίαν μόνην σκοπευτικὴν ἐγκοπήν· αἱ ἀποστάσεις σημειοῦνται ἐπὶ γνώμονος ἀποτελουμένου ἔκ τινος τόξου, πρὸς κανονισμὸν δὲ τῆς ὑψώσεως περιστρέφουσι τὸν πίνακα καὶ σταματῶσιν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κα-

ραγῆς τῆς δεικνυούσης τὴν ὁρισθεῖσαν ἀπόστασιν.

Κλισιοσκόπιον μετὰ σταθεροῦ ὀφθαλμιδίου, hausse à œilleton fixe.

Κλισιοσκόπιον πλάγιον, hausse latérale; βλ. κλισιοσκόπιον πυροβόλου.

Κλισιοσκόπιον μέσον ἢ μεσαῖον, hausse médiane ; βλ. κλισιοσκόπιον πυροβόλου.

Κλισιοσκόπιον φορητόν, hausse portative.

Κλισιοσκόπιον πυροβόλου, hausse de bouche à feu. Εἰς τὰ ἀρχαῖα λεῖα πυροβόλα, ὧν ἡ ἀκρίβεια τῆς βολῆς ἠλαττοῦτο μεγάλως εἰς ἀποστάσεις ἀνωτέρας τῶν 600 ἕως 800 μέτρων, τὸ μὲν **στόχαστρον** (guidon) ἀντικαθίστατο ὑπὸ ἐντομῆς τινὸς ἐγγεγλυμμένης ἐπὶ τοῦ ὀγκώματος τοῦ στόματος, ἔναντι τῆς ἀνωτέρας γεννητριας τοῦ σωλῆνος, τὸ δὲ **κλισιοσκόπιον** ἀπετελεῖτο ἐξ ἐπιμήκους πίνακος φέροντος σκοπευτικὴν ἐγκοπὴν εἰς τὸ ἀνώτερον αὐτοῦ ἄκρον καὶ διαιρέσεις δηλούσας τὰς ἀποστάσεις ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ἕδρας, ὀλισθαίνοντος δὲ ἐν ὁλκῷ ὑπάρχοντι ἐπὶ τοῦ πυγαίου, ἀκριβῶς ὄπισθεν τοῦ διαζώματος αὐτοῦ. Τῶν βλημάτων τῶν πυροβόλων τούτων μὴ ὑποκειμένων εἰς παρεκτροπήν, ὡς μὴ λαμβανόντων περιστροφικὴν κίνησιν, δὲν ὑπῆρξεν ἀνάγκη διατάξεως τινὸς τοῦ κλισιοσκοπίου πρὸς διόρθωσιν τῆς παρεκτροπῆς.

Τὰ πρῶτα ἠυλακισμένα πυροβόλα ἔφερον δύο κλισιοσκόπια, ἓν μὲν **μεσαῖον** (hausse médiane) ὅμοιον πρὸς τὸ τῶν λείων πυροβόλων καὶ ἐν ὁμοίῳ ὁλκῷ ἐντιθέμενον, ἕτερον δὲ **πλάγιον** (hausse latérale) καλούμενον καὶ εἰσαγόμενον ἐν αὐλῷ ἠνεῳγμένῳ πρὸς τὸ ἄκρον τοῦ πυγαίου.

Τὰ νεώτερα ὀπισθογεμῆ πυροβόλα φέρουσι γενικῶς ἓν μόνον πλάγιον κλισιοσκόπιον, ἐντιθέμενον ἐν αὐλῷ ἠνεῳγμένῳ ἐν τῷ πυγαίῳ τοῦ πυροβόλου, δεξιόθεν ἢ ἀριστερόθεν τοῦ ἄξονος τοῦ κοίλου καθ' ὅσον ἡ στροφὴ τῶν αὐλακίων εἶνε πρὸς δεξιὰ ἢ ἀριστερά, καὶ διευθυνόμενον παραλλήλως μὲν τῷ διὰ τοῦ ἄξονος τοῦ πυροβόλου διερχομένῳ κατακορύφῳ ἐπιπέδῳ, καθέτως δὲ τῷ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄξονος καὶ τοῦ τῶν στροφαλίγγων διερχομένῳ ἑτέρῳ ἐπιπέδῳ. Ἡ σκόπευσις τῶν πυροβόλων εὐκολύνεται πολὺ ὅταν τὰ σκοπευτικὰ ὄργανα εὑρίσκωνται ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μέρους τοῦ πυροβόλου, διότι ἡ συνήθης αὐτῶν θέσις εἶνε πρὸς τὸ μέρος τοῦτο, πρὸς ὃ διευθύνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ ἡ στροφὴ τῶν αὐλακίων. Ἡ λεπτομέρεια τῶν τοιούτων κλισιοσκοπίων παρουσιάζει παραλλαγάς τινὰς εἰς τὰ διάφορα συστήματα πυροβολικοῦ, ἀλλ' εὑρίσκομεν εἰς πάντα σχεδὸν τὰ ἑξῆς κύρια μέρη, 1) μακρόν τινα μεταλλικὸν καὶ βεβαθμονομημένον κανόνα, καλούμενον εἰδικῶς **κανόνα τῶν ὑψώσεων** (tige verticale) ; 2) μεταλλικόν τινα βραχύτερον κανόνα, προσκεκολλημένον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ πρώτου, καθέτως αὐτοῦ, καὶ καλούμενον **κανόνα τῶν παρεκτροπῶν** (tige horizontale, ou reglette, ou traverse), διότι διὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ διαιρέσεων διορθοῦται ἡ ἐκ τῆς περιστροφικῆς κινήσεως τοῦ βλήματος προξενουμένη απομάκρυνσις αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἐπιπέδου τῆς βολῆς, 3] χελώνιόν τι (curseur) μετὰ πιεστικοῦ κοχλίου, ὀλισθαῖνον κατὰ μῆκος τοῦ κανόνος τῶν ὑψώσεων καὶ δυνάμενον νὰ στερεῶται διὰ τοῦ πιεστικοῦ κοχλίου εἰς τὴν δεικνύουσαν τὴν δοτέαν εἰς τὸ πυροβόλον ὕψωσιν, κλισιοσκόπια ὅμως τινὰ δὲν φέρουσι τοιοῦτο χελώνιον, 4) **πινακίδα** τινὰ (curseur de mire), φέρουσαν **σκοπευτικὴν ἐγκοπὴν** (cran de mire) ἢ **ὀφθαλμίδιον** (œilleton) καὶ ὀλισθαίνουσαν τῇ ἐνεργείᾳ **ἀτέρμονος κοχλίου** (vis sans fin, καλουμένου καὶ **ἀνακλητικοῦ κοχλίου** vis de rappel) κατὰ μῆκος τοῦ κανόνος τῶν παρεκτροπῶν.

Εἰς τὸ **κλισιοσκόπιον** (hausse) τῶν ἡμετέρων πυροβόλων (Krupp) διακρίνονται τὰ ἑξῆς μέρη· ὁ **κανὼν τῶν ὑψώσεων** (tige verticale), ὁ **κανὼν τῶν παρεκτροπῶν** (tige horizontale ou traverse), ὁ **ἀνακλητικὸς κοχλίας** (vis de rappel), ἡ **πινακὶς** (curseur de mire), ἡ **σκοπευτικὴ ἐγκοπὴ** (cran de mire), αἱ **διαιρέσεις** (graduations τοῦ κανόνος τῶν ὑψώσεων καὶ τῶν παρεκτροπῶν)· ‖ (παράγγελμα) κλισιοσκοπίου τόσαι διαιρέσεις, hausse (tant de millimètres de) ; ‖ (παράγγελμα) αὐξήσατε (ἢ μειώσατε) τὴν ὕψωσιν τόσας διαιρέσεις, augmenter (diminuez) la hausse de tant de millimètres.

κλίσις, εως, ἡ· (κλίνω)· ἡ πρᾶξις τοῦ κλίνειν, κάμψις, λύγισις, ployage, n. m. courbure, n. f. τὸ κλίνειν πρὸς ἓν μέρος, action d'incliner ; inclinaison, n. f. action de pencher, penchement, n. m. ‖ κλίσις τοίχου, penchement d'un mur ; ‖ [γραμμ.] τὸ κλίνειν ὄνομα ἢ ῥῆμα καὶ ἡ κλίσις ἢ ὁ τύπος αὐτοῦ, action de décliner (un nom), déclinaison, n. f. (d'un nom) ; action de conjuguer (un verbe), conjugaison, n. f. (d'un verbe) ; ‖ [στρατ.] ἡ ἐκτέλεσις κινήσεως πρὸς δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ (**στροφῆς**), action de tourner ; ἡ στροφή, tour, n. m. βλ κλίνω καὶ **στροφή**· ‖ κλίσις, ἡ **ἀπόκλισις**, déclinaison, n. f. ‖ — ἀστέρος, βλ. **ἔκκλισις**, **ἀπόκλισις**, déclinaison. § κλίσις, εως, ἡ· inclinaison, n. f. ἔγκλισις, ἡ· π. χ. ἡ σχετικὴ κλίσις δύο εὐθειῶν, δύο ἐπιφανειῶν ἢ δύο σωμάτων μεταξύ των ἢ πρὸς τὸν ὁρίζοντα, κοινῶς τὸ **γέρσιμο**· ‖ [γεφ. ὁδ.] κλίσις ἀνωφερειῶν, inclinaison des rampes ; ‖ [σιδηρδ.] κλίσις τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τοῦ ὄνυχος ἐπὶ τῆς κατακορύφου, inclinaison de la face externe du bondin sur la verticale ; ‖ [μηχ.] **νεῦσις**, εως, ἡ· κλίσις ἢ ῥοπὴ πρός τι, inclinaison, n. f. ‖ κλίσις πυροβόλου, inclinaison de la pièce, ἐπίνευσις, ἡ (τοῦ πυροβόλου)· καλεῖται οὕτως ἐν τῷ ναυτικῷ ἡ κλίσις ἥτις δίδεται εἰς τὸν σωλῆνα τοῦ πυροβόλου. § κλίσις τῶν ἐπενδύσεων (ἐπενδυμάτων), inclinaison des revêtements ; αὕτη ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ εἴδους τῶν ἐπενδυμάτων (revêtements). § **κλίσις τῶν πρανῶν**, inclinaison des talus en remblai ; ‖ **κλίσις τῶν κρημνῶν**, inclinaison des talus en déblai; ‖ — **πρανοῦς** ἢ **κρημνοῦ**, inclinaison des talus (ἀναλόγως τῆς κλίσεως, ἤτοι ἐὰν αὕτη ἦνε ἐν ἐπιχωματώσει remblai, ἢ ἐκχωματώσει déblai). Ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ

αἱ κλίσεις τηροῦνται ἀποτομώτεραι ἀναλόγως τῆς φύσεως τῶν γαιῶν, τοῦ εἴδους τῆς βολῆς ἥτις θέλει ἐκτελεσθῆ ὄπισθεν αὐτῶν ἢ εἰς τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὁποίας δέον ν' ἀνθέξωσι, τοῦ εἴδους τῆς ἐπενδύσεως (revêtement) ἢ τῆς μὴ ἐπενδύσεως τούτων καὶ τέλος τοῦ φορτίου ὅπερ δέον νὰ ὑποβαστάζωσι. Αἱ διὰ τοιχοποιΐας ἐπενδεδυμέναι κλίσεις ἔχουσι τοιαύτην $^{20}/_{1}$ μέχρι $^{10}/_{1}$. Αἱ μὴ ἐπενδεδυμέναι ἐξωτερικαὶ **κλίσεις** (talus extérieurs) τηροῦνται ἐν τῇ φυσικῇ αὐτῶν κλίσει ἤτοι $^{1}/_{1}$, τὰ **προσκλινῆ** (plongées) ἔχουσι συνήθως κλίσιν $^{1}/_{6}$ καὶ τὰ **πρανῆ** (glacis) $^{1}/_{24}$. Ὁ μὴ ἐπενδεδυμένος **ἀντίκρημνος** (contrescarpe) ἀφίεται ἀποτομώτερος τοῦ μὴ ἐπενδεδυμένου **κρημνοῦ** (escarpe), διότι διὰ τοῦτον δέον νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψει τὸ ὑπὸ τοῦ προπετάσματος προερχόμενον βάρος. § [ναυτ.] **κλίσις, ἔγκλισις**, inclinaison, n. f. § **κλίσις τῶν ἱστῶν**, inclinaison des mâts; καλεῖται ἡ γωνία ἣν σχηματίζουσιν οἱ ἱστοὶ πλοίου τινὸς μετὰ τῆς κατακορύφου· ἡ κλίσις τῶν ἱστῶν εἶνε πάντοτε πρὸς πρύμναν καὶ χρησιμεύει διὰ τὴν ὀπίσω μεταφορὰν τοῦ **κέντρου τῆς ἱστιοφορίας** (centre de voilure). § **κλίσις τοῦ πλοίου**, inclinaison d'un navire, καλεῖται ἡ ποσότης καθ' ἣν πλοῖόν τι ἐγκλίνεται κατὰ τὸν τοῖχον συνεπείᾳ τοῦ **διατοιχήματος** (roulis). § — [ἐνίοτε] rampe, n. f. ἡ ἀνωφέρεια. § —, déclivité, n. f. τὸ πρανές, ἡ κατωφέρεια, βλ. **κλίτος**, pente, καὶ κατωτέρω **κλίσις**, pente; || — κατωφερειῶν ἢ ἀνωφερειῶν, déclivité des pentes ou rampes; || κλίσεις κατὰ τὴν αὐτὴν φοράν, déclivités de même sens; || ἀντίθετοι κλίσεις, déclivités de sens contraire ou inverse, καλοῦνται αἱ ἔχουσαι ἀντίθετον φοράν· βλ. καὶ **πλάτυσμα**, palier. § —, déversement, n. m. κοινῶς τὸ **γέρσιμο** τοίχου, ξύλου, ἐλάσματος (rail), κτλ. § —, dévers, n. m. π. χ. ἡ κλίσις τοῦ ἄξονος, dévers de l'essieu (ὑπὸ τὴν ὁριζόντιον ἐπιφάνειαν, ἐπὶ τῶν ὀχημάτων). § —, revers, n. m. διδομένη ἐπὶ ἔργου τινὸς ἵνα εὐκολύνῃ τὴν ἐκροὴν τῶν ὑδάτων, κτλ. βλ. **ὁδὸς** ἑτεροκλινής, μεσοκλινής. § — **ὁρίζοντος** [ἀστρον. ὅρος], dépression ou abaissement de l'horizon; καλεῖται οὕτως ἡ σχηματιζομένη γωνιακὴ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ **ὁρατοῦ ὁρίζοντος** (horizon visible) καὶ τοῦ **νοητοῦ ὁρίζοντος** (horizon rationnel) κατὰ τὰς κατὰ θάλασσαν παρατηρήσεις τῶν ἀστρονομικῶν ὑψῶν. § —, dévoiement, n. m. κλίσις σωλῆνος καπνοδόχου ἢ σωλῆνος (ὀχετοῦ) ἀποπάτου· ἡ ἀπὸ τῆς εὐθείας παράκαμψις. § [οἰκοδ.] κλίσις, coupe, n. f. καλοῦσιν οὕτω τὴν **κλίσιν τῶν ἁρμῶν** (inclinaison des joints) τῶν **θολιτῶν ἀψῖδος τινὸς** (voussoirs d'un arc) καὶ τῶν **σφηνολίθων ἐπιπέδου** ἀψῖδος (claveaux d'une plate bande), τούτου ἕνεκα λέγουσι donner plus ou moins de coupe, ἵνα ἐκφράσωσι τὴν **κλίσιν** ταύτην, ἤτοι διδειν μεγαλειτέραν ἢ μικροτέραν **κλίσιν**. § —, épatement, n. m. κλίσις πρὸς τὰ ἄνω, σίμωσις, κοίλανσις. § —, τὸ πρανές, glacis, n. m. || [ἀρχιτ.] κλίσις τῆς κορωνίδος, glacis de corniche, λέγεται τὸ ἀνώτερον κεκλιμένον μέρος τῆς κορωνίδος διὰ τὴν ἐκροὴν τῶν ὑδάτων. § κλίσις τοῦ ἐδάφους, κτλ. προσκλινές, plongée, n. f. pente ou inclinaison. § — τῆς χνόης τοῦ ἄξονος, carrrossage, n. m. inclinaison de l'axe de la fusée d'essieu). § — πρὸς ἐπίπεδόν τι, ἡ πλαγιότης, λοξότης, obliquité, n. f. βλ. λοξός, κεκλιμένος, incliné; || — τῆς βολῆς (ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω), obliquité du tir. Βλῆμά τι προσκροῦον κεκλιμένως, χωρὶς νὰ διαρραγῇ, ἐπί τινος τεθωρακισμένου τοίχου ἢ πλοίου ἵνα διαπεράσῃ τὸν θώρακα, ἀπαιτεῖ ταχύτητα τοιαύτην ὥστε ἡ κατὰ τὴν κάθετον **συνιστῶσα** (composante suivant la normale) νὰ ἰσῶται μὲ τὴν ἀπαιτουμένην ταχύτητα διὰ τὴν διάτρησιν τοῦ θώρακος κατὰ τὴν εἰρημένην κάθετον. Ἡ **κεκλιμένη βολὴ** (tir oblique) ἐκτοπίζει τὰς τοῦ θώρακος πλάκας καὶ συνεπῶς ἐξαρθροῖ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον τοὺς κοχλίας. Τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς εἶνε μεγαλείτερα ἀπὸ τὰ τῆς εἰσδυτικῆς βολῆς ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ βλῆμα διέλθῃ ὁλόκληρον τὸν θώρακα ἢ ἐπένδυμα. Ἡ κεκλιμένη βολὴ εἶνε ἡ μᾶλλον παρουσιαζομένη ἐν τῇ πραγματικότητι. § —, pente, n. f. τὸ κλίτος, ἡ κλιτύς, ἡ κατωφέρεια, τὸ ἐπικλινές, τὸ κάταντες· || ἰσχυρὰ κλίσις, forte pente; || — ὁδοῦ, ἐδάφους, pente de la rue, du terrain; || — τῶν πρανῶν, pente des talus; ἡ ἀπόστασις τῶν ὁριζοντίων καμπύλων σχεδίου τινὸς ἐπιτρέπει τὸν προσδιορισμὸν τῆς κλίσεως τῶν πρανῶν· ἀλλὰ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς γραφικῆς ταύτης ἐργασίας σημειοῦσι πολλάκις τὴν κλίσιν ταύτην διὰ κλάσματος ἐν ᾧ ὁ ἀριθμητὴς δίδει τὸ ὕψος καὶ ὁ παρονομαστὴς τὴν βάσιν. Τὸ κλάσμα τοῦτο δὲν εἶνε ἄλλο τι εἰμὴ ἡ σχέσις τοῦ ὕψους πρὸς τὴν βάσιν, ἢ ἄλλως εἰπεῖν ἡ τριγωνομετρικὴ ἐφαπτομένη τῆς γωνίας ἣν ἀποτελεῖ τὸ ἐπίπεδον τοῦ πρανοῦς μετὰ ὁριζοντίου ἐπιπέδου· τοιουτοτρόπως πρανὲς $^{2}/_{3}$ εἶνε τὸ ἔχον 2 μέτρα ὕψος ἐπὶ 3μ. βάσεως· ὅρα καὶ **κατατομὴ τῶν ὁδῶν**, profil des routes; || **ὅρια βατῶν κλίσεων** (κλιτύων), pentes limites accessibles.

Μεμονωμένος πεζὸς	$^{4}/_{5}$	ἢ σχεδὸν		39°
Ἡμίονοι, ὀρειβατικαὶ πυρβολαρχίαι	$^{11}/_{20}$	»	»	29°
Ἵπποι	$^{2}/_{5}$	»	»	22°
Ὀχήματα μετὰ τροχοπέδης διὰ τὴν κατηφορίαν ...	$^{1}/_{7}$	»	»	8°
Ὀχήματα ἄνευ τροχοπέδης διὰ τὴν κατηφορίαν ...	$^{1}/_{18}$	»	»	3°

|| [ὀχυρ.] κλίσις πρανοῦς, pente d'un glacis; || — ὁδοστρωσίας, pente d'un pavage; || — ὑδρορρόης, pente d'une gouttière; || — ὁδοῦ pente d'un chemin; || — τοίχου, pente d'un mur. Εἰς τὰς οἰκοδομὰς δίδουσι κλίσιν εἰς τινα μέρη ἵνα εὐκολύνωσι τὴν ἐκροὴν τῶν ὑδάτων. Αἱ κλίσεις κανονίζονται εἰς τόσα χιλιοστ. κατὰ μέτρον· || **ἐλαφρὰ κλίσις** ἢ **κλιτύς, ἠρέμα κατακλινής, ἀνεπαίσθητος κλίσις**, pente douce; || **λίαν ἀνεπαίσθητος κλίσις**, pente très douce; || — **μετρία**, pente très modérée; || — **κατωφερὴς** ἢ **ἀπότομος κλίσις**, pente raide; || —

λίαν κατωφερής ἢ λίαν ἀπότομος, pente très raide ; || φυσικὴ κλίσις ἢ ἀρχικὴ ἢ κανονική, pente normale ; || pente d'un cours d'eau, κλίσις ἢ ῥύσις ἢ πτῶσις (chute) ῥείθρου τινὸς ὕδατος εἶνε ἡ γωνία τῆς κλίσεως τῶν ὑδάτων αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸν ὁρίζοντα, αὕτη δὲ προκύπτει ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν ἐπιπέδων ἥτις ὑπάρχει μεταξὺ τῶν διαφόρων σημείων τῆς πορείας αὐτοῦ. § ἡ κλίσις, ἡ κλιτύς, τὸ πρανές, talus, n. m. καλεῖται οὕτως ἡ **κλίσις** (pente, inclinaison) ἡ διδομένη εἰς τοὺς χωματισμοὺς (terrassement), εἰς τὰς **ἐπενδύσεις** (revêtement) τοίχου, **τάφρου** (fossé) κτλ. || pied de talus, ὁ ποῦς τῆς κλίσεως, ἤτοι τὸ κατώτερον τῆς κλίσεως μέρος· || **τέμνειν τι λοξῶς**, tailler (couper) en talus (obliquement); || **φυσικὸν πρανὲς** ἢ **φυσικὴ κλίσις** (γαιῶν,κτλ.), talus coulant, εἶνε ἡ κλίσις ἣν τινα λαμβάνουσιν αἱ γαῖαι ἀφ' ἑαυτῶν κατὰ τὰς **ἐπιχωματώσεις** (remblais). Ἡ φυσικὴ κλίσις εἶνε 45° ἢ 1/1· || **πρανὲς ἐπιχωματώσεως** ἢ ἁπλῶς **πρανὲς** καὶ **πρηνές**, talus en remblai, ἤτοι κλίσις ἐπιχωματώσεως· || **κλίσις ἐκχωματώσεως** (ἢ ὀρύγματος), ἢ **κρημνός**, talus en déblai ou talus de tranchée ; || — τῆς τάφρου, talus de fossé ; κρημνός, ὁ· βλ. καὶ **τάφρος**· || **κλίσις τῶν πρανῶν**, inclinaison des talus (καὶ πρηνὲς) talus en remblai) καὶ **κρημνῶν** (talus en déblai)· βλ. ἀνωτέρω **κλίσις τῶν πρανῶν**, pente des talus. § [ὀχυρωτ.] κλίσις, εως, ἡ· talus, n. m. ἐπίπεδος κεκλιμένη ἐπιφάνεια χρησιμεύουσα διὰ τὴν ἕνωσιν τῶν διαφόρων μερῶν τῆς **κατατομῆς** (βλ. κατατομή, profil) ὀχυρώματος τινός. Αἱ κλίσεις δύνανται νὰ ἔχωσι τὴν **φυσικὴν** τῶν γαιῶν **κλίσιν** (inclinaison naturelle), ὁπότε δὲν ἐπενδύονται, ἢ νὰ ὦσιν ἀποτομώτεραι, συγκρατουμένων τῶν γαιῶν δι' **ἐπενδύσεων** (revêtements); || ποῦς τῆς κλίσεως, pied du talus (βλ. καὶ σχῆμα εἰς λέξιν **κατατομή**)· || **κλίσις μὲ ἀντίπρανες**, talus à contre-pente ; ἐλαφρὰ κλίσις προταθεῖσα ὑπὸ τοῦ Καρνὼ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ **ἀντικρήμνου** (contrescarpe) σκοποῦσα τὴν εὐκολίαν τῶν ἐξόδων τῶν ἀμυνομένων· βλ. καὶ **ἀντίπρανες**· || — **τῆς βαθμίδος τοῦ πυροβολικοῦ**, talus de banquette d'artillerie ; αὕτη ἑνώνει τὴν βαθμίδα τοῦ πυροβολικοῦ μετὰ τοῦ **δαπέδου** (terre-plein)· ἡ κλίσις της εἶνε 1/2· || — **τῆς βαθμίδος τοῦ πεζικοῦ**, talus de banquette d'infanterie ; αὕτη ἑνώνει τὴν βαθμίδα μετὰ τοῦ **δαπέδου** ἢ μετὰ τῆς κατωτέρας βαθμίδος ἐὰν ὑπάρχῃ τοιαύτη· ἡ κλίσις της εἶνε 1/2· || **κλίσις ἀντικρήμνου, κρημνοῦ**, talus de contrescarpe, d'escarpe (βλ. λέξεις, καὶ **τάφρος**· || **κλίσις τοῦ τείχους**, talus de rempart ; αὕτη ἑνώνει τὸ **δάπεδον** (terre-plein) μετὰ τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους καὶ ἔχει τὴν ἀναλογίαν 4/5 ἢ 1/1. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ κλίσις αὕτη τοῦ τείχους ἀντικατεστάθη διὰ τῆς προόψεως τῶν στρατώνων ἢ θολωτῶν ἀποθηκῶν, αἵτινες ἐτοποθετήθησαν ὑπὸ τὸ **προπέτασμα** (parapet) τοῦ τείχους· || **ἐξωτερικὴ κλίσις**, talus extérieur ; αὕτη ἑνώνει τὸ **προσκλινὲς** (plongée) μετὰ τῆς **ζώνης** (berme) ἥτις προηγεῖται τοῦ **κρημνοῦ** (escarpe). Ἐπειδὴ εἶνε λίαν ἐκτεθειμένη εἰς τὰ βλήματα, τηρεῖται ἀρκετὰ ὁμαλή, ἤτοι 2/3 πρὸς τὸ ἀνώτερον μέρος καὶ 4/5 πρὸς τὸ κατώτερον. Ὅταν τὸ ὕψος τῆς κλίσεως ταύτης ἦνε μεγαλείτερον τῶν 6μ. ἄνωθεν τῆς ἀνωτέρας κόψεως τοῦ **ἀντικρήμνου** (contrescarpe), σχηματίζουσιν ἐπ' αὐτῆς ζώνην (berme) ἐφ' ἧς σχηματίζουσιν αἱμασιάν τινα ἵνα συγκρατῇ τὰς καταρρεούσας γαίας (βλ. κλίσις, inclinaison, **ὑπερασπίστρια**, crête, καὶ σχῆμα εἰς λέξιν κατατομή, profil)· || **ἐσωτερικὴ κλίσις**, talus intérieur; αὕτη ἑνώνει τὸ **προσκλινὲς** μετὰ τῆς **βαθμίδος τοῦ πεζικοῦ** (banquette d'infanterie) (βλ. **ὑπερασπίστρια** καὶ σχῆμα εἰς λέξιν **κατατομή**)· τηρεῖται ἀρκετὰ ἀπότομος (3/1 ἕως 7/2) ἵνα ὁ ἀμυνόμενος πλησιάζῃ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον τὴν ὑπερασπίστριαν. Ἡ κλίσις αὕτη συγκρατεῖται δι' **ἐπενδύσεων** (revêtements) μεταβαλλομένων ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς ὀχυρώσεως, τοῦ χρόνου καὶ τῶν διατιθεμένων μέσων· ἔχει ὕψος 1 μ. 30 ἐν καιρῷ δὲ εἰρήνης ἀφίνουσι ταύτην 1/1 ἵνα δώσωσι τὴν κατάλληλον κλίσιν ἐν καιρῷ τῷ δέοντι· || **φυσικὴ κλίσις** (τῶν γαιῶν), talus naturel (ou talus coulant) ; ἤτοι κλίσις 45° ἢ 1/1. || ὁ **κανονισμὸς τῶν κλίσεων**, talutage, n. m. ἡ κατασκευὴ τῶν κλίσεων· || **κατασκευάζω** ἢ **δίδω κλίσιν** εἰς ἔργον, χωματισμοὺς ἢ τοῖχον, taluter ; || **κλιτυοποιός**, ὁ· taluteur, ὁ κατασκευάζων, δίδων τὰς κλίσεις τῶν ὀχυρωμάτων, ταχυσκάπτων, κτλ. § — [μηχ.] ἡ ῥοπή, moment, n. m. § —, ἡ τάσις πρός τι, inclination, n. f. penchant, n. m. (βλ. κατωτέρω), propension, n. f. || ἔχει κλίσιν πρὸς τὴν σπουδήν, il a de l'inclination pour l'étude ; || — πρὸς τὴν δεισιδαιμονίαν, penchant à la superstition ; || — πρὸς τὸ κακόν, propension au mal ; || ἔχω κλίσιν πρός τι, être enclin (porté) à quelque chose. § κλίσις, penchant, n. m. καλεῖται ἐν τῇ ψυχολογίᾳ ἡ ἐν τῇ φύσει τοῦ ἀτόμου τὰς ῥίζας ἔχουσα διαρκὴς διάθεσις πρὸς ὡρισμένας ὀρέξεις καὶ τὰς μετὰ τούτων συνδεομένας πράξεις. Τὸ ἐναντίον αὐτῆς καλεῖται ἀπόκλισις. Ἡ κλίσις διαφέρει τῆς ὁρμῆς κατὰ τοῦτο, ὅτι αὕτη ἔχει τὰς ῥίζας ἐν τῇ φύσει τοῦ ἀνθρώπου ἐν γένει, ἐκείνη δὲ ἐν τῇ φύσει τοῦ ἀτόμου. Αἱ κλίσεις γεννῶνται τὸ μὲν ἕνεκα φυσικῆς προδιαθέσεως, τὸ δὲ ἕνεκα ἕξεως. Φυσικαὶ προδιαθέσεις εἶνε ὀργανικοί τινες ὅροι ὑποβοηθοῦντες ὡρισμένην τινὰ ἐνέργειαν ποιά τις κατασκευὴ τοῦ ὠτὸς π. χ. προορίζει τὸν ἄνθρωπον διὰ τὴν μουσικήν, ὅπου λοιπὸν ἡ φύσις τοῦ σώματος ἐμόρφωσε τινὰ ὄργανα οὕτως, ὥστε ἡ κατά τινα διεύθυνσιν χρῆσις αὐτῶν νὰ γίνηται εὐκόλως καὶ ἀποτελεσματικῶς, ἐκεῖ γεννᾶται ἡδὺ δυναμικὸν συναίσθημα καὶ ἡ κλίσις πρὸς ταύτην τὴν ἐνασχόλησιν. Ἀλλὰ καὶ ὅπου παροδικὰ ἢ διαρκῆ ἐξωτερικὰ αἴτια, π. χ. ὑγρὰ ἢ ψυχρὰ ἀτμόσφαιρα, συντελοῦσιν εἰς τὴν γένεσιν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐρεθισμοῦ τοῦ προκαλοῦντος ὄρεξιν, γεννᾶται κλίσις πρὸς ταύτην τὴν ὄρεξιν. Οὕτως οἱ κατοικοῦντες ἐν ὑγρῷ ἢ ψυχρῷ κλίματι, ἐπειδὴ δαπανῶσι πολλὴν ἐξωτερικὴν θερμότητα, ἔχουσιν ἰσχυ-

ρὰν κλίσιν πρὸς λιπαρὰν τροφὴν καὶ πνευματώδη ποτά. Ἡ ἐν ἀχρηστίᾳ μένουσα φυσικὴ προδιάθεσις ἐνοχλεῖ τὸν ἔχοντα αὐτὴν καὶ προσεγγίζει οὕτως εἰς τὴν ὁρμήν. Γεννῶνται ὅμως καὶ κλίσεις ἕνεκα ἕξεως, δηλ. ἕνεκα τῆς συχνῆς ἐπαναλήψεως τῆς αὐτῆς σειρᾶς πράξεων καὶ τῆς ἐντεῦθεν γεννηθείσης στερεᾶς συνδέσεως τῶν εἰς αὐτὰς ἀντιστοιχουσῶν παραστάσεων, αἱ ὁποῖαι ἀναπλάττονται μετ' ἐνεργείας, ἐὰν τὸ ἀρχικὸν μέλος τῆς σειρᾶς ἐπανέλθῃ εἰς τὴν συνείδησιν.

κλιτογράφος, ου, ὁ· clitographe, n. m. ἢ **κλιτυογράφος**, ὁ καταγράφων τὰς κλιτύας.

κλίτος, εος-ους, τό· pente, n. f. ἡ κλίσις, ἡ κλιτύς, ἡ κατωφέρεια, τὸ κάταντες, τὸ κλίτος, pente, ἐκφράζεται ὡς ἑξῆς· σχέσις τῆς διαφορᾶς τῆς στάθμης τῆς ὑπαρχούσης μεταξὺ τῶν δύο ἄκρων εὐθείας, πρὸς τὴν ὁριζόντιον ἀπόστασιν τὴν χωρίζουσαν τὰς προβολὰς τῶν δύο τούτων σημείων. Ὁ ὁρισμὸς οὗτος ἐκφράζεται καὶ ὡς ἑξῆς: «ἐπίπεδον κεκλιμένον ὅπερ σχηματίζει γωνίαν μετὰ τοῦ ὁρίζοντος».

κλιτός, ή, όν· [γραμμ.] ὁ κλινόμενος (**ὄνομα** ἢ **ῥῆμα**), déclinable, adj. conjugable, adj. βλ. καὶ **κλίνω**.

κλιτυογράφος, ου, ὁ· βλ. κλιτογράφος.

κλιτυομέτριον, ου, τό· (κλιτὺς καὶ μετρῶ)· ἐργαλεῖόν τι τοῦ ὁπλοποιοῦ, δι' οὗ μετροῦσι τὰς κλιτῦς, τὰς κλίσεις μερῶν τινων τῶν φορητῶν ὅπλων, γενικῶς δὲ κλιτυομέτριον καλεῖται πᾶν ἐργαλεῖον χρησιμεῦον πρὸς μέτρησιν κλίσεως· ‖ — ἕλικος, pente d'hélice; ‖ — τοῦ οὐραίου, pente de culasse; ‖ — τοῦ πεδίλου τῆς προσωμίδος, pente de la plaque de couche.

κλιτυόμετρον, ου, τό· éclimètre, n m. βλ. **κλισίμετρον**.

κλιτυοποιός, οῦ, ὁ· taluteur, n. m. ὁ κατασκευάζων, δίδων τὰς κλίσεις τῶν ὀχυρωμάτων, ταχυσκάπτων, κτλ. βλ. καὶ **κλίσις** (talus).

κλιτυόρυθμον, ου, τό· escarpe, n. f. καλοῦσιν οὕτως οἱ Γάλλοι τὸ ἐργαλεῖον ὅπερ μεταχειρίζονται οἱ οἰκοδόμοι ἵνα ῥυθμίσωσι τὴν κλίσιν τοίχου τινός.

κλίτσα, ἡ· [διάλ. Λεντεκάδος]=ποιμενικὴ ῥάβδος λίαν κεκλεισμένη καὶ χρησιμεύουσα πρὸς σύλληψιν τῶν αἰγῶν καὶ τῶν οἰῶν (προβάτων) **ἐκ** τοῦ ποδός.

κλιτύς, ύος, ἡ· (κλίνω), τὸ κλίτος, κατωφερὴς τόπος, κατωφέρεια, κατήφορος, penchant, n.m. καὶ κλίσις ὄρους, λόφου, γηλόφου, pente [ou penchant d'une colline; d'un tertre, etc.]; βλ. **ἀπόκλιμα**, versant, n. m. τὸ πλευρόν, flanc, n. m. βλ. καὶ **ὄρος**· ‖ — τοῦ λόφου, τὸ **βουνόπλαγον**, coteau, n. m. ἢ κλιτὸν πεδίον· κλιτὺς λόφου λέγεται ἐπίσης côté, n.f. ἡ πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ· à mis-côté, πρὸς τὸ μέσον τῆς κλιτύος λόφου ἢ ὄρους· ‖ rampe, n. f. ou pente, n. f. π. χ. ἡ κλίσις ὁδοῦ, ἐδάφους (βλ. καὶ **ἀνωφέρεια**)· ‖ — λόφου, pente d'une colline, ἤτοι ἡ κατωφέρεια, τὸ κεκλιμένον μέρος· ‖ [οἰκοδ.] κλιτὺς τοίχου, escarpe (n. f.) d'un mur, τὸ κεκλιμένον μέρος τοῦ τοίχου.

κλίφι, τό· [δημ.] βλ. **κλύφι**.

κλοιός, οῦ, ὁ· σιδηροῦς δεσμὸς τοῦ λαιμοῦ κυνός, κοινῶς **χαλκᾶς**, collier de fer [pour les chiens] καὶ κατ' ἐπέκτασιν κρίκος (χαλκᾶς) σιδηροῦς διὰ τὸν λαιμόν, τὰς χεῖρας ἢ τοὺς πόδας **τῶν** ἐγκληματιῶν, collier de fer [pour les criminels], περιλαίμιον, carcan, n. m. [συνεκδ.] ἡ ἅλυσις, chaîne, n. f. § — [ναυτ.] blin, n. m. τὸ σίδηρο τοῦ μπαστουνιοῦ· ‖ ὁ κλοιὸς **τῶν δορατίων**, blin des bouts-dehors (ou cercle); σιδηροῦς δακτύλιος ἐστερεωμένος ἐπὶ τῶν κεραιῶν τοῦ ἀκατίου, τῆς μεγίστης, τοῦ δολωνίου καὶ τοῦ δόλωνος, χρησιμεύων εἰς τὴν συγκράτησιν τῶν δορατίων τῶν κεραιῶν. Ὑπάρχουσι δύο κλοιοὶ ἐφ' ἑκάστης κεραίας, ὁ ἐσωτερικὸς καὶ ὁ ἐξωτερικός. § —, billot, n. m. δακτύλιος, χαλκᾶς· ‖ ζευκτικὸς κλοιὸς ἢ δακτύλιος, billot d'attelage.

κλοιοφόριον, ου, τό· appareil de contention des animaux· (μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα).

κλονέω-ῶ, βλ. **κλονίζω**.

κλόνησις, εως, ἡ· ὁ **κλονισμός**.

κλονίζω, μέλ. ἴσω· κλονέω, σείω τι δυνατά, ἰδίως ταράττω ἐμβάλλω τινὶ (τοῖς πολεμίοις) ταραχήν, σύγχυσιν, φόβον, ébranler; βλ. κλονισμός· ‖ — τὴν δημοσίαν πίστιν, ébranler le crédit public; ‖ οἱ λόγοι του μ' ἐκλόνισαν, ses paroles m'ont fait hésiter. § [μέσ. καὶ παθ.] δὲν εἶμαι στερεός, ταράττομαι, s'ébranler; δονοῦμαι, branler, κοινῶς κλονιοῦμαι, δὲν εἶμαι στερεὸς εἰς τοὺς πόδας, chanceller; κλονιοῦμαι, ταλαντεύομαι, σαλεύω, vaciller; ‖ ὁ ὑπουργὸς αὐτὸς κλονίζεται [οἰκ.], ce ministre branle au manche; ‖ κλονίζεται ὡς μεθύων, il chancelle comme un homme ivre, il titube; ‖ ἡ τράπεζα κλονίζεται, la table vacille; ‖ [τακτ.] κλονίζομαι, s'ébranler, éprouver un temps d'arrêt=σταματῶ πρὸς στιγμήν· ‖ **κλονούμενος**, η, ον, chancelant, e; ‖ **κλονισθὲν στράτευμα**, une troupe ébranlée, καλεῖται **ἐν** τῇ μάχῃ τὸ ἀπωλέσαν τὸ ἠθικὸν καὶ ἀρχόμενον τῆς ὑποχωρήσεως.

κλονισμός, οῦ, ὁ· (κλονέω) ἡ **κλόνησις**, πᾶσα σφοδρά, τεταραγμένη κίνησις, ἡ σεῖσις, διασάλευσις, κίνησις παραγομένη ὑπὸ ἰσχυρᾶς τινος δονήσεως, ébranlement, n. m. (κλονίζω, ébranler); τίναγμα, κλονισμὸς δυνατός, secousse, n. f. ‖ **κλονισμός**, chancellement, n. m. βλ. **κλονίζω**· ‖ [ὁ ἠθικὸς **ἰδίως**] κλονισμὸς σφοδρός, commotion, n. f. π. χ. **ἐγκεφαλικὸς** κλονισμός, commotion cérébrale; βλ. καὶ **ἐγκεφαλόσεισις**.

κλόνος, ου, ὁ· βλ. κλονισμός.

κλονῶ (έω), βλ. **κλονίζω**.

κλοπή, ῆς, ἡ· τὸ σφετερίζεσθαί τι κρυφίως, κοινῶς τὸ κλέψιμον, ἡ κλεψιά, vol, n.m. larcin, n. m. filouterie, n. f. ‖ — διὰ ῥήξεως, vol avec effraction; ‖ [τὰ ὡραιότερα μέρη τοῦ βιβλίου του] εἶνε κλοπαί, sont des larcins; ‖ [ἐπὶ χαρτοπ. ἰδίως] **αὐτὸ εἶνε** κλο-

πή, c'est une filouterie. § =, διαρπαγή, λεηλασία, maraudage, n. m. ἥτις λέγεται καὶ maraudage civil, ἤτοι κλοπὴ καρπῶν ἐν γένει, vol de fruits, récoltes, légumes, etc. § [νομ.] κλοπή, ἡ· vol, n. m. Ἔνοχος κλοπῆς εἶνε ὅστις ἐν γνώσει λαμβάνει εἰς κατοχήν του αὐτογνωμόνως καὶ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἔχοντος δικαίωμα ξένα κινητὰ κτήματα, μὴ ἐξαιρουμένων μηδ' αὐτῶν τῶν ἔργων τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦ, διὰ νὰ τὰ ἔχῃ παρανόμως ὡς ἰδιοκτησίαν του. Ἡ κλοπὴ εἶνε τετελεσμένη, ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁ κλέπτης καταλάβῃ τὸ πρᾶγμα, ἀφαιρέσας αὐτὸ ἀπὸ τὸν τόπον του ἢ ἄλλως τὸ λάβῃ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του. Ἡ κλοπὴ τιμωρεῖται μὲ πρόσκαιρα δεσμά.

κλοπικός, ή, όν· βλ. κλωπικός.

κλοπιμαῖος, α, ον· κλόπιμος, (κε)κλεμμένος, η, ον· volé, ée ; ‖ τὰ κλοπιμαῖα, les objets volés = τὰ κλαπέντα εἴδη· ἡ κλοπή, ἡ κλεψιά, le vol ; le larcin. § κρύφιος, λαθραῖος, furtif, ive.

κλοπιμαίως, [ἐπίρ.] κρυφίως, λάθρα, λαθραίως, furtivement, adj.

κλόπιος, ος καὶ α, ον· κρύφιος, κλοπιμαῖος, λαθραῖος, furtif, ive.

κλοῦβα, ας, ἡ· [δημ.] μέγας κλωβός, μεγάλο κλουβί, grande cage.

κλουβί, τό· [δημ.] βλ. κλωβός, cage, n. f. ‖ κάλλιο σ' τὸ κλαδί, πάρα σ' τὸ κλουβὶ [παροιμ.], il vaut mieux être oiseau de campagne qu'oiseau de cage.

κλουβιάζω, καὶ

κλουβιαίνω, [ἰδ. ἐπὶ ὠῶν] [δημ.] διαφθείρομαι, χαλνῶ, se gâter ; γίνομαι κλούβιος, devenir couvi ; ‖ [μετφ.] τὸ μυαλό του ἐκλούβιανε, il est ramolli.

κλουβίδα, ἡ· [φυτὸν] patte d'oie.

κλούβιος, α, ον· [δημ.] (κυρίως αὐγὸν) διεφθορός, οὔριον, couvi, e ; œuf couvi ; χαλασμένος, διεφθαρμένος, gâté ; [μεταφ.] éventé, ée ; ἄδειος, κενός, vide ; ‖ κλούβιο κεφάλι [κουφόνους] (ἀντὶ τοῦ ἄδειον), tête vide ; cervelle éventée = ἄμυαλος, ἀνόητος.

κλύδων, ονος, ὁ (κλύζω)· ἡ κύμανσις τῆς θαλάσσης, ταραχὴ τῶν κυμάτων αὐτῆς κοινῶς θαλασσοταραχή, agitation de la mer ; ‖ [ναυτ.] κλύδων, grosse-mer ; εἶνε κατάστασις θαλάσσης καθ' ἣν τὰ κύματα κέκτηνται τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλειτέραν αὐτῶν ἔντασιν καὶ ἐκσπῶσι μετὰ μανίας· ‖ [κατ' ἐπέκτ.] κλύδων = τρικυμία, orage, n. m. tempête, n. f. καὶ ἰδίως δεινὴ τρικυμία, tourmente, n. f. [μεταφ. ἰδίως] ταραχή, agitation, n. f. § [ναυτ.] —, βλ. κυματοβολή, coup-de mer.

κλυδωνίζομαι, μέσ. κυμαίνομαι, ταράσσομαι, être agité (tourmenté) ; [ἐπὶ θαλάσ.] [παθ.] ταράσσομαι, διαρρίπτομαι ὑπὸ τῶν κυμάτων, être agité (ballotté) par les flots ; πλήττομαι ὑπὸ τῶν κυμάτων, être battu par la tempête.

κλυδώνισμα, ατος, τό· καὶ

κλυδωνισμός, οῦ, ὁ· κυμάτωσις τῆς θαλάσσης· βλ. κλύδων.

κλύζω, μέλ. ύσω, (ἀόρ. ἔκλυσα, παρακ. κέκλυσμαι, μετοχ. παρακ. κεκλυμένος, η, ον)· κυρ. πλύνω τι, ἀποπλύνω, καθαίρω, laver, nettoyer καὶ ἰδίως διὰ τοῦ κλύσματος (κλυστῆρος)· ‖ κλύζω = ἐγχέω, injecter ἤτοι εἰσάγω διὰ τοῦ κλυστῆρος ἢ τοῦ συριγγίου ὑγρόν που· βλ. καὶ ἐνίημι.

κλύσις, εως, ἡ· (κλύζω)· πλύσις, ἀπόπλυσις κάθαρσις τινός (διὰ κλυστῆρος), action de laver (de nettoyer) les corps (par un clystère), ὅθεν γενικῶς lavage, n. m. nettoyage ; βλ. καὶ αὐτόκλυσις· ‖ κλύσις = ἔνεσις, ἔγκλυσις, injection, n. f.

κλύσμα, ατος, τὸ (κλύζω)· τὸ ὑγρὸν δι' οὗ πλύνουσιν ἢ καθαίρουσί τι, ἰδ. ἰατρικῶς φάρμακον δι' οὗ καθαίρουσι πληγὴν ἢ βεβλαμμένον μέρος, ce qui sert à laver, à nettoyer, lotion, n. f. lavement, n. m. τὸ φάρμακον, remède, n. m. ὅθεν καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πράξεως, κλύσμα, lavement, n. m. καὶ [κωμ. ἰδ.] κλυστήριον, clystère, n. m. ‖ βάζω κλύσμα, administrer un remède ; donner un lavement. § κλύσμα καὶ κλυστήρ, seringue, n. f. βλ. ἐνετήρ.

κλυστήρ, ῆρος, ὁ· τὸ ἰατρ. ὄργανον κλυστήριον, δημωδῶς τὸ σερβιτσάλι (τὸ ὄργανον), seringue, n. f. clystère, n. m. βλ. κλυστήριον.

κλυστῆρι, τό· [δημ.] καὶ

κλυστήριον, τὸ συρίγγιον, ἐνετὴρ πρὸς πλύσιν, πρὸς κλύσιν, seringue [à lavement], καὶ clystère, n. m. βλ. καὶ κλύσμα, clysoir, n. m. clysopompe, n. f.

κλύφι, [δημ.] θήκη, περικάλυμμα προσκεφαλαίου. λέγεται συνήθ. καὶ σένια, taie [d'oreiller] ; ἐπικάλυμμα, σκέπασμα (ἐπίπλων), housse [de meubles], τὸ ντύσιμο τῶν ἐπίπλων.

κλωβίον, ου, τό, καὶ

κλωβός, οῦ, ὁ· κοινῶς τὸ κλουβί, cage, n. f. περίφραγμα συρμάτινον ἐν ᾧ ἐγκλείονται πτηνά· ὑποκορ. κλωβίον, κοινῶς τὸ κλουβάκι, petite cage. § — [οἰκοδ.], cage, n. f. χῶρος περιλαμβανόμενος μεταξὺ εὐθέων ἢ κυκλικῶν τοίχων περικλείων κλίμακα (escalier) ἢ διαχώρισμα οἰκίας. § —, cage, n. f. βλ. παρίστροφον. § [ὀχυρ.] κλωβός, coffre (de fortification) ; δρυόδωμα, τό· εἶδος περιπολίου (blockhaus) διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν τάφρων, ἀντικατεστάθη πρὸ πολλοῦ ὑπὸ τῆς διόδου ἢ κευθμοῦ (caponnière). Οἱ Γερμανοὶ καλοῦσιν ἐπίσης coffre τὴν διπλῆν δίοδον ἢ κευθμὸν (caponnière double) τῶν Γάλλων, καὶ demi-coffre τὴν ἁπλῆν δίοδον (ἁπλοῦν κευθμὸν) οἵτινες χρησιμεύουσι διὰ τὴν πλαγιοφύλαξιν τῶν τάφρων· βλ. κευθμός, caponnière. § πλαγιοφυλακτικὸς κλωβὸς ἢ πλαγιοφυλακτικὸν δρυόδωμα, coffre flanquant ; εἰς τὰ ἄξια λόγου χαρακώματα μεταχειρίζονται πλαγιοφυλακτικοὺς κλωβούς, οἵτινες εἰσὶν εἶδος περιπολίων (blockhaus), καὶ οὓς τοποθετοῦσιν ἐντὸς τῶν τάφρων διὰ τὴν πλαγιοφύλαξιν αὐτῶν.

κλωγμός, οῦ, ὁ· καὶ κλωσμὸς (κλώζω), κοινῶς τὸ κακκάρισμα, τὸ φωνεῖν κλὼ κλώ,

κλοὺ κλού, ἡ φωνὴ τῆς ὄρνιθος (ἰδίως κλώσσης), gloussement, n. m. des poules. § —. [ἱππευτ.], appel de la langue ou temps de langue; huée, n. f. ὁ διὰ τῆς γλώσσης ἐπὶ τοῦ οὐρανίσκου παραγόμενος ψόφος· ἓν τῶν συμπληρωτικῶν ἱππευτικῶν βοηθημάτων, ὅπερ ὁ ἱππαγωγὸς ἢ καὶ ὁ ἱππεὺς μεταχειρίζεται ὅπως διὰ τῆς φωνῆς διεγείρῃ καὶ παροξύνῃ τὸν ἵππον· || ὁ κλωγμὸς λέγεται καὶ ποππυσμός, appel des lèvres, εἶνε δὲ ὁ διὰ τῶν χειλέων γινόμενος ψόφος, ὡς ὅταν προσκαλῶμεν τὸν κῦνα.

κλώζω, μέλ. ώσω· (ὡς ἡ ὄρνις), glousser, κοινῶς **κακκαρίζω**, ποιῶ **κλωγμόν**· βλ. λέξιν.

κλωθογυρίζω, μέλ. ίσω· [δημ.] περιέρχομαι, στρηφογυρίζω, τριγυρίζω, tournoyer, tourner autour; περιφέρομαι, rôder; [συνήθ. μεταφ.] ὑπεκφεύγω, se servir de détours = μεταχειρίζομαι ὑπεκφυγάς, περιστροφάς· διστάζω, hésiter, ὑπεκφεύγω, tergiverser. § —, συστρέφω, ἑλίσσω, tortiller.

κλωθογύρισμα, ατος, τό· [δημ.] περιστροφή, tournoiement, n. m. στρηφογύρισμα, ἡ ὑπεκφυγή, détour, n. m. tergiversation, n. f. § —, συστροφή, περιτύλιξις, tortillement, n. m.

κλώθω, μέλ. ώσω· (ἀόρ. ἔκλωσα, παρακ. κέκλωθα, μετοχ. παρακ. κεκλωσμένος, η, ον·) νήθω, γνέθω, στρήφω (λίνον, μίτον), filer; περιελίσσω, rouler [autour d'un fuseau]. § [μεταφ.] ὁμιλῶ περὶ ἔρωτος, parler d'amour; **ἐρωτοτροπῶ**, faire la cour, conter fleurette; flirter.

κλών, ωνός, ὁ (κλάω), κλάδος τρυφερός, κοινῶς **τὸ κλαδί**, τὸ κλωνάδι τῶν δένδρων, rameau, n. m. branche, n. f. βλ. καὶ **κλάδος** [κυρίως καὶ μεταφ.] || [ναυτ.] κλῶνοι (σχοινίου), branches, n. f. διάφορα τεμάχια σχοινίων συναρμοζόμενα εἰς ἓν κοινὸν σχοινίον· || κλῶνος, brin, n. m. μήρινθος, ου, ἡ· τὰ σχοινίδια ἐξ ὧν ἀποτελεῖται ἓν σχοινίον· ὅθεν τρίπλοκον σχοινίον, à trois brins; τετράπλοκον, à quatre brins.

κλώνα, ἡ· [δημ.] (ἐκ τοῦ κλώθω) ὁ μίτος, τὸ νῆμα, βλ. **κλωστή**, fil, n. m.

κλωνάρι, τό· [δημ.] τὸ κλαδίον, μικρὸς κλών, petit rameau. § ὁ μίσχος (καυλὸς) τῶν ἀνθέων, tige [de fleur].

κλωνάριν, τό· [διάλ. Οἰνόης] κλωνάρι, κλών.

κλωνί, τό· βλ. **κλωνάρι**. § χάρφος, ἡ θρίξ, brin, n. m. λεπτὸν τεμάχιον ἀχύρου, κτλ. πᾶν ξηρὸν καὶ λεπτόν, ἰδίως ἄχυρον, χόρτος, λεπτὸν τεμάχιον ξύλου, fêtu, n. m. brin, n. m.

κλωνίον, τό· βλ. **κλωνάρι**.

κλωπικός, ή, όν (ἐπίθετον τοῦ **κλώψ**) ἤτοι ἀνήκων εἰς τὸν κλῶπα, de voleur; de maraudeur.

κλώσιμον, τό· ὁ τρόπος τοῦ κλώθειν, ἡ κλῶσις.

κλῶσις, εως, ἡ· τὸ κλώθειν, action de filer, filage, n. m. καὶ filature, n. f.

κλῶσμα, ατος, τό· fil, n. m. κοινῶς **κλωστὴ** καὶ **νῆμα**· κεκλωσμένον λεπτὸν ῥάμμα ἐκ μετάξης, καννάβεως (chanvre), **λινοῦ** (lin) ἢ βάμβακος· § [ναυτ.] **κλῶσμα**, τό· ἢ καὶ μίτος, ὁ· κοινῶς τὸ **σφιλάτσο**, fil de caret, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ ἀπολαμβανόμενον κλῶσμα ἐκ τῆς πρώτης συστροφῆς καννάβινων τινῶν νημάτων, χρησιμεῦον διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν σχοινίων. Τὰ καννάβινα νήματα ἐξ ὧν ἀποτελοῦνται τὰ κλώσματα δέον νὰ ἔχωσι μῆκος ἑνὸς τοὐλάχιστον μέτρου, μόνον δὲ τὸ $^{1}/_{10}$ τῆς πρὸς παρασκευὴν κλώσματος τινὸς ἀπαιτουμένης ποσότητος νημάτων ἐπιτρέπεται νὰ ἔχωσι μῆκος ἀπὸ 0 μ., 50 ἕως 1 μ. Τὰ καννάβινα νήματα τὰ πρὸς παρασκευὴν κλωσμάτων χρησιμεύοντα διαιροῦνται ἀναλόγως τοῦ μήκους καὶ ποιότητός των εἰς πρώτης, δευτέρας καὶ τρίτης τάξεως νήματα καὶ εἰς στυπεῖον. Ὅπως ἡ κάνναβις κριθῇ κατάλληλος πρὸς κατασκευὴν σχοινίων, κατασκευάζεται κατὰ πρῶτον ἐξ αὐτῆς δοκιμαστικὸν σχοινίον πάχους 47 χιλιοστομέτρων, ὅπερ δοκιμαζόμενον πρέπει ν' ἀντέχῃ εἰς ἔντασιν παραγομένην ἐκ βάρους 1750 χιλιογράμμων, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς 50 χιλιόγραμμα περίπου κατὰ κλῶσμα. Τὰ κλώσματα τὰ χρησιμοποιούμενα πρὸς κατασκευὴν σχοινίων ἔχουσι περιφέρειαν 8-9 χιλιοστομέτρων, κατασκευάζονται δὲ συστρεφομένων τῶν νημάτων πρὸς τὰ δεξιά, καὶ κεδροῦνται ἐλαφρῶς πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῆς ὑγρασίας· || **ἀκέδρωτον κλῶσμα**, fil blanc; || **κεδρωτὸν κλῶσμα**, fil noir; τὸ διὰ κεδρίας ἐπηλειμμένον.

κλῶσμα(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] γύρισμα, στροφή.

κλωσματόδεσμος, ου, ὁ· [ναυτ.] nœud de fil de caret, n. m. δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς συναφὴν τῶν ἄκρων δύο κλωσμάτων.

κλῶσσα, ης, ἡ· ἡ κλωσσοῦσα, ἐπωάζουσα ὄρνις, (poule) couveuse, n. f. βλ. **ἐπωάζω**, **ἐπώασις**, κτλ. || **κλῶσσα**, couve, n. f. λέγεται εἰς τὰ μεσημβρινοανατολικὰ μέρη τῆς Γαλλίας ἡ ἐπωάζουσα τὰ ᾠά της ὄρνις· || κλῶσσα = ὄρνις ζητοῦσα νὰ ἐπωάσῃ, poule qui demande à couver.

κλώσσημα καὶ κλώσσισμα, ατος, τό· ἡ ἐπώασις (τὸ πρᾶγμα), couvée, n. f. τὸ σύνολον τῶν ἐπωαζομένων ᾠῶν ὑπὸ ὄρνιθος, νήσσης, κτλ. || θραυσθὲν ᾠὸν δύναται νὰ βλάψῃ ὁλόκληρον τὴν ἐπώασιν (τὸ κλώσσημα), un œuf cassé peut vicier toute la couvée. § —, convaison, n. f. incubation, n. f. (ἡ πρᾶξις), βλ. **ἐπώασις**.

κλωσσόπουλι, τό· καὶ

κλωσσόπουλον, τό· poussin, n. m. τὸ μικρὸν ὀρνίθιον ὅπερ παρήχθη ὑπὸ τοῦ ᾠοῦ· γενικῶς δὲ poussin, σημαίνει **νεοσσὸς πτηνοῦ**, πουλάκι.

κλῶσσος, ὁ· [πτην.] hulotte, n. f. petit -duc, n. m.

κλωσσοῦ, ἡ· [δημ.] βλ. **κλῶσσα**.

κλωσσῶ (άω), μέλ. ήσω· βλ. **ἐπωάζω**, νεοσσεύω, couver; || βάζω ὄρνιθα νὰ κλωσσήσῃ, accouver une poule; || μεταφ. ἐπὶ ὀκνηροῦ] κλωσσᾷ, il s'accouve.

κλωστή, ῆς, ἡ· fil, n. m. τὸ νῆμα· βλ. κλῶσμα· || — βαμβακερή, fil de coton ; || δός μου μίαν κλωστὴν διὰ νὰ ῥάψω, donne moi une aiguillée de fil ; || ἡ κλωστὴ ὑφάσματος, la corde [d'une étoffe] || — πρὸς ῥαφήν, fil à coudre.

κλωστήρ, ῆρος, ὁ· ὁ κλώστης (ἐργαλ.) ἄτρακτος, τὸ ἀδράκτι, fuseau, n. m.

κλωστηρίδιον, ου, τό· clostridium, n.m. (μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα).

κλωστήριον, ου, τό· καὶ νηματοποιεῖον, τὸ filature, n. f. τὸ ἐργοστάσιον ἔνθα κατασκευάζονται κλωσταί, νήματα.

κλώστης, ου, ὁ· θηλ. κλώστρια, ὁ κλώθων τι, fileur, euse ; ὁ ἐργαζόμενος εἰς κλωστήριον ἢ ὁ κατασκευάζων κλωστὴν (νῆμα) διὰ τῶν χειρῶν ἢ διὰ κλωστικῆς μηχανῆς. § —, ὁ κλωστήρ, ἡ ἄτρακτος, τὸ ἀδράχτι, fuseau, n. m. § —, ὁ κλωστοποιός, filateur, trice, ὁ (ἡ) διευθύνων (ουσα) ἢ ἐκμεταλλευόμενος ἐργοστάσιον κλωστικῆς. § κλώστ[η]ς, ὁ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἄτρακτος σιδηρᾶ δι' ἧς συστρέφουσι νῆμα, ὁ κλωστήρ, τὸ ἀδράχτι, fuseau, n. m.

κλωστική, ῆς, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ κλώθειν, art de filer (la soie, le coton, la laine) filature, n. f.

κλωστικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὸν κλώστην, τοῦ κλώστου, de fileur ; de filateur ; ὁ ἀφορῶν τὴν κλωστικήν, σχετικὸς πρὸς τὴν κλωστικήν, relatif à la filature, de filature ; || κλωστικὸν κατάστημα (ἐργοστάσιον), établissement (; usine) de filature ; établissement où l'on file en grand la soie, le coton, la laine ; filature, n. f.

κλωστοποιός, ός, όν· filateur, trice, ὁ (ἡ) διευθύνων (ουσα) ἢ ἐκμεταλλευόμενος ἐργοστάσιον κλωστικῆς.

κλωστός, ή, όν· (κλώθω), κεκλωσμένος, κοινῶς κλωσμένος, γνεσμένος, καμωμένος κλωστή, filé, ée ; στριμμένος, devidé, ée, tors, e.

κλώστρα, ας, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ἐργαλεῖον δι' οὗ κλώθουν τὰ ἄκλωστα νήματα.

κλώστρια, ας, ἡ· θηλ. τοῦ κλώστης, fileuse, n. f. βλ. καὶ **στρόφαλος.**

κλωτσάω, [δημ.] βλ. κλωτσῶ.

κλώτσημα, ατος, τό· [δημ.] βλ. **κλωτσιά,** repoussement du fusil ; βλ. **λάκτισμα** καὶ **ὀπισθοδρόμησις.**

κλωτσιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] καὶ **κλώτσημα,** ὁ **λακτισμός,** τὸ **λάκτισμα,** ἡ διὰ τοῦ ποδὸς πλῆξις, coup de pied; [ζώου] ruade, n. f. || μὲ ταῖς κλωτσιαῖς (λάξ), à coups de pied. § [μεταφ.] ἀνέλπιστος εὐτυχία, bonheur inespéré.

κλῶτσος, ου, ὁ· [δημ.] βλ. **κλωτσιά·** || [μεταφ.] ὅλοι τὸν ἔχουν ἀπὸ κλῶτσο σὲ μπάτσο [φρ.], il est le souffre-douleur [le pâtiras] de tout le monde.

κλωτσοσκοῦφι, τό· [δημ.] = εἶδος παιγνιδίου, εἰς ὃ κλωτσοῦσι τὰς σκούφιας.

κλωτσῶ (άω), μέλ. ήσω· [δημ.] λακτίζω, δίδω κλωτσιάν, donner un coup [des coups] de pied ; [ἐπὶ ζώου] détacher [lancer] une ruade ; ruer ; [ἐπὶ ὅπλου] repousser ; βλ. λακτίζω· [ἐπὶ τηλεβόλου ἰδ.] ὀπισθοδρομῶ, reculer ; βλ. ὀπισθοδρόμησις· || τὸ ἄλογον αὐτὸ κλωτσᾶ, ce cheval rue. § [μεταφ.] ἀπωθῶ, repousser ; περιφρονῶ, ἀπαξιῶ, δὲν καταδέχομαι, dédaigner ; ἐκλώτσησε τὴν τύχην του= παρεῖδε τὸ συμφέρον του.

κλώψ, ωπός, ὁ, ἡ, αἰτ. κλῶπα (κλέπτω, ὡς βλώψ, βλέπω, ῥώψ, ῥέπω), ὁ κλέπτης, voleur, euse; κλέπτης, ὁ ἀφαιρῶν τι ἐπιτηδείως, π.χ. καρποὺς καὶ τὰ τοιαῦτα καὶ ἐν γένει ὁ λεηλατῶν, maraudeur, euse, ἤτοι πολιτικὸς ἢ στρατιωτικὸς ἐπιδιδόμενος εἰς μικροκλοπάς, εἰς λεηλασίαν, λαφυραγωγίαν καρπῶν, κτλ., civil ou militaire qui se livre à la maraude ; βλ. κλοπὴ καὶ λαφυραγωγία.

κνά, τό· (αραβ. χεννά), henné, n. m. τὸ κνῆκος, ἐρυθρόξανθος· χρωματιστικὴ οὐσία χρησιμεύουσα πρὸς βαφήν· βάπτουσι τὴν κόμην, τοὺς ὄνυχας, κτλ.

κνάπτω (κνάω)=γνάπτω, ξαίνω, ἰδ. ἔρια, carder, **λαναρίζω,** ξαίνω ἐρεᾶ (μάλλινα) ὑφάσματα, διαχωρίζω τὸ μαλλίον διὰ τοῦ ξανίου (carde) ; || ἐπίσης λευκαίνω, blanchir ; κναπτὸς=γναπτός, cardé, ée ; blanchi, e.

κνάφαλον, ου, τό· τὸ **κνάφος,** carde, n. f. || ἐπίσης τὸ **ξάνιον,** βλ. καὶ **γνάφαλον.**

κνάφευσις, εως, ἡ· ἡ ξάνσις, cardage, n. m. ἡ ἐργασία τοῦ ξαίνειν, κνάπτειν.

κνάφος, εος-ους, τό· carde, n. f. κτένιον κναφευτικόν, κνάφαλον, τό· ξάνιον, τό· κοινῶς ἡ λανάρα, ἐργαλεῖον δι' οὗ ξαίνουσι τὰ μαλλία. § — ἢ γνάφος, carde, n. f. εἶδος κτενὸς διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν ῥινῶν.

κνέφας, τό· γεν. αος, [ἀττικῶς] κνέφεους-ους, μεταγεν. κνέφατος, δοτ. κνέφαϊ-ει, αἰτ. κνέφα, γενικῶς σκότος, τὸ **σκοτάδι,** obscurité, n. f. παρ' Ὁμήρῳ σημαίνει ἀείποτε τὸ ἑσπερινόν, τὸ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου **σκιόφως, σκοτίνιασμα,** κοινῶς **σούρουπα, σουρούπωμα,** crépuscule du soir ; κατ' Αἰσχύλον τὸ καθόλου σκότος «τὸ κατὰ γῆς κνέφας» 2) ἐπίσης καὶ τὸ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου σκιόφως, λυκόφως ἢ λυκαυγές, ἀμφιλύκη (entre loup et chien, crépuscule du matin), πέρίορθρον, κοινῶς βαθεῖα χαραυγή, τὸ **γλυκοχάραγμα,** petite pointe du jour; κατ' Ἀριστοφ. ἅμα κνέφᾳ = τὴν αὐγήν, κατὰ τὰ χαράγματα.

κνέφος, εος-ους, τὸ = **κνέφας.**

κνηθεά, ἡ (κνίδη) [διάλ. Οἰνόης] ἡ τσουκνίδα, διότι προκαλεῖ κνησμόν, φαγοῦραν εἰς τὸ μέρος ὅπερ προσβάλλει.

κνήθω, [διάλ. Οἰνόης] ξύνω, παθ. κνήσχομαι=ξύνομαι· «ἡ ράχια σου κνήσχεται=σὲ τρώγει ἡ ῥάχη, ἤτοι θέλεις ξύλο».

κνηκᾶτον (κνῆκος), τό· [διάλ. Οἰνόης] τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα, κόκκινον· **ὁλοκνηκᾶτον**=κατέρυθρον· βλ. κνηκᾶτος.

κνηκᾶτος, η, ον· [δημ.] (ἀπὸ τὸ κνά) κνηκώδης, κόκκινος, πορφυροῦς, rouge écarlate.

κνηκίς, ίδος, ἡ· [ναυτ.] grain-jaune, n.f. νεφάριον ἐν τῷ οὐρανῷ καταιγίδα προμηνῦον· ῥιπὴ ἧς προαναφαίνεται κίτρινον νέφος· βλ. ῥιπή.

κνῆκος, ου, τό· τὸ κνά, τό ἐρυθρόξανθον χρῶμα· βλ. κνά.

κνηκός, ή, όν· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ κνήκους, ἤτοι ἐρυθρόξανθον, ὁ κνηκᾶτος.

κνήμη, ης, ἡ· jambe, n.f. κυρίως τὸ κάτω μέρος τοῦ σκέλους, τοῦ ποδός, τὸ μεταξὺ γόνατος καὶ σφυρῶν, κοινῶς **γάμπα**· ‖ ἐπίσης τὸ παχύτερον ὀστοῦν τῆς κνήμης μετὰ τοῦ γαστροκνημίου. tibia, n. f. ‖ [μεταφ.] —, γενικῶς, jambe, n. f. πᾶν σκέλος, πόδι, ὑποστήριγμα. § [ἱππολ.] —, jambe, n. f. ὑπὸ γενικὴν μὲν σημασίαν σημαίνει τὸ μέλος, τοὺς πόδας τοῦ ἵππου, ὑπὸ μερικὴν δὲ ἰδίως τὴν κνήμην, ἤτοι τὴν μεταξὺ τοῦ μηροῦ καὶ τοῦ ταρσοῦ χώραν· βλ. **ἵππος**. § —, βλ. **κνημία** = ἀκτὶς τροχοῦ.

κνημία, ας, ἡ· ἀκτὶς τροχοῦ, ἀκτὶς (ῖνος, ἡ) τοῦ τροχοῦ, rais, n. m. ἢ rayon, n. m. [de roue], τὰ πλάγια ξύλα τὰ ὁποῖα βαστάζουσι τὴν καμάραν τῶν τροχῶν τῆς ἁμάξης, τὰ σῶτρα. § [ναυτ.] —, rayon, n. m. καὶ πληθυντ. rayons = αἱ **κνημίαι**, les rais, αἱ ἀκτῖνες τοῦ τροχοῦ τοῦ χρησιμεύοντος πρὸς περιστροφὴν τοῦ **κυλίνδρου** (marbre) τοῦ οἰακοστροφίου, αἵτινες ἐξέχουσαι τῆς περιφερείας τοῦ τροχοῦ σχηματίζουσιν ἐν ταὐτῷ καὶ **λαβὰς** (poignées) ἐφ' ὧν ἐνεργοῦσιν οἱ οἰακίζοντες. § [ναυτ.] **κνημία** (ἡ), rayon, n. m. καὶ πληθ. **κνημίαι**, αἱ, rayons ; ἤτοι αἱ ἀκτῖνες τοῦ **τροχοῦ** (roue) ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζονται τὰ **πτερὰ** (aubes).

κνημιδοφόρος ἵππος, cheval chaussé, (κατὰ Πιλάδιον), καὶ ἡ **κνημὶς** (κατὰ τὸ Β. Δ. τὸ κανονίζον τὴν ἐσω. ὑπήρ. τοῦ πυροβολικοῦ)· καλεῖται οὕτως ὁ ποὺς τοῦ ἵππου ὅστις φέρει λευκὸν σημεῖον ἀπὸ τῆς ὁπλῆς μέχρι τῆς μέσης τοῦ **κανόνος** (καλαμίου)· βλ. καὶ **λευκόπους**.

κνημιοσφίγκτης, ου, ὁ· βλ. **ἀκτινοσφίγκτης**.

κνημιόω-ῶ (τροχόν), enrayer une roue ; προσαρμόζω τὰς κνημίας (rais) περὶ τὴν πλήμνην τοῦ τροχοῦ.

κνημίς, ἴδος, ἡ· ἢ περικνημίς, jambard, n. m. ἢ jambière, n. f. **κνημῖδες** ἐλέγοντο τὰ πρὸς προφύλαξιν τῶν κνημῶν τοῦ ὁπλίτου ἀμυντικὰ τῶν ἀρχαίων ὅπλα· ἦσαν ἐν γένει μετάλλιναι, καλῶς περιβάλλουσαι τὰς κνήμας καὶ πολλάκις κεκοσμημέναι διὰ γλυφῶν· ἡ κνημὶς ἢ περικνημίς, ἀπετέλει μέρος τῆς ἀρχαίας πανοπλίας (armure) ; βλ. **περικνημίς**, guêtre, n. f. § —, chausse, n. f. εἶδος ὑψηλῆς χάλτσας. § —, balzane, n. f. βλ. **κνημιδοφόρος** ἵππος. § [ξυλουρ.] κνημίς, jambette, n. f. καλεῖται οὕτω τεμάχιον ξύλου συνδέον τὸν ἀμείβοντα μετὰ τοῦ ἑλκυστῆρος τῆς στέγης.

κνημίωσις, εως, ἡ· (τροχοῦ), enrayage d'une roue; ἡ προσάρμοσις τῶν κνημιῶν (rais) περὶ τὴν πλήμνην τοῦ τροχοῦ.

κνημιωτήρ, ῆρος, ὁ· enrayoir, n. m. τὸ ἐργαλεῖον δι' οὗ προσαρμόζονται αἱ κνημίαι (rais) περὶ τὴν πλήμνην τοῦ τροχοῦ.

κνήσιμον, τό· [διάλ. Οἰνόης] κνῆσις, ξύσιμον, φαγοῦρα.

κνῆσμα(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] ἀμυχὴ διὰ κνήσεως.

κνησμάρα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ὁ κνησμός, κνησμονή.

κνησμός, οῦ, ὁ· (κνήθω, κνάω), καὶ κνισμός, démangeaison, n. f. κοινῶς ἡ **φαγοῦρα**· δυσάρεστος ἐρεθισμὸς τῆς ἐπιδερμίδος· τὸ **τσούξιμο**. § —. σύμπτωμα τῶν δερματικῶν παθήσεων, ἐρεθισμός, παροξυσμός, titilation, n. f.

κνιάσιμον, τό· [διάλ. Οἰνόης] τὸ τέντωμα.

κνιάσκομαι, [διάλ. Οἰνόης] τεντόνομαι.

κνίδη, ης, ἡ· κοινῶς ἡ **τσουκνίδα**, καὶ **τσικνίδα**, ortie, n. f. εἶνε πόα τῆς ὁμοιογενείας τῶν κνιδιδῶν.

κνίδωσις, εως, ἡ· ὁ κνησμός, τὸ **τσούξιμο**.

κνίδωσις, εως, ἡ· [νόσος] urticaire, n. f. (λατ. urticaria κοινῶς ἑλλην. **ὀρτικάρια**). Πάθος δερματικὸν χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ἐξανθήσεως πομφῶν ἢ ἐπαρμάτων τοῦ δέρματος, ἄλλοτε μὲν ὑπεραιμούντων (κνίδωσις ἐρυθρά), ἄλλοτε ὠχρῶν, ἀφανιζομένων μετ' ὀλίγας ὥρας χωρὶς νὰ καταλείπωσιν οὐδὲν στίγμα. Ἡ θεραπεία περιορίζεται εἰς παῦσιν τοῦ ὀξαδησμοῦ διὰ ψυχρῶν ἐπιβρεγμάτων, δι' ὕδατος ἁπλοῦ ἢ μετ' ὀλίγου ὄξους ἢ μετὰ φανικοῦ ὀξέος, δι' ἐπιτρίψεων λεμονίων, κτλ. § [ἱππολ.] κνίδωσις, ἡ· ébullition, n. f. échauboulure, élévure, feu d'herbe ; ἐξάνθημα τοῦ δέρματος κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀνοίξεως κυρίως ἀναφαινόμενον εἰς τοὺς νέους καὶ αἱματώδεις ἵππους, συνιστάμενον εἰς τὴν ἐπὶ διαφόρων μερῶν τοῦ σώματος ἀπότομον γέννησιν περιγεγραμμένων ἐξοιδήσεων.

κνίζω, μέλ. ίσω, ἐρεθίζω, παροξύνω, titiller.

κνίπα, ας, ἡ· ἢ σκνίπα [διάλ. Καρπάθου] οἱ μικρότατοι μύρμηκες.

κνισμός, οῦ, ὁ· βλ. **κνησμός**.

κνίσσα, ης, ἡ· ἡ ὀσμὴ (καὶ ὁ καπνὸς) ὁ ἀναδιδόμενος ἐκ λιπώδους κρέατος ὀπτωμένου ἐν **πυρί**, odeur (; fumée) de viande rôtie ; fumet, n. m. (εὐωδία)· ‖ ἡ κνίσσα ὀπτωμένης πέρδικος, le fumet d'un perdrix.

κνιστικός, ή, όν· κνιδώδης, ὁ κνίζων, τσούζων, urticant, e.

κνύζα, ης, ἡ· βλ. **κνύος**.

κνύος, εος-ους, τὸ καὶ **κνύζα**, ψώρα, ψωρίασις τῆς κεφαλῆς καὶ μάδησις τῶν τριχῶν αὐτῆς, κοινῶς ἡ **κασίδα**, teigne, n. f. καὶ κνύζα, νοσηρὰ τοῦ δέρματος **κατάστασις**.

κνυώδης, ης, ες· teigneux, euse.

κνωδάκιον, ου, τό· ὑποκ. τοῦ **κνώδαξ**, μικρὸς **ἄξων** μὴ στρεφόμενος, μικρὸς **πόλος** (ἀναλόγως τῷ πράγματι), pivot, n. m. βλ. **στροφεὺς** καὶ **πόλος**· ‖ — ἢ ὁ πόλος τῆς **περιστροφικῆς πλακὸς** [σιδηροδρ.], pivot de la plaque tournante ; ‖ τὸ κνωδάκιον τοῦ κλείστρου (ἐπὶ τοῦ πυροβόλου), pivot de la fermeture ; ‖ — τῆς θυρίδος ἐπὶ τοῦ περιστρόφου, pivot de porte.

κνώδαλον, ου, τό· χαρακτηρίζεται ὁριστικῶς ἐν γένει ὡς ζῶον; animal, n. m. bête, n. f. brute, n. f. ὁ κακός, ποταπός, βλαβερός, βρωμερὸς ἄνθρωπος.

κνώδαξ, ακος, ὁ· pivot, n. m. βλ. κνω-

δάκιον, στροφεὺς καὶ πόλος. § — [ναυτ.] ἄξων, essieu, n. m. ou axe, n. m. § —, étouteau, n. m. (pivot, n. m.); ‖ — τοῦ μεγάλου ἐλατηρίου, étouteau du grand ressort; βλ. καὶ περίστροφον.

κνωδοντοῦχος τρυπανιστικός, porte-mèche à forer, n. m. (κνώδων, mèche, ἔχω).

κνώδων, οντος, ὁ· κυρίως, ὀδούς, αἰχμή, dent, n. f. pointe, n. f. § [στρατ.] κνώδων, mèche, n. f. κοινῶς τὸ **τρυπάνι**· καλοῦσι mèches οἱ γάλλοι τινὰ τῶν τρυπάνων, τῶν τερέτρων καὶ τῶν κοπιδίων, ἔτι δὲ καὶ τ' ἄκρα τρυπάνων τινῶν, ἅτινα εἰσὶν ὡρισμένα δι' εἰδικὰς ἐργασίας, ταῦτα ὁ Χαντσερῆς ὠνόμασε **κνώδοντας**· ‖ — ῥάβδου στιλπνωτικῆς (ἐκ τοῦ στιλπνόω-ῶ), mèche baguette à polir; ἐργαλεῖόν τι τῶν ὁπλοποιῶν· ‖ — πρὸς διαστόμωσιν τῆς ὀπῆς, mèche à dégorger la lumière; ‖ — ἑλικοειδής, mèche à hélice; ‖ — πρὸς τρύπησιν, mèche à percer; ‖ **πυρηνοκνώδων**, οντος, ὁ, mèche à téton; ‖ — τρυπάνου, mèche de foret; ‖ mèche de rabot, etc. βλ. ξίφη, ἡ· fer de rabot; ‖ — τορνευτικός, mèche de tour; ‖ — ἀρίδος, mèche de vilebrequin; ‖ — τρίαιχμος, mèche (dite) trépointe.

κοάζω, μέλ. άσω, coasser, ἀπομιμοῦμαι τὴν φωνὴν τῶν βατράχων.

κοάξ, καὶ

κόασμα, ατος, τό, καὶ

κοασμός, οῦ, ὁ· coassement, n. m. ἀπομίμησις τῆς φωνῆς τῶν βατράχων· «βρεκεκὲξ κοάξ» Ἀριστοφ. βατρ. ἡ φωνὴ τῶν βατράχων, κοασμὸς φρύνων (βατράχων, μπάκακας)· [τὰ νῦν ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ **κοβάκια** ἢ **κουβάκια** = βάτραχοι].

κόβα, ας, ἡ· [δημ. ναυτ.] suspente, n. f. βλ. **ἀρτάνη**.

κοβάλτιον, ου, τό· [χημ.] cobalt, n. m. μέταλλον λευκὸν ὑπερυθρίζον, δύστηκτον ὡς ὁ σίδηρος (1600°), εἶνε μαγνητικὸν καὶ ἕλκεται ὑπὸ τοῦ μαγνήτου ὡς ὁ σίδηρος. Αἱ ἑνώσεις τοῦ κοβαλτίου εἶνε χρήσιμοι ἕνεκα τῶν λαμπρῶν χρωμάτων ἅτινα παρέχουσιν. § —, cobalt, n. m. χρῶμα κυανοῦν παραγόμενον διὰ τῆς ἐπενεργείας καυστικοῦ τινος ἀλκαλίου ἐπὶ τῶν ἁλάτων τοῦ κοβαλτίου. Τὸ κοβάλτιον εὑρηται ἐν τῇ φύσει ἐν ἑνώσει ὡς **θειοῦχον**, **ἀρσενιοῦχον** καὶ **θειοαρσενικοῦχον** κοβάλτιον.

κόβω, βλ. κόπτω.

κογιονάρισμα, τό· [δημ. ξεν.] ὁ ἐμπαιγμός, τὸ σκῶμμα.

κογιονάρω, [δημ.] (ἐκ τοῦ ἰταλ. coglionare) = ἐμπαίζω, σκώπτω.

κόγχη, ης, ἡ· ἰδίως τὸ μετὰ διφυοῦς ὀστράκου κογχύλιον, ἡ κογχύλη κοινῶς τὸ κογχύλι, ἡ **ἀχιβάδα**, conque, n. f. coquille, n. f. ‖ —, conque, n. f. ἢ coquille, n. f. γενικῶς πᾶν τὸ ἔχον κοῖλον σχῆμα, tout ce qui a la forme concave; ὅθεν ἡ κοιλότης, cavité, n. f. ‖ **κογχηφόρος**, ὁ καὶ ἡ· ον, τό· κογχυλοφόρος, ὁ καὶ ἡ· ον, τό· à coquille, avec coquille; ‖ τὰ κογχύλια (ὀστρακοδέρματα), les coquilles. § κόγχη, ἡ· ἢ τὸ **ἀσπίδιον**, coquille; μέρος τοῦ φυλακτῆρος (garde) τοῦ ξίφους ἐν εἴδει κόγχης πρὸς προφύλαξιν τοῦ καρποῦ τῆς χειρός· ‖ — τυπαστική, coquille à mouler; ‖ — τοῦ ὀχήματος, coquille de voiture; τὸ ἐν εἴδει κόγχης ὑποπόδιον τοῦ ἡνιόχου· ‖ — τυπική, πρὸς ἐξέλεγξιν τοῦ πυρῆνος τῆς λαβῆς τῆς σπάθης, coquille modèle pour le noyau de la poignée du sabre; ‖ κόγχαι προτύπων, coquille pour modèles. § — τοῦ ὀφθαλμοῦ, [ἀνατομ.] cavité de l'œil; τὸ κοίλωμα τοῦ ὀφθαλμοῦ, orbite, n. f. κόγχαι **ὀφθαλμικαί**, cavités des yeux, λέγονται δύο κοιλότητες πυραμιδοειδεῖς, ὧν ἡ κορυφὴ εἰσδύει βαθέως πρὸς τὰ ἔσω τοῦ κρανίου. Κεῖνται δὲ αὗται μεταξὺ τοῦ μετωπικοῦ ὀστοῦ, τοῦ σφηνοειδοῦς, τοῦ ζυγωματικοῦ καὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς ἄνω σιαγόνος. Ἀπὸ τῶν κογχῶν τούτων ὀπή τις εὐμεγέθης φέρει πρὸς τὰ ὀπίσω εἰς τὴν κοιλότητα τοῦ κρανίου καὶ διὰ τῆς ὀπῆς ταύτης εἰσδύει εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τὸ ὀπτικὸν νεῦρον· **ὀπτικὸν τρῆμα**. Ἐντὸς τῶν ὀφθαλμικῶν κογχῶν περιέχονται οἱ βολβοὶ τῶν ὀφθαλμῶν· ‖ ἡ κόγχη τοῦ ὠτός, la conque de l'oreille; κοιλότης ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πτερυγίου τοῦ ὠτὸς ἄγουσα εἰς τὸν ἔξω ἀκουστικὸν πόρον· ‖ ἡ κόγχη τοῦ κρανίου, l'intérieur du crâne = la conque. § κόγχη, conque, n. f. βλ. **βασιλικόν**.

κογχηφόρος, ος, ον· βλ. κόγχη.

κογχίτης, ὁ (λίθος), pierre coquillière; βλ. λίθος.

κογχοειδής, ής, ές· σχήματι κόγχης, en forme de coquille; ‖ κογχοειδὴς ἐπιγλωττίς, clapet en coquille; ἐπιγλωττὶς ἐν σχήματι κόγχης, ἀπαντωμένη εἰς ἀγωγοὺς δι' ὧν συγκοινωνεῖ τὸ θαλάσσιον ὕδωρ μετὰ τοῦ ψυγείου.

κογχύλη, ης, ἡ· coquille, n. f. τὸ τιτανῶδες περικάλυμμα τῶν ὀστράκων, τὸ ὄστρακον· βλ. καὶ κόγχη. § τὸ κογχύλιον, coquillage, n. m.

κογχυλιολογία, ας, ἡ· conchyliologie, n. f. ἡ ἐξέτασις, ἔρευνα τῶν κογχυλίων, συλλογὴ κογχυλίων.

κογχυλιολογικός, ή, όν· conchyliologique, adj. ἀφορῶν τὴν κογχυλιολογίαν.

κογχυλιολόγος, ου, ὁ· conchyliologiste, n. m. φυσιοδίφης συλλέγων, ἐρευνῶν καὶ ταξινομῶν τὰ κογχύλια.

κογχύλιον, ου, τό· coquillage, n. m. μαλάκιον ὀστρακόδερμον, mollusque testacé.

κογχώδης, ης, ες, [ζωολ.] lamellibranche, n. m. κλάσις μαλακίων περιλαμβάνουσα τοὺς μύακας (moules), τὰ ὄστρεα (huîtres), κτλ.

κοζάκος, ου, ὁ· cosaque, n. m. φυλὴ ἐν Ρωσσίᾳ, ἐν μέρει νομαδική, προελθοῦσα ἐκ τῆς ἀναμίξεως τῆς Σλαυικῆς καὶ Ταρταρικῆς φυλῆς. Οἱ Κοζάκοι εἰσὶν ὠργανισμένοι στρατιωτικῶς ἀπὸ τὸ 1516, ἀποτελοῦσι δὲ σώματα ἐλαφροῦ ἱππικοῦ καὶ ἔχουσιν ὡς κύριον ὅπλον τὴν λόγχην. Συντάγματα τινὰ κοζάκων ἀποτελοῦσι μέρος τῆς αὐτοκρατορικῆς ῥωσσικῆς φρουρᾶς.

κόζι, τό· [ξεν.] βλ. **κῶζι**.

κοζόκα, ἡ· [ξεν.] ἐπενδύτης μακρύς, veste, n. f. pelisse, n. f. ἡ χαμιζόλα, casaquin, n. m. διφθέρα, διφθερίς, μηλωτή, γοῦνα (φόρεμα μὲ γοῦναν).

κόθορνος, ου, ὁ· cothurne, n. m. ἐκαλεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων εἶδος ὑποδήματος ὑψηλοῦ ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Λυδοῖς, ὕστερον δὲ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὑποκριταῖς ἐν τῇ τραγωδίᾳ. Ὁ τραγικὸς οὗτος κόθορνος ἔφερε κάτωθεν παχέα στρώματα βύρσης ἢ φελλοῦ οὕτως ὥστε ὁ φέρων ἐφαίνετο ὑψηλότερος. Κατ' οὐδὲν δὲ διέφερον ἀλλήλων ὁ δεξιὸς καὶ ὁ ἀριστερὸς κόθορνος καὶ ἠδύνατο πᾶς κόθορνος νὰ μεταλλαγῇ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἄλλον πόδα, δι' ὃ καὶ κόθορνος ἀπεκαλεῖτο ὁ ἀστάτων πολιτικῶν φρονημάτων Θηραμένης καὶ εἴ τις ἄλλος ὅμοιος· ὅθεν μεταφ. **κόθορνος** ἐσήμαινε τὸν εὐμετάβολον, ἄστατον ἄνθρωπον.

κόθρος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] = ὁ γῦρος τοῦ κοσκίνου, τοῦ ταψίου, κτλ. ἀκολούθως δὲ τὸ περὶ τὸν γῦρον στρηφογύρισμα τῆς πήττας.

κοιλαίνω, μέλ. ανῶ, θὰ κοιλάνω· ποιῶ τι κοῖλον ἐξορύσσων, ἐκσκάπτων τὸ ἔνδον αὐτοῦ, σχηματίζω κοῖλον, τὸ κάμνω βαθουλόν, βαθουλόνω, (ὑπο)σκάπτω, creuser, caver; ἐξορύσσω, excaver; ‖ σταγόνες ὕδατος πέτρας κοιλαίνουσι [παροιμ. ἀρχ.], la goutte creuse la pierre. § —, évider, ἐκκοιλαίνω. § —, emboutir; ‖ ἐργαλεῖα κοιλαντικά, outils pour emboutir.

κοιλανάγλυφος, ος, ον· bas-relief en creux; καλεῖται οὕτω τὸ ἀνάγλυφον τοῦ ὁποίου ὁ **τύπος** (relief) εἶνε ἀναγεγλυμμένος εἴς τι **ἐκκοίλωμα** τῆς πλακός, ἤτοι ὅταν τὸ ἐμβαδὸν (champ) ἐν ᾧ ὁ τύπος ἐπείργασται ἦνε ἐκκεκοιλωμένον· βλ. καὶ **ἀνάγλυφος, ἀνάγλυπτος.**

κοίλανσις, εως, ἡ· τὸ κοιλαίνειν, ἡ πρᾶξις τοῦ κοιλαίνειν, κοῖλον ποιεῖν, action de creuser, etc. ἐξόρυξις, excavation, n. f. § κοίλανσις, emboutissage, n. m.

κοιλαντήρ, ῆρος, ὁ· emboutoir, n. m. (ἐκ τοῦ κοιλαίνω), ὄργανον δι' οὗ κοιλαίνουσί τι.

κοιλαντικός, ή, όν· ἐπιτήδειος εἰς τὸ κοιλαίνειν, propre à creuser, etc. βλ. **κοιλαίνω.**

κοιλαρᾶς, ὁ· θηλ. ροῦ, οὐδ. άδικον [δημ.] γάστωρ, προγάστωρ, ventru, e; ὁ ἔχων προτεταμένην κοιλίαν, [χυδ.] pansard, e; βλ. καὶ **γαστροφόρος.** § [ἱππολ.] κοιλαρᾶς, βλ. **κοιλία.**

κοιλάς, άδος, ἡ· vallée, n. f. (de val), **λαγκάδα,** ἡ (on appelle vallée une dépression du sol). Κοιλὰς εἶνε μέρος γῆς περικλειόμενον μεταξὺ ὑψωμάτων καὶ ἔχον συνήθως σχῆμα ἐπίμηκες μετὰ μεγάλης πολλάκις διαφορᾶς τοῦ ὕψους του παρὰ τὰ δύο αὐτοῦ ἄκρα. Ἡ κοιλὰς καὶ ὅταν ἡ βάσις αὐτῆς ἦνε ἐπίπεδος καὶ ὁμαλὴ διακρίνεται ἀπὸ τῆς πεδιάδος, καθότι αὐτὴ οὖσα πολὺ πλέον ἐκτεταμένη, δὲν περικλείεται ὑπὸ ὑψωμάτων, ἀλλ' ἁπλῶς καθορίζεται ὑπὸ τούτων ὁρωμένων ἀπὸ μακράν· ἡ κοιλὰς διαφέρει τοῦ λεκανοπεδίου καθότι αὕτη εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἧττον εὐρύστομος καὶ κοίλη, εἶνε δὲ μᾶλλον προμήκης ἀποτελοῦσα οἱονεὶ κατὰ μῆκος αὔλακα. Αἱ κοιλάδες παριστῶσι πλὴν τούτου σχήματα πολὺ διάφορα κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸν σχηματισμὸν αὐτῶν. Ὑπὸ τὴν καθαρῶς ὀρεογραφικὴν καὶ τοπογραφικὴν ἔποψιν διακρίνονται αἱ **πεδιόμορφοι κοιλάδες** (vallées-plaines) αἵτινες καταχρηστικῶς **λέγονται κοιλάδες** (vallées improprement dites), εἰσὶ δὲ μεγάλαι ἐκτάσεις χώρας χαμηλῆς καὶ πεδινῆς περιεχομένης μεταξὺ δύο διαφόρων ὀροσειρῶν. Μεταξὺ τῶν **κυρίως** εἰπεῖν **κοιλάδων** (vallées proprement dites), διακρίνονται αἱ **χθαμαλαὶ** ἢ **βαθεῖαι κοιλάδες** (basses vallées), ἔχουσαι τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον μὲ τὰς πέριξ πεδιάδας ἢ ὀλίγον τι ὑψηλότερον αὐτῶν, αἱ **ὑψηλαὶ κοιλάδες** (hautes vallées), αἵτινες εὕρηνται μεταξὺ τῶν ὀρέων εἰς ἱκανὸν ὕψος, αἱ **ἁπλαῖ κοιλάδες** (vallées simples), αἵτινες εἰσὶ μονομερεῖς, τουτ' ἔστιν ἄνευ ἀποτόμου καμπῆς ἢ στενώσεως κωλυούσης τὴν ἔκτασιν τῆς ὁράσεως κατὰ μῆκος αὐτῶν καὶ ἔχουσι κλίσιν σχεδὸν ὁμοιόμορφον ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου εἰς τὸ ἕτερον, καὶ αἱ **σύνθετοι κοιλάδες** (vallées composées), αἵτινες εἰσὶ διῃρημέναι εἰς πολλὰ λεκανοπέδια ὑπ' ἀγκώνων, στενώσεων ἢ παρεμπιπτόντων ἀντερεισμάτων ἢ διαχωρίζονται εἰς διάφορα ἐπίπεδα (πατώματα) ἀνδηροειδῶς ἢ κλιμακηδὸν δι' ἀντικρήμνων. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει μία καὶ ἡ αὐτὴ κοιλὰς συνίσταται ἐκ **κοιλάδος κατωτέρας** (basse vallée), **κοιλάδος μέσης** καὶ **κοιλάδος ἀνωτέρας** (vallée moyenne et vallée supérieure). Αἱ **συμπεπλεγμέναι κοιλάδες** (vallées complexes) σύγκεινται ἐκ πολλῶν κοιλάδων συνεχομένων πρὸς ἀλλήλας κατὰ διαφόρους τρόπους. Ὀνομάζεται **κοιλὰς κυριωτέρα** (vallée principale) ἐκείνη ἐφ' ἧς ἐγκλαδοῦνται αἱ ἄλλαι κοιλάδες καλούμεναι διὰ τοῦτο **κοιλάδες δευτερεύουσαι** (vallées secondaires) αἵτινες οὐδὲν ἄλλο εἰσὶν ἢ διακλαδώσεις τῆς πρώτης. Ἐν τῷ συστήματι τούτῳ τῶν κοιλάδων αἱ **συρρέουσαι κοιλάδες** ἢ **παρακοιλάδες** (vallées affluentes) εἰσὶν αἱ ἀπολήγουσαι εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς κυριωτέρας κοιλάδος, **παράπλευροι** δὲ ἢ **πλάγιαι κοιλάδες** (vallées latérales) αἱ ἐγκλαδούμεναι ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῆς κυριωτέρας κοιλάδος. Ὡς πρὸς τὴν θέσιν αὐτῶν ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὄρη, ἅτινα περιλαμβάνουσιν αὐτάς, αἱ κοιλάδες διακρίνονται εἰς **κοιλάδας ἐπιμήκεις** ἢ **παραδρόμους** (vallées longitudinales) ἐκείνας αἵτινες ἀκολουθοῦσι παραλλήλως ὀροσειράν τινα, καὶ εἰς **κοιλάδας ἐγκαρσίους** (vallées transversales) ἤτοι ἐκείνας αἵτινες κεῖνται ὀρθογωνίως πρὸς τὴν σειρὰν ταύτην. Λέγονται **πρώτης τάξεως** (premier ordre) ὅταν ὦσι κάθετοι πρὸς τὸν ἄξονα τῆς κυριωτέρας σειρᾶς, **δευτέρας** δὲ **τάξεως** (seconde ordre) ὅταν ὦσι κάθετοι πρὸς τὸν ἄξονα δευτερευούσης σειρᾶς, καὶ **τρίτης τάξεως** (troisième ordre) ὅταν ὦσι κάθετοι εἰς τὸν ἄξονα μικρᾶς σειρᾶς κτλ. Αἱ ἐγκάρσιαι κοιλάδες λέγονται **διπλαῖ** (doubles) ὅταν εὑρίσκωνται συμμετρικῶς ἑκατέρωθεν τῆς σειρᾶς καὶ συγκοινωνῶσι πρὸς ἀλλήλας διὰ στενοῦ ἢ διόδου, **κοι-**

λάδες δὲ διαγώνιοι (vallées diagonales) αἱ διευθυνόμεναι πλαγίως ἐπὶ τὸν ἄξονα τῆς ὀροσειρᾶς, **κοιλάδες ἀφιστάμεναι** (vallées divergentes) αἱ ἀποχωριζόμεναι διαφοροτρόπως ἀπὸ τοῦ ἄξονος τούτου, καὶ **κοιλάδες ἀκτινοειδεῖς** (vallées rayonnantes) ἐκεῖναι αἵτινες ἐπὶ τοῦ ἄχρου ὄρους τινὸς ἀποτελοῦσι μετὰ τῶν γειτονικῶν κοιλάδων εἶδος **ῥιπιδίου** ἢ χηνόποδος (éventail ou patte d'oie). Ἡ διεύθυνσις τῶν κοιλάδων κάμπτεται ἢ σχολιοῦται ὅμως πολλάκις εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἐπιδέχηται ὁρισμόν. Μεταξὺ τῶν κοιλάδων διακρίνονται **τύποι τινὲς ἰδιαίτεροι** (types particuliers), τοιαῦται δὲ εἰσὶ τὰ στενὰ ἢ **δίοδοι** (gorges) ἢ σχίσματα στενὰ καὶ βαθέα, **ὑδροφάραγγες** ἢ **ῥωγμοὶ πλάγιοι** (cluses ou clus) οἵτινες εἰσὶ ῥωγμοὶ ἐγκάρσιοι παρέχοντες δίοδον διὰ τῶν ὑψωμάτων, ἐν δὲ τῇ κοίτῃ αὐτῶν ὑπάρχει ῥύαξ. Cânons ὀνομάζουσιν ἐν Μεξικῷ καὶ Ταξᾷ ὑδροφάραγγας ἐνίοτε κολοσσιαίων διαστάσεων, λιμνοκοιλάδας δὲ (quebradas) ἐν Ἱσπανίᾳ καὶ Ἱσπανικῇ Ἀμερικῇ εἶδος εὐρυτάτων φαράγγων αἵτινες ἄρχονται ἀπὸ τῶν πλευρῶν τῶν ὀρέων καὶ προχωροῦσαι εὐρύνονται ταχέως μέχρι τῆς βάσεως. **Ἡμικύκλιοι** ἢ **μηνοειδεῖς κοιλάδες** (combes) καλοῦνται κοιλάδες ἐν εἴδει ἡμικυκλίου. **Χύτρας** ἢ **λέβητας** (marmites ou chaudières) ὀνομάζουσι τὰς μηνοειδεῖς κοιλάδας ἐν σχήματι χώνης κεκλεισμένης σχεδὸν πανταχόθεν. **Ἀμφιθεατρικὰς κοιλάδας** ἢ **κίρκους** (cirques) καλοῦσι κοιλότητας μεγάλων διαστάσεων μὲ παρειὰς κρημνώδεις ἢ κατὰ βαθμίδας, ὁμοιοτάτας πρὸς ἀμφιθέατρον ἢ κονίστραν. Καλοῦσι **πλευρὰς κοιλάδος** (côtés ou flancs d'une vallée) τὰ πρηνῆ ἢ τοὺς κρημνοὺς ὑφ' ὧν περικυκλοῦται. Πλευραὶ τῆς κοιλάδος εἰσὶν αἱ κλιτύες τῶν ὑψωμάτων ἅτινα δεσπόζουσιν ἢ ὑπέρκεινται αὐτῆς· ἐπονομάζονται δὲ παρειαὶ ὅταν ὀρθῶνται ὡς τείχη, καὶ **βαθμίδες, κλιτύες καθ' αἱμασιάς, πλάγια ἐπίπεδα** ἢ **ἄνδηρα** (gradins ou terrasses latérales) ὅταν ὦσι τεθειμέναι κλιμακηδόν. **Πυθμὴν κοιλάδος** (fond d'une vallée) εἶνε τὸ μεταξὺ τῶν κλιτύων περιεχόμενον μέρος ὅπερ ἐνίοτε ἐλαττοῦται μέχρις ἁπλῆς γραμμῆς ἀποτελουμένης ὑπὸ τῆς διατομῆς δύο κλιτύων, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶνε εὐρεῖα καὶ **ἐπίπεδος**, πλὴν αὔλακος χαρασσομένης ὑπό τινος ῥείθρου. Ἡ **συνάγκεια** (thalweg) εἶνε τὸ χθαμαλώτατον μέρος τοῦ πυθμένος τῆς κοιλάδος. Καλεῖται **γένεσις** ἢ **ἀρχὴ** (origine) κοιλάδος τὸ σημεῖον ὅθεν γεννᾶται ἐκ τοῦ μέρους τῶν ὀρέων, **ἔξοδος** δὲ ἢ **τέλος κοιλάδος** (issue) τὸ μέρος ἔνθα διανοίγεται εἰς τὴν πεδιάδα ἢ ἐκβάλλει εἰς ἄλλην κοιλάδα. Τὸ **μῆκος** (longueur) κοιλάδος εἶνε ἡ ἀπόστασις μεταξὺ τῆς γενέσεως καὶ τῆς ἐξόδου αὐτῆς. Τὸ **εὖρος** (largeur) εἶνε ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τῆς μιᾶς πλευρᾶς εἰς τὴν ἑτέραν, μετρουμένη κατά τι ὕψος ἄνω τοῦ πυθμένος αὐτῆς. Τὸ εὖρος τοῦτο καλεῖται **ἐλάχιστον** (minimum) μὲν ὅταν ληφθῇ ἐκ τοῦ στενοτάτου μέρους, **μέγιστον** δὲ (maximum) ὅταν ληφθῇ ἐκ τοῦ εὐρυτάτου μέρους καὶ **μέσον** (moyenne) ὅταν κατέχῃ τὸν μέσον ὅρον μεταξὺ τῶν δύο ἄκρων. Ἡ **κλίσις** (pente) κοιλάδος εἶνε ἡ κατάβασις ἀπὸ τῆς γενέσεως μέχρι τῆς ἐξόδου αὐτῆς. Ἡ **διεύθυνσις** (direction) εἶνε ἡ γραμμὴ ἣν ἀκολουθεῖ ἡ κοιλὰς κατὰ τὴν πορείαν αὐτῆς καὶ **περισκόπησις** (orientation) ἡ σχέσις τῆς γραμμῆς ταύτης πρὸς τὰ σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος ἀπὸ τῆς γενέσεως μέχρι τῆς ἐξόδου τῆς κοιλάδος. Ἡ διεύθυνσις ἐνίοτε μὲν εἶνε **εὐθύγραμμος** (rectiligne), συχνότατα δὲ **τεθλασμένη** ἢ **κολπώδης** (ligne brisée ou sinueuse). Καλεῖται **συμβολὴ** (confluent) τὸ σημεῖον ἔνθα δύο κοιλάδες συναντῶνται καὶ **χήλωμα** ἢ **δικράνωσις** (bifurcation) τὸ μέρος ἔνθα ἡ κοιλὰς διαιρεῖται εἰς δύο ἢ πλείονας κλάδους· **ἀγκὼν κοιλάδος** (coude d'une vallée) καλεῖται τὸ μέρος ἔνθα αὕτη μεταβάλλει διεύθυνσιν, **κολπώσεις** δὲ ἢ **περιστροφαὶ** (sinuosités ou contours) τὸ σύνολον τῶν καμπύλων γραμμῶν ἃς περιγράφει. Ὀνομάζουσι **στενώματα** (étranglements) τὰ σημεῖα ὅπου ἡ κοιλὰς στενοῦται καὶ συστέλλεται, ὅταν δὲ στενὴν μόνον δίοδον ἀφίνωσι μεταξὺ ἀποτόμων πλευρῶν, τότε ὀνομάζονται καὶ **πύλαι, αὐλῶνες, κλεισώρειαι** ἢ **στενὰ** (portes, défilés, gorges) ; ‖ **αὐλωνίσκος**, ὁ· valleuse, n. f. μικρὸς αὐλὼν (petit vallon) ; ‖ **μικρὰ κοιλάς**, vallon, n. m. (petite vallée) ἢ **αὐλών**, ῶνος, ὁ· διάστημα κοῖλον ἢ βαθὺ περιεχόμενον μεταξὺ λόφων. ‖ Ἡ τοποθέτησις τοῦ πυροβολικοῦ εἰς τὰς κοιλάδας τὸ πάλαι, ἐκαλεῖτο vallonnement de l'artillerie ; σήμερον καταλαμβάνει θέσεις ὄπισθεν τῶν κορυφογραμμῶν. § **κοιλὰς** (μικρά), val, n. m. ou vau (petite vallée); πληθ. vaux, ἀλλὰ μόνον ἐν τῇ φράσει: par monts et par vaux, ἄναντα κάταντα (πανταχοῦ), ἄνω καὶ κάτω. § μηνοειδὴς ἢ ἡμικύκλιος κοιλάς, combe, n. m. λέγεται κοιλὰς ἐν εἴδει ἡμικυκλίου εὑρισκομένη μεταξὺ δύο ὀρέων.

κοίλασμα, ατος, τό· τὸ κεκοιλασμένον, κοίλωμα, κοῖλον, κοινῶς βαθούλωμα, creux, n.m. évidement, n. m. ‖ — ἐλάσματος, évidement d'une lame; τὰ κοιλάσματα ἐπὶ τοῦ ἐλάσματος τῆς σπάθης, κτλ. ἐκτελοῦνται τῇ βοηθείᾳ μητρῶν· ‖ κοιλάσματα ἐλάσματος ξίφους, ἐλάσματος σπάθης, pans creux de lame d'épée, de lame de sabre, etc.

κοιλασόκαρπος, ὁ· [διάλ. Καρπάθου] 1) εὐτελέστατον μέρος γῆς· 2) ὁ **ἀστράγαλος** τῶν ζώων, τὸ κότσι δι' οὗ οἱ παῖδες διενεργοῦν παιδιὰς κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ πάσχα· βλ. κότσι.

κοιλέμβολον, τό· [ναυτ. τακτ.] ordre de retraite, συνώνυμον τοῦ angle de retraite ; βλ. τάξις, ordre.

κοιλία, ας, ἡ· [κοινῶς κοιλιὰ] γενικῶς ventre, n. m. [διδ.] abdomen ; βλ. **γαστήρ**· [ἐπὶ ἐγκύου] sein, n. m. ἡ κάτω κοιλία, le bas ventre ; ‖ μεγάλη κοιλιά, gros ventre, [καὶ μεταφ.] grande patience ; ‖ ἄδεια κοιλιά, ventre plat (creux) ; estomac vide ; ‖ εἶνε μαλωμένος μὲ τὴν κοιλιάν του [φρ.] il se dépite (il boude) contre son ventre ; ‖ κάμνει κοιλίαν, il prend du ventre ; ‖ [καὶ

συνεκδ.] ὁ τοῖχος ἔκαμε κοιλιάν, le mur s'est bombé ; a fait le ventre ; βλ. κατωτέρω· || ἐκ κοιλίας μητρός του [φρ. Γρφ.] dès le sein de sa mère ; || [ναυτ.] κοιλιά, βλ. γαστήρ, ventre. § [πληθ.] κοιλιαῖς [σφαγίων], tripes, n. m. pl. § [ἀνατομ.] **κοιλία**, ας, ἡ, ἡ γαστήρ, ventre, n. m. κοιλότης εὐρεῖα, κειμένη μεταξὺ τοῦ θώρακος καὶ τῆς λεκάνης καὶ περικλειομένη ἄνωθεν μὲν ὑπὸ τοῦ διαφράγματος, ἔμπροσθεν δὲ καὶ ἐκ τῶν πλαγίων ὑπὸ τοιχωμάτων ἀπαλῶν καὶ ὑπεικτικῶν, ὄπισθεν δὲ ὑπὸ τῆς ὀσφυϊκῆς μοίρας τῆς σπονδυλικῆς στήλης, ἐγκλείουσα δὲ τὰ πλεῖστα τῶν πεπτικῶν καὶ οὐροποιογεννητικῶν ὀργάνων, οἷον τὸν στόμαχον, τὸ ἧπαρ, τὸ πάγκρεας, τὴν σπλῆνα, τὸ λεπτὸν καὶ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ παχέος ἐντέρου, τοὺς νεφρούς, κτλ. § — [ἱππολ.] ventre, n. m. || **βουγάστωρ ἵππος**, ventre de vache, οὗτινος ἡ κοιλία ἐξωγκωμένη κρέμαται πρὸς τὰ κάτω· || **συνεσταλμένη ἢ ἀνιοῦσα κοιλία**, ventre levretté, εἶνε ἡ ἐναντία διάπλασις τῆς προηγουμένης, προσομοιάζουσα δηλονότι πρὸς τὴν τῶν λαγωνικῶν κυνῶν. Οἱ ἀρχαῖοι ἱππολόγοι τοὺς τοιαύτην κοιλίαν ἔχοντας ἀπεκάλουν **ἀεριγάστορας**· βλ. καὶ **γαστήρ**. || Ἡ κοιλία τοῦ ἵππου λέγεται κοινῶς coffre, n. m. || ὁ ἵππος ἔχει ὀγκώδη κοιλίαν, **κοιλαρᾶς**, εὐγάστωρ, ce cheval a un grand coffre. § **κοιλία**, ventre, n. m. καὶ κατ' ἐπέκτασιν **ἐξόγκωσις**, εως, ἡ· λέγουσιν ὅτι τοῖχός τις **ἐξογκοῦται** (fait ventre) ὁπόταν κυρτῶται (boucler) καὶ παρεκκλίνῃ τῆς εὐσταθείας του πρός τινα τῶν ὄψεών του· || **ἐξογκόω--ῶ**, faire ventre, κάμνω κοιλιά· || **κοιλία** καλεῖται ἡ ἐξόγκωσις ἀγγείου τινός· || ἡ κοιλία τῆς κερατίτιδος, ventre d'une cornue ; || ἡ κοιλία τοῦ ὅλμου, ventre du mortier. § [φυσ.] κοιλίαι καὶ δεσμοὶ (παλλομένων χορδῶν), ventres et nœuds. § [ναυτ.] ἡ κοιλιὰ σχοινίου, βλ. **κύρτωσις**. § [ξυλουρ.] ἡ κοιλιά, bouge, n. m. βλ. **κύρτωμα**· || ἡ κοιλία βυτίνης, κτλ. βλ. **κύρτωμα**.

κοιλιακο-θωρακικός, βλ. γαστρο-θωρακικός.

κοιλιακο-οσχικός, βλ. γαστρο-οσχικός.

κοιλιακός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν κοιλίαν, τῆς κοιλίας, de ventre. § —, πάσχων κατὰ τὴν κάτω κοιλίαν, abdominal, ale, aux ; || — τύφος, typhus abdominal. § **κοιλιακός**, ή, όν· céliaque, adj. ἀφορῶν τὴν κοιλίαν· || κοιλιακὴ νόσος, κοιλιακὸν πάθος = διάρροια, flux céliaque ; || κοιλιακὴ ἀρτηρία, artère céliaque. § **κοιλιακός**, βλ. γαστρικός.

κοιλιαλγέω-ῶ, πάσχω κοιλοπόνους, ἔχω κοιλόπονον, avoir mal au ventre.

κοιλιαλγία, ας, ἡ· ὁ κοιλόπονος, mal au ventre.

κοιλιάρης-ρα, [διάλ. Οἰνόης] = κοιλαρᾶς, γάστρων.

κοιλιόδεσμος, ου, ὁ· δεσμός, ζώνη τῆς κοιλίας, ceinture (f) de ventre, ventrière, n. f. || — ἀπὸ φλανέλλαν, ceinture de flanelle.

κοιλιόδουλος, ος, ον· δοῦλος τῆς κοιλίας, esclave de son ventre, λαίμαργος, gourmand, e.

κοιλιοκήλη, ης, ἡ· βλ. κήλη.

κοιλιόμαξις, [ἰατρ.] pétrissage du ventre ; βλ. **τρίψις**.

κοιλιοπορεύομαι, [διάλ. Καρπάθου] = διάγω μὲ οἰκονομίαν, περίπου νῆστις.

κοιλιοσκόπησις, βλ. γαστροσκόπησις.

κοιλιο-υστεροτομία, βλ. γαστρο-υστεροτομία.

κοιλίσκος, ου, ὁ· κοῖλος ἐκκοπεύς, π. χ. χειρουργικὴ μάχαιρα κοίλη εἰς τὸ ἔμπροσθεν, sorte de bistouri creux par devant, ciseaux. § —, βλ. καὶ **ἐκκοπεύς**.

κοίλισμα, ατος, τό· [γεωργ.] τὸ διπλοῦν -τριπλοῦν ἀλλεπαλλήλως σκάψιμον τῆς γῆς πρὸς σποράν, δενδροφυτείαν καὶ ἰδίως ἀμπελοφυτείαν, ἡ ἀνασκαφή, effondrement, n. m. || κόπτω κοίλισμα, ἀνασκάπτειν, effondrer.

κοιλίτσα, ας, ἡ· [δημ.] μικρὰ κοιλία, petit ventre, γαστρίον, γαστρίδιον.

κοιλόκερως, ως, ον· [ζωολ.] cavicorne, adj. **κοιλόκερα** (cavicornes) λέγονται οἰκογένεια τῶν μυρηκαστικῶν ζώων περιλαμβάνουσα ὅσα φέρουσιν εὐμεγέθεις μετωπιαίους ὄγκους περιβαλλομένους ὡς ὑπὸ θήκης ὑπὸ κοίλων κεράτων, ἅτινα δὲν ἀποπίπτουσιν. Εἰς αὐτὴν ἀνήκουσιν τὰ γένη ἀντιλόπη, αἴξ, πρόβατον, βοῦς.

κοιλόν, οῦ, τό· boisseau, n. m. μέτρον σχήματος κυλινδρικοῦ, ἐκ ξύλου συνήθως κατασκευαζόμενον, χρησιμεῦον δὲ ἰδίως πρὸς μέτρησιν τῶν σιτηρῶν ἐν Ἀνατολῇ. Κατὰ τόπους εἶνε διαφόρου χωρητικότητος, ἰσοδυναμοῦν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πρὸς 23 λίτρας, ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς 36, ἐν Σμύρνῃ πρὸς 54, ἐν Θεσσαλονίκῃ πρὸς 144, ἐν Βάρνῃ πρὸς 216, ἐν Σιλιστρίᾳ καὶ Ρουχτσουκίῳ πρὸς 288, ἐν Μολδαυΐᾳ πρὸς 435 καὶ ἐν Βλαχίᾳ πρὸς 681. § — ἑκατόλιτρον, hectolitre, n. m. βλ. δεκαδικὸν **σύστημα**.

κοῖλον, ου, τό· τὸ κενὸν εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ἐσκαμμένον, βαθουλό, cavité, n. f. creux, n. m. || τὸ κοῖλον τῆς χειρός, le creux de la main ; || κοῖλον ὀβίδος, creux d'un obus ; βλ. καὶ ὀβίς· || **κοῖλον**, οὐδ. τοῦ κοῖλος, creux, euse; adj. || —, ἔγκοιλον τμῆμα, partie creuse ; τὸ ἀντίθ. αὐτοῦ εἶνε τὸ **ἔμπλεον**, τὸ πλῆρες, partie pleine· || κοῖλον μέρος σφαιρικοῦ θόλου, coupe ou coupole, n. f. § κοῖλον, τό· ὁ μυχός, âme, n. f. (du canon ou d'une arme à feu). Καλεῖται οὕτω τὸ ἐσωτερικὸν κενὸν πυροβόλου ἢ ὅπλου. Τὸ κοῖλον μέχρι τοῦ 1855 ἦτο **λεῖον** (lisse), ἔκτοτε ἐσχημάτισαν **αὐλάκια** (βλ. λέξιν) ἐφ' ὅλου τοῦ ἐσωτερικοῦ μήκους τοῦ σωλῆνος τοῦ χρησιμεύοντος διὰ τὴν ὁδήγησιν τοῦ βλήματος· τὸ πρὸς τὰ ὄπισθεν τοῦ κοίλου μέρος, τὸ χρησιμεῦον διὰ τὴν ἔνθεσιν τοῦ γεμίσματος εἶνε λεῖον καὶ καλεῖται **θαλάμη** (chambre) ἢ πυθμὴν τοῦ κοίλου, fond de l'âme. Τὰ ὀπισθογεμῆ πυροβόλα (canons) σύγκεινται **ἐκ** τινος σωλῆνος ἀνοικτοῦ κατ' ἀμφότερα τὰ ἄκρα, ἐξ

ὧν τὸ μὲν ἔμπροσθεν, δι' οὗ ἐξέρχεται τὸ βλῆμα κατὰ τὴν βολήν, καλεῖται **στόμα** (bouche), τὸ δὲ ὀπίσθιον, δι' οὗ τελεῖται ἡ γέμισις, εἶνε τὸ λεγόμενον **πυγαῖον** (culasse). Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ κενῷ τοῦ σωλῆνος διακρίνομεν δύο μέρη: τὴν πρὸς τὸ ὀπίσθιον ἄκρον **ἐγκάθισιν** τοῦ **φρακτικοῦ μηχανήματος** (logement du mécanisme de fermeture), ἤτοι τοῦ **κλείστρου** (fermeture), ὅπερ κλείει στεγανῶς τὸ ἄκρον τοῦτο μετὰ τὴν γέμισιν καὶ ἀποτελεῖ τὸν πυθμένα τοῦ πυροβόλου καὶ τὸ κοῖλον (âme) ὅπερ διήκει ἀπὸ τῆς ἐμπροσθίας ἐπιφανείας τοῦ φρακτικοῦ μηχανήματος μέχρι τοῦ στόματος τοῦ πυροβόλου. Ἐν τῷ **κοίλῳ** τούτῳ διακρίνονται ἐπίσης δύο μέρη: ἡ **θαλάμη** (chambre), ἤτοι ἡ θέσις ἐν ᾗ περικλείεται τὸ γέμισμα τῆς πυρίτιδος, περιλαμβανομένη μεταξὺ τοῦ πυθμένος τοῦ πυροβόλου (fond du canon) καὶ τοῦ **πυθμενίου** (culot) τοῦ βλήματος, κατέχοντος τὴν ἐν τῷ πυροβόλῳ θέσιν του, καὶ τὸ **ἠυλακισμένον μέρος** (partie rayée), φθάνον μέχρι τοῦ στόματος τοῦ πυροβόλου· || **ἠυλακισμένον** κοῖλον, âme rayée; καλεῖται οὕτω ἐν τῷ κοίλῳ τὸ ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ βλήματος μέχρι τοῦ στόματος τοῦ πυροβόλου μέρος τοῦ σωλῆνος, ὅπερ εἶνε καὶ τὸ **κυρίως** κοῖλον.

κοιλοπόνημα, ατος, τό· [δημ.] αἱ ὠδῖνες τοῦ τοκετοῦ, douleurs de l'enfantement; mal d'enfant; travail d'enfant.

κοιλόπονος, ου, ὁ· [δημ.] ἡ κοιλιαλγία.

κοιλοπονῶ (έω), μέλ. ήσω [δημ.], ὠδίνω, ἔχω πόνους τοκετοῦ, être en mal (en travail) d'enfant; || κοιλοπόνησε τὸ βουνὸ κ' ἐγέννησε ἕνα αὐγὸ [παροιμ.] [= ὤδινεν ὄρος καὶ ἔτεκε μῦν], la montagne à enfanté une souris; de grand dessein une souris provient. § **κοιλοπονῶ** [δημ.] ἔχω πόνον εἰς τὴν κοιλίαν, avoir mal au ventre.

κοῖλος, η, ον· κενὸς εἰς τὸ ἐσωτερικόν, κοινῶς ἄδειος, βαθουλός, κεκοιλασμένος, βαθουλωμένος (φύσει ἢ τέχνῃ, ἀντίθ. τῷ κυρτός) ἤτοι **ἐπιφάνεια** ἐσκαμμένη πρὸς τὰ ἔσω, creux, euse, adj. concave, adj. ἐπίσης καμπύλη ἀντιθ. τῆς κυρτῆς (convexe); || [ἀνατομ. ἐν.] cave, n.f. || κοῖλαι παρειαί, des joues creuses; || κοῖλον κάτοπτρον, miroir concave; || κοίλη φλέψ, veine cave [ἀνατομ.], καλοῦνται οὕτως αἱ διάφοροι φλέβες αἱ μεταφέρουσαι τὸ αἷμα ἐκ τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ σώματος πρὸς τὴν καρδίαν, συνενούμεναι εἰς μεγαλειτέρους ὀλονὲν κλάδους, σχηματίζουσιν ἐπὶ τέλους δύο μεγάλους κλάδους, τὴν ἄνω κοίλην φλέβα καὶ τὴν κάτω κοίλην φλέβα· || κοίλη γραμμή, ligne concave (courbe); || κοίλη (ἔγκοιλος) ὁδός, chemin creux = βαθουλὸς δρόμος· ἡ κοίλη ὁδός, λέγεται καὶ ravin = chemin creux; || [οἰκοδ.] κοίλη ἐπιφάνεια τοίχου, κυλινδρικὴ ἢ κωνική, tour creuse. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ **κοῖλον** creux, n. m. βλ. λέξιν.

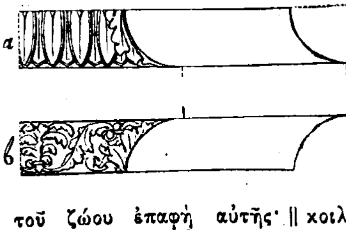
κοιλότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης, ἡ κατάστασις τοῦ κοίλου, καὶ τὸ κούφωμα, βαθούλωμα, cavité, n, f. concavité, n. f. ἡ ἐκκοίλανσις, évidement, n. m. évidage, n. m. ἡ ἀνόρυξις, ἀνασκαφή, καὶ κατ' ἐπέκτ. ἡ κοιλότης, excavation, n. f. § [ἱππολ.] —, cavité, n. f. ἐν τῇ ἀνατομίᾳ σημαίνει πάντα κοῖλον χῶρον ἐν ᾧ εὑρίσκονται ἐγκεκλεισμένα διάφορα ὄργανα· || ἡ κοιλότης τοῦ κρανίου, cavité cranienne; || θωρακικὴ κοιλότης, cavité pectorale; || κοιλιακὴ κοιλότης, cavité abdominale; || — τῆς λεκάνης, cavité pulvienne; || ῥινικαὶ κοιλότητες, cavités nasales; || ἡ κοιλότης τοῦ φάρυγγος, cavité gutturale; || ὀφθαλμικὴ κοιλότης, κτλ., cavité orbitaire, etc. § [ἱππολ.] —, βλ. **σπήλαιον**, caverne, n. f. § —, κοίλωμα τῆς βαϊοννίδος (ἢ λόγχης), gouttière (f.) de la baïonnette. § μικρὰ κοιλότης, κοίλωμα, dépression, n. f. § κοιλότης (πυροβόλου), affouillement d'une bouche à feu; αὐλακώσεις προερχόμεναι ἐκ φθορᾶς ἐντὸς τοῦ κοίλου τῶν ἐκ κρατερώματος πυροβόλων.

κοιλοτράχηλος, [ἱππολ.] βλ. **τράχηλος.**

κοίλωμα, ατος, τό· πᾶν κεκοιλασμένον, ἡ ἰδιότης αὐτοῦ, ἡ **κοιλότης**, κοινῶς τὸ βαθούλωμα, cavité, n. f. concavité, n. f. τὸ κοῖλον, creux, n.m. § —, **ἐδάφους** (**ἐδαφικόν**), dépression (f.) du sol; || — τῆς κάννης, dépression du canon. § —, flache, n. f. κοινῶς τὸ ζούλισμα, π. χ. κοίλωμα ὑπάρχον ἐπὶ τοῦ ξύλου. § — αὔλακος, strie, n. f. βλ. **αὖλαξ.** § κοίλωμα, miroir, n. m. καλεῖται οὕτω βάθυνσις ἐπελθοῦσα εἰς τὴν ὄψιν λίθου διὰ τῆς ἀποσπάσεως τεμαχίου τινὸς κατὰ τὴν λάξευσιν. § κοίλωμα, τό· renfoncement, n. m. **ἔμπηγμα,** τό· βαθύ τι μέρος ὅπερ παρουσιάζουσιν ἀντικείμενα τινά. § [ἀρχιτ.] **κοίλωμα,** ατος, τό· renfoncement, n. m. ἐσοχή, ῆς, ἡ· ἐσοχὴ γινομένη ἐντὸς τοῦ τοίχου, π. χ. τὸ κοίλωμα εἰκονικῆς καμάρας ἢ σηκοῦ, κτλ. (le renfoncement d'une arcade ou d'une niche feinte, etc.) § κοίλωμα τῆς ὀροφῆς, renfoncement de soffite; χῶρος περιλαμβανόμενος μεταξὺ τῶν δοκῶν πατώματος τινός, ὅντινα μεταχειρίζονται ὡς διακόσμησιν σχηματίζοντες **τετράγωνα φατνώματα** (compartiments carrés); βλ. **ὀροφὴ** (soffite). § **κοίλωμα** κενόν, chambre, n.f. τὴν λέξιν ταύτην μεταχειρίζονται οἱ σαγματοποιοὶ καὶ ἐννοοῦσι τὸ κενὸν ὅπερ εἰδικῶς σχηματίζουσιν ἐπὶ τοῦ ὑποστρώματος τῆς σέλλης, ὅπως διὰ τούτου ἀφαιρεθῇ ἡ ἐπί τινος σημείου τῆς ῥά-

a

b

χεως τοῦ ζώου ἐπαφὴ αὐτῆς· || κοιλαίνειν, faire une chambre. § [ἀρχιτ.] **κοίλωμα,** τό· cavet, n.m. (ἐκ τοῦ λατινικοῦ **cavus**, creux); κοίλη γλυφὴ (moulure concave) ἧς ἡ κατατομὴ παριστᾷ τεταρτοκύκλιον κατασκευαζόμενον ἀντιθέτως τοῦ ἐχίνου (quart de rond). Τὸ ἀντίθετον τοῦ **κοιλώματος** εἶνε ὁ **ἐχῖνος**, ὅστις

εἶνε γλυφὴ κυρτὴ (moulure convexe). Ἡ ἕνωσις τοῦ κοιλώματος καὶ τοῦ ἐχίνου ἀποτελεῖ τὴν πτέρνην (talon) ; || **κοίλωμα εὐθὺ** (β), cavet droit ; || **κοίλωμα ἀντεστραμμένον** (α), cavet renversé.

κοιμημένο πλοῖον [ναυτ.] engagé ; βλ. **κατάκλιτον.**

κοιμῆσι, τό· [δημ.] βλ. **κοιμησιόν.**

κοιμησιάρης, α, ικον· [δημ.] ὁ κοιμώμενος πολύ, grand dormeur, ὑπνιάρης, ὑπναλέος.

κοιμησιόν, τό· [δημ.] ἡ κοίμησις, ἡ κατάστασις τοῦ κοιμωμένου, τὸ κοιμᾶσθαι, ὁ ὕπνος, sommeil, n.m. ὕπνος βραχύς, somme, n. m. ἡ ἀνάπαυσις, repos. n. m.

κοιμάω-ῶ, μέλ. ήσω, κοιμίζω τινά, χάμνω νὰ κοιμηθῇ, coucher ; faire dormir, endormir ; βλ. παθ. κοιμῶμαι.

κοίμησι, ἡ· [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης] ἡ κοίμησις, ὁ ὕπνος, θάνατος.

κοίμησις, εως, ἡ [ἰδ. Γρφ.] τὸ κοιμᾶσθαι, dormition, n. f. θανάτου ὕπνου, ὁ θάνατος, mort, n. f. || ἡ κοίμησις τῆς Θεοτόκου, l'assomption ; la dormition de la Ste Vierge.

κοιμητῆριν, τό· [διάλ. Οἰνόης] κοιμητήριον, τὰ μνήματα, νεκροταφεῖον.

κοιμητήριον, ου, τό· τόπος πρὸς κοίμησιν, τὸ νεκροταφεῖον, cimetière, n. m. τὸ μέρος ἔνθα θάπτονται οἱ νεκροί· [ἐκκλ.] κοιμητήριον = παρεκκλήσιον κάτωθεν τοῦ ὁποίου εἶνε κατατεθειμένα τὰ ὀστᾶ τῶν νεκρῶν.

κοιμίζω, μέλ. ίσω, κατακοιμίζω, endormir ; χάμνω νὰ κοιμηθῇ, faire dormir ; βάζω στὸ κρεββάτι νὰ κοιμηθῇ, κατακλίνω, mettre au lit, coucher ; ἀποκοιμίζω, χαυνῶ, καταπραΰνω καθησυχάζω, assoupir; || [παθητ. μετ.] βλ. **κοιμισμένος.**

κοίμισμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ κοίμησις, ἡ πρᾶξις τοῦ κοιμίζειν, action d'endormir ; ἡ ἀποκοίμησις, endormissement, n. m. χαύνωσις, νάρκωσις, καταπραΰνσις, καθησύχασις, assoupissement, n. m.

κοιμισμένος, η, ον [δημ.] κεκοιμημένος, η, ον· endormi, e, adj. [συνεκδ.] ἀδρανής, νωθρός, βραδύς, εῖα, ύ, lent, e ; ὀκνηρός, paresseux, euse, adj. [δημ.] lendore. § εὐήθης, ἀνόητος, βλάξ, nigaud, e, adj. sot, sotte, adj.

κοιμιστικός, ή, όν· **ὑπνωτικός**, ἐπιτήδειος πρὸς κοίμησιν, κοιμίζων τινά, endormant, e, adj. ὑπνωτικός, soporatif, ive. adj. || ἀνάγνωσις κοιμιστική, lecture endormante.

κοιμοῦμαι καὶ κοιμῶμαι, (ἐνεργ. κοιμάω-ῶ), μέλ. κοιμήσομαι, θὰ κοιμηθῶ, ἀόρ. ἐκοιμήθην· πλαγιάζω νὰ κοιμηθῶ, dormir ; || — τὸ μεσημέρι, faire sa sieste; faire (la méridienne); || κοιμᾶται ἕως τὸ μεσημέρι [φρ.], il dort la grasse matinée ; || [ἐπὶ ἀνδρογύνου] κοιμῶνται μαζή, ils ne font qu'un lit ; || κοιμῶνται χωριστά, ils font lit à part ; || κοιμᾶται ἔξω [εἰς τὸ ὕπαιθρον], il couche dehors (; au frais ; à la belle étoile); || — ἐκτὸς τῆς οἰκίας μου (ξενοκοιμοῦμαι), découcher, coucher en ville ; || δὲν ἐκοιμήθη εἰς τὸ σπῆτί του, il a découché ; || **δὲν ἐκοιμήθην ὅλην τὴν** νύκτα, j'ai passé une nuit blanche; || — **κατὰ** γῆς, coucher sur la dure ; || — ἐνωρὶς (κατακλίνομαι), se coucher de bonne heure ; || κοιμώμενος, η, ον, dormi, e. § [ναυτ. δημ.] [ἐπὶ πλοίου] s'engager; κοιμημένο πλοῖον· βλ. **κατάκλιτον.** § [μεταφ.] ἀποθνήσκω, mourir ; décéder; être mort; || **οἱ κεκοιμημένοι,** les trépassés = οἱ κοιμηθέντες, οἱ ἀποθανόντες· || οἱ ἐν Χριστῷ κοιμηθέντες, ceux qui sont endormis dans le Christ ; ἤτοι οἱ ὑπὲρ πίστεως θανόντες, c'est à dire qui sont morts pour la foi.

κοινῇ, [ἐπίρ. τοῦ κοινὸς] (ἀντίθ. τῷ ἰδίᾳ), κοινῶς, κατὰ τρόπον κοινόν, en commun ; βλ. καὶ κοινῶς· || τὰ κοινῇ συμφέροντα, l'intérêt commun = τὸ κοινὸν συμφέρον· || κοινῇ συναινέσει, d'un commun accord (ἀπὸ κοινοῦ).

κοινοβιακός, ή, όν· ὁ εἰς κοινόν, κοινοβίου βίον ἀνήκων, cénobitique, adj. qui appartient au cénobite ; || βίος κοινοβιακός, vie cénobitique.

κοινοβιάρχης, ου, ὁ· ὁ προεστώς, ὁ ἡγούμενος κοινοβίου εἰς μοναστήριον, cénobiarque, n. m.

κοινοβιάτης, ου, ὁ· cénobite, n. m. μοναχὸς ζῶν ἐν κοινοβίῳ μονῆς, moine qui vit en communauté.

κοινόβιον, ου, τό· μοναστήριον ἐν ᾧ κοινῶς ἐν ἀδελφικῇ ἰσότητι ζῶσι μοναχοί, cénobie, n. f. μονὴ κοινοβιατῶν, couvent de cénobites ; κοινότης, communauté, n. f.

κοινόβιος, ος, ον· ὁ κοινῶς μετ' ἄλλων ζῶν, κοινοβιάτης, cénobite, n. m. || [οὐδ. οὐσ.] βλ. **κοινόβιον·** || salle de commun, κοινὴ αἴθουσα, ἤτοι αἴθουσα ἐν μοναστηρίοις ἔνθα τρώγουσιν ἀπὸ κοινοῦ οἱ ἀποτελοῦντες τὸ κατώτερον προσωπικὸν τῆς μονῆς.

κοινοβουλευτικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ κοινοβούλιον, parlementaire, adj. || τὸ κοινοβουλευτικὸν σύστημα, ἡ κοινοβουλευτικὴ διοίκησις [ἐπὶ κακοῦ] (= **κοινοβουλευτισμός**), le parlementarisme [mot appliqué en mauvais part au gouvernement parlementaire].

κοινοβουλευτικῶς, [ἐπίρ.] parlementairement, adv. κατὰ τρόπον κοινοβουλευτικόν, d'une manière parlementaire.

κοινοβουλευτισμός, οῦ, ὁ· parlementarisme, n. m. βλ. **κοινοβουλευτικός.**

κοινοβούλιον, ου, τό· ἡ σύνοδος τῶν βουλευτῶν, τὸ μέρος ἔνθα συνεδριάζουσι, ἡ βουλή, parlement, n. m. ἡ βουλή, τὸ βουλευτήριον, chambre des députés ; [ἐν Ἀγγλίᾳ] la chambre des communes.

κοινογαμία, ας, ἡ· communauté des femmes ; κοινὴ μῖξις τῶν ἀνδρῶν μετὰ τῶν γυναικῶν ἄνευ συζυγικοῦ δεσμοῦ. § **κοινογαμία** [νομ.]. Οὕτω λέγεται ἡ ἀρχὴ τοῦ κοινὰς ἔχειν τὰς γυναῖκας, κοινοὺς δὲ τοὺς παῖδας. Ἀλλ' ἐὰν διὰ τῆς πολυγαμίας παραγνωρίζωνται ἀνὴρ τε καὶ γυνὴ εἰς ἠθικὰ ὄντα, διὰ τῆς κοινογαμίας φονεύεται πᾶν ἀτομικόν, ἀφανίζεται ἡ ἀλληλεγγύη καὶ ἡ στοργὴ ἐν ταῖς κοινωνικαῖς σχέσεσιν, ἵνα θριαμβεύωσιν ἐπὶ τέλους τὰ αἰσθητικὰ ἔνστικτα τῆς φύσεως. Ἡ μήτηρ, ἡ σύζυγος, ἡ

παρθένος ἐκπροσωποῦνται συλλήβδην ὑπὸ τῆς ἱεροδούλου, ὁ δὲ ἀνὴρ καθίσταται ψυχρός, σκαιός, ἐγωϊστής, Ἐπικούρειος ὑπὸ τὴν φαυλοτάτην ἔννοιαν. Ἐπικρίνων ὁ Ἀριστοτέλης τὰς περὶ κοινογαμίας ἰδέας τῆς πολιτείας, ὀρθῶς ἰσχυρίζεται, ὅτι δι' αὐτῆς ἐκλείπει ὁ δεσμὸς τῆς φιλίας καὶ τῆς ἀλληλεγγύης, ἡ δι' αὐτῆς ἐπιζητομένη ἑνότης δὲν ἐπιτυγχάνεται «γίγνονται γὰρ ἑκάστῳ χίλιοι τῶν πολιτῶν υἱοί, καὶ οὗτοι οὐχ' ὡς ἑκάστου, ἀλλὰ τοῦ τυχόντος, ὁ τυχὼν ὁμοίως ἐστὶν υἱός, ὥστε πάντες ὁμοίως ὀλιγωρήσουσιν». Ἡ κοινογαμία παχυλὴ ἔτι ἄγνοια καὶ παρανόησις τῶν νόμων τῆς ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τὸ πρῶτον γεννωμένης κοινωνικότητος τοῦ ἀνθρώπου, ἐκλείπει ὡς θεσμὸς ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς συστάσεως τῆς πολιτικῆς κοινωνίας τῆς καὶ στοιχειωδεστάτης.

κοινοκτημοσύνη, ης, ἡ· [νομ.] la communauté de biens; εἶνε τὸ ἀντίθετον τῆς ἰδιοκτησίας, εἶνε τὸ σύστημα καθ' ὃ οὐδεὶς δικαιοῦται νὰ ἔχῃ ἰδίαν κτῆσιν, ἀλλὰ μία νὰ ἦνε ἡ κοινὴ ἰδιοκτῆτις, ἡ πολιτεία, ἥτις δι' ἁρμοδιωτάτου καὶ προσφορωτάτου τρόπου νὰ χορηγῇ τοῖς μέλεσιν αὐτοῖς πάντα τὰ πρὸς ζωὴν χρειώδη. Ἐπὶ τοῦ συστήματος τούτου στηρίζεται ὁ **κοινωνισμός**, ἔσχε δὲ ἀνέκαθεν ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος τοὺς ὀπαδούς του καὶ τοὺς κατακριτάς του. Ἡ κατάχρησις τοῦ θεσμοῦ τῆς ἰδιοκτησίας, ἡ ἀπόλυτος ἐλευθερία τοῦ νὰ κερδαίνῃ τις καὶ νὰ κατακτᾷ ὁσονδήποτε ἔδαφος καὶ νὰ κτίζῃ ἀπεριορίστως ὅσα αἱ χρηματικαί του δυνάμεις ἐπιτρέπουσιν οἰκοδομήματα, παρακωλύων οὕτω καὶ δυσχερεστάτην καθιστῶν τοῖς ἄλλοις πολίταις ἰδίαν κτῆσιν, ἡ κατάχρησις λέγομεν αὕτη ἐπήνεγκε τὴν καταστροφὴν πρὸς τὴν ἰδιοκτησίαν καὶ τὴν δι' αἵματος ἐπιδίωξιν τῆς καταργήσεως αὐτῆς. § —, communisme, n. m. κοινωνιστικὸν (σοσιαλιστικὸν) σύστημα συνιστάμενον εἰς τὸ νὰ τεθῶσιν ἅπαντα τὰ κτήματα εἰς κοινὴν χρῆσιν.

κοινοκτήμων, ονος, ὁ· ὁ ἔχων κοινὰς ἰδιοκτησίας, ὀπαδὸς τῆς κοινοκτημοσύνης, commun en biens. § —, communiste, adj. et n. ὀπαδὸς τῆς κοινοκτημοσύνης, partisan du communisme.

κοινολεκτικός, ή, όν· ἤτοι τῆς ἐν χρήσει διαλέκτου, τῆς κοινῆς διαλέκτου, du langage usuel; τῆς καθομιλουμένης, de la langue parlée; βλ. καὶ **κοινὴ διάλεκτος**.

κοινολεκτικῶς, [ἐπίρ.]· ἐν τῇ κοινῇ γλώσσῃ (διαλέκτῳ) en langue vulgaire; communément, adv. κοινῶς ordinairement, adv.

κοινολεκτῶ (έω), μέλ. ήσω, λέγω, ὁμιλῶ τὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ, χρῶμαι τῆς κοινῆς διαλέκτου, se servir de la langue vulgaire. § [παθ.] se dire communément.

κοινολόγησις, εως, ἡ· καὶ

κοινολογία, ας, ἡ· ἡ διαφήμισις, divulgation, n. f. ἡ δημοσίευσις, publication, n. f. ἡ ἀνακοίνωσις, κοινοποίησις, communication, n. f. § κοινὴ διάλεξις (συνομιλία), σύσκεψις μετά τινος, περί τινος, σύσκεψις, συνδιάσκεψις, conférence, n. f. (συν)έντευξις μετά τινος, ἀντάμωμα καὶ συνομιλία, abouchement, n. m. ἡ συνομιλία, entretien, n. m.

κοινολογῶ (έω), μέλ. ήσω, διαδίδω, κοινοποιῶ, διαφημίζω, divulguer, ébruiter; δημοσιεύω, publier; ἀνακοινῶ, κοινοποιῶ, communiquer. § [οὐδ. καὶ μέσ.] διαλέγω, conférer; βλ. **διάλεξις**· ἀνταμόνω καὶ συνομιλῶ, ἐντυγχάνω τινά, s'aboucher. § [παθ.] διαδίδομαι, ἐπὶ νέων ἢ μυστικῶν γίνομαι γνωστός, être divulgué, transpirer.

κοινόν, οῦ, τό· βλ. κοινός.

κοινοποιέω, βλ. κοινοποιῶ.

κοινοποιήσιμος, ος, ον· μεταδόσιμος, communicable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ κοινοποιηθῇ, νὰ γνωστοποιηθῇ.

κοινοποίησις, εως, ἡ· γνωστοποίησις, ἀνακοίνωσις τινός, communication, n. f. κοινοποίησις, διάδοσις, διαφήμισις, divulgation, n. f. καὶ ébruitement, n. m. (action d'ébruiter); ἡ κοινοποίησις, notification; [νομ. ἰδ.] signification, n. f. βλ. καὶ **ἐπίδοσις**· ‖ — διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, par ministère d'huissier; ‖ ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς αἰτήσεως, à partir de la signification de la demande.

κοινοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, ποιῶ τι κοινόν, γνωστὸν ποιῶ τοῖς πᾶσι, κοινολογῶ, κοινωνέω-ῶ, ἀνακοινῶ τι, communiquer; κοινολογῶ, divulguer; γνωστοποιῶ, notifier; καθιστῶ γνωστόν, faire savoir; φέρω εἰς γνῶσιν, porter à la connaissance; ἀναγγέλλω, faire part; [νομ. ἰδ.] signifier; ‖ **κοινοποιῶ** τι ἐν ἐχεμυθίᾳ, confier une chose sous le sceau du secret; ‖ κοινοποιεῖν ἐγγράφως, communiquer par écrit; ‖ μὴ ἔχων σήμερον πλειότερόν τι νὰ σᾶς κοινοποιήσω, n'ayant rien de plus à vous dire aujourd'hui, n'ayant rien autre chose d'intéressant à vous communiquer; ‖ σᾶς παρακαλῶ νὰ μοὶ κοινοποιήσητε τὰς τραπεζιτικὰς σας συμφωνίας, ὅρους, permettez-moi que je vous demande vos conditions de banque.

κοινοπραγία, ας, ἡ· καὶ

κοινοπραξία, ας, κοινὴ μετά τινος πρᾶξις, κοινὴ ἐπιχείρησις, communauté d'intérêts; συνεπῶς ὁ συνεταιρισμός, association, n. f. Κοινοπραξία (λατ. communio) καλεῖται ἡ ἄνευ ἑταιρίας κοινωνία, ἤτοι ἡ τυχαία συνύπαρξις παρὰ πλείοσι προσώποις τοῦ αὐτοῦ δικαιώματος (ἐκ κληρονομίας) π. χ. αἱ ὑποχρεώσεις τῶν κοινωνιῶν εἶνε αἱ αὐταὶ περίπου καὶ τῶν συνεταίρων, ἀποτελεῖ δὲ ἡ κοινοπραξία οἱονεὶ σύμβασιν, ἐξ ἧς δύο πηγάζουσιν ἀγωγαί, ἡ actio familiae erciscundae, προκειμένου περὶ κοινοπραξίας μεταξὺ συγκληρονόμων, καὶ ἡ actio communi dividundo, ἀφορῶσα κυρίως τὴν κυριότητα, ἀλλ' ἐξ ἀναλογίας καὶ ἐπὶ παντὸς κοινοῦ ἐξ ἀδιαιρέτου δικαιώματος ἐφαρμοζομένη. Σημειωτέον ὅτι καὶ ἐν ταῖς πηγαῖς κοινοπραξίας καλεῖται καὶ ἡ καθολικὴ ἑταιρία.

κοινοπραγῶ (έω), μέλ. ήσω, πράττω, μετέρχομαί τι κοινῇ μετά τινος, agir de concert, en commun avec quelqu'un; βλ. **κοινοπραξία**.

κοινός, ή, όν· (συγκρ. ότερος, ὑπερθετ. ότατος), commun, une, adj. πολλοῖς ἢ τοῖς πᾶσι, δύο ἢ τισι προσώποις ἢ πράγμασιν ἐξ ἴσου ἀνήκων, κοινῇ μετά τινος ἢ πολλῶν πραττόμενος, γινόμενος, commun, une; qui appartient à plusieurs personnes, ἀντίθ. τῷ ἴδιος· ὁ εἰς ὅλον τὸν λαόν, εἰς τὸ κοινόν, τὸ δημόσιον ἀναφέρων, ἀνήκων, δημόσιος, public, que, adj. ἀντίθ. τῷ ἴδιος, ἰδιωτικὸς (privé)· ‖ κοινὸν συμφέρον, intérêt commun; ‖ τὰ κοινὰ πράγματα, les affaires publiques; ‖ ὁ κοινὸς λογισμός, κοινὴ ἐπίνοια ἢ σύνεσις =κοινὸς νοῦς, le sens commun; ‖ κοινὴ συλλαβή, syllabe commune; ‖ κοινὴ γυνή, femme publique=δημοσία· ‖ τί κοινὸν μεταξὺ κατόπτρου καὶ ξίφους, qu'y a-t-il de commun entre un miroir et une épée; ‖ τὰ ἔχομεν ὅλα κοινά, tout est commun entre nous; ‖ κοινῇ συναινέσει, d'un commun accord; ‖ ἡ κοινὴ γνώμη, l'opinion publique; ‖ [γραμμ.] κοινὸν γένος, genre commun; ‖ [ἀστρον.] κοινὸν ἔτος, année commune; ‖ [διπλωματ.] κοινὴ διακοίνωσις, note collective; ‖ ἡ κοινὴ σωτηρία, le salut public; ‖ ἡ κοινὴ περιφρόνησις, le mépris du public; le mépris général; ‖ ἡ εὐφυΐα εἶνε φαίνεται εἰς τὸν τόπον σας πολὺ κοινή, il parait que chez vous l'esprit court les rues; ‖ τὰ ἔχομεν ὅλα κοινά, tout est commun entre nous; ‖ κοινῇ= ἐν κοινῷ, en commun; ensemble; en société; ‖ ἀπὸ κοινοῦ, en commun; à frais communs; [καὶ ἄλλ.] de commun accord; de concert; ‖ ἐσκέφθησαν ἀπὸ κοινοῦ, ils ont délibéré en commun; ils ont concerté; ‖ [οὐδ. οὐσ.] τὸ κοινόν, le public = τὸ δημόσιον· ἡ κοινότης, la communauté; ‖ ἐμφανίζομαι εἰς τὸ κοινόν, paraître en public; ‖ εἰδοποίησις πρὸς τὸ κοινόν, avis au public; ‖ τυγχάνω εὐμενοῦς κοινοῦ, trouver un public bienveillant; ‖ πρὸς ὄφελος τοῦ κοινοῦ, dans l'intérêt de la communauté; ‖ τὸ κοινὸν ἀρέσκεται ν' ἀπατᾶται, le public aime à être trompé; ‖ ἐπλήρωσεν ὅσα ὤφειλεν εἰς τὸ κοινόν, il a payé ce qu'il devait à la communauté; ‖ [οὐδ πληθ.] τὰ κοινά, les affaires publiques; la chose publique; ‖ [εἰργάσθη] ὑπὲρ τῶν κοινῶν, pour le bien commun. § ἐπὶ κακῆς σημασίας, κοινὸς=χυδαῖος, πρόστυχος, vulgaire, adj. trivial, e; ordinaire, adj. commun, e, adj. ‖ κοινὸν πνεῦμα, esprit vulgaire; ‖ κοινὸν κρασί, vin ordinaire; ‖ ἡ κοινὴ ἑλληνικὴ γλῶσσα, le grec vulgaire; le grec moderne parlé, ἡ κοινὴ διάλεκτος, ἡ καθομιλουμένη γλῶσσα· ἀντίθ. τῷ, ἡ γραμματικὴ γλῶσσα. **Κοινὴ διάλεκτος,** langage usuel (ἡ καθομιλουμένη) καλεῖται ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἐκείνη ἥτις ἐσχηματίσθη κατὰ τὴν Ἀλεξανδριανὴν ἐποχὴν ὡς γλῶσσα τοῦ γραπτοῦ λόγου. Βασίζεται ἐπὶ τῆς ἀττικῆς ἧς διαφέρει ὅμως διὰ πλείστων παραχωρήσεων πρὸς τὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ, τοῦ στρατοῦ, τῶν γραφείων καὶ ἴσως τῆς μακεδονοαλεξανδρινῆς διαλέκτου. Αἱ παραχωρήσεις αὗται ἀφορῶσι μᾶλλον εἰς τὸ λεξιλόγιον καὶ τὴν σύνταξιν ἢ εἰς τὸ τεχνολογικὸν μέρος· ‖ κοινὴ γῆ, terre ordinaire; βλ. γῆ· ‖ [ῥητορ.] **κοινὸς τόπος,** lieu commun; καλοῦνται οὕτως ἐν τῇ ῥητορικῇ αἱ πασίγνωστοι ἰδέαι καὶ τοῖς πᾶσιν εὐνόητοι ἀλήθειαι. Κατάδηλον ὅτι τὸ καταπληροῦν τὸν λόγον διὰ κοινῶν τόπων δὲν εἶνε καλὸν συστατικὸν τοῦ ῥήτορος· ‖ **κοινὸν δοχεῖον,** récipient commun [ἠλεκτρ.]. Ἐν τοῖς ἠλεκτρικοῖς φαινομένοις καλεῖται ἡ γῆ κοινὸν δοχεῖον, διότι πᾶν σῶμα ἠλεκτρισμένον καὶ συγκοινωνοῦν μετὰ τῆς γῆς ἠλεκτρικῶς διαχέει τὸν ἠλεκτρισμὸν αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, ἥτις δέχεται οὕτω τοὺς ἠλεκτρισμοὺς πάντων τῶν ἠλεκτρισμένων σωμάτων.

κοινοτάφιον, ου, τό· κοινῶς δύο ἢ πολλῶν τάφος, fosse (sépulture) commune.

κοινότης, ητος, ἡ· communauté, n. f. ἡ κατάστασις τοῦ κοινοῦ, état de ce qui est commun; ‖ ἡ κοινότης τῶν συμφερόντων ἡμῶν, la communauté de nos intérêts; ἤτοι τὸ κοινὸν συμφέρον, ἡ ὁμοιότης, ταὐτότης τοῦ συμφέροντος· ‖ — συμφερόντων, communauté de biens. § κοινότης, commune, n. f. πολιτικὴ διαίρεσις τῆς χώρας. § [νομ.] **κοινότης,** commune; καλεῖται κοινότης ἐν γένει (universitas) τὸ νομικὸν ἐκεῖνο πρόσωπον, τὸ ὑπόστασιν ἐξωτερικὴν ἔχον σύνολόν τι ἀνθρώπων· ὥστε ἡ κοινότης πολλαπλοῦς τίς ἐστιν ἄνθρωπος, ἰδίαν ὕπαρξιν καὶ ἴδιον προορισμὸν ἔχων, τὰ δὲ μέλη αὐτῆς οὔτε μετοχήν τινα κατὰ γενικὸν κανόνα ἔχουσιν εἰς τὴν κοινοτικὴν περιουσίαν, οὔτε ἡ ἐναλλαγὴ αὐτῶν ἐπηρεάζει πως τὴν κοινότητα. § ἡ Βουλὴ τῶν κοινοτήτων, la Chambre des communes. § ἡ **κοινότης τῶν Παρισίων** (commune de Paris) (ἡ **κομοῦνα**). Τὸ ὄνομα τοῦτο ἐδόθη εἰς ἀντικυβέρνησιν ἣν ἵδρυσεν ἐπανάστασις ἐν Παρισίοις γενομένη τῷ 6]18 Μαρτίου 1871 κατὰ τῆς ὑπὸ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως κατασταθείσης κυβερνήσεως τοῦ Θιέρσου (Thiers). Ἡ ἐπανάστασις περιωρίσθη ἐν μόνοις τοῖς Παρισίοις· ἀλλ' εἰς τὴν ἐν Βερσαλλίαις κυβέρνησιν τοῦ Θιέρσου ἔμεινε πιστὸς ὁ στρατός. Μόλις δὲ μετὰ μακροὺς καὶ αἱματηροὺς ἀγῶνας κατεβλήθη ἡ κοινότης καὶ ἀπεκατέστη ἡ τάξις ἐν τῇ πρωτευούσῃ τῇ 16]28 Μαΐου.

κοινοτικός, ή, όν· τῆς κοινότητος, de la communauté; ὁ ἀνήκων [ἢ ἀφορῶν] εἰς τὴν κοινότητα, communal, ale, aux, adj. qui appartient à une commune, qui la concerne; ‖ κοινοτικὸν εἰσόδημα, revenu communal; ‖ κοινοτικὰ κτήματα, les biens d'une commune.

κοινοτοπία, ας, ἡ· κοινὸς τόπος, lieu commun; φράσις τετριμμένη, χυδαιότης, banalité, n. f. τετριμμένα λόγια, τὰ αὐτὰ τοῖς αὐτοῖς, rengaine, n. f.

κοινωμάτιον, ου, τό· rivet, n. m. βλ. γυρόω ἧλον καὶ ἧλος γυρωτικός· ‖ κοινωμάτια χαδοποιοῦ, rivets du tonnelier; ‖ κοινωμάτια χαλύβδινα, rivets en acier; ‖ κοινωμάτια σιδηρᾶ, rivets en fer.

κοινωνητήρ, ῆρος, ὁ· (συγκοινωνός)· [ἀτμομ.] cuissard ou culotte de communication; μέρος σωλῆνος δι' οὗ συγκοινωνοῦσι δύο μέρη ἀτμομηχανῆς ἢ ἀτμολέβητος.

κοινωνητικός, ή, όν· συμμετέχων, συγκοινωνῶν, τῆς συγκοινωνίας, de communication; ‖ κοινωνητικὸν ἐπιστόμιον, soupape de communication.

κοινωνία, ας, ἡ· société, n. f. ἡ καθόλου καὶ ἐν μέρει ἀνθρωπίνη κοινωνία, συνένωσις ἀνθρώπων τεταγμένων ὑπὸ κοινοὺς νόμους· ‖ ἡ κοινωνία τῶν Ἀθηνῶν, la société d'Athènes; ‖ ἡ ὑψηλὴ κοινωνία, la haute société; ‖ ἡ ἀρετὴ εἶνε βάσις πάσης κοινωνίας, la vertu est le fondement de toute société; ‖ ἡ συγκοινωνία, communication, n. f. τὸ ἐμπόριον, συναλλαγή, commerce, n. m. ἡ μετοχή, ἡ σχέσις πρός τι, rapport, n. m. πληθ. αἱ σχέσεις, relations, n. f. pl. ‖ δὲν ἔχω κοινωνίαν **μετ' αὐτοῦ**, je ne suis pas en relations avec lui; ‖ κοινωνία ἰδεῶν, commerce d'idées; ‖ ἐλευθέρα κοινωνία [πλοίου, κτλ.], libre pratique=ἐλευθεροκοινωνία, βλ. **ἐλευθεροκοινωνῶ.** § [ἐκκλ.] ἡ θεία κοινωνία, sainte communion, ἤτοι ἡ ἁγία μετάδοσις· ‖ ὕψωσις τῆς θείας κοινωνίας ἐν τῇ λειτουργίᾳ, élévation, n. f.

κοινωνικόν, τό· βλ. κοινωνικός.

κοινωνικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὴν κοινωνίαν, qui concerne la société, social, e. adj. ‖ ὁ κοινωνικὸς βίος, la vie sociale; ‖ κοινωνικὸν συμβόλαιον, contrat social; ‖ κοινωνικαὶ ἀρεταί, vertus sociales; ‖ κοινωνικαὶ τάξεις, classes sociales; διακρίσεις ἀνθρώπων ἀνηκόντων ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ καὶ συνδεομένων διὰ τῶν αὐτῶν ἐθνικῶν δεσμῶν καὶ πόθων, π. χ. ἡ ἀριστοκρατία, ἡ ἀστυκὴ ἢ μέση τάξις, la bourgeoisie; ἡ ἐργατικὴ τάξις, la classe ouvrière. § ὁ γεννηθεὶς διὰ νὰ ζῇ ἐν τῇ κοινωνίᾳ, né pour vivre en société, sociable, adj. ὁμιλητικός, μεταδοτικός, communicatif, ive, adj. qui se communique, qui aime à faire part aux autres de ses pensées; ‖ ὁ ἄνθρωπος εἶνε κοινωνικός, l'homme est sociable. § [οὐδ. οὐσ. ἐκκλ.] τὸ **κοινωνικόν**, [l'antienne de] la communion.

κοινωνικότης, ητος, ἡ· sociabilité, n. f. τὸ νὰ ζῇ τις ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἡ δεξιότης τοῦ ζῆν ἐν τῇ κοινωνίᾳ, aptitude à vivre en société.

κοινωνικῶς, [ἐπίρ.] ἐν τῇ κοινωνίᾳ, en société; κατὰ τρόπον κοινωνικόν, d'une manière sociale, socialement, adv. d'une manière sociable, sociablement.

κοινωνιολογικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν κοινωνιολογίαν, de sociologie.

κοινωνιολογία, ας, ἡ· κοινωνικὴ ἐπιστήμη, science sociale ou sociologie, n. f. Ἐπιστήμη ἐρευνῶσα καὶ κρίνουσα πάντα τὰ πολιτικὰ καὶ κοινωνικὰ ζητήματα, νέα κατὰ τὴν μορφὴν παλαιὰ δὲ κατὰ τὴν οὐσίαν καὶ τὸ ἀντικείμενον, καθόσον τὰ τοιαῦτα ζητήματα σοβαρῶς ἀπησχόλησαν τοὺς ὑπερόχους ἄνδρας τῆς ἀρχαιότητος καὶ τὸν Πλάτωνα ἰδίᾳ, ὅστις ἔθετο πρὸς λύσιν τὸ κοινωνικὸν πρόβλημα. Τὰ κοινωνικὰ ζητήματα ἰδίᾳ ἐγεννήθησαν σὺν τῇ ἀναπτύξει τῶν κοινωνιῶν. Ἡ κοινωνιολογία μικρὸν ἀφίσταται τῆς γνωστῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα «φιλοσοφία τῆς ἱστορίας» ἐπιστήμης ἢ τῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα «γενικὴ καὶ φιλοσοφικὴ ἱστορία» ὑπ' αὐτῆς μελετᾶται ἡ ἀρχέγονος κοινωνία ἐν τῇ καταχτήσει, ἐν τῇ θεολογικῇ καὶ μεταφυσικῇ αὐτῆς μορφῇ καὶ ἐν τῇ ἀναπλάσει αὐτῆς ἐν πνεύματι οὐ μόνον πολιτικῆς ἀλλὰ καὶ κοινωνικῆς ἰσότητος ὡς οἱ ὑπὸ τοῦ J. J. Rousso ἐμπνευσθέντες ἐδογμάτισαν· συνάμα δὲ ἐξετάζεται ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ταύτης ἡ κοινωνία καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς δράσεώς της ἐν τῇ καθόλου παραγωγῇ, ὅθεν καὶ ἡ πολιτικὴ οἰκονομία δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κλάδος ἢ τμῆμα αὐτῆς, οὕτω δὲ ἡ κοινωνιολογία ἀνάγεται καὶ εἰς τὴν σφαῖραν τῆς θετικῆς φιλοσοφίας. Κατὰ τὸν L. de Bouchaud ἡ κοινωνιολογία εἶνε φιλοσοφία τῆς ἱστορίας «mise en état de science», ἀλλ' οὐδὲν τὸ ἰδιάζον ἔχει ὁ ὁρισμὸς οὗτος, καθόσον ἡ φιλοσοφία τῆς ἱστορίας πρὸ πολλοῦ ὑψώθη εἰς ἐπιστήμην. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἕπεται ὅτι τὸ ἀντικείμενον τῆς κοινωνιολογίας εἶνε εὐρύτατον ἀφοῦ καὶ ἐπιστῆμαι ἕτεραι περιλαμβάνονται ἐν αὐτῷ, ὅθεν καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς δυσκόλως δύνανται νὰ διαγραφῶσιν· ἐν γένει ὅμως ἡ σφαῖρα αὐτῆς περιλαμβάνει καὶ κρίσεις ἐπὶ τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος, ἐπὶ τῶν δογμάτων τῶν μεταρρυθμιστῶν τῆς καθεστηκυίας κοινωνικῆς τάξεως σχολῶν καὶ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας.

κοινωνιολόγος, ου, ὁ· ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν κοινωνιολογίαν, qui s'occupe de la science sociale.

κοινωνισμός, οῦ, ὁ [νεολ.] σοσιαλισμός, socialisme, n. m. γενικὸς ὅρος περιλαμβάνων πᾶσαν θεωρίαν ἔχουσαν ὡς ἀντικείμενον τὴν κοινωνικὴν σύστασιν ἢ μεταβολὰς τῆς καθεστηκυίας κοινωνικῆς τάξεως· κατὰ δὲ τὴν στενωτέραν σημασίαν κοινωνισμὸς εἶνε σύστημα ἔχον ὡς βάσιν ἓν σύνολον κοινωνικῶν μεταρρυθμίσεων ἧττον ῥιζικῶν τῆς κοινοκτημοσύνης.

κοινωνιστής, οῦ, ὁ· σοσιαλιστής, socialiste, n. m. ὀπαδὸς τοῦ κοινωνισμοῦ, partisan du socialisme.

κοινωνιστικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν κοινωνισμόν, τοῦ κοινωνισμοῦ (σοσιαλισμοῦ), de socialisme; σοσιαλιστικός, socialiste, adj. ‖ κοινωνιστικὴ σχολή, école socialiste.

κοινωνός, ός, όν· ὁ μέτοχος, ὁ μετέχων, ἡ μετέχουσα τινός, participant, e, adj. ἑταῖρος (συνέταιρος), associé, ée, adj. σύντροφος (πραγμάτων, κτλ.), compagnon, n.m. ‖ — τοῦ βίου μου, compagnon de ma vie; ‖ κατέστην κοινωνὸς τῆς τύχης του, j'ai partagé son sort. § —, συγκοινωνός, communicateur, trice, adj. μεταδοτικός, ὁ χρησιμεύων διὰ τὴν μετάδοσιν τῆς συγκοινωνίας.

κοινωνῶ (έω), μέλ. ήσω· ἔχω τι κοινὸν μετά τινος, εἶμαι συγκοινωνός, communiquer. § εἶμαι μέτοχος τινός, (συμ)μετέχω, participer; διανέμω, διαμοιράζω, partager; ἔχω σχέσεις μετά τινος, avoir des rapports avec.

§ [συνήθ. ἐκκλησ.] μεταλαμβάνω (τῶν ἀχράντων μυστηρίων, communier ; || ἐκοινώνησε τὸ Πάσχα, il a communié à Pâques ; [ἐπὶ ἀσθενοῦς] τὸν ἐκοινώνησαν, on l'a administré ; on lui a donné le viatique ; on l'a communié.

κοινῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κοινόν, d'une manière commune ; ἀπὸ κοινοῦ, de commun, communément, adv. βλ. καὶ κοινός, **κοινῇ**· d'une manière ordinaire, ordinairement, adv. γενικῶς, généralement, adv. δημοσίως, publiquement, adv. προστύχως, χυδαίως, vulgairement ; || πιστεύεται κοινῶς, on croit généralement ; tout le monde croit ; || εἶνε κοινῶς γνωστόν, il est de notoriété publique; || κοινῶς μετὰ τῶν φίλων (κοινῇ), en commun avec ses amis ; || ὅπερ κοινῶς καλεῖται ἔρως, qu'on appelle communément amour.

κοινωφέλεια, ας, ἡ· κοινὴ (δημοσία) ὠφέλεια, utilité publique, le bien public, ἤτοι ὠφέλεια τοῖς πᾶσι.

κοινωφελής, ής, ές· ὠφέλιμος τοῖς πᾶσι, τῷ κοινῷ, κοινῆς (δημοσίας) ὠφελείας, d'utilité publique, γενικοῦ συμφέροντος, d'intérêt général ; βλ. καὶ δημοφιλής.

κοινωφέλιμος, ος, ον· κοινωφελής.

κοινωφελῶς, [ἐπίρ.] διὰ τὸ κοινὸν (δημόσιον) καλόν, pour le bien public ; διὰ τὸ γενικὸν συμφέρον, pour l'intérêt général.

κοιράνειος, α, ον· κοιρανικός, κυριαρχικός, de chef ; κυριαρχικὴ = ἡγεμονικὴ ἀρχή, de souverain.

κοιρανέω-ῶ, μέλ. ήσω, εἰμὶ κοίρανος, ἡγεμών, κυριάρχης, κυριαρχῶ, κυβερνῶ, ἐξουσιάζω, être chef, commander ; ἔχω τήν τε στρατιωτικὴν ἀρχηγίαν ἐν πολέμῳ καὶ τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν τοῦ βασιλέως ἐν εἰρήνῃ.

κοίρανος, ου, ὁ· (ἐκ τοῦ χάρα) κάρανος, ἄρχων, ἐξουσιαστής, ἡγεμών, souverain ; ἀρχηγὸς ἐν πολέμῳ, chef, n. m. βλ. κοιρανέω· «εἷς κοίρανος, εἷς βασιλεὺς ἔστω».

κοιτάζω, μέλ. άξω (κοίτη, couche), κατακλίνω τινά, βάλλω, φέρω εἰς τὴν κλίνην, κοινῶς τὸν βάλλω νὰ πλαγιάσῃ, νὰ κοιμηθῇ, mettre au lit, coucher. § [μέσ.] κοιτάζομαι, κατακλίνομαι, κοινῶς πλαγιάζω στὸ κρεββάτι, πλαγιάζω (πέφτω) νὰ κοιμηθῶ, se coucher ; βλ. καὶ κοίτομαι· [συνήθ. ἐπὶ ὀρνίθων καὶ πτηνῶν], jucher, ἐπικάθημαι εἰς δοκὸν ἢ σανίδα πρὸς ὕπνον, κοινῶς κουρνιάζω, ὅπως αἱ κόττais καὶ ἰδίως ἐπὶ πτηνῶν, se percher, ἐπικάθημαι εἰς κλάδον δένδρου. § βλ. κυττάζω.

κοιτάμενος, η, ον· βλ. κειτάμενος, κλινήρης, alité, ée ; ἀσθενής, infirme, adj.

κοίτασμα, ατος, τό· ἡ κοίτη, couche, n. f. § ἡ πρᾶξις τοῦ κοιτάζειν, action de jucher.

κοίτη, ης, ἡ· (κεῖμαι, κοιμάω), τόπος ἐν ᾧ κατακλίνεταί τις, κοιμᾶται, couche, n. f. ἤτοι ἡ κλίνη, τὸ κρεββάτι, lit, n. m. τὸ κατάλυμα, εἰς ὃ καταλύουσι, ἀναπαύονται, gite, n. f. ταῦτα πάντα κυρίως καὶ μεταφορικῶς· || κοίτη [διάλ. Νάξου] τὰ ἐν τῷ ὀρνιθῶνι καὶ τῷ κλωβῷ ξυλάρια, ἐφ' ὧν ἀναβαίνουσι τὰ πτηνά. § **χωρισμὸς ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης,** séparation de lit et de table. Ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία θεωροῦσα τὸν γάμον ἀδιάρρηκτον καὶ ἀπαγορεύουσα τὸ διαζύγιον, ἠναγκάσθη νὰ ἐπινοήσῃ τὸ ἠπιώτερον μέσον τοῦ ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης χωρισμοῦ πρὸς πρόσκαιρον τῶν συζύγων ἀποχώρισιν μέχρις οὗ ἡ πάροδος τοῦ χρόνου καλύψῃ τὴν ἐπενεγκοῦσαν τὴν χαλάρωσιν τῶν συζυγικῶν δεσμῶν ἀφορμήν. Ἀπὸ τῆς Δυτικῆς δ' Ἐκκλησίας παρέλαβε τὸν δεσμὸν τοῦτον καὶ ἡ ἡμετέρα νομοθεσία ἐν τῇ ὁποίᾳ ὅμως ὑπάρχει τὸ κενὸν ὅτι δὲν ὁρίζονται ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ οἱ λόγοι, ὧν ἕνεκα δύναται νὰ ἐπιτραπῇ χωρισμός, ἐξ οὗ καὶ ἀμφιβολίαι περὶ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ παρ' ἡμῖν ἐγεννήθησαν· κατὰ τὴν νομολογίαν ὅμως χωρισμὸς ἐπιτρέπεται οὐ μόνον δι' οὓς καὶ τὸ διαζύγιον λόγους, ἀλλὰ καὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην σοβαρὰν καὶ εὔλογον αἰτίαν· ὑφισταμένου χωρισμοῦ ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης, θεωρεῖται οὐχ ἧττον ὁ γάμος ὑφιστάμενος καὶ ἰσχύουσι πᾶσαι αἱ ἐξ αὐτοῦ διὰ τοὺς συζύγους πηγάζουσαι ὑποχρεώσεις. § κοίτη τοῦ κρυσταλλῶνος, βλ. **κρυσταλλών.** § [ὑδραυλ.] κοίτη (ῥεῖθρου), lit, n. m. καλεῖται ἡ κοιλότης τοῦ ἐδάφους ἢ ἡ αὖλαξ ἐν ᾗ ῥέει τὸ ὕδωρ· || κοίτη ῥύακος, lit de ruisseau ; || — ποταμοῦ, lit d'un fleuve [d'une rivière]; || — ἐκ ψήφων, lit de gravier ; βλ. καὶ βυθός, fond ; || — ἀμμώδης, lit de sable ; βλ. καὶ **βυθός,** fond. § **μείζων κοίτη** (lit majeur) ῥείθρου τινὸς εἶνε ἐκείνη, ἥτις περιλαμβάνει ὅλον τὸ μέρος ὅπερ κατέχουσι τὰ ὕδατα, ὅταν ἦνε ἐπηυξημένα καὶ ὑπερεκχειλίζουσι· || **ἐλάσσων κοίτη** (lit mineur) ῥείθρου τινὸς εἶνε τὸ ἀντίθετον τῆς **μείζονος κοίτης** (lit majeur), ἤτοι ὅταν ὑπάρχωσιν ἐλάχιστα ὕδατα· || **συνήθης κοίτη** (lit ordinaire) τοῦ ῥείθρου εἶνε ἐκείνη ἐξ ἧς τὸ ὕδωρ δὲν ἐξέρχεται εἰμὴ ἐν ὥρᾳ πλημμύρας· || — ξηρά, lit à sec, χειμάρρου καλεῖται ravin, n. m. || — ἐγκαταλελειμένη (ποταμοῦ), laisse, n. f. ou mort-bras ; βλ. **ἐγκαταλελειμένη.** § [ναυτ.] **κοίτη τοῦ προβόλου,** ἡ· κοινῶς **τρύπα τοῦ μπομπρέσου,** lit du beaupré (n. m.) ou étambrai du beaupré (n. m.) καλεῖται οὕτως ἡ ἐλλειψοειδὴς ἰστοπέδη ἡ κατασκευαζομένη πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ προβόλου, ἐπὶ τοῦ ἄνω μέρους τῆς στείρας τῶν παραστατῶν καὶ τοῦ περιτοναίου. § [ναυτ.] κοίτη, ης, ἡ· (ἄγκλιμα), couchette, n. f. κοινῶς ἡ κουκέτα· ἡ ἐν τῷ θαλάμῳ πλοίου πρὸς κατάκλισιν κατασκευαζομένη κλίνη.

κοιτιάζω, βλ. κοιτάζω.

κοιτίς, ίδος, ἡ· κυρίως ὑποκορ. τοῦ κοίτη, γενικῶς δὲ berceau, n. m. [κυρ. καὶ μεταφ.] π. χ. ἡ κούνια τῶν μικρῶν παιδίων· || — ἐπίσης κρεββατάκι, couchette, n. f. μικρὰ κλίνη, κλινίδιον. § — [ναυτ.] ber, n. m. ἢ berceau, n. m. κατασκεύασμα ξύλινον, δι' οὗ καθέλκεται τὸ πλοῖον, ἀποτελούμενον ἐκ τῶν **χαμουλκῶν** (coittes) τῶν **συρίγγων** (coulisseaux), τῶν **ὑπογαστρίων** (ventrières), τῶν **ἀτλάντων** (colombiers), τῶν **συμβόλων** (roustures), τοῦ **ὑποτροπιδίου** (savate), τοῦ **ἀπώστου** (arc-boutant

de chasse) καὶ τῆς ἀντηρίδος (poulain); βλ. λέξεις. § — crèche, n. f. βλ. φάτνη.

κοιτοειδής, ής, ές· ἐν εἴδει κοιτίδος, en berceau; βλ. καὶ θόλος.

κοίτομαι (προφ. κοινῶς κοίτουμαι), κεῖμαι, κατάκειμαι, κοιτάζομαι, être couché (; étendu); être au lit, être alité; βλ. κοιτάζω· ‖ κοιτάμενος, η, ον· βλ. κειτάμενος.

κοιτόστρωμα, ατος, τό· καὶ

κοιτόστρωσις, εως, ἡ· radier [d'un pont]; κατασκεύασμα ἐκ τοιχοποιΐας ἢ ξυλείας περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῶν βάθρων ἢ μεταξὺ βάθρου καὶ **ἐπόχθου** (culée) γεφύρας τινός, ἢ μεταξὺ τῶν **τοιχωμάτων** (bajoyers) ὑδροφραγμοῦ τινος (βλ. écluse), δι' ὧν ἐκρέει τὸ ὕδωρ. Ἡ εἰρημένη κοιτόστρωσις προώρισται νὰ ἐμποδίζῃ τὸ ῥεῦμα ἀπὸ τοῦ νὰ προξενῇ **ὑποσκαφὰς** (affouillements). § κοιτόστρωσις, ἡ· radier, n. m. ὁ ἐκ τοιχοποιΐας ἢ λιθόστρωτος πυθμὴν δεξαμενῆς τινος (citerne). § —, radier, n. m. ἡ ἐν τῇ **κοιτοστρώσει** (radier) **ἐγκοπὴ** ἡ ἐκ τοιχοποιΐας τοιαύτη, ἐν ᾗ εἰσέρχεται καὶ στερεοῦται τὸ **θύρωμα** (bateau-porte) νεωδόχου (bassin à flot) ἢ δεξαμενῆς (bassin de radoub) πρὸς κλείσιμον τῆς εἰσόδου.

κοιτών, ῶνος, ὁ· κοινῶς ὁ κοιτῶνας, θάλαμος, χάμαρα, δωμάτιον τοῦ ὕπνου, chambre à coucher. § —, τὸ ὑπνωτήριον, dortoir, n. m. θάλαμος ἔν τινι καταστήματι, ἔνθα κοιμοῦνται πολλοί.

κοιτωνίσκος, ου, ὁ· μικρὸς κοιτών, μικρὸν δωμάτιον ὕπνου, petite chambre à coucher; [πλοίου] cabine, n. f. κοινῶς ἡ **καμπίνα**, βλ. καὶ **θάλαμος**.

κοιτωνίτης, ου, ὁ· [μετ.] ἔνδυμα μακρὺ ὅπερ φέρουσιν ἐντὸς τοῦ κοιτῶνος ὅταν ἐκδυθῶσι τὰ τῆς ἡμέρας ἐνδύματα, robe de chambre; οἰκιακὸς ἐπενδύτης, κοινῶς ἡ ῥόμπα [δὲ χάμαρα].

κοιτωνοφύλαξ, ακος, ὁ· φύλαξ τοῦ κοιτῶνος, gardien de la chambre à coucher; βλ. καὶ **θαλαμοφύλαξ**.

κόκ, τό· [ξεν.] βλ. **ὀπτάνθραξ**.

κόκα, ἡ· [κωμ.] ἡ κεφαλή, tête, n. f. ἡ **κεφάλα**, caboche, n. f.

κοκαΐνη, ης, ἡ· [νεοελ.] cocaïne, n. f. ἀλκαλοειδὲς ἐξαγόμενον ἐκ τῶν φύλλων τοῦ ἐρυθροξύλου κόκα.

κοκάρδα, ας, ἡ· [ξεν.] cocarde, n. f. βλ. **ἐθνόσημον**.

κοκετταρία, ας, ἡ· [ξεν.] coquetterie, n. f. βλ. **ἐρωτοτροπία**, φιλαρέσκεια.

κοκεττάρω, [ξεν.] coqueter, βλ. **ἐρωτοτροπῶ**.

κοκέττης, α, ικον· [ξεν.] coquet, ette; βλ. **ἐρωτότροπος**, φιλάρεσκος.

κοκκάλα, ας, ἡ· μέγα, χονδρὸν ὀστοῦν, gros, grand os.

κοκκαλάκι, τό· [δημ.] μικρὸν ὀστοῦν, **ὀστάριον**, osselet, n. m. § [ἱππολ.] —, osselet, n. m. exostose, n. f. βλ. **ἐξόστωσις** καὶ **ὀστέωμα**.

κοκκάλας (καὶ αλᾶς), οῦ, ἄδικον· [δημ.] ὁ ἔχων χονδρὰ ὀστᾶ, qui a de gros os; ὀστεώδης, osseux, euse.

κοκκαλένιος, α, ον· [δημ.] κατεσκευασμένος ἐξ ὀστοῦ (κέρατος), fait d'os (de corne); ὀστεΐνος, η, ον.

κοκκαλιάζω, μέλ. άσω· βλ. **ὀστεοῦμαι**, s'ossifier; [συνεκδ.] se sécher; ἀποξηραίνομαι, se dessécher; σκληρύνομαι, se durcir; se raidir; Βλ. κοκκαλόνω καὶ **ξυλιάζω**.

κοκκαλιάρης, α, ικον· [δημ.] ὁ ὀστεώδης, osseux, euse; [μεταφ.] ὁ λίαν ἰσχνός, λιπόσαρκος, πλήρης κοκκάλων.

κοκκάλιασμα, ατος, τό· ἡ ὀστέωσις, ossification, n. f. [συνεκδ.] ἀποξήρανσις, dessèchement, n. m. σκλήρυνσις, durcissement, n. m.

κοκκαλίζω, μέλ. ίσω [δημ.], τρα(τρω)γαλίζω, τραγανίζω, croquer; θραύω, συντρίβω διὰ τῶν ὀδόντων, gruger; περιτρώγω, τρωγαλίζω, grignoter.

κοκκάλισμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ κοκκαλίζειν, action de croquer.

κόκκαλον, τό· τὸ ὀστοῦν, os, n. m. [τῶν ἰχθύων] τὸ ψαροκόκκαλον, arête, n. f. ‖ ῥίψε του ἕνα κόκκαλον, jetez-lui un os; ‖ φαίνονται τὰ κόκκαλά του [φρ.], on compterait ses os [sous sa peau]; ‖ ἔγεινε πετσὶ καὶ κόκκαλον, il n'a que la peau et les os; ‖ ἔφθασε τὸ μαχαῖρι εἰς τὸ κόκκαλο [φρ.], la mesure est comble; [τὸ πρᾶγμα, ἡ ὑπόθεσις] ἔχει κόκκαλα [φρ.], c'est difficile; c'est un os dur à ronger; ‖ κόκκαλα νεκρῶν, ossements [de morts] [os décharnés des morts]; ‖ **κάταγμα** τῶν ὀστῶν, fracture des os; ‖ σπάνω τὰ κόκκαλα τινὸς [μεταφ.] (δέρω ἀνιλεῶς), casser, rompre les os à quelqu'un. § [ἐν.] ὁ πυρὴν (καρποῦ, ὀπώρας), noyau [d'un fruit]. § [μεταφ.] κόκκαλον διὰ τὰ ὑποδήματα (ἐπειδὴ κατεσκευάζετο ἀπὸ ὀστοῦν), βλ. **ὑποδετήριον**.

κοκκαλόνω, μέλ. ώσω· σκληρύνομαι, se durcir; ἀποσκληρύνομαι, s'endurcir, se raidir; ναρκοῦμαι, καθίσταμαι ἀναίσθητος, μουδιάζω, s'engourdir; ‖ τὰ χέρια του ἐκοκκάλωσαν [ἀπὸ τὸ κρύον], ses mains sont engourdies. § [μεταφ.] ξυλιάζω, ἀποθνήσκω, rester (demeurer) court; être au bout de son latin; perdre la carte.

κοκκάρι, τό· (ἐκ τοῦ κόκκος, κοκκάριον) τὸ μόλις σχηματισθὲν κρομμύδι, μικρὸν κρόμμυον, oignonnette, n. f. χρησιμεῦον ὡς σπόρος τοῦ κρομμύου, graine d'oignon; oignon à planter, κρομμυδάκι πρὸς ἐμφύτευσιν.

κοκκίασις, εως, ἡ· granulation, n. f. ἡ εἰς κόκκους ἢ ψήγματα κατάτριψις μετάλλου.

κοκκίδιον, ου, τό· coccidie, n. f. ou coccidium, n. m. [ζωολ.] γένος μικροσκοπικοῦ πρωτοζώου ἐν εἴδει κόκκου εὑρισκομένου ἐντὸς τῶν ἱστῶν διαφόρων ζώων· ‖ τὸ ὠοειδὲς κοκκίδιον, coccidium oviforme, παρουσιάζεται εἰδικῶς εἰς τὸ ἧπαρ τοῦ κονίκλου, τοῦ ἀνθρώπου, κτλ.

κοκκιδίασις, εως, ἡ· coccidiose, n. f. τὸ πάσχειν ἐκ κοκκιδίων.

κοκκίζω, μέλ. ίσω· βλ. ἐπιπάσσω, saupoudrer.

κοκκινάδα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ ἐρυθρότης, ἡ **ἐρυθρίασις**, rougeur, n. f. § [παθολ.] κοκκινάδα [ἐρυθρῖτις] rougeole, n. f. βλ. **ἱλαρά**.

κοκκινάδι, τό· [δημ.] τὸ ἐρυθρὸν ψιμμύθιον, [fard] rouge, n. m. κοινῶς τὸ **φτειασίδι**· ‖ βάλλω [βάζω] κοκκινάδι, mettre du rouge.

κοκκινέλλινον, τό· rouge de cochenille; βλ. **ἐρυθρόν**.

κόκκινη, ης, ἡ· [παθολ.] ἡ ἐρυθρῖτις, rougeole, n. f. βλ. **ἱλαρά**.

κοκκινίζω, μέλ ίσω, ἐρυθραίνω, ἐρυθριάω, rougir ; ‖ βάπτω ἐρυθρόν, teindre en rouge. § [μαγειρ.] faire revenir, ou rissoler ; ψήνω τὸ κρέας εἰς τρόπον ὥστε νὰ λάβῃ ἐρυθρωπὸν χρῶμα.

κοκκινίλα, ας, ἡ· ἡ ἐρυθρίασις, rougeur, n. f.

κοκκίνισμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ κοκκινίζειν, action de rougir (teinte en rouge), ἡ ἐρυθρίασις, rougeur, n. f.

κοκκινοβαμμένος, η, ον· κοκκοβαφὴς καὶ

κοκκινοβαφής, ής, ές, βεβαμμένος κόκκινος, ἐρυθρός, ἐρυθροβαφὴς (φοινικοβαφής), teint en rouge (en pourpre ; en écarlate).

κοκκινοβολῶ (έω), [δημ.] ἐξερυθριάω, rougir beaucoup (jusqu'au blanc des yeux ; καθίσταμαι, γίνομαι κόκκινος, ἐρυθρός. devenir (; être) tout rouge ; φλογίζομαι, ἐξάπτομαι, γίνομαι κόκκινος, s'enflammer ; κατακοκκινίζω, s'empourprer.

κοκκινογένης, ὁ· [δημ.] ὁ ἔχων τὸ γένειον πυρρόν, qui a la barbe rousse ; **πυρρός**, roux, rousse.

κοκκινογοῦλι, τό· [δημ.] [τουρκιστὶ τὸ **παντζάρι**], **τευτλὶς** (ἡ πορφυρᾶ), betterave, n. f.

κοκκινόκωλος, ου, ὁ· ὄνομα γενικόν, cul-rouge, n. m. [πτην.] rouge-queue, n. m.

κοκκινολάχανον, τό· clou-rouge, n.m.

κοκκινομάγουλος, ος, ον· ὁ ἔχων ἐρυθρᾶς παρειάς, qui a les joues rouges.

κοκκινομάλλης, α, ικον, καὶ **κοκκινοτρίχης**, ἔχων **μαλλιὰ** πυρά, [qui a les cheveux] roux ; πυρρόθριξ, ότριχος, πυρρός, roux, **θηλ.** rousse ; ‖ εἶνε πολὺ κοκκινομάλλης, il est très roux ; il est d'un rouge ardent.

κοκκινόξυλον, τό· βλ. καὶ **ἐρυθρόξυλον**, bois de Brésil ; καμπέχιον, bois de campêche.

κόκκινον, τό· [οὐσ.] χρῶμα, rouge ; βλ. **ἐρυθρόν**· ‖ — ἅλικον, rouge écarlate.

κοκκινοπέπερι, τό· poivre rouge ; piment, n. m. τὸ ἰνδοπέπερι.

κόκκινος, η, ον· βλ. **ἐρυθρός**, rouge, adj. ‖ — σὰν ἀστακός, rouge comme une écrevisse (comme un coq) ; ‖ κόκκινα μαλλιά, des cheveux roux (πυρρός). § [θηλ. οὐσ.] βλ. κόκκινη.

κόκκινος, ὁ· (λατ. coccinus γαλλ. écarlate, n. m.), cochenille, n. f. καλεῖται οὕτως ἔντομόν τι παρέχον τὴν κοκκίνην βαφὴν τοῦ κρεμεζίου, ἤτοι τὸ κρεμέζιον.

κοκκινοτρίχης, βλ. κοκκινομάλλης.

κοκκινόχωμα, ατος, τό· ἡ κοκκινωπὴ ἀργιλώδης γῆ, argile ; terre argileuse, ἰδ. δὲ λέγεται grouette, n. f. καὶ ἀργιλώδης, ης, ες· (γῆ ἐκ κοκκινοχώματος), grouetteux, euse, adj. § ἐρυθρὰ κιμωλία, craie rouge, καὶ ἐρυθρὸς μάργης, marne rouge = κοκκινόχωμα.

κοκκινόψαρος (χρῶμα) τό· rouan ; βλ. λευκέρυθρον.

κοκκινωπός, ή, όν· πυρρός, ὑπέρυθρος, rougeâtre, adj. βλ. καὶ **ἐρυθρωπός**.

κοκκίτης, ου, ὁ· καὶ κοκκῦτις, ιδος, ἡ· [ἰατρ.] coqueluche, n. f. μολυσματικὴ ἐπιδημικὴ νόσος μὴ ὑποτροπιάζουσα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀτόμου· ἡ κοκκῦτις προσβάλλει μόνον τὰ παιδία καὶ χαρακτηρίζεται διὰ παροξυσμῶν βηχὸς βιαίας καὶ σπασμωδικῆς, ἀκολουθουμένης ὑπὸ εἰσπνοῆς μακρᾶς, συριττούσης, πνιγμώδους καὶ ἀποβαλλούσης ἰξώδη πτύελα νηματοειδῆ. Ἡ κοκκῦτις ἄρα παρουσιάζει· 1ον) καταρροϊκὸν στοιχεῖον φλεγμονῶδες ἢ τραχειοβρογχίτιδα· 2ον) νευρικὸν στοιχεῖον, ὅπερ παρέχει εἰς τὴν βῆχα εἰδικὸν στοιχεῖον· 3ον) εἰδικόν τι στοιχεῖον, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται τὸ μίασμα καὶ ὁ ἐπιδημικὸς χαρακτὴρ τῆς νόσου.

κοκκό, τό· [παιδικὸν] œuf; [συνεκδ.] ἐν γένει τὰ ζαχαρωτά, τὰ γλειγούδια, friandise, n. f.

κοκκοθλάστης, ου, ὁ· καὶ **σπερματοθλάστης**, concasseur des grains ; εἰδικὸν ἀγροτικὸν ἐργαλεῖον δι' οὗ συντρίβονται οἱ κόκκοι τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἢ ἄλλα σκληρὰ σπέρματα.

κοκκοθραύστης, ου, ου, ὁ· [πτην.] gros-bec, n. m. πτηνὸν τρεφόμενον ἐκ τῶν πυρήνων τῶν καρπῶν ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα.

κοκκοκάρυον, ου, τό· κάρυον τοῦ κοκκοφοίνικος, κόκκου τοῦ καρυοφόρου, noix de coco.

κοκκοποιΐα, ας, ἡ· κόκκωσις, **χονδροποιΐα**, χόνδρωσις, grenage, n. m.

κοκκορεύομαι, [δημ.] κάμνω τὸν ἀνδρεῖον, τὸν παλληκαρᾶν, faire le brave ; [μεταφ.] ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι, lever la crête.

κοκκοράκι, τό· [δημ.] μικρὸς κόκκορας, ἀλεκτορίσκος, petit coq ; cochet, n. m.

κόκκορας, α, ὁ· [δημ.] ὁ πετεινός, ὁ **ἀλέκτωρ**, coq, n. m. ‖ γεννοῦν καὶ οἱ κοκκόροι του [φρ. παροιμ.], tout lui profite ; il est le fils de la poule blanche. § [τοῦ ὅπλου] chien [de fusil], n. m. βλ. **σφῦρα**.

κοκκορεβιθιά, ᾶς, ἡ· ἀγρία φυστικιά, pistachier sauvage.

κοκκορέτσι, τό· [εἶδος φαγητοῦ], tripes à la broche,

κοκκορετσιά, [δημ.] βλ. κοκορεβιθιά.

κοκκόρι, τό· [δημ.] νέος κόκκορας, ἀλεκτορίσκος. jeune coq.

κοκκορόμυαλος, η, ον· [δημ.] dépourvu d'esprit, βλάξ, ὁ ἀνόητος, imbécile ; adj. [qui est] sans cervelle; tête de linotte, coq-d'Inde.

κόκκος, ου, ὁ· ὁ πυρὴν (κουκκοῦτσι) τῶν πυρηνωδῶν καρπῶν τῶν δένδρων, ὁ κόκκος τῆς ῥοιᾶς (τὸ σπυρὶ τοῦ ῥοϊδιοῦ), καὶ γενικῶς ὁ κόκκος, λέγεται grain, n. m. ‖ εἷς κόκκος ἀμ-

μου, un grain de sable ; || δὲν ἔχει κόκκον πνεύματος, il n'a pas un grain d'esprit ; || —, πληθ. οἱ κόκκοι, les grains, ἤτοι τὰ μόρια (τοῦ μετάλλου, κτλ.)· || ἰσόκοκκος, ος, ον, à grains égaux ; || κόκκος πυρίτιδος, grain de la poudre ; βλ. χόνδρος. § κόκκος (σίτου), un grain (de froment), (βλ. (σῖτος)· || — ἁπαλός, froment, blé tendre ; || — ἁλωνισμένος, grain blé battu ; || — βαρὺς (εἰς τὸ ζύγιον), grain pesant, lourd ; || — γλοιώδης, grain qui tient à la main ; || — δροσερός, νωπός, grain frais ; || — δυσώδης, grain qui sent le relent (κακὴ γεῦσις προερχομένη ἐξ ὑγρασίας)· || — ἐαρινός, διμηνίτης, grains marsaux, de mars, les marsages; || — ἐξηραμένος, grains séchés ; || — ἐθνοποιημένος, τελωνισμένος, froment acquitté, naturalisé ; || — ἐξαγώγιμος, ταξιδεύσιμος, froment propre à l'exportation ; || — ἐφθαρμένος ὑπὸ τῆς μαύρης ἐρυσίβης, un grain carié, niellé ; || — ἐλαφρὸς (εἰς τὸ ζύγιον, froment léger ; || — ἔχων τὴν ὀσμὴν τῆς σιταποθήκης, grain avec odeur de grenier ; || κόκκος διακαείς, πυρωθείς, ἀναμμένος ἐν τῷ πλοίῳ, grain échauffé à bord, dans le navire ; || κόκκος ἰσχνός, un grain maigre, peu nourri. § [ὡς μέτρον] —, centigramme, n. m. βλ. **ἑκατοστόγραμμον** καὶ δεκαδικὸν σύστημα. § —, grain, n. m. (λατιν. granum) καλεῖται οὕτω τὸ κοινῶς λεγόμενον **σιτάριον** ἢ **σιταρόσπυρον**, εἶνε δὲ μονὰς βάρους ἐν τῇ φαρμακευτικῇ ἰσοδυναμοῦσα πρὸς τὸ $^1/_{20}$ τοῦ γράμματος (srupulum), $^1/_{60}$ τῆς δραχμῆς 0,063 τοῦ γαλλικοῦ γραμμαρίου. § — βαφική, ὁ τῆς κόκκου ἢ τοῦ πρίνου κόκκος, ἐξ οὗ παρασκευάζουσι τὴν κοκκίνην βαφήν, κοινῶς τὸ **πρινοκόκκι**· βλ. λέξιν. § — ὁ κακτόφιλος, cochenille, n. f. ἔντομον μικρὸν ὅπερ ἀποξηραινόμενον παράγει τὸ καρμίνιον χρῶμα (carmin ; βλ. καὶ ὕσγινον).

κοκκοτεύω, [διάλ. Ἠπείρου] λέγεται ἐπὶ τοῦ πετεινοῦ (κόκκοτου) = **βατεύω**.

κόκκοτος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] ὁ **πετεινός**.

κοκκοφοῖνιξ, ικος, ὁ· κόκκος ὁ καρυοφόρος, cocotier, n. m. sorte de palmier qui produit le coco.

κοκκοφόρος, ος, ον· baccifère, adj. se dit des plantes qui produisent des baies (ἤτοι κόκκους ὅπως οἱ τῆς δάφνης, κτλ.).

κόκκυξ, υγος, ὁ· coucou, n. m. κοινῶς ὁ κοῦκκος, γένος ἀναρριχητικῶν πτηνῶν, τρεφομένων μὲ ἔντομα καὶ ἰδίως μὲ σκώληκας τριχωτοὺς τοὐθ' ὅπερ κανὲν ἄλλο πτηνὸν δὲν κάμνει. Πάντα τὰ εἴδη τῶν κοκκύγων ζῶσιν εἰς τὰς λοιπὰς ἠπείρους. Ἐν Εὐρώπῃ ἀπαντᾶται μόνον ὁ καλούμενος κοινὸς ἢ **τεφρὸς** κόκκυξ. § [ἀνατ.] —, coccyx, n. m. ὀστοῦν τοῦ ἀνθρώπου μονοφυές, σύμμετρον, πυραμιδοειδές, ἀπαρτιζόμενον ἐκ 4 ἢ 5 ὑποτυπωδῶν νόθων σπονδύλων, ὡς τὰ πολλὰ συμπεφυκότων, συντασσόμενον πρὸς τὴν κορυφὴν τοῦ ἱεροῦ ὀστοῦ ἀποτελοῦν δὲ τὸ κάτω πέρας τῆς σπονδυλικῆς στύλης. § [ἱππολ.] —, **coccyx**, n. m. οἱ οὐραῖοι σπόνδυλοι 14—18 τὸν ἀριθμὸν συνιστῶντες τὸ στέλεχος τῆς οὐρᾶς.

κοκκύτης, βλ. κοκκίτης.

κοκκωβιός, ὁ· [δημ.] [ἰχθ.] gobie doré, ὁ γωβιός. § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] βλ. **κοκκορόμυαλος**. § [ναυτ.] —, fourcas d'ouverture ; βλ. δικρόα.

κοκκώδης, ης, ες· ὁ ἔχων κόκκους, grainu, e ἢ grenu, e.

κοκκῶνα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ κερά, ἡ κυρία, δέσποινα, dame ; madame.

κοκκωνίτσα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ μικρὴ κοκκῶνα, ἡ θυγάτηρ τῆς κοκκώνας καὶ ἰδίως χαϊδευτικῶς καὶ ἐν εἴδει τιμητικῆς προσφωνήσεως, ἰσοδύναμον τῷ **δεσποινίς**, demoiselle, n. f. mademoiselle, n. f.

κόκκωσις, εως, ἡ· grenage, **n. m.** ἡ εἰς κόκκους μετατροπή.

κοκκωτός, ή, όν· ὁ ἀποτελούμενος ἀπὸ κόκκους, granulé, ée ; granuleux, euse ; divisé en petits grains ; || **γῆ** κοκκωτή, terre granuleuse

κολάζω, μέλ. άσω· ἐπιβάλλω τινὶ ποινήν, τιμωρῶ, παιδεύω, châtier ; τιμωρῶ, punir ; διορθόνω, διορθῶ, corriger ; || **κολάζετε** τὰ τέκνα σας, châtiez vos enfants. § [συνεκδ.] μετριάζω, ἐλαττόνω, atténuer ; μετριάζω, modérer ; συγκερνῶ, μετριάζω, tempérer ; || διὰ νὰ κολάσῃ τὸ σφάλμα του, pour atténuer sa faute. § [δημ.] **κολάζομαι**, γίνομαι ἄξιος τῆς αἰωνίου κολάσεως, damner, συνεπῶς **ἁμαρτάνω**, καθιστῶ ἄξιον τῆς αἰωνίου κολάσεως, τὸν κάμνω νὰ κολασθῇ, faire damner ; || θὰ μὲ κολάσῃ, il me fera damner ; il me fera pécher ; || γέρων κολασμένος, vieux pécheur ; âme damnée ; || **κολασμένος**, η, ον· damné,ée; κατάρατος, pécheur, pécheresse; qui commet des péchés. § [ἱππευτ.] κολάζειν τὸν ἵππον châtier un cheval, τύπτειν τὸν ἀπειθοῦντα ἢ κακότροπον κατὰ τὴν ἱππασίαν ἵππον διὰ τῆς μάστιγος ἢ νύσσειν αὐτὸν διὰ τῶν ἐγκεντρίδων.

κολακεία, ας, ἡ· τὸ κολακεύειν flatterie, n. f. louange intéressée ; || ταπεινή, χαμερπὴς κολακεία, basse adulation, n. f. flatterie basse ; κολακεία χαμερπὴς συχνάκις ἐπαναλαμβανομένη, flatterie basse et souvent répétée; || χωρὶς κολακείαν [φρ.], sans compliment. § [συνεκδ. οἰκ.] τὰ **χαΐδια**, ἡ θωπεία, câlinerie, n. f. cajolerie, n, f.

κολάκεμμα, τό· [δημ.] ἡ **κολακεία**.

κολακευτής, οῦ, ὁ· θηλ. **κολακεύτρια**, ὁ κόλαξ.

κολακευτικός, ή, όν· εἰς τὸ κολακεύειν κλίσιν ἔχων, **ἐπιτήδειος**, ἀνήκων, adulatoire, adj. qui tient de l'adulation.

κολακευτικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κολακευτικόν, d'une manière flatteuse.

κολακεύω, μέλ. εύσω, flatter, louer pour plaire ; [ταπεινῶς, χαμερπῶς], aduler, flatter bassement ; aduler les grands ; || — ἐμαυτὸν μωρῶς καὶ γελοίως, s'aduler ; || κολακεύω τινὰ=θαυμάζω τινά, donner de l'encensoir à quelqu'un ; || — συχνάκις καὶ χαμερπῶς, flat-

ter souvent et bassement, flagorner ; || χαϊδεύω, θωπεύω, caresser ; câliner ; θωπεύω φιλοκερδῶς, cajoler. § **κολακεύομαι** = ἐπάγομαι διὰ κολακειῶν, enjôler ; se flatter = se faire illusion.

κολάνι, τό· [δημ.] τὸ περιαυχένιον [τῆς σαγῆς], collier [du harnais].

κόλαξ, ος, ὁ, ἡ· κοινῶς κόλακας καὶ **κολακευτής**, flatteur, euse, n. qui flatte, ὁ κολακεύων· || —, flagorneur, euse, n. qui flagorne, ὁ κολακεύων· || —, adulateur, trice ; || **ταπεινοὶ κόλακες**, de vils adulateurs.

κολαούζος, ου, ὁ· [δημ.] ὁ ὁδηγός, ὁδοῦ **καθηγεμών**, guide, n. m. § —, ἡ μήτρα τοῦ σχοινίου, κοινῶς κολαοῦζος, âme, n. f. ἢ mèche d'un cordage ; βλ. **ἔμβολον** (toron). § — τῶν σιδηρουργῶν, βλ. **στρεπτήρ.**

κολαπτικός, ή, όν· à étemper (βλ. **κολάπτω**)· || ἄκμων κολαπτικός, enclume à étemper ; || — τύπος, βλ. **ἐπιβολεύς**, étempe, n.f.

κολάπτω, μέλ. άψω· πλήττων τι κοιλαίνω, étamper ἢ estamper, ἐκτυπόω-ῶ, σημαίνει τὸ ποιεῖν εἴς τι μέταλλον κοιλώματα, εἴτε τῇ σφύρᾳ, εἴτε ἄλλῳ τινὶ τοιούτῳ ἐργαλείῳ.

κολάσιμος, ος, ον· τιμωρητέος, punissable ; παιδεύσιμος, châtiable. § — ἐπανορθωτικός, correctionnel, elle.

κολάρος, ου, ὁ· [ξεν.] κοινῶς **γιακᾶς**, col, n. m. τὸ ἐπιτράχηλον, τὸ περιλαίμιον, collet, n.m.

κόλασις, εως, ἡ· παίδευσις τινὸς πρὸς βελτίωσιν, πρὸς διόρθωσιν τοῦ σφάλματός του, ἡ τιμωρία, punition, n. f. châtiment, n. m. τιμωρία σωματική, βάσανος, supplice, n. m. || **εἶνε χόλασις νὰ τὸν ἀκούῃ κανείς**, c'est un supplice que de l'entendre. § —, ἡ μετὰ θάνατον τιμωρία, ἡ καταδίκη εἰς αἰωνίαν κόλασιν, damnation, n. f. || αἰωνία κόλασις (καταδίκη), damnation [éternelle] ; ὁ ᾅδης, ὁ τάρταρος, τὰ ὑπὸ τὴν γῆν ὑποχθόνια, καταχθόνια (βασανιστήρια), enfer, n. m. les enfers, ὅθεν κοινῶς **χόλασις** = πίσσα, ᾅδης || **θὰ πάγῃς εἰς τὴν κόλασιν**, vous irez en enfer ; vous serez damné ; || [συνεκδ.] **πέτρα τῆς κολάσεως**, pierre infernale =nitrate d'argent, ἤτοι νιτρικὸς ἄργυρος.

κολασμένος, η, ον· [δημ.] βλ. κολάζω· || —, damné, ée ; || αἱ βάσανοι τῶν κολασμένων, les tourments des damnés.

κολασμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ κολάζειν, ἡ τιμωρία, ἡ κόλασις, punition, n. f. ἡ παίδευσις, châtiment, n. m. [μεταφ.] ἡ διόρθωσις, correction, n. f. βλ. καὶ **κόλασις**. § [ἱππευτ.] κολασμός, châtiment, τιμωρία ἀπειθοῦντος ἵππου διὰ τῶν πρὸς τοῦτο ἱππευτικῶν μέτρων· βλ. καὶ κολάζω.

κολαστέος, α, ον· καταδικαστέος, damnable, adj.

κολαστήριον, ου, τό· τὸ ὄργανον (ἢ ὁ **τόπος**) δι' οὗ κολάζουσι, τιμωροῦσι, βασανίζουσι, instrument (; lieu) de supplice ; τὸ βάσανον, τὸ βασανιστήριον, supplice, n. m.

κολάστρα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. **κόλοστρον.**

κολατσό, τό· [δημ.] βλ. **γεῦμα.**

κολαφίζω, μέλ. ίσω, δίδω κόλαφον (ράπισμα, μπάτσον), ῥαπίζω, κοινῶς μπατσίζω, souffleter ; [οἰκ.] gifler. § [συνεκδ.] παιδεύω, τιμωρῶ, châtier, punir.

κολάφισμα, ατος, τό· καὶ

κολαφισμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ κολαφίζειν (ῥαπίζειν) τινά, action de souffleter ; τὸ ῥάπισμα, κοινῶς μπάτσος, soufflet, n. m.

κόλαφος, ου, ὁ· τὸ ῥάπισμα, κοινῶς μπάτσος, soufflet, n. m. || —, κτύπημα διὰ τῆς παλάμης, claque, n. f. || —, ἡ **κατακεφαλιά**, taloche, n. f.

κόλαψις, εως, ἡ· (ἐκ τοῦ κολάπτω), ἡ τύπασις, étempage, n. m.

κολεϊκός, ή, όν· vaginal, ale, aux, adj. [ἀνατ.] τοῦ κολεοῦ, de vagin, ἴδιος τοῦ κολεοῦ, τοῦ κόλπου τοῦ γυναικείου αἰδοίου· || κολεϊκὴ κοιλότης, cavité vaginale.

κολεόπτερον, ου, τό· coléoptère, n. m. **κολεόπτερα**, coléoptères ἢ **κάνθαροι** [ζωολ.] εἶνε ἔντομα, τῶν ὁποίων αἱ πρόσθιαι ἢ ἀνώτεραι πτέρυγες εἶνε κεράτινοι καὶ καλύπτουσι τὰς ὑποκειμένας καὶ συνεπτυγμένας ὑμενώδεις πτέρυγας ὅταν ἠρεμῇ τὸ ζῷον· καλοῦνται δ' αὗται διὰ τοῦτο ἔλυτρα καὶ καλύπτουσι τὸ ζῷον ἀπὸ τῆς βάσεως τῆς κεφαλῆς μέχρι τοῦ ἄκρου τοῦ σώματος. Αἱ κεραῖαι αὐτῶν ἔχουσι συνήθως 11 ἄρθρα, οἱ δὲ πόδες 3-5 ἀρθρώσεις. Οἱ κάνθαροι εἶνε πανταχοῦ διαδεδομένοι, ἐπὶ τῆς γῆς, ἐντὸς τῶν ξύλων, ἐν τῷ ὕδατι, ἐν τῇ κόπρῳ, κλπ. καὶ ἄλλοι μὲν φυτοφαγοῦσι, ἄλλοι δὲ σαρκοφαγοῦσι. Ἡ τάξις αὕτη περιλαμβάνει πολυαρίθμους ὁμοιογενείας, ὧν τὰ εἴδη κατὰ τὸ πλεῖστον εἶνε βλαπτικὰ καὶ ἰδίως τὰ φυτοφάγα, τινὰ δὲ μόνον ὠφέλιμα, διότι καταστρέφουσιν ἄλλα ἔντομα βλαπτικά.

κολεός, οῦ, ὁ· θήκη, γενικῶς fourreau, n. m. συνώνυμον τοῦ gaîne, n. f. κοινῶς τὸ **θηκάρι καὶ φηκάρι.** § **κολεός**, οῦ, ὁ· θήκη, ης, ἡ· fourreau, n. m. μεταλλικὴ θήκη ἐκ πεταλείου χυτοχάλυβος χρησιμεύουσα διὰ τὴν ἔνθεσιν καὶ προφύλαξιν τοῦ ἐλάσματος τοῦ ξίφους, τῆς σπάθης ἢ τῆς ξιφολόγχης· βλ. σπάθη, ξίφος, **ξιφοδρέπανον**· || **κολεὸς ξίφους, ξιφοθήκη**, fourreau de l'épée ; || **κολεὸς σπάθης**, σπαθοθήκη, fourreau de sabre ; || — ξιφοδρεπάνου, fourreau de sabre-baïonnette ; || — σχύτινος, fourreau en cuir ; || — σειράδος, fourreau de trait ; || — δεξιός, fourreau de droite ; || — ἀριστερός, fourreau de gauche ; || [παράγγελμα] εἰς θήκην (κολεὸν) λόγχην, remettez (la baïonn) ette ; || **εἰς κολεὸν σπάθην**, remettez sabre ; παράγγελμα εἰς τὰς ἐφίππους ἀσκήσεις τοῦ πυροβολικοῦ, εἰς δὲ τὰς ἀσκήσεις τοῦ ἱππικοῦ λέγουσιν **ἀποθέσατε σπαθί.** § **κολεός**, ὁ· fourreau, n. m. (du cheval) ; ὁ σωλὴν τῆς πόσθης, ἤτοι ἡ θήκη ἐν ᾗ ἐγκλείεται τὸ ἄρρεν γεννητικὸν μόριον. § **κολεός**, οῦ, ὁ ἢ **κόλπος**, vagin, n. m. [ἀνατομ.], ὑστερικὸς πόρος, συγκοινωνία μήτρας καὶ γυναικείου αἰδοίου (βλ. κατωτέρω) [ἡ ὀπή, l'orifice ; ἡ ἄκρα, l'extrémité ; ἡ κοιλότης, la cavité ; ἡ ἀδιατρησία, l'imperforation ; τὰ

πλευρά, les parois ; ἡ ἔμφραξις, l'oblitération, τοῦ κολεοῦ, du vagin] ; ὁ τοῦ κολεοῦ βλ. κολεϊκός, vaginal. Κολεὸς ἢ κόλπος· σωλὴν ὑμενώδης ἀποτελῶν μέρος τοῦ γεννητικοῦ συστήματος τοῦ θήλεος, χρησιμεύων πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ πέους κατὰ τὴν συνουσίαν. Μῆκος ἔχων 8 - 10έκ. ἄρχεται ἀπὸ τῆς μήτρας καὶ τελευτᾷ εἰς τὸ αἰδοῖον, φερόμενος ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω ὀλίγον καμπυλοειδῶς καὶ προσκείμενος κάτωθεν μὲν καὶ ὄπισθεν τῷ ἀπευθυσμένῳ, ἔμπροσθεν δὲ καὶ ἄνωθεν τῇ οὐροδόχῳ κύστει καὶ τῇ οὐρήθρᾳ. Τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ κολεοῦ προσφύεται ἀμέσως περὶ τὸν αὐχένα τῆς μήτρας, σχηματίζον περὶ αὐτὸν κόλπωμα, ἀβαθέστερον μὲν ἔμπροσθεν, βαθύτερον δ' ὄπισθεν· τὸ δὲ κάτω ἄκρον κεῖται κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ κόλπου, ἀποφρασσόμενον ἐπὶ τῶν παρθένων ὑπὸ τοῦ παρθενικοῦ ὑμένος. Τὸ τοίχωμα τοῦ κόλπου ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἔξω πρὸς τὰ ἔσω ἐκ τριῶν χιτώνων, τοῦ ἰνώδους, τοῦ μυϊκοῦ, κρατυνομένου κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ κόλπου ὑπὸ τοῦ σφιγκτῆρος τοῦ κόλπου, καὶ τοῦ βλεννογόνου ὑμένος. § κολεὸς [βοτ.] vaginelle, n. f. Ὁ κολεὸς (coleus) φυτὸν τῆς τάξεως τῶν χειλανθῶν, κατάγεται ἐκ θερμῶν κλιμάτων. Οἱ κολεοὶ εἶνε θαμνία, ὕψους μόλις περὶ τὰ 0 μ, 50. Παρ' ἡμῖν δύνανται νὰ καλλιεργηθῶσιν ἐν δοχείοις, ἐντὸς αἰθουσῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος, καὶ ἐν ὑπαίθρῳ εἰς σκιερὸν μέρος κατὰ τὸ θέρος. Πολλαπλασιάζονται διὰ μοσχευμάτων κατὰ Φεβρουάριον - Μάρτιον. Ὑπάρχουσι κολεοὶ φέροντες ἄνθη διαφόρων χρωμάτων.

κολεοῦχος, ου, ὁ· porte-fourreau, n. m. (κολεὸς ἔχω) μέρος τι τῆς σαγῆς.

κόλι, τό· [δημ.] ἡ περίπολος, patrouille, n. f. ἡ **ἐφοδεία**, ronde, n. f. § [ναυτ.] τὰ **κόλια**, les dauphins [d'un navire]; βλ. **δελφίν.**

κολίανδρον, ου, τό· coriandre. n. f. ἀρωματικὸν φυτὸν χρησιμοποιούμενον εἴς τινα ἡδύποτα.

κολιαρούδι, τό· [δημ.] κολίδιον, μικρὸς κολιός.

κολίβριον, τό· colibri, n. m. μικρότατον μὲ ὡραίους χρωματισμοὺς πτηνὸν τῆς Ἀμερικῆς.

κολιοπόδαρος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] = γυμνόπους, λέγεται καὶ ξυπόλυτος.

κόλιος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] ἄτριχος, φαλακρός, γυμνός, ἐστερημένος τινός.

κολιός, οῦ, ὁ· χολίας ἰχθύς, [poisson de l'] espèce de maquereau ; εἰς τὴν Μασσαλίαν λέγεται καὶ cogniol ; || χολιὸς καὶ χολιὸς [παροιμ.], il y a fagot et fagot.

κόλλα, ης, ἡ· colle, n. f. καλοῦνται οὕτω διάφοροι ὗλαι χρησιμεύουσαι ὡς μέσον συνδέσεως δύο ἀντικειμένων τιθεμένων πλησίον ἀλλήλων. Διάφορα κόμμι (gommes) καὶ ῥητῖναι (résines) ἀναλυόμεναι εἴτε διὰ τῆς θερμότητος εἴτε διὰ καταλλήλου τινὸς ῥευστοῦ, χρησιμοποιοῦνται ὡς κόλλαι. Ἡ **δεξιτερίνη** (dextrine) καὶ τὸ **ἄμυλον** (amidon) χρησιμεύουσιν ἐπίσης ὡς κόλλαι. Αἱ συνηθέστερον χρησιμοποιούμεναι κόλλαι εἰσὶν αἱ ἑξῆς : || **ἀλευρόκολλα,** ἡ· colle de pâte, χρησιμεύουσα μόνον διὰ τὴν κόλλησιν χαρτίων· κατασκευάζεται δι' ἀλεύρου βραζομένου ἐπί τινα χρόνον μεθ' ὕδατος· || **ξυλόκολλα,** ἡ· colle de flandre, colle de givet, χρησιμεύουσα εἰς τὴν λεπτουργικὴν ἐν γένει· αὕτη κατασκευάζεται ἐκ τεμαχίων δερμάτων, εἶνε δὲ **πηκτίνη** (gélatine) κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον καθαρά, διαλυομένη ἐν τῷ ζέοντι ὕδατι· αὕτη χρησιμοποιεῖται θερμή· || **δερματόκολλα,** ἡ· colle de gant, colle de parchemin, κατασκευαζομένη ἐκ δερμάτων καθαρῶν καὶ λευκῶν· || **δερματόκολλα** κοινή, colle de brochette ; || **δερματόκολλα,** colle de peau; || **ὀστεόκολλα,** colle d'os ; || **σιαλόκολλα,** colle à bouche ; || **ἰχθυόκολλα,** colle de poisson ; || συνδετικὴ κόλλα. colle-forte ; || **ἀμυλόκολλα,** colle d'amidon, κόλλα ἐξ ἀμύλου. Ἡ διὰ τὸ κολλάρισμα τῶν ὑφασμάτων, ὑποκαμίσων, κτλ. χρησιμοποιουμένη κόλλα λέγεται empois, n. m. κατασκευάζεται δὲ ἀπὸ ἄμυλον (amidon) ; βλ. **μάζαλη** καὶ **συνταγὴ** διὰ **κολλάρισμα,** recette pour empeser. § [χημ.] lut, n. m. τὸ **χρῖσμα.** § —, ἤτοι φύλλον χάρτου, feuille de papier [; d'impression]. § **κόλλα** διὰ **λουκούμια,** κτλ. τὸ ἄμυλον, βλ. **καταστατόν.**

κολλαρίζω, μέλ. ίσω, καὶ **κολλάρω,** amidonner ; θέτω ἐντὸς κόλλας, ἐπαλείφω μὲ κόλλαν, enduire d'amidon ; βλ. **μαζαλίζω,** empeser, τὰ ὑφάσματα διὰ κόλλας (empois) ; § — οἶνον, coller [du vin] ; θέτω κόλλαν ἐντὸς τοῦ οἴνου πρὸς καθαρισμόν, **ἀφυλίζω.**

κολλάρισμα, ατος, τό· amidonnage, n. m. τὸ ἐπαλείφειν, θέτειν ἐντὸς κόλλας. § — ἀφύλισις, collage, n. m. || συνταγὴ διὰ κολλάρισμα μετὰ λούστρου, βλ. **συνταγὴ** πρὸς στίλπνωσιν τῶν κολλαριζομένων, κλπ.

κολλαριστής, οῦ, ὁ· empeseur, euse ; ὁ κολλαρίζων.

κολλάω-ῶ, μέλ. ήσω· κολλῶ, προσκολλῶ, συγκολλῶ, συναρμόζω, συνδέω τι μετά τινος διὰ κόλλας, κοινῶς **κολνῶ,** coller, βλ. καὶ κολλῶ· || κολλώμενος, η, ον· collé, ée ; || **ἐγκολλάω-ῶ,** encoller, ἐπαλείφω μὲ κόλλαν· || περιχρίω, luter (τὸ χημικὸν ἀγγεῖον)· || —, συγκολλάω, ἑνώνω τι διὰ κονίας, cimenter. § κολλάω (μέταλλα), βλ. **συγκολλάω,** souder.

κολλήγας, θηλ. ισσα, [δημ.] métayer, ère, n. μισθωτὴς γεωργὸς ἐξ ἡμισείας καρπούμενος τὸ προϊὸν ἀγροῦ, ὁ σύντροφος ἀγροτικοῦ κτήματος, συνεμφυτευτής, cultivateur partiaire, βλ. καὶ ἐπίμορτος· τὸ εἰς τὸν ἀγροδότην ἀποδοτέον ποσοστὸν λέγεται γεώμορον ἢ γήμορον ἢ ἴμορον. § —, συνεταῖρος, associé, ée, adj. συνάδελφος, σύντροφος, camarade, n. m.

κολληγιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] συνεταιρισμός, association, n.f. § ὁ συνεταιρισμὸς μετὰ κολλήγου, métayage, n. m. βλ. **κολλήγας** καὶ **ἐπίμορτος.**

κολληγιάζω, μέλ. άσω· [δημ.] συνεταιρίζομαι, s'associer.

κολληγιακός, ή, όν· [δημ.] συνεταιρικός, ή, όν, d'associé ; κοινός, commun, e, adj. ἐξ

ἡμισείας, de moitié. § τοῦ κολλήγα, de métayer, partiaire, adj.

κόλλημα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ κολλᾶν τι διὰ κόλλης, action de coller, collage, n.m. ἐπάλειμμα μὲ κόλλαν, ἡ ἐπικόλλησις, encollage, n. m. || κόλλημα ἀγγελιῶν [εἰς τοὺς τοίχους], affichage, n. m. || [τυπογρ.] κολλήματα, hausses. § [μετάλλων] κόλλημα, soudure, n. f. § κόλλημα-κολλήματα [διάλ. Κύμης] τεμάχια ὑφάσματος.

κολληματοῦρα, ἡ· [διάλ. Κύμης] αἱ μεγάλαι νιφάδες χιόνος.

κολλημένος, η, ον· κολλητός, ή, όν· συγκόλλητος, collé, ée; || [μεταφ.] κολλημένος εἰς τὸ βιβλίον του (ἀναγινώσκων δηλ. μὲ πολλὴν προσοχὴν καὶ ἀδιακόπως), collé sur; cloué à (= καρφωμένος); fortement attaché (= προσκεκολλημένος, προσδεδεμένος).

κόλλησις, εως, ἡ· [ἐπὶ μετάλλου] βλ. **συγκόλλησις**, soudure, n. f. || — ὀρειχάλκου, soudure de laiton (de bronze). § ἡ συγκόλλησις, cimentation, n. f. § — liaison, n.f. βλ. καὶ **κολλητήριον.**

κολλητά, [ἐπίρ.] πλησιέστατα, tout près; παραπλεύρως, tout à côté; tout attenant; [tout] contre; || κάθεται κολλητά, il demeure tout à côté; || τὰ σπήτια μας εἶνε κολλητά, nos maisons se touchent; || [τὸ φόρεμα] cet habit (cette rôbe) μοῦ ἔρχεται κολλητά, me va comme un gant; m'habille parfaitement.

κολλητήρ, ῆρος, ὁ· βλ. **συγκολλητήρ,** soudoir, n. m.

κολλητήριον, ου, τό· κοινῶς ἡ κόλλησις, liaison, n. f. συγχώνευμα μολύβδου καὶ κασσιτέρου, alliage de plomb et d'étain; βλ. καὶ **συγκολλητήριον** καὶ **συγκόλλησις,** soudure, n. f.

κολλητής, οῦ, ὁ· ὁ κολλῶν τι, συγκολλητής, colleur, n. m. dont la profession est de coller.

κολλητικός, ή, όν· διαδόσιμος, μεταδοτικός, [μεταφ.] μολυσματικός, ἀσθένεια, κτλ. contagieux, euse; ἡ κολλητικότης, μεταδοτικότης, contagiosité, n. f. || ἀσθένεια κολλητική, maladie contagieuse.

κολλητικότης, ητος, ἡ· contagiosité, n. f. χαρακτὴρ κολλητικός, caractère contagieux.

κολλητός, ή, όν· κολλημένος, προσκεκολλημένος, συνηρμοσμένος, στερεῶς συνδεδεμένος διὰ κόλλης, κτλ. collé, ée, [ἐπὶ μετάλλων] soudé, ée; βλ. κολλῶ, συγκολλῶ· [ἐπὶ φορέμ. συνεκδ.] collant, e, adj. § συμφυής, συναφής, adhérent, e; joignant, e; συνεχής, προσκείμενος, παρακείμενος, contigu, e; || κολλητὸν δάπεδον ἢ κολλητὸν σανίδωμα· βλ. **παρκέττον.**

κολλητσιάνος, ὁ· [ὀστρ. θαλάσσιον], cul d'âne.

κολλητσίδα, ας, ἡ· [δημ.] τὸ ὄνομα χαρακτηρίζει γενικῶς ὅσα φυτὰ προσκολλῶνται εἰς τὰ πλησιάζοντα σώματα, π. χ. ἡ ἄγρωστις, grateron, n. m. gaillet accrochant. § [μεταφ.] λέγεται πᾶς ἄνθρωπος ὀχληρὸς (ἀδιάκριτος, ἐπίμονος), homme importun (indiscret; tenace); ὅστις δὲν ἀφίνει τινὰ ἐκ τοῦ πλησίον, διώκτης, persécuteur; καὶ δημωδῶς crampon, n. m.

κολλίζω, [διάλ. Οἰν.] = κολλάω, κολνῶ.

κολλόδιον, ου, τό· collodion, n.m. τοῦτο εἶνε ὑγρὸν ὅπερ ἐξαπλούμενον ἐπί τινος ἐπιφανείας ἐξατμίζεται ταχέως ἐγκαταλεῖπον οὐσίαν πηκτώδη, συγκολλητικὴν (τὴν πυροξυλίνην) δι' ὃ χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν χειρουργικὴν πρὸς ἐπάλειψιν ῥαφῶν ὧν τὰ χείλη κάλλιον συγκολλᾷ καὶ καλύπτει καὶ προφυλλάσσει ἀπὸ τῆς μετὰ τοῦ ἀέρος συγκοινωνίας· χρησιμοποιεῖται ἐπίσης ἐν τῇ φωτογραφίᾳ.

κολλοῦρι, βλ. κουλλοῦρι, κτλ.

κολλυβιστής, οῦ, ὁ· agent de change; ὁ ἀργυραμοιβός, κοινῶς **σαράφης,** changeur, n. m. βλέπε καὶ **ἐπικαταλλάκτης.** Κολλυβιστὴς (agent de change) καλεῖται ὁ δημόσιος ὑπάλληλος ὁ ἔργον κύριον ἔχων τὴν διαπραγμάτευσιν τῶν δημοσίων καὶ λοιπῶν χρεωγράφων, τὴν διὰ λογαριασμὸν ἄλλου διαπραγμάτευσιν συναλλαγματικῶν ἢ γραμματίων καὶ παντὸς ἐν γένει ἐμπορευσίμου ἐγγράφου, τὴν διαπραγμάτευσιν τῆς πωλήσεως ἢ ἀγορᾶς μεταλλικῶν ὑλῶν καὶ τὴν πιστοποίησιν τῆς τιμῆς αὐτῶν. Ἡ λέξις κολλυβιστὴς παράγεται ἀπὸ τοῦ κολλύβου, ὅπερ εἶνε ὄνομα μικροῦ χαλκίνου νομίσματος· κατὰ τὴν ἁγίαν ὅμως Γραφὴν παράγεται ἡ λέξις ἐκ τοῦ φοινικικοῦ χολέφ, σημαίνοντος ἀργυρίου ἀλλαγήν, ἐξ οὗ κόλλυβον ἐκλήθη ἡ ἐπικαταλλαγή. Λεπτομερῶς τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα τῶν κολλυβιστῶν ὁρίζονται ἐν τοῖς ἄρθροις 71-90 τοῦ Ἐμπ. Νόμου. Μέχρι τοῦδε ὅμως δὲν διωρίσθησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κολλυβισταὶ οὔτε ἱδρύθησαν ἐπισήμως τὰ στενῶς πρὸς τὴν ἐξάσκησιν τῆς λειτουργίας των συνδεόμενα χρηματιστήρια, ὥστε αἱ διατάξεις τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων δὲν ἔχουσι πλήρη ἐφαρμογήν, ὡς οὔτε ἡ τοῦ ἄρθ. 231 τοῦ Ποιν. Νόμου περὶ ἀντιποιήσεως τῶν ἔργων κολλυβιστοῦ. Περὶ τῶν κολλυβιστῶν ὁ Ἐμπορικὸς Νόμος ὁρίζει ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύνανται νὰ ἐφαρμώσωσι δι' ἴδιον λογαριασμὸν ἐμπορικὰς ἢ τραπεζικὰς πράξεις, οὐ μόνον ἀπειλῶν αὐτοῖς ἐν παραβάσει τῆς διατάξεως ταύτης ὡρισμένας ποινάς, ἀλλὰ καὶ θεωρῶν αὐτοὺς καὶ ἐν περιπτώσει ἁπλῆς πτωχεύσεως κατὰ κανόνα ὡς δολίους χρεωκόπους.

κολλυβιστικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὸν κολλυβιστήν, de changeur; εἰς τὴν κολυβιστικήν, de change; || **κολλυβιστικὴ** (τέχνη), εἶνε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κολλυβιστοῦ, le change.

κολλυβογράμματα, τά· [δημ.] στοιχειώδης ἐκπαίδευσις, instruction élémentaire; αἱ πρῶται γνώσεις τῆς ἀναγνώσεως καὶ γραφῆς, premières notions de lecture et d'écriture.

κόλλυβον, τό· [συνήθ. πληθ. **κόλλυβα**], σῖτος βεβρασμένος προσφερόμενος εἰς μνήμην τῶν νεκρῶν, du blé cuit qu'on offre en mémoire des morts; les colybes; βλ. καὶ **μακαρία.** § **κόλλυβον,** βλ. **κολλυβιστής.**

κολλύριον, ου, τό· [ἰατρ.] collyre, n. m.

λέγεται πᾶσα φαρμακευτικὴ διάλυσις ἐναντίον τῶν ὀφθαλμικῶν παθήσεων.

κολλῶ (άω), μέλ. ήσω, προσκολλῶ, συγκολλῶ, συναρμόζω, συνδέω τι μετά τινος κοινῶς κολνῶ, coller ; κεκολλημένος, collé, ée ; στερεῶς συνηρμοσμένον· || [ἐπὶ μετάλλων]· βλ. **συγκολλάω**, βράζω, souder; brasser; || — [διὰ κόλλας] δύο τεμάχια ξύλου, coller deux morceaux de bois ; βλ. καὶ κολλάω. § [συνεκδ.] ἐφαρμόζω ἐπί τινος appliquer, προσκολλῶ, attacher, τοιχοκολλῶ (ἀγγελίας) placarder [des affiches] τοῦ ἐκόλλησεν ἔν ἔμπλαστρον, on lui a appliqué un emplâtre ; || ἐκόλλησε τὰ μάτια του ἐπάνω μου, il attacha ses regards (ses yeux) sur moi. § μεταδίδω (ἀσθένειαν) donner (communiquer) [une maladie]; [καὶ ἀντιστρόφως] λαμβάνω, ἁρπάζω, gagner (prendre ; contracter) [une maladie] ; || ἐκόλλησε τοὺς ἀδελφούς του κοκκίτην, il a donné la coqueluche à ses frères ; || ἐκόλλησε τὸν τύφον ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖον, il a gagné le typhus à l'hôpital. § [οὐδ.] προσκολλῶμαι, se coller; se souder. § προσκολλῶμαι ἐπί τινος, s'attacher, s'accrocher ; prendre ; || ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μοῦ ἐκόλλησε (μοῦ ἐκολλήθη), cet homme s'est accroché à moi ; || ἐκόλλησε τὸ ὑποκάμισό μου ἐπάνω μου [ἀπὸ τὸν ἱδρῶτα], ma chemise me tient au dos ; || [καὶ μεταφ.] αὐτὰ δὲν κολλοῦν [φρ.], cela ne prend pas. § [ἐπὶ ἀσθεν.] se gagner ; || ἡ ἀσθένεια αὐτὴ δὲν κολλᾷ, cette maladie ne se gagne pas = δὲν εἶνε κολλητική, μεταδοτική.

κολλώδης, ης, ες· ὅστις κολλᾷ, collant, e, adj. ὅμοιος κόλλῃ, κολλητικός, γλοιώδης, visqueux, euse ; ἰξώδης, gluant, e, adj. βλ. καὶ ἰξός.

κολλώδιον, τό· βλ. κολλόδιον.

κολνῶ (άω), μέλ. ήσω· βλ. κολλῶ.

κολοβακτηρίασις, εως, ἡ· colibacillose, n. f. (μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα).

κολοβακτηρίδιον, ου, τό· colibacille, n. m. (μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα).

κολόβιον, ου, τό· gilet, n. m. habit court et sans manches ; ἐσωτερικὸν ἔνδυμα μετὰ βραχειῶν χειρίδων (μανικίων καθηκουσῶν μέχρι τοῦ βραχίονος, ἢ ἄνευ χειρίδων, ὡς τὸ σημερινὸν κοινῶς λεγόμενον γελέκον, ὅπερ καὶ ἐσωκάρδιον καλεῖται.

κολοβόνω, μέλ. ώσω· κολοβόω-ῶ, κολοβώνω, περικόπτω τι, κόπτω μέρος τοῦ ὅλου, ἀκρωτηριάζω, mutiler ; κολοβόω, περικόπτω, tronquer ; βλ. καὶ κολοβός· στρεβλόω-ῶ, estropier ; [ἐπὶ ζώων] ἀκροτομῶ, écourter; [ἐπὶ βιβλίων καὶ ἐν γένει ζευγῶν ἢ σειρῶν] dépareiller.

κολοβός, ὀς καὶ ή, όν· (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), βλ. κολοβόνω), πᾶν ὅ,τι ἀπέβαλε μέρος τοῦ ὅλου, μὴ ἀκέραιον, ἠκρωτηριασμένος, mutilé, ée, adj. || —, tronqué, (παθητ. μετ. ὡς ἐπίθ.) ἡ ἔκφρασις αὐτὴ ἐφαρμόζεται διὰ πᾶν ἀντικείμενον, οὗτινος λείπει τὸ ἀνώτερον αὐτοῦ μέρος· κολοβὸς καὶ κόλος, ος, ον· βλ. καὶ κῶνος· || —, dépareillé, ée, adj. βλ. κολοβόνω· [ἐπὶ ζώων ἰδ.] courteaud, e; écourté, ée ; || ἵππος κολοβός, courteaud, courtaud, e (cheval), λέγεται ἐκεῖνος, οὗτινος εἰσὶν ἐν μέρει ἀποκεκομμένα τά τε ὦτα καὶ ἡ οὐρὰ κοινῶς κουτσαύτης καὶ κουτσονούρης· || κολοβὸς τὰ ὦτα [ἱππολ.] craps ou moineau.

κολοβός, ὁ· [ναυτ.] (πρῴρας) fosse aux lions, n.f. εἶδος ἀποθήκης ἐν τῷ ἄκρῳ πρωραίῳ κύτει πλοίου τινός. § — coqueron, n. m. μικρὸν διαμέρισμα εὑρισκόμενον εἰς τὴν πρῷραν ἀκτοπλοϊκῶν τινων πλοίων χρησιμεῦον ὡς μαγειρεῖον (μάγειρος, coq ou cuisinier) ; ἐπίσης θῆκαι ἢ ἑρμάρια (φωριαμός, armoires) εἰς τὴν πρῷραν καὶ πρύμνην ἀκάτου.

κολόβωμα, ατος, τό· τὸ κολοβωθέν, chose mutilée (; tronquée) ; mutilation, n. f. tronçon, n. m. τὸ ἐξ οὗ ἀπεκόπη ἐξωτερικόν τι μέρος.

κολόβωσις, εως, ἡ· (καὶ κολόβωμα) ἡ πρᾶξις τοῦ κολοβόνειν, περικόπτειν action de tronquer (; de dépareiller etc) βλ. κολοβόνω· § —, ἀκρωτηριασμός, mutilation, n. f. ἡ ἀποκοπὴ ἐξωτερικοῦ τινὸς ἄκρου τοῦ σώματος.

κολογάριθμος, ου, ὁ· cologarithme, n.m. βλ. καὶ ἀντιλογάριθμος.

κολοιός, οῦ, ὁ· [πτην.] choucas, n. m. κοινῶς ἡ **καλιακοῦδα**· εἶδος πτηνῶν εἰς τὸ γένος τῶν κοράκων ἀνῆκον· ἔχει μέγεθος ἕως περιστερᾶς, διακρίνεται δὲ τῶν κοράκων διὰ τοῦ βραχέος, ἰσχυροῦ, καὶ ὀλίγον ἄνω κεκαμμένου ῥάμφους, εἶνε δὲ ἄνω μὲν μέλας, κάτω δὲ μελανόφαιος.

κολοκάσιον, τό, καὶ τὸ κολοκάτσι, topinambour, n. m. ἡ γλυκοπατάτα, κολοκασία ἡ ἐδώδιμος.

κολοκύθα, ας, ἡ· [ἰδίως ἡ γλυκεῖα] citrouille, n. f. giraumont, n. m. βλ. καὶ κολοκύνθη.

κολοκύθι, τό· [δημ.] courge, n. f. petite citrouille ; || κολοκύθια ! [φρ.] des sornettes! chansons [que tout cela]; des navets. § κολοκύθια μὲ τὴ ῥίγανη ! (ἐπιφ. περιφρ.) foin ! § [ἁλιευτ.] flotte (=ἐπιπλεύστης), n. f.

κολοκυθιά, ᾶς, ἡ καὶ **κολοκυνθία,** [τὸ φυτόν], courgier, n. m.

κολοκύνθη, ης, ἡ· ὁ ἐδώδιμος καρπὸς τῆς κολοκυθιᾶς, courge, n. f. [ἡ γλυκεῖα], citrouille, n. f. giraumont, n. m. [ἡ μεγάλη], potiron, n. m. [ἡ ξηρὰ χρήσιμος ὡς δοχεῖον], calebasse, n. f. gourde, n. f. § [ἁλιευτ.], flotte (=ἐπιπλεύστης), n. f.

κολοκυνθοειδής, ής, ές· ὅμοιος κολοκύνθῃ· τῆς οἰκογενείας τῶν κολοκυνθωδῶν, cucurbitacé, ée.

κολοκυνθόσπορος, ου, ὁ· σπόρος κολοκύνθης, graine de courge.

κολοκυνθώδη, τά· [βοτ.] cucurbitacées, τάξις φυτῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν συμπετάλων.

κολοκωνικός, ή, όν· tronc-conique ἢ tronconique, adj. ἐπίθετον σημαῖνον πᾶν τὸ ἔχον σχῆμα κώνου κολοβοῦ, κόλου (cône tronqué), ἤτοι κολοβός, ἀποκεκομμένος, ἢ τεθραυσμένος τὴν κορυφὴν κῶνος· βλ. λέξιν.

κολόμπα, ἡ· [δημ. ναυτ.] bas mât, n. m. βλ. στήλη.

κολομπίρι, τό· [δημ. ναυτ.] ton (d'un mât) n. m. βλ. **λαιμός.**

κόλον, τό· δέμα ἐμπορευμάτων, colis, n.m.

κολόνα, ας, ἡ· καὶ κολῶνα, colonne, n.f. βλ. κίων. § — [ναυτ.] suspente, n. f. βλ. **ἀρτάνη.**

κολόνω, μέλ. ώσω (κωλόνω), πηγαίνω πρὸς τὰ ὀπίσω, ὀπισθοδρομῶ, reculer ; || [ναυτ.] culer, aller de l'arrière ; βλ. **ἀνακρούω.**

κολόπι, τό· [δημ.] ἡ κόρα (τοῦ ψωμιοῦ), croûte [de pain].

κόλος, ος, ον· tronqué, ée ; βλ. **κολοβός.**

κολοσαυρού, ἡ· [δημ.] σαῦρα, τὸ σιμιαμίδι, γουστερίτσα, lézard, n. m.

κολοσούρτης, [δημ.] βλ. κωλοσούρτης.

κολοσσαῖος, καὶ

κολοσσιαῖος, αία, αῖον· ὅμοιος τῷ μεγέθει κολοσσοῦ, κολοσσῷ ἰσομεγέθης, colossal, ale, adj. de grandeur démesurée ; παμμεγέθης, ὑπερμεγέθης, énorme, adj. || ἄγαλμα κολοσσιαῖον, statue colossale ; [μεταφ.] μέγας, εὐρύς, vaste ; || ἰσχὺς κολοσσιαία, pouvoir colossal.

κολοσσιαίως, [ἐπίρ.] d'une manière colossale (énorme), colossalement, adv. énormément, adv.

κολοσσός, οῦ, ὁ (παρὰ τὸ «κολούειν-ὄσσε, ὡς μὴ ἐφικνουμένων τῶν ὀφθαλμῶν ὁρᾶν», colosse, n. m. γιγάντειος, ἤτοι μεγαλείτερος τοῦ συνήθους ἀναστήματος ἀνθρώπου.

κολοσταυρού, ἡ· [δημ.] βλ. κολοσαυρού.

κόλοστρον, τό· colostre, n. m. ou colostrum, κοινῶς **κολάστρα,** τὸ πρῶτον ἐκκρινόμενον γάλα τῆς μητρός, τὸ ἔχον καθαρκτικὴν ἰδιότητα, premier lait qui vient après l'accouchement ; ὁ **πῦος,** ου, ἢ ὁ **πυός,** οῦ, τὸ **πρωτόγαλα·** ἐκ τοῦ γάλακτος τούτου τῶν προβάτων καὶ αἰγῶν οἱ ποιμένες κατασκευάζουσιν εἶδος γλυκύσματος ψήνοντες αὐτὸ μετὰ ζαχάρεως.

κόλουρος, ος, ον· tronqué, ée ; βλ. κολοβός· || — κῶνος, βλ. κῶνος· || — πυραμίς, pyramide tronquée [γεωμ.] πυραμὶς ἧς εἶνε ἀποτετμημένη ἡ κορυφή· κεκολοβωμένος, ἀποκεκομμένος τὴν οὐράν, écourté, ée.

κολούρωσις, εως, ἡ· ἡ κολόβωσις, ἀποκοπή, mutilation, n. f.

κολοφών, ῶνος, ὁ· ἢ καὶ **κόρυμβος,** κοινῶς ὁ **κορφιᾶς** ἢ **κορυφόξυλον,** faîtage, n. m. ἢ faîte, n. m. ἢ arêtier, n. m. καλεῖται οὕτως ὁριζοντία δοκὸς σχηματίζουσα τὴν ἀνωτέραν κόψιν τῆς στέγης καὶ βαστάζουσα τὸ πλεῖστον βάρος τῆς **ἐπιστεγάσεως** (couverture) ; ἐπὶ τοῦ κολοφῶνος στηρίζονται αἱ **ἐπιτεγίδες** (chevrons). Ὁ **κολοφὼν** στηρίζεται εἴτε ἐπὶ τῶν **ἀετωματικῶν τοίχων** (murs de pignon), εἴτε συνενοῦται μετὰ τῶν **τεγοστατῶν** (poinçons) δύο παρακειμένων **ζευκτῶν** (fermes), χρησιμεύων εἰς τὸ νὰ τοὺς συνδέσῃ· βλ. **τεγοστάτης** καὶ στέγη, comble. § —, ἡ κορυφή, crête, n. f. καλεῖται τὸ ὑψηλότερον μέρος τῆς στέγης ἢ τοίχου ἤτοι τὸ **σαμάρι** αὐτοῦ. § [μεταφ.] κολοφὼν = τὸ ἔπακρον, le comble ; || εἰς τὸν κολοφῶνα, au comble·

κολοφωνία, ας, ἡ· καὶ

κολοφώνιον, ου, τό· colophane ou colophone, n. f. (ko-lo-fa-ne). Ἐκ τοῦ Κολοφῶν, ῶνος, ἥτις ἦτο μία τῶν 12 πόλεων τῆς Ἰωνικῆς ὁμοσπονδίας ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, κειμένη 15 χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς τῆς Ἐφέσου. Καλεῖται οὕτως ἡ **κολοφωνία** ἥτις εἶνε ξηρὰ **ῥητίνη** (résine) πεύκου (pin) ἐξ ἧς ἐξήχθη τὸ ἀπόσταγμα τῆς τερεβινθίνης (essence de térébenthine); ἡ **κολοφωνία** καλεῖται ὑπὸ τῶν Γάλλων arcanson καὶ brai sec=**ξηρόπισσα.** § —, arcanson, n. m. τὸ ὄνομα τοῦτο δίδεται ἐνίοτε ὑπὸ τῶν Γάλλων εἰς τὸ **κολοφώνιον** (colophane) ἢ **κολοφωνία,** ὅπερ ἐστὶ ξηρὰ ῥητίνη πεύκου χρησιμεύουσα εἰς ἐπίχρισιν τῶν χορδῶν τῶν **πλήκτρων** (archet) τῶν ἐγχόρδων ὀργάνων, κοινῶς καλούμενον **τσιὰμ-σακούζ.** Κολοφώνιον εἶνε ἡ ῥητίνη διαφόρων εἰδῶν πίτυος, ἀφ' ἧς ἀφηρέθη ἐντελῶς τό τε ὕδωρ καὶ τὸ αἰθέριον ἔλαιον. Παρασκευάζεται κατὰ μεγάλας ποσότητας ἐν Ἀμερικῇ καὶ χρησιμοποιεῖται εἰς κατασκευὴν ἐμπλάστρων, ἀλοιφῶν, βερνικίων, μιγμάτων συγκολλητικῶν, εἰς ἐπίχρισιν τῶν πίθων τοῦ ζύθου, εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν πυροτεχνημάτων καὶ βεγγαλικῶν πυρσῶν, εἰς ἐπάλειψιν τοῦ τόξου τῶν ἐγχόρδων ὀργάνων, ὅπερ ἄνευ αὐτῆς ὀλισθαίνει ἐπὶ τῶν χορδῶν χωρὶς νὰ δονῇ αὐτάς.

κολοφώνιος, α, ον· τοῦ κολοφῶνος, de faîtage ; || κολοφώνιον κάλυμμα, faîtage, n.m. καλοῦνται αἱ μολύβδιναι πλάκες, κτλ. αἱ ἐπικαλύπτουσαι τὸν κολοφῶνα· || — κεραμὶς ἢ κολοφώνιος κέραμος, faîtière, n. f. ἡ ὀνομασία αὕτη δίδεται εἰς καμπύλας κεραμίδας τιθεμένας εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη τῆς στέγης, εἴτε αὕτη σύγκειται ἐκ κεράμων, εἴτε ἐκ σχιστολίθων.

κολπίσκος, ου, ὁ· μικρὸς κόλπος, petit golfe ; βλ. **μυχός,** baie, n. f. § —, accul ἢ cul-de-sac, n. m. μικρὸς κόλπος δυνάμενος νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὁρμητήριον εἰς πλοιάρια.

κολποειδής, ής, ές· ὁ ἔχων σχῆμα κόλπου, ὅμοιος κόλπῳ, semblable à un golfe.

κολποειδῶς, [ἐπίρ.] ἐν σχήματι κόλπου, en forme de golfe.

κόλπος, ου, ὁ· τὸ στῆθος, κοινῶς **κόρφος,** sein, n. m. [μεταφ.] giron, n. m. τὸ ἔκρυψεν εἰς τὸν κόλπον της, il l'a caché dans son sein ; || εἰς τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας του, au sein de sa famille ; || θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας, il reviendra au giron de l'église. § § [γεωγρ.] κόλπος, golfe, n. m. τμῆμα θαλάσσης ἐπιμήκους ἐκτάσεως καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον στενόν, εἰσδῦον μεταξὺ τῶν ἀκτῶν· βλ. καὶ **μυχός.** § **κόλπος,** ου, ὁ· ἡ κολεός, vagin, n.m. || **κόλπειος,** ος, ον, vaginal, ale, aux, [ἀνατομ.] ἴδιος τοῦ κόλπου (τοῦ κολεοῦ) τοῦ γυναικείου αἰδοίου· βλ καὶ **κολεός, κολεϊκός.** § **κόλπος** [ἰατρ. καὶ

γενικῶς] κάθε βαθούλωμα, creux, n. m. κοιλότης, concavité, n. f.

κολπῶ (όω), μέλ. ώσω· κυρτόω-ῶ· στρογγυλόω, ῶ· κάμνω κυρτόν, στρογγύλον (ἐν εἴδει κόλπου, στήθους), arrondir ; συνεπῶς [κυρίως καὶ μεταφ.] ἐξογκόνω, φουσκόνω, enfler.

κολπώδης, ης, ες, βλ. κολποειδής· || — κολπωτός, ή, όν· ὁ ἑλικοειδής, sinueux, euse. Καλεῖται οὕτω πᾶν τὸ μὴ εὑρισκόμενον ἐν εὐθείᾳ γραμμῇ, ἀλλὰ παρουσιάζον κυματισμοὺς (ondes), πτυχὰς (plis) ἢ ἀγκῶνας (coudes)· || τεθλασμένη ἢ κολπώδης γραμμὴ ligne brisée ou sinueuse.

κόλυβον, βλ. κόλλυβον.

κολυμβάς, άδος, ἡ· espèce de grosse olive, ἐλαία ἐν ἅλμῃ, olive de saumure.

κολύβριον, ον, τό· colibri, n. m. γένος πτηνῶν περιλαμβάνον τὰ μικρότερα τῶν πτηνῶν.

κολυβριΐδαι, les colibri, οἰκογένεια μικροτάτων πτηνῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐχόντων λαμπροτάτους χρωματισμούς.

κολυμβάω, βλ. κολυμβῶ.

κολυμβήθρα, ας, ἡ· ἡ ἱερὰ κολυμβήθρα ἐν ᾗ βαπτίζονται τὰ νήπια, fonts baptismaux. § [Γραφ.] προβατικὴ κολυμβήθρα, piscine probatique.

κολύμβημα, ατος, τό· κοινῶς τὸ κολύμπημα καὶ κολύμβι, τὸ νὰ κολυμβᾷ τις, ἡ κολύμβησις. natation, n.f. τὸ κολύμβημα, nage, n. f. § — [ναυτ.] baignade, n. f. τὸ λουτρὸν ἢ τὸ κολύμβημα τοῦ πληρώματος πλοίου τινός.

κολύμβησις, εως, ἡ· βλ. κολύμβημα· || κολύμβησις 100 μ. natation 100 m.

κολυμβητά, [ἐπίρ.] μὲ τὸ κολύμπι, κολυμβῶν, à la nage ; κολυμβητί, κολυμβῶντας, en nageant ; || διέρχομαι τὸν ποταμὸν κολυμβητί, passer la rivière à la nage.

κολυμβητής, οῦ, ὁ, θηλ. ήτρια· ὁ κολυμβῶν, ὁ γνωρίζων καλῶς νὰ κολυμβᾷ, nageur, euse, n. qui nage.

κολυμβητί, [ἐπίρ.] βλ. κολυμβητά.

κολυμβητική, ῆς, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ κολυμβᾶν, art de nager, natation, n. f.

κολυμβητικός, ή, όν· ὁ εἰς τὸ καταδύεσθαι ἢ κολυμβᾶν ἀνήκων, ἐπιτήδειος, τοῦ κολυμβήματος, de natation, natatoire, adj. qui concerne la natation ; || [οὐσ. θηλ.] κολυμβητικὴ [ἐνν. τέχνη] = ἡ τέχνη τοῦ κολυμβᾶν.

κολυμβητός, ή, όν· ὁ κολυμβῶν, οὖσα, όν· qui nage ; ὁ ἐπιπλέων, qui surnage.

κολύμβι καὶ κολύμπι, τό· [δημ.] τὸ κολύμβημα, ἡ κολύμβησις, natation, n.f. nage, n.f. || μὲ τὸ κολύμβι, à la nage; || δὲν ἠξεύρει κολύμβι, il ne sait pas nager ; || σώζομαι μὲ τὸ κολύμβι, se sauver à la nage.

κολυμβίδαι, [ζωολ.] δμοιογένεια πτηνῶν στεγανοπόδων ἐχόντων ῥάμφος εὐθὺ καὶ κωνικόν, ταρσοὺς ἐλευθέρους καὶ ἰσχυρῶς πεπιεσμένους πλευρικῶς, τοὺς δὲ δακτύλους ἐν ὅλῳ καὶ ἐν μέρει στεγανούς.

κόλυμβος, ου, ὁ· ὁ [λευκὸς] grèbe, n.m. [ὁ μέλας] guillemot, n. m. γένος πτηνῶν στεγανοπόδων τῆς ὁμοιογενείας τῶν κολυμβιδῶν.

κολυμβῶ (άω), μέλ. ήσω, νήχομαι κοινῶς κολυμπῶ, καταδύω (βουτῶ), nager ; ἐπιπλέω, surnager.

κολυμβῶντας, [δημ. ἐπίρ.] κολυμβητί, à la nage.

κολύμπημα, ατος, τὸ καὶ κολύμπι [δημ.] βλ. κολύμβημα.

κολύμπρι, τό· [πτην.] roitelet, n. m.

κολυμπρία, ας, ἡ· [δημ.] βλ. πολυομβρία.

κολυμπῶ, [δημ.] βλ. κολυμβῶ, κτλ.

κολφομάντηλον, τό· [διάλ. Οἰνόης] μανδήλιον τοῦ κόλπου, ἐγκόλπιον μανδήλιον, τῆς τσέπης.

κόλφος, ὁ· [δημ.] 1) τὸ στῆθος, ὁ κόλπος. 2) ὁ ὅρμος· βλ. λέξεις.

κολχικόν, τό· [βοτ.] colchique, n. m. πρότυπον γένους ὁμωνύμου οἰκογενείας.

κολχικώδη, τά· [βοτ.] colchicacées, οἰκογένεια φυτῶν ἔχουσα ὡς βάσιν τὸ κολχικόν.

κολῶνα, ας, ἡ καὶ κολόνα, [ξεν.] colonne, n.f. βλ. κίων καὶ παραστάς, pilier, n. m.

κολώνω, [δημ.] βλ. κολόνω.

κολωνᾶτον, ου, τό· [δημ.] δίστηλον, τάλληρον ἀργυροῦν, écu, n. m. δολλάριον, dollar, n. m.

κολωνός, οῦ, ὁ· μικρὸς γεώλοφος, éminence (du terrain) ; ἐξόγκωμα τοῦ ἐδάφους μικροῦ λόγου ἄξιον.

κόλωτος (ἵππος), moine (cheval); οὗτινος τὰ ἄκρα τῶν ὤτων εἶνε ἀποκεκομμένα.

κόμαρον, τό· κοινῶς τὸ κούμαρον, ὁ καρπὸς τῆς κομάρου, arbouse, n.m.

κόμαρος, ου, ὁ καὶ ἡ· κοινῶς ἡ κουμαριά, τὸ δένδρον τὸ φύον τὰ κόμαρα, arbousier, n.m. βλ. εἰς ξύλον (bois).

κομβιοδόχη, ης, ἡ· κοινῶς ἡ κουμπότρυπα, boutonnière, n.f. μικρὸν σχίσμα ἀνοιχθὲν εἰς ἔνδυμά τι, ὅπως διέλθῃ κομβίον· διάφορα μετάλλινα ἢ δερμάτινα σκεύη φέρουσιν ἐπίσης μικρὰ σχίσματα καλούμενα κομβιοδόχαι.

κομβίον, ου, τό· bouton, n. m. κοινῶς τὸ κουμπί, μικρὸν κυκλικὸν ἐκ μετάλλου, ὀστοῦ ἢ ὑάλου ἀντικείμενον χρήσιμον διὰ τὸ κούμβωμα τῶν ἐνδυμάτων, κτλ. § κομβίον, mouche, n. f. ou bouton, λέγεται τὸ ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῶν ξιφῶν τῆς ξιφασκίας μικρὸν ἐξόγκωμα. § [μηχ.] κομβίον, τό· bouton, n. m. καλεῖται οὕτω πᾶν προέχον σφαιρικὸν ἢ κυλινδρικὸν μέρος τεμαχίου μηχανῆς, χρησιμεῦον εἴτε πρὸς ἄρθρωσιν εἴτε ὡς ἄξων, λαμβάνει δὲ τὴν ὀνομασίαν τοῦ τεμαχίου ἐφ' οὗ εὑρίσκεται. § — [μηχ.] κομβίον **τοῦ στροφάλου** ἢ **στροφάλιγξ** ἢ **στροφεὺς** (crank-pin), bouton de manivelle ou tourillon ou soie ; τὸ κυλινδρικὸν ἐστιλβωμένον μέρος τὸ συνδέον καθέτως τοὺς **στροφάλους** (manivelles) τοῦ **τερέτρου** (villebrequin) κυρίας τινὸς ἀτράκτου, ἐφ' οὗ ἀρθροῦται ἡ κεφαλὴ τοῦ **διωστῆρος** (bielle); || **κομβίον,** bouton, n. m. κοινῶς τὸ κουμπί· || κομβίον τοῦ ὑποδήματος τοῦ κολεοῦ, bouton de bout de fourreau; || κομβίον τοῦ ἀορτῆρος τοῦ θώρακος, bouton de bretelle de cuirasse ; || [ναυχλ.] **κομβίον** (ἔκκεντρον) τοῦ κορακιωτοῦ τροχίσκου,

bouton de la roue à crochet ; || κομβίον μοχλοῦ χειρισμοῦ, bouton de levier de manœuvre ; || κομβίον τοῦ ἐλατηρίου, bouton de ressort ; || κομβίον τοῦ ὠστηρίου, bouton de poussoir ; βλ. **περίστροφον** (revolver) ; || ξυστρωτὸν κομβίον, bouton moletté ; || διευθυντικὸν κομβίον, bouton de commande ; || ἔκκεντρον κομβίον, bouton excentré ; (π. χ. τοῦ ὀδοντωτοῦ τροχίσκου, roue striée).

κομβόδεμα, ατος, τό· βλ. κοινῶς κομπόδεμα.

κομβοδένω, ἐγκομβόω-ῶ, ἀποδένω, nouer, faire un noeud ; βλ. κομποδένω.

κομβοειδές, τό· [ἀρχιτ.] chapelet, n. m. γογγύλος κανὼν (baguette) γεγλυμμένος ὑπὸ στρογγύλων καὶ ἐπιμήκεων κόμβων· βλ. **ἀστράγαλος.**

κομβολόγιον, ου, τό· κοινῶς τὸ κομπολόγι, chapelet, n. m. patenôtres, n. m. κομβολόγιον, ὅπερ χρῶνται ἵνα εἴπωσι τὰς προσευχάς των ἰδίως οἱ ἱερωμένοι· καὶ rosaire λέγεται μέγα κομβολόγιον ἀποτελούμενον ἐκ δεκαπέντε δωδεκάδων, δι' οὗ λέγουσι τὰς προσευχάς των πρὸς τιμὴν τῆς Παναγίας. § **κομβολόγιον,** τό· chapelet, n. m. μηχάνημα πρὸς ἄντλησιν ὕδατος. Τοῦτο δύναται νὰ ᾗ κατακόρυφον (vertical) ἢ κεκλιμένον (incliné), συνίσταται δὲ ἐξ ἑνὸς σωλῆνος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου κινεῖται ἄλυσις φέρουσα δίσκους στρογγύλους ἢ ὀρθογωνίους, συμφώνως πρὸς τὴν διατομὴν τοῦ σωλῆνος, οἵτινες σχηματίζονται ἐκ πλακῶν σιδηρῶν ἢ χυτοσιδηρῶν στερεουμένων εἰς τὴν ἄλυσιν. Ἡ **ἀτέρμων** (sans fin) αὕτη ἄλυσις στρεφομένη ἐπὶ δύο κυκλικῶν τυμπάνων ἐν εἴδει τροχῶν, ὧν τὸ ἓν ἐντὸς τοῦ ὕδατος καὶ περὶ τὸ μέσον τοῦ βάθους αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας εἰς ἣν διοχετεύονται τὰ ἀντλούμενα ὕδατα, ὁδηγεῖ τοὺς δίσκους ἐντὸς τοῦ σωλῆνος καὶ δι' αὐτῶν ἀνυψοῦται τὸ ὕδωρ. Ἵνα μὴ μένῃ κενὸν διάστημα μεταξὺ τῶν δίσκων καὶ τῶν παρειῶν τοῦ σωλῆνος, τὰ ἄκρα τοῦ δίσκου περιβάλλονται διὰ δέρματος, ὅπερ προστρίβεται εἰς τὰς παρειὰς τοῦ σωλῆνος καὶ φράττει τὸ κενὸν διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ δὲ μέρος τῆς δυνάμεως ἕνεκα τῆς τριβῆς κανονίζουσι τὴν ἐντελῆ ἐφαρμογὴν τοῦ σωλῆνος μετὰ τῶν δίσκων πρὸς τὸ κάτω μέρος καὶ εἰς ὕψος ὀλίγον τι μεγαλείτερον τῆς ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεως δύο δίσκων. Εἷς ἄνθρωπος ἐργαζόμενος 8 ὥρας καθ' ἑκάστην, περιστρέφων τὸ σύστημα διά τινος μοχλοῦ, ἀντλεῖ 115 κυβικὰ μέτρα εἰς ἓν μέτρον ὕψος. Ἐὰν τὸ σύστημα ἦνε κεκλιμένον, ἀντὶ σωλῆνος μεταχειρίζονται ὀχετὸν ξύλινον ἔχοντα κλίσιν 30° ἕως 40°, ἀφίνουσι δὲ μεταξὺ τῶν δίσκων καὶ τῶν ἐπιφανειῶν τοῦ ὀχετοῦ κενὸν διάστημα τοὐλάχιστον 0,005 δι' οὗ γίνεται μεγάλη ἀπώλεια ὕδατος. Διὰ τοῦ κεκλιμένου κομβολογίου εἷς ἄνθρωπος ἐργαζόμενος 8 ὥρας ἀντλεῖ 68 κ. μ. εἰς ἓν μέτρον ὕψος.

κομβόνω, βλ. κουμπόνω, κτλ.

κόμβος, ου, ὁ· κοινῶς ὁ κόμπος, nœud, n. m. **δεσμός,** πρὸς τὸ δῆσαι, ζῶσαι, συναρμόσαι τι· || —ἐκ σχοινίου, nœud de cordage ; τὰ χρησιμοποιούμενα αὐτοῦ εἴδη ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς καὶ τῷ ναυτικῷ βλ. εἰς λέξιν σχοινόκομβος· || ῥίπτω τὸν κόμβον, tirer à la courte paille ; || κόμβος, ἡ ἄρθρωσις, articulation, n. f. || —, ἡ σταγών, goutte, n. f. || πίνω ἕνα κόμβον, boire une goutte ou une larme de vin ; || [ἀρχιτ.] —, grain d'astragale ; βλ. **ἀστράγαλος**· || [ναυτ.] κόμβοι, nœuds, λέγονται αἱ διαιρέσεις τοῦ σχοινιδίου τοῦ δρομομέτρου (ligne de loch) ἴσαι πρὸς τὸ $^1/_{120}$ τοῦ μιλίου ἤτοι 15,43 μ. διακρινόμεναι ἀπ' ἀλλήλων δι' ἀριθμοῦ τινος κόμβων καὶ χρησιμεύουσαι μετὰ τοῦ ἀμμωτοῦ πρὸς ἐκτίμησιν τῆς ταχύτητος πλοίου· βλ. καὶ **ἀμμωτόν.**

κομβόω, κομβόνω, κοινῶς κουμπόνω, boutonner. § —, κομβοδένω, κάμνω τι κόμβον, θηλειάν, nouer ; faire un nœud.

κομβότρυπα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. κουμπότρυπα, κομβιοδόχη.

κομέω-ῶ καὶ κομάω, κοσμῶ, στολίζω, orner, parer.

κόμη, ης, ἡ· αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς, κοινῶς τὰ μαλλιά, cheveux, n. m. pl. ἡ κόμη, chevelure, n. f. || ὀπισθόδετος κόμη, chignon, n. m. || κόμη, ξανθή, chevelure blonde.

κόμης, ητος, ὁ· comte, n. m. κοινῶς ὁ κόντες, τίτλος ἀνώτερος τοῦ βαρώνου, dignitaire dans la noblesse entre les barons et les marquis.

κόμησσα, ης, ἡ· comtesse, n. f. κοινῶς ἡ κοντέσσα, ἡ σύζυγος τοῦ κόμητος.

κομητεία, ας, ἡ· comté, n.m. titre d'une terre qui donnait la qualité de comte.

κομήτης, ου, ὁ· [ἀστρον.] comète, n. f. λέγεται πᾶς ἀστήρ, ὅστις ὡς οἱ πλανῆται, ἀλλάσσει διηνεκῶς θέσιν ἐν τῇ οὐρανίᾳ σφαίρᾳ, ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἀπλανεῖς ἀστέρας, ἀλλ' ὅτι διαφέρει τῶν πλανητῶν, συνήθως κατὰ τὴν ὄψιν καὶ πάντοτε κατὰ τὰς περιστάσεις, αἵτινες χαρακτηρίζουσι τὴν κίνησιν αὐτοῦ.

κομίζω, μέλ. ίσω, ἀόρ. ἐκόμισα· ἐν γένει ἄγω, φέρω τί που, apporter ; φέρω μετ' ἐμοῦ ἢ ἐπί τινος, porter.

κομιστέος, α, ον· ὅντινα ἢ ὅ,τι μέλλει, πρέπει νὰ φέρῃ τις δι' ἄλλου ἢ μεθ' ἑαυτοῦ (νὰ κουβαλήσῃ), νὰ στείλῃ, qui doit être porté (apporté), portable, adj.

κομιστής, οῦ, ὁ· θηλ. ήστρια, ας· ὁ φέρων τι, ἐπιφέρων, porteur, euse; || [ἐμπορ.] μετὰ μεγίστης εὐχαριστήσεως συνιστῶμεν ὑμῖν νὰ γνωρίσητε τὸν κομιστὴν τῆς παρούσης κ. . . . nous avons le plus grand plaisir à vous faire la connaissance du porteur de la présente M.... || πληρωτέα τῷ κομιστῇ payable au porteur; || — [ἐπιστολῆς, τραπεζικῆς ἐπιταγῆς, κτλ.], porteur, n.m. || κομιστής, οῦ, ὁ· porteur, n.m. εἶνε ἐκεῖνος ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη ἡ συναλλαγματικὴ καὶ ὅστις κατέχει αὐτήν. Ἂν ὁ ἀρχικὸς κομιστής, ἀντὶ νὰ φυλάξῃ τὴν συναλλαγματικὴν ἵνα τὴν εἰσπράξῃ κατὰ τὴν λῆξίν της, τὴν διαπραγματευθῇ, ἤτοι τὴν μεταβιβάσῃ εἰς ἄλλον δι' ὀπισθογραφήσεως, τότε λέγεται ὀπισθογράφος, τὸ δὲ πρόσωπον εἰς τὸ ὁποῖον μετεβίβασε τὴν συναλλαγματικὴν γίνε-

ται κομιστὴς αὐτῆς, ὁ ὁποῖος ἂν μεταβιβάσῃ πάλιν αὐτὴν εἰς ἄλλον, τότε γίνεται καὶ αὐτὸς ὀπισθογράφος καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἑπομένως κομιστὴς μένει πάντοτε ὁ κατέχων αὐτὴν εἰς χεῖράς του. Συνήθως ἡ συναλλαγματικὴ συντάσσεται εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ ἰδίου ἐκδότου· ἐν τοιαύτῃ ὅμως περιπτώσει δὲν εἶνε πλήρης ὁ τύπος τῆς συναλλαγματικῆς, διότι δὲν ὑπάρχει τὸ ἓν ἐκ τῶν τριῶν προσώπων, ὁ κομιστής. καθίσταται ὅμως πλήρης εὐθὺς ὡς αὕτη μεταβιβασθῇ εἰς τρίτον τινὰ δι' ὀπισθογραφήσεως.

κόμιστρον, ου, τό· [συνήθ. πληθ.] μισθὸς τῆς κομιδῆς (κουβαλήματος) τινός, κοινῶς κουβαλητικά, prix de transport ; port, n. m. ‖ κόμιστρα ἐπιστολῶν, port de lettres.

κομιτᾶτον, τό· [νεολ. ξεν.] comité, n. m. συνάθροισις ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἐκλεχθέντων μελῶν διὰ νὰ ἐρευνήσωσιν ὑπόθεσιν τινά· τὸ συνδικᾶτον, syndicat, n. m.

κόμμα, ατος, τό· ἡ μερίς, ἡ φατρία, parti, n. m. ἕνωσις πλειοτέρων προσώπων ἐναντίον ἄλλων ἐχόντων ἀντιθέτους ἰδέας· [ἐπὶ κακοῦ], φατρία, κόμμα, faction, n.f. [συνεκδ.] μερίς, coterie, n. f. συμμορία, ὅμιλος, κοινῶς ἡ κλίκα, clique, n. f. ‖ κόμμα πολιτικὸν ἢ ἄλλο [ἐπὶ κακοῦ], cabale, n. f. ‖ πολιτικὸν κόμμα, parti, n. m. καλεῖται σύνολον πολιτῶν κοινὰς πρεσβευόντων πολιτικὰς ἀρχάς, κοινὰς ἐχόντων βλέψεις ἐν τῇ διευθύνσει τῶν δημοσίων πραγμάτων καὶ τὴν ἐπικράτησιν κοινοῦ πολιτικοῦ σκοποῦ ἐπιδιωκόντων. Ἡ ἔν τινι πολιτείᾳ ὕπαρξις κομμάτων πολιτικῶν (μερίδων) εἶνε ἀπόρροια τῆς ἐν αὐτῇ ἐλευθέρας κινήσεως καὶ δράσεως τοῦ πολιτικοῦ βίου· ‖ ἀρχηγὸς κόμματος, chef de parti ; ‖ οἱ ὀπαδοὶ τοῦ κόμματός του, ses partisans. § κόμμα [γραμμ.] ἡ ὑποστιγμή, virgule, n. f. τὸ σημεῖον (,) τῆς στίξεως. § κόμμα [ναυτ.] joint, n. m. κοινῶς τὸ **σόκορο,** ἤτοι τὸ κενὸν τὸ μεταξὺ δύο ξύλων ἐγγύτατα παρατεθειμένων (ὁ ἁρμός), ὅπερ καὶ bout ἐνίοτε καλεῖται, δι' ὃ καὶ bout de bordage = κόμμα ἐπηγκενίδος (σόκορο) τὸ μεταξὺ δύο ἐγγύτατα παρατεθειμένων ἐπηγκενίδων κενόν. § **κόμμα,** collapsus, n. m. ἀναισθησία, κατάπτωσις τῶν ζωτικῶν δυνάμεων. § κόμματα φορβῆς, (ἀγγλ.) chaff, ἀποτελούμενα ἐκ χόρτου καὶ σανοῦ λεπτῶς κεκομμένων, ἅπερ παρατίθενται ἀναμιγνυόμενα μετὰ πιτύρου ἢ μετὰ τοῦ βρώμου καὶ κριθῆς εἰς ἵππους ἀδηφάγους, οἵτινες τοὺς κόκκους καταβροχθίζουσιν ἀμασσήτους.

κομμάρα, ἡ· [δημ.] ἀλγηδὼν ἐκ κόπου τῶν μελῶν τοῦ σώματος, ἡ κόπωσις τοῦ σώματος, courbature, n. f. ὁ κάματος, ἡ κόπωσις, ἡ κούρασις, lassitude, n. f.

κομμάτα, ας, ἡ· [δημ.] μέγα τεμάχιον, μεγάλο κομμάτι, grand morceau.

κομματάκι, τό· [δημ.] μικρὸν τεμάχιον, μικρὸν κομμάτι, petit morceau § [ἐπίρ.] ὀλίγιστον, un petit peu.

κομματάρχης, ου, ὁ· ἄρχων κόμματος, μερίδος ἀνθρώπων, ὁ ἀρχηγὸς πολιτικοῦ κόμματος, chef de parti; βλ. καὶ **κόμμα**· [ἐπὶ ἐκλογῶν] courtier d'élections; ἐκλογικὸς πράκτωρ agent électoral.

κομμάτι, τό· [δημ.] τὸ τεμάχιον, morceau, n.m. λεπτὸν τμῆμα, ἄρτου, κρέατος κτλ. τὸ τμηθὲν μέρος κοινῶς φέτα, tranche, n. f. τμῆμα, τεμάχιον, pièce, n. f. κλάσμα, θραῦσμα, fragment, n. m. τμῆμα ἐπίμηκες οἱονδήποτε, tronçon, n. m. τεμάχιον ὑφάσματος, κοινῶς **κουπόνι,** coupon, n.m. τεμάχιον μέρους τινὸς bout, n. m. τεμάχιον κρέατος, μερίδιον γῆς, lopin, n. m. τμῆμα, μέρος, τεμάχιον, quartier, n.m. ‖ ἕνα κομμάτι ψωμί, un morceau de pain; ‖ δύο κομμάτια πεπόνι, deux tranches de melon; ‖ ἕνα κομμάτι χοιρομῆρι, une tranche de jambon; ‖ τὰ ἠγόρασα δύο δραχμὰς τὸ κομμάτι, je les ai achetées deux drachmes la pièce; ‖ ἕνα κομμάτι ὕφασμα, une pièce d'étoffe; ‖ κομμάτια, τόπια ὑφάσματος κτλ.) les pièces; ‖ τὰ κομμάτια εἶνε πρώτης ὡραιότητος, les pièces sont de la première beauté; ‖ ὅλα τὰ κομμάτιά μας ἔχουν τὴν ἔντυπον μάρκαν μας, notre marque est empreinte sur toutes les pièces; ‖ τὰ κομμάτια εὑρέθησαν κεκομμένα, les pièces se trouvaient entamées; ‖ δουλεύει μὲ τὸ κομμάτι, il travaille à la pièce ; [τυπογρ.] au paquet ; ‖ κόψε τὸ χέλι κομμάτια, coupez l'anguille par tronçons; ‖ μαζεύω τὰ κομμάτια [θραυσθέντος ἀγγείου, κτλ.], rassembler les fragments d'un pot cassé ; ‖ κάμνω κομμάτια, mettre en pièces ; briser en morceaux ; ‖ κοστίζουν τόσα τὸ κομμάτι, ils coûtent tant la pièce ; ‖ δίδω (λαμβάνω) τι δι' ἕνα κομμάτι ψωμί, donner (avoir) une chose pour une pièce de pain (pour un morceau de pain) ; ‖ γίνομαι κομμάτια, se briser en morceaux ; voler en éclats ; [καὶ μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] se mettre en quatre [pour rendre service, etc.] ; ‖ ἕνα κομμάτι μόνον μένει [ἀπὸ τὸ ὕφασμα], il n'en reste plus qu'un coupon ; ‖ ἕνα [μικρὸν] κομμάτι σχοινί, un bout de corde ; ‖ ἕνα κομμάτι χωράφι, un lopin de terre ; ‖ ἡ μουσικὴ ἔπαιξε τρία κομμάτια, la musique a joué trois morceaux ; ‖ ‖ [ἐπὶ γυν. χυδ.] καλὸ κομμάτι, friand morceau ; ‖ [ἐμπορ. ἐνν.] κομμάτι, pièce=κόλον, colis, δέμα. § **κομμάτι** [ἐπίρ.], ὀλίγον, un peu; un petit peu ; un brin ; ‖ περίμεινε κομμάτι, attendez un peu.

κομματιάζω, μέλ. άσω· (διαιρῶ εἰς τεμάχια), κάμνω κομμάτια, couper par morceaux ; κόπτω εἰς τεμάχια, mettre (tailler) en pièces; [κυρίως καὶ μεταφ.] morceler ; συνεπῶς κατατέμνω, κατακόπτω, dépecer ; κατακερματίζω, διαμελίζω, λιανίζω, déchiqueter ; κομματιάζω, κάμνω τεμάχια, mettre en quartiers ; ‖ κομματιάζω ἐπιτηδείως, découper ; ‖ — ὀρνίθιον, découper une poule ; ‖ — διὰ τῶν χειρῶν, ξεσχίζω, déchirer; ‖ — ὕφασμα, déchirer une étoffe, etc. τὸ ῥῆμα déchirer λέγεται καὶ μεταφ. ἀντὶ τοῦ navrer, tourmenter=σπαράττω τὴν καρδίαν, déchirer le cœur.

κομμάτιασμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ κομ-

ματιάζειν, action de mettre en pièces (de dépecer) κερματισμός, κατακερματισμός, διαμελισμός, dépècement, n. m. morcellement, n.m. διαμελισμὸς dépeçage, n.m.

κομματιαστός, ή, όν· τετμημένος εἰς τεμάχια (κομμάτια), taillé ée, adj. (coupé) en pièces; κατακεκομμένος, morcelé ée ; διαμελισμένος, dépecé, ée. § —, en fragments, fragmentaire, adj. § [οὐδ. οὐσ.] κομματιαστὸν [ἐνν. φαγί], ragoût,n.m. || κομματιαστὸ (κρέας), βλ. περίκομμα.

κομματίδιον, τό· μικρὸν κόμμα, μικρὰ μερὶς petit parti, βλ. κόμμα, μικρὸν κόμμα, μικρὰ φατρία, petite faction.

κομματίζω, μέλ. ίσω· [νεολ.] ἀκολουθῶ τὸν κομματισμόν, καθιστῶ κομματικόν, rendre partial; || ἡ ἐφημερὶς αὕτη ἐκομματίσθη, ce journal a pris couleur (=χρωματίζομαι).

κομματικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς κόμμα, τοῦ κόμματος, de parti, partial, ale, aux, adj. ὁ κυττάζων χατίρια, λαμβάνων τὸ μέρος τῶν φίλων του, ὁ μερολήπτης.

κομματικότης, ητος, ἡ· τὸ πνεῦμα (αἱ ἰδέαι) τοῦ κόμματος, esprit de parti, partialité, n. f. τὸ νὰ λαμβάνῃ τις τὸ μέρος τῶν φίλων του, ἡ μεροληψία.

κομματικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κομματικόν, avec un esprit de parti ; avec partialité ; partialement, adv. ἤτοι μεροληπτικῶς.

κομμάτιον, τό· βλ. κομμάτι. § —, τὸ κομματίδιον, petit parti, petite faction.

κομματισμός, οῦ, ὁ· βλ. κομματικότης.

κόμματος, ὁ [δημ.] μέγα (καλὸν) τεμάχιον, grand (; bon) morceau.

κομματσοῦλι, τό· [δημ.] βλ. κομματάκι.

κομμεόδενδρον, (κοινῶς φῦκος) καλεῖται κοινότερον εἶδός τις συκῆς, συκῆ ἡ ἐλαστικὴ (ficus elastica), ἐν τῷ γαλακτώδει ὀπῷ τῆς ὁποίας περιέχεται τὸ ἐλαστικὸν κόμμι. Τοῦτο ὅμως λαμβάνεται οὐ μόνον ἐκ τοῦ κομμεοδένδρου, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλων ὁμοίων δένδρων, οἷον συκῆς τῆς Ἰνδικῆς, Σιφωνίας τῆς ἐλαστικῆς.

κόμμι, τό (ἄκλιτον), ἡ κόμμις, εως, καὶ

κομμίδι, τό· ἡ κόλλα τοῦ δένδρου, κοινῶς ἡ γόμμα, gomme, n. f. τὸ ὄνομα τοῦτο φέρουσι πλεῖσται ἐν φυτοῖς παραγόμεναι οὐσίαι, χαρακτηριζόμεναι διὰ τῆς πρὸς κρυστάλλωσιν παντελοῦς ἀνικανότητος καὶ τῆς ἐν τῷ ὕδατι ἐξοιδήσεως εἰς μάζας βλεννώδεις ἢ πηκτώδεις, προβαινούσης εἴς τινα κόμμι εἰς διάσπασιν αὐτῶν εἰς μικρότατα μόρια ὁμοιομερῶς μετὰ τοῦ ὕδατος ἀναμιγνυόμενα ὡς ἐὰν διελύοντο τὰ κόμμι ἐν αὐτῷ. Εὕρηνται τὰ κόμμι ἢ ἐν τῷ χυμῷ τῶν φυτῶν ἢ ὡς οὐσίαι μεσοκυττάριοι, ἐνίοτε δὲ εἰς μέγα ποσὸν παραγόμενα ἐκρέουσι διὰ ῥηγμάτων τοῦ φλοιοῦ ἢ διὰ τεχνητῶν ἐντομῶν, ἐφ' οὗ ξηραίνονται εἰς βώλους. Τὰ κόμμι στεροῦνται ἀζώτου, κύριον δὲ συστατικὸν αὐτῶν εἶνε ἡ Ἀραβίνη· || κόμμι εἰς δάκρυα, gomme en larmes; || — εἰς ζύμην, gomme en masse; || — εὐφορβίου, gomme euphorbe; || — ἱεροξύλου (γαϊάκης), gomme gaïac; || — ἡ (γόμμα), gomme en sortes; || — ἐκλελεγμένον, gomme triée; || — ἀραβικὸν (ἡ κόμμις ἀραβική), gomme arabique, ἐκρέον αὐτομάτως ἐκ πλείστων εἰδῶν ἀκακίας, ἀμυγδαλέας κτλ. καὶ ἀπὸ τῶν δένδρων ξηρὸν συλλεγόμενον εἰς βώλους· || κόμμι ἐλαστικὸν ἢ κόμμις ἐλαστική, gomme élastique n.m. (caoutchouc);βλ. ἐλαστικὸν κόμμι· || || κόμμι σταχτόν, gomme-gutte, εἶνε φυτικὸς χυμὸς ἢ κομμεορητίνη, ἥτις ἐκρέουσα ἀπὸ τοῦ φλοιοῦ δένδρων τινῶν ἐν Κεϋλάνῃ κτλ. συλλέγεται καὶ ἀποξηραίνεται· || χρύσωπον (χρῶμα) gomme-gutte (couleur). § ὑγρὸν ναυτικὸν κόμμι (ἄκλιτον) ἢ ὑγρὰ ναυτικὴ κόμμις (εως), glu - marine liquide ; ἀδιάβροχος σύνθεσις δι' ἧς ἐπαλείφονται ἐσωτερικῶς τὰ ἀποθηκευτικὰ κιβώτια τῆς ὑγρᾶς βαμβακοπυρίτιδος, κτλ. αὕτη συντίθεται ἐξ ἐλαίου, ἀσφαλτώδους ὑγροπίσσης καὶ ὀξειδίου ψευδαργύρου.

κομμιολάκκη, ης, ἡ· gomme-laque, n. f. ἡ ὀστρειόκομμις, εως, ἡ· ἐκ τοῦ ὄστρειον καὶ τοῦ κόμμις, βλ. ὄστρειος καὶ λάκκη· || κομμιολάκκη εἰς χόνδρους, gomme-laque en grains ; || — εἰς ῥάβδους, gomme-laque en bâtons ; || — εἰς φύλλα, gomme-laque en feuilles ; || — φαιά, gomme-laque brune ; || — ἐρυθρά, gomme-laque cerise ; || — πορτοκαλλοειδὴς (πορτογάλινος), gomme-laque orange ; || — ἡπατόχρους, gomme-laque brun clair.

κομμιώδης, ης, ες· ὅμοιος, πλήρης κόμμεως, gommeux, euse.

κομμίωσις, εως, ἡ· [ἀσθένεια δένδρου] gomme, n. f. τὸ νὰ ἐκρέῃ πολὺ κόμμι.

κομμό, τό· [ξεν.] commode, n. f. βλ. καὶ φωριαμός.

κομμόω (ῶ), μέλ. ώσω· κοσμῶ τὴν κόμην τινός, coiffer ; ἐν γένει ὡραΐζω τὸ σῶμα, κοσμῶ, parer, orner ; || [μέσ.] κομμοῦμαι, se coiffer ; se parer.

κόμμωσις, εως, ἡ· κοινῶς τὸ κτένισμα, ἡ κόσμησις τῆς κόμης, coiffure, n. f. action de parer, d'ajuster, d'orner avec recherche.

κομμωτήριον, ου, τό· τὸ ἔπιπλον ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου καθήμενοι κωμοῦνται, καλλωπίζονται, στολίζονται, [meuble de] toilette, n. f. τὸ δωμάτιον τοῦ καλλωπισμοῦ, cabinet de toilette ; ἡ δημοσία αἴθουσα ἐν ᾗ καλλωπίζονται, salon de coiffure=τό κουρεῖον.

κομμωτής, οῦ, ὁ· ὁ κοσμητὴς τῆς κόμης, ὁ κουρεύς, coiffeur, n. m. ἐν γένει ὁ καλλωπιστής· (θηλ. κομμώτρια).

κομμωτικός, ή, όν· εἰς τὸ κοσμεῖν τὴν κόμην ἐπιτήδειος, relatif à la coiffure (à la toilette).

κομμώτρια, ας, ἡ· θηλ. τοῦ κομμωτής, coiffeuse, n. f.

κομοῦνα, ἡ· (τῶν Παρισίων), βλ. κοινότης.

κομπάζω, μέλ. άσω· εἶμαι ὑπερήφανος, ὑπερηφανεύομαι, être fier ; κομπορρημονῶ μάτην, ψευδῶς καυχῶμαι, κοινῶς λέγω καυχησιαῖς, tirer vanité ; καυχῶμαι, se vanter ; ὁμιλῶ μετὰ κομπασμοῦ, parler avec jactance ; se glorifier ; se donner des airs ; se piquer ; βλ. καὶ καυχῶμαι.

κομπασμός, οῦ, ὁ· τὸ κομπάζειν, λέγειν

λόγους μεγάλους ἀλλὰ κενούς, τὸ καυχᾶσθαι ματαίως, ψευδῶς, jactance, n. f. ματαιοφροσύνη, κενοδοξία, vanité, n. f. ἡ καυχησιά, vanterie, n. f. μεγαληγορία, μεγάλα λόγια, fanfaronnade, n. f.

κομπάσο, τό· [ξεν.] compas, n. m. βλ. διαβήτης.

κομπάσος, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] ὁ διαβήτης· 2ον [ναυτ.] πυξίς, καὶ κομπασάρω = διευθύνω τὸ πλοῖον μὲ τὴν πυξίδα (compasso).

κομπαστής, οῦ, ὁ, ἡ· ὁ καυχώμενος εἰς μάτην, ψευδῶς, ὁ λέγων μεγάλα λόγια, grand parleur; μεγάλαυχος, καυχηματίας, κοινῶς καυχησιάρης, vantard, e; λογᾶς, μεγαλορρήμων, καυχησιάρης, hâbleur, euse; κομπορρήμων, λογᾶς, κοινῶς φανφαρόνος, fanfaron, onne.

κομπαστικός, ή, όν· ὁ εἰς καυχήματα μάταια, ψευδῆ ἀνήκων, ὁ πλήρης κομπασμοῦ, plein de jactance, καυχηματίας, vantard, e; κομπορρήμων, fanfaron, onne; ματαιόδοξος, vaniteux, euse, adj.

κομπαστικῶς, [ἐπίρ.] μετὰ κομπασμοῦ, avec jactance.

κομπεσκοίνια, τά· [διάλ. Οἰνόης] (κομβοσχοίνια), κομβολόγι, βλ. κομποσχοῖνι.

κομπιάζω, μέλ. άσω· [δημ.] καθίσταμαι κομβώδης, devenir noueux; προσκτῶ, κάμνω, ἔχω κόμβους, avoir des nœuds. § δὲν τολμῶ νὰ πράξω τι, demeurer court; σταματῶ, s'arrêter; ἐνδοιάζω, hésiter; [ἐπὶ ἀναγνώσεως ἰδίως], ânonner, lire (parler) avec peine et en hésitant.

κομπιάρικος, η, ον· [δημ.] noueux, euse, ὁ πλήρης κόμβων, plein de nœuds.

κόμπιασμα, ατος, τό· [δημ.] τὸ νὰ σταματήσῃ τις, τὸ σταμάτισμα, action de s'arrêter; τὸ νὰ μὴ τολμᾷ τις νὰ πράξῃ τι, ὁ ἐνδοιασμός, hésitation, n.f. [ἐπὶ ἀναγνώσεως] ânonnement, n.m. action d'ânonner; βλ. κομπιάζω.

κομπογιάννης, ὁ· [δημ.] [πτην.] ἡ ὑπολαΐς, fauvette, n. f.

κομπογιαννίτης, ου, ὁ· [δημ.] ἐμπειρικός, empirique, adj. ἀπατεών, ἀγύρτης, charlatan, n. ὁ παραπλανῶν διὰ πωλήσεως δῆθεν ἀντιφαρμάκων, ὁ ἀγύρτης, marchand d'orviétan; (= charlatan) médicastre, n. m.

κομπογιαννίτικος, η, ον· [δημ.] τοῦ ἀγύρτου, de charlatan; ἀγυρτικός, charlatanesque, adj.

κομπόδεμα, ατος, τό· [δηλ.] ἰδίως κόμπος γινόμενος ἐπὶ ὑφάσματος ἐντὸς τοῦ ὁποίου φυλάττουσί τι, ὅθεν μικρὸν δέμα, petit paquet [de linge, etc.]; δέμα πολλῶν πραγμάτων ὁμοῦ τετυλιγμένων, κοινῶς ὁ μπόγος, trousse, n.f. ‖ [μεταφ.] τὸ ἔδεσε κομπόδεμα, [φρ.], il le prit au comptant; [καὶ ἄλλ.] il se le tint pour dit; § **κομπόδεμα**, ἤτοι βαλάντιον (σακκοῦλα) ἐν ᾧ θέτουσι τὰς χρηματικὰς οἰκονομίας, bourse aux épargnes; τὸ ἀποταμιευόμενον χρῆμα, argent de réserve; τὰ κεχρυμμένα χρήματα, magot, n.m. ‖ ἔκαμε κομπόδεμα, il s'est fait un magot; il a fait sa pelote; ‖ **κομπόδεμα**, τό· βαλάντιον οἰκονομιῶν, boursicaut, n. m. ‖ κάμνω οἰκονομίας, κάμνω κομπόδεμα, faire son boursicaut; βλ. καὶ **βαλάντιον.**

κομποδένω, μέλ. έσω [δημ.] ἐγκομβόω, ἀποδένω, κάμνω κόμβον, faire un nœud; κομβόω, nouer; κάμνω δέμα τι, faire un paquet; ‖ κομποδεμένος, η, ον, noué, ée.

κομπολόγι, τό· [δημ.] βλ. **κομβολόγιον.**

κομπόνω, [δημ.] σταματῶ [ὁμιλῶν], s'arrêter [en parlant]; ἐνδοιάζω, hésiter; βλ. καὶ κομπιάζω, ânonner.

κομποραχιά, ᾶς, ἡ· [διάλ. Ἰονίων νήσων], ἡ σπονδυλικὴ στήλη.

κομπορρημονῶ, μέλ. ήσω, βλ. κομπάζω· καυχῶμαι, se vanter; μεγαλαυχῶ, λέγω μεγάλα λόγια, κοινῶς κόπτω λάφια, hâbler; γασκονίζω, περιαυτολογῶ (ὡς οἱ Γάσκωνες) μεγαλαυχῶ, κόπτω λάφια, λέγω μεγάλα λόγια, μεγαλαυχῶ, gasconner; fanfaronner.

κομπορρημόνως, [ἐπίρ.] μετὰ κομπορρημοσύνης, avec jactance; καυχώμενος, en se vantant.

κομπορρημοσύνη, ης, ἡ· τὸ λέγειν μεγάλους ἀλλὰ κενοὺς λόγους, βλ. **κομπασμός,** jactance, n. f. μεγαλαυχία, fanfaronnade, n.f. fanfaronnerie, n. f. ἢ rodomontade, n. f. γασκονισμός, gasconnade, n. f. § **κομπορρημοσύνη**, μεγαλαυχία, hâblerie, n. f. discours plein de vanterie, d'exagération.

κομπορρήμων, ονος, ὁ, ἡ· ὁ μεγάλους ἀλλὰ κενοὺς λόγους λέγων, fanfaron, onne; μεγαλορρήμων, κοινῶς καυχησιάρης, θηλ. σιάρα, hâbleur, euse; γαύραξ, ὁ γαυριῶν, rodomont, e.

κόμπος, ου, ὁ· [δημ.] ὁ κόμβος, ὁ **δεσμός**, τὸ ἅμμα, nœud, n. m. ἐπίσης nœud, λέγεται ἡ κλείδωσις διαφόρων φυτῶν, καθὼς τοῦ κλήματος, τοῦ καλαμιοῦ, ὁ ῥόζος ξύλου, δένδρου, nodosité, n.f. ‖ δέσε (κάμε) ἕνα κόμπον, faites un nœud; ‖ καλάμι μὲ κόμπους, une canne à nœuds; ‖ τὰ δάκτυλά του εἶνε γεμᾶτα κόμπους, ses doigts sont pleins de nodosité; ‖ ἔρριψαν τὸν κόμπον [φρ.], ils tirèrent à la courte paille; ‖ [καὶ μεταφ.] ἐδῶ εἶνε ὁ κόμβος [φρ.] voilà le nœud de l'affaire; c'est là que gît le lièvre; [οἰκ.] c'est là (voilà) le hic. § — ἡ **σταγών**, goutte, n. f. [συνεκδ.] ὁ κόκκος, πυρρήν, κουκκοῦτσι, grain, n. m. ‖ δὲν ἔχει κόμπον νερόν, il n'y a pas une goutte d'eau; ‖ ἔπιεν ἕνα κόμπον κρασί, il a bu une larme de vin; ‖ ἕνα κόμπον ῥακήν, un soupçon d'eau de vie; ‖ δὲν ἔχει κόμπον μυαλό, il n'a pas un grain de bon sens. § [ἀρχ. σπ.] ὁ κομπασμός, jactance, n. f. ἡ ὑπερηφάνεια, orgueil, n. m. fierté, n. f.

κομπόστα, ας, ἡ· [ξεν.] compote, n. f.

κομποσχοῖνι, τό· σχοινίον μετὰ πλειοτέρων κόμβων, corde à plusieurs nœuds; cordelière, n. f. τὸ κομβολόγιον δι' οὗ λέγεται τὸ «πάτερ ἡμῶν», chapelet, n. m.

κομποφάνεια, ας, ἡ· ἡ ματαιότης, κενοδοξία, vanité, n. f. ἡ ἐπίδειξις, ostentation, n. f. parade, n. f.

κομπρολάχανο, τό· [διάλ. Ἠπείρου] τὸ κραμβολάχανον· λέγεται καὶ τσαροῦχι.

κόμπωμα, [δημ.] βλ. κόμπιασμα.

κομφετοδόχη, ης, ἡ· ἡ συνήθως λεγομένη μπονμπονιέρα, bonbonnière, n. f.

κομφέτον, τό· [ξεν.] βλ. κουφέτον.

κομψεύομαι, κάμνω τὸν κομψόν, faire l'élégant (; le gracieux ; le beau); βλ. καὶ ἀκκίζομαι.

κομψευόμενος, η, ον· petit-maître, κομψός, élégant, gantin ; [θηλ.] élégante, coquette; ἐπιτετηδευμένη affectée; mijaurée.

κομψοπρεπής, ής, ές· λεπτὸς τὸν τρόπον, εὐπρεπὴς τὸ σχῆμα, κόσμιος, élégant, e, adj. ἐπιτετηδευμένος τοὺς τρόπους, ἀντίθ. τοῦ φυσικός, recherché, ée, adj.

κομψοπρεπῶς, [ἐπίρ.] μετὰ κομψότητος, avec élégance, élégamment; ἐπιτετηδευμένως, avec recherche.

κομψός, ή, όν· élégant, e, adj. galant, e ; ἐπίχαρις, χαρίεις, εν, gracieux, euse, adj. coquet, ette ; gentil, ille ; ἰδίως περιέργως κεκαλλωπισμένος τὸ σῶμα, εὔμορφα ἐνδεδυμένος, στολισμένος, καὶ μεταφ. λεπτός, κόσμιος, εὐπρεπής, ἐπίχαρις, χαρίεις τὸν τρόπον ἐν ἔργοις τε καὶ λόγοις.

κομψοτέχνημα, ατος, τό· μικροτέχνημα, κομψόν, bibelot, n. m. babiole, n. f. colifichet, n. m. brimborion, n. m.

κομψότης, ητος, ἡ· élégance, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ κομψοῦ, ἡ λεπτότης, εὐπρέπεια, χάρις, grâce, n. f. coquetterie, n. f. (goût de la toilette, etc.) ; gentillesse, n. f. θέλγητρα, appas, n. m. pl.

κομψῶς, [ἐπίρ.] μετὰ κομψότητος, avec élégance ; μετὰ χάριτος, avec grâce, élégamment, adv. || ὁμιλεῖ κομψῶς, il parle élégamment.

κονάκι, τό· [ξεν.] τόπος ὅπου κονεύουν, καταλύουν, τὸ κατάλυμμα, logis, n. m. ὁ σταθμός, ἡ ἐπισταθμία τῶν ἀρχαίων, τὸ μέρος ἔνθα παραμένουν· ἐξοχικὸν πανδοχεῖον, ξενοδοχεῖον, auberge, n. f. (τουρκ.) conak, n. m.

κόνδιτον, τό· [ξεν.] fruit confit (glacé).

κονδυλένιος καὶ κοντυλένιος, α, ο· μεταφ. ἴσιος, droit, e ; λεπτός, fin, e ; [εὔχρ. εἰς τὰς φρ.] μύτη κονδυλένια, nez droit ; || δάκτυλα κονδυλένια, doigts effilés ; || κονδυλένια μέση, taille fine ; taille de guêpe (μέση σφηκός).

κονδύλι(ον), τό· ὁ κόμπος (κόνδυλος) τοῦ καλαμίου καὶ συνεπῶς ὁ πρὸς γραφὴν κάλαμος, ἡ πέννα, ἡ γραφίς, καλαμὶς ἀπὸ πτερῶν χηναίων, plume (f.) [à écrire] ; βλ. καὶ **γραφίς** ; || περνῶ εἰς τὸ κονδύλι, mettre (coucher) par écrit. § — (προφ. κοντύλι) τὸ πετροκόνδυλον, crayon d'ardoise, crayon gris. § —, ἄρθρον, article (; division) [d'un compte, etc.] § [ἐμπορ.] —, τὸ ποσόν, somme, n. f. π. χ. σᾶς ἐπίστωσα μὲ αὐτὸ τὸ κονδύλι.

κονδυλιά, ᾶς, ἡ· γραμμὴ συρομένη διὰ τῆς πέννας, ἡ πεννιά, trait de plume.

κονδυλομάχαιρον, ου, τό· κοινῶς ὁ σουγιᾶς, canif, n. m. ἡ καλαμογλυφίς.

κόνδυλος, ου, ὁ· ἁρμὸς ὀστοῦ, articulation des os ; ἰδίως ὅμως **αἱ** ἀρθρώσεις τῶν δακτύλων τῆς χειρός, articulations des doigts de la main ; ὅθεν ἡ συνεσφιγμένη παλάμη, ἡ πυγμὴ (γρόνθος), ἡ τῇ πυγμῇ τύψις (ἡ γροθιά), coup de poing, καὶ κοινῶς ἐπίσης **μπουνιά.** § **κόνδυλος** [ἀνατομ.] renflement, n. m. **ἔπαρμα** ἀρθρικόν, παριστῶν κεφαλὴν ἐπιμήκη ἢ ὠοειδῆ ἧς ὁ ἕτερος ἄξων εἶνε μακρότερος· οἷον οἱ κόνδυλοι τῆς ἄνω γνάθου. § **κόνδυλος,** tubérosité, n. f. οἴδημα σαρκῶδες ἐπί τινων ὀστῶν.

κονδυλοφόρος, ου, ὁ· porte-plume, n.m.

κονδυλῶ (έω), κλονοῦμαι, chanceler ; κλονοῦμαι, προσκόπτω, σκοντάπτω, trébucher; συγκλονοῦμαι ἰδίως ὑπὸ μέθης, tituber.

κονδυλώδης, ης, ες· [βοτ.] tubéreux, euse. § — σκληρῷ οἰδήματι ὅμοιος, ἐξῳδηκὼς (πρησμένος), renflé, ée.

κονδύλωμα, τό· [ἀσθ.] poireau, n. m. καλοῦνται κονδυλώματα παθολογικαὶ ὑπεραυξήσεις τῶν ἀνωτάτων τοῦ δέρματος στρωμάτων ὡς καὶ τινων βλεννογόνων, παριστάμεναι ὡς ἐπάρματα περίγραπτα, πεφλογισμένα. Καὶ τὰ μὲν ὀξέα ἢ κοινὰ κονδυλώματα παράγονται περὶ τὰ γεννητικὰ ὄργανα καὶ τὸν τῆς ἕδρας δακτύλιον ἐκ τοῦ διαρκοῦς ἐρεθισμοῦ παθολογικῶν ἐκκρίσεων, οἷον ἐπὶ βλεννορροίας, λευκορροίας, χρονίου κατάρρου κτλ. παρέρχονται δὲ εὐκόλως διὰ καθαρισμοῦ ἐπιμελοῦς τῶν χωρῶν τούτων καὶ τῇ χρήσει τοπικῶς στυπτικῶν τινων οἷον δεψίνης, στυπτηρίας κτλ. Τὸ δὲ πλατὺ κονδύλωμα τοῦ δέρματος καὶ τοῦ βλεννογόνου ὑμένος τοῦ στόματος κατὰ τὸ πλεῖστον κυκλοτερὲς τὸ σχῆμα, εὐκόλως εἰς ἐξέλκωσιν καταντῶν καὶ ἀπὸ ἀτόμου εἰς ἄτομον διὰ τῆς μολύνσεως μεταδιδόμενον, εἶνε σύμπτωμα τῆς συφίλιδος πολεμούμενον διὰ τῆς δραστηρίας θεραπείας ταύτης.

κόνδωρ, ὁ· [πτην.] condor, n. m. μέγας γὺψ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

κόνεμμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ κατάλυσις, logement, n. m. ἐπισταθμία, cantonnement, n. m. βλ. καὶ **κονάκι.**

κονεύω, μέλ. εύσω· [δημ.] καταλύω που, loger ; τὸ ἐπισταθμεύω τῶν ἀρχαίων, cantonner ; βλ. καὶ **κονάκι.** § καταλύω, [ἰδίως ἐπὶ στρατοῦ] prendre quartier, κατέρχομαι, μεταβαίνω νὰ καταλύσω εἰς ξενοδοχεῖον, οἰκίαν, κτλ.

κονία, ας, καὶ ὑδρόκονις, ἡ· λέγεται γενικῶς τὸ **ἐπάλειμμα,** enduit, n. m. βλ. λέξιν· ἐπίσης ἡ χονδρὴ λάσπη, ἡ πρώτη ἐπένδυσις, τὸ **πεταχτόν,** crépi, n. m. βλ. λέξιν· ἰδίως ὅμως **κονία,** καλεῖται ciment, n. m. ἤτοι τὸ **σιμέντο** καὶ κοινῶς **τσιμέντο·** βλ. εἰς λέξιν **συγκόλλημα** (λιθόκολλα)· || κονία ἡφαιστειογενής, pouzzolane, n. f. βλ. **πουζολάναι·** || ἐπικάλυμμα ἐκ κονίας, βλ. **ἐπικάλυμμα** (chape).

κονιαθέτης, ου, ὁ· ὁ ἐπιθέτων κονίαν, cimentier, n. m.

κονιάκ, τό· cognac, n. m. οἰνοπνευματῶδες ποτόν.

κονίαμα, ατος, τό· mortier, n. m. (βλ. **ἄσβεστος καὶ ποσοτικὸς προσδιορισμός**)· καλεῖται οὕτω μίγμα ἐσβεσμένης ἀσβέστου καὶ ἄμμου (**ἀμμοκονία**) ἢ **κονίας** (ciment, τσι-

μέντου) ἢ πουζολάνης ἢ καὶ ἀμφοτέρων τούτων μετὰ τοῦ ὕδατος· τὰ κονιάματα διαιροῦνται εἰς **κοινὰ** καὶ **ὑδραυλικὰ** συμφώνως πρὸς τὴν ἰδιότητα ἣν ἔχουσι νὰ σκληρύνωνται ἢ ὄχι ἐν τῷ ὕδατι. Τὸ ποσὸν τοῦ ὕδατος ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ποιότητος τῶν ὑλικῶν. Τὸ κονίαμα χρησιμεύει διὰ τὴν συνένωσιν τῶν λίθων, ὀπτοπλίνθων, κτλ. Ἵνα τὸ κονίαμα γείνῃ καλὸν δέον ν' ἀναμιχθῇ καλῶς μὲ ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον ὕδωρ, τοιοῦτον δὲ κονίαμα σκληρύνεται ὡς ὁ λίθος· βλ. καὶ **ἀμμοκονία**.

Παχὺ κονίαμα, mortier gras, καλεῖται τὸ ἐνέχον περισσοτέραν τῆς ἀναγκαιούσης ἀσβέστου πρὸς πλήρωσιν τοῦ μεταξὺ τῶν κόκκων τῆς ἄμμου ὑπαρχόντων κενῶν.

Ἀπαχὲς κονίαμα, mortier maigre, καλεῖται τὸ ἐνέχον μικρὰν ποσότητα ἀσβέστου.

Κατωτέρας ποιότητος κονίαμα, mortier blanc, καλεῖται τὸ κατασκευασθὲν δι' ἀσβέστου κατωτέρας ποιότητος, π. χ. **ἀπαχοῦς** (chaux maigre) ἢ **διεφθαρμένης** (chaux éventée).

Ἀνάμικτον κονίαμα, mortier bâtard, καλεῖται τὸ κατασκευαζόμενον διὰ μίγματος ἐκ κατωτέρας ποιότητος ἀσβέστου, π.χ. **παχείας** ἢ **μεσαίας** ἀσβέστου (chaux grasse ou moyenne) μετὰ **ἀπαχοῦς** ἢ **διεφθαρμένης** (chaux maigre ou éventée).

Ὁ πηλὸς ἢ **κοινὸν κονίαμα** (ἡ κοινὴ **λάσπη** τῶν οἰκοδομῶν) mortier des maçons. Καλοῦσιν οὕτω τὸ μίγμα τὸ παραγόμενον ἐκ τῆς ἑνώσεως κοινῆς ἀσβέστου παχείας ἢ ἀπαχοῦς μετ' ἄμμου καὶ ὕδατος. Τὸ μίγμα τοῦτο ἢ φύραμα σκληρύνεται ἐκτιθέμενον εἰς τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα δι' ἀποξηράνσεως, τῇ ἀπορροφήσει τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος, ὡς σκληρύνεται ἡ ἐσβεσμένη ἄσβεστος μεμονωμένη. Εἰς τὰς περιβαλλομένας ὑπὸ γαιῶν καὶ πολὺ ὀγκώδεις τοιχοποιΐας τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος φύραμα σκληρύνεται λίαν βραδέως, ἡ δὲ μετὰ καιρὸν ἀποξήρανσις αὐτοῦ ὀφείλεται προφανῶς εἰς ἄλλην τινὰ ἐνέργειαν μᾶλλον παρὰ εἰς τὴν ἀπορρόφησιν τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος καὶ ἐξάτμισιν τοῦ ὕδατος.

Ὑδραυλικὰ κονιάματα, mortiers hydrauliques (ou ciments hydrauliques). Ὑπάρχουσι διαφόρων εἰδῶν ὑδραυλικὰ κονιάματα, πλὴν δύνανται νὰ περιορισθῶσι διὰ τὴν σύνθεσιν αὐτῶν εἰς τοὺς τρεῖς ἀκολούθους τρόπους,

1ον. Τὸ **κοινὸν ὑδραυλικὸν κονίαμα** (mortier hydraulique).

2ον. **Θηραϊκοκονίαμα** ἢ ἐν γένει **κονίαμα** οἱασδήποτε **πουζολάνης** (mortier de pouzzolane).

3ον. **Κονίαμα ἐκ κονίας** (mortier de ciment), κοινῶς **τσιμέντου**.

Τὸ ὑδραυλικὸν κονίαμα καλεῖ ὁ Φιλόστρατος **ἔφυδρον** (ἐπὶ τοῦ ὕδατος, ἐντὸς αὐτοῦ). «Λίθους γὰρ δὴ καὶ χαλκὸν καὶ ἄσφαλτον καὶ ὁπόσα ἐς **ἔφυδρον** ξύνδεσιν παρὰ τὰς ὄχθας ποταμοῦ».

α') Τὸ **κοινὸν ὑδραυλικὸν κονίαμα** συνίσταται ἐξ ἄμμου καὶ ἀσβέστου μᾶλλον ἢ ἧττον ὑδραυλικῆς, συμφώνως πρὸς τὴν ἐνέργειαν, ἧς ἔχομεν ἀνάγκην. Ἡ κατασκευὴ αὐτοῦ εἶνε εὔκολος συνίσταται δὲ ἐξ ὑλῶν, ὧν εὐκόλως δυνάμεθα νὰ προσδιορίσωμεν τὴν ποιότητα καὶ εἶνε προτιμότερον πάντων τῶν λοιπῶν, ὅταν ταχεῖά τις πῆξις (prise) δὲν εἶνε ἀναγκαία.

Ὁ **ποσοτικὸς προσδιορισμὸς** (dosage) εἶνε ἀνάλογος πρὸς τὸν τοῦ κοινοῦ κονιάματος, 1 δηλαδὴ μέρος ἀσβέστου καὶ 2 ἄμμου.

Ἂν τὸ κονίαμα πρόκειται νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ ὕδατος πρὶν σκληρυνθῇ καὶ συνεπῶς ὑπάρχει φόβος μὴ τυχὸν τὸ ὕδωρ ἀφαιρέσῃ μέρος ἀσβέστου, δυνάμεθα νὰ θέσωμεν 3 μέρη ἀσβέστου καὶ 5 μέρη ἄμμου, πρὸς τοῦτο δὲ πρέπει νὰ κάμωμεν πειράματα πρὸς εὕρεσιν τοῦ ἀναγκαίου ποσοτικοῦ προσδιορισμοῦ (dosage) δι' ἕκαστον εἶδος ἄμμου καὶ ἀσβέστου. Ἡ παρατήρησις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τοὺς ποσοτικοὺς προσδιορισμούς, οὓς ἀνωτέρω δίδομεν καὶ οἵτινες συνεπῶς δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς κατὰ προσέγγισιν καὶ συμφώνως πρὸς τὰς περιστάσεις μεταβαλλόμενοι.

β') Τὸ **θηραϊκοκονίαμα** (mortier de pouzzolane) συνίσταται ἐκ κοινῆς ἀσβέστου ἢ ὑδραυλικῆς, ἐκ θηραϊκῆς γῆς ἢ οἱασδήποτε ἄλλης **πουζολάνης** (pouzzolane) καὶ ἐξ ἄμμου· ὁ ποσοτικὸς προσδιορισμὸς στηρίζεται ἐν γένει ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς, ἐφ' ἧς καὶ τὰ κοινὰ κονιάματα, μέρος δὲ ἢ καὶ ὁλόκληρος ἡ ἄμμος ἀντικαθίσταται ἐνίοτε ὑπὸ τῆς πουζολάνης· συμφώνως μὲ τὰ λεχθέντα παραθέτομεν τρεῖς ποσοτικοὺς προσδιορισμούς.

1 μέρος παχείας ἀσβέστου καὶ 2 μέρη ἐνεργητικῆς πουζολάνης.

1 μέρος ὑδραυλικῆς ἀσβέστου, καὶ 2 μέρη ἀσθενοῦς πουζολάνης, καὶ

1 μέρος ὑδραυλικῆς ἀσβέστου, 1 μέρος ἄμμου καὶ 1 μέρος κοινῆς πουζολάνης.

γ') **Κονίαμα ἐκ κονίας** (mortier de ciment), κοινῶς **τσιμέντου**. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν εἶνε ἀνάγκη ὥστε ἡ πῆξις νὰ γείνῃ στιγμιαία καὶ ὑπὸ τὸ ὕδωρ, θέτομεν καθαρὰν κονίαν **ταχείας πήξεως** (ciment à prise rapide), ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει εἶνε προτιμότερον ν' ἀναμίξωμεν αὐτὴν μετ' ἄμμου, ἀφ' ἑνὸς πρὸς οἰκονομίαν καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς ἐλάττωσιν τῆς συστολῆς τοῦ ὄγκου τοῦ φυράματος καὶ κατὰ συνέπειαν πρὸς αὔξησιν τῆς εἰς τὸν ἀέρα ἀντιστάσεώς του. Ἡ πεῖρα ἔδωκεν ὡς κατάλληλον ποσοτικὸν προσδιορισμὸν διὰ καλὸν κονίαμα 3 μέρη κονίας μετὰ 2 μερῶν ἄμμου· οὕτω δὲ ἐπιτυγχάνομεν κονίαμα ἐντελῶς **ἀδιαπέραστον** (imperméable), ὅπερ διὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν ἰδιότητα ταύτην πρέπει προφανῶς νὰ μὴ ὑπερβῶμεν τὰ 2,50 μέρη ἄμμου δι' ἓν μέρος κονίας, διότι ἄλλως ἡ κονία δὲν θὰ πληρώσῃ πλέον τὰ κενὰ τῆς ἄμμου· ἂν ὅμως δὲν ὑπάρχῃ ἀνάγκη τοῦ ἀδιαπεράστου, δυνάμεθα νὰ θέσωμεν 3,50 μέρη ἄμμου δι' ἓν μέρος κονίας, πλὴν ἡ ἀντίστασις τοῦ κονιάματος ἐξασθενεῖ ἐπὶ πολύ.

Τῶν ἀνωτέρω κονιαμάτων γίνεται χρῆσις διὰ τὰ ἐπιχρίσματα τῶν δεξαμενῶν, τῶν βόθρων, διὰ καλύμματα τῶν θόλων (chape d'une voûte), διὰ τοίχους ἐκτεθειμένους εἰς τὴν ὑγρασίαν, δι' **ἁρμολόγημα** (rejointoiement) εἰς τοιχο-

ποιΐας εἰς ἃς πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν τὰς καταχαθίσεις καὶ τὰς παραμορφώσεις (ὡς εἰς μεγάλους θόλους, μεσόβαθρα ἀνίσου ὕψους κτλ.) καὶ τέλος διὰ τὰ θαλάσσια ἔργα, ἐπὶ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ἐφιστῶμεν μεγάλως τὴν προσοχὴν ἡμῶν διὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς κονίας, διότι ἅπασαι δὲν ἀνθίστανται εἰς τὸ θαλάσσιον ὕδωρ.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων κονιαμάτων ὑπάρχουσι καὶ δύο ἕτερα ἤτοι τὸ γήϊνον κονίαμα (mortier en terre ou terreux) καὶ τὸ **πυρόμαχον** κονίαμα (mortier réfractaire); τὸ πρῶτον σχηματίζεται ἁπλῶς ἐκ ζυμωμένης γῆς, πρὸς ἐξασφάλισιν δὲ τῆς διατηρήσεώς του εἶνε ἀνάγκη νὰ καλύπτωσι τὰς δι' αὐτοῦ τοιχοποιΐας δι' ἐπιχρίσματος ἀσβέστου, νὰ κατασκευάζωσι δὲ αὐτὸ διὰ γῆς ὅσον τὸ δυνατὸν ἀργιλώδους. Τὸ δεύτερον σύγκειται ἐκ καθαρᾶς ἀργίλου μεμιγμένης μετ' ἄμμου ἐκ χαλαζίου, μεταχειρίζονται δ' αὐτὸ διὰ τὴν ἐπάλειψιν τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τῶν καμίνων, κλιβάνων καὶ ἑστιῶν, διότι ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα κονιάματα ὑελοποιοῦνται, ὅταν ἐκτεθῶσιν εἰς ὑψηλὴν θερμοκρασίαν· βλ. **συγκόλλημα** καὶ **πουζολάναι**· || ἄφθονον κονίαμα, bain (de mortier); || κτίζειν δι' ἀφθόνου **κονιάματος**, maçonner à bain de mortier, ἤτοι βυθίζειν ἐντὸς κονιάματος, ὅταν τοποθετῶσι τοὺς λίθους ἢ χάλικας ἐπὶ τοῦ τοίχου, ἀφοῦ προηγουμένως θέσωσι παχεῖαν διάστρωσιν κονιάματος, οὕτως ὥστε ὁ τιθέμενος λίθος ἢ χάλιξ νὰ βυθισθῇ σχεδὸν ἐντὸς αὐτοῦ· || κτίζω δι' ἀφθόνου κονιάματος, hourdir à bain καὶ mettre à bain; βλ. καὶ **παραγεμίζω**. § — [οἰκοδ.] filet, n. m. χαλεῖται γενικῶς τὸ κονίαμα ὅπερ μεταχειρίζονται πρὸς σύνδεσμον τῶν κεράμων. § — ἐκ γύψου καθαρᾶς, pigeonnage, n. m.

κονιαπώλης, ου, ὁ· cimentier, n. m. ὁ πωλῶν κονίαν.

κονίασις, εως, ἡ· [οἰκοδ.] τὸ νὰ ἐπιθέσῃ τις κονίαμα, ἡ πρᾶξις τοῦ κονιᾶν, crépissure, n. f. βλ. **πεταχτὸν** (crépi). § κονίασις, βλ. **σουβάδισμα**. § —, badigeonnage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ κονιᾶν, ἡ ἀσβέστωσις, action de badigeonner; βλ. καὶ **ἀμμοκονίασις**.

κονιαστής, ἀμμοκονιαστής, κοινῶς ὁ **σουβατζῆς**, plâtrier, n. m.

κονιάω-ῶ, βλ. καὶ **σουβαδίζω**.

κόνιδα, ας, ἡ· [δημ.] lente, n. f. βλ. κονίς· τὰ ᾠὰ τῶν φθειρῶν (ψειρῶν) ἅτινα εἰσὶ προσκεκολλημένα ἐπὶ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς κτλ., τῶν ψύλλων καὶ κορέων· || κόνιδα=γονίδιον, τό, conidie, n. f.

κονιδιάζω, τὸ νὰ ἔχῃ τις κόνιδα, avoir des lentes, πληροῦμαι κονίδων, se couvrir de lentes.

κονιδιάρης, ισσα, ικον· [δημ.] ὁ κονιδιῶν, ὁ πλήρης (κεκαλυμμένος) ἀπὸ κόνιδαν, plein (couvert) de lentes.

κονιδιάω-ῶ, βλ. κονιδιάζω.

κονίδι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] ἡ κονίς, κόνιδα, αὐγὰ τῶν φθειρῶν, ψύλλων.

κονιδιῶ (άω), άσω, πληροῦμαι κονίδων· βλ. κονιδιάζω.

κονιδοβότανον, τό· βότανον καταστρέφον τὰς φθεῖρας, herbe aux poux.

κόνικλος, ου, ὁ· [ζωολ.] lapin, n. m. ἢ λεβηρὶς κοινῶς **κουνέλιον**, εἶνε ζῷον τρωκτικόν, ἀνῆκον εἰς τὴν αὐτὴν μετὰ τοῦ λαγωοῦ ὁμοιογένειαν, ἔχον δὲ ἀνάστημα μικρότερον τοῦ λαγωοῦ καὶ ὦτα μικρότερα, Εἶνε ζῷον σκαπτικὸν καὶ κατασκευάζει ὑπογείους φωλεάς, ἐντὸς τῶν ὁποίων κατοικεῖ καὶ δὲν ἀπομακρύνεται παρὰ διὰ νὰ βοσκήσῃ. Ἔχει ταχύτητα μεγαλειτέραν τοῦ λαγωοῦ, ἐπιφέρει δὲ μεγάλας καταστροφὰς εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἡ παραγωγικότης του εἶνε ἔκτακτος, διότι δύναται νὰ γεννήσῃ 80 καὶ μέχρι 100 εἰς ἓν ἔτος. Θηρεύεται ἀπλήστως διὰ τὸ δέρμα του, τὸ ὁποῖον εἶνε σημαντικώτατον ἄρθρον ἐμπορίου.

κονιοποίησις, εως, ἡ· ἡ μετατροπὴ εἰς κόνιν, pulvérisation, n. f. ἡ τρίψις, κοινῶς τὸ κοπάνισμα.

κονιοποιήσιμος, ος, ον· pulvérisable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ κονιοποιηθῇ, qui peut être réduit en poudre.

κονιοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, μεταβάλλω εἰς κόνιν, λειοτρίβω, pulvériser.

κονιορτός, οῦ, ὁ· κοινῶς ὁ κουρνιαχτὸς καὶ ἡ **σκόνη**, poussière, n. f. ἡ πολλὴ κόνις, τὴν ὁποίαν τις ἢ ὁ ἄνεμος ἐγείρει εἰς τὸν ἀέρα, στρόβιλοι, νέφη κόνεως, nuages de poussière (κονίσαλος)· || ὁ ἀέρας σηκώνει κονιορτόν, le vent soulève (fait voler) la poussière; || ἡ βροχὴ θὰ καταχαθίσῃ τὸν κονιορτόν, la pluie abattra la poussière; || κύματα κονιορτοῦ, flots de poussière.

κονιορτώδης, ης, ες· κονιαλέος, ὁ ὡς κονιορτός, κονιορτοῦ νέφεσιν ὅμοιος, πλήρης κόνεως, κεκονισμένος, κοινῶς σκονισμένος, poussiéreux, euse, adj

κονιοσκεπής, ής, ές· κεκαλυμμένος ἀπὸ κονιορτόν, couvert de poussière, poudreux, euse.

κονιοσκόπιον, ου, τό· pulviscope, n. m. βλ. καὶ **ἀεροσκόπιον**.

κόνις, εως, ἡ· κοινῶς ἡ σκόνη, poudre, n. f. πᾶσα οὐσία στερεὰ κατατετμημένη εἰς λεπτότατα μόρια· ὑπὸ τοιαύτην μορφὴν χρησιμοποιοῦνται πολλαὶ οὐσίαι πρὸς σκοποὺς τεχνητούς, βιομηχανικούς, ἰατρικούς, κλπ. || κόνις διὰ τοὺς ὀδόντας, poudre dentifrice; || κόνις ἐντομοφθόρος, poudre insecticide ou poudre de pyrèthre; || κόνις τηκτική, poudre fondante ou de fusion; αὕτη εἶνε μίγμα νίτρου, θείου καὶ τινων πριονισμάτων, ἐπιταχύνον τὴν χώνευσιν τῶν μετάλλων· || κόνις στιλπνωτικὴ καὶ κόνις ὀξειδίου κασσιτέρου, βλ. **στιλπνόκονις**· || κόνις ἀνθράκων, ἡ **μαρίλη**, brasque, n. f. § —, βλ. κονιορτός, poussière, n. f. § —, ἡ τέφρα, κοινῶς στάχτη, cendre[s]; || ἡ κόνις τῶν νεκρῶν, la cendre [les cendres] des morts. § —, βλ. σύντριμμα, détritus. § κόνις, ιδος, ἡ, καὶ ὀρθότ. κονίς, ίδος, ἡ· lente, n. f. εὔχρηστ. μόνον «αἱ κονίδες»=τὰ κονίδια, ἡ **κόνιδα**, τὰ μικρὰ ᾠὰ τῶν φθειρῶν, ψύλλων καὶ κορέων· βλ. **κόνιδα**, **κονιδιάζω**.

κονίσαλος, ου, ὁ· (κόνις, σαλεύω), κονιορτός, στρόβιλοι, νέφη κόνεως, nuages de poussière, ἡ ἐγειρομένη κόνις (κονιορτός), poussière soulevée.

κονίστρα, ας, ἡ· arène, n. f. lice, n. f. βλ. **ἀμφιθέατρον.** § —, caldera, n.f. cirque, n. m. ἢ chaudière, n. f. κίρκος ἢ λέβης, καλεῖται οὕτως ἀρχαῖος κρατὴρ ἡφαιστείου.

κονιῶ (άω), μέλ. ήσω· ἐπαλείφω διὰ κονιάματος, enduire de mortier (de plâtre) ; crépir; βλ. **ἐπάλειμμα,** ἐπιθέτω πεταχτὸν (crépi); badigeonner ; βλ. καὶ **σκυρόδεμα.** § ἐπιπάσσω τι κόνει, γεμίζω (καλύπτω) ἀπὸ κόνιν, couvrir de poudre, poudrer. § γεμίζω, καλύπτω ἀπὸ σκόνην, σκονίζω, couvrir de poussière.

κονδόλα, ας, ἡ· [δημ.] console, n. f. βλ. ὠτίς.

κόντα, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] = **τὰ ὠὰ** τῶν φθειρῶν καὶ ψύλλων, ἡ **κόνιδα.**

κοντά, [ἐπίρ.] **ἐγγύς,** πλησίον, près, auprès, proche ; || ἐδῶ κοντά, près d'ici ; ici proche ; || πλέον κοντὰ [ἐγγυτέρω], plus près ; || κοντὰ εἰς τὴν πόλιν, près de la ville ; || πολὺ κοντά, très près ; tout proche ; || μὴ πηγαίνεις κοντά του, ne vous approchez pas de lui ; || εἶνε κοντὰ (σχεδὸν) εἴκοσι χρόνια, il y a environ vingt ans ; || μοῦ ἐστοίχισε ἑκατὸν δραχμάς, cela m'a coûté environ cent drachmes ; || κοντά μου, près de moi ; || κατοικεῖ ἐδῶ κοντά, il demeure près d'ici (ici proche) ; || εἶνε κοντὰ μεσημέρι, il est près de midi ; il s'en va midi ; || κοντὰ **εἶνε** ἡ ὥρα ποῦ, l'heure approche où ; || τὸν πῆρε ἀπὸ κοντά, il le suivit de près ; il se mit à ses trousses ; || τὸν εἶχα κοντά μου δύο χρόνια, je l'ai eu deux ans auprès de moi ; || ἔλα κοντά, approchez-vous ; || ἔλα πλέον κοντά, venez plus près ; || φέρε κοντὰ τὸ φῶς, approchez la lumière ; || κοντὰ νὰ δύσῃ ὁ ἥλιος, un peu avant le coucher du soleil ; || τώρα κοντά, prochainement (προσφάτως) [καὶ ἀντιστρόφως] récemment ; nouvellement (νεωστί), il'y a peu de temps ; || τώρα κοντὰ θὰ τὸν ἰδοῦμεν, nous allons le voir ; || ἦλθε τώρα κοντά, il vient d'arriver ; || κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα εἶνε καὶ κωφός, en outre (pour comble) il est sourd ; || αὐτὸ εἶνε κοντὰ εἰς τὸν νοῦν, εἰς τὴν γνῶσιν), cela s'entend ; cela va sans dire ; c'est naturel ; || κοντὰ εἰς αὐτὸν τί εἶμαι ἐγώ ; que suis-je auprès de lui ? || κοντὰ κοντὰ [φρ.], l'un près de l'autre; [οἰκ.] près à près ; serré, ée, adj. || ἐκάθηντο κοντὰ κοντά, ils étaient assis l'un près de l'autre ; || εἶνε κοντὰ κοντά, ils se touchent ; || ἡ οἰκία του κοντὰ εἰς τὴν ἰδικήν μου εἶνε μεγαλειτέρα, sa maison comparée à la mienne, est plus grande.

κονταίνω, [δημ.] μέλ. θὰ κοντήνω, χάμνω κοντόν, καθιστῶ τι βραχύτερον, βραχύνω, raccourcir ; accourcir ; κόπτω, κολοβόνω κολούω, écourter ; περικόπτω, abréger ; || ἐκόντηνε τὰ φορέματά της, elle a raccourci ses robes ; || ἐκόντηνε τὰ μαλλιά του, il a écourté ses cheveux ; || τὸν ἐκόντηναν μιὰ πιθαμὴ [φρ.] on lui a coupé la tête ; on l'a raccourci. § [οὐδ.] καθίσταμαι βραχύτερος, se raccourcir, s'accourcir ; || αἱ ἡμέραι κονταίνουν, les jours se raccourcissent.

κοντάκι, τὸ (τοῦ τουφεκιοῦ), bois (; monture) de fusil ; βλ. **κοντάκιον·** [καταχρ.], crosse = **κόπανος·** βλ. λέξιν.

κοντάκια, τά· [ναυτ.] allonges (f.) de voûte ou jambettes, n. f. τεμάχια **κάθετα ἐπὶ** τοῦ σταυροῦ (barre d'hourdi), **ἀλλὰ πλάγια** ὡς πρὸς τὸ ἐγκάρσιον ἐπίπεδον, σχηματίζοντα τὸν σκελετὸν τῆς ἀψῖδος.

κοντακιά, ᾶς, ἡ· κτύπημα ἢ πλῆξις διὰ τοῦ κοπάνου (κονταχίου τοῦ ὅπλου), coup de crosse [οἰκ.] bourrade, n. f.

κοντακιανός, ή, όν· [δημ.] **μικροφυής,** à la taille courte et ramassée, courtaud, e ; χαμαδός, οὔτε κοντός, οὔτε ὑψηλός, κλίνων ὀλίγον πρὸς τὸ κοντότερον, βραχὺς τὸ ἀνάστημα, court, e, adj. ὁ συσπειρωμένος, μαζευμένος, ramassé, ée.

κοντακιοδόχη, ης, ἡ· porte-crosse, n. m. εἶδος σχυτίνου πεδίλου, ἐστερεωμένου μεθ' ἱμάντων ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μέρους τῆς σέλλης, προωρισμένου νὰ συγκρατῇ τὸ ἄκρον τοῦ κοπάνου τῆς καραβίνης, τοῦ τυφεκίου ἢ τοῦ βραχυχάννου τοῦ **ἱππέως.**

κοντάκιον, τό· κοινῶς κοντάκι, bois (m.) de fusil ἢ monture (f.) de (du) fusil. Τὸ ξύλον τὸ χρησιμεῦον πρὸς ὑποστήριξιν τῆς χάννης τοῦ ὅπλου καὶ τῆς θήκης **τοῦ οὐραίου** (boîte de culasse). Τὸ ξύλον τοῦτο διαιρεῖται ἐνίοτε εἰς δύο μέρη, ἤτοι εἰς τὸ ξυστὸν (fût) καὶ τὸν κόπανον (crosse), ἐνίοτε δὲ εἶνε ὁλόσωμον καὶ περιλαμβάνει τὸ **ξυστὸν** (fût), τὴν **λαβὴν** (poignée) καὶ τὸν **κόπανον** (crosse); βλ. ἐν γένει εἰς λέξιν **τυφέκιον** (fusil) § [ναυτ.] βλ. κοντάκια, jambettes § [ἐκκλ.] μικρὸς ὕμνος (τῷ Θεῷ) cantique, n. m. ὕμνος (ὑμνῳδία) πρὸς ἅγιον, louange [d'un saint].

κοντακωτός, ή, όν· [ἐπὶ ὅπλου] μετὰ κονταχίου, à crosse.

κονταναβαίνω, [δημ.] ἔχω βραχεῖαν (δύσφορον) τὴν ἀναπνοήν, avoir la respiration courte (; la courte haleine); πνευστιῶ, ἀσθμαίνω, haleter; βλ. καὶ **ἀγκομαχῶ.**

κόνταξ, αχος, ὁ· τὸ κοντάχιον, crosse, n.f.

κοντάρι, τό· [δημ.] κοντάριον, τὸ κάθε μακρύ, λεπτὸν καὶ ἴσιον ξύλον, μικρὸς κοντὸς μικρὰ χάμαξ, perche, n.f. ῥάβδος, bâton, n.m. § — μικρὰ λόγχη, petite lance; βλ. **λόγχη,** μικρὸν δόρυ, petite pique; piquet, n.m. βλ. εἰς **ἀκόντιον καὶ πάσσαλος·** || κοντάρι σημαίας hampe (lance) d'un drapeau; bâton d'une bannière. § [ναυτ.] μικρὸς κοντός, petite gaffe; βλ. **κοντός·** gaule (d'enseigne, etc); βλ. **στηλίδιον·** || κοντάρια τῶν μουσαμάδων, gaules de bande; βλ. **παραστάται.**

κονταριά, ᾶς, ἡ· [δημ.] τὸ ἀκόντισμα, κτύπημα, πλῆξις διὰ κονταρίου, coup de lance (de pique, etc.) ἢ blessure faite avec une lance (une pique).

κοντάριον, ου, τό· βλ. κοντάρι.

κόντεμμα, ατος, τό· [δημ.] τὸ κόντευμα.

κόντες, ὁ· καὶ θηλ κοντέσσα· [δημ.] βλ. κόμης, κόμησσα.

κόντευμα, ατος, τό· [δημ.] ἀκροτομία, ἡ βράχυνσις, raccourcissement, n. m. καὶ ἐν γένει σμίκρυνσις, ἐλάττωσις.

κοντεύω, [δημ.] πλησιάζω, approcher; s'en falloir peu, faillir; μικροῦ δεῖν, peu s'en fallût; εἶμαι κοντά, ἐγγύς, πλησίον, être proche; être près; πλησιάζω (ἅπτομαι εἰς), toucher à; ‖ ἡ ὥρα κοντεύει, l'heure approche; ‖ κοντεύει ὁ χειμών, l'hiver est proche; ‖ κοντεύει νὰ τελειώσῃ, il est près de finir; [καὶ ἄλλως] il touche à sa fin; ‖ τὸ βαρέλι κοντεύει νὰ τελειώσῃ, le tonneau tire à sa fin; ‖ κοντεύουν ἑπτὰ ὧραι, il est près de sept heures; ‖ τὸ σπίτι κοντεύει νὰ πέσῃ, la maison menace ruine; ‖ ἐκόντευα νὰ τὸ λησμονήσω, j'ai failli l'oublier; ‖ κοντεύουν τρία χρόνια, il y aura bientôt trois ans; ‖ ἐκόντευσε ν' ἀποθάνῃ, il a failli mourir; ‖ ἐκόντευσα νὰ πέσω, j'ai manqué de tomber; ‖ κοντεύει τοὺς σαράντα [ἐνν. χρόνους], il frise la quarantaine; ‖ κοντεύομεν εἰς τὴν ἄνοιξιν, nous touchons au printemps; ‖ κοντεύει μεσάνυχτα (μεσημέρι), il s'en va minuit (midi); ‖ κοντεύει ν' ἀποθάνῃ, il approche de sa fin; ‖ ὁ ἀδελφός σου κοντεύει νὰ σὲ φθάσῃ εἰς τὸ ὕψος, votre frère va avoir votre taille. § βλ. κονταίνω.

κοντήτερα, [δημ. ἐπίρ.] ἐγγυτέρω, ἐγγύτερον, πλησιέστερον, plus près; ‖ ἔλα κοντήτερά μου, venez plus près de moi, approchez vous de moi.

κοντήτερος, α, ον· [δημ.] χαμηλότερος, κοντότερος, plus court; μικρότερος, plus petit. § —, ἐγγύτερος, πλησιέστερος, plus rapproché; ὅστις εὑρίσκεται πλησιέστερον, qui est plus près.

κοντινός, ή, όν· [δημ.] πλησίον, ἐγγύς, proche, adj. πλησίον, παρακείμενος, rapproché, ée, adj. γειτνιάζων, γειτονικός, voisin, e, adj. πλησίον, προσεχής, prochain, e, adj. σύντομος, court, e, adj. ‖ ὁ κοντινώτερος δρόμος, le chemin le plus court.

κόντιτον, τό· [ξεν.] βλ. κόνδιτον.

κοντοβράκιον, ου, τό· braguette ou brayette, n. f. παράγεται ἐκ τῆς λέξεως braie ἥτις εἶνε συνώνυμος τῆς λέξεως culotte, n. f. ἤτοι περισκελὶς ἐφίππου (μέχρι τῶν γονάτων)· ‖ κοντοβράκιον ἐξ ἐρέας, culotte de drap; βλ. καὶ βράκαι.

κοντογοῦνι, τό· [δημ.] τριβώνιον γυναικεῖον, casaquin, n. m. veste, n. f. ‖ **κοντογοῦνι,** τό· [διάλ. Ἠπείρου] = ἡ μέχρι τῆς ὀσφύος μυλωτή, κοντὴ γοῦνα.

κοντοζυγόνω, μέλ. ώσω, [δημ.] πλησιάζω πολύ, s'approcher beaucoup; τὸ νὰ ἦνε τι πολὺ πλησίον, être bien près.

κοντοκαθίζω, μέλ. ίσω, [δημ.] κατακάθημαι, συγκάθημαι, ἐγκαθίζω, s'affaisser.

κοντοκλαδεύω, μέλ. εύσω, κλαδεύω πολὺ χαμηλά, tailler de trop près.

κοντοκλώτσης, ὁ· [δημ.] κοντὸς τὸ ἀνάστημα ἄνθρωπος, bout d'homme; τὸ ἀνθρωπάριον, petit bonhomme, courte-botte; κοντακιανός, courtaud, e.

κοντοκόπτω, μέλ. όψω, κόπτω πολὺ κοντὰ (βαθειά), couper (tailler) court.

κοντολαίμης, α, ικον· ὁ ἔχων κοντὸν λαιμόν, qui a le cou court.

κόντολας, ὁ· [διάλ. Ἰκαρίας] = σβέρκος, αὐχήν· «μὲ πονεῖ ὁ κόντολάς μου».

κοντολογῆς, [δημ. ἐπίρ.] ἐν βραχυλογίᾳ, βραχυλόγως, διὰ βραχέων, en peu de mots; συντόμως, ἐν συντομίᾳ, bref, βλ. ève, adj.

κοντολογία, ας, ἡ· βραχύτης, βραχυλογία, brièveté, n. f.

κοντομάνικος, ος, ον· μετὰ βραχέων (κοντῶν) χειρίδων (μανικίων), à manches courtes.

κοντόν, [διάλ. Ἠπείρου] ἰδιωνύμως βραχὺ ἱμάτιον μέχρι τῆς ὀσφύος..

κοντόξυλον, ου, τό· κοντὸν καὶ χονδρὸν ξύλον, bâton court, n. m.

κοντόπαχος, η, ον· κοντὸς καὶ παχύς, καὶ

κοντοπίθαρος, η, ο· [δημ.] κοντὸς τὸ ἀνάστημα ἄνθρωπος, [homme] trapu, e; κοντακιανός, courtaud, e; courte-botte.

κοντός, ή, όν· (συγκ. ότερος, ὑπερθ. ότατος) βραχύς, court, e, adj. μικρός, petit, e adj· ‖ κοντὰ μαλλιά, cheveux courts; ‖ εἶνε πολὺ κοντὸς il est très petit; ‖ ὁ ἕνας ἔλεγε τὸ κοντό του καὶ ὁ ἄλλος τὸ μακρύ του [φρ.] chacun disait son mot; on en faisait des gorges chaudes; ‖ τὸν ἐπῆρε ἀπὸ τὸ κοντὸ [φρ.] il le suivit de près; il se mit à ses trousses· ‖ κοντὸς ψαλμός, bref, en peu de mots.

κοντός, οῦ, ὁ· μακρὰ ῥάβδος, τὸ **κοντάριον,** lance, n.f. pique, n.f. § — [ναυτ. καὶ στρατ.] gaffe, n. f. Κοντός, ὁ· κοινῶς ὁ γάντζος. Ἀκόντιον μήκους 3 ἕως 4 μέτρων ἐφωδιασμένον κατὰ τὸ ἄκρον διὰ σιδηροῦ **κόρακος** (fer de gaffe) χρησιμεῦον διὰ τὴν παραβολὴν καὶ ἄπωσιν τῶν λέμβων·—γενικώτερον **κοντός,** κοινῶς **γάντζος,** χαλεῖται σιδηροῦν ὄργανον αἰχμηρὸν κεκαμμένον πρὸς τὸ ἄκρον φέρον ἀκόντιον· ‖ — λέμβου, à bateau; ‖ — δίβολος, à deux pointes; ‖ —κύμβης, à nacelle; ‖ gaffeau n. m. **μικρὸς κοντὸς** (petite gaffe) **μετὰ** κόρακος χρησιμοποιούμενος ὑπὸ τῶν ἁλιέων § — [γυμναστ.] perche, n. f. ἐπίμηκες ξύλον χρησιμοποιούμενον διὰ τὸ πήδημα εἰς ὕψος.

κόντος, τό· [δημ.] τὸ μικρὸ μῆκος, ὀλίγον μῆκος, peu de longueur.

κοντοσιμόνω, βλ. κοντοζυγόνω.

κοντοστέκω, [καὶ μέσ.] στέκω ὀλίγον, σταματῶ λιγάκι, s'arrêter; ἐνδοιάζω, hésiter, σταματῶ (αἴφνης) ἀποτόμως [ἐπὶ ὁμιλίας], demeurer court.

κοντοσύλλαβα, [ἐπίρ.] μὲ ὀλίγας λέξεις, en peu de mots; βραχέως, ἐν βραχυλογίᾳ, bref.

κοντότερος, η, ον· βραχύτερος, μικρότερος, ἐλάσσων, plus court; βλ. καὶ κοντός.

κοντοτούφεκον, τό· βλ. βραχύκανον, mousqueton, n. m.

κοντοῦρα, ας, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου]=πέδιλον γυναικεῖον ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.

κοντόφθαλμος, ος, ον· καὶ κοντόφωτος, ὁ ἔχων ἀμβλεῖαν τὴν ὅρασιν, qui a la vue courte (basse) ; μύωψ, myope.

κοντοφούσης, ὁ· [διάλ. Ζακύνθου] ὁ κοντόφθαλμος, ὁ μύωψ.

κοντόφωτος, η, ον· βλ. κοντόφθαλμος.

κοντόχονδρος, η, ον· [δημ.] βραχὺς καὶ χονδρός, courtaud, e ; κοντοπίθαρος, trapu, e; courte botte ; [ἐπὶ γυν.] boulotte, n. f.

κόντρα, [ἐπίρ. ξεν.] ἐναντίον, τὸ ἀντίθετον, contre ; ἀντιθέτως, ἐν ἀντιθέσει, en opposition ; ‖ τρέχω κόντρα [ναυτ.], courir à contre-bord, βλ. **ἐναντιοδρομέω.**

κοντρακαρένα, ἡ· [δημ. ναυτ.] βλ. **χέλυσμα.**

κοντρακόβα, ἡ· [δημ. ναυτ.] βλ. **παραρτάνη.**

κοντρακοράκι, τό· [δημ. ναυτ.] βλ. **ὑπόστειρα.**

κοντραμάντάρι, τό· [δημ. ναυτ.] βλ. **παρυπέρα.**

κοντραμεντζάνα, ἡ· [δημ. ναυτ.] βλ. **δολωνίς.**

κοντραμπασσιστής, [ξεν.] βλ. **βαρυχορδιστής.**

κοντραμπάσσο, τό· [ξεν.] βλ. **βαρύχορδον.**

κοντραμπαστοῦνι, τό· [δημ. ναυτ.] βλ. **ἐπιδορατίς.**

κοντραμπέλμπερης, ὁ· [δημ. ναυτ.] βλ. **σιπαρίς.**

κοντραμπράτσο, τό· [δημ. ναυτ.] βλ. **πάρολκος.**

κονтραπαπαφίγκος, ὁ· [δημ. ναυτ.] βλ. **σίπαρος.**

κοντραποῦντο, τό· [ξεν. μουσ.] βλ. **ἀντίστιξις.**

κοντραστίγκος, ὁ· [δημ. ναυτ.] βλ. **παρασυστολεύς.**

κοντραπάντος, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] τὸ **λαθρεμπόριον** (contrabbando).

κοντραστάρω, [ξεν.] ἀντιλέγω, discuter ; ἀντίκειμαι, ἀντιτίθεμαι, s'opposer ; συζητῶ, φιλονεικῶ, ἀντιλέγω, raisonner. § [δημ. ναυτ.] pincer [le vent] ; βλ. **παροξύνω.**

κοντρᾶτον, ου, τό· [ξεν.] τὸ συμβόλαιον, τὸ συμφωνητικόν, ἡ συμφωνία, contrat, n. m.

κοντραφλόκος, ὁ· [δημ. ναυτ.] βλ. **πρόθοος.**

κοντσέρτον, τό· [ξεν.] συμφωνία, ἡ συναυλία, concert, n. m.

κόντσι(ν), τό· (κόττος) [διάλ. Οἰνόης] τὸ κότσι, ὁ ἀστράγαλος, ἡ πτέρνα (καὶ τοῦ ποδὸς καὶ τῆς κάλτσας), κατ' ἐπέκτασιν τὸ τακοῦνι.

κοντσίνα, ας, ἡ· [ξεν.] espèce de jeu de cartes.

κοντυλένιος, α, ο· [δημ.] βλ. **κονδυλένιος.**

κόντυλα, τά· [διάλ. Καρπάθου]= τὰ χονδρότερα ἄχυρα (πάχνη δὲ τὰ ψιλότερα).

κοντύλι, τό· [δημ.] βλ. **κονδύλι(ον).**

κοντυλῶ, [δημ.] βλ. **κονδυλῶ.**

κονυζός, ὁ· [διάλ. Κύμης] φυτόν τι ἔχον βαρεῖαν καὶ δυσώδη ὀσμὴν χρώματος βαθέος πρασίνου (ἀρχ. κόνυζα).

κοόρτις, ιος, ἡ· cohorte, n. f. σῶμα ρωμαϊκοῦ πεζικοῦ συνισταμένου ἐκ τοῦ δεκάτου τῆς λεγεῶνος (βλ. λέξιν). Ἡ κοόρτις ἐξέλιπεν μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Ἀνατολικῆς Αὐτοκρατορίας.

κοπάδι, τό· [δημ.] (περὶ ζώων, ἀπὸ τὸ κόπτω· διότι κόπτονται, ὡς καὶ **σφακτά**, διότι σφάζονται πρὸς τροφὴν τῶν ἀνθρώπων), βλ. **ἀγέλη**, γενικῶς, troupeau, ποίμνη καὶ ποίμνιον· (τῶν προβάτων) troupeau, n. m. [πτηνῶν ἰδ.] bande, n. f. σμῆνος, κοπάδι μελισσῶν, essaim, n. m. ἐπίσης κοπάδι = **ἀγέλη** πτηνῶν ἱπταμένων, volée, n. f. [συνεκδ.] πλῆθος, ὁμάς, troupe, n. f. ὁμάς, σωρός, masse, n. f. κοπάδι, ἀγέλη, πλῆθος, foule, n. f. ἀγέλη ἵππων, haras, n. m. ἀγέλη (κοπάδι) **ἐλαφιῶν,** harde, n. f.

κοπαδάρικος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] τοῦ κοπαδιοῦ, τῆς ἀγέλης, **ποιμενικός.**

κοπαδιάζω, [διάλ. Ἠπείρου] = χάμνω τὰ πρόβατα ἢ τὰ 'γίδια ἓν κοπάδι.

κοπαδιαστά, [επίρ.] **ἀγεληδόν**, en troupe, par bandes, en masse, en foule ; βλ. **κοπάδι.**

κοπαδιαστός, ή, όν· [δημ.] **ἀγελαῖος** ὁ βαίνων κατὰ κοπάδι, qui va par bandes (par troupes) ; βλ. καὶ **κοπάδι.**

κοπάζω, μέλ. άσω, παύω, κατευνάζω, καταπίπτω, s'abattre; se calmer; καταπαύω, καταπίπτω, κατευνάζω, s'apaiser ; ‖ [ἐπὶ ἀνέμου] calmer; ὁ ἄνεμος ἐκόπασε, le vent s'est calmé (abattu) ; ὁ ἄνεμος κοπάζει ὁπόταν ἐλαττοῦται ἡ δύναμις ἢ ἡ ἔντασις αὐτοῦ· βλ. καὶ **γαληνίζω**· ‖ ὁ ἄνεμος κοπάζει, le vent, s'abat. § κοπάζω, καταπίπτω, baisser ; ὁ ἄνεμος κοπάζει, (le vent baisse), ἡ θάλασσα καταπίπτει (la mer baisse), ὁπόταν γαληνίζῃ (lorsqu'il calmit) ; ‖ ὁ ἄνεμος καταπίπτει (κοπάζει), le vent manque ; ‖ ἐκόπασεν ὁ θυμός του, sa colère s'est apaisée.

κοπάλιον, ου, τό· copal, n. m. καλοῦνται οὕτω διαφόρων εἰδῶν ῥητῖναι χαρακτηριζόμεναι διὰ τῆς μεγάλης σκληρότητος, τοῦ ὑψηλοῦ βαθμοῦ τήξεως, καὶ τῆς δυσδιαλυτότητος αὐτῶν· τὸ κοπάλιον χρησιμεύει εἰς τὴν κατασκευὴν **ἐπιχρισμάτων** (vernis).

κοπάνα, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου]=ἀγγεῖον, δι' οὗ οἱ ὑπηρέται τῶν κτιστῶν μεταφέρουσιν ἐπὶ τῶν ὤμων ἀσβέστην (πηλόν), εἶδος πηλοφορίου.

κοπανάκι, τό· καὶ

κοπανέλι, τό· ἄτρακτος, bobine, n. f. fuseau [à dentelle] μικρὸν ξυλάριον εἰς ὃ περιτυλίσσεται κλωστὴ διὰ τὴν κατασκευὴν τριχάπτου (δαντέλλας).

κοπανιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] κτύπημα (πλῆξις) διὰ κοπάνου (διὰ ξύλου χονδροῦ), coup de massue (de bâton) ; ‖ μιὰ κοπανιὰ [φρ. ἐπιρ.] διὰ μιᾶς, tout d'un coup ; αἴφνης, αἰφνιδίως, ἀμέσως, ταχέως, tout-à-coup.

κοπανίζω, μέλ. ίσω, κατασυντρίβω τι διὰ κοπάνου, τύπτων κοπάνῳ ποιῶ αὐτὸ λεπτὴν

χόνιν, στουμπίζω, ἰγδίζω, piler ; (κατα)τρίβω, συντρίβω, égruger ; συν(κατα)θραύω, κατασυντρίβω, broyer ; κοπανίζω χονδρά, concasser ἤτοι καταθραύω, χονδροκοπανίζω· [συνεκδ.] πλήττω, κτυπῶ, battre, frapper ; ‖ — πιπέρι, piler du poivre ; ‖ — κρέας, hacher de la viande ; ‖ — τὰ ῥοῦχα [εἰς τὸ πλύσιμον], battre la lessive ; ‖ — καννάβι, maquer (écanguer) du chanvre ; ‖ τὸν ἐκοπάνισαν, on l'a battu ; ‖ αἰωνίως τὰ ἴδια κοπανίζει [φρ.], il ne fait que rebattre la même chose (que rabâcher) ; ‖ — γαίας (πιέζω), damer, ἐδαφίζω, διὰ τοῦ κοπάνου τῶν γαιῶν (dame) ; ‖ —, pilonner, πιέζω τὰς ῥιπτομένας γαίας διὰ τοῦ ἐδαφιστηρίου (pilon) ; ἐπίσης μεταβάλλω ἀντικείμενόν τι εἰς χόνιν διὰ τοῦ ὑπέρου (pilon) ; ‖ — τζαβέτα, βλ. **γυρόω.**

κοπάνιον, ου, τό· μικρὸς κόπανος, battoir, n. m.

κοπάνισμα, ατος καὶ κοπανισμός, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ κοπανίζειν, τοῦ κατασυντρίβειν τῷ κοπάνῳ, action de piler (de concasser) ; pilage, n. m. βλ. κοπανίζω· τὸ ἴγδισμα, τρίψιμον, σύντριψις, κατάτριψις, broiement, n. m. [διδ. ἐν.] τὸ χονδροκοπάνισμα, concassation, n. f. § —, ἡ πλῆξις, τὸ κτύπημα διά τινος ἀντικειμένου, battage, n. m. π. χ. τὸ κοπάνισμα τοῦ λιθοστρώτου, τῶν γαιῶν, κτλ. διὰ τοῦ κοπάνου (hie) ; ‖ battage, n. m. τὸ κοπάνισμα (τοῦ μίγματος τῆς πυρίτιδος ἐν τοῖς ὑπερομύλοις, pilons) καὶ pilonnage, n. m. ὁ κοπανισμός· π. χ. ἡ συμπίεσις τῶν γαιῶν διὰ τοῦ ἐδαφιστηρίου (pilon); ἐπίσης ἡ μεταβολὴ ἀντικειμένου τινὸς εἰς θρύμματα ἢ εἰς χόνιν διὰ τοῦ ὑπέρου. § — τοῦ νίτρου (τρίψις), κονιοποίησις, pulvérisation du salpêtre. § damage, n. m. τὸ κοπάνισμα, ἡ πίεσις τῶν γαιῶν διὰ τοῦ ἐδαφιστηρίου (dame). § —, volée, n. f. σημαίνει **ἐπίσης παρὰ** τοῖς γάλλοις τὴν ἐργασίαν τοῦ **κοπανίσματος** τοῦ ἐδάφους διὰ τοῦ κοπάνου (batte) ὑπὸ πλειοτέρων ἀνδρῶν τιθεμένων ἐν γραμμῇ· π. χ. λέγουσιν ὅτι une allée a été battue à deux ou trois volées, ὁπόταν ἡ **ἐργασία** τοῦ **κοπανίσματος,** ἤτοι τὸ κοπάνισμα ἐπανελήφθη δὶς ἢ τρίς.

κοπανισμός, οῦ, ὁ· ἡ διὰ τοῦ κοπάνου πλῆξις, battage, n. m. pilonnage, n. m. βλ. **κοπάνισμα.**

κοπανιστή, ῆς, ἡ· τυρὸς μαλακὸς καὶ ὀλίγον δριμύς, espèce de fromage mou et piquant.

κοπανιστήρι(ον), ου, τό· ὄργανον, σκεῦος χρήσιμον πρὸς κοπανισμόν, battoir, n.m. § τὸ ἰγδίον (γουδὶ) mortier (à piler) § κόπανος γαιῶν, dame, n. f. βλ. **ἐδαφιστήριον·** τὸ κόπανον, βλ. κόπανος, batte, n.f.

κοπανιστός, ή, όν· (κοπανίζω), pilé, ée, adj. τεθραυσμένος, συντετριμμένος, concassé, ée, broyé, ée; ‖ κρέας κοπανιστόν, de la viande hachée.

κόπανος, ου, ὁ καὶ κόπανον, τό· πᾶν τὸ χρησιμεῦον πρὸς κοπανισμόν, battoir, n.m. ‖ batte, n. m. κόπανος τοῦ οἰκοδόμου, batte du maçon; ‖ κόπανος ἐδαφοστρώτου, batte du paveur; ‖ κόπανος τοῦ χωματουργοῦ, batte du terrassier; ‖ βλ. καὶ **γραφαλοκόπανον, γυψοκόπανον·** ‖ τὸ ὕπερον, ὁ ὕπερος, pilon, n. m. π. χ. ὕπερος ἐπιχωματώσεως, pilon de terrassement, τὸ ἐδαφιστήριον· ξύλινος ἢ σιδηροῦς κόπανος (dame) διὰ τὴν πίεσιν τῶν γαιῶν ἐπιχώματος τινός· βλ. καὶ **ὕπερος,** pilon, n.m. τὸ γουδοχέρι· ‖ [χειρο]κόπανος ξύλινος, maillet, n.m. βλ. **ῥόπτρον καὶ τυπάς·** ‖ κόπανος γαιῶν, dame, n. f. βλ. **ἐδαφιστήριον·** ‖ κόπανος τοῦ λιθοστρώτου, hie, n. f. βλ. **ἐδαφιστήριον·** § **κόπανος,** ὁ [διάλ. Ἠπείρου] battoir, n.m. 1)=ἐργαλεῖον, δι' οὗ κόπτουσιν ἤτοι κτυποῦσι τὰ μάλλινα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ φορέματα, ὅταν πλύνωσιν αὐτά· 2) παιδίον ἐσπαργανωμένον ὁμοιάζον πρὸς κόπανον· 3) ὁ **μηρὸς τῆς** κόττας ἢ τοῦ πετεινοῦ, διότι ὁμοιάζει πρὸς κόπα ον· § **κόπανος,** crosse [de fusil]· (βλ. **τυφέκιον** Gras) χαλεῖται οὕτω τὸ κεχυρτωμένον μέρος τοῦ κοντακίου (βλ. λέξιν) **ἀρκεβουζίου** τινὸς (arquebuse), **μουσκέτου** (mousquet), **βραχυκάννου** (mousqueton), **καραβίνης** (carabine), ἢ **τυφεκίου** (fusil), ὅπερ εἶνε οὕτω πως κατεσκευασμένον, ὥστε νὰ δύνωνται νὰ βάλλωσιν ἐφαρμόζοντες αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ὤμου. Ἐπὶ τοῦ κοπάνου τοῦ τυφεκίου διακρίνουσι, τὴν γωνίαν τοῦ κοπάνου (le bec), τὴν **πτέρνην** (le talon), τὸ **κύρτωμα** (le busc, τὴν **παρειάν** (la joue) καὶ τὸ πλατὺ μέρος (le plat), εἰς δὲ τὸ γαλλικὸν τυφέκιον ὑποδείγματος 1886, περιλαμβάνεται εἰς τὸν κόπανον καὶ ἡ **λαβὴ** (poignée), διότι τὸ **κοντάκιον** αὐτοῦ (bois de fusil) διαιρεῖται εἰς δύο μέρη, ἤτοι τὸν **ξυστὸν** (fût) καὶ τὸν κόπανον (crosse).

κόπασις, εως, ἡ καὶ **κόπασμα,** ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ κοπάζειν, ἡ ὕφεσις, ἡ παῦσις τινος· βλ. κοπάζω.

κοπέλα, ας, ἡ· [δημ.] νέα κόρη, jeune fille, τὸ **κορῆτσι,** ἡ **νεᾶνις.** § [συνεκδ.] ἡ ὑπηρέτρια, servante, n. f. bonne, n. f.

κοπελήσια, τά· [διάλ. Ἠπείρου]=τὰ ἀνήκοντα εἰς κοπέλαν φορέματα καὶ μὴ κατακεχωρισμένα εἰς τὸ προικοσύμφωνον κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ κατακεχωρισμένα εἰς αὐτό, τὰ **νυφιάτικα.**

κοπέλι, τό· [δημ.] ἀκόλουθος, ὑπηρέτης, valet, n. m. domestique, n. m. ὁ **παῖς,** garçon, n. m. ‖ κατὰ τὸν μαστρογιάννη καὶ τὰ κοπέλια του [παροιμ.], tel maître, tel valet.

κοπελοῦδα, ας, ἡ· [δημ.] μικρὰ κόρη, τὸ κοράσιον, ἡ **παιδίσκη,** fillette, n. f.

κοπετά, [διάλ. Καρπάθου] = τὰ ἐν λύπῃ καὶ πένθει ὀρφανὰ καὶ χηρευόμενα σπίτια.

κοπετός, οῦ, ὁ· (κόπτομαι), θρῆνος μετὰ τύπων (κτυπημάτων) τοῦ στήθους, ὀδυρμός, lamentation, n. f. coup qu'on se donne en signe de douleur ; οἱ θρῆνοι, τὰ δάκρυα, les pleurs.

κοπεύς, έως, ὁ· (κόπτω), κοινῶς τὸ **κοπίδι,** burin, n. m. ἐργαλεῖον χαλύβδινον κοπτερόν, διὰ τὴν τμῆσιν ξύλων λεπτῶν, ἐλασμάτων, κτλ. ἐν γένει δὲ τὸ γλυφεῖον, ἡ **γλυφίς**

(burin); βλ. καὶ **γλύφανον**. § κοπεύς, έως, ὁ· ciseau, n. m. ἡ **σμίλη**, ης, ἡ· κοινῶς τὸ **κοπίδι** καὶ τὸ **σμίλι**· ἐργαλεῖον σιδηροῦν μετὰ ἢ ἄνευ λαβῆς, κοπτερὸν εἰς τὸ ἓν μόνον ἄκρον, χρησιμεῦον εἰς τὴν κατεργασίαν ξύλου, σιδήρου, λίθου, μαρμάρου, κτλ. βλ. καὶ ἐγκοπεύς· || — ξυλουργοῦ (τέκτονος) (τὸ κοπίδι), ciseau de charpentier ; || κοπεὺς θερμῶν (πεπυρωμένων μετάλλων), ciseau à chaud ἢ tranche ; || κοπεὺς θερμῶν, ciseau à chaud ἢ tranche; ἐργαλεῖον πεταλουργικὸν ὁμοιάζον μὲ σφυρίον δι' οὗ κόπτεται ὁ πεπυρακτωμένος σίδηρος· || **κοπεὺς ψυχρῶν**, ciseaux à froid, κοινῶς κοπιδίστρα, μικρὸν λεπιδοειδὲς ἐργαλεῖον ὅπερ ἐφαρμόζεται ἔν τινι ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ ἄκμονος ὀπῇ πρὸς ἀποκοπὴν σιδηρᾶς ῥάβδου· || — πρὸς ἀφαίρεσιν πυθμένων (τῶν βυτινῶν, κτλ.), ciseau à défoncer ; || ἐκκοπεὺς σανίδος, ciseau à planche ; || — ἁμαξοπηγοῦ, ciseau de charron ; βλ. καὶ σμίλη.

κοπή, ῆ, ἡ· ἡ τομή, τὸ κόψιμον, coupe, n. f. taille, n. f. § — καπνοῦ, hachement [de tabac].

κοπιάζω, μέλ. άσω, κοπιάω-ῶ, ἐργάζομαι ἐπίπονον ἐργασίαν, δίδω εἰς τὸν ἑαυτόν μου κόπον, se donner de la peine ; ταλαιπωρέω, κοπιάζω, κουράζω, κουράζομαι, [se]fatiguer ; ἐργάζομαι, travailler ; || κοπιάζει πολύ, il se fatigue trop ; || ἐκοπίασα πολὺ διὰ νά, j'ai eu bien de la peine pour ; || κοπιάστε ἢ ὁρίστε ! [ἐπὶ προσκλήσεως] [καταδεχθῆτε, καταδέξαι] veuillez bien entrer, donnez-vous la peine [d'entrer, de vous asseoir, etc.] ; || κοπιάστε εἰς τὸ καλόν, allez votre chemin ; retirez-vous ; allez; || [καὶ ἀπειλ.] ἂς κοπιάσῃ! qu'il y vienne ! || κοπιάζω τοῦ κάκου, ματαιοπονέω-ῶ, travailler en vain (infructueusement).

κοπιαστικός, ή, όν· [δημ.] ἐπίπονος, ἐπίμοχθος, κουραστικός, fatigant, e, adj. κοπιώδης, pénible, laborieux, euse.

κοπίδι, τό· [δημ.] βλ. **κοπεύς**. § **καπίδι**, tranchet, n. m. λέγεται τὸ στρογγύλον μαχαῖρι τῶν σαγματοποιῶν, κλπ. βλ. **κοπεύς** καὶ **ῥυκάνη** (plane) καὶ ἐν γένει ἡ κοπίς.

κοπιδοποιός, οῦ, ὁ· βλ. μαχαιροποιός.

κοπιδοῦχος, ὁ· (κοπίς, ἔχω), porte-couteaux, n. m. || — ἀπὸ κρατερώματος διὰ τὰ **πυροβόλα**, porte-couteaux en bronze pour bouche à feu.

κόπικας, ὁ· [δημ.] χνύος, teigne (f.) [fripière] ; ἄχαρι, ὁ σχῶρος, mite, n. f. [κοιν.] τὸ σκουλῆκι, ver, n. m.

κοπίς, ίδος, ὁ· τὸ κοπίδι, tranché ou tranchet, n. m. τὸ **τμητήριον**, couperet, n. m. outil pour couper le cuir, etc. βλ. καὶ **τμητήριον**· ἐργαλεῖον τμητικόν, ἡ **μάχαιρα**, couteau, n. m. τῆς θυσίας, τοῦ δημίου, ἡ μαγειρική, κλπ. || κοπὶς λεπτουργοῦ, couteau de menuisier ; || κοπίδες τῆς χαμπῆς τῆς ἕλικος, couteaux pour les pas de vis ; || κοπίς, buttoir, n. m. βλ. **γλυφίς**. § [τεχν. ἐνν.] ὁ **κοπεύς**, burin, n. m. βλ. λέξιν.

κόπιτσα, ας, ἡ· [δημ.] agrafe [ἡ ἀρσενική], porte d'agrafe [ἡ θηλυκή], ἡ κόπιτσα λέγεται **ἐνετή**· βλ. λέξιν.

κοπιῶ (άω), βλ. κοπιάζω, se donner de la peine [se] fatiguer ; se peiner.

κοπιώδης, ης, ες· κοπιαστικός, ἐπίπονος, κουραστικός, fatigant, e, adj. pénible ; laborieux, euse, adj. δυσχερής, δύσκολος, difficile ; || — **ἐργασία**, travail fatigant ; labeur, n. m. (= travail pénible).

κόπος, ου, ὁ· ἡ μετὰ σύντονον ἐργασίαν κόπωσις, peine, n. f. κάματος, κούρασις, fatigue, n. f. || **λυποῦμαι τὸν κόπον μου**, je regrette ma peine ; || **μετὰ τόσους κόπους**, après tant de fatigues (; de peines ; d'efforts ;) || δὲν ἀξίζει τὸν κόπον [φρ.], cela ne vaut pas la peine ; le jeu ne vaut pas la chandelle ; || χάμετε τὸν κόπον νά, prenez [donnez-vous] la peine de ; || **λαμβάνω** τὸν κόπον, prendre (se donner de) la peine ; || φείδομαι κόπων. épargner de la peine ; || — **μάταιος**, (ματαιοπονία), futilité, n. f. || ὁ διδόμενος δι' οἱονδήποτε κόπον μισθός, paie, n. f. gages, n. m. pl. (ἤτοι ἡ πληρωμὴ διὰ τὸν κόπον του).

κοπόω-ῶ, μέλ. ώσω, διὰ τῆς ἐργασίας ποιῶ τινὰ κατάπονον, καταπονῶ, κουράζω, κατακουράζω, fatiguer ; [παθ.] καταπονοῦμαι, γίνομαι κατάκοπος, se fatiguer.

κόπρανον, ου, τό· κόπριον [συνήθως πληθ.] [Ἱπποκρ.] τὸ σχώρ, κοινῶς **σκατό**, τὸ **περίττωμα**, excrément, n.m. τὸ ἀποχώρημα, τὸ ἀποπάτημα, fiente, n. f. [φυσιολ.] ταῦτα ἀποτελοῦνται ἐκ τοῦ μὴ ἀφομοιωσίμου μέρους τῶν σιτίων καὶ σχηματίζονται εἰς τὸ κατώτερον μέρος τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος. Ἡ χροιά των ἐξήρτηται κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῆς χολοχρωστικῆς οὐσίας. Ἐπίσης ἡ τροφὴ ἐξασκεῖ ἐπιρροὴν ἐπ' αὐτῶν· δίαιτα κρέατος καθιστᾷ αὐτὰ βαθύχροα, δίαιτα μικτὴ ἀμυλωδῶν καὶ κρέατος, φαιοκίτρινα, δίαιτα χορτώδης, πράσινα.

κοπρέω-ῶ, βλ. **κοπρίζω**.

κοπρία, ας, ἡ [καὶ **κοπριά**], σωρὸς κοπριᾶς, tas de fumier ; ἡ κόπρος τῶν κτηνῶν, fumier, n. m. ἰδίως ἡ ξηρὰ μὲ τὴν ὁποίαν κοπρίζουν τὴν γῆν· [προβάτου ἰδ.] fumade, n. f. [τοῦ βωδιοῦ], σβουνιά, βλ. βουνιά· [μεταφ.] ἐν γένει ἀκαθαρσίαι, βόρβορος, κόπρος, ordures, n. f. pl. immondice, n. f. [boue, ordures entassées dans les rues, dans les maisons].

κόπρια, τά· βλ. **κόπρος**.

κοπρίζω, μέλ. ήσω, κοπρέω-ῶ, λιπαίνω τὴν γῆν κόπρῳ, fumer, λιπάζω, amender, engraisser (avec du fumier). § —, ἀποπατῶ, ἀφοδεύω, fienter ; χέζω, chier. § [ἐπὶ ζώων] κοπρίζω, crotter.

κόπρι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] τὸ κοπρίον, κόπρος (τῶν ζώων), ἐκ τούτου καὶ τὸ τουρκ. «χεμπέ».

κόπριον, τό· τὸ κόπρανον· [συνήθ. πληθ.] excréments. § ἐν γένει αἱ ἀκαθαρσίαι, βόρβορος, ordures, n.f. pl. immondices; βλ. **κοπρία**.

κοπρισιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] ἡ κόπρος, προβάτων, crotte, n. f. [de mouton ; de brebis]. § τὸ ἀποπάτημα, fiente, n. f. [προβάτων ἰδ.]

fumade, n. f. βλ. κόπρανον, **κοπρία** καὶ κόπρος.

κόπρισις, εως, ἡ, καὶ

κόπρισμα, ατος, τό· action de fumer la terre, etc. fumage, n.m. fumure, n.f. λίπανσις, engraissement, n.m. amendement, n. m.

κοπρίτης, ου, ὁ· cagnard, e; ὁ **τεμπέλης,** paresseux, euse; fainéant, e; batteur de pavé; ‖ βίος τεμπέλικος, vie cagnarde. § **κοπρίτης,** ου, ὁ· [δημ.] δειλός, **φοβητσιάρης,** foireux, euse (ὅπερ κυρίως σημαίνει εὐκοίλιος, τσιρλιάρης, λεγόμενος παρ' ἡμῖν καὶ χέστης).

κοπροδοχεῖον, ου, τό· μέρος ἔνθα ἐπισωρεύονται αἱ ἀκαθαρσίαι, dépôt d'immondices; [συνεκδ.] κοπρών, ὑπόνομος, cloaque, n. m. lieu destiné à recevoir les immondices.

κοπρόλακκος, ου, ὁ· λάκκος (βόθρος) ἐν ᾧ ῥίπτεται ἡ κόπρος (ἢ ἀκαθαρσίαι), fosse à fumier (à immondices).

κοπρομέλισσα, ης, ἡ· [δημ.] (ἀνθρίνη), bourdon, n. m.

κόπρος, ου, ὁ· ἡ ξηρὰ κοπριὰ τῶν ζώων, fumier, n. m. τὸ λίπασμα, engrais, n. m. § τὸ κόπρανον, excrément, n. m. ἤτοι τὸ ἀποπάτημα τῶν ἀνθρώπων, fiente, n.f. βλ. καὶ **περίττωμα.** § —, crotte, n.f. crottin [de cheval; de mouton]· ἡ **κόπρος** ἵππων, ὄνων ἡμιόνων, προβάτων καὶ ἑτέρων τινῶν ζώων, κοινῶς τὰ **κόπρια**· βλ. **κοπρία** καὶ **καβαλίνα.** § κόπρος, bran, n. m. matière fécale, κόπρος ἀνθρωπίνη, τὸ σκώρ, τὸ περίττωμα.

κοπρόσκυλον, τό· ὁ πονηρὸς καὶ ἀργὸς ἄνθρωπος, ὁ ἀκαμάτης, [ὑβριστ.] βρωμόσκυλο, vilain chien, βρωμερός, sale bête; οὐτιδανός, κακοήθης, φαῦλος, vaurien, ἀχρεῖος, κατεργάρης, gredin, n. m. ῥάθυμος, ὀκνηρός, **ἀκαμάτης,** fainéant, e; τεμπέλης cagnard, e.

κοπροσκυλῶ (άω), ὀκνῶ, φυγοπονῶ, ἀκαματεύω, fainéanter; περιφέρομαι τὰς ὁδοὺς battre le pavé; flaner ça et là.

κοπροφάγος, ος, ον· ὁ ζῶν ἐν τῇ κόπρῳ qui vit de (dans le) fumier [διδ.] copride; ὁ κόπρων ἐστίων, coprophage, adj. ‖ **κοπροφάγα,** coprophages, n. m. pl. Τὸ ὄνομα τοῦτο φέρει ἰδιαιτέρως ὁμάς τις ἐντόμων εἰς τὰ **πεταλόκερα κολεόπτερα** ἀνήκουσα μὴ περιλαμβάνουσα ὅμως πάντα τὰ ἐκ κόπρου τρεφόμενα ἔντομα. Ἐν γένει εἶνε κάνθαροι μικροὶ καθ' ὅλην τὴν γῆν διεσπαρμένοι· τρέφονται δὲ αὐτά τε καὶ αἱ κάμπαι των ἐκ τῆς κόπρου τῶν χηλοφόρων ζώων, διὸ ἀφθονοῦσιν ἰδίᾳ ἐν τῇ μέγιστα πλήθη μηρυκαστικῶν διατρεφούσῃ Ἀσίᾳ. Τὰ κοπροφάγα διαιροῦνται **εἰς κοπρίδας** καὶ **ἀφοδίδας** καὶ γνωστότατον αὐτῶν εἶνε ὁ τοῖς ἀρχαίοις Αἰγυπτίοις ἱερὸς κάνθαρος **σκαραβαῖος**

κοπρώδης, ης, ες, βορβορώδης, fangeux, euse· βρωμερός, sale; mal propre; [διδ.] excrémentiel, elle.

κοπρών, ῶνος, ὁ· σωρὸς κόπρου, tas (dépôt) de fumier. § —, σωρὸς ἀκαθαρσιῶν, μέρος ἔνθα συσσωρεύονται (ῥίπτονται αἱ ἀκαθαρσίαι, depôt (tas) d'immondices d'ordures; voirie, n.f. ἤτοι δημόσιον ἀποδοχεῖον ἀκαθαρσιῶν, décharge publique. § [μεταφ.] κοπρών, cloaque, n. m. ἐκ τοῦ λατιν. cloaca, μέρος δεχόμενον διαφόρους ἀκαθαρσίας, lieu destiné à recevoir les immondices; [μεταφ.] τόπος ἢ πόλις ἀκάθαρτος καὶ ἀνθυγιεινός.

κοπτερός, ή, όν· (προφ. κοφτερός, ὅπερ ἰδὲ) κόπτων, ουσα, ον· tranchant, e, adj. coupant, e, adj. ‖ τὸ κοπτερὸν μέρος (ἡ κοπτερή) [ξίφους, κτλ.], le taillant; ὁ ἀθέρας, ἡ κόψη, le tranchant, ἤτοι τὸ κοπτερὸν μέρος ὅπλου ἢ ἐργαλείου· βλ. **ἀθέρας**· ‖ [μεταφ.] affilé, ée; ‖ τὸ **ἐπίθηκτον,** biseau, n. m.

κοπτήρ, ῆρος, ὁ· incisif, ive; ‖ **κοπτῆρες** ἢ **τομεῖς ὀδόντες,** (dents) incisives, οἱ ἐμπρόσθιοι ὀδόντες· ὁ ἵππος ἔχει 12 τοιούτους ὀδόντας, ἀνὰ ἓξ εἰς ἑκατέραν τῶν σιαγόνων. Καὶ οἱ μὲν ἐν τῷ μέσῳ εὑρισκόμενοι ὀνομάζονται μέσοι καὶ **μεσαῖοι** (pinces), οἱ ἑκατέρωθεν τούτων **παράμεσοι** (mitoyennes) καὶ οἱ τελευταῖοι **γωνιαῖαι** ἢ **ἀκραῖοι** (coins). Οἱ τομεῖς ὀδόντες ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς ἐκφύσεώς των καλοῦνται, οἱ μὲν κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῆς ἡλικίας, μετὰ τὸν τοκετὸν φυόμενοι, **γαλακτίαι** ἢ **πρόσκαιροι** (dents de lait ou caduques), οἱ δὲ μετὰ τὴν ἀπόπτωσιν τούτων **ἀναπληρωματικοὶ** ἢ **μόνιμοι** ἢ καὶ **ἔφηβοι** (dents de remplacement). Τέλος οἱ τομεῖς ὀδόντες τῆς κάτω σιαγόνος ὡς χρησιμεύοντες κυρίως πρὸς διάγνωσιν τῆς ἡλικίας τοῦ ἵππου παρὰ τῶν ἀρχαίων ἱππολόγων ἐπεκαλοῦντο καὶ **γνώμονες**· βλ. καὶ **ὀδούς.**

κόπτης, ου, ὁ· τὸ τμητήριον, couperet, n. m. [τεχν. ἐνν.] pince coupante. § ὁ κόπτων τι, coupeur, n. m. § — [θρησκ.] copte ou cophte, n. m. chrétien jacobite d'Egypte. Κόπται καλοῦνται οἱ χριστιανοὶ ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων, ἐξ ὧν καὶ τὸ ὄνομα παραμορφωθέν. Συμποσοῦνται εἰς 300 χιλ μόνον, συνεπείᾳ τῶν διωγμῶν οὓς ὑφίσταντο κατὰ τὸν μεσαίωνα, κυρίως δὲ κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἄνω Αἰγύπτῳ. Οἱ πλεῖστοι εἶνε κατὰ τὴν θρησκείαν μονοφυσῖται (Ἰακωβῖται), ὀλίγοι δὲ εἶνε ἡνωμένοι μετὰ τῆς δυτικῆς ἢ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ ἔτι ὀλιγώτεροι διαμαρτυρόμενοι. Τὴν εἰς τὴν χριστιανικὴν ἐκκλησίαν ἐπιστροφήν των ἀνάγουσιν εἰς τὸν ἅγ. Μάρκον, ὃν πιστεύουσι πρῶτον πατριάρχην τῆς Ἀλεξανδρείας. Ἔχουσι πατριάρχην (Ἀλεξανδρείας) ἑδρεύοντα νῦν ἐν Καΐρῳ, ὁριζόμενον δὲ ὑπὸ τοῦ προκατόχου του ἢ διὰ κλήρου ἐκλεγόμενον, πάντοτε ἐκ τῶν τῆς μονῆς τοῦ Ἁγ. Ἀντωνίου, ὁρίζοντα δὲ τὸν μητροπολίτην τῆς Ἀβυσσινίας. Ἐκτὸς αὐτοῦ ὑπάρχουσι καὶ 12 ἐπίσκοποι. Ἐν ταῖς ἱεροτελεστίαις ὁμοιάζουσι πολὺ πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους.

κοπτικός, ή, όν· [θρησκ.] ἀνήκων (ἢ ἀφορῶν) εἰς τοὺς κόπτας, coptique, adj. copte, adj. ‖ **κοπτικὴ γλῶσσα** καλεῖται ἡ τελευταία μορφὴ τῆς αἰγυπτιακῆς· ἐν αὐτῇ εἶνε γεγραμμένη ἡ φιλολογία τῶν χριστιανῶν Αἰγυπτίων. Σήμερον ἡ γλῶσσα εἶνε νεκρά, εὔχρηστος μόνον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μὴ γινωσκομένη ὅμως μήτε ὑπὸ τῶν ἱερέων μήτε ὑπὸ τοῦ λαοῦ.

κοπτός, ή, όν· τετμημένος, η, ον, κεκομμένος, η, ον, coupé, ée, adj. tranché, ée, adj. § ἀπὸ τὸ κοπτερὸν μέρος, coupant, e, tranchant, e, adj. ‖ σπαθιὰ κοπτή, coup donné avec le tranchant du sabre; coup de taille. § ὀρθὰ κοπτὰ [φρ. ἐπιρ.] ἄνευ περιφράσεων, sans détour, παρρησίᾳ, ἐλευθέρως, carrément, adv.

κόπτσα, ἡ· [δημ.] βλ. κόπιτσα.

κόπτω, μέλ. κόψω, τέμνω, couper; tailler, ἀποκόπτω, τέμνω, trancher; [συνεκδ.] θραύω, rompre, θραύω, σπάζω, casser; ‖ κόπτω ψωμί, couper du pain; ‖ κόπτω τὸ κρέας εἰς τὴν τράπεζαν, découper la viande à la table; ‖ κόπτω τὸ ψωμὶ μὲ τὸ χέρι, rompre le pain; ‖ ψωμὶ (πεπόνι κτλ. κεκομμένον), κομμένον, pain (melon, etc.) entamé; ‖ κόπτω φόρεμα, tailler une robe; ‖ κόπτω ἀχνάρια, découper des patrons; ‖ τοῦ ἔκοψαν τὸ κεφάλι, on lui a tranché (coupé) la tête; ‖ τὸν ἔκοψαν, on l'a décapité; ‖ θὰ τοῦ κόψουν τὸ χέρι, on lui amputera (coupera) le bras; ‖ ἔκοψα τὸ χέρι μου, ἐκόπηκα εἰς τὸ χέρι, je me suis coupé à la main; ‖ κόπτειν δεῖγμα, couper un échantillon; ‖ — ἐκ νέου (ξανακόπτω), retailler; ‖ μοῦ ἔκοψε τὰ χέρια [μεταφ.] il m'a cassé bras et jambes; ‖ κόπτω ἄνθη, cueillir des fleurs; ‖ κόπτω νόμισμα, frapper de la monnaie; [καὶ ἄλλ. δημ.] changer [une pièce de monnaie; un billet]; ‖ δὲν ἔχω κομμένα, je n'ai pas de monnaie; ‖ — τὰ νύχια μου, se faire les ongles; ‖ — τὰ μαλλιά μου, se faire couper les cheveux; ‖ — καπνόν, hacher du tabac; ‖ — καφέν, moudre du café; ‖ — τὰς σχέσεις μου, rompre ses relations; ‖ ἐκόπη τὸ σχοινί, la corde a cassé (; s'est cassée; s'est rompue); ‖ ἡ κλωστὴ ἐκόπη, le fil s'est cassé; ‖ ἔκοψα τὴν κλωστὴν μαζή του [μεταφ.], j'ai rompu la paille avec lui; ‖ τοῦ τὸ ἔκοψα [φρ.], je lui ai coupé court; ‖ — τὸ φιτίλι τοῦ λύχνου, moucher la lampe; ‖ — μάρμαρα, extraire des marbres; ‖ — ξύλα· βλ. ξύλον· ‖ ἡ γλῶσσά του κόπτει, il a la langue bien affilée; ‖ τὸ μυαλό του (τὸ κεφάλι του) δὲν κόπτει, il n'a pas d'esprit; il est borné; ‖ δὲν τὸ ἔκοψεν ὁ νοῦς του, il ne s'en est pas avisé; ‖ ὅ,τι μοῦ κόψῃ τὸ κεφάλι, ce que ma tête me dira; ce qui me passera par la tête; ‖ θὰ κόψωμεν χαρφί [φρ. δημ.], nous souffrirons beaucoup du froid; ‖ — ψεύματα, débiter des mensonges; ‖ χονδρὴν τὴν ἔκοψες [φρ. οἰκ.], en voilà une forte, par exemple; ‖ κόπτει καὶ ῥάπτει [φρ.]· βλ. ῥάπτω· ‖ πηγαίνομεν ἀπ' ἐδῶ νὰ κόψωμεν δρόμον, allons de ce côté, nous couperons par le plus court; ‖ — τὸ πολὺ κρύο νερόν, dégourdir l'eau; ‖ νερὸν κομμένον, de l'eau dégourdie; ‖ ἐκόπησαν τὰ πόδια μου, les jambes me manquent; ‖ ἐκόπη ἡ φωνή του, sa voix s'est éteinte; la parole lui a manqué; ‖ καθὼς τὸν εἶδα ἐκόπηκα, son aspect m'a glacé; ‖ ἐκόπη ὁ ἄνεμος, le vent s'est abattu; ‖ [ἐπὶ ὅρκου] νὰ μὲ κόψῃ ὁ Θεός, Dieu me punisse; je veux être damné; ‖ — μέταλλον διὰ τοῦ κοπέως, buriner; (κοπεύς, burin); ‖ — χῶρον· βλ. διασκελίζω. § ἐκβάλλω, ἀποβάλλω, ἀφαιρῶ, ôter; ἀφαιρῶ, ἀποκόπτω, retrancher; ‖ — τὴν ὄρεξιν, ôter l'appétit; [καὶ μεταφ.] faire passer l'envie; ‖ ἐκόπη ἡ ὄρεξίς μου, j'ai perdu l'appétit; ‖ — τὸν δρόμον (τινός), barrer (couper) le chemin (le passage(; ‖ — τὴν συγκοινωνίαν, intercepter la communication; ‖ — τὴν θέαν, dérober (ôter) la vue; ‖ — τὸ ῥεῦμα, rompre le courant; ‖ τὸ κινῖνον κόπτει τὴν θέρμην, la quinine ôte (coupe) la fièvre; ‖ ὁ ἰατρὸς τοῦ ἔκοψε τὸ κρασί, le médecin lui a retranché le vin; ‖ θὰ κόψω ἀπὸ τὴν τροφήν μου διὰ νὰ τὸν βοηθήσω, je prendrai (je rognerai) sur ma nourriture pour lui venir en aide; ‖ ἔκοψε τὸν καπνόν, il a renoncé au tabac; ‖ τοῦ ἔκοψα τὸν βῆχα [φρ.], je lui en ai fait passer l'envie; ‖ ἔκοψε ἀπὸ τὸν λογαριασμὸν δέκα δραχμάς, il a rabattu dix drachmes sur la facture. § καταστρέφω, φθείρω, détruire, user, καταναλίσκω, consumer; ‖ ὁ σκῶρος ἔκοψε τὰ φορέματα, les vers ont rongé les habits; ‖ τὸ φῶς κόπτει τὰ χρώματα, le grand jour mange les couleurs; ‖ αὐτὴ ἡ δουλειὰ θὰ κόψῃ χρήματα, cette affaire coûtera beaucoup d'argent; ‖ — δρόμον, faire du chemin; filer. § ὁρίζω, fixer; χορηγῶ, allouer; κάμνω, faire; ‖ — τιμὴν (ξεκόπτω), fixer (régler; arrêter; faire) le prix; ‖ — μισθόν, allouer un traitement; ‖ — σύνταξιν, allouer (faire) une pension. § [οὐδ.] passer; [ἐπὶ ὑγρῶν] tourner; ‖ αὐτὸ τὸ χρῶμα κόπτει εἰς τὸν ἥλιον, cette couleur passe au soleil; ‖ τὸ γάλα ἔκοψε, le lait a tourné; ‖ [μεταφ.] ἔκοψε τὸ αἷμά του, il s'est effrayé; il a eu peur; cela lui a fait tourner le sang; ‖ ἔκοψε τὸ χρῶμα του [ἐπὶ ἀνθρώπου], il a pâli. § [τριτοπρ.] μ' ἐνδιαφέρει, intéresser; ἐνοχλῶ, gêner; ‖ μὲ κόπτει πολύ, cela m'intéresse beaucoup; j'y tiens; ‖ δὲν τὸν κόπτει διόλου, cela lui est égal; cela ne lui fait ni chaud ni froid; il ne s'en soucie pas; ‖ τί σὲ κόπτει, qu'est ce que cela vous fait? ‖ τὰ ὑποδήματα αὐτὰ μὲ κόπτουν, ces bottes me gênent (me blessent). § [μέσ.] κοπιῶ, ἐμβάλλομαι εἰς κόπον, se donner de la peine; se fatiguer; se mettre en quatre; ‖ ἐκόπη [διὰ νὰ τὸ κατορθώσῃ], il s'est donné beaucoup de peine; ‖ κόπτεται διὰ τοὺς φίλους του, il se met en quatre pour ses amis; ‖ εἶμαι κομμένος, je suis éreinté (; harassé de fatigue; moulu; fourbu). § [μέσ. ἀρχ.], τύπτομαι, κτυποῦμαι, ὀδύρομαι, θρηνωδῶ, se lamenter; ἐκβάλλω θρηνώδεις κραυγάς, pousser de grands cris; jeter les hauts cris.

κόπωσις, εως, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ καταπεπονημένου, ἡ κούρασις, fatigue, n. f. ἡ καταπόνησις, lassitude, n. f.

κόρα, ας, ἡ· [δημ.] τὸ φλόγωμα, τὸ ἐξωτερικὸν σκληρὸν ὡς μᾶλλον ἐψημένον μέρος τοῦ ψωμίου, croûte [de pain], καὶ ἐν γέν·

croute, n. f. (tout ce qui se durcit sur quelque chose) ; ὁ ἐξωτερικὸς φλοιὸς τῶν τυρίων, pelure de fromage. § κόρα [δημ.] ἡ σκληρὰ φλοῦδα πληγῆς, ἡ ἐσχάρα.

κοραδοῦρος, ου, ὁ· [δημ. ναυτ.] faux-pont, n. m. τὸ ὑπόφραγμα· βλ. μετάφραγμα.

κόρακας, α, ὁ· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ κόραξ, corbeau, n. m. (βλ. λέξιν)· ‖ — χοράκου μάτι δὲν βγάζει [παροιμ.], les loups ne se mangent pas entre eux ; ‖ κόρακας! κόρακας νὰ σὲ κόψῃ [ἐπίρ. χυδ.], crève! silence! ‖ «ἐς κόρακας» = ὕπαγε εἰς κόρακας, corbleu? va-t-en au diable.

κοράκι, τό· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ κόραξ, corbeau, n. m. βλ. κόραξ. § —, βλ. κοράκιον.

κορακίζω, [διάλ. Καρπάθου] = **ἀδηφαγῶ.**

κοράκιον, τό [ἁρπάγιον] καὶ **κοράκι,** μικρὸς κόραξ, petit croc de porte, de volet, etc. crochet, n. m. [de porte ; de volet, etc] ὁ λαὸς καλεῖ **κοράκια** τὰ λεγόμενα «**στηρίγματα τῶν παραθύρων**», crochets de fenêtres ; τὸ δὲ ὄνομα crochet δυνάμεθα ἑρμηνεῦσαι καὶ **κοράκιον** καὶ **ἄγκιστρον**, ἀναλόγως τῷ πράγματι· καλοῦσι **κοράκιον**, ἐπίκαμπτον μεταλλικὸν τεμάχιον· βλ. κόραξ, croc; ‖ — σκαλευτήριον, crochet à attiser ; ‖ — ἐξολισθητικὸν (ἐκ τοῦ ἐξολισθαίνω), croc à échappement; ‖ — τηλίας, crochet d'établi ; ‖ — τοῦ ἐμπυρέως, crochet de la platine ; ‖ — ξυστωτόν, crochet hampé. § —, cliquet, n. m. βλ. **ἀνασταλτικός.** § — [σιδηρ.] βλ. **γένειον**, mentonnet. § — τῆς πρῴρας [ναυτ.] étrave, n. f. ‖ τὰ δύο χοράκια, l'étrave et l'étambot ; βλ. **στήματα** εἰς λέξιν **στεῖρα.**

κορακωτός, ή, όν· μετὰ χόραχος (μὲ κοράκι), à crochet.

κορακιστικά, τά· εἶδος ὁμιλίας συνθηματικῆς (langage conventionnel) ἧς ποιοῦνται μᾶλλον χρῆσιν τὰ παιδία ἐν τοῖς σχολείοις, προσθέτοντες εἰς ἑκάστην συλλαβὴν λέξεως ἓν κάπα· συνεπῶς εἶδος διαλέξεως, argot, n. m. jargon, n. m.

κορακοβότανον, ου, τό· [φυτ.] herbe de corneille.

κορακόδεσμος, ου, ὁ· [ναυτ.] nœud de croc de palan ; βλ. **σχοινόκομβοι** καὶ **δηκτή.**

κορακοειδής, ής, ές· ὅμοιος χόρακι, semblable au corbeau ; [διδ.] corvidé, ée, adj. coracoïde, adj.

κορακοζώντος, η, ον· μακρόβιος, γέρων ὡς ὁ χόραξ, vieux comme un corbeau ; ὁ πολὺ γέρων, très-vieux.

κορακοποῦλι, τό, καὶ

κορακόπουλον, ου, τό· τὸ μικρὸν τοῦ κόραχος, petit du corbeau, corbillot, n. m.

κορακόχρουν, τὸ (χρῶμα), noir du corbeau ; βλ. μέλας.

κορακόχορτο, τό· [διάλ. Νάξου] = εἶδος φυτοῦ θαμνοειδοῦς μὲ φύλλα πλατέα ὡς τὰ τοῦ θρίδακος περίπου· ‖ **κορακόχορτο,** τό· [διάλ. Λευκάδ.] βοτάνη ἰαματικὴ νόσου καλουμένης κόρακας, ἥτις προσβάλλει τοὺς λαιμοὺς τῶν χοίρων.

κορακωτός, ή, όν· [ναυτ.] χορακιωτός, à croc, ἔχων χόρακα, γάντζον, croc; à crochet, βλ. κοράκιον.

κοραλλένιος, α, ον· βλ. κοράλλινος.

κοραλλιεύς, έως, ὁ· corailleur, n. m. ὁ ἁλιεὺς τῶν κοραλλίων, qui va à la pêche du corail.

κοραλλίζον χρῶμα, τὸ ἐρυθρὸν τοῦ κοραλλίου, rouge de corail; βλ. **ἐρυθρὸν** καὶ **κοραλλιόχρουν.**

κοράλλινος, η, ον· ἀπὸ κοράλλιον, de corail; corallin, e; ‖ κοράλλινα χείλη, lèvres de corail; lèvres corallines; χείλη ἔχοντα τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα τοῦ κοραλλίου.

κοράλλι[ον], ου, τό· (ζωολ.) corail n m. πληθ. coraux ; γένος πολυπόδων τῆς συνομοταξίας τῶν κοιλεντερωτῶν, ζώντων προσηλωμένων ἐπὶ ὑποστηρίγματος ἢ σκελετοῦ τιτανώδους. Ὁ σκελετὸς οὗτος ἔχει σχῆμα δενδροειδὲς μὲ κλάδους καὶ κλαδίσκους. Ἔχει τὴν μορφὴν καὶ τὴν σκληρότητα λίθου καὶ χρῶμα λευκόν, ἐρυθρὸν ἢ ῥοδόχρουν. Εἶνε προσηλωμένον ἐπὶ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης, κατὰ μεγάλας πληθύας, αἵτινες ὑψοῦνται ἐπὶ τοσοῦτον ἐνίοτε, ὥστε φθάνουσι μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος. Ἐν τῷ ἐμπορίῳ καλοῦσι κοράλλιον τὸν τιτανώδη σκελετόν, ἄνευ τοῦ φλοιοῦ αὐτοῦ, ὅστις σύγκειται κατὰ μέγα μέρος ἐξ ἀνθρακικῆς ἀσβέστου καὶ μικρᾶς ποσότητος ἀνθρακικῆς μαγνησίας, ὀξειδίου τοῦ σιδήρου καὶ ζωϊκῆς οὐσίας. Τὸ μόνον εἶδος τοῦ κοραλλίου, ὅπερ συλλέγεται καὶ χρησιμοποιεῖται εἶνε τὸ ἐρυθρὸν κοράλλιον, ὅπερ εἶνε κοινὸν εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Μεσογείου καὶ ἰδίως εἰς τὰς τῆς Ἀλγερίας, τῆς Ἰσπανίας, τῆς Σικελίας καὶ τῆς Σαρδηνίας· ‖ κοράλλιον ἐρυθρὸν καὶ λευκόν, corail blanc et rouge; ‖ — ἀκατέργαστον, corail brut ; ‖ κατειργασμένον; ‖ corail taillé.

κοραλλιόχρους, ους, ουν· corallin, e, ἐρυθρὸς ὡς τὸ κοράλλιον, rouge comme du corail.

κοράνι(ον), ου, τό· coran, n. m. ἀραβιστὶ καλεῖται τὸ ἱερὸν θρησκευτικὸν βιβλίον τῶν Μωαμεθανῶν, ἡ ἱερὰ πηγὴ πάσης τῆς μωαμεθανικῆς θεολογίας καὶ δικαιοσύνης, γεγραμμένον εἰς τὴν ἀραβικήν, περιλαμβάνον δὲ ὅσα εἶπε καὶ ἐδίδαξεν ὁ Μωάμεθ κατὰ καιρούς, ἤτοι λόγους πρὸς τοὺς μαθητάς του, αἴνους πρὸς τὸν θεόν, δόγματα, διατάξεις, νόμους, ἀποφθέγματα, ἐπικρίσεις τῶν ἄλλων θρησκειῶν, παντοῖα διδάγματα, κτλ. Τὰ περιεχόμενα αὐτοῦ συνέλεξε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ προφήτου καὶ κατέγραψεν ὁ πενθερὸς αὐτοῦ Ἀβοὺ Βέκρ, ὁ δὲ τρίτος χαλίφης Ὀσμὰν ἐνήργησε τὴν σύνταξιν τοῦ ὅλου καὶ διάδοσιν. Ἀποτελεῖται δὲ ἐξ 114 κεφαλαίων διαφόρου ἐκτάσεως. Ἀρίστη ἔκδοσις τοῦ Κορανίου θεωρεῖται ἡ τοῦ Flügel, μεταφράσεις δὲ ἐγένοντο πολλαὶ ὡς καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὑπὸ Γ. Πεντάκη.

κόραξ, αχος, ὁ· κοινῶς ὁ κόρακας, corbeau, n. m. μέγα πτηνόν, μὲ πτέρωμα μέλαν,

σαρκοβόρον καὶ ζῶν συνήθως ἐκ θνησιμαίων, ἀνῆκον δὲ εἰς τὴν ὁμοιογένειαν τῶν κορακοειδῶν· βλ. καὶ κόρακας.

κόραξ, [ναυτ.] croc, n. m. ἁρπάγη, κοινῶς ὁ **γάντζος**· κεχυρτωμένον σιδηροῦν τεμάχιον χρησιμεῦον πρὸς ἀνάρτησιν ἐξ αὐτοῦ ἢ δι' αὐτοῦ διαφόρων σωμάτων, γενικῶς δὲ καλεῖται croc πᾶν τὸ ἀγκιστροειδῶς λελυγισμένον· || **κόρακες** λέμβων ἁπλοῖ (διπλοῖ) σιδηροῖ, crocs des canots en fer, simples (doubles) ; || **κόρακες** λέμβων ὀρειχάλκινοι, crocs des canots en laiton (ou en bronze) ; || **κόραξ** πρὸς ἀνάμιξιν τοῦ σχυροδέματος, croc à béton· || **ψελλιωτὸς κόραξ**, croc à cosse, οὗτινος ἡ κεφαλὴ διαπερᾶται ὑπὸ ψελλίου πρὸς διάβασιν σχοινίου· || **στρεπτὸς κόραξ**, croc à émérillon; κόραξ, οὗτινος τὸ εὐθὺ μέρος στρέφεται ἐντὸς δακτυλιδίου (émérillon) ; || ἀρθρωτὸς κόραξ, βλ. **ἁρπάγη** τοῦ μασχαλιστῆρος· || κόραξ ξυστωτός, croc hampé, ἤτοι μετὰ ξυστοῦ· || **κόραξ** δι' οὗ κρούεται ἡ θύρα, marteau (m.) de porte; || βλ. καὶ ῥόπτρον.

κορασάνι καὶ κουρασάνι, τό· [ξεν.] brique pilée (pulvérisée) ; βλ. **κονία** (ciment) καὶ ὄστρακον (tuileau) ; repous, n. m. ἀσβεστοπλίνθινος πηλὸς χρησιμεύων πρὸς στερέωσιν δωμάτων, ἐδαφῶν, κτλ.

κορασέα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] κόρη, κοράσιον (μάλιστα ὡραῖον) «ἔχει μίαν κορασέαν»· σωστὴ κοπέλλα.

κοράσιον, ου, τὸ καὶ κορασίς, ἴδος, ἡ· ὑπόκρ. τοῦ κόρη, νέα κόρη, jeune fille ; τὸ κορητσάκι, τὸ θυγάτριον, fillette, n.f.

κοραστάρι, τό· [δημ.] scie de menuisier; βλ. **πρίων** τοῦ λεπτουργοῦ.

κορβᾶν, τὸν (ἄκλιτον) καὶ

κορβανᾶς, ᾶ, ὁ· τὸ ταμεῖον, caisse, n. f.

κορβέτα, ας, ἡ· [ξεν.] corvette, n. f. βλ. **δρόμων.**

κόρδα, ας, ἡ· [δημ.] γενικῶς ἡ **χορδή**, corde, n. f. || **κόρδα,** ας, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ἡ χορδὴ τῶν τροχῶν τοῦ ῥοδανιοῦ· || **κόρδα,** ας, ἡ· [διάλ. Λεντεκάδ.] ἡ ἐξ ἐντέρου χορδὴ τοῦ δοξαριοῦ, λατ. chorda.

κόρδαξ, ακος, ὁ (ἐκ τοῦ κραδάω=τινάσσω) espèce de danse, cancan, n. m. ὁ κωμικὸς χορὸς τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας τελούμενος μετ' ἀσελγῶν καὶ ἀσέμνων κινήσεων.

κορδακίζω, μέλ. ίσω· ὀρχοῦμαι (χορεύω) τὸν κόρδακα, danser le cancan.

κορδακισμός, οῦ, ὁ· ἡ ὄρχησις τοῦ κόρδακος, la dance de cancan.

κορδέλα, ας, ἡ, καὶ κορδέλλα· βλ. **ταινία,** ruban, n. m. bande, n. f. || κορδέλλαι χρώματος κρεατίνου, rubans couleur de chair ; || κορδέλλαι λιναὶ ἢ βαμβακεραί, rubans de fil ; || κορδέλλαι μοαρεδένειαι, μὲ νερά, rubans moirés (tabisés); || κορδέλλαι χωρὶς νερά, rubans non moirés, non-tabisés ; || κορδέλλαι σαντεδένιαι ἁπλαῖ, rubans de satin unis ; || κορδέλλαι μάλλινοι, bretelles, n. f. || ἡ σειρὶς τοῦ πίλου, cordon [de chapeau, etc.] ; || [μεταφορ.] χάμνω κορδέλαις, courir en zigzag [au jeu des barres]; faire des crochets. § — [χειρουργ.] séton καὶ céton, βλ. **διάσυρτον.** § —, ταινία (καταμετρητικὴ) (δεκάμετρος ἢ εἰκοσάμετρος), decamètre [d'arpenteur], βλ. **ταινία,** ruban.

κορδέλια, τά· ἡ γουρδέλια [δημ. ναυτ.] manchettes de bras ; βλ. **ἀνέκται** (σχηνῶν ἢ ἑλκῶν), araignées (f) de tentes.

κορδελιάζω, μέλ. άσω, θέτω εἰς τὸ ἄκρον ὑφάσματος κορδέλα, border ; ἐπιθέτω σειρίδα, galonner.

κορδονέτο, τό· [ξεν.] cordonnet, n. m. λεπτὴ σειρίς, τὸ σειρίδιον, ὁ μέρμιθος, λεπτὴ μέρμις.

κορδόνει (ἀπρόσ.) «κορδόνει ἡ ζάχαρη» ὅταν μετὰ παρατεταμένην βράσιν ἡ ζάχαρις ἀποκτᾷ σύστασιν κολλώδη τοιαύτην ὥστε ἀναλαμβανομένη νὰ μὴ διακόπτηται.

κορδόνι, τό· βλ. **σειρίς,** cordon, n. m. ganse, n. f. || χορδόνια (ἢ δεσίματα) ὑποδημάτων, cordons (ou liens) à souliers ; || χορδόνιον μεταξωτόν, cordonnet de soie. § — [ναυτ.] βλ. **παρέμβολον,** congréage, n. m. || βάζω χορδόνι, congréer ; βλ. **παρεμβολίζω.** § [ἐπίρ.] [tous] à la file, κατὰ σειράν, ἐν γραμμῇ.

κορδόνιον, τό· τὸ κορδόνι· || — βαμβακερόν, cordon en coton. § —, bandereau, n.m. ἡ σειρὶς (cordon) δι' ἧς ἀρτᾶται ἡ σάλπιγξ, ἀορτὴρ σάλπιγγος.

κορδόνομαι, [δημ.] μέλ. θὰ κορδωθῶ, ἀόρ. (ἐ)κορδώθηκα, παθ. παραχ. τῆς μετοχ. **κορδωμένος,** η, ον· **βρενθύομαι,** faire le gros dos, καμαρόνω, γαυροῦμαι, γαυριάω-ῶ, se pavaner ; γαυριῶ, ἐπαίρομαι, se rengorger ; [οἰκ.] faire la roue (comme un paon); βλ. καὶ **καμαρόνω.**

κορδύλα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] 1) μπόγος, δέμα· 2) κόμπος, κοκκίδια.

κορδύλη, ης, ἡ· κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, capuchon, n. m. ἡ **καλύπτρα,** ἡ **κουκκοῦλα;** vêtement de tête qui peut se rabattre en arrière ; ἐπίσης λέγεται capuce, n. m. capuchon pointu de certains moines.

κορδυλόνω, [διάλ. Οἰνόης] χάμνω κορδύλαν, μπόγον, δέμα, κόμβον, «κορδύλωσε τὸ μαντῆλι σου.»

κορδύλωμα, τό· [διάλ. Οἰνόης] ἡ πρᾶξις τοῦ κορδυλόνειν.

κόρδωμα, ατος, [δημ.] τό· τὸ γαυριᾶν, action de se pavaner; γαυρίασις, ἔπαρσις, rengorgement, n. m. βλ. **κορδόνομαι** καὶ **καμάρωμα.**

κορδωμένος, η, ον· [δημ.] γαῦρος, γαυριῶν, βαδίζων ὑπερηφάνως, qui marche fièrement, etc. βλ. **κορδόνομαι.**

κορέννυμι (χόρος) μέλ. χορέσω, ἀόρ. ἐκόρεσα, παθ. παρ. κεκόρεσμαι, παθ. μετοχ. κεκορεσμένος, η, ον· πληρῶ, χορτάζω τινὰ τινί, κοινῶς τὸν χορταίνω, τὸν χάμνω νὰ χορτάσῃ, rassasier ; χορέννυμι τὰς ὀρέξεις, χορταίνω, ἐκπληρῶ, assouvir ; || ἐκόρεσε τὴν ἐκδίκησίν του, il a assouvi sa vengeance. § — χορέω-ῶ, saturer, πληρῶ, χορτάζω τι ἀπό τι· || [χημ.] **κορέννυμι,** saturer, διαλύω ἐντὸς ὑγροῦ ὅσον πλεῖστον δύναται νὰ δεχθῇ καὶ διαλύσῃ ἔκ τινος

ὕλης ἢ πληρῶ ἀτμοῦ ἢ ἀερίου ὅσον πλεῖστον δύναται νὰ περιλάβη ὡρισμένος χῶρος· ‖ κεχορεσμένη διάλυσις, solution saturée, ἤτοι διάλυσις, ἥτις δὲν δύναται νὰ διαλύσῃ ἐπὶ πλέον ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ διαλυθείσης οὐσίας· βλ. καὶ ἐκ**κορέννυμι**, dessaturer· ‖ κεχορεσμένος, η, ον· saturé, ée, ὁ ἐν κορέσει (saturation) διατελῶν.

κορέος, οῦ, ὁ· [δημ.] βλ. κόρις, punaise, n. f.

κορέσιμος, ος, ον· [χημ.] saturable adj. ὁ ἐπιδεκτικὸς κορέσεως (saturation); ‖ οὐσία κορέσιμος, substance saturable.

κορεσιμότης, ητος, ἡ [χημ.] saturabilité, n. f. ἰδιότης τοῦ ὅ,τι εἶνε δυνατὸν νὰ **κορεσθῇ**.

κόρεσις, εως, ἡ· κόρος καὶ κορεσμός, οῦ, ὁ· τὸ χόρτασμα, rassasiement, n.m. ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ὀρέξεων, assouvissement, n. m. § **κόρεσις** καὶ **κόρος** [χημ.] saturation, n. f. ἤτοι ἡ κατάστασις **κεκορεσμένου ὑγροῦ** (liquide saturé). Ὅταν διαλύωμεν οὐσίαν τινὰ ἐντὸς ὡρισμένης ποσότητος ὑγροῦ τινος, ἐπέρχεται στιγμὴ καθ' ἣν ἡ οὐσία αὕτη ὡ: ἐκ τῆς αὐξανούσης πυκνότητος τοῦ ὑγροῦ παύει τοῦ νὰ διαλύηται ἐπὶ πλέον ἐντὸς αὐτοῦ· ἡ ἰδιότης ἣν ἀποκτᾷ τὸ ὑγρὸν κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τοῦ νὰ μὴ διαλύῃ ἐπὶ πλέον τὴν οὐσίαν καλεῖται **κόρεσις**, ἡ δὲ διάλυσις **κεκορεσμένη** (saturée)· βλ. καὶ **ἐκκόρεσις**, dessaturation ; ‖ **μαγνητικὴ κόρεσις** ἢ **κόρος**, saturation magnétique, καλεῖται ἡ ποσότης τοῦ μονίμου ἐνεργοῦ μαγνητισμοῦ, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ συγκρατήσῃ ὡρισμένη ῥάβδος ἐκ χάλυβος· βλ. καὶ **κόρος**.

κορέω-ῶ· βλ. **κορέννυμι**.

κόρη, ης, ἡ· κοράσιον, νεᾶνις, θυγάτηρ, fille, n. f. νεαρὰ γυνὴ (χόρη), jeune fille ; ἡ παρθένος, vierge, n. f. demoiselle=δεσποινίς· ‖ ἡ κόρη του, sa fille ; ‖ εἶνε ἀκόμη κόρη, elle est encore demoiselle (fille). § ἡ κόρη τοῦ **ὀφθαλμοῦ** (διότι ὁ ἐμβλέπων ἐν αὐτῇ καθορᾷ τὸ ἑαυτοῦ εἴδωλον), la prunelle [de l'œil] ou pupille, n. f. ‖ τῆς κόρης (ὁ ἀφορῶν τὴν κόρην) τοῦ **ὀφθαλμοῦ**, pupillaire, adj. ‖ [ἀνατομ.] κόρη τοῦ **ὀφθαλμοῦ** (prunelle) λέγεται τρῆμα ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἴριδος χρησιμεῦον πρὸς δίοδον τῶν ὀπτικῶν ἀκτίνων· ‖ φυλάττω τι ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ [φρ.], conserver quelque chose comme la prunelle de l'œil) de ses yeux). § **κόρη**, ης, ἡ· figurine, n. f. ἀγαλμάτιον ἐκ κηροῦ (πλαγγώνιον), πηλοῦ ἢ ἄλλης ὕλης· «τὸ σμικρὸν ἀγαλμάτιον τὸ γύψινον ἢ πήλινον» (ἐξ οὗ καὶ **κοροπλάθος**).

κορηθρέμβολον, (τὸ) (ναυτ. πυρ.), écouvillon-refouloir, n. m. βλ. **μάκτρον** καὶ **ἐμβολεύς**.

κορηθρίζω, μέλ. ίσω, écouvillonner ; βλ. καὶ **μάσσω**.

κόρηθρον, ου, τό· τὸ σάρωθρον, κοινῶς ἡ σκούπα, balai, n. m. καὶ ἐν γένει ἡ ψήκτρα, brosse, n. f. § — **πτερωτὸν** ἐκ (**πτερῶν**), plumeau, n. m. κοινῶς τὸ **φτερὸ** δι' οὗ ξεσκονίζουσι. § —, τὸ **μάκτρον**, écouvillon, n. m.

κορητσάκι, τό· [δημ.] θυγάτριον, fillette, n. f. μικρὰ κόρη.

κορῆτσι, τό· [δημ.] (ἀπὸ τοῦ κοράσιον) ὑποκ. τοῦ κόρη, νεᾶνις, fille, n. f. παρθένος, vierge, n. f. βλ. καὶ κόρη.

κορητσίσιος, α, ον· [δημ.] τῆς κόρης, de jeune fille.

κορητσίστικος, η, ον· [δημ.] χορασιώδης, παρθενικός, παρθένιος, virginal, e.

κοριάζω, μέλ. άσω· ἔχω χορέους, avoir des punaises; γεμίζω ἀπὸ χορέους, se remplir de punaises ; τὸ ἀντίθ. εἶνε **ξεκοριάζω**.

κορίαννον, ου, τό· coriandre, n. m. ἡ βοτάνη καὶ ὁ σπόρος αὐτοῦ, ἀποκαλούμενα οὕτως ἕνεκα τῆς ὁμοίας χόρει (κορεῷ) ὀσμῆς αὐτῶν, κοινῶς, **κόλιανδρο**.

κορίδι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] χόρις, κοριός, χόριζα.

κοριδιῶ, [διάλ. Οἰνόης] πληροῦμαι χορέων, **κοριζιάζω**.

κόριζα, ης, ἡ· ὁ κόρις, punaise, n. f. ὁ κοριός.

κοριζιάζω, μέλ. άσω, γέμιζω ἀπὸ χορέους· βλ. κοριάζω.

κοριζόχορτον, ου, τό· βότανον τῶν χορέων, ψύλλων, herbe aux puces.

κορίζω, [διάλ. Ἠπείρου]=φλέγω, ἀνάπτω.

κορίθι, τό, ἢ **κορίθρι**, [διάλ. Ἠπείρου]= εἶδος σταφυλῆς μακρᾶς καὶ τραγανῆς.

κορινθιακός, ή, όν· τῇ Κορίνθῳ ἀνήκων, ὁ ἐκ Κορίνθου, Corinthien, enne ; ‖ χορινθιακὸς ῥυθμός, ordre corinthien, ὁ πλουσιώτερος ἐκ τῶν πέντε ἀρχιτεκτονικῶν ῥυθμῶν· βλ. **ῥυθμός**, **βάσις**, **κιονόκρανον**, **κίων**, **θριγκός**.

κοριός, βλ. **κορέος**.

κόρις, εος (ἀττ. εως), ὁ καὶ μεταγενέστερον ἡ· οἱ κόρεις κοινῶς ὁ χοριός, κοργιός, κορέος, κόριζα, punaise, n. f. γένος ἐντόμων, ἀναγομένων εἰς τὴν τάξιν τῶν ἡμιπτέρων, ἐχόντων πλατύτατον σῶμα καὶ ἀφόρητον δυσοσμίαν.

κοριτσάκι, τό· [δημ.] petite fille ; fillette, n. f. βλ. **κορητσάκι**.

κοριτσήσιος, α, ον· καὶ **κορητσίσιος**, τῆς κόρης, de jeune fille.

κορίτσι, τό, καὶ **κορῆτσι** [δημ.] jeune fille ; νεᾶνις, fille, n. f. ἡ παρθένος, vierge, n. f. demoiselle, n. f. **βλ.** καὶ **κόρη**.

κοριτσίστικος, βλ. **κορητσίστικος**.

κορκάρι, τό· [διάλ. Ἠπείρου] πλῆθος βολβιδίων πρὸς μεταφύτευσιν, τὸ **κοκκάρι**.

κορκόδειλος, ὁ· [διάλ. Νάξου] ἀντὶ **κροκόδειλος**· εἶδος σαύρας μεγάλης, ἥτις διέσωσε παλαιόθεν τὸ ὄνομα αὐτῆς.

κόρκορος, ου, ὁ· καὶ **κόρχορος**, ἀγριόχορτον (ὅπερ ἔτρωγον), herbe sauvage ; ἡ **ἀναγαλλίς**, mouron, n. m. (rouge ou bleu) ; ‖ εὐχρ. ἐν τῇ ἀρχ. παροιμ. καὶ «κόρχορος ἐν λαχάνοις», se mettre en rang d'oignon ; βλ. καὶ **κοσκινοῦ**.

κορκός, οῦ, ὁ· τὸ κίτρινον τοῦ ᾠοῦ, jaune d'œuf ; ὁ χρόκος ᾠοῦ, κοινῶς **κροκάδι**.

κορκοσάλι, τό· [διάλ. Κύμης] ἡ **χάλαζα**.

κορκοφρύγγι, τό, καὶ **κορκοφύγγι** [διάλ. Λεντεχάδος], τὸ πρωτόγαλα λαμβάνοντες ἐν ἀγγείοις καὶ ἐπὶ πολὺ θερμαίνοντες πηγνύουσι·

τὸ οὕτω παγὲν πρωτόγαλα καλοῦσι **κορκοφύγγι**· βλ. κολάστρα, πῦος.

κόρκωμα, ατος, τό· [ναυτ.] pièce de filin ; βλ. μήρωμα σχοινίου.

κορμί, τό· [δημ.] ὁ κορμός, τὸ σῶμα, corps, n.m. τὸ ἀνάστημα, taille; || ἔχει ὡραῖον κορμί, il a le corps bien fait ; || [ἱππολ.] τὸ κορμί, corps de cheval ; βλ. **σῶμα**· [συνεκδ. ἐπὶ ἀνθρ.] χαμένο κορμί, homme de rien (de néant) ; οὐτιδανὸς καὶ αὐθάδης, κακοήθης, faquin, n. m. ἄνθρωπος ἀνάξιος εἰς ὅλα, ἀνωφελής, ἄχθος ἀρούρης, pleutre, n. m. § [φορέματος] taille, n. f. [γυναικείου ἰδ.] ὁ κορμός, corsage, n. m.

κορμός, οῦ, ὁ· κοινῶς τὸ **κορμί**, τὸ σῶμα (γενικῶς) corps, n. m. || — ἑλκυστῆρος, corps de bricole ; βλ. **ἑλκυστήρ**· || — προστερνιδίου, corps de poitrail ; βλ. **προστερνίδιον**· || — τοῦ χολεοῦ, corps du fourreau ; || — τοῦ συνδήκτορος, corps d'étau ; || — τοῦ ἐλάσματος, corps de la lame ; || — μήτρας, corps de matrice; || — μηχανισμοῦ, corps de mécanisme ; πλὰξ ἐφ' ἧς συναρμόζονται τὰ διάφορα μέρη τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ ἐπαναληπτικοῦ γαλλικοῦ ὅπλου προτύπου 1886· || — ἐμπυρέως, corps de platine ; τεμάχιον χαλύβδινον φορητοῦ πυροβόλου ὅπλου ἐφ' οὗ συνδέονται τὰ μέρη τ' ἀποτελοῦντα τὸν ἐμπυρέα· || — ἀκτῖνος τροχοῦ, corps de rais ; || — σακκιδίου, corps de sachet ; || — τῆς σέλλης, corps de selle ; βλ. **σέλλη**· || ὁ κορμὸς τοῦ βλήματος, corps du projectile ; βλ. καὶ **ὀβὶς** (obus). § ὁ κορμὸς τοῦ ἀγάλματος, torse (n. f.) [d'une statue], λέγεται τὸ ἠκρωτηριασμένον ἄγαλμα, ἤτοι ἄνευ κεφαλῆς, ἄνευ βραχιόνων καὶ ποδῶν. § [ἀρχιτ.] κορμὸς (τὸ σῶμα), fût [de colonne] (n. m.) ἢ **σκάπος**, τὸ (λατιν. scapus) ; τμῆμα τοῦ **κίονος** (colonne) περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῆς **βάσεως** καὶ τοῦ **κιονοκράνου**· βλ. **κίων**. § **κορμὸς** ἢ **στειλεὸς** ἐργαλείου (κοινῶς τὸ **μανίκι**), fût ou monture d'outil (ξυλουρ.), χαλεῖται οὕτω τὸ ξύλινον μέρος ἐν ᾧ εἰσέρχεται σιδηροῦν τι ἐργαλεῖον. § — [ἀρχιτ.] κίονος, tronc, n. m. ou fût (d'une colonne) ; || — ὑποβάθρου, tronc de piédestal ; βλ. **ὑπόβαθρον** καὶ **κύβος**, dé. § κορμὸς τοῦ κίονος, vif, n. m. (tronc ou fût) de la colonne. § — ἐργάτου, cloche (f.) [de cabestan], χαλεῖται τὸ περὶ τὴν ἄτρακτον περιτιθέμενον τεμάχιον ἐφ' οὗ περιελίσσεται ὁ τόνος ἢ κάλως· βλ. **ἐργάτης**. § **κορμὸς** [ἀνατομ.] tronc, n. m. Ὁ κορμὸς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, le tronc du corps humain. **Κορμὸς** χαλεῖται τὸ μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος τὸ ἀφοριζόμενον ἄνωθεν μὲν ὑπὸ τῆς κεφαλῆς, κάτωθεν δὲ ὑπὸ τῶν λαγωνίων ὀστῶν. Ὁ κορμὸς ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τοῦ ὅλου σώματος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζονται ἡ κεφαλὴ καὶ τὰ τέσσαρα ἄκρα. Ὁ σκελετὸς τοῦ κορμοῦ ἀποτελεῖται ἐκ τῆς σπονδυλικῆς στήλης ἐκ τῶν ὄπισθεν, ἐκ τῶν πλευρῶν ἐκ τῶν πλαγίων, καὶ ἐκ τοῦ στέρνου ἔμπροσθεν. § — [φορέματος], corsage, n. m. τὸ **κορμί**. § — [τεχν.] bloc, n. m. corps, n. m. ἤτοι στέλεχος, κοινῶς τὸ **κούτσουρο**· χαλεῖται οὕτως ἀναλόγως τῷ πράγματι μέγα τεμάχιον μαρμάρου, ξύλου, λίθου ἢ μετάλλου ἀκατεργάστου· || κορμὸς ὀλισθήσεως, bloc-glisseur. § —, âme, n. f. ἤτοι τὸ κύριον τμῆμα ἄξονος, ἐργαλείου, κτλ. || πάχος τοῦ κορμοῦ, épaisseur de l'âme ; || ὁ κορμὸς (τὸ σῶμα) τοῦ κλείθρου, âme d'une serrure ; || ὁ **κορμὸς** τῆς ῥάβδου, âme d'un rail, ἤτοι τὸ μέσον τμῆμα ὅπερ ἑνώνει τὴν κεφαλὴν (champignon) μετὰ τοῦ πεδίλου (patin) τῆς ῥάβδου· || ἡ ψυχὴ (σιδηρᾶς δοκοῦ), âme (d'une poutre en fer) ; οὕτως ἐκλήθη ὑπὸ τῶν μηχανικῶν ὁ **κορμὸς** διπλοσταυρούχου (en double T) σιδηρᾶς δοκοῦ. § — ξύλινος, bloc, n. m. ou fût, n. m. ou arbrier, n. m. βλ. καὶ **βαλλιστρίς**. § — (ἐργαλείου), affût, n. m. ou fût, n. m. ou monture d'un outil ; ὁ ἔνδεσμος· π. χ. λέγουσιν ὁ κορμὸς πρίονος, ῥυκάνης, κτλ. l'affût d'une scie, d'un rabot, etc. § — ἀκατεργάστου ξύλου, bille (n. f.) de bois. § **κορμοὶ** [ἀρχιτ.] βλ. **σχέδαι**, billettes. § κορμοὶ διὰ τὴν κατασκευὴν ζεύγματος, arbres pour estacades. § δοκιμαστικὸς κορμὸς (ἐκ ξύλου), billot d'épreuve, ἐφ' οὗ δοκιμάζονται κτυπώμενα τὰ ἐλάσματα τῶν σπαθῶν. § — ἵππου [ἱππολ.] dessus, n. m. δηλαδὴ τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ σώματος, τὸ ἄνω τῶν ποδῶν. § — πλοίου [ναυτ.] partie maîtresse, n. f. ἤτοι τὸ κυλινδρικὸν μέρος τοῦ πλοίου τὸ συνενοῦν τὴν πρῷραν μετὰ τῆς πρύμνης. § [τακτ.] κορμὸς ἢ ὄγκος (στρατεύματος), gros (de l'armée), τὸ **κύριον σῶμα**, ἤτοι τὸ μεγαλείτερον μέρος τοῦ ἐν πορείᾳ στρατεύματος, ἢ τὸ ἐν εἴδει ἐφεδρείας τμῆμα τοῦ στρατοῦ τὸ χρησιμεῦον εἰς τὸ νὰ ὑποστηρίζῃ τὰ πρὸς τὰ πρόσω κλιμάκια. § — δένδρου, tronc (m.) (d'un arbre) ; ἐπίσης grume, n. f. τὸ φλοιωτὸν ξύλον· βλ. **ξυλεία** ἀναποφλοίωτος, bois en grume ; || — δένδρου δι' ἐπίστρωσιν καταστρώματος γεφυρῶν, κτλ. rondin, n. m. ἤτοι στρογγύλον τεμάχιον ξύλου· || — **ἐλάτης**, sapine, n. f. διὰ τὰ μεγάλα ἰκριώματα (échafaud) ; || — τῆς ὁδοῦ (γραμμῆς), tronc d'une voie, ἤτοι ἀμφότεραι αἱ παράλληλοι ῥάβδοι (rails) σιδηροδρομικῆς τινος γραμμῆς.

κορμοστασία, ας, ἡ· κοινῶς ἡ **κορμοστασιά**, ᾶς· ἡ στάσις τοῦ σώματος, stature, n. f. τὸ μπόϊ, τὸ **ἀνάστημα** (σώματος), taille, n. f. ἡ ἀναδρομὴ τοῦ σώματος.

κορνιαχτίζω, μέλ. ίσω, [δημ.] κονίζω, κονιάω, κονιορτόω, γεμίζω (καλύπτω) διὰ κόνεως, κονιορτοῦ, remplir (couvrir) de poussière.

κορνιαχτός, ὁ· [δημ.] βλ. κονιορτός, poussière, n. f.

κορνιαχτώδης, ης, ες· [δημ.] **κονιορτώδης**, κονιαλέος, poussiéreux, euse, adj. qui est rempli, couvert de poussière ; || ὁδὸς κονιορτώδης, route poussiéreuse.

κορνίζα, ας, ἡ· [ξεν.] τὸ **πλαίσιον**, cadre, n. m. encadrement, n. m. § —, corniche, n. f. βλ. **κορωνίς**, bandeau ; βλ. **περίζωμα**.

κοροειδεύω, μέλ. εύσω· [δημ.] χλευάζω,

σκώπτω, περιγελῶ, ἐμπαίζω, περιπαίζω, se moquer ; railler ; gouailler ; [δημ.] blaguer.

κοροειδία, ας, ἡ· [δημ.] ἡ χλεύη, τὸ σκῶμμα, τὸ περίπαιγμα, moquerie, n. f. raillerie, n. f. [δημ.] blague, n. f.

κορόειδον, τό· [δημ.] ἀνόητος, βλάξ, imbécile, adj. bêta, n. (personne très bête, π. χ. ce n'est qu'un bêta) ; ἀντικείμενον χλεύης [objet de] risée ; dupe, n. f.

κορομηλέα, ἡ· καὶ

κορομηλιά, ἡ· ἡ δαμασκηνέα, ἡ ἐν τοῖς κήποις, prunier, n. m.

κορόμηλον, τό· τὸ δαμάσκηνον, prune, n. f. τὸ ξηρὸν κορόμηλον, pruneau, n. m.

κορόνω [κυρίως ἐπὶ πυρὸς] [δημ.] [ἐκκαίω] ἐκβάλλω φλόγα, faire éclater le feu ; ἐκρήγνυμαι, éclater ; φλογίζω, flamber [καὶ μεταφ.] || ἄναψε κ' ἐκόρωσεν [ἀπὸ θυμόν], il s'enflamma de colère.

κοροπλαθικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὴν πλαστικὴν ἀγαλματίων, πλαγγώνων, de fabricant de figurines (de poupées).

κοροπλάθος, ὁ καὶ

κοροπλάστης, ου, ὁ (πλάσσω, κόρη), ὁ πλάττων, κατασκευάζων κόρας ἤτοι ἀγαλμάτια ἢ πλαγγώνια κήρινα ἢ πήλινα, fabricant de figurines (de poupées).

κόρος, ου, ὁ (**κορέννυμι**), χορτασία, χορτασμός, satiété, n. f. τὸ χόρτασμα, rassasiement, n. m. action de se rassasier ; ἡ κατάστασις τοῦ κεχορτασμένου, τὸ φαγεῖν τινα πρὸς κόρον (χορταστικά), ὅθεν ἡ ἐκ τῆς πλησμονῆς, ἀφθονίας προερχομένη **ἀηδία**, dégoût, n. m. [νεοελ. μεταφ.] ἐξάμβλυσις, blasement, n. m. || μέχρι (ἄχρι) κόρου, jusqu'à satiété= μέχρις ἀηδίας· || τρώγω, πίνω κατὰ κόρον, manger, boire jusqu'à satiété. § [χημ.] κόρος, ου, ὁ· saturation, n. f. διάλυσις ἐντὸς ὑγροῦ ὅσον πλεῖστον ἔκ τινος ὕλης δύναται νὰ διαλύσῃ, ἢ πλήρωσις ἀτμοῦ ἢ ἀερίου ὅσον πλεῖστον δύναται νὰ περιλάβῃ ὡρισμένος χῶρος· βλ. κόρεσις· || **μαγνητικὸς κόρος**, saturation magnétique, καλεῖται τὸ ὅριον τῆς μαγνητίσεως πέραν τοῦ ὁποίου μαγνητιζόμενόν τι σῶμα εἰς οἱανδήποτε καὶ ἂν ὑποβληθῇ μαγνητίζουσαν δύναμιν, δὲν δύναται πλειότερον νὰ μαγνητισθῇ· βλ. καὶ **κόρεσις**. § **κόρος**, ὁ· **τόνος**, ὁ· tonneau (n. m.) ou tonne ; κοινῶς **τονελάδα**. Μέτρον βάρους 1000 χιλιογράμμων ἢ 800 ὀκάδων. § **κόρος**, ὁ· **τόνος**, ὁ· tonneau, n. m. κοινῶς **τονελάδα.** Μέτρον χωρητικότητος περιλαμβάνον 1000 χιλιόγραμμα ὕδατος ἢ 800 ὀκάδας. Ἐν τῇ καταμετρήσει τῆς **χωρητικότητος** (capacité) πλοίου τινὸς ὁ τόνος λογίζεται ὡς **μέτρον ὄγκου** 2κ.μ., 83.

κορούνδιον, τό· [ὀρυκτ.] corindon, n.m. ὀρυκτὸν κρυσταλλούμενον κατὰ τὸ βασιεξάγωνον σύστημα ῥομβοεδρικῶς. Τὸ κορούνδιον ἀπαντᾶται ὑπὸ διάφορα χρώματα κατὰ τὰς διαφόρους αὐτοῦ παραλλαγάς· βλ. καὶ **ἄργιλος**, ὀξείδιον ἀργιλίου.

κορούτα, ας, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] προβατίνα κερασφόρος.

κοροφόξυλα, τά· [διάλ. Οἰνόης] χαμένα λόγια, **κουροφέξαλα.**

κορσές, ὁ· [ξεν.] ὁ **στηθόδεσμος**, corset, n. m.

κορτσέφι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης]=κορφή, κορυφή, τὸ ἀνώτατον μέρος τῆς κεφαλῆς, ὑβριστικῶς οὕτω κληθέν.

κορυβαντιῶ (άω), μέλ. άσω· ἐνθουσιῶ, γίνομαι ἔξαλλος, ταράσσομαι ἐν μανιώδει ἐνθουσιασμῷ, s'agiter (se démener) comme un énergumène.

κορυδαλός, οῦ, ὁ· [ζωολ.] alouette (f.) [des champs] ; γένος πτηνῶν κωνορραμφῶν τῆς τάξεως τῶν στρουθιοειδῶν. Οἱ κορυδαλοὶ εἶνε πτηνὰ μικροῦ ἀναστήματος, ᾠδικά, ἔχοντα ῥάμφος μέτριον, πτέρυγας μακρὰς καὶ πλατείας καὶ οὐρὰν βραχεῖαν. Τρέφονται ἐκ κόκκων, ἐντόμων καὶ σκωλήκων. Τὴν φωλεάν των τοποθετοῦσι συνήθως εἰς τὸ ἔδαφος ἢ ὑπὸ τὰ κλήματα τῶν ἀμπέλων ἢ μεταξὺ τῶν χόρτων. Τὸ μᾶλλον διαδεδομένον εἶδος εἶνε κορυδαλὸς ὁ ἀγροδίαιτος, κοινῶς **σιταρήθρα**, τὸ ὁποῖον ἔρχεται καὶ εἰς Ἑλλάδα κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ χειμῶνος κατὰ στίφη μεγάλα. Ἡ θήλεια ἐπωάζει δὶς τοῦ ἔτους ἀνὰ 4 ἢ 5 ᾠά, διαρκεῖ δὲ ἡ ἐπώασις ἐπὶ 15 ἡμέρας. Κορυδαλὸς ὁ λοφοφόρος, κοινῶς **κατσουλιέρης**, εἶνε κοινότατον ἀποδημητικὸν ἁπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος. § **κορυδαλός**, alauda, ὀνομασία λεγεῶνος σχηματισθείσης ὑπὸ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, ἔλαβε δὲ τὸ ὄνομα τοῦτο ἐκ τοῦ κορυδαλοῦ ὅστις ἀπετέλει τὸ ἔμβλημα τοῦ κράνους αὐτῶν.

κόρυζα, ἡ· ἡ ἄλλως **τσίφνα** τῶν ὀρνίθων, ἡ λάπη, κοινῶς **πεπίτα**, pepie, n. f. σκληρά τις ἐπιδερμὶς σχηματιζομένη ἐπὶ τῆς γλώσσης τῶν ὀρνίθων. § κόρυζα, ὁ κοριός, **κόρις**, punaise, n. f. § **κόρυζα**, coryza, n. f. ἡ **κυνάγχη**, ἡ φλεγμονὴ τοῦ βλεννογόνου ὑμένος τῶν ῥινικῶν κοιλοτήτων, «πάθος περὶ τὴν κεφαλὴν» ἐκ κρυώματος γινόμενον [Ἱπποκρ.] Κόρυζα καλεῖται ἡ **καταρροή**, ὁ **κατάρρους** τῆς ῥινός, rhume, n. m. κοινῶς τὸ **συνάχι**, καθ' ὃν ἐκρέει ἐκ ταύτης ἔκκριμα πολύ, ἰξῶδες ἢ καὶ πυῶδες, διογκοῦται ὁ βλεννογόνος ἐνίοτε μέχρις ἀποφράξεως τῆς ῥινός, καταλύεται ἡ ὄσφρησις, συνεχεῖς δὲ ἐπέρχονται πταρμοὶ ἐκ τοῦ ἐρεθισμοῦ τοῦ φλεγμαίνοντος βλεννογόνου· ἐνίοτε συνοδεύεται ἡ κόρυζα ὑπὸ πυρετοῦ, ἰδίως παρὰ παιδίοις· ἐπιπλοκαὶ δ' αὐτῆς εἰσὶ φαρυγγίτιδες καὶ λαρυγγίτιδες καταρροϊκαί, συχνότεραι δὲ καταρροϊκαὶ **ὀφθαλμίαι**. Τὸ πάθος προέρχεται συνηθέστατα ἐκ ψύξεως ἢ ἐκ τῆς εἰσπνοῆς ἐρεθιστικῶν ἀερίων ἢ κόνεων, εἶνε δ' ὅμως πιθανῶς λοιμώδους φύσεως, ἀφ' οὗ μεταδίδοται ἀπὸ ῥινομάκτρων ἢ δι' ἀσπασμοῦ. Πρὸς θεραπείαν ὠφελεῖ ἡ καθόλου **θερμότης**· κατὰ τοῦ ἀφθόνου ἐκκρίματος χρήσιμος ἡ ταννίνη ἢ στυπτηρία ἐν διαλύσει.

κορυμβοειδής, ής, ές· corymbiforme, adj. ἐν σχήματι κορύμβου, en forme de corymbe.

κόρυμβος, ου, ὁ· ἡ κορυφή, τὸ ἀνώτατον, τὸ ἀκρώτατον, sommet, n.m. extrémité, n.f.

pointe, n.f. § —, βλ. κολοφῶν. || στύλος κορύμβου, ὁ **κορυμβόστυλος**. § **κόρυμβος**, κοινῶς ὁ **κότσος**, chignon, n. m. ἤτοι **κρώβυλος**, λοφίσκος, τὸν ὁποῖον ἐσχημάτιζον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πλέκοντες τὰς τρίχας καὶ ἑλικοειδῶς περιτυλίσσοντες ἐπὶ τῆς κορυφῆς, προσκολλῶντες δὲ βελόνῃ, ἰδίᾳ αἱ παρθένοι. § **κόρυμβος**, corymbe, n. m. ἄθροισμα μικρῶν ἀνθέων ἢ ὀπωρῶν ἐν εἴδει ἀνθοδέσμης ἐπιστεφούσης τὴν κορυφὴν φυτῶν τινῶν.

κορυμβόστυλος, ου, ὁ· poinçon, n. m. βλ. **τεγοστάτης**.

κορυμβοφόρος, ου, ὁ· corymbifère, adj. ὁ φέρων κορύμβους, qui porte des corymbes; qui porte ses fleurs en corymbe (en bouquet).

κορυμβώδης, ης, ες· corymbeux, euse, ἐν εἴδει κορύμβου· || ἄνθος κορυμβῶδες, fleur corymbeuse.

κόρυς, υθος, ἡ, αἰτ. κόρυθα καὶ κόρυν, casque, n. m. περικεφαλαία ἐκ μετάλλου καὶ διάφορος τῆς ἐκ δέρματος· βλ. **περικεφαλαία**.

κορύνη, ης, ἡ· ῥόπαλον οὗ τὸ ἄνω ἄκρον χονδρότερον, massue, n. f. branche ou bâton à gros bout.

κορυνηφόρος, ος, ον· ὁ φέρων (ὡπλισμένος) κορύνην, armé d'une massue.

κορυφαῖος, α, ον· ὁ ἐπὶ τοῦ ἀνωτάτου μέρους, τῆς κορυφῆς καθήμενος, προϊστάμενος, coryphée, n. m. ὁ προεστώς, ὁ πρῶτος, premier, ère ; ὁ ἀνώτατος, ὁ ἀρχηγός, chef, n. m. || ὁ κορυφαῖος τοῦ κόμματος, le coryphée du parti ; || ὁ κορυφαῖος τῶν φιλοσόφων, le prince des philosophes ; || οἱ κορυφαῖοι, les sommités ; || οἱ κορυφαῖοι τοῦ χρηματιστηρίου, les gros bonnets de la bourse. § [οὐδ. οὐσ. ναυτ.] κορυφαῖον λῶμα (ἐπὶ ἱστίου), faix, n. m. συνώνυμον τοῦ ralingue d'envergure ; βλ. καὶ **λῶμα**. § [θηλ. οὐσ.] ἡ **κορυφαία**, têtière, n. f. κοινῶς ἡ **κεφαλαριά**· τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ χαλινοῦ (bride) (ἢ τοῦ **χαλινίσκου**, bridon, ἢ τῆς **παραχαλινίδος**, filet) τὸ διερχόμενον ὄπισθεν τοῦ **προκομίου** (toupet) τοῦ ἵππου καὶ χρησιμεῦον νὰ βαστάζῃ τὴν **στομίδα** (mors). Ἡ κορυφαία περιλαμβάνει τὸ **ἀκροκόρυφον** (dessus de tête), τὸ **προμετωπίδιον** (frontal), τὸ **ὑποδέραιον** (sous-gorge) καὶ τὰ **παραγναθίδια** (montants) ; βλ. **χαλινός**. § **κορυφαία πλευρὰ** (ἱστίου), têtière, n. f. ἤτοι ἡ ἄνω πλευρὰ ἐξ ἧς εἶνε συνήθως ἀναδεδεμένον τὸ ἱστίον ἐπὶ τῆς κεραίας ἢ τοῦ **ἀναδρόμου** του. Εἰς τὰ σταυρωτὰ ἱστία ἡ πλευρὰ αὕτη καλεῖται καὶ **σταύρωσις** (envergure).

κορυφή, ῆς, ἡ· κοινῶς ἡ **κορφή**, sommet, n. m. τὸ ὑψηλότερον μέρος, τὸ ὕψος, haut, n. m. ἡ ἀκρώρεια, τὸ ἀνώτατον ἄκρον, cime, n. f. τὸ ὑψηλότερον (ἀνώτατον) μέρος, ἡ κορυφή, faîte, n. m. [χόρτων ἐν.], pointe, n. f. || ἡ κορυφὴ τῆς κεφαλῆς, le sommet de la tête; le haut de la tête; [ἀνατομ.] sinciput (pute) n. m. partie supérieure=sommet de la tête; || ἡ κορυφὴ οἰκοδομῆς, le faîte d'un édifice ; || ἡ κορυφὴ ὄρους (ἢ **ὀροκορυφή**), le sommet (ou faîte, ou pointe, n.f. ou pic, n. m.) d'une montagne; βλ. καὶ **ὄρος**· || ὀξεῖα κορυφή, aiguille, n. f. καλεῖται οὕτως ὀξεῖα καὶ λίαν λεπτὴ κορυφὴ ὄρους ἢ λόφου· || — ὄρους στενή, arête, n. f. ou taillante, n. f. ἤτοι ῥάχη ἀπότομος παριστῶσα κόψιν, κοινῶς τὸ **χτένι** τοῦ βουνοῦ, ἡ **κτείς**· || κορυφὴ = κεφαλή, tête, n. f. || κορυφὴ κωδονοστασίου, flèche, n. f. || ἡ κορυφὴ δένδρου, la cime d'un arbre ; || κόπτω τὴν κορυφὴν (δένδρου), étêter (un arbre) ; écimer ; || [ὀχυρ.] ἡ κορυφὴ ἢ μᾶλλον τὸ χεῖλος τοῦ **κρημνοῦ**, sommet du talus ; || [ὀχυρ.] ἡ κορυφὴ ἢ μᾶλλον τὸ χεῖλος τοῦ **ἀντικρήμνου**, sommet de la contrescarpe ; || **κορυφή**, ἡ· sommet, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ ὑψηλότερον μέρος παντὸς σώματος, π. χ. πυραμίδος τινός, **ἀετώματος** (fronton), κτιρίου, λόφου, κτλ. Καλοῦσιν ἐπίσης **κορυφὴν** (sommet) τὸ σημεῖον τῆς συναντήσεως δύο εὐθειῶν σχηματιζουσῶν **γωνίαν**· βλ. **γωνία**, angle ; || [ὀχυρ.]— τοῦ **πρανοῦς**, sommet du talus ; || **κορυφὴ τῆς τροχιᾶς**, sommet da la trajectoire ; καλεῖται τὸ ὑψηλότερον σημεῖον τῆς τροχιᾶς, ἤτοι τὸ σημεῖον ἔνθα τελειώνει ὁ ἀνιὼν βραχίων τῆς τροχιᾶς καὶ ἄρχεται ὁ κατιών· || κορυφὴ = κόψις, crête, n.f. βλ. κόψις· || [ὀχυρωτ.] **κορυφὴ** ἐσωτερ. ἐξωτερ. κλίσεως· βλ. **ὑπερασπίστρια**, crête ; καὶ σχῆμα εἰς λέξιν **κατατομή**· || — τοῦ **κρημνοῦ**, crête de l'escarpe ; || — τῆς κλίσεως τῆς βαθμίδος, crête de talus de banquette ; βλ. καὶ **κατατομή**· || ῥομβωτὴ κεφαλὴ (κορυφή), τῆς σφύρας (τοῦ ὅπλου, κτλ.), crête quadrillée du chien ; διὰ νὰ μὴ ὀλισθαίνῃ ὁ ἐπ' αὐτοῦ ἐφαρμοζόμενος δάκτυλος· || ἡ κορυφὴ τῆς σφύρας καὶ τὸ ῥομβωτὸν αὐτῆς, crête du chien et son quadrillage ; || ἡ **κορυφὴ** τῆς περικεφαλαίας, crête d'un casque.

κορυφιάς, κορυφιάτης, ὁ· καὶ συνηθέστερον κορφιᾶς· βλ. λέξιν.

κορυφόξυλον, ου, τό· βλ. **κολοφῶν**.

κορυφογραμμή, ῆς, ἡ· [ligne de] faîte [d'une montagne] ἢ ligne de crête ; ἡ **ὀφρύς**· καλεῖται οὕτως ἡ ἀνωτέρα γραμμὴ τοῦ ὄρους, εἶνε δ' ἐκείνη ἥτις συνδέει ἀλληλοδιαδόχως ἁπάσας τὰς κορυφὰς τοῦ ὄρους· βλ. καὶ **ὀφρύς**.

κορυφοτομία, ας, ἡ· ἡ ἀποκοπὴ κορυφῆς, écimage, n. m. étêtement, n. m.

κορυφοτομῶ (έω), μέλ. ήσω· κόπτω τὴν κορυφήν, écimer, étêter.

κορυφοῦμαι, φθάνω εἰς τὸν ὕπατον βαθμὸν (εἰς τὸ ὕψος), venir (parvenir) à son comble ; être au comble.

κορύφωμα, ατος, τό· ἡ κορυφή, τὸ ἔπακρον, ἐπίμετρον, comble, n. m. ἡ στέγη, comble, n. m. faîte, n. m. § —, cymaise ; βλ. **κῦμα**.

κορύφωσις, εως, ἡ· ἡ ἀνύψωσις εἰς τὴν κορυφήν, élévation au sommet ; εἰς τὸ ἔπακρον, au comble ; τὸ ἔπακρον comble, n. m.

κορφή, [δημ.] βλ. κορυφή.

κορφιᾶς, ὁ [δημ.] ἡ ὑψίστη γραμμὴ τῆς στέγης, ἀφ' ἧς ἄρχεται τὸ ἐπικλινὲς αὐτῆς· βλ. καὶ κολοφῶν.

κορφοβοῦνι, τό· [δημ.] ἡ **ἀκρώρεια,** ἡ κορυφὴ τοῦ βουνοῦ, sommet (crête) de montagne. ὁ λεγόμενος καὶ ζυγός· βλ. λέξιν.

κορφολόγημα, ατος, τό· [δημ.] τὸ κόψιμον τῶν κορυφῶν τῶν βλαστῶν, ἡ βλαστολογία, ébourgeonnement, n. m. [τῆς ἀμπέλου ἰδίως], épamprement [de la vigne].

κορφολογῶ (έω), μέλ. ήσω [δημ.] κόπτω τὰς κορυφὰς τῶν βλαστῶν, ἀκρίζω, ἀκρολογῶ, βλαστοκοπῶ, βλαστολογῶ, ébourgeonner ; [ἰδίως τὸ ἀμπέλι], épamprer [la vigne]. § κορφολογῶ, écrêter, κόπτω τὴν κορυφήν, couper retrancher la crête, ἢ κόπτω τοὺς ὡρίμους στάχεις τοῦ ἀραβοσίτου, couper les épis mûrs du maïs ou blé de Turquie.

κόρφος, ὁ· [δημ.] βλ. κόλπος, sein. § —, golfe.

κόρωμα, ατος, τὸ (φλογὸς) [δημ.] ἀνάκαυσις, ἐκπύρευσις, action de faire éclater le feu ; τὸ ἄναμμα, ἡ μετάδοσις τῆς φλογός, inflammation, n. f. βλ. καὶ **κορόνω.**

κορῶνα, ας, ἡ· (ἀπὸ τοῦ Χορωνός, ὁ στέφανος τὸ πάλαι, ἀπὸ τοῦ πρὸς τοὺς χορευτὰς ἐν τοῖς θεάτροις αὐτῷ χρῆσθαι). Τὸ στέμμα, τὸ διάδημα, ἡ στεφάνη, ὁ στέφανος, couronne, n. f. βλ. καὶ **διάδημα·** ἐπίσης κορώνα λέγονται τὰ βασιλικὰ οἰκόσημα (ἢ σήσσημον), armes [royales] ; ‖ κορῶνα (στέμμα) διαμαντένια ἢ μαργαριταρένια, conronne en diamants (en perles). § κορῶνα [ἐπὶ νομίσμ.] face, n. f. ‖ παίζω κορῶνα ἢ γράμματα, jouer à pile ou face. § κορῶνα (ἤτοι στέμμα), couronne, n. f. τὸ ὄνομα τοῦτο φέρουσι διάφορα νομίσματα ἐν τῇ Δυτικῇ Εὐρώπῃ. Ἐν τῷ γερμανικῷ κράτει καλεῖται ἐπισήμως Κορῶνα (Krone) νόμισμα χρυσοῦν ἀξίας 10 μάρκων, βάρους 3,9825 γρ. ὧν 3,5842 (90 $^0/_0$) καθαρὸς χρυσός. Ἐν Δανίᾳ, Σουηδίᾳ καὶ Νορβηγίᾳ Krona καλεῖται νόμισμα ἀξίας 1 $^1/_8$ τοῦ γερμ. μάρκου, ἀλλὰ μόνον νομίσματα 20 Κ. καὶ 10 Κ. ἐκτυποῦνται χρυσᾶ (90 $^0/_0$). Ἀργυρᾶ δὲ νομίσματα μόνον αἱ Σκανδιναυϊκαὶ χῶραι ἔχουσιν ἀξίας 2, 1, $^1/_2$ καὶ κατωτέρων ὑποδιαιρέσεων τῆς Κορώνας. Ἡ πορτογαλλικὴ **Coroa**, εἶνε νόμισμα χρυσοῦν, ἀξίας 10 μιλρεῖς ἤτοι 45 περίπου γερμ. μάρκων. Ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ Crown εἶνε τὸ μέγιστον ἀργυροῦν νόμισμα ἰσοδυναμοῦν πρὸς 5 σελλίνια. Νεωστὶ εἰσήχθη καὶ εἰς τὴν Αὐστρίαν Κορῶνα, νόμισμα ἀργυροῦν ἰσοδυναμοῦν πρὸς 1 μάρκον. § [μουσ.] —, βλ. κορωνίς.

κορώνη, ης, ἡ· [πτην.] κοινῶς **κουροῦνα,** corneille, n. f. πτηνὸν ἀνῆκον εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν κοράκων, ἔχον μικρότερον μέγεθος καὶ ῥάμφος τοξοειδές. § — [ναυτ.] couronnement [d'un navire], κοινῶς τὸ **καλκάνι·** καλεῖται οὕτω τὸ ἄνω ἄκρον τῆς πρύμνης τὸ ἐστρογγυλευμένον καὶ κεκοσμημένον διὰ γλυφῶν καὶ χρυσωμάτων τὸ ἀποτελοῦν συνέχειαν τοῦ δρυφάκτου.

κορωνιάω, μέλ. άσω· κοινῶς **κορωνιάζω,** στέφω, couronner ; ἀναγορεύω, στέφω διὰ θρησκευτικῆς τελετῆς βασιλέα ἢ ἐπίσκοπον, sacrer.

κορωνίασμα, ατος, τό· στέψις, couronnement, n. m. ἀναγόρευσις, sacre, n.m. θρησκευτικὴ τελετὴ καθ' ἣν στέφουσι βασιλέα ἢ ἐπίσκοπον.

κορωνίς, ίδος, ἡ· ἡ κορυφή, sommet, n. m. καὶ γενικῶς τὸ γεῖσον, corniche, n. f. § —, τὸ ἀκρότατον, ὕπατον, ἐξέχον πράγματος τινὸς (ἡ κορυφή, κολοφών), faîte, n. m. comble, n. m. [συνεκδ.] κορωνὶς = τὸ τέλος, fin, n. f. ἡ στέψις, ἐπίστεψις, couronnement, n. m. ‖ αὐτὸ ἦτο ἡ κορωνὶς τοῦ ἔργου του, c'était le couronnement de son œuvre ; ‖ τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ κορωνὶς τοσούτου ὡραίου βίου, telle fut le couronnnement d'une si belle vie. § [μουσ.] —, point d'orgue ; τὸ μουσικὸν σημεῖον 𝄐 δι' οὗ δείκνυται ὅτι δύνανται νὰ παρατείνωσι τὸν ἦχον. § [γραμμ.] τὸ ὅμοιον τῷ ψιλῷ πνεύματι σημεῖον τῆς κράσεως, οἷον τοὐμὸν = τὸ ἐμὸν (ἤτοι ἡ ἀπόστροφος), apostrophe pour marquer ; la crase ; coronis, n. m. § [ἀρχιτ.] **κορωνίς,** corniche, n. f. τὸ **γεῖσον,** ου· καλεῖται οὕτως ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀρχιτεκτονικῇ τὸ ἀνώτερον ἄρθρον τοῦ **θριγκοῦ** (entablement), ἐν δὲ τῇ οἰκοδομικῇ τὸ ἀνώτερον μέρος τῶν οἰκοδομῶν (ἡ **κορνίζα**). **Κατασκευὴ κορωνίδων οἰκιῶν.** Αἱ κορωνίδες κατασκευάζονται διὰ γύψου ἢ διὰ κονιάματος· πρὸς τοῦτο κατασκευάζουσιν ἐπὶ τοῦ τοίχου πυρῆνα τινὰ (noyau) ἤτοι χονδροειδῆ τινὰ ἐξοχήν, ἥτις καθ' ὃ ἐστερεωμένη εἰς τὸν τοῖχον θὰ κρατῇ τὴν κορωνίδα. Διὰ μὲν τὰς μικρὰς κορωνίδας ἡ ἐξοχὴ αὕτη σχηματίζεται διά τινων ἀγκίστρων καὶ χονδροῦ κονιάματος, διὰ δὲ τὰς μεγάλας δι' ἐξεχουσῶν πλίνθων· μετὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ πυρῆνος προσαρμόζονται ἑκατέρωθεν αὐτοῦ δύο κανόνες ξύλινοι, ἐπὶ τούτων δὲ ὀλισθαίνει ἓν σιδηροῦν **διατύπωμα,** κοινῶς τὸ **καλοῦπι** τῆς κορνίζας (βλ. **διατύπωμα,** calibre), κεκομμένον προηγουμένως συμφώνως πρὸς τὴν μορφήν, ἣν θέλομεν νὰ δώσωμεν εἰς τὴν κορωνίδα. Οὕτω θέτοντες τὸ φύραμα ἐξ οὗ κατασκευασθήσεται ἡ κορωνίς, ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος πυρῆνος καὶ ὀλισθαίνοντες τὸ **διατύπωμα** ἐπὶ τῶν κανόνων σχηματίζουσι τὰς λείας κορωνίδας· προκειμένου ὅμως περὶ κατασκευῆς κεκοσμημένων κορωνίδων, προετοιμάζουσιν αὐτὰς ἐκ τῶν προτέρων εἰς τὰ χυτήρια καὶ κατόπιν τὰς προσκολλῶσιν ἐπὶ τῶν πυρήνων· ‖ κορωνίς, ίδος, ἡ· **γεῖσον,** τό· corniche, n. f. κοινῶς ἡ κορνίζα καὶ τὸ **σαντάκι· καλεῖται** οὕτω κόσμημα συνιστάμενον ἀπὸ ἐξεχούσας καὶ εἰσεχούσας **γλυφὰς** (moulures), τιθέμενον ὡς **ἐπίστεψις** (couronnement) εἰς τὸ ἄνω μέρος διαφόρων ἔργων· ‖ [ναυτ.] **κορωνὶς τοῦ ἄβακος,** corniche du tableau, κοινῶς κορνίζα· γεγλυμμένα τεμάχια ξύλων ἐπικαλύπτοντα ἔξωθεν τὸν σταυρὸν **τῆς πρύμνης** (lisse d'hourdi) ; ‖ **ὁδὸς κορωνίδος,** chemin en corniche ; ὁδὸς περιστέφουσα μέρος τι· ‖ **περίζωμα,** τό· corniche ou bandeau ; δὲν πρέπει νὰ συγχέηται μὲ τὸ **γεῖσον** (corniche) ; βλ. **περίζωμα** (bandeau) καὶ σχήματα εἰς λέξιν **βάσις.** § **αἱ κορωνίδες** τῶν ἀρχαίων κτιρίων ποικίλλουσιν ἀναλόγως τοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ ῥυθμοῦ· βλ. **θριγκός,** entablement.

blement καὶ ῥυθμός· || —, entablement, n.m. ἐν τῇ σημερινῇ ἀρχιτεκτονικῇ σημαίνει ἐνίοτε τὴν **κορωνίδα** (corniche), καλεῖται δὲ γεῖσον ἢ γείσωμα καὶ εἶνε ἡ ἀνωτέρα ἐξέχουσα σειρὰ τῶν λίθων κτιρίου τινός, ἐφ' ἧς τίθεται ὁ **σκελετὸς τῆς στεγάσεως** (la charpente de la couverture); || τὸ κτίριον τοῦτο περατωθήσεται ὅσον οὔπω, εὑρίσκονται εἰς τὸ γεῖσον, ce bâtiment cera bientôt achevé. on en est à l'entablement; || **Δωρικὴ κορωνὶς** (ἢ γεῖσον), corniche Dorique; αὕτη φέρει **προμόχθους** (mutules); || **Ἰωνικὴ κορωνίς**, corniche Ionique (ἢ γεῖσον), αὕτη φέρει **ὀδόντας** (denticules) καὶ ἐνίοτε κεκοσμημένας γλυφάς· || **Κορινθιακὴ κορωνὶς** (ἢ γεῖσον), corniche Corinthienne; αὕτη ἔχει τὰς περισσοτέρας γλυφὰς αἵτινες εἶνε συχνάκις κεκοσμημέναι, **γεισίποδας** (modillons), καὶ ἐνίοτε **ὀδόντας** (denticules); || **Τοσκανικὴ κορωνίς**, corniche Toscane; αὕτη ἔχει τὰς ὀλιγωτέρας γλυφὰς ἄνευ διακοσμήσεων· || **σύνθετος κορωνίς**, corniche composite; αὕτη μετέχει τῆς Ἰωνικῆς καὶ Κορινθιακῆς κορωνίδος· || **κορωνὶς ἐπιστέψεως**, corniche de couronnement; ἤτοι ἡ ἀνωτέρα κορωνίς, τὸ γεῖσον ἐφ' οὗ ἐρείδεται ἡ ὑδρορρόη τῆς στέγης (égout ou chéneau d'un comble); || **ἐπιστύλιος κορωνίς**, corniche architravée; βλ. καὶ **θριγκὸς** (entablement); || **ἐπιπρόσθετος ἢ ἀφαιρετὴ κορωνίς**, corniche volante, καλεῖται ἐν τῇ λεπτουργικῇ ἡ ἐπιτιθεμένη ἐπί τινος ἔργου ξυλίνη κορωνίς· || κορωνίς, ἡ· corniche, καλεῖται οὕτως ἐν τῇ γεωλογίᾳ ἐπίπεδον χεῖλος, ὅπερ τέμνει εἰς οἱονδήποτε ὕψος παρειὰν πετρῶν. § **κορωνὶς τῆς ἑστίας** (ἡ **κορνίζα**) [οἰκοδ.] manteau de cheminée; λέγεται ἡ ἐντὸς τοῦ δωματίου προεξοχὴ τοῦ ἐπάνω μέρους τῆς ἑστίας.

κορωνοποῦλι, τό· choquard des Alpes.

κόσα, βλ. κόσσα, κτλ. § κόσα, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] (παρὰ τὸ κόσυμβος) πλεξίδα, βόστρυχος· ἐν Θεσσαλ. κοσίδα.

κοσκινάκι, τό· μικρὸν κόσκινον, petit crible, petit sas.

κοσκινᾶς, α, ὁ· [δημ.] ὁ κοσκινοποιός, κατασκευαστὴς κοσκίνων, fabricant (marchand) de cribles, criblier, n. m. tamisier, n. m. βλ. καὶ **κοσκινοῦ**.

κοσκινάω-ῶ, βλ. κοσκινίζω.

κοσκίνευσις, εως, ἡ· βλ. **κοσκίνισις**.

κοσκινεύω, μέλ. εύσω· κοσκινίζω τι κοσκίνῳ· βλ. **κοσκινίζω**.

κοσκίνησις, εως, ἡ· βλ. **κοσκίνισις**.

κοσκίνια, τὰ (πληθ.)· βλ. **κοσκινίδι**.

κοσκινίδι, τό· [δημ.] τὸ κοσκίνιον, σκύβαλον, [συνήθ. πληθ.] κοσκινίδια, **τὰ κοσκίνια**, criblures, n. f. pl. τὰ ἐκ τοῦ κοσκινίσματος ἀποβαλλόμενα, les restes du grain criblé.

κοσκινίζω, μέλ. ίσω, κοσκινάω, κοσκινίζω κοσκίνῳ, καθαρίζω τι διὰ τοῦ κοσκίνου, passer au crible; cribler; σινιάω, διασσάω, passer au sas, sasser; σήθω, διασήθω, passer au tamis, tamiser; passer à la claie; βλ. καὶ **κοσκίνισμα**, passage à la claie; χρησερίζω (χρησέρα), passer au bluteau, bluter; βλ. λέξεις· || κοσκινίζω σιτάρι (σῖτον), cribler du blé; || κοσκινίζω ἀλεῦρι, sasser (bluter) de la farine; || [μεταφ.] κοσκινίζει πολὺ τὴν ὑπόθεσιν, il sasse et ressasse l'affaire; || τὰ κοσκινίζει ὅλα, il passe tout par le tamis.

κοσκίνισις, εως, ἡ· (βλ. **κοσκινίζω**), ἡ πρᾶξις τοῦ κοσκινίζειν, κοινῶς τὸ **κοσκίνισμα**, criblage, n. m. passage au crible; βλ. κόσκινον (crible); || ἡ διάττησις, διάσσησις, sassement, n. m. passage au sas; (διὰ τῆς σήττας, sas); || ἡ σῆσις, tamisage, n. m. passage au tamis (σῆτρον)· || —, passage à la claie, ἤτοι ἡ διὰ πλέγματος (claie) κοσκίνισις ὕλικοῦ τινός. οἷον γύψου, κονιάματος, κτλ.

κοσκίνισμα, ατος, τό· βλ. **κοσκίνισις**.

κοσκινιστής, οῦ, ὁ· θηλ. **κοσκινίστρια**, ὁ κοσκινίζων, cribleur, euse, n. qui crible; sasseur, euse, n. qui sasse.

κοσκινιστός, ή, όν· ὁ διὰ τοῦ κοσκίνου διελθών, passé au crible, criblé, ée; sassé, ée; tamisé, ée; bluté, ée; passé à la claie; βλ. κοσκινίζω.

κοσκινίστρα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. **ἀμμοσίνιον**.

κοσκινίτης, ου, ὁ. [δημ.] ἡ παρωνυχίς, panaris, n. m. ἡ τριγυρίστρια, tourniole, n. f.

κοσκινόγυρος, ου, ὁ· ὁ γῦρος (τὸ στεφάνι) τοῦ κοσκίνου, cercle d'un crible.

κόσκινον, ου, τό· crible, n. m. πλέγμα λεπτὸν (ἐκ διαφόρων εἰδῶν) πρὸς κοσκίνισιν, ἤτοι τὸ ὄργανον δι' οὗ κοσκινίζουσι τὰ ἄλευρα καὶ λοιπὰ εἴδη ἅτινα θέλουσι νὰ καθαρίσωσι, ἡ **σῆττα**, sas, n. m. βλ. κρησέρα· τὸ σῆστρον, tamis, n. m. ὁ δίαττος, passoire, n. f. (ἠθμός)· βλ. καὶ **δίαττος**, ἡ κρησέρα, bluteau, n. m. (βλ. λέξιν)· || ψιλὸν κόσκινον, sas fin; || [μεταφ.] τὸ σῶμά του εἶνε κόσκινον ἀπὸ τὰς πληγάς, son corps est criblé de blessures; βλ. **διατρυπάω, κατατραυματίζω, καταπληγώνω**· || καινούργιο κοσκινάκι μου, κτλ. [παροιμ.], balai neuf. [Συνώνυμα crible, sas, καὶ tamis, τὸ μὲν πρῶτον λέγεται ἐπὶ κοσκίνου τῶν σιτηρῶν ἐν γένει, τὸ δεύτερον ἐπὶ τοῦ κοσκίνου τῶν ἀλεύρων, λεπτῆς κονίας, κτλ. καὶ τὸ τρίτον ἐπὶ κοσκίνου χρησιμοποιουμένου διὰ πᾶσαν ὕλην μεταποιηθεῖσαν εἰς κονίαν].

κοσκινοποιός, οῦ, ὁ· ὁ κοσκινᾶς, κατασκευαστὴς κοσκίνων. fabricant de cribles; qui fait des cribles; criblier, n. m. qui fait des tamis; tamisier, n. m.

κοσκινοπώλης, ου, ὁ, criblier, n. m. tamisier, n. m. ὁ πωλητὴς κοσκίνων κοινῶς κοσκινᾶς.

κοσκινοῦ, ἡ· ἡ σύζυγος τοῦ κοσκινοποιοῦ, femme de criblier; || κ' ἡ κοσκινοῦ τὸν ἄνδρα της μὲ τοὺς πραγματευτάδες [παροιμ.], se mettre en rang d'oignon = καὶ κόρκορος ἐν λαχάνοις καὶ Σαοὺλ ἐν προφήταις.

κοσμάκης, ὁ· [δημ.] la classe ouvrière, λέγονται αἱ ἐργατικαὶ τάξεις καὶ οἱ οἰκοκυραῖοι· βλ. καὶ **τάξις**.

κοσμέω, βλ. κοσμῶ.

κόσμημα, ατος, τό· πᾶν ὅ,τι κοσμεῖ, στολίζει τι, ὁ κόσμος, διάκοσμος, ornement, n.m. κοινῶς ὁ στολισμός, τὸ στολίδι, parure, n. f. ‖ ἐπίσης κόσμημα λέγεται πᾶν τιμαλφές, bijou, n. m. στολίδιον, πᾶν ὅ,τι κομψὸν καὶ ἰδίως τὰ ἐκ πολυτίμων λίθων καὶ χρυσοῦ κοσμήματα, les bijoux ; βλ. καὶ **τιμαλφῆ**. § —, βλ. **διάκοσμος**, décor, n. m. § κοσμήματα, βλ. **σήματα** διακριτικά. § **κόσμημα**, τὸ (γενικῶς), κοινῶς τὸ **στολίδι**, ornement, n. m. καλεῖται οὕτως ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ πᾶν τὸ χρησιμεῦον νὰ ἐξωραΐσῃ (ἤτοι νὰ διακοσμήσῃ, νὰ στολίσῃ) τὰ διάφορα μέρη κτιρίου τινὸς ἢ ἔργου, ἤτοι γλυφαὶ κοῖλαι ἢ ἀνάγλυφα (σκαλίσματα), κοσμηματογραφίαι κτλ. βλ. καὶ **γλυπτική** (sculpture). Ὑπάρχουσι διαφόρων εἰδῶν κοσμήματα ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ ἅτινα παρίστανται εἴτε ἐν γλυφαῖς, εἴτε διὰ χρωμάτων. Κατωτέρω παραθέτομεν τινὰ τῶν κοσμημάτων τούτων : Τὸ **ἀραβικὸν** (arabesque), αἱ **ταινίαι** (bandes), αἱ **κεκαμμέναι ῥάβδοι** (bâtons rompus), τὸ **βυζαντινὸν** (bésant), αἱ **σχέδαι** (billettes), τὸ **ἀβάκιον** ἢ **ἀβακοειδὲς** (damier), οἱ **πριονόδοντες** (dents de scie), οἱ **σταλακτῖται** (denticules), οἱ **ἡμιστέφανοι** (guirlandes), τὰ **βούκρανα** (têtes de bœuf), τὸ **λεπιδωτὸν** (écailles), αἱ **ἐμπλοκαὶ** (entrelacs), τὸ **ἐγκάρπιον** ἢ **ἀκροποίκιλμα** (feston), τὸ **ἄνθεμον** (fleuron), τὰ **κύματα** (flots), ὁ **μαίανδρος** (grecque ou méandre), τὸ **φολιδωτὸν** (imbrication), αἱ **βάλανοι** (olives), τὸ **κυματοειδὲς** (onde), τὰ **ᾠὰ** (oves), αἱ **βαΐδες** (palmettes), **κλάδοι φοίνικος** (palmes), οἱ **μαργαρῖται** (perles), αἱ **γλωσσίδες** (postes), τὸ **πεντάφυλλον** (quinte-feuille), αἱ **χάλκαι** (rais de cœur), αἱ **ῥαβδώσεις** (rayures), αἱ **σπειροειδεῖς περιπλοκαὶ** (rinceaux), αἱ **κάλχαι** (rosaces), αἱ **σπεῖραι** (spires), τὸ **ἕλιγμα** (torsade), **τὰ τρίφυλλα** (trèflles), ὁ **πλόκαμος** (tresse), αἱ **ἕλικες** (volutes), τὸ **σκωληκοειδὲς** (vermiculure).

κοσμημάτιον, ου, τό· μικροτέχνημα, bibelot, n. m.

κοσμηματογραφία, ας, ἡ· peinture décorative ; ἡ διακόσμησις, ornementation, n.f. décoration, n. f.

κοσμηματογράφος, ου, ὁ· ὁ ζωγραφίζων κοσμήματα τεχνίτης, peintre décorateur, ἢ ἁπλῶς décorateur, n.m. ἤτοι ὁ διακοσμῶν τὰς οἰκοδομάς· ‖ —, ornementiste, n.m. ὁ ἐκτελῶν διακοσμήσεις· βλ. **γλυπτική**.

κοσμηματοπωλεῖον, ου, τό· bijouterie, n. f. κατάστημα ἔνθα πωλοῦνται κοσμήματα.

κοσμηματοπώλης, ου, ὁ· bijoutier, n.m. ὁ πωλῶν κοσμήματα· ‖ **κοσμηματοπῶλις**, ώλιδος, ἡ· bijoutière, n.f. γυνὴ πωλοῦσα κοσμήματα.

κοσμηματοπωλία, ας, ἡ· bijouterie, n.f. ἡ ἐμπορεία τῶν κοσμημάτων, commerce de bijoux.

κόσμησις, εως, ἡ· ἡ διάταξις. πρᾶξις τοῦ κοσμεῖν, καλλωπίζειν, κοινῶς τὸ **στόλισμα**. ornement, n. m. ὁ στολισμός, ἐξωραϊσμός, embellissement, n. m.

κοσμητεία, ας, ἡ· décanat, n. m. τὸ ἀξίωμα τοῦ κοσμήτορος, dignité du doyen. § **κοσμητεία**, commissariat, n. m. fonctions de commissaire ; bureau d'un commissaire.

κοσμητεύω, μέλ. εύσω· ἐκτελῶ τὰ χρέη κοσμήτορος, εἰμὶ κοσμήτωρ, exercer les fonctions de commissaire (de doyen) ; être commissaire (ou doyen).

κοσμητής, οῦ, ὁ· ὁ **κοσμήτωρ** [χοροῦ, ἑορτῆς, κτλ.], commissaire [d'un bal ; d'une fête, etc]. § — διατάκτης, ordonnateur, n. m.

κοσμητικός, ή, όν· ὁ πρὸς κόσμησιν, στολισμὸν χρησιμεύων, ἱκανός, d'ornement, ornementaire, adj. ornemental, e, adj. ‖ [γραμμ.] κοσμητικὸν ἐπίθετον, épithète d'ornement. § **κοσμητικός**, cosmétique, adj. et n. (ἐκ τοῦ κοσμῶ, je pare) λέγεται ἐπὶ πάσης οὐσίας χρησιμευούσης πρὸς καλλωπισμὸν καὶ διατήρησιν τῶν ἐξωτερικῶν μερῶν τοῦ σώματος. § [οὐσ. θηλ.] **κοσμητική**, ἡ· cosmétique, n. f. μέρος τῆς ὑγιεινῆς πραγματευόμενον περὶ τῶν κοσμητικῶν (qui traite des cosmétiques).

κοσμητοθεραπεία, ας, ἡ· ἡ κοσμητικὴ χειρουργική, chirurgie cosmétique ; χειρουργικὴ ἐφαρμοζομένη πρὸς κοσμητικὴν διαμόρφωσιν μερῶν τοῦ προσώπου, π.χ. τῆς ῥινός, κτλ.

κοσμητολογία, ας, ἡ· cosmétologie, n. f. τὰ περὶ τὴν καθαριότητα τοῦ σώματος καὶ τὴν ἐν γένει κοσμητικήν.

κοσμήτωρ, ορος, ὁ· καὶ κοσμητής, commissaire [d'un bal ; d'une fête, etc.] ἤτοι ὁ ἐπιτετραμμένην τὴν διακόσμησιν καὶ ἐν γένει φροντίζων περὶ τῆς τάξεως, κτλ. ‖ οἱ **κοσμήτορες**, les commissaires, ἐφορεύουσι καὶ διευθύνουσι τὰ τῆς τελέσεως τῶν ἐκτὸς τοῦ Σταδίου ἀγώνων, ἔχοντες ἀπόλυτον ἐξουσίαν διὰ τὴν ἐντὸς τοῦ χώρου τῶν ἀγώνων τάξιν. Ἐπίσης μεριμνῶσι περὶ τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τῶν ἀγωνιστικῶν διατάξεων καὶ τῆς ὅλης ἐκτελέσεως τῶν τελουμένων ἀγωνισμάτων. Διορίζονται δὲ τόσοι ὅσα τὰ ἀγωνίσματα· ἐν ἀνάγκῃ διορίζονται καὶ βοηθοὶ αὐτῶν. § **κοσμήτωρ**, doyen [d'une faculté]. Κατὰ τὸν ἔτι ἰσχύοντα προσωρινὸν κανονισμὸν τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου ἑκάστη τῶν ἐν αὐτῷ περιλαμβανομένων σχολῶν ὁρίζει κατ' ἔτος δι' ἐκλογῆς δύο ἐκ τῶν καθηγητῶν αὐτῆς, ἐξ ὧν ὁ ἕτερος διὰ Β. Διατάγματος διορίζεται κοσμήτωρ ἔργον ἔχων νὰ συγκαλῇ τὴν σχολὴν εἰς συνεδριάσεις, ὧν προεδρεύει, ν' ἀνακηρύσσῃ τοὺς διδάκτορας αὐτῆς καὶ ὡς μέλος τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου νὰ μετέχῃ τῆς ἀνωτάτης διευθύνσεως τῶν Πανεπιστημιακῶν πραγμάτων.

κοσμικός, ή, όν· ὁ εἰς τὸν κόσμον ἀνήκων, τοῦ κόσμου, du monde ; **λαϊκός**, mondain, e, adj. ἀντίθ. τῷ κληρικός· ‖ αἱ κοσμικαὶ ἡδοναί, les plaisirs mondains. § **κοσμικός**, ή, όν· [ἐκκλ.] ἐγκόσμιος, **λαϊκός**, séculier, ère, adj. et n. (ἐκ τοῦ λατ. ἐκκλ. sæcularis) adj. ὁ ζῶν ἐν τῷ αἰῶνι, ἐν τῷ κό-

σμῳ, qui vit dans le siècle, dans le monde ; ὁ μὴ δώσας μοναχικὸν ὅρκον (πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἐν μοναστηρίῳ βιούντων, ὅπως εἶνε οἱ ἱερεῖς ἐν γένει. οἱ ἐφημέριοι, prêtres séculaires ; || κοσμικαὶ ἐπιθυμίαι, désirs séculiers ; || κοσμικὰ πάθη, affections séculières; || ὁ κοσμικὸς βίος, la vie séculière ; || **κοσμικός**, ἀντὶ **λαϊκός**, laïque, n. m. § — [μεταφ.] ἐγκόσμιος, ἐφήμερος, ἐπίγειος, temporel, elle ; || ἡ κοσμικὴ ἐξουσία [τοῦ Πάππα], le pouvoir temporel [du Pape] ; βλ. καὶ **ἐξουσία.** § — τοῦ κόσμου, du monde ; cosmique, adj. qui a rapport au monde. § κοσμικὸς [ἀστρον.] cosmique, adj. λέγεται περὶ ἀστέρος συνανατέλλοντος καὶ δύοντος συγχρόνως μετὰ τοῦ ἡλίου. § **κοσμικὸν σύστημα** [ἀστρον.] système cosmique, ὀνομάζεται τὸ σύνολον τῶν οὐρανίων σωμάτων, καθ' ἣν τάξιν ταῦτα ἐξαρτῶνται ἀπ' ἀλλήλων. Τὴν σημασίαν τοῦ κοσμικοῦ συστήματος ὁρίζει διὰ τοὺς κατοίκους τῆς γῆς ἡ θέσις ταύτης ἐν τῷ συνόλῳ τῶν ἀστέρων καὶ μάλιστα ἐν τῷ στενωτέρῳ συστήματι εἰς ὃ αὕτη ἀνήκει, τῷ πλανητικῷ συστήματι.

κοσμικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τὸν τρόπον τοῦ κόσμου, mondainement, adv. § [ἐκκλ.] séculièrement, adv. βλ. **κοσμικός.**

κόσμιος, α, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), τακτικός, εὔτακτος, εὐπρεπής, σεμνοπρεπής, décent, e, adj. καλῶς κεκανονισμένος, bien réglé, ée ; ἰδίως ἐπὶ ἠθῶν, χρηστοήθης ἠθικός, moral ; σεμνός, modeste, adj. τίμιος, honnête, adj. σοφός, φρόνιμος, sage ; || κόσμια ἤθη, mœurs décentes ; || κόσμιον ἦθος, air (maintien) modeste ; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ κόσμιον =ἡ κοσμιότης.

κοσμιότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ κοσμίου, εὐπρέπεια, σεμνοπρέπεια, décence, n.f. bienséance, n. f. (βλ. εἰς ἀπάδω)· ἡ περίσκεψις, σύνεσις, φρόνησις, retenue, n. f. σεμνότης, modestie, n.f. τιμιότης, honnêteté, n.f. φρόνησις, sagesse, n. f.

κοσμίως, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κόσμιον, décemment, adv. σεμνοπρεπῶς, σεμνῶς, modestement, adv. τιμίως, honnêtement, adv. φρονίμως, sagement, adv.

κοσμοβοή, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου]=βοὴ τοῦ κόσμου· «κάλλια Θεοῦ ὀργὴ παρὰ κοσμοβοή» (παροιμ.)

κοσμογένεια, ας, ἡ· cosmogénie (κόσμος καὶ γέννησις, naissance), n. f. σχηματισμὸς τοῦ σύμπαντος, formation de l'univers.

κοσμογενικός, ή, όν· cosmogénique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν κοσμογένειαν, qui a rapport à la cosmogénie ou formation de l'univers ; || ἀρχαὶ κοσμογενικαί, principes cosmogéniques.

κοσμογενικῶς, [ἐπίρ.] cosmogéniquement, adv. κατὰ τρόπον κοσμογενικόν, d'une manière cosmogénique.

κοσμογνωσία, ας, ἡ· cosmognose (κόσμος, monde καὶ γνῶσις, connaissance), n.f. γνῶσις τοῦ κόσμου, τῶν τόπων καὶ τῶν κλιμάτων ἅτινα περιλαμβάνει ὁ κόσμος· || τὰ μεταναστεύοντα ζῷα φαίνονται κατέχοντα τὴν κοσμογνωσίαν, les animaux qui émigrent semblent doués d'une sorte de cosmognose (ἤτοι εἰσὶ πεπροικισμένα ὑπὸ κοσμογνωσίας).

κοσμογονία, ας, ἡ· ἡ πλάσις τοῦ κόσμου, [théorie de la] création [du monde] ; cosmogonie (κόσμος, monde καὶ γόνος, génération) n. f. Ἡ **κοσμογονία** ἐν τῇ πλήρει ἐννοίᾳ τῆς λέξεως, καὶ καθ' ἃ ἀπαιτεῖ ἡ ἐπιστήμη, περιλαμβάνει ἐν ἑαυτῇ θέμα εὐρύτατον καὶ μεγαλοπρεπέστατον, πειρωμένη· ν' ἀναδράμῃ μέχρι τῆς πρώτης τοῦ σύμπαντος κόσμου ἀρχῆς καὶ καταγωγῆς. καὶ ν' ἀνεύρῃ, ὁποία τις ἦν ἡ πρώτη καὶ μία τοῦ σύμπαντος ἀρχή, καὶ πῶς ἐξ αὐτῆς ἐγεννήθησαν καὶ ἐσχηματίσθησαν βαθμηδὸν τὰ ἀπειράριθμα καὶ ποικίλα οὐράνια σώματα, αἱ φωτονεφέλαι, οἱ ἥλιοι καὶ οἱ λοιποὶ ἀστέρες, κλπ., δηλονότι τὸ σύμπαν, οἷον πρόκειται τοῦτο σήμερον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὁποία ἔσται ἡ τύχη αὐτοῦ ἐν τῷ μέλλοντι καὶ τὸ τέλος αὐτοῦ.

κοσμογονικός, ή, όν· cosmogonique, adj. ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν κοσμογονίαν, qui a rapport à la cosmogonie.

κοσμογονικῶς, [ἐπίρ.], κατὰ τὸν τρόπον τῆς κοσμογονίας (κοσμογονικόν), cosmogoniquement ; ὑπὸ κοσμογονικὴν ἔποψιν, au point de vue cosmogonique ; || ἡ ὕλη κοσμογονικῶς εἶνε μία, la matière est une, cosmogoniquement parlant.

κοσμογόνος, ου, ὁ· cosmogoniste, n. ἄτομον μελετῶν τὴν κοσμογονίαν, personne qui étudie la cosmogonie ; ὁ γράφων περὶ κοσμογονίας, qui écrit sur la cosmogonie.

κοσμογραφία, ας, ἡ· cosmographie, n. f. περιγραφὴ τοῦ φυσικοῦ κόσμου, description du monde physique ; περιγραφικὴ ἀστρονομία, astronomie descriptive ; || μαθήματα κοσμογραφίας, cours de cosmographie. Ἡ **κοσμογραφία** ἢ ἡ περιγραφὴ τοῦ σύμπαντος, ἀντικείμενον ἔχει τὸ παραστῆσαι τὸ σύνολον τῶν οὐρανίων φαινομένων ὁποῖον ἐξάγεται ἐκ τῆς παρατηρήσεως. Εἶνε ἐπιστήμη καθαρῶς περιγραφική, ἐν ᾗ ἀσχολεῖται τις κυρίως περὶ τῆς Γῆς, θεωρουμένης ἐν σχέσει πρὸς τὰ λοιπὰ τοῦ σύμπαντος μέρη.

κοσμογραφικός, ή, όν· cosmographique, adj. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν κοσμογραφίαν, qui se rapporte à la cosmographie ; || κοσμογραφικὴ περιγραφή, description cosmographique.

κοσμογραφικῶς, [ἐπίρ.]· cosmographiquement, adj. ὑπὸ κοσμογραφικὴν ἔποψιν, au point de vue de la cosmographie ; || τὸ σύμπαν μελετώμενον κοσμογραφικῶς, l'univers (le monde) étudié cosmographiquement.

κοσμογράφος, ὁ· περιγραφεὺς τοῦ κόσμου, cosmographe, n. m. ἤτοι ἄτομον γνωρίζων τὴν κοσμογραφίαν, ὁ καταγινόμενος εἰς αὐτὴν ἢ ὁ γράφων περὶ αὐτῆς,

κοσμογυρισμένος, η, ον· ὁ ταξειδεύσας πολύ, qui a beaucoup voyagé ; πολυπλάνητος, ὁ ἰδὼν πολλὰς χώρας, qui a vu bien de

pays; [οἰκ.] vieux routier; [χωμ.] vieux reître.

κοσμοκρατία, ας, ἡ· κοσμοκρατορία, κυριαρχία τοῦ κόσμου, cosmocratie, n. f. παγκόσμιος μοναρχία, monarchie universelle.

κοσμοκρατικός, ή, όν· κοσμοκρατορικός, ἄρχων, ἐξουσιαστὴς τοῦ κόσμου, cosmocratique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν κοσμοκρατίαν, qui a rapport à la cosmocratie ou monarchie universelle; ‖ βλέψεις κοσμοκρατικαί, aspirations cosmocratiques.

κοσμοκρατικῶς, [ἐπίρ.] cosmocratiquement, adv. κατὰ τρόπον κοσμοκρατικόν, d'une manière cosmocratique.

κοσμοκράτωρ, ορος, ὁ· κύριος, κυβερνήτης τοῦ κόσμου, μονάρχης (βασιλεὺς) παγκόσμιος, monarque (roi) universel, cosmocrate, n. m. ὀπαδὸς τῆς κοσμοκρατίας, partisan de la monarchie universelle.

κοσμολογία, ας, ἡ· cosmologie (κόσμος, monde καὶ λόγος, discours), n. f. ἐπιστήμη τῶν γενικῶν νόμων τῶν διεπόντων τὸν φυσικὸν κόσμον, science de lois générales qui régissent le monde physique. Ἡ κοσμολογία περιλαμβάνει τὰ πλέον διάφορα ἀντικείμενα, εἶνε ἡ ἐγκυκλοπαιδεία τῶν ἐπιστημῶν. Καλοῦσι γενικῶς σήμερον κοσμολογίαν, τὸ μέρος τῆς μεταφυσικῆς τὸ πραγματευόμενον περὶ τῶν γενικῶν ἀρχῶν καὶ τῆς μελέτης τοῦ φυσικοῦ κόσμου, περὶ τῶν ἀρχῶν τῆς φύσεως αἵτινες ἄλλοτε ὑπεδεικνύοντο διὰ τοῦ ὀνόματος **φυσική**. Ἕκαστον μέγα φιλοσοφικὸν σύστημα ἔχει τὴν κοσμολογίαν του.

κοσμολογικός, ή, όν· cosmologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν κοσμολογίαν, qui a rapport à la cosmologie; πᾶν κοσμολογικὸν σύστημα δέον νὰ βασίζηται ἐπὶ τῆς ἑνότητος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

κοσμολογικῶς, [ἐπίρ.] cosmologiquement, adv. ὑπὸ κοσμολογικὴν ἔποψιν, au point de vue de la cosmologie.

κοσμολόγος, ου, ὁ· cosmologiste ou cosmologue, n. ἄτομον καταγινόμενον εἰς τὴν κοσμολογίαν, γράφον περὶ αὐτῆς, personne qui s'occupe de cosmologie, qui écrit sur cette matière.

κοσμονομία, ας, ἡ· cosmonomie (κόσμος, monde καὶ νόμος, loi), n. f. τὸ σύνολον τῶν νόμων τῶν διεπόντων τὸ σύμπαν, l'ensemble des lois qui régissent l'univers, ἤτοι δι' ὧν διατηρεῖται ὁ κόσμος.

κοσμονομικός, ή, όν· cosmonomique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν κοσμονομίαν, qui a rapport à la cosmonomie.

κοσμονομικῶς, [ἐπίρ.] cosmonomiquement, adv. κατὰ τρόπον κοσμονομικόν, d'une manière cosmonomique.

κοσμοπολιτεία, ας, ἡ· cosmopolitisme, n. m. αἰσθήματα τοῦ κοσμοπολίτου, sentiments de cosmopolite; σύστημα τοῦ κοσμοπολίτου, système de cosmopolite. Κατ' ἐπέκτασιν ἕξις τοῦ ἀλλάσσειν τόπον διαμονῆς, habitude de changer de lieu; εὐκολία πρὸς ἐγκλιματισμὸν πανταχοῦ, facilité à acclimater partout.

κοσμοπολίτης, ου, ὁ· θηλ. κοσμοπολῖτις, ιδος, ἡ· cosmopolite, n. συνώνυμον αὐτοῦ εἶνε cosmopolitain, aine (οὐχὶ πολὺ εὔχρηστον). Ἄτομον θεωρούμενον ὡς πολίτης ὅλου τοῦ κόσμου καὶ τὸ ὁποῖον δὲν περιορίζει τὴν ἐνέργειάν του ἐν τῇ πατρίδι του. Κατ' ἐπέκτασιν λέγεται οὕτως ἄτομον ἐγκαθιστάμενον ὁτὲ ἐν μιᾷ χώρᾳ, ὁτὲ ἐν ἑτέρᾳ καὶ μεταβάλλον εὐκόλως τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα αὐτοῦ ἀναλόγως τῆς διαμονῆς του. Τὴν λέξιν μετεχειρίσθη πρῶτος Διογένης ὁ κυνικός, ὅστις ἐρωτώμενος τίς ἦν ἡ πατρίς του, ἀπήντα ὅτι ἦτο **κοσμοπολίτης**, ὅλον τὸν κόσμον δηλ. εἶχε πατρίδα. Ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν εὐχρηστοῦσι σήμερον μᾶλλον αἱ λέξεις **κοσμοπολιτικὸς** (οἷον κοσμοπολιτικὰ ζῶα ἢ φυτά, τὰ πανταχοῦ γῆς εὑρισκόμενα) καὶ **κοσμοπολιτισμός**, σημαίνουσα τὸ γενικὸν ἐκεῖνο ἐκπολιτιστικὸν πνεῦμα καθ' ὃ οὐχὶ εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα μόνον ἀποβλέπει τις, ἀλλ' εἰς τὸ γενικὸν τῆς ἀνθρωπότητος καλόν.

κοσμοπολιτικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν κοσμοπολίτην, cosmopolite, adj. βλ. **κοσμολίτης**.

κοσμοπολιτισμός, οῦ, ὁ· cosmopolitisme, n.f. βλ. κοσμοπολίτης.

κοσμόραμα, ατος, τό· cosmorama (κόσμος, monde καὶ ὅραμα, vue) n. m. σειρὰ ὀπτικῶν πινάκων παριστανόντων ἀπόψεις διαφόρων τῆς γῆς μερῶν.

κόσμος, ου, ὁ· τὸ κόσμημα (τὸ στολίδι), ἰδίως γυναικός, ornement, n. m. parure, n. f. ajustement, n. m. πᾶν τὸ χρησιμεῦον πρὸς στολισμόν· συνώνυμα κόσμος, **καλλωπισμός**, ajustement, parure; συνωνυμία τῶν λέξεων τούτων ὑπάρχει ἐπὶ μόνων τῶν ἀντικειμένων τῆς περιβολῆς, ὁπότε τὸ μὲν α'. σημαίνει τὴν ἀναγκαίαν μεθ' ἁπλότητος ἁρμονίαν, τὸ δὲ β'. τὴν περιττὴν πολυτέλειαν. Χάρις μὲν ἀρκεῖ εἰς τὸν κόσμον, ὁ δὲ καλλωπισμὸς ζητεῖ τὸ μεγαλοφανὲς καὶ ἐπιδεικτικόν· ‖ [μεταφ.] ἡ εὐπρέπεια, ἡ κοσμιότης, «γυναιξὶν κόσμον ἡ σιγὴ φέρει» (Σοφ. Αἴας)· ‖ —, στολισμός, parade, n.f. π.χ. ἵππος κεκοσμημένος διὰ τὰς τελετάς, cheval de parade=ἵππος πομπικός. § **κόσμος**, ου, ὁ· monde, n. m. λέγεται ἡ διακόσμησις τοῦ κόσμου, ἡ εἰς ἓν ὅλον ἁρμονικὴ συνάφεια αὐτοῦ, τὸ πᾶν, τὸ σύμπαν, ἡ οἰκουμένη, univers, n. m. (ὁρισμὸς τοῦ Πυθαγ.)· ἰδίως **σύμπαν**, univers, λέγεται ὁ οὐρανὸς καὶ τὰ οὐράνια σώματα, «ὁ περὶ τὴν γῆν ὅλος κόσμος» Ἀριστ.μετεωρ. ‖ συχνάκις **κόσμος=τὰ ἐπίγεια**, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ οὐράνια, τὰ θεῖα· ‖ ἔτσι εἶνε ὁ κόσμος, ainsi va le monde; ‖ ὁ κόσμος ἐχάλασε [φρ.], le monde est renversé; le monde va de travers; ‖ δὲν θὰ χαλάσῃ ὁ κόσμος [φρ.], ce ne sera pas la fin du monde; le cas n'est pas si grave; ‖ ὁ κόσμος νὰ χαλάσῃ! [φρ.], malgré tous les obstacles; quand le diable y serait; si le diable ne s'en mêle; ‖ ἐχάλασε τὸν κόσμον, il fit un grand tapage; il fit le diable à quatre (il remua ciel et

terre pour obtenir cette place ; || ἂν ἔχῃ χιλίας δραχμάς, καὶ ὁ κόσμος ὅλος [φρ.], s'il a mille drachmes, c'est le bout du monde ; || ὁ ἰδανικὸς κόσμος, le monde idéal ; || ἡ πληθὺς τῶν κόσμων, la pluralité des mondes ; || ὁ ἄλλος κόσμος, l'autre monde, la vie future ; || κάμνω τὸν γῦρον τοῦ κόσμου, faire le tour du monde ; || κατοικεῖ εἰς τὴν ἄκραν τοῦ κόσμου, il est allé loger au bout du monde ; || ἔκαμε ἄνω κάτω τὸν κόσμον, il a remué ciel et terre. § [συνεκδ.] κόσμος, ἡ κοινωνία, société, n. f. ὁ λαός, οἱ πολλοί, ὁ κόσμος, monde, n. m. οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι, gens, n. m. pl. ἡ πληθύς, ὁ ὄχλος, foule, n. f. || ὁ καλὸς κόσμος, la bonne société ; le monde comme il faut ; le beau monde ; || πηγαίνω εἰς τὸν κόσμον, aller dans le monde; aller en société ; || γελᾷ τὸν κόσμον, il se moque des gens (du monde); || τί κόσμος ! quelle foule ! || δὲν ἦτο κόσμος εἰς τὸ θέατρον, il n'y avait pas grand monde au théâtre ; || [ἤθελα] ν'ἀποφύγω τὸν πολὺν κόσμον, éviter la presse ; || ἠξεύρει καλὰ τὸν κόσμον, il sait (connait) bien le monde ; || ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, homme du monde ; || χρεωστεῖ εἰς ὅλον τὸν κόσμον, il doit à dieu et au monde ; || τί θὰ νομίσῃ ὁ κόσμος, que dira le monde ; || ὁ κόσμος τῶν λογίων, le monde des savants. § —, σωρός, σωρεία, tas, n. m. || εἶπεν ἕνα κόσμον ψεύματα, il a dit un tas de mensonges.

κοσμοσοφία, ας, ἡ· cosmosophie, n. f. ἡ ἐξερεύνησις καὶ μελέτη τῶν γενικῶν νόμων τοῦ σύμπαντος.

κοσμοσοφικός, ή, όν· cosmosophique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν κοσμοσοφίαν, qui a rapport à la cosmosophie; || μελέται κοσμοσοφικαί, études cosmosophiques.

κοσμοσοφικῶς, [ἐπίρ.] cosmosophiquement, adv. κατὰ τρόπον κοσμοσοφικόν, d'une manière cosmosophique.

κοσμόσοφος, ὁ, ἡ· cosmosophe (κόσμος, monde καὶ σοφός, sage), n. ἄτομον καταγινόμενον εἰς τὴν μελέτην τῶν γενικῶν νόμων τοῦ σύμπαντος.

κοσμοσωτήριος, ος, ον· ὁ τὸν κόσμον σώζων, qui sauve le monde ; ὁ πρὸς σωτηρίαν τοῦ κόσμου [ἐκκλ.] salutaire, adj.

κοσμοχαλασιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] μέγας θόρυβος, ταραχή, vacarme, n. m. tapage, n. m. ἀταξία, γενικὴ σύγχυσις γνωμῶν καὶ συστημάτων, tohu bohu ; σύγχυσις, confusion, n. f.

κοσμῶ (έω), μέλ. ήσω· καλλωπίζω τί τινί, στολίζω μέ τι, orner, parer ; εὐπρεπίζω, ἐξωραΐζω, embellir ; || — δι' ἀνθέων, orner de fleurs; || τὰ κοσμοῦντα αὐτὸν προτερήματα, les qualités qui le distinguent.

κόσσα, ης, ἡ· [δημ.] δρεπάνι μὲ ὀδόντας (δόντια), faux, n. f. ἐργαλεῖον γεωργικόν· βλ. καὶ **δρεπανάκι**, faucillon, n. m. § [διάλ. Ἠπείρου] ὁ πλόκαμος τῶν γυναικῶν, ὁ **κότσος**.

κοσσίζω, μέλ. ίσω· [δημ.] **δρεπανίζω** μὲ τὴν κόσσαν, κόπτω = αἰολ. **κόρσω, δρέπω, δρεπανίζω**, faucher, couper avec la faux.

κόσσισμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ **δρέψις**, δρεπάνισμα, fauchage, n. m. fauche, n. f.

κοσσόρα, ας, ἡ· [διάλ. Κύμης] εἶδος χλαδευτῆρας ἢ κόσσα.

κόσσυφος, ου, ὁ (κόττυφος), merle, n. m. (λατ. turdus) τὸ ὄνομα τοῦτο φέρει γένος πτηνῶν ἐκ τῶν κυρίως ᾠδικῶν, ὑπὲρ τὰ 80 περιλαμβάνον εἴδη ἁπανταχοῦ τῆς γῆς διεσπαρμένα καὶ ὃν τὸ πρότυπον γένος τῆς μεγάλης οἰκογενείας τῶν κοττυφιδῶν.

κοστίζω, μέλ. ίσω· [δημ.] τιμῶμαι, πωλοῦμαι (ἀξίζω) τόσον, στοιχίζω, coûter ; στοιχίζω, revenir ; || τοῦτο τὸ φόρεμα μοὶ κοστίζει τόσα, cet habit (cette robe) me revient à tant.

κοστιστικός, ή, όν· [δημ.] κοστίζων, coûteux, euse ; ἄρα δαπανηρός, ἀκριβός, πολυέξοδος.

κόστος, τό· [ξεν.] coût, n. m. τὸ τίμημα, ἡ **τιμὴ** (ἰταλ. costo), ἡ ἀξία ἥντινα στοιχίζει τι, prix coûtant ; ἡ ἀξία τῆς ἀγορᾶς, ὅσα τὸ ἠγόρασεν ὁ ἔμπορος, ἡ πρώτη ἀξία· prix de revient, ὅσον στοιχίζει εἰς τὸν κατασκευαστήν.

κόστος, ὁ· [δημ.] χαρυόφυλλον (τὸ κηπαῖον), τὸ πύρεθρον, [φυτ.] coq des jardins.

κοσῶνα, ἡ καὶ **κουτσοῦνα** [δημ.] ἡ κοῦκλα, ἡ **πλαγγών**, poupée, n. f.

κοτάου καὶ **κοτάω** [δημ.] τολμῶ, oser ; «δὲν κοτάου» = δὲν τολμῶ.

κότερον, τό· [ξεν. ναυτ.] βλ. κέρκουρος.

κοτιγιόν, τό· [ξεν.] cotillon, n. m. ἐξελληνισθὲν εἰς ἔγκυκλος (χορός). Ἡ λέξις ἐσήμαινεν ἀρχικῶς ἐν Γαλλίᾳ μέρος τοῦ γυναικείου ἱματισμοῦ (τὸ μεσοφόρι) καὶ ἀπὸ τούτου χορὸν τινὰ πολλῶν ὁμοῦ προσώπων, καθ' ὃν ὡς ἐπῳδὸν ἔψαλλον αἱ γυναῖκες «Ma commère, quand je danse mon cotillon va-t-il bien ?» Τὸ σημερινὸν ὅμως κοτιγιὸν οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ ἔνδυμα κοτιγιὸν οὐδὲ τὴν ἐπῳδὸν διατηρεῖ. Εἰς αὐτὸ λαμβάνουσι μέρος πλεῖστα ζεύγη· ἀποτελεῖται δὲ οὐσιωδῶς ἐκ βαλλισμοῦ καὶ πόλκας ἐναλλάξ, ποικιλλόμενον ἐπ' ἄπειρον διὰ παντοειδῶν παρεντιθεμένων παιγνίων καθ' ἃ καὶ διάφορα κομψοτεχνήματα διανέμονται εἰς τοὺς χορευτάς, ὧν ἡ ἀξία εἰς πολυτελεῖς χοροὺς ἀνέρχεται εἰς μεγάλα ποσά. Τὸ κοτιγιὸν χορευόμενον ἄλλοτε ὡς πρῶτος χορός, τοποθετεῖται σήμερον κατὰ κανόνα εἰς τὸ τέλος τῆς ἑσπερίδος, εἶνε δὲ διασκεδαστικώτατον ὡς ἐκ τῆς ποικιλίας καὶ τῶν ἐκπλήξεων ἃς παρουσιάζει διὰ τῶν ἀπείρων συνδυασμῶν τῶν μετεχόντων αὐτοῦ προσώπων, ἀναλόγως τῆς τέχνης τοῦ διευθύνοντος.

κοτιλλιόν, τό· βλ. κοτιγιόν.

κότινος, ου, ὁ· ὁ καὶ ἡ **ἀγριέλαιος**, κοινῶς ἀγριελαιά, olivier sauvage ; ἀπὸ τῶν κλάδων αὐτοῦ ἔπλεκον τοὺς στεφάνους τῶν Ὀλυμπιονικῶν (ἐν Ὀλυμπίᾳ)· || κοτίνου στέφανος, couronne d'olivier.

κοτίχ(ι), [Αἰτωλ. ἰδίωμα] τὸ **ἰχθυοτροφεῖον**.

κότορα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] κότερον, λέμβος.

κοτρόνα, ἡ [δημ.] καὶ

κοτρόνι, τό· [δημ.] πέτρα μεγάλη, une grande pierre ; ‖ —, βλ. **λίθος** ὁλότροχος καὶ **πέτρος.**

κότσα, ἡ· [δημ. ναυτ.] βλ. ἐγκοπή, ἐντομή, entaille, n. f. ἐντομή, ἐγκοπή, χαραγματιά, coche, n. f. [συνεκδ.] hoche, bièche ; τὸ δόντι, dent.

κοτσάμπασης, ὁ· [δημ.] βλ. **ἀρχοντίσκος.**

κοτσανᾶτος, η, ον· [δημ.] [συνήθ. μεταφ.] ἀνθηρός, plein de sève ; ῥωμαλέος, vigoureux, euse, adj.

κοτσάνι, τό· [δημ.] ὁ καυλός (μίσχος) ἄνθους ἢ λαχανικοῦ, tige [de fleur, etc.] ; ὁ μίσχος ὀπώρας, queue [de fruit] ; ὁ μίσχος, τὸ τσουνί, pédoncule, n. f. ‖ ἔμμισχος, μὲ κοτσάνι, pédonculé, ée.

κοτσάρω, [δημ.] crocher ; βλ. ἐνάπτω.

κότσι, τό· [ἐκ τοῦ κοττίον ὑποκορ. τοῦ κόττος] [δημ.] ὁ **ἀστράγαλος** (τοῦ ποδός), cheville [du pied]; ‖ [μεταφ.] δὲν βαστοῦν τὰ κότσια του, il n'est pas de force. § [ἀρχ.] ἀστραγαλισμός, ἀστράγαλος, osselet, n. m. ‖ παίζω τὰ κότσια = ἀστραγαλίζω, jouer aux osselets ; ‖ [καὶ μεταφ.] δὲν παίζομεν τὰ κότσια, ce n'est pas une plaisanterie ; c'est sérieux. § —, ὁ τύλος, χάλος, cor, n. m. durillon, n. m. ὁ ῥόζος, ὁ τύλος, durillon, n. m. βλ. **τύλος.**

κοτσίδα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ **πλεξίς,** tresse (natte) de cheveux.

κοτσίζω, [διάλ. Οἰνόης] κοτσαίνω, χωλαίνω.

κοτσίτσα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ἀκροχορδών, κρεατελημά.

κοτσόνω, [διάλ. Οἰνόης] χάμνω τινὰ κοτσόν.

κότσος, ου, ὁ· [δημ.] chignon, n. m. βλ. καὶ **κόρυμβος.** § κότσος, ὁ· τοῦ ξιναριοῦ καὶ τῆς ἀξίνας [διάλ. Λεντεκάδ.] τὸ ὄπισθεν τούτων μέρος, ὅπερ εἶνε παχὺ καὶ δι' οὗ κόπτουσι πλήττουσι καὶ σκορπίζουσι τοὺς λίθους καὶ τοὺς βώλους (**κότσος, κόπτω**).

κοτσός, ή, όν· [διάλ. Οἰνόης] **κουτσός, χωλός.**

κοτσουλιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] βλ. **χουτσουλιά,** κτλ. § **κοτσιλιά,** [διάλ. Ἠπείρου] 1) τὸ **ὀλίγον**· «μῶδωκε μιὰ κοτσιλιὰ γλυκό» = τόσον ὅση εἶνε μία κοτσιλιὰ ὄρνιθος· 2) ἡ κόπρος τῶν ὀρνίθων.

κότσυφας, [δημ.] καὶ

κοτσύφι, τό· [δημ.] βλ. **κόσσυφος.** § [ἰχθ.] paon, n. m.

κόττα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ ὄρνις, poule, n. f. ‖ [μεταφ.] γρηὰ κόττα [ἐπὶ γυναικός]; vieille médaille.

κοττάναθρον, ου, τό· καὶ κοινῶς

κοττέτσι, τό· [δημ.] poulailler, n. m. ὁ **ὀρνιθών**· ἔνθα αἱ ὄρνιθες κοιμῶνται, τὸ σπητάκι τῶν ὀρνίθων, (τουρκ. κουμάσι), καὶ perchoir λέγεται κυρίως τὸ ξύλον ὅπου σκαλόνουν καὶ κοιμοῦνται.

κοττήσιος, ια, ον· [δημ.] τῆς κόττας, ὀρνίθειος, de poule.

κοττόμυαλος, ὁ· [δημ.] ὁ εὐήθης, ἠλίθιος, κυρίως ὁ ἔχων μυαλὸν ὅσον ἡ κόττα, ἤτοι ὀλιγόμυαλος.

κοττοποῦλι, τό· [δημ.] καὶ

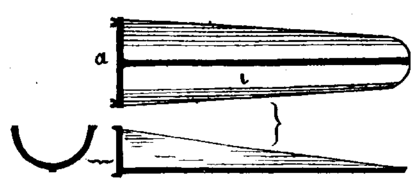
κοττόπουλον, τό· [δημ.] μικρὰ κόττα ἢ πετειναράκι, ὀρνίθιον, poulet, n. m.

κότου ὅλου, ἐπίρ. [διάλ. Καρπάθου] = ἀναιτίως.

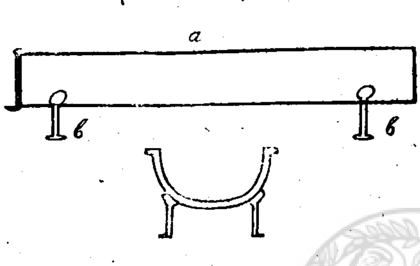
κοττόψειρα, ἡ· [δημ.] ὁ φθεὶρ τῶν πτηνῶν, pou des oiseaux, **ὀρνειθόψειρα,** ricin, n.m.

κοτύλα, ἡ (κοτύλη) [διάλ. Οἰνόης] ἡ κοιλότης ἡ σχηματιζομένη κατὰ τὴν ἄρθρωσιν τοῦ κατ' ἰνίον ὀστοῦ καὶ τῶν πρώτων αὐχενικῶν σπονδύλων.

κοτύλη, ης, ἡ· «πᾶν δὲ τὸ κοῖλον, κοτύλην ἐκάλουν οἱ παλαιοί» Ἀπολλοδ. γενικῶς ὅθεν κοιλότης, cavité, n. f. § — τὸ κοῖλον ἐν ᾧ ἐνστρέφεται ἡ κεφαλὴ τοῦ ὀστοῦ τοῦ μηροῦ, κτλ. cavité d'un os, ἤτοι ἡ ἀρθρικὴ κοιλότης ὀστοῦ τινος εἰς ἣν ἐφαρμόζεται τὸ σφαιροειδῶς προέχον ἄκρον ἄλλου. § —, cotyle, n.f. βλ. **ὑποδεκάλιτρον καὶ δεκαδικὸν σύστημα.**

§ **κοτύλη,** crapaudine, n.f. τεμάχιον σιδήρου, ὀρειχάλκου ἢ χάλυβος, ἢ σκληροῦ τινος ἀντικειμένου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ὀπὴ δεχομένη τὸ ἄκρον ἄξονος ἢ **στρόφιγγος** (gond), ὅπως οἱ **στροφεῖς** ἐφ' ὧν στρέφονται θύραι τινές, κτλ. ἤτοι **χοινικίς,** ίδος, ἡ· **πυελίς,** ίδος, ἡ· **κοτύλη,** ης, ἡ· ἀναλόγως τῷ πράγματι. Ὁ **στροφεὺς** τῶν θυρῶν εἶνε **κοίλωμα** μετάλλινον ἵνα μὴ φθείρηται ἐκ τῆς τριβῆς. § **κοτύλαι** τήξεως, βλ. **κωταλίς.** § — [ναυτ.] cuiller, n.f. χύριον ἔλασμα ἐν σχήματι ἐπιμήκους κεράμου, ἀπολῆγον πρὸς τὰ ὀπίσω εἰς στεφάνην α, δι' ἧς προσαρμόζεται ἐπὶ τοῦ στομίου τῶν ναυκλαστροβόλων σωλήνων, ἀποτελοῦν προέκτασιν τοῦ ἄνω μέρους αὐτῶν. Φέρει κατὰ μῆκος ἐν τῷ μέσῳ αὔλακα (rainure) ι σχήματος T, ἀποτελοῦσαν προέκτασιν τῆς **ἰθυντηρίου αὔλακος** (rainure directrice) τοῦ σωλῆνος. Ἐκ ταύτης ἐξαρτώμενον τὸ ναύκλαστρον διὰ τόρμου

σχήματος Τ εὑρισκομένου ἐπὶ τοῦ ἄνω μέρους αὐτοῦ καὶ εἰς τὸ κέντρον τῆς βαρύτητός του, κρατεῖται ὁριζόντιον μέχρι τῆς ἐντελοῦς ἐκ τοῦ σωλῆνος ἐξόδου του κατὰ τὴν ἐκσφενδόνησιν, ὅπως καταπέσῃ ὁριζοντίως ἐν τῇ θαλάσσῃ πρὸς ἀποφυγὴν φθορῶν καὶ παρεκτροπῶν· || [ναυχλ.] **κοτύλη** γομώσεως, cuiller de chargement, ἔγκοιλον ἐπίμηκες ἔλασμα α μετὰ ποδῶν β, τοποθετούμενον ἢ προσαρμοζόμενον ὄπισθεν τῶν ναυκλαστροβόλων σωλήνων, ἐφ' οὗ τοποθετούμενον τὸ ναύκλαστρον εἰσάγεται ὠθούμενον ἐν τῷ σωλῆνι· || **κοτύλη μετὰ κρικωτῆς σφαίρας**, cuiller à sphère évidée, ἡ ἀποληγουσα πρὸς τὰ ὀπίσω εἰς κυλινδρικὴν στεφάνην φέρουσαν κρικωτὴν σφαῖραν, χρησιμεύουσαν διὰ τὴν ἐπίσφαιρον συνάρθρωσιν (joint à rotule) τῶν ναυκλαστροβόλων σωλήνων.

κοτυλίς, ίδος, ἡ· dé, n. m. ἐργαλεῖον χρήσιμον εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν βλήτρων καὶ ἄλλων. || — ἑλικωτῆρος, dé pour filière.

κοτυληδών, όνος, ἡ· [βοτ.] cotylédon, n. m. **κοτυληδόνες** ἢ **κοτύλαι**, cotylédons, ὀνομάζονται ἐν τῇ φυτικῇ μορφολογίᾳ τὰ πρῶτα φύλλα τοῦ ἀπὸ τοῦ σπέρματος βλαστάνοντος φυτοῦ, τὰ προϋπάρχοντα ἐν τῷ ἐμβρύῳ τῶν σπερματοφύτων· || **κοτυληδόνες**, ventouses, καλοῦνται ἐν τῇ ζωολογίᾳ αἱ μυζητικαὶ θηλαὶ τῶν πλοκάμων τοῦ πολύποδος καὶ ἄλλων εἰδῶν, δι' ὧν τὰ ζῷα ταῦτα προσκολλῶνται ἐπὶ τῶν πετρῶν καὶ ἀναμυζῶσι τὴν λείαν των.

κοτῶ (άω), μέλ. ήσω· [δημ.] τολμῶ, oser; ἔχω τὸ θάρρος, avoir le courage (l'audace; le toupet); ἐπιτρέπω εἰς τὸν ἑαυτόν μου, se permettre; || ἂς κοτήσῃ! qu'il y vienne! || δὲν κοτῶ = δὲν τολμῶ, je n'ose pas.

κουβάλημα, ατος, τό· [δημ.] ἡ μετακομιδή, ἡ μεταφορά, transport, n. m. κομιδή, τὸ φέρειν, portage, n. m. [τὸ ἐφ' ἁμάξης] charriage, n. m. charroi, n. m. § ἡ μετακόμισις (τῶν πραγμάτων οἰκίας), déménagement, n. m.

κουβαλητής, οῦ, ὁ· [δημ.] ὁ φέρων, ὁ **κομιστής**, porteur, n. m.

κουβαλητός, ή, όν· [δημ.] ὁ δυνάμενος νὰ μετακομισθῇ, νὰ μεταφερθῇ, porté, ée, adj. κομιστός, μετακομιστός, μεταφερτός, transporté, ée, adj.

κουβαλιστικά, τά· [δημ.] (τουρχ. τὰ **χαμαλιάτικα**), τὰ **κόμιστρα**, ἤτοι τὰ πληρωνόμενα διὰ τὴν μεταφορὰν ἔξοδα, frais de transport (de portage); port, n. m. le salaire d'un porteur; βλ. καὶ **ἀχθοφορικά**.

κουβαλῶ, μέλ. ήσω, [δημ.] φέρω, κομίζω, porter; μεταφέρω, μετακομίζω, transporter; [ἐφ' ἁμάξης] charrier, [μεταφ.] conduire; || μοῦ τοὺς ἐκουβάλησεν ὅλους εἰς τὸ σπίτι, il conduisit tout ce monde là chez moi; || τὸν κουβαλεῖ παντοῦ μαζῆ του, il le traîne partout. § **κουβαλῶ**, [διάλ. Ἠπείρου] = λέγεται περὶ ἐκείνων, οἵτινες μεγάλα ἐπιχειροῦσι καὶ μικρὰ ὠφελοῦνται. § [μέσ.] **μετακομίζω** (τὰ πράγματα οἰκίας), déménager, emménager; **κατοικῶ, ἐγκαθίσταμαί που**, aller loger, s'installer; || αὔριον θὰ κουβαληθοῦν, ils emménageront demain.

κουβάρι, τό· [δημ.] ἡ **ἀγαθίς**, ἡ **τολύπη**, τὸ μήρυμα, peloton, n. m. pelote, n. f. βλ. καὶ **τολύπη**· || ἕνα κουβάρι κλωστή, un peloton de fil; || ἕνα κουβάρι σπάγγον, une pelote de ficelle; || γίνομαι κουβάρι, se mettre en peloton; se pelotonner; || ἔγειναν μαλλιὰ κουβάρια [φρ.] ils se sont chamaillés; || κάμνω τὸν ἄνεμον κουβάρι [φρ.], battre l'air.

κουβαριάζω, μέλ. άσω· [δημ.] κάμνω κουβάρι, mettre en peloton (en pelote), ἤτοι **τολυπέω, συσπειράω**, συνειλέω, μηρύω, πηνίζω, pelotonner; peloter; empeloter. § [μέσ.] μυρύομαι, πηνίζομαι, se pelotonner; συσπειρόομαι, se ramasser.

κουβάριασμα, ατος, τό· [δημ.] **σπείρωσις**, l'action de pelotonner, pelotage, n. m.

κουβαριαστός, ή, όν· [δημ.] συσπειρώμενος, η, ον, τολυπευτός, pelotonné, ée, adj. empeloté, ée; ramassé, ée.

κουβαρίδα, ας, ἡ· [δημ.] κουβαρίς, ἀκατίς, πολύπους, cloporte, n. f.

κουβαρίστρα, ας, ἡ· [δημ.] σπειρωτήρ, bobine, n. f. βλ. καὶ **ἄτρακτος**, τὸ **καροῦλι**.

κουβᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.] (ἐκ τοῦ κύβδα, τὸ ποτήριον δωρικῶς)· ἀγγεῖον· ἡ **ὑδρία**, seau, n. m. βλ. λέξιν· ὁ **ἀρύβαλος**, broc, n. m. ἀγγεῖον πρὸς ἄντλησιν ὕδατος ἢ καὶ δοχεῖον κάτωθεν εὐρύτερον καὶ ἄνω συνηγμένον, ὅπως τὰ δοχεῖα ὕδατος ἅτινα μεταχειρίζονται εἰς τοὺς νιπτῆρας.

κουβέλι, τό· [δημ.] εἶδος μέτρου διὰ τὰ γεννήματα, τὸ **κοιλόν**, boisseau, n. m, βλ. λέξιν. § τὸ σπῆτι τῶν μελισσῶν, ἡ **κυψέλη**, ruche, n. f.

κουβέντα, ἡ· [δημ.] ἡ συνομιλία, conversation, n. f. causerie, n. f.

κουβεντιάζω, μέλ. άσω, [δημ.] συνομιλῶ, causer; discourir; converser; déviser; βλ. **ὁμιλῶ**.

κουβέντιασμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ συνομιλία, conversation, n. f.

κουβέρτα, ας, ἡ· [ξεν.] couverture (de lit); βλ. **κλινοσκέπασμα**. § [ναυτ.] **κουβέρτα**, pont, n. m. βλ. **κατάστρωμα**· || — **ἐγρετίδικη**, pont volant.

κουβοῦκλι, τό· [δημ.] (ἐκ τοῦ cubiculum, τὸ σκέπασμα τοῦ ἐπιταφίου καὶ κάθε τι ὁμοιόσχημον), baldaquin, n. m. § δράνα, κληματαριά, ἡ σκιάς, treille, n. f. || τάζω κουβούκλια, μὲ τὰ κλήματα [φρ.], promettre monts et merveilles. § —, τὸ **μπουμπούκι**, bouton, n. m. (ἰδίως de rose), ὁ **κάλυξ**.

κουβοῦσι, τό· [δημ. ναυτ.] écoutille, n. f. βλ. **κάθοδος**· τρύπα τοῦ κουβουσιοῦ, écoutillon, n. m. βλ. **ἀνθρωποθυρίς**.

κουδίζω, (ἐπὶ τῶν πτηνῶν) [διάλ. Οἰνόης] πλήττω, κεντῶ, τσιμπῶ διὰ τοῦ ῥάμφους, παράγωγα «κούδισμα» = κέντημα διὰ τοῦ ῥάμφους.

κουδοῦκι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] 1) τὸ

ράμφος τῶν πτηνῶν, δι' οὗ «**κουδίζουν**»· 2) ἡ θηλὴ τοῦ μαστοῦ, ἡ ρῶγα.

κουδουνάκι, τό· [δημ.] μικρὸς κώδων, τὸ **κωδώνιον**, clochette, n. f. τὸ καμπανάκι, grelot, n. m. ὅπως ἐκεῖνα ὅπου κρεμοῦν εἰς τὸν λαιμὸν τῶν γιδιῶν· ‖ grelot, λέγονται ἐπίσης τὰ στρογγύλα μικρὰ κουδουνάκια· ‖ κωδωνίσκος, sonnette, n. f.

κουδουνᾶτος, ὁ· [δημ.] μετημφιεσμένος, masqué, ée (μεταμφιέζω)· προσωπιδοφόρος, masque, n. m. ‖ γίνομαι κουδουνᾶτος, se masquer.

κου(δ)ουνέα, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου] ἡ δερματίνη λωρίς, ἐξ ἧς ἤρτηται ὁ κώδων περὶ τὸν λαιμόν.

κουδοῦνι, τό· [δημ.] κώδων, ωνος, ὁ· sonnette, n f. grelot, n. m. clochette, n. f. ‖ κτυπῶ (τραβῶ) τὸ κουδοῦνι, agiter (tirer) la sonnette ; ‖ τὰ κουδούνια τῶν ποιμνίων, les grelots (clochettes ; clarines) des troupeaux ; ‖ κτυπᾷ τὸ κουδοῦνι [τῆς θύρας], on sonne ; ‖ μοῦ ἔκαμε τὸ κεφάλι μου κουδοῦνι [φρ.], il m'a tourné (rompu) la tête; ‖ ὅλοι οἱ τρελλοὶ κουδούνια δὲν φοροῦν [παροιμ.], tous les fous ne portent pas des marottes. § —, **βοτρύδιον**, τσαμπάκι (κλήματος), grappillon, n. m. allebote; n. f. § [μεταφ. καὶ εἰρων.] ajustements des femmes, στολίδια γυναικός, affiquets, n. m. pl. ou collifichets, n. m. pl. ‖ ἦτον φορτωμένη κουδούνια, elle était pleine d'affiquets.

κουδουνίζω, μέλ. ίσω, [δημ.] κτυπῶ τὸ κουδοῦνι, **κωδωνίζω**, sonner ; (ἀντ)ηχῶ, tinter. § [μεταφ.] διαδίδω, κοινοποιῶ ἀπόρρητόν τι, divulguer ; διασαλπίζω, trompeter.

κουδούνισμα, ατος, τό· [δημ.] τὸ κτύπημα τοῦ κώδωνος, **κωδωνισμός**, tintement, n. m. κωδωνοκρουσία, carillon, n. m. κωδωνοκρουσία; κωδωνισμὸς συνεχὴς πολλῶν κωδώνων ὁμοῦ, sonnerie, n. f.

κουδουνιστός, ή, όν· [δημ.] (κυρ. φωνή), ἠχῶν, ἠχητικός, sonnant, e, adj. ἠχηρός, sonore, adj.

κουζιόκα, ας, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἐπανωφόριον πολυτελείας γυναικεῖον.

κουζουλαίνω, [διάλ. Νισύρου] βλ. κουζουλός.

κουζουλός, ή, όν· [δημ.] τρελλός, fou, folle ; ἀνόητος, βλάξ, sot, sotte, adj. niais, e. § **κουζουλός,** ὁ· [διάλ. Νισύρου] καλεῖται οὕτως ὁ ἔχων τὸν πόδα ἢ τὴν χεῖρα βεβλαμένην, ἐξ οὗ καὶ ῥῆμα κουζουλαίνω = προξενῶ τινὶ βλάβην.

κουκέτα, ας, ἡ· [ναυτ. ξεν.] couchette, n. f. βλ. **κοίτη**.

κουκ(κ)ί, τό· [δημ.] ὁ **κύαμος**, fève (f.) [de marais] ; ‖ ἐκλεπίζω κουκιά, écosser des fèves ; ‖ κουκκιὰ ἔφαγες καὶ κουκκιὰ μολογᾷς (= ὁμολογεῖς, μαρτυρεῖς) [παροιμ.], vous en parlez bien à votre aise ; ‖ ῥίπτω τὰ κουκκιὰ [ἀνάλ. τῷ], tirer les cartes. § [συνεκδ.] —, χόνδρος, κόκκος, grain, n. m. brin, n. m. ‖ δὲν ἔχει κουκκὶ γνῶσιν, il n'a pas un grain de bon sens. § —, ἡ ψῆφος, voix, n. f. ἤ suffrage, n. m.

κουκκιά, ἡ· [δημ.] ἡ κύαμος, fève (f.) [la plante], τὸ φυτὸν ὅπερ παράγει τὰ κουκκιά.

κουκκίδα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ τελεία, ἡ στιγμή, point, n. m. ‖ βάζω κοκκίδας, στίζω, ponctuer.

κουκκίζω, [δημ.] βλ. **κοκκίζω**.

κοῦκκος, ὁ· [δημ. πτην.] coucou, n. m. βλ. κόκκυξ καὶ ἔαρ· ‖ ἕνας κοῦκκος (δὲν φέρει τὴν ἄνοιξιν) δὲν κάμνει καλοκαῖρι [παροιμ.], une hirondelle ne fait pas le printemps ; ‖ ἔμεινε ['σὰν] κοῦκκος, il est resté tout seul. § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] ἀνόητος, βλάξ, sot, sotte, adj. niais, e, adj. imbécile. § —, σκούφια, bonnet, n. m. χαμηλὸς πῖλος ὅπως τὸ σύνηθες παρὰ τοῖς Γάλλοις κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν δικαστῶν, κλπ., toque, n. f. § [εἶδ. χαρτοπ.] coucou, n. m. as qui court.

κουκκουβάγια, ας, ἡ· [δημ.] κοινὸν ὄνομα γλαυκὸς τῆς σκοτίου, chouette, n. f. chevêche, n. f. βλ. **γλαύξ**. ‖ ἄλλα εἶν' τὰ μάτια τοῦ λαγοῦ κι' ἄλλα τῆς κουκκουβάγιας [παροιμία ἀνάλογος τῇ] on ne saurait faire d'un hibou un épervier.

κουκκοῦδι, τό· [δημ.] τὸ **σπυρί**.

κούκκουδον, τό· [δημ.] βλ. κουκκοῦτσι.

κουκκοῦλα, ας, ἡ· [δημ.] capuchon, n. m. βλ. ἐπίκρανον· ἡ καλύπτρα, capuce, n. m. § κουκκοῦλα [διάλ. Ἠπείρου] = **μεγάλαι** πέτραι καὶ βράχοι. § κουκκοῦλα, [διάλ. Νάξου] 1) κάλυμμα τῆς κεφαλῆς προσερραμμένον τῇ χλαίνῃ· 2) τὸ κωνοειδὲς κάλυμμα (στέγη τῶν ἀνεμομύλων· 3) ἡ κεφαλὴ τοῦ ὀκτάποδος· 4) ὁ ἀραβόσιτος διὰ τὸ ἐν φύλλοις πολλοῖς ἐνειλῖχθαι· 5) ὁ σκοῦφος· λέξ. λατινικὴ (cuculo = καλύπτω).

κουκκουλάκι, τό· [διάλ. Νάξου] = τὸ μικρὸν κουκκούλιον, σκουφάκι.

κουκκοῦλι, τό· [δημ.] καὶ **κουκκούλι(ον)** τοῦ μεταξοσκώληκος, ὁ βόμβυξ, τὸ **βομβύκιον**, coton [de ver à soie], n. m. coque, n. f. § **κουκκοῦλι,** τό· [διάλ. Νάξου] κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, σκοῦφος ἐξ ὑφάσματος κατεσκευασμένος, οὐχὶ πλεκτός, ὁπότε λέγεται **σκούφια** ἢ **μπρερέτα**.

κουκκούλιον, ου, τό· ἔνδυμα τῶν μεγαλοσχήμων μοναχῶν, capuchon, n. m. (λατ. cucullio).

κουκκουλόνω, μέλ. ώσω, [δημ.] (ἐπι)καλύπτω, σκεπάζω τὴν κεφαλὴν μὲ κουκκοῦλαν, couvrir [la tête d'un capuchon], encapuchonner ; emmitoufler ; [συνεκδ.] περιτυλίσσω, envelopper. § **κουκκουλόνομαι,** affubler ; [μέσ. κωμ. ἐπὶ γυναικ.] νυμφεύομαι, trouver à se marier ; [δημ.] trouver couvercle à sa marmite = ἐκύλισεν ὁ τέντσερες καὶ ηὗρε τὸ καπάκι (παροιμ.).

κουκκουλόσπορος, ὁ· [δημ.] ὁ σπόρος τοῦ κουκκουλίου, graine de ver à soie.

κουκκούλωμα, ατος, τό· [δημ.] **ἐπικάλυψις**, action d'encapuchonner, affublement, n.m.

κουκκουνάρα, ας, ἡ· [δημ.] ὁ καρπὸς τῆς

κουκκουναριᾶς, pigne, n. f. κῶνος πεύκης, pomme de pin; fruit (ou cône) du pin pignon.

κουκκουνάρι, τό· [δημ.] ἡ πιτυίς, pignon (doux), n. m. ὁ καρπὸς τῆς ἡμέρου πίτυος.

κουκκουναριά, ᾶς, ἡ· [δημ.] ἡ πίτυς -υος, (ἥμερος καλλιεργημένη), pin doux (cultivé); pin pignon; pinier, n.m. τὸ γνωστὸν ῥητινῶδες δένδρον ἐκ τοῦ εἴδους τῆς πεύκης· βλ. καὶ ξύλον.

κουκκοῦτσι, τό· [δημ.] τὸ μέσα τοῦ καρποῦ μερικῶν δένδρων, ὅπου περιέχεται ὁ σπόρος των· ὁ πυρήν, ῆνος, noyau, n. m. [τὸ μικρὸν] pépin, n. m. || — ῥοδακίνου, noyau de pêche; || — μήλου, pépin de pomme; || — σταφυλιοῦ, pépin de raisin. § [συνεκδ.] χόνδρος, κόκκος, grain, n. m. brin, n. m. || δὲν ἔχει κουκκοῦτσι μυαλόν, il n'a pas un grain de raison.

κοῦκλα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ πλαγγών, όνος, κοινῶς κοτῶνα, poupée, n. f. [συνεκδ.] pantine, n. f. ἤτοι μορφὴ ἀνθρωπίνη ἐκ ναστοχάρτου κεχρωματισμένου παριστῶσα γελοῖον νευρόσπαστον· || ἡ θεατρόκουκλα, τὸ νευρόσπαστον, marionnette, n. f. (κυρίως τὸ κινούμενον μὲ κλωστὴν ἢ ἐλατήριον) νευρόσπαστον, fantoche, n. f. || ἀπ' ἔξω κοῦκλα κι' ἀπὸ μέσα πανοῦκλα [παροιμ.], belle montre et peu de rapport; tête de seigneur et corps de gueux. § κοῦκλα καὶ ὀψιμνιὰ [διάλ. Λευκαδ.] ὁ ἀραβόσιτος (ἡ λέξις φαίνεται λατινικὴ ἐκ τοῦ cuculus, ὅπερ ἔχει συγγένειαν τῷ ἑλληνικῷ κόκκος).

κουκλόπανα, τά· τὰ πανιά, φορέματα κτλ. δι' ὧν καλύπτεται ἡ κοῦκλα, chiffons de poupée.

κοῦκλος, ου, ὁ· [δημ.] ὁ κοῦρκος, ὁ ἰνδιάνος dindon, n. m. § κοῦκλος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] = κάλυξ.

κουκοῦλα, κτλ. [δημ.] βλ. κουκκοῦλα.

κουκουλόσταρο, τό· [διάλ. Νάξου] σῖτος κουκούλας, ὁ ἀραβόσιτος.

κουκουμέλα, ας, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ὁ μύκης.

κουκουτσᾶς, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] κοκκύτης, ἡ γνωστὴ νόσος τῶν παίδων.

κουκόσης, [Αἰτωλ. ἰδίωμ.] τὰ κάρυα.

κούλα, ἡ· [δημ.] [χρωματισμὸς ἵππου], βλ. ὠχρόν, cheval isabelle.

κουλάου, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἀναβαίνω καὶ προσαρμόζω.

κουλέντω, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] ἡ γυνή, ἥτις περιφέρεται ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν.

κουλιντάω, [διάλ. Ἠπείρου] περιάγω τὰς ὁδοὺς καὶ οἰκίας συνάγων κόλεντα, τουτέστιν ὀπώρας, κολουρίτσας, κτλ. κατὰ τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων.

κουλλαίνω, [δημ.] μέλ. θὰ κουλλάνω, καθιστῶ μονόχειρα, rendre manchot, ote; θραύω τὸν βραχίονα, σπάζω τὸ χέρι, casser le bras; κυλλόω, πηρόω, estropier.

κουλλάφτικον, τό· [διάλ. Καρπάθου] τὸ ἔχον μικρὰ φτία.

κουλλός, ή, όν· [δημ.] μονόχειρ, ἄχειρ (κυλλός, πηρός, χωλὸς τὴν χεῖρα), κουλλοχέρης, manchot, ote.

κουλλοῦρα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. κουλλοῦρι. § [ναυτ.] βλ. τροπός, erseau, n. m. βλ. σωσίβιον, bouée [de sauvetage].

κουλλοῦρι, τό· [δημ.] καὶ κουλοῦρι, στρεπτόν, στρεπτός, gimblette, n. f. [τὸ μικρὸν ἐν.] craquelin, n. m. § [μεταφ.] ὁ κύκλος, cercle, n.m. ὁ δακτύλιος, anneau, n.m. ἡ σπεῖρα, spirale, n. f. § [ναυτ.] βλ. ἀγκυρόδεσμος, nœud de bouline; βλ. δακτύλιος τῆς ἀγκύρας, cigale [d'ancre]. § —, coulouri, n. m. petit pain en forme d'anneau.

κουλλουριάζω, μέλλ. άσω, [δημ.] συστρέφω, συνειλέω, συνελίσσω, enrouler, rouler; [ναυτ. ἐπὶ σχοινίου] συσπειράω, τυλίσσω καλώδιον κυκλοτερῶς, rouer; βλ. σπειράω, lover. § ἀνακυρτόω, recourber; ἀναδιπλόω, replier. § [μέσ.] συστρέφομαι, συσπειρῶμαι, s'enrouler, s'entortiller, se pelotonner, se ramasser.

κουλλούριασμα, ατος, τό· [δημ.] συστροφή, action de rouler, etc. enroulement, n. m.

κουλλουριαστός, ή, όν· [δημ.] κουλλουριασμένος, συνεστραμμένος, συνεσπειρωμένος, enroulé, ée, adj. roulé, ée, adj. συσπειρωμένος, entortillé, ée, adj. pelotonné, ée, adj. ramassé, ée. § κεκυρτωμένος, recourbé, ée, adj. δεδιπλωμένος, replié, ée, adj.

κουλλοχέρης, α ἢ ισσα, ικον· [δημ.] manchot, ote: βλ. κουλλός.

κουλοκάθωμαι, [διάλ. Ἠπείρου] κάθημαι σ' τὸν κῶλόν μου

κουλομβόμετρον, ου, τό· coulombmètre, n. m. ὄργανον δι' οὗ μετρεῖται ἡ ποσότης τῆς ἠλεκτρικῆς.

κούλομβον, ου, τό· coulomb, n. m. (ἐκ τοῦ κυρίου ὀνόματος Coulomb); ὄνομα δοθὲν ὑπὸ τῶν ἠλεκτρολόγων εἰς τὴν μονάδα ποσότητος ἠλεκτρισμοῦ (unité de quantité); βλ. καὶ ἠλεκτρομετρία.

κοῦλος, ὁ [πτην.] ὁ κύκνος, cygne, n.m.

κουλός, ή, όν· [δημ.] βλ. κουλλός.

κουλουαρᾶς, ὁ· [διάλ. Καρπάθου] κοντὸς καὶ σωματώδης.

κουλουγυρίζου, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἀναστρέφω ἢ ἀνατρέπομαι.

κουλοῦκι, τό· [δημ.] τὸ νεογνὸν τῆς κυνός, petit d'une chienne; σκυλάκιον, κυνίδιον.

κουλουμπάδες, [διάλ. Νάξου] = ἐλαῖαι, αἱ κολυμβάδες τῶν παλαιῶν (κολυμβάς).

κούλουμπος, ὁ· [διάλ. Καρπάθου] τὸ μέρος ὅπου κολυμβῶσι.

κουλοῦρι, τό· [δημ.] βλ. κουλλοῦρι, κτλ.

κουλουτρυπίδα, ας, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμ.] ὀπὴ ἀφεδρῶνος, ὁ δακτύλιος.

κουλοχέρης, [δημ.] κουλλοχέρης.

κουλτσάκ(ι), [Αἰτωλ. ἰδίωμ.] ὁ κόμβος ὁ συνδέων τὴν ὁπλὴν πρὸς τὴν κνήμην τοῦ ζώου.

κουλτσιάζω, [διάλ. Ἠπείρου] = κολλῶ· ἰδίως ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν συνουσίαν προσκολλω-

μένων χυνῶν· οὐσ. κουλτσίδα· «μοῦ γένηκε κουλτσίδα» (ἀντὶ κολλητσίδα· βλ. λέξιν.

κουμανταρία, ας, [ξεν.] παλαιὸς οἶνος (ἰδίως τῆς Κύπρου), vin vieux (de commanderie) [ἰδ. de Chypre].

κουμάρι, τό· [δημ.] (ἀντὶ κουκουμάρι ἀπὸ τὸ λατ. cucuma], σκεῦος κεράμιον ἐν ᾧ τίθεται συνήθως ὕδωρ, cruche, n. f. ἤτοι τὸ κανάτι, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἡ ὑδρία, ἡ στάμνα.

κουμαρί, τὸ (χρῶμα), rouge aurore; τὸ ἐρυθρὸν τοῦ κομάρου· βλ. καὶ ἐρυθρόν.

κουμαριά, ἡ· [δημ.] βλ. κόμαρος.

κούμαρον, τό· [δημ.] βλ. κόμαρον.

κούμαρος, ὁ· (ἀρχ. κόμαρος) [διάλ. Κύμης] καὶ ὁ καρπὸς λέγεται μεμαίντζουλο (ἀρχ. μιμαίκωλον).

κουμάσιον, τό, καὶ κουμάσι, τό· [δημ.] τὸ **κοττάναθρον**, τὸ τῶν ὀρνίθων οἴκημα ('Ησύχ.) ὁ **ὀρνιθών**, poulailler, n.m. § —, τὸ ὕφασμα, τὸ πανί, étoffe, n.f. (ἐκ τοῦ χαμίσιον, εἶδος γούνας ἢ φλοκάτας)· ‖ [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] παστρικὸ κουμάσι, un mauvais drôle.

κουμβί, τό· [δημ.] βλ. κουμπί, κτλ.

κουμβόνω, [δημ.] βλ. κουμπόνω.

κουμβότρυπα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. κουμπότρυπα.

κούμβωμα, ατος, τό· [δημ.] βλ. κούμπωμα.

κουμέρκι, τὸ [ξεν.] (ὀρθότ. κουμμέρκι, ἀπὸ τοῦ λατ. commercium) κουμέρκιον, τὸ δημόσιον μέρος ἔνθα μεταφέρονται αἱ πραγματεῖαι, κτλ. ἢ ὁ τόπος ὅπου κάθηται ὁ **κουμερκιάρης** (τελώνης), ἄρα τὸ **τελωνεῖον**, douane, n. f. § —, τὸ τελώνιον, droits de douane, ἤτοι τὰ τελωνιακὰ τέλη.

κουμερκιάρης, ὁ [ξεν.] (ἀπὸ τοῦ λατ. commerciarius) ὁ τελώνης, ὁ διευθυντὴς τοῦ τελωνείου, directeur de douane, douanier, n. m.

κουμμαντάρις, ὁ· [διάλ. Λεντεκάδος] = ὁ ἐπιμελητής τινός, καὶ ῥῆμα κουμμαντάρω καὶ κουμμανταρίζω.

κουμμαντάρω, [ξεν.] commander, διοικῶ, κυβερνῶ, ἐπιμελοῦμαι τινός.

κουμοῦλα, ας, ἡ· [ξεν.] [petit] monceau, n. m. accumulation, n. f. (λατ. cumulus) ἡ στοῖβα, ὁ σωρός, tas, n.m. entassement, n.m. § [διάλ. Καρπάθου] τὸ γεῖσον τῆς στέγης.

κουμμουντόρα, ας, ἡ· [διάλ. Λεντεκάδ.] ἡ καὶ ἄλλως ντομάτα. Οἱ φυτολόγοι λέγουσι σέλανον λυκοπερσικὸν (solanum Lycopersium). Ἡ γαλλικὴ λέξις pomme d'or μεθ' ἑλληνικῆς καταλήξεως pommdόρα - κομμdόρα - κουμμουdόρα.

κουμοῦλιν, τό· [διάλ. Οἰνόης] (λατ. cumulus) σωρός, στοῖβα· βλ. κουμοῦλα.

κουμουλιάζω, [διάλ. Οἰνόης] ἐπισωρεύω, στοιβάζω, μαζεύω (accumuler, λατ. cumulo, σωρεύω).

κούμουλον, τό· [διάλ. Καρπάθου] = τὸ ὑπερπληρούμενον πινάκιον, ἡ κουμοῦλα.

κουμπάνια, [ξεν.] τὰ ἐφόδια, αἱ προμήθειαι, provisions, n.f. pl. αἱ ζωοτροφίαι, provisions de bouche; ‖ κάμνω τὴν κουμπάνιαν μου, faire sa provision. § — [ναυτ.] approvisionner, προμηθεύομαι. § [ναυτ.] —, soute, n. f. βλ. ἐνθέμιον.

κουμπάρα, ας, ἡ· [ξεν.] commère, n. f. ἡ ἀνάδοχος· βλ. κουμπάρος.

κουμπαρᾶς, ᾶ, ὁ· [ξεν.] tirelire, n. f. ὁ χρηματοκρύπτης· βλ. λέξιν.

κουμπαριά, ᾶς, ἡ· [ξεν.] ἡ συγγενικὴ μεταξὺ συντέκνων σχέσις, ἡ ἐκ πνεύματος συγγένεια, compérage, n. m. affinité entre le parrain et la marraine, etc.

κουμπαριάζω, μέλ. άσω, [ξεν.] γίνομαι κουμπάρος, devenir compère.

κουμπάρος, ου, ὁ· θηλ. **κουμπάρα** [ξεν.] ὁ καὶ ἡ **ἀνάδοχος**, ὁ νουνός, compère, n. m. (commère) (ἐκ τοῦ λατ. compare); parrain, n. m. κυρίως ὁ βαπτίζων παιδὶ ἢ στεφανόνων ἀνδρόγυνον, le parrain, par rapport à la marraine, ainsi qu'au père et à la mère de l'enfant.

κουμπάσο, τό· καὶ κομπάσο [ξεν.] ὁ διαβήτης, compas, n. m.

κουμπές, ὁ· [ξεν.] βλ. θόλος, coupole, n. f. (τὸ ἔσωθεν), καὶ dôme (m.) (τὸ ἔξωθεν).

κουμπί, τό· [δημ.] bouton, n m. βλ. κομβίον (ἀπὸ τὸ κόμβος). οἱ παλαιοὶ μετεχειρίζοντο **θηλυκωτήρια**· βλ. λέξιν.

κουμποθηλειά, ᾶς, ἡ· [δημ.] ἡ κομβιοδόχη, boutonnière, n. f. ἡ θηλεία (θηλειά), ganse, n. f.

κουμπόνω, μέλ. ώσω· [δημ.] ἐγκομβόω, boutonner; βλ. καὶ **θηλυκόνω**· ‖ κουμπόνομαι, se boutonner; ‖ κουμβωθῆτε καλῶς, boutonnez-vous bien.

κουμπότρυπα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ κομβιοδόχη, boutonnière, n. f. βλ. καὶ πόρπη.

κουμποῦρα, ας, ἡ, [δημ.] καὶ

κουμποῦρι, τό· [δημ.] βλ. **πιστόλιον**, pistolet, n. m. ‖ τὤκοψε κουμποῦρι [φρ.] = **ἔφυγε**, ᾤχετο ἀπιών.

κουμπουριά, ᾶς, ἡ· [δημ.] πιστολιά, βλ. **πιστολισμός**, coup de pistolet.

κουμπουριάζω, μέλ. άσω· [δημ.] **πιστολίζω**, tirer un coup de pistolet; βάλλω διὰ τοῦ πιστολίου.

κουμπουρλοῦκι, τό· [δημ.] fonte, n. f. βλ. **πιστολοθήκη**.

κούμπωμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ **ἐγκόμβωσις**, τὸ ἐγκόμβωμα, action de boutonner ou de se boutonner.

κουμπωτῆρι, τό· tire-bouton, n. m. ἰδίως τῶν ὑποδημάτων καὶ τῶν χειροκτίων.

κουνάβι, τό· [δημ.] καὶ

κουνάδι, τό· [δημ.] βλ. **ἰκτίς**, fouine, n.f.

κουνελάκι, τό· [δημ.] **λεβηρίδιον**, μικρὸν κουνέλι, petit lapin, lapereau, n. m.

κουνέλι, τό· [δημ.] ἡ **λεβηρίς**· βλ. κόνικλος, τὸ ἀρσενικὸν ὁ **κούνελος**, τὸ δὲ θηλυκὸν ἡ **κουνέλα**.

κουνενές, ὁ· [δημ.] ἀνόητος, βλάξ, εὐήθης, niais, e, adj. τὸ χορόσιδον, bêta, n. m.

κούνημα, ατος, τό· (κυρ. μὲ τὴν κούνιαν),

branlement, n. m. branle, n. m. δόνησις, ébranlement, n. m. κίνησις, secousse, n. f. secoûment, n. m. κίνησις, mouvement, n. m. || κούνημα τῆς κεφαλῆς, hochement de tête.

κούνια, ας, ἡ· [δημ.] τὸ **λίκνον**, ἡ κοιτὶς (τῶν μικρῶν παιδιῶν), berceau (m.) [d'enfant]. § — ἡ κρεμαστή, ὅπου κουνηοῦνται πρὸς σωμασκίαν ἢ διασκέδασιν, ἡ **αἰώρα**, escarpolette, n. f. siège ou planchette que l'on suspend par des cordes, pour se balancer ; balançoire, n. f. planche ou corde qui sert à se balancer.

κουνιάδα, ας, ἡ· [ξεν.] ἀνδραδέλφη ἢ γυναικαδέλφη, belle-sœur, n. f.

κουνιάδος, ου, ὁ· [ξεν.] ἀνδράδελφος ἢ γυναικάδελφος, beau-frère, n. m.

κουνιάζω (μαδέρι) [δημ. ναυτ.] προσάγω [ἐπηγκενίδα], appliquer [un bordage]; βλ. **ἐπηγκενίς**.

κούνιο, τό· [ξεν.] ἡ **γωνία**, coin, n. m. § [ναυτ.] —, βλ. **προσαγώγιον**, bridole, n.m.

κουνιστάσι, τό· [διάλ. Κύμης] **εἰκονοστάσιον**.

κουνιστός, ή, όν· (κουνῶ), bercé, ée, adj.

κοῦνος, ὁ· [δημ.] κῶνος, ἡ **κουκκουνάρα**, pomme de pin, pigne, n. f.

κουνούκλα, ας, ἡ· [δημ.] θάμνος ἔχων ἄνθος οὗ ἡ ὠοθήκη κωνοειδής, ἡ δὲ στεφάνη ὁμοίᾳ τῇ τοῦ ῥόδου.

κούνουπας, ὁ [δημ.] καὶ

κουνοῦπι, τό· [δημ.] τὸ ἔντομον ὁ κώνωψ, ωπος, ὁ· cousin, n. m. οἱ δὲ μικροὶ κώνωπες, ἡ **σκνίψ**, κοινῶς ἡ **σκνίπα**, moustique, n. f. || μοῦ ἔγινε κουνοῦπι [φρ.], il s'accroche à moi; il ne me laisse pas un moment tranquille.

κουνουπίδι καὶ κωνωπίδι, τὸ [δημ.] ἡ ἀνθοκράμβη, chou-fleur, n. m.

κουνουπιέρα, ἡ· καὶ

κουνουπολόγος, ου, ὁ· τὸ **κωνωπεῖον**, moustiquaire, n. f. cousinière, n. f. ἢ courtine, n. f. «Καὶ ἦν Ὀλοφέρνης ἀναπαυόμενος ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ ἐν τῷ κωνωπείῳ» (Γραφ. Ἰουδ.)· λεπτὸν ὕφασμα περιβάλλον τὴν κλίνην πρὸς προφύλαξιν τῶν κοιμωμένων ἀπὸ τῶν κωνώπων.

κουντακτζῆς, ὁ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] (ἀπὸ τὸ **κοντάκι**) ὁπλοποιός.

κούντημα, ατος, τό· [δημ.] τὸ σκούντημα· ὤθησις, ὦθισις, ὠθισμός, τὸ σπρώξιμο, l'action de pousser, poussée, n. f. poussement, n. m. [μεταφ.] ἡ **παρακίνησις**, exhortation ; ὠθισμός, τὸ σπρώξιμο, impulsion, n.f.

κουντόσα, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] γελέκι μὲ χειρίδας κρεμασμένας.

κουντοῦρα, ας, ἡ· [δημ.] καὶ **παντοῦφλα**, ὁ κόθορνος, **εὐμαρίς**, ἡ **ἐμβάς**, pantoufle, n. f. soulier [de femme] ; **ἐλαφρὸν** γυναικεῖον ὑπόδημα.

κουντουράδικον, τό· [δημ.] (ἐργαστήριον), **σκυτοτομεῖον**, boutique de cordonnier.

κουντουρᾶς, ὁ· [δημ.] **σκυτοτόμος**, ὑποδηματοποιός, cordonnier ; ὁ **κατασκευάζων** κουντούρας.

κουντουρίδι, τό· [δημ.] καὶ

κουντουροῦδι, τό· [δημ.] τὸ **χαροῦπι**, caroube, n. m. τὰ κεράτια, ξυλοκέρατον· βλ. λέξιν.

κουντουρουδιά, ἡ (δένδρον) [δημ.] ἡ **χαρουπιά**, ξυλοκερατέα, caroubier, n. m.

κούντρα, ἡ· [ναυτ. δημ.] βλ. **πρόπους**, amure, n. f.

κουντρίνι, τὸ ἢ κουντριλίνι, [δημ. ναυτ.] βλ. **ἐπισιπάριον**.

κουντροκουρτελατσίνια, τά· [δημωδ. ναυτ.] βλ. **παρασιπάριον**.

κουντρομουστάκι, τό· [δημ. ναυτ.] βλ. **παρυπήνη**.

κοῦντρος, ὁ· [ναυτ. δημ.], βλ. **σίπαρος**, cacatois.

κουντῶ, μέλ. ήσω (προφ. σκουντῶ) [δημ.] **ὠθέω-ῶ**, ὠθίζω, pousser ; || — ἔξω (ἐξωθῶ), pousser dehors ; || — **μακρὰν** (ἀπωθῶ), pousser loin ; || — κάτω (κατωθῶ), pousser bas. § **προσκρούω** ἐπί τινος, heurter ; || [διάλ. Νισύρου] **καθελκύω** πλοῖον εἰς τὴν θάλασσαν.

κουνῶ (άω), μέλ. ήσω [δημ.], κινέω-ῶ, **σαλεύω**, remuer ; κινῶ, mouvoir ; πάλλω, τινάσσω, σείω, κλονῶ, secouer ; πάλλω, κινῶ, ταράσσω, agiter ; ὑψῶ, hocher ; δονέω-ῶ, κινῶ, branler ; πάλλω, κραδαίνω, brandir ; σαλεύω, κλονῶ, ταλαντεύω, faire vaciller ; ἀνακλινίζω, αἰωρῶ, bercer ; δονῶ, κινῶ, αἰωρῶ, ταλαντεύω, balancer ; || δὲν ἠμπορεῖ νὰ κουνήσῃ τὸ χέρι του, il ne peut remuer le bras ; || κουνῶ δένδρον, secouer un arbre ; || ἐκουνοῦσε τὸ μανδῆλι του, il agitait son mouchoir ; || κουνῶ τὰ χέρια περιπατῶν, balancer le bras ; || τί κουνεῖς τὸ κεφάλι σου; pourquoi hochez-vous la tête ; || ἔλα νὰ μὲ κουνήσῃς [εἰς τὴν κούνιαν], venez me balancer ; || κούνησε τὸ παιδί, bercez l'enfant ; || δὲν ἠξεύρει νὰ τὸ κουνήσῃ [φρ.], c'est une mazette ; || κουνῶ τὴν οὐράν, remuer la queue ; || ἐκούνησεν (ἐσάλευσεν) ὁ νοῦς του, son esprit s'est dérangé ; || δὲν ἐκούνησεν ἀπὸ τὴν θέσιν του, il n'a pas bougé de sa place. § [μέσ.] κουνιέμαι (ταλαντεύομαι), vaciller, branler, se balancer ; σαλεύω, κινοῦμαι, bouger, se mouvoir ; remuer ; || τὸ τραπέζι κουνιέται, la table vacille ; || αὐτὸ τὸ δόντι κουνιέται, cette dent branle ; || κουνιέται πολὺ ὅταν περιπατῇ, il se balance trop en marchant ; || μὴ κουνηθῇς, ne bougez pas; || ἔλα κουνήσου ! allons remuez vous ; || δὲν ἠμπορεῖ νὰ κουνηθῇ, il ne saurait se mouvoir ; βλ. καὶ κινῶ.

κοῦπα, ας, ἡ· [ξεν.] τὸ ποτήριον, τὸ κύπελλον, verre, n. m. coupe, n. f. || κούπα, ας, ἡ· [διάλ. Λεντεκάδος] ξύλον ἐνεσκαμμένον, ᾧ ποτηρίῳ χρῶνται. § [ἐπὶ χαρτοπ.] cœur, n. m. une des couleurs du jeu des cartes ; || ἄσσος τῆς κούπας, as de cœur.

κουπαστή, ῆς, ἡ· [δημ.] rampe d'appui, βλ. **ἔρεισμα**. § — [ναυτ.] plat-bord, n. m. βλ. **ἐπισκαλμὶς** καὶ **περιτόναιον**.

κουπί, τό· [δημ.] ἡ κώπη, ὁ **ἐρετμὸς** καὶ τὸ **ἐρετμόν**, rame, n. f. ou aviron, n.m. βλ.

κώπη· || τραβῶ κουπὶ = λάμνω, ramer ; βλ. κωπηλατῶ· || μὲ τὸ κουπὶ ἢ μὲ τὰ κουπιά, à la rame=εἰρεσίᾳ χρώμενοι (ἀντίθ. τοῦ μὲ τὸ πανί).

κουπιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] ἡ πλῆξις τῆς θαλάσσης διὰ τῆς κώπης, coup de rame ἢ coup d'aviron, τὸ **κωπηλάτημα.**

κουπόνι, τό· [ξεν.] τεμάχιον ὑφάσματος, coupon, n. m. || κουπόνι λέγεται γενικῶς τὸ **ἀπόκομμα,** coupon, n.m. τὸ ἀπό τινος ἀποκοπτόμενον ὡς τὸ τοκομερίδιον τῶν μετοχῶν, ἢ τὸ ἀπομένον **τεμάχιον** καὶ ἐν γένει τὸ στέλεχος· εἰς τὰς ταχυδρομικὰς **ἐπιταγὰς** τὸ coupon λέγεται **ἀπόκομμα.** § — [χρηματισ.] coupon, n. m. τὸ **τοκομερίδιον.**

κουρά, ᾶς, ἡ· (κείρω), τὸ κουρεύειν, κόπτειν τὴν κόμην, τὸ κούρευμα, action de couper les cheveux (le poil) ; τὸ κόψιμον τῶν μαλλιῶν, la coupe de cheveux ; τὸ κείρειν τὴν κόμην τῶν ἀνδρῶν, ἡ **κάρσις,** τὸ **κούρευμα,** la tonte ; τὸ κούρευμα τῶν μαλλιῶν (τῶν τριχῶν, ζώου τινός), la tonte (d'un troupeau). § **κουρά,** κείρωσις, εως, ἡ· κοινῶς τὸ **κούρευμα,** tondage, n. m. ἰδία ἐργασία ἐν τῇ καθόλου δερματοχομίᾳ τοῦ ἵππου συνισταμένη εἰς τὴν δι' ἰδίου ἐργαλείου, τῆς καλουμένης κουρίδος (tondeuse) ἀποκοπὴν τῆς τριχώσεως τοῦ δέρματος. § — [ἐκκλ. ἐπὶ μοναχῶν] **ἀπόκαρσις,** tonsure, n. f. **τὸ κείρειν** τὴν κόμην, action de tonsurer.

κοῦρα, ἡ· [δημ.] ἡ ψευδολογία, blague, n.f. τὸ ψεῦδος, ψευδολόγημα, mensonge, n.m. [δημ.] bourde, n. f. § —, ἡ ἰατρικὴ **ἐπίσκεψις,** visite d'un médecin. § —, cure, n. f. **θεραπεία** (ἰατρική), traitement, n. m.

κουράδα, [δημ.] κόπρος ἀνθρώπων· βλ. **κουράδι.**

κουραδᾶς, ὁ, θηλ. οῦ· [δημ.] χέστης, χεζᾶς, chieur, euse.

κουράδι, τό· ἀπὸ τοῦ (σκώρ, σκατός), σκωράδιον ('Αριστοφ.), étron, n. m. merde, n. f. κόπρος ἀνθρώπων. § **κουράδια** λέγουσιν ἐν Κρήτῃ **τὰ πρόβατα,** ἀπὸ τὸ **κουρά** (tonte).

κούραδο, τό· [διάλ. 'Ηπείρου] κόπρος ἡμιόνου.

κουράζω, μέλ. άσω· [δημ.] κοπιάω-ῶ, κάμνω, κόπτω, καταπονῶ, fatiguer, lasser ; || πολὺ φῶς κουράζει τὴν ὅρασιν, trop de lumière fatigue la vue ; || **ἐκούρασε** τὴν ὑπομονήν μου, il a lassé ma patience ; || **κουρασμένος,** η, ον· fatigué, ée ; las, asse, adj. || ὁ ἵππος κουράζει (κόπτει) τὸν **ἀναβάτην,** le cheval fatigue le cavalier ; || κουράσθηκα, je suis à bout ; || κουράζομαι, κτλ. se lasser ; être fatigué (las); **καταπονῶ** (καταβάλλω), éreinter; **βλ. ἀποκάμνω καὶ καταπονῶ.**

κουραίνω, [διάλ. 'Ηπείρου] φοβοῦμαι νὰ καθήσω· ἀλλὰ καὶ φράσις, «φοβοῦμαι μὴ σὲ κουράνω»· χορτάσω.

κουραμάνα, ἡ· [δημ.] ὁ στρατιωτικὸς ἄρτος, pain de munition.

κουράρω, [δημ.] μέλ. θὰ κουράρω (ἀπὸ τὸ curer, λατ. curare = soigner) θεραπεύω τινά, traiter ; ἐπισκέπτομαι ἀσθενῆ, visiter un malade.

κουρασάνι, τό· καὶ χορασάνι [δημ.], ἡ ὀστρακοκονία· βλ. **κονία,** ciment καὶ ὄστρακον, tuileau.

κούρασις, εως· [δημ.] καὶ

κούρασμα, ατος, τό· [δημ.] ὁ κόπος, ὁ **κάματος,** lassitude, n. f. fatigue, n. f.

κουρασμένος, η, ον· [δημ.] (κουράζω) κεκμηκώς, υῖα, όν, κεκοπιακώς, fatigué, ée ; las, lasse.

κουραστικός, ή, ον· [δημ.] κοπιώδης, ἐπίπονος, fatigant, e, adj. || ἐργασία κουραστική, travail fatigant.

κουραχάνι, τό· [δημ.] ψευδεῖς λόγοι, ψεῦδος, mensonge, n. m. βλ. **κοῦρα.** § [ἰδίως πληθ.] κουραχάνια, ψευδολογίαι, sornettes ; blagues, n. f.

κούρβα, ας, ἡ· [διάλ. 'Ηπείρου, Νισύρου καὶ Οἰνόης] (ἐπὶ δυσφημίας) γυνὴ πλάνος, ἤτοι μοιχαλίς, ἑταίρα, δημοσία.

κούρβουλον, τό, καὶ κούρμουλον [δημ.] ἀπὸ τοῦ κορμός, τὸ τῆς ἀμπέλου στέλεχος, τὸ κλῆμα, cep (pied) de vigne ; ἐν Αἰτωλικῷ λέγεται **κούρβου.**

κουρδέλι, τό· [δημ.] βλ. **κουρέλι.**

κουρδίζω, μέλ. ίσω· [δημ.] χορδίζω (ἐντείνω, ἁρμόζομαι, κυρίως τὰ ἔγχορδα ὄργανα), accorder [un instrument]. § —, remonter [une montre, etc.] monter ; || [μεταφ.] αὐτὸς τὸν ἐκούρδισε, c'est lui qui l'a monté (qui lui a monté la tête).

κούρδισμα, ατος, τό· [δημ.] **χόρδισμα,** action d'accorder (de remonter) ; accordement, n. m. accordage (d'un instrument) ; remontage, n. m. βλ. **κουρδίζω·** action de monter les cordes d'un instrument, **ὅθεν ἔντασις,** tension, n. f.

κουρδιστῆρι, τό· [δημ.] τὸ δι' οὗ κουρδίζουσι, τὸ **χορδότονον,** accordoir, n. m. remontoir, n. m. clef pour monter les cordes d'un instrument.

κουρδιστής, οῦ, ὁ· [δημ.] ὁ **χορδιστής,** ὁ χορδίζων ὄργανα, **ἰδίως** ὁ τοῦ κλειδοκυμβάλου, accordeur (de piano), n. m.

κουρεῖον, ου, τό· τὸ ἐργαστήριον κουρέως, ἐν ᾧ κόπτουσι τὴν κόμην, τὸ γένειον, κτλ. boutique de barbier **καὶ ἐν** γένει τὸ κατάστημα ἐν ᾧ καλλωπίζονται, salon de coiffure.

κουρέλι, τό· [δημ.] τὸ **ῥάκος,** haillon, n. m. ῥάκος, τεμάχιον ὑφάσματος, loque, n. f. ῥάκος, παλαιόρρουχον, guenille, n. f. (λαχίς), ῥάκος, lambeau, n. m. chiffon, n. m. || τὸ φόρεμά της εἶνε κουρέλι (ἔγινε κουρέλι), sa robe n'est qu'un haillon (tombe en loques); || τί θὰ τὰ χάμῃς **αὐτὰ τὰ κουρέλια** ; que voulez-vous faire de ces guenilles ? || τὸ χαρτὶ γίνεται ἀπὸ κουρέλια, le papier se fait des chiffons ; || ἕνα κουρέλι χαρτί, un chiffon de papier ; || χάμνω κουρέλια, κουρελιάζω (ῥακόω), mettre en lambeaux.

κουρελιάζω, μέλ. άσω· [δημ.] (**ῥακόω**) κατασπαράττω, μεταβάλλω εἰς ῥάκη, mettre

en lambeaux ; σχίζω, ξεσχίζω, déchirer ; lacérer ; χάμνω τι κουρέλια, καλύπτω μὲ κουρέλια, déguenniller ; ῥακόω, φθείρω, καταστρέφω, délabrer. § κουρελιάζομαι (μέσ. αὐτοπ.), ῥακόομαι, s'en aller par lambeaux.

κουρελιάρης, α, ικον [δημ.], ῥακενδυτῶν, **ῥακενδύτης,** déguenillé, ée ; κεκαλυμένος ἀπὸ (φέρων) ῥάκη, couvert de haillons ; ῥακενδύτης, dépenaillé, ée ; κεκαλυμμένος μὲ παλαιόρρουχα, guenilleux, euse.

κουρέλιασμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ ῥάκωσις, ἡ πρᾶξις τοῦ κουρελιάζειν, ῥακόειν -οῦν, action de déguenniller ; ἡ κατάστασις τῆς φθορᾶς, ῥάκωσις, délabrement, n. m. ἡ κατάστασις τοῦ ῥακενδύτου, dépenaillement, n. m.

κουρελιασμένος, η, ον· [δημ.] (κυρίως φόρεμα), **ῥακώδης,** délabré, ée ; ‖ — ἄνθρωπος· βλ. κουρελιάρης.

κούρεμα, τό· [δημ.] καὶ **κούρευμα**· βλ. **κουρά.**

κουρεμαδιά, ᾶς, ἡ· καὶ κουρημαδιὰ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ **χήρα.**

κουρέτα, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] εἶδος φλοκάτας πολυπτύχου (παρὰ τὸ λατ. curetus.

κούρευμα, ατος, τό· [δημ.] βλ. **κουρά.**

κουρεύς, έως, ὁ· κοινῶς ὁ μπαρμπέρης, barbier, n. m. ὁ κομμωτὴς (κομμώτρια), coiffeur, euse, ὅστις κουρεύει, κόπτει τὴν κόμην, τὸ γένειον καὶ ἐν γένει καλλωπίζει. § κουρεύς, κοινῶς περουκιέρης, perruquier, n. m. celui qui s'occupe de tout ce qui regarde la barbe et les cheveux.

κουρευτής, ὁ· ὁ κουρεύων διὰ τῆς (μηχανῆς) κουρίδος, tondeur, n. m. καὶ ἡ κουρὶς (tondeuse).

κουρεύω, μέλ. εύσω [δημ.], (κείρω), ἐπαγγέλλομαι τὸν κουρέα, être barbier (coiffeur) ; κόπτω τὰ μαλλιά, couper les cheveux (; le poil) ; [**ἐπὶ** ζώων] tondre ; βλ. κουρά· [ἐπὶ μοναχῶν] ἀποκείρω, tonsurer ; ‖ — πρόβατον, tondre une brebis ; ‖ κουρεύομαι, κείρομαι, se faire couper les cheveux ; ‖ ἐκουρεύθη, il s'est fait couper les cheveux ; ‖ τὸν ἐκούρευσαν βαθειὰ (κοντά), [οἰκ.] on l'a essorillé; ‖ [συνεκδ.] κουρεύω φλωρί, rogner une pièce d'or; περικόπτω, παραψαλιδίζω, rogner. § [σπ.] διακορεύω, dépuceler ; [συνεκδ. εὐχρ. μόνον εἴς τινας [φρ.], ἀτιμάζω, déshonorer ; ‖ νὰ ξυπνήσῃ ἡ κουρεμμένη καὶ νὰ ἰδῇ τὸ πάπλωμά της [παροιμ.], βλ. **ἐξυπνῶ**· ‖ κουρεύου! κουρεύσου ! va te promener ; va te faire pendre ailleurs ; va-t-en au diable ; [χυδ.] va te faire foutre ; ‖ ἂς κουρεύεται, passe ! soit ! n'en parlons plus.

κουρζέτα, τά· [δημ. ναυτ.] croisettes, ἢ barres de perroquet ; βλ. **δίζυγα.**

κουρζέτο, τό· [δημ. ναυτ.] [τὸ ἐπάνω], βλ. **ὑδρορρόη,** gouttière, n. f. [τὸ κάτω], βλ. ζυγοδόχη, bauquière, n. f.

κουρί, τό· [διάλ. Ἠπείρου] τὸ δάσος· τὰ εὐθαλῆ καὶ ἄξια περιποιήσεως καὶ προφυλάξεως δένδρα.

κουριέρης, ὁ· [ξεν.] ὁ ἄγγαρος, δρομεύς, ἡμεροδρόμος, καὶ ἐν γένει ὁ ταχυδρόμος, courrier, n. m.

κουρίς, ίδος, ἡ· tondeuse, n. f. κουρευτικὴ μηχανή, μηχάνημα δι' οὗ κείρεται (tondre) ἡ κόμη τῶν ἀνδρῶν, καθὼς καὶ τὸ τρίχωμα τῶν ἵππων.

κοῦρκα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ γαλλοποῦλα ἢ γάλλισσα, dinde, n. f. ὄρνις ἡ Ἰνδική, poule d'Inde.

κουρκάκι, τό· [δημ.] μικρὸς (γάλλος), ἰνδιᾶνος, τὸ γαλλόπουλο, dindonneau, n. m.

κουρκᾶνος, ὁ· [δημ.] καὶ

κοῦρκος, ὁ· [δημ.] ὁ γάλλος, ὁ ἰνδιᾶνος, dindon, n. m. coq d'Inde, ἀλεκτρυὼν ὁ Ἰνδικός.

κουρκουμέλα, ας, ἡ· [δημ.] γόμμα ἐγχώριος, gomme [du pays].

κουρκουδουρεύω, μέλ. εύσω, καὶ κουσουλεύω [δημ.], φλυαρῶ, potiner.

κουρκουδουριά, ἡ καὶ κουσέλι, τὸ [δημ.], potins, n. m. pl. φλυαρίαι, commérage, n.m.

κουρκουδούρης, α, ικον [δημ.]· ὁ κουσέλης, être potin.

κουρκοῦτι, τό· [δημ.] βραστὸς χυλός, bouillie, n. m. § κουρκοῦτι, τό· [διάλ. Ἠπείρου] ἡ **ῥαδιουργία,** ῥημ. **κουρκουτεύω** = ἀνακατόνω, διαταράσσω τὴν ἡσυχίαν τῶν **ἄλλων.**

κούρλικον, τό· [διάλ. Καρπάθου] κουρευμένον ἢ σπανότριχον.

κουρμᾶς, ὁ· [δημ.] βλ. **χουρμᾶς.**

κουρμπάνι, τό· [ξεν.] τὸ σφάγιον, τὸ θῦμα, victime, n. f. ἡ θυσία, sacrifice, n. m.

κουρνιάζω, μέλ. άσω· [δημ.] (κυρίως ἐπὶ ὀρνίθων, ἐπικάθημαι εἰς πέταυρον, ἰδίως ὅταν σκαλόνουν τὸ βράδυ νὰ κοιμηθοῦν); (se) jucher ; βλ. κοιτάζω. § ὑπνώττω, sommeiller ; § [μεταφ.] ἐπὶ ἀνθρώπων ὅσοι κάθονται εἰς τὴν οἰκίαν ἀδιακόπως, οἰκουρέω-ῶ, garder la maison.

κουρουκής, ὁ· [διάλ. Καρπάθου] **ἄτριχος** κατὰ τὴν κεφαλήν· λέγεται καὶ **κούρλης,** ὁ **κουρούπης.**

κουροῦνα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. κορώνη, corneille, n. f. ἡ κατάμαυρη λέγεται corbine, n. f. ‖ μεθυσμένος κουροῦνα [φρ[], soûl comme une grive.

κουρουνιό, τό· [διάλ. Ἠπείρου] ἡ **κατοικία.**

κουροῦπα, [δημ.] βλ. **κουροῦπι.**

κουρούπης, ὁ· [δημ.] ὁ ἔχων τὴν κεφαλὴν ἐξυρισμένην, qui a la tête rase.

κουροῦπι, τό· [δημ.] (κελέβειον), ἀγγεῖον πήλινον, pot (de terre). § κουροῦπι, τό· [διάλ. Ἰονίων νήσων] πήλινον δοχεῖον ὅπερ νὰ ἦνε βεβλαμμένον καὶ ἄχρηστον ἢ ὀλίγον χρήσιμον.

κουρούτα, ἡ· [διάλ. Λεντεχάδος] λέγεται ἐπὶ οἰῶν ἐχουσῶν μικρὰ κέρατα.

κουροφέξαλα, τά· [δημ.] μωρολογίαι, sornettes, n. f. pl. μηδαμινότητες, choses de rien ; εὐήθειαι, μωρίαι, μωρολογίαι, niaiseries, n. f.

κούρπιθας, ὁ· [διάλ. Καρπάθ.] ὁ **ἀχυρών.**

κουρσάρικος, η, ον· [ξεν.] πειρατικός, ληστρικός, de pirate; corsaire, adj. βλ. **καταδρομεύς, καταδρομικός.**

κουρσάρος, ὁ· [ξεν.] ληστής, καταδρομεύς, corsaire, n. m. πειρατής, pirate, n.m. écumeur de mer.

κούρσευμα, ατος, τό· [ξεν.] λεηλασία, προνομή (κυρίως ζωοτροφιῶν), pillage, n. m. maraudage, n. m. βλ. καὶ **διαγούμισμα.**

κουρσεύω, μέλ. εύω· [ξεν.] ληστεύω, ληΐζομαι, συλλάω ῶ, λεηλατῶ, λαφυραγωγῶ, piller ; saccager ; βλ. καὶ διαγουμίζω.

κοῦρσι, τό· [ξεν.] ῥοδὶς, κυρίως ἡ σκόνι τῶν τριανταφύλλων, ὀσφράδιον, pastille (f.) [odorante].

κοῦρτα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] (glutus) **βρόχθος**, κατάποσις, μιὰ ῥουφηξιά.

κουρταλάκια, [διάλ. Καρπάθου] τὰ χειροκροτήματα, πρός τε εὐφημισμὸν καὶ κατηγορίαν, ὅτε διαπληκτίζονται αἱ ἐρίζουσαι γυναῖκες.

κούρταλον, τό· [δημ.] βλ. **κρόταλον.** § κούρταλον, τό· [διάλ. Καρπάθου] **κατάξηρον.**

κουρταλῶ (έω) [δημ.] βλ. **κροταλίζω.**

κουρτελάτσα, ἡ· [ξεν. ναυτ.] βλ. **παρίστιον**, bonnette, n. f. || κουρτελάτσα γάπιας, βλ. **παραδολώνιον.**

κουρτελατσίνια, τά· [ξεν. ναυτ.] βλ. παραφωσώνιον.

κουρτέλο, τό· [δημ. οἰκοδ.] βλ. **ἡμιστηθαῖον**, allège, n. f. καὶ **στηθαῖον** (mur de soubassement).

κουρτέσσα, ας, ἡ· [διάλ. Καρπάθου] νέα χαρίεσσα, νοστιμοῦλα.

κουρτίνα, ας, ἡ· [ξεν.] ὁ **περδές**, ὁ **μπερντές**, τὸ παραπέτασμα, rideau, n. m. courtine, n. f.

κουρτσιάζει, [διάλ. Ἠπείρου] σκωριάζει, κατέχεται ὑπὸ σκωρίας.

κουρτῶ (glutio) [διάλ. Οἰνόης] 1) καταπίνω, βροχθίζω· 2) καταχρῶμαι οἰκειοποιοῦμαι, σφετερίζομαι.

κουσάκια, τά· [δημ.] βλ. **τεγίς**, panne, n. f.

κουσβαρᾶς, ὁ· [δημ.] βλ. **κορίανδρον**· coriandre, n. m.

κουσέλης, ὁ· βλ. **κουρκουσούρης.**

κουσέλι, τό· [δημ.] κτλ. βλ. **κουρκουσουριά**, κτλ.

κουσκοῦνι, τὸ (τοῦ ἀλόγου) [δημ.] ἡ πιστιά· βλ. **ὑπουρίς**, croupière, n. f.

κουσκουρειά, ἡ· [δημ.] περιέργεια, πολυπραγμοσύνη, curiosité (mal entendue, déplacée).

κουσκουρεύω, μέλ. εύσω, [δημ.], πολυπραγμονῶ, περιεργάζομαι, fureter ; χώνω παντοῦ τὴν μύτην μου, mettre son nez partout ; εἶμαι περίεργος, être curieux ; rechercher avec une blamâble curiosité.

κουσκούρης, ὁ [δημ.] (ἐκ τοῦ λατιν. sussurus) **α**, ικον· **πολυπράγμων**, fureteur, n. ἀδιάκριτος, indiscret, ète, adj.

κούσουλο, τό· [διάλ. Νάξου] σκουπίδι, σαρίδι.

κουσουλοκάλαθο, [διάλ. Νάξου] καλάθιον διὰ τὰ κούσουλα.

κουσουμά(δ)ι, τό· [διάλ. Καρπάθου] τὸ **δίπυρον.**

κουσοῦρι, τό· [δημ.] τὸ ἐλάττωμα, défaut, n. m § — τὸ ὑπόλοιπον (τινός), reste, n. m. ἤτοι τὸ ἀπομεινάρι λογαριασμοῦ, κτλ. τὸ ῥέστον, l'excédent (résidu, reste, reliquat, les restes) d'une somme. § κουσοῦρι, τό· [διάλ. Κύμης] «ἔχομε ἕνα **κουσουράτσι** = μικρὸν χρέος ἀπομεῖναν ἐκ μεγάλου ποσοῦ ἢ καὶ ἁπλῶς μικρὸν χρέος.

κουτάβι, τό· [δημ.] τὸ μικρὸν διαφόρων, ζώων, κυρίως ὅμως τοῦ σκύλου (σκύλαξ, σκυλάκιον), λύκου, κτλ. petit (d'une chienne ; d'une louve, etc.) «σκύμνος» (κυρίως τοῦ λεονταριοῦ), lionceau, n. m. λυκιδεὺς (τοῦ λύκου), louveton, n. m. § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] νέος, jeune, adj. ἄνευ πείρας, ἄπειρος, inexpérimenté, ée, adj. νέος ἄπειρος, jeune-niais, blanc-bec, n. m.

κουτάκι, τό· [δημ.] τὸ κυτίδιον, πυξίδιον, μικρὸν κουτίον, petite boîte ; τὸ κυτίον, κιβωτίδιον, coffret, n. m. πυξίς, θήκη, étui, n. m.

κουτάλα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. **χουλιάρα**· ἀρχ. ἡ **κωταλίς**, cuiller (f) [à pot] ; || —, βλ. **πυέλιον.** § [ναυτ.] βλ. **ἀψίς**, voûte, n. f. § **κουτάλα** [διάλ. Ἠπείρου] ἡ κενὴ κεφαλή. § **κουτάλα** [διάλ. Κύμης] ἡ ὠμοπλάτη ἡ συνδέουσα τὴν χεῖρα μὲ τὸν κορμὸν ὄπισθεν (κοτύλη).

κουταλάκι, τό· [δημ.] μικρὸν κοχλιάριον, petite cuiller, ὡς εἶνε τὸ κοχλιάριον τοῦ καφέ, cuiller à café.

κουτάλι, τὸ καὶ **χουλιάρι,** [δημ.] τὸ κοχλιάριον, cuiller ou cuillère, n. f.

κουταλιά, ἡ καὶ **χουλιαριά,** [δημ.] (δοῖδυξ) cuillerée, n. f. τὸ ποσὸν ὅπερ χωρεῖ ἐντὸς κοχλιαρίου ἢ κωταλίδος, ce que contient une cuiller.

κουταμάρα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ ἀνοησία, bêtise, n. f. [défaut d'intelligence ; action ou propos bête] ; sottise, n. f. **εὐήθεια**, ἠλιθιότης, ἡ **βλακεία**, stupidité, n. f. εὐήθεια μωρία, niaiserie, n. f.

κουταμάτσα, ας, ἡ· [διάλ. Νισύρου] ὑγειονομεῖον, λοιμοκαθαρτήριον, κοινῶς χαραντίνα.

κουτελιέρα, ἡ· [δημ.] βλ. **προμετωπίδιον.**

κούτελον, τό· [δημ.] βλ. **μέτωπον**, front, n. m. § — [ἱππολ.] front ; βλ. καὶ **βρέγμα.**

κουτεντές, ὁ· [δημ.] εὐήθης, βλάξ, imbécile, badaud, e ; βλ. **κουτός.**

κουτί, τό· [δημ.] ἡ **πυξίς**, κυτίς, boîte, n. m. τὸ κιβώτιον, caisse, n. f. τὸ κιβωτίδιον, cassette, n. ἡ κιστίς, coffret, n. m. ἡ θήκη, étui.; (boîte de) carton, θήκη **ἐκ** χάρτονος· || σταφίδες (σῦκα) τοῦ **κουτιοῦ**, raisins (figues) de caisse. § — [τῶν ἐκκλησιῶν], tronc, n. m.

κουτιαίνω, [δημ.] μέλ. θὰ κουτιάνω, γίνομαι κουτὸς (**εὐήθης, ἀνόητος, βλάξ**), rendre

stupide (bête, sot) ; ἀπομωρῶ, ἀπομωραίνω, abêtir ; hébéter. § ἀποβλακοῦμαι, s'hébéter, s'abêtir, se crétiniser.

κούτικας, ὁ· [δημ.] τὸ ὀπίσθιον μέρος τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ λαιμοῦ, ὁ αὐχήν, nuque, n. f.

κούτλας, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] κοτύλη διὰ γάλα.

κουτοπονηρία, ας, ἡ· [δημ.] **μωροπονηρία,** ἡ ψευδοαγαθότης, fausse bonhomie ; grosse finesse ; ἡ δολορραφία, finasserie, n. f.

κουτοπόνηρος, ος, ον· [δημ.] μωροπόνηρος, ψευτοαγαθός, faux bonhomme ; gros fin ; μικροδόλιος, finassier, ère ; δολοπλόκος, finasseur, euse.

κουτός, ή, όν· [δημ.] (ἄφρων) (ὁ ἄλλως ζαβός), ἀνόητος, sot, sotte ; ἄπειρος τοῦ κόσμου, εὐήθης, μωρός, niais, e ; βραδύνους, βλάξ, ἠλίθιος, stupide, adj. ἠλίθιος, ἀνόητος, βλάξ, εὐήθης, imbécile, adj. nigaud, e; βλάξ, ζῶον, bête ; [οἰκ.] bêta.

κουστοῦ(δ)ι, τό· ἢ **κουστου(δ)ά,** [διάλ. Καρπάθου] = ἡ χεὶρ κλεισμένη ἢ ἡμίκλειστος, ἡ διὰ τῆς χειρὸς δόσις.

κουτούζης, ὁ· [διάλ. Καρπάθου] **ἀπότολμος.**

κουτοῦκι, τό· [δημ.] ὁ ἀναίσθητος ἐκ τῆς μέθης, ivre-mort ; μεθυσμένος, soûl, e ; ivre comme une soupe. § — [ναυτ.] βλ. **πρυμνοδέτης,** croupiat, n. m.

κουτούκιν, τό· (codex) [διάλ. Οἰνόης] κορμός, κούτσουρον, στέλεχος.

κουτουλίζω, [δημ.] καὶ

κουτουλῶ, [δημ.] βλ. κουτρίζω, κτλ.

κουτουράδα, ας, ἡ· [δημ.] πρᾶξις (ἐπιχείρησις) τολμηρά, action (entreprise) hasardeuse. § —, ἀγορὰ κατ' **ἀποκοπήν,** [marché à] forfait.

κουτουριά, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] ἀπόπειρα ἀπελπιστική.

κουτουροῦ, [δημ. ἐπίρ.] τυχαίως, au hasard ; κατὰ τύχην, à l'aventure. § —, κατ'ἀποκοπήν, à forfait.

κούτουρος, ὁ· [διάλ. Καρπάθου] τολμηρός, ῥιψοκίνδυνος.

κουτουρῶ, μέλ. ήσω· [δημ.] τολμῶ, ῥιψοκινδυνεύω, hasarder ; risquer ; δοκιμάζω, ἐπιχειρῶ, tenter.

κουτοφέρνω, [δημ.] **ὑπομωραίνω,** τὸ νὰ ἦνέ τις ὀλίγον κουτός, être un peu sot.

κουτόψειρα, ας, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] κοττόψειρα, φθεὶρ ὄρνιθος, ὀρνιθόψειρα.

κοῦτρα, ας, ἡ· [δημ.] τὸ μέτωπον, front, n. m. § —, ἡ κεφαλή, tête, n. f. τὸ κρανίον, crâne, n. m. § **κοῦτρα** [διάλ. Ἠπείρου] ἡ κόμη.

κουτρίζω, μέλ. ίσω· [δημ.] καὶ **κουτουλίζω,** συρράσσω, προσκρούω (ἐπί τινος), heurter ; κτυπῶ διὰ τῆς κεφαλῆς, se heurter [de la tête]. § — [ἐπὶ ζώων ἰδίως] καὶ **κουτουλίζω,** cosser ; κτυπῶ μὲ τὰ κέρατα καθὼς τὰ κριάρια, τὰ βώδια, donner (frapper) de la corne (**κερατίζω,** κυρίσσω).

κούτρισμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ πρόσκρουσις, ἡ σύγκρουσις, heurt, n. m. τὸ κτύπημα, choc, n. m. § **κούτρισμα** καὶ **κουτρούλισμα,** τὸ διὰ τῶν κεράτων τῶν ζώων κτύπημα, coup de cornes, ἡ **κυρηβασία.**

κουτρόνα καὶ κουτρόνι, ας, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] μέγας λίθος, **κοτρόνα.**

κουτρουβάλα, ας, ἡ· [δημ.] (**κυβίστημα**), γενικῶς ἡ πτῶσις, κατάπτωσις, chute, n. f. ἡ ἀνατροπή, culbute, n. f. [τουρταχλᾶς, κοιν. τούμπα, (ἀρχ.) κυβίστησις], καταχύλισις, τὸ χατρακύλισμα, dégringolade, n. f. ‖ κάμνω κουτρουβάλαις, κυβιστάω, κυβιστίνδα παίζω, faire des culbutes.

κουτρουβαλιάζω, [δημ.] μέλ. άσω· (**κυβιστῶ**), ἀνατρέπω βιαίως, culbuter ; ἀνατρέπω, renverser ; χατρακυλῶ, faire dégringoler.

κουτρουβαλῶ (έω), [δημ.] μέλ. ήσω· κατρακυλῶ, καταβαίνω δρομαίως, κατακυλινδοῦμαι, dégringoler ; (**κυβιστῶ**) καταπίπτω, ἀνατρέπομαι βιαίως, culbuter.

κουτρόβολας, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] τόπος κατωφερής, κατήφορος.

κουτροβολῶ, [διάλ. Ἠπείρου] κινῶ τι εἰς κατήφορον, κυλίω, **κουτρουβαλῶ.**

κουτρούλης, ὁ [δημ.], **φαλακρός,** chauve, adj. ras, e. § — [μεταφ.] πτωχός, ἄθλιος, δύστηνος, pauvre ; δύστηνος, δυστυχής, malheureux, euse ; ἄθλιος, misérable ; ‖ **τοῦ κουτρούλη** ὁ γάμος [φρ. **παροιμ.**] confusion, n. f. tohu-bohu, n. m. cour du roi Pétaud.

κουτρουλιά, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] εἶδος μαλακοῦ καὶ λευκοῦ σίτου.

κουτρουλός, ή, όν· [δημ.] περικεκομμένος, tronqué, ée ; écourté, ée.

κουτρουνιά, ᾶς, ἡ, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] κτύπημα διὰ λίθου, **κοτρονιά.**

κουτρῶν(ι), τό· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] μέγας λίθος, **κοτρῶνα,** βλ. **κοτρόνα.**

κούτσα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ χωλότης, σκέλους πήρωσις, claudication, n. f. boitement, n. m. ‖ χούτσα χούτσα [ἐπίρ,], χωλαίνοντας, en boitant ; [καὶ μεταφ.] clopin clopant, en clopinant. § — [ναυτ.] βλ. **γνάθος,** mâchoire, n. f. βλ. **γναθία ὑπέρα,** drisse [du mât] ; [πληθ.] barres d'écusson ; βλ. **δικρόαι**· ‖ ἡ πρώτη χούτσα, le fourcas d'ouverture. § — [ναυτ.] βλ. **ἀντλοδόχη.** § **κούτσα,** βλ. **κοῦκλα.**

κουτσά, [δημ. ἐπίρ.] χωλαίνοντας, en boitant ; ‖ χουτσὰ στραβά, tant bien que mal.

κουτσαβάκης, ὁ· [χυδ.] ὁ κάμνων τὸν παλληκαρᾶν, fier à bras.

κούτσαυλος, θηλυκὸν **κουτσαύλα** [δημ. ὑβριστ.] **χωλός,** ή, όν, boiteux, euse, adj. ῥαιβοσκελής, στραβοπόδης, cagneux, euse, pied -bot, n. m. celui dont le pied est contrefait; (πληθ. des pieds-bots).

κουτσαίνω, [δημ.] μέλ. θὰ χουτσάνω, **καθιστῶ** χωλόν, rendre boiteux. § [οὐδ.] κουτσαίνω, **χωλαίνω,** boiter ; ὑποσκάζω (ὅταν ὀλίγον), clocher, clopiner, aller clopin-clopant.

κούτσαμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ **χωλότης,**

σκέλους πήρωσις, claudication, n. f. boitement, n. m. βλ. καὶ κούτσα.

κουτσαύτης, ὁ· [δημ.] (κόλωτος), ὁ ἔχων τὰ ὦτα κεκομμένα, qui a les oreilles coupées; essorillé; βλ. κολοβὸς καὶ κόλωτος.

κούτσικο, τό· [δημ.] μικρούτσικον, πολὺ μικρόν.

κουτσοδόντης, α, ικον· [δημ.] (νωδός), brèche-dent, adj. et n. ὁ μὴ ἔχων ὅλους τοὺς ὀδόντας, ὁ ἔχων χαλασμένα δόντια (ἀρχ. νωδός, καὶ μεταγεν. φαφούτης)· [πληθ. des brèche-dents].

κουτσλουλόους, ὁ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ὁ ὀρνιθών.

κουτσοκεφαλιάζω, [δημ.] μέλ. άσω, κόπτω τὴν κεφαλήν, couper la tête.

κουτσοκέφαλος, ὁ· [διάλ.'Ηπείρου] ὁ ἐλλιπὴς τὴν κεφαλήν.

κουτσομεσιάζω, μέλ. άσω· [δημ.] κοψομεσιάζω, τὴν ὀσφὺν κατάγνυμι, κουράζω, καταπονῶ, éreinter; || κουτσομεσιασμένος, η, ον· κοψομεσιασμένος, éreinté, ée.

κουτσομηλιά, ἡ· micocoulier, n.m. δένδρον παράγον μικρὸν καρπόν, κουτσόμηλα.

κουτσομπόλης, α, ικον [δημ.] ὁ χουρχουσούρης, φλύαρος, jaseur, euse, adj. cancanier, ère, adj.

κουτσομπολιά, ᾶς, ἡ [δημ.] ἡ χουρχουσουριά, φλυαρία, jaserie, n. f. commérage, n. m. [πληθ.] rapports cancans; potins, n. m. pl.

κουτσομύτης, α, ικον· [δημ.] ῥινότμητος, ἠκρωτηριασμένος τὴν ῥῖνα, qui a le nez coupé (; camus, e); camard, e.

κουτσονούρης, α, ικον· [δημ.] ὁ ἔχων τὴν οὐρὰν κεκομμένην, qui a la queue coupée (κόλουρος), courtaud, e; courtaudé, ée, adj. (βλ. καὶ ἵππος).

κουτσοπίνω, [δημ.] (χειλοποτῶ), πίνω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, buvoter, boire à petits coups et fréquemment.

κουτσοπόδαρος, α, ικον· [δημ.] χωλός, ή, όν, boiteux, euse, adj.

κουτσός, ή, όν· [δημ.] χωλός, ή, όν, boiteux, euse, adj. § — [παιγνιδ.] cloche-pied, n. m. || παίζουν τὸν κουτσόν, ils jouent à cloche-pied.

κουτσουκέλα, ας, ἡ· [δημ.] τὸ στραβοπάτημα, faux pas; πρᾶξις (ἢ λόγος) ἀνόητος, καὶ ἀξιόποινος, ἡ ἀνοησία, sottise, n.f. [οἰκ.] pas de clerc; [δημ.] boulette, n. f.

κουτσουκιά, ἡ· [δημ.] ἡ χαρουπιά, caroubier, n. m. ἡ κερατέα, κερατωνία ἡ ἀγρία. 'Εν 'Ηπείρῳ λέγεται κατσουπιά.

κουτσουλιά, ᾶς, ἡ [δημ.] (ὄνθος), ἡ κόπρος τῶν πτηνῶν, fiente, n. f. καὶ μεταφ. τὸ ὀλίγον ἀποπάτημα, ἀφόδευμα· || κουτσουλιὰ ὀρνίου, émeut ou émeu, n. m.

κουτσουλίζω, [δημ.] καὶ

κουτσουλῶ, [δημ.] μέλ. ήσω· (ἐντιλάω), fienter, βλ. κουτσουλιά· (ἐπὶ ὀρνέων) émeutir ou mutir.

κουτσοῦνα, ἡ· [δημ.] βλ. κοσῶνα.

κουτσουνάδα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ παπαροῦνα, coquelicot, n. m.

κουτσουρέλι, τό· [δημ.] μικρὸν κούτσουρον, ὡς τὸ τῶν κλημάτων.

κουτσουρεύω, [δημ.] καὶ

κουτσουριάζω, [δημ.] περικόπτω, tronquer; ἀκρωτηριάζω, mutiler; ἀποκόπτω τὴν ἄκραν, ἀκροτομέω, écourter.

κούτσουρον, ου, τό· [δημ.] στέλεχος, κορμός, πρέμνον, souche, n. f. (ἐπὶ καυσίμου ὕλης) bûche, n. f. rondin, n. f. ἤτοι κορμός, στρογγύλον τεμάχιον ξύλου πρὸς καῦσιν, morceau de gros bois de chauffage. § —, bloc, n. m. βλ. κορμὸς καὶ ἐπικόρμιον· || κούτσουρο τοῦ μέγγενε, κτλ., bloc d'étau, etc. τὸ στέλεχος τοῦ συνδήκτορος. § κούτσουρο [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] ἄνθρωπος κτηνώδους νοός, ἀναίσθητος, ξυλοκέφαλος, ἄνθρωπος ἀπελέκητος, ἀμαθής, ignorant, e, adj. βραδύνους, βλάξ, ἠλίθιος, stupide, adj. ἠλίθιος, εὐήθης, cruche, n. f. βλάξ, εὐήθης bûche, n. f. (στέλεχος, κούτσουρο ἀπελέκητον).

κουτσοχέρης, α, ικον [δημ.] μονόχειρ, ὁ κουλλός, κουλλοχέρης, manchot, ote.

κουφά, [δημ. ἐπίρ.], ὑποκώφως, sourdement, adj. || στὰ κουφὰ = ἀθορύβως, ἄνευ θορύβου.

κουφαηδόνι, τὸ (πτηνόν), agrobate, n.m. [qui erre dans les champs], συνώνυμον τοῦ aédon, n. m. γένος πτηνῶν ὀκνηρῶν, περιλαμβανόντων τὰς ὑπολαΐδας τῶν ἐρήμων. § [μεταφ.] —, ἄνθρωπος ἐντελῶς κωφός, homme complétement sourd; sourd comme un pot.

κουφαίνω, [δημ.] θὰ κουφάνω, καθιστῶ κουφὸν (κωφόν), κωφόω, διαφθείρω τὴν ἀκοήν, rendre sourd, assourdir; [μεταφ. ἰδίως] ἐκκωφῶ, ξεκουφαίνω, assourdir. § [μέσ.] γίνομαι κωφός, devenir sourd; κεκώφωμαι, τὴν ἀκοὴν διέφθαρμαι.

κουφάλα, ας, ἡ [δημ.] τὸ κοίλωμα, (δένδρου κυρίως] creux (d'un arbre, etc.) βλ. καὶ βαθούλωμα· || — ὀδόντος, creux d'une dent.

κουφάλια καὶ κουφάλα, ἡ [διάλ. Κύμης] = κούφιος κορμὸς δένδρου ἢ ἄλλου τινός.

κουφάλογο, τό· [δημ. ὕβρ.] κωφός, sourd, e, adj. vieux pot.

κούφαλον, τό· [διάλ. 'Ηπείρου] = ἐκ τοῦ κοῦφος· κυρίως τὰ ἐκ τῆς σήψεως ἐλαφρὰ καταστάντα ξύλα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ γερόντων (βλ. κούφταλον).

κούφαμα, ατος, τό· [δημ.] καὶ

κουφαμάρα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ κωφότης, surdité, n. f. ἀπώλεια ἢ μεγάλη ἐλάττωσις τῆς ἀκοῆς.

κουφάρι, τό· [δημ.] (κυρ. τὸ κορμὶ ἀπὸ ταῖς πλάταις ἕως τοὺς μηρούς), le corps, καὶ γενικῶς ὁ σκελετός, carcasse, n. f. || [πλοίου] βλ. σκάφος, coque, n. f. || —, τὰ κόκκαλα τοῦ νεκροῦ σώματος καὶ ἰδίως τὸ ῥαχοκόκκαλον μὲ τὰ πλευρά, πρὶν διαλυθῶσι, τὸ σκελετόν, carcasse, n. f. § κουφάρι, τό· [διάλ. 'Ηπείρου] κατὰ συγκοπὴν κφάρι, τὸ πτῶμα ὡς κοῦφον καὶ κενὸν ζωῆς.

κουφέτον, τό· [ξεν.] ζαχαρωτόν, bonbon, n. m. dragée, n. f. τὰ ζαχαρωμένα ἀμύγδαλα.

κουφαίνω, [δημ.] μέλ. θὰ κουφάνω, (ἐγκοιλαίνω), σκάπτω, ἐκσκάπτω, creuser, caver ; κενόω-ῶ, vider; [συνεκδ.] χαλνῶ, χαλῶ, φθείρω, gâter. § [οὐδ.] γίνομαι κούφιος (ἄδειος), devenir creux (vide) ; φθείρομαι, se gâter.

κουφίζω, μέλ. ίσω, δὲν καλοακούω, εἶμαι ὀλίγον κωφός, βαρύκοος, **βαρηκοέω**, avoir l'oreille dure; être dur d'oreille; entendre dur. § — [ἀρχ. εὔχρ. ναυτ.] alléger, allégir, alester ; ἀνακουφίζω, ἐλαφρύνω, **ξαλαφρόνω**· || — πλοῖον, alléger un navire, σημαίνει καθιστῶ αὐτὸ ἐλαφρότερον διὰ τῆς ἀφαιρέσεως μέρους τοῦ φορτίου του. Τοιουτοτρόπως ἐλαττοῦται τὸ βύθισμα (tirant d'eau) τοῦ πλοίου καὶ δύναται τοῦτο νὰ πλεύσῃ εἰς ἀβαθῆ ὕδατα. § κουφίζω κάλω, **ῥῦμα**, alléger un cable, un grelin ; προκειμένου περὶ κάλω, περὶ ῥύματος ἢ περὶ οἱουδήποτε βαρέος ναυτικοῦ σχοινίου, σημαίνει τὸ ὑποβαστάζειν αὐτὸ κατὰ μῆκος εἰς διάφορα σημεῖα, εἴτε διὰ λέμβων, εἴτε δι' ἀνθρώπων, εἴτε δι' ἐπιπλευστήρων.

κουφιοκέφαλος, ὁ· [δημ.] ὁ ἔχων κενὴν τὴν κεφαλήν, qui a la tête vide ; tête de linotte.

κούφιος, α, ον· [δημ.] ὁ μηδὲν ἔχων ἐντός, ὁ κοῖλος, creux, euse, adj. ὁ κενὸς ἐσωτερικός, vide, adj. ὁ διεφθορώς, χαλασμένος, gâté, ée ; ὁ κενός, συνεπῶς ἐλαφρός, κοῦφος, léger, ère ; || αὐτὰ εἶνε κούφια καρύδια [φρ. μεταφ.], tout ça c'est de la viande creuse (; de la fumée ; || βεντούζαις κούφιαις, ventouses sèches ; || κούφιον δόντι, une dent gâtée. § — ὑπόκωφος, κουφός, sourd, e, adj. κεκρυμμένος, caché, ée, adj. ἀθόρυβος, ἄνευ θορύβου, sans bruit ; || — πόνος, douleur sourde ; || [ἐπίρ.] εἰς τὰ κούφια, sans bruit ; ἄνευ ἀποτελέσματος, sans résultat; || κούφια πορδή, vesse, n. f.

κουφόβρασις, εως, ἡ· [δημ.] ὁ αὐχμός, temps lourd et chaud ; βλ. ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις καιροῦ καὶ αὐχμός.

κουφοθάλασσα, ης, ἡ· [ναυτ.] houle, n. f. βλ. σάλος.

κουφοκαίομαι, [διάλ. Ἰονίων νήσων] συνήθως ἐπὶ γ'. προσ. «κουφοκαίεται» καίεται χωρὶς φλόγα, κατ' ὀλίγον καὶ σχεδὸν ἀνεπαισθήτως.

κουφοκλάνω, vesser ; βλ. κλάνω, **πέρδω.**

κουφόνοια, ας, ἡ· «τὸ κοῦφον τοῦ νοῦ», ἐλαφρογνωμία, ἐπιπολαιότης, ἐλαφρότης τοῦ πνεύματος (τῆς διανοίας), légèreté d'esprit ; ἡ ἐλαφρότης, κουφότης, légèreté, n. f. ἀφροσύνη, ἀσυνεσία, ἀπερισκεψία, imprudence, n. f.

κουφόνοος, συνηρ. ους, ουν· ἐλαφρόγνωμος, ἐλαφρός, ἐπιπόλαιος, ὁ ἐλαφρὸς τὸν νοῦν τὸ (πνεῦμα), léger d'esprit ; ἐλαφρός, κοῦφος, léger, ère ; ἄφρων, ἀσύνετος, ἀπερίσκεπτος, imprudent, e.

κουφοξυλιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] sureau, n. m. ἡ ἀφροξυλιά, βλ. **ἀκτέα.**

κουφόξυλον, τό· [δημ.] εἶδος καλαμιοῦ ἀγκαθωτοῦ (νάρθηξ), férule, n. m.

κουφοπορδή, ῆς, ἡ· κούφια **πορδή**, vesse, n. f. ἡ φέντα· βλ. κλάνω, πέρδω.

κουφός, ή, όν· κωφός, ή, όν, ὁ μὴ ἀκούων, sourd, e, adj. || κάμνει τὸν κουφόν, il fait la sourde oreille ; || εἰς τοῦ κουφοῦ τὴν πόρτα ὅσο θέλεις βρόντα [παροιμ.], c'est frapper à la porte d'un (c'est parler à un) sourd ; || [ἐπίρ.] εἰς τὰ κουφά, à la sourdine ; sans faire de bruit ; κρυφίως, secrètement ; || ὀλίγον κουφός, κουφούτσικος, sourdaud, e (= ὑπόκωφος) ; || εἶμαι κουφός, κωφεύω, être sourd ; || κάμνω τὸν κωφόν, faire le sourd.

κοῦφος, η, ον (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), ἐλαφρός, léger, ère, adj. εὐκίνητος ἀντίθ. τῷ βαρύς· (ἐπὶ πνεύματος) ἐλαφρός, ἐλαφρόγνωμος, μάταιος, κενόσπουδος, κοῦφος, frivole, adj. [μεταφ.] tête de linotte.

κουφότης, ητος, ἡ· ἐλαφρότης, légèreté, n. f. [ἐπὶ πνεύματος] ματαιότης, κουφότης, frivolité, n. f. βλ. καὶ **κοῦφος.**

κούφταλον, τὸ [δημ.], **ὑπέργηρως**, ἐσχατόγηρως, vieux décrépit; (vieux] barbon, n. m.

κούφωμα, ατος, τό· [δημ.] τὸ κενόν, τὸ κοῖλον, creux, euse ; ἡ κοιλότης, cavité, n.f. § — [οἰκοδ.] βλ· **φάτνωμα,** embrasure, χάσμα, baie.

κούφως (ἐπίρ. τοῦ κοῦφος), ἐλαφρῶς, κτλ. βλ. κοῦφος, légèrement, adv. frivolement,adv.

κόφα, ας, ἡ· [δημ.] μεγάλο κοφίνι, κόφινος, κάρταλος, corbeille, n. f. grand panier,n.m. § — [ναυτ.] βλ. **καρχήσιον,** hune, n. f. § κόφα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] = ἐλαφρόν τι ξύλινον ἀγγεῖον, ἐσκαμμένον ἔσωθεν, ἐν ᾧ βάλλουσιν ἰδίᾳ οἶνον πρὸς μεταφοράν· λέγεται καὶ τσώτρα, τσίτσα καὶ πλόσκα.

κοφινᾶς, ὁ· [δημ.] κοφινοπλέκτης, οἰσυοπλόκος, vannier, n. m.

κοφίνι, τό [δημ.], βλ. κόφινος. § — (διὰ πλύσιν), cuvier, n. m. § κοφίνι(ον), ὑποκορ. τοῦ κόφινος, **κοφινίς**, coffin, n. m. § κοφίνιον, vanette, n. f. καλεῖται τὸ **κοφίνι** δι' οὗ αἴρουσι τὴν κόπρον τῶν κτηνῶν ἐκ τῶν σταύλων.

κοφινίδα, [δημ.] βλ. **κόφινος**· || [μεταφ.] τοῦ ἔκαμαν τὸ κεφάλι κοφινίδα, on lui a cassé (brisé) la tête ; on lui a mis la tête en compote.

κοφινοπλεκτική, ῆς, ἡ καὶ **οἰσυοπλοκία,** vannerie, n. f. βλ. **καλαθοποιΐα.**

κοφινοπλέκτης, ου, ὁ· καὶ

κοφινοποιός, οῦ, ὁ· καλαθοποιός, οῦ, ὁ· vannier, n. m. ὁ κατασκευάζων κοφίνους.

κόφινος, ου, ὁ· κοινῶς **κοφίνι**, coffin, n.m. vanette, n. f. κάλαθος, καλάθι, panier, n. m. κάλαθος ἐκ λύγου (οἰσύας), banne, n. f. manne d'osier ; manne, n. f. panier d'osier plus long que large. § ἐπιφατνία κόφινος, coffre à avoine ; λέγεται ἡ ἄνωθεν τῶν φατνίων μεμονωμένως εὑρισκομένη ἡμικυκλικὴ ἐσχάρα **ἐν** ἧ τίθεται **ὁ** σανὸς ἢ τὸ χόρτον· βλ. καὶ **κραστήριον.** § [ὀχυρ.] κόφινος, ὁ (κοφίνι), gabion, n. m. κατασκευαζόμενος ἐξ **εὐλυγίστων** κλάδων· τοὺς κοφίνους τοποθετοῦσι κατὰ σειρὰν πληροῦντες αὐτοὺς χωμάτων, χρησιμεύουσι δὲ δι' ἐπενδύ-

σεις ὀχυρωμάτων καὶ πυροβολείων, διὰ κατασκευὴν **ἀλεξιθραυσμάτων** (βλ. λέξιν, pare-palles), ὡς **ὑποβαστακτικὰ** (corps des supports) **δοκογεφυρῶν** (passerelles), κτλ. § — ἢ **προκυλίνδημα**, τό· gabion farci (du sapeur); κόφινος γεμισμένος ἐκ κλάδων ὄντινα ὁ ὀρυκτὴρ κυλίει πρὸ αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐκσκαφὴν τῶν κατὰ τὰς πολιορκίας ἐκτελουμένων **συρίγγων** (sapes); τοιούτους κοφίνους μετεχειρίζοντο μέχρι τοῦ 1870. Ἐνίοτε κατασκευάζουσιν **ἐπενδύματα** διὰ κοφίνων· βλ. **ἐπένδυμα**, revêtement).

κοφινόω-ῶ, μέλ. ώσω, gabionner, ἐκτελῶ κοφίνωμα (gabionnade); προτειχίζω ἢ καλύπτω τὶ μὲ κοφίνους.

κοφίνωμα, ατος, τό· gabionnade, n. f. προπέτασμα ἐκ κοφίνων (gabions).

κοφίνωσις, εως, ἡ· gabionnage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ κοφινοῦν (gabionner).

κοφτερός, ή, όν· [δημ.] (ἀντὶ κοπτερὸς) ὁ κόπτων, ὀξύς, τομός, tranchant, e; coupant, e; ‖ ἡ κοφτερὴ (μερηὰ) τοῦ μαχαιριοῦ, τοῦ σπαθιοῦ, κτλ. ἡ ἀκμή, τὸ στόμα, le fil; le (côté) taillant (tranchant, coupant).

κόφτης, ὁ [δημ.] ὁ κόπτης· ‖ —, ἡ κοπίς, ὁ κοπεύς, couperet, n. m.

κοφτός, ή, όν [δημ.] κοπτὸς (τμητός), ὁ δυνάμενος νὰ κοπῇ (τμηθῇ), qu'on peut couper (trancher); τὸ ἐπίρρ. **κοφτά**, μόνον εἰς τὴν φράσιν «ὀρθὰ-κοφτὰ»· βλ. **ὀρθά**.

κόφτω, [δημ.] βλ. κόπτω. κτλ.

κοχελίνη, ης, ἡ καὶ κοχυλίνη, βλ. **κοχενίλλη**.

κοχενίλλη, ης, ἡ· cochenille, n.f. ἢ κόκκος (κοχελίνη καὶ κοχυλίνη) (ζωολ.) γένος ἐντόμων τῆς τάξεως τῶν ἡμιπτέρων ἢ ῥυγχωτῶν περιλαμβάνον ζῶα μικρά, ζῶντα ἐπὶ διαφόρων δένδρων, καὶ ἰδίως ἐπὶ κάκτων τοῦ Μεξικοῦ. Κόκκος ὁ κακτόφιλος ἔχει μέγεθος καὶ σχῆμα κόρεος· ὁ ἄρρην εἶνε σπάνιος καὶ δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ διὰ 300 καὶ πλέον θηλείας, ἔχει δὲ χρῶμα ἐρυθρὸν λαμπρόν· ἡ θήλεια εἶνε μᾶλλον σταχτόχρους καὶ βαρυτέρα. Ζῶσιν ἐπὶ τῶν κάκτων τοῦ Μεξικοῦ καὶ ἀποξηραινόμενα εἴτε εἰς τὸν ἥλιον εἴτε εἰς κλιβάνους παρέχουσι τὸ γνωστότατον καὶ εἰς πάγκοινον χρῆσιν ὂν χαρμίνιον ἢ κερμέζιον· βλ. **κάκτος** καὶ **κρεμέζιον**.

κόχη, ης, ἡ καὶ κώχη [δημ.] ἡ γωνία, coin, n. m. γωνία, ἀγκών, ἡ μασχάλη, encoignure, n. f. ὁ ἀγκών, coude, n. m. γωνία, angle, n. m. ‖ μία κόχη ψωμί, une croûte (un crouton) de pain; βλ. καὶ **γωνία**.

κοχλάζω, μέλ. άσω, καὶ χοχλάζω ἀντὶ καχλάζω, ἀναδίδω πομφόλυγας, bouillonner; βλ. **βρασμὸς** καὶ **ἀναζέω**.

κοχλακίζω, [διάλ. Οἰνόης] χοχλακίζω, κοχλάζω.

κόχλασμα, ατος, τό· ὁ κοχλασμός, τὸ κοχλάζειν, bouillonnement, n. m. ὁ βρασμός.

κοχλιάριον, ου, τό· κοινῶς τὸ **κουτάλι** καὶ χουλιάρι, cuiller ou cuillère, n. f. ‖ — σούπας, cuiller à soupe; ‖ — γλυκοῦ, cuiller à confiture; ‖ — σαλάτας, cuiller à salade; ‖ — μουστάρδας, cuiller à moutarde.

κοχλίας, ου, ὁ· κοινῶς ὁ σάλιαγκος καὶ σαλίγκαρος, ὁ μέγας, escargot, n. m. ὁ μικρὸς τῶν ἀγρῶν, limaçon, n. m. § κοχλίας, ου, ὁ· [μηχ.] vis, n. f. (προφ. vice) κοινῶς **βίδα**, τὸ κοινότατον μηχάνημα δι' οὗ ἀποτελοῦνται στερεώταται συνδέσεις. Ὁ ἐντελὴς κοχλίας ἀποτελεῖται ἐκ δύο τμημάτων, ὧν τὸ μὲν (ἄρρην κοχλίας) εἶνε ἐπιμήκης στερεὸς κύλινδρος ἐν εἴδει ἥλου, φέρων ἐπὶ τῆς κυρτῆς αὐτοῦ ἐπιφανείας συνεχῆ ἑλικοειδῶς καθ' ὅλον τὸ μῆκος αὐτοῦ ἐκτεινομένην **ἐξοχήν**, τὸ δὲ (θῆλυς κοχλίας ἢ **περικόχλιον**) εἶνε ἴσος κενὸς κύλινδρος ἐν τῇ ἔσω ἐπιφανείᾳ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ὁμοία ἑλικοειδὴς ἐντομή· οὕτως ὁ ἄρρην εἰσαγόμενος ἐν τῷ περικοχλίῳ καὶ στρεφόμενος ὀλισθαίνει προχωρῶν ἐν αὐτῷ, τῆς ἑλικοειδοῦς αὐτοῦ ἐξοχῆς ἐφαρμοζομένης ἀκριβῶς ἐν τῇ ὁμοίᾳ ἐντομῇ τοῦ περικοχλίου. Ἡ κάθετος ἀπόστασις δύο διαδοχικῶν ἑλιγμῶν τῆς ῥηθείσης ἐξοχῆς καλεῖται βῆμα τοῦ κοχλίου (pas de vis, βλ. **βῆμα**), κατὰ πᾶσαν δὲ ὁλόκληρον στροφὴν αὐτοῦ ὁ ἄρρην κοχλίας προχωρεῖ ἐν τῷ περικοχλίῳ κατὰ ἕνα ἑλιγμὸν ἤτοι ἐν καθέτῳ διευθύνσει κατὰ ἓν βῆμα. Ἵνα δὲ εὐκόλως περιστρέφηται φέρει ὁ ἄρρην κοχλίας κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον ἢ μοχλόν τινα ἢ συνηθέστερον πλάκα κυκλικὴν ἐφ' ἧς ἐφαρμόζεται ἡ στρέφουσα δύναμις. Εὐνόητον δὲ ὅτι ἐὰν ὁ κοχλίας ἐκτελέσῃ οὐχὶ ὁλόκληρον στροφὴν ἀλλὰ τὸ $^1/_{100}$ αὐτῆς π. χ. προχωρεῖ ὁ κοχλίας ἐν τῷ περικοχλίῳ καθέτως κατὰ $^1/_{100}$ τοῦ βήματος. Ἐπὶ τῆς ἰδιότητος ταύτης βασίζεται ὁ «μικρομετρικὸς κοχλίας» φέρων ἐλάχιστον βῆμα, τὴν δὲ πλάκα διῃρημένην εἰς μέρη οὕτως ὥστε νὰ δύνανται νὰ καταμετρηθῶσι καὶ ἐλάχισται μετακινήσεις αὐτοῦ ἐν τῷ περικοχλίῳ. Πολλάκις μεταχειριζόμεθα τὸν ἄρρενα κοχλίαν ἄνευ περικοχλίου, ὡς π. χ. κατὰ τὴν προσαρμογὴν ξύλων, κτλ. διὰ πιέσεως καὶ στροφῆς εἰσβιβάζοντες τὸν κοχλίαν ἐν τῇ μάζῃ τοῦ ξύλου, ἐν ᾗ ὁ καταλαμβανόμενος ὑπ' αὐτοῦ χῶρος ἀποτελεῖ πράγματι αὐτὸ τὸ περικόχλιον. § κοχλίας, ου, ὁ· ἕλιξ, ικος, ὁ καὶ ἡ· κοινῶς ἡ **βίδα**, vis, n. f. καλεῖται οὕτω τεμάχιον εἰλικωμένον εἰς τὸ ἓν ἄκρον του, φέρον εἰς τὸ ἕτερον κεφαλὴν τετράγωνον, στρογγύλην, κτλ. (βλ. ἀνωτέρω μηχ.) Ὑποκοριστικὸν **κοχλίδιον** (ἡ **βιδίτσα**, petit vis); ‖ τὸ κοχλίδιον τοῦ ἐλατηρίου τῆς σχαστηρίας, petit vis du ressort de gâchette; ‖ — δακτυλιοφόρος τοῦ πιστολίου τοῦ ἱππικοῦ, vis à anneau pour pistolet de cavalerie; ‖ — ξυλοδέτης, vis à bois; ‖ — ἐπιστεφής, vis à chapeau; ‖ περικοχλιωτὸς κοχλίας, vis à écrou (vis à la romaine); ‖ ῥωμαϊκὸς ἢ περικοχλιωτὸς κοχλίας, vis à la romaine; καλεῖται οὕτω κοχλίας μήκους 0μ, 16 ἕως 0μ, 22 φέρων περικόχλιον (écrou); ‖ — στροφιγγωτός, vis à piton; ‖ — τετραγωνοκέφαλος, vis à tête carrée; ‖ — τετραγωνοκέφαλος τοῦ ἐλατηρίου τῆς σχαστηρίας, vis à tête carrée du ressort de gâchette; ‖ — πλατυκέφαλος, vis à tête en

goutte de suif ; || — κοιλοκέφαλος, vis à tête noyée ; || — πλατυκέφαλος, vis à tête plate ; || — πλατυκέφαλος καὶ ἐκγεγλυμμένος τὴν κεφαλήν, vis à tête plate fraisée ; || — στρογγυλοκέφαλος, vis à tête ronde ; || — ἀκρόθηλος, vis à teton ; || — μισθωτός, vis à tige ; || ἕλιξ 'Αρχιμήδους (ἢ κοχλίας 'Αρχιμήδειος), vis d'Archimède ; βλ. ἕλιξ· || ἀνασταλτικὸς κοχλίας, vis d'arrêt ; || συνδετικὸς κοχλίας, vis d'assemblage ; || συναπτικὸς κοχλίας, vis d'attache ; || τὸ κοχλίδιον τοῦ δακτυλίου τῆς λόγχης, vis de bague ou de virole de baïonnette ; || τὸ κοχλίδιον τῆς σκάφης (τῆς τοῦ ἐμπυρέως), vis de bassinet ; || — ξύλινος, ἡ ξυλόβιδα, vis de (en) bois ; || — τοῦ κατὰ τὸν κόπανον (τοῦ κάτω) ἀορτηρούχου, vis de battant de crosse ; || — ὁριζοντιώσεως, vis de calage ; || — τῆς σφύρας (ἡ τοῦ κικίρρου), vis de chien ; || ὁ κοχλίας τοῦ ἐκνευτῆρος τοῦ ξιφοδρεπάνου, vis de croisière de sabre baïonnette ; || ὁ κοχλίας τοῦ οὐραίου (εἰς τὰ ὅπλα), vis de culasse ; || — τοῦ πυγαίου (τοῦ πυροβόλου), vis de culasse (ou vis-culasse) ; || — τοῦ κλείστρου (τοῦ πυροβόλου), vis de fermeture ; || πῶμα κοχλιωτὸν (εἰς τὰ ναύκλαστρα), vis de fermeture ; || στερεωτικὸς κοχλίας, vis de fixation ; || κοχλίας κλισιοσκοπίου, vis de hausse ; || τὸ κοχλίδιον τοῦ ἐργατοκαλύπτρου (ἐπὶ τοῦ ἐμπυρέως), vis de la bride ; || ὁ κοχλίας τοῦ ἐργάτου (ἐπὶ τοῦ ὅπλου), vis de la noix ou vis de noix ; || ὁ κοχλίας τῆς ὀπῆς, vis de la lumière ; βλ. **πυροβόλον**· || ὁ — τοῦ ὄμματος (τῶν ὀβίδων), vis de l'œil; λέγεται οὕτω καὶ ὁ κοχλίας τῆς ὀπῆς (vis de la lumière) τῶν πυροβόλων· || — ἐμπυρέως, vis de la platine ; || — χειριστικός, vis de manœuvre ; || κινητήριος ἢ μεταγωγικὸς κοχλίας, vis de mouvement ; || — στρόφιγγος, vis de piton ; || — τοῦ πεδίλου τῆς προσωμίδος, vis de plaque de couche ; || — τῆς πλακὸς τοῦ κλείστρου, vis de plaque de fermeture ; || — ἐμπυρέως, vis de platine ; || — σκοπευτικός, vis de pointage, χρησιμεύων διὰ τὴν ἀνύψωσιν καὶ χαμήλωσιν τοῦ πυγαίου τῶν πυροβόλων· || — τοῦ τόξου, vis de pontet ; || — πιεστηρίου, vis de presse ; || — πιεστικός, vis de pression ; || ἐξαεριστήριος ὀπὴ εἰς τὰ ναύκλαστρα, vis de purge ; || — ἀνακλητικός, vis de rappel ; || ἐντατὴρ (εἰς τὰ ναύκλαστρα), vis de reglage, ἤτοι κοχλίας κανονιστικός· || — τῆς ἐπωστρίδος, vis de tête mobile ; || — ἐντατικός, vis de tension ; || — μετοχλίστρου, vis ds triqueballe ; || — συσφιγκτικὸς (ἢ ἐντατικός), vis de serrage ; || — τοῦ ἐλατηρίου τοῦ κλισιοσκοπίου, vis du ressort de la hausse ; || — ξύλινος, ἡ ξυλόβιδα, vis en bois ; || — διχιδής, vis en deux parties ; || — πρὸς δυναμικοὺς χειρισμούς, vis pour manœuvres de force ; || — ἀτέρμων, ονος, vis sans fin ; || — ἀτέρμων μαζοποιϊκός, vis sans fin de galetage ; || — ἀσφαλιστικὸς ἢ ἀνασταλτικός, vis-arrêtoir, n. f. || βύσμα (ατος, τὸ) κοχλιοειδὲς ἢ πωματοκοχλίας, vis-bouchon, n. f. || — ἐπιστεφὴς ἢ καλυπτοκοχλίας, vis-chapeau ; || — ἀγκιστροειδής, vis-crochet, n. f. || — πυγαίου, vis-culasse ou vis de culasse, εἰλικωμένον κλεῖστρον ὡς εἶνε τὸ τοῦ πυροβόλου Κανέ· || — σκοπευτικὸς ἁπλοῦς (ἢ διπλοῦς) μετὰ σταθεροῦ περικοχλίου, vis de pointage simple (ou double) avec écrou fixe; || — ἐμπυρευματοφόρος, vis-porte-amorce ἢ vis-amorce; || — ὀρειχάλκινος, vis en laiton; || κοχλίαι ξύλου ὀρειχάλκινοι, vis de bois en laiton; || κοχλίαι ξύλου σιδηροῖ, vis de bois en fer; || κοχλίαι σιδηροῖ μετὰ περικοχλίων, vis en fer avec écroux. § [σιδηροδρ.] —, βλ. **κοχλιολκεύς**, tirefond. § —, vérin, n. m. βλ. **γρύλλος**. § — ἕλιξ, σπεῖρα, spirale, n. f. λέγεται πᾶν τὸ κοχλιοειδές, κοχλίου δίκην ἐστραμμένον ἢ στροφὰς ἔχον.

κοχλιδάκι, τό· [δημ.] καὶ

κοχλίδι(ον), τὸ [δημ.] τὸ κογχύλιον, coquillage, n. m. τὸ ὄστρακον, coquille, n. f. § [διάλ. Οἰνόης] κοχλίδι[ν] τό· ὁ **κοχλίας**, ὁ σάλιαγκος.

κοχλιοειδής, ής, ές· κοχλίᾳ ὅμοιος, συνεστραμμένος ἢ περιεστραμμένος ὡς κοχλίας (ὡς ἕλιξ, ὡς σπεῖρα), qui est en forme de limaçon (; de vis ; en spirale); spiralé, ée.

κοχλιοειδῶς, [ἐπίρ.] ἐν εἴδει κοχλίου (ἕλικος, σπείρας), en vis ; en hélice ; en spirale.

κοχλιόκρανον, ου, τό· ἡ κεφαλὴ τοῦ κοχλίου, tête de vis.

κοχλιολκεύς, έως, ὁ· [σιδηρ.] tire-fonds ἢ vis à bois (κοχλίας ὅστις κωλύει τι), ἢ ξυλόβιδα, πρὸς διάκρισιν ἐκ τοῦ **κοχλίου** (vis) ; κοχλίας μετὰ διπλοῦ βήματος χρησιμεύων διὰ τὴν ἔμπηξίν του ἐντὸς ξύλων· οἱ **κοχλιολκεῖς** οὗτοι καλοῦνται συνήθως εἰς τοὺς σιδηροδρόμους ἁπλῶς **κοχλίαι**, εἶνε δὲ ἐκ χάλυβος καὶ χρησιμεύουσιν ἵνα προσηλῶσι τὰς **ῥάβδους** (rails) εἴτε ἀμέσως ἐπὶ τῶν στρωτήρων, εἴτε παρεντιθεμένης χαλυβδίνης ἕδρας (selle).

κοχλιολκός, οῦ, ὁ· tire-vis, n. m. ἐργαλεῖον δι' οὗ ἐξάγονται οἱ κοχλίαι.

κοχλιομήτρα, ας, ἡ· mère-vis, n. f. μήτρα διὰ τὴν κατασκευὴν κοχλιῶν· || — **περικοχλίου**, mère vis pour écrou.

κοχλίον, ου, τό· vrille, n. f. τὸ ἑλικοειδὲς ἄκρον τοῦ τρυπάνου ἢ τοῦ τερέτρου (tarrière) ; ἐπίσης τὸ τρυπητικὸν ἑλικοειδὲς σιδήριον τῆς ἀρίδος (vilebrequin).

κοχλιοπέρονον, τό· (σαλάτας) cuiller et fourchette à salade.

κοχλιοποιεῖον, ου, τό· atelier (τὸ ἐργαστήριον) d'ouvrier qui fabrique des vis ἢ fabrique de vis (τὸ κατάστημα, ἐργοστάσιον).

κοχλιοποιέω-ῶ, μέλ. ήσω, fabriquer des vis, κατασκευάζω κοχλίας.

κοχλιοποιός, οῦ, ὁ· ὁ κατασκευάζων κοχλίας, ouvrier (ὁ τεχνίτης) qui fabrique des vis ; fabricant de vis (ἰδίως ὁ καταστηματάρχης, ἐργοστασιάρχης).

κοχλιός, ὁ· [διάλ. Οἰνόης], ὄχι ὁ τρωγόμενος ἀλλ' ὁ ἄνευ κελύφους σάλιαγκος, γυμνοσάλιαγκος· ὁ **λεῖμαξ**. § **κοχλιός,** ὁ· καὶ χο-

χλιὸς [διάλ. Ἰονίων νήσων] ὄνομα περιλαμβάνον διάφορα μικρὰ εἴδη μονοθύρων κογχυλίων ἢ γαστεροπόδων.

κοχλιοστροφή, ῆς ἡ· μία ὁλόκληρος στροφὴ τοῦ κοχλίου, tour de vis.

κοχλιοστρόφιον, ου, τό· tournevis, n. m. στροφεῖον, τό· κοινῶς τὸ **κατσαβίδι** καὶ βιδολόγος μικρόν τι ἔλασμα δι' οὗ κοχλιοῦνται οἱ κοχλίαι (vis); || **κοχλιοστρόφιον πυροσωλήνων**, tournevis pour fusées; εὑρίσκεται μεταξὺ τῶν ὁπλισμάτων τοῦ πυροβόλου καὶ χρησιμεύει εἰς τὸν ἀρχηγὸν αὐτοῦ, ἵνα ἐγκοχλιοῖ τὸν **ἐμπυρευματοφόρον** κοχλίαν ἐπὶ τοῦ χρυσιφλόγου πυροσωλῆνος· || — μεθ' ἡμισταύρου, tournevis à té.

κοχλιοστυλίσκος, ου, ὁ· vis calante.

κοχλιοτομεύς, έως, ὁ· filière, n. f. βλ. ἑλικωτήρ.

κοχλιοτρύπανον, ου, τό· taraud, n. m. βλ. ἑλικοτομίς.

κοχλιοφόρον, ου, τό· porte-vis, n. m. σύνδεμα ἢ τὸ σῖγμα (contre-platine).

κοχλιοφόρος τόνος, βλ. **τόνος**, tendeur à vis.

κοχλιόω, καὶ

κοχλιῶ, μέλ. ώσω, κοινῶς βιδόνω, visser.

κοχλιωτός, ή, όν· φέρων κοχλίαν, à vis; vissé, ée; || κοχλιωτὸν μέρος λέγεται μεταφορικῶς τὸ **βῆμα** τοῦ κοχλίου (τῆς ἕλικος), pas de vis; || κοχλιωτὸς ἧλος, tire-fond, n. m. σιδηροῦν τεμάχιον 0μ,15 μήκους περίπου φέρον ὀπὴν εἰς τὸ ἓν ἄκρον καὶ ἕλικα μετὰ διπλοῦ βήματος εἰς τὸ ἕτερον· χρησιμεύει ἵνα ἐμπηγνύηται ἐντὸς δοκῶν πρὸς ἀνάρτησιν ἔκ τῆς ὀπῆς ἀντικειμένου τινός· ἐνίοτε τὸ σιδηροῦν αὐτὸ τεμάχιον ἀντὶ νὰ φέρῃ ὀπὴν εἶνε περιεστραμμένον κυκλικῶς.

κόψη, βλ. κόψις· || —, βλ. **ἀθέρας**, tranchant, n. m.

κοψιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] τὸ κόψιμον, coupure, n. f. βλ **ἐντομή**, entaille, n. f. taillade, n. f.

κοψίδι, τό· [δημ.] μικρὸν **τεμάχιον**, τὸ ἀπότμημα, τεμάχιον, pièce, n. f. morceau, n. m. περι(ἀπό)τμημα, **περίκομμα**, tranche, n. f. καὶ frison, n. m. βλ. **περίτμημα**· || — χρέατος = μικρὸν τεμάχιον χρέατος, petit morceau de viande.

κοψιματιά, ἡ· [δημ.] βλ. **κοψιά**.

κόψιμον, τό· [δημ.] βλ. **ἀποκοπή**, coupe, n. f. taille, n. f. βλ. καὶ **ἐντομή**, entaille, n. f. ἡ **τομή**, coupure, n. f. [χειρουργ.] amputation; || τὸ κόψιμον τῶν μαλλιῶν (ἢ κουρά), la coupe des cheveux; || [ναυτ. τὸ κόψιμον τῶν πανιῶν, βλ. **ἱστιοποιία**, coupe des voiles; || τὸ κόψιμον τῶν φορεμάτων, la taille des habits; || τὸ κόψιμον (τῆς χειρός του) εἶνε ἀρκετὰ βαθύ, la coupure est assez profonde; || κόψιμον καπνοῦ, hachage de tabac. § — [νοσ.] τὸ κόψιμο, tranchées, n. f. pl. (=coliques très-aiguës), βλ. **κωλικός**, colique; καὶ **ἐντεραλγία**, entéralgie; || ἔχειν κόψιμον, avoir des coliques.

κόψις, εως, ἡ· τὸ κόψιμον, ἡ τμῆσις, ἡ πρᾶξις τοῦ κόπτειν, action de couper (de tailler), coupe, n. f. ou taille, n. f. (ἐπὶ ἱματίων). § —, βλ. κόψη, **ἀθέρας**, tranchant, n. m. taillant, n. m. τὸ **στόμα**, fil, n. m. (d'un couteau, d'une épée, etc.) τὸ κοπτερὸν μέρος τῶν ἐγχειριδίων ὅπλων καὶ διαφόρων ἐργαλείων· || ἡ κόψις τοῦ τρυπάνου, taillant de foret. § **κόψις**. arête, n. f. καλεῖται πᾶσα γωνία σχηματιζομένη ἐκ τῆς συμπτώσεως δύο ἐπιπέδων ἐπιφανειῶν ἢ καμπύλων, γωνία λίθου, τεμαχίου ξύλου, κτλ. καὶ ἐν γένει ἐξέχουσα γωνία (angle saillant). § κόψις στέγης ἢ ῥάχις, arête d'un comble ou toit. § [ὀχυρωτ.] κόψις ἐξωτερικὴ (τάφρου), arête extérieure, ἤτοι ἡ ἀνωτέρα γωνία ἡ περικλείουσα τὴν τάφρον. § κόψις τῆς στέγης εἰσέχουσα, gèze, βλ. **εἰσέχουσα**. § κόψις **ὀξεῖα**, arête vive; ὀξυώριον, τό (ξύλον κτλ. ἔχον ὀξείας κόψεις). § —, arête, n. f. ἐν τῇ τοπογραφίᾳ καλεῖται οὕτως ἡ συνάντησις δύο κλίσεων, **ῥάχις** δὲ ἡ προερχομένη ἐκ τῆς συναντήσεως δύο κλιτύων (versant) ὀρέων. § [ὀχυρωτ.] —, καὶ ἐνίοτε **κορυφή, γωνία**, arête, (ἐξέχουσα)· καλεῖται οὕτως ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ ἡ γραμμὴ τῆς διατομῆς δύο ἐπιπέδων ἢ δύο μετώπων ὀχυρώματος ἀποτελούντων ἐξέχουσαν γωνίαν· ἡ αὐτὴ διατομὴ καλεῖται **ὑδρορρόη** (gouttière) ἢ **γωνία** εἰσέχουσα, ὅταν ἡ διατομὴ ἀποτελῇ εἰσέχουσαν γωνίαν. § — [οἰκοδ.] arêtier, n. m. καλεῖται οὕτω πᾶσα ἐξέχουσα γωνία στέγης, λιθοδομῆς, κτλ. || —, βλ. **γωνιαία** ὀροφία δοκός. § — [οἰκοδ.], βλ. **μασχάλη**, encoignure, n. f. § — [ὀχυρ.] crête, n. f. γωνία ἐξέχουσα (καλουμένη ἐνίοτε κορυφὴ) σχηματιζομένη ὑπὸ τῆς τομῆς δύο ἐπιπέδων ἢ κλίσεων (talus) εἰς τὰ ὀχυρώματα, κτλ.

κοψοκεφαλιάζω, μέλ. άσω· [δημ.] κύπτω τὴν κεφαλήν, couper (tordre) la tête.

κοψομεσιάζω, μέλ. άσω [δημ.] καὶ κουτσομεσιάζω, τὴν ὀσφὺν κατάγνυμι, κουράζω, **καταπονῶ**, éreinter; || κοψομεσιασμένος, η, ον· éreinté, ée.

κοψοχείλης, [δημ.] ὁ ἔχων κεκομμένα τὰ χείλη του.

κραβάτα, ας, ἡ· [ξεν.] ὁ **λαιμοδέτης**, cravate, n. f. morceau d'étoffe qui se met autour du cou.

κράββατος, ου, ὁ· κοινῶς τὸ ξυλοκρέββατον, τὸ **φέρετρον**, bière, n. f. cercueil (m.) (de bois). § —, τὸ κρεββάτι, ἡ κλίνη (ἀναπαύσεως), lit, n. m. (de repos). § —, ὁ σχίμπους· || — **μετὰ** ὑποδοχῶν, rance à encastrement, διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν **βλημάτων** ἐν ταῖς βληματοθήκαις τῶν πλοίων, κτλ.

κράδα, ας, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] = **κόρα** ψωμιοῦ· ῥῆμα κραδιάζω.

κραδαίνω, [ἀρχ.] καὶ **κραδάω**, brandir, τινάσσω τι, σείω δυνατὰ (λόγχην, σπάθην, κτλ.) (κλονίζω), branler; δονέω-ῶ, vibrer. § [ἱππολ.] —, **κλονίζω** (**κραδασμός**), chanceler ἢ flageoler; ὁ ὅρος οὗτος ἀπαντᾷ ἐν τῇ ἱππολογίᾳ καὶ δηλοῖ τὸν διαταρσιστὴν ἵππον, ὅστις

βαδίζων κλονίζει ἢ ἀμφιρρέπει τοὺς ὀπισθίους πόδας πρὸς τὰ ἔσω καὶ ἔξω. Ἐπίσης ἐννοεῖ καὶ τὸν ἵππον οὗτινος ἐξ ἀδυναμίας κατὰ τὴν στάσιν τρέμουσι καὶ κλονίζονται οἱ πρόσθιοι πόδες καὶ κυρίως κατὰ τὰ γόνατα.

κραδασμός, οῦ, ὁ· κράδασις ἢ κράδανσις, ἡ πρᾶξις τοῦ κραδαίνειν, τινάσσειν, σείειν, action de branler, de vibrer, etc. ὁ παλμός, τιναγμός, δόνησις, vibration, n. f. [ἱππολ.] ὁ κλονισμός, chancellement, n. m. action de chanceller (κραδασμός)· βλ. κραδαίνω.

κράζω, μέλ. άξω, ἀόρ. ἔκραξα (κυρ. ἐπὶ κόρακος, κροάζω, κράζω, croasser, ἐν γένει κραυγάζω ὡς κόραξ, ἐκβάλλω κραυγὰς τραχείας, ὀξείας, διαπεραστικάς, ὅθεν κραυγάζω, pousser des cris, φωνάζω, crier; καλῶ, φωνάζω, appeler; ζητῶ, mander; ‖ — βοήθειαν, crier au secours; appeler au secours; ‖ θὰ κράξω τὸν ἐπιστάτην μου, je manderai mon intendant.

κραίνω, [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου] 1) λέγω, ὁμιλῶ· 2) καλῶ τινά· [κατὰ τὸ Αἰτωλ. ἰδίωμ.] λέγεται κραίνου.

κραιπάλη, ης, ἡ· ἡ κατάστασις τῆς μέθης, ἡ μέθη, ivresse, n. f. ἀκρασία, ἀκολασία, ivrognerie, n. f. [γενικ.] débauche, n.f. crapule, n. f. (vile débauche); ‖ ζῆν ἐν κραιπάλῃ, vivre dans la crapule = **κραιπαλῶ**· ‖ ἐν κραιπάλῃ, crapuleusement, adv. = **κραιπαλωδῶς**, κατὰ τρόπον κραιπαλώδη, d'une manière crapuleuse.

κραιπαλῶ (έω), μέλ. ήσω, εἰμὶ ἐν κραιπάλῃ, ἐν καταστάσει μέθης, διάγω βίον ἀκόλαστον, vivre dans la crapule (; la débauche), crapuler; se débaucher; faire la noce; [χυδ.] bambocher; faire la bamboche (= débauche, ripaille).

κραιπαλώδης, ης, ες· crapuleux, euse, adj. ὁ τερπόμενος ἐν τῇ κραιπάλῃ, qui se plait à la crapule.

κραιπαλωδῶς, [ἐπίρ.] crapuleusement, adv. βλ. **κραιπάλη**.

κράκτης, ου, ὁ· ὁ κράζων καὶ ἐν γένει ὁ **φωνακλᾶς**, crieur, euse. § [διὰ τὰ πτηνὰ] τὸ πτηνὸν ὅπερ χρησιμεύει διὰ τῆς παρουσίας του ἢ τοῦ ᾄσματός του νὰ προσελκύῃ τὰ ἄλλα, appelant, n. m. chanterelle, n. f. moquette, n. f. § —, appeau, n. m. sifflet avec lequel on imite le cri des oiseaux pour les attirer, les appeler. § [μεταφ.] τὸ δέλεαρ, τὸ δόλωμα, leurre.

κρᾶμα, ατος, τό· (κεράννυμι), τὸ μίγμα, ἡ μίξις, ἀνάμιξις, mélange, n. m. ἀνάμιξις, σύνθεσις (δύο εἰδῶν), composition, n. f. composé, n. m. § provende, n. f. κρᾶμα πιτύρων, βρώμου, ὀσπρίων, κτλ. κατάλληλον πρὸς διατροφὴν τῶν πώλων. § κρᾶμα [ἰδ. μετάλλων], alliage, n. m. βλ. **συγχώνευμα**· ‖ [μεταφ.] **ἀμάλγαμα**, amalgame, n. m.

κραμβέλαιον, τό· ἔλαιον τῆς κράμβης, huile de colza; βλ. καὶ **βράσκη**.

κράμβη, ης, ἡ· πᾶν εἶδος λαχάνου, τὸ λάχανον, chou, n. m. ‖ ἀγρία κράμβη, colza, n. m. ἐξ οὗ παράγεται τὸ **κραμβέλαιον**· βλ. **βράσκη**.

κραμβολάχανον, τό· τὸ λάχανον, chou, n. m.

κράμβος, ου, ὁ· ergot, n.m. βλ. **ἐρυσίβη**.

κραμπουτσάνα, ἡ· [δημ.] chou crétois.

κρανέα, ας, ἡ καὶ

κράνεια, είας, ἡ· τὸ γνωστὸν δένδρον ἡ **κρανειά**· βλ. **κρανιά**.

κράνειον, ου, τό· βλ **κρανιά**.

κράνι, τό· [δημ.] ὁ καρπὸς τῆς κρανιᾶς.

κρανιά, ᾶς, ἡ καὶ κρανειά, ἡ κρανέα, cornouiller, n. m. δένδρον οὗ τὸ ξύλον εἶνε λίαν στερεὸν καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ τὸ **κράνειον** καὶ κράνον, cornouille, n. f. corne, n. f.

κρανέϊνος, η, ον (ξύλον) ἐκ κρανείας (bois) de cornouiller.

κρανιακός, ή, όν· crânien, enne; ὁ ἀνήκων, ὁ σχετικὸς μὲ τὸ κρανίον, qui appartient, qui a rapport au crâne; ‖ κρανιακὰ ὀστᾶ, os craniens; ‖ ἡ κρανιακὴ θήκη, boite cranienne; βλ. **κρανίον**.

κρανιηλασία, ας· ἡ· [ἱππευτ.] course de tête; ἀγὼν ἱππευτικὸς συνιστάμενος εἰς τὴν κατὰ τὸν δρόμον διὰ λόγχης λῆψιν κρεμαμένης ἢ σταθερᾶς ἐπὶ κοντοῦ τοποθετημένης πλαστῆς κεφαλῆς ἀνθρώπου.

κρανιογραφία, ας, ἡ· craniographie, n. f. περιγραφὴ τοῦ κρανίου, description de crâne; μελέται εἰδικαὶ ἐπὶ τοῦ κρανίου, études spéciales sur le crâne.

κρανιογραφικός, ή, όν· craniographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν κρανιογραφίαν, qui a rapport à la craniographie; εἰς τὴν περιγραφὴν τοῦ κρανίου, à la description du crâne; ‖ μελέται κρανιογραφικαί, études craniographiques.

κρανιογράφος, ου, ὁ· craniographe (κρανίον, crâne καὶ γράφειν, écrire) n. m. ἀνατόμος καταγινόμενος ἐπὶ τῆς εἰδικῆς μελέτης τοῦ κρανίου, anatomiste qui s'occupe de l'étude spéciale du crâne.

κρανιοειδής, ής, ές· cranioïde (κρανίον, crâne καὶ εἶδος, aspect) adj. ὁ ὁμοιάζων πρὸς κρανίον, qui ressemble à un crâne.

κρανιοθλάστης, ου, ὁ· casse-tête, n. m. ῥόπαλον ξύλινον, σιδηροῦν ἢ λίθινον. § —, **κρανιοκλάστης**, cranioclaste, n.m. [χειρουργ.] συνώνυμον τοῦ céphalotribe, n. m. χειρουργικὸν ὄργανον πρὸς θραῦσιν τῆς κεφαλῆς νεκροῦ ἐμβρύου. Λέγουσιν **ἐπίσης** céphalotripteur; forceps céphalotribe = **ἐμβρυουλκὸς κεφαλοθρίπτης**.

κρανιολογία, ας, ἡ· craniologie, n. f. καὶ **κρανολογία**, cranologie, n. f. (ὀρθότερον τὸ πρῶτον) τέχνη τοῦ ἀναγνωρίζειν διὰ τῆς μελέτης τοῦ κρανίου τὰς ἠθικὰς διαθέσεις (les dispositions morales), τὰς κλίσεις τῶν ἀτόμων (les penchants des individus) καὶ ἐν γένει τὰς ἰδιοφυΐας, τὰς δεξιότητας (aptitudes) καὶ τὰ **ἔνστικτα αὐτῶν** (les instincts).

κρανιολογικός, ή, όν· craniologique καὶ **κρανολογικός**, cranologique, adj. (ὀρθότερον

τὸ πρῶτον) ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν κρανιολογίαν, qui a rapport à la craniologie ; || μελέται κρανιολογικαί, études craniologiques.

κρανιολόγος, ου, ὁ ἡ κρανολόγος, craniologue ou cranologue, n. craniologiste ou cranologiste, n. (ὀρθότερα τὰ πρῶτα) ἄτομον καταγινόμενον εἰς τὴν κρανιολογίαν, personne qui s'occupe de la craniologie.

κρανιομαντεία, ας, ἡ· craniomancie (κρανίον καὶ μαντεία, divination) n. f. ὑποτιθεμένη τέχνη τοῦ ἀναγνωρίζειν διὰ κρανιοσκοπείας (par l'inspection du crâne) τὰς διανοητικὰς καὶ ἠθικὰς διαθέσεις ἀτόμου τινὸς (les dispositions intellectuelles et morales d'un individu).

κρανιομαντικός, ή, όν· craniomancien, enne, adj. ἀφορῶν τὴν κρανιομαντείαν· || προρρήσεις κρανιομαντικαί, prédictions craniomanciennes.

κρανιομάντις, εως, ὁ, ἡ· craniomancien, enne, n. ὁ (ἡ) ἐξασκῶν τὴν κρανιομαντείαν, celui, celle qui pratique la craniomancie.

κρανιομετρία, ας, ἡ· (ἀνθρωπολ.) craniométrie, n. f. μέτρησις τοῦ κρανίου, mesure du crâne. Ὁ κλάδος τῆς ἀνθρωπολογικῆς ἐπιστήμης, ὅστις προτίθεται ἐπὶ τῇ βάσει ἀκριβῶν μετρήσεων τοῦ προσώπου, νὰ ὁδηγηθῇ εἰς τὴν διάκρισιν τῶν διαφόρων ἀνθρωπίνων φυλῶν· παραθέτομεν ἐνταῦθα τὰς δύο μᾶλλον ἀναγκαίας καταμετρήσεις πρὸς καθορισμὸν τοῦ ἐγκεφαλικοῦ δείκτου· εἶνε δὲ αὗται 1ον) ἡ διάμετρος τοῦ προσοπισθίου μέρους, ἤτοι ἡ εὐθεῖα ἡ ἄγουσα ἀπὸ τοῦ μεσοφρύου, μέχρι τοῦ τῆς ἐξοχῆς, τοῦ κατ' ἰνίον ὀστοῦ· 2ον) τὴν μεγίστην ἐγκαρσίαν διάμετρον, ἥτις εἶνε ἡ ἀπόστασις μεταξὺ τῶν μᾶλλον προεξεχόντων μερῶν τῶν δύο κροταφικῶν ὀστῶν, ἀφαιρουμένων τῶν ἔξω μερῶν τῶν μαστοειδῶν· τὰς ἀποστάσεις ταύτας λαμβάνουσι διὰ τοῦ **κρανιομέτρου**. Ἀφοῦ ληφθῶσιν αἱ διαστάσεις αὗται διαμοιράζουσι τὴν προσοπίσθιον διάμετρον εἰς ἑκατὸν ἴσα μέρη καὶ παρατηροῦσι πόσα ἐκ τῶν μερῶν τούτων περιέχει ἡ ἑτέρα διάστασις. Ὁ εὑρισκόμενος ἀριθμὸς εἶνε ὁ λεγόμενος ἐγκεφαλικὸς δείκτης, οὕτω δὲ κατατάσσουσι τὰ κρανία μεταξὺ τῶν ἐπιμήκων ἢ δολιχοκεφάλων ἢ τουναντίον μεταξὺ τῶν στρογγύλων ἢ βραχυκεφάλων. Μεταξὺ τῶν δύο τούτων καθορισμῶν δύνανται νὰ εὕρωσι καὶ πολλοὺς ἄλλους.

κρανιομετρικός, ή, όν· craniométrique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν κρανιομετρίαν, qui concerne la craniométrie ; || κρανιομετρικαὶ μετρήσεις, mesures craniométriques ; || διαβήτης κρανιομετρικός, compas craniométrique.

κρανιόμετρον, ου, τό· craniomètre (κρανίον καὶ μέτρον), n. m. κυρτοδιοβήτης πρὸς μέτρησιν τῶν διαφόρων διαμέτρων τοῦ κρανίου, compas d'épaisseur pour mesurer les divers diamètres du crâne.

κρανίον, ου, τό· crâne, n. m. θήκη ὀστεώδης περικλείουσα τὸν ἐγκέφαλον, boîte osseuse qui contient le cerveau, κατ' ἐπέκτασιν λέγεται οὕτω ἡ νεκροκεφαλή, tête de mort. § [ἀνατομ.] κρανίον, crâne, n. m. θήκη ὀστεώδης, σχηματίζουσα τὸ ὀγκωδέστερον μέρος τῆς κεφαλῆς, καὶ προωρισμένη νὰ περικλείῃ καὶ νὰ προφυλάττῃ τὸν ἐγκέφαλον καὶ τὴν παρεγκεφαλίδα. Τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὸ ὀστᾶ εἰς τὴν νεαρὰν ἡλικίαν δὲν εἶνε συγκεκολλημένα πρὸς ἄλληλα, ἀλλ' ἀφίνουσιν ἐν τῷ μεταξὺ σχισμάς· προϊούσης δὲ τῆς ἡλικίας συνάπτονται στερεῶς καὶ ἀκινήτως δι' ὀδοντωτῶν προεξοχῶν. Εἰσὶν 8 τὸν ἀριθμόν, ὧν 4 ἄζυγα καὶ 4 ζυγά. Ἔμπροσθεν καὶ ἀκριβῶς ὑπεράνω τῶν δύο ὀφθαλμῶν τὸ μετωπικὸν ὀστοῦν· ὀλίγον πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ πλαγίως τὰ δύο βρεγματικά· πλαγίως καὶ ὀλίγον τι κατωτέρω αὐτῶν τὰ δύο κροταφικά, τῶν ὁποίων ἓν μέρος σκληρότατον καὶ στερεώτατον λιθῶδες ὀστοῦν χρησιμεύει πρὸς προφύλαξιν τῆς ἀκουστικῆς συσκευῆς ἐντὸς μικρᾶς αὐτοῦ κοιλότητος· πρὸς τὰ κάτω καὶ ὀπίσω ὑπεράνω τοῦ τραχήλου κεῖται τὸ ἰνιακὸν ὀστοῦν, φέρον πρὸς τὴν βάσιν αὐτοῦ τρῆμα, δι' οὗ διέρχεται ὁ νωτιαῖος μυελὸς καὶ συνέχεται μετὰ τοῦ ἐγκεφάλου· τέλος ἐπὶ τῆς μέσης γραμμῆς τοῦ κρανίου, ἐκεῖ ἔνθα συνενοῦται τοῦτο μετὰ τοῦ προσώπου, εὑρίσκεται πρὸς τὰ ἔμπροσθεν μὲν τὸ ἠθμοειδές, ὄπισθεν δὲ τούτου τὸ σφηνοειδὲς ὀστοῦν, καὶ ἀποτελοῦσι ταῦτα τὴν βάσιν τοῦ κρανίου. Οὐ μόνον τὰ κρανία τῶν διαφόρων ζωολογικῶν εἰδῶν ποικίλλουσιν ἐπ' ἄπειρον κατὰ τὸ σχῆμα, τὰς διαιρέσεις, κτλ. ἀλλὰ καὶ τῶν διαφόρων ἀνθρωπίνων φυλῶν τὰ κρανία παρουσιάζουσιν ἀξιοσημειώτους τινὰς διαφοράς, ἃς ἡ ἀνθρωπολογία ἔλαβεν ὡς οὐσιώδη αὐτῶν διακριτικά. Ἐπειδὴ δὲ τὸ σχῆμα τοῦ κρανίου, ἡ κατὰ ταύτην λ. χ. ἢ ἐκείνην τὴν θέσιν τοιάδε ἢ τοιάδε αὐτοῦ ἀνάπτυξις, προϋποθέτει ἀνάλογον διαμόρφωσιν τοῦ ἐγκεφάλου, κατά ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν χώραν μᾶλλον ἢ ἧττον ἀνεπτυγμένου, πρὸ πολλοῦ ἐξεφράσθη ἡ ἰδέα ὅτι ἡ μελέτη προκειμένου τινὸς κρανίου δύναται νὰ δώσῃ συμπεράσματα περὶ τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως τοῦ φέροντος αὐτὸ ἀτόμου, ἐπὶ ταύτης δὲ στηρίζονται ἡ κρανιολογία, ἡ κρανιοσκοπία καὶ ἡ κρανιομετρία. Ἀλλὰ τὰ θετικὰ τούτων πορίσματα εἰσὶν ἀκόμη ὅλως ἀσήμαντα.

κρανιοσκοπία, ας, ἡ· cranioscopie (κρανίον καὶ σκοπέω, regarder), n. f. ἡ τέχνη τοῦ κρίνειν περὶ τῶν διανοητικῶν καὶ ἠθικῶν ἰδιοτήτων κατόπιν ἐξετάσεως τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ κρανίου, art de juger des qualités intellectuelles et morales d'après l'inspection de la forme du crâne.

κρανιοσκοπικός, ή, όν· cranioscopique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν κρανιοσκοπίαν, qui a rapport à la cranioscopie.

κρανιοσκοπῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐξετάζω τὸ κρανίον, examiner le crâne.

κρανιοτομία, ας, ἡ· craniotomie, n. f. τομὴ τοῦ κρανίου παιδὸς διὰ τοῦ **κρανιοτόμου**, section du crâne d'un enfant au moyen du craniotome.

κρανιοτόμον, τό· craniotome, n. m. ὄργανον χειρουργικὸν δι' οὗ τέμνουσι τὰ ὀστᾶ

τοῦ κρανίου τεθνεῶτος ἐμβρύου, ὁπόταν ὁ τοκετὸς δὲν δύναται νὰ συντελεσθῇ ἄλλως πως.

κρανολογία, ας, ἡ· ὀρθότερον **κρανιολογία.**

κρανολογικός, ή, όν· ὀρθότερον **κρανιολογικός.**

κρανολόγος, ου, ὁ· ὀρθότερον **κρανιολόγος.**

κράνον, ου, τὸ καὶ **κράνειον,** ὁ καρπὸς τῆς κρανείας, cornouille, n. f. καὶ corne, n. f.

κράνος, ὁ· [πτην.] geai, n. m. πτηνὸν τῆς οἰκογενείας τῶν κορακιδῶν, φέρον πτέρωμα παρδαλὸν καὶ ὅπερ δύναται νὰ μάθῃ νὰ ὁμιλῇ ὡς ὁ ψιττακός.

κράνος, ους, τό· casque, n. m. βλ. **περικεφαλαία.** § —, schaco ou shako ou chaco, n. m. στρατιωτικὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς φερόμενον ἐν μεγάλῃ στολῇ. § [ναυκλ.] κράνος, τό· couvercle, n. m. (πῶμα), ἡμισφαιροειδὲς χυτοσιδηροῦν τεμάχιον μετ' ἐγκοπῶν καὶ τόρμων, στερεούμενον διὰ κοχλιῶν ἐπὶ τῆς γομοθυρίδος (porte de charge) τοῦ ναυκλαστροσκελετοῦ πρὸς ἑρμητικὴν αὐτῆς ἔμφραξιν, μετ' ὀπῆς διὰ τὴν διέλευσιν τοῦ καλωδίου ἀναφλέξεως· βλ. καὶ **ἡμίκρανον** (chapeau ou dôme).

κράξιμον, τό· [δημ.] ἡ κραυγή, cri, n.m. ἢ cri d'appel ἢ ἁπλῶς appel, n. m. || — τῆς κουρούνας, βλ. **κρωγμός.**

κρασᾶς, ὁ· [δημ.] οἰνοπώλης, marchand de vin.

κρασᾶτος, η, ον· [δημ.] ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ κρασιοῦ (οἴνου), **οἰνόχρους,** (qui est) couleur de vin; || μάτια κρασᾶτα, ὀφθαλμοὶ κρασᾶτοι, des yeux gris.

κρασί, τό· [δημ.] ὁ οἶνος, vin, n. m. || — ἄσπρον (μαῦρον), vin blanc (rouge); || — βραστόν, vin cuit; || — ξυνισμένον (οἶνος ὀξίνης, ἐκτροπίας), vin tourné, éventé; || ἕνα βαρέλι κρασί, une pièce de vin; || μοῦ ἔδωσεν ἕνα κρασί, il m'a donné un verre de vin; || βαστᾷ τὸ κρασί, il porte bien le vin; || δός του ἕνα κρασί, donnez-lui un verre de vin; || βάζω νερὸ εἰς τὸ κρασί μου, couper son vin; [καὶ μεταφ.] mettre de l'eau dans son vin; modérer son ardeur.

κρασιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] **κηλὶς ἐξ οἴνου,** tache de vin. § **κρασιά,** rasade, n. f. ποτῆρι πλῆρες οἴνου μέχρι χειλέων, verre plein de vin jusqu'aux bords =ποτήριον ἰσοχειλές.

κρᾶσις, εως, ἡ· ἡ φυσικὴ κατάστασις τοῦ σώματος, ἕξις, διάθεσις· βλ. **ἰδιοσυγκρασία,** tempérament, n. m. constitution, n. f. (complexion de l'homme); complexion, n. f. (= constitution du corps); συνώνυμα ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἐμφαίνει τὴν ἰδιοσυγκρασίαν, τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ σώματος διάθεσιν, π. χ. tempérament billeux, sanguin, τὸ δὲ δεύτερον τὴν ἐξωτερικὴν καὶ ὁρατὴν ἕξιν αὐτοῦ ἤτοι τὴν εὐρωστίαν, τὸ εὐπαγὲς ἢ καὶ τὰ ἐναντία, π. χ. une forte, une robuste constitution, ἢ une faible, une délicate constitution. § **κρᾶσις** [ἰατρ.] ἀρχαῖος ἰατρικὸς ὅρος σχέσιν ἔχων πρὸς τὴν παλαιὰν θεωρίαν τῶν χυμῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Ὠνόμαζον δὲ κρᾶσιν οἱ παλαιότεροι τὴν κατὰ διαφόρους λόγους σύγκρασιν ἐν ἑκάστῳ ἀνθρώπῳ τῶν νομιζομένων 4 χυμῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ἤτοι τοῦ αἵματος, τῆς (κιτρίνης) χολῆς, τῆς μελαίνης χολῆς καὶ τοῦ λέμφου καὶ κατὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, ἥτις ἐθεωρεῖτο ὁ κανών, κατ' ἐξαίρεσιν ἑκάστου ὑπάρχοντος ἐν τῷ προσήκοντι μέτρῳ, διέκρινον 4 κυρίας κράσεις ἤτοι τὴν αἱματώδη, τὴν χολικὴν (χολερικήν), τὴν μελαγχολικὴν καὶ τὴν λεμφικὴν (λυμφατικήν, φλεγματικήν), διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὁποίων παρῆγον καὶ ἄλλας δευτερευούσας. Καὶ αἱματώδους μὲν κράσεως ἄνθρωποι ἐλέγοντο οἱ ἄφθονον ἔχοντες τὸ αἷμα, δραστηρίαν τὴν κυκλοφορίαν, τὸ δέρμα (τοῦ προσώπου ἰδίως) ῥόδινον, ζωηροί, εὔθυμοι, εὐφάνταστοι, εὐμετάβολοι, ἐπιπόλαιοι, φιλήδονοι, προδιατεθειμένοι δὲ εἰς τὰς συμφορήσεις, τὰς αἱμορραγίας, τὰς φλεγμονάς· χολικῆς δὲ οἱ μελαγχροινοί, δασεῖς, ὑπέρμεγα ἔχοντες τὸ ἧπαρ, προδιατεθειμένοι εἰς παθήσεις τοῦ ἥπατος καὶ τοῦ πεπτικοῦ συστήματος, τὸν δὲ χαρακτῆρα εὐερέθιστοι, ἐπίμονοι, ἐμπαθεῖς, ἀλαζόνες καὶ μεγαλόψυχοι ἀλλὰ καὶ δραστήριοι. Οἱ μελαγχολικοί, οἱ βραδύτερον κληθέντες νευρικοὶ ἀπὸ τῆς ὑποτιθεμένης ἐπικρατήσεως τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ἔχουσι λίαν ἀνεπτυγμένας τὰς λειτουργίας τούτου καὶ προδιάθεσιν εἰς τὰ νευρικὰ νοσήματα, τὸ αἷμα μελάντερον, τὸ σῶμα καθόλου ἰσχνόν, ἰδίως δὲ χαρακτηρίζονται διὰ τῶν ψυχικῶν ἰδιοτήτων, ὄντες βαρύθυμοι, ὀλίγον προσέχοντες εἰς τὸν ἔξω κόσμον, ἀμελοῦντες τὰς κοινωνικὰς σχέσεις, ἀποκλίνοντες πρὸς τὴν μόνωσιν καὶ τὴν μισανθρωπίαν, ἀμετακίνητοι ἐν ταῖς ἀδικαιολογήτοις ἰδέαις των. Τέλος τοὺς φλεγματικοὺς χαρακτηρίζει ὠχρότης τοῦ δέρματος, τρίχες ξανθαί, ὀφθαλμοὶ κυανοί, σάρκες μαλακαί, ἀδράνεια τῶν λειτουργιῶν, προδιάθεσις εἰς τὴν χοιράδωσιν, τὴν φθίσιν, τὴν ῥαχίτιδα, ἠθικῶς δὲ ἀπάθεια, βραδύτης καὶ δυσκινησία, ἀλλὰ καὶ φρόνησις καὶ κρίσις ὀρθὴ ἄνευ συγκινήσεων καὶ φαντασιοπληξιῶν. Καὶ τὰς μὲν φυσικὰς ταύτας διαφορὰ τῶν ἀνθρώπων οὐδεὶς ποτε ἠμφισβήτησεν· ἀλλ' ἡ ἐπὶ τῶν χυμῶν βασιζομένη θεωρία πρὸς ἐξήγησιν αὐτῶν πρὸ πολλοῦ κατέπεσε χωρὶς νὰ ἦνε ἀκόμη δυνατὸν νὰ δοθῇ ἑρμηνεία τις αὐτῶν ἐπὶ ἀσφαλῶν παρατηρήσεων μεμορφωμένη, διότι καὶ αἱ σήμερον ἐν χρήσει ἐκφράσεις «διάθεσις» «προδιάθεσις» «ἐπιδεκτικότης» καὶ εἴ τις ἄλλη, τὰ πράγματα μόνον ἐμφαίνουσιν ἄνευ ἀποχρώσης ἑρμηνείας· § — [γραμμ.] ἡ εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ φωνῆεν συγχώνευσις δύο συλλαβῶν, οἷον τὸ ἔλαιον = τοὔλαιον, τὸ ἐλάχιστον = τοὐλάχιστον, contraction, n. f. crase, n.f. § —, ἡ μίξις, σύμμιξις, ἀνάμιξις, mélange, n.m. mixtion, n.f. || [ἐπὶ χρωμάτων] κρᾶσις, φθορά, ἡ σύμφθαρσις, dégradation (f.) (ou fusion) des couleurs, ἡ σύμμιξις τῶν χρωμάτων· βλ. καὶ **συμφθείρω.**

κρασοβάρελον, τό· [δημ.] μέγα βαρέλιον

οἴνου, baril (tonneau) à vin ; βαρέλι, βουτσί, fût (προφ. fû), n. m. futaille, n. f.

κρασοβόλιον, τό· [δημ.] ποτήριον πλῆρες οἴνου, verre de vin; βλ. **κρασιά**, rasade, n.f.

κρασοκανάτα, ας, ἡ· [δημ.] κανάτι διὰ χρασί, cruche à vin ; broc, n. m.

κρασοκανάτας, [δημ.] βλ. **κρασοπινᾶς** καὶ κρασοπατέρας.

κρασοκατάνυξις, εως, ἡ· [δημ.] βακχικὴ συγκίνησις (κατάνυξις), attendrissement bachique, humeur avinée.

κρασοκεραστής, οῦ, ὁ· [δημ.] βλ. οἰνοχόος.

κρασόνερον, τό· [δημ.] νερὸ μὲ χρασί, vin trempé, eau rougie.

κρασοπατέρας, ὁ· [δημ.] καὶ

κρασοπινᾶς, ὁ, θηλ. οῦ, [δημ.] ὁ πίνων πολὺ χρασί, καλὸς χρασοπότης (δεινὸς οἰνοπότης), grand buveur ; μέθυσος, ivrogne, n. biberon, n. m. sac à vin.

κρασοπότηρον, τό· ποτήριον δι' οἶνον, verre à vin.

κρασοπότης, ου, ὁ [δημ.] θηλ. **κρασοπότις** (οἰνοπότης), buveur, euse.

κρασσοπουλειό, τό· [δημ.] βλ. κρασοπωλεῖον.

κρασοποῦλι, τό· [δημ.] passerine, n. f. espèce de bruant ; ἡ **οἰνάς**, linotte, n. f.

κρασοπωλεῖον, τό· [δημ.] βλ. οἰνοπωλεῖον, καπηλεῖον οἴνου, μέρος ἔνθα πωλοῦσι χρασί, cabaret, n. m. κοινῶς ἡ **ταβέρνα**, taverne, n. f. || — τῶν στρατοπέδων, cantine, n. f. || λόγια τοῦ χρασοπωλείου (ἀγοραία καὶ καπηλικὴ ὁμιλία), langage des halles.

κρασοπώλης, ου, ὁ· [δημ.] **οἰνοπώλης**, ὁ διευθυντὴς τοῦ καπηλείου, χρασοπωλείου, cabaretier, ère ; ἔμπορος οἴνου, marchand de vin.

κρασοψίχι, τό· [δημ.] καὶ

κρασοψιχιά, ἡ· [δημ.] rôtie (f.) au vin, τεμάχιον ἄρτου ψημένον καὶ βουτημένον ἐντὸς **οἴνου**.

κράσπεδον, τό· τὸ ἐξέχον μέρος, τὸ ἔσχατον, **ἀκρότατον πράγματος**· ὁ γῦρος, ἰδίως **ἐνδύματος**· π. χ. κράσπεδον **ἐνδύματος**, pan (d'un habit ; d'une robe); κοινῶς ἡ **ποδιά**, τὸ κρεμώμενον **τεμάχιον τοῦ ἐνδύματος**· ὁ **ποδόγυρος**, τὸ ἄχρον ἐνδύματος, basque, n. f. ὁ γῦρος, τὸ χεῖλος, τὸ ἄχρον, bord, n. m. bordure, n. f. || **τὰ** χράσπεδα **τοῦ πεζοδρομίου**, κτλ. les bordures du trottoir, etc. **χαλοῦνται κανονικῶς λελαξευμένοι λίθοι** (ἢ **μάρμαρα**) **ἀποτελοῦντες τὸ** ἄχρον **τῶν πεζοδρομίων**, κτλ. § —, βλ. **χωμάτιον** (βάθρον); banquette (de route). § [ἀρχιτ.] χράσπεδον, orbe ou orle, n. m. (ἐκ τοῦ **ἰταλικοῦ orlo**, γαλλ. ourlet, bordure) τὸ ἐξέχον καὶ ἔσχατον μέρος **πράγματος τινός**, ἤτοι ὁ γῦρος, τὸ χεῖλος, ἄχρον γλυφῆς, π. χ. ὁ **γῦρος** τοῦ ὑπὸ **τὰ ὠὰ κανόνος** (filet sous l'ove) τοῦ χιονοχράνου. Ὅταν **εὑρίσκηται εἰς** τὸ ἄνω ἢ τὸ κάτω μέρος τοῦ κορμοῦ τοῦ κίονος **χαλεῖται στεφάνη**· **χαλοῦσιν ἐνίοτε orle** (**χράσπεδον**) **τὴν πλίνθον** (plinthe) **τῆς βάσεως** τοῦ στύλου καὶ τοῦ **στυλοβάτου** (de la base de la colonne et du piédestal).

κρασπεδόω-ῶ, μέλ. ώσω (προπέτασμα ἢ χαράκωμα), border un parapet. un retranchement, σημαίνει τοποθετῶ ἐπὶ τῆς βαθμίδος τῶν ὀχυρωμάτων τούτων ἕνα ἢ δύο ζυγοὺς ἀνδρῶν.

κραστήριον, ου, τό· râtelier d'écurie ; ξύλινον πῆγμα ἐν ᾧ τίθεται ἡ νομὴ ἐν τοῖς ἱπποστασίοις, ἀποτελεῖται δὲ ἀπὸ δύο ὁριζοντίους δοκοὺς ἡνωμένας διὰ πηχῶν ἀποτελούσας οὕτως εἶδος **φάτνης** εἰς τὸ ὕψος σχεδὸν τῆς κεφαλῆς τοῦ ἵππου· τὸ ξύλινον τοῦτο πῆγμα ἀντικαθίσταται συνήθως ὑπὸ σιδηρῶν ἐλασμάτων καὶ ῥάβδων· κατ' ἐπέκτασιν τὸ χραστήριον χαλεῖται καὶ **φάτνη**.

κράταιγος, ὁ· [δένδρ.] photine du Japon. § [ἀρχ.] espèce d'aubépine, λευχάχανθα.

κραταιός, ά, όν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος)· κρατερός, ἰσχυρός, δυνατός, ῥωμαλέος, puissant, e, adj. fort, e, adj. ἔγχυρος, ἰσχυρός, valide, adj. || κραταιὸς μονάρχης, un monarque puissant.

κραταιότης, ητος, ἡ· δύναμις, ἰσχύς, puissance, n. f. force, n. f. τὸ χῦρος, ἰσχύς, validité, n. f.

κραταιῶ (όω), μέλ. ώσω· χρατύνω, ποιῶ τι ἰσχυρόν, δυνατόν, ἰσχυροποιῶ, ἐνδυναμόνω, στερεόνω, fortifier ; κρατύνω, ἐνισχύω, στερεῶ, affermir, consolider; || τοῦτο ἐκραταίωσε τὸν θρόνον του, cela a affermi son trône.

κραταιῶς, [ἐπίρ.] ἰσχυρῶς, fortement, adv. puissamment, adv. [ταχτ.] μετ' ἰσχύος, στερεῶς, solidement, adv.

κραταίωσις, εως, ἡ· ἰσχυροποίησις, στερέωσις, **ἐνδυνάμωσις**, ἐνίσχυσις, affermissement, n. m. consolidation, n. f.

κράτει ! [ναυτ.] tiens bon **à** virer ! κέλευσμα διδόμενον ὅπως παύσῃ ἡ τοῦ ἐργάτου (cabestan) στροφή. § [ναυτ.] —, stop ! κέλευσμα ὅπως παύσῃ ἀμέσως ἡ λειτουργία τῆς μηχανῆς ἢ ἄλλη τις ἐργασία.

κρατερός, ά, όν· χαρτερός, ἰσχυρός, δυνατός, fort, e, adj. puissant, e, adj. vigoureux, euse, adj. [συνεκδ.] ὁρμητικός, σφοδρός, véhément, e, adj, || χρατερὰ μάχη, combat animé (acharné) (πεισματώδης).

κρατέρωμα, ατος, τό· bronze, n. m. κοινῶς ὁ **μπροῦντζος**, χρατέρωμα τετριμμένον, bronze en poudre. Καλεῖται γενικῶς **κρατέρωμα** πᾶν συγχώνευμα (alliage) ἐν τῷ ὁποίῳ **ἐπικρατεῖ** ὁ χαλκὸς (cuivre), κυρίως ὅμως χαλοῦσι **κρατέρωμα** (bronze) ἢ **χαλκοκασσίτερον**, χρᾶμα συνιστάμενον ἐκ χαλκοῦ (cuivre) καὶ κασσιτέρου (étain), εἰς ὃ προστίθεται ἐνίοτε ὀλίγος ψευδάργυρος (zinc) ἢ μόλυβδος, **ὀρείχαλκον δὲ** (laiton) ἢ **χαλκοψευδάργυρον**, χαλοῦσι χρᾶμα συνιστάμενον ἐκ χαλκοῦ καὶ **ψευδαργύρου** (zinc)· || **νικελιόχαλκος**, ὁ· bronze blanc de nickel, νικελιωτὸν χρατέρωμα ἤτοι χαλκὸς **μετὰ** νικελίου.

Τὸ ἐν Γαλλίᾳ κατασκευαζόμενον ἄλλοτε χρατέρωμα (le bronze ou métal des canons) διὰ

τὴν κατασκευὴν τῶν πυροβόλων συνίστατο ἐξ 11 μερῶν κασσιτέρου καὶ 100 μερῶν χαλκοῦ, ἦτο δηλαδὴ περίπου 10 τοῖς $^0/_0$ κασσίτερος· βλ. καὶ χρυσόχαλκος (airain).

Τὰ **κρατερώματα**, ἤτοι τὰ μετὰ τοῦ κασσιτέρου κράματα τοῦ χαλκοῦ εἶνε εὐτηκτότερα, εὐηχότερα, πυκνότερα καὶ ἑπομένως ἐπιδεκτικώτερα στιλβώσεως ἀπὸ τὰ τοῦ χαλκοῦ καὶ ψευδαργύρου κράματα (ὀρείχαλκος). Ἐὰν ἡ ποσότης τοῦ κασσιτέρου ἦνε μικροτέρα τῶν 15 τοῖς $^0/_0$ τὸ κρᾶμα εἶνε κίτρινον καὶ συνεκτικόν, ὅταν ὅμως ἡ ποσότης τοῦ κασσιτέρου ἀνέλθῃ μέχρι τῶν 25 τοῖς $^0/_0$ τὸ κρᾶμα γίνεται σκληρότερον καὶ τραχύτερον, τὸ δὲ χρῶμα αὐτοῦ κεῖται μεταξὺ τοῦ ὠχροκιτρίνου καὶ τοῦ λευκοκιτρίνου. Τοιαῦτα κρατερώματα διὰ τὸ ὑπόλευκον αὐτῶν χρῶμα καλοῦνται καὶ **λευκὰ μέταλλα** (métal blanc).

Τὸ **κρατέρωμα τῶν κωδώνων** (le bronze ou métal des cloches) συνίσταται ἐξ 78 μερῶν χαλκοῦ καὶ 22 κασσιτέρου. Ἐν τῷ κράματι τούτῳ συνενοῦται τὸ εὔηχον μετὰ τῆς στερεότητος καὶ σκληρότητος.

Κρᾶμα χαλκοῦ, κασσιτέρου, ψευδαργύρου καὶ μολύβδου, εἶνε τὸ παρέχον τὰ ὄργανα τῶν στρατιωτικῶν μουσικῶν. Τὰ κύμβαλα (cymbales de bronze ou tam-tams) τὰ ὑπὸ τῶν Κινέζων ἐφευρεθέντα, κατὰ τὸν Klaproth, εἶνε κρᾶμα ἐξ 78 μερῶν χαλκοῦ καὶ 22 κασσιτέρου, κατειργασμένον διὰ τῆς σφύρας εἰς λεπτὰ φύλλα.

Χαλυβοειδὲς κρατέρωμα (διεσταλμένον ἢ **ἐμβολαιωτὸν κρατέρωμα**), bronze-acier (ou bronze dilaté ou mandriné). Τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ κρατερώματος κατασκευαζόμενον ἐν Αὐστρίᾳ κατὰ μυστικοὺς εἰσέτι τρόπους τήξεως καὶ χύσεως, εἶνε ὁμογενὲς καὶ λίαν συνεκτικόν, καλεῖται δὲ καὶ **σκληρὸν κρατέρωμα** (bronze dur) συνιστάμενον ἐξ 92 μερῶν χαλκοῦ καὶ 8 κασσιτέρου· γνωστὸν εἶνε μόνον ὅτι ἡ πῆξις τοῦ εἰρημένου κρατερώματος τελεῖται ἐν σιδηροῖς τύποις. Ἐκ τοῦ κρατερώματος τούτου κατασκευάζονται ἐν Αὐστρίᾳ κατὰ τὴν ἰδιαιτέραν μέθοδον τοῦ ἐφευρέτου στρατηγοῦ Uchatius, σωλῆνες πυροβόλων οἵτινες ὑποβάλλονται εἶτα εἰς μηχανικὴν τινὰ ἐργασίαν, καθ' ἣν ἡ τρύπησις γίνεται κατ' ἀρχὰς εἰς διάμετρον μικροτέραν τῆς ἀπαιτουμένης, εἶτα δὲ διὰ τῆς εἰσαγωγῆς κωνικῶν ἐμβολαίων (mandrins coniques), ὠθουμένων δι' ὑδραυλικῶν πιεστηρίων (πιέσεως 30,000 χιλιογράμ.) ἐντὸς τοῦ μυχοῦ τοῦ πυροβόλου, ἐπέρχεται διαδοχική τις πλάτυνσις τῆς ὀπῆς μέχρι τῆς ἐπιδιωκομένης καὶ κανονικῆς τοῦ πυροβόλου διαμέτρου. Ἕνεκα τῆς ἐργασίας ταύτης τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ πυροβόλου ὑποβάλλεται εἰς εἶδός τι σφυρηλατήσεως, δι' ὃ καὶ τὸ κρατέρωμα ἀκριβῶς εἰς τὰς θέσεις ταύτας τὰς ἀπαιτούσας καὶ τὴν μεγαλειτέραν ἀντοχὴν κέκτηται τὴν μεγαλειτέραν ἀνθεκτικότητα, ἐκλήθη δὲ **χαλυβοειδὲς κρατέρωμα**, διότι παρουσιάζει ἰδιότητας συγκρινομένας πρὸς τὰς τοῦ χάλυβος.

Κρατέρωμα φωσφοροῦχον, bronze phosphoreux; διὰ προσθήκης ἐλαχίστης ποσότητος φωσφόρου εἰς τὸν **χαλκοκασσίτερον, αὐξάνεται** τούτου ἡ ἐλαστικότης, ἡ στερεότης, ἡ σκληρότης, τὸ ἐλατὸν καὶ ἡ ἀντίστασις τοῦ πρὸς ὀξείδωσιν. Τὸ μέταλλον τοῦτο ἐχρησιμοποιήθη πρό τινων ἐτῶν ὑπὸ τοῦ Schwarzkopf πρὸς κατασκευὴν τῶν ναυκλάστρων τοῦ White-head, ἅτινα ἐκ τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ μετάλλου, ἔλαβον τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

Ἀργιλόχαλκος, ὁ· bronze d'aluminium, ἡ κρατέρωμα ἀργιλλίου· τὸ ἀργίλλιον καθιστᾷ τὸν χαλκὸν εὐτηκτότερον, σκληρότερον, ἐπιδεκτικὸν στιλβώσεως καὶ ἀνθεκτικώτερον εἰς χημικὰς ἐπιδράσεις. Τὸ κρᾶμα τοῦτο δὲν εἶνε εὔωνον ὡς ἐκ τοῦ βαρυτίμου τοῦ ἀργιλλίου, γίνεται δὲ σήμερον χρῆσις αὐτοῦ διὰ διάφορα ἐργαλεῖα φυσικῆς, ζυγούς, ἀντικείμενα πολυτελείας, καλύμματα ὡρολογίων, κοχλιάρια, δι' ἐλατήρια ὡρολογίων, κτλ.

κρατέω, βλ. κρατῶ.

κράτημα, ατος, τὸ καὶ

κρατημός, οῦ, ὁ (ἐπίσχεσις), ἡ πρᾶξις τοῦ κρατεῖν, σταματᾶν, περιορίζειν τι, action de retenir (d'arrêter, etc.), rétention, n. f. arrêt, n. m. ἡ τήρησις, διατήρησις, ἡ διὰ τῆς χειρὸς κράτησις, maintien, n.m. ἡ συντήρησις, conservation, n.f. ‖ δὲν ἔχει κρατημόν, on ne peut pas le contenir.

κρατήρ, ῆρος, ὁ (ἡφαιστείου), cratère, n. m. τὸ κωνοειδὲς ἄνοιγμα ἐν ᾧ βράζει τὸ πυρῶδες ῥευστὸν τῶν ἀναλελυμένων λίθων καὶ ἄλλων ὑλῶν, ἐξ οὗ αὗται ἐκρέουσιν ἢ ἐκσφενδονίζονται, ἤτοι ἐξ οὗ ἐξέρχεται ἡ λάβα εἰς τὰ ἡφαίστεια. § **τελικὸς κρατήρ**, cratère terminal, εἶνε ὁ κυριώτερος τῶν κρατήρων, οἱ δὲ λοιποί, ἐὰν ὑπάρχωσι, καλοῦνται **τυχαῖοι κρατῆρες** (cratères adventifs). Τὰ **τείχη** (murailles) ἢ αἱ **παρειαὶ** τοῦ κρατῆρος (parois du cratère) εἰσὶ τὰ πετρώδη μέρη τοῦ κώνου ὃν ἐσχημάτισεν ὁ κρατήρ· καλοῦσι δὲ **χείλη** ἢ **ὀφρὺν** (bords du cratère) τὴν ἀνωτάτην περιφέρειαν τοῦ τείχους, καὶ **πυθμένα** (fond du cratère) τὸ διάστημα τὸ περιεχόμενον μεταξὺ τῶν κατωτέρων μερῶν τοῦ τείχους ἢ τῶν παρειῶν. § —, βλ. **ἐξαρτήρ**. § —, cratère, n.m. παρ' ἀρχαίοις ἐκαλεῖτο ἀγγεῖον μέγα μετ' εὐρέος στομίου, πήλινον ἢ μετάλλινον, διὰ γλυφῶν ἐνίοτε ἢ γραφικῶν παραστάσεων ἔξωθεν κεκοσμημένον, ἐν ᾧ κατὰ τὰς ἑστιάσεις, ἐμίγνυον τὸν οἶνον ὕδατι καὶ ἐξ οὗ ἤντλουν καὶ ἔπινον αὐτὸν κεκραμένον καὶ οὐχὶ ἄκρατον· ἐνίοτε εἶχε καὶ λαβάς, συχνὰ δὲ περιγράφονται κρατῆρες ἱστάμενοι ἐπὶ τρίποδος.

κρατηρίδιον, ου, τὸ καὶ κρατηρίσκος, μικρὸς κρατήρ, petite cratère.

κρατηρόμορφος, ος, ον· ὁ ἔχων σχῆμα κρατῆρος, cratériforme, adj.

κράτησις, εως, ἡ (κρατέω-ῶ), τὸ κατέχειν, κρατεῖν (βαστᾶν) τι, διατηρεῖν, action de posséder de retenir; possession, n.f. rétention, n. f. retenue, n. f. καὶ détention, n.f. ἡ κατοχὴ πράγματος συμφώνως καὶ νόμῳ. Ἐπίσης ἡ ὑπερίσχυσις, ἐξουσίασις, κυριαρχία,

action de dominer. § —, ἡ σύλληψις, arrestation, n. f. ἡ κάθειρξις τινός, détention, n.f. § —, précomte, n. m. λέγεται ποσὸν κρατούμενον ἐκ τῆς μισθοδοσίας τινὸς συνεπείᾳ ὑπουργικῆς διαταγῆς ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως· || —, prélèvement, n.m. ἡ **προαφαίρεσις**, ἤτοι κράτησις μέρους ἐκ τοῦ ὅλου· βλ. καὶ **προκαταβολή**. § —, retenue, n.f. τὸ κρατούμενον ποσὸν ἐκ τῆς μισθοδοσίας τινὸς εἴτε διὰ χρέη πρὸς τὸ κράτος, εἴτε διὰ χορήγησιν εἰδῶν ἐπὶ πληρωμῇ, εἴτε ὡς ἐνοίκιον δημοσίου οἰκήματος, κτλ. || — ἐκ τῆς μισθοδοσίας (τῶν στρατιωτῶν), retenue sur la solde; βλ. **μισθός**· || — ἐκ τοῦ μισθοῦ (ἀποδοχῶν), retenue sur les appointements; βλ. **ἀποδοχαί**. § —, arrêt, n. m. ἡ ἀναστολή, τὸ σταμάτισμα, ἡ παρεμπόδισις λειτουργίας τινός, π. χ. κράτησις μηχανῆς [ἀτμομ.], arrêt de machine. § —, [στρατ.] arrêts, n. m. (de rigueur), λέγεται ἐπιβαλλομένη τις ποινή, βλ. λέξιν· ἐπίσης κράτησις, consigne à la chambre (ποινὴ ὑπαξιωματ.), ἤτοι περιορισμὸς ἐν δωματίῳ ὁσάκις δὲν ἔχουσιν ὑπηρεσίαν· || **ἐπιβάλλω κράτησιν**, consigner (= περιορίζω). § [στρατ.] —, βλ. **κρατητήριον**, τό, salle de police. § **κράτησις**, détention, n. f. Ποινὴ ἀστυνομικὴ κατὰ τῆς ἐλευθερίας διαρκοῦσα ἀπὸ μιᾶς μέχρι τριάκοντα ἡμερῶν πλὴν ὁσάκις ὁ νόμος τάσσει ἀνώτερον ὅρον ἐπὶ ὡρισμένων πταισμάτων. Ἐνίοτε ὁ νόμος ὁρίζει διὰ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν συγχρόνως πρόστιμον καὶ κράτησιν, ὅτε ἐπιτρέπεται νὰ ἐπιβληθῇ ἡ ἑτέρα μόνον τῶν ποινῶν τούτων ηὐξημένη κατ' ἀναλογίαν μιᾶς ἡμέρας κρατήσεως πρὸς τρεῖς δραχμὰς προστίμου. § κράτησις προσωπικὴ [διὰ χρέη], contrainte par corps, καλεῖται τὸ ἀναγκαστικὸν τῆς ἐκτελέσεως μέσον, δι' οὗ ἡ πληρωμὴ τοῦ χρέους ἐκβιάζεται κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ ὀφειλέτου.

κρατητήρ, ῆρος, ὁ· [ναυτ.] stopeur, n. m. ou stoppeur, n.m. βλ. καὶ κατοχεύς, linguet. § —, verrou de retenue, ou verrou d'arrêt, ou verrou, n. m. Εἶδος σφηνὸς ἐντετμημένου ὅστις εὑρίσκεται εἰς τὸ ὀπίσθιον κάτω μέρος τοῦ ναυκλαστροβόλου σωλῆνος δι' οὗ τὸ ναύκλαστρον πρὸ τῆς ἐκσφενδονίσεως κρατεῖται ἀκίνητον ἐν τῷ σωλῆνι ἀπὸ τοῦ **κρατητηρίου τόρμου** (tenon de retenue) τῆς οὐρᾶς. Τὸ ναύκλαστρον ἐλευθεροῦται κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκσφενδονίσεως τῇ συνεργείᾳ συστήματος μοχλῶν καὶ ἐλατηρίων, λειτουργούντων εἴτε διὰ **χειριστικοῦ χειρομοχλοῦ** (levier de manœuvre à main), ὅτε καὶ καλεῖται **συνήθης κρατητὴρ** (verrou ordinaire), εἴτε αὐτομάτως, ὅτε καὶ καλεῖται **αὐτοματικὸς κρατητὴρ** (verrou automatique).

κρατητήριον, ου, τό· dépôt de police; τὸ μέρος (δωμάτιον) ἔνθα ἐν τῇ ἀστυνομίᾳ ἐγκλείονται οἱ κρατούμενοι· βλ. καὶ **κράτησις**· [στρατ.] **κρατητήριον**, ἡ **κράτησις**, salle de police, τὸ χρησιμεῦον ὡς φυλακὴ δωμάτιον ἔνθα παραμένουσιν οἱ κρατούμενοι ἐν τῷ στρατῶν· βλ. καὶ ποινὴ (punition); βλ. καὶ πειθαρχεῖον.

κρατητήριος (μηχανισμός), [ναυτ. ἀτμομ.] stoppage, n. m.

κράτιστος, η, ον· ὁ ἰσχυρότερος, δυνατώτερος, le plus fort; ὁ ἱκανώτερος, le plus capable; ὁ ἄριστος, ὁ καλλίτερος, le meilleur. § ἰσχυρότατος, δυνατώτατος, très-fort; ἱκανώτατος, très-capable; κάλλιστος, très-bon; ἀξιολογώτατος, ἄριστος, excellent, e [ὡς ὑπερθ. τοῦ ἀγαθός].

κράτος, εος-ους, τό· ἡ ἰσχύς, ἡ δύναμις (ἰδ. σωματική), force, n. f. puissance, n. f. § κράτος, ἡ ἀρχή, ἐξουσία, κυριαρχία, ἀρχηγία, διοίκησις, ἰσχύς, empire, n. m. pouvoir, n. m. règne, n. m. || τὸ κράτος τοῦ νόμου, l'empire de la loi; || τὸ κράτος τῆς δικαιοσύνης, le règne de la justice; || κατὰ κράτος [φρ.], totalement, adv. complètement, adv. = ἐντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν· || ἐνικήθησαν κατὰ κράτος, ils ont été battus à plate couture. § —, ἡ πολιτεία· βλ. **ἐπικράτεια**, état, n. m. || τὰ συμφέροντα τοῦ κράτους, les intérêts de l'état.

κρατούμενον, τό· [ἀριθ.] retenue, n. f. ὁ κρατούμενος ἢ φερόμενος ἀριθμὸς ἵνα προστεθῇ εἰς τὴν ἀκόλουθον στήλην.

κρατσανάω, [διάλ. Ἠπείρου] τρίζω, «κραστανάω τὰ δόντια».

κρατυντήριος, α, ον· ἱκανὸς εἰς τὸ κρατύνειν τι, ἰσχυροποιεῖν, ἐνδυναμώνειν, στερεώνειν τι, ἐνδυναμωτικός, fortifiant, e; qui affermit; ὅστις συγκρατεῖ τι, qui retient.

κρατυντικός, ή, όν· ὁ κρατυντήριος, ἰσχυροποιός, (ἐν)δυναμωτικός, fortifiant, e.

κρατύνω, μέλ. υνῶ, θὰ κρατύνω, ῥώννυμι, ῥωννύω, ἰσχυρῶ τινά, στερεώνω, affermir; ἐνδυναμόνω, raffermir; ἐνισχύω, κρατύνω, renforcer; βλ. καὶ **κράτυσμα**. § **κρατύνομαι**, se fortifier, s'affermir.

κράτυσμα, τὸ [στρατ.] γενικῶς τὸ ἐνδυνάμωμα, ἐνίσχυμα, renfort, n. m. πᾶν τὸ χρησιμεῦον πρὸς ἐνίσχυσιν, ἐνδυνάμωσιν τινός· || **πρῶτον κράτυσμα**, premier renfort ἢ **στεφάνη** (frette ou anneau) εἶνε δακτύλιος εὑρισκόμενος ἐξωτερικῶς πρὸς τὸ **πυγαῖον** τοῦ πυροβόλου· || τὸ **δεύτερον κράτυσμα**, deuxième ou second renfort (τῶν πεδινῶν πυροβόλων) εἶνε τὸ μέρος τοῦ πυροβόλου τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῆς **στεφάνης** (frette) καὶ τῆς **προτομῆς** (volée); || τὸ **τελευταῖον κράτυσμα**, dernier renfort; βλ. καὶ **στεφάνη**, frette; || — τοῦ στομίου τοῦ κολεοῦ, renfort de l'entrée du fourreau; || τὸ κράτυσμα τοῦ κυλίνδρου ἐπὶ τοῦ ὅπλου, renfort du cylindre; || — τῶν στροφαλίγγων, renforts des tourillons. § —, ἡ στεφάνη, frette, n. f. βλ. **στεφάνη**.

κρατῶ, μέλ. ήσω· βαστάζω τι, κρατῶ διὰ τῆς χειρός, βαστῶ, tenir, n. m. φέρω τι ὑπ' ἐμοῦ, βαστάζω, porter; ἔχω, avoir; ἔχω εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, κατέχω, posséder; || — ἀπὸ τὸ χέρι, tenir par la main; || αὐτὸς κρατεῖ τὸ πουγγὶ (τὰ ἔξοδα), c'est lui qui tient les cor-

dons de la bourse (qui fait la dépense) ; || κρατεῖ τὸ κεφάλι του ὑψηλά, il porte la tête haute ; || τὸ ἄλογον αὐτὸ κρατεῖ καλὰ τὸ κεφάλι του, ce cheval porte beau ; || δὲν κρατεῖ ποτὲ χρήματα ἐπάνω του, il ne porte jamais d'argent sur lui ; || δὲν κρατῶ ἐπάνω μου, je n'ai pas d'argent sur moi ; || δὲν ἠμπορεῖ νὰ κρατηθῇ εἰς τὰ πόδια του, il ne peut se tenir sur ses jambes ; || μακάριοι οἱ κρατοῦντες [φρ.] heureux ceux qui possèdent ; || [ἐμπορ.] —, tenir ; μετοχ. κρατῶν, οῦσα, οῦν, tenant; κρατεῖν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κομιστοῦ. βλ. **κομιστής**· || κρατεῖν ταύτας εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κομιστοῦ τῆς δευτέρας, ἥτις ἐτέθη εἰς κυκλοφορίαν, en les tenant à la disposition de la copie endossée ; || —, εἶμαι κάτοχος, être détenteur ; être possesseur. § [ναυτ.] —, tenir ; **εὐθυγραμῶ**· πλέω (tenir la mer) ; **κρατοῦμαι** (se tenir), π.χ. **κρατῶ ἀντικείμενόν τι εἰς τὸν δεῖνα** ἀνεμόρρομβον, tenir un objet à tel air de vent, ἤτοι τὸ νὰ βλέπῃ πάντοτε αὐτὸ πρὸς ὡρισμένην διεύθυνσιν· || **κρατέω-ῶ**, tenir bon, κοινῶς φερμάρω ἐντεταμένον σχοινίον διὰ νὰ μὴ ἐκφεύγῃ καὶ χαλαρῶται· συνώνυμον τούτου εἶνε καὶ τὸ stoper. § — (διὰ) ἐπὶ τῶν ἀγκυρῶν (κρατοῦμαι), (se) tenir sur les ancres ; πλοῖόν τι λέγεται ὅτι κρατεῖται ἐπὶ τῶν ἀγκυρῶν του, ὅταν ἦνε ἠγκυροβοληιμένον καὶ ὑφίσταται σφοδρὸν ἄνεμον χωρὶς νὰ σύρῃ (chasser) τὰς ἀγκύρας του. § ἀναστέλλω, συγκρατῶ, κρατῶ δι' ἐμαυτόν, retenir, συγκρατῶ, contenir, σταματῶ, arrêter ; || — τὰ δάκρυα, retenir les larmes ; || ἐκράτησεν ὅσα τοῦ ἐχρεώστουν, il a retenu ce que je lui devais ; || κρατεῖν ποσότητα τινὰ ἀπό τινος λογαριασμοῦ, retenir sur un compte ; || εἶχα κρατήσει δωμάτια εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, j'avais retenu (arrêté) des chambres à l'hôtel ; || δὲν ἠμπόρεσα νὰ κρατήσω τὴν ἀγανάκτησίν μου, je n'ai pu contenir mon indignation ; || εἰς τὸν θυμόν του δὲν κρατεῖται, quand il se fâche, il ne se possède pas ; || δὲν ἐκρατεῖτο ἀπὸ τὴν χαράν του, il ne se possédait pas de joie ; || τίποτε πλέον δὲν μὲ κρατεῖ, rien ne peut plus m'arrêter ; || ποῖος μὲ κρατεῖ νὰ φύγω ; qui m'empêche de partir ? || —, retenir [μισθόν, χρήματα, ἀπέναντι ὀφειλομένων] καὶ ἰδίως ἐπὶ προκαταβολῇ, se rembourser (de l'argent) ; || δὲν ἠμποροῦσα νὰ κρατήσω τὰ γέλοια, j'étouffais de rire ; || [ναυτ.] κρατῶ [τὴν μηχανήν, κτλ.] stoper ; παύω τὴν λειτουργίαν της· **βλ. καὶ κράτει.** § — φυλάττω, garder ; διατηρῶ, conserver ; συγκρατῶ, κρατῶ τι εἰς τὴν θέσιν του, maintenir ; || κρατήσατε τὰ ὑπόλοιπα, gardez le reste ; || — μυστικόν, garder le secret ; || ἐκράτησεν ἀντίγραφον, il en a gardé copie ; || τὸν ἐκράτησαν εἰς τὴν θέσιν του, je l'ai maintenu à son poste ; || [ὁ κάδος αὐτὸς] κρατεῖ τὸ νερόν, tient bien l'eau. § — κατέχω, καταλαμβάνω χῶρον, occuper ; || τὸ κρεββάτι αὐτὸ κρατεῖ πολὺν τόπον, ce lit occupe (tient) trop de place ; || κρατεῖ ὅλον τὸ σπῆτι, il tient la maison toute entière. § — ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ, remplir ; τηρῶ, tenir ; || δὲν κρατεῖ τὰς ὑποσχέσεις του, il ne remplit (ne tient) pas ses promesses. § [οὐδ.] διαρκῶ, durer ; ἀντέχω, résister ; διαρκῶ, ἀντέχω, tenir ; || ἡ παράστασις ἐκράτησε δύο ὥρας, la représentation a duré deux heures ; || ὁ χορὸς καλὰ κρατεῖ, la danse va son train ; || δὲν θὰ κρατήσῃ πολύ, cela ne durera pas longtemps ; ce ne sera pas long ; || αὐτὸ τὸ χρῶμα δὲν κρατεῖ, cette couleur ne tient pas ; || τὸ φρούριον ἐκράτησε δύο μῆνας, la place a tenu deux mois ; || μ' ὅλην του τὴν ἡλικίαν κρατεῖ ἀκόμη, malgré son âge, il se conserve bien (διατηρεῖται καλῶς)· || κράτει καλά! tenez ferme ! tenez bon! βλ. καὶ **κράτει.** § [οὐδ.] κατάγομαι, descendre ; ἕλκω τὸ γένος (τὴν καταγωγήν), tirer son origine; τὸ νὰ ἦνε τις ἀπόγονος, νὰ κατάγεται, être issu ; προέρχομαι, venir ὁμοιάζω, tenir de, ressembler ; || κρατεῖ ἀπὸ γένος, il descend d'une grande famille ; || κρατεῖ ἀπὸ τὸν πατέρα του, il tient de (il ressemble à) son père. § [παθ.] être (devenir) perclus ; || ἐκρατήθη ἀπὸ τοὺς ῥευματισμούς, les rhumatismes l'ont rendu perclus. § — (μέρος τοῦ ὅλου), prélever ; βλ. καὶ **προκαταβολή.** § — [ἱππευτ.] retenir, κρατῶ, ἀναστέλλω, ἐπιβραδύνω τὸ βάδισμα τοῦ ἵππου.

κραυγάζω, μέλ. άσω· ἐκβάλλω κραυγάς, pousser des cris ; (κράζω), φωνάζω, crier ; || κραυγάζω μετ' ὀργῆς. φωνάζω εἰς κάθε τι ἀδιακόπως, criailler ; ἀνακράζω, s'écrier.

κραυγή, ῆς, ἡ· τὸ κραυγάζειν, ἐκβάλλειν κραυγήν, cri, n. m. [πληθ.] αἱ φωνασκίαι, clameur, n. f. || ἐκβάλλω κραυγήν, pousser un cri ; || κραυγὴ χαρᾶς, cri de joie ; || θορυβώδεις κραυγαί, bruyante clameur ; || κραυγαὶ μετ' ὀργῆς, vociférations, n. f. pl. || κραυγαί, βοὴ ἵνα ἐξεγείρωσι λύκον ἢ ἵνα ὠθήσωσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς κυνηγούς, huée, n. f.

κρέας, ατος, τό· κοινῶς τὸ κρηᾶς, τὰ κρέατα (καὶ κρέα), τεμάχιον κρέατος, κρέας μαγειρευμένον, φαγητὸν ἀπὸ κρέας, viande, n. f. ἡ **σάρξ**, chair, n. f. (βλ. λέξιν), ἤτοι τὸ ζωντανὸν κρέας, chair vive; || τρώγω κρέας, manger de la viande ; [τὴν τεσσαρακοστὴν = ἀρτύνομαι], faire gras ; || [συνεκδ.] αὐτὸ τὸ ψάρι ἔχει μαλακὸν κρέας, ce poisson a la chair molle; || κρέας βωδινόν, du bœuf; de la grosse viande ; || — ὠμόν, viande crue ; || — ἀλατισμένον καὶ καπνισμένον, viande salée et fumée; || — ἀλατισμένον βόειον, viande de bœuf salé ; || — ἀλατισμένον χοίρειον, viande de porc salé ; || — νωπόν, viande fraîche ; || — βόειον, καπνιστόν, viande de bœuf fumé ; || — ὀρνίθων (πουλερικῶν), viande blanche ; || εἶνε νύχι μὲ κρέας μαζῆ [φρ.], ils sont comme les deux doigts de la main. § **κρέας,** ἡ οὐσιωδεστάτη αὐτὴ τροφὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶνε οἱ μύες τοῦ τῶν ζώων σώματος. Ἀποτελεῖται δὲ τὸ κρέας ἐκ τῶν μυϊκῶν ἰνῶν, τῶν ἀγγείων (ἀρτηριῶν, φλεβῶν, λεμφοφόρων), τῶν νεύρων, τοῦ συνδέοντος τὰς ἶνας καὶ τὰς τῶν ἰνῶν δέσμας πρὸς ἀλλήλας συνδετικοῦ ἱστοῦ καὶ λί-

πους, χημικῶς δὲ συνίσταται ἐκ λευκοματοειδῶν οὐσιῶν ἐμπεποτισμένων δι' ὕδατος, ἐκ λίπους, διαφόρων ἀλάτων (περίπου 1 %), ἐν οἷς πρωτεύουσι φωσφορικὸν κάλιον καὶ μαγνήσιον, καὶ τέλος ποικίλων τινῶν ὀργανικῶν οὐσιῶν ἐν ἐλαχίστῳ ποσῷ οἷον κρεατίνης, κρεατινίνης, ὑποξανθίνης, ἰνωσίνης, σαρκίνης, οὐρίας, οὐρικοῦ ὀξέος. Καὶ πάντα μὲν τὰ συστατικὰ ταῦτα τροποποιοῦσι τὴν γεῦσιν καὶ τὴν θρεπτικὴν ἀξίαν τοῦ κρέατος, οὐσιωδῶς ὅμως ἐξαρτᾶται αὕτη ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν περιεχομένων λευκοματοειδῶν οὐσιῶν· τὸ δὲ ποσὸν τούτων πάλιν τροποποιεῖται ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τοῦ λίπους (ὅπερ αὐξάνει ἐὰν τὸ ζῷον τρέφεται ἀφθόνως καὶ καλῶς) καὶ εἰς μετρίους ὑποβάλλεται πόνους).

κρεατάκι, τό· μικρὸν τεμάχιον κρέατος, petit morceau de viande.

κρεατᾶς, ὁ· [δημ.] κρεωπώλης, boucher, n. m.

κρεατίνη, ης, ἡ· [χημ.] créatine, n. f. οὐσία εὑρισκομένη ἰδίως ἐν τῷ χυμῷ τῶν μυῶν τῶν σπονδυλωτῶν ζώων, ὀλιγώτερον δὲ ἐν τῷ αἵματι καὶ τῷ ἐγκεφάλῳ, προερχομένη δὲ ἐκ τῆς ὀξειδώσεως τῶν ἀζωτούχων οὐσιῶν. Ἐξαγομένη διὰ χημικῆς κατεργασίας, κρυσταλλοῦται μετ' ὀλίγον εἰς στήλας βασιρρόμβους, διαλυομένας εἰς 74 μ. ὕδατος, ἔχει δὲ γεῦσιν πικρὰν καὶ ἰδιότητας ἀσθενῶς βασικάς· θερμαινομένη μετ' ὀξέων ἀποβάλλει τὸ κρυσταλλικὸν ὕδωρ καὶ μεταβάλλεται εἰς **κρεατινίνην**, $C_4 H_7 N_3 O$, οὐσίαν κρυσταλλουμένην εἰς ἄχροα πρίσματα διαλυτὰ εἰς 11 μ. ὕδατος, ἀσθενῶς ἀλκαλικήν· αὕτη ἀπαντᾷ σταθερῶς ἐν τοῖς οὔροις, ἀφθονωτέρα ὅμως μετὰ μόχθους μυϊκούς, προερχομένη βεβαίως ἐκ τῆς τῶν μυῶν κρεατίνης.

κρεατινίνη, ης, ἡ· créatinine, n. f. βλ. **κρεατίνη.**

κρεατινός, ή, όν· **κρεατένιος,** α, ον· ἀπὸ κρέας, de viande; ἀπὸ σάρκα, de chair; || [οὐσ.] κρεατινὰ καὶ νηστήσιμα, du gras et du maigre; || —, du gras, ὁ μὴ νηστήσιμος.

κρεατοελιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] βλ. **ἀκροχορδών,** verrue, n. f.

κρεατόμυιγα, ἡ· [δημ.] «τῶν μυῶν αἱ πρὸς τὰ κρέα προσιζάνουσαι, κυανοῦ τὴν χρόαν μεταξὺ εἰσι καὶ μέλανος, Παυσ. ἐντομ.» Μυῖα στρατιῶτις, ἢ κύων, mouche vomique, mouche carnaire; ἡ μυῖα ἥτις ἀποθέτει ἐπὶ τοῦ κρέατος μικροὺς σκώληκας.

κρεατόπηττα, ἡ· πήττα κατεσκευασμένη μετὰ κρέατος, pâté à la viande.

κρεατοσάνιδον, τό· ἐπίκοπον, ἐπικοπάνιον, τὸ ξύλον ἐφ' οὗ κοπανίζουσι τὸ κρέας, hachoir, n.m. ἐπίσης τὸ ξύλον ἐφ' οὗ τέμνουσι (κόπτουσι τὸ κρέας), tranchoir, n.m. ou tailloir, n. m.

κρεατοφαγία, ας, ἡ· βλ. κρεωφαγία, κλ.

κρεατόχρους, ους, ουν, καὶ

κρεατύς, ὁ· κρεάτινος, ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς σαρκός, couleur de chair; [διδ.] carné, ée.

κρεατώδης, ης, ες· ὅμοιος κρέατι, carniforme, adj. § κρεατωμένος, charnu, e.

κρεατωμένος, η, ον· charnu, e, adj. ἤτοι ὁ καλῶς τεθραμμένος, bien nourri, e.

κρεββατάκι, τό· [δημ.] τὸ κλινίδιον, μικρὰ κλίνη, petit lit; κοιτίς, couchette, n. f.

κρεββαταριά, ᾶς, ἡ· [δημ.] ἡ καλαμωτή, claie. n. f.

κρεββάτι, τό· [δημ.] lit, n. m. βλ. **κλίνη**· || — ξύλινον, σιδηροῦν, lit de bois, de fer; || στρώνω τὸ κρεββάτι, faire, dresser le lit; || — τῶν συζύγων (συζυγικὴ κλίνη), lit nuptial; || κοιμῶμαι εἰς χωριστὸν κρεββάτι, faire lit à part; || κοιμῶμαι μετά τινος, partager le lit de quelqu'un; || πέφτω εἰς τὸ κρεββάτι, se coucher, se mettre au lit; [ἐπὶ ἀσθ.] prendre le lit; s'aliter; κρεββατωμένος, κλινήρης, alité, ée.

κρεββατίνα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. **ἀναδενδράς,** treille, n. f.

κρεββατόνω, μέλ. ώσω, θέτω τινὰ ἐπὶ τῆς κλίνης, mettre au lit; κατακλίνω τινά, aliter.

κρεββατοσάνιδον, τό· [δημ.] ἡ **κλινοσανίς,** planche de lit.

κρεββατοστρώση, ης, ἡ· [δημ.] ἡ **κλινοστρωμνή,** literie, n. f. couchage, n. m.

κρεδιτάρω, [ξεν.] κάμνω εἴς τινα πίστωσιν, faire crédit, πιστόω, πιστόνω, créditer.

κρέδιτον, τό· [ξεν.] ἡ πίστωσις, crédit, n. m.

κρεζυλῖτις, ιδος, ἡ· crésylite, n. f. εἶδος μελινίτιδος.

κρεῖσσος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] (ἐκ τοῦ κρείττων), ὁ ἄκραν χαίρων ὑγείαν, ὁ δυνατὸς καὶ ἄξιος.

κρείττων (σσων), ων, ον, γεν. ονος· (συγκρ. τοῦ ἀγαθός, ὑπερθ. **κράτιστος**), καλλίτερος, meilleur, e, adj. ἀνώτερος (τινός), supérieur, e, adj.

κρέμα, ἡ· [ξεν.] crème, n. f. || παγωτὸ κρέμα, glace à la vanille.

κρεμάζω, βλ. **κρεμῶ.**

κρεμάθρα, ας, ἡ· potence, n. f. **κρεμαστήριον** ἢ **κρεμάστρα,** κοινῶς ἡ **κρεμασταριά**· καλεῖται κρεμάθρα σύνθεσις δοκῶν κατ' ὀρθὴν γωνίαν, μιᾶς ὀρθίας καὶ ἑτέρας μικροτέρας ἐστερεωμένης ὁριζοντίως ὑπὸ ἀντηρίδος ἐπὶ τοῦ ἄνω μέρους τῆς ὀρθίας δοκοῦ· ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῆς ὁριζοντίου δοκοῦ προσδένεται τὸ κρεμώμενον σῶμα· || **ὀδοντωτὴ κρεμάθρα,** potence à crémaillère; || **σιδηρᾶ κρεμάθρα** ἢ **κρεμαστήριον,** potence en fer, κατασκευαζόμενον ἐκ τετραγώνου σιδήρου καὶ συνιστάμενον ἐξ ὁριζοντίου τεμαχίου καὶ ὀρθοστάτου εὐθέος ἢ κεκυρτωμένου, πρὸς ὑποστήριξιν ἐξώστου, φανοῦ, κτλ. || κρεμάθρα φέρουσα ἀρτέμωνα, potence avec palan; || [γεφυρ.] κρεμάθρα ἢ κρεμάστρα μετακινητῆς γεφύρας, potence de pont volant. § —. [ναυτ.], nœud de chaise, κοινῶς ἡ **κανδιλίτσα,** βλ. εἰς λέξιν **σχοινόκομβος.** § —, κρεμαστήρ, ῆρος, ὁ· crémaillère, n. f. τὸ ἐξ οὗ ἀρτῶσί τι· βλ. καὶ **κρεμαστήρ.**

κρεμάλα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ κρεμασταριά. potence, n. f. gibet, n. m. ἢ pendaison, n.f.

τὸ ἐξ οὗ κρεμῶσι τι, βλ. καὶ **κρεμάθρα**· || **κρεμάλα**, τὸ κρέμασμα, ἡ **ἀγχόνη**, pendaison, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ κρεμᾶν, action de pendre; καὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἡ ἀγχόνη. || κρεμάλα, τὸ σχοινίον δι' οὗ κρεμῶσι, ἀπαγχονίζουσι, corde, n. f. || ἄνθρωπος τῆς κρεμάλας, homme de sac et de corde; gibier de potence; qui mérite la potence; ἄξιος ἀγχόνης, pendard, e; ὅθεν κακοῦργος, scélérat, e.

κρεμάννυμι, κρεμάω-ῶ.

κρέμαμαι [καὶ δημ. κρέμομαι], μέλ. κρεμάσω, κρεμῶ τι ἐπὶ τινος, pendre; εἶμαι ἀνηρτημένος, ἐξηρτημένος ἀπό τι, être suspendu (accroché); [μεταφ.] ἐξαρτῶμαι ἔκ τινος, dépendre; || [τὸ φόρεμα] κρέμαται εἰς τὸ καρφί, est suspendu (accroché) au clou; || οἱ καρποὶ ἐκρέμαντο ἀπὸ τοὺς κλάδους, les fruits pendaient aux branches; || κρέμονται τὰ μάγουλά του, les joues lui pendent; || [τὸ φόρεμά της], κρέμεται ἀπὸ τὸ δεξιὸν μέρος, pend du côté droit; || [μεταφ.] μοῦτρα κρεμασμένα, mine allongée; || [μεταφ.] ἡ ζωή μου κρέμαται ἀπὸ αὐτό, ma vie en dépend; || ἀπὸ σᾶς κρέμαμαι, je n'espère qu'en vous.

κρεμάμενα, τά· [δημ. ναυτ.] manœuvres dormantes; βλ. **ἐξάρτια**.

κρεμάμενος, η, ον· pendu, e; suspendu, e; accroché, ée; βλ. **κρεμῶ**, **κρεμασμένος**.

κρεμανταλᾶς, ὁ· [δημ.] grand dadais, escogriffe, n.m. ὑψηλὸς κακοκαμωμένος. § ἄνθρωπος τῆς κρεμάλας, pendard, n. m. βλ. **θεοσκοτωμένος**.

κρεμάνω, [διάλ. Οἰνόης] κρεμάννυμι, κρεμάω, χρ. πρωτό. ἐκρέμανα, ἐκρέμασα.

κρεμάσατε ἄρμ. mettre l'arme à la grenadière; grenadière arme; βλέπε ψέλλιον μεσαῖον.

κρέμασις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ κρεμᾶν τι ἤ τινα ἀπό τινος, τὸ **κρέμασμα**, pendaison, n. f. ἡ ἀνάρτησις, suspension, n. f. (action de pendre, de suspendre d'accrocher).

κρέμασις, εως, ἡ· [κυρίως ὕδατος] κοινῶς **κρέμασι**, ἡ· chute (hauteur) [d'eau]; τὸ ὕψος **ἐξ οὗ καταπίπτει** τὸ ὕδωρ. § [ναυτ.) chute [de voile] (n. f.) ou hauteur, n. f. λέγεται τὸ ὕψος ἱστίου μετρούμενον κατὰ κάθετον ἢ **κατὰ** μίαν τῶν πλευρῶν· εἰς τοὺς **ἀρτέμωνας** (focs) **κρέμασις** εἶνε ἡ πλευρὰ ἡ περιλαμβανομένη μεταξὺ τῆς ὑπέρας καὶ τοῦ ποδός, εἰς **τὰ ἡμιόλια ἱστία** (voiles à corne) διακρίνομεν τὴν **ὀπισθίαν κρέμασιν**, ἥτις εἶνε τὸ μῆκος τοῦ φύλλου ἀπὸ τοῦ τέθρου ἕως τοῦ ποδός, καὶ τὴν **προσθίαν κρέμασιν**, ἥτις εἶνε ἡ προσθία πλευρὰ τοῦ ἱστίου· εἰς **τὰ παρίστια** (bonnettes) διακρίνομεν τὴν **ἔσω κρέμασιν** μετρουμένην ἐπὶ τῆς ὑποτεινούσης τοῦ τριγώνου τῆς κοπῆς τῶν φύλλων καὶ τὴν **ἔξω κρέμασιν** μετρουμένην κατὰ μῆκος τῶν φύλλων. Εἰς τὰ **σταυρωτὰ ἱστία** (voiles carrées) διακρίνομεν τὴν **μέσην κρέμασιν** (chute au mât ou chute au carré) μετρουμένην κατὰ μῆκος τῶν φύλλων καὶ τὴν **πλαγίαν κρέμασιν** (chute au point) μετρουμένην κατὰ τὰς ὑποτεινούσας τῆς κοπῆς τῶν τριγώνων φύλλων.

κρέμασμα, ατος, τό· βλ. **κρέμασις**· action de pendre (d'accrocher, etc.) ἡ ἀγχόνη, pendaison, n. f. || εἶνε διὰ κρέμασμα, il mérite d'être pendu.

κρεμασμένος, η, ον· ὅπου κρέμεται, κρεμαστός, ἐκκρεμής, pendant, e; || ὅπου ἐκρεμάσθη εἰς τὴν κρεμάλαν, pendu, e; ὁ κρεμάμενος.

κρεμαστάρα, ας, ἡ· [δημ.] **κρεμαστήρ**, porte-manteau, n. m. porte habit, n. m. βλ. ἐν γένει **ἐξαρτήρ**, patère, n. f. τὸ ἐφ' οὗ κρεμῶσι τὰ ἐπανοφόρια, πίλους, κλπ.

κρεμαστάρι, τό· [δημ.] τὸ ἐξάρτημα, τὸ ἐξ οὗ κρεμῶσι τι, pendant, n. m. pendeloque, n. f. || χάμε το κρεμαστάρι [φρ. ἀπειλ.] notez bien cela; souvenez-vous en; vous ne perdrez rien pour attendre; βλ. καὶ **κρεμαστήρ**. § [ἐπὶ σταφυλῶν] moissine, n. f. βλ. **κρεμασταριά**. § [ὡρολογίου] perpendicule, n. m. τὸ νῆμα ἐξ οὗ ἀρτᾶται τὸ βαρίδιον.

κρεμασταριά, ἡ· [δημ.] βλ. **κρεμάθρα**, **κρεμάλα**, potence, n. f. § —, ἡ ὄσχη, ὁ ὄσχος, moissine, n. f. κλῆμα μὲ σταφύλια, τὰ ὁποῖα φυλάττουν κρεμασμένα διὰ τὸν χειμῶνα.

κρεμαστήρ, ῆρος ὁ· ἡ κρεμάθρα, crémaillère, n. f. § [ναυτ.] κρεμαστήρ, pendoir, n. m. καὶ pantoire, n. f. κοινῶς **μαντοπόδαρο**· ἰσχυρὸν τεμάχιον σχοινίου τραχηλούμενον εἰς τοὺς ἱστοὺς καὶ κατερχόμενον κατὰ μῆκος αὐτῶν, καταλῆγον δὲ εἰς ἀγκύλην, ἐν ᾗ ἐντίθεται ψέλλιον χρησιμεῦον εἰς τὴν ἀγκύρισιν συσπάστων καὶ πολυσπάστων. § [σιδηροδρ.] κρεμαστήρ, menotte, n. f. εἶδος ἀγκίστρου ἐφ' οὗ ἀρτᾶται τί, ὅπως εἶνε ἐντὸς τῶν σιδηροδρομικῶν ἁμαξῶν. § — ἐνδυμάτων, porte-manteau, n. m. τεμάχιον σανίδος ἢ σιδηροῦν καθηλωμένον ἐπὶ τοῦ τοίχου, φέρον ἄγκιστρα ἐξ ὧν ἀναρτῶνται τὰ ἐνδύματα. § κρεμαστήρ, ἡ κρεμάστρα, ὁ **ἐξαρτήρ**, patère, n. f. τεμάχιον μετάλλινον (εἶδος ἀγκίστρου) προσκολλώμενον ἐπὶ τοῦ τοίχου, κτλ. ἐφ' οὗ κρεμῶσί (ἀναρτῶσί) τι. § [ναυτ.] κρεμαστῆρες λέμβου, pattes (f.) d'embarcation, καλοῦνται ἰσχυρὰ **βραχέα** τεμάχια σχοινίου ἐστερεωμένα εἰς τὸ κύτος λέμβου, ἐφ' ὧν ἀγκυρίζονται τὰ σύσπαστα διὰ τὴν ἀνακρέμασιν τῆς λέμβου.

κρεμαστήριον, ου, τό· βλ. **κρεμάθρα**, potence, n. f.

κρεμαστός, ή, όν· κρεμασμένος, **ἐκκρεμὴς** (ὅπου κρέμεται), κρεμάμενος **μετέωρος**, **ἐξηρτημένος** ἀπό τι, pendant, adj. suspendu, e, adj. || [φόρεμα] μὲ κρεμαστὰ μανίκια, à manches pendantes; || γέφυρα κρεμαστή, pont suspendu; || κρεμαστοὶ κῆποι, jardins suspendus; || κρεμαστὴ κλειδαριά (κλεῖθρον), cadenas; || [ναυτ.] κρεμασταὶ λέμβοι, canots de porte-manteau; βλ. **λέμβος**· || [ναυτ.] πρυμναία κρεμαστὴ λέμβος, porte-manteau, n. m. καλεῖται οὕτω μεταφορικῶς γαλλιστὶ ἡ ἐπὶ τῶν πρυμναίων ἐπωτίδων ἀνακρεμωμένη λέμβος· || ἄγκυρα κρεμαστή, ancre en péneau; || κρεμαστὴ λυχνία, lampe à suspension.

κρεμάστρα, ας, ἡ· βλ. κρεμάθρα, potence, n. f. § — τοῦ ξίφους, porte-épée, n. m. ὁ ξιφιστήρ· βλ. βαϊονιστήρ.

κρεματιστέριν, τό· [διάλ. Οἰνόης] κρεμασμένος, ἐξαρτώμενος ὑπ' ἄλλου· βάρος, ἄχθος.

κρεμάω, κρεμάννυμι, βλ. κρεμῶ.

κρεμέζι(ον), τό· [ξεν.] kermès, n. m. βλ. ἀνθηρόκοκκος καὶ κοχελίνη· ‖ [χρῶμα] κρεμέζιον, rouge cramoisi, βλ. ἐρυθρόν.

κρεμμύδι, τό· [δημ.] κρόμμυον, βλ. κρομμύδι, κτλ.

κρεμνῶ, [δημ.] βλ. κρεμῶ.

κρέμομαι, βλ. κρέμαμαι.

κρεμός καὶ **γκρεμός,** ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] ὁ κρημνός.

κρεμῶ (άω), μέλ. άσω· παθητ. παραχ. τῆς μετοχ. κρεμασμένος· κρεμῶ τι ἀπό τινος οὕτως, ὥστε νὰ κρέμαται, pendre : ἀρτάω, ἀναρτάω, suspendre (ἀνηρτημένος, suspendu, e) ; ἐξαρτάω, ἀνακρεμάω, accrocher ; ‖ τὸν ἐκρέμασαν ἀπὸ τὰ πόδια, on l'a pendu par les pieds ; ‖ — πολυέλαιον, suspendre un lustre; ‖ — εἰκόνα, accrocher un tableau ; ‖ [ναυτ.] κρεμῶ ἄγκυραν, faire péneau ; ‖ (ἐπι)κρεμάω -ῶ ἄγκυραν (κάμνω πινέλο), faire péneau ; παρεῶ τὸν **ὀνυχοδέτην** (serre-bosse) τῆς ἀγκύρας καὶ κρεμῶ αὐτὴν μόνον ἐκ τοῦ κεφαλοδέτου της (bosse de bout), ὅπως ᾖ ἑτοίμη πρὸς πόντισιν. Τὸ τοιοῦτον γίνεται ἐπὶ πλοίων μὴ ἐχόντων ἀγκυροβολέα (mouilleur), ἡ δ' οὕτω κρεμαμένη ἄγκυρα καλεῖται **ἄγκυρα κρεμαστὴ** ἢ **ἐπικρεμὴς** (ancre en péneau). § [οὐδ.] εἶμαι κρεμασμένος, être pendant ; **ἐξαρτῶμαι,** κρέμαμαι ἀπό τι, pendre ; κρέμαμαι πρὸς τὰ κάτω, κατέρχομαι, descendre ; πίπτω, tomber. § [μέσ.] κρέμαμαι, κρεμῶμαι, se pendre ; ἐξαρτῶμαι, ἀνακρέμαμαι, s'accrocher ; ‖ **κρεμάμενος,** η, ον· βλ. λέξιν.

κρένω, [δημ.] καὶ **κραίνω,** ὁμιλῶ, parler.

κρέξ, εκός, ἡ· cric, n. m. ὁ **κρίκος,** μηχάνημα χρησιμεῦον πρὸς ἀνύψωσιν βαρέων σωμάτων διὰ μικρᾶς δυνάμεως· γίνεται χρῆσις ταύτης ὑπὸ τὸν ἄξονα τῶν ὀχημάτων πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ ἄκρου τούτων, καὶ ἐκβολὴν ἢ ἀλλαγὴν τροχοῦ τινός· ‖ συμβλητικὴ κρέξ, cric d'assemblage.

κρεοζότο, τὸ καὶ

κρεοζῶτον, τό· [ξεν.] créosote, n. f. βλ. **σωσίκρεας.**

κρεοζωτονικὸν ὀξύ, acide créosotonique; [χημ.] γίνεται ὑποβαλλομένων τῶν νιτρούχων συνθέσεων τοῦ σωσικρέατος εἰς ῥεῦμα ἀνθρακικοῦ ὀξέος ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς θερμότητος· βλ. **σωσίκρεας.**

κρεολίνη, ης, ἡ· créoline, n. f. τεχνητὴ οὐσία μελιτώδης, μελανωπή, ὀσμῆς ὑγροπίσσης, εὐδιάλυτος ἐν ὕδατι εἰς μίγμα λευκωπόν, ἔχουσα δὲ ἰσχυρὰν ἀντισηπτικὴν δύναμιν. Ἡ κατασκευή της τηρεῖται μυστικὴ ὑπὸ τοῦ ἐπινοήσαντος, γενικῶς ὅμως εἶνε παραδεδεγμένον, ὅτι ἡ κρεολίνη ἐξάγεται ἐκ τῶν γαιανθράκων, μῖγμα οὖσα φανικοῦ ὀξέος, σάπωνος, κτλ. Διάλυσις αὐτῆς 1 : 100, καταστρέφει δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς σπόρους τῶν βακτηριδίων. Παραγγέλλεται εἰς πλύσεις καρκινωμάτων δυσωδῶν, ἑλκῶν, τοῦ στόματος ἐπὶ δυσόσμων στοματίτιδων, τῆς μήτρας, κλπ.

κρεολός, οῦ, ὁ, ἡ· créole, n. **κρεολοὶ** (créoles) καλοῦνται γενικῶς οἱ ἐν ταῖς γαλλικαῖς, ἰσπανικαῖς καὶ πορτογαλλικαῖς ἀποικίαις τῆς Ἀμερικῆς ὡς καὶ τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν ἐγκατεστημένοι καὶ αὐτόθι γεννηθέντες ἐκ καθαροῦ εὐρωπαϊκοῦ αἵματος Εὐρωπαῖοι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἐν Εὐρώπῃ γεννηθέντας καὶ εἶτα μεταναστεύσαντας, οἵτινες ἐκαλοῦντο **καπετόνιοι.** Ἀμφότεραι αἱ λέξεις εἶνε ἰσπανικῆς καταγωγῆς. Ἐκ τῆς ἀναμίξεως δὲ τῶν Εὐρωπαίων τούτων ἐγεννήθησαν μικταί τινες διάλεκτοι ἐκ τῆς Ἀγγλικῆς, Γαλλικῆς καὶ Ἰσπανικῆς γλώσσης, καλούμεναι γενικῶς **κρεολικαὶ διάλεκτοι**· βλ. καὶ **μιγάς.**

κρεούργησις, εως, ἡ, καὶ

κρεουργία, ας, ἡ· ἡ σφαγή, boucherie, n.f. σκοτωμός, tuerie, n.m. σφαγή, massacre, n.m.

κρεουργῶ (έω), μέλ. ήσω· κόπτω (τέμνω) εἰς τεμάχια, hacher (tailler) en pièces ; κατακόπτω, taillader ; σφάζω, massacrer.

κρεπάρω, (crepare) [ξεν.] ἐκσπῶ, σπάνω, ῥήγνυμαι.

κρεωβόρος, βλ. κρεωφάγος.

κρεωκόπτης, ου, ὁ· τὸ μηχάνημα δι' οὗ κόπτουσιν (κιμαδιάζουσιν) εἰς τεμάχια τὸ κρέας, hache-viande, n. m. § hachoir, n. m. couperet pour hacher.

κρεωπωλεῖον, ου, τό· κοινῶς τὸ **χασάπικο,** boucherie, n.f. ὁ τόπος, τὸ μέρος (κατάστημα, κλ.) ἐν ᾧ πωλοῦσι κρέας.

κρεωπώλης, ου, ὁ· κοινῶς ὁ **χασάπης,** boucher, n. m. ὁ πωλῶν κρέας, qui vend de la viande ; ‖ — χοιρείων, charcutier, ère.

κρεωπωλῶ (έω), μέλ. ήσω, πωλῶ κρέας, vendre de la viande.

κρεωσκοπία, ας, ἡ· créoscopie, n. f. ἐπιθεώρησις τῶν κρεάτων, inspection des viandes ; καλεῖται ἡ τέχνη τοῦ ἐξετάζειν τὸ κρέας πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς καλῆς ἢ κακῆς του καταστάσεως, χρησιμωτάτη οὖσα διὰ τὴν ὑγείαν τῶν ἀνθρώπων ἅτε τοῦ κρέατος πολλάκις περιέχοντος παράσιτα, ἢ βακτηρίδια νοσογόνα διὰ τὸν ἄνθρωπον. Ἄριστον ἐγχειρίδιον κρεωσκοπίας ὑπάρχει ἑλληνιστὶ τὸ τοῦ κ. Γ. Πιλαβίου, ἀρχικτηνιάτρου.

κρεωφαγία, ας, ἡ· χρῆσις (κατανάλωσις κρέατος), usage de la viande ; ‖ ἡμέραι κρεωφαγίας, jours gras ; βλ. **ἀρτύνω.** § **κρεωφαγία,** créophagie, n. f. habitude de se nourrir de chair ; βλ. **κρεωφάγος.**

κρεωφάγος, ος, ον· ὁ τρώγων κρέας, mangeur de viande ; [ἐπὶ ζώων ἰδίως] carnivore; βλ. σαρκοφάγος. § —, créophage (κρέας, chair καὶ φαγεῖν, manger) adj. qui se nourrit de proie vivante : insecte créophage (ou créatophage) ; συνώνυμον τοῦ carnassier.

κρεωφαγῶ (έω), μέλ. ήσω, τρώγω κρέας, manger de la viande ; πασχάζω, faire gras ἀντίθ. τῷ νηστεύω· βλ. καὶ **ἀρτύνομαι.**

κρηββατώνου, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] **κρεββατόνω,** βάνω εἰς κρεββάτι.

κρημάου, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] κρεμῶ.

κρημνίζω, μέλ. ήσω (κρήμνημι) κοινῶς γκρεμίζω, ῥίπτω τι κατὰ κρημνοῦ, κάτω ἐξ ὕψους, τὸν κατήφορον, καταρρίπτω, abattre ; καταχρημνίζω, précipiter ; βλ. καὶ **καταχρημνίζω**· κατεδαφίζω, démolir (κατασκάπτω θόλους, ἀποθήκας, γεφύρας, οἰκοδομάς, φρούρια, ὀχυρώματα, κτλ. καταρρίπτω, raser [στρατ.] κατεδαφίζω, démanteler ; [μεταφ.] ἀνατρέπω, renverser ; ‖ κρημνίζω οἰκίαν, abattre une maison ; ‖ κρημνίζω ὀχυρώματα, démolir des fortifications ; ‖ ἐκρήμνισαν τὸ φρούριον, on a rasé la place; ‖ ἐκρήμνισε (ἀνέτρεψε) τὸ ὑπουργεῖον, il a renversé le ministère. § ῥίπτω κάτω, jeter en bas ; καταχρημνίζω, précipiter ; ‖ τὸν ἐκρήμνισεν ἀπὸ τὴν σκάλαν, il lui a fait sauter les montées ; il l'a fait degringoler; ‖ κρημνίσου ! [φρ.], va-t-en ; hors d'ici ; détalez. § [μέσ.] κρημνίζομαι, καταρρέω, s'écrouler ; s'abattre ; crouler ; ‖ ἐκρημνίσθη ἡ γέφυρα, le pont s'est écroulé.

κρήμνισμα, ατος, τό· τὸ ῥίψιμον εἰς τὸν κατήφορον, κοινῶς τὸ **γκρέμισμα,** κατεδάφισις, démolition, n. f. ἡ κατάρρευσις, κατάπτωσις οἰκοδομῆς. τοίχου, κτλ., écroulement, n. m. § —, ἡ πτῶσις, chute, n. f. [οἰκ.] dégringolade, n. f. § — [πληθ.] κρημνίσματα, décombres, n. m. pl. ἢ ruines, n. f. pl. βλ. **ἐρείπια** (οἰκοδομήματος)· ‖ κρημνίσματα, démolitions, n. m. pl. τὰ χαλάσματα, ἤτοι ἡ ὕλη τοῦ κατεδαφισθέντος κτιρίου· ‖ κρημνίσματα, gravois, n. m. pl. κοινῶς τὰ γκρεμίσματα, ἤτοι τεμάχια λίθων, κονιαμάτων καὶ γαιῶν· λέγονται ἐπίσης abatis (n. m. pl.) d'édifice) =κρημνίσματα κτιρίου· ‖ κρημνίσματα ἀμμοκονιαμάτων ἐν γένει, εἴτε γυψοκονιαμάτων, κοινῶς **σουβάδες** παλαιῶν τοίχων, plâtras, n.m.

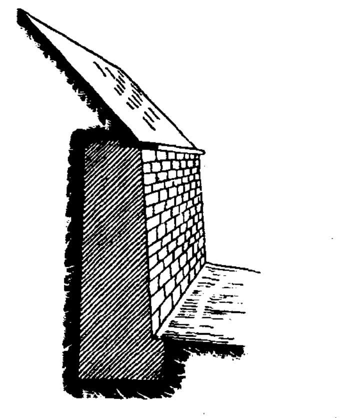
κρημνοκόρυφον, ου, τό· culm, n. m. κορυφὴ ὄρους κεκλιμένη μὲν ἀφ' ἑνός, ἀπότομος δ' ἀφ' ἑτέρου.

κρημνός, οῦ, ὁ· ἀπότομος, ἀπόκρημνος, κατωφερὴς τόπος, κοινῶς ὁ **γκρεμνός,** lieu escarpé ; escarpe, n. f. τὸ βάραθρον, précipice, n. m. ‖ συνών. précipice, fondrière (n. f.), côte accore ἢ ἁπλῶς accore (n. f.)=κρημνὸς παρὰ τὴν ἀκτὴν καὶ ἐν γένει ἀπότομος πέτρα (βράχος). § [ὁδοπ.] κλίσις τῶν κρημνῶν, talus en déblais ; βλ. **κλίσις**· ‖ — ἢ κλίσις τῆς τάφρου, talus de fossé ; βλ. καὶ **τάφρος**· ‖ κρημνὸς ἢ κλίσις ἐκχωματώσεως ἢ ὀρύγματος, talus en déblai ou talus en tranchée. § [ὀχυρ.] —, escarpe, n. f. Εἴς τινα τάφρον ὀχυρώματος καλεῖται κρημνὸς τὸ πλησιέστερον πρὸς τὸ παραπέτασμα **πρανὲς** (talus) ; τὸ ὑψηλότερον αὐτοῦ μέρος καλεῖται **κορυφὴ τοῦ κρημνοῦ** (crête de l'escarpe) ἢ **ἐσωτερικὸν χεῖλος τῆς τάφρου** (bord intérieur du fossé) ; (βλ. καὶ σχῆμα εἰς **κατατομήν,** profil), τὸ δὲ κατώτερον μέρος αὐτοῦ καλεῖται **ποὺς τοῦ κρημνοῦ** (pied de l'escarpe).

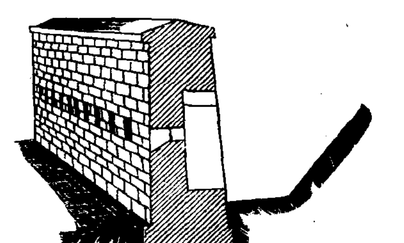
Ὁ κρημνὸς κατασκευάζεται ὅσον τὸ δυνατὸν ἀπόκρημνος, ἵνα ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἀνάβασις ᾖ δυσχερής.

Ἡ κλίσις του (inclinaison) ποικίλλει μεταξὺ $^1/_1$ καὶ $^2/_1$ ὁπόταν δὲν ἦνε ἐπενδεδυμένος, π. χ. εἰς τὰ **χαρακώματα τοῦ πεδίου** (ouvrages de campagne), βλ. **κατατομή,** profil καὶ **χαράκωμα,** ouvrage· εἰς τὴν **τειχιστικὴν** (fortification permanente) ὁ κρημνὸς εἶνε ἐπενδεδυμένος μετὰ κλίσεως $^{10}/_1$.

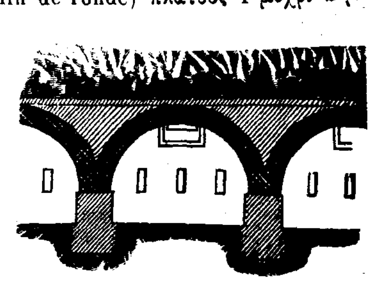
Οἱ **ἐπενδεδυμένοι κρημνοὶ** (escarpes revê-

tues) καλοῦνται **προσκεκολλημένοι** ἢ **πλήρεις** (escarpes attachées ou pleines), ὅταν ὁ τοῖχος ἐπακουμβᾷ ἐπὶ τῆς ἐπιχωματώσεως, **ἀπεσπασμένοι** ἢ **ἀφεστηκότες** (escarpes déta-

chées), ὅταν ὁ τοῖχος χωρίζηται τοῦ προπετάσματος δι' ὁδοῦ **ἐφοδείας** (περιπολίου ὁδοῦ, chemin de ronde) πλάτους 1 μέχρι 2 μέτρων,

καὶ μετ' **ἀνακουφιστικῶν θόλων** (escarpes avec voûtes en décharge), ὅταν ὁ τοῖχος σύγκειται ἐκ σειρᾶς ἁψιδοστατῶν ὑποβασταζόντων

παραπλεύρους θόλους (voûtes accolées) ἐφ' ὧν ἐπακουμβῶσιν αἱ γαῖαι.

Τὰ **πυροβολεῖα ῥωγμῆς** (batteries de brèche) βάλλουσι κυρίως κατὰ τῶν ἀντικρήμνων. '**Ημιαπεσπασμένος κρημνὸς** (ἢ **ἡμιεπένδυτος**), escarpe demi-détachée (ou demi-revêtue). 'Εν Γερμανίᾳ κατασκευάζουσιν ἄνωθεν τοῦ κρημνοῦ καὶ εἰς τὴν βάσιν τῆς ἐξωτερικῆς κλίσεως τοῦ προπετάσματος τοῖχον ὕψους 1μ., 20 ἀφίνοντες ὄπισθεν τούτου ὁδὸν ἐφοδείας πλάτους 1 μέτρου.

κρημνοτσακίζομαι, [δημ.] πληγόνομαι πίπτων (ἐξ ὕψους), se blesser en tombant (de haut), se casser le cou.

κρημνώδης, ης, ες· ὅμοιος κρημνῷ, κατάντης, ἀπότομος, escarpé, ée, adj. βλ. κρημνός. § —, accore, adj. ἀκτή, βράχος, ὕφαλος λέγονται κρημνώδεις ὅταν ἔχωσιν ἀποτόμους κλίσεις· ‖ ἀκτή, βράχος ἢ τόπος κρημνώδης, pic, n. m. falaise, n. f.= **ἀπορρώξ**· ‖ τὸ κρημνῶδες=ἡ **κρημνώρεια**, escarpement, n. m. ‖ τὸ **κρημνῶδες**, τό· ἀπότομον, ἡ ἀφῃρημένη ἔννοια τοῦ κρημνοῦ, l'escarpé.

κρημνώρεια, ας, ἡ· ἀπότομος κρημνός, ἀπότομον, κρημνῶδες ὄρος, montagne escarpée, τὸ ἀπότομον, κρημνῶδες τοῦ ὄρους, escarpement, n. m. § —, escarpement, n. m. κρημνῶδες, τό· **ἀπόκρημνον**, τό· **ἀπόκλιμα**, λίαν ἀπότομος κλίσις ἥντινα δὲν δύνανται νὰ ἀνέλθωσι χωρὶς νὰ κατασκευάσωσιν **ἀναβαθμοὺς** (rampes) ἢ **βαθμίδας** (gradins).

κρημόριον, ου, τό· crême de tartre= τρυγικὸν ὀξύ.

κρήνη, ης, ἡ· κοινῶς ἡ βρύσις καὶ ἡ βρύσι, fontaine, n. f.

κρηνί, τό· [διάλ. 'Ηπείρου καὶ Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἡ **κυψέλη** τῶν μελισσῶν. § **κρηνί**, τό· [Αἰτωλ. ἰδίωμ.] — μέτρον σίτου εἰς τὸν ἅλωνα.

κρηνόθριξ, ἡ **πολύσπορος**, crénothrix ou polyspora· (μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα).

κρηπίδιον, ου, τό· μικρὰ κρηπίς, piédouche, n. m. κρηπὶς (piédestal) μικρῶν διαστάσεων **ἐφ' ὧν** τοποθετοῦνται μικρὰ ἀντικείμενα, οἷον προτομαί, ἀγγεῖα, κτλ.

κρηπιδόω-ῶ, μέλ. ώσω, τίθημι κρηπίδωμα. θεμέλια, placer sur une base ou sur un soubassement, ou disposer pour servir de base; ὅθεν μεταφ. θεμελιόω, θεμελιόνω, fonder.

κρηπίδωμα, ατος, τό· ἐν γένει ἡ κρηπίς, τὸ θεμέλιον, fondement, n. m. ἡ βάσις, base, n. f. τὸ ὑπόβαθρον, ἡ κρηπίς, soubassement, n. m. **βλ.** καὶ **κρηπίς.** § — μηχανῆς τινός, chantier (n. m.) d'une machine (à vapeur), ἡ βάσις ἐφ' ἧς αὕτη στηρίζεται, ἤτοι τὸ σύνολον τῶν ὑποστατῶν (supports) ἐφ' ὧν στηρίζεται μηχανή τις. § —, plate forme, n. f. λέγεται γενικῶς πᾶσα ἐπίπεδος βάσις, ἐπίπεδον δάπεδον, **κλίνη** (**πυροβόλων**), σανίδωμα θεμελιώσεως καὶ **τὰ παρόμοια**. § —, plate-forme, n. f. λέγεται πλατεῖα θεμελιωμένη καὶ ἀνυψωμένη ἔξωθεν σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ ἐφ' ἧς πλησιάζει ὁ εἱρμὸς (train) ὅπως **ἐπιβιβασθῶσιν** ἢ ἀποβιβασθῶσιν οἱ **ἐπιβάται**, κτλ. καὶ **ξυστὸν** καλεῖται καθότι ξυστὸς εἶνε εἶδος δώματος (τεράτσα) ἀστεγάστου πρὸ τῶν οἰκιῶν. Τὸ κρηπίδωμα τοῦτο λέγεται καὶ quai (kè), n. m. ‖ — ἐπιβιβάσεως, quai d'embarquement. § mur d'appui=podium; βλ. **ἀμφιθέατρον**.

κρηπίς, ῖδος, ἡ· αἰτ. ῖδα, τὰς κρηπῖδας· ἐν γένει τὸ κρηπίδωμα, ἤτοι βάσις, base, n. f. θεμέλιον οἰκοδομήματος, fondement, n. m. ὑπόβαθρον, soubassement, n. m. § —, soubassement, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ φαινόμενον ἐξωτερικῶς κατώτερον μέρος οἰκοδομῆς τινος. § — τὸ **ὑπόβαθρον**, piédestal, n. m. βλ. λέξιν. § — τὸ θεμέλιον τοῦ βάθρου κίονος, support du socle d'une colonne. § —, semelle, n. f. § **κρηπίς**, ῖδος, ἡ· semelle, n. f. παχεῖα δίπλαξ, ἐφ' ἧς στερεοῦνται τὰ ἄκρα τῶν ἀμειβόντων τοῦ **ζευκτοῦ** (ferme) στέγης τινός. § **κρηπίς**, ῖδος, ἡ· semelle, n. f. ἡ **ἔποχος** (couchis); βλ. λέξιν· πλατεῖα δοκὸς ἢ παχεῖα δίπλαξ **ἐφ' ἧς** στερεοῦνται ἕτεραι δοκοί, κτλ. χρησιμεύουσα ὡς βάσις. § **κρηπίς**, ῖδος, ἡ· semelle, n. f. τὸ ἐφ' οὗ στηρίζεταί τι· ξυλίνη κρηπίς, semelle en bois; ‖ — δι' **ἐλατήρια**, semelle pour ressorts; ‖ — **δοκιμαστῆρος**, semelle d'éprouvette; ‖ — ὅλμου, semelle de mortier; βλ. καὶ affût de mortier; ‖ — πλαισίου ὑπονόμου, semelle de cadre de mine; βλ. **πλαίσιον**, cadre. § —, patin, n. m. τεμάχιον χονδροῦ ξύλου ἐφ' οὗ στηρίζεται τὸ **κλιμακόπλευρον** (limon) κλίμακος· ‖ **κρηπίς**, ἡ· patin, καλεῖται ἐπίσης χονδρὸν τεμάχιον ξύλου ἢ λίθου τοποθετούμενον ἐν τῇ γῇ καὶ ἐφ' οὗ στηρίζονται οἱ πόδες τῶν εἰς τοὺς κήπους τιθεμένων καθισμάτων καὶ λοιπῶν ἀντικειμένων. § —, quai (προφ. kè) n. m. **κρηπίδωμα**, τό· ὄχθη, χεῖλος ποταμοῦ ἢ λιμένος ἐπενδεδυμένη διὰ τοιχοποιΐας, **μεταφορικῶς** δὲ **καλεῖται ἀποβάθρα**, κοινῶς ἡ **σκάλα** ἐμπορευμάτων καὶ ἐπιβατῶν. § **κρηπίς**, ῖδος, ἡ (τὰ μουράλια τοῦ μώλου), quai (n. m.) ou muraille du môle; τεῖχος ἐκτισμένον πέριξ λιμένος τινὸς ἢ ἐπὶ μώλου χρησιμεῦον εἰς ὅ,τι καὶ ἡ **προκυμαία** (digue).

κρησάρα, ας, ἡ· καὶ [ἀρχ.] **κρησέρα**, ας, ἡ· κόσκινον ἐκ λεπτοῦ καὶ ἀραιοῦ ὑφάσματος πρὸς κάθαρσιν τοῦ ἀλεύρου, κτλ. ἡ νῦν κρησάρα, bluteau, n. m. blutoir, n. m. τὸ **σήτρον**, tamis, n. m. βλ. λέξιν. § — ἢ σῆττα, sas, n. m. κόσκινον ἐκ λεπτοῦ καὶ ἀραιοῦ ὑφάσματος ἢ ἱππείων τριχῶν· ‖ λεπτὴ κρησέρα μετάξινος, ἧς τὸ ὕφασμα εἶνε ἐκ μετάξης λεπτῆς, sas ou tamis de soie.

κρησαρίζω, μέλ. ίσω, καὶ **κρησερίζω** bluter, κοσκινίζω διὰ τῆς **κρησάρας** (bluteau) (δια)σήθω, κοσκινίζω, passer par le tamis, tamiser; διασσάω, sasser.

κρησαρισμός, οῦ, ὁ· **κρησερισμός**, blutage, n. m. τὸ **κοσκίνισμα**· ἡ πρᾶξις τοῦ κρησερίζειν, action de bluter, διὰ τῆς κρησέρας (blutoir); ἡ σῆσις, tamisage, n. m.

κρησαριστός, ή, όν (κρησαρίζω), bluté, ée; tamisé, ée; σηστός, sassé, ée; ‖ ἄλευρον κρησαριστόν, farine blutée (tamisée).

κρησέρα, ἡ· βλ. κρησάρα.

κρησερίζω, βλ. κρησαρίζω.

κρησερισμός, βλ. κρησαρισμός.

κρῆσσα, ης, ἡ· (θηλ. τοῦ κρής), crétoise, n. f. κοινῶς κρητικιά, ἀπὸ τὴν Κρήτην.

κρησφύγετον, τὸ (φεύγω, Κρής), κυρίως κρυπτήριον ἐν ᾧ κατέφευγον οἱ ἄνθρωποι καταδιωκόμενοι ὑπὸ τοῦ Κρητὸς Μίνωος, ἐν γένει καταφύγιον, τόπος καταφυγῆς, lieu de refuge ; τὸ ἄσυλον, asile, n. m.

κρητιδικός, ή, όν· crétacé, ée ; ‖ [γεωλ.] κρητιδικὴ περίοδος, période crétacée, λέγεται ἡ τρίτη καὶ τελευταία περίοδος τοῦ μεσολιθικοῦ αἰῶνος, κληθεῖσα οὕτω διότι εἰς ταύτην ἀπαντῶνται τὰ στρώματα τῆς κρητίδος.

κρητιδογραφία, ας, ἡ· [νεοελ.] peinture au pastel, pastel, n. m. τὸ διὰ χρωματιστῶν κρητίδων ζωγράφισμα· βλ. **παστελλογραφία.**

κρητιδογράφος, ὁ καὶ ἡ· ὁ ζωγραφίζων διὰ κρητίδος, peintre en pastel ; pastelliste, n. βλ. **παστελλογραφία.**

κρητιδόχρουν, τό· blanc de la craie, ὅπως εἶνε τὸ χρῶμα ταῦ χαλαζίου, τῆς κρητίδος (κισσήρεως).

κρητίς, ίδος, ἡ· craie, n. f. ἡ **κιμωλία** (γῆ) ἢ **λευκογραφίς,** ίδος, ἡ· κοινῶς τὸ **τεμπεσίρι·** εἶδος μαλακοῦ ἀνθρακικοῦ λίθου λευκοῦ, δι' οὗ δύνανται νὰ γράφωσιν· ἡ κρητὶς εἶνε ἀνθρακικὴ τίτανος (carbonate de chaux); γίνεται χρῆσις ταύτης ὑπὸ τῶν ζωγράφων ὑπὸ τὸ ὄνομα πεπλυμένη κρητίς, blanc de Meudon, καὶ λευκῖτις, blanc d'Espagne ; βλ. **λευκόν·** ‖ **μελανὴ κρητὶς** ἢ **μελανογραφίς,** craie noire ; χαλεῖται ποικιλία τις τοῦ ἀσφαλτώδους σχιστολίθου· ‖ **ἐρυθρᾶ κρητίς,** craie rouge ; ἀργιλῶδες ὀξείδιον σιδήρου· ‖ **κρητὶς** ἐνετική, craie de Venise ἢ craie d'Espagne; βλ. **στεατίτης.** § [νεοελ.] (κεχρωματισμένη), pastel, n. m. crayon fait de couleurs pulvérisées; dessiner au pastel ; tableau peint au pastel.

κριάρι, τό· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ **κριός,** bélier, n. m.

κριάς, τό· [δημ.] τὸ κρέας.

κριθάλευρον, ου, τό· ἀλεῦρι ἀπὸ κριθάρι, ἄλευρον κριθῆς, farine d'orge.

κριθαράκι, τό· [δημ.] semoule (de pâte). § — [ἰατρ.] τὸ σπυράκι ὅπερ 'βγαίνει εἰς τὸ 'μάτι, ἡ **κριθή,** orgelet, n. m. [οἰκ.] compère-loriot ; [διδ.] crithe, n. m.

κριθαρένιος, α, ον· [δημ.] **κρίθινος,**η,ον· ὁ ἐκ κριθῆς, ἀπὸ κριθήν, (fait) d'orge.

κριθάρι, τό· [δημ.] βλ. **κριθή,** orge, n.m.

κριθαριά, ᾶς, ἡ· βλ. **καλαμοκρίθαρον, καλαμοσίταρον.**

κριθαρόνερον, ου, τό· κρίθινον ὕδωρ, eau d'orge, ἡ **πτισάνη.**

κριθαρόψωμον, τό· ψωμίον κατεσκευασμένον ἐξ ἀλεύρου κριθῆς, pain d'orge.

κριθή, ῆς, ἡ· [ἰατρ.] κοινῶς τὸ **κριθαράκι,** orgelet, n. m. ἡ φλεγμονὴ τῶν παρὰ τὰς βλεφαρίδας σμηγματογόνων ἀδένων.

κριθή, ῆς, ἡ· **orge,** n. f. κοινῶς τὸ **κριθάρι·** ἡ κριθὴ πρέπει νὰ ἦνε βαρεῖα, ὁμοειδής, ἄοσμος, ὑποκίτρινος, λεπτόφλοιος· οἱ κόκκοι αὐτῆς στιλπνοί, μεστοί, παχεῖς, ἀρκούντως ἀνεπτυγμένοι, βραχεῖς καὶ στρογγύλοι μᾶλλον ἢ ἐπιμήκεις, κατὰ δὲ τὴν τομήν των λευκοί· ἀπηλλαγμένη πάσης ἑτερογενοῦς οὐσίας, οἷον ἄλλων ἑτεροειδῶν κόκκων, λιθαρίων, ξύλων, κόπρου, κόνεως, ἄμμου, κτλ. Ἀπορριπτέα εἶνε ἡ κριθὴ ἡ ἔχουσα χρῶμα φαιὸν κλῖνον πρὸς τὸ ὑπομέλαν, ἡ μελανῶς ἐστιγματισμένη, ἡ ἀναδίδουσα ὀσμὴν σεσηπυῖαν, ἢ τῆς ὁποίας οἱ κόκκοι εἶνε ἰσχνοί, μικροί, λίαν ἐπιμήκεις καὶ κενοί· πρὸς δὲ ἡ ἐντομόβρωτος, ἡ ἐμπεριέχουσα πληθὺν ἑτέρων ξένων οὐσιῶν καὶ κυρίως κόνεως καὶ λιθαρίων, ὡς καὶ ἀπηνθρακωμένων κόκκων. Πρακτικῶς ἡ ποιότης τῆς κριθῆς ἐξετάζεται πρὸ παντὸς διὰ τοῦ εἰδικοῦ αὐτῆς βάρους· ἐμβαπτιζομένη ἐντὸς δοχείου ὕδατος οἱ κόκκοι αὐτῆς πρέπει νὰ καταβυθίζωνται, νὰ μὴ ἀφίνῃ δὲ στοιχεῖα ἐπιπλέοντα ἢ ἄλλο τι ἑτερογενὲς καταβύθισμα· διὰ τῆς μεθόδου ταύτης ἐξελέγχεται κυρίως ἡ ἐν τῇ κριθῇ ὕπαρξις κόνεως, ἄμμου καὶ λιθαρίων, ἅτινα συσσωρεύονται εἰς τὸν πυθμένα τοῦ δοχείου, ὡς καὶ ἡ ἀνάμιξις ξυλαρίων, ἢ ἐφθαρμένων, κενῶν καὶ ἀπηνθρακωμένων κόκκων, κτλ. ἅτινα διαμένουσιν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος. Ἡ κριθὴ προσφέρεται εἰς τὸν ἵππον εἴτε εἰς φυσικὴν ξηρὰν κατάστασιν, εἰς κόκκους, ἀφοῦ προηγουμένως καλῶς **κοσκινισθῇ,** εἴτε ἐπλυμένη ἢ μεμοσχευμένη (διὰ τῆς ἐμβαπτίσεως ἐπὶ 5-6 ὥρας ἐντὸς ψυχροῦ ἢ προτιμότερον ὑποχλίου ὕδατος), ἢ βεβρασμένη, ἢ τέλος καὶ τετριμμένη εἰς ἄλευρον. Ἡ μεμοσχευμένη ἢ βεβρασμένη κριθὴ ὡς καὶ τὸ κριθάλευρον (ἄλφιτον), παρατίθεται κατὰ προτίμησιν εἰς ἵππους ἀσθενεῖς, ὑπερήλικας, ἀδηφάγους, λίαν κεκοπιακότας, εἰς τοὺς πώλους καὶ τὰς ἀποτόκους φορβάδας. Βλ. καὶ σῖτος· ‖ κριθὴ δι' ἄλεσμα, orge à moudre ; ‖ κριθὴ δι' ἀπόσταξιν, orge à distiller ; ‖ κριθὴ διὰ τροφὴν ζώων (νομήν), orge à fourrage.

κριθίασις, εως, ἡ· [ἱππολ.] βλ. **ἐνδονυχῖτις.**

κρίθινος, η, ον· **κριθαρένιος,** ὁ ἐκ κριθῆς, d'orge.

κριθολόγος, [πτην.] εἶδος συκοφάγου, χλωρίων. ortolan, n. m.

κρικέλλα, ης, ἡ· [δημ.] καὶ κρικέλλι (κατ' ἀναγραμματισμὸν ἀντὶ **κιρκέλλα**), ὁ **κρίκος** (ὁ χαλκᾶς), δακτύλιος, anneau, n. m. ἡ κρικέλλα τῆς θύρας = ἐπισπαστήρ, τὸ ἄγκιστρον, crochet, n. m.

κρικέλλιον, τό· ὑποκορ. τοῦ κρίκος, δακτύλιος, κρίκος βόμβας, anneau [de bombe, etc.] βλ. **δακτύλιος.**

κρικηλασία, ας, ἡ· [ἱππευτ.] course de la bague ; ἀγὼν ἱππευτικὸς συνιστάμενος εἰς τὴν κατὰ τὸν δρόμον διὰ λόγχης λῆψιν κρίκου κρεμαμένου ἀπὸ κοντοῦ.

κρικίσκος, ου, ὁ· petit anneau ; ‖ — **ἐφοδείας·** βλ. σῆμα, marron.

κρικόδεσμος, [ναυτ.] nœud de grappin, n. m. δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς ἀνάδεσιν ῥύμα-

τος ἀπὸ τῶν δακτυλίων κερκέτου ἢ ἀγκύρας.

κρίκος, ου, ὁ· κοινῶς κρικέλλι, μικρὸς ἐκ μετάλλου κύκλος· βλ. **δακτύλιος**, anneau, n. m. ‖ γενικῶς ἡ πόρπη, boucle ; ‖ τὸ **ἀγκύλιον** τῆς ἁλύσεως, chaînon (d'une chaîne) ou maille ; ‖ —, maillon (de câble-chaîne); (βλ. **κατωτ.** ναυτ. κρίκος ἁλύσεως)· ‖ [σιδηροδρ.] ‖ — προσαρμόσεως, maillon d'attache ; ‖ — (ἢ ἀγκύλιον) ἀμφιδετικός, maillon d'affourche; βλ. **ἀμφιδέτης** καὶ **ἀμφιδετικός**. § — (ἁλύσεως) [ναυτ.] κοινῶς **χαλκᾶς**, maille, n. f. ou maillon (n. m.) ou chaînon (n. m.) ; καλοῦνται κρίκοι οἱ συνδεδεμένοι ἐλλειψοειδεῖς δακτύλιοι ἐξ ὧν ἀποτελεῖται ἅλυσίς τις· οὗτοι εἰσὶ τριῶν εἰδῶν : α΄.) Οἱ **σύνδετοι κρίκοι** ἢ **ἀντίδετοι** (mailles à étai), οἵτινες εἰσὶν οἱ κοινοὶ κρίκοι ἐξ ὧν κυρίως ἀποτελεῖται ἡ ἅλυσις καὶ οἵτινες φέρουσιν ἐν τῷ μέσῳ **διάπηγμα** ἢ **σύνδεσμον** (entretoise ou étai) πρὸς διατήρησιν τοῦ σχήματός των καὶ παρεμπόδισιν τῆς συστροφῆς των. β΄.) Οἱ **ἁπλοῖ κρίκοι** ἢ **ἄδετοι** (mailles sans étai), οἵτινες εἰσὶν ἰσχυρότεροι τῶν κοινῶν κρίκων, χρησιμεύοντες διὰ τὴν σύνδεσιν τῶν **ἀμμάτων** (bouts de chaîne) τῆς ἁλύσεως μετὰ τοῦ αὐχένος τοῦ **ἀγκυλίου** (manille), καὶ γ΄.) Οἱ **ἐνωτικοὶ κρίκοι** ἢ περονοφόροι (mailles à renfort), οἵτινες εἰσὶν ἰσχυρότεροι τῶν ἄλλων καὶ φέρουσι διάπηγμα ὀλίγον τι πρὸς τὸ ἄκρον, ὅπως εὐκόλως διέρχηται ἐκ τοῦ ἀνοίγματος ἡ **περόνη** (boulon) τοῦ ἀγκυλίου, χρησιμεύουσι δὲ διὰ τὴν σύνδεσιν τῶν ἀμμάτων **τῆς ἁλύσεως** (bouts de chaîne). § [ναυτ.] κρίκος, boucle, n. f. κοινῶς **χαλκᾶς**· δακτύλιος σιδηροῦς, ὅστις ἐνίοτε κρέμαται ἐκ τοῦ ἄκρου γόμφου φέροντος ὀπὴν ἀντὶ κεφαλῆς, τότε καλεῖται κρικωτὸς γόμφος (cheville à boucle) ; βλ. καὶ **δακτύλιος**. organeau. § —, ἡ στεφάνη, τὸ στεφάνιον, cercle, n. m. ou cerceau, n. m. § [ναυτ.] κρίκος, ὀπή, ὄμμα, œil, n. m. § —, virole, n. f. καλεῖται οὕτω μικρὸς μεταλλικὸς **δακτύλιος** (anneau) εὑρισκόμενος εἰς τὸ ἄκρον **στειλαιοῦ** (manche). ῥάβδου, κτλ. virole εἶνε ἐπίσης συνώνυμον τοῦ douille, **αὐλός**· ‖ **κρίκος** τῆς κώπης σπάθης, virole de la monture de sabre ; ‖ κρίκος τοῦ ἀκρορρυμίου, virole de bout de timon ; ‖ κρίκος τῆς στήριγγος, virole de servante ; ‖ κρίκοι τῶν ὑποταινιδίων τοῦ σάγματος, viroles de contre-bandelettes de bât ; ‖ κρίκοι μάκτρων, viroles pour écouvillons; ‖ κρίκοι πυροσωλήνων, viroles pour fusées (de projectiles creux). § κρίκος βραχυκάννου, porte mousqueton, n. m. ἄγκιστρον ἐξ οὗ οἱ ἱππεῖς ἐξαρτῶσι τὸ βραχύκαννον, καὶ γενικῶς καλεῖται ἁπλῶς **κρίκος**. § [ἀρχιτ.] κρίκοι, annelets, n. m. pl. armilles, ou bracelets, n. m. βλ. **ἱμάντες**.

κρικοτομία, ας, ἡ· cricotomie, n. f. βλ. **βροχοτομία**.

κρικωτός, ή, όν· ἔχων κρίκον, annellé, ée. § [μαθημ.] armillaire adj. ‖ **κρικωτὴ σφαῖρα**, sphère armillaire, λέγεται σφαῖρα συνισταμένη ἐκ μεταλλίνων κύκλων, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων εὑρίσκεται ἡ γῆ, πρὸς παράστασιν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς κινήσεως τῶν ἀστέρων (πλανητικὸν σύστημα).

κρῖμα, ατος, τό· [ἀρχ.] (κρίνω) ἡ κρίσις, ἀπόφασις, jugement, n. m. ‖ τὰ κρίματα τοῦ Κυρίου ἄβυσσος, les jugements de Dieu sont des abîmes. § [συνήθ.] κρῖμα, βάρος ἁμαρτίας, τὸ ἁμάρτημα, ἡ ἁμαρτία, péché, n. m. ‖ διὰ τὰ κρίματά μου [φρ.] pour mes péchés; pour ma punition ; ‖ τὸ κρῖμα εἰς τὸν λαιμόν σου, que le malheur retombe sur vous. § κρῖμα [φεῦ], ἤτοι τί λυπηρόν, dommage ; ‖ τί κρῖμα! quel dommage ! ‖ — εἰς τοὺς κόπους μου, j'en suis pour ma peine ; ‖ — εἰς τὸν νέον ! pauvre jeune homme.

κριματίζω, μέλ. ίσω, ὑποπίπτω εἰς ἁμαρτίαν, κάμνω τινὰ ν' ἁμαρτήσῃ, faire pécher, κολάζω, damner.

κρινοειδής, ής, ές, ὁ ἐκ τοῦ εἴδους τῶν κρίνων, ὁ ὅμοιος κρίνῳ, semblable au lis [βοτ.] liliacé ; liliforme ; crinoïde.

κρινόλευκος, ος, ον· λευκὸς ὡς ὁ κρίνος, blanc comme le lis.

κρινολῖνον, τό· [ξεν.] μεσοφόριον φουσκωτόν, crinoline, n. f.

κρίνον, τό· καὶ

κρίνος, ου, ὁ· lis, n. m. «τὸ **λείριον**»· ἡ ἶρις, iris, n. m. οὗτινος ἡ ῥίζα του εὐωδιάζει.

κρινόχρους, ους, ουν· τὸ χρῶμα τῶν λευκῶν κρίνων, blanc comme le lis ; blanc de lis.

κρίνω, μέλ. ινῶ, θὰ κρίνω· juger, κρίνω τι, θεωρῶ κατὰ τὴν κρίσιν μου ὡς τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον, συλλογίζομαι κατ' ἐμαυτόν, νομίζω, φρονῶ, penser, raisonner ; ‖ τὸν κρίνετε πολὺ αὐστηρῶς, vous le jugez trop sévèrement ; ‖ ὡς ἐγὼ κρίνω, à ce que je pense; à mon avis; ‖ δὲν ἔκρινε καλὸν νὰ ἔλθῃ, il n'a pas jugé à propos (trouvé bon) de venir ; ‖ δὲν ἠμπορῶ νὰ κρίνω τὴν διαφοράν, je ne saurais faire la différence ; ‖ ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του κρίνει περὶ τῶν ἄλλων, il juge d'autrui par lui-même ; ‖ δὲν τὸν κρίνω ἄξιον νά, je ne le juge (trouve) pas digne de ; ‖ κρίνει ὀρθῶς, il raisonne bien ; ‖ πῶς τὰ κρίνετε, comment les trouvez-vous. § [νομ.] — τι, ἀποφασίζω (décider) ὡς διαιτητὴς ἢ δικαστής, δικάζω, ἐξισάζω ἔριν, φιλονεικίαν, κτλ. διαλύω διαφοράν, ἀποφασίζω, ἐκτιμῶ, juger, statuer, connaître de ; ‖ — περὶ φόνου, connaître d'un meurtre ; ‖ κρίνειν συμφώνως, κτλ. juger sur les pièces ; ‖ μὴ κρίνετε ἵνα μὴ κριθῆτε [φρ. Γραφ.], ne jugez point, afin de ne pas être jugé ; ‖ εἰς τὸ δικαστήριον ἀπόκειται νὰ κρίνῃ περὶ τούτου, c'est au tribunal qu'il appartient d'en connaître ; ‖ ἄλλως ἔκρινε τὸ δικαστήριον, le tribunal en a autrement statué ; ‖ [καὶ παθητ.] κρίνομαι, μέλ. κριθήσομαι, ἀόρ. ἐκρίθην, être jugé ; ‖ κρίνομαι, être en procès, plaider ; ‖ κρινόμεθα τώρα δύο μῆνας, nous sommes en procès (nous plaidons) depuis deux mois ; ‖ παθ. παρακ. μετοχ. **κεκριμένος**, η, ον, jugé, ée, etc. § —, σχολιάζω, critiquer ; ἐξετάζω, examiner ; ἐκτιμῶ, juger ; ‖ — σύγγραμμα, critiquer un ouvrage ;

|| δύο καθηγηταὶ θὰ κρίνωσι τὰ ποιήματα, deux professeurs jugeront (examineront) les poëmes.

κρινών, ῶνος, ὁ· μέρος (τόπος) πεφυτευμένος ὑπὸ κρίνων, lieu planté de lis.

κριός, οῦ, ὁ· ὁ ἀρνειός, κοινῶς τὸ κριάρι, bélier, n. m. τὸ ἄρρεν πρόβατον. § [ἀστρον.] —, bélier, n m. (ὁ ἀστερισμός). § —, bélier, n. m. Πολιορκητικὴ μηχανή, ἧς ἡ χρῆσις ἦν ξένη εἰς τοὺς παναρχαίους χρόνους. Κατ' ἀρχὰς ἦν μόνον ἰσχυρὰ δοκὸς ἔχουσα μετάλλινον τὸ ἐμπρόσθιον μέρος ἐν σχήματι κεφαλῆς κριοῦ, καὶ δι' ἧς στρατιῶται φέροντες διὰ τῶν χειρῶν, ἔπληττον τὸ πολιορκούμενον τεῖχος. Μετὰ ταῦτα δ' ἐτελειοποιήθη, κρεμασθεῖσα ἐξ ἱμάντων ἢ ἀλύσεων ἐντὸς ἢ τοῦ κατωτέρου δώματος τῶν πολιορκητικῶν πύργων, ἢ ὑποστέγου τροχηλάτου δωματίου (βλ. χελώνη, tortue) σφενδονιζομένη κατὰ τοῦ τείχους ὑπὸ πολλῶν στρατιωτῶν, ἐκαλεῖτο δὲ καὶ κριὸς τειχορρήκτης.

κρίσιμος, ος, ον· ἀποφασιστικός, τὸ τέλος τῆς πράξεως ἐπιφέρων, de crise; critique, adj. ἀποφασιστικός, décisif, ive, adj. || [ἰατρ.] ἡμέρα κρίσιμος, jour de crise; jour critique, ἤτοι ἡ ἡμέρα τῆς κρίσεως τῆς νόσου· || κρίσιμος στιγμή, instant critique; moment décisif, ἀποφασιστικὴ στιγμή, ἡ ἐπιφέρουσα τὸ τέλος, τὴν λῆξιν πράξεως τινός· || [τακτ.] κρίσιμος στιγμὴ ἐνεργείας, moment décisif d'une action.

κρισιμότης, ητος, ἡ· χαρακτὴρ (κατάστασις) κρίσιμος, caractère (; état) critique.

κρισίμως, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κρίσιμον (ἀποφασιστικόν, ἀνησυχαστικόν), d'une manière critique (; décisive; inquiétante).

κρίσις, εως, ἡ (κρίνω), κοινῶς ἡ κρίσι, ἡ πρᾶξις τοῦ κρίνειν τι, ἡ σκέψις, ὁ συλλογισμός, ἡ ἀπόφασις περί τινος, jugement, n.m. ἡ γνώμη, avis, n. m. ἡ γνώμη, opinion, n. f. τὸ αἴσθημα, sentiment, n. m. Κρίσις, εως, ἡ· jugement, n. m. καλεῖται ἐν τῇ λογικῇ ἡ ἄμεσος σύνθεσις (ἢ ὁ χωρισμὸς) τῶν ἐννοιῶν, δι' ἧς λαμβάνομεν συνείδησιν τῆς σχέσεως τῶν ἐννοιῶν πρὸς τὰς ἐννοίας τῶν μερῶν αὐτῶν καὶ πρὸς ἀλλήλας, ἤτοι δηλ. ἀποφαίνεται τί νοεῖται (ἢ δὲν νοεῖται) ἔν τινι ἐννοίᾳ, ἢ τίνες ἔννοιαι πρέπει νὰ τεθῶσιν (ἢ νὰ μὴ τεθῶσι) μετ' αὐτῆς ἐν τῇ νοήσει· || ἀφίεμαι εἰς τὴν κρίσιν σας, je m'en tiens à votre jugement; || ἐπιφέρω (ἐκφέρω) κρίσιν, porter son jugement; donner son avis; || κατὰ τὴν κρίσιν μου, à mon avis; à mon sens; selon moi = κατ' ἐμέ· || δικαία (ἄδικος) κρίσις, jugement équitable (inique). § —, ἐξέτασις, σχολιασμός, examen, n.m. critique, n.f. ἐκτίμησις, jugement, n.m. || ἡ κρίσις ποιήματος, la critique (l'examen) d'un poëme. § — ἡ ὀρθοφροσύνη, ὁ ὀρθὸς λόγος, bon sens; τὸ λογικόν, ὁ ὀρθὸς λόγος, raison, n. f. ἡ διάγνωσις, ὀρθὴ κρίσις, discernement, n. m. || ἄνθρωπος μὲ κρίσιν, homme sensé. § —, crise, n. f. || ὑπουργικὴ κρίσις, crise ministérielle; || ἡ κρίσις τῆς ἀσθενείας, la crise de la maladie. Κρίσις, crise, n. f. ἐκαλεῖτο ἄλλοτε ἐν τῇ ἰατρικῇ ἐν γένει ἡ ταχεῖα, αἰφνιδία τροπὴ νόσου τινὸς ἐπὶ τὰ πολὺ κρείτω ἢ χείρω, σήμερον δὲ καλεῖται οὕτω μόνον ἡ ταχεῖα, ἐντὸς ὀλίγων ὡρῶν συντελουμένη, κατάπτωσις τοῦ πυρετοῦ καὶ τῆς μεγάλης ταχύτητος τοῦ σφυγμοῦ εἰς τὸ κανονικόν, ἐνῷ ἡ τοιαύτη μεταβολὴ τελουμένη βραδέως, ἐντὸς ἡμερῶν καλεῖται λύσις. Ἐν γένει ἡ κρίσις σημαίνει τὴν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τοῦ ἀρρώστου, ἐπιδεινουμένη μόνον δι' ὑποστροφῆς τῶν κακῶν συμπτωμάτων. Ἤδη ἀπὸ τοῦ Ἱπποκράτους ἡ παλαιὰ ἰατρικὴ παρεδέχετο ἐν τῇ πορείᾳ νόσων τινῶν κρισίμους ἡμέρας, καθ' ἃς ἀνεμένετο ἡ βελτίωσις διά τινος κρίσεως καὶ ἡ τοιαύτη ἰδέα ἀκόμη ἐπικρατεῖ παρὰ τοῖς πολλοῖς, ἀλλ' ἀπώλεσε πολὺ τοῦ ἀπολύτου αὐτῆς κύρους διὰ τῶν ἐνδελεχῶν παρατηρήσεων τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης. § —, ἡ δίκη, procès; cause, n. f. || ἔχουν κρίσιν, ils sont en procès; ils plaident. § — [τακτ.] (μάχης), décision, n. f. = ἡ ἔκβασις τῆς μάχης. § — [νομ.] ἡ ἀπόφασις, décision, n. f. ἡ δίκη, jugement, n. m.

κρισολόγημα, καὶ

κρισολογία, ας, ἡ· πρόσκλησις εἰς κρίσιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, διαδικασία, ἡ δίκη, procès, n. m. litige, n. m.

κρισολογῶ (έω), μέλ. ήσω, κρίνομαι, δικάζομαι ὑπὸ δικαστηρίου, [καὶ μέσ.] κρισολογοῦμαι, δικάζομαι, être en procès; plaider.

κρίταμον, ου, τό· φυτὸν φυόμενον παρὰ τοὺς βράχους τῆς παραλίας, passe-pierre, n. f. plante aquatique qui sort des fentes des rochers; pl. des passe-pierres, ὅπερ λέγεται ἐπίσης perce-pierre, n. f. κοινῶς δὲ γαλλιστὶ bacile, n. m. (λατινιστὶ crithmum maritimum).

κριτήριον, ου, τό· critérium, n. m. critère, n. m. ἡ λυδία λίθος, pierre de touche. § — τὸ δικαστήριον, tribunal, n. m. cour, n. f.

κριτής, οῦ, ὁ· ὁ κρίνων τι, ἀποφασίζων περί τινος, δικάζων, κλπ., juge, n. m. ὅθεν ὁ δικαστής, ὁ διαιτητής.

κριτική, ῆς, ἡ· (ἐνν. τέχνη), ἡ τέχνη τοῦ κρίνειν, τοῦ ἐκφράζειν γνώμην ὀρθὴν περί τινος, γνωμοδοτεῖν ἐπισταμένως, critique, n.f. || [νομ.] κριτική, critique, n. f. καλεῖται ἡ ἔρευνα (examen) τῆς γνησιότητος τοῦ περιέχοντος τὸν νόμον ἐγγράφου, ἡ δὲ κατ' αὐτὴν κρίσις στηρίζεται ἢ εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἐγγράφου πρὸς ἄλλα τὸν αὐτὸν νόμον περιέχοντα ἔγγραφα, ἐκ παραβολῆς κριτική, ἢ εἰς ἄλλους τὸν τύπον ἢ τὴν οὐσίαν ἀφορῶντας λόγους, ἐξ εἰκασίας κριτική. Ἡ κριτικὴ διαιρεῖται εἰς κατωτέραν καὶ ἀνωτέραν, καὶ τῆς μέν, ἥτις καὶ διπλωματικὴ καλεῖται, ἔργον εἶνε ἡ πλήρης συλλογὴ τοῦ ὑλικοῦ, ἐξ οὗ συναρμολογηθήσεται τὸ κείμενον, τῆς δὲ ἀνωτέρας κριτικῆς, ὁ ἐκ τοῦ ὑλικοῦ τούτου προσδιορισμὸς τοῦ ἀληθοῦς κειμένου.

κριτικός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθετ.

ώτατος), critique, adj. εἰς τὸ κρίνειν τι, διαιτᾶν, ἀποφασίζειν ἐπιτήδειος, ἀνήκων.

κριτικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κριτικόν, d'une façon critique; συμφώνως μὲ τοὺς νόμους τῆς κριτικῆς, selon les lois de la critique, critiquement, adv.

κριτσανίζω, [δημ.] βλ. γριτσανίζω, gratter (γράω).

κροαίνω, [ἱππευτ.] piaffer, κρούω, ἀνασκάπτω, κτλ. Ἰδιότης τοῦ ἵππου καθ' ἣν οὗτος βαδίζων ὑψοῖ ἀποτόμως καὶ ὑπερβαλλόντως τοὺς προσθίους πόδας καὶ καταβιβάζει αὐτοὺς μετ' ἰσχυρᾶς πλήξεως ἐπὶ τῆς αὐτῆς θέσεως. Ἡ ἱππευτικὴ διὰ τοῦ ὅρου τούτου ἐννοεῖ ἰδίαν κίνησιν τοῦ ἵππου, καθ' ἣν οὗτος ὑψοῖ τοὺς πόδας του κατὰ πλάγιον διαγώνιον, ὡς κατὰ τὸν τροχασμόν, χωρὶς ὅμως νὰ προχωρῇ ἢ ὀπισθοχωρῇ, εἶδος ὑποτροχασμοῦ· || ἵππος κροαίνων, piaffe (n. m.) ou piaffeur (cheval), ἤτοι ἀνασκάπτων τὸ ἔδαφος διὰ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν ἢ ἀνυψῶν ταχέως τοὺς ἐμπροσθίους πόδας ἐναποθέτει αὐτοὺς σχεδὸν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μέρους.

κρόδι, τό· [δημ.] δένδρον ὀπωροφόρον, arbre fruitier.

κροκάδι, τό· [δημ.] τὸ κιτρινάδι τοῦ ὠοῦ (**λέκυθος**), jaune d'œuf; ὁ κορκός, ὁ κρόκος· ἐπίσης ὁ χρωματισμός, τὸ κίτρινον χρῶμα τοῦ κρόκου.

κροκάλη, ης, ἡ· galet, n. m. ou gros caillou, n. m. (χονδρὸς χάλιξ), κάχληξ, ηκος, ὁ· **τρόχαλος** κοινῶς τὸ **χαλίκι**· χάλιξ εὑρισκόμενος ἐν τοῖς ὕδασι καὶ παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης (caillou qu'on trouve dans l'eau ou sur le bord de la mer), κοινῶς τὸ **βότσαλο**, διαμέτρου 0μ,03 καὶ ἄνω· οὗτοι εἰσὶ χάλικες ἐστρογγυλευμένοι, ἤτοι ἄνευ γωνιῶν, οἵτινες μεταφέρονται καὶ ἐναποτίθενται εἴς τι μέρος ὑπὸ τῶν χειμάρρων, εὑρίσκονται δὲ συνάμα καὶ εἰς τὰς παραλίας· βλ. καὶ **χάλιξ**· || κροκάλαι ἀκρότομοι, cailloux étêtés; || κροκάλαι ἀκατέργαστοι, cailloux bruts.

κροκαλοειδής, ής, ές· ὅμοιος κροκάλῃ, caillouteux, euse.

κροκαλός, ή, όν· **κροκαλώδης**, ης, ες· ὁ ἀποτελούμενος ἀπὸ κροκάλας, caillouteux, euse.

κρόκη, ης, ἡ· τὸ ὑφάδιον, trame (d'un tissu), n. m. κοινῶς τὸ **ὑφάδι** δι' οὗ τὸν στήμονα ὑφαίνουσι διὰ τῆς κερκίδος ἐν τῷ ἱστῷ (ἀργαλειῷ) καὶ καθ' ἑκάστην ὕφανσιν πλήττουσι τῇ σπάθῃ (κερκὶς=σαΐτα καὶ σπάθη=τὸ κτένι τοῦ ἀργαλειοῦ)· || ἐν γένει **κρόκη**=λίνον, **κλωστή.**

κροκίδα, ἡ· [δημ.].

κροκίδι, τό· [δημ.] (γνάφαλον), bourre (de laine; de soie); βλ. κροκύς.

κρόκινος, η, ον· ἐκ κρόκου κατεσκευασμένος, de safran; safrané, ée.

κροκίς, ίδος, ἡ· ἐσφαλμένη γραφὴ τοῦ κροκύς· βλ. λέξιν.

κροκόβαπτος, ος, ον· καὶ

κροκοβαφής, ής, ές· κρόκῳ βεβαμμένος, ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ κρόκου, (qui est) couleur de safran, safrané, ée.

κροκόδειλος, ὁ· ἡ μεγίστη καὶ ἐπικινδυνωτάτη σαῦρα τοῦ Νείλου, crocodile, n. m. caiman, n. m. ou alligator, n. m. espèce de crocodile à tête plus large que longue; || δάκρυα κροκοδείλου, larmes de crocodile; larmes de commande; || **κροκόδειλος**, crocodile, n. m. Τὸ πρότυπον γένος τῆς τάξεως τῶν κροκοδειλωδῶν ἑρπετῶν, ἔχον πάντας τοὺς γενικοὺς χαρακτῆρας τῆς τάξεως (**κροκοδειλώδη**), κατὰ δὲ τοὺς ὀπισθίους πόδας τελείαν νηκτικὴν μεμβράνην, ἐνῷ οἱ **ἀλιγάτορες** ἔχουσι τοιαύτην ἀτελῆ. Τὸ γνωστότατον εἶδος τῶν κροκοδείλων εἶνε ὁ κροκόδειλος τοῦ Νείλου ἢ κροκόδειλος ὁ κοινός, ὅστις φθάνει εἰς μῆκος 10 μ. φέρει δὲ δέρμα ἀδιαπέραστον ὑπὸ τῶν σφαιρῶν τῶν πυροβόλων ὅπλων. Εὕρηται καθ' ὅλην τὴν Ἀφρικήν, εἰς μεγάλα ἐνιαχοῦ πλήθη, κατὰ δὲ τὴν ἀρχαιότητα ὑπῆρχον κροκόδειλοι καὶ εἰς τὸ δέλτα τοῦ Νείλου, ὅπου νῦν ἐξωλοθρεύθησαν. Ὁ κροκόδειλος ἐπιτίθεται καὶ κατὰ τοῦ ἀνθρώπου, ψευδὲς ὅμως εἶνε τὸ ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων πιστευόμενον ὅτι τὰ θύματά του ἑλκύει πλησίον του κεκρυμμένος καὶ θρηνωδῶν ὡς μικρὸν παιδίον, ἐξ οὗ προῆλθεν ἡ παροιμία «Κροκοδείλου δάκρυα».

κρόκος, ου, ὁ· [δημ. κροκός], jaune d'œuf, τὸ κιτρινάδι τοῦ αὐγοῦ, κοινῶς ὁ κορκός, τὸ κροκάδι· κρόκος· [βοτ.], crocus L. γένος τῆς οἰκογενείας τῶν ἰριδωδῶν· φυτὰ βολβώδη χθαμαλά, περὶ τὰ 40 εἴδη αὐτοφυῆ ἀνὰ τὴν Ν. Εὐρώπην καὶ τὴν μέσην Ἀσίαν, συχνὰ καλλιεργούμενα ἐν τοῖς κήποις χάριν τῶν λεπτοφυεστάτων ποικιλοχρόων ἐαρινῶν ἢ χειμερινῶν ἀνθέων αὐτῶν. Ὁ **κρόκος** τῆς ἐμπορίας (crocus ἢ stigmata croci, γερμ. καὶ γαλλ. safran, κοινῶς ζαφορά) εἶνε τὰ ἀπεξηραμμένα στίγματα διαφόρων εἰδῶν κρόκων, ἐν χρήσει ὡς βαφικά, ἀρωματικὰ καὶ φαρμακευτικά.

κροκύς, ύδος, ἡ καὶ **κροκίς**, ίδος, ἡ· **γνάφαλον** καὶ κνάφαλον, bourre, n. f. (**μετάξης**, λίνου, ἐρίου, κτλ. de soie; de lin, de laine, etc.) τὸ ἀπὸ τῆς κρόκης ὑφάσματος ἀποσπώμενον χνοῦ (duvet) δίκην λεπτοῦ ἐρίου, κοινῶς **μπάμπαλο**. Ἐν γένει τίλμα, ξαντόν, brin, charpie, n. f. || κροκὺς μετάξης, bourre de soie, ἡ χονδρομέταξα· τὸ χονδράδι τοῦ μεταξιοῦ δι' οὗ ἀποτελεῖται γέμισμά τι.

κροκωτός, ή, όν· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ κρόκου, safrané, ée.

κρομμυδάκι, τό· [δημ.] μικρὸν κρόμμυον, ciboule, n. f. petit oignon.

κρομμυδᾶς, ὁ· [ἔντομον], courtelière, n. f.

κρομμύδι, [δημ.] **κρομμύδιον**, τό· ὑποκορ. τοῦ κρόμμυον, oignon, n. m. § —, ὁ βολβός, bulbe, n. f. § [συνεκδ.] χονδροειδὲς ὡρολόγιον, montre épaisse, oignon, n. m.

κρομμυδίλα, ας, ἡ· [δημ.] ὀσμὴ κρομμύου, odeur d'oignon.

κρομμυδόζουμον, τό· [δημ.] ὁ χυμὸς τοῦ κρομμύου, jus d'oignon.

κρομμυδοπλεξίδα, ἡ· [δημ.] κρομμυοπλεξίς, πλεξὶς ἐκ κρομμύων, chapelet (corde) d'oignons.

κρομμυδοσαλάτα, ἡ· [δημ.] σαλάτα ἐκ κρομμύων, salade aux oignons.

κρομμυδόσπορος, ου, ὁ· ὁ σπόρος τοῦ κρομμύου, graine (d'oignon); τὸ κοκκάρι, oignonette, n. f. βλ. λέξιν.

κρομμυδότσεφλον, τό· [δημ.] καὶ

κρομμυδόφλουδα, ἡ· [δημ.] κρομμύου λέπυρον (χιτὼν), ὁ φλοιὸς τοῦ κρομμύου, pelure d'oignon.

κρομμυδόχορτον, τό· [δημ.] τὸ ἀγριοφλησκοῦνι, fraxinelle, n. f.

κρόμμυον, ου, τό· κοινῶς κρομμύδι καὶ κρεμμύδι, κηπευόμενον ὡς λαχανικόν, oignon, n. m. § — γενικῶς ὁ **βολβός**, bulbe, n.f. τὸ ἄγριον κρόμμυον, κτλ. ἢ ἡ ῥίζα διαφόρων φυτῶν ὁμοίων πρὸς τὸ κρομμύδι.

κρομμυών, ῶνος, ὁ· τόπος κρομμύοις κατάφυτος, πρασιὰ κρομμύων, lieu planté d'oignon; plant d'oignons.

κρονόληρος, ος, ον· φλύαρος γέρων, vieux radoteur; γέρων μωρός, μωρογέρων, vieil imbécile, vieux stupide; βλ. λῆρος καὶ **ξεκουτιάρης.**

κρόνος, ου, ὁ· Saturne, n. m. ὁ Θεὸς τοῦ χρόνου, ὁ χρόνος. § — [ἀστρον.] saturne, n. m. ὁ 6ος πλανήτης κατὰ τάξιν ἀποστάσεως τοῦ ἡλίου. Ὁ χρόνος παρουσιάζει μοναδικὴν ἐξαίρεσιν ἐν τῷ ἡλιακῷ συστήματι περιβαλλόμενος ἀπὸ εἴδους σκιεροῦ δακτυλίου.

κροντῆρι, τό· [δημ.] πήλινον ἀγγεῖον, vase de terre; τὸ κρυωτήριον ἐν ᾧ κρυόνει τὸ ὕδωρ, ἡ ὑδρία, ἡ λαγήνα, ἡ στάμνα, cruche, n. f.

κρόσσα, ης, ἡ· [ὀχυρ.] merlon, n. m. συνώνυμ. τοῦ **trumeau**, n. m. (διάθυρον, κοινῶς **λαμπάς**, τοῖχος μεταξὺ δύο χασμάτων)· **κρόσσαι** ἐκαλοῦντο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων αἱ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν τειχῶν καὶ πύργων ἐπάλξεις καὶ προμαχῶνες, ὄπισθεν τῶν ὁποίων ἵσταντο οἱ ὑπερασπίζοντες αὐτοὺς στρατιῶται· τὴν σήμερον τὸ merlon ὅπερ εἶνε «τὸ μεταξὺ δύο **φατνωμάτων** (embrasures) τμῆμα τοῦ προπετάσματος» χρησιμεύει ἐπίσης διὰ τὴν προφύλαξιν τῶν στρατιωτῶν· βλ. **φάτνωμα.**

κροσσέ, τό· [δημ.] crochet, n. m. βλ. **ἀγκιστρίς.**

κρόσσι, τὸ [δημ.] ὁ **κροσσός.**

κροσσός, οῦ, ὁ καὶ κρόσσος [ὑποκορ. κρόσσιον, ἀπὸ τοῦ κρόσσα, κατ' ἀπομίμησιν τούτων] κοινῶς ἡ **φράντζα**, frange, n. f. bordure, n. f. τὸ τιθέμενον εἰς τὸ ἄκρον ὑφάσματος γλωσσωτὸν κόσμημα, ὁ θύσανος, παρυφὴ ἐνδύματος, ἰδίως αἱ ἀμφοτέρωθεν τοῦ ὑφάσματος ἐξέχουσαι **κρόκαι**, κοινῶς **κρόσσια.** § —, torsade, n. f. καλεῖται περιεστραμμένον συρίτιον.

κροσσόω-ῶ, μέλ. ώσω· garnir d'une frange ou d'une bordure; border; θυσανόω τι, κρασπεδόω κροσσοῖς, ποιῶ κροσσωτόν, κοινῶς βάλλω κρόσσια.

κροσσωτός, ή, όν· θυσανωτός, κεκοσμημένος διὰ κροσσῶν, frangé, ée; garni de franges; κρόσσοις κεκρασπεδωμένος, περιβεβλημένος, κοινῶς καμωμένος μὲ κρόσσια, φουντωτὸς (ἐσθής, κτλ.).

κρόσταλλον, τό· [διάλ. Οἰνης] τὸ **κρύσταλλον.**

κρόταλα, τά· βλ. **κρόταλον.**

κροταλίας, ου, ὁ· [ζωολ.] ὄφις λίαν ἰοβόλος, λαβὼν τὸ ὄνομα τοῦτο ἐκ τοῦ θορύβου, ὃν προξενεῖ κινῶν τὰ κερατώδη κρόταλα, ἅτινα εὑρίσκονται εἰς τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς αὐτοῦ, serpent à sonnettes, crotale, n. m.

κροταλίζω, μέλ. ίσω, κτυπῶ τι, κάμνω νὰ ἐκπέμπῃ κρότον ὡς κρόταλον, cliqueter; κάμνω τι νὰ τρίξῃ (ὡς τὸ μαστίγιον), faire claquer; πλήττω, κτυπῶ θορυβωδῶς, frapper avec bruit; ‖ — τὴν μάστιγα, faire claquer le fouet; ‖ —, jouer des castagnettes=παίζω τὰ κρόταλα τῶν χειρῶν.

κροτάλισμα, τό· καὶ

κροταλισμός, οῦ, ὁ· τὸ κρότημα τῶν κροτάλων, bruit de castagnettes. § —, roulement, n. m. βλ. **ῥοπτρισμός.** § —, claquement, n. m. bruit de crécelle. Βλ. **κρόταλον.**

κροταλίτης, βλ. **κροταλίας.**

κρόταλον, ου, τό· κοινῶς **ῥοκάνα**, crécelle, n. f. moulinet de bois très bruyant. § —, μύλου, claquet (de moulin). § — [μουσ.] κύμβαλον, cymbale; ‖ —, cliquette, n. f. κροτοῦν ὄργανον παρ' ἀρχαίοις, ἀποτελούμενον ἐκ δύο τεμαχίων ξύλου ἢ μετάλλου διὰ τῶν δακτύλων τοῦ κροτοῦντος συγκρουομένων· ἐχρησίμευσεν εἰς τήρησιν τοῦ ῥυθμοῦ εἰς ὀρχήσεις καὶ τελετάς· ‖ — χαλκᾶ μουσικῆς, timbales, δίσκοι χαλκοῖ οἵτινες συγκρουόμενοι παράγουσιν ἦχον. § κρόταλα τῶν χειρῶν, castagnettes, n. f. pl. κοινῶς **κασταγιέταις.**

κρόταλος, βλ. **κροταλίας.**

κροταφιαῖος, αία, αῖον. καὶ

κροταφικός, ή, όν, καὶ **κροτάφιος**, τοῖς κροτάφοις ἀνήκων, temporal, ale, aux; des tempes; crotaphique, adj. qui appartient à la tempe; ‖ **κροταφικὰ** ὀστᾶ λέγονται ὀστᾶ τοῦ κρανίου κείμενα ἑκατέρωθεν ἐν τοῖς **πλαγίοις** αὐτοῦ, ἐμφανίζοντα τρία μέρη, τὰ **λιθοειδές**, τὸ μαστοειδὲς καὶ τὸ λεπιδοειδές· βλ. καὶ **κρανίον.**

κροταφίς, ίδος, ἡ· ὀξεῖα **σφῦρα**, marteau pointu. ὄργανον τοῦ χαλκέως.

κροταφίτης, ὁ· crotaphite, n. m. λέγεται ὁ κροταφικὸς μῦς (muscle temporal).

κρόταφος, ου, ὁ· tempe, n. f. «τὸ μεταξὺ ὀφθαλμοῦ, ὠτὸς καὶ κορυφῆς» Ἀριστοτ. ‖ [ἀνατομ.] **κρόταφοι**, tempes, καλοῦνται αἱ ἑκατέρωθεν τοῦ μέχρι τοῦ ὠτὸς καὶ τῶν παρειῶν θέσεις τοῦ προσώπου, ἀντιστοιχοῦσαι πρὸς τὸ λεπιδοειδὲς μέρος τῶν κροταφικῶν ὀστῶν τοῦ κρανίου. § — [ζωγραφ.] (σχῆμα) κατὰ κρόταφον, ἀπὸ κροτάφου, de profil=**κατὰ κατατομήν**, ἡ ἐκ τοῦ πλαγίου θέα προσώπου, κτλ. (ἀντίθετον τοῦ κατὰ μέτωπον, de face); βλ. **καταγραφή, κατάγραφος**· ‖ ἐπὶ κρόταφον, βλ.

σταχυοειδῶς. § —, can, n. m. ou champ, n. m. τὸ πλάγιον λεπτὸν μέρος, ἤτοι ἡ στενοτέρα πλευρὰ ξύλου, λίθου, ὀπτοπλίνθου, μετάλλου, κτλ. (champ de bois, de pierre, de brique, etc.), λέξις ἥντινα μεταχειρίζονται οἱ τεχνῖται ἐν γένει· || **ἐπὶ κρόταφον**, de can, de champ, ἤτοι τοποθέτησις ἐπὶ τῆς στενοτέρας πλευρᾶς· || poser ou placer de champ, τοποθετεῖν ὀπτόπλινθον, λίθον, τεμάχιον ξύλου, κτλ. ἐπὶ τῆς στενοτέρας αὐτοῦ πλευρᾶς, ἤτοι, **ἐπὶ κρόταφον**, ἢ **στάδην**, ἢ **ὀρθίως**, κοινῶς **δίπλα**· || [ναυτ.] κρόταφος (ἐπηγκενίδος, κτλ.), can ou cant, n. m. τὸ στενὸ πρόσωπο· οὕτω καλεῖται ἡ στενοτέρα ἐπιφάνεια τεμαχίου ξύλου, κτλ. Ἐπηγκενίς (bordage) τις εἶνε τεθειμένη ἐπὶ **κρόταφον** (de can), ὅταν ἐπακουμβᾷ διὰ τῆς στενῆς ὄψεώς της, ἐὰν δὲ ἐπακουμβᾷ δι' ἑνὸς τῶν ἄκρων της, τότε λέγεται ὅτι εἶνε **ὀρθία** (debout). § — (σφύρας) = ἡ κεφαλὴ σφύρας, tête (de marteau), εἶνε τὸ κυκλικὸν ἢ τετραγωνικὸν μέρος, τὸ ἀντικείμενον τῆς αἰχμῆς τῆς σφύρας (pointe du marteau). § κρόταφοι τῶν ἀξόνων, épaules d'essieux ; καλοῦνται οὕτω τὰ μέρη τῆς ἑνώσεως τοῦ ἄξονος τῆς χνόης μετὰ τοῦ μεσαξονίου, ὅπερ εἶνε ἐπιφάνεια ἐπίπεδος κάθετος εἰς τὸν ἄξονα. Ἐπὶ τοῦ κροτάφου τοῦ ἄξονος ἐπακουμβᾷ ἡ πλήμνη τοῦ τροχοῦ, ἔχουσα ὡς ἐνδιάμεσον ἕνα παράκυκλον. § κρόταφοι (ἀκτίνων) κνημῶν (τροχοῦ), épaules de rais.

κροτέω, βλ. κροτῶ.

κρότημα, ατος, τό· ὁ κρότος.

κρότησις, εως, ἡ· [χημ.] fulmination, n. f, détonation d'une substance fulminante.

κροτικός, ή, όν· [χημ.] fulminant, ante ; ὁ ἐκτριπτικός, ὁ πυρεκτριπτικός· π. χ. ἐκτριπτικαὶ ἢ κροτοῦσαι ὗλαι, matières fulminantes ; βλ. **πυρῖτις** ἐκτριπτική· || τὰ ἀμμωνιώδη ἅλατα τοῦ χρυσοῦ, τοῦ ἀργύρου καὶ τοῦ λευκοχρύσου εἶνε **κροτικά**, les ammoniures d'or, d'argent et de platine sont fulminants ; || κροτικὸν ἅλας, fulminate, n. m. = βροντῶδες ἅλας· || κροτικὸς ὑδράργυρος, fulminate de mercure ἢ ἁπλῶς fulminate sec ; βλ. **βροντώδης** ὑδράργυρος.

κροτίς, ίδος, ἡ (ἐκ τοῦ κροτέω-ῶ), pétard, n. m. κοινῶς ἡ **τράκα**, πυροτέχνημά τι· § **κροτὶς ὑπονόμου**, pétard de mines ; μικρὰ ὀπὴ διαμέτρου 0μ, 02 ἕως 0μ, 04 ἥντινα ἀνοίγουσιν ἐπὶ βράχου, τοίχου, κτλ. πρὸς διάρρηξιν τούτου, καὶ ἥντινα πληροῦσι κατὰ τὸ 1/3 - 1/4 διαρρηκτικῆς τινος πυρίτιδος, τὸ δ' ἐπίλοιπον καλύπτουσι διὰ ξηρᾶς ἄμμου.

κρότος, ου, ὁ· πᾶς ὁ ἐκ κρούσεως, παταγῆς, συγκρούσεως ἀποτελούμενος θόρυβος, κτύπος, bruit, n.m. ὁ θόρυβος, fracas, n. m. [μεταφ.] éclat, n. m. || μὴ κάμῃς κρότον, ne faites pas de bruit ; || ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἔκαμε κρότον, cette affaire a fait de l'éclat ; || τὸ δρᾶμα του κάμνει κρότον, sa pièce fait fureur.

κροτῶ (έω), μέλ. ήσω, παταγῶ τι, κροτῶ διὰ τῆς μάστιγος, κτλ. faire claquer ; κτυπῶ, μετὰ κρότου, frapper avec bruit ; κάμνω τὶ ν' ἀντηχήσῃ, faire résonner ; || — τὰς χεῖρας ; battre des mains ; χειροκροτῶ, applaudir. § [οὐδ.] ποιῶ κρότον, θόρυβον, κάμνω τὶ νὰ κροτῇ, νὰ θορυβῇ, faire du bruit ; claquer; ἐκπυρσοκροτῶ, détonner ; βροντῶ, tonner ; || ἀκούω κροτοῦντα τὰ τηλεβόλα, j'entends gronder le canon ; || τὸ τύμπανον κροτεῖ, le tambour bat ; || [χημ.] κροτοῦν ἀέριον, gaz détonnant ; μίγμα ἀέριον ἐκ δύο μερῶν ὑδρογόνου καὶ ἑνὸς ὀξυγόνου, ὅπερ ἐπὶ τῇ προσεγγίσει τῆς φλογὸς ἀναφλέγεται μετ' ἰσχυροτάτης ἐκπυρσοκροτήσεως· || [προστακτ.] κροτεῖτε τύμπανα ! roulez tambours. § **κροτῶ** (ὡς τὸ ἅλας ἐν πυρί), crépiter.

κρότων, ωνος, ὁ· [ἐντομ.] κοινῶς τὸ τσιμοῦρι καὶ τσιμποῦρι, tique, n. m. ἔντομον ἐκ τῶν παρασίτων ἰδίᾳ τῶν ζώων καὶ μάλιστα τῶν κυνῶν, ἡ **σκυλόψειρα**. § **κρότων**, τὸ δένδρον «κίκι», croton, n. m. ricin, n. m. = **ῥιτσινόλαδον** ἐπονομασθὲν ἀπὸ τῷ κρότωνι ὁμοίων αὐτοῦ καρπῶν· οἱ καρποὶ αὐτοῦ (σπόροι) παράγουσι τὸ κίκινον ἔλαιον, ἤτοι τὸ **ῥιτσινόλαδον**.

κροτώνειον ἔλαιον, huile de croton, δραστικωτάτη φαρμακευτικὴ οὐσία χρήσιμος δι' ἐκδόρια καὶ ὡς ἐκκοπριστικὸν κατ' ἐξοχὴν δριμύ.

κροῦβα, [δημ. ναυτ] homme de bois ; βλ. **ἡρακλῆς**.

κροῦγμα, τό, καὶ **κρούξιμο**· [διάλ. Ἠπείρου] 1) ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου· 2) ἡ βλάστησις τῶν δένδρων.

κροῦζα, ἡ· [δημ. ναυτ.] ὁ διάδεσμος, ἡ πρᾶξις τοῦ διαδένειν, bridure, n. f. βλ. **διαδένω**.

κρουζάρω, [δημ. ναυτ.] brider ; βλ. διαδίνω.

κρουζέτα καὶ **κουρζέτα**, [δημ. ναυτ.] βλ. δίζυγα, barres de perroquet.

κρουνηδόν, [ἐπίρ.] δίκην κρήνης, πηγῆς, κοινῶς 'σὰν βρύσι, à grands flots ; ὥσπερ χείμαρρος, à torrents; ἀφθόνως, abondamment.

κρουνιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] (κρουνός) βρύσις, ἡ πηγή, source, n. f. ἡ βρύσι, ἡ μάννα τοῦ νεροῦ.

κρουνός, οῦ, ὁ· πηγὴ ἧς τὸ ὕδωρ ἀναβρύει πολὺ καὶ ἀναπηδᾷ, jet d'une source ; ἡ πηγή, source, n. f. || [μεταφ.] κρουνοὶ δακρύων, un ruisseau (un torrent) de larmes = ῥύαξ, χείμαρρος δακρύων. § — σωληνίσκος μικρὸς κρήνης, ἀγγείου, κτλ. ἐξ οὗ ῥέει τὸ ὑγρόν, robinet (m.) de fontaine. § — βαρελίου, ἡ κάννουλα τοῦ βαρελιοῦ, cannelle (f.) [de tonneau] ; βλ. **ὀρσορόα**· || —, ὀρσύδρα, cannelle, n.f. ὁ κρουνὸς ἐξ οὗ τὸ ὕδωρ ἐκρέει. § —, robinet, n.m. ἐπιστόμιον κρήνης κοινῶς τὸ **μαστάρι** ἢ τὸ **μουσλοῦκι** καὶ ἡ **κάννουλα** (ὀρσορόα, cannelle) ; τεμάχιον σωλῆνος τιθέμενον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ φέροντος εἰς τὴν κρήνην τὸ ὕδωρ σωλῆνος, χρησιμεῦον ὡς ἐπιστόμιον τῆς κρήνης, δι' οὗ κλείεται ἢ ἀφίεται ἐλευθέρα ἡ διαρροὴ τοῦ ὕδατος. Ἐν γένει δὲ καλεῖται **κρουνὸς** πᾶς παρόμοιος σωλὴν χρησιμεύων νὰ συγκρατῇ ἢ νὰ ἀφίνῃ ἐλευθέραν τὴν

διαρροὴν τοῦ ἔν τινι δοχείῳ, κάδῳ, κτλ. ὑπάρχοντος ρευστοῦ. Κατ' ἐπέκτασιν καλεῖται **κρουνὸς** (robinet) ἡ κλεὶς τοῦ **κρουνοῦ**, βλ. στρόφιγξ (la clef du robinet) δι' ἧς ἀφίεται ἢ κλείεται ἡ διαρροὴ τοῦ ρευστοῦ· || στρέφω τὸν κρουνόν, tourner le robinet, ἤτοι κλείω ἢ ἀνοίγω τὴν διαρροήν· || — δίκορος, robinet à deux voies ; ὑπάρχουσι διαφόρων εἰδῶν κρουνοὶ διαφέροντες κατὰ τὸ σχῆμα καὶ τὴν διάταξιν τῆς κλειδός· || — ἐκκενωτικός, robinet purgeur ; || δοκιμαστὴρ κρουνός, robinet d'épreuve ; || **ἐκκενωτικὸς κρουνός** ἢ κρουνὸς ἐκκενώσεως, robinet de vidange ou de purge, κρουνὸς πρὸς καθαρισμὸν τῶν ἀφρῶν τοῦ ὕδατος· || — **τοῦ ἀναπυρωτοῦ**, robinet du réchauffeur ; || — τοῦ καπνορροφητοῦ ἢ φλογορρυθμιστοῦ, robinet du fumivore ; || — ὑδροσταθμίου, robinet indicateur de niveau d'eau.

κρούπεζα, τά· ξύλινα ὑποδήματα, sabots, n. m. pl. (de bois) κοινῶς τὰ **τσόκαρα**. § **κρούπεζον,** τό· πέδιλον, γενικῶς sabot, n. m. βλ. καὶ **πέδιλον**.

κρουπεζοποιΐα, ας, ἡ· sabotage, n. m. βλ. **πεδιλοποιΐα**.

κρουπεζοποιός, οῦ, ὁ· sabotier, n. m. βλ. **πεδιλοποιός**.

κροῦσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ κρούειν, κτυπᾶν, πλήττειν τι, π. χ. θύραν, κτλ. action de frapper ; || κροῦσις, ἡ πλῆξις ὀργάνου, action de jouer un instrument. § —, ἡ πρόσκρουσις, σύγκρουσις, choc, n. m. κτύπημα σώματος τινὸς πρὸς ἕτερον. § —, ἐπίκρουσις, percussion, n. f. κτύπημα σώματος τινὸς ἐπὶ ἑτέρου· || κρουστικός, à percussion ; βλ. καὶ **ἐπίκρουσις**, **κρουστικός**. § ἀριθμὸς συνεχῶν κρούσεων, volée, n. f. διὰ τοῦ καταπηκτῆρος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ κατάπηγος.

κρουσιφλεγής, καὶ

κρουσίφλογος, à percussion, percutant, e ; βλ. **κρουστικός**· || βολὴ κρουσιφλεγής, tir percutant ; βλ. **βολή**.

κροῦσμα, ατος, τό· cas [d'une épidémie], τὸ ὑπό τινος ἐπιδημίας προσβληθὲν ἄτομον.

κρουσμένος, η, ον· [δημ.] ὁ ἐρωτευμένος, épris [d'amour] βλ. **κρούω**, **κρούομαι**.

κροῦστα, ἡ· [ξεν.] croûte, n. f. ἡ πέτσα τοῦ ψωμιοῦ, ἡ κόρα, καὶ γενικῶς πᾶν τὸ ὁμοιάζον πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν τοῦ ψωμιοῦ πέτσαν.

κρουσταίνω, [διάλ. Ἠπείρου] κάμνω τι κρουστὸν (βλ. λέξιν), καὶ γίνομαι κρουστός.

κρουσταλλένιος, α, ον· [δημ.] κρυστάλλινος, η, ον· de cristal.

κρουστάλλι, τό· [δημ.] βλ. **κρύσταλλον**, κ. τ. λ.

κρουσταλλιάζω, [δημ.] μέλ. ιάσω (γίνομαι κρούσταλλον ἀπὸ τὸ κρύο), κρυσταλλόομαι, παγόνω, se glacer, se congeler, geler.

κρουστάλλιασμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ πῆξις, **κρυστάλλωσις**, congélation, n. f.

κρούσταλλον, τό· [δημ.] βλ. **κρύσταλλον**· || τὰ χέρια του εἶνε κρούσταλλα, il a les mains glacées.

κρούστης, ου, ὁ· βλ. **ἐπικρουστήρ**, percuteur, n. m.

κρουστικός, ή, όν· ὅντινα κρούει τις, ἐπικρουστικός, à percussion ; || κρουστικὸν (ἐπικρουστικὸν) ὅπλον, arme à percussion : ὅπλον ἐν ᾧ τὸ πῦρ μεταδίδεται εἰς τὴν γέμισιν δι' ἐπικρούσεως. § —, **ἐπικρουστικός**, ή, όν· percutant, e ; διὰ τὰ ὅπλα ἐν γένει λέγεται **κρουσίφλογος**, ον· **κρουσιφλεγής**, έους-οῦς, ές, ἀναφλεγόμενος διὰ τῆς κρούσεως· || κρουσίφλογος πυροσωλήν, fusée percutante ; βλ. **πυροσωλήν**· || κρουσιφλεγὴς βολή, tir percutant ; βλ. **βολή**.

κρουστός, ή· όν· [δημ. ἐπὶ ὑφάσμ.] πυκνῶς κεκλωσμένος, κλωστός, serré, ée; crêpé, ée ; croisé, ée. § [μουσ. ἐπὶ ὀργάνου], de percussion = κρουστικόν, ἀντιθ. τῷ πνευστόν.

κροῦτα, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] = ἡ **ἔχουσα** κέρατα προβατίνα.

κρούω, μέλ. κρούσω· κτυπῶ, πλήττω τι, frapper ; battre ; || — τὴν θύραν, frapper à la porte ; || — τὸ τύμπανον, battre le tambour. § [μουσ.] —, πλήττω, παίζω, jouer ; ἅπτομαι διὰ τῶν δακτύλων, toucher ; || — κιθάραν, pincer de la guitare. § —, **ἐπικρούω** [ἰατρ.] percuter ; ἐπίσης **συγκρούω**, **κτυπῶ**, δίδω κτύπημά τι, percuter. § κρούω, ἀόρ. **ἔκρουξε** [διάλ. Ἠπείρου] 1) ἀνατέλλω, ἐπὶ ἡλίου· κρούει ὁ ἥλιος = ἀνατέλλει· 2) βλαστάνω ἐπὶ δένδρων· κρούει τ'ἀμπέλι = βλαστάνει. § [παθ.] κρούομαι, προσβάλλομαι ὑπὸ ἐπιδημίας (πλήττομαι), être attaqué par (atteint d')une épidémie ; [καὶ κωμ.] ἐρωτεύομαι, devenir amoureux ; κυριεύομαι κατέχομαι ὑπὸ ἔρωτος, s'éprendre ; ἐρωτεύομαι, s'amouracher.

κρύα, [δημ. ἐπίρ.] ψυχρῶς, froidement, adv. || μ' ἀπεκρίθη κρύα (στυγνῷ τῷ προσώπῳ), il me répondit sèchement ; || ἐργάζεται κρύα (νωχελῶς), il travaille nonchalamment. § —, ψυχραίμως, de sang-froid.

κρυάδα, ας, ἡ· [δημ.] τὸ ψυχρόν, froid, n. m. ἡ **ψυχρότης**, froideur, n. f. état de ce qui est froid ; froidure, n. f. froid répandu dans l'air. § [συνήθ. πληθ.] **κρυάδαις**, frissons, n. m. pl. τὸ σωματικὸν ῥῖγος, ἡ ἐκ τῆς ψυχρότητος ἀνατριχίασις.

κρυαίνω, [δημ.] ἀποψυχραίνω, **ἀποψύχω**, refroidir.

κρυβήσκομαι, [διάλ. Οἰνόης] **κρύπτομαι**.

κρυβησταρέα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ἀπόκρυφον μέρος ἢ κρύπτη, ὁ **κρυψῶνας**.

κρύβω, [δημ.] βλ. **κρύπτω**.

κρυερός, ή, όν· ψυχρός, ά, όν· κρύος, froid, e, adj. παγετώδης, παγερός, glacial, e, adj.

κρυόλιθος, ου, ὁ· cryolithe, n. m. ὀρυκτὸν ἐν Γροιλανδίᾳ ἰδίως ἐν ἀφθονίᾳ εὑρισκόμενον, ἀποτελούμενον ἐκ φθοριούχου ἀργιλλίου καὶ φθοριούχου νατρίου.

κρυολόγημα, ατος, τό· **περίψυξις**, refroidissement, n. m. τὸ νὰ κρυώσῃ τις κατὰ τὸ σῶμα· βλ. καὶ **κρύωμα**.

κρυολόγος, ου, ὁ· [δημ.] ἀγγεῖον ὅπου

χρυόνει τὸ ὕδωρ καὶ λοιπὰ ποτά· ψυκτήρ, vase dans lequel l'eau se rafraîchit ; vase à glace, glacière, n. f.

κρυολογῶ (έω), μέλ. ήσω· κοινῶς ἁρπάζω κρύο, **περιψύχομαι**, prendre froid ; se refroidir ; «μετὰ τὰ λουτρὰ καὶ τὰς ἐξιδρώσεις περιψυχόμεθα μᾶλλον» Πλούταρ. βλ. καὶ κρυόνω.

κρύον, τό· [δημ.] froid, n. m. ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις τοῦ καιροῦ· τὸ κρύο, τὸ ψῦχος, temps froid ; || εἶνε κρύον, il fait froid.

κρυόνω καὶ κρυώνω, μέλ. ώσω· [δημ.] ψύχω, ἀποψύχω, ψῦχος ἐμποιέω, refroidir ; rafraîchir ; frapper (du vin, du champagne). § [οὐδ.] ῥιγόω-ῶ, κρυόομαι-οῦμαι, se refroidir; avoir froid ; **περιψύχομαι**, prendre froid ; βλ. καὶ **κρυολογῶ**· || ὁ καφές σου ἐκρύωσε, votre café s'est refroidi ; || δὲν κρυόνετε ; n'avez-vous pas froid ? || φύγε ἀπὸ τὸ παράθυρον, θὰ κρυώσῃς, quittez la fenêtre, tu prendras froid ; || κρυόνει τὸ φαγητόν, le dîner se froidit, refroidit, s'est froidi ; || ἐκρύωσεν ἡ πρὸς αὐτὸν ἀγάπη μου, mon amitié pour lui se refroidit.

κρυοπάγημα, ατος, τό· χείμετλον, ξεπάγιασμα, **χιονίστρα**, engelure, n. f. καλοῦνται οὕτω νοσηρὰ τινὰ φαινόμενα ἐκ ψύξεως ἐπερχόμενα συνήθως κατὰ τὰ ἄκρα τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, τὴν ῥῖνα, τὰ ὦτα, τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. Διακρίνομεν δ' αὐτῶν τρεῖς βαθμοὺς ὧν ὁ πρῶτος χαρακτηρίζεται ὑπὸ ἐρυθρότητος τοῦ δέρματος, ὁ δεύτερος ὑπὸ ἀναπτύξεως φυσαλίδων καὶ ὁ τρίτος ὑπὸ γαγγραίνης (νεκρώσεως). Συνηθέστατος εἶνε ὁ πρῶτος βαθμὸς οὗτινος ἡ ἐρυθρότης ἀποδοτέα ἴσως εἰς παράλυσιν τῶν τριχοειδῶν, ἅτινα ἐπί τινα πρότερον χρόνον διετέλουν συνεσπασμένα ὑπὸ τοῦ ψύχους (λευκότης)· εἶνε δὲ ὁ πρῶτος βαθμὸς καὶ ὁ ἀκινδυνότατος μολονότι ἡ ἐρυθρότης τοῦ δέρματος ἀνθίσταται ἐνίοτε κατὰ πάντων τῶν θεραπευτικῶν μέσων ἐπὶ πολὺν χρόνον.

κρύος, α, ον· [δημ.] ψυχρός, κρυερός, froid, e, adj. || κρύος καιρός, temps froid ; || κρύον νερὸν [πρὸς πόσιν], de l'eau fraîche ; || κρύα χέρια, ζεστὴ καρδιὰ [παροιμ.], mains froides, chaudes amours ; || κρύος λόγος (ἀνοησία, μωρολογία, ἀνοστιά), fadaise, n. f. maussaderie, n. f. parole blessante ; || κρύα εὐμορφιά, beauté fade (ἄχαρις)· || κρύος ἄνθρωπος [μεταφ. ὁ καλοχαμωμένος πλὴν ἀνούσιος], ἄκομψος, ἄχαρις, bellâtre, adj. || τὸν ἄφησεν εἰς τὰ κρύα τοῦ λουτροῦ, il l'a planté là ; || εὔμορφη ὡσὰν τὸ κρύον νερόν, belle comme le jour. § κρύος, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] (οὐσιαστ.) τὸ ψῦχος, τὸ κρύο· «ὁ κρύος (ἐννοεῖται καιρὸς) ἐπλάκωσεν»=τὸ κρύο ἐπλάκωσε.

κρύπτη, ης, ἡ· τὸ μέρος εἰς ὃ δύναταί τις νὰ κρυβῇ ἢ νὰ κρύψῃ τι, κοινῶς ὁ κρυψώνας, cache, n. f. cachette, n. f. § —, crypte, n. f. Οὕτως ἐκαλοῦντο ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων τοῦ χριστιανισμοῦ χῶροι ὑπόγειοι τὰ λείψανα τῶν μαρτύρων περιέχοντες, κείμενοι δὲ συνήθως ὑπὸ τὰς θέσεις ἐν αἷς οἱ χριστιανοὶ ἐκκλησιάζοντο. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ὡς τοιοῦτοι χῶροι ἐξελέγοντο οἱ ὑπὲρ τοὺς τάφους τῶν μαρτύρων, βραδύτερον δὲ ὅτε διεδόθη ὁ χριστιανισμός, συνέβαινε τ' ἀνάπαλιν ἤτοι ὅπου ἐπρόκειτο νὰ ἱδρυθῇ ναὸς μετεφέροντο ἄλλοθεν καὶ κατετίθεντο ὑπ' αὐτὸν ὀστᾶ μάρτυρός τινος ἐν κρύπταις, αἵτινες ἐξετάθησαν εἰς ἀεὶ μείζονα χῶρον, ὑπεστηρίχθησαν διὰ κιόνων, ἀπέβησαν δὲ βαθμηδὸν εὐρεῖς χῶροι μετὰ θυρίδων καὶ κλιμάκων πρὸς τὰ ἔξω, χρησιμοποιούμενοι ὡς ναοὶ διὰ τὰς νεκρωσίμους τελετάς. Αἱ σωζόμεναι κρύπται ἀνήκουσι κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τοὺς χρόνους τῆς ῥωμαϊκῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ἤτοι τὸν ΙΑ', ΙΒ' καὶ ΙΓ' αἰῶνα· ἀλλὰ καὶ ἐν Γοτθικοῖς ναοῖς δὲν εἶνε σπάνιαι· ἐχρησίμευον δὲ καὶ πρὸς ἐνταφιασμὸν τῶν ἐπισκόπων καὶ ἄλλων ἐπισήμων προσώπων, δὲν πρέπει ὅμως νὰ συγχέωνται πρὸς τὰς κατακόμβας. § — [γεωλ.] ὑπόγειος χῶρος, cave, n. f. § — ἡ κρύπτη τῶν σημειωτῶν, abri (n. m.) des marqueurs, ὄρυγμα ἐντὸς τοῦ ὁποίου προφυλάσσονται οἱ σημειωταὶ τῶν βολῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐπὶ σκοπὸν βολῆς. § — [ὀχυρ.] meurtrière, n. f. καλεῖται οὕτως εἰς τὰς ἀνθυπονόμους ἡ στοὰ τοῦ ἀντικρήμνου ἔχουσα συνήθως **τυφεκήθρας** (meurtrières, ἐξ ὧν ἔλαβε καὶ τὸ γαλλ. ὄνομα).

κρυουλιάρης, α, ικον· [δημ.] βλ. **κρυωλὸς** καὶ **σύριγος**, frileux, euse.

κρυπτίνδα, [ἐπίρ.] κοινῶς κρυφά· καὶ ὡς οὐσ. θηλ. εἶδος παιδιᾶς, (παίζω τὸν κρυφτό), cache-cache, n. m. βλ. καὶ **κρυπτός**.

κρυπτογαμία, ας, ἡ· [βοτ.] cryptogamie, n. f. ἡ ἰδιότης τῶν κρυπτογάμων φυτῶν.

κρυπτόγαμος, ος, ον ἢ **Κρυπτογόνα**, [βοτ.] cryptogame, adj. et n. **κρυπτόγαμα** φυτὰ (cryptogama) λέγονται ἐκεῖνα τὰ φυτά, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουσιν ἄνθη κατάδηλα κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ φανερόγαμα. Τὰ κρυπτόγαμα πολλαπλασιάζονται διὰ μικροσκοπικῶν μικρῶν κυττάρων ὀνομαζομένων σπορίων, δι' ὃ καὶ σποριόφυτα ὠνομάσθησαν, καὶ ἑπομένως στεροῦνται σπερμάτων, ἐμβρύου καὶ κοτυληδόνων, ὥστε εἶνε καὶ ἀκοτυλήδονα. Τὰ σπορία αὐτῶν παράγονται, ὅπως ἐν γένει πάντα τὰ φυτικὰ κύτταρα, δι' ἀνανεώσεως, συγχωνεύσεως καὶ πολλαπλασιασμοῦ κυττάρων. Τὰ **κρυπτόγαμα** διαφέρουσιν ἀλλήλων πλεῖον ἢ τὰ **φανερόγαμα**, ἅτινα πάντα ἀποτελοῦσιν ἕνα μόνον κύριον τύπον· παρ' αὐτοῖς διακρίνομεν τρεῖς θεμελιώδεις τύπους : τὰ θαλλόφυτα, τὰ βρυώδη καὶ τὰ αγγειοκρυπτόγαμμα ἢ πτεριδόφυτα.

κρυπτογράφημα, ατος, τό· ἐπιστολὴ (ἢ ἔγγραφον) ἀποστελλομένη κατὰ τρόπον κρυπτογραφικόν, lettre (depêche, etc.) chiffrée ; cryptogramme, n. m. βλ. **κρυπτογραφία**.

κρυπτογραφία, ας, ἡ· ἡ διὰ συμβόλων γραφή, ἡ συμβολικὴ γραφή, écriture en chiffre, cryptographie, n. f. **Κρυπτογραφία** καλεῖται ἡ διὰ κρυπτῶν, ἤτοι μυστικῶν σημείων γραπτὴ συνεννόησις τοιουτοτρόπως ὥστε μόνον ὁ μεμυημένος τὸ μυστικόν, ὁ κατέχων τὴν κλεῖδα, δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὸ κείμενον. Ἐν γένει δύο κυρίως τρόπων κρυπτογραφίας

γίνεται χρῆσις. Ἐν τῇ διπλωματικῇ ἀλληλογραφίᾳ μεταχειρίζονται τὴν ἀντικατάστασιν τῶν στοιχείων τοῦ ἀλφαβήτου δι' ἑτέρων καθ' ὡρισμένην σειράν, π. χ. ἀντὶ τοῦ Α θέτομεν τὸ Γ, συνεπῶς ἀντὶ τοῦ Β τὸ Δ, ἀντὶ τοῦ Γ τὸ Ε καὶ οὕτω καθεξῆς, ἢ ἀντὶ τοῦ Α τὸ Κ, ἀντὶ τοῦ Β τὸ Λ, ἀντὶ τοῦ Γ τὸ Μ κτλ. δηλαδὴ θέτομεν ἀντὶ τοῦ 1ου στοιχείου τοῦ ἀλφαβήτου τὸ 3ον, ἀντὶ τοῦ 2ου τὸ 4ον, κλπ. Τὸ ἕτερον εἶδος βασίζεται ἐπὶ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν λέξεων δι' ἀριθμῶν. Πρὸς τοῦτο ἀνάγκη οἱ δύο συνεννοούμενοι νὰ ἔχωσιν ἑκάτερος ἀντίτυπον λεξικοῦ (οἷα κατεσκεύασαν καὶ παρ' ἡμῖν οἱ Γ. Φιλάρετος, Κ. Μαρουδῆς καὶ Α. Ῥαγκαβῆς)· || **σύμβολον στεγανογραφίας**, chiffre, n. m. (ἢ κρυπτογραφίας)· **στεγανογραφία** ἢ **κρυπτογραφία** (sténographie ἢ cryptographie) καλεῖται συμβολικὴ καὶ μυστηριώδης διὰ συμβόλων γραφή, συνήθως δι' ἀριθμῶν ὧν τὴν σημασίαν οὐδεὶς πλὴν τοῦ γράφοντος καὶ τοῦ λαμβάνοντος γινώσκει. Συνήθως καλεῖται **συμβολικὴ** ἢ **κρυπτογραφικὴ γραφή**, ἢ **κρυπτογραφικὴ ἀνταπόκρισις** (correspondance secrète ou chiffrée) τὸ δὲ περιλαμβάνον τὰς περὶ ταύτης ὁδηγίας καλεῖται **κρυπτογραφικὸν λεξικὸν** (dictionnaire chiffré) ; || chiffre chiffrant, καλεῖται τὸ διὰ τὰς ἀποστολὰς χρησιμεῦον κρυπτογραφικὸν **σύμβολον** (ἀποστολῆς)· || chiffre déchiffrant, τὸ διὰ τὰς ἑρμηνείας χρησιμεῦον κρυπτογραφικὸν **σύμβολον** (ἑρμηνευτικόν).

κρυπτογραφικός, ή, όν· ὁ διὰ συμβόλων κρυπτογραφίας γεγραμμένος, écrit en chiffres; chiffré, ée, adj. [διδ.] cryptographique, adj. βλ. **κρυπτογραφία**· || — κρυπτογραφικὸν τηλεγράφημα, télégramme chiffré (ou en langage secret ; βλ. **κρυπτογραφία**.

κρυπτογραφικῶς, [ἐπίρ.] en chiffre (s) = συμβολικῶς· βλ. **κρυπτογραφία**.

κρυπτογράφος, ου, ὁ· ὁ συνεννοούμενος κρυπτογραφικῶς, chiffreur, n. m. cryptographe, n. m.

κρυπτογραφῶ (έω), μέλ. ήσω, γράφω κρυπτογραφικῶς, écrire en chiffre, chiffrer ; βλ. **κρυπτογραφία**.

κρυπτός, ή, όν· ὁ κεκρυμμένος, κοινῶς κρυφτός, caché, ée, adj. κρύφιος λαθραῖος, furtif, ive, adj. || ἐν (τῷ) κρυπτῷ [ἐπίρ.], en cachette ; à la dérobée ; βλ. καὶ **κρυφίως**. § [οὐσ. παίγν.] = ἡ **κρυπτίνδα**, κοινῶς τὸ **κρυφτό**, cache-cache, n. m. cligne-musette, n. f. || παίζω τὸν κρυπτόν, jouer à cache-cache.

κρύπτω, μέλ. ύψω, κρύπτω τινὰ ἢ τί, καλύπτω διά τινος; ἰδίως πρὸς προφύλαξιν, κοινῶς κρύφτω, cacher ; κρύπτω, ἀποσιωπῶ, celer (taire); ἐγκρύπτω, δέχομαι καὶ κρύπτω, ἀποκρύπτω κλοπιμαῖα ἀντικείμενα, recéler ; βλ. καὶ **κλεπταποδόχος**· καλύπτω διά τινος, couvrir ; ὑποκρύπτω, κάμνω, προσποιοῦμαι ὅτι δὲν βλέπω, δὲν γνωρίζω τι, ὑποκρίνομαι, dissimuler; ὑποκρύπτω, προκαλύπτω, masquer ; κρύπτω καλύπτω (θέαν, κτλ.), dérober ; ἀποκρύπτω μυστηριωδῶς, faire un mystère de ; || — θησαυρόν, cacher un trésor ; || — κλέπτην, recéler un voleur ; || [ἠξεύρει] νὰ κρύπτῃ τὰ ἐλαττώματά του, couvrir ses défauts ; || κρύπτει τὴν μέθοδόν του, il fait mystère de sa méthode ; || τὰ δένδρα ἔκρυπτον τὴν οἰκίαν, les arbres masquaient la maison ; || ὁ τοῖχος μᾶς κρύπτει τὴν θέαν τῆς θαλάσσης, le mur nous dérobe la vue de la mer ; || δὲν τὸ κρύπτω [φρ.], je ne m'en cache pas ; || ἡ χαρὰ δὲν κρύπτεται, la joie ne peut se dissimuler ; || κρύπτω, φυλάττω τι, garder ; serrer ; || κρύψε ὅλα αὐτὰ εἰς τὸ συρτάρι, serrez tout ça dans le tiroir ; || κρύψε το δι' αὔριον, gardez cela pour demain. § [παθητ.] κρύπτομαι, ἀόρ. ἐκρύφθην, παρακ. μετοχῆς κεκρυμμένος, ὄπισθεν καλύμματος, se défiler = ἀποκρύπτομαι, καλύπτομαι.

κρυσταλλατομικός, ή, όν· βλ. κρυσταλλο-ατομικός.

κρυσταλληλεκτρικός, ή, όν· βλ. κρυσταλλο-ηλεκτρικός.

κρυσταλλικός, ή, όν· βλ. κρυστάλλινος, cristallin, ine, adj. ὁ ὢν τῆς φύσεως τῶν κρυστάλλων, qui est de la nature des cristaux; || πέτρωμα κρυσταλλικόν, roche cristalline; || **κρυσταλικὸν ὕδωρ**, eau de cristallisation, καλεῖται ποσότης τις ὕδατος ἣν πολλὰ σώματα ἀπὸ διαλύσεων αὐτῶν κρυσταλλούμενα προσλαμβάνουσιν ἀφ' ἑαυτῶν καὶ συγκρατοῦσι δι' ἀτομικῆς ἐφέλξεως ἐν τῇ μάζῃ τῶν κρυστάλλων των. Οὕτως οἱ κρύσταλλοι τῆς στυπτηρίας περιέχουσιν ὕδωρ κρυσταλλικὸν κατ' ἀναλογίαν 4 %, τοῦ βόρακος κατὰ 10 %, κτλ. Πολλοὶ τῶν κρυστάλλων τούτων ὑπὸ μικρὰν θέρμανσιν ἐλευθεροῦσι τὸ ὕδωρ αὐτῶν, αὐτοὶ καταρρέοντες εἰς σμικρὰ θρύμματα ἄλλης κρυσταλλικῆς μορφῆς· εἰς ἄλλους ὅμως πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται θέρμανσις 100° ἢ καὶ μέχρι πυρακτώσεως ἢ καὶ μέρος μὲν τοῦ κρυσταλλώδους ὕδατος ἐλευθεροῦται εὐκόλως τὸ δὲ ὑπόλοιπον δυσχερέστατα, ὡς π. χ. εἰς τὰ θειϊκὰ ἅλατα τῶν μετάλλων τῆς ὁμάδος μαγνησίου, ἅτινα περιέχοντα 7 μέρη κρυσταλλικοῦ ὕδατος, τὰ μὲν 6 καταλείπουσιν εὐκόλως τὸ δὲ 7ον μόλις ἐν ὑψίστῃ θερμοκρασίᾳ ἐλευθεροῦσι.

κρυστάλλινος, ίνη, ον· κοινῶς κρυσταλλένιος, νια, νιο· ἐκ κρυστάλλου, de cristal. § **κρυστάλλινος**, cristallin, ine, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὰ κρύσταλλα, qui appartient aux cristaux ; ὅμοιος κρυστάλλῳ κατὰ τὴν διαφάνειαν, semblable au cristal par la transparence.

κρυσταλλῖται, οἱ· cristallites, n. f. pl. ὑελώδη μικροσκοπικὰ στοιχεῖα, εὑρεθέντα ἐντὸς ἡφαιστειογενῶν πετρωμάτων.

κρυσταλλιτικός, ή, όν· cristallitique, adj. λέγεται περὶ τῶν πετρωμάτων ἅτινα ἐνέχουσι κρυσταλλίτας.

κρύσταλλο, τό· [δημ.] βλ. **κρύσταλλος**.

κρυσταλλο-ατομικός, ἢ **κρυσταλλατομικός**, ή, όν· cristallo-atomique, adj. [φυσ.] λέγεται περὶ συστήματος ἐξηγοῦντος τὸν σχηματισμὸν τῶν κρυστάλλων (ἤτοι τὴν κρυστάλλωσιν) διὰ τῆς ἀμοιβαίας ἕλξεως καὶ ἑνώσεως τῶν ἀτόμων.

κρυσταλλογένεια, ας, ἡ· cristallogénie (κρύσταλλος, καὶ γένος, origine), n. f. γένεσις κρυστάλλων, ἐπιστήμη πραγματευομένη περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν κρυστάλλων, science qui traite de la formation des cristaux.

κρυσταλλογενικός, ή, όν· cristallogénique, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν κρυσταλλογένειαν, qui appartient à la cristallogénie; ‖ σύστημα κρυσταλλογενικόν, système cristallogénique.

κρυσταλλογλύφος, ου, ὁ· (ὑελοχαράκτης), cristallier, n. m. ὁ χαράσσων ἐπὶ κρυστάλλων, graveur en cristaux.

κρυσταλλογραφία, ας, ἡ· cristallographie, n. f. ἡ περὶ τῶν κρυστάλλων πραγματεία, ἡ διαλαμβάνουσα τοὺς νόμους τῆς κατασκευῆς των καὶ τὰ διάφορα γεωμετρικὰ αὐτῶν σχήματα. Ἡ κρυσταλλογραφία χρησιμεύει εἰς τοὺς χημικοὺς καὶ τοὺς ὀρυκτολόγους πρὸς διάγνωσιν τῶν σωμάτων. Λέγουσιν σπανιώτερον **κρυσταλλολογία**, cristallologie.

κρυσταλλογραφικός, ή, όν· cristallographique, adj. ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὰ κρύσταλλα καὶ τὴν κρυσταλλογραφίαν, qui a rapport aux cristaux et à la cristallographie; ‖ μελέται κρυσταλλογραφικαί, études cristallographiques. Λέγουσι σπανιώτερον **κρυσταλλολογικός**, cristallologique.

κρυσταλλογραφικῶς, [ἐπίρ.] cristallographiquement, adv. συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους τῆς κρυσταλλογραφίας, suivant les lois de la cristallographie.

κρυσταλλογράφος, ου, ὁ· cristallographe, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν σπουδὴν τῶν κρυστάλλων ἢ ὁ γράφων πραγματείαν περὶ κρυσταλλογραφίας.

κρυσταλλοειδής, ής, ές· ὁ ἔχων τὴν μορφὴν (τὸ σχῆμα, τὴν ὄψιν κρυστάλλου, qui a la forme (l'apparence) d'un cristal; ὅμοιος κρυστάλλῳ, semblable au cristal; cristalloïde, adj. ‖ — λίθος, pierre cristalloïde.

κρυσταλλοειδῶς, [ἐπίρ.] comme du cristal.

κρυσταλλο-ηλεκτρικός ἢ **κρυσταλληλεκτρικός**, ή, όν· cristallo-électrique, adj. [φυσ.] ὁ σχετικὸς μὲ τὰς ἠλεκτρικὰς ἰδιότητας τῶν κρυστάλλων, qui est relatif aux propriétés électriques des cristaux; ‖ φαινόμενα κρυσταλλοηλεκτρικά, phénomènes cristallo-électriques.

κρυσταλλολογία, ας, ἡ· (παλαιὰ λέξις), cristallologie, n. f. βλ. **κρυσταλλογραφία**.

κρυσταλλολογικός, ή, όν· (παλιὰ λέξις) cristallologique, adj. βλ. **κρυσταλλογραφικός**.

κρυσταλλολόγος, ου, ὁ· (παλαιὰ λέξις) cristallologue, n. m. βλ. **κρυσταλλογράφος**.

κρυσταλλομετρία, ας, ἡ· cristallométrie, n. f. ἐπιστήμη πραγματευομένη τοὺς γεωμετρικοὺς σχηματισμοὺς τῶν κρυστάλλων, science qui traite des formes géométriques des cristaux.

κρυσταλλομετρικός, ή, όν· cristallométrique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν κρυσταλλομετρίαν, qui a rapport à la cristallométrie.

κρύσταλλον, τό· βλ. **κρύσταλλος**, κοινῶς τὸ **κρύσταλλο**· cristal, n. m. πληθ. cristaux; ‖ κρύσταλλα τετορνευμένα, cristaux bijoutés (δι' ἔπιπλα, καθρέπτας, κτλ.)· βλ. καὶ **κρούσταλλον**. § [δημ.] glace, n. f. glaçon, n. m. morceau de glace.

κρυσταλλονομία, ας, ἡ· cristallonomie (κρύσταλλον καὶ νόμος, loi) n. f. ἐπιστήμη τῶν νόμων τοῦ σχηματισμοῦ τῶν κρυστάλλων, science des lois de la formation des cristaux.

κρυσταλλονομικός, ή, όν· cristallonomique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν κρυσταλλονομίαν, qui a rapport à la cristallonomie.

κρυσταλλοπέδιον, τό· βλ. εἰς λέξιν **κρυσταλλών**.

κρυσταλλόνω, βλ. *κρυσταλλῶ*.

κρυσταλλοποιεῖον, βλ. **κρυσταλλουργεῖον**.

κρυσταλλοποιΐα, ας, ἡ· βλ. *κρυσταλλουργία*.

κρύσταλλος, ου, ὁ καὶ ἡ· cristal, n. m. πληθ. cristaux. κοινῶς τὸ **κρύσταλλο**, καλεῖται οὕτως εἶδος ὑάλου λίαν ἐπιμεμελημένης κατασκευῆς ἐντελῶς ἀχρόου, καθαρώτατον καὶ διαφανέστατον, ἔχον μέγα εἰδικὸν βάρος (ἕνεκα τοῦ περιεχομένου μολύβδου) καὶ ὡραίαν λάμψιν, κάλλιστα δὲ ἠχοῦν καὶ ἰσχυρῶς διαθλῶν τὸ φῶς, ἐξ οὗ κατασκευάζονται τὰ κάλλιστα τῶν ὑαλίνων σκευῶν· ‖ κρύσταλλον, glace, n. f. τεμάχιον χονδρῆς ὑάλου· ὕαλος παραθύρου. § [χημ.] **Κρύσταλλοι**, cristaux, καλοῦνται οὕτω τὰ κανονικὰ πολυεδρικὰ σχήματα ἅτινα αὐτομάτως προσλαμβάνουσι τὰ πλεῖστα σώματα ὅταν ἐν ἠρεμίᾳ μεταβαίνωσιν ἀπὸ τῆς ῥευστῆς εἰς τὴν στερεὰν κατάστασιν. Οἱ κρύσταλλοι ποικιλώτατοι ὄντες τὸ σχῆμα περιορίζονται πάντοτε ὑπὸ ἐπιπέδων ἑδρῶν, αἵτινες τεμνόμεναι ἀνὰ δύο ἀποτελοῦσι τὰς ἀκμὰς αὐτῶν, αὗται δὲ ἀνὰ τρεῖς ἢ πλείονας συνερχόμεναι εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον ἀποτελοῦσι τὰς κορυφὰς τῶν κρυστάλλων. Πάντα τὰ σώματα δὲν εἶνε ἐπιδεκτικὰ κρυσταλλώσεως· καλοῦμεν δὲ ἄμορφα τὰ μὴ κρυσταλλούμενα καὶ τοιαῦτα εἶνε ἐν γένει ὅσα ἀπὸ τῆς ῥευστῆς εἰς τὴν στερεὰν μεταβαίνοντα κατάστασιν διέρχονται πάντας διαδοχικῶς τῆς πυκνώσεως τοὺς βαθμούς, γινόμενα ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον πυκνορρευστότερα (ὕαλος). Τὰ δὲ κρυσταλλώσιμα σώματα δὲν παρέχουσι πάντα κρυστάλλους ὁμοιοσχήμους, τουναντίον δὲ μεγίστη εἶνε ἡ ποικιλία τῶν σχημάτων ἅτινα παρουσιάζουσιν οἱ κρύσταλλοι τῶν διαφόρων σωμάτων· ἀλλὰ τὸ αὐτὸ σῶμα κρυσταλλοῦται ἐν γένει κατὰ τὸ αὐτὸ πάντοτε σχῆμα, ἢ τουλάχιστον κατὰ σχήματα εἰς τὸ αὐτὸ ἀναγόμενα κρυσταλλικὸν σύστημα, πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων καθ' ἃς τὸ αὐτὸ σῶμα παρουσιάζει δύο κρυσταλλικὰς μορφὰς εἰς διάφορα ἀνηκούσας συστήματα (σώματα δίμορφα). Ἡ κρυσταλλικὴ ἄρα μορφὴ συνδέεται πρὸς τὴν χημικὴν σύστασιν τῶν σωμάτων· ‖ — ὀρυκτὸς (αὐτοφυής), cristal minéral; ‖

[χημ.] χρύσταλλος φυσιχός, roche, n. f. καὶ χρυσταλλοῦμαι, ἀποχρυσταλλοῦμαι, se mettre en roche; || ὀρεινὴ (ὀρεία) χρύσταλλος, le cristal de roche (de montagne) = **χαλαζίας**. § [μετεωρολ.] **χρύσταλλος**, verglas, n. m. βροχὴ καὶ πάχνη κεκρυσταλλωμένη· παράγεται ἐκ τοῦ verre καὶ glace = ὑέλινος πάγος ὅστις ἐπικαλύπτει τὰς ὁδοὺς ἐν ὥρᾳ χειμῶνος κατὰ τὰ μεγάλα ψύχη.

κρυσταλλοτεχνία, ας, ἡ· cristallotechnie (χρύσταλλον καὶ τέχνη, art) n. f. τέχνη τοῦ κατασκευάζειν τεχνικὰ κρύσταλλα, art de la production des cristaux artificiels; ἐπίσης ἡ τέχνη τοῦ κατεργάζεσθαι τὰ χρύσταλλα, art de travailler les cristaux.

κρυσταλλοτεχνικός, ή, όν· cristallotechnique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν χρυσταλλοτεχνίαν, qui a rapport à la cristallotechnie.

κρυσταλλότης, ητος, ἡ· cristallinité, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ χρυσταλλίνου, qualité de ce qui est cristallin.

κρυσταλλοτομία, ας, ἡ· cristallotomie, n. f. τὸ διαιρεῖν χρύσταλλα διὰ σχίσεως, action de diviser des cristaux par le clivage.

κρυσταλλοτομικός, ή, όν· cristallotomique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν χρυσταλλοτομίαν, qui a rapport à la cristallotomie.

κρυσταλλουργεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον χρυστάλλων, fabrique de cristaux, cristallerie, n. f. la cristallerie de Baccarat.

κρυσταλλουργία, ας, ἡ· κατασκευὴ τῶν χρυστάλλων, fabrication des cristaux, cristallerie, n. f. || ἡ χρυσταλλουργία εἶνε ἀρχαία τέχνη, la cristallerie est un art ancien.

κρυσταλλοφανής, ής, ές· cristallin, ine, adj. διαφανὴς ὡς ὁ χρύσταλλος.

κρυσταλλοφόρος, ος, ον· cristallifère (cristal καὶ ἐκ τοῦ λατ. ferre = porter) adj. ὁ περιέχων χρύσταλλα, qui contient des cristaux; || στρῶμα χρυσταλλοφόρον, couche cristallifère.

κρυσταλλοφυσικός, ή, όν· cristallophysique, adj. ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὰς φυσικὰς ἰδιότητας τῶν χρυστάλλων, qui a rapport aux propriétés physiques des cristaux.

κρυσταλλόω, χρυσταλλόνω καὶ

κρυσταλλῶ, μέλ. ώσω· ἀποχρυσταλλόω, κοινῶς χρουσταλλιάζω, μεταβάλλω τι εἰς χρύσταλλον, cristalliser; || [παθ.] χρυσταλλόομαι -οῦμαι, ἀποχρυσταλλόομαι = γίνομαι χρύσταλλον, se cristalliser; βλ. καὶ κρύσταλλος· || **κρυσταλλούμενος**, η, ον· cristallisant, ante; βλ. **κρυσταλλώσιμος**. § **κρυσταλλῶ**, **πήγνυμι τι** (παγόνω), **καταψύχω**, congeler, μεταβάλλω ὑγρόν τι εἰς χρυσταλλώδη κατάστασιν· || τὸ ψῦχος χρυσταλλόνει τὸ ὕδωρ, le froid congèle l'eau.

κρυσταλλώδης, ης, ες· cristallin, ine; ὅμοιος χρυστάλλῳ κατὰ τὴν διαφάνειαν, semblable au cristal par la transparence; || ἡ χρυσταλλώδης διαφάνεια τῶν ῥυάχων, la transparence cristalline des ruisseaux.

κρυστάλλωμα, ατος, τό· ἀποχρυστάλλωμα, τὸ χρυσταλλωθέν, cristallisation, n. f.

κρυσταλλών, ῶνος, ὁ· glacier, n. m. ὁ παγών, ῶνος, ὁ, ἢ τὸ παγεῖον, ου· χαλεῖται οὕτω μεγάλη ἔκτασις πάγου εἰς τὰς κοιλάδας τῶν ὑψηλῶν ὀρέων· || **κοίτη τοῦ κρυσταλλῶνος**, lit du glacier, χαλεῖται οὕτως ἡ πετρώδης κοιλότης ἣν οὗτος καλύπτει· || **παγωνοπέδιον** ἢ **κρυσταλλωνοπέδιον**, champ du glacier, καλεῖται ἐπιφάνεια ἣν ὁ χρυσταλλὼν ἔχει μεταξὺ τῶν περικλειόντων αὐτὸν πλευρῶν· || **μέτωπον τοῦ κρυσταλλῶνος**, front du glacier, τὸ κατωφερὲς μέρος δι' οὗ περατοῦται τὸ κατώτερον αὐτοῦ ἄκρον· || **κλίσις τοῦ κρυσταλλῶνος**, pente du glacier, ὁ βαθμὸς τῆς κλίσεως αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μέχρι τοῦ ἄκρου· || **καταρράκτης κρυσταλλῶνος**, cataracte du glacier, ὀνομάζεται τὸ εἰς κατωφερεῖς τόπους μέρος τοῦ κρυσταλλῶνος· || **κῆπος κρυσταλλῶνος**, jardin de glacier, καλεῖται νησίδιον πετρῶδες κεκαλυμμένον ὑπὸ χλόης ἐπιφαινόμενον ἐν τῷ μέσῳ χρυσταλλῶνος· || **οἱ μύλοι τοῦ παγῶνος**, moulins de glacier, οἵτινες εἰσὶν εἴδη φρεάτων ἢ χωνῶν ἐσκαμμένων ἐν τῷ χρυσταλλῶνι διὰ τῶν ὑδάτων τῆς ἐπιπολῆς, ἅτινα εἰσέρχονται εἰς αὐτά· || **βόθροι**, gouilles ou mares de glaciers, εἰσὶ τελμίδες ὕδατος ἀποτελούμεναι ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ χρυσταλλῶνος ἢ ἐν τῷ πυθμένι τῶν ῥωγμῶν· || **λίμναι κρυσταλλώνων**, lacs de glaciers, εἰσὶ λιμνοειδεῖς ἐκτάσεις ὑδάτων σχηματιζόμεναι μεταξὺ τοῦ χρυσταλλῶνος καὶ τῶν πετρωδῶν πλευρῶν· || **παγοτράπεζαι**, tables de glaciers, εἰσὶν ὀγκόλιθοι πεσόντες ἐπὶ τοῦ πάγου καὶ κωλύοντες τὴν ἄμεσον ἀπότηξιν τοῦ μέρους τοῦ πάγου, ὅπερ οὗτοι καλύπτουσιν, ἐνῷ οὐδὲν κωλύει τὴν τῆξιν τῶν πέριξ· οἱ εἰρημένοι ὀγκόλιθοι εὑρίσκονται μετ' ὀλίγον ἐπὶ κορυφῆς στύλου ἐκ πάγου. Ἀναλόγως τῆς τοποθεσίας των οἱ χρυσταλλῶνες διαιροῦνται εἰς **κορυφαίους κρυσταλλῶνας**, glaciers de sommets, **κρυσταλλώνων δεξαμενάς**, glaciers de réservoirs, **κρυσταλλῶνας τῶν κλιτύων**, glaciers de pentes, καὶ **κρυσταλλῶνας τῶν κοιλάδων**, glaciers de vallées.

κρυσταλλωρυχεῖον, ου, τό· cristallière, n. f. ὠρυχεῖον ὀρεινῆς χρυστάλλου, mine de cristal de roche.

κρυσταλλώσιμος, ος, ον· cristallisable, adj. ἐπιδεκτικὸς χρυσταλλώσεως, qui peut se cristalliser; || ὕλη χρυσταλλώσιμος, matière cristallisable; || αἱ χρυσταλλώσιμοι οὐσίαι εἶνε αἱ εὐδιαλυτότεραι, les substances cristallisables sont les plus solubles. § —, cristallibles sant, ante, ὁ **κρυσταλλούμενος**, qui se cristallise; ὁ ὢν φύσεως δυναμένης νὰ χρυσταλλωθῇ, qui est de nature à pouvoir se cristalliser; || σώματα χρυσταλλώσιμα (χρυσταλλούμενα), corps cristallisants. § **κρυσταλλώσιμος**, **καταψύξιμος**, **πηγνύμενος**, ὁ δυνάμενος νὰ χρυσταλλωθῇ, νὰ πηχθῇ, congelable, adj.

κρυσταλλωσιμότης, ητος, ἡ· τὸ **κρυσταλλώσιμον**, cristallisabilité, n. f. [χημ.] χαρακτὴρ τοῦ χρυσταλλωσίμου, caractère de ce qui est cristallisable.

κρυστάλλωσις, εως, ἡ· ἀποχρυστάλλω-

σις, cristallisation, n.f. ἡ πρᾶξις τοῦ κρυσταλλοῦν ἢ κρυσταλλοῦσθαι, action de cristalliser ou de se cristalliser ; ‖ ἡ κρυστάλλωσις τῆς ζαχχάρεως, la cristallisation du sucre ; ‖ **κρυστάλλωσις**, cristallisation, n. f. ὁ σχηματισμὸς τῶν κρυστάλλων· οὗτος ὀφείλεται προφανῶς εἰς τὴν ἐνέργειαν ἀτομικῶν δυνάμεων ἕλξεως μεταξὺ τῶν ἐλαχίστων τῆς ὕλης μορίων, ἀλλ' οἱ διέποντες τὴν ἐνέργειαν ταύτην νόμοι ὅλως διαφεύγουσιν ἡμᾶς. Τελεῖται δὲ ἡ κρυστάλλωσις εἴτε κατὰ τὴν ψῦξιν τῶν ἀτμῶν τοῦ προκειμένου σώματος, ὅτε οἱ κρύσταλλοι ἀποτίθενται εἰς τὰ ψυχρὰ τοιχώματα τοῦ δοχείου (θεῖον), εἴτε κατὰ τὴν πῆξιν τετηγμένης μάζης αὐτοῦ (θεῖον, μέταλλα, ἅλατα) εἴτε κατὰ τὴν ψῦξιν θερμῶν κεκορεσμένων διαλυμάτων, ὅτε, ἐπειδὴ τὸ διαλυτικὸν μέσον ψυχρὸν ὂν δὲν δύναται νὰ διαλύσῃ τόσον τοῦ προκειμένου στερεοῦ σώματος ὅσον θερμόν, τὸ περιττεῦον τοῦ διαλελυμένου σώματος καταχαθίζει ὑπὸ μορφὴν κρυστάλλων, εἴτε τέλος δι' ἐξατμίσεως τῶν διαλυμάτων, ὅτε τοῦ ὑγροῦ ἐξατμιζομένου ὑπολείπεται ἐν τῷ δοχείῳ τὸ στερεὸν διαλελυμένον σῶμα ὑπὸ μορφὴν κρυσταλλικήν. Ἡ κρυστάλλωσις διευκολύνεται διὰ τῆς παρουσίας πλειόνων ἐπιφανειῶν πρὸς κατακάθισιν τῶν κρυστάλλων καὶ δι' ἠπίας κινήσεως (ἐὰν π. χ. ὅταν ἄρχηται ἡ ἀπόθεσις τῶν κρυστάλλων ταραχθῇ μικρὸν ἡ πρὸς κρυστάλλωσιν μᾶζα, ὅτε αἴρεται ἡ φυσικὴ τῶν μορίων τῆς ὕλης ἀδράνεια καὶ προσδίδεται αὐτοῖς ἡ πρώτη κίνησις), δυσχεραίνουσι δ' αὐτὴν ἡ λίαν ταπεινὴ θερμοκρασία καὶ ἡ ἀπόλυτος ἠρεμία. Καὶ γίνονται μὲν οἱ κρύσταλλοι τόσον πολυπληθέστεροι ὅσον ταχύτερον συμβαίνει ἡ κρυστάλλωσις, ἀλλὰ καὶ τόσῳ μένουσι μικρότεροι καὶ ἀτελέστεροι καὶ μᾶλλον τότε παράγονται μάζαι κρυσταλλοειδεῖς ἢ κρύσταλλοι διακεκριμένοι. Συνήθως ἐν τοῖς τετηγμένοις σώμασιν ἢ διαλύμασιν αὐτῶν βυθίζομεν νήματα τεταμένα ἢ ῥαβδία ἅτινα ἐξαγόμενα μετ' ὀλίγον φέρουσι περὶ ἑαυτὰ ἀποτεθειμένους τοὺς κρυστάλλους ἐν συσσωματώσει (σάκχαρον ἤτοι τὸ κοινὸν κάντιο, στυπτηρία, κτλ.) § —, τὸ κρουστάλισμα, ἡ κατάψυξις (πάγωμα τῶν ὑγρῶν), πῆξις, congélation, n. f. ‖ τὸ ὕδωρ κρυσταλλοῦται (παγόνει) εἰς μηδὲν βαθμούς, la congélation de l'eau a lieu à zéro.

κρυσταλλωτήριον, ου, τό· [χημ.] cristallisoir, n.m. μέρος (δοχεῖον) ἔνθα γίγνεται ἡ κρυστάλλωσις· ‖ — χαλκοῦν (ὑέλινον), cristallisoir en cuivre (en verre). Λέγουσιν ἐπίσης cristalliseur, n. m.

κρυσταλλωτικός, ή, όν· ἀποκρυσταλλωτικός, cristallisant, ante, adj. ὁ κρυσταλλῶν, ἀποκρυσταλλῶν τι, ὁ ἐπιφέρων τὴν κρυστάλλωσιν, qui détermine la cristallisation ; π. χ. κρυσταλλωτικαὶ ἰδιότητες, propriétés cristallisantes. § **κρυσταλλωτικός, πηκτικός, καταψυκτικός**, congelant, ante ; χρησιμεύων πρὸς πῆξιν, κατάψυξιν.

κρύφα, [ἐπίρ.] καὶ [δημ.] **κρυφά.**

κρυφά, [ἐπίρ.] λάθρα, λαθραίως, μυστικῶς, secrètement, adv. βλ. **κρυφίως.**

κρύφιος, α, ον· κρυφός, κρυφή, κρυφόν· ἀπόκρυφος, μυστικός, secret, ète, adj. κεκρυμμένος, caché, ée, adj. κεκαλυμμένος τὴν θέαν, κεκρυμμένος, dérobé, ée, adj. σκεπασμένος, κεκαλυμμένος, couvert, erte ; κεκρυμμένος, μυστικός, ἀπόκρυφος, occulte, adj. κρύφιος, σκότιος, λαθραῖος, clandestin, ine ; ‖ κρύφιος λόγος, motif secret (caché) ; ‖ κρυφία δύναμις, puissance occulte ; ‖ κρυφία συνάθροισις, assemblée clandestine ; ‖ κρυφία θύρα, porte dérobée ; ‖ τὰ κρύφια μέλη [τοῦ σώματος], les parties honteuses ; ‖ [οὐσ.] τὸ κρύφιον=τὸ ἀπόρρητον, τὸ μυστικόν, le secret. ‖ **Συνώνυμα**, secret, ète ; clandestin, ine ; τὸ μὲν πρῶτον λέγεται ἐπὶ παντὸς ὅ,τι γίνεται μυστικῶς πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων δυσαρεσκειῶν, τὸ δὲ δεύτερον ἐπὶ παντὸς ὅτι γίνεται ἐν τῷ κρυπτῷ, καθ' ὃ λίαν ἀθέμιτον.

κρυφίως, [ἐπίρ.], μυστικῶς, ἀποκρύφως, secrètement, adv. λάθρα, λαθραίως, furtivement, adv. λαθραίως, clandestinement, adv. κρυφίως, à la dérobée ; κρυφά, κρυφίως, en cachette ; [οἰκ.] à la sourdine ; sous main ; ἦλθε κρυφίως, il est venu secrètement ; ‖ ἀνεχώρησε κρυφίως [ἵνα μὴ καταδιωχθῇ κτλ.] il s'en est allé furtivement ; ‖ ἐνυμφεύθησαν κρυφίως, ils se sont mariés clandestinement; ‖ κρυφίως, λάθρα, à l'emblée = εὐθύς, διὰ μιᾶς, χωρὶς νὰ δώσωσι καιρὸν νὰ ἀντιληφθῇ τις.

κρυφοβλέπω, κρυφοκυττάζω (ὑποκλέπτω τὰς ὄψεις, **ὑποβλέπω**, regarder à la dérobée (du coin de l'œil) ; lorgner ; [οἰκ.] reluquer = ὑπόδρα βλέπω, λοξοβλέπω ὑπὸ περιεργείας.

κρυφογελῶ, μέλ. άσω, [δημ.] **ὑπογελάω, ὑπομειδιῶ**, rire sous cape, ou rire dans sa barbe.

κρυφοδάκωτος, η, ον· [δημ.] ὁ κρυφίως δάκνων, qui mord à la dérobée ; ‖ κρυφοδάκωτο σκυλί, chien traître. § — [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] κρυψίνους, ὕπουλος, surnois, e; σιγανός, ὕπουλος, [μεταφ.] lime sourde.

κρυφοκύτταγμα, ατος, τό· [δημ.] (**ὑπόβλεμμα**), ἡ πρᾶξις τοῦ κρυφοκυττάζειν, λαθραῖον βλέμμα, regard à la dérobée ; lorgnade, n.f. lorgnerie, n. f.

κρυφοκυττάζω, μέλ. άξω· [δημ.] βλ. κρυφοβλέπω.

κρυφομίλημα, ατος, τό· [δημ.] **ψιθυρισμός**, σιγανὴ ὁμιλία, chuchotement, n. m. chuchoterie, n. f.

κρυφομιλῶ (έω), μέλ. ήσω· [δημ.] ὁμιλῶ σιγανῇ τῇ φωνῇ, parler bas ; **ψιθυρίζω**, chuchoter.

κρυφόν, τό· [δημ.] βλ. **κρυφός.**

κρυφός, ή, όν· [δημ.] **κρύφιος**, ἀπόρρητος, μυστικός, secret, ète, adj. κεκαλυμμένος τὴν θέαν, κεκρυμμένος, dérobé, ée, adj. σκεπασμένος, κεκαλυμμένος couvert, e, adj. κεκρυμμένος, μυστικός, ἀπόκρυφος, oc-

culte ; κρύφιος, σκότιος, λαθραῖος, clandestin, ine, adj. λαθραῖος, furtif, ve, adj. κρυφός, λανθάνων, μὴ ἐκδηλούμενος, latent, e, adj. || κρυφὴ ἔχθρα, inimitié sourde ; || κρυφὴ θέρμη, fièvre latente ; βλ. καὶ **κρύφιος**. § [οὐδ.οὐσ.] τὸ **κρυφὸν** = τὸ κρύφιον = τὸ ἀπόρρητον, μυστικόν, secret, n. m. || τὸ ἔχω κρυφόν, c'est mon secret. § [ἐπὶ ἀνθρ.] —, μυστικός, μὴ ἐκδηλῶν τὰ αἰσθήματά του, caché, ée, adj. boutonné, ée, adj.

κρυφτός, [δημ.] βλ. **κρυπτός**.

κρύφτω, [δημ.] βλ. **κρύπτω**.

κρυψάνα, [δημ.] βλ. **κρυψιῶνας**.

κρυψίγονος, ος, ον· [βοτ.], cryptogame ; βλ. **κρυπτόγαμος**.

κρύψιμον, τό· [δημ.] ἡ **κρύψις**, ἡ πρᾶξις τοῦ κρύπτειν τι, action de cacher (; de serrer) ; ἡ ἀπόκρυψις, recèlement, n. m. ὑπόκρυψις, προσποίησις, dissimulation, n. f. βλ. καὶ **κρύπτω**.

κρυψίνοια, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ χρυψίνου, dissimulation, n. f. πνεῦμα κρυψίνουν, esprit caché ; ὅθεν προσποίησις, ὑπόκρισις, ἡ δολιότης, ὑπουλότης, sournoiserie, n. f.

κρυψίνους (οος), ους, ουν· ὁ χρύπτων τοὺς λογισμούς, τὰς ἰδέας του, ὅθεν κρυφίου, δολίου, ὑπούλου χαρακτῆρος ἄνθρωπος, προσπεποιημένος, ὑποκριτικός, dissimulé, ée, adj. κρυψίνους, ὑποκριτής, dissimulateur, trice ; κρυψίνουν **πνεῦμα**, caché, ée, adj. couvert, e, adj. ὅθεν δόλιος, ὕπουλος, sournois, se, adj.

κρυψιῶνα, ἡ· [δημ.] καὶ

κρυψιῶνας, ὁ· [δημ.] βλ. κρύπτη, cache, n. f. cachette, n. f.

κρυωλός, ή, όν· [δημ.] **κρυουλιάρης**, ὁ εὐκόλως ῥιγῶν ἐκ τοῦ ψύχους, **ῥιγηλός**, εὔριγος, frileux, euse, adj. || γέρων κρυωλός, vieillard frileux.

κρύωμα, ατος, τό· [δημ.] ψῦξις, ψυγμός, κατάψυξις, refroidissement, n. m. τὸ **κρυολόγημα**, froid, n. m.

κρυώνω, βλ. **κρυόνω**.

κρυωτήριον, τό· βλ. **κροντῆρι**.

κρώβυλος, ου, ὁ· πλέγμα ἐκ τριχῶν εἰς ὀξὺ καταλῆγον, ἡ πλεξίς, touffe de cheveux ; toupet, n. m.=ornement en crin sur le cimier d'un casque ; π. χ. ὁ κρώβυλος τῶν Οὐσσάρων, cadenette, n. f. tresse ou natte de chevelure militaire.

κρῶγμα, ατος, τό· καὶ

κρωγμός, οῦ, ὁ· ἡ κραυγὴ ἰδίως τῆς κορώνης, κοινῶς τὸ κράξιμον τῆς κουρούνας, ἡ φωνὴ τοῦ κόρακος, cri du corbeau, croassement, n. m.

κρώζω, μέλ. ώσω, ἐκβάλλω κρωγμούς, φωνάζω ὡς ἡ κουροῦνα, ὁ κόραξ, croasser.

κτάβ(ι), τό· [Αἰτωλ. ἰδίωμ.] γενικῶς νεογνὸν ζώου, ἀλλ' ἰδίως νεογνὸν κυνός· τὸ **κουτάβι**.

κτάομαι, βλ. **κτῶμαι**.

κταπόδι, [δημ.] προφ. **χταπόδι**· βλ. **ὀκταπόδι**.

κτείς, ενός, ὁ· peigne, n. m. πληθ. οἱ κτένες, κοινῶς τὸ **κτένι** (προφ. **χτένι**)· ὑποκορ. κτένιον, χτενάκι, μικρὰ κτείς, petit peigne ; ἡ κτεὶς τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, τὸ κάλλυντρον τῶν τριχῶν. § —, κτένι, ros, n. m. ὁ ὑφαντικὸς κτείς, ἤτοι ὁ τοῦ ὁριζοντίου ἱστοῦ (ἀργαλειοῦ) ὅστις εὑρίσκεται ἐντὸς τοῦ «πετάλου» αὐτοῦ καὶ ἀντίσταται τῇ «σπάθῃ» τοῦ ὀρθοῦ ἱστοῦ. § —, peigne, n.m. ὁ γναφικὸς κτείς, ὄργανον τῶν γναφέων. § —, peigné, n. m. πᾶν ὀδοντωτὸν ἀντικείμενον ὁμοιάζον πρὸς τὸν κτεῖνα· || — ἐλεγκτικός, peigne à vérifier ; || — πρὸς ἐκτόρησιν, peigne à évider. § —, κτένιον ἵππου, peigne à cheval, δι' οὗ κτενίζεται ἡ χαίτη καὶ ἡ οὐρὰ τοῦ ἵππου. § —, peigne, n. m. ὄργανον κηπουρικὸν ὀδοντωτὸν εἰς τὸ ἄκρον, κοινῶς τὸ **χτένι**. § —, κτένι, τὸ χτένι, τὸ γνωστὸν θαλάσ. ὀστρακόδερμα, pétoncle, n. m. καὶ δημ. pèlerine, n. f. § — (ὄρους), taillante, n. f. ou arête, n. f. κορυφὴ ὄρους στενὴ καὶ κοπτερά, ἤτοι ῥάχις ἀπότομος παριστῶσα κόψιν, κοινῶς τὸ **χτένι** τοῦ βουνοῦ· βλ. καὶ ὄρος.

κτένα, ας, ἡ· [δημ.] (προφ. **χτένα**), κυρίως τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν γυναικῶν φερόμενον πρὸς στολισμόν, peigne (m.) (de parure) ; τὸ **κτένι** καὶ **κτενάκι**. § —, τὸ διαλυστῆρι, ἡ τσατσάρα, démêloir, n. m.

κτενάγκαθον, τό· [δημ.] (κνάφος ἢ γνάφος), (τὸ φυτὸν σκόλυμος, ἀγριοαγκινάρα), chardon (ou cardon) à foulon, ἄκανθα ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατασκευάζονται τὰ **ἀγκαθόκτενα**.

κτενᾶς, ᾶ, ὁ· [δημ.] ὁ κατασκευάζων κτένια, κτενοποιός, κτενοπώλης, peignier, n. m.

κτένι, τό· [δημ.] (προφ. κοινῶς **χτένι**) ὄργανον δι' οὗ κτενίζονται· βλ. **κτείς**, peigne, n. m. (τὸ ἀραιόν), τὸ **διαλυστῆρι**. démêloir ; βλ. **ἀραιὸς** καὶ **κτείς**· [τὸ ὑφαντικὸν ἐργαλεῖον, ros, n.m. βλ. κτείς. § —, ἡ κτεὶς μετακάρπιον [τῆς χειρός], métacarpe [de la main]; μετατάρσιον [τοῦ ποδός], métatarse [du pied]. § — [ὄστρ.] εἶδος θαλασσινοῦ, **χτένι**, τὸ pétoncle, n. m. καὶ [δημ.] pèlerine, n. f.

κτενιά, ᾶς, ἡ· τὸ **χτένι**, rateau, n. m. βλ. **ἄγρειφνα**. § κτενιὰ καὶ χτενιά, marteau bretté ou laie, n. f. βλ. **κέστρα**.

κτενίδια, τά· [δημ.] ἢ **ἀποκτενίδια**, peignures, n. f. pl. τὰ πίπτοντα **μαλλιὰ** ἐκ τοῦ κτενίσματος.

κτενίζω, μέλ. ίσω, προφ. **χτενίζω** (διὰ τοῦ κτενίου), peigner ; κτενίζω **τὴν κόμην**, κομῶ, coiffer ; || κτενίζω τὴν κόμην κόρης, peigner les cheveux d'une fille ; || κτενίζω τὴν χαίτην, τὴν οὐρὰν ἵππου, peigner la crinière, la queue d'un cheval. § **κτενίζομαι**, se peigner.

κτένιον, τό· [δημ.] τὸ **κτένι**, peigne, n.m. βλ. **κτείς**.

κτένισμα, ατος, τό· τὸ **χτένισμα**· ἡ πρᾶξις τοῦ κτενίζειν διὰ τοῦ κτενός, action de peigner ; ἡ κόμμωσις, coiffure, n. f.

κτενιστής, οῦ, ὁ· [δημ.] celui qui peigne, ὁ **κτενίζων**, ὅθεν ὁ κομμωτής, κομμώτρια, coiffeur, euse.

κτενοειδής, ής, ές· ἐν εἴδει κτενίου, pec-

tiné, ée ; pectinoïde, adj. pectiniforme, adj.

κτενοποιός, οῦ, ὁ· κοινῶς κτενᾶς, κατασκευαστὴς κτενῶν, fabricant de peignes, peignier, n. m. qui fait des peignes.

κτενοπώλης, ου, ὁ· κοινῶς κτενᾶς, ὁ πωλῶν κτένας, peignier, n. m.

κτηδών, όνος, ἡ· αἱ ἶνες ξύλου, δένδρου, fibre de bois ; «τὰς κτηδόνας τοῦ ξύλου»· βλέπε καὶ ἴς.

κτηθείς, εῖσα, ὲν (κτάω), πρόσκτησις, acquis, e (a-ki), adj. ‖ κτηθεῖσα ταχύτης [μηχαν.], vitesse acquise ; βλ. καὶ **ταχύτης.**

κτῆμα, ατος, τό· τὸ κτηθὲν ὑπό τινος, κερδηθέν, ἡ ἰδιοκτησία, ἡ περιουσία τινὸς (βλ. κατωτέρω) propriété, n. f. bien, n. m. [ἐπὶ ἀκινήτων ἰδίως], τὸ σύνολον τῶν κτημάτων, terres, n. f. domaine, n. m. κτῆμα ἀκίνητον, bien-fonds, n. m. ἡ γῆ, fonds, n. m. le sol d'une terre ; ‖ ἡ οἰκία αὕτη εἶνε κτῆμά μου, cette maison est ma propriété ; ‖ ἔχει μεγάλα κτήματα, il a de vastes propriétés ; ‖ κτήματα κινητὰ καὶ ἀκίνητα, biens meubles et immeubles ; ‖ ἐπῆγεν εἰς τὰ κτήματά του, il est allé dans ses terres; ‖ τὰ δημόσια κτήματα, le domaine (les biens) de l'état ; ‖ βασιλικὰ κτήματα, le domaine de la couronne. § κτῆμα (ἀκίνητον) ἰδιοκτησία, **περιουσία,** domaine, n. m. ‖ ἐθνικὴ περιουσία, domaine de l'état ; ‖ δημοσία περιουσία, domaine public, καὶ γενικώτερον κοινὴ περιουσία· ‖ **στρατιωτικὴ κτῆσις,** domaine militaire ; ἐθνικὴ ἰδιοκτησία χρησιμοποιουμένη εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν· καλοῦνται οὕτω γενικῶς τὰ **στρατιωτικὰ κτήματα.** § κτῆμα, τό· propriété, n. f. καλεῖται τὸ **πρᾶγμα** ὡς μέρος τῆς περιουσίας τοῦ προσώπου· ὁ ὁρισμὸς τοῦ κτήματος ὁ διδόμενος ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ περὶ διακρίσεως κτημάτων νόμου τοῦ 1837 καθ' ὃν κτῆμα ὀνομάζεται πᾶν ὅ,τι ἠμπορεῖ νὰ ἦνε ἀντικείμενον ἰδιοκτησίας δημοσίου ἢ ἰδιωτικῆς, εἶνε κατ' οὐσίαν πλημμελὴς ὡς διατυποῦται, καθ' ὅσον δυνατὸν νὰ γεννηθῇ ἐξ αὐτοῦ ἡ ὑπόνοια μή τοι ὑπάρχουσι καὶ πράγματα μὴ ὑπαγόμενα εἰς τὰς περὶ κτημάτων διατάξεις, ὅπερ ἄτοπον. § **κτῆμα,** τό· [διάλ. Νάξου] = **ὄνος.** Ἐν Μήλῳ κτήματα λέγονται ἐν γένει τὰ ὑποζύγια.

κτηματίας, ου, ὁ· propriétaire, trice, ὁ κύριος τοῦ κτήματος, ὁ εἰς ὃν ἀνήκει πρᾶγμά τι.

κτηματικός, ή, όν· ὁ εἰς τὸ κτῆμα, τὴν κτῆσιν ἀνήκων, de propriété. § —, ἔγγειος, foncier, ère ; assigné, établi sur un fonds de terre ; ‖ κτηματικὴ πίστις, crédit foncier; ‖ κτηματικὴ τράπεζα, banque de crédit foncier ; ‖ —, ἔγγειος φόρος, impôt foncier.

κτηματόγραφον, ου, τό· obligation foncière, cédule hypothécaire, ἔγγραφον ἐπὶ τῆς ἀναγνωρίσεως ὑποθήκης διά τι κτῆμα.

κτηματολογικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸ κτηματολόγιον, cadastral, ale, aux ; relatif au cadastre ; ‖ κτηματολογικὸν διάγραμμα (ὁδοῦ, κλ.), plan parcellaire.

κτηματολόγιον, ου, τό· cadastre, n. m. σχέδιον τῶν ἀκινήτων κτημάτων ἐν γένει τόπου τινός, προσδιορίζον τὰ ὅρια καὶ τὴν ἔκτασιν ἑνὸς ἑκάστου, τὴν ποιότητα καὶ τὴν καθαρὰν πρόσοδον αὐτῶν διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐγγείου διανεμητικῆς φορολογίας, ἤτοι τοῦ ἐγγείου φόρου (impôt foncier). Παρ' ἀρχαίοις ἡ ἐφαρμογὴ τῆς φορολογίας ταύτης δὲν ἦτο ἄγνωστος, ἐκαλεῖτο δὲ **ἀπογραφὴ** ἢ **διάγραμμα.**

κτηνιατρία, ας, ἡ, καὶ

κτηνιατρική, ῆς, ἡ· ἡ ἐπιστήμη τοῦ κτηνιάτρου, κτηνιατρικὴ ἐπιστήμη, art vétérinaire καὶ médecine vétérinaire.

κτηνιατρικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν κτηνίατρον, vétérinaire, adj. ‖ κτηνιατρικὴ σχολή, école vétérinaire; βλ. καὶ **κτηνίατρος.**

κτηνίατρος, ου, ὁ· (γενικῶς), (médecin) vétérinaire, n. m. καὶ μερικῶς **ἱππίατρος.** Ἰατρὸς ἐπιπεφορτισμένος τὴν **θεραπείαν** (traitement) τῶν ἀσθενειῶν τῶν κτηνῶν ἐν γένει. Οἱ βαθμοὶ τῶν στρατιωτικῶν κτηνιάτρων ἐν Γαλλίᾳ εἰσὶν οἱ ἑξῆς (βλ. καὶ **βαθμός**) : Γενικὸς ἀρχικτηνίατρος, vétérinaire en chef. **Ἀρχικτηνίατρος,** vétérinaire principal de 1er classe (ou en premier), ἐξομοιούμενος πρὸς ἀντισυνταγματάρχην. **Ἐπικτηνίατρος,** vétérinaire principal de 2e classe (ou en deuxième), ἐξομοιούμενος πρὸς ταγματάρχην. **Κτηνίατρος,** vétérinaire en 1er, ἐξομοιούμενος πρὸς λοχαγόν. **Ὑποκτηνίατρος,** vétérinaire en 2^d (second), ἐξομοιούμενος πρὸς ὑπολοχαγόν. **Ἀνθυποκτηνίατρος,** aide-vétérinaire, ἐξομοιούμενος πρὸς ἀνθυπολοχαγόν.

κτηνοβασία, ας, ἡ· bestialité, n. f. τὸ βατεῖν (βατεύειν) κτήνη, ζῷα· ἡ μετὰ ζώων συνουσία.

κτηνοβάτης, ου, ὁ· ὁ βατῶν (βατεύων) κτήνη, ζῷα, ὁ συνουσιαζόμενος μετὰ ζώων, ἔνοχος κτηνοβασίας, coupable de bestialité ; ὁ ἔχων τὸ ἐλάττωμα τῆς κτηνοβασίας, qui a le vice de la bestialité.

κτηνοβατῶ (έω), μέλ. ήσω· εἰμὶ κτηνοβάτης, βατῶ (βατεύω) κτήνη, ζῷα, συνουσιάζομαι μετὰ ζώων, διαπράττω κτηνοβασίαν, commettre une (se livrer à la) bestialité.

κτηνόομαι-οῦμαι (ἀποκτηνόομαι), μέλ. ωθήσομαι, (ὡς παθ.) γίνομαι κτῆνος, κτηνώδης, ζωώδης, s'abrutir.

κτῆνος, εος-ους, τό· ἐν γένει τὰ οἰκιακὰ ἥμερα ζῷα, τὸ φορτηγὸν ζῷον (ὑποζύγιον), bête [de somme] ; τὸ ζῷον, τὸ κτῆνος, brute, n. f. [πληθ.] κτήνη = τὰ βοσκήματα, τὰ θρέμματα, αἱ ἀγέλαι προβάτων καὶ βοῶν, bestiaux, n. m. pl. bétail, n. m. ‖ ἀροτριῶντα κτήνη, bêtes de labour ; βλ. καὶ **ἀροτήρ.** § [ὑβρ. ἐπὶ ἀνθρ.] κτῆνος, ζῷον, brute, n. f. ζῷον, animal, n. m. βλάξ, εὐήθης, ganache, n. f.

κτηνοστάσιον, ου, τό· σταῦλος κτηνῶν, ζώων (ὄρχος, περίβολος, τὸ μαντρί), parc, n. m. (du bétail) ; ὁ σταῦλος τῶν βοῶν, étable, n. m.

κτηνοτροφεῖον, ου, τό· τόπος ἐν ᾧ τρέφονται οἰκιακὰ ἐν γένει ἥμερα ζῷα, nourricerie, n. f. βλ. καὶ **κτηνοτροφία.**

κτηνοτροφία, ας, ἡ· ἀνατροφή, τροφή

(σίτευσις), διατήρησις κτηνῶν, élevage (nourrissage) de bestiaux; [ἐπὶ ἵππων ἰδίως] élève, n. f. **Κτηνοτροφία** χαλεῖται ἡ τέχνη τοῦ διατηρεῖν πρόβατα, βόας, χοίρους, καὶ τὰ ἄλλα τοιαῦτα κατοικίδια ζῶα ἐπὶ σκοπῷ κέρδους ἀπὸ τῆς ἐμπορίας αὐτῶν ἢ τῶν προϊόντων αὐτῶν. Διεξαγομένη καλῶς καὶ ἐν τῷ ἁρμόζοντι συνδυασμῷ μετὰ τῆς γεωργίας μεθ' ἧς φύσει εἶνε ἀναποσπάστως συνδεδεμένη, ἡ κτηνοτροφία ἀποβαίνει εἷς τῶν κυριωτάτων πόρων τῶν λαῶν.

κτηνοτροφικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν κτηνοτροφίαν, d'élevage ; de nourrissage.

κτηνοτρόφος, ος, ον· κτήνη τρέφων, σιτεύων, διατηρῶν, éleveur (m.) (nourrisseur) de bestiaux.

κτηνώδης, ης, ες· κτηνοπρεπής, ζωώδης, ὅμοιος κτήνει εἰς τὸ εἶδος, ἢ τὴν συμπεριφοράν, brutal, ale, aux, bestial, ale, aux.

κτηνωδία, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης ἢ κατάστασις τοῦ κτηνώδους. τὸ ζωῶδες, brutalité, n. f.= κτηνώδης βλακεία, σκαιότης.

κτηνωδῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κτηνώδη, brutalement, adv. bestialement, adv.

κτῆσις, εως, ἡ (κτάομαι)· τὸ κτᾶσθαί τι, ποιεῖν τι κτῆμα ἑαυτοῦ, ἀπόκτησις, πρόσκτησις, acquisition, n. f. § —, ἡ κατάκτησις, ἡ κατοχὴ (πράγματος τινός, possession, n. f. ‖ αἱ ἀγγλικαὶ κτήσεις, les possessions anglaises ; ‖ —, βλ. **κατάκτησις**, conquête, n. f. § κτῆσις, **πρόσκτησις**, captation, n. f. (κτάομαι -κτῶμαι=capter). § κτῆσις, τὸ κτῆμα, ἡ ἰδιοκτησία, τὸ κατεχόμενον, ce qu'on possède ; ἤτοι τὸ κτῆμα, ἡ ἰδιοκτησία, domaine, n. m. ἡ περιουσία, fortune, n.f. βλ. **κτῆμα**, domaine. § [νομ.] **κτῆσις τῶν δικαίων**, acquisition des droits. Δίκαιόν τι παράγεται καὶ γίνεται δίκαιον ὡρισμένου προσώπου, ὅταν λάβωσι χώραν τὰ περιστατικὰ ἐκεῖνα, τὰ πρὸς γένεσιν τοῦ δικαίου τούτου κατὰ νόμον ἀπαιτούμενα. Τὰ περιστατικὰ ταῦτα συνίστανται ἢ εἰς πρᾶξίν τινὰ ἀνθρωπίνην (τοῦ ἀποκτῶντος τὸ δίκαιον ἢ τρίτου) ἢ εἰς γεγονὸς ἀπὸ τῆς ἀνθρωπίνης θελήσεως ἀνεξάρτητον, ἢ εἰς συναμφότερα· ἐπειράθη δὲ ἡ παλαιοτέρα σχολὴ ν' ἀναγάγῃ τὰ γενεσιουργικὰ ταῦτα περιστατικὰ περὶ πάντα τὰ δίκαια ἢ κἂν περὶ τὰ ἐμπράγματα, εἰς δύο στοιχεῖα, τίτλον κτίσεως καὶ τρόπον κτήσεως· ἀλλ' ἡ διδασκαλία αὕτη, ἥτις ἄλλως τε οὐδὲ πρακτικὴν ἔχει σημασίαν, ἐπολεμήθη ὑπὸ τῶν νεωτέρων καὶ ἀπεδείχθη ἀνυπόστατος. Τὸ δίκαιον τὸ παραχθὲν ἤδη, χαλεῖται **παρόν**, τὸ δὲ οὔπω παραχθέν, ἀλλὰ προσδοκώμενον **μέλλον**. Ἡ κτῆσις τοῦ δικαίου γίνεται αὐτοδικαίως, ἐνίοτε ἦγον ἄνευ τινὸς ἐνεργείας τοῦ ἀποκτῶντος αὐτό, ἀλλὰ δυνάμει γεγονότων τινῶν ἐχόντων κατὰ νόμον τὴν ἐνέργειαν ταύτην. Ἡ γένεσις τοῦ δικαίου, ἐξ ἧς ἡ κτῆσις αὐτοῦ πηγάζει, εἶνε πρωτότυπος ἢ παράγωγος· διὰ μὲν τῆς παραγώγου ἀποκτᾶται δίκαιον ἀλλότριον ὡς τοιοῦτον, διὰ δὲ τῆς πρωτοτύπου ἀποκτᾶται δίκαιον αὐτοτελὲς καὶ ἐξ ἑαυτοῦ τὴν ἀρχὴν ἔχον· προσέτι εἶνε πρωτόγονος ἢ δευτερόγονος, καθ' ὅσον τὸ τικτόμενον δίκαιον ἢ παρήχθη νῦν κατὰ πρῶτον ἢ ὑπάρχον ἤδη παρ' ἑτέρῳ περιῆλθεν εἰς νέον κτήτορα. Ἡ παράγωγος συνάμα δὲ καὶ δευτερόγονος κτῆσις καλεῖται διαδοχὴ (λατ. successio). Ἡ κτῆσις εἶνε κερδοφόρος ἢ μὴ τοιαύτη, καθ' ὅσον πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ δικαίου δὲν δοθῇ ἢ δοθῇ ἀντάλλαγμά τι, ἤγουν καθ' ὅσον ἔχει αἰτίαν ἐπικερδῆ (causa lucrativa) ἢ ἐπίμοχθον (causa onerosa).

κτητέον, ῥημ. ἐπίθ. τοῦ κτάομαι· ὅ,τι πρέπει νὰ κάμῃ τις κτῆμα, ἰδιοκτησίαν του, ce qu'on doit posséder (conquérir).

κτητικός, ή, όν· [γραμμ.] εἰς τὴν κτῆσιν ἀναφέρων, possessif, ive ; ‖ κτητικὴ ἀντωνυμία, pronom possessif. § [νομ.] **ἐπιτήδειος εἰς** τὸ κτᾶσθαί τι, qui sert à acquérir ; qui fait acquérir ; acquisitif, ive.

κτήτωρ, ορος, ὁ· ὁ κύριος τινός, ὁ κάτοχος· possesseur, m. m. (qui possède) ; ὁ ἰδιοκτήτης, propriétaire, trice.

κτιδονωτός, ή, όν· ἔχων κτιδόνας, βλ. κτιδών.

κτιδών, όνος, ἡ· (**ὀδόντωμα, τό**), came ἢ camme, n. f. ὀδοὺς ἢ ἐξοχὴ ὀδοντωτοῦ τροχοῦ κτλ. προωρισμένος νὰ μεταδώσῃ καὶ μετασχηματίσῃ τὴν κίνησιν μηχανῆς τινός, ἢ **δίσκος** ἐστερεωμένος ἐπὶ ἄξονος μηχανήματος προωρισμένος νὰ μεταβάλλῃ συνεχῆ κυκλικὴν κίνησιν εἰς κίνησιν παλινδρομικήν, εὐθύγραμμον ἢ κυκλικήν, διὰ διαλειπούσης ἐνεργείας. Τοιαῦται **κτιδόνες** ὑπάρχουσιν εἰς μηχανήματα τῶν ἐπαναληπτικῶν ὅπλων, τῶν μυδραλιοβόλων κτλ. καθὼς καὶ εἰς τὰ ναύκλαστρα, εἰς ταῦτα δὲ ἐκλήθησαν ἐν τῷ ναυτικῷ καὶ **ἐκκεντρικὴ ἀναβαθμίς**. Ἐν τῷ ναυτικῷ χαλεῖται γενικῶς **ἐκκεντρικὴ βαθμὶς** (came) ; ‖ **κτιδονωτός**, ή, όν, à came, ἔχον κτιδόνας· ‖ ὕπερος κτιδονοκίνητος (κτιδών, κινέω-ῶ), (pilon à) cames ; ‖ αἱ **κτιδόνες τοῦ ἐκκέντρου** ἢ ἐκκεντρικαὶ βαθμίδες (τῆς ἀτμομηχανῆς), cames de l'excentrique.

κτίζω, μέλ. ίσω (προφ. κοινῶς **χτίζω**), ἀόρ. ἔκτισα, παθ. παρκ. ἔκτισμαι, παθ. μετ. ἐκτισμένος· κτίζω, οἰκοδομῶ, bâtir ; καθιδρύω, κατασκευάζω, construire; (ἀν)οἰκοδομῶ faire bâtir; βλ. καὶ **οἰκοδομική**· ἱδρύω, **θεμελιῶ** (πόλιν) (κτίζω, θεμελιόνω), fonder (une ville) ; ‖ — εἰς τὴν ἄμμον [φρ.], bâtir sur le sable; § —, τοιχίζω, ἐγείρω τοῖχον, murer ; τοιχοδομέω-ῶ, bâtir un mur, συνώνυμ. τοῦ maçonner ; ‖ ἔκτισαν τὸ παράθυρον, on a muré (maçonné) la fenêtre ; ‖ —, (προχείρως) hourder ou hourdir; βλ. **πληρόω**· ‖ — δι' ἀφθόνου κονιάματος, βλ. **κονίαμα**· ‖ — τοῖχον μεταχειριζόμενος ἐνωτικήν τινὰ ὕλην, hourder un mur ; ‖ — τοῖχον ἄνευ θεμελίου (ἐπὶ τοῦ ἐδάφους), poser à cru ; ‖ — ἄνευ κονιάματος, poser à sec ; βλ. δομῶ διὰ ξηρολίθων.

κτικιάζω, μέλ. άσω [δημ.] (προφ. **χτικιάζω**) **φθισιῶ**, γίνομαι φθισιῶν, φθισικός, devenir (étique) poitrinaire. § [μεταφ.] κοπιάζω ὑπερμέτρως διά τι, se donner bien du mal ; se battre les flancs ; **κατασκοτόνομαι**, se tuer ; ‖ ἐκτίκιασα νὰ τὸν μάθω γράψιμον,

je me suis tué à lui apprendre l'écriture ; || **κτικιασμένος**, ος, ον (χτικιασμένος), φθισιῶν, ὁ ἐκ φθίσεως τηκόμενος, étique, adj. phthisique, adj.

κτικιάρης, α, ικον· [δημ.] (προφ. χτικιάρης) ὑποκείμενος εἰς τὴν νόσον φθίσιν, sujet à la phthisie, **φθισιῶν**, φθισικός, poitrinaire, adj. phthisique, adj.

κτικιόν, **τό**· [δημ.] (προφ. χτικιὸ) ἡ φθίσις [πνευμονική], phtisie, n.f. [pulmonaire].

κτίριον, ου, τό· bâtiment, n. m. γενικῶς τὸ οἴκημα, ἡ δομή, σημαίνει δὲ οἱανδήποτε δομήν· βλ. **οἰκοδομή**, édifice, n. m. || τὰ δημόσια κτίρια, les édifices publics ; || στρατιωτικὸν κτίριον ἢ οἰκοδομή, bâtiment militaire ; καλοῦνται οὕτως ἅπαντα τὰ διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν χρήσιμα κτίρια· || κτίριον ἢ οἰκοδομὴ τοῦ πυροβολικοῦ, bâtiment d'artillerie. § κτίριον, ἡ οἰκοδομή, bâtisse, n. f. § κτίριον κυκλοτερές, rodonte, n. f. βλ. καὶ περίστυλον στρογγύλον.

κτίσιμον, τό· τὸ κτίζειν, τοιχοδομεῖν, ἡ ἐργασία τοῦ οἰκοδόμου, ἤτοι ἡ τοιχοδόμησις, ἡ δόμησις, maçonnage, n. m. ἡ τοιχοδομία, maçonnerie, n. f. bâtisse, n. f. (la maçonnerie d'un bâtiment).

κτίσις, εως, ἡ· (κτίζω), ἡ ἵδρυσις, καθίδρυσις, θεμελίωσις τινὸς (π. χ. πόλεως), fondation (d'une ville) ; οἰκοδόμησις, κατασκευὴ (οἰκίας), construction, n. f. (d'une maison). § —, ἡ πλάσις, ἡ **δημιουργία**, création, n. f. || ἀπὸ κτίσεως κόσμου, depuis la création (du monde).

κτίσμα, ατος, τό· τὸ κτίριον (κατάστημα), établissement, n. m. τὸ ἵδρυμα, οἰκοδόμημα, κτίριον, bâtiment, n. m. § [Γραφ. ἰδίως] τὸ πλάσμα, créature, n. f.

κτιστής, οῦ, ὁ· [ἀρχ. ὀρθότ. τοῦ κτίστης] καὶ **κτίστης**, ου, ὁ· ὁ κτίζων, ἀνεγείρων τοίχους, ἰδίως ὁ τοιχοποιός, maçon, n. m. βλ. καὶ **οἰκοδόμος**· || —, ὁ **τοιχοδόμος**, limosin ou limousin, n. m. ἐργάτης κατασκευάζων τὴν διὰ λογάδων λίθων (moellons) τοιχοδομίαν. § —, ὁ ἱδρυτής, ὁ θεμελιωτὴς ἀποικίας, fondateur, trice, ἐν γένει πλάστης, εὑρετής τινός, créateur, trice.

κτιστικά, τά· [δημ.] τὰ ἔξοδα διὰ τὸ κτίσιμον, frais de maçonnage.

κτιστός, ή, όν· ἐκτισμένος, κατασκευασμένος ἐκ τοιχοποιΐας, maçonné, ée ; ἐκ τοιχοποιΐας, en maçonnerie.

κτίτωρ, ορος, ὁ· καὶ κτίστωρ, ορος, ὁ· ὁ κτιστής, θεμελιωτής, fondateur, trice, adj.

κτόνος, ου, ὁ· βλ. φόνος, abattage, n.m.

κτύπαλον, **τό**· [φυτ.] béhen blanc.

κτυπέω, βλ. κτυπῶ.

κτύπημα, ατος, τό· ἡ πλῆξις, τὸ παραγόμενον ἀποτέλεσμα διὰ τῆς κρούσεως σώματος τινὸς ἐπὶ ἑτέρου, ἤτοι σύγκρουσις ἀντικειμένου ἐπὶ ἑτέρου, coup, n. m. choc, n. m. ἡ πρόσκρουσις, heurt, n. m. || μὲ τὸ πρῶτον κτύπημα, du premier coup ; sur le coup ; || τὸ κτύπημα, coup, n. m. ἢ battement, n. m. λέγεται ἐπίσης ὁ κτύπος, ὁ ἐκ τύψεως, πλήξεως, συγκρούσεως, κτλ. προερχόμενος ἦχος, κρότος, θόρυβος, πάταγος, bruit, n. m. π. χ. κτύπημα (κρότος) τυμπάνου, battements de tambour ; || — διὰ τοῦ δακτύλου (τοῦ σκοπευτοῦ), coup de doigt ; || — διὰ τοῦ κοπάνου, κοινῶς ἡ κοντακιά, coup de crosse. § — τὸ πλῆγμα, ὁ μώλωψ, meurtrissure, n. f. τὸ τραῦμα, μώλωψ, atteinte, n. f. § —, battement, n. m. || κτυπήματα ἱστίου, βλ. **παράκρουσις**· || κτυπήματα τοῦ βλήματος, battements d'un projectile ; ἤτοι τὸ κτύπημα τοῦ βλήματος ἐντὸς τῆς κάννης ἢ τοῦ κοίλου τῶν ἐμπροσθογόμων λείων ὅπλων ἢ πυροβόλων· τὸ κτύπημα τοῦτο προήρχετο ὡς ἐκ τοῦ ὑπάρχοντος διακένου (vent). § [ἱππευτ.] ἐλαφρὰ κτυπήματα διὰ τοῦ μαστιγίου, attouchements de la cravache.

κτυπητήριον, ῶων, battoir (m.) d'œufs, σύρμα περιεστραμμένον δι' οὗ κτυποῦσι τὰ αὐγά.

κτυπητός, ή, όν· κτυπημένος, η, ον· frappé, ée, adj. battu, e, adj. [ἐπὶ μετάλ.] σφυρηλατημένος, forgé, ée, martelé ; || ἀσπράδι αὐγοῦ κτυπητόν, blanc d'œuf battu ; || αὐγὰ κτυπητὰ [μαγειρευμένα], des œufs brouillés.

κτυποπάλος, ὁ· βλ. **πασσαλοπήκτης**.

κτύπος, ου, ὁ (προφ. κοινῶς **χτύπος**)· ὁ δοῦπος, τὸ **κτύπημα**, coup, n.m. choc, n. m. (βλ. λέξιν)· || — ῥάβδου, coup de bâton ; || — τυμπάνου, coup de baguette ; || [συνεκδ.] οἱ κτύποι (παλμοὶ) τῆς καρδίας, les battements (les pulsations) du cœur ; || μ' ἔπιασε κτύπος [φρ.], le cœur me battait ; mon cœur palpitait; || κτύπος ὡρολογίου, le tic-tac d'une montre. § —, ἐν γένει τὸ κτύπημα, ὁ ἦχος, κρότος, coup, n. m. bruit, n. m.

κτυπῶ (έω) μέλ. ήσω (προφ. κοινῶς **χτυπῶ**), συγκρούω δύο ἀντικείμενα μεταξύ των, συνεπῶς ἐκβάλλω ἦχον, κρότον, κάμνω, κρότον, θόρυβον, τύπτω, πλήσσω (-ττω), κρούω, **πατάσσω**, παίω, battre ; frapper ; κτυπῶ ἐκ νέου (= ξαναχτυπῶ), refrapper ; || — τὸ τύμπανον, battre le tambour ; tambour battant = ὑπὸ τὸν ἦχον τοῦ τυμπάνου, ἤτοι κρουομένου τοῦ τυμπάνου, ὅπερ μεταφ. σημαίνει διὰ τῆς βίας, ἀκουσίως· || μὴ τὸν κτυπᾶς, ne le frappez pas; || μὴ κτυπᾶς, ne faites pas de bruit=μὴ θορυβῇς· || [μουσ.] κτυπῶ τὸν χρόνον, battre la mesure ; || — τὰ χέρια, battre (claquer) des mains ; applaudir (= χειροκροτῶ)· || — τὰ πόδια, taper des pieds ; trépigner ; || κτυπῶ αὐγά, battre (; fouetter) des œufs ; || — τὴν θύραν, frapper (; heurter ; cogner) à la porte; || ἐκτύπησεν εἰς τὸ σημάδι, il a mis dans la cible ; || — τὴν μάστιγα, faire claquer le fouet ; || ὁ ἁμαξηλάτης ἐκτύπησε τὰ ἄλογα καὶ ἐκινήσαμεν, le cocher toucha les chevaux et nous partimes ; || κτυπᾷ γερὰ [φρ.], il n'y va pas de main morte ; || — καρφί, cogner un clou ; || ἡ πέτρα τὸν ἐκτύπησεν εἰς τὸ κεφάλι, la pierre l'a atteint à la tête ; || ἐκτύπησε τὸ πόδι του, il s'est frappé (; blessé) au pied ; || [καὶ ἀπολ. οὐδ.] ἐκτυπήσατε ; vous êtes

-vous fait mal ? || ἐκτύπησε τὸ κεφάλι του εἰς τὸν τοῖχον, il a heurté (donné) de la tête contre le mur ; || θὰ κτυπᾷς ἔπειτα τὸ κεφάλι σου [φρ.], vous vous en repentirez ensuite ; vous vous en mordrez les doigts ; || τὸ ὡρολόγιον ἐκτύπησε τρεῖς, l'horloge a sonné trois heures ; || πάρε τὸν ἕνα κτύπα τὸν ἄλλον [φρ.], les deux font la paire ; ils ne s'en doivent guère ; il se valent ; l'un vaut l'autre ; Monsieur vaut bien Madame ; || [μεταφ.] ἐκτύπησε τὰς τρεῖς χιλιάδας, il a empoché les trois mille ; || ἐκτύπησεν ὅλον τὸν λαγόν, il a dévoré tout le lièvre ; || τοῦ ἐκτύπησε νὰ φύγῃ, il s'avisa de s'en aller ; || [μέσ.] ἐκτυπήθησαν, il se sont battus ; || [παθητ.] ἐκτυπήθη εἰς τὸ κεφάλι, il a été blessé à la tête. § προσβάλλω, ἐπιτίθεμαι, attaquer ; || κτυπᾷ τὴν κυβέρνησιν, il attaque le gouvernement ; || τὸ κρασὶ αὐτὸ κτυπᾷ (τὸν ἐκτύπησεν) εἰς τὸ κεφάλι, ce vin porte (lui est monté) à la tête ; || [τὸ φρούριον] κτυπᾷ ὅλην τὴν πόλιν, commande (domine sur) (ἐπικρατεῖ) toute la ville ; || κτυπῶ εἰς τὰ μάτια, donner dans la vue ; || αὐτὸ τὸ χρῶμα κτυπᾷ εἰς τὰ μάτια, cette couleur est très -voyante ; || μοῦ ἐκτύπησεν εἰς τὸ μάτι [μοῦ ἤρεσε], cela m'a donné dans l'œil ; || αὐτὸ κτυπᾷ κακὰ εἰς τὸ αὐτί, cela sonne mal à l'oreille ; || τοῦ κτυπᾷ αἰωνίως τὴν φιλαργυρίαν του, il lui reproche toujours son avarice ; || μοῦ τὸ ἐκτύπησε κατὰ πρόσωπον [φρ.], il me l'a planté (plaqué) au nez ; || θὰ τὸν κτυπήσω (εἰς τὴν δημοπρασίαν), j'enchérirai sur lui ; || ὁ ἥλιος τὸν ἐκτύπησε εἰς τὸ κεφάλι, il a reçu un coup de soleil. § [οὐδ.] πλήττω, κρούω, battre ; κροτῶ, παταγῶ (ἐπὶ ὀδόντων ἢ μάστιγος), claquer ; ἠχῶ, sonner ; || κτυπᾷ ἡ καρδιά του, le cœur lui bat ; son cœur palpite ; || κτυποῦν τὰ δόντια του, il claque des dents ; ses dents claquent ; || κτυπᾷ τὸ τύμπανον, le tambour bat ; || κτυπᾷ μεσημέρι, voilà midi qui sonne ; || ἐκτύπησε μεσημέρι, midi est sonné ; || κτυπᾷ ἡ θύρα, on frappe (à la porte).

κτῶμαι (κτάομαι), προμηθεύομαί τι, λαμβάνω εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, εἰς τὴν κατοχήν μου, ἀποκτάω-ῶ, προσκτάω-ῶ, ἀποκτῶ, acquérir (acquérant ; acquis ; j'acquiers, nous acquérons ; ils acquièrent ; j'acquis ; j'acquerrai ; que j'acquière, que nous acquérions, qu'ils acquièrent) ; εἶμαι κύριος, κάτοχος, κατέχω, posséder. § —, capter ; κτῶμαι ὠφέλημά τι διὰ τρόπων ἀρέσκων. § [μετοχ.] βλ. **κέκτημαι** (κεκτημένος).

κυάθιον, ου, τό· καὶ

κυαθίσκος, ου, ὁ· μικρὸν κύπελλον, petite tasse ; μικρόν τι δοχεῖον, godet, n. m. μικρὸς κύαθος, petite coupe, coupelle, n. f.

κύαθος, ου, ὁ· τὸ κύπελλον, tasse, n. f. gobelet, n. m. κύπελλον, coupelle, n. f.

κύαμος, ου, ὁ· [βοτ.] fève, n. f. (λατ. **fava** cyamos) κοινῶς **κουκιὰ** καὶ κουκκιά, εἶνε πόα ἀνήκουσα εἰς τὰ ὀσπριώδη τῆς τάξεως τῶν ψυχανθῶν· || —, fève, n. f. (ὁ καρπὸς) κοινῶς τὸ **κουκί**· || κύαμοι ξηροί, gourganes, n. f. pl. χρησιμεύοντες ὡς νηστήσιμος τροφὴ τῶν πληρωμάτων τῶν πλοίων, κτλ. || — ἀραβικός, fève arabique = le café, ὁ καφές· || **κύαμοι** (κουκκιά), fèves, n. f. || — αἰγυπτιακοί, fèves d'Egypte ; || — τεθραυσμένοι, fèves cassées ; || — μεσαῖοι (φασιόλοι), fèves moyennes ; || — μικροί, λεπτοὶ (διὰ περιστεράς), fèves petites, à pigeons ; || — μελανοὶ καὶ ἐφθαρμένοι, fèves noires et gatées ; || — εὐρωτιῶντες (μουχλιασμένοι), fèves moisies ; || — πλατεῖς (μεγάλοι δι' ἵππους), fèves grosses (à chevaux) ; || — λεπτοὶ πράσινοι, fèveroles vertes ; || — σκωληκόβρωτοι (σκωληκιασμένοι), fèves piquées (de vers).

κυάνειον, ου, τό· κοινῶς τὸ σμάλτον, smalt, n. m. κυανοῦν τοῦ κοβαλτίου εἰς κόνιν· διὰ τούτου βάφουσι κυανόχρουν τὸν χάρτην καὶ χρωματίζουσι τὴν ὕελον καὶ τὸ ἔγκαυμα (émail) ; βλ. καὶ **κυάνινον.**

κυάνεος-οῦς, έα-ῆ, εον-οῦν· βλ. **κυανοῦν,** bleu, e, adj.

κυανικός, ή, όν· [χημ.] cyanique ; || κυανικὸν κάλιον, cyanate de potassium ; || κυανικὸν αἰθύλιον, cyanate d'ethyle.

κυάνιον, ου, τό· cyane, n. m. καὶ κυανογόνον, cyanogène ; || κυάνινον (κυάνειον), κυανοῦν, bleu d'azur ; βλ. εἰς **κυανοῦν.**

κυανιοῦχος, ος, ον· cyanure, n.m. || κυανιοῦχον κάλιον, cyanure de potassium ; || κυανιοῦχον αἰθύλιον, cyanure d'ethyle ; || κυανιοῦχος ὑδράργυρος, cyanure de mercure ; || κυανιοῦχον μεθύλιον, cyanure de methyl.

κυανογόνον βακτηρίδιον, cyanogenus, n. m. le bleu bacille du lait.

κυανόλευκος, ος, ον· βλ. εἰς **λευκός.**

κυανομέλαν, τό· noir bleuâtre ; noir bleu ; βλ. μέλαν (χρῶμα) καὶ **κυανοῦν.**

κύανος, ὁ· outremer, n. m. ὡραῖον βαθὺ κυανοῦν χρῶμα, ὡς ὁ βαθὺ χρῶμα ἔχων χάλυψ, οἷος ὁ τῶν κεκοσμημένων μεταλλίνων κατασκευασμάτων, ἰδίως ὅπλων, πανοπλιῶν, κτλ. βλ. **οὐτραμαρίνη** καὶ **κυανοῦς**· || — ἄκρατος, outremer riche ; || — τιφυόχρους, outremer lavande ; || — θαλασσόχρους, outremer marin ; || — χλοερός, outremer vert ; || — χλοερὸς ὑποκίτρινος, outremer vert jaunâtre ; || — σολομόχρους, outremer saumon.

κύανος, ου, ὁ· [φυτ.] bluet, n. m. κενταύριον μετὰ κυανοῦ ἄνθους· λέγουσιν ἐπίσης bleuet ; βλ. **μέλαν** (χρῶμα).

κυανοσιδηρῖτις, ιδος, ἡ (γῆ), fer terreux bleu.

κυανότεφρον, τό· gris bleu ; βλέπε εἰς **τεφρόν.**

κυανοῦμαι (όομαι), γίνομαι κυανοῦς, bleuir ; devenir bleu.

κυανοῦς, ῆ, οῦν (κυάνεος), bleu, e, adj. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ **κυανοῦν,** bleu, n. m. ἤτοι la couleur bleue, τὸ **κυανοῦν** (κοινῶς τὸ βαθὺ) χρῶμα εἶνε χρῶμα ἁπλοῦν. Τὰ ἐν χρήσει ἐν τῇ ζωγραφικῇ κυανᾶ χρώματα εἰσί. 1ον) Τὸ

ἡλιοτρόπιον, le tournesol, ὅπερ σύγκειται ἀπὸ ἐσβεσμένην ἐντὸς οὔρους ἄσβεστον, κεχρωματισμένην διὰ τοῦ χυμοῦ τοῦ ἡλιοτροπίου. 2ον) Τὸ **Πρωσσικὸν** (κυανοῦν) ἢ κυανοῦν ὀρφνόν, le bleu de Prusse, ἤτοι βαθὺ οὐρανοχρώματον, τοῦτο εἶνε σιδηροκυανικὸς σίδηρος (ferrocyanide de fer) συνιστάμενος ἐξ ἄνθρακος (carbone), ἀζώτου καὶ σιδήρου· λευκαίνεται ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ φωτὸς καὶ ἀναλαμβάνει τὸ χρῶμά του ἐν τῷ σκότει. Κατασκευάζεται διὰ τῆς συνοπτήσεως ζωϊκῶν οὐσιῶν, οἷον κεράτων, αἵματος, **καλίου** (potasse, ἐξ οὗ καὶ καλεῖται ἐνίοτε σιδηροκυανικὸν κάλιον, ferrocyanure de potassium), ὀξειδίου σιδήρου καὶ διὰ τῆς μετέπειτα ἐπενεργείας τοῦ χλωρυδρικοῦ ὀξέος (acide chlorohydrique). Τὸ ὡραιότερον κυανοῦν εἶνε γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα «κυανοῦν τοῦ Βερολίνου» bleu de Berlin. Τὸ πρωσσικὸν χρῶμα ἔχει τὸ μειονέκτημα νὰ μετατρέπηται εἰς πράσινον μετὰ παρέλευσιν χρόνου· μεταχειρίζονται αὐτὸ ἀναμεμιγμένον πάντοτε μετὰ τοῦ λευκοῦ. Τοῦ μετὰ τούτου κατασκευαζομένου ἐλαιοχρώματος δέον νὰ γίνηται τάχιστα χρῆσις, διότι ἄλλως γίνεται γλοιῶδες. 3ον) Τὸ **τεφρόχουν κυανοῦν**, la cendre bleue, ὅπερ εἶνε ἕνωσις τοῦ ὑποθειούχου χαλκοῦ (sous-sulfate de cuivre) καὶ τοῦ καλίου, ἀναμεμιγμένου μετ' ἀσβέστου καὶ ἀμμωνιακοῦ ἅλατος· χρησιμοποιεῖται μόνον διὰ τὰ χρωματιστὰ χαρτία. 4ον) Τὸ **Ἰνδικόν**, l'indigo, κοινῶς τὸ **λουλάκι**, ὅπερ ἔχει χρῶμα βαθὺ γαλάζιον, κατασκευάζεται δὲ διὰ τῆς ἀφεψήσεως (décoction, βράσιμον) διαφόρων φυτῶν. Πρὸς σχηματισμὸν τοῦ ἰνδικοῦ κυανοῦ ἀναμιγνύεται τὸ βαθὺ κυανοῦν μετὰ ἴχνων τεφρομέλανος καὶ χλοεροῦ· βλ. καὶ **ἰνδικόν**. 5ον) τὸ **γαλάζιον**, ἢ **κυάνινον**, ἢ **κυάνειον**, ἢ **κυανοῦν τοῦ ἐγκαύστου** (σμάλτο), τὸ **μαβύ**, le bleu d'azur, ou bleu d'émail, ou bleu azuré, ὡς τὸ κυανοῦν χρῶμα τοῦ οὐρανοῦ, λεγόμενον ἐπίσης aux quatre feux. Τοῦτο εἶνε κοβάλτιον (cobalt) κεκαθαρμένον θερμαινόμενον μέχρι τήξεως μετὰ πυριτίου καὶ καλίου. Αἱ συνηθέστεραι συνθέσεις τοῦ **κυανοῦ** μετ' ἄλλων χρωμάτων εἰσὶν αἱ ἑξῆς : ‖ χαλυβδοκύανον, bleu acier clair; ‖ χαλυβδοκύανον βαθύ, bleu acier foncé; ‖ κυανοῦν ναυάρχου ἢ ναυάρχειον, χρῶμα βαθὺ κυανοῦν, bleu amiral; ‖ κελαδόντιον κυανοῦν ἢ θαλασσοειδές, bleu céladon; ‖ **ἀέριον** ἢ **οὐρανοειδές**, bleu céleste ; ‖ **γλαυκὸν** ἢ ὑπόγλαυκον, bleu clair; ‖ κυανοῦν τῆς ἀνιλίνης, bleu d'aniline; ‖ σινικὸν κυανοῦν, bleu de chine ; ‖ **οὐρανόχρουν**, **οὐρανοειδές**, τὸ οὐρανί, bleu de ciel, ζωηρὸν κυανοῦν, πλέον ὀλίγον χλοερόν, πλέον ἴχνη λευκοῦ· ‖ κυανοῦν κοβαλτίου, bleu de cobalt ; ‖ **τεφροκύανον**, bleu de lavande; ‖ ἰῶδες· μενεξελί, bleu de violet, ζωηρὸν κυανοῦν, πλέον πολὺ ἐρυθρόν, πλέον ὀλίγον μέλαν· ‖ κυανοῦν ἠλεκτρικῶν σπινθήρων, ἠλεκτροκυανοῦν, bleu électrique ; ‖ κυανοῦν φαγεντιανόν, bleu faillance ; ‖ βαθὺ κυανοῦν, ἢ βαθυκύανον, bleu foncé ; ‖ κυανόφαιον, τό· bleu gris ; ‖ χελιδονοκύανον, βαθύτατον κυανοῦν, σχεδὸν μέλαν, bleu hirondelle ; ‖ κυανοῦν τῶν οὐσσάρων, bleu hussard ; ‖ αὐτοκρατορικὸν κυανοῦν, bleu impérial ; ‖ λιθῶδες κυανοῦν, bleu lapis; ‖ κυανοῦν ναυτικόν, bleu marin ἢ couleur bleue marine ; ‖ μελανοκύανον, μαῦρο μπλέ, κυανοῦν, πλέον πολὺ μέλαν, πλέον ἴχνη ἐρυθροῦ, bleu noirâtre ou bleu noir ; ‖ κύανος ἀνοικτός, bleu outremer ; βλ. καὶ **κύανος**· ‖ ὠχρὸν κυανοῦν, ἢ ὠχροκύανον, bleu pâle ; ‖ ‖ ταώνσιον κυανοῦν, bleu paon ; ‖ ἐρυθρόφαιον ἀνοικτόν, bleu rouge pâle ; ‖ βασίλειον κυανοῦν, bleu royal ; ‖ **κυανόφαιον**, τὸ ρωσσικὸν καλούμενον κυανοῦν, bleu russe; ‖ κυανοῦν σαπφείρου, bleu saphir ; ‖ **ὀφεοκύανον**, bleu serpent ; ‖ κυανοῦν τῶν Σεβρῶν, bleu Sèvres ; ‖ μαυρογάλανον, τό, κυανοῦν βαθὺ πλησιέστερον πρὸς τὸ μαῦρον, bleu turquin ; ‖ κυανοῦν τοῦ μεθυλενίου, bleu de méthylène.

κυανόφαιος, βλ. κυανοῦς καὶ **τεφρός**.

κυανόφθαλμος, ος, ον· ὁ ἔχων κυανοὺς ὀφθαλμούς, aux yeux bleus.

κυανόχλωρον, vert bleuâtre (χλωρός).

κυανόχρους, ους, ουν· ὁ **κυανοῦς**, bleu, e, adj. βλ. λέξιν.

κυάνωσις, εως, ἡ· τὸ δίδειν χρῶμα βαθὺ κυανοῦν, bleuissage, n. m. bleuissement, n. m. cyanose, n. f.

κύαρ, ατος, τό· ἡ ὀπή, ἡ τρῦπα βελόνης, trou d'une aiguille ; τὸ βαθύτερον κοίλωμα τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀκουστικοῦ πόρου (Πολύβ.), trou de l'oreille. § —, ὀπή, œil, n. m. ‖ —, œil, λέγεται ἡ ὀπὴ τῆς στομίδος καὶ τοῦ ἀναβολέως, δι' ἧς ὁ μὲν ἀρτᾶται ἀπὸ τὸ παραγναθίδιον, ὁ δὲ ἀπὸ τῆς ἀρτάνης.

κυβεία, ας, ἡ· [ἀρχ.] jeu de dés ; τὸ παίζειν κύβους, κοινῶς τὸ παίξιμο τῶν ζαριῶν. § — [συνήθ. μεταφ.] agiotage, n. m. jeu de bourse ; ἐμπορία ἐπὶ τῶν χρηματιστικῶν ἀξιῶν, trafic sur les effets publics.

κυβερνάω, βλ. **κυβερνῶ**.

κυβερνεῖον, τό· τὸ ἀνάκτορον τοῦ διοικητοῦ, διοικητήριον, palais du gouverneur. § — [ἐν Ῥωσσίᾳ] gouvernement, n. m. τοπικὴ διαίρεσις.

κυβέρνησις, εως, ἡ· gouvernement, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ κυβερνᾶν, action de gouverner. § —, gouvernement, n. m. τὸ ὑπουργεῖον, ministère, n. m. ‖ ἐφημερὶς τῆς κυβερνήσεως, journal officiel, ἡ ἐπισήμως ἐκδιδομένη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἐφημερὶς περιέχουσα τὰ Β.Δ. καὶ λοιπὰς κυβερνητικὰς πράξεις. § **κυβέρνησις**, gouvernement, n. m. σημαίνει ἐν τῷ πολιτικῷ δικαίῳ τὴν ἐνάσκησιν τῆς κυριαρχικῆς ἐξουσίας ἐν τῇ πολιτείᾳ ὡς καὶ τὸν ἐνασκοῦντα ἢ τοὺς ἐνασκοῦντας τὴν ἐξουσίαν ταύτην. Τὴν ἐνάσκησιν ῥυθμίζει τὸ πολίτευμα. Ἐν τοῖς συνταγματικοῖς πολιτεύμασι κατὰ στενωτέραν ἔννοιαν ἡ κυβέρνησις ὑπὸ τὴν σημασίαν τῶν ἀνωτάτων κυβερνητικῶν ὀργάνων, ἀντιτίθεται πολλάκις ὡς ὅρος πρὸς τὸν νόμῳ ἀνεύθυνον ἀνώτατον ἄρχοντα. Οὕτως ὁμιλοῦμεν περὶ μεταβολῆς κυβερνήσεως κτλ. ἐννοοῦντες τὴν μεταβολὴν τῶν ὀργάνων τούτων. Ἀπέναντι τῶν

ξένων κρατῶν ὁ ὅρος **κυβέρνησις** ἰσοδυναμεῖ τῷ ὅρῳ **πολιτεία**, διότι ἡ κυβέρνησις ἐκπροσωπεῖ τὴν πολιτείαν. § — [ναυτ.] ἡ πρᾶξις τοῦ κυβερνᾶν, διευθύνειν διὰ τοῦ πηδαλίου πλοῖον, action de manœuvrer (de gouverner) un vaisseau un bateau, gouvernement, n.m. ‖ —, commandement, n. m. λέγεται τὸ κυβερνᾶν, ἤτοι ἡ διοίκησις πολεμικοῦ πλοίου. § — λέγεται ἐν γένει ἡ διοίκησις, διεύθυνσίς τις, action de diriger, de gouverner, gouvernement, n. m. ἡ διοίκησις, administration, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ διαχείρησις τινός, gestion, n. f.

κυβερνήτης, ου, ὁ· διευθυντής, διοικητής τινος, οἷον πολιτείας, gouverneur, n. m. § — [ναυτ.] commandant, n. m. τίτλος ἀξιωματικοῦ κυβερνοῦντος πολεμικὸν πλοῖον, κατ' ἐπέκτασιν καὶ συνήθως ὁ **πλοίαρχος** (capitaine), ἰδίως δὲ τῶν ἐμπορικῶν σκαφῶν· ὅθεν γενικῶς **κυβερνήτης** ἐμπορικοῦ πλοίου λέγεται capitaine, n. m. § — σημαίας, capitaine de pavillon, ἢ ἁπλῶς κυβερνήτης, λέγεται ἀνώτερος ἀξιωματικὸς διωρισμένος ὡς κυβερνήτης τοῦ ἐφ' οὗ ἐπιβαίνει ναύαρχός τις πολεμικοῦ πλοίου. § — ὁλκάδος, gabarier, n. m. ὁ τῆς φορτίδος ἰδιοκτήτης ἢ ὁδηγὸς (ὁ μαουνιέρης). § — μικροῦ πλοίου κοινῶς ὁ καπετάνιος ἢ **καραβοκύρης**, ὁ διευθύνων τὴν ναῦν διὰ τοῦ πηδαλίου, patron [du navire], capitaine, n. m. § καλὸς κυβερνήτης, manœuvrier, n. m. ὁ **ἐμπείρως** κυβερνῶν πλοῖον· ‖ δεξιὸς κυβερνήτης (δεξιὸς ναύτης, ναυτικός), bon manœuvrier, ὁ καλῶς **ἐπιστάμενος** καὶ ἐκτελῶν τὸ ἔργον του. § [ἱστορ.] ὁ κυβερνήτης [τῆς Ἑλλάδος] Καποδίστριας, le président Capodistrias.

κυβερνητικός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερ. ώτατος) εἰς τὸ κυβερνᾶν, διευθύνειν, διοικεῖν ἀνήκων, ἐπιτήδειος (κυρ. καὶ μεταφ.), gouvernemental, ale, aux, adj. qui appartient au gouvernement; ‖ κυβερνητικὸν σύστημα, système gouvernemental; ‖ κυβερνητικὰ μέτρα, mesures gouvernementales; les mesures que prend le gouvernement; ‖ **κυβερνητικαὶ βοήθειαι** [νομ.], les secours du gouvernement. Οὕτω λέγεται πᾶσα ἀρωγὴ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, εἴτε εἰς ἄτομα χορηγουμένη εἴτε εἰς σωματεῖα ἢ κοινότητας. Πρὸς τοῦτο δὲ ἀναγράφονται ἔκτακτοι πιστώσεις ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους ἢ καὶ ψηφίζονται τοιαῦται εἰδικῶς διὰ νόμου ἢ διὰ διαταγμάτων ὅταν ἐπιστῇ ἀνάγκη· ‖ **κυβερνητικὸν δάνειον** (**δημόσιον δάνειον**, emprunt public). Αἱ κυβερνήσεις, ὡς οἱ ἰδιῶται, προσφεύγουσιν εἰς δάνεια πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κράτους· ὡς μόνην ἐγγύησιν παρέχουσαι τὴν καλὴν πίστιν καὶ τοὺς πόρους τῶν λαῶν, ἐξ ὧν ἐπιβάλλουσι τοὺς ἐτησίους φόρους. Ἀλλ' οὐδὲν τὸ κωλύον ὅπως αὗται δανείζονται ἐπὶ ὑποθηκεύσει ὡρισμένων προσόδων τοῦ Κράτους, οἷον τῶν τελωνειακῶν εἰσπράξεων, τῶν μονοπωλείων, τοῦ χαρτοσήμου, κτλ., διότι ἡ τοιαύτη τοῦ δημοσίου ὑποχρέωσις δὲν φέρει χαρακτῆρα ἀπαλλοτριώσεως περιουσίας τοῦ κράτους, ἀλλ' εἶνε διάθεσις τῶν προσόδων αὐτοῦ πρὸς χρεωλυτικὴν ἀπόσβεσιν τῶν συναπτομένων δανείων ἢ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς τακτικῆς πληρωμῆς τῶν τόκων.

κυβερνῶ (άω), μέλ. ήσω, διοικῶ τι, διευθύνω, gouverner; διατάσσω διοικῶ, commander; διοικῶ, διευθύνω, διαχειρίζομαι, administrer; [μεταφ. ἐν.] διέπω, régir. § [δημ.] ἔρχομαι εἰς βοήθειαν τινός, venir en aide; βοηθῶ ὑλικῶς, secourir (matériellement); [καὶ μέσ.] εὐημερῶ, se procurer de l'aisance; se tirer d'affaires (d'embarras). § [ναυτ.] κυβερνῶ, διευθύνω διὰ τοῦ πηδαλίου ναῦν, οἰακίζω, κοινῶς τιμονεύω, βαστῶ τιμόνι, gouverner; βλ. **οἰακίζω**. § [ναυτ.] κυβερνῶ, manœuvrer, κοινῶς **μανουβράρω** πλοῖον· ‖ — **εὐθέως**, gouverner droit, ἤτοι ἄνευ τῆς **παραμικρᾶς** παροιακίσεως. § [ναυτ.] κυβερνῶ **πλησιστίως**, porter plein; βλ. **πλησίστιος**· διευθύνω τὸ πλοῖον οἰακίζων.

κυβευτής, οῦ, ὁ· agioteur, n. m. joueur de bourse = ὁ τοῦ χρηματιστηρίου παίκτης, qui fait l'agiotage; βλ. **κυβεία καὶ ἐπικαταλλαγή**.

κυβευτικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν κυβείαν, d'agiotage.

κυβεύω, μέλ. εύσω· agioter, faire l'agiotage; βλ. **κυβεία, κυβευτής**.

κύβηλις, ιδος καὶ ιος, ἡ· couperet, n. m. κοινῶς ὁ μπαλτᾶς· μαγειρικὴ μάχαιρα· εἶδος πελέκεως (hache) ἢ μεγάλης μαχαίρας δι' οὗ κοπανίζουσι τὸ κρέας, κτλ. βλ. καὶ **κρεωκόπτης**.

κυβίζω, μέλ. ίσω· σχηματίζω κύβον, former un cube, cuber; ‖ ὑψόνω (ἀνάγω) εἰς τὸν κύβον, élever au cube, cuber (un nombre), multiplier un nombre deux fois par lui même.

κυβικός, ή, όν· τῷ κύβῳ ἀνήκων, qui appartient au cube; cubique, adj. cube, adj. ‖ ἡ κυβικὴ ῥίζα, la racine cubique; ‖ ἓν κυβικὸν μέτρον, un mètre cube; ‖ κυβικὸς ποῦς, pied cubique; pied cube; βλ. καὶ **δεκαδικὸν** σύστημα.

κυβικῶς [ἐπίρ.] ἐν σχήματι κύβου, en forme cubique; en prenant le cube d'un nombre.

κυβισμός, οῦ, ὁ· cubage, n. m. ἢ **cubature**, n. f. ou cubation, n. f. ἡ καταμέτρησις κατ' ὄγκον, opération qui consiste à évaluer en unités cubiques le volume d'un corps. § —, cubage, n. m. τὸ ποιεῖν ἀριθμόν τινὰ κύβον, ἀνυψοῦν εἰς κύβον, τριτοβάθμιον δύναμιν.

κυβίστημα, ατος, τό· ἡ **κυβίστησις**, culbute, n. f.

κυβίστησις, εως, ἡ· κοινῶς ἡ **κουτρουβάλα**, culbute, n. f. action de se jeter **la** tête en bas.

κύβιτον, ου, τό· cubitus, n. m. ἡ **ὠλένη**, τὸ ἕτερον τῶν ὀστῶν τοῦ ἀντιβραχίου, τὸ ὀστοῦν τοῦ ἁρμοῦ τοῦ ἀγκῶνος.

κυβοειδής, ής, ές· κύβου σχῆμα ἔχων, cubide, adj. cubiforme, adj.

κυβόλεξον, τό· [νεόλ.], mot carré.

κυβόλιθος, ου, ὁ· [ὁδοπ.], pavé, n. m. εἰδικώτερον καλεῖται οὕτω σκληρὸς λίθος κυβικοῦ σχήματος χρησιμεύων διὰ τὴν **στρῶσιν** (pavage) τῶν ὁδῶν, **προαυλίων**, κτλ. || **λιθόστρωτον ἐκ κυβολίθων**, en pavé. Οἱ κυβόλιθοι λαμβάνουσι διαφόρους ὀνομασίας, π. χ. **κυβόλιθος πρότυπος**, pavé d'échantillon, pavé de ville ou gros pavé; μεγάλων διαστάσεων κυβόλιθοι ἔχοντες μῆκος 0μ,22 ἕως 0μ,23 ἐπὶ τῶν τριῶν πλευρῶν· οὗτοι χρησιμοποιοῦνται εἰς τὰς δημοσίας ὁδούς, τοποθετούμενοι ἄνευ συνδετικῆς τινὸς ὕλης, ἀλλὰ πληρουμένων μόνον τῶν μεταξύ των ἀφιεμένων κενῶν δι' ἄμμου· || **νόθοι κυβόλιθοι** (ἢ νοθοκυβόλιθοι), pavés bâtards, ἔχοντες μῆκος 0μ,18 ἕως 0μ,19 ἐφ' ἑκάστης πλευρᾶς· || **ἡμικυβόλιθος**, pavé de deux ou de refend, ἤτοι κυβόλιθος τετμημένος εἰς δύο, τοποθετούμενος ἐπὶ τῆς πλατυτέρας αὐτοῦ ἐπιφανείας. Οἱ ἁρμοὶ πληροῦνται διὰ **λιθοκόλλας** (chaux et ciment).

κύβος, ου, ὁ· cube, n. m. στερεὸν περιλαμβανόμενον μεταξὺ ἓξ ἴσων τετραγωνικῶν πλευρῶν καὶ τοῦ ὁποίου αἱ γωνίαι εἰσὶν ὀρθαί. Στερεὸν ἔχον τρεῖς ἴσας διαστάσεις μήκους ἑνὸς μέτρου ἑκάστη· βλ. καὶ **δεκαδικὸν σύστημα**. § κύβος, ὁ· cube; ἀριθμὸς σχηματιζόμενος διὰ τῆς ὑψώσεως ἀριθμοῦ εἰς τὴν τρίτην δύναμιν, ἤτοι διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ του τρεῖς φοράς· || ἀνάγω εἰς τὸν κύβον, élever au cube; cuber (un nombre) = κυβίζω. § — (ὁ παικτικός), dé [à jouer]; κύβος ὅστις ἔχει σημεῖα ἢ ὀφθαλμοὺς ('μμάτια) εἰς τὰς ἓξ αὐτοῦ πλευράς, κοινῶς τὸ ζάρι· || οἱ κύβοι=τὸ παιγνίδιον τῶν κύβων, jeu de dés; || ὁ κύβος ἐρρίφθη [φρ.], le dé (le sort) en est jeté; la pierre en est jetée; βλ. καὶ **ῥίπτω**· || — [μεταφ.] ἡ τύχη, le hasard; τὸ ῥιψοκίνδυνον, le risque. § —, dé, n.m. στερεόν, ἔχον τὰς τρεῖς διαστάσεις ἴσας· || κύβος λίθινος, dé en pierre; || κύβος ἀπὸ κρατέρωμα, dé en bronze. § — [ἀρχιτ.] dé, n. m. (ou tronc du piédestal) (λατινιστὶ troncus), τὸ **σῶμα** ἢ **κορμὸς** τοῦ ὑποβάθρου· καλεῖται οὕτω τὸ κυβικὸν μέρος τοῦ **ὑποβάθρου** (piédestal) τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῆς βάσεως (base) καὶ τῆς **κορωνίδος** (corniche). Καλοῦσιν ἐπίσης **κύβον** (dé) λίθον κυβικόν, κυλινδρικὸν ἢ πολύεδρον, ὅν τινα τοποθετοῦσιν ὑπό τινα κίονα, ἄγαλμα, ἀγγεῖον ἢ οἱονδήποτε ἀνάθεμα. Ἐνίοτε τὸ **ὑπόβαθρον** (piédestal) ἀποτελεῖται ἀπὸ ἁπλοῦν μόνον κύβον.

κυδωνᾶτον, τό· cotignac, n. m. ἢ τὸ γλυκὸν ἀπὸ κυδώνια, marmelade (gelée) de coings; πηκτὴ κατασκευαζομένη ἐκ τοῦ ζωμοῦ τῶν κυδωνίων.

κυδωνέα, βλ. **κυδωνία**.

κυδῶνι, τό· ὁ καρπὸς τῆς κυδωνίας, fruit du cognassier, coing, n. m. § [ὀστρ.] εἶδος ἀχηβάδος, cardite, n.f. bucarde, n. f.

κυδωνιά, ἡ [δημ.] ἡ **κυδωνία**.

κυδωνία, ας, ἡ· κοινῶς **κυδωνιά**, [βοτ.] cognassier, n.m. ἡ κυδώνιος μηλέα τῶν ἀρχαίων καλλιεργεῖται χάριν τῶν καρπῶν της **κυδωνίων** (coings) οἵτινες κατὰ διαφόρους τρόπους ταριχεύονται διὰ σακχάρεως ἢ μέλιτος.

κυδωνόπαστον, τό· πηκτὸν ἐκ κυδωνίων, pâte de coings, τὸ διὰ κυδωνίων μελίπηκτον.

κυδωνοτρεμοῦλα, ας, ἡ· πηκτὴ ἐκ τοῦ ζωμοῦ τῶν κυδωνίων, gelée de coings.

κυέω-ῶ, μέλ. ήσω, ἀόρ. ἐκύησα, εἰμὶ ἔγκυος, κοινῶς ἐγγαστρωμένη, ἐγκυμονῶ, κυοφορῶ, être ou devenir enceinte; être ou devenir pleine.

κύημα, ατος, τό· τὸ συλληφθέν, τὸ κυοφορούμενον, τὸ ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρὸς βρέφος, ἔμβρυον, fœtus, n.m. ὁ καρπὸς τῆς συλλήψεως, fruit de la conception; καὶ γενικῶς κύημα, καρπός, fruit; βλαστός, rejeton, n. m. || κυήματα κράμβης, jeunes pousses du chou, κοινῶς broccoli, **μπρόκολα**.

κύησις, εως, ἡ· ἡ κυοφορία, τὸ εἶναι τινὰ ἔγκυον, κοινῶς **ἐγγαστριά**, τὸ **'γγάστρι**, gestation n. f. (λατ. gestare, porter), état d' une femelle qui porte son fruit; temps que dure cet état. Κύησις ἢ κοινῶς **ἐγκυμοσύνη** καλεῖται ἡ κατάστασις τῆς ἐγκύου γυναικὸς καὶ ἡ διάρκεια τῆς καταστάσεως ταύτης, grossesse, n. f. état d'une femme enceinte; temps que dure cet état. Δύσκολος εἶνε ἡ διάγνωσις τῆς κυήσεως πρὶν ἢ τὸ ἔμβρυον ἐκδηλώσῃ σημεῖα τῆς ὑπάρξεώς του διὰ τῶν σκιρτημάτων του ἀναφαινομένων κατὰ τὸν 3ον ἢ τέταρτον καὶ ἥμισυ μῆνα. Πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης τὰ σημεῖα τῆς κυήσεως εἶνε πιθανά. Ταῦτα δὲ εἶνε ἡ διακοπὴ τῶν καταμηνίων, ἡ ἄφθονος σιελλόρροια, ἡ ἐξόγκωσις τοῦ τραχήλου καὶ τῶν μαστῶν, αἱ ἀλλόκοτοι ὀρέξεις, ἡ συχνουρία καὶ ἡ παρουσία τῆς κυεστεΐνης (cyesteïne) ἐκ τοῖς οὔροις. Ἡ κύησις διαρκεῖ παρὰ τῇ γυναικὶ 280 - 300 ἡμερῶν, πλὴν ὅμως συνήθως εἶνε ἐννέα μηνῶν ἢ 270 ἡμερῶν. Ἡ ἔγκυος γυνὴ ὡς εὐερέθιστος λίαν καὶ εὐαίσθητος, δέον νὰ λάβῃ ὑγιεινάς τινὰς προφυλάξεις, οἷον μετρίαν ἄσκησιν, κατάλληλον τροφήν, ἡσυχίαν πνεύματος. Ἡ κύησις δὲν εἶνε νόσος, ἀλλὰ προκαλεῖ διαταράξεις, εἰς ἃς ἐγκαίρως δέον ν' ἀντιταχθῇ ἡ δέουσα θεραπεία λ. χ. Κατὰ τῆς πρὸς τὰς τροφὰς ἀηδίας συμβουλεύουσιν ἐλαφρὸν καθάρσιον κατὰ πᾶσαν δευτέραν ἢ τρίτην πρωΐαν, σιρόπιον τῶν πικρῶν νεραντσίων, φυτικὸν ἄνθρακα, πτιζάνας ἐκ καφὲ καὶ γεντιανῆς· κατὰ τῶν ναυτιάσεων καὶ ἐμέτων, ἀεριοφόρον λειμονάδα, σφαιρίδια πάγου, μαργαρίτας αἰθέρος, ὀλίγον Κίρς, σιρόπιον μορφίνης καὶ κοκαΐνην· κατὰ τῆς σιελλορροίας πικροὺς γαργαρισμοὺς ἐκ γεντιανῆς ἢ ῥήου καὶ τὸν πάγον· κατὰ τῆς δυσκοιλιότητος τὴν ποδορυλλίνην ἢ τὸ ῥῆον, κατὰ κιρσώσεων καὶ τῶν οἰδημάτων τῶν κάτω ἄκρων μετριασμὸν τοῦ περιπάτου καὶ τῆς ὀρθοστασίας καὶ ἐλαφρῶς πιεστικὸν σπειροειδῆ ἐπίδεσμον.

κυκεών, ῶνος, ὁ· ἐν γένει ταραχή, σύγχυσις, confusion, n. f. κυκεών, ἀνακατωσοῦρα, fatras, n. m. τὸ τὸ ἀνακάτωμα, ἡ ἀνακατωσία, pêle-mêle, n. m. μίγμα ἀνομοίων πραγμάτων, salmigondis.

κυκήθρα, ας, ἡ· καὶ

κύκαθρον, ου, τό· τὸ τάρακτον, rabot, n. m. ὄργανον δι' οὗ κυκῶσί τι (ἀνακατώνουσι). § **κυκήθρα,** ας, ἡ· καὶ **κύκαθρον,** rabôt, n.m. κοινῶς τὸ **τσαπί**· εἶδος κεκαμμένου πτύου μετὰ μακροῦ στειλαιοῦ, δι' οὗ οἱ ἐργάται ἀναταράσσουσι τὴν ἄσβεστον καὶ ἀναμιγνύουσιν αὐτὴν μετ' ἄμμου καὶ ὕδατος πρὸς κατασκευὴν τοῦ (ἀμμο)κονιάματος (mortier). § τὸ κύκαθρον (τῶν χωνευτῶν), rabot, n. m. καὶ brassoir, ἐκ τοῦ **κυκάω-ῶ,** (raboter) μέλλ. κυκήσω. § —, τὸ **τάρακτρον** (κύκαθρον τῶν νιτρουργῶν), rabot pour troubler la cristallisation ; ‖ τάρακτρον ἀποσταλακτικὸν ἢ ἀποστακτικόν, rabot de distillation.

κυκλαμιά, ᾶς, ἡ [δημ.], τὸ κυκλάμινον.

κυκλάμινον, τό· cyclamen (προφ. mène), n. m. [κοιν.] pain de pourreau ; κοινῶς τὸ **λαγουδακι**· φυτὸν τῆς τάξεως τῶν πριμουλωδῶν, κονδυλόρριζον, πολυετές, genre de plantes communes à racines âcres et purgatives, παρέχει ὡραῖα ἄνθη.

κυκλί, τό· [δημ.] τὸ κουβάρι, ἡ τολύπη, écheveau, n. m.

κυκλικός, ή, όν· κυκλοειδής, κύκλου σχῆμα ἔχων, στρογγύλος ὡς κύκλος, circulaire, adj. ‖ κυκλικὴ κίνησις, mouvement circulaire ; καλεῖται ἡ κίνησις ἐκείνη καθ' ἣν τὸ κινητὸν διαγράφει περιφέρειαν κύκλου ἐπιστρέφον πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν περιφερικὴν τροχιάν του. § **κυκλικός, κυκλοτερής,** orbiculaire, adj. qui est rond, qui va en rond ; figure, mouvement orbiculaire. § —, στρογγύλος, rond, e ; ‖ — πύργος, tour ronde ; βλ. καὶ **πύργος.**

κυκλικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κυκλικόν, εἰς τρόπον κύκλου, κοινῶς γύρω γύρω, ὁλόγυρα, circulairement, adv. § —, **κυκλοτερῶς,** orbiculairement, adv. en rond ; ‖ κινεῖσθαι κυκλικῶς, se mouvoir orbiculairement.

κύκλιον, τό· [στρατ. νεολ.] lunette, n. f. καλεῖται οὕτω μεταλλικὴ ἢ ξυλίνη πλὰξ ἐφ' ἧς ὑπάρχει κυκλικὴ καὶ ἐνίοτε κωνοειδοῦς σχήματος ὀπή. Τοιούτου εἴδους ὀπαὶ ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῶν κιλλιβάντων καὶ τῶν διαφόρων ἁμαξῶν καὶ ὀχημάτων, προσέτι δὲ καλοῦνται οὕτω καὶ διάφορα κυκλικὰ ἐργαλεῖα· ‖ **κύκλιον διαμετρητικόν,** lunette à calibrer ; καλεῖται οὕτω κυκλοτερὲς ἐργαλεῖον δι' οὗ μετρεῖται ἡ διάμετρος διαφόρων ἀντικειμένων, ἐνίοτε δὲ καλεῖται ὑπὸ τῶν γάλλων καὶ ἁπλῶς lunette. Τὰ διαμετρητικὰ ταῦτα κύκλια δύνανται νὰ ὀνομασθῶσι καὶ ἁπλῶς **περίμετρα** (Χαντσερῆς)· ‖ lunette (ἢ demi-lunette) de forerie ; καλοῦσιν οὕτως οἱ Γάλλοι μέρος τι τοῦ **τρυπανιστηρίου** (forerie) ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ **προτομὴ** (volée) τοῦ τρυπανιζομένου πυροβόλου· τοῦτο ἐκάλεσεν ὁ Χαντσερῆς **ὑπόκυκλον,** τό· ‖ — μισχωτόν, lunette à tige ; ‖ κύκλιον (κιλλίβαντος), lunette d'affût, χρησιμεῦον πρὸς ἕνωσιν τοῦ κιλλίβαντος μετὰ τοῦ προολκαίου· ‖ — τοῦ σταθμίου (τοῦ κιλλίβαντος), lunette de flèche ; ‖ — γεμίσεως, lunette de charge; ‖ — ἐρειστικὸν (ἐκ τοῦ ἐρείδω), lunette d'appui ; ‖ — πιεστικὸν (χρήσιμον εἰς τὸ πιέζειν τοὺς πυραύλους, κολ.), lunette de pression ; ‖ — ἀποδοκιμαστικόν, lunette de rebut ; ‖ — ἐπιδοκιμαστικόν, lunette de réception ; ‖ — χαλυβικὸν μετὰ μηνίδος κινητῆς, lunette en acier avec demi-lunette mobile; ‖ — ἐξεταστικόν, lunette pour inspection ; ‖ — πρὸς τρύπησιν, lunette pour percer ; ‖ — ἐλεγκτικόν, lunette pour vérifier ἢ pour vérification ; ‖ — ἐλεγκτικὸν τῶν πυροβόλων, lunette pour la vérification des bouches à feu; ‖ — μετὰ περονῶν πρὸς διαμέτρησιν τοῦ κινητοῦ ἀστέρος, lunette avec broches pour calibrer l'étoile mobile; ‖ κύκλια τῶν βλημάτων, lunettes des projectiles ; ‖ κύκλια κατευθυντικὰ (ἐκ τοῦ κατευθύνω), lunettes directrices; ‖ κύκλια διπλᾶ πρὸς διαμέτρησιν, lunettes doubles à calibrer; ‖ κύκλια ξύλινα, κτλ. lunettes en bois, etc. ‖ ὑπόκυκλα πρὸς κατασκευὴν τῶν στροφαλίγγων, lunettes pour construction de tourillons. § — τῶν ὀχημάτων, κιλλιβάντων, πυροβόλων=δακτύλιος προσαρμοστήριος (προσαρμόστης), anneau d'embrelage. § — γεμίσεως, boîte de charge, βλ. εἰς λέξιν **πυροβόλον** (περιγραφὴ πυροβ. τῶν 7,5)· ‖ **κύκλιον γεμίσεως,** tube de charge ou tube chargeur=γεμιστικὸς σωλὴν ἢ σωλὴν γεμίσεως· βλ. **γεμισματοσωλὴν** καὶ **πυροβόλον.**

κύκλιος, ὁ· [κυρ. ἐπὶ χοροῦ] «κύκλιοι χοροί», danses en rond ; οὓς κύκλῳ βωμοῦ τινός, κτλ. ἐχόρευον· [νεολ.] ἔγκυκλος, cotillon, βλ. **κοτιγιόν.**

κυκλοειδής, ής, ές· κύκλου σχῆμα ἔχων, στρογγύλος, circulaire, adj. § κυκλοειδὲς κτίριον, rodonde, n. f. βλ. **περίστυλον** στρογγύλον. § **κυκλοειδής,** οῦς, ἡ· [γεωμ.] cycloïde ἢ cycloïdale ; καλεῖται οὕτως ἡ καταγραφομένη καμπύλη παρά τινος σημείου τοῦ ἐπιπέδου κυλινδουμένου κύκλου ἐπὶ μιᾶς τῶν ἐφαπτομένων αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ὀλισθήσῃ. Ἡ κυκλοειδὴς καλεῖται **κοινὴ** (ordinaire), ἐὰν τὸ διαγράφον αὐτὴν σημεῖον εὑρίσκηται ἐπὶ τῆς γεννητρίας περιφερείας· **συνεσταλμένη** (raccourcie), ὅταν τὸ σημεῖον τοῦτο κεῖται ἔσωθεν αὐτῆς καὶ **διεσταλμένη** (rallongée), ὅταν τοῦτο κεῖται ἔξωθεν αὐτῆς. Ἡ σταθερὰ ἐφαπτομένη καλεῖται **ὁδηγήτρια** (directrice).

κυκλοειδῶς, [ἐπίρ.] κυκλικῶς, circulairement ; en rond.

κυκλόθεν, [ἐπίρ.] βλ. **κύκλωθεν.**

κυκλόνω, μέλ. ώσω· κυκλόω-ῶ, περικυκλόνω, περικλείω τι ἐντὸς κύκλου, περικυκλῶ πανταχόθεν, **περιβάλλω,** entourer; περικυκλῶ, cerner ; περιβάλλω, κυκλόω, envelopper ; βλ. καὶ **κυκλόω.**

κυκλοποιέω-ῶ, μέλ. ήσω· ποιῶ (κάμνω) τι κύκλον ἢ τι εἰς σχῆμα κύκλου, arrondir, rendre rond=στρογγυλαίνω, **στρογγυλόω.**

κύκλος, ου, ὁ· πᾶν τὸ περιφερειακῶς στρογγύλον [κυρίως καὶ μεταφ. γῦρος, cercle, n. m. (βλ. καὶ κατωτέρω)· τὸ στρογγύλον, rond, n.m. τὸ κύκλωμα, γῦρος, circuit, n.m.

[ἀστρον.] cycle, n. m. || ἡ διάμετρος τοῦ κύκλου, le diamètre du cercle; || ἀπετέλεσαν κύκλον περὶ τὸν βασιλέα, ils formèrent un cercle autour du roi; || χαράττω κύκλον διὰ τοῦ διαβήτου, tracer un rond avec le compas; || ἔκαμε μεγάλον κύκλον διὰ νὰ ἔλθῃ, il a fait un grand circuit (détour) pour venir; || [ἀστρον.] κύκλοι ἡλίου (σελήνης), cycles de soleil (de lune). § — [γεωμετρ.] cercle, n.m. καλεῖται τὸ ἐπίπεδον σχῆμα τὸ περιοριζόμενον ὑπὸ περιφερείας (circonférence), ἤτοι ὑπὸ καμπύλης γραμμῆς ἧς πάντα τὰ σημεῖα ἰσάκις ἀπέχουσι σημείου τινὸς ἐντὸς τῆς ἐπιφανείας τοῦ κύκλου κειμένου. Τὸ σημεῖον τοῦτο καλεῖται κέντρον (centre) τοῦ κύκλου, πᾶσα δὲ εὐθεῖα, ἑνοῦσα τὸ κέντρον μετά τινος σημείου τῆς περιφερείας καλεῖται ἀκτὶς τοῦ κύκλου· πᾶσα εὐθεῖα ἑνοῦσα δύο σημεῖα τῆς περιφερείας καλεῖται χορδὴ καὶ ἐὰν διέρχηται διὰ τοῦ κέντρου διάμετρος αὐτοῦ. Εὐνόητον ὅτι πᾶσαι αἱ ἀκτῖνες εἶνε ἴσαι καὶ ὅτι ἡ διάμετρος εἶνε διπλασία τῆς ἀκτῖνος. Τόξον κέντρου καλεῖται πᾶν τμῆμα τῆς περιφερείας αὐτοῦ. Ἀξιόλογος ἰδιότης τοῦ κέντρου εἶνε ὅτι δι' οἱονδήποτε κέντρον ὁ λόγος τῆς περιφερείας πρὸς τὴν διάμετρον εἶνε σταθερός, σημειοῦται δὲ ὁ λόγος οὗτος διὰ τοῦ στοιχείου π καὶ εἶνε ἴσος πρὸς 3,14159..... ὧν ἀσύμμετρος ἀριθμός· οὕτως ἐν παντὶ κύκλῳ, ἐὰν ἡ ἀκτὶς ἔχῃ μῆκος α ἡ περιφέρεια ἔχει $\Pi = 2\pi\alpha = 2\alpha \times 3{,}14159.....$ Ἡ δὲ ἐπιφάνεια ἤτοι ἐμβαδὸν (aire) τοῦ κύκλου εὑρίσκεται, γνωστῆς οὔσης τῆς ἀκτῖνος, διὰ τῆς ἰσότητος $E = \pi\alpha^2$. Τμῆμα κύκλου καλεῖται μέρος τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ περιοριζόμενον ὑπό τινος χορδῆς καὶ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος αὐτῇ τόξου, τομεὺς δὲ κυκλικὸς μέρος τῆς ἐπιφανείας τοῦ κύκλου περιοριζόμενον ὑπὸ δύο ἀκτίνων καὶ τοῦ μεταξὺ αὐτῶν περιλαμβανομένου τόξου. Ἡ περιφέρεια παντὸς κέντρου διαιρεῖται εἰς 360 ἴσα μέρη ἅτινα καλοῦμεν μοίρας, σημαίνομεν δὲ διὰ μικροῦ ^{0} δεξιὰ πρὸς τὰ ἄνω τιθεμένου, οἷον 5^0, 10^0, κτλ. Οὕτω τὸ $^1/_4$ τῆς περιφερείας εἶνε τὸ 90^0, τὸ $^1/_2$ 180^0, κλπ. Πᾶσα γωνία ἔχουσα κορυφὴν τὸ κέντρον τοῦ κύκλου καλεῖται κεντρικὴ γωνία μετρεῖται δὲ καὶ αὕτη διὰ μοιρῶν, ἰσουμένη πρὸς τὸ τόξον τοῦ κύκλου τὸ μεταξὺ τῶν πλευρῶν της περιλαμβανόμενον· λέγοντες π. χ. γωνία 5^0, 10^0, κτλ. ἐννοοῦμεν γωνίαν τῆς ὁποίας τὴν κορυφὴν ἂν λάβωμεν ὡς κέντρον καὶ γράψωμεν περιφέρειαν κύκλου μὲ οἱανδήποτε ἀκτῖνα μεταξὺ τῶν πλευρῶν τῆς γωνίας θὰ περιλαμβάνηται τόξον ἰσούμενον πρὸς 5^0 ἢ 10^0 ἤτοι πρὸς $^5/_{360}$ ἢ $^{10}/_{360}$ τῆς γραφείσης περιφερείας. Κατὰ ταῦτα ἡ ὀρθὴ γωνία ἰσοῦται πρὸς 90^0, πᾶσα δὲ ὀξεῖα γωνία εἶνε ἐλάσσων τῶν 90^0 καὶ πᾶσα ἀμβλεῖα μείζων τῶν 90^0. Ὁ λεγόμενος τετραγωνισμὸς τοῦ κύκλου συνίσταται εἰς τὴν εὕρεσιν τετραγώνου ἔχοντος ἐπιφάνειαν ἀκριβῶς ἴσην πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν δοθέντος κύκλου· ἀλλὰ τὸ περίφημον τοῦτο πρόβλημα, ὅπερ πολὺ ἀπησχόλησε τοὺς ἀρχαιοτέρους μαθηματικούς, ἀπεδείχθη ἤδη ὅτι εἶνε ἀνεπίδεκτον λύσεως ἀκριβοῦς· διάφοροι ὅμως ὑπάρχουσιν ἀρχαῖαί τε καὶ νεώτεραι γεωμετρικαὶ κατασκευαὶ δι' ὧν εὑρίσκεται ἡ πλευρὰ τετραγώνου κατὰ προσέγγισιν ἰσουμένου πρὸς δοθέντα κύκλον. Ἀναλυτικῶς ὁ κύκλος θεωρεῖται ὡς εἰδικὴ περίπτωσις τῆς ἐλλείψεως, καθ' ἣν οἱ δύο ταύτης ἄξονες ἔχουσιν ἴσον τὸ μῆκος καὶ αἱ δύο ἑστίαι συμπίπτουσιν εἰς ἓν σημεῖον, τὸ κέντρον τοῦ κύκλου.

Ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ καὶ γεωδαισίᾳ καλοῦνται κύκλοι (cercles), διάφορα ὄργανα (instruments) χρησιμεύοντα διὰ τὴν καταμέτρησιν τῶν γωνιῶν διὰ **κύκλου βεβαθμονομημένου** (cercle gradué) ἐφ' ὅλης τῆς περιφερείας του, π. χ. cercle répétiteur, γωνιολάβιον, τό· κτλ. ὄργανον δι' οὗ καταμετροῦνται γωνίαι· βλ. κατωτέρω. § **στρατιωτικὸς κύκλος**, cercle militaire; ἤτοι συνάθροισις (réunion) τῶν στρατιωτικῶν ἐν στρατιωτικῷ κύκλῳ, ἤτοι μεταξὺ τῶν στρατιωτικῶν. § —, βλ. **ἐπίσωτρον**· || [σιδηροδ.] κύκλοι ἀκανθωτοί, cercle à rebord; ἤτοι ἐπίσωτρα μετ' ἐξοχῆς. § — ἀναγνωστικός, cercle de lecture. § [ἱππευτ.] **κύκλος** cercle, n. m. ἐν τῇ ἱππευτικῇ σημαίνει τὴν περιφέρειαν, ἣν διαγράφει ὁ ἵππος ἐν τῷ ἱππευτηρίῳ παρεκτρεπόμενος ἐπὶ στιγμὴν τοῦ **στίβου** (piste) βλ. κατωτέρω; || **εἰς μέγαν κύκλον**, en cercle; παράγγελμα ἱππικῶν ἀσκήσεων· || **μεταβολὴ** κύκλου, changez le cercle; παράγγελμα ἱππικῶν ἀσκήσεων. § [ναυτ.] **ἀντανακλαστικὸς** (δικάτοπτρος) κύκλος, ἢ **κύκλος Βορδᾶ**, cercle, n. f. à réflexion ou cercle Borda; ἀστρονομικὸν ἐργαλεῖον χρήσιμον πρὸς καταμέτρησιν τῶν γωνιακῶν ἀποστάσεων καὶ ὑψῶν τῶν οὐρανίων σωμάτων. § **κύκλος ὕψους**, cercle de hauteur, συνώνυμον τοῦ vertical; βλ. **κατακόρυφος**. § **πολικοὶ κύκλοι**, cercles polaires; δύο κύκλοι τῆς γηΐνου σφαίρας παράλληλοι τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ ἀφιστάμενοι αὐτοῦ κατὰ $66^0\ 32'$, ὁ μὲν τοῦ Βορείου ἡμισφαιρίου καλεῖται **ἀρκτικὸς** (arctique), ὁ δὲ τοῦ Νοτίου **ἀνταρκτικὸς** (antarctrique). Οἱ κύκλοι οὗτοι χρησιμεύουσιν ὡς ὅρια τῆς θερμαντικῆς δυνάμεως τοῦ ἡλίου, ἤτοι τῶν **εὐκράτων ζωνῶν** (zones tempérées), καὶ τῶν συνεχῶν ἡμερῶν καὶ νυκτῶν· ἐκ τούτων ἄρχονται αἱ **κατεψυγμέναι ζῶναι** (zones glaciales). § —, cerne, n. m. κύκλος σχηματιζόμενος πέριξ ἀντικειμένου τινός. § — [ἱππευτ.] volte, n. f. ἡ **πέδη**· **εἰς κύκλον**. Ὅρος ἱππευτικῆς σημαίνων τὴν κίνησιν τοῦ ἵππου, διαγράφοντος **κύκλον τοῦ στίβου** (volte de piste) εἶνε ὁ καταγραφόμενος ὑπὸ τοῦ ἵππου, χωρὶς οὗτος νὰ πλαγιοβαδίσῃ, τῶν ἰσχίων (hanches) ἑπομένων ταῖς ὠμοπλάταις (épaules); ἐν τῷ **ἀνεστραμμένῳ κύκλῳ** (volte renversée) ὁ ἵππος ἔχει τὴν κεφαλὴν ἐστραμμένην πρὸς τὸ κέντρον τοῦ κύκλου καὶ καταγράφει **μικρὸν μὲν κύκλον** (petit cercle) μετὰ τῶν ἐμπροσθίων, μέγαν **δὲ** κύκλον μετὰ τῶν ὀπισθίων ποδῶν· εἰς κύκλον = ἀτομικῶς, individuellement = volte; εἰς κύκλον = διαδοχικῶς, successivement = volte; εἰς

κύκλον (ἡμικύκλιον)=μάρς, volte (demi-volte) =marche.

κυκλοτερής, ής, ές, γεν. οῦς· ὁ ἔχων σχῆμα κύκλου, ὁ καταγράφων κύκλον, ὁ κύκλῳ ἐστραμμένος, ἐστρογγυλευμένος, circulaire; [διδ.] orbiculaire, adj. βλ. **κυκλικός**· ‖ κυκλοτερὴς κίνησις, mouvement circulaire; ‖ κυκλοτερὴς πρίων, scie circulaire; βλ. **πρίων**· ‖ κυκλοτερὴς τροχιά, voie circulaire, βλ. **τροχιά**. § —, στρογγύλος, rond, e, adj. ‖ κυκλοτερὴς λεπὶς (τῶν ὀχημάτων), βλ. **κύκλωμα**· ‖ τὸ κυκλοτερὲς μέρος τῆς κλίμακος, quartier tournant d'un escalier. ἤτοι τὸ κυκλοτερὲς μέρος τοῦ κλιμακοπλεύρου μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ συνηρμοσμένων βαθμίδων.

κυκλοτερῶς, [ἐπίρ.] κυκλικῶς, circulairement; ἐν κύκλῳ, en cercle; στρογγύλως, en rond; [διδ.] orbiculairement, adv. βλ. **κυκλικῶς**.

κυκλοφορία, ας, ἡ· κυκλοειδὴς κίνησις, circulation, n. f. mouvement de ce qui circule; transmission de main en main; περιστροφή, περιφορά, cours, n. m. ‖ τὸ νόμισμα αὐτὸ δὲν εἶνε εἰς κυκλοφορίαν, cette monnaie n'a pas de cours; ‖ ἡ — τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, la circulation des billets de banque; ‖ ἀναγκαστικὴ κυκλοφορία (τραπεζικῶν γραμματίων),cours forcé (βλ. **καταναγκαστική**)· ‖ θέτω εἰς κυκλοφορίαν, mettre en circulation; faire circuler; donner cours (à un bruit) etc. § **κυκλοφορία τοῦ αἵματος**, la circulation du sang; [φυσιολ.]. Ἡ λειτουργία, δι' ἧς τὸ αἷμα ὁρμώμενον ἐκ κεντρικοῦ τινὸς ὀργάνου διοχετεύεται διὰ πολυαρίθμων ὀχετῶν εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ σώματος καὶ μέχρι τῶν ἀκροτάτων, ὅπως προμηθεύσῃ εἰς τὰ διάφορα ὄργανα τὸ ἀναγκαῖον ὑλικὸν πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπωλειῶν ἃς ὑφίστανται, συγχρόνως δὲ ὅπως ἀπαλλάξῃ αὐτὰ παντὸς μορίου καταστάντος ἀχρήστου καὶ ἐπιβλαβοῦς εἰς τὴν ζωϊκὴν οἰκονομίαν. Τὴν ἐργασίαν δὲ ταύτην ἐκπληροῦν τὸ αἷμα ἐπανέρχεται διὰ νέων ὁδῶν εἰς τὸ κεντρικὸν ὄργανον, ἐξ οὗ ὡρμήθη. Το κεντρικὸν ὄργανον τὸ χρησιμεῦον ὡς ἀποθήκη τοῦ αἵματος καὶ ὡς ῥυθμιστὴς τῆς κινήσεως αὐτοῦ εἶνε ἡ καρδία, ἐκ ταύτης δ' ἐκφύονται τὰ σωληνοειδῆ ἀγγεῖα, δι' ὧν τὸ αἷμα εἴτε μεταβαίνει ἐξ αὐτῆς πρὸς διάφορα μέρη τοῦ σώματος (ἀρτηρίαι), εἴτε ἐπανέρχεται ἐξ αὐτῶν πρὸς τὴν καρδίαν (φλέβες). § [ἱππολ.] κυκλοφορία, circulation, n. f. ἐννοεῖται κυρίως ἡ ἀπανταχοῦ τοῦ σώματος διοχέτευσις τοῦ αἵματος· ‖ σύστημα ἢ συσκευὴ καὶ ἀγγεῖα κυκλοφορικά, appareil, vaisseaux circulatoires.

κυκλοφορικός, ή, όν· circulatoire, adj.

κυκλοφορῶ, μέλ. ήσω, κύκλῳ φέρομαι, se mouvoir circulairement, passer, aller de main en main, circuler; avoir cours; ‖ τὸ αἷμα κυκλοφορεῖ, le sang circule; ‖ αὐτὸ τὸ νόμισμα δὲν κυκλοφορεῖ πλέον, cette monnaie n'a plus de cours; ‖ τὸ χρῆμα κυκλοφορεῖ εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, l'argent roule dans ce pays; ‖ ἐκυκλοφόρησεν ἡ φήμη ὅτι, le bruit a couru que. § — [σπ. μεταβ.] θέτω εἰς κυκλοφορίαν, mettre en circulation; κάμνω νὰ κυκλοφορήσῃ τι, faire circuler; περιφέρω τι πρὸς μεταπώλησιν, colporter. § —, circuler συνών. τοῦ passer, π. χ. κυκλοφορεῖ ἀπὸ στόματος εἰς στόμα, passer de bouche en bouche.

κυκλόω, βλ. κυκλῶ.

κύκλῳ, [ἐπίρ.] ἐν κύκλῳ, κυκλικῶς, en rond; en cercle; πέριξ γύρω, alentour. § [προθετ.] κύκλῳ, πέριξ, περί τι, autour de.

κυκλῶ (όω), μέλ. ώσω· βλ. **κυκλόνω**. § [τακτ.] κυκλῶ, envelopper, ἐκτελῶ κυκλωτικὴν κίνησιν· βλ. **κυκλωτικὴ** κίνησις. § [ναυτ. τακ] κυκλῶ, envelopper ou mettre entre deux feux=ἐν μέσῳ (δύο πυρῶν) τίθημι τοὺς πολεμίους. § [τακτ.] κυκλῶ, tourner; τὸ ῥῆμα τοῦτο ἀκολουθούμενον ὑπὸ ἀντικειμένου τινὸς ἔχει πλείστας στρατιωτικὰς σημασίας ἐχούσας τὴν ἔννοιαν τοῦ **περικάμπτω**, ἀτ φεύγω (éviter), ὑπερκεράω ῶ (déborder), κυκλόω-ῶ **περικυκλόω** ῶ (envelopper), ἐκτελῶ κυκλωτικὴν **κίνησιν** (exécuter un mouvement tournant); π. χ. tourner une aile **ὑπερκερῶ** (ἢ κυκλῶ, ἀναλόγως τῆς κινήσεως) πτέρυγα τινὰ (βλ. λέξιν)· **κυκλῶ τοποθεσίαν**, στράτευμα, τὸν **πολέμιον**, κτλ. tourner une position, une armée, l'ennemi, etc. **περικάμπτω** ἐμπόδιον, tourner un obstacle; βλ. **ὑπερκερῶ**, déborder.

κύκλωθεν, [ἐπίρ.] καὶ κυκλόθεν, πανταχόθεν, ἀπὸ ὅλα τὰ πέριξ σημεῖα, de tous les points d'alentour; γύρω γύρω, ὁλόγυρα, tout autour; ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, de tous côtés.

κυκλώδης, ης, ες· κυκλοειδής, circulaire, adj. **κυκλικός**.

κύκλωμα, ατος, τό· κύκλῳ ἐστραμμένον, περιεστραμμένον σχῆμα, forme ou mouvement circulaire; ἡ περιστροφή, rotation, n.f. περίμετρος, περιδρομή, περιφορά, circuit, n. m. § —, ἔλασμα ἢ λεπὶς κυκλοτερής, bande circulaire ἢ rond de dessus de train, ἐλάσματα κυκλικὰ δι' ὧν ἐφάπτονται ἀλλήλων τὸ προόλκαιον μετὰ τοῦ ἐφολκαίου τῶν ὀχημάτων. § —, rond, n. m. σκευός τι τῶν ὁπλοποιῶν (ἐκ τοῦ κυκλόω-ῶ)· ‖ κύκλωμα σιδηροῦν πρὸς διάψυξιν τῶν κανvῶν (ἤτοι πρὸς στέγνωσιν), rond en fer pour faire sécher les canons. § — [φυσ.] circuit, n. m. ἢ ἠλεκτρικὸν κύκλωμα, circuit électrique; καλεῖται οὕτως ἡ παράγουσα τὸ ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα στήλη (pile) μετὰ τῶν ἀγωγῶν, οἵτινες ἀναχωροῦσιν ἀπὸ τῶν πόλων + καὶ — αὐτῆς καὶ συγκοινωνοῦσι μετὰ τῆς γῆς (ἢ τῆς θαλάσσης), γενικώτερον δὲ καλεῖται **κύκλωμα** τὸ σύνολον τῆς συνδεσμολογίας ἠλεκτρικῶν ὀργάνων καὶ ἀγωγῶν μετὰ πηγῆς τινος ἠλεκτρικῆς. **Κύκλωμά** τι λέγεται **κλειστὸν** (le circuit est fermé), ὅταν δὲν ὑπάρχῃ διακοπή τις καὶ τὸ ῥεῦμα ἀναχωροῦν ἐκ τῆς παραγούσης αὐτὸ πηγῆς διατρέχει τοὺς ἀγωγοὺς καὶ τὰ ὄργανα καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὴν πηγήν. Κύκλωμά τι λέγεται **ἀνοικτὸν** (ouvert) ὅταν ὑπάρχῃ διακοπή τις καὶ τὸ ῥεῦμα δὲν διατρέχει τοὺς ἀγωγοὺς καὶ τὰ διάφορα ὄργανα· ‖ διπλοῦν κύκλωμα, double circuit; κλείειν

κύκλωμα, fermer un circuit; βλ. κύκλωμα. § κύκλωμα, τό· circuit, n. m. ὅταν τίθενται ὁμοῦ πλείονα ἐμπύρια ποσότητος (amorces de quantité) πρὸς παραγωγὴν ἐκρήξεως τινός, λέγομεν ὅτι τὰ ἐμπύρια εὕρηνται εἰς εὐθὺ κύκλωμα (en circuit direct) ὅταν ἓν σκέλος τοῦ ἑνὸς συνδέηται μεθ' ἑνὸς σκέλους τοῦ ἑτέρου, οὕτως ὥστε τὸ ῥεῦμα νὰ διέρχηται διαδοχικῶς δι' ἑκάστου ἐμπυρίου, ὅταν δὲ τὰ δύο σκέλη ἑνὸς ἐμπυρίου συνδέωνται ἰδίᾳ ἕκαστον μετὰ τῶν δύο σκελῶν ἑτέρου, οὕτως ὥστε τὸ ῥεῦμα νὰ διαμοιράζηται, διερχόμενον συγχρόνως δι' ὅλων τῶν ἐμπυρίων, τότε καλεῖται παράγωγον κύκλωμα (circuit dérivé); ‖ κλεὶς βραχέος κυκλώματος, clef de court-circuit, χρήσιμος διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν γαλβανομέτρων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν μετρήσεων· ‖ κλεὶς ἐκκενωτική, clef de décharge. § μαγνητικὸν κύκλωμα, circuit magnétique. Ἅπασαι αἱ δυναμικαὶ γραμμαὶ εἶνε κλεισταὶ καμπύλαι· ἡ ὁδὸς ἣν ἀκολουθεῖ σύνολόν τι δυναμικῶν γραμμῶν ἤτοι δυναμικὸν ῥεῦμα καλεῖται μαγνητικὸν κύκλωμα. Κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἠλεκτρικὸν κύκλωμα τὸ μαγνητικὸν τοιοῦτον χαρακτηρίζεται διὰ τριῶν στοιχείων ἅτινα εἶνε τὸ μαγνητικὸν ῥεῦμα ἢ μαγνητικὴ ῥύσις Φ, ἡ μαγνητοεγερτικὴ δύναμις $\mathcal{F}$ καὶ ἡ μαγνητικὴ ἀντίστασις $\mathcal{R}$. Ἐπὶ τοῦ μαγνητικοῦ κυκλώματος ἐφαρμόζεται ὁ νόμος τοῦ Ohm ὡς καὶ ἐπὶ ἠλεκτρικοῦ τοιούτου

$$\text{ἤτοι } \Phi = \frac{\mathcal{F}}{\mathcal{R}}$$

κυκλών, ῶνος, ὁ· cyclone, n. m. (ἐκ τοῦ ἑλλ. κύκλος, ἡ γαλλ. λέξις ἦτο ἄλλοτε θηλ. γένους διότι ὑπεννόουν τὴν λέξιν tempête). Κυκλῶνες (μετεωρ.) καλοῦνται οὕτω μεγάλοι ὄγκοι ἀέρος κινούμενοι ταχύτατα καὶ περιστροφικῶς περὶ κατακόρυφον ἄξονα. Τὰ μετέωρα ταῦτα παράγονται εἰς τὰς περὶ τὸν ἰσημερινὸν χώρας, ἐν αἷς ἐπικρατεῖ γαλήνη καὶ ὅπου ἔχουσι πάντοτε ὡς αἰτίαν τὴν ἀνισότητα τῆς ταχύτητος τῶν ἀληγῶν ἤτοι διηνεκῶν ἀνέμων, οἵτινες συναντῶνται εἰς τὰ σημεῖα ταῦτα πνέοντες οἱ μὲν ἐπὶ τοὺς δὲ κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν ἐκ τῶν δύο ἡμισφαιρίων. Οἱ κυκλῶνες δὲν κινοῦνται μόνον περιστροφικῶς ἀλλ' ἔχουσι καὶ μετατοπιστικὴν κίνησιν, ἕνεκα τῆς ὁποίας προχωροῦσιν ἐνίοτε μέχρι τῶν συγκεκερασμένων ζωνῶν. Ἡ ταχύτης τῆς περιστροφικῆς κινήσεως φθάνει εἰς τὸν ἀνώτατον αὐτῆς βαθμόν, εἴς τινα μέσην ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ κέντρου τοῦ κυκλῶνος, ὅπου καὶ ἀνέρχεται μέχρι 250 χιλιομέτρων καθ' ὥραν, ἡ δὲ τῆς μετατοπιστικῆς κινήσεως, ἥτις αὐξάνεται ἀναλόγως τῆς ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ ἀποστάσεως, περιορίζεται μεταξὺ 15 ἕως 45 χιλιομέτρων καθ' ὥραν. Ἐν τῷ νοτίῳ ἡμισφαιρίῳ ἡ περιστροφικὴ κίνησις διευθύνεται πάντοτε ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς. Ἐν δὲ τῷ βορείῳ ἡμισφαιρίῳ ἔχει ἀντίθετον διεύθυνσιν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν μετατόπισιν, αὕτη κατ' ἀρχὰς μὲν λαμβάνει χώραν εἰς ἀμφότερα τὰ ἡμισφαίρια ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμάς, εἶτα δὲ ἐκτρέπεται πρὸς ἀνατολάς.

κυκλώπειος, ος, ον, καὶ

κυκλωπικός, ή, όν· τοῖς κύκλωψιν ἀνήκων, εἰς τοὺς κύκλωπας ἀναφέρων, ὑπ' αὐτῶν κατεσκευασμένος, cyclopéen, enne.

κυκλωπία, ας, ἡ· cyclopie, n. f. σπανιωτάτη δυσμορφία ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων, καθ' ἣν εἷς μόνον ὑπάρχει ὀφθαλμὸς ἐπὶ τοῦ μετώπου· πάντα τὰ οὕτω γεννηθέντα τέρατα φέρουσι καὶ οὐσιώδεις ἐν τῇ διαπλάσει τοῦ ἐγκεφάλου ἀνωμαλίας, ἀποθνήσκουσι δὲ ἀμέσως ἢ μετ' ὀλίγον.

κύκλωσις, εως, ἡ· τὸ περικλείειν τι ἐντὸς κύκλου, ἡ πρᾶξις τοῦ κυκλόνειν, action d'entourer (de cerner); περικύκλωσις, cernement, n. m.

κυκλωτικός, ή, όν· ὁ κυκλῶν, περικυκλῶν, de cernement; ‖ κυκλωτικὴ κίνησις [τακτ.], mouvement enveloppant; ἡ κίνησις αὕτη σκοπεῖ νὰ περιβάλλῃ τὸν πολέμιον, νὰ καταλάβῃ τὰ νῶτα αὐτοῦ καὶ νὰ τὸν θέσῃ μεταξὺ δύο πυρῶν· βλ. καὶ κίνησις κυκλωτικὴ [τακτ.], mouvement tournant.

κύκλωψ, ωπος, ὁ· cyclope, n. m. οἱ κύκλωπες, τέκνα τοῦ Ποσειδῶνος· μυθολογικὸν πρόσωπον τεραστίου ὕψους, καὶ καθ' Ὅμηρον ἕνα μόνον ἔχοντες ὀφθαλμὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου, ζῶντες δὲ νομαδικῶς ἄνευ νόμων καὶ γεωργίας ἐπὶ τῆς Σικελικῆς παραλίας.

κύκνειος, ος, ον· ὁ ἐκ κύκνου, de cygne; π. χ. πτίλον· ‖ [μεταφ. οὐδ.] τὸ κύκνειον ᾆσμα (ποιητοῦ, μουσικοῦ), chant du cygne = τὸ τελευταῖον αὐτοῦ ποίημα, μουσικὸν ἔργον· βλ. καὶ κύκνος.

κύκνος, ου, ὁ· κοινῶς **κοῦλος,** cygne, n. m. πτηνὸν στεγανόπουν τῆς οἰκογενείας τῶν πλατυρραμφῶν· εἶνε τὸ χαριέστερον καὶ τὸ μέγιστον τῶν ὑδροβίων πτηνῶν, διακρίνεται δὲ κυρίως ἐκ τοῦ μακροτάτου αὐτοῦ τραχήλου. Τὸ πτέρωμά του εἶνε λευκὸν ἢ ἀμαυρὸν τεφρόν. Τὸ πιστευόμενον ὅτι ὁ κύκνος προαισθανόμενος τὸν θάνατόν του ᾄδει μικρὸν πρὸ αὐτοῦ περιπαθέστατα, ἐξ οὗ καὶ ἡ παροιμιώδης φράσις «κύκνειον ᾆσμα», εἶνε μῦθος ἐντελῶς ἀβάσιμος. § — [ἀστρον.], cygne, n. m. μέγας ἀστερισμὸς τοῦ Βορ. ἡμισφαιρίου.

κυλάω-ῶ, βλ. κυλινδέω.

κυλίζω, [διάλ. Οἰνόης] κυλίω, **κυλινδέω.**

κυλικεῖον, ου, τό· buffet, n. m. τὸ μέρος (καὶ ἡ τράπεζα) ἔνθα ὑπάρχουσαι προητοιμασμένα καὶ κείμενα ἐπὶ τραπέζης διάφορα ἐδώδιμα καὶ ποτά § —, dressoir, n. m. étagère pour mettre la vaisselle.

κυλίκιον, ου, τό· ὑποκ. τοῦ κύλιξ, μικρὰ κύλιξ, μικρὸν ποτήριον, ποτηράκι, petite coupe.

κυλινδέω-ῶ, μέλ. ήσω (κυλίνδω), κυλίω τι, κοινῶς κυλῶ, κατρακυλῶ, rouler, faire rouler; βλ. **κυλίω·** [μετοχ. ἐπίθ.] κυλινδούμενος, η, ον, roulé, ée.

κυλινδήθρα, ἡ· βλ. κυλίστρα.

κυλίνδησις, εως, ἡ· ἡ κύλισις, ἡ πρᾶξις

τοῦ κυλίειν τι, action de rouler, roulage, n. m. π. χ. le roulage des voitures. § —, ἡ κίνησις τοῦ κυλινδουμένου, mouvement de ce qui roule, roulage, n. m. π. χ. roulement d'un carrosse.

κυλινδητής, οῦ, ὁ· rouleur, n. m. (ἐκ τοῦ κυλινδέω, κυλίω τι, κοινῶς κυλῶ)· ἐργάτης μεταφέρων γαίας, κτλ. διὰ τῆς χειραμάξης.

κυλινδητί, [ἐπίρ.] κυλιστά, en [se] roulant.

κυλινδιστικός, ή, όν· ὁ χρησιμεύων πρὸς κυλίνδησιν, qui sert à rouler; ἢ ὁ κυλινδούμενος, roulant, e; || κυλινδιστικὴ βολή, tir roulant; βλ. βολή.

κυλινδούμενος, η, ον (κυλινδέω), roulant, e.

κυλινδρικός, ή, όν· cylindrique, adj. ὁ ἔχων σχῆμα κυλίνδρου, qui a la forme d'un cylindre. § κυλινδρικός, cylindrique, adj. ὁ σχετικὸς ἢ ὁ ἀφορῶν τὸν κύλινδρον, qui est relatif ou qui appartient au cylindre; || κυλινδρικὴ ἐπιφάνεια, surface cylindrique.

κυλινδρικότης, ητος, ἡ· cylindricité, n. f. ἡ κατάστασις, τὸ σχῆμα τοῦ κυλινδρικοῦ, état, forme de ce qui est cylindrique.

κυλινδρικῶς, [ἐπίρ.] cylindriquement, adj. κατὰ τρόπον κυλινδρικόν, σχήματος κυλίνδρου, en forme de cylindre.

κυλινδροειδής, ής, ές· κυλινδρικός, cylindrique, adj. cylindroïde, qui ressemble à un cylindre. § [φυσ. ἱστορ.] cylindracé, ée, adj. qui a la forme cylindrique.

κυλινδροκωνικός, ή, όν· cylindroconique, adj. qui tient du cylindre et du cône; balles cylindroconiques.

κύλινδρος, ου, ὁ· πᾶν ἐπίμηκες στρογγύλον σῶμα, cylindre, n. m. ἢ rouleau, n. m. λέγεται πᾶν κυλινδρικὸν ἀντικείμενον ἢ ὁ κύλινδρος ἐφ' οὗ τυλίσσεταί τι, ἢ καὶ πᾶν τὸ τυλισσόμενον κυλινδρικῶς ἀποτελοῦν οὕτω κύλινδρον. § — [ναυτ.] marbre, n. m. λέγεται τὸ κυλινδρικὸν τεμάχιον τοῦ οἰακοστροφίου (roue du gouvernail) ἐφ' οὗ περιελίσσεται τὸ οἰακόσχοινον (drosse du gouvernail). § — [ὁ τῶν ὁδῶν], ἤτοι κύλινδρος συμπιεστικὸς τῶν γαιῶν, cylindre compresseur; ἢ cylindre (ou rouleau) pour égaliser le sol = κύλινδρος ἐδαφιστικὸς (ἐκ τοῦ ἐδαφίζω). § — ἐφ' οὗ κυλινδοῦταί τι, βλ. φαλάγγιον, rouleau, n. m. || — ἐπακτίου κιλλίβαντος, rouleau d'affût de côte; || — ἐσχάρας, rouleau de châssis; || — τρυπανιστικός, rouleau de forerie ἢ rouleau pour le forage; || — τανυστικὸς (ἐκ τοῦ τανύω), ἢ ἐντατικὸς (ἐντείνω)· || ἀτέρμων κύλινδρος, rouleau sans fin; ἐντὸς πλαισίου εἶνε τοποθετημένοι δύο κύλινδροι δυνάμενοι νὰ περιστρέφωνται· τὸ σύστημα τοῦτο χρησιμοποιεῖται πρὸς μετακίνησιν βαρῶν· || κύλινδροι κατηρτισμένοι, ἀκατάρτιστοι (τῶν λιθογράφων), rouleaux garnis, non garnis; || κύλινδροι σιδηρουργείων, rouleaux pour forges; || — χρυσῶν νομισμάτων, un rouleau d'argent; § [γεωμετρ.] κύλινδρος, ὁ· cylindre, n. m. στερεὸν περιλαμβανόμενον ἐντὸς ἐπιφανείας παραγομένης ὑπ' εὐθείας καλουμένης γεννητρίας (génératrice), κινουμένης παραλλήλως ἑαυτῇ καὶ ἐπακουμβώσης ἐπί τινος καμπύλης γραμμῆς καλουμένης ὁδηγητρίας (directrice). Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ποιοῦνται μνείαν περὶ τῶν ἐχόντων ὁδηγήτριαν περιφέρειαν. Ἡ εὐθεῖα ἡ διερχομένη ἐκ τοῦ κέντρου καὶ ἥτις εἶνε παράλληλος εἰς τὴν γεννήτριαν καλεῖται ἄξων τοῦ κυλίνδρου· || κυλινδρωτός, ή, όν· à cylindre; || — διαμετρητικός, cylindre à calibrer; βλ. διαμετρέω-ῶ· || — ὑπεξανθρακιστικός, cylindre à puddler; || — συναρμοστικός, cylindre d'ajustage; || — ἀνθρακωτικός, cylindre de carbonisation; || κύλινδρος ἀποσταχτικός, cylindre de distillation; || κύλινδρος τοῦ κινητοῦ οὐραίου, cylindre de la culasse mobile; ὁ κύλινδρος τοῦ ὅπλου ὑποδείγματος 1874 καὶ 1886 εἶνε τὸ κυρίως φραχτικὸν τεμάχιον· || κύλινδρος ἐξολκεύς, cylindre extracteur; κύλινδρος δι' οὗ ἐξάγουσι ταχέως τὰ τεμάχια τοῦ κάλυκος ἢ τοῦ περικαλύμματος τῶν βολίδων, τὰ εναπομένοντα ἐν τῇ χάννῃ τοῦ ὅπλου τῶν 8 χιλιοστῶν· || κύλινδρος, ὁ· ὁδοστρωτήρ, ῆρος, ὁ· cylindre, n. m. (ὁδοπ.) ὁ μέγας σιδηροῦς ἢ λίθινος κύλινδρος διὰ τὴν ἐπίστρωσιν, ἤτοι κυλίνδρωσιν τῶν ὁδῶν· || κύλινδρος (ὁδοστρωτὴρ) ἀτμήλατος, cylindre à vapeur; || κύλινδρος (ὁδοστρωτὴρ) ἱππήλατος, cylindre à traction de chevaux; || κύλινδρος πιεστήρ, cylindre compresseur; || κύλινδρος ἀποδοκιμαστικός, cylindre de rebut; || κύλινδρος ἐπιδοκιμαστικός, cylindre de réception; || — πυρπολίου, cylindre de roche à feu; || — ἐλεγκτικός, cylindre vérificateur ἢ cylindre à vérifier; || — ἐλεγκτικὸς τοῦ διαμετρήματος τῆς χάννης, cylindre vérificateur du calibre du canon; || καθρέπτης τοῦ κυλίνδρου (εἰς τὰς ἀτμομηχανάς), glace du cylindre; βλ. κατωτέρω ἀτμοκύλινδρος, cylindre à vapeur; || κύλινδροι διαμετρητικοὶ τῶν βλημάτων, πυροβόλων, κτλ., cylindres à calibrer les projectiles, les bouches à feu, etc. || κύλινδροι ἐλεγκτικοὶ τῶν βλημάτων, cylindres à vérifier les projectiles; || κύλινδροι παρεκτεταμένοι πρὸς ἀναστόμωσιν τῶν γάρνων (ἀτάρνων ἢ δέστρων), cylindres allongés pour aléser les boîtes de roues; || κύλινδροι βολιδοθηκῶν, cylindres pour boîtes à mitraille; || κύλινδροι διὰ τὰς χάννας, cylindres pour canons d'armes à feu; || ἐμπρηστήριοι κύλινδροι, cylindres incendiaires; πυροτέχνημα συνιστάμενον ἐκ κυλίνδρων περιεχόντων ὕλας καταλλήλους διὰ τὴν μετάδοσιν τοῦ πυρός. Τὸ γαλλικὸν πυροβολικὸν μεταφέρει τοιούτους κυλίνδρους εἰς τὰς κίστας τῶν πυρομαχικῶν, δύναται δὲ νὰ μετατρέψῃ ἁπάσας τὰς συνήθεις ὀβίδας εἰς ἐμπρηστικὰς (obus incendiaires), διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως μέρους τοῦ ἐκρηκτικοῦ γεμίσματος δι' ἐμπρηστηρίων κυλίνδρων, οἵτινες ἐξακολουθοῦσι κατακαίοντες ἐπὶ 2 εἰσέτι λεπτὰ μετὰ τὴν διάρρηξιν τοῦ βλήματος (βλ. καὶ πυρπόλιον, ro-

che à feu); ‖ **κύλινδρος διαμετρητικός**, cylindre-lunette; κύλινδρος χρησιμεύων διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς διαμέτρου τοῦ δακτυλίου καὶ τοῦ ᾠοειδοῦς ἐξογκώματος τῆς ὀβίδος. § **κύλινδρος ἢ ἀτμοκύλινδρος**, cylindre, n. m. ou cylindre à vapeur; καλεῖται οὕτω τὸ ὄργανον ἀτμομηχανῆς ἐν ᾧ κινεῖται τὸ ἔμβολον (piston) τῇ ἐπενεργείᾳ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀτμοῦ ἐξασκουμένης πιέσεως. Ὁ κύλινδρος ἀποτελούμεμενος ἐξ ἑνὸς χυτοσιδηροῦ λίαν σκληροῦ τεμαχίου, τορνεύεται ἐσωτερικῶς μετὰ **μαθηματικῆς ἀκριβείας**, οὕτως ὥστε νὰ μὴ παρουσιάζῃ οὐδεμίαν ἀνωμαλίαν, ἐνῷ τὸ ἐξωτερικὸν τοὐναντίον φέρει ἐξαρτήματα ἀποτελοῦντα ἓν σῶμα μετ' αὐτοῦ καὶ χρησιμεύοντα πρὸς συναρμογήν του. Ὁ κύλινδρος εἶνε κεκλεισμένος κατὰ τὰ ἄκρα αὐτοῦ διὰ δύο ἐκ τοῦ αὐτοῦ μετάλλου κυκλικῶν πλακῶν καλουμένων **πυθμένος** (fond) καὶ **πώματος** (couvercle)· καὶ **πῶμα** μὲν λέγεται ἡ πλὰξ ἡ ἔχουσα κεντρικὴν ὀπὴν δι' ἧς διέρχεται τὸ βάκτρον τοῦ ἐμβόλου, **πυθμὴν** δὲ ἡ ἀντικειμένη. Ἕκαστος κύλινδρος φέρει προσέτι ἐπὶ τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ σώματός του, ἤτοι τοῦ πυθμένος καὶ τοῦ πώματος, ὀπὰς ἢ **ἀτμοθυρίδας** (orifices) χρησιμευούσας διὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν τοῦ ἀτμοῦ καὶ διὰ διαφόρους ἄλλας λειτουργίας, ἐπὶ δὲ τῆς ὄψεως τῆς ἐστραμμένης πρὸς τὸ κιβώτιον τοῦ **ἀτμονομέως** (**ἀτμοσύρτου**, boite-à-tiroir) καὶ παραλλήλως τοῦ ἐπιπέδου τοῦ διερχομένου διὰ τοῦ ἄξονος τοῦ κυλίνδρου **ἐπιφάνειαν** τελείως **πεπλανισμένην** καὶ λείαν (parfaitement-polie), καλουμένην **πρόσωπον** ἢ **καθρέπτην** (glace) τοῦ κυλίνδρου, φέρουσαν δύο ζεύγη **ἀτμοθυρίδων** (orifices), ἐφ' ἧς κινεῖται ὁ **ἀτμονομεὺς** καὶ προσαρμόζεται τὸ κιβώτιόν του. Εἰς τὰς μηχανὰς τῆς σήμερον καὶ ἰδίως εἰς τὰς **συνθέτους** (compound), ἀπαντῶμεν πλείονας κυλίνδρους ἐνεργοῦντας διαφοροτρόπως. Ἐκ τούτων ἐκεῖνος μὲν εἰς ὃν ὁ ἀτμὸς ἀφικνεῖται κατ' εὐθεῖαν ἐκ τοῦ ἀτμολέβητος καλεῖται **παραλήπτης κύλινδρος**, cylindre-admetteur, ἢ **κύλινδρος ὑψηλῆς πιέσεως**, ou cylindre à haute pression, ἢ **μικρὸς κύλινδρος**, ou petit-cylindre, ἐκεῖνος δὲ εἰς ὃν ὁ ἀτμὸς ἀφικνεῖται ἐκ τοῦ **παραλήπτου** ἐνεργῶν δι' **ἐκτονώσεως** (détente) καλεῖται **ἐκτονωτικὸς κύλινδρος**, cylindre-détenteur, ἢ **κύλινδρος ταπεινῆς πιέσεως**, ou cylindre à basse pression, ἢ **μέγας κύλινδρος**, ou grand-cylindre. Οἱ **κύλινδροι** ἀναλόγως τῆς τοποθετήσεώς των, ἐξ ἧς καὶ ἡ ὀνομασία τῶν διαφόρων μηχανῶν (βλ. μηχανή, machine), λαμβάνουσι τὰς ἑξῆς ὀνομασίας, ἤτοι **παρανεύων κύλινδρος**, cylindre-oscillant, εἶνε ἐκεῖνος ὅστις φέρει δύο ἀντικειμένας **στροφάλιγγας** (tourillons), διὰ νὰ παρανεύῃ ἐλευθέρως καὶ νὰ παρακολουθῇ τὰς γωνίας ἃς ὁ στρόφαλος δίδει εἰς τὸ **βάκτρον** (tige) τοῦ ἐμβόλου, ὅταν συνδέηται ἀμέσως μετ' αὐτοῦ ἄνευ **διωστῆρος** (bielle); ‖ **ἀνεστραμμένος κύλινδρος**, cylindre-renversé, εἶνε ἐκεῖνος οὗτινος ὡς ἐκ τῆς τοποθετήσεώς του τὸ βάκτρον τοῦ ἐμβόλου ἐξέρχεται πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀτράκτου (arbre) μέρος· ‖ **ὁριζόντιος κύλινδρος**, cylindre-horizontal, εἶνε ἐκεῖνος οὗτινος ὡς ἐκ τῆς τοποθετήσεώς του τὸ βάκτρον ἔχει διαδρομὴν ὁριζόντιον· ‖ **κάθετος κύλινδρος**, cylindre-vertical, εἶνε ἐκεῖνος οὗτινος ὡς ἐκ τῆς τοποθετήσεώς του τὸ βάκτρον ἔχει διαδρομὴν κάθετον· ‖ πλάγιος ἢ **κεκλιμένος κύλινδρος**, cylindre-oblique, εἶνε ἐκεῖνος οὗτινος ὡς ἐκ τῆς τοποθετήσεώς του τὸ βάκτρον ἔχει διαδρομὴν κεκλιμένην ὑπό τινα γωνίαν· βλ. καὶ **περίβλημα** τοῦ κυλίνδρου, chemise du cylindre; ‖ ἀτμογόνος κύλινδρος, calandre, n. m. βλ. **ἀτμογόνος**.

κυλινδροωοειδής, ής, ές· cylindro-ogival, ale; ὁ ἔχων σχῆμα κυλίνδρου πρὸς τὸ ὀπίσθιον μέρος καὶ ᾠοειδὲς (ogival), ἤτοι ἀποτελούμενον ἐκ τῆς τομῆς δύο τόξων κύκλου ἢ παραβολῆς) εἰς τὸ ἐμπρόσθιον. Τοιοῦτον σχῆμα δίδεται σήμερον εἰς τὰς **βολίδας** (balles) τοῦ πεζικοῦ καὶ εἰς τὰ βλήματα τοῦ πυροβολικοῦ.

κυλινδρῶ (όω), μέλ. ώσω, cylindrer; δίδω τὸ σχῆμα κυλίνδρου, donner la forme d'un cylindre; cylindrer une pièce de bois. § [τεχνολ.] —, cylindrer, ὑποβάλλω ὑπὸ τὴν πίεσιν κυλίνδρου, soumettre à la pression d'un cylindre; cylindrer du papier, du drap, une route. § κυλινδέω-ῶ, rouler.

κυλίνδρωμα, ατος, τό, καὶ

κυλίνδρωσις, εως, ἡ· cylindrage, n. m. action de cylindrer, de passer sous ou au cylindre un objet quelconque; le cylindrage des draps. § —, cylindrage, n. m. καὶ roulage, n. m. ἡ διὰ τοῦ κυλίνδρου ἰσοπέδωσις τῶν ὁδῶν, ἤτοι ἡ πίεσις τοῦ σκυρωτοῦ ὁδοστρώματος διὰ τοῦ ὁδοστρωτῆρος (cylindre=κυλινδρου)· cylindrage du macadam; ‖ ἐπίσης ὁ σχηματισμὸς κυλίνδρου, ἤτοι περιστροφὴ ἀντικειμένου τινὸς εἰς σχῆμα κυλίνδρου.

κυλινδρωτής, οῦ, ὁ καὶ ἡ· cylindreur, euse, n. ἐργάτης ἐπιπεφορτισμένος νὰ ὑποβάλλῃ τι ὑπὸ τὴν ἐνέργειαν κυλίνδρου.

κυλινδρωτός, ή, όν· μετὰ κυλίνδρου, à cylindre.

κυλινδῶ, βλ. κυλινδέω.

κύλιξ, ικος, ἡ· ποτήριον, coupe, n. f. ποτήριον στρογγύλον, κύπελλον, gobelet, n. m. § κύλιξ, calice, n. m. vase sacré pour le sacrifice de la messe; τὸ ποτήριον τῆς ἁγίας μεταλήψεως.

κυλιοῦμαι, [δημ.] μέλ. θὰ κυλισθῶ, ἀόρ. ἐκυλίσθηκα, κυλινδέομαι, βλ. **κυλίομαι**, se rouler; se vautrer (κυρίως διὰ τοὺς χοίρους) κυλίομαι εἰς τὸν βόρβορον· κυλινδούμενος κατὰ κόπρον=κυλιόμενος στὴν κοπριά· βλ. καὶ **κυλῶ**.

κύλισις, εως, ἡ· βλ. **κυλίνδησις**.

κύλισμα, ατος, τό· ἡ **κυλίνδησις**, ἡ πρᾶξις τοῦ κυλίειν, action de rouler, roulage, n. m. καὶ ἡ κίνησις τοῦ κυλιομένου, mouvement de ce qui roule, roulement, n. m. § —, κατάρρευσις, κατάπτωσις ἐδάφους (χωμάτων), effondrement [de terrain]. § —, avalanche, n. f. βλ. καὶ **χιονοκύλισμα**.

κυλισμός, οῦ, ὁ· τὸ κύλισμα ἢ ἡ κυλίνδησις.

κυλιστά, [ἐπίρ.] κυλινδητί, en [se] roulant.

κυλιστήριον, τό· [ναυτ.] trévire, n. f. κοινῶς ζεργίνα· σχοινίον δενόμενον διὰ τοῦ ἑνὸς ἄκρου του εἰς τὸ ἄνω μέρος κεκλιμένου ἐπιπέδου καὶ περιβάλλον κυλινδρικὸν σῶμα διὰ τοῦ ἑτέρου ἄκρου του ἐφ' οὗ καὶ ἕλκοντες ἀνασύρομεν κυλίοντες τὸ σῶμα· βλ. καὶ κυλίω, trévirer.

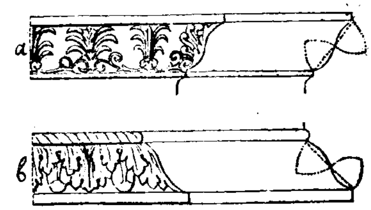
κυλιστός, ή, όν (κυλινδῶ)· δυνάμενος κυλισθῆναι, κυλῶν, κυλινδούμενος, roulant, e; roulé, ée; ὁ εἰς κύλινδρον (rouleau) ἐσχηματισμένος, roulé, ée, adj.

κυλίστρα, ας, ἡ· **κυλινδήθρα,** τόπος ἐν ᾧ κυλίονται, κλίσις λεία (ὅπου δύνανται νὰ κυλίσωσι, γλυστρίσωσι), pente lisse [où l'on peut glisser].

κυλίω, μέλ. ίσω (κυλινδέω), κυλῶ, faire rouler; rouler; ‖ κυλίειν τὰ ἐμπορεύματα ἐπὶ τοῦ στατῆρος, rouler les marchandises à la balance. § [μέσ.] κυλίομαι, κοινῶς **κυλιοῦμαι** (εἰς τὴν σκόνην), se rouler [dans la boue] κυρίως διὰ τοὺς χοίρους. § — [ναυτ.] trévirer, ἤτοι μεθέλκω ἢ ἐπαίρω κατὰ τὸ μῆκος κεκλιμένου **ἐπιπέδου** σῶμά τι σχήματος κυλινδρικοῦ, ὡς βυτίον, σφηκίσκον κτλ. διὰ σχοινίων καλουμένων **κυλιστηρίων** (trévires).

κυλῶ (άω), μέλ. ήσω (κυλινδέω), κυλίω τι, κατρακυλῶ, rouler; [καὶ μεταϐ.] faire rouler; ‖ πέτρα ποῦ κυλᾷ μαλλὶ δὲν πιάνει [παροιμ.], pierre qui roule n'amasse pas mousse. § —, καταρρέω, καταρρίπτω, effondrer [un terrain].

κῦμα, ατος, τό· κυρίως οἴδημα (φούσκωμα) ἰδίως θαλάσσης, τὸ κῦμα τεταραγμένης θαλάσσης, flot, n. m. [τὸ μεγαλείτερον] vague, n.f. καὶ τὸ πόντιον κῦμα, ἢ ἁπλῶς κῦμα, lame, n.f. ἤτοι τὸ ἐκ τοῦ πελάγους προερχόμενον κῦμα. Καλεῖται οὕτως ἡ ἀναλόγως τῆς ἐπιδράσεως ἐκ τῆς πνοῆς τοῦ ἀνέμου κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀνύψωσις ὄγκου θαλασσίου ὕδατος, ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Τὸ κῦμα δυνατὸν νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ ὕψους τῶν 15 μέτρων· ‖ **προκυμία,** grosse lame, ἤτοι ἡ **τρικυμία**· ‖ **κυμάτιον,** petite lame; ‖ μέγα κῦμα, lame énorme, βλ. καὶ **κύμανσις**· ‖ κύματα **ῥηγνύμενα,** brisants, n. m. καλοῦνται οὕτω τὰ κινούμενα ἰσχυρῶς καὶ ἀκανόνιστα κύματα ἅτινα θραύονται ἐν τῇ θαλάσσῃ, κοινῶς **σκάζουν**· ‖ διασχίζω τὸ κῦμα, traverser la lame; **πλέω** εἰς τρόπον ὥστε ἡ πρῷρα τοῦ πλοίου **νὰ** διασχίζῃ αὐτὸ καθέτως· ‖ ἐπὶ τοῦ κύματος, sur les flots = ἐπιπλέω, à flot; ‖ [ποιητ. ἐν] onde, n. f. (flot, soulèvement de l'eau agitée; l'eau en général). § [ναυτ.] κήτειον κῦμα, baleine, n. f. βλ. κήτειος. § [ἀρχιτεκτ.] κῦμα, cymaise ou cimaise ou gueule droite, n. f. τὸ cymaise παράγεται ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ κῦμα ἢ cimaise ἐκ τοῦ λατινικοῦ cima (cime κορυφή)· κῦμα, ατος, τό, καὶ ὑποκορ. **κυμάτιον,** τὸ (μικρὸν κῦμα), ἢ **κορύφωμα,** ατος, τό· καλεῖται οὕτω πᾶσα γλυφὴ εὑρισκομένη εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ **γείσου** (corniche) καὶ ἄνωθεν τῆς **δακρυρρόης** (larmier) ἢ καὶ ἀλλαχοῦ, καὶ τῆς ὁποίας ἡ κατατομὴ παριστᾷ **κυματοειδῆ** γλυφὴν (moulure ondulée) σχήματος S, ἐξ οὗ ἐκλήθη καὶ **κῦμα**· κορύφωμα δὲ καλεῖται γενικῶς ὡς κατέχουσα τὴν κορυφὴν (βλ. καὶ **κυμάτιον,** doucine); ἐν τῇ λεπτουργικῇ καλεῖται οὕτω τεμάχιον ξύλου γεγλυμμένον (orné de moulures), τιθέμενον εἴτε ἐπὶ τῶν τοίχων πρὸς σχηματισμὸν φατνωτήρων (lambris), εἴτε ἐπὶ τῶν ἐπίπλων (τὰ κοινῶς κορδόνια καλούμενα), ἅπερ **κύματα** καλοῦνται·

‖ **κῦμα εὐθὺ** ἢ **κυμάτιον ἀνιὸν** (doucine), cymaise droite, α· ‖ ἀντεστραμμένον κῦμα ἢ κυμάτιον κατιόν, cymaise renversée ou doucine, β. § **κύματα** τά· flots, n. m. pl. ἀρχιτεκτονικὸν κόσμημα ὅπερ παριστᾷ κυματοειδεῖς γραμμάς.

κυμαίνομαι, φουσκώνω, κάμνω κύματα, κυρίως ἐπὶ θαλάσσης κινοῦμαι, ταράσσομαι ὡς τὰ κύματα, être ondulé; (agité)=εἶμαι κυματοειδής (τεταραγμένος· κυματίζω, onduler (avoir un mouvement d'ondulation: le vent fait onduler les eaux). § [μεταφ.] **κυματίζω,** ondoyer; κυμαίνομαι, ἐπιπλέω, flotter; εὑρίσκομαι εἰς κύμανσιν, κυμάτωσιν, αὐξομείωσιν, être en fluctuation; διακυμαίνομαι, αὐξομειοῦμαι, fluctuer; μεταβάλλομαι, ποικίλλομαι, varier; ταλαντεύομαι, balancer; κλονοῦμαι, ταλαντεύομαι, vaciller; ‖ ἡ κόμη της ἐκυμαίνετο, ses cheveux flottaient; ‖ αἱ τιμαὶ κυμαίνονται, les prix varient; ‖ ἐκυμαίνετο μεταξὺ ἐλπίδος καὶ φόβου, il balançait entre la crainte et l'espérance.

κυμαινόμενος, η, ον· ὁ κινητός, flottant, e; ἐπιδεκτικὸς αὐξήσεως ἢ ἐλαττώσεως· ‖ — (κινητὸς) πληθυσμός, population flottante; ‖ κυμαινόμενον χρέος, dette flottante, ἤτοι δημόσιον χρέος ἐπιδεκτικὸν ἡμερησίας αὐξήσεως ἢ ἐλαττώσεως. § —, ondoyant, e, adj. qui ondoie: cheveux, drapeaux ondoyants.

κύμανσις, εως, ἡ· κυματοειδὴς κίνησις, ταραχὴ (τῆς θαλάσσης), κυματισμός, ondulation, n. f. (mouvement oscillatoire qui se produit dans un liquide ou dans un fluide agité); ὁ σάλος, ἡ ταραχή, agitation, n. f. (δια)κύμανσις, κυμάτωσις, αὐξομείωσις, fluctuation, n. f. § κύμανσις, ondulation, n. f. καλεῖται ἡ κατάστασις εἰς ἣν περιέρχεται ἡ ἐπιφάνεια ῥευστῆς ἰσορροπούσης μάζης ὅταν, ἐπίπεδος τέως οὖσα καὶ ὁριζοντία, ταραχθῇ κατὰ

τινα θέσιν ὑπὸ ἀνέμου ἢ λίθου ῥιπτομένου ἐν τῷ ὑγρῷ, κτλ. Αἱ ἀλλεπάλληλοι εἰσοχαὶ καὶ ἐξοχαὶ αἱ παρατηρούμεναι τότε ἐπὶ τῆς πρότερον ἐπιπέδου ἐπιφανείας καλοῦνται **κύματα** (flots), εἰσὶ δὲ ἀποτελέσματα τῆς κινήσεως εἰς ἣν ἐμβάλλονται τὰ μόρια τῆς ὑδατίνης μάζης. Κατὰ ταύτην ἕκαστον μόριον, τεθὲν εἰς κίνησιν εἴτε ἀμέσως ὑπὸ τοῦ διαταράξαντος τὴν ἠρεμίαν αἰτίου, εἴτε βαθμηδὸν ὡς ἐκ τῆς κινήσεως τῶν ἀρχικῶς διαταραχθέντων μορίων καὶ τὴν ἐκ ταύτης ἐπελθούσης διαταράξεως τῆς ἰσορροπίας, ὑψοῦται ἀλληλοδιαδόχως καὶ βυθίζεται ὑπὲρ καὶ ὑπὸ τὴν προτέραν θέσιν τῆς ἰσορροπίας χωρὶς νὰ μεταβάλλῃ καὶ τὴν θέσιν του ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὑγροῦ· κακῶς δὲ ἤθελεν ἐκλάβῃ τις ὅτι τὰ μόρια τοῦ ὑγροῦ μετατίθενται προχωροῦντα ἀπὸ τοῦ κέντρου τοῦ ἀρχικοῦ κραδασμοῦ πρὸς τὴν περιφέρειαν. Τὸ προχωροῦν καὶ διαδιδόμενον ὁλονὲν περαιτέρω εἶνε ἡ κύμανσις αὐτὴ ἤτοι ἡ κίνησις, μεταδιδομένη ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μορίου εἰς τὸ ἄλλο οὕτως ὥστε τὰ κύματα νὰ ἐκτείνωνται διαρκῶς κυκλικῶς καὶ εἰς μείζονα ἀκτῖνα. Αἱ δὲ ἐξάρσεις καὶ καθιζήσεις τοῦ ὑγροῦ αἱ τὴν κύμανσιν ἀποτελοῦσαι, ἃς ἐπιστημονικώτερον καλοῦμεν οἰδματα καὶ κόλπους τῶν κυμάτων, προέρχονται ἐκ τούτου ὅτι πάντα τὰ μόρια τοῦ ὑγροῦ ἐν δεδομένῃ στιγμῇ δὲν εὑρίσκονται εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν (φάσιν) τῆς κινήσεώς των, ἀλλὰ ἄλλα μὲν εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον τοῦ δρόμου ὃν διατρέχουσιν (οἶδμα), ἄλλα δὲ εἰς τὸ κατώτατον (κόλπος) καὶ ἄλλα εἰς πάσας τὰς μεταξὺ θέσεις·

κυμαντικός, ή, όν· ondulatoire, adj. mouvement ondulatoire, d'ondulation.

κυματίζω, μέλ. ίσω, κινῶ, διεγείρω κύματα, ποιῶ τι κυμαίνειν, κινῶ τι κύμασι, ondoyer (flotter par ondes: ses cheveux ondoyaient au gré du vent); ἐπιπλέω ὡς κῦμα ἢ ἐπὶ κυμάτων, flotter; || ἔβλεπε κυματίζουσαν τὴν σημαίαν, il voyait flotter le drapeau; σημαία τις κυματίζει (un pavillon flotte) ὅταν ῥιπιζομένη ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἐκδιπλοῦται καὶ διαμένῃ ἀνοικτή.

κυμάτιον, τό· [ἀρχιτ.] cymaise, n. f. βλ. κῦμα. § — [ἀρχιτ.] doucine, n. f. ou gueule droite; **λέσβιον, τό· δίγλυφον, τό·** κόσμημα ἀρχιτεκτονικόν, γλυφὴ κυματοειδὴς ἤτοι σχήματος S, κοίλη πρὸς τ' ἄνω καὶ κυρτὴ πρὸς τὰ κάτω ἢ τ' ἀνάπαλιν· ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει καλεῖται **κυμάτιον ἀνιὸν** (cymaise droite), ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ **κυμάτιον κατιὸν** (cymaise renversée). Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀρχιτεκτονικῇ τὸ κυμάτιον τοῦτο εἶνε τὸ **κῦμα** (cymaise), ἤτοι ἡ γλυφὴ ἡ ἐπιστέφουσα τὸ ἀνώτερον μέρος τῆς κορωνίδος. Ἡ αὐτὴ γλυφὴ τίθεται ἀντεστραμμένη ὅταν κοσμῇ κατώτερόν τι ἀρχιτεκτονικὸν ἄρθρον.

κυμάτισμα, τό καὶ

κυματισμός, βλ. **θάλασσα** καὶ **κύμανσις**· || —, flottement, n. m. π. χ. αἱ κυμάνσεις τοῦ κατὰ μέτωπον βαδίζοντος στρατεύματος· || τὸ σήκωμα τῶν κυμάτων· βλ. **κυμάτωμα.**

κυματοβολή, ῆς, ἡ· coup de mer; ὁ κλύδων, βίαιον κτύπημα κύματος ἐπὶ τῆς πλευρᾶς πλοίου, ἢ κῦμα ὅπερ ὑπερπηδᾷ τὴν πλευρὰν καὶ πλήττει τὸ πλοῖον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

κυματοειδής, ής, ές· εἶδος, σχῆμα κύματος ἔχων, ondulant, e, adj. (qui ondule); ondulé, ée, adj. (qui présente des ondulations: surface ondulée); ondé, ée, adj. (qui offre des dessins en formes d'ondulations: moire ondée, cheveux ondés); κυματώδης, κυμαινόμενος, ondoyant, e, adj. (qui ondoie); || —, en doucine; βλ. **κυμάτιον**· || κυματοειδές, τό· onde, n. f. καλοῦνται οὕτως ἐν τῇ κοσμηματογραφίᾳ γραμμαὶ κυματοειδεῖς, καθὼς καὶ πᾶν τὸ παρουσιάζον κυματοειδεῖς γραμμάς.

κυματοθραύστης, ου, ὁ· brise lames, n. m. λιθοδομὴ ἢ ἐμπόδιον ἐξ ὀγκολίθων ὑψούμενον ἀρκούντως ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑδάτων, διὰ νὰ ἐμποδίζῃ τὰ κύματα τὰ προερχόμενα ἐκ τοῦ πελάγους νὰ εἰσδύσωσι μετὰ δυνάμεως ἔν τινι λιμένι ἢ ὅρμῳ. Οἱ κυματοθραῦσται κατεσκευάσθησαν κατὰ πρῶτον ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, οἵτινες μετεχειρίσθησαν τὸ σύστημα τῶν φύρδην μίγδην ῥιπτομένων πετρωμάτων. Σήμερον προτιμῶσι γενικῶς τὴν χρῆσιν μεγάλων τεχνητῶν ἐκ σκυροδέματος (béton) ὀγκολίθων, ὧν τὸ βάρος ἔφθασεν εἴς τινας λιμένας τοὺς 120 τόννους· || ὁ κυματοθραύστης λέγεται καὶ **ῥηγμίν,** brise mer, n. m. ou brise-lames.

κυματόμος, ου, ὁ καὶ κυματοτόμος, ὁ· [ἀρχιτ. ὑδρ.] avant-bec, n. m. ὅστις καὶ πρόβολος καλεῖται. Κυματόμος λέγεται ἐπίσης ὁ **παγοθραύστης,** brise-glace; βλ. καὶ **πρόβολος.** Ὁ κυματόμος εἶνε ἔρεισμα γωνιῶδες, τιθέμενον εἰς τὰ **βάθρα** (piles) λιθίνης γεφύρας καὶ χρησιμεῦον ἵνα μὴ ταῦτα προσβάλλωνται σφοδρῶς ὑπὸ τῶν ὑδάτων καὶ τῶν παρασυρομένων ὑπὸ τούτων τεμαχίων πάγων· || ἐμπρόσθιος πρόβολος, avant-bec de devant; || ὀπίσθιος πρόβολος, avant-bec de derrière.

κυματόνω, μέλ. ώσω· κυματόω, (ἀν)υψῶ, ἐγείρω κύματα, soulever des flots; ταράσσω, agiter. § κυματόομαι [οὐδ ἐπὶ θαλάσσης] ταράσσομαι, s'agiter; γίνομαι κυματώδης, devenir houleuse, ἔχω **σάλον**· βλ. καὶ **κύμανσις.**

κυματοῦμαι, [κυρ ἐπὶ θαλάσσης] εἶμαι τεταραγμένος, être agité; ταράσσομαι, s'agiter; σχηματίζω καὶ κυλίω κύματα, rouler des vagues; βλ. καὶ **κύμανσις.** § [συνεκδοχ.] διακυμαίνομαι, **κυματίζω,** onduler.

κυματωγή, ῆς, ἡ· τὸ μέρος τῆς παραλίας καθ' οὗ ῥήγνυνται, θραύονται (σπάζουν) τὰ κύματα, rivage (où les flots se brisent); «ῥηγμὶν θαλάσσης», récif, n. m. ou barre qui brise. § —, ressac, n. m. βλ. καὶ **ἀνακοπή.**

κυματώδης, ης, ες· τεταραγμένος, agité, ée, adj. houleux, euse, adj. || θάλασσα κυματώδης, mer houleuse, ἡ ἔχουσα **σάλον** (houle); ondulé, ée, adj. (qui présente des ondulations: surface ondulée); [συνεκδ.] κυματοειδής, onduleux, euse, adj. (qui forme des ondulations: replis onduleux).

κυμάτωμα, τό καὶ

κυμάτωσις, εως, ἡ· ὁ σχηματισμὸς κυμάτων, soulèvement des flots ; ἡ ταραχὴ (τῆς θαλάσσης), agitation [de la mer]; βλ. κύμανσις.

κυματωμένος, η, ον· κυματώδης, κυματίας, μὲ σάλον, houleux, euse ; τεταραγμένος, agité, ée.

κύμβαλα, τά· cymbales, n. m. pl. κοινῶς **τὰ τάσια**· δίσκοι ἐκ κρατερώματος (βλ. λέξιν) χρησιμεύοντες ὡς μουσικὸν ὄργανον· βλ. **κύμβαλον** καὶ **κρόταλα.**

κυμβαλίζω, μέλ. ίσω· πλήττω, παίζω κύμβαλον, ἢ κρούω τὰ κύμβαλα (τάσια), jouer des cymbales. § — [νεοελ.] παίζω πιάνο, toucher du piano.

κυμβαλισμός, οῦ, ὁ· τὸ πλήττειν, παίζειν κύμβαλον, action de jouer des cymbales. § [νεοελ.] παίζω πιάνο, action de jouer du piano.

κυμβαλιστής, οῦ, ὁ· ὁ πλήκτης, παίκτης κυμβάλου, cymbalier, n. m. cymbaliste, n.m. § [νεοελ.] ὁ παίζων πιάνο, pianiste, n. m κοινῶς ὁ πιανίστας.

κύμβαλον, ου, τό· cymbale, n.m. [πληθ.] κύμβαλα, τὰ στρογγύλα τάσια, βλ. **κύμβαλα.** Κύμβαλον ἐκαλεῖτο παρ' ἀρχαίοις μουσικὸν ὄργανον ἀποτελούμενον ἐκ δύο ἡμισφαιρίων μεταλλίνων ἅτινα ἐκρούοντο πρὸς ἄλληλα· ἐχρησίμευε δὲ πρὸ πάντων ἐν τῇ λατρείᾳ τῆς Κυβέλης καὶ τοῦ Βάκχου. Παρὰ τοῖς νεωτέροις οὕτως ἐκαλεῖτο ἀργυροῦς κωδωνίσκος· εἰς τὸ ὄργανον τῆς ἐκκλησίας, πρὸς δὲ τὸ γαλλιστὶ **tympanon** λεγόμενον ἔγχορδον ὄργανον, οὗ αἱ χορδαὶ ἐπλήττοντο διὰ ξυλίνων πλήκτρων κεκαλυμμένων εἰς τὰ ἄκρα διὰ δέρματος· τὸ ὄργανον τοῦτο εἶνε ὁ πρόδρομος τῶν σημερινῶν κλειδοκυμβάλων. § [νεοελ.] τὸ **κλειδοκύμβαλον,** piano, n. m.

κύμβη, ης, ἡ· nacelle, n. f. ἢ τὸ **ἀκάτιον·** καλεῖται οὕτω μικρὰ λέμβος ἄνευ ἱστοῦ καὶ ἱστίων χρησιμεύουσα διά τε τὸν πλοῦν ἐπὶ ποταμῶν καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν λεμβοζεύκτων γεφυρῶν. § — [ναυτ.] canot de tambour, μικρὰ λέμβος ἥτις ἐτίθετο ἀνάστροφος εἰς τὰ τροχήλατα ἀτμόπλοια ἐπὶ τῶν χανθηλίων τῶν τροχῶν.

κυμβίον, τό· μικρὸν ποτήριον, μικρὸν κύπελλον, tasse, n. f.

κύμινον, ου, τό· [φυτολ.] cumin, n. m. (λατ. cuminum), εἶνε φυτὸν ἐπέτειον ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἀνατολῆς βλαστάνον, νῦν δὲ πολλαχοῦ κηπευόμενον· ἔχει γεῦσιν βαρεῖαν καὶ ἀρωματικήν· κοινῶς τὸ **κύμινο.**

κυμιόνι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] κύμινος, τὸ **κύμινον.**

κυνάγχη, ης, ἡ· ἡ **κόρυζα,** coryza, n. f. τὸ **συνάχι,** ἡ καταρροὴ τῆς ῥινός. § —, angine, n. f. τὸ ὄνομα τοῦτο ἀπεδίδετο ἄλλοτε γενικῶς εἰς πᾶσαν νόσον κύρια συμπτώματα παρουσιάζουσαν διαταραχὰς τῆς καταπόσεως καὶ τῆς ἀναπνοῆς, ἑδρεύουσαν δὲ ἄνωθεν τοῦ στομάχου καὶ τῶν πνευμόνων. Σήμερον αἱ διάφοροι αὗται νόσοι προσέλαβον ἰδιαίτερα μάλλον ὡρισμένα ὀνόματα, καλούμεναι ἀμυγδαλίτιδες, διφθερίτιδες, φαρυγγίτιδες καὶ λαρυγγίτιδες. Διετηρήθη δὲ τὸ ὄνομα κυνάγχη διὰ τὴν ὀξεῖαν καταρροϊκὴν κυνάγχην, ἥτις ἐστὶν ὀξεῖα φλεγμονὴ τοῦ βλεννογόνου τῆς σαρκώδους ὑπερῴας καὶ τοῦ φάρυγγος καὶ τῶν ἀμυγδαλῶν καὶ ἧς εἰδικὴ περίπτωσις, καὶ ἡ σπουδαιοτέρα, ἐστὶν ἡ κοινὴ ὀξεῖα ἀμυγδαλῖτις. Ἡ κυνάγχη ἄρχεται μὲν πολλάκις διὰ πυρετοῦ, καταπτώσεως τῶν δυνάμεων, ἀνορεξίας, κεφαλαλγίας καὶ ἄλλων προδρόμων, ἀκολουθοῦσι δὲ τούτοις ὡς κύρια συμπτώματα ἐξοίδησις καὶ ἐρυθρότης τῶν ἄνω ῥηθέντων μερῶν, ξηρότης αὐτῶν κατ' ἀρχὰς ἣν διαδέχεται μετ' ὀλίγον ὑπερέκκρισις πυκνῆς βλέννης, καὶ δυσκαταποσία μετ' ἄλγους ὡς ἐκ τῆς ἐξοιδήσεως. Ἡ κυνάγχη προσεχῆ αἰτίαν ἔχουσα πολλάκις τὸ ψῦχος, ὀφείλεται πιθανῶς εἰς τὴν δρᾶσιν ἰδίου νοσογόνου βακτηριδίου, συχνὰ δὲ συνοδεύει τὰς ὀξείας λοιμώδεις νόσους (εὐλογίαν, λείριον) ἢ προηγεῖται αὐτῶν· ἁπλῆ οὖσα καὶ πρωτοπαθὴς παρέρχεται μετὰ ἑβδομάδα καὶ ἄνευ θεραπείας· συνιστῶνται ὅμως κατ' αὐτῆς γαργαρισμοὶ χλωρικοῦ καλίου ἢ βόρακος, εἰσπνοαὶ διαλύματος στυπτηρίας ἢ ταννίνης. Ἰδιαιτέρως μνημονευτέαι αἱ καλούμεναι διφθερογόνοι κυνάγχαι, ὧν κυριωτάτη μὲν καὶ ἐπικινδυνωδεστάτη ἡ διφθερῖτις τοῦ φάρυγγος, ἄλλαι δὲ μορφαὶ (angine couenneuse=affection très grave, caractérisée par une fausse membrane qui se forme dans la gorge) ὀφείλονται εἰς τὴν παρουσίαν ἄλλων βακτηριδίων, οἷον τοῦ στρεπτοκόκκου, τοῦ σταφυλοκόκκου, τοῦ πνευμονοκόκκου, κτλ. || — στηθική, angine de poitrine.

κυναγχικός, ή, όν· angineux, euse, πάσχων ἐκ κυνάγχης.

κυναίλουρος, ου, ὁ· cynælurus, n. m. ζῶον ἁρπακτικὸν ἐκ τῶν αἰλουροειδῶν, οὗ ἡ μὲν κεφαλὴ καὶ ἡ οὐρὰ εἶνε ὡς αἱ τῶν αἰλούρων, τὸ δὲ σῶμα καὶ οἱ πόδες ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ τοῦ κυνός. Εἶνε ζῶον εὐκόλως τιθασσευόμενον, κατὰ τὴν πίστιν καὶ τὴν ὑπακοὴν προσεγγίζον πρὸς τὸν κύνα, ἐν Συρίᾳ δέ, Ἰνδίαις καὶ τῇ Β. Ἀφρικῇ χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ θήρᾳ. Γνωστὰ αὐτοῦ εἰσὶ δύο εἴδη, ὁ ἀσιατικὸς κυναίλουρος, παρ' Ἄραψι Τσιτάχ, ἔχων γένειον καὶ μακρὰν δέσμην τριχῶν ἐπὶ τῶν παρειῶν, χρῶμα δὲ φαιὸν μετὰ μελαινῶν κηλίδων καὶ ὁ ἀφρικανικός, ἄνευ κηλίδων, κατὰ δὲ τὴν κοιλίαν λευκός.

κυνάνθρωπος, ου, ὁ· σκυλάνθρωπος, homme -chien.

κυνάρα, βλ. **κινάρα.**

κυνάριον, ου, τό· μικρὸς κύων, τὸ σκυλάκι, petit chien ; carlin, n. m. petit dogue à museau noir et écrasé ; bichon, n. m. petit chien à poil long soyeux et ondoyant.

κυνδαλίσκος, ου, ὁ· ἢ κυνδάλιον, τό· chevillette, n. f. μικρὸν σιδηροῦν περόνιον, petite broche de fer ; βλ. καὶ **γόμφος·** || — πιταρίου, chevillette d'étrier ; || — τοῦ συνδετικοῦ ἀγκίστρου, chevillette de crochet

cheville-ouvrière ; || — κλεὶς τοῦ ῥυμοῦ, chevillette clef du timon.

κύνδαλος, ου, ὁ· cheville, n. f. ξύλινος ἧλος, κοινῶς παλοῦκι ἢ παλουκάκι (Πολυδ. I, 188)· (ὅταν ἦνε σιδηροῦς λέγεται συνήθως γόμφος)· κύνδαλος γαμφηλωτός, cheville à mentonnet). § —, bracon, n. m. ξύλινος πάσσαλος, παλουκάκι, ξύλινος ἧλος.

κυνδαλόω-ῶ, μέλ. ώσω· cheviller, συνενώνω διὰ κυνδάλων.

κυνδαλωτήρ, ῆρος, ὁ· chevilloir, n. m. τὸ ἐργαλεῖον δι' οὗ κυνδαλοῦσι.

κυνηγάρης, α, ικον· [δημ.] (**κυνηγός, θηρευτής**), ὁ καλῶς κυνηγῶν, [bon] chasseur, euse.

κυνηγάρικος, ικη, ικον· [δημ.] θηρευτικός, κυνηγετικός, de chasse ; κατάλληλος διὰ κυνηγεσίαν, propre ou apte à la chasse. § —, ὁ καλῶς κυνηγῶν, qui chasse bien.

κυνηγάω, [δημ.] ἀντὶ **κυνηγέω.**

κυνηγεσία, ας, ἡ καὶ

κυνηγέσιον, ου, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ κυνηγεῖν, τὸ κυνήγιον, chasse [ἰδίως au chien, ἢ à courre, συνώνυμον τοῦ chasse à cor et à cri] ; καὶ ἐν γένει ἡ συνοδία, ἡ ἀκολουθία κυνηγῶν μετὰ τῶν κυνῶν των (chasse faite avec des chiens) vénerie, n. f. (ἐκ τοῦ λατ. venari, chasser) art de chasser avec des chiens courants. § **κυνηγέσιον,** battue, n. f. action de battre les bois pour en faire sortir les loups, les renards et autres bêtes.

κυνηγέτης, ου, ὁ· θηλ. κυνηγέτις, ιδος, ἡ· ὁ ὁδηγὸς κυνῶν εἰς κυνήγιον, βλ. **κυνηγός.**

κυνηγετικός, ή, όν· κυνηγῷ ἢ κυνηγίῳ ἀνήκων, ὁ τοῦ κυνηγοῦ ἢ κυνηγίου, de chasse; ἵππος, κύων, κτλ. χρήσιμος, ἐπιτήδειος, κατάλληλος εἰς κυνήγιον· || — κύων, chien de chasse ; || — ἵππος, hunter (λέξ. ἀγγλ.), n. m. cheval de chasse, exercé à franchir les obstacles. § — κυνηγεσίας, de vénerie.

κυνηγέτις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ **κυνηγέτης.**

κυνηγέω, βλ. **κυνηγῶ.**

κυνήγημα, ατος, τό· τὸ κυνηγεῖν, καταδιώκειν, ἡ πρᾶξις τοῦ κυνηγεῖν, chasse, n. f. **δίωξις,** δίωγμα, καταδίωξις, poursuite, n. f.

κυνηγητός, ή, όν· ἡ δίωξις, δίωγμα, καταδίωξις, poursuite, n. f. || τὰ παιδιὰ παίζουν κυνηγητόν, les enfants se courent après. § —, ὁ κυνηγούμενος, καταδιωκόμενος, poursuivi, e.

κυνῆγι, τό [δημ.] καὶ

κυνήγιον, ου, τό· τὸ ἔργον τοῦ κυνηγοῦ· ἡ θήρα (κυρίως τῆς ξηρᾶς), ἡ ἄγρα, ἡ **κυνηγεσία,** chasse, n. f. § — συνεκδοχ. τὸ πιασμένον εἰς τὸ κυνῆγι ἤτοι πτηνὸν ἢ ζῶον, τὸ θήραμα, ἄγρευμα, gibier, n. m. le fruit de la chasse; βλ. καὶ **ἀγρίμι**· || χονδρὸν κυνῆγι, gros gibier ; (καὶ τὸ κρέας του) venaison, n. f. (λατ. venatio, chasse) chair de bête fauve ; || τὸ δάσος αὐτὸ ἔχει πολὺ κυνῆγι, cette forêt est fort giboyeuse.

κυνηγός, οῦ, ὁ καὶ ἡ· ὁ κύνας ἄγων, ὁδηγῶν εἰς κυνήγιον, κυνηγέτης, ἀγρευτής, chasseur, euse ; παρὰ ποιηταῖς chasseresse, n. f. || Ἄρτεμις ἡ κυνηγός, Diane la chasseresse; || — πουλιῶν, oiseleur, n. m. ὁ **κυνηγός,** ὁ ψιλός, chasseur, n. m. ἐλαφρῶς ὡπλισμένος στρατιώτης. Ἐν τῷ γαλλικῷ στρατῷ ὑπάρχουσι διάφορα σώματα πεζῶν ἢ ἐφίππων οἵτινες καλοῦνται chasseurs, παρ' ἡμῖν καλοῦνται **εὔζωνοι** (εὔζωνος, ου, ὁ)· || **πεζοὶ κυνηγοὶ** ἢ ἁπλῶς ἢ ψιλοί, chasseurs à pied ; || **ἔφιπποι κυνηγοὶ** ἢ ἱππεῖς ψιλοί, chasseurs à cheval ; || ἔφιπποι κυνηγοὶ τῆς Ἀφρικῆς, chasseurs d'Afrique; βλ. οἱ **δασοφύλακες,** chasseurs forestiers. § [ἰχθ.] coryphène.

κυνηγῶ (έω), μέλ. ήσω· ὑπάγω εἰς τὸ κυνῆγι, aller à la chasse, chasser ; [μεταφ.] καταδιώκω, donner la chasse ; poursuivre ; τρέχω κατόπιν τινός, courir (après); **ἐπιδιώκω** τι μετὰ ζήλου, pourchasser.

κυνήπους, οδος, ὁ· [ἱππολ.] boulet, n m. οὕτω καλεῖται τὸ σφαιροειδὲς τμῆμα τοῦ κατωτέρου τμήματος τοῦ ποδὸς τοῦ ἵππου τὸ ἀποτελούμενον ἐκ τῆς συναρμογῆς τοῦ κανόνος μετὰ τῆς πρώτης φάλαγγος ἢ τοῦ μεσοκυνίου ἤτοι ὁ κόμβος ἀπ' ἐπάνω ἀπὸ τὸ **πουλάκι τοῦ** ἵππου (ὁ ἀστράγαλος)· βλ. καὶ **διάστρεμμα** (entorse).

κυνικός, ή, όν· (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος) τῷ κυνὶ ἀνήκων, de chien, canin, e, adj. [συνήθ. συνεκδ.] cynique, [κυρ. **καὶ μεταφ.**] || κυνικὴ γλῶσσα, langage cynique ; || κυνικὴ ἀναίδεια cynisme, n. m. [**κυνικώτερον**=ἀναιδέστερον]· βλ. κατωτέρω. § —, caniculaire, adj. qui tient de la canicule, de l'époque de la canicule; (κυνιάδες ἡμέραι, jours caniculaires=κυνικὰ καύματα)· || κυνικὰ καύματα, chaleur caniculaire ; || ὁ καιρὸς τῶν κυνικῶν καυμάτων, la canicule ἢ **κυνικὰ καύματα** (les chaleurs de) la canicule ; **καλεῖται** ἡ περίπου ἀπὸ τῆς 24 Ἰουλίου μέχρις 24 Αὐγούστου θερμοτάτη περίοδος τοῦ ἐνιαυτοῦ, τὸ ὄνομα ἔχουσα ἀπὸ τούτου, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ περίοδος τῆς κοσμικῆς ἀνατολῆς τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Μεγάλου Κυνὸς καὶ εἰδικώτερον τοῦ ἀστέρος Σειρίου, ὅστις δηλ. κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἀνατέλλει συγχρόνως μετὰ τοῦ ἡλίου. Κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ὁ ἥλιος διατρέχει τὰς μοίρας 120-150 τῆς ἐκλειπτικῆς ἤτοι τὸ ζώδιον τοῦ Λέοντος. § κυνικὸς φιλόσοφος, cynique, n. m. ἐλέγοντο οὕτως οἱ ὀπαδοὶ τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς ἣν ἵδρυσεν ὁ Ἀντισθένης. Ἡ σχολὴ αὕτη τῶν φιλοσόφων περιεφρόνει τὰς κοινωνικὰς εὐπρεπείας (les bienséances sociales), ὅθεν **κυνικὸς** (cynique) ἐσήμαινεν ἀναιδής, ἄσεμνος, αἰσχρός, impudent, obscène, π. χ. discours cynique.

κυνικότης, ητος, ἡ· **κυνισμός,** cynisme, n. m. ἡ σχολὴ τῶν κυνικῶν, φιλοσόφων, doctrine des philosophes cyniques ; ὅθεν ἀναίδεια, αἰσχρότης, impudence, effronterie.

κυνικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κυνικόν, d'une manière cynique, cyniquement, adv.

κυνισμός, βλ. κυνικότης.

κυνοβάτης, ου, ὁ· (ἵππος) ἢ **ἐλαφόπους,** bouleture, cheval bouleté ou bouté ; ὁπόταν

ἕνεκα οἱασδήποτε χρονίας βλάβης τῆς ἀρθρώσεως αὐτοῦ τοῦ κυνήποδος, ἢ ὡς ἐκ τῆς ἐλαττωματικῆς στάσεως τοῦ μεσοκυνίου, ὁ ἵππος ἱστάμενος, φέρῃ τοὺς κυνήποδας προτεταμένους οὕτως ὥστε τὰ μεσοκύνια νὰ εὑρίσκωνται ἐν τῇ αὐτῇ καθέτῳ μὲ τὸν κανόνα.

κυνόγλωσσον, [φυτ.] cynoglosse, n. m. γένος τῆς οἰκογ. τῶν τραχυφυλλωδῶν ἢ βοραγινωδῶν· πόαι τῆς βορείου εὐκράτου ζώνης.

κυνόδεσμος, ου, ὁ· δεσμὸς δι' οὗ ἄγουσι τὸν κύνα, laisse(f) de chien.

κυνόδηκτος, ος, ον· ὁ δηχθεὶς ὑπὸ κυνός, mordu par un chien.

κυνόδους, οντος, ὁ· κυνόδων, οντος, ὁ· dent canine ; βλ. ὀδούς. § [ἱππολ.] κυνόδοντες, οἱ· crochets, n.m. ou crocs (dents), λέγονται οἱ μεταξὺ τῶν τομέων καὶ τραπεζιτῶν ὀδόντων εἰς τὸν ἄρρενα μόνον ἵππον εὑρισκόμενοι ὀξεῖς ὀδόντες· ἡ φορβὰς ἀπορεῖ τοιούτων κυνοδόντων· (βλ. καὶ ὀδούς).

κυνοειδής, ής, ές· ὅμοιος κυνί, semblable à un chien.

κυνοκέφαλος, ου, ον· ὁ ἔχων τὴν κεφαλὴν κυνός, qui a une tête de chien, ὁ σκυλοκέφαλος. § [οὐσ.] κυνοκέφαλος, cynocéphale, adj. λέγεται ἰδίως ἐπὶ πιθήκου ἔχοντος κεφαλὴν ὁμοίαν τῆς τοῦ κυνός.

κυνοκτόνος, ος, ον· κοινῶς μπόγιας σκυλιῶν, ὁ φονεύων κύνας, tueur de chiens.

κυνόλυκος, ὁ· chien-loup, n. m.

κυνόμορφος, ος, ον· ὁ ἔχων μορφὴν κυνός, figure de chien.

κυνόρροδον, ου, τό· κοινῶς **σκυλοτριαντάφυλλο**, ἀρχαία ὀνομασία τῆς ἀγρίας ῥοδῆς, églantine, n. f. fleur de l'églantier.

κυνόσβατον, ου, τό· gratte-cul, n. m. nom vulgaire du fruit de l'églantier et du rosier ; [πληθ.] des gratte-culs.

κυνόσβατος, ἡ· églantier, n. m. rosier sauvage.

κυνοσουρά, ἡ· [ἄστρον.] ἡ μικρὰ ἄρκτος, petite ourse, cynosure, n.f.

κυνοτρόφος, ος, ον· ὁ ἀνατρέφων κύνας, éleveur de chiens.

κυοφορία, ας, ἡ· ὁ χρόνος καθ' ὃν διαρκεῖ ἡ **ἐγγυμοσύνη**, [temps de la] grossesse ; ἡ κατάστασις τῆς ἐγγύου γυναικός, κτλ. βλέπε **κύησις**.

κυοφορῶ (έω), μέλ. ήσω· φέρω βρέφος ἐν γαστρί, ἔχω παιδὶ στὴν κοιλιά, τὸ εἶναι ἔγγυος, être enceinte ; [ἐπὶ ζώων], être pleine; φέρω ἐν τῇ κοιλίᾳ, porter ; ‖ ἡ ἵππος (φορβὰς) κυοφορεῖ δώδεκα μῆνας, la cavale (jument) porte douze mois. § [μεταφορ.] être gros de ; ‖ τὸ παρὸν κυοφορεῖ τὸ μέλλον, le présent est gros de l'avenir ; ‖ τίς οἶδε τί κυοφορεῖ τὸ μέλλον, qui sait ce que couve l'avenir.

κυπαρισσένιος, α, ον· [δημ.] **κυπαρίσσινος**, ἐκ ξύλου κυπαρίσσου, de bois de cyprès. § —, ὑψηλὸς ὡς ὁ κυπάρισσος, élancé comme le cyprès.

κυπαρίσσι, [δημ.] βλ. **κυπάρισσος.**

κυπαρισσί (χρῶμα) τό· vert d'asperge ; βλ. εἰς **χλωρός.**

κυπαρισσοειδής, ής, ές· ὅμοιος κυπαρίσσῳ, semblable au cyprès ; [διδ.] cypressiforme, adj.

κυπαρισσόμηλον, τό· [δημ.] ὁ καρπὸς τοῦ κυπαρίσσου, [κηκίς], noix de cyprès.

κυπάρισσος, ου, ὁ· κυπάριττος, τὸ γνωστὸν ἀειθαλὲς δένδρον, κοινῶς τὸ κυπαρίσσι, cyprès, n. m. ὅπερ ἔχει ξύλον εὐῶδες, μὴ προσβαλλόμενον ὑπὸ τῆς θαλάσσης, οὐδὲ ὑπὸ τῆς ὑγρασίας· βλ. καὶ ξύλον (bois).

κυπαρισσών, ῶνος, ὁ· τόπος κυπαρίσσοις κατάφυτος, plant (plantation) de cyprès ; [διδ.] cyprière, n. f.

κύπειρις, εως, ἡ καὶ

κύπειρος, ου, ὁ· souchet, n. m. στρογγύλη εὐώδης ῥίζα· ‖ — ὁ ἐδώδιμος, κοινῶς τὸ **μάννα**, souchet comestible.

κυπειροειδής, ής, ές· ὅμοιος κυπείρῳ, cypéroïde, adj. κυπειρώδης, cypéracé, ée.

κύπειρον, τό· βλ. **κύπειρις.**

κυπελλοειδής, ής, ές· ἔχων σχῆμα κυπέλλου, qui a la forme d'une coupe.

κύπελλον, ου, τό· ἄωτον δοχεῖον, ποτήριον, coupe, n. f. κοινῶς ἡ **κοῦπα**· τὸ κυάθιον, gobelet, n. m. § —, coupelle, n. f. **κατ' ἐ**πέκτασιν ὁ κύαθος, tasse, n. f. coupelle,n. f. ‖ **κύπελλα** καφέ, tasses au café ; ‖ **κύπελλα** γάλακτος, tasses au lait ; ‖ **κύπελλα** τείου, tasses au thé.

κυπελλῶ (όω), μέλ. ώσω· τήκω ἐν κυπέλλῳ [χημ.], coupeller.

κυπέλλωσις, εως, ἡ· coupellation, n. f. καλεῖται ἐν τῇ μεταλλευτικῇ τρόπος τις ἐξαγωγῆς τοῦ καθαροῦ μετάλλου, κυρίως πρὸς ἐξαγωγὴν τοῦ ἀργύρου ἀπὸ τῶν μεταλλευμάτων αὐτοῦ χρησιμοποιούμενος. Ὁ γαληνίτης π. χ. τήκεται ἐν κυπέλλῳ, ἤτοι λεκάνῃ ἐπιστρωμένῃ διὰ στρωμάτων στερεᾶς πορώδους τέφρας ὀστῶν καὶ ξύλων, καὶ διαπυροῦται, ἐμφυσωμένου ἐν αὐτῇ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ σφοδροῦ ῥεύματος ἀέρος· οὕτως ὁ μόλυβδος μετὰ τοῦ ὀξυγόνου τοῦ ἀέρος ἑνοῦται εἰς ὀξείδιον μολύβδου, ὅπερ τοῦτο μὲν ἀπέρχεται ὡς καπνός, τοῦτο δὲ ἀναπίνεται ὑπὸ τῆς πορώδους τέφρας ἢ ἐπιπολάζον ὡς ἐλαφρότερον ἐκχύνεται ἐκ πλαγίων ὀπῶν· ἀφαιρουμένου δ' οὕτω βαθμηδὸν ὅλου τοῦ μολύβδου ὑπολείπεται ἐν τῷ κυπέλλῳ καθαρὸς ὁ ἄργυρος.

κύπερη, [δημ.] βλ. **κύπειρις.**

κυπριανός, οῦ, ὁ· [δημ.] βλ. **κυπρῖνος.**

κυπρί, τό· [δημ.] ὀνομάζουν εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος τὸ χαλκωματένιο **κουδοῦνι**, ὅπου κρεμοῦν εἰς τὸν λαιμὸν τῶν ζώων· οἱ ἀρχαῖοι ὠνόμαζον **κύπρον** τὸ χάλκωμα ἐν γένει· ὅθεν **κυπρί** = **κουδοῦνι** (χάλκινον), grelot, n. m. clarine, n. f.

κυπρινόγλωσσος, ος, ον· langue de carpe, ἔχων σχῆμα τῆς γλώσσης τοῦ κυπρίνου· ‖ [οὐσ.] κυπρινόγλωσσον, τό [σιδηρ.], langue de carpe, λέγεται κοπεὺς στενὸς ῥομβοειδοῦς σχήματος· εἶδος τρυπάνου.

κυπρῖνος, ου, ὁ· carpe, n. f. ἰχθὺς ποτάμιος, κοινῶς βλ. γραβάδι καὶ **κυπριανός**· || γένος τοῦ κυπρίνου εἶνε καὶ τὸ χρυσόψαρον τὸ φερόμενον ἐντὸς ὑελίνων **δοχείων.**

κυπρίνουρον, τό· queue de carpe, σιδηροῦς μικρὸς ὄνυξ (crampon) πεπλατυσμένος κατὰ τὸ ἓν ἄκρον, ὅπερ εἶνε ἐνίοτε διχοτομημένον, ὡς τὸ σχῆμα Y, ἤτοι φέρει δύο **συνδέσεις** (scellements), χρησιμεύων διὰ τὴν **σύνδεσιν πλακῶν** (à réunir deux dalles).

κυπρίτης, ου, ὁ· [ὀρυκτ.] cuprite, n. m. ὀρυκτὸν ἐξ ὑποξειδίου τοῦ χαλκοῦ ἀποτελούμενον εἰς χρυστάλλους τοῦ κανονικοῦ σχήματος ἢ καὶ εἰς μάζας χειροπληθεῖς εὑρισκόμενον.

κυπτός, ή, όν (κύπτω), κεκυφώς, κοινῶς σκυφτός, σκυμμένος, κεκυμμένος, courbé, ée; baissé, ée; κεκλιμένος, incliné, ée.

κύπτω, μέλ. ὕψω· κλίνω εἰς τὰ ἔμπροσθεν, κοινῶς σκύφτω, χάμπτω, courber; χαμηλῶ, baisser; κλίνω, incliner; || κύπτω τὴν κεφαλήν, courber la tête; || κύπτω τὸ σῶμα, incliner le corps; || κεκυφώς, υῖα, ός, βλ. κυπτός. § [οὐδ.] διπλόω-ῶ, κάμπτω, ployer courber; κλίνω πρός τι, s'incliner; χαμηλοῦμαι, se baisser; κάμπτομαι, se courber. § —, plonger; || ἵππος κύπτων, cheval qui plonge, καταβιβάζων καὶ ἐπεκτείνων ἀποτόμως τὴν κεφαλήν του.

κύρ, ὁ· [δημ.] [κατ' ἀποκοπήν, ἀντὶ κύριος], monsieur, maître, n. m. [περιφρον. καὶ κοινῶς] sieur, mons; || κὺρ Γιάννη! maître Jean; || κάποιος κὺρ Γιάννης, un sieur Jean.

κυρά, ᾶς, ἡ· [δημ.] ἀντὶ **κυρία,** ἡ οἰκοδέσποινα, maîtresse de la maison; || ἡ κυρία, madame, n. f. dame, n. f. [ἐν προσφωνήσει ἐν.] mère; || θὰ τὸ εἰπῶ τῆς κυρᾶς σου, je le dirai à votre maîtresse; || ἡ κυρὰ Νικόλαινα, dame Nicolle; || αἴ! κυρά! eh! la mère.

κυραμάννα, ας, ἡ· [διάλ. Ἠπ.] α) ἡ μήτηρ τῶν γονέων, (ἐν Θεσσαλ.) λέγεται **μαννιά,** καὶ ἀλλαχοῦ **κυροῦλα**· β) ἡ πενθερὰ τῆς νύμφης.

κυράτσα, ας, ἡ· [δημ.] [γυνὴ κενόδοξος, **πέρπερος**], ἡ **ἐπιτετηδευμένη** (προσποιουμένη) γυνή, femme affectée; γυνὴ ἀκκιζομένη, mijaurée, n. f. ἀκκίστρια, ἡ φιλάρεσκος, minaudière, n. f. ἡ μορφάζουσα, grimacière, n. f. γυνὴ αὐθάδης καὶ πλήρης οἰήσεως, pimbêche, n. f. κομψευομένη, précieuse, n. f. γυνὴ **σεμνότυφος,** bégueule, n. f.

κυράτσης, ὁ· [δημ.] (πέρπερος), ὁ προσποιητὸς (**ἐπιτετηδευμένος,** ὁ μὴ φυσικὸς) κατὰ τοὺς τρόπους, affecté dans ses manières; ἀκκιστής, φιλάρεσκος, minaudier.

κυρατσίτσα, ἡ· [δημ.] petite mijaurée, βλ. καὶ **κυράτσα.**

κυρατσιτσιά, ἡ· [δημ.] (περπερία) οἱ ἐπιτετηδευμένοι τρόποι τῶν φιλαρέσκων γυναικῶν, προσποίησις, ἐπιτήδευσις, affectation, n. f. afféterie, n. f. οἱ ἀκκισμοί, minauderies, n. f. [πληθ.] οἱ μορφασμοί, grimaces; mines (affectés); ἡ σεμνοτυφία, bégueulerie, n. f.

κυρβασία, ας, ἡ· ἡ κορυφὴ τοῦ ἀλέκτορος, κοινῶς ἡ κακάρα, la crête de coq.

κύρης, η, ὁ καὶ **κύρις** ὁ· [δημ.] (κατὰ συγκοπ. ἐκ τοῦ) **κύριος** (λέγεται ὁ πατὴρ ὑπὸ τῶν τέκνων του), père, n. m. || κατὰ μάννα κατὰ κύρι [παροιμ.], tel père, tel fils.

κυρία, ας, ἡ· ἡ ὕπανδρος γυνή, dame, n. f. τιμητικὴ προσηγορία, προσφώνησις πρὸς ὕπανδρον γυναῖκα, madame, [ἐπὶ νεάνιδ.] ἡ δεσποινίς, demoiselle, n. f. τιμητικὴ προσφώνησις πρὸς νεάνιδα, mademoiselle; μία κυρία σᾶς ζητεῖ, une dame vous demande; || ἡ κυρία μήτηρ σας, madame votre mère.

κυριακάτικος, η, ικον· [δημ.] τῆς κυριακῆς, de dimanche; || φορεῖ τὰ κυριακάτικα, il est endimanché.

κυριακή, ῆς, ἡ· ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου, dimanche, n. f. || ἡ κυριακὴ τῶν Βαΐων, le dimanche des Rameaux; Pâques fleuries; καλεῖται ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας ἡ πρὸ τῆς Κυρ. τοῦ Πάσχα Κυριακή, καθ' ἣν ἑορτάζεται ἡ εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ πώλου ὄνου εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ὁ λαὸς ὑπεδέχθη ἐνθουσιωδῶς φέρων πανηγυρικῶς **βάϊα** ἤτοι κλάδους φοινίκων καὶ ὑποστρωννύων τὴν ὁδὸν δι' ἐνδυμάτων καὶ ταπήτων· || ἡ κυριακὴ τοῦ **Θωμᾶ,** le dimanche de quasimodo; Pâques closes; || ἡ κυριακὴ τῶν ἀπόκρεω, le dimanche de la sexagésime; || ἡ κυριακὴ τῆς τυρινῆς, le dimanche gras; || ἡ πρώτη κυριακὴ τῶν νηστειῶν· ἡ κυριακὴ τῆς ὀρθοδοξίας, le dimanche de la quadragésime; || ἡ κυριακὴ ἀργία, βλ. **ἀργία.**

κυριακοδρόμιον, ου, τό· [ἐκκλ.] recueil de dominicales (de sermons du dimanche).

κυριακός, ή, όν· dominical, ale, adj. (λατ. dominicalis; de Dominus, Seigneur); du Seigneur; du dimanche; devoir dominical; || ἡ κυριακὴ προσευχή, l'oraison dominicale.

κυριαρχέω, βλ. **κυριαρχῶ.**

κυριάρχης, ου, ὁ· ὁ ἄρχων, κυβερνήτης, souverain, e; ἐξουσιαστής, dominateur, trice. § suzerain, aine; κυριάρχης τιμαριωτικὸς ἔχων ἄλλους ὑποτελεῖς τιμαριούχους, seigneur qui possède un fief dont d'autres fiefs relèvent; βλ. καὶ **κυριαρχία.**

κυριαρχία, ας, ἡ· τὸ ἄρχειν, κυβερνᾶν, ἐξουσιάζειν, souveraineté, n. f. καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν ἀνωτάτων ἐν τῇ πολιτείᾳ ἐξουσιῶν, ἤτοι τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τὰ δύο οὐσιαστικὰ τῆς πολιτείας στοιχεῖα, τὴν χώραν καὶ τὸν λαόν, τοῦ δικαιώματος τοῦ αὐτοπροσδιορισμοῦ ἐν ταῖς ἐσωτερικαῖς καὶ ταῖς πρὸς τὰς ἄλλας πολιτείας σχέσεσιν. Οὕτω κυριαρχία μόνον ἐν κράτει νοεῖται, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὸ ἀντίστροφον ἀληθές, ὑπάρχουσι δηλαδὴ κράτη ἄνευ κυριαρχίας ἢ μᾶλλον μεμειωμένα ἔχοντα τὰ κυριαρχικὰ αὐτῶν δικαιώματα καὶ ἐξαρτώμενα πλέον ἢ ἔλασσον ἀπὸ ἑτέρου κράτους. Ἐν ταῖς περιπτώσεσι ταύταις ἡ κυριαρχία περιορίζεται εἰς «ἡμικυριαρχίαν». Ἐν τῇ μοναρχίᾳ τὴν κυριαρχίαν ἐκπροσωπεῖ ὁ Βασιλεύς, ἀναλόγως τοῦ κρατοῦντος ἐν τῇ πολιτείᾳ θετικοῦ δικαίου εἴτε ἐξ ἰδίου δικαιώματος τοῦ φέροντος ταύτην, εἴτε

ἐκ τῆς τοῦ λαοῦ θελήσεως αὕτη πηγάζει· || ἐδαφικὴ κυριαρχία, souveraineté territoriale. § **κυριαρχία**, suzeraineté, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ κυριάρχου, qualité du suzerain.

κυριαρχικός, ή, όν· εἰς τὸ ἄρχειν, κυβερνᾶν, ἐξουσιάζειν, ἀναφέρων, ἀνήκων· τοῦ κυριάρχου, [de] souverain, e. αὐθαίρετος, autoritaire. adj.

κυριαρχικῶς, [ἐπίρ.] ὡς κυριάρχης, en souverain ; ὡς ἐξουσιαστής, ὡς κύριος, en maître, souverainement, adv.

κυρίαρχος, ος, ον· ὁ ἄρχων τινός, ὁ ἐξουσιάζων, souverain, aine, adj. || ὁ κυρίαρχος λαὸς=ὁ ἐξουσιάζων λαός, le peuple qui commande en souverain.

κυριαρχῶ, μέλ. ήσω· εἶμαι κυριάρχης, être souverain ; διοικῶ, διατάσσω, ἄρχω, κυβερνῶ ὡς κυρίαρχος, commander en souverain; ἐξουσιάζω, dominer; βασιλεύω, régner; βλ. καὶ **αὐταρχῶ**· || κυριαρχῶ τινός, maîtriser, ἤτοι ἄρχω, ἐξουσιάζω τινός.

κυρίευσις, εως, ἡ· ἡ ἅλωσις, καθυπόταξις, prise, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ κατάκτησις, conquête, n. f. § **κυρίευσις**, prise, n. f. [νομ.] λέγεται ἡ εἰς τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν ὑπόταξις τοῦ πράγματος, δι' ἧς γινόμεθα νομεῖς αὐτοῦ, ἐπάγεται δὲ κτῆσιν τῆς ἰδιοκτησίας ἐπὶ ἀδεσπότων μόνον πραγμάτων· «τὸ μηδενὸς ἂν τοῦ προσλαμβάνοντος γίνεται». Δι' αὐτῆς λοιπὸν γίνεταί τις ἰδιοκτήτης α') τῶν θαλασσίων προϊόντων καὶ κατὰ τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον τῶν ἐν θαλάσσῃ ἀναδυομένων νήσων· ὡσαύτως τῶν ἀγρίων ζώων, τῶν ἐν τῇ φυσικῇ αὐτῶν ἐλευθερίᾳ διατελούντων· β') τῶν παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου ἐγκαταλελειμμένων ἢ ἀπερριμένων κινητῶν πραγμάτων· ὡς ἐγκαταλελειμμένον πρᾶγμα λογίζεται καὶ ὁ θησαυρός, οὐχὶ ὅμως ὁ ἀπολωλός· || — [τακτ.], enlèvement, n. m. ἡ ἐξ ἐφόδου κατάληψις θέσεως ἢ διαρπαγὴ ἐφοδιοπομπῆς, κτλ. || — [τακτ.], prise, n. f. ἡ ἅλωσις, ἡ πρᾶξις τοῦ κυριεύειν τι· || — [τακτ.], ἡ κατάληψις, occupation, n. f. § —, possession, n. f. ἡ κατοχὴ τινός, τὸ κέκτησθαι τινά τι, ἔχειν κτῆμα, εἶναι κύριον τινός· ἡ ἐξουσίασις τινός, domination, n. f.

κυριεύω, μέλ. εύσω· αἱρέω, ἁλίσκω, ὑποχείριον ποιοῦμαι, κάτοχος γίγνομαι, καθίσταμαι κύριος τινός, se rendre maître ; κατακτῶ, conquérir ; ἁλίσκω, λαμβάνω, s'emparer ou prendre ; γίνομαι κύριος τινός, καταλαμβάνω ἐξ ἐφόδου ὀχύρωμα, θέσιν, κτλ. || — [τακτ.], enlever, καταλαμβάνω ἐξ ἐφόδου· || κυριεύω ἐφοδιοπομπήν, enlever un convois, ἤτοι διαρπάζω αὐτήν· || — [τακτ.], emporter d'assaut, καταλαμβάνω ἐξ ἐφόδου τοποθεσίαν ἢ ὀχύρωμα κατειλημμένον ὑπὸ τοῦ πολεμίου· || — [τακτ.], καταλαμβάνω, κατέχω θέσιν, occuper ; || — [τακτ.], prendre d'assaut, καταλαμβάνω ἐξ ἐφόδου τοποθεσίαν, φρούριον, ὀχύρωμα, κτλ. || — φρούριον (θέσιν, φυλακεῖον), forcer une place (un poste), ἤτοι ἐκβιάζω καὶ καταλαμβάνω· || ὁ ἐχθρὸς ἐκυρίευσε τὴν πόλιν, l'ennemi se rendit maître (s'empara) de la ville ; || ἐκυρίευσαν τὸ φρούριον, ils prirent la place ; || — ἐξ ἐφόδου, emporter d'assaut. § —, εἶμαι κύριος, ἐξουσιάζω τι, ἔχω εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ὑπέρκειμαι τινός, dominer ; εἶμαι κτήτωρ τινός, κατέχω τι, posséder ; περιποιῶ ἐμαυτῷ, κτῶμαι τινός, gagner ; κατέχω, καταλαμβάνω, saisir ; || [ἀστρονομ.] ὁ κυριεύων πλανήτης, la planète dominante ; || τὸν κυριεύει ὁ φθόνος, l'envie le possède ; || τὸν ἐκυρίευσεν ἡ φιλαργυρία, l'avarice le possède ; || κυριεύομαι, être saisi ; être dominé ; || κυριεύεται ὑπὸ τοῦ θυμοῦ, la colère le possède ; || ἐκυριεύθη ὑπὸ τοῦ φόβου, il fut saisi de terreur.

κυριολεκτέω, βλ. **κυριολεκτῶ**.

κυριολεκτικός, ή, όν· ὁ λαμβανόμενος (ἢ λεγόμενος) ἐν τῇ κυρίᾳ σημασίᾳ (ἐννοίᾳ τῆς λέξεως), [qui est pris (dit) dans le sens] propre, ἤτοι ἀκριβής, κύριος.

κυριολεκτικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τὴν κυρίαν (κυριολεκτικὴν) σημασίαν (ἔννοιαν τῆς λέξεως), dans le sens propre, κυρίως εἰπεῖν, à proprement parler, proprement parlant, proprement, adv. ἤτοι ἀκριβῶς, κυρίως.

κυριολεκτῶ (έω), μέλ. ήσω· λέγω κυριολεκτικῶς, μεταχειρίζομαι λέξιν τινὰ ἐν τῇ κυρίᾳ αὐτῆς σημασίᾳ, se servir du mot propre.

κυριολεξία, ας, ἡ· ἡ χρῆσις τῆς καταλλήλου λέξεως, emploi du mot propre ; τὸ ἰδιάζον, ἡ κυρία σημασία τοῦ λόγου, τῆς λέξεως, ἡ κυρία ἔννοια, sens propre ; ἡ καθ' αὑτὸ σημασία τοῦ ὅρου, propriété du terme.

κυριολογέω-ῶ· βλ. κυριολεκτέω.

κυριολογία, ας, ἡ· ἡ κυριολεξία· βλ. καὶ ἀκυρολογία.

κυριολογικός, ή, όν· ὁ κυριολεκτικός.

κύριον σῶμα, [στρατ.] βλ. κορμός, gros de l'armée.

κύριος, α, ον· (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), principal, ale, adj. ὁ πρώτιστος πάντων, ὁ οὐσιωδέστερος· ὁ οὐσιώδης, ης, ες, essentiel, elle, adj. [ἐπὶ λόγου ἢ λέξεως] κυριολεκτικὸς=ἀκριβής, ὀρθός, propre, adj. ἤτοι ὁ ἐν τῇ πρώτῃ φυσικῇ σημασίᾳ μεταχειριζόμενος· || ἡ κυρία πρότασις, la proposition principale ; || τὸ κύριον ὅπλον των ἦτο τὸ θάρρος των, leur arme principale était dans leur courage; || τὸ κύριον ζήτημα, la question principale ; || αὐτὸ εἶνε τὸ κύριον, c'est le point essentiel ; || ἡ κυρία σημασία (ἔννοια) λέξεως, le sens propre ; || κύριον ὄνομα (γραμμ.), nom propre ; || ποῖον εἶνε τὸ κύριόν του ὄνομα ; quel est son prénom ? (οἰκ. son petit nom ?) § [οὐσ.] ὁ οἰκοδεσπότης, ὁ κύριος τοῦ οἴκου (maître de la maison), ὁ κύριος τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων, ἢ ὁ ἔχων ἐξουσίαν καὶ δικαίωμα ἐπί τινος ἢ ἐπί τι· ὁ κύριος ὑπηρέτου, maître d'un domestique, ἄρα ὁ αὐθέντης, maître, n. m. θηλ. ἡ κυρία, la maîtresse (de la maison)=ἡ οἰκοδέσποινα· βλ. καὶ **κυρία**· || ὁ κύριός του τὸν ἔδιωξε, son maître l'a chassé; || εἴσθε κύριος νὰ δεχθῆτε, vous êtes le maître d'accepter. § —, «ὁ πάντων κύριος» ὁ Θεός, Dieu ; le Seigneur ; || ὁ κύριος ἡμῶν, notre

Seigneur ; || κύριος οἶδε, Dieu sait ; || ὁ Θεὸς εἶνε ὁ κύριος τοῦ παντὸς (ὁ τῶν πάντων κύριος), Dieu est le maître de l'univers. § —, monsieur, n. m. τιμητικὴ προσηγορία, προσφώνησις πρός τινα· || μάλιστα, κύριε, oui monsieur ; || κάμνει τὸν κύριον, il fait le monsieur ; il tranche du seigneur ; || ὁ κύριος ἐξῆλθε, monsieur est sorti. § [θηλ. οὐσ.] βλ. **κυρία**.

κυριότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ εἶνε τινὰ κύριον τινός, [droit de] propriété, n. f. βλ. καὶ **ἰδιοκτησία**· || ἀγωγὴ περὶ κυριότητος, action pétitoire ἢ ἁπλῶς pétitoire, n. m. demande faite en justice pour ressaisir la possession d'un immeuble. § [νομ.] **κυριότης** [droit de] proprieté, καλεῖται τὸ δικαίωμα ἀποκλειστικῆς καὶ ἀπολύτου ἐξουσίας τοῦ προσώπου ἐπὶ τὸ πρᾶγμα. Μόνον ἐνσώματα πράγματα εἶνε ἐπιδεκτικὰ κυριότητος. Τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητος διακρίνεται τοῦ ἐπὶ ἀλλοτρίου πράγματος δικαιώματος κατὰ τοῦτο, ὅτι δύναται μὲν ἡ κυριότης νὰ περιορισθῇ διὰ δικαιωμάτων ἑτέρων προσώπων ἐπὶ τὸ ἐν λόγῳ πρᾶγμα, οὐδέποτε ὅμως ἐπιδέχεται περιορισμὸν ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτῆς περιεχομένου. Ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀποκλειστικότης τοῦ δικαιώματος τῆς κυριότητος δὲν εἶνε τοιαύτη, ὥστε νὰ μὴ ἐπιδέχηται μηδένα περιορισμόν· οὕτως ὑπάρχουσι περιορισμοὶ τῆς κυριότητος δημοσίου δικαίου καὶ τοιοῦτοι ἰδιωτικοῦ δικαίου εἴτε ἐκ τοῦ νόμου ὑφιστάμενοι εἴτε διὰ συμβάσεως λαμβάνοντες ὕπαρξιν. Τοὺς τρόπους κτήσεως κυριότητος διακρίνομεν εἰς πρωτοτύπους καὶ παραγώγους. Τρόποι κτήσεως κυριότητος εἶνε ἡ κατάληψις ἢ χρησικτησία, ἡ παράδοσις, ἡ καρποκτησία, ἡ χρησικτησία, ὁ ἐξελκυσμὸς (πρόσχωσις, ἕνωσις, εἰδοποιΐα), ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις. Ἀπόλλυται δὲ ἡ κυριότης διὰ μεταβιβάσεως καὶ ἐγκαταλείψεως καὶ προστατεύεται διὰ τῆς διεκδικητικῆς ἢ τῆς ἀρνητικῆς ἀγωγῆς· || ψιλὴ **κυριότης**, nu-propriété, n. f. (ἄνευ κατοχῆς τοῦ πράγματος).

κύρις, ὁ καὶ κύρης [δημ.] κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ κύριος, λέγεται ὁ πατὴρ ὑπὸ τῶν τέκνων του, père, n. m. βλ. **κύρης**.

κυρίτσης, [δημ.] βλ. **κυράτσης**.

κυριώδης, ης, ες· ὁ πρώτιστος, βλ. **κύριος**, principal ; || κυριώδης ἄξων (τῶν κρυστάλλων), axe principale, ἢ πρωτεύων, ὁ τιθέμενος καθέτως τῷ ὁρίζοντι, οἱ λοιποὶ οἱ καθέτως τούτου λέγονται **δευτερεύοντες**.

κυρίως, [ἐπίρ.] πρωτίστως, principalement, adv. οὐσιωδῶς, essentiellement, adv. πρὸ πάντων, surtout ; || πρέπει κυρίως νὰ ἐξετασθῇ, il faut surtout examiner. § — κατὰ τὴν κυρίαν σημασίαν του, κυριολεκτικῶς, proprement, adv. au propre ; || κυρίως καὶ μεταφορικῶς, au propre et au figuré ; || ἡ κυρίως Ἑλλάς, la Grèce proprement dite ; || κυρίως εἰπεῖν, à proprement parler, proprement parlant.

κυρόνω, μέλ. ώσω (κυρόω, κυρῶ καὶ κυρώνω), ἐπικυρῶ τι, βεβαιῶ, ἐπιβάλλω τὸ κῦρος, καθιστῶ ἔγκυρον, νόμιμον, sanctionner ; βλ. καὶ **κῦρος**· ἐπικυρῶ (ἐπιβεβαιῶ), ἐγκρίνω ἐπισήμως, ratifier ; ἐπικυρῶ ἔγγραφον, νομιμοποιῶ, valider ; rendre valide ; ἐπιβεβαιῶ, confirmer ; || ὁ βασιλεὺς ἐκύρωσε τὸν νόμον, le roi a sanctionné la loi ; βλ. **κύρωσις νόμου**· || τὰ πράγματα ἐκύρωσαν τοὺς λόγους του, les faits ont confirmé ses paroles ; βλ. καὶ **ἐπικυρόνω**.

κῦρος, ους, τό· κυρίως τὸ κύριον πρᾶγμα, τὸ κυριώτατον πάντων, ἡ κυρία ὑπόθεσις, le point principal ; ὅθεν μεταφ. ἡ ἐξουσία, ἡ δύναμις, ἡ ἰσχύς, autorité, n. f. ἡ βαρύτης εἴς τι, τὸ βάρος (τὸ ἐπιβεβαιοῦν τι), poids, n. m. τὸ κῦρος τῶν λόγων του, l'autorité de ses paroles ; || τὸ κῦρος τῆς γνώμης σας, le poids de votre avis ; || τὰ ἔθιμα λαμβάνουσι κῦρος διὰ τοῦ χρόνου, les coutumes s'autorisent par le temps. § —, ἡ ἐπικύρωσις, ἡ ἐπιβεβαίωσις, τὸ ἔγκυρον τινός, ἡ ἰσχύς, νομιμότης, validité, n. f. || τὸ κῦρος ἐγγράφου, la validité d'un acte ; || τὸ ἔγγραφον αὐτὸ δὲν ἔχει κῦρος, ce document est nul.

κυρόω-ῶ, βλ. **κυρόνω**.

κυροῦλα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ μάμμη, grand' mère ; προμήτωρ, aïeule ; βλ. καὶ **κυραμάννα**.

κυρταίνω, μέλ. θὰ κυρτάνω, κυρτοῦμαι, καμπυλοῦμαι, κοινῶς καμπουριάζω, se courber ; βλ. καὶ **κυρτόω**, **κυρτόνω**.

κυρταυχενίζω, [ἱππολ.] porter bas ; βλ. **κατακύπτω**.

κυρταύχην, ενος, ὁ καὶ ἡ οὐδ. εν· κυρτὸν αὐχένα ἔχων, κοινῶς **στραβολαίμης**. qui a le cou voûté ; le dos courbé ; || — ἵππος, cheval encapuchonné, ἢ κλασαύχην, λέγεται ὅστις κατὰ τὸ βάδισμα φέρει τὸ πρόσωπον πρὸς τὸ στῆθος, κρατεῖ δηλονότι τὴν κεφαλὴν κάθετον πρὸς τὸν ὁρίζοντα, ἤτοι κυρτώνει τὸν αὐχένα· βλ. καὶ **κατακύπτω**.

κυρτεία, ας, ἡ· ἡ διὰ κυρτῶν ἁλιεία, κοινῶς ψάρευμα μὲ ψαροκάλαθα, pêche à la nasse (κύρτος, κύρτη).

κυρτεύς, έως, ὁ καὶ

κυρτευτής, οῦ, ὁ· ἁλιεὺς κύρταις ἁλιεύων, pêcheur, n. m. (à la nasse) ; κοινῶς ψαρᾶς ψαρεύων μὲ ψαροκάλαθα.

κύρτη, ης, ἡ καὶ **κύρτος** (κοινῶς **κιοῦρτος**) ἐν γένει πλέγμα ἐκ σχοινίου (βούρλου) ἰδ. ἁλιευτικὸς κάλαθος, κοινῶς τὸ ψαροκάλαθον, **nasse**, n. f. (à pêcher) ; ἤτοι λύγινος ἁλιευτικὸς κάλαθος μετὰ στενοῦ λαιμοῦ, panier d'osier ; ἢ κλωβός, cage, n. f. ὡς ὁ τῶν πτηνῶν, κτλ. κοινῶς τὸ **κλουβί**.

κυρτή, ἡ· [θηλ. τοῦ κυρτὸς] (ἐπιφάνεια) σκάφους, κτλ. [ναυτ.] tour, n. m.

κυρτοδιαβήτης, ου, ὁ· compas d'épaisseur ; βλ. διαβήτης **παχομέτρης**.

κυρτόκοιλος, ος, ον· ἡ διπλῆ καμπυλότης, contre-courbure, n. f.

κυρτόμετρον, τό· [ναυτ. πυρ.] règle des arcures ou arqûre, n. f. ὁ κανὼν δι' οὗ μετροῦνται αἱ κυρτώσεις.

κυρτόνω, μέλ. ώσω (κυρτώνω, κυρτόω-ῶ),

κοινῶς χαμπουριάζω, χαμπυλῶ, courber ; κάμπτω, λυγίζω, plier, arquer (βλ. **κάμπτω**)· χαμαρόω, κυρτόω, ἀντικείμενόν τι, voûter ; || τὸ γῆρας τὸν ἐκύρτωσε, la vieillesse l'a courbé ; || ὁ ἵππος κυρτώνει τὴν σπονδυλικὴν αὐτοῦ στήλην κατὰ τὸ προβάτειον ἅλμα, le cheval voûte son épine dorsale en faisant un saut de mouton. § [μέσ.] κυρτοῦμαι, κάμπτομαι, χαμπυλοῦμαι, κυρταίνω, χαμπουριάζω, se courber ; se voûter, s'arquer ; βλ. **κάμπτω**. § —, κυρτόω, γρυπόω, busquer ; κάμνω τι κυρτόν, γρυπόν· βλ. καὶ **γρυποκέφαλος**. § —, λυγίζω, χαμαρόω-ῶ, cambrer ou courber ; δίδω σχῆμα κυρτόν· cambrer, λέγεται μᾶλλον διὰ μικράν τινα κύρτωσιν, courber δὲ λέγεται διὰ πᾶσαν κυκλικὴν κάμψιν, μεγάλην εἴτε μικράν. § [οἰκοδ.] —, κυρτόω-ῶ· κυρτόομαι-οῦμαι, boucler ; τοῦ ῥήματος τούτου γίνεται χρῆσις παρὰ τοῖς Γάλλοις, προχειμένου περὶ τοίχου, ὅστις ἕνεκεν ἀνεπαρκείας συνοχῆς διαρρήγνυται κατὰ τὸ πάχος του, ἐξωγκούμενος οὕτω πρός τινα ἢ καὶ ἀμφοτέρας τὰς ὄψεις· βλ. καὶ **ἐξογκόω** (bouffer).

κυρτοπέλεκυς, εως, ὁ· herminette, n. f. βλ. **πέλεκυς**.

κυρτός, ή, όν· καὶ γυρτός, ή, όν· χαμπύλος, λυγιστός, courbe, adj. βλ. **κυρτόνω**. § —, φακοειδής, convexe, adj. ἀντίθ. τῷ κοῖλος (concave) ; || κυρτὸν κάτοπτρον, miroir convexe ; || —, convexe, adj. χαλεῖται οὕτως ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια χαμπύλου σώματος, ἐν γένει δὲ χαλεῖται **κυρτόν**, πᾶν τὸ πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν χαμπύλον σχῆμα, ἤτοι τὸ μὴ **κοῖλον** (concave). § —, κεκυρτωμένος, η, ον, λυγιστός, courbé, ée, adj. χαμαρωτός, voûté, ée, adj. βλ. **κυρτόνω**. § — κεκλιμένος, incliné, ée, adj || [τυπογρ.] στοιχεῖα κυρτά, [caractères] italiques ; || [γεωμ.] κυρτὸν σχῆμα, figure (plan) courbe, λέγεται **ἐκεῖνο** οὗτινος αἱ πλευραὶ προεκβαλλόμεναι δὲν εἰσέρχονται ἐντὸς τοῦ σχήματος.

κύρτος, ου, ὁ· nasse [à pêcher] ; βλ. **κύρτη**· || — πρὸς σήσεις, cage à tamiser ; || — τῆς συμμικτικῆς βυτίνης, cage de tonne-mélangeoir.

κυρτότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ κυρτοῦ, χαμαρωτοῦ, τὸ κυρτόν, χαμαρωτόν. ἡ κύρτωσις, courbure, n. f. βλ. καὶ **κύρτωσις** (voussure) ; τὸ κυρτόν, φακοειδές, convexité, n. f. ἀντίθ. τῷ κοιλότης (concavité) ; curvité, n. f. cambrure, n. f. (ἐκ τοῦ cambrer ; βλ. **κυρτόνω**) καὶ **κύρτωμα**. § κυρτότης, βλ. **ἀνακύρτωσις**, bombement, n. m. § —, bombement, n. m. convexité, n. f. ἢ ἐξόγκωσις (renflement) δοκοῦ τινὸς ἢ τόξου. § —, ἡ χαμπυλότης, βλ. **καμπή**, arc.

κυρτοτράχηλος (ἵππος), βλ. **τράχηλος**.

κυρτότυπος, ου, ὁ· [ὁδοπ.] cerce, n. f. (pour régler le bombement), τύπος (χαλοῦπι) κυρτὸς πρὸς κανονισμὸν τοῦ κυρτώματος ὁδοῦ τινός.

κυρτοχνοΐς, ίδος, ἡ· [ξυλουρ.] voussoirier, n. m. μηχανὴ πρὸς κατασκευὴν κυρτῶν χνοῶν· βλ. καὶ τροχὸς κυρτόχνοος.

κυρτῶ, βλ. **κυρτόνω**· || [ξυλουρ.] κυρτόομαι-οῦμαι, se gauchir ; βλ. **στρεβλοῦμαι**.

κύρτωμα, ατος, τό· τὸ χαμπύλωμα, λύγισμα, χαμάρωμα, πᾶν τὸ χαμπύλον, λυγιστόν, χαμαρωτόν, κοινῶς χαμπούρωμα (τὸ ἀποτέλεσμα), ἡ κυρτότης, convexité, n. f. courbure, n. f. [ἐπὶ ὁδοῦ] ἡ κυρτότης, bosse, n. f. || τὸ κύρτωμα, cambre, n. m. cambrure, n. f. ou courbure, cambrement, n. m. ἤτοι ἡ κύρτωσις, χαμπυλότης θόλου, ἀψῖδος (χαμάρωσις), τεμαχίου ξύλου (λύγισις), κτλ. || —, busc ἢ busque, n. m. μέρος τι κυρτὸν (κυρτόω, busquer). § — [οἰκοδ.] solin, n. m. κύρτωμα ἐκ κονιάματος δι' οὗ πληροῦνται αἱ ἀκραῖαι σειραὶ τῶν κεράμων ἢ ὄγκος κονιάματος δι' οὗ πληροῦται κενόν τι. § — [ναυτ.] rond [de voile], κοινῶς ἡ **ποδιά**, ἤτοι ἡ χαμπυλότης τῆς ἐξωτερικῆς πλευρᾶς ἱστίου τινὸς ἡ ἐστραμμένη πρὸς τὰ ἔξω. § — [οἰκοδ. καὶ ὁδοπ.], bombement, n. m. ἡ κυρτότης, βλ. **ἀνακύρτωσις**. § — [ξυλουργ.] bouge, n. m. **κοιλία**. ἡ· οἱ τεχνῖται χαλοῦσιν οὕτω πᾶν μέρος στρογγύλον ἢ ἐξωγκωμένον, εἴτε ἐπὶ τῆς πλατείας εἴτε ἐπὶ τῆς στενῆς πλευρᾶς τοῦ ξύλου. § τὸ **κύρτωμα τῆς πλήμνης**, bouge de moyeu, ὅπερ εὑρίσκεται περὶ τὸ μέσον αὐτῆς, ἤτοι τὸ **μεσοπλήμνιον** (μέσον, πλήμνη). § ἡ **κοιλία τῆς βυτίνης**, τοῦ βουτίου, bouge d'un tonneau, ἤτοι τὸ πρὸς τὸ μέσον αὐτοῦ **κύρτωμα**. § — [ναυτ.], bouge, n. m. ἡ **καμπὴ** ἢ μᾶλλον τὸ **κύρτωμα** (τῶν ζυγῶν, baux, τοῦ **σταυροῦ**, barre, κτλ.), κοινῶς τὸ βερέμι, ἤτοι ἡ κυρτότης ξύλων τινῶν χρησίμων ἐν τῇ ναυπηγικῇ καὶ ἡ **εὐθεῖα** τῶν ζυγῶν, κτλ. (la ligne droite). Τὰ ζυγὰ (baux) καὶ λοιπὰ κεκυρτωμένα ξύλα, εἶνε τεμάχια κυρτὰ περιλαμβανόμενα μεταξὺ δύο καθέτων ἐπιπέδων καὶ δύο ἐπιφανειῶν κυλινδρικῶν, ὧν αἱ μὲν γεννέτειραι (naissances) εἰσὶν ὁριζόντιοι, αἱ δὲ διευθύντριαι (directrices) τόξα κύκλων μεγάλων ἀκτίνων. Ἡ χορδὴ τῶν τόξων αὐτῶν, ὧν ἡ κοιλότης εἶνε ἐστραμμένη πρὸς τὴν τρόπιδα, καλεῖται **εὐθεῖα τῶν ζυγῶν** (ligne droite des baux), κτλ. τὸ δὲ βέλος αὐτῶν ὀνομάζεται **κύρτωμα**. Τὸ κύρτωμα τῶν ζυγῶν εἶνε ἀναγκαῖον καὶ δι' ἄλλους τινὰς λόγους καθὼς καὶ διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς ἐκροῆς τῶν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος εἰσβαλλόντων ὑδάτων.

κυρτώνω, βλ. **κυρτόνω**.

κύρτωσις, εως, ἡ· τὸ κυρτοῦν τινά τι, ἡ πρᾶξις τοῦ κυρτόνειν, action de courber, ἡ λύγισις, ἡ κυρτότης (ἰδ. τῆς ῥάχεως), τὸ χαμπούρωμα, courbement, n. m. courbage, n. m. || τὸ χαμάρωμα, ἡ χαμπυλότης, voussure, n. f. ou courbure, n. f. ἡ χαμπύλη ἐπιφάνεια τῆς ἀψῖδος (voussure) καὶ γενικῶς κυρτὴ ἐπιφάνεια χρησιμεύουσα διὰ τὴν ἕνωσιν δύο ἢ περισσοτέρων ἐπιφανειῶν μὴ εὑρισκομένων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου· || ἡ κύρτωσις ἀντικειμένου τινὸς ἐν εἴδει τόξου, arcure ou arqûre, n.f. || τὸ **κύρτωμα**, cambre, n.m. cambrure,

n. f. || ἡ ἀψίδωσις, cintrement, n. m. || —, balant (m.) d'un cordage, ἡ κύρτωσις (κοιλία) ἣν παρουσιάζει τὸ μὴ τεταμένον σχοινίον.

κύρωσις, εως, ἡ· (κυρόω-ῶ), ἐπικύρωσις, ἐπιβεβαίωσις τινὸς διὰ πράξεως, π. χ. ἐπικύρωσις ἀποφάσεως νόμου ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ κράτους ἐν γένει, sanction, n. f. ἐπικύρωσις, ἔγκρισις, ratification, n. f. νομιμοποίησις, ἐπικύρωσις, validation, n. f. (ἐπι)κύρωσις, ἐπιβεβαίωσις, confirmation, n. f. § κύρωσις νόμου, sanction d'une loi, καλεῖται ἐν τῷ πολιτικῷ δικαίῳ ἡ κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν παραγόντων κατάρτισιν νομοσχεδίου σύμπραξις τοῦ μονάρχου, δι' ἧς οὗτος δίδωσι, προσυπογράφοντος τοῦ ἁρμοδίου ὑπευθύνου ὑπουργοῦ, τὴν πρὸς ὕπαρξιν νόμου ἀναγκαίαν αὐτοῦ συναίνεσιν. Ἐν τῷ ἡμετέρῳ πολιτεύματι ἡ ἐνέργεια αὕτη τοῦ βασιλέως συνδυαζομένη μετὰ τῆς πρὸς δημοσίευσιν διαταγῆς κανονίζεται ἐν ἄρθρῳ 36 τοῦ Συντάγματος λέγοντι: «ὁ Βασιλεὺς κηρύσσει καὶ δημοσιεύει τοὺς νόμους· νομοσχέδιον ἐπιψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ μὴ κυρωθὲν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου λογίζεται ἀκυρωθέν»· κύρωσις νόμου ἐν ἑτέρᾳ ἐννοίᾳ εἶνε ἡ ῥήτρα δι' ἧς ἡ παράβασις νόμου ἐπάγεται ποινὴν διὰ τὸν παραβαίνοντα ἢ γενικώτερον τὸ νόμιμον μέσον τοῦ ἐξαναγκασμοῦ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου.

κυρωτέος, α, ον· (κυρόω) ὅστις πρέπει νὰ ἐπικυρωθῇ, νὰ βεβαιωθῇ, qui doit être sanctionné, confirmé, etc.

κυρωτικός, ή, όν· ἐπικυρωτικός, βεβαιωτικός, confirmatif, ive, adj. ὅστις ἐνεκρίθη, ratificatif, ive, adj. ὅστις ἐνομιμοποιήθη, de validation.

κυστεαλγία, ας, ἡ· καὶ κυσταλγία, cystalgie (προφ. siss, ji) (κύστις καὶ ἄλγος, douleur) n. f. [παθολ.], ὀδύνη τῆς οὐροδόχου κύστεως, douleur de la vessie.

κυστεαλγικός, ή, όν· cystalgique (si-sta) adj. ἀφορῶν τὴν κυσταλγίαν.

κυστεΐνη, ης, ἡ· cystéine (si-sté), n. f. [χημ.] λαμβανομένη ἐκ τῆς κυστίνης τῶν οὐρολίθων.

κυστέκτασις, εως, ἡ· cystectasie (si-stèk, zi) (κύστις καὶ ἔκτασις, extension), n. f. [χειρουρ.] διαστολὴ τῆς κύστεως, dilatation de la vessie.

κυστεοαιμία, ας, ἡ· cystohémie (siss) n. f. (κύστις, vessie καὶ αἷμα, sang) [παθολ.] αἱματώδης συμφόρησις τῆς κύστεως, congestion sanguine de la vessie.

κυστεοβουβωνοκήλη, ης, ἡ· cystobubonocèle (siss), n. f. κήλη τῆς κύστεως κατὰ τὸν βουβῶνα· λέγεται μᾶλλον κυστεοκήλη, cystocèle.

κυστεοειδής, ής, ές· γεν. οῦς· cystoïde (siss), n. m. ὅμοιος κύστει, qui ressemble à une vessie; || οἴδημα κυστεοειδές, tumeur cystoïde; || σκώληξ κυστεοειδής, ver cystoïde (κυστεόκερκος, ἢ κυστίκερκος, cysticerque).

κυστεοεντεροκήλη, ης, ἡ· cysto-entérocèle (si-sto-an) n. f. (κύστις, vessie, ἔντερον, intestin, καὶ κήλη, οἴδημα, tumeur; [χειρουρ.] κήλη τῆς κύστεως συνοδευομένη ὑπὸ ἐκτοπίσεως μέρους τοῦ ἐντέρου.

κυστοεπιπλοκήλη, ης, ἡ· cysto-épiplocèle (siss), n. f. (κύστις, vessie καὶ ἐπιπλοκήλη) [χειρουρ.] κήλη τῆς κύστεως ἐν συνδυασμῷ μετὰ μέρους τοῦ ἐπιπλόου (épiploon).

κυστεοηπατικός, ή, όν· cysthépatique (si-sté, tik) (κύστη καὶ ἡπατικὸς) adj. [ἀνατομ.] τῆς χοληδόχου κύστεως καὶ τοῦ ἥπατος.

κυστεοηπατολιθίασις, ἡ· cystépatolithiose, n. f. λιθίασις τοῦ ἥπατος καὶ τῆς χοληδόχου κύστεως.

κυστεοκέφαλος, ος, ον· cystencéphale (si-stan) (κύστις καὶ ἐγκέφαλος)· [ζωολ.] ὁ ἔχων κυστώδη κεφαλήν, qui a une tête vésiculeuse, ἤτοι ἔχων ἐν κύστει τὸν ἐγκέφαλον.

κυστεοκήλη, ης, ἡ· cystocèle, n. f. (siss) [χειρουρ.] κήλη τῆς κύστεως, hernie de la vessie; βλ. κυστοκήλη.

κυστεόκοκκος, ου, ὁ· [βοτ.] cystococcus, n. m. εἶδος φύκων.

κυστεόκοπον, ου, τό· [ἰατρ.] cystocope (si-sto), n. m. (κύστις καὶ κόπος = κτύπημα, coup) [ἰατρ.] καθετὴρ φέρων πλάκα δι' ἧς εὐκολύνεται ἡ ἀκρόασις τοῦ ἤχου ἣν παράγουσιν οἱ κυστόλιθοι ἐφαπτόμενοι τούτου· λέγεται καὶ κυστεοσκόπιον.

κυστεολιθικός, ή, όν· cystolithique, adj. [ἰατρ.], ἀφορῶν τοὺς κυστεολίθους.

κυστεόλιθος, ου, ὁ· καὶ κυστόλιθος, ὁ οὐρόλιθος, cystéolite (siss), n. m. [ἰατρ.] κυστικὸς λίθος, calcul vésical.

κυστεολίπωμα, ατος, τό· cystolipome (siss) n. m. [παθολ.] λίπωμα ἐν τῇ κύστει (ἐγκεκυστωμένον), lipome enkysté.

κυστεομηροκήλη, ης, ἡ· cystomérocèle (siss), n. f. (κύστις, vessie; μηρός, cuisse καὶ κήλη, tumeur); [χειρουρ.] κήλη τῆς κύστεως διὰ τοῦ μηρικοῦ δακτυλίου, hernie de la vessie par l'anneau crural.

κυστεοπλαστία, ας, ἡ· cystoplastie (siss, sti), n. f. κύστις, vessie καὶ πλάττω, σχηματίζω, former; [χειρ.] ἀποκατάστασις κατεστραφέντος μέρους τῆς κύστεως δι' ἀναπλαστικῆς (restauration par autoplastie).

κυστεοπληγία, ας, ἡ· cystoplégie (siss) n. f. (κύστις, vessie καὶ πλήττω, frapper); [παθολ.] παράλυσις τῆς κύστεως.

κυστεοπληγικός, ή, όν· cystoplégique, adj. ἀφορῶν τὴν κυστεοπληγίαν.

κυστεόπτωσις, εως, ἡ· cystoptose (siss), n. f. (κύστις, vessie καὶ πτῶσις, chute); [χειρουρ.] πρόπτωσις κύστεως, πτῶσις τῆς ἐσωτερικῆς μεμβράνης τῆς κύστεως διὰ τοῦ λαιμοῦ (αὐχένος) τοῦ ὀργάνου, συνεπείᾳ χαλαρώσεως τοῦ μυώδους χιτῶνός του.

κυστεοπυϊκός, ή, όν· cystopyique (siss), adj. (κύστις, vessie καὶ πῦον, sang corrompu,

pus); [παθολ.] σχετιζόμενος πρὸς τὴν ἐμπύησιν (suppuration) τῆς κύστεως.

κυστεορραγία, ας, ἡ· καὶ **κυστορραγία,** cystorragie ἢ cystorrhagie (siss), n. f. [παθολ.] αἱμορραγία κύστεως, hémorragie vésicale; βλ. καὶ αἱματουρία.

κυστεορραγικός, ή, όν· κυστιορραγικός, cystirragique, adj. τῆς κυστικῆς αἱμορραγίας· βλ. κυστορραγία.

κυστεορραφία, ας, ἡ· cystorraphie, n. f. ἡ ῥαφὴ τῆς κύστεως.

κυστεορραφικός, ή, όν· cystorraphique, adj. ἀφορῶν τὴν κυστεορραφίαν.

κυστέορχις, εως, ὁ· cystorchis (siss, kiss), n. m. [βοτ.] εἶδος ὀρχιδοειδοῦς.

κυστεοσάρκωμα, ατος, τό· cystosarcome (siss), n. m. (κύστις καὶ σάρκωμα, chair; [παθολ.] ὀνομασία δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ Müller εἰς οἰδήματα συνιστάμενα ἐξ ἰνωδῶν ἀγγείων, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων εὕρηνται μεμονωμέναι κύστεις.

κυστεοσίφων, ωνος, ὁ· cystosiphon, n.m. [βοτ.] εἶδος τῆς ὁμοιογενείας τῶν φύκων.

κυστεοσκοπία, ας, ἡ· cystoscopie, n. f. ἡ ἐξέτασις τῆς κύστεως· βλ. καὶ **κυστεόκοπον.**

κυστεοσκοπικός, ή, όν· cystoscopique, adj. ἀφορῶν τὴν κυστεοσκοπίαν.

κυστεοσκόπιον, ου, τό· cystoscope, n.m. βλ. κυστεόκοπον.

κυστεοσπασμός, οῦ, ὁ· cystospasme, n. m. [παθολ.] σπασμωδικὴ συστολὴ τῆς κύστεως, contraction spasmodique de la vessie.

κυστεοσπαστικός, ή, όν· cystospastique, adj. [παθολ.] ἐξαρτώμενος (ἢ προερχόμενος) ἐκ σπασμῶν τῆς κύστεως, qui dépend du spasme de la vessie.

κυστεοταινίαι, ῶν, αἱ· cystotæniés, n. m. pl. διαίρεσις τῆς οἰκογενείας τῶν ταινιῶν· ‖ μία κυστοταινία, un cystotænié.

κυστεοτομία, ας, ἡ· cystotomie (siss), n. f. (κύστη, vessie καὶ τομή, incision), τομὴ τῆς κύστεως, incision de la vessie (λέγεται καὶ cystiditomie ou cystidotomie). Ἡ χειρουργία καθ' ἣν διανοίγεται ἡ οὐροδόχος κύστις πρὸς ἐξαγωγὴν ἐξ αὐτῆς λίθου ἢ ἄλλου ξένου σώματος. Ἡ κυστεοτομία καλεῖται ὑπερηβικὴ ὅταν διανοίγωμεν πρὸς τὴν κύστιν ὁδὸν ἄνωθεν τῆς ἡβικῆς συμφύσεως ἐπὶ τοῦ ὑπογαστρίου, περιναϊκὴ δὲ ὅταν φθάνωμεν εἰς αὐτὴν διανοίγοντες τὸν περίνεον. Ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς δυνάμεθα ἐπίσης νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν κύστιν διὰ τοῦ ὀρθοῦ, ἐπὶ δὲ τῆς γυναικὸς διὰ τοῦ κολεοῦ.

κυστεοτομικός, ή, όν· cystotomique, adj. (siss), ou cystiditomique ou cystidotomique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν κυστεοτομίαν.

κυστεοτόμον, ου, τό· cystitome, n. m. (siss), συνών. τοῦ κυστιδιτόμον, cystiditome, n. m. καὶ συνήθως cystotome, n. m. (κύστις, vessie καὶ τομή, incision); [χειρουρ.] χειρουργικὸν ἐργαλεῖον χρησιμεῦον διὰ τὴν τομὴν τῆς κύστεως διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν κυστεολίθων.

κυστεοφόρος, ος, ον· cystophore, n. m. ἡ κυστεοφόρα, cystophora; τὰ φέροντα κύστιν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν φωκιδῶν.

κυστεωδυνία, ας, ἡ· cyctodynie (siss), n. f. (κύστις καὶ ὀδύνη, douleur); [παθολ.] ῥευματικὸς πόνος τοῦ μυώδους χιτῶνος τῆς κύστεως.

κυστιβράγχιον, τό· cystibranche (si-sti); (κύστις καὶ βράγχιον, branchie), adj. [ζωολ.] οὗτινος τὰ βράγχια περιέχονται εἰς τὰς κυστεώδεις κοιλότητας.

κυστίδια, τά· cystides (si-stid), n. m. pl. τάξις ἐχινοδέρμων· ‖ τὸ κυστίδιον, un cystide.

κυστίδιον, ου, τό· cystidion (siss), n.m. ὀνομασία δοθεῖσα εἰς καρπὸν μονοσπέρματος κυστεώδους φυτοῦ.

κυστίκαπνος, ὁ· [βοτ.] cysticapnos, n.m. τὸ κάπνιον φυτόν, συνών. τοῦ corydale, κορυδαλλίς.

κυστικερκοειδής, ής, ές· cysticercoïde (si-sti-ser), adj. [ζωολ.] ὅμοιος ἢ ἀναφέρων πρὸς κυστίκερχον.

κυστίκερκος καὶ κυστεόκερκος, ου, ὁ· cysticerque, n. m. σκώληξ ἐκ τῶν παρασίτων τοῦ σώματος διαφόρων ζώων, ὅστις ἐν μὲν τῷ σώματι τοῦ βοός, τοῦ μόσχου καὶ τοῦ χοίρου ἀποτελεῖ τὴν καλουμένην χάλαζαν, ἀπὸ τούτων δὲ εἰς τὸν ἄνθρωπον μεταβιβασθεὶς μεταμορφοῦται εἰς ταινίαν. Ἐν τοῖς ζώοις τούτοις ὁ κυστίκερχος παρίσταται ὡς σκώληξ μήκους 6-10 χιλιοστῶν τοῦ μέτρου, ἔχων τὴν κεφαλὴν ἐξωγκωμένην περιβεβλημένος δὲ ὑπὸ κύστεως ἐκ συνδετικοῦ ἱστοῦ, ἥτις πλάσσεται δαπάναις τοῦ φέροντος ζώου. Καὶ ὁ μὲν κυστίκερχος τοῦ βοὸς καὶ τοῦ μόσχου παράγει ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τὴν ἄοπλον ταινίαν, ὁ δὲ τοῦ χοίρου τὴν μονήρη.

κυστικός, ή, όν· τῆς κύστεως, vésical, ale, aux, adj. qui a rapport à la vessie: veine vesicale. § **κυστικός,** cystique, adj. [ἀνατομ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν κύστιν (vessie) ἢ μὲ τὴν χοληδόχον κύστιν (vésicule-biliaire); ‖ — ἀγωγός, conduit ou canal cystique.

κυστίνη, ης, ἡ· cystine (siss), n. f. οὐσία τις τῆς κύστεως ἐξαχθεῖσα ἐκ τῶν κυστικῶν λίθων = oxyde cystique.

κυστινουρία, ας, α· cystinurie (siss, ri) (ἐκ τοῦ κυστίνη καὶ οὖρον, urine) [παθολ.] ἐκροὴ οὔρους περιέχουσα κυστίνην.

κυστινώδης, ης, **ες**· cystineux, euse (siss) adj. ὁ περιέχων κυστίνην.

κυστιπάθεια, ας, ἡ· cystipathie (siss-ti) (ἐκ τοῦ κύστις, vessie καὶ πάθος). [παθολ.] ἀσθένεια τῆς κύστεως ἐν γένει.

κυστιρραγία, ας, ἡ· cystirragie, n.f. συνών. τοῦ **κυστορραγία.**

κυστίρροια, ας, ἡ· cystirrhé (si-sti-ré) n. f. [παθολ.] κυστικὸς κατάρρους, catarrhe vésical; βλ. καὶ **κυστίτις.**

κυστίς, ίδος, ἡ· cystide (si-stid) n. f. ὄργανον εὑρισκόμενον ἐπὶ τινων μυκήτων.

κύστις, εως, ἡ· (καὶ ιδος), [ἀνατομ.] ἡ οὐροδόχος, κύστις, κοινῶς ἡ **φοῦσκα,** vessie,

n. f. δοχεῖον ὑμενῶδες, κείμενον ἐν τῇ λεκάνῃ, ἐν ᾧ ἀθροίζεται τὸ ἀπὸ τῶν οὐρητήρων ἀενάως καταστάζον οὖρον καὶ παραμένει μέχρι τῆς διὰ τῆς οὐρήθρας ἐξωθήσεως αὐτοῦ. § [γενικ.] κύστις, cyste, n. f. (sisste) κοινῶς ἡ φοῦσκα, ἡ γουρουνόφουσκα καὶ ἐν γένει (δερμάτινος) θύλαξ. § [παθολ.] κύστις, κύστεως, cystes, n. f. (sisste), καλοῦνται οὕτως ὄγκοι χρόνιοι καλοήθεις, παρεμφερεῖς πρὸς κεκλεισμένας κοιλότητας, ὧν ἡ μὲν ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια προσφύεται τοῖς παρακειμένοις ἱστοῖς, ἡ δὲ ἐσωτερικὴ ἁπλῶς ἅπτεται τοῦ γενικῶς ῥευστοῦ καὶ ἁπαλοῦ περιεχομένου αὐτῶν.

κυστῖτις, ιδος, ἡ· cystite (sisstite), n. f. **καλεῖται ὁ κατάρρους** τῆς οὐροδόχου κύστεως. Οὗτος συνηθέστατα προέρχεται ἐκ φλεγμονώδους ἐρεθίσματος προερχομένου ἔξωθεν, οἷον διὰ ῥυπαρῶν καθετήρων, βλεννορροίας κατ' ἐπινέμησιν, ἔτι δὲ ἀπὸ λίθων τῆς κύστεως, μετὰ λῆψιν φαρμάκων ἐρεθιστικῶν ἐρχομένων νὰ ἐκκρουσθῶσιν ἐκ τοῦ σώματος μετὰ τῶν οὔρων (κανθαρίδων, τερεβινθίνης, κτλ.)· || — καταρροϊκή, cystite catarrhale ; || — πυώδης, cystite purulente ; || — γαγγραινώδης, cystite gangreneuse.

κυστοκήλη, ης, ἡ· cystocèle (siss), n. f. καλεῖται ἡ διέκπτωσις τῆς οὐροδόχου κύστεως ἢ μέρους αὐτῆς διὰ τοῦ βουβωνικοῦ σωλῆνος ἢ διὰ τοῦ μηριαίου δακτυλίου ἢ καὶ εἰς τὸν κολεὸν τῆς γυναικός· αὕτη δὲ ἐστὶ ἡ σχετικῶς συχνοτέρα μορφὴ τῆς κυστοκήλης, παθήματος ἄλλως σπανιωτάτου· συμβάσης τοιαύτης κυστίτιδος συμβουλεύεται τῇ γυναικὶ ἡ χρῆσις πεσσοῦ καὶ εἰδικῆς ζώνης κατὰ τὸ ὑπογάστριον, ἔτι δὲ ἡ συνεχὴς κένωσις τῆς κύστεως διὰ καθετήρων.

κυστόλιθος, ου, ὁ καὶ **κυστεόλιθος**, cystolithe (siss), n. m. [παθολ.] λίθος τῆς κύστεως, calcul vésical (οἱ οὐρόλιθοι).

κυστοπτερίς, ίδος, ἡ· cystoptéride (siss), n. f. [βοτ.] εἶδος κρυπτογάμου τῆς οἰκογενείας τῶν πτεριδῶν.

κυστορραγία, ας, ἡ καὶ **κυστεορραγία**· cystorragie (siss, ji) (κύστη καὶ ῥαγέω, faire éruption), n. f. [παθολ.] hémorragie vésicale, αἱμορραγία τῆς κύστεως, βλ. καὶ **αἱματουρία.**

κυστώδης, ης, ες· ὅμοιος κύστει, vésiculeux, euse.

κύτζαλα, τά· [διάλ. Ἠπείρου] τὰ κουκκούτσια.

κυτίον, τὸ καὶ

κυτίς, ίδος, ἡ· ἡ πυξίς, κοινῶς τὸ κουτί, boîte, n. f. μικρὰ θήκη, κιβωτίδιον, κυτίδιον, cassette, n. f. καὶ caissette, n. f. θήκη, étui, n. m. || — στεατίνων κηρίων, boîte aux chandelles ; || κυτίον βαμβακοπυρίτιδος, boîte de coton poudre ; || — παροχῆς (εἰς τὰς μυδροβόλους), boîte d'alimentation.

κύτος, εους-ους, τό· πᾶν τὸ χωροῦν τι, χωρητικὸν τινός, κοιλότης, cavité, n. f. creux quelquonque ; ὅθεν καὶ ὁ **κύτταρος, κύταρος,** cellule, n. f. βλ. καὶ **κύτταρον.** § — [ναυτ.] cale, n. f. (d'un navire), κοινῶς τὸ **ἀμπάρι.** Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ πλοίου ἀπὸ τοῦ κατωτέρου καταστρώματος, ἕως τοῦ ἐσωτροπίου, διαιρούμενον εἰς **πρῳραῖον κύτος** (cale avant), **μέσον κύτος** (cale du milieu) καὶ **πρυμναῖον κύτος** (cale-arrière).

κύτταγμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ ἐνέργεια τοῦ βλέπειν, ἡ πρᾶξις τοῦ κυττάζειν, action de regarder; ὀφθαλμοῦ βολή, τὸ **βλέμμα,** regard, n. m. § — τὸ 'νοιάσιμον, ἡ ἐπιμέλεια, φροντίς, soin[s], κυρίως ἀρρώστου, ἡ νοσηλεία, θεραπεία, l'action de soigner un malade ; ἡ θεραπεία ἀσθενείας, traitement d'une maladie.

κυττάζω, μέλ. άξω· (ἀπὸ τοῦ κυπτάζω, κύπτω μετὰ προσοχῆς πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ παρατηρῶ) ὅθεν παρατηρῶ, regarder ; βλέπω, voir ; παρατηρῶ μετὰ προσοχῆς, προσέχω εἴς τι, θεωρῶ, considérer ; θαυμάζω, βλέπω, θεωρῶ μὲ θαυμασμόν, contempler ; [συνεκδ.] ἐξετάζω προσεκτικῶς, visiter, examiner ; || τί κυττάζεις ; qu'est-ce que vous regardez ? || — μὲ προσοχήν, considérer attentivement ; || — μὲ θαυμασμόν, contempler avec admiration ; || θὰ κυττάξουν τὰ πράγματά σου εἰς τὸ τελωνεῖον, on visitera vos bagages à la douane ; || θὰ κυττάξω τὴν ὑπόθεσιν, j'examinerai l'affaire; || κύτταξε ! τώρα περνᾷ, tenez ! le voilà qui passe || δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ τὸν κυττάξῃ, il n'oserait le regarder en face ; || κύτταξε ἂν ἦλθε, voyez s'il est venu ; || θὰ κυττάξω, j'y penserai = θὰ σκεφθῶ, θὰ φροντίσω· || κύτταξε νὰ μὴ σὲ γελάσουν, prenez garde qu'on ne vous trompe ; || — τὴν δουλειάν μου, se mêler de ses propres affaires = δὲν ἀνακατόνομαι εἰς τὰς ξένας ὑποθέσεις· || κύτταξε τὴν δουλειά σου, mêlez vous de vos propres affaires = μὴ ἀνακατόνεσαι εἰς ξένας ὑποθέσεις. § —, προφυλάσσομαι, προσέχω, φροντίζω περί τινος, prendre garde ; φροντίζω, ἐπαγρυπνῶ, veiller ; πασχίζω, προσπαθῶ, prendre (avoir) soin ; ἐπιμελοῦμαι τινός, 'νοιάζομαι, soigner; θεραπεύω, νοσηλεύω (ἀσθενῆ), traiter (soigner) un malade ; || κύτταξε νὰ μὴ σοῦ φύγῃ, prenez garde qu'il ne vous échappe ; || κύτταξε νὰ μὴ τοῦ λείψῃ τίποτε, voyez qu'il ne lui manque rien ; || κυττάζει μόνον τὰ συμφέροντά του, il ne regarde qu'à ses intérêts ; il n'a que ses intérêts en vue ; || κύτταξε καλά ! faites attention ! regardez-y-bien ! || μ' ἐκύτταξε εἰς τὴν ἀσθένειάν μου, il m'a soigné pendant ma maladie ; || [ὅταν ἔχῃς ἀνάγκην] κανεὶς δὲν σὲ κυττάζει, personne ne prend soin de vous ; || μ' ἐκύτταξεν εἰς τὴν ἀνάγκην μου, il a pris soin de moi quand j'ai été dans le besoin ; || κυττάζει τὰς ὑποθέσεις του, il a soin de ses affaires ; || κύτταξε νὰ τὸν ἰδῇς (=προσπάθησον), tâchez de le voir. § [μέσ.] κυττάζομαι, παρατηρῶ αὐτὸς ἑαυτὸν ἐντὸς τοῦ καθρέπτου, se regarder ; κατοπτρίζομαι, se mirer. § ἐπιμελοῦμαι ἐμαυτόν, 'νοιάζομαι, se soigner ; || πρέπει νὰ κυτταχθῇς, il faut vous soigner.

κυτταρικὴ μικροβιολογία· βλ. **φαγοκυττάρωσις.**

κυτταρίνη, ης, ἡ· cellulose, n.f. ἰδιαιτέρα σύνθεσις τῶν ὀργανικῶν σωμάτων ἀποτελοῦσα τὸ στερεὸν μέρος τῶν φυτῶν, ἥτις εὑρίσκεται καὶ ἐπὶ τῶν ἱστῶν ζώων τινῶν. Ἡ **κυτταρίνη** εἶνε ὑδατάνθραξ ὡς τύπος λαμβανόμενος ὁμάδος ὅλης ὑδατανθράκων εἰς ἣν ἀνήκουσι τὸ ἄμυλον, ἡ δεξιτερίνη, τὸ κόμμι, ἡ φυτικὴ βλέννα, κτλ. Τὸ μόριον τῶν οὐσιῶν τούτων εὑρέθη διὰ τῆς ἀναλύσεως ἔχον τὴν χημικὴν σύστασιν $C_6 H_{10} O_5$, πιθανώτερον ὅμως φαίνεται ὅτι ὁ χημικὸς τύπος αὐτοῦ εἶνε ν ($C_6 H_{10} O_5$) ἤτοι πολλαπλάσιόν τι τοῦ διὰ τῆς ἀναλύσεως εὑρεθέντος. Ἡ δὲ κυτταρίνη εἶνε οὐσία ὠργανωμένη, ἀποτελοῦσα τὸ κύριον συστατικὸν ἁπάντων τῶν φυτικῶν ἱστῶν. Πρὸς παρασκευὴν αὐτῆς ἁπαλὰ μέρη φυτῶν οἷον ἶνες λίνου ἢ χαννάβεως, καταλληλότερον δὲ κεκαθαρμένος βάμβαξ, ὑποβάλλονται εἰς κατεργασίαν διαδοχικῶς διὰ καυστικοῦ χάλεος, ἀραιοῦ ὑδροχλωρικοῦ καὶ ὑδροφθορικοῦ ὀξέος, ὕδατος, οἰνοπνεύματος καὶ αἰθέρος δι' ἧς ἀφαιρουμένων πάντων τῶν ἄλλων συστατικῶν ὑπολείπεται καθαρὰ ἡ κυτταρίνη ὡς λευκὴ οὐσία διατηροῦσα ἔτι τὴν ἰνώδη σύστασιν ἣν ἔχει ἐν τοῖς φυτοῖς· θερμαινομένη ἀπανθρακοῦται παράγουσα ὅσα καὶ τὸ ξύλον κατὰ τὴν ξηρὰν αὐτοῦ ἀπόσταξιν (μεθυλικὸν) πνεῦμα, ὀξεϊκὸν ὀξύ, ὀξόνην, κτλ.) Μετὰ νιτρικοῦ ὀξέος θερμαινομένη ὀξειδοῦται καὶ μεταβάλλεται ἐντελῶς εἰς ὀξαλικὸν ὀξύ. Προϊόντα ἀντικαταστάσεως τῆς κυτταρίνης εἶνε ἡ βαμβακοπυρῖτις καὶ τὸ βαμβακοκολλόδιον. § [ναυτ.] —, cellulose du cofferclam; γνάφαλα φλοιοῦ ἰνδικῶν καρύων ἅτινα ἀποτελοῦσι τὸ ἐνθέμιον τῆς κυτταρίνης· βλ. καὶ **ἐνθέμιον.**

κύτταρον, τό· cellule, n. f. petite cavité· **κύτταρον** [ἀνατομ.] μᾶζα σμικροτάτη ἐξ οὐσίας ὠργανωμένης, ἀόρατος εἰς τὸν γυμνὸν ὀφθαλμόν, μορφῆς στρογγύλης, πολυεδρικῆς ἢ ἀκανονίστου, κεκτημένη δὲ ἰδίαν ζωὴν καὶ ἀποτελοῦσα τὸ ἁπλούστατον καὶ στοιχειῶδες συστατικὸν τοῦ σώματος τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν. Πᾶν κύτταρον τελείως ἀνεπτυγμένον συνίσταται ἐκ τῶν ἑξῆς μερῶν: α') ἐκ τοῦ πρωτοπλάσματος οὐσίας ἡμιρεύστου λευκωματώδους· β') ἐκ τῆς κυτταρικῆς μεμβράνης ἥτις περιβάλλει πανταχόθεν τὸ κύτταρον καὶ ἀποτελεῖ ἀληθὲς περικάλυμμα τοῦ κυττάρου· καὶ γ') ἐκ τοῦ πυρῆνος (nucleus) ὅστις εἶνε μικρὰ συμπαγὴς καὶ σκληρὰ μᾶζα εὑρισκομένη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πρωτοπλάσματος· ἐνίοτε ὁ πυρὴν ἀποτελεῖται ἐκ πολλῶν σμικρῶν κοκκίων περιεχομένων ἐντὸς τῆς μάζης αὐτοῦ καὶ καλουμένων πυρηνίων.

κυτταρονοΐδη, ης, ἡ· celluloïd ou celluloïde, n. m. substance complexte à base de cellulose nitrique et de camphre.

κύτταρος, ου, ὁ· **κυττάρι,** τό· placenta, n. m. (προφ. πλατσέντα) ὁ **πλακοῦς,** κοινῶς **τσουττάρι,** τὸ ὕστερον, ἀκόλουθον· ἐν Ἠπείρῳ λέγεται **κύττος.**

κυτταρώδης, ης, ες· cellulaire, adj. qui est formé de petites loges ou cellules; ὁ ἀποτελούμενος ἐκ κυττάρων· ‖ [βοτ.] utriculaire, qui a la forme d'un utricule (d'une petite outre); ‖ — ἱστός, tissu cellulaire; βλ. [ἀνατ.] ἱστοί· καλεῖται οὕτω καὶ ὁ συνδετικὸς ἱστός, ἰδίᾳ δὲ ὁ ὑπὸ τὸ δέρμα συνδετικὸς καὶ λιπώδης ἱστός.

κύττος, τό· [διάλ. Ἠπείρου] τὸ ὕστερον, ἐν ᾧ περιέχεται τὸ ἔμβρυον· βλ. **κύτταρος.**

κυτωρός, οῦ, ὁ· [ναυτ.] calier, n. m. κοινῶς ὁ ἀμπαρτζής, ἀνὴρ ἐπιπεφορτισμένος εἰδικῶς δια τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κύτους (cale).

κῦφος, εος-ους, τό· κύρτωμα, ὁ ὕβος, κοινῶς ἡ καμποῦρα, bosse, n.f. § — [ὀχυρ.], bonnette, n.f. ἢ κύφωμα (πληθ. τὰ κύφη, κυφώματα) ταῦτα εἰσὶν ἀνύψωσις τοῦ **προπετάσματος** (parapet) χρησιμεύουσα νὰ καλύπτῃ τὰς κεφαλὰς τῶν ἀνδρῶν ὅταν οὗτοι βάλλωσι, ἢ τοὺς πυροβολητὰς ὅταν δὲν ὑπηρετῶσι τὸ πυροβόλον. Τὰ ἐκ γαιῶν κύφη ἔχουσι συνήθως ὕψος 0μ,35 καὶ πάχος εἰς τὴν κορυφὴν 0μ,40. Τὰ κύφη δυνατὸν ν' ἀντικατασταθῶσι διὰ **γαιοσάκκων** (sacs à terre), **χορτοπλίνθων** (gazons), ἢ **κοφίνων** (gabions) πλήρων γαιῶν.

κυφός, ή, όν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος) (κύπτω) εἰς τὰ ἔμπροσθεν κεκλιμένος, λελυγισμένος, κυπτός, κυρτός, κοινῶς σκυφτός, καμπουριασμένος, καμπούρης, bossu, e, adj. ὑβός, ἐξέχων, κυρτός, gibbeux, euse.

κυφότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ κυφοῦ (ὑβοῦ), τὸ εἶναι τινὰ κυφόν, τὸ καμπούριασμα, gibbosité, n. f. ἡ καμποῦρα, bosse, n. f.

κυφόω-ῶ, μέλ. ώσω· λυγίζω τι εἰς τὰ ἔμπροσθεν, κυρτόω, καμπυλόω, courber; ἰδίως παθ. ἐπὶ σημασίας μέσ. εἶμαι κεκλιμένος εἰς τὰ ἔμπροσθεν, καμπουριάζω, καθιστῶ κυφόν, rendre bossu.

κύφωμα, ατος, τό· τὸ κύρτωμα, ὁ ὕβος, κοινῶς ἡ καμποῦρα, bosse, n. f. καὶ γεν. τὸ κύρτωμα, coubure. n. f. § —, bossage, n.m. πᾶν ἐξέχον ὡς ὕβος ἀντικείμενον, ἡ ἐξοχή. Ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ καλεῖται οὕτω πᾶσα ἀφιεμένη ἐπὶ τούτῳ ἐξοχὴ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας λιθοδομῆς τινὸς (ouvrage de pierre) ἢ ξυλοδομῆς (ouvrage de bois), εἴτε ὡς κόσμημα, εἴτε ἵνα λαξευθῇ ἢ νὰ ἐκτελεσθῶσι σκαλίσματα. ‖ τοῖχος μετὰ κυφωμάτων, κοινῶς τὸ βραχοτό, mur à bossage; βλ. καὶ **ἐντομή,** refend; ‖ θύρα μετὰ κυφωμάτων, porte à bossage; ‖ στήλη μετὰ κυφωμάτων, colonne à bossage. § [ὀχυρ.] κύφωμα· βλ. **κῦφος.**

κυφωμάτιον, ου, τό· μικρὸν κύφωμα, petite bosse, bossette, n.f. petit bossage; [ὀχυρ.] petite bonnette; βλ. **κύφωμα.** § **κυφωμάτιον,** τό· πληθ. **κυφωμάτια,** bossette (du mors), (ὑποχορ. τοῦ bosse) n. f. καλοῦνται οὕτω πλάκες χάλκιναι δι' ἥλων προσηρμοσμέναι ἐπὶ τῶν βραχιόνων τῆς στομίδος κατὰ τὸ σημεῖον τῆς συναρμογῆς αὐτῶν μετὰ τοῦ ἐνστομίσματος· αἱ πλάκες αὗται φέρουσι τὰ κοσμήματα τοῦ στρατιωτικοῦ σώματος εἰς ὃ ὁ φέρων τὸν χαλινὸν ἵππος ἀνήκει. § —, μικρὰ ῥάχις, θριγ-

χός, chaperon, n. m. || — τῆς ὑγρᾶς καὶ μοχλιδωτῆς στομίδος, chaperon du mors brisé à barre.

'κχύνω, [διάλ. Οἰνόης] ἐκχύνω, ἐκχέω· «**'κχύνω γλῶσσαν**»=ἐκχύνω γλῶσσαν = λαλῶ εὐγλώττως, καλλιλογῶ.

'κχύσιμον, [διάλ. Οἰνόης] ἔκχυσις.

κύφωσις, εως, ἡ· κύρτωσις τινός, τὸ κύφωμα, bossage, n. m. ἰδίως τῆς ῥάχεως κοινῶς καμπούριασμα, courbure, n. f.

κυψέλη, ης, ἡ· ἐν γένει μικρόν τι κοῖλον, petit creux; ἡ κοιλότης, le creux. § —, τὸ κοῖλον (κοίλωμα) τοῦ ὠτός, le trou de l'oreille; ἐπίσης ἡ ἐν αὐτῷ πιμελώδης ὕλη, ordure (qui s'amasse dans le trou de l'oreille), ἡ **κυψελίς**, cérumen, n. m. § —, τὸ **κύτταρον**, cellule, n. f. § — (ἰδίως ἡ πλεκτὴ κυψέλη), τὸ μελισσοκόφινο, ruche, n. f. κοινῶς τὸ **κυψέλι**· τὸ σπίτι τῶν μελισσῶν, τὸ κοφίνι καὶ κουβέλι (κύτταρον). § — [τυπογρ.] τὸ χώρισμα, ἡ θήκη ἐν ᾗ τίθενται τυπογραφικὰ στοιχεῖα, case, n. f.

κυψέλι, τό· ruche, n. f. βλ. κυψέλη.

κυψελιδοποιός, οῦ, ὁ· cérumineux, euse; || κυψελιδοποιοὶ ἀδένες, glandes cérumineuses, λέγονται οἱ ἐκκρίνοντες τὴν **κυψελίδα** ἀδένες.

κυψελικός, ή, όν· χηρώδης, cérumineux, euse; || ἡ κυψελικὴ ὕλη τῶν αὐτίων [ἀνατ.], l'humeur cérumineuse des oreilles.

κυψελίς, ίδος, ἡ· cérumen, n. m. (κηρὸς) βλ. καὶ **κυψέλη**· ὁ γνωστὸς ῥύπος τοῦ ὠτός· (ἡ ὕλη τῶν αὐτιῶν). Εἶνε οὐσία παχεῖα ὁμοία πρὸς ἀλοιφὴν ἐκκρινομένη ὑπὸ τῶν κυψελιδοποιῶν ἀδένων, μεθ' ἧς ἀναμιγνύεται καὶ τὸ ἔκκριμα τῶν παρ' αὐτοὺς κοινῶν σμηγματογόνων, καὶ σωρευομένη ἐν τῷ ἔξω ἀκουστικῷ πόρῳ. Σύγκειται ἐκ βλέννης, λίπους, χρωστικῆς κιτρίνης οὐσίας, ἔτι δὲ ἁλάτων τινῶν (φωσφορικοῦ νατρίου, ἀσβεστίου κτλ.). Ἡ κυψελὶς διατηρεῖ μαλακὸν τὸν ὑπαλείφοντα τὸν ἀκουστικὸν πόρον ὑμένα, κωλύει τὴν εἴσοδον ζωϋφίων καὶ ἄλλων μικρῶν σωματίων αἰωρουμένων ἐν τῷ ἀέρι καὶ ἀντιτάσσεται διὰ τῶν χημικῶν της ἰδιοτήτων εἰς τὴν κατασκήνωσιν καὶ πολλαπλασιασμὸν βακτηριδίων. Διὰ τῆς ὑπερεκκρίσεως αὐτῆς ἢ τῆς ἀλλοιώσεως τῶν συστατικῶν της δυνατὸν ἡ κυψελὶς νὰ συναθροισθῇ πολλὴ καὶ σκληρυνθῇ, φράττουσα οὕτω τὸν ἀκουστικὸν πόρον. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μαλακόνομεν πρῶτον τὸν σκληρὸν ὄγκον δι' ἐλαίου ἢ θερμοῦ ὕδατος, ἀφαιροῦμεν δ' εἶτα αὐτὸν δι' ἀποξέσεως· βλ. **κυψέλη** καὶ **κήρωμα**.

κυψελώδης, ης, ες· ὅμοιος κυττάρῳ, κυτταρώδης, cellulaire, adj. ὅμοιος κυψέλῃ.

κύων, ὁ καὶ ἡ· γεν. κυνός, δοτ. κυνί, αἰτ. κύνα, πληθ. οἱ κύνες, κυνῶν, κυσί, κύνας, κοινῶς ὁ σκύλος, chien, n. m. θηλ. ἡ σκύλα, chienne, n. f. τὰ συνηθέστερα οἰκιακὰ ζῷα τὰ χρήσιμα εἰς φυλακὴν τῶν οἴκων καὶ ποιμνίων. Ὁ κύων εἶνε γένος ζώων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν κυνιδῶν. Τὸ ζῶον τοῦτο ἀναμφιβόλως τὸ ἀρχαιότατον τῶν κατοικιδίων, συνδέεται στενότατα μετὰ τοῦ ἀνθρώπου οὗτινος ἀποτελεῖ τὸν ἄριστον σύντροφον, μετ' αὐτοῦ καθ' ὅλην τὴν γῆν διαδοθὲν καὶ πανταχοῦ θαυμασίως ἐγκλιματισθέν. Ἐν καθαρᾷ ἀγρίᾳ καταστάσει οὐδαμοῦ εὑρίσκεται, ἀναμφιβόλως ὅμως κατάγεται ἐξ ἀγρίου γένους ζώων καὶ πιθανῶς ἐκ τοῦ θωός· πιθανότατον δὲ ἐπίσης φαίνεται ὅτι διάφοροι τούτου φυλαὶ ἐξημερώθησαν ταυτοχρόνως σχεδὸν ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου, ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δ' αὐτῶν παρήχθησαν κατόπιν αἱ πολλαὶ τοῦ κυνὸς ποικιλίαι. Ὁ κύων κατ' ἀρχὴν ἀνήκει εἰς τὰ σαρκοφάγα, ἀλλ' ἐκ τῆς μετὰ τοῦ ἀνθρώπου ἀνατροφῆς του ἐσυνείθισε νὰ δέχηται σχεδὸν πᾶσαν ἀνθρωπίνην τροφήν, τρώγων καὶ ἄρτον καὶ ὀπώρας καὶ ἰχθῦς, κτλ. ἀναλόγως τῆς χώρας ἐν ᾗ βιοῖ. Τὰ ὀστᾶ καταβιβρώσκει μετ' ἰδιαιτέρας εὐχαριστήσεως εὐχερέστατα θρυμματίζων αὐτὰ διὰ τῶν ἰσχυροτάτων σιαγόνων του. Τρέχει τάχιστα καὶ δεικνύει μεγάλην ἀντοχὴν εἰς τοὺς κόπους, κολυμβᾷ δ' ἐξαίρετα. Αἱ αἰσθήσεις εἶνε παρ' αὐτῷ ἐν γένει λίαν ἀνεπτυγμέναι, πρὸ πάντων δὲ ἡ ὄσφρησις καὶ ἀκοή, ἐνῷ ἡ ὅρασις ὑπολείπεται τῶν δύο τούτων οὐσιωδῶς· || — νεόγειος (τῆς νέας γῆς), terre-neuve, n.m. βλ. **νεόγειος**· || **κύων** θηρευτικός, limier, n. m. || κύων **μολοσσός**, bouledogue, n.m. || κύων θηρευτικὸς ὑλακτῶν ἀκαίρως, clabaud, n. m. || κύων ἐπὶ φάτνῃ [παρ. ἀρχ.], le chien du jardinier; || πολεμικὸς κύων, chien de guerre; οἱ ἐν πολέμῳ εἰς τὰς προφυλακὰς κτλ. χρησιμοποιούμενοι κύνες. § — ξιφίας, τὸ σκυλόψαρο, chien de mer ou squale. § — [ἀστρον.] ὁ ἀστερισμὸς τοῦ κυνός, constellation du chien; canicule, n. f. τὸ ὄνομα τοῦτο φέρουσι δύο ἀστερισμοὶ ὧν ὁ μὲν μέγας κύων ἀνήκει εἰς τὸ Ν. ἡμισφαίριον ἐκτεινόμενος ἀπὸ 92° μέχρις 110° ὀρθῆς ἀναβάσεως καὶ ἀπὸ 10° μέχρι 35° Ν. ἀποκλίσεως, περιλαμβάνει δὲ κατὰ τὸν Heis 70 ἀστέρας ὁρατοὺς εἰς γυμνὸν ὀφθαλμόν, ὧν εἷς πρώτου μεγέθους, ὁ Σείριος, ὁ λαμπρότερος ἀπλανὴς ὁλοκλήρου τοῦ στερεώματος, δύο δὲ δευτέρου μεγέθους καὶ εἷς τρίτου. Ὁ δὲ μικρὸς κύων ἀνήκων εἰς τὸ Β. ἡμισφαίριον ἐκτείνεται ἀπὸ 106° μέχρι 120° ὀρθῆς ἀναβάσεως καὶ ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ μέχρι 13° Β. ἀποκλίσεως. Ὁ Heis ἀριθμεῖ ἐν αὐτῷ 37 ἀστέρας ὁρατοὺς εἰς γυμνὸν ὀφθαλμόν, ὧν εἷς πρώτου μεγέθους ὁ Προκύων, εἷς δευτέρου, οἱ δὲ ἄλλοι τετάρτου μεγέθους καὶ μικρότεροι.

κώβειος γενεά, cob, n m. ἰδία ἱππικὴ γενεὰ ἐν Ἀγγλίᾳ κυρίως ἀπαντωμένη· βλ. **ἵππος**.

κωβίδι, τό· [ἀρχαιτ.] τὸ **κωβίδιον**, ὑποκορ. τοῦ **κωβιός**, goujon [de mer] ἢ **γωβίδι**, γωβιδάκι [διάλ. Οἰνόης] **κωβίδι[ν]**.

κωβιός, οῦ, ὁ· ὁ γνωστὸς θαλάσσιος ἰχθῦς, ἡ **γωβιός**, goujon (n. m.) de mer; **boulerot noir**; [ὁ ποτάμιος] chabot. Ἰχθῦς τῶν θαλασσῶν κοινὸς κοκκωβιός παρ' ἡμῖν, ἀνήκων εἰς τοὺς ὀστεακάνθους, οὗτινος διακρίνονται 9 εἴδη. Τὸ κοινότατον τούτων εἶνε κωβιὸς ὁ κοινὸς ἔχων σῶμα κυλινδροειδές, κεφαλὴν στρογγύλην χρῶμα κιτρινόφαιον μετὰ μελαινῶν κηλίδων.

Διαιτᾶται κατὰ προτίμησιν ἐπὶ τῆς ἄμμου τῶν βυθῶν λίαν δὲ προσεκτικὸς ὢν δυσκόλως ἐγγίζει δόλωμα· τὸ κρέας του εἶνε εὔγευστον.

κωδικελλικὴ ῥήτρα, clause codicillaire, εἶνε ἡ δήλωσις τοῦ διαθέτου ὅπως ἡ διαθήκη αὐτοῦ ἰσχύῃ ὡς κωδίκελλος ἐὰν ἦνε ἄκυρος ὡς διαθήκη.

κωδίκελλος, ου, ὁ· codicille, n. m. πρᾶξις μεταγενεστέρα προστιθεμένη ἐν διαθήκῃ σκοποῦσα τὴν τροποποίησιν ἢ συμπλήρωσιν αὐτῆς, acte postérieur ajouté à un testament, et qui a pour but de le modifier ou de le compléter. Ὡς ἐκ τοῦ ἁπλουστέρου τῶν κωδικέλλων τύπου συνήθης ἀποβαίνει ἡ ἐν διαθήκαις προσθήκη τῆς κωδικελλικῆς ῥήτρας διὰ τῆς ὁποίας διατάσσεται ὅτι ἡ διαθήκη, εἰμὴ ὡς τοιαύτη, ὡς κωδίκελλος ἰσχύσει. Ἡ τοιαύτη ῥήτρα ἰσχυρὰ ἀποβαίνει ἀκυρωθείσης τῆς διαθήκης, ἂν οἱ τοῦ κωδικέλλου τύποι παρεφυλάχθησαν, ὁπότε πλειόνων ὑπαρχουσῶν διαθηκῶν οἱ ἐν ταῖς πρόσθεν κληρονόμοι ἀποκαθιστῶσι τὰ κληρονομιαῖα τοῖς ἐν τῷ κωδικέλλῳ γεγραμμένοις. Ὑπαρχούσης τῆς κωδικελλικῆς ῥήτρας ἡ γενομένη μεταξὺ ταύτης καὶ τῆς διαθήκης ὑπὸ τοῦ κληρονόμου ἐπιλογὴ ἀποκλείει πᾶν μεταγενέστερον τούτου δικαίωμα ἐξαιρέσει τῶν ἐξ ἀρρενογονίας μὲν μέχρι 4ου βαθμοῦ, ἐκ θηλυγονίας δὲ μέχρι 3ου βαθμοῦ κληρονόμων τοῦ τελευτήσαντος, οἵτινες ἀκυρωθείσης τῆς ἐν ᾗ ἐγράφησαν διαθήκης ἐκ τῶν τῆς κωδικελλικῆς ῥήτρας κατ' ἀρέσκειαν τὰ ἑαυτῶν δικαιώματα παράγουσι.

κωδικοποίησις, εως, ἡ· ἡ ἀποτέλεσις κώδικος, ἡ πρᾶξις τοῦ κωδικοποιεῖν, codification, n. f. action de réunir en code les lois isolées.

κωδικοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, codifier; συνάζω τοὺς διεσπαρμένους νόμους καὶ ἀποτελῶ κώδικα, rassembler des lois éparses en un corps de législation.

κῶδιξ, ικος, ὁ· code, n. m. (λατ. codex); ἐκαλεῖτο οὕτως ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἡ συλλογὴ τῶν αὐτοκρατορικῶν διατάξεων, κατόπιν δ' ἐπεκράτησε νὰ καλεῖται κῶδιξ πᾶσα συλλογὴ νόμου τῆς αὐτῆς ὕλης μεθοδικῶς τεταγμένων καὶ πλῆρες αὐθύπαρκτον καὶ αὐτοτελὲς σύστημα ἀποτελούντων. § —, βλ. δικονομία πολιτικὴ (ποινική), ποινικὸς νόμος, νομοθεσία στρατιωτικὴ (ποινική)· ‖ ἐμπορικὸς κῶδιξ, code de commerce (commercial); ‖ κῶδιξ μοναστηριακὸς ἢ κτηματολόγιον (ἐκκλησιαστικὴ μάτριξ, βέβριον, τίτλος κατὰ τοὺς θείους πατέρας), καλεῖται βιβλίον ὅπερ κατά τε τοὺς ἱεροὺς κανόνας (ΛΓ' τῆς ἐν Καρθαγένῃ, Α' τῆς πρωτοδευτέρας συνόδου) καὶ τὸν ἀπὸ 8 Ἰουλίου 1858 κανονισμὸν τῶν μοναστηρίων ὀφείλει νὰ τηρῇ ἕκαστον μοναστηριακὸν συμβούλιον· ἐν αὐτῷ καταγράφεται ὁλόκληρος ἡ περιουσία τῆς μονῆς, ἤτοι τὰ πολύτιμα σκεύη, ἄμφια καὶ λοιπὰ κειμήλια, τὰ κινητὰ καὶ ἀκίνητα κτήματα, τὰ χειρόγραφα, ἡ βιβλιοθήκη καὶ πᾶν τὸ αὐτῇ ἀνῆκον, ὡς καὶ τὰ τυχὸν χρέη της.

κώδιον, ου, τό· ἡ νάκη, κοινῶς ἡ προβειά, δέρμα προβάτου μαλλωτόν, peau de mouton lainée; βλ. καὶ δέρμα.

κώδων, ωνος, ὁ· κοινῶς τὸ κουδοῦνι, cloche, n. f. ὁ κωδωνίσκος, sonnette, n. f. ‖ οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν, les cloches des églises; ‖ ὁ κώδων τῆς θύρας, la sonnette de la porte; ‖ οἱ κώδωνες τῶν ποιμνίων, les clochettes (les clarines) des troupeaux; ‖ ἠλεκτρικὸς κώδων, sonnerie électrique, κώδων κρουόμενος τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ καὶ χρησιμεύων πρὸς εἰδοποίησιν· ‖ — πλοίου, cloche du bord, κώδων τοποθετημένος ἐπὶ καταστρώματος πλοίου δι' οὗ σημαίνονται αἱ ὧραι. § — clairon, n. m. ou clarine, n. f. (λατ. tintinnabulum), μικρὸς κώδων ὅντινα συνήθως κρεμῶσιν ἀπὸ τοῦ τραχήλου εἰς τοὺς ἐλευθέρως νεμομένους ἵππους· ‖ ὑέλινος κώδων, cloche (en verre). § κώδωνες, cloches, n. m. Οἱ γνωστότατοι ἠχητικοὶ κώδωνες ἀπὸ τῶν μικροτάτων τῶν γραφείων μέχρι τῶν πελωρίων τῶν ἐκκλησιῶν κατασκευάζονται συνήθως ἐκ κράματος μεταλλικοῦ ἐξ 78 μερῶν χαλκοῦ καὶ 22 μ. κασσιτέρου, ὅπερ ἔχει χρῶμα κιτρινόφαιον, ὑπὸ τῆς πείρας δὲ κατεδείχθη ὡς εὐηχότατον. Ἐπειδὴ δὲ ἄλλοτε ἐκ τοῦ αὐτοῦ περίπου κράματος κατεσκευάζοντο καὶ τὰ τηλεβόλα, συχνὰ ἀπαντῶμεν ἀναφερόμενον ὅτι τηλεβόλα τακέντα μετεποιήθησαν εἰς κώδωνας. Ἡ παλαιοτέρα ἰδέα ὅτι ἂν προστεθῇ καὶ ἄργυρος τὸ κρᾶμα γίνεται εὐηχότερον, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας προκειμένου νὰ χυθῶσι κώδωνες ἐκκλησιῶν οἱ εὐλαβεῖς προσέφερον διάφορα ἀργυρᾶ σκεύη, ἀπεδείχθη ὑπὸ τῆς πείρας ὡς ἐντελῶς ἐσφαλμένη. Ἡ χρῆσις τῶν κωδώνων εἰς τὰς θρησκευτικὰς τελετὰς εἶνε ἀρχαιοτάτη, ἤδη ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Αἰγύπτῳ καὶ Ἀσσυρίᾳ ἀπαντωμένη πρὸς σύγκλησιν τῶν πιστῶν εἰς τὰς τελετάς. § καταδυτικὸς κώδων, cloche de plongeur; χυτοσιδηροῦν κιβώτιον χωρητικότητος ἑνὸς ἢ δύο ἀτόμων, καταβυθιζόμενον ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὅπερ συγκοινωνοῦν μετ' ἀεραντλίας ἐπιτρέπει εἰς τοὺς ἐν αὐτῷ ἐγκεκλεισμένους νὰ ἐργάζωνται ἐν τῷ πυθμένι τῆς θαλάσσης δι' ἀνοίγματος τῆς κάτω βάσεως, ἅμα ὡς ἡ ἐν τῷ κώδωνι πίεσις τοῦ ἀέρος ἰσορροπήσῃ τὴν τῆς θαλάσσης· ‖ ὁ καταδυτικὸς κώδων, εἰς ὃν εἰσέρχονται ἐργάται ἵνα ἐργασθῶσιν ὑποβρυχίως λέγεται καὶ nautilus, n. m.

κωδωνανθῆ [βοτ.] κωδωνοειδῆ campanulacées, n. f. pl. (campanulaceae) οἰκογένεια δικοτυληδόνων συμπετάλων φυτῶν· ἄνθη ἀκτινόμορφα, κάλυξ πενταμερής, στεφάνη κωδωνοειδὴς σωληνοειδὴς ἢ τριχοειδὴς ἐπίγυνος, στήμονες πέντε πολλάκις συμφυεῖς, ᾠοθήκη ὑποκειμένη δίχωρος ἕως πεντάχωρος, καρπὸς κάψα πολύσπερμος ἀνοιγομένη διὰ πόρων ἢ βαλβίδων, σπέρματα μικρὰ μετὰ λευκώματος· χόρτα γαλακτίζοντα ἄνευ παραφύλλων· εἴδη περὶ τὰ 500, τὰ πλεῖστα τῆς εὐκράτου ζώνης· τὰ κυριώτερα γένη εἰσὶ κωδωνίσκος, ἀδενοφόρα, πρισματόκαρπος, κάτοπτρον, πετρομάρουλον, οὐαλενβεργεία, φύτευμα, ἰασιώνη, κτλ.

κωδωνίζω, μέλ. ίσω, κρούω τὸν κώδωνα, κοινῶς κτυπῶ τὸ κουδοῦνι, sonner; κρούω, σημαίνω τὸν κώδωνα, tinter.

κωδωνοκρούω (ἐρρύθμως), carillonner.

κωδῶνιν, τό· [διάλ. Οἰνόης] κώδων, κουδοῦνι.

κωδώνιον, ου, τό· ὑποκ. τοῦ κώδων, καὶ **κωδωνίσκος,** ου, ὁ· κοινῶς χαμπανάκι καὶ κουδουνάκι, clochette, n. f. μικρὸς κώδων.

κωδώνισμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ κωδωνίζειν, action de sonner etc. ἡ κροῦσις κώδωνος, ἡ κωδωνοκρουσία. § — ἠλεκτρικόν, carillon électrique, τὸ ἐπιτυγχανόμενον διὰ συσκευῆς στατικοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

κωδωνοειδής, ής, ές· τὸ ἔχον τὸ σχῆμα κώδωνος (κωδωνίσκου), qui a la forme d'une cloche (d'une clochette); [βοτ.] campanulé, ée; campaniforme, adj. βλ. κωδωνανθῆ, campanulacé, ée.

κωδωνοκίνητρον, ου, τό· mouvement à sonnette; βλ. Δ. σύνδεσμος ὑδροστατικοῦ ἐμβόλου, κτλ εἰς λέξιν ναύκλαστρον. Οὐάϊτχεδ.

κωδωνοκρουσία, ας, ἡ· τὸ κτύπημα τῶν κωδώνων ῥυθμικὸν καὶ ταχύ, battement de cloches à coups précipités; || ἔρρυθμος κωδωνοκρουσία, carillon, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ κρούειν, action de carillonner, carillonnement, n. m. || νεκρικὴ κωδωνοκρουσία, glas, n. m. ἦχος σημαινομένου κώδωνος πρὸς ἀναγγελίαν τῆς ἀγωνίας ἢ τοῦ θανάτου ἀνθρώπου. § —, sonner la cloche en branle; ἰσχυρὰ καὶ παρατεταμένη κροῦσις τοῦ κώδωνος καθὼς σημαίνει εἰς τὴν πυρκαϊάν· || [ναυτ.] κωδωνοκρουσία, ἡ ἔγερσις, branle bas, n. m.

κωδωνοκρούστης, ου, ὁ· ὁ κτυπῶν (κρούων) τὸν κώδωνα, sonneur, n. m. carillonneur, n. m. qui carillonne.

κωδωνοκρούω, μέλ. ούσω, carillonner, σημαίνω ἐρρύθμως καὶ ταχέως τὸν κώδωνα.

κωδωνοποιός, οῦ, ὁ· ὁ κατασκευαστής, ὁ χύτης κωδώνων, fondeur de cloches.

κωδωνοστάσιον, ου, τό· clocher, n. m. πύργος κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ὑψωμένος, ἀποτελῶν συνήθως συνέχειαν τοῦ ἱδρύματος τῶν ἐκκλησιῶν καὶ φέρων κώδωνας. Ἐνίοτε τὰ κωδωνοστάσια εἶνε ἐκτισμένα πλησίον τῶν ἐκκλησιῶν, χωρὶς ν' ἀποτελῶσιν ἓν σῶμα μετὰ τοῦ κυρίου οἰκοδομήματος.

κωδωνοφόρος, ος, ον· ὁ φέρων κώδωνας (ἢ κωδωνίσκους), à cloches [à clochettes).

κῶζι, τό· [ξεν.] κοινῶς ἀτού, τό· atout, n. m. carte de la couleur qui retourne; retourne, n. f. carte qu'on retourne à certains jeux.

κώθων, ωνος, ὁ· [ἰδ. ναυτ.] bidon, n. m. τὸ χανάτι, broc, n. m. ἡ λαγήνα, cruche, n. f. || —, bidon, n. m. τὸ χανάτι τοῦ κρασιοῦ· καδίσκος ξύλινος σχήματος κωλουροκωνικοῦ πρὸς ἔνθεσιν τῆς μερίδος τοῦ οἴνου ἑκάστου συσσιτίου ναυτῶν· || κώθωνες ξύλινοι, bidons en bois; || κώθωνες χάλκινοι, bidons en cuivre. § κώθων, κοινῶς ἡ γαβάθα, écuelle, n. f. βλ. λέξιν.

κωθῶνι, τό· [δημ.] (ἐκ τοῦ κώθων), ἄνθρωπος ἠλίθιος, εὐήθης, ἀνόητος, homme niais, cruche, n. f.

κώκ, τό· βλ. ὀπτάνθραξ.

κωλάθρα, ας, ἡ· [ξεν.] culasse [d'une arme à feu], κοινὴ ὀνομασία τοῦ οὐραίου, βλ. λέξιν.

κωλάντερον καὶ κωλέντερον, ου, τό· [δημ.] τὸ κῶλον ἔντερον, τὸ τελευταῖον (ἄκρον, παχὺ ἔντερον), boyau culier, le gros intestin, rectum, n. m. τὸ κῶλον, côlon, n. m.

κωλαράκος, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ κῶλος, μικρὸς κῶλος, petit cul, culot, n. m.

κωλαρᾶς, ὁ, θηλ. κωλαροῦ, [δημ.] fessu, e, ὁ ἔχων εὐρὺν κῶλον (γλουτὸν) [καλλίπυγος].

κώλαρος, ὁ· εὐρεῖς γλουτοί, grandes fesses. § [ζωολ.] pagure, n. f.

κωλέας, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] ὁ κωλαρᾶς, ὁ ἔχων μέγαν κῶλον.

κωλί, τὸ [δημ.] καὶ πληθ.

κωλιά, τά· τὰ πισινά, οἱ γλουτοί, les fesses, fessier, n. m.

κώλικας, κτλ

κωλικόπονος, ου, ὁ· βλ. κωλικός.

κωλικός, ή, όν· colique, adj. τοῦ κώλου ἐντέρου.

κωλικός, ὁ (πόνος) καὶ **κωλικόπονος,** colique, n. f. κοινῶς τὸ κόψιμο, ἡ ἐντεραλγία. Κωλικοὶ (πόνοι) καλοῦνται ἀπὸ τοῦ κώλου κυρίως μὲν τὰ ἐν τῷ τμήματι τούτῳ τοῦ ἐντέρου ἑδρεύοντα ἄλγη, κατ' ἐπέκτασιν δὲ καὶ συνηθέστερον γενικῶς τὸ τῶν ἐντέρων ἄλγος, ὅταν δὲν προέρχηται ἐκ φλεγμονῆς ἢ ἄλλης ἀναλόγου ἀνατομικῆς ἀλλοιώσεως, ἀλλ' ἐξ ὑπερευαισθησίας αὐτῶν· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἄλλων τῆς κοιλίας σπλάγχνων μεταχειριζόμεθα τὸν ὅρον τοῦτον λέγοντες π. χ. νεφρικοὺς ἢ ἡπατικοὺς κωλικοὺς τοὺς ἐξ οὐρολίθων ἢ χωλολίθων προερχομένους, κτλ. Οἱ καθαυτὸ κωλικοὶ ἤτοι οἱ ἐντερικοὶ εἶνε κατὰ τὰ ἄνω νεύρωσίς τις τοῦ μεσεντερίου νευρικοῦ πλέγματος, εἰσὶ δὲ σύμπτωμα ἀερίων διατρεχόντων τὸ ἔντερον, σκωλήκων, ξένων σωμάτων, μάζης περιττωμάτων διαμενούσης ἐν αὐτῷ, ψήξεως ἢ τῶν ποδῶν ἢ τῆς κοιλίας, λήψεως βεβλαμμένων τροφῶν, οἷον ἀώρων ἢ σαπρῶν ὀπωρῶν, κτλ. τῆς διὰ μολύβδου δηλητηριάσεως, κτλ. ἔτι δὲ ἀναφαίνονται ἐπὶ ὑστερισμοῦ καὶ ὑποχονδρίας. Οἱ κωλικοὶ συμβαίνουσι συνήθως κατὰ παροξυσμοὺς μετὰ διαλειμμάτων μᾶλλον ἢ ἧττον μικρῶν· εἰσὶ πολλάκις σφοδρότατοι, συνοδευόμενοι ὑπὸ ψύξεως τοῦ προσώπου καὶ τῶν ἄκρων, ὠχριάσεως, ἐμέτου, κτλ. καταπραΰνονται δὲ συνήθως διὰ πιέσεως τῆς κοιλίας καὶ τῶν πλευρῶν, διὰ τῆς βαθμιαίας ἐκφυσήσεως τῶν ἀερίων ἢ διὰ τῆς ἀποπατήσεως. Ἐν γένει γενναία κάθαρσις τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος καὶ δίαιτα ὀλίγων ἡμερῶν αἴρουσι τὴν αἰτίαν τῶν κωλικῶν τούτων προσωρινῶς δὲ ἀνακουφίζει τὸν ἄρρωστον ἀπὸ τοῦ ἄλγους τὸ ὄπιον, θερμὰ πόματα (χαμαίμηλον) καὶ θερμὰ ἐπιθέματα ἐπὶ τῆς κοιλίας· ἐπὶ σφοδροτάτων κωλικῶν γίνονται καὶ ὑποδόριοι ἐνέσεις μορφίνης. § κωλικὸς [ἱππολ.] ἢ κωλική, κόψιμον, καρδιό-

πονος, κωλικόπονος, διὰ τοῦ ὅρου τούτου ἐννοεῖται πᾶν αἴσθημα ὀδύνης ἑδράζον ἐν γένει ἐν τοῖς σπλάγχνοις τῆς κοιλίας· || φυσώδης κωλικός, colique venteuse; || νευρικὸς ἢ σπασμωδικὸς ἢ ῥευματικὸς κωλικός, colique nerveuse; || colique calculeuse, κωλικὸς ἐκ συγκριμάτων (calculs intestinaux); || κοπρανώδης κωλικός, colique stercorale; || ἑλμινθιώδης κωλικός, colique vermineuse; || — ἐκ μολυβδιάσεως, colique saturnine; || **εἰλεός**, colique étranglée, ἀσθένεια δεινὴ προερχομένη ἐκ τῆς περιπλοκῆς τῶν λεπτῶν ἐντέρων· || νεφρικὸς κωλικός, colique nephratique; || ἡπατικὸς κωλικός, colique hépatique; || δυσπεπτικὸς κωλικὸς ἢ **δυσπεψία**, colique d'indigestion; || συμφορητικὸς κωλικός, colique inflammatoire ou rouge ou tranchée rouge, ou colique du sang; || μητροκωλικός, colique utérale.

κωλῖτις, ιδος, ἡ· colite, n. f. φλεγμονὴ τοῦ κώλου ἐντέρου, inflammation du côlon, ayant lieu dans presque toutes les maladies de l'intestin.

κωλόβαθρον, ου, τό· βλ. **καλόβαθρον.**

κωλοβοῦτι, τό· [πτην.] grèbe, n. m.

κωλοκαθίζω, μέλ. ίσω [δημ.] κάθημαι, πίπτω ἐπὶ τῶν ὀπισθίων, tomber sur son cul; [συνεκδ.] κατακάθημαι, s'affaisser; καταπίπτω, s'abattre.

κωλοκούκουρον, τό· [δημ.] τὸ κολόκουρον· βλ. λέξιν.

κωλόκουρο, τό· [διάλ. Ἠπείρου] τὸ κουρευόμενον μαλλίον ἐκ τῶν ὀπισθίων τῶν προβάτων.

κωλόκουρον, ου, τό· [δημ.] ὀρροπύγιον καὶ **οὐροπύγιον** (τῶν πτηνῶν, κτλ.) croupion, n. m. ἐπίσης ὁ κόκκυξ, coccyx, n. m. τὸ ἱερὸν ὀστοῦν, os sacrum. § [μεταφ.] ἀγγεῖον οἴνου, pot de vin; ὠφέλεια, κέρδος, profit, n.m.

κωλομέρι, τὸ (πληθ. κωλομέρια) [δημ.] ὁ γλουτός, τὸ ἑφέδρανον, fesse, n. f. βλ. **γλουτὸς** καὶ **ἑφέδρανον.**

κωλομέρι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] ὁ γλουτός, τὸ κωλομέρι.

κῶλον, ου, τό· ἄρθρον, membre, n. m. μέλος τοῦ σώματος ἀνθρώπου ἢ ζώου, ἰδίως χεῖρες καὶ πόδες· || ἄφησε τὰ κῶλα [φρ.], il y a laissé ses bottes [ses chausses; ses guêtres]: || **κῶλα** ἢ **ἄκρα,** τά· les membres; [ἀνατομ.] μέλη τοῦ σώματος, τέσσαρα τὸν ἀριθμὸν δύο ἄνω καὶ δύο κάτω, δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ὡς ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν κατ' ἀναφορὰν πρὸς τὸν κορμὸν τοῦ σώματος, πρὸς ὃν συνάπτονται τὰ μὲν ἄνω διὰ τοῦ σκελετοῦ τοῦ ὤμου, τὰ δὲ κάτω διὰ τοῦ σκελετοῦ τοῦ ἰσχίου, ἀπαρτιζόμενα ἐξ ὀστῶν διφυῶν κειμένων συμμέτρως ἔν τε τοῖς δεξιοῖς καὶ ἀριστεροῖς. Καὶ ἔχουσι μὲν κοινούς τινὰς χαρακτῆρας τὰ ἄνω ἄκρα, παραβαλλόμενα πρὸς τὰ κάτω, ἀλλ'ὅμως διαφέρουσιν ἀλλήλων ὡς ἐκ τῆς διαφόρου λειτουργίας αὐτῶν· τὰ μὲν ἄνω δηλαδὴ ἄκρα πολυπληθεῖς ἀποτελοῦσι λειτουργίας, ὧν ἕνεκεν εἶνε λίαν εὐκίνητα, τὰ δὲ κάτω εἶνε κυρίως ὄργανα τοῦτο μὲν ἐρειστικὰ τοῦ σώματος, τοῦτο δὲ κινητικὰ αὐτοῦ. § — [γραμμ.] μέλος προτάσεως ἢ περιόδου, membre d'une période. § [ναυτ.] κῶλον τοῦ διπλόκου σχοινίου, cordon, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ μονόπλοκον σχοινίον (cordage commis en aussière) ὅταν χρησιμεύει μετὰ δύο ἑτέρων τοιούτων πρὸς κατασκευὴν ἄλλου σχοινίου παχυτέρου καλουμένου διπλόκου (cordage commis en grelin); βλ. δίπλοκος καὶ κάλως. § — ἐντέρου, côlon, n. m. τὸ δεύτερον τμῆμα ἐκ τῶν παχέων ἐντέρων· || μικρὸν καὶ μέγα κῶλον, petit et grand côlon.

κωλοντέρι(ν), [διάλ. Οἰνόης] **κωλάντερον,** κωλέντερον.

κωλόνω, μέλ. ώσω, ὀπισθοχωρῶ, ὀπισθοδρομῶ, reculer; [ναυτ.] culer; aller de l'arrière; βλ. **ἀνακρούω.**

κωλόπανον, ου, τό· [δημ.] lange, n. m. τὸ δι' οὗ περιτυλίσσουσι βρέφος, ce qui sert à envelopper un enfant au maillot. § [συνεκδ.] γενικῶς τὸ ῥάκος, chiffon, n. m.

κωλοπιλάλα, [δημ.] βλ. **τρεχάματα.**

κωλοπυλώματα, τά· [διάλ. Καρπάθου]= περιπέτειαι, περισπασμοί.

κωλορρίζι, τὸ [δημ.], ἡ **πυγόρριζα,** τὸ παραβλάσταρον, ἡ **παραφυάς,** drageon, n. m. rejeton qui naît de la racine des arbres; § — surgeon, n. m. rejeton qui sort du pied d'un arbre.

κῶλος, ου, ὁ· πρωκτός, πυγή, **ἀφεδρών,** ἡ ἕδρα, cul, n. m. ὀπίσθιος, derrière, n. m. fessier, n.m. || εἶν' κῶλος καὶ βρακὶ [φρ. χυδ.], ils sont deux culs dans une chemise; || φαίνεται ὁ κῶλός του, il montre le cul; || πηγαίνει τοῦ κώλου κώλου [φρ.], il marche à reculons=βαδίζει παλιμπυγηδόν· βλ. καὶ **βαίνω.** || μὲ τὸν κῶλον ἢ κῶλον μὲ κῶλον, ἐπίρ. πυγηδόν. § —, τὸ κύαρ, chas (trou) [d'aiguille].

κωλοσαυροῦ, [δημ.] βλ. κολοσαυροῦ.

κωλοσέρνω, [δημ.] βλ. κωλοσύρνω.

κωλοσούρτης, ὁ· [δημ.] ὁ **ἀτμοτροχιόδρομος**· βλ. **τροχιόδρομος.**

κωλοσοῦσα, ας, ἡ· [δημ.] τὸ πτηνὸν ἡ **σεισοπυγίς,** hoche-queue, n. bergeronnette, n. f.

κωλόσυρμα, τό· [δημ.] τὸ σύρειν ὄπισθεν, action de traîner sur le derrière. § —, τὸ συρόμενον ἐκ τῶν ὄπισθεν, objet traîné sur le derrière; ἀντικείμενον περιφρονήσεως, objet de mépris.

κωλοσύρνω, [δημ.] σύρω (σέρνω) ὄπισθεν (ἐκ τῶν ὀπισθίων) traîner sur le derrière; κατασύρω, διασύρω. entraîner; σύρω εἰς τὸν βόρβορον, traîner dans la boue. § [συνεκδ.] ἐξευτελίζω, περιφρονῶ, vilipender; ἐμπαίζω, χλευάζω, bafouer.

κωλοσφοῦγγι, τό· [δημ.] τὸ κωλόχαρτο· τὸ δι' οὗ καθαρίζουσι τὸν ὀπίσθιον μετὰ τὴν ἀποπάτησιν, torche-cul, n. m. linge, papier, etc. avec quoi l'on s'essuie après qu'on a été à la garde robe; [μεταφ.] λέγεται οὕτω πᾶν ἔγγραφον (ἢ σύγγραμμα) περιφρονητέον καὶ ἄνευ ἀξίας τινός, écrit méprisable, sans valeur.

κωλοτρυπίδα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ ὀπὴ τοῦ ἀφεδρῶνος· ὁ δακτύλιος, σφιγκτήρ, anus (προφ. nuce), n. m. orifice du rectum ; βλ. **πρωκτός.**

κωλοφωτιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ λαμπυρίς, ἡ πυγολαμπίς, ver luisant, n. m. mouche lumineuse ; [διδ.] lampyre ; [ποιητ.] luciole, n. f. ‖ μᾶς περνᾷ ταῖς κωλοφωτιαῖς διὰ φανάρια [φρ. παροιμ.], il veut nous faire croire que les vessies sont des lanternes.

κωλόχαρτο, τό· [δημ.] torche-cul ; βλ. κωλοσφοῦγγι.

κώλυμα, ατος, τό· τὸ φέρον ἐμπόδιον εἴς τι, τὸ ἐμπόδιον, κοινῶς ἐμπόδισμα, ἡ παρεμπόδισις, empêchement, n. m. τὸ ἐμπόδιον, obstacle, βλ. καὶ *ἐμπόδιον*· [πληθ.] κωλύματα, προσκόμματα, βλ. **ἐμπόδια,** entraves ; ‖ παρεμβάλλω κώλυμα, mettre obstacle ; ‖ κώλυμα ἐκ δένδρων, embarras d'arbres ; βλ. **σχεδία.** § **Κωλύματα γάμου,** empêchements du mariage, καλοῦνται οἱ λόγοι δι' οὓς ἀπαγορεύεται τινὶ ὁ γάμος εἴτε ἀπολύτως εἴτε μεθ' ὡρισμένου μόνον προσώπου, ἐξ οὗ καὶ ἡ διαίρεσις αὐτῶν εἰς ἀπόλυτα καὶ σχετικά. Ἐκ τῶν κωλυμάτων τινὰ μὲν ὑπηγορεύθησαν ἐκ λόγων φυσιολογικῶν σπουδαιοτάτων (τὸ ἐκ τῆς συγγενείας λ. χ.) ἄλλα δ' ἐκ λόγων ἠθικῶν καὶ κοινωνικῶν καθαρῶς. Ἀπαντώμενα δὲ τὰ κωλύματα ἐν πάσῃ ἐποχῇ καὶ πάσῃ κοινωνίᾳ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον εὐρέα καὶ σοβαρά, καὶ ἐν τῷ παρ' ἡμῖν ἰσχύοντι Ῥωμαϊκῷ δικαίῳ ἱκανῆς ἔτυχον ἀναπτύξεως, καταστάντα μάλιστα σὺν τῷ χρόνῳ τῇ ἐπιδράσει τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ὑπερβαλλόντως πολλά, ὧν ἔνια σχεδὸν ἀδικαιολόγητα. Ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀπαγορευτικὴν αὐτῶν δύναμιν δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς ἀνατρεπτικά, τὰ καὶ τὸν τελεσθέντα ἤδη γάμον ἀκυροῦντα, καὶ εἰς ἀπαγορευτικά, κωλύοντα μὲν τὸν γάμον, μὴ ἀκυροῦντα ὅμως αὐτὸν τελεσθέντα. Τὰ παρ' ἡμῖν κρατοῦντα κωλύματα εἶνε ἐν ἁπλῇ ἀναγραφῇ τὰ ἑξῆς : φυσικὴ ἀνικανότης ἐξ ἀώρου ἡλικίας ἢ ἄλλης παθήσεως, ἔλλειψις τῆς κατὰ νόμον ἀπαιτουμένης συναινέσεως τοῦ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν κεκτημένου, ὕπαρξις ἤδη ἑτέρου γάμου, συγγένεια ἤτε ἐξ αἵματος καὶ ἡ ἐξ ἀγχιστείας καὶ ἐκ τριγενείας μέχρις ὡρισμένων βαθμῶν, ἱερατικὸν σχῆμα, παρθενίας ὁμολογία, διαδοχικὴ πολυγαμία μετὰ τὸν γ' γάμον, πένθιμον ἔτος διὰ τὴν γυναῖκα, πνευματικὴ συγγένεια ἡ ἐκ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, νομικὴ συγγένεια ἐκ τῆς υἱοθεσίας, μνηστεία, μοιχεία, ἐπιτροπεία καὶ κηδεμονία, βιαία ἀπαγωγή, διαφορὰ θρησκεύματος, καὶ ἄλλα τινά.

κωλυμάτιον, τό· ὑποκορ. τοῦ κώλυμα, μικρὸν (ἐλαφρὸν) ἐμπόδιον, léger obstacle (empêchement) ; ‖ κωλυμάτιον, τό· heurtoir, n. m. σιδήριόν τι ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν· ‖ — τοῦ πυγαίου, heurtoir de culasse ; ‖ — τοῦ σταθμίου, heurtoir de flèche.

κωλυόμενος, η, ον· (κωλύω), empêché, ée, etc.

κωλυσιδρομία, ας, ἡ· [ἱππευτ.] steeple-chase [ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ]· **κωλυσιδρομία** ἢ δρόμος μετ' ἐμποδίων φυσικῶν, τὸ ἐναντίον τοῦ κωλυσιδρομία μετ' ἐμποδίων προσθετῶν ἢ τεχνητῶν, course de haies ou de barrières ; βλ. καὶ **ἱπποδρομίαι.**

κωλυσιεργία, ας, ἡ· παρεμπόδισις τῶν ἐργασιῶν [συνελεύσεως τινὸς] τῆς Βουλῆς, κλ., empêchement des travaux [d'une assemblée, de la Chambre, etc.], obstruction, n. f. ὅθεν γενικῶς *κωλυσιεργία, παρεμπόδισις τῆς ἐργασίας,* empêchement du travail.

κωλυσιεργός, ός, όν· obstructionniste, adj. ὁ *σχετιζόμενος μὲ τὴν κωλυσιεργίαν ἢ μὲ τοὺς κωλυσιεργούς,* qui a rapport à l'obstruction ou aux obstructionnistes; ‖ τακτικὴ *κωλυσιεργός,* une tactique obstructionniste. § [οὐσ.] **κωλυσιεργός,** οῦ, ὁ· obstructionniste, n. ὁ ἐκτελῶν κωλυσιεργίαν, qui pratique l'obstruction ; ‖ λυσσώδεις κωλυσιεργοί, d'enragés obstructionnistes

κωλυσιεργῶ (έω), μέλ. ήσω· κάμνω κωλυσιεργίαν, faire obstruction ; παρεμποδίζω τὰς ἐργασίας συνελεύσεως τινός, τῆς Βουλῆς, κτλ., ὅθεν γενικῶς κωλυσιεργῶ, παρεμποδίζω τὴν ἐργασίαν, empêcher le travail.

κωλυτήρ, ῆρος, ὁ· χαλινός, τὸ χαλινωτήριον [ναυτ. πυρ.] frein, n. f.

κωλυτήριον, ου, τό· [ναυτ. ἐννο. σχοινίον] garant de retraite, σχοινίον ἀνασταλτικὸν (ἀγόμενον).

κωλύω μέλ. ύσω, ἐμποδίζω τι ἢ τινα ποιῆσαί τι, empêcher ; κωλύω, σταματῶ, παρεμβάλλω ἐμπόδιον, entraver ; ἀναστέλλω, ἀποτρέπω, détourner ; ‖ τίς σὲ κωλύει; qui vous empêche ? ‖ οὐδὲν κωλύει τὴν εὐτυχίαν του, rien ne s'oppose à son bonheur ; ‖ **κωλύω** τὴν εἴσοδον, fermer l'entrée. § — [τακτ.] **περιορίζω,** ἐμποδίζω, tenir en échec ; ἐμποδίζω τὸν ἀντίπαλον νὰ διέλθῃ ἢ νὰ ἐκτελέσῃ τὸ σχέδιόν του, καὶ μεταφορικῶς **ἐκμηδενίζω** τὰ σχέδια τοῦ ἀντιπάλου ἢ **θέτω εἰς ἀμηχανίαν**· ‖ κωλύω, ἐκμηδενίζω τὰς κινήσεις στρατοῦ, tenir une armée en échec.

κῶμα, τό· [ἰατρ.] βαθύς, βαρὺς ὕπνος, coma, n. m. ἰδίως ληθαργία, ὁ παρὰ φύσιν νυσταγμὸς καὶ κατάπτωσις τῶν βλεφάρων τῶν ἀσθενῶν καίτοι οὗτοι πραγματικῶς δὲν κοιμοῦνται.

κωμάζω, μέλ. άσω, περιέρχομαι ὡς κωμαστὴς κώμου, ἤτοι πανηγυρικῶς ἐν χοροῖς καὶ ᾄσμασι, ὡς οἱ νέοι οἵτινες μετὰ ἑορτάσιμον δεῖπνον ἐξερχόμενοι μετὰ μουσικῶν ὀργάνων διέρχονται τὴν πόλιν ᾄδοντες, τὸ νῦν κοινῶς λεγόμενον **κάμνω πατινάδα,** donner une sérénade, ψάλλω εἰς τὰς ὁδούς, chanter dans les rues, sérénader ; προκειμένου περὶ ἑωθινῶν ᾀσμάτων, aubader ; [συνεκδ.] διασκεδάζω, εὐωχοῦμαι, κοινῶς γλεντῶ, faire la noce, ξεφαντόνω, μεθοκοπῶ, bambocher.

κωμαστής, οῦ, ὁ· ὁ μέτοχος κώμου, ὁ συγκωμάζων μετ' ἄλλων νέος, ὅστις περιέρχεται τὴν πόλιν μετ' ἄλλων ὁμοίων του, συνήθως κατόπιν εὐθύμου δείπνου ᾄδων μετ' ὀργάνων, κτλ. ὅστις κάμνει πατινάδες, qui donne

des sérénades; [συνεκδ.] ὁ γλεντζές, noceur, ὁ ξεφαντόνων, μεθοκόπος, bambocheur, euse.

κωματώδης, ης, ες· (κῶμα) ὁ πάσχων ὑπὸ κώματος, ὁ ἐν ληθαργικῇ καταστάσει, ὁ ἐν καταστάσει κώματος εὑρισκόμενος, comateux, euse.

κωμειδύλλιον, (τὸ) [νεολ.] κωμῳδία μετ' ᾀσμάτων, comédie mêlée de chants; comédie-vaudeville.

κώμη, ης, ἡ· bourgade, n. f. petit bourg, μικρὰ κωμόπολις μετὰ διεσπαρμένων οἰκιῶν.

κωμικός, ή, όν· comique, adj. εἰς τὴν κωμικὴν ποίησιν ἢ τοὺς κωμικοὺς ποιητὰς ἀναφέρων, ἀνήκων, qui appartient à la comédie ou aux poètes comiques; [συνεκδ.] ὅθεν ἀστεῖος, plaisant, e, adj. διασκεδαστικός, amusant, e, adj. γελοῖος, drôle; ‖ κωμικὸν ἐπεισόδιον aventure comique.

κωμικοτραγικός, ή, όν· tragi-comique, adj. ὁ μετέχων τοῦ τραγικοῦ καὶ κωμικοῦ, qui tient du tragique et du comique; ‖ συμβὰν κωμικοτραγικόν, événement tragi-comique.

κωμικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κωμικόν, d'une manière comique, comiquement, adv.

κωμόπολις, εως, ἡ· μέγα χωρίον, gros bourg, n. m. ἢ ἁπλῶς bourg, n. m. πόλις μικρὰ ἐν ᾗ τελεῖται ἐμπορικὴ ἀγορὰ καθ' ὡρισμένας ἐποχάς.

κῶμος, ου, ὁ· οὕτως ἐκαλοῦντο παρ' ἀρχαίοις εὔθυμα συμπόσια τὰ ὁποῖα ἐτελοῦντο ὑπὸ νέων συνοδευόμενα ὑπὸ μουσικῶν, ᾀσμάτων καὶ χορῶν· τὴν σήμερον καλεῖται ἡ εἰς τὰς ὁδοὺς πατινάδα, sérénade, n. f. βλ. καὶ **θυραυλία** (τὸ ἑωθινὸν ᾆσμα), aubade, n. f. [συνεκ.] τὸ ξεφάντωμα, μεθοκόπημα, bamboche, n. f. τὸ ξεφάντωμα, γλέντι, noce, n. f. ὄργια, orgie, n. f.

κωμώδησις, εως, ἡ· ἡ μετατροπὴ (μετάπτωσις) τινὸς εἰς τὸ κωμικὸν (εἰς τὸ γελοῖον), action de tourner en ridicule; ἡ εἰρωνεία, ὁ ἐμπαιγμός, persiflage n. m.

κωμῳδία, ας, ἡ· comédie, n. m. εἶνε τὸ ἕτερον τῶν εἰδῶν τοῦ δράματος ἀντιτιθέμενον πρὸς τὴν τραγῳδίαν. Ἐν αὐτῇ ὁ ἥρως παρίσταται ὑφιστάμενος τὰς περιπλοκὰς διαφόρων τυχαίων γεγονότων παρεμβαλλομένων μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ τελικοῦ σκοποῦ τῆς πράξεως, περιπλοκὰς ὅμως τὸν γέλωτα καὶ τὴν θυμηδίαν τοῦ θεατοῦ προκαλούσας καὶ ἐξομαλυνομένας τέλος εἰς αἰσίαν τοῦ ὅλου ἔκβασιν. Ἡ κυριωτέρα διαίρεσις τῆς κωμῳδίας εἶνε ἡ εἰς φανταστικὴν καὶ θετικὴν ἢ πραγματικὴν κωμῳδίαν. Τούτων ἐκείνη μὲν πλάττει δι' ἑαυτὴν φανταστικόν τινα κόσμον, ὅλως ἀντιφάσκοντα πρὸς τὰ γεγονότα καὶ τοὺς νόμους τῆς πραγματικότητος, ἣν σκοπὸν ἔχει νὰ παρῳδήσῃ ὡς γελοίαν· τοιαύτη δὲ εἶνε ἡ κωμῳδία τοῦ Ἀριστοφάνους καὶ ἡ φαντασιώδης ῥωμαντικὴ κωμῳδία τῶν νεωτέρων χρόνων. Ἡ δὲ πραγματικὴ κωμῳδία ὡς βάσιν ἔχει τὸν πραγματικὸν βίον, ἐπιδιώκουσα πανταχοῦ τὴν ἐπίφασιν τῆς ἀπολύτου ἀληθείας, καθόσον δὲ πάλιν ἐν αὐτῇ αἱ περιπλοκαὶ παρίστανται ἐκ τοῦ ἔξω κόσμου παρεμβαλλόμεναι ἢ ἐκ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ τοῦ ἥρωος ἐκπηγάζουσαι, διακρίνεται καὶ αὕτη εἰς δύο εἴδη, τὴν μηχανορραφικὴν καὶ τὴν χαρακτηρογραφικὴν κωμῳδίαν. Τοιαύτη δὲ θετικὴ κωμῳδία εἶνε ἡ «νεωτέρα» λεγομένη κωμῳδία τῶν ἀρχαίων καὶ ἡ τῶν νεωτάτων χρόνων· ‖ [μεταφ.] ἦτο κωμῳδία, c'était amusant.

κωμῳδιογράφος, καὶ

κωμῳδοποιός, οῦ, ὁ· κωμικὸς συγγραφεύς, auteur comique; συγγραφεὺς γράφων κωμῳδίας.

κωμῳδός, οῦ, ὁ· συνήθως ὑποκριτὴς κωμῳδίας, κωμικὸς ὑποκριτής, acteur comique; comédien, enne, adj. βλ. καὶ ἠθοποιός. § —, κωμικὸς συγγραφεύς, auteur comique; συγγραφεὺς γράφων κωμῳδίας.

κωμῳδῶ (έω), μέλ. ήσω, φέρω (ἀναβιβάζω) ἐπὶ τῆς σκηνῆς, mettre en scène; ποιῶ τινὰ γελοῖον, καταγέλαστον, διακωμωδῶ, ridiculiser; χλευάζω, σκώπτω, railler; περιγελῶ, ἐμπαίζω, περιπαίζω, bafouer (ὡς ἔπραττον οἱ ἀρχ. ἀττ. κωμῳδοί).

κωνάκι, τό· [δημ.] κώνεμμα, τό· κωνεύω, βλ. κονάκι.

κωνάω-ῶ καὶ κωνίζω, βλ. **πισσόω**, κεδρόω, κοινῶς κατραμώνω, goudronner; ἐπιχρίω, ἀλείφω μὲ πίσσαν.

κώνειον, τό· [βότ.] ciguë, n. f. (conium, n. m. nom scientifique de la ciguë; ἀρχαία ὀνομασία τοῦ στικτοῦ· φυτὸν διετὲς τῆς οἰκογεν. τῶν σκιαδοφόρων, ἐν Ἑλλάδι φύεται πολλαχοῦ ἀφθόνως ἐν ἐρειπίοις καὶ εἰς ῥυπαροὺς τόπους χωρίων ἰδίως ὀρεινῶν, κοινῶς τὸ **βρωμοβότανον**, ὅπερ ἐνέχει τὸ δηλητήριον κωνείνην. Ὁ παρασκευαζόμενος ἐξ αὐτοῦ δηλητήριος χυμός, εἶνε τὸ κώνειον ὅπερ συχνὰ οἱ Ἀθηναῖοι μετεχειρίζοντο ποτίζοντες τοὺς εἰς θάνατον καταδικαζομένους.

κώνησις, εως, ἡ· βλ. **πίσσωσις**, goudronnage, n. m.

κωνητός, ή, όν· βλ. πισσωτός, goudronné, ée.

κωνίζω, μέλ. ίσω· βλ. **πισσόω**, goudronner.

κωνικός, ή, όν· conique, adj. ὁ σχῆμα κώνου ἔχων. § **κωνικὴ θαλάμη, chambre** conique; τοιαύτη εἶνε ἡ θαλάμη τοῦ ὅπλου ἥτις σύγκειται ἐκ διαδοχικῶν κολούρων κώνων, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ τελευταῖος, χρησιμεύων ὡς ἐγκάθισις τοῦ βλήματος, ἑνώνει τὴν θαλάμην μετὰ τοῦ ηὐλακισμένου μέρους τοῦ κοίλου· ‖ θαλάμη κυλινδρικὴ ἢ κωνική, chambre cylindrique ou conique, εἰς τὰ ὀβιδοβόλα (obusiers), κτλ. ‖ κωνικὸν περίβλημα, cône enveloppe; ‖ κωνικὸν ἐπιστόμιον, soupape conique; ‖ κωνικὴ στέγη, toit en poivrière; βλ. καὶ **πύργος**. § **κωνικαὶ τομαί,** coupes coniques; ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο περιλαμβάνονται γενικῶς αἱ τρεῖς καμπύλαι τοῦ δευτέρου βαθμοῦ ἤτοι ἡ ἔλλειψις, ἡ παραβολή, καὶ ἡ ὑπερβολή, καθότι παράγονται τεμνομένης τῆς κυρτῆς ἐπιφανείας ὀρθοῦ κώνου ὑπὸ ἐπιπέδου· καὶ ἐὰν μὲν τὸ τέμνον ἐπίπεδον

πρὸς μηδεμίαν γενέτειραν τῆς κωνικῆς ἐπιφανείας εἶνε παράλληλον ἡ τομὴ εἶνε ἔλλειψις, ἐὰν δὲ παράλληλον πρὸς μίαν γενέτειραν παραβολὴ καὶ ἐὰν πρὸς δύο ὑπερβολή. Αἱ κωνικαὶ τομαὶ διεκρίθησαν τὸ πρῶτον ὑπὸ Μεναίχμου, ἐμελετήθησαν δὲ ὑπὸ Ἀπολλωνίου τοῦ Περγαίου, οὗτινος σώζεται τὸ περὶ αὐτῶν σύγγραμμα.

κωνικότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ κωνικοῦ, conicité, n. f. ἐπίσης τὸ κωνικόν· ‖ — τῶν ἐπισώτρων (τὸ κωνικὸν) εἰς τοὺς σιδηροδρομικοὺς τροχούς, conicité des bandages; ‖ — τροχοῦ. écuanteur, n. f. βλ. **τροχός**.

κωνικῶς, [ἐπίρ.] εἰς κωνικὸν σχῆμα, en forme conique.

κωνῖτις, ἡ· βλ. **πίσσα**, goudron.

κωνιστής, οῦ, ὁ· πισσωτής, goudronneur.

κωνιστός, ή, όν· ὁ πισσωτός, goudronné, ée.

κωνοειδής, ής, ές· ὁ σχῆμα κώνου ἔχων, qui a la figure d'un cône, conoïde, adj. κωνικός, conique, adj. τὸ κωνοειδὲς=τὸ κωνικὸν =ἡ κωνικότης, la conicité.

κωνοειδῶς, [ἐπίρ.] ἐν σχήματι κώνου, en forme de cône.

κῶνος, ου, ὁ· [γεωμ.] cône, n. m. στερεὸν περιλαμβανόμενον ὑπὸ ἐπιφανείας παραγομένης ἔκ τινος εὐθείας γραμμῆς καλουμένης **γεννητρίας** (génératrice) κινουμένης κατὰ τὴν διεύθυνσιν κεχαραγμένης καμπύλης καλουμένης **ὁδηγητρίας** (directrice) καὶ διερχομένης διὰ σταθεροῦ σημείου καλουμένου **κορυφὴ** (sommet)· συνήθως ὁ κῶνος ἔχει ὡς ὁδηγήτριαν μίαν περιφέρειαν καὶ ἡ κορυφὴ αὐτοῦ εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς εἰς τὸ κέντρον τοῦ κύκλου καθέτου, ὁ κῶνος τότε καλεῖται **ὀρθὸς** (droit)· καλεῖται οὗτος **πλάγιος** (oblique) ὅταν ἡ κορυφή του εὑρίσκηται ἐπὶ τῆς καθέτου, καὶ κόλουρος ἢ κόλος (tronqué) ὅταν τέμνηται ὑπὸ ἐπιπέδου παραλλήλου ἢ μὴ μὲ τὴν βάσιν του, ἥτις ἐστὶν ὁ κύκλος, ἡ ἔλλειψις, κτλ. Ὁ κῶνος δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐπίσης ὡς παραγόμενος ὑπὸ ὀρθογωνίου τριγώνου στρεφομένου περὶ τὴν ἑτέραν τῶν καθέτων αὐτοῦ πλευρῶν· ἡ μὲν ἀκίνητος τότε πλευρὰ ἀποτελεῖ τὸν ἄξονα τοῦ κώνου, ἡ δὲ ἑτέρα κάθετος πλευρὰ διαγράφει κύκλον ὅστις εἶνε ἡ βάσις τοῦ κώνου, ἡ δὲ ὑποτείνουσα τοῦ τριγώνου διαγράφει τὴν κυρτὴν κωνικὴν ἐπιφάνειαν· ὕψος τοῦ κώνου καλεῖται ἡ ἀπὸ τῆς κορυφῆς εἰς τὴν βάσιν κάθετος, ἥτις ἐπὶ τοῦ τοιούτου ὀρθοῦ κώνου εἶνε αὐτὸς ὁ ἄξων καὶ πλευρὰ αὐτοῦ ἡ γεννήτρια τῆς κωνικῆς ἐπιφανείας ἡ εὐθεῖα ἡ ἑνοῦσα τὴν κορυφὴν μετά τινος σημείου τῆς περιφερείας τῆς βάσεως ἤτοι ἡ ὑποτείνουσα τοῦ ὀρθογωνίου τριγώνου. Καὶ ἡ μὲν κυρτὴ ἐπιφάνεια τοῦ κώνου μέτρον ἔχει τὸ γινόμενον τῆς περιφερείας τῆς βάσεως ἐπὶ τὸ ἥμισυ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ, ὁ δὲ ὄγκος αὐτοῦ τὸ γινόμενον τῆς ἐπιφανείας τῆς βάσεως ἐπὶ τὸ τρίτον τοῦ ὕψους· οὕτως ἐὰν καλέσωμεν α τὴν ἀκτῖνα τῆς βάσεως, υ τὸ ὕψος καὶ Π τὴν πλευρὰν τοῦ κώνου ἡ μὲν κυρτὴ ἐπιφάνεια αὐτοῦ ἰσοῦται πρὸς $2πα \times {}^1/_2$ Π ἤτοι πρὸς παΠ, ὁ δὲ ὄγκος αὐτοῦ πρὸς $πα^2 \times {}^1/_3$ υ· ‖ [ναυτ.] **πρόσθιος κῶνος** ἢ γεμιστήριος κῶνος, cône antérieur ou cône de charge; ‖ πρόσθιος κῶνος τοῦ κάλυκος, cône antérieur de l'étui; ‖ κῶνος προσχώσεως, cône d'alluvion, βλ. **πρόσχωσις**· ‖ **κῶνος καταπτώσεων**, cône d'éboulement, εἶνε σχηματισμὸς ἐκ λίθων ἢ χωμάτων προερχομένων ἐκ καταπτώσεων· ‖ κῶνος ἐκρηξιγενὴς ἢ κῶνος ἐκβλητικός, cône d'éruption ou cône de déjection, εἶνε κῶνος ἐξ ὑλῶν κινητῶν ἐσχηματισμένος διὰ τῆς τέφρας κτλ. τῶν ἐκβληθεισῶν ὑλῶν καὶ ἀνυψούμενος συνήθως ἐν τῷ ἐνδοτέρῳ τοῦ κρατῆρος· ‖ κῶνος **συναφῆς** ἢ κωνικὴ συναρμογή, cône de raccordement, καλεῖται ἡ ἑνοῦσα τὴν θέσιν τοῦ βλήματος μετὰ τοῦ ηὐλακισμένου κυλινδρικοῦ μέρους εἰς τοὺς σωλῆνας τῶν πυροβόλων ὅπλων· ‖ κῶνος διασκορπίσεως τῶν θραυσμάτων τῶν ὀβίδων, βλ. **δέσμη**, gerbe d'écartement; ‖ κόλουρος κῶνος ἢ κῶνος κόλος, cône tronqué, ὁ κολοβός, ἀποκεκομμένος τὴν κορυφήν· βλ. **κῶνος**. § —, ὁ ξυλώδης καρπὸς κωνοφόρου δένδρου, ἡ κουκουνάρα, ὁ κοῦνος, pomme de pin, pigne, n. f. § —, βλ. καὶ **πίσσα**, goudron, n. m.

κωνοφόρος, ος, ον· [βοτ.] ὁ φέρων κώνους, conifère, adj. (λατ. coniferae), τάξις ἢ οἰκογένεια φυτῶν τοῦ τύπου τῶν γυμνοσπέρμων, ὧν ἔχουσι τὰ γενικὰ χαρακτηριστικά. Εἶνε δὲ ἅπαντα ξυλώδη φυτά, θάμνοι ἢ δένδρα ῥητινώδη ἔχοντα φύλλα συνήθως δερματώδη καὶ βελονοειδῆ. Ὠνομάσθησαν δὲ κωνοφόρα ὡς ἐκ τοῦ καρποῦ τοῦ κωνοειδοῦς. τῆς φυλῆς τῶν ἐλατοειδῶν. Εἰσὶν ὠφελιμώτατα εἰς τὸν ἄνθρωπον διὰ τὸ ξύλον, τὴν ῥητίνην καὶ πλεῖστα ἄλλα προϊόντα αὐτῶν. Εἴδη τινὰ σχηματίζουσιν ἐκτεταμένα δάση ἐν τῇ εὐκράτῳ ζώνῃ καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων. Εἰσὶν ἐν συνόλῳ περὶ τὰ 340 εἴδη. Ὑποδιαιροῦνται δὲ τὰ κωνοφόρα εἰς τὰς ἑξῆς τέσσαρας φυλάς. α') Ταξοειδῆ, ἔχοντα σπέρμα μετὰ σαρκώδους κελύφους· γένη Τάξος καὶ Σαλισβουρεία. β') Κυπαρισσοειδῆ, ἔχοντα καρπὸν κῶνον ἢ ῥᾶγα, οὗ τὰ φυλλάρια (λέπια) κατὰ σπονδύλους τεταγμένα· γένη Ἄρκευθος, Βιοτή, Θυία, Καλλιτρίς, Κυπάρισσος, Οὐελλιγκτονεία κτλ. γ') Ἐλατοειδῆ, ἔχοντα καρπὸν κῶνον τέλειον μετὰ λεπίων σπειροειδῶς τεταγμένων· γένη Ἐλάτη, Λάριξ καὶ Πεύκη. δ') Ἀραυκαροειδῆ, φέροντα κώνους ὧν τὰ σκεπαστικὰ λέπια συνηυξημένα μετὰ τῶν καρπικῶν λεπίων· γένη Ἀραυκαρία (araucarie) καὶ Δάμμαρα.

κωνσταντινᾶτον, τό· βλ. **κωσταντινᾶτον**, besant, n. m.

κωνωπεῖον, ου, τό· ἰδίᾳ παρ' Αἰγυπτίοις εὔχρηστον· κλίνη μετὰ λεπτῶν παραπετασμάτων πρὸς ἀποκώλυσιν τῶν κωνώπων ὡς τὰ νῦν κωνωπεῖα (κοινῶς **κουνουπιέρα**) τῶν κλινῶν ἐκ λεπτοῦ ὑφάσματος (συνήθως τουλλίου, βλ. καὶ κουνουπολόγος) moustiquaire, n. f. (gaze autour des lits pour garantir des moustiques); cousinière, n. f. (rideau de gaze dont on enveloppe un lit pour se garantir des cousins; παλαιὸν ὄνομα τῆς moustiquaire).

§ — [ἀρχαῖον] conopée, n. m. (moustiquaire ou rideau pour se préserver de la piqûre des moustiques. Ἡ χρῆσις τῶν κωνωπείων προῆλθεν ἐξ Αἰγύπτου.

κωνωπίδι, τό· [δημ.] καὶ κουνουπίδι, βλ. **ἀνθοκράμβη**, chou-fleur, n. m.

κωνωποειδής, ής, ές· ὅμοιος κώνωπι, semblable à un cousin; [διδ.] culiciforme.

κώνωψ, ωπος, ὁ· κοινῶς τὸ **κουνοῦπι** (βλέπε λέξιν) moustique, n. m. [ἰσπανιστὶ mosquito = cousin] (petit insecte des pays chauds); cousin, n. m. (petit moucheron); [ζωολογ.] κώνωψ ἢ ἐμπίς, γένος ἐντόμων τριχοπτέρων, ἐχόντων σῶμα λεπτόν, σκέλη μακρὰ καὶ κεραίας νηματοειδεῖς καὶ τῶν ὁποίων ἄλλα μὲν εἶνε ἡμερόβια, ἄλλα δὲ νυκτόβια, ζῶντα εἰς τόπους ὑγρούς, εἰς ἕλη, εἰς τὰς κατοικίας τῶν ἀνθρώπων, καὶ τρεφόμενα δι' ἀπομυζήσεως τοῦ αἵματος τῶν ζώων ἢ τοῦ χυμοῦ τῶν φυτῶν. Μόνον τὰ θήλεα νύσσουσι καὶ θηλάζουσιν αἷμα, τὰ δὲ ἄρρενα τρέφονται ἐκ φυτικοῦ χυμοῦ. Αἱ κάμπαι τῶν κωνώπων ζῶσιν ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ἐπιπλέουσαι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ ἐπὶ 15 περίπου ἡμέρας μετὰ τὴν ἐκ τοῦ ὠοῦ ἐκκόλαψιν, κατόπιν δὲ μεταβάλλονται εἰς νύμφας καὶ μετὰ 7 ἢ 8 ἡμέρας θραύουσιν αὗται τὸ κέλυφος καὶ ἐξέρχονται ὡς τέλεια ἔντομα πρὸς ἀναζήτησιν τῆς τροφῆς των εἰς τὰ φυτὰ ἢ εἰς τὰ ζῶα. Παράγουσιν οἱ κώνωπες 5 ἢ 6 γενεὰς κατ' ἔτος διὸ καὶ πολλαπλασιάζονται κατὰ ἑκατομμύρια· εὐτυχῶς ὅμως καταστρέφονται ὑπὸ τῶν χελιδόνων ἐπιζητουσῶν αὐτοὺς πρὸς τροφήν, τὰ δὲ ὠά των πρὸ τῆς ἐκκολάψεως τρώγονται ὑπὸ τῶν ἰχθύων.

κώπαιον, ου, τό· ἡ λαβὴ τῆς κώπης· βλ. κώπη.

κωπεών, ῶνος, ὁ· [ναυτ.] avironnerie, n. f. μέρος ἔνθα τοποθετοῦνται αἱ κῶπαι· ἐπίσης καλεῖται οὕτως τὸ συνεργεῖον ἔνθα κατασκευάζονται αἱ κῶπαι.

κώπη, ης, ἡ· rame, n. f. καὶ Ὁμηρικῶς **ἐρετμός**, ὁ· καὶ **ἐρετμόν**, τό· πληθ. τὰ ἐρετμά, κοινῶς τὸ **κουπί**· ‖ — λέμβου, rame à bateau; ‖ — σεσιδηρωμένη, rame ferrée; ‖ — κύμβης, rame à nacelle; βλ. καὶ **κουπί**· ‖ **κώπη**, aviron, n. m. (ou rame); αἱ **κῶπαι**, κοινῶς τὰ **κουπιά**, les avirons ou rames; οἱ μοχλοὶ δι' ὧν ἐρέσσουσι (κωπηλατοῦσι) πρὸς κίνησιν τῶν λέμβων· ‖ ἡ πλάτη (τῆς κώπης ἢ καὶ τὸ πηδόν), la pelle ou le plat d'aviron, εἶνε τὸ κάτω μέρος τῆς κώπης τὸ εἰσαγόμενον ἐν τῷ ὕδατι· βλ. **πτερόν**, palette, καὶ **ταρσός**, palée; ‖ τὸ **ἐγχειρίδιον** (ἢ ὀρθότερον λαβὴ τῆς κώπης ἢ **κώπαιον**), le manche ou la poignée d'aviron, κοινῶς τὸ **χεροῦλι**, ἤτοι τὸ ἄνω μέρος τῆς κώπης ἐφ' οὗ ἐνεργοῦσιν οἱ βραχίονες· ‖ ὁ **τροπωτήρ**, κοινῶς ἡ **τροπωτῆρα**, l'estrope d'aviron; τροπὸς σχοίνινος χρησιμεύων εἰς τὴν στήριξιν τῆς κώπης παρὰ τὸν **σκαλμὸν** (tolet); ‖ τὸ **ἄσκωμα** κοινῶς ὁ **κιοσελές**, la garniture de cuir de l'aviron; τὸ διὰ βύρσης περιειλιγμένον μέρος τῆς κώπης ὅπερ τροποῦται ἐπὶ τοῦ σκαλμοῦ· ‖ **ἀνὰ δύω εἰς τὰς κώπας!** doublez les avirons! σημαίνει ὅτι ἑκάστη κώπη λέμβου πρέπει νὰ κωπηλατῆται ὑπὸ δύο ἀνδρῶν· ‖ — δίπλατος [ναυτ.], pagaie ou pagaye, n. f. βραχεῖα κώπη μετὰ πλάτης (plat) εἰς ἀμφότερα τὰ ἄκρα ἣν δράττοντες ἐκ τοῦ μέσου κωπηλατοῦσιν εἰς τὰ μονόξυλα. § **κώπη ξίφους, σπάθης, ξιφοδρεπάνου**, κτλ. monture, n. f. (ἡ λαβή, poignée) d'épée; (de sabre; de sabre -baïonnette) etc; βλ. ξίφος.

κωπηλασία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ κωπηλατεῖν (ἐρέσσειν), action de ramer; κοινῶς τράβιγμα κουπιοῦ· [ναυτ.] nage, n.f. κατ' ἐπέκτασιν **κωπηλασία** = canotage, n. m. ἤτοι τὸ διευθύνειν λέμβον. § —, aviron, n.m. (=κώπη)· ‖ ὅλοι ὁμοῦ! nage partout! **κέλευσμα** πρὸς κωπηλάτας ὅπως κωπηλατῶσιν ὅλοι συγχρόνως.

κωπηλάτημα, ατος, τό· coup (m.) d'aviron (de rame), κοινῶς ἡ κουπιά· ἡ ἐνέργεια τοῦ κωπηλάτου ἐπὶ τῆς κώπης· βλ. καὶ **κουπιά**.

κωπηλάτης, ου, ὁ· ἐλαύνων, κινῶν, σύρων τὰς κώπας καὶ δι' αὐτῶν τὸ πλοιάριον, ὁ κωπηλατῶν, ὁ τραβῶν κουπί, rameur, euse, adj. ὁ ἐρέτης, nageur, n. m. βλ. **δεξιόκωπος, ἀριστερόκωπος**.

κωπηλατικός, ή, όν· de rameur, εἰς κωπηλάτας ἀναφέρων, ἀνήκων, de nage, εἰς τὴν κωπηλασίαν ἀναφέρων.

κωπηλατῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐλαύνω, κινῶ τὰς κώπας, ramer (ou voguer); κοινῶς **λάμνω** καὶ τραβῶ κουπί· συνώνυμ. τοῦ ἐρέσσω, μέλ. ἐρέσω, ἀόρ. ἤρεσα, nager; ‖ —, λάμνω ἀνάποδα, nager à culer ou laisser culer; ἤτοι κωπηλατῶ οὕτως ὥστε νὰ ὀπισθοχωρῇ ἡ λέμβος· ‖ — διὰ διπλάτου κώπης, pagaier ou pagayer; βλέπε κώπη **δίπλατος**· ‖ — ἀργότερα [ναυτ.] endurer, ἤτοι ἄνευ μεγάλης δυνάμεως· ἐλαττῶ τὴν ταχύτητα τῆς κωπηλασίας· βλέπε καὶ κέλευσμα, **ἀργότερα**!

κωπήρης, ης, ες· [ναυτ.] κοινῶς μὲ κουπιά, à rames, κώπας ἔχων.

κωπία, τά· βλ. **πτερόν**, aube, n. f. palette, n. f.

κωπητήρ, ῆρος, ὁ· [ναυτ.] plat-bord, n.m. βλ. **ἐπισκαλμίς**.

κωποφόριον, ου, τὸ (κώπη, φέρω), porte -rame, n. m. δακτύλιος ἰδιαιτέρου σχήματος ἐστερεωμένος ἐπὶ τῶν τοίχων τῆς λέμβου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἰσέρχεται ἡ κώπη διὰ τὸν χειρισμὸν αὐτῆς.

κωπί(ν), [διάλ. Οἰνόης] ἡ **κώπη**.

κωπίον, τό· κοινῶς τὸ κουπί, rame, n. f. βλ. κώπη. § —, aube (palette) d'une roue; βλ. **πτερόν**.

κωποποιός, οῦ, ὁ· avironnier, n. m. ἐργάτης κατασκευάζων κώπας.

κωσταντινᾶτον, τό· ἢ μᾶλλον **κωνσταντινᾶτον** (κυρίως φλωρὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου), χρυσοῦν νόμισμα, besant, n. m. βλ. καὶ **βυζαντινόν**.

κωταλίδιον, ου, τό· μικρὰ κωταλίς, cuilleron, n. m.

κωταλίς, ίδος, ἡ· κοινῶς ἡ **χουτάλα** καὶ χουλιάρα, cuiller καὶ cuillère, n. f. ‖ — ζω-

μοῦ, cuiller grande à soupe; ἡ cuiller de fer; || — χυτική, cuiller à couler, ἢ κωταλὶς σιδηρᾶ, cuiller de fer; βλ. χυτήρ, poche à couler, καὶ κοτῦλαι τήξεως.

κώττερον, τό· βλ. κέρκουρος.

κωφαίνω, μέλ. άνω, κοινῶς κουφαίνω, βλ. κωφόω.

κωφάλαλος, ος, ον· sourd-muet, n. m. θηλ. sourde-muette, n.f. Κωφάλαλοι καλοῦνται οἱ δυστυχεῖς ἐκεῖνοι οἵτινες ἐκ γενετῆς κωφοὶ ὄντες καὶ συνεπῶς ἀδυνατοῦντες νὰ μάθωσι τὴν ἔναρθρον λαλιὰν ἔμειναν καὶ βωβοί. Ἡ ἀφασία ἄρα τῶν κωφαλάλων προέρχεται ἐκ τῆς ἐλλείψεως μαθήσεως, οὐχὶ δὲ ἐκ τῆς ἐλαττωματικῆς τῶν ὀργάνων τοῦ λόγου κατασκευῆς, πλὴν ἐὰν καὶ αὕτη τυχαίως συμπέσῃ παρά τισιν αὐτῶν, διὸ καὶ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν διδασκόμενοι κατορθώνουσι νὰ λαλῶσιν ἐξαίρετα. Ἡ ἔλλειψις δὲ τῆς ἀκοῆς προξενεῖ, ὡς εἰκός, τὴν ἀμάθειαν καὶ ἠλιθιότητα αὐτῶν, ἐκ γενετῆς οὐδεμίαν συνήθως φερόντων πνευματικὴν ἀνικανότητα, ὡς δεικνύει ἡ μεγάλη μόρφωσις αὐτῶν διὰ τῶν νεωτέρων διδακτικῶν τῶν κωφαλάλων μεθόδων· διότι οὐ μόνον ὡς τεχνῖται καὶ καλλιτέχναι πολλοὶ αὐτῶν διεκρίθησαν, ἀλλὰ καὶ συγγραφεῖς ὑπῆρξαν μεταξὺ αὐτῶν οὐχὶ ἀνάξιοι λόγου. Οἱ κωφάλαλοι διδάσκονται νὰ ἐκφράζωνται εἴτε διὰ κινημάτων καὶ μιμήσεων, εἴτε παριστῶντες τὰ γράμματα διὰ τῶν δακτύλων ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν κατὰ διαφόρους συνδυασμούς, εἴτε γράφοντες, εἴτε τέλος αὐτὸ τοῦτο λαλοῦντες διὰ τῶν φωνητικῶν αὐτῶν ὀργάνων. Καὶ ἐν Γαλλίᾳ μὲν ἀνέκαθεν εἰσαχθεῖσα (ὑπὸ τοῦ abbé de l'Epée) εὐδοκίμησε μᾶλλον ἡ διὰ τῶν μιμήσεων ἤτοι τῶν δακτύλων συνεννόησις· τὴν πραγματικὴν δὲ λαλιὰν ὀφείλουσιν οἱ κωφάλαλοι εἰς τὴν ὑπομονὴν καὶ τοὺς ἀγῶνας γερμανῶν φιλανθρώπων· || [νομ.] κωφάλαλος· ἡ ἔλλειψις τῆς ἀκοῆς καὶ τῆς γλώσσης, αἵτινες τὰ μέγιστα συμβάλλωνται εἰς τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀνθρώπου, τίθησιν ἐν τῷ δικαίῳ τοὺς κωφαλάλους εἰς ἧττονα τῶν λοιπῶν προσώπων θέσιν καὶ εἰς μὲν τὸ ἀστικὸν δίκαιον μειονεκτοῦσι μὲν κατά τινας σχέσεις, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἀπολαύουσι τῆς καθόλου ἱκανότητος τοῦ κτᾶσθαι δικαιώματα καὶ ἐπιχειρεῖν νομικὰς πράξεις, ἐφ' ὅσον ἡ πάθησις αὐτῶν δὲν προσβάλλει τὰς πνευστικάς των δυνάμεις· εἰς δὲ τὸ ποινικὸν δίκαιον γίνεται διάκρισις μεταξὺ δεδιδαγμένων καὶ ἀδιδάκτων κωφαλάλων καὶ οἱ μὲν τελευταῖοι θεωροῦνται ἐντελῶς ἀκαταλόγιστοι, οἱ δὲ δεδιδαγμένοι τιμωροῦνται καθ' ὃν βαθμὸν καὶ οἱ μετὰ διακρίσεως ἐνεργήσαντες ἀνήλικοι καὶ ἂν ὑπάρχωσι λόγοι καθιστῶντες αὐτοὺς ἔτι ὀλιγώτερον ἐπιδεκτικοὺς καταλογισμοῦ, ἀκόμη ἠπιώτερον.

κωφεύω, μέλ. εύσω· μένω ἄλαλος, σιωπηλός, κωφός, προσποιοῦμαι τὸν κωφόν, faire la sourde oreille.

κωφίζω, [δημ.] εἶμαι κωφός, être sourd.

κωφόνω, [διάλ. Οἰνόης] κάμνω τινὰ κωφόν, καταστρέφω τὴν ἀκοήν του, κουφαίνω τινά, κωφόω.

κωφός, ή, όν· (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), sourd, e, adj. ὁ πάσχων ἀπὸ κωφότητα.

κωφόσυκον, τό· [διάλ. Οἰνόης] ἀρσενικὴ συκῆ (**ἐρινεὸς**) καὶ ὁ καρπός της τὸ ἐν Σμύρνῃ «ἀρινὸν σῦκον».

κωφότης, ητος, ἡ· ἀνηκοΐα, ἡ ἔλλειψις, ἡ στέρησις τῆς ἀκοῆς, κοινῶς ἡ κουφάδα καὶ ἡ κουφαμάρα, surdité, n. f. δύναται αὕτη νὰ ἦ ἐντελὴς ἢ ἀτελής, ἑτερόπλευρος ἢ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ὤτων. Αὕτη, καὶ μάλιστα ἐντελής, εἶνε λίαν σπανία, συνήθης δὲ μορφὴ τῆς κωφότητος εἶνε ἡ ἑτερόπλευρος ἀτελὴς κωφότης, ἤτοι ἡ ἑτέρωθεν βαρυκοΐα, σύμπτωμα οὖσα ποικίλων τοῦ ὠτὸς παθήσεων διὸ καὶ κατὰ τὴν θεραπείαν αὐτοῦ τὸ οὐσιῶδες εἶνε ἡ ὀρθὴ τῆς τὴν κωφότητα προξενούσης αἰτίας διάγνωσις. Δύναται λ. χ. ἡ κωφότης νὰ ἐπέλθῃ ἐξ ὠτίτιδος ὀξείας ἢ χρονίας, ἐκ παραλύσεως τῆς καταλήξεως ἢ καὶ τοῦ κορμοῦ τοῦ ἀκουστικοῦ νεύρου, ἐκ παχύνσεως τοῦ τυμπάνου, ἀφθόνου ὠτορροίας, κυψελίδος ἀποσκληρυνθείσης ἐν τῷ ἔξω ἀκουστικῷ πόρῳ, ξένου σώματος εἰσελθόντος εἰς αὐτόν, ἐκ κακῆς λειτουργίας τῶν ἀκουστικῶν ὀσταρίων κτλ. Ἡ ἐντελὴς ἀμφοτέρωθεν κωφότης ἐὰν ἦνε συγγενὴς ἢ ἐπέλθῃ κατὰ τὴν πρώτην τῆς ζωῆς ἡλικίαν συνεπάγεται καὶ τὴν ἀφασίαν.

κωφόω-ῶ, μέλ. ώσω· ποιῶ τινὰ κωφόν, κουφαίνω, κωφαίνω, rendre sourd.

κώφωσις, ώσεως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καθιστᾶν (γίγνεσθαι) κωφόν, action de rendre (de devenir) sourd; assourdissement; ἡ κωφότης, surdité, n. f.

κώχα, ας, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] κώχη τοῦ ψωμιοῦ, φέτα, γωνιὰ τοῦ ψωμιοῦ.

κώχη, ης, ἡ· βλ. κόχη (γωνία).

Λ

Λ, λ, λάμβδα, τό· lambda; ἑνδέκατον στοιχεῖον τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, onzième lettre de l'alphabet Grec; ὡς ἀριθ. σημεῖον λ'=30, trente, καὶ μετὰ τοῦ τόνου ἀριστερὰ κάτωθεν ,λ=30,000, trente mille.

λάβα, ας, ἡ· [ξεν.] lave, n. f. ὁ καλούμενος ῥύαξ, ἤτοι τὸ ῥεῦμα τῆς λάβας· καλεῖται οὕτως ἡ ὕλη ἥτις πεπυρακτωμένη καὶ ῥευστὴ ἐκχέεται ἀπὸ τῶν ἡφαιστείων κατὰ τὰς ἐκρήξεις αὐτῶν, ψυχραινομένη δὲ κατόπιν ἀποβαίνει στερεὸν πέτρωμα· τὸ ὄνομα ἄρα λάβα δὲν ἀναφέρεται εἰς ὡρισμένης συστάσεως σῶμα· ποικίλλει δὲ ἡ σύστασις αὐτῆς, ἐν γένει ὁμοία οὖσα πρὸς τὴν τῶν πετρωμάτων τοῦ στερεοῦ τῆς γῆς φλοιοῦ. Ἐκ τῆς λάβας κατασκευάζονται μυλόπετραι, πλίνθοι οἰκοδομικαί, κοσμήματα, στρώννυνται δι' αὐτῆς ὁδοί, καὶ ἄλλας δ' εὑρίσκει ἐν ταῖς τέχναις ἡ λάβα ἐφαρμογὰς ἀναλόγως τῆς ποιότητος καὶ στερεότητος αὐτῆς.

λαβαίνω, [δημ.] βλ. **λαμβάνω.**

λαβάντα, ας, ἡ· ἡ λαβαντίς, ίδος, τὸ ἴφυον [βοτ.] lavande, n.f. γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Χειλανθῶν· φρύγανα λίαν εὐώδη. Τὰ κοινότερα εἴδη ἐν τῇ Ν. Εὐρώπῃ αὐτοφυῆ καὶ συχνάκις κηπευόμενα εἶνε λαβάντα ἡ σταχυώδης καὶ λαβάντα ἡ πλατύφυλλος, ἐξ ὧν λαμβάνεται καὶ τὸ αἰθέριον ἔλαιον χρήσιμον ἐν τῇ μυρεψικῇ· ‖ ἔλαιον ἰφύου (ἤτοι λαβάντας ἢ λαβαντίδος), huile de lavande, ὅπερ εἶνε αἰθέριον ἔλαιον· ‖ ὕδωρ λαβαντίδος (ἢ ἐκχύλισμα), eau de lavande. § [συνεκδ.] εὔοσμον ὕδωρ, eau de senteur.

λάβαρον, ου, τό· labarum, n. m. λέξις λατινικὴ ἥντινα ὁ γάλλος συγγραφεὺς Gébelin (ἢ Court de Gébelin) λέγει ὅτι ἔχει ὡς ῥίζαν τὸ Κελτικὸν lab (ἀνυψῶ), ἐξ οὗ πηρήχθη, κατὰ τὴν γνώμην του, τὸ οὐσιαστικὸν labarva, ὅπερ σημαίνει δράκων (étendard, ἤτοι τὸ εἰς τὸ ἄκρον δόρατος ἢ λόγχης προσηλούμενον τεμάχιον ὑφάσματος). Ὁ Béneton (1742, Α, σελ. 30) καὶ ὁ ἱστορικὸς Turpin (1783, Ο) καλοῦσι labarum τὸ κρεμάμενον ὕφασμα κάτωθεν τῶν εἰκόνων τῶν Αὐτοκρατόρων. Ὁ Carré (1783, Ε) ἐπαναλαμβάνει κατὰ τὸν ἱστορικὸν Εὐσέβιον (Eusèbe) ὅτι, πρὸ τοῦ Κωνσταντίνου τὸ λάβαρον τῶν Ῥωμαίων Αὐτοκρατόρων ἦτο πορφυροῦς δράκων (dragon) πεποικιλμένος διὰ χρυσοῦ ἀετοῦ. Ἐν τῷ Ῥωμαϊκῷ στρατῷ ἐκάλουν λάβαρον οὐχὶ τὸ σύνολον τῆς Ἐθνικῆς σημαίας, ἀλλὰ μόνον τὸ κρεμάμενον ὕφασμα αὐτῆς. Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας ἀπὸ τῆς παραδοχῆς τοῦ χριστιανισμοῦ μετέφερε τὸ **λάβαρον** εἰς τὸ Βυζάντιον ὡς αὐτοκρατορικὴν σημαίαν, ἀπετελεῖτο δὲ τοῦτο ἐκ πορφυροῦ τετραγώνου ὑφάσματος, τεταμένου καὶ ἐστερεωμένου εἰς τὴν κορυφὴν **λόγχης** (lance), φέροντος εἰς τὸ κάτω μέρος κροσσούς· εἰς τὸ κέντρον ὑπῆρχεν ὁ σταυρὸς μετὰ τῶν ἀρχικῶν γραμμάτων τοῦ Χριστοῦ, ΧΡ. Ὁ Κωνσταντῖνος ἁπλοῦς στρατηγὸς ἐν Ἀγγλίᾳ, ἀναγορευθεὶς αὐτοκράτωρ ὑπὸ ἑξακισχιλίων στρατιωτῶν, βαίνει ἵν' ἀνατρέψῃ ἐκ τοῦ θρόνου τὸν Μαξέντιον (Maxence) τὸ 312 μ. Χ. ὁπότε τῷ ἐμφανίζεται ἐν τῷ οὐρανῷ φωτεινός τις σταυρὸς μετὰ τῶν ἑξῆς λέξεων «Hoc signo vinces, ἐν τούτῳ νίκα ἢ διὰ τοῦ σημείου τούτου θὰ νικήσῃς» «tu vaincras par ce signe». Τὴν ἐπομένην νύκτα εἶδε κατ' ὄναρ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν φέροντα σημαίαν κεκοσμημένην διὰ παρομοίου σημείου. Τότε ὁ Κωνσταντῖνος ἔκαμε δράκοντα ὅμοιον μὲ ἐκεῖνον ὅντινα εἶδεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ θεανθρώπου καὶ ἀπεκάλεσεν αὐτὸν labarum. Τὸ λάβαρον τοῦτο ἐφέρετο ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στρατοῦ καὶ ἐφυλάσσετο ὑπὸ 50 ἀνδρείων πραιτωριανῶν ἤτοι σωματοφυλάκων τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων· βλ. καὶ **σημαία.** Κατ' ἐπέκτασιν ὅθεν **λάβαρον,** bannière, n. f. καλεῖται σημαία σωματείου, συλλόγου, κτλ.

λαβδός, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] ὁ τὰ μὲν ἄνω τῶν σκελῶν προσεγγίζοντα ἔχων τὰ δὲ κάτω ἀφιστάμενα ἀλλήλων· ἴσως διὰ τὸ ὁμοιόσχημον τῶν σκελῶν πρὸς τὸ γράμμα Λ.

λαβεῖν (τό)· ἀόρ. β' τοῦ λαμβάνω, l'avoir; βλ. καὶ **λαμβάνω.**

λάβετε τοὺς ῥυτῆρας· βλ. **ῥυτήρ.**

λαβή, ῆς, ἡ· πᾶν δι' οὗ δύναταί τις νὰ λάβῃ τι (νὰ τὸ πιάσῃ, τὸ χέρι, χεροῦλι μαχαιρίου, σαρώθρου, ἐργαλείου, κτλ.), manche (m.) [de couteau; de balai; d'un outil, etc.]; ἡ λαβὴ (ξίφους), poignée [d'épée]; τὸ χέρι, τὸ αὐτὶ [ἀγγείου, καλάθου], anse [de vase; de panier]; τὸ δι' οὗ φέρεταί τι π. χ. λαβὴ κιβωτίου, portant [de coffre]. § **λαβὴ** τῆς θύρας ἢ τοῦ κλείθρου, κοινῶς τὸ χεροῦλι ἢ τὸ πόμολο, pomme d'une porte ou d'une serrure. § **λαβή,** ἡ· manche, n. m. καλεῖται γενικῶς τὸ μέρος ἐξ οὗ κρατεῖται ἐργαλεῖόν τι· κοινῶς

τὸ **χεροῦλι**· || **λαβὴ** τοῦ ὅπλου, manche d'une arme ; || **λαβὴ** (κοινῶς τὸ **μανίκι**), manche (d'un outil), καὶ **χεροῦλι**, ἢ **στειλεός**, ὁ· ἢ **στελεός**, ὁ· ἢ **στειλεόν**, τό· ἢ **στειλαιόν**, τό· ἢ **στελεόν**, τό· κοινῶς τὸ **στειλιάρι** (ἀναλόγως τοῦ πράγματος). Τὸ μέρος δι' οὗ λαμβάνεται τὸ ἐργαλεῖον ἵνα ποιήσωσι χρῆσιν αὐτοῦ· **λαβὴ** λέγεται, ὅταν ἦνε μικρά, καὶ **στειλαιὸς** ὅταν τὸ ὡς λαβὴ χρησιμεῦον μέρος ἦ μακρόν· βλ. καὶ **στειλαιός**· || ἡ **λαβή**, manche (de cuiller) ; || — τοῦ πυρεκτρίπτου, manche de tire-feu ; || — κοχλιοστροφίου, manche de tourne-vis ; || — κοπίδος ἢ μαχαιρίου, manche d'un couteau ; || λαβαὶ ῥινῶν, τρυπάνων, τερέτρων, κτλ. manches de limes, forets, tarières, etc. || [ναυτ.] **λαβή**, ἡ· **ἐγχειρίδιον**, τό· manche, n.m. || ἡ **λαβή**, τὸ **ἐγχειρίδιον τῆς κώπης**, le manche d'un aviron ou la poignée; **κοινῶς** τὸ **χεροῦλι**, ἤτοι τὸ ἄνω μέρος **ἐφ'** οὗ ἐνεργοῦσιν οἱ **βραχίονες**· || λαβαὶ χρυσοῦ **σφυρηλατημένου**, manches d'or massif, pur. § **λαβή**, ῆς, ἡ· τὸ **πιάσιμο**, τὸ **χεροῦλι**, anse, n. f. ou mentonnet, n. m. **ἀντιλαβεύς**, έως, ὁ καὶ **ἀντιλαβή**, ῆς, ἡ· πυροβόλου, βόμβας, ἀγγείου, καλάθου, κτλ. 'Επὶ τῶν παλαιῶν πυροβόλων ὑπῆρχον δύο λαβαὶ διὰ τὴν εὐκολίαν τῶν δυναμικῶν χειρισμῶν. 'Επὶ τῶν νέων ἐκ χάλυβος καὶ μικροῦ διαμετρήματος πυροβόλων δὲν ὑπάρχουσι λαβαί. Τὰ παχέα πυροβόλα ἔχουσι μίαν λαβὴν καὶ τὰ πολὺ παχέα δύο τοιαύτας. § **λαβή**, ῆς, ἡ· poignée (n. f.) ou manche, n. m. τὸ μέρος ἐξ οὗ λαμβάνεται ἢ κρατεῖταί τι, κοινῶς τὸ **χεροῦλι**, κτλ. || — ξίφους, σπάθης, ξιφοδρεπάνου, ἀσπίδος, κτλ. poignée d'épée, de sabre-baïonnette, etc. βλ. κατωτέρω **ὀχάνη**· || αἱ λαβαὶ τῶν ἐπιδεσμίδων (ἐπὶ τῶν βαρέων πυροβόλων), poignées à anse ; || — τοῦ κλείστρου (εἰς τὸ πυροβόλον Κανέ), poignée fixe (de fermeture) ; || — ἀνολκέως, poignée de chèvre ; || **λαβὴ τῆς ἀκτηρίδος**, poignée d'affût, ἢ poignée de la crosse (d'affût) ; αἱ λαβαὶ τῆς ἀκτηρίδος τεθειμέναι ἐφ' ἑκατέρας τῶν πλευρῶν αὐτῆς, χρησιμεύουσι διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ **σταθμίου** (flèche) ; || — ὅπλου, πιστολίου, κτλ. poignée de fusil, de pistolet, etc. βλ. **κόπανος**, crosse, καὶ κατωτέρω **λαβὴ** τοῦ πιστολίου· || ἡ **ὀχάνη**, poignée du bouclier, τὸ **ὄχανον** τοῦτ' ἔστιν ἡ λαβὴ τῆς ἀσπίδος· || λαβαὶ **τρυπανιστῶν**, poignées pour foreurs. § [μεταφ.] —, ἡ λῆψις, τὸ λαμβάνειν, prise, n. f. ἤτοι ἡ ἀφορμή, ἡ *περίστασις*, occasion, n. f. ἡ πρόφασις, ἀφορμή, prétexte, n. m. || παρέχω (δίδω) λαβήν, donner prise ; prêter à ; || ἐπίσης **λαβή**, prise, n. f. τὸ ἐξ οὗ λαμβάνεταί τι. § —, billot, n.m. βλ. **ἐπικόρμιον**. § —, main, n. f. βλ. **χεὶρ** καὶ **λαβίς**, manette, n. f. § — τῆς βόμβας, mentonnet (n. m.) ou anse ; βλ. ἀνωτέρω. § — τῆς λόγχης, branche (f.) ou coudée (ἀγκών), de la baïonnette. § — τοῦ πιστολίου, crosse (f.) du pistolet ; εἶνε τὸ ξύλινον ἐστρογγυλευμένον μέρος τοῦ πιστολίου ὅπερ λαμβάνεται διὰ τῆς χειρός. § —, manselles, n. f. pl. λέγονται αἱ **λαβαὶ** τοῦ ἐδαφιστηρίου (hie).

λαβίδα, ἡ [δημ.] βλ. λαβίς.

λαβίδα, ας, ἡ· [διάλ. 'Ηπείρου]=τὸ σιδηροῦν ἢ κασσιτέρινον κοχλιάριον διὰ τὸ λαμβάνειν τὰς τροφάς.

λαβίδι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] λαβίς, λαβή.

λαβίδιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ λαβίς, pincette, n. f. μικρὰ λαβίς, petite pince, κοινῶς **τσιμπιδάκι**.

λαβιδόνω, [διάλ. Οἰνόης] βάλλω λαβίδια, «σ' ὅλα εὑρίσκεις λαβίδια καὶ λαβιδόνεις»=ὅλα τὰ καταφέρεις, εἰς ὅλα εἶσαι ἐξησκημένος.

λαβίς, ίδος, ἡ· κυρίως ὑποκ. τοῦ **λαβὴ** μὲ τὴν αὐτὴν σημασίαν, καὶ ἐν γένει ὄργανον πρὸς στερεὰν κράτησιν τινός, pince, n. f. καὶ ὑποκορ. pincette(s); κοινῶς ἡ **τσιμπίδα** καὶ **τσιμπιδάκι**. § **λαβίς**, tenaille, n. f. λέγεται ἐπίσης ἡ **πυράγρα** καὶ ἡ **θερμαστρίς**· βλ. λέξεις. § **λαβίς**, pince, n. f. ἐργαλεῖον δι' οὗ συλλαμβάνεταί τι καὶ κρατεῖται ἰσχυρῶς, π. χ. λαβὶς χειρουργική, κοινῶς ἡ **τσιμπίδα**· || **καμπτοψαλίς**, ἡ, pince à matinée, εἶνε λαβὶς ξυλίνη φέρουσα δύο μακρὰ σκέλη ὧν τὸ ἓν κοῖλον καὶ τὸ ἕτερον κυρτὸν εἰσερχόμενον ἐν τῷ κοίλῳ· διὰ τοῦ ἐργαλείου τούτου διπλοῦσι διάφορα ἀντικείμενα δίδοντες αὐτοῖς κυματοειδὲς σχῆμα· || — γιγγλυμωτή, pince à charnière ; || — κοπτικὴ ἢ τμητική, pince à couper ou coupante ; || — (ἢ ὀχλεὺς) μετὰ χηλῆς, pince avec pied de biche ; || — δίκλαδος, pince à deux branches ; || — ἐλατηριωτή, pince à ressort ; || λαβίδες πρὸς κάμψιν τῶν ὑποδεσμίδων, pinces à ployer les sous-bandes ; || [σιδηροδ.] λαβὶς ἢ διαμετρητὴρ ἐξελέγξεως, ἐξελεγκτικὴ λαβίς, pince de contrôle ; || **καμπτολαβὶς** ἢ λαβὶς δι' ἧς κάμπτεταί τι, pince goupille ou bec corbin ; || μεγάλη λαβίς, pince (grande) ἢ grande pince ; || — σιδηρᾶ μεθ' ἁρπάγης, pince en fer à griffe ; || **πλατολαβίς**, ἡ· πλατοτσιμπίδα, pince plate ; || **λυκόστομον**, ἢ λαβὶς τοῦ λευκοσιδηρέως, pince de ferblantier, λαβὶς δι' ἧς λαμβάνεταί τι (moraillcs); || — στρογγύλη, ἤτοι ἔχουσα ἐστρογγυλωμένα ἄκρα, pince ronde ; || λαβίδες θυρωμάτων (ἐν τοῖς χωνευτηρίοις), pinces de portières ; || — λαβίδες διπλαῖ, ἁπλαῖ, pinces doubles, simples ; || λαβίδες πρὸς τὸ καθαρίζειν τὰς ὀβίδας, pinces pour nettoyer les obus ; || λαβίδες καμπτικαί, pinces pour plier. § λαβίς, tenaille, n. f. βλ. **σχένδυλα.** § **λαβίς**, pince, n. f. καὶ ὑποκορ. pincette. Χειρουργικὸν ἐργαλεῖον χρήσιμον πρὸς σύλληψιν, ἕλκυσιν ἢ διακράτησιν μικρῶν ἐκτάσεων ἱστῶν. 'Αποτελεῖται συνήθως ἐκ δύο ἐπιμήκων σκελῶν κατὰ τὸ ἕτερον αὐτῶν ἄκρον συνηνωμένων καὶ ὧν τὰ ἄλλα ἄκρα δύνανται πιεζομένων τῶν σκελῶν νὰ πλησιάσωσιν ἄλληλα, ἔχουσα οὕτω κατ' ἀρχὴν τὴν κατασκευὴν τῆς κοινῆς πυράγρας. Τοιαύτη ἐστὶν ἡ εἰδικώτερον ἀνατομικὴ λαβίς, δι' ἧς ἐν ταῖς ἀνατομαῖς κρατούμενοι οἱ ἱστοὶ διατέμνονται διὰ μαχαιρίου ὑπὸ τῆς ἄλλης χειρός. Ἄλλαι δὲ λαβίδες ἀπο-

τελοῦνται ἐκ πλειόνων σκελῶν ἅτινα πλησιάζουσιν ἢ ἀπομακρύνονται ἀλλήλων συρομένου ἔνθεν καὶ ἔνθεν στενοῦ δακτυλίου δι' οὗ πάντα τὰ σκέλη διέρχονται καὶ ἄλλαι δι' εἰδικὰς ὡρισμέναι περιστάσεις ἔχουσι καὶ διάφορον τὴν κατασκευήν. Κατ' ἐξοχὴν μνημονευτέαι αἱ αἱμοστατικαὶ λαβίδες τοῦ Pean, δι' ὧν συλλαμβάνονται κατὰ τὰς χειρουργίας αἱ αἱμορροοῦσαι ἀρτηρίαι καὶ πιέζονται ἵνα παρακωλυθῇ ἡ ἐκροὴ τοῦ αἵματος. Αὗται ἔχουσι τὴν κατασκευὴν κοινῆς ψαλίδος, ἧς τὰ δύο σκέλη λήγουσιν ἔνθεν μὲν εἰς πλατείας ἐπιφανείας, μεταξὺ τῶν ὁποίων συλλαμβάνεται ἡ ἀρτηρία, ἔνθεν δὲ φέρουσιν ὀδοντώματα, δι' ὧν προσαρτῶνται στερεῶς πρὸς ἄλληλα ἢ ἀποχωρίζονται ἀλλήλων κατὰ βούλησιν τοῦ χειριζομένου τὰς λαβίδας. § —, main, n.f. βλ. **χείρ.** § —, manette, n.f. (ὑποχορ. τοῦ main); ἡ λαβὶς ἢ λαβὴ (ἐργαλείου, μοχλοῦ, κτλ.) ‖ — τοῦ φυσητῆρος ἐπὶ τῆς ἀτμομηχανῆς, manette du souffleur; ‖ — τῆς δικλίδος τῆς ἀμμοδόχης, manette de la valve de la sablière; ‖ — τῶν ἐκκενωτῶν, manette des purgeurs; ‖ — ἀτμολήψεως ἢ ἀτμοληπτική, manette de la prise de vapeur.

λαβόνω (καὶ λαβώνω) [δημ.], μέλ. ώσω· **τραυματίζω**, πληγόνω, blesser; κτυπῶ, πλήττω, frapper.

λαβόνω, [διάλ. Ἠπείρ.] = μαίνομαι, τρελλαίνομαι.

λαβότι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] εἶδος μεγάλης κουτάλας μὲ λαβὴν κοντήν, δι' ἧς κενοῦσι τὰ ἐν τῇ λέμβῳ ὕδατα (ἐκ τοῦ λατ. «lavo»), τὸ **ἀντλίον**, παρ' ἡμῖν κοινῶς **σέσουλα.**

λάβρα, ας, ἡ· [δημ.] μεγάλη θερμότης, ὑπερβολικὸς καύσων, chaleur excessive; ὁ **καύσων**, τὸ καῦμα, ardeur, n. f.

λαβράκι(ον), τό· ὑποχορ. τοῦ **λάβραξ**, μικρὸς λάβραξ, petit loup de mer. § **λαβράκ[ι]**, τό· [Αἰτωλ. ἰδίωμα]=λάβραξ ἰχθύς.

λάβραξ, αχος, ὁ· κοινῶς τὸ λαβράκι (τὸ δὲ λαβράκιον ὀπτᾶν ὅλον, Ἀθην.), ἀδηφάγος (λάβρος) καὶ ἁρπακτικὸς ἰχθύς, bar, n. m. loup de mer, lubin, n. m. loubine, n. f. Γένος ἰχθύων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Περκιδῶν, ἀνηκόντων εἰς τοὺς ἀκανθοπτέρους τελεοστέους. Ἰχθύες εὐμεγέθεις φέροντες ὀδόντας ἀπανταχοῦ τοῦ στόματος καὶ ἐπὶ τῆς γλώσσης, μόνον ἐν τῇ θαλάσσῃ ζῶντες καὶ περιζήτητοι διὰ τὸ εὔγεστον κρέας των. Εἴδη αὐτοῦ εἰσὶ λάβραξ ὁ μελανίζων, ὁ στικτός, ὁ λύκος, κτλ.

λάβρος, α, ον· σφοδρός, ὁρμητικός, impétueux, euse, adj. βίαιος, violent, e, adj. (ἐπ' ἀνέμου, κύματος· ὁρμητικός, σφοδρός, véhément, e, adj. § —, ἀδηφάγος, vorace, adj. ἄπληστος, avide, adj. ἄμετρος εἰς τὸ τρώγειν καὶ πίνειν.

λάβρως, [ἐπίρ.] σφοδρῶς, ὁρμητικῶς, impétueusement; μετὰ βίας, βιαίως, avec violence, violemment. § —, πρὸ πάντων **ἀπλήστως** τρώγειν, avidement, adv.

λαβύρινθος, ου, ὁ· τόπος πλήρης περιστροφῶν, labyrinthe, n. m. πᾶν τὸ ἐφ' ἑαυτοῦ περιπλεκόμενον· [μεταφ.] dédale, βλ. **δαίδαλος.** § —, labyrinthe, n. m. αἱ πολυειδῶς περιπλεκόμεναι πλάναι, πρὸ πάντων δὲ καὶ μεταφ. λόγοι καὶ ἔρευναι· γενικῶς πᾶν σκοτεινὸν καὶ δυσνόητον, ἤτοι λαβυρινθώδης πλοκὴ ἀντικειμένου τινός. § — [ἀνατομ.], labyrinthe, βλ. οὖς. § [μεταφ.] —, ἡ περιπλοκή, complication, n. f. ἡ πολλαπλότης, multiplicité, n. f. ‖ ὁ λαβύρινθος τῶν νόμων, le labyrinthe des lois [ὁ κυκεών] § **λαβύρινθοι**, labyrinthes, ἐκαλοῦντο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα οἰκοδομήματα ἔχοντα πολλὰς διαιρέσεις ἢ δωμάτια συνεχόμενα ἀλλήλοις μετὰ ὀλίγων μόνον ἢ μᾶλλον μιᾶς ἐξόδου, διὸ δυσκολώτατον ἦτο νὰ εὕρῃ τις ἐν αὐτοῖς τὸν δρόμον του. Ἄλλοτε ἡ λέξις ἐθεωρεῖτο ἑλληνική, νῦν δὲ πιθανολογεῖται ὅτι εἶνε αἰγυπτιακή, ὅπερ ὅμως δὲν ἀπεδείχθη ἀκόμη. Οἱ περιφημότεροι λαβύρινθοι εἶνε ὁ κρητικὸς καὶ αἰγυπτιακός. Ἐκεῖνος μὲν ἐκτίσθη κατὰ τοὺς μύθους ὑπὸ τοῦ Δαιδάλου παρὰ τὴν Κνωσὸν καὶ ἐχρησίμευεν ὡς ἐνδιαίτημα τοῦ Μινωταύρου, ὃν φονεύσας ὁ Θησεὺς ἐπανεῦρε τὴν ἔξοδον βοηθούμενος διὰ τοῦ ὑπὸ τῆς Ἀριάδνης δοθέντος αὐτῷ μίτου· ἀλλ' ὁ λαβύρινθος οὗτος φαίνεται ὅτι ἦτο πλάσμα τῆς φαντασίας, διότι παρὰ τὴν Κνωσὸν οὐδὲν τοιοῦτον εὑρέθη, τὸ δὲ παρὰ τὴν Γόρτυνα σπήλαιον ὅπερ φέρει παρὰ τῷ λαῷ νῦν τὸ ὄνομα λαβύρινθος, ἦτο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα προφανῶς λατομεῖον. Τοὐναντίον δὲ ὁ αἰγυπτιακὸς λαβύρινθος, ὅστις περιγράφεται ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου κα', ἔκειτο παρὰ τὴν Μοίριδα λίμνην πλησίον τῆς Ἀρσινόης, εὕρηνται δὲ τὰ ἐρείπια αὐτοῦ ἐν τῷ Α μέρει τοῦ σήμερον Φαϋούμ. Ὁ Ἡρόδοτος λέγει ὅτι εἶχε 1500 δωμάτια ὑπὲρ τὴν γῆν καὶ ἄλλα τόσα ὑπ' αὐτὴν καὶ ὅτι ἐκτίσθη κατὰ τὸν Ζ' π. Χ. αἰῶνα.

λαβυρινθώδης, ης, ες· ὅμοιος λαβυρίνθῳ, τὸ περιπεπλεγμένον, σκολιόν, στρεβλόν, tortueux, euse, adj. πολύπλοκος, ἐμπερδευμένος, ἀδιέξοδος, inextricable; [μεταφ.] δυσνόητος, ἀκατάληπτος, inintelligible.

λά(β)ωμα, τό· [διάλ. Καρπάθου] ἡ **φρενοβλάβεια.**

λάβωμα, ατος (τὸ) [δημ.] καὶ

λαβωματιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] τὸ **τραῦμα**, ἡ πληγή, blessure, n. f. τὸ **κτύπημα**, ἡ πλῆξις, coup, n. m.

λαβωμένος, η, ον· [δημ.] (μετοχὴ τοῦ λαβόνω), blessé, ée.

λαβώνω, [δημ.] βλ. **λαβόνω.**

λαγάζου, [διάλ. Κύμης] = κρύπτομαι, μαζεύομαι εἴς τι μέρος ὡς ὁ λαγὼς διὰ νὰ μὴ μὲ ἴδωσι «λάγασε κάτου νὰ μὴ σὲ δῇ»=κρύψου νὰ μὴ σὲ ἴδῃ ἀλαγασμένος κάθεται». βλ.λαγιάζω.

λαγάνα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. **λάγανον.**

λάγανον (τό)· fouace, n.f. ἄρτος ἄνευ προζυμίου, ἑψηνόμενος ἐν εἴδει λεπτοῦ εὔρεος πλακουντίου τὴν Καθαρὰν Δευτέραν.

λαγαρά, τά· [διάλεκτ. Ἠπείρου] τὰ παρὰ τὸ ὑπογάστριον μέρη, ὅπου φαίνονται διαφανῆ τὰ δέρματα τῶν ζώων· βλ. καὶ **λαγαρός.**

λαγάρα, ας, ἡ· [δημ.] τὸ λαγαρισθέν, διυλισθέν, καθαρισθὲν (βλ. **καθαρίζω**), matière

affinée (clarifiée; épurée); λαγάρα κρασιοῦ, mère-goutte; τὸ λαρισμένον κρασί· ‖ — χρυσοῦ, or fin (coupellé; de coupelle), ἤτοι λαγαρισμένος (ἄπεφθος) χρυσός· βλ. καὶ **κυπέλλωσις**· ‖ [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] εἶνε μιὰ λαγάρα! c'est un franc garnement; c'est un mauvais drôle.

λαγαρίζω, μέλ. ίσω· [δημ.] κάμνω λεπτόν, ἁπαλόν, μαλακὸν καὶ κυρίως (**καθαρίζω** ὑγρά, μέταλλα, **διυλίζω**, διηθέω), affiner; raffiner; épurer; ἀφυλίζω, clarifier; βλ. **καθαρίζω**.

λαγάρισμα, ατος, τό· [δημ.] (κυρίως ἡ κάθαρσις, τὸ καθάρισμα τῶν μετάλλων καὶ ἐν γένει τῶν ῥευστῶν, διύλισις, διήθησις), affinage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ λαγαρίζειν, action d'affiner; raffinage, n. m. épuration, n. f. clarification, n. f. βλ. **κάθαρσις**.

λαγαρισμένος, η, ον [δημ.] (βλ. **λαγαρίζω**)· ἀσῆμι (μάλαμα, κτλ.) λαγαρισμένον ἤτοι ἄπεφθος (χρυσός, κτλ.) épuré, affiné, passé par le creuset.

λαγαριστής, οῦ, ὁ [δημ.] affineur, n. m. ouvrier qui affine; **καθαριστής**.

λαγαρός, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] = καθαρὸς καὶ διαφανής.

λαγαρός, ή, όν· (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος) κοῖλος, ἐντὸς βαθουλός, flasque, adj. τὸ ἐναντίον τοῦ ἐξωγκωμένου· καὶ ἐν γένει χαῦνος, μαλθακός, μαλακός, mou; molle; ‖ τὰ λαγαρά, κοινῶς ψαχνά, τὰ πλάγια μαλακὰ μέρη μετὰ τὰς τελευταίας πλευράς, les (parties molles des) flancs; «τὰ κάτωθεν τῶν χυνεώνων **λαγαρά**, αἱ λαγόνες· βλ. **λαγών**· ‖ λαγαρὸ τοῦ ἵππου, flanc du cheval.

λαγαρότης, ητος, ἡ· τὸ χαῦνον, ἡ μαλθακότης, mollesse, n. f. ἡ χαλάρωσις, relâchement, n. m.

λαγαρόω-ῶ· βλ. **λαγαρίζω**.

λαγγάδι, τό· [δημ.] βλ. **λαγκάδι**.

λαγγάζω, [δημ.] βλ. **λαγγεύω**.

λάγγερας, (ρος, ρον) [δημ.] τὸ πρόστυχον κρασὶ ὅπου 'βγαίνει ἀπὸ τὰ ἀποστραγγίδια τῶν σταφυλιῶν, ἀφοῦ χύσουν ἐπάνω νερόν, piquette, n. f. petit vin; (δευτερίας οἶνος)· βλ. **στεμφυλίτης**.

λαγγεύω, μέλ. εύσω, [ξεν.] **λιγουρεύω**, φθίνω, languir; κοινῶς ξεψυχῶ διά τι.

λαγγιόλ(ι), [Αἰτωλ. ἰδίωμα] πτυχὴ φλοκάτας ἢ φουστανέλλας· βλ. καὶ **λαγγόνι**.

λαγγιόλι, [διάλ. Ἠπείρου] = μικρὸν τεμάχιον, λωρίδα.

λαγγιολίζω, [διάλ. Ἠπείρου] = κόπτω τι εἰς μικρὰ κομμάτια, κομματιάζω.

λαγγόνα, ας, ἡ· cormoran, n. m. ὑδρόβιον νυχτικὸν πτηνὸν τρεφόμενον δι' ἰχθύων.

λαγγόνι, τό· [δημ.] λέγονται κοινῶς τὰ λαγαρά, ἡ **λαγών**.

λαγγόνι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] τεμάχιον ὑφάσματος παρεμβαλλόμενον εἰς τὰ πλάγια τοῦ (γυναικείου) ἀντεριοῦ ἀπὸ τῆς μασχάλης ἕως κάτω. (Ἐκ τοῦ «λαγὼν» διότι τὰ λαγγόνια καλύπτουν τὰς λαγόνας).

λαγγονίζω, [διάλ. Ἠπείρου] = ἀπὸ τὸ πολὺ φαγὶ γεμίζω τὰ λαγγόνια· λέγεται ἐπὶ βωδίων.

λάγγυρον, τό· [διάλ. Ἠπείρου] μπρούσκον ἐν Θεσσαλίᾳ· **δευτερίας οἶνος**· βλ. **λάγγερας**.

λάγγουρος, ὁ [διάλ. Ἰκαρίας] ὁ **λάρυγξ**.

λαγῆνα, ας, ἡ· [δημ.] κτλ. (προφ. κοινῶς **λαΐνα**), τὸ **λαγῆνι**.

λαγηνάκι, τό· [δημ.] προφ. λαϊνάκι, ὑποκορ. τοῦ λάγηνος, τὸ λαγήνιον, cruchon, n.m. petite cruche.

λαγῆνι, τό· [δημ.] (προφ. λαΐνι), καὶ

λαγῆνι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] λάγηνος, κανάτα.

λάγηνος, ου, ἡ καὶ ὀρθότ. **λάγυνος** (τῶν ἀρχαίων), ἡ στάμνα, ὑδρία, cruche, n. f. ‖ —, ἡ βαύκαλη, bouteille. n, f. ‖ **λάγηνος** (τοῦ νιπτῆρος), broc, n. m. βλ. **ἀρύβαλος**.

λαγιάζω, [διάλ. Ἠπείρου] = κοιμῶμαι ἡσύχως, μαζόνομαι ὡς λαγὼς χωρὶς νὰ κάμνω χρότον ἢ νὰ κινηθῶ· τίθεται δὲ ἐπί τε παιδίων καὶ προβάτων· «λάγιασαν τὰ πρόβατα»· παρ' ἡμῖν λέγεται **καταλαγιάζω**· βλ. καὶ **λαγάζου**.

λαγιδεύς, έως, ὁ· levraut, n. m. τὸ μικρὸν τοῦ λαγωοῦ, τὸ **λαγίδιον, λαγουδάκι**, jeune lièvre.

λαγκάδα, ἡ· [δημ.] καὶ

λαγκάδι, τό· [δημ.] τὸ βούλιαγμα, ἡ λαγὼν (ὄρους), ἤτοι τὸ στενόν, ἡ φάραγξ (ὄρους), gorge [de montagne]; ἡ κοιλάς, vallée, n. f. ὁ αὐλών, vallon, n. m. βλ. **κοιλάς**· ‖ σ' τὰ βουνὰ καὶ 'στὰ λαγκάδια [φρ.], par monts et par vaux.

λαγκαδιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] τὸ **λαγκάδι**.

λαγκεύω, [διάλ. Οἰνόης] (ἐκ τῶν λατ. lanciare, γαλ. lancer) = πηδῶ, ὁρμῶ, ἐφορμῶ.

'λαγμός, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] ὑλαγμός, ὑλακὴ κυνός.

λαγνεία, ας, ἡ· (λάγνος), ἐκκένωσις σπέρματος, συνουσία, φιληδονία, ἡ ἀσέλγεια, ἀκολασία, lasciveté, n. f. lubricité, n. f. (penchant excessif à la luxure); λαγνεία, ἀσέλγεια, luxure, n. f. (vie molle et sensuelle), incontinence.

λαγνικός, ή, όν· lubrique, adj. très lascif.

λάγνος, ος, ον· ὁ ἀφίνων νὰ ἐκφεύγῃ τὸ σπέρμα, φιλήδονος, ἀσελγής, lascif, ive; λίαν ἀσελγής, ἀκόλαστος, (très lascif) lubrique, adj. λάγνος, ἀσελγής, luxurieux, euse, adonné à la luxure.

λάγνως, [ἐπίρ.] ἀκολάστως, ἀσελγῶς, lascivement, adv. lubriquement.

λαγοβυζάστρα, ας, ἡ· [δημ. πτην.] engoulevent, tette-chèvre; βλ. **αἰγοθήλης**.

λαγοθήρας, ὁ· ὁ κυνηγῶν λαγωούς, chasseur de lièvre.

λαγοθηρέω-ῶ, κυνηγῶ, πιάνω λαγωούς, chasser le lièvre.

λαγοθηρία, ας, ἡ· τὸ κυνήγημα τῶν λαγωῶν, chasse aux lièvres.

λαγοκοιμηθιά, ἡ· [δημ.] espèce d'ori-

gan, germandrée, n. f. genre de plantes labiées.

λαγοκοιμοῦμαι, [δημ.] μισοκοιμοῦμαι, ἐλαφροκοιμῶμαι, sommeiller; κοιμῶμαι ἐλαφρῶς ὡς ὁ λαγωός, dormir en lièvre.

λαγομηλιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] aliboufier, n.m.

λαγόνιον, τό· εἰλεός, iléon ou iléum, le gros intestin grêle.

λαγόνιος, ος, ον· [ἀνατομ.] εἰλιακός, iliaque, adj. qui concerne l'iléon.

λαγοπόδαρον, τό· [φυτ.], ὁ λαγόπους, λαγοπόδης, pied de lièvre; ἄγριον τριφύλλι, trèfle des champs.

λαγόπους, οδος, ὁ καὶ λαγώπους [πτην.] gélinotte, n. f. γένος πτηνῶν τῆς τάξεως τῶν ἀλεκτοριδῶν· οἱ πόδες του ὁμοιάζουσι πρὸς τοὺς πόδας λαγωοῦ, ἐξ οὗ ἐδόθη εἰς τὸ πτηνὸν τὸ ὄνομα. Βλ. καὶ **λαγώπους.**

λαγοπροβιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] βλ. **λαγοτόμαρον.**

λαγός, οῦ, ὁ· [δημ.] ὁ λαγωός, lièvre, n. m. ζῶον τρωκτικὸν τῆς ὁμοιογενείας τῶν λαγοειδῶν. Ὁ λαγωὸς εἶνε ζῶον λίαν δειλόν, ἔχων δὲ ὀξυτάτην τὴν ἀκοήν, εὐθὺς ὡς ἀκούσῃ τὸν ἐλάχιστον θόρυβον, πηδᾷ ἐκ τῆς κοίτης του καὶ τρέχει δρομαίως διὰ πηδημάτων, ὅπως διαφύγῃ τὸν κίνδυνον. Ἡ σάρξ του εἶνε ἐρυθρωπὴ καὶ μελανὴ τρυφερωτέρα καὶ νοστιμωτέρα τῶν νεαρῶν, σκληροτέρα δὲ καὶ ἧττον νόστιμος ἡ τῶν γεροντοτέρων. Ἐκτὸς τῆς σαρκὸς χρήσιμον τῷ ἀνθρώπῳ εἶνε καὶ τὸ δέρμα τοῦ λαγωοῦ, διὸ καὶ θηρεύεται οὕτως ἀπλήστως καθ' ὅσον μάλιστα τὸ κυνήγιον τοῦ λαγωοῦ εἶνε εὔκολον καὶ ὅλως ἀκίνδυνον [βλ. καὶ **λέβουρο**]· ‖ ὅποιος κυνηγᾷ πολλοὺς λαγοὺς δὲν πιάνει κανένα [παροιμ.], qui court deux lièvres à la fois n'en prend aucun; qui trop embrasse mal étreint; ‖ τάζω λαγοὺς μὲ πετραχήλια [φρ. παροιμ.] promettre monts et merveilles.

λαγοτόμαρον, ου, τό· [δημ.] τὸ δέρμα, ἡ δορὰ τοῦ λαγωοῦ, peau de lièvre.

λαγοτροφεῖον, ου, τό καὶ λαγωτροφεῖον, **λαγότοπος,** τόπος ὅπου τρέφονται λαγωοί, garenne (n. f.) de lièvre.

λαγουδάκι, τό· [δημ.] ὁ **λαγιδεύς,** μικρὸς λαγωός, **λαγίδιον,** levraut, n. m. λαγωδάριον, ὁ πολὺ μικρὸς λαγωός, levreteau, n. m. § **λαγουδάκια** [φυτ.] cyclamen, n. m. κοινὴ ὀνομασία τοῦ **κυκλαμίνου**· βλ. καὶ **λαγόψωμον.**

λαγουδέρα, ἡ· [δημ.] (τοῦ τιμονιοῦ), barre de gouvernail; βλ. **οἴαξ.**

λαγουδεύω, [διάλ. Οἰνόης] ἀρχίζω νὰ ὁμιλῶ (ἐπὶ παιδίων), **ψελλίζω.**

λαγοῦμι, τό· [δημ.] ἡ ὑπόνομος, mine, n. f. καὶ γενικώτερον souterrain, n. m. βλ. **ὑπόνομος.**

λαγουμιτζῆς, ὁ· [δημ.] ὁ ὑπονομοποιὸς καὶ ὑπονομευτής, mineur, n. m. βλ. λέξεις.

λαγουράκι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης]=ὕφασμα ποικιλτόν, μάλλινον μὲ διάφορα χρώματα.

λαγοῦτον, τό· [ἐκ τοῦ Ἀραβικοῦ **ἂλ οὒτ**], luth, n. m. εἶδος μεγάλου μανδολίνου. Ἀπηρχαιωμένον ἔγχορδον ὄργανον κατὰ τὸ φώνημα ὅμοιον πρὸς τὴν κιθάραν. Τὸ ἠχεῖον αὐτοῦ ἦτο θολωτὸν μετὰ λαβῆς σχετικῶς μακρᾶς, εἶχε δὲ 14 χορδάς, ὧν αἱ μὲν 6 τῶν ὑψηλοτέρων τόνων ἐχρησίμευον πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν τεμαχίων διὰ τῆς ἐπ' αὐτῶν ἐναλλαγῆς τῶν δακτύλων τῆς ἀριστερᾶς χειρός, αἱ δὲ λοιπαὶ 8 ἁρμοζόμεναι ἐξ ἀρχῆς, συμφώνως πρὸς ἕκαστον τεμάχιον, ἔμενον ἄθικτοι ὑπὸ τῆς ἀριστερᾶς ἀποτελοῦντες τὴν ἁρμονίαν τῶν βαρέων φθόγγων. Αἱ διὰ τὸ λαγοῦτο συνθέσεις ἐγράφοντο ὅλως διαφόρως ἢ αἱ τῶν ἄλλων ὀργάνων καὶ δὴ ἐπὶ διαγράμματος ἓξ γραμμῶν. Ἄλλοτε ἦτο κοινότατον οἰκιακὸν ὄργανον, ἀπαραίτητον δὲ καὶ εἰς τὰς συναυλίας, ἐξέπεσε δὲ κατὰ τὰ τέλη τοῦ ΙΗ' αἰῶνος, ἰδίως διὰ τῆς τελειοποιήσεως τοῦ κλειδοκυμβάλου. Ἡ δὲ ἀρχὴ αὐτοῦ ἀνάγεται εἰς τὴν ἀρχαιότητα. Τὸ **λαγοῦτον** τῆς σήμερον εἶνε ἀπομίμησις διαφέρουσα τοῦ ἀνωτέρω κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν χορδῶν.

λαγόψωμον, τό· [φυτ.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ **κυκλαμίνου,** cyclamen, n. m. [κοιν.] pain de pourceau.

λαγύνα, ἡ· (προφ. κοινῶς **λαΐνα**), cruche, n. f. βλ. λάγηνος ἢ **λάγυνος.**

λαγυνάκι, τό· τὸ λαγύνιον, cruchon, n.m. βλ. **λαγηνάκι.**

λαγύνι, τό· [δημ.] βλ. **λαγύνιον.**

λαγύνιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ λάγυνος· ἤτοι μικρὰ λάγυνος, petite cruche.

λάγυνος, ου, ἡ· cruche, n. f. βλ. λάγηνος.

λαγχάνω, μέλ. λήξομαι, ἀόρ. ἔλαχον (λαχεῖν, ὅθεν τὸ λαχεῖον) κοινῶς λαχαίνω, échoir, διὰ κλήρου λαμβάνω, tirer au sort; ἐκ τύχης (διὰ λαχνοῦ) ἀποκτῶ, obtenir par le sort; ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν δέχομαι, λαμβάνω, obtenir, recevoir; ἀπολαμβάνω (τινός), jouir de; ἔχω, avoir; κατέχω, posséder καὶ ἀποκτῶ, κερδίζω (τι διὰ τοῦ λαχνοῦ), gagner; βλέπε λαχαίνω.

λαγών, όνος, ἡ καὶ σπανίως ὁ· πᾶν κοῖλον κενὸν διάστημα, (ἀπὸ τοῦ **λαγαρός**), ὅθεν κοῖλος, βαθουλός, le creux, la cavité, πρὸ πάντων ὅμως τὸ βαθουλομένον, κοῖλον μέρος τοῦ σώματος μεταξὺ ὀσφύος, πλευρῶν καὶ ἰσχίου, κοινῶς τὰ μαλακά, τὰ ψαχνά, le défaut des côtes; τὸ πλευρόν, flanc, n. m. αἱ ὀσφύες, lombes, n. m. pl. (λατ. lumbi) parties de l'abdomen situées sur les côtés de la région ombilicale, l'une à droite, l'autre à gauche. § [ἱππολ.] λαγών, όνος, ἡ, flanc du cheval, κοινῶς τὸ λαγαρὸ τοῦ ἵππου (καὶ κατὰ Ξενοφῶντα, **κυνεών.** Αἱ λαγόνες (βλ. ἵππος, 37) ἀποτελοῦσι τὰ πλάγια μαλακὰ μέρη τοῦ κορμοῦ ὡς συνέχειαν τῆς κοιλίας, πρὸς τὰ ἄνω καὶ ὀπίσω μεταξὺ τῶν τελευταίων πλευρῶν καὶ τοῦ εἰλεακοῦ λόφου, ἔχοντος ὡς βάσιν τοὺς πλαγίους κοιλιακοὺς μῦς.

λαγωνικόν, οῦ, τό· κύων δι' οὗ κυνηγοῦσι τοὺς λαγωούς, levrier, n. m. chien à hautes jambes, propre à la chasse du lièvre; ἐνίοτε limier, n. m.=κυνηγετικὸς κύων gros chien de chasse.

λαγωνόκοιλος, κάτισχνος, κατεσχληκὼς (ἵππος), efflanqué (cheval), εἰς ὃν ἕνεκα τῆς ὑπερβολικῆς ἰσχνότητος κοιλαίνονται αἱ λαγῶνες, ἐξέχουσι δὲ οἱ εἰλεακοὶ λόφοι.

λαγωός, οῦ, ὁ· βλ. **λαγός.**

λαγώπους, ους, ουν, οδος· ὁ ἔχων τοὺς πόδας (σκληρούς) ὡς ὁ λαγωός, qui a les pieds comme ceux de lièvre; ‖ [οὐσ.] pied-de-lièvre; **εἶδος** ἀγρίου τριφύλλου (τριφυλλίου, τὸ λαγωπόδαρον), trèfle velu; lagopède, n. m. ἐπίσης πτηνόν, εἶδος λευκῆς πέρδικας· βλ. καὶ λαγόπους.

λαγωτροφεῖον, ου, τό· βλ. λαγοτροφεῖον.

λαγωφθαλμία, ας, ἡ· [ἰατρ.] lagophthalmie, n. f. νόσος τῶν ὀφθαλμῶν (τῶν βλεφάρων), ἀσκεπασία τοῦ βολβοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ ὑπὸ τοῦ ἄνω βλεφάρου ἐν τῷ ὕπνῳ, ὅπως συμβαίνει κατὰ τὸν ὕπνον τοῦ λαγωοῦ μὲ ἀνοικτοὺς ὀφθαλμούς.

λαγώφθαλμος, ος, ον· ὁ πάσχων ἀπὸ λαγωφθαλμίαν, atteint d'une lagophthalmie; lagophthalme, adj. ‖ [οὐσ.] τὸ λαγώφθαλμον=ἡ λαγωφθαλμία.

λαγώχειλος, ος, ον· qui a la lèvre pendue. Συχνὴ σχετικῶς συγγενὴς δυσμορφία τοῦ ἑτέρου συνήθως τῶν χειλέων τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοῦ ἄνω, καθ' ἣν τοῦτο παρὰ τὸν ἕτερον ἢ καὶ ἀμφοτέρους τοὺς κυνόδοντας φέρει σχισμὴν μᾶλλον ἢ ἧττον ἐκτεταμένην. Τοιαύτη σχισμὴ παρατηρεῖται ἐνίοτε καὶ ἐπὶ τῆς σαρκώδους ὑπερῴας, μέγα φέρουσα πρόσκομμα εἰς τὴν κατάποσιν, ὡς τὸ λαγώχειλος εἰς τὸν θηλασμόν, βραδύτερον δὲ καὶ εἰς τὴν λαλιάν. Ὁ λαγώχειλος διορθοῦται διὰ χειρουργίας, καθ' ἣν συρράπτονται τὰ διεστῶτα, ἀφ' οὗ δημιουργηθῶσιν ἑκατέρωθεν τραυματικαὶ ἐπιφάνειαι ἵνα ἐπέλθῃ ἡ σύμφυσις· ὁ καταλληλότερος δὲ χρόνος πρὸς τὴν τοιαύτην χειρουργίαν εἶνε μεταξὺ τοῦ τρίτου καὶ πέμπτου μηνὸς ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ παιδίου.

λαδάδικον, τό· [δημ.] (ἐργαστῆρι) ἐργοστάσιον ἐλαίου, π. χ. ἐλαιουργεῖον, ἐλαιοτριβεῖον καὶ τὰ παρόμοια, fabrique d'huile; κατάστημα ἐν ᾧ πωλοῦσι ἔλαιον, τὸ ἐλαιοπωλεῖον, boutique de marchand d'huile.

λαδάκονον, τό· [δημ.] λίθος ἐφ' οὗ θήγουσι (ἀκονίζουσι, ἐπιχέοντες ἔλαιον), pierre à aiguiser (à l'huile); pierre du levant; βλ. **ἐλαιακόνη.**

λαδανιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] [φυτ.] lède, n. f. ἡ λῆδος, ἡ λήδανος, ὁ κίστος, ciste ladanifère.

λάδανον, τό· ladanum, n. m. καὶ λάβδανον, labdanum; [βοτ.] ἀρχαία ὀνομασία ἑτέρου εἴδους κίστου τοῦ καλουμένου ὑπ' ἐνίων λήδου· γίνεται ἐξ αὐτοῦ τὸ φάρμακον **λάβδανον** (laudanum).

λαδᾶς, ὁ· [δημ.] πωλητὴς ἐλαίου, **ἐλαιοπώλης, ἐλαιέμπορος** καὶ **λαδέμπορος,** marchand d'huile; κατασκευαστὴς ἐλαίου, ἐλαιουργός, fabricant d'huile, huilier, n.m.

λάδεμμα(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] **λάδωμα,** ἐπάλειψις δι' ἐλαίου, **ἐλαίωσις,** huilage.

λαδεμπορία, ας, ἡ· [δημ.] βλ. **ἐλαιοεμπορία.**

λαδέμπορος, ὁ· [δημ.] βλ. **λαδᾶς, ἐλαιέμπορος.**

λαδερή, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] τὸ ἀγγεῖον τοῦ ἐλαίου· τὸ **λαδερόν, ἐλαιοδοχεῖον.**

λαδερόν, τό· [δημ.] τὸ **ἐλαιοδοχεῖον,** burette à l'huile, huilier, n. m. § —, huilier, n. m. ustensile propre à contenir les burettes d'huile et de vinaigre.

λαδερός, ή, όν· [δημ.] **ἐλαιώδης,** huileux, euse. § [ἐπὶ φαγητοῦ] fait (préparé) à l'huile, παρεσκευασμένος δι' ἐλαίου.

λαδεύω, [διάλ. Οἰνόης] ἐξάγω τὸ ἔλαιον διὰ πιέσεως ἀπὸ τῶν καρύων.

λαδί, τὸ (χρῶμα), [δημ.] τὸ **ἐλαιόχρουν,** vert d'huile; βλ. χλωρός.

λάδι, τό· [δημ.] βλ. **ἔλαιον,** huile, n. f. ‖ βγάζω λάδι, tirer (extraire) de l'huile; ‖ τοῦ ἔβγαλε λάδι [φρ. μεταφ.], il l'a saigné à blanc; ‖ βγάζει καὶ ἀπὸ τὴν πέτραν λάδι [φρ.] il tondrait sur un œuf; il tirerait de l'huile d'un mur; ‖ ἐβγῆκε λάδι [φρ.], il est sorti blanc comme la neige; ‖ βάζω λάδι [μεταφ.] baptiser; tenir [sur les fonts]; ‖ σκούφια τοῦ λαδιοῦ [ἐπὶ βαπτίσεως], chrémeau; βλ. **λαδόπανον·** ‖ τὰ ἅγια λάδια, les saintes huiles, ἤτοι τὸ εὐχέλαιον διὰ τοὺς ψυχορραγοῦντας, τὸ χρῖσμα.

λαδιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] κηλὶς ἐπί τινος, κτλ. δι' ἐλαίου, tâche d'huile, ἢ διὰ λιπώδους τινὸς οὐσίας. § ἄφθονος ἐσοδεία ἐλαιῶν, **ἐλαιοπαραγωγή,** récolte abondante d'olives, συνεπῶς καὶ ἄφθονος παραγωγὴ ἐλαίου.

λαδίκ(ι), τό· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] τὸ **ἐλαιοδοχεῖον.**

λαδικόν, τό· [δημ.] (λήκυθος ἐν ᾗ ἐτίθετο ἔλαιον), τὸ **ἐλαιοδοχεῖον,** burette à l'huile; huilier, n. m. βλ. **λαδερόν.** § [μεταφ.] γραῖα γυνή, vieille femme; γραῖα φλύαρος, vieille bavarde; **ἐριννύς,** γραῖα διεστραμμένη, vieille duègne; méchante femme; βλ. καὶ **στρίγλα.**

λαδομπογιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] **τὸ ἐλαιόχρωμα,** couleur à l'huile; καὶ **ὁ ἐλαιοχρωματισμός,** peinture à l'huile; peinturage à l'huile.

λαδόνω, μέλ. ώσω· (καὶ λαδώνω) [μεταφ.] ἀλείφω δι' ἐλαίου, enduire d'huile; oindre avec de l'huile; **ἐλαιόω-ῶ,** huiler; ‖ **χαρτὶ** λαδωμένον, papier huilé. § [οὐδ.] **κλέπτω** ἐπιτηδείως, filouter; faire sa main; mettre du foin dans ses bottes.

λαδοξυδικό, τό· [διάλ. Σμύρνης] = τὸ φιαλοδοχεῖον τὸ περιέχον λάδι, ἅλας, κτλ. διὰ τὴν χρῆσιν τῆς τραπέζης, βλ. **λαδερόν,** huilier, n. m.

λαδόπανον, τό· [δημ.] τὸ πανὶ ἐφ' οὗ τυλίγουσι τὸ βρέφος κατὰ τὸ λάδωμα εἰς τὴν βάπτισιν, linge baptismal; chrémeau, n. m. sorte de bonnet de toile dont on recouvre la tête de l'enfant après la cérémonie du baptême.

λαδόχαρτον, τό· [δημ.] χαρτὶ λαδωμένον, papier huilé.

λάδωμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ ἐλαίωσις, huilage, n. m.

λαδωμένος, η, ον· [δημ.] ἐλαιωθείς, huilé, ée.

λαένι, τό· [διάλ. Ἠπείρου] τὸ λαγῆνι, μέτρον οἴνου ἐκ πέντε λιτρῶν.

λαζάνι, τό· [ἰχθ.] carpe. § [εἶδος ζυμαρικοῦ] lazagne.

λαζαρέτο, τό· [δημ.] βλ. λοιμοκαθαρτήριον.

λαζῆ, [διάλ. Ἠπείρου] = εἰς πλῆθος, ἰλαδόν, en foule, en troupe.

λάζινα, ἡ· [διάλ. Ἠπείρ.] ὁ διὰ τὴν ἄνοιξιν βοσκήσιμος τόπος τῶν προβάτων.

λαζονἰά, [διάλ. Καρπάθου] (ἀπὸ τοῦ λάζος), ἡ μαχαιριά, coup de poignard.

ʼλάζω, [διάλ. Οἰνόης] (= ὑλάσσω, ὑλάσχω, ὑλακτῶ), γαυγίζω.

λάζος, ὁ· [δημ. ξεν.] βλ. ἐγχειρίδιον, poignard, n. m. stylet, n. m.

λάηνας, ὁ· [διάλ. Νάξου] ἡ λάγηνος, εἶδος μικρᾶς διώτου ὑδρίας ὁμοιαζούσης πολὺ πρὸς τὸν ἀμφορέα τῶν παλαιῶν, διαφερούσης δὲ κατὰ τὴν βάσιν, ἣν ἔχει κυκλικὴν καὶ ἑπομένως στερεάν.

λαθεύω, μέλ. εύσω· [δημ.] πλανῶμαι, εὑρίσκομαι ἐν πλάνῃ, être dans l'erreur ; κάμνω λάθος, σφάλλω, faire une faute ; faire un pas de clerc ; βλ. λάθος· ὅθεν σφάλλομαι, διαμαρτάνω, se méprendre ; πλανῶμαι, ἀπατῶμαι, se mécompter ; se tromper ; s'abuser.

λάθος, ους, τό· τὸ σφάλμα, faute, n. f. ἡ ἀπάτη, ἡ πλάνη, erreur, n. f. λάθος ἐξ ἀβλεψίας, ἀστοχίας, bévue, n. f. ἀπάτη, λάθος, τὸ νὰ ἐκλάβῃ τις τὸ ἓν ἀντὶ τοῦ ἄλλου, méprise, n. f. [οἰκ.] boulette, n. f. pas de clerc, n.m. faire un pas de clerc=se tromper par ignorance dans une affaire ; || [λογιστ.] —, κακὸς λογαριασμός, mécompte, n. m. || κάμει λάθη, il fait des fautes ; || ἔκαμα λάθος, je me suis trompé ; || ἔχεις λάθος, vous êtes dans l'erreur ; c'est ce qui vous trompe ; vous avez tort (= ἔχετε ἄδικον). || λογιστικὸν λάθος, erreur de calcul ; || τὰ λάθη εἶνε διὰ τοὺς ἀνθρώπους [φρ. παροιμ.], tout homme peut faillir (σφάλλω)· || κατὰ λάθος, par erreur ; par méprise ; || βιβλίον γεμάτο λάθη [γραμματικά], livre plein d'incorrections ; || τυπογραφικὸν λάθος, faute d'impression ; coquille, n. f. résultat de la substitution d'une ou plusieurs lettres à une ou plusieurs autres ; || λάθος τῆς σκοπεύσεως, erreur de pointage ; || [ἐμπορ.] ὑπάρχει λάθος εἰς τὸ βάρος, il y a une erreur sur le poids; || [ἐμπο.] ἐξισοῦται μὲ διαφορὰν ὑπὲρ ὑμῶν ἐκ φράγκ. 1206,85 ἐλλείψει (ἐκτὸς) λάθους ἢ παραλείψεως, il se balance par un solde en votre faveur de frs. 1206,85 sauf erreur ou omission.

λαθοῦρι, τό· [δημ.] ὁ λάθυρος (ὁμοιάζει πρὸς τὸ πιζέλι καὶ συγχέεται πολλάκις μὲ τὸν ἀρακᾶν), gesse, n. f.

λάθρα, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον κρυφόν, κρυφά, κρυφίως, en secret, secrètement ; κεκρυμμένως, κρυφίως, λαθραίως, à la dérobée, en cachette.

λαθραῖος, αία (καὶ αῖος), ον· κρυφός, ἀπό τινος κεκρυμμένος, caché, ée, adj. λαθραῖος, κρύφιος, furtif, ive, adj. κλοπιμαῖος, κρύφιος, λαθραῖος, clandestin, ine, adj. (ὡς ἡ λαθρογαμία), μυστικός, secret, ète, adj.

λαθραίως, [ἐπίρ.] βλ. λάθρα.

λαθρακἰάζω, [διάλ. Νισύρου] = καταστρέφω τινὰ διὰ τῶν λίθων, βλ. λαθράκἰασμα.

λαθράκἰασμα, ατος, τό· [διάλ. Νισύρου] = διαμελισμός, κομμάτἰασμα, καταστροφή· κυρίως διαμελίζω εἰς τεμάχια διὰ τῶν λίθων· βλ. λαθρακἰάζω.

λαθρεμπόρευμα, τος, τό· τὸ πρᾶγμα, ἤτοι ἐμπόρευμα ἐκ λαθρεμπορίου, (marchandise de) contrebande, n. f.

λαθρεμπορεύομαι, faire la contrebande, ἀσκῶ (ἐνεργῶ) λαθρεμπόριον.

λαθρεμπορία, ας, ἡ· contrebande, n. f. λαθραῖον ἐμπόριον (λαθρεμπόριον), commerce interlope ; ἡ ἀπάτη, fraude, n. f. ἐμπορία λαθραία, commerce de marchandises prohibées ou soumises à des droits dont on fraude le trésor (βλ. καὶ λαθρεμπόριον)· || —, ἡ πειρατία, ἀπάτη, flibuste, n. f.

λαθρεμπορικός, ή, όν· ἀναφερόμενος ἢ ἀφορῶν τὸ λαθρεμπόριον, de contrebande, interlope, adj. || λαθρεμπορικὸν πλοῖον, vaisseau interlope ἢ ἁπλῶς interlope, n. m. navire marchand qui trafique en fraude ; || λαθρεμπορικὸν πλοιάριον (τῶν Ἀγγλικῶν ἀκτῶν) [ναυτ.], smogleur, n. m. (ἐκ τῆς ἀγγλ. λέξεως smuggler).

λαθρεμπορικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον λαθρεμπορικόν, en (par) contrebande ; ἀπατηλῶς, en fraude.

λαθρεμπόριον, τό· contrebande, n. f. (ἐκ τοῦ ἱσπαν. contra = contre ; bando=ordonnance), εἰσαγωγὴ ἐμπορευμάτων ἀπηγορευμένων ἢ ὑποβαλλομένων εἰς δασμὸν δι' ἧς ἀπατῶσι δολιευόμενοι τὸ δημόσιον ταμεῖον· βλ. λαθρεμπορία· || μεταφέρω λαθρεμπόριον, passer de la contrebande.

λαθρέμπορος, ου, ὁ· contrebandier, ère, n. ὁ ἐπιδιδόμενος, ἐνασκῶν τὸ λαθρεμπόριον, qui se livre à la contrebande ; ὁ ἀπατεών, fraudeur. § —, interlope, n.m. ὁ ἐπεμβαίνων τοῖς προνομίοις ἑταιρίας ἐμπορικῆς ἄνευ ἀδείας. § —, πειρατής, ἀπατεών, flibustier, n. m.

λαθροθήρας, α, ὁ· ὁ θηρεύων λάθρα, braconnier, n. m. qui braconne.

λαθροθηρία, ας, ἡ· braconnage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ λαθροθηρεύειν, action de braconner.

λαθροθηρῶ (έω), μέλ. εύσω· braconner (ῥίζα braque, espèce de chien), θηρεύω λαθραίως (κρυφίως) ἢ κατ' ἀπηγορευμένας ἐποχάς, chasser d'une façon ou en des temps défendus.

λαθροχειρέω-ῶ, μέλ. ήσω· βλ. λαθροχειρίζω.

λαθροχειρία, ας, ἡ· escamotage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ λαθροχειρίζειν, action d'escamoter.

λαθροχειρίζω, μέλ. ίσω· (καὶ **λαθροχειρέω**), escamoter; ὑποκρύπτω (ὑπεξαιρῶ) τεχνηέντως, dérober subtilement, καὶ γενικώτερον ἐξαφανίζω ἀντικείμενόν τι, χωρὶς νὰ τὸ ἀντιληφθῶσιν οἱ παριστάμενοι.

λαθροχειριστής, οῦ, ὁ· escamoteur, n. m. ὁ λαθροχειρίζων, qui escamote.

λάθυρος, ου, ὁ· κοινῶς τὸ **λαθοῦρι**, gesse, n. f. εἶδος πιζελίου. § λάθυρος ἢ ἀρακᾶς, vesce, n. f. ποῶδες φυτὸν καθὼς καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ.

'λαία, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] = ἐλαία (τὸ δένδρον καὶ ὁ καρπός).

λαϊάζου, [Αἰτωλ. ἰδίωμα], κρύπτομαι πρό τινος.

λαϊκεύω, ἐκλαϊκεύω, μέλ. εύσω, populariser; καθιστῶ τι λαϊκόν, rendre populaire; populariser une idée.

λαϊκός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὸν λαόν, ὁ ἐκ τοῦ λαοῦ, du peuple; populaire, adj. qui est du peuple, qui concerne le peuple; || ἡ λαϊκὴ ὀργή, la colère du peuple. § [ἐκκλ.] λαϊκός, ή, όν· ὁ μὴ ἱερωμένος, laïque, adj. séculier, ère, adj. καὶ ὡς οὐσ. laïque, n. m. ἴδιος τοῦ λαοῦ, κοσμικός, mondain, e (ὁ μὴ κληρικός)· || βίος λαϊκοῦ, vie séculière; || κατάταξις, τάξις λαϊκοῦ, état séculier; βλ. καὶ κοσμικός· || [οὐσ.] λαϊκός, laïque ou laïc, n. m. καὶ πληθ. οἱ λαϊκοί, les laïques, les laïcs.

λαϊκότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ λαϊκοῦ, laïcité, n. f. ἡ ἰδιότης, ὁ χαρακτὴρ τοῦ λαϊκοῦ (κοσμικοῦ), caractère séculier.

λαϊκῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον λαϊκόν, d'une manière laïque; βλ. λαϊκός. § κοσμικῶς, **λαϊκῶς**, séculièrement, adv. κατὰ τρόπον κοσμικόν, λαϊκόν, d'une manière séculière; ὡς κοσμικῶς (λαϊκῶς), en séculier (ἤτοι οὐχὶ μοναχικόν)· || ζῆν κοσμικῶς, vivre séculièrement; || κρίνειν ὑπόθεσιν τινὰ κοσμικῶς, juger une affaire séculièrement. § λαϊκῶς, populairement, adv. d'une manière populaire.

λαῖλαψ, ος, ἡ· ouragan, n. m. θυελλώδης ἄνεμος (tourbillon de vent) μετὰ βροχῆς ἢ πυκνῆς νεφέλης τὰ πάντα μὲ σκότος περιβαλλούσης, ἡ παλαιὰ ὀνομασία της ἦτο dragon de vent; λέγεται ἐπίσης grain-orageux (ῥιπή, θυελλώδης ἄνεμος), συνώνυμον τῆς καταιγίδος (bourrasque)· || λαῖλαψ περιστροφική, [ναυτ.] travade, n. f. λέγεται λαῖλαψ (ouragan) μικρᾶς διαρκείας λαμβάνουσα χώραν κυρίως εἰς τὰ παράλια τῆς Γουϊνέας (Guinée), κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ὁ ἄνεμος πνέει μετὰ σφοδρότητος διαδοχικῶς ἐξ ὅλων τῶν σημείων τοῦ ὁρίζοντος.

λαιμά, τά· ὁ λαιμός, gorge, n. f. τὸ ἄνωθεν τοῦ στήθους μέρος, sein, n. m. § — ἡ φλεγμονὴ τοῦ λαιμοῦ, ὁ πονόλαιμος, mal de gorge; τὸ πρίξιμον τῶν ἀμυγδαλῶν τοῦ λαιμοῦ «[ἀρχ.] **ἀντιάδες** γένωνται, συνοιδέει ὑπὸ τὴν γνάθον, ἔνθεν καὶ ἔνθεν καὶ ψαυόμενον, σκληρὸν ἐστὶν ἔξωθεν [Ἱπποκ.]» ἀντιὰς = ἀμυγδαλή, amygdale, glande de la gorge.

λαιμαργέω-ῶ, εἶμαι λαίμαργος, être gourmand (glouton).

λαιμαργκά, ᾶς, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] ὁ λαιμὸς τοῦ φορέματος (τουρκ. γιακᾶς).

λαιμαργκά, ἡ· [δημ.] collier, n. m. (de cheval); βλ. περιαυχένιον· || τὰ μπράτσα τῆς λαιμαργκᾶς, attelles; βλ. ζεύγλη.

λαιμαργία, ας, ἡ· γαστριμαργία, ἀδηφαγία περὶ τὴν τροφήν, gourmandise, n. f. gloutonnerie, n. f. τὸ ἐλάττωμα τοῦ λαιμάργου, le vice du glouton.

λαίμαργος, ος, ον· ὁ μὲ τὸν λαιμὸν ἐργαζόμενος, ἐν ταχείᾳ κινήσει, ἀκόρεστος, ἀδηφάγος (περὶ ζώων) gourmand, e, adj. ὁ γαστρίμαργος· βλ. καὶ φαγᾶς· κοινῶς ὁ **λιμάρης**, glouton, onne, adj. et n. (ἐκ τοῦ λατ. gluto; de gluttus = gosier), ὁ τρώγων μετ' ἀπληστίας, qui mange avec avidité; goulu, e, adj. et n. qui aime à manger et qui mange avec avidité; goinfre, n. qui met tout son plaisir à manger, qui mange avidement.

λαιμάργως, [ἐπίρ.] μετὰ λαιμαργίας, avec gourmandise; d'une manière gloutonne, gloutonnement, adv. || —, goulûment, adv. ἤτοι ἀπλήστως, avidement.

λαιμαρκά, [δημ.] βλ. **λαιμαργκά**, collier [de cheval].

λαιμητόμος, ου, ἡ· guillotine, n. f. Τὸ ἀπαίσιον ὄργανον δι' οὗ τελεῖται ὁ ἀποκεφαλισμὸς τῶν εἰς θάνατον καταδεδικασμένων. Τὸ τέμνον ὄργανον εἶνε βαρεῖα μάχαιρα εἰς ὕψος 3—4 μέτρων συγκρατουμένη ἐν μέσῳ δύο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους στερεουμένων στύλων, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων κυλιομένη καταπίπτει ἐπὶ τοῦ τραχήλου τοῦ καταδίκου, ὅστις ἐπὶ σανίδος προσδενόμενος κεῖται ὁριζοντίως ἐξηπλωμένος, τὸν τράχηλον ἔχων ἀκριβῶς ἐν μέσῳ τῶν στύλων. Ἅπασα αὕτη ἡ συσκευὴ ἀποτελεῖται ἐκ πολλῶν τεμαχίων, ὧν ἡ σύνδεσις γινομένη ἐπὶ τόπου ὅπου πρόκειται νὰ στηθῇ ἡ λαιμητόμος διαρκεῖ ὥραν περίπου. Τοιαῦται μηχαναὶ λέγεται ὅτι ἦσαν ἤδη ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Πέρσαις, ὑπῆρχον δὲ κατὰ τὸν μεσαίωνα διάφοροι τὸ σχῆμα ἐν Εὐρώπῃ. Κακῶς ἄρα νομίζεται ὅτι ἐπενόησε τὴν λαιμητόμον ὁ Γάλλος ἰατρὸς Ἰωσὴφ Guillotin (γεν. 1738, ἀποθ. 1814), ἀφ' οὗ γαλλιστὶ ἡ λαιμητόμος φέρει τὸ ὄνομα Γκιλιοτίνα (Guillotine). Οὗτος μέλος ὢν τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως (1789) ἐπρότεινεν ἁπλῶς ἵνα αἱ θανατικαὶ ἐκτελέσεις πάντων τῶν καταδίκων ἀδιακρίτως τῆς κοινωνικῆς τάξεως καὶ τῆς αἰτίας τῆς καταδίκης των γίνωνται διὰ μηχανῆς τοιαύτης λειτουργούσης ἀκαριαίως καὶ ἀσφαλῶς. Μόλις δὲ τὸ 1792 κατεσκευάσθη τοιαύτη ἐν Παρισίοις κατὰ παραγγελίαν τῆς κυβερνήσεως ὑπὸ τοῦ γερμανοῦ μηχανικοῦ Σμὶτ καὶ πρῶτον ἔσχε θῦμα τὸν ληστὴν Πελλετιὲ (25 Ἀπριλ. 1792) λαβοῦσα κατ' ἀρχὰς τὸ ὄνομα Louisette ἀπὸ τοῦ ἰατροῦ Ἀντωνίου Louis, ὅστις εἰς τὴν νομοθετικὴν συνέλευσιν ὑπέβαλε τῷ 1791 σχέδιον τοιαύτης μηχανῆς, ὡς ἐλειτούργει ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐν τούτοις τὸ ὄνομα

τοῦ Γκιλιοτὲν ἔμεινε γνωστότερον καὶ ἡ λαιμητόμος προσέλαβε καὶ διετήρησε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἔκτοτε ὁ μηχανισμὸς αὐτῆς ἐτελειοποιήθη ἔτι μᾶλλον καὶ ἡ λαιμητόμος ἐγένετο παραδεκτὴ παρὰ πάντων σχεδὸν τῶν κρατῶν, μόνον τῶν στρατιωτικῶν καταδίκων θανατουμένων διὰ τυφεκισμοῦ. Ἐν Ῥωσσίᾳ, Ἀγγλίᾳ καὶ Τουρκίᾳ διατηρεῖται ἔτι ἡ ἀγχόνη.

λαιμόδεσμος, ου, ὁ· [ναυτ.] nœud de cravate, n. m. βλ. εἰς σχοινόκομβοι (ναυτικοῦ).

λαιμοδέτης, ου, ὁ· βλ. κραβάτα, cravate, n. f. τεμάχιον ὑφάσματος τιθέμενον περὶ τὸν λαιμόν· [ἐν.] col, n.m. || λαιμοδέται μεταξωτοὶ μέλανες σπινάτοι, cravates de soie noire croisée.

λαιμοπέδη, ης, ἡ· colleron, n. m. μέρος τι τῆς σαγῆς ἵνα κρατῇ τὸν ῥυμὸν τῶν ὀχημάτων. Αὕτη περιλαμβάνει 1ον τὸν **κορμὸν τῆς λαιμοπέδης** (corps du colleron), ἐπὶ τοῦ ὁποίου διακρίνονται ὁ συνοχεὺς (dragonne), ἡ γλωχὶς (contresanglon) καὶ ἡ πόρπη (boucle), τὸ διπλοῦν **ἀγκύλιον μετὰ στρόφιγγος** (double maille à piton) καὶ ὁ **ἱμὰς τῆς ἐνετῆς** (courroie d'agrafe).

λαιμόπονος, ου, ὁ· καὶ πονόλαιμος, mal de gorge; βλ. **λαιμά**.

λαιμός, οῦ, ὁ· τὸ ἑνῶνον τὴν κεφαλὴν μὲ τὸν κορμὸν τοῦ σώματος, cou, n.m. col, n.m. λαιμὸς (τὸ ἔμπροσθεν μέρος), λάρυγξ, φάρυγξ, gorge, n. f. καὶ κατ' ἐπέκτασιν λαιμὸς καλεῖται πᾶν στενὸν μέρος ἑνῶνον δύο πλατύτερα· γενικῶς δὲ ὁ αὐχήν, gorge, λέγεται λαιμός· βλ. **αὐχήν**· || μανδῆλι τοῦ λαιμοῦ, mouchoir de cou; fichu, n. m. || πονεῖ ὁ λαιμός του, il a mal à la gorge; || τὸν ἔπιασεν ἀπὸ τὸν λαιμόν, il l'a pris (μεταφ. tenu) à la gorge; || ἐστράβωσεν (ἐπιάσθη) ὁ λαιμός του, il a un torticolis; || ἔβγαλε τὸν λαιμόν του (ἀπὸ ταῖς φωναῖς), il s'est égosillé; || ἐχώθη (εἰς χρέη, κτλ.) ἕως τὸν λαιμόν, il en a pardessus les oreilles (ou par dessus les bretelles); || τὸν ἐπῆρα εἰς τὸν λαιμόν μου, [φρ.] je suis la cause de son malheur. § —, col, n. m. ou cou, n. m. τὸ μέρος ἀντικειμένου τινὸς ὅπερ περιβάλλει τὸν αὐχένα. § [ἀρχιτ.] λαιμός, col, n. m. ὑποτραχήλιον, τό· τὸ ἐστενευμένον μέρος κιγγλίδος ἢ κίονος· κατὰ τὸν Ῥὸς **ἐντομή**, ἡ· βλ. καὶ ὑποτραχήλιον (gorgerin). § [ἱππολ.] λαιμός, cou, n. m. κυρίως ὀνομάζεται οὕτω τὸ κατώτερον μέρος τοῦ τραχήλου (λαιμός, φάρυγξ)· βλ. **τράχηλος**. § ὁ λαιμὸς τοῦ ἐλάσματος (τῆς σπάθης, τῆς λόγχης), collet de la lame (du sabre, de la lance); βλ, καὶ αὐχήν· || ὁ λαιμὸς τοῦ στοχάστρου, collet de guidon; || ὁ λαιμὸς (αὐχὴν) τῆς ἀγκύρας, collet de l'ancre; || ὁ λαιμὸς τῆς **ἐπωστρίδος**, collet de la tête mobile. § —, τὸ περιλαίμιον ἐνδύματος, τὸ περὶ τὸν τράχηλον τοῦ ἐνδύματος, col, n. m. (collet) (d'un habit); βλ. καὶ **περιλαίμιον**. § —, ὁ στενὸς λαιμὸς ἀγγείου, goulot, n. m. (d'un vase). § — ὁ αὐχὴν πυραύλου, gorge [de fusée]; § — [ναυτ.] λαιμὸς (στήλης ἢ ἐπιστηλίου), (d'un mât), n. m. κοινῶς **κολομπίρι**· τὸ μέρος στήλης ἢ ἐπιστηλίου παρ' ᾧ τίθεται τὸ κάτω μέρος ὑπερκειμένου ἐπιστηλίου.

λαιμοτομία, ας, ἡ· décollation, n. f. ἡ ἀποτομὴ τῆς κεφαλῆς, action de couper la tête, ἤτοι ἡ ἀποκεφάλισις, π. χ. ἀποκεφάλισις τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, la décollation de saint Jean-Baptiste.

λαιμοτόμος, βλ. λαιμητόμος.

λάϊνος, η, ον· παρ' ἀρχαίοις σημαίνει ἐκ λίθου, de pierre, ὅθεν σκληρός. § [δημ.] λάϊνος, σημαίνει ἐκ ξύλου ἐλαίας, ἐξ ἐλαίας, (de bois) d'olivier.

λάϊο ἀρνὶ ἢ πρόβατο [διάλ. Λεντεκάδ.] = μαῦρον (ἀρνὶ ἢ πρόβατον).

λαιοτρουβειάρις, [διάλ. Λεντεκάδ.] ὁ ἐν ἐλαιοτριβείῳ ἐργαζόμενος· ὁ **λειοτριβειάρις**.

λαϊοῦρι, τό· [διάλ. Νάξου] ὁ **ἐλαιών**, ἐλαιογύριον (ληοῦρι).

λαϊόφυτον, τό· [διάλ. Μήλου]=ὁ **ἐλαιών**.

λαΐφος, ου, τό· [ναυτ.] flèche-en-cu (ou cul), n. f. κοινῶς τὸ **φλίσι**. Ἐλαφρὸν ἱστίον τοποθετούμενον ὑπὲρ τὰ ἡμιόλια καὶ τὸν ἐπίδρομον, σχήματος τριγωνικοῦ ἢ τραπεζοειδοῦς· διακρίνεται δὲ ἀναλόγως τῆς θέσεώς του εἰς **πρωραῖον, μέσον** καὶ **πρυμναῖον λαΐφος** (flèche de misaine, flèche-en-cul du grand-mât, καὶ flèche-en cu). Τὰ ἱστία ταῦτα ἀπαντῶνται συνηθέστερον εἰς τοὺς κερκούρους καὶ τὰς ἡμιολίας.

λακάνα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ἡ λεκάνη, λεκάνα.

λακέρδα, ας, ἡ· [δημ.] τόννος παστός, thon salé.

λακέω, βλ. **λακινιά**.

λακίζω, ὀρθότ. λακκίζω (ἀπὸ τὸ λάκκος, λάκκα)· βλ. **λακκῶ**.

λακίζω, [διάλ. Ἠπείρου] ἐξορμῶ μετά τινος ταραχῆς, π. χ. «ἐλάκισαν τὰ πρόβατα».

Ἐλάκησε, [διάλ. Ἠπείρου] παρὰ τοῖς ποιμέσιν, ἀντὶ τοῦ **ἀπῆλθεν**· βλ. καὶ **λακίζω**· ἐν τῇ ἁγίᾳ γραφῇ **ἐλάκησεν** = ἐσχίσθη.

λακινιά, ἡ· [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου]= ἡ ἐξελθοῦσα εἰς βοσκὴν ἀγέλη (ἐκ τοῦ **λακέω**= κροτῶ, θορυβῶ· διὰ τὸν θόρυβον, ὃν ποιεῖ διερχομένη).

λακινιάρικος, η, ον· [δημ.] βλ. **ἀγελαῖος**.

λάκκα, ας, ἡ· [δημ.] ὁ λάκκος, fosse, n. f. τὸ βαθούλωμα, ἡ κοιλότης, creux, euse; || τὸν ἄφησεν εἰς τὴν λάκκα [φρ.], il l'a planté là; il l'a abandonné. § —, μικρὰ κοιλάς, petit vallon; κοίλωμα τοῦ **ἐδάφους**, dépression de terrain (du sol).

λακκάκι, τό· ὑποκ. τοῦ λάκκος, βόθριον, fossette, n. f. μικρὸς λάκκος. § πληθ. λακκάκια, fossettes, λέγεται τὸ σχηματιζόμενον βαθούλωμα εἰς **τὰ μάγουλα** (παρειὰς) μερικῶν ὅταν γελῶσι, ὁ γελασῖνος.

λάκκη, ης, ἡ· laque, n. f. (lake) [περσιστὶ lak]. Κομμιοφητίνη (gomme-résine) ἐφ' ἧς ἔντομα τινὰ ἐναποθέτουσιν ἐρυθροκιτρίνην χρωματιστικὴν ὕλην. Ἡ λάκκη χρησιμεύει εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν **ἐπιχρισμάτων** (vernis). Ἡ κομμιορητίνη αὕτη εἶνε ῥητινώδης ἔχχυσις

διαφόρων δένδρων εἰς τὰς Ἰνδίας, ἐφ' ἧς ἔντομά τινα ἐναποθέτουσι τὴν ἐρυθροκιτρίνην χρωματιστικὴν ὕλην, ἥτις εἶνε κατωτέρα τῆς ἀληθοῦς κοχενίλλης (cochenille). Ἡ λάκκη διαλύεται ἐν τῷ οἰνοπνεύματι καθὼς καὶ ἐν ὑδατώδει διαλύσει βόρακος ὅπερ ἐπιτρέπει νὰ τὴν διακρίνωσιν ἐκ τῶν λοιπῶν κοινῶν ῥητινῶν μεθ' ὧν παραποιεῖται. § Λάκκη, laque, n. f. κατὰ Χαντσερῆν **ὄστρειος**, ον· χρῶμα πορφυροῦν ὕλη τις λαμβανομένη πρὸς βαφὴν καὶ χρωματισμόν· βλ. **λακκόχωμα**. § Λάκκη, ἡ· laque, n. m. στιλπνότατον καὶ ὡραῖον **ἐπίχρισμα** (vernis) μέλαν ἢ ἐρυθρὸν κατασκευαζόμενον ἐν Κίνᾳ, κοινῶς καλεῖται οὕτως ἐνίοτε πᾶν βερνίκιον, κυρίως ὅμως ἡ λάκκη εἶνε διάλυσις ῥητίνης τινὸς (κοπαλίου, ἠλέκτρου, ἀσφάλτου) ἐν λιπαρῷ τινι ἐλαίῳ (λινελαίῳ, κανναβελαίῳ) ἠραιωμένῳ διὰ τερεβινθελαίου, κατὰ βούλησιν κεχρωσμένη, χρησιμεύουσα δὲ εἰς ἐπάλειψιν σκευῶν ἐκ λευκοσιδήρου, χάρτου, ξύλου, δέρματος, σιδήρου, κτλ., ἐφ' ὧν εὐκόλως ξηραινομένη καταλείπει στιλπνὸν ἐπίχρισμα. Ἡ χρῆσις τῆς λάκκης ἦν ἔκπαλαι γνωστὴ ἐν Κίνᾳ, ὅθεν κομίσας λάκκην εἰς Ῥώμην τὸ πρῶτον μοναχός τις ὀνόματι Εὐστάχιος, διέδωκε τὴν τέχνην καὶ ἐν Εὐρώπῃ. Ἡ γνησία λάκκη εἶνε διάλυσις ῥητινώδους ὕλης ἐκρεούσης ἐκ τοῦ λακκοδένδρου ἐν τῷ ἐλαίῳ τῶν σπερμάτων τῆς Vernicia montana. Ἡ δὲ ἰαπωνικὴ λάκκη πολυτιμοτέρα καὶ τῆς σινικῆς, εἶνε διάλυσις τοῦ ἐκκρίματος εἴδους Ῥοῦ, τοῦ Rhus vernix ἐν τῷ ἐλαίῳ τῆς Bignonia tomentosa. Ἐν τῇ Κίνᾳ καὶ Ἰαπωνίᾳ κοσμοῦνται ἀγγεῖα μάλιστα διὰ ποικίλων καὶ πολυχρώμων διὰ λάκκης ζωγραφημάτων, μεγάλως ἐκτιμώμενα ἐν Εὐρώπῃ (τὰ περίφημα «ἰαπωνικὰ ἀγγεῖα»), ὅπου πολυειδεῖς ἐκτελοῦνται ἀπομιμήσεις αὐτῶν.

λακκίζω, [δημ.] βλ. λακκῶ.

λάκκισμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ φυγή, fuite, n. f. βλ. **λακκῶ**.

λάκκος, ου, ὁ· ὄρυγμα, βαθούλωμα, ἐσκαμμένον μέρος, ὁ βόθρος, fosse, n. f. βλ. καὶ **βόθρος**· ‖ ἔχει τὸ ἕνα πόδι του εἰς τὸν λάκκον [φρ.], il a un pied dans la fosse ; ‖ κάτι λάκκον ἔχει ἡ φάβα [παροιμ.], il y a anguille sous roche ; il y a de l'oignon ; ‖ [σιδηροδρ.] λάκκος πρὸς ἀναζωπύρωσιν τοῦ πυρὸς ἐν ταῖς ἑστίαις τῶν ἀτμομηχανῶν, fosse à piquer le feu ; ‖ — ἀσβέστου, βλ. **ἀσβεστόλακκος**· ‖ — τῶν τύπων ἢ λάκκος χωνείας, fosse aux fontes ἢ fosse à couler. § —, puisard, n. m. φυσικὸν φρέαρ ἐν τῷ πυθμένι του ὁποίου ῥέει ὑπόγειον ὕδωρ.

λακκόχωμα, ατος, τό· laque, n. f. (βλ. **λάκκη ὄστρειος**, ον) χρῶμα πορφυροῦν, ὕλη τις λαμβανομένη πρὸς βαφὴν καὶ χρωματισμόν· ‖ **λακκόχωμα** (ἢ κατὰ Χαντζερῆν **ὀστρειόκονις**) Ἐνετίας, Φλωρεντίας, κτλ., laque (de Venise, de Florence, etc.) χρωματιστικὴ ὕλη χρησιμεύουσα εἰς τοὺς χρωματισμοὺς τῶν οἰκοδομῶν, συγκειμένη ἀπὸ κρητίδα κοκκινοβαφῆ· ‖ — καρμηνίου, laque carminée ; ‖ — κοχενίλλινον (κρεμεζιόχρουν), laque de cochenille ; ‖ — ῥιβησιόχρουν (φραγκοσταφύλλων), laque de groseille ; ‖ — ὑποκίτρινον, laque jaunâtre ; ‖ — ὑποκυανοῦν, laque bleuâtre; ‖ — ἐρυθροδάνου, laque de garance; ‖ — κόκκινον, laque écarlate ; ‖ — πορφυροῦν, laque pourpre ; ‖ — ῥοδόχρουν, laque rose ; ‖ — Στουττγάρδης, laque de Stuttgart; ‖ καστάνινον λακκόχωμα, laque brune ; ‖ — ἀνακάρδου, laque acajou ; ‖ — κυανοῦν, laque bleu.

λακκῶ (έω) καὶ λακκίζω, μέλ. ήσω, ἀόρ. ἐλάκκισα, κατέρχομαι ἐκ τῶν ὑψηλῶν μερῶν τοῦ βουνοῦ εἰς τὴν λάκκα (τὴν κοιλάδα), ἤτοι εἰς τὸ χαμηλότερον μέρος, ὅθεν φεύγω τρέχων, τρέπομαι εἰς φυγήν, s'en aller en courant ; s'enfuir.

λάκκωμα, ατος, τό· τὸ βαθούλωμα, fosse, n. f. ἡ κοιλότης, τὸ κοίλωμα, creux, n. m. ἡ ἐκσκαφή, excavation, n. f.

λακούτσι, τὸ ἢ λιόγουνο [διάλ. Κύμης] πᾶν τὸ ἀδύνατον καὶ μικροκαμωμένον καὶ ἰδίως ἐπὶ τῶν μικρῶν παιδίων.

λακριδί, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἡ ὁμιλία.

λακριδίζου, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ὁμιλῶ.

λακτάρα, ας, ἡ· [δημ.] (προφ. **λαχτάρα**), διακαὴς πόθος (ἐπιθυμία), σφοδρὰ ἐπιθυμία, désir ardent ; ἡ στενοχωρία, ἡ ἀδημονία, anxiété, n. f. (tourment d'esprit) ; ἡ ἀνυπομονησία, impatience, n. f. ‖ μὲ τί λαχτάρα τὸν περιμένω! comme il me tarde de le revoir! ‖ — σου ! [φρ.], malheur à toi.

λακταρίζω, [δημ.] λαχταρίζω, βλέπε λακταρῶ.

λακταριστός, ή, όν· [δημ.] ἑλκυστικός, ὀρεκτικός, appétissant, a, adj. διακαῶς ἐπιθυμητός, ardemment désiré. § [ἐπὶ ἰχθ. ἰδίως] **ἀσπαίρων** (σπαράζων) εἰσέτι, frétillant, e.

λακταρῶ, μέλ. ήσω· [δημ.] (προφ. **λαχταρῶ**), ἐπιθυμῶ σφόδρα, σφοδρῶς ἐπιθυμῶ (περιμένω), διακαῶς ποθῶ, désirer ardemment ; ὑπερεπιθυμῶ τι, soupirer après ; φλέγομαι ὑπὸ ἐπιθυμίας, brûler de ; [συνεκδ.] ἀδημονῶ, ἀνυπομονῶ, s'impatienter ; εἶμαι πλήρης ζέσεως, ἀνυπομονησίας, pétiller (d'ardeur, d'impatience) ; σπαράζω, σφαδάζω, **σπαίρω**, palpiter ; ἐπίσης πάλλω, κτυπᾷ ἡ καρδιά μου (ἔκ τινος αἰτίας), palpiter. § [ἐπὶ ἰχθ.] ἀσπαίρω, σπαράζω, frétiller.

λακτίζω, μέλ. ίσω, μὲ τὸν πόδα ὠθῶ, κλωτσῶ, δίδω λάκτισμα (κλωτσιάν), donner un coup de pied ; κτυπῶ διὰ τοῦ ποδός, frapper du pied ; [ἐπὶ ζώων ἰδίως] ἵππων, ἡμιόνων, ὄνων], ruer ; κοινῶς τινάζω κλωτσιάν, lancer une ruade ; ἀνατινάσσω ὁρμητικῶς τὰ ὀπίσθια σκέλη. § —, βλ. **ἀπολακτίζω**. § —, repousser, κοινῶς **κλωτσῶ**, οἱ γάλλοι λέγουσι, le fusil repousse = τὸ τυφέκιον λακτίζει (κοινῶς κλωτσᾷ) ὅταν τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὀπισθοδρομήσεως (recul) εἰσὶ λίαν αἰσθητά. § — κτυπῶ τοὺς πόδας, trépigner, agiter les pieds.

λάκτισμα, ατος, τό· κοινῶς ἡ **κλωτσιά**, coup de pied, n. m. [ζώου, καὶ ἰδ. ἵππου, ἡμιόνου ἢ ὄνου], ruade, n. f. τὸ διὰ τῶν πο-

δῶν κτύπημα· βλ. καὶ λακτίζω. § — τοῦ ὅπλου, κοινῶς τὸ κλώτσημα, repoussement (n. m.) du fusil ; βλ. **λακτίζω,** καὶ **ὀπισθοδρόμησις.** § [ἱππευτ.] ébalaçon ou ébalançon, n. m. λάκτισμα μετὰ προβατείου ἅλματος (saut de mouton avec ruade), εἶδος λακτίσματος τοῦ ἵππου ἀναπηδῶντος· συνώνυμον τοῦ estrapade, n. f. βλ. **ἅλμα προβάτειον.**

λακτιστής, οῦ, ὁ. rueur, euse, ὁ λακτίζων.

λακῶ, βλ. λακκῶ.

λακωνίζω, μέλ. ίσω· ὁμιλῶ, γράφω, λακωνικῶς, parler, écrire laconiquement ; καὶ ἐν γένει μιμοῦμαι τὰ ἤθη τῶν ἀρχαίων λακώνων, imiter les Spartiates.

λακωνικός, ή, όν· κατὰ τὸ ἔθιμον τῶν λακώνων, laconique, adj. βραχύς, εῖα, ύ, bref, ève, adj. σύντομος, ος, ον, court, e, adj. βραχύς, σύντομος, succinct, incte, adj. (προφ. suk-sinkte) ; ‖ λακωνικὴ (ἐπιστολή, ὕφος, ἀπάντησις), laconique, adj.

λακωνικότης, ητος, ἡ· καὶ **λακωνισμός,** ἡ ἰσχυρὰ καὶ πολυθρύλλητος βραχυλογία εἰς τὴν ἔκφρασιν, laconisme, n. m. βραχυλογία, συντομία, brièveté, n. f.

λακωνικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον λακωνικόν, laconiquement, adv. συντόμως, βραχέως, brièvement, adv. μὲ ὀλίγας λέξεις, ἐν βραχυλογίᾳ· ‖ γράφω λακωνικῶς, écrire laconiquement.

λακωνισμός, οῦ, ὁ· laconisme, n. m. τὰ ἤθη καὶ ἡ δίαιτα τῶν παλαιῶν Λακεδαιμόνων (λακώνων) καὶ ἰδίως ἡ περιώνυμος αὐτῶν ἐν τῷ λέγειν **συντομία.**

λάλα, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] ἡ κάμπη.

λαλαγγῆτα, ἡ· [δημ.] ζυμαρικὸν ἑψημένον, pâte frite ; ἡ τηγανῆτα, crêpe, n. m.

λαλαγγίδα, ἡ· οἱ λαλαγγίδες [διάλ. Λεντεκάδ.] πλακούντια τηγανιζόμενα μετ' ἐλαίου ἡ **λαλάγγη,** λαλάγγαι, ὅπερ ἱκανῶς παλαιόν.

λαλαγγίδα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] (λαλάγγη) = λαλαγγίτης, **τηγανίτης, τηγανῆτα.**

λαλαγγόψωμο, τό· [διάλ. Λεντεκαδ.] πλακοῦντες μεγάλοι, λεπτοὶ καὶ πεπλατυσμένοι, παρασκευαζόμενοι ὡς καὶ **αἱ λαλαγγίδες.**

λαλάδια, τά· ἢ λιλάδια, [διάλ. Ἰκαρίας]= λιθάρια τῆς ἀκτῆς (**χαλίκια**) (ἀρχ. **λάλλη**).

λάλαρα, τά· [διάλ. Κύμης] καὶ **λαλάρια,** πέτραι μικραὶ λεῖαι τῆς θαλάσσης· μικροὶ χάλικες (ἀρχ. λάλλη, ης, ἡ· petit caillou).

λαλασκεύω, [διάλ. Οἰνόης] **πολυχαϊδεύω·** (παράγωγα) **λαλασιάρης,** θηλ. **λαλασοῦ**=πολυχαϊδεμένος, gaté, ée.

λάλεμα(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] ὁ τρόπος τοῦ λαλεῖν, πρόσκλησις.

λαλάτσι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] (λᾶας, λάλλη, λάλλαι)=λίθος, πέτρα, **χαλίκια.**

λαλές, ὁ· [βοτ.] tulipe, n. f. λαλέδες ὀνομάζονται κοινῶς τὰ διάφορα εἴδη τυλίπης.

λαλέω, βλ. λαλῶ.

λάλημα, ατος, τό· ἡ φλυαρία, babil, n. m. bavardage, n. m. § —, τὸ ᾆσμα (τῶν **πτηνῶν**) chant (des oiseaux), τὸ κελάδημα, **gazouillement, n. m.**

λαλιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] ἡ φωνή, voix, n. f. ἡ φλυαρία, ὁ λόγος, ἡ ὁμιλία, le langage ; l'entretien ; ‖ δὲν ἄκουσα ἀκόμη τὴ λαλιά του, [φρ.], je ne connais pas le son de sa voix.

λαλλά, ἡ [διάλ. Καρπάθου] ἡ **προμήτωρ.**

λάλος, ος, ον· ὁ φλύαρος, bavard, e, adj. ἀδόλεσχος, μωρολόγος, babillard, e ; ἐν γένει ὁ ὁμιλῶν πολύ, grand parleur ; ‖ τὸ λάλον= ἡ φλυαρία, le bavardage ; ἡ πολυλογία, le babillage (ἐπίσης ἐπὶ πτηνῶν).

λαλούμενα, τά· [δημ.] ἐν γένει τὰ μουσικὰ ὄργανα, instruments de musique.

λαλῶ (έω), μέλ. ήσω, ἡ ἁπλῆ ἐνέργεια τοῦ στόματος καὶ τῆς γλώσσης, ὁμιλῶ, parler ; διαλέγομαι, discourir ; λέγω, dire ; [συνεκδ.] πολὺ ὁμιλῶ, φλυαρῶ, bavarder, babiller ; ‖ δὲν ἠξεύρει τί λαλεῖ, il parle à tort et à travers ; il ne sait pas ce qu'il dit ; ‖ αἰωνίως λαλεῖ, il ne fait que bavarder. § [ἐπὶ πτην.] ᾄδω, ψάλλω, κελαδῶ, chanter ; ‖ κελαδῶ, gazouiller ; ‖ ὅταν λαλοῦν οἱ πετεινοί, au chant du coq.

λάμα, ας, ἡ· [δημ. ξεν.] ἡ λεπτὴ πλάκα ἢ τὸ φύλλον τοῦ μετάλλου, ἀπὸ τοῦ **ἔλασμα,** lame, n. f. βλ. **ἔλασμα·** τὸ πετάλειον, ἡ πλάκα, plaque, n. f. § —, **βλ. λεπίς.**

λάμα, ἡ· καὶ **λάμας,** ὁ· lama, n. m. ἢ προβατοκάμηλος ἢ **αὐχενία,** καλεῖται γένος θηλαστικῶν ζώων, ἀντιπροσωπεῦον ἐν Ἀμερικῇ τὸ γένος κάμηλος, ἀφ' οὗ διακρίνεται διὰ τῆς ἐλλείψεως τοῦ ὕβου, τῶν δύο βαθέως κεχωρισμένων μετὰ ὀνυχοειδῶν ὁπλῶν δακτύλων καὶ τῆς βραχείας καὶ λίαν τριχωτῆς οὐρᾶς. Γνωστὰ εἰσὶ 4 εἴδη, πάντα πολὺ μικρότερα τῆς καμήλου, οἰκοῦντα τὰς ψυχρὰς χώρας τῆς Ν. Δ. Ἀμερικῆς καὶ ἰδίως ἐπὶ τῶν ὀρέων. Φαίνεται ὅτι σπανίως πίνουσιν ὕδωρ, εὐχαρίστως δὲ δέχονται καὶ τὸ ἁλμυρὸν ὕδωρ, διαρκῶς δὲ ἀποβάλλουσι πολὺν σίελον, ὃν προσβαλλόμεναι πτύουσι κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Τὸ ἰδίως λάμα καλούμενον εἶδος εἶνε ἐν Περοὺ τὸ χρησιμώτατον τῶν ζώων, ἐν τοῖς ψυχροῖς τόποις ὡς φορτηγὸν χρησιμοποιούμενον· τὸ χρῶμα αὐτῆς εἶνε ποικιλώτατον, οὔσης φαιᾶς μετὰ λευκῶν κηλίδων, ὅλως μελαίνης ἢ λευκῆς, μελαίνης μετὰ λευκῶν κηλίδων κτλ. Τὸ ἔριον αὐτῆς χρησιμοποιεῖται εἰς χονδρὰ ὑφάσματα, τὸ δὲ κρέας της τρώγεται λίαν ὁμοιάζον τὸ τοῦ προβάτου.

λάμαρ, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] πηλὸς πολτώδης τῶν ποταμῶν καὶ ῥυακίων, **ἰλύς.**

λαμαρίνα, ας, ἡ· [δημ.] tôle, n. f. βλ. **πετάλειον.**

λαμβάνω, μέλ. λήψομαι, ἀόρ. ἔλαβον, παρακ. εἴληφα καὶ εἴλημμαι, j'ai pris ; κοινῶς **παίρνω,** εἴτε ἑκουσίως διδόμενον εἴτε βιαίως, prendre ; παθ. μετοχ., pris, e ; δέχομαί τι, recevoir ; κατορθόνω νὰ λάβω τι, ἀποκτῶ τὸ ζητούμενον, ἐπιτυγχάνω, obtenir ; ἅπτομαι, πιάνω, toucher ; λαμβάνω μετ' ἐμοῦ, emporter ; [τὸ ῥῆμα λαμβάνω, prendre, μετ' ἀντικειμένου τινὸς ἔχει πλείστας κοινὰς σημασίας ἐμπορικάς, στρατιωτικάς, ναυτικάς, κλπ.] ‖ —

σημείωσιν, prendre note ; ‖ — γνῶσιν, prendre connaissance ; ‖ — τὸν κόπον νά, se donner la peine de ; ‖ — (μισθόν, χρήματα), toucher ; ‖ — τὸ θάρρος νά, prendre la liberté de, se permettre de ; ‖ — τὸ βραβεῖον, gagner (obtenir) remporter le prix ; ‖ ἡ πόλις αὐτὴ ἔλαβε τὸ ὄνομα ἀπό..., cette ville a pris son nom de (ἢ du...) ; ‖ — ὑπομονήν, prendre patience, patienter (=ὑπομένω)· ‖ δὲν ἔλαβον ἀκόμη αὐτὰ τὰ χρήματα, je n'ai pas encore touché cet argent ; ‖ δὲν ἔλαβε τὴν ἐπιστολήν μου, il n'a pas reçu ma lettre; ‖ ἔλαβον διαταγὴν ν' ἀναχωρήσω, j'ai reçu l'ordre de partir ; ‖ — ἀμοιβήν, avoir une récompense ; ‖ — κληρονομίαν, recevoir (recueillir) un héritage ; ‖ — μέρος, prendre part ; ‖ — εἰς τὴν κατοχήν μου, prendre possession ; ‖ — χρήματα (ἐπιστολήν), recevoir de l'argent (une lettre) ; ‖ — τὴν τιμήν, avoir l'honneur ; ‖ — τὸν μισθόν μου, toucher (des appointements) ; ‖ — καιρόν, avoir le temps ; ‖ — ὑπὸ σημείωσιν, prendre note ; ‖ — φροντίδα, prendre soin; ‖ — γνῶσιν, prendre connaissance; ‖ — χώραν, avoir lieu=γίνεσθαι· ‖ — (ἔχω) τὴν εὐχαρίστησιν, j'ai le plaisir; ‖ — (ἔχω) τὴν τιμήν, j'ai l'honneur; ‖ ἐπὶ τούτοις λαμβάνομεν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ εἰδοποιήσωμεν ὑμᾶς, ὅτι.., en attendant nous avons le plaisir de vous informer que..; ‖ λαμβάνομεν τὴν ἐλευθερίαν νὰ ἀνοίξωμεν πίστωσιν ὑπὲρ τοῦ κομιστοῦ . . . , nous prenons la liberté d'ouvrir un crédit en faveur du porteur...; ‖ [ἐμπορ.] λαμβάνειν πληροφορίας περὶ ἐμοῦ, prendre des informations sur mon compte ; ‖ — τὴν ἐλευθερίαν νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, ὅπως . . . , je prends la liberté de vous prier de . . . ; ‖ [ἐμπορ.] τῇ συστάσει αὐτῶν λαμβάνω τὴν ἐλευθερίαν νὰ γράψω ὑμῖν, ὅπως ζητήσω . . . , c'est sous leur recommandation que je prends la liberté de vous écrire pour vous demander . . . ; ‖ [ἐμπορ,] τῇ συστάσει τῶν κ. κ. . . . τῆς . . . λαμβάνω τὴν ἐλευθερίαν νὰ ἀπευθυνθῶ πρὸς ὑμᾶς ὅπως . . . à la recommandation de M. M... de . . . je prends la liberté de m'adresser à vous pour ; ‖ [ἐμπορ.] ἔλαβον παρὰ τοῦ κ. . . . τὸ ποσὸν τῶν . . . , reçu de M. . . . la somme de . . . ; ‖ [ἐμπορ.] μετὰ τὴν τελευταίαν μου τῆς 15 παρελθόντος, ἔλαβον τὴν ἀπὸ 3 τρέχοντος ὑμετέραν, depuis ma dernière en date du 15 dernier, j'ai reçu votre honorée du 3 courant ; ‖ [ἐμπορ.] ἔλαβον ἐγκαίρως τὴν ἐπιστολήν, ἣν . . . j'ai reçu à temps la lettre que . . . ; ‖ [ἐμπορ.] λαμβάνω τὴν ἐλευθερίαν νὰ στείλω ὑμῖν ἐγκλείστως, je prends la liberté de vous soumettre ci-joint ; ‖ [ἐμπορ.] εὐαρεστήθητε νὰ λάβητε σημείωσιν τούτων, veuillez en prendre note ; ‖ [ἐμπορ.] καλὴ σημείωσις ἐλήφθη τῆς πιστωτικῆς ὑμῶν ἐπιστολῆς, bonne note a été prise de votre lettre de crédit ; ‖ — σύζυγον, prendre femme ; ‖ λάβετε τὸν κόπον νά, donnez-vous la peine de ; ‖ μὴ λάβετε αὐτὸν τὸν κόπον [εἰρων.], épargnez vous cette peine ; ‖ ἔλαβεν ἄδειαν δύο μηνῶν, il a obtenu un congé de deux mois ; ‖ — συγχώρησιν, obtenir son pardon ; ‖ δὲν ἔλαβα καιρὸν νὰ τὸν ἰδῶ, je n'ai pas eu le temps de le voir ; ‖ ἔλαβον τὴν ἐπιστολήν σας, j'ai reçu votre lettre ; ‖ ἔλαβε τὸν μισθόν του, il a touché ses appointements ; ‖ θὰ λάβῃ ἀμοιβήν, il aura une récompense; ‖ δὲν ἔλαβεν ἀκόμη τὴν κληρονομίαν, il n'a pas encore recueilli (reçu) l'héritage ; ‖ τὰ ληφθέντα, ce qu'on a reçu ; ‖ — λύτρα, rançonner, σημαίνει ἐκμεταλλεύομαι χώραν τινὰ ἐνόπλως. § [τακτ.] **λαμβάνω τὰ διαστήματα, παρατείνομαι**, prendre les intervalles ; ‖ **τὸ διάστημα λάβετε**, prenez l'intervalle (παράγγελμα πυροβολικοῦ)· ‖ [τακτ.] **λαμβάνω τὰς ἀποστάσεις**, prendre les distances ; ἐκ πεπυκνωμένης τάξεως λαμβάνειν ἀποστάσεις συμφώνως τῷ παραγγέλματι· ‖ **τὰς ἀποστάσεις λάβετε**, prenez les distances (παράγγελμα πυροβολικοῦ)· ‖ **λαμβάνω τοὺς ῥυτῆρας**, prendre les rênes ; ‖ τοὺς ῥυτῆρας ἐν τῇ ἀριστερᾷ (δεξιᾷ), prenez vos rênes dans la main gauche (droite) ; ἢ λάβετε τὰ ἡνία (ῥυτῆρας) ἐν τῇ ἀριστερᾷ (δεξιᾷ) χειρὶ (παράγγελμα ἱππικῶν ἀσκήσεων). § [ἀόρ. ἀπαρεμ. ἐμπορ.] τὸ λαβεῖν, l'avoir ; ‖ δοῦναι καὶ λαβεῖν, doit et avoir ; βλ. καὶ **δοῦναι**.

λάμβδα, τό· lambda, n. m. onzième lettre de l'alphabet grec, τὸ ἑνδέκατον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου· βλ. Λ. λ.

λαμβδαριά, ᾶς, ἡ· [δημ.] βλ. **χίασμα.**

λάμια, ας, ἡ· φανταστικὸν τέρας ὡς φόβητρον πρὸς τὰ παιδία ἀναφερόμενον παρ' ἀρχαίοις, οὗ τὸ ὄνομα καὶ αἱ ἰδιότητες διεσώθησαν μέχρι σήμερον παρὰ τῷ λαῷ, lamie, n. f. ἡ δρακόντισσα, ogresse, n.f. § [συνεκδ.] ἀδηφάγος, ἀχόρταγος ἄνθρωπος, homme vorace ; λαίμαργος, γαστρίμαργος, goinfre, n. m. § [ἰχθ.] **λαμία**, κοινῶς λάμια, lamie, n. m. μέγας ἀδηφάγος ἰχθὺς τῆς θαλάσσης ἐσθίων πάντα τὰ προσπίπτοντα αὐτῷ ἰχθύδια.

λάμνα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ἡ **ταινία** (τὸ ἐν τοῖς ἐντέροις παράσιτον).

λάμνω, [ναυτ.] τραβῶ κουπί, ἐλαύνω (κώπην, καὶ μονολεκτικῶς) κωπηλατῶ (έω), ἐρέσσω, ramer ; nager ; voguer ; βλ. **κωπηλατῶ**· ‖ — ἀνάποδα, nager à culer ; βλ. **ἀνακρούω.**

λάμνωμα, τό· [διάλ. Ἠπείρου] ὕλη ποταμοῦ ἢ τὸ χῶμα, ὅπερ μένει μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν ὑδάτων, **ἰλύς.**

λάμπα, ας, ἡ· [ξεν.] ὁ **λαμπτήρ**, lampe, n. f. (ἐκ τοῦ λάμπω, je brille) vase où l'on met une mèche et un liquide combustible pour éclairer.

λαμπάδα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. **λαμπάς**, cierge, n. m. δᾲς κηρίνη (ἐκ φυσικοῦ ἰδίως κηροῦ), flambeau [de cire] ‖ ἴσιος σὰν λαμπάδα, droit comme un cierge (ἢ comme un jonc).

λαμπαδηδρομία, ας, ἡ· course aux flambeaux ; ἣν παρ' ἀρχαίοις δρόμος, καθ' ὃν οἱ τρέχοντες ἐκράτουν λαμπάδας ἀνημμένας ἐπὶ λυχνοστάτου ἢ ἐπὶ τῶν ἀσπίδων προσηρτημέ-

νας, αἵτινες ἔπρεπε νὰ μὴ σβεσθῶσι μέχρι τῆς λήξεως τοῦ δρόμου. Ἐτελοῦντο δὲ λαμπαδηδρομίαι καὶ κατὰ τὰς ἑορτὰς ἐνίοτε, ὡς ἐν Ἀθήναις κατὰ τὰ Παναθήναια, τὰ Ἡφαίστεια, κτλ. ὅτε ἡ λαμπαδηδρομία φαίνεται ὅτι ἦτο μία τῶν δημοσίων λειτουργιῶν. Βραδύτερον ἐτελοῦντο καὶ λαμπαδηδρομίαι ὑφ' ἱππέων. Σήμερον δὲ καλοῦνται **λαμπαδηφορίαι**, πορεῖαι νυκτεριναὶ πολλῶν ὁμοῦ ἀνθρώπων κρατούντων λαμπάδας, αἵτινες τελοῦνται ἐν καιρῷ ἐκτάκτων ἑορτῶν, πρὸς πανηγυρισμὸν ἐπισήμου γεγονότος ἢ ἐπετηρίδος τινός.

λαμπαδηφορία, ας, ἡ· τὸ φέρειν λαμπάδας (δᾷδας), action de porter des flambeaux; § marche (; promenade; procession aux flambeaux). § [ἀρχαιολ.] lambadophorie; βλ. καὶ **λαμπαδηδρομία.**

λαμπαδηφόρος, ος, ον (λαμπάς, φέρω), porte-flambeau, n. m. [ἀρχαιολ.] κατὰ τὰς θρησκευτικὰς τελετάς, lampadiste, n. m. ὁ φέρων λαμπάδα, lampadophore, n. m.

λαμπαδηφορῶ, μέλ. ήσω, λαμπάδα φέρω, porter un flambeau (; des flambeaux).

λαμπαδοῦχος, ου, ὁ· porte-lance, n. m. βλ. **φλεκτηροφόριον.**

λαμπαδοφόριον, τό· (λαμπάς, φέρω), porte-flambeau, n. m.

λαμπάς, άδος, ἡ· (λάμπτω) ἡ (φλεγομένη) δᾴς (δᾳδός), flambeau, n. m. || [κυρίως καὶ μεταφ.] ἡ λαμπὰς τῆς ἀληθείας, le flambeau de la vérité; || —, cierge, n.m. κοινῶς **λαμπάδα**, δᾴς κηρίνη (ἐκ φυσικοῦ ἰδίως κηροῦ), flambeau (de cire); || ἴσιος ὡς λαμπάς, droit comme un cierge (ἢ comme un jonc); || λαμπάδες διὰ τὰς μήτρας, chandelles moulées; || λαμπάδες κήρινοι, chandelles de cire; || λαμπάδες στεάτινοι, ἀλειμματοκήρινοι, chandelles de suif; || λαμπάδες χυταί, chandelles plongées à broche, à la baguette. § [οἰκοδ.] —, **λαμπάδα**· βλ. **διάθυρον.** § —, cierge, n. m. ἔκφρασις τῶν τεχνιτῶν σημαίνουσα, ἐν τῇ ὁπλουργικῇ τὴν ἀντανάκλασιν ὁριζοντίου τινὸς εὐθείας ἐν τῇ κάννῃ πρὸς ἔλεγχον τοῦ κοίλου.

λαμπερός, ά, όν· ὁ λάμπων, φωτοβόλος, φωτεινός, lumineux, euse, adj. ὁ ἐκλάμπων, ἀπαυγάζων, φαεινός, resplendissant, e, adj.

λαμπηδών, όνος, ἡ· τὸ λάμπειν, ἀκτινοβολεῖν, ἡ λάμψις, ἡ ἔκλαμψις, éclat, n. m. splendeur, n. f.

λαμπηρός, ὁ [δημ.] ἀντὶ **λαμπρός.**

λάμπης, ὁ· [διάλ. Καρπάθου] ὁ λύχνος.

λαμπικάρισμα, ατος, τό· [δημ.] βλ. **ἀπόσταξις**, distillation, n. f. ἡ κάθαρσις, raffinage, n. m. βλ. λέξεις καθὼς καὶ **ἄμβυξ**, καὶ ἐν γένει διύλισις.

λαμπικάρω, [δημ. ξεν.] (ἰταλ. lambiccare) **ἀποστάζω**, distiller; καθαρίζω, raffiner; βλ. λέξεις, καθὼς καὶ **ἄμβυξ**, καὶ ἐν γένει **διυλίζω.**

λαμπῖκος, ου, ὁ· [ξεν.] alambic, n. m. βλ. **ἄμβυξ.**

λαμποκοπῶ (άω), μέλ. ήσω· λάμπω, ἐκ (διά, περὶ) λάμπω, μαρμαίρω, briller; luire; reluire.

λαμπρά, [ἐπίρ.] βλ. λαμπρός.

λαμπρά, ἡ· [δημ.] καὶ

λαμπρή, ῆς, ἡ· [δημ.] τὸ ἅγιον **πάσχα**, Pâques, n. f.

λαμπήθρα, ας, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] = ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ, γλήνη.

λαμπριάτικος, η, ον· [δημ.] τοῦ πάσχα, πασχαλινός, de Pâques; pascal, e, als, adj. qui concerne la pâque des juifs ou la fête de Pâques des chrétiens.

λαμπρός, ά, όν· (συγκρ. ότερος, ὑπερθετ. ότατος), ὁ φέγγων, λάμπων (π. χ. ὡς ἐπὶ τῆς λάμψεως τῶν οὐρανίων σωμάτων), ὁ στίλπων, brillant, e, adj. ὁ ἐκβάλλων λάμψιν, **λαμπρὸς** καὶ μεταφ. περίφημος, ἀκουστός, περικλεής, éclatant, e, adj. λαμπρός, θαυμάσιος, μεγαλοπρεπής, splendide, adj. magnifique, adj. λαμπρός, μεγαλοπρεπής, θαυμάσιος, superbe, adj. ἐξαίρετος, ἔξοχος, excellent, e, adj. ἔξοχος, ἔνδοξος, illustre, adj. || λαμπρότατος, resplendissant, e; [οἰκ.] περίφημος, fameux, euse, adj. || λαμπρὸν θέαμα, spectacle brillant; || λαμπρὰ νίκη (περικλεής), victoire éclatante; || λαμπρὸς (θαυμάσιος) καιρός, temps superbe; || [συνεκδ.] εἶνε λαμπρὸς ἄνθρωπος, c'est un fameux homme; c'est un homme charmant; || τὸ λαμπρὸν φῶς τοῦ ἡλίου, l'éclat brillant du soleil; || λαμπρὸν κάλλος, beauté brillante; || λαμπρὰ (θαυμασία) οἰκοδομή, édifice magnifique; || λαμπρὸν (ἐξαίρετον) γεῦμα, dîner excellent; || λαμπρὸν συμπόσιον, festin superbe. § [θηλ. οὐσ.] βλ. **λαμπρὰ** = τὸ πάσχα. § [οὐδ. πληθ. ἐπίρ.] **λαμπρά!** à merveille; on ne peut [pas] mieux; parfait! || λαμπρὰ [ἐπίρ.] = λαμπρῶς, μεγαλοπρεπῶς, magnifiquement, etc. βλ. **λαμπρῶς.**

λαμπροστόλιστος, ος, ον· ὁ λαμπρὰ ἐνδεδυμένος, magnifiquement paré.

λαμπρόσχολα, τά· αἱ ἑορταὶ τοῦ Πάσχα, fêtes de Pâques.

λαμπρότης, ητος, ἡ (ἡ ἰδιότης τοῦ λαμπροῦ, βλ. **λαμπρός**)· ἡ λάμψις, éclat, n. m. splendeur, n. f. ἡ μεγαλοπρέπεια, magnificence, n.f. λάμψις, λαμπρότης, lustre, n.m || ἡ λαμπρότης τοῦ γένους του, l'éclat de sa naissance; || ἡ λαμπρότης [τοῦ λόγου] [ῥητορ.], la splendeur; || [μεταφ.] ἡ λαμπρότης [τοῦ κάλλους ἢ τῆς ἀξίας], lustre, n. m. || **λαμπρότης τῶν ἀστέρων**, splendeur, n.f. (éclat) des étoiles. Καὶ ἐκ πρώτης ὄψεως εὐθὺς ὡς παρατηρήσωμεν τοὺς εἰς τὸν ἄοπλον ὀφθαλμὸν ὁρατοὺς ἀπλανεῖς ἀστέρας, διακρίνομεν, ὅτι δὲν ἔχουσι πάντες τὴν αὐτὴν φαινομένην λαμπρότητα, ἀλλ' ὅτι διαφέρουσιν ἐπαισθητῶς ἀπὸ λίαν λαμπρῶν μέχρις ἀσθενῶν, οὓς μόλις δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν. Ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος ἤδη οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες οἱ ὁρατοὶ εἰς τὸν ἄοπλον ὀφθαλμὸν κατατάσσονται εἰς ἓξ τάξεις φαινομένης λαμπρότητος, ὧν ἡ πρώτη περιλαμβάνει τοὺς λαμπροτάτους ἡ δὲ ἕκτη τοὺς ἀσθενεστάτους. Ἐξακολουθεῖ δὲ κατόπιν ἡ

κατάταξις καὶ διὰ τοὺς μὴ ὁρατούς, μόνον τῇ βοηθείᾳ τοῦ τηλεσκοπίου, ὧν οἱ λαμπρότεροι ἀποτελοῦσι τὴν 9ην τάξιν, οἱ ἧττον λαμπροὶ τὴν 8ην καὶ οὕτω καθεξῆς μέχρι 16ης τάξεως, εἰς ἣν τάσσονται οἱ ἀσθενέστατοι ἀστέρες, οἱ διὰ τῶν ἰσχυροτάτων τηλεσκοπίων ὁρατοί. Σήμερον διὰ χημικῶν τηλεσκοπίων κατωρθώθη ἡ φωτογράφησις καὶ ἔτι ἀσθενεστέρων, 17ης τάξεως, μὴ ὁρατῶν διὰ τῶν ὀπτικῶν τηλεσκοπίων.

λαμπροφορία, ας, ἡ· τὸ φορεῖν λαμπρά, πλούσια, μεγαλοπρεπῆ ἐνδύματα, ἤτοι ὁ πλοῦτος (ἡ μεγαλοπρέπεια) τῆς ἐνδυμασίας, richesse (magnificence) d'habillement.

λαμπροφόρος, ος, ον· ὁ φέρων λαμπρά, πλούσια, μεγαλοπρεπῆ ἐνδύματα, ὁ πλουσίως (μεγαλοπρεπῶς) ἐνδεδυμένος, richement vêtu.

λαμπροφορῶ (έω), μέλ. ήσω· τὸ νὰ ἦνέ τις πλουσίως ἐνδεδυμένος, être richement vêtu.

λαμπρόφωνος, ος, ον· ὁ ἔχων φωνὴν λαμπρὰν (καθαράν, δυνατήν, ἠχηράν), qui a la voix brillante (claire, sonore).

λαμπρυντής, οῦ, ὁ· ὁ στιλβωτής, fourbisseur, n. m. βλ. καὶ **στιλβόω.**

λαμπρυντικός, ή, όν· ὁ κάμνων λαμπρόν, qui donne de l'éclat; qui fait briller.

λαμπρύνω, μέλ. υνῶ, θὰ λαμπρύνω, κάμνω λαμπρόν, κάμνω τινὰ νὰ λάμπῃ, rendre brillant, faire briller (resplendir); ὅθεν καθαρίζω, γυαλίζω καὶ στιλβόω, fourbir; βλ. **στιλβόω**· [μεταφ.] κάμνω ἔνδοξον, illustrer.

λαμπρῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον λαμπρόν, d'une manière brillante; λαμπρά, μεγαλοπρεπῶς, πολυτελῶς, splendidement, adv. θαυμασίως, μεγαλοπρεπῶς, magnifiquement, adv. λαμπρῶς, ἐπιφανῶς, brillamment; τελείως, ἐντελῶς, λαμπρά, parfaitement, adv. εἰς τὴν ἐντέλειαν, à la perfection.

λαμπτήρ, ῆρος, ὁ· γενικῶς ὁ **λύχνος, λυχνία,** lampe, n. f. βλ. **λάμπα.** § — (ἠλεκτρικός), lampe, n. f. || **λαμπτὴρ** (ἠλεκτρικὸς) **διὰ πυρακτώσεως,** lampe à incandescence.

Πρὸς παραγωγὴν ἠλεκτρικοῦ φωτὸς διὰ πυρακτώσεως κατεσκευάσθησαν λαμπτῆρες εἰδικοὶ μετὰ λεπτοῦ ἀγωγοῦ ἀτήκτου εἰς ὑψηλὴν θερμοκρασίαν. Λαμπτῆρες πυρακτώσεως ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν.

1ον) Λαμπτῆρες τῶν ὁποίων ἡ πυράκτωσις γίνεται ἐν **ἐλευθέρῳ** ἀέρι.

2ον) Λαμπτῆρες τῶν ὁποίων ἡ πυράκτωσις γίνεται **ἐν** τῷ κενῷ. Οἱ λαμπτῆρες τοῦ πρώτου εἴδους κατεσκευάσθησαν τῷ 1878 ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ τοῦ Reynier καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπὸ τοῦ Werdermann, ἀμφοτέρων δὲ τῶν λαμπτήρων τούτων ἡ πυράκτωσις γίνεται ἐπὶ ῥάβδου ἐξ ἄνθρακος.

Οἱ λαμπτῆρες τοῦ δευτέρου εἴδους συνίστανται ἐξ ὑελίνου κώδωνος, κενοῦ ἀέρος ἢ πεπληρωμένου δι' ἀερίου μὴ ἐνισχύοντος τὴν καῦσιν, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει λεπτότατος ἀγωγός, ὅστις πυρακτούμενος κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος παράγει φῶς. Μέχρι τινὸς μετεχειρίζοντο τὸν λευκόχρυσον πρὸς κατασκευὴν τοῦ λεπτοῦ ἀγωγοῦ τῶν λαμπτήρων, ἀλλ' ἤδη γίνεται χρῆσις ἰνῶν ἀπηνθρακωμένων. Πρῶτος ὁ Edison ἐφεῦρε καὶ ἐφήρμοσε τὸ σύστημα τοῦτο. Τινὲς τῶν νεωτέρων λαμπτήρων εἰσίν:

Ὁ **λαμπτὴρ** Edison. Ὁ λεπτὸς ἀγωγὸς τούτου κατασκευάζεται ἐξ ἰνὸς [τομῆς 0,3 χιλιοσ. ἕως 0,1 χιλιοστ. καὶ μήκους 110 χιλιοστ. ἕως 112 χιλιοστ.] λεπτοῦ Ἰαπωνικοῦ καλάμου ἀπηνθρακωμένου (bambou du Japon carbonisé). Ἡ ἀπηνθρακωμένη ἲς ἔχει σχῆμα U, τὰ δὲ ἄκρα αὐτῆς εἶνε προσκεκολλημένα εἰς τὴν βάσιν τοῦ λαμπτῆρος. Τὸ ὅλον περικλείεται ἐντὸς ὑελίνου κώδωνος κενοῦ ἀέρος.

Ὁ **λαμπτὴρ** Swaun. Ὁ λαμπτὴρ οὗτος κατασκευάζεται ἐκ νήματος ἐμβεβαπτισμένου ἐντὸς θειϊκοῦ ὀξέος καὶ ἀπηνθρακωμένου, τὸ νῆμα κλείεται ἐντὸς κώδωνος κενοῦ ἀέρος.

Ὁ **λαμπτὴρ** Maxim. Εἰς τὸν λαμπτῆρα τοῦτον τὸ πυρακτούμενον μέρος κατασκευάζεται ἐκ χάρτου Bristol ἀπηνθρακωμένου, ὁ δὲ κώδων αὐτοῦ περιέχει ποσότητα τινὰ γαζολίνης (gazoline). Ἡ gazoline (carbure d'hydrogène) δὲν ἐνισχύει τὴν καῦσιν τῶν σωμάτων.

Ὁ **λαμπτὴρ** Gabriel. Τὸ πυρακτούμενον μέρος τοῦ λαμπτῆρος τούτου κατασκευάζεται ἐκ κυτταρίνης ἰνδικοῦ καρύου ἀπηνθρακωμένης (cellulose carbonisé) καὶ ἐμβεβαπτισμένης εἰς ὑγρὸν ὡς οἱ λαμπτῆρες τοῦ Swaun. Ὁ κώδων περιέχει ποσότητα τινὰ γαζολίνης (gazoline).

Ὑπάρχουσι πλεῖστοι ἄλλοι τύποι λαμπτήρων (Gerard, Gruto, Woodhouse et Rauson, Siemens, κτλ.) διαφέροντες τῶν ἀνωτέρω κατὰ τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς τῆς πυρακτουμένης ὕλης.

Ἡ ἔντασις τοῦ παραγομένου φωτὸς δι' ἠλεκτρικοῦ λαμπτῆρος ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐντάσεως τοῦ ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος. Ἡ ἲς ἐξ ἧς κατασκευάζεται τὸ πυρακτούμενον μέρος τοῦ λαμπτῆρος δέον νὰ διατηρῆται ἐπὶ πολύ, ἤτοι δὲν πρέπει νὰ καίηται ταχέως. Ἡ βαθμιαία καῦσις ἢ καταστροφὴ τῆς ἰνὸς μεταβάλλεται μεταβαλλομένης τῆς ἐντάσεως τοῦ ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος, αὐξανομένης δηλαδὴ τῆς ἐντάσεως τοῦ ῥεύματος παράγεται μὲν φῶς ἐντατικώτερον, ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἡ καταστροφὴ τοῦ λαμπτῆρος εἶνε ταχυτέρα, δυνάμεθα δὲ νὰ εἴπωμεν ὅτι χάνομεν εἰς ὕλην, ὅ,τι κερδίζομεν εἰς φῶς.

Δι' ἕκαστον λαμπτῆρα ὁρίζεται **βαθμὸς πυρώσεως** (éclat-normal de la lampe).

Ἐὰν καλέσωμεν Δ τὴν διαφορὰν τῶν δυναμικῶν μεταξὺ τῶν ἄκρων τοῦ ἀγωγοῦ λαμπτῆρος τινὸς καὶ Ι τὴν ἔντασιν τοῦ διερχομένου ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος, $\frac{\Delta}{I}$ παριστᾷ τὴν ἀντίστασιν τοῦ λαμπτῆρος θερμοῦ (la résistance à chaud de la lampe). Ἡ ἀντίστασις ψυχροῦ λαμπτῆρος (résistance à froid) εἶνε διπλασία τῆς τοῦ θερμοῦ.

Αἱ **σταθεραὶ** καὶ κεκανονισμέναι **τιμαὶ** τῶν ποσοτήτων Δ καὶ Ι ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων αἱ ἀντιστοιχοῦσαι εἰς τὸν κεκανονισμένον βαθμὸν

πυρώσεως (éclat - normal) καλοῦνται constantes électriques normal, αἱ τιμαὶ αὗται ἐγγράφονται ἐπὶ τῶν λαμπτήρων.

Ἡ παραγομένη θερμότης καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ἔντασις τοῦ φωτὸς εἶνε ἀνάλογος τοῦ γινομένου ΔΙ. Δυνάμεθα δὲ οὕτω νὰ ἔχωμεν τὴν αὐτὴν ἔντασιν φωτὸς διὰ δύο διαφόρους λαμπτῆρας διαφόρων Δ καὶ Ι· ἐπὶ παραδείγματι λαμπτὴρ 100 βολτίων καὶ 0,5 ἀμπὲρ ἔχει τὴν αὐτὴν φωτιστικὴν ἔντασιν μὲ λαμπτῆρα 25 βολτίων καὶ 2 ἀμπέρ. Ἡ ἔντασις τοῦ φωτὸς ἠλεκτρικοῦ λαμπτῆρος συνήθως ἐκφράζεται εἰς κηρία, ἕκαστον δὲ κηρίον ἐκφραζόμενον εἰς ἠλεκτρικὸν ἔργον λογίζεται ἴσον πρὸς 3 ἕως 4 watts. Οὕτω δυνάμεθα, γνωρίζοντες τὸ ἔργον ἠλεκτρικοῦ λαμπτῆρος, νὰ εὕρωμεν τὴν ἔντασιν αὐτοῦ εἰς κηρία διαιροῦντες τὸν ἀριθμὸν τῶν watts διὰ 3,5. Λαμπτὴρ ἐπὶ παραδείγματι 50 watts ἔχει ἔντασιν 14 κηρίων περίπου.

Λαμπτῆρες κατασκευάζονται διαφορᾶς δυναμικῶν καὶ ἐντάσεως ῥεύματος 3 βολτίων καὶ 0,3 ἀμπὲρ ἕως 100 βολτίων καὶ 25 ἀμπέρ· οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἔχουσι φωτιστικὴν ἔντασιν 1000 κηρίων περίπου. Εἰς τοὺς παραδεδεγμένους τύπους πρὸς φωτισμὸν ἡ διαφορὰ τῶν δυναμικῶν αὐτῶν ποικίλλει ἀπὸ 12 ἕως 110 βόλτια καὶ ἡ ἔντασις τοῦ ῥεύματος ἀπὸ 0,3 ἕως 5 ἀμπέρ.

Ἡ διάρκεια ἑνὸς λαμπτῆρος ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ καταναλισκομένου ἔργου. Πρέπει τὸ ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα νὰ κανονίζηται οὕτως ὥστε νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰς ἐπὶ τοῦ λαμπτῆρος ἐνδείξεις τοῦ κατασκευαστοῦ, διότι ἂν αὐξηθῇ ἡ ἔντασις τοῦ ῥεύματος πλέον τοῦ δέοντος, ἡ καταστροφὴ τοῦ λαμπτῆρος ἐπέρχεται ταχύτερον.

Πειράματα γενόμενα διὰ λαμπτήριον Edison τῶν 100 βολτίων ἀπέδειξαν ὅτι ἡ διάρκεια αὐτῶν μεταβάλλεται κατὰ πολὺ διὰ μικρὰν μεταβολὴν διαφορᾶς δυναμικῶν. Οὕτω λαμπτὴρ μὲ διαφορὰν δυναμικῶν 105 βολτίων διήρκεσε μόνον 264 ὥρας, ἐνῷ ἕτερος μὲ 95 βόλτια (ἤτοι ὀλιγώτερον τοῦ κεκανονισμένου κατὰ 5 βόλτια) διήρκεσε 3595 ὥρας.

Τέλος καλὸς λαμπτήρ, τοῦ ῥεύματος κανονιζομένου συμφώνως πρὸς τὰς ἐνδείξεις τοῦ κατασκευαστοῦ, δέον νὰ διαρκῇ 1000 ὥρας.

Λαμπτήρ, τὸ πολύφωτον, candélabre, n.m. κοινῶς τὸ **μανουάλι**· || [πληθ.] λαμπτῆρες, candélabres. § — [ὀχυρ.] τειχίσματος, réchaud (m.) de rempart, ὁ **προφανός**· ἀγγεῖον σιδηροῦν πεπληρωμένον εὐφλέκτων ὑλῶν δι' ὧν ἐφωτίζοντο αἱ τάφροι· σήμερον γίνεται χρῆσις ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων.

λαμπυρίζω, μέλ. ίσω, λάμπω, φέγγω ὡς λαμπυρίς, briller comme un ver luisant; ὅθεν φωτίζω, φέγγω, λάμπω, luire; διαλάμπω, στίλβω, reluire; λάμπω, briller; σπινθηροβολῶ, scintiller.

λαμπυρίς, ίδος, ἡ· ὁ λάμπων σκώληξ, ἡ **πυγολαμπίς,** lampyre, n. m. [κοινῶς] ver luisant; [δημ.] **κωλοφωτιά**· ὑπάρχουσι καὶ πετῶσαι πυγολαμπίδες.

λάμπω, μέλ. λάμψω, ἀόρ. ἔλαμψα, παρακ. λέλαμπα, φέγγω, παράγω λάμψιν (φῶς), briller; avoir de l'éclat; ἀναλάμπω, éclater; ἐκλάμπω, resplendir; διαλάμπω, στίλβω, reluire; φέγγω, λάμπω, λαμπυρίζω, luire; || ὁ ἥλιος λάμπει, le soleil brille; || ὅ,τι λάμπει δὲν εἶνε χρυσός, tout ce qui brille n'est pas or; || τὸ πρόσωπόν του ἔλαμπεν ἀπὸ χαράν, sa figure resplendissait de joie.

λάμψις, εως, ἡ· τὸ φέγγειν, λάμπειν, τὸ ἀμυδρὸν φῶς, ἡ ἔκλαμψις, lueur, n. f. λάμψις, τὸ φῶς, ἡ ἀνταύγεια, clarté, n. f. ἡ ἐξωτερικὴ λάμψις, ἡ φαινομένη λάμψις, éclat, n.m. ἡ λαμπρότης, λάμψις, ἔκλαμψις, splendeur, n.f. ἡ λαμπρότης, τὸ λαμπρόν, brillant, n.m. lustre, n. m. || ἀσθενὴς λάμψις, faible lueur; || ἡ λάμψις τοῦ ἡλίου, l'éclat (la splendeur) du soleil; || ἡ λάμψις πολυτίμου λίθου, le brillant (le feu) d'une pierre précieuse; || τὸ ὕφασμα ἔχασε τὴν λάμψιν του, l'étoffe a perdu son lustre; || ἡ λάμψις τοῦ πυρός, la lueur du feu; || ἡ λάμψις τοῦ χρυσοῦ, le brillant de l'or; || ἡ λάμψις ὑφάσματος, le lustre d'une étoffe; || ἡ λάμψις καὶ ὁ κρότος τῆς ἐκπυρσοκροτήσεως (ὅπλου, πυροβόλου, κτλ.), l'éclair et la détonation des coups. § **λάμψις,** éclat, n. m. ἡ ἐξωτερικὴ λάμψις πολλῶν σωμάτων εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς ἀνακλάσεως ἣν ὑφίστανται αἱ τοῦ φωτὸς ἀκτῖνες προσπίπτουσαι ἐπ' αὐτῶν. Εὐνόητον ἄρα εἶνε ὅτι ἡ λάμψις σώματός τινος εἶνε τόσῳ μείζων ὅσῳ λειοτέρα ἡ ἀνακλῶσα ἐπιφάνεια· || **λάμψις ἀδαμαντοειδής,** βλ. λάμψις ὀρυκτῶν· || **λάμψις μαργαριτοειδής,** βλ. λάμψις ὀρυκτῶν· || **λάμψις μαρμαρυγώδης,** βλ. λάμψις ὀρυκτῶν· || **λάμψις μεταλλική,** βλ. λάμψις ὀρυκτῶν· || **λάμψις μεταξοειδής,** βλ. λάμψις ὀρυκτῶν· || **λάμψις κατὰ ποσόν,** βλ. λάμψις ὀρυκτῶν· || **λάμψις κατ' εἶδος,** βλ. λάμψις ὀρυκτῶν· || **λάμψις κατοπτρική,** βλ. λάμψις ὀρυκτῶν· || [ὀρυκτ.] **λάμψις ὀρυκτῶν.** Τὸ φῶς προσπῖπτον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὀρυκτῶν καὶ ἀνακλώμενον ἐξ αὐτῶν ἰδίως ὅταν ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν ἦνε ὁμαλὴ καὶ στιλπνή, ἀπεργάζεται τὸ φαινόμενον τῆς λάμψεως. Διακρίνομεν λάμψιν κατὰ βαθμὸν ἢ ποσόν, τουτέστιν κατὰ πόσον ἡ ἀνάκλασις τοῦ φωτὸς εἶνε κανονική, καὶ ἐξαρτᾶται προφανῶς ἡ κατὰ ποσὸν λάμψις ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῆς ὁμαλότητος καὶ στιλπνότητος τῶν ἐπιφανειῶν, πρὸς δὲ καὶ ἐκ τῆς πυκνότητος αὐτῶν· καὶ λάμψιν κατ' εἶδος, τουτέστι κατὰ ποῖον ἰδιάζοντα χαρακτῆρα τὸ φῶς ἀνακλᾶται ἐκ τῶν διαφόρων ὀρυκτῶν. Ἡ κατὰ ποσὸν λάμψις διακρίνεται εἰς α') κατοπτρικήν, ὅταν ἡ ἀνακλῶσα ἐπιφάνεια σχηματίζῃ εἰκόνας σαφεῖς καὶ εὐδιακρίτους, ὅπως τὸ κάτοπτρον· β') ἡμικατοπτρικήν, ὅταν αἱ ἀνακλώμεναι εἰκόνες δὲν εἶνε ἐντελῶς σαφεῖς, ἀλλ' ὡς ἐν ἀχλύει· γ') **ἀκατοπτρικήν,** ὅταν ἡ ἐπιφάνεια λάμπῃ, χωρὶς ὅμως νὰ σχηματίζῃ εἰκόνας· δ') **μαρμαρυγώδη,** ὅταν μικρὰ τοῦ ὀρυκτοῦ μόρια μόνον λάμπωσι. Τὰ δὲ ὀρυκτὰ τὰ μὴ παρουσιάζοντα οὐδεμίαν λάμψιν καλοῦνται ἀλαμπῆ ἢ ἀμαυρά. Ἡ δὲ κατ' εἶδος λάμψις περιλαμβάνει ἐπίσης διάφορα εἴδη λάμψεως, εἰς ἃ ἐδόθησαν

ονόματα εκ σωμάτων κοινοτάτων καὶ γνωστοτάτων, εἰς τὰ ὁποῖα παρατηροῦνται τὰ εἴδη ταῦτα τῆς λάμψεως. Οὕτως ἔχομεν λάμψιν μεταλλικήν, ἀδαμαντοειδῆ, ὑελοειδῆ, στεατοειδῆ, μαργαριτοειδῆ, μεταξοειδῆ, κτλ. || **λάμψις στεατοειδής**, βλ. λάμψις ὀρυκτῶν· || **λάμψις ὑελοειδής**, βλ. λάμψις ὀρυκτῶν.

λάναι, αἱ· [ξεν.] lanos ; βλ. **πάμπεδον.**

λανάρα, ας, ἡ· [δημ.] (ἐργαλεῖον) τὸ ξάνιον, τὸ κνάφος, carde, n. f. peigne à carder, τὸ κτένιον δι' οὗ ξαίνουσι, βλ. **κνάφος καὶ ξάνιον**, affinoir, n. m. instrument pour affiner le chanvre, le lin.

λαναρᾶς, ᾶ, ὁ· [δημ.] βλ. ξάντης.

λανάρι, τό· [διάλ. Λεντεχάδος] ἡ **λανάρα**, τὸ ξάνιον, ὄργανον δι' οὗ ξαίνουσι τὰ ἔρια (λατ. lama) καὶ **λαναρίζω** τὰ μαλλιά, ἤτοι ξαίνω διὰ τοῦ λαναριοῦ τὰ μαλλιά· βλ. λέξεις.

λαναρίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ξαίνω (μαλλιά), κτενίζω, carder ; || — [κάνναβιν], affiner [du chanvre] ; βλ. καὶ **κνάπτω.**

λανάρισμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ ξάνσις, ἡ πρᾶξις τοῦ λαναρίζειν, action de carder, cardage, n. m. § τὸ ξάνσιμον, ἡ ξάνσις, affinage, n. m. action d'affiner ; λέγουσιν ἐπίσης affinement, n. m.

λανθάνω, μέλ. ήσω, ἀόρ. ἔλαθον, παρακ. λέληθα· μένω κρυμμένος (λανθάνων), ἀπαρατήρητος, être caché (latent) ; κρατοῦμαι κρυμμένος, μένω ἀπαρατήρητος, χάμνω χωρὶς νὰ μ' ἐννοήσουν, ἐκφεύγω, διαφεύγω ἀπὸ τὰ βλέμματα, échapper aux regards ; || λανθάνουσαι δυνάμεις, forces latentes ; || δὲν τὸν λανθάνει τίποτε, rien ne lui échappe ; || δὲν σᾶς λανθάνει ὅτι, vous n'êtes pas sans savoir que ; ἢ vous n'ignorez pas que ; || ἂν ἡ μνήμη μου δὲν μὲ λανθάνῃ, si je ne me trompe pas; si j ai bonne mémoire ; || λάθε βιώσας [φρ.ἀρχ.] cache ta vie ; λάθου βιῶν, ὁ ζῶν ἐν κρυπτῷ (κεκρυμμένος, ἀφανής)· || λανθάνων, ουσα, ον, latent, e; || λανθάνουσα θερμότης, βλ. **θερμότης.** § [μέσ.] λανθάνομαι, ἀόρ. ἐλαθόμην· τὸ νὰ ἦνε τις (νὰ εὑρίσκηται) **ἐν ἀπάτῃ**, être dans l'erreur ; ἀπατῶμαι, errer ; ἀπατῶμαι, σφάλλομαι, ἐκλαμβάνω τὸ ἓν ἀντὶ τοῦ ἄλλου, se tromper, se méprendre ; || λανθάνεσθε, vous êtes dans l'erreur ; || ἂν δὲν λανθάνωμαι, si je ne me trompe pas; || λανθάνομαι εἰς τὸν λογαριασμόν, se mécompter ; || λελανθασμένος, η, ον, erroné, ée, adj. ἐσφαλμένος, fautif, ve, adj. || || λελανθασμένος λογαριασμός, calcul faux ; || [καὶ ἀλλ.] ὁ λογαριασμὸς εἶνε [λε]λανθασμένος, le compte n'est pas juste ; le compte n'y est pas.

λανθασμένος, η, ον· ἀντὶ λελανθασμένος (λανθάνω).

λανολίνη, ης, ἡ· lanoline, n. f. σῶμα λιπαρὸν ἐξαγόμενον ἐκ τοῦ λίπους τοῦ μαλλίου τῶν προβάτων, ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τείνει νὰ καταλάβῃ τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν εἰλημμάτων τῶν ἀλοιφῶν. Δὲν ἐρεθίζει τὸ δέρμα, οὐδέποτε ταγγίζει. Κεκαθαρμένη ἡ λανολίνη εἶνε λιπαρά, γλοιώδης καὶ κολλώδης, ἄοσμος σχεδόν, οὐδετέρας ἀντιδράσεως καὶ χρώματος κιτρίνου.

λανόν, τό· [διάλ. Οἰνόης] ὀλιγόκλωστον, ὀλιγόστηφτον νῆμα.

λαντέρνα, [ξεν.] ἡ ὀργανέτον, orgue de barbarie.

λαντζοχέρι, τό· [βοτ.] nerprun, n. m. bourg-épine, κοινὴ ὀνομασία τῆς ῥάμνου τῆς ἑλληνικῆς, τῆς ῥάμνου τῆς ἐλαιώδους καί τινων ἄλλων παρομοίων εἰδῶν, ὧν οἱ καρποὶ εἶνε βυρσοδεψικοί.

λάντσα, ας, ἡ· [ξεν.] ὁ ἄμβυξ, alambic, n. m. βλ. λέξιν.

λαντσάνα, ας, ἡ· [ξεν. ναυτ.] βλ. **ῥῦμα,** aussière ou haussière, n. f.

λαντσοδέρνομαι, [διάλ. Ἠπείρου] κόπτομαι ὀδυρόμενος, συνήθως ἐπὶ ἀσθενῶν.

λαντσονεξά, ᾶς, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] ἡ δυσκολία ἣν ἔχει ὁ ἄρρωστος, προερχομένη ἐξ ὀγκώσεως στομαχικῆς, ἐκ πόνου τινός, κτλ.

λάξευσις, εως, ἡ καὶ ξέσις, εως ἡ· τὸ λαξεύειν, πελεκᾶν εἰς λίθον, ἡ πρᾶξις τοῦ λαξεύειν (μάρμαρον, λίθον), action de tailler le marbre la pierre] ; taille, n. f. || λάξευσις λίθου, taille de pierre ; βλ. **λίθος λαξευτὸς** ἢ ξεστός, pierre de taille ; || λάξευσις χονδροειδής, taille brute.

λαξευτής, οῦ, ὁ· tailleur [de pierres] ; ὁ λαξεύων λίθους, ὁ λιθοξόος, λιθοτόμος, λιθοκόπος, κοινῶς ὁ **πετρᾶς.**

λαξευτικός, ή, όν· (λαξεύω), λελαξευμένος, η, ον, taillé, ée, adj. σκαλισμένος, γεγλυμμένος, sculpté, ée, adj.

λαξεύω, μέλ. εύσω· ξέω, πελεκῶ λίθον ἢ μάρμαρον, tailler [la pierre ; le marbre] ; καὶ ἐν γένει γλύφω, σκαλίζω, sculpter ; || —, tailler ; ξέω, τετραγωνίζω, τέμνω, πελεκῶ λίθον ἢ ξύλον συμφώνως πρὸς τὰς δοθείσας ἀναλογίας, βλ. καὶ **λίθος λαξευτὸς** ἢ ξεστός, pierre de taille.

λάξιμον, τό· [διάλ. Οἰνόης] (ἐκ τοῦ ὑλακτῶ), **ὑλακή,** ὕλαξις.

λαογραφία, ας, ἡ· ἡ ἀπογραφὴ (στατιστικὴ τοῦ λαοῦ, statistique de la population.

λαοκατάρατος, ος, ον· ὃν ὁ λαὸς καταρᾶται, ὁ ὑπὸ τοῦ λαοῦ κατηραμένος, maudit du peuple.

λαοκρατία, ας, ἡ· ἐπικράτησις τοῦ λαοῦ, domination du peuple ; ἄρα ἡ δημοκρατία, démocratie, n. f.

λαοκτόνος, ος, ον· ὀλέθριος διὰ τὸν λαόν, funeste pour le peuple, populicide, adj.

λαομίσητος, ος, ον· ὁ ὑπὸ τοῦ λαοῦ μισούμενος, haï du peuple.

λαοπλάνος, ος, ον· ὁ ἀποπλανῶν, ἀπατῶν τὸν λαόν, trompeur du peuple ; ἀπατεών, imposteur, n. m. Ἀείποτε ἡ πρόοδος τῆς ἀνθρωπότητος προέκοψε κατὰ τοῦ ἐν τῇ πορείᾳ αὐτῆς καταστρεπτικοῦ τούτου σκοπέλου, τοῦ ἔχοντος δύο στάδια καλλιεργείας, τὸ θρησκευτικὸν ἔδαφος καὶ τὸ πολιτικόν. Τοῦ μὲν θρησκευτικοῦ σκοπέλου τ' ἀποτελοῦντα αὐτὸν μέρη καλοῦνται κυρίως λαοπλάνοι, ἢ μάγοι, ἢ προ-

φῆται, οἱ δὲ ἐν τῷ πολιτικῷ ἐδάφει καλλιεργοῦντες καλοῦνται δημοκόποι, δημαγωγοί, δημεγέρται. Οἱ μὲν πρῶτοι πλανῶσι τοὺς λαοὺς διὰ ταχυδακτυλουργιῶν καὶ ὀπτασιῶν, οἱ δὲ δεύτεροι διὰ τῆς εὐφραδείας καὶ τῶν στομφωδῶν φράσεων, μετὰ τῆς ἀποφάσεως νὰ μὴ πράξωσι μηδὲν τῶν ὑπισχνουμένων τὴν ἀρχὴν καταλαμβάνοντες.

λαόπλου, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἀντὶ λαγόπουλο, νεογνὸν λαγωοῦ.

λαοπρόβλητος, ος, ον· ὁ ὑπὸ τοῦ λαοῦ προβαλλόμενος (προτεινόμενος), proposé par le peuple.

λαός, ὁ· [διάλ. Νάξου] ὁ λαγωός.

λαός, οῦ, ὁ· τὸ σύνολον τῶν πολιτῶν ἀπέναντι τῆς ἐπικρατείας, τὸ μέγα πλῆθος τῶν ἀνθρώπων, peuple, n. m. ὁ πληθυσμός, οἱ κάτοικοι, population, n. f. ὁ ὄχλος, foule, n.f. ἡ πληθὺς ἀνθρώπων, ὁ κόσμος, monde, n. m. || ἐλεύθερος λαός, peuple libre ; || πολὺς λαός, une grande foule = πολὺς κόσμος, beaucoup de monde. § **λαός,** peuple, n. m. καλεῖται ὁμὰς ἀνθρώπων κατ' οἰκογενείας καὶ κοινότητας συντεθειμένων καὶ ὑπὸ τὴν αὐτὴν κυβέρνησιν τελούντων. Ἡ ἔννοια τοῦ λαοῦ μόνον ἐν σχέσει πρὸς τὴν πολιτείαν, ἧς συστατικὸν στοιχεῖον ἀποτελεῖ, εἶνε νοητή· ἔχει δ' ὁ λαὸς προϋπόθεσιν τὴν πολιτείαν, ὅπερ ἐξέφρασεν ὁ Ἀριστοτέλης διὰ τῆς φράσεως «πόλις φύσει πρότερον ἢ ἕκαστος». Δέον ὅμως νὰ σημειωθῇ ὅτι οἱ ἐν ἑκάστῃ δεδομένῃ στιγμῇ ἀποτελοῦντες τὴν πολιτείαν δὲν ἀποτελοῦσι κατά τινα ἔννοιαν τὸν λαὸν αὐτῆς· ἐν παραδείγματι καὶ πρὶν ἢ γεννηθῇ οὐδεὶς τῶν σήμερον ζώντων ὑπῆρχεν ἑλληνικὸς λαός, ἀφ' ἧς στιγμῆς συνέστη ἑλληνικὴ πολιτεία, καὶ ἀφ' οὗ δὲ ἐκλείψῃ καὶ ὁ ἔσχατος τῶν σήμερον ζώντων θὰ ἐξακολουθῇ ὑπάρχων ἑλληνικὸς λαὸς ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἑλληνικὴ πολιτεία. Οἱ τὸν λαὸν ἑκάστης πολιτείας ἀποτελοῦντες ὁρίζονται διὰ νόμου, τοῦ περὶ ἰθαγενείας, ἑπομένως ὁ λαὸς εἶνε ἔννοια νομικὴ καὶ πολιτική, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἔθνους ἥτις εἶνε ἔννοια ψυχολογικὴ καὶ ἱστορική. Δὲν πρέπει ἑπομένως νὰ ταυτίζηται ὁ λαὸς πρὸς τὸ ἔθνος· δυνατὸν νὰ ὑπάρξωσιν καὶ ὑπῆρξαν μάλιστα πολιτεῖαι ἀποτελούμεναι ἐκ πλειόνων ἐθνῶν, οὐχ ἧττον εἷς λαὸς ἐν ἑκάστῃ τούτων ὑφίσταται καὶ δυνατὸν ἓν ἔθνος ν' ἀποτελῇ κατὰ τμήματα μέρος τοῦ λαοῦ πλειόνων πολιτειῶν· κακῶς ἑπομένως λαμβάνεται ἐνίοτε ὁ λαὸς ὡς συνώνυμος τῷ ἔθνει, ὅπερ οὐδὲ νομοθέται ἀπέφυγον· οὕτως ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς πολιτεύμασι πολλάκις εὑρίσκεται ἡ λέξις λαὸς ἀντὶ τῆς λέξεως ἔθνος καὶ τ' ἀνάπαλιν. Συχνάκις ὡσαύτως συγχέεται ἡ ἔννοια τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν τῆς κοινωνίας, ἐνῷ ἡ ὁμὰς ἡ ἀποτελοῦσα τὸν λαὸν δὲν ἀποτελεῖ καὶ τὴν κοινωνίαν· οἱ ἀλλοδαποὶ ἐν παραδ. οἵτινες δὲν ἀνήκουσιν εἰς τὸν λαόν, μετέχουσι τῆς κοινωνίας καὶ τἀνάπαλιν μέλη τοῦ λαοῦ ἀποδημοῦντα δὲν ἀποτελοῦσι καὶ μέλη τῆς κοινωνίας· ὁ λαὸς ἀποτελεῖται ἐκ μελῶν ὑπὸ τοῦ νόμου, ὡς εἴρηται, ὁριζομένων, ἐνῷ ἡ κοινωνία εἶνε ἁπλῶς τυχαῖον ἄθροισμα ἀνθρώπων. Πλημμελῶς ἐπίσης ποιοῦνται τινὲς χρῆσιν τῆς λέξεως λαὸς κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τοὺς κεκτημένους ἀξίωμά τι ἢ πρὸς διάκρισιν τῶν κατωτέρας κοινωνικῆς περιωπῆς ἀπὸ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς κοινωνίας.

λαοσωτήριος, ος, ον· ὁ πρὸς σωτηρίαν τοῦ λαοῦ χρησιμεύων, salutaire au peuple.

λάου λάου, [δημ. καὶ διάλ. Καρπάθου] = σιγά σιγά, προφυλακτικῶς· «λάου λάου ἦρτε».

λαουκέφαλου, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] κεφαλὴ λαγωοῦ.

λαουνουρά, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] οὐρὰ λαγωοῦ.

λαουπόδαρον, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] πούς λαγωοῦ.

λαουτόμαρου, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] δέρμα λαγωοῦ.

λαοῦτο, τό, βλ. λαγοῦτο.

λαοφθόρος, ος, ον· ὁ τὸν λαόν, τοὺς ἀνθρώπους καταστρέφων, ἐξαφανίζων, ὁ ὀλέθριος διὰ τὸν λαόν, pernicieux au peuple (π. χ. στάσις).

λαοφιλής, ής, ές· ὁ εἰς τὸν λαὸν προσφιλής, ὁ ἀγαπώμενος ὑπὸ τοῦ λαοῦ, aimé du peuple.

λαουφουλιά, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] φωλεὰ λαγωοῦ.

λάπα, ας, ἡ· [δημ.] τὰ τοῦ κρέατος γλοιώδη μέρη, ἢ τὰ πετσιά τοῦ κρέατος, peau de viande, viande mollasse.

λάπα λάπα, [διάλ. Οἰν.] ταχέως γρήγορα.

λάπαθον, τό· [φυτ.] καὶ **λάπατον,** τὸ ἄγριον, parelle, n. f. εἶδος λαχάνου, ἰδιαιτέρως τὸ ἥμερον ἢ κηπευτόν, patience, n. f. § τὸ ὀξυλάπαθον, κοινῶς ἡ **ξυνίθρα** καὶ ξυνολάπαθο, oseille, n. f.

λαπάρα, ας, ἡ· ἡ λαγών, βλ. λέξιν, défaut de côtes, τὸ πλευρόν, flanc, n. m. lombes.

λάπαρο, τό· [διάλ. Κύμης] (**λαπάρα**) μαλακὸν μέρος.

λαπαροτομία, ας, ἡ· [χειρ.] laparotomie, n. f. ἡ ἄλλως **γαστεροτομία·** καλεῖται οὕτως ἐν τῇ χειρουργικῇ ἡ διάνοιξις τοῦ κύτους τῆς κοιλίας γινομένη διὰ διαιρέσεως τοῦ δέρματος καὶ τῶν κοιλιακῶν τοιχωμάτων πρὸς ἐξαγωγὴν ἀπ' αὐτοῦ ἀλλοτρίων σωμάτων, πρὸς ἀφαίρεσιν ὄγκων τῆς κοιλίας, πρὸς ἐπανόρθωσιν διαστροφῆς τοῦ ἐντέρου, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς καισαρικῆς τομῆς, κτλ. Ἡ λαπαροτομία εἶνε χειρουργία σοβαρὰ καὶ πολλοὺς ἐπαγομένη κινδύνους οἵτινες ὅμως ἠλαττώθησαν οὐσιωδῶς ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ἀντισηψίας ἐν τῇ χειρουργικῇ.

λαπᾶς, ὁ· bouillie de riz, καλῶς βεβρασμένη ὄρυζα μεθ' ὕδατος καὶ ὀλίγου βουτύρου.

λάπατο, τό· [διάλ. Ἠπείρου] ἡ **ὀργή.**

λαπάτσα, [ναυτ.] βλ. **ἄμβολον.**

λαπατσόνω, [ναυτ.] βλ. **ἀμβολίζω.**

λάπος, [διάλ. Οἰνόης] **μουσταλευριά.**

λαργάρω, [δημ. ναυτ.], pousser au large; ἀλαργάρω, βλ. **ἀπωθέω·** καὶ γενικῶς ἀπομακρύνω.

λαρδί(ον), τό· [ξεν.] lard, n. m. τὸ παχὺ τοῦ χοίρου ὅπερ ἀποκοπτόμενον εἰς τεμάχια συντηρεῖται ἁλατισμένον χωρὶς νὰ ταχῇ, ἐνῷ λίπος χοίρειον (saindoux) λέγεται τὸ ἀπὸ διάφορα μέρη τοῦ χοίρου τηκόμενον πάχος ὅπερ διατηρεῖται ἐντὸς χυστῶν βοῶν.

λαρδόνω, μέλ. ώσω, [ξεν.] ἀλείφω μὲ λαρδί, larder.

λαρεμονή, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] (ἱλαρόνω), ἴασις, θεραπεία.

λάριξ, ικος, ἡ· [φυτολ.] mélèze, n. f. εἶδος πεύκης, ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν κωνοφόρων καὶ ὑψοῦται ἄνω τῶν 30 μ. ἀπαντᾶται δὲ ἐπὶ τῶν Ἄλπεων· τὸ ξύλον αὐτῆς εἶνε σκληρὸν καὶ συνεσφιγμένον, κατάλληλον δὲ δι' ἱστοὺς καὶ χονδρὰς δοκούς.

λαρίς, ίδος, ἡ· θηλ. τοῦ **λάρος.**

λάρναξ, ακος, ἡ· γενικῶς σημαίνει κιβώτιον, θήκη, coffre, n. m. cassette, n. f. οἱαδήποτε κάλπη, urne, n. f. εἰδικώτερον ὅμως λάρναξ λέγεται ἡ **σαρκοφάγος,** urne (f.) [funéraire], sarcophage, n. m. βλ. λέξιν· [ἁγίων λειψάνων], châsse, n. f.

λαροειδής, ής, ές· [ζωολ.] larien, n. m. laride ; λαροειδῆ λέγονται ὁμοιογένεια πτηνῶν στεγανοπόδων, τῶν ὁποίων οἱ τρεῖς πρόσθιοι δάκτυλοι εἶνε στεγανοί, ὁ δὲ ὀπίσθιος ἐλεύθερος. Ἔχουσι πτερὰ μακρὰ καὶ αἰχμηρὰ ὡς αἱ χελιδόνες, διὸ καὶ ἵπτανται ἄριστα καὶ βυθίζονται εἰς τὸ ὕδωρ οἱονεὶ καταχρημνιζόμενα ἐξ ὕψους.

'λαρόνω, (ἱλαρόω) [διάλ. Οἰνόης] κάμνω ἱλαρὸν τὸν ἀσθενῆ.

'λαρόνω, [διάλ. Ἠπείρου] 1) κάμνω τινὰ ἱλαρόν, κατευνάζω, καταπραΰνω· 2) ἡσυχάζω, κατευνάζομαι, καταπραΰνομαι.

λάρος, ου, ὁ· κοινῶς γλάρος, mouette, n. f. (oiseau de mer), καὶ goëland, n. m. (grande mouette) ; [ζωολ.] γένος θαλασσίων στεγανοπόδων πτηνῶν, τὰ ὁποῖα ζῶσι κατὰ μεγάλας ἀγέλας ἐπὶ τῶν ἀποκρήμνων ἀκτῶν τῆς θαλάσσης ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἐρήμων νήσων, ἰδίως ἐπὶ τῶν βορειοτέρων χωρῶν. Εἶνε πτηνὰ ἀδηφαγότατα, τρεφόμενα ἐξ ἰχθύων, οὓς συλλαμβάνουσι καταβυθιζόμενα εἰς τὸ ὕδωρ, ἐκ πτωμάτων φαλαινῶν καὶ παντὸς εἴδους ἐκβρασμάτων τῆς θαλάσσης. Τὰ πτηνὰ ταῦτα δύνανται εὐκόλως νὰ ἐξημερωθῶσιν, καὶ τότε χρησιμοποιοῦνται ὡς ἄριστοι καταστροφεῖς τῶν σκωλήκων τῶν κήπων. Ἡ σάρξ των εἶνε ἄνοστος. Εἴδη αὐτῶν εἶνε, **λάρος ὁ μέλας,** ὅστις ἔχει χρῶμα μέλαν ἐπὶ τῆς ῥάχεως καὶ ἐπὶ τῶν πτερύγων καὶ λευκὸν εἰς τὸ στῆθος, εἰς τὴν κοιλίαν καὶ εἰς τὴν κεφαλήν· **λάρος ὁ φαιός,** ὅστις ἔχει ῥάμφος κίτρινον, τὸ ἄνωθεν πτέρωμα τῶν πτερύγων φαιόχρουν, τὸ δ' ἐπίλοιπον τοῦ σώματος καθαρὸν λευκόν.

λάρυγγας, ὁ· [δημ.] βλ. λάρυγξ.

λαρυγγεκτομία, ας, ἡ· laryngectomie (λάρυγξ, larynx καὶ ἐκτομή, amputation), n. f. [χειρουρ.] χειρουργικὴ ἀφαίρεσις (ἐκτομὴ) ὁλικὴ ἢ μερικὴ τοῦ λάρυγγος, ablation chirurgicale, totale ou partielle, du larynx.

λαρύγγι, τό· [δημ.] βλ. **λάρυγξ.**

λαρυγγίζω, μέλ. ίσω, vocaliser, ἐκτελῶ λαρυγγισμούς, faire des roulades, ἰδίως ἐπὶ ἐξασκήσεως εἰς τὴν φωνητικὴν μουσικήν, χωρὶς νὰ προφέρω ταῖς νόταις, ἀλλ' ἁπλῶς διὰ τῆς προφορᾶς φωνήεντος τινός· βλ. καὶ **λαρυγγισμός.**

λαρυγγικός, ή, όν· laryngé, ée, adj. [ἀνατομ.] ὁ τοῦ λάρυγγος, ἀνήκων εἰς τὸν λάρυγγα, π. χ. μῦς, νεῦρα, λαρυγγικά, muscles, nerfs laryngés ; ‖ αἱ λαρυγγικαὶ ἀρτηρίαι, les artères laryngées ; ‖ τὸ κατώτερον λαρυγγικόν, le laryngé inférieur. § **λαρυγγικός,** laryngien, enne, adj. [ἀνατομ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸν λάρυγγα, qui a rapport au larynx ; ὁ ἀνήκων εἰς τὸν λάρυγγα, qui appartient au larynx ; ‖ κοιλότης λαρυγγική, cavité laryngienne. § [ἰατρ.] λαρυγγικὸς σωλήν, tube laryngien, σωλὴν πρὸς ἐμφύσησιν ἀέρος εἰς τοὺς πνεύμονας τῶν ἀσφυκτιούντων καὶ τῶν νηπίων τῶν φαινομενικῶς νεκρῶν. § **λαρυγγικός,** guttural, e, aux, adj. (λατ. guttur, gosier, ἀνήκων εἰς τὸν λάρυγγα, qui appartient au gosier ; ‖ ἀρτηρία λαρυγγική, artère gutturale.

λαρυγγισμός, οῦ, ὁ· vocalise, n. f. morceau que l'on chante en vocalisant : π. χ. exécuter une brillante vocalise. § —, vocalisation, n. f. τὸ λαρυγγίζειν, action de vocaliser ἤτοι ἐξασκεῖσθαι εἰς λαρυγγισμούς. § —, roulade, n. f. agrément de chant formé par le passage de plusieurs notes sur une même syllabe.

λαρυγγισμός, οῦ, ὁ· laryngisme, n. m. σπασμωδικὴ συστολὴ τῶν μυῶν τοῦ λάρυγγος, ἥτις προξενεῖ σύμμυσιν τῆς γλωττίδος καὶ ἐπιφέρει ἀσφυξίαν, conctraction spasmodique des muscles du larynx, qui produit l'occlusion de la glotte et amène la suffocation.

λαρυγγῖτις, ιδος, ἡ· laryngite, n. f. ὁ πόνος τοῦ λαιμοῦ, mal de gorge ; καλεῖται ἡ καταρρώδης ἢ ἐπιπολαία φλεγμονὴ τοῦ βλεννογόνου ὑμένος (βλεννοϋμένος) τοῦ λάρυγγος, inflammation aiguë ou chronique de larynx, εἶνε δὲ αὕτη ὀξεῖα ἢ χρονία. Ἡ ὀξεῖα εἶνε α') πρωτοπαθὴς ἐπερχομένη διὰ τῆς ψύξεως ἢ τῆς εἰσπνοῆς ἐρεθιστικῶν ἀτμῶν ἢ κόνεων. Ὁ βλεννογόνος εἶνε ἐρυθρός, οἰδαλέος, κεκαλυμμένος ὑπὸ ἐξιδρώματος βλεννώδους ἢ βλεννοπυώδους. Ἡ φωνὴ γίνεται τραχεῖα κατ' ἀρχάς, εἶτα ὀξεῖα ἢ καὶ ἐλλείπει ἐντελῶς. Ἡ ἀναπνοὴ δυσχεραίνεται σπουδαίως ἀποβαίνουσα συριγμώδης καὶ βὴξ παρακολουθεῖ ἐπώδυνος. Ἡ νόσος, ἠπία ὅλως, διαρκεῖ ἡμέρας τινάς· ὠφελοῦσι δὲ κατ' αὐτὴν γαργαρισμοὶ καὶ ποτὰ μαλακτικά, ποδόλουτρα σιναποῦχα, ἡ κόνις τοῦ Δοβήρου. Ἐὰν ὅμως ἡ τοιαύτη λαρυγγῖτις προέλθῃ ἐξ ἰσχυροτέρου ἐρεθίσματος, οἷον τῆς καταπόσεως ὑπερθέρμου ὑγροῦ, συνοδεύεται ὑπὸ πυήσεως καθ' ἑστίας ἢ καὶ οἰδήματος τῆς γλωττίδος ἀποβαίνουσα οὕτως ἐπικίνδυνος, χρήζει δὲ δραστηριωτέρας ἐπεμβάσεως, οἷον ἐμετικοῦ, βδελλῶν ἢ σικυῶν αἱματηρῶν ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ ἔμπροσθεν, μαλακτικῶν καὶ ναρκωτικῶν μέσων τοπικῶς κτλ. β') δευτεροπαθής,

συνοδεύουσα τὴν συφιλίδα, τὴν εὐλογίαν, τὸν τυφοειδῆ πυρετὸν (ἑλκώσεις καὶ νεκρώσεις μερῶν τοῦ λάρυγγος). Ἡ δὲ χρονία λαρυγγῖτις ἡ καθαρῶς καταρροϊκὴ οὖσα ἐπακολουθεῖ εἰς ὁμοίαν ὀξεῖαν λαρυγγίτιδα, ἢ εἶνε ἐξ ἀρχῆς χρονία, χαρακτηρίζεται δὲ ὑπὸ παχύνσεως τοῦ βλεννογόνου ἢ καὶ ἑλκώσεως αὐτοῦ ἢ καὶ ὑπερτροφίας τῶν ἀδένων αὐτοῦ κτλ. συνιστῶνται δὲ κατ' αὐτῆς τὰ βαλσαμικά, αἱ θειοῦχοι καὶ αἱ ἀρσενικοῦχοι σκευασίαι, ἄμεσος ἐπίψαυσις διὰ ταννίνης ἢ νιτρικοῦ ἀργύρου καὶ ἀποφυγὴ τοῦ καπνοῦ, τῆς πολυλογίας καὶ παντὸς ἐρεθίσματος. Τέλος μορφὴ χρονίας λαρυγγίτιδος εἶνε ἡ κατὰ τὴν τρίτην τῆς συφίλιδος περίοδον ὑπερτροφία ἢ καὶ ἕλκωσις τοῦ λάρυγγος. Λαρυγγῖτις «ψευδομεμβρανογόνος» εἶνε ἡ διφθερῖτις τοῦ λάρυγγος ἤτοι τὸ Κρούπ (βλ. διφθερῖτις), «φυματιώδης» δὲ λαρυγγῖτις εἶνε ἡ φυματίωσις ἢ φθίσις καλουμένη τοῦ λάρυγγος. Τέλος καλοῦμεν «τρισμώδη λαρυγγίτιδα» ἢ «ψευδοκρούπ» ἢ «ἆσθμα τοῦ Millar» μορφήν τινα λαρυγγίτιδος ἰδιάζουσαν εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, ἥτις ἐκδηλοῦται διὰ παροξυσμῶν τρομερᾶς δυσπνοίας, περὶ τὸ μεσονύκτιον πάντοτε ἐπερχομένων· ἡ εἰσπνοὴ εἶνε συριγμώδης, βὴξ παρακολουθεῖ τραχὺς καὶ τὸ παιδίον φαίνεται ἀσφυκτιῶν· ἡ τοιαύτη κατάστασις διαρκεῖ ἑκάστοτε ἀπὸ στιγμῶν μέχρις ὡρῶν τινων. Ἡ νόσος σπανίως ἀπέβη θανατηφόρος. Κατὰ τὸν παροξυσμὸν ὠφελεῖ ἡ ἐπίθεσις σπόγγου ἐμπεποτισμένου διὰ θερμοῦ ὕδατος ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ ἔμπροσθεν κατὰ δὲ τὰ διαλείμματα καταπλάσματα ἐπὶ τοῦ τραχήλου, ἡ ἐν τῷ ἀναπνεομένῳ ἀέρι παρουσία ἀτμῶν ὕδατος ἢ φανικοῦ ὀξέος, μικραὶ δόσεις ἰπεκακουάνης· ‖ — φθίσις [παθολ.] phtisie laryngée = laryngite tuberculose. § [ἱππολ.] λαρυγγῖτις, laryngite, ou angine laryngée ; mal de gorge ἢ esquinancie, n. f. καλεῖται φλεγμονὴ τοῦ λάρυγγος μετὰ γενέσεως ψευδομεμβρανῶν.

λαρυγγογραφία, ας, ἡ· laryngographie, n. f. [ἀνατομ.] περιγραφὴ τοῦ λάρυγγος, description du larynx.

λαρυγγολογία, ας, ἡ· laryngologie, n f. πραγματεία περὶ τοῦ λάρυγγος, traité sur le larynx ; ἀνατομία, φυσιολογία καὶ παθολογία τοῦ λάρυγγος, anatomie, physiologie et pathologie du larynx.

λαρυγγολογικός, ή, όν· laryngologiste, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν λαρυγγολογίαν, qui a rapport à la laryngologie.

λαρυγγονέκρωσις, εως, ἡ· laryngo-nécrose, n. f. [παθολ.] νέκρωσις τῶν χόνδρων τοῦ λάρυγγος, nécrose des cartilages du larynx.

λαρυγγοπάθεια, ας, ἡ· laryngopathie, n.f. [παθολ] πάθησις τοῦ λάρυγγος, affection, de larynx.

λαρυγγορραγία, ας, ἡ· laryngorrhagie, n. f. αἱμορραγία τοῦ λάρυγγος.

λαρυγγοσκόπησις, εως, ἡ καὶ

λαρυγγοσκοπία, ας, ἡ· laryngoscopie, n. f. ἡ διὰ τοῦ λαρυγγοσκοπίου ἐξέτασις (ἔρευνα) τοῦ λάρυγγος, exploration de l'intérieur du larynx.

λαρυγγοσκοπικός, ή, όν· laryngoscopique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ λαρυγγοσκόπιον, qui a rapport au laryngoscope, καὶ μὲ τὰς παρατηρήσεις τὰς γινομένας διὰ τοῦ ὀργάνου τούτου, et aux observations faites avec cet instrument.

λαρυγγοσκόπιον, ου, τό· laryngoscope, n. m. ὄργανον πρὸς ἐξέτασιν τοῦ λάρυγγος ἁρμόδιον. Εἶνε δὲ τοῦτο μικρὸν κάτοπτρον ἐπὶ μακρᾶς λαβῆς ἐστηριγμένον, ὅπερ εἰσβιβαζόμενον διὰ τοῦ στόματος μέχρις ἄνωθεν τοῦ λάρυγγος ἀνακλᾷ πρὸς τὸν ἐξετάζοντα τὴν εἰκόνα τούτου, φωτιζομένου δι' εἰδικῆς διαθέσεως λύχνου τινός· χρησιμοποιεῖται καὶ ἐν τῇ ἐκτελέσει διαφόρων ἐν τῷ λάρυγγι χειρουργιῶν.

λαρυγγοσκοπῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐξετάζω τὸν λάρυγγα τῇ βοηθείᾳ τοῦ λαρυγγοσκοπίου, examiner à l'aide du laryngoscope.

λαρυγγοστένωσις, εως, ἡ· laryngosténose (λάρυγξ καὶ στενός, étroit) n.f. [παθολ.] στένωσις τοῦ λάρυγγος, rétrécissement du larynx. Λέγουσιν ἐπίσης laryngosténie.

λαρυγγοσυριγμός, οῦ, ὁ· sifflage, n. m. Τὸ φαινόμενον καθ' ὃ ἕνεκα τῆς παθολογικῆς στενώσεως τοῦ λάρυγγος (συνεπείᾳ ἐξοιδήσεως ἢ παρουσίας ψευδομεμβρανῶν ἢ οἰδήματος τῆς γλωττίδος) ὁ ἀὴρ δυσχερῶς διερχόμενος δι' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀναπνοὴν παράγει ἰδίᾳ κατὰ τὴν εἰσπνοήν, μᾶλλον ἢ ἧττον ὀξὺν συριγγόν. § [ἱππολ.] **λαρυγγοσυριγμός**, ὁ, cornage, n. m. sifflage, halley, εἰσὶ συνώνυμα· νευροπάθεια τοῦ λάρυγγος συχνότατα παρ' ἵππῳ ἀπαντωμένη ὡς ἐκ τῆς παραλυσίας τοῦ παλινδρομικοῦ νεύρου· ὁ συριγμὸς οὗτος ἀκούεται κατὰ τὰ ταχέα βαδίσματα τοῦ ἵππου καὶ κυρίως κατὰ τὴν εἰσπνοήν·

λαρυγγοσυρίζων ἵππος, cheval cornard, ὁ πάσχων ἐκ λαρυγγοσυριγμοῦ.

λαρυγγοτομία, ας, ἡ· laryngotomie, n.f. opération ayant pour but d'ouvrir le larynx; βλ. τραχειοτομία, trachéotomie, n. f. καὶ βρογχοτομία. Λαρυγγοτομία εἶνε ἡ διὰ τομῆς διάνοιξις τοῦ λάρυγγος ἰδίως τελουμένη πρὸς ἐξαγωγὴν πολυπόδων αὐτοῦ ἢ ἀλλοτρίων σωμάτων. Καλεῖται εἰδικώτερον **θυρεοτομία, κρικοτομία**, κτλ. ἐὰν ἡ τομὴ γίνεται ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων μερῶν τοῦ λάρυγγος. Σήμερον ἀποκλειστικῶς σχεδὸν ἐνεργεῖται ἡ «**θυρεοϋοειδὴς λαρυγγοτομία**» ἤτοι ἡ τομὴ τοῦ θυρεοειδοῦς ὑμένος μόνου, ἄνευ ἐνοχλήσεως τοῦ τριχοειδοῦς καὶ τοῦ θυρεοειδοῦς χόνδρου. Ἐν γένει ὅμως ἡ λαρυγγοτομία εἶνε σπανία νῦν, ὅτε διὰ τῆς χρήσεως τοῦ λαρυγγοσκοπίου δύναται ὁ χειρουργὸς νὰ ἐργασθῇ ἐπὶ τοῦ λάρυγγος ἀπὸ τοῦ στόματος.

λαρυγγόφωνος, ος, ον· [ἰδ. γραμμ.] guttural, e, aux, adj. qui se prononce du gosier : lettre gutturale, ὅπως τὰ γαλλικὰ γράμματα g, k, q.

λαρυγγοτομικός, ή, όν· laryngotomique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν λαρυγγοτομίαν, qui a rapport à la laryngotomie.

λαρυγγοτόμον, ου, τό· laryngotome, n. m. ὄργανον (μαχαίριον) δι' οὗ ἐκτελοῦσι τὴν λαρυγγοτομίαν.

λαρυγγοτραχεῖτις, ιδος, ἡ· laryngo-trachéite, n. f. φλεγμονὴ τοῦ λάρυγγος καὶ τῆς τραχείας, inflammation du larynx et de la trachée.

λάρυγξ, γγος, ὁ· larynx, n. m. organe dans lequel se produit la voix; [κοινῶς] gosier, n. m. canal par où sort la voix, et qui sert à la respiration; || ἔβγαλε τὸν λάρυγγά του [ἀπὸ ταῖς φωναῖς], il s'est égosillé [à force de crier]; κοινῶς ἐξελαρυγγιάστηκε· || [ἀνατ.] λάρυγξ, larynx. Ὄργανον μονοφυές, ἀεραγωγὸν ἅμα καὶ φωνητικόν, κείμενον ἐν τῷ ἄνω μέρει τῆς μέσης τραχηλικῆς χώρας τοῦ λαιμοῦ, κάτωθεν μὲν τοῦ ὑοειδοῦς ὀστοῦ, ἄνωθεν δὲ τῆς τραχείας καὶ ἔμπροσθεν τοῦ κατωτέρου μέρους τοῦ φάρυγγος, ἰσοϋψῶς τοῖς σώμασι τοῦ δ', ε' καὶ στ' αὐχενικοῦ σπονδύλου. Ἀποτελεῖ σωλῆνα σχῆμα τριγώνου πυραμίδος ἔχοντα, οὗ ἡ κάθετος διάμετρος εἶνε παρὰ μὲν τῷ ἀνδρὶ 0,044 μ, παρὰ δὲ τῇ γυναικὶ 0,036 μ, καὶ ἀπαρτίζεται 1) ἐκ τοῦ σκελετοῦ ἀποτελουμένου ἐκ χόνδρων, ἤτοι τοῦ θυρεοειδοῦς, οὕτινος τὰ ἔξωθεν ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ ἀντιληπτὸν ὄγκωμα εἶνε τὸ κοινῶς καλούμενον Μῆλον τοῦ Ἀδάμ, τοῦ ἀνωνύμου ἢ δακτυλιοειδοῦς, τῶν δύο ἀρυταινοειδῶν, τῶν δύο κερατοειδῶν ἢ Σαντορινιανῶν καὶ τῆς ἐπιγλωττίδος· 2) ἐκ τῶν συνδέσμων (ἀνωνυμοθυρεοειδοῦς, θυρεοειδοϋοειδοῦς κλπ.) ὧν σπουδαιότεροι οἱ κάτω φωνητικοί, ὡς ἀφορίζοντες μετὰ καὶ τῶν ἀρυταινοειδῶν χόνδρων τὴν σχισμὴν τῆς γλωττίδος, ἥτις συμβάλλεται εἰς τὴν φώνησιν· 3) ἐκ τῶν μυῶν, ἕνδεκα ὄντων, ἐμβάλλοντες εἰς κίνησιν τὸν ἐκ χόνδρων σκελετὸν τοῦ λάρυγγος ἐνεργοῦσιν οὕτω πάντες ἐπὶ τῶν κάτω φωνητικῶν συνδέσμων, ὧν ἀλλοιοῦται τὸ μῆκος, ἡ τάσις καὶ ἡ ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασις καὶ κατ' ἀκολουθίαν εὐρύνεται ἡ γλωττὶς ἢ στενοῦται ἢ τείνεται καὶ 4) ἐκ τοῦ βλεννογόνου ὑμένος, ὑπαλείφοντος τὴν ἔσωθεν ἐπιφάνειαν τοῦ λάρυγγος. Ὁ λάρυγξ ἐν μὲν τῇ ἀναπνοῇ δευτερεύουσαν ἔχει σημασίαν ὡς ἀγωγὸς τοῦ ἀέρος χρησιμεύων· δύνανται ὅμως σοβαρῶς νὰ διαταράξωσιν αὐτὴν αἱ παθήσεις τοῦ λάρυγγος καὶ μάλιστα ἡ στένωσις ἢ ἀπόφραξις τῆς γλωττίδος, δι' ἧς κωλύεται ἡ εἴσοδος τοῦ ἀέρος εἰς τοὺς πνεύμονας· τὴν δὲ κυριωτάτην αὐτοῦ λειτουργίαν, ἤτοι τὴν παραγωγὴν τῆς φωνῆς· βλ. καὶ **φώνησις.**

λάρω, [διάλ. Οἰνόης] (ἐκ τῶν: allare, aller) = κωπηλατῶ, τραβῶ κουπὶ (**λάμνω**).

λάρωμα, τό· [διάλ. Οἰνόης] (ἱλάρωμα) θεραπεία, ἴασις.

***λαρωμός,** ὁ· [διάλ. Ἠπείρ.] καταπραΰνσις, κατεύνασις, ἡσυχία.

λάσανον, ου, τὸ «ἐκ τοῦ **λάσιος, λάσανα,** τὰ ὀπίσθια τῶν μηρῶν, ἀπὸ τῆς δασύτητος», τὸ ἀγγεῖον τοῦ δωματίου, pot de chambre, ἐφ' ᾧ ἀποπατοῦσιν· τὸ τσουκάλι, καθῆκι.

λασιά, ᾶς, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] τοῖχος κατεσκευασμένος ἀπὸ βέργαις καὶ διαχωρίζων δωμάτιον ἀπὸ δωμάτιον.

λασιόκνημος, ος, ον· ὁ μὲ μαλλιαρὰς κνήμας (μηρούς, πόδας), qui a les cuisses velues.

λάσιος, α, ον· [συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος] ὁ μὲ πυκνὰς τρίχας, δασύθριξ, δασύτριχος, κοινῶς μαλλιαρός, velu, e, adj. τριχώδης, μαλλιαρός, poilu, e, adj. couvert de poils; βλ. **λασιόστερνος.**

λασιόστερνος, ος, ον· ὁ μὲ πυκνὰς τρίχας ἔχων στῆθος, dont la poitrine est velue; || στῆθος λάσιον, poitrine velue.

λασκάδα, [δημ. ναυτ.] [vent] largue; βλ. **ἄνεμος φορός.**

λασκάρισμα (ατος, τὸ) σχοινίου, [δημ. ναυτ.], choc, n. m. βλ. **παρέασις** καὶ **παρεάω.**

λασκάρω, μέλ. θὰ λασκάρω, [δημ. ναυτ.] filer [de la chaîne] καὶ choquer; βλ. **παρεάω.** § [δημ. ναυτ.] **χαλαρόω,** affaler ἢ larguer; **χαλαρόνω** σχοινίον, ἄλυσιν.

***λάσκομαι,** [διάλ. Οἰνόης] **ἠλάσκω,** περιπλανῶμαι, περιφέρομαι ἀσκόπως, flâner.

λάσπη, ης, ἡ· [δημ.] ὁ πηλός, ἡ λάσπη τῶν ὁδῶν, boue, n. f. crotte, n. f. ἡ λάσπη τοῦ ποταμοῦ, τῆς λίμνης, τῶν ἑλῶν, ὁ βόρβορος, fange, n. f. ἡ ἰλύς, vase molle (noire); ὁ βοῦρχος, bourbe, n. f. [διὰ κτίσιμον], mortier; ἡ λάσπη τῶν οἰκοδόμων, mortier des maçons; βλ. εἰς **κονίαμα·** || — χονδρή, crépi, n. m. βλ. **πεταχτόν·** || ἔπεσεν εἰς τὴν λάσπην, il est tombé dans la boue; (dans la fange); [μεταφ.] il s'est embourbé; il s'est mis dans un bourbier; le voilà dans un beau gâchis; || τρέχει μέσα εἰς ταῖς λάσπες, il court par la crotte; || εἶνε πολὺ λάσπη ἔξω, il fait bien sale dehors; || τὸ ἔκοψε λάσπη [φρ. χυδ.], il se donna de l'air; il prit le camp = τ' ὤκοψε λάσπη = τ' ὤκοψε γελέκι, βλ. **γελέκι·** || λάσπη ἡ δουλειά μας [φρ.] l'affaire est gâtée; || — τοῦ κρασιοῦ, ἡ **τρυγία,** lie, n. f.

λασπόνω, μέλ. ώσω, [δημ.] πηλόω, λερόνω μὲ λάσπην, crotter; ῥυπαίνω, κοινῶς λερόνω, βρωμίζω, salir. § [οὐδ. μεταφ.] λασπόνομαι, s'embourber.

λασπώδης, ες· [δημ.] ὁ γέμων ἀπὸ λάσπην, **βορβορώδης** (plein de fange) fangeux, euse, adj. βουρχώδης, bourbeux, euse, adj. ἰλυώδεις, les rues sont pleines de boue; || πηλώδης, gacheux, euse.

λάσπωμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ **πήλωσις,** τὸ νὰ λασπώσῃ τις τι ἢ νὰ λασπωθῇ, action de crotter (ou de se crotter, ou de s'embourber).

λάσσικα, ἡ· εἶδος ἰξοῦ, espèce de gui; ἰξὸς τῆς δρυός, gui de chêne.

λατίνια, τά· [ναυτ. ἐνν. ἱστία, voiles], latines; βλ. εἰς **ἱστία.**

λάτα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] (ἐλάτη) τὸ ἐξ ἐλάτης ξύλον.

λατάνια, ἡ· [βοτ.] latania, n. m. φυτὸν τῆς οἰκογενείας τῶν φοινικοειδῶν ἔχον κορμὸν βραχὺν καὶ γυμνόν, φύλλα δὲ ὁμοιάζοντα πρὸς

ἀνεμιστήριον, μετὰ διαιρέσεων κατά τι ἀκανθωδῶν εἰς τὰ πέρατα· πολλαπλασιάζεται κατὰ φθινόπωρον διὰ σπορᾶς.

λατέρα, ας, ἡ· [διάλ. Καρπάθου] τὸ φέρετρον.

λατινικός, ή, όν· ὁ εἰς τοὺς λατίνους ἀνήκων, latin ine, adj. || λατινικὸν βιβλίον, livre latin ; || [οὐδ. πληθ.] τὰ λατινικά, la langue latine ; le latin; || λατινικὴ αὐτοκρατορία, empire latin, καλεῖται τὸ κράτος ὅπερ ἵδρυσαν ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς χώραις τοῦ βυζαντινοῦ κράτους οἱ τῷ 1204 κυριεύσαντες τὴν Κωνσταντινούπολιν Φράγκοι τῆς Δ' σταυροφορίας (Ἑνετοί, Λομβαρδοί, Ὁλλανδοὶ καὶ Γάλλοι)· || λατινικὴ γλῶσσα, langue latine, τὰ λατινικά, le latin; ἡ ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ ἀρχαίου Λατίου λαλουμένη παλαιὰ ἰταλικὴ διάλεκτος, ἥτις μεταδοθεῖσα καὶ εἰς τὴν κατόπιν ἱδρυθεῖσαν Ῥώμην καλεῖται καὶ Ῥωμαϊκὴ γλῶσσα· || λατινικὴ ἐκκλησία, église latine, καλεῖται ἡ συνηθέστερον καλουμένη καθολικὴ ἐκκλησία, église catholique ; || λατινικὴ νομισματικὴ ἕνωσις, union latine. Χάριν τῆς εὐκολίας τῶν διεθνῶν συναλλαγῶν καὶ σχέσεων ἐπείγουσα καθίσταται ἡ ἀποδοχὴ ὁμοιομόρφου νομισματικοῦ συστήματος ὑφ' ὅλων τῶν πολιτειῶν τῆς Εὐρώπης τουλάχιστον. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ πρόβλημα τοῦτο ἕνεκα πολλῶν καὶ ποικίλων λόγων εἶνε λίαν δύσλυτον, τῷ 1865 τέσσαρες πολιτεῖαι ἔχουσαι ὁμοιόμορφον σχεδὸν μετρικὸν καὶ νομισματικὸν σύστημα, ἡ Γαλλία, τὸ Βέλγιον, ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Ἑλβετία, ἀπετέλεσαν ἕνωσιν, κληθεῖσαν Λατινικήν, σκοποῦσαν τὴν ἀκώλυτον κυκλοφορίαν κατὰ τὴν αὐτὴν τιμὴν τῶν νομισμάτων ἑκάστης τῶν πολιτειῶν τούτων εἰς τὰς χώρας πασῶν τῶν ἀποτελουσῶν τὴν ἕνωσιν πολιτειῶν. Πρὸς τούτοις δ' ἐκανονίσθησαν ὁ τίτλος, τὸ μέτρον, ἡ τιμή, τὸ βάρος κτλ. τῶν νομισμάτων τῶν χωρῶν τούτων, εἰς ἃς τῷ 1868 προσεχώρησε καὶ ἡ Ἑλλάς. Ἡ σύμβασις αὕτη ἀνενεώθη τῷ 1878 διὰ μίαν ἔτι ἑξαετίαν, τῷ δὲ 1885 συνεκροτήθη ἐν Παρισίοις νέα σύνοδος ἐξ ἀντιπροσώπων τῶν 5 τούτων πολιτειῶν καθ' ἣν ὑπεγράφη νέα σύμβασις. Ἤδη ἡ Ἑλλὰς (1909) δι' ἑτέρας συμβάσεως ἀπέσυρε τὰ μικρὰ ἀργυρᾶ κέρματα τοῦ διδράχμου συμπεριλαμβανομένου.

λατίνιος, ος, ον· latin, ine, adj. ἀνήκων εἰς τὸν λατῖνον· || — [ναυτ.], latin, n. m. καλεῖται λέμβος μετὰ τριγωνικῶν ἱστίων (voiles latines).

λατινισμός, οῦ, ὁ· latinité, n. f. ἡ λατινικὴ γλῶσσα, le langage latin ; basse latinité, εἶνε ἡ λατινικὴ γλῶσσα ἥντινα μετεχειρίζοντο οἱ λατῖνοι συγγραφεῖς τῶν τελευταίων χρόνων. § —, latinisme, n. m. tour de phrase propre à la langue latine.

λατινιστής, οῦ, ὁ· latiniste, n. m. ὁ ἐννοῶν καὶ ὁμιλῶν λατινικά, qui entend et parle le latin.

λατινιστί, [ἐπίρ.] κατὰ τὴν λατινικὴν γλῶσσαν, en latin.

λατῖνος, ὁ· latin, e, adj. § λατῖνοι (latins) ἐκαλοῦντο ἐν τῇ ἀρχαιότητι οἱ κάτοικοι τοῦ ἐν Ἰταλίᾳ Λατίου. Ἀνῆκον εἰς παλαιὸν ἰταλικὸν λαόν, ὅστις εἰς προϊστορικοὺς χρόνους ἐκ Βορρᾶ πιθανῶς προερχόμενος ἐγκατεστάθη εἰς τὸ Λάτιον, τὴν Καμπανίαν, τὴν Λουκανίαν καὶ μέρος ἴσως τῆς Σικελίας καὶ ἀπερροφήθη μὲν εἰς τὰς ἄλλας ταύτας χώρας ἢ ὑπετάγη, διετηρήθη δὲ καὶ ἐπεκράτησεν ἐν Λατίῳ. § [ἐκκλησ.] καθολικός, catholique, n.

λατομεῖον, ου, τό· κοινῶς τὸ νταμάρι, carrière, n. f. καλεῖται οὕτω τὸ μέρος ἐξ οὗ ἀνορύσσουσιν οἰκοδομήσιμα ὑλικά, οἷον λίθους οἰκοδομικοὺς (carrière de pierre), γυψολίθους, ἀσβεστολίθους, χάλικας, σχιστολίθους (ardoises), κτλ. Τὰ λατομεῖα ἐκμεταλλεύονται εἴτε ἀσκεπῆ (à ciel ouvert), εἴτε διὰ στοῶν ἢ φρεάτων.

λατόμημα, ατος, τό· τὸ ἐκθραυσθὲν τεμάχιον ἐκ βράχου, λίθος, bloc de pierre ; || —, abatis, n. m. [οἰκοδ.] ποσότης ἐξαχθέντων ἐκ τοῦ λατομείου λίθων.

λατομικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ λατομεῖν, θραύειν, ἐξάγειν τοὺς λίθους, qui concerne l'extraction ou la taille de pierre ; || ὁ ἀνήκων εἰς τὸ λατομεῖον, de carrière.

λατόμος, ου, ὁ· carrier, n. m. ἐργάτης ἐργαζόμενος εἰς λατομεῖον, ouvrier carrier.

λατομῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐξάγω λίθους ἐκ λατομείου, extraire des pierres ; ἐργάζομαι εἰς λατομεῖα, travailler aux carrières ; || [ἐκ] λατομέω, tirer de la carrière=ἐξάγω ἔκ τινος λατομείου· || λατομῶ κατὰ στρώματα, βλ. διαχωρίζω λίθον.

λάτρα, ας, ἡ [δημ.] (ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου λατρεία = ὑπηρεσία ἐπὶ μισθῷ ἢ ἐν γένει ὑπηρεσία, service) ὅθεν ἡ φροντίς, **περιποίησις**, ἐπιμέλεια εἴς τι [πληθ.] αἱ φροντίδες soin(s), n. m. attention(s); ἡ πρόνοια περί τινος, prévenance(s) ; || λάτρα, ἡ ἐν γένει ὑπηρεσία (περιποίησις, καθαριότης, κτλ.) ἔν τινι οἰκίᾳ, le service (d'une maison).

λατρεία, ας, ἡ· adoration, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ λατρεύειν, action d'adorer, de rendre un culte; ὑπερβολικὴ ἀγάπη, amour extrême, attachement excessif, culte, n. m. **σέβας** (λατρεία) ἥντινα ἀπονέμουσι πρὸς τὸν Θεόν, hommage qu'on rend à Dieu ; [μεταφ.] εἰδωλολατρεία, idolatrie, n. f. || ἡ θεία λατρεία, le culte divin ; || [ὁ ἔρως του] ὁμοιάζει λατρείαν, tient de l'adoration.

λατρευτής, οῦ, ὁ, ἡ· adorateur, trice, n. ὁ λατρεύων, ἡ λατρεύουσα, celui, celle qui adore une divinité ; les adorateurs de Brahma [κατ' ἐπέκτασιν] ὁ ἀγαπῶν τι καθ' ὑπερβολήν, celui qui aime une chose avec excès ; un adorateur du pouvoir, de la fortune.

λατρευτικός, ή, όν· adoratif, ive, adj. qui a le caractère de l'adoration.

λατρευτός, ή, όν· ὁ λατρευόμενος, adoré, ée ; ἀξιολάτρευτος, ἀξιέραστος, adorable, adj. ὁ ἄξιος λατρείας, qui est digne d'être adoré; ὁ ἔχων δικαίωμα εἰς λατρείαν, qui a droit à

l'adoration ; vous êtes, ô mon Dieu, seul adorable ; [κατ' ἐπέκτασιν] mère adorable ; caractère adorable.

λατρευτῶς, [ἐπίρ.] adorablement, adv. κατὰ τρόπον λατρευτόν, d'une manière adorable.

λατρεύω, μέλ. εύσω, adorer, rendre un culte, des hommages divins ; adorer Dieu ; on honore la Vierge et les Saints, mais on n'adore que Dieu seul ; [μεταφ.] ὑπηρετῶ τινα, servir (βλ. καὶ **λάτρα**)· ἀγαπῶ μέχρι λατρείας, idolâtrer ; ‖ λατρεύω τὸν Θεόν, adorer (servir) Dieu ; ‖ λατρεύει τὰ τέκνα της, elle adore (; idolâtre ses enfants. § — περιποιοῦμαι, soigner ; ἐπιμελοῦμαι τινὰ μετὰ στοργῆς, choyer.

λάτρις, ιδος, καὶ ιος, ὁ· adorateur, trice, n. βλ. **λατρευτής**. § [συνεκδ.] θαυμαστής, admirateur, trice ; ζηλωτής, zélateur, trice, ὁ ἐνεργῶν μετὰ ζήλου, qui agit avec zèle ; ὀπαδός, θιασώτης, partisan, n. qui est attaché au parti, à quelqu'un, où à un système.

λατύπη, ης, ἡ· τὸ ἀπότριμμα τῶν λίθων κατὰ τὴν πελέκησιν, éclat de la pierre qu'on taille, éclat de pierre ; τὸ ἐκπελέκημα, recoupe, n. f. τὰ ἀποσπώμενα τεμάχια κατὰ τὴν λάξευσιν τῶν λίθων· ὅταν θέλωσι νὰ πληρώσωσι κενὰ λίθου τινός, μεταβάλλουσιν εἰς κόνιν ἐκπελεκήματα τινά, ἥν τινα ἀναμιγνύοντες μετ' ἀσβέστου ἀπολαμβάνουσι **κονίαμα** (badigeon) χρώματος ὁμοίου τῷ λίθῳ ἐξ οὗ ἐλήφθησαν τὰ ἐκπελεκήματα· διὰ τοῦ κονιάματος τούτου πληροῦσι τὰ εἰρημένα τῶν λίθων κενά.

λαύδανον, τό· laudanum, n. m. καλεῖται ἐνίοτε αὐτὸ τὸ ὄπιον, συνήθως ὅμως λέγοντες λαύδανον ἐννοοῦμεν τὸ ὑγρὸν λαύδανον τοῦ Σύδεγχαμ ἢ κροκωτὸν βάμμα τοῦ ὀπίου (tintura opii crocata) περιέχον οὐσιωδῶς ὄπιον καὶ κρόκον (3μ. ὀπ. πρὸς 1μ. κρ.). Εὐχρηστότατον πρὸς σπασμώδεις νευραλγίας τῶν πεπτικῶν καὶ γεννητικῶν ὀργάνων διδόμενον κατὰ σταγόνας 4-8 δὶς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρας.

λαύρα, βλ. λάβρα.

λαύρα, ας, ἡ· τὸ μοναστήριον, cloître, n.m. Ἡ λέξις λαύρα σημαίνουσα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὁδόν, παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις δὲ περικεκλεισμένον χῶρον, καθιερώθη κατὰ τοὺς πρώτους τοῦ χριστιανισμοῦ αἰῶνας διὰ τὰς κοινότητας τῶν ἀναχωρητῶν. Ἀπὸ τοῦ στ' αἰῶνος αἱ λαῦραι ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ τῶν κοινοβίων καὶ λαῦραι ἐκαλοῦντο πλέον μόνον τὰ μεγαλείτερα καὶ σημαντικώτατα τούτων, ἐξ ὧν φέρουσιν ἔτι τὸ ὄνομα **λαύρα** μεγάλα τινὰ μοναστήρια οἷα εἰσὶν ἡ λαύρα τοῦ Ἁγ. Σάββα παρὰ τὴν Ἱερουσαλήμ, ἡ τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου ἐν Ἄθῳ καί τινες ἐν Ρωσσίᾳ.

λαύρα, ας, ἡ· [διάλ. Καρπάθου] 1) = λύπη, 2) = ζέστη, 3) = προσφιλὲς τέκνον.

λαυράκι, τό· τὸ λαβράκι, ὁ **λάβραξ**.

λαῦρος, βλ. λάβρος. § [φυτ.] —, κοινὴ ὀνομασία ἐν Εὐβοίᾳ τοῦ ἐλαιοπρίνου, ὁ **σμῖλαξ**, if, n. m. (δένδρον).

λαύρως, βλ. λάβρως.

'λάφι, τό· [δημ.] βλ. ἐλάφι.

'λαφιάζω, [δημ.] βλ. ἐλαφιάζω.

'λάφιν, τό· [διάλ. Οἰνόης] ἡ ἔλαφος.

'λαφρολάλατσον, τό· [διάλ. Οἰνόης] (ἐλαφρὸς-λάας), ἡ **ἐλαφρόπετρα**.

'λαφρός, ὁ [δημ.] **ἐλαφρός**.

'λάφρυσι, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ἐλάφρυνσις, ἀνακούφισις, ἴασις, θεραπεία.

λαυρώνου, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] αἰσθάνομαι καύσωνα.

λαφυραγωγία, ας, ἡ· τὸ ἀπάγειν λείαν, κάμνειν λάφυρα, ἡ διαρπαγή, λεηλασία, pillage, n. m. βλ. **διαρπαγή**· ‖ —, **λεία**, capture, n. f. ἡ prise, n. f. καὶ ληϊσμός, ἡ ἁρπαγή, π. χ. τὰ ἐν πολέμῳ συλλαμβανόμενα εἴδη τοῦ πολεμίου· βλ. καὶ **αἰχμαλωσία**· ‖ —, διαρπαγή, λεηλασία πόλεως, βλ. **διαρπαγή**· ‖ **λαφυραγωγία**, maraudage militaire καλούμενον καὶ ἁπλῶς maraude, n. f. ἤτοι κλοπὴ ἢ ἀφαίρεσις δημητριακῶν καρπῶν, κτλ. ὑπὸ στρατιωτῶν.

λαφυραγωγός, οῦ, ὁ· ὁ λείαν ἀπάγων, κάμνων λάφυρα, ὁ διαρπάζων, pillard, n. m. ὁ ληϊστήρ, capteur, n. m. ὁ λεηλατῶν, ὁ συλλαμβάνων λείαν. § —, raid, n. m. βλ. **ἐπιδρομή**. § **οἱ λαφυραγωγοὶ** [τακτ.], parti, n.m. ὀλιγάριθμον στράτευμα ὅπερ μέχρι τοῦ τελευταίου αἰῶνος ἀπεσπᾶτο ἐκ τοῦ κυρίου σώματος, ἵν' ἀνιχνεύσῃ τὴν χώραν, ἐνεργήσῃ εἰσφοράς, διαρπαγὰς καὶ ἐν γένει παρενοχλήσῃ τὸν ἐχθρόν. Τὸ μέρος τῶν εἰρημένων λαφυραγωγῶν ἐκτελοῦσι τὴν σήμερον οἱ καλούμενοι **ἐπιδρομεῖς** (partisans). Ἐν Ἀμερικῇ κατὰ τὸν **Ἀνθενωτικὸν πόλεμον** (guerre de la Sécession) τὸ μέρος τούτων ἐξετελέσθη ἐν εὐρείᾳ κλίμακι ὑπὸ ἀμερικανῶν ἱππέων, καλουμένων raids ; βλ. **ἐπιδρομή**.

λαφυραγωγῶ (έω), μέλ. ήσω, λείαν ἀπάγω, διαρπάζω, piller ; βλ. **διαρπαγή**· λεηλατῶ, διαρπάζω, saccager ; βλ. καὶ **διαρπαγή**· λεηλατῶ, butiner ; βλ. καὶ **λεία**· ληΐζω, capturer ; ‖ τρέπομαι πρὸς λῆψιν λαφύρων, λαφυραγωγῶ, dépouiller (ἀπογυμνόω)· βλ. καὶ **λάφυρον**.

λάφυρον, ου, τό· butin, n. m. ἡ λεία· prise, n. f. τὰ ἐκ τοῦ πολέμου κυριευόμενα ἀντικείμενα, βλ. καὶ **λεία**· [πληθ. ἐν.] dépouilles, n. f. pl. ἡ ἐκ ζώντων ἐχθρῶν λαμβανομένη λεία πρὸς διάκρισιν τῆς ἐκ τῶν τεθνεώτων ἐχθρῶν λαμβανομένης τοιαύτης, ἥτις λέγεται «**τὰ σκῦλα**» (dépouilles) ; βλ. καὶ **σκυλεύω**.

λαχαίνω, [δημ.] (βλ. **λαγχάνω**), μέλ. θὰ λάχω, échoir, tomber au sort ; ‖ ὅτι ἔλαχεν εἰς τὸ μέρος του, ce qui lui est échu en partage ; ce qui est tombé dans son lot ; ‖ τοῦ ἔλαχεν ὁ κλῆρος, le lot est tombé sur lui ; [καὶ ἐπὶ στρατευσίμων], il est tombé au sort (à la conscription) ; ‖ δὲν μοῦ ἔλαχε ποτὲ εἰς τὴν ζωήν μου, je n'ai jamais rencontré dans ma vie ; ‖ λαχαίνει καμμίαν φοράν, il arrive quelque fois ; ‖ ἂν λάχῃ εὐκαιρία, si l'occasion se présente ; ‖ εἰς ποῖον ἔλαχεν (ἔπεσεν

ὁ λαχνός); à qui est échu (le lot)? § **λαχαίνω**, **συναντῶ**, rencontrer; βλ. καὶ **τυχαίνω**.

λαχαίνω, [διάλ. Οἰνόης] λαγχάνω, τυγχάνω, συναντῶ, (χρ. πρωτοτ.) ἐλαχαίνησκα, ἔλαχα.

λαχαναρμιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] τὸ ἄλλως ξυνολάχανον, κράμβη ταριχευτή, λάχανο τουρσί, choucroute, n. f. ἤτοι ἁρμιὰ ἀπὸ χραμβολάχανα.

λαχανιάζω, μέλ. άσω, [δημ.] ἀσχομαχῶ, πνευστιῶ, **ἀσθμαίνω**, s'essouffler; haleter.

λαχάνιασμα, ατος, τό· [δημ.] τὸ ἀσθμαίνειν, ἀσχομαχητόν, essoufflement, n. m. perte d'haleine.

λαχανικόν, τό· [συνήθ. πληθ.] **λαχανικά**, λάχανα κηπαῖα, légumes, n. f. pl. ὅσα χορταρικὰ καλιεργοῦνται εἰς τοὺς κήπους διὰ μαγείρευμα (τουρχ. **ζερζαβατικά**), plantes potagères; **βλ. καὶ λάχανον.**

λαχανοβλάσταρον, τό· βλαστὸς λαχάνου, pousse de chou; [κατ' ἐπέκτασιν] τὰ **πρόκωλα**, brocoli, n. m.

λαχανόκηπος, ου, ὁ· κῆπος ἐν ᾧ καλλιεργοῦσι λάχανα, [jardin] potager, n. m. (où l'on cultive les légumes).

λάχανον, ου, τό· **κράμβη** (ἡ κηπαία), chou, n. m. § [πληθ.] λάχανα, τὰ λαχανικά, légumes, n. f. pl. πᾶν χορταρικὸν καλλιεργούμενον (ἀντίθ. πρὸς τὸ ἀγρίως φυόμενον)· βλ. καὶ **λαχανικά**· **αἱ πόαι** ἐν γένει, toutes sortes d'herbes, herbage, n. m. τὸ χορταρικόν, verdure, n. f. (=les herbes); ‖ λάχανα (ὀνομάζονται εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ φαγώσιμα ἀκαλλιέργητα **βότανα**).

λαχανοπωλεῖον, ου, τό· τὸ μαγαζὶ τοῦ ὀπωροπώλου (τοῦ ἐμπόρου τῶν λαχανικῶν), boutique de fruitier (de marchand de légumes); [πληθ.] ὁ τόπος (ἡ ἀγορὰ) ἔνθα πωλοῦνται τὰ λάχανα, marché à la verdure; marché aux légumes.

λαχανοπώλης, ου, ὁ· ἔμπορος λαχανικῶν, marchand de légumes, verdurier, ère, n. qui vend des herbes, de la salade, etc. ὁ ὀπωροπώλης, fruitier, ère, n. qui vend des fruits (des légumes); [ὁ πλανόδιος λέγεται] marchand de quatre saisons.

λαχανοπῶλις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ λαχανοπώλης, marchande de légumes; verdurière, n. f. fruitière, n. f. herbière, n. f. vendeuse d'herbes; βλ. **λαχανοπώλης.**

λαχανοφαγία, ας, ἡ· τὸ τρώγειν λαχανικά, action de manger des légumes. § [νεολ.] **φυτοφαγία**, végétarianisme, n. m. ou végétarisme ou végétalisme, n. m. βλ. λέξιν.

λαχανοφάγος, ος, ον· ὁ τρώγων (τρεφόμενος) μὲ λάχανα, qui mange des (se nourrit de) légumes; légumiste, adj. et n. § [νεολ.] **φυτοφάγος**, végétarien, enne; βλ. λέξιν.

λαχανόφυλλον, τό· φύλλον κράμβης, feuille de chou.

λαχανόφυτος, ος, ον· πεφυτευμένος μὲ λάχανα, potager, ère, adj.

λαχεῖον, ου, τό· κοινῶς ὁ **λότος**, loterie, n.f. ‖ τοῦ ἔπεσε τὸ λαχεῖον, il a gagné à la loterie; ‖ Λαχεῖον λέγεται τὸ γνωστότατον καὶ ποικιλόμορφον τυχηρὸν παιγνίδιον. Ἐν γένει εἰς πᾶν λαχεῖον ὑπάρχουσι πολλὰ γραμμάτια, ἅτινα ἀγοράζονται ὑπὸ τῶν μετεχόντων τοῦ λαχείου, ἐν δὲ ᾗ πλεῖστα κέρδη, ὡρισμένα διὰ τοὺς κατόχους ἰσαρίθμων γραμματίων, ἅτινα ὁρίζει ὁ κλῆρος. Τὰ κέρδη ταῦτα εἶνε πάντοτε πολὺ ὑποδεέστερα τοῦ ὅλου ἀντιτίμου τῶν διανεμηθέντων γραμματίων, ἀφ' ἑτέρου δὲ πολὺ ὑπέρτερα τῆς τιμῆς ἑνὸς γραμματίου. Οὕτως ὁ ἐν τοιοῦτον ἀγοράζων ἀντὶ μικρᾶς σχετικῶς τιμῆς ῥιψοκινδυνεύει ἢ νὰ χάσῃ τὴν τιμὴν τοῦ γραμματίου ἢ νὰ κερδίσῃ μέγιστον σχετικῶς ποσόν. Τὸ περίσσευμα δὲ τοῦ λαχείου ἀπομένει εἰς ὄφελος τοῦ ἐκδότου αὐτοῦ. Αἱ λεπτομέρειαι τοῦ διοργανισμοῦ τῶν λαχείων ποικίλλουσι.

λαχειοφόρος, ος, ον· [δάνειον, ὁμολογία] μετὰ λαχνῶν [emprunt; obligation] à lots; à primes.

λαχίδα, ἡ (λάχη) [διάλ. Οἰνόης], λάχος, λαχνός, σειρά, ἀράδα.

λαχίδι, τό· [δημ.] τὸ ἐκ τοῦ λαχείου κερδιζόμενον, ὁ **λαχνός**, lot, n. m. ἡ μερίς, portion, n. f.

λαχνός, οῦ, ὁ· lot, n. m. ‖ ἐκέρδισε τὸν πρῶτον λαχνόν, il a gagné le gros lot. § —, ὁ κλῆρος (ἡ τύχη), sort, n.m. ‖ ῥίπτω (τραβῶ, βάζω) λαχνόν, tirer au sort; βλ. καὶ **λαχαίνω.**

λαχοῦρι, τό· [ξεν.] [châle de] cachemire, βλ. καὶ **κασμίριον.**

λάχτα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] (λάξ), κλωτσιά, κτύπημα μὲ τὸ πόδι·

λαχτάρα, [δημ.] βλ. **λακτάρα.**

λαχταρίζω, [διάλ. Οἰνόης] λαχταρῶ, **ἀσπαίρω** (ἐπὶ ἰχθύων).

λαχταριστός, λαχταρῶ. [δημ.] βλ. **λακταρῶ.**

λαχτίζω, [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου] **λακτίζω.**

λάχτισμα, τό· [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου καὶ Οἰνόης] **λάκτισμα.**

λαψάνα, ης, ἡ, **λαψάνη**, πόα, χορταρικὸν χρήσιμον εἰς τὴν μαγειρικήν, βλ. **βροῦβα**, ravon, n. m. ravanelle, n. f. **κατὰ** τοὺς φυτολόγους εἶνε **σινάπι** τὸ λευκὸν (sinapis alba) γαλ. sénevé, n. m.

λέαινα, ης, ἡ· θηλ. τοῦ λέων, lionne, n.f.

λεαίνω, μέλ. ανῶ, θὰ λειάνω, βλ. **λειαίνω.**

λέανσις, εως, ἡ· βλ. **λείανσις.**

λεάντειρα, ας, ἡ· θηλ. τοῦ **λεαντήρ.**

λεαντήρ, ῆρος, ὁ· βλ. **λειαντήρ.**

λεαντήριον, τό· βλ. **λειαντήριον.**

λέβα, [δημ. ναυτ.] ἡ ἄρσις, virage, n. m. ‖ — [ναυτ.] αἶρε! [παραγγ.] envoyez! virez! ἀντίθ. **τῷ κράτει!**

λεβάντα, [δημ.] βλ. **λαβάντα, λαβαντίς.**

λεβάντες, ὁ· [ξεν.] [vent d']est, **ὁ ἀπηλιώτης**, βλ. καὶ **ἄνεμος.**

λεβαντίνος, α· levantin, ine; βλ. **ἀνατολίτης.**

λεβάρω, [δημ. ναυτ.] βλ. γενικῶς εἰς

αἴρω (π. χ. τὴν ἄλυσιν κτλ.) virer ; enlever ; hisser ; haler ; || **λεβάρω** (levare), [διάλ. Οἰνόης] ἐγείρω, σηκόνω.

λεβέντης, ὁ· [ξεν.] ἀνὴρ εὔστροφος (εὔσωμος), jeune homme svelte (élancé ; bien découplé) ; καὶ ἐν γενει ὡραῖος, beau garçon ; bel homme ; beau gaillard.

λεβεντιά, ᾶς, ἡ· [ξεν.] τὸ εὔστροφον (εὔσωμον, ἀρρενωπόν, ἀνδρικὸν) ὕφος, air svelte (dégagé ; mâle). § [περιληπτ.] γενικῶς οἱ νέοι, οἱ νεανίαι, jeunes gens ; τὰ νειάτα, ἡ νεότης, jeunesse, n. f.

λεβεντίκι, τό· [διάλ. Καρπάθου] = εἶδος φόρου ἐπιβαλλομένου τοῖς νεονύμφοις.

λεβέντισσα, ἡ· (θηλ. τοῦ λεβέντης) ἡ εὔστροφος, εὔσωμος (γυνὴ ἢ κόρη) femme (fille) bien faite (bien découplée); ὡραία γυνή, belle femme ; ὡραία κόρη (νεᾶνις) belle fille.

λεβέτι, τό· [δημ.] λέγεται τὸ μεγάλο καζάνι, ἤτοι ὁ λέβης διὰ διαφόρους χρήσεις.

λέβης, ητος, ὁ· chaudière. n. f. κοινῶς τὸ **καζάνι** (ὑποκορ. **λεβήτιον, καζανάκι,** chaudron, n. m.), μεταλλικὸν δοχεῖον ἐν ᾧ ἀναβράζουσί τι· || — ἀνθρακωτικός, ἢ ἀπανθρακωτικός, ἢ ἐξανθρακωτικός, chaudière à carboniser ; || — πρὸς βράσιν (ἀντικειμένου τινός), chaudière de cuite ; || — πρὸς τῆξιν ἢ πρὸς διάλυσιν, chaudière de fusion ; || λέβης πρὸς κάθαρσιν ἢ καθαρτικός, chaudière de raffinage ; || [γεωλ.] λέβης ἢ **ὑπολήνιον**, chaudière ou cuve ; καλεῖται οὕτω κοιλότης ἢ λεκάνη παραχθεῖσα εἰς τοὺς πρόποδας ἀρχαίων καταρρακτῶν ἐκ τῆς καταπτώσεως ὕδατος ἀπό τινος ὕψους· || [γεωλ. λέβης chaudière, n. f. ὁ ἀρχαῖος κρατὴρ ἡφαιστείου· || [γεωλ.] λέβητας, chaudières ἢ χύτρας marmites ou oules καλοῦσιν ἐν τῇ γεωλογίᾳ τὰς μηνοειδεῖς κοιλάδας ἐν σχήματι χώνης κεκλεισμένης σχεδὸν πανταχόθεν. § — ἀτμοποιϊκὸς (ἢ ἀτμογόνος), chaudière à vapeur; βλ. **ἀτμολέβης.** § — τῶν νιτρουργῶν, recevoir, n.m. [ou recette], chaudron du salpêtrier. § —, marmite, n. f. κοινῶς τὸ **καζάνι,** ἤτοι μεγάλη χύτρα ἐν ᾗ μαγειρεύεται τὸ φαγητὸν τῶν στρατιωτῶν.

λεβήτιον, ου, τό· chaudron, n. m. μικρὸς λέβης (petite chaudière, κοινῶς **καζανάκι** ἢ **καζάνι,** ὅπως τοῦ πλυντηρίου τῶν οἰκιῶν ἢ καὶ **τέντζερες.**

λεβητιοποιός, οῦ, ὁ· chaudronnier, n.m.

λεβητοποιός, οῦ, ὁ· chaudronnier, n.m. κοινῶς ὁ **καζαντζῆς,** ὁ κατασκευάζων λέβητας· ὁ **τεντζερετζῆς,** ὁ κατασκευάζων τεντζερέδες, λεβήτια (chaudrons).

λεβητοποιΐα, ας, ἡ· ἢ λεβητοχυτήριον, chaudronnerie, n. f. ἡ κατασκευὴ λεβήτων.

λεβίθα, ας, ἡ· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ σκώληκος τῆς κοιλίας, ver intestinal (βλ. **ἕλμινς**), ἡ ἀσκαρίς, ascaride, n. m. || ἔχω λεβίθας (**ἑλμινθιῶ**), avoir des vers· || **λεβίθα** πλατεῖα καὶ ἐπιμήκης [ταινία], ver solitaire [tenia].

λεβητοστάσιον, ου, τό· chaufferie, n. f. τὸ διαμέρισμα τῶν ἀτμομηχανῶν τὸ περιλαμβάνον τοὺς λέβητας· βλ. καὶ **θάλαμος θερμάνσεως.**

λεβιθόχορτον, ου, τό· [δημ.] (τὸ ἄλλως μυρμηγκόχορτον καὶ τουρκ. χορασανί), ἑλμίνθειον, ἑλμινθοβότανον, βότανον (χόρτον) ὅπερ πινόμενον ἐξάγει τὰς ἐν τῇ κοιλίᾳ ἕλμεις, herbe aux vers ; tanaisie, n. f. semencine, n. f. armoise, n. f. μεταξὺ τῶν διαφόρων ἀνθελμιντικῶν, τὸ συνηθέστερον καὶ δραστικώτερον, ἰδίως κατὰ τῆς ταινίας, εἶνε ἡ πτέρις (ἡ ἄρρην), fougère mâle.

λεβουδιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] βλ. **λεπουντιά.**

λέβουρο, τό· [διάλ. Κύμης] πᾶν ζῷον ἰσχνὸν καὶ ἀδύνατον πιθανὸν ἐκ τοῦ lepus-oris = ὁ λαγὼς καθὸ ἰσχνὸς καὶ ἀδύνατος (ἀλβανιστὶ **λιέπουρις**).

λεγάμενος, η, ον· [δημ.] ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος, dont il est question.

λέ(γ)ει, [διάλ. Ἠπείρου] = ὀνομαστικὸν ἀπαρέμφατον· «ἔχει καλο λέει». Τοιαῦτα ἀπαρέμφατα ἐν τῇ δημώδει εἰσὶ τὰ ἑξῆς : τὸ **ἔχει,** τὸ **ἰδεῖ,** τὸ **πιεῖ,** τὸ **φαγεῖ.**

λεγένι, τό· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τῆς λεκάνης (τοῦ νιπτῆρος), cuvette, n. f.

λεγεών, ῶνος, ἡ· légion, n. f. (λατ. legio), ἐκαλεῖτο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ῥωμαίοις κατ' ἀρχὰς μὲν σύμπασα ἡ στρατιωτικὴ δύναμις, εἶτα δὲ μέρος τοῦ πεζικοῦ καὶ ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων σῶμά τι περιλαμβάνον στρατιωτικὴν δύναμιν ἐκ πάντων τῶν ὅπλων. **Ῥωμαϊκὴ λεγεών,** légion Romaine. Αὕτη διηρεῖτο εἰς 10 **κοόρτεις** ἐκ 300 ἢ 360 ἀνδρῶν, ἑκάστη δὲ κοόρτις (cohorte) συνέκειτο ἐκ τριῶν **σπειρῶν** (manipules), ὧν ἑκάστη εἶχεν 100 ἕως 120 ἄνδρας· ὅταν δὲ ἡ λεγεὼν ἔφθασεν εἰς τὸ ὕψος τῆς τελειότητός της, περιελάμβανε στρατεύματα καὶ διάφορα πολεμικὰ μηχανήματα, ἵνα ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἰδίας ἑαυτῆς δυνάμεις. Ἀπετελεῖτο ἀπὸ 10 **κοόρτεις** (cohortes), ὧν ἡ 1η, καλουμένη **στρατιωτικὴ κοόρτις** συνέκειτο ἀπὸ 1100 πεζοὺς καὶ 132 ἱππεῖς τεθωρακισμένους· ἑκάστη τῶν 9 ἑτέρων ἠρίθμει 555 πεζοὺς καὶ 66 ἱππεῖς, ἤτοι ἡ λεγεὼν ἀπετελεῖτο ἐξ 6,095 πεζῶν καὶ 776 ἱππέων. Ὑπὸ Φίλιππον - Αὔγουστον ὑπῆρχον ἐν Γαλλίᾳ λεγεῶνες ἀποτελούμεναι ἐκ **κοινοτικῶν στρατευμάτων** (milices communales) ἀναμεμιγμένων μεθ' ἑτέρων. Φραγκίσκος ὁ 1ος, ἵνα μὴ ἔχῃ μισθωτοὺς στρατιώτας ἐδοκίμασε νὰ καταρτίσῃ 7 λεγεῶνας πεζικοῦ στρατολογουμένας ἀνὰ ἐπαρχίας, ἡ ἰδέα ὅμως αὕτη ἐπανελήφθη καὶ ἐξετελέσθη ὑπὸ Ἑρρίκου τοῦ Ποῦ. Λουδοβῖκος XV ἐχρησιμοποίησε τὰς ξένας **λεγεῶνας** (légions d'étrangers). § **Λεγεὼν ξένων,** légion étrangère (ou d'étrangers). Σήμερον ὑπάρχει ἐν Γαλλίᾳ ἡ λεγεὼν τῶν ξένων ἑδρεύουσα ἐν Ἀφρικῇ ἱδρυθεῖσα τὸ 1831. § **Λεγεὼν τῆς Τιμῆς,** légion d'honneur. Τὸ Τάγμα τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς κατηρτίσθη ἐν Γαλλίᾳ τὸ 1802 πρὸς ἀνταμοιβὴν τῶν στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν ὑπηρεσιῶν. Τὸ τάγμα τοῦτο περιλαμβάνει τὰς ἑξῆς κλάσεις, **ἱππότας** (chevaliers), ὧν ὁ ἀριθμὸς εἶνε ἀπεριόριστος· **ἀξιωματικοὺς** (officiers)

4000· **ταξιάρχας** (commandeurs) 1000· **ἀνωτέρους ταξιάρχας** (grand officiers) 200 **καὶ μεγαλοσταύρους** (grande-croix) 80.

λεγεωνιστής, ὁ· légionnaire, n. m. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν **λεγεῶνα** (légion) ; βλ. καὶ πεζικόν, infanterie.

λεγνός, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] λιγνός, ἰσχνός, λεπτός.

λέγω, μέλ. **λέξω**, ἀόρ. ἔλεξα, παθ. παρακ. λέλεγμαι, (μετοχ. λελεγμένος), παθ. ἀόρ. ἐλέχθην (ἐξ οὗ λεκτέον), (ἀόρ. μετοχ. λεχθείς, τὰ λεχθέντα)· συνηθέσ. γίνεται χρῆσις ἐκ τοῦ εἴρω καὶ ἔπω, ἀόρ. εἶπον καὶ σπανιώτ. εἶπα, παρακ. εἴρηκα, παθ. παρακ. εἴρημαι (μετοχ. βλ. εἰρημένος), le dit ; **παθ.** ἀόρ. ἐρρήθην καὶ ἐνίοτε ἐρρέθην (ἐξ οὗ ῥητέον), μετοχ. βλ. ῥηθείς), dit, dite, ὅθεν λέγω, dire, ἤτοι ὁμιλῶ, parler ; διηγοῦμαί τι πρός τινα, réciter ; || — τὴν ἀλήθειαν, dire la vérité ; || ὀρθῶς λέγει, il parle juste, il a raison ; || εἴπαμεν τὸ ἓν καὶ τὸ ἄλλο, nous avons parlé de choses et autres ; || λοιπὸν τὰ εἴπαμεν [φρ.], voilà qui est dit ; c'est convenu ; || τὰ λέγομεν ἄλλοτε· θὰ τὰ εἰποῦμεν, nous en reparlerons ; || ἐμένα [μοῦ] τὸ λές ; [φρ. οἰκ.], à qui le dis-tu ? tu me l'apprends ; || μὴ τὸ εἰπῇς κανενός, n'en parlez à personne ; || ἕνα μόνον λόγον νὰ τοῦ εἰπῇς [θὰ τὸ κάμῃ], pour peu que vous lui en parliez ; || αὐτὸ σοῦ λέγω μόνον, je ne vous dis que ça ; || κατὰ τὸ λέγειν τοῦ θείου σας (ἢ ὅλων), au dire de votre oncle (de tout le monde) ; || ὅτι καὶ ἂν λέγῃ δὲν τὸ πιστεύω, il a beau dire, je ne le crois pas ; || λέγει ὅτι εἶνε φίλος μου, il se dit mon ami ; || εἶνε ἔξυπνος, δὲν σοῦ λέγω, ἀλλά, c'est un homme d'esprit, je ne dis pas le contraire, mais ; || || εἰπέ μας ἕνα τραγοῦδι, chantez-nous quelque chose ; || τὸ συμβόλαιον λέγει ὅτι, le contrat porte que ; || εἰπὲ τὸ μάθημά σου, récitez votre leçon ; || ἔχει μοῦ εἶπαν σκοπὸν νά, il a, m'a-t-on dit, l'intention de ; || ταῦτα εἰπὼν ἀνεχώρησε, cela dit, il partit ; || τί θὰ εἰπῇ ὁ κόσμος, que dira-t-on ? || ἀδιαφορῶ τί λέγει (τί θὰ εἰπῇ) ὁ κόσμος, je me moque du qu'en dira-t-on ; || τί ἔχεις νὰ εἰπῇς [δι' αὐτό], qu'avez vous à dire (à redire) [à cela] ? || οὕτως εἰπεῖν, [καὶ δημ.] [σὰν] νὰ εἰποῦμεν, pour ainsi dire ; en quelque sorte ; comme qui dirait ; || ἁπλῶς εἰπεῖν, en un mot ; || κάλλιον εἰπεῖν· μᾶλλον εἰπεῖν, pour mieux dire ; disons mieux ; || ἀληθῶς εἰπεῖν, à vrai dire ; à dire vrai ; || ἠξεύρω τί λέγω, je sais ce que je dis ; je m'entends ; || θὰ σοὶ εἴπω, je te dirai ; || ὡς εἶπον (ἢ ὥσπερ εἴρηκα), comme je l'ai dit ; || εἰπέ μου, dis-moi ; || εἴπατέ μου, dites-moi ; || λέγε μου κάτι (διηγήσου μοι), récite moi quelque chose ; || σοὶ λέγω νὰ ὑπάγῃς, je vous dis d'aller ; || λέγειν περί τινος ἢ περί τι, parler de quelqu'un ou de quelque chose ; || λέγειν καλὸν (κακὸν) περί τινος, dire du bien (du mal) de quelqu'un ; || λέγω πολλὰ κακὰ δι' ἐσέ, je dis beaucoup de mal de vous ; || ἰδού, τί περὶ ἐμοῦ ἔλεγε, voilà, ce qu'il disait de moi ; || ἰδού, τί περὶ ἐμοῦ λέγουσι, voilà ce que l'on dit de moi ; || θέλω νὰ τὰ εἴπω (=λέγω δή), je veux dire ; c'est-à-dire (= τουτέστι)· || εἰξεύρετε τί θὰ εἰπῇ τοῦτο ; savez-vous ce que cela veut dire ? || τίς ὁ λέγων (ὁμιλῶν), qui parle ? || ποῖος θὰ ἔλεγεν ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος...., qui disait (qui aurait dit) que cet homme ; (βλ. καὶ εἰς τὸ τέλος)· || εἶνε δίκαιον, δὲν σοῦ λέγω, c'est juste, je ne vous dis pas le contraire ; || πῶς εἶπες, vous dites ? || [ἐμπορ.] λέγει νὰ ἦνε [ἐπὶ φορτωτικῶν], que dit être (contenu et poids inconnus= ἄγνωστον περιεχόμενον καὶ βάρος)· || κατὰ τὸ λέγειν τοῦ, au dire de ; || τί θὰ εἰπῇ ὅτι [δὲν παραδέχεσθε], que veux dire que ; || [ἐμπορ.] τοῦτο λέγεται [πρὸς ὁδηγίαν σας], ceci dit ἢ ceci est dit [pour votre gouverne ; || δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ σᾶς εἴπω ὅτι, je n'ai pas besoin de vous dire que (=δὲν εἶνε ἀνάγκη, περιττὸν νὰ σᾶς εἴπω ὅτι)· || δὲν εἶπε ποτέ του αὐτὰ τὰ λόγια, il n'a jamais tenu ces propos ; || ἤκουσα νὰ λέγουν, je me suis laissé dire ; j'ai entendu dire ; || τί ἤθελα νὰ εἰπῶ ; qu'est-ce que je voulais donc vous dire ? à propos ; || πῶς εἶπες ; vous dites ? || τί θὰ εἰπῇ αὐτό ; qu'est-ce que cela veut dire ? que signifie cela ? qu'est-ce à dire ? || δὲν ἠξεύρει τί θὰ εἰπῇ φόβος, il ne connait pas la crainte ; || τί θέλεις νὰ εἰπῇς μ' αὐτό ; qu'entendez-vous par là ? || καλέ, τί θὰ εἰπῇ [φρ. βεβαιωτ.] il n'y a pas à dire ; certainement; comment donc : || αὐτὸ θὰ εἰπῇ ὕπνος, voilà ce qui s'appelle dormir ; || αὐτὸ δὲν θὰ εἰπῇ τίποτε, cela ne signifie (ne fait) rien ; || αὐτὸ κάτι θὰ εἰπῇ, c'est [dejà] quelque chose ; || (ᾄδεται), λέγεται = λέγουσι, on dit ; || αὐτὸ εὔκολα λέγεται, c'est facile à dire ; || αὐτὸ ποῦ σοῦ λέγω (ἢ σοῦ εἶπα) [φρ.], vous voilà averti ; pensez-y bien ; tenez-vous le pour dit ; || κατὰ τὰ λεγόμενα, d'après ce qu'on dit ; || τὰ λεχθέντα (τὰ ῥηθέντα), les choses dites ; les choses convenues ; || κατὰ τὸ λεγόμενον, comme on dit = κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον [φρ.] || βλ. λέ[γ]ει· || μετὰ τὰ λεχθέντα, après ce qui a été dit ; || μὴ τὸ εἰπῇς μηδὲ τοῦ παππᾶ [φρ. παροιμ.], [vous l'avez échappé belle] n'allez pas vous en vanter ; vous devez une belle chandelle à la vierge ; || ἀπὸ τὸ εἰπὲ ὡς τὸ κάμε εἶνε μακρυὰ [παροιμ.], dire et faire sont deux ; il y a loin de la parole à l'action. § — καλέω-ῶ, ὀνομάζω, appeler ; ὀνομάζω, nommer : || πῶς σὲ λέγουν ; πῶς λέγεσαι ; comment vous appelez (vous nommez) vous ? || [τὸ ἄνθος αὐτὸ] λέγεται βατράχιον, s'appelle renoncule ; || ἡ λεγομένη εὐτυχία, ce qu'on appelle le bonheur ; || ὁ λεγόμενος καλὸς κόσμος, le soi-disant beau monde ; || τὸν εἶπε τρελλόν, il l'a appelé (traité de) fou ; || νὰ μὴ μὲ λέγουν [ἄνθρωπον] ἂν [φρ.], je veux être pendu (tondu) si ; || ἂν δὲν τὸ κατορθώσω, νὰ μὴ μὲ λέγουν ἄνθρωπον, je réussirai

ou j'y perdrai mon nom. § — φρονῶ, νομίζω, πιστεύω, croire; λέγω, σκέπτομαι, penser; ὑποθέτω, supposer; σκέπτομαι, λογίζω, λογαριάζω, compter; || λέγεις; [καὶ δημ.] λές; croyez-vous? || τί λέγεις; qu'en dites-vous? || λέγεις νὰ τὸ κάμῃ; croyez-vous qu'il le fasse? || ἂς εἰποῦμεν ὅτι θὰ μᾶς ἀκούσῃ, supposons qu'il nous écoutera; || ἔλεγα νὰ τὸν πείσω, je me flattais de le convaincre; || λέγω νὰ φύγω τὴν ἄλλην ἑβδομάδα, je compte partir la semaine prochaine; λέγω ν' ἀγοράσω αὐτὸ τὸ σπίτι, je pense à acheter cette maison; || τὸν λέγουν πλούσιον, on le fait (dit) riche; || δὲν σ' ἔλεγα τόσον ἐπιτήδειον, je ne vous croyais pas si adroit; || ἂν τὸν ἔβλεπες θὰ τὸν ἔλεγες τρελλόν, à le voir on dirait un fou; || ποῖος [νὰ] τὸ ἔλεγε; qui l'aurait cru? qui l'eût dit? § [μετοχ. παθητ.] βλ. ῥηθεὶς καὶ εἰρημένος.

λεηλασία, ας, ἡ· τὸ λείαν ἀπάγειν, λείαν κάμνειν, enlèvement du butin; βλ. διαρπαγή, pillage, n. m. λεηλασία, σύλησις, διαρπαγή, déprédation, n. f. ἤτοι λεηλασία μετὰ καταστροφῆς, pillage avec dégât; [στρατ. ἰδίως] λεηλασία πόλεως, sac ou saccagement d'une ville (n. m.) διαρπαγὴ πόλεως κυριευθείσης ἐξ ἐφόδου· || λεηλασία, picorée, n. f. οὕτως ἐκάλουν τὸ πάλαι οἱ στρατιῶται τὴν λεηλασίαν maraude, n. m. maraudage, n. m. βλ. καὶ διαρπαγή.

λεηλάτησις, εως, ἡ· ἡ λεηλασία.

λεηλατικός, ή, όν· ὁ λείαν κάμνων, ὁ ἀφορῶν, σχετικὸς ἢ ἐπιρρεπὴς (κλίνων εἰς) μὲ τὴν λεηλασίαν, relatif ou enclin au pillage; de pillage.

λεηλατῶ (έω) μέλ. ήσω, ἀπάγω τὰ λαφυραγωγηθέντα, ἐν γένει κάμνω λείαν, enlever du butin; διαρπάζω, piller; βλ. διαρπαγή· λεηλατῶ, λαφυραγωγῶ, συλῶ, διαρπάζω, déprédér, ἤτοι λεηλατῶ μετὰ καταστροφῆς, piller avec dégât; λεηλατῶ πόλιν, saccager, [στρατ. ἰδ.] mettre à sac; marauder, picorer ou aller à la picorée; βλ. λεηλασία καὶ διαρπαγή. § —, λαφυραγωγῶ, butiner, κάμνω λείαν· βλ. λεία. § —, βλ. δῃόω, faire main basse.

λεημοσύνη, [δημ.] βλ. ἐλεημοσύνη.

λεθριάζει τὸ ξύλον [διάλ. Κύμης] τρίβεται, φθείρεται.

λεθρίνι, τό· [ἰχθ.] pagel, n. m.

λεία, ας, ἡ· πᾶν ὅ,τι ἁρπάζει τις, τὸ λαφυραγωγούμενον καὶ ἐν γένει τὸ λάφυρον, butin, n. m. τὰ ἐκ τῆς πολεμίου χώρας διαρπαζόμενα, καὶ ἐν γένει τὰ ἐκ τοῦ πολεμίου κυριευόμενα ἀντικείμενα· ἐπίσης λεία capture, n. f. ἢ prise, n. f. (λῃσμός, λαφυραγωγία, ἁρπαγή) λέγονται τὰ ἐν πολέμῳ συλλαμβανόμενα εἴδη τοῦ πολεμίου· βλ. καὶ αἰχμαλωσία· § [ναυτ.] λεία, prise, n. f. || νόμιμος λεία, bonne prise; || δικαστήριον λειῶν, tribunal de prises; || λεία θαλάσσιος (prise maritime) καλεῖται ἡ ἐν θαλάσσῃ κατάληψις νηὸς ἐχθρικῆς ἢ οὐδετέρας ὑπὸ πολεμικοῦ πλοίου τινὸς πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς δημεύσεως τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου αὐτοῦ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει. Πᾶς καταλαμβάνων λείαν θαλάσσιον ὑποχρεοῦται ν' ἀποστείλῃ αὐτὴν ὅσῳ τάχιον εἰς τὴν ἰδίαν χώραν ὅπως τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον ἀποφανθῇ περὶ τοῦ κύρους τῆς λείας ταύτης· ἀπαγορεύεται δ' αὐτῷ νὰ βυθίσῃ ἢ καταχαύσῃ ἢ ὁπωσδήποτε καταστρέψῃ τὴν λείαν πλὴν τῶν περιπτώσεων ἀνωτέρας βίας ἢ ἐπιτακτικῆς πολεμικῆς ἀνάγκης. Αἱ λεῖαι ἐκδικάζονται ὑπὸ εἰδικῶν δικαστηρίων, ὀργανουμένων ἐν ἑκάστῃ πολιτείᾳ δι' ἰδίων νόμων· παρ' ἡμῖν ὑπῆρξε τοιοῦτο δικαστήριον κατὰ τὴν ἐπανάστασιν κληθὲν «Ἀντιθαλασσίου δικαστηρίου ἐπιτροπή», συνέστη δὲ καὶ ἕτερον βραδύτερον ἐπὶ Κυβερνήτου. Σήμερον οὐδὲν δικαστήριον τῆς θαλασσίου λείας ὑπάρχει ἐν Ἑλλάδι, οὔτε νόμος προνοῶν περὶ τῶν λειῶν καὶ τῆς ἐκδικάσεως αὐτῶν· ἐπιστάσης ὅμως ἀνάγκης δύνανται διὰ νόμου νὰ συστηθῶσι τοιαῦτα δικαστήρια· λεπτομερέστατα περὶ λειῶν βλ. Κάλβο, Διεθνὲς δίκαιον μεταφ. Σ. Α. Παπαφράγκου· || [ναυτ.] μερὶς λείας, part de prise, καλεῖται τὸ μερίδιον ὅπερ λαμβάνει τις ἐκ τοῦ ἀντιτίμου αἰχμαλωτισθέντος πλοίου, ὅταν τοῦτο πωληθῇ καὶ διανεμηθῇ τὸ ἀντίτιμόν του μεταξὺ τῶν αἰχμαλωτισάντων αὐτό. § λεῖαι, prises sur l'ennemi; αἱ ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ γενόμεναι λεῖαι· αἱ λεῖαι αἱ ἐκτελεσθεῖσαι ὑπὸ τῶν ἐπιδρομέων (partisans) ἀνήκουσιν αὐτοῖς, ὅταν γνωσθῇ ὅτι αὗται σύγκεινται μόνον ἐκ πραγμάτων κυριευθέντων ἀπὸ τὸν ἐχθρῶν. Ὁ κανονισμὸς τῆς ἐν ἐκστρατείᾳ ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ ὁρίζει τὸν τρόπον τῆς διανομῆς τῶν λειῶν. § [μεταφ.] λεία τὸ θήραμα, ἡ ἄγρα τῶν ἁρπακτικῶν ζώων, proie, n. f. § λεία, ας, ἡ· βλ. λείαντρον. ripe, n. f.

λειαίνω καὶ λεαίνω, μέλ. ανῶ, θὰ λειάνω, ἀόρ. ἐλέανα, ἐλείανα, lisser; κάμνω, καθιστῶ τι λεῖον, ὁμαλόν, γυαλιστερὸν (ἐπὶ) λειόω-ῶ, ἐπιλεαίνω, ἐξομαλίζω, aplanir; || —, polir; καθιστῶ τι λεῖον, στιλπνόν, στιλπνόω· || —, adoucir, λειαίνω, ἀπολειαίνω, μάρμαρον, μέταλλον ἢ ἄλλο τι· || —, débrutir, καθιστῶ λεῖον διὰ προστριβῆς· || —, ἐξομαλύνω, égriser; βλ. ἐξομάλυνσις· || λειαίνω μάρμαρον, piquer ou plomber un marbre.

λειάνσιμος, ος, ον καὶ λεάνσιμος, polissable, adj. ὁ ἐπιδεκτικὸς λειάνσεως, στιλπνώσιμος.

λείανσις, εως, ἡ· καὶ λέανσις, ἡ πρᾶξις τοῦ λειαίνειν τι, action de lisser, de polir, etc; lissage, n. m. polissage, n. m. || —, adoucissage, n. m. ἐν τῇ μαρμαρουργικῇ λέγεται οὕτως ἡ προστριβὴ τοῦ μαρμάρου δι' ἄμμου καὶ κισσήρεως· || —, égrisage, n. m. βλ. ἐξομάλυνσις· || —, ripage, n. m. ἡ ἀπόξεσις λίθου, ξύλου, κτλ. διὰ τῆς λείας (λειάντρου, ripe).

λειάντειρα, ἡ καὶ λεάντειρα· θηλ. τοῦ λειαντὴρ (π.χ. ἡ κίσηρις)· || λεάντειρα καὶ λειάντειρα, lissoir, n. m. μηχανή τις ἢ καὶ βίκος πρὸς τὸ λεαίνειν τὴν πυρῖτιδα.

λειαντήρ, ῆρος, ὁ καὶ λεαντήρ, τὸ δι' οὗ λειαίνουσι, lissoir, n. m. ἐργαλεῖόν τι ξύλινον

τοῦ σελλοποιοῦ πρὸς τὸ λειαίνειν· καὶ polissoir, ἐργαλεῖον ἢ τροχὸς δι' οὗ λειαίνουσί τι· ‖ — ἐκ τριχῶν ἱππείων, polissoir en crin.

λειαντήριον, ου, τό· καὶ λεαντήριον, lissoir, n. m. τὸ συνεργεῖον ἔνθα λεαίνουσι τὴν πυρίτιδα.

λειαντής, οῦ, ὁ· καὶ λεαντής, polisseur, n.m. ὁ λειαίνων τι τεχνίτης.

λειαντικός, ή, όν· καὶ λεαντικός, ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἐξομαλύνειν, λειαίνειν, propre à lisser, à polir, à adoucir, etc.

λείαντρον, ου, τὸ καὶ λεία, ας, ἡ· ripe, n. f. σιδηροῦν ἐργαλεῖον διὰ τοῦ ὁποίου ἀπολειαίνουσι λίθους, ξύλα, κλπ.

λειβαδάκι, τό· [δημ.] pré, n. m. μικρὸς λειμών.

λειβάδι, τὸ [δημ.] καὶ λιβάδι, ὁ λειμών.

λεικνιστήριον, ου. τὸ (ἐκ τοῦ λεικνίζω), ἡ γραφὴ λίκνον παρὰ τοῖς μεταγ. τὸ κόσκινον, λίκνον, berceau, n. m. ‖ — χονδροποιϊκόν, berceau à grenler, ou berceau grenoir; κόσκινον χονδροποιόν· βλ. λίκνον καὶ βουτίον.

λεῖμαξ, ακος, ὁ καὶ ἡ· ὁ γυμνὸς κοχλίας (σάλιαγκας), ὁ στερούμενος κελύφους, limace, n. f. limaçon, n. m.

λειμόνι, τό· βλ. λεμόνι.

λειμονιά, ἡ· βλ. κίτρος.

λείμπα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] πιάτον τοῦ φαγητοῦ βαθουλόν, λοπάς.

λειμών, ῶνος, ὁ· prairie, n. f. πᾶς ὑγρὸς καὶ ἕνεκα τούτου πλήρης χλόης τόπος, τὸ λειβάδιον καὶ λειβάδι, ἤτοι ἔκτασις γῆς ἐν ᾗ φύεται ἡ χλόη· ‖ τρεμώδης λειμών, prairie tremblante, καλεῖται τελματώδης τόπος οὗτινος ἡ ἰλὺς καλύπτεται ὑπὸ λεπτοῦ τάπητος χλόης· ‖ λειμών, pacage, n. m. (pascuum), ταυτόσημον τοῦ pré καὶ prairie. Διὰ τῆς ἐπωνυμίας ταύτης ἐν Γαλλίᾳ κυρίως χαρακτηρίζονται παχεῖαι βοσκαὶ ἔνθα ὁδηγοῦνται τὰ πρὸς διατροφὴν καὶ κυρίως πρὸς πάχυνσιν ζῷα. Ἡ λέξις αὕτη σημαίνει ἰδίως τὴν ἰδιάζουσαν φύσιν τοῦ ἐδάφους καὶ τὰς ἐπ' αὐτοῦ φυομένας θρεπτικὰς οὐσίας· ‖ μικρὸς λειμών, τὸ λιβαδάκι, pré, n. m. (βλ. καὶ πάμπεδον). § λειμῶνες [γεωπον.] prairies, κοινῶς λειβάδια, καλοῦνται τὰ τεμάχια ἐκεῖνα τῆς γῆς, ἐν τοῖς ὁποίοις γεωργὸς καλλιεργεῖ τὰ ἀναγκαῖα εἰς διατροφὴν φυτά. Οἱ λειμῶνες κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν διαιροῦνται εἰς διαρκεῖς καὶ μὴ διαρκεῖς, κατὰ δὲ τὴν τοποθεσίαν, εἰς ξηροὺς λειμῶνας, εἰς ἀρδευτοὺς καὶ εἰς τηκτούς. Διαρκεῖς καλοῦνται οἱ ἐπὶ πολλὰ ἔτη διατηρούμενοι, μὴ διαρκεῖς οἱ ἐτήσιοι ἢ διετεῖς· ξηροὶ οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ δεχθῶσιν ὕδωρ διὰ τῆς τέχνης· ἀρδευτοί, οἱ δυνάμενοι νὰ δεχθῶσι τοῦτο, καὶ τηκτοί, ἐκεῖνοι ἐπὶ τῶν ὁποίων διαχέεται στρῶμά τι ὕδατος ἐν χειμῶνι, ὅπως κατὰ τοῦ παγετοῦ ὑπερασπισθῶσι τὰ φυτά, καὶ ἵνα προληφθῇ ἡ βλάστησις αὐτῶν.

λειμωνίτης, ου, ὁ· ἢ φαιοσιδηρέλιθος, ὀρυκτὸν ἔνυδρον ὀξείδιον σιδήρου, oxyde de fer hydraté; limonite, n. m. ἔχει χρῶμα καστανοειδὲς κίτρινον ἢ μελανίζον, εὑρίσκεται ὑπὸ διαφόρους ποικιλίας ἐν μεγάλῃ ἀφθονίᾳ πολλαχοῦ καὶ χρησιμοποιεῖται εἰς ἐξαγωγὴν σιδήρου.

λεῖξις, εως, ἡ· τὸ λείχειν, action de lécher.

λειξουρία, ας, ἡ· [νεοελ.] ἡ λαιμαργία, λιχνεία, gourmandise, n. f.

λείξουρος, ος, ον· ὁ λαίμαργος, gourmand, e; [ἐν Ἠπείρῳ] λέγεται λείξουρος καὶ λειξιάρης.

λειοποιέω-ῶ, μέλ. ήσω, ποιῶ λεῖον, λειόω, λιαίνω, lisser; polir, ἐξομαλύνω.

λειοποίησις, εως, ἡ· τὸ ποιεῖν λεῖον· βλ. λείανσις, ἐξομάλυνσις.

λεῖος, λεία, λεῖον (συγκρ. ότερος, ὑπερθετ. ότατος) (πληθ. τὰ λεῖα) (ἀντίθ. τῷ τραχύς), lisse, adj. λεῖος, γλυστερός, γυαλιστερός, poli, e, adj. ὁ ἐξωμαλισμένος, συνεχής, ὁμαλός, uni, e, adj. ἰσοπεδωμένος, aplani, e, adj. ‖ — χάρτης, papier lisse; ‖ λεῖον μάρμαρον, marbre poli; ‖ ἡ λεία ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης, la surface unie de la mer; ‖ λεῖον πυροβόλον, canon à âme lisse; ‖ λεῖος καθρέπτης, glace polie; ‖ [ζωγρ.] οἱ ζωγράφοι μεταχειρίζονται τὴν λέξιν décapé, ée ὡς συνών. τοῦ poli =λεῖος· ‖ τὸ λεῖον (τοῦ σκύτους), (la) chair (de cuir), ἤτοι τὸ σαρκῶδες (μέρος)· τὸ ἀντίθετον τοῦ τριχώδους μέρους ἤτοι τῆς ἐπιπολῆς (fleur de cuir. § λεῖος, α, ον, lisse, adj. καλεῖται ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ πᾶν συνεχὲς τμῆμα, π. χ. κίων ἄνευ διαξυσμάτων (sans cannelures), ζώνη ἢ διάζωμα (frise) ἄνευ διακοσμήσεων.

λειοτετριμμένος, η, ον· βλ. λειοτριβής.

λειότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ λείου, qualité de ce qui est lisse; τὸ νὰ ἦνε τι λεῖον, γυαλιστερόν, poli, e, adj. lissé, ée, adj. (ἀντίθ. τοῦ τραχύς).

λειοτριβής, ής, ές· ὁ κατὰ λεῖον ἢ λεπτὸν τρόπον κατατετριμμένος, λειοτετριμμένος, trituré, ée; εἰς λεπτοτάτην κόνιν μεταβεβλημμένος, ὁ κονιοποιημένος, pulvérisé, ée, adj. (βλ. λειοτριβῶ).

λειοτρίβησις, εως, ἡ· ἡ κατὰ λεῖον τρόπον τρῖψις, κατάτριψις, trituration, n. f. ἤτοι ἡ μεταβολὴ εἰς λεπτοτάτην (ἀψηλάφητον) κόνιν, ἡ κοινοποίησις, pulvérisation, n. f.

'λειοτριβιάρις, ὁ· [δημ.] ὁ ἐν τῷ ἐλαιοτριβείῳ ἐργαζόμενος.

λειοτριβῶ (έω), μέλ. ήσω· τρίβω λείως, τρίβω, κατατρίβω καὶ οὕτω κάμνω λεῖον, λεπτόν, triturer; ἤτοι μεταβάλλω εἰς λεπτοτάτην (ἀψηλάφητον) κόνιν, reduire en poudre fine (impalpable), κονιοποιέω-ῶ, pulvériser.

λειόφλοιος, ος, ον· ὁ μὲ λεῖον φλοιόν, qui a l'écorce lisse; à lisse écorce.

λειόφυλλος, ος, ον· ὁ μὲ λεῖα φύλλα, à feuilles lisses.

λειόω-ῶ, μέλ. ώσω· κάμνω λεῖον, βλ. λειαίνω, lisser, polir, aplanir. § —, λεπτῶς κατασυντρίβω, κατατρίβω, τρίβω, triturer= λειοτρίβω. § —, ébarber, καθιστῶ λεῖον, ἀφαιρῶ τὰς ἐξοχάς, π. χ. ébarber le fer, etc. λειῶ, καθιστῶ λεῖον τὸν σίδηρον διὰ τοῦ γλυ-

φάνου [burin), διὰ τοῦ ῥινίου (lime) ; [ébarber σημαίνει ἀποψιλόω, περικείρω, περικόπτω τὰ προεξέχοντα μέρη].

λειπάζομαι, βλ. λοιπάζομαι.

λειπανάβατος, [δημ.] βλ. λειψανάβατος.

λειπογνώμων, ων, ον· γεν. ονος, qui ne marque plus, démarquer, κυρίως περὶ ἵππου ὅστις ἔχει ἀπολέσει τὸν γνώμονα, **ἀγνώμων ἵππος,** ἤτοι οὗτινος ἡ διὰ τῶν ὀδόντων διάγνωσις τῆς ἡλικίας καθίσταται δυσχερὴς ἢ ἀδύνατος· γενικῶς καὶ περὶ ἀγνώστου ἡλικίας ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων εἰσέτι, ὅθεν = ὑπερῆλιξ, hors d'âge.

λειποθυμέω, βλ. λειποθυμῶ.

λειποθύμημα, ατος, τό· βλ. λειποθυμία.

λειποθυμία, ας, ἡ καὶ **λιποθυμία,** κοινῶς ἡ λιποθυμιὰ καὶ λιγοθυμιά, évanouissement, n. m. défaillance, n. f. [μεταφ.] ἐξασθένησις (καὶ -ένισις), ἀδυναμία, faiblesse, n. f. Ἡ **λειποθυμία** εἶνε παθολογικὴ κατάστασις εἰς ἣν βαθμιαίως ἢ αἰφνιδίως περιπίπτει ὁ ἄνθρωπος, χαρακτηριζομένη ὑπὸ πάντων τῶν στοιχείων τῆς συγκοπῆς ἐν ἧττον ἢ ἐν ταύτῃ ἐντάσει. Λιποθυμία ἄρα καὶ συγκοπὴ διαφέρουσι μόνον κατὰ βαθμόν· βλ. **συγκοπή**· || συνέρχομαι ἀπὸ λειποθυμίας, revenir d'un évanouissement.

λειποθυμικός, ή, όν· καὶ λιποθυμικός, ὁ ῥέπων (ὑποκείμενος) εἰς λειποθυμίαν, sujet à s'évanouir.

λειποθύμισμα, ατος, τό· βλ. **λειποθυμία.**

λειπόθυμος, ος, ον καὶ **λιπόθυμος,** évanoui, e, adj.

λειποθυμῶ (έω), καὶ **λιποθυμῶ,** μέλ. ήσω (λέγεται συνήθως λιποθυμῶ), s'évanouir ; se trouver mal ; χάνω τὰς αἰσθήσεις μου, perdre connaissance ; περιπίπτω εἰς λειποθυμίαν, tomber en défaillance (en faiblesse) défaillir; || [μεταφ.] μ' ἔκαμε νὰ λειποθυμήσω ἀπὸ τὰ γέλοια, il m'a fait pâmer de rire.

λειπομαρτυρία, ας, καὶ

λειπομαρτύριον, ου, τό· τὸ νὰ μὴ παρουσιασθῇ τις ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου διὰ νὰ δώσῃ τὴν κατάθεσίν του, défaut du témoin. Πάντες οἱ πολῖται ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, ὑποχρεοῦνται καλούμενοι ἐνώπιον τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν νὰ μαρτυρῶσι περὶ παντὸς γεγονότος, ὅπερ ἐξ οἱασδήποτε ἀφορμῆς ἔτυχε νὰ γνωρίζωσιν. Οἱ ἀπειθοῦντες δὲ τιμωροῦνται διὰ προστίμου, ἢ χρηματικῆς ποινῆς, ἐνίοτε δὲ καὶ διὰ φυλακίσεως. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἔχουσι τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀνακοπῆς, ἥτις συζητεῖται κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς κυρίας ὑποθέσεως, καὶ ἂν ὑπάρχωσι νόμιμα δικαιολογήματα τῆς ἀπουσίας γίνεται δεκτή, ἐξαφανιζομένης τῆς ἐπιβαλλούσης τὴν ποινὴν ἀποφάσεως.

λειπομάρτυς, υρος, ὁ, ἡ· ὁ μὴ παρουσιαζόμενος πρὸ τοῦ δικαστηρίου μάρτυς, témoin défaillant ; témoin non comparu, qui a fait défaut ; absent, e (ἀπών).

λειποσαρκέω-ῶ καὶ λιποσαρκῶ, μέλ. ήσω, γίνομαι, εἶμαι ἰσχνός, devenir, être maigre (ἡ décharné), ἰσχναίνω, maigrir ; ἐκσαρκίζω, décharner.

λειποσαρκία, ας, ἡ· ἡ ἰσχνότης, maigreur, n. f.

λειπόσαρκος, ος, ον· οὗτινος ἐλλείπουσιν αἱ σάρκες, décharné, ée ; κοινῶς πετσὶ καὶ κόκκαλον, ἰσχνότατος, très maigre, adj. || [ἱππολ.] —, ἰσχνή, ξηρὰ κεφαλή, tête décharnée ; βλ. ἰσχνή.

λειποστρατία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ λειποστράτου, réfractariat, n. m. τὸ νὰ κληθῇ τις ὑπὸ τοῦ στρατολογικοῦ νόμου καὶ νὰ μὴ παρουσιασθῇ εἰς τὰς τάξεις· βλ. καὶ **ἀνυποταξία.**

λειπόστρατος, ος, ον· ὁ μὴ παρουσιαζόμενος συμφώνως τῷ στρατολογικῷ νόμῳ κληθεὶς στρατεύσιμος εἰς τὰς τάξεις του, [conscrit] réfractaire, n.m.

λειποτακτέω, βλ. **λειποτακτῶ.**

λειποτάκτης, ου, ὁ· ὁ λειποτακτῶν, καταλείπων τὰς τάξεις, δραπετεύων, déserteur, n. m. βλ. καὶ λῆψις τῶν σκευῶν. § [στρατ.] **λειποτάκτης,** ου, ὁ καὶ **λιποτάκτης** (ἄνευ διακρίσεως γραφῆς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις), ὁ ἐγκαταλείπων τὰς τάξεις του· βλ. καὶ **λειποταξία**· || — εἰς τὸν ἐχθρόν, déserteur à l'ennemi = **αὐτόμολος,** ὁ· ὁ ἑκουσίως καὶ ἄνευ διαταγῆς ἐγκαταλείπων τὰς τάξεις (λειποτάκτης) καὶ εἰς τοὺς ἐχθροὺς μεταβαίνων.

λειποτακτῶ (έω) καὶ **λιποτακτῶ,** μέλ. ήσω· καταλείπω τὰς τάξεις, δραπετεύω, déserter. § [στρατ.] **λειποτακτέω-ῶ,** déserter ; καταλείπω τὴν τάξιν τοῦ στρατοῦ· **δραπετεύω** (Πλούταρχος)· βλ. καὶ **λειποταξία**· || — εἰς τὸν ἐχθρόν, déserter à l'ennemi = **αὐτομολέω-ῶ,** ἰδίως ἐπὶ στρατιωτικῶν, ἐγκαταλείπω τὰς τάξεις καὶ μεταβαίνω εἰς τὸν ἐχθρόν.

λειποταξία, ας, ἡ· ἡ ἐγκατάλειψις τῶν τάξεων, désertion, n. f. [μεταφ.] ἡ ἀποσκίρτησις, défection, n. f. § [στρατ.] **λειποταξία** καὶ **λιποταξία,** désertion, n. f. καλεῖται ἡ πρᾶξις τοῦ στρατιωτικοῦ τοῦ ἐγκαταλείποντος παρανόμως τὰς τάξεις του ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ὑπερβαῖνον τὴν πρὸς μεταμέλειαν προθεσμίαν ὁριζομένην ἐν τοῖς ἄρθροις 221-233 τῆς Στρατ. Ποιν. Νομοθ. Τὸ ἔγκλημα τῆς λειποταξίας ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπουσίας καὶ ἐξακολουθεῖ μέχρι τῆς αὐθορμήτου προσελεύσεως ἢ τῆς συλλήψεως τοῦ λειποτάκτου· || **λειποταξία εἰς τὸ ἐσωτερικόν,** désertion à l'intérieur ; ἄρθρ. 221 Στρατ. Ποιν. Νομοθ. || **λειποταξία εἰς τὸ ἐξωτερικόν,** désertion à l'étranger ; ἄρθρ. 225 Στρ. Ποιν. Νομ. Λειποταξία εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὑφίσταται 1ον ὅταν ὁ στρατιωτικὸς ἐν φρουρᾷ ἢ ἐν ἀδείᾳ διατελῶν ἐν Ἑλλάδι διαβῇ ἄνευ ἀδείας τὰ ἑλληνικὰ ὅρια· 2ον ὅταν, τοῦ σώματος εὑρισκομένου ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ὁ στρατιωτικὸς ἐγκαταλείπῃ τὸ σῶμά του· || — εἰς τὸν ἐχθρόν, désertion à l'ennemi = **αὐτομολία,** ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ αὐτομόλου (déserteur).

λειποψυχία, ας, ἡ· ἀποθάρρυνσις, décou-

ragement, n. m. ψυχικὴ κατάπτωσις, ἀθυμία, abattement, n. m.

λειποψυχῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀποθαρρύνομαι, se décourager ; χάνω τὸ θάρρος, perdre courage ; γίνομαι ἄθυμος, se laisser abattre.

λείπω, μέλ. λείψω, (ἀπὸ τοῦ **ἐλλείπω**) ἀόρ. ἔλιπον καὶ παρὰ τοῖς μεταγεν. ἔλειψα, παρακ. λέλοιπα, παθ. παρκ. λέλειμμαι, παθ. ἀόρ. ἐλείφθην, μετ. λειφθείς· ἄπειμι, εἶμαι ἀπών, être absent ; ἀποδημέω, ἀπουσιάζω, s'absenter ; ἐλλείπω, manquer ; ‖ ἔλειψε τρεῖς μῆνας, il s'est absenté durant trois mois ; ‖ ἐλείψατε πολὺν καιρόν, vous avez été longtemps absent ; ‖ [καὶ ἀμετάφρ.] λείπει εἰς Γαλλίαν, il est en France ; ‖ ἔλειψε πέντε ἔτη, il s'est absenté durant cinq années ; ‖ μᾶς ἐλείψατε σήμερον, vous nous avez manqué aujourd'hui ; ‖ δὲν λείπει ἀπὸ χαμμίαν παράστασιν, il ne manque pas une seule représentation ; ‖ δὲν θὰ λείψω, je n'y manquerai pas ; ‖ δὲν λείπει ἀπὸ τὸ καφενεῖον, il ne quitte pas le café ; ‖ λεῖψε ἀπὸ τὰ πολιτικά, renoncez à (laissez) la politique ; ‖ λείπει ὁ Μάρτης ἀπὸ τὴν σαρακοστήν; [παροιμ.], cela arrive comme Mars en carême. § [μεταβ.] ἀφίνω, laisser ; ἐγκαταλείπω, quitter, s'abandonner ; ‖ λεῖψε με, laissez-moi tranquille. § [τριτοπρ.] ἐλλείπει, λείπει (δὲν ἐπαρκεῖ = ne pas suffire, être de moins), manquer; s'en falloir ; faire faute (défaut) ; ‖ λείπουν ἀκόμη τέσσαρες, il manque encore quatre personnes; ‖ τοῦ ἔλειψαν χρήματα, il a manqué d'argent ; il s'est trouvé court ; ‖ δὲν τοῦ λείπει ὁ πυρετός, la fièvre ne le quitte pas ; ‖ δὲν τοῦ λείπει ἡ ἀσθένεια, la maladie ne le quitte pas ; ‖ τοῦ λείπει τὸ ἀναγκαιοῦν (ἀναγκαῖον), le nécessaire lui manque; (manquer du nécessaire) ; ‖ κάτι λείπει, quelque chose manque, il y a une lacune ; ‖ ἄς μοῦ λείπη [φρ.], je peux bien m'en passer ; je n'en ai que faire ; ‖ αὐτὸ μόνον μοῦ ἔλειπε, il ne me manquait plus que cela ; ‖ αὐτὸς μοῦ ἔλειπεν ἀκόμη [φρ. εἰρων.], j'ai bien affaire de celui-là ; ‖ ἂν μᾶς λείψη αὐτό, à défaut de cela; ‖ λείπουν ἀκόμη τρεῖς δραχμαί, il s'en faut trois drachmes ; ‖ λείπει (ἐλλείπει), il s'en faut ; ‖ πόσα λείπουν διὰ νὰ συμπληρωθῇ τὸ ποσόν ; combien s'en faut-il que la somme n'y soit ? ‖ ὀλίγον ἔλειψε (= μικροῦ δεῖν), peu s'en fallut ; ‖ ὀλίγον ἔλειψε νὰ [μὲ διώξουν], peu s'en est fallu que [qu'ils ne m'aient chassé] ; ‖ ὀλίγον ἔλειψε ν' ἀποθάνῃ, il a failli mourir ; ‖ ὀλίγον ἔλειψε νὰ πέσῃ, il a failli tomber ; il a failli de tomber ; ‖ ὀλίγον ἔλειψε νὰ τὸν πιάσουν, il a manqué d'être pris ; ‖ τοῦ λείπει [φρ.], il est un peu timbré ; il est léger d'un grain ; ‖ ἄς μοῦ λείπη, [pouvoir] se passer de.

λειρί, τό· [δημ.] (ἐκ μεταφορᾶς ἀπὸ τὸ λείριον = τρυφερὸν δέρμα), ἡ χαχάρα τοῦ πετεινοῦ, crête (f.) [du coq], τὸ ἐπάνω τῆς κεφαλῆς = ἡ κυρβασία, τὸ δὲ κάτωθεν, barbe [du coq].

λείριον, ου, τό· [φυτ.] κρίνος τῆς τάξεως τῶν λειριωδῶν, τὸ κρίνον, lis, n. m. tulipe, n. f. βολβῶδες φυτόν.

λείριον, τό· ἡ νόσος ἱλαρά.

λείριος, ος, ον, καὶ **λειριόεις,** ὁ ἐκ λειρίου, «χρὼς λειριόεις» = τὸ λευκὸν ὡς τὸ λείριον τρυφερὸν δέρμα.

λειριώδη (φυτά) [φυτ.] liriacées, n. m. pl. τὰ λειριώδη εἶνε τάξις φυτῶν τῶν μονοκοτυληδόνων ἀγγειοσπέρμων. Ἔχουσιν ἄνθη κανονικὰ ἀρρενοθήλεα (σπανίως δίκλινα) μονήρη ἢ καὶ ἀνθοθεσίας, περιγόνιον συνήθως καταφανές, στεφανοειδές, σπανίως ἀφανές, χαλυκοειδές, ὠοθήκην τρίχωρον ἐπιφανῆ. Ἔμβρυον κυκλούμενον ὑπὸ λευκώματος. Ἡ τάξις αὕτη περιλαμβάνει φυτὰ βολβώδη, κονδυλώδη ἢ ἔχοντα ῥιζώματα, φυόμενα δὲ αὐτοφυῶς εἰς τὰς εὐκράτους ζώνας καὶ τὴν διακεκαυμένην. Περιλαμβάνει τὰς ὁμοιογενείας τῶν Κολχικιδῶν, τῶν Λειριδῶν καὶ τῶν Σμιλακιδῶν.

λειτουργέω, βλ. λειτουργῶ.

λειτούργημα, ατος, τό· δημόσιον ὑπούργημα (ἡ ἐκτέλεσις καθηκόντων), ministère, n. m. τὰ καθήκοντα, fonction, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ θέσις, τὸ ἀξίωμα ἢ τὰ καθήκοντα, emploi, n. m. βλ. ἐν γένει **καθήκοντα**.

λειτουργία, ας, ἡ (ἐκ τοῦ λεῖτος, ἤτοι λήϊτος, τουτέστιν τοῦ λαοῦ, καὶ ἔργον, δηλαδὴ περίπου δημόσιον ἔργον, fonction publique), ἡ ὑπηρεσία εἴς τι, ἡ ἐργασία, ἡ ἐνέργεια, fonction, n. f. **τὰ καθήκοντα**, fonctions ; τὸ δημόσιον ὑπούργημα, ἐκτέλεσις καθηκόντων, ministère, n. m. ἡ θέσις, τὸ ἀξίωμα, emploi, n. m. καὶ ἐν γένει ἡ **ὑπηρεσία** (service) office, n. m. charge, n. f. ‖ αἱ δημόσιαι λειτουργίαι, les charges publiques ; les emplois publics. § λειτουργία (μηχανισμοῦ, κτλ.) fonctionnement, n. m. [μεταφ.] βλ. καὶ **μηχανισμός**, rouage, n. m. § [συνηθ. ἐκκλ.] ἡ τελετὴ τοῦ μυστηρίου, ἱερουργία, θεία μυσταγωγία, ἡ ἀναίμακτος λατρεία, la célébration de l'office divin ; l'office, n. m. messe, n. f. ‖ [διδακτ.] liturgie, n. f. ‖ ἐπῆγεν εἰς τὴν λειτουργίαν, il est allé à la messe. Ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ ἡ λέξις λειτουργία σημαίνει τὰ τῶν ἱερέων ἔργα, καὶ εἰδικῶς ἐν τῇ γλώσσῃ τῆς Ἐκκλησίας τὴν ἱερουργίαν τῆς θείας Εὐχαριστίας καὶ Κοινωνίας, ὡς τῆς ἐξοχωτάτης ἱεροτελεστίας, εἰς ἣν ὤφειλε νὰ παρευρίσκηται ἐξ ἅπαντος ὁ λαός, εἶτα δὲ καὶ τὰς λοιπὰς ἱεροτελεστίας τῶν μυστηρίων καὶ τὰς κοινὰς προσευχὰς μετὰ τοῦ κηρύγματος. Ἡ περὶ τῆς δημοσίας χριστιανικῆς λατρείας θεωρία καὶ ἑρμηνεία, δῆλα δὴ ἡ περὶ τὴν λειτουργίαν πραγματευομένη, καλεῖται **λειτουργική**· ‖ —, ἡ θεία εὐχαριστία [ὡς ἐκ τοῦ μυστηρίου], eucharistie, n. f. § [φυσιολ.] **λειτουργία**, fonction, n. f. Τὸ σύνολον τῶν ἐργασιῶν, ἃς διὰ τῶν διαφόρων αὐτοῦ ὀργάνων ἐκτελεῖ τὸ ζῶν σῶμα πρός τε συντήρησιν καὶ αὔξησιν αὐτοῦ καὶ πρὸς διαιώνισιν τοῦ εἴδους· ὡς ἐκ τούτου αἱ λειτουργίαι δύνανται νὰ διακριθῶσιν εἰς τρεῖς κατηγορίας : α') εἰς λειτουργίας, αἵτινες ἀπερ-

γάζονται τὴν παραγωγὴν νέων ὁμοειδῶν ὄντων πρὸς διαιώνισιν τοῦ εἴδους (λειτουργίαι παραγωγῆς ὁμοίων). Αἱ δύο αὗται κατηγορίαι τῶν λειτουργιῶν εἶνε κοιναὶ τοῖς τε ζώοις καὶ τοῖς φυτοῖς, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐκλήθησαν καὶ λειτουργίαι τῆς φυτικῆς ζωῆς· γ') εἰς λειτουργίας, δι' ὧν τὸ ζῶον ἔρχεται εἰς σχέσιν καὶ συνάφειαν πρὸς τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον λαμβάνον γνῶσιν τῶν περιστάσεων καὶ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς εὑρίσκεται καὶ τροποποιοῦν αὐτὰς ἐν ἀνάγκῃ· ἐκλήθησαν αὗται λειτουργίαι τῆς σχέσεως ἢ τῆς ζωϊκῆς ζωῆς καὶ εἶνε ἀποκλειστικαὶ μόνοις τοῖς ζώοις, καθ' ὅσον τοὐλάχιστον ἐμφαίνεται, ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψει τὰ τελειότερα ζῶα καὶ φυτὰ καὶ συγκρίνωμεν αὐτὰ πρὸς ἄλληλα (ἡ ὅρασις, ἡ ὄσφρησις, κτλ. ἡ κίνησις εἶνε ἐκ τῶν λειτουργιῶν τῆς σχέσεως). § [δημ. **λειτουργιά**], ὁ ἄζυμος ἄρτος ὁ χρησιμεύων κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν διὰ τὸ μυστήριον τῆς μεταλήψεως (παρὰ καθολικοῖς ἡ ὅστια), pain à chanter ou pain azyme.

λειτουργικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὴν δημόσιον λειτουργίαν, qui concerne les fonctions publiques; § ἡ **λειτουργική**, liturgique, adj. βλ. **λειτουργία**· || βιβλίον λειτουργικόν, livre liturgique.

λειτουργός, οῦ, ὁ· ὁ ἐκτελῶν τὴν ὑπηρεσίαν πρὸς τὸν Θεόν, τὴν ὑπηρεσίαν τῆς λατρείας (θρησκείας), κτλ. ministre (de Dieu; du culte, etc.), ὁ ἱερεύς, prêtre, n. m. § —, ἐκτελῶν δημόσιον λειτουργίαν, ὑπηρεσίαν, ὑπάλληλος τῆς κυβερνήσεως, δημόσιος ὑπάλληλος, fonctionnaire, n. m. οἱ δημόσιοι λειτουργοί, les fonctionnaires publics, ἤτοι δημόσιοι ὑπάλληλοι· βλ. καὶ **ὑπάλληλος**.

λειτουργῶ (έω), μέλ. ήσω· fonctionner, ἐργάζομαι. § [ἐκκλ.] λειτουργῶ, ἱερουργῶ, τὴν ἀναίμακτον λατρείαν (θυσίαν, τὴν ἱερὰν μυσταγωγίαν, τὴν θείαν λειτουργίαν) ἐπιτελῶ, officier; dire la messe; célébrer (l'office divin); || ὁ δεσπότης θὰ λειτουργήσῃ αὔριον, l'evêque officiera demain. § [παθ.] λειτουργοῦμαι, παρευρίσκομαι καὶ ἀκούω τὴν θείαν λειτουργίαν, entendre la messe.

λειχήν, ῆνος, ὁ· δερματικὸν νόσημα, dartre, n. f. βλ. καὶ ἕρπη, herpe, n. f. § [βοτ.] λειχήν, lichen (προφ. kène), n. m. donné à divers végétaux cryptogames, qui croissent sur les murs, les rochers, les arbres, etc. λειχῆνες εἶνε ἰδιάζουσα ὅλως τάξις μυκήτων χαρακτηριζομένων διὰ τῆς ἰδιαιτέρας ὑφῆς καὶ τοῦ παρασιτικοῦ αὐτῶν βίου. Οἱ μύκητες οὗτοι παρασιτοῦσιν ἐπὶ φυκῶν, κυρίως τῶν κυανοφυκῶν καὶ παλμελιδῶν, ἅτινα οὕτως ἐγκλείουσιν ἐν ἑαυτοῖς ὥστε φαίνονται καὶ τὰ φύκη συστατικὰ τῶν λειχήνων, ἐνῷ εἶνε γνωστὰ ἄλλοθεν ὡς αὐθύπαρκτα φύκη· οὕτως οἱ λειχῆνες φαίνονται τρόπον τινὰ προϊὸν παραδόξου συνδυασμοῦ μυκήτων καὶ φυκῶν. Οἱ λειχῆνες αὐξάνουσιν ἐπὶ φλοιῶν δένδρων, ἐπὶ βράχων, λίθων, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, κτλ. εἰς πάσας τὰς χώρας τῆς γῆς καὶ αὐτὰς ἔτι τὰς κατεψυγμένας, πολλαχοῦ τῶν ὁποίων εἶνε οἱ κυριώτατοι ἀντιπρόσωποι τοῦ φυτικοῦ βασιλείου.

λειχῆνα, ἡ· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ λειχῆνος, βλ. **λειχήν**, dartre, n. f.

λειχηνιάρης, α, ικον [δημ.], λειχηνιῶν, ῶσα, ῶν, dartreux, euse; ὁ πάσχων ἀπὸ λειχῆνας.

λειχηνιάω-ῶ, μέλ. άσω, ἔχω λειχῆνα, avoir des dartres; πάσχω ἀπὸ λειχῆνας (προκειμένου περὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων), καὶ avoir des lichens (περὶ δένδρων)· βλ. **λειχήν**.

λειχηνοειδής, ής, ές· λειχηνώδης, ὅμοιος μὲ λειχῆνα, dartreux, euse; ἑρπητικός, herpétique, adj.

λειχηνώδης, ης, ες· dartreux, euse, adj. ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ λειχῆνος, qui est de la nature des dartres; βλ. καὶ ἕρπης.

λείχω, μέλ. λείξω (ἀόρ. ἔλειξα, παρακ. λέλειχα, παθ. παρακ. λέλειγμαι, παθ. ἀόρ. ἐλείχθην), lécher; κοινῶς γλείφω.

λειψανάβατος, η, ον· καὶ λειπανάβατος, η, ον· ὅστις δὲν ἀνέβηκε διὰ ζύμης, εἰς ὄντινα δὲν ἐγένετο ζύμωσις (κυρίως ψωμί), non fermenté; non levé; ἄζυμος, ἄνευ ζύμης, sans levain; || ἄρτος λειψανάβατος, pain sans levain.

λειψανδρία, ας, ἡ· καὶ λειπανδρία, ἡ ἔλλειψις ἀνδρῶν, manque (disette) d'hommes. § — ἡ σπάνις (ἔλλειψις) πληθυσμοῦ (κατοίκων), rareté de population, ἡ ἐρήμωσις (ἀπὸ κατοίκους), dépopulation, n. f.

λειψανδρῶ (έω), μέλ. ήσω, ἔχω ἔλλειψιν ἀνθρώπων, manquer d'hommes. § ἐρημοῦμαι (ἀπὸ κατοίκους), être dépeuplé; se dépeupler.

λειψανοθήκη, ης, ἡ· θήκη, κιβώτιον ἐν ᾧ τίθενται (φυλάσσονται), λείψανα, reliquaire, n. f. ἡ λάρναξ, châsse, n. f.

λείψανον, τό· τὸ ὑπόλοιπον [ἰδ. πληθ.], reste[s]; τὰ ὑπόλοιπα, débris, n. m. pl. || τὰ λείψανα γεύματος, les restes d'un dîner; || τὰ λείψανα τῆς περιουσίας του, les débris de sa fortune; || τὰ λείψανα πλοίου, λέμβου (μετὰ ναυάγιον) = τὰ συντρίμματα, les débris. § [συνήθ.] restes mortels, ἤτοι τὸ σῶμα τοῦ θανόντος, τὸ κορμὶ τοῦ ἀποθαμμένου, ὁ νεκρός, τὸ σῶμα, corps; [ποιητ.] dépouille [mortelle]; || [συνεκδ. καὶ συνηθέστ.] ἡ μετακομιδὴ τοῦ νεκροῦ εἰς τὸν τάφον καὶ αὐτὴ ἡ παράταξις καὶ συνοδεία, καθ' ἣν ἐκδοχὴν λέγομεν ἦμην (ἐπῆγα) εἰς τὸ λείψανον (j'ai accompagné le convoi), ὅθεν ἡ ἐκφορά, ἡ κηδεία, convoi, n. m. funerailles, n. f. pl. καὶ obsèques, n. f. pl. || συνοδεύω τὸ λείψανον, suivre (accompagner) le corps. § —, relique, n. f. || τὰ λείψανα τῶν ἁγίων, les reliques des saints. § **λείψανα**, masure, n. f. (ἐκ τοῦ λατ. masura, demeure) reste d'un bâtiment tombé en ruine.

λείψιμον, τό· [δημ.] τὸ λείπειν, ἡ ἀπουσία.

λειψόπηττα, ας, ἡ· [δημ.] πῆττα (πλακοῦς ἄνευ προζυμίου, pâté fait sans levain; εἶδος λαγάνας, espèce de fouace (de galette); ἄζυμος, ἀζυμίτης ἄρτος, fouace, n. f.

λειψός, ή, όν· [δημ.] ὁ μὴ σωστός, ὁ μὴ ἔχων τὸ σχετικὸν βάρος, qui n'est pas de poids (=παράσταθμος)· ὁ ἐλαφρός, léger, ère, adj. ὁ ἰσχνός, maigre, adj. [συνεκδ.] ἀτελής, ἐλλειπής (ἐλλιπής), incomplet, ète, qui manque; ἀνεπαρκής, insuffisant, e, adj. || λειψὸς σῖτος, du blé maigre. § — [ἐπὶ ζύμης], non levé; qui est sans levain, ὁ ἄνευ προζυμίου.

λειψόφεγγον, τό· lune en décours (en décroissement); décours de la lune; ὅταν μετὰ τὴν πανσέληνον ἡ σελήνη ἀρχίζῃ νὰ ἐλαττῶται.

λειψυδρία, ας, ἡ· ἔλλειψις ὕδατος, manque (disette) d'eau.

λειῶ (όω), μέλ. ώσω· καθιστῶ τι λεῖον, βλ. **λειαίνω**, lisser, polir. § **λειῶ,** καθιστῶ λεῖον, ébarber (=περικείρω, περικόπτω, περιτέμνω)· || ébarber le fer, λειῶ (καθιστῶ λεῖον) τὸν σίδηρον διὰ τοῦ γλυφάνου (burin) καὶ τοῦ ῥινίου (lime). § λειῶ τὰς βολίδας, ébarber [des balles], polir; ἤτοι περικείρω αὐτὰς διὰ τοῦ περιτομέως (ébarboir), ἤτοι περικόπτω τὰ ἐξέχοντα μέρη.

λείωμα, ατος, τό· τὸ ἀποτέλεσμα τῆς λειάνσεως, τὸ γενόμενον λεῖον, τὸ λεῖον, ce qui est lisse, poli.

λείως, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον λεῖον, d'une manière lisse, polie.

λείωσις, εως, ἡ· τὸ ποιεῖν λεῖον, ἡ πρᾶξις τοῦ λειαίνειν, action de lisser, de polir; (τὸ κατατρίβειν), de broyer, de triturer, de reduire en poudre; βλ. καὶ λείανσις· || — τῶν βολίδων, ébarbage (n. m.) (des balles), ἡ **περίκαρσις** (τῶν βλημάτων, κτλ.).

λεκάνειος, α, ον· λεκανικός, ή, όν· pelvien, enne, adj. (λατ. pervis, λεκάνη, ἐκ τοῦ ἑλλ. πέλιξ ἢ πέλυξ), ὁ τῆς λεκάνης, τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος· || — κοιλότης, cavité pelvienne; || λεκάνεια (λεκανικὰ) ἄρθρα (μέλη), membres pelviens.

λεκάνη, ης, ἡ· γενικῶς πᾶν τὸ βαθουλόν, κοῖλον, bassin, n. m. ἀνοικτὸν καὶ βαθὺ πινάκιον, (ἡ λεκάνη τοῦ νιψίματος συνήθ.) ὁ νιπτήρ, cuvette, n. f. || λεκάναι ἐκ πορσελάνης, cuvettes en porcelaine; || λεκάναι ἐκ ψευδαργύρου, cuvettes en zinc; || λεκάναι σιδηραῖ, cuvettes en fer; || λεκάναι οὐροδοχείων, pissoirs = οὐρητήρια· || ἡ λεκάνη τῆς Μεσογείου, le bassin de la Méditerranée; || — ἀπὸ πεταλείου, ἀπὸ λευκοσιδήρου, κτλ. bassin en tôle, en fer blanc, etc. || [ἀνατομ.] bassin (du corps); || ἡ λεκάνη τῆς γυναικός, pelvis, n. m. || [ἱππολ.] bassin, n. m. ἡ ἀνατομία τὴν ὀνομασίαν ταύτην δίδει εἰς τὴν κοιλότητα τὴν σχηματιζομένην ἐκ τῶν τεσσάρων ὁμωνύμων ὀστῶν, ἤτοι τοῦ ἱεροῦ, τοῦ ἡβικοῦ τοῦ εἰλεακοῦ καὶ τοῦ ἰσχιακοῦ· λεκάνη ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῶν γλουτῶν· || [γεωλ.] bassin, n. m. (=λεκανοπέδιον), ἔκτασίς τις γῆς, ἥτις δὲν εἶνε ἐντελῶς ἐπίπεδος καὶ ὁμαλή, ἀλλὰ κοίλη ἐν σχήματι λεκάνης, περιβαλλομένη ὑπὸ ὀρέων· βλ. **λεκανοπέδιον** καὶ **λεκανίς**· || **λεκάνη ἐπιπληρωματική,** bassin de colmatage, ἤτοι μέρος ἔνθα συνάζονται ἐνίοτε τὰ πλήρη ἰλύος ὕδατα, ὅπως καταθέσωσιν εἰς αὐτὸ τὴν γονιμοποιὸν αὐτῶν ἰλύν· || **λεκάνη ἀπορροῆς,** bassin de réception; καλοῦνται οὕτω τὰ ἄδενδρα λεκανοπέδια δεχόμενα τὰ πέριξ ὕδατα ἅτινα συσσωρευόμενα εἰς τὰς χαράδρας παράγουσι τοὺς χειμάρρους· || **λεκάνη ἐπισχέσεως,** bassin de retenu; ὅταν τὰ ῥεῖθρα (cours d'eau) ἔχωσιν ὀλίγον μόνον ὕδωρ, κατασκευάζουσιν ἐν αὐτοῖς **φράγμα** (barrage) ἤτοι **ἐγκάρσιον ἀνάχωμα** (digue transversale), ἵνα ἐμποδίσωσι τὸν ῥοῦν τῶν ὑδάτων καὶ αὐξήσωσι τὸ ὕψος αὐτῶν, οὕτω δὲ σχηματίζεται **λεκάνη ἐπισχέσεως.** § —, κοινῶς ἡ γοῦρνα, culière, n. f. λίθος λελαξευμένος σχηματίζων λεκάνην ἐν ᾗ ῥέουσι τὰ ὕδατα τῆς ὀρσύδρας (tuyau de descente). § — ἀποπάτου, garde robe (à l'anglaise), φέρουσα εἰς τὸ κάτω μέρος φραγμὸν ἀνοιγοκλειόμενον κατὰ βούλησιν. § — κρήνης, vasque, n. f. ὑδροδόχη, κοινῶς **γοῦρνα,** λεκάνη ἐκ λίθου ἢ μαρμάρου σχήματος τετραγωνικοῦ, κυκλικοῦ, ᾠοειδοῦς ἢ πολυγωνικοῦ ἐν ᾗ ῥέουσι τὰ ἐκ τοῦ κρουνοῦ ὕδατα. § —, bief ou biez, n. m. προφ. (bié); τμῆμα πλευσίμου διώρυγος (canal de navigation) εὑρισκόμενον μεταξὺ δύο ὑδροφρακτῶν (écluses).

λεκανίς, ίδος, ἡ· (ὑποκορ. τοῦ λεκάνη), petite cuvette; petit bassin; || —, bassine, n. f. εἶδος (πινακίου) παροψίδος μεταλλικῆς εὐρείας καὶ βαθείας ἐν ᾗ ἀναλύουσι διαφόρους οὐσίας. § — [γεωλ.] cuvette, n. f. καλεῖται φάραγξ ἀνοικτὴ ὀλίγον βαθεῖα μὲ χείλη ἐστρογγυλευμένα. § — [γεωλ.] cuvette, n. f. καλεῖται μικρὸν λεκανοπέδιον μὲ περιφέρειαν ἐστρογγυλευμένην παριστῶσαν κυκλικήν, ἐλλειπτικὴν ἢ ἐπιμήκη κοιλότητα.

λεκανοειδής, ής, ές· ὁ ἔχων σχῆμα λεκάνης, qui a la forme d'un bassin; [διδ.] pelviforme, adj.

λεκανομαντεία, ας, ἡ· lécanomancie, n. f. τὸ μαντεύειν ἐκ τῆς λεκάνης, devination par le moyen d'une cuvette.

λεκανομάντις, εως, ὁ (θηλ. ις, ιδος), lecanomancien, enne, ὁ μαντεύων ἐκ τῆς λεκάνης.

λεκανοπέδιον, ου, τό· [γεωλογ.] bassin, n. m. καλεῖται λεκανοπέδιον, ἔκτασίς τις γῆς ἥτις δὲν εἶνε ἐντελῶς ἐπίπεδος καὶ ὁμαλή, ἀλλὰ κοίλη ἐν σχήματι λεκάνης περιβαλλομένη ὑπὸ ὀρέων· βλ. καὶ λεκάνη. § λεκανοπέδιον **ὑδρογραφικὸν** ἢ **ἐπικράτεια** ποταμοῦ, bassin hydrographique, ou fluvial, σημαίνει ὅλον τὸ μέρος τῆς χώρας ὅπου τὰ ὕδατα προέρχονται εἴτε ἐκ πηγῶν καὶ βροχῆς, εἴτε ἐξ ἀποτήξεων τῶν χιόνων καὶ τῶν παγώνων (κρυσταλλώνων, glaciers); τὰ ὕδατα ταῦτα καταλήγουσιν ἐντὸς τῶν ῥείθρων· || **λιμνογενὲς** ἢ **λιμναῖον** λεκανοπέδιον, bassin lacustre; ἤτοι λεκανοπέδιον σχηματίζον λίμνην, εἴτε ἐκ τῶν ῥεόντων ὀμβρίων ὑδάτων, εἴτε ἐκ πηγῶν αἵτινες ἀναβρύουσιν ἐν αὐτῷ τῷ πυθμένι τοῦ λιμναίου λεκανοπεδίου· || — ποταμοῦ, vallée d'une rivière; βλ. **ποταμία.**

λεκές, ὁ· [δημ.] ἡ κηλίς, tache, n. f.

λεκιάζω, [δημ.] μέλ. άσω, κηλιδόω-ῶ, κηλιδόνω, κηλιδώνω, tacher ; [ούδ.] κηλιδοῦμαι, se tacher.

λέκιασμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ λεκιάζειν, κηλιδόνειν, action de tacher ; ἐπίστης ὁ λεκές, tache, n. f. ἡ κηλίδωσις, τὸ κηλίδωμα, souillure, n. f.

λεκιασμένος, η, ον [δημ.] κηλιδωμένος, η, ον, qui a de taches, taché, ée.

λεκιθικός, ή, όν· [ἐμβρυολ.] vitellin, ine, adj. ὁ ἀναφερόμενος ἢ περιέχων τὴν λέκιθον, qui se rapporte au vitellus, qui le contient ; || λεκιθικὴ μεμβράνη, membrane vitelline ἢ ἁπλῶς vitelline, n. f.

λέκιθος, ου, ἡ· ὁ κρόκος τοῦ αὐγοῦ, τὸ ἐναντίον τοῦ λευκοῦ, jaune d'œuf ; [διδ.] vitellus [λέξ. λατ. = jaune d'œuf], n. m. Ensemble des substances qui constituent l'œuf, en dehors du noyau et de la membrane d'enveloppe.

λέκιθος, ου, ὁ· ἔτνος (φάβα) ἐξ ὀσπρίων, la purée de fèves.

λεκιθώδης, ης, ες· ὁ ὡς κρόκος τοῦ αὐγοῦ, κίτρινος, ὡς κρόκος, vitellien, enne.

λεκτέος, α, ον· ὅστις πρέπει νὰ λεχθῇ, qui doit être dit, à dire.

λεκτικόν, τό· ὁ τρόπος τοῦ ὁμιλεῖν, τοῦ λέγειν, diction, n.f. ἡ ὁμιλία, langage, n. m. ἡ φράσις, phrase, n.f. ὁ χαρακτὴρ τοῦ λόγου, τὸ ὕφος, style, n. m.

λεκτικός, ή, όν· ὁ εἰς τὸ λέγειν, εἰς τὸ ἐκφράζεσθαι ἀνήκων, ἰδιάζων, προσαρμοζόμενος εἰς τὸν τρόπον τοῦ ὁμιλεῖν, τοῦ λέγειν, relatif à l'usage de la parole ; propre au discours ; de diction ; de langage.

λεκτρόξυλον, τό· [ὁδοπ.] βλ. ἔποχον, couchis, n. m.

λέκτρον, ου, τό· [ὀχυρ.] barbette, n. f. Ὁριζόντιον δάπεδον 0μ, 80 κάτωθεν τῆς γραμμῆς τῶν πυρῶν (ligne de feux), εἰς τὰς ἐξεχούσας γωνίας τῶν ὀχυρωμάτων, ἐφ' οὗ τοποθετοῦνται πυροβόλα δυνάμενα νὰ βάλλωσι καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις ἄνωθεν τοῦ προπετάσματος. Ἐπὶ τῶν λέκτρων τοποθετοῦνται ἓν ἢ καὶ τρία πυροβόλα (βλ. καὶ τοποθέτησις τοῦ πυροβολικοῦ, installation de l'artillerie). § —, couche, n. f. ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ κοίτη, lit, n. m. (ποταμοῦ).

λελαίδω (λελαίFω = λιλαίομαι) [διάλεκτ. Οἰνόης] = ἀγαπῶ πολύ.

λελανθασμένος, η, ον (λανθάνω), erroné, ée, adj. ὁ περιλαμβάνων (περιέχων) λάθος (σφάλματα), qui contient des erreurs ; || πρότασις λελανθασμένη, proposition erronée.

λελανθασμένως, [ἐπίρ.] ἐσφαλμένως, erronement, adv. d'une manière erronée; κατὰ τρόπον λελανθασμένον.

λέλε, [διάλ. Ἠπείρου] ἐπιφων. σχετλιαστικόν, ἔλελεῦ !

λέλεκας, ὁ [δημ.] καὶ

λελέκι, τὸ [δημ.], ὁ πελαργὸς καὶ κοινότερον καλαμουχανᾶς, cigogne, n. f.

λελεπτυσμένος, η, ον (λεπτύνω), aminci, e, adj. || τὸ λεπτὸν ἢ λελεπτυσμένον μέρος, partie amincie.

λεληθότως, [ἐπίρ.] ἐκ τῆς μετοχ. τοῦ παραχ. τοῦ λανθάνω, μυστικῶς, secrètement, adv. κρυφά, κρυφίως, furtivement ; ἀπαρατηρήτως, à la dérobée ; sous main, sans qu'on s'en aperçoive.

λελίζομαι, [διάλ. Ἠπείρου] ἐλεημονιοῦμαι τινά.

λελογισμένως, [ἐπίρ.] μετοχ. παρακ. τοῦ λογίζομαι, μετὰ σκέψεως, μετὰ ὡρίμου σταθμίσεως, avec réflexion ; μετὰ φρονήσεως, prudemment, συνετῶς, φρονίμως.

λελοῦδι, τό· [δημ.] βλ. **λουλοῦδι.**

λέμβαρχος, ου, ὁ· [ναυτ.] patron [de barque], n. m. ναύτης ἐπιπεφορτισμένος τὴν συντήρησιν λέμβου καὶ ἔχων τὴν ἀρχηγίαν τοῦ πληρώματός της.

λεμβίτης, ου, ὁ· [ναυτ.] canotier, n. m. ναύτης προωρισμένος διὰ τὴν ὑπηρεσίαν λέμβου· αἱ λεμβῖται τοῦ κυβερνήτου (τοῦ ναυάρχου, κτλ.), les canotiers du commandant (de l'amiral etc.) || οἱ πρωτολεμβῖται, τὸ πλήρωμα τῆς πρώτης λέμβου, les grands canotiers ; || οἱ δευτερολεμβῖται, τὸ πλήρωμα τῆς δευτέρας λέμβου. canotiers majors ; || τριτολεμβῖται, τὸ πλήρωμα τῆς τρίτης λέμβου, petit canotiers ; || ἐπίκωποι, canotiers de la chambre, λέγονται οἱ χειριζόμενοι τὰς πρώτας πρὸς πρύμνην κώπας τῆς λέμβου.

λεμβοδρομία, ας, ἡ· συνηθ. πληθ. λεμβοδρομίαι, course[s] en bâteau ; régates, n. f. pl. || [κατ' ἐπέκτ.] λεμβοδρομία, aviron n. m. (= κώπη)· || λεμβοδρομία 2000 μ. τετράκωπος, aviron 2000 m. à 4 rames ; || ἀγὼν τετρακόπων λέμβων 2000 μ. course de 2000 m. à 4 rames.

λέμβος, ου, ἡ [ἀρχ. ὁ λέμβος], γενικῶς canot, n.m. τὸ ἀκάτιον, barque, n.f. [ποιητ.] ἡ κύμβη, nacelle, n. f. || χαχὴ λέμβος, barcasse, n. f. || μικρὰ λέμβος (ἀκάτιον) ἄνευ ἱστίων, barcarolle ἢ barquerolle, n. f. || μικρὰ λέμβος, σκάφη, bot, n. m. πλέουσα εἴτε δι' ἱστίου, εἴτε διὰ κωπῶν. § **λέμβος,** canot, n. m. κοινῶς βάρκα καὶ σκαμπαβία· μικρὸν πλωτὸν κατασκεύασμα προωρισμένον ὡς μέσον συγκοινωνίας ἢ μεταφορᾶς μεταξὺ τῶν πλοίων καὶ τῆς ξηρᾶς. Αἱ λέμβοι εἰσὶν ἄνευ καταστρώματος καὶ κινοῦνται εἴτε δι' ἱστίου, εἴτε διὰ κωπῶν, ἀναλόγως δὲ τοῦ προορισμοῦ των καὶ τοῦ μεγέθους των αἱ λέμβοι πλοίου τινὸς διακρίνονται δι' ἰδίου ἑκάστη ὀνόματος (βλ. κατωτέρω διαφόρους ὀνομασίας καθὼς καὶ ἐφόλκιον, embarcation). Ἐκ τῶν λέμβων ἑνὸς πλοίου αἱ μὲν ἀνακρεμώμεναι ἐκ τῶν ἐπωτίδων κατὰ τὸν διάπλουν ἢ ἐν ὅρμῳ καλοῦνται κρεμασταὶ λέμβοι (canots de porte manteau), αἱ δὲ ἐντιθέμεναι ἐπὶ ὑποστατῶν, ἔνθετοι λέμβοι (canots de drôme) ; || διπλόκωπος λέμβος, canot à couple ; καλοῦνται οὕτως αἱ λέμβοι, εἰς ἕκαστον σέλμα τῶν ὁποίων κάθηνται δύο ἐρέται, ὡς αἱ ἄκατοι, αἱ ἐπιτελίδες, κτλ. || μονόκωπος λέμβος, canot armé en pointe; καλοῦν-

ται οὕτως αἱ λέμβοι, εἰς ἕκαστον σέλμα τῶν ὁποίων κάθηται εἷς μόνον ἐρέτης, ὡς οἱ κέλητες, **αἱ** φαλαινίδες, **κτλ.** || **ταχεῖα** ἀτμάκατος, canot à vapeur rapide ἢ vedette ; || ἡ **ὀψωνήτρια**, canot de la provision ou poste aux choux ; μικρὰ λέμβος χρησιμεύουσα διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ὀψωνίων· || ἡ πρώτη **λέμβος**, grand canot ou No 1. πολυτελὴς λέμβος προωρισμένη δι' ὑψηλὰ πρόσωπα ἢ γενικοὺς ἀξιωματικούς· || ἡ **δευτέρα λέμβος**, canot moyen ou No 2, καὶ ἡ **τρίτη λέμβος**, petit canot ou No 3. εἰσὶ λέμβοι προωρισμέναι διὰ διαφόρους ὑπηρεσίας τοῦ πλοίου· || **σωστικὴ λέμβος**, **σωτηρία λέμβος**, canot de sauvetage ; λέμβος **ἐλαφρὰ** μετὰ ἑρμητικῶς κεκλεισμένων διαφραγμάτων δυναμένη νὰ **ἐπιπλέῃ** ἔστω καὶ ἂν πληρωθῇ ὕδατος χρησιμεύουσα εἰς τὴν διάσωσιν ἀνθρώπου πεσόντος εἰς τὴν θάλασσαν ἢ δι' ἄλλους σκοποὺς ἐν καιρῷ τρικυμίας· || ἡ **κύμβη**, canot de tambour, ἥτις ἐτίθετο ἀνάστροφος εἰς τὰ τροχήλατα ἀτμόπλοια ἐπὶ τῶν κανθηλίων τῶν τροχῶν· || ἡ **λέμβος** τοῦ κυβερνήτου, canot du commandant ; λέμβος ἐλαφρὰ προωρισμένη διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κυβερνήτου. Αἱ λέμβοι τῶν κυβερνητῶν εἰσι **κέλητες** (yoles) ἢ **φαλαινίδες** (baleinières) ; βλ. λέξεις· || **λέμβος ἠλεκτροκίνητος**, canot-électrique ; λέμβος φέρουσα προωστῆρα κινούμενον διὰ μηχανῆς ἠλεκτροκινήτου· || ἡ **ἐπιτελίς**, canot-major ; λέμβος προωρισμένη εἰδικώτερον διὰ τὴν ἀποβίβασιν καὶ ἐπιβίβασιν τῶν ἐπιτελῶν τοῦ πλοίου· || **στροφειοφόρος λέμβος**, canot porte-touret ; λέμβος φέρουσα πρὸς τὴν πρύμνην κατάλληλον μέρος πρὸς ὁριζοντίαν τοποθέτησιν **στροφείου** (touret), χρησιμοποιουμένη κατὰ τὴν ἀνάδυσιν καὶ κατάδυσιν καλωδίων ναυκλάστρων· || **διοίκησις** λέμβου, canotage, n. m. ὁ τρόπος τοῦ διευθύνειν τὴν λέμβον. § [ναυτ.] αἴ τῆς **λέμβου**! ho du canot! νυκτερινὸν προσφώνημα σκοποῦ πολεμικοῦ πλοίου πρὸς λέμβον πλησιάζουσαν κατὰ τὴν νύκτα εἰς τὸ πλοῖον, εἰς ὃ ὁ λεμβοῦχος τῆς λέμβου ἀναλόγως τοῦ ἐπιβαίνοντος ὀφείλει ν' ἀπαντήσῃ ὡς ἑξῆς : **Ναύαρχος**! (amiral!), ἐὰν ἐπιβαίνῃ γενικὸς ἀξιωματικός. **Κυβερνήτης**! (commandant!), ἐὰν ἐπιβαίνῃ ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοίου. **Κυβερνήτης** (τοῦ δεῖνος πλοίου!) (commandant . . . !), ἐὰν ἐπιβαίνῃ ὁ κυβερνήτης ἄλλου πλοίου ἐκφωνεῖται καὶ τὸ ὄνομα τοῦ κυβερνωμένου πλοίου, π. χ. **κυβερνήτης Ψαρῶν**. **Ἀνώτερος ἀξιωματικός**! (officier supérieur!), ἐὰν ἐπιβαίνῃ ἀνώτερος ἀξιωματικός. **Ἐπιτελής**! (officier!), ἐὰν ἐπιβαίνῃ κατώτερος ἀξιωματικός. **Ἔνδον**! (à bord!), ἐὰν δὲν ἐπιβαίνῃ ἀξιωματικός. **Πόρρω**! (rade!), ἐὰν ἡ λέμβος δὲν κατευθύνηται εἰς τὸ πλοῖον ἐξ οὗ προσεφωνήθη ἀλλ' ἁπλῶς διέρχηται. § **λέμβος**, bateau, n. m. πλοιάριον διὰ τὴν ποταμοπλοΐαν καὶ τὴν κατασκευὴν τῶν λεμβοζεύκτων γεφυρῶν (ponts de bateaux). Αἱ διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν γεφυρῶν λέμβοι ἔχουσι μῆκος 9μ.40 καὶ πλάτος 1μ.76 πρὸς τὰ ἄνω καὶ 1μ.32 εἰς τὸν πυθμένα, φορτοῦνται δὲ εἰς ὄχημα ἔχον τὴν αὐτὴν μὲ τὰ ἄλλα ὀχήματα ἀπόστασιν τῶν τροχῶν. Αἱ λέμβοι τοῦ πυροβολικοῦ ἔχουσι χωρητικότητα 25 ἀνδρῶν· || bateau d'équipage ; βλ. **γεφυροσκευή**, équipage, καθὼς καὶ **διάβασις** δι' ἐπιπλεόντων σωμάτων, passage au moyen de corps flottants ; || **ἡμιλέμβιον** (demi) bateau, λέμβος τοῦ μηχανικοῦ χωρητικότητος 12 ἀνδρῶν. § — balancelle, n. f. λέμβος ἀπολήγουσα εἰς ὀξὺ εἴς τε τὴν πρῷραν καὶ πρύμνην, φέρουσα ἱστὸν μετὰ κεραίας ἐν τῷ μέσῳ καὶ εἰκοσάδα κωπῶν, ἀπαντωμένη ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Νεαπόλεως. § λέμβος ποταμοῦ, barge, n. f. χρησιμεύουσα δι' ἁλιείαν καὶ ἐξωπλισμένη ἢ διὰ τετραγώνου ἱστίου φερομένου ἐπὶ ἱστοῦ εὑρισκομένου εἰς τὸ μέσον, ἢ διὰ δύο κωπῶν τοποθετουμένων ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς, ἐνῷ τρίτη κώπη τοποθετουμένη ἐπὶ τῆς ἑτέρας καὶ ἐντελῶς πρὸς τὰ ὀπίσω χρησιμεύει συνάμα ὡς κώπη καὶ πηδάλιον. § λέμβος πρυμναία [ναυτ.] porte-manteau, n. m. καλεῖται οὕτως μεταφορικῶς γαλλιστὶ ἡ ἐπὶ τῶν πρυμναίων ἐπωτίδων ἀνακρεμωμένη λέμβος.

λεμβοῦχος, ου, ὁ· [ναυτ.] tangon, n. m. κοινῶς **βαρδαλάντζα** καλοῦνται οὕτως αἱ ἐξωτερικῶς ἑκατέρωθεν τῶν τοίχων τοῦ πλοίου καὶ καθέτως ἐπ' αὐτῶν παρὰ τὴν πρῷραν τιθέμεναι κεραῖαι, αἱ χρησιμεύουσαι ἐν ὅρμῳ διὰ τὴν ἀνάδεσιν τῶν ἐν θαλάσσῃ λέμβων, καὶ ἐνίοτε ἐν πλῷ διὰ τὴν πόδωσιν τῶν παρακατίων. § [συνήθ.] ὁ κυβερνῶν τὴν λέμβον, ὁ **βαρκάρης**, canotier, n. m. ἤτοι ὁ λεμβίτης, καὶ συνηθέστερον batelier, n. m. ὁ προϊστάμενος ἢ ὁ ἰδιοκτήτης τῆς λέμβου, patron de barque ; βλ. καὶ λέμβαρχος.

λεμβώλκιον, ου, τό· hangar, n. m. ἢ ὑπόστεγον λέμβων (κατὰ τὸ νεώλκιον), ἡ **σκεπαστή**, ἤτοι μέρος ἐστεγασμένον παρὰ τὴν ἀκτὴν ὑφ' ὃ ἕλκονται καὶ τοποθετοῦνται λέμβοι πρὸς φύλαξιν ἢ ἐπισκευήν.

λεμβών, ῶνος, ὁ· τὸ **λεμβώλκιον**, βλ. καὶ **ὁρμητήριον**, gare.

λεμονάδα, ας, ἡ· ποτὸν κατασκευαζόμενον διὰ ζωμοῦ λεμονίου, σακχάρεως καὶ ὕδατος, limonade, n. f. || ἀφρώδης λεμονάδα, limonade gazeuse, κοινῶς **γκαζόζα.**

λεμονέα, ας, ἡ· citronnier, n. m. limonier, n. m. βλ. **κίτρος.**

λεμόνι, τό· (προφ. **λεϊμόνι**), ὁ καρπὸς τῆς λεμονέας, citron, n. m.

λεμονί, τό· (χρῶμα) καὶ λεμόνινον, jaune de citron ; βλ. **κίτρινον καὶ λεμονόχρους.**

λεμονόζουμον, τό· ὁ χυμὸς τοῦ λεμονίου, jus de citron.

λεμονόκουπα, ας, ἡ· [δημ.] τὸ ἥμισυ κέλυφος τοῦ λεμονίου, écorce de (la moitié) d'un citron, ὅπερ οὕτως εἰπεῖν σχηματίζει κύπελλον, κούπαν.

λεμονόστυμμα, τό· [διάλ. Ἰονίων νήσων] = **λεμονόκουπα** τὸ ἥμισυ λεμονίου τοῦ ὁποίου νὰ προαφῃρέθη ὁ ζωμός.

λεμονοστύπτης, ου, ὁ· **pressoir (m.)** à citron.

λεμονόφλουδα, ας, ἡ καὶ

λεμονόφλουδον, δ· ὁ φλοιὸς τοῦ λεμονιοῦ, écorce de citron, ὅθεν καὶ ἡ λεμονόκουπα.

λεμονόχρους, ους, ουν, καὶ

λεμονὺς ἢ **λεμονί**, τοῦ χρώματος τοῦ λεμονίου, qui est couleur de citron, citrin, e.

λεμφαγγειεκτασία, ας, ἡ· lymphangiectasie (λέμφος, lymphe καὶ ἀγγειέκτασις, ἔκτασις ἀγγείων), n. f. κιρσοειδὴς διεύρυνσις τῶν λεμφικῶν ἀγγείων, dilatation variqueuse des lymphatiques, ἤτοι ὁ νοσηρὸς διευρυσμὸς τῶν λεμφικῶν ἀγγείων, ἀναλογῶν πρὸς τοὺς κιρσοὺς τῶν φλεβῶν.

λεμφαγγειΐτις, ιδος, ἡ· lymphangite, n. f. φλεγμονὴ τῶν λεμφικῶν ἀγγείων, inflammation des vaisseaux lymphatiques. Ἡ συνηθεστέρα αἰτία εἶνε τραυματισμοὶ καὶ ἰδίως θλάσεις καὶ ἡ εἰς τὰ ἀγγεῖα εἴσοδος ἐρεθιστικῶν ἢ σηπτικῶν οὐσιῶν, λ. χ. ἀπὸ ἐρυσιπέλατος ἢ δοθιῆνος ἢ γείτονος φλεγμονῆς· ἐνίοτε ἐπέρχεται καὶ ὡς συνέπεια ἀνθυγιεινῆς διαίτης. Λέγουσιν ἐπίσης **λεμφατΐτις**, lymphatite ; λεμφΐτις, lymphite ; ἀγγειολευκΐτις, angioleucite.

λεμφαγγείωμα, ατος, τό· lymphangiome (λέμφος καὶ ἀγγείωμα, angiome) n. m. οἴδημα (ὄγκωσις) τῶν λεμφικῶν ἀγγείων, tumeur des vaisseaux lymphatiques.

λεμφαδενία, ας, ἡ· lymphadénie (lin), n. f. ἀσθένεια χαρακτηριζομένη διὰ τοῦ σχηματισμοῦ πλήθους λεμφαδενωμάτων, maladie caractérisée par la formation de nombreux lymphadénomes ; || ἐντερικὴ λεμφαδηνία, lymphadénie intestinale.

λεμφαδενΐτις, ιδος, ἡ· lymphadénite (lin) n. f. φλεγμονὴ τῶν λεμφατικῶν ἀδένων, inflammation des glandes lymphatiques.

λεμφανέδωμα, ατος, τό· lymphadénome (λέμφος, καὶ ἀδένωμα, adénome) n. f. οἴδημα συστάσεως ἀναλόγου πρὸς τὴν τῶν λεμφατικῶν γαγγλίων, tumeur formée de tissu analogue à celui des ganglions lymphatiques. Λέγουσιν ἐπίσης λέμφωμα, lymphome, καὶ λεμφοσάρκωμα, lymphosarcome.

λεμφατικός, ή, όν· ὁ λεμφικός, lymphatique.

λεμφατΐτις, ιδος, ἡ· [παθολ.] lymphatite, n. f. βλ. **λεμφαγγειΐτις**.

λεμφατοκήλη, ης, ἡ· lymphatocèle (λέμφος, lymphe καὶ κήλη, tumeur), n. m. ἔχυσις ἢ συσσώρευσις λέμφου σχηματίζοντος οἴδημα, épanchement ou accumulation de lymphe formant tumeur.

λεμφικός, ή, όν (καὶ λεμφατικός), lymphatique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸν λέμφον, qui a rapport à la lymphe ; || ἀγγεῖα, γάγγλια λεμφικά, vaisseaux, ganglions lymphatiques; σύστημα λεμφικόν, système lymphatique [ἀνατομ.] τὸ σύνολον τῶν λεμφικῶν ἀγγείων καὶ γαγγλίων, ensemble des vaisseaux et ganglions lymphatiques, ἤτοι τὸ σύνολον τῶν ὀργάνων ἅτινα συμβάλλονται εἰς τὴν κυκλοφορίαν τοῦ λέμφου καὶ τοῦ χυλοῦ· εἶνε δὲ ταῦτα τὰ **λεμφοφόρα** καὶ **χυλοφόρα ἀγγεῖα**, τὰ **λεμφικὰ γάγγλια** (ἀτόπως καλούμενα ὑπό τινων λεμφικοὶ ἀδένες) καὶ τὰ λεμφώδη· βλ. καὶ **κρᾶσις λεμφική**.

λεμφισμός, οῦ, ὁ· lymphatisme, n. m. κρᾶσις λεμφικὴ χαρακτηριζομένη διὰ τῆς λευκότητος τοῦ δέρματος, τῆς πλαδαρότητος τῶν μυῶν, κτλ. καταπολεμεῖται ὡς ἡ ἀναιμία (ὀλιγαιμία).

λεμφΐτις, ιδος, ἡ· [παθολ.] lymphite, n. f. βλ. **λεμφαγγειΐτις**.

λεμφοειδής, ής, ές· lymphoïde, adj. ὁ ὁμοιάζων πρὸς τὸν λέμφον, ἢ πρὸς τὰ λεμφικὰ γάγγλια, qui ressemble à la lymphe, ou aux ganglions lymphatiques ; || — ἱστός, tissu lymphoïde.

λεμφορραγία, ας, ἡ· lymphorragie, n. f. καὶ **λεμφόρροια**, ἐκροὴ τοῦ λέμφου μετὰ τρῶσιν λεμφοφόρου ἀγγείου, ἥτις γενικῶς σταματᾷ ἀφ' ἑαυτῆς, écoulement de la lymphe après une blessure d'un vaisseau lymphatique et qui, en général, s'arrête de lui-même.

λεμφόρροια, ας, ἡ· βλ. **λεμφορραγία**.

λέμφος, ου, ὁ· lymphe, n. f. [φυσιολ.] ὀρρός, χυμός, ὑγρὸν κυκλοφοροῦν ἐν τοῖς λεμφικοῖς ἀγγείοις, liquide qui circule dans les vaisseaux lymphiques. Ὁ λέμφος εἶνε ἄχρους ἢ κιτρινωπός, la lymphe est incolore ou jaune.

λεμφοσάρκωμα, ατος, τό· lymphosarcome, n. m. οἴδημα σαρκῶδες ἀναπτυσσόμενον ἐντὸς τῶν λεμφικῶν γαγγλίων, tumeur sarcomateuse, développée dans les ganglions lymphatiques ; συνώνυμον τοῦ **λευκαδένωμα**.

λεμφοτομία, ας, ἡ· lymphotomie, n. f. ἀνατομὴ τῶν λεμφοφόρων ἀγγείων, dissection des vaisseaux lymphatiques.

λεμφοφόρος, ος, ον· ὁ ἐνέχων λέμφον, lymphatique, adj. || λεμφοφόρον ἀγγεῖον, vaisseau lymphatique ; [οὐσ.] **λεμφοφόρον**, lymphatique, n. m. = λεμφοφόρον ἀγγεῖον, vaisseau lymphatique.

λέμφωμα, ατος, τό· lymphome, n. m. βλ. **λεμφαδένωμα**.

λέμφωσις, εως, ἡ· lymphose, n. f. σχηματισμὸς τοῦ λέμφου, formation de la lymphe.

λεντζερίζω, [διάλ. Ἠπείρου] = κόπτω, σχίζω λωρίδας.

λενίν, τό· [διάλ. Οἰνόης] τὸ πατητῆρι τῶν σταφυλῶν, τὸ ληνίον, ὁ ληνός.

λέντζερο, τό· [διάλ. Ἠπείρου] τὸ ῥάκος.

λεντία, ας, ἡ· [ναυτ. δημ.] embossure d'ancre ; βλ. **πλαγιοδέτης**.

λέντιον, ου, τό· περίζωμα ἱερατικόν, linteum, n. m.

λεξ(ε)ίδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ λέξις, μικρὰ λέξις, petit mot.

λεξιγράφος, ου, ὁ καὶ λεξικογράφος, lexicographe, n. m. ὁ γράφων, συγγράφων λεξικόν, auteur d'un lexique.

λεξιθήρας, α, ὁ· ὁ κυνηγῶν, ἀναζητῶν λέξεις ἢ φράσεις, chercheur (; éplucheur) de mots.

λεξιθηρία, ας, ἡ· ἡ ἀναζήτησις λέξεων (ἢ φράσεων), recherche de mots.

λεξικογραφία, ας, ἡ· lexigraphie, n. f. συνών. τοῦ lexicographie, n. f. ἡ ἐπιστήμη τῆς συντάξεως τῶν λεξικῶν, art de rediger un dictionnaire ; ‖ ἡ λεξικογραφία ἔκαμε μεγάλας προόδους εἰς τὸν XIX^ον^ αἰῶνα, la lexicographie a fait de grands progrès au XIXe siècle.

λεξικογραφικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν λεξικογραφίαν, lexicographique, adj. ‖ ἔργα λεξικογραφικά, des travaux lexicographiques.

λεξικογραφικῶς, [ἐπίρ.], lexicographiquement, adv. ὡς λεξικογράφος, en lexicographe ; ‖ ὑπὸ λεξικογραφικὴν ἔποψιν, au point de vue lexicographique.

λεξικογράφος, ου, ὁ· ὁ γράφων (συγγράφων) λεξικόν, auteur de dictionnaire lexicographe, n. m. auteur d'un lexique.

λεξικογραφῶ (έω), μέλ. ήσω· [συγ]γράφω (συντάσσω) λεξικόν, écrire (composer) un dictionnaire.

λεξικολογία, ας, ἡ· lexicologie, n. f. (συνών. τῶν ὀλίγον ἐν χρήσει λέξεων, lexiologie (καὶ lexilogie, n. f.) ἡ τέχνη τοῦ συντάσσειν λεξιλόγια καὶ λεξικά, art de faire des lexiques, des dictionnaires ; ‖ —, ἐπιστήμη τῶν λέξεων τῆς γλώσσης ὑπὸ ἔποψιν τῆς ὀνοματολογίας (nomenclature) καὶ τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῶν· ‖ —, μέρος τῆς γραμματικῆς τὸ ἀφορῶν τὰς λέξεις καὶ τοὺς μετασχηματισμοὺς αὐτῶν.

λεξικολογικός, ή, όν· lexicologique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν λεξικολογίαν, qui a rapport à la lexicologie.

λεξικολόγος, ου, ὁ· lexicologue, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν λεξικολογίαν, celui qui s'occupe de lexicologie ; ‖ σοφὸς λεξικολόγος, un savant lexicologue.

λεξικόν, οῦ, τό· γενικῶς dictionnaire, n. m. ἄθροισις κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν τῶν λέξεων γλώσσης τινός, μετὰ τῆς ἐπεξηγήσεως αὐτῶν· ‖ λεξικόν, lexique, n. m. = ἑλληνικὸν λεξικόν, dictionnaire grec ; ‖ λεξικόν, lexicon (lé-ksi-kon, ἐκ τοῦ λέξις, mot) n. m. lexique grec = ἑλληνικὸν λεξικόν, dictionnaire grec ; ‖ — τῆς Γαλλικῆς γλώσσης, dictionnaire de la langue française ; ‖ λεξικὸν τοῦ Πλάτωνος, lexique de Platon ; ‖ — κρυπτογραφικόν, dictionnaire chiffré; βλ. **κρυπτογραφία**· ‖ λεξικὸν ἐκάλουν οἱ ἀρχαῖοι ἐν γένει πᾶσαν λέξεων συναγωγήν, οἷαι κατεσκευάσθησαν τὸ κατ' ἀρχὰς λέξεων ἀρχαίων, σπανίων ἢ συνωνύμων π. χ. ὑπὸ τοῦ Ἡσυχίου, Πολυδεύκους, Σουΐδα καὶ Ἀμμωνίου, ἢ καὶ λέξεων ἀπαντωσῶν παρ' ὡρισμένῳ συγγραφεῖ ἢ παρ' ὁλοκλήρῳ τάξει συγγραφέων ὡς π. χ. τῶν παρ' Ὁμήρῳ ὑπὸ τοῦ Ἀπολλωνίου, τῶν παρ' Ἱπποκράτει ὑπὸ τοῦ Ἐρωτιανοῦ, τῶν παρὰ Πλάτωνι ὑπὸ Τιμαίου, τῶν παρὰ τοῖς ῥήτορσιν ὑπὸ Ἀρποκρατίωνος, τέλος οἷαι συνήχθησαν πρὸς διάκρισιν τῶν ἐκφράσεων τῆς ἀττικῆς καὶ τῆς κοινῆς διαλέκτου π. χ. ὑπὸ Ἡρωδιανοῦ, Μοίριδος, κτλ. Ἐν στενωτέρᾳ ὅμως ἐννοίᾳ λεξικὸν σημαίνει κατάλογον τῶν λέξεων μιᾶς ἢ καὶ πλειοτέρων γλωσσῶν ἀλφαβητικῶς τεταγμένων καὶ ἐξηγουμένων εἰς ἑτέραν γλῶσσαν ἢ καὶ τὴν αὐτὴν ἐπὶ τὸ ἁπλούστερον. Διακρίνομεν δὲ εἰδικὰς ὑποδιαιρέσεις, π. χ. τὸ γλωσσάριον, περιέχον καὶ ἐξηγοῦν λέξεις δι' οἱονδήποτε λόγον ἀξιοσημειώτους, πεπαλαιωμένας κτλ. τὸ **ἰδιωτικόν**, ὅπερ περιορίζεται εἰς τὰς λέξεις καὶ τοὺς ἰδιωτισμοὺς ὡρισμένης διαλέκτου, τὸ **ὀνομαστικόν**, περιλαμβάνον μόνον ὀνόματα, ἢ καὶ κατὰ τοὺς εἰδικοὺς σκοποὺς τῶν λεξικῶν, ὁμιλοῦμεν περὶ **ἐτυμολογικοῦ, ἱστορικοῦ** ἢ ἄλλου εἰδικοῦ λεξικοῦ. Περὶ τῶν **ἐγκυκλοπαιδικῶν** λεξικῶν· βλ. **ἐγκυκλοπαιδεία.**

λεξιλογία, ας, ἡ· terminologie, n. f. (= ὀνοματολόγιον) ἐπιστήμη τῶν τεχνικῶν ὅρων.

λεξιλόγιον, ου, τό· τὸ ὀνομαστικόν, vocabulaire, n. m. liste alphabétique et explicative des mots d'une langue, d'une science. § —, lexique, n. m. λέγεται ὑπὸ τῶν γάλλων ἐπίτομον λεξικὸν τῶν ἐξαιρέσεων ἢ σπανίων σχηματισμῶν, (dictionnaire des formes rares ou difficiles) ἢ τῶν εἰδικῶν σχηματισμῶν καὶ ἐκφράσεων συγγραφέως τινὸς (des formes et locutions propres à un auteur ; ‖ τὸ λεξιλόγιον τοῦ Ῥαμπελαί, le lexique de Rabelais.

λέξιμον, τό· [διάλ. Οἰνόης] ἡ λέξις, ὁ λόγος.

λέξις, εως, ἡ· mot, n. m. **συμβολισμὸς** πρὸς χαρακτηρισμόν, παράστασιν ἢ ὀνομασίαν ἀντικειμένου τινὸς συγκεκριμένου ἢ ἰδέας· ‖ λέξις, mot, n. m. τὸ λέγειν, ὁμιλεῖν, ἡ ἔκφρασις, expression, n. f. ὁ λόγος, parole, n. f. ὁ ὅρος, terme, n. m. [γραμμ. ἐν.] vocable ; ‖ δὲν **εἶπε** λέξιν, il n'a dit mot ; il n'a pas soufflé ; ‖ λέξεις ἐπιστημονικαί, termes scientifiques ; ‖ κεναὶ λέξεις, paroles vaines ; paroles en l'air ; vains mots ; ‖ δι' ὀλίγων λέξεων, μὲ ὀλίγας λέξεις, en peu de mots ; ‖ κατὰ λέξιν, ἐπὶ λέξεσι, mot à mot ; κυριολεκτικῶς, littéralement ; ‖ λέξιν πρὸς λέξιν, mot pour mot ; en propres termes ; ‖ μὲ ἄλλας λέξεις, en d'autres termes ; ‖ λέξεις συντετμημέναι, βλ. **συντετμημέναι.**

λεονταράκι, τό· [δημ.] τὸ μικρὸν τοῦ λέοντος, **λεοντιδεύς**, lionceau, n. m.

λεονταρήσιος, α, ιον· [δημ.] τοῦ λέοντος, de lion, λεόντειος.

λεοντάρι(ον), τό· [δημ.] ὁ λέων, lion, n. m. θηλ. λέαινα, lionne, n. f.

λεόντειος, ος, ον, τοῦ λέοντος, de lion propre au lion, léonin; e, adj.

λεοντῆ, ῆς, ἡ· ἡ δορά, τὸ δέρμα τοῦ λέοντος (ἰδ. μετὰ τοῦ τριχώματος) peau de lion.

λεοντιδεύς, έως, ἡ· τὸ μικρὸν τοῦ λέοντος, petit du lion, τὸ λεονταράκι, lionceau, n. m.

λεοντίσκος, ου, ὁ· ὑποκορ. τοῦ λέων, μικρὸς λέων, petit lion, ὁ **λεοντιδεύς.**

λεοντοδάμας, ὁ· ὁ λέοντας δαμάζων, **λεοντοδαμαστής,** dompteur de lions.

λεοντοειδής, ής, ές· ὅμοιος μὲ λέοντα, qui ressemble à un lion, léonin, e, adj. καὶ ἐν γένει κατὰ τὸν τρόπον τοῦ λέοντος.

λεοντοειδῶς, [ἐπιρ.] ὡς λέων, comme un lion.

λεοντοθήρας, α, ὁ· ὁ κυνηγὸς λεόντων, chasseur de lions.

λεοντόθυμος, ος, ον καὶ

λεοντόκαρδος, ος, ον· ὁ ἔχων καρδίαν λέοντος, qui a un cœur de lion; ὁ μὲ θάῤῥος λέοντος, courageux comme un lion.

λεοντοκέφαλος, ος, ον· ὁ μὲ κεφαλὴν λέοντος, qui a la tête d'un lion.

λεοντοκομέω-ῶ, μέλ. ήσω· λέοντας περιποιοῦμαι, soigner des lions.

λεοντοκόμος, ου, ὁ· λέοντας περιποιούμενος, qui a soin des lions.

λεοντομάχος, ου, ὁ· ὁ μὲ λέοντα μαχόμενος, qui combat contre un lion.

λεοντόμορφος, ος, ον· ὁ μὲ μορφὴν λέοντος, qui a la forme d'un lion.

λεοντοπόδιον, ου, τό· [λατ. leontopodium] [φυτ.] pied de lion alchimille vulgaire.

λεοντόπους, οδος, ὁ· ὁ μὲ πόδας λέοντος, qui a des pieds de lion.

λεοντοπρόσωπος, ος, ον· ὁ ἔχων πρόσωπον λέοντος, qui a la face de lion.

λεοντοτροφία, ας, ἡ· τὸ τρέφειν ἀνατρέφειν λέοντας, élevage de lions.

λεοντοτρόφος, ου, ὁ· ὁ ἀνατρέφων λέοντας, qui élève des lions.

λεοντοτροφῶ (έω), ἀνατρέφω λέοντα, élever des lions.

λεοπάρδαλις, εως, ἡ· léopard, n. m. αἱ λεοπαρδάλεις ἢ παρδάλεις εἶνε αἴλουροι μεγάλοι ἢ μετρίου ἀναστήματος, ἄνευ θυσάνων ἢ λοφίων, ἔχουσι τρίχωμα βραχὺ καὶ χρώματα πολὺ ποικίλλοντα, ὦτα μικρά, ὀφθαλμοὺς δὲ μεγάλους ἀκμαίους, καὶ λάμποντας μὲ στρογγύλην κόρην. Τὰ ἐπὶ τῆς διφθέρας αὐτῶν στίγματα ἔχουσι κατὰ τὸ πλεῖστον σχῆμα κοσύμβων, ἄλλα δὲ ποικίλλουσιν ἀναλόγως τῶν διαφόρων εἰδῶν τῶν λεοπαρδάλεων ὧν τινες ἀντὶ κοσύμβων φέρουσι ῥαβδώσεις.

λέπαδνον, ου, τό· plate-longe, n. f. ἐπιμήκης δερματίνη ταινία ἐσχηματισμένη ἐκ τριῶν ἐπιτεθειμένων δερμάτων καὶ προστιθεμένη εἰς τὴν **ζευκτηρίαν σαγὴν** (harnais d'attelage monté) ἵνα ἐμποδίζῃ τὸν ἵππον ἀπὸ τοῦ νὰ λακτίζῃ. Τὸ λέπαδνον ὑποβαστάζει τὸ **ἄγγιστρον τοῦ λεπάδνου** (crochet plate-longe), ὅπερ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς ἁλύσεως τοῦ ἄκρου τοῦ ῥυμοῦ τοῦ ὀχήματος.

λεπανδροφόρος, ος, ον· (λόπανδον φέρω), porte-plate-longe.

λέπι, τό· ἡ λεπίς, τὸ λέπος, ἡ φολὶς ἰχθύων, ὄφεων), écaille (de poisson, de serpents); βλ. καὶ **λέπιον.**

λεπίδα, ας, ἡ [δημ.] καὶ

λεπίδι, τό· ἡ λεπίς, τὸ ἔλασμα [μαχαιρίου, χονδυλομαχαιρίου, ξίφους, κτλ.], lame [de couteau; de canif; de sabre]; βλ. **ἔλασμα.**

λεπιδίτης, ου, ὁ· [ὀρυκτ.] spath, n. m. minéral pierreux à structure lamelleuse.

λεπιδόλιθος, ὁ· μαρμαρυγίας ῥοδόχρους ἕνεκα μικρᾶς ποσότητος μαγγανικοῦ ὀξειδίου.

λεπιδοσιδηρίτης, ὁ· fer spatique.

λεπιδόπτερος, ος, ον [ζωολ.] lépidoptères, n. m. pl. Λεπιδόπτερα (κοινῶς καὶ περιληπτικῶς χρυσαλλίδες ἢ ψυχαί). Μία τῶν ἀμέσων ὑποδιαιρέσεων (τάξεων) τῶν ἐντόμων, περιλαμβάνουσα περίπου 20,000 γνωστῶν εἰδῶν. Εἶνε τὰ ὡραιότατα τῶν ἐντόμων, πάσχουσι δὲ τελείαν μεταμόρφωσιν. Ἔχουσι ῥύγχος δι' οὗ ἐκμυζῶσι τὸν μελιτώδη χυμὸν τῶν ἀνθέων καὶ ὅπερ ἠρεμοῦν εἶνε περιειλιγμένον σπειροειδῶς, τέσσαρας δὲ πτέρυγας ἐπικεκαλυμμένας διὰ λεπτοτάτων λεπίδων καὶ ποικιλώτατα κεχρωσμένας, εἰς ὀλίγων δὲ τινων εἰδῶν τὰ θήλεα αἱ πτέρυγες εἶνε βραχύταται, ἢ καὶ ἐλλείπουσι παντελῶς. Αἱ θωρακικαὶ ζῶναι εἶνε συμπεφυκυῖαι ἀλλήλαις. Τὸ μέγεθός των ποικίλλει ἀπὸ χιλιοστῶν τινων τοῦ μέτρου μέχρι 30 ἑκατοστῶν. Ἐκ τῶν τριῶν ζευγῶν τῶν ποδῶν τὸ πρόσθιον παραμένει συνήθως βραχύτατον. Πάντα σχεδὸν ἔχουσι δύο μόνον μεγάλους ὀφθαλμούς, ὀλίγα δὲ τινα καὶ μικροτέρους συμπληρωματικούς. Αἱ θήλειαι εἶνε ἐν γένει μεγαλείτεραι, ἀλλ' ἧττον ζωηρῶς κεχρωσμέναι.

λεπιδόω-ῶ (λεπίς), καλύπτω μὲ λέπια, couvrir d'écailles; καθιστῶ λεπιδωτόν, rendre écailleux; ‖ **ἀπολεπιδόω** = ἀφαιρῶ τὰ λέπια, écailler; **ἐκλεπίζω**, monder = ἀφαιρῶ τὸ λέπος, τὸ λέπυρον.

λεπιδωτόν, τό· [ἀρχιτ.] écailles, n. f. pl. κόσμημα παριστάνον τὰ λέπια τοῦ ἰχθύος.

λεπιδωτός, ή, όν· ὁ ἔχων λεπίδας (λέπια), φολιδωτός, écailleux, euse; écaillé, ée; [βοτ.] squameux (ἐκ τοῦ λατ. squama, écaille), en forme d'écaille. § —, βλ. **ψαθυρός**, pailleux, euse.

λέπιον, ου, τὸ (τὸ λέπι) ὑποκορ. τοῦ λέπος, μικρὸν λέπος, μικρὸς φλοιός, petite pelure, (petite) écaille, n.f. πληθ. λέπια, écailles; ‖ **τὰ λέπια**, écailles, n. f. pl. εἶνε ὀστεώδης ἐπένδυσις τῶν ἰχθύων καὶ ἑρπετῶν· τὸ δέρμα τῶν ἑρπετῶν· ὁ φλοιὸς τῆς χελώνης ἤτοι τὸ ὄστρακον.

λεπίς, ίδος, ἡ· μικρὸν φύλλον μετάλλου· βλ. **ἔλασμα**, lame, n. f. ‖ **λεπίδες**, ῥυκανῶν· βλ. ξίφη· ‖ **λεπίδες** πριόνων σιδήρου, bandes de scie en fer. § **λεπίς**, ίδος, ἡ· bande (en fer, de fer etc.), n. f. **ἔλασμα**, ατος, τό· (σιδηροῦν κτλ.) ἔχον μεγαλείτερον πλάτος παρὰ πάχος· ‖ — τοξοειδής, bande arquée; ‖ — στροφαλλιγωτή, bande à tourillons; ‖ **λεπὶς κυκλοτερής**, bande circulaire; τὸ **κύκλωμα**, rond de dessus de train, καὶ ὑποτρόχιον κυκλοτερές, bande circulaire; ‖ — συνδετικὴ τῶν θυραίων, bande d'assemblage des brancards; ‖ — τοῦ αὐχένος, bande de collet; βλ. καὶ κατωτέρω· ‖ — διαστατική, bande d'écartement; ‖ — ἄξονος, bande d'essieu; ‖ **λεπὶς ἀκρωμίου**, bande du garrot; σιδηροῦν τμῆμα ὑπὸ τὴν ἀψῖδα τῆς σέλλης εὐρι-

σχόμενον ἄνωθεν τοῦ ἀκρωμίου· || — κρατυντική, bande de renfort ; || — τῶν νεφρῶν (ἐπὶ τῆς σέλλης), bande de rognons ; || λεπὶς **τοῦ αὐχένος τῆς σέλλης**, bande du collet de la selle ; σιδηροῦν τεμάχιον ἐπὶ τῆς ἀψῖδος τῆς σέλλης, χρησιμεῦον πρὸς ἰσχυροποίησιν τῶν ξυλίνων αὐτῆς μερῶν· || λεπίδες γιγγλυμωταί, ἢ **ζεῦγλαι**, bandes de charnière ; || — ὑποβασταχτική, bande support. § [ναυτ.] ἡ λεπίς, armature, n. f. ἢ ἡ ψαλίς, **θηλειά**, lien ou lame, κοινῶς ἡ **λάμα**· ταινία σιδηρᾶ ἐνίοτε διττάγκωνος χρησιμεύουσα ὡς ἔνδεσις δύο τεμαχίων ξυλίνων, σιδηρῶν, κτλ. διὰ μέσου βλήτρου τινός. § **λεπίς**, ὑποχορ. τοῦ λέπος, μικρὸς φλοιός, τὸ κέλυφος, τὸ λέπι τοῦ χρομμύου, ἰδίως τῶν ἰχθύων, τῶν ὄφεων, écaille, n. f.

λέπος, εος-ους, τό· φλοιός, φλοῦδα, κέλυφος, λέπιον ἰχθύος, ὄφεως, écaille, n. f.

λεπουντιά, ᾶς, ἡ· κηπευτόν τι λάχανον arroche des jardins ; belle-dame, n. f.

λέπρα, ας, ἡ· πάθος ὅπερ τραχύνει καὶ καθίστησι λεπιδωτὸν τὸ δέρμα. lèpre, n. f. εἴδη ἢ συμπτώματα αὐτῆς καὶ βαθμοὶ διάφοροι εἶνε ἡ λεύκη (συνώνυμον τοῦ) **ἀλφός**, ἡ **ἀλωπεκία**, ἡ **πιτυρίασις**, ἡ **ἐλεφαντίασις**, καὶ τέλος πάντων ὁ ἔσχατος βαθμὸς εἶνε ἡ **λώβα**· || **λέπρα** ἢ **ἐλεφαντίασις** Ἑλλήνων. Χρόνιον λοιμικὸν νόσημα, βαρέα ἐπιφέρον τοπικά τε καὶ γενικὰ φαινόμενα, ἀνίατον καὶ ἐντελῶς ἀπολέμητον. Διακρίνομεν ταύτης δύο μορφάς, τὴν φυματιώδη ἢ ὀζώδη καὶ τὴν νευρικὴν ἢ ἀναισθητικήν, ὧν ὅμως τὰ συμπτώματα πολυειδῶς συνδυάζονται εἰς μορφὰς μικτάς, διαφερούσας μόνον κατὰ τὸν ἑδρασμὸν τῆς νοσηρᾶς διεργασίας.

λεπριάζω, μέλ. άσω, καθίσταμαι λεπρός, devenir lépreux ; προσβάλλομαι ὑπὸ τῆς λέπρας (ἢ ἔχω λέπραν), être atteint de (avoir) la lèpre.

λέπριασμα, ατος, τό· ἡ κατάστασις τοῦ λεπροῦ, état du lépreux ; ἡ **λέπρα**, lèpre, n. f.

λεπριῶ (άω), μέλ. άσω, πάσχω ἀπὸ λέπραν, ἔχω ἢ ἀποκτῶ λέπραν, avoir la lèpre.

λεπροκομεῖον, ου, τό· νοσοκομεῖον διὰ τοὺς λεπρούς, hôpital pour les lépreux, léproserie, n. f.

λεπρός, ά, όν· ὁ πάσχων ἀπὸ λέπραν, atteint de la lèpre, ὁ λωβός, lépreux, euse; βλ. **λέπρα.** § [ἱππολ.] λεπρός, ladre, n. m. ἐν τῇ ἱππολογίᾳ διὰ τοῦ ὅρου τούτου κυρίως χαρακτηρίζονται οἱ ἵπποι ὧν τὸ δέρμα ἀπορεῖ τῆς χρωστικῆς οὐσίας δι' ἧς φαίνεται κεχρωματισμένον τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ σώματος· ἕνεκα τῆς ἀπορίας ταύτης παρατηροῦνται λευκαὶ ἢ ῥοδαλαὶ περιγεγραμμέναι κηλῖδες. Συνήθως τοιαῦτα λεπρὰ ἢ μᾶλλον ἄχροα μέρη ἀπαντῶσι πέριξ τοῦ πρωκτοῦ, τοῦ στόματος, τῶν ῥωθώνων, τοῦ κολεοῦ, ἐπὶ τῶν ὄρχεων, τῶν μαστῶν, κτλ. Ὁ κοινὸς παρ' ἡμῖν ἱππικὸς λαὸς τὸν τοιοῦτον κηλιδωμένον ἵππον ἀποκαλεῖ **ἀμπράζικο.**

λεπρότης, ητος, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ λεπροῦ, état d'un lépreux, léprosité, n. f.

λεπρώδης, ης, ες· ὅμοιος λεπρῷ, ψωραλέος τὴν ὄψιν, lépreux, euse. § [ἱππολ.] λεπρώδεις κηλῖδες, taches de ladre ; βλ. **λεπρὸς** καὶ κηλῖδες.

λεπτά, [δημ. ἐπίρ.] λεπτῶς, menu.

λεπταίνω, [δημ.] βλ. **λεπτύνω.**

λεπτεπίλεπτος, ος, ον· ὁ καθ' ὑπερβολὴν λεπτός, ὑπερμέτρως λεπτός, très-fin ; λεπτολογημένος, λεπτοκαθαρισμένος, raffiné, ée, adj. λίαν λεπτὸς (ἰσχνός), λελεπτυσμένος, trop subtil ; ὁ λεπτότατος, quintessencié, ée.

λεπτόγαιος, καὶ

λεπτόγειος, ος, ον· ὁ ἔχων λεπτὴν γῆν, ἄπαχον γῆν, dont le sol (le terrain) est maigre (et stérile).

λεπτογλαρίς, ίδος, ἡ· boucharde à pointes fines ; βλ. καὶ **γλαρίς.**

λεπτογραμμία, ας, ἡ· καὶ λεπτογραφία, ἡ λεπτοτάτη γραφή, écriture fine.

λεπτόγραμμος, ος, ον· ὁ κεχαραγμένος μὲ λεπτὰς γραμμάς, tracé finement ; || ἐπίσης ὁ ψιλογραμμένος, écrit finement, ou tracé en petits caractères.

λεπτογραφία, ας, ἡ· ἡ λεπτοτάτη γραφή, écriture fine.

λεπτογράφος, ος, ον· ὁ γράφων μὲ ψιλογραφίαν, qui écrit très fin (finement), qui a une écriture fine.

λεπτοδάκτυλος, ος, ον· ὁ ἔχων λεπτοὺς δακτύλους, aux doigts minces et allongés ; aux doigts effilés.

λεπτοδείκτης, ου, ὁ· ἡ ἐπὶ τοῦ πίνακος τοῦ ὡρολογίου βελόνη ἡ σημειοῦσα τὰ λεπτὰ τῆς ὥρας, aiguille des minutes ; ἤτοι ἡ μεγάλη βελόνη, grande aiguille, πρὸς ἀντίθεσιν τῆς μικρᾶς βελόνης (petite aiguille) ἥτις λέγεται ὡροδείκτης,

λεπτόδερμος, ος, ον· ὁ ἔχων λεπτὸν δέρμα, qui a la peau fine (délicate).

λεπτόθριξ, ιχος, ὁ καὶ ἡ· ὁ ἔχων λεπτὰς τρίχας, qui a les cheveux fins. § —, leptothrix, n. f. petite algue à trichome non rameux ; βλ. καὶ βακτηριώδη.

λεπτοκαμωμένος, η, ον, καὶ

λεπτοκάμωτος, η, ον· λεπτός, λεπτοφυής, délicat, e, adj. λεπτός, ἰσχνός, fluet, ette ; λεπτός, ἰσχνός, mince, adj. εὔστροφος, svelte, adj.

λεπτόκαρπος, ος, ον· ὁ ἔχων (ἢ παράγων) λεπτὸν καρπόν, qui a (qui produit) un fruit petit (mince).

λεπτοκαρύϊνος, η, ον· ὁ ἐκ ξύλου λεπτοκαρύας, de bois de noisetier (coudrier, etc.)

λεπτοκαρυά, ᾶς, ἡ· λεπτοκαρέα καὶ λεπτοκαρυδιά, ἡ· κοινῶς ἡ φουντουκιά (καρύα, ποντική), noisetier, n. m. § εἶδός τι λεπτοκαρυᾶς, avelinier, n. m. espèce de coudrier qui produit l'aveline ; coudre ἢ coudrier, n. m. (ἡ ἀγρία καὶ μικροτέρα)· βλ. καὶ **λεπτοκάρυον.**

λεπτοκαρυοθραύστης, ου, ὁ· ἢ ἁπλῶς **καρυοθραύστης**, casse-noisettes, n. m. πληθ. les casse-noissettes, μηχάνημα συντρίβον τὰ λεπτοκάρυα (τὰ κάρυα).

λεπτοκάρυον, ου, τό· ὁ καρπὸς τῆς λεπτοκαρυᾶς, κοινῶς τὸ φουντοῦκι, noisette, n.f. [τὸ μέγα], χονδρὸν λεπτοκάρυον, aveline, n.f.

λεπτόκνημος, ος, ον· ὁ ἔχων λεπτὰς κνήμας, qui a les jambes minces.

λεπτόκοκκος, ος, ον· ὁ ἔχων λεπτοὺς κόκκους, aux grains fins; de grain fin; λεπτός, fin, e; || — τιτανόλιθος (εἶδος μαρμάρου), pierre de liais.

λεπτολογέω, βλ. λεπτολογῶ.

λεπτολόγημα, ατος, τό· τὸ ἐξετασθὲν μὲ περιττὴν λεπτολογίαν, σόφισμα, σοφιστία, argutie, n. f. (προφ. ci), ἐπιχείρημα, argument, n.m. ἡ λεπτότης, ἀκρίβεια, λεπτὴ κρίσις, subtilité, n. f. λεπτολογία μικρολογία, λεπτομέρεια, minutie, n. f. || [ούσ. πληθ.] λεπτολογήματα, menus objets, ἤτοι διάφορα μικρὰ ἀντικείμενα.

λεπτολογία, ας, ἡ· τὸ περὶ μικρῶν φροντίζειν, συζήτησις λεπτολόγος ἐπὶ μηδαμινῶν, discussion subtile sur des riens; λεπτομερὴς ἐξέτασις τινός, examen minutieux. § —, λεπτότης, λεπτὴ κρίσις, subtilité, n. f. σοφιστία, ματαία λεπτολογία, argutie, n. f. μικρολογία, λεπτομέρεια, minutie, n. f. || γραμματικαὶ λεπτολογίαι, des minuties grammaticales.

λεπτολόγος, ος, ον· ὁ ὁμιλῶν ἢ ἐξετάζων τι μετὰ πολλῆς λεπτολογίας (ἢ σοφιστικῶς), μικρολόγος, λεπτομερὴς (εἰς τὴν ἐξέτασιν τινός), minutieux, euse, adj. (ἀκριβής, λεπτὸς εἰς τὴν κρίσιν), subtil, e, adj.

λεπτολογῶ (έω), μέλ. ήσω· ὁμιλῶ ἢ ἐξετάζω μὲ πολλὴν (ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον περιττὴν) λεπτολογίαν, λεπτομέρειαν, examiner minutieusement; subtiliser (βλ. λεπτολογία)· raffiner; ἐξετάζω ἀκριβῶς, ἐξελέγχω, éplucher; παρατηρῶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς, regarder de trop près; || — περὶ τὴν γλῶσσαν, raffiner sur la langue; || — τὰς πράξεις τινός, éplucher les actions de quelqu'un; || δὲν πρέπει νὰ λεπτολογῇ τις τόσον πολύ, il ne faut pas tant subtiliser.

λεπτολόγως, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον λεπτολόγον, λεπτομερῶς, minutieusement, adv.

λεπτομέρεια, ας, ἡ· ἡ ἰδιαιτέρα ἔρευνα, ἐξέτασις τινός, particularité, n. f. détail, n. m. le menu; || μικρολογία, λεπτολογία, minutie, n. f. || ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ, en détail; || ἐξετάζω τὰς λεπτομερείας, entrer dans les détails; || ἀξιωματικὸς τῶν λεπτομερειῶν [ναυτ.] βλ. ἀξιωματικός.

λεπτομερής, ής, ές· ὁ λεπτομερῶς, ἐκτενῶς ἐξεταζόμενος, λεπτολόγος, minutieux, euse; détaillé. ée, adj. || — ἔκθεσις, rapport détaillé; || ἐκτίμησις λεπτομερής, détail estimatif; || διήγησις λεπτομερής, narration détaillée.

λεπτομερῶς, [ἐπίρ.] en détail [ἀντίθ. τὰ ἐν συνόλῳ, en gros]; minutieusement, adj. par le menu; || διηγοῦμαι (ἐκθέτω) λεπτομερῶς, détailler.

λεπτόν, οῦ, τό· centime, n. m. lepton, n. m. τὸ ἓν ἑκατοστὸν τῆς δραχμῆς (ἢ τοῦ φράγκου)· || πέντε λεπτά, cinq centimes; un sou; || δὲν ἔχει λεπτόν, il n'a pas le sou; || δὲν ἔχω λεπτά, je ne suis pas en fonds, je suis court d'argent, je n'ai pas d'argent (=δὲν ἔχω χρήματα)· || μέχρι λεπτοῦ, jusqu'au dernier sou (=πεντάρας)· || δὲν δίδω ἕνα λεπτὸν δι' αὐτό, je n'en donnerais pas un liard (un fêtu); || αὐτὸ δὲν ἀξίζει ἕνα λεπτόν, cela ne vaut pas un sou; || δὲν ἔχει λεπτοῦ γνῶσιν, il n'a pas l'ombre de bon sens; || [πληθ.] λεπτά, τὰ χρήματα, argent; || δὲν πῆρα ἀκόμη τὰ λεπτά, je n'ai pas encore touché l'argent; μοῦ θέλει κάτι λεπτά, il me doit une petite somme. § λεπτόν, τό· minute, n.f. καλεῖται οὕτω τὸ $60^{ον}$ μέρος τῆς ὥρας ὡς διαίρεσις τοῦ χρόνου· || θὰ ἐπανέλθω εἰς ἕνα λεπτόν (ἐπανέρχομαι), je reviendrai (je reviens) dans une minute; || τὸ ὡρολόγι του πηγαίνει ὀπίσω (ἐμπρὸς) δέκα λεπτά, sa montre retarde (avance) de dix minutes; || εἰς τὸ λεπτὸν [φρ.], dans une minute; en moins de rien; en un clin d'œil. § [ναυτ.] λεπτόν, minute, n. f. ἀμμωτὸν (ampoulette) διαρκείας ἑνὸς λεπτοῦ. § λεπτὸν (πρῶτον), minute, n. f. τὸ $60^{ον}$ μέρος τῆς μοίρας (degré) ἐν τῇ καταμετρήσει τῆς περιφερείας τοῦ κύκλου, ὅπερ ἐπὶ τῆς κλίμακος τῶν ὑδρογραφικῶν χαρτῶν ἰσοῦται μὲ ἓν μίλλιον (mille).

λεπτόνευρος, ος, ον· ὁ ἔχων λεπτὰ νεῦρα, qui a les nerfs fins.

λεπτοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, λεπτύνω κάμνω λεπτόν, amincir.

λεπτόπους, οδος, ὁ· ὁ ἔχων λεπτοὺς (ἰσχνούς, ἀδυνάτους) πόδας, aux pieds minces (faibles, maigres)· π. χ. τὰ λεπτόποδα=τὰ ἔντομα, les insectes.

λεπτόρριζος, ος, ον· ὁ ἔχων λεπτάς ῥίζας, qui a les racines minces.

λεπτόρραξ, αγος, ὁ, ἡ, τό· ὁ ψιλόρρωγος, π. χ. σταφυλή· ὁ ἔχων μικρὰς ῥάγας, qui a des petits grains.

λεπτός, ή, όν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), κοινῶς ψιλός, λιανός, καὶ φτενός, π. χ. ὡς ἡ θρὶξ ἢ τὸ χαρτίον λεπτοκαμωμένος, mince, adj. [ἐπὶ πραγμάτων], fin, e; [ἐπὶ μορφῆς καὶ τῶν μελῶν τοῦ σώματος], mince= ἰσχνός, maigre, grêle; ἀδύνατος, faible; || —, ὀξύς, εῖα, ύ· || —, ὁ λελεπτυσμένος, η, ον· aminci, e, adj. || τὸ λεπτὸν ἢ λελεπτυσμένον μέρος, partie amincie; || — τοῖχος, languette, n. f. [οἰκοδ.] βλ. τοῖχος· || λεπτὸν σχοινίον, simblo; βλ. σχοινίον. § —, ή, όν, menu, e, edj. || λεπτὸς ἐξαρτισμός, ὁ· menue mâture, καλοῦνται οὕτω γενικῶς τὰ ἐπιστήλια καὶ αἱ κεραῖαι τῶν φοσώνων καὶ σιπάρων· || λεπτὰ σχοινία, menus cordages, καλοῦνται οὕτω τὰ πρὸς κατασκευὴν ὁλκῶν, ὑπερῶν, συστολέων, κτλ. χρησιμοποιούμενα σχοινία· || λεπτὰ ἱστία, menues voiles, καλοῦνται συλλήβδην οὕτως οἱ φώσωνες καὶ σίπαροι· || λεπτὸν ὕφασμα, étoffe mince; || λεπτὴ κόνις, poudre fine; || [ἀνατ.] λεπτὸν ἔντερον, intestin grêle;

|| λεπτὰ χαρακτηριστικά, des traits fins. § [μεταφ.] ἐπὶ τοῦ πνεύματος, ὀξὺς (ἀνεπτυγμένος), subtil, e, adj. ἢ fin, e, adj. λεπτοφυής, ἁβρὸς (τοὺς τρόπους), délicat, e, adj. || λεπτὸν πνεῦμα, esprit subtil (fin); || λεπτὴ παρατήρησις, observation fine; || λεπτὴ κολακεία, flatterie délicate. § [οὐδ. οὐσ.] βλ. λεπτόν.

λεπτοσανίς, ίδος, ἡ· λεπτὴ σανίς, volice, n. f. ou planche volice, ou sapin frisé = σανὶς ἐξ ἐλάτης· βλ. **πέταυρον**· || — ἐκ δρυὸς ἢ ἐλάτης [ξυλουρ.], feuillet, n. m. || —, alaise, n. f. τεμάχιον λεπτοσανίδος· ἐπίσης λεπτὸν φύλλον ξύλου ὅπερ τὸ πάλαι ἔθετον ἐντὸς τοῦ κολεοῦ τῆς σπάθης ἵνα ἐνισχύσωσιν αὐτόν.

λεπτόσαρκος, ος, ον, ἰσχνός, décharné, ée.

λεπτοσιδηρικά, τά· quincailles, n. m. pl. (κιγκαλερία).

λεπτοσιδηρική, ῆς, ἡ· quincaillerie, n. f. (κιγκαλερία), τὰ καλούμενα ψιλικὰ σίδηρα.

λεπτοσιδηροπώλης, ου, ὁ· quincaillier, n. m. ὁ πωλῶν λεπτοσιδηρικά.

λεπτοσκωληκίασις, εως, ἡ· filariose, n. f. ἀσθένεια τῶν θερμῶν κλιμάτων, προερχομένη ἐκ τῆς ἐν τῷ ὀργανισμῷ παρουσίας τοῦ λεπτοσκώληκος (filaire de Médine).

λεπτοσκωληκοειδῆ, τά· filariidés, n.m. pl. οἰκογένεια νηματοειδῶν σκωλήκων.

λεπτοσκώληξ, ηκος, ὁ· filaire, n. f. γένος νηματοειδῶν σκωλήκων, genre de vers nématodes.

λεπτόστομος, ος, ον· ὁ ἔχων μικρὸν (στενὸν) στόμα, qui a la bouche petite.

λεπτόσωμος, ος, ον· ὁ ἔχων λεπτὸν (λιγνὸν) σῶμα, qui a le corps mince (délicat; ἢ la taille fine = λεπτὴν ὀσφύν), καὶ ἐν γένει λεπτός, grêle, adj.

λεπτότης, ητος, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ λεπτοῦ (βλ. **λεπτός**), finesse, n. f. subtilité, n.f. τὸ λεπτοφυές, ἡ ἁβρότης, délicatesse, n.f. || — ἐργασίας, finesse de travail; || ἡ λεπτότης τοῦ συλλογισμοῦ του, la subtilité de son raisonnement; || ἡ λεπτότης ὀθόνης (ὑφάσματος), la finesse d'une toile (d'une étoffe); (ἐπὶ καλῆς ποιότητος), ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ λεπτὸν ἀνεξαρτήτως τῆς ποιότητος, toile ἢ étoffe mince; || ἡ λεπτότης τῶν χαρακτηριστικῶν, la délicatesse des traits; || — πνεύματος (ἡ ὀξύνοια), la finesse de l'esprit.

λεπτοτομέω-ῶ, μέλ. ήσω, κόπτω εἰς μικρὰ τεμάχια, λιανίζω, couper en petits morceaux.

λεπτοτράχηλος, ος, ον· ὁ ἔχων λεπτὸν τράχηλον, λαιμόν, qui a le cou mince; || [ἱππολ.] || —, βλ. **τράχηλος**.

λεπτότρητος, ος, ον (λεπτόν, τιτράω), τρυπημένος μὲ μικράς, στενὰς τρύπας, percé de petits trous.

λεπτότριχος, ος, ον· λεπτόθριξ, ὁ ἔχων λεπτὰς τρίχας, qui a les cheveux fins.

λεπτουργέω-ῶ, μέλ. ησω, κάμνω λεπτὴν ἐργασίαν, ἐργάζομαι λεπτουργικῶς, faire des ouvrages très délicats.

λεπτουργής, ής, ές· εἰργασμένος μετὰ λεπτότητος, travaillé délicatement ἢ finement.

λεπτουργία, ας, ἡ· ἡ λεπτὴ ἐργασία τῶν ξυλουργῶν καὶ λεπτουργῶν (ἀπὸ ξύλον), travail délicat ἢ fin.

λεπτουργική, ῆς, ἡ· menuiserie, n. f. ἡ λεπτὴ ἐργασία τῶν ξυλουργῶν καὶ λεπτουργῶν, διακρίνεται δὲ τῆς ξυλουργίας (charpenterie) ἀφ' ἑνὸς ὡς λεπτοτέρα καὶ ἀφ' ἑτέρου διότι τὰ **συναρμολογήματα** (assemblages) προσκολλῶνται δι' ἰσχυρᾶς κόλλας καὶ οὐχὶ ἁπλῶς δι' ἐντομῶν καὶ ἐμβολέων ὅπως γίνεται ἐν τῇ ξυλουργικῇ· ἡ ἐπιπλοποιΐα, ébénisterie, n. f.

λεπτουργικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν λεπτουργόν, τὴν λεπτουργικὴν ἢ τὴν ἐπιπλοποιΐαν, de menuisier; de menuiserie; d'ébéniste.

λεπτουργός, οῦ, ὁ· ὁ ἐργαζόμενος λεπτὴν ἐργασίαν ξυλουργός, menuisier, n. m. καὶ ἐν γένει ὁ ἐπιπλοποιός, ébéniste, n. m. βλ. καὶ **λεπτουργική**· || τεχνίτης (ἐργάτης) λεπτουργός, ouvrier menuisier.

λεπτοϋφής, ής, ές· λεπτοΰφαντος, ὁ λεπτῶς ὑφασμένος, finement tissé, d'un tissu fin.

λεπτόφλοιος, ος, ον· ὁ ἔχων λεπτὸν φλοιὸν (ψιλὴν φλοῦδαν), qui a l'écorce fine (mince).

λεπτοφυής, ής, ές· ὁ ἔχων λεπτὴν φύσιν, φύσει λεπτός, délicat, e, adj. λεπτός, fin, e, adj.

λεπτοφυΐα, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ λεπτοφυοῦς, délicatesse, n. f. ἡ λεπτότης, finesse, n. f.

λεπτόφυλλος, ος, ον, ὁ ἔχων λεπτὰ φύλλα, qui a les feuilles minces; [βοτ.] ténuifolié, ée; leptophylle, adj.

λεπτοφυῶς, [ἐπίρ.] μετὰ λεπτῆς φύσεως délicatement, adv. λεπτῶς, finement, adv.

λεπτόχειλος, ος, ον· ὁ ἔχων λεπτὰ χείλη, aux lèvres fines (minces), ἀντίθ. τῷ παχυχειλής (aux lèvres grosses).

λέπτυνσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ λεπτύνειν (γενικῶς), action d'amincir, etc. amincissement, n. m. [μεταφ.] κάθαρσις, διύλισις, affinement, n. m. raffinement, n. m. βλ. καὶ **λεπτύνω**· || — ἢ ἀραίωσις, amincissement, n. m. ἡ μείωσις, ἐλάττωσις, diminution, n. f. || [ἀρχιτ.] λέπτυνσις ἢ μείωσις τοῦ κίονος, amincissement (diminution ou rétrécissement) d'une colonne, ἤτοι ἡ ἐλάττωσις τοῦ πάχους ἡ βαίνουσα ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω τοῦ κορμοῦ τοῦ κίονος· ἤτοι τὸ στένωμα (συμμάζεμμα, rétrécissement) τοῦ πάχους τοῦ κορμοῦ τοῦ κίονος· βλ. **κίων**· || —, ἡ ἴσχνευσις, dégrossissage, n. m. βλ. καὶ **ἐκλεπτύνω**· || — [λεπτουρ.] amenuisement, n. m. || —, élégissement, n. m. λεπτύνω τι δι' ἐκγλυφῆς· || —, amaigrissement, n. m. βλ. **λεπτύνω**.

λεπτύνω, μέλ. υνῶ, θὰ λεπτύνω, κάμνω τι λεπτόν, ἰσχνόν, ἀραιόν, rendre mince, fin, faible, maigre ou grêle, amincir; affiner; affaiblir; amaigrir; βλ. λεπτὸς καὶ **λέπτυνσις**· || —, affaiblir, ἐκλεπτύνω, ἤτοι ἐλαττόνω τὸ πάχος ἀντικειμένου τινός, ὡς τοίχου, ξύλου, κτλ. || — [ναυτ.] affiner, προκειμένου

περὶ λεπτύνσεως σχοινίων ἢ καννάβεως· || —, amaigrir, ἤτοι ἐλαττόνω τὸ πάχος τεμαχίου ξύλου, κτλ. καθ' ὅλον τὸ μῆκός του ἢ εἰς τι μόνον μέρος· || —, élégir, λεπτύνω δι' ἐκγλυφῆς· || — dégrossir, ἰσχνεύω, ἀφαιρῶ πάχος· βλ. καὶ **ἐκλεπτύνω**· || —, rétrecir, συμμαζεύω· βλ. καὶ **λέπτυνσις**· || — [λεπτουρ.] amenuiser ; || [μεταφ.] καθαρίζω, διυλίζω, raffiner ; || — τὸ πνεῦμα, aiguiser [l'esprit] ; βλ. καὶ **λεπτός**.

λεπτῶς, [ἐπίρ.] μετὰ λεπτότητος, finement, adv. μετ' ἁβρότητος, ἁβρῶς, délicatement, adv.

λεπυρίζω, μέλ. ίσω, ἐν χρήσει = ἐκλεπυρίζω=λέπω, ἀφαιρῶ τὸν φλοιόν, ξεφλουδίζω, ἀφαιρῶ τὸ λέπος, λέπυρον (φλοιόν, φλοῦδα), écailler ;

λέπυρον, ου, τό· τὸ λέπος, φλοιός, φλοῦδα καρύου, κτλ. pelure, n. f. coquille, n. f. écaille, n. f.

λέρα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ λίγδα, ὁ ῥύπος, crasse, n. f. (ἡ ἐπὶ τοῦ δέρματος)· ἀκαθαρσία, ῥυπαρότης, saleté, n. f. βρῶμα, μίασμα, μόλυσμα, souillure, n. f. (μᾶλλον ἐπὶ ἠθικῆς ἐννοίας, π. χ. souillure de conscience); ἀκαθαρσία, ordure, n. f. βρωμοσύνη, ῥυπαρότης, saloperie, n. f. § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] φαῦλος, ἀχρεῖος, coquin, ine ; φαυλόβιος, κακοήθης, κοινῶς λέρα, garnement, n. m.

λεριάδης, ου, ὁ· [κωμ. νεολ.] ἄνθρωπος βρώμικος, homme sale ; βρωμιάρης, ῥυπαρός, saligand, e ; ἄνθρωπος ῥυπαρός, βρωμιάρης, saland, e.

λερόνω, μέλ. ώσω· [δημ.] κοινὴ ἔκφρασις τοῦ **ῥυπαίνω**, salir ; κηλιδόω-ῶ, tacher ; ῥυπαίνω, μιαίνω, μολύνω, souiller ; ῥυπαίνω, crasser ; βλ. καὶ **βρωμίζω**. § [οὐδ.] λερόνομαι, se salir ; || τὸ ἄσπρον χρῶμα λερόνει εὔκολα, le blanc est une couleur salissante. § [μέσ. ἐν.] κοπρίζομαι, s'embrener ; τὰ κάμνω ἐπάνω μου, κοινῶς σκατόνομαι.

λερός, ή, όν· [δημ.] ῥυπαρός, sale, adj. λιγδιάρης, βρωμερός, ῥυπαρός, crasseux, euse, adj. βρώμικος, ἀκάθαρτος, ῥυπαρός, malpropre, adj. λερωμένος, η, ον, sali, e, adj.

λέρωμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ λερόνειν, ῥυπαίνειν, action de salir ; ἡ λέρα, ὁ ῥύπος, ἡ ῥυπαρότης, salissure, n. f..

λερωμένος, η, ον· [μετοχ.] sali, e ; βρωμερός, ῥυπαρός, crasseux, euse ; κοπρισμένος, κοινῶς σκατωμένος, embrené, ée : βλ. λερόνω.

λέσβιον, ου, τό· τοῦ φάλκου [ναυτ.], ἡ ἐπικαμπὴ τοῦ φάλκου, gorgère, n. f. ou taquet de gorgère, ou taquet de taillemer ; καλεῖται οὕτω τὸ κάτω κεκαμμένον μέρος τοῦ φάλκου (guibre) τὸ συνδεόμενον μετὰ τοῦ χελύσματος (fausse-quille). § [ἀρχιτ.] —, doucine, n. f. βλ. **κυμάτιον**· || [ἀρχιτ.] — κυμάτιον, cimaise lesbienne ; βλ. καὶ **πτέρνα**, talon.

λέσι, τό· [δημ.] charogne, n. f. πτῶμα ζώου, θνησιμαῖον, κοινῶς τὸ **ψοφίμι**.

λέσχη, ης, ἡ· παρ' ἀρχαίοις ἐκαλεῖτο ὁ τόπος ἐν ᾧ συνερχόμενοι ὡμίλουν, ἐφλυάρουν, lieu ou l'on se rassemble pour causer ; τὴν σήμερον **λέσχη**, casino, n. m. (ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ, σημαίνοντος τερπνὸν **ἐνδιαίτημα**· βλ. λέξιν), σημαίνει δημόσιον κατάστημα, ἐλεύθερον εἰς πάντας, ἔνθα συναθροίζονται ὅπως ὁμιλήσωσι, ἀναγνώσωσι, χορεύσωσι, ἐκτελέσωσι μουσικήν, χαρτοπαίξωσι καὶ ἐν γένει διασκεδάσωσι. § —, cercle, n. m. κατάστημα (οἴκημα) ἰδιαίτερον ὅπερ διατηρεῖ ὡρισμένος κύκλος ἀτόμων πρὸς ἀτομικὴν των εὐχαρίστησιν, συνομιλίαν, ἀνάγνωσιν, χαρτοπαιξίαν· || στρατιωτικὴ λέσχη, cercle militaire, οἴκημα εἰς τὸ ὁποῖον συνάζονται οἱ ἀξιωματικοὶ φρουρᾶς τινός· || πολιτικὴ λέσχη, cercle politique ; || ἐμπορικὴ λέσχη, cercle commercial ; || μεταβαίνω εἰς τὴν λέσχην, aller au cercle ; || γευματίζω εἰς τὴν λέσχην, dîner au cercle. § —, club, n. m. (λέξ. ἀγγλ. ἡ καθ' αὐτὸ προφορά του εἶνε kleub ὅπερ λέγεται ἐνίοτε γαλλιστί, ὡς jockey -kleub, ἀλλὰ συνηθέστερον προφέρεται γαλλιστὶ klub) λέσχη πρώτης τάξεως τῶν εὐγενῶν οἵτινες ὄντες μέλη συναθροίζονται ἵνα συνομιλήσωσι, ἀναγνώσωσι, χαρτοπαίξωσι.

λεσχηνεία, ας, ἡ· ἡ ἐν τῇ λέσχῃ τῶν ἀρχαίων ὁμιλία, ὅθεν συνομιλία (πρὸς διασκέδασιν), causerie, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ φλυαρία, bavardage, n. m.

λεσχηνεύω, μέλ. εύσω (λέσχη), συνομιλῶ, causer ; φλυαρῶ, bavarder.

λεσχοκλινίς, ίδος, ἡ· [νεολ.] causeuse, n. f. μικρὸν ἀνάκλιντρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου καθήμενα δύο πρόσωπα συνομιλοῦσι.

λεῦγα, ας, ἡ· lieue, n. f. ἀρχαῖον ὁδοιπορικὸν μέτρον ἐκτάσεως. Ἡ κοινὴ **λεῦγα** (lieue commune) ἐν Γαλλίᾳ, τῶν 25 κατὰ μοῖραν (de 25 au degré) ἰσοῦται μὲ 4445 μ, 40. Ἡ **ταχυδρομικὴ ζεῦγα** (lieue de poste) τῶν 28 $^1/_2$ κατὰ μοῖραν = 3334 μέτρα. Ἡ **ναυτικὴ** ἢ **γεωγραφικὴ λεῦγα** (lieue-marine ou géographique) τῶν 20 κατὰ μοῖραν ἰσοῦται μὲ 5555 μέτρα, ἤτοι μὲ τὸ $^1/_{20}$ μιᾶς μοίρας τοῦ γηΐνου ἰσημερινοῦ, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς 3 περίπου **ναυτικὰ μίλια** (mille marin); βλ. καὶ μοῖρα, degré. Ἡ **μέση λεῦγα** (lieue moyenne) τῶν 22 $^2/_9$ κατὰ μοῖραν = 5000 μέτρα. || Ἀγγλικὴ λεῦγα, lieu d'Angleterre = 5506 μέτρα· || Ἱσπανικὴ λεῦγα, lieu d'Espagne = 7006 μέτρα· || Πορτογαλλικὴ λεῦγα, lieu de Portugal = 6180 μέτρα· || Γερμανικὴ λεῦγα, lieu d'Allemagne = 7407 μέτρα. Ἡ λεῦγα ἑκάστου τόπου προσδιορίζεται ὑπὸ τῶν τοῦ τόπου ἐλίμων, εἶνε δὲ τὸ μέσον διάστημα τὸ ὁποῖον δύνανται νὰ διατρέξωσιν εἰς μίαν ὥραν.

λεῦκα, ἡ· [δημ.] βλ. **λεύκη**.

λευκάζω, μέλ. άσω, εἶμαι, φαίνομαι λευκός, paraître blanc ; blanchir, ἤτοι κάμνω τι λευκόν.

λευκαίνω, μέλ. ανῶ, θὰ λευκάνω, ἀόρ. ἐλεύκανα, ἀσπρίζω, κάμνω τι λευκόν, rendre blanc, faire blanchir, blanchir = καθιστῶ λευκόν, ἐπαλείφω διὰ λευκοῦ χρώματος· || — (κυρίως πανί, νῆμα), γνάφω, γναφεύω, blan-

chir; || ἡ ἡλικία λευκαίνει τὴν κόμην, l'âge blanchit les cheveux; [μέσ. καὶ παθ.] λευκαίνομαι, κάμνω ἐμαυτὸν λευκόν, γίνομαι λευκός, devenir blanc; || ἐλευκάνθησαν αἱ τρίχες μου, je me suis fait des cheveux blancs; || [παθ. παρακ. μετοχ.] [λε]λευκασμένος, blanchi, e. § — [ἱππολ.] ciller ou cilier, πολιόω-ῶ, σημαίνει τὴν πρώτην ἐμφάνειαν πολιῶν τριχῶν ἐπὶ τῶν βλεφάρων· || ὁ ἵππος πολιοῖ, le cheval cille.

λευκάκανθα, ης, ἡ· εἶδος θάμνου ἀκανθώδους, aubépine, n. f.

λευκάκανθος, ος, ον· leucacanthe (λευκός, blanc καὶ ἄκανθα, épine), adj. [βοτ.] ἔχων λευκὰς ἀκάνθας· || λευκάκανθα, ης, ἡ· leucacanthe, n. f. εἶδος τῆς ὁμοιογενείας κενταυρίδος (centaurée).

λευκάνθεμον, τό· marguerite, n. f. ἀρχαία ὀνομασία διαφόρων φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν συνθέτων τῶν παρεμφερῶν τῆς **ἀνθεμίδος** καὶ τοῦ **χαμαιμήλου**, ἤτοι τῶν κοινῶς **«μαργαρίταις»** καλουμένων, ἰδίως τῆς ἐν Ἑλλάδι κοινοτάτης ἀνθεμίδος τῆς Χίου· βλ. καὶ **ἀσπρολούλουδον**, paquerette, n. f. § **λευκάνθεμον,** τό· leucanthème, n. m. εἶδος χρυσανθέμου μετὰ λευκῶν ἀνθέων. Τὸ λευκάνθεμον τῶν λειμώνων (leucanthème des prés) εἶνε ἡ λεγομένη μεγάλη μαργαρίτα (grande marguerite) ἢ μαργαρίτα τῶν λειμώνων (marguerite des prés), ἔχουσα μεγάλα ἄνθη καὶ ἀνθοῦσα ἀπὸ τοῦ Μαΐου μέχρι τοῦ Ἰουλίου· || τὸ λευκάνθεμον (ἀσπρολούλουδον), paquerette, n. f. ἀνθεῖ κατὰ τὸ πάσχα (pâques) ἐξ οὗ ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα.

λευκανθής, ής, ές· [βοτ.] ἔχων λευκὰ ἄνθη, aux blanches fleurs, albiflore, adj. (ῥίζα λατ. albus, blanc).

λεύκανθος, ος, ον· leucanthe (λευκός, blanc, καὶ ἄνθος, fleur) adj. [βοτ.] ἔχων λευκὰ ἄνθη.

λευκανιλίνη, ης, ἡ· [χημ.] leucaniline, n. f.

λεύκανσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ λευκαίνειν, ἤτοι τὸ καθιστᾶν τι λευκόν, blanchiment, n. m. τὸ ἄσπρισμα· βλ. καὶ λεύκασμα· || —, κοινῶς τὸ ἄσπρισμα, τὸ πλύσιμον τῶν ὑφασμάτων, blanchissage, n. m. || ἐπίσης τὸ ἄσπρισμα τῶν τοίχων δι' ἀσβεστώσεως· || **λεύκανσις,** blanchissement, ἐν τῇ βιομηχανίᾳ ἐστὶν ἡ καταστροφὴ ἢ ἐπὶ τὸ λευκὸν μετατροπὴ τῶν ὀργανικῶν χρωστικῶν οὐσιῶν, αἵτινες ἐπεκάθησαν ἐπὶ τῶν φύσει λευκῶν νημάτων, ὑφασμάτων, κτλ. κατὰ τὰ πρῶτα στάδια τῆς κατεργασίας αὐτῶν ἢ καὶ πρὶν ἔτι περιέλθωσιν εἰς τὰς χεῖρας τῆς τέχνης. Ἐν γένει διακρίνομεν φυσικὴν καὶ τεχνητὴν ἢ χημικὴν λεύκανσιν. Ἡ φυσική, ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων γνωστή, στηρίζεται ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως, ὅτι πᾶσαι σχεδὸν αἱ χρωστικαὶ αὗται οὐσίαι ἐξαλείφονται ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀέρος, τῆς ὑγρασίας καὶ τοῦ ἡλιακοῦ φωτός· ἀφοῦ δηλ. καθαρισθῶσι τὰ προκείμενα ὑλικὰ ἀπὸ παντὸς ῥύπου, ἐκτίθενται ἔτι εἰς τὸ ἡλιακὸν φῶς ἐπὶ χλόης ἢ χόρτου ἐπὶ χρόνον μᾶλλον ἢ ἧττον μακρὸν ἀναλόγως τῆς φύσεως τοῦ πρὸς λεύκανσιν ὑλικοῦ. Πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς μεθόδου ταύτης ἀπαιτεῖται πλὴν τοῦ χρόνου καὶ χῶρος σχετικῶς μέγιστος, δύο μέγιστα ἐμπόδια εἰς τὴν σημερινὴν τῆς βιομηχανίας ἔκτασιν· δι' ὃ ἡ φυσικὴ λεύκανσις ὁλοτελῶς σχεδὸν ὑπεχώρησε νῦν εἰς τὴν τεχνητὴν ἢ χημικήν, τελουμένην κυρίως διὰ δύο μέσων. τῆς χλωριούχου ἀσβέστου καὶ τοῦ θειώδους ὀξέος, τῆς μὲν πρὸς λεύκανσιν βάμβαβαχος, λινοῦ, χάρτου, κτλ. τοῦ δὲ πρὸς λεύκανσιν μετάξης, μαλλίου, κτλ. ἅτινα καταστρέφονται διὰ τῆς χλωριούχου ἀσβέστου. Καὶ τούτων δὲ τῶν μέσων πρὸς λεύκανσιν προηγητέος ἐντελὴς καθαρισμὸς τῶν ὑλικῶν. Ἡ χλωριοῦχος ἄσβεστος χρησιμοποιεῖται ἐν ἀραιᾷ διαλύσει εἰς ὕδωρ, εἰς ἣν ἐμβάλλονται τὰ ὑφάσματα· ἐξαχθέντα ταύτης φέρονται εἰς λουτρὸν ἐξ ἀραιοτάτου ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος, μεθ' ὃ πλύνονται ἐπιμελῶς· ἐν ἀνάγκῃ ἐπαναλαμβάνεται ἡ αὐτὴ σειρὰ τῶν πράξεων δὶς ἢ καὶ τρίς· τὴν μεγίστην δ' ἐπιμέλειαν ἀπαιτεῖ ἡ παρασκευὴ τῶν λουτρῶν τούτων, διότι ἐὰν ὦσι πυκνότερα τοῦ δέοντος λευκαίνουσι μὲν τάχιον ἀλλὰ καὶ φθείρουσι τὰ ὑφάσματα. Τὸ δὲ θειῶδες ὀξὺ αναπτύσσεται διὰ καύσεως θείου ἐντὸς θαλάμων ἐν οἷς κρέμανται ὑγρὰ τὰ πρὸς λεύκανσιν εἴδη ὑφ' ὧν ἀπορροφώμενον καταστρέφει τὰς χρωστικὰς οὐσίας· ἢ ἐφαρμόζεται καὶ τοῦτο τὸ μέσον ὡς ἡ χλωριοῦχος ἄσβεστος ἤτοι διὰ λουτρῶν ἐν διαλύσεσι τοῦ θειώδους ὀξέος εἰς ὕδωρ. Τὸ μόνον ὑλικὸν ἐφ' οὗ ἡ χημικὴ λεύκανσις δὲν κατωρθώθη ἔτι, ἐφαρμόζεται δ' ἔτι καὶ νῦν ἡ φυσική, εἶνε ὁ κηρός, ὅστις ὑπὸ μορφὴν λεπτῶν πετάλων ἐκτίθεται εἰς τὸν ἥλιον· ὅταν ταῦτα λευκανθῶσιν ἐξωτερικῶς, τήκοντα ἐκ νέου, παρασκευάζονται ἐκ νέου εἰς πέταλα καὶ πάλιν ἐκτίθενται εἰς τὸν ἥλιον, μέχρις ὅτου ἐπέλθη ἐντελὴς λευκότης τῆς ὅλης μάζης τοῦ κηροῦ. **Λεύκανσις τῶν φυτῶν** συμβαίνει ὅταν ταῦτα ἐπὶ μακρὸν στερηθῶσι φωτός, ὅτε οἱ κόκκοι τῆς χλωροφύλλης καὶ τὸ πράσινον αὐτῶν χρῶμα ἐξαφανίζονται. Ἐπειδὴ δὲ τὰ τοιαύτην λευκὴν ὑποστάντα φυτικὰ μέρη εἶνε ἁπαλώτερα καὶ εὐγεστώτερα τῶν πρασίνων, ἡ λαχανοκηπουρικὴ ἐφαρμόζει αὐτὴν τεχνητῶς διὰ ποικίλων μεθόδων, οἷον διὰ περιδέσεως ἢ συσφίγξεως τῶν λαχάνων καὶ μαρουλίων ἐντὸς τῶν ἐξωτερικῶν αὐτῶν φύλλων, δι' ἀναπτύξεως αὐτῶν ἐν σκότει, κτλ.

λευκαντής, οῦ, ὁ· blanchisseur, euse; ὁ γναφεὺς καὶ κναφεύς, foulon, n. m.

λευκάργιλος, ου, ἡ καὶ

λευκάργιλλος, ου, ἡ· λευκὴ ἄργιλος, argile blanche; βλ. **ἄργιλος.** § [ὀρυκτολ.] **λευκάργιλλος** καὶ **λευκάργιλος,** ου, ὁ, alumine, n. f. κοινῶς τὸ ἀσπρόχωμα, ὅπερ εἶνε ἔνυδρον πυριτικὸν ἀργίλλιον καὶ ἀποτελεῖ τὰς διαφόρους ποικιλίας τῆς ἀργίλου (argile). Τὸ καθαρώτερον εἶδος τῆς φυσικῆς ἀργίλου εἶνε ὁ **καολίνης** (ἢ **πορσελάνη γῆ**), ὅστις οὐδεμίαν ξένην πρόσμιξιν περιέχει· βλ. καὶ **ἄργιλος.**

λευκαργιλλῖτις, ἡ· [χημ.] βλ. ἀλουμίνιον.

λεύκασμα, ατος, τὸ (κυρίως πανιοῦ), τὸ λευκαίνειν τὰ ὑφάσματα ἐν γένει, blanchiment [de la toile ; du chanvre]; τὸ ἄσπρισμα τῶν ὑφασμάτων, ἡ γνάψις, ἡ γναφεία· ‖ — διὰ χλωρίου, blanchiment au chlore.

λευκαστής, οῦ, ὁ· βλ. λευκαντής.

λευκαχάτης, ου, ὁ· agate blanche ; βλ. ἀχάτης.

λευκέρυθρον, ου, τό· [ἱππολ.] rouan, n. m. (χρωματισμὸς τριχώματος ἵππου), ἐρυθρόψαρον, κοινῶς κοκκινόψαρο· ἵππος ὅστις ἔχει τρίχας φαιάς, ἐρυθρὰς καὶ λευκάς· προκόμιον, χαίτην, οὐρὰν καὶ πόδας ἐρυθρόξανθα ἢ φαιά· ‖ **λευκέρυθρον ἀνοικτόν,** rouan clair ; ‖ **λευκέρυθρον βαθύ,** rouan foncé. § **λευκέρυθρον** ἢ μᾶλλον **λευκόξανθον,** κοινῶς τζίλικο, aubère ἢ péchard ; ὁ χρωματισμὸς οὗτος συνίσταται εἰς τὴν ἀνάμιξιν καθαρῶς ἐρυθρῶν (πυρρίχων ἢ ξανθῶν) τριχῶν μετὰ λευκῶν· ἀναλόγως τῆς ἐντάσεως τοῦ ἐρυθροῦ διακρίνομεν τὰ ἑξῆς εἴδη : ‖ **λευκέρυθρον ἀνοικτόν,** aubère clair, ἐν ᾧ ὑπερτεροῦσι λευκαὶ τρίχες ; ‖ **λευκέρυθρον βαθύ,** aubère foncé, ἐν ᾧ ὑπερτεροῦσιν ἐρυθραὶ τρίχες.

λεύκη, ης, ἡ· κοινῶς ἡ λεῦκα, αἴγειρος (ἡ λευκή), peuplier, n. m. ἢ peuplier blanc ; ὑψηλόν τι δένδρον μὲ ἄσπρα φύλλα· βλ. εἰς ξύλον· ‖ —, αἴγειρος, ου, ἡ, peuplier noir (populus nigra), λεύκη, δένδρον τοῦ ᾅδου· οἱ ἀρχαῖοι παράγουσιν ἐκ τοῦ ἀγείρειν, δηλ. ἡ ταχέως εἰς τὰ ὕψη πηδῶσα (τουρκ. τὸ καβάκι).

λεύκινος, η, ον· ἐκ λεύκης, de peuplier ; ἐκ ξύλου λεύκης.

λευκίνη, ης, ἡ· [χημ.] leucine, n. f. ὀργανικὴ οὐσία, ἐκαλεῖτο ἄλλοτε ὀξείδιον τοῦ τυροῦ.

λευκίτης, ου, ὁ· albinos, n. m. (λατ. albus), ἄνθρωπος ἔχων τὸ δέρμα ἄχρουν, τὴν κόμην καὶ τὰς τρίχας λευκὰς τὴν ἶριν χλωμοροδοειδῆ καὶ τὴν κόρην ἐρυθροτάτην. Εὑρίσκεται ἐν τῇ μέσῃ Ἀφρικῇ.

λευκίτης, ου, ὁ· [ὀρυκτ.] leucite, n. f. πέτρωμα ἡφαιστειογενές· συνών. τοῦ amphigène.

λευκιτικός, ὁ· leucitite (si), n. f. [ὀρυκτολ.] ὀνομασία τοῦ λευκιτικοῦ βασανίτου (basalte à leucite).

λευκῖτις, ιδος, ἡ (γῆ) (ἡ Ἰσπανική), blanc d'Espagne, ἤτοι λεπτοτάτη λευκάργιλος (argile blanche) κεκαθαρμένη διὰ πλύσεως· ‖ — (γῆ) (ἡ Ἀγγλική), terre anglaise ou terre blanche ou terre de pipe.

λευκιτοφύρης, ου, ὁ· leucitophyre (si) n. m. πέτρωμα ἀνομοιομερὲς συνιστάμενον ἐκ νεφελιωτοῦ, λευκίτου, κτλ. εὑρισκόμενον ὡς συστατικὸν πολλῶν ἐσβεσμένων ἡφαιστείων.

λευκό, leuco (ἐκ τοῦ λευκός, blanc), προσυνθετικὸν (préfixe, ἤτοι τιθέμενον ἐν ἀρχῇ λέξεως πρὸς σύνθεσιν ἄλλης) λέξεως παραγομένης **ἐκ** τῆς χροιᾶς **λευκός.**

λευκόβασις, εως, ἡ· [χημ.] leucobase, n. m. ἄχρους οὐσία τὴν ὁποίαν ἡ ὀξείδωσις (oxydation) μεταβάλλει εἰς κεχρωματισμένην οὐσίαν.

λευκοβαφής, ής, ές· ὁ βεβαμμένος λευκός, teint en blanc.

λευκοβλέφαρον, τό· leucoblépharon, n. m. πτηνὰ στεγανόποδα μικροῦ μεγέθους τῆς μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς.

λευκογένειος, ος, ον· ὁ φέρων (ἔχων) λευκὴν γενειάδα, qui a la barbe blanche.

λευκογνάφαλον, ου, τό· blanc en bourre; μίγμα γναφάλων, ἀσπροχώματος καὶ ἀσβέστου δι' οὗ κατασκευάζουσιν ἐπάλειμμα (enduit) εἰς τὰ μέρη ἔνθα ὁ γύψος εἶνε σπάνιος.

λευκογραφία, ας, ἡ· leucographie, n. f. πραγματεία ἐπὶ τῆς παντελοῦς ἐλλείψεως χρόας τοῦ δέρματος (albinisme) εἰς τοὺς λευκίτας (albinos).

λευκογραφικός, ή, όν· leucographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν λευκογραφίαν, qui a rapport à la leucographie.

λευκογραφίς, ίδος, ἡ· craie, n. f. βλ. κρητίς.

λευκοδερμία, ας, ἡ· leucodermie (dèr, mi) n. f. ἐκχρωμάτισις τοῦ δέρματος προερχομένη ἐκ τῆς τοπικῆς ἐξαφανίσεως τῆς χρωστικῆς ὑπὸ τὸ δέρμα ὕλης (pigment).

λευκόδερμος, ος, ον· leucoderme (λευκός, blanc καὶ δέρμα, peau) adj. [ζωολ.] οὗτινος τὸ δέρμα εἶνε λευκόν, donc la peau est blanche ; καὶ γενικῶς ὁ ἔχων λευκὸν δέρμα (ἐπιδερμίδα), qui a la peau blanche.

λευκόδους, ους, ουν· ὁ ἔχων λευκοὺς ὀδόντας, qui a les dents blanches ; [διδ.] leucodonte.

λευκόθριξ, ιχος, ὁ· ὁ ἔχων λευκὰς τρίχας, qui a les cheveux blancs (; le poil blanc) ; [ποιητ. ἐν.] chenu, e.

λευκοϊκτίς, ίδος, ἡ· hermine, n. f. βλ. ἰκτίς.

λευκόϊον, ου, τό· τὸ λευκὸν ἴον, ἡ ἄσπρη βιόλα, giroflée blanche.

λευκόκαρπος, ος, ον· leucocarpe (λευκός, blanc, καὶ καρπός, fruit), adj. [βοτ.] οὗτινος οἱ καρποὶ εἶνε λευκοί.

λευκοκεράτωσις, εως, ἡ· leucokératose, (λευκός, blanc, καὶ κέρας, corne), n. f. κερατώδης μεταβολὴ τοῦ ἐπιθηλίου (ἐπιδερμὶς βλεννώδους ὑμένος). Ἡ λευκοκεράτωσις ἀπαντᾷ ἰδίως ἐν τῷ στόματι ὅπου χαρακτηρίζεται διὰ τῆς ἀναπτύξεως λευκῶν πλακῶν, τῶν ὁποίων ἡ αἰτία δύναται νὰ ἦνε εἰδική, ἀντιθέτως εἰς τὸ ὅ,τι συμβαίνει διὰ τὴν **λευκοπλασίαν.**

λευκοκέφαλος, ος, ον· [ζωολ.] ὁ ἔχων λευκὴν κεφαλήν, leucocéphale, adj.

λευκόκνηλις (ἵππος), βλ. **λευκόπους.**

λευκόκομος, ος, ον· ὁ ἔχων λευκὴν κόμην, à cheveux blancs. § —, leucocome (λευκός, blanc καὶ κόμη chevelure), adj. [ζωολ.] ὁ ἔχων λευκὰς τρίχας.

λευκοκυτταραιμία, ας, ἡ· leucocythémie (si-té-mi, λευκός, blanc, κύτος, κύτταρον,

cellule καὶ αἷμα, sang), n. f. λέγουσιν ἐπίσης **λευχαιμία**, leucémie, n. f. βλ. λέξιν.

λευκοκυτταραιμικός, ή, όν· leucocythémique (si, mik), adj. (ἰατρ.) ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν λευκοκυτταραιμίαν· βλ. **λευχαιμικός,** ή, όν· || αἷμα λευκοκυτταραιμικόν, sang leucocythémique.

λευκοκυτταροδιάλυσις, εως, ἡ· leucocytolyse (si, λευκός, blanc, κύτος, κύτταρος, cellule καὶ διάλυσις, διαλύω, ἐξαφανίζω, dissoudre) n. f. [παθολ.] καταστροφὴ ἢ ἐξαφάνισις τῶν λευκῶν αἱμοσφαιρίων, destruction ou disparition des globules blancs du sang.

λευκοκυτταρομετρία, ας, ἡ· leucocytométrie (si, tri, λευκός, blanc, κύτος, κύτταρον, cellule καὶ μέτρησις, mesure) n. f. ἀπαρίθμησις τῶν λευκῶν αἱμοσφαιρίων ἢ λευκοκυττάρων (leucocytes) ἐν τῷ αἵματι καὶ τῷ λέμφῳ· βλ. καὶ **αἱματομετρία, αἱματοσκόπιον.**

λευκοκύτταρον, τό· leucocyte (sit, λευκός, blanc καὶ κύτος, κύτταρον, cellule) n. m. [φυσιολ.] τὸ λευκὸν αἱμοσφαίριον, globule blanc du sang.

λευκοκυττάρωσις, εως, ἡ· leucocytose, n. f. ἡ ὕπαρξις πολλῶν λευκῶν αἱμοσφαιρίων.

λευκόλαμπρον, τό· blanc éblouissant.

λευκόλιθος, ου, ὁ· leucolithe καὶ leucolite, n. m. 1) Εἶδος τσιμέντου ἐκ τοῦ ὀρυκτοῦ μαγνησίτου (ἀνθρακικῆς μαγνησίας) παρασκευαζόμενον, μεθ' οὗ ἀναμιγνύεται ἄμορφος ὀξυπυριτιακὴ γῆ. Ἐπιδέχεται κατεργασίαν ὡς ὁ γύψος καὶ χρησιμοποιεῖται ἰδίως εἰς παρασκευὴν κοσμημάτων. Μιγεὶς μετὰ διαλύσεως χλωριούχου μαγνησίου ἀποτελεῖ πλαστικὴν μᾶζαν, ἀποβαίνουσαν ταχέως σκληροτάτην χρήσιμον ὁμοίως εἰς τὴν οἰκοδομικήν. 2) Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ **μαγνησίτης,** magnésite, n. m. καλεῖται ὑπό τινων **λευκόλιθος.**

λευκόλυτον, τό· leucolyte (λευκός, blanc, καὶ [δια]λύω, dissoudre), adj. καλοῦνται οὕτως ἐν τῇ ὀνοματολογίᾳ τοῦ Ampère, τὰ μέταλλα ἅτινα τῇ ἐπενεργείᾳ τῶν ὀξέων παράγουσιν ἅλατα λευκὰ ἢ ἄχροα.

λευκομαΐνη, ης, ἡ· leucomaïne (λεύκωμα, τὸ λευκὸν τοῦ ᾠοῦ, blanc d'œuf) n.f. ἀλκαλοειδὲς τῶν ζώντων ζωϊκῶν ἱστῶν.

λευκόμαλλος, ος, ον· ὁ ἔχων λευκὰ μαλλιά, qui a la toison (la laine) blanche.

λευκομέλας, ας, αν, γεν. ανος, leucomèle (λευκός, blanc καὶ μέλας, noir) adj. [φυσ. ἱστορ.], ὁ φέρων κηλῖδας λευκὰς καὶ μελανάς.

λευκομολυβδῶδες (χρῶμα), βλ. **τεφρόν.**

λευκομυελίτης, ου, ὁ· leucomyélite (λευκός, blanc καὶ μυελός, moelle) n. f. φλόγωσις τοῦ μυελοῦ τῆς σπονδυλικῆς στήλης.

λευκόν, τό· [οὐσ.] βλ. **λευκός.** || — μηλόχρουν, λευκὸν σιδηρόχρουν, λευκὸν μυιῶδες (χρωματισμοὶ ἵππου)· βλ. **ψαρόν.**

λευκονέφεια, ας· ἡ βλ. **καιρὸς** (κατάστασις τοῦ οὐρανοῦ).

λευκόνωτος, ος, ον· leuconote, adj. ὁ ἔχων λευκὴν ῥάχιν.

λευκόξανθον, τό· (χρωματισμὸς ἵππου)· βλ. **λευκέρυθρον.**

λευκόξανθος, ος, ος· leucoxante (λευκὸς καὶ ξανθός, jaune) adj. [φυσ. ἱστορ.], ὁ ἔχων σημεῖα λευκὰ καὶ ξανθά.

λευκόξυλος, ος, ον· leucoxyle (λευκὸς καὶ ξύλον, bois) adj. [βοτ.], οὗτινος τὸ ξύλον εἶνε λευκόν, dont le bois est blanc.

λευκοπάθεια, ας, ἡ· leucopathie (λευκός, blanc καὶ πάθος, maladie) n. f. γαλακτώδης λευκότης δέρματος ζώου παρὰ φύσιν, ἢ ὀνομασία διδομένη ἐνίοτε εἴς τινας ποικιλίας τῆς ἀχρωμίας (achromie) καὶ ἰδίως εἰς τὴν λευκοδερμίαν.

λευκοπαθικός, ή, όν· leucopathique, adj. [ἰατρ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν λευκοπάθειαν.

λευκοπαράγωγον, τό· leucodérivé, n.m. [χημ.] συνών. τοῦ **λευκόβασις.**

λευκοπενία, leucopénie, n. f. ἐλάττωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν τῷ αἵματι λευκῶν αἱμοσφαιρίων. Ἡ λευκοπενία εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς λευκοκυτταροδιαλύσεως.

λευκοπάρειος, ος, ον· ὁ ἔχων λευκὰς παρειάς, qui a les joues blanches.

λευκοπλασία, ας, ἡ· leucoplasie (zî, λευκός, blanc καὶ πλάσις, formation = σχηματισμός), n. f. χρονία φλογώδης πάθησις ἧς ὁ κλινικὸς καὶ ἀνατομικὸς χαρακτηρισμὸς εἶνε ἡ κερατώδης μεταβολὴ τοῦ ἐπιθηλίου (ἐπιδερμὶς βλεννώδους ὑμένος) τοῦ στόματος καὶ τῆς ὁποίας ἡ αἰτία δὲν εἶνε εἰδική, ὅπως ἡ **λευκοκεράτωσις,** μεθ' ἧς συχνάκις τὴν συγχέουσι.

λευκόπεπλος, ος, ον· ὁ ἔχων λευκὸν πέπλον, qui a un voile blanc, ὁ κεκαλυμμένος διὰ λευκοῦ (πέπλου), voilé de blanc.

λευκόπους, ους, ουν· γεν. οδος· ὁ ἔχων λευκοὺς τοὺς πόδας, qui a les pieds blancs; [ζωολ.] albipède. § — [ζωολ.] leucopode, adj. ὁ ἔχων λευκοὺς τοὺς πόδας. § — [βοτ.] leucopode, adj. οὗτινος οἱ μίσχοι τῶν φύλλων εἶνε λευκοί, dont les pétioles sont blancs. § **λευκόπους,** οδος, ὁ· [ἱππολ.] balzane, n. f. (βλ. καὶ **ἀγρίπους,** argel), ἔκφρασις γενικὴ σημαίνουσα τὸν λευκὸν χρωματισμὸν τῶν ποδῶν τοῦ ἵππου, κυρίως πρὸς τὰ κατώτερα αὐτῶν τμήματα· ἡ ἱππολογία ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως καὶ τοῦ σχήματος τοῦ λευκοῦ χρώματος τῶν ποδῶν διακρίνει: **ἡμιστεφὴς πούς,** balzane incomplète, ὅταν τὸ ἥμισυ μέρος τῆς στεφάνης ἐσωτερικῶς ἢ ἐξωτερικῶς ἦνε λευκόν· **ἡμιστεφὴς διακεκομμένος,** balzane interrompue, ὁπόταν τὸ ἡμιστεφὲς ἐπ' ὀλίγον διακόπτηται ὑπὸ τοῦ χρώματος τῆς βάσεως· **λευκόκηλις,** trace de balzane, ὅταν περιωρισμένον τι μικρὸν λευκὸν σημεῖον φαίνηται ἐπί τινος μόνον τμήματος τῆς στεφάνης· **περιστεφὴς** ἢ **ὁλοστεφής,** principe de balzane, ὁπόταν ὁλόκληρος ἡ περιφέρεια τῆς στεφάνης ἦνε λευκή· **χοινικοφόρος,** petite balzane, ὁπόταν τὸ λευκὸν τρίχωμα περιορίζηται μόνον εἰς τὸ μεσοκύνιον· **χαμαίκνημις,** grande balzane, ὅταν τοῦτο ὑπερβαίνῃ τὸν κυνήποδα· **κνημιδοφόρος,** balzane chaussée, ὅταν φθάνῃ μέχρι τοῦ μέσου

τοῦ χανόνος· καὶ τέλος ὑψηλόκνημις, balzane haute chaussée, ὁπόταν τὸ λευκὸν φθάνῃ μέχρι τοῦ γόνατος ἢ καὶ ὑπερβαίνῃ τοῦτο.

λευκοπρόσωπος (ἵππος), βλ. **ὁλοφλυκτίς.**

λευκόπτερος, ος, ον· ὁ ἔχων λευκὰ πτερά, qui a les ailes blanches; [διδ.] leucoptère, albipenne, adj.

λευκοπυρήν, ῆνος, ὁ· leucopyre (λευκός, blanc καὶ πυρήν, grain) adj. [βοτ.] οὗτινος οἱ καρποὶ ἢ οἱ πυρῆνες εἶνε λευκοί.

λευκόπυρον, τό· blanc-suant ou soudant; τὸ χρῶμα τοῦ λευκοπυρωμένου σιδήρου· βλ. καὶ **ἐρυθροπύρωσις.**

λευκόπυρος, ος, ον· incandescent, e, adj. πεπυρακτωμένος μέχρις ἐρυθροπυρώσεως, ὅθεν καὶ **λευκοπύρωσις,** incadescence, n. f.

λευκοπύρωσις, εως, ἡ· βλ. καὶ **ἐρυθροπύρωσις, λευκόπυρος** καὶ **πυράκτωσις.**

λευκοπώγων, ωνος, ὁ· ὁ ἔχων λευκὸν πώγωνα (γένειον), qui a la barbe blanche.

λευκόρραμφος, ος, ον· [ζωολ.] ἔχων λευκὸν ῥάμφος, albirostre, adj.

λευκόρριζα, ης, ἡ· leucorrhize (ko-riz, λευκός, καὶ ῥίζα, racine). adj. [βοτ.] οὗτινος αἱ ῥίζαι εἶνε λευκαί, dont les racines sont blanches.

λευκόρροδον, ου, τό· λευκὸν ῥόδον, rose blanche.

λευκόρροια, ας, ἡ· leucorrhée, n. f. (λευκός, blanc, καὶ ῥοῦς flux); [κοιν.] fleurs blanches, n. f. Ἡ ὑπὸ τῶν γυναικείων γεννητικῶν ὀργάνων ἔκρυσις ὑγροῦ λευκοῦ συνήθως, ἐνίοτε ὅμως καὶ κιτρίνου ἢ πρασινόχρου. Προέρχεται ἐκ καταρροϊκῆς ἢ ἑλκώδους φλεγμονῆς τῶν ἔξω γεννητικῶν ὀργάνων τοῦ κόλπου ἢ τῆς μήτρας· ἐνίοτε συνοδεύει τὴν ἔμμηνον κάθαρσιν ἢ τὴν λοχείαν· ἄλλοτε προέρχεται ἐκ τοπικῶν ἐρεθισμῶν ἢ παθήσεων, τοπικῶν ἢ γενικῶν νόσων καὶ ἰδίᾳ τῆς ἀναιμίας ἢ στάσεων αἵματος ἐν τῇ μήτρᾳ, ἐν καρδιακαῖς ἢ πνευμονικαῖς νόσοις κτλ. Κατὰ ταῦτα ποικίλλει καὶ ἡ ῥιζικὴ θεραπεία τῆς λευκορροίας, ἥτις καθ' ἑαυτὴν πολεμεῖται δι' ἐγχύσεων διαλύσεως στυπτηρίας ἢ θειϊκοῦ ψευδαργύρου ἢ φανικοῦ ὀξέος ἢ ἀφεψήματος φλοιῶν δρυῶν, κτλ.

λευκορροϊκός, ή, όν· leucorrhéique (ko-ré-ik) ou leucorrhoïque (ko-ro-ik) adj. (ἰατρ.) ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν λευκόρροιαν· ὁ πάσχων ἀπὸ λευκόρροιαν· || [οὐσ. θηλ.] μία λευκορροϊκή, une leucorrhéique ou leucorrhoïque.

λευκόρρυγχος (ἵππος), βλ. **γαλαξίας** (ἵππος).

λευκός, ή, όν· (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), blanc, che, adj. τὸ **ἄσπρον**· τὸ ἔχον τὸ χρῶμα τοῦ γάλακτος, τῆς χιόνος· || [μεταφ.] λευκὴ ψῆφος [ἐπὶ ἐκλογῶν], boule blanche; [μεταφ.] ἐπιψήφισις, suffrage; ἐπιδοκιμασία, approbation; || τὸ λευκὸν τοῦ ὠοῦ, le blanc de l'œuf; || [ἐμπορ.] πίστωσις εἰς λευκὸν (ἀνοικτή), crédit à découvert; || σύρω εἰς λευκόν, tirer à découvert; || ὀπισθογραφῶ εἰς λευκόν, endosser à découvert; || λευκὰ ἐνδύματα, vêtements blancs; || χάτασπρον, ἔκλευκον, très blanc; || **κυανόλευκον** ἢ **γαλακτοειδές,** blanc bleuâtre ἢ blanc de lait; κοινῶς μαργαριταρόσταχτον ἢ ἄσπρο γαλαζωπό· ἀποτελεῖται ἀπὸ λευκὸν πλέον ὀλίγιστον κυανοῦν, ἤτοι τὸ χρῶμα τοῦ γάλακτος ἀφ' οὗ ἀφῃρέθη τὸ παχύ· || **ἀργιλόεν,** blanc d'argile; τὸ χρῶμα τῆς λευκαργίλου· || **κασσιτερόχροον-ουν,** τό· blanc d'étain; σταχτὶ ἀνοικτό, ὡς ὁ αὐτοφυὴς ὑδράργυρος, σχηματίζεται δὲ διὰ λευκοῦ πλέον ὀλίγου τεφροῦ (gris) καὶ ὀλίγον κυανοῦ· || **κρητιδόχρουν,** blanc de la craie; ὅπως εἶνε τὸ χρῶμα τοῦ χαλαζίου, τῆς κρητίδος (κισσήρεως)· || **γαλακτόχρουν,** blanc de lait; || **κρινόχρουν,** blanc de lis; τὸ χρῶμα τῶν λευκῶν κρίνων· || **χιονόλευκον,** χιονόχρουν, blanc de neige; κοινῶς τὸ σκορδί, τὸ καθαρώτατον λευκόν· || **κιτρινόλευκον,** blanc jaunâtre; ἀβάνας ἀνοικτὸ κίτρινο ἢ ἄσπρο κιτρινωπό· ἀποτελεῖται ἀπὸ λευκὸν πλέον ὀλίγον κίτρινον, πλέον ὀλίγον τεφρόν· ὅπως εἶνε τὸ χρῶμα τῆς κρητίδος· || **ἐρυθρόλευκον,** ἄσπρο κοκκινωπό, blanc rougeâtre; ἀποτελεῖται ἀπὸ λευκὸν πλέον ὀλίγον ἐρυθρόν, πλέον ὀλίγιστον τεφρόν· || **χλωρόλευκον,** σταχτὶ ἀνοικτὸ πρασινωπό, blanc verdâtre; τὸ **μολοχί,** σχηματίζεται δὲ διὰ λευκοῦ πλέον ὀλίγου χλοεροῦ, πλέον ὀλιγίστου τεφροῦ.

Ἐν τῷ ἐμπορίῳ ὑπάρχουσι τὰ ἑξῆς λευκὰ χρώματα· || λευκὸν χρέμσιον, blanc de cremse; || λευκὸν χρέμσιον ἀφρῶδες, ἀφρόλευκον, blanc de cremse de mousse; || λευκὸν χρέμσιον καθαρόν, blanc de cremse fin; || λευκὸν χρέμσιον ἄριστον, blanc de cremse supérieur; || λευκὸν χρέμσιον καθαρώτατον, blanc de cremse surfin; || **λευκὸν** σινικόν, blanc chinois; || λευκὸν τοῦ ἀργύρου, blanc d'argent; λευκάργυρος· βλ. **κατωτέρω**· || λευκὸν μόνιμον (λευκὸν τοῦ βαρύου), blanc fixe; βλ. **κατωτέρω**· || **λευκὸν ἄστιλπνον,** ἀλαμπές, blanc mat; κοινῶς τὸ μουντό.

Λευκόν, τὸ (χρῶμα), blanc (couleur), n.m. πρὸς σχηματισμὸν τοῦ λευκοῦ χρώματος μεταχειρίζονται τὰ ἑξῆς· || τὸ **ψιμμύθιον,** blanc de plomb ou céruse, ὅπερ εἶνε **ἀνθρακικὸς μόλυβδος** (carbonate de plomb), κοινῶς τὸ στουπέτσι, ὅπερ ἐν πυκνῇ καταστάσει χρησιμεύει καὶ ὡς **ἐπίπλασμα** (ἤτοι ὡς ἐμφραγματικὴ οὐσία, mastic) διὰ τὰς συνδέσεις τεμαχίων ἀτμομηχανῶν πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκφυγῆς τοῦ ἀτμοῦ· βλ. κατωτέρω **χρῆσις** καὶ λέξιν **μόλυβδος**· || τὸ **λευκὸν τοῦ ἀργύρου,** blanc d'argent, ὅπερ εἶνε **ὑπανθρακικὸς μόλυβδος** (sous-carbonate de plomb), ἢ **λευκάργυρος**· βλ. κατωτέρω **χρῆσις**· || **ἀργυροειδές,** τό· **ἀργυρόχροον-ουν,** κοινῶς τὸ ἀσημί, blanc d'argent; ὑπὸ ἔποψιν χρωματισμοῦ τὸ λευκὸν ὡς ὁ ἄργυρος σχηματίζεται διὰ λευκοῦ πλέον ὀλίγου κιτρίνου καὶ ἴχνη τινὰ τεφροῦ (gris)· || **τὸ λευκὸν τοῦ ψευδαργύρου,** blanc de zinc, **κοινῶς** τὸ λευκὸν τοῦ τζίγκου· βλ. ὀξείδιον ψευδαργύρου, oxyde de zinc; || **λευκόλαμπρον,** τό· blanc éblouissant, λευκὸν λάμπον· || **θειϊκὴ βαρύτις** (sulfate de baryte), blanc de baryte

ἢ blanc fixe, ἢ λευκὸν μόνιμον, κοινῶς ὁ βαρὺς στοῦχος, ἢ λευκὸν τοῦ βαρύου.

Διὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἐλαιοχρώματος ἀναμιγνύουσι τὸν **ἀνθρακικὸν μύλυβδον**, τὸ **λευκὸν τοῦ ψευδαργύρου** ἢ **θειϊκὴν βαρύτιδα**, ἐν καταστάσει κόνεως μετὰ λινελαίου ἀναλύοντες μετὰ νάφθης (νέφτι).

Λευκῖτις (ιδος, ἡ) **Ἰσπανική**, blanc d'Espagne, ἤτοι λεπτοτάτη λευκάργιλος (argile blanche), κεκαθαρμένη διὰ πλύσεως· || λευκὸν τοῦ Meudon, blanc de Meudon, **πεπλυμένη κρητίς**· κιμωλία ἢ καθαρὰ ἀνθρακικὴ τίτανος ἥντινα παρασκευάζουσιν ἐν Παρισίοις καὶ Bougival διὰ πλύσεως τῆς τετριμμένης κιμωλίας (craie) ἥντινα ἀφίνουσι νὰ κατακαθίσῃ καὶ ἀπολαμβάνουσι τὴν καθαρὰν κιμωλίαν διὰ μεταγγίσεως.

Χρῆσις. Τοῦ **λευκοῦ** τῆς κιμωλίας (craie) γίνεται χρῆσις εἰς τὰ κοινὰ ἔργα· διὰ συνεχοῦς πλύσεως πρέπει ν' ἀπομακρύνωσιν ἀπ' αὐτῆς τὸ πυρίτιον καὶ τὸ ὀξείδιον τοῦ σιδήρου, ἅτινα περιέχει αὕτη σχεδὸν πάντοτε.

Τὸ **ψιμμύθιον** (céruse) κοινῶς τὸ στουπέτσι, ἐν καθαρᾷ καταστάσει εἶνε ὁ ἀνθρακικὸς μόλυβδος (carbonate de plomb), ἀλλ' εἰς τὸ ἐμπόριον εἶνε πάντοτε ἀναμεμιγμένον μὲ **θειϊκὴν βαρύτιδα** (sulfate de baryte) ἢ μετὰ **κιμωλίας** (craie). Τὴν τελευταίαν ταύτην πρέπει ν' ἀπομακρύνωμεν· πρὸς ἐπιβεβαίωσιν δὲ τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς δοκιμάζομεν τὸ ψιμμύθιον δι' ἑνὸς ὀξειδίου, ὅπερ θὰ παραγάγῃ ἀναβρασμὸν ἐὰν ὑπάρχῃ κιμωλία, καθότι αὕτη εἶνε ἀνθρακικὴ τίτανος.

Ὅταν τὸ ψιμμύθιον κατασκευάζηται διὰ καθαροῦ μολύβδου καὶ περιλαμβάνῃ μόνον **θειϊκὴν βαρύτιδα** (sulfate de baryte) ἐπίσης καθαράν, πωλεῖται εἰς τὸ ἐμπόριον ὑπὸ τὸ ὄνομα **λευκάργυρος** (blanc d'argent).

Ἡ καλλιτέρα μέθοδος πρὸς διάκρισιν τῆς ποιότητος τοῦ ψιμμυθίου εἶνε, νὰ ἀναμίξωμεν αὐτὸ μετὰ τοῦ ἐλαίου καὶ νὰ ἐκθέσωμεν μικράν τινα ποσότητα εἰς τὸ φῶς. Τὸ χρῶμα θὰ ἦνε ἐπὶ τοσοῦτον καλλίτερον ἐφ' ὅσον βραδύτερον θὰ κιτρινίσῃ.

Τὸ **λευκὸν τοῦ ψευδαργύρου** (blanc de zinc), ὀλιγώτερον λευκὸν τοῦ ψιμμυθίου, εἶνε προτιμότερον καὶ ἧττον δαπανηρόν, διὰ τοῦτο προτιμῶσιν αὐτὸ διὰ τὰ ἐπιχρίσματα τοῦ σιδήρου.

Λευκὸς ἵππος, cheval blanc, (qui a la robe blanche); λευκὸν χρῶμα τῆς τριχώσεως τοῦ δέρματος, ἐκ τῶν ἁπλῶν ἢ καθολικῶν καλουμένων· ὡς ἀποχρώσεις τούτου διακρίνονται· βλ. **ἵππος**, mélados; || **ὑπόλευκον** ἢ **γαλακτῶδες χρῶμα**, blanc-pâle, blanc mat ou de lait; καλεῖται οὕτως ὁ χρωματισμὸς καθ' ὃν ὁ ἵππος φέρει λευκὰς τρίχας ἄνευ τῆς ἐλαχίστης στιλπνότητος καὶ οὗτινος ἡ βάσις τῆς τριχώσεως φαίνεται μᾶλλον μελανόφαιος· || **ἀργυρόχρουν**, τό· **στιλπνόλευκον**, τό· κοινῶς τὸ **γαλιστερό**, blanc-argenté ἢ blanc brillant; ὁ ἐκ γενετῆς λευκὸς ἵππος ἔχει χρῶμα γαλακτῶδες καὶ ἰδιάζουσαν τινὰ στιλπνότητα· || **λευκὸν ὑποκύανον**, blanc porcelaine.

λεῦκος, βλ. λεύκη.

λευκόσαρκος, ος, ον· ὁ ἔχων λευκὰς σάρκας, qui a la chair blanche.

λευκοσίκαλις, ἡ· βλ. ἀσπροσίτι.

λευκοσιδηρεῖον, ου, ὁ καὶ λευκοσιδηρουργεῖον, ferblanterie, n. f. τὸ ἐργαστήριον τοῦ λευκοσιδηρέως, κοινῶς τὸ **τενεκετζίδικο** καὶ **φαναρτζίδικο**.

λευκοσιδηρεύς, έως, ὁ καὶ λευκοσιδηρουργός, ὁ ἐργαζόμενος τὸν λευκοσίδηρον, ferblantier, n. m. κοινῶς **τενεκετζῆς**, καὶ ἐνίοτε ὁ **φαναρτζῆς**, ἐπειδὴ διὰ τὴν κατασκευὴν φανῶν ἐργάζεται τὸν λευκοσίδηρον.

λευκοσιδηρῖτις, ιδος, ἡ· minérai de fer blanc (μεταλλῖτις γῆ).

λευκοσίδηρος, ου, ὁ· fer blanc, n. m. Ὁ συνήθης σίδηρος ἐκτιθέμενος εἰς τὸν ὑγρὸν ἀέρα καλύπτεται ταχέως ὑπὸ ἐπιστρώσεως κιτρίνου τινὸς ὀξειδίου καλουμένου **ἰοῦ** ($Σ_3$ O_3) εἰσδύοντος ἐν τῷ μετάλλῳ καὶ καταστρέφοντος αὐτό. Πρὸς ἀποφυγὴν τῶν φθορῶν, αἵτινες προέρχονται ἐκ τῆς ὀξειδώσεως, ἐπικαλύπτουσι τὸν σίδηρον, ὅντινα πρόκειται νὰ χρησιμοποιήσωσιν εἰς λεπτὰ πετάλεια, διὰ λεπτοτάτου στρώματος **κασσιτέρου** ἢ στρώματος **ψευδαργύρου**. Τὸ ἐπικασσιτερωμένον λεπτὸν σιδηροῦν πετάλειον καλεῖται **λευκοσίδηρος** (**σίδηρος ἐπιψευδαργυρωμένος** ἢ **σίδηρος κασσιτερωτὸς** (fer étamé), κοινῶς ὁ **τενεκές**, ὑπάρχουσι δὲ δύο εἰδῶν, ὁ **στίλβων λευκοσίδηρος** (fer-blanc brillant) ἢ σίδηρος κασσιτερωτὸς μετὰ καθαροῦ κασσιτέρου, καὶ ὁ **ἄστιλπνος λευκοσίδηρος** (fer-blanc terne) ἢ σίδηρος κασσιτερωτὸς μετὰ μίγματος κασσιτέρου καὶ μολύβδου. Ὁ λευκοσίδηρος κατασκευάζεται ἐὰν ἐμβαπτίσωμεν τὸ πρὸς τοῦτο λεπτὸν πετάλειον πρῶτον μὲν ἐν θειϊκῷ ὀξεῖ, εἶτα δὲ ἐν τετηκότι κασσιτέρῳ ἢ μίγματι κασσιτέρου καὶ μολύβδου. Ἐὰν ἐπὶ ἐλάσματος λευκοσιδήρου χύσωμεν (ἀφοῦ προηγουμένως τὸ θερμάνωμεν καὶ τὸ ψύξωμεν ταχέως) ἀραιόν τι ὀξύ, ἀπολαμβάνομεν ἐπὶ τοῦ ἐλάσματος σχήματα ἔχοντα τὴν ὄψιν **κυματοειδοῦς στιλβώματος** (moiré); ὁ οὕτω πως κυματοειδῶς στιλβωμένος λευκοσίδηρος (moiré métallique) φέρεται εἰς τὸ ἐμπόριον βεβαμμένος διὰ διαφόρων κεχρωματισμένων ἐπιχρισμάτων (vernis). Τὸ **σιδηροῦν πετάλειον** (**τὸ σιδηρόφυλλον** ἢ **ἡ λαμαρίνα**), ἡ **σιδηρᾶ μέρμις** (**τὸ σιδερένιο σύρμα** ἢ **τέλι**) καὶ πάντα τὰ σιδηρᾶ ἀντικείμενα, ἅτινα ἐπικαλύπτονται διὰ ψευδαργύρου πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῆς ὀξειδώσεως λαμβάνουσι τὸ ὄνομα τοῦ **ἐπιψευδαργυρωμένου σιδήρου** (fer galvanisé). Ὁ **ἐπιψευδαργυρωμένος σίδηρος** (fer étamé) εἶνε λίαν ἐν χρήσει εἰς τὰ σιδηρώματα ἐν γένει ἅτινα ἐκτίθενται διαρκῶς εἰς τὰς ἀτμοσφαιρικὰς ἐπηρείας· || — διπλοῦς, fer-blanc double; || — στιλπνός, fer-blanc brillant; || — ἄστιλπνος ἤτοι θαμβὸς (σκοτεινός), fer-blanc terne.

λευκοσιδηρουργεῖον, ου, τό· βλ. **λευκοσιδηρεῖον.**

λευκοσιδηρουργός, οῦ, ὁ· βλ. **λευκοσιδηρεύς.**

λευκοσιδηροῦς, ᾶ, οῦν, κοινῶς τενεκεδένιος, ένεια, ένιο, en fer-blanc.

λευκοστεφής, ής, ές· ὁ στεφανωμένος (περιτυλιγμένος) μὲ λευκὸν στέμμα, couronné de blanc.

λευκόστικτος, ος, ον· πεποικιλμένος μὲ λευκὰ στίγματα, tacheté (moucheté) de blanc; [ζωολ.] albimaculé, ée.

λευκόστολος, ος, ον· ὁ λευκὰ ἐνδεδυμένος, vêtu de blanc.

λευκόσφυρος, ος, ον· ὁ ἔχων λευκὰ σφυρά, talons blancs ; [ἱππολ.] **λευκὰ σφυρὰ** (κατὰ τὸ Β. Δ. τὸ κανονίζον τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πυροβολικοῦ) καὶ **λευκόσφυρος** (κατὰ Πιλάβιον ἀρχικτην.) καλεῖται ὁ ἵππος ὅταν τὸ ἐπὶ τῶν ποδῶν λευκὸν σημεῖον περιλαμβάνῃ τὰ σφυρὰ ἢ τὰς πτέρνας.

λευκότης, ητος, ἡ· τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ λευκοῦ, τὸ λευκὸν χρῶμα, blancheur, n. f. qualité de ce qui est blanc ; ‖ ἡ λευκότης τῆς χιόνος, la blancheur de la neige.

λευκότριχος, ος, ον· βλ. **λευκόθριξ.**

λεύκουρος, ος, ον· ὁ ἔχων λευκὴν οὐράν, qui a la queue blanche.

λευκοϋφής, ής, ές· ὁ ὑφασμένος λευκός, tissu en blanc.

λευκόφαιος, ος, ον· σταχτερός, σταχτόχρους, σκοῦρος, κλίνων πρὸς τὸ φαιόν, gris cendre ; βλ. καὶ **φαιός.** § λευκοφαιον χρῶμα ἵππου, βλ. **ψαρόν.** § **λευκόφαιος,** ος, ον· leucophaé, ée (λευκός, blanc, καὶ φαιός, brun), adj. [ζωολ.] ὁ ἔχων σημεῖα λευκὰ καὶ φαιά.

λευκοφόρος, ος, ον· ὁ ἐνδεδυμένος μὲ λευκὰ ἐνδύματα, vêtu de blanc.

λευκοφορῶ (έω), φορῶ λευκὰ ἐνδύματα, être vêtu de blanc.

λευκόφυλλος, ος, ον· leucophylle (λευκός, blanc καὶ φύλλον, feuille) adj. οὗτινος τὰ φύλλα εἶνε λευκά, dont les feuilles sont blanches ; à feuilles blanches.

λευκόχρους, ους, ουν· ὁ ἔχων λευκὸν χρῶμα, de couleur blanche.

λευκόχρυσος, ου, ὁ· ἢ καὶ **πλάτινα** (ίνης, ἡ) καλουμένη, platine, n. f. πολύτιμον μέταλλον ἐκ τῶν σπανίων, χρώματος λευκοῦ ὡς ὁ ἄργυρος.

λευκόω-ῶ, μέλ. ώσω, blanchir ; χάμνω λευκόν, ἀσπρίζω μὲ λευκὴν βαφήν.

λευκώλενος, ος, ον· ὁ ἔχων λευκὰς ὠλένας (ἄσπρα μπράτσα), qui a les bras blancs ; ὁ **λευκοβραχίων.**

λεύκωμα, ατος, τό· τὸ λευκὸν (ἀσπράδι) τοῦ ὠοῦ, blanc [d'œuf] ; ὅπερ λέγεται albumen (ménn), n. m. ‖ **λεύκωμα,** albumine, n. f. substance de la nature du blanc d'œuf; ‖ **λευκώματα** ἢ **πρωτεῖναι** καλοῦνται κοινῶς μὲν πᾶσαι αἱ **λευκωματώδεις οὐσίαι,** ἀδιαφόρως τοῦ ἑνὸς ὀνόματος λαμβανομένου ἢ τοῦ ἄλλου, εἰδικώτερον δὲ κατὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ **λευκωματώδεις οὐσίαι** (albumineuses) γενομένην διαίρεσιν, ἐκεῖναι ἐκ τούτων αἵτινες καθαρῶς καὶ σαφῶς δεικνύουσι τοὺς αὐτόθι περιγραφομένους γενικοὺς χαρακτῆρας. Τούτων γινώσκονται πέντε τάξεις, ἤτοι αἱ **λευκωματῖναι** (εἰς ἃς καταλέγεται καὶ τὸ τῶν ὠῶν **λεύκωμα**), αἱ **ἰνικαί,** αἱ **τυρίναι,** αἱ **σφαιρίναι** καὶ **τὰ πεπτά.** § **λεύκωμα** [φυτ.], albumen, n. m. Τὸ λεύκωμα, τὸ ὁποῖον καλεῖται καὶ **περισπέρμιον** ἢ **ἐνδοσπέρμιον,** εἶνε σῶμα διάμεσον, μεταξὺ τοῦ σπερμοδέρματος καὶ τοῦ ἐμβρύου, περικυκλώνει δὲ τὸ ἔμβρυον, χωρὶς ὅμως νὰ συνέχηται μὲ τὸν ἱστὸν αὐτοῦ, ὥστε εὐκόλως ἀποχωρίζεται· συνιστᾷ δὲ γενικῶς μίαν ὑπόστασιν θρεπτικῆς ὕλης. Ἐν γένει τὸ λεύκωμα εἶνε χρώματος λευκοῦ, εἶνε δὲ πράσινον εἰς τὸν ἱστόν. Παρασκευάζει δὲ τρεῖς διακεκριμένους χαρακτῆρας κατασκευῆς, οἵτινες εἶνε ὠφέλιμοι εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν σπόρων, τουτέστι τὸ ἀμυλῶδες, ἢ ἀλευρῶδες λεύκωμα, εἰς τὸ ὁποῖον αἱ κυψέλαι πληροῦνται ἀπὸ ἄμυλον, ὡς εἰς τοὺς σπόρους τῶν ἀγροστωδῶν. Τὸ σαρκῶδες λεύκωμα, τὸ ὁποῖον σύγκειται ἀπὸ κυψέλας, αἵτινες ἔχουσι τείχη παχύτερα καὶ μαλακά, ὡς εἰς τὸν κοκκιοφοίνικα καὶ ὅταν αἱ κυψέλαι αὗται περιέχωσιν ἔλαιον, τὸ λεύκωμα καλεῖται ἐλαιῶδες ὡς εἰς τὸ κίκι, τὴν μήκωνα κτλ. καὶ τὸ κερατῶδες λεύκωμα, τὸ ὁποῖον ἔχει κυψέλας μὲ τείχη σκληρά, καὶ τῶν ὁποίων αἱ κοιλότητες εἶνε πλήρεις ἀπὸ δευτερεύοντα ἰζήματα ὡς καὶ τὸν καφέ, τὸν φοίνικα κτλ. Εἰς τὸν φυτελέφαντα εἶνε ὀστεῶδες. Τὸ λεύκωμα ὡς εἴπομεν, δὲν ὑπάρχει πάντοτε· γενικῶς ὅμως ὅσων εἶνε μεγαλείτερον τὸ λεύκωμα καλοῦνται **λευκωματώδεις** (albumineuses), ὅσοι ὅμως δὲν ἔχουσι τοιοῦτον καλοῦνται **ἀλευκώματοι,** ὡς οἱ τῶν συνανθήλων, τῶν σταυροφόρων καὶ τῶν πλειοτέρων ὀσπριοειδῶν. Τὸ μέγεθος δὲ τοῦ λευκώματος παραλλάσσει· οὕτως εἰς τὸν κοκκοφοίνικα ζυγίζει πολλὰς οὐγγίας, ἐνῷ τὸ ἔμβρυον ζυγίζει ὀλίγους κόκκους. Τὸ λεύκωμα εἶνε γενικῶς φαγώσιμον, μὴ ἐξαιρουμένων τῶν σπόρων, οἵτινες ἀνήκουσιν εἰς ἐπικινδύνους ὁμοιογενείας. Ἐνδέχεται δὲ νὰ ἦνε ὁμοιοειδές, ἢ νὰ ἔχῃ ἀκανόνιστον ἐπιφάνειαν, ὡς εἰς τὸ μοσχοκάρυον καὶ τινας φοίνικας, καὶ τότε καλεῖται κεκρυφαλωτόν. § [ἱππολ.] **λεύκωμα,** albugo, n. m. νεφέλιον τοῦ ὀφθαλμοῦ· πάθησις εἰδικὴ τοῦ κερατοειδοῦς χιτῶνος τοῦ βολβοῦ συνισταμένη εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς στιλπνότητος αὐτοῦ. § **λεύκωμα,** leucome ou leucoma, n. m. [παθολογ.] λευκὴ κηλὶς (tache blanche) ἐπὶ τοῦ κερατοειδοῦς τοῦ ὀφθαλμοῦ, τὸ ἀσπράδι εἰς τὸν ὀφθαλμόν. § **λεύκωμα,** album, n. m. παρὰ Ῥωμαίοις ἐκαλεῖτο ὁ λευκὸς γεγυψωμένος πίναξ, ἐφ' οὗ ἐγράφοντο ὅσαι πράξεις ἦσαν προωρισμέναι πρὸς δημοσίευσιν, οἷον τὰ χρονικὰ τῶν ποντιφήκων, τὸ ἔδικτον τοῦ πραίτωρος, ὁ κατάλογος τῶν συγκλητικῶν ἢ τῶν ἐνόρκων, ὁ τῶν προγραφομένων, αἱ γνωστοποιήσεις περὶ δικαστικῶν δημοπρασιῶν, κτλ. Κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους διετηρήθη τὸ ὄνομα **λεύκωμα** διὰ βιβλία ἐκ πολλῶν ἀγράφων φύλλων, προωρισμένων ἵνα ἐν αὐτοῖς ἐγγράφωσι τὰ ὀνόματά των ἢ ῥητόν τι ἢ ποίημα, κτλ. διάφορα πρόσωπα, ὧν ἐνθύμιον ἐπιθυμεῖ νὰ ἔχῃ ὁ τοῦ λευ-

κώματος κάτοχος. Ὁμοίως καλεῖται συχνὰ λεύκωμα καὶ συλλογή τις εἰκόνων ἢ φωτογραφημάτων ἐν βιβλίῳ συνδεδεμένων καὶ παριστωσῶν ἀπόψεις ἢ μνημεῖα χώρας τινός, κτλ. Οὕτω λέγομεν λεύκωμα τῶν Ἀθηνῶν κτλ. καὶ τοιαῦτα λευκώματα συχνὰ προσφέρονται ὡς δῶρα ὑπὸ τῶν πόλεων ἢ ἰδιωτῶν εἰς ἐπίσημα πρόσωπα, πρὸς ἀνάμνησιν λ. χ. τῆς διὰ τῆς πόλεως διελεύσεώς των, κτλ. || γράφω εἰς λεύκωμα, écrire sur un album.

λευκωματοϊδής, ής, ές, albuminoïde, adj. et n. καλοῦνται οὕτως οὐσίαι μὴ οὖσαι ἀκριβῶς λευκώματα, ἀλλὰ δεικνύοντα μεγίστην συγγένειαν πρὸς ταῦτα.

λευκωματουρία, ας, ἡ· albuminurie, n. f. καλεῖται ἡ παρουσία λευκώματος ἐν τοῖς οὔροις. Ταῦτα καὶ ἐν φυσιολογικῇ καταστάσει φαίνεται ὅτι ἐνέχουσιν ἀνεξερεύνητόν τι ποσὸν λευκώματος, ἰδίᾳ κατόπιν μεγάλων σωματικῶν κόπων, ἐπιφερόντων τὴν καταπόνησιν τοῦ μυϊκοῦ συστήματος· ἀλλὰ ἡ σταθερὰ ἐν αὐτοῖς παρουσία εὐεξελέγκτου ποσοῦ λευκώματος ὑποδηλοῖ νοσηρὰν κατάστασιν, τὴν λευκωματουρίαν, ἥτις δὲν εἶνε νόσος, ἀλλὰ σύμπτωμα διαφόρων νόσων, οἷον νεφρίτιδος, καρδιακῶν καὶ πνευμονικῶν νόσων ἐπιφερουσῶν ταραχὴν τῆς κυκλοφορίας ἐν τοῖς νεφροῖς ἢ στάσιν ἐν αὐτοῖς φλεβικοῦ αἵματος, λοιμωδῶν νοσημάτων, δηλητηριάσεων, ἀλλοιώσεων τῆς συστάσεως τοῦ αἵματος, κλπ. Ὁ ἔλεγχος τοῦ λευκώματος ἐν τοῖς οὔροις γίνεται διὰ διηθήσεως αὐτῶν (ὥστε νὰ ὦσι διαυγῆ) καὶ βρασμοῦ, δι' οὗ τὸ λεύκωμα πηγνύμενον θολεῖ τὸ ὑγρόν· ἐπειδὴ ὅμως ἡ αὐτὴ θόλωσις ἐπέρχεται καὶ διὰ καθιζήσεως τῶν ἐν τοῖς οὔροις φωσφορικῶν ἀλάτων, ἐπιχέομεν σταγόνας τινὰς νιτρικοῦ ὀξέος, δι' οὗ ταῦτα μὲν διαλύονται καὶ ἐπανέρχεται ἡ διαύγεια, ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ λευκωματουρίας, τοῦτο ἔτι μᾶλλον πήγνυται εἰς λευκὰς κροκύδας.

λευκωματώδης, ης, ες· albumineux, euse, adj. ὁ περιέχων λεύκωμα, qui contient de l'albumine. **Λευκωματώδεις οὐσίαι** καὶ κοινῶς **λευκώματα** καλοῦνται πλεῖσται ὀργανικαὶ οὐσίαι πολυπλόκου συνθέσεως, περιέχουσαι πᾶσαι ἄνθρακα, ὑδρογόνον, ὀξυγόνον, ἄζωτον καὶ θεῖον, τινὲς δὲ φώσφορον χημικῶς πολὺ πρὸς ἀλλήλας ὅμοιαι, αἵτινες ἄλλαι ἀλλαχοῦ ὑπάρχουσιν ἐν παντὶ ἀνεξαιρέτως ζωϊκῷ καὶ φυτικῷ στοιχείῳ. Καὶ ἐν μὲν τοῖς φυτοῖς ὑπάρχουσιν ἐν σχετικῶς μικρᾷ ποσότητι, ἐπικρατούντων ἐνταῦθα τῶν ὑδατανθράκων, ἀφθονώταται δὲ εἶνε ἐν τοῖς ζώοις. εὑρισκόμεναι ἐν πᾶσι τοῖς ἱστοῖς, ἐν τῷ αἵματι καὶ τοῖς ἐκκρίμασιν αὐτῶν, πλὴν τῶν οὔρων, τοῦ ἱδρῶτος, τῆς χολῆς καὶ τῶν δακρύων, ἅτινα ἐν φυσιολογικῇ καταστάσει στεροῦνται λευκώματος ἢ ἐνέχουσιν ἴσως ἐν ἀσυλλήπτῳ ποσότητι· βλ. **λευκωματουρία.**

λευκών, ῶνος, ὁ· τόπος πεφυτευμένος ἀπὸ λεύκας, lieu planté de peupliers.

λευκῶς, [ἐπίρ.] ἐν λευκῇ καταστάσει, εἰς λευκόν, en blanc ; [μεταφ.] καθαρῶς, σαφῶς, clairement.

λευρός, ή, όν· [διάλ. Οἰνόην] λεπτός, τρυφερός, ἁπαλὸς [ἐπὶ καρπῶν].

'λευτεριά, [δημ.] βλ. **ἐλευθερία.**

λευχαιμία, ας, ἡ· [παθολ.] leucémie (λευκός, blanc καὶ αἷμα, sang) n. f. συνώνυμον τοῦ **λευκοκυτταραιμία,** leucocythémie, n. f. (βλ. λέξιν). Ἡ **λευχαιμία** εἶνε νόσος ἰδιοπαθὴς χαρακτηριζομένη διὰ τῆς ἐν τῷ αἵματι ὑπερμέτρου αὐξήσεως τῶν λευκῶν αἱμοσφαιρίων. Παροδικὴ τοιαύτη αὔξησις συμβαίνει ἐπὶ κυήσεως, λοιμωδῶν νόσων, διαλειπόντων πυρετῶν, πυαιμίας. κτλ. Κατὰ τὴν νόσον ὅμως λευχαιμίαν ἡ πλησμονὴ τῶν λευκῶν αἱμοσφαιρίων εἶνε σταθερὰ καὶ ἡ αὔξησις τοσαύτη, ὥστε ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, ἔχων ἐν φυσιολογικῇ καταστάσει πρὸς τὸν τῶν ἐρυθρῶν ὡς 1 πρὸς 350-500 δύναται νὰ φθάσῃ μέχρις 1 πρὸς 5 ἢ 1 πρὸς 2. Τὸ αἷμα παρίσταται ὠχρόν, ὁ σπλὴν διογκοῦται μεγάλως, μέχρι βάρους 3 - 6 χιλιογράμμων, διογκοῦνται ἐπίσης τὰ λεμφικὰ γάγγλια καὶ συχνὰ τὸ ἧπαρ. Ὁ μυελὸς τῶν ὀστέων διηθούμενος παρέχει ὄψιν κιτρίνην καὶ συχνὰ ταῦτα ἀλγοῦσι πιεζόμενα. Φυσήματα τῆς καρδίας, ἀτονία, παλμός, δύσπνοια, κεφαλαλγία, λιποθυμίαι κτλ. εἰσὶ συνήθη ἐπακολουθήματα τῆς λευχαιμίας, σπανιώτερα δὲ αἱμορραγίαι τῶν σπλάγχνων καὶ ὕδρωψ. Ὡς σύμπτωμα ἡ λευχαιμία παρίσταται ἐπὶ συφίλιδος, μετὰ κακώσεως τοῦ σπληνὸς καὶ τῶν ὀστῶν, μετὰ πνευμονίας κτλ. Ἡ αὐτοπαθὴς δέ, σπανία οὖσα καὶ μᾶλλον τοὺς ἄνδρας προσβάλλουσα, αἰτίαν ἔχει ἴσως ἄγνωστον ἀλλοίωσιν τῶν αἱματοποιητικῶν ὀργάνων ἤτοι τοῦ σπληνός, τῶν λεμφικῶν γαγγλίων καὶ τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστῶν. Διαρκεῖ ἐπὶ μακρότατον χρόνον.

λευχαιμικός, ή, όν· leucémique, adj. λέγεται ὅμως συνήθως γαλλιστὶ leucocuthémique (βλ. **λευκοκυτταραιμικός**).

λευχείματα, τά· τὰ λευκὰ ἐσώρρουχα, τὰ ἀσπρόρρουχα, linge, n. m. lingerie, n. f.

λευχειμονῶ (έω), μέλ. ήσω· εἶμαι ἐνδεδυμένος λευκά, être vêtu de blanc, λευκοφορῶ.

λευχείμων, ων, ον, γεν. ονος· ὁ ἐνδεδυμένος, φορῶν λευκά, vêtu de blanc, **λευκοφόρος.**

λεφαντινὸ 'μύγδαλο, [διάλ. Κύμης] = τὸ ἔχον λεπτὸν φλοιόν.

λεφτάκα, ἡ· [διάλ. Κύμης] λεπτὴ ῥάβδος.

λεφτόκαρον, τό· [διάλ. Ἠπείρου] φουντούκι, **λεπτοκάρυον.**

λεφτοκαρυά, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] φουντουκιά, λεπτοκαρύα.

λεφτός, ή, ό· [δημ.] ἀντὶ **λεπτός,** ή, όν.

λεχομανάω, [διάλ. Ἠπείρου] ἀσθμαίνω ἐκ γήρως ἢ κοπώσεως.

λέχος, εος-ους, τό· κλίνη, lit. n. m. στρῶμα, κοίτη, couche, n. f. καὶ μεταφ. ἡ φωλεὰ τῶν πτηνῶν, nid, n. m.

λεχοῦδι, τό· [δημ.] τὸ ἀρτιγέννητον βρέφος, τὸ **νεογνόν,** τὸ **νήπιον,** **enfant nouveau-né** ; βλ. καὶ **νηνί.**

λεχοῦσα, ἡ· [δημ.] καὶ λεχῶνα, βλ. λεχώ.

λεχουσιά, [δημ.] βλ. λεχωνιά.

λεχώ, οῦς, ἡ (λέχος) καὶ

λεχῶνα, ας, ἡ· [δημ.] λεχοῦσα· γυνὴ ἥτις ἔτεξε, femme accouchée ; femme en couches.

λεχωνεύω, [διάλ. Ἠπείρου] = εἶμαι λεχὼ καὶ διάγω ἐπιλοχίους ἡμέρας.

λεχωνιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] καὶ λεχουσιά, ἡ **λοχεία,** ὁ τοκετός, ἡ γέννα, ἡ γέννησις, couches, n. f. pl. τὸ διάστημα τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν τῆς **λοχείας** ἐν αἷς ἡ λοχεύουσα γυνὴ προφυλάσσεται παντὸς κρυολογήματος· βλ. **λοχεία.**

λεχῷος, ος, ον· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν λεχώ, qui convient aux femmes accouchées.

λέων, οντος, ὁ· κοινῶς τὸ λεοντάρι, lion, n. m. (θηλ. λέαινα, lionne)· ὁ βασιλεὺς τῶν ζώων, ἀνήκων εἰς τὴν τάξιν τῶν σαρκοφάγων θηλαστικῶν καὶ τὴν οἰκογένειαν τῶν αἰλουροειδῶν, ὧν εἶνε τὸ μεγαλείτερον εἶδος. Ἔχει μῆκος 2,5μ. καὶ ὕψος 1μ., πρόσωπον πλατύ, μέτωπον ἐπίπεδον, ὀφθαλμοὺς στρογγύλους, χρῶμα κιτρινόφαιον ἄνευ κηλίδων. Ὁ ἄρρην φέρει μεγαλοπρεπῆ χαίτην· || —, lion, n. m. ὁ ἀστερισμὸς (constellation) ; || θαλάσσιος λέων, lion marin, poisson de mer ; || ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα, à l'ongle on connaît le lion ; || μερὶς τοῦ λέοντος, la part du lion.

λεωφορεῖον, ου, τό· omnibus (buce) n.m. (ἐκ τοῦ λατ. σημαίνοντος δι' ὅλους), pour tous. Εἶδος δημοσίας ἁμάξης χρησιμοποιουμένης εἰς τὰς μεγάλας πόλεις· || θὰ ὑπάγω μὲ τὸ λεωφορεῖον, j'irai par l'omnibus ; || — (ταχύποδος ἅμαξα), diligence, n. f. voiture publique pour voyageurs ; || τὸ ἀγώγιον διὰ λεωφορείου, le port par diligence.

λεωφόρος, ου, ὁ· ὁ ὁδηγὸς (ἁμαξᾶς) τοῦ λεωφορείου, conducteur d'omnibus (de diligence).

λεωφόρος, ἡ· ὁδὸς φέρουσα τὸν λαόν, δι' ἧς διέρχεται ὁ λαός, μεγάλη (εὐρεῖα) ὁδός, le grand chemin, la grande route (ἐκτὸς τῶν πόλεων, grande route (ἐκτὸς τῶν πόλεων), καὶ ἐν γένει boulevard ou boulevart, n. m. πλατεῖα ὁδός, κοινῶς τὸ **βουλεβάρτον**· || — ἡ δημοσία πλατεῖα ὁδός, chaussée, n. f.

ληατριβάρης, [δημ.] pressureur d'olives ; βλ. **ἐλαιοτρίβης.**

ληατριβειόν, τό· [δημ.] moulin à huile ; βλ. **ἐλαιοτριβεῖον.**

ληατρίβω, [δημ.] extraire de l'huile ; βλ. **ἐλαιοτριβῶ.**

ληβέτι(ι), τό· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] λέβης.

ληγαδοῦρα, ἡ· [δημ. ναυτ.] amarrage ; βλ. **ἐπίδεσμος,** ligne d'amarrage ; βλ. **δετηρία**· || — τοῦ μπομπρέσου, βλ. **ἐπίδεσμος** τοῦ προβόλου· || —, δόμος ἐπιδέσμου, βλ. δόμος.

λήγουσα, ης, ἡ· [γραμμ.] βλ. λήγω.

λήγω, μέλ. ήξω, ἀόρ. ἔληξα· παύω, καταπαύω, τελειώνω ἢ τελειόνω, finir, ἀντίθ. τῷ ἄρχομαι· [γραμμ.] καταλήγω, ἔχω κατάληξιν τινά, se terminer ; περατοῦμαι, καταλήγω, aboutir ; [κατα]παύω, cesser ; || ἡ βασιλεία του λήγει, son règne finit ; || [γραμμ.] ὅσα ὀνόματα λήγουσιν εἰς ος, les noms qui se terminent en os ; || [ἡ δίκη] ἔληξεν εἰς συμβιβασμόν, a abouti à une transaction ; || ἔληξεν ὁ θόρυβος, le bruit a cessé ; || ἡ σύνοδος [τῆς Βουλῆς] ἔληξε, la session est close ; || μόλις ἔληξεν ὁ πόλεμος, la guerre à peine terminée ; || ἡ μίσθωσις λήγει μετὰ ἕνα μῆνα, le bail expire dans un mois ; || [ἐμπορ.] ἐπὶ προθεσμιῶν ὡρισμένων ἢ ἐπὶ συμβολαίων, échoir, expirer, prendre fin (ἐπὶ ἑταιρίας), καὶ venir à l'échéance (ἐπὶ γραμματίων) π. χ. τὸ γραμμάτιόν σας λήγει τήν, votre billet est pour le ; || τὸ γραμμάτιόν μου λήγει αὔριον, mon billet échoit demain ; [échoir, χρησιμοποιεῖται εἰς τοὺς ἑξῆς χρόνους καὶ πρόσωπα, il échoit, ils échoient ; il échéait, ils échéaient; il échut, ils échurent ; il écherra, ils écherront ; il écherrait, ils écherraient ; qu'il échée, qu'ils échéent ; qu'il échût, qu'ils échussent ; échu, e, καὶ εἰς τὰ γ' πρόσωπα τῶν συνθέτων χρόνων· κλίνεται δὲ μετὰ τοῦ ῥήματος être] ; || τὸ γραμμάτιον τοῦτο θὰ λήξῃ τῇ 12 προσεχοῦς, cet effet écherra le 12 du prochain ; || τὸ γραμμάτιόν σας πληρωτέον παρὰ τῷ . . . καὶ λῆγον τῇ 17 τρέχοντος δὲν ἐπληρώθη, votre billet domicilié chez . . . et échu le 17 courant n'a pas été payé ; || ἡ προθεσμία λήγει αὔριον, le terme expire demain ; || τὸ συνάλλαγμα ἔληξε, la traite est échue ; || ὁ λήγων μήν, le mois qui va finir ; βλ. καὶ **ἱστάμενος**· || τὸ λῆξαν ἔτος, l'année dernière; || [γραμμ.] ἡ λήγουσα [ἐνν. συλλαβή], la (syllabe) finale. § [σπ. μεταβ.] τελειῶ, περατῶ, περαίνω, clore ; λήγω, περατόω-ῶ, terminer ; περαίνω, δίδω πέρας, mettre fin.

ληγώνω, κτλ. βλ. **λιγόνω, λίγωμα.**

ληθαργέω-ῶ (λήθαργος), μέλ. ήσω, λησμονῶ, oublier, παραδίδω εἰς τὴν λήθην· βλ. καὶ λήθη.

ληθαργία, ας, ἡ· ἡ **λήθαργος,** léthargie, n.f. εἶνε ἡ σοβαρὰ ἐκείνη κατάστασις τοῦ ἀσθενοῦς, καθ' ἣν οὗτος φαίνεται κοιμώμενος χωρὶς νὰ κοιμᾶται καὶ ἀφ' ἧς εἶνε δύσκολον νὰ τὸν ἐξεγείρωμεν, χωρὶς εὐθὺς πάλιν νὰ ἐπαναπέσῃ εἰς αὐτήν. Αἱ ἀσθένειαι τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τῶν νεύρων, οἱ δηλητηριασμοὶ (δι' οἰνοπνεύματος, ὀπίου, κτλ.), οἱ κακοήθεις πυρετοί, ἡ ὀστρακιὰ καὶ ὁ τῦφος ἐπιφέρουσι συχνότατα λήθαργον· || [κατ' ἐπέκτ.] ἡ νάρκωσις, τὸ μισοκοίμισμα, assoupissement, n. m. état d'une personne assoupie (; endormie à demi).

ληθαργικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν, ὁ πάσχων (ἢ ὑποκείμενος) εἰς ληθαργίαν, léthargique, adj. || ληθαργικὴ κατάστασις, état léthargique.

λήθαργος, ου, ὁ· βλ. **ληθαργία.**

λήθη, ης, ἡ· τὸ λησμόνημα, τὸ ξέχασμα, ἡ ἀμνημοσύνη, oubli, n. m. || παραδίδω εἰς λήθην, mettre en oubli, λησμονῶ, oublier ; || περιπίπτω εἰς λήθην, tomber en (dans l') oubli ; || ἐκ λήθης, par oubli ; || ἡ λήθη τοῦ παρελθόντος, l'oubli du passé ; || αἰωνία λήθη, un oubli éternel.

ληϊσμός, οῦ, ὁ (ἡ πρᾶξις), ἡ λεηλασία, ἡ ἁρπαγή, pillage, n. m. ravage, n. m. βλ. καὶ λεία, capture, n. f.

ληϊστήρ, ῆρος, ὁ· capteur, n. m. ὁ λαφυραγωγῶν, λεηλατῶν, διαρπάζων, συλλαμβάνων λείαν, celui qui pille, qui ravage, maraudeur, n. m. βλ. καὶ **διαρπαγὴ** καὶ **σκυλευτής.**

ληκτικός, ή, όν (λήγω)· ὁ περὶ τὸ τέλος εὑρισκόμενος, ὁ λήγων, qui finit ; [γραμμ.] final, e, adj.

ληκύθιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ λήκυθος· ἐπίσης μικρὰ φιάλη, φιαλίδιον, burette, n. f.

λήκυθος, ου, ἡ· [ἀρχαιολ.] lécythe, n. f. (=fiole, flacon) ; δοχεῖον διὰ μῦρα (ἢ ἔλαιον), vase à parfums (;à huile) ; παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐκαλεῖτο οὕτω φιάλη ἢ δοχεῖον στενόλαιμον προωρισμένον ἰδίᾳ δι' ἔλαιον ἢ μῦρα. Πολλαὶ τοιαῦται ἀνευρίσκονται ἰδίᾳ ἐν τοῖς τάφοις, συχνὰ φέρουσαι παντοειδεῖς γραφάς· ἦσαν δὲ συνήθως πήλιναι· ‖ λήκυθος, ἡ· [φυσ.] φιάλη πλατύστομος, bouteille, n. f. π. χ. πρὸς προσδιορισμὸν τοῦ εἰδικοῦ βάρους.

ληλέντα, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἄγριον ἴον κυανοῦν.

λημαλίας, ου, ὁ· κοινῶς τσιμπλιάρης, chassieux, euse, n. βλ. λημαλέος.

λημαλέος, α, ον· (λήμη), κοινῶς ὁ **τσιμπλιασμένος,** τσιμπλιάρης, chassieux, euse, adj. ὁ ἔχων λήμην (τσίμπλαν) εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, qui a de la chassie aux yeux.

λημάω-ῶ, κοινῶς **τσιμπλιάζω,** ἔχω λήμας (τσίμπλαις) εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, avoir les yeux chassieux (=λημαλέους), καὶ κατ' ἐπέκτ. ἔχω ἀσθενῆ τὴν ὅρασιν, avoir la vue faible.

λήμη, ης, ἡ· κοινῶς ἡ **τσίμπλα,** βλ. λέξιν, chassie, n. f. ἡ ἐκρέουσα καὶ περὶ τὸν ὀφθαλμὸν πήζουσα ὕλη [Ἱπποκρ.], humeur visqueuse qui découle des yeux. § [μεταφορ.] τὸ κακόν, mal, n. m. ἡ ἀσθένεια, maladie,n.f.

λῆμμα, τό· [φιλοσ.] prémisse, n. f. ἡ μείζων καὶ ἡ ἐλάσσων πρότασις συλλογισμοῦ. § λῆμμα, lemme, n. m. [πρότασις, proposition] καλεῖται ἰδίως ἐν τῇ Μαθηματικῇ πρότασις ἥτις καθ' ἑαυτὴν μὲν χρήζει ἀποδείξεως, ἅπαξ ὅμως ἀποδειχθεῖσα λαμβάνεται ἐν τοῖς κατόπιν ὡς ἀλήθεια, χωρὶς νὰ ἦνε ἀνάγκη νὰ ἀποδειχθῇ ἐκ νέου εἰς πᾶσαν αὐτῆς ἐφαρμογήν. Ἐν τῇ εὑρέσει π. χ. τοῦ ἀθροίσματος τῶν γωνιῶν πολυγόνου τινός, ὡς λῆμμα λαμβάνεται ὅτι τὸ ἄθροισμα τῶν γωνιῶν παντὸς τριγώνου ἰσοῦται πρὸς δύο ὀρθάς, πρότασις ἥτις ἀλλαχοῦ προαπεδείχθη.

λημερεύω, [διάλ. Οἰνόης] διημερεύω, λημεριάζω.

λημέρι, τό· [δημ.] [γίνεται παρὰ τὸ ολημέριον, διότι τὴν νύκτα μάλιστα ἐξέρχονται καὶ λησταὶ καὶ θηρία εἰς ἁρπαγήν]· μέρος καταφυγῆς (διαμονῆς), lieu de retraite (de séjour), [καὶ ἰδίως τῶν ληστῶν, de brigands] ; ἤτοι τρώγλη, κοίτη, φωλεὰ ληστῶν καὶ ἐν γένει ἀγρίων θηρίων, **repaire,** n. m.

λημεριάζω, μέλ. άσω· [δημ.] κρύπτομαι εἰς δάση καὶ σπήλαια, ἐνδιαιτῶμαι εἰς τοιαῦτα καὶ διημερεύω, ὅθεν διαμένω, διημερεύω, séjourner ; ἐγκαθίσταμαί που, camper.

λημνίσκος, ου, ὁ· μαλλίνη ταινία, bandelette, n. f. ruban, n. m. ‖ —, séton, βλ. **διάσυρτον.**

λημότης, ητος, ἡ· κοινῶς τὸ **τσίμπλιασμα,** maladie des yeux chassieux, la chassie.

λημώδης, ης, ες· κοινῶς **τσιμπλιάρικος,** chassieux, euse, n.

ληνός, οῦ, ὁ καὶ ἡ· cuve, n. f. ἐν γένει σκάφη, ἀγγεῖον ξύλινον δεκτικὸν οἴνου, κάδος, πιθάριον (ἀναλόγως τῷ πράγματι), συνηθέστερον ὅμως τὸ **πατητήριον,** ὁ **ληνός,** ἐν ᾧ πατοῦνται αἱ σταφυλαί, pressoir, n. m. cuve [à vin], n. f.

'ληνύχτιο, τό· [διάλ. Νάξου] ἡ **ὁλονυκτία** τῆς μεγάλης ἑβδομάδος.

λῆξι, ἡ· [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης] τὸ **τέλος.**

ληξιαρχικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὰς ληξιαρχικὰς πράξεις, de l'état civil ; ‖ ληξιαρχικὰ βιβλία, livres des actes [de l'état civil]; βλ. ληξιαρχικαὶ πράξεις· ‖ ληξιαρχικὴ πρᾶξις θανάτου, acte de décès, ἢ πιστοποιητικὸν θανάτου· ‖ ληξιαρχικὴ πρᾶξις γάμου, acte de mariage, ἢ πιστοποιητικὸν γάμου· ‖ ληξιαρχικὴ πρᾶξις γεννήσεως, acte de naissance, ἢ πιστοποιητικὸν γεννήσεως, ἢ γεννητήριος πρᾶξις· ‖ [νομ.] **ληξιαρχικαὶ πράξεις,** actes de l'état civil. Ἡ γέννησις ἐν γάμῳ ἢ καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ καὶ ὁ θάνατος εἰσὶ σπουδαῖα γεγονότα ἐν τῷ ἀστικῷ δικαίῳ, οὐ μόνον ὡς ἀρχὴ καὶ τέλος τῆς προσωπικότητος, ἀλλὰ καὶ ὡς πηγαὶ πολλῶν δικαιωμάτων, ἀναγομένων εἰς τὴν οἰκογενειακὴν τάξιν καὶ τὴν περιουσίαν· διότι ἀπὸ τῆς ὑφ' ὡρισμένων συζύγων γεννήσεως παράγεται ἡ πατρικὴ ἐξουσία καὶ ἡ συγγένεια, ἀπὸ δὲ τῆς πρὸς ὡρισμένον πρόσωπον συγγενείας καὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἡ κληρονομικὴ διαδοχή· τέλος ὁ θάνατος λύει τὸν γάμον, τίκτει πάντα τὰ σπουδαῖα τῆς λύσεως αὐτοῦ ἀποτελέσματα διά τε τὸν ἐπιζῶντα σύζυγον καὶ τὰ τέκνα. Ἐντεῦθεν τὸ κοινωνικὸν συμφέρον ν' ἀσφαλίζηται ὅσον οἷόν τε κατὰ τοῦ ἐπισφαλοῦς καὶ πολλάκις δυσεφίκτου μέσου τῶν μαρτύρων ἡ ἀπόδειξις τῶν γεγονότων τούτων, προσαγομένη μόνον διὰ τῆς εἰς ἴδια δημόσια βιβλία ἐγγραφῆς τῆς βεβαιώσεως αὐτῶν. Τὰ βιβλία ταῦτα λέγονται ληξιαρχικά, αἱ δὲ πράξεις ληξιαρχικαί.

ληξίαρχος, ου, ὁ· officier de l'état civil [διδ.] léxiarque ; ὁ ἐπιφορτισμένος τὴν σύνταξιν τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων (actes de l'état civil); ‖ [νομ.] ληξίαρχοι εἰσὶ κατὰ τὸν παρ' ἡμῖν νόμον α') ὁ δήμαρχος καθ' ὅλην τὴν περιφέρειαν τοῦ δήμου ἐξαιρουμένων τῶν ἐχόντων εἰδικὸν πάρεδρον χωρίων· β') ὁ τυχὼν ὑπάρχων εἰδικὸς πάρεδρος τοῦ χωρίου. Ἂν τις αὐτῶν μὴ γινώσκει γράμματα, διορίζεται ἄλλος ληξίαρχος διὰ Βασ. Διατάγματος τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ. Εἰς δήμους ἢ χωρία μεγάλης ἐκτάσεως δύναται νὰ διορισθῇ καὶ ἑτε-

ρος ληξίαρχος· βλ. καὶ **ἀστικὴ κατάστασις.** § — (λῆξις, ἄρχω), lexiarque, n. m. εἷς ἐκ τῶν ἓξ ἀρχόντων ἐν ταῖς ἀρχαίαις Ἀθήναις, ὅστις ἐν ἑκάστῳ δήμῳ ἐνέγραφεν εἰς τὸ ληξιαρχικὸν βιβλίον τοὺς ἐνήλικας καὶ ἔχοντας δικαίωμα ἐκλογικὸν πολίτας, Πολυβ. 8, 104.

ληξιπρόθεσμος, ος, ον· οὗτινος ἡ προθεσμία ἔληξε, échu, e, adj. [γραμμάτιον, δάνειον] βλ. **λήγω**· || [χρηματ.] — δόσις, terminable annuité.

λῆξις, εως, ἡ· τὸ τέλος, fin, n. f. ἡ κατάπαυσις, παῦσις, cessation, n. f. τὸ τέλος, τὸ κλείσιμον, clôture, n. f. λῆξις, ἡ ἔκπνευσις, ἡ πάροδος τοῦ χρονικοῦ διαστήματος, expiration, n. f. échéance, n. f. (π. χ. λῆξις ποινῆς, expiration); || — **προθεσμίας,** expiration de terme; échéance, n. f. || ἡ λῆξις τῆς (βουλευτικῆς) συνόδου, la clôture de la session; || [ἐμπορ.] λῆξις (γραμματίων, συμβολαίων), échéance, n. f. expiration, n. f. || — κινδύνων (ἐπὶ ἀσφαλειῶν), terme, n. m. fin, n. f. || φθάνειν εἰς τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας, parvenir à son terme; || [ἐμπορ.] διὰ τῶν ὁποίων πιστώνομεν ὑμᾶς, ὑπολογίζοντες τόκους ἀπὸ τῶν λήξεων αὐτῶν, dont nous vous créditons, valeur aux échéances.

Λῆξις ἢ πτῶσις γραμματίου ἢ **συναλλαγματικῆς** échéance, n. f. [νομ.] εἶνε ἡ ἐποχὴ τῆς πληρωμῆς αὐτῆς, ὁρίζεται δὲ κατὰ τοὺς ἑξῆς τρόπους:

Εἰς ῥητὴν ἢ τακτὴν προθεσμίαν.	Οἷον τὴν τρίτην προσεχοῦς Δεκεμβρίου.
Μετὰ μίαν ἢ πλειοτέρας ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἐκδόσεως.	Οἷον μεθ' ἡμέρας τριάκοντα.
Μετὰ ἕνα ἢ πλείονας μῆνας ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἐκδόσεως.	Οἷον μετὰ τρεῖς μῆνας.
Μετὰ μίαν ἢ πλειοτέρας συνηθείας.	Οἷον μετὰ δύο συνηθείας. Αἱ συνήθειαι διαφέρουσι κατὰ τόπους· ἐν Γαλλίᾳ μία συνήθεια εἶνε 30 ἡμερῶν· ἐν Λονδίνῳ ἑνός, δύο καὶ τριῶν μηνῶν· Ἐν Ἑλλάδι 21 ἡμερῶν, κτλ.
Ἐν ὄψει ἅμα τῇ ὄψει ἢ ἅμα τῇ ἐμφανίσει.	Τουτέστι καθ' ἣν ἡμέραν ὁ μέλλων νὰ πληρώσῃ βλέπει τὴν συναλλαγματικήν, ἤτοι τῷ ἐμφανίζεται αὕτη.
Μετὰ μίαν ἢ πλειοτέρας ἡμέρας ἀπὸ τῆς ὄψεως.	Οἷον μεθ' ἡμέρας πέντε ἀπὸ τῆς ὄψεως. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ ἀποδέκτης τίθησι τὴν θεώρησιν αὐτοῦ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν τῷ παρουσιάζεται ἡ συναλλαγματική. Οὕτως ἐπὶ συναλλαγματικῆς πληρωτέας μεθ' ἡμέρας πέντε ἀπὸ τῆς ὄψεως παρουσιασθείσης δὲ τὴν 15 Νοεμβρίου ὁ ἀποδέκτης σημειοῖ: Ἐθεωρήθη τὴν 15 Νοεμβρίου καὶ ὑπογράφει. Ἡ συναλλαγματικὴ πληρωθήσεται τὴν 20 Νοεμβρίου.
Μετὰ ἕνα ἢ πλειοτέρους μῆνας ἀπὸ τῆς ὄψεως.	Ὁ ὑπολογισμὸς ἄρχεται, ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ ἀποδέκτης ἔθεσε τὴν θεώρησίν του.
Εἰς πανήγυριν	Ἡ συναλλαγματικὴ λήγει τότε τὴν παραμονὴν τῆς ἡμέρας καθ' ἣν παύει ἡ πανήγυρις, ἢ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πανηγύρεως, ἂν αὕτη εἶνε μονήμερος.

Ἀηοκόκκι, τό· [δημ.] **ἐλαιόκοκκος,** κόκκος ἐλαίας.

Ἀηουκόκκ', τό· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] κόκκοι ἐλαίας.

ληπτέος, α, ον· ὅστις δέον νὰ ληφθῇ, à prendre.

λήπτης, ου, ὁ (λαμβάνω)· ὁ δεχόμενος, ὁ λαμβάνων τι, qui reçoit quelque chose, receveur, euse; ὁ **ἐμπορεπίτροπος,** consignataire, n. m.

λήπτωρ, ορος, ὁ· ὁ λήπτης· βλ. καὶ **μέρος ἐκτελεστικόν.**

λήρημα, ατος, τὸ καὶ

ληρολόγημα, ατος, τό· φλυαρία, bavardage, n. m. ἀνοησία, sottise, n. f. μωρολογίαι, balivernes, sornettes.

ληρολόγος, ου, ὁ καὶ ἡ· φλύαρος, bavard, e; μωρολόγος, qui dit des sottises, des niaiseries; **ληρολόγος, λῆρος,** radoteur, euse, n. qui radote.

λῆρος, ου, ὁ· μωρὰ καὶ ἀνόητος φλυαρία, μωρολογία, φλυαρία, **bavardage,** n. m. radotage, n. m. discours dénué de raison, de sens; radoterie, n. f. extravagances dites

en radotant ; [πληθ.] μωρολογίαι, balivernes ; ὁμιλίαι ἐπὶ ἀσημάντων, μηδαμινῶν πραγμάτων, niaiseries ; ληρήματα, μωρολογίαι, sornettes. § λῆρος=ληρολόγος.

ληρόσοφος, ου, ὁ· λήροις σοφός, ὁ μωρολόγος σοφός, ὁ περὶ μηδαμινῶν ὁμιλῶν, un pédant.

ληρῶ (έω), μέλ. ήσω, φλυαρῶ, παραλαλῶ, μωρολογῶ, dire des niaiseries (des sottises); déraisonner ; radoter, tenir des discours dénués de sens, ὁ ὁμιλῶν ἄνευ ἐννοίας τινός.

ληρώδης, ης, ες· φλύαρος, μωρολόγος, bavard, e ; ἀνόητος, sot, sotte ; niais, e ; μάταιος, futil, e.

λησμονῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀλησμονέω-ῶ (τὸ ἄλλως ξεχάνω καὶ ξεχνῶ), ἐπιλανθάνομαι, oublier, χάνω τὴν μνήμην (τὴν ἐνθύμησιν τινός), perdre le souvenir ; || [μέσ.] λησμονοῦμαι, s'oublier.

λησμοσύνη, ης, ἡ· ἡ ἔλλειψις μνήμης (ἐνθυμήσεως), manque de mémoire ; [σπαν.] oubliance, n. f.

λησταποδοχή, ῆς, ἡ· ἀπόκρυψις ληστοῦ, recèlement de brigands ; recelé de produits de brigandage, ἤτοι ἀπόκρυψις τῶν ληστευθέντων ἀντικειμένων· βλ. καὶ **κλεπταποδοχή**.

λησταποδόχος, ος, ον· ὁ ἀποκρύπτων ληστάς, réceleur de brigands ; ἢ ὁ ἀποκρύπτων τὰ ληστευθέντα ἀντικείμενα, recéleur de produits de brigandage ; βλ. καὶ **κλεπταποδόχος**.

ληστἀρχεῖον, είου, τό· τὸ καταφύγιον, ἡ φωλεὰ τῶν ληστῶν, repaire de brigands ; [μεταφ.] coupe-gorge, n.m. ἤτοι μέρος ἐπικίνδυνον, εἰς ὃ συνάζονται ἀλῆται, κλέπται, κτλ.

λήσταρχος, ου, ὁ· ὁ ἀρχηγὸς τῶν ληστῶν, chef de brigands ; ἢ ἀρχηγὸς ληστρικῆς συμμορίας, chef de bande.

ληστεία, ας, ἡ· τὸ ἔργον τοῦ ληστοῦ, brigandage, n. m. κλοπὴ ἐν δημοσίᾳ ὁδῷ, vol de grand chemin ; πρᾶξις ληστρική, acte de brigandage ; **ληστεία** λέγεται ἡ αὐτογνώμων καὶ βιαία ἀφαίρεσις ἀλλοτρίου κινητοῦ πράγματος ἐπὶ σκοπῷ ἰδιοποιήσεως· || **ληστεία**, brigandage [νομ.] ὡς ἔνοχοι ληστείας τιμωροῦνται α') ὅσοι θέλοντες νὰ λάβωσιν εἰς τὴν κατοχήν των αὐτογνωμόνως ξένην κινητὴν περιουσίαν καὶ νὰ τὴν ἔχωσιν ἀδίκως ὡς ἰδιοκτησίαν των, προσέβαλον διὰ βίας τινά, ἢ ἐπέπεσον κατ' αὐτοῦ ἢ ἠπείλησαν τὸ σῶμα καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ· β') ὅσοι ἐπὶ σκοπῷ κλοπῆς ἐκτὸς τῶν ἐργαλείων, τὰ ὁποῖα φέρουσι μεθ' ἑαυτῶν πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς, εἶνε προσέτι ἐφωδιασμένοι καὶ μὲ ὅπλα καὶ τὰ μετεχειρίσθησαν τωόντι εἰς ἐκφόβησιν ἢ κάκωσιν ἀνθρώπων, εἴτε χάριν ἐκτελέσεως τῆς κλοπῆς ἢ πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ὑφαιρεθέντων πραγμάτων· γ') ὅσοι χωρὶς νὰ ἦνε πρότερον ἐφωδιασμένοι, ἰδίως μὲ ὅπλα, μετεχειρίσθησαν ὅσα τοιαῦτα συνέλαβον ἢ τὰ ὁποῖα ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς κλοπῆς ἐργαλεῖα τὰ στρέφωσιν ὡς ὅπλα κατὰ τὸν ὑπὸ ἐδάφ. β' ὡρισμένον τρόπον διὰ νὰ φέρωσιν εἰς πέρας τὴν μελετηθεῖσαν κλοπήν· δ') ὅσοι διὰ βιαίων πράξεων ἐστέρησαν τινὰ τῶν μέσων τῆς ἀμύνης καὶ ἐν τούτῳ ἐξετέλεσαν ὑφαίρεσιν. Ἡ ληστεία καταδικάζεται εἰς δεσμὰ διὰ βίου καὶ πρόσκαιρα ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῶν ἐγκληματικῶν πράξεων.

λήστευσις, εως, ἡ· ἡ ἀπογύμνωσις (τινὸς διὰ κλοπῆς), dépouillement, n. m. ἡ κλοπή, vol, n. m. [συνεκδ.] σύλησις, ἱεροσυλία, spoliation, n. f.

ληστεύω, μέλ. εύσω, διαπράττω (ἐνεργῶ) ληστείαν, commettre des actes de (; exercer le) brigandage ; κλέπτω ἐν μέσῃ ὁδῷ, voler sur (écumer) les grands chemins ; βιάζω, κλέπτω τινὰ ἐνόπλως, voler à main armée : ἤτοι τοῦ ληστοῦ ὄντος ἐνόπλου. § [συνεκδ.] ἀπογυμνόνω τινά, dévaliser ; dépouiller ; [οἰκ.] brigander.

ληστής, οῦ, ὁ· ὁ ἁρπάζων, γυμνώνων, κλέπτης φανερός, brigand, n. m. ὁ κλέπτων ἐν μέσῃ ὁδῷ, voleur de grand chemin ; κακοῦργος ἔνοπλος, bandit, n. m. βλ. καὶ **ληστεία**· || ληστής, larron, larronnesse, n. (λατ. latro), qui prend furtivement ; || ἐν μέσῳ δύο ληστῶν [φρ. Γρφ.] entre deux larrons.

ληστο-λωποδύται, apaches (ἀπάχαι).

ληστοπραξία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τῆς ληστείας, ἡ **ληστεία**, acte de brigandage.

ληστροσυμμορία, ας, ἡ· συμμορία ληστῶν, bande de brigands.

ληστρικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν ληστήν, de brigand, ἤτοι βίος συμμορίας (=ληστροσυμμορία).

ληστρικῶς, [ἐπίρ.] ὡς ληστής, en (comme un) brigand.

λῆψις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ λαμβάνειν τὸ προσφερόμενον, διδόμενον ἢ ἀποστελλόμενον (ὡς καὶ τὸ ἀποδέχεσθαι), action de recevoir, réception, n. f. (ἐπίσης ἡ ἀποδοχή). § —, τὸ λαμβάνειν (μόνος), ἡ πρᾶξις τοῦ λαμβάνειν (παραλαμβάνειν), action de prendre ; τὸ πάρσιμον, πιάσιμον, prise n. f. καὶ ἐν γένει ἡ παραλαβή, π. χ. παραλαβὴ τῆς ὑπηρεσίας, prise du service ; || — ὕδατος· βλ. **ὑδρόληψις**. || — ἀέρος· βλ. **ἀερόληψις**· || — ἀτμοῦ· βλ. **ἀτμόληψις**· || [στρατ.] λῆψις τῶν σκευῶν, emport d'effet ; λέγονται τὰ δημόσια εἴδη ἱματισμοῦ ἢ ὁπλισμοῦ ἅτινα ὁ λειποτακτῶν στρατιωτικὸς λαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ.

ληψοδοσία, ας, ἡ· τὸ λαμβάνειν καὶ δίδειν, αἱ μεταξὺ ἐμπόρων συμφωνίαι, λογαριασμοί, transaction [de commerce]; (προφ. za), καὶ ἐν γένει αἱ ὑποθέσεις, affaire(s), μεταξὺ ἀτόμων ἐχόντων κοινοὺς λογαριασμούς.

'λιάζω, [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], βλέπε **ἡλιάζω**· ἐκθέτω ἱμάτια ἢ ἄλλο τι εἰς τὸν ἥλιον· [μέσ.] **'λιάζομαι**, **ἡλιάζομαι** = κάθημαι κατὰ ἡλίου, ἵνα θερμανθῶ.

'λιακάδα, βλ. **ἡλιακάδα**.

λιάκατα, τά· [διάλ. Ἠπείρου] τὰ **ἐντόσθια**, ἰδίως μάλιστα τὰ ἔντερα καὶ κάθε τσαλαπατημένον, ὡς ἡ φράσις «θὰ σοῦ 'βγάλω τὰ λιάκατα».

'λιακό, τό· [διάλ. Ἠπείρου] ἡλιακός, ἡλιαστήριον· βλ. **ἡλιακωτόν**.

'λιακωτό, τό· [δημ.] ἀντὶ **ἡλιακωτόν**.

λίαν, [ἐπίρ.] πάνυ, πάρα πολύ, κατὰ πολλά, κατ' ἐξοχήν, ὑπερβολικῶς, très ; fort ; κατὰ πολύ, bien ; πολύ, beaucoup.

λιανεύω, [δημ.] μέλ. εύσω, λεπτύνω, amincir.

λιανίζω, [δημ.] μέλ. ίσω, κόπτω εἰς μικρὰ τεμάχια, hacher (; tailler ; couper) menu ; καταχόπτω, κομματιάζω, déchiqueter ; || — χρέας = χρεωκοπῶ, hacher de la viande.

λιανικός, ή, όν [qui se fait] en détail ; || λιανικὴ πώλησις, vente en détail ; || λιανικὸν ἐμπόριον, commerce en détail, au détail.

λιανικῶς, [ἐπίρ.] λεπτομερῶς, dans toutes ses parties, en détail.

λιάνισμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ λιανίζειν, ἤτοι τοῦ κόπτειν εἰς μικρὰ τεμάχια, τὸ κομμάτιασμα, action de tailler menu [de déchiqueter]; || λιάνισμα χρέατος, τὸ χοπάνισμα, action de hacher.

λιανοκάππαρη, εως, ἡ· [δημ.] ἡ καππαρίς, câpre capucine (n. f.).

· **λιανολίθαρον,** τό· [δημ.] μικρὸς λίθος, petite pierre ; [πληθ.] τὰ λιθαράκια, cailloux, pierraille, n. f.

λιανόν, βλ. λιανός.

λιανοπούλημα (ἢ -πώλημα), ατος, τό· [δημ.] καὶ λιανοποῦλι, ἡ καπηλεία, τὸ πωλεῖν τμηματικῶς, la vente en détail ; vente partielle ; || λιανοπώλημα, regrat, n. m. vente en détail et de seconde main de menues denrées.

λιανοπουλητής (ἢ -πωλητής), οῦ, ὁ· [δημ.] καὶ λιανοπώλης, ὁ πωλῶν λιανικῶς, τμηματικῶς, marchand en détail ; μικροπωλητής, détaillant, n. m. débitant, n. m. regrattier, ière, n. qui revend en détail.

λιανοποῦλι, τό· [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ λιανοπωλεῖν, vente en détail; βλ. λιανοπούλημα.

λιανοπουλῶ (καὶ -πωλῶ) [δημ.], πωλῶ λιανικῶς, τμηματικῶς, vendre en détail détailler (κυρίως διὰ τὰ ῥευστά)· débiter ; regratter (κυρίως ἅλας), revendre en détail.

λιανοπρόσωπος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] λεπτοπρόσωπος.

λιανοπωλεῖον (ὑφασμάτων), τό· ἡ λιανικὴ πώλησις, commerce en détail.

λιανοπώλης, ου, ὁ· βλ. λιανοπουλητής.

λιανός, ή, όν· [δημ.] ὁ λιγνός, ψιλός, λεπτός, fin, e, adj. menu, e, adj. λεπτός, mince; ἰσχνός, maigre, λεπτός. ἰσχνός, grêle; || λιανὴ μέση, taille fine; || πολὺ λιανὸ σχοινί, corde trop menue. § [οὐδ. οὐσ.] λιανόν, centime, n. m. τὸ μικρότερον νόμισμα, π. χ. τὰ χάλκινα)· [εἰς τὴν Ῥώμην] χαλκίον, ἀσσάριον, liard, n. m. [πληθ.] λιανώματα = λιανὰ χρήματα, [menue] monnaie; || δὲν ἔχει λιανόν, il n'a pas le sou ; || δὲν ἔχω (δὲν κρατῶ) λιανά, je n'ai pas de monnaie.

λιανοτούφεκον, τό· [δημ.] οἱ ἀραιοὶ τυφεκισμοί, ἀψιμαχίαι, escarmouche, n. f. οἱ ὑπὸ τῶν ἀκροβολιστῶν ῥιπτόμενοι πυροβολισμοί, tiraillerie, n. f.

λιανοτράγουδα, τά· [δημ.] τὰ δημώδη δίστιχα, distiques populaires.

λιανώματα, τά· [δημ.] λιανὰ χρήματα, μικρὰ κερμάτια, menue monnaie ; βλ. λιανός.

λιάρα, ἡ· [διάλ. Κύμης] ἡ κατὰ τὸ ἥμισυ ἄσπρη καὶ μαύρη. § λιάρα, ἡ κάππα

λιάρος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] ἄσπρος.

'λιάσιμο, τό· [δημ.] βλ. ἡλίασις.

'λιαστός, [δημ.] βλ. ἡλιαστός.

λιατρίζομαι, [διάλ. Ἠπείρου] κόπτομαι, ὀδύρομαι.

λιβαδάκι, τό· [δημ.] μικρὸς λειμών· βλ. λέξιν.

λιβάδι, τό· [δημ.] ὁ λειμών, prairie, n. f. pré, n. m. ὑγρὸς καὶ βοτανώδης τόπος, ὃν ἡ κοινὴ γλῶσσα λιβάδιον λέγει· βλ. καὶ λειμών. § —, ἡ νομή, βοσκή, pâturage, n. m. τόπος ὅπου βόσκουσι τὰ κτήνη· βλ. ὄρος.

λιβαδοπέρδικα, ἡ· [δημ.] τὸ πτηνὸν ἀτταγών, gélinotte, n. f.

λιβάνι, τό· [δημ.] τὸ θυμίαμα, λίβανος, λιβανωτός, encens, n. m. βλ. λίβανος.

λιβανίζω, [δημ.] μέλ. ίσω, θυμιάω-ῶ, θυμιάζω, encenser ; [μεταφ.] ἀντὶ κολακεύω πολύ, flatter avec excès; ἐπαινῶ, ἐγκωμιάζω, louanger ; κολακεύω χαμερπῶς, aduler ; κολακεύω συνεχῶς καὶ χαμέρπως, flagorner.

λιβάνισμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ λιβανίζειν, θυμιάζειν, encensement, n. m. [μεταφ.] ἔπαινος, ἐγκώμια, louange ; χαμερπὴς κολακεία, adulation, n. f. flagornerie, n. f.

λιβανιστῆρι, τό· [δημ.] τὸ θυμιατό, θυμιατήριον, encensoir, n. m.

λιβανός, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] ἐπιθυμητός. ὡραῖος.

λίβανος, ου, ὁ· τὸ θυμίαμα, κοινῶς τὸ λιβάνι, encens, n. m. [χημ.] τὸ γνωστὸν θυμίαμα λαμβάνεται ἐκ τοῦ ἐν Ἀραβίᾳ καὶ τῇ Ἀνατολικῇ Ἀφρικῇ φυομένου δένδρου Bosvelia Casteri, ἐκ τοῦ φλοιοῦ, τοῦ ὁποίου ἐκρέει ἐξ ἐντομῶν γαλακτικὸς ὀπός, ὅστις σκληρυνόμενος παρέχει τοὺς κηροειδεῖς, ἡμιδιαφανεῖς, ὑπολεύκους, ἢ λευκούς, ἢ ὑπερύθρους καὶ διὰ μασήσεως ἀπαλυνομένους γνωστοὺς κόκκους· ἔχει ὀσμὴν βαλσαμώδη, πρὸ πάντων ὅταν καῇ ἐπὶ διαπύρων ἀνθράκων, γεῦσιν δὲ ἀρωματικὴν καὶ πικράν. Συνίσταται ἐκ τερπίνης (7 %), ἀμόρφου, ῥητίνης, ὀξίνου ἀντιδράσεως (50 %), κόμμεος καὶ τινος πικρᾶς ἐκχυλισματικῆς οὐσίας. Χρησιμεύει ἰδίως ὡς θυμίαμα καὶ ὑποκαπνισμούς.

λιβανοφόρος, ος, ον· ὁ παράγων λίβανον, qui produit de l'encens ; [διδ.] thurifère.

λιβανωτίς, ίδος, ἡ· θάμνος ἀρωματικός, κοινῶς δενδρολίβανο, romarin, n. m. arbuste aromatique.

λιβανωτόν, τὸ καὶ

λιβανωτός, ὁ· encens, n. m. τὸ λιβάνι, βλ. λίβανος.

λίβας, ὁ· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ λίψ, ἄνεμος δυτικονότιος (ἰταλ. καὶ κοινῶς γαρμπῆς), garbin, n. m. βλ. ἄνεμος.

λιβελλογραφία, ας, ἡ· τὸ γράφειν λιβέλλους, τὸ ἔργον τοῦ λιβελλογράφου, métier de libelliste, pamphlétarisme, n. m. manie du pamphlet ; emploi systématique du pamphlet.

λιβελλογραφικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν, ἁρμόζων εἰς λιβελλογράφον (ἢ εἰς λίβελλον), de libelliste ; (de libelle) ; de pamphlet; πρόξενος δυσφημίας, δυσφημιστικός, diffamatoire, adj. ὑβριστικός, injurieux, euse, adj.

λιβελλογράφος, ου, ὁ· auteur d'un libelle ; ὁ συντάκτης λιβέλλου, libelliste, n.m. auteur de pamphlets. pamphlétaire ou pamphlétier, n. m. βλ. λίβελλος.

λιβελλογραφῶ (έω), μέλ. ήσω, γράφω λιβέλλους, écrire des libelles (des pamphlets).

λίβελλος, ου, ὁ· δυσφημιστικὸν ἔγγραφον, écrit diffamatoire, libelle, n. m. διατριβὴ σατυρική, ὑβριστική, diatribe, n. m. φυλλάδιον σατυρικόν, δηκτικόν, brochure satirique et mordante ; λίβελλος, pamphlet,n.m. [λέξις ἀγγλ.], petit écrit satirique violent et le plus souvent politique.

λιβοζέφυρος, ου, ὁ· [vent d']ouest-sud-ouest ; κοινῶς ὁ πουνεντογάρμπης, βλ. ἄνεμος.

λιβόνοτος, ου, ὁ· [vent d'] sud-sud-ouest, κοινῶς ὁ ὀστριογάρμπης, βλ. ἄνεμος.

λιβρός, ή, όν· λυβρὸς (προφ. κοινῶς λευρός), λιπόθριξ (ιχος), ras, e ; βλ. καὶ **λυβρός.**

λιβυρνίς, ίδος, ἡ· chebec, n. m. ou péniche, n. m. κοινῶς **μπελοῦ**· μικρὸν σκάφος κωπῆρες καὶ ἱστιοφόρον συνάμα, ταχύπλουν καὶ ἐξωπλισμένον διὰ δύο λατινίων.

'λιγάκι, τό· [δημ. ὄνομα οὐδ. καὶ ἐπίρ.], ὀλιγάκι, **ὀλίγον,** un peu ; πολὺ ὀλίγον, un petit peu ; un brin ; || σὲ λιγάκι [χρον.] ὅσον οὔπω, sous peu ; ἐντὸς ὀλίγου, bientôt ; || ἀπὸ λιγάκι, petit à petit ; κατὰ μικρὰς δόσεις, à petites doses.

λιγγρί, τό· [διάλ. Ἠπείρου] τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ πετεινοῦ κάλλαιον, ἡ **κυρβασία,** κοινῶς ἡ **κακάρα.**

λιγγρίζου, [διάλ. Κύμης] ἐπιδεικνύω τι προκαλῶν τὴν ἐπιθυμίαν τινός· βλ. καὶ **λιγκρινιῶ.**

λίγδα, ας, ἡ· [δημ.] τὸ ῥύπος, crasse, n. f. βλ. καὶ **γλιά**· [ἐν.] πάχος, ἄλειμμα, λῖπος, graisse, n. f. tâche de graisse ; || τὰ χέρια του εἶνε γεμᾶτα λίγδαις, il a les mains toutes grasses.

λιγδερός, ή, όν· [διάλ. Οἰνόης] γλιστερός, ῥυπαρός.

λιγδιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] στίγμα ῥυπαρὸν (ὁ λεκές), tâche de graisse. crasse, n. f. ἤτοι ἡ ἀπομένουσα κηλίς.

λιγδιάζω, [δημ.] βλ. **λιγδόνω.**

λιγδιάρης, α, ικον· [δημ.] ὁ γεμᾶτος ἀπὸ λίγδαις, gras, grasse ; ῥυπαρός, ά, όν, crasseux, euse; βρώμικος, η, ον, sale; ὁ **βρωμιάρης,** βλ. καὶ **λεριάδης.**

λιγδιῶ, [διάλ. Οἰνόης] γίνομαι λιγδερός, ἔχω λίγδες.

λιγδόνω, [δημ.] μέλ. ώσω, ἀλείφω μὲ πάχος, λῖπος, λιπαίνω, graisser ; engraisser ; ῥυπαίνω, λερόνω, encraisser. § [οὐδ.] λιγδόνομαι, ῥυπαίνομαι, se crasser ; [s']encrasser ; s'engraisser ; || λιγδωμένος, crasseux, euse, adj. λελιπασμένος, η, ον· gras, asse, adj.

λίγδωμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ λιγδόνειν, action d'encrasser (d'engraisser); ῥύπανσις, encrassement, n. m.

λιγερός, ή, ό· [διάλ. Ἠπείρου] 1) γλυκύς, εὐάρεστος, νόστιμος· 2) [ἐπὶ φωνῆς] λαμπρά, καθαρά, καλή, ὀξεῖα καὶ διαπεραστική· βλ. καὶ **λιγυρός.**

λιγεύω, [δημ.] (τριτοπρ.) (usité surtout impersonellement) (ἐπιλείπει μοι τὰ τῆς ἰσχύος) χάνω τὸ θάρρος, τὴν ἰσχύν, manquer ; ἐξασθενῶ, défaillir ; || λιγεύει ἡ καρδιά μου, le cœur me manque, je me sens défaillir.

λιγκέρι, τὸ καὶ **λιγκέρα**· [διάλ. Ἠπείρου] =ἀπλάδα (λοπὰς) ἐκ χαλκοῦ· (τὸ πρῶτον εἶνε ὑποκορ. τοῦ δευτέρου).

λιγκρινιῶ, [διάλ. Οἰνόης] ἐπὶ τῇ θέᾳ γαργαλιστικοῦ ἀντικειμένου καταλαμβάνομαι ὑπὸ σφοδρᾶς ἐπιθυμίας νὰ τὸ ἀπολαύσω = στάζουν τὰ σάλια μου· βλ. καὶ **λιγγρίζου.**

λιγνάδα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ ἰσχνότης, maigreur, n. f.

λίγνευμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ ἴσχνανσις, amaigrissement, n. m.

λιγνεύω, [δημ.] μέλ. εύσω, ἀδυνατίζω, ἰσχναίνω, γίνομαι ἰσχνός, maigrir; κατισχναίνω, s'amaigrir (ἐπὶ ἀσθενοῦς). § [μεταβ.] λεπτύνω, amaigrir, κάμνω τι λεπτόν.

λιγνίτης, ου, ὁ· lignite, n. f. φυσικὴ καύσιμος ὕλη προσομοιάζουσα τὸν γαιάνθρακα οὗτινος ὑπολείπεται κατὰ τὴν θερμαντικὴν δύναμιν, ἐξορυσσομένη ἐκ παναρχαίων ὑπογείων στρωμάτων ἔνθα ἐσχηματίσθη, κατὰ πολὺ νεωτέραν τῆς τῶν **γαιανθράκων** (houilles) καὶ **ἀνθρακιτῶν** (anthracites) γεωλογικὴν ἐποχήν, ἐξ ἀπανθρακώσεως κορμῶν καὶ κλάδων προαιωνίου βλαστήσεως. Ὁ **λιγνίτης** ἔχει χρῶμα **φαιὸν** (couleur brune), δι' ὃ καὶ **φαιάνθραξ** (houille brune) καλεῖται, περιέχει δὲ 70 % ἄνθρακα καὶ διατηρεῖ τὴν ἐξωτερικὴν μορφὴν καὶ ὄψιν τῶν ἐξ οὗ παρήχθη ξύλων, ἐξ οὗ **καὶ ξυλίτης** (bois fossile ou bois bitumineux) καλεῖται, καὶ παρουσιάζει θραῦσμα ἀκανόνιστον καὶ δασύτητα 2,26· φλέγεται εὐκόλως καιόμενος μετὰ μακρᾶς λαμπούσης φλογὸς καὶ ἀποδίδει ἄφθονον μελανίζοντα ἀσφαλτώδους ὀσμῆς καπνὸν καὶ τέφραν παρομοίαν τῆς τοῦ ξύλου, διακρίνεται δὲ εἰς **ἀμιγῆ λιγνίτην** (lignite pur), ὅστις εἶνε καθαρός, καὶ εἰς γαιώδη **λιγνίτην** (lignite terreux), ὅστις εἶνε μεμιγμένος μετὰ γαιωδῶν ὑλῶν.

λιγνός, ή, όν· [δημ.] ὁ ἀδύνατος, **ἰσχνός,** maigre, adj. ἤτοι ὁ λεπτὸς καὶ μὴ ἁδρός· λιπόσαρκος, décharné, ée, adj. λεπτός, ἰσχνός, grêle, adj. menu, e. § —, λιγνὸς καὶ ὑψηλός, élancé, ée, adj. ἰσχνός, λεπτός, λελυμένος, délié, ée, adj.

λιγνούτσικος, η, ον· [δημ.] ὑπίσχνος, ὄχι πολὺ λιγνός, maigrelet, ette.

λιγνύς, ος, ἡ· ἡ αἰθάλη (κοινῶς ἡ καπνιά), suie, n. f. fumée, n. f. βλ. **μέλαν** ἐξ αἰθάλης, noir de fumée.

'λιγοζώετος, η, ον· [διάλ. Οἰνόης] ὁ ἔχων ὀλίγην ζωήν, ὀλιγοζώητος, **βραχύβιος.**

'λιγοζωΐα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ὀλιγοζωΐα.

'λιγόζωος, η, ον· [διάλ. Οἰνόης] ὁ ἔχων ὀλίγην ζωήν, ὀλιγόζωος, **βραχύβιος.**

'λιγοθυμιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] βλ. **λειποθυμιά.**

'λιγοθυμῶ, [δημ.] βλ. **λειποθυμῶ.**

'λιγολαγιά, ᾶς, ἡ· [διάλ. Νάξου] ὀλιγολαΐα, **ὀλιγανθρωπία,** ὀλίγος λαός, ὀλίγοι ἄνθρωποι.

λιγόνω, μέλ. ώσω· φέρω, προξενῶ, ἐμποιῶ ἀηδίαν, affadir le cœur, causer de l'affadissement ; ἀηδιάζω, écœurer ; ‖ τὰ γλυκὰ λιγόνουν, les pâtisseries affadissent le cœur. § λιγόνω, χάμνω τινὰ νὰ λιγωθῇ (ἀπὸ τὰ γέλοια, κλπ.), faire pâmer ; [οὐδ. καὶ μέσ.] λιγόνομαι, pâmer, se pâmer ; ‖ λιγώθηκε ἀπὸ τὰ γέλοια, il [se pâma de rire ; ‖ μάτια λιγωμένα, des yeux languissants (langoureux) (ἤτοι ὑγρά, βλέμμα τηκόμενον, Πλούταρ.).

'λιγόπιστος, ος, ον· [δημ.] βλ. **ὀλιγόπιστος.**

'λίγος, η, ον· [δημ.] βλ. **ὀλίγος,** κτλ.

λιγουδιάρης, α, ικο· [δημ.] βλ. γλιγουδιάρης.

'λιγουλάκι, [δημ.] βλ. **λιγάκι.**

λιγοῦρα, ας, ἡ· [δημ.] τάσις πρὸς ἔμετον, ἀηδία, ναυτίασις, mal (soulèvement) de cœur, ναυτίασις, ναυτία, nausée, n. f. ἀηδίασις, affadissement de cœur. § —, ἀτονία, χαύνωσις, langueur, n. f. **ἀδυναμία,** faiblesse, n.f. λιγοψυχιά, pâmoison, n. f.

λιγουρεύω καὶ **λιγουριάζω** [δημ.] τὸ πεινᾶν πολύ, avoir faim; être affamé ; ‖ [συνεκδ.] **ἐποφθαλμιῶ,** convoiter, languir ; **ἐπιθυμῶ,** ὀρέγομαι **ἀθεμίτως**· ‖ **ἐπίσης μαραίνομαι,** χαυνοῦμαι, languir.

'λιγοφαγία, ας, ἡ· [δημ.] τὸ τρώγειν ὀλίγον, action de manger peu.

'λιγόφαγος, ος, ον· [δημ.] **ὀλιγόφαγος,** ὁ ὀλίγον τρώγων, qui mange peu.

'λιγοψυχιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] βλ. **λιγοῦρα.**

'λιγόψυχος, η, ον· [δημ.] βλ. **ὀλιγόψυχος.**

λιγυρός, ά, όν· ἡδύς, γλυκύς, [ἐπὶ φωνῆς] doux, ce, adj. μελωδικός, mélodieux, euse, adj. § [ἐπὶ ἀναστήματος] svelte, adj. dégagé, ée, adj.

λιγυρότης, ητος, ἡ· [ἐπὶ φωνῆς], ἡδύτης, γλυκύτης, douceur, n. f. ἡ μελωδικότης, ἡ μελωδία, mélodie, n. f. ἡδύτης, γλυκύτης, suavité, n. f.

λιγυρῶς, [ἐπίρ.] μελωδικῶς, mélodieusement, adv.

λιγύφθογγος, ος, ον, καὶ

λιγύφωνος, ος, ον, ὁ ἔχων γλυκεῖαν (μελωδικὴν) φωνήν, qui a la voix douce (mélodieuse).

λίγωμα, ατος, τό [δημ.] ἡ ἀηδίασις, affadissement de cœur ; βλ. **λιγόνω, λιγοῦρα.** § —, λιγοψυχιά, pâmoison, n. f. χαύνωσις, langueur, n. f. **ἀδυναμία,** faiblesse, n. f.

λιγωριά, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] στενοχωρία, **λειποθυμία.**

'λιγωριῶ, [διάλ. Οἰνόης] = ὀλιγωριῶ, ὀλίγη ὥρα μὲ χωρίζει ἀπὸ τὸν θάνατον, **λειποθυμῶ.**

λιθαγωγία, ας, ἡ· lithagogie, n. f. ἰδιότης τῶν λιθαγωγῶν φαρμάκων, propriété des médicaments lithagogues.

λιθαγωγός, οῦ, ὁ· louve, n. f. μηχανή τις δι' ἧς ἄγονται (μετακομίζονται) λίθοι. § λιθαγωγός, ός, όν· lithagogue (λίθος, pierre καὶ ἀγωγὸς = παρασύρων, qui entraîne), adj. **κατάλληλος** ἢ θεωρούμενος **κατάλληλος** εἰς τὸ **διευκολύνειν** τὴν **ἐξώθησιν** τῶν συγκριμάτων, propre ou réputé, propre à favoriser l'expulsion des calculs ; ‖ φάρμακον λιθαγωγόν, médicament lithagogue, ἐνεργοῦν τὴν ἔξοδον τῆς ἄμμου ἐκ τῆς κύστεως· ‖ [ούσ.] λιθαγωγόν, un lithagogue.

λιθανθρακίτης, ου, ὁ· ὁ **ὀπτάνθραξ,** coke, n. m. βλ. λέξιν.

λιθάνθραξ, αχος, ὁ· lithantrax (λίθος, pierre καὶ ἄνθραξ, charbon), n. m. εἶδος ἀσφαλτώδους ἄνθραχος, espèce de charbon bitumeuse ; charbon de terre; houille, n. f. βλ. **γαιάνθραξ.**

λίθαξ, αχος ὁ· ὑποχ. τοῦ λίθος, μικρὸς λίθος, λιθαράκι, petite pierre ; ὁ χάλιξ, caillou, n. m. βλ. λέξιν· βλ. ἐπίσης **ἔρμαξ**· λίθακες = ἔρμακες.

λιθαράκι, τό· μικρὸς λίθος, petite pierre ; ὁ **χάλιξ,** caillou, n. m. βλ. λέξιν.

λιθάργυρος, ου, ὁ· litharge, n. f. ὀξείδιον ἀργύρου καὶ μολύβδου **ἡμιϋελώδους** (demi-vitrifié), ὅπερ γεννᾶται κατὰ τὴν τῆξιν τοῦ ἀργύρου· ἀφρὸς ἢ ἄνθος ἀργύρου· ἡ λιθάργυρος χρησιμεύει ὡς **ἀποξηραντικὸν** (siccatif) εἰς τὴν ἐλαιοχρωματιστικήν· ‖ ἡ **χρυσῖτις,** litharge d'or ; ἡ **ἀργυρῖτις,** litharge d'argent, ἤτοι χρυσοκιτρίνη ἢ ἀργυρόλευκος μολυβδῖτις. Τὰ χρώματα ταῦτα λαμβάνει ἡ **λιθάργυρος** ἐκ τοῦ διαφόρου βαθμοῦ τῆς θερμάνσεως· ‖ [χημ.] πρωτοξείδιον ἡμιϋαλώδους μολύβδου χρυσταλλωμένου, protoxyde de plomb cristallisé.

λιθαργυρωτός, ή, όν· litharge, ée ou lithargyré, ée ; [χημ.] qui contient de la litharge, qui est altéré par la litharge, ἤτοι νενοθευμένος διὰ λιθαργύρου, π. χ. οἶνος λιθαργυρωτός, vin lithargyré.

λιθάρι, τό· ὁ **λίθος,** pierre, n. f. βλ. λέξιν· ‖ ῥίπτω τὸ λιθάρι (τὸν δίσκον), lancer la pierre (le disque ; le palet) ; ‖ ῥίχνω (παίζω) τὸ λιθάρι jouer au disque. § —, βλ. **σύγκριμα,** calcul καὶ **λιθίασις.**

λιθάριον, τό· λιθάρια· βλ. **ἐσώμβολα.**

λιθένδυσις, εως, ἡ· καὶ

λιθένδυτον, ου, τό· pérés ou perrés,

n. m. Ἐπένδυμα διὰ λίθων τῶν κλίσεων τῶν χωμάτων ἵνα μὴ ταῦτα καταρρέωσι. Οἱ πρὸς τοῦτο λίθοι δέον νὰ ἔχωσι πάχος τοὐλάχιστον 0,10 καὶ βάθος (queue) 0,25-0,35· || **λιθένδυτον ἄνευ κονιάματος**, perrés à pierres sèches; (ἐπένδυμα διὰ ξηρολίθων κοινῶς ξηρολιθιά)· **τὰ λιθένδυτα** κατασκευάζονται μὲ ἁρμοὺς ἀκανονίστους διὰ λίθων τιθεμένων καθέτως πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς κλιτύος, οὕτως ὥστε ἡ μεγαλειτέρα αὐτῶν διάστασις νὰ εὑρίσκηται κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ πάχους. Ἀνὰ πᾶν τετραγωνικὸν μέτρον τοποθετεῖται εἷς ἐπιμήκης λίθος διήκων τοὐλάχιστον ἐφ' ὅλου τοῦ πάχους τοῦ λιθενδύτου· ὅλα τὰ κενὰ καὶ οἱ ἁρμοὶ πληροῦνται λατυπῶν ὅπως ἀποτελεσθῇ σῶμα ἐντελῶς πλῆρες. Διὰ τὴν στέψιν τοῦ λιθενδύτου ἐκλέγονται κατάλληλοι λίθοι, οἵτινες τοποθετοῦνται οὕτως ὥστε νὰ παρουσιάζωσι τὴν μίαν πλευρὰν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τῶν πρανῶν, τὴν δ' ἑτέραν ἐπὶ τοῦ ὁριζοντίου ἐπιπέδου τῆς στέψεως.

λιθιασικός, ή, όν· lithiasique, adj [χημ.] se disait autrefois de l'acide urique et de certains sels.

λιθίασις, εως, ἡ· [νόσ.] ὁ λίθος, κοινῶς **πέτρα** [ἡ ἐντὸς τῆς κύστεως σχηματιζομένη], pierre, n. f. τὸ σύγκριμα, calcul, n. m. § —, lithiase ou lithiasie, n. f. [παθολ.] πάθησις συνισταμένη εἰς τὸν σχηματισμὸν ἄμμων ἢ μικρῶν λίθων (συγκριμάτων, calculs) ἐν τῷ ὀργανισμῷ, affection qui consiste dans la formation de sables ou de petites pierres dans l'organisme. Ἡ παθολογικὴ κατάστασις τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ καθ' ἣν ἅλατα ὀρυκτὰ ἢ ὀργανικὰ καθιζάνουσιν ἐκ τῶν ὑγρῶν τοῦ ὀργανισμοῦ ἐν οἷς φυσιολογικῶς εἰσι διαλελυμένα καὶ ἀποτελοῦσιν οὕτως ἐν αὐτῷ λίθους δυναμένους νὰ παραστῶσιν εἴτε ὡς κόνις εἴτε ὡς λίθοι διαστάσεων σὺν τῷ χρόνῳ γινομένων μεγίστων. Οἱ συχνότατοι τῶν λίθων τούτων εἶνε οἱ **οὐρόλιθοι** (lithiase urinaire) καὶ οἱ **χολόλιθοι** (lithiase biliaire), ἧττον δὲ συχνοὶ οἱ **ἐντερόλιθοι**, οἱ σιελόλιθοι, κλπ.

λιθικός, ή, όν· lithoïque, adj. ὁ ὁμοιάζων μὲ τὸν λίθον, qui ressemble à la pierre; || κονία λιθική, ciment lithoïque.

λίθινος, η, ον· ὁ ἐκ λίθου, ἀπὸ πέτρα, πέτρινος, de pierre; || — ὑπόγειος ὀχετός, chatière, n. f. || λιθίνη σφαῖρα, βλ. **μυλίας**.

λίθιον, τό· lithium, n. m. μέταλλον κατ' ἐλαχίστας μὲν ποσότητας ἀλλὰ πολλαχοῦ τῆς γῆς εὑρισκόμενον, οἷον ἔν τισιν ἰαματικοῖς ὕδασι (Βάδης, Κορνουαλίας, Βισύ, Κάρλσβαδ, κτλ.), ἐν τῇ τέφρᾳ πολλῶν φυτῶν (τοῦ καπνοῦ, τῶν τεύτλων)· ἀφθονώτερον δέ, μέχρι 4,5 % περιέχεται ἐν τοῖς ὀρυκτοῖς τριφυλλίτῃ, πεταλίτῃ, λεπιδολίθῳ, κτλ. Εἶνε ἓν τῶν χημικῶν στοιχείων, ἔχον σύμβολον Li καὶ ἀτομικὸν βάρος 7,01, χρῶμα λευκὸν ὡς ὁ ἄργυρος, εἶνε δὲ τὸ ἐλαφρότατον ἁπάντων τῶν μετάλλων, ἔχον εἰδικὸν βάρος 0,59. Τήκεται εἰς 180°. Ἐν τῷ ἀέρι ὀξειδοῦται, τὸ δὲ ὕδωρ ἀποσυνθέτει ὡς τὸ κάλιον, δι' ὃ φυλάττεται ἐντὸς πετρελαίου (ἐφ' οὗ ἐπιπλέει). Ἰσχυρῶς θερμανθὲν καίεται μετὰ λευκῆς λαμπροτάτης φλογός. Τὰ ἅλατα αὐτοῦ κεῖνται κατὰ τὰς ἰδιότητας μεταξὺ τῶν τοῦ νατρίου καὶ τῶν τοῦ μαγνησίου. Εἰς τὴν ἰατρικὴν εἰσι χρήσιμα κατὰ τῶν οὐρολίθων (ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ μετάλλου), οὓς διαλύουσιν ἐὰν οὗτοι συνίστανται ἐξ οὐρικοῦ ὀξέος ἢ οὐρικῶν ἁλάτων, δίδοται δὲ ἰδίως τὸ ἀνθρακικὸν λίθιον. Χρησιμοποιοῦνται δ' ἐπίσης ἐνίοτε εἰς πυροτεχνήματα, ὡς παρέχοντα εἰς τὴν φλόγα λαμπρῶς ἐρυθρὰν χροιάν. Ἐν γένει ὅμως εἰσὶν ὀλιγόχρηστα ὡς λίαν βαρύτιμα.

λιθιάω καὶ

λιθιῶ, μέλ. άσω· πάσχω ἀπὸ λιθίασιν, ἔχω πέτραν εἰς τὴν κύστιν, être malade de la pierre, avoir la pierre; βλ. καὶ λιθίασις.

λιθόβλητος, ος, ον· ὁ βληθεὶς διὰ λίθων, attaqué de coups de pierres, lapidé, ée; || λιθόβλητον πεδίον, lapiaz. βλ. ἔρημος.

λιθοβολέω, βλ. λιθοβολῶ.

λιθοβόλημα, ατος, τό, καὶ

λιθοβόλησις, εως, ἡ, καὶ

λιθοβολία, ας, ἡ· κοινῶς τὸ πετροβόλημα, lapidation, n. f. τὸ διὰ λίθων κτύπημα, attaque à coups de pierres. § **λιθοβολία**, **λιθοβολισμὸς** (ἀρχαῖον), lithobolie, n. f. supplice de la lapidation. § **λιθοβολία**, lancement de la pierre; [ἀγώνισμα] τὸ ῥίψιμον τοῦ **λιθαριοῦ**, ἡ πρᾶξις τοῦ ῥίπτειν τὸ **λιθάρι**.

λιθοβολισμός, οῦ, ὁ· ἡ **λιθοβολία**, lapidation, n. f. λέγεται ἐπίσης ἡ πρᾶξις τοῦ φονεύειν τινὰ διὰ λιθοβολίας, action de tuer à coups de pierres.

λιθοβόλος, ος, ον· ὁ ῥίπτων (ἢ χρησιμεύων πρὸς ἔκριψιν), σφενδονίζων λίθους, λιθοβολῶν, qui jette (ou qui sert à jeter) des pierres. § [οὐσ.] ὁ **λιθοβόλος**, lithobole, n. m. lanceur de pierre (ou de disque; discobole); ὁ ῥίπτων τὸν λίθον. § ἡ λιθοβόλος μηχανὴ ἢ τὸ λιθοβόλον, machine à lancer des pierres, μηχανὴ ῥίπτουσα ἢ ἐκσφενδονίζουσα λίθους, perrier ou périer, n. m. ou perrière (machine), μηχάνημα νευροβλητικὸν ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις δι' οὗ ἐβάλλοντο λίθοι, κτλ. || — ὅλμος, mortier-pierrier ou mortier à pierres; εἶδος ὅλμου δι' οὗ βάλλονται λίθοι· || —, pierrière, n. f. μηχανὴ ἥντινα μετεχειρίζοντο τὸ πάλαι ἵνα βάλλωσι μεγάλα τεμάχια λίθων· || λιθοβόλον, pierrier, n. m. πυροβόλον δι' οὗ ἐβάλλοντο λίθιναι σφαῖραι· ἦτο ἐν χρήσει μέχρι τοῦ τέλους τοῦ XV αἰῶνος.

λιθοβολῶ (έω), μέλ. ήσω, πετροβολῶ, κτυπῶ μὲ λίθους, lapider, attaquer à coups de pierres. § [μέσ.] λιθοβολοῦμαι, se battre à coups de pierres.

λιθογένεσις, εως, ἡ· lithogénésie (λίθος, γένεσις), n. f. μέρος τῆς ὀρυκτολογίας πραγματευόμενον περὶ τῶν νόμων τῆς συστάσεως τῶν λίθων.

λιθογενής, ής, ές· lithogène, adj. ὁ παρέχων γένεσιν εἰς λίθον, qui donne naissance à des pierres; ἐπίσης ὁ σκληρυνόμενος καθὼς

ὁ λίθος ; || κονία λιθογενής, ciment lithogène.

λιθογεωγνωσία, ας, ἡ· lithogéognosie, n. f. ἡ γνῶσις τῶν λίθων, connaissance des pierres.

λιθογλύπτης, ου, ὁ· ὁ γλύφων (σκαλίζων) γράμματα, σημεῖα, κτλ. ἐπὶ λίθων, graveur sur pierre (χαράκτης, σκαλιστὴς ἐπὶ λίθων) καὶ ἐν γένει ὁ γλύπτης, sculpteur, n. m. ὁ ἀνδριαντοποιός, statuaire, n. m. βλ. καὶ λιθογλύφος.

λιθογλυφής, ής, ές· γεγλυμμένος (σκαλισμένος) εἰς λίθον, gravé (taillé) dans (sur) la pierre.

λιθογλυφία, ας, ἡ· lithoglyphie, n. f. ἡ τέχνη τοῦ χαράσσειν ἐπὶ πολυτίμων λίθων, art de graver sur pierre précieuse. § λιθογλυφία, lithoglyphique, n. f. art de graver sur pierre, lithoglyphie. § λιθογλυφία, ας, ἡ· τὸ σκάλισμα ἐπὶ λίθου, ἡ δεξιότης περὶ τὸ σκαλίζειν ἐπὶ λίθου, gravure (ou sculpture) sur la pierre ; ἡ τέχνη τοῦ λιθογλύφου, art du lapidaire, ἡ ἐργασία ἡ τέχνη τοῦ λιθογλύφου, travail ou industrie du lapidaire, lapidairerie, n. f. Ἡ τέχνη τοῦ χαράττειν στοιχεῖα, εἰκόνας, κτλ. ἐπὶ σκληρῶν λίθων καὶ ἰδίᾳ τῶν πολυτίμων χρησίμων οὕτως ὡς δακτυλίων, σφραγίδων, κτλ. εἶνε τέχνη ἀρχαιοτάτη, καθ' ὅλην τὴν ἀνατολικὴν ἀρχαιότητα διαδεδομένη. Ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Αἰθιοπίᾳ κατεσκευάζοντο σκαραβαῖοι ἐξ ἀχάτου, ἰάσπιδος, λαζουλίθου, κτλ. Ἰουδαῖοι δὲ καὶ Φοίνικες καὶ Πέρσαι καὶ Βαβυλώνιοι μετεχειρίζοντο σφραγῖδας καὶ δακτυλίους γεγλυμμένους, ὡς καὶ οἱ Ἕλληνες κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους, καθὰ ἀπέδειξαν αἱ ἀνασκαφαὶ τῶν Μυκηνῶν. Εἰς τὴν ἀκμήν της ἔφθασεν ἡ λιθογλυφία ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὰ ἔτη 460 - 336 π. Χ. ἀξιόλογα δὲ ἔργα παρέσχε καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Διαδόχων. Παρ' Ἕλλησί τε καὶ Ῥωμαίοις κατεσκευάζοντο ἐπίσης ὁλόκληρα δοχεῖα, ἐκπώματα, κτλ. ἐκ λίθων βαρυτίμων διὰ λιθογλυφίας. Ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων μετεδόθη ἡ τέχνη εἰς τοὺς Βυζαντίνους, παρ' οἷς διετηρήθη μέχρι τοῦ ΙΑ' αἰῶνος, ὅτε σχεδὸν ἐξέλιπε.

λιθογλυφικός, ή, όν· lithoglyphique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν λιθογλυφίαν, qui a rapport à la lithoglyphie; || ἐργαλεῖα (ὄργανα) λιθογλυφικά, instruments lithoglyphiques.

λιθογλύφος, ου, ὁ· καὶ **λιθοτέχνης**, lapidaire (ἐκ τοῦ λατ. lapis, πολύτιμος λίθος, pierre précieuse), n. m. graveur sur pierre (en pierres fines) ; ὁ χαράσσων (σκαλίζων) ἐπὶ λίθων (καὶ ἰδίως ἐπὶ πολυτίμων τοιούτων). § **λιθογλύφος**, ὁ· lithoglyphie, n. m. [τεχνολ.] χαράκτης ἐπὶ πολυτίμων λίθων, graveur sus pierre precieuse.

λιθογνωμικόν, τὸ (βιβλίον), σύγγραμμα περὶ τῆς γνώσεως τῶν πολυτίμων λίθων, traité des pierres précieuses.

λιθογνώμων, ων, ον· ὁ γνωρίζων νὰ ἐκτιμᾷ τοὺς πολυτίμους λίθους, connaisseur en pierres fines (précieuses), lapidaire, n. m. ἐπίσης ὁ πωλητὴς τοιούτων, celui qui vend des pierres précieuses.

λιθογραφεῖον, ου, τό· τὸ κατάστημα τοῦ λιθογράφου, atelier de lithographe, lithographie, n. f. imprimerie lithographie = τυπολιθογραφεῖον.

λιθογραφέω, βλ. **λιθογραφῶ**.

λιθογράφημα, ατος, τό· λελιθογραφημένη εἰκών, κτλ. dessin lithographique, etc. lithographie, n. f. κοινῶς τὸ **λιθόγραφον**.

λιθογράφησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ λιθογραφεῖν, action de lithographier, καθὼς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα, lithographie, n. f. ἡ λιθογραφία.

λιθογραφία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τῶν λιθογράφων, lithographie, n. f. art de tracer sur la pierre, au crayon ou à la plume, des plans, dessins, etc. qui peuvent ensuite être reproduits sur papier, étoffe etc. à l'aide de l'impression. Οὕτω καλεῖται ἡ τέχνη, δι' ἧς κατορθοῦται ὁ πολλαπλασιασμὸς πρωτοτύπου τινός, τῇ βοηθείᾳ λιθίνης πλακός, ἐφ' ἧς ἐγράφη τὸ πρωτότυπον. Ἡ ἐπὶ τοῦ λίθου γραφὴ γίνεται κατὰ δύο ἐντελῶς διακεκριμένους τρόπους, εἴτε δηλ. διὰ χαράξεως τῶν χαρακτήρων ἐπὶ τῆς λιθίνης πλακός, εἴτε διὰ τῆς ἐναποτυπώσεως ἐπ' αὐτῆς τοῦ διὰ χημικῆς λεγομένης μελάνης (encre d'autographie) γεγραμμένου πρωτοτύπου. Ἡ λιθογραφία περιλαμβάνει χρωματολιθογραφίαν καὶ φωτολιθογραφίαν. Ἐκτὸς τοῦ χαράγματος καὶ τῆς αὐτογραφίας, γίνεται ἐπίσης ἐργασία διὰ λιθογραφικοῦ crayon ἐπὶ ἰδιαιτέρου χάρτου καὶ μεταφέρεται, ὡς καὶ αἱ ἄλλαι ἐργασίαι. Τὸ σύστημα τοῦτο εἶνε κατάλληλον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δι' εἰκόνας ἢ προσωπογραφίας.

λιθογραφία, lithographie, n. f. ὀνομάζεται ἐπίσης πᾶν λιθογεγραμμένον ἀντίτυπον ἐπὶ χάρτου. κτλ. feuille, estampe imprimée par le procédé de la lithographie ; || συλλογὴ λιθογραφιῶν, collection de lithographies.

λιθογραφικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν λιθογραφίαν ἢ χρησιμοποιούμενος εἰς αὐτήν, lithographique, adj. || λιθογραφικὴ μελάνη, encre lithographique; || [οὐσ.] **λιθογραφική**, ἡ τέχνη τοῦ λιθογραφεῖν (ἢ τοῦ λιθογράφου), art de lithographier.

λιθογραφικῶς, [ἐπίρ.] διὰ τῆς λιθογραφίας. par la lithographie.

λιθόγραφος, ος, ον· **λιθογραφημένος**, η, ον, lithographié, ée.

λιθογράφος, ος, ὁ· lithographe, n. m. ὁ λιθογράφων, ὁ ἐνασκῶν τὴν λιθογραφίαν, celui qui pratique la lithographie ; || [ἐπιθετικῶς] imprimeur lithograph: = **τυπολιθογράφος**.

λιθογραφῶ (έω), μέλ. ήσω, lithographier (prend deux i de suite aux deux prem. pers. pl. de l'imper. de l'indic. et du prés. du subj. nous lithographiirons ; que vous lithographiiez) ; ἐκτελῶ ἢ λαμβάνω ἀντίτυπα διὰ τῆς λιθογραφίας, exécuter ou reproduire au moyen de la lithographie (ἤτοι τυπόνω διὰ τῆς λιθογραφίας).

λιθοδιώκτης, ου, ὁ· chasse-pierres ; σιδηρᾶ τινα τεμάχια ἐν εἴδει προβόλου ἐπὶ τῶν σιδηροδρομικῶν ἁμαξῶν ἵν' ἀποδιώκωσι τοὺς λίθους καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ἐλασμάτων ξένα σώματα.

λιθόδμητος, ος, ον· κτισμένος διὰ λίθων, λιθόκτιστος, ος, ον, bâti en pierre ; δεδομημένος διὰ λίθων, construit en pierre ; βλ. καὶ **οἰκοδομή.**

λιθοδομή, ῆς, ἡ (ἡ λιθοδόμησις, ἡ λιθοδομία), construction ou maçonnerie en pierres, ἡ ἐκ λίθων δομὴ (**τοιχοποιΐα, τοιχοδομία**)· ‖ — μὲ ἀκανονίστους ἁρμούς, maçonnerie à joints irréguliers ou incertains ; βλ. ἔμπλεκτον εἰς λέξιν **διάταξις** (appareil)· ‖ λιθοδομὴ ἐκ κατωρύχων, maçonnerie de libage (κατῶρυξ, υχος)· ‖ — ἐκ κανονικῶν ἢ σμιλευτῶν λίθων, maçonnerie de moellon parementés ou smillés. Βλ. καὶ **τοιχοποιΐα** ἐν γένει. Ἡ διὰ **ξεστῶν λογάδων** (ἢ μικρῶν) λίθων **οἰκοδομή,** maçonnerie en (ou de) moellons piqués, ἤτοι ἡ τοιχοποιΐα ἧς ξέονται ὀλίγον οἱ ἐν τῷ **προσώπῳ** (parement) τοῦ τοίχου (προόψει) τιθέμενοι λίθοι καὶ δὲν ἐπενδύεται αὕτη διὰ κονιάματος, ἀλλὰ φράσσονται καλῶς οἱ ἁρμοὶ τῶν λίθων δι' ὑδραυλικῆς ἀσβέστου, ὅπως γίνεται τοῦτο ἰδίως εἰς τοὺς τοίχους τῶν ἐξοχικῶν οἰκιῶν, εἰς γεφύρας, κτλ. ‖ **λιθοδομία,** ἡ· **λιθοδομή,** ἡ· **λιθοδόμημα,** τό· maçonnerie en pierres, τοιχοποιΐα ἐκ λίθων· ‖ ξηρολιθοδομή, κοινῶς ἡ **ξηρολιθιά,** maçonnerie en pierres sèches.

λιθοδομία, ας, ἡ· construction ou maçonnerie en pierres : τὰ ἐκ λίθων κατεσκευασμένα μέρη δομῆς τινός. § —, ἡ τοιχοποιΐα [διὰ λίθων ἐν γένει], maçonnerie, n.f. βλ. καὶ **λιθοδομή.**

λιθοδόμημα, ατος, τό· ἡ λιθοδομία, maçonnerie en pierres, τοιχοποιΐα διὰ λίθων.

λιθοδόμος, ου, ὁ· ὁ οἰκοδομῶν μὲ λίθους. κτίστης, maçon, n. m. βλ. καὶ **οἰκοδόμος.**

λιθοδομῶ (έω), μέλ. ήσω, δομῶ (διὰ λίθων), maçonner [en pierres], συνώνυμον τοῦ bâtir un mur, τοιχοδομῶ, **κτίζω.**

λιθοειδής, ής, ές· lithoïde (λίθος, καὶ εἶδος, aspect) adj. ὁ ἔχων τὴν ὄψιν τοῦ λίθου, qui a l'aspect de la pierre.

λιθοθραύστης, ου, ὁ· θραύστης λίθων, ὁ θραύων λίθους, briseur [n. m.] (ἢ casseur) de pierres ; ἐργάτης (ἢ μηχανὴ) θραύων τοὺς λίθους εἰς μικρότερα τεμάχια, ὅστις λέγεται καὶ **λιθοκόπος.** § —, lithofracteur, n. m. ἐκρηκτική τις ὕλη, συνισταμένη ἐκ μίγματος νιτρογλυκερίνης καὶ πυρίτιδος παρεχούσης ἀποτελέσματα διατάσεως λίαν χαρακτηριστικά. Ἡ ὄψις αὐτῆς εἶνε ὑπομέλαινα καὶ φυραματώδης.

λιθόκολλα, ας, ἡ· μίγμα (κόλλα) πρὸς συγκόλλησιν τῶν λίθων, colle à pierre ; λιθογενὴς κονία, ciment (lithogenie); βλ. καὶ **συγκόλλημα,** lithocolle, n. f. μίγμα ὀστρακοκονίας καὶ ῥευστῆς ῥητίνης, ὅπερ χρῶνται οἱ **λιθοτέχναι** διὰ νὰ προσκολλήσωσι τοὺς πολυτίμους λίθους οὓς κατεργάζονται.

λιθοκόλλητος, ος, ον· (κολλάω) ὁ ἔχων ἐπάνω του κεκολλημένους λίθους πολυτίμους, ἢ κεκοσμημένος μὲ πολυτίμους λίθους, incrusté, (orné) de pierres précieuses.

λιθοκονία, ας, ἡ· béton, n. m. βλ. **σκυρόδεμα.**

λιθόκονις, εως, ἡ· poussier de recoupe ἢ ἁπλῶς poussier, n. m. ἤτοι κόνις προερχομένη ἐκ πελεκημάτων λίθων· βλ. καὶ **λατύπη** (ἐκπελέκημα)· ‖ —, εως, ἡ· poussière, n.f. ou poussier, n. m. κόνις προερχομένη ἐκ πελεκημάτων λίθων, γύψου, **κρημνισμάτων** (gravois), κοσκινισμένη διὰ πλέγματος (claie), ἥντινα ἀναμιγνύουσι μετὰ γύψου ἵνα κατασκευάσωσι τὸ **δάπεδον** τῆς **πλακοστρώσεως** (aire d'un carrelage).

λιθοκοπία, ας, ἡ· βλ. **λιθοτομία.**

λιθοκόπος, ου, ὁ· briseur (n. m.) de pierre ; βλ. **λιθοθραύστης**· ‖ —, ὁ λιθοξόος, λιθοτόμος, κοινῶς πετρᾶς, ὁ κόπτων, τέμνων λαξεύων λίθους, tailleur de pierres ; ‖ — (λίθος, κόπτω), couperet, n. m. εἶδος **βαρείας** σφύρας τοῦ λιθοστρώτου, κόπτουσα ἐξ ἀμφοτέρων τῶν **μερῶν,** πρὸς τὸ σχίζειν τὰ λιθόστρωτα.

λιθόκτιστος, ος, ον· κτισμένος διὰ λίθων, bâti en pierre ; βλ. **λιθόδμητος.**

λιθολόγημα, ατος, τό· construction en blocage (ou en blocaille) ; τοιχοδομία κατασκευαζομένη ὑπὸ μικρῶν ἀκατεργάστων λίθων ἀναμεμιγμένων μετὰ κονιάματος (mortier); βλ. **ἐσώμβολα.** § **λιθολόγημα,** τό· pierrée, n. f. ἢ **πέτρωμα,** τὸ (ἀπολίθωσις, ἐκ τοῦ πετρόω) (συνάθροισις λίθων ἢ συναρμογὴ ἐκ λίθων)· καλεῖται οὕτως ὀγκώδης **τοιχοποιΐα** σχηματιζομένη δι' ἐπισωρεύσεως καὶ συγκολλήσεως διὰ κονιάματος τινός, ἀναμὶξ καὶ ἀτάκτως, χαλίκων καὶ λιθάκων οὐχὶ μεγαλειτέρων τῶν δύο πυγμῶν. Κιβώτια ὧν αἱ διαστάσεις εἰσὶν ἀνάλογοι μὲ τὸ πάχος καὶ ὕψος τοῦ τοίχου κατασκευάζονται ἐκ τῶν προτέρων ἵνα **ἐν αὐτοῖς** τεθῶσιν οἱ λίθοι. Ἡ τοιχοποιΐα αὕτη συγκολλᾶται διὰ διαφόρων κονιαμάτων ἀναλόγως **τῆς** ἐν τῷ ὕδατι ἢ ἐκτὸς αὐτοῦ τοποθετήσεώς της.

λιθολογία, ας, ἡ· lithologie (λίθος, pierre καὶ λόγος, discours), n. f. [γεωλ.] μελέτη τῶν ὀρυκτῶν ἑνώσεων (συνδυασμῶν) ἤτοι τῶν πετρωμάτων, étude des associations minérales ou roches ; συνών. τῆς **πετρογραφίας,** pétrographie.

λιθολογικός, ή, όν· lithologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν λιθολογίαν, qui a rapport à la lithologie.

λιθολόγος, ου, ὁ· lithologue, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν λιθολογίαν, celui qui s'occupe de lithologie.

λιθομέτρης, ου, ὁ· (λίθος καὶ μετρῶ), échasse pour ranger les pierres ; **καλεῖται** οὕτως **ἐργαλεῖον** δι' οὗ τάττουσι **κατὰ τάξιν** καὶ **μετροῦσι** τοὺς πρὸς οἰκοδομὴν λίθους (οἰκοδομικούς).

λιθόνω, βλ. **λιθόω.**

λιθοξόος, ου, ὁ· ὁ λαξεύων λίθους (ouvrier) tailleur de pierres ; ὁ μαρμαρουργός, κοινῶς μαρμαρᾶς, marbrier, n. m.

λιθοπελεκητής, οῦ, ὁ· ὁ λιθογλύφος, lapidaire, n. m.

λιθοποίησις, εως, ἡ· enrochement, n. m. ὀγκώδης τοιχοποιΐα· καλεῖται οὕτως ὁ τρόπος τοῦ ἐκτελεῖν ὀγκώδεις τοιχοποιΐας διὰ μεγάλας θεμελιώσεις ἐπὶ ὑποχωροῦντος ἐδάφους (sol mobile); βλ. καὶ **θεμελίωσις**.

λιθοπρίστης, ου, ὁ· scieur (n. m.) de pierre (καὶ μαρμαροπρίστης, scieur de marbres), ὁ πριονίζων λίθους ἢ μάρμαρα.

λιθορριπή, ῆς, ἡ· enrochement, n. m. ἕρμα λίθων. Διον. Βυζ. XXVII. Καταβάλλει δὲ τὸν βυθὸν ἕρμακα λίθων καὶ χῶμα παμμέγεθες. **Λιθορριπή**, ἡ· ἤτοι **ῥιπτοὶ λίθοι**, σωρὸς λίθων ῥιπτομένων ἐν τῷ ὕδατι εἴτε διὰ νὰ κατασκευάσωσι τεχνητὸν ἔδαφος, εἴτε ἵνα προφυλάξωσι τὰς θεμελιώσεις ἐντὸς τῶν ὑδάτων, π. χ. ὅπως πράττωσι διὰ τὰς χηλὰς (jetées) καὶ πρὸ τῶν βάθρων γεφύρας τινός, ἵνα προφυλάξωσι τὰ ἔργα ἀπὸ τὰς **ὑποσκαφὰς** (affouillements); βλ. καὶ **λίθοι ῥιπτοί**· || **λιθορριπὴ** (διὰ ῥιπτῶν λίθων) μὲ ἀκανόνιστον πρόσωπον, enrochement à pierres perdues; || **λιθορριπὴ ἐν ξηρῷ**, ἤτοι ἐκτὸς τοῦ ὕδατος, enrochement à sec; || — μὲ κεκανονισμένον πρόσωπον, enrochement à surface reglée, ὁπότε οἱ λίθοι διατίθενται οὕτως ὥστε · τὸ πρόσωπον νὰ μὴ παρουσιάζῃ ἀνωμαλίας μείζονας τῶν 0,05 - 0,10 τοῦ μ.

λίθος, ου, ὁ· τὸ λιθάρι, ἡ **πέτρα**, pierre, n. f. [βλ. κατωτέρω]· || δὲν ἄφησε λίθον ἐπὶ λίθου, il n'a pas laissé pierre sur pierre; || ἡ φιλοσοφικὴ λίθος, la pierre philosophale; || [οἰκοδ.] βάσις λίθου, lit, n. m. βλ. **βάσις**· || λίθος ἰσοδομικός, arase, βλ. **ἰσοδομικός**· || ῥιπτοὶ λίθοι, βλ. **λιθορριπή**· || ἔμπορος λίθων, carrier, n. m. || [παθολ.] **λίθος**, τὸ **σύγκριμα**, calcul, n. m. || λίθος αὐλακωτός, caniveau, βλ. **αὐλακωτός**· || [γεφ. ὁδοπ.] λίθος ἐπιμήκης, boutisse, n. f. ἀκραῖος λίθος· λέγονται οἱ ἐπιμήκεις λίθοι οἱ τιθέμενοι εἰς τὰ ἄκρα τοῦ λιθοστρώτου (pavé); || boutisses et pavés, ἐπιμήκεις λίθοι καὶ κοινοὶ κυβόλιθοι ἀποτελοῦντες τὰ ἄκρα τοῦ λιθοστρώτου· || — ἐπιμήκης, boutisse, n. f. βλ. καὶ **γωνιόλιθος** καὶ **ἀγκωνάρι**· || — μασχαλιαῖος (γωνιαῖος) τοῦ χάσματος (baie) θύρας ἢ παραθύρου, ἤτοι **ἀγκωνάρι**, écoinçon ἢ écoinson, n. m. || **λίθος συζευκτικός**, harpe, n. f. καλοῦνται οὕτως οἱ ἀφιέμενοι πρὸς τοῦτο ἐξέχοντες λίθοι ἔν τινι τοίχῳ ὅστις πρόκειται νὰ ἑνωθῇ ἀκολούθως μεθ' ἑτέρου τοίχου· βλ. καὶ **συζευτικός**· || λογὰς λίθος ἢ ἀργὸς λίθος, βλ. **λογάς**, moellon, n. m. ἀνέργαστος λίθος, moellon bourru ou brut; γωνιαῖος λίθος, moellon d'angle, βλ. **λογάς**· || κανονικοὶ λίθοι, pierres ou moellons parementés, λέγονται οἱ κανονικοὶ λίθοι οἱ προωρισμένοι ν' ἀποτελέσωσι τὸ πρόσωπον (parement); || λίθος μαλακὸς τῶν τελευταίων διαστρώσεων τοῦ λατομείου ὅστις δὲν εἶνε καλῆς ποιότητος, souchet, n. m. || — ἀκανόνιστος διὰ λιθόστρωτον, pavé de blocage (κυβόλιθος)· || σύννομος λίθος, carreau, n. m. βλ. **σύννομος**· || λίθος ἡρακλεία, ἐκαλεῖτο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὁ **μαγνήτης**· || — κολάσεως, ἡ πέτρα τῆς κολάσεως, pierre infernale, ὁ εἰς ῥαβδία νιτρικὸς ἄργυρος· || — κυανοῦς, ἡ γαλαζόπετρα, καλεῖται ὁ θειϊκὸς χαλκός· || λυδία λίθος, pierre de touche, ὁ βασανίτης, basalte; || σκληρὸν τοῦ λίθου, vif, n. m. (d'une pierre), λέγεται τὸ ἐναπομένον μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἁπαλοῦ αὐτοῦ μέρους (bousin). § **λίθοι πολυτελεῖς** ἢ **πολύτιμοι** ἢ **τίμιοι**, pierres précieuses, καλοῦνται ὀρυκτά τινὰ ἐν μικρᾷ μὲν ποσότητι εὑρισκόμενα, ἐκπρέποντα δὲ διὰ τὴν διαφάνειαν, τὴν λάμψιν, τὴν ἄχροιαν (καθαρότητα) ἢ τὰ ὡραῖα αὐτῶν χρώματα, τὴν σκληρότητα, τὴν ἐπιδεκτικότητα μεγάλης λειάνσεως· τοιαῦτα δὲ εἰσὶν ὁ ἀδάμας, τὸ ῥουβίνιον, ὁ σάπφειρος, ὁ σμάραγδος, ὁ σπινέλλιος, ὁ χρυσόλιθος, τὸ τοπάζιον, τὸ ζιρκόνιον ἢ ὑάκινθος, ὁ τουρμαλίνης, ὁ κορδιερίτης, ὁ ἀμέθυστος, ὁ ὀπάλιος, ἐνῷ ἄλλα ὀρυκτά, οἷον ὁ χαλκηδόνιος, ὁ ἀχάτης, ὁ ὄνυξ, ὁ σαρδόνυξ, ὁ ἴασπις, τὸ ἤλεκτρον, κλπ., καίπερ ὄντα βαρύτιμα διὰ τὸ σπάνιον αὐτῶν, τὰ χρώματα κλπ. δὲν συγκαταλέγονται εἰς τοὺς πολυτίμους λίθους. Οἱ πολύτιμοι λίθοι χρησιμοποιοῦνται πρὸς κόσμον, οὐχὶ ὅμως ὡς εὑρίσκονται, ἀλλ' ὑφιστάμενοι κατεργασίαν, δι' ἧς προσλαμβάνουσι σχῆμα πολυεδρικόν, καταλληλότατον πρὸς διάθλασιν τοῦ προσπίπτοντος φωτὸς κατὰ ποικίλας διευθύνσεις, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας φαίνονται οὗτοι ὡς ἐκπέμποντες ἀφ' ἑαυτῶν φωτεινὰς ἀκτῖνας ποικιλοχρώμους καὶ λάμποντες· || λίθοι πολύτιμοι (τζοβαϊρικά), des pierres fines; || λίθοι πολύτιμοι, κειμήλια, τζοβαϊρικά, πετράδια κατειργασμένα εἰς κοσμήματα, pierres précieuses, des pierreries, bijoux, n. m. pl. || λίθοι ψευδεῖς, ψευδόπετραι, faux bijoux.

Λίθος, ου, ὁ· ἡ **πέτρα**, pierre, n. f. ὕλη ὀρυκτὴ καὶ στερεά, εὑρισκομένη ἐν τῷ ἐδάφει κατὰ μεγάλους **συμπαγεῖς ὄγκους** (βράχους), ἢ κατὰ **διακεκριμένα στρώματα** σχεδὸν παράλληλα, χρήσιμος εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν οἰκοδομῶν καὶ πάσης ἐν γένει τοιχοποιΐας.

Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ἐξάγουσι λίθους διαφόρων διαστάσεων ἀντέχοντας σχεδὸν ὁμοίως καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις εἰς τὴν πίεσιν, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ αἱ διαστάσεις ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ πάχους τῶν στρωμάτων, ἡ ἀντίστασις ὅμως τῆς συντρίψεως τούτων δὲν εἶνε ἡ αὐτὴ καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις· αὕτη εἶνε μεγαλειτέρα καθέτως τῷ ἐπιπέδῳ τοῦ στρώματος τοῦ λατομείου ἢ κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπιπέδου τούτου. Δέον νὰ προσέχωσι κατὰ τὴν τοποθέτησιν ἐν τῇ τοιχοποιΐᾳ τῶν λίθων τῶν προερχομένων ἐκ διακεκριμένων στρωμάτων, ἵνα τὰ στρώματα ταῦτα ὦσιν ὅσον τὸ δυνατὸν ὁριζόντια, ἤτοι κάθετα ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τῶν πιέσεων· βλ. **στρῶμα** (λατομείου), lit de carrière καὶ **ἀπόστρωσις**, délit, ὀρθία τοποθέτησις λίθου. Ὑπάρχουσι γενικῶς δύο εἰδῶν λίθοι, ὁ **σκληρὸς** (pierre dure) καὶ ὁ **ἁπαλὸς** (pierre tendre) ἢ **μαλακὸς** ὅστις εἶνε καὶ εὔθρυπτος.

Ἑκάστη χώρα παρέχει ἰδίους λίθους ὧν τι-

νων ἀναγνωρίζουσι τὴν ποιότητα παρατηροῦντες τὰ ἀρχαῖα κτίρια.

Ὁ Rondelet **ἐν τῇ οἰκοδομικῇ** αὐτοῦ (art de bâtir) παρέχει πίνακας λίαν περιέργους τῆς ἰσχύος τῶν λίθων συγκριτικῶς πρὸς τὴν εἰδικὴν αὐτῶν **βαρύτητα** (pesanteur spécifique), ἐξάγων τὰ ἑξῆς συμπεράσματα.

1ον) Εἰς ἅπαντα τὰ εἴδη τῶν λίθων, τὸ βάρος, ὁ βαθμὸς τῆς σκληρότητος, ἡ φύσις τοῦ **κόκκου** (grain) καὶ ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον πυκνοτέρα **συνάφεια** (contexture) τῶν μορίων, εἶνε πλεονεκτήματα πηγάζοντα τὰ μὲν ἐκ τῶν δέ.

2ον) Οἱ λίθοι ὧν ὁ χρωματισμὸς κλίνει πρὸς τὸ μέλαν ἢ τὸ κυανοῦν εἶνε σκληρότεροι τῶν **φαιῶν** (pierres grises), οὗτοι δὲ σκληρότεροι τῶν λευκῶν καὶ τῶν **ἐρυθροειδῶν** (rousses)· γενικῶς δὲ οἱ λίθοι οἱ ἔχοντες χρωματισμοὺς ἀραιοτέρους εἶνε ὀλιγώτερον ἰσχυροὶ καὶ βαρεῖς ἀπὸ τοὺς ἔχοντας βαθυτέρους χρωματισμούς.

3ον) Οἱ λίθοι ὧν οἱ κόκκοι εἶνε **ὁμοειδεῖς** (homogènes) καὶ ἡ ὑφὴ ὁμαλή, εἶνε ἰσχυρότεροι ἀπὸ τοὺς ἔχοντας ἀναμίκτους, ἤτοι ἀνομοειδεῖς κόκκους, ἂν καὶ οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἦνε ἐνίοτε σκληρότεροι καὶ βαρύτεροι.

4ον) Τὰ πλεονεκτήματα τῶν λίθων ἐπηρεάζουσι τὸν τρόπον τῆς ἐκ τῆς **καταθλίψεως συντριβῆς** των (écrasement)· οἱ λεπτόκοκκοι (pierre d'un grain fin), οἱ ἔχοντες ὁμοειδῆ καὶ συμπαγῆ σύστασιν καὶ οἵτινες ἀποδίδουσιν ἦχον ὀξὺν ὅταν πλήττωνται διὰ σφύρας, διαιροῦνται εἰς μικρὰ **ἐλασματοειδῆ** ἢ βελονοειδῆ θρύμματα· οἱ μᾶλλον **δύσξεστοι** (plus fières) θραύονται αἰφνιδίως καὶ μετὰ κρότου, μεταβάλλονται δὲ εἰς κόνιν.

5ον) Οἱ ὀλιγώτερον λεπτόκοκκοι λίθοι οἵτινες κρουόμενοι ἀντηχοῦσιν ὀλίγον ἢ καὶ ποσῶς, **ἀποσυντίθενται** διὰ τῆς καταθλίψεως εἰς πυραμίδας ἐχούσας ὡς βάσιν τὰς ἐπιφανείας τοῦ λίθου, τὰς δὲ κορυφὰς πρὸς τὸ κέντρον αὐτοῦ, ἔνθα ὁ λίθος μεταβάλλεται εἰς κόνιν· αἱ δύο πυραμίδες αἱ κατέχουσαι τὸ ἄνω καὶ κάτω μέρος τοῦ στερεοῦ, ἀπωθοῦσι τὰς σχηματιζομένας πυραμίδας πέριξ αὐτοῦ, διαιροῦνται δὲ διὰ κατακορύφων σχισμῶν.

6ον) Ἅπαντα τὰ ὑποβληθέντα εἰς δοκιμασίαν εἴδη τῶν λίθων ἠλαττώθησαν ἐπαισθητῶς καθ' ὕψος πρὶν ἢ συντριβῶσιν ἐκ τῆς καταθλίψεως (avant de s'écraser) ἢ σχισθῶσι. Ἡ ἐλάττωσις αὕτη ἦτο μεγαλειτέρα εἰς τοὺς λίθους τοὺς ἀποσυντιθεμένους εἰς πυραμίδας.

7ον) Ὅταν οἱ λίθοι εἶχον ὕψος μεγαλείτερον τοῦ διπλασίου πλάτους τῆς βάσεώς των τὰ περιλαμβανόμενα τμήματα μεταξὺ τῶν σχηματιζομένων πυραμίδων ἐσχίζοντο κατακορύφως διαιρούμενα εἰς ἐλασματοειδῆ ἢ **βελονοειδῆ θρύμματα** (en lames ou en aiguilles).

8ον) Ἀνεῦρον ἐπίσης ὅτι χρειάζεται μικροτέρα δύναμις ἵνα σχισθῶσιν οἱ σκληροὶ λίθοι ἢ ἵνα συντριβῶσι, ἐνῷ οἱ ἁπαλοὶ λίθοι συντρίβονται μᾶλλον παρὰ νὰ σχισθῶσι.

9ον) Ἀνεῦρον ἐπίσης ὅτι ἡ ἰσχὺς τῶν λίθων τοῦ αὐτοῦ εἴδους εἶνε σχεδὸν ἀνάλογος τοῦ κύβου τῆς εἰδικῆς αὐτῶν **βαρύτητος** (pesanteur spécifique).

Εἰς ὅλα τὰ ἐδάφη περιέχονται βράχοι κατάλληλοι διὰ τὰς οἰκοδομάς, αἱ ἀναγκαῖαι ὅμως συνθῆκαι ἃς βράχος τις πρέπει νὰ ἐκπληροῖ διὰ τὴν διάρκειαν, τὴν στερεότητα οἰκοδομῆς τινὸς καὶ τὴν ἐλάττωσιν τῆς δαπάνης εἰσὶν αἱ ἀκόλουθοι:

1ον) Νὰ εὑρίσκηται εἰς μέγαν ὄγκον.

2ον) Νὰ ἦνε εὔκολος ἡ ἐκ τοῦ λατομείου ἐξαγωγή του.

3ον) Νὰ λαξεύηται εὐκόλως.

4ον) Νὰ ἀνθίσταται εἰς τὰς πιέσεις καὶ τὰς δονήσεις.

5ον) Νὰ ἀνθίσταται εἰς τὴν ἐπήρειαν τοῦ ὕδατος τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ εἴς τινας περιστάσεις καὶ αὐτοῦ τοῦ πυρός.

6ον) Νὰ παρουσιάζῃ πρόσφυσιν τινὰ μετὰ τῶν κονιαμάτων.

Οἱ λίθοι ἀναλόγως τῆς συστάσεώς των, ἤτοι ὑπὸ χημικὴν ἔποψιν δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τὰς ἑξῆς κατηγορίας, ἤτοι εἰς **ἀργιλώδεις**, **τιτανολίθους** (ἀσβεστολίθους), γυψώδεις, εἰς τοὺς ἐν γένει **σπινθηροβολοῦντας** διὰ τῆς κρούσεώς των πρὸς τὸν χάλυβα, καὶ τοὺς **ἡφαιστείους**.

Ἀργιλώδεις λίθοι, pierres argileuses. Ὁ χαρακτὴρ τῶν ἀργιλωδῶν πετρωμάτων εἶνε τὸ νὰ μὴ **ἀναβράζωσι** (de ne pas faire effervescence) διὰ τῆς ἐπαφῆς των μετὰ τῶν ὀξέων, νὰ σκληρύνωνται ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ συνήθους πυρός, νὰ μὴ παράγωσι σπινθῆρα διὰ τῆς κρούσεώς των μετὰ τοῦ χάλυβος, ἐκτὸς ἐὰν περιέχωσι μόρια **πυριτίου** (silice), καὶ νὰ μὴ μεταβάλλωνται οὔτε εἰς ἄσβεστον οὔτε εἰς γύψον (plâtre). Τὰ εἰρημένα πετρώματα εἶνε μᾶλλον λεῖα κατὰ τὴν ἁφὴν καὶ εὑρίσκονται εἰς λεπτὰ στρώματα εὐκόλως διαχωριζόμενα εἰς φυλλίδας, παρέχουσι δὲ πλάκας χρησίμους πρὸς ἐπίστρωσιν, πρὸς **ἐπιστέγασιν** οἰκιῶν καὶ ἄλλας χρήσεις· τοιοῦτοι εἰσὶν οἱ **τάλκαι** (talcs) καὶ οἱ διαφόρων εἰδῶν **σχιστόλιθοι**· βλ. λέξιν.

Οἱ ἀργιλώδεις λίθοι οἵτινες εἶνε πάντοτε σχιστόλιθοι, δὲν ἐκπληροῦσι σχεδὸν ποτὲ τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας συνθήκας διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν οἰκιῶν, τοίχων, κτλ.

Τιτανόλιθοι (ἀσβεστόλιθοι), pierres calcaires ou pierres à chaux. Οὗτοι εὑρίσκονται κατὰ μεγάλην ποσότητα ἐν τῇ φύσει καὶ ὑπὸ ἀπείρους χρωματισμοὺς καὶ ποιότητας (βλ. τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ Rondelet), καὶ εἶνε ἐν μεγίστῃ χρήσει εἰς τὰς οἰκοδομάς. Χαρακτηριστικαὶ ἰδιότητες τούτων εἶνε αἱ ἑξῆς:

1ον) ὅτι χαράσσονται εὐκόλως ὑπὸ τῆς αἰχμῆς μαχαίρας.

2ον) ὅταν ἐπ' αὐτῶν χυθῇ σταγὼν νιτρικοῦ ἢ ἄλλου τινὸς ὀξέος, λαμβάνει χώραν ἀναβρασμός, τούτου ἕνεκεν εἶνε ἐντελῶς διαλυτοὶ ἐντός αὐτῶν.

3ον) τριβόμενοι πρὸς τὸν χάλυβα δὲν παράγουσι σπινθῆρας, καὶ

4ον) ὑποβαλλόμενοι εἰς ἰσχυρὰν θερμοκρασίαν μεταβάλλονται εἰς ἄσβεστον.

Ὁ τιτανόλιθος τυγχάνει τὸ κυριώτερον πέτρωμα τῆς διαπλάσεως τῆς Ἑλληνικῆς χερσο-

νήσου, εὕρηται δὲ πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος. Ἐκ τούτου σύγκεινται οἱ περὶ τὰς Ἀθήνας βουνοί, χρησιμεύει δὲ ἐν τῇ οἰκοδομικῇ τῆς πόλεως διά τε τὴν λιθοτομίαν καὶ τὴν κατασκευὴν ἀσβέστου. Παρουσιάζεται κρυσταλλικὸς εἴτε ὡς ἄμορφος ὄγκος ὡς ἐν τῷ Λυκαβηττῷ καὶ λοιποῖς πέριξ βουνοῖς, ὀρυσσόμενος πρὸς λιθοδομὴν καὶ ἀσβεστοποιΐαν, εἴτε κατὰ στρώματα, ὡς ἐν τῷ Ὑμηττῷ, ἐξ οὗ τὰ μάρμαρα τοῦ Ὑμηττοῦ δι' ὧν κατασκευάζονται τὰ **κράσπεδα** τῶν πεζοδρομίων (bordures des trottoirs).

Τὸ **μάρμαρον** (marbre) εἶνε ἡ τελειοτέρα κρυστάλλωσις τοῦ τιτανολίθου· ‖ **γυψόλιθοι** ἢ **γυψώδεις λίθοι**, pierres gypseuses; βλ. γύψος, gypse. ‖ **σπινθηροβολοῦντες λίθοι**, pierres scintillantes, εἶνε οἱ παράγοντες σπινθῆρας διὰ τῆς κρούσεώς των μετὰ τοῦ χάλυβος, ἐμπεριέχοντες πυρίτιον (silice)· τοιοῦτοι λίθοι εἶνε οἱ **πυρῖται** (pierres siliceuses), οἱ **γρανῖται** (granites), οἱ **ἀμμῖται** (grès), οἱ **πορφυρῖται** (porphyres).

Ἐν γένει οἱ πυρῖται λίθοι λαξεύονται λίαν δυσκόλως, συνεπῶς δὲν εἶνε λίαν εὔχρηστοι εἰς τὴν κοινὴν λιθοδομήν, ἐκ τούτων οἱ ἀμμῖται χρησιμοποιοῦνται εὐκολώτερον· ‖ **ἡφαίστειοι λίθοι** ἢ πετρώματα, pierre ou roche volcanique; οὗτοι λαξεύονται λίαν δυσκόλως, ὅπως οἱ **τραχῖται** (trachytes), **βασάλται** (basaltes), καὶ λοιπαὶ λάβαι (laves).

Λίθοι κατάλληλοι πρὸς δόμησιν, pierres propres à bâtir.

Αἱ πρωτεύουσαι ἐλλείψεις τῶν πρὸς δόμησιν λίθων εἰσί:

1ον) Ὅταν ἐν αὐτοῖς ὑπάρχωσι κενὰ μέρη ἢ πεπληρωμένα ἐξ ὕλης ἀσθενοῦς ἀντιστάσεως μετατρεπομένης εἰς κόνιν διὰ τῆς κρούσεως τοῦ πρὸς ἐξαγωγὴν ἐργαλείου.

2ον) Ὅταν ἐν τῇ μάζῃ παρουσιάζωνται τεμάχια στρογγύλα ἄνευ προσφύσεως μετ' αὐτῆς.

3ον) Ὅταν τὸ ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ μέρος τοῦ βράχου ἦνε μᾶλλον ἢ ἧττον ἠλλοιωμένον, καὶ

4ον) Οὐσιώδης ἔλλειψις λίθων τινῶν εἶνε ἡ μὴ ἀντοχὴ αὐτῶν εἰς τοὺς πάγους (**παγόπληκτοι**, pierres gélives). Οἱ λίθοι οὗτοι εἶνε ἐν γένει οἱ ὀλιγώτερον πυκνοὶ τῶν τῆς αὐτῆς φύσεως καὶ ἀπορροφῶσιν εὐκόλως τὸ ὕδωρ.

Λίθοι τινὲς ἐνῷ κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ λατομείου ἐξαγωγήν των παρουσιάζουσι τὴν οὐσιώδη ταύτην ἔλλειψιν, ἂν ἐκτεθῶσιν ἐπί τινα χρόνον εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν καθίστανται ἀπρόσβλητοι. Κατὰ τὸν Lyell αἰτία τοῦ φαινομένου τούτου εἶνε ὅτι τὸ ὕδωρ τοῦ λατομείου (ἡ ἐν τοῖς λίθοις ὑγρασία), περιλαμβάνει διάλυσιν τινὰ μεταλλικῶν ὑλῶν, ἃς ἐναποθέτει κατὰ τὴν ἐξάτμισίν του εἰς τὰς μικροσκοπικὰς κοιλότητας τοῦ λίθου. Τῶν τοιούτων λίθων δυνάμεθα νὰ κάμωμεν χρῆσιν ἐν τῇ οἰκοδομικῇ ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐκθέσωμεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐπήρειαν τῆς ἀτμοσφαίρας.

Οἱ λίθοι ἀναλόγως τῶν ἰδιοτήτων αὐτῶν διακρίνονται, εἰς

Σκληρὸς λίθος, pierre dure. Καλεῖται οὕτως ὁ πριονιζόμενος διὰ πρίονος ἄνευ ὀδόντων τῇ βοηθείᾳ ὕδατος καὶ ἄμμου. Ἐκ τῶν σκληρῶν λίθων προέρχονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὰ **σκῦρα** (σκῦρον, ου, τὸ) (**λιανόλιθοι**, morceau de pierres dures cassées); βλ. **σκυρωτὴ ὁδοστρωσία**.

Λίθος **δύσξεστος** ἢ **δυσλάξευτος**, pierre fière; ὁ δυσκόλως κατεργαζόμενος, ὡς εἶνε οἱ πλεῖστοι σκληροὶ λίθοι, ἐξ οὗ ἀποσπῶνται εὐκόλως τεμάχια κατὰ τὴν διὰ τῆς **σμίλης** (ciseau) κατεργασίαν· ‖ **λίθος παγόπληκτος**, pierre gélive; ὅστις δὲν ἀντέχει εἰς τὸν παγετὸν καὶ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τούτου διαχωρίζεται κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν στρωμάτων του. Τοῦτο συμβαίνει συνήθως εἰς τοὺς νεωστὶ ἐκ τοῦ λατομείου ἐξαχθέντας λίθους, οἵτινες δὲν ἀπέβαλον εἰσέτι τὴν ἐν αὐτοῖς ἐνυπάρχουσαν ὑγρασίαν· βλ. ἀνωτέρω **λίθοι κατάλληλοι πρὸς δόμησιν** ‖ **λίθος ἰσχυρός**, pierre vive; ὁ σκληρυνόμενος ἔν τε τῷ λατομείῳ καθὼς καὶ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν ἐξ αὐτοῦ· ‖ **ὁλόλιθος** ἢ **λίθος πλήρης**, pierre pleine; σκληρὸς λίθος ἐντὸς τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχουσιν οὔτε κογχύλια, οὔτε χάλικες, οὔτε ὀπαί, οὔτε ἁπαλὰ μέρη (moies); ‖ **λίθος ὑγιής**, pierre entière ou saine; ὁ μὴ περιέχων νήματα (fils), οὔτε σχίσματα, οὔτε φλέβας (veines), οὔτε ὀπάς· ‖ **πῶρος** (λίθος) ἢ **πωρόλιθος**, pierre poreuse; κοινῶς τὸ **πουρί**· λίθος πορώδης ἤτοι ἔχων πολλὰς ὀπὰς ἢ πόρους, μᾶλλον λευκὸς καὶ εὔθρυπτος, ὅστις εἶνε εἶδός τι μαρμάρου. Τοιοῦτοι λίθοι ὑπάρχουσιν ἐν ἀφθονίᾳ ἐν Πειραιεῖ, Αἰγίνῃ καὶ ἄλλα μέρη, χρησιμοποιοῦνται δ' ὡς ἐκ τῆς εὐκόλου ἐξαγωγῆς καὶ κατεργασίας των ὡς **γωνιόλιθοι** (pierre d'encoignure); ‖ **εὔθρυπτος λίθος**, pierre moulinée; οὗτος μεταβάλλεται εἰς κόνιν πιεζόμενος διὰ τῶν δακτύλων· ‖ **κογχίτης**, ὁ· pierre coquillère (μετὰ καὶ ἄνευ τοῦ λίθος)· λίθος ἐμπεριέχων ἀπολελιθωμένα κογχύλια. Ὑπάρχουσι τοιοῦτοι ἐν Πειραιεῖ, Ψυτταλείᾳ, Μεγάροις, Αἰγίνῃ καὶ ἀλλαχοῦ, εἶνε δὲ ἀργιλοασβεστόλιθοι κάλλιστοι διὰ τὰς οἰκοδομάς. Αἱ συνήθεις διαστάσεις τῶν ἐν Πειραιεῖ ἐξαγομένων τεμαχίων εἶνε 0,60 ἕως 0,95 μήκους καὶ 0,20 ἕως 0,30 πλάτους, ἡ δὲ συνήθης ἑκάστου τούτων τιμὴ εἶνε 0,60 μέχρι δραχμῆς· ‖ **χαλικώδης**, ὁ· pierre de cailloux; λίθος ἀποτελούμενος ἐκ τῆς ἀπολιθώσεως μικρῶν τεμαχίων λίθων ἢ χαλίκων· ‖ **λίθος νηματώδης**, pierre filardeuse; βλ. **νηματώδης**, filardeux; ‖ **λίθος πλακώδης**, pierre délitée; ὅστις περιέχει **νήματα** (fils) κατὰ τὰς διαστρώσεις αὐτοῦ συνεπῶς ἀποχωριζόμενος εἰς πλάκας, χρήσιμος ὡς **ἰσοδομικὸς** λίθος (arase), κτλ. βλ. **διαχωρίζω**· ‖ λίθος **χαλῶς ἐστρωμένος**, pierre bien gisante, οὗτινος αἱ στρώσεις (lits) εἶνε κανονικαί· ‖ **λίθος ἀτελής**, pierre de souchet; ὁ προερχόμενος ἐκ τοῦ κατωτέρου στρώματος τοῦ βράχου ἐν τῷ λατομείῳ, ἤτοι ἀπὸ τὴν ῥίζαν τοῦ βράχου, ὅστις δὲν ἐσχηματίσθη εἰσέτι ἐντελῶς, ἢ ἀπὸ στρῶμα βράχου μὴ καλῶς ἀπολελιθωμένου· ‖ **φυλλώδης λίθος**, pierre feuilletée, καλεῖται ὁ ἀποχωριζόμενος εἰς φυλλίδας, ὅπως οἱ σχιστόλιθοι, κτλ. ‖ **λίθος ὑδα-**

τοσταγής, pierre verte, humide, ou grasse; ἤτοι λίθος ἐξαχθεὶς νεωστὶ ἐκ τοῦ λατομείου, ὅστις δὲν ἀπέβαλεν εἰσέτι τὸ ἐν αὐτῷ ἐνυπάρχον ὕδωρ· οἱ λίθοι οὗτοι προσβάλλονται εὐκόλως ὑπὸ τοῦ πάγου, ἤτοι καθιστῶνται παγόπληκτοι (pierres gélives); βλ. ἀνωτέρω εἰς ἐλλείψεις λίθων 4ον καὶ ἐφεξῆς· || **λίθος διαχωρήσιμος**, pierre moyée; λίθος περιέχων γαιώδη μέρη (moie) συνεπῶς διαχωριζόμενος· || **λίθος ἐντελής**, pierre franche; ἤτοι λίθος ἐσχηματισμένος, ἀναλόγως τοῦ εἴδους του καὶ κανονικὸς ἐν τῇ συστάσει του (texture).

Ὑπὸ ἔποψιν κατεργασίας οἱ λίθοι λαμβάνουσι διαφόρους ὀνομασίας ὡς ἑξῆς· || Τὸ **σκῦρον** (πληθ. τὰ **σκῦρα**), pierre cassée (plul. pierres cassées), διὰ τὸ σχυρωτὸν ὁδόστρωμα· βλ. **σκυρωτὴ** ὁδοστρωσία καὶ **ὁδόστρωμα**· || **λίθος λαξευτὸς** ἢ ξεστός, pierre de taille; ἤτοι λίθος πελεκημένος χρησιμεύων ἐν τῇ οἰκοδομικῇ εἰς τὴν κατασκευὴν κανονικῶν δόμων (assises), ὁπότε χαλεῖται καὶ **πλίνθος** (plinthe) ἢ **σύννομος λίθος** (carreau), καθὼς καὶ εἰς διαφόρους ἄλλας χρήσεις.

Οἱ μεγάλοι **λαξευτοὶ λίθοι** ἐξορύσσονται ἐκ τῶν καλλιτέρων **στρωμάτων τοῦ λατομείου** (bancs de carrière). Δέον νὰ ὦσιν ὁμοφυεῖς (homogènes), μὴ **παγόπληκτοι** (non gélives), ἄνευ φλεβῶν, ἄνευ **μαλακῶν ἐπιδερμίδων** (sans bousin), **ὁλόλιθοι** (pierres pleines), **ἰσόκοκκοι** (d'un grain égal) ἵνα μετὰ τὴν **λάξευσιν** (taille) παρουσιάσωσι **πρόσωπον λίαν** χανονικὸν (parement très-régulier); || **πλίνθος** ἢ **σύννομος λίθος ἄθετος**, pierre de taille non posée; ἤτοι ὁ μὴ τοποθετημένος ἐν τῇ δομῇ· || **λίθος μεγάλης διατάξεως**, pierre de haut appareil; ἤτοι μεγάλων διαστάσεων λίθος, ὅταν ἡ **διάστρωσίς** του (banc) ἐν τῷ λατομείῳ ἔχῃ μέγα ὕψος· βλ. **διάταξις**, appareil (grand); || **λίθος μικρᾶς διατάξεως**, pierre de bas appareil; ἤτοι μικρῶν διαστάσεων λίθος, ὅταν ἡ **διάστρωσίς** του (banc) ἐν τῷ λατομείῳ δὲν ἔχῃ ὕψος μεγαλείτερον τῶν 0,30· βλ. **διάταξις**, appareil (petit); || **λίθος χειρόθετος**, pierre jectice; μικρὸς λίθος δυνάμενος νὰ τοποθετηθῇ διὰ τῆς χειρός· || **λίθος ἁμαξιαῖος** ἢ **ἁμαξοπληθής**, pierre au binard ou d'un fort échantillon; ἤτοι τοσούτων μεγάλων διαστάσεων ὥστε μόνος νὰ ἦνε ἀρκετὸς ἵνα πληρώσῃ φορτηγὸν ἅμαξαν. Τοιοῦτοι λίθοι ἐξάγονται ἐκ τῶν λατομείων **κατὰ παραγγελίαν** τῶν διαστάσεών των, συνεπῶς καλοῦνται καὶ **κατὰ παραγγελίαν λίθοι**· || **κατὰ παραγγελίαν λίθος**, pierre d'échantillon; ὀγκόλιθος ὡρισμένων διαστάσεων **παραγγελλόμενος** ἐν τοῖς λατομείοις· ὅταν ὁ εἰρημένος λίθος ἔχῃ μεγάλας διαστάσεις καλεῖται **ἁμαξιαῖος**· || **γωνιόλιθος**, ὁ ἢ **μασχαλιαῖος**, pierre d'encoignure ou pierre d'angle; **γωνιακὸς** (λίθος), ἢ ἀκρόγωνος λίθος, pierre d'angle ἢ pierre angulaire, κοινῶς τὸ **ἀγκωνάρι**· λίθος τοποθετούμενος εἰς τὰς **εἰσεχούσας** καὶ **ἐξεχούσας** γωνίας κτιρίου τινός. **Πᾶσαι αἱ γωνίαι** τῶν κτιρίων **κατασκευάζονται διὰ γωνιολίθων** οἵτινες φέρονται ἐκ τῶν λατομείων ἡμικατειργασμένοι. Ἐπίσης αἱ γωνίαι τῶν ἀνοιγμάτων (κουφωμάτων, baie) ἐν γένει κατασκευάζονται διὰ μικροτέρων γωνιολίθων καλουμένων κοινῶς **παραγκωνίων**· || **ἀκρόγωνος λίθος**, pierre d'angle ou pierre angulaire; βλ. γωνιόλιθος, pierre d'encoignure; || **λίθος καταμεμερισμένος**, pierre débitée, λίθος ὅστις ἐτμήθη εἰς τεμάχια διὰ τοῦ πρίονος· || **συζευκτικὸς λίθος**, pierre d'attente ou arrachement, λίθος ἐξέχων καὶ ἀφιέμενος πρὸς τοῦτο εἰς τὸ ἄχρον τοίχου τινὸς ἵνα ἑνωθῇ μετὰ τοῦ **ἐγερθησομένου παρακειμένως τοίχου**· || **ἀργὸς λίθος** ἢ **λίθος ἄξεστος, ἀκατέργαστος, ἀνέργαστος**, pierre brute ou non taillée, κοινῶς ἀπελέκητος, ἀκάμωτος, ὁ μὴ ἐξεσμένος ἀλλ' εὑρισκόμενος εἰς τεμάχια ὅπως ταῦτα ἐξήχθησαν ἐκ τοῦ λατομείου· || λίθος ἄξεστος, pierre non taillée, pierre brute; || pierre velue, συνώνυμον τοῦ pierre brute = λίθος ἄξεστος· || **ξηρόλιθος**, ἡ **ξηρολιθιά**, maçonnerie en pierre sèche; τοῖχος ἀνεγειρόμενος μόνον διὰ λίθων ἄνευ συνδετικοῦ τινὸς κονιάματος· βλ. **αἱμασιά**· || **ὁλότμητος λίθος**, gros morceau de pierre, ἤτοι λίθος κεκομμένος εἰς ὁλόκληρα τεμάχια· || **λίθος ὁλοφυής**, gros quartier de pierre, ἤτοι **μονοκόμματος**· || **ὁλότροχος λίθος, πέτρος**, bloc de pierre; πέτρα μεγάλη, κοινῶς τὸ **κοτρόνι**· βλ. **πέτρος**· || pierre de pratique, χαλεῖται οὕτως ὁ **ἀκατέργαστος λίθος** (pierre brute) ὁ χρησιμοποιούμενος χωρὶς νὰ ξεσθῇ ποσῶς, ἀλλ' ὅπως ἐξήχθη ἐκ τοῦ λατομείου· || [οἰκοδ.] **χρησιμοποιῶ καταλλήλως τὸν λίθον**, pratiquer la pierre; καλοῦσιν οὕτως ἐν τῇ **κατεργασίᾳ** (dans l'appareil) τὸ μέσον τῆς καταλληλοτέρας χρησιμοποιήσεως τοῦ λίθου δι' ὅσον οἷόν τε μικροτέρας αὐτοῦ μειώσεως (déchet); || — **ἁπαλὸς** ἢ **μαλακός**, pierre tendre ou molle; χαλεῖται ὁ κατεργαζόμενος εὐκόλως καὶ κατατεμνόμενος διὰ πρίονος ὀδοντωτοῦ· || **λίθος ὁριζοντιωμένος**, pierre sur cales, ἤτοι λίθος ὁριζοντιωθεὶς καὶ στερεωθεὶς δι' ὑποθεμάτων· || **λίθος ἐργόθετος**, pierre de chantier ou en chantier, ἤτοι λίθος τοποθετηθεὶς καταλλήλως ἐπὶ σφηνῶν ἢ ὑποστατῶν ἵνα λαξευθῇ· || **λίθος κεκαθαρμένος**, pierre ébousinée, χαλεῖται ὁ λίθος ἐξ οὗ ἀφῃρέθη τὸ **γαιῶδες** ἢ **ἁπαλὸν αὐτοῦ μέρος** (bousin), ὅπερ **πράττουσιν** ἐν γένει οἱ οἰκοδόμοι πρὸ τῆς ἐντειχίσεως τοῦ λίθου· βλ. καὶ **ἀφαιρῶ**· || **λίθος βραχωτός**, pierre rustiquée, εἶνε ὁ κατειργασμένος μόνον διὰ τῆς **κροταφίδος** (marteau pointu) καὶ παρουσιάζων συνεπῶς ἀνώμαλον ἐπιφάνειαν, ὅπως τὸ κοινῶς λεγόμενον **βραχωτό**· || **λίθος κεστρωτός**, pierre hachée ou layée, χαλεῖται ὁ κατεργασθεὶς διὰ τῆς **κέστρας** (marteau bretté ou laie)· || **λίθος σμιλευτός**, pierre riflée; ὁ διὰ τῆς σμίλης κατειργασμένος· || **λίθος σταυροχάρακτος**, pierre traversée, χαλεῖται ἐκεῖνος οὗτινος τὰ **ὀδοντωτὰ ἴχνη** (brétures) διασταυροῦνται || — ἐντελής, pierre bien faite; συνώνυμον τοῦ pierre franche; || **λίθος ἀπεργασθεὶς** (ἐκ τοῦ ἀπεργάζομαι), pierre faite,

ἤτοι λαξευθεὶς καὶ ἕτοιμος διὰ τὴν τοποθέτησίν του· || **λίθος συναρμοσθείς**, pierre fichée ; λίθος οὗτινος οἱ ἁρμοὶ ἐπληρώθησαν κονιάματος διὰ τοῦ **ἁρμοπρίονος** (fiche); || — διάτονος, pierre parpaigne ; βλ. **διάτονος**· || **ξεστὸς λίθος**, pierre piquée, ἤτοι κατειργασμένος διὰ τῆς κροταφίδος· || **λίθος ὄρθιος**, pierre en délit ; βλ. **ὄρθιος**· || **ῥιπτοὶ λίθοι, ἕρμα λίθων**, pierres perdues (construction en); ἤτοι ὑποστήριγμα ἐκ λίθων· καλεῖται οὕτω δόμησις ὑπὸ τὸ ὕδωρ ἄνευ ὑδροκονιάματος· πρὸς τοῦτο ῥίπτουσι τοὺς λίθους ἐν τῷ ὕδατι χωρὶς νὰ περιορίσωσι τούτους ἐντὸς ὡρισμένου χώρου, ἀφίνουσι δὲ αὐτοὺς μᾶλλον νὰ λάβωσι τὴν **φυσικήν των κλίσιν** (prendre talus); προσέχουσιν ἐν τούτοις νὰ ῥίψωσιν ὀγκολίθους τινὰς εἰς τὰ ἐξωτερικὰ μέρη τῆς κλίσεως, ἵνα στερεωθῇ περισσότερον ἡ δόμησις· βλ. καὶ λιθορριπή, enrochement ; || **τιτανόλιθος** ἢ **ἀσβεστόλιθος**, pierre à chaux; βλ. **ἐν ἀρχῇ**· || **στιλβωτικὴ λίθος**, pierre à brunir ; **αἱματίτης** λίθος (pierre sanguine) χρήσιμος εἰς τὴν στίλβωσιν· βλ. **αἱματίτης**· || **νεροχύτης** ὁ, pierre d'évier ; βλ. λέξιν· || **κίσσηρις**, εως, ἡ καὶ ὀρθότερον κίσηρις, pierre ponce, κοινῶς ἡ **ἐλαφρόπετρα**. Λίθος παραγόμενος ἀπὸ ἡφαιστειώδεις ἐκρύσεις, τοσοῦτον ἐλαφρῶς ὥστε ἐπιπλέει ἐπὶ τοῦ ὕδατος, **πορώδης** (poreuse), **ἰνώδης** (fibreuse) ἢ **ἐξωγκωμένος** (tuméfiée), χρησιμεύει δὲ πρὸς λείανσιν διαφόρων ἀντικειμένων, καθὼς καὶ τῶν μαρμάρων· βλ. **ὀψιανός**, obsidiane; || **ἀκόνη**, ἡ· **θηγάνη**, ἡ· **θήγανον**, τό· pierre à aiguiser ἢ pierre à affiler; κοινῶς τὸ **ἀκόνι**· || **ἐλαιακόνη**, ης, ἡ· τὸ **λαδάκονο**· pierre du levant ou pierre à l'huile ; || — τριπτική, pierre à broyer; λίθος σκληρὸς δι' οὗ τρίβουσι τὰ χρώματα διὰ τοῦ **τριπτῆρος** (molette); || **μαγνήτης λίθος**, pierre d'aimant, βλ. **μαγνήτης**, aimant ; || **γραφικὴ λίθος**, pierre à tracer ; || λιθογραφικὴ λίθος, pierre lithographique ; || **μελαγχρώστης**, ὁ· pierre noir ; ἐκ τοῦ μέλας καὶ τοῦ χρώζω· λίθος τις χρήσιμος εἰς τὸ γράφειν· || **πυρίτης λίθος, πυρόλιθος**, pierre à feu ἢ silex, n. m. κοινῶς **στορναρόπετρα** καὶ **τουφεκόπετρα**· τῶν πυρολίθων ἐγένετο χρῆσις εἰς τὰ παλαιὰ ὅπλα τὰ καλούμενα **μετὰ πυρολίθου** (fusils à pierres), κτλ.·|| **σκῦρον**, τό· **σκίρον**, τό· morceau de pierre (ou de marbre); τὸ κατὰ τὴν λάξευσιν τοῦ λίθου (ἢ μαρμάρου) καταπίπτον τεμάχιον.

λιθόσπερμον, τό· [φυτ.] grémil, n. m. herbe aux perles ; φυτὸν τοῦ ὁποίου τὸ σπέρμα εἶνε σκληρὸν ὡς λίθος· ἐπέτειον ποῶδες φυτὸν τῆς οἰκογενείας τῶν Τραχυφύλλων· ὁ καρπὸς αὐτοῦ εἶνε μικρὸς λευκὸς ἢ ὀλίγον φαιὸς καὶ σχήματος ὠοειδοῦς· ἐξ αὐτοῦ κατασκευάζονται **περιδέραια** ὡς τὰ τῶν μαργαριτῶν καὶ κομβολόγια.

λιθοστράτι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] ὁδὸς (strata) λιθόστρωτος.

λιθόστρωμα, ατος, τό· βλ. **ἐπίστρωσις**, ἐπίστρωμα, pavage, n. m. ou pavé, n. m. || — ἢ ἐπίστρωσις [**ἐπίστρωμα**] διὰ λίθων, pavage en pierres ; || — ἐκ κυβολίθων, pavage d'échantillon ; βλ. καὶ **κυβόλιθος**. § —, tas, n. m. ou tas droit, λέγεται σειρὰ πλακῶν τιθεμένων κατὰ τὸν ἄξονα τῆς ὁδοῦ· || εὐθὺ λιθόστρωμα, une rangée de pavés = σειρὰ κυβολίθων.

λιθοστρώνω, μέλ. ώσω· στρώνω μὲ πλάκας ἢ λίθους, paver ; καὶ γενικώτερον λιθοστρώνω=σχυροστρώνω, ἐπιχαλικόω, empierrer.

λιθόστρωσις, εως, ἡ· ἡ ἐπίστρωσις διὰ λίθων, pavage (n. m.) en pierres ; βλ. **ἐπίστρωσις** (τὸ πρᾶγμα), ἤτοι τὸ ἐκ λίθων στρῶμα, καὶ γενικώτερον λιθόστρωσις = σκυρόστρωσις, χαλικόστρωσις, empierrement (n. m.) ou cailloutis, n. m. § —, pavement, n. m. λέγεται τὸ ἔργον, ἡ πρᾶξις τοῦ λιθοστρώνειν.

λιθοστρώτης, ου, ὁ· paveur, n. m. ὁ ἐδαφοστρώτης, ὁ ὁδοστρώτης ἢ καὶ ἁπλῶς στρώτης (λίθων)· καλεῖται οὕτως ὁ ἐργάτης [ἐκ τοῦ λίθος, ἔδαφος, ὁδὸς καὶ στρώννυμι, στρωννύω]· || πρῶτος λιθοστρώτης, ὁ ἀρχιμάστορης, premier compagnon paveur.

λιθόστρωτον, ου, τό· pavé, n. m. βλ. καὶ **κυβόλιθος**. § —, pavé de blocage, ἢ ἁπλῶς blocage, n. m. λιθόστρωτον δι' ἀκανονίστων λίθων· **χαλντερίμι**. § —, pavage, n.m. (en pierres), ἤτοι **ἐπίστρωσις** διὰ λίθων, βλ. καὶ **λιθόστρωσις**. § — ὁδόστρωμα, βλ. **ὁδόστρωμα**.

λιθόστρωτος, ος, ον· (ὁδός, μέρος), pavé, adj. (chemin, endroit), ἤτοι ἐπιφάνεια κεκαλυμμένη ὑπὸ στρώσεως ἐκ λίθων, κοινῶς τὸ **χαλντερίμι**.

λιθοσυντρίμματα, τά· pierrailles, n. f. pl. συντρίμματα λίθων, τὰ **σκῦρα**· βλ. λέξιν.

λιθόσφαιρα, ας, ἡ· [γεωλ.] lithosphère, n. f. τὸ στερεὸν τῆς γηΐνης σφαίρας μέρος, ὅπερ ἐπικαλύπτει πάντοθεν τὸ κεντρικὸν ῥευστὸν καὶ πεπυρακτωμένον μέρος αὐτῆς. Ἐσχηματίσθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὡς ἐκ τῆς διηνεκοῦς ψύξεως τοῦ ἀρχικῶς ὅλως ῥευστοῦ γηΐνου ὄγκου, οὗ ἡ θερμότης ἀπώλλυτο ἀκτινοβολουμένη πρὸς τὸ πέριξ διάστημα, τὰ δὲ ὕδατα κατέπεσαν ἐπ' αὐτῆς συμπυκνωθέντα διὰ τῆς ψύξεως ἀπὸ τοῦ διαστήματος, ἐν ᾧ ἡωροῦντο τέως ἐν καταστάσει ἀτμῶν. Τὸ πάχος τῆς λιθοσφαίρας ἐκ τῆς εἰς τὰ βαθέα φρέατα (μέχρι 1340 μ.) παρατηρηθείσης κανονικῆς αὐξήσεως τῆς θερμοκρασίας πρὸς τὸ κέντρον κατὰ 3° ἀνὰ 100 μέτρα εἰκάζεται ὅτι εἶνε 70 - 100 χιλιάδων μέτρων. Εἰς τοσοῦτον βάθος ὑποτίθεται ἐπικρατοῦσα θερμοκρασία 2 ½ ἕως 3 χιλιάδων βαθμῶν, εἰς ἣν οὐδὲν τῶν τῆς λιθοσφαίρας συστατικῶν δύναται ν' ἀντιστῇ.

λιθόσφυρα, ας, ἡ· pic, n. m. βλ. **τύκος**.

λιθοσωρειά, ᾶς, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] σωρὸς λίθων.

λιθοτέχνης, ου, ὁ· lapidaire, n. m. βλ. **λιθογλύφος**.

λιθοτομία, ας, ἡ· coupe des pierres [taille des pierres], ἢ **λιθοκοπία**· καλεῖται ἡ τέχνη ἥτις διδάσκει τὸν τρόπον τοῦ τέμνειν τοὺς λίθους καθ' ὡρισμένον τι σχέδιον καὶ τὴν

τοποθέτησιν αὐτῶν ἐπὶ τῆς θέσεώς των, ἵνα ἀποτελέσωσι στερεόν τι σύνολον, καθὼς θόλον, ἀψῖδα, κτλ. βλ. καὶ λαξεύω, tailler ; ‖ σχέδιον λιθοτομίας, pièce (f.) de trait, καλεῖται μικρόν τι σχέδιον τόξου, θόλου, στέγης, λίθου, κτλ. (κοινῶς **ἀχνάρι**, ἤτοι τύπος, ὑποτύπωμα), οὗτινος ἅπαντα τὰ τεμάχια εἰσὶ τετμημένα συμφώνως μὲ τοὺς κανόνας τῆς στερεοτομίας· ὅθεν καὶ ἡ **στερεοτομία** (stéréotomie) καλεῖται art de trait. § **λιθοτομία**, ἡ· lithotomie, n. f. taille; n. f. ἡ διὰ τῆς τομῆς **ἐξαγωγὴ** τοῦ λίθου ἐκ τῆς κύστεως· βλ. καὶ **κυστεοτομία**.

λιθοτόμος, ου, ὁ· ὁ τέμνων λίθους, qui taille la pierre ; tailleur de pierres = λιθοξόος, κοινῶς ὁ **πετρᾶς**· ‖ —, ὁ ἀναπριστής, refendeur, n. m. ὁ τέμνων τοὺς πρὸς κατεργασίαν λίθους. § — [χειρουρ.], ὁ ἐκτελῶν τὴν λιθοτομίαν, opérateur de la taille, lithotomiste ; ‖ —, lithotome, n. m. τὸ χειρουργικὸν ὄργανον δι' οὗ ἐνεργεῖται ἡ λιθοτομία.

λιθοτρίπτης, ου, ὁ· lithotribe, n. m. ou brise-pierre, n. m. χειρουργικὸν ἐργαλεῖον χρήσιμον πρὸς καταστροφὴν τοῦ ὄγκου τῶν ἐν τῇ οὐροδόχῳ κύστει ἀπαντωμένων κυστεολίθων.

λιθοτριπτικός, ή, όν· lithotritique ou lithotriptique, adj. ἀφορῶν τὴν λιθοτριψίαν. § —, lithotriptique (λίθος καὶ τρίβειν, broyer), adj. κατάλληλος πρὸς διάλυσιν τῶν συγκριμάτων ἐν τῇ κύστει (ἤτοι τοῦ ἐν τῇ κύστει λίθου), propre à dissoudre les calculs dans la vessie ; ‖ [οὐδ. οὐσ.] lithotriptique, n. m. τὸ πρὸς τοῦτο χρησιμοποιούμενον φάρμακον.

λιθοτριψία, ας, ἡ· lithotritie, n. f. [χειρουργ.] τρίψις καὶ διάλυσις τῆς πέτρας (λίθου) ἐν τῇ κύστει διὰ καταλλήλου ὀργάνου.

λιθουλκός, οῦ, ὁ· βαρουλκὸς πρὸς ἀνέλκυσιν λίθων [εἰς τὰ λατομεῖα], bigue [de carrière], βλ. καὶ βαρουλκός. § —, χειρουργικὸν ἐργαλεῖον πρὸς ἐξαγωγὴν τῶν λίθων, τὸ λιθοτόμον, lithotome, n. m.

λιθούργημα, ατος, τό· lapidaire, n. m. ὄργανόν τι συγκείμενον ἐκ λίθων καὶ χρησιμεῦον διὰ στίλπνωσιν (pour polir) καὶ ἀπίθυνσιν (pour dresser).

λιθοφόρος, ος, ον· ὁ φέρων, κουβαλῶν λίθους, π. χ. ἅμαξα, κτλ. porte-pierre, adj.

λιθοχαράκτης, ου, ὁ· χαράκτης (λίθων), traceur (des pierres), ὁ χαράσσων τοὺς λίθους ἵνα τοὺς θραύσῃ ὁ λιθοκόπος.

λιθοχρωματογραφία, ας, ἡ· lithochromatographie, χρωματικὴ ἐκτύπωσις **ἐπὶ** λίθου, impression en couleur sur pierre.

λιθοχρωμία, ας, ἡ· lithochromie, n. f. εἶδος λιθογραφίας ἐντυπωτικῆς σχημάτων [ἐλαιο]χρωματιστῶν ἐπ' ὀθόνης. Ἐπίσης καλεῖται οὕτως εἰκὼν ἐκτελεσθεῖσα διὰ τῆς εἰρημένης μεθόδου.

λιθοχρωμικός, ή, όν· lithochromique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν λιθοχρωμίαν· ‖ μέθοδος λιθοχρωμική, procédé lithochromique.

λιθοχρωμογραφία, ας, ἡ· lithochromographie, n. f. καὶ **λιθοχρωμογραφικός**, lithochromographique, adj. **συνώνυμα** τῶν χρωματολιθογραφία, χρωματολιθογραφικός.

λιθοχρωμοτέχνης, ου, ὁ· lithochromiste, n. m. imprimeur artiste en lithochromie, τεχνίτης κατασκευάζων λιθοχρωμίας.

λιθόω-ῶ· λιθοποιέω, μεταβάλλω εἰς λίθον, ἀπολιθόνω, pétrifier.

λιθρίδι(ν), τό· [διαλ. Οἰνόης] σύνολον, σωρὸς λιθαρίων.

λιθώνω καὶ λιθόνω· βλ. λιθόω.

λιθώδης, ης, ες· ὅμοιος λίθῳ, pierreux, euse, adj. § —, σκληρὸς ὡς ὁ λίθος, dur comme la pierre ; ἐκ λίθου, de pierre.

λιθών, ῶνος, ὁ· [γεωλ.] moraine, n. f. βλ. ἕρμαξ.

λίθωσις, εως, ἡ· ἡ εἰς λίθον μεταβολή, ἀπολίθωσις, pétrification, n. f.

λικμάω-ῶ, μέλ. ήσω, βλ. **λικμίζω**, vanner.

λίκμησις, εως, ἡ· τὸ **λίχνισμα** (τοῦ σίτου), ἡ πρᾶξις τοῦ λικμίζειν, action de vanner ; vannage, n. m.

λικμήτειρα, ας, ἡ· vannage, n. m. (ἐκ τοῦ ἀρσενικοῦ λικμητήρ, κατὰ τὸν τύπον τοῦ δότειρα, ἐκ τοῦ δοτήρ)· μηχανή τις πρὸς τὸ λικμᾶν (vanner)· μηχάνημα **λικμητικὸν** ἢ λικμιστικόν, mécanisme de vannage.

λικμητήρ, ῆρος, ὁ· βλ. **λικμητής**.

λικμητήριον, ου, τό· λικμητηρίς, ίδος, ἡ καὶ **λικμός**, τὸ ἐργαλεῖον δι' οὗ **λιχνίζεται ὁ** σῖτος, τὸ **λιχνιστῆρι**, van, **n. m.**

λικμητής, οῦ, ὁ· ὁ λιχνίζων τὸν σῖτον, λιχνιστής, vanneur, n. m.

λικμητικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος εἰς τὸ λικμίζειν, de vannage ; βλ. καὶ **λικμήτειρα**.

λικμίζω, μέλ. ίσω, λικμάω, κοινῶς **λιχνίζω**, vanner, καθαρίζω διὰ τοῦ λικμοῦ τὸν σῖτον ἀπὸ τῶν ἀχύρων· ‖ διὰ τῆς μηχανῆς λικμίζειν τὸν σῖτον, κτλ. tararder ; ‖ λικμητήριον τὸ (μηχανικόν), tarare, n. m. κοινῶς **λιχνιστῆρι**.

λίκμισμα, τό· λικμίζειν (λιχνίζειν), ἀερίζειν τὰ γεννήματα, pelleter (manier; remuer) les blés.

λικμιστής, οῦ, ὁ· βλ. **λικμητής**.

λικμός, οῦ, ὁ· βλ. **λικμητήριον**.

λικνίζω, μέλ. ίσω, κινῶ τὸ λίκνον, κοινῶς, κουνῶ, bercer (ταλαντεύω).

λίκνον, ου, τὸ καὶ λεῖκνον, ἡ κοιτίς, κοινῶς ἡ κούνια (τῶν παιδίων), berceau, n. m. (d'osier); κόσκινον πλεκτὸν διὰ λίχνισμα, tamis, n.m. τὸ λικμητήριον, ὁ λικμός, van, n.m.

λικουρανώδυνον, τό· βλ. **ἀνώδυνον**, αἰθήρ.

λιλὰ (χρῶμα), lilas, n.m. τὸ κοκκινογάλανο χρῶμα τῆς πασχαλιᾶς, τὸ λειριῶδες χρῶμα.

λιλί, τό· [παιδικῶς], τὸ παίγνιον, τὸ παιχνιδάκι, joujou, n. m. ἄθυρμα, παίγνιον, babiole, n.

λίμα, ας, ἡ· ὅταν τρώγων τις δὲν χορταίνει, ἡ βουλιμία, ὑπερβολικὴ (δεινὴ) πεῖνα, faim excessive ; ἀδηφαγία, voracité, n. f. appétit vorace (glouton) ; [δημ.] fringale ; [συνεκδ.] λαιμαργία, gourmandise ; ἀπληστία,

πόθος παράνομος, ἐποφθαλμίασις τῶν ἀλλοτρίων, convoitise, n. f. ἀπληστία, avidité, n. f. § [ξεν.] ἡ ῥίνη. lime, n. f. βλ. λέξιν. § [μεταφ.] ἡ φλυαρία, bavardage, n. m. [καὶ ἐπὶ ἀνθρ.] φλύαρος, bavard, e; raseur, euse; πολύλογος.

λιμαγμένος, η, ον· [διάλ. Οἰνόης] λιμασμένος, πεινασμένος πολύ· βλ. λιμάζω.

λιμαδόρος, ου, ὁ· [δημ.] φλύαρος, πολύλογος, bavard, e; [δημ.] raseur, euse; rasoir, n. m.

λιμάζω, μέλ. άσω, πάσχω τὸ πάθος λίμαν, ἀδηφαγίαν, βουλιμίαν, ἔχω μεγάλην πεῖναν, avoir grand'faim; βουλιμιάω-ῶ, être très-affamé; || **λιμασμένος,** βουλιμιῶν, affamé, ée, adj. § —, ἐποφθαλμιῶ τὰ ἀλλότρια, ποθῶ παρανόμως, convoiter; ἀπλήστως ἐπιθυμῶ, désirer avec avidité.

λιμάνι, τό· [δημ.] βλ. λιμήν.

λίμαξις, ἡ· ἡ πεῖνα, famine, n. f. πάθησις ἐξ ἀσιτίας, ἡ δι' ἀσιτίας προσγινομένη ἀδυναμία.

λίμαργος, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] = λαίμαργος.

λιμάρης, ὁ· [δημ.] ὁ φαγᾶς, ὁ **λαίμαργος,** gourmand, e; friand, e.

λιμαργιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] καὶ **λαιμαργιά·** ἡ ζεύγλη, αἱ ζεῦγλαι, attelles; βλ. καὶ **λαιμαργιά,** **περιαυχένιον,** collier, n. m

λιμάρισμα, ατος, τό· [ξεν.] ἡ πρᾶξις τοῦ ῥινίζειν, τὸ ῥίνισμα, limure, n.f. limage, n.m. § [μεταφ.] ἡ **φλυαρία·** βλ. καὶ **λίμα.**

λιμάρω, [ξεν.] ῥινίζω (διὰ τῆς ῥίνης), limer; βλ. λέξιν. § — [μεταφ.] κουράζω τινὰ διὰ τῆς πολυλογίας, φλυαρίας, fatiguer de son bavardage; rompre les oreilles à quelqu'un; φλυαρῶ, bavarder; [δημ.] raser.

λίμασμα, ατος, τό· ἀπληστία, βουλιμία, μεγάλη πεῖνα, grand'faim; grand appétit; πόθος παράνομος, ἐποφθαλμίασις τῶν ἀλλοτρίων, convoitise, n. f.

λιμασμένος, η, ον· βλ. λιμάζω.

λιμεναρχεῖον, ου, τό· τὸ κατάστημα εἰς ὃ εἶνε ἐγκατεστημένη ἡ ὑπηρεσία τοῦ λιμενάρχου, capitainerie du port.

λιμενάρχης, ου, ὁ· capitaine du port; ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν ἀρχηγίαν καὶ ὑπηρεσίαν λιμένος ἀξιωματικὸς ἢ ὑπάλληλος.

λιμεναρχία, ας, ἡ· τὸ ἀξίωμα καὶ ἔργον τοῦ λιμενάρχου, capitainerie, n. f. l'emploi du capitaine du port.

λιμενικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν λιμένα, de port; || λιμενικὰ τέλη (δικαιώματα), droits de port; βλ. **τέλη·** || ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπή, la commission du port; || τὸ λιμενικὸν ταμεῖον, la caisse de port.

λιμένιον, τό, καὶ

λιμενίσκος, ου, ὁ· μικρὸς λιμήν, petit port.

λιμενοδείκτης, ου, ὁ· [ναυτ.] portulan, n. m. βιβλίον περιέχον λεπτομερεῖς διαφόρων λιμένων ὑδρογραφικοὺς χάρτας, ὡς καὶ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας διὰ τὸν εἰς τοὺς διαφόρους λιμένας εἴσπλουν.

λιμενοφύλαξ, ακος, ὁ· ὁ φύλαξ τοῦ λιμένος, gardien de port, n. m.

λιμήν, ένος, ὁ· port, n. m. κοινῶς τὸ λιμάνι, εἶνε μέρος θαλάσσης πλησίον τῆς ἀκτῆς, προφυλασσόμενον φυσικῶς ἢ τεχνητῶς ὑπὸ τῶν ἀνέμων, τῶν τρικυμιῶν καὶ τῶν κυμάτων, ἔχον ἀρκετὰ βαθέα ὕδατα ἵνα δύνωνται νὰ καταφεύγωσιν ἀσφαλῶς ἢ νὰ προσορμίζωνται τὰ πλοῖα καὶ ἔνθα ναυπηγοῦνται, ἐξαρτίζονται, σταθμεύουσι, φορτώνονται, ἐκφορτώνονται (λιμὴν φορτώσεως, ἐκφορτώσεως, port de chargement, de déchargement), ἐπιδιορθοῦνται κτλ. Πρῶτον συστατικὸν τοῦ λιμένος εἶνε εὔκολος εἴσοδος, ἥσυχον ὕδωρ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν αὐτοῦ καὶ ἀρκετὸν βάθος. Οἱ λιμένες εἶνε ἢ **φυσικοὶ** (naturels) ἀποτελούμενοι ἐκ μέρους θαλάσσης περικλειομένης πανταχόθεν ὑπὸ ξηρᾶς, ἢ **τεχνητοὶ** (techniques) κατασκευαζόμενοι παρὰ τὰς πόλεις χάριν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν ἐπιβατῶν καὶ ἀποτελούμενοι ἐκ μέρους θαλάσσης προφυλασσομένης ἐκ τοῦ πελάγους διὰ **κυματοθραυστῶν** καὶ λοιπῶν **τεχνητῶν ἔργων.** Ὁ λιμὴν διακρίνεται ἐνίοτε εἰς ἔσω **λιμένα** (arrière port) ἢ **κυρίως λιμένα** (port proprement dit) ἤτοι τὸ ἐσωτερικὸν μέρος τοῦ λιμένος ἐν ᾧ λιμενίζονται τὰ πλοῖα τὰ μὴ προωρισμένα πρὸς ταχεῖαν ἐξόπλισιν, καὶ τὸ **προλίμενον** (avant-port), ὅπερ εἶνε μέρος κείμενον ἔξωθεν τοῦ πρώτου, δυναμένου ὅμως καὶ αὐτοῦ νὰ προφυλάττῃ τὰ πλοῖα. Τὸ ἐσώτατον μέρος τοῦ **κυρίως λιμένος** (arrière port), ἐν ᾧ ἐλλιμενίζοντο τὰ πλοῖα ἐκαλεῖτο **ὅρμος,** Ἰλ. α 432, σήμερον ὅμως καλεῖται ὅρμος τὸ ὑπὸ τῶν Γάλλων καλούμενον rade; βλ. **ἐπίνειον, σκάλα.** Τὰ εἰς λιμένα εἰσερχόμενα πλοῖα καταβάλλουσιν ὡρισμένα δικαιώματα, τὰ ὁποῖα ἀντισταθμίζουσι τὰ διὰ τὴν καλὴν διατήρησιν τοῦ λιμένος ἔξοδα· βλ. καὶ **τέλος** (droit); || **ἀκτοπλοϊκὸς λιμήν,** port de cabotage; μικρὸς λιμὴν προσιτὸς μόνον εἰς ἁλιευτικὰ ἀκάτια καὶ εἰς τὰ πλοιάρια ἅτινα παραπλέουσι τὰς ἀκτάς, καλούμενα **ἀκτοπλοεῖς** (caboteurs)· || — ἐξοπλισμοῦ, port d'armement; καλεῖται ὁ λιμὴν ἐν ᾧ ἐξοπλίζεται πλοῖόν τι· || **λιμὴν παλιρροίας,** port de marée, εἶνε ἐκεῖνος εἰς ὃν ἡ παλίρροια εἶνε αἰσθητὴ ὡς ἐκ τῶν μεγάλων αὐξομειώσεων τῶν ὑδάτων καὶ συνεπῶς εἰς ὃν δύναται νὰ εἰσέλθῃ πλοῖον μόνον ἐν ὥρᾳ πλημμυρίδος· || **ἁλιευτικὸς λιμήν,** port de pêche, εἶνε ὁ συχναζόμενος παρ' ἁλιευτικῶν πλοίων· || **λιμὴν καταφυγῆς,** port de refuge, καλεῖται ὁ πλησίον ἀκατοικήτου ἀκτῆς κείμενος εἰς ὃν καταφεύγουσι προσκαίρως πλοῖα ὅπως προφυλαχθῶσιν ἐκ τρικυμίας· || **φανὸς τοῦ λιμένος** ἢ **πυρσωρίς,** feu du port; ἐπὶ **χηλῆς** τινός (jetée) κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ λιμένος θέτουσιν ἐπὶ πύργου φανόν τινά, ἵνα κατὰ τὴν νύκτα χρησιμεύσῃ εἰς τὸ νὰ ὁδηγῶνται τὰ πλοῖα καὶ εἰσπλέωσιν ἐν τῷ λιμένι· || **ἐμπορικὸς λιμήν,** port marchand, εἶνε ὁ κεκτημένος πάντα τὰ πρὸς φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν τῶν πλοίων μέσα καὶ παρέχων τὴν ἐν γένει εὐκολίαν τοῦ ἐμπορίου· || **στρατιωτικὸς λιμήν,** port militaire ou

place maritime; ἡ πολεμικὸς λιμήν, port de guerre; καλοῦνται οὕτως οἱ λιμένες τῶν ναυστάθμων οἵτινες κέκτηνται ὀχυρωματικὰ ἔργα πρὸς προστασίαν τοῦ ναυστάθμου καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς σταθμευόντων ἢ ναυπηγουμένων πολεμικῶν πλοίων, κατ' ἐπέκτασιν δὲ καλεῖται οὕτως αὐτὸς ὁ Ναύσταθμος (arsenal). Γενικῶς **στρατιωτικὸς λιμὴν** καλεῖται ἐκεῖνος ἐν ᾧ ναυλοχοῦσι τὰ πολεμικὰ πλοῖα. || ἐλεύθερος λιμήν, port libre; καλοῦνται οὕτως οἱ λιμένες ἐν οἷς τὰ πλοῖα καὶ ἐμπορεύματα οἱουδήποτε ἔθνους ἀπολαύουσιν ἰδιαιτέρων τελωνειακῶν ἐλευθεριῶν· || ὁ λιμὴν τοῦ προορισμοῦ, τῆς διευθύνσεως, le port de destination; || τὸ πλοῖον τοῦτο πρὸ ὀλίγου ἀφίκετο εἰς τὸν λιμένα μας, ce navire vient d'arriver dans notre port; || εὐαρεστηθῆτε νὰ ἐπωφεληθῆτε τοῦ πρώτου πλοίου, ὅπερ ἀναχωρεῖ διὰ τὸν λιμένα τοῦτον, veuillez profiter du premier navire en partance pour ce port; || ἐρχόμενον εἰς τὸν λιμένα σας μετὰ φορτίου, se rendant à votre port avec un chargement de... || **λιμένες** τῆς Μεσογείου ὑπὸ τὸ κράτος τῆς Τουρκίας, les échelles du Levant.

λιμνάζω, μέλ. άσω· μένω ἀκίνητος (στάσιμος), être stagnant (προφ. stag-nan) (ἰδίως ἐπὶ ὕδατος) ὥστε νὰ σχηματίζηται μικρὰ λίμνη, croupir; [σπ.] stagner; || κατ' ἐπέκτ. λιμνάζον ὕδωρ, λέγεται cloaque, n. m. βορβορῶδες ἀκάθαρτον ὕδωρ.

λιμναῖος, αία, αῖον· ὁ ὑπάρχων, ζῶν, αὐξάνων ἐν λίμνῃ, de lac; lacustre, adj.

λιμνασία, ας, ἡ. βλ. λίμνη.

λίμνασμα, ατος, τό· ἰδίως ἀκινησία τοῦ ὕδατος, ἡ στασιμότης, stagnation, n. f.

λίμνη, ης, ἡ· ἰδίως τὸ στεκόμενον ὕδωρ (στάσιμα ὕδατα, eaux stagnantes), ἀντιθέτως πρὸς τὸ ῥέον ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ, lac, n.m. § —, lac, n. m. στρῶμα ὕδατος κατέχον κοιλότητα τινὰ τοῦ ἐδάφους. Αἱ λίμναι εὑρίσκονται εἰς διάφορα ὕψη καὶ μὲ διαφόρους διαστάσεις, ἔνιαι δὲ ὀνομάζονται θάλασσαι, οἷον ἡ λίμνη ἢ **θάλασσα Ἀράλ**, ἡ Ἀσφαλτῖτις λίμνη ἢ νεκρὰ **θάλασσα** (lac ἢ mer Aral, lac Asphaltite ἢ mer morte). **Αἱ ὀρειναὶ λίμναι** (lacs de montagne) κεῖνται ἐνίοτε ἐπὶ μεγάλου ὕψους καὶ διαδέχονται ἀλλήλας κατὰ διάφορα ὕψη, δι' ὃ καλοῦνται **λίμναι κλιμακωταὶ** (lacs étagés). Διακρίνουσιν ὡσαύτως **λίμνας στενὰς** ἢ **κυμβολίμνας** (lacs de combe, lacs de cluse), καὶ **λίμνας κοιλάδων** (lacs de vallée), ἀναλόγως τοῦ εἴδους τοῦ κοιλώματος ὅπερ κατέχουσι. **Λίμναι πεδιάδος** (lacs de pleine) εἰσὶ στρώματα ὕδατος κατέχοντα χαμηλὰ μέρη χώρας σχετικῶς πεδινῆς, **ποταμία** δὲ λίμνη ἢ **λιμνασία** (lac fluvial) γεννᾶται ἐκ τῆς πλημμύρας ἢ ὑπερεχχειλίσεως τῶν ποταμίων ὑδάτων. Λίμναι τινὲς παριστῶσιν ἰδιάζοντας χαρακτῆρας ὡς αἱ **χωνοειδεῖς λίμναι** (lacs entonnoirs) ἢ **κυκλοειδεῖς** κοιλότητες, ὅμοιαι πρὸς τὸ στόμιον φρέατος, ἐν τῷ πυθμένι τῶν ὁποίων ἀναβρύει τὸ τρέφον αὐτὰς ὕδωρ. Αἱ **ἐπικρατήριοι λίμναι** ἢ **κρατηρικαὶ** (lacs cratères ἢ lacs cratériques καλούμεναι ἐν Ἀλσατίᾳ maars, καὶ ἐν Ἀρουερνίᾳ gours) ἔχουσι τὸ σχῆμα κρατήρων πεπληρωμένων δι' ὕδατος, τέλος δὲ αἱ ἑρμακογενεῖς λίμναι (lacs morainiques) εἰσὶν αἱ σχηματισθεῖσαι τοὐλάχιστον ἀφ' ἑνὸς μέρους ὑπὸ σωροῦ πετρῶν, ἑρμάκων ἢ λιθώνων· § **λίμνη**, κατ' ἐπέκτασιν, ὁ βάλτος, τὰ ἕλη, marais; βλ. **λιμνοθάλασσα** καὶ **ποταμολίμνη**. § —, étang, n. m. τὸ τῖφος, ἱστάμενον ὕδωρ.

λιμνόβιος, ος, ον· ὁ ζῶν **ἐν** λίμνῃ (ἢ ἐν βάλτῳ), qui vit dans les étangs (dans les marais), stagnicole; λιμναῖος, lacustre, adj.

λιμνοδίαιτος, ος, ον· ὁ διαιτώμενος εἰς τὴν λίμνην, βλ. **λιμνόβιος**.

λιμνοειδής, ής, ές· ὅμοιος λίμνῃ, semblable à un lac (à un marais).

λιμνοθάλασσα, ης, ἡ· lagune, n.f. ἤτοι τὸ ἕλος, ἡ θαλάσσιος τεναγώδης λίμνη, ἤτοι λιμνάζοντα θαλάσσια ὕδατα πλησίον τῆς θαλάσσης, ἐνίοτε δὲ καὶ δίαυλος ἀβαθὴς μεταξὺ νησιδίων καὶ ἐμποδίων· βλ. καὶ **ἑλοθάλασσα**, ἕλος παραθαλάσσιον· || **ποταμολίμνη**, ἡ· lagune fluviale; **τέναγος**, τό· λιμνάζοντα ὕδατα σχηματιζόμενα ὑπὸ ποταμίου καὶ στερούμενα ἐκροῆς· || μικρὰ λιμνοθάλασσα, lagon, n. m. ἤτοι **λίμνη ἀβαθὴς** παρὰ τὴν ἀκτὴν εἰς ἣν εἰσέρχεται θαλάσσιον ὕδωρ ἢ ἕνεκα πλημμυρίδος τῆς παρακειμένης θαλάσσης ἢ ἐκ κυμάτων ἐρχομένων ἐκ τοῦ πελάγους· || **λιμνοθάλασσα**, βλ. καὶ ἀλυκή, marais salant.

λιμνόμετρον, ου, τό· τὸ **λιμνοσκόπιον**.

λιμνόνω, [διάλ. Ἠπείρου] = πλημμυρῶν κατακλύζω.

λιμνοσκόπιον, ου, τό· inticateur, n. m. βλ. **ὑδροδείκτης** καὶ **αὐξομειόμετρον**.

λιμοκοντόρος, ου, ὁ· jeune fat ridicule, gandin, n. m. [νεολ.] gommeux.

λιμοκτονία, ας, ἡ· κυρίως θάνατος προερχόμενος ἐκ πείνης, mort causée par la faim; ἤτοι ὁ ἕνεκα παντελοῦς ἀποχῆς ἀπὸ πάσης τροφῆς θάνατος· || κατ' ἐπέκτασιν μεγάλη πεῖνα, grand' faim; grosse faim, προερχομένη ἐκ στερήσεως τῶν μέσων πρὸς διατροφήν.

λιμοκτόνος, ος, ον· ὁ διὰ τῆς πείνης κτείνων (φονεύων), qui fait mourir de faim.

λιμοκτονῶ (έω), μέλ. ήσω, κτείνω (φονεύω) διὰ τοῦ λιμοῦ (πείνης), ἀφίνω τινὰ ν' ἀποθάνῃ τῆς πείνης, affamer, ἐπιφέρω λιμὸν (πεῖναν), π. χ. στερῶ τῶν ζωοτροφιῶν τοὺς πολιορκουμένους, κτλ. § — [συνήθ. οὐδ.] ἀποθνήσκω ἐκ πείνης (ἐξ ἀσιτίας), mourir de faim (d'inanition).

λιμός, οῦ, ὁ· κυρίως ἔλλειψις τροφῆς, μεγάλη πεῖνα, famine, n. f.

λίμπα, ας, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] = πήλινον ἀγγεῖον πρὸς ὑποδοχὴν φαγητῶν.

λιμπίζομαι, [δημ.] καὶ λιμβίζομαι, ἐπιθυμῶ σφόδρα ν' ἀποκτήσω τι, **λαχταρίζω**, λαχταρῶ, ὀρέγομαι, ἐπιθυμῶ διακαῶς, désirer vivement; φθονῶ, envier; ὑποβλέπω, ἐποφθαλμιῶ, κοινῶς λοξοβλέπω [δημ.], reluquer.

λιμώδης, ης, ες· πειναλέος, πεινασμένος, affamé, mourant de faim.

λιμωνέα, ας, ἡ· βλ. λεμονέα.

λιμώνιον, ου, τό· βλ. λεμόνιον.

λιμώνινον, τό· (χρῶμα), τὸ λεμονί, couleur citron.

λιμώττω (καὶ ώσσω), μέλ. ώξω· ἔχω μεγάλην πεῖναν, avoir grand'faim; λιμάζω, εἶμαι πολὺ πεινασμένος, être affamé; θνήσκω τῆς πείνης, mourir de faim.

λιναία, ας, ἡ, καὶ λινέα, ligne, n. f. ἐν τῷ ναυτικῷ καλεῖται καὶ **σχοινίδιον** (βλ. λέξιν), εἶνε δὲ λεπτὸν σχοινίον· ‖ — ρυμουλκητική, ligne de halage; ‖ — ρυμουλκητικὴ δι' ἵππων, ligne pour chevaux; ‖ — ρυμουλκητικὴ δι' ἀνδρῶν, ligne pour hommes; ‖ —, commande, n. f. βλ. καὶ **δίστροφον.**

λινάρι, τό· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ λίνου, lin, n. m.

λιναρόσπορος, ου, ὁ· ὁ σπόρος (τὸ σπέρμα) τοῦ λίνου, graine de lin ἢ καὶ ἁπλῶς, lin, n.m. Τὰ σπέρματα τοῦ λίνου (**λινόσπερμα** κοινῶς **λιναρόσπορος**), εἶνε εὐχρηστότατα ὡς πρόχειρον βλεννῶδες φάρμακον. Τὸ ἔγχυμα αὐτῶν χρησιμοποιεῖται ὡς σκεπαστικὸν πρὸς κατάρρους φάρυγγος, λάρυγγος, τῶν πεπτικῶν ὀργάνων, εἰς διακλύσεις τοῦ κόλπου, τοῦ ὀρθοῦ ἐπὶ δυσεντερίας, τοῦ ἀκουστικοῦ πόρου κτλ. παρασκευαζόμενον ἐξ $^1/_2$ - 1 οὐγγίας εἰς λίτραν ζέοντος ὕδατος. Λειοτριβούμενα εἰς ἄλευρον καὶ εἰς πόλτον μεθ' ὕδατος συμβραζόμενον, εἰσὶ παγκοίνου χρήσεως διὰ καταπλάσματα θερμαντικά, μαλακτικά, πρϋυντικά. Λέγονται ἐξαίρετα καὶ πρὸς χρονίας δυσκοιλιότητας καὶ δυσπεψίας μετὰ $^1/_4$ τῆς ὥρας διαμονὴν ἐν ὕδατι ἀμάσσητα καταπινόμενα ἀμέσως πρὸ τοῦ φαγεῖν.

λινέλαιον, ου, τό· huile de lin, κοινῶς τὸ **λιναρόλαδο**· ἔλαιον σκοτεινῶς κίτρινον, παχύρρευστον, λαμβανόμενον δι' ἐκθλίψεως τοῦ σπέρματος τοῦ λίνου, μεταβαλλόμενον ἐν τῷ ἀέρι εἰς εἶδος ῥητίνης καὶ ἀποξηραινόμενον. Χρησιμεύει πρὸς κατασκευὴν τῶν ἐλαιοχρωμάτων, μιγνύμενον διὰ τριβῆς μετὰ τῆς κόνεως τῶν χρωμάτων, εἰς τὴν παρασκευὴν βερνικίων, παραγομένων διὰ ζέσεως τοῦ λινελαίου μετὰ λιθαργύρου, εἰς τὴν παρασκευὴν τυπογραφικῆς μελάνης, ἥτις λαμβάνεται εἴτε ἐκ τοῦ ἄνθρακος τῶν κλημάτων ἢ καὶ αὐτῶν τῶν στεμφύλων, μεμιγμένου μετὰ τοῦ ἐλαίου τούτου, εἴτε διὰ παρατεταμένης θερμάνσεως τοῦ λινελαίου μέχρις ἀποσυνθέσεως, μερικῆς δηλαδὴ ἀπανθρακώσεως αὐτοῦ καὶ ἀναφλέξεως, ὅτε ἀποβαίνει μέλαν καὶ ἰξῶδες, ἔτι δὲ εἰς κατασκευὴν τῆς λιθοκόλλας (στόκου), παραγομένης διὰ ζέσεως τοῦ ἐλαίου μετὰ κιμωλίας, μινίου καὶ ἀσβέστου ἀργιλούχου.

λίνεος - οῦς, έα-ῆ, εον-ουν, ἀπὸ λίνον, de lin, ὁ κατεσκευασμένος ἀπὸ λίνον (λινάρι), fait de lin; κοινῶς λινός, ή, όν.

λινοβάμβακος, ος, ον· ὁ ἐκ λίνου καὶ βάμβακος, qui est en lin et coton.

λινομέταξος, ος, ον· ὁ ἐκ λίνου καὶ μετάξης, qui est en lin et soie.

λίνον, ου, τό· lin, n. m. κοινῶς τὸ λινάρι, τὸ φυτὸν καὶ τὸ ἐκ τῶν ἰνῶν αὐτοῦ παραγόμενον λινάρι· ‖ λίνον κατειργασμένον, lin peigné; ‖ λίνον εἰς κόκκους, lin en grains. ‖ Πρὸς ἐξαγωγὴν τῶν ἰνῶν διὰ βιομηχανικοὺς σκοποὺς χρησιμεύει ἰδίως τὸ λίνον ὅπερ εἶνε χρησιμώτατον. Τὸ φυτὸν κοπὲν πρόρριζα ἀφίνεται ἐπί τινα χρόνον νὰ ξηρανθῇ ἐντελῶς μεθ' ὃ πρώτη ἐργασία εἶνε ὁ ἀποχωρισμὸς τῶν σπερμάτων· ἐπιτυγχάνεται δὲ οὗτος κτενιζομένου ὁλοκλήρου τοῦ φυτοῦ ἐπὶ ἰσχυρῶν, πυκνῶν κτενῶν. Οἱ ὑπολειπόμενοι οὕτω καυλοί, ἐὰν ἦνε ἐντελῶς ξηροί, ἐνέχουσι κατὰ βάρος 73-80 % ξύλον καὶ 20-23 % φλοιόν, ἐν ᾧ ἐνέχονται αἱ ἶνες, ἀποτελοῦσαι περίπου τὰ 0,58 τοῦ βάρους αὐτοῦ. Πρὸς καταστροφὴν δὲ τῶν ξυλωδῶν μερῶν χρησιμοποιοῦνται διάφοροι μέθοδοι· διατηροῦνται π. χ. οἱ καυλοὶ ὑπὸ τὸ ὕδωρ ἐπὶ πολύ, μέχρις οὗ τὸ ξύλον σαπῇ ἢ ἁπλῶς εἰς τὸν ἀέρα ἐκτίθενται μέχρις οὗ ἡ ὑγρότης τούτου καὶ ἡ δρόσος ἐπενέγκωσι τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, ὅπερ συμβαίνει, κατὰ τὰς περιστάσεις, ἐντὸς 2-10 ἑβδομάδων· ἢ ἐκτίθενται εἰς τὴν ἐπίδρασιν ἀτμῶν ὕδατος ἢ ὕδατος θερμοῦ καθαροῦ ἢ ἐνέχοντος ἐν διαλύσει καυστικὰ ἀλκάλια ἢ θειϊκὸν ὀξύ, κτλ. Μετὰ τὴν τοιαύτην κατεργασίαν διὰ πιέσεως ἢ κοπανίσματος ἀποχωρίζονται ἐντελῶς αἱ ἶνες τῶν ξυλωδῶν μερῶν· ἀφοῦ δὲ διὰ κτενίσματος ἀποχωρισθῶσιν ἐντελῶς ἀπ' ἀλλήλων καὶ συναχθῶσιν εἰς δέσμας παράλληλοι, εἰσὶ πλέον ἶνες κατάλληλοι ἵνα εἰσαχθῶσιν εἰς τὰ κλωστήρια καὶ ἀπὸ τούτων εἰς τὰ ὑφαντήρια, ὑφιστάμεναι κατεργασίας οἵας αἱ ἶνες πάσης ἄλλης ὕλης κλωστικῆς καὶ ὑφαντουργικῆς.

λινός, ή, όν ἢ λινοῦς, ῆ, οῦν· βλ. **λίνεος**· ἀπὸ λίνον, de lin; ‖ λινὸν ὕφασμα (πανὶ) toile; ‖ λινὸν ὑποκάμισον, chemise de toile; ‖ εἶνε καθαρὸν λινόν, c'est pur fil; ‖ φορεῖ λινά, il porte des vêtements de lin; il est vêtu de lin.

λινὸν ἢ λινοῦν ὕφασμα, coutil, n. m. τὸ ἐκ λινοῦ δίμιτον χρησιμεύει διὰ τὰς λευκὰς περισκελίδας τῶν ἀξιωματικῶν, τὸ δὲ ἐκ χονδροτέρου καννάβεως λινοῦν ὕφασμα, διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν σκηνῶν, κτλ.

λινόσπερμα, ατος, τό· βλ. **λιναρόσπορος.**

λινόσπορος, ου, ὁ· βλ. **λιναρόσπορος.**

λινοστολή, ῆς, ἡ· κοινῶς τὰ ἀσπρόρρουχα ἢ ἐσώρρουχα, linge, n. m. τὰ ἐσωτερικά, βαμβακερά, ἐκ λίνου, κτλ. ἐνδύματα, ἤτοι ὁ ὑποδύτης (ὑποκάμισο) καὶ ἡ σκελέα (τοῦ στρατιώτου) (τὸ ἐσώβρακον)· γενικῶς δὲ τὰ ἐσώρρουχα (ἰδ. τῶν κυριῶν) λέγονται lingerie, n.f.

λινουργεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον (ὑφαντήριον) τῶν λινῶν ὑφασμάτων, manufacture de toiles de lin.

λινουργός, οῦ, ὁ· ὁ ἐργαζόμενος τὸ λινάρι (ouvrier) qui travaille le lin; ὁ ὑφαίνων λινὰ ὑφάσματα (ὅθεν ὑφαντουργός, tisserand, n. m.).

λινουργῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐργάζομαι τὸ λίνον, travailler de lin; κάμνω λινὰ ὑφάσματα, faire des toiles de lin.

λίξης, ου, ὁ καὶ

λιξιάρης, α, ικον· [δημ.] ὁ γλειγουδιάρης, ὁ καλοφαγᾶς (ἀρχ. λίχνος), friand, e, adj. καὶ κατ' ἐπέκτασιν, λαίμαργος, gourmand, e, adj.

λιόγκος, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] λάκκος βαθύς, βόθρος, ὄρυγμα.

λιοθυμία, ας, ἡ· [διάλ. Νάξου] λειποθυμία, ὀλιγοψυχία.

λιοθυμῶ, [διάλ. Νάξου] λειποθυμῶ, ὀλιγοψυχῶ.

'λιόκαυτον, τό· [δημ.] βλ. **ἡλιόκαυτον.**

'λιοκαύτρα, ἡ· [διάλ. Κύμης] ἀντὶ **ἡλιόκαυτρα** = ἰχθύες ξηρανθέντες εἰς τὸν ἥλιον, τὸ **ἡλιόκαυτον.**

'λιοκόκκι, τό· [δημ.] κόκκος ἐλαίας, ὁ πυρὴν τῆς ἐλαίας, τὸ **ἐλαιοκούκουτσον,** noyau d'olive.

'λιόκρισ(η), ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμ.] ἡ **πανσέληνος.**

'λι(ο)μάραντος, η, ον· [διάλ. Οἰνόης] (ἡλιομάραντος) ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου μαρανθείς, τεμπέλης, νωθρός, χαῦνος, νωχελής, καχεκτικός.

'λιόπρο, τό· [διάλ. Ἠπείρου) ἡ ὑπερβολικὴ ζέστη· ἐγένετο ἡ λέξις κατὰ συγκοπὴν ἐκ τῆς **ἡλιόπυρο.**

'λιοπύρι, τό· [δημ.] βλ. **ἡλιοπύρι.**

'λιόσυρμα, τό· [διάλ. Καρπάθου] τὸ ἀναπλύνειν. ἢ ἡλιοξηραίνειν.

'λιοτόπι(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] ἡλιοτόπιον· μέρος προσβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ ἡλίου.

'λιοφάος, ὁ· [διάλ. Νάξου] ὁ τρώγων ὀλίγον (**ὀλιγοφάγος**).

λιπάζω, μέλ. άσω καὶ

λιπαίνω, μέλ. ανῶ, παχύνω, κοπρίζω, κάμνω καρποφόρον τὴν γῆν, λιπάζω γαίας, engraisser [des terres]; **ἐπίσης,** glaiser les terres, ἀναμιγνύω μετ' ἀργίλου (glaise) καὶ λοιπῶν λιπασμάτων τὰς ἰσχνὰς γαίας· βλ. καὶ **λίπανσις** (γαιῶν)· || λιπαίνω δι' ἀσβέστου [γεωπονικῶς], chauler, amander un terrain avec de la chaux. § —, ἀλείφω διὰ λίπους (ἄλειμμα) [κοχλίαν, μηχάνημα, κτλ.], graisser [une vis; une machine], κοινῶς ξυγγόνω· || λιπάζω **τὰ** ὅπλα, κτλ. graisser les armes, etc.

λίπανσις, εως, ἡ· καὶ **λιπασμός,** ἡ διὰ λίπους (graisse) ἐπάλειψις, κοινῶς τὸ ἄλειμμα διὰ λίπους, κοινῶς τὸ **ξύγγωμα,** graissage, n. m. βλ. **λιπάζω.** § **ἡ λίπανσις** τῶν ὅπλων, κτλ. graissage des armes, etc. || **λίπανσις,** graissage, n. m. καλεῖται ἐπίσης ἡ διὰ **λιπάσματος** (graisse) ἐπαλοιφὴ τῶν διαφόρων προστριβομένων μερῶν μηχανῆς τινὸς πρὸς ἐλάττωσιν τῆς τριβῆς. § **λείπανσις,** engraissement, n. m. Λίπανσις τῆς καλλιεργουμένης γῆς καλεῖται ἡ κατὰ καιροὺς εἰς αὐτὴν τεχνητὴ προσθήκη ὑλικῶν τινῶν, τῶν καλουμένων λιπασμάτων, δι' ὧν ἀναζωογονεῖται ἡ δι' ἐπανειλημμένων ἐκμεταλλεύσεων ἐξαντληθεῖσα γονιμότης αὐτῆς, παρεχομένων εἰς αὐτὴν ἐκ νέου οὐσιῶν τινῶν, ὧν χρήζουσιν ἀπαραιτήτως πρὸς αὔξησιν αὐτῶν τὰ φυτά. Τοιαῦται οὐσίαι εἰσὶ τὸ ἄζωτον, ὅπερ ἀδυνατεῖ νὰ παράσχῃ ἐν ἐπαρκείᾳ ἡ ἀτμόσφαιρα, καὶ μεταλλικαί τινες οὐσίαι αἵτινες ὑπάρχουσι μὲν φύσει ἐν τῷ χώματι, εἰς τὸ νὰ καταστῶσιν ὅμως διαλυταὶ καὶ ἀπορροφήσιμοι ὑπὸ τοῦ φυτοῦ οὐσιωδῶς συντελεῖ ἡ παρουσία τῶν λιπασμάτων. Τούτων τὸ κοινότατον εἶνε ἡ ἀπὸ τῶν σταύλων συναγομένη κόπρος τῶν βοῶν, χοίρων, ἵππων, προβάτων, κλπ. ἐνέχουσα πάντα τὰ ἀπαιτούμενα στοιχεῖα ἀπό τε τῶν ἀποχωρημάτων τῶν ζώων καὶ ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς σταύλοις διασκορπισμένων ἀχύρων ἢ ἄλλων φυτικῶν οὐσιῶν, ὑφισταμένη δὲ πρόχειρος ἐν μορφῇ καταλληλοτάτη πρὸς λίπανσιν. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἄλλα πολλὰ λιπάσματα, ἅτινα πάντα δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν καὶ καταταχθῶσιν ὡς ἑξῆς: α') τὰ ἀποχωρήματα τῶν κατοικιδίων ζώων, ἵππων, βοῶν, χοίρων, προβάτων, β') τὰ ἀποχωρήματα τῶν ἀνθρώπων, γ') τὰ τῶν πτηνῶν, ἤτοι τῶν κατοικιδίων ὀρνίθων, τὸ γουάνο, κτλ., δ') διάφοροι ζωϊκαὶ οὐσίαι ἐν ἀποσυνθέσει, αἷμα, πτώματα, κτλ., ε') οὐσίαι πλούσιαι εἰς φωσφορικὸν ὀξύ, ἤτοι ἀπατίτης, κοπρόλιθοι καὶ ὀστεόλιθοι, ὀστᾶ, δ') οὐσία πλούσιαι εἰς ἄζωτον ἤτοι ἀμμωνιακὰ ἅλατα, νιτρικὰ ἅλατα, ζ') οὐσίαι πλούσιαι εἰς κάλιον, ἤτοι χλωρικὸν κάλιον, θειϊκὸν κάλιον, κτλ., η') ὀργανικὰ ὑπολείμματα τῆς βιομηχανίας τοῦ ἐλαίου, τοῦ ζύθου, τοῦ σακχάρου, τοῦ οἴνου, τοῦ βάμβακος, τῶν δερμάτων, τῶν κεράτων, κτλ., θ') οὐσίαι δρῶσαι ὡς λιπάσματα ἐμμέσως, οἷον γύψος, ἄσβεστος, μαγειρικὸν ἅλας, ἄργιλλος, κτλ. Τὰ λιπάσματα προστίθενται εἰς τὴν γῆν εἴτε διὰ τῆς χειρὸς εἴτε καὶ διὰ μηχανῶν, οἷαι πολλαὶ κατεσκευάσθησαν, οὐδεμία ὅμως τούτων συνενοῖ τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα τῆς πρακτικότητος καὶ τῆς εὐχρηστίας· || λίπανσις δι' ἀσβέστου, chaulage, n. m. amendement du terrain avec de la chaux.

λιπαντήρ, ῆρος, ὁ· [μηχ.] graisseur, n. m. μικρὸν δοχεῖον ἐπὶ μηχανῆς ἐν ᾧ ἐντίθεται τὸ λίπασμα καὶ ἐξ οὗ ἐκρέει ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐπὶ τῶν προστριβομένων μερῶν.

λιπαντήριον, ου, τό· [μηχ.] godet à huile (n. m.) (τὸ **ἐλαιοδοχεῖον**), καλοῦνται οὕτω τὰ μικρὰ ἐκ χαλκοῦ μετὰ κεντρικοῦ λεπτοῦ σωλῆνος δοχεῖα, τὰ τετοποθετημένα εἰς διάφορα μηχανῆς τινὸς μέρη, ἐξ ὧν διαρκῶς ἐκρέει κατὰ σταγόνας ἔλαιον πρὸς λίπανσιν τῶν διαφόρων προστριβομένων αὐτῆς μερῶν κατὰ τὴν λειτουργίαν.

λιπαντής, οῦ, ὁ· graisseur, n. m. **ἀλείπτης,** ὁ· **ἀλειμματοθέτης,** ὁ· καλεῖται οὕτως ὁ ἐπιπεφορτισμένος τὴν λίπανσιν διαφόρων ἀντικειμένων ἢ μηχανημάτων. Εἰς τοὺς σιδηροδρόμους ὁ garde-wagon καλεῖται καὶ graisseur, καθὸ ἐπιπεφορτισμένος τὴν λίπανσιν τῶν τροχῶν τῶν ὀχημάτων, κτλ.

λιπαντικός, ή, όν· τῆς λιπάνσεως, de graissage; d'engraissement; βλ. **λίπανσις.** § — ἀφορῶν τὸ λίπος, τοῦ λίπους, à graisse; à suif; || λιπαντικὸν δοχεῖον, boîte à graisse [σιδηροδ.] ἡ θήκη λιπαντικὴ (**ἄλειπτρον**) κάτωθεν τῶν σιδηροδρομικῶν ὀχημάτων· βλ. **καὶ πλὰξ** προφυλακτήριος.

λιπάρησις, εως, ἡ· ἐπίμονος παράκλησις, instance, n. f. sollicitation pressante.

λιπαρός, ά, όν· (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος) πλήρης λίπους, παχύς, εὐτραφής, gras, asse, adj. ἀλειμμένος μὲ λίπος (ἔλαιον ἢ ἄλλην λιπαρὰν οὐσίαν), ἐλαιώδης, λιπώδης, onctueux, euse, adj. λιπαρὰ γῆ, terre grasse.

λιπαρότης, ητος, ἡ· ἰδιότης τοῦ παχέος (λιπαροῦ), qualité de ce qui est gras; τὸ πάχος, ἡ παχύτης, τὸ γλοιῶδες, onctuosité, n.f. τοῦ γάλακτος, τοῦ λίπους, κτλ. § —, amour, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ γλοιῶδες τοῦ γύψου, βλ. **γύψος**, plâtre.

λιπαρῶ (έω)· βλ. **ἐκλιπαρῶ**, αἰτῶ, παρακαλῶ λιπαρῶς (**ἐπιμόνως**), solliciter, prier avec instance.

λίπασμα, ατος, τὸ (λιπάζω), engrais, n. m. πᾶν τὸ χρησιμεῦον διὰ κόπρισμα τῆς γῆς· βλ. **λίπανσις** τῆς γῆς. § [μεταλλουργ.] —, τὸ χρησιμεῦον διὰ τὴν τῆξιν τῶν μετάλλων, τὸ τηκτικόν, fondant, n.m. § —, τὸ λίπος, graisse, n. f. βλ. λέξιν.

λιπασμός, οῦ, ὁ· τὸ κοπρίζειν τὴν γῆν, τὸ κόπρισμα, ἡ λίπανσις τῆς γῆς, engraissement [de terres]; βλ. **λίπανσις**. § —, ἡ ἐπάλειψις, κοινῶς τὸ ἄλειμμα διὰ λίπους τινός, graissage, n. m.

λιπο (προσυνθετικὸν) ὡς πρῶτον συνθετικὸν μέρος, διὰ πάντα τὰ ἀρχόμενα ὑπὸ τοῦ προσυνθετικοῦ **λιπο**, βλ. λειπο...

λιποβαρής, ής, ές· ὁ μὴ ἔχων τὸ ἀπαιτούμενον βάρος (ἢ τὸ κανονικόν, νόμιμον βάρος), qui n'a pas le poids éxigé (le poids légal).

λιποβλεφαρία, ας, ἡ· κατάστασις ἢ ἰδιότης τοῦ λιποβλεφάρου, état, qualité de celui qui n'a pas de paupière.

λιποβλέφαρος, ος, ον· ἐστερημένος βλεφάρων, qui n'a pas de paupières.

λιποδακτυλία, ας, ἡ· ἡ ἔλλειψις δακτύλων, manque de doigts.

λιπόθριξ, χος, ὁ· ὁ ἄνευ μαλλιῶν (καὶ ἐν γένει ἄνευ τριχῶν), qui n'a pas de cheveux (; de poil); φαλακρός, ά, όν, chauve, adj. ἄτριχος, ras, e.

λιποθυμία, ας, ἡ· βλ. **λειποθυμία**, κτλ.

λιπομαρτύριον, τό· βλ. **λειπομαρτύριον**.

λίπος, ους, τό· κοινῶς τὸ πάχος, graisse, n. f. (βλ. κατωτέρω)· [τὸ ἀναλελυμένον] suif, n. m. βλ. **στέαρ**· [τὸ χοίρειον ἰδίως] βλέπε **λαρδί**, lard, n. m. ‖ — δερμάτων, dégras, μίγμα ἰχθυελαίου καὶ νιτρικοῦ ὀξέος· ‖ ἄλειμμα ἢ λίπος τροχῶν, graisse pour voitures; μίγμα διαφόρων λιπῶν καὶ ἐλαίων χρησιμεῦον ἵνα ἐλαττώσῃ τὴν τριβὴν τῶν ἀξόνων τῶν τροχῶν. § **λίπος**, graisse, n. f. **λίπασμα**, ἢ **ἄλειμμα**. καλεῖται οὐσία ἐμπεριέχουσα πολὺ ὀλίγον ὀξυγόνον καὶ μεγάλην ποσότητα ἄνθρακος καὶ ὑδρογόνου, λιπαρὰ καὶ εὔτηκτος· γενικῶς καλοῦνται οὕτως αἱ λιπαραὶ οὐσίαι αἱ ἐξαγόμεναι **ἐκ** τοῦ σώματος ζώων καὶ χρησιμοποιούμεναι πρὸς λίπανσιν διαφόρων ἀντικειμένων. Αἱ οὐσίαι αὗται οὖσαι στερεαὶ ἐν τῇ συνήθει θερμοκρασίᾳ τήκονται εἰς 33° ἕως 44° βαθμούς. Τὰ μᾶλλον ἐν χρήσει εἰς τὰς μηχανὰς λιπάσματα εἰσὶ τὸ **στέαρ** (suif) καὶ διάφορα **ἔλαια** (huiles), ἅτινα μεταξὺ τῶν λιπασμάτων συγκαταλέγονται· ‖ **λίπος σαγῆς** (Dubbing). Τὸ λίπος τοῦτο χρησιμοποιούμενον δι' ἐπάλειψιν τῆς γῆς εἶνε χρώματος κιτρινωποῦ, καὶ σύγκειται ἐξ ἴσων μερῶν **ὀνυχελαίου** καὶ **προβείου** στέατος. Μεταβάλλουσι τὰς ἀναλογίας τῆς κατασκευῆς ὅταν μεταχειρίζωνται τὸ λίπος τοῦτο κατὰ τὰ μεγάλα ψύχη ἢ ὅταν τὰ σκύτη ἔχουσι καλῶς ποτισθῇ ἀπὸ στέατος· τὸ $^1/_3$ τοῦ στέατος ἀρκεῖ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει. Ἀναλύουσιν εἰς ἐλαφρὰν πυρὰν τὸ μίγμα τοῦ στέατος μετὰ τοῦ ἐλαίου, χωρὶς τοῦτο ν' ἀναβράσῃ· κατὰ τὴν ἀνάλυσιν ἀνακινοῦσι καλῶς τὸ μίγμα καὶ τὸ ἀφίνουσιν εἶτα ν' ἀποψυχθῇ. Δέον νὰ διατηρῆται εἰς καλῶς κεκλεισμένα δοχεῖα τεθειμένα εἰς δροσερὰ μέρη· ‖ **λίπος πράσινον ὀρυκτόν**, graisse verte (Farez καὶ Boulanger), κατάλοιπον τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ πετρελαίου, χρησιμοποιουμένου διὰ τὴν εἰς τὰς ἀποθήκας ἐπάλειψιν τῶν ἀγχεμάχων ὅπλων, τῶν μηχανισμῶν τοῦ οὐραίου καὶ τῶν παρελκομένων (accessoires); προφυλάσσει τὰ ἐπηλειμμένα μέρη ἀπὸ τὴν ἴωσιν. Τὸ λίπος τοῦτο δὲν ἔχει ἀνάγκην οὐδεμιᾶς προφυλάξεως, καθότι δὲν ταγκίζει· ‖ λίπος ὅπλων (graisse d'armes). Τὸ ὀρυκτὸν λίπος Farez καὶ Boulanger, λεγόμενον καὶ πράσινον **λίπος** (graisse verte), δέον κατ' ἀρχὴν νὰ χρησιμοποιῆται διὰ τὴν εἰς τὰς ἀποθήκας ἐπάλειψιν τῶν φορητῶν ὅπλων. Ἐν ἐλλείψει πρασίνου λίπους μεταχειρίζονται τὸ κεκανονισμένον **λίπος** ὅπλων, ἀπολαμβανόμενον ὡς ἑξῆς: ἀναλύουσιν εἰς ἐλαφρὰν πυρὰν 250 γραμμάρια προβείου στέατος, ὅπερ διηθίζουσι δι' ἀραιοῦ τινος ὑφάσματος, ἀναμιγνύοντες ἀμέσως 500 γραμμάρια ἐλαιολάδου κεκαθαρμένου (ἢ καλῆς ποιότητος)· ἀπολαμβάνουσιν οὕτω λευκόν τι λίπασμα, ὅπερ καλύπτουσιν ἵνα προφυλάξωσιν ἀπὸ τὸν κονιορτόν. Τὸ **κεκαθαρμένον ἐλαιόλαδον** (huile d'olive purifiée) μεταχειρίζονται διὰ τὰ λεπτὰ μέρη τοῦ μηχανισμοῦ. Τὸ **ὀνυχέλαιον** (huile de pied de bœuf) μεταχειρίζονται ἐν ἐλλείψει λίπους ὅπλων.

λιποσαρκία, ας, ἡ, καὶ **λειποσαρκία**, décharnement, n.m. ἡ ἔλλειψις σαρκῶν, ἡ ἰδιότης τοῦ λιποσάρκου, ὅθεν ἡ **ἰσχνότης**, maigreur, n.f.

λιπόσαρκος, ος, ον· ἐστερημένος σαρκῶν, βλ. **λειπόσαρκος**, décharné, ée.

λιποσαρκῶ (έω), εἶμαι, γίνομαι ἰσχνός, être, devenir maigre (décharné).

λιποστρατία, ας, ἡ· βλ. **λειποστρατία**.

λιπόστρατος, ος, ον· βλ. **λειπόστρατος**.

λιποταξία, ας, ἡ· **λιποτάκτης**, **λιποτακτῶ**, βλ. **λειποταξία**, κτλ.

λιποτριχία, ας, ἡ· ἡ ἔλλειψις τριχῶν, ἡ ἰδιότης τοῦ λιπότριχος, état de celui qui n'a pas de cheveux (de poil).

λιπώδης, ης, ες· ὁ ἔχων (ἢ ὅμοιος) μὲ λίπος, graisseux, euse, adj. τὸ λιπῶδες=τὸ πάχος, **παχύς, εία, ύ**, gras, asse, adj. **γλοιώδης**, onctueux, euse, adj. sébacé, στεατώδης, ée.

λίπωμα, ατος, τό· [παθολ.] lipome, n.m.

λιπῶδες οἴδημα, tumeur graisseuse. Ὄγκος ὑποδερμάτιος ἀποτελούμενος ἐκ λιπώδους ἱστοῦ, ἤτοι ἀραιοῦ συνδετικοῦ ἱστοῦ μετὰ ἀφθόνων σφαιρίων λίπους κατὰ θέσιν τινὰ τοῦ σώματος ἀναπτυσσόμενος, εἰς μέγεθος αὐξάνων μέχρι πυγμῆς ἢ κεφαλῆς ἢ καὶ πλέον ἔτι, ἐν σχήματι γενικῶς ἐπιμήκει. Εἶνε πάθησις μᾶλλον τῆς μέσης καὶ γεροντικῆς ἡλικίας, παρετηρήθη ὅμως καὶ εἰς παιδία, ἑδράζει δὲ μᾶλλον κατὰ τὴν ῥάχιν καὶ τὸν αὐχένα, σπανιώτερον δὲ κατὰ τὴν κοιλίαν, τὰ κῶλα καὶ ἀλλαχοῦ καὶ αὐξάνει βραδύτατα. Ἐν γένει οὐδεμίαν φέρει διαταραχὴν εἰς τὸν φέροντα, πλὴν διὰ τοῦ ὄγκου αὐτοῦ ὅταν αὐξηθῇ πολύ· εὔκολος δὲ καὶ ἀκίνδυνος εἶνε ἡ χειρουργικὴ ἐξαίρεσις αὐτοῦ.

λίρα, ας, ἡ· livre, n. f. ὄνομα κοινὸν εἰς διαφόρους χώρας νομίσματος μὴ ἔχοντος τὴν αὐτὴν πανταχοῦ ἀξίαν. Ἡ ἰταλικὴ λίρα (lira), ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ γαλλικὸν φράγκον, ὑποδιαιρουμένη εἰς 100 ἑκατοστὰ (centesimi), ὑπάρχουσι δὲ ἀργυρᾶ νομίσματα ἀξίας $^1/_2$ 1, 2, καὶ 5 λιρῶν χρυσᾶ δὲ 5, 10, 20 καὶ 100 λιρῶν. Ἡ τουρκικὴ λίρα εἶνε νόμισμα χρυσοῦν βάρους 7,216 γρ. καθαριότης 916 $^2/_3$ χιλιοστῶν καὶ ἀξίας 22,75 φράγκων χρυσῶν· βλ. γρόσιον. Ὑπάρχουσι δὲ νομίσματα χρυσᾶ ἀξίας $^1/_4$, $^1/_2$, 1, 2 $^1/_2$ καὶ πέντε λιρῶν. Ὡς λίρα γαλλικὴ χαρακτηρίζεται πολλάκις καταχρηστικῶς τὸ χρυσοῦν εἰκοσάφραγκον μὴ ἔχον ἐπισήμως τοιοῦτο ὄνομα. Ἡ δὲ ἀγγλικὴ λίρα ἢ λίρα στερλίνα (ἀγγλιστὶ sterling ἀπὸ τοῦ easterling, ἤτοι «ἡ ἐξ ἀνατολῶν προερχομένη», διότι πρὸς κατασκευὴν αὐτῆς, κατὰ τὸν ΙΒ' αἰῶνα εἰσαχθείσης, λέγεται ὅτι μετεκλήθησαν τεχνῖται ἐκ Γερμανίας), ἄλλοτε ἀργυροῦν νόμισμα, εἶνε σήμερον ἀπὸ τοῦ 1816 χρυσοῦν ἀξίας 25 φράγκων χρυσῶν. Μείζονα δὲ ταύτης ἀξίαν, ἤτοι 26 φρ. χρ. ἔχει ἡ αἰγυπτιακὴ λίρα, χρυσοῦν νόμισμα βάρους 8, 5 γρ. καὶ καθαρότητος 875 χιλιοστῶν.

λισδό σιτάρι ἢ κριθάρι, [διάλ. Κύμης] ὅταν οἱ κόκκοι αὐτῶν δὲν εἶνε μεστοὶ ἀλλ' ἐλλειπεῖς, ἤτοι **λιψό.**

λισγάρι, τό· [δημ.] ὁ **λίσγος.** § **λισγάρι,** τό· [διάλ. Κύμης] τὸ **σκαλιστῆρι,** ὁ **λίσγος.**

λισγγάρι, τό· [διάλ. Ἠπείρου] σιδηρόφτυαρον ἐν Θεσσαλίᾳ **λίσγος** (ἀρχ.).

λίσγος, ου, ὁ· δίκελλα πρὸς ἰσοπέδωσιν τοῦ ἐδάφους, κοινῶς τὸ **δικέλλι,** hoyau, n. m.

λίστα, ἡ· [φαγητοῦ], [δημ.] βλ. **ὀψολόγιον.**

'λιστῆρι, τό· [διάλ. Ἠπείρου] **ἡλιοτήριον,** ἡλιοτρόπιον (φυτ.).

λίστρον, ου, τό· ἐργαλεῖον πρὸς λειοποίησιν, lissoir, n. m. § — (χωματουργοῦ), drague, n. f. ἐργαλεῖον πρὸς σκάψιμον καὶ ἰσοπέδωσιν τοῦ ἐδάφους.

λιστρόω-ῶ, καὶ

λιστρόνω, μέλ. ώσω, ἰσάζω τὸ ἔδαφος μὲ τὸ λίστρον, ἰσοπεδώνω, aplanir ; niveler ; κάμνω λεῖον, λειόω-ῶ, lisser ; polir.

'λισφατσά, ἡ· [διάλ. Κύμης] καὶ ὁ χαρπὸς λισφάτσα = πόα τις εὐώδης ἢ ἄλλως φασκομηλιὰ λεγομένη (ἀρχ. **ἐλελίσφακος**).

λιτανεία, ας, ἡ· παράκλησις, ἱκεσία, procession, n. f. litanie, n. f.

λιτανεύω, μέλ. εύσω, παρακαλῶ, καθικετεύω. κάμνω λιτανείαν, faire une procession (; une litanie).

λιτόβιος, ος, ον· frugal, e ; ὁ λιτῶς βιῶν, qui vit frugalement.

λιτοδίαιτος, ος, ον· ὁ λιτῶς διαιτώμενος (ζῶν), ὁ **λιτόβιος.**

λιτός, ή, όν· frugal, e, adj. πληθ. frugaux ; π. χ. λιτὴ δίαιτα, ὀλιγαρκὴς βίος, ἁπλοῦς, simple, adj. ἀντιθ. τῷ πολυτελής, ὅθεν ἐγκρατής, sobre, adj.

λιτότης, ητος, ἡ· frugalité, n. f. ὀλιγάρκεια, ἁπλότης, simplicité, n. f. ἐγκράτεια, sobriété, n. f.

λίτρα, ας, ἡ· livre, n. f. παλαιὸν μέτρον βάρους ἰσοδυναμοῦν περίπου περὶ ἥμισυ χιλιόγραμμον.

λίτρα, ας, ἡ, ἢ λίτρον, litre, n. m. μέτρον γαλλικῆς μονάδος· τοῦτο εἶνε κύβος ἔχων ἑκάστην πλευρὰν αὐτοῦ ἴσην πρὸς 1 ὑποδεκάμετρον, ὥστε 1 **λίτρον** = 1 **κυβικὸν ὑποδεκάμετρον** (décimètre cube) ; βλ. **δεκαδικὸν** σύστημα· ‖ ἑλληνικὴ μονὰς ὄγκου ἢ χωρητικότητος, litre ou décimètre cube, τὸ **λίτρον** ἢ ἡ **λίτρα** (κυβικὸν ὑποδεκάμετρον). Οὕτως ἐκλήθη ἡ **κυβικὴ παλάμη,** ἤτοι τὸ **κυβικὸν ὑποδεκάμετρον** ἢ ὁ **κύβος** τοῦ ὁποίου ἡ **πλευρὰ** εἶνε ἴση τῇ παλάμῃ (ἑνὶ ὑποδεκαμέτρῳ, décimètre); 1 καὶ $^1/_3$ γαλλικῆς **λίτρας,** ὡς βάρος, εἶνε ἴσα μιᾷ ὀκᾷ, ἤτοι 1 λίτρα ἴση μὲ τὰ $^3/_4$ τῆς ὀκᾶς (ocque)=300 δράμια, ἑπομένως 1 ὀκᾶ = 1,33 λίτρας· ‖ λίτρα ἑνετικὴ = 312 $^1/_2$ δράμια· ‖ λίτρα ἀγγλικὴ=141 δράμια· ‖ λίτρα ῥωσσικὴ ἢ ἄλλως καλουμένη **φούντι,** μονὰς μετρικὴ ἰσοδύναμος πρὸς 409,50 γραμμάρια ἢ 127,76 δράμια· ‖ [φαρμακ.] ἡ σημερινὴ **λίτρα** τῶν φαρμακοποιῶν (γαλ. litre, λατ. litra) ἰσοδυναμεῖ πρὸς 360 γραμμάρια, διαιρεῖται δὲ εἰς 12 οὐγγίας, ἡ δὲ οὐγγία (γαλ. once, λατ. uncia=30 γραμ.) εἰς 8 δραχμάς, ἡ δραχμὴ (γαλ. drachme, λατ. drachma = 3,75 γραμ.) εἰς 3 γράμματα· τὸ δὲ γράμμα (γαλ. scupule, λατ. scrupulum=1,25 γραμ.) εἰς 20 κόκκους ἢ σιτάρια (γαλ. grain, λατ. granum, ὧν ἕκαστον=0,0063 γραμ.).

λίτρον, ου, τό· [μέτρ. χωρητ.] litre, n.m. βλ. λίτρα. § —, βλ. **νίτρον.**

λιτρουϊά, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] συνεκδοχικῶς ὁ εἰς λειτουργίαν ἄρτος, ἄλλως προσφορὰ καὶ πρόσφορον, παρ' ἡμῖν **λειτουργιά.**

λίτσα, ας, ἡ· [ἰχθ. ξεν.] liche, n. f.

λιτῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον λιτόν, d'une manière frugale, frugalement, adv. ἁπλῶς simplement, adv. ἐγκρατῶς, sobrement.

λιχανός, οῦ, ὁ· [ἐν. δάκτυλος] ὁ παρὰ τὸν ἀντίχειρα δεύτερος δάκτυλος τῆς χειρός, δι' οὗ τις λείχει, ὁ χρησιμοποιούμενος εἰς τὸ δακτυλοδεικτεῖν, καλεῖται καὶ **δείκτης, index, n. m.** καὶ γενικώτερον **indicateur, n.m.** (=δείκτης).

λιχνεία, ας, ἡ· friandise, n. f. τὸ λιχνεύειν, ἡ **λιχουδιά**, λαιμαργία, gourmandise, n. f. βλ. καὶ **λιχνεύματα**.

λίχνευμα, ατος, τό· τὸ ὀρεκτικὸν φαγητόν, τὸ **λιχοῦδι**, τὸ **γλιγοῦδι**, morceau friand; friandise, n. f. ‖ **τὰ λιχνεύματα**=αἱ λιχνεῖαι τὰ λιχούδια, τὰ ὀρεκτικὰ φαγητά, les friandises. Βλ. καὶ **γλιγοῦδι**.

λιχνεύω, μέλ. εύσω, καὶ μέσον **λιχνεύομαι**, κοινῶς **λιχουδεύομαι**, εἶμαι λίχνος, εἶμαι λιχούδης, être friand, gourmand; καὶ μεταφ. **ὑπερεπιθυμῶ**, désirer; ἐποφθαλμιῶ, convoiter, être avide de.

λιχνίζω, βλ. **ἐκλικμάω** καὶ **λικμίζω**, κτλ·

λίχνισμα, ατος, τό· βλ. **λίκμησις**.

λιχνιστῆρι, τό· (τὸ ἐργαλεῖον) βλ. **λικμητήριον**, τὸ λίκνον, van, n. m.

λιχνός, ή, όν· [δημ·] ὁ λιγνός.

λίχνος, ος, ον· ὁ ὑπερεπιθυμῶν τὰ καλὰ φαγητά, κοινῶς **λιχούδης**· βλ. λέξιν.

λιχουδεύομαι, [δημ.] [ἀρχ.] **λιχνεύομαι**, εἶμαι λιχούδης, καλοφαγᾶς, être friand, λιγουρεύομαι, ὀρέγομαι, ἐποφθαλμιῶ τι, convoiter.

λιχούδης, ὁ· [δημ·] [ἀρχ.] **λίχνος**, κοινῶς ὁ καλοφαγᾶς καὶ **γλιγουδιάρης**, friand, e, adj. λαίμαργος, gourmand, e, adj,

λιχουδιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] (ἀρχ.) ἡ **λιχνεία**, friandise, n. f.

λίψ, λιβός, ὁ· νοτιοδυτικὸς ἄνεμος [vent de] sud-ouest, κοινῶς ὁ **λίβας**· βλ. λέξιν.

λιψό, [δημ.] **ἐλλειπές**, ὅθεν **ἰσχνό**· βλ. καὶ **λισβό** § **λιψὸ** ψωμί, τὸ μὴ καλῶς ψημένο, λασπῶδες, γλοιῶδες, pain qui n'est pas bien cuit; βλ. καὶ **γλοιά**.

λοᾶται, [διάλ. Νάξου] ἀντὶ λογᾶται, **λογίζεται**.

λοβικός, ή, όν· lobaire, adj. ὁ τῶν λοβῶν· ‖ λοβικαὶ ἀρτηρίαι, φλέβες, artères, veines lobaires. § — [βοτ. καὶ ζωολ.] lobulaire, adj. λοβιομερής, χωρισμένος εἰς λόβια.

λοβιομερής, ής, ές· [βοτ.] lobulé, ée; διῃρημένος εἰς (ἢ ἔχων) λόβια.

λόβιον, ου, τό· [ἀνατ.] μικρὸς λοβός, lobule, n. m. (chaque lobe se divise en lobules).

λοβίσκος, ου, [νεοελ.] médaillon, n. m. φυλακτήριον τριχῶν ἢ μικρὸν ἐγκόλπιον προσφιλῶν ἀντικειμένων.

λοβοδό, τό· [διάλ. Ἠπείρου] τὸ χρυσολάχανον, ἀτράφαξις.

λοβομερής, ής, ές· [βοτ.] lobaire, adj. διῃρημένος εἰς λοβούς, τὰ λοβομερῆ. § —, lobé, ée, adj. χωρισμένος εἰς λοβούς, feuille lobée.

λοβός, οῦ, ὁ· [φυτολ.] ἡ σποροθήκη (χυρ. τῶν ὀσπρίων καὶ ἰδίως τῶν φασιολίων) κοινῶς **λουβί**, gousse, n. f. cosse [des fèves, etc.]. § λοβός, lobe, n. m. τὸ κρεμάμενον κάτω μέρος τοῦ ὠτός, bout de l'oreille; ἡ **παρωτίς**, oreillon, n. m. βλ. λέξιν. § — [ἀνατ.] [τὸ ἄκρον τοῦ ἥπατος, τοῦ ἐγκεφάλου], lobe (m.) [du foie; du cerveau). § **λοβός**, [ναυτ.] margouillet, n. m. κοινῶς **μπιγότα**, ξύλινον ψέλλιον ηὐλακωμένον, καθ' ἅπασαν τὴν ἐξωτερικὴν περιφέρειάν του πρὸς ὑποδοχὴν **τροποῦ** (estrope). Οἱ λοβοὶ ἐχμάζονται εἰς τοὺς ἐπιτόνους καὶ χρησιμεύουσι διὰ τὴν διάβασιν τῶν ἀγομένων.

λοβώδης, ης, ες· ὅμοιος λοβῷ, semblable à un lobe, ou à une gousse; lobuleux, euse.

λογάδες, αἱ· τὸ λευκὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ, blanc de l'œil. § —, βλ. **λογάς**.

λογάκι, τό· ὑποκορ. τοῦ λόγος, μικρὰ λέξις, λεξίδιον, petit mot; μικρὸς λόγος, petite parole.

λογᾶμαι, [δημ.] βλ. **λογοῦμαι**.

λογάρι, τό· [δημ.] ὁ πλοῦτος, richesse, n. f. ἡ περιουσία, fortune, n. f.

λογαριάζω, μέλ. άσω, λογίζομαι, μετρῶ, compter; ὑπολογίζω, calculer; λογαριάζω, ὑπολογίζω, supputer; (βλ. καὶ **ὑπολογίζω**)· περνῶ εἰς τὸν λογαριασμόν, mettre en ligne de compte; ‖ — μὲ τὸν νοῦν, calculer de tête; ‖ λογαριάζει καλά, il calcule bien; ‖ — τὴν δαπάνην, supputer la dépense; ‖ λογαριάζει καὶ τὸ λεπτόν, il regarde à deux sous; ‖ — εἰς τὰ δάκτυλα, compter sur les doigts; ‖ δὲν ἐλογάριασε τὰς συνεπείας, il n'a pas calculé les conséquences; ‖ ἐλογάριασε τὰ ἔξοδα, il a supputé les dépenses; ‖ δὲν λογαριάζω ὅτι ἔκαμα δι' αὐτόν, je ne mets pas en ligne de compte ce que j'ai fait pour lui; ‖ μὴ μὲ λογαριάζῃς [δὲν θὰ ἔλθω], ne comptez pas sur moi; ‖ λογαριάζομαι, κανονίζω, régler; ἐξακριβόω-ῶ, vérifier; ἐλέγχω, καταστρώνω τοὺς λογαριασμούς, arrêter des comptes; ‖ ἂς λογαριασθῶμεν, faisons nos comptes; ‖ [μεταφ. ἀπειλ.] ἔννοια σου καὶ θὰ λογαριασθῶμεν, nous compterons, ἢ allez! vous aurez votre dû. § **καταλογίζω** τι εἴς τινα, φέρω εἰς λογαριασμὸν τινός, porter en compte; **καταριθμῶ** εἰς, compter à; ἀποδίδω, attribuer; **καταλογίζω**, imputer. § — ἐν τῷ νῷ, raisonner en soi-même; συλλογίζομαι, réfléchir; σκοπῶ, σκοπεύω, σκέπτομαι, ἔχω σκοπὸν (πρόθεσιν), avoir l'intention; συλλογίζομαι, σκέπτομαι νά, penser à; compter; ‖ ἐλογάριαζα νὰ φύγω αὔριον, je comptais partir demain; ‖ λογαριάζει νὰ ὑπανδρευθῇ, elle pense à se marier; ‖ λογαριάζει μεγάλα πράγματα, il roule de grands desseins dans sa tête. § —, προσέχω εἰς, μέλει μοι, faire cas ἢ faire compte de; ἀσχολοῦμαι περὶ (διά), s'occuper de; μεριμνῶ, φροντίζω περί τινος, se soucier de; ‖ δὲν τὸν λογαριάζουν διὰ τίποτε, on ne fait ancun cas de lui; c'est un homme qu'on ne chôme pas; ‖ ποιὸς σὲ λογαριάζει; qui est-ce qui pense à toi? ἢ qui ferait cas de ta personne? ‖ δὲν λογαριάζει τὸν σύντροφόν του, il ne fait pas cas (compte) de son associé; ‖ ποιὸς τὸν λογαριάζει δι' ἄνθρωπον, qui fait cas (compte) de lui.

λογαριασμός, οῦ, ὁ· ἀντὶ λογισμός, ἡ πρᾶξις τοῦ λογαριάζειν, τὸ λογίζεσθαι, τὸ μετρᾶν, τὸ μέτρημα ὡς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς

πράξεως ταύτης, ὁ λογαριασμός, compte, n. m. (προφ. conte) : ἡ λογιστικὴ πρᾶξις, ὁ ὑπολογισμός, calcul, n. m. λογαριασμός, ὑπολογισμός, supputation, n. f. || ἀριθμητικὸς λογαριασμός, calcul arithmétique; || λογαριασμὸς σωστός, compte juste ; || ὁ λογαριασμὸς δὲν εἶνε σωστός, le compte n'y est pas ; || δίδω λογαριασμόν, rendre [un] compte ; rendre ses comptes ; || [καὶ μεταφ.] δὲν θὰ σοῦ δώσω λογαριασμόν, je n'ai pas de comptes à vous rendre ; || τοῦ ἔκαμα (τοῦ ἐπλήρωσα) τὸν λογαριασμόν του, j'ai reglé son compte ; || πληρωμὴ ἀπέναντι λογαριασμοῦ, acompte; || περνῶ εἰς λογαριασμόν, passer en compte (sur le compte de) ; || δὲν βάζω εἰς λογαριασμόν, je ne mets pas en ligne de compte ; || κάμω λάθος εἰς τὸν λογαριασμόν, se mécompter. § [ἐμπορ.] λογαριασμός, λογαριασμοί, un compte, des comptes ; || — ἀκριβής, ὀρθός, un compte exact, correct ; || ὁ λογαριασμὸς οὗτος μοὶ φαίνεται ἀκριβής, ce compte me parait être correct ; || — ἀλληλόχρεος, τρεχούμενος, un compte courant ; || διὰ λ/σμὸν τῶν ἀσφαλιστῶν, pour compte des assureurs ; || διὰ λογαριασμὸν τῶν παραληπτῶν τοῦ φορτίου, pour compte des receveurs de la cargaison ; || — διαμφισβητημένος, un compte contesté, disputé, débattu ; || — ἐκκαθαρίσεως πλαστός, un marché écrit simulé ; || — ἐκκαθαρισμένος, un compte liquidé ; || εὐαρεστήθητε νὰ τοὺς ἐξουσιοδοτήσητε, ὅπως ἐκκαθαρίσωσι τὸν λογαριασμὸν τοῦτον μετ' ἐμοῦ, veuillez bien les autoriser à liquider ce compte avec moi ; || — ἐμπορευμάτων, compte des marchandises ; || — ἐξόδων, compte des frais ; || — ἐξισωμένος, πληρωμένος, ἐκκαθαρισμένος, un compte acquitté, reglé, payé, soldé, liquidé ; || — ἐξασφαλίσεως ἐμπορευμάτων, compte d'assurance des marchandises ; || λογαριασμὸς ἐξωφλημένος, un compte soldé ; || . . . καὶ διὰ νὰ ἐξοφλήσω τὸν λογαριασμόν μου μετὰ τῶν ἐν Τουρίνῳ κυρίων Β . . . καὶ Σας, . . . et pour solder mon compte avec messieurs B . . . et Comp. à Turin ; || . . . διὰ τοῦ ὁποίου ἐξωφλήθη ὁ λογαριασμὸς οὗτος, . . . ce qui solde ce compte ; || — ἐξωφλημένος, μὴ ἐξωφλημένος (ἀνεξόφλητος), un compte quittancé, non quittancé ; || πρὸς ἐξόφλησιν, πρὸς ἐκκαθάρισιν, un compte à acquitter, à solder, à régler ; || — ἐπιστροφῆς, un compte de retour ; || — ἐπισυναλλαγῆς, un compte de retraite, de rechange ; || — ἐφοδίων ἐφοπλισμοῦ, un compte d'armement ; || — ἰδιαίτερος, μερικός, compte particulier, à part ; || — κεκανονισμένος, un compte réglé ; || — κεκλεισμένος, un compte arrêté, clos ; || λογαριασμὸς κύριος, propre compte ; || λογαριασμὸς κερδῶν καὶ ζημιῶν, compte des profits et pertes ; || — κεφαλαίου, capital ; || — μας, λ/ς μας, notre compte, n/c ; || — μερικός, compte à part, particulier ; || — μεσιτειῶν, un compte de courtage ; || — μου, λ/ς μου, mon compte, m/c. || — ναύλου, un compte de fret || —, σημείωσις τοῦ ναυλομεσίτου, compte, note du ship-chander, fournisseur de provisions de navires ; || — οὗτινος ἀνήκει, compte de qui il appartiendra ; || — πλαστὸς (εἰκονικός), un compte-simulé ; || — πληρωμένος, κεκανονισμένος, un compte payé, réglé ; || — προβλέψεως, ἀξίας καὶ ἐξόδων, ἤτοι διαφόρων ἀγορῶν, compte d'achat ; || — προμηθείας, compte de commission ; || — κατὰ προσέγγισιν, un compte appoximatif, aperçu du compte ; || οἱ προσωπικοὶ λ/σμοί, les comptes personnels ; || λογαριασμὸς πωλήσεως, πωλήσεως καὶ ἐκκαθαρίσεως, un compte de vente, de vente et net produit ; || — συμπληρωτικός, compte supplémentaire ; || — συναλλαγῶν, compte des changes ; || — προεξοφλήσεως, un bordereau d'escompte ; || — ἀσφαλείας, compte d'assurance ; || — συντροφικός, κοινός, un compte social, commun, à demi (ἐξ ἡμισείας)· || ἀγορασθὲν διὰ συντροφικὸν (ἐξ ἡμισείας) λογαριασμόν, acheté en compte à demi ; || ἡ ἀγορά, τὴν ὁποίαν διενηργήσαμεν διὰ συντροφικὸν λ/σμόν, l'achat que nous avons effectué (fait) en compte social avec vous ; || — σώστρων, ἀνακτήσεως, un compte de recouvrement ; || παραβάλλειν, λογαριασμόν, niveler un compte ; || —ταμείου, compte de caisse ; || — ταξειδίου, compte de voyage ; || — τελευταῖος, un compte final ; || — τόκων, compte des intérêts ; || — του, son compte, s/c. || — των, leur compte, l/c. || — τραπεζικός, compte de banque ; || — τρίτου, compte d'un tiers; || — χωριστός, compte separé ; || περίληψις λογαριασμοῦ, aperçu d'un compte ; || ἐπισυνημμένως σᾶς δίδω συνοπτικὴν περίληψιν τοῦ λογαριασμοῦ σας, je vais donner ci-joint un aperçu sommaire de votre compte; || διὰ λογαριασμὸν οὗτινος ἀνήκει, pour compte de qui il appartiendra; || — σύμφωνος, compte conforme ; || — τακτικός, ἐν τάξει, un compte en règle ; || — εἰκονικός, compte simulé; || — ἰδανικός, ἀπρόσωπος, compte (de livres); || — ἐκκρεμής, compte à régler; || [ἔλαβον δραχ. 50] εἰς λογαριασμόν, à compte, à valoir; || ἀξία εἰς λογαριασμόν, valeur en compte; || καταστρώνειν λογαριασμόν τινα, établir un compte dans le brouillon ; || περίληψις λογαριασμοῦ, le relevé, ἀντίγραφον λογαριασμοῦ· || ἀπόσπασμα λογαριασμοῦ, l'extrait de compte =le relevé ; || ὁ ἐκ τρίτου λογαριασμός, le compte à tiers. Ἡ ἔκφρασις αὕτη εἶνε ἐν χρήσει ἐπὶ συμμετοχικῶν ἐργασιῶν, αἵτινες γίνονται μεταξὺ τριῶν· || ἔχετε ἐγκλείστως λογαριασμὸν πωλήσεως, vous avez ci-inclus compte de vente de...; || τὸ ἐξαγόμενον, προϊὸν λ/σμοῦ τινος, le produit, provenu d'un compte; || τὸ εὑρεθὲν λ/σμοῦ, le trouvé d'un compte ; βλ. ἔχειν καλῶς· || διαβιβάζομεν ὑμῖν ἐγκλείστως εἰκονικὸν λογαριασμὸν πωλήσεως, ἐπισυνάπτοντες αὐτῷ καὶ τὸν τιμοκατάλογον τῶν ἡμετέρων εἰδῶν, nous vous remettons ci-joint un compte de vente simulé, et nous y joignons

le prix courant de nos propres articles; ‖ θὰ στείλωμεν ὑμῖν, ἐντὸς ὀλίγου, λογαριασμὸν πωλήσεως δι' ὅλον τὸ ἐμπόρευμα, nous vous remettrons, sous peu, compte de vente de toute la partie; ‖ (ἐπιστολὴν) περιέχουσαν τὸ ἀπόσπασμα τοῦ ἡμετέρου τρεχουμένου λογαριασμοῦ, κλεισθέντος τῇ 31 λήξαντος Δεκεμβρίου καὶ παρουσιάζοντος ἐξίσωσιν ὑπὲρ ὑμῶν ἐκ φρ. 3260, renferment l'extrait de notre compte courant arrêté au 31 Décembre dernier et balançant en votre faveur par frs. 3260· ‖ ἀποστέλλω ὑμῖν, ἐγκλείστως, τὸ ἀπόσπασμα τοῦ παρ' ἐμοὶ τρεχουμένου λογαριασμοῦ σας χανονισθέντος μέχρι τῆς 31 παρελθόντος μηνός, je vous envoie, ci-inclus, l'extrait de votre compte courant chez moi réglé au 31 du mois passé; ‖ εὐαρεστήθητε νὰ μᾶς εἴπητε διὰ τὴν καλὴν τάξιν, ἐὰν εὑρίσκητε τὸν λ/σμὸν ἀκριβῆ, vous voudrez bien pour la bonne règle, nous dire si vous trouvez le compte juste; ‖ ἐπωφελούμεθα τῆς εὐκαιρίας ταύτης, ὅπως διαβιβάσωμεν ὑμῖν τὴν περίληψιν τοῦ τρεχουμένου ὑμῶν λογαριασμοῦ, nous profitons de cette occasion pour vous transmettre le relevé de votre compte courant; ‖ θὰ κανονίσω τὸν λογαριασμὸν μόλις λάβω αὐτόν, je réglerai le compte aussitot que je l'aurai reçu; ‖ ἀσχολούμενοι εἰς τὴν ἐτησίαν τακτοποίησιν τῶν βιβλίων μας, διαβιβάζομεν ὑμῖν, ἐγκλείστως τὸ ἀπόσπασμα τοῦ παρ' ἡμῖν λογαριασμοῦ σας, occupés du règlement annuel de nos écri tures nous vous remettrons, ci-inclus, l'extrait de votre compte chez nous; ‖ στέλλω ὑμῖν ἐγκλείστως τὸ ἀπόσπασμα τοῦ παρ' ἐμοὶ τρεχουμένου λ/σμοῦ σας, κανονισθέντος μέχρι τῆς 31 παρελθόντος μηνός, je vous envoie, ci-inclus, l'extrait de votre compte courant chez moi réglé au 31 du mois passé; ‖ ἐγκλείστως, λαμβάνομεν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ διαβιβάσωμεν ὑμῖν λεπτομερῆ λογαριασμόν, ci-inclus nous avons le plaisir de vous remettre compte détaillé de... ‖ εὐαρεστήθητε νὰ κανονίσητε τὸν λογαριασμὸν τοῦτον μετὰ τοῦ κ..., veuillez régler ce compte avec M... ‖ ἐπωφελούμεθα τῆς εὐκαιρίας ταύτης, ὅπως πέμψωμεν ὑμῖν τὴν περίληψιν τοῦ τρεχουμένου ὑμῶν λογαριασμοῦ, nous profitons de cette occasion pour vous transmettre le relevé de votre compte courant. § **τρεχούμενος** ἢ **ἀλληλόχρεος** (τοκοφόρος) **λογαριασμός**, compte courant; εἶνε ὁ ἀνοιγόμενος εἰς πρόσωπα, μεθ' ὧν συναλλαττόμεθα ἀμοιβαίως, τηρούμενος κατὰ χρέωσιν καὶ πίστωσιν καὶ κλειόμενος εἰς ὡρισμένας ἐποχὰς (συνήθως κατὰ τριμηνίαν), καθ' ἃς ὑπολογίζονται καὶ οἱ τόκοι, καὶ τοῦ ὁποίου λογαριασμοῦ εἶνε ἀπαιτητὸν τὸ ἐκ τοῦ συμψηφισμοῦ τῶν ἐν αὐτῷ διαφόρων ποσῶν προκύπτον ὑπόλοιπον· βλ. καὶ **ἀλληλόχρεος**· ‖ διαβιβάζομεν ὑμῖν ἤδη ἀπόσπασμα τοῦ (ἀνοικτοῦ) τρεχουμένου ὑμῶν λο**γαριασμοῦ**, nous vous remettons maintenant extrait de votre compte courant; ‖ ἐγκλείστως θὰ εὕρητε (ἔχετε) τὸν τρεχούμενον τοκοφόρον λογαριασμὸν ὑμῶν, sous ce pli, vous trouverez, votre compte courant avec le compte d'intérêt; ‖ δοῦναι ὁ κ. Π..., τρεχούμενος λ/σμὸς αὐτοῦ παρὰ τῷ κ. Α.., doit Mr P., son compte courant chez Mr A. § ἐμπορικὸς λογαριασμὸς πρὸς πληρωμήν, facture, n. f. σημείωμα, ὑπενθύμημα [πρὸς ἐξόφλησιν], mémoire [à solder]; σημείωσις πρὸς πληρωμήν, note, n. f. ‖ ὁ λογαριασμὸς ξενοδοχείου, note, n. f. ‖ ὁ ἔμπορος ἔστειλε τὸν λογαριασμόν του, le marchand a envoyé sa facture (sa note); ‖ ὁ λογαριασμὸς τοῦ ῥάπτου, le mémoire [la note] du tailleur; ‖ [ἐν ἑστιατορίῳ] ἐζήτησε τὸν λογαριασμόν, il demanda l'addition (=τὴν πρόσθεσιν τῶν καταναλωθέντων), συνήθως λέγουσι, τὸν λογαριασμὸν παρακαλῶ, addition s'il vous plait. § [μεταφ.] ὑπολογισμός, calcul, n. m. δουλειά, ὑπόθεσις, affaire, n. f. αὐτὸς εἶνε ἰδικός μου λογαριασμός, cela me regarde; c'est mon affaire, ἤτοι αὐτὸ εἶνε δουλειά μου· ‖ εἶχε κάμει τὸν λογαριασμόν του, il avait-fait son calcul; ‖ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔρχεται εἰς λογαριασμὸν [φρ.], on ne peut rien [s'entendre, traiter] avec cet homme-là; ‖ κατὰ τὸν λογαριασμόν σου, à votre compte, ἤτοι κατ' ἐσέ, selon vous; ‖ ἔχω καὶ ἐγὼ τὸν λογαριασμόν μου, j'ai aussi mon plan; ‖ δὲν εὑρίσκω λογαριασμόν je n'y trouve pas mon compte; ‖ δὲν εὑρίσκεις λογαριασμὸν εἰς τοὺς λόγους του, on ne trouve ni rime ni raison dans ce qu'il dit; ‖ κάμνω τὸν λογαριασμὸν χωρὶς τὸν ξενοδόχον, compter sans son hôte. § —, compte; ‖ — χρηματικός, compte en denier; ‖ — ὑλικοῦ, compte en matière; ‖ λογαριασμὸς διαχειρίσεως, compte de gestion, λέγεται γενικῶς ὁ ἐνιαύσιος διαχειριστικὸς λογαριασμὸς κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους.

Λογαριασμός, (λογιστική). Καλεῖται οὕτω πᾶσα ἔκθεσις ἐμπορικῆς πράξεως.

Λογαριασμὸς ἀγορᾶς ἢ **προβλέψεως** [λογ.]. Καλοῦσιν οἱ ἔμποροι λ/σμὸν **ἀγορᾶς** ἢ **προβλέψεως** τὴν σημείωσιν τὴν ὁποίαν ἀποστέλλει ὁ ἔμπορος ὁ ἀγοράζων κατὰ παραγγελίαν τρίτου. Ἐκπληρῶν τὴν παραγγελίαν ὁ ἔμπορος, καθῆκον ἔχει νὰ διαβιβάσῃ τὸν λογαριασμὸν τῆς προβλέψεως εἰς τὸν παραγγελέα, ὅπως βεβαιωθῇ οὗτος, ὅτι ἡ παραγγελία του ἐξετελέσθη ἀκριβῶς, καὶ ὅτι ὀφείλει τὴν ἀξίαν ἣν προκατέβαλε.

Λογαριασμὸς ἀκινήτων [λογ.]. Ἐὰν ὁ ἔμπορος κέκτηται ἀκίνητον τινὰ περιουσίαν ἀνοίγει ἴδιον λ/σμὸν ὑπὸ τὸν τίτλον **ἀκίνητα κτήματα** χρεώνων αὐτὸν μὲ τὴν ἀρχικήν της ἀξίαν διὰ τῆς πιστώσεως τῶν λ/σμῶν, οἵτινες κατέλαβον τὴν ἀξίαν ταύτην. Ἐὰν εἶχε τὰ κτήματα πρὶν ἢ ἐπιδοθῇ εἰς τὸ ἐμπόριον, ὁ λ/σμὸς οὗτος θὰ ἐχρεοῦτο διὰ τῆς πιστώσεως τοῦ κεφαλαίου. Ὁ λ/σμὸς ἀκινήτων μένει πάντοτε ἀνοικτός, μὲ μόνον τὸ ἐν τῷ χρεολογικῷ αὐτοῦ ἄρθρον τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων μέχρι τῆς ἐκποιήσεως αὐτῶν. Μετὰ τοῦτον ἀνοίγεται ἕτερος λ/σμός, ὑπὸ τὸν τίτλον **Διαχείρισις**

ἀκινήτων, ὅστις πιστοῦται μὲ τὰ εἰσπραττόμενα ἐκ τῶν προσόδων, χρεοῦται δὲ μὲ ὅλα τὰ συμβαίνοντα ἔξοδα, φόρους, κτλ. Ὁ λ/σμὸς τῶν ἀκινήτων κλείεται κατὰ τὸν ἰσολογισμὸν διὰ τῶν κερδῶν καὶ ζημιῶν.

Λογαριασμὸς ἀλληλόχρεος ἢ **τρέχων ἀνοικτὸς λογαριασμὸς** καλεῖται τὸ μεταξὺ δύο ἐμπόρων συνάλλαγμα, δι' οὗ συμφωνεῖται ὅπως ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων ἀποστέλλῃ πρὸς τὸν ἕτερον ἢ λαμβάνῃ παρ' αὐτοῦ κατὰ κυριότητα χρήματα ἢ ἄλλας ἀξίας, μὴ ὡρισμένας εἰς ἰδικήν τινὰ χρῆσιν, ἐπὶ μόνῃ τῇ ὑποχρεώσει τοῦ λήπτου, τοῦ νὰ χρεώνῃ ἑαυτὸν καὶ νὰ πιστώνῃ τὸν ἀποστολέα, καὶ ἐπὶ τῷ ὅρῳ τοῦ νὰ κανονισθῶσι καὶ συμψηφισθῶσιν αἱ ἀμοιβαῖαι καταβολαὶ καὶ ὀφειλαὶ ἀδιαιρέτως εἰς ὅλας τὰς πιστοχρεώσεις εἰς ὡρισμένην ἐποχήν. Ὁ λογαριασμὸς οὗτος ὀνομάζεται κοινῶς **τρεχούμενος λ/σμὸς** (compte courant). Ὅταν δὲ μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων ἦνε συμπεφωνημένον νὰ πληρόνηται τόκος διὰ τὰ καθυστερούμενα ποσά, ὁ λ/σμὸς οὗτος λαμβάνει τὸν χαρακτῆρα τοκοφόρου λ/σμοῦ. Ἡ σύνταξις τῶν τοιούτων λ/σμῶν εἶνε ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων ἔργων τοῦ λογιστοῦ, διότι ἐκ τῶν λ/σμῶν τούτων κανονίζονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἱ ἀμοιβαῖαι σχέσεις τῶν ἐμπόρων.

Ὁ λ/σμὸς οὗτος ἀναγνωρισθεὶς ὡς ὀρθὸς παρ' ἐκείνου πρὸς ὃν ἀποστέλλεται, ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν περὶ ὅλων τῶν εἰς αὐτὸν ἐμπεριεχομένων καὶ μεταβαίνει εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐγγράφων τῶν ἀποδεικνυόντων τὰς ἐνοχάς. Ὅθεν ὁ **ἀλληλόχρεος λ/σμὸς** πρέπει νὰ ἐξετάζηται ὡς ἐμπορικὴ πρᾶξις ὑποκειμένη εἰς ὅλας τὰς ἐμπορικὰς παραγραφάς. Ὡσαύτως αἱ ἐνοχαί, αἵτινες κατὰ τὸν Ἐμπορικὸν Νόμον παραγράφονται εἰς συντομωτέρας παρὰ τὰς συνήθεις προθεσμίας, μεταβάλλουσι φύσιν, καταχωρούμεναι εἰς τὸν ἀλληλόχρεον λ/σμόν· οὕτω τὸ ποσὸν χρεωστουμένης τινὸς συναλλαγματικῆς ἐγγραφὲν εἰς τὸν λ/σμὸν αὐτόν, δὲν θέλει παραγραφῇ μετὰ τὰ 5 ἔτη, ἀλλὰ μὲ τὴν **τριακονταετίαν**. Αἱ κυριώτεραι συμφωνίαι, αἵτινες πρέπει νὰ προηγηθῶσι μεταξὺ τῶν ἐμπόρων, εἶνε τὸ ποσοστὸν τοῦ πληρωθησομένου τόκου δι' ἕκαστον εἰσαγόμενον ποσὸν καὶ ἡ ἐποχὴ τῆς κλείσεως λ/σμοῦ. Οἱ λ/σμοὶ οὗτοι συνήθως διατίθενται ὡς ἑξῆς: συντάσσεται ἐπὶ δύο σελίδων, ἐπὶ κεφαλῆς σημειοῦται τὸ ὄνομα ἐκείνου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει ὁ λ/σμός, ἡ ἐποχὴ τῆς κλείσεώς του καὶ τὸ ποσοστὸν τοῦ τόκου· ἑπομένως διαιρεῖται ἑκάστη σελὶς εἰς 8 στήλας, ἡ πρὸς ἀριστερὰν σελὶς φέρει τὰς χρεωλογικὰς ἐγγραφάς, ἡ δὲ πρὸς δεξιὰν τὰς πιστολογικάς, ἐκ τῶν 8 δὲ στηλῶν ἡ 1 καὶ 2 περιέχουσι τὴν ἡμερομηνίαν, ἡ 3 καὶ ἡ 4 τὸ χρηματικὸν ποσόν, ἡ 5 τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐγγραφῆς, ἡ 6 τὴν ἐποχὴν τῆς λήξεως ἢ ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἄρχεται ὁ τόκος, εἰς τὴν 7 σημειοῦται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν καὶ εἰς τὴν 8 σημειοῦνται οἱ τοκάριθμοι οἱ προκύπτοντες ἐκ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ κεφαλαίου μετὰ τῶν ἡμερῶν, καὶ ἐφ' ὧν θέλουσιν ὑπολογισθῇ οἱ τόκοι. Εἰς τὴν πιστολογικὴν σελίδα ὑπάρχουσιν αἱ αὐταὶ στῆλαι κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν. Οἱ ἀλληλόχρεοι τοκοφόροι λ/σμοὶ τηροῦνται κατὰ τρεῖς μεθόδους. Κατὰ Ἄμεσον ἢ **Εὐθεῖαν** μέθοδον, Ἔμμεσον Μέθοδον καὶ Ἀμβουργικὴν ἢ Κλιμακωτὴν Μέθοδον.

Λογαριασμὸς γενικὸς (λογιστ.) Καλοῦμεν **γενικοὺς λογαριασμοὺς** ἐκείνους, οἵτινες ἀντιπροσωπεύουσιν ἐν τοῖς βιβλίοις τὸν ἴδιον ἔμπορον· οὗτοι δὲ εἶνε οἱ ἑξῆς:

Ὁ τῶν **ἐμπορευμάτων** ἐν γένει.

Ὁ τῶν **γραμματίων εἰσπρακτέων**.

Ὁ τῶν **γραμματίων πληρωτέων**.

Ὁ τῶν **κερδῶν καὶ ζημιῶν** μετὰ τῶν ὑποδιαιρέσεων αὐτῶν.

Ὁ τοῦ **ταμείου** μετὰ τῶν ὑποδιαιρέσων αὐτοῦ.

Ὁ τῶν **κινητῶν** ἢ τῶν **ἐπίπλων καὶ σκευῶν**.

Λογαριασμὸς γραμμάτια **εἰσπρακτέα**.—Τῶν δύο ὀνομασιῶν **γραμμάτια εἰσπρακτέα** καὶ **μετακλήσεις** καὶ **ἐμβαστικαὶ** γίνεται ἀδιαιρέτως χρῆσις ἐν τῷ ἐμπορίῳ· ἡ ἔκφρασις **γραμμάτια εἰσπρακτέα** πλεονεκτεῖ κατὰ τοῦτο τῆς ἑτέρας, καθ' ὅσον παριστᾷ ἐναργῶς τὴν ἀντίθεσιν, ἥτις ὑπάρχει μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς ἐκφράσεως **γραμμάτια πληρωτέα**. Ὁ **λογαριασμὸς γραμμάτια εἰσπρακτέα** δέον νὰ τηρῆται εἰς δύο στήλας. Ἡ ἐξωτέρα στήλη, ἣν ἔχει κοινὴν πρὸς τοὺς λοιποὺς λ/σμούς, δὲν ἀρκεῖ, καθ' ὅσον αὕτη δεικνύει μόνον τὸ ποσὸν ἀντὶ τοῦ ὁποίου εἰσήχθησαν ἢ ἐξήχθησαν τὰ γραμμάτια ταῦτα, ἤτοι τὴν **πραγματικὴν ἀξίαν** αὐτῶν. Ἐν τούτοις τὰ γραμμάτια ταῦτα ἔχουσι καὶ ἄλλην τινὰ ἀξίαν ἀναλλοίωτον, τὴν **ὀνομαστικὴν** καλουμένην, ἥτις ἐπιγέγραπται ἑκάστου γραμματίου. Ἡ τελευταία αὕτη ἀξία καταχωριζομένη εἰς τὴν ἐνδοτέραν στήλην, θέλει χρησιμεύσει πρὸς ἐξίσωσιν τῆς εἰσαγωγῆς διὰ τῆς ἐξαγωγῆς.

Λογαριασμός, Γραμμάτια πληρωτέα.— Ὁ ἔμπορος δὲν δύναται νὰ ἐξασκήσῃ τὸ ἐμπόριόν του ἄνευ κεφαλαίου τινός· ἀλλὰ σπανίως διὰ μόνου τοῦ κεφαλαίου τούτου δύναται νὰ ἐκτείνῃ τὸν κύκλον τῶν ἐπιχειρήσεών του. Ὅθεν συμπληροῖ τὴν ἀδυναμίαν του ταύτην διὰ τῆς πίστεως· ἡ δὲ πηγὴ αὕτη, συνετῶς καὶ ἐπιδεξίως χειριζομένη, δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὰ εὐτυχέστερα ἀποτελέσματα, ὡς δύναται ν' ἀποβῇ ὀλεθρία, ἐὰν ἀκρίτως καὶ ἄνευ μέτρου γίνεται χρῆσις αὐτῆς. Διὰ τῆς ὑπογραφῆς του ὁ ἔμπορος κόπτει νόμισμα. Πρὸς τοῦτο δύο μόνα ὡς καὶ δύο **λ/σμοὶ** ὑπάρχουσιν, ὁ τῶν **γραμματίων εἰσπρακτέων** καὶ ὁ τῶν **πληρωτέων**. Ποριζόμεθα κεφάλαια διὰ **μετακλήσεων**, σύροντες εἰς ἀνοικτον λ/σμόν, ἤτοι ἐκδίδοντες συναλλάγματα ἐπὶ τραπεζίτην ἢ ἔμπορον, ὅστις οὐδὲν ὀφείλει τῷ ἐκδότῃ οἵτινες ἀποδέχονται τὰς ἐπικλήσεις ἡμῶν ἢ διὰ **γραμματίων πληρωτέων** ὑπογράφοντες **συναλλάγματα** ἢ ἀποδεχόμενοι τοιαῦτα παρ' ἄλλων **ἐκδιδόμενα**. Ὁ λογαριασμὸς οὗτος τηρεῖται ὡς ὁ τῶν **εἰσπρακτέων γραμματίων λ/σμὸς ἐκκαθαρίσεως** (λογιστ.).

Ὅταν ἔμπορός τις ἀποσύρηται ὁριστικῶς τῶν ἐμπορικῶν του ἐργασιῶν ἢ παραιτῆται τοῦ πρώτου ἐμπορίου του διὰ νὰ ἐπιδοθῇ εἰς νέον

εἶδος ἐπιχειρήσεως, εἴτε μόνος, εἴτε μετὰ συνεταίρου, ἐπέρχεται ἡ καλουμένη Ἐκκαθάρισις (liquidation). Ἡ Ἐκκαθάρισις εἶνε πρᾶξις, δι' ἧς ὁ ἔμπορος πωλεῖ πάντα τ' ἀπολιπόμενα αὐτῷ ἐμπορεύματα, εἰσπράττει τὰ ὀφειλόμενα καὶ πληρόνει τὰ χρέη του. Ἐὰν παραχωρῇ τὸ κεφάλαιόν του καὶ τὴν ἐκκαθάρισιν εἰς τρίτον, τότε εἶνε ἁπλῆ ἀγορά, τουτέστι πώλησις ὅλων τῶν ἐνεργητικῶν ἀξιῶν, ἀφαιρέσει ὅλων τῶν παθητικῶν τοῦ ἐμπορίου του ἀντὶ τιμῆς ὁρισθείσης κατ' ἀποκοπὴν (à forfait). Ἐγγραφαὶ ἐνταῦθα δὲν λαμβάνουσι χώραν. Ἐὰν ὁ ἔμπορος δὲν ἐκποιῇ τὴν ἐκκαθάρισιν, τότε ἢ τὴν ἐνεργεῖ ὁ ἴδιος, ἢ ἀναθέτει αὐτὴν εἰς ἄλλον ἐπ' ἀμοιβῇ. Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ἐξακολουθεῖ τὰ παλαιά του βιβλία, μέχρις οὗ τὰ πάντα περαιωθῶσι. Ἐν τῇ δευτέρᾳ πᾶσα ἐγγραφὴ ἐκ μέρους τοῦ ἐμπόρου παύεται, μόνη δ' αὐτοῦ φροντὶς εἶνε νὰ ἐξελέγχῃ διὰ τῶν παλαιῶν του βιβλίων τοὺς λογαριασμούς, οὓς τοῦ παρουσιάζει ὁ ἐκκαθαριστής. Ἐὰν ὁ ἔμπορος ἐκκαθαρίζῃ τὸ παλαιόν του ἐμπόριον, ὅπως ἐπιδοθῇ εἰς νέον, εἴτε μετὰ συνεταίρου ἀνοιγόμενον καὶ εἰς τὰ νέα βιβλία καὶ εἰς τὸν παλαιὸν λογαριασμὸν ὑπὸ τὸν τίτλον **λογαριασμὸς ἐκκαθαρίσεως** Ν. Ν. Ὁ λογαριασμὸς οὗτος προώρισται ὅπως δέχηται εἰς τὰς στήλας του πάσας τὰς ἐκκαθαρισθείσας ἀξίας. Καὶ τὸ μὲν χρεωλογικὸν μέρος τοῦ **λογαριασμοῦ ἐκκαθαρίσεως** (παλαιὰ βιβλία) θὰ συνίσταται ἐξ ὅλων τῶν εἰσπράξεων, τὸ δὲ πιστολογικὸν Ἐκκαθαρίσεως (νέα βιβλία) οὗτινος τὸ χρεωλογικὸν θὰ συνίσταται ἐξ ὅλων τῶν εἰσπράξεων. Ἀμφότεροι οἱ λ/σμοὶ οὗτοι ἐξισοῦνται διὰ τῆς μερίδος τοῦ Κεφαλαίου.

Λογαριασμὸς ἐμπορευμάτων ἐν γένει (λογ.) —Ὁ λ/σμὸς τῶν ἐμπορευμάτων χρεοῦται δι' ὅλα τὰ ἐμπορεύματα, τὰ ὁποῖα ἀγοράζομεν διὰ τῆς πιστώσεως ἐκείνων, οἵτινες τὰ λαμβάνουσι. Ὁ λογαριασμὸς οὗτος δέον νὰ περιέχῃ ὅλα τὰ ἐκ τῶν ἐμπορευμάτων προκύψαντα ἔξοδα.

Λογαριασμὸς ἐπιστροφῆς (λογ.)— Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν συναλλαγματική τις δὲν πληρωθῇ κατὰ τὴν λῆξίν της καὶ διαμαρτυρηθῇ, ὁ κομιστὴς δύναται νὰ πληρωθῇ τὸ ποσὸν αὐτῆς, ἐκδίδων νέαν συν/κὴν καλουμένην **ἐπισυναλλαγματικήν**, εἴτε ἐπὶ τοῦ ἐκδότου, εἴτε ἐπί τινος τῶν ὀπισθογράφων, καὶ περιλαμβάνουσα τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον τῆς διαμαρτυρηθείσης, πάντα τὰ ἐντεῦθεν προκύψαντα ἔξοδα καὶ τὴν τιμὴν τῆς ἕνεκα τῆς διαπραγματεύσεως καταβαλλομένης νέας συναλλαγῆς, ἥτις ὡς ἐκ τούτου ὡσαύτως καλεῖται **ἐπισυναλλαγή**. Ἡ ἐπισυναλλαγματικὴ συνοδεύεται μὲ τὸν λογαριασμὸν ἐπιστροφῆς. Οὗτος δὲ δέον νὰ περιέχῃ τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον, τὰ ἔξοδα τοῦ διαμαρτυρικοῦ καὶ ἄλλα νόμιμα ἔξοδα· οἷον, τὰ τραπεζιτικὰ δικαιώματα, τὰ μεσιτικά, τὰ τῆς σημάνσεως καὶ τὰ τῶν ἐπιστολῶν κόμιστρα. Πρέπει νὰ φανερόνῃ τὸ ὄνομα ἐκείνου πρὸς τὸν ὁποῖον ἡ ἐπισυναλλαγματικὴ ἐξεδόθη καὶ τὴν τιμὴν τῆς συμφωνηθείσης συναλλαγῆς. Δέον νὰ ἦνε ἐπικεκυρωμένη παρ' ἑνὸς κολλυβιστοῦ. Ὅπου δὲν ὑπάρχει κολλυβιστὴς ἐπικυροῦται παρὰ δύο ἐμπόρων. Πρέπει νὰ ἐπισυνάπτηται εἰς αὐτὸν ἡ συν/τικὴ ἢ τὸ κατ' αὐτῆς διαμαρτυρικὸν ἢ ἐπίσημον ἀντίγραφον αὐτοῦ. Ἐνίοτε ὁ ἐκδότης συναλλαγματικῆς ἢ ὁ ἐκχωρητὴς ἐμπορικοῦ γραμματίου γράφει ἐπὶ τοῦ γραμματίου τὰς λέξεις **ἀνέξοδος ἐπιστροφή**· τοῦτο σημαίνει ὅτι, ἐν περιπτώσει μὴ πληρωμῆς, τὸ γραμμάτιον πρέπει νὰ ἐπιστραφῇ πρὸς τὸν ἐκχωρητὴν ἢ τὸν ἐκδότην ἄνευ διαμαρτυρήσεως, ἑπομένως ἄνευ ἐπισυναλλαγῆς, ἄνευ λογαριασμοῦ ἐπιστροφῆς.

Λογαριασμὸς ἐπ' ἐνόματι συνεταίρων. — Συνήθως εἰς τὰ ἑταιρικὰ συμβόλαια παραχωρεῖται τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς συνεταίρους νὰ λαμβάνωσιν ἀπὸ τὸ ἑταιρικὸν ταμεῖον ποσότητά τινα, προσδιωρισμένην διὰ τὰς οἰκιακάς των ἀνάγκας· ἐπ' ὀνόματι ὅθεν τοῦ συνεταίρου, τοῦ ἔχοντος δικαίωμα εἰς τοιαύτας ἀπολήψεις, ἀνοίγεται λογαριασμὸς ἐπιγραφόμενος, **λογαριασμὸς ἀπολήψεων** Ν. Ν.

Λογαριασμὸς ἐντόκων καταθέσεων. — Ὁ λ/σμὸς οὗτος ἀνοίγεται ὅταν συνέταιρός τις εἰς ἐμπορικὴν τινὰ ἑταιρίαν ἔχῃ τὸ δικαίωμα παρὰ τοῦ ἑταιρικοῦ συμβολαίου νὰ καταθέσῃ εἰς τὴν ἑταιρίαν χρήματα λαμβάνων τόκον. Ὁ λ/σμὸς οὗτος πιστοῦται μ' ὅσα ὁ συνέταιρος καταθέτει ποσά, καὶ χρεοῦται μὲ τὰ ποσά, τὰ ὁποῖα ὁ ἴδιος συνέταιρος ἀπέναντι τῶν καταθέσεών του λαμβάνει.

Λογαριασμὸς καταθέσεων.— Ὁ λ/σμὸς οὗτος κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἑταιρίας χρεόνεται μὲ τὰ ποσά, τὰ ὁποῖα οἱ συνέταιροι χρεωστοῦν νὰ καταθέσουν διὰ τῆς πιστώσεως τοῦ κεφαλαίου, καὶ οὕτω μορφοῦται ὁ λ/σμὸς τοῦ κεφαλαίου, διότι πράγματι τὸ κεφάλαιον ἑταιρίας τινὸς δὲν εἶνε ἄλλο, εἰμὴ τὰ ποσὰ τὰ ὁποῖα οἱ διάφοροι συνέταιροι πρέπει νὰ καταβάλωσι. Ὅταν οἱ συνέταιροι καταβάλλωσι τὰ ποσὰ ταῦτα τῶν καταθέσεών των εἰς χρήματα ἢ εἰς ἄλλας ἀξίας, θέλουσι πιστωθῇ οἱ λογαριασμοὶ τῶν καταθέσεών των διὰ τῆς χρεώσεως τῶν γενικῶν λογαριασμῶν, οἵτινες ἔλαβον τὰς κατατεθείσας ἀξίας.

Λογαριασμὸς κληρονομιῶν (λογ.). — Ἐὰν κληρονομία τις ἐπαχθῇ ἡμῖν, πρὶν ἀνοίξωμεν ἴδιον δι' αὐτὴν λογαριασμόν, ὀφείλομεν νὰ καταστρώσωμεν προηγουμένως τὸν πίνακα τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ τοῦ παθητικοῦ τῆς κληρονομίας. Ἡ προκαταρκτικὴ αὕτη ἐργασία εἶνε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐργώδης, ἀναλόγως τῆς θέσεως, εἰς ἣν κατέλιπε τὰς ὑποθέσεις του ὁ κληρονομούμενος. Τῆς ἀπογραφῆς συνταχθείσης ἐνεργεῖται ἡ ἐγγραφὴ αὐτῆς ἐπὶ τοῦ **λογαριασμοῦ κληρονομιῶν** (compte d'hoirie), ὅστις εὑρίσκεται οὕτω χρεωμένος μὲ ὅλον τὸ παθητικὸν καὶ πιστωμένος μὲ ὅλον τὸ ἐνεργητικόν, διὰ τῆς πιστώσεως ἢ χρεώσεως τῶν λ/σμῶν, οὓς ἀνοίγομεν διὰ τοὺς ὀφειλέτας ἢ δανειστὰς τῆς κληρονομίας. Ἐὰν ὁ ἔμπορος ἦνε μόνος κληρονόμος ἐξισόνει τὸν **λογαριασμὸν κληρονομιῶν** διὰ τοῦ **κεφαλαίου**. Ἐὰν πολλοὶ μετέχωσι ταύτης, διαιρεῖ

τὸ ὑπόλοιπον τοῦ **λογαριασμοῦ** κληρονομιῶν εἰς μέρη ἀνάλογα πρὸς τὰ ἐπ' αὐτῆς δικαιώματα ἑκάστου κληρονόμου καὶ πιστόνει τὸν λογαριασμὸν τοῦ Κεφαλαίου μὲ τὴν ἐπὶ τῆς κληρονομίας μερίδα του.

Λογαριασμοὶ προσωπικοί, Μικτοί, Ἡνωμένοι (λογιστ.). Καλοῦμεν προσωπικοὺς λογαριασμοὺς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἀνοίγομεν ἐπ' ὀνόματι τῶν προσώπων, μεθ' ὧν συναλλαττόμεθα.

Ὅταν ἐνεργῶμεν διὰ λογαριασμὸν καὶ κατὰ διαταγὴν τρίτου ὡς παραγγελιοδόχοι, διακρίνομεν τὸν λογαριασμὸν τὸν ὁποῖον ἀνοίγομεν ἐπ' ὀνόματι τοῦ τρίτου, ἐπιγράφοντες αὐτὸν «ὁ Ν. Ν. **λογαριασμός του**» καὶ ἕτερον γενικὸν λογαριασμὸν ὑπὸ τὸν τίτλον **Ἐπιχειρήσεις διὰ λογαριασμὸν τρίτων** ἢ **Ἐμπορεύματα διὰ λογαριασμὸν φίλων**, ὡς εἴθισται ἐν τῷ ἐμπορίῳ. Ἐὰν δὲ ὁ τρίτος ἐνεργῇ κατὰ παραγγελίαν μας πράξεις, δηλ. τ' ἀνάπαλιν τῆς προηγουμένης, τότε ἐπιγράφομεν τὸν λογαριασμὸν «Ὁ Ν. Ν. **λογαριασμός μας**. Ἡ ἐν ἑνὶ λογαριασμῷ ἕνωσις πολλῶν ἀτομικῶν λογαριασμῶν ἀποτελεῖ τὸν καλούμενον **Ἡνωμένον λογαριασμόν**. Ὁ ἡνωμένος προσωπικὸς λ/σμὸς ἐν γενικῇ χρήσει ὑπάρχων καὶ ἀναπόφευκτος, σχεδὸν εἰπεῖν καταστὰς εἰς πάντα ἐμπορικὸν οἶκον ἐκτεταμένου κύκλου ἐργασιῶν καὶ ποικίλας ἐνεργοῦντα ὑποθέσεις εἶνε γνωστὸς ἰδίως ὑπὸ τὸν τίτλον **Διάφοροι**. Ἐν τῷ λογαριασμῷ τότε ἐγγράφονται αἱ μικρᾶς σημασίας πράξεις, δι' ἃς δὲν θεωροῦμεν ἐπάναγκες ν' ἀνοίξωμεν ἴδιον **προσωπικὸν λογαριασμόν**, αἱ δοσοληψίαι, ὧν θέλομεν ἁπλῶς νὰ τηρήσωμεν τὰ ἴχνη καὶ αἵτινες εἰκάζεται, ὅτι δὲν θέλουσιν ἐπαναληφθῇ.

Λογαριασμὸς πωλήσεως [λογ.]. Ἀντίθετος τοῦ **λογαριασμοῦ προβλέψεως** σκοπὸν προτίθεται τὴν βεβαίωσιν πωλήσεως ἐμπορευμάτων, ἀνηκόντων εἰς τρίτον, καὶ διαταγῇ τούτου γενομένης.

Λογαριασμὸς τοῦ ταμείου. Ἡ τήρησις τοῦ λ/σμοῦ τούτου εἶνε ὅλως μηχανική, οὐδεμίαν δυσκολίαν παρέχουσα. Πάντα τὰ εἰσερχόμενα ἢ ἐξερχόμενα χρηματικὰ ποσὰ πρέπει νὰ σημειῶνται ἐν τῷ χρεωλογικῷ ἢ πιστολογικῷ τοῦ λ/σμοῦ τοῦ ταμείου. Ὅταν τὸ ταμεῖον εἰσπράξῃ, χρεοῦται διὰ τῆς πιστώσεως τῶν λογαριασμῶν, οἵτινες πληρόνουσιν, ὅταν δὲ πληρόνει, πιστοῦται διὰ τῆς χρεώσεως τῶν λογαριασμῶν, οἵτινες λαμβάνουσι.

λογαριαστής, οῦ, ὁ· λογιστής, ὁ λογαριάζων, ὁ ὑπολογίζων, calculateur, trice, adj. ὁ γνωρίζων νὰ λογαριάζῃ, qui sait calculer.

λογάριθμος, ου, ὁ· logarithme, n. m. Λογάριθμος δεδομένου ἀριθμοῦ (α) καλεῖται ἐν τῇ μαθηματικῇ ὁ ἀριθμὸς (x) ὁ ἐμφαίνων τὴν δύναμιν εἰς ἣν πρέπει νὰ ὑψωθῇ σταθερός τις ἀριθμὸς (β), καλούμενος βάσις ἵνα ἀποτελεσθῇ ὁ δεδομένος ἀριθμός· τὴν σχέσιν ταύτην ἐκφράζει ἡ ἰσότης β=α, δεικνύουσα ὅτι ὁ x εἶνε ὁ λογάριθμος τοῦ α κατὰ τὴν βάσιν β. Οὕτω δύνανται π. χ. ἐὰν ὡς βάσις ληφθῇ ὁ ἀριθμὸς 5, λογάριθμος τοῦ ἀριθμοῦ 25 εἶνε ὁ 2 (διότι $5^2=25$), τοῦ ἀριθμοῦ 125 ὁ 3 (διότι $5^3=125$) καὶ οὕτω καθεξῆς, τῶν δὲ μεταξὺ 25 καὶ 125 ἀριθμῶν οἱ λογάριθμοι εἶνε κλασματικοὶ ἀριθμοὶ κείμενοι μεταξὺ τοῦ 2 καὶ 3. Οὕτω δύνανται νὰ ὑπολογισθῶσι πάντων τῶν ἀριθμῶν κατὰ σειρὰν οἱ καθ' ὡρισμένην βάσιν λογάριθμοι, ὑπολογισθέντες δὲ ὄντως καὶ καταγραφέντες μεθοδικῶς ἀπετέλεσαν τοὺς καλουμένους «λογαριθμικοὺς πίνακας».

λογάς, άδος, ὁ, ἡ· ὁ ἐκλεκτὸς [ἀνήρ], [homme] d'élite ; ὁ διαλεγμένος, ὁ διακεκριμένος, distingué, ée.

λογάς, ὁ· θηλ. λογοῦ [δημ.] φλύαρος, bavard, e, adj. ὁ πολὺ ὁμιλῶν, grand parleur (euse).

λογάς, άδος, ὁ· **λίθος**, moellon, ἢ **ἀργὸς λίθος** (μικρὸς λίθος) (βλ. καὶ **ἀργομέτωπος λίθος**). Καλοῦνται οὕτω λίθοι ἀκατέργαστοι (ἀπελέκητοι), φυσικοί, ἐν ᾗ καταστάσει ἐξήχθησαν ἐκ τοῦ λατομείου, διαστάσεων μικροτέρων τῶν **μεγάλων ξεστῶν λίθων** (pierre de taille) καὶ σχήματος ἀκανονίστου (βλ. διὰ διαφόρους ὀνομασίας καὶ λέξιν **λίθος**, pierre) ; ‖ **ἀνέργαστος λίθος**, moellon bourru ou brut, τιθέμενος ἐν τῇ τοιχοδομίᾳ ἄνευ κατεργασίας ἀλλ' ὡς ἐξήχθη ἐκ τοῦ λατομείου, διὰ τοιούτων δὲ λίθων τοιχοδομοῦνται ἐνταῦθα πᾶσαι σχεδὸν αἱ οἰκοδομαί· ‖ λογὰς (ἢ λίθος) καλῶς ἐστρωμένος, moellon bien gisant, ὅστις ἔχει καλὰς διαστρώσεις· ‖ γωνιαῖος **λίθος**, moellon d'angle ; ‖ **λογὰς καθαρισθείς**, moellon ébousiné ; λίθος ἐξ οὗ ἀφηρέθη τὸ ἁπαλὸν μέρος, ὅπως τοῦτο πράττουσι παρ' ἡμῖν οἱ τοιχοδόμοι (κτίσται)· ‖ **λογὰς** ἐξηπλωμένος, moellon gisant, ἤτοι τεθεὶς ἐπὶ τῆς **διαστρώσεώς** του (lit) **ἄξεστος** (sans taille) ; ‖ **κανονικοὶ λίθοι**, moellons parementés ; βλ. **κανονικός**· ‖ **λογὰς** ξεστὸς ἢ **μικρὸς λίθος** ξεστός, ἢ **τυκτός**, moellon piqué ; βλ. **τύκος**· ‖ **λογὰς σμιλωτός**, moellon smillé, κατεργασθεὶς διὰ τῆς σμίλης· ‖ **λογὰς κατέργαστος**, moellon taillé ou piqué, **λογὰς τυκτὸς** (moellon têtué, βλ. **τύκος**), ἢ **ξεστός**, ἤτοι κατειργασμένος κατὰ τὸ δυνατόν, τοὐλάχιστον ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ὄψεως, ὁπόταν μάλιστα δὲν ἐπικαλύπτηται δι' ἀμμοκονιάματος· ‖ **λογὰς κιμωλιώδης**, moellon crayeux, ἤτοι λίθος φύσεως τῆς **κιμωλίας** (craie) ; ‖ μικροὶ λογάδες λίθοι, moellonaille, n. f. βλ. **χάλικες**· ‖ λογὰς (ἢ ἀργὸς λίθος) ἐκλεκτός, moellon de choix ; ‖ ποιότης τῶν ἀργῶν λίθων, qualité des moellons.

λογγιάζω, [διάλ. Ἰονίων νήσων] καὶ λογγόνω, λέγεται ἐπὶ γῆς ἥτις μὴ καλλιεργουμένη ἐπί τινα χρόνον λέγεται **λόγγος**.

λογγιάζω, [διάλ. Ἠπείρου] παρὰ τὸ λύγξ -λυγμός. λύζω (ἀρχ.) ἀλλαχοῦ λόξυγγας.

λόγγος, ου, ὁ· [δημ.] (ἐκ τοῦ λόχμη), βλ. **δάσος**, bois, n. m. forêt, n. f.

λογή, ῆς, ἡ· [δημ.] τὸ εἶδος, espèce, n. f. sorte, n. f. βλ. λογῆς.

λογῆς [καὶ πληθ.] λογιῶν, [γενικαὶ τοῦ **λογή**]. d'espèce ; de sorte ; ‖ **κάθε λογῆς**, λογῆς λογῆς· λογιῶν λογιῶν· χίλιων λογιῶν,

παντοίων εἰδῶν, de toute espèce; ou toute sorte = παντοῖος, παντοδαπός· ‖ κάθε λογῆς ἄνθρωποι, des gens de toute espèce; ‖ τί λογῆς τυρὶ ἔχετε; quelle sorte de fromage avez-vous? ‖ τί λογῆς ἄνθρωπος νομίζεις πῶς εἶνε; quel homme pensez-vous que ce soit?

λογιάζω, μέλ. άσω, [δημ.] λογίζομαι, θεωρῶ, παρατηρῶ, considérer; λογαριάζω ἐν νῷ, σκέπτομαι, συλλογίζομαι, penser: σκέπτομαι, συλλογίζομαι, réfléchir; κρίνω, juger; λογαριάζω, compter; ‖ λόγιασ' ἐδῶ; pensez-y bien = συλλογίσου, πρόσεχε, faites attention.

λογίδιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ λόγος, μικρὸς λόγος· βλ. καὶ **λογύδριον.**

λογίζομαι, μέλ. λογίσομαι, ἀόρ. ἐλογισάμην, παρακ. λελόγισμαι, μετοχ. λελογισμένος· θεωρῶ, considérer; προσέχω εἴς τι, faire cas; νομίζω, πιστεύω, croire; λογαριάζω, compter; ‖ εἰς οὐδὲν λογίζομαι, ne faire aucun cas de; compter pour rien; ne pas penser à; βλ. **λογαριάζω.** § λογίζομαι [παθητ. ἢ αὐτοπαθ.] θεωροῦμαι ὑπὸ τῶν ἄλλων ἢ **θεωρῶ** ἐμαυτόν. être estimé (considéré) s'estimer; νομίζομαι, πιστεύομαι ὅτι εἶμαι, se croire; θεωρῶ ἐμαυτόν, se considérer; ‖ εὐτυχὴς λογίζομαι ὅτι, je m'estime heureux que; ‖ λογίζεται πλούσιος, on le croit riche; ‖ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη [φρ. Γρφ.] il a été mis au rang des iniques.

λογική, ῆς, ἡ· logique, n. f. καλεῖται ἡ ἐπιστήμη τῶν εἰδῶν τῆς ὀρθῆς νοήσεως. Ὑπάρχει δηλ. νόησις ὀρθὴ καὶ νόησις ἐσφαλμένη. Ἐκείνη ἄγει εἰς ὀρθὰ συμπεράσματα, αὕτη εἰς ἐσφαλμένα. Λοιπὸν γεννᾶται ἡ ἀνάγκη ἐπιστήμης ἀναζητούσης τοὺς κανονικοὺς νόμους, τοὺς κανόνας, πρὸς οὓς ὀφείλει νὰ ρυθμίζηται ἡ νόησις, ἵνα ἄγῃ εἰς ὀρθὰ συμπεράσματα. Ἡ ἐπιστήμη αὕτη εἶνε ἡ λογική. Ἐπειδὴ δὲ ἡ νόησις εἶνε σύνδεσις παραστάσεων μετὰ συνειδήσεως ρυθμιζομένη πρὸς τὸ ποιὸν καὶ τὰς σχέσεις, αὐτῶν, ὅπου δὲ σύνδεσις, ἐκεῖ καὶ μορφή, εἶδος, διακρίνομεν ἐν τῇ νοήσει ὕλην καὶ εἶδος. Ὕλη εἶνε τὸ ἐν τῇ νοήσει συνδεόμενον, εἶδος δὲ ὁ τρόπος τῆς συνδέσεως, ἡ μορφὴ αὐτῆς. Τὸ εἶδος εἶνε μὲν ἀχώριστον τῆς ὕλης, δύναται ὅμως νὰ θεωρηθῇ ἀνεξαρτήτως ὡρισμένης ὕλης. Ἡ λογικὴ λοιπὸν δὲν ἐξετάζει τὴν γνωστικὴν ἀξίαν τοῦ περιεχομένου τῶν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως συνδεομένων παραστάσεων, δὲν ἐρευνᾷ τὴν ἀλήθειαν τῶν προϋποθέσεων, ἐξ ὧν ὁρμᾶται ἡ νόησις (τοῦτο εἶνε ἔργον τῶν λοιπῶν ἐπιστημῶν), ἀλλὰ περιορίζεται εἰς τὸ νὰ ὁρίσῃ τὰ εἴδη (τοὺς τύπους) τῆς ὀρθῆς νοήσεως. Διὰ τοῦτο εἶνε γενικὴ καὶ εἰδολογικὴ ἐπιστήμη ἐγγυωμένη εἰς τὸν ἀκολουθοῦντα τοὺς κανόνας αὐτῆς ὄχι τὴν ὑλικὴν ἀλήθειαν τῶν πορισμάτων τῆς νοήσεως, ἀλλὰ μόνον τὴν κατ' εἶδος ὀρθότητα αὐτῆς. Ὁ περιορισμὸς οὗτος εἰς τὰ εἴδη τῆς νοήσεως εἶνε οὐ μόνον δυνατός, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖος. Διότι, ἐπειδὴ τὰ πορίσματα πάσης ἐρεύνης ἐξαρτῶνται οὐσιωδῶς ἐκ τῆς χρήσεως ὀρθῆς νοήσεως ἐν αὐτῇ, εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐπιχειρήσῃ τις τὴν ἔρευναν οἱουδήποτε ἀντικειμένου μετ' ἐπιστημονικῆς ἀσφαλείας, ἐὰν δὲν ὁρίσῃ πρότερον τοὺς νόμους καὶ τὰ εἴδη τῆς ὀρθῆς νοήσεως.

λογικόν, οῦ, τό· (δηλ. μέρος τῆς ψυχῆς =νοῦς, λόγος), raison, n. f. ἡ ὀρθοφροσύνη ὁ ὀρθὸς λόγος, bon sens, n. m. ἐκεῖνο ὅπερ διακρίνει τὸ σκεπτόμενον ὄν, ce qui distingue l'être pensant; ‖ τὸ λογικὸν εἶνε ἡ ἰδιότης ἥτις διακρίνει τὸν ἄνθρωπον τῶν ἄλλων ζώων, la raison est l'attribut qui distingue l'homme des autres espèces des créatures animées; ‖ δὲν τὸν ὁδηγεῖ τὸ λογικόν, ce n'est pas la raison qui le guide; ‖ [πληθ.] εἰς τὰ λογικά του εἶνε (=εἶνε ἐχέφρων); est-il dans son bon sens? ‖ ἔχασε τὰ λογικά του, il a perdu le sens; il n'est plus à lui; ‖ ἔχασε τὸ λογικόν του, il a perdu la raison; ‖ δὲν εἶσαι στὰ λογικά σου, vous n'y songez pas.

λογικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὸ λογικόν, εἰς τὸν νοῦν, ὁ γινόμενος ἢ πράττων τι μετὰ λόγου (σκέψεως, φρονήσεως), ὁ πεπροικισμένος μὲ νοῦν, ὡς ὁ ἄνθρωπος ὅστις εἶνε «ζῶον λογικόν», ἄρα λογικός, raisonnable, adj. ἀνήκων εἰς τὴν λογικήν, logique, adj. διανοητικός, pensant, e, adj. λογικός, rationnel, elle, τοῦ λογικοῦ ‖ λογικὴ μέθοδος, méthode rationnelle, ‖ τὰ λογικὰ ὄντα, les êtres doués de raison; ‖ λογικὴ αἴτησις, demande raisonnable; ‖ αὐτὸ δὲν εἶνε λογικόν, cela n'est pas raisonnable [n'a pas le sens commun]; ‖ λογικὴ σκέψις, raisonnement logique; ‖ ὁ ἄνθρωπος εἶνε ὂν λογικόν, l'homme est un être doué de raison; ‖ λογικώτερον θὰ ἦτο νά, il serait plus rationnel de.

λογικότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης, τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ λογικοῦ, qualité de ce qui est raisonnable; rationalité, n. f. τὸ λογικόν, raison, n. f. ἤτοι τὸ νὰ ἦνε τις (τι) σύμφωνος πρὸς τὸ λογικόν.

λογικῶς [ἐπίρ.], raisonnablement, adj. μὲ τρόπον λογικόν, ἤτοι σύμφωνον πρὸς τὸ λογικόν, τοὺς κανόνας τῆς λογικῆς· ‖ ἐπίσης logiquement, adv. rationnellement, adv. d'une manière rationnelle=εὐμεθόδως.

λόγιον, τό· ἡ ῥῆσις. dicton, n. m. [=sentence passée en proverbe]; τὸ ῥητόν, adage, n.m. [=proverbe, maxime comme: l'homme propose et Dieu dispose]; τὸ ῥητόν, ἡ λέξις, mot, n.m. τὸ ἀπόφθεγμα, γνωμικόν, sentence, n.f. ‖ ἀρχαῖον λόγιον, vieux dicton; ‖ κατὰ τὸ λόγιον, τοῦ Εὐαγγελίου, selon le mot de l'Evangile; ‖ κατὰ τὸ παλαιὸν λόγιον, suivant le vieux dicton. § [συνήθ. πληθ.] τὰ **λόγια** ἤτοι τὰ λεγόμενα ὑπό τινος, αἱ λέξεις, les paroles, n. f. les mots, n. m. ‖ ἐνθυμοῦμαι τὰ λόγια του, je me souviens de ses paroles; ‖ μὲ ὀλίγα λόγια, en peu de mots; ‖ μὲ ἄλλα λόγια, en d'autres termes; ‖ ἦλθαν εἰς λόγια, ils ont eu des paroles ensemble; ils se sont pris des paroles; ‖ ἄλλα λόγια! [φρ.] parlons d'autre chose; ‖ μεγάλα λόγια, de grands mots; des paroles ampoulées; ‖ δὲν μ' ἀρέσουν τὰ παχειὰ λόγια, je n'aime pas les gran-

des phrases ; || λόγια τοῦ ἀέρος, des paroles en l'air ; || δὲν παίρνει ἀπὸ λόγια, il n'entend pas raison ; || χορταίνω μὲ λόγια, se payer de mots (des paroles); || λίγα λόγια ! [φρ.], tenez votre langue ; taisez-vous ; ne raisonnez pas ! || χούβε λόγια [φρ.] n'en parlez pas! bouche close ! || βάζω λόγια, rapporter, intriguer ; βλ. **βάζω**· || θέλει νὰ τοῦ πάρῃ λόγια, il veut le faire jaser ; || τί λόγια εἶνε αὐτά ; qu'est-ce que vous dites là? || αὐτὰ εἶνε λόγια (τοῦ ἀέρος), ce sont des paroles en l'air (de vains mots); || τί τὰ θέλεις τὰ λόγια ; à quoi bon tant de paroles ? || χάνεις τὰ λόγια σου, vous avez beau dire (parler); || ἔχει δίκαιον, δὲν θέλω λόγια, il a raison il n'y a pas à dire ; || λόγια τοῦ κόσμου, des racontars ; des cancans ; des propos ; || τὰ ἀδόμενα, les on dit ; || χίλια λόγια ἕνα ἄσπρο [φρ.], ce sont des paroles inutiles; || τὰ πολλὰ τὰ λόγια εἶνε πτώχια [παροιμ.], grands plaids petits faits ; || ὁ κὺρ Γιάννης μὲ τὰ λόγια κτίζει ἀνώγια καὶ κατώγια [παροιμ.], faire merveilles au plat de la langue.

λόγιος, α, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος, ἔμπειρος, εἰδήμων τοῦ λόγου, δεινὸς ἐπιτήδειος περὶ τὸ λέγειν, savant dans l'art de la parole ; συνεπῶς ἐν γένει ἐπιστημονικῶς ἀνεπτυγμένος, ἐγγράμματος, lettré, ée, adj. πεπαιδευμένος, instruit, e ; λόγιος, πολυμαθής, érudit, e, adj (ἐκ τοῦ λατ. erudire = instruire), qui a, qui renferme beaucoup d'érudition: homme, ouvrage érudit ; σοφός, πεπαιδευμένος, docte, adj. || οἱ λογιώτατοι [ἐπὶ κακοῦ], les pédants = οἱ σχολαστικοί.

λογιότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ λογίου, ἐγγραμμάτου (πεπαιδευμένου), qualité d'homme lettré ; ὅθεν ἡ ἐκπαίδευσις, instruction, n. f. ἡ μάθησις, le savoir ; || ἡ λογιότης σας, vous docteur, vous monsieur le professeur.

λογκοῦμαι, [διάλ. Ἠπείρου] λέγομαι, ὀνομάζομαι, καλοῦμαι, λογίζομαι.

λογισμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ λογίζεσθαι, τοῦ λογαριάζειν, calcul, n. m. ἡ σύνταξις, κατάστρωσις τῶν λογαριασμῶν, reddition de comptes ; βλ. **λογαριασμὸς** καὶ **λογοδοσία**. § **λογισμός**, [μεταφ.] σκέψις, réflexion, n. f. στοχασμός, raisonnement, n. m. συλλογισμός, σκέψις, pensée, n. f. τὸ σχεδιαζόμενον, τὸ σχέδιον, dessein, n. m. || ὁ νοῦς του καὶ λογισμός του εἶνε εἰς τὰ χρήματα, il n'a d'autre pensée que l'argent. § λογισμός, τὸ λογικόν, ὁ νοῦς, βλ. **λογικόν**, raison, n. f. bon sens, n. m.

λογιστεία, ας, ἡ· καὶ λογιστία, comptabilité, n. f. τὸ ἔργον τοῦ λογιστοῦ, charge ou fonction de comptable.

λογιστεύω, μέλ. εύσω· comptabiliser, ἐξετάζω ἀκριβῶς, ἐξακριβώνω τοὺς λογαριασμούς, ἐφαρμόζω τὴν λογιστικὴν ἢ τοὺς λογιστικοὺς κανόνας.

λογιστήριον, ου, τό· bureau de comptabilité ἢ ἁπλῶς comptabilité, n. f. λογιστήριον τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, λέγεται comptoir, n. m. || [νομ.] **λογιστήριον** (bureau de comptabilité). Οὕτω λέγεται τὸ δημόσιον ἢ ἐμπορικὸν ἢ ἑταιρικὸν ἢ ἄλλου καθιδρύματος γραφεῖον, ἐν ᾧ ἐκτελεῖται ἡ λογιστικὴ ὑπηρεσία. Ἐν ἑκάστῳ ὑπουργείῳ ὑπάρχει εἰδικὸν ἐπὶ τῶν ἐξόδων λογιστήριον, τὸ ὁποῖον ἐγγράφει τὰ περὶ τὴν χορήγησιν τῶν ἐνταλμάτων καὶ τὴν πληρωμὴν αὐτῶν. Διὰ τὴν ἐγγραφὴν τῶν ἀνωτέρω πράξεων κρατοῦνται ἐν ἑκάστῳ ὑπουργείῳ ἡμερολόγιον καὶ καθολικὸν κατὰ τὴν διπλογραφικὴν μέθοδον μετὰ τῶν ἀναγκαίων βοηθητικῶν βιβλίων. Τὰ ὑπουργεῖα τηροῦσιν ἐν πάσαις αὐτῶν ταῖς λογιστικαῖς πράξεσι τοὺς αὐτοὺς κανόνας καὶ τοὺς αὐτοὺς τύπους. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν λογιστικῶν τούτων πράξεων προσαρτῶνται ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὰς ἐγγραφὰς τοῦ γενικοῦ λογιστηρίου καὶ τὸν γενικὸν λογαριασμὸν τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ὁ περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ νόμος. || **Λογιστήριον Γενικὸν** (Δημόσιον λογιστικόν), bureau d'escompte. Δημόσιον παρ' ἡμῖν γραφεῖον τῷ 1842 ἱδρυθὲν καὶ διευθῦνον ἐν γένει τὸ λογιστικὸν τοῦ Κράτους. Ἐξελέγχει τὰ δικαιολογητικὰ πάσης ληψοδοσίας, κανονίζει τὰ τῆς κινήσεως τῶν χρημάτων κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, ἐλέγχει τὴν διαχείρισιν τῶν ὑπολόγων διὰ ληψοδοσίας καὶ διαχείρισιν, ἐγγράφει εἰς τὰ βιβλία τὰ ἐκκαθαρισθέντα ἢ βεβαιωθέντα εἰσπρακτέα ἔσοδα, κτλ. Παρὰ τῷ γενικῷ λογιστηρίῳ τηροῦνται βιβλία διαχειρίσεως (Καθημερινὸν καὶ Καθολικὸν) καὶ βιβλία χρήσεως ἤτοι τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, εἰσπρακτέων πιστώσεων καὶ ἄλλα βοηθητικά.

λογιστής, οῦ, ὁ· γενικῶς comptable, n. m. ὁ ἐκτελῶν τὴν λογιστικὴν ὑπηρεσίαν, π. χ. ἐν τῷ στρατῷ ὁ ἐπὶ τοῦ χρηματικοῦ διαχειριστὴς ἢ ταμίας (trésorier), ὁ ἐπὶ τοῦ ὑλικοῦ ἀξιωματικός· || —, actuaire, n. m. ἀξιωματικὸς ἐπιπεφορτισμένος τὴν διανομὴν τῶν σιτίων· || — [ναυτ.] élève - commissaire, ἤτοι μαθητευόμενος οἰκονομικὸς ἀξιωματικός· βλ. οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς ναυτικοῦ· || — [ἐμπορικοῦ πλοίου], commissaire. n. m. § **λογιστής**, [employé] comptable, n. m. εἶνε ὁ κάτοχος τῆς τέχνης τοῦ καταρτίζειν καὶ συνδυάζειν τὸ σύνολον τῶν λογαριασμῶν καὶ τῶν βιβλίων μιᾶς οἱασδήποτε ἐπιχειρήσεως· || βοηθὸς λογιστοῦ, aide comptable. Ἡ ῥίζα τῆς λέξεως comptable (λογιστής), εἶνε compter (λογίζειν), συνεπῶς ὁ λογιστὴς εἶνε τὸ πρόσωπον, ὅπερ γνωρίζει νὰ λογαριάζῃ, νὰ κάμνῃ λογαριασμοὺς ἢ μᾶλλον τὸ πρόσωπον τὸ ὁποῖον γνωρίζει νὰ λογιστεύηται (comptabiliser), νὰ ἐξετάζῃ ἀκριβῶς, νὰ ἐξακριβόνῃ τοὺς λογαριασμούς. Διακριτέον δὲ τὸν **κυρίως λογιστήν**, ὑπεύθυνον ἀπέναντι τῶν τρίτων, ἀπὸ τὸν ἐξ ἐπαγγέλματος λογιστήν, μὴ ὑπέχοντα εὐθύνην ἢ μόνον ἀπέναντι τοῦ προϊσταμένου του.

λογιστική, ῆς, ἡ· καὶ **λογιστικότης**, comptabilité, n. f. τὸ σύνολον τῶν σχετικῶν μεθόδων διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν λογαριασμῶν· || ἡ ἐπὶ τοῦ χρηματικοῦ λογιστικὴ ἢ λογιστι-

κότης χρημάτων, comptabilité-finances ou comptabilité en deniers ; || ἡ ἐπὶ τοῦ ὑλικοῦ λογιστικὴ ἢ λογιστικότης τοῦ ὑλικοῦ, comptabilité - matières. § [ἐμπορ.] λογιστική, comptabilité, n. f. εἶνε ἡ τέχνη τοῦ καταρτίζειν καὶ συνδυάζειν τὸ σύνολον τῶν λογαριασμῶν καὶ τῶν βιβλίων μιᾶς οἱασδήποτε ἐπιχειρήσεως ἐν πάσαις ταῖς λεπτομερείαις καὶ φάσεσιν αὐτῆς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐξάγηται εὐκόλως πᾶσα ζητουμένη πληροφορία περὶ τῆς πορείας καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἡ λογιστικὴ εἶνε ἡ γραπτὴ ἱστορία οἱασδήποτε ἐπιχειρήσεως· || ἡ λογιστικὴ εἶνε ἡ ἐπιστήμη τῶν λογαριασμῶν, la comptabilité est la science des comptes ; || ἡ λογιστικὴ τοῦ καταστήματος τούτου εἶνε καλῶς διωργανωμένη, la comptabilité de cette maison est bien organisée ; || λογιστικὴ διπλογραφικὴ (τηρουμένη διπλογραφικῶς), comptabilité tenue à parties doubles ; || ἡ λογιστικὴ εἶνε τὸ ὄργανον τῆς τάξεως ἐν τῇ ἐργασίᾳ, la comptabilité est l'organe de l'ordre dans le travail ; || γενικαὶ ἀρχαὶ λογιστικῆς, principes généraux de comptabilité ; || διπλογραφικὴ λογιστική, comptabilité digraphique ; || ἐφαρμόζω τὴν λογιστικὴν (ἢ τοὺς λογιστικοὺς κανόνας), **λογιστεύω**, comptabiliser.

λογιστικός, ή, όν· (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), de compte, de calcul, de comptabilité ; comptabiliaire, adj. ayant rapport à la comptabilité; || λάθος λογιστικόν, erreur comptabiliaire ; || λογιστικὸν λάθος, erreur de calcul ; || ἡ λογιστικὴ ὑπηρεσία, la comptabilité ; [μεταφ.] λογιστικὸν πνεῦμα, esprit calculateur [πνεῦμα κατάλληλον εἰς τὸ νὰ λογαριάζῃ]· || λογιστικοὶ πίνακες, abaque, n. m. βλ. **ἄβαξ**· || **λογιστικὴ δίκη**, procès de comptes. Πᾶς διαχειρησάμενος ἀλλοτρίαν περιουσίαν ὀφείλει λόγον τῆς διαχειρίσεώς του· διττὴ δ' ἐντεῦθεν τίκτεται ὑποχρέωσις, ὑποχρέωσις πρὸς λογοδοσίαν καὶ ὑποχρέωσις πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ ἐλλείμματος. Ὁσάκις τὸ πρῶτον δὲν ἀμφισβητεῖται ὁ δοσίλογος καταρτίζει προσηκόντως τὸν λογαριασμόν, ὃν μετὰ πάντων τῶν ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων κοινοποιεῖ τῷ δεξιλόγῳ· καὶ τὸ μὲν ὁμολογηθὲν μέρος τοῦ λογαριασμοῦ κηρύσσεται ἀμέσως παρὰ τοῦ προέδρου ἐκτελεστὸν τὰ δ' ἀμφισβητούμενα κεφάλαια δικάζονται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ τὴν συνήθη διαδικασίαν· ἂν ὅμως ὁ ὑπόλογος δὲν ἀναγνωρίζει οὔτε τὴν πρὸς λογοδοσίαν ὑποχρέωσιν, τηρεῖται ἰδία διαδικασία εἰς τρία διακρινομένη στάδια καθ' ὅσον πρῶτον ζητεῖται διὰ παρεμπιπτούσης ἢ κυρίας ἀγωγῆς λογοδοσία περὶ ἧς ἀποφαίνεται τὸ δικαστήριον, ὁρίζον συγχρόνως ἐν ἀποδοχῇ εἰσηγητήν, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἐμφανίζονται οἱ διάδικοι, ὅπως ὁ μὲν δοσίλογος παραδώσῃ τὸν λογαριασμὸν μετὰ τῶν ἀποδείξεων, ὁ δὲ δεξίλογος ἐπιφέρῃ τὰς ἀντιρρήσεις καὶ παρατηρήσεις του, συντασσομένης περὶ πάντων ἐκθέσεως ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ. Καὶ τὰ μὲν ὁμολογηθέντα κηρύσσει ἐκτελεστὰ ὁ εἰσηγητής, τὰ δὲ ἀμφισβητούμενα παραπέμπει εἰς τὸ ἀκροατήριον ἐνώπιον τοῦ ὁποίου διεξάγεται τὸ τρίτον στάδιον· τὸ δὲ δικαστήριον ἀποφαίνεται παραδεχόμενον τὰ δικαιολογούμενα κεφάλαια καὶ ἀπορρίπτον τὰ λοιπά. Τοῦ τελεσιδίκως κριθέντος λογαριασμοῦ δὲν ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις· προφανῆ ὅμως λογιστικὰ λάθη διορθοῦνται κατ' ἀναφορὰν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου· || **λογιστικὸς νόμος**· ὁ κανονίζων τὴν διοίκησιν τῶν δημοσίων ἐσόδων καὶ ἐξόδων καὶ τὴν λογιστικὴν ἐν γένει ὑπηρεσίαν τοῦ κράτους. Ὁ παρ' ἡμῖν ἰσχύων νόμος ΣΙΒ' τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1852 (μετά τινων μεταγενεστέρων τροποποιήσεων καὶ συμπληρώσεων) εἰς τρία κύρια διαιρεῖται μέρη, ὧν τὸ α' πραγματεύεται περὶ τοῦ νομοθετικοῦ λογιστικοῦ, τῆς συντάξεως δηλ. τοῦ ἐτησίου γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ κράτους, τὸ β' περὶ τοῦ διοικητικοῦ λογιστικοῦ, τῶν ἐπαρχιακῶν δηλ. ταμιῶν καὶ εἰσπρακτόρων, τῶν λογαριασμῶν καὶ τῆς εὐθύνης αὐτῶν, καὶ τὸ γ' περὶ τοῦ δικαστικοῦ λογιστικοῦ, ἤτοι τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ἐλέγχου τῶν λογαριασμῶν τῶν διαφόρων ὑπολόγων.

λογιστικότης, ητος, ἡ· comptabilité, n. f. βλ. λογιστική.

λογιστικῶς, [ἐπίρ.] comptabiliairement, adv. ὑπὸ λογιστικὴν ἔποψιν, au point de vue de la comptabilité ; relativement à la comptabilité ; comptabiliairement parlant.

λογιώτατος, βλ. λόγιος.

λογιωτατίζω, μέλ. ίσω· κάμνω τὸν λογιώτατον (σχολαστικόν), faire le pédant, pédantiser.

λογιωτατισμός, οῦ, ὁ· ἡ δοκησισοφία, σχολαστικότης, pédanterie, n. f. (= caractère du pédant) ; pédantisme, n. m. (=ton, caractère, manières du pédant).

λογιωτατίστικα, [ἐπίρ.] σχολαστικῶς, pédantesquement, adv. d'une manière pédantesque.

λογιωτατίστικος, η, ον· **σχολαστικός**, ή, όν· pédantesque, adj. qui sent le pédant: discours pédantesque.

λογογραφία, ας, ἡ· ἡ εἰς τὸ πεζὸν συγγραφὴ ἔργου (ἰδ. λόγου), ἡ **πεζογραφία**, composition d'ouvrages en prose, la prose, ἀντίθετον πρὸς τὴν ποίησιν. § **λογογραφία**, logographie, n. f. μέσον τοῦ γράφειν ταχέως ὅσον καὶ ἡ ὁμιλία διὰ γραφέων γραφόντων διαδοχικῶς.

λογογραφικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὸν λογογράφον (πεζογράφον), de prosateur ; ἀνήκων εἰς τὸ πεζῶς γράφειν, εἰς τὸν πεζὸν λόγον. § λογογραφικός, logographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν λογογραφίαν, qui a rapport à la logographie ; || μέθοδοι λογογραφικαί, méthodes logographiques.

λογογράφος, ος, ον· ὁ γράφων ἐν τῷ πεζῷ, qui écrit en prose ; **πεζογράφος**, prosateur, n. m. ἀντιθ. πρὸς τὸν ποιητήν· [ἀρχ.] logographe, n. m. écrivain en prose ; prosateur ; ἐπίσης ὀνομασία δοθεῖσα εἰς τοὺς πρώτους Ἕλληνας ἱστορικούς.

λογογραφῶ (έω), μέλ. ήσω, συγγράφω τι

εἰς τὸ πεζόν, πεζογραφέω, écrire en prose.

λογογριφικός, ή, όν· logogriphique, adj. ὁ ἐκ τοῦ λογογρίφου προερχόμενος, αἰνιγματικός, συγκεχυμένος, σκοτεινός· || ὕφος (ἢ χαρακτὴρ) λογογριφικός, style logogrifique.

λογόγριφος, ου, ὁ· logogriphe (λόγος, discours καὶ γρῖφος, discours captieux), n.m. εἶδος αἰνίγματος μὲ στίχους, ἐν ᾧ συνθέτουσι, μὲ τὰ ψηφία λέξεως τινός, ἑτέρας λέξεις ἃς πρόκειται νὰ ἀνεύρωσι, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν κυρίαν λέξιν.

λογογριφῶ (έω), μέλ. ήσω· logogripher, logogrifer; ἐκφράζω δι' ὅρων σκοτεινῶν, γράφω δυσαναγνώστως.

λογοδιάρροια, ας, ἡ· ἡ ὑπερβολικὴ ὁμιλία, flux de paroles; flux de bouche; ἐν γένει ἡ φλυαρία, babil, n. m. bavardage, n. m. [διδ.] logodiarrhée, n. f. mot par lequel on a désigné un flux de paroles vides de sens.

λογοδοσία, ας, ἡ· σύνταξις, κατάστρωσις, παράδοσις τῶν λογαριασμῶν· [μεταφ.] reddition de comptes; ἔκθεσις, λογιστική, ἀπολογισμός, compte-rendu; βλ. καὶ **ἔκθεσις**· || ἐγκλείστως ἔχετε τὴν ἔκθεσιν (λογοδοσίαν) τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μετόχων, ἥτις ἔλαβε χώραν τὴν Δευτέραν, ci-inclus, vous trouverez le compte-rendu de l'assemblée générale des actionnaires qui a eu lieu Lundi.

λογοκλοπία, ας, ἡ· ἰδιοποίησις ξένων λόγων, ἡ χρῆσις λόγων ἢ διδασκαλίας ἄλλου, plagiat, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ λογοκλόπου, action du plagiaire; [συνεκδ.] ἡ κλοπή, larcin, n. m.

λογοκλόπος, ου, ὁ· plagiaire, n. m. συγγραφεὺς δίδων ὡς ἴδιον ἑαυτοῦ ἔργον ἐκεῖνο ὅπερ ὑπέκλεψεν ἐξ ἄλλου.

λογοκλοπῶ, μέλ. ήσω· ἐκτελῶ λογοκλοπίαν. commettre un plagiat, plagier.

λογοκοπέω-ῶ, caqueter, βλ. **φλυαρῶ**.

λογοκρισία, ας, ἡ· censure, n. f. τὸ ἔργον τοῦ λογοκρίτου, fonction de censeur; ἡ κριτικὴ ἔργου τινός, critique d'un ouvrage; || ἐκτίθεσθαι εἰς τὴν λογοκρισίαν τοῦ κοινοῦ, s'exposer à la censure du public. Μία ἐκ τῶν ἐκδηλώσεων τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας εἶνε καὶ ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου, ἡ ἀκώλυτος δηλ. μετάδοσις τῶν ἰδεῶν ἑκάστου καὶ ἡ ἀντίληψις τῶν ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐκφερομένων, ἐξ ἧς προκαλεῖται ἐλευθέρα συζήτησις, τὰ μέγιστα συντελοῦσα εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ ἐφεύρεσις τῆς τυπογραφίας, καταστήσασα εὐχερεστάτην τὴν διάδοσιν τῶν ἰδεῶν, προεκάλεσεν ἐπίτασιν τῆς ὑπὸ τῶν πολιτειῶν περιστολῆς τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου, καὶ πρὸς τοῦτο, πλὴν ἄλλων μέσων (τῆς κατασχέσεως π. χ. καὶ ἐξαφανίσεως τῶν ἐντύπων), ἐπενοήθη καὶ ἡ **λογοκρισία**, ἡ ὑποβολὴ δηλ. τῶν χειρογράφων εἰς τὴν ἔγκρισιν ἀστυνομοδικαστικῆς τινος ἀρχῆς δυναμένης νὰ διαγράφῃ ἐξ αὐτῶν πᾶσαν ἰδέαν, ἣν ἤθελε θεωρήσῃ πλημμελῆ ἢ ἐπιβλαβῆ ἢ καὶ νὰ ἀπαγορεύῃ καθόλου τὴν ἐκτύπωσιν.

λογοκρίτης καὶ **λογοκριτής**, οῦ, ὁ· censeur, n. m. ὁ κρίνων ἐπί τινος ἔργου, ὁ ἐπιφέρων τὴν κριτικὴν αὐτοῦ κριτικὸς (critique).

λογοκριτικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν λογοκρισίαν, de censure, censorial, ale, aux; relatif à la censure; || νόμος λογοκριτικός, loi censoriale.

λογομαχία, ας, ἡ· ἡ διὰ λόγου μάχη, ἔρις, dispute (querelle) de mots; logomachie, n. f. [συνεκδ.] ἡ ἔρις, demêlé, n. m. ἔρις, φιλονικεία, contention, n.f. dispute, n. f. λογοτριβή, altercation, n. f. || λογομαχία ἐν οὐ δέοντι, ergoterie n. f. ἤτοι παράλογος λογομαχία.

λογομαχικός, ή, όν. logomachique, adj. ὁ προερχόμενος ἐκ λογομαχίας· || ὕφος, λόγος λογομαχικός, style, discours logomachique.

λογομάχος, ος, ον· ὁ διὰ λόγων μαχόμενος, ἐρίζων, qui se dispute en paroles, στρεψόδικος, chicaneur, euse; chicanier, ère, ὁ ματαίως, παραλόγως φιλονεικῶν, ergoteur, euse. § λογομάχος, argumentateur, ὁ διὰ συλλογισμῶν συζητητής, ὁ εὑρίσκων ἐπιχειρήματα πρὸς συζήτησιν.

λογομαχῶ (έω), μέλ. ήσω· μάχομαι, φιλονεικῶ μὲ λέξεις, διὰ λόγου, disputer de mots; [συνεκδ.] ἐρίζω, se quereller; λογομαχῶ παραλόγως, στρεψοδικῶ, ergoter; ἐρίζω, φιλονεικῶ, disputer; || λογομαχέω, **λογοφέρνω**, avoir un démêlé avec quelqu'un; φιλονεικῶ πρός τινα. § λογομαχῶ, argumenter, προτείνω ἐπιχειρήματα συζητῶν.

λογοπαίγνιον, ου, τό· jeu de mots; [ἐν.] calembour, n. m. λογοπαίγνιον εἶνε ἀστεία παραμόρφωσις τῆς ἐννοίας λέξεως τινὸς γινομένη εἴτε διὰ τῆς προσθήκης ἢ μεταβολῆς ἑνὸς γράμματος αὐτῆς ἢ τοῦ τονισμοῦ, εἴτε διὰ τῆς παραθέσεως πλειόνων λέξεων αἵτινες συμπροφερόμεναι ἀποτελοῦσι δύο διαφόρους ἐννοίας, εἴτε διὰ τῆς τυχαίας συμπτώσεως δύο διαφόρων ἐννοιῶν ἐκφραζομένων διὰ τῆς αὐτῆς λέξεως ἢ διὰ λέξεων διαφόρως μὲν γραφομένων, ὁμοίως δὲ προφερομένων. Εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶδος τῶν λογοπαιγνίων ἐπιτηδειοτάτη πασῶν εἶνε ἡ γαλλικὴ γλῶσσα ἔχουσα πλῆθος λέξεων διαφόρου σημασίας καὶ ὀρθογραφίας ὁμοίως προφερομένων. Γαλλιστὶ τὸ λογοπαίγνιον λέγεται calembour, ἡ δὲ ποικιλοτρόπως ἐτυμολογουμένη αὕτη λέξις ἐγένετο ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐννοίας καὶ παρ' ἡμῖν κοινοτάτη («καλαμποῦρι»). Περιώνυμος διὰ τὰ λογοπαίγνιά του ὑπῆρξε κατὰ τὸν ΙΙΙ' αἰῶνα ὁ Γάλλος μαρκήσιος Rièvre, οὗτινος τὰ λογοπαίγνια καὶ ἐξεδόθησαν βραδύτερον συλλεγέντα.

λογοπαίκτης, ου, ὁ, ἡ· calembouriste, n. ὁ κάμνων λογοπαίγνια, faiseur de calembours, κοινῶς **καλαμπουριστής**.

λογοποιοῦμαι, [διάλ. Οἰνόης] φιλονεικῶ, λογομαχῶ.

λόγος, ου, ὁ· ἡ προφορικὴ ἔκφρασις, ἡ ὁμιλία καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, τὸ λεγόμενον, τὸ ὅ,τι λέγουσι, ce que l'on dit; ὅθεν λόγος, parole, n.f. ἡ ὁμιλία, le parler; [συνεκδ.] ὁμιλία, langage, n. m. συνομιλία, entretien,

n. m. conversation, n. f. || —, la parole ; [φυσιολ.] χαλεῖται ἡ ἔναρθρος φώνησις. Εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ποικίλων μεταβολῶν, ἃς ὁ ἐν τῷ λάρυγγι παραγόμενος ἦχος ὑφίσταται διερχόμενος διὰ τοῦ φωνητικοῦ σωλῆνος· || ζητῶ (λαμβάνω) τὸν λόγον, demander (prendre) la parole ; || ἔχει τὸν λόγον τραχύν, il a le parler rude ; || ὁ λόγος του ἔχει μέγα κῦρος, sa parole est d'un grand poids ; || μὴ κάμῃς λόγον εἰς κανένα, n'en dites rien à personne ; || τοῦ ἔκαμες λόγον περὶ ἐμοῦ ; lui avez-vous parlé de moi ? || ἔγινε πολὺς λόγος περὶ ὑμῶν, on a beaucoup parlé de vous ; || ἄξιος λόγου, digne qu'on en parle ; ἀξιοθαύμαστος, remarquable, adj. ἄξιος λόγου, οὐσιώδης, σπουδαῖος, important, e, adj. || αὐτὸ εἶνε ἀνάξιον λόγου, cela ne vaut pas la peine d'en parler ; || λόγος ἀσυνάρτητος, coq-à-l'âne ; || ὁ λόγος τὸ ἔχει (τὸ φέρει τὸ λέγει) [φρ.], c'est une façon de parler ; || δὲν τοῦ πέφτει λόγος [φρ.], il n'a pas voix au chapitre ! || ἦλθεν ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, l'entretien tomba sur lui ; on vint à parler de lui ; || φέρω τὸν λόγον περὶ (εἰς), faire tomber l'entretien (amener la conversation) sur ; || μεταξὺ λόγων, dans le cours de la conversation ; tout en parlant ; || ἐβγῆκε (τρέχει) λόγος (ὅτι) [φρ.], le bruit court (que) ; le bruit s'est répandu ; (λέγουσι), on dit ; (ὁμιλοῦσι), on parle ; || λόγου χάριν, par exemple. § —, ῥῆμα, ῥῆσις, λέξις, mot, n. m. parole, n. f. λέξις, λόγος, φράσις, terme, n. m. λόγος, φράσις, ἔκφρασις, propos, n. m. || δὲν εἶπε λόγον, il n'a dit (soufflé) mot ; || ἀπὸ λόγον εἰς λόγον, de propos en propos ; de fil en aiguille ; || ἐν ἑνὶ λόγῳ, en un mot ; || μὲ ἄλλους λόγους, en d'autres termes ; || μὴ λέγῃς μεγάλον λόγον [φρ.], ne vous en vantez pas ; ne défiez pas le sort ; || ἦλθον εἰς λόγους, ils se sont pris de paroles ; || αὐτὸ εἶνε ἕνας λόγος· ἕνας λόγος εἶνε [φρ.], c'est facile à dire. § — τὸ περὶ οὗ πρόκειται, τὸ ζήτημα, question, n. f. ἢ τὸ σημεῖον, point, || περὶ τίνος ὁ λόγος ; de quoi s'agit-il ? || ὁ λόγος εἶνε νὰ ἐπιτύχωσιν, il s'agit (la question est) de réussir ; || αὐτὸς εἶνε ὁ λόγος, voilà le point ; || ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπόθεσις, l'affaire dont il s'agit ; l'affaire en question ; || ἄλλος ὁ λόγος ἂν δὲν θέλῃ, s'il ne veut pas, c'est autre chose ; || δὲν ἔχει λόγον [φρ.] il n'y a pas à dire ; || κ'ἔχει λόγον ; τί λόγος ; vous le demandez ? par exemple ! § —, τὸ λογικόν. ἡ ὀρθοφροσύνη, bon sens, n. m. raison, n. f. λογικόν· || ὁ ὀρθὸς λόγος, le bon sens ; || δὲν παιρνει ἀπο λόγον, il n'entend pas raison. § —, ἡ παροιμια, proverbe, n.m. ἡ ῥῆσις. το ῥητόν, dicton, n. m. || καθὼς λέγει ὁ λόγος, comme dit le proverbe ; || αὐτὸς εἶνε παλαιὸς λόγος, c'est un vieux dicton. § —, ὁ παρὰ τοῦ ῥήτορος ἀπὸ τοῦ βήματος ἐκφωνούμενος λόγος, discours, n. m. ἤτοι ἡ ἀγόρευσις, ἡ δημηγορία, harangue, n. f. oraison, n. f. || ἐκφωνῶ λόγον, prononcer (; tenir) un discours ; [ἀπὸ ἄμβωνος], prêcher ; || — ἱεροκήρυκος, sermon d'un prédicateur ; || — δικηγόρου, le plaidoyer d'un avocat ; || — ἐπικήδειος, oraison funèbre ; || ἔβαλλε λόγον εἰς τὸ πλῆθος, il harangua le peuple. § — χαλεῖται ἡ σχέσις μεταξὺ δύο ἀντικειμένων, raison, n.f. ἡ ἀναλογία, proportion, n.f. ἡ σχέσις, ἡ ἔποψις, rapport, n. m. ὑφ'ἣν ἐξετάζονται δύο ἀντικείμενα· || κατ' εὐθὺν (κατ' ἀντίστροφον) λόγον, en raison directe (inverse) ; || κατὰ πάντα λόγον, sous tous les rapports ; à tous égards ; || [μαθημ.] —, rapport, n. m. ἐν τῇ μαθηματικῇ χαλεῖται λόγος ἡ κατὰ πηλίκον σχέσις δύο ἀριθμῶν, ἥτις δηλαδὴ παριστάνεται ὑπὸ τοῦ πηλίκου τῆς διαιρέσεως αὐτῶν, π. χ. 8 πρὸς 2, ὁ λόγος $\frac{8}{2} = 4$. § —, ἡ **αἰτία**, τὸ αἴτιον, motif, n. m. cause, n. f. raison, n. f. αἰτία, αἴτιον, ἀντικείμενον, sujet, n. m. αἰτία, titre, n. m. (λόγῳ, ἐν εἴδει, ὡς, à titre de) ; αἰτία, λόγος, ἡ σκέψις, considération ; || χωρὶς λόγον (αἰτίαν), sans raison, sans motif ; ἤτοι δωρεάν, gratuitement, adv. || ὁ λόγος τῆς καταστροφῆς του, la cause de sa ruine ; || δὲν θὰ τὸ κάμω κ' ἔχω λόγον, je ne le ferai pas et pour cause ; || δικαίῳ τῷ λόγῳ, à juste titre ; avec raison ; || ὁ λόγος δι' ὅν, la raison ; || χωρὶς λόγον, sans raison; || λόγῳ, à titre de, en raison de ; || ἔχομεν πάντα λόγον νὰ πιστεύωμεν, nous avons tout lieu de croire ; || ἔχω λόγον νὰ ἐξίσταμαι, j'ai lieu d'être surpris; || λόγῳ ὑγείας, pour cause de santé ; || λόγῳ κληρονομίας, à titre d'héritage ; || ἔχω λόγους νὰ πιστεύω, j'ai tout lieu de croire ; || δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐννοήσω τὸν λόγον τῆς διαγωγῆς του, je ne puis me rendre compte de sa conduite ; || ἔχει λόγον νὰ παραπονῆται, il a sujet de se plaindre ; || σταθμίσατε καλῶς τοὺς λόγους τούτους, pesez bien ces considérations ; || δὲν ὑπάρχει λόγος, il n'y a pas de quoi ; || λόγῳ μέν... πράγματι δέ... soi-disant (sous prétexte de)... mais en effet. § —, ἡ ὑπόσχεσις, promesse, n. f ἡ πίστις, τὰ πιστὰ (κοινῶς ἡ παρόλα), parole, n. f. λόγος τιμῆς, parole d'honneur ; πίστις, πιστά, ὑπόσχεσις, foi, n. f. engagement, n.m. || ἔδωκα τὸν λόγον μου, j'ai donné ma parole ; je (je me) suis engagé ; || ἐκράτησε τὸν λόγον του, il a tenu sa promesse ; || φυλάττει τὸν λόγον του, il est homme de parole ; || ὁ λόγος του εἶνε λόγος [φρ.], il n'a qu'une parole ; || λόγον τιμῆς ! parole d'honneur ! ma parole ! || [καὶ ἐρωτημ.] λόγον τιμῆς ; votre parole ? || ἀφ' οὗ ἔδωσαν τὸν λόγον τους, [ἀρχ.] πίστιν δόντες, ayant donné (engagé) leur parole (leur foi) ; || ἐμμένω (φυλάττω, στέκω) εἰς τὸν λόγον μου, tenir parole, tenir ce qu'on a promis ; || δὲν ἐφύλαξε τὸν λόγον του, il n'a pas tenu parole = ἠθέτησε (παρέβη) τὸν λόγον του, il a manqué de parole. § —, λογοδοσία, λογαριασμός, compte, n. m. raison, n.f. || ζητῶ λόγον, demander compte; || δίδω λόγον, rendre compte;

|| δὲν θὰ σοῦ δώσω λόγον, je n'ai pas de comptes à vous rendre ; || θὰ τοῦ ζητήσω λόγον [τῆς προσβολῆς], je lui en demanderai raison ; || θὰ μοῦ δώσῃς λόγον, vous m'en rendrez raison. § [φιλοσ.] λόγος, logos, n. m. ἐν τῷ συστήματι τοῦ Πλάτωνος, ὁ Θεὸς (Dieu). § [θεολογικῶς] λόγος, le Verbe [de Dieu] ; τὸ δεύτερον πρόσωπον τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἐνσαρκωθὲν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, seconde personne de la Trinité, incarnée en Jésus-Christ; || ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, au commencement était le verbe ; || ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο, le verbe s'est fait chair. § [ἡ γενικὴ] τοῦ λόγου [μετὰ τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν : σου, του, μας, κτλ. φράσις δημ. πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ σύ, **ἐσεῖς**, ἐκεῖνος, -νη, -νοι, -ναι, κτλ.], vous, lui, elle, eux, elles; || τί λέγει τοῦ λόγου του; que dit Monsieur ? || αἴ τοῦ λόγου σου ! eh, l'ami ! || κἄτι μᾶς εἶπε καὶ τοῦ λόγου του [εἰρων.], écoutez ce que dit cet autre ; || ἀπὸ λόγου του, de lui même ; de son chef.

λογοτέχνης, ου, ὁ· [νεολ.] ὁ τεχνίτης τῶν λόγων, artisan de paroles ; ὁ φιλόλογος, littérateur, n. m. ἄνθρωπος τῶν γραμμάτων, homme de lettres ; βλ. λογοτεχνία.

λογοτεχνία, ας, ἡ· [νεολ.] logotechnie, n. f. ἡ τέχνη (ἐπιστήμη) τῶν λόγων, ἡ γνῶσις τῆς ἐτυμολογίας, τῆς ἀξίας καὶ τῶν διαφόρων ἐκδοχῶν αὐτῶν, science des mots, connaissance de leur étymologie, de leur valeur, de leurs acceptions diverses, ὅθεν ἡ **φιλολογία** (τῶν λέξεων), littérature, n. f.

λογοτριδή, ῆς, ἡ· altercation, n. f. ἀμφισβήτησις, contestation, n. f. ἤτοι **λογομαχία**, διένεξις, ἔρις. dispute, n.f. querelle.n.f. ἡ διὰ συζητήσεως διένεξις, discussion, n. f.

λογοτριδῶ (έω), μέλ. ήσω· βλ. λογομαχῶ, ἐρίζω, disputer ; se quereller ; se prendre de paroles ; συζητῶ, discuter.

λογοῦμαι, λέγομαι, καλοῦμαι, ὀνομάζομαι, s'appeler ; νομίζομαι, θεωροῦμαι, être censé (consideré), passer pour ; συγκαταριθμοῦμαι, compter parmi.

λογοφέρνω, βλ. λογομαχῶ, se quereller ; ἐρίζω, συμπλέκομαι διὰ λόγων, se prendre de paroles ; avoir un démêlé.

λογύδριον, ου, τό· [ὑποκορ. τοῦ λόγος] σύντομος λόγος ἐκφωνηθείς, petit discours ; ἡ προσλαλιά, προσφώνησις, allocution, n. f.

'λογυρίζω, [διάλ. Οἰνόης] καὶ «ὁλογυρίζω», γυρίζω, περιφέρομαι πέριξ τινός.

λογχεύω, μέλ. εύσω· βλ. λογχίζω.

λόγχη, ης, ἡ· lance, n. f. ἐπιθετικὸν ὅπλον συνιστάμενον ἐκ **ξυστοῦ** (hampe) ἐκ δρυὸς ἢ φυγοῦ μήκους 2 περίπου μέτρων· πρὸς τὸ ἓν αὐτοῦ ἄκρον ὑπάρχει χαλύβδινον τριγωνικὸν καὶ ὀξὺ ἔλασμα μήκους 0,14 ἀποτελοῦν τὴν **αἰχμὴν** (fer de la lance), πρὸς δὲ τὸ ἕτερον ὑπάρχει ὁ **σταυρωτὴρ** (sabot de la lance) διὰ τὴν ἀντιστάθμισιν τοῦ κέντρου τοῦ βάρους. § **λογχεύω**, percer avec la lance; λογχίς, ίδος, ἡ· petite lance. § **λόγχη**, lance, n. f. κόσμημα χυτοσιδηροῦν ἢ χαλκοῦν τιθέμενον εἰς τὸ ἄνω μέρος τῶν κιγκλίδων (barreaux d'une grille); βλ. καὶ λογχοειδής, à esponton ; || κοσμητικὴ λόγχη, lance de décoration, εἶδος πυροτεχνήματος. § — (ὅπλου)· **βαϊοννίς**, ίδος, ἡ· baïonnette, n. f. ou bayonnette· χαλύβδινον αἰχμηρὸν ἔλασμα τιθέμενον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ τυφεκίου ἵνα μεταβάλλῃ τοῦτο εἰς **ἀγχέμαχον ὅπλον**, χωρὶς νὰ ἐμποδίσῃ τὴν βολήν του. Διατείνονται ὅτι ὠνομάσθη οὕτως ἐκ τῆς πόλεως Bayonne τῆς Γαλλίας, ἐν ᾗ ἐξηυρέθη κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς πόλεως ταύτης τὸ 1523, πραγματικῶς ὅμως εἶχον μεταχειρισθῆ τὸ ὅπλον τοῦτο πολὺ προηγουμένως. Ἡ πρώτη βαϊοννὶς ἦτο μετ' **αὐλοῦ** (à douille), ἤτοι κενοῦ τινὸς κυλίνδρου ὅστις ἐφηρμόζετο ἐπὶ τῆς κάννης· ὁ Vauban ἐγενίκευσε τὴν χρῆσιν αὐτῆς ἐν Γαλλίᾳ τὸ 1703, παρέμεινε δὲ ἀμετάβλητος μέχρι τοῦ 1866, ὁπότε ἐν τῷ τυφεκίῳ Σασσεπῶ, ἡ εἰρημένη λόγχη ἀντεκατεστάθη ὑπὸ τοῦ **ξιφοδρεπάνου** (sabre-baïonnette), ὅπερ ἦτο βραχεῖα καὶ ὀλίγον κυρτὴ ἠκονισμένη σπάθη. Τὸ 1875 τὸ ξιφοδρέπανον ἀντεκατεστάθη ὑπὸ τῆς **ξιφολόγχης** (épée-baïonnette) μετὰ τριγωνικοῦ ἐλάσματος ἐν τῷ τυφεκίῳ Gras (ὑπόδειγμα 1874). Διὰ τὸ τυφέκιον ὑποδείγματος 1886 παρεδέχθησαν ἐν Γαλλίᾳ **ξιφολόγχην** μετὰ τετραγωνικοῦ ἐλάσματος οὗτινος ἡ τομὴ εἶνε ῥόμβος· || **ἐφ' ὅπλου λόγχην**, baïonnette (au) canon ; παράγγελμα ὅπως θέσωσιν οἱ ἄνδρες τὴν λόγχην ἐπὶ τοῦ ὅπλου των· || **προτείνατε ἄρμ**, (croisez la) baïonnette ; παράγγελμα ὅπως οἱ ἄνδρες προτείνωσι τὸ ὅπλον ἔχοντες ἐπ' αὐτοῦ τὴν λόγχην. § **λόγχη**, épieu, n. m. ἀρχαῖον πολεμικὸν ὅπλον πεπλατυσμένον κατὰ τὸ ἄκρον καὶ φέρον αἰχμήν· βλ. καὶ ὑσσός. § λόγχη, hast, n. m. (δόρυ) (παράγεται ἀπὸ τὸ haste), ἐκάλεσαν γενικῶς κεντητικὰ ὅπλα (armes d'hast) ἅπαντα ἐκεῖνα ὧν τὸ αἰχμηρὸν σιδήριον εὑρίσκεται εἰς τὸ ἄκρον ξυστοῦ· βλ. καὶ **λογχοφόρος** καὶ **βλητὸν** (ὅπλον). § —, vouge, voulge ἢ voulgue, n. f. λόγχη τμητικὴ μετὰ ξυστοῦ τριῶν περίπου μέτρων ἐπὶ τῆς ἐποχῆς Λουδοβίκου XI.

λογχηδόν, [ναυτ.] en bataille, λέγεται περὶ τῆς κεραίας τοῦ ἀκατίου διατεθειμένης καταλλήλως ὡς πρὸς τὴν στήλην τοῦ ἰδίου ἱστοῦ, πρὸς ἱστοθέτησιν ἢ ἀμφιστοθέτησιν τοῦ προβόλου.

λογχίδιον, ου, τό· καὶ λογχίς, ὑποκ. τοῦ λόγχη. lancette, n. f. || λογχοειδής, ὀξύς, en lancette.

λογχίζω, μέλ. ίσω, καὶ λογχεύω, τρυπῶ μὲ τὴν λόγχην, percer avec la lance (d'un coup de lance); κτυπῶ, πλήττω, διὰ τῆς λόγχης. porter un coup de lance.

λογχίς, ίδος, ἡ· ὑποκορ. τοῦ λόγχη μικρὰ λόγχη, petite lance, lancette, n. f. || — πρὸς κάθαρσιν τῶν τύπων, lance à nettoyer les meules.

λογχισμός, οῦ, ὁ· τὸ διὰ τῆς λόγχης κτύπημα, πλῆγμα, coup de lance.

λογχιστής, οῦ, ὁ· καὶ λογχοφόρος, lancier, n. m. ἱππεὺς ὡπλισμένος μὲ λόγχην.

λογχοδόκη, ης, ἡ· botte, n. f. (ἐκ τοῦ λόγχη καὶ δέχομαι) θήκη ἐν ᾗ στηρίζεται ἡ λόγχη (ἐπὶ τοῦ ἀναβολέως τοῦ ἱππέως). Κατὰ τὸ **καννοδόκη** (κάννα δέχομαι), θήκη τοῦ ὅπλου τοῦ ἱππέως, botte porte-canon, ἢ botte de mousqueton ἢ botte porte carabine ; βλ. καὶ **λογχοφόριον.**

λογχοειδής, ής, ές· ὁ ἔχων τὸ σχῆμα τῆς λόγχης, qui a la forme d'une lance, en lance, en lancette ; lanciforme ; [βοτ. ἰδ.] lancéolé, ée ; lancéolaire, adj. ‖ —, à esponton, ὡς εἶνε τὸ ἄκρον τοῦ ἀκοντίου ἤτοι πεπλατυσμένον καὶ ἀπολῆγον εἰς ὀξύ.

λογχοθήκη, ης, ἡ· θήκη (κολεὸς) τῆς θήκης, fourreau de baïonnette ; βλ. κολεός.

λογχομαχία, ας, ἡ· ἄσκησις διὰ τῆς λόγχης, combat à la lance ; escrime à la baïonnette ; βλ. καὶ **ὁπλομαχητική.**

λογχομαχῶ (έω), μέλ. ήσω, escrimer ; βλ. ὁπλομαχέω.

λογχοπέλεκυς, εως, ὁ· guisarme, n. f. εἶδος λόγχης (lance) φερούσης ὀλίγον κατωτέρω τῆς αἰχμῆς ἀμφίστομον πέλεκυν.

λογχοφόριον, ου, τό· (λόγχη, φέρω) (καὶ **λογχοδόκη**), porte-lance, n. m. μικρὰ δερματίνη θήκη, ὁμοία τῷ σημαιοφορίῳ (porte-étendard) εὑρισκομένη ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ἀναβολέως τῶν λογχοφόρων (lanciers) ἐν ᾗ τίθεται τὸ ἄκρον τοῦ ξυστοῦ τῆς λόγχης.

λογχοφόρος, ου, ὁ· ἱππεὺς ὡπλισμένος μὲ λόγχην, lancier, n. m. ἐπίσης εἶδος χοροῦ· [ἐν Γερμανίᾳ] οὐλάνος, uhlan, n. m. § — (ἢ δορυφόρος), hastaire, n. m. (βλ. καὶ **λόγχη**, hast) ; στρατιῶται Ῥωμαῖοι φέροντες λόγχην (ἢ δόρυ), εὐρὺ ξίφος, περικεφαλαίαν, θώρακα καὶ ἀσπίδα· ἐμάχοντο ἀποτελοῦντες τὸ πρῶτον σῶμα καὶ ἦσαν οἱ νεώτατοι καλούμενοι **ἄστατοι** (λατ. hastati) ; βλ. καὶ **τριάριοι.**

λόθρα, ας, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] 1) τὸ κομμάτι τοῦ ἥλου τὸ μένον εἰς τὸν πόδα τῶν ἀλόγων καὶ ἡμιόνων, ὅταν θραύηται ἡ κεφαλή του· 2) ὁ σιδηροῦς ὀβελὸς ὁ βαλλόμενος εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βουκέντρου· 3) τὰ χρήματα, «δὲν ἔχει λόθραις».

λοιδορία, ας, ἡ· ὕβρις, κακολογία, injure, n. f. ὕβρις λοιδορία, λόγος πικρός, invective, n. f. ὕβρις, προσβολή, insulte, n. f. ἀπρεπής, ἀνάρμοστος συμπεριφορὰ πρός τινα· ὕβρις. περιφρόνησις, outrage, n. m.

λοίδορος, ος, ον· ὑβριστικός, ὀνειδιστικός, injurieux, euse, adj. δυσφημιστικός, diffamatoire, adj. περιφρονητικός, insultant, e, adj.

λοιδορῶ (έω), μέλ. ήσω, κακολογῶ, ὀνειδίζω, βλασφημῶ, ὑβρίζω, injurier ; προσβάλλω, ὑβρίζω, insulter ; φέρομαι ἀναρμόστως πρός τινα· προσβάλλω δεινῶς, καθυβρίζω, outrager ; λοιδωρῶ, λέγω πικροὺς λόγους εἴς τινα, invectiver (contre quelqu'un).

λοιμική καὶ

λοιμικόν, τό· λοιμώδης (λοιμική) νόσος, maladie pestilentielle ; ἡ πανώλης, peste, n. f. βλ. **λοιμώδεις νόσοι.**

λοιμικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὸν λοιμόν, λοιμώδης, pestilentiel, elle, adj. infecté de peste ; contagieux, euse; ‖ λοιμικὴ νόσος, maladie pestilentielle. § —, pestilent, e, adj. qui tient de la peste ; ‖ λοιμικὸς πυρετός, fièvre pestilente.

λοιμόβλητος, ος, ον· ὁ προσβληθεὶς ὑπὸ λοιμοῦ (πανώλους, πανούκλας), ὁ πανωλόβλητος, κοινῶς πανουκλιασμένος, pestiféré, é ; ‖ ἀποφεύγειν τινὰ ὡς λοιμόβλητον, fuir quelqu'un comme un pestiféré.

λοιμοκαθαρτήριον, ου, τό· κοινῶς τὸ λαζαρέτο, lazaret, n. m. τόπος ἔνθα τελοῦσι τὴν κάθαρσιν αὐτῶν τὰ ἐκ τῶν μερῶν ἐν οἷς ἐπιπολάζει μεταδοτικὸν νόσημα καταπλέοντα εἴς τινα τοῦ κράτους λιμένα πλοῖα· βλ. καὶ κάθαρσις.

λοιμός, οῦ, ὁ· ἡ πανώλης, κοινῶς ἡ πανοῦκλα, peste, n. f. καὶ ἐν γένει πᾶσα μολυσματική, κολλητικὴ καὶ θανατηφόρος ἀσθένεια· βλ. λοιμώδεις νόσοι.

λοιμώδης, ης, ες· ὅμοιος μὲ λοιμόν, pestilentiel, elle, adj. infecté par la peste, μεταδοτικός, κολλητικός, contagieux, euse; λοιμώδης, μιασματικός, infectieux, euse ; infectif, ive ; ‖ λοιμώδης νόσος, maladie infective; λοιμώδης, pestifère, adj. ὁ μεταδίδων τὸν λοιμόν, qui communique la peste ; ‖ ἀὴρ λοιμώδης, air pestifère ; ‖ ἀτμός, ὀσμή, μίασμα λοιμῶδες, vapeur, odeur, miasme pestifère : ‖ λοιμώδεις νόσοι, maladies pestilentielles, καλοῦνται αἱ παραγόμεναι διὰ τῆς εἰς τὸν ὀργανισμὸν εἰσόδου εἰδικῆς οὐσίας, μὴ συμπεριλαμβανομένων εἰς τὴν τάξιν ταύτην καὶ τῶν δηλητηριάσεων. Διαιροῦνται δὲ κοινῶς εἰς μολυσματικὰς καὶ μιασματικὰς καθ' ὅσον ἡ οὐσία αὕτη ἡ προϋπάρχουσα ἐν ἤδη νοσοῦντι λοιμώδη τινὰ νόσον ὀργανισμῷ μεταδίδοται ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἀπ' αὐτοῦ εἰς ἄλλον ὑγιᾶ καὶ παράγει καὶ ἐν αὐτῷ τὴν αὐτὴν νόσον (ὅτε καλεῖται μόλυσμα), ἢ προερχομένη κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐκ τοῦ ἐδάφους ἐνδημεῖ ἐνιαχοῦ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ, ἀφ' ἧς εἰσάγεται εἰς τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμὸν καὶ παράγει ἐν αὐτῷ ὡρισμένην λοιμώδη νόσον. Οὕτω μολυσματικαὶ μὲν νόσοι εἶνε ἡ εὐλογία, ἡ ὀστρακιά, τὸ λεῖριον, ὁ κοκκίτης, ἡ διφθερῖτις, ἡ σύφιλις κτλ. μιασματικαὶ δὲ οἱ ἑλώδεις πυρετοί. Μεταξὺ ὅμως τῶν δύο τούτων τάξεων ὑπάρχουσι λοιμώδεις τινὲς νόσοι αἵτινες μετέχουσι τῆς τε μολυσματικῆς καὶ τῆς μιασματικῆς φύσεως, οἷον ὁ κοιλιακὸς τύφος, ἡ χολέρα, ὁ κίτρινος πυρετός, ἡ γρίππη κτλ. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ τοιαύτη τῶν λοιμωδῶν νόσων διαίρεσις παρημελήθη διὰ τὰς πολλὰς ἀμφιβολίας καὶ τὴν δυσχέρειαν περὶ τὴν ἀκριβῆ αὐτῶν ταξινόμησιν. Ἡ φύσις τῆς εἰδικῆς οὐσίας (ἰοῦ) ἥτις παράγει ἑκάστην τῶν λοιμωδῶν νόσων δὲν εἶνε ἔτι ἐξηκριβωμένη καίτοι ἡ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τεραστία τῆς βακτηριδιολογίας ἀνάπτυξις πολὺ διελεύκανε τὸ ζήτημα. Πρόκειται ἐν γένει περὶ μικροοργανισμῶν, εὑρισκομένων εἰς τὸ αἷμα ἢ τὰ ἀποχωρήματα, τὰ πτύελα ἢ τὰς ποικίλας ἐξανθήσεις ἢ τὰ ἕλκη

τῶν ἀρρώστων, οἵτινες ἰοὶ πράγματι ἀπὸ τῶν ἀρρώστων ληφθέντες καὶ εἰς ὑγιᾶ ζῶα εἰσαχθέντες ἐπροκάλεσαν τὰς αὐτὰς ἢ ἀναλόγους νοσηρὰς καταστάσεις καὶ ἀλλοιώσεις ἢ ἐφωράθησαν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ὅπου μιασματικαὶ νόσοι ἐνδημοῦσι. Ὁ τρόπος ὅμως καὶ αἱ λεπτομέρειαι τῆς δράσεως τῶν βακτηριδίων διαφεύγουσιν ἡμᾶς. Καὶ τὸ μὲν μίασμα εἰσάγεται εἰς τὸν ὀργανισμὸν ἀπὸ τῆς ἀτμοσφαίρας, τὸ δὲ μόλυσμα διὰ τῆς ἐπικοινωνίας εἴτε μετ' αὐτοῦ τοῦ ἀρρώστου (σύφιλις) εἴτε μετὰ πραγμάτων ἅτινα ἐπικοινώνησαν μετ' αὐτοῦ, συχνότατα δὲ διὰ τοῦ ἀέρος, εἰς ὃν μετεδόθη ἀμέσως πάλιν ἢ ἐμμέσως ἀπὸ τοῦ πάσχοντος (διφθερῖτις, ὀστρακιά, κλ.). Ἐν τούτοις ἡ προέλευσις καὶ ἡ ὁδὸς οὕτως εἰπεῖν ἣν διήνυσε τὸ μόλυσμα δὲν εἶνε πάντοτε εὔκολον νὰ ἐξακριβωθῇ. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς εἰδικῆς λοιμώδους οὐσίας· ἀλλ' οὐσιώδη ἐπὶ τῆς παραγωγῆς τῶν λοιμωδῶν νόσων ἐπίδρασιν ἀσκεῖ καὶ ἡ πρὸς ὑποδοχὴν καὶ τελεσφόρον δρᾶσιν τοῦ μολύσματος εὐνοϊκὴ τοῦ προσβληθέντος ὀργανισμοῦ κατάστασις, ἣν καλοῦμεν προδιάθεσιν ἢ ἐπιδεκτικότητα ἢ ὅπως ἄλλως χωρὶς καὶ ταύτης νὰ ἔχωμεν σαφῆ τὴν ἔννοιαν. Οὐχὶ πάντες οἱ διαμένοντες ἐν τόπῳ ὅπου ἐνδημεῖ μίασμά τι ἢ μόλυσμα νοσοῦσιν ἐξ αὐτοῦ καίτοι πάντες βεβαίως ἔρχονται εἰς ἐπικοινωνίαν μετ' αὐτοῦ. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν δὲ ταύτην παρατηροῦμεν ὅτι οἱ εἰδικοὶ ἰοὶ τῶν διαφόρων λοιμωδῶν νόσων ἄνισον ἔχουσι τὴν ἀνάγκην προδιαθέσεως τινὸς ἐκ μέρους τῶν προσβαλλομένων ἀτόμων· πλὴν δὲ τούτου καὶ τῆς αὐτῆς νόσου ὁ ἰὸς φαίνεται μὴ ἔχων πάντοτε τὴν αὐτὴν δραστικότητα. τοῦτο δὲ ἑρμηνεύει τὴν ἄλλοτε ἄλλην ἐξάπλωσιν καὶ θανατηφόρον δύναμιν τοῦ αὐτοῦ λοιμώδους νοσήματος ἐν ἐπιδημίαις.

λοίμωξις, εως, ἡ· [νεοελλ.] ὁ λοιμός, κοινῶς **πανοῦκλα**, peste, n. f.

λοίπαδος, ου, ὁ· [ναυτ.] livarde, n. f. ou voile à livarde ou à baleston; **σακκολαίφη**, κοινῶς **σακκολέβα** ἢ **πανὶ μὲ κοντάρι.** Εἶδος τραπεζοειδοῦς ἱστίου οὗτινος ἡ κεραία τοποθετεῖται πρύμνηθεν τοῦ ἱστοῦ καὶ διαγωνίως τοῦ ἱστίου, στερεουμένη διὰ τοῦ κάτω αὐτῆς ἀκροκεραίου παρὰ τὴν ἱστοπέδην, ἐνῷ τὸ ἱστίον ἀναδένεται ἐπὶ τοῦ ἄνω αὐτῆς ἀκροκεραίου ἐπὶ ἀναδρόμου συνδεομένου μετὰ τοῦ ἱστοῦ.

λοιπάζομαι, μέλ. άσομαι· ἔχω ἔλλειψιν τινός, manquer de; || θὰ λοιπασθῶμεν ψωμί, le pain nous manquera; || ἐλοιπάσθη χρήματα, il s'est trouvé court.

λοιπόν, [σύνδ.] ὅθεν (οὖν), donc; οὕτω(ς), ainsi; συνεπῶς, par conséquent; λοιπόν, hé bien καὶ eh bien; ἐπιφωνήματα ἐφελκυστικὰ τῆς προσοχῆς ἐπὶ τὸ προκείμενον· || ἀποκρίσου λοιπόν, répondez donc; || λοιπὸν δὲν τὸ θέλετε, ainsi vous ne le voulez pas; || λοιπὸν τί σᾶς φαίνεται περὶ τούτου, hé bien que vous en semble; || λοιπὸν ἂς πηγαίνωμεν, hé bien! marchons; || λοιπὸν διηγήσου τα, eh bien! racontez-moi cela; || βλέπεις λοιπόν, ὅτι εἶχα δίκαιον, vous voyez donc bien que j'avais raison; || λοιπὸν ἀρνεῖσθε; ainsi vous refusez? || λοιπὸν τί λέγετε περὶ τούτου; eh bien qu'en dites vous? || [καὶ ἐνάρθρ.] τὸ λοιπὸν τί εἶπε; eh bien, qu'a-t-il dit? || νομίζεις ἴσως ὅτι ἐπειράχθη; λοιπὸν σοὶ λέγω, ὄχι! vous croyez peut être qu'il se facha? eh bien, non!

λοιπός, ή, όν· (λείπω), ὁ ἐπίλοιπος, ἐναπολειπόμενος, ὑπόλοιπος, restant, e, adj. de reste; || τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ χρέους, la partie restante de la dette; || τὰ λοιπὰ χρήματα, le reste de l'argent; || τὰ λοιπὰ δι' αὔριον, le reste à demain; || καὶ τὰ λοιπὰ [φρ.], et le reste; [συνήθ.] et cætera; [καὶ μονογρ.] κτλ. etc. || ὁ ἀδελφός μου θὰ σοὶ εἴπῃ τὰ λοιπά, mon frère vous dira le reste; || τοῦ λοιποῦ [φρ. ἐπιρ.] (δηλ. χρόνου) = εἰς τὸ ἑξῆς (ἀπὸ τοῦδε), désormais ἢ dorénavant, adv. εἰς τὸ μέλλον, à l'avenir.

λοίσθιος, α, ον· εἰς τὸ τέρμα εἰς τὸ ἄκρον, ἄκρος, ἔσχατος, extrême; || [συνήθ. μόνον ἐν τῇ φρ.] πνέει τὰ λοίσθια, il est à l'extrémité (à toute extrémité), εὑρίσκεται εἰς ἀγωνίαν, il est à l'agonie = εἶνε εἰς ἀπεγνωσμένην κατάστασιν, il est aux abois = ἔχει τὸν λύγκα (λόξυγγα) τοῦ θανάτου, il est au hoquet.

λοϊσμός, ὁ· [διάλ. Νάξου] = ὁ **λογισμός,** ἡ σκέψις, ἡ φροντίς.

λοκάντα, ας, [ξεν.] ξενοδοχεῖον, τὸ πανδοχεῖον, auberge, n.f. τὸ ἑστιατόριον, restaurant, n. m.

λοκαντιέρης, ὁ· θηλ. ἡ **λοκαντιέρα** [ξεν.], ξενοδόχος, ὁ πανδοχεύς, aubergiste, n. ὁ ξενοδόχος, restaurateur, n. m. σπανιώτερον θηλ. restauratrice.

λοκμᾶς, ὁ· [δημ.] βλ. **λουκουμᾶς.**

λολός, βλ. [δημ.] **λωλός**, κτλ.

λομάδα, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] = μικρὰ πέτρα καὶ ἐπίπεδος, ἣν ῥίπτουσιν εἰς παιγνίδιόν τι· ἡ **ἀμάδα.**

λόνζα, ας, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] στοὰ οἰκίας.

λόξα, ας, ἡ· [τεμάχιον ὑφάσματος κεκομμένον] λοξῶς, [morceau d'étoffe coupé en] biais, n.m. || [μεταφ.] λόξα, toquade, n.f. ἤτοι ἐλαφρὰ παραφροσύνη· || τοῦ λείπει μία **λόξα,** il est un peu timbré; il a un petit coup de marteau; il est léger d'un grain.

λοξεύω, μέλ. εύσω, λοξόω, κάμνω τι λοξόν, σχολιόν, στραβώνω, biaiser; obliquer; παρεκκλίνω, dévier; || —, βαίνω λοξῶς (πλαγίως, **ἐγκαρσίως**), traverser; aller de travers.

λοξοβάλλω, βάλλω λοξῶς, battre d'écharpe; λοξόβλητος, battu d'écharpe; ὁ λοξῶς βαλλόμενος· βλ. καὶ **πλαγιόβλητος,**

λοξοβλεπτέω-ῶ, μέλ. ήσω, καὶ

λοξοβλέπω, βλέπω λοξά, παρατηρῶ, κυττάζω λοξῶς (στραβά, στραβοκυττάζω), regarder de travers; ὑποβλέπω, συνεπῶς ἀλλοιθωρίζω, loucher.

λοξοδρομία, ας, ἡ· τὸ βαίνειν οὐχὶ κατ' εὐθεῖαν, ἀλλὰ λοξῶς, ἡ λόξευσις, λοξὴ πορεία, marche oblique; βλ. καὶ **λοξῶς** [ναυτ.] ἡ

διαδρόμησις, louvoyage, n. m καὶ loxodromie, n. f. ἤτοι τὸ σύνολον τῶν διαφόρων πορειῶν, ἃς ἱστιοδρομοῦν τι πλοῖον διατρέχει ὅπως μεταβῇ ἀπὸ σημείου τινὸς εἰς ἕτερον. § [ναυτ.] **λοξοδρομία**, route oblique, ἡ **πλαγιοδρομία**· λέγεται ἐπὶ ἱστιοδρομοῦντος πλοίου ὅπερ ἕνεκεν ἐναντίου ἀνέμου δὲν δύναται νὰ πλεύσῃ κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ πρὸς ὃ κατευθύνεται σημεῖον, καὶ πλησιάζει εἰς αὐτὸ διὰ **διαδρομῶν** (bordées). § [μεταφ.] λοξός, πλάγιος, biais, e; ἡ λοξότης, obliquité, n. f.

λοξοδρομικός, ή, όν· ὁ ἀναφερόμενος πρὸς λοξὴν διεύθυνσιν, π. χ. **λοξοδρομικὴ γραμμὴ** [ναυτ.], loxodromie, n. f. χαλεῖται οὕτω γραμμὴ φερομένη ἐπὶ τῆς σφαίρας καὶ τέμνουσα πάντας τοὺς συναντωμένους μεσημβρινοὺς ὑπὸ τὴν αὐτὴν γωνίαν· ἡ εὐθεῖα αὕτη εἶνε ἡ γραμμὴ ἡ παριστῶσα ἐπὶ τοῦ χάρτου τὴν κατ' εὐθεῖαν **πορείαν** ἣν πρέπει ν' ἀκολουθήσῃ πλοῖόν τι ὅπως μεταβῇ ἀπὸ σημείου τινὸς εἰς ἕτερον.

λοξοδρομῶ (έω), μέλ. ήσω, βαδίζω λοξῶς, marcher obliquement; λαμβάνω λοξὴν ὁδὸν (διεύθυνσιν), prendre un chemin oblique; λοξεύω, biaiser; obliquer; παρεκκλίνω, dévier; [ναυτ.] διαδρομέω, louvoyer; βλ. καὶ **λοξοδρομία**.

λοξολάβη, ης, ἡ· καὶ λοξόλαβος, tenaille (f.) à chanfrein; εἶδος δηκτῆρος, espèce de mordache.

λοξός, ή, όν· πλάγιος, α, ον· oblique, adj. **κεκλιμένος**, η, ον, incliné, ée, λέγεται διὰ πᾶν ὅπερ δὲν εἶνε οὔτε κατακόρυφον, οὔτε ὁριζόντιον, ἀλλ' οὔτε καὶ κάθετον εἰς δεδομένην τινὰ διεύθυνσιν, κατ' ἐπέκτασιν δὲ σημαίνει **ἐγκάρσιος**, ος, ον· ‖ λοξός, biais, e, adj. qui est en (de) biais; λοξὸν λέγεται πᾶν τεμάχιον ἢ τμῆμα ὅπερ δὲν εἶνε οὔτε εἰς τὴν ἐπέκτασιν, οὔτε παράλληλον, οὔτε κάθετον πρὸς ἕτερον τεμάχιον ἢ μέρος, ἀλλ' εὑρίσκεται ἐν πλαγίᾳ γραμμῇ (en ligne oblique); λοξῶς, πλαγίως, en biais; ‖ λοξὴ γραμμή, ligne oblique; ‖ λοξὸν **βλέμμα**, regard de travers; ‖ αὐτὸ τὸ δωμάτιον εἶνε λοξόν, cette chambre est de biais; ‖ κόψε το λοξόν, coupez-le en biais; ‖ [ναυτ.] λοξὴ φάλαγξ, ligne de bataille au plus près du vent; ‖ λοξὴ βολή, tir d'écharpe; βλ. **βολή**. § **λοξός**, oblique; ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ λέγεται οὕτω πᾶσα **ζύγησις** (alignement), βάδισμα, παράταξις, ἑλιγμὸς (manœuvre), κτλ. ὅστις δὲν εἶνε οὔτε παράλληλος, οὔτε κάθετος πρὸς τὸ μέτωπον, ὅστις ἐκτελεῖται δι' ἡμισείας κλίσεως πρὸς τὸ δεξιὸν ἢ ἀριστερὸν τῆς γραμμῆς τῆς παρατάξεως.

λοξοτέμνω, μέλ. τμήσω, τέμνω λοξῶς, couper en biais, couper obliquement; couper en chanfrein = ἀποκολούω, chanfreiner; βλ. λέξιν· ‖ **λοξοτετμημένος**, η, ον, qui est coupé (taillé) en biais (etc.) βλ. καὶ **λοξότμητον**.

λοξότμησις, εως, ἡ· λοξότμητον, τό· λοξὴ τομή, coupe d'onglet [ξυλουργ.] αὕτη γίνεται διαγωνίως ἐν τῷ πλάτει τοῦ ξύλου, οὕτως ὥστε αἱ ἶνες ἑκάστου τεμαχίου ν' ἀνταποκρίνωνται εἰς τὰς ἶνας τοῦ ἑτέρου· βλ. καὶ **ὀνύχιον** (onglet). **λοξοτομία** καὶ **λοξότμητον**.

λοξότμητον, ου, τό· λοξότμησις, ἡ· biseau, n. m. (taillé en biseau) (ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ χαλεῖται μᾶλλον chanfrein, βλ. **κατωτέρω**)· χαλεῖται οὕτω πᾶσα λοξῶς τετμημένη ἢ τεθηγμένη (aiguisée, θήγω) **ἐπιφάνεια**, ἢ λοξὸν στόμα ἐργαλείου, ἢ πᾶν ἄκρον ξύλου ἢ ἐργαλείου τετμημένου **λοξῶς** ἢ **αἰχμηρῶς** (en biseau); βλ. καὶ **λοξοτομία**. § —, chanfrein, ἢ chanfrain, ἢ biseau, n. m. ὅρος γενικὸς τῶν ξυλουργῶν, σιδηρουργῶν, λιθοτόμων, κτλ. ὅστις σημαίνει ἀφαιρεῖν γωνίας καὶ λεπτύνειν τι κατά τινα ὡρισμένον τρόπον· **ἀποκόλουσμα**, ατος, τό· **λοξότμητον**, τό· **λοξότμησις**, ἡ· **λοξοτομία**, ἡ (πλαγιότμητον, πλαγιοτομή)· π. χ. ὅταν ἐξ ἑνὸς τεμαχίου λίθου, σιδήρου ἢ ξύλου, σχήματος τετραγωνικοῦ **πρίσματος**, τμήσωσι τὴν μίαν γωνίαν κατὰ τὸ μῆκος αὐτῆς, οὕτως ὥστε νὰ σχηματισθῇ μία πλευρὰ περισσότερον, ἤτοι τρεῖς στεναὶ καὶ δύο πλατεῖαι, ἡ πλευρὰ αὕτη (ce pan) χαλεῖται **ἀποκόλουσμα**· en chanfrein, ἐν **ἀποκολούσματι** μεταφορικῶς χαλεῖται ὁ **σφήν**.

λοξότης, ητος, ἡ· ἡ **πλαγιότης**, obliquité, n. f. ἡ κλίσις πρὸς **ἐπίπεδόν τι**· τὸ **λοξόν**, biais, n. m. βλ. λοξός.

λοξοτομία, ας, ἡ· **τομὴ λοξή**, flûte (n.f.) ou sifflet; λοξότμησις, εως, ἡ (entaille en biseau); τὸ **λοξότμητον**, **λοξοτετμημένον**, τό· **αἰχμηρόν**, τὸ (ξύλου, κλάδου, κτλ.), βλ. καὶ **ἐπίσφηνος**· **λοξοτετμημένως**, **αἰχμηρῶς** ἢ **κατ' ἀπότμησιν**· προκειμένου δύο τεμάχια ξύλων νὰ ἑνωθῶσι κατ' ἄκρον, τέμνονται λοξῶς καὶ συμμετρικῶς.

λόξυγγας, α, ὁ· [δημ.] ἡ **λύγξ**, **λυγγός**, εἶδος σπασμοῦ ἐσωτερικοῦ, hoquet, n. m. ‖ ἔχει λόξυγγαν, il a le hoquet; ‖ [μεταφ.] δὲν σ' ἔπιασε λόξυγγας; [φρ. πρός τινα, περὶ οὗ ἀπόντος ἐγίνετο λόγος], les oreilles ont bien dû vous corner.

λοξόω-ῶ, μέλ. ώσω· βλ. λοξεύω.

λοξῶς, [**ἐπίρ**] κατὰ τρόπον λοξόν, de biais; en biais; βλ. λοξός· λοξῶς, πλαγίως, obliquement, adv. ‖ κυττάζω λοξῶς, regarder de travers; βλ. **λοξοβλέπω**· ‖ τοποθετῶ λοξῶς (ἐγκαρσίως) [ἱππευτ.], traverser. § **λοξῶς ἐπὶ** δεξιὰ (ἐπ' ἀριστερά), oblique à droite (ou à gauche), παράγγελμα ἵνα τὸ **στράτευμα** ἐκτελέσῃ κίνησιν λοξῶς πρὸς τὸ δεξιὸν ἢ ἀριστερὸν μέρος.

λόξωσις, εως, ἡ· τὸ νὰ χάμνῃ τις λοξόν, ἡ λοξή, πλαγία διεύθυνσις, ἡ λοξότης, obliquité, n. j. § — [ἀστρ.] obliquité, n. f. λέγεται περὶ τῆς λοξότητος (πλαγιότητος) τῆς ἐκλειπτικῆς.

λοπάς, άδος, ἡ· plat, n. m. κοινῶς **πιατέλλα** τοῦ **φαγητοῦ**.

λοπουντιά, ᾶς, ἡ· [φυτ.] ἡ ἄλλως **λιβοδιὰ** (διαιρεῖται εἰς πολλὰ **εἴδη**), ἡ **ἀτράφαξις**, τὸ **χρυσολάχανον**, arroche, n. f. belle-dame, bonne-dame.

λόρδα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ πεῖνα, faim, n. f. πεῖνα αἰφνίδιος καὶ σφοδρά, fringale, n. f.

λόρδος, ου, ὁ· [ξεν.] lord, n. m. [καὶ γενικ.] ἄγγλος, anglais, n. m. Λόρδος εἶνε ἐν Ἀγγλίᾳ ὁ γενικὸς τίτλος τῶν εὐγενῶν, ἐν στενωτέρᾳ ὅμως ἐννοίᾳ ἀναφέρεται μόνον εἰς τὸν κατώτατον τῆς εὐγενείας βαθμόν, ἤτοι τοὺς βαρῶνας· φέρουσιν ἔτι αὐτόν, ἀλλ' οὐχὶ ἐπισήμως, οἱ υἱοὶ τῶν δουκῶν καὶ μαρκιώνων καὶ οἱ πρεσβύτεροι υἱοὶ τῶν κομήτων. Ἐν Σκωτίᾳ πάντες οἱ δικασταὶ τῶν ἀνωτάτων δικαστηρίων λέγονται λόρδοι, ἐν Ἀγγλίᾳ δὲ καὶ Ἰρλανδίᾳ προσφωνοῦνται οὕτω μόνον ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων των εὑρισκόμενοι. Λόρδοι δὲ τοῦ Ναυαρχείου καὶ λόρδοι τοῦ θησαυροφυλακείου καλοῦνται τὰ μέλη τοῦ ναυτικοῦ καὶ τοῦ ἀνωτάτου οἰκονομικοῦ συμβουλίου. Οἱ ἐπίσκοποι ἐπίσης φέρουσι τὸν τίτλον λόρδου ὡς μετέχοντες διὰ τοῦ ἀξιώματός των τῆς ἐπισήμου εὐγενείας.

λοστός, οῦ, ὁ καὶ λωστός· levier, n. m. (μοχλός), (σιδηρᾶ) ῥάβδος, barre (de fer), δι' ἧς ἐκσκάπτουσι βραχώδη ἐδάφη, ἢ χρησιμοποιοιοῦσιν ὡς μοχλόν· βλ. λέξιν· ὁ **λοστὸς** ἤτοι ὁ μοχλὸς οὗτος λέγεται γαλλιστὶ καὶ pince, n. f. βλ. **ὀχλεύς.** § λεπτὴ σιδηρᾶ ῥάβδος, fleuret, n. m. sonde de mine.

λοστρόμος, ου, ὁ· [δημ.] maître d'équipage ; βλ. **ναύκληρος,** καὶ **κελευστής.**

λοταρία, ας, ἡ· [ξεν.] καὶ

λότος, ου, [ξεν.] τὸ **λαχεῖον,** loterie, n. f. § [παίγν.] loto, n. m. τυχηρὸν παιγνίδιον παιζόμενον ἐπὶ ἠριθμημένων χαρτονίων, τῶν ὁποίων τοὺς ἀριθμοὺς καλύπτουσιν οἱ παῖκται καθόσον ἐξάγονται οἱ ἀνταποκρινόμενοι ἀριθμοὶ ἔκ τινος σακκιδίου.

λουβί, τὸ καὶ λουβίδι [δημ.] κοιναὶ ὀνομασίαι τοῦ λοβοῦ, cosse, n. f. gousse, n. f. τὸ στενόμακρον φλοῦδι (φλοιὸς) ἐν ᾧ περιέχονται τὰ ὄσπρια καὶ διαφόρων ἄλλων φυτῶν καὶ δένδρων σπόροι.

λου(γ)άρι, τό· [διάλ. Καρπάθου] ὁ θησαυρός.

λούγαρος, ὁ· [πτην.] μικρὸν πτηνὸν τοῦ εἴδους τῶν στρουθίων, tarin, n. m.

λοῦγκρα, ας, ἡ· [διάλ. Καρπέθου]=πεταλοῦδα τοῦ μεταξοσκώληκος.

λουγουτριβή, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] συνομιλία.

Λόϋδ, τό· Lloyd, n. m. (προφ. lo-ide); λέξις ἥτις ἐγένετο δεκτὴ ἐν Γαλλίᾳ, ὡς ἐπωνυμία διαφόρων ἀσφαλιστικῶν ἑταιριῶν, νηογνωμόνων, ἀτμοπλοϊκῶν ἑταιριῶν κτλ. Τὸ ὄνομα τοῦτο ὅπερ φέρουσι νῦν ἀτμοπλοϊκαί τινες καὶ ἀσφαλιστικαὶ ἑταιρίαι, κατάγεται ἀπό τινος Ἐδουάρδου Λόϋδ ἱδρύσαντος κατὰ τὸ τέλος τοῦ ΙΖ' αἰῶνος καφεῖον ἐν τῷ Σίτυ τοῦ Λονδίνου, ὅπερ ἐγένετο τὸ ἐντευκτήριον καὶ εἶδος χρηματιστηρίου τῶν ἐμπόρων, ἀσφαλιστῶν καὶ προμηθευτῶν πλοίων κτλ. καὶ διὰ τῆς δραστηριότητος τοῦ ἰδιοκτήτου ἔφθασεν εἰς μεγάλην ἀκμήν. Ὁ ἴδιος ἵδρυσε καὶ ἑβδομαδιαῖον πολιτικὸν καὶ ἐμπορικὸν Lloyd's News. Τῷ 1826 ἱδρύθη νέον περιοδικὸν Lloyd's List (Κατάλογος τοῦ Λόϋδ) ὅπερ γενόμενον κτῆμα ἀσφαλιστικῆς ἑταιρίας σχηματισθείσης ἐν τῷ καφείῳ ἐκείνῳ, ἐδημοσίευεν εἰδήσεις περὶ ναυαγίων, ἐκπλεόντων καὶ εἰσπλεόντων πλοίων, περὶ φάρων καὶ φανῶν κτλ. ἡνώθη δ' ὕστερον μετὰ τῆς ναυτικῆς καὶ ἐμπορικῆς ἐφημερίδος, ἥτις καὶ νῦν ἔτι εἶνε τὸ ὄργανον τῆς ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Λόϋδ ἐν Λονδίνῳ ὑφισταμένης ἑταιρίας πρὸς ἐξασφάλισιν καὶ ταξινόμησιν τῶν πλοίων. Ἡ ἑταιρία αὕτη διατηρεῖ καὶ ἴδιον γραφεῖον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐκδίδει πιστοποιητικὰ περὶ τῆς κατασκευῆς χωρητικότητος κτλ. τῶν πλοίων. Τὸ ὄνομα Λόϋδ ἐδέχθησαν ὕστερον καὶ ἄλλαι ἑταιρίαι ἀσφαλιστικαὶ καὶ ἀτμοπλοϊκαί. Τῶν τελευταίων δὲ τούτων αἱ γνωστότεραι εἶνε ὁ Αὐστριακὸς Λόϋδ καὶ ὁ Βορειογερμανικὸς Λόϋδ ὅστις ἕδραν ἔχει τὴν Βρέμην.

λούζω, [δημ.] βλ. λούω.

λουθηρανός, ὁ· θηλ. **λουθηρανή,** luthérien, enne, n. καλοῦνται οἱ ὀπαδοὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Λουθήρου, ὧν τὰ συμβολικὰ βιβλία περιέχονται ἐν τῷ λεγομένῳ βιβλίῳ τῆς ὁμονοίας· || λουθηρανὴ θρησκεία, religion luthérienne.

λουθουνάρι, τό· [δημ.] ὁ δοθιήν, furoncle, n. m. κοινῶς τὸ καρφί, clou, n. m.

λουΐζα, ας, ἡ· [ξεν. φυτ.] verveine, n. f. φυτὸν ἰαματικόν, plante vulnéraire.

λουκάνικον, τό· [δημ.] **ἀλλᾶς,** ᾶντος, ὁ· saucisse, n. f. saucisson, n. m. || πέρασε ὁ καιρὸς ποῦ δέναν τὰ σκυλιὰ μὲ τὰ λουκάνικα [φρ. παροιμ.], on n'attache [on ne bride] plus les chiens avec des saucisses.

λουκέτον, τό· [ξεν.] cadenas, n. m. βλ. **ἐπίκλειθρον.**

λοῦκι, τό· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ σωλῆνος, tuyau, n. m. βλ. σωλήν, ὀχετός· (canal, n. m. ἢ tuyau de descente) ; || **λοῦκι,** canal, γενικῶς καλεῖται ἐν τῇ ξυλουργικῇ καὶ ταῖς τέχναις πᾶς μικρὸς αὖλαξ κεχαραγμένος που, τὸ **αὐλάκι.**

λουκουμᾶς, ὁ· [δημ.] (espèce de) beignet, n.m. ὁ ἐκ ζύμης κατασκευαζόμενος γνωστὸς λουκουμᾶς.

λουκουματζήδικον, τό· [δημ.] τὸ μέρος ἔνθα κατασκευάζουσι (καὶ πωλοῦσι) λουκουμάδες, lieu où l'on vend des beignets.

λουκουματζῆς, ὁ· [δημ.] πωλητὴς λουκουμάδων, vendeur de beignets.

λουκοῦμι, τό· [δημ.] εἶδος γλυκύσματος ἐκ ζακχάρεως, espèce de pâtisserie ; loucoum, n. m.

λουλαίνω, [διάλ. Ἠπείρου] κάμνω τινὰ μωρόν, **τρελλαίνω·** βλ. **λωλαίνω.**

λουλάκι, τό· [ξεν.] indigo, n. m. βλ. **κυανοῦν καὶ ἰνδικόν.**

λουλᾶς, ὁ· [ξεν.] ἡ θήκη (ἐν ᾗ τίθεται ὁ καπνὸς εἰς τὰς καπνοσύριγγας), fourneau (m.) [de pipe].

λουλός, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] **λωλός,** μωρός, τρελλός, ῥημ. **λουλαίνω.**

λουλοῦδα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ πολὺ ἐλευθέ-

ρων ἠθῶν γυνή, femme trop libre ; ἤτοι ἡ ἐλευθεριάζουσα καὶ ἀκόλαστος, gaillarde, n.f.

λουλουδάκι, τό· [δημ.] ἀνθέμιον, ἀνθύλλιον, μικρὸν ἄνθος, petite fleur, n. f.

λουλοῦδι, τό· [δημ.] καὶ λελοῦδι, τὸ ἄνθος, fleur, n. f. ‖ τεχνικὰ λουλούδια, fleurs artificielles.

λουλουδίζω, μέλ. ίσω, [δημ.] θάλλω, ἀνθέω, ἀνθίζω, fleurir ; ἀνθίζω, ἀνοίγω (ἐπὶ ἀνθέων), s'épanouir ; [μεταφ.] ἀκμάζω, être florissant.

λουλούδισμα, ατος, τό· [δημ.] τὸ ἄνοιγμα τοῦ ἄνθους, épanouissement, n. m. ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἄνθους, ἡ ἄνθησις, floraison, n. f.

λουμίνι, τό· [ξεν.] τὸ φιτιλάκι (τοῦ κανδηλιοῦ), veilleuse, n. f. μικρὰ ἄπτρα, petite mèche (τοῦ κανδηλιοῦ).

λοῦνα, ας, ἡ· [διάλ. Καρπάθου] ἢ λοῦφα = ἡ γαλακτοτρόφος σῦς.

λουνάδα, ας, ἡ· [ναυτ. δημ.] tonture, n. f. βλ. σιμότης.

λοῦπα, ας, ἡ [ξεν.], ἀμφίκυρτος διόπτρα μεγεθύνουσα τὰ ἀντικείμενα· μέγας φακὸς εὑρισκόμενος ἐν κυκλοτερεῖ πλαισίῳ μετὰ λαβῆς, loupe, n. f. ὅθεν καὶ φακὸς (μεγεθυντικός).

λούπης, ὁ· [ξεν.] ἁρπακτικὸν ὄρνεον, ὁ κίρκος, milan, n. m.

λούπινον, τό· [ξεν.] loupin, n. m. τὸ φυτὸν καὶ ὁ καρπός, θέρμος.

λουπόνω, [διάλ. Οἰνόης] = φουσκόνω (ἐπὶ ξύλων.

λοῦρα, ἡ· [διάλ. Λεντεκάδ.] βλαστὸς εὐθὺς δι' οὗ πλήττουσι τοὺς βόας· βλ. καὶ λοῦρος.

λούρδαις, [διάλ. Καρπάθου] = φληναφήματα.

λουρί, τό· [δημ.] βλ. λωρὶ καὶ ἱμάς, courroie, n. f.

λουρί, τό· [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου] ὁ λῶρος· «τῶμασε τὰ λουριά». δηλ. τὸν περιώρισε, καὶ «παίζει τὸ λουρί του» τουτέστιν κατεργάζεται, ἐξαπατᾷ.

λοῦροι, οἱ· [δημ. ναυτ.] βλ. λῶροι.

λουρόνω, [δημ.] μέλ. ώσω, δένω, ἐπιδένω, περιδένω, περιβάλλω διὰ λωρίου, bander ; entourer d'une bande (; d'une courroie ; d'une lanière) § μαστιγῶ (μαστιγόνω) διὰ λωρίου, fustiger [avec une lanière] ; donner des étrivières.

λοῦρος, ου, ὁ· [δημ.] ἡ βέργα, ἡ ράβδος, gaule, n. f. τὸ κοντάρι, perche, n. f. μὲ τὸ ὁποῖον τινάζουν ἀπό τι δένδρον ταῖς ἐλῃαῖς καὶ ἄλλα ὀπωρικά. § [ναυτ. πληθ.] λοῦροι, vaigres d'empâture, n. f. συνώνυμον τοῦ serres d'empâture ; βλ. λῶροι.

λούρους, ὁ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] λεπτὴ πολὺ δοκός.

λούσιμον, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ λούειν τινὰ ἢ τοῦ λούεσθαι, action de [de se] baigner ; ἡ λοῦσις, τὸ λουτρόν, bain, n. m. [σπ.] baignade, n.f. ‖ [μεταφ.] τοῦ ἔδωσε ἕνα λούσιμο, il lui a lavé la tête ; il lui a donné une savonnade (ἤτοι τὸν ἐπέπληξε σφοδρῶς).

λοῦσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ λούειν τινὰ ἢ τοῦ λούεσθαι, action de [de se] baigner ; τὸ λουτρόν, bain, n.m. ‖ λοῦσις, βλ. βαλανεία, balnéation.

λουσμένος, η, ον· ὁ λούσας τὴν κεφαλήν του (τὸ σῶμά του), celui qui s'est [qui a] lavé sa [la] tête ; qui a pris un bain ; βλ. καὶ ἄλουστος.

λοῦσον, τό· [δημ.] κυρ. πληθ. τὰ λοῦσα, ὁ στολισμός, καλλωπισμός, toilette, n. f.

λουστικόν, οῦ, τό· πληθ. τὰ λουστικά, τὸ ἐπίλουτρον, ἡ τιμὴ ἑνὸς λουτροῦ, prix du bain ; τὸ πληρωνόμενον ποσὸν διὰ τὸ λουτρόν, ce qu'on paye au bain.

λουστράρισμα, τό· [ξεν.] ἡ στίλβωσις, στίλπνωσις, lustrage, n. m. ἡ στίλπνωσις, ἡ λείανσις, polissage, n. m. § —, τὸ καθάρισμα καὶ ἡ στίλπνωσις τῶν ὑποδημάτων, cirage [de bottes].

λουστράρω, [ξεν.] στιλβόω, στιλπνόω, καθιστῶ στιλπνὸν (λεῖον), lustrer ; lubrifier ; polir ; βλ. λέξιν. § —, καθαρίζω, στιλβόνω τὰ ὑποδήματα, cirer des bottes.

λουστράρων, ὁ· [ξεν.] ὁ στιλβωτής, lubrificateur, n. m.

λουστρίνι, τό· [ξεν.] ἐπίχριστον διὰ μαύρου βερνικίου δέρμα, cuir verni.

λοῦστρον, τό· [ξέν.] ἡ στίλβωσις, lustre, n. m. τὸ λεῖον, στιλπνόν, poli, n. m. τὸ στιλπνόν, ἢ τὸ δι' οὗ στιλπνοῦσι, brillant, n. m. § —, τὸ στιλβωτικὸν τῶν ὑποδημάτων, cirage, n. m. (de bottes).

λοῦστρος, ου, ὁ· [δημ.] ὑποδηματοκαθαριστής, décrotteur, n. m. ὁ καθαριστὴς (ὁ στιλβωτὴς) ὑποδημάτων.

λουτήρ, ῆρος, ὁ· τὸ μέρος (ἡ γοῦρνα) ἐν ᾧ λούονται, baignoire, n. f. κοινῶς τὸ μπάνιο· συνήθως ὁ λουτὴρ εἶνε μαρμάρινος ἢ ἐκ λευκοσιδήρου.

λοῦτος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου]=τὸ ἀσπρόχωμα· τὸ ἐκλεκτότερον μέρος τοῦ ἀνασκαπτομένου χώματος.

λουτράρης, ὁ καὶ λουτρατζῆς, θηλ. ισσα· [δημ.] (τουρκ. χαμαμτζῆς), ὁ βαλανεύς, celui qui tient un établissement de bains ; baigneur, euse ; ἐπίσης ὁ παρασκευάζων τὸ λουτρόν.

λουτρικόν, τό· [δημ.] ἡ λουτρίς, ἔνδυμα τοῦ λουτροῦ, costume de bain, baigneuse, n. f.

λουτρικός, ή, όν· balnéable, adj. (βαλανευτικὸς) χρήσιμος, κατάλληλος διὰ λουτρά, propre aux bains ; ‖ ὕδατα λουτρικά, eaux balnéables. § λουτρικός, balnéaire, adj. ἀφορῶν τὰ λουτρά, relatif aux bains, ἤτοι ὁ βαλανευτικός· ‖ ἡ βαλανευτικὴ τέχνη, la science balnéaire ; βλ. καὶ βαλανειοτεχνία. § —, balnéaire, κατάλληλος διὰ λουτρά, propre aux bains (τῶν λουτρῶν)· ‖ ἐποχὴ τῶν λουτρῶν, saison balnéaire ; ‖ σταθμὸς (θεραπευτικὸς) λουτρῶν, station balnéaire, ἤτοι μέρος ἔνθα ὑπάρχουσιν ἰαματικαὶ πηγαὶ πρὸς χρῆσιν λουτρῶν (συνήθως τὰ λουτρὰ=les eaux).

λουτρίς, ίδος, ἡ· βλ. λουτρικόν.

λουτρόν, τό· γενικῶς ἡ ἐμβύθησις, (τὸ βού-

τημα) ἐντὸς ὑγροῦ τινός, bain, n. m. || τὸ λουτρόν, bain, n. m. κοινῶς τὸ μπάνιο. Διαμονὴ τοῦ σώματος ἢ τμήματος αὐτοῦ ἐντὸς ὕδατος, εἴτε πρὸς καθαριότητα εἴτε πρὸς θεραπευτικὴν ἀγωγήν· καθολικὰ λουτρά, bains généraux ; τμηματικὰ λουτρά, bains partiels; ποδόλουτρα, bains pédiluves ; θαλάσσια λουτρά, bains de mer ; ψυχρὰ ἢ θερμὰ λουτρά, bains froids ou chauds ; ἀερόλουτρα, bains d'air, ἡ προσωρινὴ διαμονὴ δηλονότι τοῦ σώματος ἐν ὑπαίθρῳ πρὸς ἀναπνοὴν καθαροῦ ἀέρος· || κάμνω λουτρόν, prendre un bain ; || [ὁ ἰατρός του] τὸν ἔστειλεν εἰς τὰ λουτρά, l'a envoyé aux eaux. § λουτρόν, τὸ κατάστημα, ὁ **λουτρών**, ῶνος, établissement de bains ; les bains ; || ἐπῆγεν εἰς τὸ λουτρόν, il est allé aux bains (au bain) ; || [μεταφ.] τὸν ἄφησεν εἰς τὰ χρύα τοῦ λουτροῦ [φρ.], il l'a abandonné ; il l'a planté là. § **τὸ λουτρόν, τὰ λουτρά**, baignade, n. f. ἡ πλύσις τοῦ σώματος. § **λουτρὸν δι' ἄμμου** (**ἀμμόλουτρον**), bain de sable ; ὅταν θέλωμεν νὰ θερμάνωμεν ἐπὶ τοῦ πυρὸς ὑγρόν τι ἢ οὐσίαν τινὰ περιεχομένην ἐντὸς δοχείου, καὶ θέλωμεν, ὥστε ἡ θέρμανσις νὰ γίνηται κανονικῶς καὶ ὁμαλῶς, τότε θέτομεν ἐπὶ τοῦ πυρὸς πινάκιον μεταλλικόν, περιέχον ἄμμον λεπτὴν καὶ ἐντὸς τῆς ἄμμου ἐμβαπτίζομεν τὸ πρὸς θέρμανσιν ἀγγεῖον, τὸ τὴν οὐσίαν περιέχον. Λέγομεν τότε, ὅτι θερμαίνομεν δι' ἀμμολούτρου. Χρῆσις τούτου γίνεται ἰδίως ἐν τοῖς χημείοις καὶ τοῖς ορυκτολογικοῖς ἐργαστηρίοις. § [φυσ.] λουτρὸν **ἠλεκτρικόν**, bain électrique. Εἶνε ὅρος, ὃν μεταχειριζόμεθα ἵνα ὀνομάσωμεν τὴν κατάστασιν τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις ἱστάμενος ἐπὶ ἠλεκτρικοῦ θρανίου καὶ ἐγγίζων διὰ τῆς χειρὸς τὴν ἠλεκτρομηχανὴν δέχεται ἐξ αὐτῆς τὸν ἠλεκτρισμὸν ἐπὶ τοῦ σώματός του, ὅτε αἱ τρίχες αὐτοῦ ἀνορθοῦνται, φύσημα δὲ ἐλαφρὸν αἰσθάνεται κατὰ τὸ πρόσωπον καὶ τὰς χεῖρας, ἕνεκα τῆς ἀνανεώσεως τοῦ περιβάλλοντος αὐτὸν ἀέρος (βλ. καὶ ἠλεκτρικὸν θρανίον).

λουτροποκάμισον, τό· [δημ.] ὑποκάμισον ὅπερ φέρουσι κατὰ τὸ λουτρόν, chemise de bain ; ἡ **λουτρίς**, baigneuse, n. f.

λουτρός, οῦ, ὁ· τὸ κατάστημα τῶν λουτρῶν ἤτοι εἰς τὸ ὁποῖον κάμνουσι τὰ λουτρά, τὸ **βαλανεῖον**, établissement de bains ; τὸ δωμάτιον ἐν ᾧ λαμβάνουσι τὸ λουτρόν, salle de bain ; || [μεταφ.] αὐτὸ τὸ δωμάτιον εἶνε λουτρός, cette chambre est une étuve, ἤτοι θερμὸν ὡς **λουτρών**.

λουτρών, ῶνος, ὁ· δωμάτιον ἐν ᾧ κάμνουσι τὰ λουτρά, chambre (cabinet) de bain. § —, ὁ **λουτήρ**, baignoire, n. f.

λοῦτσα, ἡ· [δημ.] (ἀντὶ **λοῦσα** κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ λούουσα, τόπος κάθυδρος ἢ **πλυσταρίον**) [εὔχρ. ἐν τῇ φρ.] ἔγεινα (εἶμαι, κτλ.) **λοῦτσα**, j'ai été (je suis) mouillé jusqu'aux os ; je suis tout trempé ; ἤτοι **εἶμαι μούσκεμμα, μουσκευμένος, διάβροχος.**

λοῦτσος, ὁ· [ἰχθ.] **λούκιος**, μακρός τις ἰχθύς, **brochet, n. m.**

λοῦφα, βλ. **λοῦφος**. § **λοῦφα**, ἡ· [διάλ. Αἰτωλίας] τὸ **κοίλωμα**. § **λοῦφα**, ας, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] ἡ σιωπή· βλ. καὶ **λουφάζω**.

λουφάζω, μέλ. άσω (ἐκ τοῦ **λωφάω**), στέκομαι ἀκίνητος καὶ σιωπηλός, σιωπῶ, se taire; ἡσυχάζω, μένω ἥσυχος, se tenir tranquille ; μένω ἥσυχος (ἤρεμος), se tenir coi (θηλ. coitte) (sans rien dire, sans rien faire).

λουφάρι, [δημ.] βλ. **γουφάρι, γομφάριον.**

λουφές, ὁ· [δημ.] ὁ **μισθός**, solde, n. f. paie, n. f. βλ. λέξιν.

λοῦφος, ὁ· ὁ κέπφος (θαλάσσιον πτηνόν), cormoran [le petit], n. m. καὶ δημωδῶς λέγεται nigaud, n. m.

λοχουσία, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ἡ **λοχεία.**

λούω, μέλ. λούσω· (προφ. κοινῶς λούζω καὶ λούγω), ἀφαιρῶ διὰ τοῦ ὕδατος τὴν ἀκαθαρσίαν ἀπὸ τὸ σῶμα τινός, baigner ; [μέσ.] λούομαι, se baigner ; κάμνω λουτρὸν (λουτρά), prendre un bain (des bains) ; || ἐλούσθητε, vous êtes vous baigné ? || οἱ λουόμενοι δὲν εἶνε πολλοί, il n'y a pas beaucoup de baigneurs ; || [μεταφ.] τὸν ἔλουσα καλὰ καὶ καλά, je lui ai bien lavé [lessivé] la tête. § — [μεταφ.] mener à l'eau, προκειμένου περὶ ζώων, συνώνυμον τοῦ **ποτίζειν** καὶ **λούειν** συνάμα.

λοφεῖον, ου, τό· [ἱππολ.] fanon, n. m. ἡ πτερνιστήρ· ὀνομάζεται οὕτως ἡ εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ κυνήποδος εὑρισκομένη δέσμη ἐκ μακρῶν καὶ χονδρῶν τριχῶν, αἵτινες περιβάλλουσι τὸ κεντρίον [ergot] ; βλ. **ἵππος** 55.

λοφιά, ᾶς, ἡ· ἡ σκούφια, ἡ κουκοῦλα τῶν πτηνῶν, ἤτοι θύσανος πτερῶν τῶν πτηνῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των, huppe [d'un oiseau] ἢ houppe, n. f.

λοφίδιον, τό, καὶ λοφίσκος ἢ **λοφίον**, μικρὸς λόφος, petite colline, n.f. καὶ butte, n.f. βουνάκι, petit monticule, σωρὸς χωμάτων μικροῦ ὕψους μεγαλείτερος τῶν γηλόφων (tertres).

λοφίον, τό· pompon (m.) [de shako, etc.] θύσανος (houppe) μάλλινος, ἀργυροῦς ἢ χρυσοῦς τιθέμενος ἐπὶ τοῦ **καλύμματος τῆς κεφαλῆς τῶν στρατιωτικῶν.**

λοφίσκος, ου, ὁ· μικρὸς λόφος, petite colline ; βλ. **λοφίδιον**· || λοφίσκος **κείμενος** ἐν μέσῳ πεδιάδος ἢ ἐπὶ ἐπιπέδου ἀκτῆς, mondrain, n. m. (= petit monticule).

λόφος, ου, ὁ· colline, n. f. ὕψωμα μετ' ἐλαφρᾶς κλίσεως· ὁ **βουνὸς** (Ἄτακτα Κοραῆ τόμ. 4 σελ. 59) βλ. **καὶ βουνάκι**, monticule, n. f. || ὁ λόφος, λέγεται ἐπίσης κατ' ἐπέκτασιν coteau, n. m. ὅπερ κυρίως εἶνε ἡ **κλιτὺς τοῦ** λόφου, τὸ **βουνόπλαγον**, ἢ κλιτὸν πεδίον· ἡ κλιτὺς ὅμως τοῦ λόφου, κοινῶς ἡ **πλαγιὰ** τοῦ βουνοῦ λέγεται côte, n. f. ὅθεν à mi-côte = πρὸς τὸ μέσον τῆς κλιτύος (λόφου ἢ ὄρους). § λόφος τῆς **περικεφαλαίας**, κτλ, βλ. **λοφίον**, pompon, n. m. (ὅταν σύγκειται ἀπὸ **ἱππείας** τρίχας, ἢ ἀπὸ εὐθέα λεπτότατα πτερά)· κόσμημα φερόμενον ἐπὶ τοῦ **στρατιωτικοῦ** πιληκίου· βλ. καὶ **πετρόλοφος**. § μεταλλικὸς λόφος τῆς **περικεφαλαίας**, cimier (m.) du casque, ὅν

τινα κατὰ τὸν μεσαίωνα ἔφερον μόνον οἱ ἱππόται. § —, ἰσχιακός, angle (ἢ point) de la fesse ἢ γόμφος, κοινῶς γοφός· ἤτοι τὸ ἐξέχον ἄκρον κατὰ τὴν ὀπισθίαν καὶ κατωτέραν μοῖραν τῶν γλουτῶν, ἀποτελούμενον ἐκ τῆς συναρμογῆς τοῦ ὀστοῦ τοῦ ἰσχίου μετὰ τοῦ μηροῦ· βλ. καὶ **παραμήρια**.

λοφτοκάριν, τό· [διάλ. Οἰνόης] λεπτοκάρυον, φουντοῦκι.

λοφώδης, ης, ες· ὅμοιος λόφῳ, ἔχων λόφους (μικρὰ βουνά), plein de collines, montueux, euse.

λοφωτός, ή, όν· ὁ ἔχων λοφιάν, huppé, ée, adj.

λοχαγός, οῦ, ὁ· capitaine, n. m. κατώτερος ἀξιωματικὸς διοικῶν λόχον, πυρβολαρχίαν ἢ ἴλην· ὑπάρχουσι λοχαγοὶ καὶ εἰς διαφόρους ἄλλας θέσεις· βλ. **ἴλαρχος** καὶ **μοίραρχος**· ‖ — ἐπιτελής, capitaine adjudant-major ; βλ. καὶ **ἐπιτελής**· ‖ — ἐπὶ τοῦ χρηματικοῦ ἢ ταμίας, capitaine trésorier ; ‖ — τῆς ἐπιθεωρήσεως, capitaine de visite (καλούμενος καὶ τῆς πλατείας)· ‖ — τηλεγραφητῶν, chef de section télégraphique.

λοχάω-ῶ, μέλ. ήσω· βλ. **λοχεύω**.

λοχεία, ας, ἡ (λοχεύω), ὁ τοκετός, ἡ γέννα, γέννησις, couches, n.f. accouchement, n.m. § **λοχεία**, κοινῶς ἡ λεχωνιά, εἶνε ἡ κατάστασις ἐν ᾗ διατελεῖ ἡ ἄρτι τεκοῦσα γυνὴ (λεχὼ ἢ λεχωῒς) ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ τοκετοῦ μέχρι τῆς τελείας εἰς τὸ κατὰ φύσιν ἐπανόδου τῶν γεννητικῶν αὐτῆς ὀργάνων ἤτοι ἐπὶ χρόνον 40 περίπου ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ. Κατὰ τοῦτον ἡ μὲν μήτρα ἐπανέρχεται εἰς τὸ πρὸ τῆς συλλήψεως μέγεθος καὶ σχῆμα, ὁ κολεὸς καὶ τὰ ἐξωτ. γεννητικὰ ὄργανα ἀναλαμβάνουσιν ἐκ τῶν μηχανικῶν ἀλλοιώσεων ἃς ὑπέστησαν κατὰ τὸν τοκετόν. § τὰ λοχεῖα, βλ. **λόχια**.

λοχεῖος, εία, εῖον· καὶ λόχιος, ὁ ἀφορῶν τὴν λοχείαν (τὴν γένναν), qui concerne l'accouchement, lochial, ale.

λοχεύω, μέλ. εύσω, καὶ λοχάω, στήνω ἐνέδραν, dresser une embûche ; παραφυλάττω ἐν λόχῳ (ἐνέδρᾳ) κοινῶς χάμνω (ἐνέδραν) χαρτέρι, **ἐνεδρεύω**. παραμονεύω, épier, guetter.

λόχησις, εως, ἡ· ἡ **ἐνέδρα**, embuscade, n. f. embûche, n. f.

λόχια, τά· les lochies, n. m. pl. εἶνε ῥοὴ ἐκ τῶν γενν. ὀργάνων ὑγροῦ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀφθόνου, ὅπερ κατὰ μὲν τὰς πρώτας 12-24 ὥρας εἶνε αἱματηρόν, κατὰ δὲ τὰς ἑπομένας 3-6 ἡμέρας ὀρροαιματῶδες (ὑγρὸν δηλ. ὀρρῶδες ἐνέχον θρόμβους αἵματος), βραδύτερον δὲ καθαρῶς ὀρρῶδες, μὴ περιέχον μηδὲ ἴχνος αἵματος, τοιοῦτο δὲ διατηρηθὲν ἐπὶ ὥρας τινὰς ἀποβαίνει βαθμηδὸν κιτρινωπὸν καὶ μᾶλλον ἢ ἧττον πυκνὸν (λόχια πυώδη). Ἡ διάρκεια τῶν λοχίων ποικίλλει μεταξὺ 15-20 καὶ 30 ἡμερῶν. Ἡ ἀπότομος δὲ παῦσις αὐτῶν δεικνύει φλεγμονὴν τῶν γεννητικῶν καὶ τῶν παρακειμένων τούτοις ὀργάνων. Ἔχουσι δὲ τὰ λόχια εἰδικήν τινα ὀσμὴν ἣν πρέπει νὰ ἐπιτηρῶμεν, διότι δυσώδη λόχια ἐμφαίνουσι σῆψιν αἵματος ἢ τεμαχίων τῶν ὑμένων ἢ τοῦ πλακοῦντος ἐναπολειφθέντων ἐν τῇ μήτρᾳ, ἀπειλοῦσαν τὴν σηψαιμίαν καὶ τὸν ἐκ ταύτης θάνατον τῆς λεχοῦς.

λοχίας, α, ὁ· sergent, n. m. ὑπαξιωματικὸς ἀμέσως ἀνώτερος τοῦ δεκανέως εἰς τὰ πεζικὰ σώματα· εἰς τὰ ἔφιππα σώματα, π. χ. ὁ λοχίας τοῦ πυροβολικοῦ, τοῦ ἱππικοῦ, τῶν ἐλατῶν τῶν σκευοφόρων, τῶν ὀρυκτήρων ἐλατῶν ἢ ἐλατῶν τοῦ μηχανικοῦ καλεῖται maréchal des logis, εἶνε δὲ ὑπαξιωματικὸς ἀνώτερος τοῦ δεκανέως· ‖ — σιτιστής, sergent fourrier ; ‖ ‖ — διμοιρίτης, sergent de section ; ‖ — τῆς ἑβδομάδος, sergent de semaine ; ‖ — σιτιστὴς (τῶν ἐφίππων σωμάτων), maréchal des logis fourrier ; ‖ — τηλεγραφητῶν, chef d'équipe.

λόχιος, α, ον· βλ. λοχεῖος.

λοχμανίζω, [διάλ. Οἰνόης] ἀγωνιῶ, δυσπιστῶ, ψυχορραγῶ (ἐπὶ ἀσθενῶν).

λόχμη, ης, ἡ· (λόχος), makis ou maquis, n. m. ἔδαφος πλῆρες θάμνων ἢ πυκνῶν χαμοδένδρων, taillis, n. m. bois fourré, τόπος σύμφυτος· βλ. καὶ **βραχύπρεμνα**· [κατ' ἐπέκτασιν] θαμνώδης τόπος, οἱ θάμνοι, buisson, n. m. ‖ ζώνη λόχμης [ὀχυρ.], bordure en taillis ἐπὶ τῶν ὀχυρωμάτων ἐμφυτεύουσιν ἐνίοτε πυκνῶς χαμόδενδρα καὶ οὕτως ἀποτελοῦσι ζώνην λόχμης.

λοχμώδης, ης, ες· πυκνός, δασὺς ὡς λόχμη, épais comme un buisson, θαμνώδης, buissonneux, euse.

λοχόνω, [διάλ. Ἠπείρου]=πυκνόνω τι εἰς εἶδος λόχμης.

λόχος, ου, ὁ· λέγεται κυρίως ὁ τόπος ἐν ᾧ τοποθετεῖται στῖφος στρατιωτῶν ἵνα ἐνεδρεύσῃ τὸν ἐχθρὸν καὶ ἐπιπέσῃ βιαίως κατ' αὐτοῦ, ἐν γένει ὅθεν ἡ ἔνεδρα, κοινῶς τὸ χαρτέρι, τὸ παραμόνευμα, embuscade, n. f. embûche, n. f. (= παγίς), καὶ κατ ἐπέκτασιν λόχος ὠνομάσθη σῶμά τι στρατιωτῶν· ‖ λόχος, ὁ· compagnie, n. f. στρατιωτικὴ ὁμὰς διοικουμένη ὑπὸ λοχαγοῦ· τέσσαρες λόχοι συνήθως ἀποτελοῦσι τὸ τάγμα (bataillon). Ὁ λόχος διαιρεῖται εἰς δύο οὐλαμοὺς (pelotons) ; ἕκαστος οὐλαμὸς διαιρεῖται εἰς δύο διμοιρίας (sections), ἑκάστη τούτων εἰς δύο **ἡμιδιμοιρίας** (demi-section) καὶ ἑκάστη ἡμιδιμοιρία εἰς δύο **ἐνωμοτίας** (escouade) ; ‖ **πειθαρχικὸς λόχος**, compagnie de discipline ; ‖ λόχος **ἐλατῶν**, compagnie du train ; παρ' ἡμῖν καλεῖται μᾶλλον λόχος ὑπηρετῶν σκευῆς πυροβολικοῦ· βλ. **ἐλάται** τῆς σκευῆς τοῦ πυροβολικοῦ· ‖ **ἔμπεδος λόχος**, compagnie de dépôt, εἰς ὃν **κατατάσσονται** καὶ ἐκπαιδεύονται οἱ νεοσύλλεκτοι· βλ. καὶ ἔμπεδος· ‖ λόχος **σιδηροδρομικῶν**, compagnie d'ouvriers de chemins de fer ; λόχος στρατιωτῶν τοῦ μηχανικοῦ καταγινόμενος εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν σιδηροδρόμων (βλ. **ὀρυκτήρ**)· ‖ λόχος **ἐντεταγμένος**, compagnie encadrée ; ὅταν περιλαμβάνηται μεταξὺ ἑτέρων λόχων· ‖ λόχος **μόνος** (μεμονωμένος), compagnie isolée ; ‖ λόχος τιμητικός, compagnie d'honneur ; ‖ compagnie de marche ; ἐκαλεῖτο οὕτως ἄλλοτε ἡ μικροτέρα ὑποδιαίρεσις τοῦ τάγματος, ἤτοι ὁ λόχος· ‖ λόχος ἐκλεκτῶν, com-

pagnie d'élites, ἤτοι οἱ ἐκλεκτοί· ἐκαλοῦντο οὕτως ἄλλοτε ἐν Γαλλίᾳ οἱ λόχοι τῶν ἐπιλέκτων (grenadiers) καὶ εὐζώνων (voltigeurs); || — αὐτοτελής, compagnie formant corps; || ἱερὸς λόχος, la légion sacrée. οὕτως ἐκάλεσαν οἱ Θηβαῖοι σῶμα ἐκ 300 ἀνδρῶν ὅπερ ἀπὸ τῆς ἐκ Θηβῶν ἀπελάσεως τῶν Σπαρτιατῶν (379 π. Χ.) ἐμορφώθη συστηματικῶς διὰ τὸν κατὰ τούτων πόλεμον, διετέλει δὲ διαρκῶς ὑπὸ τὰ ὅπλα. Ὅμοιον λόχον ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα κατήρτισε τῷ 1821 ὁ Ἀλέξ. Ὑψηλάντης κατὰ τὴν εἰς τὰς παραδουναβίους ἡγεμονίας εἰσβολὴν αὐτοῦ μετὰ 500 ἑλλήνων ἐθελοντῶν. ὅστις ἡρωϊκῶς κατεστράφη εἰς τὴν μάχην τοῦ Δραγατσανίου τὸν Ἰούνιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Μνημεῖον τῶν ἱερολοχιτῶν ἵσταται ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις πεδίῳ τοῦ Ἄρεως.

λυβρός, οῦ, ὁ· βλ. λιβρός. § —, ἰσχνός, ἀδύνατος, maigre, adj. καὶ ἐν γένει καχεκτικός, chétif, ive, adj. [ἐπὶ σίτου ἰδ.] ἐλαφρός, léger, ère, adj. retrait, n. m. ἤτοι φυρός, συνεσταλμένος, ζαρωμένος.

λυγαριά, ᾶς, ἡ· [δημ.] βλ. λύγος, osier, n. m.

λύγγιαγμα, τό· [διάλ. Ἠπείρου] ὁ λυγμός.

λυγγιάζω, [διάλ. Ἠπείρου] ἔχω λυγμόν.

λυγερή, ῆς, ἡ· [δημ.] θηλ. τοῦ λυγηρός, νέα κόρη εὔσωμος, [jeune fille] de belle taille; ἤτοι λιγνὴ καὶ ὑψηλή, élancée, adj. [συνεκδ.] ἡ ὡραία, belle, n. f.

λύγημα, ατος, τό· βλ. λύγισμα.

λυγηρός, ά, όν, καὶ λιγυρός· [κυρίως ἐπὶ ἀναστήματος] εὔστροφος, svelte, adj. ou dégagé, ée, adj. εὐλύγιστος, εὔκαμπτος, εὔστροφος, souple, adj.

λυγίζω, μέλ. ίσω· κάμπτω τι (στρέφω, συστρέφω), (faire) plier; κάμπτω, διπλόνω, ployer; λυγίζω, κάμπτω, κλίνω, fléchir; κάμπτω, κυρτόω, arquer; καμπυλόνω, κυρτόω, courber; βλ. κάμπτω, διακάμπτω, καὶ κυρτόω· || — κλάδον, plier (ployer) une branche; || — τὸ γόνυ, plier (fléchir) le genou; || λυγίζεται ὅταν περιπατῇ, il se cambre en marchant; || [καὶ μεταφ.] [δὲν ἠμπόρεσα] νὰ τὸν λυγίσω, le fléchir. § [οὐδ.] κάμπτομαι, se plier, plier; κυρτοῦμαι, καμπυλοῦμαι, se courber; κλίνω, ὑποχωρῶ, fléchir; ὑποχωρῶ, céder; || [ἡ δοκὸς] ἀρχίζει νὰ λυγίζῃ, commence à fléchir [sous le poids]; || ἡ φωνή του δὲν λυγίζει, il n'a pas la voix souple (flexible); || τὰ γόνατά του λυγίζουν, ses genoux se dérobent sous lui. § [ἱππολ.] λυγίζειν (κάμπτειν) τὴν ῥάχιν, βλ. κάμπτειν.

λύγινος, η, ον· ἐκ λύγου, d'osier, en osier; κοινῶς ἀπὸ λυγαριά· βλ. καὶ λύγος.

λύγισμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ λυγίζειν (κάμπειν, στρέφειν, συστρέφειν τι), action de plier; ἡ καμπύλωσις, courbement, n. m. τὸ λύγισμα, ἡ στροφή, ἡ καμπύλωσις, courbure, n. f. ἡ κάμψις, flexion, n. f. τὸ λύγισμα (τὸ τσάκισμα) τοῦ σώματος, cambrement [du corps]; τὸ λύγισμα (τσάκισμα) τῆς φωνῆς; inflexion [de la voix, etc.]; βλ. καὶ διάκαμψις· || —, ἡ κάμψις, fléchissement, n. m. (ἐκ τοῦ fléchir).

λυγισμένος, η, ον· κεκαμμένος, τοξοειδής, arqué, ée; βλ. καὶ λυγιστός.

λυγιστικός, ή, όν· ὁ εὐκόλως λυγίζων· βλ. λυγιστός

λυγιστός, ή, όν· λυγισμένος, η, ον· plié, ée, adj. ployé, ée, adj. courbé, ée, adj. cambré, ée, adj. βλ. λυγίζω. § —, ὁ εὐκόλως λυγίζων, εὔκαμπτος, λυγιστικός, pliant, e, adj. εὐλύγιστος, εὔκαμπτος, souple, adj. flexible, adj.

λύγκειος, α, ον· καὶ

λυγκεύς, έως, ὁ· ὀξυδερκὴς ὡς ὁ λύγξ, ὁ ἔχων τὸ βλέμμα τοῦ λυγγός, de lynx, qui a la vue de lynx.

λυγμός, οῦ, ὁ· τὸ κλαύσιμον, sanglot, n. m. soupir redoublé, poussé d'une voix entrecoupée; || γοεροὶ λυγμοί, sanglots déchirants; § —, βλ. λύγξ (λόξυγγας).

λυγμώδης, ης, ες· ὁ μετὰ λυγμῶν γινόμενος, sanglotant, e, adj.

λύγξ, λυγκὸς (καὶ μεταγεν. λυγγός), ὁ· lynx, n. m. εἶδος σαρκοφάγου ζώου ὀξυδερκεστάτου, ὁμοίου πρὸς τὸν ἀγριόγατον· || λυγκὸς ὄμματα, des yeux de lynx.

λύγξ, λυγγός, ἡ· αἰτ. λύγγα, κοινῶς ὁ λόξυγγας, hoquet, n. m. τὸ πασίγνωστον μικρὸν πάθημα καθ' ὃ ἐπανειλημμένως, κατὰ μικρὰ διαλείμματα, τελοῦνται ἀκούσιαι καὶ ὁρμητικαὶ ἀναπνευστικαὶ κινήσεις, ἐνῷ συγχρόνως συσπῶνται οἱ τραχηλικοὶ καὶ οἱ λαρυγγικοὶ μύες οὕτως ὥστε ὁ τείνων νὰ εἰσπνευσθῇ ἀὴρ παρακωλυόμενος νὰ διέλθῃ τὸν λάρυγγα, παράγει ἰδιόρρυθμον τινά, ὀξὺν τόνον. Αἴτιον τοῦ λυγγὸς εἶνε σπασμωδικαὶ συστολαὶ τοῦ διαφράγματος, φέρουσαι καὶ τὴν συστολὴν τῶν ἄλλων μνημονευθέντων μυῶν, παραγόμεναι δὲ συνεπείᾳ ὑπερπληρώσεως ἢ ψύξεως τοῦ στομάχου, φλεγμονῆς τοῦ περιτοναίου ἢ ἐκ δευτεροπαθοῦς ἐρεθισμοῦ τοῦ διαφραγματικοῦ νεύρου. Ὁ λὺγξ καθ' ἑαυτὸν οὐδεμιᾶς χρήζει θεραπείας. Καταπραΰνεται δὲ διὰ τῆς ὀσφρήσεως ἰσχυρῶν ὀσμῶν, διὰ συναπισμῶν ἐπὶ τοῦ στομάχου, διὰ ῥοφήσεως ψυχροῦ οἴνου ἢ κονιάκ, διὰ τῶν ναρκωτικῶν, κτλ. Ὅμοιον φαινόμενον εἶνε καὶ οἱ λυγμοὶ τῶν κλαιόντων, ὀφειλόμενοι ἐπίσης εἰς σπασμοὺς τοῦ διαφράγματος.

λυγόνα, ἡ· [δημ.] λεπτὴ λυγίζουσα ῥάβδος, verge, n. f. βλ. λύγος.

λυγοειδής, ής, ὲς καὶ λυγώδης, ὅμοιος λύγῳ (λυγαριᾷ), semblable à l'osier; εὐλύγιστος, εὔκαμπτος, pliant, e; souple.

λύγος, ου, ἡ· ὅταν ὁ κλὼν τῶν δένδρων ἦνε μακρός, λεπτὸς καὶ εὐλύγιστος ὀνομάζεται λύγος, ὅθεν πᾶς νέος, εὔκαμπτος καὶ εἰς πλέξιμον κατάλληλος κλών, κλωνίον, κλωνάρι, βεργίον εὐλύγιστον, ἁπαλὴ ῥάβδος, κοινῶς ἡ λυγόνα, verge, n. f. ἢ ῥάβδος εὐλύγιστος. clayon, n. m. πρὸς κατασκευὴν ταρσώματος (clayonnage) (ἢ καλάμη, clayon, διὰ τὴν καλαμωτήν), καὶ ἐν γένει λύγος = περίδημα, hart, n. f. βλ. λέξιν. Συχνότερον τῆς λέξεως

λύγος γίνεται χρῆσις ἐπιθετικῶς· π. χ. κλωνία λυγώδη, καυλὸς λυγώδης. Κυρίως ὅμως λύγος, κοινῶς **λυγαριά**, (ἀρχ.) οἶσος ἢ οἰσός, osier, n. m. (καὶ λύγινος, ινη, ινον· κοινῶς ἀπὸ λυγαριά, en osier=οἰσύϊνος, ΐνη, ϊνον) λέγεται καὶ ὁ ἄγνος (vitex agnus castus hin), ὅστις εἶνε δενδρύλιον μὲ ὡραῖα εὔοσμα ἰόχροα βοστρυχώδη ἄνθη, αὐτοφυὲς παρ' ἡμῖν. Τὸ ξύλον του εἶνε βαρύ, σκληρόν, καστανόχρουν, ἀνακαλοῦν τὴν ὄψιν τοῦ ξύλου τῆς καρύας· ἐξηραμμένον εἰς τὸν ἀέρα ἔχει εἰδικὸν βάρος 0,7588 -0,792. Κολοβούμενος ὁ ἄγνος εἰς νεαρὰν ἡλικίαν παρέχει ἀποβλαστήματα χρησιμοποιούμενα εἰς τὴν κοφινοποιΐαν, ἀλλ' ἂν μὴ κολοβωθῇ ἀποκτᾷ ὕψος 1 - 2 μ. Ἐξόχως καλλύνονται οἱ ἑλληνικοὶ ἀγροὶ ἐκ τῆς ζωηρᾶς πρασιᾶς καὶ τῶν ὡραίων τοῦ λύγου ἀνθέων.

λυγόω καὶ λυγῶ, βλ. λυγίζω.

λυγώδης, ης, ες· βλ. λυγοειδής.

λυδία λίθος, ἡ· pierre de touche, n. f. (βασανῖτις, basalte) [ὀρυκτ.]. Ἡ λυδία λίθος ἢ **λυδίτης** εἶνε παραλλαγὴ τοῦ χαλαζίου, κρυπτοκρυσταλλοφυής, ἐν ᾗ μετὰ τοῦ ὀξυπυριτίου εἶνε παραμεμιγμένα συνήθως ἄργιλος, ὀξείδιον σιδήρου καὶ μαγγάνιον, ἅτινα προσδίδουσιν αὐτῇ χρῶμα καστανόν, προσέτι δ' ἐγκλείει καὶ μόρια ἄνθρακος, ὅτε λαμβάνει χρῶμα μέλαν. Ἀπαντᾷ ὡς ὀρυκτὸν καὶ πέτρωμα ἀποτελοῦν ὁλόκληρα ὄρη. Χρῆσις. Τὴν λυδίαν λίθον μεταχειρίζονται οἱ χρυσοχόοι, ὅπως δοκιμάσωσι τὴν καθαρότητα τῶν χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν νομισμάτων. Πρὸς τοῦτο χαράσσουσιν ἐπ' αὐτῆς διὰ τοῦ χρυσοῦ ἀντικειμένου, ὅπερ προτίθενται νὰ δοκιμάσωσι, γραμμάς τινὰς καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπιχέουσι νιτρικὸν ὀξύ· ἐὰν τὸ ἀντικείμενον ἦνε καθαρὸς χρυσὸς καὶ ἑπομένως ἡ γραμμή, ἣν ἐχάραξαν ἐπὶ τῆς λυδίας λίθου, ἀποτελεῖται ἐκ μορίων καθαροῦ χρυσοῦ, τότε ἡ γραμμὴ αὕτη ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ὀξέος μένει ἀνέπαφος, διότι τὸ νιτρικὸν ὀξὺ δὲν διαλύει τὸν χρυσόν. Ἐὰν ὅμως ἡ γραμμὴ ἐνέχῃ καὶ μόρια χαλκοῦ ἢ ἄλλου μετάλλου ἢ ἀποτελῆται καθ' ὁλοκληρίαν ἐκ χαλκοῦ, τότε θὰ διαλυθῇ καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει ἐξ οὗ ἐλέγχεται ἡ καθαρότης ἢ μὴ τοῦ χρυσοῦ καὶ ὁ βαθμὸς περίπου τῆς καθαρότητος αὐτοῦ.

λυδίτης, ἡ· βλ. **λυδία λίθος.**

λύζω, [διάλ. Οἰνόης] λύω, ἀπολύω.

λυθείς, εἶσα, έν· ἀόρ. μετοχ. τοῦ λύω.

λυθρινάρι, τό, καὶ

λυθρίνι, τό· [ἰχθ.] pagel, n. m. βλ. **ἐρυθρῖνος.**

λύκαινα, ης, ἡ· θηλ. τοῦ λύκος, femelle de loup, louve, n. f, βλ. **λύκος.**

λυκανθρωπία, ας, ἡ· lycanthropie, n. f. μελαγχολικὴ ἀσθένεια καθ' ἣν ὁ ἀσθενὴς περιφέρεται τὴν νύκτα καὶ ὠρύεται ὡς λύκος.

λυκάνθρωπος, ου, ὁ· lycanthrope, n. m. (κυρ. ὁ λαμβάνων τὸ σχῆμα καὶ τὴν φωνὴν τοῦ λύκου), ὁ πάσχων ἀπὸ **λυκανθρωπίαν.** § [συνεκδ.] ἀγριάνθρωπος, homme-sauvage, n. m. loup-garou, n. m.

λυκαυγές, οῦς, τό· τὸ μεταξὺ νυκτὸς καὶ ἡμέρας πρωϊνὸν (ἢ ἑσπερινόν, ἰδ. **λυκόφως**) ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος φαινόμενον φῶς, **γλυκοχάραγμα** (τὸ πρωϊνόν, (point du jour) ἢ **σουρούπιασμα** (ἰδ. τὸ ἑσπερινόν), crépuscule [ἰδ. du matin]; ἡ αὐγή, ἡ ἕως, aube, n. f. aurore, n. f. entre chien et loup, ἤτοι ὁπότε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας εἶνε τοιοῦτον ὥστε νὰ μὴ διακρίνῃ τις καλῶς τὸν κύνα ἀπὸ τὸν λύκον· βλ. καὶ **λυκόφως.**

λύκειον, ου, τό· lycée, n. m. γυμνάσιον εἰς τὰς Παλαιὰς Ἀθήνας. Σήμερον καλοῦνται λύκεια, lycées, σχολεῖα τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως οἷα τὰ γυμνάσια, ἰδίως ἐν Γαλλίᾳ ἔνθα lycée καλεῖται τοιαύτη σχολὴ ἀνήκουσα εἰς τὸ κράτος, ἐνῷ αἱ εἰς τὰς πόλεις ἀνήκουσαι σχολαὶ καλοῦνται **κολέγια,** collège, n. m.

λυκιδεύς, έως, ὁ· louveteau, n. m. τὸ λυκόπουλον, τὸ νεογνὸν τοῦ λύκου, δύο ἕως τριῶν μηνῶν τὸ μὴ ἐγκαταλεῖψαν εἰσέτι τὴν μητέρα του, ἐνῷ τὸ ἀπὸ τριῶν μέχρι πέντε μηνῶν τὸ τρεφόμενον ἄνευ τῆ βοηθείᾳ τῆς μητρός του λέγεται, louvard ou louvart, n. m.

λύκιον, τό· [φυτ.] lyciet, n. m. γένος τῆς οἰκογενείας τῶν σολανωδῶν· ἡ ῥάμνος, ramnus.

λύκισα, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ὁ θηλ. **λύκος,** louve, n. f.

λυκισκίνη, ης, ἡ· [χημ.] lupuline, n. f. ἡ ἄλλως **λουλουπίνη** καλουμένη εἶνε ὑγρὸν ἀλκαλοειδὲς παραγόμενον ἐκ τῶν ἀνθέων τοῦ λυκίσκου.

λυκίσκος, ου, [φυτ.] ἡ ζυθοβότανον, houblon, n. m. οὕτως ὠνομάσθη τὸ φυτὸν οὗ οἱ καρποὶ (στρόβιλοι) εἰσὶν ἀπαραίτητον πικραρωματικὸν ἄρτυμα τοῦ ζύθου· βλ. καὶ **βρυωνία.** § [ναυτ.] σχιστὸς τρόχιλος, poulie coupée, galoche, n. f. βλ. εἰς **τρόχιλος.**

λυκόδεσμος, ου, ὁ· gueule de loup, n. f. [ναυτ.] ἀγκύλη σχηματιζομένη διὰ τοῦ μέσου σχοινίου, ἐφ' ἧς ἀγκυρίζεται σύσπαστον ἢ περάται μοχλὸς πρὸς ἔντασιν σχοινίου.

λυκόδους, οντος, ὁ· dent de loup, n. m. ἢ λύκος· εἶδος κλαχιδίου ἁπλοῦ ἢ κεκαμμένου (κατὰ τὴν στενωτέραν αὐτοῦ ἔννοιαν), clavette courbée sur champ; [πληθ.] des dents de loup.

λυκοπέρδιον, ου, τό· [φυτ.] vesse-de-loup, n. f. εἶδος μύκητος, πληθ. des vesses-de-loup.

λ(υ)κόπλου, τό· [Αἰτωλικὸν ἰδίωμα] ὁ λυκιδεύς.

λυκοπόδιον, ου, τό· [φυτ.] lycopode, n. m. φυτὸν τῆς τάξεως τῶν λυκοποδιωδῶν, ἔχον καρποφόρους στάχεις, οὗτινος τὸ σπέρμα παράγει κόνιν λεπτοτάτην, κιτρίνην, ἐλαφράν, ἐπιπλέουσαν τῷ ὕδατι, λιπαρὰν τὴν ἀφήν, ὀλισθηράν, ἄοσμον, καὶ χρησιμεύει ὡς στεγνωτικὸν τῶν ἐξανθημάτων, συγκαυμάτων τῶν ἐνηλίκων καὶ ἰδίως τῶν βρεφῶν, κτλ.

λυκόπουλον, τό· louveteau, n. m. βλ. **λυκιδεύς.**

λυκόρνειον, τό· vautour noir, μέλαν ὄρνεον.

λύκος, ου, ὁ· loup, n. m. (ἢ διὰ τὸ λευ-

κόφαιον αὐτοῦ χρῶμα, ἢ διότι κατὰ τὸ λυκαυγὲς ἐξέρχεται εἰς λεῖαν), τὸ γνωστὸν σαρκοφάγον ζῶον ὁ λύκος· βλ. κατωτέρω. ‖ ἐμβῆκεν εἰς **τοῦ λύκου** τὸ στόμα, il s'est mis dans la gueule du loup ; ‖ ἀπὸ τὰ μετρημένα τρώγει ὁ λύκος [παροιμ.], brebis comptées, le loup les mange ; ‖ βάζω τὸν λύκον νὰ φυλάξῃ τὰ πρόβατα [παροιμ.], donner la brebis à garder au loup ; ‖ ὁ λύκος κι' ἂν ἐγήρασε κι' ἄλλαξε τὸ μαλλί του οὐδὲ τὴν φύσιν ἄλλαξε οὐδὲ τὴν κεφαλή του [παροιμ.], le loup mourra dans sa peau ; ‖ θρέψε λύκο τὸν χειμῶνα νὰ σὲ φάῃ τὸ καλοκαῖρι [παροιμ.], nourris un corbeau il te crèvera l'œil ‖ ὅποιος χάνει τὸ πρόβατον τὸν τρώγει ὁ λύκος, qui se fait brebis le loup le mange. § [ζωολ.] λύκος, loup, n. m. ὁ λύκος ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν κυνοειδῶν, ὁμοιάζει δὲ πολὺ πρὸς τὸν καθ' αὐτῷ κύνα, εἶνε μέγας τὸ ἀνάστημα, κρατεῖ τὴν οὐράν του μεταξὺ τῶν σκελῶν του, τὸ σῶμά του εἶνε ἰσχνόν, οἱ ἄκροι πόδες του μικροί, ἡ κεφαλή του μεγάλη μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς λοξῶς τοποθετημένους καὶ κειμένους πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς ῥινός, τὸ ῥύγχος του μακρὸν καὶ ὀξὺ καὶ τὰ ὦτά του ἵστανται καθέτως. Τὸ τρίχωμά του εἶνε δασὺ καὶ ποικίλλει κατὰ τὸ χρῶμα ἀναλόγως τοῦ κλίματος, ἐν ᾧ ζῇ, συνήθως ὅμως εἶνε λευκόφαιον ἀποκλῖνον πρὸς τὸ λευκὸν κατὰ τὴν γαστέρα καὶ τὸ μὲν θέρος τείνει πρὸς τὸ πυρρόν, τὸν δὲ χειμῶνα πρὸς τὸ κίτρινον. § —, chien (de fusil); βλ. **σφῦρα.** § [φυτ.] λύκος, ἡ **ὀροβάγχη**, orobanche, n. f. herbe louve, λεόντειος πόα (βοτάνη), φυτὸν ὅπερ φυόμενον μεταξὺ τῶν σπαρτῶν (σίτου, κτλ.) ἀφανίζει αὐτά, § —, lupus, δερματικὸν νόσημα· βλ. **θηρίωμα.** § — ἢ μοχλὶς τῆς στομίδος, branche (f.) de mors ; βλ. **στομίς.**

λυκόστομον, ου, τό· [φυτ.] gueule de -loup, n.f. τὸ ἀντίρρινον, muflier, n.m. § —, gueule-de-loup, n. f. καλεῖται οὕτω γωνιώδης σωλὴν τιθέμενος ἄνωθεν τῆς καπνοδόχου καὶ περιστρεφόμενος εὐκόλως ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, οὕτως ὥστε τὸ ἄνοιγμα τοῦ σωλῆνος εὑρίσκεται πάντοτε ἀντιθέτως τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀνέμου εὐκολυνομένης οὕτω τῆς ἐξόδου τοῦ καπνοῦ. § **λυκόστομον** (τοῦ λευκοσιδηρέως), morailles (n. f. pl.) ou pince (λαβίς) (de ferblantier); λαβὶς δι' ἧς λαμβάνεταί τι.

λ(υ)κουντουρός, ὁ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] = ἴχνη λύκου·

λ(υ)κουσίδηρου, τό· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] = παγὶς σιδηρᾶ διὰ λύκον.

λ(υ)κουτόμαρον, τό· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] = δέρμα λύκου.

λ(υ)κουφουλιά, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] = φωλεὰ λύκου.

λυκοφιλία, ας, ἡ· ἡ ψευδὴς φιλία, ψευδοφιλία, amitié fausse (perfide).

λυκόφως, ωτος, τό· τὸ ἀμυδρὸν μεταξὺ ἡμέρας καὶ νυκτὸς φῶς, crépuscule (m.) (du matin) = γλυκοχάραγμα· βλ. **λυκαυγές**, crépuscule (du soir) = ἡ **δείλη.** § **λυκόφως** [ἀστρον.], crépuscule, n. m. Τὸ λυκόφως παράγεται ἐκ τῆς ἀνταναχλάσεως τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς ὑπὸ τῆς ἀτμοσφαίρας, ἀρχίζει δὲ νὰ φαίνηται πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, ἅμα οὗτος πλησιάσῃ τὸν ὁρίζοντα 18⁰ κάτωθεν αὐτοῦ καὶ παύει μετὰ τὴν δύσιν, ὅταν κατέλθῃ εἰς βάθος μεῖζον τῶν 18⁰. Ὅσῳ πλησιέστερον πρὸς τὸν ὁρίζοντα (κάτωθεν αὐτοῦ ἐννοεῖται πάντοτε) εὑρίσκεται ὁ ἥλιος, τόσῳ ἐντονώτερον τὸ λυκόφως. Διὰ τοῦ λυκόφωτος ἐπιμηκύνεται καὶ τὸ πρωῒ καὶ τὸ ἑσπέρας ὁ χρόνος τοῦ φωτισμοῦ ἐπαισθητῶς καὶ ἐλαττοῦται ἡ διάρκεια τῆς καθ' αὑτὸ νυκτός. Ἐξαρτᾶται δὲ ἡ διάρκεια τοῦ λυκόφωτος καὶ ἐκ τοῦ γεωγραφικοῦ πλάτους ἑκάστου τόπου καὶ ἐκ τῆς ὥρας τοῦ ἔτους· εἶνε μείζων ἡ διάρκεια αὐτοῦ κατὰ τὰς τροπὰς καὶ ἐλάσσων κατὰ τὰς ἰσημερίας· οἱ τόποι οἱ κείμενοι ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ ἔχουσι βραχεῖαν διάρκειαν τοῦ λυκόφωτος. Παρ' ἡμῖν ἡ διάρκεια αὐτοῦ εἶνε περίπου 1 ½ ὥρας τὸ πρωῒ καὶ ἄλλο τόσον τὸ ἑσπέρας. Ὑπάρχουσι τόποι εἰς ὡρισμένον γεωγραφικὸν πλάτος εὑρισκόμενοι, εἰς τοὺς ὁποίους τὸ λυκόφως δὲν παύει καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ πρὸ τῆς θερινῆς τροπῆς καὶ μετ' αὐτήν.

λυμαίνω, καθαίρω, καθαρίζω, βλ. **ἀπολυμαίνω.**

λυμαίνομαι [μέσ.] μέλ. λυμανοῦμαι, παθ. ἀόρ. ἐλυμάνθην, παρακ. λελύμασμαι, παρακ. λελυμασμένος, ἤτοι ἐν γένει βλάπτω τι, ἐρημόω-ῶ, dévaster ; λεηλατῶ, ἐρημῶ, désoler ; ἐπιφέρω ἐρήμωσιν, καταστροφήν, καταστρέφω, ravager ; λυμαίνομαι, καταστρέφω, φθείρω τι, infester ; ἐπισκήπτω εἰς, sévir dans ; ‖ ἡ ληστεία λυμαίνεται τὴν χώραν, le brigandage, désole (infeste) le pays ; ‖ ἡ χολέρα ἐλυμαίνετο ὅλην τὴν Εὐρώπην, le choléra sévissait dans toute l'Europe. § **ἀπολυμαίνω,** καθαρίζω, infecter.

λύμα, ατος, τὸ (λύω, λούω) ῥύπος, κάθαρμα, λέρα, salissure, n. f. ordure, n. f. eau impure que l'on jette après les purifications ; ‖ **λύματα,** ῥευσταὶ ἀκαθαρσίαι, immondices liquides.

λύμανσις, εως, ἡ· ἡ ἀπολύμανσις, infection, n. f.

λυμεών, ῶνος, ὁ (λύμη)· ὁ ἐπιφέρων καταστροφήν, ἐρήμωσιν, φθορεύς, καταστροφεύς, ἀφανιστής, dévastateur, trice, adj. désolateur, trice, adj. ὁ ὀλετήρ, fléau, n. m.

λύμη, ης, ἡ· πᾶν ὅπερ ἐπιφέρει βλάβην, φθοράν, καταστροφήν, ὄλεθρον, ὁ ὄλεθρος, fléau, n. m. ἡ καταστροφή, ruine, n. f. ἡ φθορά, dommage, n. m.

λυμφατικός, ή, όν, ἢ μᾶλλον **λεμφατικός,** βλ. **λεμφικὸς** καὶ **κρᾶσις.**

λύντσειος νόμος, loi de Lunch ; καλεῖται ἡ συνοπτικὴ οὕτως εἰπεῖν διαδικασία ἡ ἐν Ἀμερικῇ ἐφαρμοζομένη καθ' ἣν ὁ ὄχλος ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει μεγάλου τινὸς κακουργήματος (φόνου, ἐμπρησμοῦ, κτλ.) ἁρπάζει ἀπὸ τῆς ἐξουσίας τὸν αὐτουργόν, ἐπιλαμβάνεται ἀμέσως καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς νομικῆς διατυπώσεως τῆς ἐκδικάσεως

αὐτοῦ, τὸν κηρύσσει ἔνοχον καὶ συγχρόνως προβαίνει εἰς τὴν ἄμεσον ἐπὶ τόπου ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ λυντσείου νόμου, ἂν εἴς τινας περιστάσεις βαρυτάτων αὐτοφώρων ἐγκλημάτων δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀνεκτὴ ἢ ἴσως καὶ ἠτιολογημένη ὡς ἔκρηξις τῆς δικαίας ἀγανακτήσεως τοῦ ἐκμανέντος ἐκ τοῦ ἀδικήματος πλήθους, εἶνε οὐχ ἧττον καὶ θεωρητικῶς ἀποδοκιμαστέα, καθ' ὅσον μόναι αἱ ἐπὶ τούτῳ τεταγμέναι ὑπὸ τῆς πολιτείας ἀρχαὶ δικαιοῦνται καὶ ὀφείλουσι νὰ ἐπιβάλλωσι ποινὰς καὶ δὴ τὴν τοῦ θανάτου, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ πρακτικῆς ἀπόψεως ἀποκρουστέα, πολὺ εὐχερῶς δυναμένου τοῦ ὄχλου νὰ καθίσταται ἕρμαιον ἐπιτηδείων δημαγωγῶν καὶ νὰ προβαίνῃ εἰς ἐκτελέσεις ἀδίκους καὶ ἀπανθρώπους, δυναμένας καὶ εἰς τὴν μᾶλλον πεπολιτισμένην κοινωνίαν δυσεξάλειπτον νὰ ἐγχαράξωσι στίγμα.

λύνω, βλ. λύω.

λύξηκας, ὁ· [διάλ. Καρπάθου] ὁ λυγμός, ὁ λύγξ.

λυόνω (καὶ ώνω) [δημ.] μέλ. ώσω, τήκω, χωνεύω, fondre (κυρίως ἐπὶ μετάλλων)· διαλύω, délayer, dissoudre; βλ. καὶ ῥευστοποιῶ, liquéfier; ‖ — μέταλλον, fondre un métal, ‖ — εἰς τὸ νερόν, délayer; ‖ — γύψον, gâcher du plâtre; ‖ τὸ νερὸν λυώνει τὴν ζάχαρη, l'eau dissout le sucre. § [συνεκδ.] καταθλίβω, écraser; ‖ — καρπούς, écraser des fruits; ‖ [καὶ μεταφ.] μ' ἔλυωσε εἰς τὴν δουλειάν, il m'a écrasé de travail. § [μεταφ.] φθείρω, καταστρέφω, user, φθείρω, καταστρέφω, καταναλίσκω, consumer; ‖ ἔλυωσε τὰ παπούτσια του, il a usé ses souliers; ‖ τὸν ἔλυωσεν ἡ λύπη, le chagrin l'a consumé; ‖ θέλει νὰ μὲ λυώσῃ, il veut me réduire à la dernière extrémité; il veut me faire languir; ‖ τὸν ἔλυωσαν εἰς τὸ ξύλον, on l'assomma de coups. § [οὐδ.] [se] fondre; διαλύομαι, se dissoudre; ἀποσυντίθεμαι, se décomposer; tomber en dissolution: [μετφ.] φθείρομαι, καταστρέφομαι, s'user; se consumer; μαραίνομαι, φθίνω, φθείρομαι, languir; φθίνω, πάσχω, βαρύνομαι περιμένων, se morfondre; κουράζομαι, ἀποξηραίνομαι, sécher; ‖ τὰ χιόνια ἀρχίζουν νὰ λυώνουν, la neige commence à fondre; ‖ τὸ σῶμά του δὲν ἔλυωσε, son corps ne s'est pas décomposé (corrompu); s'est desséché; ‖ [ἐπὶ ἀνθρ. μεταφ.] λυόνει σὰν τὸ κερί, il s'en va comme une chandelle; ‖ τὸ φόρεμά του ἔλυωσε, son habit s'est usé; ‖ ἔλυωσα εἰς τὰ ἔξοδα, je me suis consumé en dépenses; ‖ ἔλυωσε νὰ περιμένῃ, il s'est morfondu à attendre; ‖ ἔλυωσα εἰς τὰ πόδια μου, j'ai séché sur pied.

λυόμενος, η, ον· démontable, adj. ὁ ἐπιδεχόμενος (διά)λυσιν, ἀποσύνθεσιν (démontage), βλ. καὶ λύω καὶ διαλυτός.

λυπέω, βλ. λυπῶ.

λύπη, ης, ἡ· θλῖψις ἐνδόμυχος καὶ λανθάνουσα τοῖς ἄλλοις, tristesse, n.f. μεγίστη λύπη θλῖψις φανερά, chagrin, n. m. λύπη, κόπος, ὀδύνη, ἀλγηδών, peine, n. f. πόνος σωματικὸς καὶ ἄλγος ψυχικόν, ὀδύνη, ἀλγηδών, douleur, n. f. πόνος, λύπη διὰ τὸ ἀπολεσθέν, regret, n. m. [affliction, εἶνε λύπη μεγαλειτέρα ἢ tristesse; douleur. εἶνε μείζων ἢ affliction]; ‖ ἐσχάτη λύπη, extrême tristesse; ‖ ζωηρὰ λύπη, douleur vive; ‖ βυθίζω τινὰ εἰς λύπην, plonger quelqu'un dans l'affliction; ‖ ἡ λύπη τὸν κατατρώγει, le chagrin le dévore; ‖ τοῦτο μὲ προξενεῖ λύπην, cela me fait de la peine; j'en suis faché; j'en suis peiné; ‖ ἡ λύπη ἐφαίνετο εἰς τὸ πρόσωπόν του, la tristesse était peinte sur son visage; ‖ ἐπαρηγόρει τὴν λύπην του, il le consolait dans son affliction; ‖ ἀπέθανεν ἀπὸ τὴν λύπην του, il est mort de chagrin; ‖ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μοῦ προξενεῖ λύπην, cet homme là, me fait [de la] peine; ‖ ἡ λύπη του εἶνε βαθεῖα, sa douleur est profonde; ‖ σὲ πιάνει (σὲ παίρνει) λύπη νὰ τὸν βλέπῃς, on a le cœur serré à le voir; ‖ ἐπαύθη πρὸς μεγάλην μου λύπην, il a été destitué à mon grand regret; ‖ μετὰ λύπης, avec regret, avec beaucoup de peine; ‖ [ἐμπορ.] μετὰ λύπης ἀγγέλλομεν ὑμῖν ὅτι . . . nous avons le regret de vous informer que . . . ‖ [ἐμπορ.] μετὰ λύπης λέγω ὑμῖν (λυποῦμαι λέγων ὑμῖν), ὅτι δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ συμπληρώσω τὴν εἰρημένην παραγγελίαν πρὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνὸς τούτου, je regrette de vous dire que je ne pourrai pas compléter le dit ordre avant la fin de ce mois. § λύπη, συμπάθεια, compassion, n. f. ἔλεος, οἰκτιρμός, οἶκτος, pitié, n. f. ‖ δὲν αἰσθάνεται λύπην διὰ κανένα, il n'a pitié de personne; ‖ αἰσθάνομαι λύπην διὰ τὴν κατάστασίν του, son état me fait de la peine. § —, τὸ πένθος, deuil, n. m. ‖ ἔχουν λύπην, ils sont en deuil.

λυπημένος, η, ον· [μετοχ.] ὁ ἔχων λύπην, affligé, ée; ‖ ὁ ἔχων πένθος, qui est en deuil; qui porte le deuil; ‖ εἶνε λυπημένοι, ils sont en deuil.

λυπηρός, ά, όν· ὁ προξενῶν λύπην, θλῖψιν, triste, adj. θλιβερός, affligeant, e, adj. λυπηρός, attristant, e, adj. δυσάρεστος, fâcheux, euse, adj. ὀδυνηρός, douloureux, euse, adj. ποθεινός, ὁ ἀπολεσθεὶς καὶ δι' ὃ λυπούμεθα, regrettable, adj. ‖ εἶνε λυπηρόν, c'est triste; ‖ λυπηραὶ εἰδήσεις, de fâcheuses nouvelles; ‖ λυπηρὸν καθῆκον, douloureux devoir; ‖ εἶνε λυπηρὸν ὅτι ἀνεχώρησεν, il est regrettable qu'il soit parti; ‖ ‖ εἶνε λυπηρὸν ὅτι, c'est à regretter.

λυπηρῶς, [ἐπίρ.] μὲ λύπην, μὲ τρόπον λυπηρόν, tristement, adv. ὀδυνηρῶς, douloureusement, adv. péniblement, adv.

λυπητερά, [δημ. ἐπίρ.] λυπηρῶς, tristement, adv. ‖ τραγουδῶ λυπητερά, chanter plaintivement.

λυπητερός, ή, όν, λυπητικός, ὁ προξενῶν (ἔχων τὴν ἰδιότητα νὰ προξενῇ) λύπην, triste, adj. plaintif, ive, adj. lugubre, adj. ‖ ὁ λυπητερὸς ἦχος τοῦ κώδωνος, le son lugubre de la cloche; ‖ λυπητερὴ φωνή, voix plaintive.

λυπομανής, ής, ές, lypémane, adj. ἢ

μᾶλλον lypémaniaque, adj. et n. [παθολ.] ὁ προσβληθεὶς ὑπὸ λυπομανίας, qui est atteint de lypémanie ; ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν εἰρημένην νόσον, qui se rapporte à cette maladie.

λυπομανία, ας, ἡ· lypémanie, n. f. μελαγχολία, μετὰ παραλογισμοῦ· ἡ λυπομανία ἐπέρχεται γενικῶς μετὰ παροξυσμῶν, χαρακτηριζομένη ὡς νοσηρά τις κατάστασις λύπης συνοδευομένη ἐνίοτε ὑπὸ ἀλλοφροσύνης, ἤτοι ἀπάτης τῶν αἰσθήσεων καὶ τῆς φαντασίας.

λυποῦμαι, βλ. λυπῶ.

λυπρός, ά, όν· καὶ λιπρός· ἰσχνός, ἀδύνατος, maigre, adj. ἰσχνός, καχεκτικός, chétif, ive, adj. ἰσχνός, πτωχός, pauvre, adj. καὶ ἐπὶ ἐδάφους, ἄγονος, ἄκαρπος, stérile ; ‖ ἀγρὸς λυπρός, champ maigre.

λυπρότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ λυπροῦ, ἡ ἰσχνότης, maigreur, n. f. ἀθλιότης, πενία, πτωχεία, pauvreté, n. f. ἰδίως δὲ τὸ ἄπαχον τῆς γῆς, la maigreur du sol ; ἡ ἀγονία, stérilité, n. f. (d'une terre).

λυπῶ (έω), μέλ. ήσω· προξενῶ λύπην, πικραίνω, λυπῶ, attrister ; θλίβω, affliger ; λυπῶ, peiner ; κάμνω, προξενῶ λύπην, faire [de la] peine ; συγκινῶ, λυπῶ, affecter ; λυπῶ, θλίβω, chagriner; λυπῶ, πικραίνω, contrister; désoler ; ‖ [ἡ εἴδησις αὕτη] **μὲ λυπεῖ**, cette nouvelle m'attriste ; ‖ **τὸ δυστύχημά του πολὺ μ' ἐλύπησε**, son malheur m'a beaucoup affligé ; ‖ **τοῦτο μὲ λυπεῖ**, cela me fait de la peine ; ‖ **ἡ διαγωγή του μὲ λυπεῖ**, sa conduite m'afflige. § [μέσ.] λυποῦμαι, s'attrister; θλίβομαι, s'affliger ; λυποῦμαι, se chagriner, regretter ; être fâché (désolé ; peiné); θλίβω, **λυπῶ εἰς ἄκρον**, se désoler ; ‖ **λυπεῖται διὰ τὸ παραμικρόν**, il s'attriste de la moindre des choses ; ‖ **μὴ λυπεῖσθε**, ne vous affligez pas ; ‖ **λυποῦμαι ὅτι ἀνεχώρησε**, je regrette qu'il soit parti ; ‖ **λυποῦμαι πολὺ ὅτι σᾶς ἔκαμα νὰ περιμένετε**, je suis désolé de vous avoir fait attendre ; ‖ **δὲν ἔρχεται; λυποῦμαι**, il ne vient pas ? j'en suis fâché ; ‖ **λυποῦμαι τὸν πολύτιμον χρόνον ὅντινα ἔχασα**, je regrette le temps précieux que j'ai perdu ; ‖ **λυποῦμαι**, je suis fâché ; je regrette ; **λυπούμεθα**, nous avons le regret=nous regrettons; [τὸ regretter συντάσσεται μετὰ τῆς προθέσεως de] ; ‖ **λυπημένος**, affligé [δημ.ἐν.] ὁ ἔχων πένθος, qui est en (qui porte le) deuil ; ‖ **εἶνε λυπημένοι**, ils sont en deuil. § —, λαμβάνω οἶκτον, avoir pitié ; εὐσπλαγχνίζομαι, συμπαθῶ, compatir ; οἰκτείρω, λυποῦμαι, plaindre ; ‖ **λυπήσου τον**, ayez pitié de lui ; ‖ **σᾶς λυποῦμαι ἐκ καρδίας**, je vous plains de tout mon cœur. § φείδομαι (φέρομαι πράως, ἐπιεικῶς), épargner; προφυλάσσω (προσέχω εἴς τι), ménager ; λυποῦμαι (κάμνω μετὰ προσοχῆς), plaindre; ‖ **μὴ λυπηθῇς ὑποσχέσεις**, n'épargnez pas les promesses ; ‖ **μὴ λυπηθῇς τὸ πουγγί του**, ne ménagez pas sa bourse ; ‖ **δὲν λυπεῖται τοὺς κόπους του**, il ne plaint pas ses peines ; ‖ **δὲν ἐλυπήθη χρήματα**, il n'a pas épargné l'argent.

λύρα, ας, ἡ· lyre, n. f. τὸ ἀρχαιότατον τῶν Ἑλλήνων ἔγχορδον μουσικὸν ὄργανον, οὗ ἡ εὕρεσις ἀπεδίδετο τῷ Ἑρμῇ, εἰς ὄστρακον χελώνης χορδὰς ἁρμόσαντι. Ἀπετελεῖτο ἐκ κοίλου ἠχείου ἔχοντος σχῆμα ὀστράκου χελώνης, ἐφ' οὗ ὑψοῦντο ἑκατέρωθεν δύο κέρατα κατὰ τὸ ἄνω μέρος συνδεόμενα δι' ἐγκαρσίας δοκίδος· μεταξὺ δὲ ταύτης καὶ τοῦ ἠχείου ἐτείνοντο αἱ χορδαί, αἵτινες κατ' ἀρχὰς ἦσαν 4, βραδύτερον δὲ ἀπὸ τοῦ Τερπάνδρου 7 (ἑπτάχορδος ἢ ἑπτάτονος λύρα), ὡμοίαζεν ἄρα ἡ λύρα πρὸς τὴν κιθάραν, ἧς διέφερε κυρίως κατὰ τὸ ἠχεῖον. Καὶ ἡ μὲν κιθάρα ἐχρησίμευε μᾶλλον εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν ἐκτέλεσιν καὶ τὰς ἐπισήμους περιστάσεις, ἡ δὲ λύρα πρὸς ἰδιωτικὴν καὶ κοινοτέραν χρῆσιν θεωρουμένη ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν ἀνδρικὸν ὄργανον. Ἐπαίζετο δὲ καὶ διὰ τῶν δύο χειρῶν, ὧν ἡ δεξιὰ ἐκράτει ἐνίοτε καὶ πλῆκτρον. Κατὰ τὸν μῦθον ὁ Ἑρμῆς ἐδωρήσατο τὴν λύραν τῷ Ἀπόλλωνι, οὗτος δὲ τῷ Ὀρφεῖ.

λύρα, [ζωολ.] lyre, n. f. πτηνὸν τῆς Αὐστραλίας ἔχον μεγαλοπρεπῆ οὐρὰν ἐν σχήματι λύρας, ἐκ μακροτάτων ἀποτελουμένην πτερῶν, ἅτινα κατὰ βούλησιν ἀνορθοῖ ἢ καταβιβάζει. Τὰ δύο ἐξώτατα ἑκατέρωθεν πτερὰ κυρτοῦνται εἰς τὸ ἄκρον πρὸς τὰ ἔξω ὡς τὰ κέρατα λύρας. Μέγεθος ἔχει τὸ σῶμα τοῦ πτηνοῦ ἴσον πρὸς τὸ τοῦ φασιανοῦ, ἡ δὲ οὐρά του χωριστὰ ἔχει μῆκος 50 - 60 ἑκατοστῶν.

λύρα, [ἀστρον.] ἀστερισμὸς (constellation) τοῦ Β. οὐρανοῦ παρὰ τὰ ὅρια τοῦ γαλαξίου, κύριον ἀστέρα ἔχων τὸν πρώτου μεγέθους Βέγαν, ἕνα τῶν λαμπροτάτων τοῦ Βορείου ἡμισφαιρίου.

λύρης, [διάλ. Καρπάθου] = ἰσχνός.

λυριάζω, μέλ. άσω, γίνομαι ἰσχνός, ἀδύνατος (καχεκτικός), devenir maigre (chétif) ; ἰσχναίνω, maigrir.

λυρικός, ή, όν· lyrique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν λύραν, qui a rapport à la lyre; ‖ **λυρικὴ ποίησις**, poésie lyrique, καλεῖται ἐν γένει ἡ ὡς ἀντικείμενον ἔχουσα τὸν ἐσωτερικὸν κόσμον τῶν αἰσθημάτων τοῦ ποιητοῦ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἔπος καὶ τὸ δρᾶμα. Τὸ ὄνομα ἔλαβεν ἀπὸ τῆς λύρας, δι' ἧς οἱ ἀρχαῖοι συνῴδευον ᾄδοντες τὰ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς μέλος τονιζόμενα λυρικὰ ποιήματα. Κατὰ κανόνα ἐν τῇ ἀναπτύξει τῶς φιλολογιῶν ἡ λυρικὴ ποίησις ἐμφανίζεται μετὰ τὴν ἐπικήν, τὴν ἀντικείμενον ἔχουσαν διάφορα ἡρωϊκὰ γεγονότα, καὶ πρὸ τοῦ δράματος, ὡς συνέβη καὶ ἐν τῇ ἑλλ. φιλολογίᾳ. Εἰς τὴν λυρικὴν ποίησιν ἀνήκουσιν ὕμνοι, ᾠδαί, διθύραμβοι, σκόλια ἢ παροίνια, ἐπιθαλάμια, προσόδια, παιᾶνες, ᾄσματα, ἐλεγεῖα, ἐπιγράμματα, ὑπορχήματα, παρθένια, θρῆνοι, ἐγκώμια, ἐπινίκια, σονέττα, κλπ. Ἀρχαιότατοι Ἕλληνες λυρικοὶ ὑπῆρξαν ὁ Ὄλυμπος (περὶ τὸ 700 π. Χ.) καὶ ὁ Τέρπανδρος (περὶ τὸ 650), ὁ καὶ τὴν λύραν τελειοποιήσας. Ἐκ τῶν ἐλεγειακῶν ἐπισημότεροι Καλλῖνος, Τυρταῖος, Μίμνερμος, Σόλων, Φωκυλίδης, Θέογνις. Ἐκ τῶν ἰαμβογράφων Ἀρχίλοχος,

Σιμωνίδης, Ἱππῶναξ. Ἐκ τῶν μυθοποιῶν ὁ Αἴσωπος. Ἐκ τῶν ᾀσματοποιῶν ἢ μελικῶν ποιητῶν Ἀλκαῖος, Σαπφώ, Ἀνακρέων· τέλος ἐκ τῶν χορικῶν, ἤτοι τῶν ποιησάντων ᾄσματα ὑπὸ χοροῦ ᾀδόμενα ἐν ἑορταῖς καὶ πανηγύρεσιν, Ἀλκμάν, Ἀρίων, Στησίχορος, Ἴβυκος, Σιμωνίδης ὁ Κεῖος, Βακχυλίδης καὶ ὁ μέγιστος τῶν Ἑλλήνων λυρικῶν Πίνδαρος· || **λυρικός**, lyrique, n. m. poète qui compose des odes, etc. le lyrique Rousseau. § [μεταφ.] **λυρικός**, lyrique, ὁ πλήρης ἐνθουσιασμοῦ, ἐμπνεύσεως. § **λυρικὸν θέατρον**, théâtre lyrique = théâtre où l'on joue des pièces mises en musique; λυρικὸν δρᾶμα, drame lyrique.

λυρισμός, οῦ, ὁ· lyrisme, n. m. ἡ λυρικὴ γλῶσσα ἡ ἐμπνευσμένη ἀπὸ τὰ ἀτομικὰ αἰσθήματα· κατ' ἐπέκτασιν ὕφος λίαν ποιητικόν, style très poétique; ὁ ἐνθουσιασμός, enthousiasme.

λυριστής, οῦ, ὁ· ὁ παίζων τὴν λύραν, joueur de lyre.

λυροποιΐα, ας, ἡ· καὶ **λυροπωλία**, lutherie, n. f. ἡ κατασκευή, καὶ ἡ πώλησις λυρῶν.

λυροποιός, οῦ, ὁ· ὁ κατασκευάζων λύρας, luthier, n. m.

λυσεντερία, ας, ἡ· βλ. **δυσεντερία**.

λυσίδι, τὸ [λέξις ὑφαντουργική] écheveau, n. m. τεμάχια νήματος, τολύπη, κουβάρι.

λυσίκομος, ος, ον, ὁ ἔχων λελυμμένας τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, μὲ ξέπλεκα μαλλιά, aux cheveux épars; échevelé, ée, adj. ὁ ἀναμαλλιάρης, ὁ ξεμαλλιασμένος.

λυσιμάχιον, τὸ [φυτ.] ἰαματικὸν βότανον κληθὲν οὕτως ὑπὸ τοῦ εὑρέτου Λυσιμάχου, lysimaque, n. m. lysimachie; nummulaire; herbe aux écus.

λύσιμον, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ λύειν τι (ἡ λύσις), action de délier (; de dénouer); déliement, n. m. § λύσιμον, ἡ **λύσις** (ἀποσύνθεσις ὅπλου, μηχανήματος), démontage (m.) [d'une machine].

λυσίπονος, ος, ον, ὁ λύων, καταπαύων τοὺς πόνους καὶ τὰς ταλαιπωρίας, qui apaise la douleur; ὁ ἀνακουφίζων, ἀνακουφιστικός, ή, όν, soulageant, eante, adj.

λύσις, εως, ἡ· τὸ λύσιμον, ἡ πρᾶξις τοῦ λύειν τι, action de délier (de dénouer); déliement, n. m. § [συνήθ. μεταφ.] λύσις [προβλήματος, ζητήματος], solution [d'un problème; d'une question]; ἐν τῇ μαθηματικῇ λύσις καλεῖται τὸ σύνολον τῶν πράξεων δι' ὧν εὑρίσκεται τὸ ζητούμενον ἔν τινι προβλήματι· || —, ἡ ἀπόφασις (τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ πέρας, τὸ τέλος) [ὑποθέσεως τινός], décision (fin) [d'une affaire]; || ἡ λύσις, τὸ τέλος, ἡ ἔκβασις [θεατρικῆς ὑποθέσεως], dénouement [d'une pièce de théâtre, etc.]; || — μηχανήματος, ὅπλου, κτλ., démontage [d'une machine, d'une arme, etc.]; **ἀποσύνθεσις**, ἡ· καὶ **ἐξάρμοσις**, ὅπλου, μηχανήματος, κτλ. ἤτοι τὸ ἐναντίον τῆς **ἁρμολογήσεως** (remontage); || λύσις καὶ ἁρμολόγησις τῶν ὅπλων, démontage et remontage (ἢ montage) des armes; || ἡ ἄρσις [τῶν σφραγίδων], la levée [des scellés]; || λύσις (ἄρσις) πολιορκίας, levée d'un siège; || — συνεδριάσεως, la levée d'une séance. § [ναυτ.] λύσις, démarrage, n. m. ἔκλυσις, ἀποστερέωσις σκεύους, κόμβου, πυροβόλου, κτλ. || — (τοῦ πλοίου), démarrage, ἤτοι λύσις τῶν πρυμνησίων ἢ ἄλλων πεισμάτων τοῦ πλοίου πρὸς ἄπαρσιν ἢ μεθόρμησιν· || ἡ λύσις τοῦ αἰνίγματος, le mot de l'énigme; || [καὶ ἀπολ.] ἐγγίζομεν εἰς τὴν λύσιν, nous approchons de la fin. § [μουσ.] —, bécarre, n. m. τὸ σημεῖον ♮ πρὸς ἐπαναφορὰν εἰς τὸν φυσικὸν τόνον τῆς κατὰ ἡμίτονον ὑψωθείσης ἢ χαμηλωθείσης νότας.

λυσιτέλεια, ας, ἡ· τὸ πλεονέκτημα, avantage, n. m. τὸ κέρδος, ἡ ὠφέλεια, le profit; ἡ χρησιμότης, ὠφέλεια, utilité, n. f.

λυσιτελής, ής, ές· κυρίως ὁ λύων (πληρώνων) τὰ τέλη (ἔξοδα), ἑπομένως χρήσιμος, ὠφέλιμος, utile, adj. ἐπικερδής, profitable, adj. πλεονεκτικός, avantageux, euse.

λυσιτελῶς, [ἐπίρ.], ὠφελίμως, ἐπωφελῶς, utilement. adv. ἐπικερδῶς, profitablement, adv. πλεονεκτικῶς, avantageusement, adv.

λύσσα, ης, ἡ· rage, n. f. ἡ **ὑδροφοβία**. Φοβερὰ λοιμώδης νόσος, κυρίως μὲν τὸν κύνα καὶ τὰ ἄλλα τῆς οἰκογενείας του ζῶα, οἷον τὸν λύκον, τὴν ὕαιναν, τὸν θῶα, τὴν ἀλώπεκα, προσβάλλουσα, μεταδιδομένη ὅμως καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον, τὰ μηρυκαστικὰ ζῶα, τὸν ἵππον, τὴν γάταν, τὸν κόνικλον, τὸν ἰνδόχοιρον. Ἀπὸ ἀτόμου εἰς ἄτομον μεταδίδοται διὰ τῆς ἐνοφθαλμίσεως τοῦ εἰδικοῦ αὐτῆς ἰοῦ, ὅστις περιεχόμενος καὶ ἐν τῷ σιέλῳ τῶν λυσσώντων ζώων μεταβιβάζεται συνήθως διὰ δήγματος· || λύσσα τῶν ὁδῶν, rage des rues. § [μεταφ.] ἡ μανιώδης ὀργὴ (ἢ ὁρμή), furie, n.f. ὑπερβολικὴ **ἔξαψις**, πάθους, ἡ **φρενῖτις**, frénésie, n.f. **λύσσα**, μανία, ὀργὴ (ἢ ὁρμή), fureur, n. f. βλ. **μανία**· μανιώδης ὀργὴ (ἢ ὁρμή), καταφορά, acharnement, n. m. § [φράσ.] ἁλμυρὸ λύσσα (δεινῶς ἁλμυρόν), extrêmement salé.

λυσσάζω, μέλ. άξω· [δημ.] εἶμαι λυσσασμένος, ἰδίως ἐπὶ τῶν λυσσώντων κυνῶν καὶ μεταφ. ἐπὶ ἀνθρώπων ὑπὸ πάθους ἠρεθισμένων· μαίνομαι, καταλαμβάνομαι (προσβάλλομαι) ὑπὸ λύσσης, être saisi (; atteint; attaqué) de la rage; λυσσάω-ῶ, enrager; || [μεταφ.] **ἐλύσσαξε** ἀπὸ τὸν πόνον, il a enragé de douleur; || λυσσ(ι)ασμένος, η, ον· ὁ λυσσῶν, λυσσαλέος, enragé, ée.

λυσσαλέος, α, ον· ὁ λυσσῶν, λυσσασμένος, [μεταφ.] μανιώδης, enragé, ée, adj. βλ. **λυσσάζω**.

λυσσάρις, ρα, ικον· [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης] 1) λυσσαλέος, πειναλέος· 2) λυσσάρικο σκυλί(ν), φράσις διὰ τοὺς τρώγοντας ἀκαταπαύστως καὶ ἁρπακτικῶς τρόπον τινά.

λύσσασμα, ατος, τό· τὸ **λύσσημα**, προσβολὴ λύσσης, accès de rage, enragement, n. m.

λυσσάω-ῶ, μέλ. ήσω, εἶμαι λυσσασμένος, κοινῶς **λυσσάζω**· βλ. **λυσσῶ**.

λυσσία, ἡ· [διάλ. Οἰνόης]=λύσσα, πεῖνα μεγάλη, **βουλιμία**.

λυσσιάζω, κτλ. βλ. λυσσάζω, κτλ.

λυσσιακόν, οῦ, τό· [δημ.] ἡ λύσσα, rage, n. f. βλ. καὶ **λύσσα.**

λυσσικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὴν λύσσαν, qui a rapport à la rage, de la rage; [διδ.] rabique, adj. (λατ. rabies, rage); ‖ λυσσικὸς ἰός, virus ralique.

λυσσιῶ (άω) καὶ λυσσιάζω [διάλ. Οἰνόης] 1) λυσσῶ· 2) πεινῶ πολύ, βουλιμιῶ.

λυσσόδηκτος, ος, ον· ὁ δηχθεὶς (δαγκασθεὶς) ὑπὸ λυσσῶντος (κυνός, κτλ.), mordu par un (chien) enragé.

λυσσομανής, ής, ές· ὁ ὑπὸ λυσσώδους μανίας καταλαμβανόμενος, ὁ λυσσαλέος, λυσσώδης, enragé, ée; μανιώδης, furieux, euse.

λυσσομανία, ας, ἡ· μανιώδης λύσσα, enragement furieux.

λυσσομανῶ (έω), εἶμαι λυσσομανής, εὑρίσκομαι εἰς μανίαν (ὀργήν), être en furie; μαίνομαι, **εἶμαι** μανιώδης, être furieux; φέρομαι ὡς λυσσασμένος, se démener comme un enragé.

λυσσῶ (άω), μέλ. ήσω, κοινῶς **λυσσάζω,** βλ. λέξιν· [μεταφ.] ἰδίως ἐπὶ ἀνθρώπων ὑπὸ πάθους ἠρεθισμένων, μαινομένων, enrager; λυσσῶ, rager; μαίνομαι, être acharné; ‖ λυσσᾷ ἐναντίον σου il est furieux contre vous.

λυσσώδης, ης, ες· ὡς λυσσασμένος, enragé, ée, adj. μανιώδης, furieux, euse, adj. ὁρμητικός, μανιώδης, acharné, ée, adj. ‖ λυσσώδης μάχη, combat acharné.

λυσσωδῶς, [ἐπίρ.] μετὰ λύσσης, avec rage; **μετὰ** μανιώδους ὁρμῆς, avec acharnement.

λυτάρι, τό· [δημ.] τὸ σχοινὶ ἢ τὸ λωρὶ μὲ τὸ ὁποῖον δένουν τὰ λαγωνικά, σύρουν τὰ ἄλογα, κτλ. **ὁ κυνόδεσμος,** laisse, n. f. couple, n. m. [συνεχδ.] ἐπὶ ἵππων, ἀγωγεύς, ὁ **δεσμός,** longe, n.f. βλ.λέξιν· ‖ ἔφαγε ἕνα λυτάρι [φρ. δημ.], il a reçu les étrivières=ἐδάρη.

λύτης, ου, ὁ· ὁ λύων [αἰνίγματα, γρίφους, κτλ.], devineur [d'énigmes, de charades]. § [σπ.] ὁ προλύτης, licencié [d'une école].

λυτίζω, [διάλ. Νισύρου] λιποθυμῶ.

λύτισις, [διάλ. Νισύρου] λιποθυμία.

λυτός, ή, όν· ὁ λελυμένος, ὅστις ἐλύθη, ὁ μὴ δεμένος, délié, ée, adj. dénoué, ée, adj. défait, e, adj. détaché, ée, adj. ‖ κόμβος λυτός, nœud défait; ‖ χορδέλλα λυτή, ruban dénoué; ‖ λυτὸς σκύλος, un chien détaché; ‖ [συνεχδ.] λυτὴ σφραγίς, cachet volant; ‖ ἔβαλε λυτοὺς [καὶ] δεμένους [διὰ νὰ τὸ κατορθώσῃ] [φρ.], il mit tout le monde en mouvement.

λύτρα, τά· rançon, n. f. τὰ διδόμενα χρήματα ἢ πράγματα πρὸς ἐξαγορὰν (ἀπελευθέρωσιν) αἰχμαλώτου· ‖ λαμβάνω λύτρα, rançonner, καὶ μεταφ. ἐκμεταλλεύομαι χώραν τινὰ ἐνόπλως.

λύτρον, τό· βλ. **λύτρα.**

λύτρωμα, ατος, τό· ἡ **λύτρωσις.**

λυτρόνω καὶ

λυτρῶ (όω), μέλ. ώσω· ἐλευθερόνω τινὰ ἀντὶ λύτρων (λαμβάνων λύτρα), délivrer moyennant rançon, délivrer à prix d'argent; ἐξαγοράζω, racheter, ὅθεν ἐλευθερόνω, délivrer; σώζω, sauver; [συνεχδ.] ἀπαλλάσσω, débarrasser; ‖ λυτρωθεὶς = ἐλευθερωθείς, délivré, ée; σωθείς, sauvé, ée; ‖ λυτρόομαι -οῦμαι, ἐλευθεροῦμαι, πληρώνω λύτρα, payer la rançon, ἐξαγοράζω, racheter; ‖ λυτροῦμαι, (ἀπ)ἐλευθεροῦμαι, se délivrer.

λύτρωσις, εως, ἡ· ἡ διὰ λύτρων ἀπελευθέρωσις, délivrance moyennant rançon, ἡ ἐξαγορά, rachat, n. m. ὅθεν ἡ ἀπελευθέρωσις, délivrance, n. f. ἡ ἐξαγορά, rachat, n. m. [θεολ.] **λύτρωσις** (σωτηρία), rédemption, n. f. (du genre humain par Jésus-Christ); ‖ ἡ λύτρωσις αἰχμαλώτου, la délivrance d'un captif.

λυτρωτής, οῦ, ὁ· ὁ λυτρῶν, ἐλευθερώνων, libérateur, trice, adj. ὁ σωτήρ, sauveur, eresse, adj. § [θεολ. καὶ μεταφ. ἐν.] λυτρωτής, ὁ σωτήρ, rédempteur, n. m. ‖ ὁ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου, le rédempteur, Jésus-Christ qui a racheté les hommes.

λυχναράκι, τό· μικρὰ λυχνία, petite lampe· **λυχνίσκος,** lampion, n. m. βλ. καὶ **κανδῆλι.**

λυχνάρι, τό· [δημ.] ὁ **λύχνος.**

λυχνεῖον, ου, τό· guéridon, n. m. λυχνία μονόπους· ὁ λυχνοστάτης, candélabre, n. m.

λυχνία, ας, ἡ· ὁ λύχνος, ὁ λαμπτήρ, lampe, n. f. βλ. **λαμπτήρ·** ‖ λυχνία χειρόφερτος, lampe à main (χείρ, φέρω)· ‖ λύχνος ἀνταυγαστικός, lampe à réverbères; ‖ κρεμαστὴ λυχνία, lampe à suspension; ‖ λύχνος διὰ κεντρικοῦ ῥεύματος, lampe à courant d'air central; ‖ — βόθρου, lampe de fosse; ‖ ἀσφαλιστικὴ λυχνία, lampe de sûreté; ‖ — ὑπονόμου, lampe de mine.

λυχνίσκος, ου, ὁ· μικρὸς λύχνος, κοινῶς τὸ λυχναράκι, lampion, m. m. ‖ — κοιτῶνος, veilleuse, n. f. lampe pour la nuit.

λυχνίτης, ου, ὁ· λίθος σκληρὸς καὶ διαυγής, **ἐρυθρὸς τὸ χρῶμα,** grenat, n. m. τὸ ῥουβίνιον, rubis pâle; spinelle, n. f.

λυχνοποιΐας εἴδη, lampisterie, n. f.

λυχνοποιός, οῦ, ὁ· lampiste, n. m. κατασκευάζων λύχνους.

λυχνοπώλης, ου, ὁ· πωλητὴς (ἔμπορος) λυχνιῶν, marchand de lampes, lampiste, n.m.

λύχνος, ου, ὁ· lampe, n. f. βλ. **λυχνία,** καὶ **λαμπτήρ·** ‖ — νυχτερινός, veilleuse, n. f. τὸ κανδῆλι, lampe pour la nuit; λυχνίσκος, lampion, n. m. ‖ περὶ λύχνων ἀφὰς [φρ.], à la nuit tombante; à la tombée de la nuit, ὅταν ἀνάπτωσι τὰ φῶτα τὸ ἑσπέρας.

λυχνοστάτης, ου, ὁ καὶ

λυχνοῦχος, ου, ὁ· porte lampe, n. m. pied de lampe; ὑποστάτης λυχνίας, support de lampe, lampadaire, n. m. ‖ λυχνοστάτης χάλκινος τῶν φάρων, pied en cuivre des phares.

λύω (κοινῶς λύνω), μέλ. λύσω, ἀόρ. ἔλυσα, παρακ. λέλυκα, παθ. παρακ. λέλυμαι, μετοχ. λελυμένος, παθ. ἀόρ. ἐλύθην· λύω τι δεδεμένον, ἐζωσμένον, délier; dénouer; défaire;

détacher ; démonter ; [ναυτ.] λύω σχοινίον ἢ κόμβον καὶ ἐν γένει ἀποστερεῶ (πυροβόλον), démarrer ; βλ. καὶ **λύσις**· ‖ λύω (τὸ πλοῖον), démarrer, ἤτοι λύω τὰ πρυμνήσια καὶ ἄλλα πείσματα (λύνω ταῖς πρυμάτσαις, τὰ παλαμάρια) πρὸς ἄπαρσιν ἢ μεθόρμισιν. Τὸ ἀντίθετον εἶνε προσδένω, ὁρμίζω, amarrer ; ‖ [ναυτ.] λύω, larguer, κοινῶς μολάρω, λύνω· ‖ λύω (μολάρω) σχοινίον, larguer un cordage; ‖ λύω σειρὰν ἱστίων, κοινῶς μολάρω μοῦδα, larguer un ris ; ‖ déborder une voile, λύω τοὺς πόδας (écoutes) ἱστίου, ὅπως ᾖ ἕτοιμον πρὸς συστολὴν ἢ μεταβολήν ‖ λύω (ἀποσυνθέτω), démonter ; π. χ. λύω τὸ ὅπλον, démonter une arme, ἤτοι τὸ ἀποσυνθέτω εἰς τὰ διάφορα αὐτοῦ μέρη, ἢ λύω μηχανὴν (ἢ μέρος αὐτῆς), démonter une machine ; βλ. καὶ **λύσις**· ‖ λύω τὰ ἔποχα, délier les sangles ; βλ. **ἐκσφίγγω**, dessangler ; ‖ [ναυτ.] λύνω τὸ μουστάκι, βλ. **ἐξαμφιδετέω**· ‖ λύω σχοινίον, délier une corde ; ‖ λύω κόμβον, défaire (délier) un nœud ; ‖ ἡ δύναμις τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν [Γρφ.] le pouvoir de lier et de délier ; ‖ ἔλυσε τὴν ζώνην του, il a dénoué sa ceinture ; ‖ λύσε τὸ ἄλογον, détachez le cheval ; ‖ [ναυτ.] λύω τὰς σειράς, larguer les ris ; ‖ [συνεκδ.] λύω τινὰ τῆς ὑποσχέσεως, dégager quelqu'un de sa promesse. § λύω (ζητήματα, προβλήματα), résoudre ; λύω, ἀποφασίζω (δίδω πέρας), décider ; αἴρω, lever; διαλύω, rompre; βλ. καὶ **λύσις**· ‖ λύω πρόβλημα, résoudre un problème; ‖ λύω αἴνιγμα, trouver le mot d'(deviner) une énigme ; ‖ πρέπει νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα, il faut décider la question ; ‖ — ἀπορίαν, éclaircir (; lever) un doute ; ‖ — τὴν σιωπήν, rompre le silence ; ‖ — τὴν πολιορκίαν, lever le siège ; ‖ — διαφοράν, vider un différend ; ‖ — συνεδρίασιν, lever une séance ; ‖ ἡ λύσις τῆς πολιορκίας, la levée d'un siège ; ‖ — (διαλύω) τοὺς ζυγούς, rompre les rangs ; ‖ τοὺς ζυγοὺς λύσατε, rompez les rangs; ‖ — μαγείαν (γοητείαν), rompre un charme (un enchantement); ‖ — τὸν δεμένον (ἐπὶ νεονύμφῳ), dénouer l'aiguillette ; ‖ — τὸ ζήτημα, décider la question. § [παθητ. δημ.] (παρα)λύομαι, être paralysé ; πλήττομαι ὑπὸ παραλυσίας, frappé d'inertie ; ‖ καθὼς τὸν εἶδα, ἐλύθηκα, sa vue m'a paralysé.

λυῶμα, ατος, τὸ [δημ.] (λυώνω), τὸ πρᾶγμα ὅπερ ἔλυωσε (ἐλυώθη), chose fondue (; délayée; écrasée ; gâchée ; etc.) ὁ πολτός, χυμός, bouillie, n. m. πολτὸς ἐξ ὀπωρῶν, τὸ μελίπηκτον, marmelade, n. f. ‖ τοῦ ἔκαμαν τὸ κεφάλι του λυῶμα, on lui mit la tête en marmelade (en compote)=τὸν ἐμωλώπισαν εἰς τὴν κεφαλήν.

λυώνω, [δημ.] βλ. λυόνω.

λυώσιμον, ατος, τό· [δημ.] ἡ τῆξις, τὸ χώνευμα, fonte, n. f. ἡ διάλυσις, délayement, n. m. dissolution, n. f. βλ. καὶ λυόνω· [μετάλ. ἰδ.] fusion, n. f.= ἡ **τῆξις**· βλ. λέξιν· ἡ ῥευστοποίησις, liquéfaction, n. f. ‖ τὸ λυώσιμον τῶν πάγων, **παγολυσία,** dégel, n.m. (**καιρὸς** ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις). § ἡ σύνθλιψις, σύντριψις, écrasement, n. m. écrasage, n.m.

λῶβα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ **λέπρα,** lèpre, n. f. βλ. λέξιν.

λώβη, ης, ἡ· κοινῶς ἡ λῶβα.

λωβιάζω, μέλ. ιάσω, λεπριάζω, λεπρόω, πάσχω ἀπὸ λέπραν, contracter (; avoir) la lèpre ; être affecté de la lèpre.

λωβιάρης, α, ικον [δημ.] ὁ λωβός.

λωβός, ή, όν, κοινῶς ὁ λωβιάρης· βλ. **λεπρός,** lépreux, euse, adj. (λωβὸν ὀνομάζεται ἀπὸ τοὺς χωρικούς μας τὸ χαλασμένον βαμβάκι, σιτάρι, κτλ.).

λωβιασμένος, η, ον· ὁ λεπρός, lépreux, euse. ὁ πάσχων ἀπὸ λέπραν.

λωβοτροφεῖον, ου, τό· τὸ **λεπροκομεῖον.**

λῶλα, ἡ· [δημ.] καὶ

λωλάδα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ παραφροσύνη, ἡ τρέλλα, folie, n. f.

λωλαίνω, [δημ.] μέλ. θὰ λωλάνω, καθιστῶ τινα τρελλόν, rendre fou ; [ἐξ ἔρωτος] affoler. § λωλαίνομαι [μέσ. καὶ παθητ.] τρελλαίνομαι, devenir fou ; εἶμαι τρελλός, être fou ; raffoler de, ὑπεραγαπῶ, λωλαίνομαι διά τι.

λωλοκόριτσον, τό· τὸ **τρελλοκόριτσον,** gamine, n. f. κοράσιον ὅπερ εἰς τὰ παιχνίδια μιμεῖται τὰ ἄρρενα καὶ ἐν γένει τὸ μὴ σεμνὸν κοράσιον.

λωλός, ή, όν· [δημ.] παράφρων, τρελλός, ή, όν, fou, folle, adj. ἄφρων, insensé, ée,adj.

λῶμα, τό· [ναυτ.] ralingue, n. f. κοινῶς **γραντί,** ἤτοι τὸ πέριξ ἱστίου τινὸς ῥαπτόμενον σχοινίον πρὸς ἐνδυνάμωσιν αὐτοῦ καὶ προφύλαξιν ἀπὸ διασχίσεως. Τὰ λώματα ὀνοματολογοῦνται ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἱστίου **ἐφ' ἧς** εἰσιν προσηρμοσμένα, λ. χ. ‖ **κορυφαῖον λῶμα,** ralingue de têtière ou d'envergure, καλεῖται τὸ εὑρισκόμενον πρὸς τὸ ἄνω μέρος τοῦ ἱστίου· ‖ **λῶμα τοῦ ποδός,** ralingue de fond ou de bordure, τὸ εὑρισκόμενον πρὸς τὸ κάτω μέρος τοῦ ἱστίου· ‖ **πλάγιον λῶμα,** ralingue de chûte, ἅτινα εἰσὶ δύο περιορίζοντα τὰς καταχορύφους πλευρὰς τοῦ ἱστίου· ‖ voile en ralingue, καλεῖται τὸ ἱστίον ἐκεῖνο οὗτινος τὸ ἐπίπεδον εὑρίσκεται ἐν τῇ διευθύνσει τοῦ πνέοντος ἀνέμου, ἤτοι **ἱστίον παράλληλον τῷ ἀνέμῳ** ἵνα κόπτηται ὁ ἄνεμος, κοινῶς **ὀρτσαρισμένο**· ‖ mettre en ralingue ou venir en ralingue, λέγεται περὶ πλοίου ἔχοντος τὰ ἐπίπεδα τῶν ἱστίων του ἐν τῇ διευθύνσει τοῦ ἀνέμου· ‖ [ναυτ.] κορυφαῖον λῶμα (ἐπὶ ἱστίου), faix, n. m. συνώνυμον τοῦ ralingue d'envergure; ‖ [ναυτ.] μεσαῖον λῶμα (ἐπὶ σκηνῆς), faix, n. m. τὸ ἐπὶ τοῦ μέσου καὶ ἄνωθεν τῆς σκηνῆς λῶμα (ralingue) ἐξ οὗ ἀναδένονται οἱ ἀνέκται (araignées de tentes).

λωματίζω, μέλ. ίσω· ralinguer ; κοινῶς γραντολογῶ, ἤτοι προσράπτω **λῶμα** (ralingue) ἐπὶ ἱστίου· βλ. καὶ **ἐκλωματίζω,** déralinguer.

λωμάτισις, εως, ἡ· ralingage, n. m. τὸ λωματίζειν, ἡ πρᾶξις τοῦ λωματίζειν.

λωποδυσία, ας, ἡ· (βλ. **λωποδύτης**) κλοπὴ ἐνδυμάτων, ξεγύμνωμα, filouterie, n. f. filoutage, n. f. ἡ κλοπή, vol, n. m.

λωποδύτης, ου, ὁ· ὁ εἰσερχόμενος ἐντὸς οἰκίας κλέπτης καὶ κλέπτων φορέματα καὶ λοιπὰ εἴδη, ἢ ὁ ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀφαιρῶν τι ἐπιτηδείως, filou, n. m. βαλαντιοτόμος, coupeur de bourses ; [ἀγγλ.] pickpocket, n. m.

λωποδυτικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς λωποδύτην, τοῦ λωποδύτου, de filou, filoutier, ère.

λωποδυτικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον λωποδύτου, ὡς λωποδύτης, en filou.

λωποδυτῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι λωποδύτης, κλέπτω, filouter ; βλ. **λωποδύτης.**

λωρί(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] (λῶρος) λωρίον, δοκός, ξύλον μακρὸν πελεκημένον προωρισμένον διὰ πατερόν.

λωρίον, ου, τό· κοινῶς τὸ λωρὶ καὶ λουρί, ὁ **ἱμάς,** courroie, n. f. βλ. λέξιν· ἡ λωρίς, τὸ λωρίον, ἡ ἱμάσθη, lanière, n. f. || σφίγγω τὸ λουρί, serrer la courroie ; || [καὶ μεταφ.] τοῦ ἔσφιξα τὰ λουριά, je lui ai serré le bouton (la courroie); || τὸν ἔδεσαν μὲ λουριά, on l'a attaché avec des lanières ; || λωρὶ σπαθιοῦ, baudrier de sabre ; βλ. **τελαμών**· || λωρία ἀναβολέως, étrivières ; βλ. **ἀρτάνη**· || [μεταφ.] ἐδῶ παίζει λουρί, il y a un jeu caché dans cette affaire ; || λωρίον, λωρὶς (τῶν μηχανουργείων), courroie, n. f. βλ. **ἱμάς.**

λωρίδα, ας, ἡ· [προφ. λουρίδα] καὶ

λωρίς, ίδος, ἡ· ἡ ταινία (ἐκ δέρματος, σκυτίνη, ἐκ χάρτου, ἐξ ὑφάσματος, κτλ.), bande, n. f. (de cuir, de papier, d'étoffe, etc.) ; τὸ ταινίδιον, bandelette, n. f. ἡ ἱμάσθη, lanière, n. f. βλ. **ταινία**· || — μολύβδου ἢ τζίγκου, noquet, n. m. ἐπιτιθεμένη εἰς τὰς εἰσεχούσας γωνίας στέγης τινὸς πρὸς ἐμπόδισιν τῆς εἰσχωρήσεως ἐν ταύτῃ τῶν ὑδάτων· || **λωρίς** (τῶν μηχανουργείων), τὸ λωρίον, courroie, n. f. (**ἱμάς**).

λῶρος, ου, ὁ· [ἀνατομ.] cordon, n. m. || σπερματικὸς λῶρος (τόνος), cordon spermatique, ἐφ' οὗ κρέμανται οἱ ὄρχεις· || ὁ ὀμφάλιος λῶρος, le cordon ombilical ; ἡ χορδὴ ἡ ἀπαντωμένη εἰς τὸν ὀμφαλὸν τοῦ ἐμβρύου ἡ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν αἱματοφόρων ἀγγείων καὶ τῶν οὐρετήρων αὐτοῦ. § [ναυτ.] **λῶροι,** οἱ, κοινῶς **λοῦροι,** serres d'empâture (n. f.) ou vaigres d'empâture ; καλοῦνται οὕτως αἱ ἐντερονίδες αἱ τιθέμεναι ὑπεράνω τῶν ἀστραγαλιῶν καὶ ἐπικαλύπτουσαι τὰς ἄνω ἄκρας τῶν ἑδρῶν τῶν νομέων καὶ αἵτινες εἰσὶ συνήθως παχύτεραι τῶν ἄλλων.

λωστός, οῦ, ὁ· καὶ λοστός, ὁ μοχλός, levier, n. m. σιδηρᾶ ῥάβδος δι' ἧς ἐκσκάπτουσι τὰ βραχώδη ἐδάφη, κτλ. || —, ὁ **ὀχλεύς,** pince, n. f. βλ. λέξιν.

λωτός, οῦ, ὁ· [φυτ.] lotus, n. m. ὁ στενόφυλλος εἶνε φυτὸν τῆς τάξεως τῶν κολοβανθῶν, κοινῶς ναύφωρον τῆς Αἰγύπτου μὲ καρποὺς καὶ ῥίζαν φαγώσιμον· || — [δένδρου], micocoulier, n. m.

λωτοφάγος, ου, ὁ· ὁ τρώγων τὸν λωτόν, mangeur de lotus. Λωτοφάγοι ἐκαλοῦντο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων φυλὴ εἰρηνικὴ καὶ φιλόξενος, οἰκοῦσα κατὰ τὰ Β. τῆς Ἀφρικῆς ἐπὶ νήσου τῆς μικρᾶς Σύρτεως. Ἔτρωγον τοὺς γλυκυτάτους καρποὺς ἰθαγενοῦς τινὸς εἴδους λωτοῦ, ἐξ ὧν καὶ οἶνον κατεσκεύαζον. Τὸν Ὀδυσσέα ἀποπλανηθέντα καὶ εἰς αὐτοὺς ὑπεδέχθησαν καλῶς, οἱ δὲ σύντροφοί του τόσον ἐθέλχθησαν ἐκ τῆς λωτοφαγίας, ὥστε ἐλησμόνησαν τὴν πατρίδα των.

λωφάω-ῶ, καὶ

λωφάζω, μέλ. ήσω (προφ. συνηθ. λουφάζω), σιωπῶ, se taire ; μένω ἥσυχος (ἤρεμος), ἡσυχάζω, se tenir coi (coite) ; ἀναπαύομαι, se reposer ; ὑπνώττω, sommeiller.

Μ

Μ, μ, μῖ, τό· my, ἄκλ. δωδέκατον στοιχεῖον τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, douzième lettre de l'alphabet Grec; ὡς ἀριθμητικὸν σημεῖον μ'=40, quarante, καὶ μετὰ τοῦ τόνου ἀριστερὰ κάτωθεν ,μ = 40000, quarante mille; ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς Μ=μύριοι=10000, dix mille, καὶ |Μ|=50000, cinquante mille. Ἐν ἀρχῇ τῆς λέξεως οὐχὶ σπανίως ἀποκόπτεται, π. χ. μοχλεὺς = ὀχλεύς, levier; ἐπίσης καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς λέξεως πλειστάκις ἐν τῇ ὁμιλίᾳ ἐκθλίβεται, π. χ. λαμβάνω-λαβαίνω, γόμφος-γόφος, νύμφη-νύφη, ὀμφαλὸς-ἀφαλός· || μ', [ἀντωνυμ.] κατ' ἀποκοπὴν ἐκ τοῦ μέ· || μ' εἶπε, il m'a dit; || μ' ἀγαπᾷ, il m'aime.

μά, [ἐπίρ.] μόριον εὐχρ. ἐπὶ ὅρκου, ὡμοτικόν, συντάσσεται μετ' αἰτιατικῆς τῆς θεότητος ἢ τοῦ πράγματος εἰς τὸ ὁποῖον τις ὀμνύει, ὁρκίζεται, par; ἐπίσης ἐπιβεβαιωτικόν, ἐπί, εἰς, sur; || μὰ τὸν Θεόν, par Dieu; sur mon Dieu; devant Dieu; || μὰ τὴν πίστιν μου, sur (par) ma foi; ma foi; || μὰ τὴν ζωήν μου, sur ma vie; || μὰ τὴν ἀλήθειαν, εἶσαι τρελλός, en vérité, vous êtes fou.

μά, (σύνδ.) [ξεν.] ἀλλά, mais; || μὰ πότε; mais quand? || λέγει μὰ δὲν κάμει, il dit mais il ne fait pas.

μαβής, ὁ· [δημ.] καὶ

μαβύς, ιά, ύ· [δημ.] bleu, bleue, adj. βλ. **γαλάζιος.**

μαγάδιον, ου, τὸ (ὑποκορ. τοῦ μαγάς, ἡ·) chevalet [de violon, etc.] βλ. μαγάς.

μάγαδις, ιδος, ἡ· τριγωνικὸν καὶ ὅμοιον ἅρπῃ ἐντατὸν εἰκοσάχορδον ὄργανον ὑπὸ τῶν Λυδῶν ἐφευρεθὲν καὶ ἐν Μιτυλήνῃ ἔπειτα εὔχρηστον· ἡ ἅρπα, harpe, n. f. βλ. καὶ ψαλτήριον.

μαγαζάτορας, ὁ· [δημ.] ὁ ἔχων παντοπωλεῖον, ὁ κάπηλος.

μαγαζί, τό· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τῆς ἀποθήκης, magasin, n.m. βλ. λέξιν· καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἐμπορικὸν (κατάστημα), τὸ ἐργαστήριον, boutique, n. f. || βάζω εἰς τὸ μαγαζί. emmagasiner, ἐναποθηκεύω· || βαστᾷ (ἔχει) μαγαζί, il tient boutique.

μαγαζιάτικον, τό· [δημ.] ἀποταμίευσις ἐν ἀποθήκῃ, ἡ ἀποθήκευσις, magasinage, n. m.

μαγαζιάτουρας, ὁ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ὁ ἔμπορος.

μαγαζινιέρης, ὁ· [δημ.] ἀποθηκάριος, ἀποθηκοφύλαξ, magasinier, n. m.

μαγάρα, ας, ἡ· [δημ.] κακῆς διαγωγῆς, συμπεριφορᾶς, [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] mauvais, e, adj. (méchant, e, adj.) φαυλόβιος, κακοήθης, ἡ λέρα, garnement, n. m. ἀχρεῖος, κατεργάρης, gredin, e, n.=coquin, homme vil.

μαγάρι, [δημ. ἐπίρ.] βλ. **μακάρι.**

μαγαρίζω, [δημ.] μέλ. ίσω· ῥυπαίνω, μολύνω, βορβορῶ, crotter; κόπρῳ μιαίνω, σκατόνω, κοπρίζω, embrener; λερόνω, ῥυπαίνω, μολύνω, salir; souiller. § [μέσ.] μαγαρίζομαι, τὰ κάμνω ἐπάνω μου, faire sous soi; χέζομαι, κοπρίζομαι, s'embrener.

μαγαρισιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] αἱ ἐκ τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος ἐξερχόμεναι ὗλαι, ἡ κόπρος, matière fécale; τὸ (τὰ) περίττωμα(τα), excrément(s); αἱ ἀκαθαρσίαι (ἡ κόπρος) τῶν ζώων, ordure (ζώων), n. f. ἡ **κόπρος,** fiente, n. f. crotte, n. f.

μαγάρισμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ μαγαρίζειν, τὸ σκάτωμα, ἡ κόπρισις, embrènement, n. m. ἡ ῥύπανσις, τὸ λέρωμα, salissure, n. f.

μαγάς, άδος, ἡ· (ὑποκορ. **μαγάδιον**), «σανὶς τετράγωνος, ὑπόκυφος, δεχομένη ἐφ' ἑαυτῇ τῆς κιθάρας τὰς νευράς, καὶ ἀποτελοῦσα τὸν φθόγγον» Ἡσύχ. κοινῶς ὁ καβαλάρης τῶν ἐγχόρδων ὀργάνων, chevalet (n. m.) (d'un instrument à cordes).

μάγγα, ἡ· [δημ.] βλ. **μάγκα.**

μαγγάλι, τό· καὶ **μαγκάλι** τὸ πύραυνον, réchaud, n. m. δοχεῖον ἐν ᾧ τίθεται πυρὰ πρὸς θέρμανσιν· καὶ brasière, n. f. brasier, n. m. βλ. **πύραυνον.**

μαγγάνα, ας, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] φωνὴ μεγάλη.

μαγγανεία, ας, ἡ· καὶ

μαγγάνευμα, ατος, τό· ἀπάτη διὰ μαγειῶν καὶ ἄλλων τεχνικῶν μέσων, μαγεία, γοητεία, incantation, n. f. καὶ enchantement, n. m. γοητεία, charme, n. m. μαγεία, magie, n. f. ἡ μαγικὴ τέχνη, art magique.

μαγγανευτής, οῦ, ὁ· θηλ. μαγγανεύτρια, ὁ μετερχόμενος μαγγανείας, μάγος, sorcier, ère; ἀπατεών, trompeur, euse.

μαγγανευτικός, ή, όν· ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὴν μαγγανείαν, τὴν μαγείαν, qui a

rapport à la magie, à la sorcellerie, aux prestiges ; || ἡ μαγγανευτικὴ τέχνη, la sorcellerie ; ἢ ἡ τέχνη τῶν ταχυδακτυλουργῶν, ἡ ταχυδακτυλουργία, prestidigitation, n. f.

μαγγανεύω, μέλ. εύσω, μαγεύω, γοητεύω, enchanter ; ἀπατῶ διὰ μαγειῶν καὶ ἄλλων τεχνικῶν μέσων, tromper par des incantations.

μαγγανήσιον, τό· βλ. μαγγάνιον.

μαγγάνι, τό· [δημ.] ὁ ἱστὸς ἐφ' οὗ ὑφαίνουσι (ἢ ἱστὸς ἐφ' οὗ κεντοῦσι), métier à filer (métier à broder], § —, τὸ μάγγανον, calandre, n. f. μηχανὴ στιλβωτικὴ τῶν ὑφασμάτων. § —, τὸ μαγγανοπήγαδο, roue à godets (=τροχὸς ἐφ' οὗ περιστρέφονται δοχεῖα φέροντα ὕδωρ), τὸ κομβολόγιον, chapelet, n. m. καὶ ἡ νορία, noria, n. m. βλ. λέξεις καθὼς καὶ **ἐξελίκτρα**, treuil. § —, βλ. **στρόφαλος** τῆς κλωστρίας.

μαγγανίζω, μέλ. ίσω· [δημ.] βάλλω, σφίγγω εἰς ἢ ὡς εἰς τὸν μάγγανον (καὶ μαγγόνω), θλίβω, πιέζω, presser ; σφίγγω, serrer (sous la presse). § —, calandrer ; πιέζω διὰ τοῦ μαγγάνου τὰ ὑφάσματα.

μαγγανικός, ή, όν· ὅμοιος μαγγανίῳ ἢ περιέχων μαγγάνιον, manganique, adj.

μαγγάνιον, τό· [χημ.] καὶ μαγγανήσιον, manganèse, n. m. μέταλλον ἀνάλογον τοῦ σιδήρου ὅπερ μεταχειρίζονται εἰς τὰς τέχνας οὐχὶ ἁπλοῦν, ἀλλ' ἐν ταῖς συνθέσεσιν αὐτοῦ. Τὸ ὀξείδιον τοῦ μαγγανίου (oxyde de manganèse) χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ τὰ ἔλαια ἀποξηραντικὰ (siccatives). Χρησιμοποιεῖται ἐπίσης ἐν τῇ ὑελουργικῇ ἵνα δώσῃ εἰς τὴν ὕελον ἰῶδές τι χρῶμα.

μαγγάνισμα, ατος, τό· [δημ.] calandrage, n. m. πίεσις καὶ στίλβωμα τῶν ὑφασμάτων.

μάγγανο, τό· [διάλ. Ἠπείρου] 1) ἀπάτη, δόλος καὶ ἑπομένως δυσχέρεια· βλ. μάγγανον· 2) τὸ ξύλον δι' οὗ κτυποῦσι τὴν κάνναβιν· 3) ἔρις, δαρμός.

μάγγανον, τό· ὁ μάγγανος (κοινῶς μέγγενες), ὁ πιεστήρ, πιεστήριον, presse, n. f. § —, ὁ μάγγανος, calandre, n. f. βλ. λέξιν. § —, ὁ μάγγανος, métier à broder. βλ. λέξιν. § — (τοῦ πολυσπάστου), moufle, n. m. (du polyspaste) ; ἕνωσις πλειοτέρων **τροχαλιῶν** (poulies) ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄξονος καὶ τῆς αὐτῆς **θήκης** (chape) ; βλ. καὶ **τρόχιλος**, τροχαλία ἡ ἁπλῆ, poulie simple ; || — ἀρτέμωνος (συσπάστου), moufle de palan ; || — πορθμίδος, moufle de traille ; || — ξύλινον, moufle en bois ; || — ἀπὸ κρατερώματος, moufle en bronze ; || — ἐπακτικὸν ἢ ἁπλῶς ἐπάγων (οντος, ὁ), poulie de renvoi ; τροχαλία χρησιμεύουσα διὰ τὴν μετάδοσιν ἢ διὰ τὸν διχασμὸν τῆς κινήσεως. § [πληθ. μεταφ.] αἱ δυσχέρειαι, les difficultés, les embarras.

μαγγανοπήγαδον, τό· [δημ.] φρέαρ μετὰ κομβολογίου, puisard à chapelet ; βλ. **κομβολόγιον.** § — καὶ τὸ μαγγάνι, roue à godets, τροχὸς ἐφ' οὗ περιστρέφονται δοχεῖα φέροντα ὕδωρ, τὸ κομβολόγιον, chapelet, n. m. καὶ ἡ **νορία**, noria, n. m. βλ. λέξεις.

μάγγανος, ου, ὁ· κοινῶς τὸ **μαγγάνι**, ὁ ἱστὸς ἐφ' οὗ ὑφαίνουσι (ἢ ἱστὸς ἐφ' οὗ κεντοῦσι), métier à broder (; à filer). § —, τὸ μάγγανον ὅπου σφίγγουν) (τουρκ. μέγγενες), calandre, n. f. πιεστήρ, κύλινδρος, μηχανὴ στιλβωτικὴ τῶν ὑφασμάτων. § —, ὁ πιεστήρ, τὸ πιεστήριον, presse, n. f.

μαγγανωτής, οῦ, ὁ· (ὑφασμάτων), calandreur, n. m. ouvrier qui calandre.

μάγγλαβα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου] αἱ ἔριδες.

μαγγόνω, μέλ. ώσω· βλ. **μαγγανίζω**, serrer ; presser ; [συνεκδ.] λαμβάνω, συλλαμβάνω, prendre ; saisir ; pincer ; || [μεταφ.] τὸν **ἐμάγγωσαν**, on l'a pincé, on l'a pris = τὸν συνέλαβον.

μαγγουρωμένος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] ἀκίνητος.

μαγγούφης, ὁ· καὶ μαγκούφης [δημ.] ὁ ἔρημος (ἰδίως γέρων), ἄγαμος, ἄνευ οἰκογενείας (ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ maneo); ἐπίσης καὶ ὡς ὑβριστικὸν ἀντὶ τοῦ **ἄθλιος**· βλ. μαγκούφης.

μαγδανόν, τό· [διάλ. Οἰνόης], τὸ μακεδονῆσι, ὁ μαϊδανός.

μαγεία, ας, ἡ· ἡ μαγγανεία, τὸ μάγι, ἡ τέχνη τοῦ προκαλεῖν ὑπερφυσικὰ καὶ θαυμάσια φαινόμενα διὰ μέσων μυστηριωδῶν, sorcellerie, n. f. ἡ μαγεία, magie, n. f. art prétendu d'opérer des effets merveilleux par les moyens surnaturels ; [συνεκδ.] ἡ γοητεία (τὸ μάγι), enchantement, n. m. charme, n. m. ἡ ἔκστασις, ἡ θέλξις, ravissement, n. m. || ὡς διὰ μαγείας, comme par enchantement.

μάγειρας, ὁ· [δημ.] βλ. μάγειρος.

μαγειρειά, ᾶς, ἡ· [δημ.] τὸ περιεχόμενον ἐντὸς χύτρας (κατσαρόλας), contenu d'une casserole, τὸ μαγειρευμένον φαγητόν, mets apprêté ; τὸ ὄψον, plat, n. m. ἤτοι τὸ παρατιθέμενον πρὸς βρῶσιν μαγειρευμένον φαγητόν.

μαγειρεύω, μέλ. εύσω, (παρα)σκευάζω, ὀψοποιέομαι, προετοιμάζω, apprêter, accommoder (la viande, le poisson, etc.), faire la cuisine, cuisiner ; || μαγειρεύει χαλά, il fait bien la cuisine ; || μαγειρεύει χαλὰ τὸ ψάρι, il accommode bien le poisson. § [μεταφ.] μηχανορραφῶ, δολοπλοκῶ, tramer ; μηχανορραφῶ, μηχανεύομαι, machiner ; || κάτι σοῦ μαγειρεύει, il trame quelque chose contre vous.

μαγειρεῖον, ου, τό· κοινῶς τὸ μαγειριὸ καὶ ἡ **κουζίνα** (οἱ ἀττικοὶ ἔλεγον τὸ ὀπτανεῖον), ὁ τόπος ἐν ᾧ μαγειρεύονται τὰ φαγητά, cuisine, n. f. || μαγειρεῖον (πλοίου), coquerie, n. f. χαλεῖται ἐπίσης coquerie, τὸ παρὰ τὴν ἀκτὴν ἐν τῇ ξηρᾷ μαγειρεῖον πρὸς χρῆσιν τῶν ἀφωπλισμένων πλοίων ἢ τῶν ὑπὸ ἐπισκευὴν ἐν ναυστάθμοις εὑρισκομένων· || —, cayenne, n. f. πρόχειρον μαγειρεῖον ἱδρυόμενον ἐπὶ προκυμαίας πρὸς παρασκευὴν τοῦ συσσιτίου ἐν τοῖς ναυστάθμοις ὅπου ἀπαγορεύεται τὸ ἐπὶ τοῦ πλοίου ἄναμμα πυρός. § —, οἰνοπωλεῖον ἔνθα πωλοῦσι καὶ φαγητὰ εἰς εὐτελεῖς τιμάς, cabaret, n. m. ou gargote, n. f.

μαγερεῖος, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] τὸ μαγειρεῖον.

μαγείρευμα, ατος, τό· τὸ μαγειρεύειν, ἡ πρᾶξις τοῦ μαγειρεύειν, action de faire la cuisine. § —, τὸ μαγειρευμένον φαγητόν, mets apprêté, τὸ ὄψον, plat, n. m. ἤτοι τὸ παρατιθέμενον πρὸς βρῶσιν μαγειρευμένον φαγητόν.

μαγειριά, ᾶς, ἡ· [δημ.] βλ. μαγειρειά.

μαγειρική, ῆς, ἡ· τὸ μαγειρεύειν, cuisine, n. f. ἡ μαγειρικὴ τέχνη, art culinaire ἢ art de cuisine. § — (τὸ βιβλίον), βλ. ὀψολογία.

μαγειρικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν μαγειρικήν, de cuisine; culinaire, adj. ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν μάγειρον, de cuisinier, ère ; ‖ μαγειρικὸν ἅλας, ἤτοι τὸ κοινὸν ἅλας, sel commun ; τὸ χρησιμοποιούμενον ἐν τῷ μαγειρείῳ διὰ τὰ φαγητά, sel de cuisine ; ‖ μαγειρικὸν ἀγγεῖον ἢ σκεῦος, ustensile de cuisine.

μαγειρικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τὸν τρόπον τῶν μαγείρων, à la manière des cuisiniers.

μαγείρισσα, ίσσης, ἡ· cuisinière, n. f. ἡ μάγειρος, γυνὴ παρασκευάζουσα τὰ φαγητὰ (τὰ ὄψα), celle qui prépare les mets (les plats).

μάγειρος, ὁ· cuisinier, n. m. ὁ παρασκευάζων τὰ φαγητά, celui qui prépare les mets (les plats) ; ‖ εἶμαι μάγειρος, être cuisinier ; ‖ κάμνω τὸν μάγειρον, μαγειρεύω, faire la cuisine ; ‖ [ναυτ.] ὁ μάγειρος τοῦ πληρώματος, le maître-coq, ὁ ἐσχαρεύς, ἢ ἁπλῶς, coq, n. m. ὁ μάγειρος τοῦ πλοίου λέγεται ἐπίσης gourmette, n. f. § —, ὁ διευθυντὴς μαγειρείου, gargotier, n.m.

μαγειροχιτών, ῶνος, ὁ· blouse, n. f. (de cuisinier) ; βλ. **χιτών.**

μάγειρας, [δημ.] βλ. **μάγειρος.**

μάγεμμα, ατος, τό· [δημ.] βλ. **μάγευμα.**

μαγεμμένος, η, ον· βλ. **μαγευμένος**

μάγευμα, ατος, τό· τὸ μαγευτικὸν μέσον, ἐν γένει αἱ τέχναι, αἱ μαγικαὶ ἀπάται, ἡ γοητεία, ἡ μαγεία, ensorcellement, n. m. enchantement, n. m. incantation, n. f.

μαγευμένος, η, ον· γεγοητευμένος, ensorcelé, ée.

μαγευτικός, ή, όν· ὁ μαγεύων, γοητεύων; enchanteur, eresse, adj. μαγικός, féerique, atj. qui tient de la féerie ; ‖ μαγευτική, φανταστικὴ παράστασις, spectacle, pièce féerique; ‖ [συνεκδ.] ἐξαίρετος, θαυμάσιος, θελκτικός, charmant, e, adj. ravissant, e, adj.

μαγευτικῶς, [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον γοητευτικόν, d'une manière enchanteresse ; θαυμασίως, à ravir.

μαγεύω, εύσω, μεταχειρίζομαι μαγικὰς τέχνας, γοητεύω (μαγγανεύω), ensorceler ; θέλγω διὰ μαγείας, enchanter ; θέλγω, γοητεύω, charmer.

μάγια, τά· [δημ.] αἱ γοητεῖαι, τὰ φίλτρα, αἱ μαγεῖαι, αἱ μαγγανεῖαι, sortilèges, n. m. pl. ἡ μαγεία, τὸ γοήτευμα, charme[s]; ἡ τοῦ μέλλοντος πρόρρησις διὰ μαγείας, sort, n. m. ‖ πιστεύει τὰ μάγια, il croit aux sortilèges ; τοῦ ἔκαμαν μάγια, on lui a jeté un sort ; on l'a ensorcelé ; ‖ ἐλύθηκαν τὰ μάγια, le charme est rompu.

μαγιά, ᾶς, ἡ. (μαϊὰ) [δημ.] ζύμη παλαιὰ ξυνή· τὸ προζύμη, τὸ προζύμιον, levain, n. m. ferment, n. m. βλ. ζύμη· ὁ ἀφρὸς τοῦ ζύθου ὁ χρησιμεύων ὡς προζύμιον εἰς τοὺς ἀρτοποιούς, levure, n. f. (προζύμη τῆς μπύρας). § [συνεκδ.] τὰ πρῶτα κεφάλαια, les premiers fonds ; τὸ σπέρμα, ἡ σπορά, germe, ἡ πηγή, ἡ καταγωγή, ὁ προέλευσις, ἡ ἀρχή, origine, n. f. § μαγιά, ᾶς, ἡ· [δημ. ἱππολ.] βλ. χελιδών.

μαγιασίλι, τό· [δημ.] τὸ ἔκζεμα, eczéma, n. m. ‖ [ἱππολ.] βλ. **μάλκη.**

μαγιάτικος, η, ον· τὸν Μάϊον ἀφορῶν, τοῦ Μαΐου· βλ. **μαϊάτικος.**

μαγικός, ή, όν· ὁ ἐκ μαγείας προερχόμενος ἢ ἐξαρτώμενος, magique, adj. μαγευτικός, γοητευτικός, enchanteur, eresse, adj. φανταστικὸς εἰς τὴν θέαν, τὴν παράστασιν, féerique; [συνεκδ.] ἐξαίρετος θαυμάσιος, θελκτικός, charmant, e, adj. ravissant, e, adj. μαγικὴ δύναμις, pouvoir magique ; ‖ μαγικὸν κάτοπτρον, miroir magique ; ‖ — κόσμος, monde féerique ; ‖ μαγικὴ φωνή, voix enchanteresse ; ‖ αὐτὰ εἶνε μαγικά, c'est de la sorcellerie ; ‖ — φανός, lanterne magique ; ὀπτικὸν ἐργαλεῖον δι' οὗ εἰκόνες ἐν σμικρῷ ἐζωγραφημέναι ἐπὶ ὑέλου, προβάλλονται μεγεθυνόμεναι εἰς τοῖχον, ἢ ὀθόνην λευκὴν εἰς μικρὰν ἀπὸ τοῦ ἐργαλείου ἀπόστασιν τεταμένην. Ἔχει σχῆμα κιβωτίου ἐν ᾧ κεῖται ἔνθεν μὲν συνήθης λύχνος ἔνθεν δὲ σύστημα φακῶν καὶ κατόπτρων δι' ὧν τὸ φῶς, πίπτον ἄφθονον ἐπὶ τῆς πρὸ τῆς ὀπῆς τοῦ ἐργαλείου τιθεμένης εἰκόνος καὶ διαθλώμενον, ἀναπαράγει αὐτὴν μεγαλειτέραν εἰς ὡρισμένην ἀπάντησιν· ‖ μαγικὸν χωνίον, entonnoir magique, χωνίον διττοπύθμενον τῶν ταχυδακτυλουργῶν.

μαγικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον μαγικὸν (γοητευτικόν), d'une manière enchanteresse; θαυμασίως, à ravir ; magiquement, adv. d'une manière magique, merveilleuse.

μάγισσα, ης, ἡ· (τὸ θηλ. τοῦ μάγος), sorcière, adj. magicienne, adj. qui fait profession de magie ; [συνεκδ.] enchanteresse ; βλ. γόησσα, charmeuse, n. f.

μάγιστρος, ὁ· magister (grand maître) ἦτο παρὰ Βυζαντίνοις τὸ ἀνώτατον τῆς πολιτείας ἀξίωμα. Καὶ τὸ κατ' ἀρχὰς μὲν ὁ Μάγιστρος ἦτο «ἡγεμὼν τῶν ἐν τῇ αὐλῇ τάξεων καὶ ἡγούμενος τῶν φρουρούντων τὸν βασιλέα στρατοπέδων», προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἀπέβαλεν ἀμφοτέρας ταύτας τὰς ἰδιότητας παρέμεινε δὲ ὁ ἁπλοῦς τίτλος τοῦ Μαγίστρου τελευταίως μάλιστα συνδυαζόμενος ἀείποτε μετ' ἄλλου τινὸς τῶν ἀνωτάτων ἀξιωμάτων τοῦ κράτους· μάγιστρος καὶ δομέστικος τῶν σχολῶν, μάγιστρος καὶ λογοθέτης τοῦ δρόμου, κτλ. ἀποδίδων ὅμως τῷ κατέχοντι τὴν ὑψηλοτάτην ἐν τῇ αὐλικῇ ἐθιμοταξίᾳ θέσιν.

μάγκα, ας, ἡ καὶ **μάγκας,** ὁ· [δημ.] παῖς

ἀγοραῖος, ἀγυιόπαις, τὸ χαμίνιον, gamin, ine, adj. polisson, onne, adj.

μαγκάλι, τό· καὶ μαγγάλι [δημ.], τὸ πύραυνον, brasier, n. m. βλ. λέξιν.

μάγκας, ὁ· [δημ.] βλ. μάγκα, τὸ χαμίνιον, polisson, onne; gamin, ine.

μαγκεύω, μέλ. εύσω, [δημ.] φέρομαι ὡς μάγκας, agir en gamin, gaminer; polissonner; vagabonder.

μάγκικος, η, ον· [δημ.] ἁρμόζων εἰς μάγκαν (χαμίνιον), εἰς ἀγυιόπαιδα, de gamin, de polisson.

μάγκλαρος, ὁ· [δημ.] πολὺ μεγάλος τὸ ἀνάστημα, [grand] dadais, n. m.

μαγκόνω, βλ. μαγγόνω.

μαγκοῦρα, ας, ἡ· [δημ.] ῥάβδος, βακτηρία καμπυλωτὴ εἰς τὸ ἄκρον, bâton recourbé; ποιμενικὴ βακτηρία, houlette, n. f. ῥάβδος ποιμαντική. crosse, n. f.

μαγκουριά, ᾶς, ἡ· [δημ.] κτύπημα διὰ τῆς μαγκούρας, διὰ ῥάβδου, coup de bâton.

μαγκούφης καὶ μαγγούφης, ὁ [δημ. ὑβρ.] ἄθλιος, κακομοίρης, misérable, adj. κατ' ἐπέκτασιν δὲ λέγεται περὶ τῶν ἀγάμων καθὸ διαγόντων βίον ἄθλιον ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν τοῦ νυμφευμένου.

μάγμα, ατος, τό· πᾶν ζεζυμωμένον, pâté, n. m. καὶ ἐν γένει ζυμαρικὸν ἐξ ἀλεύρου, farine pétrie, τὸ φύραμα, ἡ ζύμη, pâté, n. f. § **μάγμα ἢ φύραμα**, mashs, n. m. πολτώδης, σκευασία τροφῆς ἀποτελουμένη ἐκ μίγματος ὕδατος, κριθῆς, ἀλεύρων ἢ πιτύρων, λινοσπέρματος καὶ ἅλατος. Συνιστᾶται διά τε τὰ πάσχοντα καὶ ὑγιᾶ κτήνη· λίαν ὠφέλιμος ἀποβαίνει ἡ παροχὴ αὐτοῦ εἰς τὰ λίαν κεκοπιακότα ζῶα, ὡς καὶ εἰς τὰ πάσχοντα καθ' ἕξιν δυσκοιλιότητα, καθόσον ἐν παρατεταμένῃ χρήσει ἀποβαίνει ἀξιόλογον ἤπιον καθαρκτικὸν φάρμακον· παρασκευάζεται δ' ὡς ἑξῆς· ἐντὸς καλῶς ἀποκαθαιρομένης ξυλίνης ὑδρίας τίθενται ἀναμὶξ δύο μέρη κριθῆς (π. χ. μία ὀκᾶ), ἓν μέρος πιτύρων ἢ ἀλεύρων (ἡμίσεια ὀκᾶ), ἥμισυ μέρος λινοσπέρματος (100 δράμια), καὶ δύο μεγάλα κοχλιάρια τετριμμένου ἅλατος· ἐπὶ τῶν οὐσιῶν τούτων ἐπιχέονται ἠρέμα ἓξ μέρη ζέοντος ὕδατος (τρεῖς ὀκάδες), ἡ δὲ ὑδρία, χωρὶς ποσῶς ν' ἀνακινηθῇ τὸ ἐν αὐτῇ ἐμπεριεχόμενον, καλύπτεται καλῶς μέχρι τῆς ἐντελοῦς ἀποψύξεως τοῦ ὕδατος, ὅτε τὸ ὅλον μίγμα ἀνακινούμενον προσφέρεται εἰς τὸ ζῶον, τῆς ὑδρίας τιθεμένης ὡς ἔχει ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ φατνίου.

μαγνέζια, ας, ἡ· ἡ μαγνησία.

μαγνησία, ας, ἡ· [χημ.] magnésie, n. f. ὀξείδιον τοῦ μαγνησίου, ἔχον τὴν ὄψιν λευκῆς γῆς, ἀνούσιον καὶ ἀδιάλυτον ἐν τῷ ὕδατι· || **κεκαυμένη μαγνησία**, magnésie calcinée; || **μαγνησία λευκή**, magnésie blanche. § — ἀνθρακική, magnésie carbonique; || — θειϊκὴ (ἀγοραία), πικρὸν ἅλας, sulfate de magnésie.

μαγνησιακός, ή, όν· magnésique, adj. [χημ.] ὁ ἔχων ὡς βάσιν τὴν μαγνησίαν· || ἅλας, ὀξείδιον μαγνησιακόν, sel, oxyde magnésique; || [γεωλ.] λέγεται οὕτω ἐπὶ ἐδάφους συνισταμένου ἐκ πετρωμάτων μαγνησιακῶν, terrain qui se compose de roches magnésiennes; || [φυσ.] μαγνησιακὸν φῶς, lumière magnésique; πολὺ ἰσχυρὸν φῶς παραγόμενον διὰ τῆς κατακαύσεως λεπτῶν νημάτων μαγνησίου. § μαγνησιακός, ή, όν, magnésien, enne, adj. ὁ περιέχων μαγνησίαν, qui contient de la magnésie; || πέτρωμα μαγνησιακόν, roche magnésienne.

μαγνησιαφόρος, ος, ον· magnésifère, adj. ὁ περιέχων μαγνησίαν, qui contient de la magnésie; || πέτρωμα μαγνησιαφόρον, roche magnésifère.

μαγνήσιον, τό· [χημ.] magnésium, n.m. ἁπλοῦν σῶμα χρώματος ἀργυροειδοῦς, ἤτοι μέταλον ἀπαντώμενον εἰς εὐδιάλυτα ἅλατα ἐν τοῖς ὕδασι καὶ εἰς ἀδιάλυτα ἐν τοῖς πετρώμασι.

μαγνησιοσιδηρίτης, ὁ· ὀρυκτὸν ὀξείδιον μαγνησίου μετὰ ὀξειδίου σιδήρου.

μαγνησίτης, ου, ὁ· [ἐνν. λίθος], magnésite, n. m. ἢ καὶ λευκόλιθος, ὀρυκτὸν ἀνθρακικὸν μαγνήσιον μετὰ διαφόρων προσμιγμάτων.

μαγνήτης, ου, ὁ· aimant, n. m. ὀνομασία δοθεῖσα κατ' ἀρχὰς εἰς μετάλλευμά τι σιδήρου ἔχοντος τὴν ἰδιότητα νὰ ἕλκῃ πρὸς ἑαυτὸ τὸν σίδηρον· ἡ ὀναμασία αὕτη ἐδόθη κατόπιν εἰς τεμάχια χάλυβος ἀποκτήσαντα τεχνητῶς τὴν ἰδιότητα ταύτην· βλ. **βελόνη μαγνητική**, aiguille aimantée; || **φυσικὸς μαγνήτης** (ἢ χάλυψ) ἢ **μαγνήτης λίθος**, aimant naturel ou pierre d'aimant, εἶνε ἕνωσις σιδήρου καὶ ὀξυγόνου ($Σιδ_3. O_4$), καλούμενος καὶ **ὀξειδωμένος μαγνητικὸς σίδηρος** (fer oxydulé magnétique); οὗτος ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ ἕλκῃ τὸν σίδηρον ἄνευ προπαρασκευῆς τινός· || **τεχνητὸς μαγνήτης**, aimant artificiel; οὗτος ἀποτελεῖται ἀπὸ ῥάβδους ἢ ἐλάσματα ἐκ χάλυβος ἀποκτήσαντα τὰς μαγνητικὰς ἰδιότητας διὰ προπαρασκευῆς τινος καλουμένης **μαγνητίσεως** (aimantation). Ἐὰν ἐξαρτήσωσι μαγνήτην τινὰ διά τινος νήματος, οὕτως ὥστε ἡ ἐκ τῶν πόλων αὐτοῦ διερχομένη γραμμὴ νὰ ᾖ ὁριζοντία, παρατηροῦσιν ὅτι ὁ ἄξων τοῦ μαγνήτου λαμβάνει θέσιν σχεδὸν παράλληλον μὲ τὸν γεωγραφικὸν μεσημβρινόν. Καλοῦσι **βόρειον πόλον** (pôle nord) τοῦ μαγνήτου, τὸν ἐστραμμένον πρὸς βορρᾶν καὶ **νότιον πόλον** (pôle sud) τὸν ἐστραμμένον πρὸς νότον. Ἐὰν πλησιάσωσι δύο μαγνητικὰς ῥάβδους κρεμαμένας ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, παρατηροῦσιν ὅτι οἱ μὲν ὁμώνυμοι πόλοι ἀπωθοῦνται, οἱ δ' ἑτερώνυμοι ἕλκονται. Ἀναλόγως τῶν διαστάσεων καὶ τῆς κατασκευῆς των οἱ μαγνῆται καλοῦνται **μαγνητικαὶ βελόναι** (aiguilles aimantées), **ῥάβδοι** (barres), **ῥαβδία** (barreaux), **ἐλάσματα** (lames) ἢ **μαγνητικαὶ δέσμαι** (faisceaux magnétiques). Εἰς τοὺς μαγνήτας δίδουσι συχνάκις σχῆμα πετάλου (fer-à-cheval), τοῦτο δὲ εἶνε μαγνητικὴ δέσμη (faisceau magnétique) ἀποτελουμένη ἐξ ἐπικειμένων μαγνητῶν· || ἐνέργεια τῶν ἠλεκτρικῶν ῥευμάτων ἐπὶ τῶν μαγνητῶν. action des courants sur les aimants; || **μαγνήτης μόνιμος**, aimant permanent; || **μαγνήτης τῆς Κεϋ-**

λάνης, aimant de Ceylan; καλεῖται οὕτως ἡ Τουρμαλίνη (Tourmaline) ὡς ἐκ τῆς ἑλκυστικῆς αὐτῆς ἰδιότητος ἣν ἀποκτᾷ διὰ τῆς θερμότητος. Ἡ Τουρμαλίνη, ὡς καλοῦσιν αὐτὴν ἐν Κεϋλάνῃ, ἠλεκτρίζεται ὄχι μόνον διὰ προστριβῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς θερμότητος, ἠλεκτριζομένη θετικῶς κατὰ τὸ ἓν αὐτῆς ἄκρον καὶ ἀρνητικῶς κατὰ τὸ ἕτερον. Εὑρίσκεται πάντοτε εἰς κρύσταλλα κανονικὰ ἢ ἀκανόνιστα· || **αὐξάνω τὴν μαγνητικὴν δύναμιν μαγνήτου** διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ βάρους του, nourrir un aimant.

μαγνητίζω, μέλ. ίσω· aimanter, μεταδίδω εἰς σῶμά τι τὰς ἰδιότητας τοῦ μαγνήτου. § μαγνητίζω, magnétiser, ἀναπτύσσω τὸν ζωϊκὸν μαγνητισμὸν ἔν τινι, développer le magnétisme animal dans; π. χ. magnétiser un malade, un médicament; [κατ' ἐπέκτ.] ὑπνωτίζω, hypnotiser; [μεταφ.] ἐξασκῶ μυστηριώδη ἰσχὺν ἐπί τινος, π. χ. οἱ μεγάλοι ῥήτορες μαγνητίζουσι, les orateurs vous magnétisent; [παθ.] μαγνητίζομαι, se magnétiser; || **μαγνητισμένος**, η, ον· magnétisé, ée.

μαγνητίζων, ουσα, ον· magnétisant, ante, adj. ὁ μαγνητίζων, ὁ κατάλληλος (ἁρμόδιος) εἰς τὸ νὰ μαγνητίζῃ, qui magnétise, qui est propre à magnétiser; || ἰδιότης, δύναμις μαγνητίζουσα (μαγνητιστική), vertu, puissance magnétisante; || [φυσ.] ἄτομον ὅπερ μαγνητίζει, personne qui magnétise; οἱ μαγνητίζοντες, les magnétisants; || μαγνητίζουσα δύναμις, force magnétisante; βλ. **δύναμις**.

μαγνητικός, ή, όν· τοῦ μαγνήτου, d'aimant, aimantaire, adj. ὁ ἐνέχων μαγνητισμόν· || μαγνητικὴ δύναμις, force, puissance aimantaire; || μαγνητικὸν **πεδίον**, champ magnétique, καλεῖται οὕτως ὁ περιβάλλων μαγνήτην τινὰ χῶρος ἐντὸς τοῦ ὁποίου καθίστανται αἰσθηταὶ αἱ μαγνητικαὶ ἕλξεις ἢ ὤσεις. Τὰ στοιχεῖα μαγνητικοῦ τινος πεδίου εἶνε δύο· ἡ **διεύθυνσις** αὐτοῦ καὶ ἡ **ἔντασις** αὐτοῦ. Διεύθυνσις (direction du champ) εἰς σημεῖόν τι εἶνε ἡ φορὰ πρὸς ἣν διευθύνονται αἱ συνιστῶσαι τὸ μαγνητικὸν πεδίον δυναμικαὶ γραμμαί, ἤτοι ἡ φορὰ καθ' ἣν μαγνητικὸς πόλος ἐλεύθερος ἤθελε κινηθῆ ἐντὸς τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου. Ἔντασις (intensité du champ) δὲ ἐν ὡρισμένῳ τι σημείῳ εἶνε ὁ λόγος τῆς δυνάμεως f τῆς ἐξασκουμένης ἐπὶ τοῦ μαγνητικοῦ πόλου ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ πρὸς τὴν ποσότητα τοῦ πόλου m.

$$\text{ἤτοι } \mathcal{H} = \frac{f}{m}$$

βλ. καὶ **δυναμικὸν πεδίον**. § μαγνητικός, ή, όν· magnétique, adj. ὁ ἔχων τὰς ἰδιότητας τοῦ **μαγνήτου** (aimant), π. χ. μαγνητικὸν σῶμα, corps magnétique; ἐπίσης ὁ ἔχων σχέσιν μετὰ τῶν μαγνητῶν, π. χ. μαγνητικὸν ῥευστόν, fluide magnétique; || μαγνητικὴ δέσμη, faisceau magnétique; || μαγνητικὸς ἀντισταθμιστής, βλ. **ἀντισταθμιστής**· || μαγνητικὴ ἀντιστάθμησις, βλ. **ἀντιστάθμησις**· || **μαγνητικὸς μεσημβρινός**, méridien magnétique; βλ. **μεσημβρινός**· || μαγνητικὸς ἰσημερινός, équateur magnétique; καλοῦσιν οὕτω τὴν καμπύλην τὴν διερχομένην διὰ τῶν σημείων τῆς γῆς, ὅπου ἡ ἀπόκλισις τῆς μαγνητικῆς βελόνης εἶνε μηδέν· || μαγνητικὸς κόρος, saturation magnétique; βλ. **κόρος**· || διαφορὰ μαγνητικοῦ δυναμικοῦ, différence de potentiel magnétique; βλ. **δυναμικόν**· || μαγνητικοὶ πόλοι, pôles magnétiques; βλ. **πόλος**· || μαγνητικὴ ἐπιδεκτικότης, susceptibilité magnétique; βλ. **ἐπιδεκτικότης**· || μαγνητικὴ διαπερατότης, perméabilité magnétique; βλ. **διαπερατότης**· || μαγνητικὴ ἐπαγωγή, induction, magnétique: βλ. **ἐπαγωγή**· || **μαγνητικὴ ῥοπή**, moment magnétique d'un aimant; βλ. ῥοπή· || μαγνητικὸν ῥεῦμα, flux de force magnétique; βλ. **ῥεῦμα**· || μαγνητικὸν κύκλωμα, circuit magnétique; βλ. **κύκλωμα**· || μαγνητικὸς ἄξων, axe magnétique; καλεῖται οὕτως ἡ εὐθεῖα γραμμὴ ἡ ἑνοῦσα τοὺς πόλους (θεωρουμένους ὡς σημεῖα) εὐθέος μαγνήτου.

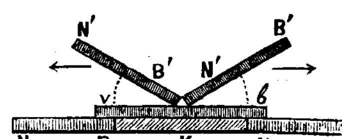
μαγνητικῶς, [ἐπίρ.] magnétiquement, adv. ὑπὸ μαγνητικὴν ἔποψιν, au point de vue magnétique; κατὰ τρόπον μαγνητικόν, d'une manière magnétique.

μαγνητίσιμος, ος, ον· magnétisable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ μαγνητισθῇ, qui peut être magnétisé; || ὑποκείμενον (ἄτομον) μαγνητίσιμον, un sujet magnétisable.

μαγνήτισις, εως, ἡ· aimantation, n. f. Καλεῖται οὕτως ὁ τρόπος τοῦ μαγνητίζειν βελόνας, ῥάβδους, ἐλάσματα, κτλ. καὶ καθιστᾶν αὐτὰς **μαγνήτας**. Αἱ μέθοδοι τῆς μαγνητίσεως εἰσὶν αἱ ἀκόλουθοι:

1ον) Διὰ τῆς ἁπλῆς **προστρίψεως**, par la simple touche. Ἡ μέθοδος αὕτη συνίσταται εἰς τὸ νὰ προστρίψωσι δι' ἰσχυροῦ τινὸς μαγνήτου, τηροῦντες τοῦτον καθέτως, τὸ μαγνητισθησόμενον σῶμα, φέροντες τὸν μαγνήτην ἀπὸ τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ σώματος, κατὰ τὴν αὐτὴν πάντοτε φορὰν (dans le même sens).

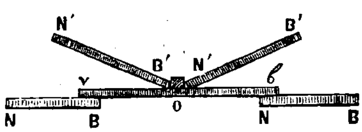
2ον) Διὰ τῆς χωριστῆς **προστρίψεως**, par la touche séparée. Ἡ μέθοδος αὕτη ἐκτελεῖται ὡς ἑξῆς: Μεταξὺ τῶν ἀντιθέτων πόλων B καὶ N δύο ἰσχυρῶν μαγνητῶν NB καὶ NB

θέτουσιν ἰσοπαχὲς τεμάχιον ξύλου K, ὀλίγον μικρότερον τῆς μαγνητιστέας ῥάβδου βν, ἣν ἐπιθέτουσιν οὕτως, ὥστε τὰ ἄκρα αὐτῆς β καὶ ν νὰ κεῖνται ἐπὶ τῶν πόλων N καὶ B τῶν ὑπ' αὐτὴν μαγνητῶν. Λαμβάνουσιν ἀκολούθως δύο ἰσχυροὺς μαγνήτας N'B' καὶ N'B', καὶ ἐπιθέτουσιν ἐπὶ τοῦ μέσου τῆς ῥάβδου βν τοὺς ἀντιθέτους αὐτῶν πόλους B' καὶ N' οὕτως ὥστε ὁ πό-

λος Β′ νὰ ἦνε ὁμώνυμος τῷ ὑποκειμένῳ Β, καὶ ὁ Ν′ ὁμώνυμος τῷ ὑποκειμένῳ Ν. Μετὰ ταῦτα πλαγιάζουσι τοὺς μαγνήτας Β′ Ν′ καὶ Β′ Ν′ ὑπὸ γωνίαν 25° ἕως 30°, καὶ προστρίβουσι δι' αὐτῶν τὴν ῥάβδον **βν**, φέροντες συγχρόνως ἑκάτερον τῶν μαγνητῶν πρὸς τὸ ἀντιστοιχοῦν ἄκρον κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν βελῶν δεικνυομένην φοράν. Ἅμα ὡς φθάσωσιν εἰς τὰ ἄκρα β καὶ ν, ἀφαιροῦσι τοὺς μαγνήτας Β′ Ν′ καὶ Β′ Ν′, καὶ ἐπαναλαμβάνουσι τὴν πρόστριψιν ὁμοιοτρόπως ἀρχόμενοι πάλιν ἐκ τοῦ μέσου τῆς ῥάβδου **βν**. Μετά τινα ἀριθμὸν τοιούτων προστρίψεων ἡ ῥάβδος **βν** μετατρέπεται εἰς ἰσχυρὸν μαγνήτην ὅστις ἔχει τοὺς δύο αὐτοῦ πόλους, ὅπως παριστᾷ τὸ σχῆμα.

3ον Διὰ τῆς **διπλῆς προστρίψεως**, par la double touche. Ἡ μαγνητιστέα ῥάβδος **βν** τίθεται ὡσαύτως ἐπὶ τῶν ἀντιθέτων πόλων Β καὶ Ν δύο ἰσχυρῶν μαγνητῶν ἢ δύο μαγνητικῶν δεσμῶν (faisceaux magnétiques), καὶ ἐπὶ τοῦ μέσου **ο** αὐτῆς ἐπιτίθενται ὁμοιοτρόπως οἱ

ἀντίθετοι πόλοι Β′ καὶ Ν′ δύο ἑτέρων μαγνητῶν, ὅπως κατὰ τὴν περιγραφεῖσαν ἀνωτέρω μέθοδον τῆς **χωριστῆς προστρίψεως**· ἐν τῇ παρούσῃ ὅμως περιστάσει ἡ μὲν κλίσις τῶν προστριβόντων μαγνητῶν εἶνε 15° ἕως 20° ἡ δὲ πρόστριψις ἐκτελεῖται κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον. Μεταξὺ τῶν πόλων Β′ καὶ Ν′ τῶν προστριβόντων μαγνητῶν τίθεται μικρὸν τεμάχιον ξύλου, καὶ οἱ μαγνῆται φέρονται ἀμφότεροι ἐκ τοῦ μέσου πρὸς τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων **β**, καὶ ἀπὸ τούτου πρὸς τὸ ἕτερον ἄκρον **ν**, ὁπόθεν ἐπαναφέρονται πρὸς τὸ **β**, καὶ ἀπὸ τούτου πάλιν πρὸς τὸ **ν** καὶ οὕτω καθεξῆς, περατουμένης πάντοτε τῆς ἐργασίας εἰς τὸ μέσον **ο**, ἀφοῦ προστριβῶσι κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν φορῶν ἀμφότερα τὰ μέρη **οβ** καὶ **ον** τῆς ῥάβδου **βν**. Μετά τινα ἀριθμὸν τοιούτων προστρίψεων ἡ ῥάβδος **βν** μετατρέπεται εἰς λίαν ἰσχυρὸν μαγνήτην, ἔχοντα τοὺς δύο αὐτοῦ πόλους ὅπως παριστᾷ τὸ σχῆμα. Ἡ **μαγνήτισις** δύναται ἐπίσης νὰ παραχθῇ δι' ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος διερχομένου διὰ σύρματος περιτετυλιγμένου πέριξ τῆς μαγνητισθησομένης ῥάβδου, ἀλλὰ τότε ἡ μαγνήτισις τῆς ῥάβδου ὑφίσταται μόνον ἐφ' ὅσον διέρχεται τὸ ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα· βλ. καὶ **ἠλεκτρομαγνήτης**. § **ἔντασις μαγνητίσεως**, intensité d'aimantation, οὕτω καλεῖται ὁ λόγος τῆς μαγνητικῆς ῥοπῆς μαγνήτου τινὸς m πρὸς τὸν ὄγκον αὐτοῦ $\mathcal{O}$, παρίσταται δὲ διὰ τοῦ συμβόλου $\mathcal{I}$

ἤτοι $\mathcal{I} = \frac{m}{\mathcal{O}}$.

μαγνήτισις, εως, ἡ· magnétisation, n. f. ἡ κατάστασις τοῦ μαγνητιζομένου ἀτόμου, état d'une personne magnétisée ; π. χ. sortir de l'état de magnétisation.

μαγνητισμός, οῦ, ὁ· magnétisation, n. f. ἡ πρᾶξις, ὁ τρόπος τοῦ μαγνητίζειν, action, manière de magnétiser ; π. χ. migraine qui ne résiste pas à la magnétisation. § **μαγνητισμός**, magnétisme, n. m. ἐντὸς διαφόρων μεταλλείων τοῦ σιδήρου εὑρίσκονται πολλάκις τεμάχια τινὰ καλούμενα **μαγνῆται λίθοι** (pierres d'aimants) ἢ ἁπλῶς **μαγνῆται** (aimants), ἅτινα ἔχουσι τὴν ἰδιότητα τοῦ νὰ ἕλκωσι τὸν σίδηρον καί τινα ἄλλα μέταλλα, ὡς τὸ κοβάλτιον, τὸ χρώμιον, τὸ νικέλιον, τὸ μαγνήσιον. Τὴν ἰδιότητα αὐτῶν ταύτην ἐξήγουν κατ' ἀρχὰς ὑποθέτοντες ὅτι ὑπάρχει ἐν αὐτοῖς ἰδιαίτερόν τι ῥευστόν, ὅπερ καὶ ἐκάλεσαν **μαγνητικὸν** (magnétique), διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ ὁποίου παράγονται αἱ ἐπὶ τῶν ἐφ' ὧν ἐνήργει σωμάτων παρατηρούμεναι κινήσεις. Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο δὲν ἐνήργει **ἐπαισθητῶς** ἐφ' ὅλων τῶν σωμάτων, ὠνόμασαν **μαγνητικὰ** μόνον τὰ ὑπὸ τῶν μαγνητῶν ἑλκόμενα σώματα, καὶ **μαγνητισμὸν** (magnétisme) τὸ μέρος τῆς φυσικῆς τὸ περὶ τῶν ἰδιοτήτων τοῦ **μαγνητικοῦ** τούτου **ῥευστοῦ** (fluide magnétique) πραγματευόμενον. ὅπερ ἐστὶν ἡ **δύναμις** (agent) εἰς ἣν ὁ **μαγνήτης** (aimant) ὀφείλει τὴν ἰδιότητα τοῦ νὰ ἕλκῃ τὸν σίδηρον καὶ ὅπερ ταυτίζουσι σήμερον μὲ τὸν ἠλεκτρισμόν. § Καλεῖται **ἠλεκτρομαγνητικὴ δύναμις** (force électro-magnétique) ἡ δύναμις ἡ ἐξασκουμένη ὑπὸ ῥεύματος ἠλεκτρικῆς τινὸς στήλης ἐπὶ τοῦ μαγνητισμοῦ μαγνητικῆς τινὸς βελόνης (aiguille aimantée); || **ἠλεκτρικὸς μαγνητισμός**, magnétisme électrique ; ὁ διὰ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος παραγόμενος μαγνητισμός· || **εἰδικὸς μαγνητισμός**, magnétisme spécifique; καλεῖται οὕτως ὁ λόγος τῆς μαγνητικῆς ῥοπῆς m μαγνήτου πρὸς τὴν μᾶζαν αὐτοῦ

$\mathcal{M}$, ἤτοι $\frac{m}{\mathcal{M}}$.

μαγνητιστέος, α, ον· magnétisable, adj. ὅστις δύναται νὰ μαγνητισθῇ.

μαγνητιστής, οῦ, ὁ· magnétiseur, euse, n. ἄτομον μαγνητίζων, personne qui magnétise; ὁ ἐνασκῶν τὸν μαγνητισμόν, qui pratique le magnétisme ; [ἐπιθετικῶς] ἰατρὸς μαγνητιστής, un médecin magnétiseur.

μαγνητιστικός, ή, όν· τοῦ μαγνητισμοῦ, τῆς μαγνητίσεως, de magnétisation ; μαγνητίζων, magnétisant. ante, adj.

μαγνητογένεια, ας, ἡ· magnétogénie, n. f. [φυσ.] παραγωγὴ μαγνητικῶν ἀποτελεσμάτων, production des effets magnétiques.

μαγνητογενής, ής, ές· magnétogène (μαγνήτης, aimant, καὶ γεννᾶν, engendrer), adj. [φυσ.] ὁ παράγων τὰ ἀποτελέσματα τοῦ μαγνητισμοῦ, qui produit les effets du magnétisme.

μαγνητογράφος, magnétographe, n. m. συσκευὴ αὐτογραφικὴ ἐφ' ὧν ἀναγράφονται αἱ μεταβολαὶ τοῦ γηΐνου μαγνητισμοῦ.

μαγνητοειδής, ής, ές· magnétoïde (μαγνήτης, aimant, καὶ εἶδος, ὄψις, aspect) adj. [φυσ.] ὁ ὁμοιάζων πρὸς μαγνητικὸν ἀποτέλεσμα (ἐνέργειαν) ἂν καὶ προερχόμενος ἐκ διαφορετικῆς αἰτίας· || φαινόμενα μαγνητοειδῆ, phénomènes magnétoïdes ; λέγουσιν ἐπίσης magnétophène.

μαγνητοηλεκτρικός, ή, όν· [φυσ.] magnéto-électrique, adj. ὁ ἀφορῶν ἢ ἐξαρτώμενος συγχρόνως ἐκ τοῦ μαγνητισμοῦ καὶ ἠλεκτρισμοῦ· || φαινόμενα μαγνητοηλεκτρικά, phénomènes magnéto-électriques ; || μηχανὴ μαγνητοηλεκτρική, machine magnéto-électrique.

μαγνητοθεραπεία, ας, ἡ· magnétothérapie, n. f. θεραπεία ἀσθενειῶν τινῶν διὰ τῶν μαγνητῶν· [ζωϊκὸς μαγνητισμός, magnétisme animal].

μαγνητολογία, ας, ἡ· magnétologie (μαγνήτης, aimant καὶ λόγος, discours) n. f. πραγματεία ἐπὶ τῶν μαγνητῶν καὶ τῶν ἰδιοτήτων αὐτῶν, traité sur les aimants et leurs propriétés. § —, magnétologie, ἐπιστήμη τοῦ ζωϊκοῦ μαγνητισμοῦ, science du magnétisme animal.

μαγνητολογικός, ή, όν· magnétologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μαγνητολογίαν, qui a rapport à la magnétologie ; || σύστημα μαγνητολογικόν, système magnétologique.

μαγνητόμετρον, ου, τό· magnétomètre, n. m. συσκευὴ φυσικῆς χρησιμοποιουμένη διὰ τὰς μαγνητικὰς παρατηρήσεις καὶ μετρήσεις. Λέγουσιν ἐπίσης magnétimètre.

μαγνητοτεχνία, ας, ἡ· magnétotechnie (tèk-ni) n. f. ἡ τέχνη τοῦ μαγνητιστοῦ, art du magnétiseur.

μαγνητοτεχνικός, ή, όν· magnétotechnique (tèk-nik) adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μαγνητοτεχνίαν, qui a rapport à la magnétotechnie ; || ἐπιστήμη μαγνητοτεχνική, science magnétotechnique.

μαγνητοφόρος, ος, ον· ὁ ἐνέχων μαγνητικὴν δύναμιν, aimantaire, adj. βλ. **μαγνητικός.**

μαγνόλια καὶ **μανιόλια,** ας, ἡ· [βοτ.] magnolia, n. f. [ἐπιστημονικὴ ὀνομασία τοῦ δένδρου, magnolier, n. m.] δένδρον μέγα, ἀειθαλές, λαμβάνον ὕψος μέχρι 30 μέτ. καὶ ἐκ τῶν κομψοτέρων καὶ ἀξιοθαυμάστων ὡραϊσμάτων τῶν κήπων. Παράγει ὡραῖα εὐώδη ἔκλευκα ἄνθη.

μάγος, ου, ὁ· sorcier, ère, n. personne que le peuple croyait autrefois en societé avec le diable, pour faire des maléfices ; μάγος, magicien, enne, n. ὁ ἐνασκῶν τὴν μαγείαν, qui fait profession de magie ; [Γρφ.] mage, n. m. [συνεκδ.] **μάντις** (κυρίως ὅστις προλέγει τὸ μέλλον), devin, βλ. λέξιν· [μεταφ.] ἐν γένει γόης, φαρμακεύς, enchanteur, eresse ; charmeur, euse, adj. || ἡ προσκύνησις τῶν Μάγων, l'adoration des Mages ; || ποῦ ξεύρω ; δὲν εἶμαι μάγος, que sais-je ? je ne suis pas devin. § [ἐπίθ.] βλ. **μαγικός,** magique, adj. § μάγος, mage, n. m. ἐκαλοῦντο οὕτω παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Μήδοις καὶ Πέρσαις οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἱερατικὴν τάξιν, οἵτινες καὶ εἰς ἰδιαίτερον ἀνῆκον γένος. Ἡ λέξις εἶνε ἀρχαία Περσική. Ἦσαν δὲ οἱ Μάγοι οἱ μόνοι κάτοχοι παντοδαπῶν γνώσεων, δι' ὧν ἐνομίζοντο διακρίνοντες τὰ μέλλοντα ἐκ τῶν ἄστρων, τῶν ὀνείρων κλπ. καὶ θαυματουργικὰς κεκτημένοι δυνάμεις, δι' ὃ καὶ μετέπεσε τὸ ὄνομά των εἰς τοὺς κοινοὺς θαυματοποιούς.

μαγοῦλα, ας, ἡ· [δημ.] μεγάλο, παχὺ μάγουλον (παρειά), grosse joue.

μαγουλᾶς, ὁ, θηλ. μαγουλοῦ· [δημ.] ἔχων μεγάλα (παχέα, ἐξέχοντα) μάγουλα (γνάθων, παρείας), qui a de grosses joues, joufflu, e adj.

μαγουλήθρα, ας, ἡ [δημ.] (πάθησις) ἡ παραμαγοῦλα, τὸ πρήξιμον τῶν παρωτίδων (παραγναθίς), oreillons, n. m. pl. gonflement, inflammation du tissu cellulaire qui entoure les glandes voisines de l'oreille ; imflammation de la joue.

μαγουλίκα, ας, ἡ· [δημ.] εἶδος κεφαλοδέσμου γυναικείου, παρα(περι)γναθίς, mentonnière, n. f. § μαγουλίκα· βλ. **παραγναθίς.**

μάγουλον, τό· [δημ.] ἡ γνάθος, ἡ παρειά, joue, n. f. § [πληθ. ναυτ.] αἱ ἐπωμίδες, jotteraux, n. m. pl. βλ. λέξιν.

μαδαρός, ά, όν· ἄνευ τριχῶν, ἄτριχος, sans poil ; ras, e, adj. φαλακρός, chauve, adj. § [διάλ. Κύμης] μαδαρὸς=γυμνός.

μαδαρότης, ητος, ἡ· ἔλλειψις τριχῶν, absence de poils ou de cheveux, ἡ φαλάκρωσις, calvitie, n.f. φαλακρότης, chauveté, n.f.

μαδέμι, τό, καὶ συνηθέστ. **μαντέμι,** [δημ.] τὸ κεχωνευμένον μέταλλον, métal [ἰδίως fondu]; ἰδίως δὲ τὸ χώνευμα (τοῦ σιδήρου), fonte, n.f. ὁ χυτοσίδηρος, βλ. λέξιν. § [ναυτ.] τὰ μαδέμια τῆς σαβούρας, les gueuses du lest ; βλ. **σόλος.**

μαδέρι, τό· [δημ.] madrier, n. m. βλ. **δίπλαξ.** § — [ναυτ.], bordage, n. m. βλ. **ἐπηγκενίς·** || μαδέρι τοῦ φόδρου, vaigre, n. f. βλ. **ἐντερονίς.**

μάδημα, ατος, τό· ἡ μάδησις, ἡ πρᾶξις τοῦ μαδίζειν, τοῦ ἀφαιρεῖν (τὰς τρίχας), action d'épiler (de peler) ; (τὰ πτερά), de plumer ; (τὰ φύλλα), d'effeuiller, épilation, n. f. perte des cheveux, du poil, dépilation, n.f. action de dépiler ; [ἐν.] ἀποπτίλωσις, plumée, n. f. § ἡ πτῶσις τῶν τριχῶν, chute du poil, ἡ τριχόρροια, épilation, n. f. [ἐπὶ πτηνῶν] πτερόρροια, mue, n. f. [ἐπὶ δένδρων] φυλλόρροια, effeuillement, n. m.

μαδημένος, η, ον· μετοχ. ψιλός, ἐψιλωμένος, τετιλμένος, pelé, ée ; épilé, ée, etc.

μάδησις, εως, ἡ· καὶ μάδημα, ἡ ἀπώλεια, τὸ πέσιμον τῶν τριχῶν, τὸ γίνεσθαι φαλακρόν.

μαδίζω, μέλ. ἴσω· (τὸ ἄλλως τσουμαδῶ) καὶ μαδῶ [ῥῆμα μεταβ.] τίλλω, ψιλόω, απογυμνόω, ἐκβάλλω τὰς τρίχας (κυρίως ἀπὸ ταῖς μασχάλαις καὶ τὰ κρύφια μέρη), ἀποτριχῶ, peler, dépiler, épiler ; [καὶ διὰ τὰ πουλιά], plumer, déplumer ; ἀφαιρῶ (βγάζω) τὰ πτερά τους· || μαδίζω τριαντάφυλλα, effeuiller des roses ; καὶ ἐπὶ δένδρων ἐν γένει, effeuiller.

μαδῶ (άω), μέλ. ήσω· [οὐδ.] τίλλω, ψιλόω, πίπτω, ἐκπίπτω, ἐπὶ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς (πέφτουν αἱ τρίχες μου), perdre (son poil) ses cheveux (= τριχορροέω, ψιλόομαι), se dépiler; (πίπτουν τὰ πτερά μου, πτερορροέω, ἐπὶ πτηνῶν), muer, se déplumer, perdre son plumage; (πίπτουν τὰ φύλλα μου. ἐπὶ δένδρων), φυλλορροέω-ῶ, se dépouiller des feuilles), s'effeuiller; || μαδῶ τοὺς στάχεις, τὰς ῥώγας τῶν σταφυλῶν, égrener (des épis; des raisins); [μεταφ.] ἀπογυμνόω-ῶ, dépouiller; plumer; || τὸν ἐμάδησαν, on l'a plumé, on lui a tiré (on a eu de son) poil.

μάερας, ὁ· [διάλ. Νάξου] ὁ μάγειρος.

μαερεύγω, [διάλ. Νάξου] 1) μαγειρεύω· 2) δολοπλοκίας ἑτοιμάζω τινά, δολοπλοκῶ· βλ. **μαγειρεύω.**

μάζα, καὶ ὀρθότερον

μᾶζα, ης, ἡ· αἰτ. τὴν μᾶζαν, αἱ μᾶζαι· τὸ φύραμα, ἡ ζύμη, pâte, n. f. §—, ὁ ὄγκος, ἡ ὁμάς, σύνολόν τι, masse, n. f. § [μηχ. φυσ.] masse, n. f. (ὁ ὄγκος), χαλεῖται μᾶζα σώματος τινὸς ἡ ποσότης τῆς ἐν αὐτῷ περιεχομένης ὕλης (matière) ἤτοι τὸ σύνολον τῶν ἀτόμων (atomes) ἢ μορίων ὑλικῶν τῶν ἀποτελούντων τὸ σῶμα τοῦτο. Δύο σώματα ἔχοντα τὸν αὐτὸν ὄγκον δὲν ἔχουσι πάντοτε καὶ τὴν αὐτὴν μᾶζαν, διότι ὡς γνωστόν, τὰ ὑλικὰ μόρια τὰ ἀποτελοῦντα σῶμά τι δὲν εἶνε συγκεκολλημένα, ἀλλ' ἀφίνουσιν ἐν τῷ μεταξὺ πόρους, ἐὰν λοιπὸν οἱ πόροι τοῦ σώματος A π. χ. ἦνε μεγαλείτεροι τῶν τοῦ σώματος B, ἐννοεῖται, ὅτι τὸ B ὑπὸ τὸν αὐτὸν ὄγκον θὰ ἔχῃ πλείονα ὑλικὰ μόρια ἢ τὸ A καὶ συνεπῶς ἡ μᾶζα τοῦ B θὰ ἦνε μείζων τῆς τοῦ A ὑπὸ τὸν αὐτὸν ὄγκον· § μᾶζα πυροβολικοῦ, masse d'artillerie; βλ. καὶ **ἄθροισμα.** § —, galette, n. f. βλ. πλακοῦς. § — νίτρου· βλ. **νιτρόπηττα.**

μάζαλη, ης, ἡ καὶ **μαζαλίς,** ίδος, ἡ· ἡ κόλλα, ἡ ἀμυλόκολλα τῶν ὑφασμάτων (ὑγροπαιπάλη), empois, n. m. βλ. **κόλλα.**

μαζαλίζω, μέλ. ίσω, κολλαρίζω, κολλάρω ὑφάσματα (**παιπαλόω**), empeser; || μαζαλίζω (κολλαρίζω) ὑποκάμισα, empeser des chemises; || **κολλαρισμένος,** η, ον, empesé, ée; imprégné d'empois; || ὑποκάμισον κολλαρισμένον, chemise empesée; βλ. καὶ **κόλλα.**

μαζάλισμα, ατος, τό· τὸ κολλάρισμα τῶν ὑφασμάτων, ὑποκαμίσων, empesage, n. m. βλ. **κολλάρισμα** (**παιπάλη** [**λω**]**σις**).

μαζέτα, ας, ἡ· [ξεν.] mazette, n.f. **ἀτζαμῆς,** ὁ ἄνευ ἱκανότητος τινὸς ἄνθρωπος, personne sans capacité, συνεπῶς ὁ ἀμαθής, ignorant,e; ὁ μαθητευόμενος, apprenti, e; εἰς δὲ τὰ παιχνίδια λέγεται οὕτως ὁ μὴ γνωρίζων νὰ παίζῃ, celui qui ne sait pas jouer.

μαζετιά, ᾶς, ἡ· [ξεν.] ἡ ἄγνοια εἴς τι, ἡ ἀμάθεια, ignorance, n. f. § τὸ **σφάλμα μαθητοῦ (μαθητευομένου),** faute d'écolier; pas de clerc.

μάζευμα, καὶ μάζωμα, ατος, τό· [δημ.] (βλ. γενικῶς **μαζεύω, μαζόνω**), ἡ πρᾶξις τοῦ (συμ)μαζεύειν, συναθροίζειν, συνάγειν, συνάζειν, action d'assembler (de rassembler; de cueillir); ἡ συνάθροισις, rassemblement, n. m. ἡ συλλογή, ἡ συγκομιδή, récolte, n. f. τὸ ἄθροισμα, συνάθροισις, assemblage, n. m. ὁ σωρός, amas, n. m. || μαζεύματα (περιφρον.), ramassis, n. m. ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων, ὁ σωρός, συρφετός· || —, ἡ συστολὴ (τὸ ζάρωμα), contraction, n. f.

μαζεύω, [δημ.] μέλ. εύσω (ἐκ τοῦ ὁμαδεύω), μαζόνω, ἀθροίζω, συναθροίζω, assembler, rassembler; συλλέγω καρπούς, γεννήματα, ἄνθη, κτλ. δρέπω, συνάγω, συνάζω, συναθροίζω, cueillir; recueillir, κοινῶς μαζεύω, μαζόνω· συναθροίζω, συσσωρεύω, amasser, ramasser; συλλέγω, παίρνω, σηκόνω ἀπὸ κατὰ γῆς, μαζεύω, μαζόνω, ramasser; μαζεύω, συσκευάζομαι, μαζόνω τὰ πράγματά μου διὰ νὰ τὰ μετακομίσω, plier (trousser) bagages, faire son paquet; || τοὺς μαζεύει εἰς τὸ σπῆτί του, il les assemble chez lui; || μαζεύει τὰ πράγματά του, il rassemble ses hardes; il fait son paquet; || — λουλούδια, cueillir des fleurs; || μαζεύουν τοὺς καρποὺς των, ils font leur récolte; || — εἰδήσεις, recueillir des nouvelles; || μαζεύει χρήματα, il amasse de l'argent; || μαζεύει ὅ,τι πέφτει, il ramasse ce qui tombe; || [μεταφ.] τὸν ἐμάζευσαν ἀπὸ τὸν δρόμον, on l'a ramassé dans la rue; || μαζεύει παλαιὰς εἰκόνας, il rassemble (il collectionne) de vieux tableaux; || [ἀπολ.] ἡ πληγὴ μαζεύει, la plaie suppure (ἐμποιέω-ῶ); || [ναυτ.] μαζεύω τὰ πανιά, serrer les voiles; || — σχοινί, louer un cordage. § —, ἕλκω, τραβῶ πρὸς ἐμαυτόν, tirer à soi; ἀποσύρω, retirer; || μάζευσε τὰ πόδια σου, retirez vos jambes; || μάζευσε τὰ λόγια σου, ménagez vos paroles; || μάζευσε τὴν γλῶσσάν σου, refrénez votre langue. § [μεταφ.] ἐπαναφέρω (τινὰ εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον, εἰς τὰ λογικά του, εἰς τὸ καθῆκόν του), ramener [à la raison; au devoir]; γίνομαι πλέον εὔτακτος, σωφρονέστερος, ranger; καταστέλλω, περιστέλλω, περιορίζω, réprimer; || θὰ τὸν μαζεύσω, je le ramènerai bien; || μάζευσε τὸ παιδί σου, rangez votre enfant. § [οὐδ.] συμμαζόνομαι, συστέλλομαι, se contracter; χονταίνω, βραχύνω, se raccourcir; στενεύω, στενοῦμαι, συστέλλομαι, se rétrécir; βραχύνομαι, se retirer; || [τὸ λινὸν πανὶ] μαζεύει εἰς τὸ πλύσιμον, se retire au blanchissage. § [μέσ.] **μαζεύομαι, συσπειροῦμαι,** κοινῶς ζαρόνω, se ramasser; se pelotonner; συσπειροῦμαι, ζαρόνω, se blottir; || ἐμαζεύθη εἰς μίαν γωνίαν, il se blottit dans un coin. § [μεταφ.] περιορίζομαι, se borner; περιορίζομαι, συγκρατοῦμαι, se modérer; || [ἀφοῦ δὲν ἔχεις εἰσοδήματα πρέπει] νὰ μαζευθῇς, vous resteindre.

μαζή, [ἐπίρ.] γραφόμενον καὶ μαζῆ ἢ μαζὺ καὶ ὑπό τινων **μαζί·** ὁμοῦ, ἅμα, σὺν (ἰδίως εἰς τὰς συνθέσεις), μετά, μέ, avec; συνάμα, ὁμοῦ, ensemble; μαζή, ὁμοῦ, τῇ συνοδείᾳ, de compagnie; || ὅλοι μαζή, tous ensemble; || πηγαίνουν μαζή, ils vont de compagnie; || μαζή

καὶ οἱ τρεῖς, tous les trois réunis ; ‖ ζοῦν μαζή, ils vivent en commun ; ‖ ἦλθε μαζή μου, il est venu avec moi ; ‖ θὰ τὸν πάρω μαζή μου, je l'emmènerai ; ‖ [ἐπὶ πράγμ.] θὰ τὸ πάρω μαζή μου, je l'emporterai ; ‖ (ἔχει τόσα τὸν μῆνα] μαζὴ μὲ τὴν σύνταξίν του, y compris sa pension ; ‖ μαζὴ μὲ τὰ ἔξοδα, les dépenses y comprises ; ‖ μαζὴ μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους, avec tous les autres.

μαζικός, ή, όν, [δημ.] κοινός, ή, όν· commun, e ; ‖ τὰ ἔχουν ὅλα μαζικά, ils ont tout en commun ; ‖ παίζομεν μαζικὰ (συντροφικά), nous sommes de moitié dans le jeu.

μαζονόμιον, τό· βλ. πινακωτή, sébile, n f.

μαζόνω, [δημ.] μέλ. θὰ μαζώσω, παρακ. παθητ. μετ. μαζωμένος, η, ον (καὶ μαζεύω), ἀθροίζω, συναθροίζω, συνάγω, amasser, ramasser, etc. βλ. γενικῶς **μαζεύω**· ‖ — τὸ πλῆθος, συγκαλῶ τὸν λαόν, convoquer le peuple : ‖ [ναυτικ.] **μαζόνω** πανὶ (σκηνήν), βλ. **πτύσσω**, serrer ; ‖ — τὰ πανιὰ [ναυτ.] στέλλω (συστέλλω, ὑποστέλλω) τὰ ἱστία, plier (carguer, ferler, larguer [ἐξ ἡμισείας]) les voiles ; ‖ — σχοινίον· βλ. **σπειράω**· ‖ — τὰ φορέματά μου ἐπάνω, ἀνασηκόνω, trousser.

μαζοποιΐα, ας, ἡ· γενικῶς ἡ κατασκευὴ μάζης, action de faire de la pâte ; ‖ —, galetage, n. m. ἡ κατασκευὴ μάζης (galette), ἡ μαζοποίησις, πλακουντοποίησις.

μαζοποίησις, εως, ἡ· galetage, n. m. καὶ πλακουντοποίησις, ἡ εἰς πλακοῦντα μεταβολὴ μάζης τινός· ‖ — τῆς πυρίτιδος, galetage de la poudre, ἢ σχηματισμὸς τοῦ πλακοῦντος, πλακουντοποίησις· ἡ μετατροπὴ εἰς μᾶζαν τῶν στοιχείων δι' ὧν σύγκειται ἡ πυρῖτις· πρὸς τοῦτο μεταχειρίζονται ὑπέρους (pilons), μύλας meules) καὶ πιεστήρια (presses).

μαζοποιός, οῦ, ὁ· ὁ κατασκευάζων τὴν μᾶζαν, καὶ ἰδίως τοῦ ἄρτου ἐν τῷ στρατῷ, gindre, n. m. ouvrier boulanger qui pétrit le pain.

μαζοποιῶ, μέλ. ήσω, κατασκευάζω μᾶζαν (πλακοῦντα), galeter.

μαζύ, [ἐπίρ.] βλ. μαζή.

μαζωκτός, ή, όν· [δημ.] (βλ. μαζεύω, **μαζόνω**), μαζωμένος, η, ον· assemblé, ée ; amassé, ée ; ramassé, ée, etc. § περιωρισμένος, η, ον· borné, ée ; μετριασμένος, modéré, ée.

μάζωμα, ατος, τό· [δημ.] βλ. μάζευμα.

μαιναρω πανιά, [δημ. ναυτ.] diminuer de voiles ; βλ. **ἐλαττόνω**· καὶ παράγγελμα, **μάηνα**· βλ. καὶ μαϊνάρω.

μάης, ὁ· [δημ.] βλ. μάϊος.

μαθαίνω, [δημ.] μέλ. θὰ μάθω, ἀόρ. ἔμαθα, πθ. παρ. τῆς μετοχ. μαθημένος η, ον· κοινῶς ἀντὶ τοῦ **μανθάνω**· βλ. λέξιν.

μαθάνω, [διάλ. Οἰνόης) μανθάνω.

μαθέ, [διάλ. Ἠπείρου] τῷ ὄντι, βέβαια, μάλιστα, ἀλλά· βλ. καὶ μαθές.

μάθεμα(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] τὸ **μάθημα**, ἡ συμβουλή.

μαθές, [δημ. ἐπίρ.], τούτεστιν, c'est à dire ; ἤτοι, à savoir ; ‖ θέλει μαθὲς νὰ μᾶς γελάσῃ, c'est à dire il veut nous tromper ; ‖ μαθὲς=ὡς φαίνεται, apparemment : ‖ ἤθελε μαθὲς νὰ κλαύσῃ, il avait l'air de pleurer. § [ἐρωτ.] ἀντὶ τοῦ μήπως (κατὰ τύχην) est-ce que ; par hasard ! ‖ εἶνε μαθὲς ἀλήθεια ; serait-ce vrai ? ‖ μαθὲς τί θέλει ; qu'est-ce qu'il voudrait ?

μαθετής, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] ὁ **μαθητής**.

μάθημα, ατος, τό· τὸ μαθημένον, ὅ,τι τις ἔμαθε ἢ μανθάνει, τὸ μανθανόμενον, leçon, n. f. ἡ διδασκαλία, enseignement, n. m. [πληθ] τὰ μαθήματα (τῶν σχολείων=αἱ διδασκαλίαι), les cours, les classes ; ‖ τὰ μαθήματα καθηγητοῦ, les leçons (le cours) d'un professeur ; ‖ μαθήματα κλινικῆς, cours de clinique ; ‖ λαμβάνω μαθήματα παρά τινος, prendre (recevoir) des leçons de quelqu'un ; ‖ σειρὰ μαθημάτων, cours, n. m. ‖ παραδίδω μάθημα, faire un cours ; ‖ τὰ μαθήματα τῆς πείρας, les leçons de l'expérience ; ‖ τὰ παθήματα μοῦ ἔγειναν μαθήματα, j'ai profité des leçons du malheur ; ‖ — ἱππασίας (ἐν τῷ ἱπποδρομείῳ), reprise de manège ; ‖ ἂς τοῦ (σᾶς) γείνῃ μάθημα, que cela lui (vous) devient une leçon ; ‖ ἡ ἔναρξις τῶν μαθημάτων, la rentrée des classes ; ‖ πρὸς τρεῖς δραχμὰς τὸ μάθημα, à trois drachmes le cachet ; ‖ ὅταν τελειώσῃ τὰ (ἐγκύκλια) μαθήματά του, quand il aura fini ses classes ; ‖ ἐγκύκλια μαθήματα γυμνασίου, les humanités ; ‖ [μεταφ.] τὰ παθήματα τοῦ ἔγειναν μαθήματα, il a mis à profit les leçons du malheur ; ‖ αὐτὸ ἂς (τοῦ) σοῦ γίνῃ μάθημα, que cela (lui) vous serve d'enseignement (ἤτοι νὰ σοῦ χρησιμεύσῃ ὡς μάθημα).

μαθηματική, ῆς, ἡ· mathématique, n. f. ὡς ἀποτελοῦσα τὴν κατ' ἐξοχὴν διανοητικὴν μάθησιν, ἐκλήθη ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἡ περὶ τὰ ποσὰ ἀσχολουμένη ἐπιστήμη. Καθαρῶς θεωρητικοὶ κλάδοι αὐτῆς εἶνε ἡ Ἀριθμητικὴ (ἡ κοινὴ ἢ εἰδικὴ Ἀριθμ. καὶ ἡ γενικὴ Ἀριθμ. ἢ Ἄλγεβρα), ἀσχολουμένη περὶ τὰ ἀριθμητικὰ ποσά, καὶ ἡ Γεωμετρία, ἐρευνῶσα τὰ ἐν χώρῳ ἐκτεινόμενα. Ἐφηρμοσμένη δὲ Μαθ. εἶνε ἡ μηχανικὴ καὶ ἡ ἀστρονομία καὶ ἄλλοι εἰδικώτεροι τῆς ἐπιστήμης κλάδοι (μετρολογία χρονολογία) ἐπὶ τῶν δεδομένων τῆς μαθηματικῆς στηριζόμενοι. Ὡς τεχνικὴ Μ. χαρακτηρίζονται κλάδοι τῆς Μαθηματικῆς ἐφηρμοσμένοι εἰς τὰς τέχνας καὶ ἄλλους πρακτικοὺς σκοπούς, οἷον ἡ ἐμπορικὴ λογιστική, ἡ περιγραφικὴ γεωμετρία, ἡ γεωδαισία, ἡ πρακτικὴ μηχανικὴ ἡ μηχανολογία, ἡ ὑδρομηχανική, ἡ ὀχυρωτική, ἡ πυροβολική, ἡ ναυτική, κτλ. Ἐπειδὴ τὰ πορίσματα τῆς μαθηματικῆς εἶνε ἀναμφισβήτητα, ἐγένοντο παροιμιώδεις αἱ φράσεις «μαθηματικὴ ἀλήθεια, ἀκρίβεια» κτλ.

μαθηματικός, ή, όν· mathématique, adj. ὁ ἀνήκων, ἀποβλέπων εἰς τὰ μαθηματικά, δηλ. ἀριθμητικήν, γεωμετρίαν, μηχανικήν, κτλ. ‖ αἱ μαθηματικαὶ ἐπιστῆμαι, les sciences mathématiques ; ‖ αἱ μαθηματικαὶ ἀλήθειαι, les

vérites mathématiques ; || τὰ μαθηματικά, les mathématiques ; || [οὐσ.] **μαθηματικός**, ὁ, ἡ· mathématicien, enne, κάτοχος τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης· || [κατ' ἐπέκτ.] **μαθηματικὸς**=γεωμέτρης, géomètre, n. m. π. χ. ὁ Νεύτων ὑπῆρξε μέγας μαθηματικός, Newton fût un grand géomètre.

μαθηματικῶς, [ἐπίρ.] mathématiquement, adv. κατὰ τρόπον μαθηματικόν, d'une manière mathématique.

μαθηματισμός, οῦ, ὁ· mathématisme, n. m. χαρακτὴρ μαθηματικός, caractère mathématique ; τὸ σύνολον τῶν μαθηματικῶν νόμων, ensemble des lois mathématiques ; || ὁ παγκόσμιος νόμος, εἶνε ἡ ἀνάγκη, ὁ μαθηματισμός, la loi de l'univers, c'est la nécessité, le mathématisme.

μαθημένος, η, ον· (μανθάνω), appris, e ; συνειθισμένος, accoutumé, ée ; habitué, ée ; πεπειραμένος, expérimenté, ée ; versé, ée ; ἐξησκημένος, exercé, ée.

μάθησις, εως, ἡ· τὸ μάνθάνειν, ἡ πρᾶξις αὐτὴ τοῦ μανθάνειν (τοῦ ἐκπαιδεύεσθαι, τοῦ γνωρίζειν τι), action d'apprendre (de s'instruire ; de connaître), ὅθεν μάθησις, le savoir ; ἡ παιδεία, instruction, n. f. ἡ γνῶσις (αἱ γνώσεις), connaissance(s), n. f. βλ. καὶ **ἐκπαίδευσις.**

μαθησιολογία, ας, ἡ· mathésiologie (μάθησις, ἐπιστήμη, science καὶ λόγος, discours), n. f. ἐπιστήμη τῆς διδασκαλίας ἐν γένει, science de l'enseignement en général.

μαθητάριον, ου, τό· μικρὸς μαθητής, petit écolier ; [καὶ ἐπὶ κακοῦ] μάγκας, χαμίνιον, gamin, n. m.

μαθητεία, ας, ἡ· τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ σπουδάζει τις, τὰ ἔτη τῶν σπουδῶν, années d'études ; ἡ ποιότης (ὅσον ἀφορᾷ τὴν μάθησιν) τοῦ μαθητοῦ, la qualité d' (de l')étudiant ; écolage, n. m. état d'écolier. § — [ἐπὶ τέχνης ἢ — πρακτική], apprentissage, n. m. ἤτοι τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ ὁ **μαθητευόμενος** διδάσκεται τὴν τέχνην.

μαθητευόμενος, η, ον· ὁ ὡς μαθητὴς μανθάνων τι, γενικῶς apprenti, e ; ὁ δόκιμος, ὁ ἄπειρος, πρωτόπειρος εἰσέτι, novice, adj. ὁ μαθητής, élève, n. m. βλ. καὶ **μαθητεία**· || — σαλπιγκτής, βλ. **δόκιμος**· || — (δόκιμος) μουσικός, élève musicien ; || — (δόκιμος) τυμπανιστής, élève tambour. § [οὐσ. ναυτ.] apprenti - marin, n. m. ou novice, n. m. τάξις ναυτῶν περιλαμβανομένη μεταξὺ τῶν ναυτῶν καὶ τῶν παίδων (mousses), σύγκειται δὲ ἐκ νεοσυλλέκτων ἀνδρῶν οἵτινες δὲν ἔχουσι ταξειδεύσει, ἢ ἐξ ἐθελοντῶν.

μαθητεύω, μέλ. εύσω· εἶμαι μαθητὴς (τινός), être élève (ἐκκλ. μαθητής, ὀπαδός, disciple) de ; être étudiant ; πηγαίνω εἰς τὸ σχολεῖον, être (aller) à l'école ; || διδάσκομαι, σπουδάζω, μανθάνω, étudier ; || [ἐπὶ τέχνης] εἶμαι μαθητής, μαθητευόμενος, être apprenti; faire son apprentissage. § [παθ. συνήθως τριτοπρ.] μαθητεύομαι, μέλ. θὰ μαθητευθῶ, ἀόρ. ἐμαθητεύθηκα· εἶμαι, καθίσταμαι, γίνομαι γνωστός, être connu (divulgué) ; διαδίδομαι, κοινολογοῦμαι, se divulguer ; devenir public ; || δὲν ἐμαθητεύθη τίποτε, rien n'a été connu ἢ rien n'a transpiré (μεταφ. = διαδίδομαι, ἐπὶ νέων ἢ μυστικῶν, γίνομαι γνωστός).

μαθητής, οῦ, ὁ· ὁ μανθάνων τι, καὶ γενικῶς ὁ σπουδάζων, ὁ διδασκόμενος ὑπὸ διδασκάλου, élève, n. m. ὀπαδὸς [ἐκκλησ. μαθητής], disciple, n. m. ὁ τοῦ σχολείου μαθητής, écolier, ère, n. ὁ σπουδαστής, étudiant, e, n. || οἱ μαθηταί του, ses élèves ; || οἱ μαθηταὶ τοῦ Σωκράτους, les disciples de Socrate ; || — τῆς τετάρτης τάξεως, élève de quatrième ; || οἱ μαθηταὶ [τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ], les disciples ; || — τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς, élève de l'école militaire ; || — τῆς ναυτικῆς σχολῆς, élève de l'école navale, παρ' ἡμῖν δόκιμος καλούμενος. § — (τεχνίτου), ὁ μανθάνων τέχνην τινά, apprenti, e ; ὁ μαθητευόμενος, ὁ διδασκόμενος, εἰς τέχνην τινά, élève, n. m.

μαθητικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν μαθητήν, d'écolier ; d'apprenti (εἰς τὸν μαθητευόμενον).

μαθητιῶ (άω), μέλ. άσω, ἐπιθυμῶ νὰ μάθω (νὰ ἐκπαιδευθῶ), avoir le désir (l'envie) d'apprendre (de s'instruire) ; || ἡ μαθητιῶσα νεολαία, la jeunesse des écoles.

μαθητολόγιον, ου, τό· βιβλίον (κατάλογος) εἰς ὃ εἶνε ἐγγεγραμμένοι οἱ μαθηταί, livre d'inscription des écoliers ; ὁ κατάλογος (τῶν μαθητῶν), registre, n. m.

μαθητός, ή, όν· ὃν δύναταί τις νὰ μάθῃ, (με)μαθημένος, appris, e; ὁ γνωστός, connu, e.

μαθητούδι, τό· [δημ.] μικρὸς μαθητής, petit écolier ; μικρὸς μαθητευόμενος, petit apprenti ; τὸ μαθητάριον. § [συνήθ. μεταφ.] ἀδαὴς περί τι, κοινῶς **ἀτζαμῆς**, mazette, n. f. σπουδαστής, σπουδάζων, μανθάνων εἰσέτι, écolier, ère, adj. ἀδαής, ἀμαθὴς (εἰς τὴν τέχνην), ignorant, e, adj.

μαθήτρια, ας, ἡ· τὸ θηλ. τοῦ μαθητής, élève, n. f. écolière, n. f. [ἐπὶ τέχνης], apprentie, n. f. βλ. καὶ **μαθητής.**

μαθίζω, [διάλ. Οἰνόης] δίδω μάθημα, διδάσκω, ὁδηγῶ.

μάθος, τό· [διάλ. Οἰνόης] ἡ μάθησις, συνήθεια.

μαθός, ή, όν· καὶ **μαθὼν** (μετοχ. τοῦ ἀορ. β' τοῦ μανθάνω), ὅστις ἔμαθε, qui a appris ; ὁ γνωρίζων τι, qui connaît quelque chose ; || [εὔχρ. **ἐν** τῇ φρ.] παθός, μαθός, en souffrant on apprend.

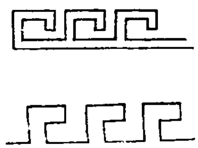
μαθράκα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης], ὁ **βάθρακας.**

μαῖα, ας, ἡ· ἡ «περὶ τὰς τικτούσας ἰατρὸς καὶ ὀμφαλοτόμος» Ἡσύχ. κοινῶς ἡ μαμμή, sage-femme, n. f. βλ. **μαιευτική.**

μαϊά, ᾶς, ἡ· βλ. **μαγιά.**

μαίανδρος ἢ **ἑλικοειδής,** méandre, n. m. καλεῖται ὁ ποταμὸς ἢ τὸ ποτάμιον οὗτινος ὁ ῥοῦς ἀποτελεῖ περιστροφὰς ἢ ἑλιγμούς· πᾶσα κάμψις καὶ στροφὴ ῥείθρου καλεῖται μαίανδρος,

τὸ τοιούτου εἴδους ῥεῖθρον ἐκλήθη οὕτως ἐκ τοῦ ποταμοῦ Μαιάνδρου τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὅστις ὡς γνωστὸν σχηματίζει πολλὰς περιστροφάς· ἐξ ἀναλογίας ἐκλήθη Μαίανδρος καὶ τὸ ἀρχιτεκτονικὸν ἑλικοειδὲς κόσμημα τὸ καλούμενον grecque συνιστάμενον ἐξ εὐθειῶν γραμμῶν τεμνομένων κατ' ὀρθάς, καθὼς καὶ πᾶν τὸ ἀποτελούμενον ἀπὸ περιστροφὰς ἢ ἑλιγμούς. § **μαίανδρος**, ὁ· κοινῶς ἡ γκρέκα. grecque (n.

f.) ou méandre. Κόσμημα συνιστάμενον ἐκ σειρᾶς ἐμπλεκομένων εὐθειῶν γραμμῶν, οὐσῶν πάντοτε παραλλήλων καὶ καθέτων μεταξύ των.

μαϊάτικος, η, ον· τοῦ μηνὸς μαΐου, du mois de mai ; || μαϊάτικο ψάρι, thon [jeune].

μαϊδανός, οῦ, ὁ· [δημ.] τὸ μακεδονῆσι· ἥμερον πετροσέλινον, persil, n. m.

μαιεύομαι, ξεγεννῶ, ἐξάγω τὸ τικτόμενον (περὶ τῆς μαίας λεγόμενον), accoucher, délivrer une femme.

μαίευσις, εως, ἡ· τὸ μαιεύειν, τὸ ἔργον τῆς μαίας, action d'accoucher (une femme) κοινῶς τὸ ξεγέννημα, accouchement, n. m. βλ. καὶ **μαιευτική**.

μαιευτήρ, ῆρος, ὁ· καὶ **μαιευτής**, κοινῶς ὁ **μάμμος**, ὁ βοηθῶν εἰς τὴν μαίευσιν (τὸ ξεγέννημα), accoucheur, n. m. celui qui aide à l'accouchement (à naître); βλ. καὶ **μαιευτική**.

μαιευτήριον, ου, τό· δημόσιος κλινικὴ ἔνθα τίκτουσιν αἱ ἄποροι, maison (clinique) d'accouchement ; établissement obstétrique ; [ἐν Παρισίοις] maternité, n. f. βλ. **μαιευτική**.

μαιευτής, ὁ· βλ. **μαιευτήρ**.

μαιευτική, ῆς, ἡ· (ἐνν. τέχνη)· κοινῶς ἡ **μαμμική**, ἡ πρᾶξις τοῦ μαιεύειν (ξεγεννᾶν), art des accouchements, obstétrique (sté-trik) (ἐκ τοῦ λατ. obstetrix, accoucheuse), n. f. qui appartient à l'art des accouchements ; κατάστημα μαιευτικῆς=μαιευτήριον, établissement obstétrique. Μαιευτικὴ καλεῖται ἡ ἐπιστήμη ἥτις ἀντικείμενον ἔχει τὰ φαινόμενα τῆς κυήσεως, τοῦ τοκετοῦ καὶ τῆς λοχείας, τά τε φυσιολογικὰ καὶ τὰ τυχὸν παθολογικά, διδάσκουσα καὶ τὴν κατὰ τούτων ἐπιστημονικὴν ἐπέμβασιν. Καὶ εἶνε μὲν ἡ μαιευτικὴ συναφὴς πρός τε τὴν παθολογίαν καὶ τὴν χειρουργικήν, ἀλλ' ὡς περιλαμβάνουσα καὶ ἀντικείμενα μὴ ἀναγόμενα εἰς ταύτας, ἀποτελεῖ παρὰ ταύτας τρίτον κλάδον τῆς καθόλου ἰατρικῆς. Ὡς πρακτικὴν τέχνην διὰ τὴν ἐν φυσιολογικαῖς περιστάσεσι περιποίησιν τῶν τικτουσῶν καὶ λεχῶν ἤσκουν ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων καὶ ἀσκοῦσι πάντοτε τὴν μαιευτικὴν αἱ μαῖαι, γυναῖκες αἵτινες σήμερον παιδεύονται τὰς ἀπαραιτήτους εἰς τὸ ἔργον των πρακτικὰς γνώσεις ἐν εἰδικοῖς καταστήμασι, τοῖς μαιευτηρίοις, καὶ δοκιμαζόμεναι λαμβάνουσιν ἄδειαν παρὰ τῆς πολιτείας πρὸς ἐνάσκησιν τῆς μαιευτικῆς. Ἐν δυσχερέσιν ὅμως περιστάσεσι καὶ παθολογικαῖς ἐπιπλοκαῖς ἐπιβάλλεται εἰς τὰς μαίας ὑπὸ τοῦ νόμου νὰ προσκαλῶσιν ἐπιστήμονα μαιευτῆρα.

μαιευτικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν, ἀνήκων ἢ κατάλληλος πρὸς τὸ μαιεύειν (ξεγεννᾶν), qui concerne l'accouchement ; habile à accoucher ; d'accouchement ; obstétrical, ale, aux (obs-té-trikal), adj. [χειρουρ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μαίευσιν, qui a rapport aux accouchements ; μὲ τὴν μαιευτικήν, à l'obstétrique ; || μέθοδοι μαιευτικαί, procédés obstétricaux.

μαιευτικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τὸν τρόπον τῆς μαίας, comme une (ἢ en) sage-femme ; || κατὰ τρόπον μαιευτικὸν (τῆς μαιευτικῆς), d'après l'art obstétrical, d'après l'obstrétrique.

μαιεύτρια, ας, ἡ· μαῖα, ἡ· accoucheuse, n. f. συνήθως ὅμως λέγεται sage-femme.

μαιεύω, μέλ. εύσω, κοινῶς ξεγεννῶ γυναῖκα τινά, accoucher une femme ; βλ. **μαιευτικὴ** καὶ **μαιεύομαι**.

μαϊμοῦ, ἡ· [δημ.] (ἀπὸ τοῦ μιμῶ-οῦς), πίθηκος, ου, ὁ· καὶ **πίθηξ**, ηκος, ὁ· singe, n. m. [ἡ θηλ.] guenon, n. f. femelle du singe ; [κατ' ἐπέκτασιν] γυνὴ λίαν ἄσχημη, femme très laide ; || μαϊμοῦ μακρόουρος, singe longicaude, ἡ μαϊμοῦ μὲ μακρυὰν οὐράν, κερκοπίθηκος. § [ἐπὶ ἀνδρὸς ὑβρ.] sapajou, n. m. petit homme laid et ridicule.

μαϊμουδίζω, μέλ. ίσω, [δημ.] μιμοῦμαι τὸν πίθηκον (μαϊμοῦν), imiter le singe, πιθηκίζω, singer.

μαϊνάρω καὶ μαηνάρω, [δημ. ναυτ.] καταβιβάζω, amener tout bas ; μαϊνάρω βάρκα (λέμβον)· βλ. **χαλάω-ῶ**, **καταιβάζω**.

μαινάς, άδος, ἡ· (μαίνομαι), ἡ μαινομένη, τρελλή, μανιώδης, femme échevelée, furieuse, lascive, passionnée ; μαινάς, ménade, n. f. ἡ βάκχη, bacchante, n. f. ἡ βακχικῶς ἐνθουσιῶσα· **μαινάδες** ἐκαλοῦντο αἱ τὸν Διόνυσον συνοδεύουσαι γυναῖκες, ὡς μαινόμεναι.

μαίνη, ης, ἡ· καὶ

μαινίς, ίδος, ἡ· mendole, n. f. μικρὸς θαλάσσιος ἰχθύς, ὅστις τρώγεται ἀλατισμένος, ἐκ τοῦ γένους τῆς ἀφύης, anchois, κοινῶς **χαψί**.

μαίνομαι, παθ. μέλ. μανήσομαι, ἀόρ. ἐμάνην (ἰδ. ἐπὶ προσώπων), κυριεύομαι ὑπὸ μανίας, être en furie ; τρελλαίνομαι κάμνω ὡς τρελλός, εἶμαι (ἢ γίνομαι) τρελλὸς (μανιώδης), être fou (furieux); [συνεκδ.] παραφέρομαι, se démener ; λυσσῶ ἐξ ἀγρίας ὀργῆς, faire rage; λυσσῶ, rager.

μαίνουλα, ἡ· [δημ.] καὶ

μαινοῦλι, τό· [δημ.] βλ. **μαινίς**.

μαϊορδόμος, ου, ὁ· [ξεν.] ἀρχιτρίκλινος ἡγεμόνων, majordome, n.m. ἦτο ἐν τῷ φραγκικῷ βασιλείῳ ἐπὶ τῶν Μεροβιγγείων τὸ ἀνώτατον ἀξίωμα ἐν τῇ Αὐλῇ καὶ τῷ Κράτει. Ὁ ἀρχιτρίκλινος ἦτο ἐπιμελητὴς τῶν βασιλικῶν

ἀνακτόρων, ἴσως δὲ καὶ τῶν βασιλικῶν κτημάτων, ἀντιπροσώπευεν ἐν ἀνάγκῃ τὸν βασιλέα, πολλάκις δὲ ἐπὶ ἀδυνάτων ἢ ἀνηλίκων βασιλέων διεξῆγεν ὁλόκληρον τὴν διοίκησιν, δι' ὃ καὶ διωρίζετο ὁ ἀρχιτρίκλινος ἐκλεγόμενος ὑπὸ τῶν εὐγενῶν. Τοιοῦτος πανίσχυρος ἀρχιτρίκλινος ὑπῆρξε Πιπῖνος ὁ πρεσβύτερος ἐπὶ Δαγοβέρτου τοῦ Α', βραδύτερον ὁ Πιπῖνος Ἐριστάλ, ὑπὸ τῶν χρονογράφων καλούμενος quasi rex (ὡσεὶ βασιλεύς), Κάρολος ὁ Μαρτέλλος, κλπ. Τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχιτρικλίνου κατηργήθη τῷ 752 κατὰ τὴν ἐκθρόνισιν Χιλδερίχου τοῦ Γ'.

μάϊος, ου, ὁ [καὶ δημ. μάης] mois de mai; le mai ; ὁ πέμπτος μὴν τοῦ ἔτους ἔχων 31 ἡμέρας. Κατὰ τὸ πρῶτον τρίτον τοῦ Μαΐου ὁ ἥλιος εὑρίσκεται ἐν τῷ ζῳδίῳ τοῦ Ταύρου, κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ τρίτα ἐν τῷ τῶν Διδύμων. Ἐπεκλήθη οὕτως ἀπὸ τῆς Ῥωμαϊκῆς θεᾶς Maja, προσωποποιήσεως τῆς ἀκμαζούσης κατὰ τὸ ἔαρ φύσεως· || τὴν πέμπτην μαΐου, le cinq mai ; || τὸν κόκκινο μάη [φρ. παροιμ.], aux calendes grecques. § μάης, στέφανος ἐξ ἀνθέων κατασκευαζόμενος τὴν πρώτην τοῦ μηνὸς μαΐου (κρεμώμενος συνήθως εἰς τοὺς ἐξώστας ἢ τὰς ἐξωθύρας τῶν οἰκιῶν), couronne (guirlande; bouquet) de fleurs cueillies le premier jour du mois de mai ; || πιάνω τὸν μάη, cueillir le mai. § [μεταφ.] ἡ ἄνοιξις, printemps, n. m. ὁ ἀπρίλιος, avril ; || ὁ μάϊος τοῦ βίου μου, le printemps de ma vie ; l'avril de mes jours.

μαΐστρα, ας, ἡ· [δημ. ναυτ.] βλ. **μεγίστη**, grand'voile, n. f. || γλίζα τῆς μαΐστρας, βλ. **ἡμιόλιον**.

μαΐστράλι, τό· καὶ

μαΐστρος, ου, ὁ· [ξεν.], ἄνεμος βορειοδυτικός, vent de nord-ouest ; maestral (προφ. mistral) ; βλ. **σκίρων**, καὶ **ἄνεμος** (διεύθυνσις).

μαΐστροτραμουντάνα, ἡ· [δημ.] [vent de] nord-nord-ouest; βλ. **ἄνεμος** (διεύθυνσις).

μακαρᾶς, ὁ· [δημ.] poulie, n. f. βλ. **τρόχιλος**. § —, ἡ χουβαρίστρα, bobine, n. f. ἄτρακτος, pelote, n. f.

μακάρι, [δημ. ἐπίρ.] εὐχτικόν, ἀντὶ τοῦ **εἴθε**, ἄνποτε, ἄμποτε = νὰ δώσῃ ὁ Θεός, Dieu fasse ; Dieu veuille ; plût à Dieu ; || μακάρι νὰ ἔλθῃ, Dieu fasse qu'il vienne ; || μακάρι νὰ τὸ ἤθελε ! ah s'il le voulait ! || μακάρι νὰ ἦνε ἔτσι, plaise à Dieu qu'il en soit ainsi ; || [ἀπολ.] μακάρι ! Dieu le veuille ! ainsi soit -il, ἔστω ! § καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει, ἔστω καὶ ἄν, dans le cas même que ; || θὰ τὸ κάμω (θὰ φύγω), μακάρι νὰ σκάσῃ, dût-il en crever, je le ferai (je partirai) ; || θὰ τὸ εἰπῶ μακάρι νὰ θυμώσῃ, dût-il se fâcher (ἔστω καὶ ἄν), je le dirai.

μακαριά, ἡ· [διάλ. Καρπάθου] = τὸ προσφερόμενον δωρεὰν ὡς ἐλεημοσύνη (ἀρχαῖον **μακαρία**).

μακαρία, ας, ἡ· παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, βρῶμα (φαγητόν), ἐκ ζωμοῦ καὶ ἀλφίτων, Ἡσυχ. ἐξ οὗ καὶ ἡ νεωτέρα μακαρία (κοινῶς μακαριὰ) περὶ τοὺς νεκρούς, repas funèbre ; ἐκ τούτου καὶ τὰ κόλλυβα, aumône, n. f.

μακαρίζω, μέλ. ίσω, εὐδαιμονίζω, ζηλῶ, εὐτυχίζω, féliciter ; θεωρῶ τινα ὡς μακάριον, εὐτυχῆ, estimer (croire, proclamer) heureux ; || μηδένα πρὸ τοῦ τέλους μακάριζε [παροιμ.], la fin loue la vie et la nuit le jour ; || σᾶς μακαρίζω, je vous en félicite. § —, καθιστῶ τινα μακάριον, εὐτυχῆ, rendre bienheureux; || ὁ Θεὸς νὰ τὸν μακαρίσῃ, Dieu veuille avoir son âme.

μακάριος, ος καὶ α, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ εὐδαίμων, εὐτυχής, heureux, euse ; bienheureux, euse ; **εὐτυχής**, fortuné, ée ; || μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, bienheureux sont les miséricordieux ; || ὁ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει, d'heureuse mémoire ; || — ὁ κατέχων, bienheureux celui qui possède ; [λατ. beatus possidentum] ; || [ὑπερθ.] μακαριώτατος, ὁ [ὡς τίτλος ἀρχιερέως], très saint (ἁγιώτατος), sa béatitude le; βλ. καὶ **μακαριότης**· || —, [περὶ τῶν τεθνεώτων] ὁ **μακαρίτης**.

μακαριότης, ητος, ἡ· ἡ **εὐτυχία**, εὐδαιμονία, béatitude. n. f. félicité, n. f. || [καὶ ὡς τίτλος] ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης, Sa béatitude ; ἡ Ἁγιότης του, Sa sainteté. Μακαριότης εἶνε τίτλος τῶν Πατριαρχῶν, πλὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ (φέροντος τὸν τίτλον Παναγιότης, Παναγιώτατος), οἵτινες προσφωνοῦνται Μακαριώτατοι ἢ Μακαριότητες· ὁμοίως καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου· ἀντιστοιχεῖ δὲ πρὸς τὸν λατινικὸν τίτλον Beatitudo, ὅστις ἀποδίδεται τῷ Πάπα.

μακαρισμός, οῦ, ὁ (μακαρίζω), τὸ μακαρίζειν, εὐδαιμονίζειν, κηρύττειν τινὰ ὡς μακάριον, εὐδαίμονα, εὐτυχισμός, béatitude, n. f. félicitation, n. f. || οἱ μακαρισμοί, les béatitudes évangéliques.

μακαριστός, ή, όν· ὁ νομιζόμενος εὐδαίμων, εὐτυχής, estimé heureux ; ὃν δύναταί τις νὰ μακαρίσῃ, νὰ θεωρήσῃ ὡς εὐδαίμονα.

μακαρίτης, ου, ὁ· ὁ μακάριος, feu, n. m. ὁ τεθνεώς, ὁ νεκρός, défunt, n. m. (θηλ. ἡ **μακαρῖτις**, feue, défunte); ὁ τῆς μακαρίας (εὐδαίμονος) λήξεως, ὁ τῆς ὁσίας μνήμης (Συνέσ.) d'heureuse mémoire ; || ὁ μακαρίτης, le défunt ; || ὁ μακαρίτης πατήρ μου, feu mon père; || ἡ μακαρῖτις [δημ. ἡ **μακαρίτισσα**] μήτηρ μου, feu ma mère ; ma feue mère ; || ἡ μακαρῖτις βασίλισσα, feu la reine ; la feue reine.

μακαριωνυμία, ας, ἡ· canonisation, n.f. τὸ καθιστᾶν τινὰ μακάριον, τὸ κατατάσσειν μεταξὺ τῶν ἁγίων.

μακαρίως, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον μακάριον, μετὰ μακαριότητος, avec béatitude ; béatement, adv. heureusement, adv.

μακαρόνια, τά· [ξεν.] macaroni, n. m. ζύμη ἐξ ἀλεύρου σχηματιζομένη εἰς ἐπιμήκεις λεπτοὺς σωλῆνας.

μακαρονίζω, μέλ. ίσω· χρῶμαι μακαρονισμῶν, se servir de macaronismes.

μακαρονικός, ή, όν· macaronique, adj. ἀσυνήθης ἀνάμιξις, βλ. **μακαρονισμός**.

μακαρονισμός, οῦ, ὁ· macaronisme, n.m. σημαίνει παρ' ἡμῖν τὴν ἀηδεστάτην ἀνάμιξιν ἀσυνήθων νῦν ὅλως ἀρχαίων λέξεων καὶ φράσεων ἐν τῷ εἰς τὸ κοινὸν ἰδίωμα γεγραμμένῳ λόγῳ. Τὸν ὅρον τοῦτον παρελάβομεν παρὰ τῶν Εὐρωπαίων, παρ' οἷς σημαίνει ἀναλόγως τὴν τοιαύτην ἀνάμιξιν τῆς λατινικῆς μετά τινος τῶν νεωτέρων γλωσσῶν, ὁποία π. χ. γίνεται ἐν τῷ τρίτῳ ἐμβολίῳ τοῦ «κατὰ φαντασίαν ἀσθενοῦς» τοῦ Μολιέρου.

μακάσι, τό· [δημ.] ἡ δοκίς, solive, n. f. βλ. καὶ **ζευκτόν**, ferme.

μακάσα (ἡ) τῆς στέγης, [δημ.] βλ. **ζευκτόν**, ferme, n. f.

μακάτι, τό· [ξεν.] τὸ κάλυμμα, σκέπασμα τοῦ ἀνακλίντρου (σοφᾶ, πολυθρόνας, κτλ.), couverture (f.) (dessus) de sopha (de fauteuil).

μακεδονῆσι, τό· ὁ μαϊδανός, persil, n.m. ταὐτόσημον τῷ χαιρέφυλλον· τοῦτο φύεται ἐν Μακεδονίᾳ ἐν ἀποκρήμνοις τόποις· «Διοσκουρ. Αὐτὸ εἶνε κυρίως τὸ ἥμερον ἢ κηπευτὸν μικρόν», τὸ σέλινον καὶ ἰδ. πετροσέλινον.

μακελεῖον, τό· βλ. **μακελλεῖον.**

μάκελλα, ης, ἡ· houe, n. f. τὸ **τσαπίον**, καὶ κοινῶς ἡ **τσάπα**, δι' ἧς ἀναδεύουσι τὸν πηλὸν ἢ σκάπτουσι τὰς μαλακὰς γαίας, sape, n. f. (βλ. **τσάπα**)· ὑπάρχουσι διαφόρων εἰδῶν· βλ. καὶ **ἄμη.**

μακελλάρης, ἡ, ὁ· [δημ.] (τουρκ. κασάπης καὶ κοινῶς παρ' ἡμῖν **χασάπης**), ὁ κρεωπώλης, boucher, n. m.

μακελλικός, ή, όν· κρεωπωλικός, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ μακελλεῖον, εἰς τὸν μακελλάρην (κρεωπώλην), de boucher.

μακελλεῖον, ου, τό· κοινῶς **μακελλειό**, τὸ **κρεωπωλεῖον**, boucherie, n. f. (τουρκ. χασάπικον, παρ' ἡμῖν κοινῶς **χασάπικο** καὶ **χασαπιό**); κατάστημα ἢ τόπος ἐν ᾧ σφάζουσι, τὸ σφαγεῖον, boucherie, n. f. [μεταφ.] ἡ σφαγή, massacre, n. m. carnage, n. m.

μακίς, ίδος, ἡ· maquette, n. f. (ἐκ τοῦ μᾶκος ἀντὶ μῆκος, ὡς ἐκτεινομένης τῆς maquette, κατὰ μῆκος)· χαλυβδίνη ῥάβδος ἔχουσα σχῆμα ἐπιμήκους κολούρου τετραγωνικῆς πυραμίδος, διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἐλασμάτων τῶν ἀγχεμάχων ὅπλων καὶ κανννῶν· || διπλῆ μακίς, maquette double.

μάκραιμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ [ἐπι[μήκυνσις, allongement, n. m.

μακραίνω, [δημ.] βλ. **μακρύνω.**

μακράν! [ἐπίρ.] (κυρίως αἰτ. τοῦ θηλ. τοῦ μακρός), εἰς μακρυνὸν μέρος, μακρυά, εἰς μακρὰν ἀπόστασιν, loin, au loin, dans le lointain; || — τῆς πόλεως, loin de la ville; || βλέπει μακράν, il voit loin (κυρίως καὶ μεταφ.)· || δύο βήματα μακρὰν (ἡμῶν), à deux pas (de nous); || εἶνε ἀκόμη μακράν; y a-t-il loin encore? || πόσον μακρὰν εἶνε ἀπ' ἐδῶ ἕως; combien y a-t-il d'ici à? || — οἱ βέβηλοι! loin d'ici les profanes; || εἶσαι πολὺ μακράν, vous n'y êtes pas; vous êtes loin (de connaître; de deviner); || [καὶ ἀπολυτ.] μακράν! loin d'ici! au large! βλ. ἀνοικτὰ καὶ μακρυά.

μακραύχην, ενος, ὁ· καὶ **μακραύχενος,** ος, ον· ὁ ἔχων μακρὸν αὐχένα, au long cou; ὁ μακρολαίμης, longicol, e, adj.

μακρηγορία, ας, ἡ· μακρὸς καὶ ἐκτεταμένος (διεξοδικὸς) λόγος (ἀγόρευσις), prolixité, n. f. ἐκτενής, διεξοδικὸς λόγος, discours prolixe; μακρηγορία, diffusion (f.) [de style; de langage]; περιττολογία, verbosité, n. f. βλ. καὶ **μακρολογία.**

μακρήγορος, ος, ον· ὁ λαλῶν, ὁμιλῶν πολὺ διεξοδικῶς, prolixe, adj. μακρόλογος, σχοινοτενής, διεξοδικός, diffus, e, adj. περιττολόγος, verbeux, euse.

μακρηγορῶ (έω), μέλ. ήσω (ἀγορεύω), ὁμιλῶ διεξοδικῶς ἢ ἐπὶ πολὺν χρόνον, parler longuement; être prolixe (diffus; verbeux); verbiager; || ἵνα μὴ μακρυγορῶμεν, pour ne pas être trop long.

μακρινάρι καὶ **μακρυνάρι**, τό· [δημ.] οἴκημα ἐπίμηκες, bâtiment oblong. § ὁ διάδρομος, κοινῶς ἡ γαλαρία, couloir, n. m. corridor, n. m. galerie, n. f. § [ναυτ.] —, ταινία τῆς ἐσχάρας, longrine, n. f. βλ. καὶ **μακροστήλιον**, longrine, n. f.

μακρινὸς καὶ **μακρυνός**, οῦ, ὁ· ἀφεστηκώς, ὁ μακρὰν εὑρισκόμενος, lointain, e; ἀπομεμακρυσμένος, η, ον· éloigné, ée; **ἐπιμήκης**, ης, ες, long, longue; || — **τόπος**, pays lointain (éloigné); || μακρινὸν ταξεῖδι (ταξίδι), long voyage; voyage de long cours; || [μεταφ.] τὸ μακρινὸ ταξίδι [=ὁ θάνατος], le grand voyage [=la mort]; || **μὲ μακρινὴν προθεσμίαν**, à long terme (=μακροπρόθεσμος)· || **εἴμεθα** μακρινοὶ συγγενεῖς, nous sommes parents mais de loin.

μακρό ἢ **μακρ**, macro ἢ macr, προσυνθετικὸν σημαῖνον μακρὸς ἢ μέγας, préfixe qui signifie long ou grand (ἐκ τοῦ ἑλλ. **μακρός**).

μακρόβιος, ος, ον· (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ ζῶν πολὺν χρόνον, qui vit longtemps; de longue vie; [διδ.] macrobien, enne, adj. || **μακρόβιος**, macrobite, adj. λέγεται διὰ τὰ ὄντα τῶν ὁποίων ἡ ζωὴ ὑπερβαίνει αἰσθητῶς τὴν διάρκειαν τοῦ μέσου ὅρου τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς ἕκαστον εἶδος καὶ εἰς τὰς σχετικὰς περιπτώσεις· [ούσ.] un macrobite.

μακροβιότης, ητος, ἡ· macrobie (μακρὸς καὶ βίος, vie), n. f. ἐξαιρετικὴ μακρὰ διάρκεια τοῦ βίου, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν **μακροζωΐαν** (longévité), ἥτις σημαίνει τὴν κανονικὴν διάρκειαν, τὴν συνήθη, ἀλλὰ μεταβλητὴν ἀναλόγως τοῦ βίου, τῶν εἰδῶν, τῶν γενῶν καὶ τῶν συνθηκῶν τῆς ὑπάρξεως.

μακροβίοτος, ος, ον· ὁ **μακρόβιος.**

μακροβίωσις, εως, ἡ· ἡ **μακροβιότης.**

μακροβιωτική, ῆς, ἡ· macrobiotique (ῥίζα μακροβιότης), ἡ τέχνη τοῦ ἐπιμηκύνειν τὸν βίον διὰ τῆς τηρήσεως ὑγιεινῶν τινῶν κανόνων, art de prolonger la vie en observant certaines règles d'hygiène.

μακροβοῦτι, τό· [δημ.] plongeon, n. m.

τὸ ἀναδύεσθαι ἐκ τῆς θαλάσσης ὅσον τὸ δυνατὸν μακρὰν τοῦ τόπου τῆς καταδύσεως (μακρὰν-βουτῶ)· βλ. **κατάδυσις** καὶ **βουτιά**.

μακροβραχιόνιος, ος, ον· ὁ ἔχων μακροὺς βραχίονας· π. χ. μακροβραχιόνιος στομίς, buade (mors); σύστημα στομίδος ἧς οἱ βραχίονες (ἢ λύχοι) εἰσὶν ὑπερβαλλόντως ἐπιμήκεις, χρήσιμος διὰ λίαν σκληρογνάθους καὶ ὑψαύχενας ἵππους.

μακρογένειος, ος, ον· καὶ κοινῶς

μακρογένης, νη, ὁ· [δημ.] ὁ ἔχων μακρὸν γένειον ἢ μακρὰν γενειάδα, ὁ **βαθυγένειος**, qui a une longue barbe; καὶ βαθυπώγων, μακροπώγων.

μακρογλωσσία, ας, ἡ· macroglossie, n. f. [παθολ.] ὑπερβολικὴ ἀνάπτυξις τῆς γλώσσης, développement exagéré de la langue; [καὶ ὁ πάσχων ἐκ ταύτης λέγεται **μακρόγλωσσος**]. Μακρογλωσσία ἢ γλωσσοκήλη· συγγενής, σπανιώτερον δὲ ἐκ χρονίας φλεγμονῆς ἐπερχομένη, ὑπερμεγέθυνσις τῆς γλώσσης, καθ' ἣν αὕτη ἐπεκτείνεται μᾶλλον ἢ ἧττον καὶ ἔξω τοῦ στόματος· ἀναπτύσσεται ἄλλοτε ταχέως καὶ περιοδικῶς, ἄλλοτε βραδέως καὶ συνεχῶς, δυσχεραίνει δὲ σημαντικῶς τὴν λαλιάν, τὴν μάσησιν τὴν κατάποσιν. Τὸ ἐξέχον μέρος δύναται νὰ ἀποτμηθῇ διὰ μαχαιρίου ἢ γαλβανοκαυστικῶς.

μακρόγλωσσος, ος, ον· macroglosse, adj. ὁ ἔχων μακρὰν γλῶσσαν, qui a une langue très longue; βλ. καὶ μακρογλωσσία.

μακροδακτυλία, ας, ἡ· macrodactylie, n. f. [ἰατρ.] ὑπερβολικὴ ἀνάπτυξις τῶν δακτύλων, développement excessif des doigts.

μακροδάκτυλος, ος, ον· ὁ ἔχων μακροὺς δακτύλους, qui a de longs doigts; [διδ.] macrodactyle, adj. qui a de longs doigts ou de longs appendices en forme de doigts.

μακροδιαγώνιος, ἡ· ἡ μακροτέρα τῶν δύο διαγωνίων τοῦ ῥόμβου, la grande diagonale d'un rhombe; ἡ ἑτέρα καλεῖται **βραχυδιαγώνιος**.

μακρόδους, οντος, ὁ καὶ ἡ· ὁ ἔχων μακροὺς ὀδόντας, qui a de longues dents; [ζωολ.] macrodonte.

μακροζωΐα, ας, ἡ· τὸ ζῆν πολλὰ ἔτη, longévité, n. f. βλ. μακροβιότης.

μακροημέρευσις, εως, ἡ· παράτασις ἡμερῶν, μακρὸς βίος, μακροζωΐα, longévité, n. f.

μακροημερεύω, μέλ. εύσω, εἶμαι μακροχρόνιος, ζῶ πολλὰ ἔτη, vivre longtemps; || [μεταβ.] παρέχω μακρὸν βίον, accorder une longue vie (de longs jours); π. χ. ὅπως ὁ Θεὸς χαρίσηται αὐτοὺς ταῖς ἁγίαις αὐτοῦ Ἐκκλησίαις σώους, ἐντίμους, μακροημερεύοντας» Ἰωάνν. Χρυσόστομος.

μακροήμερος, ος, ον· ὁ ἐπὶ πολὺ ζῶν, qui vit longtemps; ὁ πολλὰς ἡμέρας διαρκῶν, qui dure longtemps.

μακρόθεν, [ἐπίρ.] ἀπὸ μακράν, de loin, ἀπὸ μακρυνοῦ τόπου· || τὸν εἶδα ἀπὸ μακράν, je l'ai vu de loin.

μακρόθριξ, τριχος, ὁ καὶ ἡ· ἔχων μακρὰς τρίχας, qui a de longs cheveux (poils); || [διδ.] macrocome, adj. μακρόκομος· [φυσ. ἱστ.] macrothrix, n. m.

μακροθυμία, ας, ἡ· ἡ ἀναβολὴ τῆς ὀργῆς (ἀντίθ. τῷ ὀξυθυμίᾳ), longanimité, n. f. ἡ ἐπιείκεια, φιλανθρωπία, clémence, n. f. (τοῦ Θεοῦ)· καὶ ἐν γένει ἡ ὑπομονή, patience, n. f. ἡ **μακροθυμία** (longanimité) εἶνε εὐγενὴς ἐπιείκεια ἥτις ὑπομένει μετὰ καρτερίας τὰ σφάλματα τῶν ὑποδεεστέρων ἢ καὶ τῶν ἰδίων ἑαυτοῦ παθημάτων· ἐπίσης **μακροθυμία** εἶνε καὶ αὐτὴ ἡ πρᾶξις εὐγενοῦς ὑπομονῆς, acte d'une noble patience; || ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἁμαρτωλούς, la longanimité de Dieu envers les pécheurs; || ἡ μακροθυμία τῶν πριγκήπων, la longanimité des princes.

μακρόθυμος, ος, ον· ὁ γινώσκων ν' ἀναβάλλῃ καὶ ἐμποδίζῃ τὴν ὀργὴν (ἀντίθ. τῷ ὀξύθυμος), longanime, n. m. ὁ ἔχων μακροθυμίαν, qui a de la longanimité; ὁ ἐπιεικής, οἰκτίρμων, clément, e, adj. καὶ ἐν γένει ὁ ὑπομονητικός, patient, e; ὁ ἀνεκτικός, tolérant, e.

μακροθυμῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀναβάλλω τὴν ὀργὴν (ἀντίθ. τῷ ὀξυθυμέω), εἶμαι μακρόθυμος. ἔχω μακροθυμίαν, avoir de la longanimité (de la patience); εἶμαι ὑπομονητικός, être patient; ὑποφέρω, ὑπομένω (ἐπί τινι), patienter.

μακροθύμως, [ἐπίρ.] μετὰ μακροθυμίας, avec longanimité; longanimement, adv. ἀνεκτικῶς, ὑπομονητικῶς, patiemment, adv.

μακρόκαρπος, ος, ον· ὁ ἔχων μακρὸν καρπόν, [βοτ.] macrocarpe, adj. qui a de longs fruits.

μακροκατάληκτος, ος, ον· ὁ εἰς μακρὰν συλλαβὴν καταλήγων, terminé en syllabe longue; οὗτινος ἡ τελευταία συλλαβὴ εἶνε μακρά, dont la dernière syllabe est longue.

μακροκαταληξία, ας, ἡ· τὸ καταλήγειν εἰς μακρὰν συλλαβήν, la terminaison en syllabe longue.

μακροκαταληκτῶ (έω), [γραμμ.] καταλήγω, τελειώνω εἰς μακρὰν συλλαβήν, se terminer en syllabe longue.

μακρόκαυλος, ος, ον· [βοτ.] ὁ ἔχων μακρὸν καυλόν, qui a une longue tige, longicaule, adj.

μακρόκερκος, ος, ον· ὁ κέρκον ἔχων μῆκος ἔχουσαν, ὁ ἔχων μακρὰν οὐράν, qui a une longue queue; [ζωολ.] macrocerque, adj.

μακρόκερως, ως, ων· ὁ ἔχων μακρὰ κέρατα, qui a les cornes longues; || [ζωολ.] longicorne, adj. macrocère, adj.

μακροκεφαλία, ας, ἡ· macrocéphalie, n. f. [ἰατρ.] ὑπερβολικὴ ἀνάπτυξις τῆς κεφαλῆς, développement excessif de la tête.

μακροκέφαλος, ος, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ ἔχων μακρὰν κεφαλήν, qui a une longue tête; [ζωολ.] macrocéphale, adj.

μακρόκομος, ος, ον· ὁ τρέφων μακρὰν κόμην, qui a une longue chevelure; macrocome, adj.

μακροκομῶ (έω), μέλ. ήσω, τρέφω μακρὰν κόμην, avoir une longue chevelure.

μακρόκορμος, ος, ον· ὁ ἔχων μακρὸν κορμόν, qui a un long corps (élancé, ée); || μακρόκορμος ἵππος (ἢ διατεταμένος τὸν κορμόν), cheval élancé, οὗτινος ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τῶν ὀπισθίων ποδῶν εἶνε λίαν μακρά.

μακρόκωλος, ος, ον· ὁ ἔχων μακρὰ κῶλα (μέλη), qui a de longs membres, aux longs membres.

μακρολαίμης, ισσα, ικον· ὁ ἔχων μακρὸν λαιμόν, qui a un long cou; longicol, e, adj. ὁ μακροτράχηλος, μακραύχην, γερανίας (ἀπαράλλακτον μὲ τὸ γαλλ.) (qui a un) cou de cigogne (; de grue).

μακρόλαιμος, ος, ον· βλ. μακρολαίμης·

μακρόλοβος, ος, ον, ὁ ἔχων μακρὸν λοβὸν (φλοῦδαν), aux longues cosses.

μακρολογία, ας, ἡ· macrologie, n. f. [ῥητορ.] ὑπέρμετρος μακρότης ἐν τῇ ὁμιλίᾳ, longueur démesurée dans le discours; καὶ ἐν γένει φράσις ὑπερμέτρως μακρά, phrase démesurément longue; ἡ μακρά, διεξοδικὴ ὁμιλία (ἀντίθ. τῷ **περίφρασις**). ἡ μακρηγορία, prolixité, n. f. περιττολογία, verbosité, n. f. superfluité de paroles; περιττολογία, πολυλογία, verbiage, n. m. abondance de paroles inutiles.

μακρολόγος, ος, ον macrologue, adj. ὁ λέγων πολλά, ὁ ὁμιλῶν διεξοδικῶς, ὁ μακρήγορος, prolixe, adj. βλ. **μακρολογία**· περιττολόγος, verbeux, euse, adj. σχοινοτενής, diffus, e, adj.

μακρολογῶ (έω), μέλ. ήσω· ὁμιλῶ, λαλῶ πολλά, μακρηγορῶ, parler en long, être prolixe; verbiager.

μακρομάλλης, ὁ· ὁ ἔχων μακρυὰ μαλλιά, qui a des cheveux longs; βλ. **βαθύκομος.**

μακρόμαλλος, ος, ον· ὁ ἔχων μακρὸν μαλλόν, qui a le poil long; qui a la laine longue; || ἐπίσης ὁ μακρομάλλης.

μακρομάνικος, ος, ον· ὁ ἔχων μακρυὰ μανίκια (χειρίδας), à longues manches.

μακρομέλεια, ας, ἡ· macromélie, n. f. [ἰατρ.] ὑπέρμετρος ἀνάπτυξις μέλους τινός, développement excessif d'un membre.

μακρομεσοκύνιος, [ἱππολ.] long-jointé, οὗτινος τὰ μεσοχύνια ἢ ἡ πρώτη φάλαγξ εἶνε μακρὰ (τὸ ἀντίθ. εἶνε **βραχυμεσοκύνιος**).

μακρόμετρον, ου, τό· macromètre, n.m. [ναυτ.] ὄργανον χρησιμεῦον πρὸς καταμέτρησιν τῆς ἀποστάσεως ἑνὸς πλοίου ἀφ' ἑτέρου τοιούτου.

μακρομικρόμετρον, ου, τό· macromicromètre, n.m. [ἀστρον.] ὄργανον προωρισμένον εἰς μέτρησιν μικρομετρικὴν τῶν λεπτομερειῶν αἵτινες παρίστανται ἐπὶ τῶν οὐρανίων φωτογραφημάτων.

μακρομούρης, α, ικον· [δημ.] βλ. μακροπρόσωπος.

μακρομύτης, τα, ικον· [δημ.] βλ. μακρόρρις.

μακρόν, τό· βλ. μακρός.

μακρόνυχος, ος, ον· κοινῶς **μακρονύχης,** ὁ ἔχων μακροὺς ὄνυχας, qui a de longs ongles; aux longs ongles.

μακρόουρος, ος, ον· longicaude, adj. ὁ ἔχων μακρὰν οὐράν, qui a une longue queue; ὁ μακρόκερκος, macrocerque; ἐπίσης ὁ μακρόκαυλος, longicaule.

μακροπαράληκτος, ος, ον· [γραμμ.] ὁ ἔχων μακρὰν τὴν παραλήγουσαν, qui a la pénultième longue.

μακροπαραληκτῶ (έω), μέλ. ήσω [γραμμ.] ἔχω τὴν παραλήγουσαν μακράν, avoir la pénultième longue.

μακροπέταλος, ος, ον· [βοτ.] macropétale, adj. ὁ ἔχων μακρὰ πέταλα, qui a de grands pétales; || [βοτ.] **μακροπέταλος,** longipétale, adj. qui a de longs pétales; fleur, corolle longipétale.

μακρόπνοια, ας, ἡ· macropnée (μακρός, καὶ πνέων, souffler), n. f. [ἰατρ.] ἀναπνοὴ μακρὰ ἢ βραδεῖα, respiration longue ou lente.

μακροπόδαρος, ος, ον· βλ. μακρόπους.

μακροποδία, ας, ἡ· macropodie, n. f. [ἰατρ.] ὑπέρμετρος ἀνάπτυξις τῶν ποδῶν, développement excessif des pieds.

μακροπορία, ας, ἡ· μακρὰ πορεία, μέγα ταξείδιον, long voyage; μακρὰ ὁδοιπορία, δρόμος, longue route.

μακροπορῶ (έω), χάμνω μακρὰν ὁδοιπορίαν, faire un long voyage.

μακρόπους, ους, ουν καὶ κοινῶς **μακροπόδαρος,** ὁ ἔχων μακροὺς πόδας, qui a de longs pieds; || [ζωολ.] longipède, adj. qui a de longs pieds ou de longues nageoires.

μακροπρόθεσμος, ος, ον· μὲ μακρὰν (μεγάλην) προθεσμίαν, à long terme (délai); μακρός, long, longue; π. χ. συναλ/κή, κτλ.

μακροπροσωπία, ας, ἡ· macroprosopie, n. f. [ἰατρ.] ὑπέρμετρος ἀνάπτυξις τοῦ προσώπου, développement excessif de la face.

μακροπρόσωπος, ος, ον· macroprosope, adj. ὁ ἔχων μακρὸν πρόσωπον, qui a le visage long; [οὐσ.] μακροπρόσωπος, macroprosope, n. m. symbole de la haute magie.

μακρόπτερος, ὁ ἔχων μακρὰ **πτερά,** qui a de longues ailes; || [ζωολ.] qui a des pennes (plumes) longues, longipenne, adj, macroptère, adj.

μακροπώγων (ωνος), ων, ον· βλ. **μακρογένειος.**

μακρόρραμφος, ος, ον· ὁ ἔχων μακρὸν ῥάμφος [ζωολ.] longirostre, adj. qui a le bec allongé.

μακρόρριζος, ος, ον· ὁ ἔχων μακρὰς ῥίζας (ἀντίθ. τῷ βραχύρριζος), qui a de longues (grandes) racines, macrorrhize, adj.

μακρόρρις, ινος, ὁ· καὶ **μακρόρριν,** ινος, ὁ· ὁ ἔχων μακρὰν ῥῖνα, qui a un long nez.

μακρόρρυγχος, ος, ον· ὁ ἔχων μακρὸν ῥύγχος, qui a le museau (ἢ le bec) long, macrorrhynque, adj. μακρόρραμφος, longirostre, adj. qui a le museau allongé.

μάκρος, εος-ους, τό· ἤτοι τὸ μῆκος, ἡ μα-

χρότης, longueur, n. f. le long = τὸ μῆκος· || δύο μέτρα μάχρος, deux mètres de long (de longueur); || βάλε τα τοῦ μάκρους, mettez-les de (en long); || σχίζω εἰς τὸ μάκρος, fendre en long (ξύλον)· || κατα μάκρος, βλ. κατὰ μῆκος. § — [γεωμ.] βλ. μῆκος.

μακρός, ά, όν· [συγκρ. ,ότερος, ὑπερθ. ότατος], ὁ μακρὸς τὸ μῆκος (κατὰ κάθετον θεωρούμενος), ἐπίσης ἐπὶ τόπου, μακρυνός, ἐκτεταμένος, κατὰ μῆκος, κατ' εὐθεῖαν θεωρούμενος, long, longue; ὁ μακρός, κατὰ τὸ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον διανυόμενον διάστημα, lointain, e; μακρός, προκειμένου περὶ χρόνου ἤτοι χρονικοῦ διαστήματος, διαρκείας, long, longue; || μακρὰ ὁδός, long chemin; || μακρὰ δενδροστοιχία, une allée longue; || μακρὰ ἀπουσια, longue absence; || μακρὰ συλλαβή, syllabe longue; || μακρὸν φωνῆεν, voyelle longue; || διὰ μακρῶν, longuement, adv. amplement, adv. au long; tout au long; || ἀπὸ μακροῦ (ἐν. χρόνου), depuis longtemps; de longue main; || πρὸ μακροῦ, il y a longtemps; || θὰ ἦτο περιττὸν νὰ ὁμιλήσω διὰ μακρῶν, il serait superflu de parler au long; || θὰ σᾶς τὸ γράψω διὰ μακρῶν, je vous l'écrirai tout au long. § —, μακρήγορος, μακρολόγος, σχοινοτενής, prolixe; long; || [ὁ ῥήτωρ] ἦτο πολὺ μακρός, a été bien long.

μακροσκελής, ής, ές· ὁ ἔχων μακρὰ σκέλη, qui a les jambes longues; haut enjambé; || [μεταφ.] μακροσκελεῖς περίοδοι, des périodes trop longues. § **μακροσκελής**, macroskéle, adj. οὐσ. τοῦ **μακροσκελία**· βλ. λέξιν. § **μακροσκελῆ** πτηνά, échassiers, n. m. pl. τάξις πτηνῶν ἐχόντων ἰσχυροὺς καὶ μακροὺς πόδας· τὰ πτηνὰ ταῦτα εἰσὶ ἡμιυδρόβια· || **μακροσκελές**, un échassier.

μακροσκελία, ας, ἡ· macroskélie (ské -li) (μακρὸς καὶ σκέλος), jambe) n. f. τερατομορφία ὀφειλομένη εἰς τὴν ὑπέρμετρον ἀνάπτυξιν τῶν σκελῶν, monstruosité due au développement exagéré des jambes.

μακρόσκιος, ος, ον· [γεωγρ.] macroscien, enne (kro-si-in) (μακρὸς καὶ σκιά, ombre) adj. λέγεται διὰ τοὺς κατοίκους τῶν τόπων οἵτινες, ὄντες ἀπομεμακρυσμένοι ἐκ τοῦ ἰσημερινοῦ, δέχονται τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας λίαν λοξῶς καὶ συνεπῶς σχηματίζουσι μακρὰς σκιάς.

μακροσκοπία, ας, ἡ· macroscopie, n. f. ἡ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ ἐξέτασις, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν διὰ μικροσκοπίου γινομένην, ἤτοι τὴν μικροσκοπίαν.

μακροσκοπικός, ή, όν· macroscopique, adj. ὁ ὁρώμενος διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ, qui se voit à l'œil nu.

μακροστήλιον, ου, τό· κοινῶς τὸ **μακρινάρι**, longrine ou longuerine, n. f. ἐπιμήκης δοκὸς ἐπακουμβῶσα ἐπὶ πλειοτέρων ἐρεισμάτων καὶ ἐπιβεβαρυμένη οὕτως ὥστε νὰ ὑφίσταται τὰ ἀποτελέσματα τῆς κάμψεως.

μακροστομία, ας, ἡ· macrostomie, n. f. τερατομορφία, ὀφειλομένη εἰς τὴν ὑπέρμετρον ἀνάπτυξιν τῆς κοιλότητος τοῦ στόματος, monstruosité due au développement exagéré de la cavité buccale.

μακρόστομος, ος, ον· ὁ ἔχων μακρὸν στόμα, macrostome, adj.

μακροστρατίζω, [διάλ. Οἰνόης] μακρὰν ὁδὸν πορεύομαι, ἀπομακρύνομαι.

μακροσύλλαβος, ος, ον· ὁ ἔχων (συγκείμενος ἀπὸ) μακρὰν συλλαβήν, ὁ ἔχων μακρὰς συλλαβάς, dont les syllabes sont longues.

μακρότατος, η, τον· ὑπερθ. τοῦ μακρός, πολὺ μακρός, très long.

μακρότερον, ου, τό· [ἐπίρ.] ἐπὶ πλειότερον χρόνον. plus longtemps. § πλέον μακράν, plus loin. § πλέον ἐπίμηκες (μακρὸν) (κατὰ τὸ μάκρος), plus au long.

μακρότερος, α, ον· πλέον ἐπιμήκης (μακρὸς) (κατὰ τὸ μάκρος), plus long; βλ. καὶ μακρότερον.

μακρότης, ητος, ἡ· ἔκτασις, longueur, n. f. ἀντίθ. τὸ βραχύτης.

μακροτράχηλος, ος, ον· ὁ ἔχων μακρὸν τράχηλον. qui a le cou long; μακραύχην, μακρολαίμης· [ζωολ.] longicole, adj.

μακρουλός, ή, όν· [δημ.] ἐπιμήκης, παραμήκης, allongé, ée, adj. oblong, ue, adj.

μακρόφυλλος, ος, ον· ὁ ἔχων μακρὰ φύλλα, qui a de longues feuilles; [βοτ.] longifolié, ée; macrophylle, adj. qui a de grandes feuilles.

μακρόχειρ, ειρος, ὁ· ὁ ἔχων μακρὰς χεῖρας (βραχίονας), qui a de longues mains (de long bras); longimane, adj. macrochire, adj. λέγουσιν ἐπίσης macrochère; || **μακρόχειρ**, un macrochire. § **μακρόχειρες**, macrochires, n. m. pl. χαλοῦνται πτηνά τινα ὧν ἡ χεὶρ εἶνε μακροτέρα τοῦ ἀντιβραχίου καὶ τοῦ βραχίονος· οἱ πόδες αὐτῶν εἶνε ἀσθενεῖς, μόλις ἁρμόδιοι πρὸς βάδισμα. Τὸ ῥάμφος των ἄλλοτε μὲν ἀποτελεῖ μακρὸν καὶ λεπτὸν σωλῆνα, ἄλλοτε δὲ εἶνε βραχὺ καὶ μέχρις ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐσχισμένον· εἶνε ἐν γένει ἐντομοφάγα· μακρόχειρες εἰσὶ π.χ. τὰ χολύβρια.

μακροχειρία, ας, ἡ· macrochirie, n. f. [ἰατρ.] ὑπερβολικὴ ἀνάπτυξις τῶν χειρῶν, développement excessif des mains.

μακροχέρης, α, ιχον· ὁ **μακρόχειρ**, ὁ ἔχων μακρὰς χεῖρας, qui a de longues mains; μακροὺς βραχίονας, de longs bras, longimane, adj. ou macrochire, adj.

μακροχρονέω-ῶ, καὶ

μακροχρονίζω, μέλ. ίσω, εἶμαι, γίνομαι μακροχρόνιος, ζῶ (διαρκῶ) πολὺν χρόνον, vivre (; durer) longtemps.

μακροχρόνιος, ος, ον· ὁ ζῶν (διαρκῶν) πολὺν χρόνον, ὁ ζῶν πολλὰ ἔτη, qui vit (qui dure) longtemps, μακρᾶς διαρκείας, de longue durée.

μακροχρονιότης, ητος, ἡ· μακρὰ διάρκεια, longue durée; ὁ μακρὸς βίος, ἡ μακροζωΐα, longévité, n. f.

μακροψυχία, ας, ἡ· βλ. μακροθυμία, longanimité, n. f. || ὑπομένει πάντα ταῦτα μετὰ παραδειγματικῆς μακροψυχίας, il sup-

porte tout cela avec une longanimité exemplaire.

μακρόψυχος, ος, ον· βλ. μακρόθυμος, longanime; ὑπομονητικός, patient, e; **ἀνεκτικός**, tolérant, e.

μακρυά, [ἐπίρ.] πόρρω, μακράν, loin; au loin; εἰς μακρὰν ἀπόστασιν, dans le lointain; || ἀπὸ μακρυά, de loin; || εἶσαι μακρυά· μακρυὰ ἐνύκτωσες [φρ.] vous en êtes à cent lieues; || εἴμεθα μακρυὰ [φρ. δὲν συμφωνοῦμεν], nous sommes loin du compte; || μακρυὰ ἀπὸ ἐμένα, loin de moi; || πόσον εἶσαι μακρυά, comme vous en êtes loin; || πολὺ μακρυά, il s'en faut beaucoup.

μακρύθωρος, ος, ον· ὁ βλέπων ἀπὸ μακράν, qui voit de loin.

μακρύκλωστος μέταξα (βάμβαξ), longue -soie (-coton).

μάκρυμα, τό· ἡ μάκρωσις, **μάκρυνσις**.

μακρυνάρι, τό· βλ. **μακρινάρι** καὶ **ταινίαι** ἐσχάρας.

μακρυνός, ή, όν· βλ. **μακρινός**.

μάκρυνσις, εως, ἡ, καὶ μάκρωσις, εως, ἡ· ἡ κατὰ μῆκος ἔκτασις, μακρότης, ἔκτασις, allongement, n. m. ἐπέκτασις, prolongement, n. m.

μακρύνω, μέλ. υνῶ, θὰ μακρύνω, μηκύνω, χάμνω τι μακρὸν (rendre long), ἐκτείνω, allonger; ἐπεκτείνω, ἐπιμηκύνω, rallonger; || ἐμάκρυνε τὸ φόρεμά της, elle a rallongé sa robe; || μακρύνω σχοινίον, allonger une corde; || μακρύνω ἱμάτιον, rallonger un habit. § ἀπομακρύνω τινά τινος, éloigner. § [οὐδ.] ἐπεκτείνομαι, s'allonger; γίνομαι μακρύτερος, ἐκτείνομαι, devenir plus long; προεκτείνομαι, se prolonger, κοινῶς τραβῶ εἰς μάκρος, traîner en longueur; || ἡ συζήτησις θὰ μακρύνῃ, les débats se prolongeront; || τὸ πρᾶγμα θὰ μακρύνῃ, l'affaire traînera en longueur; || ὁ λόγος αὐτὸς μακρύνει, ce discours traîne. § [μέσ.] μακρύνομαι, ἀπομακρύνομαι ἀπό τι, s'éloigner; s'écarter; || μὴ μακρύνεσθε, ne vous éloignez pas; || μεμακρυσμένος, η, ον· éloigné, ée; μακρυνός, lointain, aine, adj. || [ναυτ.] μακρύνομαι τῆς ξηρᾶς, s'alarguer, ἀνάγομαι, κοινῶς ἀλαργάρω· σημαίνει ἐπίσης ὅτι πλέων ἀπομακρύνομαι κινδύνου.

μακρύς, 'ειά, ὑ [δημ.] = **μακρός**, ά, όν· long, longue, adj. **ἐπιμήκης**· || πλέον μακρὺς = μακρότερος, plus long; || πολὺ (πολλὰ) μακρὺς = μακρότατος, très long; || [ἐξηπλώθη] μακρὺς πλατύς, tout de son long. § ὑψηλός, ή, όν, haut, haute, adj. μέγας, άλη, α, grand, e, adj. || εἶνε πολὺ μακρύς. il est très grand.

μακρυσμός, οῦ, ὁ· ἀπομάκρυνσις, éloignement, n. m.

μακρύτατος, η, ον· πολὺ μακρύς, ἀπομεμακρυσμένος, η, ον, ἀπώτατος, lointain, e.

μακρύτερα, [ἐπίρ.] πορρωτέρω, μακροτέρω, πέρα, πλέον μακράν, plus loin; βλ. **μακράν**.

μακρύτερος, α, ον· ἐπιμηκέστερος, plus long; βλ. **μακρύς**.

μακρῶνυξ, όνυχος, ὁ· [ζωολ.] macronyque, n. m. ἔντομον κολεόπτερον. § **μακρῶνυξ**, macronyx, n. m. πτηνὸν τοῦ γένους τῶν κορυδαλῶν.

μακρῶς, [ἐπίρ. τοῦ μακρός], longuement, adj. εἰς μάκρος, κατὰ μῆκος, du long.

μάκρωσις, εως, ἡ· βλ. **μάκρυνσις**.

μάκτρα, ας, ἡ (ἐκ τοῦ μάσσω), maye, n. f. ἢ καὶ pétrin, n. m. ἡ χάρδοπος, ἡ σκάφη ἐν ᾗ ζυμώνεταί τι.

μάκτρον, ου, τὸ (μάσσω), torchon, n. m. καὶ chiffon, n. m. τὸ πανίον πρὸς σφούγγισμα, κοινῶς ἡ **πατσαβοῦρα** διὰ σφούγγισμα· ἐπίσης τὸ ἀπόψηκτρον (ἐκ τοῦ ἀποψάω)· || — λινόν, torchon en lin; || — βαμβακερόν, torchon en coton; || — τῶν χειρῶν = χειρόμακτρον, serviette (n. f.) (de toilette), κοινῶς ἡ **πετσέτα**· || — (προκειμένου περὶ φάρων), torchon, n.m. ἡ πατσαβοῦρα διὰ σφούγγισμα, ὅπερ καλεῖται ἐπίσης καὶ serviette, n. f. § — [ναυτ.] βλ. σμῆκτρον, faubert, n. m.

μάκτρον, ου, τό· **σφογγιστήριον**, τό· écouvillon, n. m. κοινῶς τὸ σφουγγιστῆρι· τὸ δι' οὗ καθαρίζεταί τι· || **μάκτρον**, écouvillon, καλεῖται ἐν τῷ πυροβολικῷ ὄργανον δι' οὗ καθαρίζουσι τὸ κοῖλον τοῦ πυροβόλου· σύγκειται δὲ ἀπὸ τὸ ξυστὸν (fût ou hampe) καὶ τὴν **ψήκτραν** (brosse ou tête d'écouvillon). Ἐπὶ τῆς ψήκτρας τίθεται τὸ **κάλυμμα** (coiffe d'écouvillon). Ἐν τῷ ναυτικῷ ἐκαλεῖτο ἄλλοτε **κόρηθρον**, τὴν σήμερον ὅμως ἐγκατελείφθη ἡ λέξις αὕτη καὶ χρησιμοποιεῖται ὡς ἐν τῷ πυροβολικῷ τῆς ξηρᾶς ἡ λέξις **μάκτρον**· || [ναυκλ.] μάκτρον, τό, écouvillon, πρὸς καθαρισμὸν τῶν ναυκλαστροβόλων σωλήνων· || — μετὰ ἐμβολέως· ἐμβολοσφογγιστήριον, écouvillon avec refouloir; || — ξυστωτόν, écouvillon hampé; || διασταλτικὸν μάκτρον (τῆς θαλάμης τοῦ πυροβόλου), écouvillon à expansion; || — ἐκ τριχῶν χοίρου, écouvillon en soie de porc; || — ἐκ τριχῶν ἀγριοχοίρου, écouvillon en soie de sanglier; || μάκτρα τῶν πολιορκητικῶν πυροβόλων, τῶν πεδινῶν, τῶν ὀρειβατικῶν, écouvillons de siège, de campagne, de montagne; || —μοχλικόν· μοσχοσφογγιστήριον, écouvillon-levier.

μακτροφόρος, ος, ον· porte-écouvillon, n. m. (μάκτρον, φέρω)· βλ. **δακτύλιος** καὶ **κιλλίβας**.

μάκω, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] ἡ **προμήτωρ**.

μάλα, ἐπίρ. συγκρ. τοῦ **μᾶλλον**, ὑπερθ. **μάλιστα**· λίαν, ἄγαν, σφόδρα, πολύ, πάρα πολύ, très, fort, beaucoup.

μάλα, ἡ· [δημ.] γεῦσις (ὀσμὴ) λίπους (πάχους) (ἢ ὠμοῦ κρέατος), goût (; odeur) de graisse (de viande crue).

μάλαγμα, ατος, τὸ (μαλάσσω) καὶ μάλαμμα [δημ.] or, n. m. διὰ τὴν ἄκραν του μαλακότητα καὶ ἐλαστικότητα λέγεται κοινῶς τὸ πολύτιμον μέταλλον **χρυσός**, βλ. λέξιν· || [μεταφ.] εἶνε ἄνθρωπος μάλαγμα, εἶνε ἕνα κομμάτι μάλαγμα, c'est un homme d'or; || il vaut son pesant d'or; il est bon comme le bon pain. § [πληθ. ναυτ.] τὰ μαλάγματα,

les défenses ; βλ. παραβλήματα. § μάλαγμα, βλ. μάλαξις.

μάλαγμα(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης] 1) ὁ τρόπος τοῦ μαλάσσειν, μάλαξις· 2) ὁ χρυσός, τὸ μάλαμμα· 3) ὁ καλός, χρυσὸς ἄνθρωπος.

μαλαγματένιος, α, ον· καὶ μαλαμματένιος [δημ.], ὅστις εἶνε ἀπὸ χρυσόν, qui est d'or (en or), χρύσεος, οῦς, χρυσότευκτος, d'or, fait d'or.

μαλαγματικόν καὶ μαλαμματικόν, τό· [δημ.] χρυσᾶ ἐπιτραπέζια σκεύη, vaisselle d'or ; ἀγγεῖα (κοσμήματα) χρυσᾶ, vases (; bijoux) en or ; καὶ ἐν γένει τὰ χρυσοχοϊκά, orfévrerie, n. f. τὰ ἐκ χρυσοῦ σκεύη.

μαλαγματοκαπνίζω, μέλ. ίσω· καὶ μαλαμματοκαπνίζω [δημ.] χρυσόω-ῶ (πυρί), χρυσόνω, ἐπιχρυσόω, ἐπιχρυσόνω, dorer.

μαλαγματοκάπνισμα καὶ μαλαμματοκάπνισμα, ατος, τό· [δημ.] χρύσωσις (ἡ ἐκ πυρός), ἐπιχρύσωσις, dorure, n. f.

μαλαγματοκαπνισμένος, η, ον καὶ μαλαμματοκαπνισμένος, [δημ.] κεχρυσωμένος, χρυσωτός, ἐπίχρυσος, doré ée.

μαλαγματόνω καὶ μαλαμματόνω, βλ. μαλαγματοκαπνίζω καὶ χρυσόνω.

μαλάζου, [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἅπτομαι τινός.

μαλάζω, μέλ. άξω, κάμνω τι μαλακὸν διὰ τῶν χειρῶν, τὸ ἄλλως χειρομαλάζω, μαλάσσω (-ττω), μαλακύνω, χειραπτάζω, χειρίζομαι, manier ; μαλάζω ἐλαφρῶς, ἐπιψαύω, ψηλαφῶ, ἅπτομαι διὰ τῶν χειρῶν, palper ; || — ἀδιακρίτως, patiner=manier indiscrètement.

μαλαθράκι, τό, [διάλ. Ἠπείρου] ὁ ὕδρωψ.

μάλαθρον, βλ. μάραθρον καὶ μάραθον, fenouil, n. m.

μαλάκα, ας, ἡ· [δημ.] μαλάκυνσις [τοῦ ἐγκεφάλου], ramollissement [du cerveau]. § —, ὁ πάσχων ἀπὸ μαλάκυνσιν, ramolli, e.

μαλακά, [δημ. ἐπίρ.] ἁπαλῶς, μαλακῶς, mollement, adv.

μαλακαίνω, [δημ.] βλ. μαλακόνω.

μαλάκας, ὁ· [δημ.] ὁ πάσχων ἀπὸ μαλάκυνσιν, ramolli, e.

μαλάκια, [ζωολ.] βλ. μαλάκιον.

μαλακία, ας, ἡ· ὁ αὐνανισμός, masturbation, n. f. oranisme, n. m. [κατὰ τοὺς ἐκκλ. συγγραφεῖς καὶ κανόνας «πρῶτον τῶν ἑπτὰ σαρκικῶν ἁμαρτημάτων»· μαλακίας, ἧς δύο εἰσὶν διαφοραί, μία μὲν ἡ διὰ τῆς οἰκείας χειρὸς ἐνεργουμένη, ἑτέρα δὲ δι' ἀλλοτρίας» Ἰωάν. ὁ Νηστευτής] λέγεται τὸ σύνολον τῶν χρησιμοποιουμένων μέσων πρὸς πρόκλησιν σαρκικῆς ἡδονῆς [συνών. τῆς λέξεως masturbation, παράγεται δὲ ἀπὸ τὸν Αὐνάν, Onan, βλ. αὐνανισμός]· || [μεταφ. ἐπὶ ἀγυρτῶν ἰατρῶν] θεραπεύει ἀπὸ πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν, il guérit de toutes sortes de maux avec un peu de poudre de perlimpinpin [φάρμακον ἄνευ ἀποτελεσματικότητος ὅπερ πωλοῦσιν οἱ ἀγύρται]. § (μαλακία=ἀδυναμία ἐν γένει σωματικὴ ἢ διανοητική, ἤτοι βλακία.

μαλακίζομαι, μέλ. θήσομαι, θὰ μαλακισθῶ· βλ. αὐνανίζομαι, se masturber.

μαλακίζω, μέλ. ίσω· βλ. αὐνανίζω.

μαλακιοειδής, ής, ές· molluscoïde, n.m. Μαλακιοειδῆ [ζωολ.] Ζῷα ἀτελῆ, ζῶντα ἐν τῇ θαλάσσῃ τὰ πλεῖστα καὶ προσκολλώμενα ἐπὶ λίθων, κογχυλίων, κοραλλίων, κλπ. Ἄλλοτε κατετάσσοντο εἰς τὰ μαλάκια, σήμερον ὅμως ἀποτελοῦσιν ἰδίαν συνομοταξίαν. Εἰς προγενεστέρας γεωλογικὰς περιόδους ἔζων πολὺ περισσότερα ἐκ τούτων. Λοξόσωμα, λοφόποδα, ἀλκυονίδια, κρανίδια κλπ. εἶνε μαλακιοειδῆ.

μαλάκιον, ου, τό· mollusque, n.m. [ζωολογ.] ζῷα τῶν ὁποίων τὸ σῶμα εἶνε μαλακόν, συμμετρικὸν ἀμφιπλευρικῶς καὶ καλύπτεται ὑπὸ δέρματος μαλακοῦ καὶ ἰξώδους, περιβάλλεται δ' ἐν μέρει ἢ καθ' ὁλοκληρίαν ὑπὸ παχειῶν πτυχῶν τοῦ δέρματος, σχηματιζουσῶν τὸν καλούμενον χιτῶνα ἢ μανδύαν. Ἐκ τῆς ἐπιφανείας τοῦ χιτῶνος ἐκκρίνεται οὐσία ἀσβεστολιθική, σχηματίζουσα τὴν κόγχην ἢ κέλυφος τοῦ ζώου πρὸς στερέωσιν τοῦ μαλακοῦ σώματος αὐτοῦ· δὲν συνάπτεται δὲ ἡ κόγχη μετὰ τοῦ χιτῶνος καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ σώματος, ἀλλ' εἴς τινα μόνον μέρη αὐτοῦ, τινὰ δὲ μαλάκια στεροῦνται κόγχης, καὶ φέρουσιν ἀντ' αὐτῆς ὑπὸ τὸν χιτῶνα πλάκα ἢ ῥάβδον σκληράν. Ὑπὸ τὴν κοιλίαν πολλὰ φέρουσι μυώδη προβολήν, πόδα καλουμένην, ἥτις χρησιμεύει αὐτοῖς ὡς κινητήριον ὄργανον. Ἐν γένει ἡ κατασκευὴ τοῦ σώματος αὐτῶν δεικνύει ζῷον πρὸς βίωσιν ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ὀλίγα δὲ ζῶσιν ἐν τῇ ξηρᾷ, ἀναζητοῦσι δὲ καὶ ταῦτα τοὺς ὑγροὺς τόπους. Ἐκ τῶν αἰσθήσεων ἔχουσιν ἰδίως ἀνεπτυγμένην τὴν ὅρασιν καὶ τὴν ἀκοήν. Πάντα ἔχουσι καρδίαν καὶ αἱμοφόρα ἀγγεῖα, ἀναπνέουσι δὲ διὰ βραγχίων ἢ πνευμόνων ἢ καὶ διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ δέρματος. Σηπία, ὀκτάπους, τευθίς, κοχλίας, λεῖμαξ, ὄστρεα, μυτίλοι, κτλ. εἶνε μαλάκια.

μαλάκισμα, ατος, τό· [δημ.] βλ. μαλακία.

μαλακισμένος, η, ον· [μετοχ.] masturbé, ée ; || —, ὁ μαλάκας, ramolli, e.

μαλακιστικός, ή, όν· onaniste, adj. ὁ ἀνήκων, ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μαλακίαν, qui appartient, qui a rapport à l'onanisme ; || ἕξεις μαλακιστικαί, habitudes onanistes.

μαλακόδερμος, ος, ον· malacoderme, adj. ὁ ἔχων μαλακὸν δέρμα (ἢ φλοιόν), dont la peau est tendre (molle).

μαλακόθριξ, (τριχὸς) ὁ, ἡ· ἔχων μαλακὰς τρίχας, qui a les cheveux souples.

μαλακόκαρδος, ος, ον· ὁ ἔχων μαλακὴν (ἀγαθὴν) καρδίαν, qui a un cœur tendre ; qui est mou.

μαλακόνω, μέλ. ώσω (καὶ μαλακώνω), μαλακύνω, καθιστῶ τι μαλακόν, rendre mou; μαλακαίνω, μαλακύνω, ἁπαλύνω, amollir ; ramollir; καθιστῶ μαλακόν, ἁπαλόν, εὐλύγιστον, rendre souple, μαλάσσω, ἁπαλύνω, assouplir; [ἰατρ.] πραΰνω, μετριάζω, mollifier καὶ lénifier ; [μεταφ.] μαλάσσω τὴν καρδίαν τινός, attendrir ; μετριάζω μαλάσσω, adoucir ; μαλάσσω, κάμπτω τινά, fléchir ; || τὸ νερὸν μαλακόνει τὰ δέρματα, l'eau amollit (assouplit)

les cuirs ; ‖ ἡ θερμότης μαλακόνει τὸ κερί, la chaleur ramollit la cire ; ‖ τὸ μολοχάνθι μαλακόνει τὸ συνάχι, les fleurs de mauve cuisent le rhume ; ‖ ἡ ἀγριομολόχα μαλακόνει τὸν βῆχα (μαλάχη ἡ ἀγρία βῆχα πεπαίνει), la guimauve cuit la toux ; ‖ [μεταφ.] δὲν ἠμπόρεσα νὰ τὸν μαλακώσω, je n'ai pu le fléchir (l'amollir). § [οὐδ.] καθίσταμαι μαλακός, ἀπαλός, devenir mou; μαλακύνομαι, ἀπαλύνομαι, s'amollir, se ramollir ; μαλάσσομαι, ἀπαλύνομαι (διὰ τὰ σπυρία, πονέματα), mollir, s'amollir ; καθίσταμαι εὐλύγιστος, devenir souple, s'assouplir ; se relâcher ; [μεταφ.] μαλάσσομαι τὴν καρδίαν, s'adoucir, se radoucir; κάμπτομαι, fléchir ; ‖ αὐτὰ τὰ μῆλα ἤρχισαν νὰ μαλακόνουν, ces pommes ont commencé à mollir ; ‖ ὁ καιρὸς μαλακόνει, le temps s'adoucit ; ‖ ὁ βῆχας του ἐμαλάκωσε, sa toux s'est adoucie ; ‖ [ἐπὶ ἀνθρ.] ἐμαλάκωσε κάπως, il s'est un peu radouci.

μαλακός, ή, όν, (τὸ θηλ. κοινῶς μαλακιὰ) (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ἁπαλός, τρυφερός, ὑπείκων τῇ ἁφῇ (καθὼς αἱ γοῦνες) κτλ. mou ou mol, θηλ. molle, adj. doux, douce (au toucher) ; τρυφερός, tendre ; μαλακός, ἁπαλός, souple ; moelleux, euse, adj. ‖ μαλακὸν κρεββάτι, un lit mou (bien mollet) ; ‖ μαλακὸν ὕφασμα, étoffe souple (moelleuse) ; ‖ τὸ δέρμα του εἶνε μαλακόν, il a la peau douce ; ‖ μαλακὸν ψωμί, du pain tendre ; ‖ ἔχει μαλακὴν καρδιάν, il a le cœur tendre ; ‖ μαλακὸς βῆχας, toux grasse ; ‖ εἶνε μαλακὸς ἄνθρωπος, c'est un homme doux ; ‖ πέφτω εἰς τὰ μαλακὰ [φρ.] tomber sans se faire du mal ; tomber sur ses pieds ; ‖ μαλακὸς (ἐν γένει ἐπὶ γεννημάτων καὶ ὀσπρίων, tendre.

μαλακόσαρκος, ος, ον· ὁ ἔχων μαλακὴν σάρκα (ἁπαλόσαρκος, ἀντίθ. σκληρόσαρκος), dont la chair est tendre (molle).

μαλακόστρακος, ος, ον· ὁ ἔχων μαλακὸν (εὔθραυστον) ὄστρακον, ὡς οἱ κάραβοι (ἀστακοὶ) καὶ αἱ καρίδες, à la coquille molle (ἀντίθ. **τραχυόστρακος**)· ‖ [οὐδ. οὐσ.] crustacé, n. m. **μαλακόστρακα** [ζωολ.] τάξις ζώων ἀρθροπόδων, τὰ ὁποῖα ζῶσιν ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ ἐν τοῖς γλυκέσιν ὕδασιν. Τὸ σῶμα αὐτῶν καλύπτεται ὑπὸ δέρματος σκληροῦ καὶ ὀστρακίνου. Πολλαπλασιάζονται δι' ᾠῶν, καὶ τρέφονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ ζωϊκῶν οὐσιῶν. Καρκῖνος, ἀστακός, καρίς, κτλ. εἶνε τοιαῦτα ζῶα.

μαλακότης, ητος, ἡ· ἡ ἁπαλότης, mollesse, n. f. (ἀντιθ. τῷ σκληρότης), ἡ τρυφηλότης, τρυφερότης, tendreté, n. f. ἁπαλότης, souplesse, n.f. ἠπιότης, πραότης, douceur, n.f.

μαλακούτσικος, ικη, ικον· [δημ.] ὁ ὀλίγον μαλακός, un peu mou (μαλακίων, ἁπαλίας), mollet, ette.

μαλακτήρ, ῆρος, ὁ· malaxeur, n. m. γενικῶς ὁ διὰ τῆς ἐργασίας μαλακώνων (μαλάσσων) τι· ‖ —, malaxeur, n. m. ou manège (à mortier) διὰ τὴν κατασκευὴν (παρασκευὴν) τοῦ κονιάματος (pour la fabrication du mortier) ἢ μηχάνημα ἐμψυχοκίνητον. Καλεῖται οὕτω μηχάνημά τι κινούμενον δι' ἐμψύχων ὄντων, τουτέστιν ἀνθρώπων ἢ ζώων, ὅπερ ἔχει κυλινδρικὸν ἢ ὑπερβολοειδὲς τύμπανον ἐν ᾧ θέτουσι τὴν ἀναγκαίαν ἄσβεστον καὶ ἄμμον διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ κονιάματος.

μαλακτικός, ή, όν· ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα καὶ δύναμιν τοῦ μαλακύνειν, καταπραΰνειν, propre à amollir; ἀπαλυντικός, émollient, e, adj. πραϋντικός, ή, όν· lénitif, ive, adj. ἐν γένει ὅθεν τὰ φάρμακα ἃ τὰς σκληρότητας μαλάσσουσι· ‖ μαλακτικὰ φάρμακα, ἀντιφλογιστικά, médicaments adoucissants. § [οὐσ.] [κατα]πραϋντικόν, μαλακτικόν, lénitif, ve, adj. ἐν γένει ὅθεν τὰ φάρμακα ἅτινα τὰς σκληρότητας μαλάσσουσι· ‖ μαλακτικὰ φάρμακα, ἀντιφλογιστικά, médicaments adoucissants. § [οὐσ.] [κατα]πραϋντικόν, μαλακτικόν, lénitif, n. m. καὶ ἐνίοτε τὸ ἀπόζεμα φύλλων, ἀνθέων, κλπ., tisane, n.f. ἡ πτιζάνη, κοινῶς τισάνα, τὸ ζεστόν.

μαλακτός, ή, όν· amolli, ὁ δυνάμενος νὰ μαλαχθῇ, qu'on peut amollir.

μαλάκυνσις, εως, ἡ· τὸ μαλακύνειν, ἀπαλύνειν, action d'amollir ; ἀπάλυνσις, κοινῶς τὸ μαλάκωμα, amollissement ; [ἰατρ. ἰδ.] μαλάκυνσις (τοῦ ἐγκεφάλου, ramollissement (du cerveau) ; κοινὴ ὀνομασία τῆς εἰς πλήρη ἄνοιαν καταληγούσης προϊούσης γενικῆς παραλύσεως.

μαλακυντικός, ή, όν· ἀπαλυντικός, ramollissant, e.

μαλακύνω, μέλ. υνῶ· βλ. μαλακόνω.

μαλάκωμα, ατος, τό· ἀπάλυνσις, amollissement, n. m. ἡ μάλαξις καὶ ἡ λάπαξις (κυρίως τῆς γαστρός).

μαλακῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον μαλακόν, mollement, adv. doucement, adv.

μαλακωσιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] ἡ μαλακότης, τὰ μαλακὰ πράγματα.

μάλαμμα, τό· [δημ.] (καὶ τὰ ἐκ τούτου παράγωγα) βλ. μάλαγμα, κτλ.

μαλαμνιά, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] καλάμη σίτου μετὰ τὸ θέρισμα ἡ μένουσα εἰς τὸν ἀγρόν, παρ' ἡμῖν **καλαμιά.**

μαλαντσοῦρα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ὁ ἔχων μαλθακήν, καχεκτικὴν σύστασιν, μαλακοειδής.

μάλαξις, εως, ἡ· καὶ μάλαγμα (μαλάσσω), ἡ πρᾶξις τοῦ μαλάσσειν, action de pétrir ; (; de palper) ; maniement, n. m. action d'amollir, amollissement ; μάλαξις (ἀνάμιξις, μῖξις), malaxation, n. f. ‖ — τῶν μιγμάτων, malaxation des compositions (ἐκ τοῦ μαλάσσω, malaxer). § [νεολ.] μάλαξις (ἀντίτριψις), massage, n. m. λέγεται ἔντριψις μέλους τινὸς τοῦ σώματος· βλ. μαλάσσω καὶ τρίψις.

μαλάσσω (-ττω), μέλ. άσω, κοινῶς μαλάζω, κάμνω τι μαλακόν, ἐπιψαύω, ψηλαφῶ, ἅπτομαι διὰ τῶν χειρῶν, palper ; ζυμόω-ῶ, pétrir ; (κατ)εργάζομαι (πιέζω, ζουλῶ) διὰ τῶν δακτύλων, travailler (presser) avec les doigts ; ‖ [ἰατρ.] μαλάσσω, masser, **ἀντιτρίβω,** προκειμένου περὶ τῆς ἐπιπολαίου ἐφαρμογῆς τοῦ massage (ἀντιτριβῆς) καὶ **μαλάσσω** προ-

κειμένου περὶ τῆς κατὰ βάθος ἐφαρμογῆς, π. χ. κατὰ τὸ massage τῆς κοιλίας (μάλαξις)· || —, μίγματα, κτλ. malaxer. § —, malaxer, pétrir des drogues pour les rendre plus molles. § —, μαλαχύνω ἁπαλύνω, amollir ; μετριάζω. μαλάσσω τὴν χαρδίαν τινός, καταπραΰνω, adoucir, radoucir ; κάμπτω τινά, fléchir ; || ἐμάλαξε τὴν καρδιάν του, il a fléchi son cœur.

μάλα-φράντσα, ἡ [δημ.] (mal français) γαλλικὰ πάθη, ἡ βλεννόρροια, ἀλλ' ἰδίως ἡ σίφυλις.

μαλάχη, ης, ἡ (διὰ τὴν μαλακτικὴν αὐτῆς δύναμιν), mauve, n. f. τὸ γνωστὸν κοινὸν φυτὸν μολόχα· βλ. **μαλαχώδη.**

μαλαχίτης, ου, ὁ· malachite, n. f. (προφ. mala-kite) ὀρυκτὸς λίθος ὡραίου χνουδωτοῦ χλοεροῦ χρώματος (vert velouté) λαξευόμενος καὶ στιλπνούμενος.

μαλαχιτόχρουν, τό· vert de malachite, τὸ πράσινον χρῶμα τοῦ μαλαχίτου.

μαλαχοειδής, ής, ές, [βοτ.] βλ. μαλαχώδης.

μαλαχτάρι, τό· [δημ.] τὸ **μάκτρον,** écouvillon, n. m.

μαλαχώδης, ης, ες· [βοτ.] malvacé, ée. Οἰκογένεια δικοτυληδόνων πολυπετάλων φυτῶν, περιλαμβάνουσα (μετὰ τῶν βαμβακωδῶν) περὶ τὰ 700 εἴδη ποώδη καὶ ξυλώδη τῆς θερμῆς καὶ εὐκράτου ζώνης, ὧν πολλὰ ὠφελιμώτατα εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ἔχουσιν ὡς χαρακτηριστικὰ τὰ ἄνθη ἀκτινόμορφα πενταμερῆ, τὰ σέπαλα βαλβιδοειδῆ, τὰ πέταλα βραχυόνυχα καὶ συνεστραμμένα, τοὺς στήμονας πολυαρίθμους, μοναδέλφους, ἐν μέρει ἐσχισμένους μετὰ μονοθήκων ἀνθήρων, καρπὸν κάψαν πολύσπερμον ἢ ἐκ πολλῶν μονοσπέρμων καρπιδίων συνιστάμενον. Τὰ κυριώτερα γένη εἰσὶ τὸ πρότυπον Μαλάχη (Malva L.) οὗ τὸ κοινότατον εἶδος ἐν Ἑλλάδι εἶνε Μαλάχη ἡ ἀγρία ἧς τὰ φύλλα λαχανεύονται (εἶνε ἡ Μαλάχη τῶν ἀρχαίων), καὶ τὰ ἄνθη εἰσὶ φαρμακευτικά. Ἀλθαία, Μαλώπη, Λαβατερεία, Ἴβισκος, Γοσσύπιον, Ἀβούτιλον, Ἀδανσονεία, Βόμβαξ.

μαλέτσικο, τό· [δημ.] βλ. **πηλοφόρος** καὶ **βοηθὸς** (ἐργάτης).

μάλη, ης, ἡ· aiselle, n. f. ἡ μασχάλη, ὅπερ καὶ ἀρχαιότερον τοῦ μάλη, καλεῖται τὸ κενὸν ἢ κυρτὸν μέρος ἀντικειμένου τινός, ὥσπερ ἡ κάτωθεν γωνία εἰς τὴν ἕνωσιν τοῦ βραχίονος μετὰ τοῦ κορμοῦ τοῦ σώματος· (βλ. καὶ μασχάλη). Ἡ λέξις μάλη εἶνε εὔχρηστος μόνον ἐν τῇ φράσει, ὑπὸ μάλης, sous le bras; || ὑπὸ μάλης ἄρμ. arme sous le bras ; στρατιωτ. παράγγελμα ἵνα οἱ ἄνδρες θέσωσι τὸν κόπανον τοῦ ὅπλου των ὑπὸ μάλης, ὡς φέρουσιν αὐτὸ κατὰ τὰς κηδείας· || μάλη τῆς ἀγκύρας, aiselle d'une ancre ; || [μεταφ.] κρυφίως, sous main ; λαθραίως, furtivement.

μάλθα, ης, ἡ· (μαλθακός, μαλακός), μεμαλαγμένος κηρὸς ἢ μίγμα ἐκ κηροῦ, πίσσης, κτλ. ἢ ἄλλο τοιοῦτόν τι μαλθακόν, mélange de poix et de cire ; || —, malthe, n. f. βλ. **νάφθα εἰς λέξιν ἄσφαλτον**· || —, mastique, n. m. βλ. μίγμα καὶ **συγκόλλημα**· || —, spalme, n. m. ἤτοι μάλθα (mastique) κατασκευαζομένη διὰ ῥητινοπίσσης (poix-résine) καὶ κονίας (ciment); || —, λέγεται ἐπίσης τὸ **ἐπίπλασμα,** mastic, n. m. βλ. λέξιν· || —, futée (n. f.) ou mastic, n. m. μίγμα ἐκ κηροῦ καὶ ἐλαίου, κτλ. κοινῶς ὁ στόκος (stuc) ὃν μεταχειρίζονται οἱ λεπτουργοὶ διὰ τὴν ἔμφραξιν τῶν σχισμῶν, ἁρμῶν ἢ ὀπῶν εἰς τὰ ἔπιπλα· βλ. γενικῶς καὶ **στόκος.**

μαλθακεύομαι, εἶμαι ἢ φέρομαι ὡς μαλθακὸς (θηλυπρεπής, ἐκτεθηλυμμένος), être efféminé (délicat).

μαλθακός, ή, όν· (μαλακὸς διὰ παρενθέσεως τοῦ θ) (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), (ἀντίθ. τῷ σκληρός), χαῦνος, ἐκτεθηλυμμένος, efféminé, ée, adj. || τρυφερός, ἀδύνατος, délicat, e, adj. faible, adj. μαλακός, γλυκύς, douillet, ette, adj. τρυφερός, μαλακός, mou ou mol καὶ θηλ. molle, adj. || ζῶ μαλθακὸν βίον, vivre dans la mollesse.

μαλθακότης, ητος, ἡ· (ἀντίθ. τῷ σκληραγωγία), mollesse, n. f. τρυφερότης, ἀδυναμία, délicatesse, n. f. faiblesse, n. f.

μαλθακῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον μαλθακὸν (ἐκτεθηλυμμένον), mollement, adv. d'une manière efféminée ; || ζῶ μαλθακῶς, vivre mollement.

μαλιάγκος, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] ἐκτεθηλυμμένος, θηλυδρίας, μαλακίων.

μαλιάρικον, τό· [διάλ. Οἰνόης] τὸ ὑπὸ τῆς νόσου μάλιος προσβληθὲν ζῶον.

μᾶλις, ιος (καὶ εως), ἡ· morve, n. f. ἢ farcin, n. m. καὶ **ὄζαινα,** ἡ· κοινῶς τὸ **σακαΐ.** Εἶνε εἰδικὴ τοῦ γένους τῶν μονόπλων, τοῦ ἵππου, τοῦ ὄνου καὶ τοῦ ἡμιόνου δηλονότι, λοιμικὴ (ἤτοι κολλητικὴ) αὐτομάτως ἀναπτυσσομένη πάθησις καὶ ἐκ τούτων δι' ἐπαφῆς ἢ δι' ἐμβολιασμοῦ εἴς τε τὰ ἄλλα ἑτερογενῆ ζῶα καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον μεταδιδομένη. Ἡ πάθησις αὐτὴ παρουσιάζεται ὑπὸ δύο μορφάς, ἤτοι ὡς **ἐσωτερικὴ** ἢ ῥινικὴ μᾶλις καὶ ὡς ἐξωτερικὴ ἢ **δερματικὴ** μᾶλις, κοινῶς **σαρατζᾶς,** ἡ κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἱππιάτρους **ὑποδερματῖτις** μᾶλις καλουμένη. Ἡ μορφὴ ταύτης συνίσταται εἰς τὴν ἐπὶ διαφόρων μερῶν τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος ἐμφάνειαν διαφόρων τὸ μέγεθος ὀγκίων, ἅτινα αὐτομάτως διαρρηγνυόμενα σχηματίζουσι φαγαιδενικὰς ἐξελκώσεις· || δερματομαλιῶν ἢ δερματομαλιόβλητος ἵππος, cheval farcineux.

μάλιστα, [ἐπίρ. βεβαιωτικόν], (ὑπερ. τοῦ μάλα), προπάντων, ἰδίως, surtout ; κυρίως, principalement ; μάλιστα, ἰδίως, notamment; || ὅταν μάλιστα βρέχῃ, surtout quand il pleut. § —, ὡσαύτως, ἐπίσης, même ; || ἤθελε μάλιστα νὰ ὁμιλήσῃ, il voulait même parler; || εἶνε μάλιστα ἄρρωστος, il est même malade; ὄχι μόνον..., ἀλλὰ μάλιστα, non seulement, mais... même ; || καὶ μάλιστα ποῦ θέλει νὰ φύγῃ, d'autant qu'il veut partir. § —, ναί, oui ; βέβαια, βεβαίως, certes ; ἀναμφιβόλως, sans doute ; || τὸν εἶδες ; μάλιστα, l'avez-vous

vu ? oui ; || μάλιστα, θὰ τὸ κάμω, oui, je le ferai ; || [εἴρων.] μάλιστα ! plus souvent ; allons donc.

μάλκη, ης, ἡ [ἱππολ.] κοινῶς μαγιασίλι, eaux aux jambes, eaux dangereuses, eaux des chevaux, eaux mauvaises, eaux puantes ; δερματικὴ πάθησις συνισταμένη εἰς φλυκταινῶδες ἔκζεμα ἀναφαινόμενον κυρίως καὶ μόνον κατὰ τὴν συγκαμπὴν καὶ τὴν κοιλότητα τοῦ μεσοχυνίου τῶν ἄκρων τοῦ ἵππου. Τὸ ἐξάνθημα τοῦτο ἡ ἀρχαία ἱππιατρικὴ ἀπεκάλει ἱππείαν εὐλογίαν.

μαλλί, τό· καὶ μαλλίον (ὑποκορ. τοῦ μαλλός), κυρίως τῶν προβάτων, τὸ γνεθόμενον, τὸ ἔριον (βλ. λέξιν)· ὁ μαλλός, laine, n. f. πληθ. μαλλία, laines ; τὸ μαλλίον τῶν προβάτων, τὸ κουρευμένον μαλλίον, ὁ πόκος, toison, n.f. (du mouton) ; || — προβάτου, laine de mouton ; || — ἀρνίου, laine d'agneau ; || — μερινόν, laine mérinos ; || — μετὶς (κριοῦ Ἰσπανικοῦ καὶ προβάτου ἐντοπίου), laine métisse (croisée de bélier espagnol et de brebis indigène) ; || — μέσης ἀνατροφῆς, laine intermédiaire ; || — κοινόν, laine commune ; || — ἀνάμικτον, laine melée ἢ laine fourbandrée ; || — Σαξωνικόν, laine de Saxe ἢ laine électorale ; || — θερινόν, laine d'été ; || — χειμερινὸν δύο κουρῶν, laine d'hiver de deux tontes ; || — ἄπλυτον, laine surge ἢ laine en suint ἢ laine grasse ἢ laine crue ; || — πλυμμένον, laine lavée (dégraissée) ; || — λευκασμένον, laine lavée ἢ laine blanche (blanchie) ; || — καλῶς (κακῶς) πλυμμένον, laine de bon (de mauvais) lavage ; || — μακρόν, laine longue ; || — διὰ κτένισμα, laine à peigner ; || — κτενισμένον, laine peignée ; || — (μικρὸν) κοντόν, laine courte ; || — δι' ἐπεξεργασίαν, laine à carder pour la draperie ; || — ξεσμένον (κτενισμένον), laine cardée. § μαλλίον, ἔριον, πόκος (κουρευμένον μαλλίον), laine toison, ἢ ἁπλῶς toison, n. f. || —, πόκος (κουρευμένα μαλλιά), laine de toison ; || — ξανθόν, laine pièces jaunes; || — διαλεγμένον, laine triée; || — ῥάχης καὶ λαιμοῦ ἢ μαλλίον μάνα, laine du dos et cou ἢ mère laine; || — οὐρᾶς καὶ μηρῶν, laine de queues et cuisses; || — κοιλίας (καὶ λαιμοῦ), laine du ventre (de la gorge); || — λεπτόν, laine fine; || — κατωτέρας ποιότητος, laine basse; || — στιλπνὸν (σκοτεινόν), laine luisante (terne); || — δυνατὸν (ἐλαστικόν), laine forte (élastique); || — μεταξῶδες (μαλακόν), laine douce (soyeuse); || — τραχὺ (σκληρόν), laine sèche; || — ἄνισον (τριχωτόν), laine jarreuse (jarrée); || — στριμμένον ἢ κλωσμένον, filée; || —, ἡ κλῶσις τοῦ μαλλίου, le filament de la laine; ὅθεν μαλλίον κλωσμένον, le filament, le brin; || — μακρᾶς κλωστῆς, laine filament long; || — βραχείας (κοντῆς) κλωστῆς, laine filament court; || — νεκρὸν (ἀδύνατον), laine morte; || — δι' ἀσβέστου ἐξαχθέν, laine par le moyen de la chaux; || — σγουρόν, laine de peau à pelote; || — ἀποξέσματα (ἢ ἀπεξεσμένον), laine peignons; || — γνάφαλον, laine bourre de drap; || — τῆς προβατοκαμήλου, laine de vigogne. § [συνεκδ.] τὸ μαλλὶ τῆς ἀγκινάρας, le foin de l'artichaut. § μαλλὶ (τῶν ἄλλων ζώων), αἱ τρίχες, poil, n. m. [καὶ συνήθ. πληθ.] τὰ μαλλιὰ τῆς κεφαλῆς (τοῦ ἀνθρ. κυρ.) ἡ κόμη, αἱ τρίχες, les cheveux ; ἡ κόμη, chevelure, n. f. [κωμ.] toupet ; ἄσπρα μαλλιά, cheveux blancs ; || κόπτω τὰ μαλλιά μου, se faire couper (tailler) les cheveux ; || ἐπιάσθηκαν ἀπὸ τὰ μαλλιά, il se prirent aux cheveux; || πιάνομαι ἀπὸ τὰ μαλλιά, se prendre aux cheveux; [δημ.] se peigner ; || μακρυὰ μαλλιὰ καὶ λίγη γνῶσι, [παροιμ.], longs cheveux courte cervelle ; || ἐγείναμε μαλλιὰ κουβάρια, nous nous sommes bien chamaillés. § τὰ μαλλιὰ τοῦ ἀλόγου (τοῦ λέοντος, κτλ.), αἱ τρίχες, ἡ χαίτη, la crinière.

μαλλιάζω, μέλ. άσω, βγάζω μαλλὶ ἢ τρίχες, καλύπτομαι ὑπὸ τριχῶν, se couvrir de poil. § [συνήθ. μεταφ.] ἐμάλλιασε ἡ γλῶσσά μου, ma langue s'est dessechée (à force de parler.)

μαλλιαρόκωλος, βλ. δασύπρωκτος,

μαλλιαρός, ή, ον· μαλλωτός, ή, όν· λάσιος, δασύς, velu, e, adj. τριχωτός, poilu, e, adj. || μαλλωτός, laineux euse (καθὼς τὰ πρόβατα)· || ἄνθρωπος μαλλιαρός, un homme velu; || μαλλιαρὸν πρόβατον, un mouton laineux ; || μαλλιαρὸν σκυλί, chien à poil long ; barbet, n. m.

μαλλιαρός, ὁ, ἡ· [οὐσ.] chevelu, e, n. λέγονται οὕτω παρ' ἡμῖν οἱ ὁμιλοῦντες ἢ γράφοντες εἰς παρεφθαρμένην ὑπ' αὐτῶν δημώδη (χυδαίαν) γλῶσσαν καὶ χρησιμοποιοῦντες λέξεις τῆς ἰδίας αὐτῶν συνθέσεως προσπαθοῦντες νὰ αἰτιολογήσωσιν αὐτάς. Ἡ λέξις προῆλθεν ἀπὸ τὴν γαλλικὴν chevelu, ἥτις σημαίνει συγγραφέα ἢ ποιητὴν (poète chevelu) τῆς ἐλευθέρας ῥωμαντικῆς σχολῆς (école romantique); μαλλιαροί, δὲ (chevelus) ἐλέγοντο διότι συνήθως οἱ ποιηταὶ ἄφινον μακρυὰ μαλλιά. Οἱ Γάλλοι καλοῦσιν ἤδη τὸν **μαλλιαρισμόν**, malliarisme, n. m. βλ. λέξιν.

μαλλιαρισμός, οῦ, ὁ· malliarisme, n. m. εἶνε ἡ τάσις μερίδος τινὸς τῶν παρ' ἡμῖν φιλολογούντων οἵτινες προσπαθοῦσι νὰ ἐπιβάλλωσι εἰς τὸν λαὸν λέξεις χυδαίας ἢ καὶ τῆς ἰδίας αὐτῶν συνθέσεως ἐξ ὧν πλείστας σχηματίζουσιν ὡς παράγωγα δημώδους τινὸς λέξεως, τὰς ὁποίας ὅμως ὁ λαὸς δὲν ἔχει χρησιμοποιήσει· βλ. καὶ μαλλιαρός.

Ὁ καθηγητὴς τῆς Φυσιολογίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ κ. Ρ. Νικολαΐδης, ἀναπτύσσων ἐν τῇ παραδόσει του τὰ περὶ γενέσεως τῆς φωνῆς, περὶ τοῦ τρόπου τῆς παραγωγῆς τῶν φωνηέντων καὶ συμφώνων, ἐξ ὧν αἱ συλλαβαὶ καὶ αἱ φράσεις, ὡς καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς λαλιᾶς κεφάλαια, ἐν τῇ συνεχείᾳ τοῦ λόγου εἶπε καί τινα ἀπὸ φυσιολογικῆς ἀπόψεως περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ἡμῶν ζητήματος. Ἐπαφίνοντες τὰ λοιπὰ ἀναφέρομεν μόνον τὰ σχετιζόμενα μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο, ἔχοντα περίπου ὡς ἑξῆς :

Ὡς διὰ πάσας τὰς σωματικὰς λειτουργίας π. χ. τῆς ἀναπνοῆς, τῆς κυκλοφορίας, τῆς κινήσεως, τῆς ὁράσεως, τῆς ἀφῆς κτλ. οὕτω καὶ διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς λαλιᾶς ὑπάρχει ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ ἰδιαίτερον κέντρον, τὸ κέντρον τῆς λαλιᾶς εὑρισκόμενον ἐν τῇ τρίτῃ μετωπιαίᾳ ἕλικι ἢ τῇ ἕλικι τοῦ Broca, ἐξ οὗ ἐξορμώμενα διάφορα νεῦρα ἐννευροῦσι τὴν γλῶσσαν καὶ τὰ λοιπὰ συντελοῦντα εἰς τὴν λαλιὰν ὄργανα, ἤτοι τὸν λάρυγγα, τὸν φάρυγγα, τὰ χείλη καὶ τὴν ῥῖνα· ὁσάκις δὲ πρόκειται νὰ λαλήσῃ τις πέμπονται ἐκεῖθεν ἐρεθίσματα εἰς τὰ ὄργανα τῆς λαλιᾶς καὶ γίνονται αἱ πολύπλοκοι ἐκεῖναι κινήσεις δι' ὧν κατορθοῦμεν νὰ λαλῶμεν.

Τὸ κέντρον τοῦτο συνδέεται διὰ συνδετικῶν ἰνῶν μετὰ τῶν λοιπῶν αἰσθητικῶν κέντρων τῆς ὁράσεως, τῆς ἀκοῆς κτλ. καὶ οὕτω πᾶσα ἰδέα παραχθεῖσα εἰκονικῶς ἐν τοῖς λοιποῖς αἰσθητικοῖς κέντροις δύναται μεταβιβαζομένη διὰ τῶν συνδετικῶν ἰνῶν νὰ ἐναποτεθῇ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς λαλιᾶς καὶ διὰ τῶν προκαλουμένων ἐντεῦθεν καταλλήλων κινήσεων τῶν ὀργάνων τῆς λαλιᾶς νὰ ἀναπαρασταθῇ οὕτως εἰπεῖν διὰ τῆς λέξεως ἥτις οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ ἄθροισμα τῶν αἰσθητικῶν εἰκόνων (σχῆμα, χρῶμα) δι' ἰδιορρύθμου συνδυασμοῦ κινήσεων τοῦ λάρυγγος, τῶν χειλέων καὶ τῆς γλώσσης ἐκδηλουμένων, οὕτως ὥστε καὶ ἕτερος ἀκούων μιᾶς ὡρισμένης λέξεως νὰ νοῇ τὴν δι' αὐτῆς ἐκφραζομένην ἰδέαν.

Οὕτω ἀναπολῶν τις τὰς ἐν τοῖς αἰσθητικοῖς κέντροις παραχθείσας εἰκόνας τοῦ ῥόδου δύναται νὰ σχηματίζῃ τὸ ἑνιαῖον αὐτῶν ἐν τῷ κέντρῳ τῆς λαλιᾶς, ὁπόθεν δι' ὡρισμένων κινήσεων τῶν ὀργάνων τῆς λαλιᾶς προφέρεται ἡ λέξις ῥόδον, καὶ τἀνάπαλιν ἀκούων τις τὴν λέξιν ῥόδον ἀναμιμνήσκεται τῶν αἰσθητικῶν εἰκόνων (χρῶμα, εὐωδία, σχῆμα) τοῦ ῥόδου.

Ἐὰν καταστραφῇ τὸ κέντρον τῆς λαλιᾶς, ὅπερ ἐλλείπει παρὰ τοῖς λοιποῖς ζώοις, ὁ ἄνθρωπος ἔχει μὲν πάσας τὰς ἰδέας αὐτοῦ καὶ νοεῖ ὅ,τι ἀκούει, ἀπώλεσεν ὅμως τὸν λεπτὸν συνδυασμὸν τῶν κινήσεων τῆς γλώσσης, τοῦ λάρυγγος, τῶν χειλέων, ὅστις ἦτο ἀναγκαῖος πρὸς προφορὰν λέξεως τινός.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι τὴν ἰδέαν δυνάμεθα νὰ διατυπώσωμεν διὰ λέξεως καὶ τἀνάπαλιν βλέποντες ἢ ἀκούοντες λέξιν τινὰ νὰ συλλάβωμεν τὴν ἀντίστοιχον ἰδέαν. Ἐκ τούτων ἕπεται ὅτι ἡ ἀνάπτυξις τῶν ἰδεῶν συνδέεται στενῶς πρὸς τὴν λειτουργίαν τοῦ λόγου καὶ ὅτι γλῶσσα πλουσία εἰς λέξεις προσημαίνει πλοῦτον ἰδεῶν, ἑπομένως πνευματικὴν ἀνάπτυξιν καὶ ὑπεροχήν· τοὐναντίον δὲ γλῶσσα πτωχὴ εἰς λέξεις καὶ ἐκφράσεις σημαίνει ἔλλειψιν ἰδεῶν· διότι μόνον ὁ ἔχων ἰδέας δύναται νὰ ἔχῃ καὶ τὰς ἀντιστοίχους λέξεις. Ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ ἄγριοι λαοὶ ἔχοντες μικρὰν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν, ἔχουσι καὶ λεξιλόγιον πενέστατον ἀποτελούμενον ἀπὸ δεκάδας τινὰς λέξεων ἀντιστοιχουσῶν εἰς ἐννοίας ἀντικειμένων πρώτης ἀνάγκης καὶ ἀντιλήψεως ὡς λ. χ. ἄρτος, ὕδωρ, γῆ, ἥλιος, χεὶρ κτλ., ἐνῷ αἱ ἀφῃρημέναι ἔννοιαι, ὡς ἐλπίς, ἀφοσίωσις καὶ παρόμοιαι ἐλλείπουσι. Ὅσῳ δὲ ἀνερχόμεθα εἰς τὰ πνευματικῶς ἀνώτερα στρώματα τῆς ἀνθρωπολογικῆς κλίμακος, τοσούτῳ εὑρίσκομεν τὸ λεξιλόγιον πλουσιώτερον· οἱ ἀρχαῖοι ἕλληνες φθάσαντες εἰς τὸ ζενὶθ τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως ἀνέπτυξαν καὶ λεξιλόγιον πλουσιώτατον. Οὕτω ἔλεγον: συμβάλλω, διαβάλλω, ἐπιβάλλω, προσβάλλω, καταβάλλω, ἐκβάλλω κτλ. ὡσαύτως: εἰρήνη, ἀνακωχή, ἐκεχειρία κτλ. Ἑνὶ λόγῳ τὸ λεξιλόγιον εἶνε τὸ κάτοπτρον τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως. Τὴν σχέσιν ταύτην παρετήρησε καὶ ὁ σοφὸς Πλάτων, ὅστις ἐδογμάτισεν, ὅτι τὴν πνευματικὴν κατάστασιν λαοῦ τινὸς χαρακτηρίζει ἡ φιλολογία αὐτοῦ.

Ἐν τούτοις σήμερον παρὰ τὴν ἀναντίρρητον ἀλήθειαν τοῦ γεγονότος τούτου τάξις τις τῶν παρ' ἡμῖν φιλολογούντων, οἱ **μαλλιαροί**, προσπαθοῦσι νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν τὴν χυδαίαν γλῶσσαν ἥτις, οὖσα προϊὸν τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως τῆς **μᾶλλον ἀναναπτύκτου μερίδος τοῦ ἔθνους**, εἶνε οὕτω πτωχή, ὥστε ἀποβαίνει πάντῃ ἀδύνατος ἡ δι' αὐτῆς ἔκφρασις τῶν πολλῶν ἰδεῶν καὶ διανοημάτων ἑνὸς ἀνεπτυγμένου ἀνθρώπου· ἡ προσπάθεια αὕτη δέον νὰ πολεμηθῇ. Διότι ἡ εἰσαγωγὴ τῆς χυδαίας γλώσσης, ὃ μὴ γένοιτο, θέλει ἐπιφέρει μέγιστα κακὰ εἰς τὸν ἑλληνισμὸν διὰ τὸν ἑξῆς λόγον: Θέτουσα εἰς ἀχρηστίαν ὡς ἐκ τῆς ἀνεπαρκείας λέξεων τὴν πληθὺν τῶν ἰδεῶν, δι' ὧν διακρίνονται οἱ ἀνεπτυγμένοι τῶν ἀναναπτύκτων καὶ ἰσοπεδοῦσα ἐκείνους πρὸς τούτους, θέλει περιορίσει τὸ διανοητικὸν ἐπίπεδον, ἑπομένως ἀντὶ προόδου πνευματικῆς, μᾶλλον ὀπισθοδρομήσεως θέλει γίνῃ πρόξενος· ἡ ὑπερίσχυσις τῆς **μαλλιαρῆς** γλώσσης θέλει σημάνει τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος εἰς πρωτόγονον τινὰ κατάστασιν. Θέλει ἐπιφέρει ἐξ ἑνὸς μὲν κώλυμα εἰς τὴν πρόοδον αὐτοῦ, ἐξ ἄλλου δὲ ἄλλα κακὰ ἐκ τῆς ἀπὸ τῆς γλώσσης ἡμῶν καὶ περὶ τῆς πνευματικῆς ἀντιλήψεως τῶν ἄλλων ἀνεπτυγμένων λαῶν.

[*Ἄρθρον γραφὲν ὑπὸ τοῦ φοιτητοῦ τῆς ἰατρικῆς κ.* **Βασιλ. Ι. Καυταντζῆ**].

μαλλινοβάμβακος, ος, ον· ἐκ μαλλίου (ἐξ ἐρίου) καὶ βάμβακος, qui est en laine et coton.

μαλλινομέταξος, ος, ον· ἐκ μαλλίου (ἐξ ἐρέας) καὶ μετάξης, qui est en laine et soie.

μάλλινος, ος, ον καὶ κοινότερον **μαλλίτικος**, η, ον· **ἐρεοῦς**, de laine; (fait) en laine; βλ. καὶ **ἔριον**.

μαλλίον, ου, τό· βλ. μαλλὶ καὶ ἔριον.

μαλλιόχορτον, τό· [δημ.] τὸ πολύτριχον, κοινὴ ὀνομασία τοῦ **ἀδιάντου**.

μαλλοβάμβακος, ος, ον· βλ. μαλλινοβάμβακος.

μαλλοκέφαλα, τά· [δημ.] τὰ μαλλιὰ τῆς κεφαλῆς, les cheveux de la tête; || [μεταφ.] ἐξώδευσα τὰ μαλλοκέφαλά μου, j'ai dépensé les yeux de la tête; || χρεωστεῖ **τὰ** μαλλοκέφαλά του, il est criblé de dettes; il doit plus qu'il n'est gros.

μαλλοκοπιοῦμαι, [δημ.] ἡ μεταξὺ δύο ἐριζόντων ἀμοιβαία ἀπόσπασις τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, s'arracher les cheveux mutuellement ; καὶ γενικῶς ἡ ἔρις, ἡ διένεξις.

μαλλομέταξος, ος, ον· βλ. μαλλινομέταξος.

μᾶλλον, [ἐπίρ.] (συγκρ. τοῦ μάλα) πλέον, plus, ἐπὶ πλέον, de plus ; πλειότερον, περισσότερον, davantage ; μᾶλλον, κάλλιον, plutôt, mieux ; ‖ ἔτι μᾶλλον, encore plus ; πλειότερον, davantage ; ‖ — θάνατος ἢ δουλεία, plutôt la mort que l'esclavage ; ‖ προτιμῶ (θέλω ἐπιθυμῶ) μᾶλλον, aimer mieux ; ‖ — εἰπεῖν, pour mieux dire ; disons mieux ; ‖ ἐπὶ μᾶλλον [καὶ μᾶλλον], de plus en plus ; ‖ — ἢ ἧττον, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον, plus ou moins ; ‖ ὁ μὲν μᾶλλον, ὁ δὲ ἧττον, l'un plus, l'autre moins ; ‖ —, ὀλίγον, plutôt moins ; ‖ πολὺ (πολλῷ) μᾶλλον, beaucoup plus ; ‖ — (πλειότερον) τοῦ δέοντος, plus qu'il ne faut ; ‖ εἶνε φυσικόν, il est naturel, ἢ μᾶλλον ἀναγκαῖον, ou plutôt naturel ; ‖ πολὺ μᾶλλον ἢ ὅσον νομίζεις, beaucoup plus que vous ne croyez ; ‖ ὅσῳ μᾶλλον... plus... τόσῳ... plus ; ‖ ὅσῳ μᾶλλον μελετᾷ τις, τόσῳ μανθάνει, plus on étudie, plus on apprend ; ‖ τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ, d'autant plus que ; ‖ πολλῷ μᾶλλον, à plus forte raison, beaucoup plus ; ‖ — τοῦτο ἢ ἐκεῖνο, plutôt celui-ci que celui-là.

μαλλοξάνω, [διάλ. Οἰνόης] μαδῶ, ξαίνω τὰ μαλλιά.

μαλλός, οῦ, ὁ· τὸ **μαλλὶ** τοῦ προβάτου, laine (de mouton), τὸ χουρευόμενον μαλλίον ὁ **πόκος**.

μαλλοῦδα, ας, ἡ· [δημ.] γυνὴ ἔχουσα μακρὰ [ὡραῖα] μαλλιὰ ὡραίαν κόμην, [femme] qui a une longue [une belle], chevelure, **καλλίκομος**.

μαλλωτός, ή, όν· μάλλινος, ἐρεοῦς, laineux, euse, adj. δασύς, velu, e. adj. χνουδωτός, peluché, ée, adj. καὶ ἐπὶ ὑφασμάτων, τριχώδης, τριχωτός.

μαλοθήρα, ας, ἡ· [φυτ.] crapaudine de Syrie.

μαλοκοπῶ (έω), μέλ. ήσω, [δημ.] καὶ

μαλοκουργιάζω, [δημ.] ἐρίζω πρός τινα, se quereller, ἐρίζω, φιλονεικῶ πρός τινα, se chamailler.

μαλόνω, μέλ. ώσω, [δημ.] ἐπιτιμῶ, ἐπιπλήττω (-σσω), réprimander ; ἐπιμέμφομαι, **ἐπικρίνω**, reprendre; **ἐπιπλήττω**, gronder; ἐπιπλήττω **σφοδρῶς**, gourmander; ἐπιπλήττω, μαλόνω τινά, quereller ; ἐπιπλήττω, tancer ; ‖ **τὸν ἐμάλλωσε διὰ τὴν ὀκνηρίαν του**, il l'a grondé sur sa paresse ; ‖ μὴ τὸν μαλόνῃς, ne le grondez pas ; ‖ μαλόνει αἰωνίως τοὺς ὑπηρέτας του, il gronde toujours ses domestiques ; ‖ θὰ τὸν μαλώσω γερά, je le tancerai d'importance. § [οὐδ.] ἐρίζω πρός τινα, se quereller ; ἐρίζω, φιλονεικῶ πρός τινα, se chamailler ; ἐρίζω, εὑρίσκομαι εἰς διχόνοιαν πρὸς τινά, se brouiller; ‖ αἰωνίως μαλόνουν, ils sont toujours à se quereller ; ‖ εἴμεθα μαλωμένοι, nous sommes brouillés (en brouille).

μαλτσίνα, ἡ· [δημ.] βλ. **ἱστουφέτης**.

μάλωμα, ατος, τό· [δημ.] κυρίως μεγαλειτέρου πρὸς μικρότερον εἴτε τὴν ἡλικίαν εἴτε τὸ ἀξίωμα· ἡ ἐπιτίμησις, ἐπίπληξις, réprimaude, n. f. καὶ gronderie, n. f. § διένεξις, ἔρις, φιλονικεία, κοινῶς ὁ χαυγᾶς, querelle, n. f. ἢ démêlé, n. m. λέγεται κυρίως ἡ μεταξὺ δύο τινῶν ἢ περισσοτέρων λογοτριβή· ἐν γένει δὲ διχόνοια, ἔρις, brouillerie, n. f. ἢ brouille, n. f.

μαλωστέας, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] θηλ. μαλώστρια = ὁ χαυγατζῆς, ὁ μαλόνων, **φίλερις**· βλ. μαλώστρης.

μαλώστρης, ὁ· [δημ.] καὶ θηλ. **μαλώστρια**, ας, ἡ· ὁ ἐπιζητῶν ἢ ἡ ἐπιζητοῦσα ἔριδας (φιλονικείας), celui ou celle qui engendre querelle ; **φίλερις**, querelleur, querelleuse; ‖ ἡ ἀλήθεια εἶνε μαλώτρια [παροιμ.], qui dit la vérité est mal payé.

μάμα, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] ὁ πρόλοβος τῶν πτηνῶν· ὁ πρῶτος στόμαχος αὐτῶν, ἡ γκοῦσα, κατὰ συνεκδοχὴν τὸ περιέχον ἀντὶ τοῦ περιέχοντος, ἤτοι τῆς τροφῆς (τὸ μαμά).

μαμά, τό· [παιδικῶς] τὸ ψωμί, ὁ ἄρτος, pain, n. m. ἡ τροφή, nourriture, n. f. κατὰ τὴν γλῶσσαν τῶν ψελλιζόντων παιδίων ἀντὶ τοῦ μήτηρ, **μαμά**, **μάνα** καὶ «ἀπὸ τούτου τὰ παιδία μαμὰν τὸ φαγεῖν λέγειν» Σουΐδ.

μαμαλίγκα, ας, ἡ· [ξεν.] εἶδος πήτας ἐξ ἀραβοσίτου βραστοῦ, galette (gâteau) de maïs.

μάμμα, ης, ἡ· ἡ μάμμη.

μαμμά, ᾶς, ἡ· ἡ μήτηρ, maman, n. f. mère, n. f.

μαμμάκουθος, ὁ, καὶ **μαμμάκυθος**, [δημ.] ἄφρων, εὐήθης, ἀνόητος, βλάξ, sot, sotte, imbécile, adj.

μαμμή, ῆς, ἡ· [δημ.] ἡ μαιεύτρια, ἡ μαῖα, sage-femme ; βλ. λέξιν. § βλ. **μάμμη**.

μάμμη, ης, ἡ· καὶ **μάμμα**, χυροῦλα, γιαγιά, μήτηρ τῆς μητρὸς ἢ τοῦ πατρός, grand' mère, n. f. grand'maman, n. f. βλ. καὶ προμάμμη.

μαμμική, ῆς, ἡ· βλ. **μαιευτική**, art des accouchements ; obstétrique, n. f.

μαμμόθρεπτος, ος, ον· ὁ ὑπὸ τῆς μάμμης ἀνατρεφόμενος· ‖ μαμμόθρεπτον παιδίον, enfant choyé, ée ; τὸ ὑπὸ τῆς μάμμης ἀνατρεφόμενον, συνεπῶς κατ' ἐπέκτασιν κακοανατεθραμμένον παιδίον.

μάμμος, ου, ὁ· βλ. **μαιευτήρ**, accoucheur, n. m.

μαμμοσύνη, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ἡ **μαιευτική**.

μαμμοῦδι, τό· [δημ.] τὸ **μαμμοῦνι**.

μαμμούθιον, τό· mammouth, n. m. ἐλέφας μετὰ μακρῶν τριχῶν καὶ χαίτης βιώσας ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐν τῇ βορείῳ Ἀσίᾳ τὴν τεταρτογενῆ ἐποχήν.

μαμμοῦνι, τό· [δημ.] μικρὸν ἔντομον, petit insecte, ζωΰφιον, animalcule, n. m. [πληθ. ἐν.] ἔντομα, vermine, n. f. λέγονται τὰ ῥυπαρὰ μικροζωΰφια, π. χ. **αἱ φθεῖρες**.

μαμουλίζω, [διάλ. Οἰνόης] συσφίγγω τὰ χείλη ἐνῷ μασῶ, μασουλίζω, ἀναμασῶ.

μαμουνίζω, [διάλ. Νισύρου] μασουλίζω, ἀναμασῶ, λέγεται ἐπὶ γερόντων οἵτινες ἀναμασῶσι τὴν τροφὴν ἐπὶ πολλὴν ὥραν.

μάνα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. μάννα. § [ναυτ.] μάνα συσπάσπου· βλ. ἀρχή, dormant.

μάνα, ας, ἡ· [διάλ. Καρπάθου] 1) φορολογικὸν κατάστιχον· 2) πρωτότυπον παντὸς ἐγγράφου· 3) ἡ μήτρα τῆς γυναικός· 4) εἶδός τι ὑφάσματος.

μαναβέλλα, ας, ἡ· [δημ.] κοινὴ ὀνομασία μοχλοῦ ἐφηρμοσμένου που, manivelle, n. f. π. χ. **στρόφαλος,** κτλ. ἐν γένει ῥάβδος ἐκ μετάλλου, barre n. f. μοχλός, ὀχλεύς, levier, n. m. [συνεχδ.] χονδρὴ ξυλίνη ῥάβδος, gros bâton ; ‖ —, βλ. σκυτάλη (ἐργάτου, ὀνεύου).

μανάβης, η, [δημ.] ὁ πωλητὴς λαχανικῶν (ὀπωρικῶν), marchand de légumes ; ὁ λαχανοπώλης, verdurier, n. m. ὁ ὀπωροπώλης, fruitier, n. m. βλ. καὶ **λαχανοπώλης.**

μανάβικον, τό· [δημ.] τὸ (ἐργαστῆρι) μέρος ἔνθα πωλοῦσι λαχανικὰ (ἢ ὀπώρας) boutique de verdurier (de fruitier); τὸ λαχανοπωλεῖον (ὀπωροπωλεῖον), marché à la verdure.

μανάκι, τό· [διάλ. Καρπάθ.] = κόσμημα ἀρχαῖον ἀργυροῦν ἀναρτώμενον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς.

μανάρι, τό· [δημ.] βλ. μαννάρι.

μανάρι, τό· [διάλ. Νισύρου] πέλεκυς, ἰδίως ὁ μπαλτᾶς.

μαναρίζω, (διάλ. Ἠπείρου] = περιποιοῦμαι τινὰ ὡς μάννα.

μανδαλάκι, τό· loqueteau, n. m. μικρὸς μάνδαλος, sorte de petit loquet.

μανδάλια, τά· [ναυτ.] κοινῶς τὰ **μαντάλια,** les genoux, n. m. τὸ ὑπὲρ τὴν **παρέδραν** (fausse varangue) τεμάχιον τοῦ ἑτέρου ἐπιπέδου ἑκάστου νομέως, τὸ τιθέμενον ἐξ ἡμισείας ἐπὶ τῆς ἕδρας τοῦ νομέως καὶ τῆς πρώτης **σταμῖνος** (allonge) πρὸς ἐνδυνάμωσιν αὐτῶν.

μανδαλοδέτης, ου, ὁ· δεσμὸς τοῦ μανδάλου, bride de verrou.

μανδαλοδόκη, ης, ἡ (μάνδαλον, δέχομαι, κατὰ τὸ συρτοδόκη ὅπερ ἰδέ), gâche de loquet ; βλ. καὶ μάνδαλος.

μάνδαλον, τό· καὶ μάνδαλος, ὁ· verrou, n. m. τὸ ζύγωθρον, τὸ ζύγωθρον τῆς θύρας· ὁ ὀχεὺς τοῦ κλείθρου, κοινῶς ὁ σύρτης, ἢ ὁ σουρμὲς τῆς κλειδωνιᾶς, τὸ ζεμπερέκι· βλ. **κλεῖθρον** καὶ **μάνδαλος,** loquet, n. m.

μανδαλόνω (-ώνω), μέλ. ώσω, (μανδαλόω-ῶ), βάλλω, κλείω διὰ τοῦ μανδάλου, fermer au loquet (; au verrou) ; καὶ μανδαλώνω, verrouiller = **ζυγωθρίζω.**

μάνδαλος, ου, ὁ· βλ. **μάνδαλον,** verrou, n. m. καὶ ἐν γένει ζύγωθρον, barre, n. f. κοινῶς ἡ **ἀμπάρα.** § —, loquet (προφέρεται loké), n. m. τὸ ἁπλούστερον κλεῖθρον θύρας· ὁ **μάνδαλος** κοινῶς ἡ **μπετούγια·** βλ. **κλεῖθρον·** ‖ — μετ' ἐλατηρίου, loquet à ressort, ὑπάρχων εἰς τὰς θύρας τῶν σιδηροδρομικῶν ἁμαξῶν, καλούμενος **στροφεὺς** μετ' ἐλατηρίου· ‖ ἡ γλωσσὶς τοῦ μανδάλου, battant du loquet ; κοινῶς τὸ γλωσσίδι τῆς μπετούγιας· ‖ **μανδαλοδόκη,** ἡ· gâche de loquet ; ‖ **μάνδαλος** ἢ **ἐπιβλής,** ῆτος, ὁ· loquet, n. m. ‖ διπλοῦς ἐπιβλὴς (μάνδαλος), double loquet, εἰς τὸ πυροβόλον Καννέ· ‖ κινητὸς ἐπιβλής, loquet mobile (τοῦ πυροβολ. Bange). § **μάνδαλος,** ὁ· **ὀχεύς,** ὁ· espagnolette, n. f. μικρόν τι σιδήριον τῶν κλείθρων. § **μάνδαλος,** ὁ· espagnolette, καλεῖται ῥάβδος σιδηρᾶ τιθεμένη ὄπισθεν τῶν θυρῶν πρὸς στερεοποίησιν αὐτῶν· τὸ **ζύγωθρον** τῆς θύρας ἢ μοχλὸς τῆς θύρας. Ἐν γένει δὲ espagnolette ἐν τῇ **λεπτοσιδηρικῇ** (quincaillerie) καλεῖται σιδηρᾶ ῥάβδος κεκαμμένη εἰς τὸ ἄκρον, καθὼς τὰ **στηρίγματα** τῶν παραθύρων κτλ.

μανδαλόω-ῶ· βλ. μανδαλόνω.

μανδάλωμα, ατος· τό· ἡ πρᾶξις τοῦ μανδαλώνειν, ζυγωθρίζειν, action de verrouiller.

μανδαλωτός, ή, όν· κλεισμένος μὲ μάνδαλον (ζύγωθρον), verrouillé, ée, adj.

μανδαπολάμι, τό· [ξεν.] calicot, n. m. madapolam, n. m. βαμβακερὸν ὕφασμα κόκκινον ὡς τὸ χρῶμα τῆς παπαρούνας.

μανδαρίνιον, ου, τό· [ξεν.] mandarine, n. f. βλ. καὶ **κίτρος.**

μανδαρῖνος, ου, ὁ· mandarin, n. m. εἶνε παραμεμορφωμένη παράφρασις τοῦ σανσκριτικοῦ mantrin τοῦ σημαίνοντος «σύμβουλος». Ἡ λέξις παλαιόθεν εἰσαχθεῖσα εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν Μαλαίων, ἐγένετο παρ' αὐτοῖς τίτλος τῶν ὑψηλῶν ὑπαλλήλων τῆς πολιτείας αὐτῶν τε τῶν ἰδίων καὶ τῶν τῆς Κίνας. Τὸ ἀντίστοιχον ἐν τῇ σινικῇ εἶνε Kwan.

μανδῆλι, τὸ (προφ. μαντῆλι), [δημ.] καὶ **μανδήλιον,** ου, τό· χειρομάνδηλον, μυξομάνδηλον, τὸ **ῥινόμακτρον,** mouchoir, n. m. μανδήλιον μεταξωτόν, foulard, n. m. ‖ κινῶ τὸ μανδήλιον, agiter le mouchoir ; ‖ μανδήλια χρωματιστὰ μὲ σειρὰς (κινάρια), μικτά, πλουσίως χρωματισμένα, mouchoirs de couleur à bordures, bigarrés, riches en couleurs ; ‖ μανδήλια ἐκ βατίστας, mouchoirs de batiste ; ‖ μανδήλια λαιμοῦ γυναικεῖα, fichus pour femme ; ‖ μανδήλια μὲ περιθώριον χρωματιστόν, mouchoirs de couleur à bordures; ‖ μανδήλια μὲ πλατὺ περιθώριον, mouchoirs à larges bordures. § [ἐκκλησ.] τὸ ἅγιον μανδήλιον, la sainte Véronique.

μανδηλοθήκη, ης, ἡ· θήκη ἐξ ὑφάσματος πρὸς τοποθέτησιν τῶν μανδηλίων, sachet pour mouchoirs.

μανδολᾶτον, τό· [ξεν.] nougat, n. m. γλύκυσμα μετ' ἀμυγδάλων (ἢ φιστικίων) καὶ ζακχάρεως.

μανδολινάτα, ας, ἡ· ὀρχήστρα ἐκ μανδολίνων, orchestre de mandoline ; ‖ —, ᾆσμα συνοδευόμενον ὑπὸ μανδολίνου, chant accompagné de mandoline.

μανδολῖνον, τό· [ξεν.] mandoline, n. f. μικρὸν ἐντατὸν μουσικὸν ὄργανον ἔχον συνήθως 4, ἐνίοτε δὲ καὶ 9 χορδὰς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ χάλυβος· παίζεται καὶ διὰ τοῦ γυμνοῦ δα-

κτύλου τῆς δεξιᾶς χειρός, συνήθως ὅμως διὰ πτεροῦ χρησιμεύοντος ὡς πλήκτρου.

μάνδρα, ας, ἡ· κοινῶς τὸ μανδρὶ (βλ. καὶ **κτηνοστάσιον**)· ἡ στάνη διὰ τὰ πρόβατα, ἡ ποίμνη, bercail, n. m. «σηκὸς ἢ σταθμὸς βοῶν καὶ ἵππων ἕρκος» φραγμός, Ἡσύχ. τόπος περιπεφραγμένος, αὐλή, αὔλιον, ὄρχος, parc, n. m. (σταῦλος), étable, n. m. (pour les bœufs, et chevaux). § —, τόπος περιπεφραγμένος, enclos, n. m. φραγμός, haie, n. f. § —, ἤτοι κοινὸς τοῖχος, mur d'octroi, ὁ **μανδρότοιχος**, ἢ ἁπλοῦς τοῖχος χρησιμεύων ὡς φραγμὸς ἢ ἐμπόδιον.

μανδραγόρας, ου ἢ α, ὁ· [φυτολ.] mandragore, n. m. φυτὸν τῆς τάξεως τῶν Σαλανωδῶν. Εἶνε φυτὸν στρυχνῶδες καὶ ἔχει ἰδιότητα ναρκωτικὴν ἐξ οὗ καὶ ἡ ἀρχαία παροιμία «ὑπὸ Μανδραγόρᾳ καθεύδει» δηλ. ὑπὸ τοῦ φυτοῦ μανδραγόρα ναρκωθεὶς κοιμᾶται· ὅθεν κοιμῶμαι ὑπὸ μανδραγόραν, dormir comme un sabot.

μανδρεύω, μέλ. εύσω· βλ. μανδρίζω.

μανδρί, τό· [δημ.] βλ. **μάνδρα**, parc, n. m. bercail, n. m. βλ. καὶ **κτηνοστάσιον**.

μανδρίζω, μέλ. ίσω· **μανδρεύω**, περικλείω ἐντὸς περιβόλου (περιφράττω)· ἐπίσης βάλλω, κλείω, τίθημι ἐντὸς μάνδρας, κτηνοστασίου, ὄρχου, αὐλίζω, ὀρχάζω, renfermer dans une étable, dans un parc ; parquer.

μάνδρευμα, ατος, τό, καὶ

μάνδρισμα, ἡ· ὁ αὐλισμός, ἡ ἐν τῇ αὐλῇ (τῷ σηκῷ) κατάκλεισις, ἡ πρᾶξις τοῦ μανδρόνειν, ὀρχασμός, parcage, n. m. l'action de parquer les brebis ; ἡ κατάκλεισις, réclusion, n. f.

μανδρόνω, μέλ. ώσω· κλείω [διὰ φραγμοῦ, τοίχου (μάνδρας)], clore (de haies, de murailles) ; περικλείω, enclore ; ἀνεγείρω, τοιχίζω, murer. § —, **ὀρχάζω**, parquer, βλ. **μανδρίζω.**

μανδρόσκυλον, ου, τό· καὶ **μανδρόσκυλος**, ὁ· **ποιμενικὸς κύων**, σκυλὶ ποιμενικὸν (φύλαξ), chien de berger (; de troupeau ; de garde); μέγας κύων, μολοσσός, mâtin, n. m.

μάνδρωμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ μανδρόνειν (περικλείειν, περιφράζειν, τοιχίζειν), action d'enclore (de murer). § —, **ὀρχασμός**, parcage, n. m.

μανδύας, α, ὁ· τὸ ἐπανωφόριον, ἡ χλαῖνα, κοινῶς τὸ ταμπάρο, manteau, n. m. || χηρωτὸς μανδύας, manteau à caoutchouc, ἢ capote en caoutchouc ; βλ. καὶ **χαῖνα**· τὸ στρατιωτικὸν ἐπανωφόριον, ἐπενδύτης, ἡ χλαῖνα, capote [de soldat]. § μανδύας ἐπισκόπου, chape [d'un évêque].

μανδυοφόρος, ου, ὁ· porte-manteau, n. m. βλ. **πήρα.**

μανέα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ἡ αἰθάλη, καπνιά.

μανζέλα, ἡ· [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ὡριμότατος καρπός.

μανθάνω, κοινῶς **μαθαίνω**, μέλ. μαθήσομαι, ἀόρ. β. ἔμαθον, παρακ. μεμάθηκα, ζητῶ νὰ πληροφορηθῶ τι, apprendre ; γνωρίζω, γιγνώσκω, savoir ; connaître ; λαμβάνω γνῶσιν τινός, prendre (avoir) connaissance ; || μανθάνω ἐκ νέου, rapprendre ; πληροφοροῦμαι, s'informer ; || μανθάνει ἀνάγνωσιν, il apprend à lire; || θὰ τὸ μάθῃς ἀργότερα, vous le saurez plus tard ; || μάθε ὅτι, sachez que ; || ἠθέλησα νὰ μάθω τὰ τῆς ὑποθέσεως, j'ai voulu prendre connaissance de l'affaire ; || ἦλθε νὰ μάθῃ ἄν, il est venu s'informer si ; || ἐπῆγε νὰ μάθῃ τί τρέχει, il est allé aux informations ; || ἔστειλα νὰ μάθω τί κάμνει, j'ai envoyé savoir de ses nouvelles ; || τὰ ἐμάθετε ; savez-vous la nouvelle ? || τώρα τὸν ἔμαθα, maintenant je le connais. § ἐθίζω, συνειθίζω, habituer ; ἐθίζομαι, s'accoutumer ; ἀποκτῶ (λαμβάνω) τὴν συνήθειαν, contracter l'habitude ; ἐθίζομαι εἰς, προσοικειοῦμαι εἰς, se faire à ; || ἔμαθε νὰ μὴ κάμῃ τίποτε, il s'est habitué à ne rien faire ; || ἔμαθεν εἰς τὴν ζέστην, il s'est accoutumé au chaud; || μαθημένος, συνειθισμένος, habitué, ée, adj. προσοικειωθείς, χαμωμένος, fait, e, adj. (ἐξ)ησκημένος, exercé, ée, adj. ἐντριβής, ἠσκημένος, versé, ée, adj. § [μεταβ.] ἐκπαιδεύω, instruire ; διδάσκω, enseigner ; μανθάνω, apprendre ; συνειθίζω, habituer ; || τὸν ἐμάνθανε νὰ ἱππεύῃ, il lui apprenait à monter à cheval ; || [ἀπολ. ἀπειλητ.] ἐγὼ θὰ σὲ μάθω, je vous apprendrai bien à vivre.

μάνι, τό· [διάλ. Καρπάθου] = τὸ μέλαν, le noir.

μάνι, τό· [δημ. ἐπίρ.] [συνήθ. ἐπαναλ.] μάνι μάνι, ταχέως ὀγρήγωρα, vite ; en un tour de main.

μανία, ας, ἡ· (μαίνομαι), ἔκστασις, τρέλλα καὶ ἐν γένει πᾶσα σφοδρὰ τοῦ θυμικοῦ κίνησις, παραφορὰ ὀργῆς, μανιώδης παροξυσμός, accès de fureur, délire furieux ; παραφροσύνη, φρενῖτις, frénésie, n. f. μανιώδης ὁρμή, παροξυσμός, acharnement, n. m. Συνώνυμα fureur, n. f. καὶ furie, n. f. ὧν τὸ μὲν furie λέγεται ἐπὶ μανίας σφοδροτέρας, βιαιοτέρας τοῦ fureur, ὅπερ σημαίνει παραφορὰν μανιώδη στιγμιαίαν. § ἰδιοτροπία (παραξενία), caprice, n. m. ἔκστασις, φαντασιοπληξία, fantaisie, n. f. καὶ ἐν γένει **μανία**, manie, n. f. πάθος (παράφορον ἔρωτος, κτλ.), passion, n. f. [οἰκ.] κοινῶς **πετριὰ** καὶ **λόξα**, toquade, n. f. § **μανία**, manie, n. f. εἶνε τύπος φρενοπαθείας, ὑποδιαιρουμένη εἰς διαφόρους βαθμοὺς ὧν ὁ πρῶτος ὁ καὶ ἐλαφρότερος γνωρίσματα ἔχει ὑπερβολικὴν εὐθυμίαν καὶ φαιδρότητα, καθ' ἣν ὁ μανιακὸς ῥέπει εἰς σχέδια μεγαλοπρεπέστατα καὶ ἐπιχειρήσεις ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου, αἱ δυνάμεις του καὶ ἡ θέσις του εἶνε ὅλως ἀνάρμοστοι πρὸς αὐτά. Ἡ δὲ ἀληθὴς ἢ βαρεῖα μανία γνωρίσματα ἔχει τὴν ἐντελῆ ἀσυναρτησίαν τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν πράξεων, παραληρήματα καὶ κινήσεις ἀσκόπους (μορφασμούς, χειρονομίας, κραυγάς, κτλ.) παραφορὰς εἰς βιαιοτάτας πράξεις, κτλ. Πολλάκις κυριεύει τοῦ ἀσθενοῦς τὸ πάθος καὶ ἐὰν τὸ πάθος τοῦτο τύχῃ νὰ ἦνε ἡ ἀσελγὴς ἱκανοποίησις τῆς σαρκός, λέγομεν τοὺς μὲν ἄρρενας μανιακοὺς ὅτι πάσχουν σατυρίασιν, τοὺς

δὲ θήλεις ὅτι πάσχουν νυμφομανίαν. Ἡ μανία θεραπεύεται σχετικῶς ἀρκετὰ συχνά.

μανιακός, ή, όν· (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος)· ὁ ῥέπων εἰς μανίαν καὶ εἰς σφοδρὰς ἐξάψεις καὶ ἐν γένει ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς μανίαν ἐπὶ διαθέσεων καὶ πράξεων, maniaque, adj. τρελλὸς μανιώδης, fou furieux; φρενήρης, frénétique, adj. § [συνεκδ. καὶ γεν.] μαινόμενος, οἰστρηλατούμενος, furibond, e; μανιώδης, μαινόμενος, furieux, euse, adj. ἐκτὸς ἑαυτοῦ, ἔξω φρενῶν, forcené, ée, adj. ὁ κατεχόμενος (ὑπὸ πάθους, μανίας), possédé, ée, adj. παράφρων, effréné, ée, adj. ἐνεργούμενος, énergumène; λυσσασμένος, enragé, ée, adj.

μανιάω-ῶ, μέλ. άσω· βλ. μανίζω.

μανιδέλλο, τό· [δημ.] tour-à-gauche, n. m. βλ. **στρεπτήρ.**

μανίζω, μέλ. ίσω καὶ μανιόνω [δημ.] (μανιάω), γίνομαι (καθίσταμαι) μανιώδης, devenir furieux; entrer (se mettre) en furie; μαίνομαι, λυσσῶ, enrager, rager. § σκυθρωπάζω, κοινῶς κακόνω, bouder, κρεμῶ τὰ μοῦτρα.

μανίκα, ας, ἡ· [δημ.] πλατεία περιχειρὶς (μανίκιον), large manche. § —, manche, n.f. (en cuir, en toile); βλ. σωλήν.

μανικέτι, τό· [ξεν.] ἡ **περιχειρίς,** manchette, n. f. τὰ ἄκρα τῶν μανικιῶν τῶν ὑποκαμίσων.

μανίκι, τό· [δημ.] ἡ (περι)χειρὶς (μανίκιον) ἐνδύματος, τὸ μέρος τοῦ ἐνδύματος ὅπερ περιβάλλει τὰς χεῖρας, manche, n. f. βλ. καὶ **χειρίς·** || τὸ μανίκι τοῦ φορέματος, la manche de l'habit. § τὸ μανίκι τοῦ μαχαιριοῦ, κτλ. le manche du couteau; βλ. **λαβὴ** ἐργαλείου, τὸ χέρι, χερούλι, manche, n. m. || —, fût ou monture d'outil; βλ. **κορμός.**

μανικοκάπι, τό· [δημ.] ἡ χειρὶς ἐπανωφορίου (τὸ μανίκι τῆς κάπας), manche de capote.

μανικόνω, μέλ. ώσω, [δημ.] θέτω τὸ μανίκι (χειρίδα, λαβήν), emmancher; προσκολλῶ (προσάπτω) χειρίδας, attacher des manches.

μανικωτός, ή, όν· [δημ.] χειριδωτός, à manche.

μανιόλια, ἡ· βλ. μαγνόλια.

μανιόνομαι, [διάλ. Ἠπείρου] = μανιώδη ποιῶ ἐμαυτὸν πρός τι.

μανιόνω, [δημ.] βλ. μανίζω.

μάνιτα, ἡ· [δημ.] ἀντὶ μανία, furie, n. f. ἡ φρενῖτις, frénésie, n. f. fureur, n. f. μανιώδης ὁρμή, παροξυσμός, acharnement, n.m. βλ. μανία.

μανιτάρι, τό· [δημ.] ὁ ἀμανίτης, ὁ μύκης, ητος, champignon, n. m.

μανιφατοῦρα, [ξεν.] ἡ κατασκευή, χειροτεχνία, manufacture, n. f.

μανιώδης, ης, ες, μανιακός, ὁ εἰς κατάστασιν μανίας εὑρισκόμενος, ὡς τρελλός, qui est en fureur (en furie), furieux, euse, adj. βλ. **μανία·** φρενήρης, frénétique, adj. μαινόμενος, οἰστρηλατούμενος, furibond, e, adj. ἐξοργισμένος, ἐρεθισμένος, acharné, ée, adj. || ἔγινε μανιώδης, il est devenu furieux; || — παραφορά, transport frénétique; || μανιῶδες ἦθος (βλέμμα), air (regard) furibond.

μανιωδῶς, [ἐπίρ.], μετὰ μανίας (μετὰ μανιώδους ὁρμῆς), avec fureur; avec furie; avec acharnement; furieusement, adv.

μάννα, τό· manne, n. f. καλοῦνται διάφοροι γλυκύτατοι φυτικοὶ ὀποί, ἐκ τῶν φλοιῶν ἀποβαλλόμενοι καὶ εἰς τὸν ἀέρα ξηραινόμενοι. Γνωστότατον εἶνε τὸ ἐκ τῆς «Μελίας τοῦ μάννα» προερχόμενον, ὠχρόλευκον, διαφανές, κολλῶδες, καλλίστης γεύσεως. Εἰς τὸ ἐμπόριον φέρεται εἰς μάζας ἢ τεμάχια ἢ κυλίνδρους· λαμβάνεται δὲ δι' ἐντομῶν κατὰ τὸ θέρος γινομένων. Τὸ Μάννα ὅπερ κατὰ τὴν γραφὴν ἔτρωγον οἱ Ἰσραηλῖται ἐν τῇ ἀραβικῇ ἐρήμῳ εἶνε ὅμοιός τις ὀπὸς δένδρου συχνοῦ ἐν Ἀραβίᾳ, τοῦ Tamaria mannifera, ἀποκρινόμενος συνεπείᾳ τοῦ δήγματος εἴδους κόκκου τοῦ Coccus manniparus, ξηραινόμενος ἐπὶ τοῦ δένδρου καὶ εἶτα καταπίπτων εἰς τὴν γῆν εἰς τεμάχια· ὁ ὀπὸς οὗτος ἔχει γεῦσιν μελιτώδη καὶ τρώγεται ὑπὸ τῶν Ἀράβων μετ' ἄρτου. Κατ' ἄλλους δὲ τὸ μάννα τῶν Ἰσραηλιτῶν ἦτο εἶδος λειχῆνος, αὐξάνον ἀφθόνως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐν Ἀραβίᾳ, ὑπὸ τοῦ ἀνέμου δὲ πολλάκις παρασυρόμενον καὶ καταπίπτον ἀλλαχοῦ ὡς βροχή· βλ. καὶ ἀερόμελι· || — Καλαβρικὸν (Καλαβρίας) (εἰς βόλους) θρομβώδεις, manne de Calabre; || — Σικελικόν, manne de Sicile; || — ὁλκωτόν, manne longue; || — δακρυοειδές, manne en larmes (ἢ en grains); || — κοινόν, manne en sortes; || — εὐτελὲς (ἢ λιπαρόν), manne grasse.

μάννα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ μητέρα, ἡ **μήτηρ,** mère, n. f. ἢ μαμμά, maman, n. f. § [ἐπὶ ὑδάτων], ἡ μάννα τοῦ νεροῦ, ἡ (κυρία) πηγή, source (principale), ὁ τόπος ὅπου ἀναβρύει τὸ ὕδωρ. § [φυτ.] κήπειρος ὁ ἐδώδιμος, souchet comestible. § —, βλ. **ἀρχή,** dormant.

μαννάρι, τό· [δημ.] τὸ **θρεφτάρι,** ζῶον θρεμμένον διὰ σφάξιμον· (ἰδ. πρόβατον, ἀρνίον), animal [ἰδ. mouton, agneau] d'engrais (engraissé); (σιτευτός. τροφίας).

μαννάρι, τό· [διάλ. Ἠπείρου] 1) τράγος καὶ κριὸς ἡγούμενος τῆς ποίμνης καὶ φέρων συνήθως κώδωνα μείζονα περὶ τὸν λαιμόν· 2) ἀμνὸς σιτευτός, τὸ **θρεφτάρι.**

μαννοῦλα, ας, ἡ· [δημ.] ἀγαπητὴ (προσφιλὴς) μήτηρ, chère maman.

μανόμετρον, ου, τό· manomètre, n. m. **θλιβόμετρον,** τό, ἢ **ἀτμοδυναμόμετρον,** τό, ἢ **κενοδείκτης,** indicateur du vide (βλ. λέξιν). Μανόμετρα ὀνομάζονται τὰ ὄργανα διὰ τῶν ὁποίων μετροῦμεν τὴν ἐλαστικὴν δύναμιν τῶν ἀτμῶν καὶ ἀερίων ἐν γένει, ἤτοι τὴν **πίεσιν** (pression). Εἶνε ἐκ τῶν συνηθεστάτων καὶ χρησιμωτάτων ὀργάνων τὸ μανόμετρον, ἐφαρμοζόμενον οὐ μόνον εἰς ἐπιστημονικὰς ἐρεύνας, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλας ἀνεξαιρέτως τὰς μηχανάς, αἵτινες κινοῦνται εἴτε διὰ πεπιεσμένου ἀέρος, εἴτε δι' ἀτμοῦ· ἰδίως ὅμως εἰς τὰς ἀτμομηχανὰς τὸ **θλιβόμετρον** (ἀτμοδυναμόμετρον) εἶνε

ὁ σπουδαιότατος καὶ ἀπαραίτητος ὁδηγὸς τοῦ μηχανικοῦ, φανερόνον εἰς αὐτὸν ἑκάστοτε τὴν δύναμιν τοῦ ἐν τῷ λέβητι παραγομένου ἀτμοῦ, κατὰ πόσον αὕτη εἶνε ἢ δὲν εἶνε ἱκανὴ νὰ κινήσῃ τὴν ἀτμομηχανὴν ἢ μήπως ἡ δύναμις αὐτοῦ ηὐξήθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ ἐπίκειται φόβος διαρρήξεως τοῦ λέβητος. Ὡς μονάδα πρὸς καταμέτρησιν τῆς ἐντάσεως (intensité) τῶν ἀτμῶν καὶ ἀερίων λαμβάνομεν τὴν **ἀτμόσφαιραν** ἢ κάλλιον εἰπεῖν τὴν πίεσιν μιᾶς **ἀτμοσφαίρας**· γνωρίζομεν δὲ ὅτι ἡ κανονικὴ πίεσις μιᾶς ἀτμοσφαίρας μετρεῖται ὑπὸ στήλης ὑδραργύρου 0,76 μ. ἢ διὰ νὰ μεταχειρισθῶμεν ἄλλην ἔκφρασιν, μία ἀτμόσφαιρα πιέζει ἐπὶ ἑκάστου τετραγωνικοῦ ὑφεκατομέτρου μὲ δύναμιν 1 χιλιογράμμου περίπου. Ὅταν λέγωμεν λοιπόν, ὅτι ἡ ἔντασις ἀτμοῦ τινος ἐγκεκλεισμένου ἐν τῷ λέβητι εἶνε 1, 2, 3, 4 ἀτμοσφαιρῶν, ἐννοοῦμεν, ὅτι ἡ δύναμις τοῦ ἀτμοῦ τούτου δύναται νὰ ἰσορροπήσῃ στήλην ὑδραργύρου ἅπαξ, δίς, τρίς, τετράκις 76 ὑφεκατομέτρων ἢ καὶ ἄλλως, ὅτι ὁ ἀτμὸς πιέζει τὰς παρειὰς τοῦ ἀγγείου ἐν ᾧ περιέχεται, μὲ δύναμιν 1, 2, 3, 4 κτλ. χιλιογράμμων. Τὸ ὄργανον δὲ ὅπερ θὰ καταδείξῃ εἰς ἡμᾶς πόσων ἀτμοσφαιρικῶν δύναμιν ἔχει τὸ ἀέριον ἢ ὁ ἀτμὸς ὁ συμπεπυκνωμένος ἐντὸς τοῦ λέβητος εἶνε τὸ μανόμετρον. Ἔχομεν τρία εἴδη μανομέτρων, τὸ ἀνοικτόν, τὸ κλειστὸν καὶ τὸ μεταλλικόν. **Ἀνοικτὸν μανόμετρον**, manomètre à air libre. Σύγκειται ἐκ κρυσταλλίνου σωλῆνος ἀνοικτοῦ πρὸς τὰ ἄνω, πρὸς δὲ τὰ κάτω καμπτομένου καὶ συνεχομένου μετὰ δοχείου περιέχοντος ὑδράργυρον· τὸ ὅλον στηρίζεται ἐπί τινος σανίδος κατακορύφου φερούσης κατὰ μῆκος τοῦ σωλῆνος διαιρέσεις τοῦ γαλλικοῦ μέτρου εἰς χιλιοστόμετρα. Πρὸς βαθμολόγησιν τοῦ μανομέτρου τούτου ἀφίνονται κατὰ πρῶτον ἀνοικτὰ τὰ δύο στόμια τοῦ σωλῆνος ὥστε νὰ συγκοινωνῶσι μετὰ τοῦ ἀέρος καὶ συνεπῶς ὁ ὑδράργυρος τοῦ τε δοχείου καὶ τοῦ συγκοινωνοῦντος ὑαλίνου σωλῆνος νὰ εὑρίσκηται εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος· σημειοῦμεν τότε τὸν ἀριθμὸν 1 εἰς τὴν θέσιν τοῦ σωλῆνος ὅπου ἵσταται ὁ ὑδράργυρος, ἤτοι πίεσιν μιᾶς ἀτμοσφαίρας. Ἀκολούθως ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου πρὸς τὰ ἄνω εἰς ἀπόστασιν 76 ὑφεκατομέτρων σημειοῦται ὁ ἀριθμὸς 2, εἰς ἀπόστασιν ἄλλων 76 ὑφεκατομέτρων ὁ ἀριθμὸς 3 καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ ὑποδιαιρεῖται τὸ διάστημα ἑκάστης ἀτμοσφαίρας καὶ εἰς ἡμισείας καὶ εἰς δέκατα· || **μανόμετρον κλειστὸν** (ἢ διὰ συμπεπιεσμένου ἀέρος), manomètre à air comprimé. Τοῦτο συνίσταται ἐκ κυλινδρικῆς ὀρειχαλκίνης λεκάνης πλήρους ὑδραργύρου, ἐντὸς τῆς ὁποίας εἰσέρχεται, ἀεροστεγῶς συγκολλώμενος πρὸς τὰ χείλη αὐτῆς, καὶ ἐμβαπτίζεται εἰς τὸν ὑδράργυρον μέχρι τοῦ πυθμένος περίπου σωλὴν ὑέλινος κλειστὸς πρὸς τὰ ἄνω καὶ μὲ παχέα τοιχώματα. Πρὸς τὰ πλάγια ἡ λεκάνη φέρει μικρὸν σωλῆνα δι' οὗ τίθεται εἰς συγκοινωνίαν ἡ ἐλευθέρα ἐπιφάνεια τοῦ ἐν αὐτῇ ὑδραργύρου μετὰ τοῦ ἀερίου ἢ ἀτμοῦ οὕτινος τὴν ἔντασιν ζητοῦμεν νὰ καταμετρήσωμεν· || **μεταλλικὸν μανόμετρον** (τοῦ **Βουρδῶνος**), manomètre métallique (de Bourdon). Τοῦτο σύγκειται ἐξ ὀρειχαλκίνου σωλῆνος μήκους 0,70μ. ἔχοντος εὐκάμπτους παρειὰς καὶ κεκαμμένον ἐν σχήματι ἕλικος· ὁ σωλὴν οὗτος ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ ἐξελίσσηται μέν, ὅταν ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων αὐτοῦ ἐπιφέρηται ἔσωθεν πίεσις μείζων ἢ ἔξωθεν, νὰ συσπειρῶται δὲ κατὰ τὴν ἀντίστροφον περίπτωσιν. Τὸ ἓν ἄκρον τοῦ σωλῆνος εἶνε ἀνοικτὸν καὶ συνάπτεται μετὰ δευτέρου σωλῆνος φέροντος στρόφιγγα καὶ προωρισμένου νὰ θέτῃ τὴν συσκευὴν εἰς συγκοινωνίαν μετὰ τοῦ ἀτμολέβητος, τὸ δ' ἕτερον ἄκρον εἶνε ἐλεύθερον καὶ φέρει δείκτην, ὅστις κινούμενος πρὸς τὰ δεξιὰ ἢ ἀριστερά, καθ' ὅσον ὁ σωλὴν ἐξελίσσεται ἢ συσπειροῦται, διαγράφει τόξον κύκλου. Τοῦτο βαθμολογεῖται συγκριτικῶς πρός τι ἀνοικτὸν μανόμετρον, εἰς δὲ τὰ σημεῖα τοῦ τόξου, ἔνθα ἵσταται ὁ δείκτης, ὅταν τὸ ἀνοικτὸν δεικνύῃ διαδοχικῶς πιέσεις 1, 2, 3, 4, κτλ. ἀτμοσφαιρῶν, σημειοῦνται οἱ ἀριθμοὶ 1, 2, 3, 4 κτλ. Τὸ μανόμετρον τοῦτο δύναται νὰ χρησιμεύσῃ καὶ διὰ πολὺ μεγάλας πιέσεις, δεικνύον πολλάκις καὶ ἑκατοντάδων ἀτμοσφαιρῶν πίεσιν, εἰς ἣν ὡς γνωρίζομεν ὑποβάλλονται πολλὰ ἀέρια ἵνα ῥευστοποιηθῶσι.

Σημείωσις.—Εἰς ἑκάστην ἀτμομηχανὴν ὁ ἀτμολέβης φέρει προσηρτημένον πάντοτε ἓν μανόμετρον, συνήθως μεταλλικόν, συγκοινωνοῦν μετὰ τοῦ ἀτμοθαλάμου διά τινος σωλῆνος. Ἅμα θερμανθῇ τὸ ὕδωρ καὶ παραχθῇ ἀτμὸς ἀνοίγει ὁ μηχανικὸς τὴν στρόφιγγα καὶ ὁ ἀτμὸς εἰσερχόμενος εἰς τὸν σωλῆνα ἐξελίσσει αὐτὸν βαθμηδόν, ὁ δὲ δείκτης δεικνύει τὴν ἔντασιν τοῦ ἀτμοῦ, ἥτις βαθμηδὸν αὐξάνεται ὅσῳ προβαίνει ἡ θέρμανσις τοῦ ἀτμολέβητος καὶ ὁ ἐν αὐτῷ παραγόμενος ἀτμὸς συμπυκνοῦται. Οὕτως ὁ μηχανικὸς βλέπει πότε ὁ ἀτμὸς θ' ἀποκτήσῃ τὴν ἔντασιν τὴν ἀπαιτουμένην ὅπως δυνηθῇ νὰ θέσῃ εἰς κίνησιν τὴν μηχανήν· ὅταν δὲ ἀποκτήσῃ ἅπαξ τὴν ἔντασιν ταύτην ὁ ἀτμός, τότε ὁ μηχανικὸς προσέχει νὰ κανονίζῃ τὸ ὑπὸ τὸν λέβητα πῦρ, ὥστε ἡ ἔντασις τοῦ ἀτμοῦ νὰ μένῃ σταθερά, ἐὰν δὲ θέλῃ ν' αὐξήσῃ ἢ ἐλαττώσῃ ταύτην, τότε ἐνισχύει ἢ ἐλαττώνει τὸ πῦρ. Σημειωτέον δ' ὅτι, ὁ μηχανικὸς τῆς μηχανῆς γνωρίζει πόσων ἀτμοσφαιρῶν ἔντασιν τοὐλάχιστον πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ ἀτμὸς διὰ νὰ θέσῃ εἰς λειτουργίαν τὴν μηχανήν, ἐπίσης δὲ γνωρίζει καὶ εἰς πόσην πίεσιν τὸ πολὺ δύναται ν'ἀνθέξῃ ὁ λέβης καὶ προσπαθεῖ, κανονίζων τὸ πῦρ ἀναλόγως, νὰ μὴ ὑπερβῇ ἡ ἔντασις τοῦ ἀτμοῦ τὰ δύο ταῦτα ὅρια. Ἐὰν δ' ἕνεκεν ἀπροσεξίας του συμβῇ ν' ἀποκτήσῃ ὁ ἀτμὸς ἔντασιν ὑπερτέραν τῆς ἀνθεκτικότητος τοῦ λέβητος, τότε ἐπίκειται ἡ ἔκρηξις αὐτοῦ καὶ ἡ ἐπέλευσις σπουδαίων δυστυχημάτων, ἐκτὸς ἐὰν προληφθῇ αὕτη διὰ προφυλακτικῶν τινων μέσων, τὰ ὁποῖα τίθενται εἰς ἐνέργειαν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει. **Μανόμετρον δοκιμαστικόν**, manomètre étalon.

μανός, ή, όν· (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), ὁ σπάνιος, rare, adj. ἤτοι ὁ **ὀλίγον πυ-**

κνός, peu dense ; ὀλίγον συμπαγής, peu compact, peu serré (ἀντίθ. τοῦ πυκνός)· ὅθεν ὁ ἀραιός, clair, ὁ ἄνευ πυκνότητος, sans épaisseur.

μανοσκόπιον, ου, τό· [μηχ.] manoscope (μανός, ὀλίγον πυκνός, peu dense καὶ σκοπέω, ἐξετάζω, examiner), n. m. ὄργανον προωρισμένον νὰ δεικνύῃ τὰς διαφορὰς τῆς πυκνότητος τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος· βλ. καὶ μανόμετρον.

μανότης, ητος, ἡ· σπανιότης, rareté, n. f. ἡ ἀραιότης, défaut (manque) de densité ; manque de consistance ; ἀντίθ τῷ πυκνότης. § — (ἀραιότης) [μηχ.] raréfaction, n. f. συνώνυμος τῆς λέξεως **κενόν**, vide, n. m. βλ. λέξιν.

μανόω-ῶ (μανός), ἀραιόω, κάμνω ἀραιόν, σπάνιον, raréfier.

μανουάλιον, ου, τό· [ξεν.] μέγα κηροπήγιον [ἐκκλησίας], grand chandelier [d'église]; καὶ ἐν γένει ὁ λαμπτήρ, τὸ **πολύφωτον**, candélabre, n. m.

μανοῦβρα, ας, ἡ· [δημ.] manœuvre, n. f. **γενικῶς** ἄσκησις, ἑλιγμός καὶ ἐν τῷ ναυτικῷ, **χειρισμὸς** (κυβέρνησις) πλοίου, ἱστίου, ἀγκύρας, κτλ. καὶ ἐν γένει ἑλιγμὸς **πλοίου**.

μανουβράρω, [δημ.] manœuvrer ; ἐν γένει ἀσκοῦμαι, ἑλίσσω, κάμνω τι διὰ τῶν χειρῶν, χειρίζομαι ἱστίον, σχοινίον, ἄγκυραν, κτλ. κυβερνῶ πλοῖον.

μανοῦλι, τό· [διάλ. Καρπάθου] τὸ ἀπότυρον, τὸ **μανοῦρι**.

μανοῦρι, τὸ (τυρί), εἶδος **μυζήθρας**, βλ. λέξιν.

μανουσάκι, τό· [δημ.] ὁ νάρκισσος, narcisse, n. m. βλ. **ἑσπερίς**.

μανταλῆδι, τό· [διάλ. Κύμης] ὁ μοχλὸς τῆς θύρας, ὁ **μάνδαλος**.

μαντάλια, τά· [δημ. ναυτ.] βλ. **μανδάλια**.

μάνταλος, [δημ.] βλ. **μάνδαλος**, κτλ. ‖ **μάνταλος**, ὁ, ἢ **περάτης** [διάλ. Καρπάθου] τὸ **ζύγωθρον**.

μαντάνι, τό· [διάλ. Ἠπείρου] μηχανή, δι' ἧς κατασκευάζουσι τὰ μάλλινα δέματα.

μαντάνια, τα· [διάλ. Ἠπείρου] ξύλα μεγάλα **κινούμενα** ὑπὸ τοῦ ὕδατος καὶ ἰσχυρῶς πίπτοντα κατὰ τῶν μαλλίνων ὑφασμάτων, ἅτινα οὕτω γίνονται κρουστὰ καὶ πυκνά.

μαντάρι, [δημ. ναυτ.] ἐκ τοῦ ἰταλ. manto ; βλ. **ὑπέρα**, drisse, n. f.

μανταρίζω, μέλ. ίσω, βλ. **μαντάρω**.

μαντάρισμα, ατος, τό· [δημ.] τὸ χαρίκωμα, **ἐπιδιώρθωσις** ὑφάσματος, ἐνδύματος, reprise, n. f. rentraiture, n. f. passefilage, n. m. βλ. καὶ **χαρικόνω**.

μαντάρω, μέλ. θὰ μαντάρω [δημ.] **μανταρίζω**, **ἐπιδιορθόνω** ὕφασμα, ἔνδυμα, repriser; rentraire ; passefiler ; βλ. **καὶ χαρικόνω**.

μαντάτα, τά· [δημ.] [λατ. mantatum] αἱ ἀγγελίαι, τὰ νέα, αἱ εἰδήσεις, nouvelles, n.f.pl.

μαντάτευμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ μαντατεύειν, **κατηγορία** κατά τινος, accusation, n. f. τὸ μαρτυρεῖν τι, ἡ **μαρτυρία**, action de rapporter quelque chose contre quelqu'un ; καταγγελία κατά τινος, dénonciation, n. f. plainte, n. f.

μαντατευμένος, η, ον· accusé, ée (ῥηματ. ἐπίθετον τοῦ μαντατεύω), rapporté, ée.

μαντατευτής, οῦ, ὁ· [δημ.] θηλ. **μαντατεύτρια** καὶ **μαντατούρης**, οὗρα, ικο, ὁ καταμαρτυρῶν τι κατά τινος, ὁ **μαρτυριάρης**, προδότης, καταγγελεύς, rapporteur, euse ; βλ. καὶ **μαντατοῦρα**.

μαντατεύω, μέλ. εύσω· [δημ.] κατηγορῶ, accuser ; καὶ ἰδίως προδίδω, καταγγέλλω, dénoncer, porter plainte contre quelqu'un ; (κατα)μαρτυρῶ κατά τινος, rapporter.

μαντατοῦρα, ἡ· [δημ.] ὁ χνοῦς (χνοῦδι) τῆς ἀγριοαγκινάρας (τοῦ γαϊδουραγκάθου), duvet de chardon. § —, γυνὴ ψίθυρος, rapporteuse, n. f. βλ. **μαντατευτής**.

μαντατούρης, [δημ.] προδότης, καταγγελεύς· βλ. **μαντατευτής**.

μαντατούτσης, οὖτσα· [διάλ. Οἰνόης] ὁ προδίδων λόγους τινὸς εἰς ἕτερον, ὁ καταγγέλλων (mandator), καὶ ῥῆμα **μαντατεύω**.

μαντατοφόρος, ου, ὁ· ὁ φέρων τὰ νέα (εἰδήσεις), messager, ère, adj. ἤτοι ἄγγελος, **ἀγγελιαφόρος**.

μαντεία, ας, ἡ· divination, n. f. τὸ μαντεύεσθαι, τὸ μαντεύειν, τὸ προφητεύειν, τὸ δῶρον τῆς προφητείας, ἡ **προφητεία** αὐτὴ καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, τὸ ὑπὸ τοῦ μάντεως προλεγόμενον, ἡ περὶ τοῦ μέλλοντος πρόρρησις τοῦ μάντεως· ἀναλόγως δὲ τοῦ μέσου ὅπερ οὗτοι μεταχειρίζονται καλοῦνται ἀστρολόγοι, χειρομάντεις, χαρτομάντες, γεωμάντεις, κτλ. βλ. καὶ **μάντις** καὶ **μαντική**. § —, ἡ πρόρρησις, prédiction, n. f. ἡ προφητεία, prophétie, n.f.

μαντεῖον, ου, τό· oracle, n. m. ἡ προφητεία, ὁ χρησμός, ἡ πρόρρησις, prédiction, n.f. ἡ ἀπόκρισις τοῦ θείου· ‖ —, oracle, n. m. ὁ τόπος ἐν ᾧ δίδονται οἱ χρησμοί· π. χ. τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν, oracle de Delphes ; ‖ ἐρωτῶ τὸ μαντεῖον, consulter l'oracle.

μαντέκι, τό· [δημ. ναυτ.] βλ. **κεροίαξ**.

μαντέλλο, τό· [ξεν.] τὸ ἐπανωφόριον, manteau, n. m.

μαντέμι, τὸ καὶ **μαδέμι**· [δημ.] fonte, n.f. ὁ **χυτοσίδηρος**.

μάντευμα, ατος, τό· ἡ ἀπόκρισις τοῦ μαντείου, réponse d'un oracle ; ὁ χρησμός, ἡ πρόρρησις, prédiction, n.f. ἡ **προφητεία**, prophétie, n. f.

μαντευτικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος εἰς τὸ μαντεύειν, divinatoire, adj.

μαντευτικῶς, [ἐπίρ.] par divination, κατὰ τρόπον μαντευτικὸν (ἢ τοῦ μάντεως), d'une manière divinatoire.

μαντεύω, μέλ. εύσω, deviner ; προφητεύω, prophétiser ; προλέγω, prédire, δίδω χρησμόν, χρησμολογῶ καὶ ἐν γένει **εἰκάζω** τι, συμπεραίνω.

μαντζάνα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. **μελιντζάνα**.

μαντζοῦνι, τό· [δημ.], électuaire, n. m. βλ. **ἔκλειγμα**.

μαντζουράνα, ας, ἡ· [ξεν.] marjolaine, n. f. ὀρίγανον τὸ σάμψυχον· βλ. καὶ **ἀμάρακον.**

μαντῆλα, ας, ἡ· [δημ.] μεγάλο μανδῆλι· μεταφορ. ὡς τραπεζομάνδηλον, nappe, n. f. ἢ ὡς σινδόνη, drap, n. m. § —, βλ. **μαντίλλια,** mantille, n. f. § —, **λοφεῖον** (βοός), fanon [du bœuf] (ὑποδερίς).

μαντηλάκι, τό· [δημ.] μικρὸν μανδήλιον, petit mouchoir ; [τοῦ λαιμοῦ ἰδ.] fichu, n. m.

μαντῆλι, τό· [δημ.] μανδήλιον, mouchoir, n. m. foulard, n. m. [τοῦ λαιμοῦ ἰδ.] fichu, n. m.

μαντηλίδα, ας, ἡ· [φυτ.] chrysantème à couronne ; marguerite dorée.

μαντιζέλο, τό· [δημ. ναυτ.] βλ. **ἔκφορος.**

μαντική, ῆς, ἡ· divination, n. f. ἡ τέχνη τοῦ γινώσκειν **τὰς** θείας βουλὰς καὶ εἰδικώτερον τὰ μέλλοντα νὰ συμβῶσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Παρ' ἅπασι σχεδὸν τοῖς ἀρχαίοις λαοῖς ἐπιστεύετο ὅτι ἄνθρωποι τινές, οἱ μάντεις, εἶχον τὴν δύναμιν τοῦ γινώσκειν καὶ προλέγειν τὰ μέλλοντα, τοῦ ἀποκαλύπτειν τὰ ἄγνωστα, κτλ. **εἴτε** χάρις εἰς ὑπερφυσικὴν τινὰ **ἔμπνευσιν εἴτε** διὰ τῆς εὐστόχου ἑρμηνείας σημείων τινῶν καὶ φαινομένων, ἧς αὐτοὶ κατεῖχον τὸ μυστήριον.

μαντίκι, τὸ καὶ **μαντέκι·** [δημ. ναυτ.] balancine, n. f. βλ, **κεροίαξ.**

μαντικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς μάντιν, de devin ; ἢ ἀνήκων εἰς τὴν μαντικὴν τέχνην, divinatoire, adv. ‖ ἡ μαντικὴ τέχνη, art divinatoire ; προφητικός, fatidique ; ‖ ὁ μαντικὸς τρίπους, le trépied fatidique.

μαντικῶς, [ἐπίρ.] προφητικῶς, prophétiquement, adv.

μαντίλι, τό· [δημ.] βλ. **μαντῆλι,** κτλ.

μαντίλλια, ας, ἡ· [ξεν.] mantille, n. f. longue et large écharpe noire, qui fait partie du costume national des femmes espagnoles.

μάντις, εως, ὁ, καὶ ἡ· (καὶ ιων. ιος), ὁ προλέγων **τὰ** μέλλοντα, devin, devineresse= **μάντισσα·** ὁ μάντις προλέγει ἐμπνεόμενος ὑπὸ τοῦ θείου ἢ **ἐνδείξεων,** ὅπως οἱ μάντεις μαντεύονται ἐκ τῶν σπλάγχνων τῶν θυμάτων, ὁ προφήτης, prophète, n. m. ‖ συμβουλεύομαι τοὺς μάντεις, consulter les devins. § **μάντεις,** καλοῦνται οὕτως ἀγύρται τινὲς διατεινόμενοι, ὅτι δύνανται νὰ προλέγωσι τὰ μέλλοντα, ἐξαπατῶντες οὕτω τοὺς ἁπλοϊκούς. Οἱ ἀγύρται οὗτοι εἰσὶ διαφόρων εἰδῶν, καὶ ἄλλοι μὲν ἐξ αὐτῶν προλέγουσι τὰ μέλλοντα ἀτενίζοντες εἰς τοὺς ἀστέρας (ἀστρολόγοι), ἄλλοι ῥίπτοντες παιγνιόχαρτα (χαρτομάντεις), ἕτεροι παρατηροῦντες τὰς χεῖρας (χειρομάντεις) καὶ ἄλλοι τὴν γῆν (γεωμάντεις).

μάντισσα, ης, ἡ· μεταγενέστερον θηλ. τοῦ μάντις.

μαντολάτο, τό· [ξεν.] nougat, n. m. gâteau fait d'amandes et de caramel.

μαντοπόδαρο, τό· [δημ. ναυτ.] βλ. **κρεμαστήρ.**

μάντος, ου, ὁ· [δημ. ναυτ.] caliorne, n.f.

μάντρα, ας, ἡ· [δημ.] βλ. **μάνδρα,** κτλ.

μαντραβέλας, ὁ· [διάλ. Καρπάθου] **βλάξ.**

μαντρί, τό· [δημ.] βλ. **μάνδρα** καὶ **κτηνοστάσιον,** parc, n. m.

μάξατε! écouvillonnez ; παράγγελμα πυροβολικοῦ πρὸς μάξιν διὰ τοῦ μάκτρου (écouvillon).

μαξιλάρα, ας, ἡ· μέγα προσκέφαλον διῆκον καθ' ὅλον τὸ πλάτος τῆς κλίνης, traversin, n. m. ἡ **μαξιλαρομάνα.** § —, μαξιλάριον ἀνακλίντρου (προσκέφαλον, coussin (de canapé).

μαξιλαράκι, τό· μικρὸν μαξιλάριον (προσκεφάλαιον), petit coussin, coussinet, n. m. § —, pelote, n. f. μαξιλαράκι διὰ νὰ ἐμπήγωσιν ἐπ' αὐτοῦ αἱ κυρίαι τὰς χαρφοβελόνας (τὰς χαρφίτσας).

μαξιλάρι, τό· [δημ.] τὸ **προσκέφαλον,** oreiller, n. m. coussin, n. m. μικρὰ μαξιλαράκια τιθέμενα ἐπὶ τῶν ξυλίνων καθισμάτων τῶν θεάτρων, κτλ.

μαξιλαροθήκη, ης, ἡ· ἡ θήκη (περικάλυμμα) τοῦ προσκεφάλου, προσκεφαλαίου, κοινῶς ἡ **σένια** καὶ τὸ **κλύφι,** taie d'oreiller (n. f.)

μαξιλαροφόρεμα(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης], φόρεμα, κάλυμμα τοῦ προσκεφαλαίου, ἡ **μαξιλαροθήκη,** ἡ **σένια.**

μαξιλάρωμα, ατος, τό· τὸ ῥίπτειν (ἡ πρᾶξις) μαξιλαράκια ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου πρὸς ἀποδοκιμασίαν, action de jeter les coussins contre la scène du théâtre, καὶ ἐκ τούτου ῥῆμα. § **κτύπημα** διὰ **μαξιλαρίου.**

μαξιλαρώνω, μέλ. ώσω, βλ. **μαξιλάρωμα.**

μάξις, εως, ἡ· écouvillonage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ μάσσειν, action d'écouvilloner ; ‖ **μάξις αὐλῶν,** écouvillonage de tubes ; ὁ διὰ ψηκτρῶν καθαρισμὸς τῶν αὐλῶν ἀτμολέβητος.

μάξις, εως, ἡ· [ιατρ.] massage, n. m. **βλ. τρίψις.**

μαόνι, τό· acajou, n. m. βλ. **μαώνιον, ἀνάκαρδος.**

μαοῦνα, ας, ἡ· [δημ.] mahone, n. f. ou chalan, n. m. βλ. **φορτίς·** ‖ —, accon, n. m. βλ. **φορτίς·** ‖ — τῆς φαγάνας, marie-salope ; βλ. **ἀτμοφορτίς.**

μαουνιέρης, ὁ· [δημ.] βλ. **φορτίτης,** ὁ· chalandeau, n. m. ‖ —, gabarier, n. m. βλ. **κυβερνήτης.**

μάπα, ας, ἡ· [δημ. ναυτ.] piton, n. m. βλ. **πόρπη.**

μαραβίλια, ας, ἡ· [δημ. ναυτ.] cartahu, βλ. **ἐπάρτης·** ‖ —, bout de vergue, on palan de bout de vergue ; βλ. **ἐπάρτης·** ‖ —, brédindin ; βλ. **ἐνθέτης.**

μαραγκιάζω, [δημ.] βλ. **μαραχιάζω.**

μαραγκόδεμα, ατος, τό· [δημ.] nœud de bois ; βλ. **ξυλόδεσμος,** εἰς λέξιν **σχοινόκομβος.**

μαραγκός, οῦ, ὁ· [δημ.] λέγεται **ἐν γένει** πᾶς ξυλουργός, charpentier, n. m. καὶ λεπτουργός, menuisier, n. m.

μαραγκοσύνη, ης, ἡ· [δημ.] ἡ ξυλουρ-

γική, charpenterie, n.f. ἡ λεπτουργική, menuiserie, n. f.

μαραγκούδικον, τό· [δημ.] τὸ ἐργαστήριον τοῦ ξυλουργοῦ (λεπτουργοῦ), **ξυλουργεῖον**, atelier de charpentier (de menuisier); τὸ λεπτουργικὸν ἐργαστήριον, menuiserie, n. f.

μάραγνα, ης, ἡ· ἢ **σμάραγνα**, chambrière, n. f. βλ. **μάστιξ**.

μαράζι, τό· [δημ.] ὁ μαρασμός, marasme, n. m. || [συνήθ. συνεκδ.] ἡ ὀδύνη, ἀνησυχία, ψυχικὴ ἀδημονία, tourment, n. m. ἀδημονία, στενοχωρία, κοινῶς τὸ σκάσιμον, crève-cœur, n. m. τὸ ἄλγος, ἡ ὀδύνη, peine, n. f. souffrance, n. f. || βάζω μαράζι, se faire du mauvais sang; στενοχωροῦμαι, ἀνησυχῶ, se tourmenter, κοινῶς τὸ πέρνω κατάκαρδα, prendre à cœur.

μαραζιάζω, μέλ. άσω· [δημ.] **μαραίνομαι**, ὑποπίπτω εἰς μαρασμόν, tomber dans le marasme; [συνεκδ.] φθίνω, φθείρομαι, dépérir; φθίνω, μαραίνομαι, πάσχω ἀτονίαν, languir; φθείρομαι, se consumer; φθίνω, μαραίνομαι, ὠχριῶ, s'étioler; ἐπίσης ἐπὶ φυτῶν ὠχριῶ, μαραίνομαι, κιτρινίζω ἐλλείψει φωτός.

μάραθρον, τό· μάραθον, τό· καὶ **μάραθος**, ὁ· fenouil, n. m. κηπευτὸν ἀρωματικὸν φυτὸν τῆς οἰκογενείας τῶν σκιαδοφόρων· οἱ καρποί του εἰς ἔγχυμα εἶνε ἐπίσημον γαλακτοφόρον φάρμακον, εὐστόμαχον, διαφορητικὸν καὶ διουρητικόν. Ὁ χόρτος εἶνε ἥδυσμα τῆς μαγειρικῆς.

μαραθόσπορος, ου, ὁ· ὁ σπόρος τοῦ μαράθρου, graine de fenouil.

μαραινόμενος, η, ον· languissant, e, adj. βλ. **μαραίνω**.

μαραίνω, μέλ. θὰ μαράνω, ἀόρ. ἐμάρανα, παθ. ἀόρ. ἐμαράνθην, παθ. παρακ. μεμάρασμαι καὶ μεμάραμμαι, μετοχ. (με)μαραμμένος, faner; flétrir; ξηραίνω, sécher; [μεταφ. ἐπὶ νόσου, πυρετοῦ], μαραίνομαι, φθίνω, φθείρομαι (μαραζιάζω), faire languir (dépérir); κατατρώγω, ἐξασθενίζω κατὰ μικρόν, consumer; [ἐμπορ.] μαραίνομαι [ἐπὶ ἐμπορίου, ἀγορᾶς], languir; || ὁ ἥλιος ἐμάρανε τὰ φύλλα, le soleil a fané les feuilles; || ὁ ἄνεμος μαραίνει τὰ ἄνθη, le vent flétrit les fleurs; || ἡ χροιά της ἐμαράνθη, son teint s'est flétri; || ἡ λύπη τὸν μαραίνει, le chagrin le consume; || τὸ κάλλος της μαραίνεται, sa beauté se fane.

μάραμμα, τό· [δημ.] τὸ νὰ μαρανθῇ τι, ἡ **μάρανσις**, flétrissure, n. f. μαρασμός, φθίσις, φθορά, dépérissement, n. m. § [νόσ. νηπίων] ὁ ψωροφύτης **ἐπὶ** τῆς κεφαλῆς τῶν νηπίων, croûte de lait, gourme, n. f.

μάρανσις, εως, ἡ· flétrissure, n. f. τὸ μαραίνεσθαι ἐκ τοῦ γήρατος, κτλ.

μαραντικός, ή, όν· ὁ μαραίνων, ἐξασθενίζων, ὁ καθιστῶν ἀδύνατον, consomptif, ive.

μαρασμός, οῦ, ὁ· (μαραίνω), marasme, n. m. μάρανσις, ἐξασθένησις τῶν σωματικῶν δυνάμεων ἕνεκα γήρατος ἢ ἀσθενείας· μαρασμός, **ἀδυναμία**, ἀτονία, langueur, n. f. μαρασμός, φθίσις, φθορά, consomption, n. f. φθίσις, φθορά (τινός), dépérissement, n. m. || [ἐμπορ.] μαρασμὸς (ἐμπορίου, ἀγορᾶς), langueur, n. f.

μαρασμώδης, ης, ες· μαραντικός, συνοδευόμενος μὲ μαρασμόν, ὁ ἐπιφέρων μαρασμόν, de langueur, de marasme; μαραινόμενος, φθίνων, languissant, e, adj. φθισιῶν, καχεκτικός, étique, adj.

μαραφέτι, τό· [ξεν.] τὸ μέσον, moyen, n. m. τὸ μέσον, τρόπος λύσεως δυσχολίας ἢ ἐπιτυχίας σκοποῦ, expédient, n. m. ἡ πανουργία, ἡ ἀπάτη, ὁ δόλος, ruse, n. f. τὸ τέχνασμα, ἡ πανουργία, artifice, n. m. [οἰκ.] ἡ ἐπιτηδειότης, τέχνασμα, truc, n. m.

μαραφοῦντι, τό· [δημ. ναυτ.] hauet ou hamet, n. m. βλ. **παραδέτης**.

μαραχλάζω, μέλ. άσω· [δημ.] μαραίνομαι. se faner; se flétrir.

μαργαλιά, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ἐπίπληξις, ἐπιτίμησις.

μαργαλιάζω, [διάλ. Οἰνόης] ἐπιπλήττω, ἐπιτιμῶ.

μαργαρίνη, ης, ἡ· margarine, n. f. λιπαρὰ οὐσία ἀντικαθιστῶσα τὸ βούτυρον ἐν τῇ μαγειρικῇ, ἧς ἡ ἐφεύρεσις ὀφείλεται εἰς Ναπολέοντα τὸν Γ'. τῷ 1869 ἀναθέσαντα εἰς τὸν χημικὸν Mège Mouries νὰ ἐρευνήσῃ ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ παρασκευασθῇ τεχνητόν τι βούτυρον εὐθηνότερον τοῦ γνησίου. Ἡ μαργαρίνη λαμβάνεται ἐκ τοῦ νωποῦ βοείου λίπους ὅπερ τηχθὲν καὶ καθαρισθὲν ἐπιμελῶς ψύγεται μέχρις 25°, ὅτε τὰ μὲν δύστηκτα αὐτοῦ συστατικά, ἡ στεατίνη καὶ ἡ παλμιτίνη, πήγνυνται (τὸ μίγμα τοῦτο, ἄλλοτε καλούμενον ἐπίσης μαργαρίνη ἢ μαργαρινικὸν ὀξὺ εἶνε πολύτιμος ὕλη διὰ τὴν βιομηχανίαν τῶν κηρίων), τὸ δὲ ρευστὸν μένον μέρος ἡ ἐλαιομαργαρίνη, ἐκθλιβὲν διὰ πιέσεως, μίγνυται μετὰ τοῦ $^1/_4$ τοῦ βάρους τοῦ γάλακτος καὶ τὸ μίγμα τύπτεται μέχρις οὗ προσλάβῃ τὴν σύστασιν τοῦ βουτύρου· τὸ τοιοῦτον σῶμα χρωματισθὲν ὡς βούτυρον καὶ ἀρωματισθὲν εἶνε ἡ κοινὴ μαργαρίνη, ἥτις ὅμως πάλιν καὶ αὐτὴ παντοειδῶς νοθεύεται. Ἡ χρῆσις τῆς **μαργαρίνης** ἐξαπλοῦται ὁλονέν, μεγίστη δὲ εἶνε ἡ βιομηχανία αὐτῆς ἐν τῇ Β. Ἀμερικῇ καὶ τῇ Δ. Εὐρώπῃ. Βλ. καὶ **βούτυρον** Βιενναῖον οἰκονομικόν.

μαργαρίτα, [βοτ.] ὄνομα ὅπερ δίδεται κοινῶς παρ' ἡμῖν κατὰ μίμησιν τοῦ γαλλικοῦ «marguerite» καὶ «Reine marguerite» εἰς διάφορα ἄνθη συνθέτων φυτῶν, ἔχοντα τὰ περιφερικὰ ἀνθήλια τῆς κεφαλίδος λευκά, ἰδίως δ' εἰς τὰ τῆς αὐτοφυοῦς **ἀνθέμιος** τῆς Χίου, τῆς Βέλλιδος, τοῦ ἐκ τῶν Καναρίων νήσων εἰσαχθέντος καὶ συχνὰ κηπευομένου χρυσανθέμου τοῦ θαμνώδους καὶ ἄλλων παρομοίων.

μαργαρῖται, οἱ [ἀρχιτ.] perles, n. f. pl. λέγονται μικραὶ ὁριζόντιοι ὠοειδεῖς ἐξογκώσεις χωριζόμεναι διὰ δύο μικρῶν καθέτων εἰς αὐτὰς προεξοχῶν· τὸ τοιοῦτον χρησιμεύει ὡς κόσμημα ἐπὶ λεπτῆς γογγύλης γλυφῆς (baguette). § **μαργαρῖται**, οἱ· les perles, εἶνε παθολογικὰ προϊόντα διαφόρων κογχυλίων· εἶνε μᾶζαι σφαιροειδεῖς ἀποτελούμεναι ἐκ τῆς αὐτῆς οὐσίας ἥτις ἐκκρινομένη ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν ζώων ὑπεν-

δύει έσωθεν τὸ ὄστρακον αὐτῶν. Ἡ ἀξία ἑνὸς μαργαρίτου ἔγκειται ἐν τῷ χρώματι, τῷ σχήματι καὶ τῷ ὄγκῳ του. Οἱ μᾶλλον πολύτιμοι εἶνε οἱ λευκοί, ἐκ δὲ τῶν ἄλλων χρωμάτων, οἱ περὶ τὸ κίτρινον κλίνοντες. Ὅταν ἀφεθῇ ὁ μαργαρίτης ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἀκαταστασιῶν τῆς ἀτμοσφαίρας, ἢ διαφόρων ὀξέων ἀποβάλλει τὴν λαμπρότητά του καὶ θολοῦται συναποβάλλων καὶ τὴν ἀξίαν του. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ σχῆμα πολυτιμότεροι εἶνε οἱ στρογγύλοι καὶ οἱ προσομοιάζοντες ἀπίῳ, δὲν πρέπει δὲ νὰ ἔχωσι ῥικνώματα, ἀλλοιοῦντα ἐν πολλοῖς τὴν λαμπρότητά των· || — ἀληθεῖς, ἐξαίρετοι, perles fines ; || — ψευδεῖς, fausses perles ; || οἱ μαργαρῖται ἔχουσιν ὡραίαν θέαν, προσβάλλουσι καλῶς, les perles ont un bel œil, un beau lustre; || **μαργαρίτης** κοινῶς τὸ **μαγαριτάρι.**

μαργαριταρένιος, α, ον, ἐκ μαργαριτῶν, de perles ; κεκοσμημένος διὰ μαργαριτῶν, orné de perles ; perlé, ée ; || [μεταφ.] γράψιμον μαργαριταρένιον, écriture moulée.

μαργαριτάρι, τό· [δημ.] βλ. **μαργαρίτης**, perle, n. f.

μαργαρίτης, ου, ὁ· κοινῶς τὸ **μαργαριτάρι,** perle, n. f. βλ. **μαργαρῖται,** les perles. § [ἀρχιτ.] βλ. **μαργαρῖται.**

μαργαριτοειδής, ής, ές, ὅμοιος πρὸς μαργαρίτην, semblable à une perle ; perlé, ée, adj. perlaire, adj. || μαργαριτοειδὲς (χρῶμα), gris perle.

μαργαριταρόρριζα, βλ. μάργαρον.

μαργαριτοειδής, ής, ές· ὅμοιος μαργαρίτῃ, semblable à une perle, perlaire, adj.

μαργαριτότεφρα, ας, ἡ· perlasse, n. f. ὀνομασία δοθεῖσα εἰς τὰς λευκοτέρας καὶ καθαρωτέρας ποτάσσας.

μαργαριτοφόρος, ος, ον· ὁ φέρων (περιέχων καὶ παράγων) μαργαρίτας, qui porte (qui contient) des perles ; perlier, ère ; || μαργαριτοφόρον ὄστρακον, [coquille] perlière, n. f.

μαργαριτώδης, ης, ες· βλ. μαργαριτοειδής.

μαργαροκόγχη, ης, ἡ· τὸ μάργαρον· βλ. λέξιν.

μαργαρολαμπής, ής, ές· perlaire, adj. ὁ ἔχων τὴν λάμψιν τοῦ μαργαρίτου ἢ τοῦ μαργάρου, qui a l'éclat de la perle ou de la nacre.

μάργαρον, τό· καὶ **μάρμαρος,** ὁ· (ἡ μαργαροκόγχη καὶ μαργαριταρόρριζα, ἢ **μαργαρόριζα,** κοινῶς **σιδέφι**), τὸ ἐσωτερικὸν μαργαρῶδες τῶν ὀστράκων, nacre (f.) [de la perle], ἤτοι τὸ ὄστρακον ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἀνευρίσκουσι τοὺς μαργαρίτας.

μαργαρόρριζα, ας, ἡ· βλ. μάργαρον.

μαργαρώδης, ης, ες· ὅμοιος μαργάρῳ, nacré, ée. adj. ὁ ἔχων τὸ εἶδος καὶ τὸ χρῶμα τοῦ μαργαρίτου.

μαργέλι, τό· [ξεν. ῥαπτικὸν] τὸ ῥέλιασμα, ourlet, n. m. (κράσπεδον).

μαργελόνω, μέλ. ώσω· [ῥαπτικῆς] ῥελιάζω, ourler (κρασπεδόω).

μάργης, ου, ὁ· marne (n. f.) ou terre glaise ; τιτανώδης γῆ ἀναμεμιγμένη μετ' ἀργίλου ἢ καὶ ἄμμου, ὅθεν **ἀργιλοκιμωλία** ἢ μάργης λευκός, marne blanche ; καὶ τὸ **κοκκινόχωμα,** ἐρυθρὸς (κόκκινος) μάργης, marne rousse.

μαργώδης, ης, ες· marneux, euse ; ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ μάργου (marne).

μαργωρυχεῖον, ου, τό· marnière, n. f. τὸ μέρος ἐξ οὗ ἐξάγουσι (ἀνορύσσουσι) μάργην διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ὀπτοπλίνθων (κτλ.), ἤτοι carrière de marne.

μαργιά, ᾶς, ἡ [δημ.] προβατίνα (ἀμνὰς) ἥτις ἔπαυσε νὰ γεννᾷ καὶ συνεπῶς ἥτις δὲν παράγει πλέον γάλα, brebis qui a cessé d'agneler.

μαργιόλεμα, ατος, τό· [δημ.] βλ. **μαργιολιά.**

μαργιολεύω, μέλ. εύσω [δημ.] ἀπατῶ, δολιεύομαι, ruser ; δολοπλοκῶ, δολιεύομαι, πονηρεύομαι, finasser. § πονηρεύομαι, γίνομαι πονηρός, δόλιος, πανοῦργος (ἐπὶ αἰσθημάτων), devenir fin (rusé ; matois).

μαργιολιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] (ἰταλ. marioleria) ἡ πανουργία, κατεργαριά, ἀπάτη, ὁ δόλος, ruse, n. f. πανουργία, δολιότης, finesse, n. f. τὸ τέχνασμα, ἡ πανουργία, artifice, n. m.

μαργιόλικος, η, ικον· [δημ.] ὁ πλήρης πανουργίας (δόλου), plein de ruse ; κατεργάρης, πανοῦργος, ος, ον· artificieux, euse.

μαργιόλος, α, ικον· [δημ.] δόλιος πανοῦργος (ἐπὶ αἰσθήσεων), fin, e, adj. ἀπατεών, δόλιος, πανοῦργος, rusé, ée, adj. [δημωδ.] πανοῦργος, futé, ée ; || εἶνε μαργιόλα, c'est une friponne, ἤτοι πανοῦργος, κατεργάρα.

μαργόνω καὶ μαργώνω, μέλ. ώσω· [δημ.] μουδιάζω, **ναρκοῦμαι** (παγόνω) [ἐκ τοῦ ψύχους], s'engourdir (transir) [de froid] ; ἐπίσης τρέμω ὑπὸ ψύχους, ὑποτρέμω, κοινῶς **τουρτουρίζω.**

μάργωμα, ατος, τό· [δημ.] τὸ μούδιασμα, τὸ νάρκωμα, ἡ νάρκη, engourdissement, n. m. [σπαν.] ἡ ῥίγωσις, τὸ πάγωμα, transissement, n. m.

μαργωμένος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] εἶμαι ἀναίσθητος, ἀκίνητος.

μαργώνου, [διάλ. Κύμης] **κρυόνω.**

μαργώνω, [δημ.] βλ. **μαργόνω.**

μαργωτῆρα, ας, ἡ· [δημ. ἰχθ.] ἡ μουδιάστρα, ἡ **νάρκη,** torpille, n. f.

μαρδοῦμαι, [διάλ. Οἰνόης] μολύνομαι, λερόνομαι.

μαρίδα, ας, ἡ· [δημ. ἰχθ.] ἡ **σμαρίς,** picarel ordinaire ; [συνεκδ.] fretin ; οἱ μικρότατοι ἰχθεῖς, petit poisson ! [οἰκ.] poissonnaille, n.f. ὁ γόνος, alevin, n. m. || [μεταφ. ἐπὶ μικρῶν κορασίων], μαρίδαις, des fillettes ; du menu fretin.

μαριλεύω, μέλ. εύσω· [σιδηρουργ] brasquer, κατασκευάζω μαρίλην.

μαρίλη, ης, ἡ· [νεολ.] braise, n. f. βλ. **ἀνθρακία.** § —, poussier, n. m. κόνις ἀνθράκων· εἰς τὰ ἰσόγαια πατώματα θέτουσιν ἐνίοτε κόνιν ἀνθράκων ἵνα προφυλάξωσι τὰς

δοκοὺς ἐκ τῆς ὑγρασίας. § — [σιδηρ.] brasque, n. f. κόνις ἀνθράκων. § —, poussier, n. m. ἢ σμαρίλη· λεπτοτάτη κόνις τῆς πυρίτιδος, τοῦ ἄνθρακος ἢ γαιάνθρακος· || ξηρὰ **μαρίλη** (τῆς πυρίτιδος), poussier sec (de la poudre), προερχομένη ἐκ τῆς ξηράνσεως καὶ λειάνσεως τῆς πυρίτιδος· || χλωρὰ **μαρίλη** (τῆς πυρίτιδος), poussier vert (de la poudre), ἥτις γίνεται κατὰ τὴν κόκκωσιν τῆς πυρίτιδος.

μαρινᾶτον, τό· [ξεν.] marinade, n. f. βλ. ὀξάλμη.

μαρινᾶτος, ὁ· [ξεν.] mariné, ée ; || κάμνω μαρινᾶτον, mariner, βλ. ὀξάλμη.

μαριολιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] βλ. **μαργιολιά**.

μαρίτσα, ας, ἡ. [ὄστρ.] τὰ κογχύλια ἅτινα μεταχειρίζονται πρὸς καλλωπισμὸν τῶν ἀχθοφορικῶν ζώων, porcelaine, n. f.

μάρκα, ας, ἡ· [ξεν.] marque, n. f. βλ. **σημεῖον** καὶ **σήμαντρον**.

μαρκαδόρος, ὁ· [δημ.] βλ. **βαφή**.

μαρκαλίζω, [διάλ. Ἠπείρου] ὀχεύω, βατεύω (ἐπὶ αἰγῶν καὶ προβάτων) ἀλλὰ καὶ πρητσαλίζω=ὀργῶ εἰς συνουσίαν.

μαρκάρισμα, ατος, τό· [ξεν.] ἡ πρᾶξις τοῦ μαρκάρειν, action de marquer, marque, n. f. [σήμανσις].

μαρκάρω, [ξεν.] μέλ. θὰ μαρκάρω, marquer [du linge, etc.], ἐπιθέτω σημεῖον, σῆμα [ἐπὶ τῶν ἀσπρορρούχων, κτλ.] [σημαίνω].

μαρκάσι, τό· [ξεν.] βλ. **τάλκης**, talc, n.m. § —. βλ. **μαρμαρύγιον**, mica, n. m. § —, βλ. **ἀμείβων** [οἰκοδ.] arbalétrier, n. m.

μαρκήσιος, ὁ· θηλ. **μαρκησία**, ας, ἡ· marquis, e ; βλ. καὶ **μαρκίων**.

μαρκίων, ονος, ὁ· marquis, e, (ἐκ τοῦ παλαιογερμ. marcha, ὅριον) ἐκαλεῖτο πάλαι ἐν Γερμανίᾳ κόμης εἰς ὃν ἐνεπιστεύετο ὁ βασιλεὺς χώραν τινὰ (μαρκιονίαν) ἐπὶ τῶν συνόρων τοῦ κράτους. Οἱ μαρκίονες οὗτοι (γερμ. marhgrafen) ἀπέκτησαν κατὰ μικρὸν ἔκτακτα δικαιώματα καὶ ἐξαιρετικὴν μεταξὺ τῶν εὐγενῶν θέσιν. Ἐπὶ τῆς ἀπολύτου μοναρχίας ἐδημιουργήθη καὶ ἐν Γαλλίᾳ τάξις εὐγενείας τῶν marquis, ὧν καίτοι τὸ ὄνομα πηγάζει ἐκ τοῦ ἀρχαίου marcha, τὸ ἀξίωμα οὐδεμίαν εἶχεν ὁμοιότητα πρὸς τὸ τῶν τῆς Γερμανίας μαρκιόνων. Ἀπετέλουν δὲ οἱ marquis τὴν μεταξὺ δουκῶν καὶ κομήτων τάξιν, ὡς καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ (marquis), ἐν Ἰσπανίᾳ (marques) καὶ ἐν Ἰταλίᾳ (marchese).

μαρκνοῦμαι, [διάλ. Ἠπείρου] τὸ ἀρχαῖον **μηρυκάομαι**, ἀναμασῶ.

μάρκον, ου, τό· marc, n. m. ἡ βάσις τοῦ νομισματικοῦ συστήματος τῆς Γερμανίας. Ὑπάρχουσι δὲ νομίσματα ἀργυρᾶ ἀξίας $^1/_2$, 1, 2 καὶ 5 Μ., ἐνέχοντα καθαρὸν ἄργυρον 0.900. Μέχρι τοῦ 1885 ἐκόπτοντο ἀργυρᾶ νομίσματα καὶ $^1/_5$ Μ. Χρυσᾶ νομίσματα ὑπάρχουσι 5 Μ., 10 Μ. (κορώνη) καὶ 20 Μ. (διπλῆ κορώνη). Διαιρεῖται δὲ τὸ Μ. εἰς 100 πφέννιχ (phennige), καὶ ἔχει ἀξίαν ἴσην πρὸς 1.25 γαλλικὰ φράγκα χρυσᾶ. Μάρκον ἐπίσης (markka) καλεῖται ἡ βάσις τοῦ νομισματικοῦ συστήματος τῆς Φιλλανδίας. Ἰσοδυναμεῖ ἀκριβῶς πρὸς τὸ γαλλικὸν φράγκον καὶ διαιρεῖται εἰς 100 πέννια (pennia, ἑνικὸς penni). Χρυσᾶ νομίσματα ὑπάρχουσιν ἀξίας μέχρις 100 μάρκων καθαρότητος 0.900.

μαρκοῦτσι, τό· [ξεν.] ὁ σκύτινος σωλὴν τοῦ ναργιλέ, tuyau de narghileh.

μαρμαίρω, μέλ. αρῶ, ἀκτινοβολῶ, λάμπω (κινούμενος), π. χ. ἐπὶ τῆς ταχείας κινήσεως τοῦ φωτός, briller ; σπινθηροβολῶ, scintiller; ἀπαυγάζω, ἐκλάμπω, resplendir ; [ἐπὶ πολυτ. λίθων] chatoyer ἤτοι ἐκλάμπω, ἀκτινοβολῶ (ἐκπέμπω) ποικίλα χρώματα.

μάρμαρα, τά· (γενικῶς), marbrerie, n. f. ἤτοι ἡ μαρμαροδουλειά, ἡ **μαρμαρική**, ἢ **μαρμαρουργική** [ἐν. τέχνη]· βλ. καὶ **μάρμαρον**.

μαρμάρα, ας, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] ἡ **στεῖρα**.

μαρμάρα, ας, ἡ· [διάλ. Καρπάθου] ἡ παρθένος, ἧς λέγεται ἡ παρθενοφθορία δύσκολος δι' ἀνδρικοῦ μορίου.

μαρμαρᾶς, ᾶ, ὁ· [δημ.] marbrier, n. m. βλ μαρμαρογλύφος καὶ **μαρμαροξόος**.

μαρμάρειος, εία, ον· καὶ

μαρμαρένιος, α, ον· καὶ

μαρμάρινος, ος, ον· ἀπὸ μάρμαρον, de marbre ; fait en marbre ; || μαρμαρίνη στήλη, une colonne de marbre ; βλ. καὶ **μάρμαρον**.

μαρμαρογλύπτης, ου, ὁ· βλ. **μαρμαρογλύφος**.

μαρμαρογλυφία, ας, ἡ· marbrerie, n. f. ἡ μαρμαρουργική· ἤτοι ἡ τέχνη τοῦ γλύφειν (σκαλίζειν) μάρμαρα.

μαρμαρογλύφος, ου, ὁ· marbrier, n. m. ὁ μαρμαροξόος, ὁ μαρμαρογλύπτης, ὁ μαρμαρουργός, κοινῶς ὁ μαρμαρᾶς, ὁ ἐργαζόμενος τὰ μάρμαρα.

μαρμαροδουλειά, ἡ [δημ.] βλ. **μάρμαρα**, marbrerie, n. f.

μαρμαροκάλυπτρον, ου, τό· (μάρμαρον καλύπτω), couvre-marbre, n. m.

μαρμαροκονία, ας, ἡ· μίγμα τοῦ μαρμαρογλύφου, mastique (m.) de marbrier (ἤτοι τὸ συγκόλλημα, τὸ ἐπίπλασμα) ὁ **στόκος**, stuc, n. m. ἡ μαρμαροκονία εἶνε σύνθεσις προσομοιάζουσα τὸ μάρμαρον. Εἰς τὰς πολυτελεῖς οἰκοδομάς, τὰ ἐπαλείμματα (enduits) δύνανται ν' ἀντικατασταθῶσι διὰ **στόκων**, οἵτινες ὡς ἐπιδεκτικοὶ στιλβώσεως παρουσιάζουσιν ὄψιν μαρμάρου. Οἱ στόκοι γίνονται πρῶτον διὰ τῆς ἀσβέστου καὶ δεύτερον διὰ τῆς ἀνύδρου γύψου. 1. Ἡ διὰ τῆς ἀσβέστου μαρμαροκονία συνίσταται ἐξ ἑνὸς μίγματος ἐξ ἴσων μερῶν ἀσβέστου καλῶς ἐψημένης καὶ ἐσβεσμένης πρὸ 4 ἢ 5 μηνῶν καὶ ἐκ λεπτῆς κόνεως λευκοῦ μαρμάρου ἢ ἀλαβάστρου ἐν ᾗ προσθέτουσιν ἐνίοτε κόνιν **κρητίδος** (craie). Δύναται ἐπίσης νὰ μεταχειρισθῶσι κόνιν κεχρωματισμένην πρὸς ἀπομίμησιν πολυχρώμων μαρμάρων. Ἡ μαρμαροκονία ἐφαρμόζεται κατὰ λεπτὰ στρώματα ἐπὶ τοῦ **πεταχτοῦ** (crépi) ; πρὸς ἀποφυγὴν τῶν σχισμάτων εἶνε καλὸν ν' αὐξάνωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν στρωμάτων, ἐφαρμόζοντες ὅσον ἔνεστι περισσότερα λεπτὰ στρώματα. Ὅταν ἡ πῆξις

(prise) γίνῃ ἐντελὴς καὶ ξηρανθῇ ὁ στόκος, τότε λειαίνουσιν αὐτὸν ὡς τὸ μάρμαρον, πρῶτον διὰ **κισσήρεως** (pierre-ponce), εἶτα δι' ὀθόνης μετὰ **σμηκτρίδος** (tripoli) καὶ εἶτα δίδουσιν αὐτῷ τὴν **στίλπνωσιν** (lustre) πλύνοντες διὰ κεχορεσμένης διαλύσεως **σάπωνος** (πηκτῆς **σαπουνάδας**) καὶ **προστρίβοντες** τέλος διὰ καθαροῦ ἐλαίου. 2. Ὁ διὰ τῆς ἀνύδρου γύψου στόκος σύγκειται ἐκ καθαρᾶς ἀνύδρου **γύψου** (plâtre) καλῶς ἐψημένης καὶ λειοτετριμμένης (βλ. plâtre fin). Τὴν **γυψοκονίαν** ταύτην **φυρῶσι** (gâcher) μετὰ διαλύσεως οὔτε λίαν πυκνῆς, οὔτε λίαν ἀραιᾶς ἐκ κόλλας καθαρᾶς μεθ' ὕδατος ἐν ᾗ προσθέτουσι ποσότητα τινὰ **στυπτηρίας** (alun) πρὸς ἐπαύξησιν τῆς σκληρότητος καὶ ἀντιστάσεως. Τὸν οὕτω πως **κατασκευαζόμενον** στόκον μεταχειρίζονται ὅπως ἀνωτέρω εἴπομεν, δὲν ποιοῦσιν ὅμως χρῆσιν αὐτοῦ εἰμὴ εἰς ἐπιφανείας αἵτινες δὲν προσβάλλονται ὑπὸ τῆς ὑγρασίας.

μαρμαρόκονις, εως, ἡ· marbre en poudre ; κόνις μαρμάρου· βλ. καὶ **μαρμαροκονία.**

μαρμαροκόπος, ος, ον· ὁ **μαρμαρογλύφος**, κοινῶς μαρμαρᾶς, marbrier, n. m.

μάρμαρον, ου, τό· καὶ **μάρμαρος**, ου, ὁ· marbre, n, m. (ἐκ τοῦ μαρμαίρω, κυρίως ἐκ τοῦ στίλβοντος χρώματος). Τὸ μάρμαρον ὀρυκτολογικῶς εἶνε παραλλαγή τις τοῦ ἀσβεστίτου (τιτανολίθου) λεπτοκόκκου, σκληροῦ, ἐπιδεκτικοῦ στιλβώσεως, ἀποτελοῦσα δὲ ἐκτεταμένα **στρώματα** εἴτε μεμονωμένα, εἴτε τεταγμένα ἐντὸς γνευσίων, μαρμαρυγιακῶν καὶ ἀργιλικῶν σχιστολίθων, κτλ. βλ. **τιτανόλιθοι** (pierres calcaires) καὶ τὰ περὶ ἀντοχῆς λίθων ὑπὸ Rondelet ἐν τῇ λέξει λίθος (pierre). **Μαρμάρινος**, ίνη, ινον, καὶ **μαρμάρειος**, ὁ καὶ ἡ, καὶ **μαρμαρεία**, ον, τό· ποιητικῶς **μαρμάρεος**, ὁ καὶ ἡ, ον, τό· κοινῶς **μαρμαρένιος**, ένια, ένιο.

Μάρμαρον **ἀπιθυντικόν**, marbre à dresser ; βλ. **μορφόνω** (dresser).

Ὑπάρχουσι διαφόρων εἰδῶν μάρμαρα.

1ον) Τὰ ἁπλᾶ **μάρμαρα** ἢ **μονόχροα**, marbres simples ou unicolores.

α'.) Τὰ **λευκὰ μάρμαρα**, les marbres blancs.

Ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχουσι τὰ ἑξῆς :

Μάρμαρον λευκὸν τῆς Πάρου, marbre blanc de Paros, παρὰ τὸ χωρίον Λεύκαις, ἀποτελεῖ στρώματα διαστάσεων ἱκανῶν πρὸς ἐξαγωγὴν μεγάλων τεμαχίων. Τὰ λατομεῖα ἀπέχουσιν ἐκ τοῦ λιμένος μίαν περίπου ὥραν.

Μάρμαρον λευκὸν τῆς Σκύρου, marbre blanc de Scyro, ἐκ τῶν ἀρχαίων λατομείων ἢ Κολῶνες ἢ Παππατζανῆ, μίαν ὥραν μακρὰν τοῦ Πεύκου. Τὰ στρώματα τοῦ λευκοῦ τούτου μαρμάρου **ἔχουσι** μεγάλας διαστάσεις καὶ δύνανται ἐξ αὐτοῦ ν' ἀποκοπῶσιν εὐκόλως στῆλαι καὶ τεμάχια μεγάλα.

Λευκὸν μάρμαρον ἐκ τῆς μεταξὺ Σκύρου καὶ Σκυροπούλας κειμένης πετρώδους ἐρημονήσου Ἐρηνίας, marbre blanc de l'îlot Erinia.

Λευκὸν μάρμαρον τῆς νήσου Ἴου, marbre blanc de l'ile Nio.

Μάρμαρον λευκὸν νεφελῶδες ἐκ τῶν λατομείων Πεντέλης καὶ Διονύσου (ἐν Ἀττικῇ), marbre blanc des carrières du Pentelique (Attique).

Μάρμαρον λευκὸν νεφελῶδες ἐκ τῶν λατομείων Κοκκιναρᾶ πλησίον τῶν Ἀθηνῶν, marbre blanc des carrières du Cokinara près d'Athènes.

Μάρμαρον ὑπόλευκον, marbre blanchâtre, ἐκ τῶν λατομείων Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ κυνηγοῦ ἐν Ἀττικῇ.

β'.) Τὰ **μελανὰ μάρμαρα**, les marbres noirs.

Ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχουσι τὰ ἑξῆς :

Μάρμαρον μέλαν ἐκ Μαντινείας marbre noir de Mantinée, παρὰ τῷ χωρίῳ Ἁγίῳ Βλάσσῃ τῆς Τριπόλεως.

Μάρμαρον μέλαν νεφελῶδες ἐκ Κυπαρίσσου τῆς Λακωνίας, marbre noir de Kyparissos.

Μάρμαρον ὑπομέλαν νεφελῶδες ἐκ τῶν λατομείων Πεντέλης ἐν Ἀττικῇ, marbre noir des carrières du Pentelique.

γ'.) Τὰ **ἐρυθρᾶ μάρμαρα**, les marbres rouges.

Ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχουσι τὰ ἑξῆς :

Μάρμαρον ἐρυθροῦν ἀνοικτὸν ἐκ Περαχώρας τῆς Λακωνίας, marbre rouge (rosso antico) de Perachora en Laconie.

Μάρμαρον ἐρυθροῦν βαθὺ παρὰ τῷ χωρίῳ Δημαρίστηνα τῆς Λακωνίας, marbre rougeâtre de Laconie καὶ τοῦ λατομείου **«Διονύσου»** ἐπὶ τοῦ Πεντελικοῦ (Ἀττική).

δ'.) Τὰ **κίτρινα μάρμαρα** les marbres jaunes, κτλ.

2ον) Τὰ **ἁπλᾶ φλεβώδη μάρμαρα**, les marbres simples veinés, ἐκ τῶν ὁποίων ὑπάρχει μέγας ἀριθμὸς διαφόρων χρωμάτων, καλεῖται δὲ **φλεβῶδες μάρμαρον** (marbre veiné) ἐκεῖνο ὅπερ ἔχει **φλέβας** (veines) ἑτέρου χρώματος ἀπὸ τὸ σύνολον τοῦ μαρμάρου, τοιούτου εἴδους μάρμαρα εἶνε τῆς **Ἁγίας Ἄννης** ἐν Βελγίῳ, le Saint-Anne. ὅπερ εἶνε μάρμαρον φαιὸν ἐνέχον λευκὰς φλέβας (marbre à fond gris en veines blanches)· τὸ **πανάρχαιον**, le grand -antique, ὅπερ εἶνε μάρμαρον μέλαν ἐνέχον λευκὰς φλέβας καθαρῶς διακρινομένας, καὶ τὸ **μαυρογάλανον**, le bleu turquin, ὅπερ εἶνε κυανόχρουν μάρμαρον ἐνέχον φλέβας βαθυκυάνους, κτλ. κτλ.

Ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχουσι τὰ ἑξῆς φλεβώδη μάρμαρα :

Μάρμαρον μέλαν ἐνέχον φλέβας **λεπτὰς** ἐκ λευκοῦ μαρμάρου, marbre noir contenant des veines blanches, ἐκ τῶν ἀρχαίων λατομείων τῆς θέσεως ἐπάνω Κολῶνες τοῦ ὅρμου Πεύκου τῆς νήσου Σκύρου, ὅπερ ἀποτελεῖ ὄγκους πλησίον τοῦ **ποικίλου** τῆς αὐτῆς θέσεως μαρμάρου.

Μάρμαρον μέλαν φλεβῶδες, marbre noir veiné, ἐκ τῶν λατομείων Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ κυνηγοῦ πλησίον τῶν Ἀθηνῶν, ἐξ ὧν δύνανται ν' ἀποκόπτωνται τεμάχια ὄγκου πλέον τοῦ ἑνὸς κυβικοῦ μέτρου.

3ον) Τὰ **ἀμυγδαλωτὰ μάρμαρα**, les marbres brèches, ἤτοι τὰ παρουσιάζοντα μαρμα-

ροειδῆ τεμάχια διαφόρων χρωμάτων ἐνεχόμενα ἐντὸς ἑτέρου **μονοχρώμου** (unicolore) ἢ φλεβώδους (veiné) μαρμάρου.

Τοιαῦτα μάρμαρα ὑπάρχουσιν ἐν Σκύρῳ καὶ ἀλλαχοῦ ἐν Ἑλλάδι.

4ον) Τέλος ὑπάρχουσι les marbres composés, ἤτοι **σύνθετα** ἢ **ποικίλα μάρμαρα**.

Ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχουσι διαφόρων εἰδῶν τοιαῦτα π. χ.

Μάρμαρον **ποικίλον** τῆς Σκύρου, marbre moucheté de Skyro, ἐκ τῆς παρὰ τῷ ἀσφαλεστάτῳ λιμένι Τριστομίῳ (τρεῖς Μπούχες) θέσεως ἀρχαίων λατομείων

Μάρμαρον **ποικίλον** (θραυσματοπαγὲς μαρμαρῶδες), marbre tacheté, ἐκ τοῦ παρακειμένου τῷ λιμένι Καλαμίτζα τῆς Σκύρου νησίου Μπαλάξα.

Μάρμαρον θραυσματοπαγές, marbre moucheté, ἐκ Λακωνίας παρὰ τῷ χωρίῳ Καστρί. Ἐπίσης ὅμοιον παρὰ τῷ χωρίῳ Βάθεια τῆς Λακωνικῆς.

Μάρμαρον χλοερὸν ἀμειψίχρουν, ἢ **μάρμαρον φαιόχρουν πρασινίζον**, marbre de couleur grise et verdoyante, ἐκ τῆς κλιτύος τῶν παρὰ τῇ πόλει ὑπωρειῶν τοῦ ὄρους Ὄχα τῆς Λακωνίας, ἔνθα ὑπάρχουσιν ἀρχαῖα λατομεῖα καλούμενα νῦν «Κολῶνες καὶ ἁγία Πηγή». Ὑπάρχουσι δ' ἐκεῖ ἐξωρυγμένα τεμάχια καὶ στῆλαι ἑπτά, ἑκάστη τῶν ὁποίων ἔχει μῆκος 11μ. 70 διάμετρον δὲ 1μ. 30.

Μάρμαρον χλοερὸν ἀμειψίχρουν, marbre de couleur grise et verdoyante, ἢ μάρμαρον **φαιόχρουν πρασινίζον** ἐκ τοῦ χωρίου Δημαρίστηνα τῆς Λακωνίας.

Μάρμαρον **λυχνίτης**, marbre lychnite, ἐκ τῆς θέσεως Ἅγιος Μηνᾶς τῆς Πάρου.

Τ' ἀνωτέρω περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι μαρμάρων ἠρανίσθην ἐκ τῆς περιγραφῆς τῶν ἑλληνικῶν μαρμάρων τοῦ κ. Ἀνδρ. Κορδέλλα.

Ὑπὸ ἔποψιν κατεργασίας τὰ μάρμαρα διακρίνονται ὡς ἑξῆς (βλ. ἐν ἀνάγκῃ καὶ τὰς ὀνομασίας τῆς κατεργασίας τῶν λίθων εἰς τὴν λέξιν λίθος, pierre.

Ἀκατέργαστον μάρμαρον, ἀλάξευτον, ἀνέργαστον, ἄξεστον, marbre brut ou non taillé ; ἤτοι εἰς τεμάχια ὅπως ἐξήχθησαν ἐκ τοῦ λατομείου.

Ξεστὸν **μάρμαρον**, marbre piqué, τὸ διὰ τῆς **κροταφίδος** (marteau (pointu) μόνον εἰργασμένον μάρμαρον.

Λαξευμένον **μάρμαρον**, marbre taillé, ἤτοι κατειργασμένον.

Ἀπεσχεδιασμένον μάρμαρον, marbre ébauché, ἤτοι κατειργασμένον διὰ τῆς κέστρας (marteau à pointes) καὶ τῆς **σμίλης** (ciseau) τοῦ λιθοξόου.

Λεῖον μάρμαρον, marbre poli, ἤτοι τὸ λειανθὲν διὰ προστριβῆς μετ' ἄμμου καὶ ὕδατος καὶ δι' ἐλαφρόπετρας (pierre ponce, κισσήρεως).

Ἐστιλβωμένον μάρμαρον, marbre lustré, κοινῶς τὸ λουστράτο, ὅπερ ἐπιτυγχάνεται διὰ στιλπνωτικῆς κόνεως (potée) προστριβομένης διὰ τεμαχίου ὑφάσματος.

Φύλλον **μαρμάρου**, marbre en tranche, κοινῶς ὁ καπλαμᾶς, ἤτοι μάρμαρα τετμημένα διὰ πριονιστικῆς μηχανῆς εἰς πάχος 1 - 6 ἑκατοστομέτρων (μάρμαρα Διονύσου, Ἀττικῆς).

Marbre dans sa passe, καλεῖται **φύλλον** μαρμάρου τετμημένον **παραλλήλως τῶν διαστρώσεων αὐτοῦ** (lits).

Marbre en contre-passe, καλεῖται **φύλλον μαρμάρου** τετμημένον **καθέτως τῶν διαστρώσεων αὐτοῦ** (lits).

Δύσξεστον ἢ **δυσλάξευτον μάρμαρον**, marbre fier, καλεῖται οὕτω τὸ **σκληρὸν μάρμαρον**, τὸ δυνατόν, ὅπερ δυσκόλως κατεργάζεται καὶ ἐξ οὗ εὐκόλως ἀποσπῶνται **θραύσματα** (éclats).

Μάρμαρον **νηματῶδες**, marbre filardeux ; βλ. νηματῶδες.

Εὔθρυπτον μάρμαρον, marbre pouf ; μάρμαρον πλησιάζον πρὸς τὸν **ἀμμίτην** (grès), οὗτινος δυσκόλως διατηροῦνται αἱ ὀξεῖαι κόψεις.

Γαιοῦχον μάρμαρον, marbre terrasseux, ἤτοι μάρμαρον περιέχον ἁπαλὰ μέρη, ἤτοι μέρη μαλακὰ ἢ γαιώδη (terrasses), ἅτινα ἀφαιρούμενα πληροῦνται διὰ **μάλθης** (mastic) τοῦ χρώματος τοῦ μαρμάρου.

Νηματοειδὲς **μάρμαρον**, marbre camelоté, καλεῖται ἐκεῖνο ὅπερ μετὰ τὴν κατεργασίαν του παρουσιάζει λεπτὰς γραμμὰς ἐν εἴδει νημάτων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας του.

Μάρμαρον ὁλοφυές, gros quartier de marbre, ἤτοι **μάρμαρον μονοκόμματον**· || μάρμαρον ἐρυθρόφαιον, griotte, n. f. βλ. **ἐρυθρόφαιος**· || — μέλαν μετὰ κιτρίνων φλεβῶν, portor, n. m. || βάσις μαρμάρου [οἰκοδ.] lit de marbre ; βλ. βάσις. § λατομεῖον μαρμάρων, carrière de marbre ; marbrière, n. f. τὸ μέρος ἐξ οὗ ἐξάγουσι μάρμαρα· βλ. καὶ **λατομεῖον**. § μένω μάρμαρον [μεταφ.] βλ. μαρμαρόνω.

μαρμαρόνω, ώσω, μεταβάλλω τι εἰς μάρμαρον, changer en marbre ; ἐπενδύω διὰ μαρμάρου, revêtir de marbre ; [μεταφ.] μένω ἄναυδος, rester (être) abasourdi (stupéfait ; glacé de terreur) ; || βλέπε καὶ **μαρμαρόω**, marbrer.

μαρμαροξόος, ου, ὁ βλ. **μαρμαρογλύφος**.

μαρμαροποιός, οῦ, ὁ· marbreur, euse, n. ὁ ζωγραφῶν μαρμαροειδῶς· ὁ ἀπομιμούμενος διὰ ζωγραφιῶν τὰ μάρμαρα.

μαρμαροπρίστης, ου, ὁ· scieur de marbre, καλεῖται οὕτως ὁ πριονίζων μάρμαρα· βλ. καὶ πρίστης.

μάρμαρος, ου, ὁ· βλ. μάρμαρον.

μαρμαρόστρωτος, ος, ον· ὁ στρωμένος μὲ μάρμαρα, pavé de marbre.

μαρμαρουργεῖον, ου, τό· marbrerie, n. f. τὸ ἐργοστάσιον τοῦ μαρμαρογλύφου.

μαρμαρουργική, ῆς, ἡ· marbrerie, n. f. βλ. **μαρμαρογλυφία**.

μαρμαρουργός, οῦ, ὁ· marbrier, n. m. βλ. μαρμαρογλύφος.

μαρμαρόω-ῶ, μέλ. ώσω· βλ. **μαρμαρόνω**. § —, marbrer, ποικίλλω διὰ μαρμάρων ἢ

ἀπομιμοῦμαι ζωγραφῶν τὰς φλέβας τοῦ μαρμάρου.

μαρμαρυγή, ῆς, ἡ· ἡ λάμψις, ἀκτινοβόλημα, ταχεῖα κίνησις τοῦ φωτός, λάμψις στιλπνοῦ σώματος, ὅθεν ἡ λάμψις, éclat, n. m. ἡ σπινθηροβολία, ὅπως τὸ τρέμον φῶς τῶν ἀστέρων, scintillation, n. f. τὸ ἀπαύγασμα, ἡ ἔκλαμψις, resplendissement n. m.

μαρμαρυγίας, ου, ὁ· καὶ μαρμαρύγιον, ου, τό· mica, n. m. (λατινιστὶ mico, je brille); **φεγγίτης** (λίθος) ὁ· κοινῶς **μαρκάσι** καὶ **μίκας**· λίθος φέγγων ὃν μετεχειρίζοντο εἰς τὰ παράθυρα ἀντὶ ὑαλίων· σχόλια Λυκόφρονος, 98. Καλοῦσι **φεγγίτην** (**μαρμαρύγιον**, mica) μίαν τῶν πυριτικῶν ἑνώσεων λίθου συνισταμένην ἐκ λεπτοτάτων φύλλων εὐκάμπτων καὶ μεταλλικῆς λάμψεως. Οἱ λίθοι οὗτοι κρυσταλλοῦνται εἰς κανονικὰ ῥομβοειδῆ πρίσματα 120°, ἅτινα χωρίζονται μετὰ τῆς μεγαλειτέρας εὐκολίας εἰς λεπτὰ φύλλα παράλληλα πρὸς τὴν βάσιν τοῦ κρυστάλλου. Ὁ φεγγίτης ἔχει διαφόρους χρωματισμούς, οἷον τὸ ἀργυροειδὲς λευκόν, τὸ πρασινόφαιον, τὸ ἐρυθροῦν καὶ τὸ μέλαν. Ἡ σκληρότης τοῦ ὀρυκτοῦ εἶνε 2 ἕως 3, τὸ δὲ εἰδικὸν βάρος 2,65 ἕως 3,3. Σύγκειται συνήθως ἀπὸ 45=58 % πυρίτιον, 32-38 **λευκάργιλον** (alumine), ποτάσσιον ἢ μαγνησίαν ἢ ὀξείδιον σιδήρου. Ἐν Ῥωσσίᾳ ὑπάρχει φεγγίτης λίαν διαφανὴς ὅντινα μεταχειρίζονται ἀντὶ ὑάλων. Ὁ μαρμαρυγίας (μίκας) εὑρισκόμενος εἰς φύλλα χρησιμεύει εἰς παρασκευὴν ὑελωμάτων διὰ τὰ παράθυρα, ἀντεχόντων εἰς τοὺς ἀνέμους καὶ εἰς τὸ ψῦχος περισσότερον τῆς ὑέλου, ἰδίως δὲ εἰς τὰ πολεμικὰ πλοῖα, ὅπου ἡ λεπτὴ ὕελος δὲν ἀντέχει εἰς τὰς δονήσεις τῶν κανονοβολισμῶν· κατασκευάζονται προσέτι κύλινδροι διὰ λυχνίας, χρησιμοποιεῖται εἰς τὰ μηχανοστάσια, εἰς τὰς θερμάστρας τῶν ὀπτανθράκων, κτλ. καθὸ ἀντέχων εἰς τὴν θερμότητα.

μαρμαρυγώδης, ης, ες· λάμπων ὡς μαρμαρυγή, λαμπρός, ἀκτινοβόλος, éclatant, e; brillant, e.

μαρμαρύζω (ἢ μαρμαρύσσω), μαρμαίρω, ἀκτινοβολῶ, λάμπω, briller; reluire.

μαρμαρώδης, ης, ες· ὅμοιος μαρμάρῳ, ἢ ἐπενδεδυμένος διὰ μαρμάρου, marbré, ée. adj.

μαρμάρωμα, ατος, τό· [μεταφ.] ἡ ἀπολίθωσις, ἡ ἔκπληξις, stupéfaction, n. f. § —, βλ. **μαρμάρωσις.**

μαρμάρωσις, εως, ἡ· καὶ **μαρμάρωμα,** τό· marbrure, n. f. ἡ στρῶσις εἴτε διὰ μαρμάρων ἢ διὰ μαρμαροκονίας, ἢ ἡ ἀπεικόνισις μαρμάρου ἐπὶ ξύλου, χάρτου, κτλ. ‖ **μαρμάρωσις,** εως, ἡ, ἐπένδυσις διὰ μαρμάρων, revêtement en marbre, marbrure, n. f.

μαρμελάδα, ἡ· [ξεν.] βλ. **μελίπηκτον.**

μαρμιτόνι, τό· [ξεν.] βλ. **ὑπομάγειρος,** marmiton, n. m.

μαροκίνον, τό· maroquin, n.m. κατειργασμένον δέρμα τράγου ἢ αἰγός· ‖ —, cordouan, n.m. κατειργασμένον δέρμα προβάτου.

μαροῦλι, τό· [δημ.] ὁ θρῖδαξ, laitue, n.f. τὸ γνωστὸν λαχανικόν.

μαρουλόσπορος, ου, ὁ· [δημ.] ὁ σπόρος τοῦ μαρουλιοῦ (θρίδακος), la graine de laitue.

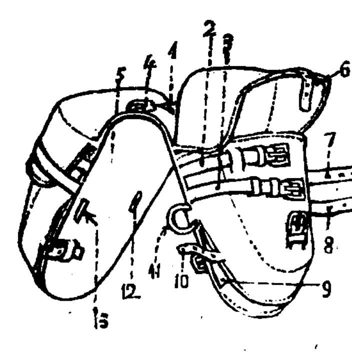
μαρουλόφυλλον, τό· [δημ.] τὸ φύλλον τοῦ μαρουλιοῦ (θρίδακος), la feuille de laitue.

μάρς! marche! ἐκτελεστικὸν παράγγελμα διὰ τὴν ἔναρξιν ἢ παῦσιν διαφόρων κινήσεων βαδίσματος· ‖ κατὰ δυάδας, μάρς! par deux, marche! ‖ κατὰ τετράδας μάρς, par quatre, marche. § —, marche, n. f. βλ. **ἐμβατήριον.**

μαρσίπιον, τό· ἢ μαρσύπιον, τό· ὑποκορ. τοῦ μάρσιπος.

μάρσιπος, ὁ· ἢ μάρσυπος, ὁ· σάκκος θύλακος, sac de (en) cuir, sac de voyage; βλ. σάκκος (δερμάτινος), ὁ μάρσιπος, κοινῶς ἡ **βαλίζα**, valise, n. f.

μαρσύπιον, τό· καὶ **μαρσίπιον,** sacoche, n. f. ὑποκορ. τοῦ μάρσιπος (sac en cuir). Σακκίδιον ἢ θήκη ἐξ ἰσχυρᾶς ὀθόνης ἢ σκυτίνη προωρισμένη νὰ περιλαμβάνῃ ἀντικείμενα ἢ εἴδη καθαριότητος ἅτινα οἱ ἄνδρες δέον νὰ ἔχωσι μεθ' ἑαυτῶν. Τὰ ἐπὶ τῆς σέλλης (selle) **μαρσύπια** εἰσὶ δερμάτινα· ταῦτα χρησιμεύουσι πρὸς μεταφορὰν διαφόρων σκευῶν καὶ ζωοτροφιῶν, στερεοῦνται δὲ ἐπὶ σκυτίνου τεμαχίου καλουμένου **συζευκτῆρος** (chapelet), ὅστις ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ ἐμπροσθίου τῆς σέλλης· πρὸς τοῦτο ὁ συζευκτὴρ φέρει ἐν τῷ μέσῳ μίαν ἀνατομὴν (mortaise) διὰ τὴν δίοδον τῆς **ἀγκυρίδος τοῦ συνοχέως** (crampon de dragonne) καὶ μίαν **διεμβολὴν** (passant), καὶ ἑκατέρωθεν ἀνὰ δύο **ἀνατομὰς** (mortaises), μίαν **ἐμπροσθίαν** (antérieure) καὶ μίαν **ὀπισθίαν** (postérieure), αἵτινες ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν ἐμπροσθίαν καὶ ὀπισθίαν ἀνατομὴν τῆς σέλλης, δι' ὧν διέρχεται ὁ ἐσωτερικὸς ἱμὰς τῶν μαρσυπίων.

1. Ἀνατομὴ ἀγκυρίδος συνοχέως (mortaise de crampon de dragonne).
2. Ἀνώτερον ἀκρόπορπον μαρσυπίου (boucleteau supérieur de sacoche).
3. Κατώτερον ἀκρόπορπον μαρσυπίου (boucleteau inférieur de sacoche).
4. Διεμβολὴ (passant).
5. Συζευκτὴρ (chapelet).
6. Κάλυμμα (recouvrement).
7. Ἀνωτέρα γλωχὶς μαρσυπίου (contre-sanglon supérieur de sacoche).
8. Κατωτέρα γλωχὶς μαρσυπίου (contre-sanglon inférieur de sacoche).

9. Πεταλοθήκη (poche a fers).
10. Ἀχρόπορπον καὶ γλωχὶς πεταλοθήκης (boucleteau et contre-sanglon de poche à fer).
11. Πόρπαξ δεσμοῦ (dé de longe).
12. Ὀπισθία ἀνατομὴ τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ μαρσυπίου (mortaise postérieure de courroie d'intérieur de sacoche).
13. Προσθία ἀνατομὴ τοῦ ἱμάντος τοῦ ἐσωτερικοῦ μαρσυπίου (mortaise antérieure de courroie d'intérieur de sacoche).

Χειρουργικὸν μαρσύπιον, sacoche d'ambulance, ὅπερ ἀντικαθιστᾷ τὸν **χειρουργικὸν γυλιὸν** (sac d'ambulance) ἐν τῷ ἱππικῷ· ‖ μάρσυπος **πεταλωτοῦ**, sacoche de maréchal-ferrant ; δερμάτινον σακκίδιον ἐν ᾧ τοποθετεῖ ὁ πεταλωτὴς τὰ ἐργαλεῖά του.

μαρσιποφόρος, ος, ον· [ζωολ.] marsupial, ale, aux, καὶ **μαρσυποφόρα**. Μία τῶν τάξεων τῶν μαστοφόρων ζώων, ἔχουσα τρία ὅλως ἴδια γνωρίσματα, ἤτοι: ὅτι τίκτουσι πρὸ τῆς τελείας διαπλάσεως τῶν ἐμβρύων, δι' ὃ ἐπὶ χρόνον τινὰ διατελοῦσι τὰ νεογνὰ των προσηρτημένα εἰς τοὺς μαστοὺς τῆς μητρός των, κατασκηνοῦντα ἐν μαρσύπῳ ὃν φέρει περὶ τοὺς μαστοὺς αὐτη, ἐνίοτε ἀποτελούμενον ἐξ ἁπλῆς πτυχῆς τοῦ δέρματος αὐτῆς· ὅτι φέρουσι δύο πλατέα ὀστᾶ (μαρσυπικὰ ὀστᾶ) ἐπὶ τοῦ προσθίου χείλους τῆς λεκάνης, εἰσδύοντα εἰς τὰ μυϊκὰ στρώματα τῆς κοιλίας καὶ συγκροτοῦντα τὸν μάρσυπον· καὶ ὅτι ὁ ἐγκέφαλος αὐτῶν στερεῖται μεσολοβίου. Τὸ σύστημα τῶν ὀδόντων καὶ οἱ πόδες ποικίλλουσι μεγάλως, πάντα ὅμως ἔχουσιν εἰς τοὺς πόδας πλῆκτρα. Ἡ μήτηρ ἅμα τεκοῦσα λαμβάνει τὰ νεογνὰ διὰ τοῦ στόματος καὶ ἀναρτᾷ αὐτὰ ἀπὸ τῶν θηλῶν τῶν μαστῶν της, προσαρμόζουσα εἰς ταύτας τὸ στόμα των· ἐκεῖ μένουσι τὰ μικρὰ ἀκίνητα ἐπὶ ἕνα μῆνα θηλάζοντα· ἀλλὰ καὶ ἀφοῦ χωρισθῶσι τῆς μητρός των, τὸν μάρσυπον αὐτῆς ἔχουσι καταφύγιον εἰς πάντα κίνδυνον. Ἕνεκα τῆς διπλῆς ταύτης οὕτως εἰπεῖν κυοφορίας καλοῦνται τὰ Μαρσυποφόρα καὶ διδελφῆ.

μάρτης, ὁ· [δημ.] βλ. **μάρτιος**.

μαρτιάτικος, η, ον· τοῦ μηνὸς Μαρτίου, du mois de mars.

μαρτίνι, τό· ἀρνίον γεννηθὲν τὸν μῆνα Μάρτιον, agneau du mois de mars.

μάρτιος, ου, ὁ· κοινῶς ὁ **μάρτης**, (mois de) mars, n. m. παρὰ Ῥωμαίοις Martius ἀπὸ τοῦ θεοῦ Ἄρεως (Mars) εἰς ὃν ἦτο ἀφιερωμένος. Ὁ τρίτος μὴν τοῦ ἔτους, παρὰ Ῥωμαίοις δὲ ὁ πρῶτος ἔχων 31 ἡμέρας. Κατὰ τὸ πρῶτον τρίτον αὐτοῦ ὁ ἥλιος εἶνε εἰς τὸν ἀστερισμὸν τῶν ἰχθύων, κατὰ δὲ τὰ ἄλλα δύο εἰς τὸν τοῦ κριοῦ.

μάρτυρ, υρος, ὁ· martyr, n. m. μεταγενέστερον **μάρτυς** (βλ. λέξιν)· ἰδίως παρ' ἐκκλ. ὁ ὑπομείνας ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας τὸν μαρτυρικὸν θάνατον· ‖ οἱ μάρτυρες τῆς **πίστεως**, les martyrs de la foi ; ‖ **μάρτυρες**, **martyrs**, καλοῦνται ἐν γένει οἱ ὑπέρ τινος ἰδέας θυσιάζοντες εὐζωΐαν καὶ τὰ ὑλικὰ ἀγαθὰ ὅσα συνήθως οἱ ἄνθρωποι ἐπιδιώκουσιν· οὕτω λέγομεν μάρτυρες τῆς ἐπιστήμης, κτλ. Ἰδιαιτέρως δὲ ἡ ἔκφρασις αὕτη ἀναφέρεται εἰς τοὺς ἐπὶ θυσίᾳ καὶ αὐτῆς πολλάκις τῆς ζωῆς των τὸν χριστιανισμὸν ὑπερασπίσαντας πρώτους αὐτοῦ ὀπαδούς, καὶ μαρτύριον καλοῦμεν τὸ σύνολον τῶν βασάνων ὅσα χάριν αὐτοῦ ὑπέστησαν. Ἡ πρὸς τοὺς μάρτυρας τοῦ χριστιανισμοῦ τιμὴ τῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξε πάντοτε μεγάλη, αἱ πλεῖσται δ' ἑορταὶ ἀναφέρονται εἰς αὐτούς. Τὰ μαρτυρολόγια εἶνε διηγήσεις τοῦ βίου καὶ τῶν μαρτυρίων διαφόρων μαρτύρων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετὰ πολλῶν ὑπερβολῶν καὶ μεγάλης δεισιδαιμονίας γεγραμμένα. § —, βλ. μάρτυς.

μάρτυρας, ὁ· [δημ.] βλ. μάρτυς.

μαρτυρέω, βλ. **μαρτυρῶ**.

μάρτυρες, βλ. **μάρτυς**.

μαρτυρία, ας, ἡ· τὸ μαρτυρεῖν, ἡ ὁμολογία μάρτυρος, témoignage, n. m. ἡ **κατάθεσις** (τῆς ὁμολογίας [μάρτυρος], déposition [d'un témoin] ἢ déclaration (en justice) ; ‖ δίδω μαρτυρίαν, rendre (porter) témoignage ; **καταθέτω** (ὁμολογῶ). déposer [en justice] ; **βλ. μάρτυρες**· ‖ **ἐπικαλοῦμαι αὐθεντικὰς μαρτυρίας**, alléguer des autorités ; βλ. καὶ **ἐπιμαρτυρία**.

μαρτυριάρης, α, ικον· [δημ.] καταδότης, ὁ μεταδίδων, προδίδων τι εἰς ἄλλον, rapporteur, euse, adj. βλ. καὶ **μαντατούρης**.

μαρτυριάτικα, τά· μικρὰ νομίσματα διανεμόμενα εἰς τοὺς παρευρεθέντας κατά τινα βάπτισιν, petites pièces de monnaie distribuées aux témoins d'un baptême.

μαρτυρικόν, οῦ, τὸ (γράμμα, ἔγγραφον), attestat, n. m. ἡ μαρτυρία, attestation, n. f. τὸ πιστοποιητικόν, certificat, n. m.

μαρτυρικός, ή, όν· ὁ ἀποβλέπων τὸν μάρτυρα ἢ τὴν μαρτυρίαν, qui concerne le témoin ou le témoignage, testimonial, ale, aux ; βλ. **ἐμμάρτυρος**· ‖ μαρτυρικαὶ ἀποδείξεις, des preuves testimoniales ; ‖ μαρτυρία πειστήριος, témoignage convaincant ; ‖ μαρτυρία κατὰ τοῦ ἐγκαλουμένου, témoignage à charge ; ‖ μαρτυρία ψευδής, faux témoignage; ‖ μαρτυρία ὑπέρ, témoignage à décharge. § [ἐκκλ.] —, ὁ ἀποβλέπων τοὺς ὑπὲρ Χριστοῦ μάρτυρας, de martyr ; βλ. **μάρτυς**· ‖ μαρτυρικὸς θάνατος, mort de martyr ; τὸ μαρτύριον, martyre, n. m.

μαρτυρικῶς, [ἐπίρ.] [νομ.] διὰ μαρτύρων, par témoins, testimonialement, adv. βλ. ἐμμαρτύρως. § [ἐκκλ.] —, ὡς μάρτυρ, en martyr ; βλ. **μάρτυρ**.

μαρτύριον, ου, τό· ἡ τυραννία, τὰ βάσανα εἰς ἃ ὑποβάλλεταί τις ἵνα μαρτυρήσῃ, martyre, n. m. [συνεκδ.] τὸ βασανιστήριον, ἡ βάσανος, tourment, n. m. ‖ ὁ στέφανος τοῦ μαρτυρίου, la couronne du martyre ; ‖ ὑφίσταται τὸ μαρτύριον, il souffre (il subit) le martyre. § —, ἡ μαρτυρία, ἡ κατάθεσις μάρτυρος, témoignage, n. m. ἡ ἀπόδειξις, preuve, n. f. ἡ πίστωσις = ἡ πίστις (εἴς τι), foi, n. f. ‖ — τούτου εἶνε ὅτι, la preuve en est que ; ‖ εἰς μαρτύριον τῶν ἀνωτέρω, κτλ. en foi de quoi, etc.

μαρτυρολόγιον, ου, τό· ἱστορία ἁγίων τῆς ἐκκλησίας μαρτύρων, τῶν ὁποίων πολλαὶ σώζονται, martyrologe, n.m. βλ. καὶ μάρτυρ.

μαρτύρομαι, attester ; λαμβάνω (ἐπικαλοῦμαι) μαρτυρίαν, prendre à témoin ; ἤτοι ζητῶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ μαρτυρίαν, φέρω εἰς μαρτυρίαν τινά· ‖ — τὸν Θεὸν ὅτι, Dieu m'est témoin (j'atteste Dieu) que ; ‖ — τὴν συνείδησίν σου, j'en appelle à votre conscience.

μαρτυρῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐπιμαρτυρῶ, εἶμαι μάρτυς, βεβαιώνω ὡς μάρτυς, δίδω μαρτυρίαν τινά, témoigner ; καταθέτω (εἰς τὴν δικαιοσύνην), déposer [en justice] ; ἐπιμαρτυρῶ, καταθέτω, attester ; ὁμολογῶ, avouer ; ‖ — ἐναντίον τινός, καταμαρτυρῶ, charger, déposer contre ; ‖ ἐμαρτύρησεν ἐναντίον σου, il a déposé (témoigné) contre vous ; ‖ — τὴν ἀλήθειαν, déposer la vérité ; ‖ ἐμαρτύρησεν ἐνόρκως ὅτι, il a attesté avec serment que. § — φανερόνω πρᾶγμα, ἄνθρωπον, κτλ. κρυμμένον, π. χ. ἀνακοινῶ (ἀνακαλύπτω) [μυστικόν, ἀπόρρητον], révéler ; (dévoiler) [un secret] ; κατονομάζω, καταγγέλλω [ἔνοχον τινά], nommer [un coupable] ; ἀναγγέλλω, annoncer ; μηνύω, καταγγέλλω, dénoncer ; (ὑπο)δεικνύω, dénoter ; ἀποδεικνύω, prouver ; προδίδω, trahir ; ἐπαναλαμβάνω, μεταφέρω, δίδω πληροφορίας εἴς τινα περί τινος, rapporter ; ‖ ἡ κραυγή του ἐμαρτύρησε τὴν ὀδύνην του, son cri a trahi sa douleur ; ‖ μὴ μαρτυρήσῃς τὸ μυστικόν σου, ne révélez point votre secret ; ‖ οἱ ὀφθαλμοί του μαρτυροῦν τὴν χαράν του, ses yeux annoncent sa joie ; ‖ ὅλα αὐτὰ μαρτυροῦν τὴν λύπην του, tout cela prouve sa douleur ; ‖ ἐμαρτύρησε τοὺς συναιτίους, il a nommé ses complices ; ‖ τὰ δάκρυά του μαρτυροῦσιν τὴν μετάνοιάν του, ses larmes attestent son repentir ; ‖ [ῥητορ.] οἱ κοινοὶ τόποι μαρτυροῦσιν ἔλλειψιν ἰδεῶν, les lieux communs dénotent une disette de pensées ; ‖ αἱ πληγαί του τὸ μαρτυροῦσιν, témoin ses blessures ; ‖ μαρτυρεῖ ὅ,τι ἀκούει, il rapporte tout ce qu'il entend ; ‖ θὰ τὸ μαρτυρήσω, je le dirai. § —, ὑποφέρω (ὑφίσταμαι) τὸ μαρτύριον (ὡς μάρτυρ), souffrir (subir) le martyre ; être martyrisé.

μάρτυς, υρος, ὁ καὶ ἡ· αἰτ. μάρτυρα καὶ μάρτυν· ὁ μαρτυρῶν ἢ μαρτυροῦσά τι, κοινῶς ὁ **μάρτυρας**, témoin, n. m. ‖ αὐτόπτης μάρτυς, témoin occulaire ; βλ. **αὐτόπτης**· ‖ αὐτήκοος μάρτυς, βλ. **αὐτήκοος**· ‖ — τῆς κατηγορίας, témoin à charge ; ‖ — τῆς ὑπερασπίσεως, témoin à décharge ; ‖ κλητεύω μάρτυρας, assigner (citer) des témoins ; ‖ — μου ὁ Θεός, Dieu m'en est témoin ; ‖ προσάγειν μάρτυρας, produire des témoins ‖ κλητεύειν τοὺς μάρτυρας, faire assigner les témoins ; ‖ ὁρκίζειν τοὺς μάρτυρας, ἐπάγειν ὅρκον εἰς τοὺς μάρτυρας, faire prêter serment aux témoins ; ‖ παρουσιάζεσθαι ὡς μάρτυρας, μαρτυρεῖν, servir de témoin ; ‖ — ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος (ὑπὲρ τῆς ἐναγούσης), un témoin pour le demandeur (pour la demanderesse), témoin à charge, ἤτοι μάρτυς τῆς κατηγορίας· ‖ — ὑπὲρ τοῦ ἐναγομένου (ὑπὲρ τῆς ἐναγομένης), un témoin pour le défendeur (pour la défenderesse), témoin à décharge, ἤτοι μάρτυς τῆς ὑπερασπίσεως· ‖ καλεῖν προσάγειν τινὰ ὡς μάρτυρα, appeller quelqu'un en témoignage, comme témoin ; ‖ αἱ καταθέσεις τῶν μαρτύρων, les dépositions des témoins ; ‖ ὁ μάρτυς κατέθεσεν ὅτι..., le témoin a déposé que... ; ‖ ἐξετάζειν τοὺς μάρτυρας κατ' ἀντιπαράστασιν, interpeller les témoins ; ‖ σὲ βάζω μάρτυρα, je vous prends à témoin ; § μάρτυρες (νομ.) (témoins) λέγονται τρίτα πρόσωπα ἐκτὸς τῶν διαδίκων, τῶν κατηγορουμένων καὶ τοῦ δικαστοῦ, τὰ ὁποῖα προσκαλούμενα εἴτε ὑπὸ τῶν ἐχόντων συμφέρον διαδίκων ἢ κατηγορουμένων, καταθέτουσιν ὅ,τι ἰδίαις αἰσθήσεσιν ἀντελάβοντο περὶ τῶν ἀποδεικτέων περιστατικῶν. Ἡ δὲ κατάθεσις αὐτῶν καλεῖται **μαρτυρία**. Πᾶς ἄνθρωπος ἄνευ διακρίσεως βαθμοῦ ἢ φύλου ὀφείλει νὰ μαρτυρήσῃ ἐνώπιον τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς προσκαλούμενος· ἡ δὲ παράβασις τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἐπιφέρει τὰς ζημίας τοῦ λιπομαρτυρίου, ὑποβάλλουσα εἰς χρηματικὴν ποινὴν καὶ ἀποζημίωσιν τὸν ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου ἀπειθοῦντα μάρτυρα· ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου δικαιοῦται ὁ μάρτυς νὰ ζητήσῃ τὰς δαπάνας, ὧν ἐγένετο αὐτῷ πρόξενος ἡ μαρτυρία. Οἱ μάρτυρες ὡς ἐκ τῆς χρησιμότητος καὶ βαρύτητος τῶν καταθέσεων αὐτῶν διαιροῦνται εἰς μάρτυρας ἀνικάνους ἢ ἱκανούς, δοκίμους ἢ ἐξαιρετέους καὶ ὑπόπτους. Τῆς πρὸς ἐμφάνισιν ὑποχρεώσεως ἐνώπιον τῶν ἀνακριτῶν ἢ δικαστηρίων, ὅπως ἐξετασθῶσιν ὡς μάρτυρες, ἀπήλλαξεν ὁ νόμος πρόσωπα τινὰ ἢ ἐν γένει ἢ ἔν τισι μόνον περιπτώσεσι. Εἰσὶ δὲ ταῦτα α') οἱ βασιλόπαιδες, οἵτινες ἐξετάζονται ἐνόρκως κατ' οἶκον, ἡ μαρτυρία αὐτῶν, γενομένης αἰτήσεως ἀναγινώσκεται ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ. Ἐπιτρέπεται δὲ ἡ ἐμφάνισις αὐτῶν διὰ Β. Διατάγματος· β') οἱ ὑπουργοί, οἱ στρατηγοί, οἱ εἰσαγγελεῖς, οἱ νομάρχαι, οἱ πρέσβεις καὶ οἱ λοιποὶ διπλωματικοὶ ἢ προξενικοὶ ὑπάλληλοι, οἵτινες δὲν κλητεύονται ὡς μάρτυρες, οὐδ' ὑποχρεοῦνται νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιον τῶν ἀνακριτικῶν ἀρχῶν, οὐδ' ἐν τῇ δημοσίᾳ συνεδρίᾳ οἱουδήποτε ἄλλου ποινικοῦ δικαστηρίου, ἐκτὸς τοῦ τῶν κακουργιοδικῶν, μὴ ἑδρεύοντος ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα οὗτοι ἔχουσι τὴν μόνιμον κατοικίαν ἢ προσωρινῶς διατρίβουσι. Ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον τῶν κακουργιοδικῶν κλητευθέντες, δύνανται ν' ἀπαλλαγῶσι τῆς πρὸς ἐμφάνισιν ὑποχρεώσεως διὰ Β. Διατάγματος. γ') οἱ ἀρχιερεῖς, οἵτινες ἐξετάζονται ἐνόρκως κατ' οἶκον, ἡ δὲ μαρτυρία αὐτῶν ἀναγινώσκεται ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ. Μόνον ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν κακουργιοδικῶν ὀφείλουσι νὰ ἐμφανισθῶσι, ἀλλ' εἰσὶν ἀπηλλαγμένοι τῆς κατ' ἀντιπαράστασιν ἐξετάσεως καὶ ἔχουσι τὸ δικαίωμα εὐθὺς μετὰ τὴν ἐξέτασιν ν' ἀπέλθωσι· δ') αἱ ὀθωμανίδες, αἵτινες ἐξετάζονται ἐνόρκως ἐν τῇ προανακρίσει, ἐν τῇ κατοικίᾳ τῶν κατὰ τόπους θρησκευτικῶν λειτουργῶν τῶν ὀθωμανῶν, ἡ δ' ἔνορκος αὐτῶν κατάθεσις ἀναγινώσκεται ἐν

τῷ ἀκροατηρίῳ. Μόνον ἐνώπιον τῶν κακουργιοδικῶν ὑποχρεοῦνται νὰ ἐμφανισθῶσιν ἂν ἐκδοθῇ ἀπόφασις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων, παραδεχομένη ὡς ἀναπόφευκτον τὴν ἐμφάνισιν αὐτῶν καὶ διατάσσουσα ταύτην. Ἀνίκανοι πρὸς μαρτυρίαν εἶνε οἱ βλάκες, οἱ παράφρονες καὶ οἱ μαινόμενοι· ἀπαλλάσσονται δὲ οἱ κληρικοὶ ὡς πρὸς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐκ τῆς ἐξομολογήσεως γινώσκουσι, οἱ συνήγοροι ἢ δικαστικοὶ ἀντιλήπτορες, δι' ὅσα διεπιστεύθησαν αὐτοῖς οἱ πελάται αὐτῶν ἢ παρ' ἄλλων ἐπληροφορήθησαν, λαβόντες ἀφορμὴν ἐκ τῆς δοθείσης αὐτοῖς ἐντολῆς, οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, δύνανται δὲ νὰ ἐξαιρεθῶσι τῇ αἰτήσει τοῦ κατηγορουμένου, τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος, τοῦ ἰδιώτου κατηγόρου ἢ τοῦ εἰσαγγελέως, οἱ συγγενεῖς τοῦ κατηγορουμένου, ἤτοι οἱ ἀνιόντες καὶ κατιόντες, οἱ ἀδελφοὶ καὶ αἱ ἀδελφαί, οἱ πατρυιοί, αἱ μητρυιαὶ καὶ οἱ προγονοί, ὁ σύζυγος καὶ ἡ σύζυγος, ὁ πενθερὸς καὶ ἡ πενθερά, οἱ γυναικάδελφοι καὶ αἱ γυναικαδέλφαι, οἱ γαμβροὶ ἐπ' ἀδελφῇ ἢ αἱ νύμφαι ἐπ' ἀδελφῷ. Ἐν τούτοις οἱ ἐξαιρετέοι μάρτυρες κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίῳ διαδικασίαν δύνανται νὰ ἐξετασθῶσιν ἐν τῇ προδικασίᾳ πρὸς διασάφησιν τῆς ὑποθέσεως. || **Μάρτυρες ἐξαιρετέοι.** Κατ' αἴτησιν τῶν διαδίκων ἀποβάλλονται τῆς μαρτυρίας μόνον οἱ ἑξῆς μάρτυρες· α') οἱ συμφέρον τι ἔχοντες ἐν τῇ δίκῃ, ἤτοι ὅσοι ἔλαβον ἀμοιβὴν εἴτε ὑπόσχεσιν ἀμοιβῆς ἐπὶ τῷ μαρτυρῆσαι ἢ μὴ μαρτυρῆσαι, ἢ προσδοκοῦσιν ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης ἢ τῆς μαρτυρίας αὐτῶν ἄμεσον καὶ βεβαίαν ὠφέλειαν ἢ βλάβην· β') οἱ ἐχεμυθίαν ὀφείλοντες ἕνεκα τῆς πρός τινα τῶν διαδίκων σχέσεως αὐτῶν, ὅθεν δὲν δύνανται νὰ μαρτυρήσωσιν ἰατροί, χειρουργοὶ καὶ μαῖαι περὶ γεγονότων ἀναφερομένων εἰς τὴν χορηγηθεῖσαν τῷ διαδίκῳ βοήθειαν, οἱ βοηθοῦντες ἢ βοηθήσαντες τῷ διαδίκῳ ἐν τῇ διαφορᾷ, περὶ ἧς πρόκειται διὰ τῶν νομικῶν αὐτῶν γνώσεων, καὶ οἱ δημόσιοι λειτουργοί, ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, περὶ τῶν ἀπορρήτων τῆς ὑπηρεσίας· γ') συγγενεῖς τινες τοῦ ἀποδεικνύοντος· δ') οἱ ἔχοντες πρὸς τὸν ἀποδεικνύοντα ἰδιάζουσαν σχέσιν ὑπηρεσίας ἢ ἐξαρτήσεως· ε') οἱ ἐσπιλωμένης ὑπολήψεως. Περὶ τῶν ἐξαιρετέων μαρτύρων σημειωτέον ἐν γένει ταῦτα· τὴν ἀποβολὴν αὐτῶν δικαιοῦται νὰ προτείνῃ μόνον ἐκεῖνος ὁ διάδικος ὑπὲρ οὗ ἐνομοθετήθη ὁ τῆς ἐξαιρέσεως λόγος· προσέτι ἐξετάζονται καὶ συγγενεῖς καὶ ἀγχιστεῖς, ἐὰν ἔχωσι τὸν αὐτὸν βαθμὸν συγγενείας ἢ ἀγχιστείας, πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς διαδίκους ἢ μέλλωσι νὰ ἐξετασθῶσι περὶ τῶν γάμων, γεννήσεων καὶ θανάτων τῆς οἰκογενείας ἢ περὶ γαμικῶν διαφορῶν, μὴ δυναμένων νὰ ἀποδειχθῶσιν ἄλλως. Τέλος δὲν δύναταί τις νὰ προτείνῃ τὴν ἐξαίρεσιν μάρτυρος, ὃν αὐτὸς προεκόμισεν.

μάρτυς, υρος, ὁ· καὶ **μάρτυρ,** υρος, ὁ· martyr, n. m. βλ. **μάρτυρ.**

μας, (ἀντων.) βλ. **ἐγώ.**

μασαλᾶς, ᾶ, ὁ· [ξεν.] λαμπαδηφόρος λυχνία, τὸ λαμπαδηφόρον, torchère, n. f. pot-à-feu; μέγας φανός, falot, n. m.

μασάτι, τό· καὶ **μασάκι,** [διάλ. Ἠπείρου] χαλύβδινον ἐργαλεῖον δι' οὗ οἱ κρεωπῶλαι ὀξύνουσι τὰ μαχαίρια.

μασάομαι-ῶμαι, μέλ. ήσομαι (ἐσφαλ. τὸ μασσάομαι), μασῶ, ξερομασῶ, mâcher, ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν τρώγω, manger; κατατρώγω, dévorer; π. χ. μασῶ τροφήν τινά, μασῶ μαστίχην, κτλ. || [μεταφ.] μασῶ τὰ λόγια μου, βλ. **μασῶ.**

μασέλλα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ σιαγών, ἡ γνάθος, mâchoire, n. f.

μάσημα, ατος, τὸ (μάσσημα ἐσφαλμένον), τὸ μασηθέν, ce qui est mâché, mangé καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἡ μάσησις.

μάσησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ μασᾶν, action de mâcher, mastication, n. f. καὶ action de manger, manducation, n. f. Ἡ μάσησις σκοπεῖ τὴν κατατομὴν τῶν στερεῶν εἰς τὸ στόμα εἰσαγομένων σιτίων, τοῦτο μὲν ὅπως ἀποτελέσωσι βλωμὸν εὐκατάποτον, τοῦτο δὲ ὅπως διαποτισθῶσιν ἐπαρκῶς ὑπὸ τοῦ σιέλου καὶ παρασκευασθῇ καὶ ἡ κατόπιν εὔκολος διαπότισις αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἄλλων ὑγρῶν τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος. Τὸ ἄμεσον ὄργανον τῆς μασήσεως εἶνε οἱ ὀδόντες, οἵτινες κατὰ τὰς διαφόρους ἀνάγκας ἑκάστης τάξεως ζώων ποικίλλουσι κατὰ τὸ σχῆμα, τὴν τοποθέτησιν, κτλ.

μασητήρ, ῆρος, ὁ· ὁ μασῶν, qui mâche; μῦς μασητήρ, manducateur, n. m. μύες μασητῆρες καλοῦνται οἱ κινοῦντες κατὰ τὴν μάσησιν τὰς σιαγόνας. § —, βλ. καὶ **ὀδούς,** [dent] molaire, n. f.

μασητικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὴν μάσησιν, de mastication; de manducation, manducateur, trice (= μασητήρ) adj. [φυσιολ.] ὁ χρησιμεύων πρὸς μάσησιν, qui sert à la manducation.

μάσθλη, ης, ἡ καὶ

μάσθλης, ητος, ὁ· ἱμάσθλη, ἱμάς, λουρί, courroie, n. f. lanière, n.f. || —, longe, n.f. || — τῆς ὑπουρίδος, longe de croupière; || — τῆς σειράδος, longe de trait; βλ. καὶ **ἑλκυστήρ** (bricole).

μασιά, ᾶς, ἡ· [δημ.] βλ. **πυρολαβίς,** pincettes, n. f. pl. § —, βλ. **θερμαστρίς,** tenaille, n. f.

μάσκα, ας, ἡ· [ξεν.] τὸ προσωπεῖον, κοινῶς ἡ προσωπίδα, ἡ μουτσοῦνα καὶ γενικῶς προσωπιδοφόρος, masque, n. m. § [ναυτ.] —, joue, n. f. βλ. **παρειά.** § **μάσκα** [δημ.] ἡ **μασέλλα,** mâchoire, n. f.

μασκαραλίκι, τό· [δημ.] ἡ γελωτοποιΐα, bouffonnerie, n. f. ἢ drôlerie, n. f. χυδαία (ἀστειότης) γελωτοποιΐα, turlupinade, n. f. σκῶμμα, χλεύη, ἀστειότης, raillerie, n. f. κακὴ ἀστειότης, [mauvaise] plaisanterie, n.f. ἀστειότης, farce, n. f. χλεύη, σκῶμμα, περίπαιγμα, moquerie, n. f. χλεύη, ὁ περίγελως, risée, n. f. [ἐνίοτε] courte-honte, n. f. § [πληθ.] μωρολογίαι, balivernes; λῆροι ἢ μωρολογίαι, sornettes.

μασκαρᾶς, ὁ· [δημ.] [homme] masqué, ἤτοι ἄτομον φέρον προσωπίδα· **προσωπιδοφόρος**, masque, n. m. § [συνεκδ.] ἄνθρωπος γελοῖος, homme ridicule (; grotesque); γελοῖος, bouffon; [καὶ ὑβρ.] drôle; χυδαῖος ἄνθρωπος, χονδράνθρωπος, paltoquet, n. m.

μασκαράτα, ας, ἡ· [ξεν.] mascarade (ἐκ τοῦ ἰταλ. mascherata), n. f. συνάθροισις, ὁμὰς προσωπιδοφόρων, ἡ **προσωπιδοφορία**· ‖ διοργανῶ μασκαράταν (προσωπιδοφορίαν), organiser une mascarade.

μασκαρένιος, α, ον· [δημ.] ἀστεῖος καὶ ἰδίως γελοῖος, grotesque, adj. bouffon, onne, adj. γελοῖος, ridicule, adj. drôle, adj.

μασκάρευμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ γελοιοποίησις, γελωτοποίησις, ἡ πρᾶξις τοῦ γελοιοποιεῖν, action de ridiculiser. § ὁ μετεμφιεσμός, ἡ μετεμφίεσις, mascarade, n. f.

μασκαρεύω, μέλ. εύσω, [δημ.] κάμνω τι (μετατρέπω τι εἰς τὸ) γελοῖον, tourner en ridicule; γελοιοποιῶ, γελωτοποιῶ, ridiculiser; χλευάζω, σκώπτω, bafouer; [ἐν.] confondre. § [μέσ.] μασκαρεύομαι, μετεμφιέζομαι, se masquer; [μεταφ.] γίνομαι γελοῖος, devenir ridicule; γελοιοποιοῦμαι, se ridiculiser; ‖ ἂν δὲν κάμῃ τίποτε θὰ μασκαρευθῇ, s'il ne réussit pas il en aura le démenti (; il en sera pour sa courte-honte).

μασκαρόνομαι, [δημ.] μετεμφιέζομαι se masquer; se déguiser.

μάσκουλον, τό· [δημ.] μικρὸς ὅλμος, petit mortier; δι' οὗ βάλλουσιν πρὸς διασκέδασιν. § — τὸ κουτί, τὸ κυτίον, boîte, n. f. § —, penture, n. f. βλ. γίγγλυμος.

μασονία, ας, ἡ· ἡ φαρμασονία· βλ. **τέκτων.**

μασόνος, ου, ὁ· [ξεν.] βλ. **τέκτων**, κοινῶς **φαρμασόνος** καὶ **φραμμασόνος.**

μασουλίζω, μέλ. ίσω, [δημ.] προφέρω τι κακῶς, δυσνοήτως, μασῶ τὰς λέξεις, mâchonner; καὶ ἐν γένει **μασῶ.**

μασούλισμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ κακὴ προφορὰ τῶν λέξεων, τὸ μάσημα τῶν λέξεων, mâchonnement, n. m. καὶ ἐν γένει τὸ **μάσημα**, ἡ **μάσησις.**

μασοῦρι, τό· [δημ.] ὁ σωλήν, tuyau, n. ou tube, n. m. ‖ ἕνα μασοῦρι νερό, un pouce d'eau. § — (τὸ χαλαμάκι), πήνη, καλάμιον, **πηνίον**, bobine, n. f. καὶ espolin ἢ époullin, n. m. (ὅταν ἦνε γεμάτον μὲ γνέμα).

μάσσω, μέλ. άξω· écouvillonner, καθαρίζω τὸ πυροβόλον, κτλ. διὰ τοῦ **μάκτρου**· ‖ **μάξατε**, écouvillonnez! παράγγελμα πρὸς μάξιν. § —, torcher, ἀπομάσσω, ἀποψάω (σφουγγίζω **μὲ πανί**) διὰ τοῦ μάκτρου (torchon).

μασσῶ (έω), καὶ ὀρθότ. μασῶ.

μαστάρι, τό· [δημ.] (ὁ μαστός), κυρίως τὸ **βυζί** (τῆς ἀμελγομένης ἀγελάδος, αἰγός, κτλ.], pis [de vache, etc.]; κατὰ μετωνυμίαν δὲ ἡ κάνουλα τοῦ βαρελιοῦ, canule, n. f. cannelle, n. f. (καὶ τὸ μουσλοῦκι), ὁ κρουνός, ἡ στρόφιγξ, robinet, n. m. (κυρίως τὸ κινούμενον μέρος)· βλ. καὶ **κρουνός.**

μαστέλλο(ν), τό· [δημ.] **πύελος**, baquet, n. m. βλ. **κάδος**· ‖ —, sébile, βλ. **κάρδοπος.** ‖ —, baille, n. m. καὶ seau, n. m. βλ. **ὑδρία.**

μαστιγεύς, έως, ὁ καὶ ἡ· ὁ μαστιγώνων, personne qui fustige, fustigeur, euse.

μαστίγιον, ου, τό· cravache, n. f. μικρὰ καὶ λεπτὴ μάστιξ δι' ἧς ὁ ἱππεὺς πλήττει τὸν ἵππον· βλ. καὶ κτυπήματα διὰ τοῦ μαστιγίου. § —. badine. n. f. § —, stick, n. m. μικρὰ μάστιξ.

μαστιγοδόχη, ης, ἡ· porte-fouet, n. m. ἡ αὐλὸς τῆς μάστιγος.

μαστιγόνω (-ώνω), μέλ. ώσω, καὶ

μαστιγῶ (όω), πλήττω, κτυπῶ (δέρνω) διὰ τῆς μάστιγος, μαστίζω, fouetter; [κυρίως καὶ μεταφ.] ‖ —, fustiger; battre, frapper à coups de bâton, de verges, de fouet ou de quelqu'autre instrument qu'on tient à la main: fustiger un enfant [συνώνυμα, fustiger, flageller, fouetter]; ‖ — ἵππον, fouetter un cheval; ‖ [Γρφ.] μαστιγῶ, flageller; ἐπιβάλλω τὴν ποινὴν τῆς μαστιγώσεως δημοσίᾳ.

μαστίγωμα, ατος, τό· coup de fouet; ἡ πλῆξις διὰ τῆς μάστιγος.

μαστίγωσις, ώσεως, ἡ· fustigation, n. f. ἡ πλῆξις διὰ τῆς μάστιγος (coup de fouet). § — [τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ] [Γρφ.], **la flagellation** [du Christ]. § [ναυτ.] μαστίγωσις, coup de corde; κακωτικὴ ποινὴ ἐπιβαλλομένη ἄλλοτε εἰς τοὺς ὑπαξιωματικοὺς καὶ ναύτας δυνάμει ἀποφάσεως ναυτοδικείου ἢ πολεμικοῦ συμβουλίου, συνισταμένη εἰς τὴν διὰ σχοινίου μαστίγωσιν τοῦ καταδίκου ἡμιγύμνου καὶ δεδεμένου ἐπὶ τοῦ ἐργάτου (cabestan)· εἶνε πρὸ πολλοῦ κατηργημένη.

μαστίζω, μέλ. ίσω, μαστιγόνω, δέρνω διὰ τῆς μάστιγος, fouetter καὶ fustiger; βλ. μαστιγῶ· ‖ — ἵππον, fouetter un cheval. § — [μεταφ.] λεηλατῶ, ἐρημῶ, désoler; λυμαίνομαι, ἐρημῶ, dévaster; λυμαίνομαι, κακοποιῶ, infester: θλίβω, μαστίζω, affliger; κατατρύχω, tourmenter; ‖ ἡ ληστεία ἐμάστιζε τὸν τόπον, le brigandage infestait le pays; ‖ μαστιζόμενος ὑπὸ τῆς πενίας, pressé par la misère.

μαστικός, ή, όν· mammaire, adj. [ἀνατομ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τοὺς μαστούς, qui a rapport aux mamelles; ‖ μαστικὴ ἔκκρισις, sécrétion mammaire; ‖ μαστικὸς ἀδὴν = μαστός, glande mammaire, ὄργανον τῆς ἐκκρίσεως τοῦ γάλακτος.

μάστιξ, ιγος, ἡ· βλ. μαστίγιον, cravache, n. f. § —, fouet, n. m. λωρίον διὰ κτύπημα πρὸς δίωξιν τῶν ἵππων. § —, chambrière, n. f. μάραγνα ἢ σμάραγνα κοινῶς καμτσίκι· κυρίως καλεῖται οὕτως ἡ ἐπιμήκης μεθ' ἱμάσθλητος μάστιξ τοῦ ἱππασκητηρίου, ἣν χειρίζεται ὁ ἱπποδαμαστὴς κατὰ τὴν ἄσκησιν εἴτε τοῦ ἵππου, εἴτε τοῦ ἱππέως· βλ. **μαστίγιον** καὶ **ῥαβδίον**, gaule; ‖ πολεμικὴ μάστιξ, fouet d'armes; ἐπὶ τοῦ ἱμάντος τῆς μάστιγος εἰσὶ προσδεδεμένα σιδηρᾶ μετ' αἰχμῶν τεμάχια. § [ναυτ.] μάστιξ, queue de chat, n. f. μάστιξ **ἐκ** σχοινίου δι' ἧς ἐξετελεῖτο ἄλλοτε ἡ κακωτικὴ

ποινὴ τῆς μαστιγώσεως. § [μεταφ.] θεία μάστιξ, ὀργὴ Κυρίου, fléau, n. m. συμφορὰ δεινή, ὀργὴ Θεοῦ, calamité, n. f.

μαστῖτις, ιδος, ἡ· mammite, n. f. φλεγμονὴ τῶν μαστῶν, inflammation de la mamelle. Λέγουσιν ἐπίσης mastite, n. f.

μαστίχα, ας, ἡ· βλ. μαστίχη.

μαστιχέλαιον, ου, τό· ἔλαιον μαστίχης, huile de mastic.

μαστιχένιος, α, ον [δημ.], μαστίχινος, ἐκ μαστίχης, de mastic; μὲ (ἀπὸ) μαστίχην, au mastic.

μαστίχη, ης, ἡ· κοινῶς μαστίχα καὶ

μαστίχι, τό· mastic (de lentisque) εἶνε ῥητίνη εὐώδης σχινίνη καλουμένη καὶ λαμβανομένη ἀπό τινα σχῖνον τῆς Χίου, ἐξ οὗ καὶ τὰ μαστιχοχώρια· βλ. καὶ σχῖνος. Ἡ μαστίχη, mastic, n. m. χρησιμεύει διὰ τὴν παρασκευὴν ἐπιχρισμάτων τινῶν (vernis) καθὼς καὶ δι' ἑτέρας χρήσεις. § —, οἰνοπνευματῶδες ποτὸν ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει διαλελυμένη μαστίχη, eau de vie au mastic.

μαστιχιά, ᾶς, ἡ· καὶ μαστιχόδενδρον, ου, τό· ὁ τῆς Χίου σχῖνος ὅστις παράγει τὴν μαστίχην, lentisque [à mastic]; βλ. καὶ σχῖνος.

μαστίχινος, η, ινον· κοινῶς μαστιχένιος, ἐκ μαστίχης (κατεσκευασμένος), de mastic.

μαστιχόδενδρον, τό· βλ. μαστιχιά.

μαστιχοειδής, ής, ές· ὁ ἐν εἴδει μαστίχης· ‖ μαστιχοειδές, τὸ χρῶμα τῆς μαστίχης, mastic (couleur).

μαστιχόμελον, τό· miel mastiqué; μέλι Χίου, ἤτοι μέλι παραγόμενον ὑπὸ μελισσῶν βοσκουσῶν εἰς μαστιχοφόρους σχίνους ἢ καὶ ἐν γένει εἰς σχίνους. Μέλι λευκόν, Della Rocca traité des abeilles 1790. Τόμ. III σελ. 110. (Δημ. Ἀντωνι.)

μαστιχοφόρος, ος, ον· ὁ φέρων, παράγων μαστίχην (σχῖνος, lentisque), qui produit du mastic.

μαστοειδής, ής, ές· mastoïde (μαστός, mamelle καὶ εἶδος, ὄψις, aspect) adj. ὅμοιος μαστῷ, semblable à une mamelle; ‖ [ἀνατομ.] μαστοειδὴς ἀπόφυσις, apophyse mastoïde, λέγεται τὸ ὄπισθεν τῆς κόγχης τοῦ ὠτὸς προέχον ὀγκῶδες μέρος τοῦ κροταφικοῦ ὀστοῦ.

μαστοειδής, ής, ές· mastoïdien, enne, adj. ὁ ἀνήκων, ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μαστοειδῆ ἀπόφυσιν· ‖ μῦς μαστοειδής, muscle mastoïdien, ὁ μῦς τῆς μαστοειδοῦς ἀποφύσεως· ‖ μαστοειδὲς κοίλωμα, cellule mastoïdienne.

μαστοειδής, ής, ές· mammiforme, adj. ὁ ἔχων σχῆμα μαστοῦ, qui a la forme d'une mamelle.

μαστοθήκη, ης, ἡ· mastothèque, n.f. θύλακος τῶν μαρσυπιοφόρων ζώων περιλαμβάνων τοὺς μαστούς, poche, qui chez les marsupiaux renferme les mamelles.

μάστορας, ὁ [δημ.], βλ. μάστορης.

μαστορεύω, μέλ. εύσω [δημ.], ἐργάζομαι, travailler; διορθόνω, τακτοποιῶ, arranger; διορθόνω, accommoder; ἐπιδιορθόνω, ἐπισκευάζω (τὰ παλαιά), raccommoder, καὶ [οἰκ.] rafistoler.

μάστορης, η, ὁ [δημ.], λέγεται ἐν γένει ὁ ἐργάτης, travailleur, n.m. ouvrier, n. m. ‖ ὁ διευθύνων τὴν ἐργασίαν τῶν ἐργατῶν, ἀρχιμάστορης, ἀρχιεργάτης, maître [ouvier]; bourgeois; ‖ τὸν ἔδιωξεν ὁ μάστορης του, son maître (son bourgeois) l'a congédié. § —, ἄνθρωπος ἐπιτήδειος (ἐπιδέξιος), homme habile; (adroit); ‖ ηὗρε τὸν μάστορή του [φρ.], il a trouvé son maître; il a trouvé chaussure à son pied. § [ναυπηγ.] —, ὁ μέγιστος νομεύς, maître-couple, n. m. βλ. νομεύς.

μαστοριά, ᾶς, ἡ [δημ.], τὸ νὰ γνωρίζῃ τις νὰ πράττῃ τι, ἱκανότης, ἐπιτηδειότης, savoir faire, n. m. ἡ τέχνη, art, n. m. ἐπιτηδειότης, ἱκανότης, habileté, n. f. ἱκανότης, capacité, n.f. δεξιότης, ἐπιτηδειότης, adresse, n. f.

μαστορικός, ή, όν [δημ.], ὁ μετὰ τέχνης ἐκτελεσθείς, ἐπιδεξίως ἐκτελεσθείς, habilement fait; ὁ καλῶς καμωμένος, bien fait; ἔντεχνος, τεχνικός, κατασκευασθεὶς ἀπὸ καλὸν τεχνίτην, de main de maître, adroit, e.

μαστός, οῦ, ὁ· πληθ. οἱ μαστοί, οἱ γαλακτοπαραγωγοὶ ἀδένες, τὸ βυζίον γυναικός, mamelle, n. f. (βλ. καὶ βυζί)· καὶ κατ' ἐπέκτασιν μαστὸς λέγεται τὸ στῆθος, ὁ κόλπος τῆς γυναικός, sein, n. m. le sein droit, le sein gauche; τὸ στῆθος τῆς γυναικός, οἱ μαστοί, gorge, n. f. βλ. καὶ μαστικὸς ἀδήν· [ἐπὶ ζώων] τὸ μαστάρι θήλεος ζώου, pis, n. m. ‖ — ἀγελάδος ἢ συός, tetine, n. f. ‖ [ἀνατομ.] μαστοί, οἱ· mamelles; ὄργανα ἀδενώδη ἐκκρίνοντα τὸ γάλα ὅπερ χρησιμεύει τῷ νεογνῷ ὡς πρώτη τροφή. Ἐλλείποντες παρὰ τοῖς ᾠοτόκοις οἱ μαστοὶ ἀπαντῶσι σταθερῶς παρὰ τοῖς ζῳοτόκοις καὶ ἀποτελοῦσι τὸν χαρακτῆρα τῆς πρώτης ὁμοταξίας τῶν ἐνσπονδύλων, τῆς τῶν θηλαστικῶν, ἧ ἀνήκει καὶ ὁ ἄνθρωπος. Ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ θέσις τῶν μαστῶν παραλλάσσει κατὰ τὰ διάφορα εἴδη τῶν ζώων. Ὁ ἄνθρωπος, ὁ πίθηκος, ὁ ἐλέφας, ἡ αἴξ, ὁ ἵππος ἔχουσι δύο μόνον· ἡ ἔλαφος, ἡ λέαινα τέσσαρας· ἡ γαλῆ ὀκτώ, ὁ κόνικλος 10, ὁ μῦς δέκα ἢ δώδεκα. Ἐν γένει δ' ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶνε ἀνάλογος τοῦ τῶν τικτομένων ἑκάστοτε νεογνῶν. Παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ οἱ μαστοὶ κεῖνται ἐπὶ τῆς προσθίας ἐπιφανείας τοῦ στέρνου καὶ ἔμπροσθεν τοῦ μείζονος θωρακικοῦ μυός. § [μεταφ.] μαστός, mamelon, n. m. ou éminence, n. f. (ὕψωμα) λέγεται πᾶς μικρὸς λόφος ἔχων τὸ σχῆμα τοῦ μαστοῦ, ἤτοι ὕψωμα γῆς μεῖζον τοῦ λοφιδίου (butte), ἀπομεμονωμένον πανταχόθεν· ‖ λοφῶδες ἢ μαστοειδὲς ἔδαφος, terrain mamelonné. § μαστός, mamelon; ἐν ταῖς τέχναις καλεῖται οὕτω πᾶν ἐστρογγυλευμένον ὑψωμάτιον ἐξέχον ὡς ἡ θηλὴ τοῦ μαστοῦ. § [σελλ.] μαστός, mamelle, n. f. ἐξόγκωμά τι ἐν εἴδει μαστοῦ· βλ. καὶ τυλεῖον.

μαστοφόρος, ος, ον· φέρων μαστούς, mammifère, adj. ‖ μαστοφόρον ζῷον, mastozoaire, adj. [ζωολ.] συνώνυμον τοῦ mammifère. § μα-

στοφόρα ζῶα ἢ θηλαστικά, mammifères. Ἡ σπουδαιοτάτη τῶν ζώων κλάσις, περιλαμβάνουσα τὰ ἀνώτατα τοιαῦτα καὶ τὸν ἄνθρωπον. Κατὰ τὴν ζωολογικὴν ταξινόμησιν ἀποτελοῦσι κλάσιν τῶν Σπονδυλωτῶν. Εἶνε ζῶα θέρμαιμα ἀναπνέοντα διὰ πνευμόνων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τριχωτά, τίκτοντα ζῶντα νεογνὰ καὶ θηλάζοντα αὐτὰ ἐπί τινα καιρόν. Κατὰ τὸ μέγεθος ποικίλλουσι τὰ μέγιστα καὶ ἄλλα μὲν αὐτῶν, οἷον ὁ ἐλέφας, ἡ φάλαινα, εἰσὶ τὰ μέγιστα τῶν σημερινῶν ζώων, ἄλλα δέ, οἷον μύες τινές, δὲν ὑπερβαίνουσιν ἑκατοστὸ τινὰ τοῦ μέτρου. Φέρουσιν ἐπὶ τοῦ δέρματος τρίχωμα, λίαν ποικίλον τὴν μορφήν, ἐπί τινων εἰς μαλλίον ἢ σμήριγγας ἢ ἀκάνθας ἢ φολίδας μεταβεβλημμένον, μόνον δὲ ἐπὶ κητῶν ἐλλεῖπον ὁλοτελῶς. Τὰ κινητήρια αὐτῶν ὄργανα ποικίλλουσι κατὰ τὸ σχῆμα καὶ τὴν διάθεσιν, παριστάμενα ἐπὶ τῶν πλείστων μὲν ὡς πόδες, ἐπί τινων δὲ ἐν μέρει καὶ ὡς χεῖρες ἢ πτέρυγες ἢ πτερύγια (πίθηκοι, πτηνά, κήτη) ἁρμόζοντα πρὸς σύλληψιν, ἀναρρίχησιν, ὄρυξιν, κολύμβημα κλπ. λήγοντα δὲ εἰς δύο ἕως πέντε δακτύλους. Ἄλλα μὲν βαίνουσιν ἐφ' ὅλου τοῦ πέλματος, ἄλλα δὲ μόνον ἐπὶ τῶν δακτύλων, ἡ διαίρεσις δ' αὕτη τῶν μαστοφόρων εἰς πελματοβάμονα καὶ δακτυλοβάμονα σχέσιν ἔχει πρὸς τὴν ὅλην τῶν ζώων δίαιταν.

μαστραπᾶς, ὁ [δημ.], ἀγγεῖον, δοχεῖον, pot, n. m. ἀγγεῖον, κοινῶς τὸ βάζο, vase, n. m. [ἰδ.] τὸ κύπελλον, coupe, n. f. tasse, n. f. ὁ κιεσές, ὁ κώθων, bol, n. m.

μαστρο (ἐν συνθέσει μετὰ κυρίων ὀνομ.), σημαίνει κυρίως μὲν τὸν μάστορην, ἐργάτην, ouvrier, n. m. ἐνίοτε δὲ τὸν διευθύνοντα τὴν ἐργασίαν τεχνίτην ἢ ἀρχιεργάτην, maître, n. m. ‖ ὁ μαστρο-Γιάννης, maître Jean.

μαστροπεία, ας, ἡ· τὸ ἔργον τοῦ μαστροποῦ, ἡ προξενία, ἡ **προαγωγεία**, maquerellage, n. m. ἡ παρακίνησις εἰς τὸν πορνικὸν βίον, τὴν πορνείαν, excitation à la débauche.

μαστροπεύω, μέλ. εύσω, γίνομαι μαστροπός, προξενεύω, πορνεύω, prostituer; διαφθείρω τὰ ἤθη, ὠθῶ εἰς ἀσέλγειαν, ἀκολασίαν, débaucher.

μαστροπός, οῦ, ὁ, ἡ, καὶ **μαστρωπός**, κυρ. ὁ ἀναζητῶν προαγωγός, ὁ πορνοβοσκός, ὁ προξενητὴς πορνῶν, celui ou celle qui prostitue, qui invite à la prostitution, ἰταλ. καὶ κοινῶς **ρουφιάνος** (θηλ. **ρουφιάνα**), maquereau, n. m. (θηλ. maquerelle); ὁ μεσίτης, entremetteur, n. m. (θηλ. entremetteuse); ὁ προξενητής, proxénète, n. m. pourvoyeur, n. m. souteneur, n. m.

μαστροχαλαστής, οῦ, ὁ [δημ.], ὁ ἀνακατόνων τὰ πάντα, καὶ κυρίως ὁ κακοτέχνης, gâcheur, euse.

μαστωδυνία, ας, ἡ· mastodynie (μαστός, mamelle καὶ ὀδύνη, douleur), n. f. ὀδύνη τοῦ μαστοῦ προερχομένη ἐκ παροξυσμοῦ, δυναμένη να ἐπεκταθῇ καὶ μέχρι τοῦ βραχίονος· προέρχεται ἐκ νευραλγίας ἢ καὶ ἐκ παθήσεων τοῦ μαστοῦ (μαστικοῦ ἀδένος, glande mammaire).

μασχάλη, ης, ἡ· τὸ ὑπὸ τὸν ὦμον κοῖλον, κοινῶς ἡ ἀμασχάλη, aisselle, n. f. τὸ κοῖλον τῆς μασχάλης, le creux de l'aisselle, le gousset. § [ἀνατομ.] μασχάλη, ης, ἡ· aisselle, n. f. κοιλότης κειμένη μεταξὺ τοῦ πλαγίου τοιχώματος τοῦ θώρακος καὶ τῆς ῥίζης τοῦ ἄνω ἄκρου, ἔχουσα τὸ σχῆμα τριγώνου πυραμίδος κοίλης καὶ ἐνέχουσα τὰ νεῦρα τοῦ βραχιονίου πλέγματος, τὴν μασχαλιαίαν ἀρτηρίαν καὶ φλέβα πλεῖστα λεμφικὰ γάγγλια καὶ δαψιλῆ συνδετικὸν ἱστόν. Ἕνεκα τῶν διελαυνόντων αὐτὴν μεγάλων ἀγγείων βαθεῖς τραυματισμοὶ κατὰ τὴν μασχάλην εἰσὶν δεινότατοι. § [φυτολ.] μασχάλη, aisselle, ὀνομάζεται πᾶσα γωνία σχηματιζομένη ἐκ τοῦ ἄξονος καὶ τοῦ ὀργάνου, τὸ ὁποῖον ἐξέρχεται ἀπ' αὐτοῦ· οἱ παλαιοὶ βοτανικοὶ ὠνόμαζαν αὐτὴν πτέρυγα (ala) πλὴν τὴν σήμερον τὸ ὄνομα τοῦτο δὲν εἶνε ἐν χρήσει ὑπὸ τοιαύτην ἔννοιαν. § [ξυλουργ.] μασχάλη, βλ. **περίδεσμος**, étrier, n. m. § — καὶ **μάλη**, aisselle, n. f. λέγεται γενικῶς τὸ κενὸν ἢ κυρτὸν μέρος ἀντικειμένου τινός. § —, **ἀγκών**, ῶνος, ὁ· **κόψις**, ἡ· ἡ **γωνία** (κοινῶς ἡ γωνιά), encoignure ou encognure; γωνία σχηματιζομένη διὰ τῆς ἑνώσεως δύο τοίχων· ‖ **μασχαλιαῖος**, α, ον· γωνιακός, ή, όν· d'encoignure; ‖ μασχαλιαῖος ἢ γωνιαῖος λίθος, pierre d'encoignure. § [ἱππολ.] μασχάλη, ars, n. m. ἡ ἱππολογία οὕτως ὀνομάζει τὸ σημεῖον τῆς συνενώσεως τῶν προσθίων ἄκρων, ἔνθα σχηματίζονται πάντοτε πτυχαί, κατὰ δὲ τὸ γῆρας αἱ πλειότεραι πτυχαὶ τοῦ δέρματος.

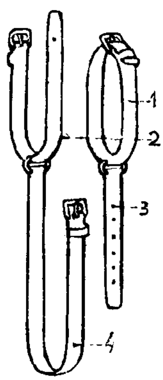
μασχαλιαῖος, αία, αῖον· axillaire, adj. (λατ. axilla, aiselle) qui a rapport à l'aiselle; nerf axillaire. § —, γωνιακός, angulaire, adj. § μασχαλιαῖος, βλ. καὶ **μασχάλη**, encoignure, n. f. ‖ μασχαλιαία ἄλυσις· βλ. **γωνιακή**. § [ἀρχιτ.] μασχαλιαία παραστάς, ante, n. f. βλ. **παραστάς**.

μασχαλίζω, μέλ. ίσω, [τὴν ἄγκυραν] κρεμῶ ἀπὸ τὴν μασχάλην [ναυτ.], traverser (l'ancre) κοινῶς **τραβερσάρω**· ἤτοι ἐκμάζω αὐτὴν παρὰ τὸ περιτόναιον τοῦ πλοίου ἐκ τοῦ σημείου τῆς διασταυρώσεως τῶν βραχιόνων μετὰ τοῦ λαιμοῦ διὰ τοῦ **ὀνυχοδέτου** (serre-bosse) τῇ βοηθείᾳ τοῦ **μασχαλιστῆρος** (traversière).

μασχαλίς, ίδος, ἡ· ἡ μασχάλη τῶν δένδρων καὶ φυτῶν, κλάδος πρὸς φύτευσιν τὸ μόσχευμα, bouture, n. f. ἡ **παραφυάς**, παραβλάστημα δένδρου, φυτοῦ, drageon, n. m.

μασχαλιστήρ, ῆρος, ὁ· ventrière (n. f.) ἢ sous ventrière (n. f.), ἔποχον ὅπερ περῶσιν ὑπὸ τὴν κοιλίαν ἵππου ἐλάσεως (sangle qu'on passe sous le ventre d'un cheval de trait); καὶ ἐν γένει εἶνε τὸ ἔποχον (sangle), ὅπερ διέρχεται ὑπὸ τὴν κοιλίαν τοῦ ζώου καὶ χρησιμεύει ἵνα συγκρατῇ τὴν σέλλαν ἐπὶ τῆς ῥάχεως αὐτοῦ. Ὁ μασχαλιστὴρ ἐν τῇ σαγῇ (βλ. λέξιν) χρησιμεύει νὰ ὑποβαστάζῃ τὸν **κορμὸν τοῦ ἑλκυστῆρος** (corps de bricole), τὰς **σειράδας** (traits) καί, διὰ τὸ ὀπίσθιον ζεῦγος, τὸ **λέπαδνον** (plate-longe), πάντα δὲ

ταῦτα συγκρατεῖ ἐφηρμοσμένα ἐπὶ τοῦ ἵππου. Ἐπὶ τοῦ μασχαλιστῆρος διακρίνονται 1, 2, τὸ σειραδοφόριον (porte-trait). 3, ἡ γλωχὶς τοῦ μασχαλιστῆρος (contre-sanglon de sous-ventrière). 4, τὸ ἀκρόπορπον τοῦ μασχαλιστῆρος (boucleteau de sous-ventrière); ‖ σειραδοφόρος μασχαλιστήρ, sous-ventrière porte

-traits; ‖ — ἀμφιζυγίδος, sous-ventrière de limonière. § [ναυτ.] —, traversière, n. f. ou palan de traversière; κοινῶς **παλάγκο τοῦ πεσκαδούρου**· σύσπαστον καταρτιζόμενον ὡς τὸ **ἐπωτίδιον** (capon) ἀλλὰ λεπτότερον ἐκείνου, χρησιμεῦον διὰ τὸν **μασχαλισμὸν** τῆς ἀγκύρας· βλ. **μασχαλίζω.**

μασχαλῖτις, ιδος, ἡ· [ἱππολ.] κοινῶς **ἀμασχαλῖτις**, éponge ou loupe au coude, ἢ ἀγκώνιον οἴδημα, λέγεται τὸ πρήξιμον τὸ ἀναφαινόμενον κατὰ τὸν ἀγκῶνα ἕνεκεν ἐλαττωματικῆς κατακλίσεως τοῦ ἵππου.

μασῶ (άω), μέλ. ήσω· mâcher (βλ. **μασάομαι** καὶ **μάσησις**)· ‖ καταπίνει χωρὶς νὰ μασᾷ, il avale sans mâcher; ‖ αὐτὸ τὸ κρέας δὲν μασηέται, cette viande résiste à la dent; ‖ [μεταφ.] μασῶ τὰ λόγια μου = λαμβάνω, ὑποτονθορύζω, balbutier, parler entre ses dents; ‖ μασημένα λόγια, des paroles équivoques (ambigues; incomplètes); ‖ τὰ ἐμάσησε, il n'a pu s'expliquer; il n'a fait que balbutier; il a barboté; ‖ μασᾷ τὰ λόγια του, il répond confusément; il balbutie.

ματα- [δημ. ἐν συνθέσει, ἀντὶ τοῦ μετά], re; σημαίνει ὅ,τι καὶ ἡ πρόθεσις ξανά· ‖ δὲν τὸ ματακάνω, je ne le ferai plus; ‖ θὰ τὸ ματακάνω, je le referai.

ματαιοδοξία, ας, ἡ· futilité, n. f. μωρὰ καὶ ἀνόητος (ἐλαφρὰ) ὁμιλία, discours frivole (futile); αἱ μωρολογίαι, φλυαρίαι, futilités, n. f. pl. balivernes; οἱ μάταιοι λόγοι, vains propos; ἤτοι ἡ εἰς μάτην λεγομένη ὁμιλία. § [διδ.] **ματαιολογία,** ας, ἡ· matéologie (μάταιος, vain καὶ λόγος, discours) n. f. λόγος, ὁμιλία ἐστερημένη λογικῆς, propos, discours dépourvu de raison.

ματαιολόγος, ος, ον· futil, e, adj. ὁ μάταια καὶ ἀνόητα λέγων, qui dit des futilités, ὁ ματαίως ὁμιλῶν, qui tient de vains discours, qui parle vainement.

ματαιολογῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁμιλῶ μωρὰ καὶ ἀνόητα, λέγω ματαιολογίας (μωρολογίας, ἀνοησίας), dire des futilités (; des niaiseries; καὶ ἐν γένει ὁμιλῶ ματαίως, parler vainement.

ματαιόνω (ώνω), ματαιόω-ῶ, μέλ. ώσω, κάμνω (καθιστῶ) μάταιον, ἀνωφελὲς (ἄνευ ἀποτελέσματος), rendre vain (sans effet); κάμνω νὰ ἀποτύχῃ τι, faire échouer (avorter; manquer); καθιστῶ τι μηδέν, ἐκμηδενίζω, mettre à néant, anéantir; ἐξουδετερόνω, neutraliser; παραλύω τι, paralyser; δὲν ἐπαρκῶ, φέρομαι ἀπίστως πρός τινα ἢ πρός τι, προδίδω, trahir; ματαιῶ, ἐμποδίζω, χαλνῶ, déjouer; ματαιῶ, κάμνω τι ν' ἀποτύχῃ, échouer; ‖ ἡ τύχη ἐματαίωσε τὰς προσπαθείας μας, le sort a trahi nos efforts; ‖ ἐματαίωσε τὰ σχέδιά μου, il a déjoué mes projets; ‖ ἡ ἐπιχείρησις ἐματαιώθη (l'entreprise), la spéculation a échoué; ‖ ματαιῶ συνωμοσίαν, déjouer un complot; ‖ ματαιῶ τὰ σχέδια τινός, déjouer les projets de quelqu'un; ‖ τὰ σχέδιά του ἐματαιώθησαν, ses desseins échouèrent.

ματαιοπονία, ας, ἡ· ἡ ματαία καὶ ἀνωφελὴς ἐργασία· κόπος χαμένος, μάταιος κόπος, peine perdue; μάταιος κόπος, μάταιαι προσπάθειαι, vains efforts; ἐργασία ἀνωφελής, ἄσκοπος, travail inutile (ἄνευ ἀποτελέσματος, sans effet; ἄνευ κέρδους, ὠφελείας, sans profit).

ματαιοπονῶ (έω), χάνω ἀδίκως τὸν κόπον (τὴν ἐργασίαν μου), perdre sa peine; ματαίως ἐργάζομαι, κοπιάζω (κοπιῶ), travailler en vain (inutilement); καταγίνομαι ἐπὶ ματαίων ἀντικειμένων, s'occuper des choses vaines.

μάταιος, α, ον· vain, e, adj. κενός, φροῦδος, ἐπὶ πραγμάτων ἄνευ δυνάμεως καὶ ἐνεργείας, ἄνευ σκοποῦ ἢ ὠφελείας, ἄσκοπος, ἀνωφελής, inutile; ‖ ματαία ἐλπίς, vain espoir; ‖ εἶνε μάταιον νὰ τοῦ ὁμιλήσῃς, il est inutile de lui parler; ‖ ἐπὶ ματαίῳ, en vain; ματαίως, inutilement, en pure perte; ‖ μάταιος κόπος, peine perdue. § — [ἐπὶ ἀνθρ. ἰδ.] μωρός, κοῦφος, ἐπιπόλαιος, ματαιόδοξος, κενόδοξος, vaniteux, euse; μάταιος, vain, e; οἰηματίας, ἐπηρμένος, présomptueux, euse.

ματαιοσχολία, ας, ἡ· ματαία ἀσχολία, ἐπασχόλησις, vaine occupation; ἡ κουφότης, ἡ ματαιότης, τὸ κενόσπουδον, frivolité, n. f.

ματαιόσχολος, ος, ον· ὁ εἰς μάταια ἀσχολούμενος, qui s'occupe de riens; μάταιος, κοῦφος, κενόσπουδος, frivole, adj. [οἰκ.] musard, e; μικρολόγος, κοινῶς ὁ χάσκων, ὁ τερπόμενος καὶ ἐνδιατρίβων εἰς τὰ ἐλάχιστα.

ματαιοσχολῶ, μέλ. ήσω· muser; τέρπομαι διὰ μηδαμινῶν πραγμάτων.

ματαιότης, ητος, ἡ· (οὐσιασ. τοῦ **μάταιος**, βλ. λέξιν) vanité, n.f. ἡ κουφότης, ματαιότης, futilité, n. f. τὸ ἀνωφελές, inutilité, n. f. ‖ ματαιότης ματαιοτήτων τὰ πάντα ματαιότης [φρ. Γρφ.], vanité des vanités et tout est

vanité; || ἡ ματαιότης τοῦ διαβήματός του, l'inutilité de sa démarche; || περιφρονῶ τὰς ματαιότητας τοῦ κόσμου, mépriser les vanités du monde. § — [ἐπὶ ἀνθρ.] ἡ μωρία, ματαιοδοξία, vanité, n. f. ὑπερηφάνεια, ὑπεροψία, orgueil, n. m. ἡ οἴησις, présomption, n. f. || ἡ ματαιότης τοῦ χαρακτῆρός του, la vanité de son caractère.

ματαιοφρονῶ (έω), μέλ. ήσω· φρονῶ, σκέπτομαι μάταια καὶ ἀνόητα, εἶμαι μάταιος (ματαιόδοξος, οἰηματίας), être vain (vaniteux, présomptueux); ὑπερηφανεύομαι, s'enorgueillir.

ματαιοφροσύνη, ης, ἡ· τὸ μωρὸν καὶ ἀνόητον φρόνημα, ἡ ματαιότης, vanité, n. f. ἡ οἴησις, présomption, n. f.

ματαιόφρων, ων, ον· γεν. ονος, ματαιόδοξος, κενόδοξος, vaniteux, euse, καὶ ἐν γένει ὁ μάταιος. vain, vaine, adj. ματαιόφρων, fat, e, adj. (προφ. fate) (ἐκ τοῦ λατιν. fatuus, qui parle trop, vain, impertinent).

ματαιῶ, βλ. ματαιόνω.

ματαίως, [ἐπίρ.] βλ. μάτην, ἀνωφελῶς, en pure perte.

ματαίωσις, εως, ἡ τὸ ματαιώνειν τι, ἡ πρᾶξις τοῦ καταστῆσαί τι μάταιον (ἄχρηστον, ἀνωφελές), action de rendre vain (; inutile); ἡ ἐκμηδένισις, anéantissement, n, m. βλ. ματαιόνω.

ματαρᾶς, ὁ [δημ.], ὁ ἀσκός, τὸ ἀσκί, κοινῶς τὸ τουλοῦμι, outre, n. f. ματαρᾶς λέγεται συνήθως μικρὸς ἀσκὸς πέτσινος ἐν ᾧ θέτουσιν ὕδωρ οἱ χωρικοὶ καὶ οἱ κυνηγοί.

ματάρχομαι, [δημ.] (ματὰ καὶ ἔρχομαι) ἔρχομαι πάλιν.

ματζοῦνι, τὸ [δημ.], βλ. μαντζοῦνι.

ματζαπλί, [δημ. ναυτ.] βλ. **τρόχιλος** συρτός, poulie de retour καὶ ματζαπλὶ σχιστό, βλ. **λυχίσκος, τρόχιλος** σχιστός, poulie coupée.

ματζουράνα, ας, ἡ· βλ. μαντζουράνα.

μάτην, [ἐπίρ.] [καὶ ἐμπροθέτως] εἰς μάτην, en vain; ματαίως, vainement, adv. ἄνευ ἀποτελέσματος, ἀσκόπως, ἀνωφελῶς, inutilement, adv. ματαίως, ἀνωφελῶς, ἄνευ λόγου, en pure perte; || εἰς μάτην τὸν παρεκάλεσα, en vain je le priai; || εἰς μάτην ὁμιλεῖτε, vous parlez en pure perte; || — κλαίει, il a beau pleurer; || [καὶ ἀπολ.] ὅλα εἰς μάτην, tout fut en vain; || εἰς μάτην φωνάζει, il a beau crier; || ἱκεσίαι, ἀπειλαί, τὰ πάντα εἰς μάτην, prières, menaces, tout fut en vain.

μάτι, τὸ [δημ.], ἀπὸ τὸ ὀμμάτιον, ὑποκορ. τοῦ ὄμμα, κοινὴ ὀνομασία τοῦ ὀφθαλμός, œil, n. m. [πληθ.] yeux; [συνεκδ.] τὸ βλέμμα, regard, n. m. ἡ ἐνέργεια τοῦ βλέπειν, ἡ ὅρασις, ἡ ὄψις, vue, n. f. || ἔχει μαῦρα μάτια (γαλανά), il a les yeux noirs (bleus); || μάτια βαθουλά, des yeux profonds; || μάτια περικομμένα, des yeux abattus; || ἀνοίγω (κλείω) τὰ μάτια, ouvrir (fermer) les yeux; || κλείω τὰ μάτια [μεταφ.], ἀποθνήσκω, mourir; ἐπίσης προσποιοῦμαι ὅτι δὲν βλέπω, faire semblant de ne pas voir; || ἔχει καλὸ μάτι, il a la vue perçante; || πῆρε τὰ μάτια του καὶ ἔφυγε, il s'en alla désespéré; || τὸν ἐπῆρε τὸ μάτι μου, je l'ai aperçu; || ἐμχύρισε τὸ μάτι του, il croqua le marmot; || βγάζω τὰ μάτια (χαλῶ, καταστρέφω), fausser; déranger; détraquer; || δὲν ἔκλεισα μάτι, je n'ai pas fermé l'œil; || μάτι μὲ μάτι, face à face; || εἰς τὰ μάτια μου [ὅρκ.], sur ma vie; || μὲ κλειστὰ τὰ μάτια, les yeux fermés; || μὲ τὰ μάτια μου (σου, του, κτλ), de mes (tes, ses, etc.) propres yeux; || μέσα εἰς τὰ μάτια μου, devant (; sous) mes yeux; || δὲν ἔχω μάτια νὰ τὸν ἰδῶ, je ne puis le voir (; le souffrir); || δὲν ἔχεις μάτια; êtes-vous aveugle? || διὰ τὰ μαῦρα σου μάτια, pour vos beaux yeux; || διὰ τὰ μάτια, pour la forme; || διὰ τὰ μάτια τοῦ κόσμου, pour sauver les apparences; || ρίπτω στάχτη εἰς τὰ μάτια τοῦ κόσμου, jeter de la poudre aux yeux; || δὲν ἠμπόρεσα νὰ κλείσω μάτι ὅλην τὴν νύκτα, je n'ai pas fermé l'œil ἢ je n'ai pas pu fermer l'œil) de toute la nuit; || δὲν σηκώνει μάτι ἀπὸ τὰ βιβλία, il est collé sur ses livres; || ἀνοίγω τὰ μάτια τινός, ouvrir les yeux à quelqu'un; || ἔχω εἰς τὸ μάτι, ἢ ἔχω τὸ μάτι ἐπί τινος, avoir en vue; viser; ἐποφθαλμιῶ, convoiter; || μοῦ ἐμβῆκεν εἰς τὸ μάτι, cela me tente; || χάμνω τὸ μάτι, cligner de l'œil; jouer de la prunelle; || μ' ἔχαμε τὸ μάτι, il me cligna l'œil; || στυλόνω (καρφόνω) τὰ μάτια μου, fixer (braquer) ses regards; || φύγε ἀπὸ τὰ μάτια μου, ôte-toi de devant mes yeux; || κυττάζω εἰς τὰ μάτια, regarder en face; couver des yeux; || τὸν ἀγαπῶ σὰν τὰ μάτια μου, je l'aime (comme) plus que mes yeux; || τὸ παιδὶ καὶ τὰ μάτια σου [φρ.], garde l'enfant comme la prunelle de ton œil; || δὲν τὸν εἶδα πλέον εἰς τὰ μάτια μου, je ne l'ai plus vu du tout; || δὲν φθάνει τὸ μάτι μου ἕως ἐκεῖ, ma vue ne porte pas jusque là; || ὡς ποῦ φθάνει τὸ μάτι, à perte de vue; tant que la vue peut s'étendre; || δὲν φθάνει τὸ μάτι μου ἕως ἐκεῖ, ma vue ne porte pas jusque-là; || μοῦ κτύπησε εἰς τὸ μάτι, cela m'a donné dans l'œil; || αὐτὸ τὸ χρῶμα κτυπᾷ εἰς τὰ μάτια, cette couleur est très voyante; || μοῦ ἐμβῆκεν εἰς τὸ μάτι, cela me tente; || τὰ μάτια του δακρύζουν, les yeux lui pleurent; || χάμε τὰ μάτια σου τέσσαρα, ἄνοιξε τὰ μάτια σου, prenez garde, regardez y bien; faites attention; || μὲ τὸ μάτι, à l'œil; κατ' ἐκτίμησιν, au jugé; à vue d'œil; || τὸ μάτι του δὲν χορταίνει [φρ.], il a les yeux plus grands que le ventre; || αὐτὸ δὲν μοῦ γεμίζει τὸ μάτι, cela ne m'a pas l'air (ne me dit pas) grand'chose; || τὸν πῆρα εἰς (μὲ ἀπὸ) κακὸ μάτι, je l'ai pris en grippe; || ἐμαύρισε τὸ μάτι μου, ἔκαμα εἰς τὰ μάτια· βλ. **χάμνω**· || ρίπτω ἕνα μάτι· βλ. **ματιά**· || παίζει τὸ μάτι του, l'œil lui papillotte; la paupière lui palpite; || μάτια μου! [φρ. ἀγάπης], mon cher; mon très-cher; [πρὸς γυν.] ma chérie; mon amour ma toute belle; βλ. καὶ **πουλί**· || [συνεκδ.]

αὐγὰ μάτια, des œufs sur le plat; des œufs au miroir; || μάτια ποῦ δὲν βλέπονται γρήγορα λησμονοῦνται [παροιμ.], loin des yeux, loin du cœur; qui s'en va est vite oublié; || τοῦ νοικοκύρη τὸ μάτι εἶνε κοπριὰ στὸ χωράφι [παροιμ.], l'œil du maître engraisse le cheval. § κακὸ **μάτι**, βάσκανος ὀφθαλμός, mauvais œil; βασκανία, γοητεία, fascination, n. m. || τὸ φορεῖ διὰ νὰ μὴ τὸν πιάνῃ τὸ μάτι, il porte cela pour repousser la fascination; [νεολ.] jettature, n. f. || ἔχει κακὸ μάτι· πιάνει τὸ μάτι του, il a le (il est doné du) mauvais œil; || νὰ μὴ σὲ πιάσῃ μάτι, Dieu vous préserve du mauvais œil. § —, ὄμμα, ὀμμάτιον, ἅμμα, maille (de filet; de tricotage, etc.); ἡ τρῦπα (βρόχος) τοῦ δικτύου ὅπου σχηματίζεται μὲ τὸ πλέξιμον. § —, ὄζος δένδρου ἢ φυτοῦ, ὀφθαλμός, œil, n. m. (καὶ ἐπὶ ἐμβολιάσματος), ὀφθαλμὸς κλάδου ἐπὶ φλοιοῦ δένδρου πρὸς ἐμβολιασμόν, ἐγκεντρισμόν, écusson, n. m.

μάτι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης]· 1) ὀφθαλμός· 2) μικρὴ ντουλάπα χωρὶς σκέπασμα εἰς τοῖχον· 3) **βασκανία**· 4) βρόχος δικτύου· ἐν τῇ ἐκδοχῇ ταύτῃ γίνεται ἐκ τοῦ: ἅμμα, (ἀμ)μάτι(ον).

ματιά, ᾶς, ἡ [δημ.], τὸ **βλέμμα** (ὀμμάτων, ὀφθαλμῶν), regard, n. m. œillade, n. f. ῥίψις ὄμματος, βλέμματος, coup d'œil; ῥίψις, ῥιπὴ ὀφθαλμοῦ, clin d'œil; || μ' ἐπάγωσε ἡ ματιά του, son regard me glaça; || ἐρωτικὴ ματιά, regard amoureux; œillade amoureuse; || ῥίπτω ματιαῖς, lancer des regards; || ῥίπτω μίαν ματιάν, jeter (donner) un coup d'œil; || ἐπῆγα μίαν ματιὰν εἰς τὸ σπῆτι, j'ai été un moment à la maison; || εἰς μίαν ματιάν, en un clin d'œil; || εἰς μίαν ματιὰν τὸ κάμνω, je le ferai en un clin d'œil.

μάτιαγμα, [δημ.] βλ. μάτιασμα.

ματιάζω, μέλ. θὰ ματιάξω· [δημ.] βλάπτω μὲ τὸ μάτι μου· (παθ. παρακ. τῆς μετ. ματιασμένος, η, ον)· βάσκανον ὀφθαλμὸν ἐπιβάλλω, **βασκαίνω**, fasciner; βασκαίνω διὰ τοῦ βλέμματος, ensorceler par le regard; ῥίπτω βάσκανον βλέμμα, jeter le mauvais sort; βλέπω μὲ κακὸ μάτι, voir de mauvais œil; || τὸν **ἐμάτιασες**, votre regard lui a porté malheur. § —, σκοπεύω, viser, coucher en joue. § —, παρατηρῶ, apercevoir; βλέπω ἀπὸ μακράν, voir [de loin]; ἀνακαλύπτω, découvrir; || τὸν ἐμάτιασα ποῦ ἤρχετο, je l'ai vu venir. § —, ῥίπτω τὰ βλέμματα ἐπί τινος, jeter les yeux; jeter son dévolu sur; ἤτοι ἔχω εἰς τὸ μάτι, avoir en vue (des vues sur), **ἐποφθαλμιῶ**, σκοπεύω, βλέπω πρός, viser; **ἐποφθαλμιάω-ῶ**, convoiter; ὑποβλέπω, λοξοβλέπω, guigner; ὑποβλέπω, λοξοβλέπω, ἐποφθαλμιῶ, lorgner; || **ἐμάτιασε** τὴν θέσιν σου, il guigne votre place.

μάτιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ **βασκανία**, fascination, n. f. βάσκανος ὀφθαλμοῦ βολή, **βασκανία**, γοητεία διὰ τοῦ βλέμματος, ensorcellement par le regard; τὸ κακὸ μάτι, mauvais œil; [νεολ.] jettature, n. f.

ματίζω, μέλ. ίσω [δημ.], **ἀμματίζω**, προσθέτω τι εἰς ἄλλο καὶ τὸ κάμω μεγαλείτερον, τὸ ἐκτείνω, allonger; ἐπιμηκύνω τι διὰ προσθήκης ἑτέρου τεμαχίου, ἤτοι ἐπεκτείνω, παρεκτείνω, rallonger; [ξύλον ἰδ.] abouter, συναρμόζω, συνάπτω, κοινῶς ματίζω (ξύλα) διὰ τῆς ἑνώσεως κατ' ἄκρον. § — [ναυτ.] ἀμματίζω, épisser, ἑνώνω δύο σχοινία κατ' ἄκρον· βλ. **συστρέφω** καὶ **συστροφή**, ἡ ἀμμάτισις, ἡ ματισιά. § —, enter, ἐνθεματίζω [ξυλουρ.] συναρμόζω, προσθέτω νέον τεμάχιον, βλ. **ἔνθεμα**.

ματισιά, ᾶς, ἡ· [ναυτ.] épissure, n. f. βλ. **συστροφή**.

μάτισμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **ματίζω**· προσθήκη πρὸς ἐπιμήκυνσιν, ἡ ἐπιμήκυνσις, ἐπέκτασις, rallongement, n. m. [προκειμένου περὶ ξύλων], aboutement, n. m. τὸ πρόσθεμα, ἐπέκταμα, παρέκταμα, rallonge, n. f. ἢ allonge, n. f. (pièce qui allonge); βλ. **παρέκταμα**. § — [ναυτ. σχοινίων] nœud d'ajût; βλ. **σύναμμα**, ajût, καὶ **εἰς σχοινοκόμβους**, nœud d'agui. § μάτισμα (ξύλου)· βλ. **ἔνθεμα**, enture, n. f.

ματικάπι, τὸ [δημ.], βλ. **τέρετρον**, tarière, n. f. καὶ **ἀρίς**, vilebrequin, n. m.

ματογυάλι, τὸ [δημ.] καὶ **ματοϋάλι** (τὸ μόνον, ὅπερ κρατεῖται διὰ τῆς χειρός), lorgnette, n. f. || 'ματοϋάλια [συνήθ. πληθ.], τὰ διπλᾶ ἅτινα θέτουν ἐπὶ τῆς ῥινός, **τὰ ὀμματοϋάλια**, lunettes, n. f. pl. καὶ **δίοπτρα**· (τὰ ἐπὶ τῶν ὤτων, besicles, n. f. (τὰ λίαν ἀσθενῆ), conserves; || βλέπω μὲ τὰ ματοϋάλια, regarder avec les lunettes; || φορῶ ματοϋάλια, porter des lunettes; τοῦ ἔλαβε τὰ ματογυάλια, il l'a emporté sur lui; βλ. καὶ **ὑαλί**.

ματόκλαδον, [δημ.] καὶ **ματοτσούνορον** ἢ ματοτσίνορον· [συνήθ. πληθ.] (κυρίως ἡ τρίχα τοῦ 'ματοφύλλου), ἡ **βλεφαρίς**, cil, n. m. κοινὴ ὀνομασία τῶν βλεφαρίδων (cils), [κατ' ἐπέκτ.] τά βλέφαρα, paupières, n. f. pl.

ματοκυλίζω, [δημ.] καὶ

ματοκυλῶ, [δημ.] βλ. **αἱματοκυλίω**, κλπ.

ματοκυλισμένος, η, ον· αἱμόφυρτος ἀντὶ αἱματόφυρτος, αἱμοσταγής, tout en sang, ἤτοι **καταματωμένος**.

ματόνω, [δημ.] βλ. **αἱματόνω**.

ματόπονος, ου, ὁ [δημ.], ὁ πονόφθαλμος καὶ πονόμματος, πόνος, ἀσθένεια τῶν ὀφθαλμῶν, mal aux yeux; ἡ **ὀφθαλμία**, opthalmie, n. f. || ἔχω ματόπονον, ὀφθαλμιάω, avoir mal au yeux.

ματοτσίνορον, τὸ [δημ.], ἢ ματοτσούνορον, τό· ματόκλαδον, ἡ τρίχα τοῦ ματοφύλλου, ἡ βλεφαρίς, cil, n. m. βλ. καὶ **ματόκλαδον**.

ματόφρυδον, τὸ [δημ.], ἡ ὀφρύς, κοινῶς τὸ φρύδι, sourcil, n. m. (προφ. -ci).

ματόφυλλον, τὸ [δημ.], βλ. **βλέφαρον**, paupière, n. f. ἤτοι τὸ δέρμα ὅπερ σκεπάζει τὸν ὀφθαλμόν.

ματσάλω καὶ ματσαλίζω, [διάλ. Ἠπείρου]· 1) μασῶ τὸ φαγητόν· 2) ὀργῶ εἰς συνουσίαν.

ματσάκι, τὸ [δημ.], μικρὸν μάτσον, δεματάκι, écheveau, n. m.

ματσαπλί, [ναυτ. δημ.] βλ. ματζαπλί.

μάτσιου, [διάλ. Ἠπείρου] (λέξις νηπιακή), ἡ γάτα.

ματσόλα, [ναυτ. δημ.] βλ. **τυπάς.**

μάτσον, τὸ [δημ.], τὸ δέμα, botte, n. f. fagot, n. m. paquet, n. m. βλ. **δέμα καὶ δέσμη.**

ματσοῦκα, ας, ἡ [δημ.] καὶ

ματσοῦκι, τὸ [δημ.], χονδρὴ ῥάβδος, gros bâton; rondin, n. m. ‖ θὰ πέσῃ ματσοῦκι, on se battra; θὰ ξυλισθῶσι, il y aura de la batterie (du grabuge).

ματσουκόνω, μέλ. ώσω [δημ.], δέρω τινά, ξυλίζω, bâtonner; rondiner; rosser.

μάττα, ης, ἡ [στρατ. νεολ.], gamelle, n. f. ou écuelle (ἀγγεῖον φαγητοῦ) ἐκ λευκοσιδήρου· ἐν τῷ ναυτικῷ χαλεῖται **πατάνη,** ἡ· κοινῶς **καραβάνα**· χάλκινον ἀγγεῖον ἐν ᾧ ἐντίθεται ἡ τροφὴ ἑκάστου συσσιτίου τοῦ πληρώματος τῶν πλοίων· ‖ μάττα στρατοπεδείας, gamelle de campement; ‖ **ἀγγεῖον** φαγητοῦ, ἡ **καραβάνα,** gamelle individuelle.

ματταφόρος, ου, ὁ· porte-gamelle, n. m. ἡ πατανοφόρος (μάττα ἢ πατάνη φέρω)· σιδηροῦν σκεῦος μετὰ λαβῆς δι' οὗ μεταφέρονται αἱ πατάναι μετὰ τοῦ φαγητοῦ τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ ἀνδρῶν.

μάτωμα, τὸ [δημ.], βλ. **αἱμάτωμα.**

μαυλίζω, μέλ. ίσω, καὶ ἐκμαυλίζω· προαγωγέω, μαστροπεύω, διαφθείρω τὰ ἤθη, ὠθῶ εἰς ἀσέλγειαν, ἀκολασίαν, débaucher; προξενεύω, πορνεύω, prostituer; [γενικ.] παραπείθω, διαφθείρω διὰ δώρων, suborner; διαφθείρω, corrompre.

μαύλισμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ μαυλίζειν, action de débaucher; τὸ διαφθείρειν, ἐκμαυλίζειν, subornation, n. f. ἡ παρακίνησις εἰς τὸν πορνικὸν βίον, τὴν διαφθοράν, ἡ προαγωγεία, prostitution, n. f.

μαυλιστής, οῦ, ὁ· ἐν γένει ὁ **προαγωγός,** ὁ παρακινῶν εἰς ἀσέλγειαν, ἀκολασίαν, débaucheur, n. m. ὁ διαφθορεύς, suborneur, n. m. βλ. καὶ **μαστροπός.**

μαυλίστρια, ας, ἡ· τὸ θηλ. τοῦ μαυλιστής, entremetteuse, n. f. ἡ διαφθορεύς, suborneuse, n. f. maquerelle, n. f. ἐν γένει ὅθεν ἡ **μαστροπὸς** καὶ ἡ διαφθορεύς, corruptrice, n. f.

μαυλῶ, [διάλ. Ἠπείρου]=προσκαλῶ ζῶόν τι, προσαγορεύω.

μαυραγάνι, τὸ [δημ.], [μαῦρον, ἄγανον, ἀθήρ] εἶδος σιταριοῦ, **μελανα(ναι)θήρ,** sorte de blé; τὸ μαυροσίταρον, blé noir.

μαυραγκαθιά, ᾶς, ἡ [δημ.], nerprun, n. m. εἶδος ῥάμνου ἧς ὁ μέλας σπόρος χρήσιμος εἰς τὴν βαφικήν, εἶνε τὸ λεγόμενον **λαζιχέρι,** grain d'Avignon.

μαυράδα, ας, ἡ [δημ.], καὶ **μαυρίλα,** μελανὴ χηλίς, tâche noire; ἡ μαυρίλα, τὸ μελάνωμα, ἡ μελανότης, noircissure, n. f. τὸ μέλαν, noir, n. m.

μαυράδι, τὸ [δημ.], μαύρη βοῦλλα, μαῦρον σημάδι, μικρὰ μελανὴ χηλίς, petite tâche noire; τὸ μελάνωμα, ἡ μελανότης, noircissure, n. f. § τὸ μέλαν τῶν ὀφθαλμῶν, τὸ μαυράδι τοῦ ματιοῦ (ἀντίθ. τῷ ἀσπράδι), ἡ κόρη (τοῦ ὀφθαλμοῦ), la pupille, la prunelle; ἡ ἴρις, iris, n. m. § —, μολυβδοκόνδυλον (τῶν ξυλουργῶν), crayon [id. de charpentier].

μαυρειδερός, ή, ὸν [δημ.], **ὑπομέλας,** ἀμαυρός, μελανωπός, noirâtre; **φαιός, ά, όν,** brun, brune, adj. βλ. καὶ **μελαχροινός.**

μαυρέτα, ας, ἡ· [πτην.] glaréole, n. f.

μαυρίζω, μέλ. ίσω· μαυρόω, ἀμαυρόω, κάμνω τι μαῦρον, μελαίνω, noircir, καὶ γενικῶς κάμνω τι σκοτεινόν, ἀφανές, ἀφαιρῶ ἀπό τινος τὴν λάμψιν, καθιστῶ μελανόν, φαιόν, brunir; ‖ θὰ σὲ μαυρίσῃ ὁ ἥλιος, le soleil vous hâlera le teint; ‖ — πίπαν, culotter une pipe. § —, δίδω μελανὴν ψῆφον εἴς τινα, **καταψηφίζω,** ἤτοι ψηφίζω **κατά** τινος, voter contre quelqu'un; [νεολ.] black-bouler. § [οὐδ.] μελαίνομαι, γίνομαι μαῦρος, σκοτεινός, devenir noir; [se] noircir; se brunir; μαυρίζω εἰς τὸν ἥλιον, se hâler [au soleil]; γίνομαι σκοῦρος, σκουραίνω, σκοτεινιάζω, s'assombrir; σκοτεινιάζω, ἐπισκοτίζω, s'obscurcir; ‖ ὁ οὐρανὸς μαυρίζει, le ciel s'assombrit; ‖ ὁ οὐρανὸς ἐμαύρισε, le ciel s'est couvert; ‖ [μεταφορ.] ἐμαύρισε τὸ μάτι του, il croqua le marmot. § —, φαίνομαι μέλας, μαῦρος, μελανός, paraître noir; κλίνω πρὸς τὸ μέλαν, tirer sur le noir.

μαυρίλα, ας, ἡ [δημ.], ἡ **μελανία,** τὸ μελανόν, τὸ μέλαν, ἡ μελανότης, noircissure, n. f. μελανὴ χηλίς, tâche noire. § —, τὸ μέλαν, ἡ μελανότης, noirceur, n. f. τὸ σκότος, obscurité, n. f. ὁ ζόφος, τὸ σκότος, les ténèbres (n. f. pl.) βλ. καὶ **ζοφερότης.** § — [προχειμ. περὶ καιροῦ] ἡ μελανία, βλ. **καιρὸς** (κατάστασις τοῦ οὐρανοῦ).

μαύρισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ μαυρίζειν τι, action de noircir; ἡ **μελάνωσις,** ἡ μέλανσις, μελασμός, noircissure, n. f. βλ. καὶ **μαυρίζω.**

μαυροβεργιά, ἡ [δημ.] καὶ

μαυροβέρι, τὸ (δένδρον), χρανέα, cornouiller sanguin.

μαυρογάλανον, τό· τὸ βαθὺ κυανοῦν, bleu turquin; ‖ —, turquin, n. m. κυανόχρουν τι μάρμαρον ἐνέχον φλέβας.

μαυρογένης, ὁ· ὁ ἔχων μαῦρον γένειον (γενειάδα), qui a la barbe noire.

μαυρογῆ, ἡ· terre de bruyère.

μαυροθέρι, τὸ [διάλ. Καρπάθου] (μαῦρος, ἀθήρ), οἱ ἔχοντες μελαίνας ἀχῖδας στάχεις τοῦ σιταρίου· βλ. **μαυραγάνι.**

μαυροκέρασον, τό· ἡ μελανίς, merise, n.f.

μαυροκέφαλος ἵππος, cap de maure ou de more. Ἡ ἱππολογία διὰ τούτου ἐννοεῖ τὸν βαθύχρουν πρὸς τὸ μέλαν ἀποκλῖνον καθολικὸν τῆς κεφαλῆς τοῦ ἵππου χρωματισμόν, οὗτινος ὅμως ἡ λοιπὴ τοῦ σώματος τρίχωσις φέρει χρῶμα ἀνοικτόν, **λευκέρυθρον** (rouan), κεφα-

λὴν δὲ καὶ πόδας βαθυχρόους πρὸς τὸ μελανὸν κλίνοντας. Τοῦτο κατ' ἐξοχὴν παρατηρεῖται εἰς τοὺς ὠχρούς, τοὺς μυώδεις, κτλ. χρωματισμούς.

μαυροκίτρινος, η, ον [δημ.], ὠχρομέλας, πελιδνός, μελάγχλωρος, livide, adv.

μαυροκοῦκκι, τὸ [δημ.], ἢ ἄλλως μαύρη μυρωδιά, μελάνθιον, herbe aux épices, toute-épice, n. f. ἢ nigelle, n. f. || — τὸ ἄγριον, poivrette, n. f. [ὁ σπόρος] τὸ μαῦρο κίμινον, cumin noir. § —, βλ. **μαυροβέρι.**

μαυρομάλλης, οῦσα, ικον [δημ.] μελανόθριξ, ἔχων μαῦρα μαλλιὰ (τρίχας), qui a les cheveux noirs; qui a le poil noir.

μαυρομάνικος, ὁ [δημ.], ὁ ἔχων λαβὴν (μανίκι) μέλαινα, au manche noir.

μαυρομάστιχον, τό· μελανὴ μαστίχη, mastic noir.

μαυρομμάτης, α, ικον [δημ.], μελανόφθαλμος, ὁ ἔχων μελανοὺς (μαύρους) ὀφθαλμούς, qui a les yeux noirs. § [πτην.] **καρακάξα,** κολλυρίων, pie-grièche, n. f. sorte de petite pie très criarde.

μαυρομούρης, α, ικον [δημ.], μελανοπρόσωπος, ὁ ἔχων τὸ πρόσωπον (τὴν χροιὰν) **μελαψός,** qui a le visage noir (brun).

μαυρομουριά, ᾶς, ἡ· μορέα παράγουσα μαῦρα μοῦρα, mûrier noir, n. m.

μαυρομούστακος, ὁ [δημ.], **μελανομύσταξ,** ὁ ἔχων μελανὸν (μαῦρον) μύστακα, qui a la moustache noire.

μαυροπίναξ, ακος, ὁ· μαῦρος πίναξ, tableau noir.

μαυροπούλι, τὸ [δημ.], τὸ **ψαρῶνι,** étourneau, n. m.

μαῦρος, η, ον [δημ.] (ἀντὶ μαυρὸς) = ἀμαυρός, μέλας, αινα, αν· noir, e, adj. βλ. καὶ **μέλας**· || μαῦρον φόρεμα, habit noir; || μαῦρον ψωμί, pain bis; pain noir; σπητικὸ ψωμί, pain de ménage; || μαῦρον κρασί, vin rouge; || μαῦρα γένεια, une barbe noire; || μαῦρα χέρια, des mains sales; || μαῦρον φόρεμα, habit noir; || μαῦρο σὰν κάρβουνο, noir comme du charbon; || μαῦρο πρασινωπό, noir verdâtre; || μαύρη μπογιά· βλ. **ἀλάβη.** § [μεταφ.] μαῦρος, ὁ δυστυχής, malheureux, euse, adj. ἀτυχής, infortuné, ée, adj. [ἐπὶ πραγμ.] λυπηρός, triste, adj. σκοτεινός, μέλας, noir, e, adj. || ὁ μαῦρος, le pauvre homme! le pauvre! || μαύρη ἡμέρα, jour fatal, jour néfaste; || μαύρη μοῖρα, triste sort; || μαῦρα δάκρυα, des larmes amères; || μαύρη ζωή, vie malheureuse; || ἡ μαύρη γῆ [φρ.] ὁ τάφος, le tombeau; || ἡ μαύρη ἀλήθεια, la triste vérité; || τὰ βλέπει ὅλα μαῦρα, il voit tout (en) noir. § [οὐσ.] **μαῦρος,** ὁ αἰθίοψ, ὁ ἀράπης, nègre, n. m. αἰθίοψ, μέλας, ὁ μαῦρος, ἀράπης, noir; [ἱστορ.] maure; || τὸ ἐμπόριον τῶν μαύρων, la traite (des nègres); || οἱ ἐν Ἰσπανίᾳ Μαῦροι, les Maures d'Espagne; || **Μαῦροι,** (γαλλ. Maures, γερμ. Mauren) ἐπεκαλοῦντο οἱ ἐν Ἱσπανίᾳ καὶ Β. Ἀφρικῇ (πλὴν τῆς Αἰγύπτου) μιγάδες καὶ τὴν ἀραβικὴν γλῶσσαν μητρικὴν ἔχοντες μωαμεθανικοὶ πληθυσμοί. Οὗτοι ἐσχηματίσθησαν ἀρχικῶς ἐν τῇ Β. Ἀφρικῇ διὰ τῆς ἀναμίξεως τῶν κατακτητῶν Ἀράβων, μετὰ τῶν διαφόρων ἐντοπίων φυλῶν καὶ ἰδίως τῶν Βερβέρων· οἱ δὲ Ἱσπανοὶ ἔδωκαν τὸ ὄνομα Μαῦροι (Moros) εἰς πάντας τοὺς εἰς τὴν χώραν των, ἐν μέρει ἐκ τῆς Β. Ἀφρικῆς, εἰσελάσαντας μωαμεθανοὺς κατακτητάς. Ἀπόγονοι τῶν Μαύρων τούτων εἶνε οἱ Μορίσκοι (Moriscos). § [οὐσ.] μέλας ἵππος, cheval noir (moreau) [καὶ γενικ.] cheval, n. m. || ζῆσε μαῦρε μου νὰ φᾷς τριφύλλι [παροιμ.], ne meurs cheval, herbe te vient; || ὅταν ψοφήσῃ ὁ μαῦρος μου, χορτάρι μὴ φυτρώσῃ [παροιμ.], après moi le déluge. § [οὐσ. θηλ. πληθ.] μαύραις, pustules (de variole sanguinolente), αἱ φλύκταιναι (τὰ ἐξανθήματα, τὰ σπυριὰ τῆς εὐφλογίας, κοινῶς βλογιᾶς).

μαυροσίταρον, τὸ [δημ.] καὶ

μαυροσίτι, τὸ [δημ.], βλ. **μαυραγάνι.** blé noir.

μαυροσούσαμον, τὸ [δημ.] μαῦρον σουσάμι, βλ. **μαυροκοῦκκι.**

μαυροτήγανον, [δημ.] [μεταφ. παθολ.] ὁ ἄνθραξ, charbon, n. m.

μαυροτσούκαλον, τὸ [δημ.], [ἐπὶ γυν. ὑβρ.], moricaude, n. f.

μαυροῦδι, τό· εἶδος μαύρης σταφυλῆς, maurillon, n. m.

μαυροφόρος, α, ον [δημ.], ὁ μαυροφορεμένος, η, ον· μελανειμονῶν, οῦσα, οῦν· **μελανείμων,** ων, ον· vêtu ou habillé de noir; ὁ ἐνδεδυμένος μὲ μελανὰ ἐνδύματα.

μαυροφορῶ (έω), μέλ. ήσω [δημ.], **μελανειμονῶ,** φέρω (εἶμαι ἐνδεδυμένος) μὲ μελανὰ (μαῦρα) ἐνδύματα, être vêtu (; s'habiller) de noir; φέρω πένθος, porter (prendre) le deuil; εἶμαι εἰς πένθος, **πενθηφορῶ, πενθῶ,** être en deuil.

μαυροφρύδης, α, ικον [δημ.], **μελανόφρυς,** ἔχων μελανὰς ὀφρῦς, qui a les sourcils noirs.

μαυρόχορτον, τό· φαρμακερὸν φυτὸν ὁ στρύχνος, morelle, n. f. crève-chien, n. m. raisin-de loup, n. m.

μαυρόψαρον, τὸ [δημ.], τὸ **μελανοῦρι,** oblade, n. m.

μάφε, [ἐπίρ. διαλ. Καρπάθου]=**δῆθεν.**

μαφία, ας, ἡ· maffia, n. f. **καλεῖται** μυστική τις ἑταιρεία φαυλοβίων ἐν Σικελίᾳ. Γεννηθεῖσα ὡς ὑποτίθεται, ἐκ τῶν Compagni d'armi, ἄλλοτε εἴδους ἀστυνομίας τῆς Σικελίας, ἣν Φερδινάνδος ὁ Α' ἐχρησιμοποίησε πρὸ πάντων κατὰ τῆς δημοκρατικῆς μερίδος, κατέστη ἡ Μαφία μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς πολιτικῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Σικελίας ἐπικίνδυνον σωματεῖον, πᾶσαι δὲ αἱ προσπάθειαι τῆς κυβερνήσεως νὰ ἐξοντώσῃ αὐτὴν ἀπέβησαν μάταιαι. Μέλη γίνονται μόνον ἄνδρες ἀποδείξαντες ἤδη τὴν κατὰ τῶν νόμων ἀντίστασίν των καὶ τὴν ἀνδρείαν των εἰς τοὺς παληκαρισμούς, ὑποχρεοῦνται δὲ οἱ Mafiosi, ὡς καλοῦνται, μηδέποτε νὰ εἰσαγάγωσι τινὰ εἰς δίκην ἢ ἐμφανι-

σθῶσιν ὡς μάρτυρες ἐν δικαστηρίῳ. Ἐκτὸς τῆς προσωπικῆς ἀσφαλείας τῶν μελῶν ἐπιδιώκει ἡ Μαφία, ἥτις εἶνε διαδεδομένη καὶ εἰς τοὺς ὑψηλοτέρους κύκλους τῆς κοινωνίας, καὶ ν'ἀργυρολογῇ τοὺς πλουσίους, χρησιμοποιοῦσα εἰς τὰ σχέδιά της τοὺς ἀδυνάτους.

μάχαιρα, ας, ἡ· (ἰδίως τὸ μέγα μαχαίριον), μαχαίριον, τό· couteau, n. m. κοπτερὸν ἐργαλεῖον συνιστάμενον ἐξ ἐλάσματος μετὰ λαβῆς· [ἡ μάχαιρα ἀναφέρεται ὡς χρήσιμος εἰς τὴν κατατομὴν τοῦ κρέατος· ἔτι δὲ οἱ ἀρχαῖοι ἔφερον μαχαίρας πλατείας ἀντὶ ξιφῶν]· || μάχαιραν ἔδωσες, μάχαιραν θὰ λάβῃς [παροιμ.], qui frappera du couteau mourra de la gaîne.

μαχαῖρα, ας, ἡ [δημ.], μέγα μαχαίριον, grand couteau; coutelas, n. m. βλ. καὶ ῥομφαία.

μαχαιράδικον, τὸ [δημ.], βλ. μαχαιροποιεῖον καὶ μαχαιροπωλεῖον, coutellerie, n. f. boutique de coutelier.

μαχαιράκι, τὸ [δημ.], μαχαιρίς, ίδος, ἡ· μαχαιρίδιον, τό· μικρὸν μαχαίριον, petit couteau; π. χ. τὸ κονδυλομάχαιρον, canif, n. m.

μαχαιρᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], βλ. μαχαιροποιός, μαχαιροπώλης, coutelier, n. m. § —, ὁ μαχαιροβγάλτης, ὁ τὴν μάχαιραν ἔχων προχειροτέραν τοῦ λόγου, ferailleur, n. m. spadassin, n. m. βλ. καὶ δολοφόνος, ξιφουλκός, dégaîneur, n. m. brétailleur, n. m. § —, δολοφόνος, coupe-jarret, n. m. assassin, n. m. égorgeur, n. m.

μαχαῖρι, τὸ [δημ.], μαχαίριον, τό· ὑποκ. τοῦ μάχαιρα· μαχαῖρι τοῦ τραπεζιοῦ, couteau, n. m. (τὸ ἐπιτραπέζιον), βλ. καὶ μάχαιρα· μαχαῖρι τῆς μέσης (ἢ τοῦ ζωναριοῦ), ἡ μάχαιρα, ἡ παραξιφίς, ἡ παραζωστρίς, τὸ ἐγχειρίδιον, poignard, n. m. [τὸ μέγα τοῦ μαγειρείου], coutelas, n. m. || μαχαίρια, couteaux; || μαχαίρια μὲ λαβὰς ἐλεφαντίνους (φίλτισι), couteaux à manches d'ivoire; || μαχαίρια μὲ λαβὰς κέρατος ἐλάφου, couteaux à manches de corne de cerf; || τοῦ ἔβαλε τὸ μαχαῖρι εἰς τὸν λαιμόν, il lui mit le poignard sur la gorge; || εἶνε εἰς τὰ μαχαίρια [φρ.], ils se sont querellés; || ὅσοι φοροῦν μαχαῖρι δὲν εἶνε ὅλοι μαγέροι [παροιμ.], ceux qui portent les longs couteaux, ne sont pas tous queux ni bourreaux; || τὸν ἐκτύπησε μὲ τὸ μαχαῖρι εἰς τὴν κοιλίαν, il lui a donné du couteau dans le ventre; || μαχαῖρι (μαχαίριον) τοῦ ψαριοῦ (διὰ τὸ ψάρι), truelle à poisson (πλατύ, ἐν εἴδει μύστρου).

μαχαιριά, ᾶς, ἡ [δημ.], πλῆγμα, πληγή, κτύπημα διὰ μαχαίρας (ἢ δι' ἐγχειριδίου), coup de couteau, coup de poignard.

μαχαιρίδα, ας, ἡ· espèce de roseau.

μαχαιρίδιον, ου, τό· μικρὸν μαχαίριον, petit couteau, τὸ μαχαιράκι, canif, ὡς τὸ κονδυλομάχαιρον, κοινῶς ὁ σουγιᾶς· || μαχαιρίδια, κονδυλομάχαιρα μὲ δύο λεπίδας, canifs à deux lames.

μαχαίριον, ου, τό· βλ. μαχαῖρι· || μαχαίριον χειρουργικὸν πρὸς τομήν, bistouri, n.m. || — εὐθύωρον, bistouri droit; || — γαστρωτόν, bistouri concave; || — ὑπόκυρτον, bistouri convexe; || — σμίλιον, bistouri fin; || — γιγγλυμωτόν, bistouri coulant; || — ῥαμφοειδές, bistouri à serpette; || — πυρηνωτόν, bistouri boutonné; || κηλοτόμον μαχαίριον, bistouri à hernie.

μαχαιρίς, ίδος, ἡ· βλ. μάχαιρα.

μαχαιροβγάλτης, ου, ὁ [δημ.], ὁ φονῶν, ἀνδροφόνος, ὁ τὴν μάχαιραν ἔχων προχειροτέραν τοῦ λόγου, ferrailleur, n. m. ξιφουλκός, dégaîneur, n. m. spadassin, n. m. βλ. καὶ δολοφόνος. § —, μαχαιρᾶς, δολοφόνος, coupe-jarret, n. m. assassin, n. m.

μαχαιροθήκη, ης, ἡ· θήκη μαχαιρίων, boîte à couteaux.

μαχαιρόνω, μέλ. ώσω [δημ.], πλήττω τῇ μαχαίρᾳ (τῷ ἐγχειριδίῳ), donner un coup de couteau (de poignard), poignarder, frapper du poignard.

μαχαιροπήρουνον, τό· μαχαίριον καὶ περόνη (τῆς τραπέζης), couteau et fourchette (d'un couvert); || ἀργυρᾶ (χρυσᾶ) μαχαιροπήρουνα, couteau et fourchette d'argent (d'or).

μαχαιροποιεῖον, ου, τό· κοινῶς τὸ μαχαιράδικον, coutellerie, n. f. τόπος, ἐργαστήριον εἰς ὃ κατασκευάζουσι μαχαίρας, fabrique de couteaux.

μαχαιροποιός, οῦ, ὁ (καὶ κοπιδοποιός), κοινῶς ὁ μαχαιρᾶς, coutelier, n. m. ὁ κατασκευάζων μαχαίρας (ἢ κοπίδας), fabricant de couteaux. § —, fourbisseur, n. m. ὁ ξιφοποιός.

μαχαιροπώλης, ου, ὁ· ὁ πωλῶν μαχαίρας, μαχαίρια, coutelier. n. m. marchand de couteaux.

μαχαιροφόρος, ου, ὁ· armé d'un couteau, d'un sabre; spadassin; βλ. καὶ μαχαιρᾶς.

μαχαίρωμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ μαχαιρώνειν, action de poignarder; πλῆγμα, πλῆξις δι' ἐγχειριδίου, coup de poignard; βλ. καὶ μαχαιριά.

μαχαλᾶς, ὁ [δημ.], ἡ συνοικία (πόλεως) quartier (de la ville).

μάχη, ης, ἡ· ἡ συμπλοκή, ἡ σύγκρουσις δύο στρατῶν, καὶ μεταφ. ἀτόμων, bataille, n. f. ὁ ἀγών, combat, n. m. βλ. κατωτέρω· [ἐν.] affaire, n. f. || κρατερὰ ὑπῆρξεν ἡ μάχη, l'affaire a été chaude; || συνάπτω μάχην, livrer combat; βλ. καὶ ναυμαχέω· || πρὸς μάχην, en bataille; βλ. καὶ παράταξις· || [μεταφ.] μάχη=τὸ πῦρ, feu, n. m. ἡ ἐνέργεια, ἡ δρᾶσις· ὁρμῶ εἰς τὴν μάχην, aller au feu; || ἡ ἡμέρα τῆς μάχης, la journée ou (le) jour de bataille, καὶ αὐτὴ ἡ μάχη, et la bataille même. λέγονται γαλλιστί, journée, n. f. π. χ. κρατερὰ (δεινὴ) μάχη, journée chaude; || δεινὴ μάχη ἦν, la journée fut chaude; || ἡ ἐν Φαρσάλοις μάχη, la journée de Pharsale.

Μάχη, bataille, n. f. (ou grand combat). Αἱματηρὰ καὶ παρατεταμένη πάλη (lutte) προκύπτουσα ἐκ τῆς συγκρούσεως δύο πολυα-

ρίθμων στρατῶν συγκειμένων ἐκ διαφόρων ὅπλων. Σκοπὸς τῆς μάχης εἶνε ἡ καταστροφὴ τοῦ ἀντιπάλου ἢ ἡ ἐξασθένησις τῶν δυνάμεων αὐτοῦ εἰς τοιοῦτον σημεῖον, ὥστε νὰ μὴ δύνηται νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ πλέον τὴν ἀντίστασιν· πρὸς τοῦτο καταφεύγουσιν εἰς συνδυασμοὺς ἠθικοὺς ἢ τῆς τακτικῆς. Διὰ τῆς μάχης ἐπιτυγχάνεται ὁ σκοπὸς τοῦ πολέμου. Ὁ ἀγὼν (combat), ὅντινα δὲν πρέπει νὰ συγχέωσι μετὰ τῆς μάχης (bataille), εἶνε ἡ σύγκρουσις τμημάτων στρατοῦ ἐπιδιωκόντων ἰδιαιτέραν τινὰ ἐντολήν, ὅπως εἶνε ἡ **συμπλοκὴ τῶν προφυλακῶν** (engagement ou combat des avant-postes), τῆς **ἐμπροσθοφυλακῆς**, κτλ. τὸ δὲ σύνολον τῶν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης **συμπλοκῶν**, ἤτοι ἡ γενικὴ σύγκρουσις τῶν ἀντικειμένων στρατῶν ἀποτελεῖ τὴν μάχην (bataille). Πολλάκις ὅμως διὰ τῆς λέξεως combat οἱ γάλλοι ἐννοοῦσιν αὐτὴν τὴν **μάχην**· βλ. ἀγών, combat, καὶ προσβολή, attaque.

Μάχη ἀποφασιστική, bataille décisive, καλεῖται ἡ σύγκρουσις τῶν κυρίων στρατιῶν. Αἱ μάχαι αὗται ἐπιδρῶσιν ἐπὶ τῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου.

Μάχη ἀμυντική, bataille défensive, καλεῖται ὅταν τὸ στράτευμα προσπαθῇ νὰ διατηρήσῃ τὰς κατεχομένας θέσεις καὶ ν' ἀπωθήσῃ τὸν ἀντίπαλον.

Μάχη ἀμυντικο-επιθετική, bataille défensive-offensive, καλεῖται ὅταν τηρῶσιν ἄμυναν εἴς τι τμῆμα τοῦ μετώπου καὶ εἶνε ἐπιθετικοὶ εἰς ἕτερόν τι τμῆμα.

Μάχη ἐπιδεικτική, bataille démonstrative, ἢ ἁπλῶς **ἐπίδειξις** (βλ. λέξιν, démonstration), ἥτις σκοπεῖ νὰ ἐξαπατήσῃ τὸν ἀντίπαλον ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τῆς κυρίας προσβολῆς.

Μάχη ἐκ συναντήσεως ἢ **ἀπρόοπτος**, bataille de rencontre ou imprévue, καλεῖται ἡ προερχομένη σχεδὸν ἐκ τυχαίας συναντήσεως δύο στρατευμάτων καὶ ἥτις ἔχει ὀλιγωτέραν τάξιν καὶ κανονικότητα ἀπὸ τὴν ἐκ **παρατάξεως μάχην** (bataille rangée).

Μεγάλη μάχη, grande bataille, ἀποτελουμένη ἐκ **μερικῶν συμπλοκῶν** (combats partiels).

Μάχη ἐπιθετική, bataille offensive, καλεῖται ὅταν τὸ στράτευμα ἐπιτίθηται προσπαθοῦν νὰ ἐκδιώξῃ τὸν ἀντίπαλον ἐκ τῶν κατεχομένων ὑπ' αὐτοῦ θέσεων.

Μάχη ἐκ παρατάξεως, bataille rangée, καλεῖται μεγάλη συνάντησις καθ' ἣν ἅπαντα τὰ σώματα παρατάσσονται μεθοδικῶς ἐπὶ τῶν κανονικῶν μετώπων πρὸ τῆς συμπλοκῆς, εἶνε δὲ τὸ ἀντίθετον τῆς ἐκ **συναντήσεως μάχης** (bataille de rencontre).

Ἑκάστη μάχη ἔχει τέσσαρας **φάσεις** (phases), αἵτινες δὲν διαιροῦνται μὲν εἰς ὡρισμένας περιόδους, ἀλλὰ διαδεχόμεναι ἀλλήλας διακρίνονται ἐκ τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς ἀναπτύξεώς των· αἱ φάσεις αὗται εἶνε:

1ον) Ἡ **εἰσαγωγὴ** (introduction ἢ préliminaires) (**ἔναρξις ἐνεργείας**). Αὕτη συνίσταται εἰς ἀναγνωρίσεις, ἐνίοτε εἰς συμπλοκὰς ἱππικοῦ καὶ συνηθέστερον εἰς ἀσθενῆ μάχην τοῦ πεζικοῦ καὶ πυροβολικοῦ ἐκ μακρῶν ἀποστάσεων (ἐμπροσθοφυλακή).

2ον) Ἡ **κυρία συμπλοκὴ** ἢ **κυρίως μάχη**, ἤτοι ἡ **ἀνάπτυξις καὶ ἐκτέλεσις αὐτῆς** (combat principal, ou combat d'usure (=**μάχη καταπονετικὴ** ἢ **μάχη καταπονήσεως**), ou bataille, son développement et son exécution). Κατὰ τὴν φάσιν ταύτην αἱ κύριαι δυνάμεις τῶν τριῶν ὅπλων λαμβάνουσι μέρος εἰς τὴν μάχην διαδοχικῶς. Τὸ πυροβολικὸν σύσσωμον ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἄρχεται τῆς μάχης. Ἡ κυρία προσπάθεια τοῦ ἐπιτιθεμένου εἶνε νὰ ἐκβιάσῃ σημεῖόν τι τῆς τοποθεσίας τοῦ ἀμυνομένου εἰς ὃ νὰ ἐγκατασταθῇ, τοῦ δὲ ἀμυνομένου εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἐπιτιθέμενον νὰ εἰσδύσῃ ἐν τῇ τοποθεσίᾳ.

3ον) Ἡ **κρίσις** ἢ **τελικὴ ἐπίθεσις** (décision ou attaque décisive). Αὕτη ἐπιτυγχάνεται εἴτε διὰ τῆς βίας, εἴτε διὰ τῆς ἑκουσίας ὑποχωρήσεως ἑνὸς τῶν δύο μερῶν.

4ον) Ἡ **καταδίωξις** (poursuite), ἥτις ἐκτελεῖται ὑπὸ ἀκμαίων δυνάμεων τοῦ πεζικοῦ, ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ ἱππικοῦ καὶ τοῦ διαθεσίμου πυροβολικοῦ. § σχηματισμὸς μάχης, formation de combat, βλ. **σχηματισμός**.

Μέγας ἀγών, grand combat, ἡ καθ' ἑαυτὸ μάχη· ‖ ὁ **νεώτερος τρόπος τοῦ μάχεσθαι**, combat moderne, ἡ νεωτέρα μάχη· ‖ μάχη τοποθεσιῶν ἢ **τοπομαχία**, combat de localité ou combat de position; βλέπε **τοποθεσία**· ‖ ἡ ἀπὸ μακρὰν μάχη, combat éloigné; ‖ μάχη ὑποχωρητική, combat en retraite, ἤτοι ἀγὼν καθ' ὃν μάχεταί τις ὑποχωρῶν· ‖ ἡ ἐκ τοῦ σύνεγγυς μάχη, combat rapproché; ‖ — ἀποφασιστικὴ ἢ κυρία προσβολή, combat décisif; βλ. ἀνωτέρω εἰς bataille; ‖ μάχη δι' αἰφνιδίου **ἐπιβολῆς**, combat de surprise; βλ. καὶ **προσβολή**, attaque par surprise; ‖ **πεζομαχία**, combat (de) pied; ‖ **πεζομαχέω ῶ**, combattre à pied; ‖ μάχη κατὰ βάθος (ἐκ παρατάξεως κατὰ βάθος), combat en profondeur; ‖ **μάχη παρατεταμένη**, combat traînant, καθ' ἣν δὲν ἐπείγονται νὰ ἐκτελέσωσιν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ ἀντιπάλου, ἀλλὰ προσπαθοῦσι ν' ἀπασχολήσωσιν αὐτὸν χωρὶς νὰ ἐξαντλήσωσι ταχέως ἅπαντα τὰ μέσα· βλ. καὶ **ἐπίδειξις**, démonstration; ‖ — ἐπιδεικτικὴ ἢ **ἐπίδειξις**, combat démonstratif (démonstration). § μάχη, action, n. f. (ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ combat); **συμβολή**, ἡ· μάχη, ἡ· **ἀγών**, ὁ· ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ σημαίνει πᾶσαν μετὰ τῶν στρατευμάτων τοῦ ἀντιπάλου σύγκρουσιν, οἱαδήποτε καὶ ἂν ᾖ ἡ σπουδαιότης τῆς εἰρημένης συγκρούσεως. Ἡ ἔκφρασις «pendant l'action» σημαίνει **κατὰ τὴν μάχην** (pendant la bataille), **κατὰ τὸν ἀγῶνα** (pendant le combat).

μαχητής, οῦ, ὁ· combattant, n. m. **πολεμιστής**, ὁ· **ἀγωνιστής**, ὁ· ἀνὴρ λαμβάνων μέρος εἰς ἀγῶνα ἢ μάχην· ὁ διὰ τὸν πόλεμον ἐξωπλισμένος. Καλοῦσι γενικῶς μαχητὰς (combattants) ἤτοι **μαχίμους** (propres au combat)

τοὺς ἄνδρας τῶν μαχίμων ὅπλων (armes combattantes), ἤτοι τοῦ πεζικοῦ, ἱππικοῦ πυροβολικοῦ, μηχανικοῦ· βλ. καὶ ναυτικόν. Οἱ Γερμανοὶ ὁρίζουσι τοὺς μαχητὰς λέγοντες τόσα **τυφέκια**· || ὁ ἀγωνιστής, πολεμιστής, guerrier, n. m. ἀνὴρ κάμνων τὸν πόλεμον· [μεταφ. ἰδ.] champion, n. m. celui qui combat en champ clos.

μαχλᾶς, ὁ [ξυλ. καὶ οἰκοδ.], arêtier, n. m. βλ. **γωνιαῖος**.

μάχιμος, ος καὶ η, ον· (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος) ἐπιτήδειος εἰς τὸ μάχεσθαι, ὅστις εἶνε εἰς κατάστασιν νὰ μάχηται, qui est en état de combattre, κατάλληλος πρὸς μάχην, propre au combat, ὅθεν μάχιμος, ὁ πολεμιστής, ὁ μαχητής, combattant, n. m. βλ. μαχητὴς καὶ βαθμός. || ὁ μὴ μάχιμος, non combattant, λέγεται τὸ προσωπικὸν τὸ χρησιμεῦον διὰ τὰς λοιπὰς ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ καὶ μὴ λαμβάνον μέρος εἰς τὴν μάχην. Κυρίως ὅμως καλεῖται οὕτως ἡ οἰκονομικὴ ὑπηρεσία τοῦ στρατοῦ, οἱ στρατιωτικοὶ ἰατροί, οἱ φαρμακοποιοί, οἱ κτηνίατροι καὶ οἱ νοσοκόμοι· βλ. **βαθμός**· || ὁ μὴ μάχιμος λέγεται ἐπίσης hors rang; βλ. τάξις (ἐκτὸς τῶν τάξεων). § —, πολεμικός, belliqueux, euse, adj. ἐπιτήδειος εἰς τὴν μάχην. § [ναυτ.] οἱ μάχιμοι (ἀξιωματικοὶ ἐπιτελεῖς). les militaires, n. m. (les combattants), καλοῦνται οὕτως οἱ κυρίως ἀξιωματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ ἀνήκοντες εἰς τοὺς μαχίμους κλάδους· βλ. **πλήρωμα** (ναυτικοῦ)

μαχμούρης, ισσα, ικον [δημ.] καὶ

μαχμουρλῆς, θηλ. λοῦ [δημ.], ὑπναλέος, νυσταλέος, somnolent, e; κοιμημένος καὶ κοιμισμένος, η, ον· endormi, e; καταβεβλημένος ὑπὸ τοῦ ὕπνου, accablé de sommeil.

μαχμουρλίκι, τὸ [δημ.], ἡ ὕπνωσις, ὁ νυσταγμός, somnolence, n. f.

μάχομαι, μέλ. μαχήσομαι καὶ ἀττ. μαχοῦμαι, ἀόρ. ἐμαχεσάμην καὶ ἐμαχέσθην, παρακ. μεμάχημαι· se battre, ἤτοι ἀγωνίζομαι, κάμνω πόλεμον, πολεμῶ πρός τινα, combattre; || μάχομαι, συμπλέκομαι, ἔρχομαι εἰς χεῖρας, en venir aux prises, κοινῶς πιάνομαι στὰ χέρια· || δίδω μάχην, μάχομαι, batailler; || μάχομαι, παλαίω, lutter; [μεταφ.] μάχομαι ὑπέρ τινος, διάκειμαι ὑπέρ τινος, militer; || μάχομαι κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, se battre contre (combattre) l'ennemi; || μάχομαι γενναίως ὑπὲρ πατρίδος, combattre bravement pour son pays; || νεώτερος τρόπος τοῦ μάχεσθαι, combat moderne, ἤτοι ἡ νεωτέρα μάχη· || μάχομαι ἐκθύμως, παρακεκινδυνευμένως, se battre à corps perdu; || μάχομαι, ἄρχομαι τοῦ ἀγῶνος, mettre l'épée à la main; || οἱ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας μαχόμενοι, ceux qui combattent pour la vérité; || οἱ λόγοι οὗτοι μάχονται ὑπὲρ τῆς γνώμης μου, ces raisons militent pour mon avis. § — (συνήθως εἰς τὴν μεταφορικὴν σημασίαν, ἀντὶ τοῦ ἔχω ἀντιπάθειαν, ἀντιστέκομαι, κατατρέχω τινά, κτλ.), τὸ εἶνε ἐναντίον τινός, être contre quelqu'un; τὸ κατατρέχειν, καταδιώκειν, πολεμεῖν τινά, faire la guerre à quelqu'un; καταδιώκειν (τινά), persécuter; || μὲ μάχεται, il est contre moi; il n'est pas mon ami; || μᾶς μάχονται, ils sont contre nous (= εἶνε ἐναντίον μας.

μάψαυρα, ας, ἡ· brise-folle, βλ. **αὔρα**· ἢ ἁπλῶς folle, n. f. (ἄστατος)· λεπτὸς ἄστατος ἄνεμος μεταλλάσσων συχνάκις διεύθυνσιν καὶ ἔντασιν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πνοῆς του.

μαώνιον, ου, τό· ὁ **ἀνάκαρδος**, acajou, n. m. Τὸ ξύλον τοῦ κορμοῦ τοῦ δένδρου Σβιτενείας τοῦ Μαωνίου, ἓν τῶν ὡραιοτάτων καὶ εὐγενεστάτων ξύλων, ἀντέχον ἀβλαβῶς εἰς ψῦχος τε καὶ θερμότητα καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀτμοσφαιρικὴν ἐπίδρασιν, ἐκτάκτως σκληρὸν καὶ στερεώτατον, ἐπιδεκτικὸν μεταλλικῆς στιλβώσεως καὶ ἀπρόσβλητον ὑπὸ τῶν ἐντόμων. Αἱ διάφοροι αὐτοῦ ποικιλίαι ἔχουσι χρώματα ἀπὸ τοῦ κιτρινωποῦ μέχρι τοῦ σκοτεινερύθρου, ποικίλην δὲ τὴν στερεότητα καὶ τὴν διὰ γραμμῶν διακόσμησιν. Χρησιμοποιεῖται δι' ἔπιπλα καὶ συστατικὰ μηχανῶν. Προέρχεται δὲ ἐκ Μεξικοῦ, Κούβας, Ἁγίου Δομίγγου, τῶν βρετ. Ἀνατ. Ἰνδιῶν καὶ ἔκ τινων μερῶν τῆς Ἀφρικῆς. Ὑπὸ τὸ ὄνομα δὲ λευκὸν ἢ τῆς Νέας Ὀλλανδίας Μαώνιον φέρεται τὸ ξύλον διαφόρων εἰδῶν Εὐκαλύπτου.

μὲ [ἀντων. αἰτ. τοῦ ἐγώ], βλ. ἐγώ.

μὲ [πρόθ. ἀποκοπεῖσα ἐκ τῆς μετά), avec; εἰς, πρός, μετά, en; ἐν, ἐντός, dans; εἰς, à; ὁμοῦ, διά, διὰ μέσου, par; de; ἐπί, sur; μ' ὅλον, ἐναντίον, malgré. **Συντάσσεται μετὰ αἰτιατικῆς καὶ ἐκφράζει**: § 1) **συνάφειαν**: || ἦλθε μὲ τὸν πατέρα του, il est venu avec son père; || αὐτὸς μὲ δύο ἄλλους, lui avec deux autres; || ἔλα μὲ ἡμᾶς, venez avec nous; || μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, Dieu aidant; || ἦλθε μὲ τοὺς φίλους του, il est venu avec ses amis; || ἐγὼ μὲ τὸν υἱόν μου, moi et mon fils; || ἔφυγε μὲ τὰ ὅπλα του, il est parti armé; || κρέας μὲ πατάταις, ragoût aux pommes de terre; || μὲ λάδι καὶ μὲ ξεῖδι, à l'huile et au vinaigre; || εἶχεν ἔλθει μὲ ὁδηγίας, il était venu muni d'instructions; || βγάζω μὲ τὴν ῥίζαν, arracher avec la racine. § 2) **σχέσιν**: || τὰ ἔχει καλὰ μὲ ὅλους, il est bien avec tout le monde; || δικάζεται μὲ τὸν θεῖόν του, il plaide contre son oncle; || αὐτὸ δὲν ἔχει νὰ κάμῃ (οὐδὲν τὸ κοινὸν ἔχει) μὲ ὅσα λέγω, cela n'a rien de commun avec ce que je dis; || τί μὲ τοῦτο; qu'est-ce que cela fait? || τὸ ἓν μὲ τὸ ἄλλο [φρ.], l'un dans l'autre; l'un portant l'autre; || ἡ φιλία του μὲ τὸν ἀδελφόν μου, son amitié pour mon frère. 3) **κτῆσιν ἢ ἰδιότητα**: || ἄνθρωπος μὲ μυαλὸν (ἢ μὲ γνῶσιν), homme sensé; || ἄνθρωπος μὲ προλήψεις, homme à préjugés; || τράπεζα μὲ συρτάρι, table à tiroir; || ἀγγεῖον μὲ γάλα, un pot de lait; || γέρων μὲ ἄσπρα μαλλιά, vieillard aux cheveux blancs; || σπίτι μὲ τρία παράθυρα, maison à trois fenêtres; || [ἐνίοτε πλεονάζει] ἔμεινε μὲ χωρὶς τίποτε, il est resté sans rien; || κατοικία μὲ

δέκα δωμάτια, un logement de dix pièces; || βιβλίον μὲ εἰκόνας, livre illustré. § 4) **ὄργανον ἢ αἴτιον: μέσον:** ὕλην: κτλ. || κόπτω μὲ τὸ μαχαῖρι, couper avec le couteau; || μετρῶ μὲ τὸν πῆχυν, mesurer à l'aune; || μετρῶ μὲ τὸ μάτι, mesurer des yeux; || [ἦλθε] μὲ τὸ ἀτμόπλοιον· μὲ τὸν σιδηρόδρομον· μὲ τὴν ἅμαξαν· μὲ τὰ πόδια [il est venu], par le (en) bâteau; par le chemin de fer; en voiture; à pied; || θὰ ὑπάγω μὲ τὰ πόδια, j'irai à pied; || κτυπῶ μὲ τὸ χέρι μου, frapper de sa propre main; || τὸν δείχνουν μὲ τὸ δάκτυλον, on le montre au (du) doigt; || κτυπῶ μὲ τὸ πόδι, frapper du (avec le) pied; || [τὸ ἐπέτυχε] μὲ τὴν ἐπιτηδειότητά του, par son adresse; || χαμωμένον μὲ τὸ χέρι, fait à la main; || μὲ τί δικαίωμα, de quel droit? || — τὸ νὰ φωνάζῃ τὸ κατώρθωσε, à force de crier il y est parvenu; || ὁμιλεῖ μὲ τὴν μύτην, il parle du nez; || τὸν ἔδιωξαν μὲ ταῖς πέτραις, on l'a chassé à coups de pierre; || τὴν ἐπῆρε μὲ ἔρωτα, il l'a épousée par amour; || ἀλείφω μὲ λάδι, enduire d'huile; || τοῖχος κτισμένος μὲ ἀσβέστην, mur bâti à chaux; || μὲ σκοπόν, à dessein. § 5) **τρόπον·** || μέ τι τρόπον; par quel moyen? || μὲ τὸν πλοίαρχον (δεῖνα), par l'entremise du capitaine (tel); ἢ par le capitaine; || — τὸ πλοῖον, par le bateau; || — τὸ ταχυδρομεῖον, par le courrier ἢ par la poste; || — τὸν μῆνα, au mois; || — ἀνοικτὰς ἀγκάλας, à bras ouverts; || ἐνοικιάζω μὲ τὸν μῆνα, louer au mois; || — κίνδυνον τῆς ζωῆς του, au péril de sa vie; || — ἀδιαφορίαν, avec indifférence; || ὁμιλεῖ μὲ εἰλικρίνειαν, il parle avec franchise; || — πολλὴν προσοχήν, avec beaucoup d'attention; || — μαῦρον ἔνδυμα, en habit noir; || — μαῦρα μαλλιά, aux cheveux noirs; || κτυπῶ μὲ μάστιγα, battre avec un fouet (un fléau); || — καλὸν τρόπον, par la douceur; || πιάνω μὲ τὸ καλόν, prendre par la douceur; || ἐνοικιάζω οἰκίαν μὲ τὸν μῆνα (τὸν χρόνον), louer une maison au mois (à l'année); || δανείζω μὲ μέγαν τόκον, prêter à gros intérêt; || δουλεύω μὲ τὸ κομμάτι, travailler à la pièce; || ὅλα γίνονται μὲ τὰ χρήματα, l'argent fait tout; || τρώγω μὲ ὄρεξιν, manger d'appétit (avec appétit); || δανείζω μὲ ἐνέχυρον, prêter sur gages; || ἀγοράζω μὲ δεῖγμα, acheter sur montre; || — ὀλίγα λόγια, en peu de mots; || — τὴν συμφωνίαν νά, à la condition de; à condition que; || ἐργάζεται μὲ τὸν λύχνον, il travaille à la lampe; || — μιᾶς [φρ.], tout d'un coup; soudain; soudainement, adv. || — τὰ κλαύματα, en pleurant; en pleurs; || [έν. ἀμετάφρ.], δὲν ἔρχεται ποτὲ μὲ ἄδεια χέρια, il ne vient jamais les mains vides; || — σταυρωμένα χέρια, les bras croisés; || τοῦ ὡμιλοῦσε μὲ τὸ καπέλλο εἰς τὸ κεφάλι, il lui parlait le chapeau sur la tête. § 6) **χρόνον**: || μὲ τὸν καιρόν, avec le temps; || μὲ δύο χρόνους, dans deux ans; après deux ans; || ἡμέραν μὲ τὴν ἡμέραν, de jour en jour; || ποῦ πηγαίνεις μ' αὐτὴν τὴν βροχὴν (μὲ αὐτὸ τὸ κρύο); où allez-vous par cette pluie (par ce froid); ἢ où allez vous par le froid qu'il fait? || περιπατεῖ μὲ τὸ φεγγάρι, il se promène au clair de la lune; || ἦλθε μὲ τὴν ὥραν του ἢ ἦλθε μὲ τὸν καιρόν, il est venu à temps; || [εἰρων.] μὲ τὴν ὥραν σου ἦλθες, vous avez pris votre temps; || ἐξύπνησε μὲ ταῖς καμπάναις, il s'est réveillé au son des cloches; || θὰ ἔλθω τὸ βράδυ μὲ τὴν δροσιάν, je viendrai le soir à la fraîche; || σηκώνεται μὲ τὰ χαράγματα, il est bien matineux (euse), il se lève au point du jour. § 7) **ἐναντιότητα:** || ἦλθε μ' ὅλην τὴ βροχή, il est venu malgré la pluie; || μ' ὅλα του τὰ πλούτη, malgré ses richesses; =μὲ ὅλα τὰ γεροντάματα, malgré sa vieillesse; || μ' ὅλα ταῦτα· μ' ὅλον τοῦτο· μ' ὅλον ὅτι· βλ. μολαταῦτα· **μολοντοῦτο· μολονότι.**

μεγαθήριον, ου, τό· mégathère, n. m. [γενικ.] τὸ τέρας, monstre, n. m. μεγαθήριον ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Κυβιέρου τὸ πρώτυπον καὶ πρῶτον γνωσθὲν γένος οἰκογενείας γιγαντιαίων ζώων ἐκλιπούσης ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, ὧν εὑρίσκονται τὰ ὀρυκτὰ λείψανα, ἰδίως ἐν τῇ Ν. Ἀμερικῇ.

μεγαθυμία, ας, ἡ· τὸ μεγάθυμον τῆς ψυχῆς, grandeur d'âme; ἡ μεγαλοψυχία, magnanimité, n. f. ἡ γενναιοφροσύνη, générosité, n. f.

μεγάθυμος, ος, ον· ὁ μεγαλόψυχος, magnanime, adj. γενναιόφρων, généreux, euse, adj.

μεγαθύμως, [ἐπίρ.] μεγαλοψύχως, magnanimement, adv. μετὰ μεγαλοψυχίας, avec magnanimité; μετὰ γενναιοφροσύνης, avec générosité.

μεγαλακρία, ας, ἡ· (καὶ οὐχὶ **ἀκρομεγαλία,** κατὰ τὸν ἰατρὸν κ. Μενέλ. Σακόρραφον), acromégalie, n. f. (ἄκρον, extrémité καὶ μέγας, grand, volumineux), n. f. ἀσθένεια χαρακτηριζομένη διὰ τῆς μὴ κληρονομικῆς ὑπερτροφίας τῶν ἄκρων (κεφαλῆς, χειρῶν, ποδῶν), ἤτοι ὑπερτροφία προσγιγνομένη εἰς τὸ προσβαλλόμενον τμῆμα καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς διαστάσεις.

μεγαλανθής, ής, ές [βοτ.], ὁ κάμνων μεγάλα ἄνθη, grandiflore, adj.

μεγαλαυχία, ας, ἡ· jactance, n.f. ἤτοι ἡ καυχησιά, τὸ νὰ καυχᾶταί τις, νὰ λέγῃ μεγάλα λόγια, ἡ μεγαληγορία, ἡ κομπορρημοσύνη, fanfaronnade, n. f. μεγαλαυχία, καύχησις, κομπορρημοσύνη, hâblerie, n. f. ὁ κομπασμός, ἡ καύχησις, vanterie, n.f. καύχησις, κομπορρημοσύνη, forfanterie, n. f. ἡ μεγαλαυχία, vantardise, n. f. μεγαλαυχία, κομπορρημοσύνη, rodomontade, n. f.

μεγάλαυχος, ος, ον· κομπορρήμων, καυχησιάρης, ἀλαζών, ὑπερήφανος, hâbleur, euse; μεγαλήγορος, ὁ δεινολόγος, fanfaron, onne; ὁ καυχηματίας, κοινῶς καυχησιάρης, vantard, e.

μεγαλαυχῶ (έω), μέλ. ήσω· καυχῶμαι, κομπάζομαι, ὑπερηφανεύομαι, ἀλαζονεύομαι,

se vanter ; μεγαλορρημονῶ, hâbler ; εἶμαι μεγάλαυχος, être fanfaron ; μεγαληγορῶ, fanfaronner.

μεγαλεῖον, ου, τό· grandeur, n. f. τὸ μεγαλεῖον, ἡ μεγαλοπρέπεια, majesté, n. f. ἡ μεγαλοπρέπεια, magnificence, n. f. ‖ τὸ μεγαλεῖον τῆς φύσεως, la majesté de la nature; ‖ τὸ μεγαλεῖον τῶν πράξεών του, la grandeur de ses actes ; ‖ τὸ μεγαλεῖον ναοῦ, la magnificence d'un temple.

μεγαλεῖος, α, ον· (συγκρ. μεγαλειότερος, ὑπερθ. μεγαλειότατος), μεγαλοπρεπής, grandiose, magnifique ; μέγας, grand ; λαμπρός, superbe ; sublime ; qui a de la grandeur dans l'esprit. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ **μεγαλεῖον**, ἡ **μεγαλειότης**, la grandeur ; la majesté ; ἡ μεγαλοπρέπεια, la magnificence ; ‖ τὸ μεγαλεῖον τῶν πράξεων, la grandeur des actes ; ‖ τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ, les magnificences de Dieu.

μεγαλειότατος, (θηλ. άτη) ὑπερθ. τοῦ μεγαλεῖος, très-grand. § [εὐχρ. μόνον ὡς τίτλος] Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ, Sa Majesté le roi ; Sa Majesté la reine ; ‖ [ἐν προσφωνήσει] Μεγαλειότατε, Sire, titre que l'on donne au souverain en lui parlant ou en lui écrivant.

μεγαλειότης, ητος, ἡ· ἡ ἐξοχότης, λαμπρότης, grandeur, n. f. ἡ μεγαλοπρέπεια, magnificence, n. f. [ὡς τίτλος ἰδ.] majesté, n. f. ‖ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεύς, sa Majesté le Roi ; ‖ ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης ἡ Βασίλισσα, sa Majesté la reine.

μεγαλείτερος, α, ον, καὶ **μεγαλήτερος** [κατὰ Βυζάντιον, εἰς τὰ Τακτικὰ δὲ γράφεται **μεγαλώτερος**· συγκρ. τοῦ μέγας, ὑπερθ. **μεγαλώτατος**, ὁ παρὰ πολὺ μέγας], ὁ πλέον μέγας, ὁ **μείζων**, plus grand ; ὁ ἀνώτερος, ὁ μείζων, majeur, e, adj. ‖ τὸ μεγαλείτερον μέρος, la plus grande part ; la majeure partie ; ‖ αὐτὸ τὸ σπῆτι εἶνε μεγαλείτερον, cette maison est plus grande. § — [μεταφ.] ἀνώτερος (κατὰ τὴν τάξιν, τὸν βαθμόν), supérieur, eure, adj. ‖ [μεταφορ.] εἶμαι μεγαλείτερος (ὑπερέχω), surpasser; l'emporter sur; avoir l'avantage. § (μεγαλείτερος κατὰ τὴν ἡλικίαν), πλέον ἡλικιωμένος, plus âgé ; πρεσβύτερος, aîné, ée ; ‖ εἶνε μεγαλείτερός μου, il est plus âgé que moi ; ‖ ὁ μεγαλείτερος ἀδελφός, le frère aîné; ‖ εἶμαι μεγαλείτερός του τρία ἔτη, je suis son aîné de trois ans.

μεγαλέμπορος, ου, ὁ· ὁ μέγας ἔμπορος, ὁ ἐμπορευόμενος μεγάλα ποσὰ πραγμάτων, négociant, n.m. (grand) commerçant, n. m.

μεγαλεπίβολος, ος, ον· ὁ ἐπιδιώκων, ἐπιχειρῶν (ζητῶν) μεγάλα πράγματα, qui entreprend de grandes choses ; entreprenant, e, adj. τολμηρὸς εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις του καὶ τὰ σχέδιά του.

μεγάλη, ης, ἡ· (βλ. θηλ. τοῦ μέγας)· grande, n. f. ‖ [ταχτ.] μεγάλη στάσις, grande halte ; βλ. **στάσις**· ‖ — στολή, grande tenue; βλ. **στολή**· ‖ μεγάλαι ἀσκήσεις, grandes manœuvres ; βλ. **ἀσκήσεις**· ‖ — πλάνη, varlope, n. f. βλ. **ῥυκάνη**· ‖ — παλίρροια, vif de l'eau ; vives eaux ; βλ. **παλίρροια**· ‖ — προτονίς, pouillousse, n. f. βλ. **προτονίς**.

μεγαληγορία, ας, ἡ· ἡ ἔμφασις [τοῦ λόγου], ἐν τῷ ὁμιλεῖν, emphase (du discours); οἱ μεγάλοι λόγοι, κοινῶς τὰ μεγάλα λόγια, grands mots ; ἡ μεγαλαυχία, ἡ μεγαλορρημοσύνη, jactance, n. f. hâblerie, n. f.

μεγαλήγορος, ος, ον· καὶ **μεγαλόλογος,** η, ον· ὁ λέγων μεγάλους λόγους, ὁ καυχώμενος καὶ ὁμιλῶν ἐμφαντικῶς, qui dit de grandes choses, emphatique, adj. μεγαλορρήμων, hâbleur, adj.

μεγαληγορῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁμιλῶ, λέγω μεγάλα λόγια ἐμφαντικῶς, parler avec emphase ; καὶ διὰ λόγων μεγαλοποιῶ· συνηθέστερον ὅμως μεγαλαυχῶ, καυχῶμαι, se vanter ; καυχῶμαι, κομπορρημονῶ, hâbler.

μεγαλήτερος, α, ον· βλ. **μεγαλείτερος** καὶ μέγας.

μεγαλοβδόμαδον, τὸ [δημ.], ἡ μεγάλη ἑβδομάς, ἡ ἑβδομὰς τῶν παθῶν, ἡ ἁγία ἑβδομάς, semaine sainte.

μεγαλογραφῶ, μέλ. ήσω, γράφω μὲ κεφαλαῖον, écrire avec un majuscule.

μεγαλοδάπανος, ος, ον· ὁ δαπανῶν πολλά, grand dépensier, δαπανηρός, πολυέξοδος, dispendieux, euse.

μεγαλόδενδρος, ος, ον· ὁ ἔχων μεγάλα δένδρα, qui a (qui est rempli) de grands arbres.

μεγαλοδύναμος, ος, ον· ὁ ἔχων μεγάλην δύναμιν, très-puissant ; ‖ [οὐσ.] ὁ Μεγαλοδύναμος, ὁ τὰ πάντα δυνάμενος, le Tout-Puissant ; ὁ Θεός, Dieu.

μεγαλοδωρία, ας, ἡ· τὸ δωρεῖσθαι μεγάλα δῶρα, τὸ νὰ ἦνέ τις μεγαλόδωρος, γενναιόδωρος, ἐλευθέριος εἰς τὸ δωρεῖν, ἡ ἐλευθεριότης, libéralité, n. f. γενναιοδωρία, générosité, n. f. μεγαλοδωρία, largesse, n. f. γενναιοδωρία, ἐλευθεριότης, munificence, n. f.

μεγαλόδωρος, ος, ον· ὁ χάμνων μεγάλα καὶ πλούσια δῶρα, ἐλευθέριος (εἰς τὰ δῶρά του), libéral, e, adj. large, adj. γενναιόδωρος, généreux, euse, adj.

μεγαλόθυμος, ος, ον· βλ. **μεγάθυμος**.

μεγαλόκαρδος, ος, ον· ὁ ἔχων μεγάλην (γενναίαν) χαρδίαν, qui a un grand cœur ; μεγαλόψυχος, magnanime, adj.

μεγαλόκαρπος, ος, ον· ὁ φέρων (παράγων) μεγάλους χαρπούς, qui porte de gros fruits ; [βοτ.] macrocarpe.

μεγαλοκέφαλος, ος, ον· ὁ ἔχων μεγάλην κεφαλήν, qui a une grande tête; [ζωολ.] mégacéphale.

μεγαλοκτηματίας, α, ὁ· μέγας ἰδιοκτήτης κτημάτων, grand propriétaire.

μεγαλομανής, ής, ές· ὁ ἔχων τὴν μανίαν τῶν μεγαλείων (τῆς δόξης), qui a la manie des grandeurs, mégalomane, adj. (ἐκ τοῦ μεγάλος, grand, καὶ μανία, manie).

μεγαλομανία, ας, ἡ· ἡ μανία τῶν μεγαλείων, manie des grandeurs ; mégalomanie, n. f.

μεγαλομάρτυρ, υρος, καὶ
μεγαλομάρτυς, υρος, ὁ· [ἐκκλ.] μέγας μάρτυρ, grand (illustre) martyr.

μεγαλόμαστος, ος, ον· ὁ ἔχων μεγάλους μαστοὺς (βυζιὰ) [καὶ γεωπον.], qui a de grandes mamelles.

μεγαλόμυς, υος, ὁ· μέγας μῦς (ποντίκι), rat, n. m. γένος τρωκτικῶν μαστοφόρων, κοινῶς ὁ ποντικός, λίαν διαδεδομένον ἐν τῇ οἰκουμένῃ· ὁ μικρὸς μῦς, souris, n. f.

μεγαλόνοια, ας, ἡ· μέγας νοῦς, τὸ ὕψος τῆς διανοίας, sublimité d'esprit; grande intelligence, τὸ πνεῦμα, ἡ μεγαλοφυΐα génie, n.m.

μεγαλόνοος-ους, οος-ους, οον-ουν· ὁ ἔχων μέγαν νοῦν, ἔξοχον πνεῦμα, ὁ ἔχων ὕψος διανοίας, qui a un esprit sublime, ὁ ἔχων μεγάλην εὐφυΐαν, qui a une grande intelligence; qui a du génie; ὁ **μεγαλοφυής**, génial; || οἱ μεγαλόνοες, τὰ ἔξοχα πνεύματα, les génies.

μεγαλόνω (καὶ -ώνω), μέλ. ώσω, μέγας, μείζων γίγνομαι, αὔξω, αὐξάνω, μεγεθύνω, grandir, agrandir; μεγεθύνω, παχύνω, χονδραίνω, grossir; ἐπαυξάνω (ἐπὶ φυτῶν, κτλ.]) accroître; [συνεκδ.] μεγεθύνω, ἐξογκῶ, μεγαλοποιῶ, χρώμενος ὑπερβολικῶν λόγων, χρῶμαι ὑπερβολῇ, πράττω τι ἢ λέγω ὑπὲρ τὸ δέον, exagérer ἢ outrer; || διὰ νὰ μεγαλώσῃ τὸ κτῆμα του, pour agrandir sa propriété; || ἐμεγάλωσε τὴν περιουσίαν του, il a accru sa fortune; || τὸ μικροσκόπιον μεγαλόνει τὰ ἀντικείμενα, le microscope grossit les objets; || ἡ φήμη μεγαλόνει τὰ πάντα, la renommée grossit tout; || ὅλα τὰ μεγαλόνει, il exagère tout; || μὴ τὰ μεγαλόνῃς [φρ.], n'exagérez pas. § —, ἀνατρέφω, élever; τρέφω, nourrir; || αὐτὸς τὸν ἐμεγάλωσε, c'est lui qui l'a élevé. § [οὐδ.] μέγας (μείζων) γίγνομαι, γίνομαι μεγάλος, devenir grand, grandir; αὔξω, αὐξάνω, croître; ἐπαυξάνω, s'accroître; || ὅταν μεγαλώσῃ, quand il sera grand; || ἐμεγάλωσε πολύ, il a beaucoup grandi; || αἱ ἡμέραι μεγαλώνουν, les jours croissent; || μεγαλόνει κ' εὐμορφαίνει [φρ.], il ne fait que croître et embellir; || ἡ οἰκογένειά του ἐμεγάλωσε, sa famille s'est accrue; || ἡ περιουσία του μεγαλόνει ὁσημέραι, son bien accroît tous les jours.

μεγαλοπιάνομαι, [ῥημ. μέσ.] μέλ. θὰ μεγαλοπιασθῶ· μεγάλων ἐμαυτὸν ἀξιόω (Πλούταρχ.)· μεγαλοπρεπεύομαι, θέλω νὰ φαίνωμαι ὅτι εἶμαι μέγας, ἀλαζονεύομαι, ἀρχοντοπρεύομαι, trancher du grand [seigneur]; δίδω εἰς τὸν ἑαυτόν μου ὕφος σπουδαῖον, χαμπρόνω, se donner des airs [de grandeur]; κάμνω τὸν σπουδαῖον, faire l'important.

μεγαλοποίησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ μεγαλοποιεῖν τι, ἡ μεγέθυνσις, agrandissement, n. m. ἡ ὑπερβολή, exagération, n. f.

μεγαλοποιῶ (έω), μέλ. ήσω· κάμνω τι μέγα, αὔξω, αὐξάνω, μεγεθύνω, agrandir; μεγεθύνω, χονδραίνω, grossir; [μεταφ.] μεγεθύνω, ἐξογκῶ, χρώμενος ὑπερβολικῶν λόγων, χρῶμαι ὑπερβολῇ, πράττω τι ἢ λέγω ὑπὲρ τὸ δέον, exagérer ἢ outrer; ὑψόνω, ἀνυψῶ διὰ τῆς φαντασίας, ἐξάπτω, exalter; || ἡ φαντασία μεγαλοποιεῖ τὸν κίνδυνον, l'imagination grossit le danger; || μεγαλοποιεῖ τὴν ἀξίαν των, il exalte (il exagère) leur mérite; || μεγαλοποιεῖ ὅλα, il exagère tout; || ὁ φόβος μεγαλοποιεῖ τὰ πράγματα, la peur grossit les objets.

μεγαλόπολις, εως, ἡ· ὁ σχηματίζων, ἀποτελῶν μεγάλην πόλιν, ἡ μεγάλη πόλις, grande ville.

μεγαλοπολίτης, ου, ὁ· πολίτης (κάτοικος) μεγάλης πόλεως, citoyen (habitant) d'une grande ville.

μεγαλοπραγμονῶ (έω), μέλ. ήσω, συλλαμβάνω ἐν νῷ μεγάλα σχέδια, καταγίνομαι (ἐπιχειρῶ) μεγάλα ἔργα, s'occuper (; entreprendre) de grandes choses; ἐπιχειρῶ μεγάλα (εἰς μεγάλην κλίμακα), agir en grand; κατορθώνω, κάμνω μεγάλα ἔργα, faire du grand.

μεγαλοπραγμοσύνη, ης, ἡ· κλίσις ἢ ἐπιτηδειότης εἰς μεγάλα ἔργα, ἐπιχείρησις μεγάλων ἔργων, entreprise de grandes choses.

μεγαλοπράγμων, ονος, ὁ· ὁ συλλαμβάνων ἐν νῷ μεγάλα σχέδια, ὁ ἐπιχειρῶν (καταγινόμενος, κατορθώνων μεγάλα ἔργα, qui entreprend (; s'occupe; fait) de grandes choses.

μεγαλοπρέπεια, ας, ἡ· ὁ τρόπος, ὁ χαρακτὴρ τοῦ μεγαλοπρεποῦς, majesté, n. f. ἡ λαμπρότης, πολυτέλεια, μεγαλοπρέπεια, magnificence, n.f. τὸ μεγαλεῖον, grandeur, n. f. τὸ θαυμάσιον, τὸ μεγαλοπρεπές, grandiose, adj. et n. || βασιλικὴ μεγαλοπρέπεια, majesté royale; || ἐπιδεικνύω μεγαλοπρέπειαν, montrer de la magnificence.

μεγαλοπρεπής, ής, ές· majestueux, euse, adj. ὁ πρέπων, ἁρμόζων εἰς μέγαν ἢ μεγαλόφρονα ἄνδρα, καὶ ἐπὶ πραγμάτων μεγαλοπρεπής=λαμπρός, θαυμάσιος, ἐξαίρετος· ὅθεν γενικῶς ὁ μέγας, grand, e, adj. θαυμάσιος, grandiose; ἐπιβλητικός, imposant, e, adj. λαμπρός, πολυτελής, splendide; || ἦθος μεγαλοπρεπές, air majestueux; || μεγαλοπρεπὲς φαινόμενον, un phénomène grandiose; || — τελετή, cérémonie imposante; || — ναός, un temple magnifique; || μεγαλοπρεπὲς μνημεῖον, un monument grandiose.

μεγαλοπρεπῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον μεγαλοπρεπῆ, d'une manière majestueuse, majestueusement; avec grandeur, grandement; avec magnificence, magnifiquement; d'une manière splendide, splendidement; d'une manière riche, πλουσιοπαρόχως, richement, adv. || ζῇ μεγαλοπρεπῶς, il vit avec magnificence.

μεγαλόπτερος, ος, ον [ζωολ.], mégaloptère, n. m. **μεγαλόπτερα**, ὀνομάζεται οἰκογένεια ἐντόμων εἰς τὴν τάξιν τῶν νευροπτέρων ἀνήκουσα, διακρινομένη δὲ διὰ τῆς καθέτως τοποθετημένης κεφαλῆς καὶ τῆς γραμμοειδοῦς κοιλίας. Αἱ κάμπαι αὐτῶν ἀντὶ στόματος φέρουσι μυζητικὰς λαβίδας, ἀγούσας εἰς τὸν στόμαχον, δι' ὧν συλλαμβάνουσι καὶ ἐκμυζῶσι

μικρὰ ἔντομα. Κύριον γένος τῆς οἰκογενείας εἶνε ὁ μυρμηκολέων.

μεγαλόρραμφος, ος, ον [ζωολ.], grandirostre, adj. ὁ ἔχων μέγα ῥάμφος.

μεγαλορρημονῶ (έω), μέλ. ήσω· εἶμαι μεγαλορρήμων, ὁμιλῶ μεγάλους λόγους, hâbler ; μεγαλαυχῶ, καυχῶμαι, se vanter ; μεγαληγορῶ, fanfaronner.

μεγαλορρημοσύνη, ης, ἡ· τὰ μεγάλα λόγια, ἡ μεγαλαυχία, jactance, n. f. μεγαλαυχία, καύχησις, κομπορρημοσύνη, hâblerie, n. f. **μεγαληγορία**, δεινολογία, fanfaronnade, n. f. μεγαλαυχία, καύχησις, vanterie, n. f. vantardise, n. f.

μεγαλορρήμων, ων, ον· ὁ μεγάλα λόγια λέγων, ὁμιλῶν, ἀλαζών, ὑπερήφανος, hâbleur, euse ; καυχηματίας, καυχησιάρης, vantard e; μεγαλήγορος, δεινολόγος, fanfaron, onne.

μεγάλος, -ου, μεγάλη -ης, μεγάλον -ου· μέγας, μεγάλη, μέγα· μέγας κατὰ τὸ ἀνάστημα, τὴν ἡλικίαν, ὑψηλὸς ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων, grand, e, adj. ἁδρός, χονδρός, παχύς, gros, grosse, adj. [συνεκδ.] ἰσχυρός, δυνατός, fort, forte, adj. ὑψηλὸς ἐπὶ ἀνθρώπου καὶ ἄλλων πραγμάτων, haut, haute, adj. ἄφθονος, πολύς, considérable ; βλ. καὶ **μεγάλη** καὶ [ἐμπορ.] **μέγας**· ‖ μεγάλον δένδρον, grand arbre ; ‖ μεγάλη ἀπόστασις, une grande distance ; ‖ μεγάλη οἰκία, une grande maison ; ‖ μεγάλος (μέγας) σκύλος, un gros chien ; ‖ μεγάλη πέτρα, une grosse pierre ; ‖ εἶνε μεγάλος κακοῦργος, c'est un grand scélérat ; ‖ μεγάλη καρδία, un grand cœur ; μεγάλη στάσις, βλ. **στάσις**· ‖ μεγάλη στολή, βλ. **στολή**· ‖ μεγάλαι ἀσκήσεις, βλ. **ἀσκήσεις**· ‖ μεγάλη πλάνη, βλ. **πλάνη**· ‖ μεγάλη παλίρροια, βλ. **παλίρροια**· ‖ μεγάλη προτονίς, βλ. **προτονίς**· ‖ μεγάλο ψάρι, gros poisson ; ‖ μεγάλη δαπάνη, grosse dépense ; ‖ μὲ μεγάλα ἔξοδα, à grands frais ; ‖ μεγάλον ποσόν, une forte somme ; ‖ μεγάλη δόσις [ἰατρικοῦ, κτλ.], une forte dose ; ‖ δὲν εἶνε μεγάλον πρᾶγμα, ce n'est pas grand chose ; ce n'est pas la mer à boire ; ‖ [εἰρων.] μεγάλον πρᾶγμα ! la grande affaire ! ‖ μεγάλου ἀναστήματος, de haute (grande) taille ; ‖ τὸ καλοκαῖρι αἱ ἡμέραι εἶνε μεγάλαι, en été les jours sont longs; ἡ μεγάλη ἑβδομάς, la semaine sainte ; ‖ ἡ μεγάλη δευτέρα, lundi saint ; ‖ τὸ μεγάλον δάκτυλον, le pouce ; ‖ μεγάλη θέσις, poste élevé ; ‖ τὰ κάμνει ὅλα μεγάλα, il exagère tout ; ‖ τὰ πράγματα γίνονται μεγάλα, l'affaire (; la situation) devient sérieuse ; ‖ ἔχει μεγάλον δίκαιον, il a grandement raison ; ‖ μεγάλα λόγια (ἡ μεγαλαυχία), rodomontade, n. f. de grands mots. § μεγάλος κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἡλικιωμένος, âgé, ée, adj. πρεσβύτερος, aîné, ée, adj. ‖ εἶνε μεγάλος, il est âgé (avancé en âge); ‖ ὁ μεγάλος του υἱός, son fils aîné ; ‖ ὅταν γίνῃς μεγάλος, quand vous aurez grandi ; ‖ μεγάλος κοῦντρος, βλ. **σίπαρος**· ‖ μεγάλο κατάρτι, βλ. μέγας ἱστός· ‖ [ναυτ.] μεγάλος παπαφίγκος, βλ. **φώσων**· ‖ [ναυτ.] μεγάλο τσιμποῦκι, βλ. **μέγα ἐπιστήλιον**.

μεγαλόσαυρος, [ζωολ.] mégalosaure, n. m. sorte le grand légard fossile.

μεγαλόσταυρος, ου, ὁ· grand'croix, n. m. πληθ. des grands-croix ; ἡ μεγάλη ταινία, le grand cordon; βλ. καὶ **τάγμα (παράσημον)**, ordre. Καλεῖται οὕτως ἡ ἀνωτάτη τάξις πλείστων παρασήμων. Ἐν γένει φέρεται ἀπὸ πλατείας ταινίας διηκούσης ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ὤμου πρὸς τὴν ἀντίθετον πλευρὰν μέχρι τῆς λαγόνος, ὅπου ἐξήρτηται τὸ παράσημον· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ φέρεται μετ' αὐτοῦ καὶ ἀστὴρ ἐπὶ τοῦ στήθους.

μεγαλόστομος, ος, ον· ὁ ἔχων μέγα στόμα, qui a une grande bouche ; (ζωολ.) méga[lo]stome.

μεγαλόσχημος, ος, ον· ὁ ἔχων μέγα σχῆμα (μορφήν), de grande forme ; de grand format ; ὅθεν ὁ μέγας, μεγαλοπρεπής, οὐσιώδης, σπουδαῖος, d'importance. § [ἐκκλ.] profès de deuxième degré, μεγαλόσχημοι ἐκαλοῦντο οἱ μοναχοὶ τῆς ἀνωτάτης τάξεως, οἱ φοροῦντες καὶ κουκούλιον.

μεγαλόσωμος, ος, ον· καὶ μεγαλοσώματος, ὁ ἔχων μέγα (ὑψηλὸν) σῶμα, de grande stature ; ὑψηλοῦ ἀναστήματος, de haute taille.

μεγαλότιμος, ος, ον· βλ. **μεγάτιμος**.

μεγαλότολμος, ος, ον· ὁ ἔχων μεγάλην τόλμην, ὁ πολὺ τολμηρός, audacieux, euse ; καὶ μεταφ. αὐθάδης, impertinent, e.

μεγαλούργημα, ατος, τό· μέγα ἔργον, μεγάλη τις πρᾶξις, grande action, n. f. τὸ ἀνδραγάθημα, grand (haut) fait, n. m. exploit, n. m.

μεγαλουργία, ας, ἡ· τὸ μεγαλεῖον τῶν πράξεων, grandeur [des actions], n. f.

μεγαλουργῶ (έω), μέλ. ήσω· τὸ μεγάλα καὶ ἔξοχα ἔργα ἐργάζεσθαι, τὸ μεγάλα ἔργα πράττειν, faire de grandes choses (de grandes affaires.

μεγαλούτσικος, η, ον [δημ.], **εὐμεγέθης**, ης, ες· ἀρκετὰ μεγάλος, assez grand ; un peu grand ; [οἰκ.] grandelet, ette, adj. déjà grand.

μεγαλόφθαλμος, ος, ον· ὁ ἔχων μεγάλους ὀφθαλμούς, qui a de grands yeux, μεγαλόμματος.

μεγαλοφρονῶ (έω), μέλ. ήσω, ἔχω ὑψηλὰ αἰσθήματα (φρονήματα), avoir des sentiments élevés ; εἶμαι μεγαλόκαρδος, avoir un grand cœur. § ἔχω μέγα φρόνημα, μεγάλην ἰδέαν διὰ τὸν ἑαυτόν μου, avoir une grande opinion de soi-même ; συνήθως ἐπὶ κακῆς σημασίας, εἶμαι ὑπερήφανος, ὑπερηφανεύομαι, être fier de ; ἀλαζονεύομαι, s'enorgueillir.

μεγαλοφρόνως, [ἐπίρ.] μὲ μεγαλοφροσύνην, avec grandeur (d'âme). § μεγαλοφρόνως, μὲ ὑπερηφάνειαν, avec fierté.

μεγαλοφροσύνη, ης, ἡ· τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς (τῆς καρδίας, τῶν αἰσθημάτων), grandeur d'âme (de cœur ; de sentiments) ; ἡ μεγαλοψυχία, magnanimité, n. f.

μεγαλόφρων, ων, ον· γεν. ονος· ὁ ἔχων μέγα φρόνημα, ὁ ἔχων μεγαλεῖον ψυχῆς, qui a de la grandeur [d'âme], ὁ ἔχων εὐγενῆ, ὑψηλὰ αἰσθήματα, qui a des sentiments élevés ; εὐγενής, noble, adj. γενναιόφρων, généreux, euse, adj. μέγας, grand, e, adj. μεγαλόψυχος, magnanime [καὶ ἐπὶ κακῆς σημασίας], ὑπερήφανος, ἀλαζών, fier, ère ; ὑπεροπτικός, orgueilleux, euse.

μεγαλοφυής, ής, ές· ὁ ἔχων ἱκανότητα, μέγα νοῦν, εὐφυΐαν, qui a du génie ; ἐμπνευσμένος, inspiré, ée, adj. μεγαλοφυής, génial, e, adj. || — ποιητής, poète de génie ; || — ἰδέα, pensée sublime = θαυμασία (; lumineuse = φαεινή).

μεγαλοφυΐα, ας, ἡ· ἡ ἱκανότης, ἡ μεγάλη διάνοια, νοῦς, ἡ εὐφυΐα, génie, n. m. [νεολ. ἐν.] génialité, n. f.

μεγαλόφυλλος, ος, ον· ὁ ἔχων μεγάλα φύλλα, qui a de grandes feuilles ; [διδ.] grandifolié.

μεγαλοφυῶς, [ἐπίρ.] μὲ εὐφυΐαν, μὲ μεγαλοφυΐαν, avec génie, génialement, adv.

μεγαλόφωνος, ος, ον· ὁ ἔχων διάτορον, στεντορείαν φωνήν, ὁ ἔχων μεγάλην, δυνατὴν (ἠχηρὰν) φωνήν, qui a une voix forte (; sonore). § ὁ γινόμενος μεγαλοφώνως (γεγωνυίᾳ τῇ φωνῇ), qui se fait à haute voix.

μεγαλοφωνῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁμιλῶ (φωνάζω) δυνατά, parler (; crier) à haute voix.

μεγαλοφώνως, [ἐπίρ.] διαπρυσίως, διατόρως, στεντορίως, στεντορείᾳ τῇ φωνῇ, γεγωνυίᾳ τῇ φωνῇ, μεγάλῃ φωνῇ, à haute voix, κοινῶς δυνατά.

μεγαλόχαρος, ὁ· οὕτινος ἡ θεία χάρις εἶνε μεγάλη, dont la grâce (divine) est grande ; θαυματουργός, miraculeux, euse, adj. § [οὐσ. θηλ.] ἡ Μεγαλόχαρη, la Sainte Vierge.

μεγαλοψυχία, ας, ἡ· τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς, grandeur d'âme ; τὸ ἔχειν μεγάλην ψυχήν, magnanimité, n. f. τὸ ὑψηλὸν φρόνημα, ἡ μεγαλοφροσύνη.

μεγαλόψυχος, ος, ον· ὁ ἔχων μέγα καὶ ὑψηλὸν φρόνημα, μεγάλην ψυχήν, magnanime, adj.

μεγαλοψύχως, [ἐπίρ.] μὲ μεγαλοψυχίαν, avec magnanimité ; magnanimement, adv.

μεγαλυνάριον, ου, τό· [ἐκκλ.] βιβλίον ἐν ᾧ ὑπάρχουσιν ὕμνοι δι' ὧν μεγαλύνονται (ἐγκωμιάζονται) οἱ ἅγιοι, magnificat, n. m.

μεγάλυνσις, εως, ἡ· ἡ μεγέθυνσις, αὔξησις, agrandissement, n. m.

μεγαλύνω, βλ. μεγαλοποιῶ, μεγεθύνω, agrandir, grossir. § —, διὰ λέξεων παριστῶ μέγα, ἐγκωμιάζω, magnifier ; ὑμνῶ τὸ μεγαλεῖον, exalter la grandeur ; || [Γρφ.] μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον, mon âme magnifie le Seigneur.

μεγάλωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ μεγέθυνσις, αὔξησις, agrandissement, n. m. accroissement, n. m. ἐπαύξησις, augmentation, n.f. βλ. **μεγεθύνω.** § —, ἡ πρᾶξις τοῦ ἀνατρέφειν [παιδίον], action d'élever [un enfant], ἡ ἀνατροφή, éducation, n. f. [ἐπὶ ζώων], élevage, n. m.

μεγαλώνυμος, ος, ον· ὁ ἔχων μέγα ὄνομα, de grand nom ; ὁ ἔχων μεγάλην φήμην, ἐξακουστός, ὀνομαστός, renommé, ée, adj. περίφημος, fameux, euse, adj. ἔνδοξος, illustre, adj.

μεγάλως, [ἐπίρ. τοῦ μέγας], grandement, adv. πολύ, beaucoup ; fort ; || ἀπατᾶται μεγάλως, il se trompe grandement (οἰκ. joliment).

μεγαλωσιᾶνος, ὁ [δημ.], μεγιστάν, ᾶνος, ὁ· seigneur, n. m. κυρίως εἰς τὸν πληθ. οἱ μεγιστᾶνες, les grands ; οἱ ἐξέχοντες, οἱ σημαίνοντες ἐν τῇ πολιτείᾳ ἄνθρωποι, homme de marque.

μεγαλωσύνη, ης, ἡ· μέγεθος, ὕψος, μεγαλειότης [ἐκκλ.] grandeur, n. f.

μεγανθής, ής, ές· ὁ ἔχων μεγάλα ἄνθη, grandiflore.

μέγαρον, ου, τό· μεγάλη οἰκία, grande maison ; μονοκατοικία, hôtel, n. m. καὶ ἐν γένει ἀνάκτορον, palais, n. m. (βασιλέως, κτλ.).

μέγας, μεγάλη, μέγα, γεν. μεγάλου, ης, ου, δοτ. μεγάλῳ, ῃ, ῳ, αἰτ. μέγαν, μεγάλην, μέγα, πληθ. μεγάλοι, αι, α, κτλ. (συγκρ. μείζων, ων, ον· ὁ πλέον μέγας, **μεγαλείτερος,** ειτέρα, είτερον καὶ ὑπερθ. **μέγιστος,** ὁ πάρα πολὺ μέγας, ὁ **μεγαλώτατος**· Ἑλλην. λεξικὸν Σακελλαρίου καὶ Κωνσταντινίδη) ὁ ἔχων ἔκτασιν κατὰ τὰς διαστάσεις, grand, e, adj. [συνεκδ.] μεγαλοπρεπής, grandiose ; || ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, Alexandre le grand ; || μέγα γεγονός, grand événement ; || μέγας εἶ Κύριε ! [φρ.] grand Dieu ; mon Dieu ! || **ἔγινε** μέγας καὶ πολύς, il est devenu un grand personnage; || τὸ θέαμα αὐτὸ ἔχει τι τὸ μέγα (μεγαλοπρεπές), ce spectacle a quelque chose de grandiose ; βλ. καὶ **μεγάλος.** § [ναυτ.] μέγας ἱστός, grand-mât, n. m. κοινῶς τὸ μεγάλο κατάρτι. Ὁ μετὰ τὸν ἀκάτιον (mât de misaine) ἱστὸς πλοίου τινός, ὅστις εἶνε καὶ ὁ μέγιστος πάντων. Ἐν τούτοις ὑπάρχουσι τρίστηλα τινὰ πλοῖα, ὧν ὁ ἱστὸς οὗτος δὲν εἶνε ὁ μέγιστος πάντων καὶ τότε δύναται νὰ κληθῇ οὗτος μέσος **ἱστός**· βλ. καὶ **ἱστίον** (voile) ; || [ναυτ.] μέγα ἡμιόλιον, grand'voile goëlette, n. f. βλ. **ἡμιόλιον**· || [ναυτ.] — καθέκτης, grand-panneau, n. m. βλ. **καθέκτης**· || — ὄρχος, grand parc, n.m. βλ. **ὄρχος**· || μέγα ἐλατήριον, grand-ressort, n. m. π. χ. τὸ μέγα ἐλατήριον, grand-ressort (τοῦ ἐμπυρέως, platine, τῶν παλαιοτέρων ὅπλων)· || μέγα ὑαλοστάσιον, vitrail, n. m. βλ. **ὑαλοστάσιον**· || μέγα ἐπιστήλιον, βλ. **ἐπιστήλιον.** § [ἐμπορ.] μέγας, μεγάλη, μέγα [ἐπὶ ἀγορῶν], grand, e ; [ἐπὶ ἀφίξεων], important, e ; [ἐπὶ πληρωμῶν], fort, e ; [ἐπὶ τιμῶν], considérable, haut ; [ἐπὶ μεγέθους], grand, e ; βλ. καὶ **μεγάλος.**

μεγάτιμος, ος, ον (ἐξήγησις τοῦ ἐρίτιμος), ὁ μεγαλότιμος, ἄξιος μεγάλης τιμῆς, πολὺ τιμημένος, très-honoré, ée ; très-honorable.

μεγάτολμος, ος, ον· ὁ μεγαλότολμος, πολὺ τολμηρός.

μεγάφυλλος, ος, ον· μεγαλόφυλλος, ὁ ἔχων μεγάλα φύλλα, grandifolié, ée.

μεγαώμιον, ου, τό· mégohm, n.m. [ἠλεκ.] μονὰς ἀντιστάσεως ἠλεκτρικῆς ἥτις ἰσοῦται μὲ 1000000 ὤμια (Ohms).

μέγγενες, ὁ [δημ.] καὶ

μέγγενη, ἡ [δημ.], étau, n. m. βλ. **συνδήκτωρ.**

μέγεθος, ους, τό· grandeur, n. f. ἐν γένει ὕψος, ὄγκος, ἔκτασις ἐπὶ διαστάσεων σωμάτων, ἢ ὕψος ἐπὶ πνευματικῶν ἰδεῶν; [ἐπὶ κακοῦ ἰδ.], énormité; [συνεκδ.] τὸ πάχος (χόνδρος), grosseur, n. f. ὁ ὄγκος, volume, n. m. ἡ ἔκτασις, étendue; ‖ τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου, la grandeur du péril; ‖ τὸ μέγεθος τοῦ ἐγκλήματος, l'énormité du crime; ‖ δέμα μικροῦ μεγέθους, un paquet de petit volume; ‖ τὸ μέγεθος καρποῦ, la grosseur d'un fruit; ‖ τὸ μέγεθος τῆς ἰσχύος του, l'étendue de son pouvoir. § μέγεθος, amplitude, n. f. ἤτοι ἔκτασις κατὰ μῆκος ἢ πλάτος. § μέγεθος γωνίας, amplitude, n. f. = τὸ εὖρος· ἐν τῇ γεωμετρίᾳ καλεῖται ἐπίσης οὕτως ἡ ἀπόστασις μεταξὺ τῶν δύο ἄκρων τόξου ἢ παραβολῆς· βλ. καὶ **εὖρος γωνίας·** ‖ — τῆς παλιρροίας (ἢ τὸ ὕψος), amplitude de la marée.

μεγέθυνσις, εως, ἡ· ἐπαύξησις εἰς ἔκτασιν, agrandissement, n. m. τὸ μεγεθύνεσθαι, action de grossir, grossissement, adj.

μεγεθυντικός, ή, όν· ἐπαυξάνων κατ' ἔκτασιν, qui agrandit; [γραμμ.] agranditif, ive. § —, grossissant, ante, adj. qui devient plus grand ou plus nombreux. § —, amplifiant, ante, qui grossit; ‖ ἡ μεγεθυντικὴ δύναμις φακοῦ, le pouvoir amplifiant d'une loupe. § —, amplificatif, ive, adj. qui sert à amplifier, à grossir; la puissance amplificative d'un télescope. § — θάλαμος, amplificateur, n. m. appareil d'agrandissement [ἢ τὸ ἀντίθετον σμικρυντικὸς θάλαμος, appareil de réduction], δι' οὗ λαμβάνονται ἔκ τινος φωτογραφίας ἀντίτυπα μεγαλείτερα ἢ μικρότερα.

μεγεθύνω, μέλ. υνῶ, μεγεθόω, μεγαλύνω, κάμνω τι μέγα, ἐπεκτείνω κατὰ τὰς διαστάσεις, agrandir; μεγεθύνω, παχύνω, rendre gros; faire paraître gros; grossir; βλ. **μεγαλόνω** καὶ **μεγαλοποιῶ·** ‖ ἐπίσης εὐρύνω, amplifier. § [παθητ. καὶ μέσ.] μεγεθύνομαι, γίνομαι μέγας, αὐξάνω, s'agrandir, grandir; [μεταφ.] ἐπεκτείνομαι, être allongé.

μεγιστᾶνες, ων, οἱ· ὁ μεγιστάν, ᾶνος· κοινῶς ὁ μεγαλωσιᾶνος, κυρ. εἰς τὸν πληθ. les seigneurs; les grands; οἱ μεγαλείτεροι, οἱ πρόκριτοι, τόπου τινός.

μεγίστη, ης, ἡ (βλ. **μέγιστος**). § [ναυτ.] μεγίστη, grand'voile, n. f. κοινῶς ἡ **μαΐστρα**, Τὸ ἕτερον τῶν **μεγάλων ἱστίων** (basses voiles) τὸ ἀναδεδεμένον ἐπὶ τῆς **μεγάλης κεραίας** (grande-vergue) πλοίου τινός, τὸ ἀνῆκον εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν **τετραγώνων ἱστίων** (voiles carrées). Καλεῖται μεταφορικῶς **μεγίστη** grand'voile) καὶ τὸ κυριώτερον καὶ μεγαλείτερον ἱστίον τοῦ μεγάλου ἱστοῦ τῶν μετὰ **τραπεζοειδῶν** ἢ **λατινίων ἱστίων** (voiles trapézoïdales et latines) ἐξηρτημένων σκαφῶν καὶ λέμβων.

μέγιστον, τό· le maximum λεγόμενον καὶ maxima [ἀντιθ. τῷ ἐλαχίστῳ, minimum ἢ minima], καλεῖται ἐν τῇ μαθηματικῇ ἡ μεγίστη τιμὴ ἣν δύναται νὰ λάβῃ ποσότης τις ἐντὸς ὁρίων μεταβλητή. Οὕτω τὸ μέγιστον τῆς χορδῆς κύκλου τινὸς εἶνε ἡ διάμετρος (βλ. κύκλος). Ἀντίθετον τοῦ μεγίστου εἶνε τὸ ἐλάχιστον (minimum), οὕτω π. χ. τὸ ἐλάχιστον τοῦ ποσοῦ α^2 εἶνε 0 (διότι τετράγωνόν τι δὲν δύναται νὰ ἦνε ἀρνητικὸν ἤτοι μικρότερον τοῦ 0). Ἡ εὕρεσις τῶν **μεγίστου** καὶ **ἐλαχίστου** εἰς γεωμετρικὰ καὶ ἀλγεβρικὰ ζητήματα ἀποτελεῖ οὐσιῶδες κεφάλαιον τῆς μαθηματικῆς.

μέγιστος, η, ον (ὑπερθ. τοῦ μέγας), ὁ πολὺ μεγάλος, très-grand; ὁ μεγαλείτερος, le plus grand; ὑπερμεγέθης, ὑπέρμετρος, énorme; ὑπέρμετρος, ὑπερβολικός, excessif, ive, adj. [οἰκ. ἐν.] grandissime; ‖ ὁ μέγιστος πάντων, le plus grand de tous; ‖ μέγιστον λάθος, faute énorme; ‖ μεγίστη ἀδυναμία, faiblesse excessive, ‖ τὰ μέγιστα [ἐπίρ.] μεγάλως, grandement; beaucoup; fort.

μέγκλαρος, [δημ.] βλ. **μάγκλαρος.**

μεδαλιόν, τό [ξεν.], médaillon, n. m. βλ. ἐγκόλπιον.

μέδιμνος, ου, ὁ· médimne, n. m. μέτρον χωρητικότητος διὰ στερεὰ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι, ἰσοδυναμοῦν πρὸς 6 ἐκτεῖς ἢ 48 χοίνικας ἢ 192 κοτύλας ἢ 1152 κυάθους καὶ πρὸς 52, 53 λίτρας σημερινάς.

μεδοῦλι, τὸ [δημ.], ὁ μυελὸς τῶν ὀστῶν, moelle, n. f.

μέδουσα, ης, ἡ· méduse, n. f. καλεῖται οὕτω κλάσις τις τῶν κοιλεντέρων ζώων περιλαμβάνουσα ζῶα πηκτώδους συστάσεως, σχήματος κωδωνοειδοῦς ἢ σωληνοειδοῦς, ἅπαντα θαλάσσια (κοινῶς **τσούχτρα** καὶ χυδαιότερον μουνὶ τῆς θαλάσσης).

μεζελίκι, τὸ [δημ.] καὶ

μεζές, ὁ [δημ.], ἀκράτισμα, ὀρεκτικόν, hors-d'œuvre; τὰ πρὸ τοῦ γεύματος παρατιθέμενα ὀρεκτικά, petit plat.

μεθάνιον, ου, τό· [χημ.] méthane, n. m. ἑλῶδες ἢ ἐλειογενὲς ἀέριον, ἡ ἁπλουστάτη κεκορεσμένη ἕνωσις ἄνθρακος μεθ' ὑδρογόνου, ἐμπεριέχουσα ἓν ἄτομον ἄνθρακος καὶ τέσσαρα ἄτομα ὑδρογόνου CH_4. Ἀπαντᾶται συνήθως ἐν τοῖς ἀνθρακωρυχείοις, ἐν τοῖς βαθυτάτοις σημείοις αὐτῶν, ἔνθα γίνεται παραίτιον τῶν φοβερωτέρων δι' ἐκπυρσοκροτήσεως καταστροφῶν ὅταν ἀναφθῇ μεμιγμένον μετ' ὀξυγόνου τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος.

μεθαρμογή, ῆς, ἡ· καὶ μεθάρμοσις, ἡ τροποποίησις τινός, modification, n. f. § —, ἡ συνάρμοσις, προσάρμοσις, ἐφαρμογή, adaptation, n. f.

μεθαρμόζω, μέλ. ώσω· χάμνω τι νέον διὰ μεταβολῆς, μεταβάλλω, τροποποιῶ, modifier. § —, συναρμόζω (κατ' ἄλλον τρόπον), ἐφαρμόζω, προσαρμόζω, adapter ; εὐπρεπίζω τι, ἁρμόζω, approprier ; συναρμόζω, συμμορφῶ πρός τι, conformer.

μεθαυρινός, ή, όν [δημ.], τὸ (οἱ, κτλ.) μετὰ τὴν αὔριον, celui (celle, ce, etc.) de l'après demain.

μεθαύριον, [ἐπίρ.] ἐς τρίτην, μετὰ τὴν αὔριον, après demain ; le surlendemain ; || ἡ μεθαύριον ἡμέρα, le surlendemain.

μεθελίκιον, ου, τό· écuelle, n. f. βλ. βῆμα (τοῦ κοχλίου).

μεθέλκω, μέλ. μεθελκύσω, ἀόρ. μεθείλκυσα· [ναυτ.] affaler, σύρω, ἕλκω, τραβῶ (τι πρός τι) πρὸς τὸ μέρος μου, κοινῶς **τιραμολάω**· || [ναυτ.] μεθέλκω τοὺς ὁλκοὺς (**τιραμολάω**), changer les bras=μεταβάλλω τὰ ἱστία, changer les voiles (σκαντζάρω), ἤτοι στρέφω τὰς κεραίας πέριξ τῶν ἱστῶν των οὕτως ὥστε τὰ ἱστία νὰ δέχωνται τὸν ἄνεμον ἐκ τῆς ἀντικειμένης πλευρᾶς (bord).

μέθεξις, εως, ἡ· τὸ μετέχειν, ἡ συμμετοχὴ πρός τι, participation, n. f.

μεθέορτα, τά· καὶ **μεθεόρτια,** τά· τὸ ὀκταήμερον [ἑορτῆς τινος], jours de l'octave [d'une fête] ; [συνεκδ.] αἱ μετὰ τὴν ἑορτὴν ἡμέραι, jours après la fête ; ἡ μεθέορτος ἡμέρα=ἡ ἑπομένη ἑορτῆς τινος, le lendemain d'une fête καὶ ἰδίως μεθέορτα = τὰ μετὰ τὴν ἑορτὴν συμβαίνοντα.

μεθέορτος, ος, ον· ὁ μετὰ τὴν ἑορτὴν (qui vient) après la fête ; βλ. **μεθέορτα.**

μεθερμήνευσις, εως, ἡ· ἡ διερμήνευσις, interprétation, n. f. ἡ ἐξήγησις, μετάφρασις, traduction, n. f.

μεθερμηνευτέος, α, ον· ὅστις πρέπει νὰ μεθερμηνευθῇ (νὰ ἐξηγηθῇ), qui doit être interprété (traduit); μεθερμηνευτέον=δεῖ μεθερμηνεύειν.

μεθερμηνευτής, οῦ, ὁ· ὁ ἐξηγῶν, ὁ ἐξηγητής, ὁ μεταφράζων, μεταφραστής, traducteur, n. ὁ διερμηνεύς, interprète, n.

μεθερμηνευτικός, ή, όν· qui interprète, interprétant ; ὁ ἐξηγῶν, μεταφράζων μίαν λέξιν, δι' ἄλλης, ἐκ μιᾶς γλώσσης εἰς ἄλλην· ὁ ἐπιτήδειος, ὁ συντελῶν εἰς μεθερμήνευσιν, propre à interpréter, à traduire.

μεθερμηνεύω, μέλ. εύσω, διερμηνεύω, interpréter ; traduire, μεταφράζω, ἐξηγῶ ἐκ μιᾶς γλώσσης εἰς ἄλλην· || μεθερμηνευόμενος, η, ον· interprété ée ; traduit, e.

μέθη, ης, ἡ· ἡ· κατάστασις κυρίως ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς πόσεως οἴνου, ivresse, n. f. enivrement, n. m. [μεταφ. transport]; [ὡς ἕξις], ivrognerie, n. f. Ἡ κατάστασις ἐκείνη τοῦ ἀνθρώπου, ἡ προερχομένη εἴτε ἐξ οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, εἴτε ἐξ ὀργῆς, ἡ ἐπισκοτίζουσα τὴν διάνοιαν, καταστέλλουσα τὴν ἐνέργειαν τῆς κρίσεως καὶ μεταβάλλουσα τὸν αἰσθανόμενον καὶ βουλόμενον εἰς ἀναίσθητον καὶ νευρόσπαστον, ἐξωθοῦσα αὐτὸν πάντοτε εἰς ἀδίκημα, συνηθέστατα μὲν κατ' ἄλλων, ἐνίοτε δὲ εἰς ἀπόπειραν αὐτοκτονίας καθ' ἑαυτοῦ, ἀντίκειται ἄντικρυς εἰς τὰς ἐντολὰς τοῦ Ποιν. Νόμου ἐφ' ὅσον ὁ μεθυσκόμενος εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀκατανίκητον ἀνάγκην νὰ ἀδικῇ ἀσυνειδήτως· || ἐλαφρὰ μέθη, légère ébriété ; || [μεταφ.] ἡ μέθη τῆς δόξης, l'ivresse (l'enivrement) de la gloire ; || ἡ μέθη τῆς φιλοδοξίας, les fumées de l'ambition.

μεθίσταμαι (μεθίστημι) [μεταβ.] μεταβάλλω, ἀλλάσσω, τὴν θέσιν τινός, changer de place ; ἀλλάζω θέσιν, τάξιν, σύστημα, κτλ. passer à.

μεθοδεύομαι, μέλ. εύσομαι· εὑρίσκω τρόπον (ἢ μέσον) πρὸς λύσιν διαφορᾶς ἢ ἐπιτυχίας σκοποῦ τινος, trouver un expédient (un moyen) ; ἐπινοῶ (εὑρίσκω), s'aviser (de) ; μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν, φαντάζομαι, s'imaginer ; || τοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν νὰ εἴπῃ, il s'avisa de dire.

μεθοδικός, ή, όν· qui a de l'ordre, de la méthode ; méthodique, adj. ἐμμέθοδος, εὐμέθοδος, ὁ πράττων τι κατὰ μέθοδον, κατὰ τέχνην, ὁ πραγματευόμενος, ὁ ἐρευνῶν τι μεθοδικῶς· || πνεῦμα μεθοδικόν, esprit méthodique; || —, méthodiste, adj. || — ἰατρός, méthodiste, n. m. || ἄνθρωπος, νοῦς μεθοδικός, μεθοδικὴ πραγματεία, τάξις, homme, esprit, ordre, traité méthodique ; || — τρόπος, μεθοδικὴ πρᾶξις, méthodisme, n. m. ἡ κατὰ μέθοδον γινομένη.

μεθοδικότης, ητος, ἡ· ἡ μέθοδος, méthode, n. f. § —, méthodisme, n. m. τὸ δόγμα τῶν μεθοδιστῶν, doctrines des méthodistes.

μεθοδικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ μέθοδον, κατὰ τρόπον μεθοδικόν, avec méthode, méthodiquement, adv.

μεθοδισμός, οῦ, ὁ· méthodisme, n. m. αὐστηρότης περὶ τὰ δόγματα.

μεθοδιστής, οῦ, ὁ [θεολ.], méthodiste, n. m. καλοῦνται οὕτως οἱ ὀπαδοὶ θρησκευτικῆς τινὸς αἱρέσεως ἐν Ἀγγλίᾳ, ἰδίως καὶ Ἀμερικῇ διαδεδομένης· ἀριθμοῦνται δὲ εἰς 18 ἑκατομμύρια περίπου.

μεθοδιστής, οῦ, ὁ· méthodiste, n. m. ἱδρυτὴς ἢ ὀπαδὸς μεθόδου, ἰδιαιτέρου συστήματος ἔν τινι ἐπιστήμῃ ἢ τέχνῃ, partisan ou auteur d'une méthode, d'un système particulier dans une science ou dans un art.

μεθοδολογία, ας, ἡ· méthodologie, n. f. ἐν πάσῃ ἐπιστήμῃ εἶνε ἡ γνῶσις τῶν τρόπων καθ' οὓς ἐρευνᾶται καὶ σπουδάζεται αὕτη καθ' ὅλου καὶ ἐπὶ μέρους καὶ ἡ χρῆσις αὐτῶν. Ἡ μεθοδολογία ἄρα σκοπὸν προτίθεται νὰ ὑποδείξῃ τὴν μέθοδον, τουτέστι τὴν ὁδόν, ἣν δέον ν' ἀκολουθήσῃ τις πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς κτήσεως τῶν ἐπιστημονικῶν δεδομένων καὶ ἀληθειῶν. Πᾶσα ἐπιστήμη καὶ γνῶσις ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς προσηκούσης μεθόδου, διὰ τῆς ἐπιτυχοῦς ἐρεύνης τῆς ἀληθείας (βλ. μέθοδος). **Μεθοδολογία τοῦ δικαίου** [νομ.] Ἡ μεθοδολογία τοῦ Δικαίου, ὁδηγητικὴ παρά τινων καλουμένη, ἀντικείμενον ἔχει νὰ ὑποδείξῃ τὴν μέθοδον ἐν τῇ

σπουδῇ τῆς ἐπιστήμης τοῦ δικαίου, τουτέστι κατὰ τίνα τρόπον δέον νὰ ἐρευνηθῶσι καὶ μελετηθῶσιν οἱ διάφοροι κλάδοι τῆς ἐπιστήμης ταύτης, καθ' ὅλου καὶ ἐπὶ μέρους ἐν ταῖς ἀμοιβαίαις σχέσεσι καὶ ἀναφοραῖς. Ἡ μεθοδολογία ἐπίσης σκοπὸν προτίθεται νὰ ὑποδείξῃ τίνων ἄλλων ἐπιστημῶν, κυρίων ἢ βοηθητικῶν ὑφίσταται χρεία πρὸς ἐντελῆ κατανόησιν τῆς ἐπιστήμης τοῦ δικαίου.

μέθοδος, ου, ἡ· méthode (μετά, avec καὶ ὁδός, voie) n. f. manière de dire, de faire, d'enseigner une chose, suivant certains principes et avec un certain ordre ; façon d'agir : chacun a sa méthode ; || ἔχει πολὺ καλὴν μέθοδον, il a une très-bonne méthode ; || νέα χημικὴ μέθοδος, nouveau procédé chimique ; || [ἀριθμ.] ἡ μέθοδος τῶν τριῶν, la règle des trois ; || [συνεκδ.] τὸ μέσον, moyen, n. m. ὁ τρόπος, mode, n. m. ou manière, n. f. [οἰκ.] truc, n. m. || [σιδηροδρ.] μέθοδος καταθέσεων καὶ προσκομίσεων, méthode des dépôts et des emprunts ; || μέθοδος, méthode, καλεῖται ἐν γένει ὁ ἐντελῶς κεκανονισμένος καὶ εἰς σύστημα ἀνηγμένος τρόπος πνευματικῆς ἢ σωματικῆς ἐργασίας πρὸς ἐπίτευξιν ὡρισμένου σκοποῦ. Ἐν ταῖς ἐπιστήμαις ἰδίως ἡ λέξις εἶνε πολύχρηστος προκειμένου εἴτε περὶ τῆς ἀποδείξεως γνωστῶν ἀληθειῶν ἢ περὶ τῆς διὰ τῶν γνωστῶν εὑρέσεως νέων. Ἡ μέθοδος λέγεται συνθετικὴ ἢ ἀναλυτικὴ καθόσον δι' αὐτῆς ἐξάγονται ἢ ἐκ γενικωτέρων ἀληθειῶν μερικώτεραι ἢ ἐκ μερικωτέρων γενικώτεραι. Ἡ ἔρευνα τῶν γενικῶν κανόνων οἵτινες δέον νὰ ἀποτελῶσι τὰς βάσεις πάσης μεθόδου, καλεῖται **μεθοδολογία**. Περὶ τῆς διαλεκτικῆς καὶ τῆς μαιευτικῆς μεθόδου βλ. τὰς λέξεις. Ἐν τῇ ἀριθμητικῇ ἐκλήθησαν μέθοδοι οἱ τρόποι τῆς λύσεως ὡρισμένων τινῶν προβλημάτων ἀναφερομένων π. χ. εἰς ζητήματα τοῦ τόκου, τῆς ὑφαιρέσεως κτλ. Ἡ περίφημος π. χ. μέθοδος τῶν τριῶν, κληθεῖσα οὕτω διότι τριῶν ἀριθμῶν δεδομένων ζητεῖται τέταρτος οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ ὁ τρόπος τῆς λύσεως τοῦ ἑξῆς π. χ. προβλήματος· ἐὰν α πήχεις ὑφάσματος τινὸς τιμῶνται β δραχμῶν, πόσον τιμῶνται γ πήχεις τοῦ αὐτοῦ ὑφάσματος; Τὰ τοιαῦτα προβλήματα μετὰ μικρᾶς σκέψεως λύονται εὐκολώτατα δι' ἁπλουστάτων πράξεων, ἐνῷ ἡ παρ' ἡμῖν διδασκαλία παριστᾷ αὐτὰ ὡς ἀνωτέρας περιωπῆς ζητήματα, δεόμενα εἰδικῶν μεθόδων πρὸς λύσιν, ἐπισκοτίζουσα οὕτω τὸ παιδικὸν πνεῦμα διὰ τῆς ἀμεθοδίας τῶν μεθόδων της. || μέθοδος, **τρόπος**, procédé, n.m. τοῦ πράττειν ἢ ἐνεργεῖν τι (manière d'agir), ἢ ἐπιχειρεῖν τι (opérer) ; || — τῶν μυλῶν, τῶν ὑπέρων, procédé des meules, des pilons ; (βλ. εἰς **πυρίτιδα**, τρόπος τῆς κατασκευῆς)· || μέθοδος ἢ **τρόπος σκοπεύσεως**, procédé de pointage ; βλ. **σκοπεύσεως**· || μέθοδος **ἐπισημάνσεως**, procédé de repérage ; βλ. **ἐπισήμανσις**.

μεθοκόπημα, ατος, τὸ [δημ.] καὶ

μεθοκόπι, τὸ [δημ.], τὸ μεθύσι, ἡ μέθη, ivrognerie, n. f. ἡ κραιπάλη, crapule, n. f. débauche, n.f. [οἰκ.] godaille, n. f. (=ivrognerie).

μεθοκόπος, ου, ὁ [δημ.] (οἰνόφλυξ, qui s'enivre), ὁ μέθυσος, ivrogne, n. ὁ πίνων πολύ, buveur, euse ; ὁ μεθυσκόμενος, [δημ.] soûlard, e ; [οἰκ.] godailleur, n. m. qui aime à godailler ; [δημ.] riboteur, euse, qui aime à riboter. ὁ ἀγαπῶν νὰ μεθύσκηται.

μεθοκοπῶ (άω), [δημ.], κραιπαλάω, μέλ. ήσω, βλ. μεθύσκω, μεθύσκομαι, s'énivrer, se soûler, ivrogner ; [οἰκ.] πίνω καὶ μεθύσκομαι, godailler (= s'amuser à boire de coté et d'autre) ; [δημ.] riboter.

μεθόπλια, τά· mamelles, n. f. [ἱππολ.] ἐν τῇ ἀνατομίᾳ τῆς ὁπλῆς καλοῦνται οὕτω τὰ πλάγια αὐτῆς μέρη· τὰ δὲ πλάγια καὶ ὀπίσθια μᾶλλον καλοῦνται quartier ; faux-quartier δὲ καλοῦνται τὰ μεθόπλια ἅτινα ὡς ἐκ ἐγχειρήσεως εἰσὶν ἀπογεγυμνωμένα ἐκ τοῦ ὄνυχος· βλ. καὶ **ἀκρόπλιον**.

μεθοπλιακὴ σχισμή, [ἱππολ.] quarte, n.f. ἡ σχισμὴ τοῦ ὄνυχος τῆς ὁπλῆς κατὰ τὰ ὀπίσθια μέρη αὐτῆς πρὸς τὰς πτέρνας· βλ. καὶ **σχισμή**.

μεθόπλιον, ου, τὸ [ἱππολ.], βλ. **μεθόπλια**.

μεθορία, ας, ἡ (δηλ. γῆ), ἡ μεταξὺ δύο κρατῶν χώρα, τὰ **μεθόρια**, τὰ σύνορα, les frontières; βλ. καὶ **μεθόριος**.

μεθοριακός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὰ μεθόρια, τὰ σύνορα, μεθόριος, de frontière.

μεθόριον, τό· τὸ σύνορον, frontière, n. f. τὰ ὅρια, σύνορα, confins, n. m. pl. (frontière commune à deux pays), τὸ ὅριον, limite, n. f.

μεθόριος, ος καὶ α, ον· ὁ σύνορος, frontière, n. f. μεθοριακός, de frontière ; ὁ μεταξὺ δύο ὁρίων κείμενος, ὁ ἀποτελῶν τὸ ὅριον δύο ἐπικρατειῶν, ὁ χωρίζων δύο ὅρια· || ἡ μεθόριος γραμμή, la ligne frontière.

μεθορμίζω [καὶ μέσ.] μεθορμίζομαι [ναυτ.], changer de mouillage (de rade) ἀλλάσσω ὅρμον, ἀγκυροβόλιον.

μεθόρμισις, εως, ἡ· ἡ ἀλλαγὴ ὁρμίσεως changement de mouillage.

μεθυλάλη, ης, ἡ· méthylale, n.m. [χημ.] $CH_2(OCH_3)_2$ ὑγρὸν πτητικώτατον, εὐαρέστου ὀσμῆς, χρησιμοποιούμενον ἐν τῇ ἰατρικῇ ὡς ναρκωτικόν.

μεθυλαμίνα, ης, ἡ· méthylamine, n. f. [χημ.] CH_3NH_2, ὑγρὸν ἄχρουν καιόμενον διὰ κιτρίνης φλογὸς ἔχον ὀσμὴν ἀμμωνίας.

μεθυλαμμώνιον, ου, τό· méthylammonium, n. m. [χημ.] ῥίζα παραγομένη ἐκ τῆς ῥίζης ἀμμώνιον.

μεθυλανιλίνη, ης, ἡ [χημ.], méthylaniline, n. f.

μεθυλένιον ἢ **μεθένιον** ἢ **μεθυλίνη**, méthylène, n. m. καλεῖται ἡ ἐκ τοῦ μεθανίου δι' ἀφαιρέσεως δύο ἀτόμων ὑγρογόνου παραγομένη ἀκόρεστος ἕνωσις ἄνθρακος μεθ' ὑδρογόνου ἤτοι ἡ ῥίζα CH_2 ἥτις παρέχει πλείστας ὀργανικὰς ἑνώσεις μετ' ἄλλων σωμάτων.

μεθυλικός, ή, όν [χημ.], méthylique, adj. λέγεται ἐπὶ διαφόρων παραγώγων τοῦ με-

θανίου· || μεθολικὸν πνεῦμα ἢ ξυλόπνευμα, alcool méthylique, λαμβάνεται κατὰ τὴν ξηρὰν ἀπόσταξιν τῶν ξύλων.

μεθυλίνη, ης, ἡ· βλ. **μεθυλένιον**, méthylène.

μεθύλιον, τό· méthyle, n. m. ἡ ἐκ τοῦ μαθανίου δι' ἀφαιρέσεως ἑνὸς ἀτόμου ὑγρογόνου παραγομένη ἀκόρεστος ἕνωσις ἄνθρακος μετ' ὑδρογόνου ἤτοι ἡ ῥίζα CH_3 ἥτις σχηματίζει μετ' ἄλλων σωμάτων πλείστας ὀργανικὰς ἑνώσεις· || **μεθυλίου ἰῶδες**, violet de méthyle; χρωστικὴ οὐσία ἐκ τῶν παραγώγων τοῦ μεθυλίου, χρήσιμος ἰδίᾳ εἰς χρῶσιν βάμβακος, μαλλίου καὶ μετάξης. Τελευταίως ἐπηνέθη καὶ ὡς ἀντισηπτικὸν κατὰ πυογόνων φλεγμονῶν· || **μεθυλίου κυανοῦν**, bleu de méthyle; ὡραῖον κυανοῦν χρῶμα, ἀποτελούμενον ἐκ νατριούχου τινὸς ἅλατος ἐκ τῶν παραγώγων τοῦ μεθυλίου. Χρησιμοποιεῖται ὡς χρωστικὴ οὐσία τοῦ βάμβακος καὶ εἰς χρῆσιν ἱστολογικῶν παρασκευασμάτων· || **μεθυλίου πράσινον**, vert de méthyle ἢ **παρισινὸν πράσινον**, vert de Paris; ὡραῖον πράσινον χρῶμα παρασκευαζόμενον τῇ ἐπιδράσει χλωριούχου μεθυλίου ἐπὶ τοῦ κυανοῦ τοῦ μεθυλίου καὶ ἰδίως χρησιμοποιούμενον εἰς χρῶσιν τῆς μετάξης.

μεθυλιόχρους, ους, ουν· τὸ ἰῶδες (χρῶμα) τοῦ μεθυλίου, violet de méthyle; βλ. μεθύλιον.

μεθυσειό, τὸ [δημ.], βλ. **μεθύσι**.

μεθύσι, τὸ [δημ.] (ἡ **παροινία**), ἡ μέθη (κυρίως ἡ ἐκ τῆς μέθης ἀταξία), ivresse, n.f. βλ. καὶ **μέθη**, τὸ μέθυσμα, μέθυσις, enivrement, n. m. [ὡς ἕξις], ivrognerie, n. f. ὁ πότος, κοινῶς τὸ πιοτί, boisson, n. f. ἡ κραιπάλη, crapule, n. f. || χάμνει χαχὸν μεθύσι, il a le vin mauvais; || ἐλαφρὸν μεθύσι une pointe de vin; une légère ébriété; || ἐπάνω εἰς τὸ μεθύσι, dans l'ivresse; dans le vin: || τὸ ἔρριψε εἰς τὸ μεθύσι, il s'est adonné (livré) à la boisson; || [ἀπὸ τὸ μεθύσι] ἔχασε τὰ λόγια του [φρ.], il a les dents mêlées.

μεθυσιόν, τὸ καὶ **μεθυσειό** [δημ.], ἡ ἕξις τοῦ **μεθύειν**· βλ. **μέθη**, ivrognerie, n. f.

μεθύσκω, μέλ. ύσω· μεθῶ τινά, χάμνω τινὰ νὰ μεθύσῃ, enivrer; griser; βλ. μεθῶ· || [παθητ.] μεθύσκομαι, μεθυσθήσομαι, ἀόρ. ἐμεθύσθην, s'enivrer; se griser; ἤτοι μεθῶ, μεθοκοπῶ, ivrogner, se livrer à l'ivrognerie.

μέθυσμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ μέθυσις, enivrement, n. m. ἡ μέθη, ivresse, n. f. βλ. **μεθύσι**.

μεθυσμένος, η, ον [δημ.], οἰνόληπτος, ivre, adj. gris, e, adj. pris du vin; enivré, ée, adj. aviné, ée, adj. [δημ.] soûl, e; || **εἶνε μεθυσμένος**, il est ivre; il est dans les vignes [du seigneur]; || **εἶνε ὀλίγον μεθυσμένος, il est un peu gris**; il est entre deux vins: il est en goguettes; il a une pointe de vin; il est ému; il est dans les brouillards; || **εἶνε αἰωνίως μεθυσμένος**, il est toujours ivre; il ne dessoule pas; || **εἶνε ἐντελῶς μεθυσμένος (εἶνε στουπί)**, il est tout à fait ivre; il est bien conditionné; || ἀπὸ τὸν μεθυσμένον μαθαίνεις τὴν ἀλήθειαν [παροιμ.], vin et confession découvrent tout; [καὶ λατ.] in vino veritas.

μέθυσος, ος, ον· οἰνόφλυξ, υγος, ὁ (κοινῶς μπεκρής), ὁ ἀγαπῶν τὸν οἶνον, οἰνοπότης, ἔκδοτος εἰς τὴν μέθην, ivrogne, n. et adj. ὁ πίνων πολύ, buveur, euse; [δημ.] riboteur, euse; biberon, onne; βλ. μεθοκόπος καὶ **μεθύστρα**.

μεθύστακας, ὁ [δημ.], qui s'enivre souvent; βλ. μέθυσος καὶ **μεθοκόπος**.

μεθυστικός, ή, όν· [ἐπὶ οἴνων καὶ οἰνοπνευμάτων], ὁ μεθύων, μεθύσκων, ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ μεθύσκειν τινά, enivrant, e, adj. ζαλιστικός, ὅστις κτυπᾷ εἰς τὴν κεφαλήν, capiteux, euse, adj. || μεθυστικὸν ποτόν, boisson enivrante; || μεθυστικὸν ἄρωμα, arome capiteux.

μεθύστρα, ας, ἡ [δημ.], **μεθύστρια**, ας, ἡ· (θηλ. τοῦ **μέθυσος**), γυνὴ ἀγαπῶσα τὸν οἶνον, buveuse, n. f. ivrognesse, n. f. femme qui a l'habitude de s'enivrer; [δημ.] riboteuse. § [ὀστρ.] ἡ μεγάλη ἀχηβάδα, palourde, n. f. § [πτην.] espèce de bruant; passerine, n. f.

μεθύω, μέλ. ύσω· οἰνόω, βλ. **μεθύσκω**, μεθῶ, εἶμαι μεθυσμένος, être ivre; être gris (grise), ἀντίθ. τοῦ νήφω. § μεθύομαι, μεθύσκομαι, s'enivrer, se griser.

μεθῶ (άω), μέλ. ύσω· οἰνόω, βλ. **μεθύσκω**, εἶμαι μεθυσμένος, enivrer, griser; || τὸν ἐμέθυσαν, on l'a grisé; || [καὶ μεταφ.] οἱ ἔπαινοι τὸν ἐμέθυσαν, les louanges l'ont enivré. § [οὐδ.] μεθύσκομαι, s'enivrer; se griser; [οἰκ.] se coiffer [le cerveau]; || ὀλίγον μόνον νὰ πιῇ **μεθᾷ**, pour peu qu'il boive, il se grise; || μεθᾷ (δὲν μεθᾷ) εὔκολα, il porte mal (bien) le vin.

μειδίαμα, ατος, τό· τὸ χαμογέλασμα, sourire, n. m. action de sourire; souris, n. m. (=sourire); || εἰρωνικὸν μειδίαμα, sourire malin; || γλυκὺ μειδίαμα, doux sourire; || ἔχει πάντοτε τὸ μειδίαμα εἰς τὰ χείλη, il a toujours le sourire sur les lèvres.

μειδιῶ (άω), μέλ. άσω, sourire; καὶ ἐπὶ ἀψύχων εἰσέτι πραγμάτων γελῶ, ἔχω ὄψιν φαιδράν· γελάω, μὲ φωνὴν δυνατὴν γελῶ καὶ μειδιάω-ῶ, ἄνευ φωνῆς καὶ μὲ γλυκύτητα γελῶ.

μείζων, ων, ον (συγκρ. τοῦ μέγας, ἀντίθ. τοῦ ἐλάσσων), μεγαλείτερος, ἀνώτερος, plus grand; μείζων, majeur, eure, adj. βλ. καὶ μέγας· || ἡ **μείζων πρότασις** [συλλογισμοῦ], la majeure; || — ὅρος [φιλοσ.], grand terme; || **κατὰ μείζονα λόγον**, à plus forte raison; || [ναυτ.] **τὰ μείζονα ἱστία**, les voiles majeures.

μειλίχιος, ος καὶ α, ον (μελίσσω), ἤπιος, ἱλαρός, γλυκύς, doux, douce, adj. **χαϊδευτικός, θωπευτικός, caressant, e, adj. προσηνής, affable**, adj. προσηνής, πρόσχαρος, accort, e (a-kor) adj. (ἰταλ. accorto, avissé)=civil, complaisant: femme douce et accorte; εὐάρεστος, ὑποχρεωτικός, complaisant, e, adj. ||

[οὐδ. οὐσ.] τὸ μειλίχιον τοῦ ἤθους, l'aménité de caractère.

μειλιχιότης, ητος, ἡ· accortise, n. f. humeur gracieuse et complaisante, ἠπιότης, γλυκύτης, douceur, n. f. ἱλαρότης, aménité, n. f. προσήνεια, affabilité, n. f.

μειλιχίως, [ἐπίρ.] μετὰ τρόπου μειλιχίου, accortement, adv. gracieusement, adv. μετὰ γλυκύτητος, avec douceur; μεθ' ἱλαρότητος (προσηνῶς), avec aménité (affabilité).

μειοδοσία, ας, ἡ· rabais, n. m. λέγεται ἡ κατακύρωσις (adjudication, n. f.) ἐργασίας ἢ προσφορᾶς εἴς τινα διὰ πρόσφορᾶς τῆς μικροτέρας τιμῆς, ὅθεν μειοδοσία κατ' ἐπέκτ. λέγεται καὶ adjudication, n. f. ‖ πλειστηριασμὸς (δημοπρασία) εἰς μειοδοσίαν. enchère au rabais [ἰδ. ἐπὶ πραγμ.]· ‖ μειοδοσία (ἐπὶ τῶν ἔργων ἢ ἐπισκευῶν κτιρίου), marché au rabais; ‖ κατακύρωσις διὰ μειοδοσίας, adjudication par voie de rabais; ‖ ἐκθέτω εἰς μειοδοσίαν, mettre (proposer) au rabais.

μειοδότης, ου, ὁ· le moins demandant, ὁ προσφέρων τὴν ἐλαχίστην τιμὴν (εἴς τινα δημοπρασίαν), qui met le moindre prix (dans une enchère au rabais); adjudicataire, n. m.

μειοδοτικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν μειοδοσίαν, de rabais.

μειοδοτῶ (έω), μέλ. ήσω· προσφέρω τὴν μικροτέραν τιμὴν εἴς τινα δημοπρασίαν, mettre le moindre prix [dans une enchère au rabais], faire une offre de rabais; désenchérir = προσφέρω μικροτέραν τιμήν.

μεῖον, ονος, τό· οὐδ. τοῦ μείων, συγκριτ. τοῦ μικρός, ὅπερ λαμβάνεται καὶ ἐπιρρηματικῶς· ‖ τὸ μικρότερον, le moins; ‖ [ἀριθ.] πέντε μεῖον δύο, cinq moins deux.

μειονέκτημα, ατος, τό· τὸ ἔχειν ὀλιγώτερον ἄλλου, désavantage, n.m. (ἀντιθ. πλεονέκτημα), ὅθεν τὸ ἐλάττωμα, défaut, n. m. τὸ ὑποδεέστερον, τὸ κατώτερον ἄλλου, infériorité, n. f.

μειονέκτης, ου, ὁ· ὁ ἔχων ὀλιγώτερον, qui a moins; ὁ μὴ ἐξαρκῶν, qui ne suffit pas; ὁ κατώτερος ἄλλου, qui est au dessous; κατώτερος, inférieur, e.

μειονεκτῶ (έω), μέλ. ήσω· μεῖον ἔχω τινὸς (ἀντίθ. τοῦ πλεονεκτῶ) εἶμαι κατώτερος, être inférieur; εἶμαι κατώτερος, ἢ κάτωθεν ἄλλου (εἶμαι ἀπὸ κάτω), avoir le (être au) dessous; ἔχω ὀλιγώτερον ἀπὸ ἄλλον, ὑστερῶ (τινός τινι ἢ ἔν τινι) [le] céder à; ἔχω τὸ μειονέκτημα νά, avoir le désavantage de; ‖ — ἐν τῇ μάχῃ, avoir le dessous dans le combat; τὸ ἀντίθ. εἶνε ἐπικρατῶ τοῦ ἀντιπάλου, εἶμαι ἰσχυρότερος, avoir le dessus.

μειονεξία, ας, ἡ· ἡ μείωσις, ἐλάττωσις, τὸ ἔχειν ὀλιγώτερον, τὸ εἶναί τι κατώτερον, ὑποδεέστερον, infériorité, n. f.

μειονότης, ητος, ἡ, καὶ μειότης, ἡ ἐλάττωσις, diminution, n. f. ἡ μειονοψηφία, μειοψηφία, minorité, n. f.

μειο(νο)ψηφία, ας, ἡ, καὶ μειονότης, minorité, n.f. τὸ ἔχειν ὀλιγωτέρας ψήφους ἄλλου.

μειο(νο)ψηφῶ (έω), μέλ. ήσω, ἔχω (εὑρίσκομαι εἰς) μειονοψηφίαν, avoir la (être en) minorité; ἤτοι ἔχω ὀλιγωτέρους ψήφους ἄλλου.

μειόω, βλ. μειῶ.

μειρακιεύομαι, μέλ. εύσομαι, εἶμαι μεῖραξ, φέρομαι (πράττω, ἐνεργῶ) ὡς μειράκιον, se conduire (agir) en jeune homme; νεάζω, νεανικεύομαι, κάμνω τὸν νεανίαν, faire le jeune homme.

μειράκιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ μεῖραξ, νεανίας. τὸ παλληκαράκι, ἡ τρίτη ἡλικία ἀπὸ δεκάτου τετάρτου ἕως εἰκοστοῦ πρώτου, ὁ ἔφηβος, adolescent, n. m. καὶ κατ' ἐπέκτ. τὸ παιδίον, garçon, n. m. ὁ νεανίας, jeune homme; βλ. **ἡλικία.**

μειρακιώδης, ης, ες· ἀνήκων εἰς μειράκιον, d'adolescent (μόρφωμα, παιδεία, κτλ.), νεανικός, ἐφηβικός. puéril; καὶ γενικῶς **παιδαριώδης.**

μειρακιωδῶς, [ἐπίρ.] μὲ τρόπον μειρακιώδη, en adolescent; puérilement, adv.

μεῖραξ, βλ. **μειράκιον** καὶ **ἡλικία.**

μείρομαι, ἄνευ μέλλ. παθ. παρακ. εἵμαρμαι, εὔχρ. εἰς τὸ γ' ἑνικόν, εἵμαρται, ὑπερσ. εἵμαρτο = ἀπεδόθη διὰ κλήρου, εἶνε ὡρισμένον ὑπὸ τῆς τύχης, c'est l'arrêt du destin; c'est destiné, ée; παρακ. μετοχ. εἱμαρμένος, η, ον· προωρισμένος ὑπὸ τῆς τύχης, fatal, nécessaire, ordonné par le destin, destiné, ée; ‖ **εἱμαρμένη,** ης, ἡ· le destin, τὸ πεπρωμένον.

μειῶ (όω), μέλ. ώσω, ἐλαττόω, σμικρύνω (ἀντίθ. τοῦ αὐξάνω, μεγαλύνω), diminuer; ἐλαττόω, σμικρύνω, ὀλιγοστεύω, amoindrir καὶ réduire; ἐλαττόνω, μετριάζω, atténuer; ‖ ἡ περιουσία του ἐμειώθη, sa fortune a diminué. § μειῶ, ἐλαττῶ, κοινῶς φυραίνω, tarer; βλ. καὶ **μείωσις.**

μείωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ μειοῦν, ἡ ἐλάττωσις, ὀλιγόστευσις, σμίκρυνσις, diminution, n. f. amoindrissement, n.m. réduction, n.f. § — [χημ.] ἔλλειμμα, κοινῶς ἡ **φύρα,** tare, n.f. § **μείωσις,** ἡ· **ἀπομείωσις,** ἡ· κοινῶς ἡ **φύρα,** déchet, n. m. ἀπώλεια ἣν ὑφίστανται διὰ τῆς κατεργασίας ἢ ἀποβολῆς ὑγρασίας, αἱ ἀκατέργαστοι ἐν γένει ὗλαι, ἤτοι οἱ λίθοι, τὰ ξύλα (ἐκ τῆς ἀποξηράνσεως), τὰ μέταλλα (ἐκ τῆς χωνεύσεως) καὶ λοιπὰ εἴδη· ‖ **μείωσις** τοῦ μετάλλου (εἰς τὰ χωνευτήρια), déchet (dans les fonderies); ‖ **μείωσις** κοινῶς ἡ **φύρα,** déchet, n. m. βαθμιαία ἐλάττωσις τοῦ βάρους τῶν ἀποθηκευομένων τροφίμων, λογιζομένη περίπου εἰς 13 % διὰ τὰ ποτὰ καὶ 10 % διὰ τὰ ἐδώδιμα. § —, ἡ λέπτυνσις, τὸ στένωμα (τοῦ πάχους, κτλ.) rétrécissement, n. m. βλ. καὶ **λέπτυνσις** χίονος, amincissement, n. m.

μειωτέος, ος, α· ὅστις θὰ μειωθῇ (nombre) qui sera diminué; ‖ [μαθ.] ὁ **μειωτέος** (εἰς τὴν ἀφαίρεσιν) nombre dont on soustrait (ἐξ οὗ ἀφαιροῦσι)· ὁ **ἀφαιρετέος.**

μειωτικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς μείωσιν, ἐλάττωσιν, diminutif, ive, adj.

μέλα, [διάλ. Καρπάθου] τὸ **χείμετλον.**

μελάγχλωρος, ος, ον· μαυροκίτρινος,

d'un vert foncé, vert noirâtre ; βλέπε καὶ χλωρός.

μελαγχρώστης, ου, ὁ· pierre noire (ἐκ τοῦ μέλας καὶ χρώζω), λίθος τις εἰς τὸ γράφειν χρήσιμος.

μελαγχολία, ας, ἡ· τὸ ἔχειν μέλαιναν χολήν, bile noire, ἀσθένεια προερχομένη ὅταν ἡ χολὴ χυθῇ εἰς τὸ αἷμα, ἐξ οὗ προέρχεται εἶδος παραφροσύνης, ὑποχονδρία [Τιμ. Λοκρ. Ἱπποκρ.] (λατ. âtra, μέλαινα καὶ bilis, χολή, melancholia), γαλ. atrabibe, n. f. ὅθεν ἡ λύπη, tristesse, n.f. § **μελαγχολία**, mélancolie, n. f. καλεῖται φρενοπάθειά τις ἧς κύριον χαρακτηριστικὸν εἶνε ἡ ψυχικὴ ὀδυνηρὰ κατάθλιψις εἰς διαφόρους βαθμοὺς ἀπαντῶσα, ἀπὸ τῆς σφοδροτάτης δηλ. ἀπελπισίας μέχρι τῆς σιγηλῆς ἀπογοητεύσεως, ὡς ἀποτελέσματα δὲ ἑαυτῆς συνεπαγομένη κατάπτωσιν τῶν σωματικῶν τε καὶ ψυχικῶν λειτουργιῶν· οὕτως ἐπὶ τοῦ μελαγχολικοῦ ὑπάρχει χαλάρωσις τῆς μυϊκῆς δυνάμεως καὶ ἀτονία, ἐλάττωσις τῆς αἰσθητικότητος, βραδύτης τῆς ἀναπνοῆς καὶ τῆς κυκλοφορίας, νωθρότης τῆς πέψεως μετὰ τῶν παρακολουθουσῶν αὐτὴν διαταραχῶν, ἐλάττωσις τῶν ἐκκρίσεων, γενικὴ ἀτροφία· ἀπὸ δὲ τῶν ψυχικῶν λειτουργιῶν, ἀδυναμία τῆς βουλήσεως καὶ ἀνικανότης πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, κατάπτωσις τῶν διανοητικῶν λειτουργιῶν, ἀμβλύτης περὶ τὰ ψυχικὰ αἰσθήματα καὶ ἀπάθεια καὶ ἀδιαφορία κλ. Συναισθανόμενος τὴν ψυχικήν του κατάθλιψιν ὁ ἄρρωστος ἑρμηνεύει αὐτὴν διὰ παραδόξων ἰδεῶν εἰς ἃς ἐπιμόνως προσκολλᾶται· οὕτως ἀποδίδει τὴν κατάστασίν του εἰς μηδαμινόν τι σφάλμα ὅπερ ἄλλοτε διέπραξεν ἢ εἰς προαισθήσεις κινδύνων ἢ εἰς ἀνωτέραν δύναμιν κυριεύουσαν αὐτοῦ κτλ. Ψευδαισθήσεις καὶ παραισθήσεις διάφοροι δὲν εἶνε σπάνιαι ἐπίσης παρὰ τοῖς μελαγχολικοῖς, ὡς καὶ αἱ ὑποχονδριακαὶ λεγόμεναι ἰδέαι· οὕτω τινὲς φρονοῦσιν ὅτι δὲν ἔχουσι καρδίαν ἢ στόμαχον κλ. Ἡ μελαγχολία διαρκεῖ ἐπ' ἀόριστον, εἶνε δὲ τελείως ἰάσιμος ἐὰν δὲν χρονολογεῖται ἀπὸ μακροῦ χρόνου. Ἡ ἴασις συνίσταται εἰς βαθμιαίαν ἐλάττωσιν τῆς ψυχικῆς καταθλίψεως καὶ τῶν μνημονευθέντων φυσικῶν καὶ ψυχικῶν αὐτῆς ἀποτελεσμάτων.

μελαγχολικός, ή, όν· mélancolique, adj. ὁ ἔχων κλίσιν εἰς τὴν μελαγχολίαν, ὁ ἀποβλέπων εἰς τὴν μελαγχολίαν, ὁ ἐκ μελαγχολίας προερχόμενος [Ἱπποκρ.], atrabilaire, adj. **Συνω.** mélancolique, atrabilaire, ὁ μὲν πρῶτος νωθρεύων ἀναισθητεῖ ὡς πρὸς τὰς ἡδονάς, οἰκτείρει καὶ ἀποφεύγει τοὺς ἀνθρώπους, ὁ δὲ δεύτερος ἀποβαίνει θυμοειδὴς καὶ ἀνάλγητος ὡς πρὸς τὰ ἀλλότρια κακά, ὑποχόνδριος· ‖ διάθεσις ὑποχονδριακή, humeur atrabilaire ; ‖ κρᾶσις μελαγχολική, température mélancolique ; ‖ —, atrabileux, euse; [μεταφ.] λυπηρός, triste, σκυθρωπός, sombre ; ‖ — καιρός, temps triste (couvert) ; ‖ μελαγχολικὸν ᾆσμα, chant mélancolique ; ‖ — χαρακτήρ, caractère sombre ; βλ. καὶ **μελαγχολία**.

μελαγχολικῶς, [ἐπίρ.] μὲ τρόπον λυπητερόν, d'un air triste, λυπητερά, λυπητερῶς, tristement ; μὲ τρόπον μελαγχολικόν, mélancoliquement, adv.

μελαγχολῶ (άω), μέλ. ήσω, πάσχω ὑπὸ μελαγχολίας, εἶμαι λυπημένος, être triste ; εἶμαι μελαγχολικός, être mélancolique ; γίνομαι μελαγχολικός, λυποῦμαι, s'attrister ; σκυθρωπάζω, γίνομαι κατηφής, κατηφιάζω, s'assombrir. § [μεταβ.] κάμνω, καθιστῶ τι λυπηρόν, μελαγχολικόν, rendre triste ; λυπῶ, attrister ; λυπῶ, πικραίνω, contrister.

μελαγχροιής, ής, ές, (μέλας, χροιά), ὁ μελάγχρους.

μελαγχροινός, ή, όν· ὁ μελάγχρους· brun brune, adj. ‖ μία νόστιμη μελαγχροινή, une jolie brunette.

μελαγχροινούτσικος, η, ον· ὀλίγον μελαγχροινός, brunet, ette, adj.

μελάγχροος-ους, οος-ους, οον-ουν· ὁ ἔχων φαιὰν τὴν χροιάν, qui a le teint brun; ὁ ἔχων μελανὴν χροιάν, qui est de teint (de couleur) noire ; ὁ μελαγχροινός, brun, e, adj. μαυρειδερός, ἰδίως ἐπὶ τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου, ὥσπερ τῶν ἀνθρώπων τῶν ἐκτεθειμένων καὶ ζώντων ἐν ὑπαίθρῳ, au visage brun (noir).

μέλαθρον, ου, τό· ἐν γένει οἰκία, maison, n. f. κατοικία, demeure, n. f.

μέλαινα, ης, ἡ· βλ. **μέλας**, noir.

μελαίνω, μέλ. ανῶ, παθ. ἀόρ. ἐμελάνθην· κάμνω μέλαν, χρωματίζω μέλαν, μελανέω-ῶ, χρωματίζω μέλαν, rendre noir, noircir.

μέλαις, αἱ· [διάλ. Νισύρου] ξεπαγιάσματα τῶν ποδῶν· βλ. **χκίμετλον**.

μέλαν, ανος, τό· βλ. **μελάνι**. § —, οὐσ. οὐδ. τοῦ μέλας (χρῶμα), noir, n. m. βλ **μέλας**. § μέλαν νέφος, échillon, n. m. σχηματιζόμενον ἄνωθεν (σίφωνος, trombe); ‖ μέλαν, haut pendu [ναυτ.], μέλαν νέφος μεμονωμένον καὶ ὑψωμένον ἀρκετὰ ἄνωθεν τοῦ ὁρίζοντος προμηνύον ὄμβρον μικρᾶς διαρκείας.

μελανάδα, ας, ἡ [δημ.], μελανὴ κηλίς, tâche noire ; ἡ μέλανσις, τὸ μαύρισμα, noircissure, n. f. noirceur, n. f. π. χ. (τοῦ σώματος ἀπὸ κτύπημα), πλῆγμα, μώλωψ, meurtrissure, n. f. ἡ πελιδνότης, lividité, n. f.

μελανειμονία, ας, ἡ· τὸ φορεῖν μέλανα ἐνδύματα, action de s'habiller de noir ; τὰ μελανὰ ἐνδύματα, vêtements noirs, habit de deuil.

μελανειμονῶ (έω), μέλ. ήσω, κοινῶς μαυροφορῶ. εἶμαι μελανείμων εἶμαι ἐνδεδυμένος (φορῶ), ἐνδύομαι μὲ μέλανα ἐνδύματα, être vêtu (se vêtir), s'habiller de noir ; [μεταφ.] φέρω πένθος, porter le deuil ; εἶμαι εἰς πένθος, être en deuil.

μελανείμων, ων, ον· γεν. ονος, ὁ φορῶν μέλανα φορέματα, μαυροφόρος, α, ον, vêtu de noir ; ὁ ἔχων πένθος, ὁ πενθῶν, en deuil.

μελανεῖον, τό· [τυπογρ.] encrier, n. m. table à encre ; ἡ τράπεζα ἣν ἀλείφουσι διὰ τυπογραφικῆς μελάνης καὶ ἐφ' ἧς κυλινδοῦσι τὸν κύλινδρον δι' οὗ ἐπαλείφουσι τὰ ἐπὶ τοῦ πιεστηρίου στοιχεῖα διὰ τυπογραφικῆς μελάνης.

μελανέρυθρον, ου, τό· rouge sombre; βαθὺ ἐρυθρόν· βλ. **ἐρυθρὸν** καὶ **πύρωσις.**

μελάνη, ης, ἡ καὶ

μελάνι, τό· τὸ μέλαν, encre, n. f. ὕλη ρευστὴ δι' ἧς γράφουσι. Ἡ καλλιτέρα μελάνη πρὸς γραφὴν παρασκευάζεται δι' ἐγχύσεως διαλύματος θειϊκοῦ σιδήρου (24 μέρ.) πρὸς ἀφέψημα κηκίδων (125 μέρ.), ἐγκαταλείψεως τοῦ μίγματος ἐπί τινας ἡμέρας, ἀραιώσεως αὐτοῦ ἐν ἀνάγκῃ δι' ὕδατος καὶ πυκνώσεως διὰ προσθέτου διαλύματος κόμμεος (24 μέτρ.). Ἡ ἀντιγραφικὴ μελάνη (encre à copier) κατασκευάζεται διὰ ζέσεως 120 μερῶν κηκίδων, 30 μερ. θειϊκοῦ σιδήρου, 20 μερ. κόμμεος, 10 μερ. σταφυλοσακχάρου καὶ 1000 μέρ. ὕδατος. Ἡ πρὸς γραφικὴν χρῆσιν κοινὴ μελάνη ἀποτελεῖται ἐκ διαλύσεως τῶν διαφόρων χρωμάτων τῆς ἀνιλίνης. Ἡ δὲ μελάνη πρὸς γραφικὴν ἀνεξιτήλων χαρακτήρων ἐπὶ λευκῆς ὀθόνης συνίσταται ἐκ 3 μερ. ὕδατος, 10 μερ. νιτρικοῦ ἀργύρου, 5 μερ. θειϊκοῦ χαλκοῦ, 10 μερ. κρυσταλλωμένου ἀνθρακικοῦ νατρίου, 12 μερ. ἀραβικοῦ κόμμεος καὶ 30 μερ. καυστικῆς ἀμμωνίας· || τυπογραφικὴ μελάνη, encre d'imprimerie; || — τοῦ γραψίματος, encre à écrire; || σινικὴ μελάνη ἢ μελάνι τῆς Κίνας, encre de Chine; encre dagron; χημικὴ μελάνη δι' ἧς σημειοῦσιν ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων τοὺς ἀριθμοὺς τῶν στρατιωτῶν, κτλ. § — τῆς σουπιᾶς, ὁ θολός, noir, [de la sèche].

μελανία, ας, ἡ· [ναυτ.] βλ. εἰς λέξιν **καιρὸς** (temps), κατάστασις τοῦ οὐρανοῦ.

μελανιά, ᾶς, ἡ [δημ.], κηλὶς ἐκ μελάνης, tâche d'encre; [ἐπὶ γραφῆς], pâté, n. m. § μελανιά, μελανὴ κηλίς, tâche de noir; ἡ μέλανσις, τὸ μαύρισμα, noircissure, n. f. noirceur, n. f. βλ. καὶ **μελανάδα.**

μελανιάζω, μέλ. άσω [δημ.], καθιστῶ μελανὸν (πελιδνόν, πελιδνόω), rendre noir (livide); μαυρίζω ἀπὸ κτύπημα, μωλωπίζω, meurtrir. § [οὐδ.] πελιδνόομαι, καθίσταμαι πελιδνός, devenir livide; μωλωπίζομαι, se meurtrir; || χέρια μελανιασμένα ἀπὸ τὸ κρύο, mains violettes de froid.

μελανίαι, αἱ· [μετεωρολ.] nimbus; βλ. καὶ **μελανία,**

μελάνιασμα, ατος, τό· τὸ μαύρισμα, ἡ πελιδνότης, lividité, n. f. τὸ μαύρισμα, τὸ μωλώπισμα, meurtrissure, n. f.

μελανογραφίς, ίδος, ἡ· craie noire; βλ. **κρητίς.**

μελανοδοχεῖον, ου, τό· κοινῶς τὸ **καλαμάρι,** encrier, n. m. écritoire, n. f. συνώνυμα διαφέροντα καθ' ὅσον τὸ δεύτερον λέγεται περὶ μελανοδοχείου ἐμπεριέχοντος πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖται πρὸς τὸ γράφειν.

μελανοειδής, ής, ές, noirâtre, adj.

μελανόθριξ, τριχος, ὁ, ἡ· ὁ ἔχων μελανὰς τρίχας, aux cheveux (aux poils) noirs, ὁ **μαυρομάλλης.**

μελανοκαστάνινον, τό· (χρῶμα) βλ. **καστάνινον.**

μελανόκερως, ως, ων [ζωολ.], ὁ ἔχων μέλανα κέρατα, aux cornes noires, atricorne (λατ. atri=noir).

μελανόκομος, ος, ον· ὁ ἔχων μέλαιναν κόμην, qui a les cheveux noirs.

μελανοκύανος, ος, ον (χρῶμα)· βλ. **κυανοῦς.**

μελανόλευκος, ος, ον· μέλας καὶ λευκός, noir et blanc.

μελανόμματος, ος, ον· ὁ ἔχων μέλανας ὀφθαλμούς, aux yeux noirs.

μελανόνω, μέλ. ώσω, κηλιδῶ (λερόνω) διὰ μελάνης, tâcher (salir) d'encre. § [τυπογρ.] encrer, ἐπαλείφω διὰ τυπογραφικῆς μελάνης.

μελανόπους, ους, ουν [ζωολ.], ὁ ἔχων μέλανας πόδας, aux pieds noirs; atripède (λατ. atri=noir).

μελανόπτερος, ος, ον· ὁ ἔχων μέλανα πτερά, aux ailes noires; [διδ.] mélanoptère, adj. nigripenne, adj.

μελανόρραμφος, ος, ον [ζωολ.], ὁ ἔχων μελανὸν ράμφος, nigrirostre, adj.

μελανός, ή, όν· ὁ μέλας, ὁ μαῦρος, noir, e. § πελιδνός, livide, adj. μωλωπισμένος, meurtri, e, adj.

μελανοσιδηρίτης, ὁ· βλ. εἰς ὀνομασίας **σιδήρου.**

μελανοσκεπής, ής, ές· σκεπασμένος μὲ μέλαν, noir couvert (recouvert) de.

μελανόστικτος, ος, ον· ὁ ἔχων μελανὰ στίγματα, tâcheté de noir; || μελανόστικτον, βλ. ψαρόν.

μελανότης, ητος, ἡ· τὸ μελανὸν χρῶμα, teint noir; τὸ μαύρισμα, noirceur, n. f. ἡ πελιδνότης, lividité, n. f.

μελανοῦρι, τὸ [ἰχθ.] καὶ **μελάνουρος,** oblade, n. f. τὸ μαυρόψαρον· ἰχθὺς συχνότατος καὶ παρ' ἡμῖν, ἀνήκων εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν σπαριδῶν.

μελάνουρος, ος, ον· ὁ ἔχων μελανὴν οὐράν, à queue noire; [διδ.] atricaude; [λατ. atri=noir].

μελανόφαιος, ος, ον· μαυρειδερός, μέλας καὶ φαιός, gris brun; βλ. **φαιός.**

μελανόφθαλμος, ος, ον· ὁ ἔχων μελανοὺς ὀφθαλμούς, qui a les yeux noirs; [διδ.] mélanophtalme.

μελανοφόρος, ος, ον· ὁ φορῶν μελανὰ φορέματα, μαυροφόρος, qui porte des vêtements noirs.

μέλανσις, εως, ἡ· τὸ μαύρισμα, τὸ γίνεσθαι μέλανα, noircissure, n. f. ἀντίθ. τῷ **λεύκανσις.**

μελάνοφρυς, υς, υ· γεν. υος· ὁ ἔχων μελαίνας ὀφρῦς, ὁ μαυροφρύδης, aux noirs sourcils.

μελανόχλωμος, livide, adj. βλ. **πελιδνός·** || τὸ μελανόχλωμον, lividité, n. f. ἡ **πελιδνότης.**

μελανῶ (όω), μέλ. ώσω, μελαίνω, μαυρίζω. noircir; καθιστῶ μέλαν, rendre noir; βλ. καὶ **μελανόνω.**

μελαντηρία, ας, ἡ καὶ **μελαντηρίτης,** ου, ὁ· (μεταλλικὴ μελάνη τῶν ὑποδηματοποιῶν,

Λουκια.) κοινῶς **καραμπογιά**, μαύρη μπογιά, couperose, n. f. ὀρυκτὸς ἔνυδρος θειϊκὸς σίδηρος εὑρισκόμενος εἰς κρυστάλλους, καθὼς καὶ ὁ κατασκευαζόμενος τοιοῦτος· βλ. καὶ **βιτριόλιον**, vitriol vert ἢ couperose verte.

μελανόχλωρος, ος, ον· μαυρειδερός· βλ. **μελάγχλωρος**· ‖ τὸ μελανόχλωρον, vert noir; βλ. χλωρός.

μελάνωμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ κηλιδοῦν (λερώνειν, ῥυπαίνειν τι) διὰ μελάνης, action de tâcher (de salir) d'encre; tâche d'encre. § [τυπογρ.] encrage, n. m. τὸ θέτειν μελάνην ἐπὶ τῶν τυπογραφικῶν στοιχείων.

μελανωπός, ή, όν· ὁ ἔχων μέλαιναν ὄψιν, ὑπομέλας, noirâtre, adj.

μελανωτής, οῦ, ὁ· τυπογράφος μελανῶν τὰ στοιχεῖα, garçon de presse (occupé d'encrer).

μέλας, ανος, ὁ· (συγκρ. ώτερος, ὑπερθετ. ώτατος)· θηλ. **μέλαινα**, ης, ἡ· οὐδ. **μέλαν**, ανος, τό· κοινῶς **μαῦρος**, η, ον· noir, e, adj. ἤτοι ὁ βαθὺς τὸ χρῶμα, σκοτεινὸς κατὰ διαφόρους βαθμούς· ‖ μέλας οἶνος, vin rouge; ‖ [οὐδ. οὐσ.] τὸ μέλαν (χρῶμα), noir, n. m. βλ. κατωτέρω.

Διάφοροι χρωματισμοὶ τοῦ μέλανος:

Ὑπομέλας, αινα, αν· **ὑπομελανός**, ή, όν· noir léger; τὸ μὴ παρουσιάζον τὸ σκοτεινὸν μέλαν χρῶμα· ‖ **μέλασμα**, ατος, τό· noir, n.m. (ὡς χρῶμα ἢ βαφή), κοινῶς ἡ μαύρη μπογιά. ‖ **σιδηρομέλαν, σιδηρόχρουν**, noir de fer; μέλαν πλέον ὀλίγον **τεφρὸν** (gris); ‖ **τεφρομέλαν**, noir grisâtre, μπαρουτὶ χρῶμα· μέλαν πλέον **ἀνοικτὸν τεφρόν**· ‖ **παμμέλαν**, noir de velours; βελοῦδο μαῦρο· βαθύτατον μέλαν, τὸ **κατάμαυρο**· ‖ **καστανομέλαν**, noir brunâtre; μέλαν πλέον κιτρινοκαστάνινον, τὸ χρῶμα τοῦ λιθάνθρακος· ‖ **ἐρυθρομέλαν**, noir rougeâtre; μέλαν πλέον πολὺ κερασσόχρουν, πλέον ἴχνη τεφροῦ· ‖ **χλωρομέλαν** ἢ **κορακόχρουν**, noir verdâtre ἢ noir de corbeau, μαῦρο πρασινωπό· ἀποτελεῖται ἀπὸ μέλαν πλέον χλωρόν, πλέον ὀλίγον τεφρόν· ‖ **κυανομέλαν**, noir bleuâtre; μέλαν πλέον ὀλίγον κυανοῦν, πλέον ἴχνη ἐρυθροῦ· ‖ μέλαν ἀμαυρὸν (θαμβόν), noir franc ou mat. **Ἐν τῷ ἐμπορίῳ ὑπάρχουσι** τὰ ἑξῆς **μελανὰ χρώματα**: ‖ **ἐλεφάντειον** μέλαν, noir d'ivoire; βλ. κατωτέρω· ‖ noir de bougie ou noir de fumée; βλ. κατωτέρω· ‖ — **στεμφύλινον**, noir de vigne; ‖ — βελουδοειδές, noir de velours; ‖ ῥοδακίνειον μέλαν, noir de pêche; βλ. κατωτέρω· ‖ **κυανομέλαν**, noir bleu; ‖ κορακόχρουν (χλωρομέλαν), noir corbeau; ‖ **ζωϊκὸς ἄνθραξ**, noir animal, βλ. κατωτέρω noir d'ivoire; ‖ **ὀστεάνθραξ**, ακος, ὁ· ἢ **ὀστεΐνον μέλαν**, noir d'os; βλ. κατωτέρω.

Μέλαν ἐξ αἰθάλης, noir de fumée, ἡ **ἀλάβη**, ης· κοινῶς ἡ μαύρη μπογιὰ ἀπὸ καπνιὰ ἢ φοῦμος. Ἐντὸς δωματίου οὗτινος ἅπαντες οἱ τοῖχοι εἶνε κεκαλυμμένοι δι' ἀραιοῦ χονδροῦφοῦς ὑφάσματος κατακαίουσιν ἐντὸς ἀγγείων πηλίνων ἢ μεταλλίνων διαφόρους ῥητινώδεις καὶ ἐλαιώδεις ὕλας· ἐκ τῆς ἀτελοῦς ταύτης κατακαύσεως παράγεται πυκνὸς καπνὸς ὅστις διερχόμενος διὰ τῶν **βρόχων** (mailles) τοῦ ὑφάσματος ἐναποθέτει ἐπ' αὐτῶν τὴν αἰθάλην (suie), ἥτις συναζομένη καλεῖται **μέλαν τῆς αἰθάλης** (noir de fumée) καὶ δύναται νὰ θεωρηθῇ χημικῶς ὡς καθαρὸν ἀνθρακικόν, τὸ δὲ κατασκευαζόμενον ἐξ αὐτῆς χρῶμα καλεῖται **μέλασμα ἐξ αἰθάλης** (noir de fumée)· τὸ μέλασμα τοῦτο χρησιμεύει μόνον διὰ τὴν βαφὴν σιδηρῶν μερῶν· ‖ noir de charbon, **μέλασμα ἀνθράκιον**, ἐκ λειοτετριμμένης κόνεως ἀνθράκων. Τὸ μέλασμα τοῦτο ὡς ἐλαιοχρωματισμὸς δυσκόλως ἀποξηραίνεται, ἐὰν δὲν ἦνε ἀναμεμιγμένον μετ' ἄλλου χρώματος· ‖ noir d'ivoire, **ἐλεφάντειον μέλαν** ἢ **μέλασμα**· κόνις μελαίνη παραγομένη ἐξ ὀστῶν ζώων ἥτις εἶνε συνεπῶς **ζωϊκὸς ἄνθραξ** (noir animal). Ἡ κόνις αὕτη ἀναμιγνύεται μετ' ἐλαίου ἢ κόλλης, εἶνε δὲ διαφόρων ποιοτήτων. **Ἐλεφάντειον μέλαν** πρώτης ποιότητος εἶνε ἡ κόνις ἡ παραγομένη διὰ τῆς φρύξεως ὑπολοίπων ἐλεφαντόδοντος· ‖ noir d'ivoire β' ποιότητος εἶνε ἡ κόνις ἡ παραγομένη διὰ τῆς φρύξεως τῶν ὀστῶν ποδῶν προβάτου καλῶς κεκαθαρμένων καὶ ἀπηλλαγμένων πάσης ἐπ' αὐτῶν μυϊκῆς οὐσίας, ὅπερ καλεῖται **προβάτειον μέλαν**· ‖ noir d'ivoire γ'. ποιότητος ἢ noir brun d'os, εἶνε ἡ κόνις ἡ παραγομένη διὰ τῆς φρύξεως καλῶς διαφόρων κεκαθαρμένων ὀστῶν, ὅπερ καλεῖται **ὀστεΐνον μέλαν** ἢ **ὀστεάνθραξ**· ‖ **ῥοδακίνειον** μέλαν ἢ **μέλασμα**, noir de pêche, εἶνε κόνις μελαίνη παραγομένη διὰ τῆς ἀπανθρακώσεως τῶν πυρήνων τῶν ῥοδακίνων, εἶνε δὲ ὁ ὡραιότερος μέλας χρωματισμός. Εἰς τὸ ἐμπόριον μέλανα τινὰ χρώματα λαμβάνουσι τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ἐν ᾗ κατασκευάζονται, π. χ. μέλαν τῆς Ἀμβέρσης, noir d'Anvers; ὑπομέλαν Παρισινόν, noir léger de Paris.

Noir (robe) [ἱππολ.], μέλας χρωματισμὸς τῆς τριχώσεως τοῦ σώματος τοῦ ἵππου· ‖ **ἀνθρακόχρουν**, noir franc, μέλας χρωματισμὸς ἄστιλπνος (μουντός)· ἤτοι μέλαν **ἀμαυρόν**· τοὐναντίον **στιλπνομέλας**, noir jais ou jayet.

μέλασμα, ατος, τὸ (μελαίνω), ἐν γένει τὸ μαῦρον χρῶμα πρὸς βαφήν, noir, n. m. **βλέπε** μέλας.

μελᾶτον, ου, τό· [ἐνν. αὐγόν, œuf], τὸ μετρίως ἑψημένον, mollet, n, m.

μελαχροινός, ή, ὸν [δημ.], βλ. **μελαγχροινός**.

μελαψός, ή, όν· ὁ μαυρειδερός, ὁ ἔχων ὄψιν μελανήν, brun, e; μαυρούτσικος, ὑπομέλας, noirâtre, adj. noiraud, e.

μελεαγρίς, ίδος, ἡ [πτην.], κοινῶς **φραγκόκοττα καὶ κοκά**, pintade, n. f. oiseau qui tient le milieu entre le dindon et le faisan.

μέλεγος, ὁ· βλ. **μελία**, frêne n. f. εἶδος ἀγριοκουκκουναργηᾶς.

μέλει, (τριτοπρ.) (μοι, σοι, αὐτῷ, ἐκείνῳ, ἡμῖν, κτλ.) (τοῦ μέλω) εἶμαι ἀντικείμενον φροντίδος καὶ προσοχῆς, ἐννοιάζει, ἐνδιαφέρει, intéresser; importer; βλ. **μέλω**· ‖ **μὲ μέλει**, cela m'importe; ‖ **ὀλίγον μὲ μέλει**, peu m'im-

porte ; je n'y tiens pas ; || δὲν μὲ μέλει διόλου (ἀδιαφορῶ)· δὲν μὲ μέλει τέσσαρα (τρία), je ne m'en soucie guère ; cela m'est égal ; εἶνε ἡ μικροτέρα τῶν φροντίδων μου, c'est le cadet de mes soucis ; [δημ.] je m'en bats l'œil ; [χυδ.] je m'en fiche ; || τί σὲ μέλει ; qu'est-ce que cela vous fait ? que vous importe ? τί σὲ μέλει καὶ ἀνακατόνεσαι ; de quoi vous mêlez vous ; || μὲ μέλει πολὺ διὰ τὴν γνώμην του, je tiens beaucoup à son opinion; || δὲν τὸν μέλει διὰ τίποτε, il ne se soucie de rien ; || τί μᾶς μέλει διὰ τὸν κόσμον, qu'avons-nous affaire du monde ? || μὴ σὲ μέλῃ, ne vous inquiétez pas ; soyez tranquille ; || [καὶ ἀπειλ.] μὴ σὲ μέλῃ ! allez, vous me le payerez ! nous compterons ! vous ne l'emporterez pas en paradis.

μελένιος, α, ον [δημ.], μελίτινος, (ὁ κατεσκευασμένος) ἐκ μέλιτος, (fait) de miel.

μέλερη, ης, ἡ [δημ.], ἡ **ἐρυσίβη,** nielle, n. f.

μελετάω, βλ. μελετῶ.

μελέτη, ης, ἡ· étude, n. f. || ἡ μελέτη τῆς ἱστορίας, l'étude de l'histoire ; || ἐπιδίδομαι εἰς τὴν μελέτην, s'adonner (se livrer) à l'étude. § σκέψις, βαθεῖα μελέτη (ἔρευνα διὰ τῆς διανοίας), méditation, n. f. || φιλοσοφικαὶ μελέται, méditations philosophiques ; || ἐμβριθὴς μελέτη, profonde méditation.

μελέτημα, ατος, τό· τὸ ἀντικείμενον τῆς σκέψεως, τῆς βαθείας μελέτης (τῆς ἐρεύνης), sujet de méditation ; ἐνασχόλησις, ἐπασχόλησις, occupation, n. f.

μελετητήριον, ου, τό· δωμάτιον (γραφεῖον) μελέτης (ἐργασίας), cabinet d'étude ; (de travail). § [ἐν τοῖς σχολείοις] (salle d') étude.

μελετητής, οῦ, ὁ· ὁ σκεπτόμενος, ὁ μελετῶν (ἐρευνῶν) βαθέως διὰ τῆς διανοίας τι, méditateur, trice.

μελετητικός, ή, όν· σκεπτικὸς (ἐρευνητικός), méditatif, ive, adj. (=penseur, rêveur). § σπουδαστικός, studieux, euse, adj.

μελετῶ (άω), μέλ. ήσω, σπουδάζω, καταγίνομαι εἰς μελέτην, ἀναπολῶ τὸ μάθημά μου, étudier ; λαμβάνω φροντίδα περί τινος, προετοιμάζω, préparer ; || μελετᾷ τὸ μάθημά του, il étudie sa leçon ; || δὲν ἦτο μελετημένος, il n'était pas préparé. § σκέπτομαι νοερῶς, μελετῶ (ἐρευνῶ) βαθέως διὰ τῆς διανοίας, méditer ; || [ἐμπορ.] μελετῶ ὑπόθεσιν, πρότασιν, méditer ; [συνεκδ.] μελετῶ, σχεδιάζω, projeter; ἤτοι ἔχω σκοπόν, σκοπεύω ἢ ἔχω κατὰ νοῦν, σκέπτομαι, διανοοῦμαι, songer à (ἤτοι μελετῶ, σκοπεύω)· μέλλω, προτίθεμαι, se proposer ; σκοπεύω, λογαριάζω (ἐν νῷ), compter ; || τίς οἶδε τί μελετᾷ, qui sait ce qu'il médite; || μελετᾷ νὰ νυμφευθῇ (νὰ ὑπανδρευθῇ), il songe à se marier ; || μελετᾷ μεγάλα πράγματα, il roule de grands desseins dans sa tête. § [ἐν.] εὔχομαι (εἴς τινά τι), souhaiter; || μὴ μοῦ τὸ μελετᾷς, ne me souhaitez pas cela ; || μελετωμένη ἐργασία (ὑπόθεσις, ἐπιχείρησις), affaire projetée.

μεληδόν, [ἐπίρ.] κατὰ μέλη, κοινῶς κομματιαστά, κατὰ τεμάχια, par morceaux.

μέλημα, ατος, τό· τὸ ἀντικείμενον φροντίδος (μερίμνης), objet de sollicitude ; ἡ ἔννοια, ἡ φροντίς, soin, n. m. souci, n. m. ἡ ἐπασχόλησις, occupation, n. f. ἡ μέριμνα, φροντίς, sollicitude, n. f.

μέλι, ιτος, τό· miel ; || γλυκὸς μέλι, doux comme le miel; || μέλι σταλακτόν, miel vierge; || βρασμένος μὲ μέλι, cuit au miel (= μελίεφθος)· || γλυκὸς σὰν τὸ μέλι, doux comme le miel [μελιηδύς], mielleux ; || ὅλα εἶνε μέλι καὶ γάλα, tout est au mieux ; || μέλι εἰς μελόπηττας, miel en gâteau (ou en rayons) ; || — λευκὸν (παρθένον), miel blanc (vierge) ; || — κοινόν, miel commum (ou pressé = ἐκθλιβέν. § τὸ μέλι εἶνε γλυκεῖα πυκνόρρευστος οὐσία, ἣν αἱ μέλισσαι, καὶ ἰδίως μέλισσα ἡ μελιτοφόρος, συνάγουσιν ἐκ τῶν ἀνθέων καὶ ἐπεξεργαζόμεναι ἐν τῷ ὀργανισμῷ των ἐκκρίνουσι καὶ φυλάττουσιν ἐν ταῖς χηρήθραις αὐτῶν. Τὸ χρῶμα καὶ ἡ ποιότης τοῦ μέλιτος ἐξαρτῶνται ἀπὸ τῶν φυτῶν, ἀφ' ὧν συνήχθη, ἔτι δὲ καὶ ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν κατεργάζεται συλλέξας αὐτὸ ὁ ἄνθρωπος. Ἐπίσης διατηρεῖ τὸ μέλι τὸ ἄρωμα τῶν ἀνθέων ἐξ ὧν προέρχεται. Τὸ νωπὸν μέλι εἶνε ἀρωματικώτερον, τοῦ ἀρώματος ἀπολλυμένου διὰ τῆς ἐξατμίσεως. Ἐὰν παρὰ τὰς κυψέλας τῶν μελισσῶν ὑπάρχωσι φυτὰ δηλητηριώδη δύναται καὶ τὸ μέλι νὰ καταστῇ τοιοῦτο. Ἄριστον μέλι εἶνε τὸ ἑλληνικὸν Ὑμηττοῦ. Ἐν Εὐρώπῃ δὲ πολυειδῶς νοθεύεται τὸ μέλι ἢ καὶ παρασκευάζεται καὶ τεχνητὸν τοιοῦτο. Παραγγέλλεται ὡς ἤπιον καθάρσιον πρὸς λιθιάσεις τῶν νεφρῶν καὶ τῆς κύστεως καὶ πρὸς ἄσθματα χρόνια τῶν λιθοξόων, ἀρτοποιῶν καὶ μυλωθρῶν· ὡς μαλακτικὸν πρὸς κατάρρους φάρυγγος καὶ λάρυγγος, εἰς γαργαρισμοὺς μετ' ἀφεψήματος ἐλελιφάσκου. Εἰς ἐνέματα ὑπακτικὰ κατὰ 2 - 4 κοχλ. τῆς τραπέζης ἐν ἀφεψήματι πιτύρων ἢ μαλάχης φύλλων. Ἐξωτερικῶς χρησιμεύει εἰς καταπλάσματα πεπαντικὰ μετ' ἀλεύρων ἢ προζυμίου πρὸς ὄγκους ἢ πρὸς ἐμπυϊσκομένους ἀδένας ἢ εἰς ἐπιθέματα σκεπαστικὰ ἐπὶ ἰόνθων, ἐκθυμάτων ἀνθράκων.

μελί, τὸ (χρῶμα), μελιτοειδὲς ἢ **μελίχρουν**· βλ. καὶ κίτρινον, jaune de miel.

μέλια, τὰ [διάλ. Οἰνόης], **τὰ μέλη**· «ὅλα τὰ μέλια μου πονοῦν».

μελία, ας, ἡ· κοινῶς ἡ **μελικουκκιά,** frêne, n. f. καὶ μέλεγος δένδρον τῶν δασῶν ἀνῆκον εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀμπελιδωδῶν.

μελιάς, ὁ· μελία ἥτις στάζει τὸ ἰατρικὸν μάννα frêne à la manne.

μελιγγάρι, τὸ [δημ.], μήδιον, τριφύλλιον, κοινῶς τριφύλλι, luzerne en faucille ; luzerne jaune.

μελίγγι, τὸ [δημ.], (ἀπὸ τοῦ μῆνιγξ -ιγγος, κυρίως ἡ περὶ τὸν ἐγκέφαλον μεμβράνα), ὁ κρόταφος, tempe, n. f. partie latérale de la tête ; πληθ. **τὰ μελίγγια**=οἱ κρόταφοι.

μελιγκόνι, τὸ [δημ.], ὁ μύρμηξ.

μελίεφθος, ος, ον· βρασμένος μὲ τὸ μέλι, cuit au miel.

μελίζω, μέλ. ίσω, κόπτω μεληδόν, διαμελίζω, dépecer; κόπτω εἰς τεμάχια, couper par morceaux; διαμελίζω, διαιρῶ εἰς διάφορα τεμάχια, démembrer.

μελιηδύς, ύς, ές· γλυκὺς ὡς μέλι, μελιτώδης, doux comme le miel; mielleux, euse.

μελικηρίς, ίδος, ἡ· ὁ πλακοῦς τοῦ μέλιτος, τὸ μελίκηρον, ἡ **κηρήθρα**, ἡ μελόπηττα, rayon (gâteau) de miel. § [νόσ.] μελικηρίς, mélicéris, n. f. ἡ ἄλλως **ἀθήρωμα** λεγομένη, δερματικὴ νόσος. § μελικηρίς, mélicéris, n. f. οἴδημα ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ὑγρὸν ὄψεως τοῦ μέλιτος.

μελικουκκιά, ᾶς, ἡ [δημ.], micocoulier, n. m. βλ. καὶ **μελία**.

μελίκρατον, τό· κρᾶμα ὕδατος καὶ μέλιτος, τὸ **ὑδρόμελι**, hydromel, n. m.

μελίλωτον, ου, τό· εἶδος λωτοῦ (τριφυλλίου) τὸ ὁποῖον μυρίζει ὡς μέλι, mélilot, n. m.

μελινῖτις, ιδος, ἡ· mélinite, n. f. ἐκρηκτικὴ ὕλη τριπλασίας δυνάμεως ἀπὸ τὴν τῆς πυρίτιδος. Αὕτη δύναται νὰ ταχθῇ εἰς τὰς πικρικὰς καλουμένας πυρίτιδας, φαίνεται δὲ οὖσα μίγμα πικρικοῦ ὀξέος καὶ κολλοδίου ἢ νιτροκυτταρίνης· χρησιμεύει πρὸς πλήρωσιν βλημάτων καθὼς ἡ βαμβακοπυρῖτις· βλ. καὶ **ὀβίς**, obus-torpille.

μελίντζα, τὰ [διάλ. Κύμης], βλ. μελίγγι· τὰ μηνίγγια (μῆνιγξ).

μελιντζάνα, ας, ἡ [ξεν.] (ἡ **στρύχνος**), τὸ γνωστὸν χορταρικόν, aubergine, n. f. mélongène; [ἡ ἄσπρη] plante aux œufs.

μελιντζανὶ καὶ **μελιτζανί**, σχοῦρο = χαστανέρυθρον, rouge brunâtre; βλ. **ἐρυθρόν**.

μελιντζανόχρουν, τό· violet foncé, βλ. **ἁλουργόν**.

μελιόγαυρος, ου, ὁ· δένδρον τοῦ εἴδους τῆς ζυγίας, charme houblon, charme d'Italie.

μελίπηκτον, ου, τό· πλακοῦς, γλύκισμα ἀπὸ μέλι, gâteau fait avec du miel, pain d'épice. § **μελίπηκτον**, marmelade, n. f. κοινῶς ἡ **μαρμελάδα** πόλτος ἐξ ὀπωρῶν καὶ ζαχάρεως.

μελίπηκτος, ος, ον· ἑψημένος (χαμωμένος) μὲ μέλι, cuit, e, adj. (fait) au miel.

μελίρρυτος, ος, ον· καὶ μελίρροος, ὁ ῥέων, στάζων μέλι, ἡδὺς (γλυκὺς) ὡς τὸ μέλι, doux comme le miel; μελιτώδης, mielleux, euse; μελιτωμένος, emmiellé, ée, adj.

μέλισσα, ης, ἡ· abeille, n. f. mouche à miel; ἔντομον ἐκ τῶν ὑμενοπτέρων, ἀποτελοῦν τὸ πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν μελισσιδῶν, κύριον δὲ εἶδος ἔχον **μέλισσαν τὴν μελιτοφόρον**· ‖ ἀρσενικὴ μέλισσα, abeille mâle; faux bourdon; ‖ ἡ θηλυκὴ μέλισσα, l'abeille femelle; ἡ βασίλισσα, la reine. § ἀπόσταγμα τῆς μελίσσης (μελισσοφύλλου), eau de mélisse, τὸ παραγόμενον ἀπὸ τὸ μελισσόχορτον (μέλισσαν), ὅπερ εἶνε φυτὸν ποῶδες πολυετές, κοινὸν παρ' ἡμῖν (mélisse).

μελίσσι, τὸ [δημ.] (κυρίως τὸ μάζωμα καὶ τὸ σπῆτι τῶν μελισσῶν καὶ μεταφορικῶς τὸ ἄπειρον πλῆθος, ὅθεν τὸ σμῆνος [**μελισσῶν**], essaim [d'abeilles] n. m. = τὸ μελίσσιον· ‖ ἡ κυψέλη, ruche, n. f. τὸ σπῆτι τῶν **μελισσῶν**.

μελισσιάτικον, τό· ὁ φόρος ἐπὶ τῶν κυψελῶν, impôt sur les essaims d'abeilles; [ἀρχ.] abeillage, n. m.

μελισσίδα, ας, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ἡ μέλισσα.

μελισσοβότανον, τό· μελισσόχορτον, ἡ μέλισσα, mélisse, n. f.

μελισσογραφία, ας, ἡ· mélissographie, (ῥίζα **μελισσογράφος**), n. f. πραγματεία περὶ μελισσῶν, traité sur les abeilles.

μελισσογραφικός, ή, όν· mélissographique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν μελισσογραφίαν, qui appartient à la mélissographie.

μελισσογράφος, ου, ὁ· mélissographe (μέλισσα), abeille καὶ γράφων, écrire), n. m. συγγραφεὺς πραγματείας περὶ **μελισσῶν**, auteur d'un traité, sur les abeilles.

μελισσοειδής, ής, ές· ὁ ὁμοιάζων πρὸς μέλισσαν, qui ressemble à une abeille, apiaire (λατ. apis = abeille).

μελισσοκομία, ας, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ ἀνατρέφειν τὰς μελίσσας, apiculture (λατ. apis = abeille), n. f. art d'élever les abeilles; ‖ πραγματεία μελισσοκομίας, traité d'apiculture.

μελισσοκόμος, ου, ὁ· ὁ περιποιούμενος τρέφων μελίσσας, apiculteur, n. m. celui qui s'adonne à l'éducation des abeilles.

μελισσοκόφινον, τὸ [δημ.], ruche, n. f. τὸ κοφίνι ἔνθα εἰσέρχονται αἱ μέλισσαι πρὸς κατεργασίαν τοῦ μέλιτος· ἡ **κυψέλη**, βλ. λέξιν.

μελισσομάντρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ μελισσών, τὸ μελισσουργεῖον, ὁ τόπος, ἐν ᾧ εἶνε αἱ κυψέλαι τῶν μελισσῶν.

μελισσοτόπι, τὸ [δημ.], ὁ **μελισσών**, τὸ μελισσουργεῖον, τὸ μέρος ἔνθα τίθενται αἱ κυψέλαι.

μελισσοτροφία, ας, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ ἀνατρέφειν τὰς μελίσσας, apiculture [λατ. apis = abeille], n. f. art d'élever des abeilles.

μελισσοτροφικός, ή, όν, apicultural, ale, aux, συνώνυμον τοῦ **μελισσοτρόφος**, ος, ον, apicole, adj. βλ. λέξιν.

μελισσοτρόφος, ου, ὁ· ὁ τρέφων μελίσσας, celui qui s'adonne à l'éducation des abeilles, ὁ **μελισσοκόμος**, apiculteur (λατ. apis = abeille), n. m. § **μελισσοτρόφος**, ος, ον, ἢ μελισσοτροφικός, apicole (λατ. apis = abeille καὶ colere = cultiver, élever) adj. ὁ ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὴν ἀνατροφὴν τῶν **μελισσῶν**, qui appartient, qui a rapport à l'élève des abeilles; ‖ ὄργανον μελισσοτροφικόν, appareil apicole.

μελισσουργεῖον, ου, τό· ὁ **μελισσὼν** καὶ κοινῶς **μελισσῶνας**, rucher, n. m. **τόπος**, μέρος ἐν ᾧ ὑπάρχουσιν αἱ κυψέλαι **τῶν μελισσῶν**· βλ. **μελισσών**.

μελισσουργία, ας, ἡ· méliturgie (μέλι, miel, καὶ ἔργον, travail), n. m. ἡ **ἐργασία**, ἡ

βιομηχανία τῶν μελισσῶν, travail, industrie des abeilles.

μελισσουργικός, ή, όν· méliturgique (ῥίζα μελισσουργία) adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ἐργασίαν, τὴν βιομηχανίαν τῶν μελισσῶν, qui a rapport au travail, à l'industrie des abeilles.

μελισσουργός, οῦ, ὁ· ὁ ἐπιμελούμενος τὰς μελίσσας, ὁ μελισσοκόμος, apiculteur, n. m. § [πτην.] βλ. μελισσοφάγος.

μελισσοφάγος, ος, ον· apivore (λατιν. apis, abeille, et vorare, dévorer) adj. ὁ τρώγων, ὁ καταστρέφων τὰς μελίσσας, qui mange, qui détruit les abeilles. § [ούσ. πτην.] —, guêpier, n. m. πτηνὸν τρώγων τὰς μελίσσας.

μελισσόφυλλον, τὸ καὶ

μελισσόχορτον, τό· ἡ μέλισσα, mélisse, n. f. βλ. λέξιν· || ἀπόσταγμα μελισσοφύλλου, eau de mélisse.

μελισσῶνας, ὁ [δημ.], βλ. μελισσών.

μελισσών, ῶνος, ὁ· τὸ μελισσουργεῖον, κοινῶς ὁ μελισσῶνας, rucher, n. m. endroit ou hangar où les ruches sont rangées côte à côte; || l'ensemble de ruches réunies.

μελισταγής, ής, ὲς καὶ μελίρρυτος, ὁ στάζων μέλι, qui distille du miel; γλυκὺς ὡς τὸ μέλι, doux comme le miel; μελιτώδης, mielleux, euse, adj. μελιτωμένος, emmiellé, ée, adj.

μελιτζάνα, ας, ἡ· βλ. μελιντζάνα.

μελίτικος, η, ον· κατεσκευασμένος ἐκ μέλιτος, fait de miel; γλυκὺς ὡς τὸ μέλι, doux comme le miel.

μελιτοειδής, ής, ές· ὅμοιος μέλιτι, qui ressemble au miel; μελιτώδης, mielleux, euse, adj.

μελιτοποίησις, εως, ἡ· mellification (μέλι, miel καὶ ποιῶ, faire), n. f. [ἐντομολ.] κατεργασία τοῦ μέλιτος ὑπὸ τῶν μελισσῶν, élaboration du miel par les abeilles; ἡ μελιτοποίησις.

μελιτοποιός, ός, όν· mellifique (μέλι, miel καὶ τοῦ λατ. facere, ποιῶ, faire), adj. ὁ κατασκευάζων μέλι, qui fabrique du miel; || μέλισσαι μελιτοποιοί, abeilles mellifiques.

μελιτοπώλης, ου, ὁ· (καὶ θηλ. μελιτοπῶλις, ιδος, ἡ)· ὁ (ἡ) πωλῶν μέλι, ἔμπορος μέλιτος, marchand(e) de miel.

μελιτουργία, ας, ἡ· ἡ κατασκευὴ μέλιτος, fabrication de miel; ἡ μελιτοποίησις, βλ. λέξιν.

μελιτοφάγος, ος, ον· mélissophage (μέλι, miel καὶ φαγεῖν, manger), adj. ὁ ζῶν διὰ μέλιτος, ὁ τρώγων τὸ μέλι, qui vit du miel, qui mange le miel.

μελιτοφόρος, ος, ον· mellifère (μέλι, miel καὶ φέρειν, porter), adj. ὁ παράγων μέλι, qui produit du miel; || ἔντομον μελιτοφόρον, insecte mellifère.

μελιτόχρους, ους, ουν· τὸ χρῶμα τοῦ μέλιτος, couleur de miel; βλ. καὶ μελί.

μελιτόω-ῶ, ἀναμιγνύω μὲ μέλι, γλυκαίνω, emmieller; || [με]μελιτωμένος, η, ον, emmiellé, ée.

μελιτώδης, ης, ες· ὅμοιος μέλιτι κατὰ τὸ χρῶμα ἢ τὴν γλυκύτητα, mielleux, euse, adj.

μελίτωμα, ατος, τό· melasse, n. f. (μελάσση), καλεῖται κυρίως τὸ κατὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ σακχάρου ὑπολειπόμενον ἐν τέλει σιρόπιον, ὅπερ εἶνε μὲν ἀκόμη γλυκύ, δὲν δύναται ὅμως πλέον ἐξ αὐτοῦ νὰ ἐξαχθῇ δι' ἁπλῆς χρυσταλλώσεως σάκχαρον χρυσταλλώσιμον· ἀλλ' ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα φέρονται ἐν γένει καὶ διάφορα σιρόπια, ὧν ἡ περαιτέρω χρυστάλλωσις καίπερ δυνατὴ ἐγκατελείφθη ὡς σχετικῶς ἧττον συμφέρουσα. Ἡ μελάσση ἐνέχουσα ἀκόμη περίπου 50 % σακχάρου, χρησιμοποιεῖται πρὸς γλύκανσιν ποικίλων προϊόντων, ἔτι δὲ εἰς παραγωγὴν οἰνοπνεύματος, ἧττον δὲ εἰς ἐξαγωγὴν τοῦ ἐν αὐτῇ σακχάρου, ἐπιτυγχανομένην διὰ πολυπλοκωτέρων μεθόδων.

μελιχρός, ή, όν· κατεσκευασμένος μὲ μέλι γλυκὺς ὡς μέλι, γλυκύς, doux, ce, adj. μελιτωμένος, emmiellé, ée, adj.

μελίχρους, ους, ουν· βλ. μελιτόχρους.

μέλλον, οντος, τό· βλ. μέλλων.

μελλοντικός, ή, όν· τοῦ μέλλοντος, d'avenir; προσεχής, μέλλων, futur.

μελλόνυμφος, ὁ καὶ ἡ· ὁ μέλλων ἐντὸς ὀλίγου νὰ νυμφευθῇ (ἡ μέλλουσα νὰ γίνῃ νύμφη) (le, la) fiancé, ée; (le, la) futur, e.

μελλούμενος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], πεπρωμένος, εἱμαρμένος.

μέλλω, μέλ. μελλήσω, ἀόρ. ἐμέλλησα· ἔχω σκοπόν, προτίθεμαι, σκέπτομαι νὰ κάμω τι, εὑρίσκομαι εἰς τὸ σημεῖον, être sur le point de; ὀφείλω, πρέπει (κυρίως καὶ μεταφ. καὶ συνήθως ἐπὶ πιθανότητος), devoir; || δι' ὅσα μέλλουσι νὰ συμβῶσι, pour tout ce qui doit (qui va) arriver; || ἔμελλε νὰ ἔλθῃ χθές, il devait arriver hier; || δὲν ἠξεύρω τί μέλλει νὰ γίνῃ, je ne sais ce qui arrivera; || τί μέλλει γενέσθαι; que va-t-il arriver? que faire? || τοῦ ἔμελλε νὰ τυφλωθῇ, c'était l'arrêt du destin qu'il perdit la vue; || [ἀπολ.] ποῖος ἠξεύρει τί μοῦ μέλλει, qui sait ce que l'avenir me réserve (me garde).

μέλλων, ουσα, ον· γεν. οντος· ὁ προσεχῶς ἐλευσόμενος, συμβησόμενος, ὁ προσεχής, futur, e; à venir; || ἡ μέλλουσα ζωή, la vie future; || τὰ μέλλοντα δυστυχήματα, les malheurs à venir; || [γραμμ.] ὁ μέλλων (χρόνος), le futur; || τὰ μέλλοντα, les choses à venir; || μέλλων ἀξιωματικός, aspirant officier; βλ. ἀξιωματικὸς (μέλλων). § [οὐδ. οὐσ.] τὸ μέλλον, l'avenir; futur, n. m. || ὁ νέος οὗτος ἔχει λαμπρὸν μέλλον, ce jeune homme est d'un avenir brillant; || ἐν τῷ μέλλοντι· εἰς τὸ μέλλον, dans l'avenir; εἰς τὸ ἑξῆς, τοῦ λοιποῦ, dorénavant; τοῦ λοιποῦ, désormais; εἰς τὸ ἑξῆς, dans la suite; || τὸ μέλλον εἶνε ἀβέβαιον, l'avenir est incertain.

μελογραφία, ας, ἡ· mélographie (ῥίζα μελογράφος), n.f. τέχνη ἢ πρᾶξις τοῦ γράφειν

μουσικήν, art ou action d'écrire de la musique.

μελογραφικός, ή, όν· mélographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μελογραφίαν, qui a rapport à la mélographie.

μελογράφος, ου, ὁ, ἡ· mélographe (μέλος, chant, καὶ γράφειν, écrire) n. ὁ γράφων, ἀντιγράφων μουσικήν, celui (celle) qui écrit, qui copie de la musique.

μελόδραμα, ατος, τό· opéra, n. m. mélodrame, n. m. Μελόδραμα εἶνε ἡ ἐξελλήνισις τοῦ ἰταλικοῦ opera ὅπερ σημαίνει μὲν κυρίως ἔργον ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν τὸ μελοποιηθὲν δραματικὸν ἔργον καὶ ὑπὸ τὴν σημασίαν ταύτην ἐχρησιμοποιήθη τὸ πρῶτον ὡς φαίνεται, ὑπὸ τοῦ Ἐνετοῦ Φρ. Καβάλλη (1639) διὰ τὰ τοιαῦτα ἔργα του· πρὸ αὐτοῦ καὶ μάλιστα καὶ μετ' αὐτὸν οἱ Ἰταλοὶ μετεχειρίζοντο κυρίως τὰ ὀνόματα dramma in musica ἢ dramma per musica, ὅπερ ὡς καὶ ἡ ἑλληνικὴ λέξις ἐκφράζει πολὺ ἐναργέστερον τὸ πρᾶγμα. Σκοπὸς τοῦ μελοδράματος εἶνε νὰ παραστήσῃ δραματικὴν πρᾶξιν τῇ βοηθείᾳ τῆς μουσικῆς καὶ νὰ ἐπιτείνῃ οὕτω τὴν ἐπὶ τὸ αἴσθημα καὶ τὴν φαντασίαν τοῦ ἀκροατοῦ ἐπίδρασιν τοῦ παρισταμένου ἔργου. Ἐκ τῆς φύσεως τῆς μουσικῆς προκύπτει ὅτι πᾶν δρᾶμα δὲν εἶνε καὶ κατάλληλον πρὸς μελόδραμα. Τὸ ὡς βάσις χρησιμεῦον κείμενον (libretto) ὑποχωρεῖ πρὸ τῆς μουσικῆς, ἥτις εἶνε τὸ κύριον μέρος τοῦ Μελοδράματος, καὶ μετὰ τῆς διασκευῆς τῆς σκηνῆς δίδει αὐτῷ φῶς καὶ λάμψιν. Ἐν τῷ μελοδράματι ἀντιθέτως πρὸς τὸ δρᾶμα, δὲν ἀναπτύσσονται διαλεκτικῶς καὶ ἐν αὐστηρῶς λογικῇ συνεχείᾳ χαρακτῆρες καὶ πρᾶξις, ἀλλ' οἱ χαρακτῆρες παρουσιάζονται μᾶλλον παρ' ἀλλήλας, δίδεται δῆλα δὴ σειρὰ δραματικῶν εἰκόνων, ὧν ἡ ἐσωτερικὴ συνάφεια πρέπει ἐν τούτοις νὰ ἦνε αὐτόδηλος, διότι δὲν δύναται νὰ ἀναπτυχθῇ λεπτομερῶς διὰ τῆς μουσικῆς.

μελοδραματικός, ή, όν· ἔχων σχέσιν ἢ ἀφορῶν τὸ μελόδραμα, d'opéra. § mélodramatique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ μελόδραμα, qui a rapport au mélodrame ; || μελοδραματικὸν εἶδος, le genre mélodramatique. § ὁ ὑπενθυμίζων τὸ μελόδραμα, qui rappelle le mélodrame ; || ὕφος μελοδραματικόν, un ton mélodramatique.

μελοδραματικῶς, [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον μελοδραματικόν, d'une manière mélodramatique.

μελοδραματοποιός, οῦ, ὁ· συνθέτης μελοδραμάτων, compositeur d'opéras ; ὁ μελοδραματουργός, mélodramaturge (μέλος, chant, δρᾶμα, καὶ ἔργον, œuvre), n. m. συγγραφεύς, συνθέτης μελοδραμάτων, auteur, faiseur de mélodrames.

μελοδραματοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, mélodramatiser ; καθιστῶ τι μελοδραματικόν, rendre mélodramatique ; || — τὸ μέρος ἠθοποιοῦ, μίαν συνέντευξιν, κτλ. mélodramatiser un rôle, une entrevue.

μελοδραματουργός, οῦ, ὁ· βλ. μελοδραματοποιός.

μελομανής, ής, ές· mélomane (μέλος, musique καὶ μανία, folie), n. et adj. λέγεται περὶ τοῦ ἀγαπῶντος τὴν μουσικὴν μετὰ πάθους ἀσθενικοῦ· || γερμανὸς μελομανής, un allemand mélomane ; βλ. καὶ μουσικομανής.

μελομανία, ας, ἡ· mélomanie, n. f. χαρακτὴρ τοῦ μελομανοῦς, caractère d'une personne mélomane ; βλ. καὶ μουσικομανής.

μελόνω, μέλ. ώσω, ἀλείφω διὰ μέλιτος, enduire de miel.

μελόπηττα, ας, ἡ [δημ.], μελικηρίς, μελίκηρον, gâteau (rayon) de miel.

μελοποίησις, εως, ἡ· σύνθεσις (μουσική), composition (musicale) ; ἡ ἐν τῇ μουσικῇ μεταφορὰ ποιήσεως, ᾄσματος, δράματος, κτλ. mise en musique.

μελοποιΐα, ας, ἡ (μελοποιῶ)· ἡ σύνθεσις, composition, n. f. § —, ἡ τόνισις (μέλους) ᾠδῆς, mélopée, n. f.

μελοποιός, οῦ, ὁ· ὁ τονίζων ᾠδὰς εἰς τὴν μουσικήν, ὁ συνθέτων μουσικήν, qui compose en musique ; συνθέτης, compositeur, n. m. ὁ μελῳδός, mélodiste, n. m. βλ. λέξιν. § μελοποιός, symphoniaste (ῥίζα, συμφωνία) n. m. [μουσ.] συνθέτης ψαλμῳδιῶν, compositeur de plain-chant.

μελοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, συνθέτω μέλη (ᾠδάς), συνθέτω (μουσικήν), composer [de la musique, etc], τονίζω (εἰς τὴν μουσικὴν) ᾠδάς, mettre en musique, ἤτοι τονίζω εἰς μέλος.

μέλος, εος-ους, τό· τὸ μέλος (μέρος) τοῦ σώματος ἀνθρώπων καὶ ζώων, membre, n. m. ἢ μέλος σωματείου τινός· συνάμα δὲ μέλη, membres, καλοῦνται τὰ ἄκρα ἢ οἱ πόδες ζώου τινός· βλ. καὶ κνήμη, jambe, n. f. γενικῶς δὲ μέλος εἶνε τὸ μέρος (τινός), partie, n. f. || τὰ μέλη οἰκογενείας, les membres d'une famille ; || — ἑταιρείας, membre d'une société ; || — τοῦ συμβουλίου, membre du conseil ; || εἶνε μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, il fait partie de la commission ; || τὰ κρύφια μέλη, les parties honteuses ; || τὰ μέλη τοῦ σώματος, les membres du corps ; || μέλος ἐπιτροπῆς, membre d'une commission ; || ἀποτελῶ μέλος, faire partie. § μέλος, air, n. m. ἤτοι ὕμνος, ἢ μελῳδία, mélodie, n. f. τὸ ᾆσμα, chant, n. m. || ὡραῖον μέλος, une belle mélodie ; || κατὰ τὸ μέλος τοῦ, sur l'air de ; || τὸ μέλος τῆς φωνῆς του, la mélodie de sa voix ; || δὲν ἀκούει τις τὸ μέλος, on n'entend pas le chant. § μέλος (chant) ἐκάλουν οἱ ἀρχαῖοι τὸ λυρικὸν ποίημα ἐν στενωτέρᾳ ἐννοίᾳ δηλαδὴ τὸ πρὸς ᾠδὴν προωρισμένον, ἔχον ὡς χαρακτηριστικὸν τὴν στροφικὴν μορφὴν («κατὰ περίοδον»), κυρίως δὲ τὸ διὰ μονῳδίαν. Ἐνίοτε δὲ ἐσήμαινεν ἡ λέξις καὶ μόνην τὴν μελῳδίαν.

μέλπω, μέλ. έλψω, ψάλλω, ᾄδω, τραγουδῶ, chanter. § ἐκτελῶ μουσικήν, faire de la musique, jouer, exécuter.

μελτέμι, τὸ [δημ.], βόρειος (περιοδικὸς)

ἄνεμος, vent du nord (périodique), mousson étésien ; βλ. ἄνεμος.

μέλω, μέλ. ήσω· εἶμαι ἀντικείμενον φροντίδος καὶ προσοχῆς· συνήθως μόνον ἐν τῷ γ'. προσώπῳ (ὡς ἀπρόσωπον ἢ τριτοπρ.) μέλει, μέλουσι, ἔμελε, μελήσει· μοὶ εἶνε ἀντικείμενον φροντίδος, ἐπιμελείας, φροντίζω, ἐπιμελοῦμαι, μὲ μέλει, μὲ ἐννοιάζει, ἐνδιαφέρει, intéresser ; importer ; βλ. **ἐννοιάζομαι**, ἐννοιάζει καὶ **μέλει** (τριτοπρ.).

μελῴδημα, ατος, τό· ᾆσμα ψαλλόμενον μετὰ μέλους, chant (mélodieux), n. m. ἡ μελῳδία, mélodie, n. f.

μελῳδία, ας, ἡ· mélodie, n. f. suite de sons qui flattent l'oreille. **Μελῳδία** καλεῖται μονόφωνος σειρὰ μουσικῶν φθόγγων ἐν τῇ ὁποίᾳ οἱ φθόγγοι διαδέχονται ἀλλήλους κατὰ κεκανονισμένον ῥυθμὸν καὶ ἀποτελοῦσι διὰ τῆς κλίμακος καὶ τῆς συνδέσεως αὐτῶν συνεχὲς ἐκφραστικὸν σύνολον. Ἡ μελῳδία εἶνε ἡ ψυχὴ τῆς μουσικῆς. § [κατ' ἐπέκτ.] σειρὰ λέξεων, φράσεων εὐαρέστων τῇ ἀκοῇ, suite de mots, de phrases agréables à l'oreille ; || ἡ μελῳδία τῶν στίχων τοῦ Λαμαρτίνου, la mélodie des vers de Lamartine.

μελῳδικός, ή, όν· ὁ μετὰ μελῳδίας, mélodieux, euse ; qui produit une suite de sons agréables à l'oreille ; || ᾄσματα μελῳδικά, des chants mélodieux ; [καὶ ἐξ ἀναλογίας] στίχοι μελῳδικοί, des vers mélodieux ; || μελῳδικὴ φωνή, une voix mélodieuse. § ὁ ἀποβλέπων τὴν μελῳδίαν, ὁ σχετικὸς πρὸς τὴν μελῳδίαν, relatif à la mélodie ; mélodique, adj. || πρόοδος μελῳδική, progression mélodique ; || τὸ μελῳδικὸν μέρος [μουσικοῦ συνθέματος], la partie mélodique ; le chant(=τὸ ᾆσμα).

μελῳδικῶς, [ἐπίρ.] μὲ τρόπον μελῳδικὸν (μετὰ μελῳδίας), mélodieusement, adv. d'une manière mélodieuse ; π. χ. ἡ ἀηδὼν ψάλλει μελῳδικῶς, le rossignol chante mélodieusement. § (ἀποβλέπων τὴν μελῳδίαν), mélodiquement, adv. d'une manière mélodique ; ἦχοι μελῳδικῶς συνδυασμένοι, sons mélodiquement combinés.

μελῳδός, οῦ, ὁ· ὁ ψάλλων ᾄσματα μετὰ μέλους, chanteur, euse, adj. § **μελῳδός, μελοποιός**, mélodiste, n. m. μουσικὸς ἐπιτήδειος εἰς τὸ συνθέτειν εὐαρέστους μελῳδίας.

μελῳδῶ (έω), μέλ. ήσω, ᾄδω, ψάλλω, τραγουδῶ μετὰ μέλους (μελῳδικῶς), chanter (mélodieusement).

μεμάθηκα, παραχ. τοῦ μανθάνω.

μεμακρυσμένος, η, ον· ὁ εἰς μακρὰν ἀπόστασιν, ὁ εὑρισκόμενος μακράν, éloigné, ée, adj. lointain, adj. καὶ ἐπίρ. μεμακρυσμένως, εἰς μακρὰν ἀπόστασιν.

μεμβράνα, ης, ἡ· δέρμα λεπτόν, membrane, n. f. § —, ἡ περγαμηνή, parchemin, n. m. ἤτοι δέρμα λεπτὸν χρησιμεῦον ὡς ὕλη γραφική· βλ. **περγαμηνή.**

μεμβρανώδης, ης, ες· ὁ ἐκ μεμβράνης, membraneux, euse. § περγαμηνώδης, parcheminé, ée ; ἐκ περγαμηνῆς.

μεμερισμένος, η, ον (μερίζω), διῃρημένος κατὰ μέρη, divisé, ée.

μεμερισμένως, [ἐπίρ.] διῃρημένως κατὰ μέρη, χωριστά, partiellement, adv.

μεμετρημένος, η, ον· μετοχὴ τοῦ μετρέω-ῶ· [κατ' ἐπέκτ.] retenu, e, ὁ συγκρατούμενος.

μεμιγμένος, η, ον (μίγνυμι), ἀνακατωμένος, mélangé, ée.

μεμολυσμένος, η, ον (μολύνω), infecté, ée ; pestilentiel, elle.

μεμονωμένος, η, ον (μονόω), ὁ εὑρισκόμενος χωριστά, κεχωρισμένος, μόνος, isolé, ée, adj. solitaire, adj. || τάγμα, λόχος μεμονωμένος (μόνος), bataillon, compagnie isolée.

μεμονωμένως, [ἐπίρ.] isolément, adv. χωριστά, ξεχωριστά, séparément ; κατὰ μέρος, à part.

μεμορφωμένος, η, ον (μορφόω, μορφόνω)· || — ἵππος, cheval achevé, βλ. **ἐξησκημένος.**

μεμπτέος, α, ον· ἄξιος μομφῆς, blâmable, adj. répréhensible.

μεμπτικός, ή, όν· ἐπιρρεπὴς πρὸς μέμψιν, ὁ μεμφόμενος, qui blâme ; ἄξιος μομφῆς, de blâme.

μέμφομαι, μέλ. ψομαι, ἀόρ. παθ. ἐμέμφθην, ἔχω παράπονον, δυσαρέσκειαν κατά τινος, ψέγω, blâmer; μέμφομαι, **ἐπιτιμῶ**, καταχρίνω, reprocher ; μέμφομαι ἐμαυτόν, se reprocher; **ἐπικρίνω**, κατακρίνω, reprendre ; κατηγορῶ τινός, accuser ; || οὐδεὶς δύναται νὰ τὸν μεμφθῇ, personne ne saurait le blâmer ; || τὸν μέμφονται διὰ τὴν ἀχαριστίαν του, on lui reproche son ingratitute ; || τί τοῦ μέμφονται, de quoi l'accuse-t-on? βλ. καὶ **καταμέμφομαι.**

μεμψιμοιρία, ας, ἡ· τὸ νὰ μεμψιμοιρῇ τις, νὰ παραπονῆται τις, τὸ παράπονον (κατὰ τῆς μοίρας, τῆς τύχης), plainte (contre le sort), n. f. [πληθ.] μεμψιμοιρία, τὰ παράπονα, οἱ γογγυσμοί, κοινῶς μουρμούραις, murmures ; αἱ μεμψιμοιρίαι, τὰ παράπονα, doléances, n.f. pl.

μεμψίμοιρος, ος, ον· ὁ μεμψιμοιρῶν, ὁ πάντοτε παραπονούμενος (περὶ τῆς τύχης του), qui se plaint toujours (de son sort); ὁ μὴ εὐχαριστούμενος διὰ τίποτε, ὁ μουρμουρίζων, qui ne fait que murmurer ; παραπονιάρης, γογγυστής, κοινῶς γρυνιάρης, grognon, n. et adj.

μεμψιμοιρῶ (έω), μέλ. ήσω, μέμφομαι, παραπονοῦμαι [διὰ τὴν μοῖράν μου], se plaindre [du sort] ; **ὅθεν** εἶμαι δυσηρεστημένος, παραπονοῦμαι, κοινῶς μουρμουρίζω, murmurer ; γογγύζω, grogner.

μέμψις, εως, ἡ· τὸ μέμφεσθαι, τὸ μὴ εὐχαριστῆσθαι, ὁ ψόγος, blâme, n. m. § [νομ.] μέμψις ἀστόργου διαθήκης, plainte (action) d'inofficiosité. Κατὰ τὸ πολιτικὸν τῶν Ῥωμαίων δίκαιον, ὁ διαθέτης ἠδύνατο, τηρῶν τοὺς νενομισμένους τῆς ἀποκληρώσεως τύπους ν' ἀποκλείσῃ τῆς κληρονομίας πάντας τοὺς ἀνιόντας καὶ κατιόντας αὐτοῦ. Ἀπὸ δὲ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κικέρωνος τὸ κοινὸν αἴσθημα κατεξανέστη κατὰ τῆς αὐθαιρεσίας τοῦ διαθέτου, ὡς δὲ εὐ-

φραδεῖς τῶν Ρωμαίων ῥητόρων ἀγορεύσεις ἐνώπιον τοῦ ἑκατονταδρίου δικαστηρίου κατεμέμφοντο ἑκάστοτε ὡς ἀκαθήκουσαν τὴν διαθήκην, ἐν ᾗ ἀπεκληροῦντο ἀνιόντες ἢ κατιόντες, μέχρις ὅτου τὸ ἀνώτατον τοῦτο δικαστήριον ἀποδεξάμενον ὡς ὀρθὰς καὶ δικαίας τὰς τοιαύτας αἰτιάσεις ἐπέτρεψε τοῖς ἀποκληρωθεῖσι τὴν μέμψιν τῆς διαθήκης ὡς ἀστόργου, querela inofficiosi testamenti. Περὶ τῶν προσώπων ἅτινα ἠδύνατο νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν μέμψιν ἐκτὸς τῶν ἀνιόντων καὶ κατιόντων, οὐδὲν ἦτο ὡρισμένον, μέχρις οὗ τὸ ἑκατονταέδριον δικαστήριον ἐπέτρεψεν αὐτὴν καὶ εἰς τοὺς ἀδελφούς. Διὰ τῆς μέμψεως σκοπεῖται πρὸ πάντων ἡ ῥῆξις τῆς διαθήκης καὶ ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομικοῦ δικαιώματος τῶν ἀναγκαίων κληρονόμων.

μεμωλωπισμένος, η, ον (μωλωπίζω), contusionné, ée.

μέν, κυρίως μόριον βεβαιωτικόν, ἀληθῶς, τῇ ἀληθείᾳ, à la vérité; τῷ ὄντι, βεβαίως, certes; συνηθέστερον ὅμως ἀμετάφραστον, καὶ διὰ τοῦ μὲν ἐξαίρεται ἔννοιά τις μετὰ μείζονος ἢ ἐλάσσονος ἐμφάσεως, καὶ ἑπομένως διακρίνεται ἀπὸ τῶν ἄλλων αἵτινες ἀντιτίθενται διὰ τοῦ δέ· ἐνίοτε ὅταν ἡ ἀντίθεσις περιέχῃ ἄρνησιν, ἐξηγεῖται διὰ τοῦ βεβαίως. Συνήθως εἰς τὰς φράσεις τίθεται πρῶτον μέν..., δεύτερον δέ..., ἢ ὁ μέν..., ὁ δέ..., || ἤθελε μέν, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο, il est vrai qu'il voulait; mais il ne pouvait pas; || εἶνε μὲν ὁ εἷς ἀδύνατος, ἀλλ' ὁ ἄλλος εἶνε δυνατός, si l'un est faible, l'autre est fort; || οἱ μέν..., οἱ δέ..., les uns..., les autres; || ὁτὲ μέν..., ὁτὲ δέ..., tantôt..., tantôt; || εἶνε μὲν αὐστηρός, ἀλλὰ δίκαιος, il est sévère, mais juste; || ὁ μὲν ἐξ εἴδους, ὁ δὲ ἐξ ὕλης, l'un pour la forme, l'autre pour la matière.

μένεμα(ν), τό· [διάλ. Οἰνόης], μήνυμα, μήνυσις.

μενεξεδένιος, ια, ιον [δημ.] καὶ

μενεξελύς, ύς, ύ [δημ.], ἰόχρους, violet, ette, adj. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ μενεξὲ (ἴου), de couleur violette.

μενεξές, ὁ [δημ.] κοινὴ ὀνομασία **ἴου** τοῦ εὐόσμου, violette, n. f.

μένος, εος-ους, τό· δύναμις, ῥώμη, vigueur, n. f. ardeur, n. f. ἰσχὺς ἐμφαινομένη ἐν ταχείᾳ κινήσει καὶ ἐνεργείᾳ· θάρρος, courage, n. m. ὁρμή, fureur, n. f. μετὰ τοῦ θυμός, colère, n. f. feu, n. m. || τὸ πολεμικὸν μένος, l'ardeur guerrière; || πνέει μένεα ἐναντίον σου, il jette feu et flamme contre vous (= μὲ τὸ λεγόμενον, εἶνε πῦρ καὶ μανία ἐναντίον σου).

μέντα, ας, ἡ [ξεν.], ἡ **μίνθη**, menthe, n. f. § [συνήθ. πληθ.] μένταις, pastilles de menthe.

μεντέρι, τό [ξεν. τουρκ.], τὸ **διβάνιον**, divan, n. m. ὁ σοφᾶς, sopha, n. m. ὁ καναπές, canapé, n. m.

μεντζάνα, ας, ἡ, καὶ **μετζάνα** [δημ. ναυτ.] mât d'artimon; βλ. **ἱστὸς** τοῦ ἐπιδρόμου. § βλ. **μελιντζάνα.**

μένουσα, ης, ἡ· βλ. μένων.

μεντεσές, ὁ [δημ.], gond, n. m. βλ. στρόφιγξ.

μέντζο καὶ μέτζο [ξεν.], τὸ ἥμισυ, τὸ μισό, demi, e. § — [δημ. ναυτ.] βλ. **συστολεύς.** § — [δημ. ναυτ.] καὶ **μεντζοκάρτο**, βλ. **ἡμιρόμβιον**, demi-quart, n.m. demi-rhumb; βλ. καὶ **ῥόμβος.**

μεντζοτονελάδα, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **ἡμικόριον.**

μένω, μέλ. μενῶ, θὰ μείνω, ἀόρ. ἔμεινα (προφ. κοινῶς μνέσκω καὶ μνήσκω), rester; (ἤτοι ἀπομένω, λείπομαι, ὑπολείπομαι)· μένω ἐν τῇ θέσει ἐν ᾗ εἶμαι, demeurer; στέκω που, se tenir; καὶ ἐπὶ ἀψύχων πραγμάτων, μένω στερεά· || μεῖνε ἐδῶ, restez ici; || ἔμεινα δύο ὥρας πρὸ τῆς θύρας, j'attendis deux heures devant la porte; || μένει νὰ μάθωμεν, reste à savoir; || αὐτὸ μόνον μᾶς μένει, c'est tout ce qui nous reste; || [ἀριθμ.] τέσσαρα ἀπὸ ἑπτὰ μένουν τρία, quatre de sept, reste trois; || μένει νὰ ἰδοῦμεν ἄν, reste à voir si; || μένω οὐδέτερος, demeurer (rester) neutre; || ἔμεινα κατάπληκτος (ἐμβρόντητος), [καὶ ἀπολ.] ἔμεινα, je suis demeuré tout interdit; les bras m'en sont tombés; || μένει κρυμμένος, il se tient caché; || — εἰς ὅ,τι εἶπα, je m'en tiens à ce que j'ai dit; || μένει εἰς τὸ κρεβάτι, il garde le lit; || δὲν θὰ μείνω κ'ἐγὼ ὀπίσω [φρ.], je ne demeurerai pas en reste; || ἔμεινεν εἰς τὴν μέσην, il est demeuré court; [καὶ ἀλλ.] il est resté en route; il est demeuré en (beau) chemin; || τὸ πρᾶγμα ἔμεινεν ἕως ἐδῶ (ἕως αὐτοῦ), l'affaire en est demeurée là; || ἂς μείνῃ (τὸ πρᾶγμα) ἡ ὑπόθεσις, κτλ. demeurons en (restons en) là; n'en parlons plus; || ἂς μείνωμεν ἕως αὐτοῦ, coupons là; || ἂς μείνῃ τοῦτο κατὰ μέρος πρὸς τὸ παρόν, laissons cela de côté pour le moment; || μείνατε (ἐστὲ) ἥσυχος, restez (soyez) tranquille; || μένω ὑπόλοιπον (χρεώστῳ) rester débiteur (=μένω ὀφειλέτης)· || [ἐμπορ.] μένει ὑπόλοιπον δρ., il reste un solde de drachmes; || ποῦ ἐμείναμεν; où en sommes nous restés? || ἔμεινεν ἀκόμη νὰ χρεωστῇ ἑκατὸν δραχμάς, il est encore en reste de cent drachmes; || ἔμεινε μὲ τὸ ὑποκάμισον [φρ.], il n'a plus de chemise; || εἰς σὲ μένει τώρα νά, c'est à vous maintenant de; || εἰς ὑμᾶς μένει τώρα ν' ἀποφασίσητε, c'est à vous maintenant de décider; || ἡ κακία μόνον θὰ τοῦ μείνῃ ἢ θὰ μείνῃ μόνον μὲ τὴν κακίαν του [φρ.], il en sera pour sa méchanceté; || αὐτὸ μόνον ἔμενε [φρ.], il ne manquait plus que cela; || [ναυτ.] μένω ἀρόδο=ἀποσαλεύω, rester en grande rade; ἤτοι εἶμαι ἠγκυροβολημένος μακρὰν τῆς ξηρᾶς ἄνευ πρυμνησίων· || [ναυτ.] μένω ἔξω τοῦ πλοίου (ὡς ἀπουσιάζων κατὰ τὸν ἀπόπλουν), manquer son bâtiment. § — ἀργός, σταματῶ που (μένω), s'arrêter; διημερεύω, διατρίβω, séjourner; οἰκῶ κατοικῶ, lo-

ger, habiter, demeurer ; || ἔμεινεν ὀκτὼ ἡμέρας εἰς τὴν πόλιν ταύτην, il s'arrêta huit jours en cette ville ; || ἐμείναμεν μίαν ἑβδομάδα εἰς, nous nous sommes arrêtés huit jours à ; || ἔμεινε πολὺν καιρὸν εἰς Παρισίους, il a séjourné longtemps à Paris ; || ποῦ μένετε ; où logez-vous ? où demeurez-vous ? || ἔμεινα εἰς τοῦ θείου μου, je suis descendu chez mon oncle ; || μένει ἐν τῇ ἐξοχῇ, il séjourne à (il habite) la campagne ; || μένει εἰς τοῦ ἀδελφοῦ του, il demeure chez son frère ; || ποῦ ἔμενες τόσην ὥραν ; ou avez-vous tardé si longtemps ? || ποῦ μένουν αἱ ὑποσχέσεις σου ; où sont vos promesses ? || ποῦ μένουν οἱ λόγοι του, où sont ses paroles ? § ὑφίσταμαι, ὑπάρχω, subsister ; διαρκῶ, durer ; ἐξακολουθῶ νὰ ὑπάρχω continuer d'être ; || μένουν ἀκόμη τὰ ἐρείπιά του, on en voit encore les ruines ; || ἀπέθανεν, ἀλλὰ τὰ ἔργα του μένουν, il est mort mais ses œuvres subsistent ; || οὐδὲν (τίποτε δὲν) μένει, πάντα μεταβάλλονται, rien ne demeure, tout change ; || εἶνε καὶ μένει ἀνόητος, il est et sera un sot ; || [ἐν τέλει ἐπιστολῆς] ταῦτα καὶ μένω, κλτ. sur ce, je suis, etc.

μενῶ, [διάλ. Οἰνόης] μηνύω, εἰδοποιῶ, ἀγγέλλω.

μένων, ουσα, ον· restant, e ; || μένουσα ταχύτης, vitesse restante ; βλ. **ταχύτης.**

μέρα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **ἡμέρα.**

μεράδι, τὸ [δημ.], εἶδος δρυός, espèce de chêne.

μεράρχης, ου ὁ· καὶ **μέραρχος**, ὁ ἀρχηγὸς στρατοῦ (ἀνδρῶν) μεραρχίας, commandant d'une division ; στρατηγὸς διοικητὴς μεραρχίας, général de division (= ἀντιστράτηγος).

μεραρχία, ας, ἡ· ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ μεράρχου, le commandement d'une division [d'armée].

μεραρχία, ας, ἡ [ἀρχ.], mérarchie, n. f. ἕνωσις δύο χιλιαρχιῶν (chiliarchie) βλ. **φάλαγξ** (phalange). § **μεραρχία,** ἡ· division, n. f. ou division d'armée ; ἡ πρώτη στρατηγικὴ μονὰς τῆς **μοίρας στρατιᾶς** (στρατηγίας) (corps d'armée) ἥτις ἀποτελεῖται ἀπὸ 2 **ταξιαρχίας** (brigades)· || **μεραρχία πεζικοῦ**, division d'infanterie ; αὕτη σύγκειται ἐκ δύο ταξιαρχιῶν, ὑπὸ τὰς διαταγὰς **ἀντιστρατήγου** (général de division), περιλαμβάνει δὲ προσέτι πυροβολικὸν (2 μοίρας, groupes), ἱππικόν, μηχανικόν, ἐλάτας τῶν σκευοφόρων (train des équipages) καὶ λοιπὰς ἐπιβοηθητικὰς ὑπηρεσίας, ἵνα ἐν ἀνάγκῃ δύνηται νὰ ἐνεργῇ ἀνεξαρτήτως. Ἡ μεραρχία στρατολογεῖται ἀπὸ μίαν **τοπικὴν διαίρεσιν** (division territoriale); || **μεραρχία ἱππικοῦ**, division de cavalerie ; αὕτη ἀποτελεῖται ἐν Γαλλίᾳ ἐκ τριῶν ταξιαρχιῶν ἱππικοῦ, μιᾶς θωρακοφόρων, μιᾶς διμάχων (dragons), καὶ μιᾶς ἐλαφροῦ ἱππικοῦ, καθὼς καὶ μιᾶς μοίρας ἐφίππου πυροβολικοῦ· || σχηματισμὸς μεραρχίας, σχηματίζω μεραρχίαν, endivisionnement, endivisionner ; ἕνωσις δύο ταξιαρχιῶν πρὸς σχηματισμὸν μεραρχίας.

μεραρχιακός, ή, όν· divisionnaire, adj. ἀνήκων ἢ ἀποτελῶν μέρος τῆς μεραρχίας· || μεραρχιακὸν πυροβολικόν, artillerie divisionnaire ; τὸ εἰς τὴν μεραρχίαν πεζικοῦ (division d'infanterie) ἀνῆκον πυροβολικόν, ὅπερ σύγκειται συνήθως ἐκ δύο μοιρῶν (groupes).

μερδικόν, οῦ, τὸ καὶ **μερτικὸν** [δημ.], ἡ μερίς, ἡ μοῖρα, τὸ μέρος, part, n. f. partage, n. m. lot, n. m. βλ. καὶ **μερίδιον.**

μερεμέτι, τό· [λέξις τουρκικὴ] ἡ ἐπισκευή, ἐπιδιόρθωμα, τὸ διόρθωμα, raccomodage, n. m. ἐπιδιόρθωσις, réparation, n. f. [δημ.] rafistolage ; || [μεταφ.] δὲν παίρνει (δὲν ἔχει) μερεμέτι, il n'y a pas de remède (= δὲν ἔχει γιατρικό).

μερεμετίζου [διάλ. Κύμης], **μερεμετίζω**, ἐπιδιορθώνω, κυρίως λέγεται ἐπὶ μικρᾶς ἐργασίας ἥτις ἀπέμεινεν ἐκ τοῦ ὅλου ἔργου.

μερεμετίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἐπισκευάζω, ἐπιδιορθόνω, κοινῶς μπαλόνω, raccommoder, réparer ; [δημ.] rafistoler.

μερεμέτισμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **μερεμέτι.**

μερέτι μου, τὸ [διάλ. Καρπάθου], ἡ μερίς μου.

μέρη ὅπλων, pièces d'armes ; βλ. **ὅπλον.**

μερί, τὸ [δημ.], βλ. **μηρός.** § [πληθυντ. ναυτ.] **μεριά**, fesses [d'un navire] ; βλ. **γλουτός.** § [πληθ.] **τὰ μεριά**, ἐν γένει οἱ **γλουτοί**, τὰ κωλομέρια, fesses.

μεριά, ᾶς, ἡ [δημ.], τὸ μέρος, ἡ πλευρά, côte, n. m. ἡ μοῖρα, ἡ μερίς, part, n. f. τὸ μέρος, endroit, n. m. parti, n. m. || ἀπὸ ταῖς δυὸ μεριαῖς, des deux côtés ; || ἡ καλὴ μεριὰ [ὑφάσματος], l'endroit ; le beau côté ; || εἰς καλὴν μεριὰν [φρ. εὐχῆς], bon placement [d'une somme reçue].

μεριάζω, μέλ. άσω [δημ.], κάμνω τόπον, faire place ; παραμερίζω διὰ νὰ κάμω εἴς τινα τόπον ἢ διὰ νὰ ἀφήσω νὰ περάσῃ, se ranger, se mettre de côté ; παραμερίζω, στρέφω τὸ σῶμα μου πλαγίως, s'effacer ; ὀπισθοχωρῶ, reculer.

μερίδα, ας, ἡ [δημ.], portion, n. f. βλ. καὶ **μερίς.**

μεριδιάνα, ἡ [δημ.], βλ. **γνώμων.**

μερίδιον, ου, τὸ (ὑποκορ. τοῦ μερίς)· τὸ κοινῶς λεγόμενον μερτικὸν καὶ μερδικόν· ἡ μερίς, ἡ μοῖρα, τὸ μέρος, part, n. f. τὸ διανεμηθὲν μέρος, τὸ τυχὸν ἐν διανομῇ, partage, n. m. τὸ μέρος ὅπερ ἔτυχεν εἰς ἕκαστον ἐν κληρώσει, ὁ κλῆρος, lot, n. m. ἡ μερίς, portion, n. f. || τὰ μερίδια [τῶν κληρονόμων] εἶνε μικρά, les parts sont petites ; || ἡ οἰκία αὕτη ἔπεσεν εἰς τὸ μερίδιόν μου, cette maison m'est tombée en partage ; || τὰ μερίδια θὰ κληρωθῶσι, les lots seront tirés au sort ; || δίδω μερίδιον, faire part ; || ἔχει καὶ ἐκεῖνος μερίδιον, il en a part aussi = μετέχει, il y participe. § τὸ ἀνάλογον δαπάνης, ἡ ἀναλογία, ὁ ἔρανος, κοινῶς ὁ ρεφενές, écot, n. m. τὸ ἐπι-

βαλλόμενον εἰς ἕκαστον μέρος, τὸ ἀναλογοῦν ἑνὸς ἑκάστου, quote-part, n.f. || καθεὶς θὰ πληρώσῃ τὸ μερίδιόν του, chacun payera son écot. § μερίδιον, τό· ἀνάλογον, τό· contingent, ente; τὸ μέρος ὅπερ ἕκαστος ὀφείλει νὰ λάβῃ ἢ νὰ δώσῃ τὸ ἀνάλογον, ὅθεν ἀναλογία, τὸ ἐπιβάλλον μέρος.

μεριδιοῦχος, ος, ον, ὁ ἔχων μερίδιον εἰς, qui a part; partiaire, adj. ὁ λαμβάνων μέρος, ὁ μετέχων, συμμέτοχος, participant, e; ὁ ἐνδιαφερόμενος (διά τι), intéressé, ée, adj. § — (ἢ δικαιοῦχος), rationnaire, n. ὁ δικαιούμενος μερίδος (ration).

μερίζω, μέλ. ίσω, διανέμω (ἀναλόγως), χωρίζω (εἰς μερίδας) partager; διαιρῶ, diviser; διανέμω, διαμοιράζω, répartir; μοιράζω διανέμω εἰς ἄτομα, distribuer. § [μέσ.] μερίζομαι, διανέμω δι' ἐμαυτόν, λαμβάνω τὸ μέρος μου, διαμοιράζω μετά τινος, (se)partager quelque chose avec quelqu'un; || μεμερισμένος, η, ον, partagé, ée; divisé, ée.

μερίκευσις, εως, ἡ· ἡ λεπτομερὴς ἔκθεσις, ἔκφρασις τινός, ἡ εἰδίκευσις, spécification, n. f. (ἀντίθ. τοῦ γενίκευσις), particularisation, n. f. action de particulariser.

μερικεύω, μέλ. εύσω· προσδιορίζω λεπτομερῶς, ἰδιαιτέρως, déterminer en particulier (τὸ ἀντιθ. εἶνε γενικεύω, généraliser); ἐκθέτω, ἐκφράζω τι λεπτομερῶς, ὁρίζω, εἰδικεύω, spécifier; ἐκθέτω λεπτομερῶς τὰ περιστατικὰ συμβάντος τινός, particulariser (faire connaître, préciser les détails, les particularités d'une affaire, d'un événement); ἐκθέτω λεπτομερῶς, détailler; || ὁ μερικεύων, particularisant, e (ἐπιθετικὴ μετοχή).

μερικός, ή, όν (συγκριτ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος) [ἀνήκων εἰς τὸ μέρος, ἀντιθ. τῷ γενικός), ὁ ἐν μέρει συμβαίνων, partiel, elle, adj. || ἔκλειψις μερική, éclipse partielle. § —, ὁ ἀτομικός, εἰδικός, ἰδιαίτερος, particulier, ère; || θυσιάζει τὸ μερικὸν συμφέρον εἰς τὸ γενικόν, il sacrifie l'intérêt particulier à l'intérêt général. § —, quelque; || εἶνε μερικὸς καιρός, il y a quelque temps. § [πληθ. ἀορ.] μερικοί, αἰς, ά, τινές, τινά, ἔνιοι, ἔνια, quelques uns; quelques; certains, || μερικοὶ φίλοι μου, quelques uns de mes amis; || περιμένομεν πολλούς, θὰ ἔλθουν μερικοί, nous attendons plusieurs, il en viendra quelques uns; || μερικοὶ ἄνθρωποι φρονοῦσι, quelques personnes pensent que; || μερικοὶ συγγραφεῖς ἰσχυρίζονται, quelques écrivains prétendent; || μερικοὶ φρονοῦσιν (νομίζουσιν) ὅτι, il y en a qui pensent que; || εἰς μερικὰς περιστάσεις, dans certains cas; || ὑπάρχουσι μερικοὶ οἱ ὁποῖοι, il y a des gens qui; || μερικοὶ κάμνουν ἀλλέως, il y en a qui agissent autrement.

μερικότης, ητος, ἡ (ἀντίθ. τοῦ γενικότης), περίστασις μερικὴ (εἰδική), circonstance particulière, particularité, n. f. [πληθ.] αἱ μερικότητες=λεπτομέρειαι, les détails.

μερικῶς, [ἐπίρ.] κεχωρισμένως, κατὰ μέρη, par parties, partiellement, adv. ἰδιαιτέρως, particulièrement, adv.

μέριμνα, ης, ἡ· ἡ περί τινος φροντίς, συλλογή, ἀνησυχία, ἡ φροντίς, κοινῶς ἔννοια, soin, n. m. μέριμνα, φροντίς, souci, n. m. φροντίς, ἀνησυχία, sollicitude, n.f. || βιωτικαὶ μέριμναι, soucis de la vie; || ἀπηλλαγμένος μεριμνῶν, libre de soucis; || διαρκὴς μέριμνα, sollicitude continuelle; || ἡ μόνη του μέριμνα, son unique souci; || πλήρης μεριμνῶν, accablé de soins; || ἔχει πολλὰς μερίμνας, il est très occupé.

μεριμνῶ (άω), μέλ. ήσω, ἔχω (λαμβάνω) φροντίδα, (ἔννοιαν, ἀνησυχίαν), avoir (prendre) soin; φροντίζω, ἐπαγρυπνῶ, veiller à; φροντίζω, καταγίνομαι εἰς, s'occuper de; σκέπτομαι, συλλογίζομαι περί τινος, φροντίζω, penser à; ἔχω μέριμναν (φροντίδα), avoir souci; μεριμνῶ, φροντίζω, se soucier; ἀνησυχῶ, s'inquiéter; || περὶ οὐδενὸς μεριμνᾷ, il ne se soucie de rien; || θὰ μεριμνήσω περὶ τῆς ὑποθέσεώς σας, j'aurai soin (je m'occuperai) de votre affaire; || μεριμνᾷ περὶ τῶν ὑποθέσεών του, il a soin de ses affaires; || αὐτὸς μεριμνᾷ δι' ὅλα, c'est lui qui veille à tout.

μερινόν, τό· ἢ **μερινός,** ὁ· mérinos, n. m. μερινὰ καλοῦνται εἴδη τινὰ προβάτων μετὰ λεπτοτάτου μαλλίου ἰθαγενῆ τῆς Ἱσπανίας ἢ ὑπὸ τῶν Μαύρων αὐτόθι εἰσαχθέντα κατόπιν δὲ διαδοθέντα καὶ εἰς Σουηδίαν, Πρωσσίαν, Σαξονίαν, κτλ. ὅπου ἡ μεριμνοτροφία ἀνεπτύχθη μεγάλως ἐνῷ ἐν Ἱσπανίᾳ βαθμηδὸν παρήκμασε· κατὰ τὸ μῆκος καὶ τὸ πάχος τοῦ μαλλίου των τὰ μερινὰ παρουσιάζουσι διαφόρους ποικιλίας. Κατὰ τὸ β' ἥμισυ τοῦ αἰῶνος τούτου ἡ ἀνατροφὴ τῶν μερινῶν παρημελήθη ἐν γένει ἕνεκα τῆς ὑποτιμήσεως τῶν λίαν λεπτῶν μαλλίων καὶ τῆς ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς παχύνσεως καὶ τοῦ κρέατος ὑπερτερήσεως ἄλλων εἰδῶν προβάτων, ἰδίως τῶν ἀγγλικῶν.

μερίς, ίδος, ἡ· τμῆμα, μερίδιον. μερὶς φαγητοῦ, portion, n. f. μερὶς τροφῆς, ration, n. f. βλ. κατωτέρω· τὸ τμῆμα, μερίδιον, part, n. f. τὸ μέρος, τμῆμα (συνόλου τινός, partie, n. f. || δύο μερίδες ψητοῦ, deux portions de rôti; || αἱ μερίδες τῶν στρατιωτῶν, les rations des soldats; || [ἐπὶ κληρονομίας] ἐξεχώρισε τὴν μερίδα του, il a cédé sa part; || ἡ μερὶς τοῦ λέοντος, la part du lion; || [ἐμπορ.] μερὶς [καφέ, κτλ.] ἤτοι μικρὰ ποσότης, partie, n. f. lot, n. m. || [ἐμπορικῶς] μερὶς (εἰς τὰ κατάστιχα), partie, n. f. ὁ λογαριασμός, compte, n. m. § ἐπιβάλλον μέρος =μερίς, ἤτοι τὸ ἁρμόζον, κατάλληλον, allant à, qui convient = afférant, ante, adj. [νομ.] λέγεται κυρίως διὰ τὴν μερίδα τὴν ἀνήκουσαν εἰς ἕκαστον τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπὶ ἀδιανεμήτου ἀντικειμένου (dans un objet indivis); ὅθεν ἡ ἐπιβαλλομένη (ἁρμόζουσα) μερίς, portion, part afférante; || [ἐμπορ.] ἐπώλησεν μίαν μεγάλην μερίδα καφέ, il a vendu une grande partie du café; || μερὶς ἱππονομῆς, βλ. ἱππονομή. § —, διαίρεσις τῶν πολιτῶν, πολιτικὴ με-

ρίς, φατρία, τὸ κόμμα, parti, n.m. ἤτοι ἡ ἕνωσις πλειοτέρων προσώπων ἐναντίον ἄλλων ἐχόντων ἀντιθέτους ἰδέας· ‖ δὲν εἶνε μὲ τὴν μερίδα μας, il n'est pas de notre parti ; ‖ δὲν ἀνήκει εἰς χαμμίαν μερίδα, il n'est d'aucun parti. § μερίς, βλ. αἵρεσις, secte, n. f. § [μεταφορ.] **μερίς**, cause, n. f. ‖ ἡ ἀγαθὴ μέρις, la bonne cause=τὸ δίκαιον· ‖ ἐξέλεξε τὴν ἀγαθὴν μερίδα, il a choisi la bonne part (la bonne cause). § [ναυτ.] **μερὶς λείας**, part de prise, καλεῖται τὸ μερίδιον ὅπερ λαμβάνει τις ἐκ τοῦ ἀντιτίμου αἰχμαλωτισθέντος πλοίου (κτλ.] ὅταν τοῦτο πωληθῇ καὶ διανεμηθῇ τὸ ἀντίτιμόν του μεταξὺ τῶν αἰχμαλωτισάντων αὐτό. § **μερίς**, ration, n. f. τὸ ποσὸν τῶν τροφῶν τὸ χορηγούμενον εἰς ἕκαστον ὁπλίτην, κτλ. § **μερίς**, ration, n. f. τὸ ὡρισμένον ποσὸν τροφῆς τὸ διδόμενον καθ' ἑκάστην εἰς ἕκαστον ἄνδρα τοῦ πληρώματος· ‖ **διπλῆ μερίς**, double ration, εἶνε ποσότης τροφῆς διπλασία τῆς ὡρισμένης χορηγουμένη εἰς τοὺς ἄνδρας τοῦ πληρώματος κατὰ τὰς ἐπισήμους ἑορτάς. § **μερίς στρατευσίμων** (ἢ κληρωτῶν), portion du contingent. Ἐν Γαλλίᾳ οἱ κληρωτοὶ ἑκάστης ἀπογραφῆς διαιροῦνται εἰς δύο μερίδας, ὅταν ὁ προϋπολογισμὸς δὲν ἐπιτρέπῃ τὴν ἐπὶ τριετίαν κατάταξιν ὑπὸ τὰς σημαίας ἁπάντων τῶν νέων τῆς ἀπογραφῆς. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ πρώτη μερὶς τῶν κληρωτῶν κατατάσσεται διὰ τριετίαν, ἡ δὲ δευτέρα μερὶς τῆς ἐνιαυσίου **ἀπογραφῆς** (contingent) ἀποστέλλεται εἰς τὰς ἑστίας της, ἐν **διαθεσιμότητι** (en disponibilité), μετὰ ἐνιαύσιον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ στρατῷ.

μέρισμα, ατος, τό· τὸ (με)μερισμένον, τμῆμα, μερίδιον, τὸ διανεμηθέν, partage, n.m. ἡ διανομή, κοινῶς τὸ μοίρασμα, distribution, n. f. ἢ répartition, n. f. βλ. καὶ μερίζω. § [**συνήθ.**] μέρισμα ἐκ μετοχῶν ἢ μέρισμα τραπέζης (μετοχῶν), dividende, n. m. (devant être partagé), καλεῖται τὸ ἀναλογοῦν εἰς ἑκάστην μετοχὴν κέρδος, ἐξαγόμενον ἐκ τῶν κερδῶν καὶ ζημιῶν. Τὸ καταστατικὸν μιᾶς εταιρείας ὁρίζει τὸ ποσὸν ἐπὶ τοῖς $^0/_0$ ὅπερ θὰ δοθῇ ὡς μέρισμα ἑκάστης μετοχῆς, πόσον δὲ ὡς τόκος αὐτῆς· ‖ τὸ μέρισμα τῆς πρώτης ἑξαμηνίας, le dividende du premier semestre.

μερισματαπόδειξις, εως, ἡ [νεολ.], κοινῶς τὸ **κουπόνι**, coupon, n. m. τὸ τοκομερίδιον.

μερισμός, οῦ, ὁ· τὸ μερίζειν, ἡ διαίρεσις, τὸ χώρισμα, ὁ μοιρασμός, κοινῶς τὸ μοίρασμα, partage, n. m. ἡ διανομή, répartition, n. f. distribution, n. f.

μεριστικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος εἰς τὸ μερίζειν [γραμμ.], partitif, ive ; ‖ περιληπτικὸν μεριστικόν, collectif partitif.

μερλίνο, τὸ [δημ.], βλ. μέρμιθος.

μερμερία, ας, ἡ (ἐκ τοῦ μέρμηρα, μέριμνα), στενοχωρία, ἡ ἀνησυχία. inquiétude, n. f. ἡ ἀγωνία, ἀδημονία, anxiété, n. f. ἀμηχανία, ἀγωνία, détresse, n. f.

μερμήγκι, τὸ [δημ.], βλ. **μυρμήγκι**, κτλ.

μέρμιθος, ου, ὁ καὶ **μέρμις**, ιθος, ἡ· merlin, n. m. ou lusin, n. m. κοινῶς ὁ **σπάγγος** ἢ [ναυτ.] **μερλίνο**, τό· λεπτότατον σχοινίδιον ἀποτελούμενον ἐκ τῆς συστροφῆς δύο ἢ τριῶν κλωσμάτων (fils de caret). § —, τὸ σειρίδιον, κοινῶς τὸ κορδονέτο, cordonnet, n. m.

μερμιθουργεῖον, τό· τὸ ἐργοστάσιον ἐν ᾧ κατασκευάζουσι μέρμιθα, σύρμα, τὸ συρματουργεῖον, tirerie, n. f. filière, n. f.

μερμιθουργός, οῦ, ὁ· tireur, n. m. ὁ συρματουργός, ὁ κατασκευάζων σύρμα (fil de fer).

μερμιθωτήρ, ῆρος, ὁ· filière, n. f. καλεῖται οὕτω τὸ σιδήριον δι' οὗ κατασκευάζεται ἡ μέρμις (τὸ σύρμα).

μέρμις, ιθος, ἡ· κοινῶς τὸ **σύρμα** ἢ τέλι ἐκ μετάλλου, fil métallique, fil de métal ; ‖ **σιδηρᾶ μέρμις**, fil de fer ; ἢ σιδηροῦς μέρμιθος (ου, ὁ)· **σιδηροῦν σύρμα**, τό· κοινῶς **σιδερένιο σύρμα** ἢ τὸ **τέλι**· ‖ **μέρμις αἰχμοφόρος**, fil armé ; μέρμις φέρουσα ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα μικρὰς αἰχμάς· ‖ **μέρμις** (ἢ **σύρμα**) **ὀρειχαλκίνη**, fil de laiton ; σύρμα ἐξ ὀρειχάλκου, ἤτοι ἐκ κιτρίνου χαλκοῦ (cuivre jaune) ; ‖ **μέρμις ἐκ χαλκοῦ**, **χάλκινον σύρμα**, fil d'archal ou fil de cuivre ; καταχρηστικῶς δὲ ἐνίοτε καλοῦσι διὰ τοῦ fil d'archal τὴν **σιδηρᾶν μέρμιθα** (fil de fer). § —, βλ. **μέρμιθος** καὶ **σχοινίον**, simblo.

μεροβαϊνὴ (ἐποχή), mérovingienne (époque) ; (βλ. ἱστορίαν μεσαιῶνος). Ἡ **μεροβαϊανὴ** ἐποχὴ ἐν Γαλλίᾳ περιλαμβάνεται ἀπὸ τοῦ 481 - 687 διαιρουμένη ὡς ἑξῆς εἰς τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰκογενείας τῶν Μεροβαίων (Mérovée) : Χλοδοβῖχος (Clovis) βασιλεὺς τῶν Φράγκων (481 - 511). Οἱ υἱοὶ τοῦ Χλοδοβίχου (511 - 561). Οἱ υἱοὶ καὶ ἔγγονοι Χλοταρίου τοῦ I (Clotaire) (561 - 613.). Χλοτάριος II (613 - 628) καὶ Δαγοβέρτος (628 - 638) μόνοι βασιλεῖς τῶν Φράγκων· ἀναρχία **μετ' αὐτοὺς** μέχρι τοῦ 687, ὁπότε ἀνῆλθον εἰς τὴν ἀρχὴν οἱ Καρβαλαϊανοὶ (Carlovingiens); βλ. καὶ ἐποχή.

μεροδοῦλι, τὸ [δημ.], τὸ **ἡμερομίσθιον**· «'μεροδοῦλι 'μεροφάϊ» παροιμ. περὶ τῶν ὅσοι ὅσα κερδαίνουσι καθ' ἡμέραν καὶ τὰ ἐξοδεύουσι τὴν ἰδίαν ἡμέραν· βλ. **ἡμεροδοῦλι**.

μεροζωΐδιον, ου, τό· mérozoïte (μέρος, partie καὶ ζῶον, animal), n. m. [βιολ.] μέρος ζώου ἢ μᾶλλον γενικώτερον πλαστιδίου ἐφ' οὗ ἐνήργησαν μεροτομίαν, partie d'un animal ou plus généralement d'un plastide sur lequel on a pratiqué la mérotomie.

μεροκαματιάρης, ὁ [διάλ. Οἰνόης], ὁ ἐργαζόμενος μὲ ἡμεροκάματον ἐργάτης.

μεροκάματον, τὸ [δημ.], βλ. **ἡμεροκάματον**, κτλ.

μερολήπτης, ου, ὁ, ἡ· ὁ μὴ ἀκεραίου χαρακτῆρος, ὁ μεροληπτικὸς ἄνθρωπος, homme partial ; ὁ ἐνεργῶν μετὰ μεροληψίας, qui agit avec partialité ; [σπ.] partialiste, n. m. βλ. μεροληπτικός.

μεροληπτικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν μεροληψίαν, partial, ale, aux, ὁ εὐνοῶν ἄτομόν τι, γνώμην τινά, ἐπὶ ἑτέρου, qui favorise

une personne, une opinion, au préjudice d'une autre.

μεροληπτικῶς [ἐπίρ.], μετὰ μεροληψίας, avec partialité ; partialement, adv. ‖ ἐνεργεῖν μεροληπτικῶς, agir partialement.

μεροληπτῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐνεργῶ μετὰ μεροληψίας, agir avec partialité ; εἶμαι μερολήπτης, être partial.

μεροληψία, ας, ἡ· partialité, n. f. ἄδικος προτίμησις, préférence injuste ; ‖ δεικνύω μεροληψίαν, montrer de la partialité.

μερολογία, ας, ἡ· mérologie (μέρος, partie καὶ λόγος, discours), n. f. πραγματεία ἐπὶ τῶν στοιχείων τῶν σωμάτων.

μερολόγιον, ου, τὸ [μουσ. νεολ.], partition, n. f. τὸ σύνολον τῶν μερῶν, φωνῶν καὶ ὀργάνων μουσικῆς συνθέσεως ταχτοποιημένων τῶν μὲν ἐπὶ τῶν δὲ οὕτως ὥστε νὰ ἀνταποκρίνωνται ἀκριβῶς· ‖ μερολόγιον ᾄσματος, partition de chant, λέγεται μερολόγιον περιλαμβάνον μέρη ᾄσματος καὶ μεταφορὰν εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον μερῶν τῆς ὀρχήστρας.

'μερομίσθι [δημ.], βλ. **ἡμερομίσθιον.**

'μερόνυκτον [δημ.], βλ. **ἡμερονύκτιον.**

'μερόνω [δημ.], ἡμερόω, ἡμερόνω, κατευνάζω, apaiser ; calmer.

μέρος, εος-ους, τὸ (ἀντίθ. πρὸς τὸ ὅλον), μερίδιον, τὸ ἀναλογοῦν εἰς ἕκαστον, part, n. f. τὸ μέρος, τὸ τμῆμα (συνόλου τινός), partie, n. f. ‖ ἔχω (λαμβάνω) μέρος εἰς, avoir (prendre) part à ; être pour quelque chose dans ; ‖ ἔχω μέρος εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, je suis intéressé dans cette affaire ; ‖ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, les parties contractantes ; ‖ κατὰ μέγα μέρος, en grande partie ; ‖ ἔκαμε [καὶ αὐτὸς] τὸ μέρος του, il y a eu sa part, il y a contribué ; ‖ ὅσον ἐκ μέρους μου, pour ma part ; ἤτοι ὅσον ἀφορᾷ ἐμέ, τὸ ἐπ' ἐμοί, quant à moi ; de mon côté ; ‖ [γραμμ.] τὰ μέρη τοῦ λόγου, les parties du discours ; ‖ κατὰ μέγα μέρος, en grande partie ; ‖ ἐν μέρει, en partie ; ‖ τὰ κατὰ μέρος, les particularités ; αἱ λεπτομέρειαι, les détails ; ‖ χαμηλὸν μέρος, aval, n.m. βλ. **κάταντα** εἰς λέξιν ἄνεμος, vents d'aval ; ‖ [ταχτ.] σταθερὸν μέρος τοῦ δικτύου, partie fixe du réseau ; κινητὸν μέρος, partie mobile ; βλ. **προφυλακαί**· ‖ [στρατ.] ἠυλακισμένον μέρος, partie rayée ; βλ. **καὶ κοῖλον**· ‖ πλῆρες ἢ κενὸν μέρος· βλ. **ἔμπλεον**· ‖ ἐκτελεστικὸν μέρος, partie exécutive ; ὁ διανέμων, ὁ πληρώνων, κτλ. ἤτοι ὁ ἐπιπεφορτισμένος τὴν διανομὴν εἰδῶν, τὴν πληρωμήν, κτλ. τὸ ἀντίθετον αὐτοῦ εἶνε τὸ λαμβάνον μέρος, ἤτοι ὁ λήπτωρ, partie prenante ; ‖ ἐπίκουρα ἢ ἐπιβοηθητικὰ μέρη, parties accessoires ; βλ. λέξεις· ‖ [ναυτ.] μέρος, partie, n. f. ἤτοι διεύθυνσις ὡρισμένη, π. χ. οἱ ἄνεμοι πνέουσιν ἐκ τοῦ μέρους τῆς ξηρᾶς, les vents sont de la partie de terre ; ‖ —, τὸ τεμάχιον, pièce, n. f. ἤτοι τὸ μέρος συνόλου τινός· ‖ —, τμῆμα, quartier, n. m. βλ. **τεμάχιον**, τὸ κομμάτι· βλ. **κυκλοτερές.** § — πλάγιον ἢ μέρος οἱονδήποτε, côté, n. m. (βλ. καὶ **πλευρόν**)· τὸ τμῆμα, partie, n. f. τὸ μέρος, ἡ θέσις, ὁ τόπος, endroit, n. m. ὁ τόπος, lieu ; ἡ θέσις, τόπος, localité, n. f. μέρος, ὁ τόπος, parage, n. m. ‖ —, lieu, n. m. (λατ. locus) ; μέρος (endroit) καταλαμβανόμενον ὑπὸ σώματος τινός, ἤτοι τόπος, χῶρος (espace), θέσις (situation) καὶ χώρα (pays) ; ‖ μέρος ἀναχωρήσεως, lieu de départ ; ‖ — ἀφίξεως, lieu de destination ; ‖ μέρος διαβάσεως, lieu de passage ; ‖ ἀπὸ τοῦτο τὸ μέρος, de ce côté ci ; ‖ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, de l'autre côté ; ‖ κατὰ μέρος, à l'écart (= παράμερα)· ‖ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῆς τραπέζης, de l'autre côté de la table ; ‖ βάζω κατὰ μέρος, mettre de côté ; mettre à part ; mettre à l'écart ; ‖ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, de tous côtés ; de partout ; ‖ εἰς κάθε μέρος, partout; en tout lieu ; ‖ καθ' ὅλα τὰ μέρη, en tout sens (= καθ' ὅλας τὰς ἐννοίας, διευθύνσεις), άπανταχοῦ, partout ; ‖ εἰς κανὲν μέρος, nulle part; en aucun lieu ; ‖ εἰς ποῖον μέρος; en quel endroit ? ‖ τὸ καλὸν μέρος ὑφάσματος, le beau côté d'une étoffe ; l'endroit ; ‖ βάλε το ἀπὸ τὸ ἴσιον μέρος, mettez-le du bon sens ; τὰ ὡραιότερα μέρη τοῦ λόγου του, les plus beaux passages de son discours ; ‖ αἰσθάνομαι πόνον εἰς τὸ δεῖνα μέρος τοῦ σώματος, éprouver de la douleur à tel endroit du corps ; ‖ ἀναγνώσατε τὸ δεῖνα μέρος τοῦ βιβλίου τούτου, lisez tel endroit (tel passage = δεῖνα χωρίον) de ce livre ; ‖ [ἔκτισεν οἰκίαν] εἰς τὸ δεῖνα μέρος, dans tel endroit ; ‖ τὸ μέρος αὐτὸ δὲν εἶνε ὑγιεινόν, cette localité est malsaine; ‖ εἶνε ἀπὸ τὰ μέρη μας, il est de chez nous; il est de notre pays. § —, ἡ μερὶς (πολιτική, ἰδεῶν, κτλ.), τὸ κόμμα, parti, n.m. ‖ εἶνε μὲ τὸ μέρος μας, il est de notre parti ; il tient pour nous ; ‖ ἐπῆγε μὲ τὸ μέρος των, il s'est rangé (mis) de leur parti (de leur côté. § [θεατρ. ἰδίως] τὸ μέρος ἑκάστου ἠθοποιοῦ, τὸ πρόσωπον ὅπερ παριστᾷ, rôle, n. m. μέρος ἤτοι ἡ ὑπόκρισις χαρακτῆρος, emploi, n. m. ‖ ἔπαιξε καλὰ τὸ μέρος του, il a bien joué son rôle ; ‖ τὸ μέρος τῆς Ἀνδρομάχης, le rôle d'Andromaque ; ‖ παίζει τὰ μέρη τῶν ὑπηρετῶν, il tient l'emploi des valets. § [μουσ.] partie, n. f. ‖ τὸ μέρος τοῦ βιολίου (τοῦ ὑψιφώνου, κτλ.) la partie du violon (du ténor).

μεροῦδι, τό· [δημ.] μέτρον βάρους ἐλαιῶν (750 ὀκάδων), mesure d'olives (750 ocques).

'μεροφάγι, τὸ [δημ.], βλ. **ἡμεροφάγι.**

μερσίνη, ης, ἡ [δημ.], βλ. **μυρσίνη.**

μερσινιά, ας, ἡ [διάλ. Νάξου], ἡ μυρσίνη, ἡ μύρτος.

μέρσινο, τὸ [διάλ. Νάξου), ὁ καρπὸς τῆς μυρσίνης.

μερτζάνι, τὸ [δημ.], corail, n. m. τὸ κοράλιον.

μεροτομία, ας, ἡ· mérotomie (μέρος, partie καὶ τομή, section), n. f. ἐργασία συνισταμένη εἰς τὴν τμῆσιν τμήματος ζωϊκοῦ ὀργανισμοῦ, εἰδικῶς πρωτοζώου πρὸς μικροβιολο-

γικὴν παρατήρησιν τῶν φαινομένων τῶν τμηθέντων τμημάτων.

μερτικόν, τὸ [δημ.], βλ. μερίδιον.

'μέρωμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. ἡμέρωμα.

μέσα, [ἐπίρ. τοπ.] ἐντός, ἔνδον, dedans; ἔνδοθεν, ἔσωθεν, ἀπὸ μέσα en (par) dedans, au dedans; de l'intérieur; intérieurement; ἐκεῖ μέσα, là dedans; εἰς τὸ ἐσωτερικόν, dans l'intérieur; [προθετ.] ἐν, ἐντός, dans; εἰς, en; ἀπὸ μέσα, ἔνδοθεν, ἔσωθεν, ἐν τῷ μεταξύ, entre; ἐν τῷ μέσῳ, au milieu de; || ἔμεινε μέσα, il est resté dedans; || μέσα καὶ ἔξω, au dedans et au dehors; || εἶνε ἀκόμη μέσα, il est encore dedans; il y est encore; || [ἔκλεισε τὴν θύραν] ἀπὸ μέσα, en dedans; || ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ σπίτι, de l'intérieur de la maison; || μέσα ἀπὸ τὸ δάσος, du fonds du bois; || μέσα εἰς τὸ δωμάτιον, dans la chambre; || ἔμβα (ἔλα) μέσα, entrez; || πολὺ μέσα, παρὰ μέσα, ἐσωτάτω, ἐνδοτάτω, très-avant dans l'intérieur; || τὸν ἔβαλαν (τὸν ἐπῆραν) μέσα [φρ.], on l'a mis (mené) en prison; on l'a coffré; || μὲ ἔβαλε μέσα = μὲ ἠπάτησε, il m'a trompé; || ἔχει τὸν διάβολον μέσα του, il a le diable au corps; || δὲν ἔχει τίποτε μέσα του, il n'a rien dans le corps; (οἰκ. dans le ventre); || μέσα μου, en moi; en moi-même, à part moi; || ἔλεγε μέσα του, il se disait; || ἂν δὲν μιλεῖ, τὸ λέγει μέσα του [φρ.], s'il ne dit mot, il n'en pense pas moins; || δὲν ἠξεύρω τί ἔχει μέσα του, je ne sais pas ce qu'il pense (ce qu'il cache); || μέσα εἰς τ' ἄλλα, entre autres; || μέσα εἰς ὅλα [φρ.], pour comble de; || ἐμβῆκες μέσα (εἰς τὴν ἔννοιαν=ἠνόησας), as-tu compris? || μέσα εἰς εἴκοσιν ἡμέρας, dans l'espace de vingt jours; || μέσα εἰς τὸν χειμῶνα, au plus fort de l'hiver; || [χρον.] μέσα εἰς μίαν ἑβδομάδα, dans une semaine; || — εἰς τὴν ζέστην, au fort de la chaleur; || — εἰς τὴν βροχήν, par la pluie; || — εἰς τὰς διασκεδάσεις, au milieu des plaisirs. § [ἐνάρθρ.] τὰ μέσα, le dedans; l'intérieur; || ἀπὸ τὸ μέσα μέρος, du côté intérieur; || γυρίζω τὸ μέσα ἔξω [φορέματος], retourner [un habit]; || τὸν ἔχει εἰς τὰ μέσα καὶ εἰς τὰ ἔξω [φρ.], il est son factotum; || τὰ μέσα του, ses entrailles; || μοῦ πονοῦσαν τὰ μέσα μου ἀπὸ τὰ γέλοια, je me pâmais de rire; je riais à me tordre; βλ. ξεκαρδίζομαι· || κρατῶ τὰ μέσα μου ἀπὸ τὰ γέλοια, se tenir les côtes de rire; || ἡ ἀσθένεια ἐκτύπησε μέσα, la maladie est rentrée.

μεσάζον ἢ **ἐμβόλιμον** [φάρμακον], intermède, n. m. οὐσία παρεντιθεμένη ἐν τῇ παρασκευῇ φαρμάκου τινὸς πρὸς εὐκολωτέραν διανομὴν ἢ ἀνάμιξιν τῶν συστατικῶν αὐτοῦ.

μεσάζω, μέλ. άσω, μεσόω, εἶμαι, εὑρίσκομαι εἰς τὴν μέσην, être au milieu; τηρῶ τὸ μέσον (ἤτοι μέσην ὁδόν, πορείαν), tenir le milieu, δὲν κλίνω οὔτε πρὸς τὸ ἓν οὔτε πρὸς τὸ ἕτερον. § —, μεσιτεύω, μεσολαβῶ, intercéder, ἤτοι παρεμβαίνω ἱκετεύων χάριν περί τινος· παρεμβαίνω, intervenir. § [μετχ. ἐπίθ.] ὁ μεσάζων, médiateur, trice; ὁ μεσίτης, ὁ παρεμβαίνων, entremetteur; ὁ μεσολαβῶν, ὁ ἐνδιάμεσος, ὁ μεσάζων, intermédiaire, adj. et. n.

μεσαῖος, αία, αῖον [πληθ. τὰ μεσαῖα], τὸ μεσαῖον δηλαδὴ μέρος=μέρος ἐκ τοῦ μέσου· ὁ ἐν τῷ μέσῳ εὑρισκόμενος, qui est au milieu; τοῦ μέσου, du milieu; μέσος, η, ον· moyen, enne, adj. ἐνδιάμεσος κατάστασις μεταξὺ δύο ἄκρων· || ὁ μεσαῖος δάκτυλος, le doigt du milieu; || μεσαίου μεγέθους, de moyenne grandeur; || ὁ μεσαῖος ἀδελφός, le frère puîné; || μεσαῖον πάτωμα [οἰκίας ἐν.] τὸ **ἐπιπρόσγειον,** entresol, n. m. καθ' ἡμᾶς μᾶλλον second étage (δεύτερον)· βλ. καὶ **ἐπιπρόσγειον·** || [ναυτ.] μεσαῖον λῶμα, βλ. **λῶμα·** || [ἐμπορ.] μεσαία ποιότης = μετρία, médiocre; || αἱ μεσαῖαι τάξεις, les classes moyennes, la bourgeoisie.

μεσαιών, ῶνος, ὁ καὶ **μεσαίων,** moyen âge; βλ. μέσος **αἰών·** || ἱστορία τοῦ μεσαιῶνος, histoire du moyen âge.

μεσαιωνικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν μεσαιῶνα, qui appartient au moyen âge, τοῦ μεσαιῶνος, du moyen âge; || [οἰκ.] moyenâgeux ou moyenageux, euse. § —, moyenâgiste, adj. qui appartient aux moyen âge: le drame moyenâgiste.

μεσαιωνογράφος, ου, ὁ· ὁ ἱστορικὸς τοῦ μεσαιῶνος, historien du moyen âge.

μεσάντρα, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] ἑρμάριον μέγα ἰδίως ἐντὸς τοῦ τοίχου· βλ. καὶ **μουσάντρα.**

μεσάνυκτα, τὰ [δημ.], μέσαις νύκταις, τὸ μέσον τῆς νυκτός, τὸ **μεσονύκτιον,** minuit, n. m. || ἐκτύπησαν μεσάνυκτα, minuit est sonné; || εἶνε περασμένα μεσάνυκτα, il est minuit passé; || [ἐπιρ.] ἔφυγε μεσάνυκτα, il est parti à minuit; || —, τῆς νυκτὸς ἀκμαζούσης, en plein minuit.

μεσαξόνιον, ου, τό· corps d'essieu, n. m. οἱ γάλλοι καλοῦσιν οὕτως τό τε **μεταπλήμνιον** καὶ τὸ **μεσαξόνιον,** δι' ὃ ὁ Χαντζερῆς διέκρινε ταῦτα ὡς ἑξῆς: «μεταπλήμνιον» (ἐκ τῶν μετά, πλήμνη) τὸ μεταξὺ τῶν πλημνῶν ἐπὶ τοῦ σιδηροῦ ἄξονος τιθέμενον ξύλον· «μεσαξόνιον» δὲ τὸ μέσον τοῦ ἄξονος, εἴτε σιδηροῦ εἴτε ξυλίνου.

μεσαπηλιώτης, ου, ὁ· κοινῶς ὁ **γραιγολεβάντες,** [vent d'] est-nord-est; βλ. **εἰς λέξιν ἄνεμος,** διεύθυνσις ἀνέμου, aire de vent.

μεσάρι, τὸ [δημ.], λέγεται τὸ ἥμισυ κοιλόν, demi-boisseau, n. m. § λέγεται ἐπίσης ὁ **μεσότοιχος,** mur mitoyen.

μεσεγγύη, ης, ἡ καὶ

μεσεγγύημα, ατος, τό· séquestre, n. m. τὸ παρὰ τρίτῳ κατατεθὲν ἐνέχυρον εἰς πράγματα ἢ χρήματα.

μεσεγγύησις, εως, ἡ· séquestration, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ διδειν μεσέγγυον, τὸ κατατιθέναι ἐνέχυρόν τι παρὰ τρίτῳ· [νομ.] λέγεται οὕτως ἡ πρᾶξις δι' ἧς παραδίδεται τινὶ πρᾶγμα πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἐπ' αὐτοῦ δικαιωμάτων τῶν παραδιδόντων αὐτό. Ἡ μεσεγγύησις γίνεται ἢ

δυνάμει διατάξεως τοῦ δικαστοῦ (ἀκουσίως κατ' ἀνάγκην) ἢ δυνάμει συμφωνίας τῶν ἐνεχομένων (ἑκουσία). Ἡ μεσεγγύησις λέγεται sequestre, n. m. ἤτοι ἡ παράδοσις πράγματος εἰς χεῖρας τρίτου ἢ δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ ἀμοιβαίας τῶν μερῶν συμφωνίας· || δικαστικὴ μεσεγγύησις, séquestre judiciaire; || μεσεγγύησις δυνάμει συμφωνίας, séquestre conventionnel.

μεσέγγυον, ου, τό· ἡ μεσεγγύη, séquestre, n. m.

μεσέγγυος, εγγύη, υον· ὁ ἐγγυώμενος ὑπὲρ τρίτου, ἐγγυητής, ὁ μεσεγγυοῦχος, ὁ φύλαξ μεσεγγύης, gardien d'un séquestre, ἢ ἁπλῶς séquestre, n. m. [οὐσ.] βλ. μεσεγγύη καὶ μεσέγγυον.

μεσεγγυοῦχος, ος, ον· ὁ φύλαξ μεσεγγύης, (gardien d'un) séquestre; βλ. μεσέγγυος.

μεσεγγυῶ (άω), μέλ. ήσω, ἀόρ. ἐμεσεγγύησα καὶ -ήθην· ὑπισχνοῦμαι, βεβαιῶ ἢ ἐγγυῶμαι διά τινος ἐνεχύρου κατατεθειμένου παρὰ τρίτω, δίδω ὡς μεσέγγυον, ὡς μεσεγγύησιν, mettre en séquestre; séquestrer.

μεσεντερικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸ μεσεντέριον, qui a rapport au mésentère, mésentérique, adj. || ἀγγεῖα μεσεντερικά, vaisseaux mésentériques; || πόνοι μεσεντερικοί, douleurs mésentériques. § [οὐσ.] μεσεντερική, mésentérique, n. f. ἀρτηρία καὶ φλὲψ μεσεντερική, artère et veine mésentérique.

μεσεντέριον, ου, τό· [ἀνατομ.] mésentère (μέσος, milieu καὶ ἔντερον, intestin), n. m. τὸ μεταξὺ τῶν λεπτῶν ἐντέρων λεπτὸν δέρμα δι' οὗ ταῦτα συγκρατοῦνται καὶ συνδέονται, replis du péritoine qui enveloppent et maintiennent en place les intestins et particulièrement du repli qui soutient l'intestin grêle.

μεσεντέριος, ος, ον· mésentérin, ine, adj. ἑλικώδης, ἀνώμαλος τὴν ἐπιφάνειαν ὡς τὸ μεσέντερον.

μεσεντερῖτις, ιδος, ἡ· mésentérite, n. f. [παθολ.] φλεγμονὴ τοῦ μεσεντερίου, inflammation du mésentère (λέγουσιν ἐπίσης mesentérie, n. f.); ἐπίσης φυματιώδης πάθησις τῶν μεσεντερικῶν γαγγλίων.

μέση, ης, ἡ· θηλ. τοῦ μέσος, milieu, n. m. τὸ μεταξὺ δύο, l'entre deux; || εἰς τὴν μέσην τοῦ δρόμου, au milieu de la route; [ἄλλ.] en pleine rue; [ἄλλ.] à mi-chemin; || εἰς τὴν μέσην τῆς ἀγορᾶς (τῆς πλατείας), au milieu de la place publique (= ἐν μέσῃ ἀγορᾷ)· || τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν μέσην, on l'entoura; (τὸν περιεκύκλωσαν), on le cerna; (τὸν προσέβαλον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν), on l'attaqua des deux côtés; || ἐκάθισεν εἰς τὴν μέσην μας, il s'est assis entre nous deux; || ἐμβαίνω εἰς τὴν μέσην (πρὸς συμβιβασμόν), intercéder; (παρεντίθεμαι, παρεμβαίνω), intervenir, s'interposer; || τὰ ἔξοδα θὰ ἔβγουν ἀπὸ τὴν μέσην (ἀπὸ κοινοῦ), la dépense sera prise sur le commun; || τὸν ἄφησε εἰς τὴν μέσην [φρ.], il l'a planté là; || ἐβγαίνω εἰς τὴν μέσην, [παρουσιάζομαι ἀφ' οὗ ἤμην προηγουμένως (κε)κρυμμένος], se présenter; παρουσιάζομαι (ἐμφαίνομαι), apparaître; προκύπτω, surgir; || ἐβγάζω ἀπὸ τὴν μέσην, se défaire de (=ξεκάμω)· || γεμᾶτος ἕως εἰς τὴν μέσην. à demi-plein. § [οὐσ.] ἡ μέση, τὸ μέσον τοῦ σώματος, le milieu du corps; ἡ ὀσφύς, ύος, taille, n. f. οἱ νεφροί, ἡ ὀσφύς. reins, n.m.pl. μέση, τὸ μέρος ἔνθα τίθεται ἡ ζώνη, ceinture, n. f. || ἔχει ψιλὴν μέσην, elle a la taille fine; || τὸν ἥρπασε ἀπὸ τὴν μέσην, il le prit à bras -le-corps; || τῆς ἔπιασε (τῆς ἀγκάλιασε) τὴν μέσην, il lui prit la taille; || μὲ τὸ σπαθὶ εἰς τὴν μέσην, l'épée au côté; || μοῦ πονεῖ ἡ μέση μου, j'ai mal aux reins; || τὸ νερὸ τοῦ ἤρχετο ἕως εἰς τὴν μέσην, il avait de l'eau jusqu'à la ceinture; || μέση στάθμη ὕδατος, βλ. **στάθμη**· || μέση στοά, βλ. **στοά** || [ναυτικῶς] μέση σκηνή, βλ. **σκηνή**· || [σιδηροδρ.] μέση ὁδός, entre-voie, n. m. βλ. **διάκενον**. § **μέση ἀπόστασις**, distance moyenne, σώματος τινὸς ἀπὸ ἄλλου σώματος λέγεται τὸ ἡμιάθροισμα τῆς μεγίστης καὶ ἐλαχίστης ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεως τῶν σωμάτων. Ὅταν λοιπὸν λέγωμεν, ὅτι ἡ γῆ ἀπέχει τόσας λεύγας ἢ τόσα χιλιόμετρα ἀπὸ τοῦ ἡλίου, καὶ ἡ σελήνη ἀπέχει τόσον ἀπὸ τῆς γῆς κτλ. νοοῦμεν τὴν μέσην ἀπόστασιν αὐτῶν. § **μέση θερμοκρασία**, température moyenne [μετεωρ.], καλεῖται μέση θερμοκρασία ὁ μέσος ὅρος τῆς θερμοκρασίας τόπου τινὸς δι' ἓν ἡμερονύκτιον ἢ δι' ἓν ἔτος ἢ δι' ὁσονδήποτε χρονικὸν διάστημα. Γνωρίζομεν ὅτι ἐὰν καταμετρήσωμεν τὴν θερμοκρασίαν τοῦ ἀέρος ἐν τίνι τόπῳ θέλομεν παρατηρήσει ὅτι αὐτὴ μεταβάλλεται ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν καὶ φθάνει εἰς τὸ μέγιστον μὲν κατὰ τὴν 2αν μ. μ. ὥραν, εἰς τὸ ἐλάχιστον δὲ μίαν περίπου ὥραν πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου· ποιοῦντες λοιπὸν παρατηρήσεις τινὰς (συνήθως τρεῖς, μίαν τὴν πρωΐαν, μίαν τὴν 2αν μ. μ. ὥραν καὶ μίαν τὴν 9ην ἢ 10ην μ. μ.), καὶ διαιροῦντες τὸ ἄθροισμα τῶν εὑρεθεισῶν θερμοκρασιῶν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρατηρήσεων, ἔχομεν τὴν μέσην θερμοκρασίαν τοῦ ἡμερονυκτίου. Εὑρίσκοντες οὕτω τὰς μέσας θερμοκρασίας τῶν 30 ἡμερῶν τοῦ μηνός, προσθέτοντες αὐτὰς καὶ διαιροῦντες τὸ ἄθροισμα διὰ 30 ἔχομεν τὴν μέσην θερμοκρασίαν τοῦ μηνός· προσθέτοντες δ' ἀκολούθως τὰς μέσας θερμοκρασίας τῶν 12 μηνῶν καὶ διαιροῦντες διὰ 12 ἔχομεν τὴν μέσην θερμοκρασίαν τοῦ ἔτους. Ποιοῦντες οὕτως ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ εὑρίσκοντες πολλὰς μέσας ἐτησίας θερμοκρασίας καὶ τὸ ἄθροισμα αὐτῶν διαιροῦντες διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐτῶν ἔχομεν τὴν μέσην θερμοκρασίαν τοῦ τόπου διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν ἐτῶν καθ' ἃ ἐποιήσαμεν τὰς παρατηρήσεις. Οὕτως εὑρέθη διὰ πεντήκοντα ἐτησίων παρατηρήσεων, ὅτι ἡ μέση θερμοκρασία τῶν Παρισίων, εἶνε ἴση πρὸς 10°,7 x. περίπου, ἡ δὲ τῶν Ἀθηνῶν εὑρέθη ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Σμὶθ διὰ σειρᾶς παρατηρήσεων ἐπὶ 25 ἔτη ὅτι εἶνε ἴση πρὸς 18° περίπου x. § **μέση ταχύτης** [μηχ.], vitesse

moyenne, καλεῖται ἐν τῇ ἀνισοταχεῖ κινήσει ἡ ταχύτης ἐκείνη ἣν ἔπρεπε νὰ ἔχῃ τὸ κινητόν, ἵνα ἰσοταχῶς κινούμενον διανύσῃ τὸ αὐτὸ διάστημα εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον. Ἔστω ὅτι τὸ κινητὸν Α. ἐκινήθη ἐπὶ 4'' καὶ ὅτι εἰς τὸ πρῶτον δλ. διέτρεξε 5 μέτρ. εἰς τὸ δεύτερον 7, εἰς τὸ τρίτον 10 καὶ εἰς τὸ τέταρτον 14, ἤτοι ἐν ὅλῳ 36 μέτρ. εἰς 4''· ἐὰν προσθέσωμεν τὰ μέτρα καὶ διαιρέσωμεν τὸ ἄθροισμα διὰ 4, εὑρίσκομεν 9 μέτρα ὡς μέσην ταχύτητα τοῦ προκειμένου κινητοῦ.

μεσηλικιότης, ητος, ἡ· l'âge moyen, μέση ἡλικία ἣν ἔχει ὁ μεσῆλιξ.

μεσῆλιξ, ικος, ὁ καὶ ἡ· ὁ ἔχων μέσην ἡλικίαν, ὁ μεταξὺ δύο ἡλικιῶν (εὑρισκόμενος), qui est entre deux âges, ἤτοι ὅστις δὲν εἶνε οὔτε νέος οὔτε γέρων. ὁ μεσαίας, μέσης ἡλικίας, d'âge moyen, de moyen âge ; κοινῶς ὁ μεσόκοπος, ἡ μεσόκοπη.

μεσημβρία, ας, ἡ· midi, n. m. ἡ ὡρισμένη ὥρα τῆς ἡμέρας, κοινῶς τὸ μεσημέρι (ἡ δωδεκάτη ὥρα), ἤτοι ἡ στιγμὴ καθ' ἣν ὁ ἥλιος διέρχεται διὰ τοῦ μεσημβρινοῦ (méridien) τόπου τινός· βλ. καὶ **μεσημέρι**· ‖ πρὸ μεσημβρίας, avant midi ; (ἐντὸς τῶν πρωϊνῶν ὡρῶν), dans la matinée ; ‖ ἐν πλήρει (σταθερᾷ) μεσημβρίᾳ, en plein jour ; en plein midi ; ‖ τὸν ἔκλεψαν καθ' ὁδὸν ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, il a été volé dans la rue en plein midi ; ‖ ἐκτύπησε μεσημβρία, midi est sonné. § **μεσημβρία** [ἀστρονομ.] midi, n. m. Τὸ ὕψος ἀστέρος τινός, διά τινα παρατηρητήν, γίνεται μεῖζον καθ' ὅσον ὁ ἀστὴρ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τοῦ ὁρίζοντος, γίνεται δὲ μέγιστον ὅταν φθάσῃ τὸν ἄνω ἡμιμεσημβρινόν, δηλαδή, ὅταν ὁ κύκλος ἀποκλίσεως τοῦ ἀστέρος ταὐτισθῇ μετὰ τοῦ ἐπιπέδου τοῦ μεσημβρινοῦ. Τὸ σημεῖον εἰς ὃ φθάνει ἀστήρ τις ἐπὶ τοῦ μεσημβρινοῦ, καλεῖται ὕψιστον σημεῖον αὐτοῦ (= ὕψος **μεσημβρινόν**, hauteur méridienne). Πάντες οἱ ὑπὲρ τὸν ὁρίζοντα ὑψούμενοι ἀστέρες, διὰ τὸν αὐτὸν παρατηρητὴν ἀνέρχονται ἐκ τῆς μιᾶς πλευρᾶς τοῦ μεσημβρινοῦ, διέρχονται τὸ ὕψιστον αὐτῶν σημεῖον ἐπὶ τοῦ μεσημβρινοῦ τούτου, καὶ κατέρχονται πρὸς τὴν ἑτέραν πλευράν. Ὅπως λοιπὸν ὁ μεσημβρινὸς τόπου τινὸς προσδιορίζει τὰ ὕψιστα σημεῖα τῶν ἀστέρων, οὕτως εἶνε δυνατὸν νὰ προσδιορισθῇ ἐκ τούτων αὐτὸς ὁ μεσημβρινός. Ὅταν ὁ ἥλιος εὑρίσκηται ἐπὶ τοῦ ὑψίστου αὐτοῦ σημείου διὰ δεδομένον τόπον, εἶνε μεσημβρία διὰ τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὡς καὶ διὰ πάντας τοὺς κειμένους ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ γηΐνου ἡμιμεσημβρινοῦ. § [γεωγρ.] μεσημβρία, midi, n. m. ἢ **νότος**, sud, n. m. καλεῖται τὸ μεσημβρινὸν σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος, ἤτοι ἐκεῖνο τῶν τεσσάρων κυρίων σημείων τοῦ ὁρίζοντος πρὸς τὸ ὁποῖον εἶνε τίς ἐστραμμένος ὅταν ἔχῃ δεξιᾷ μὲν τὴν Δύσιν, ἀριστερᾷ δὲ τὴν Ἀνατολήν· βλ. καὶ εἰς λέξιν **ἄνεμος**· ‖ πρὸς μεσημβρίαν, vers le sud ; au sud ; au midi.

μεσημβρινοανατολικός, ή, όν· sud-est, n. m. βλ. εἰς λέξιν **ἄνεμος**, διεύθυνσις αὐτοῦ.

μεσημβρινοδυτικός, ή, όν· sud-ouest, n. m. βλ. εἰς λέξιν ἄνεμος, διεύθυνσις αὐτοῦ.

μεσημβρινός, ή, όν· ὁ πρὸς μεσημβρίαν εὑρισκόμενος (ἢ ἀναφερόμενος). du midi ; du sud; méridional, ale, aux; austral, e, adj. (=méridional) ; ‖ προβαίνω πρὸς μεσημβρίαν, s'avancer vers le sud ; ‖ αἱ μεσημβριναὶ χῶραι, les pays du sud ; ‖ ἡ μεσημβρινὴ Ἀμερική, l'Amérique du sud ; ‖ μεσημβρινὴ οἰκία, maison exposée au midi ; ‖ ὁ μεσημβρινὸς πόλος, le pôle sud (austral) ; ‖ οἱ μεσημβρινοὶ λαοί, les peuples méridionaux. § **μεσημβρινός**, ή, όν. méridien enne (ἐκ τοῦ λατ. meridianus, de meridies=midi), adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν μεσημβρίαν, ὁ ἐστραμμένος πρὸς μεσημβρίαν· ‖ μεσημβρινὴ ἔκθεσις, exposition méridienne. § [ἀστρον.] σκιὰ μεσημβρινή, ombre méridienne, ἡ προβαλλομένη ὑπὸ ἀντικειμένου τινὸς ἀκριβῶς τὴν μεσημβρίαν (à vrai midi) ; ‖ ὕψος μεσημβρινόν, hauteur méridienne ; βλέπε **μεσημβρία**· ‖ τηλεσκόπιον μεσημβρινόν, lunette méridienne, τηλεσκόπιον κινητὸν πέριξ ἄξονος καθέτου ἐπὶ τοῦ μεσημβρινοῦ ἐπιπέδου· ‖ μεσημβρινὸς κύκλος, cercle méridien, ἀστρονομικὸν ἐργαλεῖον· ‖ μεσημβρινὰ ὄργανα instruments méridiens=lunette méridienne καὶ cercle méridien ; ‖ μεσημβριναὶ παρατηρήσεις, observations méridiennes, ἡ διὰ τῶν μεσημβρινῶν ἐργαλείων γινομένη. § [ἀστρον. οὐσ.] **μεσημβρινός**, méridien (d'un lieu) (m.) καλοῦνται οὕτως οἱ μέγιστοι κύκλοι τῆς γηΐνης σφαίρας οἱ διερχόμενοι διὰ τοῦ ἄξονός της καὶ τῶν πόλων καὶ συνεπῶς ὄντες κάθετοι ἐπὶ τοῦ Ἰσημερινοῦ. Οἱ μεσημβρινοὶ εἶνε **ἄπειροι**, καθότι ἕκαστον σημεῖον τῆς σφαίρας ἔχει τὸν μεσημβρινόν του, ὅστις εἶνε ὁ μέγιστος κύκλος ὁ διερχόμενος διὰ τοῦ ὡρισμένου σημείου τοῦ τόπου καὶ τῶν πόλων τῆς γῆς· οἱ μεσημβρινοὶ διαιροῦσιν οὕτω τὴν γηΐνην σφαῖραν εἰς δύο **ἡμισφαίρια Ἀνατολικὸν** καὶ **Δυτικὸν** καὶ χρησιμεύουσι πρὸς προσδιορισμὸν τοῦ μήκους (longitude) τῶν διαφόρων τόπων. Τὰ διάφορα ἔθνη ἵνα ἔχωσιν ὡρισμένην **ἀρχὴν** πρὸς καταμέτρησιν τῶν μηκῶν καὶ βάσιν πρὸς κατασκευὴν τῶν χαρτῶν των παρεδέχθησαν κατὰ συνθήκην μεσημβρινόν τινα ὃν ἐκάλεσαν **πρῶτον μεσημβρινὸν** (premier méridien) καὶ ἐξ οὗ μετροῦνται τὰ μήκη ἑκατέρωθεν αὐτοῦ πρὸς Ἀνατολὰς καὶ δυσμὰς ἕως 180°, βλ. **μῆκος** γεωγραφικόν. Ὁ πρῶτος οὗτος μεσημβρινὸς διὰ τοὺς Γάλλους εἶνε ὁ τῶν Παρισίων, διὰ τοὺς Ἄγγλους ὁ τοῦ **Γρηνουΐχίου** (Greenwich), τοὺς Ἰσπανοὺς ὁ τοῦ **Φερὸλ** (ἢ τῆς Φέρου, ile de fer), κτλ.). Ὅταν τὰ οὐράνια σώματα κατὰ τὴν ἡμερησίαν τροχιάν των διέρχωνται διὰ τοῦ μεσημβρινοῦ λέγεται ὅτι **μεσουρανοῦσι**, ὅταν δὲ ὁ ἥλιος εὑρίσκηται ἐφ' ἑνὸς τῶν εἰρημένων κύκλων εἶνε ἀναλόγως τοῦ ἡμισφαιρίου **μεσονύκτιον** (minuit) ἢ **μεσημβρία** (méridie=midi) δι' ὅλους τοὺς τόπους τοὺς εὑρισκομένους ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κύκλου·‖ **γήϊνος μεσημβρινός**, méridien terrestre, εἶνε μέγιστος κύκλος ἢ μᾶλλον ἔλλειψις σχηματι-

ζομένη διὰ τῆς διατομῆς τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς μετὰ τοῦ ἐπιπέδου τοῦ διερχομένου διὰ τῶν πόλων καὶ τοῦ τόπου τῆς παρατηρήσεως· || [φυσ.] μαγνητικὸς **μεσημβρινός**, méridien magnétique ; ἡ χάραξις τοῦ μεσημβρινοῦ ἐπιπέδου τοῦ διερχομένου διὰ τῶν δύο πόλων τῆς μαγνητικῆς βελόνης· βλ. καὶ **βελόνη μαγνητική**, aiguille aimantée. § **μεσημβρινὴ γραμμὴ** [ἀστρ.] méridienne, n. f. [d'un lieu]. Ἡ κοινὴ τομὴ δύο ἐπιπέδων εἶνε εὐθεῖα γραμμή. Ἡ εὐθεῖα ἥτις εἶνε κοινὴ τομὴ τῶν ἐπιπέδων τοῦ μεσημβρινοῦ καὶ τοῦ ὁρίζοντος τόπου τινὸς ὀνομάζεται μεσημβρινὴ γραμμή, ὅθεν καὶ ἡ χάραξις τοῦ μεσημβρινοῦ ἐπιπέδου τόπου τινὸς ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος. Ἡ μεσημβρινὴ γραμμὴ δηλοῖ ἀκριβῶς διεύθυνσιν ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νότον. Πᾶσα κάθετος ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς γραμμῆς δεικνύει τὴν διεύθυνσιν ἀπὸ ἀνατολῶν πρὸς δυσμάς. § **μεσημβριναὶ ὀπαί**, trous méridiens, εἰσὶν εἴδη χωνῶν ἃς κατασκευάζουσιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐν τῷ **κρυσταλλῶνι** (glacier) οἱ κάχληκες ἢ ἄλλα σώματα σκοτεινῶν χρωμάτων, ἅτινα ἔπεσαν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ πάγου καὶ ἅτινα θερμαίνονται εὐκολώτερον ὑπὸ τοῦ ἡλίου. § **μαγνητικὸς μεσημβρινός**, méridien magnétique, καλεῖται τὸ κάθετον ἐπίπεδον τὸ διερχόμενον δι' ἐλευθέρως κρεμαμένης μαγνητικῆς βελόνης.

μεσημέρι, τὸ [δημ.], βλ. **μεσημβρία**, midi, n. m. || εἶνε μεσημέρι, il est midi ; || θὰ ἔλθω τὸ μεσημέρι, je viendrai à midi ; || πάει μεσημέρι, midi approche ; || μέρα μεσημέρι [φρ.] en plein midi ; en plein jour ; || κοιμᾶται τὸ μεσημέρι, il fait sa sieste (sa méridienne) ; || ἐκτύπησε μεσημέρι, midi est sonné ; || κοιμᾶται ἕως τὸ μεσημέρι, il dort la grasse matinée.

μεσημεριάζω, μέλ. άσω [καὶ μέσ.] être (rester ; aller) jusqu' à midi (à faire quelque chose). § κοιμῶμαι τὴν μεσημβρίαν, faire sa sieste (; sa méridienne). § [τριτοπρ.] μεσημεριάζει (μεσουρανίζει), il se fait midi.

μεσημεριανός, ή, ον [δημ.] καὶ

μεσημεριάτικος, η, ον [δημ.] μεσημβρινός, τῆς μεσημβρίας, du midi ; de midi ; || || — ὕπνος, sieste, n. f. méridienne, n. f.

μεσημερινός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν μεσημβρίαν, du midi ; de midi.

μέσης, ὁ· (vent de) nord-est, κοινῶς ὁ **γραῖγος**· βλ. εἰς **ἄνεμος** διεύθυνσις αὐτοῦ.

μεσιάζω, [δημ.] βλ. μεσάζω, être au milieu.

μεσιακά, [δημ. ἐπίρ.] ἐξ ἡμισείας, de moitié, à moitié; ἀπὸ κοινοῦ, en commun.

μεσιακός, ή, όν [δημ.], μέσος, ὁ ἐξ ἡμισείας γινόμενος, qui est (se fait) de moitié ; ἀπὸ κοινοῦ, κοινός, commun, une, adj. || ἔδωσε τὰ κτήματά του μεσιακά, il a donné ses terres de moitié; || τὰ ἔχομεν ὅλα μεσιακά, nous avons tout en commun ; nous sommes de moitié en tout=ἐνεχόμεθα ἐξ ἡμισείας.

μεσιανός, ή, όν [δημ.], μέσος, η, ον· ὁ ἐν τῇ μέσῃ εὑρισκόμενος, τῆς μέσης, du milieu ; ὁ ἐνδιάμεσος, ὁ ἐν τῷ μεταξύ, mitoyen, enne ; βλ. **μεσαῖος** καὶ **μεσότοιχος**· || ὁ μεσιανὸς ἀδελφός, le frère puîné.

μεσιαστής, οῦ, ὁ [δημ.], βλ. **ἡμισειαστής.**

μεσινός, οῦ, ὁ [δημ.], βλ. **μεσιανός.**

μεσίστιον, ου, τό· [ναυτ. ἐνν. σύσπαστον, palan], d'étai ; βλ. **σύσπαστον.**

μεσίστιος, ος, ον [ναυτ.], à mi-mât ou mi-mât ; (pavillon, etc.) en berne, μεσίστιος ἤτοι μέχρι τοῦ μέσου τοῦ κανονικοῦ ὕψους ἐπαίρονται αἱ σημαῖαι, οἱ ἐπισείονες ἢ τὰ διακριτικὰ σήματα τῶν πλοίων εἰς ἔνδειξιν πένθους.

μεσιτεία, ας, ἡ· ἡ μεσίτευσις, τὸ ἔργον τοῦ μεσίτου, médiation, n. f. μεσιτεία, παρέμβασις, ἱκεσία ὑπέρ τινος, intercession, n. f. ἡ μεσολάβησις, entremise, n. f. § **μεσιτεία**, médiation, n. f. καλεῖται ἐν τῷ διεθνεῖ δικαίῳ ἡ φιλικὴ μεσολάβησις τρίτης πολιτείας πρὸς ἐπίλυσιν καὶ διακανόνισιν ζητημάτων ἐκκρεμῶν μεταξὺ δύο ἢ πλειόνων ἄλλων πολιτειῶν. Ἡ μεσιτεία προσφέρεται αὐθορμήτως ἢ βασίζεται ἐπὶ συμφωνίας ῥητῆς ἢ ἐπὶ σχετικῆς συνθήκης· διαφέρει δὲ τῆς ἁπλῆς μεσολαβήσεως (bons offices) καθόσον ἐν ταύτῃ ἡ μεσιτεύουσα πολιτεία μετέχει κανονικῶς τῶν διαπραγματεύσεων. Οὐχ' ἧττον εἶνε πάντοτε τρόπος συμβιβασμοῦ καὶ ἡ ἀποδοχὴ τῶν συμπερασμάτων αὐτῆς δὲν εἶνε ὑποχρεωτικὴ οὔτε δύναται νὰ ἐπιβληθῇ· τοῦτο δὲ εἶνε τὸ διακρῖνον τὴν μεσιτείαν τῆς διαιτησίας (arbitrage). § [ἐμπορ.] **μεσιτεία** (τὰ μεσιτικά), courtage, n. m. ἢ agréage, n. m. λέγεται ἡ ἀμοιβὴ (πληρωμὴ) ἡ γινομένη εἰς μεσίτην χάριν τῆς μεσολαβήσεώς του πρὸς τελείωσιν ἐμπορικῆς τινὸς πράξεως καὶ ἐν γένει ὑποθέσεως τινός· || εἰς μεσιτείαν, courtage ; || εἰς μεσιτείαν συναλλαγματικὴν (συναλλαγῆς), courtage de change ; || — ἐπὶ 9000 φρ. πρὸς 3 %, courtage sur 9000 frs à 2 %· || —, courtage, n. m. καλεῖται ἐπίσης τὸ ἐπάγγελμα καὶ ἡ ἐργασία τοῦ μεσίτου.

μεσίτευσις, εως, ἡ· τὸ μεσιτεύειν, τὸ ἔργον τοῦ μεσίτου, ἡ μεσιτεία, médiation, n. f. μεσολάβησις, entremise, n. f. ἱκεσία ὑπέρ τινος, παρέμβασις, intercession, n. f. βλ. **μεσιτεία.**

μεσιτεύω, μέλ. εύσω· εἶμαι ἐν τῷ μέσῳ, παρεμβαίνω, παρεντίθεμαι, παρεμβάλλομαι, intercéder (ἱκετεύων ὑπὲρ τινός), παρεμβαίνω, s'interposer; μεσολαβῶ, s'entremettre ; s'employer ; || ἐμεσίτευσεν ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ του, il a intercédé pour son frère ; || ἐμεσίτευσε διὰ νὰ σὲ προβιβάσουν, il s'est entremis (employé) pour vous faire obtenir un avancement ; || [κοινὸς φίλος] ἐμεσίτευσε διὰ νὰ τοὺς συμφιλιώσῃ, un ami commun s'est interposé pour les réconcilier ; || αἱ μεσιτεύουσαι δυνάμεις, les puissances médiatrices ; βλ. καὶ **μεσιτεία.**

μεσίτης, ου, ὁ, θηλ. -τρια· ὁ ἀναλαμβάνων (ἐκτελῶν) μεσιτείαν, ὁ ἐμβαίνων εἰς τὸ μέσον, μεσολαβῶν νὰ συμβιβάσῃ τινά, ἢ νὰ πραγματευθῇ τι, ὁ μεσάζων, πρὸς περαίωσιν, médiateur, n. m. ὁ παρεμβαίνων, μεσολαβῶν, entremetteur,

euse; ἐνδιάμεσος, intermédiaire; βλ. **μεσιτεία.** § [ἐμπορ.] —, (γενικῶς) courtier, n. m. || [τοῦ χρηματιστηρίου] agent de change; βλ. καὶ **ἐπικαταλλακτής**· || [ὑπηρετῶν] placeur de domestiques; ὁ τῶν ναυτικῶν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων μεσίτης καλεῖται κοινῶς **σπεντιτόρος**· || — συναλλαγῶν, un agent de change; || — ἀποικιακῶν, un courtier de denrées coloniales; || — δημοσ. χρεωγράφων, un courtier de fonds publics; || — σιτηρῶν, un courtier de grains (des blés); || — πλοίων (ναυλομεσίτης), un courtier maritime (de navires); || — ἐλαίου, un courtier d'huile; || — οἴνων, un courtier de vin; || — ὡρκισμένος, un courtier assermenté; || μεσίτης ψευδὴς (ψευδομεσίτης), un courtier marron; || ἐμπορομεσίτης, un courtier de commerce; || μεσίτης ἀσφαλιστὴς ἑταιρείας, acquisiteur, n. m. § [νομ.] **μεσῖται** (ἢ **κολυβισταί**), courtiers, καλοῦνται οἱ εἰς τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγὰς μεσολαβοῦντες πράκτορες, οἱ περιοριζόμενοι εἰς τὸ νὰ θέτωσιν εἰς συνάφειαν τὰ συναλασσόμενα μέρη καὶ νὰ βεβαιῶσι τὰς συμφωνίας αὐτῶν χωρὶς ν' ἀναλαμβάνωσιν εὐθύνην. Κατὰ τὸν Ἐμπορ. Νόμον (ἄρθρον 77) οἱ μεσῖται διαιροῦνται εἰς μεσίτας ἀσφαλειῶν, εἰς μεσίτας πραγματειῶν, εἰς μεσίτας διερμηνευτάς, καὶ ναυλωτὰς πλοίων καὶ εἰς μεσίτας μετακομίσεως διὰ γῆς ἢ δι' ὕδατος. Οἱ μεσῖται ἀσφαλειῶν ἐργάζονται ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ἀσφαλειῶν, συντάσσοντες τὰ ἀσφαλιστικὰ συμβόλαια, βεβαιοῦντες τὴν γνησιότητα αὐτῶν καὶ πιστοποιοῦντες τὴν τιμὴν τῶν ἀσφαλίστρων (Ε. Ν. ἄρθρ. 79)· οἱ μεσῖται πραγματειῶν μεσολαβοῦσιν εἰς τὰς ἀγοραπωλησίας τῶν ἐμπορευμάτων, δύνανται δὲ καὶ τὴν τῶν μεταλλικῶν ὑλῶν μεσιτείαν μετὰ τῶν κολλυβιστῶν νὰ μετέρχωνται (Ε. Ν. ἄρθρ. 78)· οἱ διερμηνευταὶ καὶ ναυλωταὶ μεσῖται (ναυλομεσῖται) διαπραγματεύονται τὰς ναυλώσεις· μόνοι δ' οὗτοι δικαιοῦνται νὰ μεταφράζωσι τὰ ναυλωτικά, φορτωτικά, κλπ. σχετικὰ ἔγγραφα ἐπὶ δικαστικῶν διαφορῶν καὶ νὰ χρησιμεύωσιν ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν ὡς διερμηνεῖς τῶν ξένων ναυτικῶν (Ε. Ν. ἄρθρ. 80)· οἱ μεσῖται τέλος μετακομίσεως ἔχουσι μόνον ἔνθα εἰσὶ διωρισμένοι τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐνεργῶσι τὰς περὶ μετακομίσεως μεσιτείας, δὲν δύνανται ὅμως νὰ ἐνεργῶσι συγχρόνως καὶ ἔργα μεσίτου ἄλλης κατηγορίας (Ε. Ν. ἄρθρ. 82). Τὰ δικαιώματα ἐν γένει καὶ τὰ καθήκοντα τῶν μεσιτῶν ὁρίζονται ἐν ἄρθρ. 74-90 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου. Ἡ ἀντιμισθία δ' αὐτῶν προσδιορίζεται διὰ διοικητικῶν κανονισμῶν ἢ κατ' ἐμπορικὴν συνήθειαν ἐν ἑκάστῃ ἀγορᾷ.

μεσιτικόν, οὗ, τὸ [δημ. καὶ πληθ.], τὰ μεσιτικά, [droits de] courtage; βλ. **μεσιτεία** καὶ **μεσίτης.** § **μεσιτικὰ** ἢ δικαιώματα τοποθετήσεως (ὑπηρετῶν, κτλ.), droits de placement.

μεσιτικός, οῦ, ὁ· ὁ ἀφορῶν τὸν μεσίτην, de médiateur; ὁ ἀφορῶν τὴν μεσιτείαν, de médiation; de courtage § —, ἀφορῶν τὸν μεσίτην (ἐμπορικόν), de courtier. § —, ἀφορῶν μεσίτην (τοποθετήσεως), de placement; || μεσιτικὸν γραφεῖον, bureau de placement.

μεσῖτις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ **μεσίτης.**

μεσίτρια, ας, ἡ· κοινῶς ἡ **μεσίτρα,** médiatrice, n. f. θηλ. τοῦ **μεσίτης.** § —, ἡ τοποθετοῦσα (ὑπηρετρίας), placeuse, n. f. [de domestiques].

μεσμερικός, ή, όν· mesmérique, adj. ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν μεσμερισμόν, qui appartient, qui a rapport au mesmérisme. Λέγουσιν ἐπίσης **μεσμεριστής,** mesmériste, n.

μεσμερισμός, οῦ, ὁ· mesmérisme, n. m. τὸ σύστημα, τὸ δόγμα τοῦ Mesmer, doctrine de Mesmer. Τοῦτο δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπόπειρα συστηματοποιήσεως, ἐπὶ τῇ βάσει ὑποθέσεως, ἄλλως τε ἐσφαλμένης, τῶν φαινομένων τοῦ ὑπνωτισμοῦ. Διὰ τῆς λέξεως ταύτης ὑπονοεῖται ὁ ζωϊκὸς μαγνητισμός.

μεσο, méso (ἐκ τοῦ μέσος, qui est au milieu), προσυνθετικὸν τιθέμενον ἐν τῇ συνθέσει πλείστων λέξεων.

μεσόαξον, ονος, τό· entre-axe, n. m. (κατὰ τὸ μεσοδάκτυλον, μεσόστυλον), τὸ μεταξὺ δύο ἀξόνων διάστημα.

μεσοβάθριον, ου, τό· travée, n. f. τὸ μεταξὺ δύο βάθρων διάστημα, distance entre deux piles. § —, travée de pont; βλ. **σύζευγμα.**

μεσόβαθρον, ου, τό· pile [de pont], βάθρον ἐκ τῶν μεσαίων, κατασκευαζόμενον κυρίως ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ· βλ. **βάθρον, ἀκρόβαθρον** καὶ **γέφυρα.**

μεσοβασιλεία, ας, ἡ· interrègne, n. m. (λατ. interregnum); (βλ. καὶ **ἀντιβασιλεία**), intervalle de temps pendant lequel un État est sans chef suprême, τὸ διάλειμμα μεταξὺ δύο βασιλειῶν. Ἐν τῇ κληρονομικῇ μοναρχίᾳ δὲν ὑπάρχει κατὰ κανόνα μεσοβασιλεία, διότι ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ μονάρχου αὐτοδικαίως καὶ αὐτοστιγμεὶ ἀνέρχεται ἐπὶ τοῦ θρόνου ὁ διάδοχος αὐτοῦ. Ἐξαίρεσις μόνον ὑπάρχει ἐν ἐλλείψει διαδόχου, ὅτε ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ μονάρχου μέχρι τῆς ἐκλογῆς τοῦ διαδόχου αὐτοῦ ὑπάρχει μεσοβασιλεία. Σημειωτέον δ' ὅτι οὐχὶ κυριολεκτικῶς τὸ Σύνταγμα ἐν ἄρθρῳ 52 καλεῖ τὸν μέχρι τῆς ἐκλογῆς τοῦ βασιλέως ἐν περιπτώσει χηρείας τοῦ θρόνου διαχειριζόμενον τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν «ἀντιβασιλέα». **Μεσοβασιλεία** ὑπῆρξεν ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1862, ὅτε ἀνετράπη ἡ δυναστεία τοῦ Ὄθωνος, μέχρι τῆς 19 Ὀκτωβρίου 1863, ὅτε ὡρκίσθη ὁ βασιλεὺς Γεώργιος ἐνώπιον τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

μεσοβασίλειος, ος, ον· ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὴν μεσοβασιλείαν, d'interrègne; ἢ εἰς τὸν μεσοβασιλέα, d'interroi.

μεσοβασιλεύς, έως, ὁ· interroi, n. m. (λατ. interrex); βλ. **ἀντιβασιλεὺς** καὶ **μεσοβασιλεία.**

μεσοβορρᾶς, ᾶ, ὁ· [vent de] nord-nord-est; βλ. εἰς **ἄνεμος,** διεύθυνσις αὐτοῦ.

μεσόγαιος, ος, ον· βλ. **μεσόγειος.**

μεσογαστρικός, ή, όν· mésogastrique,

adj. [ἀνατομ.] κείμενος εἰς τὸ μέσον τῆς γαστρός, qui est situé au milieu du ventre.

μεσογάστριον, ου, τό· mésogastre (μέσον, milieu καὶ γαστήρ, ventre), n. m. [ἀνατομ.] τμῆμα τῆς γαστρὸς κείμενον μεταξὺ τοῦ ὑπογαστρίου καὶ ἐπιγαστρίου.

μεσόγειος, ος, ον· χώρα κειμένη ἐν τῇ Ἠπείρῳ, ὁ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ὑπάρχων, intérieur, e, adj. κεντρικός, ή, όν, central, e, aux, adj. ‖ τὰ μεσόγεια τοῦ κράτους, l'intérieur de l'état ; ‖ μεσόγειοι ἐπαρχίαι, les provinces du centre ; ‖ ἡ Μεσόγειος θάλασσα, la mer Méditerranée, ἥτις σχετικῶς ὡς πρὸς τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανὸν καλεῖται levant, n. m. (ἀνατολή). Ἡ Μεσόγειος θάλασσα φαίνεται ὅτι τὸ πάλαι ὑπῆρξε μεγάλη λίμνη ἐντὸς τῶν ἠπείρων, ἀλλ' ἥτις διέρρηξεν εἶτα τὸν μέχρι τότε ὑπάρχοντα ἰσθμὸν μεταξὺ Ἀφρικῆς καὶ Εὐρώπης παρὰ τὸ Γιβραλτάρ, συνεπείᾳ δὲ τοῦ μικροῦ μετὰ τοῦ Ἀτλαντικοῦ συνδέσμου τῆς Μεσογείου ἡ ἐν αὐτῇ ἄμπωτις εἶνε πολὺ μικροτέρα τῆς ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ.

μεσόγλωσσος, ος, ον· mésoglosse (μέσον, γλῶσσα), adj. [ἀνατομ.] κείμενος ἐν τῷ μέσῳ τῆς γλώσσης, qui est situé au milieu de la langue.

μεσογνάθιος (ἡ ὑπογνάθιος) κοιλότης, ἢ μεσογνάθιον καὶ ὑπογνάθιον [ἱππολ.] auge, n. f. λέγεται ὁ μεταξὺ τῶν δύο βραχιόνων τῆς κάτω σιαγόνος κενὸς χῶρος, ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ πώγωνος καὶ λήγων κατὰ τὸν λαιμόν.

μεσογονάτιον, ου, τό, [βοτ.] βλ. μεσόκομβον· τὸ μεταξὺ δύο γονάτων (κόμβων καλάμης) διάστημα, ὅπερ ἄλλοτε ἐλέγετο φάλαγξ, espace entre deux nœuds, entre-nœud, n. m. συνών. τοῦ mérithalle, n. m.

μεσοδάκτυλον, τό· τὸ μεταξὺ τῶν δακτύλων διάστημα, l'espace entre les doigts.

μεσόδμη, ης, ἡ [ναυτ.], hiloire renversée, n. f. κοινῶς κάτω μπικεριά· σειρὰ ἐπηγκενίδων τιθεμένων κατὰ μῆκος τοῦ σκάφους πλοίου ὑπὸ τὸ μέσον τῶν ζυγῶν τοῦ πρώτου καταστρώματος καὶ ἐντορμουμένων μετ' αὐτῶν. Ἐπὶ τῶν ἐπηγκενίδων τούτων ὑπάρχουσιν ἐντομαὶ εἰς ἃς ἐναρμόζονται αἱ κορυφαὶ τῶν στυλίσκων, δι' ὧν ὑποβαστάζεται τὸ κατάστρωμα τοῦτο, τὰ δὲ κάτω ἄκρα τῶν στυλίσκων τούτων στηρίζονται ἐπὶ τοῦ ἐσωτροπίου. § μεσόδμη, entrait (m.)de long pan, μεγάλη δοκὸς (ταμπάνι) ἀπὸ τοῦ ἑτέρου τοίχου πρὸς τὸν ἕτερον διήκουσα, ἰδίως ὅμως προκειμένου περὶ πατωμάτων, κοινῶς καὶ μεσοδόκι, βλ. λέξιν· ‖ entrait de coupe, προκειμένου περὶ πατωμάτων, καλεῖται παχεῖα δοκὸς ἐναρμοζομένη ἐπὶ τῆς μεσόδμης.

μεσοδόκι, τὸ [δημ.], ἡ μεγάλη δοκὸς ἥτις τίθεται κάτωθεν τῶν πατωμάτων ἵνα κρατῇ αὐτά, ἡ μεδόσμη, entrait, n. m.

μεσοδόκιον, ου, τό· travée, n. f. (entre deux poutres), ἀπόστασις μεταξὺ δύο δοκῶν τοποθετουμένων παραλλήλως.

μεσόδομος, ου, ὁ [ναυτ.], carré, n.m. ou carré des officiers ; αἴθουσα χρησιμεύουσα ὡς ἐντευκτήριον καὶ ἑστιατόριον τῶν ἀξιωματικῶν πολεμικοῦ πλοίου.

μεσόζευγμα, ατος, τό· γενικῶς ὁ μεταξὺ δεσμός, lien entre deux parties ; βλ. διάπηξ, entretoise, n. f. καὶ στρωτήρ, traverse, n. f. ‖ [σιδηρ.] — σιδηροῦν, entretoise en fer ; ῥάβδος σιδηρᾶ ἑνοῦσα δύο τεμάχια ἐλασμάτων· ‖ — ἀστράβης, bande d'arçon; λέγονται δύο ἐπιμήκη ξύλινα τμήματα διερχόμενα κατὰ μῆκος καὶ συνενοῦντα τὴν ἀψῖδα μετὰ τοῦ περιεδρίου τῆς σέλλης. § [γραμμ.] —, τὸ συνδετικόν, copule, n. f. mot qui lie l'attribut au sujet : le verbe être ; π. χ. τὸ συνδετικὸν ῥῆμα εἰμί, τὸ συνδέον τὸ ὑποκείμενον μετὰ τοῦ κατηγορουμένου.

μεσοζευγνύω, βλ. ἐντίθημι.

μεσόζευκτον, ου, τό· travée, n. f, ou travée de comble ; ἀπόστασις μεταξὺ δύο ζευκτῶν (fermes) τῆς στέγης, ἢ μεταξὺ ζευκτοῦ καὶ ἀετοῦ (pignon).

μεσόζευκτον, τό· βλ. ἐντίθημι.

μεσόζυγον, τὸ [ναυτ.], κοινῶς τὸ μετζοκάμαρον, barrot, n. m. demi-bau, ou petit bau ou barrotin, n. m. πληθ. μεσόζυγα, barrots, demi-baux, barrotins ; κοινῶς μπρακάτσαις· βλ. ζυγόν.

μεσοκαιριάζω, [διάλ. Ἠπείρου] γίνομαι ἢ εἶμαι μεσόκαιρος (μεσῆλιξ).

μεσοκαιρίς, [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρου] ἐν τῷ μέσῳ πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ὡρισμένου καιροῦ, προώρως.

μεσόκαιρος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου), μεσῆλιξ.

μεσοκάρπιον, ου, τό· mésocarpe, n. m. μέσον μέρος τοῦ καρποῦ τῆς χειρός, milieu du carpe [ἀνατομ.].

μεσοκεφαλικός, ή, όν· mésocéphalique, adj. [ἀνατομ.] ἀνήκων εἰς τὸν μεσοκέφαλον, qui appartient au mésocéphale ; ‖ ἀπόφυσις (ἐξοχὴ) μεσοκεφαλική, protubérance mésocéphalique; ‖ ἀρτηρία μεσοκεφαλική, artère mésocéphalique.

μεσοκεφαλῖτις, ιδος, ἡ· mésocéphalite, n. f. [παθολ.] φλεγμονὴ τοῦ μεσοκεφάλου, inflammation de mésocéphale.

μεσοκέφαλος, ος, ον· mésocéphale, adj. [ἀνατομ.] ὁ κείμενος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἐγκεφάλου, qui est situé au milieu du cerveau ; ‖ [ούσ.] μεσοκέφαλον, τό· mésocéphale, n.m. ἀπόφυσις (ἐξοχὴ) κειμένη εἰς τὸ ἐσωτερικὸν μέσον τοῦ ἐγκεφάλου, λεγομένη ἐπίσης pont de Varole.

μεσοκλινής, ής, ές [γεφ. ὁδοπ.], ὁ εἰς τὸ μέσον κλίνων, double revers (m.), ὁδόστρωμα κεκλιμένον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν πρὸς τὸν ἄξονα τῆς ὁδοῦ διὰ τὴν ῥοὴν τῶν ὑδάτων, εἶνε τὸ ἀντίθετον τοῦ ἀμφικλινοῦς (dos d'âne)· βλ. λέξιν· ‖ — ὁδός, rue à double revers ; βλ. ὁδός.

μεσοκνήμιον, ου, τό· τὸ μέσον τῆς κνήμης, le gras de la jambe.

μεσόκοιλος, ος, ον· ὁ ἐν τῷ μέσῳ κοῖλος, qui est creux au milieu.

μεσόκομβον, τὸ [βοτ.] καὶ μεσοκόμβιον,

entre-nœud, ou mérithalle; βλ. μεσογονάτιον.

μεσόκοπος, ος, ον· ὁ μέτριος τὸ μῆκος, οὔτε μέγας, οὔτε βραχύς, moyen, enne; de grandeur ou de longueur moyenne; καὶ συχνότερον μεσόχοπος, θηλ. μεσόκοπη, βλ. μεσῆλιξ.

μεσόκρανον, τὸ [ἀνατ.], τὸ μέσον τοῦ κρανίου (τῆς κεφαλῆς), le milieu du crâne (de la tête); «τὸ ἔγκοιλον τοῦ κρανίου Πολυδ.».

μεσοκύνιον, ου, τό· ἡ πρώτη φάλαγξ, paturon, n. m. (βλ. ἵππος 56, 57)· καλεῖται οὕτω τὸ βραχὺ διάστημα τοῦ μέρους τῆς κνήμης τοῦ ἵππου τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τοῦ κυνήποδος (boulet) καὶ τῆς 2ας φάλαγγος ἢ στεφάνης (couronne). Τὸ μεσοκύνιον δέον νὰ ἦνε ἐπίμηκες καὶ ἐπικλινές· ἵππος ἔχων μακρὰ τὰ μεσοκύνια καλεῖται **μακρομεσοκύνιος** (long jointé), τουναντίον δὲ βραχέα καὶ κάθετα καλεῖται **βραχυμεσοκύνιος** ἢ **ὀρθομεσοκύνιος** (court ou droit jointé).

μεσοκύτταρος, ος, ον [βοτ.] αἱ μεταξὺ τῶν κυττάρων (ἱστῶν) οὐσίαι, intercellulaire, adj.

μεσολάβησις, εως, ἡ· entremise, n. f. ἡ μεσιτεία, ἡ παρέμβασις μεταξὺ δύο προσώπων· ἡ μεσίτευσις, παρέμβασις, ἱκεσία ὑπέρ τινος, intercession, n. f. τὸ ἐνδιάμεσον, intermédiaire. § ἡ πρᾶξις τοῦ ἐπέρχεσθαι, παρεμβαίνειν, action d'intervenir (de survenir). § —, ἡ μεσίτευσις, médiation, n. f. βλ. μεσιτεία· ‖ —, ἡ φιλικὴ ἐνέργεια, bon office, ἡ μεσολάβησις τρίτου πρὸς λύσιν διαφορᾶς τινος, ὅπως ἡ μεσολάβησις Δυνάμεως τινὸς παρ' ἑτέρᾳ, κτλ.

μεσολαβῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐπεμβαίνω, παρεμβαίνω, intervenir; παρεντίθεμαι, s'interposer, s'entremettre, intercéder; βλ. μεσιτεύω· ‖ — εἰς ὑπόθεσιν τινά, s'interposer, intervenir à une affaire; ‖ ἐμεσολάβησαν οἱ φίλοι των διὰ νὰ τοὺς συμφιλιώσουν, leurs amis se sont interposés pour les réconcilier; ‖ ἐμεσολάβησε (ἔλαβε χώραν), a eu lieu. § [περὶ χρόνου ἰδίως] τίθεμαι, παρέρχομαι, διαρρέω ἐν τῷ μεταξύ, s'écouler entre, survenir, intervenir; ‖ τὸ μεσολαβοῦν διάστημα, l'espace intermédiaire; ‖ μεσολαβῶν χρόνος, temps intermédiaire (intermédiat); τὸ ἐνδιάμεσον χρονικὸν διάστημα, intervalle, n.m. interstice, μικρὸν διάστημα μεταξὺ τῶν μερῶν συνόλου τινός· ὁ ἐν τῷ μεταξὺ χρόνος, entretemps, n.m. ‖ τὰ μεσολαβήσαντα γεγονότα, les incidents; ‖ ἐκτὸς ἂν μεσολαβήσῃ τίποτε, à moins d'imprévu.

μεσόλοβος, ος, ον· mésolobaire, adj. [ἀνατομ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ μεσόλοβον, qui a rapport au mésolobe; ‖ ἀρτηρίαι μεσόλοβοι, artères mésolobaires.

μεσόλοβος, ος, ον [βοτ.], interlobaire (λατ. inter, entre, μεταξὺ καὶ λοβός, lobe), adj. ὁ εὑρισκόμενος μεταξὺ τῶν λοβῶν ὀργάνου τινός, qui est entre les lobes d'un organe. § [ἀνατομ.] μεσόλοβος, interlobulaire (λατ. inter, entre καὶ λοβός, lobulaire, adj. ὁ κείμενος μεταξὺ τῶν λοβῶν ὀργάνου τινός, qui est situé entre les lobules d'un organe; π.χ. tissu interlobaire, εἶνε κυτταρῶδες παρέγχυμα μεταξὺ τῶν δύο λοβῶν τοῦ πνεύμονος.

μεσομηνία, ας, ἡ· τὸ μέσον τοῦ μηνός, le milieu du mois.

μεσομήρια, τά· τὰ μεταξὺ τῶν μηρῶν [Πολυδ.], l'entre-deux des cuisses; ‖ μεσομήριον, ου, τό· [ἱππολ.] aine, βλ. βουβωνικὴ χώρα.

μεσομφάλιον, ου, τό· mésomphale (μέσον καὶ ὀμφαλός, nombril), n. m. [ἀνατομ.] ὀμφαλός, ombilic, n. m. (= nombril); ‖ —, bosse de bouclier, τὸ μέσον τῆς ἀσπίδος, τὸ ἐπομφάλιον τῆς ἀσπίδος, ὁ ὀμφαλός· Πολυδ. Ὀν. Α. 133.

μέσον, ου, τό· οὐδ. τοῦ μέσος (μεσαῖος), ὁ εἰς τὸ μέσον εὑρισκόμενος, milieu, n. m. ‖ ἐν τῷ μέσῳ τῶν διασκεδάσεων, au milieu des plaisirs; ‖ περὶ τὰ μέσα τῆς νυκτός, vers le milieu de la nuit; ‖ μοὶ ἔγραψε περὶ τὰ μέσα Αὐγούστου, il m'a écrit vers la mi-Août; ‖ βγάζω ζήτημα εἰς τὸ μέσον, mettre une question sur le tapis; ‖ εἰς τὸ μέσον (ἐν μέσῳ) τῆς ὁδοῦ, au milieu de la route; à mi-chemin; ‖ ἔβγαλεν εἰς τὸ μέσον τὸ ζήτημα, il mit la question sur le tapis; ‖ [γραμμ.] διὰ μέσου (ἐν παρενθέσει), en parenthèse; ‖ περὶ τὰ μέσα Ἰανουαρίου, vers la mi-Janvier; ‖ ἐν μέσῳ τοῦ χειμῶνος, au milieu (au cœur) de l'hiver; ‖ ἐν μέσῳ ἡμῶν, parmi nous. § —, double, n. m. τὸ **μέσον** (μπετένι) συσπάστου ἢ πολυσπάστου (palan ou caliorne)· τὸ μέρος τοῦ σχοινίου τὸ περιβάλλον ἕκαστον καρύλλιον· ‖ τὸ **μέσον ἀγομένου**, double d'une manœuvre, τὸ μέρος τοῦ σχοινίου τὸ καμπτόμενον ἐπὶ καρυλλίου, σκαλμοῦ ἢ ἄλλου ἀντικειμένου, ὅπως ἐπανέλθῃ κατὰ τὴν φορὰν τοῦ μήκους τοῦ αὐτοῦ σχοινίου. § τὸ μέσον [στόλου], le centre (=τὸ κέντρον)· ‖ [ναυτ. τακτ.] τὸ μέσον ἢ μέσον πλοῖον, centre (κέντρον) ou vaisseau du centre, λέγεται τὸ κατέχον τὸ μέσον σχηματισμοῦ τινος πλοῖον. § [ναυτ.] μέσον τῆς κεραίας, centre de la vergue, καλεῖται τὸ μέρος ἐξ οὗ ἀρτᾶται αὕτη ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ. § [ναυτ.] μέσον τὸν οἴακα, droit(e) la barre; συνώνυμον τοῦ dresser la barre = θέτω εἰς τὸ μέσον τὸν οἴακα· βλ. καὶ οἴαξ. § μέσον μεταφορᾶς ἢ μετοχετεύσεως, véhicule, n. m. καλεῖται οὕτω πᾶν τὸ χρησιμεῦον πρὸς μεταφορὰν ἢ μετάδοσιν, π. χ. ὁ ἀὴρ εἶνε τὸ μέσον τῆς μεταδόσεως τοῦ ἤχου, l'air est le véhicule de son. § **μέσον**, τό· moyen, n. m. λέγεται ἐν γένει ὁ **τρόπος** (manière) διὰ νὰ καταλήξωσιν εἴς τι· ὁ πόρος, ressource, n. f. τὸ μέσον τῆς μετοχετεύσεως, ὁ ἀγωγός, canal, n. m. τὸ μέσον, ἡ ὁδός, voie, n.f. [ἰδίως χημ.] ἰδιότης, δύναμις, agent, n. m. ὁ τρόπος, τὸ μέσον, parti, n. m. μέσον, μηχανισμός, τὸ ὄργανον, engin, n. m. βλ. λέξεις, expédient, n. m. βλ. καὶ μαραφέτι· ‖ τὸ ἀσφαλέστερον μέσον, le moyen (le parti, le plus sûr; ‖ ηὗρε μέσον νά, il a trouvé moyen de; ‖ διὰ μέσου τοῦ δεῖνος, par l'entremise (par l'intermédiaire de, ἢ par le canal),

d'un tel ; || ἔχει τὰ μέσα νὰ τὸ κάμῃ, il est en mesure de le faire ; || μετεχειρίσθη ὅλα τὰ μέσα, il a employé (il s'est servi de) tous les moyens ; il a fait jouer tous les ressorts ; || διὰ χημικοῦ μέσου, à l'aide d'un agent chimique ; || δὲν εἶχε τὰ μέσα νὰ ταξειδεύσῃ, il n'avait pas les moyens de voyager ; || δὲν ὑπάρχει πλέον ἄλλο μέσον, il n'y a plus de ressource ; || τὸ ἀσφαλέστερον μέσον, le moyen (le parti) le plus sûr ; || εὑρίσκω τὸ μέσον, trouver le moyen ; || δὲν ἔχω τὰ μέσα, je ne possède pas les moyens ; || δὲν ἔχει τὰ μέσα, il n'a pas les moyens ; il est pauvre = εἶνε πτωχός. § [ναυτ. καὶ στρ.] μέσον, τό· moyen, n. m. λέγεται μέτρον (mesure), ὁ τρόπος (manière), ἡ διάταξις (disposition) διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἑλιγμοῦ τινὸς (manœuvre), κτλ. διὰ νὰ καταλήξωσιν εἰς ὡρισμένον τι.

μεσονύκτιον, ου, τό· τὸ μέσον τῆς νυκτός, ἡ δωδεκάτη νυκτερινὴ ὥρα, minuit ; βλ. καὶ **μεσάνυκτα.**

μεσονύκτιος, ος, ον· ὁ γινόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὸ μέσον τῆς νυκτός, τοῦ μεσονυκτίου, de minuit.

μεσούρανα, [ἐπίρ.] εἰς τὸ μέσον τῆς οὐρανίου σφαίρας, ἐπὶ τοῦ μεσημβρινοῦ, du méridien ; εἰς τὸ ζενίθ, au zénith ; [συνεκδ.] μέχρι τοῦ οὐρανοῦ, jusqu'au ciel ; εἰς τὰ νέφη, dans les nues.

μεσοπεντηκοστή, ῆς, ἡ· mi-pentecôte, n. f. ἡ μεταξὺ τοῦ Πάσχα καὶ τῆς Πεντηκοστῆς ἑορτή.

μεσοπλεύριος, ος, ον, καὶ **μεσόπλευρος,** ος, ον, ὁ μεταξὺ τῶν πλευρῶν εὑρισκόμενος, intercostal, ale, aux, adj. τὰ μεσόπλευρα, τὰ μεταξὺ τῶν πλευρῶν διαστήματα «τὰ μὲν ὑπὸ τὴν μασχάλην **πλευρὰ** ὀνομάζεται, τὰ δὲ ὀστᾶ **πλευραί,** ὧν τὰ μέσα **μεσόπλευρα** καὶ **μεσοπλεύρια**» Πολυδ. 2,167.

μεσοπόλιος, ος, ον· μιξοπόλιος, grisonnant, e, adj. ὁ ἔχων κατὰ τὸ ἥμισυ λευκὰς τρίχας ἀναμίξ.

μεσοπορεία, ας, ἡ· ἡ ἐν τῷ μέσῳ πορεία, τὸ κέντρον τῆς πορείας, centre, n. m. [ναυτ. ἰδίως] corps de bataille.

μεσοπορέω(ῶ), μέλ. ήσω· εἶμαι ἐν τῷ μέσῳ τῆς πορείας, être à moitié chemin ; πορεύομαι εἰς τὸ μέσον, aller ou marcher au milieu.

μεσοποτάμιος, ος, ον· ὁ μεταξὺ ποταμῶν κείμενος (χώρα, νῆσος), situé entre deux fleuves.

μεσοπύλη, ης, ἡ· καὶ

μεσόπυλον, ου, τό· ἡ μέση, μεσαία πύλη, la porte du milieu ; π. χ. εἰς ἐκκλησίας, κτλ.

μεσοπύργιον, ου, τὸ [ὀχυρ.], βλ. **μεταπύργιον,** courtine, n. f.

μεσόροφος, ου, ὁ [ἀρχιτ.], mezzanine, n. f. μικρὸς ὄροφος εὑρισκόμενος μεταξὺ δύο ὑψηλοτέρων· βλ. ὄροφος.

μέσος, η, ον, (μεσαίτερος, μεσαίτατος), ὁ εὑρισκόμενος εἰς (ὁ κατέχων) τὸ μέσον, qui est au (qui tient le) milieu ; ἐνδιάμεσος, μεσαῖος, mitoyen, enne, adj. **μέσος,** moyen, enne, adj. ὁ χωρίζων, qui sépare ; ὁ πληρῶν τὸ ἐνδιάμεσον, qui remplit l'intervalle ; || ὁ μέσος δάκτυλος, le doigt du milieu ; || — χρόνος, temps moyen ; || — ὅρος, juste milieu ; terme moyen ; moyen terme ; || [μεταφ.] ἐξέλεξε τὴν μέσην ὁδόν, il a choisi une voix mitoyenne ; || κατὰ μέσον ὅρον, en moyen ; || [γραμμ.] μέσον ῥῆμα, verbe réfléchi (moyen) ; || ἐν μέσῳ χειμῶνι, au milieu (au cœur) de l'hiver ; || [ναυτ.] ἡ μέση σκηνή, la grande tente ; || ὁ μέσος συστολεύς, la cargue fond ; || ἡ μέση ἐκπαίδευσις, l'enseignement secondaire ; || [γραμμ.] μέση διάθεσις, voix moyenne ; || ἐν ὁδῷ, au milieu de la rue (de la route) ; à mi-chemin ; || μέσον μέγεθος, grandeur moyenne ; || ἡ μέση ἑβδομαδιαία τιμή, les prix moyens de la semaine ; βλ. **μέση** καὶ **μέσον.**

Μέσος αἰών, moyen âge, καὶ κακοζήλως μεσαίων καλεῖται τὸ δεύτερον ἤτοι τὸ μέσον ἐκ τῶν τριῶν μεγάλων τμημάτων εἰς ἃ διαιρεῖται ἡ παγκόσμιος ἱστορία, δηλ. τὸ μεταξὺ τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν νεωτέρων χρόνων. Ἄρχεται ἀπὸ τῆς καταλύσεως τοῦ Δυτικοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους καὶ τῆς ἱδρύσεως τῶν νέων γερμανικῶν κρατῶν ἐπὶ τῶν ἐν τῇ Δύσει ῥωμ. ἐπαρχιῶν καὶ λήγει διὰ τῆς ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων ἢ κατ' ἄλλους διὰ τῆς ἐνάρξεως τῆς θρησκευτικῆς μεταρρυθμίσεως ἐν τῇ Δύσει. Ὑπῆρξε δὲ ὁ μέσος αἰὼν περίοδος γενικῆς πνευματικῆς καταπτώσεως, ἐποχὴ σκότους καὶ ἀμαθείας καὶ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ καὶ μάλιστα διὰ τὴν Δύσιν. Κατ' αὐτὸν ἀνεπτύχθησαν τὰ νεώτερα εὐρωπαϊκὰ κράτη τῆς Δύσεως, ἐνῷ ὡς πρὸς τὴν Ἀνατολὴν πληροῦσιν αὐτὸν ἡ ἱστορία τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους καὶ τῶν μουσουλμανικῶν λαῶν.

Μέσος ὅρος τῆς πτώσεως ἢ λήξεως [λογ.] échéance moyenne, κοινὴ λῆξις, échéance commune. Πολλάκις ἀντὶ νὰ προεξοφλῶσιν ἢ διαπραγματεύωνται οἱ ἔμποροι γραμμάτια, ἀνταλλάσσουσιν αὐτὰ δι' ἑτέρου γραμματίου πρὸς ταύτην ἀποκλειστικῶς τὴν ἐπιχείρησιν ἐπινοηθέντος. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει λαμβάνει χώραν ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ μέσου ὅρου τῆς πτώσεως· τὸ ἑξῆς παράδειγμα καθιστᾷ καταληπτὴν καὶ τὴν ἔννοιαν καὶ τὴν φύσιν τῆς τοιαύτης ἐπιχειρήσεως. Ὁ Κ. Ν. Ν. παραδίδει ἡμῖν τὴν 15 Μαρτίου τὰ ἑξῆς γραμμάτια :

Δραχ.	1088	Ἀθῆν.	10	Ἀπριλ.	λήγει
»	800	»	25	»	»
»	1000	»	5	Μαΐου	»
»	400	»	15	»	»
»	1200	»	31	»	»
	4488				

καὶ ζητεῖ νὰ τῷ χορηγήσωμεν εἰς ἀντάλλαγμα μίαν Συν/τικὴν ἐπὶ Πειραιῶς διὰ τὸ ποσὸν 4488 κατὰ τὸν μέσον ὅρον τῆς λήξεως, τουτέστιν εἰς προθεσμίαν κατέχουσαν τὸν μέσον ὅρον μεταξὺ τῶν πέντε γραμματίων, ἅτινα μᾶς

παραδίδουσι καὶ ἀντιστοιχοῦσαν πρὸς τὰ κατὰ μέρος ποσὰ ἑκάστου γραμματίου. Δηλαδή, ἡ Συν/τικὴ τὴν ὁποίαν ὁ Ν. Ν. μᾶς ζητεῖ πρέπει νὰ ἐκδοθῇ ἐπὶ τοιαύτῃ προθεσμίᾳ, ὥστε ὁ τόκος, ὃν θὰ ἐπλήρωνεν αὕτη ἐὰν προεξωφλεῖτο, νὰ ἦνε ἴσος πρὸς τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν τόκων, οὓς ἤθελον πληρώσει τὰ πέντε γραμμάτια, ἐὰν καὶ ταῦτα προεξωφλοῦντο τὴν αὐτήν, καθ' ἣν καὶ ἡ νέα Συν/τικὴ ἡμέραν.

					ἡμέρ.	τοχάριθ.
Δρ.	1088	Ἀθῆν.	10	Ἀπριλ.	0	0
»	800	»	25	»	15	12000
»	1000	»	5	Μαΐου	25	25000
»	400	»	15	»	35	14000
»	1200	»	31	»	51	61200
	4488					112200

112200	4488
22440	25
0000	

Κατατάσσομεν τὰ γραμμάτια κατὰ τὴν χρονολογίαν τῶν λήξεων. Ζητοῦμεν τὰ διαστήματα τῶν ἡμερῶν τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσιν ἀπὸ τῆς πρώτης λήξεως (10 Ἀπριλίου) καὶ ἑκάστης τῶν ἑπομένων· ἔχομεν 0 ἡμέρας διὰ τὴν πρώτην λῆξιν, διότι ἀπὸ 10 Ἀπριλίου μέχρι 10 Ἀπριλίου δὲν ὑφίσταται χρονικὸν διάστημα. Σημειοῦμεν τὸν τοκάριθμον ἑκάστου ποσοῦ (διὰ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ κεφαλαίου ἐπὶ τὰς ἡμέρας), προσθέτομεν ὅλους τοὺς τοκαρίθμους καὶ διαιροῦμεν τὸ ἄθροισμα 112200 διὰ 4488 ἀθροίσματος τῶν κεφαλαίων. Τὸ πηλίκον 25 μᾶς δεικνύει, ὅτι ἡ ζητουμένη προθεσμία πίπτει 25 ἡμέρας μετὰ τὴν 10 Ἀπριλίου, ἤτοι τὴν 5 Μαΐου καὶ ἡ ἡμερομηνία αὕτη ἔσεται ἡ λῆξις τοῦ νέου γραμματίου.

μεσοσαρακοστή, ῆς, ἡ· τὸ μέσον τῆς τεσσαρακοστῆς, mi-carême, n. m.

μεσόσκελα, [διάλ. Ἠπείρου] μεταξὺ τῶν σκελῶν.

μεσοσκέλιον, ου, τὸ καὶ

μεσόσκελον, ου, τό· τὸ μεταξὺ τῶν σκελῶν [ἱππολ.] inters-ars; βλ. **ἵππος** 29. Καλεῖται οὕτως ἡ χώρα ἡ μεταξὺ τῶν μασχαλῶν κατὰ τὸ πρόσθιον καὶ μεσαῖον μέρος τοῦ στήθους εὑρισκομένη.

μεσόστεγον, ου, τό· [ναυτ.] rouf, n. m. ou carrosse, n. m. κοινῶς **ταμπούκι**· ὁ ὑπόστεγος χῶρος ὁ κείμενος πρὸς πρύμνην ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῶν ἄνευ ἐπιστέγου πλοίων, οὗ αἱ πλευραὶ δὲν συνδέονται μετὰ τοῦ τοίχου τοῦ πλοίου, καὶ δύναταί τις νὰ περιέρχηταί αὐτὸν **ἐκ** τοῦ καταστρώματος· μεσόστεγον ὅμως καλεῖται καὶ πᾶς ὑπόστεγος χῶρος κείμενος ἐπὶ τοῦ καταστρώματος περὶ τὸ μέσον τοῦ πλοίου.

μεσόστηλον, βλ. μεσόστυλον.

μεσοστιγμή, ῆς, ἡ· [γραμμ.] point et virgule.

μεσοστρατίς, [διάλ. Ἠπείρ.] ἐν μέσῃ ὁδῷ.

μεσοστύλιον, ου, τό, καὶ

μεσόστυλον, ου, τό· [ἀρχιτ.] βλ. **διαστύλιον**· || —, travée, n. f. τὸ μεταξὺ δύο στύλων διάστημα, distance entre deux colonnes; τὸ διαστύλιον, entrecolonnement, n. m.

μεσοτοιχία, ας, ἡ· βλ. μεσότοιχον, μεσότοιχος.

μεσοτοίχιον, ου, τό· travée, n. f. ἀπόστασις μεταξὺ δύο τοίχων, distance entre deux murs.

μεσότοιχον, ου, τό· καὶ **μεσότοιχος,** mur mitoyen; ὁ μεταξὺ δύο οἰκημάτων τοῖχος· βλ. καὶ **ἐνδιάμεσος**· || —, mur de refend, λέγεται ἐσωτερικὸς τοῖχος οἰκίας χωρίζων δύο διαμερίσματα καὶ οὗ τὸ πάχος ἐπιτρέπει νὰ τεθῶσιν σωλῆνες καπνοδόχου.

μεσότριβος, ος, ον· βλ. **μισότριβος,** demi usé.

μεσούρανα, [ἐπίρ.] βλ. **μεσοούρανα.**

μεσουράνημα, ατος, τὸ καὶ

μεσουράνησις, εως, ἡ· ἄφιξις ἀστέρος (ἢ τοῦ ἡλίου) εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ, εἰς τὸν μεσημβρινόν, ἡ διέλευσις ἀστέρος (τοῦ ἡλίου) διὰ τοῦ μεσημβρινοῦ, passage d'un astre (du soleil, etc.), au méridien; βλ. **μεσημβρινός**· [μεταφ.] point culminant; τὸ ζενίθ, zénith, n. m. τὸ κατακόρυφον.

μ(ε)σουρανίς, [ἐπίρ. δημ.] εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ, **μεσοούρανα.**

μεσουρανῶ (έω), μέλ. ήσω· ἵσταμαι ἐν τῷ μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ, φθάνω, εἶμαι εἰς τὸν μεσημβρινόν, διέρχομαι διὰ τοῦ μεσημβρινοῦ, passer au méridien; βλ. **μεσημβρινός**· [μεταφ.] εὑρίσκομαι εἰς τὸ ζενίθ, être au zénith.

μεσουρία, ας, ἡ· [ναυτ.] étrangloir, n. m. (ἐπιδρόμου ἢ ἡμιολίου, κοινῶς **σακκολέβα.** Καλεῖται οὕτως ὁ κύριος συστολεὺς ἐπιδρόμου ἢ ἡμιολίου.

μεσοφάλαγξ, αγγος, ἡ· [ἱππολ.] couronne, n. f. **στεφάνη** ἢ **δευτέρα φάλαγξ.** Καλεῖται οὕτως εἰς τοὺς ἵππους ἡ κυκλοτερὴς ἐξοίδησις ἡ περιβάλλουσα τὸ ἄνω κυκλικὸν χεῖλος τῆς ὁπλῆς, ἔνθα γίνεται ἡ μετάβασις τοῦ δέρματος εἰς τὸ κέρας αὐτῆς· βλ. **ἵππος** 58. **μεσοκύνιον, ἀκρόπους** καὶ **ἀκροφάλαγξ.**

μεσοφόρι, τὸ [δημ.] καὶ

μεσοφούστανον, ου, τὸ [δημ.], jupon, n. m. βλ. **ἐσωφόρι(ον).**

μεσόφραγμα, ατος, τό· mésophragme, [ἀνατομ.] n. m. διάφραγμα χωρίζον τὸ δεύτερον θωρακικὸν τμῆμα ἀπὸ τὸ τρίτον.

μεσόφρυον, ου, τό· τὸ μεταξὺ τῶν ὀφρύων διάστημα, espace nu compris entre les sourcils; entre-sourcils; [ἀνατ.] glabelle, n. f.

μεσόφωνος, ος, ον· [ἐπὶ ἀνδρὸς] ténor [χαμηλός], n. m. [ἐπὶ γυναικ.] contralto, n. f.

μεσοχείμωνον, ου, τό· τὸ μέσον τοῦ χειμῶνος, milieu de l'hiver.

μεσόω, βλ. μεσῶ.

μεσπιλέα, ας, ἡ, καὶ **μεσπίλη,** ης, ἡ· κοινῶς ἡ **μουσμουλιά,** néflier, n. m. δένδρον ὀπωροφόρον.

μέσπιλον, ου, τό· κοινῶς τὸ **μούσμουλον,** nèfle, n. f. ὁ καρπὸς τῆς μεσπιλέας.

μεσσίας, ου, ὁ· le Méssie, le Rédempteur.

Μεσσίας εἶνε ἑλληνικὴ μορφὴ τῆς ἑβραϊκῆς λέξεως maschiach, ἤτοι κεχρισμένος· ἀντιστοιχεῖ ἄρα πρὸς τὸ ἑλλ. Χριστός. Ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ λέγονται οὕτω συχνὰ οἱ βασιλεῖς. Ἰδιαιτέρως ἐκλήθη οὕτως ὁ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἐκπτώσεως τοῦ ἰουδ. βασιλείου ἀναμενόμενος ὑπὸ τοῦ λαοῦ βασιλεὺς ἐκ τοῦ οἴκου Δαβίδ, ὅστις ἔμελλε νὰ ἀνιδρύσῃ τὴν τοῦ Ἰσραὴλ δύναμιν· οἱ δὲ προφῆται εἰς τὴν πολιτικὴν ταύτην ἐθνικὴν ἐλπίδα προσέδωκαν ἠθικοθρησκευτικὴν χροιάν, παριστῶντες τὴν βασιλείαν τοῦ Μεσσίου ὡς χρόνον ἠθικῆς τελειώσεως τοῦ ἰουδαϊσμοῦ καὶ ἐπικρατήσεως τῆς εἰς τὸν μόνον ἀληθῆ Θεὸν πίστεως ἐπὶ τῆς γῆς. Ἡ προσδοκία τοῦ Μεσσία ὑπῆρχεν ἤδη κατὰ τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς Βαβυλῶνος. Ὁ δὲ Ἰησοῦς παρέστησεν αὐτὴν πληρωθεῖσαν δι' ἑαυτοῦ κατὰ τοὺς δεινοὺς χρόνους τῆς ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας.

μέστι, τὸ [ξεν.], chausson turc; εἶδος πηλοβατίδος, ἡμιυποδήματος.

μέστιος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] ἐπὶ ζώων, μεσόχαιρος.

μεστόνω (ώνω), μέλ. ώσω, μεστόω-ῶ, ὡριμάζω, mûrir: parvenir en pleine maturité; || μεστωμένος, η, ον· βλ. **μεστός.**

μεστότης, ητος, ἡ· μέστωμα, τό· ἡ πλησμονή, plénitude, n. f. τὸ εἶναι τινὰ μεστόν, ὥριμον, ἡ ὡριμότης, maturité, n. f.

μεστός, ή, όν, πλήρης, ης, ες, plein, e, adj. γέμων, γεμᾶτος, η, ον· rempli, e, adj. [κυρίως καὶ μεταφ.] || — ἀλαζονείας, plein d'orgueil (= ἔμπλεος, πλήρης, ἀλαζονείας. § —, ὥριμος, mûr, e, adj. **μεστωμένος,** η, ον, ὡριμασμένος, η, ον, mûri, e, adj. || μεστωμένος, plein, mûr, mûri, ἰδ. διὰ τὰ γεννήματα, ὀπωρικά, κτλ.

μέστωμα, ατος, τό· ἡ μεστότης, τὸ πλήρωμα, γέμισμα, πλησμονή, plénitude, n. f. καὶ ἰδίως ἐπὶ καρπῶν, ἡ ὡριμότης, ὡρίμανσις, maturité, n. f. maturation, n. f. βλ. λέξεις.

μεσῶ (όω), μέλ. ώσω, ἀποτελῶ τὸ μέσον ἢ τὸ ἥμισυ, εἶμαι ἐν τῷ μέσῳ (ἢ εἰς τὸ ἥμισυ), être au milieu; || μεσοῦντος Ἰανουαρίου, à mi-Janvier; || μεσοῦντος τοῦ θέρους, au milieu de l'été; || μεσοῦντος τοῦ μηνός, dans la seconde décade du mois; βλ. **ἱσταμένου καὶ λήγοντος.**

μετά, [πρόθ.] (προφ. κοινῶς μάτα ἢ ματὰ) [συντάσσεται μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς]. Α' [μετὰ γενικῆς] avec. Ἐκφράζει δέ: 1) **συνάφειαν**: || μετὰ τοῦ πατρός του, avec son père; || μετ' ἐμοῦ, avec moi; μετ' αὐτοῦ, avec lui; || ἦλθε μετὰ τοῦ υἱοῦ του, il est venu avec son fils. § 2) **τρόπον**: || μετὰ χαρᾶς, avec joie; avec plaisir; volontiers; || μεθ' ὅρκου, sous serment; || ὁμιλεῖ μετ' εἰλικρινείας, il parle avec franchise; || μετ' ἀλλήλων, entre eux (=μεταξύ των)· || μεθ' ὅπλων, avec des armes, en armes; || μετὰ φόβου, avec crainte; || μετά τινος (ὁμοῦ μέ), avec quelqu'un; || μετὰ λύπης μου παρατηρῶ ὅτι, je vois (je m'aperçois) avec peine (à regret) que. § Β' [**μετὰ αἰτιατικῆς**] après. Ἐκφράζει δέ: 1) τὸ κατόπιν, τὸ ὕστερον τοῦ **χρόνου**· || μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του, après son départ; || μετὰ τὴν μάχην, après la bataille; || εὐθὺς μετὰ τὸν πόλεμον, immédiatement après la guerre; || μετὰ ταῦτα, après cela; || μετὰ τὴν τρίτην ἡμέραν, après le troisième jour; ἤτοι trois jours après; || [ἐμπορ.] μετὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως, à trois mois de date; || μετὰ τὸ γεῦμα, après dîner; || μετὰ δύο ἡμέρας, deux jours après; || μετὰ ἓν ἔτος, au bout d'un an; || μετὰ πολὺν καιρόν, longtemps après; || μετ' ὀλίγον, sous (dans) peu; bientôt; peu après; dans peu de temps; || μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐργασίας του, son travail fini; après son travail. § 2) **τάξιν**: || μετὰ τὸν ἀδελφόν μου, après mon frère; || μετ' αὐτὸν ἤρχετο ὁ ἀδελφός του, son frère le suivait; || ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον, l'un après l'autre; à tour de rôle; || μετ' αὐτὸν ἤρχοντο δύο γυναῖκες, deux femmes marchaient à sa suite; || μεθ' ὅ, après quoi; || μετὰ ταῦτα, ensuite; après cela; || μετ' ἐμέ, après moi. § [δημ.] 3) **συνάφειαν**: || μετὰ μένα, μετ' ἐμοῦ, avec moi; μετὰ σένα, μετὰ σοῦ, μετ' ἐσοῦ, avec vous; μετὰ 'κεῖνον, ἢ μετὰ 'κεῖνονα, μετ' ἐκείνου, avec lui, etc. § [ἐν συνθέσει] re-; ἐκ νέου, de nouveau, σημαίνει δὲ δευτέρωσιν, ἐπανάληψιν, ἐπαναδίπλωσιν ἢ μεταβολήν· || μεταβλέπω, μετακάμνω, μεταπωλῶ, κλ., revoir, refaire, revendre, etc.

μεταβάζω, μέλ. θὰ μετα(ματα)βάλλω (ξαναβάζω), remettre, βάζω (τίθημι, θέτω) ἐκ νέου, mettre de nouveau.

μεταβαίνω, μέλ. βήσομαι, ἀόρ. 6. μετέβην, προστ. μετάβηθι· ὑπάγω ἀπὸ ἓν μέρος εἰς ἄλλο, κοινῶς πηγαίνω, aller, ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μεταβαίνω, se rendre; μεταφέρομαι, se porter, se transporter; διέρχομαι, passer; || μεταβαίνω εἰς, se rendre à; || μετέβη δὶς εἰς Παρισίους, il a été deux fois à Paris; || || μεταβαίνω εἰς τὴν θέσιν μου, se rendre à son poste; || προτοῦ μεταβῇ εἰς Ἀθήνας, avant de se rendre à Athènes; || μεταβαίνει εἰς τὴν θέσιν του, il se rend à son poste; || μεταβαίνω ἐπὶ τόπον, se transporter sur les lieux; || [μεταφ.] μεταβαίνω εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, passer à l'ordre du jour. § passer du blanc au noir, **μεταβαίνω** ἀπὸ τὸ ἓν εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον, μεταβάλλω αἴφνης γνώμην, ὕφος, λόγον ἢ κατάστασιν. § **μεταβαίνω** (**μετάβασις**, action de passer) ἐκ μιᾶς τάξεως εἰς τὴν ἑτέραν, ἐξ ἑνὸς σχηματισμοῦ εἰς ἕτερον, κτλ., passer d'un ordre à un autre, d'une formation à une autre, etc. σημαίνει μεταβάλλω σχηματισμόν, τάξιν παρατάξεως, διά τινος μετασχηματισμοῦ (évolution) ἢ ἑλιγμοῦ (manœuvre.)

μεταβάλλω, μέλ. βαλῶ (θὰ βάλω), ἀόρ. β' -έβαλον, παρακ. βέβληκα· γυρίζω εἰς ἄλλην θέσιν, ἀνάποδα, μετατοπίζω, déplacer, tourner d'un autre côté; στρέφω ὀπίσθεν, retourner; καὶ ἐν γένει **ἀλλάσσω,** changer, ἤτοι με-

ταβάλλω τὴν κατάστασιν ἀντικειμένου τινὸς ἢ ἀντικαθιστῶ τι δι' ἄλλου· καὶ μεταβάλλω, μετατρέπω, ἀλλάσσω τὴν μορφήν τινός, convertir; ‖ — γνώμην, changer d'avis; ‖ μετέβαλε τρόπους, il a pris d'autres manières (d'autres mœurs); ‖ — διαγωγήν, changer de conduite; ‖ ὁ Χριστὸς μετέβαλε τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον, le Christ convertit l'eau en vin; ‖ [νομ.] — ποινήν, commuer (; convertir) une peine. § [δημ.] βλ. **μεταβάζω**. § [παθ. καὶ μέσ.] — ἑαυτόν, **μεταβάλλομαι**, être changé; [se] changer; ἤτοι ἀλλάσσω, στρέφω ἐμαυτόν· μετατρέπω, se modifier; μεταβάλλω, ποικίλλω, varier; [ἐν.] passer; ‖ [ἐμπορ.] — [ἐπὶ ἀγορᾶς], changer; [ἐπὶ τιμῶν], varier; ‖ τὰ πάντα μετεβλήθησαν, tout est changé; ‖ ὁ ἄνθρωπος οὗτος μεταβάλλεται εὐκόλως, c'est un homme qui change aisément; ‖ ὁ καιρὸς θὰ μεταβληθῇ, le temps va changer; ‖ ὁ καιρὸς μεταβάλλεται συχνὰ εἰς αὐτὴν τὴν ἐποχήν, le temps varie souvent à cette époque. § [ναυτ.] — τοὺς πόδας, changer les écoutes; λέγεται οὕτως ἡ ἀνάδεσις τῶν ποδῶν τῶν ὠτοειδῶν ἱστίων ἐκ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἀντικειμένην πλευρὰν κατὰ τὰς μεταβολὰς τῆς ἱστιοφορίας· ‖ ὁ καιρὸς μετεβλήθη, le temps a changé; ‖ ὁ ἄνεμος μετεβλήθη πολλάκις, le vent a varié plusieurs fois; ‖ ἡ γνώμη του μετεβλήθη κατά τι, son opinion s'est modifiée; ‖ τὸ ὕδωρ εἶχε μεταβληθῇ εἰς πάγον, l'eau s'était changée en glace; ‖ τὸ χρῶμα του μεταβάλλεται εἰς κίτρινον, sa couleur passe au jaune; ‖ μετεβλήθη ἡ ὄψις του, il a changé de couleur. § μεταβάλλομαι, ἀλλοιοῦμαι, s'altérer. § [ναυτικ.] **μεταβάλλω τὰ ἱστία**, changer les voiles (σκαντζάρω) ou changer les bras, μεθέλκω τοὺς ὁλκοὺς (τιραμολάρω), ἤτοι στρέφω τὰς κεραίας πέριξ τῶν ἱστῶν των οὕτως ὥστε τὰ ἱστία νὰ δέχωνται τὸν ἄνεμον ἐκ τῆς ἀντικειμένης πλευρᾶς (bord); ‖ μετάβαλλε! changez! Ἐκτελεστικὸν κέλευσμα ἀφορῶν τὴν μεταβολὴν τῶν ἱστίων· τοῦτο δίδεται μετὰ τὸ au bras (de derrière ou devant) πρὸς ἕλξιν τῶν ὁλκῶν καὶ μεταβολὴν τοῦ πετάσματος· βλ. **πρύμνη**, **πρυμναῖος** καὶ **πρῷρα**.

μεταβαπτίζω, μέλ. ίσω· βαπτίζω ἐκ νέου, rebaptiser.

μεταβάπτισις, εως, ἡ· ἀναβάπτισις, ἡ ἐκ νέου βάπτισις, rebaptisation, n. f.

μεταβάπτω, μέλ. ἄψω· βάπτω ἀλλέως (μεταβάλλω διὰ τῆς βαφῆς, teindre en une autre couleur; βάπτω ἐκ νέου, teindre de nouveau, reteindre; [τεχν.] biser.

μετάβασις, εως, ἡ· [ἀπὸ τόπου εἰς τόπον], passage (m.) [d'un lieu à un autre]; ἡ μετάβασις ἀπὸ καταστάσεως εἰς κατάστασιν, passage d'un état à un autre; ‖ **μετάβασις**, ὁ πηγαιμός που, l'aller (ῥῆμα λαμβανόμενον ὀνομαστικῶς)· [νομ.] transport (m.) [sur les lieux], ἤτοι ἡ ἐπὶ τόπου μετάβασις· [ῥητορ. σχῆμα] transition, n. f. ἡ ἐξ ἑνὸς ἀντικειμένου εἰς ἄλλο μετάβασις τοῦ λόγου· [ἐν τῇ μουσικῇ] ἀλλαγὴ τόνου, changement de ton; ‖ μετάβασις ἐκ τῆς ἐν εἰρήνῃ καταστάσεως εἰς τὴν ἐμπόλεμον, passage de pied de paix au pied de guerre; ‖ μετάβασις εἰς τὴν ἐφεδρείαν, passage dans la réserve; ‖ πρὸ τῆς εἰς Παρισίους μεταβάσεώς μου, avant de me rendre à Paris. § —, ἡ μετακίνησις, locomotion, n. f. βλ. λέξιν. § — [μηχαν.] translation, n. f. ‖ μεταβατικὴ κίνησις, mouvement de translation. § —, προκειμένου περὶ ἀρχιτεκτονικῶν ἐποχῶν καλεῖται transition, n. f. βλ. **ἀρχιτεκτονική**.

μεταβατικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος εἰς μετάβασιν ἀπὸ ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον, ὁ μεταβαίνων τῇδε κακεῖσε, ambulant, e, adj. ὁ κινητός, mobile, adj. βλ. καὶ λέξιν· ὁ πρόσκαιρος, περιοδικός, transitoire, adj. ‖ μεταβατικὸς (ἐπὶ στρατιωτικῶν), mobile, στράτευμα δυνάμενον νὰ μετακινηθῇ εὐκόλως καὶ ταχέως· ‖ μεταβατικὰ ἀποσπάσματα, μεταβατικαὶ φάλαγγες, colonnes mobiles ou colonnes volantes, καλεῖται οὕτως ἀπόσπασμα ἀποτελούμενον ἐκ διαφόρων ὅπλων καὶ δυνάμενον νὰ ἐνεργήσῃ μεμονωμένως· ‖ νόμοι μεταβατικοί, lois transitoires; ‖ κατάστασις [πραγμάτων] μεταβατική, état transitoire (de transition); ‖ [μηχ.] μεταβατικὴ κίνησις, mouvement de translation; ‖ μεταβατικὴ ταχύτης, vitesse de translation. § —, ὁ μετακινητός, locomotif, ive; βλ. λέξιν καὶ **μετακίνητος**. § [γραμμ.] transitif, ive, adj. ἐνεργητικός, actif, ive, adj. ῥήματα μεταβατικά, verbes transitifs, εἶνε τὰ δηλοῦντα ἐνέργειαν μεταβαίνουσαν εἰς ἄλλο πρόσωπον καὶ οὐχὶ εἰς τὸ ὑποκείμενον τοῦ λόγου ἐπιστρέφουσαν (ἀντίθ. **ἀμετάβατος**· βλ. λέξιν).

μεταβατικῶς, [ἐπίρ.] μὲ τρόπον μεταβατικόν, διὰ τῆς μεταβάσεως, transitoirement, adv. περαστικῶς, en passant. § [γραμμ.] transitivement, adv. ἐν τῇ μεταβατικῇ ἢ ἐνεργητικῇ ἐννοίᾳ, dans un sens transitif ou actif, βλ. μεταβατικός.

μεταβιβάζω, μέλ. άσω, κάμνω νὰ μεταβῇ, μεταφέρω ἀπὸ μέρους τινὸς εἰς ἄλλο, faire passer d'un lieu à un autre; transporter; μεταβιβάζω, διαβιβάζω, μεταδίδω ἀπό τινα εἰς ἄλλον (τὸν λόγον, διαταγήν, κτλ.) transmettre; κάμνω νὰ φθάσῃ νὰ μεταβῇ, faire parvenir; ‖ [νομ.] μεταβιβάζω ἀπαίτησιν, transférer une créance; ‖ μεταβιβάζω (μετοχάς, περιουσίαν), transférer; ‖ —, passer (διαβιβάζω, transmettre, être transmis); π. χ. τὸ στέμμα μετεβιβάσθη ἀπὸ . . . εἰς . . . ; la couronne passa de . . . au . . . § —, μεταδίδω, ἐγχειρίζω, passer, transmettre. § —, transborder, ἀντικείμενα ἐξ ἑνὸς πλοίου εἰς ἕτερον.

μεταβιβάσιμος, ος, ον· ὁ δυνάμενος νὰ μεταβιβασθῇ, transmissible, adj.

μεταβίβασις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ μεταβιβάζειν, transport, n. m. διαβιβάζειν μεταδίδειν, transmission, n. f. βλ. **μεταβιβάζω**. § [νομ.] μεταβίβασις [μετοχῶν, χρεωγράφων] δικαιωμάτων, transfert [d'actions, d'obligations] de droits. § — (ἀντικειμένων ἐξ ἑνὸς πλοίου

εἰς ἕτερον), transbordement, n. m. § — στρατιωτῶν, βλ. **μεταφορά**, passage militaire.

μεταβιβασμός, οῦ, ὁ· ἡ μεταβίβασις.

μεταβιβαστικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὴν μεταβίβασιν, de transmission; de transfert.

μεταβιόω-ῶ, μέλ. ώσω, ξαναζῶ, ζῶ ἐκ νέου, ἀναβιῶ. revivre; μεταβαίνω ἀπὸ βίου εἰς βίον.

μεταβλαστάνω, μέλ. ήσω, βλαστάνω ἐκ νέου, regermer, ξαναβλαστάνω ὑπὸ ἄλλην μορφήν, repousser sous une nouvelle forme.

μεταβλέπω, μέλ. βλέψομαι, βλέπω ἐκ νέου, ἐπαναβλέπω, revoir; || μεταβλεπώμεθα [φρ.], au revoir; [χυρ. εἰς τὸ ἐπαναϊδεῖν, καλὴν ἐντάμωσιν]. § [δημ.] μετανοῶ, se raviser; μεταβάλλω γνώμην, changer d'avis; μετανοῶ, μεταμελοῦμαι, se repentir.

μεταβλητέος, α, ον, ὅστις πρέπει νὰ μεταβληθῇ, πρέπει νὰ γείνῃ μεταβολὴ ἢ μεταβίβασις ἔκ τινος καταστάσεως εἰς ἄλλην· ὅντινα πρέπει (ὅντινα δύνανται) νὰ μεταβάλλωσι, qu'on doit (; qu'on peut) changer (modifier), changeable, adj. τροποποιήσιμος, modifiable, adj.

μεταβλητός, ή, όν· ὁ ἐπιδεκτικὸς μεταβολῆς, ὁ δυνάμενος μεταβληθῆναι, ὅντινα δύνανται νὰ μεταβάλλωσι, qu'on peut changer; muable, adj. εὐμετάβλητος, convertible, adj. τροποποιήσιμος, modifiable, adj. [σπ.] changeable, adj. || [οὐσ.] τὸ μεταβλητόν, convertibilité, n.f. ἡ ἰδιότης τοῦ μεταβλητοῦ. § —, ὁ εὐκόλως μεταβαλλόμενος, ἄστατος, εὐμετάβολος, changeant, e, adj. variable, adj. βλ. καὶ **μεταπίπτων**. § [μεταφ.] —, ἄστατος, κινητός, mobile, adj.

μεταβολεύς, έως, ὁ· [ἠλεκτρ.] βλ. **γυροτρόπιον**.

μεταβολή, ῆς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ μεταβάλλειν τι, ἡ ἀλλαγή, changement, n. m. μεταποίησις, μεταβολή, convertissement, n. m. μεταβολή, τροπή, variation, n. f. ἡ μεταβολή, ἡ τροποποίησις, modification, n. f. βλ. καὶ **μεταβάλλω**· μεταβολή, ἡ ἀστασία, vicissitude, n.f. || — συστήματος, changement de système; || ἡ μεταβολὴ τῶν ἀνθρωπίνων, la vicissitude des choses humaines; || — τῆς τύχης, changement de la fortune; || — ἐπὶ τὰ βελτίω, changement en mieux; || αἱ μεταβολαὶ τοῦ καιροῦ, les variations du temps; || πολιτικὴ μεταβολή, changement politique, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἡ ἐπανάστασις, révolution, n. f. || — (ποινῆς τινὸς ἐπὶ τὸ ἐλαφρότερον), commutation, n. f. (ἡ μεταγωγή)· || — τοῦ ἐπιπέδου, ἤτοι τῆς στάθμης, changement de niveau; || — τὸ ἀλλάζειν μέτωπον, volte-face, n.f. || — [φρ.], tournez-moi les talons! [στρατιωτ.] —, mutation, n.f. (ἰδ. πληθ.) τὰ διάφορα συμβάντα ἅτινα συμβαίνουσιν ἔν τινι λόχῳ καθ' ἑκάστην, ἤτοι ὅσον ἀφορᾷ τὴν εἴσοδον ἢ ἔξοδον ὁπλιτῶν ἐκ τοῦ λόχου, κτλ., ὅθεν καὶ ἡ **ἀλλοίωσις**, mutation, n. f. § décalibrement, n. m. μεταβολὴ τοῦ διαμετρήματος (calibre) πυροβόλου τινὸς εἴτε ἐκ τυχαίου γεγονότος εἴτε ἐκ τροποποιήσεως τοῦ κοίλου. § —, volte, n.f. ἐν τῇ ξιφασκίᾳ ἢ σπαθασκίᾳ σημαίνει τὴν περιστροφὴν ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς ὅπως ἀποφύγωσι τὸ κτύπημα τοῦ ἀντιπάλου. § [ταχτ.] —, volte-face, n. f. (ou demi-tour), ἤτοι ἀντιμετωπίζομαι πρὸς τὸν καταδιώκοντα πολέμιον, ἵνα τὸν σταματήσω.

Μεταβολή, ἡ· demi-tour, n. m. ἡ κίνησις αὕτη, ἥτις ὑπὸ τῶν πεζῶν ἀνδρῶν ἐκτελεῖται πάντοτε δεξιά, σκοπεῖ νὰ στρέψῃ ἀντιθέτως τὸ μέτωπον τοῦ στρατεύματος. Εἰς τὰς πεζικὰς ἀσκήσεις τὰ παραγγέλματα τῆς μεταβολῆς εἰσὶν ὡς ἑξῆς:

Μετα-βολή, 1) demi-tour; 2) (à) droite.

Μεταβολή· ἄλτ, 1) demi-tour à droite; 2) halte.

Μεταβολή· μάρς· ὁδηγὸς ἀριστερὰ (δεξιά), 1) demi-tour à droite; 2) marche; 3) guide à gauche (droite).

Μέτωπον πρὸς τὰ ὀπίσω· μεταβολή, 1) face en arrière; 2) demi-tour; 3) (à) droite.

Εἰς τὰς ἱππικὰς ἀσκήσεις καὶ τὰς τοῦ πυροβολικοῦ, τὰ παραγγέλματα εἰσὶν ὡς ἑξῆς:

Μεταβολή (ἢ μεταβολὴ δεξιά), demi-tour à droite (ou à gauche).

Μεταβολή (ἢ μεταβολὴ δεξιὰ ἐπὶ τῶν προσθίων ποδῶν), demi-tour à droit (ou à gauche) sur les épaules.

Μεταβολή (ἢ μεταβολὴ δεξιὰ) ἐπὶ τῶν ὀπισθίων, demi-tour à droite (ou à gauche) sur les hanches.

Εἰς τὰς ἀσκήσεις τῶν ὀχημάτων:

Μεταβολή· μάρς, 1) caissons demi-tour à gauche; 2) marche.

Μεταβολή· μάρς, 1) pièces et caissons demi-tour à gauche; 2) marche.

[ἱππευτ.] **μεταβολή**, demi-tour; **μεταβολὴ ἐπὶ τῶν ὀπισθίων**, demi-tour sur les hanches; **μεταβολὴ ἐπὶ τῶν προσθίων**, demi-tour sur les épaules.

Ἡμικύκλιος, ὁ· ἡμικύκλιον, τό· demi-volte, n. f. μεταβολὴ ἱππασίας διὰ καταγραφῆς μικρᾶς καμπύλης ἐπὶ τοῦ **στίβου** (piste) ἢ εἰς ἓν τῶν ἄκρων τοῦ ἱππευτηρίου.

(παράγγ.) Δι' ἡμικυκλίου μεταβολὴ ἱππασίας=ἀτομικῶς, demi-volte individuellement.

(παράγγ.) Δι' ἡμικυκλίου μεταβολὴ ἱππασίας=διαδοχικῶς, demi-volte successivement.

Εἰς ἡμίκυκλον (ἢ ἁπλῶς ἡμικύκλιον)· μάρς, demi-volte, marche; παράγγελμα εἰς τὴν ἔλασιν τῶν ὀχημάτων.

Μεταβολή, ἡ· changement, n. m. ἀλλαγή, (mutation); ἡ πρᾶξις τοῦ μεταβάλλειν, τοῦ ἀλλάσσειν τι· || **μεταβολὴ ἱππασίας** ἐν ταῖς ἱππικαῖς ἀσκήσεσιν, changement de main; ἤτοι ἀλλαγὴ διευθύνσεως τοῦ ἵππου ἀπὸ γωνίας εἰς γωνίαν ὄντως ὥστε ἐνῷ ἐβάδιζον κατὰ τὴν μίαν διεύθυνσιν τοῦ στίβου (piste) νὰ εὑρεθῶσι βαδίζοντες ἀντιθέτως· || **μεταβολὴ τῆς ἱππασίας κατὰ μῆκος**, changement de main étroit; ἡ ἀλλαγὴ ἡ γινομένη διὰ τῆς κατὰ μῆκος διελάσεως τοῦ ἱππευτηρίου καθέτως ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἕτερον στίβον· || **μεταβολὴ τῆς ἱππασίας**

κατὰ πλάτος, changement de main large ; ἡ γινομένη τοῦ ἱππέως διελαύνοντος τὸ ἱππευτήριον κατὰ πλάτος καὶ κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς σημείου τοῦ στίβου πρὸς τὸ ἀμέσως ἀπέναντι εὑρισκόμενον· || **μεταβολὴ ἱππασίας**, changez de main, **ἀτομικῶς** (individuellement), **διαδοχικῶς** (successivement). **διαγωνίως** (diagonalement) ; βλ. καὶ **ἀλλαγή**, changement ; || **μεταβολὴ κύκλου**, changez le cercle ; παράγγελμα **ἱππικῶν** ἀσκήσεων.

μεταγγίζω, μέλ. ίσω (ἄγγος). μεταχύνω τι ἐξ ἑνὸς εἰς ἄλλο ἀγγεῖον, transvaser ; κοινῶς **τραβαντζάρω** [δημ.], μεταγγίζω ἰδίως οἶνον ἢ ἄλλο τι ὑγρὸν ἀπὸ βαρέλιον εἰς ἕτερον, soutirer ; || μεταγγίζω ἀπὸ ἀγγείου (pot) εἰς ἀγγεῖον, dépoter ; || μεταγγίζω αἷμα, transfuser du sang ; βλ. **μετάγγισις**· || [χημ.] μεταγγίζω [ῥευστόν], décanter [une liqueur] ou décapeler, θέτω ἐξ ἑνὸς ἀγγείου εἰς ἕτερον κατασταλάξαν τι ὑγρόν, transvaser doucement une liqueur au fond de laquelle il s'est fait un dépot: décanter du vin ; || πρέπει νὰ μεταγγισθῇ ἡσύχως τὸ οἰνόπνευμα τοῦτο, il faut transvaser, sous-tirer doucement cette eau de vie ; || τὸ μετάγγισμα τοῦ οἴνου, le soutirage du vin ; || φροντίσατε νὰ μεταγγισθῶσιν οἱ οἶνοι, veillez à ce que les pièces soient soutirées.

μετάγγισις, καὶ

μετάγγισμα, ατος, τό, καὶ

μεταγγισμός, οῦ, ὁ· τὸ μεταγγίζειν ἐξ ἑνὸς ἀγγείου εἰς ἕτερον, transvasement, n. m. [οἴνου] soutirage, n. m. [αἵματος] transfusion, n. f. καλεῖται ἡ εἰς τὴν κυκλοφορίαν ἀρρώστου τινὸς εἰσαγωγὴ νέου αἵματος ληφθέντος ἀπὸ ὑγιοῦς ἀτόμου ἢ ἀπὸ ζώου (συνήθως ἀμνοῦ)· [χημ.] décantage, n. m. **μετάγγισις, μεταγγισμὸς** ὑγροῦ κατασταλάξαντος, action de décanter un liquide ; ou décapelage, n.m. λέγουσι μᾶλλον, décantation, n. f. βλ. καὶ **μεταγγίζω.**

μεταγγιστικός, ή, όν· χρησιμεύων πρὸς μετάγγισιν, de transvasement ; de soutirage, etc.

μεταγγιστρον, ου, τό· décanteur, n. m. συσκευὴ δι' ἧς μεταγγίζεται ὑγρόν, appareil qui sert à opérer la décantation.

μεταγενέστερος, α, ον· ὁ ἔπειτα, ὁ ὕστερον γεννηθείς, ἐν γένει ὁ κατόπιν ἐρχόμενος, postérieur, eure, adj. ὁ κατόπιν, ὁ ὕστερος, νεώτερος, ultérieur, eure, adj. ἀκόλουθος, ὑστερώτερος, subséquent, e, adj. || διὰ μεταγενεστέρας διαταγῆς, par un ordre ultérieur; || [οὐσ.] οἱ μεταγενέστεροι, la postérité = οἱ ἀπόγονοι, οἱ ὕστερον γεννηθέντες, ἀκμάσαντες.

μεταγενεστέρως, [ἐπίρ.] κατόπιν, postérieurement, adv. ὑστέρως, ὑστερώτερον, ultérieurement, adv.

μεταγεννῶ (άω), μέλ. ήσω· ξαναγεννῶ, γεννῶ ἐκ νέου, accoucher, de nouveau. § [μέσ.] ἀναγεννῶμαι, renaître ; ἀναζωογονῶ, (ξ)ἀναζῶ, revivre.

μεταγίγνομαι καὶ

μεταγίνομαι, μέλ. γενήσομαι, ἀόρ. μετεγενόμην· γίνομαι πάλιν, ξαναγίνομαι, se refaire; γίνομαι ἐκ νέου, redevenir ; || [τόσον καλὰ] ποῦ δὲν μεταγίνεται ἢ δὲν μεταγίνεται καλλίτερα, qu'on ne saurait faire mieux; on ne peut mieux. § γεννῶμαι ἔπειτα κατ' ἄλλον τρόπον, ἀναγεννῶμαι, renaître ; ἀναβλαστάνω, repousser.

μεταγιγνώσκω καὶ

μεταγινώσκω, μέλ. γνώσομαι. ἀόρ. μεγέγνων, ἀόρ. β. μετ. μεταγνούς· μετὰ γνῶσιν ὕστερον κτηθεῖσαν μεταβάλλω γνώμην, changer d'avis, d'opinion ; μετανοῶ, μεταμέλομαι, se repentir ; || μεταγνούς, étant repenti, e.

μεταγλωττίζω, μέλ. ίσω· μεταφράζω ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην γλῶσσαν, μεταφράζω, traduire =ἐξηγῶ καὶ κατ' ἐπέκτασιν διερμηνεύω, interpréter.

μεταγλώττισις, εως, ἡ, καὶ

μεταγλωττισμός, οῦ, ὁ· ἡ μετάφρασις ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην γλῶσσαν, traduction, n. f. =ἐξήγησις.

μεταγλωττιστής, οῦ, ὁ· ὁ μεταφράζων ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην γλῶσσαν, ὁ μεταφραστής, traducteur, n. m. = ἐξηγητὴς καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁ διερμηνεύς, interprète, n. m.

μετάγνοια, ας, ἡ· ἡ μετάνοια. le repentir.

μετάγνωσις, εως, ἡ· ἡ μεταβολή, γνῶσις ἀποφάσεων, changement d'avis, d'opinion ; ἡ μετάνοια, le repentir.

μεταγραμματίζω, μέλ. ίσω· μεταβάλλω τὰ γράμματα λέξεως τινός, transposer les lettres (d'un mot).

μεταγραμματισμός, οῦ, ὁ· ἡ μεταβολὴ τῶν γραμμάτων λέξεως, transposition de lettres (d'un mot),

μεταγραφεύς, έως, ὁ· ὁ ἀντιγραφεύς, copiste, n. m.

μεταγραφή, ῆς, ἡ· ἡ ἐκ δευτέρου γραφή, ἀντιγραφή, copie, n. f.

μεταγραφή, ῆς, ἡ· transcription, n. f. [νομ.] τὸ ἐντελέστερον σύστημα μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων, τὸ πρῶτον ἐν Γαλλίᾳ θεσπισθὲν διὰ τοῦ ψηφίσματος τῆς 9 Σεπτεμβρίου 1790, τελειοποιηθὲν διὰ τοῦ νόμου τῆς 23 Μαΐου 1855, ὁπόθεν καὶ παρ' ἡμῖν εἰσήχθη διὰ τοῦ νόμου ΤϞ' τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1856, καθ' ὃν ἀντικείμενον τῆς μεταγραφῆς εἶνε πᾶσαι αἱ ἐν ζωῇ πράξεις, δι' ὧν σκοπεῖται ἡ μεταβίβασις τῆς κυριότητος ἀκινήτων, ἐμφυτεύσεων ἢ ἐπιφανείας, ἡ σύστασις οἱασδήποτε δουλείας, ἡ παραίτησις τοιούτων δικαιωμάτων καὶ αἱ παντὸς εἴδους καταχυρώσεις τῶν προειρημένων δικαιωμάτων καὶ αἱ δικαστικαὶ περὶ διανομῆς αὐτῶν ἐκθέσεις, μόνη δὲ ἡ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ εἰρημένου νόμου γενομένη μεταγραφὴ ἐπάγεται τὴν μεταβίβασιν τῶν ἀνωτέρω δικαιωμάτων, μὴ προσαπαιτουμένης παραδόσεως. Τὰ βιβλία τῶν μεταγραφῶν εἰσὶ δημόσια καὶ ὁ φύλαξ αὐτῶν ὀφείλει νὰ δίδῃ παντὶ αἰτοῦντι ἀντίγραφα ἢ ἀκριβεῖς περιλήψεις τῶν περιεχομένων ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ εὐθύνῃ.

μεταγράφω, μέλ. άψω [νομ.], δίδω πρὸς

μεταγραφήν, transcrire. faire transcrire; βλ. μεταγραφή.

μεταγυρίζω, μέλ. ίσω, ἔρχομαι ἐκ νέου, ἐπανέρχομαι, revenir, retourner. § [μεταβ.] στρέφω, tourner; στρέφω πάλιν, ἐπιστρέφω, retourner·

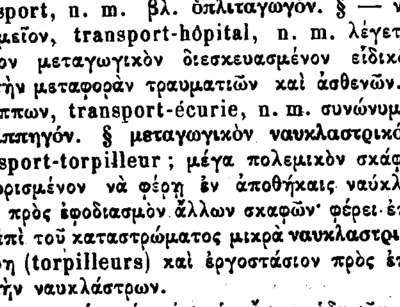
μετάγω, μέλ. άξω, μεταφέρω ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, μεταφέρω, μεταβιβάζω, transporter; μεταβιβάζω, transférer. § —, inverser; βλ. μεταγωγὸς καὶ ἀναστρέφω.

μεταγωγεύς, έως, ὁ· ὁ μετάγων, ὁ ὁδηγῶν ἀπὸ ἑνὸς τόπου εἰς ἕτερον, qui transporte; qui transfère. § [ἠλεκτ.] conjoncteur, n.m. ὁ μετάγων, ὁδηγῶν ἀπὸ σημείου εἰς σημεῖον (ὄργανον, κτλ. βλ. καὶ συναπτήρ). § [ἠλεκτρ.] μεταγωγεύς, ὁ μεταγωγός, commutateur, n. m. § [ναυκλ.] μεταγωγεὺς καὶ ὁδηγοὶ διωστήρων, conjoncteur et boite à cames, καλεῖται οὕτω κτιδονωτή τις θήκη.

μεταγωγή, ῆς, ἡ· ἡ μεταφορὰ ἐξ ἑνὸς εἰς ἄλλο μέρος, transport, n. m. μετακόμισις, transfert (m.) (d'un prisonnier, etc.]; μετατόπισις. translation, n. f. § [ἐπὶ ἠλεκτρικῶν ῥευμάτων] μεταγωγή, commutation, n. f. βλ. καὶ μεταγωγός.

μεταγωγικόν, τό· [ναυτ.] (ἐνν. πλοῖον), transport, n. m. βλ. ὁπλιταγωγόν. § — νοσοκομεῖον, transport-hôpital, n. m. λέγεται πλοῖον μεταγωγικὸν διεσκευασμένον εἰδικῶς διὰ τὴν μεταφορὰν τραυματιῶν καὶ ἀσθενῶν. § — ἵππων, transport-écurie, n. m. συνώνυμον τοῦ ἱππηγόν. § μεταγωγικὸν ναυκλαστρικόν, transport-torpilleur; μέγα πολεμικὸν σκάφος προωρισμένον νὰ φέρῃ ἐν ἀποθήκαις ναύκλαστρα πρὸς ἐφοδιασμὸν ἄλλων σκαφῶν· φέρει ἐπίσης ἐπὶ τοῦ καταστρώματος μικρὰ ναυκλαστρικὰ σκάφη (torpilleurs) καὶ ἐργοστάσιον πρὸς ἐπισκευὴν ναυκλάστρων.

μεταγωγός, ός, όν· ὁ ἄγων, ὁδηγῶν εἰς ἄλλο μέρος, μεταγωγικός, qui transporte, de transport. § μεταγωγός, ός, όν, commutateur, trice, adj. πᾶν τὸ δι' οὗ δύνανται νὰ μετάγωσιν ἐνέργειαν τινὰ ἀπὸ ἀντικειμένου εἰς ἀντικείμενον. § [οὐσ.] transporteur, n. m. ὁ μετάγων τι ποῦ· βλ. καὶ σκαφίδιον (ὅπλου), auget (de fusil). § [ἠλεκτρ.] μεταγωγός, in-

verseur, n. m. ou inverseur du courant; σύστημα ῥευματοκλείστου δι' οὗ δυνάμεθα νὰ μεταβάλλωμεν τὴν φορὰν ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος· ὑπάρχουσι πλεῖστοι ὅσοι τύποι μεταγωγῶν. § μεταγωγός, ὁ· ἢ ἐπικοινωνητήρ, commutateur ou inverseur de courant; ἠλεκτρικὸν ὄργανον διαφόρων σχημάτων εἰς ὃ ἀπολήγει ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα· διὰ τοῦ ὀργάνου τούτου μεταβάλλομεν τὴν διοχέτευσιν ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος ἐξ ἑνὸς ἀγωγοῦ εἰς ἕτερον.

μεταδειπνῶ (έω), μέλ. ήσω· ξαναδειπνῶ, δειπνῶ ἐκ νέου, dîner de nouveau.

μεταδιδάσκω, μέλ. άξω· ξαναδιδάσκω, διδάσκω ἐκ νέου, enseigner de nouveau.

μεταδίδω καὶ μεταδίδωμι, μέλ. ώσω, δίδω μέρος ἀπό τινος εἴς τινα (donner une part), κάμνω τινὰ μέτοχον τινός, faire part; καὶ γενικῶς γνωστοποιῶ, ἀνακοινῶ, κοινωνῶ, communiquer; ‖ μοῦ μετέδωκε τὴν εἴδησιν, il m'a fait part de la nouvelle; ‖ μετέδωκε τὸ νόσημα (ἀσθενείας), il a communiqué la maladie; ‖ — (ἐμποιῶ) κίνησιν, imprimer (transmettre, communiquer) le mouvement; ‖ — θάρρος, inspirer du courage; ‖ — εἴδησιν, communiquer une nouvelle. § —, passer (à quelqu'un). ἐγχειρίζω, transmettre.

μεταδιώκω, μέλ. ώξω (προφ. ματαδιώχω), διώκω ἐκ νέου, renvoyer de nouveau; καὶ ἐν γένει καταδιώκω, poursuivre.

μεταδίωξις, εως, ἡ· ἡ ἐκ νέου δίωξις, ἡ καταδίωξις, poursuite, n. f.

μεταδόσιμος, ος, ον· μεταδοτός, ὁ δυνάμενος νὰ μεταδοθῇ, communiquable. adj. § [ἐπὶ νοσημάτων] κολλητικός, contagieux, euse, adj.

μετάδοσις, εως, ἡ· τὸ μεταδίδειν, ἡ πρᾶξις τοῦ μεταδίδειν, καὶ γενικῶς γνωστοποιεῖν, κτλ. communication, n. f. βλ. μεταδίδω· ἡ μεταβίβασις (τινός), transmission, n. f. π. χ. μετάδοσις τῆς κινήσεως, transmission du mouvement; ‖ [μηχ.] μετάδοσις, ἡ ἐξαποστολή, ἡ ἐκπομπή, renvoi, n. m. μετάδοσις κινήσεως, renvoi de mouvement. § [ἐκκλ.] ἡ ἁγία μετάδοσις, la sainte communion, ἤτοι ἡ ἁγία μετάληψις (κοινώνησις, κοινωνία), ἡ κοινωνία τῶν θείων μυστηρίων.

μεταδοτέος, α, ον· ὅστις δύναται ἢ πρέπει νὰ μεταδοθῇ, qui peut ou doit être communiqué; ὁ μεταδόσιμος.

μεταδοτήρ, ῆρος, ὁ· transmetteur, n. m. τὸ δι' οὗ μεταδίδοταί τι· ‖ — ἠλεκτρικὸς ἢ ἀγωγός, transmetteur électrique; βλ. καὶ ἀγωγὸς ἠλεκτρικός.

μεταδοτικός, ή, όν (μεταδίδω), μεταδιδόμενος ἀπό τινος εἰς ἄλλον, ὁ κατάλληλος πρὸς μετάδοσιν, communicatif, ive, adj. ἐπικοινωνικός, ή, όν· ‖ ὁ γέλως εἶνε μεταδοτικός, le rire est communicatif; ‖ —, ἐλευθέριος, libéral, ale, adj. ‖ δὲν εἶνε μεταδοτικὸς [οἰκ.], il n'est pas donnant. § [ἐπὶ διδασκάλου] ὁ εὐκρινῶς (μεθοδικῶς) διδάσκων, qui a l'enseignement clair (méthodique); ὁ μεταδίδων καλῶς τὴν σκέψιν του, qui traduit bien sa pensée. § [ἐπὶ νόσου] κολλητικός, contagieux, euse, adj.

μεταδοτός, ή, όν· ὁ δυνάμενος μεταδοθῆναι, ὁ μεταδόσιμος.

μεταζυγόνω, μέλ. ώσω· πλησιάζω ἐκ νέου, s'approcher de nouveau; ξαναζυγόνω, ξαναπλησιάζω, se rapprocher; προσέρχομαι αὖθις, ἐπανέρχομαι, revenir; ἀναφαίνομαι, reparaître; κοινῶς δὲν πατῶ (δὲν βάζω) τὸ πόδι, mettre les pieds; || δὲν ἐμεταζύγωσε, il ne s'est plus présenté; || ἐδῶ δὲν μεταζυγώνει πλέον, il ne se fera plus voir ici.

μεταζύμωσις, εως, ἡ· fermentation complémentaire.

μεταθέσιμος, ος, ον· ὁ δυνάμενος νὰ μετατεθῇ, amovible, adj. ἰδίως προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων ἐν γένει ἢ ἐπισκόπων· || [οὐδ.οὐσ.] τὸ μεταθέσιμον ἢ καὶ μεταθεσιμότης (τῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει ἐξ ἑνὸς εἰς ἕτερον τόπον) ἢ ἡ μετάθεσις ἐπισκόπου ἐκ μιᾶς εἰς ἄλλην ἐπισκοπήν, amovibilité, n. f.

μεταθεσιμότης, ητος, ἡ· τὸ μεταθέσιμον (μετακινητόν), ἡ ἰδιότης, ἡ κατάστασις τοῦ μεταθεσίμου, qualité, état de ce qui est amovible, amovibilité, n. f. || ἡ μεταθεσιμότης τῶν ὑπουργημάτων, τῶν ὑπαλλήλων, l'amovibilité des places, des fonctionnaires; (ἀντίθ. εἶνε τὸ ἀμετάθετον, inamovibilité, n. f.)

μετάθεσις, εως, ἡ· ἡ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μετακίνησις, ἡ μετατόπισις, transposition, n. f. ἢ ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν, déplacement, n. m. translation, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ μεταβολή, changement, n. m. || — λέξεων, transposition de mots; || — ὑπαλλήλου, déplacement (changement) d'un employé; βλ. καὶ **μεταθέσιμος**· || — ἀμοιβαία, permutation, n.f. || — ἐπισκόπου, translation d'un evêque; || ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις, la nécessité contraint la loi. § —, mutation, n. f. ἡ ἀλλαγή, changement, n. m. ἡ ἀντικατάστασις ἑνὸς προσώπου δι' ἑτέρου. § [στρατ.] μετάθεσις, passage, n. m. στρατιωτικοῦ ἀπὸ σώματος εἰς σῶμα ἢ ἀπὸ λόχου εἰς λόχον· καὶ ῥῆμα passer; ἡ μετάθεσις ἀπὸ σώματος εἰς ἕτερον σῶμα λέγεται καὶ transcorporation, n.f. ou transmutation, n. f § [γραμμ.] μετάθεσις, métathèse, n. f. (transposition, μεταγραμματισμός)· καλεῖται οὕτως ἐν τῇ γραμματικῇ ἡ ἐναλλαγὴ τῆς θέσεως φθόγγου τινὸς ἐν τῇ αὐτῇ λέξει, συμβαίνουσα πρὸ πάντων εἰς τὰ ρ καὶ λ, π. χ. τράφος, ἀντὶ τάφρος, Φλεβάρης ἐκ Φεβρουάριος. § γωνιαία μετάθεσις (ὅπλου), déplacement, n. m. (μετακίνησις, μετατόπισις).

μεταθέσιμος, ος, ον (ἢ καὶ παύσιμος), **μεταθετός**, ή, όν· **μετακινητός**, amovible, adj. (**ἐκ τοῦ μετακινοῦμαι**, **μεταβάλλω θέσιν**), ὁ δυνάμενος νὰ μετατεθῇ (ἢ καὶ νὰ παυθῇ), ἰδίως προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων· || ἐὰν οἱ δικασταὶ ἦσαν **μεταθέσιμοι**, ἤτοι ἐὰν ἐξηρτῶντο ἐκ τῶν διοριζόντων αὐτούς, ἡ δικαιοσύνη δὲν ἤθελε παράσχει οὐδὲν ἐχέγγυον ἀμεροληψίας, si les juges étaient amovibles, c'est à dire restaient dépendants du pouvoir qui les nomme, la justice n'offrirait aucune garantie d'impartialité; (τὸ ἀντίθ. εἶνε **ἀμετάθετος**, inamovible).

μεταθετός, ή, όν· μετακινητός, amovible; βλ. μεταθέσιμος.

μεταθέτω, μέλ. έσω (μετατίθημι), θέτω εἰς ἄλλο μέρος, ἀλλάζω θέσιν, μετακινῶ, déplacer; || —, **μεταφέρω**, transposer, transférer; συνώνυμα διαφέροντα καθότι τὸ μὲν πρῶτον λέγεται ἐπὶ πραγμάτων τὰ ὁποῖα φέρει τις μεθ' ἑαυτοῦ ἢ θέτει ἐπ' ὀχημάτων πρὸς μετακόμισιν, π. χ. transporter des marchandises, des meubles, de l'argent, etc. τὸ δὲ δεύτερον ἐπὶ καταστήματος ἐμπορικοῦ, ἐπὶ τόπου διαμονῆς, κτλ. π. χ. transférer son magasin, sa résidence, etc. On transporte ses meubles et on transfère sa résidence; || — ἔπιπλα, déplacer des meubles; || — τὴν ἕδραν δικαστηρίου, transférer le siège d'un tribunal; || —ὑπάλληλον, transférer (déplacer) un employé; || τὸν μετέθεσαν ἀπό. . .εἰς, on le fit passer. . .de . . .à; || — ἀμοιβαίως (ἐναλλάξ), permuter; || μετετέθησαν ἐναλλάξ, ils ont permuté; || [διδ.] μεταθέτω τοὺς ὅρους προτάσεως, transposer les termes d'une proposition; βλ. γενικῶς καὶ μετάθεσις.

μεταίχμιον, ου, τό· τὸ μεταξὺ δύο σημείων (κυρίως στρατῶν) κείμενον διάστημα, τὸ ἐνδιάμεσον, intervalle, n. m. τὸ μέσον μεταξὺ δύο πραγμάτων, τὸ μέσον, milieu, n. m. καὶ συνεπῶς μεταφ. ὁ ἐν τῷ μέσῳ εὑρισκόμενος, ὁ τὸ μέσον κατέχων, qui est au milieu.

μετακαλῶ (έω), μέλ. έσω, προσκαλῶ ὀπίσω, ἀνακαλῶ, rappeler.

μετακάμνω, πράττω, κάμνω ἐκ νέου, faire de nouveau; ξανακάμνω, refaire.

μετακάρπιον, ου, τό· τὸ μέρος τῆς χειρὸς τὸ μεταξὺ τοῦ καρποῦ καὶ τοῦ κάτω μέρους τοῦ βραχίονος ὅπου ἐμβαίνουσι τὰ βραχιόλια, métacarpe, n. m. βλ. **καρπὸς καὶ χείρ.**

μετάκεντρον, ου, τό· [ναυτ.] métacentre, n. m. πλοίου τινὸς εἶνε τὸ σημεῖον δι' οὗ διέρχεται ἡ συνισταμένη τῶν ἐπὶ τῆς γάστρας ἐνεργουσῶν ἀντώσεων (poussées) τοῦ ὕδατος.

μετακενῶ (όω), μέλ. ώσω· βλ. **μεταγγίζω**, transvaser.

μετακένωσις, εως, ἡ· βλ. **μετάγγισις**, transvasement, n. m.

μετακηπεύω, μέλ. εύσω· μεταφυτεύω ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἀπὸ κήπου εἰς κῆπον, transplanter.

μετακινηθείς, εῖσα, έν· amovible, adj. ὁ κινηθεὶς ἀπὸ τὴν θέσιν του· || [ναυτ.] μετακινηθεῖσα ἕλιξ, hélice amovible. Ὅταν ἀτμόπλοιον ἱστιοδρομῇ μὲ ἀρκετὴν ταχύτητα, τὰ πτερύγια τῆς μὴ ἐνεργούσης ἕλικος προξενοῦσιν ἀντίστασιν ἐν τῷ ὕδατι εἰς τὴν πρόοδον τοῦ πλοίου, ὅπως δὲ ἄρωσι τὸ ἐμπόδιον τοῦτο ἀνυψοῦσιν ὀλίγον τὴν ἕλικα, ὁπότε ἡ ἕλιξ λέγεται μετακινηθεῖσα (amovible).

μετακίνημα, ατος, τό, καὶ

μετακίνησις, εως, ἡ· τὸ ἐκ τῆς θέσεως μετακινεῖν, μεταθέτειν, μετατόπισις, ἐκτοπισμός, déplacement, n. m. τὸ κίνημα, remuement, n. m. || — [μηχ.], déplacement, n. m. μεταβολὴ θέσεως· || —, locomotion,

n. f. μετατόπισις, μεταφορά, ἤτοι ἡ ἐνέργεια δι' ἧς ἔμψυχον ἢ ἄψυχον ἀντικείμενον μεταφέρεται ἀπὸ τόπου εἰς τόπον· || **μετακίνησις τῶν** λιπαντικῶν δοχείων (εἰς τὰς σιδηροδρομικὰς ἁμάξας), jeu des boîtes.

μετακινητήριος, α, ον· βλ. κινητήριος, locomoteur, trice, adj.

μετακινητικός, ή, όν· locomotif, ive, adj. ὁ μετατοπιστικός, ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μετατόπισιν ἢ μετακίνησιν.

μετακινητικότης, ητος, ἡ· locomobilité, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ μετακινεῖσθαι.

μετακίνητος μηχανή, locomobile, n. f. βλ. **ἀτμομηχανή.**

μετακινητός, ή, όν· ὁ δυνάμενος νὰ μετακινηθῇ, qui peut être déplacé ; amovible, adj. (λατ. movere, mouvoir), πᾶν τὸ δυνάμενον νὰ μεταβάλλῃ θέσιν· || [οὐδ. οὐσ.] τὸ μετακινητόν, amovibilité, n. f. ἡ κατάστασις ἢ ἰδιότης τοῦ μετακινητοῦ· || γέφυρα μετακινητὴ ἢ ταχύστρωτος, pont volant.

μετακίνητρον, ου, τό· renvoi des sonnettes, n. m. σιδηροῦν τρίγωνον προσηλωμένον ἔκ τινος γωνίας ἐπὶ ἥλου, χρησιμεῦον διὰ τὴν μετάδοσιν τῆς κινήσεως εἰς τὸν κώδωνα κατὰ τὴν ἕλξιν τοῦ ἐκ τοῦ σιδηροῦ τριγώνου ἀρτωμένου ἰσχυροῦ θώμιγγος.

μετακινῶ (έω), μέλ. ήσω, μετατοπίζω τὶ ἤ τινα ἐκ τῆς θέσεώς του καὶ μεταφέρω ἀλλοῦ, ἤτοι ἐκτοπίζω, déplacer, ἐκβάλλω ἐκ τῆς ἰδίας θέσεως, κινῶ, remuer. § [μεσ.] μετακινοῦμαι, se déplacer, se remuer, κινοῦμαι ἔκ τινος τόπου εἰς ἄλλον.

μετακιόνιον, ου, τὸ [ἀρχιτ.], τὸ **διαστύλιον,** entrecolonnement, n. m.

μετάκλησις, εως, ἡ· ἡ ἀνάκλησις, rappel, n. m. § **μετάκλησις ἀδιάλειπτος** καὶ **ἐμβαστική** (χρηματ.), rappel, n. m. Διὰ τῶν ἀδιαλείπτων ἢ διαδοχικῶν μετακλήσεων οἱ τραπεζῖται ἢ ἔμποροι πορίζονται κεφάλαια, ὧν ἔχουσιν ἀνάγκην ἐπὶ χρόνον τινὰ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μικρόν· διὰ δὲ τῶν ἀδιαλείπτων ἢ διαδοχικῶν ἐμβαστικῶν χρησιμοποιοῦσι τὰ κεφάλαιά των, ἂν δὲν ἔχωσι πως ἄλλως νὰ τὰ τοποθετήσωσι. Ἰδοὺ πῶς : Θετέον, ὅτι θέλομεν νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὰ κεφάλαιά μας κυκλοφοροῦντες αὐτὰ ἀνὰ τὰς διαφόρους ἀγοράς. Ἀρχόμεθα τῆς ἐπιχειρήσεως διὰ τῆς ἀγορᾶς συναλλαγματικῆς τριμήνου, ἐν Παρισίοις, ἐπὶ Λονδίνου, ἐπὶ τιμῇ 25 φράγ., ἣν ἀποστέλλομεν πρὸς τὸν ἐν Λονδίνῳ ἀνταποκριτήν μας μὲ τὴν ἐντολήν, ὅπως μετὰ 3 μῆνας ἐμβάσῃ εἰς Ἀμβοῦργον 3μηνον ἐπίσης συναλλαγματικὴν τῆς ἀγορᾶς ταύτης εἰς τὴν τιμὴν τῶν 13 μάρ. τρ. 12 σολδ. Ἀκολούθως μετὰ τρεῖς μῆνας δίδομεν διαταγὴν πρὸς τὸν ἐν Ἀμβούργῳ ἀνταποκριτὴν νὰ ἐμβάσῃ εἰς Μαδρίτην συναλλαγματικὴν ἐπὶ Μαδρίτης ὡσαύτως τρίμηνον, εἰς τὴν τιμὴν τῶν 44 σολδίων δι' 1 δουκάτον. Τέλος περαιοῦμεν τὴν πρᾶξιν εἰς Μαδρίτην διὰ τριμήνου ἐμβάσματός μας ἐπὶ Παρισίων εἰς τὰ 16 φρ. 50 ἑκ. Ὅπως ἴδωμεν τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιχειρήσεως δὲν ἔχομεν ἀνάγκην ν' ἀσχοληθῶμεν ἐπὶ ὁλοκλήρου τοῦ κεφαλαίου, τὸ ὁποῖον διαθέτομεν, ἀρκεῖ ἡμῖν νὰ μάθωμεν ὁποίαν ἔκβασιν ἔλαβον 100 φράγκα.

Ὁ ἑπόμενος πίναξ ἀρκεῖ, καὶ οὗτινος ἀφετηρία εἶνε X = 100

X = 100
25 φρ. = 1 λίρα στερ.
1 λίρ. στ. = 13 μάρκ. Τρ. 12 σολδ.
ἢ 220 σολ. τραπέζης.
44 σολ. = 1 Δουκάτον.
1 δουκ. = 375 Μαραβέδια.
1088 μαραβ. = 16.50 φράγ.

Διαγράφοντες τοὺς ἑκατέρωθεν κοινοὺς νομισματικοὺς παράγοντας, ἔχομεν τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα.

X = 100
(25) = 1
1 = (220) 10
(2) (44) = 1
1 = (375) 15
1088 = (16.50) 8,25.

Διαιροῦντες διὰ τῶν κοινῶν παραγόντων : ἤτοι

τὸ 375 καὶ τὸ 25 διὰ τοῦ 25
τὸ 44 καὶ τὸ 220 διὰ τοῦ 22
τὸ 16.50 καὶ τὸ 2 διὰ τοῦ 2

καὶ ἐξαλείφοντες τοὺς διαγεγραμμένους ἀριθμοὺς ἔχομεν τὴν ἑξῆς ἐξίσωσιν :

$$1088\,X = 100 \times 10 \times 15 \times 8{,}25$$
$$1088\,X = 123750$$
$$X = \frac{123750}{1088} = 113 \text{ φρ. } 74/_{00}.$$

ἀφαιρουμένων τριῶν τραπεζ. προμηθειῶν, τριῶν μεσιτειῶν, ὑπολογίζοντες εἰς τρὶς $^5/_8$ $^0/_0$ ἤτοι $^{15}/_8$ $^0/_0$ μένει ὑπόλοιπον ἐκ τῶν 13,74 κέρδος τῶν 100 φρ. εἰς 1 ἔτος κέρδος οὐχ εὐκαταφρόνητον.

Λάβωμεν νῦν τὴν ἀντίστροφον περίπτωσιν τὴν τῶν ἀδιαλείπτων μετακλήσεων· ὅπως προμηθευθῶμεν χρηματ. ποσὸν σύρομεν τρίμηνον συναλλαγματικὴν ἐπὶ Λονδίνου, μετὰ δὲ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας δίδοντες ἐντολὴν τῷ ἀποδέκτῃ νὰ σύρῃ ἐπὶ Ἀμβούργου, πρὸς δὲ τὸν ἐν Ἀμβούργῳ νὰ σύρῃ ἐπὶ Μαδρίτης, καὶ τέλος πρὸς τὸν ἐν Μαδρίτῃ νὰ σύρῃ ἐφ' ἡμᾶς εἰς τρίμηνον πάντοτε συναλλαγματικήν. Ὑπολείπεται νὰ πληρώσωμεν τὴν μετάκλησιν τοῦ ἐν Μαδρίτῃ φίλου μας οὕτω δὲ θέλομεν χρησιμοποιήσει τὸ κεφάλαιον ἐπὶ ἓν ἔτος, ὅπερ ἐπρομηθεύθημεν διὰ τῆς ἐπὶ Λονδίνου ἀρχικῆς ἡμῶν μετακλήσεως.

Μετάκλησις (ἐμπορ.) rappel, n. m. ἡ κατ' ἀναφορὰν πρὸς τὸν ἐκδότην ἢ ἀποδέκτην συρομένη συναλλαγματικὴ καλεῖται **μετάκλησις** ἢ **τραβηκτική.** Αἱ δὲ συναλλαγματικαί, αἵτινες ἀποστέλλονται εἰς τρίτον δι' ὀπισθογραφήσεως, καλοῦνται **ἐμβαστικαί.**

μετακομιδή, ῆς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ μεταφέρειν, τὸ μεταφέρειν εἰς ἄλλο μέρος, action de transporter ; ἡ μεταφορά, μετακόμισις, transport, n. m. || ἡ μετακομιδὴ (ἁγίων λειψάνων),

translation (de reliques ; d'un corps saint, etc.) ; || — ὀστῶν (τεθνεῶτος), translation des restes.

μετακομίζω, μέλ. ίσω, κομίζω, διακομίζω μεταφέρω ἀλλαχοῦ, transporter ; || μετακομίζω ἐμπορεύματα, transporter des marchandises. § [μέσ.] μετακομίζομαι, μεταφέρομαι ἀπὸ τὸ ἓν μέρος εἰς ἄλλο, ἀλλάζω κατοικίαν, déménager ; emménager, ἤτοι μετοικίζω.

μετακόμισις, εως, ἡ· ἡ ἀλλαχοῦ μεταφορὰ τινός, ἡ πρᾶξις δι' ἧς φέρουσιν ἀντικείμενόν τι ἐξ ἑνὸς μέρους εἰς ἕτερον, transport, n. m. || — ἐμπορευμάτων, transport de marchandises. § —, ἡ μετοίκισις, τὸ ἀλλάζειν κατοικίαν, déménagement, n. m emménagement, n. m. [μεταφ.] μετακόμισις πληγωμένων, évacuation de blessés, λέγεται ἡ μεταφορὰ τῶν πληγωμένων ἔν τινι μάχῃ.

μεταλαβαίνω, [δημ.] ἀντὶ **μεταλαμβάνω**.

μεταλα(γ)εύω, [διάλ. Οἰνόης] μεταλαμβάνω, κοινωνῶ.

μεταλαμβάνω, μελ. θὰ μεταλάβω, (ὡς ἐκ μέρους τοῦ ἱερουργοῦντος) «μεταδίδωμι τῶν θείων, τῶν ἀχράντων μυστηρίων», communier; (ὡς ἐκ μέρους τοῦ κοινωνοῦντος) μεταλαμβάνω, κοινωνῶ τῶν θείων (ἀχράντων) μυστηρίων, προσέρχομαι τοῖς θείοις μυστηρίοις communier ; faire ses pâques, ses dévotions. § [μεταβ.] τὸν ἐμετάλαβαν [ἀσθενῆ], on l'a administré ; on l'a communié; on lui a donné le viatique.

μετάληψις, εως, ἡ· ἡ ἁγία μετάδοσις communion, n. f. βλ. καὶ **μεταλαμβάνω**.

μέταλλα, τά· βλ. **μέταλλον**.

μεταλλαγή, ῆς, ἡ· ἡ ἀλλαγή, changement, n. m. ἡ μετάθεσις, mutation, n. f. || —, ἡ ἐναλλαγή, alternat, n.m. ἡ ἀνταλλαγή, τὸ ἄλλαγμα, change, n. m. [βολή] μεταλλαγὴ βεληνεκοῦς, change de porter ; || [νομ.] — παιδός, supposition d'enfant, ἡ λαθραία ὑποβολὴ παιδός.

μεταλλαγή [χρηματ.], change, n.m. Διὰ τοῦ ὅρου μεταλλαγὴ ἐννοεῖται ἡ διαφορὰ ἡ ὑπάρχουσα μεταξὺ τῆς τιμῆς τῆς πωλήσεως τοῖς μετρητοῖς καὶ τῆς πωλήσεως ἐν τέλει ἱσταμένου, ἢ μεταξὺ τῆς τιμῆς τῆς πληρωτέας ἐν τέλει ἱσταμένου καὶ τῆς πληρωτέας ἐν τέλει προσεχοῦς μηνός. Ἐπειδὴ δὲ πᾶσαι αἱ διαφοραὶ αὗται ἀντικείμενον ἔχουσι μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν, ἀλλὰ μεταβάλλουσαν συνθήκας ἢ ἐποχάς, ὀρθῶς ἐκλήθησαν μεταλλαγαί. Ἀγοράζων τις πάγια τοῖς μετρητοῖς, μεταπωλεῖ αὐτὰ διὰ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς ἀκριβώτερον οἱασδήποτε ἄλλης τιμῆς τῆς μεταλλαγῆς. Ἡ τιμὴ δ' αὕτη οὐδὲν ἕτερον ἐστὶν ἢ ὁ τόκος τοῦ κεφαλαίου, ὅπερ ἐδανείσθη ὁ ἐπὶ προθεσμίᾳ ἀγοράζων. Ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν χρηματιστηρίων τοῦτο καλεῖται μεταλλάσσειν, μεταφέρειν, κατ' οὐσίαν ὅμως δανείζειν.

μεταλλαγωγός, οῦ, ὁ· échéneau (m.) de coulée; αὐλάκιον κατεσκευασμένον ἐξ ἄμμου δι' οὗ ῥέει τὸ χώνευμα ἐκ τῆς καμίνου εἰς τὸν τύπον.

μεταλλάσσω, μέλ. άξω· κάμνω ἀλλαγήν, ἀλλάσσω τι πρὸς ἄλλο, ἀλλάσσω, changer; ἀνταλλάσσω, échanger ; μεταβάλλω, varier ; || — ἀμοιβαίως, permuter (ἀλλάσσω, μεταθέτω).

μεταλλεία, ας, ἡ· τὸ μεταλλεύειν, ἡ ζήτησις τῶν μετάλλων καὶ τοῦ ὕδατος, ἐντὸς τῆς γῆς δι' ἀνοιγμάτων καὶ ὀπῶν, γενικῶς ὅθεν ἡ ἔρευνα, ἡ ἀνασκαφή, fouille, n.f. || ἐπίσης ἡ ἐκμετάλλευσις (μεταλλείου, ὀρυχείου), exploitation, n.f. (d'une mine). Βλ. καὶ **μεταλλομάστευσις**.

μεταλλεῖον, ου, τό· mine, n. f. (παρὰ γάλλοις mine σημαίνει γενικῶς τὸ ὀρυχεῖον καὶ εἰδικώτερον τὸ **μεταλλεῖον**· βλ. καὶ **ὀρυχεῖον**)· καλεῖται οὕτω γενικῶς τὸ μέρος ὅπερ ἐκμεταλλεύονται διὰ **φρεάτων** (puits), ἤτοι ὀπῶν εὑρισκομένων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καὶ στοῶν (galeries), αἵτινες εἰσὶν αἱ ἐντὸς τῶν στρωμάτων τῆς γῆς ἐκσκαφαὶ δι' ὧν συγκοινωνοῦσι τὰ φρέατα καὶ ἐξορύττουσι τὸ **μετάλλευμα** (minerai), ἤτοι τὸν σίδηρον, χρυσόν, ἄργυρον, μόλυβδον, χαλκὸν καὶ λοιπὰ ἐν γένει μέταλλα, καθὼς καὶ τοὺς πολυτίμους λίθους ἢ διαφόρους ὀρυκτὰς οὐσίας, π. χ. τὸ ὀρυκτὸν ἅλας (sel gemme), τὸν φωσφορίτην, γαιάνθρακας κτλ. Εἰδικῶς ὅμως τὸ μεταλλεῖον καλεῖται ἀναλόγως τοῦ **ἐξορυσσομένου μετάλλου μεταλλεῖον σιδήρου** ἢ **σιδηρωρυχεῖον** (mine de fer) (βλέπε **ὀρυχεῖον**), **μεταλλεῖον χρυσοῦ** (mine d'or), **μεταλλεῖον ἀργύρου** (mine d'argent), **μεταλλεῖον μολύβδου** (mine de plomb), **μεταλλεῖον χαλκοῦ** (mine de cuivre), **ἀδαμαντωρυχεῖον** (mine de diamant) (βλ. **ὀρυχεῖον**), **ἁλατωρυχεῖον** (mine de sel), **φωσφορωρυχεῖον**, **ἀνθρακωρυχεῖον** (mine de houille), **γυψωρυχεῖον** (mine de gypse). § [μεταφ.] —, mine, n. f. || εἶνε μεταλλεῖον γνώσεων, c'est une mine d'érudition ; || τὰ ἔργα τοῦ Πλάτωνος εἶνε μεταλλεῖον ἀνεξάντλητον, les ouvrages de Platon sont une mine inépuisable.

μετάλλευμα, ατος, τό· minerai, n. m. βλ. **μεταλλῖτις** (γῆ).

μεταλλεύσιμος, ος, ον· ὁ δυνάμενος ἐκμεταλλευθῆναι, ἐκμεταλλεύσιμος, exploitable adj.

μετάλλευσις, εως, ἡ· ἡ μεταλλεία, ἡ ἐκμετάλλευσις, exploitation (d'une mine) ; βλ. **μεταλλεία**.

μεταλλευτήρ, ῆρος, ὁ καὶ

μεταλλευτής, οῦ, ὁ· ὁ μεταλλεύων, ὁ ζητῶν μέταλλα ἐν τῇ γῇ, mineur, n. m.

μεταλλευτικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος εἰς τὸ μεταλλεύειν, εἰς τὸ ζητεῖν μέταλλα ἐν τῇ γῇ, ἐκμεταλλευτικός, τῆς ἐκμεταλλεύσεως, d'exploitation, σχετικὸς πρὸς τὰ μεταλλεῖα, de mines ; || μεταλλευτικὴ ἑταιρία, société de mines; || [οὐσ.] ἡ μεταλλευτικὴ (τέχνη), l'art d'exploiter les mines.

μεταλλεύω, μέλ. εύσω, ζητῶ ἐν τῇ γῇ μέταλλα, ἐκμεταλλεύομαι μεταλλεῖον, exploiter (une mine); ἀνασκάπτω ζητῶν μέταλλα, creuser, fouiller.

μεταλλικός, ή, όν· ὁ ἐκ μετάλλου κατεσκευασμένος, qui est en métal, ἢ ἔχων τὰς ἰδιότητας τούτου, ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὰ μέταλλα, métallique, adj. ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν

τὸ μεταλλεῖον, minéral, ale, adj. || μεταλλικὴ λάμψις, éclat métallique; βλ. **λάμψις** καὶ **μέταλλα**· || μεταλλικὰ ὕδατα, des eaux minérales, ἤτοι μεταλλικαὶ πηγαί, νερά, ἐμπεριέχοντα διαλελυμένα μέταλλα ἓν ἢ πλείονα· || || τεχνητά, μεταλλικὰ ὕδατα, eaux minérales factices, κατὰ μίμησιν τῶν φυσικῶν τεχνητῶς κατασκευαζόμενα· || μεταλλικὸν σῶμα, corps métallique; || — ἦχος, son métallique; || [μεταφ.] μεταλλικὴ φωνή, voix métallique. § **μεταλλικὴ κατάστασις**, état métallique), καλεῖται ἡ ἐντελὴς καθαρότης μετάλλου τινός, ἀπηλλαγμένου παντὸς ξένου προσμίγματος. Οὕτω λέγοντες μεταλλικὸν ὑδράργυρον ἐννοοῦμεν καθαρὸν τὸ μέταλλον τοῦτο ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ἅλατα ἢ τὰ ὀρυκτὰ αὐτοῦ. § [χημ.] **μεταλλικὴ** οὐσία, minerai, n. m. λέγονται οὕτω μεταλλικαὶ οὐσίαι προκύπτουσαι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ μετάλλου μετά τινος ὀρυκτοποιοῦ ἢ μεταλλοποιοῦ σώματος. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ **μεταλλικόν**, le numéraire, εἶνε ἡ νόμιμος ἀξία τῶν μεταλλικῶν νομισμάτων, καθὼς καὶ τὰ εἰς μέταλλον ἐν κυκλοφορίᾳ νομίσματα, ἅτινα λέγονται καὶ espèces sonnantes; || εἰς μεταλλικόν, en espèces [sonnantes]; || τὸ μεταλλικὸν τραπέζης, le fonds de banque; || πληρόνω ἀποζημίωσιν εἰς μεταλλικόν, payer une indemnité en numéraire. § μεταλλικὸς λόφος τῆς περικεφαλαίας, cimier de casque, ὅντινα κατὰ τὸν μεσαίωνα ἔφερον μόνον οἱ ἱππόται. § μεταλλικὴ μέρμις, simblo, βλ. **σχοινίον**. § μεταλλικὴ ῥάβδος, tige en métal; βλ. **βακτηρία**, verge, n. f.

μεταλλικῶς, [ἐπίρ.] métalliquement, adv. εἰς μέταλλον, en métal, εἰς νόμισμα χρυσοῦν ἢ ἀργυροῦν, en or ou en argent monnayé: π. χ. être payé métalliquement.

μεταλλικότης, ητος, ἡ· métalléité, n.f. χαρακτὴρ τοῦ μετάλλου, τὸ σύνολον τῶν ἰδιοτήτων τῶν χαρακτηριζόντων τὰ μέταλλα, καθὼς καὶ ἡ ἰδιότης, ἡ ποιότης τῶν μετάλλων.

μετάλλινος, η, ον· ὁ ἐκ μετάλλου, en (de) métal; **μεταλλικός**, métallique, adj.

μετάλλιον, ου, τό· [νεολ.] βλ. **νομισματόσημον**, médaille, n. f.

μεταλλῖτις, ιδος, ἡ (γῆ), minerai, n.m. μέταλλον ὅπως τὸ ἐξάγουσιν ἐκ τοῦ ὀρυχείου, μεμιγμένον ἢ συγκεχωνευμένον μετὰ ξένων οὐσιῶν, métal tel qu'on le retire de la mine, mêlé ou allié à des substances étrangères, γενικῶς ὅθεν **μετάλλευμα**· μεταλλικὴ ὕλη ἢ **ὀρυκτὸν** περιλαμβάνον μέταλλόν τι. Ἡ μεταλλῖτις γῆ ἡ καταπίπτουσα ἐκ τῶν σχισμῶν τῶν περιεχόντων μετάλλευμα βράχων καλεῖται guhr, n. m. || σιδηρίτης ἀργιλώδης, ὁ (ἐξυπακούεται λίθος), minerai allumineux; || σιδηρίτης ὄρφνινος ἢ ὀρφνός, minerai brun; || **χαλυβῖτις**, ιδος, ἡ· minerai d'acier; || **ἀργυρίτης**, ὁ (λίθος) ἢ ἀργυρῖτις (γῆ), minerai d'argent; || **χαλκίτης**, ὁ (λίθος) ἢ χαλκῖτις (γῆ), minerai de cuivre; || **κασσιτερῖτις**, ἡ (γῆ), minerai d'étain; || **χρυσῖτις**, ἡ (γῆ), minerai d'or; || **σιδηρίτης**, ὁ (λίθος) ἢ **σιδηρῖτις** (γῆ), minerai de fer; || σιδηρίτης ψαμμώδης, ὁ, minerai de fer arénacé; || σιδηρίτης ἀργιλώδης, ὁ, minerai de fer argilleux; || σιδηρίτης ἀρσενικώδης, ὁ, minerai de fer arsénical; || σιδηρίτης ἀσφαλτώδης, ὁ, minerai de fer bitumineux; || λευκοσιδηρῖτις, ιδος, ἡ· minerai de fer blanc; || σιδηρῖτις κλαδοειδής, ἡ, minerai de fer blanc ramifié; || σιδηρίτης ὄρφνινος, ὁ, minerai de fer brun; || σιδηρίτης ὀρφνίζων, ὁ, minerai de fer brunissant; || σιδηρίτης τιτανώδης, ὁ· minerai de fer calcaire; || σιδηρῖτις κυβοειδής, ἡ, minerai de fer cubique; || σιδηρίτης κεκρυσταλλωμένος, ὁ, minerai de fer cristallisé; || σιδηρίτης μαγγανησιοφόρος, ὁ, minerai de fer manganésifère; || σιδηρῖτις καθαρά, ἡ, minerai de fer natif; || σιδηρίτης ἐρυθρὸς ὠξειδωμένος, minerai de fer oxydé rouge; || σιδηρῖτις δυσχώνευτος, ἡ, minerai de fer refractaire; || λεπιδοσιδηρίτης, ὁ, minerai de fer spatique; || **μολυβδίτης**, ὁ, minerai de plomb; || **ψευδαργυρίτης**, ὁ, minerai de zinc.

μεταλλογραφία, ας, ἡ· métallographie (μέταλλον, métal καὶ γράφειν, écrire) n. f. περιγραφή, ἐπιστήμη περὶ τῶν μετάλλων, description, science qui traite des métaux; || λέγεται ἐπίσης οὕτως ἡ χάραξις ἐπὶ τῶν μετάλλων, gravure sur métal.

μεταλλογραφικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὴν μεταλλογραφίαν, qui a rapport à la métallographie, métallographique, adj. || μέθοδοι μεταλλογραφικαί, procédés métallographiques.

μεταλλογράφος, ου, ὁ· métallographe, n. m. ὁ καταγινόμενος, εἰς τὴν μεταλλογραφίαν, celui qui s'occupe de métallographie.

μεταλλοειδές, τό· métalloïde, n. m. τάξις ἁπλῶν μὴ μεταλλικῶν σωμάτων, classe de corps simples, autres que les métaux; τὰ μεταλλοειδῆ εἶνε ἠλεκτροαρνητικά, les métalloïdes sont électro-négatifs. **Μεταλλοειδῆ** ἢ ἀμέταλλα στοιχεῖα καλοῦνται ἐκ τῶν χημικῶν στοιχείων τὰ μὴ μέταλλα· ταῦτα δὲ εἰσὶ 15, ἤτοι ὀξυγόνον, ὑδρογόνον, ἄζωτον, ἄνθραξ, χλώριον, βρώμιον, ἰώδιον, φθόριον, θεῖον, σελήνιον, φωσφόριον, ἀρσενικόν, τελλούριον, πυρίτιον καὶ βόρειον· βλ. καὶ **ἀμέταλλος**.

μεταλλοειδής, ής, ές· τὴν μορφὴν ὅμοιος μετάλλῳ, qui a l'apparence d'un métal, métalliforme καὶ métalloïde, adj. ὁ ἔχων τὴν ἰδιαιτέραν λάμψιν ἢ τὰς ἄλλας ἰδιότητας τῶν μετάλλων, qui a l'éclat particulier ou les autres propriétés des métaux.

μεταλλοειδικός, ή, όν· métalloïdique, adj. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰ μεταλλοειδῆ, qui se rapporte aux métalloïdes.

μεταλλοθεραπεία, ας, ἡ· métallothérapie, n, f. λέγεται ἡ θεραπεία παραλελυμένων τοῦ σώματος μελῶν καὶ εἰδικῶς τῶν νευρώσεων, δι' ἐπιθέσεως μετάλλων ἢ διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ σώματος ἀπορροφήσεως (παρεισδύσεως) μεταλλικῶν ἁλάτων, traitement de certaines maladies et spécialement des nevroses par des applica-

tions sur la peau de différents métaux ou par l'ingestion de poudres ou de sels métalliques. **Μεταλλοθεραπεία.** Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐκ τοῦ καταλλήλου δι' ἕκαστον ἄρρωστον μετάλλου (χρυσοῦ ἀργύρου, χαλκοῦ, σιδήρου, μολύβδου, ψευδαργύρου) πλακὸς ἐπὶ τοῦ ἀπολέσαντος αἰσθητικότητα καὶ κινητικότητα μέλους ἡμιπληγικοῦ τινος ἄρχεται οὗτος αἰσθανόμενος ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐφαρμογῆς αἴσθημα μυρμηκιάσεως καὶ θερμότητος, ὄντως δὲ παρατηρεῖται αὐτόθι ἐρυθρότης, αὔξησις τῆς θερμότητος, ἐπάνοδος τῆς αἰσθητικότητος καὶ αὔξησις τῆς μυϊκῆς δυνάμεως, ἐνῷ τἀναντία ἀκριβῶς συμβαίνουσιν εἰς τὴν ἀντίστοιχον θέσιν τοῦ ὑγιοῦς ὁμωνύμου μέλους· συμβαίνει ἄρα μεταφορὰ τῆς αἰσθητικότητος ἀπὸ τοῦ ὑγιοῦς μέλους εἰς τὸ πάσχον. Τὰ διὰ τῆς μεθόδου ταύτης ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα ἐξαφανίζονται βαθμηδὸν μετὰ τὴν ἄρσιν τῆς μεταλλικῆς πλακός· τὰ σχετικῶς δὲ κάλλιστα ἀποτελέσματα ἔσχεν ἡ Μεταλλοθεραπεία ἐν ταῖς ὑστερικαῖς παραλύσεσι. Τὴν τοιαύτην δὲ ἐπίδρασιν τῆς Μεταλλοθεραπείας ἑρμηνεύουσι διὰ τῶν ἠλεκτρικῶν ῥευμάτων ἅτινα γεννῶνται ἐπὶ τῇ ἐπαφῇ τῶν μετάλλων μετὰ τοῦ δέρματος.

μεταλλόκραμα, ατος, τό· métail, n. m. (ἀρχαῖος σχηματισμὸς τῆς λέξεως métal), τὴν σήμερον ἡ γαλλικὴ αὕτη λέξις ἐμφαίνει μεταλλικὴν σύνθεσιν· βλ. καὶ συγχώνευμα, alliage.

μεταλλομάστευσις, εως, ἡ· sondage, n. m. διατρύπησις τοῦ ἐδάφους διὰ τοῦ καθετῆρος πρὸς ἀναζήτησιν μετάλλων· ὅθεν μεταλλικαὶ ἔρευναι ἢ ἐρευνητικαὶ ἐργασίαι, travaux de recherche. Βλ. καὶ **μεταλλεία.**

μέταλλον, ου, τό· métal, n. m. πληθ. métaux; ὀρυκτὸν σῶμα χωνευτὸν (fusible), ἐλατὸν (malléable), κτλ. (βλ. κατωτέρω) ἀνορυσσόμενον ἔκ τινος μεταλλείου· ‖ μέταλλα ἀκατέργαστα, métaux bruts; ‖ τὰ πολύτιμα μέταλλα, les métaux précieux; π. χ. ὁ χρυσός, λευκόχρυσος, ἄργυρος· ‖ λευκὸν μέταλλον, métal blanc; βλ. **νικελιόχαλκος** καὶ **κρατέρωμα**· ‖ — ἀντιτριβῆς, métal doux, n. m. βλ. **ἀντιτριβή**· ‖ μέταλλα καθαρά, métaux vierges (natifs); ‖ μέταλλα σύνθετα, métaux composés; ‖ μέταλλα ἀλκαλικά· βλ. **ἀλκαλικός.** § τὸ μεταλλικόν, numéraire, n. m. ‖ πληρόνω εἰς μέταλλον, payer en espèces [sonnantes] (en numéraire). § [τυπογρ.] τεμάχιον μετάλλου, lingot, n. m. παρεντιθέμενον κατὰ τὴν σύνθεσιν τῶν πλακῶν, κτλ.

Μέταλλα [χημ.], métaux, καλοῦνται μία τῶν δύο μεγάλων τάξεων τῶν στοιχείων. Γνωρίζομεν μέχρι τοῦδε ἀσφαλῶς 54 τοιαῦτα καὶ συνεχῶς ἀνακαλύπτονται ἔτι νέα. Τινὰ τούτων εἶνε λίαν σπάνια, ὧν αἱ ἰδιότητες, ὡς καὶ τῶν ἑνώσεων αὐτῶν ὀλίγον μόνον ἐξηρευνήθησαν. Ἅπαντα τὰ μέταλλα, ἐκτὸς τοῦ ὑδραργύρου, εἰσὶν ἐν τῇ συνήθει θερμοκρασίᾳ σώματα στερεά, ἔχοντα ἰδιάζουσαν στιλπνότητα, ἥτις καλεῖται μεταλλικὴ λάμψις, ἄγουσι δὲ τὴν θερμότητα καὶ τὸν ἠλεκτρισμὸν κάλλιον τῶν μεταλλοειδῶν. Τὰ 54 ταῦτα μέταλλα κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν εἰσὶ τὰ ἀκόλουθα:

Ἀντιμόνιον	Ἰρίδιον	Παλλάδιον
Ἀργίλιον	Κάδμιον	Ῥόδιον
Ἄργυρος	Καίσιον	Ῥουβίδιον
Ἀσβέστιον	Κάλιον	Ῥουθήνιον
Βανάδιον	Κασσίτερος	Σαμάριον
Βάριον	Κοβάλτιον	Σικάνδιον
Βηρύλλιον	Λίθιον	Σίδηρος
Βισμούθιον	Λανθάνιον	Στρόντιον
Βολφράμιον	Λευκόχρυσος	Ταντάλιον
Γάλλιον	Μαγγάνιον	Τέρβιον
Γερμάνιον	Μαγνήσιον	Τιτάνιον
Δημήτριον	Μολυβδαίνιον	Ὑδράργυρος
Διδύμιον	Μόλυβδος	Ὑττέρβιον
Ἔρβιον	Νάτριον	Ὕττριον
Ζιρκόνιον	Νικέλιον	Χαλκὸς
Θάλλιον	Νιόβιον	Χρυσὸς
Θόριον	Ὄσμιον	Χρώμιον
Ἴνδιον	Οὐράνιον	Ψευδάργυρος

Ἰδιότητες τῶν μετάλλων

Ἐκτατικότης, ἐκτατότης, ἡ **ἐλατότης,** τὸ **ἐλατὸν** (malléabilité, malléable). Ἰδιότης ἥντινα ἔχουσι μέταλλα τινὰ νὰ ἐκτείνωνται καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις καὶ νὰ μετατρέπωνται εἰς ἐλάσματα διὰ τοῦ **ἐλασματουργοῦ** ἢ καὶ διὰ τῆς σφυρηλατήσεως.

Ὁλκιμότης, τὸ ὅλκιμον (ductilité, ductile). Ἰδιότης ἥντινα ἔχουσι μέταλλα τινὰ δυνάμενα νὰ **ἐξελαθῶσι** (étirer), ἤτοι διὰ τῆς ἕλξεως νὰ μετατραπῶσιν εἰς σύρμα (συρματοποίησις)· τὴν ἰδιότητα ταύτην ἔχουσι τὰ ἐπιδεκτικὰ σφυρηλατήσεως μέταλλα.

Συνεκτικότης, ἡ συμφυή, ἡ συνοχὴ (ténacité), καλεῖται ἡ δύναμις ἡ συγκρατοῦσα τὰ μόρια τοῦ μετάλλου καὶ ἐμποδίζουσα τοῦτο ἀπὸ τοῦ νὰ θραυσθῇ ἢ παραμορφωθῇ ἄνευ τῆς ἐνεργείας ἐπ' αὐτοῦ ἰσχυρᾶς δυνάμεως.

Εὐτηκτότης (τὸ εὔτηκτον), **χωνευτικότης** (τὸ εὐχώνευτον), ἤτοι ἰδιότης τοῦ τήκεσθαι (fusibilité)· καλεῖται οὕτως ἡ ἰδιότης τῶν σωμάτων τοῦ νὰ μετατρέπωνται ἀπὸ στερεὰ εἰς ὑγρὰ (ῥευστὰ) ἐν ὡρισμένῃ θερμοκρασίᾳ.

Ἐπίσης μέταλλα τινὰ ἔχουσι τὴν ἰδιότητα τοῦ νὰ συγκολλῶνται (ὅρα συγκολλήσεις) καὶ νὰ βάπτωνται (νὰ στομῶνται) (βλ. **βάψις**)

Φυσικαὶ ἰδιότητες. Τὰ μέταλλα εἰσὶν ἀδιαφανῆ, κατὰ λεπτοτάτας μόνον στιβάδας ἐπιτρέποντα τὴν δίοδον ὀλίγου φωτός· οὕτω λ. χ. ὁ χρυσὸς εἰς τόσον λεπτὰ ἐλάσματα ἐκτείνεται, ὥστε ταῦτα πρὸς τὸ φῶς τηρούμενα διαφαίνουσι τοῦτο κυανοπράσινον. Ἡ ἰδιάζουσα λάμψις τῶν μετάλλων διακρίνεται ἰδίως ἐπὶ συνεχομένων τεμαχίων, ἄριστα δὲ καταφαίνεται ἐὰν ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν ἦνε λεία· ἐν καταστάσει δὲ λεπτοῦ διαμερισμοῦ παρίστανται τὰ πλεῖστα ὡς κόνεις ἀμαυραὶ καὶ σκοτειναί. Ἡ χροιὰ τῶν πλείστων μετάλλων παραλλάσσει ἀπὸ τοῦ καθαρωτάτου λευκοῦ τοῦ ἀργύρου μέχρι τοῦ κυανίζοντος τεφρόχρου τοῦ μολύβδου· ὁ χαλκὸς εἶνε ἐρυθρός· ὁ δὲ χρυσός, τὸ στρόντιον καὶ τὸ ἀσβέστιον ἔχουσι χροιὰν κιτρίνην.

Εἰδικὸν βάρος. Τὸ εἰδικὸν βάρος τῶν μετάλ-

λων παραλλάσσει· τὰ ἔχοντα μικρότερον τοῦ 5 καλοῦνται ἐλαφρὰ μέταλλα, τὰ δὲ λοιπὰ βαρέα. Ὁ ἑπόμενος πίναξ περιέχει τὰ εἰδικὰ βάρη τῶν κυριωτέρων μετάλλων.

Ὄσμιον	22. 47
Ἰρίδιον	22. 40
Λευκόχρυσος	21. 50
Χρυσὸς	19. 37
Βολφράμιον	17. 60
Ὑδράργυρος	13.569
Θάλλιον	11. 80
Παλλάδιον	11. 40
Μόλυβδος	11. 37
Ἄργυρος	10.575
Βισμούθιον	9. 82
Χαλκὸς	8. 93
Κάδμιον	8. 65
Σίδηρος	7. 79
Κασσίτερος	7. 30
Ψευδάργυρος	6. 91
Ἀντιμόνιον	6.715
Γάλλιον	5. 96
Βάριον	4. 00
Ἀργίλιον	2. 67
Μαγνήσιον	1. 75
Ἀσβέστιον	1.578
Ῥουβίδιον	1. 52
Νάτριον	0.974
Κάλιον	0.865
Λίθιον	0.594

Τῆξις. Σχεδὸν ὅλα τὰ μέταλλα μεταβαίνουσιν ἱκανῶς θερμαινόμενα εἰς τὴν ὑγρὰν κατάστασιν καί τινα μὲν τούτων εἶνε εὔτηκτα, ἄλλα δὲ μόνον ἐν τῇ ὑψίστῃ θερμοκρασίᾳ, ἥτις τεχνητῶς παράγεται, τήκονται. Ὁ ἑπόμενος πίναξ παρέχει τὰ σημεῖα τῆς τήξεως διαφόρων μετάλλων.

Ὑδράργυρος	48^0
Γάλλιον	30^0
Νάτριον	$95,6^0$
Κασσίτερος	235^0
Βισμούθιον	264^0
Κάδμιον	315^0
Μόλυβδος	334^0
Ἀντιμόνιον	433^0
Ψευδάργυρος	425^0
Μαγνήσιον	490^0
Ἀργίλιον	700^0
Ἄργυρος	954^0
Χαλκὸς	1054^0
Λευκὸς χυτοσίδηρος	1050^0
Φαιὸς (τεφρὸς) χυτοσίδηρος	1200^0
Χρυσὸς	1240^0
Χάλυψ	1350^0
Σφυρήλατος σίδηρος	1550^0
Λευκόχρυσος	1779^0
Ὄσμιον	2500^0

Τὰ πλεῖστα τῶν μετάλλων εἶνε ἐπιδεκτικὰ σφυρηλασίας καὶ ἐκτατά, ἐκτεινόμενα διὰ σφυρηκρουσίας εἰς λεπτὰς πλάκας ἢ ἐλάσματα, μεταποιοῦνται δὲ εἰς σύρματα λεπτότατα· ἔχουσι συνδεδυασμένην οὐ σμικρὰν ἁπαλότητα μετὰ χαρακτηριστικῆς μεγάλης συνοχῆς. Τοιουτοτρόπως ὁ χρυσός, τὸ μᾶλλον σφυρηλασίας ἐπιδεκτικὸν τῶν μετάλλων ἐκτείνεται πρὸς λεπτότερα ἐλάσματα, ἧς τὸ πάχος δὲν εἶνε μεῖζον τοῦ ἑνὸς ἑκατοντάκις χιλιοστοῦ τοῦ χιλιοστομέτρου (0,00001 χμ.) ἕτερα μέταλλα εἰσὶ τόσον τραχέα (ἀντιμόνιον, βισμούθιον) ὥστε μεταβάλλονται ἐν ὑελίνοις δοχείοις λειοτριβούμενα εἰς κόνιν λεπτήν.

Διανομὴ τῶν μετάλλων ἐν τῇ φύσει. Ὀλίγα μόνον μέταλλα εὑρίσκονται ἐν τῇ φύσει ὡς αὐτοφυῆ· συνήθως ὑπάρχουσιν ἡνωμένα μετ' ὀξυγόνου, θείου, χλωρίου καὶ ἄλλων μεταλλοειδῶν διανέμονται δὲ λίαν ἀνίσως ἐν τῷ γηΐνῳ ἐπιπάγῳ. Τινὰ ἐξ αὐτῶν μέχρι σήμερον ἐν ὀλίγοις μόνον τῆς γῆς σημείοις καὶ κατ' ἐλάχιστον ὄγκον ἀνευρέθησαν, ἄλλα δὲ πάλιν εἰσὶν ἀφθονώτερα καὶ παρουσιάζονται κατὰ μεγάλους ὄγκους σχηματίζοντα ὄρη ὁλόκληρα. Τὰ βαρέα μέταλλα καὶ τὰ χρήσιμα αὐτῶν ὀρυκτὰ τυγχάνουσιν ἰδίως κατὰ φλέβας καὶ στρώματα ἐν ταῖς ἀρχαιοτέραις κρυσταλλοπαγέσι καὶ ὑδατογενέσι τῶν στρωμάτων διαστρώσεσι· εἰσὶ δ' αἱ φλέβες αὗται ἢ τὰ στρώματα ῥήγματα ἢ ῥωγμαὶ ἐν τῷ ὄγκῳ τῶν στρωμάτων, πληρωθεῖσαι ὑπὸ τῶν ὀρυκτῶν. Ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς νεωτέραις γεωλογικαῖς διαστρώσεσι παρίστανται χρησιμώτατα ὀρυκτὰ κατὰ σημαντικὰς ποσότητας καὶ εἶνε λίαν πιθανὸν ὅτι ἀπεχρίθησαν αὗται ποτὲ ἐξ ὑδαρῶν διαλυμάτων. Ἡ διανομὴ τῶν χρησίμων ὀρυκτῶν κατὰ τὰς διαφόρους γεωλογικὰς διαστρώσεις ἐξάγεται λεπτομερῶς ὑπὸ τῆς γεωλογίας· θέμα δὲ τοῦ μεταλλευτοῦ εἶνε ν' ἀνευρίσκῃ αὐτὰ ἐν ταῖς κοίταις αὐτῶν καὶ νὰ ἐξαγάγῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς. Ἀλλ' ἡ ἐξαγωγὴ τῶν μετάλλων ἐκ τῶν χρησίμων ὀρυκτῶν βασιζομένη πρὸ πάντων ἐπὶ χημικῶν πράξεων εἶνε ἔργον τῆς χημικῆς καμινευτικῆς, ἥτις εἶνε κλάδος τῆς μεταλλουργίας, ἤτοι τῆς διδασκαλίας τῶν χημικῶν καὶ μηχανικῶν μεθόδων, ὧν γίνεται χρῆσις πρὸς βιομηχανικὴν ἐξαγωγὴν τῶν διαφόρων μετάλλων.

Χημικαὶ ἰδιότητες τῶν μετάλλων. Τὰ μέταλλα ἔχουσι τὴν ἰδιότητα νὰ ἑνῶνται χημικῶς τόσον μετ' ἀλλήλων, ὅσον καὶ μετὰ μεταλλοειδῶν. Αἱ μὲν μετ' ἀλλήλων ἑνώσεις τῶν μετάλλων, αἵτινες καλοῦνται κράματα ἔχουσι τὴν μεταλλικὴν στιλπνότητα καὶ πολλὰς ἔτι φυσικὰς ἰδιότητας τῶν συνιστώντων ἁπλῶν μετάλλων· ἐν δὲ ταῖς ἑνώσεσι τῶν μετάλλων μετὰ τῶν μεταλλοειδῶν, δηλαδὴ τοῖς ὀξειδίοις, θειούχοις, χλωριούχοις κτλ. αἱ ἀρχικαὶ τῶν μετάλλων ἰδιότητες συνήθως ἐξαφανίζονται.

Κράματα. Τὰ πλεῖστα τῶν μετάλλων δύνανται νὰ μιχθῶσι μετ' ἀλλήλων, ὅταν εὑρεθῶσιν ἐν τετηγμένῃ ἤτοι ὑγρᾷ καταστάσει καὶ σχηματίζουσι τότε ἑνώσεις ἀορίστων ποσοτικῶν ἀναλογιῶν, ἐχούσας μᾶλλον τὸν χαρακτῆρα μίγματος καὶ τὸν μέσον ὅρον τῶν ἰδιοτήτων τῶν μετάλλων, ἐξ ὧν συνέστησαν. Τὰ πλεῖστα τῶν κραμάτων ἐπίτηδες παρασκευάζονται καὶ εὑρίσκουσι μεγάλην ἐφαρμογὴν ἐν ταῖς τέχναις ὡς κεκτημένα πολυτίμους ἰδιότητας ἃς δὲν ἔχουσι

κατ' ἰδίαν τ' ἀποτελοῦντα τὰ κράματα μέταλλα· λ. χ. ὁ χρυσὸς καὶ ὁ ἄργυρος ἐν καθαρευούσῃ καταστάσει εἶνε πολὺ ἁπαλὰ καὶ δὲν δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶσιν ἐν ταῖς τέχναις, τῇ προσθήκῃ ὅμως ὀλίγου χαλκοῦ ἀποτελοῦσι κράματα σκληρὰ καὶ ἀντέχοντα· τὸ δὲ σημεῖον τῆς τήξεως κράματος τινὸς συνήθως εἶνε ταπεινότερον τοῦ σημείου τῆς τήξεως τῶν μετάλλων ἐξ ὧν συνετέθη· οὕτω λ. χ. ἐνῷ ὁ μόλυβδος τήκεται εἰς 334⁰, ὁ κασσίτερος εἰς 235⁰, τὸ βισμούθιον εἰς 264⁰, κρᾶμα ἐκ 2 μ. βισμουθίου, 1 μ. κασσιτέρου καὶ 1 μ. μολύβδου τήκεται εἰς 95⁰ βλ. καὶ **κρατέρωμα**.

Ἐπίδρασις τοῦ ὀξυγόνου ἐπὶ τῶν μετάλλων. Ἡ ἐπὶ τῶν μετάλλων ἐπίδρασις τοῦ ὀξυγόνου εἶνε διάφορος εἰς τὰ διάφορα μέταλλα. Τινὰ τούτων μετὰ τοσαύτης εὐκολίας ἑνοῦνται μετ' αὐτοῦ, ὥστε δέον νὰ προφυλάττωνται καλῶς ἀποκλειόμενα πάσης μετὰ τοῦ ἀέρος ἐπαφῆς. Τοιαῦτα εἶνε τὸ κάλιον καὶ τὸ νάτριον, ἅτινα φυλάττονται ὑπὸ τὸ πετρέλαιον, ἄλλα πάλιν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀνθίστανται εἰς τὴν κατὰ τὴν συνήθη θερμοκρασίαν ἐπίδρασιν τοῦ ὀξυγόνου, εὐκόλως ὅμως ὀξειδοῦνται ἐν ὑψηλοτέρᾳ θερμοκρασίᾳ· καὶ ἄλλα τελος ὡς ὁ χρυσὸς καὶ ὁ λευκόχρυσος, οὔτε ἐν τῇ ὑψίστῃ θερμοκρασίᾳ προσβάλλονται ὑπὸ τοῦ ὀξυγόνου, πρὸς παρασκευὴν δι' ὀξειδίων αὐτῶν δέον ἐμμέσως νὰ ἐπιδράσωμεν.

Μέταλλα ἔνσημα καὶ ἄσημα (ποικ. γνώσ.). Ἡ ἀξία τοῦ μὲν ἀργύρου εἶνε 1000/5 = φράγκ. 200, τοῦ δὲ χρυσοῦ 200×15 $^1/_2$ = 3100/200 = 155 εἰκοσάφραγκα· διότι ὁ χρυσὸς εἶνε 15 $^1/_2$ φορὰς ἀκριβώτερος τοῦ ἀργύρου. Ἡ ἀρχικὴ ἀξία τοῦ χιλιογράμμου τοῦ ἀσήμου ἀργύρου εἶνε 200 μεῖον 1,50 = φρ. 198,50, τοῦ δὲ ἀσήμου χρυσοῦ 3100 μεῖον 6.70 ἔξοδα νομισματώσεως. Ἐπειδὴ τὸ χιλιόγραμμον τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου περιέχει $^1/_{10}$ χαλκοῦ καὶ $^9/_{10}$ καθαροῦ χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, ἔπεται ὅτι τὸ 1000γραμμον τοῦ καθαροῦ ἀξίζει 195,50/00 = φράγ. 220,55 τὸ δὲ γράμμον $\frac{220}{1000}$ = φρ. 0,22· τοῦ δὲ χρυσοῦ ἓν γράμμον καθαρὸν εἶνε ἴσον $\frac{3093,30}{0,9}$ = 3437 φρ. τὸ δὲ γράμμον τῆς χρυσοχοΐης $\frac{3437}{1000}$ = φράγ. 3,44. Τὰ ἀντικείμενα ὡρίσθησαν ἐπισήμως τοῦ μὲν χρυσοῦ εἰς τρεῖς τίτλους, 0,920—0,878—0,750 τοῦ δὲ ἀργύρου εἰς δύο 0,950—0,800.

Συντήρησις μετάλλων καὶ ἐργαλείων ἐν ἀποθήκαις. Τὰ μέταλλα τίθενται εἰς ἀποθήκην ἰσόγαιον, ξηρὰν καὶ καλῶς ἀεριζομένην, ἧς τινος ἀνοίγουσι τὰς θύρας καὶ παράθυρα ἐν εὐδίῳ καιρῷ, τηροῦσι δὲ κεκλεισμένα ὅταν ἡ ἀτμοσφαῖρα ἦνε ὑγρά.

Ὁ εἰς ῥάβδους σίδηρος καὶ χάλυψ χωρίζεται κατ' εἴδη καὶ μέγεθος καὶ φυλάσσεται ἐντὸς κιβωτίων. Τὰ ἐκ πεταλείων καὶ λευκοσιδήρου φύλλα καλῶς ἠλειμμένα διὰ λίπους τοποθετοῦνται ὄρθια ἐντὸς κιβωτίων εἰς ξηρὸν μέρος. Αἱ σιδηραῖ **μέρμιθες**, κεχωρισμέναι κατὰ μέγεθος, εἰς στεφάνας ἀνηρτημένας ἐκ κυνδαλίσκων εἰς κατάλληλα μέρη. Τὰ διάφορα ἐν τῇ ἀποθήκῃ ἕτοιμα ἀντικείμενα χωρίζονται κατ' εἶδος. Τὰ σιδηρώματα ἐν γένει ἐπαλείφονται δι' ἐλαφρᾶς διαστρώσεως χρώματος **ἀμμίου**, ὅπως προφυλαχθῶσιν ἀπὸ τὴν ὀξείδωσιν. Τὰ σιδηρᾶ ἢ χαλύβδινα μέρη τῶν διαφόρων σκαφευτικῶν ἐργαλείων καὶ ἐν γένει τῶν χονδρῶν τοιούτων ἐπαλείφονται διὰ στρώσεως **ἀνθρακασφάλτου**, τὰ δὲ λεῖα ἐργαλεῖα διὰ διαστρώσεως ἐπιχρίσματος μελανοῦ κατασκευαζομένου ἐκ λευκοῦ **βερνικίου** ἀναμεμιγμένου μετὰ **ὀστεΐνου μελάσματος** (noir d'ivoire).

Τὰ ἐργαλεῖα τῶν τεχνητῶν καὶ αἱ ῥῖναι διαχωρίζονται κατ' εἶδος εἰς χωρίσματα καὶ ξηρὸν μέρος, ἐπιπάσσουσι δὲ ταῦτα διὰ **μαρίλης** (κόνεως ἀνθράκων), ἵνα τὰ προφυλάζωσιν ἐκ τῆς ὑγρασίας. Οἱ ἧλοι χωρίζονται κατ' εἶδος καὶ ἀριθμὸν εἰς χωρίσματα. Οἱ **ἄκμονες** καὶ **κεράκμονες** τοποθετοῦνται κατὰ γῆς ἐπὶ διπλάκων.

Ἅπαντα τὰ χωρίσματα, αἱ στῆλαι καὶ τὰ κιβώτια φέρουσιν ἐπιγραφὰς κατ' εἶδος, βάρος καὶ ἀριθμόν.

Μέταλλα τῶν πυροβόλων

Ἰδιότητες καλοῦ μετάλλου τῶν πυροβόλων. Τὸ μέταλλον τῶν πυροβόλων δέον νὰ κέκτηται τὰς ἑξῆς γενικὰς ἰδιότητας

1ον) Μεγάλην **ἐλαστικότητα** (élasticité), ἵνα ὁ σωλήν, διασταλεὶς κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς βολῆς ὑπὸ τῆς πιέσεως τῶν ἀερίων, ἀναλάβῃ κατόπιν τὰς ἀρχικὰς διαστάσεις. Εἶνε γνωστὸν ὅτι τὸ ὅριον τῆς ἐλαστικότητος σώματος τινὸς εἶνε τὸ ὅριον πέραν τοῦ ὁποίου τὰ μόρια τοῦ σώματος, διασταλέντα ἕνεκεν οἱασδήποτε αἰτίας, ἤθελον παύσει ἀπὸ τοῦ ν' ἀναλάβωσι τὴν ἀρχικήν των θέσιν, τουτέστιν ἤθελον παραμορφωθῆ, συνεπῶς ἐὰν τὸ μέταλλον τοῦ **πυροβόλου** ὑφίσταται σταθερὰς παραμορφώσεις, θὰ ἐλαττωθῇ ἡ ἀκρίβεια τοῦ πυροβόλου καὶ συνεπῶς ἡ κανονικότης τῆς βολῆς.

2ον) **Σκληρότητα** (dureté) ἐπαρκῆ, ἵνα μὴ φθαρῇ ὁ σωλὴν διὰ τῆς προστριβῆς, τῆς πιέσεως ἢ τῶν κρούσεων τοῦ βλήματος, ἢ καὶ τυχὸν προώρου διαρρήξεως αὐτοῦ ἐν τῷ κοίλῳ.

3ον) Μεγάλην **συνεκτικότητα** (ténacité), ἵνα ὁ σωλὴν ἀνθέξῃ ἄνευ κινδύνου διαρρήξεως εἰς τὰς παραγομένας μεγάλας ἐσωτερικὰς πιέσεις καὶ συνεπῶς ἵνα ἐπιτρέπηται ἡ χρῆσις ἰσχυρῶν γεμισμάτων, ἅτινα ἀπαιτεῖ ἡ ἐπιζήτησις μεγάλων ἀρχικῶν ταχυτήτων, ἤτοι τὸ μέταλλον δέον νὰ ἔχῃ **μέγα ὅριον διαρρήξεως** (limite de rupture), ἵνα μὴ θραύηται ἀπὸ τὰς ἰσχυρὰς πιέσεις.

4ον) **Ἐκτατικότητα** (**ἐκτατότητα**, τὸ νὰ ἦνε ἐκτατόν, malléabilité) ἀρκετὰ μεγάλην ἵνα καταστήσῃ φανεράν, διὰ πραγματικῆς καὶ φαινομένης παραμορφώσεως, τὴν κόπωσιν τοῦ σωλῆνος, ὅστις ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἤθελεν ὑπόκεισθαι εἰς διάρρηξιν, μὲ ἄλλους λόγους, εἶνε οὐσιῶδες ἵνα, τὸ ὅριον τῆς διαρρήξεως ἦνε πολὺ μεγαλείτερον τοῦ ὁρίου τῆς ἐλαστικότη-

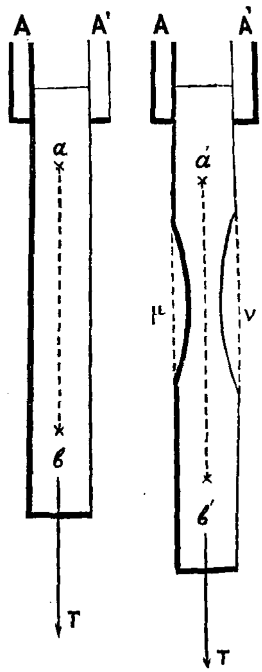
τος, οὕτως ὥστε νὰ προειδοποιῶνται, διὰ τῆς παραμορφώσεως τοῦ μετάλλου, πρὶν ἢ τοῦτο φθάσῃ τὸ ὅριον τῆς διαρρήξεως.

Τὸ καλὸν διὰ τὰ πυροβόλα μέταλλον δέον πρὸς τούτοις ν' ἀντέχῃ εἰς τὰς ἐξωτερικὰς χημικὰς **ἐπηρείας**, οἷαι εἰσὶν ἡ ὀξείδωσις καὶ ἡ ἐνέργεια τῶν ἀναφλεχθέντων ἀερίων· δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ μεγάλην πυκνότητα, ἵνα ἡ σκευὴ ᾖ εὐμετακόμιστος.

Δέον ἐπίσης ἡ κατασκευὴ αὐτοῦ νὰ ἦνε εὔκολος καὶ ὁμοειδὴς χρησιμοποιουμένων τῶν ἐν τῷ τόπῳ ὑπαρχουσῶν πρώτων ὑλῶν.

β' **Ἀριθμητικὴ ἔκφρασις τῆς ἐλαστικότητος, τῆς συνεκτικότητος καὶ τῆς ἐκτατικότητος.** Ὑποβαλλόντες τὰ μέταλλα εἰς δοκιμὴν ἀντοχῆς ἑλκτικῆς δυνάμεως προσδιορίζουσιν ἀριθμητικῶς τὴν **ἐλαστικότητα**, τὴν **συνεκτικότητα** καὶ τὴν **ἐκτατικότητα** αὐτῶν.

Ὅταν μεταλλικὴ ῥάβδος, σχήματος κυλινδρικοῦ, κρατουμένη ἰσχυρῶς μεταξὺ δύο σταθερῶν σιαγώνων Α καὶ Α', ὑφίσταται εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον της τὴν ἐνέργειαν βάρους ἢ **ἑλκτικὴν δύναμιν** Τ ἐνεργουμένην κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ μήκους της, ἡ ῥάβδος αὕτη **ἐπιμηκύνεται** ὑπείκουσα εἰς τὴν **ἐκτατικὴν δύναμιν**. Εἰς τὰ βιομηχανικὰ καταστήματα ἡ ὑπὸ δοκιμασίαν ῥάβδος καλεῖται **δοκιμαστὴρ** (éprouvette), ἡ δὲ ἐπιμήκυνσις ὑπὸ ὡρισμένον βάρος μετρεῖται διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀποστάσεως δύο σημείων α καὶ β κεχαραγμένων ἐπὶ τῆς ῥάβδου πρὸ πάσης ἐπ' αὐτῆς ἐνεργείας.

Ἑλκτικὴ δύναμις

Αἱ παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν δοκιμῶν τῆς ἕλξεως εἰσὶν αἱ ἑξῆς:

1ον) Ἡ ἐπιμήκυνσις κατὰ μονάδα μήκους εἶνε ἀνάλογος μὲ τὴν **ἑλκτικὴν δύναμιν ἐκπεφρασμένην εἰς χιλιόγραμμα δι' ἕκαστον τετραγωνικὸν χιλιοστόμετρον τομῆς**, ἐφ' ὅσον ἡ δύναμις αὕτη δὲν ὑπερβαίνει προσδιωρισμένον ἀριθμόν, μεταβαλλόμενον ἀναλόγως τῆς φύσεως τοῦ μετάλλου.

2ον) Ὑπὸ τὴν πρώτην συνθήκην, ἡ ῥάβδος ἀναλαμβάνει τὸ ἀρχικὸν μῆκός της, ἕνεκα τῆς ἐλαστικότητός της, ἅμα ἡ ἕλξις παύσῃ ἐξασκουμένη.

3ον) Ἐὰν ἡ ἑλκτικὴ δύναμις ὑπερβῇ τὸν προσδιωρισμένον ἀριθμόν, ἡ ῥάβδος δὲν ἐπανέρχεται πλέον ἀκριβῶς εἰς τὸ ἀρχικόν της μῆκος, ὑφίσταται δὲ μόνιμον **παραμόρφωσιν**.

Τὸ ὅριον τῆς δυνάμεως, τὸ χωρίζον τὴν περίοδον τῆς παροδικῆς παραμορφώσεως, ἥτις εἶνε ἡ **ἐλαστικὴ παραμόρφωσις**, ἀπὸ τὴν περίοδον τῆς μονίμου παραμορφώσεως, καλεῖται **ὅριον ἐλαστικότητος** (limite d'élasticité)· τοῦτο παριστᾷ ἀριθμητικῶς τὴν **ἐλαστικότητα τοῦ μετάλλου**.

4ον) Ἐὰν ἡ ἑλκτικὴ δύναμις, ὑποτιθεμένη ἀνωτέρα τοῦ ὁρίου τῆς ἐλαστικότητος αὐξάνῃ προοδευτικῶς, ἡ ῥάβδος ἐξακολουθεῖ νὰ **ἐπιμηκύνηται**, ἀλλὰ πολὺ ταχύτερον τῆς προοδευτικῆς ἀναλογίας καὶ ἡ μόνιμος **ἐπιμήκυνσις** αὐξάνει ἀδιακόπως σὺν τῇ ἐνασκουμένῃ δυνάμει.

Ἐξακολουθοῦντες οὕτω τὴν ἐπαύξησιν τῆς ἕλξεως, βλέπουσιν ὅτι ἡ ῥάβδος λεπτύνεται πρὸς τὸ μέσον τοῦ μήκους της, εἶτα θραύεται διὰ μιᾶς εἰς τὸ ὕψος τῆς ἐστενευμένης τομῆς μ ν, καθ' ἣν στιγμὴν φθάνουσιν **ὡρισμένην ἑλκτικὴν δύναμιν**, ποικίλλουσαν μετὰ τῆς φύσεως τοῦ μετάλλου καὶ ἥντινα καλοῦσι **φόρτον διαρρήξεως** (charge de rupture)· ἡ δύναμις αὕτη μετρεῖ ἀριθμητικῶς τὴν **συνεκτικότητα τοῦ μετάλλου**.

Ἡ κατὰ τὴν διάρρηξιν ὁλικὴ ἐπιμήκυνσις, ἐκπεφρασμένη εἰς ἑκατοστόμ. τοῦ μήκους τῆς ῥάβδου, δεικνύει τὴν παραμόρφωσιν, ἥντινα δύναται νὰ ὑποστῇ μέταλλόν τι πρὶν ἢ διαρραγῇ καὶ παριστᾷ τὴν **ἐκτατικότητά** του. Δύνανται ἐπίσης νὰ ἐκφράσωσιν αὐτὴν ἀριθμητικῶς διὰ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ φόρτου τῆς διαρρήξεως καὶ τοῦ ὁρίου τῆς ἐλαστικότητος. Οὕτω διὰ τὸν χυτοσίδηρον, ὅστις εἶνε ὀλίγον ἐκτατός, τὸ **ὅριον τῆς ἐλαστικότητος** πλησιάζει κατὰ πολὺ τὸν **φόρτον τῆς διαρρήξεως**· διὰ τὸ χρατέρωμα συμβαίνει τὸ ἐναντίον.

Λέγουσιν ὅτι μέταλλον εἶνε μᾶλλον ἄκαμπτον (ἢ σκληρότερον) ἑτέρου, ὅταν ἐπιμηκύνηται ὀλιγώτερον τῇ ἐνεργείᾳ τῆς αὐτῆς ἑλκτικῆς δυνάμεως.

Αἱ δοκιμαὶ καταθλίψεως (essais à la compression), ὧν τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε ἡ συμπλησίασις τῶν μορίων τοῦ μετάλλου ἀντὶ νὰ τὰ ἀπομακρύνωμεν τὸ ἓν ἐκ τοῦ ἄλλου, παρέχουσιν ἀναλόγους παρατηρήσεις.

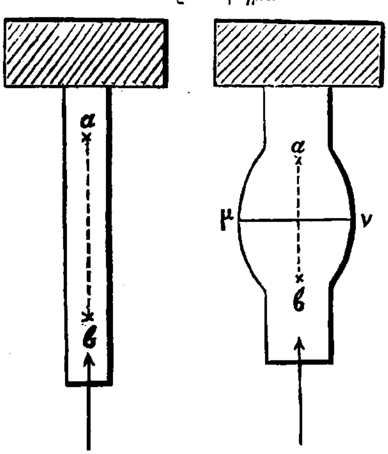
Ἡ **σμίκρυνσις** (ἢ **συστολὴ**) μεταλλικῆς ῥάβδου ὑποβαλλομένης εἰς τὴν **δύναμιν τῆς καταθλίψεως** εἶνε ἀνάλογος πρὸς τὴν **δύναμιν δι' ἕκαστον τετραγωνικὸν χιλιοστόμετρον τομῆς**

καὶ δὲν εἶνε μόνιμος, ἐφ' ὅσον ἡ δύναμις αὕτη δὲν ὑπερβαίνει τὸ ὅριον τῆς **ἐλαστικότητος εἰς τὴν κατάθλιψιν**. Ἐὰν ἡ δύναμις αὐξάνῃ προοδευτικῶς πέραν τοῦ ὁρίου τούτου, ἡ ῥάβδος διατηρεῖ σμίκρυνσιν ἐπαυξανομένην ἀναλόγως τῆς δυνάμεως· εἶτα καταλήγει νὰ συντριβῇ καὶ διαρρηχθῇ εἰς τὸ ὕψος τοῦ ἐξογκώματος μν σχηματιζομένου εἰς τὸ μέσον περίπου τῆς ῥάβδου· ἡ ἀνταποκρινομένη δύναμις καλεῖται **καταθλιπτικός φόρτος διαρρήξεως** (charge de rupture à la compression).

Διὰ δεδομένον μέταλλον, τὸ **ὅριον** τῆς **ἐλαστικότητος** καὶ ὁ **φόρτος διαρρήξεως** δὲν ἔχουσι τὰς αὐτὰς τιμὰς κατά τε τὴν ἕλξιν ἢ τὴν κατάθλιψιν τῆς ῥάβδου. Οὕτως ὁ χυτοσίδηρος δὲν ἀντέχει εἰς τὴν ἕλξιν, ἀλλ' ἀντέχει πολὺ καλῶς εἰς τὴν κατάθλιψιν, δι' ὃ καὶ μεταχειρίζονται τοῦτον εἰς στήλας κενὰς πρὸς ὑποστήριξιν τῶν δοκῶν τῶν κτιρίων.

Εἰς τὰ κατασκευαζόμενα ἔργα **ὑποβάλλουσι πρακτικῶς τὰ μέταλλα εἰς ἑλκτικὰς καὶ καταθλιπτικὰς δυνάμεις κατωτέρας τοῦ ὁρίου τῆς ἐλαστικότητός των**, ἤτοι κατὰ τὸ ἥμισυ τούτου.

Σταθερὸν τμῆμα

Καταθλιπτικὴ δύναμις

Οἱ διδόμενοι κατωτέρω μέσοι ἀριθμητικοὶ ὅροι δεικνύουσι τὴν ὑπεροχὴν τοῦ χάλυβος ἐπὶ τοῦ κρατερώματος καὶ τοῦ χυτοσιδήρου ὡς μετάλλου πυροβόλων.

Ἡ σκληρότης εἶνε ἐπίσης πολύτιμος ἰδιότης διὰ μέταλλον πυροβόλων. Ὑπολογίζεται διὰ τῆς ἀντοχῆς εἰς τὴν εἴσδυσιν τμητικοῦ ὀργάνου. Ὁ χάλυψ εἶνε ἧττον σκληρὸς ἀπὸ τὸν χυτοσίδηρον, ἀλλ' εἶνε σκληρότερος ἀπὸ τὸ κρατέρωμα.

γ') **Γενικαὶ πληροφορίαι περὶ τοῦ μετάλλου τῶν πυροβόλων.— Χάλυψ.** Ἐν τῇ ἐνεστώσῃ καταστάσει τῆς βιομηχανίας, ὁ **χάλυψ** εἶνε ἀναντιρρήτως τὸ καλλίτερον μέταλλον διὰ τὰ πυροβόλα· τῳόντι εἶνε τὸ **ἐλαστικώτερον** καὶ **συνεκτικώτερον** μετ' ἀρκούσης **σκληρότητος** καὶ ἐκτατικότητος παρουσιάζει οὐχ ἧττον καὶ μειονεκτήματα τινά· π. χ. ἰοῦται εὐκόλως, δι' ὃ ἀπαιτεῖ ἰδιαιτέραν προσοχὴν κατὰ τὴν συντήρησιν· δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ τὸ μέταλλον ἐὰν μεταβληθῇ τὸ σύστημα τῶν πυροβόλων.

Ἐν Γαλλίᾳ ἡ ἀξία τῶν χαλυβδίνων πυροβόλων ποικίλλει ἀπὸ 4 ἕως 6 φρ. κατὰ χιλιόγραμμον. Ἐν γένει δὲ ὅσον τὸ διαμέτρημα εἶνε μικρότερον, κατὰ τοσοῦτον περισσότερον στοιχίζει ἕκαστον χιλιόγραμμον τοῦ βάρους τοῦ πυροβόλου.

Οἱ ἐν Γαλλίᾳ χρησιμοποιούμενοι χάλυβες τῶν πυροβόλων εἶνε **χάλυβες μαλακοί, χωνευτοὶ** καὶ **κατειργασμένοι** (aciers doux, fondus et forgés). Προτιμῶσι τούτους ἀπὸ τοὺς **σκληροὺς χάλυβας** (aciers durs) τοὺς περιέχοντας πλειότερον ἄνθρακα, τῶν ὁποίων ἡ **ἐλαστικότης**, ἡ **συνεκτικότης** καὶ ἡ σκληρότης εἶνε ἐν τούτοις ἀνώτεραι, διότι οἱ σκληροὶ χάλυβες συγκολλῶνται δυσκολώτερον καὶ εἶνε ὀλιγώτερον **ἐκτατικοὶ** (malléables).

Δύνανται ἄλλως νὰ ἐπαυξήσωσιν ἐπαισθητῶς τὰς ἰδιότητας δοθέντος χάλυβος διὰ τῆς **βάψεως** δι' ἐλαίου καὶ τῆς **ἀνοπτήσεως**, καθισταμένου οὕτω τούτου **ἐλαστικωτέρου, συνεκτικωτέρου** καὶ σκληροτέρου· βλ. καὶ **κρατέρωμα**.

μεταλλόπλυσις, εως, ἡ [μεταλλ.], lavage des métaux ; πλύσις μετάλλων, ἤτοι ὁ μηχανικὸς ἀποχωρισμὸς χρησίμων τῇ βιομηχανίᾳ μεταλλευμάτων ἀπὸ τῶν ξένων παραμιγμάτων διὰ καταλλήλου διαλογῆς καὶ πλύσεως, ἥτις ἐκτελεῖται διὰ τοῦ ἀνωτέρου εἰδικοῦ βάρους τῶν ὠφελίμων τούτων μεταλλευμάτων,

μεταλλοποιέω-ῶ, μέλ. ήσω, métalliser, δίδω εἴς τι μεταλλικὴν λάμψιν, donner un éclat métallique. § ἐπικαλύπτω διὰ μετάλλου, couvrir d'une légère couche de métal ; π. χ. métalliser du bois, de la pierre, etc. βλ. καὶ **μεταλλοποίησις**.

μεταλλοποιέω-ῶ [χημ.], minéraliser, μεταβάλλω μέταλλον εἰς μεταλλικὴν οὐσίαν, transformer un métal en minerai : minéraliser le fer à l'aide du soufre, de l'oxygène; || ἐπίσης μετατρέπω τὸ ὕδωρ διὰ διαλύσεως μεταλλικῶν οὐσιῶν, modifier l'eau par la disso-

	Κρατέρωμα	*Χυτοσίδηρος*	*Χάλυψ*	*Παρατηρήσεις*
Ὅριον ἐλαστικότητος	10	9	32	Τὸ ὅριον τῆς ἐλαστικότητος καὶ ὁ φόρτος τῆς διαρρήξεως ἐκφράζονται εἰς χιλιόγρ. δι' ἕκαστον τετραγ. χιλιοστόμ.
Φόρτος διαρρήξεως...	30	20	60	
Ἐπιμήκυνσις εἰς ἑκατοστὰ τοῦ μήκους τῆς ῥάβδου........................	50 τοῖς 100	4 τοῖς 100	14 τοῖς 100	Ἡ ἐλαστικότης δύναται νὰ ἐκφρασθῇ διὰ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν προηγουμένων ἀριθμῶν ἢ διὰ τῆς ἐπιμηκύνσεως ἐπὶ τοῖς 100.

lution de substances minérales. § **μεταλλοποιοῦμαι**, se minéraliser, μεταβάλλομαι εἰς κατάστασιν μεταλλικῆς οὐσίας.

μεταλλοποιήσιμος, ος, ον [χημ.], minéralisable (ῥίζα μεταλλοποιέω, minéraliser), λέγεται περὶ μετάλλου ἐπιδεκτικοῦ συνθέσεως μετὰ μετάλλου ἢ ὀρυκτοῦ, se dit des métaux susceptibles d'être transformés en minerai par leur combinaison avec certains corps ; βλ. καὶ [χημ.] **μεταλλικὴ οὐσία**.

μεταλλοποίησις, εως, ἡ· métallisation, n.f. συνώνυμον τοῦ métallisage, n.m. [μεταλ.] ἐργασία δι' ἧς ἀποκαθίσταται τὸ ὀρυκτὸν εἰς καθαρὸν μέταλλον, π. χ. la métallisation de l'aluminium est une opération longue et difficile. § [φυσ.] γένεσις τῶν μετάλλων ἐν τῇ γῇ, génération des métaux dans le sein de la terre. § [τεχνολ.] ἡ ἐπένδυσις διὰ μετάλλου.

μεταλλοποίησις, εως, ἡ [χημ.] minéralisation, n. f. ἀποτέλεσις ἢ κατάστασις τῆς συνθέσεως δύο σωμάτων, τοῦ μὲν μεταλλοποιοῦ τοῦ δὲ μεταλλοποιησίμου, état d'un métal transformé en minerai par sa combinaison avec un autre corps.

μεταλλοποιΐα, ας, ἡ· minéralisation, n. f. ἡ κατασκευὴ τῶν μετάλλων· βλ. καὶ **μεταλλοποίησις**.

μεταλλοποιός, ός, όν [χημ.], minéralisateur, trice, adj. τὸ ἐν συνθέσει ἐνεργοῦν ὡς χημικὸν στοιχεῖον καὶ ὁριστικῶς χαρακτηρίζον τὸ μεθ' οὗ συντίθεται, ἤτοι τὸ τὴν βάσιν εἰσφέρον καὶ μεταβάλλον μέταλλον εἰς μεταλλικὴν οὐσίαν διὰ τῆς μετ' αὐτοῦ συνθέσεως (qui transforme un métal en minérai en se combinant avec lui); τοιοῦτο εἶνε τὸ ὀξυγόνον, τὰ ὀξέα, τὸ θεῖον, κτλ. ‖ αἱ μεταλλοποιοὶ ἰδιότητες τοῦ θείου, τοῦ ὀξυγόνου, les propriétés minéralisatrices du soufre, de l'oxygène. § [οὐσ.] **μεταλλοποιὸν σῶμα**, minéralisateur, n. m. σῶμα ἔχον τὴν ἰδιότητα ταύτην, corps qui a cette propriété.

μεταλλοσκοπία, ας, ἡ· métalloscopie (μέταλλον, métal καὶ σκοπέω, ἐξετάζω, examiner) n. f. μελέτη τῆς ἐπιδράσεως ἐπὶ τῶν νευρώσεων, ἥντινα προξενεῖ ἡ ἐπαφὴ μετάλλων τινῶν ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος· βλ. καὶ **μεταλλοθεραπεία**.

μεταλλοσκοπικός, ή, όν· métalloscopique, adj. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεταλλοσκοπίαν, qui se rapporte à la métalloscopie; ‖ φαινόμενα μεταλλοσκοπικά, phénomènes métalloscopiques.

μεταλλουργεῖον, ου, τό· ἐργαστήριον (χυτήριον, κτλ.) ἔνθα κατεργάζονται τὰ μέταλλα, usine métallurgique, π. χ. τὰ μεταλλουργεῖα τοῦ Λαυρίου. § [μεταλλ.] —, affinerie, n. f. βλ. καὶ **καθαρουργεῖον**.

μεταλλουργία, ας, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ ἐξάγειν ἐκ τῆς γῆς, καθαρίζειν καὶ κατεργάζεσθαι τὰ μέταλλα, ἤτοι ἡ τέχνη τοῦ μεταλλουργοῦ, métallurgie, n. f. art d'extraire les métaux de la terre et de les purifier. § **μεταλλουργία**, métallurgie, n. f. καλεῖται ἡ τέχνη δι' ἧς τὰ μέταλλα ἀποχωρίζονται εἰς καθαρὰν κατάστασιν ἐκ τῶν ὀρυκτῶν αὐτῶν. Ἡ ἱστορία αὐτῆς διαιρεῖται εἰς τρεῖς περιόδους καὶ κατὰ μὲν τὴν πρώτην, ἤτοι τὴν ἀρχαίαν μέχρι Πλινίου τοῦ πρεσβυτέρου, ἦσαν ἤδη γνωστοὶ τρόποι ἀποχωρισμοῦ τοῦ χρυσοῦ, ἀργύρου, ὑδραργύρου, χαλκοῦ, κασσιτέρου, μολύβδου καὶ σιδήρου· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ἤτοι μέχρι τοῦ 1550 μ. Χ. ἐπεξετάθη ἡ μεταλλουργία εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Μ. Ἀσίαν καὶ ἐγνώσθησαν τὸ ἀρσενικόν, τὸ βισμούθιον, τὸ ἀντιμόνιον καὶ ὁ ψευδάργυρος. Ἡ δὲ τρίτη περίοδος ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Γεωργίου Ἀγρικόλα, τοῦ ἐπικληθέντος πατρὸς τῆς μεταλλουργίας, ἣν ἐπραγματεύθη ἐπιστημονικῶς ἐν συγγράμματί του De re metallica (1546). Αἱ κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας πρόοδοι τῆς χημείας προήγαγον μεγάλως τὴν μεταλλουργίαν, δι' ἧς σήμερον οὐ μόνον εὐκολώτερον ἐξάγονται τὰ κύρια στοιχεῖα τῶν ὀρυκτῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ δευτερεύοντα τῆς ἐργασίας ταύτης προϊόντα χρησιμοποιοῦνται καὶ σχεδὸν οὐδὲν χρήσιμον στοιχεῖον ἀπόλλυται. Ἡ ἐφεύρεσις τῶν δυναμοηλεκτρικῶν μηχανῶν συνεπήγαγε τὴν ταχεῖαν ἀνάπτυξιν τῆς ἠλεκτρολυτικῆς μεταλλουργίας.

μεταλλουργικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν μεταλλουργίαν, de métallurgie, métallurgique, adj. ‖ μεταλλουργικὴ βιομηχανία, industrie métallurgique.

μεταλλουργικῶς [ἐπίρ.], métallurgiquement, adv. ὑπὸ μεταλλουργικὴν ἔποψιν, au point de vue de la métallurgie ; π. χ. métallurgiquement parlant.

μεταλλουργός, οῦ, ὁ· μεταλλευτής, ὁ ἐργαζόμενος τὰ μεταλλεῖα, qui travaille aux mines, mineur, n. m. § ὁ κατεργαζόμενος τὰ μέταλλα, métallurgiste, n. m. λέγουσιν ἐπίσης métallurge, n. m. ἢ ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν μεταλλουργίαν, celui qui s'occupe de métallurgie ; ‖ βιομήχανος μεταλλουργός, un industriel métallurgiste.

μεταλλουργῶ (έω), μέλ. ήσω, κατεργάζομαι τὰ μέταλλα, travailler les métaux.

μεταλλοῦχος, ος, ον (μέταλλον ἔχω), μεταλλοφόρος, métallifère, adj. ‖ μεταλλοῦχον ὀρυκτόν, minerai, n. m. βλ. **μεταλλῖτις**.

μεταλλοφάνεια, ας, ἡ· métallescence, n. f. ἰδιότης χαρακτὴρ τῶν μεταλλοφανῶν σωμάτων, caractère de ce qui est métallescent.

μεταλλοφανής, ής, ές, métallescent, ente ; ὁ φαινόμενος ὡς μέταλλον ἐξωτερικῶς, ὁ ἔχων μεταλλικὴν λάμψιν, χρώματα καὶ ἀνταναχλάσεις μεταλλικάς, qui a un éclat métallique, des couleurs et reflets métalliques.

μεταλλοφόρος, ος, ος (μέταλλον φέρω, ἔχω), métallifère, adj. ὁ περιέχων μέταλλον ἢ μεταλλῖτιδα (γῆν), qui contient du métal ou un minerai.

μεταλλοχημεία, ας, ἡ· métallochimie, n. f. μέρος τῆς χημείας ἀφορῶν τὰ μέταλλα, partie de la chimie qui concerne les métaux.

μεταλλοχημικός, ή, όν· métallochimi-

que, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μεταλλοχημείαν, qui a rapport à la métallochimie.

μεταλλόχρους, ους, ουν· ὁ ἔχων μεταλλικὴν χροιάν, qui a une teinte métallique; métallin, ine, adj. ‖ ὄψις μεταλλόχρους, aspect métallin.

μεταλλοχρωμία, ας, ἡ· métallochromie, n. f. τέχνη τοῦ χρωματίζειν τὴν ἐπιφάνειαν τῶν μετάλλων, art de colorer la surface des métaux.

μεταλλοχρωματιστής, οῦ, ὁ· métallochromiste, n. m. ἐργάτης ἐκτελῶν τὴν μεταλλοχρωμίαν, ouvrier qui opère la métallochromie.

μεταλλοχυσία, ας, ἡ· clichage, n. m. ἀποτύπωσις τινὸς διὰ χύσεως μετάλλου, ὅπως τὸ τυπογραφικὸν ἀποτύπωμα ἤτοι ἡ **στερεοτυπία.**

μεταλλώδης, ης, ες· ὁ ἐκ τοῦ εἴδους τῶν μετάλλων, ὅμοιος μὲ μέταλλον, **μεταλλοειδής.**

μεταμανθάνω, μέλ. ήσω, μανθάνω ἐκ νέου, apprendre de nouveau; ξαναμανθάνω, rapprendre; μανθάνω τι ἀφίνων τὸ πρῶτον, ὅ ἔμαθον, μανθάνω ἀλλέως, apprendre autrement; μανθάνω [ἀντιθέτως] τὸ ἀντίθετον, apprendre le contraire; ὅθεν ἀπομανθάνω, ἀποβάλλω τὰς κακὰς ἕξεις, ἀποβάλλω συνήθειαν, se réformer sur, καὶ συνεπῶς συμμορφοῦμαι πρός τι.

μεταμέλεια, ας, ἡ· repentir, n. m. ἡ μετάνοια, μεταβολὴ γνώμης, μετάγνωσις.

μεταμέλομαι, καὶ

μεταμελοῦμαι (έομαι), μέλ. μελήσομαι, μετανοῶ (έω), se repentir; ἐν γένει μεταβάλλω (ἀλλάσσω) γνώμην, ἀπόφασιν, se raviser, changer d'avis.

μεταμεσημβρία, ας, ἡ· αἱ μετὰ τὴν μεσημβρίαν ὧραι, après-midi, n. m.

μεταμεσημβρινός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν μεταμεσημβρίαν, de l'après-midi.

μεταμορφόνω, βλ. **μεταμορφώνω.**

μεταμορφοψία, ας, ἡ· métamorphopsie (μετά, μορφή, forme καὶ ὄψις, vue) n. f. [παθολ.] πάθησις τοῦ ὀφθαλμοῦ ὅστις βλέπει τὰ ἀντικείμενα διαφορετικῶς ἐσχηματισμένα ἀφ' ὅ,τι εἶνε. Εἶνε συνέπεια τοῦ ἀστιγματισμοῦ (astigmatisme).

μεταμορφώνω, καὶ

μεταμορφῶ (όω), μέλ. ώσω, μεταβάλλω τὴν μορφήν, τὸ σχῆμα, μεταβάλλω εἰς ἄλλην μορφήν, transformer; métamorphoser; changer la nature ou l'individualité de; [μέσ.] μεταμορφοῦμαι, se transformer; [ἐκκλ. ἰδ. ἐπὶ τοῦ Χριστοῦ], se transfigurer.

μετομόρφωσις, εως, ἡ· ἡ μεταβολὴ τῆς μορφῆς, τοῦ σχήματος, transformation, n. f. métamorphose, n.f. changement d'un être en un autre être. § ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Χριστοῦ, la transfiguration de Jésus Christ.

μεταμόρφωσις ἐντόμων (transformation d'insectes). Τὰ πλεῖστα τῶν ἐντόμων ὑφίστανται σειρὰν ἀλλοιώσεων τῆς μορφῆς τοῦ σώματός των ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς γεννήσεως, μέχρις οὗ καταστῶσι τέλεια ἔντομα. Τὰ ἐκ τῶν ᾠῶν ἐξερχόμενα νεογνὰ εἶνε ὅλως ἀνόμοια πρὸς τοὺς γονεῖς των, ἔχουσι δὲ τὸ σῶμα σκωληκοειδές, καὶ ἄλλοτε μὲν εἶνε ἄποδα, ἄλλοτε δὲ ἔχουσι πόδας· καλοῦνται κάμπαι ἢ σκαδόνες· εἶνε αὗται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀδηφαγώταται καὶ αὐξάνονται ταχέως, ἀπεκδύονται πολλάκις τὸ δέρμα των, καὶ τέλος **μεταπίπτουσιν** εἰς τὴν δευτέραν μορφήν, ἐφ' ἣν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μένουσιν ἐντελῶς ἀκίνητοι καὶ ἐμπερικλείονται τινὰ ἐντὸς βομβυκίου, ὅπως π. χ. ὁ μεταξοσκώληξ. Καλοῦνται τότε νύμφαι ἢ χρυσαλλίδες. Ὑπὸ τὴν μορφὴν ταύτην περιβάλλονται ὑπὸ δέρματος σκληροῦ καὶ κερατίνου, δὲν ἔχουσιν ἄκρα καὶ δὲν τρώγουσιν. Τέλος μετά τινα χρόνον μακρότερον ἢ βραχύτερον ἀναλόγως τοῦ εἴδους τοῦ ἐντόμου, ῥήγνυται τὸ σκληρὸν κέλυφος τῆς χρυσαλλίδος καὶ ἐξέρχεται ἐξ αὐτοῦ τὸ τέλειον ἔντομον, ὅπερ καλεῖται ψυχή. Τοῦτο φέρει πτέρυγας συνήθεις, δὲν αὐξάνεται πλέον, δύναται δὲ νὰ γεννήσῃ ᾠά, ἐξ ὧν νὰ προκύψωσι πάλιν παρόμοια ἔντομα διὰ τῆς αὐτῆς σειρᾶς τῶν μεταμορφώσεων. Τὰ πλεῖστα τῶν ἐντόμων διάγουσι τὸ πλεῖστον τοῦ βίου ὡς κάμπαι. Εἰς ἄλλα ἔντομα ἡ μεταμόρφωσις γίνεται τελεία, εἰς ἄλλα ὅμως ἀτελής, καὶ εἰς ἄλλα οὐδόλως.

μεταμορφωτής, οῦ, ὁ· ὁ μεταμορφώνων, ὁ κάμνων ὥστε ν' ἀλλάξῃ τι τὴν μορφήν, τὸ σχῆμα, qui transforme, tranformateur, trice.

μεταμορφωτικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὴν μεταμόρφωσιν, ὁ προξενῶν τὴν ἀλλαγὴν τῆς μορφῆς, τοῦ σχήματος, transformatif, ive, adj.

μεταμφιάζω, καὶ

μεταμφιέζω [ἀδόκ.], καὶ

μεταμφιέννυμι, μεταμφιεννύω [ἀρχ.], μέλ. έσσω· ἐνδύομαι μὲ ἄλλο ἔνδυμα [κυρ. καὶ μεταφ.], travestir; [μέσ.] **μεταμφιέζομαι,** se déguiser, se travestir, se masquer; ‖ μετημφιέσθη εἰς χωρικὸν (εἰς γυναῖκα), il s'est travesti en paysan (en femme); ‖ οἱ μετημφιεσμένοι [τῶν ἀπόκρεω], les masques; ‖ χορὸς μετημφιεσμένων, bal travesti (costumé); [καὶ μετὰ προσωπίδων] bal masqué; βλ. καὶ μετημφιεσμένος (κουδουνᾶτος).

μεταμφίεσις, έσεως, ἡ· ἡ μεταβολὴ ἐνδύματος, τὸ μεταμφιέζεσθαι, action de travestir, de se travestir, travestissement, n. m. état d'une personne déguisée, déguisement, n. m. [πρὸς διασκέδασιν] mascarade, n. f. βλ. **μασκαράτα.**

μεταναστάτης, ου, ὁ· ἀντὶ **μετανάστης.**

μετανάστευσις, εως, ἡ πρᾶξις τοῦ μεταναστεύειν, ἡ μετοίκησις ἐξ ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον, action d'émigrer; émigration, n. f. § **Μετανάστευσις τῶν ἐθνῶν** (émigration de nations) καλεῖται ἡ μεγάλη κίνησις τῶν γερμανικῶν ἰδίως καὶ ἄλλων τινῶν λαῶν πρὸς τὴν Ν. καὶ καὶ Δ. Εὐρώπην ἥτις παρεσκεύασε τὴν μετάβασιν ἀπὸ τῶν ἀρχαίων εἰς τοὺς μεσαιωνικοὺς χρόνους, καταρρίψασα μὲν τὴν ῥωμαϊκὴν δύναμιν, ἀλλοιώσασα δὲ ῥιζικῶς τὴν ὄψιν τῆς Ν.

καὶ Δ. Εὐρώπης, ἔνθα ἐκ τῆς ἐπικρατήσεως νέων στοιχείων, ταυτοχρόνως δὲ καὶ τῶν νέων χριστιανικῶν ἰδεῶν, ἐμορφώθησαν νέοι λαοί, νέαι γλῶσσαι, νέα βασίλεια καὶ νέα ἠθικὴ καὶ κοινωνικὴ ὑπόστασις. Ὡς ἀρχὴ τῆς μεταναστεύσεως θεωρεῖται συνήθως ἡ εἰσβολὴ τῶν Οὔνων εἰς τὴν Εὐρώπην τῷ 373 μ. Χ. ἀλλὰ καὶ πρότερον ἀκόμη αἱ μεταναστεύσεις τῶν κελτικῶν φυλῶν πρὸς τὰς παριστρίους χώρας, τὴν Ἰταλίαν, τὴν Ἑλληνικὴν χερσόνησον καὶ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν καὶ ἔτι μᾶλλον αἱ στρατεῖαι τῶν Κίμβρων καὶ Τευτόνων ὑπῆρξαν τὰ προοίμια τοῦ μέλλοντος κλονισμοῦ.

μεταναστευτικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὴν μετανάστευσιν, d'émigration ; ὁ ἀφορῶν τὸν μετανάστην, d'émigré.

μεταναστεύω, μέλ. εύσω, émigrer, μετοικῶ, ἀφίνω τὴν κατοικίαν μου, τὴν χώραν μου καὶ μεταβαίνω εἰς ἄλλο μέρος, quitter son pays pour aller s'établir dans un autre.

μετανάστης, ου, ὁ· ὁ ἐξ ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον μεταναστεύων, μετοικῶν, ὡς ξένος δὲ ὀλιγώτερον τιμώμενος ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων, émigré, ée, adj. ὅστις μετηνάστευσε, qui a émigré ; μεταναστεύων, ουσα, ον, émigrant, e, adj. qui émigre.

μετανάστις, ιδος, ἡ, καὶ

μετανάστρια, ας, ἡ· θηλ. τοῦ **μετανάστης.**

μετανοέω, βλ. **μετανοῶ.**

μετάνοια, ας, ἡ· κοινῶς τὸ μετάνοιωμα, μεταβολὴ γνώμης, φρονήματος, ἀποφάσεως, γενομένη μετὰ καλλιτέραν σκέψιν, μετάγνωσις, μεταμέλεια, repentir, n. m. regret d'avoir fait ou de n'avoir pas fait une chose ; [ἐκκλ. ἰδ.] pénitence, n. f. regret d'avoir offensé Dieu, vertu qui l'inspire ; || δάκρυα μετανοίας, des larmes de repentir ; || ὁ βίος του ὑπῆρξε μακρὰ μετάνοια, sa vie n'a été qu'une longue pénitence. § [δημ.] μετάνοια ὠνομάσθη παρὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἡ γονυκλισία (ἡ πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ἁμαρτιῶν ὡς δεῖγμα χριστιανικῆς μετανοίας) ἡ πρόπτωσις [Γραφ. Μακκαβ. Β.), προσκύνησις ἐδαφιαία, prosternation, n.f. κυρίως δὲ γονυκλισία, génuflexion, n. f. [καὶ ἀστείως] δουλοπρεπὴς ὑπόκλισις, courbette, n. f.

μετανοιόνω, μέλ. ώσω [δημ.], βλ. **μετανοῶ.**

μετάνοιωμα, ατος, τὸ [δημ.], λέγεται κοινῶς ἡ **μετάνοια**, repentir, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ μεταβάλλειν, ἀλλάσσειν γνώμην, action de se raviser.

μετανοῶ (έω), μέλ. ήσω· κοινῶς μετανοιόνω, μεταβάλλω γνώμην, σκέπτομαι ἀλλέως, se repentir ; μεταβάλλω, ἀλλάσσω γνώμην, se raviser ; λυποῦμαι (ἐπί τινι ἀποτυχίᾳ), regretter ; || μετενόησε διὰ τὰ σφάλματά του, il s'est repenti de ses fautes ; || ὁ ἁμαρτωλὸς μετενόησε, le pécheur est venu à résipiscence ; || — ὅτι τοῦ ὡμίλησα τόσον τραχέως, je regrette de lui avoir parlé si durement ; || τὸ εἶπα, ἀλλὰ μετενόησα, je l'ai dit, mais je me suis ravisé ; || μετανοεῖ διὰ τὰ σφάλματά του, il se repent de ses fautes ; || [ἀπειλ.] θὰ τὸ μετανοήσῃς, je vous en ferai bien repentir.

μέταξα, ης, ἡ· κοινῶς τὸ **μετάξι**, soie, n. f. τὸ σηρικὸν νῆμα, τὸ λαμπρόν, λεπτὸν καὶ μαλακόν, συγχρόνως δὲ καὶ στερεώτατον νῆμα ὅπερ παράγει ὁ μεταξοσκώληξ ἐν καταστάσει κάμπης εὑρισκόμενος, δι' αὐτοῦ κατασκευάζων τὸ βομβύκιόν του· || — κεκλωσμένη ἢ κλωστή, κοινῶς μετάξι κλωσμένο, soie filée ; || — ὠμή, soie écrue (ἢ grége = ἀκατέργαστος, ἤτοι ὡς ἐξηγήθη ἐκ τοῦ βομβυκίου)· || — βρασμένη, soie moulinée ; || — νῆμα, trame, n. f. || — τυλιγμένη, soie torse ; || || — ἀτύλικτος, soie plate ; soie non torse ; || — χρωματισμένη, soie teinte ; || — διὰ ῥάψιμον, κοινῶς **μπρισίμι**, soie à coudre ; soie à broder ; soie à tricoter ; || —, νηματίδια, soie filoselle (fleuret) ; || —, ἶνες, bourre de soie (**χονδρομέταξα**).

μεταξᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], σηρονήματος μεταβολεύς, ὁ τεχνίτης ὁ κατεργαζόμενος τὴν μέταξαν, ὁ **μεταξουργός**, ouvrier en soie ; βλ. καὶ **καζάζης.** § —, ὁ ἔμπορος μετάξης, marchand de soie.

μετάξι, τὸ [δημ.], βλ. **μέταξα**, soie, n. f.

μετάξινος, ίνη, ινον, μεταξωτός, ή, όν, καμωμένος ἀπὸ μέταξαν, en (de) soie. § —, μεταξοειδής, soyeux, euse, adj.

μεταξοειδής, ής, ές· τῆς φύσεως (τοῦ εἴδους) τῆς μετάξης, de la nature de la soie, soyeux, euse, adj.

μεταξόπτιλον, ου, τὸ [νεολ.], velours (; peluche) de soie ; βλ. καὶ **βελοῦδον.**

μεταξοσκώληξ, κος, ὁ· ὁ σκώληξ ὁ κατασκευάζων τὴν μέταξαν, ver à soie, ἤτοι ὁ τῆς μωρέας βόμβυξ, ἢ βόμβυξ ὁ σηρικός· τὸ παράγον τὴν μέταξαν ἔντομον, ἀνῆκον εἰς τὰ βομβυκώδη λεπιδόπτερα. Τὸ ὄνομα μεταξοσκώληξ ἁρμόζει εἰς τὴν περίοδον καθ' ἣν ἔχον τὴν μορφὴν κάμπης, κατασκευάζει τὸ βομβύκιον αὐτοῦ διὰ τοῦ μεταξίνου νήματος ὅπερ ἐξάγει ἐξ εἰδικῶν ὀπῶν κάτωθεν τοῦ στόματος τοῦ σώματος αὐτοῦ· βλ. καὶ **μέταξα.**

μεταξοσκωληκοτροφία, ας, ἡ· βλ. **σηροτροφία.**

μεταξουργεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον κατεργασίας μετάξης, fabrique de soie ; soierie, n. f. κλωστήριον μετάξης, filature de soie.

μεταξουργία, ας, ἡ· ἡ βιομηχανία τῶν μεταξωτῶν, τῆς μετάξης, industrie soyère.

μεταξουργός, οῦ, ὁ· κοινῶς ὁ μεταξᾶς, ὁ τεχνίτης ὁ κατεργαζόμενος τὴν μέταξαν, ouvrier en soie, κοινῶς ὁ **καζάζης**· βλ. λέξιν.

μεταξοῦφαντος, ος, ον· ὑφασμένος ἐκ μετάξης, tissu de soie.

μεταξοφορῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐνδύομαι, φορῶ μεταξωτά, s'habiller en soie.

μεταξύ, (ἐπίρ.), ἐν τῷ μέσῳ, ἀναμεταξύ, ἀνάμεσα, ἐν τῷ μέσῳ, entre, parmi ; au milieu ; || μεταξὺ (ἐπὶ δύο), entre ; (ἐπὶ πολλῶν), parmi ; || τὸ φαιὸν εἶνε μεταξὺ τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ μέλανος, le gris est entre le blanc et le noir ; || μεταξὺ τῶν δύο τούτων νέων, entre

ces deux jeunes gens; || μεταξὺ ἡμῶν τῶν δύο, entre nous deux; || μεταξὺ τοῦ πλήθους, parmi la foule; || χυμαίνομαι μεταξὺ ἀνυπομονησίας καὶ φόβου, flotter entre l'impatience et la crainte; || ἐκάθητο μεταξὺ τῶν δύο μας, il était assis entre nous deux; || μεταξὺ φίλων, entre amis; || ἂς μείνῃ μεταξύ μας [φρ.], [soit-dit] entre nous; || μεταξὺ ἄλλων, entre autres; || διακρίνεται μεταξὺ ὅλων τῶν συμμαθητῶν του, il se distingue parmi tous ses camarades; || μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, parmi les hommes. § [ἐνάρθρ.], ὁ, ἡ, τὸ μεταξὺ = ὁ ἐν τῷ μεταξὺ εὑρισκόμενος, ἤτοι ὅστις εἶνε ἐν τῷ μέσῳ, ce qui est au milieu; [ἐπὶ χρόνου καὶ τόπου), τὸ ἐν τῷ μεταξὺ διάστημα, intervalle, n. m. ὁ, ἡ, τό, ἐνδιάμεσος intermédiaire, adj. || ὁ μεταξὺ χρόνος, l'intervalle de temps; || οἱ μεταξὺ τόποι, les lieux intermédiaires; || ἐν τῷ μεταξύ· εἰς αὐτὸ τὸ μεταξύ, sur ces entrefaites; dans l'intervalle; pendant ce temps là; en attendant.

μεταξώδης, ης, ες· ὁ ἔχων μορφὴν ἢ ὑφὴν μετάξης, μεταξοειδής, soyeux, euse, adj.

μεταξωτός, ή, ὸν (ἔνδυμα, ὕφασμα), ἐκ μετάξης, (en) de soie; || μεταξωτὸν μανδῆλι, foulard, n. m. || μεταξωτὸν ὕφασμα, étoffe de soie; τὸ ἀτλάζι, satin, n. m. § [οὐδ. οὐσ.], τὰ **μεταξωτά.** les soieries (f). ὑφάσματα ἐκ μετάξης· || μεταξωτὰ (ἐν γένει) ἐμπορεύματα, soieries; || μεταξωτὰ (ὑφάσματα) manufactures de soieries.

μεταπαραστάς, άδος, ἡ [ἀρχιτ.], entre-pilastre, n. m. λεῖος χῶρος τοῦ τοίχου περιλαμβανόμενος μεταξὺ δύο παραστάδων.

μεταπείθω, μέλ. είσω, dissuader; μεταβάλλω τὴν γνώμην τινός, τὸν πείθω εἰς ἄλλο τι, κάμνω νὰ ἀλλάξῃ γνώμην, faire changer d'avis; τὸν ἐπαναφέρω ἀπό, faire revenir de; μεταπείθω, ἐκτρέπω τινά, détourner.

μετάπειστος, ος, ον· ὁ εὐκόλως μεταπειθόμενος, qui est facile à dissuader; dissuadé, ée; ἀντίθ. τοῦ ἀμετάπειστος.

μεταπειστός, ή, όν, ὅντινα δύνανται νὰ μεταπείσωσι, qu'on peut dissuader.

μετάπεμψις, εως, ἡ· translation [d'un religieux]; μετάθεσις, μεταφορὰ ἀπὸ μίαν ἐπισκοπὴν εἰς ἑτέραν, ἐπισκόπου κλ.

μεταπηδάω, βλ. μεταπηδῶ.

μεταπήδησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ μεταπηδᾶν, ἀπότομος μετάβασις (πήδημα) [ἀπὸ τὸ ἓν μέρος εἰς ἄλλο], passage brusque (saut) [d'une chose à une autre].

μεταπηδῶ [άω], μέλ. ήσω, πηδῶ (μεταβαίνω ἀποτόμως) [ἀπὸ τὸ ἓν μέρος εἰς ἄλλο] (κυρίως καὶ μεταφ.) sauter (passer brusquement) [d'une chose à une autre].

μεταπιάνω, μέλ. άσω [δημ.], ἀναλαμβάνω, βοηθῶ, aider; δίδω (παρέχω) τὴν συνδρομήν μου, donner un coup de main; παρέχω βοήθειαν, prêter secours, βοηθῶ, assister.

μεταπίνω, πίνω ἐκ νέου, boire de nouveau; ξαναπίνω, reboire.

μεταπίπτω, μέλ. πέσω, πίπτω εἰς ἄλλο μέρος, ἀλλέως, πίπτω (μεταστρέφω, μεταβάλλομαι) εἰς, tomber (; tourner; se changer) en; μεταπίπτω **εἰς**, passer à; μεταβάλλομαι ἐπὶ τὰ χείρω, παρακμάζω, dégénérer. § — [ναυτ.] descendre, redescendre; ὁ ἄνεμος μεταπίπτει, le vent descend (ἢ redescend), ὅταν ἡ διεύθυνσίς του μεταλλάσσῃ βαθμηδὸν πνοὴν ἀπὸ Βορρᾶ λ. χ. πρὸς Νότον, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα καλεῖται **μετάπτωσις** (ἐννοεῖται ἐκ τῶν ὑψηλοτέρων πρὸς τὰ χαμηλότερα)· || — [ναυτ.] sauter (ἐπὶ ἀνέμου), λέγεται ὅταν μεταλλάσσῃ αἰφνιδίως καὶ ἀποτόμως διεύθυνσιν πνοῆς. Βλ. **μετάπτωσις** καὶ **πνέω**· || [ναυτ.] ὁ ἄνεμος μεταπίπτει πρὸς βορρᾶν, le vent hale le nord, ἤτοι ἀλλάσσει διεύθυνσιν πνοῆς πλησιάζων πρὸς Βορρᾶν· || [ναυτ.] **πνέω, μεταπίπτω**, dépendre, προκειμένου περὶ ἀνέμου· || ὁ ἄνεμος πνέει ἐκ βορρᾶ, le vent dépend du nord; || ὁ ἄνεμος μεταπίπτει πρὸς βορρᾶν, le vent dépend un peu du nord, ἤτοι πλησιάζει μᾶλλον πρὸς βορρᾶν.

μεταπίπτων, ουσα, ον· variable, adj. ἤτοι μεταβλητός, ή, όν· || μεταπίπτουσα δύναμις, force variable; || μεταπτωτικὸν σύστημα (ἤτοι μεταπίπτον), système variable; || — ἄνεμος, βλ. **μεταπίπτω** καὶ **ἄνεμος**.

μετάπλασις, εως, ἡ· βλ. **μεταπλασμός**.

μετάπλασμα, ατος, τὸ [βοτ.], métaplasma, n. m. ὀνομασία ὕλης εὑρισκομένης ἐντὸς τῶν κυττάρων καὶ τῶν νεκταρίων ἀδένων.

μεταπλασμός, οῦ, ὁ καὶ **μετάπλασις**, ἡ μεταποίησις, μετασχημάτισις, ὁ μετασχηματισμός, transformation, n. f. [γραμμ.] métaplasme, n. m. λέγεται ὅταν πτῶσίς τις ὀνόματος προϋποθέτῃ ἄχρηστον ὀνομαστικήν, π. χ. δένδρεσι ἀντὶ δένδροις, δοτ. πληθ. τοῦ **δένδρον**, προϋποθέτει ὀνομ. τὸ **δένδρος**, ἤτοι ἀνώμαλος μεταβολὴ εἰς τὸν γραμματικὸν σχηματισμὸν λέξεως τινός.

μεταπλαστικός, ή, όν· métaplastique, adj. [γραμμ.] ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὸν μεταπλασμόν, qui a rapport au métaplasme, ὁ περιλαμβάνων μεταπλασμόν, qui contient un métaplasme; || μεταβολὴ μεταπλαστική, changement métaplastique.

μεταπλαστικῶς, [ἐπίρ.] διὰ μεταπλάσεως, par transformation; [γραμμ.] par métaplasme.

μεταπλάττω (άσσω), μέλ. πλάσω, πλάττω τι ἀλλέως, μεταποιῶ, μετασχηματίζω, transformer; ἀλλάσσω, changer; καθιστῶ διάφορον, rendre différent; ἀνασχηματίζω, réformer; ἀνατήκω (πρὸς μετάπλασιν), refondre; πλάττω ἐκ νέου διὰ τῶν χειρῶν, remanier; || [γραμμ.] transformer, μεταβάλλω διὰ μεταπλάσεως τὴν κατάληξιν λέξεως τινός, ἤτοι σχηματίζω πτῶσιν ὀνόματος διαφόρως ἢ ὅπως ἀπαιτεῖ ἡ ὀνομαστικὴ γραμματικῶς.

μεταπλήμνιον, ου, τό· corps d'essieu; βλ. μεσαξόνιον.

μεταποιέω, βλ. **μεταποιῶ**.

μεταποίησις, εως, ἡ· ἡ μετασχημάτισις, ὁ μετασχηματισμός, transformation, n. f. ἡ

ἀλλαγή, changement, n. m. ἡ μεταβολή, conversion, n. f. || — ἐφθαρμένου πράγματος =μετασκευή, ἀνασκευή, radoub, n. m. βλ. καὶ **ἀνασκευή.**

μεταποιῶ (έω), μέλ. ήσω· χάμνω τι ἀλλέως, μεταβάλλω, μετασκευάζω, μετασχηματίζω, transformer ; (μετ)αλλάσσω, changer ; μεταβάλλω, convertir ; μεταποιῶ, ξαναχάμνω, ἀνασχηματίζω, refaire ; ἀνατήκω (πρὸς μεταποίησιν), refondre ; πλάττω ἐκ νέου διὰ τῶν χειρῶν, remanier ; μετασκευάζω, ἀνασκευάζω, radouber.

μεταπολίτευσις, εως, ἡ· μεταβολὴ πολιτεύματος, πολιτικὴ μεταβολή, changement politique ; ἀνασχηματισμός, ἀναμόρφωσις, réforme, n. f. ἐπανάστασις, révolution, n. f. βλ. καὶ **μεσοβασιλεία.**

μεταπολιτική, ῆς, ἡ· métapolitique (μετά, καὶ πολιτική, politique) n. f. θεωρητικὴ πολιτική, politique théorique ; φιλοσοφία τῆς πολιτικῆς, philosophie de la politique.

μεταπούλημα, τὸ [δημ.], ἡ μεταπώλησις, τὸ ξαναπούλημα, ἡ ἐκ νέου πώλησις, revente, n. f. ἤτοι ἡ μετάπρασις.

μεταπουλημένος, η, ον [δημ.], **μεταπωλημένος,** η, ον, ὁ ξαναπουλημένος, revendu, e ; de revente ; ὁ μετάπρατος, παλίμπρατος.

μεταπουλητής, ὁ [δημ.], ὁ μεταπωλητής.

μεταπουλῶ [δημ.], βλ. **μεταπωλῶ.**

μετάπρασις, εως, ἡ· βλ. **μεταπώλησις.**

μεταπράτης, ου, ὁ· ὁ μεταπωλῶν τι, ὁ μεταπωλητής, revendeur, euse ; qui vend de seconde main au petit détail, regrattier, ière ; βλ. καὶ **ἔμπορος.** § συνηθέστερον **μεταπράτης,** κοινῶς ὁ μπακάλης, épicier, ière ; personne qui vend des denrées désignées sous le nom d'épiceries.

μετάπτωσις, εως, ἡ· ἡ μεταβολή, ἡ ἀστασία, ἀλλαγὴ (θέσεως) καταστάσεως, κτλ. changement (de place) d'état, etc. ἡ διάβασις ἀπό τινος εἴς τι, passage, n. m. ἡ μετάβασις πρός τινα, transition, n.f. [διδ.] métaptose, n. f. § **μετάπτωσις,** métaptose, n. f. καλεῖται ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ ἡ βραδύτατα τελουμένη μεταχίνησις τῶν ἰσημερινῶν σημείων, ἤτοι τῶν σημείων καθ' ἃ ἀλληλοτομοῦσιν ἡ ἐκλειπτικὴ καὶ ὁ οὐράνιος ἰσημερινός. § **μετάπτωσις,** εως, ἡ· métaptose (μετὰ καὶ πτῶσις, chute), n. f. [ιατρ.] μεταβολὴ ἐπελθοῦσα εἴς τινα ἀσθένειαν, changement survenu dans une maladie ; ἤτοι μεταβολὴ νόσου εἰς ἄλλην. § [ναυτ.] μετάπτωσις ἀνέμου, la saute de vent, λέγεται ἡ αἰφνιδία καὶ ἀπότομος μεταλλαγὴ τῆς διευθύνσεως τῆς πνοῆς του.

μεταπύργιον, ου, τὸ καὶ **μεσοπύργιον** [ὀχυρ.], courtine, n. f. μέρος τοῦ προμαχωνικοῦ μετώπου, ὅπερ ἑνώνει τὰ πλευρὰ δύο παρακειμένων προμαχώνων (bastion). Τὰ μεταπύργια εἶνε συνήθως εὐθύγραμμα, ἐν τούτοις κατασκευάζουσι κοῖλα (concaves), κυρτὰ (convexes) ἢ τετμημένα (brisées).

μεταπώλημα, ατος, τὸ καὶ

μεταπώλησις, εως, ἡ· κοινῶς τὸ μεταπούλημα καὶ ξαναπούλημα, revente, n. f. ἡ ἐκ νέου πώλησις, ἡ μετάπρασις.

μεταπωλητής, οῦ, ὁ· θηλ. -τρία, κοινῶς ὁ μεταπουλητής, ὁ μεταπράτης, ὁ ἐκ νέου πωλῶν, revendeur, euse ; || χάμνω τὸν μεταπωλητήν, εἶμαι μεταπωλητής, exercer (faire) le métier de revendeur.

μεταπωλῶ (έω), μέλ. ήσω, κοινῶς μεταπουλῶ, πωλῶ ἐκ νέου, revendre ; || μεταπωλημένος· βλ. **μεταπουλημένος.**

μεταρρυθμίζω, μέλ. ίσω, réformer ; μεταβάλλω τὸν ρυθμόν, φέρω εἰς ἄλλην τάξιν καὶ ἐν γένει μεταβάλλω, ἀλλάσσω, changer ; ἀνασχηματίζω, remanier.

μεταρρύθμισις, εως, ἡ· ἡ μεταβολὴ ἐπὶ τὸ βέλτιον, ἡ μετασχημάτισις, ὁ μετασχηματισμός, réforme, n. f. réformation, n. f. ἀνασχηματισμός, remaniement ; || ἡ μεταρρύθμισις τοῦ ἡμερολογίου, la réformation du calendrier ; || δὲν ἀγαπᾷ τὰς μεταρρυθμίσεις, il n'aime pas les réformes ; || ἡ **μεταρρύθμισις** τοῦ ὑπουργείου, le remaniement du ministère.

μεταρρύθμισις, εως, ἡ· réformation, n. f. καλεῖται ἐν τῇ ἱστορίᾳ κυρίως ἡ κατὰ τοῦ παπισμοῦ καὶ τῆς μεσαιωνικῆς ἐκκλησίας τῆς Δύσεως διευθυνομένη κίνησις τοῦ ΙϚ' αἰῶνος ἥτις ἐπήνεγκε σπουδαίαν μεταβολὴν εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ κυρίως τῆς κεντρικῆς καὶ Β. Εὐρώπης.

μεταρρυθμιστής, οῦ, ὁ μεταβάλλων, μετασχηματίζων, μεταρρυθμίζων τι, réformateur, trice, adj. || μεταρρυθμισταί, réformateurs, καλοῦνται ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τοὺς Λουθηρανοὺς οἱ ὀπαδοὶ τῆς ὑπὸ τῶν Ζβιγγλίου καὶ Καλβίνου ἱδρυθείσης διαμαρτυρομένης ἐκκλησίας.

μεταρρυθμιστικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὴν μεταρρύθμισιν, de réforme ; de réformation ; ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν μεταρρυθμιστήν, réformateur, trice, adj.

μεταρρωτῶ (μετὰ καὶ ἐρωτάω-ῶ), ἐρωτῶ ἐκ νέου, demander (interroger) de nouveau.

μετάρσιος, α, ον, ὁ σηκωμένος ἐπάνω, ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα, ὁ εἰς τοὺς ἀέρας αἰωρούμενος, qui plane dans les airs ; ἀνυψωμένος ; μετέωρος, élevé, ée adj. ἐναέριος. aérien, enne, adj.

μέταρσις, εως, ἡ· ἡ **μεταρσίωσις.**

μεταρσιῶ (όω), μέλ. ώσω, μετεωρίζω, σηκώνω ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα, élever [dans les airs] ; αἰροῦμαι, faire planer ; [συνεκδ.] ἐξάπτομαι, exalter.

μεταρσίωσις, εως, ἡ καὶ **μέταρσις,** ἡ ὕψωσις, σήκωμα, ἀνύψωσις, élévation, n. f.

μετασάλεμμα, ατος, τὸ καὶ

μετασάλευμα, ατος, τό· ἡ μεταχίνησις, remuement, n. m.

μετασαλεύω, μέλ. εύσω, μετακινέω-ῶ, remuer ; βλ. καὶ **σαλεύω.**

μετασκευάζω, μέλ. άσω, κατασκευάζω ἀλλέως, μεταβάλλω εἰς ἄλλην μορφήν, réformer ; ἀνατήκω (πρὸς μεταποίησιν), refondre ; μετα-

ποιῶ, ἀνασχηματίζω, refaire ; πλάττω ἐκ νέου, remanier ; μεταβάλλω, ἀλλάσσω, changer ; ἀνασκευάζω, radouber.

μετασκευή, ῆς, ἡ· μεταποίησις, βελτίωσις, μεταρρύθμισις, réformation, n. f. ἀνάτηξις (πρὸς μεταποίησιν), refonte, n. f. ἀνάπλασις, remaniement, n. m. μεταβολή, changement, n. m. || — τῆς σκηνῆς, changement de décoration ; || — τῆς πυρίτιδος, βλ. **ἀνασκευή, ἐνδυνάμωσις.**

μετασταθμευσις, εως, ἡ· ἀλλαγὴ σταθμοῦ (καταλύματος), changement de quartier.

μετασταθμεύω, μέλ. εύσω· ἀλλάσσω σταθμὸν (κατάλυμα), changer de quartier.

μεταστάς, ᾶσα, άν (μετοχὴ τοῦ μεθίστημι), mort, e, adj. ὁ ἐκ τοῦ βίου μεταστάς.

μετάστασις, εως, ἡ· ἀλλαγὴ (μεταβολή) [τόπου, καταστάσεως, κτλ.], changement [de lieu ; d'état, etc.] μετατόπισις, déplacement; || — πολιτικὴ [ἀπὸ κόμματος εἰς κόμμα], changement de parti ; défection, n. f. || ἡ ἐκ τοῦ βίου μετάστασις = ὁ θάνατος, mort, n. f. § [ἰατρ.] **μετάστασις,** métastase (= déplacement) n. f. transport d'un processus morbide d'un point de l'organisme à un autre, avec disparition de la lésion primitive. **Μετάστασις καλεῖται ἐν τῇ παθολογίᾳ** τὸ φαινόμενον καθ' ὃ νοσηρά τις διεργασία ἔν τινι θέσει τοῦ σώματος ἑδρεύουσα ἀναφαίνεται μετά τινα καιρὸν ὑπὸ τὴν αὐτὴν μορφὴν ἐν θέσει μακρὰν κειμένη τῆς ἀρχικῆς ἕδρας. Ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης μεταστάσεως εἶνε τὰ λεγόμενα μεταστατικὰ ἀποστήματα, αἱ μεταστατικαὶ φλεγμοναί. Τελεῖται δὲ συνήθως ἡ μετάστασις διὰ τῶν αἱμοφόρων ὁδῶν, δι' ὧν νοσηρὰ στοιχεῖα ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς τοῦ πάθους ἑστίας μεταφέρονται ἀλλαχοῦ τοῦ σώματος.

μεταστατικός, ή, όν· métastatique, adj. ὁ ἐκ τῆς μεταστάσεως γινόμενος κτλ. qui tient à la métastase ; || φαινόμενα μεταστατικά, les phénomènes métastatiques ; || [φυσ.] μεταστατικὸν θερμόμετρον, thermomètre métastatique, εἰδικὴ κατασκευὴ θερμομέτρου τινός.

μεταστήθιος, ος, ον· ὁ εἰς τὸ μέσον τοῦ στέρνου, ὁ κείμενος μεταξὺ τῶν μαστῶν, situé entre les deux seins.

μεταστήλιον, ου, τό· βλ. μεταστύλιον.

μεταστρατοπεδεύω, μέλ. εύσω· φέρω, ὁδηγῶ, μεταφέρω τὸν στρατὸν εἰς ἄλλο στρατόπεδον, μεταφέρω τὸ στρατόπεδον, transporter son camp ; || μεταβάλλω τόπον καταλύσεως, changer de quartier.

μεταστρεπτικός, ή, όν· ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ μεταστρέφειν, ὁ στρέφων, qui tourne ; ὁ ἀλλάσσων, qui change.

μεταστρέφω, μέλ. έψω, στρέφω ἀλλέως, ἢ εἰς ἄλλο μέρος, στρέψω, tourner ; ἐν γένει μεταβάλλω, ἀλλάσσω τὸ φρόνημα, κλ. changer. § [ναυτ.] revirer (de bord) κοινῶς ξαναπέρνω τὴ βόλτα, ἤτοι ἀναστρέφω ἢ ὑποστρέφω ἐκ νέου.

μεταστροφεύς, έως, ὁ [φυσ.], ὁ μεταγωγός, μεταγωγεύς, commutateur, n. m. βλ. λέξιν.

μεταστροφή, ῆς, ἡ· ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω στροφὴ (γύρισμα), ἡ ἐπάνοδος ἐπιστροφή, action de retourner, retour n. m. ἡ ἀλλαγή, changement, n. m. || ἡ πρὸς τὸ ἀντίθετον στροφή, ἡ μεταβολή, volte-face, n. f. ἡ **ἀναστροφὴ** inversion, n. f. || — [ναυτ.] revirement, n. m. βλ. μεταστρέφω.

μεταστροφίνη, ης, ἡ· invertine ou invertase, n. f. διαλυτὸς ζυμεγέρτης (froment soluble) εὑρισκόμενος ἐν τῇ ζύμῃ τοῦ ζύθου.

μεταστύλιον, ου, τὸ καὶ **μεταστήλιον,** ὁ μεταξὺ σειρᾶς στύλων τόπος, διάδρομος, espace parmi les colonnes ; colonnade, n. f. στοά, galerie, n. f.

μετασχηματίζω, μέλ. ίσω, transformer ; μεταβάλλω τὸ σχῆμα, τὴν **μορφὴν πράγματος** τινός, μεταποιῶ τὰ πάντα, μετατρέπω = μεταρρυθμίζω, réformer ; μεταποιῶ, refaire ; ἀνατήκω (πρὸς μεταποίησιν), refondre ; ἀνασχηματίζω, ἀναπλάττω,, remanier.

μετασχημάτισις, εως, ἡ καὶ

μετασχηματισμός, οῦ, ὁ· transformation, n. f. ἡ μεταβολή, ἀλλαγὴ τοῦ σχήματος, τῆς μορφῆς, μεταμόρφωσις, transfiguration, n. f. ἡ μετατροπή, ἡ μεταρρύθμισις, réformation, n. f. μεταποίησις, ἀνάτηξις, refonte, n. f. § μετασχηματισμοί, évolutions, n. f. pl. καλοῦνται οὕτως αἱ κανονικαὶ κινήσεις, αἵτινες ἐκτελοῦνται ὑπὸ πολλῶν ταγμάτων πρὸς μετάβασιν ἐκ τοῦ ἑνὸς σχηματισμοῦ (formation) εἰς ἕτερον· βλ. καὶ **ἑλιγμοί.**

μετασχηματιστής, οῦ, ὁ· remanieur, n. m. ἀναπλάστης, ὁ μετασχηματίζων, ἀναπλάσσων τι, π. χ. ἐργάτης μετασχηματίζων, ἀνασκευάζων, ἀνασύρων πλάκας ἢ κεράμους.

μετασώτριον, ου, τὸ (μετά, σῶτρον), [ξυλουρ.] déjour, n. m. κενὸν μεταξὺ τῶν σώτρων τροχοῦ ἁμάξης, vide qui existe entre les jantes d'une roue de voiture.

μετάταξις, εως, ἡ [ναυτ.], ὁ σχηματισμὸς ἐκ μιᾶς τάξεως εἰς ἑτέραν, changement d'ordre ou passage d'un ordre à un autre. § —, ἡ μεταβολὴ τῆς παρατάξεως τοῦ στρατοῦ, changement de front = ἀλλαγὴ μετώπου.

μετατάρσιον, ου, τό· métatarse (μετὰ καὶ ταρσός, tarse) n. m. [ἀνατομ.] μέρος τοῦ ποδὸς κείμενον μεταξὺ τῶν δακτύλων καὶ τοῦ ταρσοῦ, partie du pied, située entre les orteils et le tarse ; βλ. καὶ **πούς.** Τὰ 5 ὀστᾶ τοῦ ποδὸς πρὸ τῶν δακτύλων, les cinq os du métatarse. § **μετατάρσιον,** ου, τό· métatarse, n. m. (du pied) ἐν τῇ ἱππολογίᾳ λέγεται οὕτω τὸ ὑπὸ τὸν ταρσὸν τμῆμα τῶν ὀπισθίων ἄκρων· βλ. **ἵππος.**

μετατάρσιος, ος, ον· métatarsien, enne, adj. [ἀνατομ.] ἀνήκων εἰς τὸ μετατάρσιον, qui appartient au métatarse ; || μετατάρσια ὀστᾶ, os métatarsiens ; || [οὐσ.] métatarsien, n. m. = μετατάρσιον ὀστοῦν, os du métatarse: le premier, le deuxième métatarsien ; || ἀρτηρία μετατάρσιος, artère métatarcienne.

μετατίθημι [ἀρχ.], μεταθέτω, θέτω εἰς ἄλλο μέρος, μεταβάλλω· βλ. **μεταθέτω.**

μετατομή, ῆς, ἡ [ἀρχιτ.], métoche, n. f. ou métatome, n. m. ἐκ τοῦ μετὰ (meta) σημαίνοντος μεταξὺ καὶ τομὴ (tomè); κενὸν διάστημα περιλαμβανόμενον μεταξὺ δύο ὀδόντων (denticules).

μετατονίζω, μέλ. ίσω [μουσ.], moduler, ἀλλάζω μελῳδικῶς τὸν τόνον, μετατρέπω, passer mélodiquement d'un ton à un autre.

μετατόνισις, εως· ἡ· βλ. **μετατροπία.**

μετατοπίζω, μέλ. ίσω· ἐκτοπίζω, μετακινῶ ἀπὸ τὴν θέσιν του, ἤτοι μεταβάλλω τὴν θέσιν τινός, déplacer. § [οὐδετ.] μετακινῶ (κουνῶ), remuer; bouger.

μετατόπισις, εως, ἡ καὶ

μετατόπισμα, ατος, τὸ καὶ

μετατοπισμός, οῦ, ὁ· μεταβολὴ θέσεως, ἐκτόπισις, déplacement, n. m. ἡ μετακίνησις, τὸ κούνημα, remuement, n. m. transposition, n. f. ‖ μετατόπισις παράκαιρος, déplacement après coup. § —, ἡ μετακίνησις, locomotion, n. f.

μετατοπιστικός, ή, όν· locomotif, ive, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μετατόπισιν.

μετατρέπω, μέλ. έψω· στρέφω ἀλλέως, γυρίζω πρὸς τὸ ἄλλο μέρος, στρέφω, tourner; στρέφω ὀπίσω, retourner. § μεταβάλλω, ἀλλάσσω, changer; μεταστρέφω, μεταβάλλω (τὸ φρόνημα, τὰς ἰδέας τινός), convertir. § [μουσ.] **μετατονίζω**, moduler, ἀλλάζω μελῳδικῶς τὸν τόνον. § —, μετασχηματίζω, ἀλλάζω τὴν μορφὴν τὸ σχῆμα, transformer.

μετατροπεύς, ὁ [φυσ.], transformateur, n. m. ὄργανον δεχόμενον ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν καὶ δυνάμενον νὰ τὴν ἀποδώσῃ διὰ τῆς μεταβολῆς τῶν στοιχείων τοῦ ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος, ἤτοι διὰ τῆς μεταβολῆς τῶν **βολτίων** καὶ τῶν **ἀμπέρ.** Ἡ χρησιμοποίησις τῶν μετατροπέων σκοπὸν ἔχει τὴν μείωσιν τῆς δαπάνης ἐγκαταστάσεως ἠλεκτρικοῦ φωτισμοῦ, ὅταν ἀπαιτῶνται ἀγωγοὶ μεγάλης διατομῆς καὶ μεγάλου μήκους. Θεωρήσωμεν ἐπὶ παραδείγματι ὅτι πρόκειται νὰ φωτισθῇ χῶρός τις διὰ 500 λαμπτήρων δι' ἕκαστον τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται ἔντασις ῥεύματος 1 ἀμπὲρ ἠλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως 100 **βολτίων**, ἤτοι ὅτι ἀπαιτεῖται ἰσχὺς (puissance) 50000 watts καὶ ὅτι ἡ ἠλεκτρομηχανὴ δέον νὰ τοποθετηθῇ 500 μέτρα μακρὰν τοῦ κέντρου τῆς ὁμάδος τῶν λαμπτήρων. Ἔστω ὅτι τὸ ἀπαιτούμενον μῆκος τοῦ ἀγωγοῦ τῶν 1000 μέτρων δίδει ἀπώλειαν 10 βολτίων, ἡ ἀντίστασις αὐτοῦ θὰ ἦνε 0,02 ὤμ, ἡ διατομὴ αὐτοῦ 833 τετραγωνικὰ χιλιοστόμετρα, τὸ βάρος του 8000 χιλιόγραμμα καὶ ἡ τιμὴ ὡς ἔγγιστα 28000 φρ. Ἐὰν λοιπὸν ἔχωμεν εἰς τὸ κέντρον τῆς ὁμάδος τὴν ἰσχὺν ταύτην διδομένην ὑπὸ ῥεύματος 50 **ἀμπὲρ** καὶ 1000 **βολτίων** δυνάμεθα νὰ μετατρέψωμεν τὸ ἀρχικὸν τοῦτο ῥεῦμα εἰς ἕτερον δευτερεῦον τῆς αὐτῆς ἰσχύος ἀλλὰ ἐντάσεως 500 ἀμπὲρ καὶ διαφορᾶς δυναμικῶν 100 βολτίων, τότε δὲ ἔχομεν ἀνάγκην ἀγωγοῦ μικροτέρας διατομῆς. Ἐὰν δὲ ὑποθέσωμεν ὅτι ἔχωμεν εἰς τὸ κέντρον τῆς ὁμάδος τῶν λαμπτήρων τὴν αὐτὴν διαφορὰν δυναμικῶν τῶν 100 βολτίων, ἡ ἀντίστασις αὐτοῦ θὰ ἦνε 2 ὤμ, ἡ διατομή του 8,33 τετραγωνικὰ χιλιοστόμετρα, τὸ βάρος του 800 χιλιόγραμμα καὶ ἡ τιμή του θὰ κατέλθῃ εἰς τὸ ποσὸν τῶν 2800 φρ. περίπου. Ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν μετατροπεῖς α') **μετατροπεῖς στιγμιαῖοι** (instantanés), ἤτοι ἐκεῖνοι οἵτινες εὐθὺς μετατρέπουσι τὸ ῥεῦμα (ὡς ἡ ἄτρακτος, Ruhmkorff) καὶ β') **μετατροπεῖς ἀναβόλιμοι** (differés) εἰς οὓς ἡ μετατροπὴ δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰμὴ μετὰ χρόνον τινὰ (ὡς εἶνε τὰ ταμιευτήρια ἠλεκτρικῆς, accumulateurs). Οἱ **στιγμιαῖοι μετατροπεῖς** διαιροῦνται εἰς δύο κατηγορίας ὡς ἐκ τῶν χρησιμοποιουμένων ῥευμάτων, 1) **στιγμιαῖοι μετατροπεῖς ἠλεκτρικῶν ῥευμάτων** (transformateurs à courants alternatifs) καὶ 2) **στιγμιαῖοι μετατροπεῖς συνεχῶν ῥευμάτων** (transformateurs à courant continu).

μετατροπή, ῆς, ἡ· τὸ μετατρέπειν, ἡ μεταβολή, ἡ ἀλλαγή; changement, n. m. conversion, n. f. ‖ — δανείων, conversion d'emprunts. § —, ὁ μετασχηματισμός, transformation, n. f. ἡ ἀλλαγὴ τοῦ σχήματος ἢ μορφῆς.

μετατροπία, ας, ἡ [μουσ. νεολ.] modulation, n. f. ἡ μετατόνισις, ἡ ἀλλαγὴ τοῦ τόνου, art de conduire l'harmonie et le chant successivement dans plusieurs modes, avec agrément et correction.

μετατροφία, ας, ἡ· métatrophie (μετὰ καὶ τροφή, nourriture), n.f. [κατὰ τοὺς Γάλλους] τροποποίησις τῆς φύσεως τῆς διατροφῆς καθ' ὡρισμένην ἔννοιαν, modification de la nature de l'alimentation dans un sens déterminé; [κατὰ δὲ τοὺς Γερμανοὺς] μεταβολαὶ (ἀλλοιώσεις) τῆς θρέψεως τῶν ἀνατομικῶν στοιχείων καὶ τῶν ἱστῶν, altérations de la nutrition des éléments anatomiques et des tissus.

μετατροφικός, ή, όν· métatrophique, adj. [θεραπευτ.] ‖ **μέθοδος μετατροφική**, méthode métatrophique, θεραπευτικὴ μέθοδος συνισταμένη εἰς τὴν τροποποίησιν τῆς διατροφῆς εἰς τρόπον ὥστε νὰ εὐκολύνῃ τὴν ἐνέργειαν φαρμάκου χορηγουμένου ταὐτοχρόνως.

μετατρόχιον, ου, τό· voie (n. f.) [de voiture]; τὸ μεταξὺ τῶν τροχῶν ἁμάξης ἐνδιάμεσον διάστημα, ἢ ἀπόστασις μεταξὺ τοῦ μέσου τῶν τροχιῶν (ἰχνῶν τῶν τροχῶν) ὀχήματος τινὸς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὅπερ διὰ τὰς φορτηγὰς ἁμάξας ἤτοι δίτροχον (= ἀπήνη, charrette) ἢ τετράτροχον (chariot) λέγεται γαλλ. voie charretière; ‖ πλάτος μετατροχίου, largeur de la voie; ‖ ἀπόστασις τροχῶν σιδηροδρομικοῦ (ὀχήματος, κτλ.), longueur de la voie des roues.

μετατυπόνω, μέλ. ώσω, τυπόνω ἐκ νέου, ξανατυπόνω, réimprimer.

μετατύπωσις, εως, ἡ· ἡ ἐκ νέου τύπωσις, réimpression, n. f.

μεταφέρνω [δημ.], μεταφέρω, rapporter;

φέρω ἐκ νέου, porter de nouveau. § βλ. **μεταφέρω.**

μεταφερτικά, τὰ [δημ.], ἡ μεταφορά, le port ; ‖ μεταφερτικὰ εἰς σιταποθήκην, port au grenier.

μεταφερτός, ή, όν· ὁ μεταφορητός, ὁ δυνάμενος νὰ μεταφερθῇ, transportable, adj. ὁ μεταφερόμενος, rapporté, ée ; ‖ γῆ μεταφερτή, terre rapportée, χαλεῖται ἡ γῆ ἥτις ἐλήφθη ἔκ τινος μέρους καὶ ἐναπετέθη εἰς ἕτερον.

μεταφέρω, φέρω μακρὰν εἰς ἄλλο μέρος, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, φέρω ἀπό. . .εἰς. . ., transporter, transférer ; βλ. **μεταθέτω**, reporter ; ἐπαναφέρω, rapporter, ramener ; ἤτοι μεταφέρω τι ἐπί τινος· ἡ δὲ πρᾶξις χαλεῖται ἐπαναφορὰ (rapport) ; μεταφέρω εἰς ἄλλην γλῶσσαν, ἤτοι μεταγλωττίζω, ἐξηγῶ, traduire ; ‖ μεταφέρω, (μεταχομίζω) ἐμπορεύματα, transporter des marchandises ; ‖ — ἀπὸ πλοίου εἰς πλοῖον, transborder ; ‖ — ἄθροισμα [ἀπὸ σελίδος εἰς ἄλλην], reporter un total ; ‖ — ποσότητα στήλης ἐκ μιᾶς σελίδος εἰς ἄλλην, reporter ; ὅθεν μεταφέρω ποσὸν εἰς ἄλλην σελίδα, reporter une somme à une autre page ; ‖ μεταφέρειν ἐκ τοῦ ἡμερολογίου εἰς τὸ καθολικόν, reporter du journal au Grand livre ; ‖ [ἐμπορικ.] — ἐξ ἑνὸς βιβλίου εἰς ἄλλο, transporter ; ‖ — γραφεῖον, transférer ; ‖ — ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ εἰς τὸ γαλλικόν, traduire du grec en français ; βλ. καὶ **μεταφράζω.** § [μουσ.] μετατονίζω, transposer, μεταφέρω ἀπὸ τόνον εἰς ἕτερον· μεταβάλλω τὸν τόνον, changer le ton sur lequel un air est noté. § [γραμμ.] — τι μεταφορικῶς, exprimer métaphoriquement. § [μεταφ.] —, passer ; π. χ. μεταφέρω λαθρεμπόριον, passer de la contre bande.

μεταφορά, ᾶς, ἡ· πρᾶξις τοῦ μεταφέρειν, ἡ μεταχόμισις, ἤτοι ἡ πρᾶξις δι' ἧς φέρουσιν ἀντικείμενόν τι ἐξ ἑνὸς μέρους εἰς ἕτερον, transport, n. m. ‖ [ἐπὶ λογαριασμῶν] —, report, n. m. χαλεῖται οὕτως ἐν τῇ λογιστικῇ ἡ πρᾶξις τῆς μεταβιβάσεως ὑπολοίπου δύο ἀθροισμάτων εἰς νέον λογαριασμὸν ἢ τὴν μεταφορὰν ἀθροισμάτων ἀπὸ ἑνὸς φύλλου ἢ λογαριασμοῦ εἰς ἕτερον· ‖ — ἐμπορευμάτων, transporter (n.m.) de marchandises ; ‖ — εἰς ἀποθήκην, transport au magasin ; ‖ — εἰς τὴν παραλίαν, mise à terre, à quai ; ‖ — εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου, transport au chemin de fer (au railway) ; ‖ πρὸς μεταφοράν, à reporter ; ‖ εἰς μεταφορὰν (ἀπὸ σελίδος εἰς σελίδα), à report ; ‖ ἐκ μεταφορᾶς (ἀπὸ σελίδα εἰς σελίδα), par report, ἢ ἁπλῶς μεταφορά, report ; ‖ — τῶν ὄπισθεν, report de l'autre part ; ‖ — τῶν ἀπέναντι, report de ci-contre ; ‖ μεταφορὰ ποσοῦ λογαριασμοῦ εἰς τὴν ἀκόλουθον σελίδα, report, n. m. ‖ [ἐμπρ.] — ἄρθρου εἰς τὰς μερίδας τῶν βιβλίων, transport, n.m. ‖ δικαιώματα μεταφορᾶς, transport ἢ port, n. m. § —, barder, ἤτοι φορτόνω καὶ μεταφέρω που διὰ τοῦ φορείου (bar). § — (βαστάζω) βάρη, coltiner, ἀχθοφορέω. § [μουσ.] —, transposition, n. f. ἀλλαγὴ τόνου μουσικοῦ τινὸς τεμαχίου, changement de tonalité d'un morceau. § [ἐμπορ.] — συναλλάγματος, transfert, n. m. ἤτοι μεταβίβασις (κυριότητος) τοῦ συναλλάγματος εἰς ἕτερον. § [ῥητορ.], métaphore, n. f. χαλεῖται ἐν τῇ ῥητορικῇ ἡ ἀντὶ τῆς καθαυτὸ ἁρμοζούσης χρησιμοποίησις ἄλλης ἐκφράσεως ἐκφραζούσης τὴν ἔννοιαν εἰκονικῶς καὶ συνεπῶς πολλῷ ἐμφαντικώτερον· οὕτω λέγομεν σιδηρᾶ θέλησις, ἀντὶ ἰσχυρά, λιμὴν ἀντὶ καταφύγιον, κτλ. § [μηχαν.] —, translation, n. f. ἡ μετάδοσις κινήσεως. § [μεταφ.] —, passage, n. m. ἤτοι ἡ μεταχόμισις διαφόρων ἀντικειμένων ἀπὸ ἑνὸς μέρους εἰς ἕτερον. § —, bardage, n. m. ἡ μεταφορὰ διὰ τοῦ φορείου (bar). § — (βαρῶν) δι' ἀχθοφόρων, ἀχθοφορία, coltinage, n. m. § — διὰ χειραμάξης, transport par camion, camionnage, n.m. καὶ γενικῶς μεταφορὰ ἀποσκευῶν· τὴν λέξιν ταύτην μεταχειρίζονται ἰδιαιτέρως οἱ γάλλοι διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀποσκευῶν τῶν ἐπιβατῶν, ἢ καὶ ὑλικοῦ εἰς τοὺς σιδηροδρομικοὺς σταθμοὺς καθὼς καὶ τὴν ἐκ τούτων μεταφοράν.

Στρατιωτικαὶ μεταφοραί, transports militaires, ἤτοι μεταφοραὶ στρατοῦ ἢ ὑλικοῦ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον διὰ τῶν σιδηροδρόμων ἢ δι' οἱωνδήποτε ἄλλων μέσων.

Σιδηροδρομικαὶ μεταφοραί, transports par chemins de fer.

Τρόπος ἀποβιβάσεως καὶ ἐπιβιβάσεως (manière d'embarquement et débarquement) **πεδινῆς πυροβολαρχίας διὰ τῶν σιδηροδρόμων Θεσσαλίας** (πλάτους 1 μ.) χανονισθεὶς καὶ ἐφαρμοσθεὶς ἐπανειλημμένως χάριν ἀσκήσεων τῷ 1885 ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ Βόλου ὑπὸ τοῦ τότε ἐκεῖ διαμένοντος λοχαγοῦ τοῦ πυροβολικοῦ Ἀντωνίου Ἠπίτη καὶ νῦν συντάκτου τοῦ παρόντος λεξικοῦ, καὶ κανόνες ληφθέντες ἀπὸ τὸν γαλλικὸν κανονισμὸν τῆς διὰ σιδηροδρόμων μεταφορᾶς, δυνάμενοι νὰ ἐφαρμοσθῶσι παρ' ἡμῖν. Ὁ τρόπος οὗτος καὶ οἱ κανόνες τῆς μεταφορᾶς δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τῆς Ἑλλάδος στενῶν καὶ πλατέων σιδηροδρόμων.

Μεταφοραὶ συνήθεις (transports ordinaires) εἰσὶν αἱ μὴ παρακωλύουσαι τὴν τοῦ ἐμπορίου χρῆσιν τῶν σιδηροδρόμων (exploitation commerciale de chemins de fer), ἐνεργοῦνται δὲ διὰ τῶν συνήθων **ἁμαξοστοιχιῶν τῆς χρήσεως** (trains ordinaires de l'exploitation) ἢ δι' **εἰδικῶν τοιούτων** (trains spéciaux).

Στρατηγικαὶ μεταφοραὶ (transports stratégiques) εἰσὶν αἱ ἐκτελοῦσαι **ταχείας συγκεντρώσεις** (concentrations rapides) στρατευμάτων κατὰ μεγάλας ὁμάδας, αὗται δὲ περιορίζουσιν ἢ ἀποκλείουσι τὴν **καθημερινὴν ὑπηρεσίαν** (service ordinaire) τῆς τοῦ ἐμπορίου χρήσεως.

Μεταφορὰ τῶν στρατευμάτων (transport des troupes). Πᾶσα μεταφορὰ μὴ ἀπαιτοῦσα πλειότερα τῶν ὀκτὼ ὀχημάτων (véhicules) δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ διὰ τῶν **συνήθων ἁμαξοστοιχιῶν** (trains ordinaires), ἐὰν ὅμως ἀπαιτῶνται πλειότερα τῶν ὀκτώ, ἢ ἐν ἐπειγούσῃ

ἀνάγκῃ, ἡ στρατιωτικὴ ἀρχὴ ζητεῖ **εἰδικὴν ἁμαξοστοιχίαν** (train spécial).

Ὁπόταν ἡ μεταφορὰ γενήσεται διὰ συνήθους ἁμαξοστοιχίας, ὁ διοικῶν τὸ στρατιωτικὸν τμῆμα ἢ σῶμα εἰδοποιεῖ τὸν σχετικὸν σταθμὸν ἐγγράφως, ἐπιστρεφομένου τοῦ ἐγγράφου ἐφ' οὗ σημειοῦται ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεως τῆς ἁμαξοστοιχίας. Ἐὰν τὸ ἀπόσπασμα σύγκειται ἀπὸ πλείονας τῶν 50 ἀνδρῶν, ἢ ἀπὸ ἵππους καὶ ὀχήματα, ἡ εἰδοποίησις τῆς μεταφορᾶς γίνεται τοὐλάχιστον 12 ὥρας πρὸ τῆς ἐπιβιβάσεως.

Κανόνες τῆς μεταφορᾶς δι' εἰδικῶν ἁμαξοστοιχιῶν (règles de transport par trains spéciaux).

Ὑλικὸν διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀνδρῶν (matériel pour le transport des hommes). Οἱ ἀξιωματικοὶ ἐπιβαίνουσιν ἐφ' ἁμαξῶν I ἢ II θέσεως, οἱ ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται ἐπὶ III θέσεως.

Οἱ ἄοπλοι πυροβοληταὶ καταλαμβάνουσι τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν θέσεων ὡς οἱ ἰδιῶται, μετὰ τῶν **ἀποσκευῶν** (équipement) ὅμως αὐτῶν καὶ ἔνοπλοι καταλαμβάνουσιν ὀκτὼ θέσεις ἐπὶ δέκα, διὰ νὰ τοποθετήσωσι τοὺς γυλιούς των ἐπὶ τῶν 2 κενῶν θέσεων. Εἰς ἐπειγούσας μετασταθμεύσεις οἱ ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται δύνανται νὰ ἐπιβιβασθῶσιν ἐπὶ **κεκαλυμμένων δι' ἐμπορεύματα βαγονίων** (wagons à marchandises couverts) ἐλλείψει **ἁμαξῶν ἐπιβατῶν** (voitures à voyageurs).

Ὑλικὸν διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἵππων (matériel pour le transport des chevaux). Οἱ ἵπποι μεταφέρονται ἐπὶ τῶν **κεκαλυμμένων διὰ κτήνη ἢ ἐμπορεύματα φορτηγῶν ὀχημάτων** (wagons couverts à bestiaux ou à marchandises) καὶ τοποθετοῦνται παραλλήλως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς (φορτηγὸν ὄχημα Ef, wagon Ef, περιλαμβάνον 4 ἐπισεσαγμένους ἵππους ἢ 6 μὲ μόνην τὴν σαγὴν καὶ ἄνευ σέλλης ἵππους). Ἐν ἐπειγούσῃ ἀνάγκῃ ἐλλείψει κεκαλυμμένων φορτηγῶν, μεταχειρίζονται **φορτηγὰ ἀσκεπῆ** (ἤτοι ἠνεῳγμένα ἄνωθεν μεθ' **ὑψηλῶν πλευρῶν** (wagons découverts à hautes ridelles) (φορτηγὰ ὀχήματα F ἄνευ τροχοπεδωτικοῦ μηχανήματος, wagons F sans frein, περιλαμβάνοντα 6 ἵππους ἐπισεσαγμένους ἢ μή). Τὰ πρὸς μεταφορὰν τῶν ἵππων φορτηγὰ δέον νὰ μὴ ἔχωσιν ἐσωτερικῶς ἐξοχὰς (ὅπως εἶνε τὰ φορτηγὰ Ff μετὰ τροχοπεδωτικοῦ μηχανήματος), ἀλλ' ἐν ἀπολύτῳ ἐπειγούσῃ ἀνάγκῃ μεταχειρίζονται τὰ εἰρημένα φορτηγὰ ἐπιβιβάζοντες 5 ἵππους ἐπισεσαγμένους ἢ μή.

Ὑλικὸν διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀποσκευῶν τῶν σωμάτων καὶ τοῦ ὑλικοῦ (σκευῆς, matériel) **πολέμου**. Αἱ ἀποσκευαὶ τοποθετοῦνται εἰς **τὰ σκευαγωγὰ** (fourgons) ἢ εἰς τὰ δι' **ἐμπορεύματα προωρισμένα φορτηγὰ** (wagons à marchandises). Τὰ ὀχήματα τοῦ πυροβολικοῦ **τοποθετοῦνται ἐπὶ τῶν ἐπιπέδων φορτηγῶν** (wagons plats).

Σύνθεσις ἁμαξοστοιχίας πυροβολικοῦ (composition d'un train d'artillerie).

Τὰ ὀχήματα τάσσονται κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν :

1) Ἀτμομηχανὴ μεθ' ὑδατανθρακοφόρου (locomotive et tender).

2) Σκευαγωγὸν τοῦ ὁδηγοῦ τῆς ἁμαξοστοιχίας μετ' ἀποσκευῶν (fourgon du chef de train avec bagages).

3) Φορτηγὸν ἐπίπεδον φέρον τοὺς κινητοὺς ἀναβαθμοὺς (ἐὰν ὑπάρχωσι τοιοῦτοι) (plate-forme portant les rampes mobiles).

4) Τὰ μεθ' ἵππων φορτηγά, ἤτοι **ἱππάμαξαι** (wagons à chevaux).

5) Τὸ μετὰ νομῆς φορτηγὸν (νομοφόρον) (ἐὰν τοιοῦτον ὑπάρχῃ) (wagon à fourrage).

6) Ἡ ἅμαξα τῶν ἀξιωματικῶν (voiture des officiers).

7) Αἱ ἅμαξαι τῶν ὁπλιτῶν (voitures de la troupe).

8) Τὰ μεθ' ὑλικοῦ φορτηγὰ (βαγόνια) (wagons à matériel).

9) Τὸ τῆς ὑπηρεσίας σκευαγωγὸν μετὰ τροχοπεδωτικοῦ μηχανήματος (fourgon de service à frein).

Ἐκ Βώλου εἰς Βελεστῖνον ὁ σιδηρόδρομος Θεσσαλίας δὲν δύναται νὰ μεταφέρῃ εἰμὴ 15 ἁμάξας, ἤτοι πρὸς μεταφορὰν πλήρους ἐμπολέμου πυρβολαρχίας, δύναται νὰ σχηματίσῃ **δύο ἁμαξοστοιχίας** ἀνὰ 15 ἁμάξας ἑκατέραν τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην.

Προσωπικὸν τῶν σταθμῶν (personnel des gares). Αἱ ἀποσκευαὶ ἐπιβιβάζονται καὶ ἀποβιβάζονται ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τῶν σταθμῶν τῇ βοηθείᾳ τῶν ὁπλιτῶν, οἱ δὲ ἵπποι καὶ τὰ ὀχήματα ὑπὸ τῶν ὁπλιτῶν, τῇ βοηθείᾳ τῶν ὑπαλλήλων τῶν σταθμῶν.

Ἄφιξις τῶν ἁμαξοστοιχιῶν (arrivée des trains). Αἱ ἁμαξοστοιχίαι ἐκκενοῦνται ἅμα τῇ ἀφίξει των· ὁ ὅρος οὗτος εἶνε ἀπόλυτος. Ἐὰν ἡ ἑταιρία ἔχῃ ἀχθοφόρους καὶ ἁμάξας διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν σκευῶν, ἡ στρατιωτικὴ ἀρχὴ δύναται νὰ μεταχειρισθῇ ταῦτα διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀποσκευῶν, μὲ τὰς τοῦ τιμολογίου τῆς ἑταιρίας τιμάς. Ἐὰν ἡ ἄφιξις γίνῃ νύκτωρ, αἱ αὐλαί, τὰ πεζοδρόμια καὶ τὰ **κρηπιδώματα** (quais) δέον νὰ φωτίζωνται τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ σταθμάρχου.

Σχέσεις τῶν ὑπαλλήλων τῆς χρήσεως μετὰ τοῦ διοικητοῦ τοῦ ἐπιβιβασθέντος στρατεύματος. Ἡ ἐπιβίβασις καὶ ἡ ἀποβίβασις ἐκτελοῦνται τῇ διαταγῇ τοῦ διοικητοῦ τοῦ τμήματος. Περαιωθείσης τῆς ἐπιβιβάσεως, ἡ διεύθυνσις τῆς ἁμαξοστοιχίας ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν ὁδηγὸν αὐτῆς. Εἰς τοὺς σταθμούς, οἱ μὲν ἀξιωματικοὶ ἀποφεύγουσι τοῦ νὰ δώσωσι διαταγὰς εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ σιδηροδρόμου, ἀποτείνονται δὲ πάντοτε εἰς τὸν σταθμάρχην, οἱ ὑπάλληλοι τοῦ σιδηροδρόμου ἀφ' ἑτέρου ἀποτείνονται εἰς τὸν διοικητὴν τοῦ τμήματος.

Ἀξιωματικὸς ἐπὶ τῆς ἐπιβιβάσεως (officier préposé au chargement). Ἅμα τῇ λήψει τῆς διαταγῆς τῆς ἐκκινήσεως, ἀξιωματικὸς ὡρισμένος διὰ τὴν ἐπιβίβασιν ἀποστέλλεται εἰς τὸν σταθμὸν ἔνθα ἀναγνωρίζει τὰς προσεγγί-

σεις, τὰ **κρηπιδώματα** ἢ **πεζοδρόμια ἐπιβιβάσεως** καὶ τὰ μέρη τοῦ καταλλήλου σχηματισμοῦ τοῦ στρατεύματος.

Χωρητικότης τῶν ἁμαξῶν (contenance de wagons). Αἱ ἅμαξαι τῆς $3^{ης}$ θέσεως περιλαμβάνουσι 32 θέσεις, διῃρημένας εἰς δύο διαχωρίσματα.

Τὴν χωρητικότητα τῶν διὰ τοὺς ἵππους φορτηγῶν ἐξεθέσαμεν ἀνωτέρω εἰς τοὺς κανόνας τῆς μεταφορᾶς. Ἐκτὸς ὡρισμένης διαταγῆς τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς καὶ ἀναλόγως τῆς διατρεχθησομένης ἀποστάσεως ἀφαιροῦνται αἱ σέλλαι ἀπὸ τοὺς ἵππους ἐν γένει, εἰς δὲ τῆς ἐλάσεως ἀφίνουσι τὴν σαγήν. Αἱ σέλλαι τοποθετοῦνται ἐν τοῖς φορτηγοῖς ἔνθα ὑπάρχουσιν οἱ ἵπποι εἰς οὓς ἀνήκουσιν, ἐκτὸς ἐὰν οὗτοι ἦνε τοποθετημένοι καθέτως ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς ὁπότε τοποθετοῦνται εἰς ἰδιαίτερα φορτηγά. Ἐπὶ τεμαχίου ὑφάσματος ἐρραμμένου πέριξ τοῦ ἀριστεροῦ ἱμάντος τῆς σκευασίας ἑκάστης σέλλης εἶνε γεγραμμένον τὸ ὄνομα καὶ ὁ ἀριθμὸς μητρώου τοῦ ἐλάτου.

Εἰς ἕκαστον φορτηγὸν ὄχημα ἵππων τοποθετοῦνται δύο σταυλοφύλακες.

Διὰ τὴν σκευὴν τὰ **ἐπίπεδα φορτηγὰ** (plates-formes) (μήκους 5 μ. καὶ πλάτους 2,10) περιλαμβάνουσι ἓν καὶ ἥμισυ ὄχημα, ἤτοι τὸ πυροβόλον μετὰ τοῦ προολκαίου του καὶ τὸ προόλκαιον ἢ ἐφόλκαιον τοῦ βλητοφόρου.

Ἐπιβίβασις τῆς σκευῆς (embarquement du matériel)· βλ. καὶ παρελκόμενα ἐπιβιβάσεως, accessoires d'embarquement.

Ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ σταθμοῦ (ἐὰν τοῦτο ἦνε ἐφικτὸν ὡς δύναται νὰ γίνῃ ἐν Βώλῳ) ἡ πυρβολαρχία παρατάσσεται μετὰ πεπυκνωμένων διαστημάτων καθέτως τῷ ἀναβαθμῷ τοῦ κρηπιδώματος τῆς ἐπιβιβάσεως. Ἀποζεύγνυνται οἱ ἐμπρόσθιοι ἵπποι καὶ τάσσονται πλησίον τῶν ἤδη τοποθετημένων κελήτων παραλλήλως τοῦ κρηπιδώματος· τὰ ὀχήματα ὁδηγοῦνται ὑπὸ τῶν μεσαίων καὶ ὀπισθίων ἵππων ἐπὶ τοῦ κρηπιδώματος, ἀποζεύγνυνται καὶ ὁδηγοῦνται οὗτοι ἐν τῇ θέσει των πλησίον τοῦ $1^{ου}$ ζεύγους τῆς ὁμοζυγίας των. Οἱ πυροβοληταὶ ἑκάστου πυροβόλου καταθέτουσι τοὺς γυλιούς των καὶ τὸν ὁπλισμόν των καὶ ἐπιβιβάζουσι τὰ πυροβόλα καὶ βλητοφόρα ἐπὶ τῶν ἐπιπέδων φορτηγῶν, τῇ βοηθείᾳ τῶν ἐπὶ τῆς φορτώσεως ἀνδρῶν τοῦ σιδηροδρόμου, κατὰ τὴν ἑξῆς τάξιν.

$1^{ον}$ **Φορτηγόν.** Ἐπιβιβάζεται τὸ πυροβόλον μὲ τὸ σταθμίον πρὸς τὰ ὀπίσω, εἶτα τὸ προόλκαιόν του μὲ τὸν ῥυμὸν πρὸς τὰ ὀπίσω, τοῦ ἀκρορρυμίου ἐπακουμβῶντος ἐπὶ τοῦ δαπέδου τοῦ φορτηγοῦ, κατόπιν τὸ ἐφόλκαιον τοῦ $1^{ου}$ βλητοφόρου μὲ τὸ σταθμίον πρὸς τὰ ὀπίσω.

$2^{ον}$ **Φορτηγόν.** Ἐπιβιβάζεται τὸ προόλκαιον τοῦ $1^{ου}$ βλητοφόρου μὲ τὸν ῥυμὸν πρὸς τὰ ὀπίσω, τοῦ ἀκρορρυμίου ἐπακουμβῶντος ἐπὶ τοῦ δαπέδου τοῦ φορτηγοῦ, εἶτα τὸ προόλκαιον τοῦ $2^{ου}$ πυροβόλου, τοῦ ῥυμοῦ ὄντος πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἐπακουμβῶντος ἐπὶ τοῦ $2^{ου}$ πυροβόλου ὅπερ ἐπιβιβάζεται μὲ τὸ σταθμίον πρὸς τὰ ἐμπρός.

$3^{ον}$ **Φορτηγόν.** Ἐπιβιβάζεται τὸ προόλκαιον τοῦ $2^{ου}$ βλητοφόρου μὲ τὸν ῥυμὸν πρὸς τὰ ὀπίσω ἐπακουμβῶντος τούτου ἐπὶ τοῦ ἐφολκαίου του, ὅπερ τοποθετεῖται μὲ τὸ σταθμίον πρὸς τὰ ἐμπρός, εἶτα ἐπιβιβάζεται τὸ $3^{ον}$ πυροβόλον μὲ τὸ σταθμίον πρὸς τὰ ἐμπρός.

$4^{ον}$ **Φορτηγόν.** Ἐπιβιβάζεται τὸ προόλκαιον τοῦ $3^{ου}$ πυροβόλου μὲ τὸν ῥυμὸν πρὸς τὰ ὀπίσω τοῦ ἀκρορρυμίου ἐπακουμβῶντος ἐπὶ τοῦ δαπέδου τοῦ φορτηγοῦ, εἶτα τὸ προόλκαιον τοῦ $3^{ου}$ βλητοφόρου μὲ τὸν ῥυμὸν πρὸς τὰ ὀπίσω ἐπακουμβῶντος τούτου ἐπὶ τοῦ ἐφολκαίου του ὅπερ τοποθετεῖται μὲ τὸ σταθμίον πρὸς τὰ ἐμπρός.

Τὰ τρία ἕτερα πυροβόλα μετὰ τῶν βλητοφόρων των ἐπιβιβάζονται ὡς τὰ τρία πρῶτα, ἤτοι τὸ $5^{ον}$ **φορτηγὸν** φορτοῦται ὡς τὸ $1^{ον}$, τὸ $6^{ον}$ ὡς τὸ $2^{ον}$, τὸ $7^{ον}$ ὡς τὸ $3^{ον}$, καὶ τὸ $8^{ον}$ ὡς τὸ $4^{ον}$.

Ἡ πυρβολαρχιακὴ σκευοφόρος ἐπιβιβάζεται ἐπὶ τοῦ $9^{ου}$ φορτηγοῦ ὡς καὶ τὸ ἐφόλκαιον τῆς τροχοφόρου.

Τὸ σιδηρεῖον πλῆρες ὡς καὶ τὸ προόλκαιον τῆς τροχοφόρου ἐπιβιβάζονται ἐπὶ τοῦ $10^{ου}$ φορτηγοῦ.

Ἡ προνομοδόχη ὡς καὶ τὰ ὀχήματα τῶν τροφῶν καὶ λοιπὰ σκευοφόρα ἐπιβιβάζονται ἕκαστον ἐφ' ἑνὸς φορτηγοῦ.

Ἀναλόγως τοῦ εὐδίου ἢ μὴ τοῦ καιροῦ δύνανται νὰ πληρώσωσι τὰ διάφορα σκευοφόρα τῆς πυρβολαρχίας ἐκ σκευῶν ἢ ἀνδρῶν.

Οἱ ὑπηρέται τῶν πυροβόλων δύνανται νὰ τοποθετηθῶσιν ἐπὶ τῶν φορτηγῶν ἅτινα φέρουσι τὰ πυροβόλα των.

Ληπτέαι προφυλάξεις. Δέον νὰ ἐπιστήσωσι τὴν προσοχὴν ἵνα μὴ ἐφάπτωνται αἱ κίσται τῶν παραπλεύρων ὀχημάτων, καὶ ἵνα μὴ τὰ ἀκρορρύμια ἐξέρχωνται κατὰ μῆκος τῶν φορτηγῶν πέραν τῶν **ἀποκρουστήρων** (tampons). Δέον νὰ διανεμηθῇ ἐξ ἴσου πέριξ τοῦ ἄξονος τὸ βάρος ἐπὶ τοῦ φορτηγοῦ. Δέον νὰ καθηλωθῶσιν ἐπὶ τοῦ δαπέδου τῶν φορτηγῶν ἅπαντα τὰ ὑποθέματα τῶν τροχῶν (ξύλινοι σφῆνες) καὶ νὰ στερεωθῶσι τὰ ὀχήματα προσδενομένων τῶν τροχῶν ἵνα μὴ ταῦτα παρακυλῶσι.

Ἐπιβίβασις τῶν ἵππων (embarquement des chevaux).

Προκαταρκτικαὶ διατάξεις.

Μετὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν ἵππων ἐφ' ἑνὸς ζυγοῦ, ὁ διοικητὴς τοῦ τμήματος διατάσσει τὴν ἀπὸ τῶν ἵππων κατάβασιν τῶν ἐλατῶν καὶ τὴν ἀπόθεσιν τῶν σπαθῶν αὐτῶν ἀρκούντως μακρὰν ὄπισθεν τῶν ἵππων. Οἱ ἵπποι ἀποσελλοῦνται. Ἡ ὑπουρίς, τὸ προστερνίδιον, τὰ ἔποχα καὶ τὸ ὑπόσαγμα τῶν κελήτων ἵππων ἀνυψοῦνται ἐπὶ τῆς ἕδρας τῆς σέλλης καὶ συγκρατοῦνται διὰ τοῦ καταζώστου τοῦ ὑποσάγματος, ὅντινα περῶσι διὰ τῆς ἀγκύλης τῆς ὑπουρίδος, καὶ περιστρέφουσιν ἅπαξ ἢ δὶς περὶ τὴν σέλλαν· οἱ ἀναβολεῖς ἀρτῶνται ἐκ τῶν ἀναδέσμων των.

Εἰς τοὺς ἵππους ἐλάσεως ἀφίεται ἡ σαγὴ μετὰ τοῦ ὑποσάγματος.

Ἡ ἐπιβίβασις γίνεται οὕτως ὥστε οἱ ἵπποι

έντὸς τῶν φορτηγῶν νὰ ὦσι παραλλήλως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς· αἱ σέλλαι τῶν ἵππων κατατίθενται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ τοποθετοῦνται μετὰ τὴν ἐπιβίβασιν τῶν ἵππων εἰς τὰ ἴδια φορτηγά.

Τρόπος τοῦ ἀνυψώνειν τὴν σαγὴν (manière de relever les harnais). Ἐπὶ τῶν ἐλατοφόρων ἀφίεται τὸ ὑπόσαγμα συγκρατούμενον διὰ τοῦ καταζώστου τοῦ ὑποσάγματος.

Πρόσθιος ἐλατοφόρος. Ἐκπορπίζεται ἡ κατανωτιαία ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους, διασταυροῦνται αἱ σκύτιναι σειράδες πλησίον τοῦ ἀκρωμίου, περιβάλλουσι δι' αὐτῶν τὸν ἵππον, διασταυρουμένων τῶν παρεκταμάτων τῶν σειράδων ἐπὶ τῆς ῥάχεως δι' ἡμικόμβου (demi-nœud). Περιβάλλονται αἱ σκύτιναι σειράδες καὶ τὰ παρεκτάματα διὰ τοῦ ἐλευθέρου μέρους τῆς κατανωτιαίας καὶ εἶτα πορποῦται τοῦτο εἰς τὸ δεξιὸν **σειραδοφόριον** (porte-trait).

Πρόσθιος ῥυταγωγούμενος. Ἑνοῦνται ἐπὶ τῶν γλουτῶν τοῦ ἵππου τὰ δύο ἄκρα τῶν σκυτίνων σειράδων, εἰσάγεται ὁ ἱμὰς τοῦ ἀναδέσμου τῶν σειράδων ἐν τοῖς δύο ἄρρεσι τῶν κέστρων εἰς ἃ καταλήγουσιν αἱ σειράδες αὗται, διπλοῦνται καὶ στερεοῦνται τὰ παρεκτάματα τῶν σειράδων ὡς εἶνε κεκανονισμένον.

Ἐλατοφόρος ὀπίσθιος. Ἐξάγονται αἱ σειράδες ἐκ τῶν σειραδοφορίων, διασταυροῦνται ὑπὸ τὴν κοιλίαν τοῦ ἵππου πλησίον τῶν ἐπόχων, περιβάλλεται δι' αὐτῶν τὸ σῶμα τοῦ ἵππου καὶ σχηματίζεται ἡμίκομβος πλησίον τοῦ ἀκρωμίου· ἀγκιστροῦνται αἱ ἁλύσεις τοῦ ἄκρου τῆς σειράδος ἐκ τῶν ἀγκίστρων τῆς κορυφῆς τῆς σειράδος. Ἀποχωρίζεται ὁ μέγας ῥυτὴρ τοῦ ῥυταγωγουμένου καὶ περᾶται ὑπὸ τὸ ἐπιγλούτιον, εἶτα δὲ ὑπὸ τὰς σειράδας πλησίον τοῦ ἀκρωμίου. Περιβάλλονται ἅπαξ ἢ δὶς καὶ αἱ σειράδες διὰ τοῦ ῥυτῆρος αὐτοῦ καὶ πορποῦται τὸ ἐλεύθερον ἄκρον τοῦ ῥυτῆρος τοῦ ῥυταγωγουμένου εἰς τὴν πόρπην ἥτις εὑρίσκεται πρὸς τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ ῥυτῆρος αὐτοῦ.

Ῥυταγωγούμενος ὀπίσθιος. Ἐξάγονται αἱ σειράδες ἐκ τῶν σειραδοφορίων· ἑνοῦνται ἐπὶ τῶν γλουτῶν τοῦ ἵππου τὰ δύο ἄκρα τῶν σκυτίνων σειράδων· εἰσάγεται ὁ ἱμὰς τοῦ ἀναδέσμου τῶν σειράδων ἐν τοῖς δύο ἄρρεσι τῶν κέστρων εἰς ἃ καταλήγουσιν αἱ σειράδες αὗται, διπλοῦνται καὶ στερεοῦνται τὰ παρεκτάματα τῶν σειράδων ὡς εἶνε κεκανονισμένον.

Περίπτωσις καθ' ἣν οἱ ἵπποι δὲν ἀποσελλοῦνται. Ἀναβιβάζονται οἱ ἀναβολεῖς μέχρι τοῦ ἀρτανοφορίου, συγκρατούμενοι ἐν τῇ θέσει ταύτῃ, περῶντες τὴν ἀρτάνην ἐν τῷ ὑπερείσματι τοῦ ποδός. Τὰ ἔποχα τῶν ἵππων μένουσι συνεσφιγμένα, ἡ ὑπουρὶς καὶ τὸ προστερνίδιον μένουσιν ἐν τῇ θέσει των. Ἀνυψοῦσι τὰς σειράδας τῶν ἐλατοφόρων ὡς ἀνωτέρω περιεγράφη περὶ τῶν ῥυταγωγουμένων.

Ἐπιβίβασις τῶν ἵππων παραλλήλως τῆς ὁδοῦ. Ὁ πρῶτος ἐλάτης ἀνέρχεται ἐν τῷ φορτηγῷ μετὰ τοῦ ἵππου του καὶ τοποθετεῖται ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μέρους κατὰ μῆκος τοῦ φορτηγοῦ οὕτως ὥστε ἡ κεφαλὴ τοῦ ἵππου νὰ ἦνε ἐστραμμένη πρὸς τὸ μέσον τοῦ φορτηγοῦ· οἱ κατόπιν εἰσερχόμενοι ἐλάται τοποθετοῦσι τοὺς ἵππους των παραπλεύρως τοῦ τελευταίου ταχθέντος. Ἐὰν ὁ ἵππος δυστροπῇ, προχωροῦσι τὸν ἑπόμενον ἕλκοντος βιαίως κατόπιν τούτου τὸν πρῶτον. Ὅσον τὸ δυνατὸν δέον νὰ ἐπιβιβάζωνται κατ' ἀρχὰς οἱ πειθήνιοι ἵπποι. Ἐὰν ἵππος τις δυστροπῇ νὰ εἰσέλθῃ, ἓν τῶν ἀποτελεσματικοτέρων μέσων νὰ ἀναγκάσωσι τοῦτον εἶνε νὰ τὸν ὠθήσωσι βιαίως δύο ἄνδρες διὰ τῶν χειρῶν κάτωθεν τῶν ὀπισθίων του κρατούμενοι ἰσχυρῶς ὁ μὲν διὰ τῆς δεξιᾶς ὁ δὲ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρός. Συμπληρωθείσης τῆς μιᾶς τῶν πλευρῶν, οἱ ἐλάται ἐντείνουσι σχοινίον πρὸ τῶν ἵππων περῶντες καὶ περιστρέφοντες τοῦτο εἰς τοὺς πλησίον τῶν θυρῶν τοῦ φορτηγοῦ ὑπάρχοντας κρίκους, χωρὶς νὰ ἀποχαλινώσωσι τοὺς ἵππους, εἶτα δὲ ἐξέρχονται τοῦ φορτηγοῦ μεταφέροντες ἐν αὐτῷ τὰς ἀποσκευάς των καὶ τὰ ξίφη των καὶ τὰς τοποθετοῦσι τὴν μὲν ἐπὶ τῆς δὲ εἰς τὸ πρὸ τῶν κεφαλῶν τῶν ἵππων ἐνδιάμεσον κενὸν διάστημα. Οἱ ἐλάται μένουσιν εἰς τὰ φορτηγὰ ἔνθα εἰσὶν οἱ ἵπποι των καὶ αἱ ἱπποσκευαί των,

Ἅμα καθησυχάσωσιν οἱ ἵπποι καὶ ἡ ἁμαξοστοιχία ἐκκινήσῃ, τότε ἀποχαλινοῦνται. Οἱ χαλινοὶ ἐπιμελῶς τυλισσόμενοι τοποθετοῦνται ἐπὶ τῶν σελλῶν.

Ἐπιβίβασις τῶν ἀνδρῶν (embarquement des hommes). Ὁ διοικητὴς διατάσσει ὅπως οἱ ἄνδρες ἀναλάβωσι τὸν ὁπλισμόν των καὶ ταχθῶσι τμηματικῶς πρὸ τῶν ὀχημάτων εἰς ἃ ἐπιβιβασθήσονται. Οἱ ὑπαξιωματικοὶ διανέμονται ἐν τοῖς ὀχήμασιν ὅπως τηρῆται ἡ τάξις καὶ ἡ πειθαρχία. Οἱ ἐλάται ἀναμιγνύονται μετὰ τῶν πεζοπόρων πυροβολητῶν, ὅπως ἀποφύγωσι τὴν συσσώρευσιν τῶν γυλιῶν.

Ἡ ἐπιβίβασις τῶν ἀνδρῶν ἐκτελεῖται ὡς ἑξῆς: Ἅπαντα τὰ ὀχήματα III θέσεως τοῦ σιδηροδρόμου Θεσσαλίας ἔχωσι 32 θέσεις. Οἱ 28 ἄνδρες οἱ ἐπιβιβασθησόμενοι ἐπὶ τοῦ ὀχήματος τοποθετοῦνται ἐπὶ 2 ζυγῶν κατὰ μῆκος τούτου, διαιρούμενοι εἰς δύο ἐνωμοτίας ἐκ 14 ἀνδρῶν ἑκάστην, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὑπαξιωματικῶν. Ἡ πρὸς δεξιὰ ἐνωμοτία δέον νὰ ἀνέλθῃ ἐπὶ τοῦ ὀχήματος διὰ τῆς δεξιᾶς θύρας, ἡ δὲ πρὸς ἀριστερὰ διὰ τῆς ἀριστερᾶς, τοιουτοτρόπως δὲ ἐπὶ τῷ ἠχήματι τῆς σάλπιγγος «ἐμπρὸς» δὲν ἀπαιτεῖται περισσότερος τῶν δύο λεπτῶν χρόνος διὰ τὴν ἐπιβίβασιν τῶν ἀνδρῶν ἐν τοῖς ὀχήμασι.

Τοποθετηθέντες οἱ ἄνδρες κρατοῦσι μεταξὺ τῶν ποδῶν των τὴν σπάθην καὶ τὸ βραχύκαννον. Οἱ πυροβοληταὶ τοποθετοῦσι τοὺς γυλιούς των ἐπὶ τῶν δύο κενῶν θέσεων ἑκάστου διαχωρίσματος κατὰ σειρὰν ὡς κάθηνται.

Ἀποβίβασις (débarquement). Ἄφιξις. Εἰς τὸν προτελευταῖον σταθμὸν οἱ ἄνδρες εἰδοποιούμενοι ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ σιδηροδρόμου περὶ τῆς μετ' ὀλίγον ἀφίξεως, τακτοποιοῦσι τὸν ἱματισμόν των καὶ εἰσὶν ἕτοιμοι ἵνα κατέλθωσι, οἱ σταυλοφύλακες χαλινοῦσι τοὺς ἵππους.

Ἐπὶ τῷ ἠχήματι τῆς σάλπιγγος «ἐμπρὸς»

οἱ ἄνδρες κατέρχονται κρατοῦντες ἀνὰ χεῖρας τὸ βραχύκαννον καὶ τὸν γυλιόν των, οἱ πυροβοληταὶ καταθέτουσι τὸν ὁπλισμόν των καὶ τὸν γυλιόν των καὶ ὁδηγοῦνται πλησίον τῶν φορτηγῶν διὰ τὴν ἀποβίβασιν τῆς σκευῆς, ἐνῷ οἱ ἐλάτται παρατάσσονται πρὸ τῶν φορτηγῶν τῶν ἵππων. Ἐξάγονται αἱ σέλλαι τοποθετούμεναι πρὸ τῆς θέσεως ἐφ' ἧς παραταχθήσονται, εἶτα ἀφαιροῦσι τὸ πρὸ τῶν ἵππων σχοινίον καὶ ἀποβιβάζουσι τούτους.

μεταφορεῖον, ου, τό· cabriolet, n. m. ἐκ τοῦ μεταφέρω· εἶδος ἁμαξίου ἐν τοῖς χωνευτηρίοις (fonderie) καὶ τρυπανιστηρίοις (forerie).

μεταφορεύς, έως, ὁ· πληθ. οἱ μεταφορεῖς, bardeurs, n.m. ἐργάτης μεταφέρων ὑλικὰ διὰ τοῦ φορείου (bar).

μεταφορητός, ή, όν· κοινῶς μεταφερτός, ὁ μεταφερόμενος, ἐπιδεκτικὸς μετακομίσεως ἐξ ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον, transportable ; || —, ή, όν, non charriable, adj. ὁ μεταφερόμενος καὶ μὴ κυλινδούμενος ἐπὶ τροχῶν· ἀντιθ. τῷ τροχήλατος.

μεταφορικός, ή, όν· ὁ διὰ μεταφορᾶς εἰρημένος, λέξις, ὄνομα, κτλ. ὁ ἐν μεταφορικῇ σημασίᾳ, εἰκονικός, φανταστικός, figuré, ée ; μεταφορικός, métaphorique, adj. qui a le caractère de la métaphore, qui abonde en métaphores : expression, style métaphorique; βλ. καὶ μεταφορά· || [οὐδ. οὐσ.] τὰ μεταφορικὰ = τὰ κόμιστρα, le port (ἐκ τοῦ porter = φέρειν).

μεταφορικός, οῦ, ὁ· métaphoriste, n. ὁ λαλῶν ἢ γράφων μεταφορικῶς, personne qui parle ou écrit habituellement par métaphores.

μεταφορικῶς [ἐπίρ.], ὁ κατὰ μεταφορὰν ἐκλαμβανόμενος, ἐν μεταφορικῇ, εἰκονικῇ σημασίᾳ, au figuré, métaphoriquement, adv. d'une manière métaphorique ; κατὰ μεταφοράν, par métaphore.

μετάφραγμα, ατος, τὸ [ναυτ.], entrepont (de batterie), n. m. καλεῖται οὕτω χῶρος ἐπὶ πλοίου περιλαμβανόμενος μεταξὺ δύο καταστρωμάτων, ὡς τὸ **ὑπόφραγμα** λ. χ. (faux-pont) καὶ τὰ **μεταφράγματα τῶν πυροβολείων** (entreponts des batteries). Τὰ μεταφράγματα τῶν πυροβολείων ἠριθμολογοῦντο ἀπὸ τοῦ κατωτάτου, ὅπερ καὶ πρῶτον ἐκαλεῖτο, ὑπ' αὐτὸ δὲ ὑπῆρχε τὸ **ὑπόφραγμα**, οὗτινος τὸ κατάστρωμα ἐπὶ τῶν παλαιοτέρου τύπου πλοίων ἦτο ἀφαιρετόν, δι' ὃ καὶ faux-pont ἐκλήθη, κοινῶς **κοραδοῦρος.**

μετάφραγμα ατος, τό· métaphragme (μετὰ καὶ φράγμα, cloison), n. m. ὑμενῶδες διάφραγμα τῶν ἐντόμων, διαχωρίζον τὴν κοιλίαν τοῦ στήθους, cloison membraneuse chez les insectes, qui sépare le dernier segment thoracique de l'abdomen.

μεταφραγματικός, ή, όν· métaphragmatique, adj. [ζωολ.] ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μετάφραγμα, qui se rapporte au métaphragme.

μεταφράζω, μέλ. άσω, μεταφέρω, ἐξηγῶ τι εἰς ἄλλο λεκτικὸν ὕφος, π. χ. ἐκ τῆς ποιήσεως εἰς τὸ πεζὸν ἢ εἰς ἄλλην γλῶσαν, μεθερμηνεύω, ἐξηγῶ, traduire ; [μεταφ.] διερμηνεύω, interpréter ; || — κατὰ λέξιν, traduire mot à mot (littéralement); || — ἐκ τοῦ γαλλικοῦ εἰς τὸ ἑλληνικόν, traduire du français en grec.

μετάφρασις, εως, ἡ· ἡ ἔκφρασις, μεθερμήνευσις εἰς ἄλλο λεκτικὸν ὕφος, π. χ. ἐκ τῆς ποιήσεως εἰς τὸ πεζὸν ἢ εἰς ἄλλην γλῶσσαν, ἡ ἐξήγησις, traduction, n. f. μετάφρασις, ἐξήγησις, ἀφήγησις γεγονότος, version, n. f. || ἡ μετάφρασις [τῆς Γραφῆς] ὑπὸ τῶν Ἑβδομήκοντα, la version des Septante. § **μετάφρασις,** métaphrase, n. f. [φιλολ.] ἑρμηνεία γεγραμμένου ἔργου, interprétation d'un ouvrage écrit. Ἐπίσης ἐξήγησις, ἀνάλυσις τῶν ἐννοιῶν μᾶλλον ἢ ἀπόδοσις τῶν καλλονῶν τοῦ πρωτοτύπου.

μετάφρασμα, ατος, τό· τὸ ἐκ τοῦ πρωτοτύπου, κτλ. μεταφρασθέν, texte traduit, ἤτοι ἡ μετάφρασις, ἡ ἐξήγησις, traduction, n. f.

μεταφραστέος, α, ον· ὅστις δέον νὰ μεταφρασθῇ, qui doit être traduit, à traduire.

μεταφραστής, οῦ, ὁ· ὁ μεταφέρων, μεθερμηνεύων εἰς ἄλλο λεκτικὸν ὕφος ἢ εἰς ἄλλην γλῶσσαν, ὁ ἐξηγῶν, ἐξηγητής, traducteur, n.m. [μεταφ.] ὁ διερμηνεύς, interprète, n. m. § **μεταφραστὴς** [φιλολ.], métaphraste, n. m. κριτικὸς ἑρμηνεύων συγγραφέα, ἐξηγῶν αὐτὸν πρὸς κατανόησιν τῆς ἐννοίας.

μεταφραστικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν μετάφρασιν, μεθερμηνευτικὸς (λόγος, κτλ.) de traduction ; ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν μεταφραστήν, de traducteur. § **μεταφραστικός,** métaphrastique, adj. ὁ ἔχων τὸν χαρακτῆρα τῆς μεταφράσεως, qui a le caractère d'une métaphrase : traduction métaphrastique.

μεταφραστός, ή, όν· ὅστις δύναται νὰ μεταφρασθῇ, qui peut être traduit, traduisible, adj.

μετάφρενον, τό· κυρίως τὸ ἀπέναντι τῶν φρενῶν ἢ τὸ μεταξὺ τῶν ὤμων καὶ τοῦ στήθους εὑρισκόμενον μέρος, ἢ ἡ ἀνάμεσον τῶν ὠμοπλατῶν χώρα, la partie supérieure du dos (entre les épaules) ; καὶ συνεπῶς κατ' ἐπέκτασιν ἡ πλάτη, le dos.

μεταφυσική, ῆς, ἡ· métaphysique, n. f. γνῶσις τῶν πρώτων αἰτίων καὶ τῶν πρώτων ἀρχῶν, connaissance des causes premières et des premiers principes ; [**κατ' ἐπέκτ.**] φιλοσοφία, μεταφυσικὴ ἐπιστήμη, γενικὴ θεωρία ζοφώδης τῶν ἀφανῶν, ἔρευνα τῶν διανοητικῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς, τῶν γενικῶν ἰδεῶν, ὀντολογία, κρίσις τῶν γνώσεων, κτλ.

Μεταφυσικὴ καλεῖται τὸ μέρος τῆς Φιλοσοφίας τὸ ὁποῖον πραγματεύεται περὶ τῶν πραγματικῶν ἀρχῶν τῶν φαινομένων, περὶ τοῦ ὄντος ἢ ἀπολύτως ὄντος καὶ συμβαίνοντος καὶ περὶ τῆς σχέσεως τῶν φαινομένων πρὸς αὐτό. Δηλαδὴ εἰς τὸ ἐν τῇ ἐμπειρίᾳ δεδόμενον δὲν εἶνε δυνατὸν ν' ἀποδοθῇ τὸ **εἶναι** καὶ ἡ πραγματικότης ἐν τῇ σημασίᾳ, ἣν ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ εἰς ταύτας τὰς ἐννοίας νόησις ἀκριβὴς ὁρίζουσα αὐτάς. Ἡ συνήθης νόησις θεωρεῖ τὰ

πράγματα, οἷα παρίστανται εἰς ἡμᾶς οὐ μόνον ὡς πραγματικὰ ἀλλὰ καὶ τὰς αἰσθητὰς αὐτῶν ἰδιότητας ὡς τὴν ἀληθῆ ποιότητα τοῦ ὄντος. Ἀλλ' οὔτε τὰ αἰσθήματα, ἡ ὕλη τῆς ἐμπειρίας, δεικνύουσι τὴν ἀληθῆ ποιότητα τοῦ ὄντος, ἥκιστα δὲ αἱ μορφαὶ αὐτῶν, αἵτινες δὲν εἶνε δεδομέναι ἄνευ τῆς ὕλης, δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς τὸ πραγματικόν. Οὐδαμοῦ ἐν τῇ ἐμπειρίᾳ εὑρίσκομεν τὸ ὄντως ὄν. Οὐδὲν ὄντως ὂν εἶνε δεδομένον, ἀλλὰ πανταχοῦ εἶνε δεδομένον τὸ φάσμα. Τὸ φάσμα ὅμως, ἰδίᾳ αἱ μορφαὶ τῆς ἐμπειρίας, δι' ὧν φαίνεται τὸ ὄν, εἶνε πράγματι δεδομέναι, διότι δὲν κεῖται ἐν ἡμῖν νὰ προδιαγράφωμεν εἰς ἕκαστον ἐπὶ μέρους φαινόμενον ἄλλην μορφὴν παρὰ τὴν ὑπὸ τοῦ φαινομένου ἐπιβαλλομένην. Ὅπως δὲν δυνάμεθα νὰ αἰσθανθῶμεν τὸ ἐρυθρὸν ὡς κυανοῦν, οὕτω δὲν δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν τὴν στρογγύλην τράπεζαν ὡς τετράγωνον, ἐν δὲ τῇ ἐννοίᾳ τοῦ πράγματος δὲν δυνάμεθα νὰ μεταβάλλωμεν αὐθαιρέτως τὴν δεδομένην ἑνιαίαν σύνδεσιν τῶν γνωρισμάτων. Ἡ ἐμπειρία εἶνε δεδομένη καὶ κατ' εἶδος. Λοιπὸν μένει μὲν ἄγνωστον τὸ ποιὸν τοῦ ὄντος, μένει ὅμως ἐπίσης βέβαιον ὅτι ἔστι τι ἀπολύτως· διότι ἐὰν μηδὲν ὑπῆρχε καὶ οὐδὲν θὰ ἐφαίνετο. Ὁ κόσμος τῆς ἐμπειρίας παρίσταται ὡς κόσμος φαινομένων προκύπτων ἔκ τινος ἐπέκεινα τῆς ἐμπειρίας κειμένου πραγματικοῦ. Ἑπομένως ὅσον φάσμα ὑπάρχει, τοσαύτη ὑπάρχει καὶ ὑπόδειξις τοῦ ὄντως ὄντος. Τὸ φάσμα ὑποδεικνύει τὸ ὄν, ὅπως ὁ καπνὸς τὸ πῦρ. Οὕτω μεταβάλλονται αἱ μορφαὶ τῆς ἐμπειρίας εἰς μορφὰς τῆς θέσεως τοῦ ὄντος. Ἑκάστη αὐτῶν περιέχει ὑποδείξεις τοῦ ὄντος καὶ τῶν συνδέσεων αὐτοῦ. Ἔργον δὲ τῆς μεταφυσικῆς εἶνε νὰ ὁρίσῃ καὶ συνδέσῃ τὸ ὑπὸ τοῦ φάσματος ὑποδεικνυόμενον ὂν οὕτως, ὅπως ἀντιστοιχεῖ εἰς τὰς πρὸς ἀλλήλας συνδέσεις τῶν ὑποδείξεων τοῦ ὄντος. Ἐὰν λοιπὸν αἱ ἔννοιαι δι' ὧν νοοῦμεν ταύτας τὰς ὑποδείξεις (δι' ὧν δηλ. νοοῦμεν τὰς μορφὰς τῆς ἐμπειρίας) ἠδύναντο νὰ διατηρηθῶσιν οὕτως, ὅπως εἶνε δεδομέναι, ἐὰν παρεῖχον λογικῶς νοητὴν κατάληψιν τοῦ κόσμου τῆς ἐμπειρίας, ἐὰν ἐδίδετο ἀμέσως ἐν αὐταῖς ὑπόδειξις τούτου ὅπερ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὄν, ἡ Μεταφυσικὴ θὰ ἦτο περιττή. Ἐπειδὴ ὅμως αἱ ἔννοιαι αὗται αἵτινες σχηματίζονται ἐν ἡμῖν ἀκουσίως, εἶνε καθ' ἑαυτὸ ἀντιφατικαί, ὡς δεικνύει ἡ ἀνάλυσις αὐτῶν, καὶ ἀντιφάσκουσι πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ **εἶναι**, γεννᾶται τὸ ζήτημα, πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ νοήσωμεν τὸ δεδομένον οὕτως, ὥστε αἱ ἔννοιαι, δι' ὧν νοοῦμεν αὐτό, νὰ συμφωνῶσι καὶ πρὸς τὴν ἐμπειρίαν καὶ πρὸς τὴν λογικήν. Αἱ ὑπὸ τῆς ἐμπειρίας ἐπιβαλλόμεναι, ὑπὸ δὲ τῆς λογικῆς ἀπαγορευόμεναι ἀντιφάσεις ἐν τῷ δεδομένῳ γίνονται προβλήματα τῆς Μεταφυσικῆς.

μεταφυσικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν μεταφυσικήν, qui appartient à la métaphysique, métaphysique, adj. ‖ ἀλήθεια μεταφυσική, vérité métaphysique; ‖ ἐπίσης ὁ ἀφορῶν ἢ πραγματευόμενος μεταφυσικὰ ζητήματα, qui traite des sujets de métaphysique: un livre métaphysique; [ἀστείως ἐν.] **ὑπέροχος** ὑπέρσοφος, transcendental, e, adj. § **μεταφυσικός**, ή, όν· métaphysicien, enne, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μεταφυσικήν, qui a rapport à la métaphysique; ‖ σχολὴ μεταφυσική, école métaphysicienne; ‖ πνεῦμα μεταφυσικόν, esprit métaphysicien, κατάλληλον διὰ τὴν μεταφυσικήν. § [οὐσ.] **μεταφυσικός**, métaphysicien, enne, ἄτομον καταγινόμενον εἰς τὴν μεταφυσικήν.

μεταφυσικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον μεταφυσικόν, d'une manière métaphysique, métaphysiquement, adv.

μεταφυτεία, ας, ἡ καὶ

μεταφύτευμα, ατος, τὸ καὶ

μεταφύτευσις, εως, ἡ· transplantation, n. f. ἡ εἰς ἄλλο μέρος φύτευσις, ἤτοι ἡ ἐργασία δι' ἧς φυτόν τι ἀφαιρεῖται τόπου τινός, ἐνίοτε μὴ καταλλήλου, ὅπως μετατεθῇ εἰς ἕτερον τόπον καταλληλότερον, τὸ ξαναφύτευμα, replantation, n. f. [ἐπὶ νεαρῶν φυτῶν], repiquement, n. m. repiquage, n. m. (ἀπὸ γάστραν εἰς γάστραν), rempotage, n. m.

μεταφυτεύω, μέλ. εύσω, transplanter; ἐκβάλλω καὶ φυτεύω ἀλλοῦ φυτόν τι, ξαναφυτεύω, replanter; [νεαρὰ φυτά], repiquer; [ἀπὸ γάστραν εἰς γάστραν] rempoter.

μεταχειρίζομαι, μέλ. θὰ μεταχειρισθῶ, se servir, employer; ἔχω τι εἰς τὰς χεῖράς μου, χρησιμοποιῶ, χρῶμαι, user; ποιῶ, κάμνω χρῆσιν τινός, faire usage, se servir; χειρίζομαι, manier; [ἐπὶ προσώπων ἰδ.] traiter, agir bien ou mal avec quelqu'un; ‖ μεταχειρίζομαι (μέτρα, μέσα, κτλ.), employer, faire usage de; ‖ μεταχειρίζεται ξένας λέξεις, il se sert de termes étrangers; ‖ τὸν μετεχειρίσθη ὡς ἀδελφός, il l'a traité en frère; ‖ μεταχειρίζεται γυαλιά, il se sert des lunettes; ‖ μετεχειρίσθη ὅλα τὰ μέσα, il a employé tous les moyens; ‖ μετεχειρίσθη ἀπειλάς, il a usé de menaces; ‖ μεταχειρίζεται τὸ δεῖνα ἰατρικόν, il fait usage de tel remède; ‖ ἠξεύρει νὰ μεταχειρίζηται τὸν κάλαμον, il sait manier la plume; ‖ μετεχειρίσθη πολὺ κακὰ τὸν εὐεργέτην του, il a traité très-mal (il en a usé très-mal avec) son bienfaiteur; ‖ **μεταχειρισμένος**, η, ον· qui a déjà servi, usé, ée; ‖ μεταχειρισμένα φορέματα, vieux habits; ‖ μεταχειρισμένα βιβλία, livres d'occasion.

μεταχείρισις, εως, ἡ· τὸ μεταχειρίζεσθαι, ἡ χρῆσις, usage, n. m. ἡ χρησιμοποίησις, emploi, n. m. § —, ὁ χειρισμός, ἡ χείρισις, maniement, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ μεταχειρίζεσθαι, traitement, n. m. manière d'agir avec quelqu'un.

μεταχειρισμός, οῦ, ὁ· ἡ μεταχείρισις.

μεταχρωματίζω, μέλ. ίσω (μεταχρώννυμι), reteindre; χρωματίζω ἀλλέως, δίδω ἄλλο χρῶμα (ἢ μορφήν), donner une autre couleur.

μεταχύνω, χύνω ἐκ νέου, ἐπίσης ἀνατήκω, μεταχωνεύω, refondre. § —, βλ. μεταγγίζω, transvaser; soutirer.

μεταχωνεύω, μέλ. εύσω· χωνεύω, χύνω μετάλλινόν τι σκεῦος εἰς ἄλλο σχῆμα, refondre.

μετεμψυχόω, μέλ. ώσω· μεταβιβάζω τὴν ψυχὴν ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλο σῶμα, animer d'une autre âme ; faire passer une âme dans un autre corps. § [παθ.] μετεμψυχοῦμαι, s'animer d'une autre âme ; transmigrer [dans un autre corps] ; βλ. μετεμψύχωσις.

μετεμψύχωσις, εως, ἡ· métempsycose ou métempsychose, n.f. transmigration [des âmes], passage, transmigration de l'âme d'un être dans un autre être ; λέγεται οὕτως ἡ ὑπό τινων φιλοσόφων ὑποτεθεῖσα μετάβασις τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς εἰς διάφορα ζῶα πρὸ τῆς εἰς τὸν ἄνθρωπον εἰσόδου αὐτῆς ἢ μετὰ τὴν ἀπ' αὐτοῦ ἔξοδον, ὡς ἐδόξασεν ὁ Πυθαγόρας, ὁ Φερεκύδης καὶ οἱ ὀπαδοὶ τούτων.

μετεμψυχωτής, οῦ, ὁ· métempsycosiste ou métemphychosiste, n. ὁ παραδεχόμενος ἢ διδάσκων τὴν μετεμψύχωσιν, qui admet ou enseigne la métempsycose.

μετεξετάζω, μέλ. άσω· ξαναεξετάζω, ἐξετάζω ἐκ νέου, examiner de nouveau, [σπανίως] réexaminer.

μετεξέτασις, εως, ἡ· νέα ἐξέτασις, nouvel examen.

μετεξεταστέος, α, ον· ὅστις πρέπει νὰ ὑποστῇ νέαν ἐξέτασιν, qui doit subir un nouvel examen.

μετέπειτα (ἐπίρ), ὑστερώτερα, κατὰ τὸν μετέπειτα χρόνον, μετὰ ταῦτα, ensuite ; ὑστερώτερα, ἀργότερα, plus tard ; κατόπιν, après.

μετερίζι, τὸ [ξεν.], ὀχύρωμα, πρόχωμα, retranchement, n. m. rempart, n. m. χωμάτιον, βαθμὶς (ἐκ χώματος), βάθρον, banquette, n. f.

μετέρχομαι, μέλ. μετελεύσομαι, ἀόρ. μετῆλθον, κάμνω, faire ; ἐξασκῶ, ἀσκῶ, exercer ; ἀσκῶ ἐπάγγελμα, faire une profession ; ἐπαγγέλλομαι, pratiquer ; || μετέρχεται τὴν ἰατρικήν, il exerce (pratique, professe) la médecine ; || δὲν μετέρχεται πλέον τὸν δικηγόρον, il n'exerce plus ; || μετῆλθε τὸ ἐμπόριον, il a fait le négoce ; || μετέρχεται τοιαῦτα ἔργα, il se livre à de pareilles occupations ; || μετῆλθε πᾶν μέσον, il a employé tous les moyens ; || μετέρχεσθαι τὸν τραπεζίτην, faire la banque, faire les affaires de banque.

μετέχω, μέλ. θέξω, ἀόρ. μετεῖχον, ἔχω (λαμβάνω) μέρος εἴς τι avoir (; prendre) part ; εἶμαι μέτοχος, μετέχω, participer ; μετέχω, ἐνδιαφέρομαι, ἔν τινι ὑποθέσει, être interessé dans ; εἶμαι, εὑρίσκομαι ἐντός, ἔχω μέρος, être de (dans) || μετέχω τῆς συνωμοσίας, prendre part à la conspiration ; || μετέχει [τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτῆς] κατὰ τὸ τέταρτον, il y est pour un quart ; || θὰ μετάσχῃ καὶ αὐτὸς τῆς ἑορτῆς, il sera aussi de la fête ; || μετέχει τῶν κερδῶν καὶ ζημιῶν, il participe aux profits et aux pertes ; || ὁ ἡμίονος μετέχει τοῦ ἵππου καὶ τοῦ ὄνου, le mulet tient du cheval et de l'âne ; || μετέχω τῆς θλίψεως τινός, prendre part à la douleur de quelqu'un ; || μετέχω τῆς ὑποθέσεως, je suis interessé dans cette affaire ; || μετέσχον τῆς ἑορτῆς, ils étaient aussi de la fête.

μετεωρίζω, μέλ. ίσω, σηκώνω ὑψηλά, κρατῶ τι ὑψηλὰ κινῶν τι, κρεμῶ εἰς τὸν ἀέρα, suspendre en l'air ; ὑψόνω, élever. § μετεωρίζω [ἱππευτ.], se cabrer ; βλ. **ἀνορθοῦμαι.** § [ἰατρ.] météoriser, gonfler par l'effet d'un gaz accumulé à l'intérieur; βλ. **μετεωρισμός.** § [ναυτ.] μετεωρίζω, (ἐπαίρω) ἐπιστήλιον, mettre en clef (le mât de hune ; κοινῶς ἀναιβάζω στὸν τόπο, ἤτοι ἀναβιβάζω καὶ τοποθετῶ αὐτὸ ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει· || [μέσ.] μετεωρίζομαι, prendre (gagner) le large ; βλ. **ἀπομακρύνομαι.**

μετεωρικός, ή, ὸν [φυσ.], météorique, adj. ὁ ἀνήκων εἰς μετέωρον, qui appartient à un météore ; || μετεωρικὰ φαινόμενα, phénomènes météoriques ; || μετεωρικοὶ λίθοι, pierres météoriques=ἀερόλιθοι, aérolithes ; || μετεωρικὰ ὕδατα, eaux météoriques=ὑέτια ὕδατα, eaux pluviales.

μετεωρικῶς [ἐπίρ.] météoriquement, adv. κατὰ τὸν τρόπον τῶν μετεώρων, à la manière des météores ; briller météoriquement.

μετεώρισις, εως, ἡ [ἱππευτ.], cabrade, n. f. βλ. **ἀνόρθωσις**· || —, ἡ πρὸς τὰ ἄνω ὕψωσις, élévation, n. f.

μετεωρισμός, οῦ, ὁ· ἡ πρὸς τὰ ἄνω ὕψωσις, ἡ πρᾶξις τοῦ ἀνυψώνειν (ἀνυψοῦσθαι) εἰς τὸν ἀέρα, action d'élever (de s'élever) en l'air. § [ἰατρ.] météorisation, n. f. ou météorisme, n. m. [παθολ. καὶ κτηνιατρ.] συσσώρευσις ἀερίου ἐν τῷ στομάχῳ ἢ τῷ ἐντέρῳ, accumulation de gaz dans l'estomac ou l'intestin, συνώνυμον τοῦ **τυμπανῖτις** (tympanite) ἢ **τυμπανισμὸς** τῆς κοιλίας, ἤτοι ἡ ὑπὸ ἀφθόνων ἀερίων διάτασις τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων καὶ συνεπῶς καὶ τοῦ κοιλιακοῦ τοιχώματος. Εἶνε σύμπτωμα διαφόρων νόσων τοῦ γαστροεντερικοῦ σωλῆνος· || [ἱππολ.] μετεωρισμὸς τῆς κοιλίας, météorisation, n. f. ἡ **τυμπανῖτις** καὶ κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἱππιάτρους κενεώρησις ἢ inflammation du bas-ventre ; ἐξόγκωσις τῆς κάτω κοιλίας· || [κτηνιατ.] **μετεωρισμὸς τῆς κοιλίας,** φυσώδης κωλικὸς καὶ **τυμπανῖτις,** ballonnement ; ὑπερβολικὴ ἐξόγκωσις τῆς κοιλίας δι' ὑπερπληρώσεως τῶν ἐντέρων δι' ἀερίων. Ἡ σοβαρωτάτη τῶν μορφῶν τοῦ κωλικοῦ παρ' ἵππῳ.

μετεωρίτης, ου, ὁ· météorite, n. m. μετεωρικὸς λίθος, τεμάχιον λίθου προερχόμενον ἐκ τῶν πλανητικῶν διαστημάτων, συνώνυμον τοῦ μετεωρόλιθος, météorolithe ; βλ. **βολὶς** καὶ **ἀερόλιθος.** § **μετεωρίτης,** météorite, n.m. λέγεται ἐπίσης λίθος οὕτινος ἀγνοοῦσι τὴν προέλευσιν ἀλλ' ὁμοιάζων πρὸς τοὺς μετεωρίτας.

μετεωρογνωμία, ας, ἡ· météorognomie (μετέωρον καὶ γνώμη, opinion), n. f. ἐμπειρικὴ γνῶσις τῶν μετεωρολογικῶν νόμων καὶ ἰδίως ὀνομασία δοθεῖσα εἰς τὴν μετεωρολογικὴν ἀστρολογίαν.

μετεωρογνωσία, ας, ἡ· météorognosie, n. f. ἐπήρεια τῶν κοσμικῶν φαινομένων ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαίρας ἡμῶν, influence des phénomènes cosmiques sur notre atmosphère.

μετεωρογραφία, ας, ἡ· météorographie, n. f. περιγραφὴ καὶ ἱστορία τῶν μετεώρων, description et histoire des météores.

μετεωρογραφικός, ή, όν· météorographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μετεωρογραφίαν, qui a rapport à la météorographie; || μελέται μετεωρογραφικαί, études météorographiques.

μετεωρογράφος, ος, ον· météorographe, n. m. πᾶν ὄργανον προωρισμένον νὰ σημειώνῃ τὰς μεταβολὰς τῶν ἀτμοσφαιρικῶν φαινομένων ἅτινα ὑπάγονται εἰς τὴν μετεωρολογίαν.

μετεωρόλιθος, ου, ὁ· météorolithe, n.m. συνώνυμον τοῦ μετεωρίτης, météorite, n. m. ἡ βολίς, bolide, n. f. βλ. καὶ **ἀερόλιθος.**

μετεωρολογία, ας, ἡ· météorologie, n.f. ἐφαρμογὴ τῶν γενικῶν νόμων τῆς φυσικῆς πρὸς μελέτην τῶν διαφόρων φαινομένων τῶν παραγομένων ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, application des lois générales de la physique à l'étude des divers phénomènes qui se produisent sur notre planète; βλ. **μετέωρα.**

Μετεωρολογία ὀνομάζεται ἡ φυσικὴ τῆς ἀτμοσφαίρας ἐξετάζουσα τὰ ἐν αὐτῇ συμβαίνοντα φυσικὰ φαινόμενα. Ἐφαρμοζομένων τῶν νόμων τῶν διεπόντων τὰ μετεωρολογικὰ φαινόμενα εἰς τὴν πρόγνωσιν τοῦ καιροῦ, γεννᾶται ἡ καιρολογία, ἥτις δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πρακτικὴ μετεωρολογία. Ἡ κλιματολογία ἀποτελεῖ ἴδιον κλάδον τῆς φυσικῆς γεωγραφίας, ὅστις στηρίζεται μὲν κυρίως ἐπὶ τῆς Μετεωρολογίας δὲν ταυτίζεται ὅμως ἐντελῶς μετὰ ταύτης, διότι πρὸς ἐξέτασιν καὶ κατάταξιν τοῦ κλίματος τῶν διαφόρων τόπων προσλαμβάνονται καὶ στοιχεῖα μὴ καθαρῶς μετεωρολογικὰ (γειτνίασις λιμνῶν, ποταμῶν, τελμάτων, φυτεία, κτλ.). Τὰ μετεωρολογικὰ φαινόμενα ἕνεκα τῆς ἀπ' αὐτῶν ἐξαρτήσεως τῶν τὰ μάλιστα ἀξιολόγων βιωτικῶν πραγμάτων ἐξητάσθησαν ἀνέκαθεν καὶ ἀνεζητήθησαν οἱ πραγματικοὶ ἢ ὑποθετικοὶ νόμοι καὶ σχέσεις οἱ συνδέοντες αὐτά, ἔτι δὲ καὶ ἡ ἐξάρτησις αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὡρῶν καὶ αὐτῶν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἔτους. Πράγματι ὅμως ἐπιστημονικὴ ἐξέτασις τῶν μετεωρολογικῶν φαινομένων ἤρχισε νὰ ἦνε δυνατή, ἀφ' ὅτου ἐφευρέθησαν τὰ ὄργανα τὰ ἐκτελοῦντα τὴν μέτρησιν αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει φυσικῶν νόμων, ἐνῷ πρότερον τὰ πάντα ἐστηρίζοντο ἐπὶ κάπως ἀορίστως προσωπικῶν ἐκτιμήσεων. Τὰ πρῶτα ἐπιστημονικὰ μετεωρολογικὰ ὄργανα εἶνε τὸ βαρόμετρον καὶ τὸ θερμόμετρον ἐφευρεθέντα κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα. Διὰ τοῦ βαρομέτρου μετρεῖται ἡ ἐν ἑκάστῳ τόπῳ θλῖψις τῆς ἀτμοσφαίρας, αἱ μεταβολαὶ δὲ τῆς θλίψεως ταύτης εἶνε τὸ κυριώτατον μέσον πρὸς πρόγνωσιν τοῦ καιροῦ. Τὸ θερμόμετρον μετρεῖ τὸ ποσὸν τῆς θερμότητος τῆς ἀτμοσφαίρας. Ἡ μέτρησις τῆς ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ὑγρασίας κατορθοῦται διὰ τῶν ὑγρομέτρων, ὧν τὸ ἐντελέστατον εἶνε τὸ καλούμενον ψυχρόμετρον τὸ ὁποῖον παρέχει τὸ μέσον τοῦ ὑπολογισμοῦ καὶ τῆς ἐλαστικότητος τῶν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ἀτμῶν. Διὰ τῶν ὀμβρομέτρων μετρεῖται τὸ ποσὸν τοῦ καταπίπτοντος ὕδατος διὰ δὲ τῶν τελειοτέρων ἐξ αὐτῶν καὶ ὁ χρόνος τῆς καταπτώσεως. Ἡ ἐξέτασις τῶν ἀνέμων ἐπὶ μακρὸν ἐγένετο κατ' ἐκτίμησιν τοῦ παρατηρητοῦ καὶ ὅμως ὑπάρχουσιν ὄργανα, δι' ὧν εὑρίσκεται μετ' ἀκριβείας ἡ διεύθυνσις αὐτῶν, ἔτι δὲ διὰ τῶν ἀνεμομέτρων καὶ ἡ ταχύτης ἢ ἔντασις αὐτῶν. Ἐπίσης ἐφευρέθησαν καὶ ὄργανα πρὸς ὁπωσδήποτε ἀκριβεστέραν μέτρησιν τῆς καλύψεως τοῦ οὐρανοῦ ὑπὸ νεφῶν. Δι' ἄλλων πάλιν ὀργάνων ἐξακριβοῦται ἡ κατάστασις τῆς ἀτμοσφαίρας ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ αὐτῆς ἢ καὶ ἄλλων τινῶν φαινομένων. Πρὸς τελειοτέραν ἐξακρίβωσιν τῆς πορείας τῶν διαφόρων μετεωρολογικῶν φαινομένων ἐφευρέθησαν τὰ αὐτογραφοῦντα μετεωρολογικὰ ὄργανα (βαρογράφοι, θερμογράφοι κτλ.), τὰ ὁποῖα σημειοῦσιν ἀδιαλείπτως τὸ ὑπ' αὐτῶν μετρούμενον μετεωρολογικὸν στοιχεῖον, ὡς π. χ. οἱ θερμογράφοι τὴν θερμοκρασίαν. Οἱ μετεωρολογικοὶ σταθμοί, ἰδίως ἀφ' ὅτου αἱ παρατηρήσεις ἔπαυσαν νὰ θεωρῶνται ὡς παράρτημά τι τῶν ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων, ἐπολλαπλασιάσθησαν καὶ πολλαπλασιάζονται πρὸς εὐρυτέραν ἐξέτασιν τῶν διαφόρων μερῶν τῆς γῆς καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐντελεστέρας λειτουργίας τῆς μετεωρολογικῆς ὑπηρεσίας. Διὰ τοῦ τηλεγράφου διαβιβάζονται εἰδήσεις περὶ τῶν σπουδαιοτέρων μετεωρολογικῶν φαινομένων δι' ἰδίου συντόμου διεθνοῦς συμβολικοῦ τρόπου εἰς μεγάλους κεντρικοὺς μετεωρολογικοὺς σταθμούς, ὅπου διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν πανταχόθεν εἰδήσεων ἐπιζητεῖται ἐπιστημονικὴ πρόγνωσις τοῦ καιροῦ. Ἡ τοιαύτη πρόγνωσις τοῦ καιροῦ δὲν εἶνε πάντοτε ἐπιτυχής, πλειστάκις ὅμως κατορθοῦται ἡ πρόγνωσις μεγάλων μεταβολῶν τοῦ καιροῦ καὶ μάλιστα τρικυμιῶν. Τὰ μετεωρολογικὰ ὅμως φαινόμενα ἐξαρτῶνται ἀπὸ πολλῶν αἰτίων ὥστε ἡ ἀκριβὴς αὐτῶν πρόγνωσις, καίπερ δεκτικὴ τελειοποιήσεως, δὲν θὰ κατορθωθῇ ἴσως ποτέ. § **μετεωρολογία** ἡ (βιβλίον)· πραγματεία περὶ μετεώρων, traité de météorologie.

μετεωρολογικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν ἢ ἀναγόμενος εἰς τὴν μετεωρολογίαν, météorologique, adj. || μετεωρολογικαὶ παρατηρήσεις, observations météorologiques; || μετεωρολογικὴ κατάστασις, état météorologique (τοῦ οὐρανοῦ, τῆς ἀτμοσφαίρας)· βλ. **καιρός, ἄνεμος, μετέωρα.**

μετεωρολόγος, ου, ὁ· ὁ ὁμιλῶν, πραγματευόμενος, καταγινόμενος περὶ τῶν οὐρανίων σωμάτων καὶ ἀτμοσφαιρικῶν φαινομένων, météorologiste, n. m. λέγουσιν ἐπίσης météorologue, n.m. qui s'occupe de météorologie.

μετεωρολογῶ (έω), traiter de météorologie, ὁμιλῶ ἢ πραγματεύομαι περὶ μετεώρων (οὐρανίων) πραγμάτων, ἢ περὶ οὐρανίων σωμάτων καὶ φαινομένων ἐν τῷ ἀέρι ἢ ἐν τῷ οὐρανῷ, s'occuper de météorologie.

μετέωρον, ου, τό· météore, n. m. phénomène atmosphérique ou phénomène qui a lieu dans l'atmosphère.

[μετεωρολ.] **Μετέωρα** καλοῦνται τὰ φυσικὰ φαινόμενα, τὰ ὁποῖα λαμβάνουσι χώραν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ. Διαιροῦνται δὲ ταῦτα εἰς τὰς ἑξῆς τέσσαρας κατηγορίας. 1) Μετέωρα ἀερώδη, ἄνεμοι κυκλῶνες (trombes, tornade=cyclone très violent). 2) Μετέωρα ὑδατώδη, νέφη, ὁμίχλη, βροχή, δρόσος, πάχνη, χιών, χάλαζα. 3) Μετέωρα ἠλεκτρικά, ἀστραπή, κεραυνός, βόρειον σέλας. 4) Μετέωρα φωτεινά, ἶρις ἢ οὐράνιον τόξον, ἅλως.

Μετέωρα ἠλεκτρικὰ [μετεωρ.] Ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐγένετο γνωστὸς ὁ ἠλεκτρικὸς σπινθὴρ τῶν ἠλεκτρικῶν μηχανῶν παρεβλήθη ἡ μὲν ὑπ' αὐτοῦ παραγομένη λάμψις πρὸς τὴν ἀστραπήν, ὁ δὲ παρομαρτῶν αὐτῷ ψόφος πρὸς τὴν βροντήν. Ἀλλὰ πρῶτος ὁ Φραγκλῖνος τῇ βοηθείᾳ τῶν ἠλεκτρομηχανῶν ἔδειξε τὴν ἐντελῆ σχέσιν τοῦ κεραυνοῦ πρὸς τὸν ἠλεκτρικὸν σπινθῆρα καὶ ὑπέδειξεν ἐν ὑπομνήματι δημοσιευθέντι τῷ 1749, ὅτι ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ὑπάρχει πάντοτε ἠλεκτρισμός, ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἠλεκτρισμός, τὸν ὁποῖον δύναταί τις τῇ βοηθείᾳ μεταλλικῶν αἰχμῶν ν' ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τῶν νεφελῶν.

Ἀποτελέσματα τοῦ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ἠλεκτρισμοῦ (βλ. ἠλεκτρισμὸς ἀτμοσφαιρικὸς) εἶνε ἡ ἀστραπή, ἡ βροντὴ καὶ ὁ κεραυνός.

Ἀστραπὴ καὶ Βροντή. Ἡ ἀστραπὴ εἶνε λάμψις ἰσχυρὰ προερχομένη ἐκ τοῦ ἠλεκτρικοῦ σπινθῆρος ὅστις ἐκρήγνυται μεταξὺ τῶν ἠλεκτρισμένων νεφῶν. Τὸ χρῶμα τῶν ἀστραπῶν εἶνε λευκὸν εἰς τὰ κατώτερα στρώματα τῆς ἀτμοσφαίρας, ἀλλ' εἰς τὰ ὑψηλότερα, ἔνθα οὗτος εἶνε ἀραιότερος εἶνε ἰῶδες, ὅπως τοῦτο συμβαίνει εἰς παρομοίας περιστάσεις καὶ εἰς τοὺς σπινθῆρας τῶν ἠλεκτρικῶν μηχανῶν. Ἡ δὲ διάρκεια τῆς ἀστραπῆς δὲν ὑπερβαίνει τὸ χιλιοστὸν τοῦ δευτερολέπτου.

Βροντὴ δὲ καλεῖται ὁ κρότος ὁ συνοδεύων τὴν ἀστραπὴν ἐν θυελλώδει νέφει. Ἡ βροντὴ συμπαράγεται μετὰ τῆς ἀστραπῆς ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς διαφορᾶς τῆς ταχύτητος τοῦ ἤχου καὶ τοῦ φωτός, βλέπομεν πρῶτον τὴν ἀστραπὴν καὶ κατόπιν μετά τινα δευτερόλεπτα ἀκούομεν τὴν βροντήν. Προέρχεται δὲ ἡ βροντὴ ἐκ τῆς βιαίας δονήσεως τοῦ ἀέρος κατὰ τὴν ἔκρηξιν τοῦ ἠλεκτρικοῦ σπινθῆρος μεταξὺ τῶν νεφῶν, ὅπως ἀπαράλλακτα συνοδεύεται ὑπὸ ψόφου καὶ ὁ σπινθὴρ τῶν ἠλεκτρικῶν μηχανῶν.

Κεραυνός. Ὁ κεραυνὸς εἶνε μέγας ἠλεκτρικὸς σπινθὴρ ἐκρηγνύμενος μεταξὺ θυελλώδους ἠλεκτρισμένου νέφους καὶ τοῦ ἐδάφους. Παράγεται δὲ ὁ κεραυνὸς ὡς ἑξῆς: Τὸ νέφος ἐπιφορτισμένον ἐπὶ παραδείγματι θετικοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ἀποσυνθέτον τὸ οὐδέτερον αὐτοῦ ῥευστὸν τὸ ἠλεκτρίζει ἀντιθέτως.

Οἱ ἀντίθετοι οὗτοι ἠλεκτρισμοὶ ὁ τοῦ νέφους καὶ ὁ τοῦ ἐδάφους τείνουσι νὰ ἑνωθῶσι καὶ ἐὰν ὑπερνικήσωσι τὴν ἀντίστασιν τοῦ ἀέρος, ἐκρήγνυται τότε μέγας ἠλεκτρικὸς σπινθήρ, ὅτε λέγομεν ὅτι πίπτει κεραυνός.

Βόρειον σέλας, ἢ μᾶλλον πολικὸν σέλας, καλεῖται μετέωρον φωτεινόν, ἐξόχως σημαντικόν, ἐμφανιζόμενον εἰς τὰς πολικὰς χώρας πρὸς τοὺς μαγνητικοὺς πόλους τῆς γῆς.

Μετέωρα ὑδατώδη εἶνε τὰ νέφη, ἡ βροχή, ἡ ὁμίχλη, ἡ δρόσος, ἡ πάχνη, ἡ χιὼν καὶ ἡ χάλαζα.

1) Νέφη. Τὰ νέφη εἶνε ἀθροίσματα ἀτμῶν, οἵτινες ἀναπεμπόμενοι ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, καὶ ἀνερχόμενοι εἰς ὕψος κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μέγα, εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν ψύχονται κάτωθεν τοῦ βαθμοῦ τοῦ κόρου καὶ οὕτως ἐκρευστοῦνται καὶ μεταβάλλονται εἰς σταγονίδια ὑπερβαλλόντως σμικρά. Ἀναλόγως τῆς μορφῆς, ὑπὸ τὴν ὁποίαν παρουσιάζονται τὰ νέφη, δύνανται νὰ διακριθῶσιν εἰς τέσσαρα κύρια εἴδη, εἰς λόφους ἢ μαλλοὺς (cirrus), εἰς σωροὺς (cumulus), εἰς στιβάδας (stratus) καὶ εἰς μελανίας ἢ ὄμβρια νέφη (nimbus).

Οἱ λόφοι ἢ μαλλοὶ εἶνε μικρὰ ὑπόλευκα νέφη ὅμοια πρὸς ἐξεσμένον ἔριον, τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται εἰς μέγα ὕψος λαμβανομένης δ' ὑπ' ὄψιν τῆς μεγάλης ψυχρότητος τοῦ χώρου, ἐν ᾧ αἰωροῦνται, σύγκεινται πιθανῶς ἐξ ἐλαχίστων κρυσταλλίων πάγου ἢ νιφάδων. Ἡ ἐμφάνισις τῶν λόφων εἶνε συνήθως πρόδρομος μεταβολῆς καιροῦ.

Οἱ σωροὶ εἶνε νέφη ὑποστρόγγυλα, παριστῶντα ἀλληλουχίαν ὀρέων. Ἐμφανίζονται συνηθέστερον κατὰ τὸ θέρος ἢ κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ σχηματιζόμενα τὴν πρωΐαν, διασκεδάζονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν ἑσπέραν. Ἂν ὅμως δὲν συμβῇ τοῦτο καὶ ἀντὶ νὰ διασκεδασθῶσιν αὐξήσωσι, καὶ πρὸ πάντων ἂν ἐπικαθήσωσιν ἐπ' αὐτῶν λόφοι, τότε ἐπέρχεται βροχὴ ἢ καταιγίς.

Αἱ στιβάδες εἶνε νεφελώδη ὁριζόντια στρώματα, ἐμφανιζόμενα παρὰ τὸν ὁρίζοντα κατὰ τὴν ἀνατολὴν καὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου καὶ ὡς ἐκ τῆς ἀπόψεως καθ' ἣν ὁρῶνται φαινόμενα στενώτατα. Τὰ νέφη ταῦτα εἶνε συνήθη κατὰ τὸ φθινόπωρον καὶ σπάνια κατὰ τὸ ἔαρ.

Τὰ δὲ ὄμβρια νέφη ἢ μελανίαι οὐδὲν ἔχουσι χαρακτηριστικὸν σχῆμα, ἀλλὰ διακρίνονται διὰ τοῦ ἀμαυρῶς τεφροῦ καὶ ὁμοιομόρφου χρώματός των καὶ τοῦ θυσανώδους κρασπέδου των.

Τὸ ὕψος, ἐν ᾧ εὑρίσκονται τὰ νέφη, ποικίλλει μεγάλως, κατὰ μέσον ὅρον εἶνε 1200 ἕως 1400 μέτρων ἐν καιρῷ χειμῶνος καὶ 3000 ἕως 4000 ἐν ὥρᾳ θέρους.

Ἵνα ἐξηγήσωσι τὴν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ αἰώρησιν τῶν νεφῶν, παραδέχονται συνήθως ὅτι τὰ νέφη καὶ αἱ ὁμίχλαι ἀποτελοῦνται ἐξ ἐλαχίστων σταγονιδίων ὕδατος πλεόντων ἐντὸς τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ ὑποβασταζομένων ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς γῆς ἀνερχομένων θερμῶν ῥευμάτων ἀέρος, κατὰ τὸν αὐτὸν δηλαδὴ τρόπον, καθ' ὃν ἀνυψοῦται ὁ κονιορτὸς ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. Ἡ ἀκινησία τῶν νεφῶν κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς κατακορύφου εἶνε ὅλως φαινομενική, διότι τὰ νέφη συνήθως κατέρχονται βραδέως ἀλλ' ἐφ'

ὅσον τοῦτο συμβαίνει τὸ κατώτερον αὐτῶν μέρος διαλύεται ἐντὸς τῶν θερμοτέρων στρωμάτων τῆς ἀτμοσφαίρας δι' ὧν διέρχονται, ἐνῷ τὸ ἀνώτερον αὐξάνεται ἀκαταπαύστως διὰ τῆς προσθήκης νέων ἀτμῶν συμπυκνουμένων, οὕτως ἐξηγεῖται ἡ φαινομενικὴ στασιμότης αὐτῶν εἰς σταθερὸν ὕψος.

2) Βροχὴ εἶνε ἡ ἐν κατάστάσει σταγόνων πτῶσις ὕδατος προερχομένη ἐκ τῆς ἐκρευστώσεως τῶν ἐν τῷ ἀέρι ὑδατμῶν.

Ὅταν ἡ συμπύκνωσις τῶν ὑδατμῶν τοῦ ἀέρος γίνῃ ἄφθονος, τότε τὰ σχηματιζόμενα σταγονίδια συρρέοντα καὶ συνενούμενα σχηματίζουσι σταγόνας αἵτινες ἕνεκα τοῦ βάρους αὐτῶν καταπίπτουσι. Ὅσῳ ὑψηλοτέρα εἶνε ἡ ἀρχικὴ θερμοκρασία τοῦ ἀέρος, τόσῳ ἀφθονωτέρα εἶνε ἡ βροχὴ ἡ καταπίπτουσα ἐν αὐτῷ, ἐὰν διὰ τῆς ψύξεως ἐπέλθῃ συμπύκνωσιςτῶν ἀτμῶν, τοῦτο δέ, διότι ὁ ἀὴρ εἰς ὑψηλοτέραν θερμοκρασίαν συγκρατεῖ πολὺ περισσοτέραν ποσότητα ἀτμῶν καὶ ἐπομένως κατὰ τὴν ψῦξιν αὐτοῦ ἔχει ν' ἀποδώσῃ περισσοτέρους ἀτμούς. Διὰ τοῦτο αἱ βροχαὶ αἱ μεταξὺ τῶν τροπικῶν εἶνε ἀφθονώτεραι, ὡσαύτως δὲ κατὰ τὸ θέρος ἡ ἀτμόσφαιρα ψυχομένη αἰφνιδίως παρέχει βροχὴν ἀφθονωτέραν ἢ κατὰ τὸν χειμῶνα.

3) Ὁμίχλη. Ἡ ὁμίχλη εἶνε ὄγκοι ὑδατμῶν οἵτινες συμπυκνούμενοι ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ καταλαμβάνουσι τὰ κατώτερα αὐτῆς στρώματα καὶ καθιστῶσιν αὐτὴν ἀδιαφανῆ. Εἶνε ἀληθῆ νέφη σχηματιζόμενα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους διὰ τῆς ψύξεως τῶν κατωτέρων στρωμάτων τῆς ἀτμοσφαίρας. Ἀχλὺς δὲ καλεῖται ἡ πυκνοτάτη ὁμίχλη.

4) Δρόσος, δρόσος τῆς ἑσπέρας, πάχνη. Ἡ δρόσος εἶνε ἀτμὸς συμπυκνούμενος καὶ ἐπικαθήμενος ἐν εἴδει σταγονιδίων ἐπὶ τῶν διαφόρων σωμάτων ἐν καιρῷ νυκτός. Τὸ φαινόμενον τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ψῦξιν, ἣν συνεπείᾳ τῆς ἑσπερινῆς ἀκτινοβολίας ὑφίστανται τὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κείμενα σώματα. Ἐπειδὴ ἡ θερμοκρασία αὐτῶν κατέρχεται τότε πολλοὺς βαθμοὺς ὑπὸ τὴν θερμοκρασίαν τοῦ ἀέρος τότε καὶ τὰ στρώματα τοῦ ἀέρος ἅτινα εὑρίσκονται εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν σωμάτων τούτων λαμβάνουσι τὴν αὐτὴν θερμοκρασίαν μετ' αὐτῶν καὶ συνεπῶς ψυχόμενα πολὺ ἀποθέτουσιν ἐπὶ τῶν σωμάτων μέρος τοῦ ἀτμοῦ αὐτῶν ἐν καταστάσει σταγονιδίων ὕδατος.

Ἡ δρόσος τῆς ἑσπέρας ἥτις καλεῖται καὶ αἰθρία, εἶνε πτῶσις ὕδατος ἐν εἴδει λεπτοτάτης βροχῆς ἐνῷ δὲν ὑπάρχουσι νέφη εἰς τὸν οὐρανόν. Τὸ φαινόμενον τοῦτο λαμβάνει χώραν ἐν καιρῷ μεγάλων καυμάτων εἰς τὰ ὑγρὰ μέρη κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ὅταν τὰ κατώτερα στρώματα τοῦ ἀέρος ψύχωνται εἰς βαθμόν κατώτερον τοῦ κόρου.

Ἡ πάχνη προέρχεται, ὡς καὶ ἡ δρόσος ἐκ τῶν ἀτμῶν, οἵτινες ἐμπεριέχονται ἐντὸς τῆς ἀτμοσφαίρας, ὅταν οἱ ἀτμοὶ οὗτοι συμπυκνῶνται ἐπὶ τῶν σωμάτων εἰς θερμοκρασίαν κατωτέραν τοῦ μηδενικοῦ. Τὸ κροκιδωτὸν σχῆμα, ὅπερ παρουσιάζουσιν οἱ μικροὶ κρύσταλλοι, ἐξ ὧν ἡ πάχνη σύγκειται, ἀποδεικνύει, ὅτι ἀποκρυσταλλοῦνται ἀμέσως καὶ χωρὶς νὰ ὑγροποιηθῶσι πρότερον. Ἡ πάχνη ἀποτίθεται ὡς καὶ ἡ δρόσος, ἐπὶ τῶν ἐχόντων ἰσχυροτέραν ἀκτινοβολίαν σωμάτων, ἤτοι ἐπὶ τῶν φύλλων τῶν δένδρων κτλ. καὶ τὸ ἀπόθεμα γίνεται ἐπὶ τοῦ πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐστραμμένου μέρους αὐτῶν.

5) Χιών, παγοκρύσταλλοι, παγερὸς ὄλισθος. Ἡ χιὼν εἶνε ὕδωρ στερεοποιηθὲν εἰς μικροὺς ἀστεροειδεῖς κρυστάλλους, ποικιλοτρόπως διακλαδουμένους καὶ αἰωρουμένους ἐντὸς τῆς ἀτμοσφαίρας. Οἱ ἐν λόγῳ κρύσταλλοι προέρχονται ἐκ τῆς ἀποψύξεως τῶν ἀποτελούντων τὰς νεφέλας σταγονιδίων, ἥτις συμβαίνει, ὅταν ἡ θερμοκρασία αὐτῶν κατέλθῃ κάτωθεν τοῦ μηδενικοῦ. Εἶνε δὲ τοσοῦτον κανονικώτεροι, ὅσῳ ἡ ἀτμόσφαιρα, ἐντὸς τῆς ὁποίας σχηματίζονται εἶνε μᾶλλον γαληνιαία· ὅπως ἐξετάσωμεν δεχόμεθα αὐτοὺς ἐπὶ μέλανος ὑφάσματος καὶ τοὺς παρατηροῦμεν δι' ἰσχυροῦ φακοῦ. Ἡ κανονικότης καὶ ἡ ποικιλία τῶν σχημάτων αὐτῶν εἶνε ἀληθῶς θαυμασία. Ἐν τῇ εἰκόνι παρίστανται τινὰ ἐκ τῶν σχημάτων, ἅτινα παρουσιάζουσιν οἱ κρύσταλλοι τῆς χιόνος, ὅταν τοὺς παρατηρήσῃ τις διὰ τοῦ μικροσκοπίου, ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀνέρχεται εἰς πολλὰς ἑκατοντάδας. Ὀνομάζονται δὲ οἱ κρύσταλλοι οὗτοι νιφάδες χιόνος.

Ἡ χιὼν ἔν τινι τόπῳ πίπτει ἐπὶ τοσοῦτον ἀφθονωτέρα, ὅσῳ ὁ τόπος οὗτος κεῖται πλησιέστερον πρὸς τοὺς πόλους ἢ ὑψηλότερον ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Διὸ πρὸς τοὺς πόλους ἡ γῆ εἶνε διαρκῶς κεκαλυμμένη ὑπὸ χιόνων, ἐπίσης δὲ καὶ εἰς τὰ ὑψηλὰ ὄρη ἔνθα βασιλεύουσιν αἰώνιαι χιόνες καὶ εἰς αὐτὸν ἀκόμη τὸν Ἰσημερινόν.

Οἱ παγοκρύσταλλοι εἶνε ἐπίσης ὕδωρ στερεοποιηθὲν καὶ ἀποτελοῦνται ἐκ μικρῶν βελονῶν πάγου συμπεπιεσμένων τῶν μὲν ἐπὶ τῶν δέ, καὶ συγκεκολλημένων ἀκανονίστως. Ἀποδίδουσι τὸν σχηματισμὸν αὐτῶν εἰς τὴν ἀπότομον πῆξιν τῶν σταγονιδίων τῶν νεφῶν ἐν ἀέρι τεταραγμένῳ.

Ὁ δὲ παγερὸς ὄλισθος (verglas) εἶνε στρῶμα πάγου μονομερὲς καὶ διαφανές, ὅπερ ἀποτίθεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Συνθῆκαι ἀπαιτούμεναι πρὸς σχηματισμὸν αὐτοῦ εἶνε νὰ πέσῃ ὀλίγη βροχὴ ἐπὶ ἐδάφους, οὗτινος ἡ θερμοκρασία νὰ ἦνε κατωτέρα τοῦ μηδενός, συνεπείᾳ δριμέος καὶ συνεχοῦς ψύχους ἐπί τινας ἡμέρας.

6) Χάλαζα. Ἡ χάλαζα εἶνε ἄθροισμα σφαιριδίων πάγου συμπαγῶν, πιπτόντων ἐκ τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ ἐχόντων διάφορον ὄγκον. Εἰς τὰ ἡμέτερα κλίματα ἡ χάλαζα πίπτει κυρίως κατὰ τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος κατὰ τὰς θερμοτέρας ὥρας τῆς ἡμέρας, σπανίως δὲ πίπτει τὴν νύκτα. Πρὸ τῆς πτώσεως χαλάζης προηγεῖται πάντοτε ἰδιάζων τις ψόφος. Ἡ χάλαζα γενικῶς εἶνε πρόαγγελος καταιγίδων· σπανίως συνοδεύει τοιαύτας, συχνότερον δ' ἕπεται τούτων. Τὸ μέγεθος τῶν σφαιριδίων τῆς χαλάζης ποικίλλει πολύ, συνήθως φθάνει τὸν ὄγκον λεπτοκαρύου μικροῦ, συνέβη ὅμως νὰ καταπέσωσι

καὶ σφαιρίδια χαλάζης ἔχοντα μέγεθος ὠοῦ περιστερᾶς καὶ βάρος 200 μέχρι 300 γραμμαρίων. Οὐδεμία θεωρία ἐξηγεῖ τελείως τὸν σχηματισμὸν τῆς χαλάζης καὶ πρὸ πάντων πῶς δύνανται τὰ σφαιρίδια αὐτῆς νὰ λάβωσι τοιοῦτον βάρος πρὶν ἢ καταπέσωσιν.

Κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ Βόλτα τὰ σφαιρίδια ἕλκονται διαδοχικῶς ὑπὸ δύο νεφῶν ἀντιθέτως ἠλεκτρισμένων· ἀλλ' ὅμως, ἐὰν οὕτως εἶχε τὸ πρᾶγμα, τότε κατὰ μείζονα λόγον ἔπρεπεν αὐτὰ ταῦτα τὰ νέφη τὰ ἑτερονύμως ἠλεκτρισμένα νὰ ἑλκυσθῶσι πρὸς ἄλληλα καὶ νὰ ἑνωθῶσιν εἰς ἕν 'Ο Saussure παρεδέχετο, ὅτι τὰ σφαιρίδια ἀρχίζουν νὰ σχηματίζωνται εἰς τὰ ὑψηλὰ στρώματα τῆς ἀτμοσφαίρας ὑπὸ πολὺ σμικρὸν ὄγκον καὶ ὅτι ἀκολούθως, ἐφ' ὅσον καταπίπτουσιν, αὐξάνονται κατ' ὄγκον.

μετεωρονομία, ας, ἡ· météoronomie (μετέωρον καὶ νόμος, loi) n. f. μελέτη τῶν νόμων τῶν διεπόντων ἐπὶ τῆς ἐμφανίσεως τῶν μετεώρων, étude des lois qui président à l'apparition des météores.

μετεωρονομικός, ή, όν· météoronomique, adj. [φυσ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μετεωρονομίαν, qui a rapport à la météoronomie.

μετέωρος, ος, ον· ὁ πρὸς τὰ ἄνω ὑψωμένος, ὁ μετεωριζόμενος, ὁ ὑπεράνωθεν τῆς γῆς, ὁ ἐν τῷ ἀέρι αἰωρούμενος, suspendu en l'air; [μεταφ.] ὁ ἐκκρεμής, qui est en l'air (en suspens); ὁ ἀμφιταλαντευόμενος, qui balance; κυμαινόμενος, flottant, e, adj. ἀναποφάσιστος, indécis, e, adj. ἀβέβαιος, incertain, e, adj. || μένω τώρα δύο μῆνας μετέωρος, je suis en l'air (en suspens) depuis deux mois; || ἡ νίκη ἔμεινεν ἐπὶ πολὺ μετέωρος, la victoire a été longtemps en balance; || εἶμαι μετέωρος, je suis en l'air (en suspens).

μετεωροσκοπεῖον, ου, τό· institut météorologique, n. m. ὀνομάζεται ἵδρυμα ἐν ᾧ διὰ καταλλήλων ὀργάνων παρατηροῦνται καὶ ἐξετάζονται τὰ διάφορα μετέωρα, ἤτοι τὰ φαινόμενα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀτμοσφαίρας.

μετεωροσκοπία, ας, ἡ, καὶ **μετεωροσκοπική,** ἡ τέχνη τοῦ παρατηρεῖν, ἐξετάζειν τὰ μετέωρα, ἤτοι τὰ φαινόμενα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀτμοσφαίρας, météoroscopie, n. f. observation et étude des météores.

μετεωροσκοπικός, ή, όν [φυσ.] ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν μετεωροσκοπίαν ἢ τὸν μετεωροσκόπον, météoroscopique, adj. qui a rapport à la météoroscopie.

μετεωροσκόπιον, ου, τό· météoroscope, n. m. ὄργανον χρήσιμον πρὸς μετεωροσκοπικὰς παρατηρήσεις, instrument servant à des observations météoroscopiques.

μετεωροσκόπος, ου, ὁ· météoroscope, n. m. ὁ παρατηρῶν, ἐξετάζων τὰ μετέωρα, ἤτοι τὰ φαινόμενα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀτμοσφαίρας, qui observe les phénomènes célestes.

μετζαβόλτα [δημ. ναυτ.], demi-clef; βλ. **ἡμίδεσμος,** καὶ **ἡμιστρόφιον,** demi-tour.

μετζάνα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. ἱστὸς τοῦ ἐπιδρόμου, mât d'artimon, καὶ **ἱστός.**

μετζαρόλι [δημ. ναυτ.], κοινὴ ὀνομασία τοῦ ἡμιωρίου, sablier des demi-heures; ἤτοι ἀμμωτοῦ διαρκείας ἡμισείας ὥρας· βλ. καὶ **ἀμμωτόν.**

μετζητιές, ὁ καὶ συνηθ.

μετζίτι, νὸ [ξεν.] écu [turc], n. m. medjid, n. m. εἶνε ἀργυροῦν τουρκικὸν νόμισμα ἰσοδυναμοῦν πρὸς 20 γρόσια. Ἥμισυ μετζίτι καὶ τέταρτον αὐτοῦ εἶνε ἀργυρᾶ νομίσματα ἀξίας δέκα καὶ πέντε γροσίων· βλ. καὶ **γρόσιον.**

μέτζο, ἥμισυ, demi e; βλ. **μέντζο,** κτλ.

μετζοκάμαρον, τὸ [δημ. ναυτ.], barrot; βλ. μεσόζυγον.

μετζοκάρτο, τὸ [δημ. ναυτ.], βλ. **ἡμικόριον.**

μετῆλαι, αἱ [μέρος τῆς ἁμάξης Πολυδ.], les empanons, n. m. αἱ μετῆλαι τοῦ ἀξονοζεύγματος, (flèche=βέλος).

μετημφιεσμένος, η, ον (**μεταμφιεννύω**)· masqué, ée; || χορὸς μετημφιεσμένων, bal travesti (costumé); || χορὸς προσωπιδοφόρων, bal masqué.

μετοιακίζω, [ναυτ.], changer de route (de direction), ἀλλάσσω πορείαν τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ οἴακος τοῦ πηδαλίου, ἤτοι διευθύνω διὰ τοῦ οἴακος τὸ πλοῖον εἰς ἄλλο μέρος.

μετοικεσία, ας, ἡ· τὸ μεταβαίνειν ἔκ τινος τόπου εἰς ἄλλον, τὸ κατοικεῖν ὡς μέτοικος, ἡ μετανάστευσις, émigration, n. f. § — ἡ μετοίκησις, ἡ μετακόμισις, ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν, déménagement, n. m.

μετοίκησις, εως, ἡ· μετακόμισις, ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν, déménagement, n. m. ἡ ἀλλαγὴ (τοῦ τόπου) τῆς κατοικίας, changement de domicile.

μετοικίζω, μέλ. ίσω, κάμνω τινὰ νὰ γείνῃ μέτοικος, μετανάστης, faire émigrer; ἐγκαθιστῶ τινὰ εἰς ἄλλον τόπον (ἵνα κατοικήσῃ), établir dans un autre pays; ἀλλάσσω κατοικίαν, μετοικίζω, ἀποικίζω, déloger.

μετοίκισις, εως, ἡ καὶ

μετοικισμός, οῦ, ὁ· τὸ μεταφέρειν εἰς ἄλλον τόπον κατοικίας, τὸ μεταβαίνειν πρὸς οἰκισμὸν εἰς ἄλλον τόπον, τὸ μεταναστεύειν, action de faire émigrer.

μέτοικος, ου, ὁ· ὁ μεταβαίνων εἰς ἄλλον τόπον ἵνα κατοικήσῃ ἐν αὐτῷ, ἤτοι ξένος ἐγκατασταθεὶς ἔν τινι τόπῳ, étranger domicilié, ἤτοι ξένος, ὅστις ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τῶν κατοίκων πόλεως τινὸς καὶ κατοικεῖ ἐν αὐτῇ ὡς τοιοῦτος, ἐγκατεστημένος ἔν τινι πόλει. § —, émigré, ée, ὁ **μετανάστης.**

μετοικῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀλλάσσω οἴκημα, μετακομίζομαι ἀπὸ οἰκήματος εἰς οἴκημα, déménager; déloger. § —, ἀλλάσσω τόπον διαμονῆς, κατοικίαν, changer de domicile; μεταβαίνω καὶ ἐγκαθίσταμαι ἀλλαχοῦ, s'établir ailleurs.

μετονομάζω, μέλ. άσω, μεταβάλλω τὸ ὄνομα τινός, ὀνομάζω ἀλλέως, ἀλλάσσω τὸ ὄνομα, changer le nom; ὀνομάζω, καλῶ δι'

ἑτέρου ὀνόματος, appeler d'un autre nom; || [μετοχ.] μετωνομασμένος η, ον, qui a changé de nom.

μετονομασία, ας, ἡ· ἡ μεταβολή, ἀλλαγὴ τοῦ ὀνόματος, changement de nom ; τὸ νέον ὄνομα, nouveau nom ; [γραμμ.] métonomasie, n. f. λέγεται ἡ εἰς ξένην γλῶσσαν μετάφρασις ὀνόματος. τινὸς ἐπιδεκτικοῦ τοιαύτης, changement de nom par traduction.

μετόπη, ης, ἡ [ἀρχιτ.], métope, n. f. [ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ **μεταξὺ** (meta) καὶ ὀπή). Τετράγωνον διάστημα ἢ τετραγωνικὴ πλάξ, ἐνίοτε κεκοσμημένη, περιλαμβανομένη μεταξὺ τῶν **τριγλύφων** (triglyphe) τῆς ζωοφόρου (frise) τοῦ **θριγκοῦ** (entablement); βλ. λέξεις· αἱ **μετόπαι** εἰς τοὺς πολυτιμοτέρους ναοὺς πολλάκις ἐκοσμοῦντο δι' ὡραίων γλυφῶν, ὡς εἶνε αἱ τοῦ Παρθενῶνος καὶ τοῦ Θησείου· || **ἡμιμετόπη,** ἡ· demi-métope; χαλεῖται τὸ διάστημα τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὴν γωνίαν τῆς ζωοφόρου τοῦ θριγκοῦ, ὅπερ εἶνε ἐνίοτε μικρότερον τῆς μετόπης· || **μετόπη ἐπιμήκης** (métope barlongue) χαλεῖται εἰς μὲν τὴν ζωοφόρον τοῦ θριγκοῦ ἡ ἔχουσα μεγαλείτερον πλάτος παρὰ ὕψος, εἰς δὲ τὰς **κορωνίδας** (corniches) τὸ μεταξὺ δύο **ὠτίδων** (consoles) διάστημα, ὅπερ ἐνίοτε κοσμεῖται δι' εἰκόνων ἢ σκαλισμάτων.

μετοπωρινός, οῦ, ὁ· κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ φθινοπώρου, φθινοπωρινός, d'automne ; automnal, e, adj. d'arrière saison ; || μετοπωρινὸν=κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ φθινοπώρου.

μετόπωρον, ου, τό· τὸ φθινόπωρον, automne, n. m.

μετουσία, ας, ἡ· ἡ συμμετοχή, μετοχή, μέθεξις, participation, n. f. τὸ μετέχειν, prendre part ; ἡ κοινωνία, communauté, n.f.

μετουσιαστικός, ή, όν· ὁ ἐμφαίνων μετουσίαν (μετοχήν), ὁ μετέχων, qui participe, participant, e; || [γραμμ.] μετουσιαστικὸν ἐπίθετον, adjectif indiquant ; καλοῦνται μετουσιαστικὰ ἐπίθετα τὰ δηλοῦντα τὴν οὐσίαν, τὴν ὕλην, ἐξ ἧς συνίσταταί τι, adjectif indiquant la matière dont une chose est faite ; π. χ. λίθινος, de pierre ; ξύλινος, de bois, etc.

μετουσιῶ (όω), μέλ. ώσω, μεταβάλλω τι κατ' οὐσίαν καὶ οὐχὶ κατ' εἶδος, μεταβάλλω τὴν οὐσίαν (πράγματος τινός), changer la substance ; [ἐν.] μεταβάλλω τὴν φύσιν, dénaturer ; || [θεολ. ἰδ.] transsubstantier, opérer la transsubstantiation eucharistique ; βλ. **μετουσίωσις.**

μετουσίωσις, εως, ἡ· ἡ μεταβολὴ τῆς οὐσίας, changement de substance, ἤτοι ἡ κατ' οὐσίαν καὶ οὐχὶ κατ' εἶδος μεταβολή· || —, ἡ μεταβολὴ τῆς φύσεως, dénaturation, n.f. || — [ἐκκλ.] transsubstantiation, n. f. ἡ μετουσίωσις (μεταβολὴ) τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου, ἐν τῇ θείᾳ κοινωνίᾳ, εἰς σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, changement de la substance du pain et du vin en celle du corps et du sang de Jésus-Christ, dans l'eucharistie.

μετοχέτευσις, εως, ἡ· dérivation, n. f. ἡ δι' ὀχετοῦ ἢ τάφρου διοχέτευσις, παροχέτευσις, ἡ μεταφορὰ τοῦ ὕδατος ἐξ ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον. § [μεταφ.] μέσον μετοχετεύσεως = μέσον μεταφορᾶς, véhicule, n. m. βλ. **μέσον.**

μετοχετεύω, μέλ. εύσω, dériver ; déverser ; διοχετεύω, παροχετεύω, μεταφέρω τὸ ὕδωρ διὰ τάφρου ἢ ὀχετοῦ ἐξ ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον [κυρ. καὶ μεταφ.]· [γεν.] faire passer ; διαβιβάζω τι (διά τινος), transmettre.

μετοχή, ῆς, ἡ· ἡ συμμετοχή, μέθεξις, action de prendre part, participation, n. f. τὸ μετέχειν, prendre part ; ἡ μέθεξις, ἡ μερίς, part, n. f. || [συμ]μετοχὴ εἰς ἑταιρείαν, κτλ. participation, n. f. || μετοχὴ εἰς πλοῖον, une part dans un navire ; || [συμ]μετοχὴ εἰς ἔγκλημα, εἰς εὐεργετήματα, participation à un crime, aux bénéfices.

Μετοχὴ [τραπεζ.] action, n. f. (d'une société), εἶνε τίτλος παριστῶν μέρος τοῦ κεφαλαίου μιᾶς ἑταιρείας, μετέχων κατ' ἀναλογίαν εἰς τὰ καθαρὰ κέρδη.

Ἡ τρέχουσα ἀξία τοῦ συνόλου τῶν μετοχῶν μιᾶς ἑταιρείας ὀφείλει κατὰ κανόνα νὰ παριστᾷ τὸ Ἐνεργητικὸν αὐτῆς, ἀφαιρέσει τοῦ πραγματικοῦ Παθητικοῦ, ἤτοι τὰ κεφάλαια τῆς ἑταιρείας. Διὰ τοῦτο ὅταν μία ἑταιρεία ἔχει ἀρκετὸν ἀποθεματικὸν καὶ ἀσφαλῆ τοποθέτησιν τῶν κεφαλαίων της, αἱ μετοχαὶ αὐτῆς ὑπερτιμῶνται καὶ φθάνουσι πολλάκις τὸ διπλάσιον, τριπλάσιον καὶ ἔτι πλέον τῆς ὀνομαστικῆς των ἀξίας. Ὅταν ὅμως μία ἑταιρεία δὲν ἔχει ἐπαρκὲς ἀποθεματικὸν κεφάλαιον, τὸ δὲ ἐνεργητικόν της δὲν θεωρεῖται πραγματοποιήσιμον κατὰ μέγα μέρος αὐτοῦ τότε ἡ ἀξία τῶν μετοχῶν τῆς ἑταιρείας ταύτης ἐκπίπτει, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀξία τοῦ συνόλου αὐτῶν νὰ παριστᾷ τὸ πραγματοποιήσιμον μέρος τοῦ κεφαλαίου. § Ἐν τῇ νομικῇ καλεῖται **μετοχὴ** τὸ ἐπὶ τῆς μετοχικῆς ἑταιρείας δικαίωμα τοῦ ἑταίρου, κατ' ἐπέκτασιν δὲ καὶ τὸ ἔγγραφον, ὁ τίτλος δι' οὗ βεβαιοῦται τὸ δικαίωμα τοῦτο. Ζήτημα πολλὰς προκαλέσαν συζητήσεις καὶ μὴ ἔτι τυχὸν γενικῶς ἀποδεκτῆς λύσεως εἶνε κατὰ τί διαφέρει ἡ **μετοχὴ** (action) τῆς **ἑταιρικῆς μερίδος** (interêt)· σημειοῦμεν ἁπλῶς ὅτι ὀρθοτέρα φαίνεται ἡ γνώμη καθ' ἣν ἡ διαφορὰ συνίσταται εἰς τὸ ἐκχωρητὸν καὶ διαπραγματεύσιμον, ἤτοι ἡ μετοχὴ δύναται νὰ μεταβιβάζεται ἀπὸ τοῦ ἀρχικοῦ κυρίου εἰς τρίτους ὑποκαθισταμένους ἐντελῶς εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ, ἐνῷ ἡ μερὶς δὲν εἶνε δεκτικὴ τοιαύτης μεταβιβάσεως· **ὁμολογία** (obligation) δ' εἶνε ἡ παροχὴ πιστώσεως τῇ ἑταιρείᾳ, ἐχούσῃ ἀνάγκην νέων κεφαλαίων, οὕτω δὲ καλεῖται καὶ ὁ τίτλος ὁ τὴν πίστωσιν ταύτην ἀποδεικνύων. Προφανὴς ἐντεῦθεν ἡ μεταξὺ μετοχῆς καὶ ὁμολογίας διαφορά· ὁ μέτοχος εἶνε συνέταιρος, ὁ ὁμολογιοῦχος εἶνε δανειστής. Αἱ μετοχαὶ διακρίνονται εἰς ὀνομαστικάς, καθ' ἃς ἐν αὐτῷ τῷ τίτλῳ ἀναφέρεται τὸ ὄνομα τοῦ προσώπου ὑπὲρ οὗ ἐκδίδοται καὶ εἰς ἀνωνύμους μὴ ἐκδιδομένας ἐπὶ ὡρισμένου προσώπου. Ἡ οὐσιωδεστέρα μεταξὺ

αὐτῶν διαφορὰ συνίσταται εἰς τὸν τρόπον τῆς μεταβιβάσεως, διότι αἱ ἀνώνυμοι μεταβιβάζονται δι' ἁπλῆς παραδόσεως, ἐν ᾧ αἱ ὀνομαστικαὶ ὑπὸ ποικίλων περιφρουροῦνται διατυπώσεων. Ὡρισμένος τύπος τῶν μετοχῶν δὲν ὑφίσταται, οὐδὲ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν κανονίζεται παρ' ἡμῖν ὑπὸ νόμου τινός. || Μετοχαὶ κεφαλαίου (actions de capital) καλοῦνται αἱ διὰ χρημάτων πληρωθεῖσαι, αἱ συνήθεις δηλ. ἐν ταῖς ἀνωνύμοις ἑταιρείαις· εἶδος αὐτῶν εἶνε αἱ ἱδρυτικαὶ μετοχαὶ (actions de fondation) αἱ παρεχόμεναι πρὸς τοὺς ἱδρυτὰς τῆς ἑταιρείας μετόχους, ὧν αἱ εἰσφοραὶ δὲν συνίστανται εἰς χρήματα, ἀλλ' εἰς εἶδος (μεταλλεῖα π. χ. προνόμια ἐφευρέσεων, κτλ.). || Μετοχαὶ ἐπικαρπίας (actions de jouissance) καλοῦνται αἱ πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν διαρκούσης τῆς ἑταιρείας ἀποσβεννυμένων (διὰ κληρώσεως ἢ ἄλλως) παρεχόμεναι καὶ μικρὰ δικαιώματα τοῖς μετόχοις προσπορίζουσαι. || Μετοχαὶ ἐργασίας (actions industrielles) καλοῦνται αἱ διδόμεναι εἰς τοὺς μόνον προσωπικὴν ἐργασίαν καταβάλλοντας, μὴ συντελέσαντας δὲ εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ κεφαλαίου. Τῶν ἱδρυτικῶν μετοχῶν (actions de fondation), ὡς ἀνωτέρω ὡρίσθησαν, δέον νὰ διακρίνωνται αἱ μετοχαὶ αἱ παρεχόμεναι ἐνίοτε τοῖς ἱδρυταῖς τῆς ἑταιρείας λόγῳ ἀμοιβῆς, γαλλιστὶ καλούμεναι parts de fondateurs καὶ ὑπὸ τινῶν νομοθεσιῶν ἀπαγορευόμεναι· || αἱ μετοχαὶ τῆς τραπέζης, les actions de banque; || μετοχαὶ σιδηροδρόμων, actions des chemins de fer; || ἔχομεν πεντήκοντα μετοχὰς εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην, nous avons cinquante actions dans cette entreprise. § [γραμμ.] **μετοχή**, participe, n.m. || ἐνεργητικὴ (παθητικὴ) μετοχή, participe présent (passé). Καλεῖται οὕτως ἐν τῇ γραμματικῇ ὀνοματικὸν (κλιτὸν) παράγωγον τοῦ ῥήματος παριστῶν τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος δηλούμενον ὡς ἰδιότητα (κατηγορούμενον) τοῦ οὐσιαστικοῦ ὅπερ προσδιορίζει (οἷον, ὁ λάμπων ἥλιος· ὀργῆς ἀπεχόμενος κερδαίνεις). Μετέχει ἄρα ἡ **μετοχὴ** πράγματι τοῦ τε ἐπιθέτου ὀνόματος καὶ τοῦ ῥήματος, ἔχουσα μὲν τοὺς χρόνους, ὧν ἐξ ἑκάστου διάφορος σχηματίζεται ἡ **μετοχή**, ἐκείνου δὲ τὰ τρία γένη καὶ τὴν ὀνομαστικὴν κλίσιν. Αἱ ἰνδογερμανικαὶ γλῶσσαι, εἶχον ἀνέκαθεν μέγα πλῆθος μετοχῶν, ὡς φαίνεται ἐν τῇ ἑλληνικῇ· ἡ λατινικὴ εἶνε ἤδη πολὺ ἧττον πλουσία εἰς μετοχὰς καὶ ἐν τῇ ἀναπτύξει τῶν νεωτέρων γλωσσῶν, περιωρίσθη μὲν μεγάλως ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, ἀλλ' ἡ χρῆσις τῶν ὑπολειφθεισῶν ἐπεξετάθη ἐν τοῖς καλουμένοις συνθέτοις χρόνοις, ἀποτελουμένοις ἐκ τῶν βοηθητικῶν ῥημάτων **εἶναι καὶ ἔχειν**, être καὶ avoir παρὰ Γάλλοις, sein καὶ haben παρὰ Γερμανοῖς, essere καὶ avere παρ' Ἰταλοῖς κλπ. καὶ τῆς παθητ. μετοχῆς ἑκάστου ῥήματος, οἷον j'ai aimé, ich habe geliebt κλ. = ἠγάπησα (κατὰ λέξιν ἔχω ἠγαπημένον)· je suis arrivé, ich bin angekommen = ἔφθασα (κατὰ λέξιν εἶμαι φθασμένος) κλ.

μετόχι, τὸ καὶ **μετόχιον**, μικρὸν μοναστήριον ἐξηρτημένον ἐκ μεγάλου, ἐξάρτημα (παράρτημα, ἀγροικία) μοναστηρίου, dépendance (annexe; métairie) d'un couvent.

μετοχικός, ή, όν, ὁ ἀνήκων εἰς μετοχήν, d'action; ὁ ἀνήκων εἰς μέτοχον, d'actionnaire; καὶ ἐν γένει ἑταιρικός, συντροφικός, social, ale aux, adj. || μετοχικὴ ἑταιρεία, société en actions. Αἱ μετοχικαὶ ἐμπορικαὶ ἑταιρεῖαι εἰσὶν ἀνεγνωρισμέναι ὑπὸ τοῦ νόμου, ἀφορῶσι μίαν ἢ πλειοτέρας ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις, τὰ δ' ἀποτελέσματα αὐτῶν εἶνε οἷα καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἑταιρειῶν, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ὑπόκεινται καὶ εἰς τὰς διατυπώσεις ἐκείνων. Δύνανται νὰ ὑποδειχθῶσι διὰ τῆς ἐμφανίσεως τῶν βιβλίων καὶ τῆς ἀλληλογραφίας ἢ καὶ διὰ μαρτύρων. Ἡ σύστασις μετοχικῆς ἑταιρίας γίνεται δι' ἀλληλογραφίας, καθ' ἣν ὁρίζονται οἱ ἀμοιβαῖοι ὅροι καὶ συμφωνίαι. Αἱ ἑταιρεῖαι αὗται πρόσκαιροι ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν οὖσαι, λήγουσιν αὐτοδικαίως ἅμα καὶ ἡ ἐπιχείρησις, δι' ἣν συνέστησαν περαιωθῇ· || [λογ.] μετοχικὸς **λογαριασμὸς** (compte d'actionnaire) εἶνε ὁ πίναξ τῶν τὴν μετοχικὴν ἑταιρίαν (βλ. λέξιν) ἀφορωσῶν ἐγγραφῶν. Ὁ λογαριασμὸς οὗτος ἐπονομάζεται λογαριασμὸς κατὰ τὸ $^1/_2$, λογαριασμὸς κατὰ $^1/_3$. κατὰ $^1/_4$ κλπ. ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐνεχομένων. Ὁ Lorimier ἔθεσε τὰς ἀληθεῖς ἀρχὰς τοῦ λογαριασμοῦ τούτου καὶ παρέσχε χρησιμώτατον ὑπόδειγμα τοῦ λογαριασμοῦ κατὰ τὸ $^1/_2$· || μετοχικὸν κεφάλαιον, capital (fonds) social; || μετοχικὸν κατάστημα, un établissement sur actions. § [γραμμ.] ἀνήκων εἰς τὴν μετοχήν, qui appartient au participe; qui vient du participe; participial, ale, aux; || σχηματισμὸς μετοχικός, forme participiale.

μετοχικῶς, [ἐπίρ.] εἰς μετοχάς, en actions; διὰ μετοχῶν, par action. § [γραμμ.] participialement, adv. ὡς μετοχή.

μετόχλιστρον, ου, τό triquebale ἢ triqueballe, n. m. καλεῖται οὕτω βαρεῖα φορτηγὸς ἅμαξα, χρησιμεύουσα διὰ τὴν μεταφορὰν πυροβόλων, ὅλμων καὶ ἐν γένει βαρέων σωμάτων, ὡς καὶ τῶν μεγαλειτέρων τεμαχίων τῶν οἰκοδομικῶν ξύλων· **ἐξελικτρωτὸν μετόχλιστρον**, triquebale à treuil, ἤτοι μετόχλιστρον φέρον ἐξελίκτραν διὰ τὴν ἐπιβίβασιν καὶ ἀποβίβασιν τῶν διαφόρων σωμάτων· || — κοχλιωτόν, trinquebale à vis.

μέτοχος, ου, ὁ· ὁ μετέχων τινός, qui participe, participant, e, n. et adj. || οἱ μετέχοντες διανομῆς τινος (μοιράσματος), les participants à une répartition; || — πλοίου, un participant d'un navire. § [ἐπὶ κακοῦ] **μέτοχος**, complice (συνένοχος). § — [τραπεζ.] actionnaire, n. m. καλεῖται μέτοχος μιᾶς ἑταιρείας ἢ ἱδρύματος ὁ κεκτημένος ἀνάλογον ἀριθμὸν μετοχῶν ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἑταιρείας ὁριζομένων· || οἱ μέτοχοι τῆς τραπέζης, les actionnaires de la banque; || ὁ ἑταῖρος, sociétaire, n. et adj. qui fait parti d'une société, d'une association; || οἱ ἑταῖροι τῆς Γαλλικῆς Κωμῳδίας, les sociétaires de la Comédie-Française.

μέτρα καὶ **σταθμά**, mesures et poids ; βλ. μέτρον, mesure, n. f. καὶ δεκαδικός, décimal; βλ. καὶ μετρονόμος.

μετρέω, βλ. μετρῶ.

μέτρημα, ατος, τό· τὸ μετρεῖν, ἡ καταμέτρησις, ἡ μέτρησις, mesurage, n. m. le mesurer ; ἀπαρίθμησις, ἀπογραφὴ πραγμάτων ἢ ἀνθρώπων, dénombrement, n. m. ἀρίθμησις, ἀπαρίθμησις, énumération, n. f. ‖ μέτρημα ἐν τῷ πλοίῳ, ἐν τῇ σιταποθήκῃ (κατὰ τὴν ἐκ τοῦ πλοίου ἔξοδον), mesurage à l'entrée, au débarquement ἢ à la sortie, ‖ — κατὰ τὴν ἐκφόρτωσιν, mesurage au débarquement ; ‖ — κατὰ τὴν ἐκ τῆς ἀποθήκης παράδοσιν, mesurage à la sortie du magasin καὶ προκειμένου περὶ σίτου, du grenier ; ‖ — καὶ ἐπισκευὴ βαρελίων, pour tonnelage et réparations ; ‖ — χρημάτων [συμβολαιογρ.] numération de déniers ; ‖ — ὑφάσματος, κτλ. mesurage, n. m. ‖ μέτρημα γῆς= καταμέτρησις, mesurage.

μετρημένος, η, ον [μετχ.] μετρητός, compté, ée ; ἀπηριθμημένος, énuméré, ée.

μετρημός, οῦ, ὁ· ἀπαρίθμησις, dénombrement, n. m.

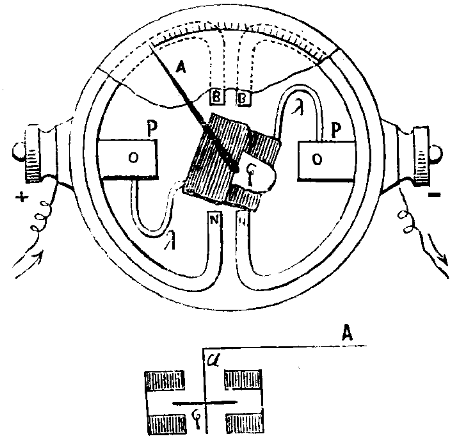
μέτρησις, εως, ἡ· βλ. **μέτρημα.**

μέτρησις, εως, ἡ· mesurage, καλεῖται ἡ ἐκτίμησις τοῦ μεγέθους ποσοῦ τινός, τελουμένη διὰ τῆς συσχετίσεως αὐτοῦ πρὸς γνωστόν τι καὶ ὡρισμένον μέγεθος ὁμοειδές, ὅπερ λαμβάνεται ὡς μονάς. Μετὰ τὴν τοιαύτην μέτρησιν τὸ δεδομένον ποσὸν παριστάνεται δι' ἀριθμοῦ ἐμφαίνοντος ποσάκις τὸ ὡς μονὰς ληφθὲν περιέχεται ἐν τῷ δεδομένῳ. Λέγοντες π. χ. ὅτι σῶμά τι ἔχει μῆκος μ μέτρων καὶ βάρος β ὀκάδων ἐννοοῦμεν ὅτι τὸ μὲν μῆκος αὐτοῦ περιέχει μ φορὰς τὴν μονάδα τοῦ μήκους ἣν καλοῦμεν μέτρον, τὸ δὲ βάρος του β φορὰς τὴν μονάδα τοῦ βάρους ἣν καλοῦμεν ὀκᾶν. Ἡ μέτρησις τοῦ βάρους καλεῖται καὶ εἰδικώτερον στάθμησις. Αἱ πρὸς μέτρησιν τῶν διαφόρων μεγεθῶν χρησιμεύουσαι μονάδες καλοῦνται γενικῶς **μέτρα**, αἱ δὲ πρὸς στάθμησιν **σταθμά**. Ὡς ἐρρήθη τὰ μέτρα εἰσὶν ὁμοειδῆ τῷ μετρουμένῳ μεγέθει· οὕτω π. χ. πρὸς μέτρησιν γραμμῆς (μήκους, πλάτους, ὕψους) ὡς μέτρον λαμβάνεται γραμμή τις (μονὰς μήκους), πρὸς μέτρησιν δ' ἐπιφανείας ὄγκου, βάρους ἢ χρόνου ὡς μονὰς λαμβάνεται ἐπιφάνειά τις, ὄγκος, βάρος ἢ χρονικὸν διάστημα. § μέτρησις, métrage, n. m. μέτρημα διὰ τοῦ μέτρου. § — διὰ τοῦ διαβήτου, compassement, n. m. ‖ — διὰ τοῦ παχομέτρου διαβήτου, compassage, n. m. βλ. καὶ **παχομέτρησις.** § — ἐκτίμησις τῶν ἀποστάσεων διὰ τοῦ βήματος, mesure des distances au pas.

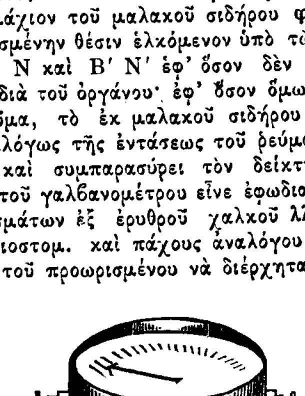
Μετρήσεις ἠλεκτρικαί, mesures électriques. Αἱ μονάδες **μετρήσεως** (la mesure ou mesurage) εἶνε διὰ μὲν τὰς ἐντάσεις τὸ **ἀμπὲρ** ἢ **ἀμπέριον** (ampère), διὰ τὰς ἀντιστάσεις τὸ ὦμ ἢ **ὤμιον** (ohm) καὶ διὰ τὰς ἠλεκτρεγερτικὰς δυνάμεις τὸ **βόλτ** ἢ **βόλτιον** (volt).

Μέτρησις ἐντάσεως, mesure d'intensité. Πρὸς μέτρησιν τῆς ἐντάσεως ἠλεκτρικῶν ῥευμάτων, πλὴν τῶν γαλβανομέτρων, κατεσκευάσθησαν ὄργανα καλούμενα **ἀμπερόμετρα** (ampèremètre) μετροῦντα μὲ προσέγγισιν ἀρκοῦσαν τὴν ἔντασιν ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος.

Ἐν τῶν μᾶλλον ἐν χρήσει ἀμπερομέτρων εἶνε τὸ ὑπὸ τῶν Deprez καὶ Carpentier ἐπινοηθέν. Ἐντὸς μαγνητικοῦ πεδίου ἐκ δύο μα-

γνητῶν P καὶ P ἡμικυκλικῶν ὑπάρχει διάταξίς τις πηνίων μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπάρχει τεμάχιον μαλακοῦ σιδήρου φ κινητὸν περὶ ἄξονα α κάθετον εἰς τὸ ἐπίπεδον τοῦ σχήματος· εἰς τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ ἄξονος α ὑπάρχει δείκτης A κινούμενος ἄνωθεν πίνακος βεβαθμονομημένου. Τὸ τεμάχιον τοῦ μαλακοῦ σιδήρου φ τηρεῖται εἰς ὡρισμένην θέσιν ἑλκόμενον ὑπὸ τῶν μαγνητῶν B N καὶ B' N' ἐφ' ὅσον δὲν διέρχεται ῥεῦμα διὰ τοῦ ὀργάνου· ἐφ' ὅσον ὅμως διέρχεται ῥεῦμα, τὸ ἐκ μαλακοῦ σιδήρου τεμάχιον φ, ἀναλόγως τῆς ἐντάσεως τοῦ ῥεύματος, ἀποκλίνει καὶ συμπαρασύρει τὸν δείκτην A. Τὰ πηνία τοῦ γαλβανομέτρου εἶνε ἐφωδιασμένα διὰ 2 ἐλασμάτων ἐξ ἐρυθροῦ χαλκοῦ λλ πλάτους 10 χιλιοστομ. καὶ πάχους ἀναλόγου τοῦ ῥεύματος τοῦ προωρισμένου νὰ διέρχηται διὰ τοῦ

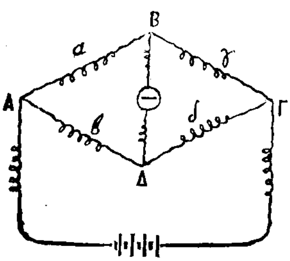

ὀργάνου. Αἱ ἐπὶ τοῦ πίνακος διαιρέσεις εἶνε μονάδες ἀμπέρ.

Τὸ ἀμπερόμετρον Deprez εἶνε κατεσκευασμένον οὕτως ὥστε τὸ ῥεῦμα νὰ εἰσέρχηται διὰ τοῦ ἀριστεροῦ πόλου τοῦ ὀργάνου φέροντος τὸ

σημεῖον + καὶ νὰ ἐξέρχηται διὰ τοῦ δεξιοῦ φέροντος τὸ σημεῖον —.

Ὅταν πρόκειται νὰ μετρηθῶσι ρεύματα μεγάλης ἐντάσεως τίθεται ὑπὸ τὸ ἀμπερόμετρον κιβώτιον περιέχον ἀγωγὸν ἐκ χαλκίνου ἐλάσματος καλούμενον **ἀναγωγέα** (réducteur). Τὸ κιβώτιον τοῦτο ἑνοῦται μετὰ τοῦ ἀμπερομέτρου δι' ὀρειχαλκίνων ταινιῶν κλ· τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα διχάζεται καὶ διέρχεται συγχρόνως διὰ τοῦ ἀμπερομέτρου καὶ διὰ τοῦ χαλκίνου ἐλάσματος (ἀναγωγέως, réducteur), ἐπειδὴ δὲ κατασκευάζεται οὕτως ὥστε ἡ ἀντίστασις τοῦ τε **ἀμπερομέτρου** καὶ τοῦ **χαλκίνου ἐλάσματος** νὰ ἦνε ἡ αὐτή, δέον ὁ ὑπὸ τοῦ δείκτου δεικνυόμενος ἀριθμὸς μονάδων νὰ πολλαπλασιασθῇ ἐπὶ 2, ὅπως ἔχωμεν τὴν πραγματικὴν ἔντασιν τοῦ ρεύματος· || — ἀντιστάσεως, mesure de résistance.

Μέτρησις ἀντιστάσεων, mesure des résistances. Μία τῶν καλλίστων μεθόδων πρὸς μέ-

τρησιν ἀντιστάσεως τινὸς εἶνε ἡ διὰ τῆς γεφύρας τοῦ Οὐϊστῶνος χρησιμοποιουμένη. Ἡ γέφυρα αὕτη κατεσκευάσθη ἐπὶ τῆς ἀκολούθου ἀρχῆς.

Ἔστω παραλληλόγραμμον ΑΒΓΔ ἐκ χαλκίνου ἀγωγοῦ, καὶ α, β, γ, δ, αἱ ἀντιστάσεις τῶν πλευρῶν ΑΒ, ΑΔ, ΒΓ καὶ ΔΓ· μεταξὺ τῶν σημείων Β καὶ Δ παρενθέτομεν γαλβανόμετρον καὶ συγκοινωνοῦμεν τὰς κορυφὰς Α, Γ μὲ τοὺς πόλους ἠλεκτρικῆς στήλης, ὑποθέτομεν δὲ ὅτι τὸ γαλβανόμετρον δὲν δεικνύει διάβασιν ρεύματος, ἤτοι ὅτι εἰς τὰ σημεῖα Β καὶ Δ δὲν ὑπάρχει διαφορὰ δυναμικῶν.

Ἔστω ι_1 ἡ ἔντασις τοῦ διὰ τοῦ ΑΒΓ διερχομένου ρεύματος, καὶ ι_2 τοῦ διὰ ΑΔΓ διερχομένου.

Ἡ διαφορὰ τῶν δυναμικῶν μεταξὺ τῶν σημείων Γ καὶ Β κατὰ τὸν νόμον τοῦ ὢμ εἶνε $\iota_1 \times \gamma$, καὶ μεταξὺ τῶν σημείων Γ καὶ Δ εἶνε $\iota_2 \times \delta$.

Τῶν σημείων Β καὶ Δ ἐχόντων τὴν αὐτὴν διαφορὰν δυναμικῶν ἔχομεν:

$$\iota_1 \times \gamma = \iota_2 \times \delta \qquad (\alpha')$$

Εὑρίσκομεν ὁμοίως ὅτι καὶ

$$\iota_1 \times \alpha = \iota_2 \times \beta \qquad (\beta')$$

διαιροῦντες τὰς ἰσότητας (α') καὶ (β') ἔχομεν

$$\frac{\gamma}{\alpha} = \frac{\delta}{\beta}$$

$$\text{καὶ } \delta = \gamma \cdot \frac{\beta}{\alpha}$$

Ἐκ τοῦ τύπου ἐξάγομεν ὅτι ἂν **α** καὶ **β** ἦνε γνωστὰ καὶ γ ἀντίστασις μεταβλητή, ἀρκεῖ ὅπως δώσωμεν τὴν δέουσαν τιμὴν εἰς τὸ γ διὰ νὰ μὴ ἀποκλίνῃ τὸ γαλβανόμετρον, καὶ ὅταν τοῦτο συμβαίνῃ ὁ τύπος δίδει τὴν τιμὴν τοῦ **δ**.

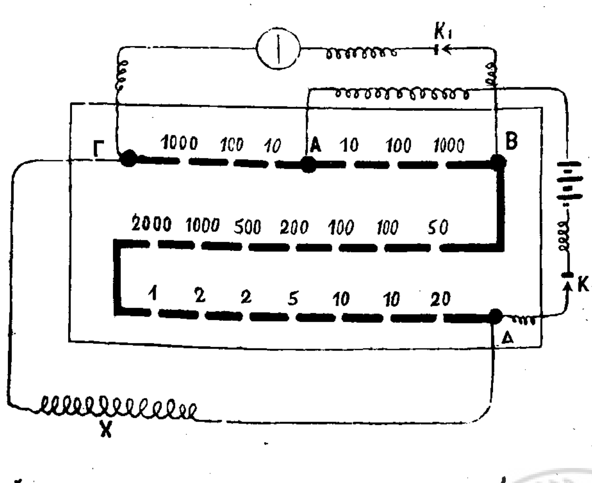
Ἐὰν $\alpha = \beta$ τότε καὶ $\gamma = \delta$.

Ἐὰν $\alpha > \beta$ ἢ $\alpha < \beta$, ὅπως εὕρωμεν τὴν τιμὴν τοῦ ἀγνώστου δ, ἀρκεῖ νὰ πολλαπλασιάσωμεν τὸ γ ἐπὶ τὸν ὅρον $\frac{\beta}{\alpha}$.

Αἱ πλευραὶ **α** καὶ **β** τοῦ παραλληλογράμμου καλοῦνται **βραχίονες τῆς γεφύρας** (bras du pont).

Ἡ γέφυρα ἢ τὸ παραλληλόγραμμον τοῦ Οὐϊστῶνος ἔχει ποικίλλας μορφάς, μία δὲ ἐκ τῶν συνηθεστέρων εἶνε ἡ ὑπὸ τοῦ ἑπομένου σχήματος δεικνυομένη.

Τὸ ὅλον ὄργανον εἶνε σειρὰ ἀτράκτων ἀντιστάσεως. Αἱ δύο πλευραὶ **α** καὶ **β** τοῦ προηγουμένου σχήματος εἶνε αἱ ΑΓ καὶ ΑΒ, ἐξ ὧν ἑκάστη εἶνε ἐφωδιασμένη μὲ 3 ἀκτράκτους 10, 100 καὶ 1000 μονάδων ὤμ. Ἡ μεταβλητὴ πλευρὰ γ ἢ ΒΔ εἶνε ἐφωδιασμένη μὲ 14 ἀτράκτους 1, 2, 2, 5, 10, 10, 20, 50, 100, 100, 200, 500, 1000 καὶ 2000 μονάδων ὤμ. Ὁ ὅρος $\frac{\beta}{\alpha}$ δύναται νὰ λάβῃ τὰς τιμὰς $\frac{1}{100}$, $\frac{1}{10}$, 1, 10 καὶ 100, διότι ἐὰν ΑΒ ἦνε τὸ β καὶ ΑΓ τὸ α, ἀφαιροῦμεν τοὺς σφῆνας εἰς 10 διὰ τὴν πλευρὰν ΑΒ καὶ εἰς 1000 διὰ τὴν πλευρὰν ΑΓ καὶ ἔχομεν $\frac{10}{1000}$ ἢ $\frac{1}{100}$ κτλ. τοιουτοτρόπως δὲ

ἐπιτρέπεται μέτρησις ἀντιστάσεως $\frac{1}{100}$ μονάδος ὤμ μέχρι 400000 μονάδων ὤμ.

Ὅπως μεταχειρισθῶμεν τὴν τράπεζαν ταύ-

την, μεταξὺ τῶν σημείων Α καὶ Δ θέτομεν ἠλεκτρικὴν στήλην, καὶ μεταξὺ τῶν ἄκρων Β καὶ Γ θέτομεν γαλβανόμετρον.

Τὴν μετρηθησομένην ἀντίστασιν θέτομεν μεταξὺ τῶν ἄκρων Γ καὶ Δ. Ἐὰν ἡ ἔντασις τοῦ ῥεύματος τῆς στήλης ἦνε μεγάλη δυνάμεθα νὰ ἐλαττώσωμεν τὴν ἔντασιν αὐτοῦ ἐὰν παρενθέσωμεν μεταξὺ τῶν πόλων τοῦ γαλβανομέτρου ἀγωγὸν γνωστῆς ἀντιστάσεως, οὕτως ὥστε τὸ ῥεῦμα νὰ **διακλαδῶται** (shunte le galvanomètre).

Πρὸς μέτρησιν τῆς ἀντιστάσεως ἀγωγοῦ τινὸς ἀφαιροῦμεν σφῆνας ἀναλόγους ἐκ τῶν πλευρῶν ΑΓ καὶ ΑΒ, κλείομεν κατόπιν τὰ κυκλώματα διὰ τῶν διακοπτήρων K_1 καὶ K_2 καὶ παρατηροῦμεν τὸ γαλβανόμετρον, ἐὰν ἡ βελόνη αὐτοῦ ἀποκλίνῃ καὶ πρὸς ποίαν διεύθυνσιν· ἀφαιροῦμεν τότε διαδοχικῶς σφῆνας ἐκ τῆς πλευρᾶς ΒΔ, κλείοντες δὲ τὰ κυκλώματα διὰ τῶν διακοπτήρων K_1 K_2 κατορθοῦμεν ὥστε ἡ βελόνη τοῦ γαλβανομέτρου ν' ἀκινητῇ, ὅτε ἔχομεν τὴν ζητουμένην ἀντίστασιν ἀθροίζοντες τὰς μονάδας τῶν ἄνευ σφηνῶν ἀτράκτων τῆς πλευρᾶς ΒΔ. Ἐὰν ὅμως παρατηρήσωμεν ὅτι ἡ βελόνη ἀποκλίνει ἀντιθέτως τῆς ἀρχικῆς ἀποκλίσεως, δῆλον ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς πλευρᾶς ΒΔ ἀντίστασις εἶνε πολὺ μεγάλη καὶ δέον νὰ ἐλαττώσωμεν αὐτήν, θέτοντες σφῆνας μέχρις οὗ παρατηρήσωμεν ὅτι ἡ βελόνη τοῦ γαλβανομέτρου μένει ἀκίνητος.

Ἡ μέθοδος ἐν τούτοις τῆς μετρήσεως τῶν ἀντιστάσεων διὰ τῆς γεφύρας τοῦ Οὐΐστῶνος εἶνε ἀτελής, καθόσον δὲν δυνάμεθα νὰ μετρήσωμεν τὴν ἀντίστασιν ὀργάνου δι' οὗ διέρχεται ῥεῦμα ὁπωσοῦν ἰσχυρόν, πρέπει δὲ ν' ἀνοίξωμεν τὸ κύκλωμα καὶ νὰ μετρήσωμεν τὴν ἀντίστασιν τοῦ ὀργάνου ἐὰν δὲν διέρχηται ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα (ἤτοι ὡς λέγουν οἱ Γάλλοι à froid), διότι εἶνε γνωστὸν ὅτι ἀγωγός τις θερμαίνεται ὅταν διέρχηται ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα καὶ ὅτι ἡ ἀντίστασις αὐτοῦ μεταβάλλεται, αὐξανομένης ταύτης ἐφ' ὅσον αὐξάνεται ἡ θερμότης.

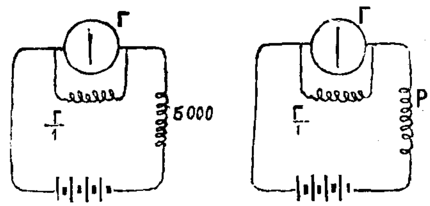
Ὁ συνήθης τρόπος πρὸς εὕρεσιν τῆς ἀντιστάσεως ὀργάνου τινός, δι' οὗ διέρχεται ῥεῦμα (à chaud), συνίσταται εἰς τὸ νὰ μετρήσωμεν τὴν ἔντασιν τοῦ ῥεύματος δι' **ἀμπερομέτρου**, ὡς καὶ τὴν διαφορὰν τῶν δυναμικῶν μεταξὺ τῶν 2 ἄκρων τῆς ἀγνώστου ἀντιστάσεως διὰ **βολτιομέτρου**, νὰ διαιρέσωμεν δὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν μετρηθέντων **ἀμπέρων** διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μετρηθέντων **βολτίων**. Τὸ πηλίκον τῆς διαιρέσεως εἶνε ἡ ζητουμένη ἀντίστασις.

Παρὰ τῶν Ayrton καὶ Perry κατεσκευάσθη ὄργανον κληθὲν **ὤμετρον** (ohm-mètres) τὸ ὁποῖον δίδει ἀπ' εὐθείας τὸ ἀνωτέρω πηλίκον.

Μέτρησις ἀντιστάσεως ἀπομονωτικῶν οὐσιῶν (mesure d'isolement). Ὅταν ἔχωμεν νὰ μετρήσωμεν ἀντιστάσεις μεγάλας, ἐπὶ παραδείγματι ἀπομονωτικῶν οὐσιῶν, πρέπει νὰ μεταχειριζώμεθα ἄλλας μεθόδους.

Ἡ ταχυτέρα μέθοδος ἡ καὶ μᾶλλον ἐν χρήσει εἶνε ἡ ἀκόλουθος:

Διοχετεύομεν ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα διά τινος γαλβανομέτρου ἀντιστάσεως Γ καὶ διά τινος γνωστῆς ἀντιστάσεως πολὺ μεγάλης, ἐπὶ παραδείγματι 5000 μονάδων ὠμ· κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ ῥεύματος διὰ τοῦ γαλβανομέτρου ἡ βελόνη ἀποκλίνει κατ' ἀριθμόν τινα διαιρέσεων:

ἀφαιροῦμεν τὴν γνωστὴν ἀντίστασιν καὶ θέτομεν τὴν μετρηθησομένην ἀπομονωτικὴν οὐσίαν Ρ, ὅτε θέλομεν ἔχει ἄλλην ἀπόκλισιν τῆς βελόνης τοῦ γαλβανομέτρου. Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω **διακλαδοῦμεν** τὸ διὰ τοῦ γαλβανομέτρου διερχόμενον ῥεῦμα.

Παραδεχόμεθα ὅτι αἱ ἀποκλίσεις εἶνε ἀνάλογοι τῶν ἐντάσεων καὶ οὕτω δυνάμεθα νὰ ὑπολογίσωμεν τὴν ζητουμένην ἀντίστασιν Ρ. Ἔστωσαν δ καὶ δ' αἱ παρατηρηθεῖσαι ἀποκλίσεις τῆς βελόνης τοῦ γαλβανομέτρου μ καὶ μ' αἱ ποσότητες τοῦ διακλαδουμένου ῥεύματος [pouvoir multiplicateur (1)] καὶ ε ἡ διαφορὰ τῶν δυναμικῶν τῆς στήλης.

Ἡ ἔντασις τοῦ κατὰ τὴν πρώτην διὰ τοῦ γαλβανομέτρου διάβασιν ῥεύματος, παραλειπομένης τῆς ἀντιστάσεως τοῦ γαλβανομέτρου ὡς οὔσης ἐλαχίστης ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν τῶν 5000 μονάδων ὠμίων, εἶνε

$$\iota = \frac{\varepsilon}{\mu \times 5000}$$

καὶ δ ἡ **ἀπόκλισις** τοῦ γαλβανομέτρου,

κατὰ δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν καθ' ἣν τίθεται ἡ ἀπομονωτικὴ οὐσία, εἶνε

$$\iota' = \frac{\varepsilon}{\mu' \times P}$$

καὶ δ' ἡ **ἀπόκλισις** τοῦ γαλβανομέτρου.

Ἐκ τῶν δύο τούτων ἰσοτήτων λαμβάνομεν

$$\frac{\iota}{\iota'} = \frac{\mu' \times P}{\mu \times 5000} = \frac{\delta}{\delta'}$$

$$\text{καὶ } \mu' \times P = \frac{\delta}{\delta'} \, [\mu . \, 5000]$$

$$\text{καὶ } P = \frac{\delta}{\delta'} \times \frac{\mu}{\mu'} \times 5000$$

Ἡ μέθοδος αὕτη δὲν εἶνε ἐντελῶς ἀκριβὴς ἀλλὰ δίδει ἀποτελέσματα καλὰ διὰ τὰς ἐφαρμογάς. Ἡ στήλη ἧς ποιούμεθα χρῆσιν δέον νὰ ἦ ἠλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως τουλάχιστον 30 **βολτίων**.

(1) *Σημείωσις*. Περὶ τοῦ ὅρου *μ* (pouvoir multiplicateur)· βλ. ***διακλάδωσις*** stuntage de galvanomètre.

Μέτρησις ἠλεκτρεγερτικῶν δυνάμεων. Mesure des forces électro-motrices.

Αἱ ἠλεκτρεγερτικαὶ δυνάμεις μετροῦνται δι' ὀργάνων καλουμένων **ἠλεκτρομέτρων** (électromètres). Τῶν ὀργάνων τούτων γίνεται χρῆσις εἰδικῶς ἐν τοῖς **ἐργαστηρίοις** (laboratoires). Εἰς τὰς ἐφαρμογὰς τοῦ ἠλεκτρισμοῦ γίνεται χρῆσις ὀργάνων ἧττον ἀκριβῶν ἀλλ' ἁπλουστέρων καὶ εὐχρηστοτέρων, ἐπὶ τῶν ὁποίων δι' ἁπλῆς ἀναγνώσεως ἔχει τις τὰς μετρουμένας μονάδας ἠλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως.

Τὰ ὄργανα ταῦτα ἐκλήθησαν βολτιόμετρα (volt-mètres)· ἓν δὲ τῶν μᾶλλον ἐν χρήσει τοιούτου εἴδους ὀργάνων εἶνε τὸ ὑπὸ τῶν Deprez καὶ Carpentier ἐπινοηθέν, ὅπερ κατασκευάζεται ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων ὡς καὶ τὸ **ἀμπερόμετρον** (ampère-mètre)· βλ. ἀνωτέρω μέτρησις ἐντάσεως, mesure d'intensité.

Ἡ μόνη ὑπάρχουσα διαφορὰ εἶνε ὅτι ἀντὶ τῶν χαλκίνων ἐλασμάτων δι' ὧν συνδέονται τὰ πηνία μετὰ τοῦ κιβωτίου τίθεται σύρμα μακρὸν καὶ πολὺ λεπτὸν οὗτινος ἡ ἀντίστασις εἶνε περίπου 2000 **ὤμια**. Τὸ ὄργανον τοῦτο εἶνε βεβαθμονομημένον κατόπιν συγκρίσεως πρὸς ἠλεκτρόμετρον.

Τὸ **βολτιόμετρον** τίθεται πάντοτε μεταξὺ δύο σημείων τῶν ὁποίων ζητεῖται ἡ διαφορὰ τῶν δυναμικῶν, πρέπει δὲ πάντοτε νὰ ὑπάρχῃ διακοπτήρ τις, ὥστε μόνον ὅταν ἐπιθυμῶμεν νὰ χρησιμοποιήσωμεν αὐτὸ νὰ δεικνύῃ τὴν διαφορὰν τῶν δυναμικῶν.

μετρητής, οῦ, ὁ· ὁ μετρῶν καταμετρῶν τι καὶ ἐν γένει ὄργανον δι' οὗ μετροῦσί τι, mesureur, n. m. ὁ ἀπαριθμῶν, énumérateur, n.m. ὁ μετρῶν, λογαριάζων, compteur, n.m. § [ἀγων.] οἱ **μετρηταί**, les mesureurs, καταμετροῦσι τὰ δίσκουρα τῶν ἀγωνισμάτων βολῆς [δίσκου βολὴ ὡς μέτρον ἀποστάσεως], τὰ μέτρα τῶν διαφόρων ἁλμάτων, ζυγίζουσι τὰ βάρη εἰς τὰ ἀγωνίσματα ἄρσεως βαρῶν καὶ καταμετροῦσι προηγουμένως τὸ μῆκος τῶν διαφόρων δρόμων. § μετρητής, οῦ, ὁ, compteur, n. m. **ἀριθμητήρ**, ὁ· ὀνομασία διδομένη εἰς διάφορα ὄργανα καταμετροῦντα διατρεχθείσας ἀποστάσεις ἢ τὸν ἀριθμὸν τῶν γενομένων κινήσεων ἐν ὡρισμένῳ χρονικῷ διαστήματι, ἢ δι' οὗ καταμετρεῖταί τι· ‖ **μετρητής**, ὁ· compteur, n. m. ὄργανον ὅπερ συνδεόμενον μετ' ἀντικειμένου ἔχοντος κίνησιν τινά, χρησιμεύει πρὸς καταμέτρησιν αὐτῆς.

μετρητικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος εἰς τὸ μετρεῖν, qui sert à mesurer ; ‖ τῆς μετρήσεως, de mesurage ; τοῦ μετρητοῦ, de mesureur ; ‖ μετρητικὴ ῥάβδος, jauge, n. f. ῥάβδος δι' ἧς μετροῦσι καὶ χαράττουσι τὰ μέρη ἔνθα δέον νὰ τμηθῶσι τὰ ξύλα καὶ οἱ λίθοι.

μετρητός, ή, όν· ὁ δυνάμενος μετρηθῆναι, ὁ λογαριαστός, compté, ée, adj. ἀπηριθμημένος, énuméré, ée, adj. ‖ μετρητὰ [ἐνν. χρήματα], espèces sonnantes ; numéraire; ‖ χρήματα μετρητά, argent comptant ; βλ. καὶ **μεταλλικόν**· ‖ τοῖς μετρητοῖς, εἰς μετρητά, [en] argent comptant ἢ au comptant ; λέξις ἐμπορικὴ σημαίνουσα, ὅτι τὸ ἀγοραζόμενον εἶδος πρέπει ἀμέσως νὰ πληρωθῇ· ‖ παίζω μὲ μετρητά, jouer argent sur table ; ‖ [καὶ μεταφ.] τὰ παίρνει ὅλα μετρητά, il prend tout pour argent comptant ; ‖ ἐμπόρευμα τοῖς μετρητοῖς, article au comptant ; ‖ τοῖς μετρητοῖς, au comptant, pour du comptant ; ‖ ἦτο δύσκολον νὰ πωληθῇ τὸ πέπερί σας τοῖς μετρητοῖς, il était très-difficile de vendre votre poivre au comptant ; ‖ τὰ μετρητὰ τοῦ ταμείου, les fonds de caisse, l'effectif de la caisse ; ‖ ἔχει μετρητὰ εἰς τὸ ταμεῖόν του (πλῆρες τὸ ταμεῖόν του), il est bien pourvu d'argent, il est en fonds, il a la caisse bien garnie ; ‖ ἐπωλήσαμεν ὅ,τι ἔλειπε τοῖς μετρητοῖς, nous avons vendu ce qui restait au comptant ; ‖ ἐπλήρωσα ταῦτα τοῖς μετρητοῖς, je les ai payés argent comptant ; ‖ τὰ μετρητὰ (τοῦ ταμείου) les fonds de caisse, l'effectif de la caisse ; ‖ δὲν ἔχει μετρητὰ (πάσχει ἀναργυρίαν), il est court d'argent.

μέτρια [ἐπίρ.], μετρίως.

μετριάζω, μέλ. άσω [οὐδ. καὶ μέσ.], être modéré ; εἶμαι μέτριος ἢ φέρομαι μετρίως, se conduire avec modération ; ὁμιλῶ, σκέπτομαι μὲ μέτρον ἤτοι ἄνευ ὁρμῆς, ἄνευ πάθους κρατῶ τὴν ὁρμὴν ἢ ὀργήν μου, συγκρατοῦμαι, μετριάζομαι, se modérer, se contenir, s'adoucir ; [καὶ ἐνεργ.] κάμνω τι ἢ τινὰ μέτριον, κρατῶ τὰ ὅρια, μετριάζω, ἐλαττῶ, modérer, συγκρατῶ ἐντὸς ὁρίων, contenir ; συγκερνῶ, ἐλαττόνω τὴν δύναμιν τινός, μετριάζω, tempérer ; [μεταφ.] adoucir ; rendre supportable ; ἐλαττόνω, μετριάζω, ἐλαφρύνω, atténuer (=rendre moins grave); mitiger (= adoucir, modérer: mitiger une peine); ‖ ἐμετρίασε τὰς δαπάνας του, il a modéré sa dépense; ‖ — τὴν τιμήν, modérer le prix ; ‖ — τὰ ἔξοδα, modérer les frais ; ‖ ὁ ἄνεμος ἐμετρίαζε τὸν καύσωνα, le vent tempérait la chaleur ; ‖ — τὴν λύπην, adoucir la peine ; ‖ ἵνα μετριάσῃ τὴν λύπην του, pour adoucir sa douleur ; ‖ διὰ νὰ μετριάσῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν λόγων σου, pour atténuer l'effet de vos paroles ; ‖ — κατηγορίαν, atténuer une accusation ; ‖ — τὴν αὐστηρότητα νόμου, atténuer la rigueur d'une loi ; ‖ ἡ λύπη μου ἐμετριάζετο, ma douleur s'adoucissait ; ‖ — ποινήν, mitiger (commuer) une peine ; ‖ [καὶ οὐδ.] ὁ πυρετὸς ἐμετρίασε, la fièvre a diminué ; ‖ ὁ ἄνεμος ἐμετριάσθη (κατέπεσε), le vent s'abattit ; ‖ [ἐμπορ.] μετριάζω (ὅρους, ἀπαιτήσεις), modérer ; ‖ —[ἱππευτ.] μετριάζω τὰς ἀντιδράσεις (τοῦ ἵππου), adoucir les réactions (du cheval). § [ναυτ.] μετριάζω, alester, ἐλαφρύνω, κουφίζω, κοινῶς ξαλαφρόνω· ‖ μετριάζω τὴν ἐξαρτίαν, alester un gréement, ἤτοι ἀφαιρῶ μέρη τινὰ αὐτῆς ἵνα τὴν καταστήσω ἐλαφροτέραν καὶ εὐκρινεστέραν εἰς τὴν ὅρασιν.

μετριάσιμος, ος, ον· commutable, adj. ὅστις δύναται νὰ μετριασθῇ, qui peut être

commué; || ποινὴ μετριάσιμος, peine commutable.

μετρίασις, εως, ἡ καὶ

μετριασμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ μετριάζειν, action de modérer (βλ. **μετριάζω**) modération, n. f. [μεταφ.] adoucissement, n. m. (=ἀνακούφισις, soulagement, ἐλάττωσις τῆς λύπης, diminution de peine); mitigation, n. f. (adoucissement), atténuation, n. f. (= ἐλάττωσις, diminution); ἐλάττωσις, diminution, n. f. || μετρίασις ποινῆς, commutation de peine, réduction d'une peine en une autre moindre. § [οἰκοδ. ξυλουρ.] **μετριασμός,** ὁ· **adoucissement,** n. m. βαθμιαία ἐλάττωσις ἐξογκώσεως τινός. Ἕνωσις γινομένη μεταξὺ δύο μερῶν, εἴτε δι' **ἀποκολούσματος** (chanfrein) ἢ διὰ **κοιλώματος** (cavet), καθὼς εἶνε ἡ **ἀπόφυσις** (congé) τοῦ κορμοῦ κίονος (fût d'une colonne), κτλ. || —, adoucissement, βαθμιαία ἐλάττωσις τῶν χρωματισμῶν.

μετριαστήρ, ῆρος, ὁ καὶ **μετριαστής,** modérateur, n. m. ὁ μετριάζων, ῥυθμίζων τι, π. χ. εἰς τὴν μηχανικήν, λέγεται οὕτως ὄργανον μετριάζον τὴν κανονικὴν κίνησιν τῶν μηχανῶν, ὅπως ὁ ῥυθμιστὴρ (ῥυθμιστής, régulateur).

μετριαστικός, ή, όν· ὁ ἐπιτήδειος, ὁ συντελῶν πρὸς μετριασμόν. modérateur, trice, adj. mitigatif, ive, adj. ὁ μετριάζων, qui mitige.

μετρική, ῆς, ἡ· métrique, n. f. ἡ περὶ τῶν μέτρων, ἤτοι τῶν ῥυθμικῶν μορφῶν τῆς ποιήσεως διδασκαλία, ἧς τὸ μὲν γενικὸν μέρος ἐκθέτει τὰς βάσεις καὶ ἀρχὰς τοῦ σχηματισμοῦ τῶν διαφόρων μέτρων, τὸ δὲ εἰδικὸν περιγράφει αὐτὰ τὰ μέτρα καθ' ἕκαστα. Ἐκτενὴς εἶνε ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ μετρικὴ ἕνεκα τοῦ πλήθους καὶ τῆς ποικιλίας τῶν μέτρων τῆς ἑλληνικῆς ποιήσεως, ἐνῷ οἱ Ρωμαῖοι μόνον μικρὸν τινὰ κύκλον τοιούτων ἐδημιούργησαν, βραδύτερον δὲ παρέλαβον τῶν Ἑλλήνων τὰ μετρικὰ ὑποδείγματα. Τῶν νεωτέρων γλωσσῶν ἡ μετρικὴ διακρίνεται τῆς ἀρχαίας κατὰ τοῦτο, ὅτι παραβλεπόμεθα τῆς ποσότητος τῶν συλλαβῶν, αἱ λέξεις τίθενται ἐν τοῖς στίχοις οὕτως ὥστε ὁ κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἁρμόζων εἰς τὰς θέσεις τῶν ποδῶν τονισμὸς νὰ συμπίπτῃ μετὰ τοῦ πραγματικοῦ τῶν λέξεων τονισμοῦ· οὕτως ἡ συμφώνως πρὸς τὸ μέτρον καὶ ἡ συμφώνως πρὸς τὸν τονισμὸν ἀνάγνωσις τῶν στίχων συμπίπτουσι παρ' ἡμῖν, ἐνῷ διαφέρουσι διὰ τὴν ἀρχαίαν ποίησιν. Πλὴν τούτου ὅλως ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν τῆς νεωτέρας στιχουργίας εἶνε καὶ ἡ εἰς τοὺς ἀρχαίους ἄγνωστος ὁμοιοκαταληξία. Ἡ δὲ κατασκευὴ τῶν ἡμετέρων στίχων εἶνε ὁμοιόμορφος, μὴ ὑπαρχούσης τῆς ποικιλίας ἣν παρεῖχεν εἰς τοὺς ἀρχαίους ἡ ἐπιτρεπομένη ἀνάλυσις μικρᾶς τινος συλλαβῆς εἰς δύο βραχείας ἢ σύνθεσις δύο βραχειῶν εἰς μακράν.

μετρικός, ή, όν· métrique, adj. ὁ ἀποβλέπων εἰς μέτρον, ἢ ὁ ἀνήκων εἰς τὸ μέτρον τῶν συλλαβῶν· βλ. καὶ **μετρική.** § **μετρικός,** métrique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ μέτρον ἢ μὲ τὰ μέτρα τῶν ὁποίων χρησιμεύει ὡς βάσις, qui a rapport au mètre ou aux mesures auxquelles il sert de base. § Μετρι**κὸν σύστημα** ἢ μετρολογία καλεῖται ἡ ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων ἐπιβαλλομένη μονὰς πρὸς καταμέτρησιν τῶν ὄγκων, τῶν βαρῶν, τῶν ἐκτάσεων. Αἱ κλίμακες τῶν ἀνιουσῶν καὶ κατιουσῶν βαθμίδων δι' ὧν σχηματίζονται οἱ συμμιγεῖς ἀριθμοὶ ποικίλλονται. Αἱ Κυβερνήσεις λαβοῦσαι ὑπ' ὄψει τὴν σύγχυσιν ἥτις ἐπήρχετο εἰς τὰς δοσοληψίας τῶν ἀτόμων, παρεδέχθησαν καὶ ὁμοιόμορφον κατὰ δέκα κλίμακα, ὁρίσασαι μίαν μονάδα ληφθεῖσαν ἐκ τῆς φύσεως ὡς τὸ μέτρον, ἣν ἀπεκάλεσαν μητρικὴν μονάδα διὰ τὴν παραβολὴν τῶν πραγμάτων· καὶ ἂν μὲν ἦνε διὰ τὰ μήκη καλεῖται μονὰς μήκους, ἂν διὰ τὴν ἀξίαν τῶν πραγμάτων νομισματικὴ μονάς, ἂν διὰ τὰ βάρη μονὰς βάρους, ἂν διὰ τοὺς ὄγκους μονὰς ὄγκου. Αἱ βάσεις δὲ τοῦ μετρικοῦ συστήματος ὡρίσθησαν: Α' πᾶν εἶδος μεγέθους νὰ ἔχῃ μίαν ἀρχικὴν μονάδα καὶ ἑτέρας ὑποδιαιρέσεις κατὰ δεκαδικὴν τάξιν. Β' πᾶσα ἀρχικὴ μονὰς παράγεται ἀπὸ τὴν θεμελιώδη βάσιν, τὸ μέτρον· βλ. **μέτρον** καὶ **δεκαδικὸν** μετρικὸν **σύστημα,** décimal.

μετρικῶς, (ἐπίρ)· κατὰ τοὺς κανόνας τῆς μετρικῆς, ἤτοι ὑπὸ μετρικὴν ἔποψιν, au point de vue métrique.

μετριοπάθεια, ας, ἡ· modération, n. f. ἡ μετριότης τοῦ πάθους, modération dans les affections, dans les passions; ἡ μετριότης, ἡ περίσκεψις ἐν ἔργοις καὶ λόγοις, σύνεσις, σωφροσύνη, φρόνησις, discrétion, n. f. ἡ retenue n. f. § [φιλοσ.] **μετριοπάθεια,** métriopathie (μέτριος καὶ πάθος) n. f. état de souffrance légère ou de passions modérées.

μετριοπαθής, ής, ές· modéré, ée, adj. ὁ μέτριος εἰς τὰ πάθη του, modéré ou qui se modère dans ses passions; καὶ ἰδίως μετὰ περισκέψεως ὁμιλῶν ἢ πράττων τι, σώφρων, συνετός, discret, ète, adj. ὁ ἐνδίδων, φιλάνθρωπος, ἐπιεικής, clément, n. m.

μετριοπαθικός, ή, όν· métriopathique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μετριοπάθειαν, qui a rapport à la métriopathie; || κατάστασις μετριοπαθική, état métriopathique.

μετριοπαθῶ (έω), μέλ. ήσω· εἶμαι μετριοπαθής, μέτριος εἰς τὰ πάθη, se modérer dans ses passions.

μετριοπαθῶς [ἐπίρ.], μετὰ μετριοπαθείας, avec modération, modérément, adv.

μέτριος, α, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ μὴ ὑπερβολικός, ὁ μετριασμένος, modéré, ée, adj. ὁ ἠλαττωμένος κατὰ τὴν δύναμιν, συγκερασμένος, tempéré, ée, adj. || μετρία θερμότης, chaleur modérée (; tempérée); || μετρία ἄσκησις, exercice modéré; || εἰς μέτριον πῦρ, au feu modéré. § —, ὁ ἔχων τὸ ὀρθὸν μέτρον, σύμμετρος, ὁ μὴ ὑπερβολικός, ὁ σωστός, juste, adj. [ἐμπορ. ἐπὶ τιμῶν], μέτριος = λογικός, raisonnable, adj. ὁ οὔτε μέγας οὔτε μικρός, ὁ μέσος, moyen, enne, adj. || εἰς μετρίας τιμάς, à des prix raisonnables; || με-

τρίου ἀναστήματος, d'une taille moyenne ; || μετρίας ἡλικίας, de moyen âge. § —, ὀλίγος, μέτριος, modique, adj (= de peu d'importance, de faible valeur : somme, fortune modique) ; μέτριος ἐπὶ ποιοτήτων, médiocre, adj. (= qui est entre le grand et le petit, le bon et le mauvais : ouvrage médiocre) ; μέτριος, σεμνός, μετριόφρων, κόσμιος, modeste ; || μετρία περιουσία, fortune modique ; || μετρίας καλλονῆς, d'une beauté médiocre ; || κατώτερος τοῦ μετρίου, au dessous du (plus que) médiocre ; || — ἵππος, un cheval médiocre.

μετριόσιτος, ος, ον· ὁ μετρίως τρώγων, λιτὸς εἰς τὸ γεῦμά του, frugal, e.

μετριότης, ητος, ἡ· τὸ νὰ ἦνε τις μέτριος, modération, n. f. vertu qui retient dans une sage mesure ; retenue, n. f. caractère d'une chose éloignée de tout excès = **μετριοπάθεια** (βλ. **μέτριος**)· || ἐξέρχομαι τῶν ὁρίων τῆς μετριότητος, sortir des bornes de la modération. § —, ἡ μετρία κατάστασις, μετρία ποιότης, médiocrité, n. f. (=état, qualité de ce qui est médiocre); ἡ σμικρότης, μικρὰ ποσότης, modicité, n. f. (=petite quantité); μετριότης, σεμνότης, κοσμιότης, μετριοφροσύνη, modestie, n. f. || μετριότης περιουσίας, médiocrité de fortune ; || ζῆν ἐν τῇ μετριότητι, vivre dans la médiocrité ; || — εἰσοδήματος, modicité d'un revenu.

μετριοφρονῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι μετριόφρων, être modeste ; φρονῶ, σκέπτομαι περὶ ἐμαυτοῦ μέτρια, δεικνύω μετριοφροσύνην, faire preuve de modestie.

μετριοφρόνως [ἐπίρ.], μετὰ μετριοφροσύνης, avec modestie, modestement, adv.

μετριοφροσύνη, ης, ἡ· modestie, n. f. τὸ μέτρια φρονεῖν, τὸ νὰ ἦνε τις μετριόφρων, ἡ σεμνότης, vertu qui nous éloigne de penser ou de parler orgueilleusement de nous: la modestie ajoute au mérite ; || ἡ μετριοφροσύνη εἶνε τὸ κάλλιστον κόσμημα τῆς κόρης, la modestie est le plus bel ornement d'une fille.

μετριόφρων, ων, ον· modeste, adj. ὁ μέτρια περὶ ἑαυτοῦ σκεπτόμενος, φρονῶν, qui pense ou parle de soi sans orgueil : le vrai savant est toujours modeste.

μετριοφρόνως, [ἐπίρ.] modestement, adv. μετὰ μετριοφροσύνης, avec modestie ; d'une manière modeste.

μετρίως, [ἐπίρ.] μετριοφρόνως, μετριοπαθῶς, modérément, adv. μετὰ μετριοφροσύνης, μετὰ μετριοπαθείας, avec modération. § —, μὲ μέτρον, μὲ μετριότητα, médiocrement, adv. μετρίως, ἀνεκτῶς, ὁπωσοῦν καλῶς, passablement ; κακῶς ἢ καλῶς (ἔτσι κ' ἔτσι), tant bien que mal ; [οἰκ.] comme cela ; ἔτσι κι' ἔτσι, comme-ci comme-ça ; || αὐτὸ μετρίως τὸν εὐχαρίστησε, cela l'a médiocrement satisfait ; || πῶς ἔχεις ; μετρίως, comment allez-vous? comme cela ; || — πλούσιος, médiocrement riche.

μετρογραφία, ας, ἡ· métrographie, n. f. πραγματεία περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν, traité sur les poids et mesures.

μετρογραφικός, ή, όν· métrographique, adj. σχετιζόμενος μὲ τὴν μετρογραφίαν, qui a rapport à la métrographie.

μετρογράφος, ου, ὁ· métrographe (μέτρον καὶ γράφω, écrire) n. m. συγγραφεὺς πραγματείας περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν, auteur d'un traité sur les poids et mesures.

μετρολογία, ας, ἡ· métrologie (μέτρον, mesure καὶ λόγος, discours) n. f. ἐπιστήμη τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν, ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ἀρχαίοις καὶ παρὰ τοῖς νεωτέροις, science des poids et mesures, en usage chez les anciens et chez les modernes. § ἐπίσης πραγματεία περὶ τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν, traité sur les poids et mesures ; βλ. καὶ **μετρικὸν σύστημα.**

μετρολογικός, ή, όν· métrologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μετρολογίαν, qui a rapport à la métrologie.

μετρολόγος, ος, ον· métrologiste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν μετρολογίαν, celui qui s'occupe de métrologie ; ἐπίσης ὁ συγγραφεὺς **μετρολογίας**, auteur d'un traité de métrologie; λέγουσιν ἐπίσης métrologue, n. m.

μετρομανής, ής, ές· métromane (μέτρον, mesure καὶ μανία, fureur, passion), n. ἄτομον ὅπερ ἔχει τὴν μανίαν νὰ στοιχουργῇ, personne qui a la manie de faire des vers.

μετρομανία, ας, ἡ· métromanie, n. f. πάθος διὰ τοὺς στοίχους, passion pour les vers ; μανία τοῦ στοιχουργεῖν, manie de faire des vers.

μέτρον, ου, τό· mesure, n. f. μονὰς διὰ τὴν ἐκτίμησιν μήκους· || **μέτρα** γαλλικά, mètres, n. m. || μέτρα ὀρειχάλκινα, mètres en bronze || **μέτρα** ξύλινα, mètres en bois ; ὄγκου ἢ βάρους ἀντικειμένου τινός· βλ. **δεκαδικὸν** μετρικὸν σύστημα· || τὰ μέτρα καὶ σταθμά, les poids et mesures ; βλ. **μετρονόμος καὶ δεκαδικὸν** μετρικὸν σύστημα· || κατὰ τὸ μέτρον τῶν δυνάμεών του, selon (dans) la mesure de ses forces; || — ἐκ σχοινίου, mesure en corde; || —, mesure, n. f. [σχεδὸν καθ' ὅλας τὰς ἐννοίας] **μέσον, τρόπος, προφύλαξις**, κτλ. Τὴν λέξιν mesure μεταχειρίζονται ἐπίσης ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς **διαθέσεως, διατάξεως** (disposition) καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἐν τῇ τῆς **ἐκτιμήσεως** (appréciation, évaluation). Ἐπίσης ἡ λέξις mesure λαμβάνεται ἐνίοτε ἀντὶ τῆς mesurage (μέτρησις) ; || μέτρον μήκους, mesure linéaire ; || συντηρητικὰ μέτρα, mesures conservatoires, ἤτοι αἱ προφυλάξεις ἃς λαμβάνουσιν ὅπως συντηρήσωσι διάφορα ἀντικείμενα· || παίρνω μέτρον, prendre mesure ; || ὁ ῥάπτης τοῦ ἐπῆρε μέτρον, le tailleur lui a pris mesure ; || πᾶν μέτρον ἄριστον [παρ. ἀρχ.], il faut de la mesure en tout ; || [ἐπὶ πράγμ.] δὲν βγαίνει εἰς τὸ μέτρον, cela n'est pas de mesure ; || ἐν μέτρῳ, avec mesure ; avec modération ; || ἡ κυβέρνησις ἔλαβε τὰ μέτρα της, le gouvernement a pris ses mesures ; || τὰ

ἀναγκαῖα μέτρα, les dispositions nécessaires; || ἔλαβε μέτρα νὰ μὴ συμβῇ τίποτε, il a pris des mesures afin qu'une chose n'arrive pas; || λαμβάνω τὰ μέτρα μου, prendre ses mesures (ses précautions); || θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ λάβετε τ'ἀναγκαῖα μέτρα, je vous prierai de prendre les dispositions nécessaires; || λάβε (πάρε) τὰ μέτρα σου, prenez vos précautions; réglez-vous; || δὲν ἀγαπῶ τὰ μισὰ μέτρα, je n'aime pas les demi-mesures; (les demi-partis). § [μέτρον ἐκτάσεως καὶ μήκους], mètre, n.m. πῆχυς, εως, ὁ· γεν. πλ. πήχεων-ῶν (ὀνομασθεὶς Βασιλικὸς κατὰ τὸ Β. Δ. τοῦ 1836), ἤτοι τὸ γαλλικὸν μέτρον. Ἡ ἀρχικὴ μονὰς τοῦ μήκους ἡ ὑπὸ τῶν Γάλλων κληθεῖσα mètre, καὶ παρ' ἡμῖν συνήθως μέτρον καλουμένη, ἐξ ἧς ὁρίζονται καὶ αἱ διὰ τὰ λοιπὰ ποσὰ μονάδες, ἔχει σχέσιν πρὸς μέγεθος ἀμετάβλητον, ἤτοι πρὸς τὸ τῆς γῆς· αὕτη εἶνε τὸ δεκάκις ἑκατομμυριοστὸν τῆς ἀποστάσεως τοῦ πόλου ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ, μετρουμένης ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὠκεανοῦ· βλ. δεκαδικὸν μέτρον· || μέτρον ἠρθρωμένον, mètre articulé, τὸ κοινὸν γαλλικὸν μέτρον ὅπερ διπλοῦται· || τετραγωνικὸν μέτρον, mètre carré, τετράγωνον οὗτινος πλευρὰ εἶνε 1 μ. || τὸ τρέχον μέτρον ἢ ἁπλῶς τὸ μέτρον, mètre courant, ἡ εὐθύγραμμος μονὰς δι' ἧς καταμετροῦσί τι· || κυβικὸν μέτρον, mètre cube, κύβος οὗτινος ἡ πλευρὰ εἶνε 1 μ. || μέτρον σκοπευτικόν, mètre de pointage· || δίμετρον, mètre double· || μέτρον ἠρθρωμένον ξύλινον, mètre pliant en bois, τὸ κοινὸν μέτρον ὅπερ διπλοῦται· || μέτρον ἁπλοῦν, mètre simple. § [γραμμ.] —, mesure, n. f. mètre, n. m. || τὸ μέτρον ὁρίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν συλλαβῶν, le mètre fixe le nombre des syllabes. § μέτρον, mesure, n. f. καλεῖται ἐν τῇ ἀρχαίᾳ μετρικῇ εἰδικώτερον τὸ ἐκ δύο ὁμοίων ποδῶν ἀποτελούμενον σύνολον ἤτοι ἡ διποδία. Οὕτως ὁ κοινὸς ἰαμβικὸς στίχος τῆς δραματικῆς ποιήσεως, ὃν ἀποτελοῦσιν ἓξ ἴαμβοι, ἐνέχει τρία μέτρα, δι' ὃ καλεῖται ἰαμβικὸς τρίμετρος, ὁ δὲ ἐξ ὀκτὼ τροχαίων ἀποτελούμενος στίχος καλεῖται τροχαϊκὸς τετράμετρος. § μέτρον, mesurette, n. f. μικρὸν μέτρον διὰ τὴν γόμωσιν τῶν καλύκων διὰ πυρίτιδος. § — χωρητικότητος, jauge, n.f. § —, module, n.m. καλεῖται γενικῶς οὕτω μέτρον τι λαμβανόμενον κατ' ἀρέσκειαν· π.χ. βλ. ἐμβάτης. § — σφηνώσεως, côte de calage, εἰς τὰ σιδηροδρομικὰ ἐπίσωτρα (bandages). § ligne d'eau, ἀρχαῖον μέτρον ὕδατος πρὸς καταμέτρησιν (jauger) τῆς διαρροῆς (débit) πηγῆς, κρουνοῦ, κτλ. ἀνταποκρινόμενον εἰς διαρροὴν 5 λιτρ., 62 καθ'ὥραν.

μετρόνομον, ου, τό· métronome, n. m. ἢ ῥυθμόμετρον, ὄργανον δι' οὗ μετρεῖται ῥυθμός τις· π. χ. ἐργαλεῖον δι' οὗ μετρεῖται ὁ ῥυθμὸς τῆς μουσικῆς. || Ἐπίσης ὄργανον ἀποτελούμενον ἐκ πινακίδος φερούσης ἐκκρεμὲς (pendule) χρησιμεῦον πρὸς μέτρησιν τῶν ἐμβολισμῶν (coups de piston) μηχανῆς τινός· τὸ ὄργανον τοῦτο δύναται νὰ κληθῇ ἐμβολισμόμετρον.

μετρονόμος, ου, ὁ· ὁ ἐπιτηρῶν (ἐξελέγχων) τὴν ἀκρίβειαν τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν (κατὰ τὴν πώλησιν), contrôleur des poids et mesures.

μετροταινία, ruban; βλ. ταινία.

μετροτράπεζα, ης, ἡ· planchette (f.) de lever; ἀβάκιον καταμετρητικόν, ἢ ἁπλῶς ἀβάκιον, συνηθέστερον δὲ ἡ μετροτράπεζα. Περὶ τούτου ὁ Χαντσερῆς γράφει τὰ ἑξῆς: «Παρὰ Πλουτάρχῳ ἐν βίῳ Κάτωνος, εὑρίσκεται τόδε τὸ χωρίον «Καταβαλὼν ἀβάκιόν τι τῶν γεωμετρικῶν παρακείμενον κτλ.»· ταύτην τὴν μαρτυρίαν πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχων, μετονομάζω τὴν κάκιστα μετροτράπεζαν ὀνομασθεῖσαν (τὴν παρὰ Γάλλοις planchette) ἀβάκιον καταμετρητικὸν ἢ ἁπλῶς ἀβάκιον ἐξυπακουομένου τοῦ «καταμετρητικόν»· || ἀβάκιον συνηρτισμένον, planchette montée; || ἀβάκιον συνηρτισμένον, γονατωτόν, planchette montée, à genou; || ἀβάκιον συνηρτισμένον, κυλινδρωτὸν καὶ διττοκίνητον, planchette montée, à cylindre, double mouvement.

μετρῶ (έω), μέλ. ήσω, καὶ παρὰ τοῖς μεταγεν. συνειθίζεται μᾶλλον τὸ μετράω, mesurer, καταμετρῶ, λαμβάνω τὸ μέτρον πράγματός τινός, τὰς διαστάσεις αὐτοῦ, prendre les dimensions; || μετρᾶν (τὸν σῖτον, κτλ.), mesurer (le blé, etc); || μετρᾶν ἐκ νέου (ἀναμετρᾶν), mesurer de nouveau; || —, καταμετρῶ ὑλικὸν ἢ οἰκοδομὴν πρὸς γνῶσιν τοῦ κυβισμοῦ, toiser; ἐπίσης μετρῶ τὰς διαστάσεις τινός· || —, ἀριθμέω-ῶ (λογαριάζω), compter; || εὐαρεστήθητε νὰ τῷ μετρήσητε ὅ,τι θὰ ζητήσῃ, μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 5000 φρ. veuillez lui compter ce qu'il demandera, jusqu'à concurrence de 5000 frs. || —, ἀπαριθμῶ, énumérer; || —, καταμετρῶ, métrer, ἐλέγχω ποσάκις τὸ μέτρον (mètre) εἰσέρχεται εἰς ὡρισμένην τινὰ ἔκτασιν· μετρέω-ῶ (χωρητικότητα, ποσὸν ὕδατος, κτλ.), jauger; βλ. καταμετρῶ· || — μὲ τὸν πῆχυν, mesurer à l'aune; || μέτρα τοὺς λόγους σου, mesurez vos paroles; || — τὸ βάθος (θαλάσσης, λιμένος, κτλ.), sonder la profondeur (de la mer, d'un port, etc.); βλ. βολίζω, βολίς· || — (ὕφασμα), mesurer; || — (χρήματα), compter; || — στρατιώτην, toiser un soldat; || — ἕνα ἕνα, compter un à un; || τίς δύναται νὰ μετρήσῃ τὰ ἐγκλήματά των; qui pourrait énumérer leurs crimes? || — τοὺς κατοίκους πόλεως (ἀπογράφω), recenser la population d'une ville; || — τὰς ψήφους, faire le recensement des voix; βλ. ἀπογραφή· || [μεταφ.] ποῖος τὸν μετρᾷ δι' ἄνθρωπον; qui fait compte de lui? || μετρᾷ τοὺς ἄλλους μὲ τὸν πῆχύν του, il mesure les autres à son aune. § μετρῶ διὰ τοῦ διαβήτου, compasser, mesurer ou diviser au compas: compasser un dessin, une carte.

μετρωτῆρι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], τὸ δι' οὗ μετροῦσί τι.

μετωνυμία, ας, ἡ· ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ὀνόματος, changement de nom; ἡ θέσις μιᾶς λέξεως ἀντὶ ἄλλης, ὁ ὑπὸ τῶν γραμματικῶν οὕτω

καλούμενος τρόπος, métonymie, n.f. συνώνυμ. τῆς λέξεως transnomination, n. f. ἐν τῇ ῥητορικῇ καλεῖται οὕτως ἡ ἀντὶ τῆς κυρίας ἐκφραστέας ἐννοίας χρησιμοποίησις ἄλλης συνδεομένης ὁπωσδήποτε μετὰ τῆς πρώτης τὸ αἴτιον ἀντὶ τοῦ αἰτιατοῦ, τὸ περιέχον ἀντὶ τοῦ περιεχομένου, οἷον ψυχρὸς ἀντὶ νεκρός, ἡ ἀρετὴ ἀντὶ οἱ ἐνάρετοι, κτλ. τὰ πολεμικὰ ἔργα, les travaux de Mars ; ‖ ἄρτος καὶ οἶνος, Cérès et Bacchus (ἀντὶ Δήμητρα καὶ Βάκχος).

μετωνυμικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν, ἀνήκων εἰς μετωνυμίαν (π. χ. τρόπος), métonymique, adj. employé par métonymie, qui a le caractère de la métonymie, qui contient des métonymies.

μετωνυμικῶς [ἐπίρ.], ἐκ μετωνυμίας, par métonymie.

μετωπηδόν, [ἐπίρ.] κατὰ μέτωπον, de front, ἐμπρὸς μὲ τὸ πρόσωπον, μὲ τὸ μέτωπον· ἐπὶ μιᾶς γραμμῆς, ἐφ' ἑνὸς μετώπου, sur un seul front.

μετωπιαῖος, αία, αῖον καὶ

μετωπικός, ή, όν· μετώπιος, frontal, ale, aux, adj. τοῦ μετώπου, du front ; ὁ ἐπὶ τοῦ μετώπου εὑρισκόμενος, placé sur le front. § [ἀνατ.] métopique, (ἐκ τοῦ ἑλλην. μέτωπον, front) adj. qui se rapporte au front, qui y est placé ; ‖ συνάρθρωσις μετωπική, suture métopique, εἶνε συνάρθρωσις ὀδοντωτὴ διαιροῦσα τὸ μετωπικὸν ὀστοῦν εἰς δύο, suture qui divise l'os frontal en deux ; ‖ κρανίον μετωπικόν, crâne métopique ; κρανίον εἰς ὃ ὑπάρχει ὀδοντωτὴ συνάρθρωσις, crâne ou cette suture existe.

μετωπισμός, οῦ, ὁ· métopisme (ῥίζα μετωπικὸς) n. m. κατάστασις κρανίου οὗτινος τὸ μετωπικὸν ὀστοῦν διαιρεῖται εἰς δύο δι' ὀδοντωτῆς συναρθρώσεως, état d'un crâne dont l'os frontal est divisé en deux par une suture.

μέτωπον, ου, τό· front, n. m. κυρίως τὸ μεταξὺ τῶν ὀφθαλμῶν διάστημα, τὸ ὑπὲρ τὰς ὀφρῦς μέρος τοῦ προσώπου, κοινῶς τὸ κούτελον, γενικώτερον δὲ μέτωπον, front, σημαίνει τὸ ἐμπροσθινὸν μέρος, le devant ; τὸ ἀπ' εὐθείας παρουσιαζόμενον· [συνεκδ.] τὸ πρόσωπον, ἡ κυρία ὄψις, ἡ πρόσοψις, face, n. f. [οἰκοδ.] ἡ πρόοψις κτιρίου, façade, n. f. ‖ εὐρὺ μέτωπον, grand (large) front ; ‖ γαληνιαῖον μέτωπον, front serein ; ‖ ἔχει ῥυτίδας ἐπὶ τοῦ μετώπου, il a des rides au front ; ‖ προσβάλλω τὸν ἐχθρὸν κατὰ μέτωπον καὶ κατὰ νῶτα, attaquer l'ennemi de front et par derrière ; βλ. καὶ κατωτέρω· ‖ ὁ στρατὸς ἐμήκυνε τὸ μέτωπόν του, l'armée étendit son front ; ‖ μέτωπον ὀχυρώματος, face d'un ouvrage ; βλ. πρόσωπον· ‖ κύπτω τὸ μέτωπον, courber le front ; ‖ μὲ ὑψηλὸν τὸ μέτωπον, le front levé ; ‖ ἔχει καθαρὸν τὸ μέτωπον, il marche la tête haute (levée) : il ne craint aucun reproche ; ‖ κατὰ μέτωπον, de front ; en face ; [ζωγραφ.] de face. § — [οἰκοδ.] frontispice, n. m. ἡ κυρία πρόοψις κτιρίου ἢ μνημείου. § — [μεταφ.] ἐπίπεδος, πλατύς, ἡ πλατεῖα πλευρά, λίθου, ξύλου, κτλ. plat, e, adj. ‖ ἐπὶ μέτωπον=ἐπιπέδως, à plat ἢ sur leur plat; βλ. καὶ πλατύς. § — [ναυτ.] [ἐπηγκενίδος], plat (n. m.) [de bordage], κοινῶς φαρδὺ πρόσωπο· ὄνομα διδόμενον εἰς τὴν πλατυτέραν ὄψιν ἐπηγκενίδος κατὰ τὸ μῆκός της. Ἐπηγκενίς τις εἶνε τεθειμένη ἐπὶ μέτωπον (à plat), ὅταν ἐπακουμβᾷ διὰ τῆς πλατείας αὐτῆς ὄψεως. § [ἱππολ.] —, front ; τὸ ἀνώτερον μέρος τῆς κεφαλῆς ἐπὶ τῆς προσθίας αὐτῆς ὄψεως, ἔχον ὡς βάσιν τὰ δύο μετωπικὰ ὀστᾶ. § [τακτ.] —, front, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ διάστημα ὅπερ κατὰ πλάτος κατέχει πᾶν στράτευμα, τεταγμένον εἴτε ἐν παρατάξει, εἴτε κατὰ φάλαγγα. Τὸ μέτωπον στρατεύματος ἐν πυκνῇ τάξει ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει ὅτι ἕκαστος ἀνὴρ κατέχει ἐν τῷ ζυγῷ μῆκος 70 ἑκατοστομέτρων ἐν οἷς συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ ἀπὸ στοίχου εἰς στοῖχον διάστημα 15 ἑκατοστομέτρων. Στράτευμα εὑρισκόμενον κατὰ παραγωγὴν (par le flanc) ἐπανέρχεται ἐν παρατάξει διὰ τοῦ παραγγέλματος μέτωπον=δεξιὰ (ἀριστερὰ) [à droite (à gauche) front] ὅπερ ἐκτελεῖται διὰ κλίσεως ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερὰ) [à-droite (gauche)]. Πρὸς τάξιν ἐπίσης κατὰ μέτωπον τῶν ἀνδρῶν εἰς τὰς ἱππικὰς ἀσκήσεις καὶ τὰς τοῦ ἐλάτου πυροβολητοῦ δίδεται τὸ παράγγελμα.

Ὀρθῶς. Ἀλτ. Ζυγεῖτ' ἐπὶ δε = ξιά. Ἀτενῶς. 1. Front. 2. Halte. 3. À droite = Alignement. 4. Fixe ; ‖ τὸ μέτωπον τῆς μάχης ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ στρατευμάτων, front de bataille ou front de combat ; ‖ ἡ κατὰ μέτωπον ἐπίθεσις ἢ κατὰ μέτωπον προέλασις, attaque de front ou marche de front, εἶνε ἡ ἐκτελουμένη ἐν ἀνεπτυγμένῃ παρατάξει (ligne déployée) ἐφ' ἑνὸς ἢ δύο ζυγῶν· ‖ ἀλλαγὴ μετώπου, changement de front, αὕτη συνίσταται εἰς τὸ νὰ δοθῇ εἰς τὸ στράτευμα διεύθυνσις πλαγία ἢ κάθετος σχετικῶς ὡς πρὸς τὸ μέτωπον ὅπερ κατεῖχε· ‖ — [ναυτ.] front, n. m. βλ. γραμμὴ τοῦ μετώπου, ligne de front ; ‖ μέτωπον θέσεως τινός, front d'une position, καλεῖται τὸ πρὸς τὰ ἐμπρὸς τῆς θέσεως κατειλημμένον ὑπὸ στρατευμάτων ἔδαφος. Ἡ ἔκτασις τοῦ μετώπου (étendue du front) ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ παραταχθησομένων ταγμάτων, ἤτοι ἐκ τῶν ἀναγκῶν τῆς μάχης. Λίαν περιωσμένον μέτωπον ἐπιφέρει τὴν ἀκινησίαν μέρους τῶν δυνάμεων καὶ εὐκολύνει τὰς ἐκ μέρους τοῦ ἀντιπάλου κυκλωτικὰς κινήσεις· μέτωπον μεγάλης ἐκτάσεως ἐπαυξάνει τὴν δυσκολίαν τῆς διοικήσεως καὶ ἐξασθενεῖ τὴν ἀντίστασιν.

Ἐν ἐπιθέσει τὸ μέτωπον δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ 700 μ. δι' ἓν σύνταγμα καὶ 1400 μ. διὰ τὴν ταξιαρχίαν, ἐν ἀμύνῃ δὲ δύναται νὰ ᾖ ἐκτενέστερον, ἐὰν ἡ θέσις ἦνε ὀχυρὰ ἢ ἐνισχύθῃ δι' ἔργων ἐπιτρεπόντων τὴν ὑπὸ ὀλιγωτέρων δυνάμεων κατάληψιν σημείου τινῶν· ‖ γραμμὴ τοῦ μετώπου τοῦ στρατοπέδου ἢ τὸ μέτωπον τοῦ στρατοπέδου, front de bandière. Ἡ πρὸς τὸν ἐχθρὸν ἐστραμμένη πλευρὰ τοῦ στρατοπέδου. Ἡ ἀντίθετος πλευρὰ καλεῖ-

ται νῶτα (queue du camp); § μέτωπον ἢ πρόσωπον ὀχυρώσεως, front ou face de fortification. Καλεῖται οὕτως ἡ ἐξωτερικὴ πλευρὰ ὠχυρωμένου πολυγώνου, διατιθεμένη οὕτως ὥστε ἑκάστη τούτων νὰ δύναται νὰ πλαγιοφυλάσσηται ἀφ' ἑαυτῆς. Ἀναλόγως τοῦ τρόπου τῆς πλαγιοφυλάξεως (flanquement) τὸ μέτωπον καλεῖται προμαχωνικὸν (front bastionné), πολυγωνικὸν (front polygonal) ἢ ψαλιδωτὸν (front tenaillé).

Δὲν ὑπάρχει ἐν Γαλλίᾳ τύπου-μέτωπον (front-type, ἤτοι κεκυρωμένος κύριος τύπος) διὰ τὸ πολυγωνικὸν μέτωπον· ἀρκοῦνται νὰ ὑποδεικνύωσιν εἰς μέτωπόν τι σπουδῆς (front d'étude), τὰς ἐφαρμοστέας διατάξεις ἐν ἑκάστῃ περιστάσει· ὡς μέτωπον σπουδῆς διὰ τὸ προμαχωνικὸν μέτωπον ὑπάρχει τὸ ἐν τῇ λέξει «τὰ ἐκτὸς» les dehors, ὑπάρχον σχῆμα.

Εἰς ἔρυμα (fort) ἀποτελοῦν μέρος φρουρίου, καλεῖται κύριον μέτωπον (front de tête) ἐκεῖνο ἢ ἐκεῖνα τὰ μέτωπα ἅτινα εἰσὶν ἐστραμμένα πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ περικεχαρακωμένου στρατοπέδου (camp retranché), καλεῖται δὲ μέτωπον αὐχένος (front de gorge) τὸ ἀντίθετως τοῦ κυρίου μετώπου ἢ πρὸς τὸν αὐχένα εὑρισκόμενον πρόσωπον τοῦ ὀχυρώματος· || μέτωπον ἐπιθέσεως, front d'attaque. Μέρος τοῦ ὀχυρώματος φρουρίου τινὸς καθ' οὗ ὁ πολιορκῶν διευθύνει τὰ τῆς ἐπιθέσεως ἔργα του· || στρατηγικὸν μέτωπον ἢ μέτωπον ἐπιχειρήσεων, front stratégique ou front d'opération. Φανταστικὴ γραμμὴ ἑνοῦσα τὰς κεφαλὰς τῶν σταθμευουσῶν εἴτε ἐν πορείᾳ φαλάγγων· τὸ στρατηγικὸν μέτωπον εὑρίσκει ἐπὶ τοῦ χάρτου ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς ἑνώνων τὰς διαφόρους θέσεις εἰς ἃς εὑρίσκονται αἱ κεφαλαὶ τῶν φαλάγγων· βλ. καὶ ἐπιχείρησις· || μέτωπον δεξιά, ἀριστερά, πρὸς τὰ ὀπίσω, face à droite, à gauche, en arrière. Αἱ ἐκφράσεις αὗται σημαίνουσιν ἵνα τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τοῦ σώματος στραφῇ πρὸς τὸ ὁρισθὲν μέρος· || 1. face en arrière. 2. demi tour (à) droite. (Παράγγελμα εἰς ἀσκήσεις πεζοπόρου οὐλαμοῦ). Μέτωπον πρὸς τὰ ὀπίσω. Μετα=βολή· || 1. Ligne déployée face à gauche (droite). 2. Marche. Ἐπ' ἀριστερὰ (δεξιά) εἰς παράταξιν. Μάρς. || τὸ μέτωπον ὀπίσθεν, face en arrière; || εἰς παράταξιν μὲ μέτωπον πρὸς τὰ ὀπίσω, face en arrière en bataille; βλ. περισπασμός· || — πρὸς τὰ ὀπίσω· μεταβολή, face en arrière; demi-tour; (à) droite; βλ. καὶ μεταβολή.

μετωποσκοπία, ας, ἡ· métoposcopie, n.f. τέχνη τοῦ γνωρίζειν τὸν χαρακτῆρα ἀνθρώπου διὰ τῆς ἐξετάσεως τῶν χαρακτηριστικῶν του καὶ ἰδίᾳ τοῦ μετώπου καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ῥυτίδων.

μετωποσκοπικός, ή, όν· métoposcopique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν μετωποσκοπίαν, qui a rapport à la métoposcopie; λέγουσιν ἐπίσης μετωπομαντία, métopomancie.

μετωποσκόπος, ου, ὁ, ἡ· métoposcope (μέτωπον καὶ σκοπεύω, ἐξετάζω, examiner) n. ὁ ἐξασκῶν τὴν μετωποσκοπίαν, qui pratique la métoposcopie.

μετωρίζομαι [δημ], ἀστεϊεύομαι, χωρατεύω, badiner; ἀστειεύομαι, plaisanter; παίζω, jouer.

μέτωρον, τὸ [δημ.], τὸ χωρατόν, ἡ ἀστειότης, badinage, n. m. plaisanterie, n. f.

Μεφιστοφελῆς, οῦς, ὁ· Méphistofle, Méphistofélès καὶ κατ' ἀποκοπὴν Méphisto, n. m. ὄνομα τοῦ διαβόλου εἰς παραδόσεις τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ ὅπερ ἐχρησιμοποίησεν ὁ Γκαῖτε ἐν τῷ Φάουστ του. Ἄδηλος ἡ ἐτυμολογία τῆς λέξεως, συνώνυμον τοῦ διάβολος· [κατ' ἐπέκτ.] ἄνθρωπος σκώπτης καὶ κακός, homme railleur et méchant: c'est un méphistophélès.

μεφιστοφελικός, ή, όν· méphistophélique, adj. ἀνήκων εἰς τὸν μεφιστοφελῆ, qui appartient à Méphistofélès; || γέλως μεφιστοφελικός, un rire méphistofélique. § —, ἔχων τὴν διαβολικὴν κακίαν τοῦ Μεφιστοφελοῦς, qui a la méchanceté diabolique de Méphistophélès; συνών. τοῦ διαβολικός.

μεφιστοφελικῶς [ἐπίρ.], méphistophéliquement, adj. κατὰ τρόπον μεφιστοφελικόν, d'une manière méphistophélique.

μεφιστοφελισμός, οῦ, ὁ· méphistophélisme, n. m. τρόπος τοῦ εἶναι ἢ ἐνεργεῖν ὅμοιος πρὸς τὸν εἰς τὸν Μεφιστοφελῆν ἁρμόζοντα.

μεφιτίζω, μέλ. ίσω [νεοελ.], méphitiser (λατ. méphitis, δυσώδης ὀσμή, odeur infecte), ἀναδίδω δυσώδη ὀσμήν, infecter d'exhalaisons méphitiques, ὅθεν μολύνω, μιαίνω διὰ δυσωδῶν ἀναθυμιάσεων· méphitiser l'air.

μεφιτικός, ή, όν [νεοελ.], méphitique (ἐκ τοῦ λατ. méphiticus) adj. ἔχων ὀσμὴν ἐμπνέουσαν ἀποστροφὴν ἢ ἐπιβλαβῆ, qui a une odeur répugnante ou malfaisante, ὅθεν δυσώδης, δηλητήριος, μεμολυσμένος· || ἀέριον μεφιτικόν, un gaz méphitique=δηλητήριον, δηλητηριῶδες· || μεφιτικαὶ ἀναθυμιάσεις, exhalaisons méphitiques. § [μεταφ.] ὁ διαφθείρων τὴν καρδίαν ἢ τὸ πνεῦμα, qui corrompt le cœur ou l'esprit.

μεφιτισμός, οῦ, ὁ [νεοελ.], méphitisme, n. m. κατάστασις, χαρακτὴρ τοῦ μεφιτικοῦ, état, caractère de ce qui est méphitique; || ὁ μεφιτισμὸς τῶν βόθρων τῶν ἀποπάτων, le méphitisme des fosses d'aisances.

μέχρι(ς) [ἐπίρ.], ἕως, jusque; || μέχρις ἐνταῦθα, jusqu'ici; συνηθ. ὡς πρόθεσις, μετὰ γενικῆς, ἕως εἰς ὡρισμένον τινὰ σκοπόν, ἕως, jusqu'à; || μέχρι τέλους, jusqu'au bout, jusqu'à la fin; || ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, de pied en cap; || μέχρι σήμερον, jusqu'à ce jour, jusqu'aujourd hui; || ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας, du matin jusqu'au soir; || μέχρι τῶν Ἀθηνῶν, jusqu'à Athènes; || μέχρι τοῦδε, jusqu'à présent, jusqu'ici; || μέχρι πότε; jusqu'à quand? || μέχρι τίνος; (ἐνν. σημείου) jusqu'à quand? jusqu'à quel point? || μέχρι τινός, jusqu'à certain point; [χρον.] διά τινα χρόνον, pour quelque temps; || μέχρι πρὸ τριῶν ἑβδομάδων, jusqu'à il y a trois semaines; || μέχρις οὗ, μέχρις ὅτου, jusqu'à ce que; ἐνόσῳ, tant que; tout le temps que; || μέχρι

τοῦ χρόνου τούτου, jusqu'à ce temps-ci ; || περίλυπος μέχρι θανάτου, triste jusqu'à la mort ; triste à mourir ; || μέχρι νεωτέρας διαταγῆς, jusqu'à nouvel ordre ; [ἐμπορ. ἐπίσης] à mon ordre ultérieur ; || μέχρι τοῦ ποσοῦ 1000 φρ. jusqu'à concurrence de 1000 fr.

μὴ (καὶ παρὰ μεταγεν. μὴν πρὸ φωνήεντος) (μόρ. ἀρν.), οὐ, οὐχί, ὄχι, ne ; ne pas ; ne point ; non ; || — τὸ λέγῃς αὐτό, μὴ λέγετε τοῦτο, ne dites pas cela ; || — εἴπῃς, μὴν εἰπῇς τίποτε, n'en dites rien ; || — φοβεῖσαι, n'ayez pas peur ; || ἵνα μὴ γίνῃ τοῦτο, afin que cela n'arrivât pas ; || ἐὰν μὴ παύσῃς νὰ τὸν ὑβρίζῃς, si tu ne cesses pas de l'injurier ; || μὴν ἀκούετε τί λέγει, n'écoutez pas ce qu'il dit ; || ἂν δὲ τὸ κάμω νὰ μὴ μὲ λέγουν ἄνθρωπον, je le ferai ou j'y perdrai mon nom ; || ἵνα μὴ εἴπω, pour ne pas dire ; || διὰ νὰ μὴ μετανοήσῃς, pour ne pas vous repentir ; || δὲν ἠμπορῶ νὰ μὴ τὸν μισῶ, je ne puis m'empêcher de le haïr ; || οἱ μὴ θέλοντες, ceux qui ne veulent pas ; || οἱ μὴ ἱκανοί, les incapables ; || — γένοιτο· νὰ μὴ δώσῃ ὁ Θεός, à Dieu ne plaise ; || νὰ μὴ τὸν ξαναϊδῶ, je ne veux plus le revoir ; || νὰ μὴ φύγῃ ! qu'il ne s'en aille pas ? || [ἀπολ.] μή ! [ἐπιφ. ἀπαγορ.], ne faites (dites, etc.) pas cela ; (μὴ τὸ ἐγγίζῃς), n'y touchez pas ; || — πλέον δάκρυα, plus de larmes ; || — περαιτέρω ! pas au delà, μέχρις ἐδῶ, jusque là ; (στάσου ! στῆθι), halte là ; || εἰ δὲ μή, si non ; ἄλλως, autrement ; || εἰ μὴ ὅτι, si ce n'est que ; || ἂς νὰ μή· βλ. ἄς· || ἡ μὴ ἀποδοχή, non-acceptation ; || ἡ μὴ πληρωμή, non-payement. § —, que ; que ne ; || φοβοῦμαι μὴν ἔλθῃ, je crains qu'il ne vienne ; || φοβοῦμαι μὴ δραπετεύσῃ, je crains qu'il ne s'en échappe ; || φοβοῦμαι μὴ δὲν ἔλθῃ, je crains qu'il ne vienne pas ; || πρόσεχε μὴ πέσῃς, prenez garde de tomber ; || φοβεῖται μὴ τὸν ἰδοῦν, il a peur d'être vu ; || φοβοῦμαι μὴ μὲ ἰδοῦν, j'ai peur d'être vu. § [ἀπορηματικῶς] μήπως, est-ce que ; || μὴν ἔχῃ σκοπὸν νὰ φύγῃ, aurait-il l'intention de partir ? || κύτταξε μὴν ἔφυγε, regardez s'il n'est pas parti ; || μὴν εἶπον ἄτοπόν τι ; n'ai-je point dit quelque sottise ? || — καὶ ἄλλος τις ἠξεύρει τοῦτο ; cela est il su de quelqu'autre ? || μὴν εἶνε θυμωμένος, serait-il faché ?

μηγάρ, καὶ

μηγάρι(ς) [ἐπίρ. διστακτικὸν], μήπως, est-ce que ; || μηγάρι τὸν εἶδα ; est-ce que je l'ai vu ? comme si je l'avais vu.

μηδαμινός, ή, όν· ἐλάχιστος, nul, nulle, adj. διὰ τίποτε, τιποτένιος, de rien ; τοῦ μηδενός, τῆς ἀνυπαρξίας, de néant ; ἄνευ ἀξίας τινός, sans importance.

μηδαμινότης, ητος, ἡ· nullité, n. f. τὸ ἄνευ ἀξίας, ἡ οὐτιδανότης· τὸ μηδέν, ἡ ἀνυπαρξία, néant, n. m. τὸ ἀνωφελὲς ἢ φροῦδον, ἡ ματαιότης, inanité, n. f. vanité, n. f.

μηδαμόθεν [ἐπίρ.], ἐξ οὐδενὸς μέρους, ἀπὸ κανὲν μέρος, ἀπὸ πουθενά, de nulle part ; d'aucune part, d'aucun endroit.

μηδαμοῦ [ἐπίρ.], nulle part ; πουθενά, εἰς οὐδὲν μέρος, ἐν οὐδενὶ μέρει, en aucune part.

μηδαμῶς, [ἐπίρ.], nullement ; ποσῶς, aucunement ; κατ' οὐδένα τρόπον, en aucune façon.

μηδὲ [μόρ. ἀρν.]· ὄχι, οὔτε, ni ; οὐδέ, οὔτε κἄν, οὔτε αὐτός, pas même ; || μηδὲ νὰ τὸ φαντασθῇς, n'y penses même pas ; || μηδὲ αὐτὸς ὁ πατήρ του, pas même son père.

μηδείς, μηδεμία, μηδέν, γεν. μηδενός, μηδεμιᾶς· μηδὲ εἷς, οὐδείς, κανείς, μήτε ἕνας, aucun, aucune ; personne ; || ἵνα μηδεὶς φαντασθῇ, afin que personne ne s'imagine.

μηδέν, ός, τό· τίποτε, rien. § [ἐνάρθρ.] néant, n, m. = τὸ μηδέν, τὸ ἀνύπαρκτον· τὸ μηδέν, zéro, n. m. || ὁ Θεὸς παρήγαγε πάντα ἐκ τοῦ μηδενός, Dieu a tiré toutes choses du néant.

μηδενίζω, μέλ. ίσω, ἐκμηδενίζω, ἀφανίζω, anéantir ; κάμνω τι μηδέν, ἀνύπαρκτον, mettre à (réduire au) néant ; ἐκμηδενίζω, annihiler ; réduire à rien.

μηδενικόν, οῦ, τό· τὸ μηδέν, zéro, n. m. || [ἐπὶ ἀνθρώπων] εἶνε ἓν μηδέν, c'est un homme nul.

μηδένισις, εως, ἡ· ἐκμηδένισις, anéantissement, n. m. annihilation, n.f. action d'annihiler.

μηδενισμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ μηδενίζειν, action d'anéantir ; ἡ ἐκμηδένισις; ἀφανισμός, anéantissement, n. m. § [νεολ.] nihilisme (ἐκ τοῦ λατ. nihil, néant) n. m. ἡ ἀνυπαρξία, τὸ μηδέν, néant, ἐκμηδένισις, anéantissement, ἐντελὴς ἐξάλειψις, effacement complet, κατάργησις πάντων, supression de tout, ἤτοι ἀνατροπὴ τοῦ πολιτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ καθεστῶτος. Τὸ σύστημα τοῦτο ἔχει τοὺς ὀπαδούς του ἐν Ῥωσσίᾳ· || μηδενισμός, nihilisme, n.m. ἄρνησις, ἔλλειψις πάσης πίστεως, négation, absence de toute croyance, συνεπῶς ὁ ἄθεος.

μηδενιστέος, α, ον, ἐκμηδενίσιμος, ος, ον· annihilable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ [ἐκ]μηδενισθῇ, qui peut s'annihiler.

μηδενιστής, οῦ, ὁ [νεολ.] nihiliste, n. ὀπαδὸς τοῦ μηδενισμοῦ, partisan du nihilisme. Οἱ μηδενισταὶ ἐπιδιώκουσι τὴν ἀνατροπὴν τοῦ πολιτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ καθεστῶτος. Μηδενιστὴς λέγεται οὐ μόνον ὁ φυσιολογῶν καὶ ἐκ τῶν μελετῶν πειθόμενος περὶ τῆς ματαιότητος τῶν ἐγκοσμίων καὶ εἰς τὴν ἀθεΐαν ἢ τὸν πανθεϊσμὸν καταλήγων, ἀλλὰ καὶ μηδεμίαν κοινωνικὴν ἀρχὴν ἀποδεχόμενος, ἀλλ' ἀφιέμενος καὶ προσπαθῶν νὰ ἐπανέλθῃ ἡ ἀνθρωπότης εἰς τὴν ἀγρίαν καὶ κτηνώδη κατάστασιν, αὐτὸ τοῦτο εἰς τὴν ἀναρχίαν. Ἀείποτε αἱ μηδενιστικαὶ διαθέσεις ὑπῆρχον ἁπανταχοῦ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, προφήτης δ' αὐτῶν ἀνεδείχθη ὁ Προυδών· κυρίως ὅμως ὁ βλαστὸς τοῦ μηδενισμοῦ ὑπῆρξεν ἡ Ῥωσσία, ἡ ἀπέραντος αὕτη χώρα.

μηδενιστικός, ή, όν· τοῦ μηδενιστοῦ, de

nihiliste, nihiliste, adj. || μηδενιστικαὶ ἀρχαί, principes nihilistes.

μηδέποτε [ἐπίρ.]. jamais, οὐδέποτε, καμμίαν φοράν.

μηδέτερος, α, ον (ἀντωνυ.), μηδὲ εἷς ἐκ τῶν δύο, μηδείς, κανεὶς ἐκ τῶν δύο, aucun des deux ; οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος, ni l'un ni l'autre.

μηδόλως [ἐπίρ.], μηδὲ ὅλως, οὐδόλως, διόλου, παντάπασι, ὁλότελα, οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τρόπον, aucunement ; οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τρόπον, καθόλου, nullement. adv. ποσῶς, (point) du tout ; κατ' οὐδένα τρόπον, en aucune façon.

μηκάομαι - ῶμαι, μέλ. ήσομαι, φωνάζω μέ-ε-ε· ἐπὶ τῆς φωνῆς τῶν προβάτων, τῆς διωκομένης ἐλάφου, τῆς αἰγός, (βελάζω) bêler ; pouser un cri semblable à un bêlement ; || ἐπὶ τῶν πληγωνομένων ἵππων, ἐπὶ ἐλάφων, κάπρων, βοῶν καὶ ταύρων, τίγρεων, μηκῶμαι= μυκῶμαι (κοινῶς μουγκρίζω), mugir.

μηκασμός, οῦ, ὁ καὶ μηκηθμός, τὸ μηκᾶσθαι, ἡ φωνὴ τῶν προβάτων αἰγῶν, ὁ βελασμός, τὸ βέλασμα, bêlement, n. m. βλ. καὶ μυκηθμός.

μηκέτι [ἐπίρ], οὐ πλέον, ὄχι πλέον, ne plus ; non plus ; οὐχὶ μικρότερον (εἰς τὸ μέλλον), ἀποκλείει τὸν μέλλοντα χρόνον.

μηκηθμός, οῦ, ὁ· ὁ μηκασμός, bêlement, n. m.

μήκιστος, ου, ὁ· ὑπερθ. τοῦ μακρὸς (ἐκ τοῦ μῆκος), ὁ μακρότατος, πολὺ μακρός, très long ; || ἐπὶ μήκιστον, très longtemps=ἐπὶ πολὺν χρόνον.

μηκόμετρον, ου, τό· micomètre, n. m. ὄργανον δι' οὗ καταμετροῦνται μήκη.

μῆκος, εος-ους, το ἢ **μάκρος**, εος-ους, τό· οὗτινος μόνον ἡ γενικὴ μάκρους εἶνε ἐν χρήσει· καλεῖται οὕτω μία τῶν τριῶν διαστάσεων τῶν στερεῶν σωμάτων, αἵτινες εἰσὶ τὸ **πλάτος**, τὸ **ὕψος** ἢ **βάθος** καὶ τὸ **μῆκος**, longueur, n. f. ὁ μακρός, ὁ μακρύς, long, longue ; μῆκος καλεῖται ἐπίσης ἡ ἔκτασις, étendue, n. f. ἀντικειμένου τινὸς ἀπὸ τὴν μίαν ἄκραν μέχρι τῆς ἑτέρας· || τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ, la longueur de la rue ; || τριῶν μέτρων μήκους, de trois mètres de long; || κατὰ μῆκος, de long; en long; le long ; [διδ.] ἐπιμήκως longitudinalement ; || — λόγου, longueur d'un discours ; || κατὰ μῆκος, en long, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ μήκους, dans le sens de la longueur ; || κατὰ μῆκος καὶ πλάτος, de long en large ἢ en long et en large, ἤτοι καθ' ὅλας τὰς ἐννοίας, en tous sens ; || κατὰ μῆκος (μάκρος), de long en long, ἤτοι πλειστάκις κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ μήκους· || σχίζω (ξύλα) κατὰ μῆκος, fendre (du bois) en long ; || κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς, le long du rivage ; || καθ' ὅλον τὸ μῆκος, tout le long ; || καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ, tout le long du chemin (ἢ de la rue) ; || κατὰ μῆκος τοῦ ποταμοῦ, le long de la rivière. § [οἰκοδ.] — τῆς βαθμίδος, emmarchement, n. m. longueur des marches ; βλ. βαθμίς, καὶ κλίμαξ· || κατὰ μῆκος τῆς ἀνωτέρας βαθμίδος, sur le haut d'un emmarchement. § [ναυτ.] —, κεραίας, croisure, n.f. ὅπερ ἰσοδυναμεῖ μὲ πλάτος ἱστίου, croisure. § [ναυτ.] διαφορὰ μήκους· βλ. διαφορά. § [οἰκοδ. σιδηρ. καὶ ὁδοπ.] —, τὸ ἄνοιγμα, portée, n. f. συνώνυμον τοῦ ouverture, n. f. καὶ γενικώτερον μῆκος καλεῖται ἡ ἔκτασις (étendue), τὸ διάστημα, ἡ ἀπόστασις (distance), π. χ. τὸ μῆκος (ἢ ἄνοιγμα) τῆς ἀψῖδος τῆς γεφύρας, la portée d'un arc de pont ; || τὸ μῆκος (ἢ ἄνοιγμα) τῆς μεταξὺ δύο τοίχων, κτλ. ἀποστάσεως, la portée d'une travée ; || τὸ μῆκος δοκοῦ, la portée d'une poutre ; || τὸ μῆκος δοκίδων, portée des poutrelles, λέγεται τὸ μέρος τοῦ μήκους δοκίδος περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῶν σημείων στηρίξεώς των ἐπὶ δύο διαδοχικῶν ὑπερεισμάτων. § **μῆκος** ἢ **ἀνάπτυξις ῥείθρου**, longueur d'un cours d'eau ; αὕτη μετρεῖται ἀκολουθουμένων ὅλων τῶν ἑλιγμῶν τοὺς ὁποίους κάμνει τὸ ῥεῖθρον. § [ναυτ.] **μῆκος πλοίου**, longueur du bâtiment, n. f. εἶνε τὸ μέγιστον μῆκος τῆς γάστρας αὐτοῦ, τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῶν **ὀρθίων** (perpendiculaires) τῆς **στείρας** καὶ τοῦ **ποδοστήματος**, δι' ὃ καὶ **ἴσαλον μῆκος** (longueur à la flottaison), ἢ **μῆκος μεταξὺ τῶν ὀρθίων** (longueur perpendiculaire en perpendiculaire) καλεῖται. § [ναυτ.] **ὁλικὸν μῆκος**, longueur totale, n. f. (extrême), πλοίου τινὸς εἶνε ἡ ἀπόστασις μεταξὺ τῶν ἄκρων πρύμνης καὶ πρώρας. § [ναυτ.] **μῆκος καταστρώματος**, longueur sur le pont, n. f. πλοίου τινὸς εἶνε τὸ μῆκος τὸ διῆκον τὸ κατάστρωμα ἀπὸ πρώρας μέχρι πρύμνης. § **μῆκος** (γεωγραφικὸν) ἢ ἁπλῶς μῆκος, longitude, n.f. Ἀπόστασις **τόπου** ἔκ τινος κατὰ συνθήκην λαμβανομένου μεσημβρινοῦ καλουμένου **πρώτου μεσημβρινοῦ** (premier méridien). **Μετρεῖται** ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ διὰ τοῦ τόξου τοῦ περιλαμβανομένου μεταξὺ τοῦ κατὰ συνθήκην λαμβανομένου μεσημβρινοῦ καὶ τοῦ μεσημβρινοῦ τοῦ τόπου οὗτινος ζητεῖται τὸ γεωγραφικὸν μῆκος, περιλαμβάνεται δὲ μεταξὺ 0 καὶ 180 μοιρῶν. Τὸ γεωγραφικὸν μῆκος εἶνε **ἀνατολικὸν** (orientale) ἢ **δυτικὸν** (occidentale), ἀναλόγως τῆς θέσεως τοῦ τόπου πρὸς ἀνατολὰς ἢ πρὸς δυσμὰς τοῦ πρώτου μεσημβρινοῦ.

Ἀνατολικὸν μῆκος, longitude est, εἶνε τὸ μετρούμενον πρὸς ἀνατολὰς τοῦ πρώτου μεσημβρινοῦ.

Δυτικὸν μῆκος, longitude ouest, εἶνε τὸ μετρούμενον πρὸς δυσμὰς τοῦ πρώτου μεσημβρινοῦ.

Παρατηρηθὲν μῆκος, longitude observée, εἶνε τὸ ἐξαχθὲν δι' ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων.

Ἀναμετρηθὲν μῆκος, longitude estimée, εἶνε τὸ ἐξαχθὲν ἐξ ὑπολογισμοῦ πορειῶν καὶ διατρεχθέντος διαστήματος.

μηκύνατε ! allongez ! Παράγγελμα ἱππικῶν ἀσκήσεων ὅπως οἱ ἱππεῖς ἐπιμηκύνωσι τὸν βηματισμὸν ὅντινα ἤδη ἔχουσι.

μήκυνσις, εως, ἡ· ἡ ἐπιμήκυνσις, ἡ ἐπέκ-

τασις, allongement, n. m. ἡ τάνυσις, διάτασις, extension, n. f. διάτασις, διάταμα, allongement ; βλ. λέξεις· || — τοῦ βηματισμοῦ [ἱππευτ.], augmenter l'allure.

μηκύνω, μέλ. υνῶ, θὰ μηκύνω, χάμνω μακρόν, rendre long ; ἐκτείνω, allonger ; ἐπεκτείνω, παρεκτείνω, prolonger ; βλ. καὶ ἐπιμηκύνω, allonger ; καὶ ἐπὶ χρόνου **ἀναβάλλω**· || μεμηκυσμένος, η, ον, ὁ ἐπιμήκης, allongé, ée ; || μεμηκυσμένος βηματισμὸς (ἵππου) ἢ ἐπίμηκες βῆμα, pas allongé, χαλεῖται οὕτω βηματισμὸς μείζων τοῦ συνήθους· || μεμηκυσμένος τροχασμός, trot allongé ; || μέγας καλπασμὸς (μεμηκυσμένος), galop allongé ; βλ. καὶ **βάδισμα** ἵππου.

μηκῶμαι, βλ. μηκάομαι.

μήκων, ονος, ὁ (ἡ ὑπνοφόρος) (ἡ παπαροῦνα), pavot, n. m. (somnifère), καὶ pavot noir [καὶ papaver (vèr) n.m. nom scientifique du pavot] εἶνε φυτὸν τῆς τάξεως τῶν μηκωνοειδῶν, ἀξιόλογος ἕνεκα τοῦ πολυτίμου ὀποῦ αὐτῆς, ὅπερ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων μὲν ἐκαλεῖτο μηκώνιον (méconium), μεταγενεστέρως δὲ ὄπιον (opium), κοινῶς **ἀφιόνι**.

μηκωνέλαιον, ου, τό· ἔλαιον μήκωνος, huile d'œillette, ἀπολαμβανόμενον ἐκ τῶν κόκκων τοῦ μήκωνος (pavot noir).

μηκώνιον, ου, τό· ὁ χυμὸς τοῦ μήκωνος, suc de pavot, méconium, n. m. τὸ ὄπιον [Ἱπποκρ.] opium, n. m. βλ. μήκων.

μηκωνοειδής, ής, ές· ὅμοιος μήκωνι, ἐκ τοῦ εἴδους τοῦ μήκωνος, qui tient du pavot ; [διδ.] papavéracé, ἤτοι τὰ μηκωνώδη φυτά.

μηκωνώδης, ης, ες [βοτ.], papavéracé, ée, n. f.

μῆλα, τὰ (τὸ μῆλον), les pommes, τὸ ζύγωμα, χαλοῦνται οὕτως ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἵππου τὰ μεταξὺ τῆς ῥινὸς καὶ τοῦ ζυγωματικοῦ ὀστοῦ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς κείμενα.

μηλαδέλφι, τὸ [πτην.] εἶδος ἀετοῦ, espèce d'aigle.

μηλάκι, τὸ καὶ

μηλαράκι, τό· μικρὸν μῆλον, petite pomme; pommelette, n. f.

μηλέα, ας, ἡ (συνηρ. μηλῆ), κοινῶς τὸ δένδρον μηλειὰ καὶ **μηλιά**, pommier, n. m, βλ. καὶ ξύλον.

μήλειος, α, ον· de pommier ; βλ. καὶ ξύλον.

μήλη, ης, ἡ· χειρουργικὸν ἐργαλεῖον, ἡ σμίλη, τὸ σμιλίον, sonde (du chirurgien), n. f. κοινῶς τὸ μῆλι, χρησιμεῦον πρὸς ἐξέτασιν πληγῶν. § —, barre à mine ; βλ· **διαστομωτρίς**.

μῆλι, τὸ [δημ.], βλ. μήλη.

μηλί, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] μανδῆλι, ὅπερ βάλλουσιν αἱ γυναῖκες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των πρασινοκίτρινον χρῶμα ἔχον ὡς τὸ μῆλον.

μηλιὰ [δημ.], μηλέα.

μήλιγγας, ὁ [δημ.] καὶ

μηλίγγι, τὸ [δημ.] βλ. μηνίγγι.

μηλ(ι)γκόν(ι), τὸ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], **μύρμηξ** τῶν δένδρων.

μηλικός, οῦ, ὁ [χημ.], ἐκ τοῦ μήλου προερχόμενος, pommique, adj. malique, adj. ἰδίως ἐπὶ ὀξέος λαμβανομένου ἐκ τῶν μήλων καὶ ἄλλων ὀπωρῶν.

μηλιόρα, ἡ [διάλ. Λευτεκαδ.], ἡ στεῖρα οἶς (πρόβατον)· βλ. καὶ **μηλιόρι**.

μηλιόρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ διετὲς πρόβατον, τὸ σωστὸν καὶ πλῆρες τὴν ἡλικίαν.

μηλίς, ίδος, ἡ· mélide, n. f. κατ' Ἀριστοτέλην ἡ μᾶλις (morve).

μηλίτης, ου, ὁ [ἐνν. οἶνος] cidre, n. m. ὁ ἐκ μήλων κατεσκευασμένος οἶνος.

μηλίχλωρος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἐπὶ τοῦ σίτου καὶ τῆς βρίζης, ὅταν εἶνε χλωρὰ καὶ ἔχωσι τὸ λεγόμενον μηλὶ χρῶμα, πρασινοκίτρινον.

μηλοέλατον, ου, ὁ· pin de Corse.

μηλόκενδρον, ου, τό· εἶδος κέδρου, espèce de genévrier.

μηλόκιτρον, ου, τό· τὸ λιμόνιον, citron, n. m.

μηλολόνθη, ης, ἡ· ὁ χρυσοκάνθαρος, hanneton, n. m. [διδ.], mélolonthe, n. f. κοινῶς τὸ ἔντομον ἡ **χρυσόμυιγα**, εἶδος χρυσοῦ κανθάρου· ἐχρησίμευε παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὡς καὶ σήμερον ὡς παιδιὰ τῶν παίδων προσδενομένη διὰ κλωστῆς· χρησιμεύει ἐπίσης ὡς φάρμακον (κανθαρίς).

μῆλον, ου, τό· τὸ ὀπωρικόν, ὁ καρπὸς τῆς μηλέας, pomme, n. f. § [συνεκδ.] τὰ μῆλα τῶν παρειῶν, les pommettes des joues.

μηλόπηττα, ας, ἡ· καὶ μηλοπλακοῦς, οῦντος, ὁ πλακοῦς μὲ μῆλα, tarte aux pommes.

μηλορροδάκινον, ου, τό· ὀπωρικόν, εἶδος ῥοδακίνου μετὰ λείου φλοιοῦ, pêche [à peau] lisse; abricot-pêche, n.m. nectarine, n.f.

μηλότσεφλον, ου, τό· ὁ φλοιὸς τοῦ μήλου, pelure de pomme.

μηλωτή, ῆς, ἡ· δέρμα ζώου μετὰ τῶν τριχῶν αὐτοῦ, ἡ διφθερὶς καὶ ἐν γένει ἡ γοῦνα, pelisse, n. f. ἡ διφθερίς, διφθέρα; τὸ γουναρικόν, fourrure, n. f.

μὴ μὲ λησμόνει, ne m'oubliez pas ; **βλέπε μυοσωτίς.**

μὴν [ἐπίρ.], βλ. μή.

μήν, μηνός, ὁ· κοινῶς ὁ μῆνας, mois, n.m. || ἡ πρώτη τοῦ μηνός, le premier (jour) du mois ; || [Ἂν ὁ μὴν διαιρεθῇ εἰς τρία μέρη, ταῦτα διακρίνονται διὰ ἑξῆς προσδιορισμῶν], μὴν ἱστάμενος, le commencement, ἤτοι αἱ 10 πρῶται ἡμέραι τοῦ μηνός, les dix premiers jours du mois ; || — **μεσῶν** (μεσοῦντος μηνός), le milieu du mois (du 12 au 20) ; || — φθίνων (φθίνοντος μηνός), ἢ **τελευτῶν**, la fin du mois, τὸ τέλος τοῦ μηνὸς (du 21 au 31) ; || ὁ τρέχων μήν, le mois courant ; || τὸν Μάϊον μῆνα, au mois de Mai ; || μὲ τὸν μῆνα, au mois ; || πόσας τοῦ μηνὸς ἔχομεν, quel quantième du mois avous-nous ? || [ἐπὶ ἐγκύου], εἶνε εἰς τὸν μῆνα της, elle est à son terme ; || μετὰ δύο (τρεῖς) μῆνας ἀπὸ σήμερον, d'aujourd hui en deux (trois) mois ; [ἐπὶ ἐμπορ. ἐγγρ.], à deux (trois) mois de date ; ||

κατὰ μῆνα, par mois ; μὲ τὸν μῆνα, au mois ; καθ' ἕκαστον μῆνα, tous les mois ; μηνιαίως mensuellement ; || πρὸ ἡμίσεος μηνός, il y a deux semaines ; || τρίμηνον, τριμηνία, trimestre, n. m. || ἔχω τὴν οἰκίαν μὲ τὸν μῆνα, j'ai la maison au mois ; || ἐπλήρωσα τρεῖς μῆνας, j'ai payé un trimestre ; || μετὰ μῆνας τρεῖς ἀπὸ σήμερον, εὐαρεστηθῆτε νὰ πληρώσητε διὰ τῆς μόνης ταύτης συναλλαγματικῆς τῇ διαταγῇ τοῦ Κ. . . ἀξίαν ληφθεῖσαν τοῖς μετρητοῖς, à trois mois de date, veuillez payer par cette seule (lettre) de change à l'ordre de M...valeur reçue en espèces· || μετὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς (ἡμέρας τῆς) ἐκδόσεως τῆς συναλλαγματικῆς, à trois mois de date=(après) trois mois de (la) date (de la lettre de change)· || πληρωτέον μετὰ δύο μῆνας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως, à deux mois de date (=payable à deux mois de date). § μὴν mois καλεῖται ἐν γένει ὁ χρόνος τῆς περιφορᾶς τῆς σελήνης περὶ τὴν γῆν, διάφορος ὢν ἀναλόγως τῆς ἀπόψεως ἐξ ἧς ἡ περιφορὰ αὕτη θεωρεῖται. Οὕτως ἡ περίοδος τῆς ἀστρικῆς περιφορᾶς, ἐντὸς τῆς ὁποίας δηλαδὴ ἐπανέρχεται ἡ σελήνη πάλιν πρὸ τοῦ αὐτοῦ ἀπλανοῦς, καλεῖται ἀστρικὸς μήν, ἡ ἀπὸ τοῦ ἐαρινοῦ σημείου μέχρι τῆς εἰς αὐτὸ πάλιν ἐπανόδου καλεῖται τροπικὸς ἢ περιοδικὸς μήν, ἡ περίοδος τῶν φάσεων τῆς σελήνης ἤτοι τὸ μεταξὺ δύο νουμηνιῶν π. χ. διάστημα καλεῖται συνοδικὸς μήν. Πάντα τὰ διαστήματα ταῦτα δὲν μένουσι σταθερά, ἀλλ' εἰσὶν ἄλλοτε μακρύτερα καὶ ἄλλοτε βραχύτερα, δι' ὃ ὁρίζονται μόνον κατὰ μέσον ὅρον ὡς ἑξῆς:

Ἀστρικὸς μὴν=27 ἡμ. 7 ὥρ. 43 λ. 12 δλ.
Τροπικὸς » =27 » 7 » 43 » 5 »
Συνοδικὸς » =29 » 12 » 44 » 3 »

Ἐπειδὴ 12 συνοδικοὶ μῆνες ἀποτελοῦσι σχεδὸν ἓν ἔτος, καλεῖται καὶ τὸ δωδέκατον τοῦ ἔτους, ἰσούμενον πρὸς 30 ἡμ. 10 ὥρ. 29 λ. 4 δλ. ἡλιακὸς μήν. Τοιοῦτοι εἰσὶ οἱ 12 μῆνες τοῦ ἔτους τῶν χριστιανικῶν λαῶν φέροντες τὰ ῥωμαϊκὰ ὀνόματα Ἰανουάριος, Φεβρουάριος, Μάρτιος, Ἀπρίλιος, Μάϊος, Ἰούνιος, Ἰούλιος, Αὔγουστος, Σεπτέμβριος, Ὀκτώβριος, Νοέμβριος, Δεκέμβριος, ἔχοντες δὲ ἄλλοι μὲν 30, ἄλλοι δὲ 31 ἡμέρας, ὁ δὲ Φεβρουάριος 28 καὶ κατὰ τὰ δίσεκτα ἔτη 29. Οἱ Μωαμεθανοὶ μεταχειρίζονται τὸ σεληνιακὸν ἔτος τὸ ἐκ 12 συνοδικῶν μηνῶν συγκείμενον, ὑπολογίζοντες τοὺς μὲν ἐξ αὐτῶν εἰς 29 ἡμέρας τοὺς δὲ εἰς 30. Ἐπίσης σεληνιακὸν εἶνε τὸ ἰουδαϊκὸν ἔτος, συγκείμενον ἐκ 12 μηνῶν ἐναλλὰξ ἐξ 29 καὶ 30 ἡμερῶν ἀποτελουμένων, ἐξισούμενον δὲ πρὸς τὸ ἡλιακὸν δι' ἐμβολίμου μηνὸς ἐκ 30 ἡμερῶν.

μηναῖον, τό· livre d'offices pour les saints du mois. Βιβλίον ἐκκλησιαστικὸν περιλαμβάνον τὴν δι' ἑκάστην ἡμέραν παντὸς μηνὸς ὡρισμένην ἀκολουθίαν μετὰ διηγήσεως περὶ τῆς τελουμένης ἑορτῆς. Τὰ Μηναῖα εἰσὶ 12, ἕκαστον ἕνα μῆνα περιέχοντα. Δὲν περιλαμβάνονται δὲ ὡς εἰκός, ἐν αὐτοῖς αἱ τῶν κινητῶν ἑορτῶν ἀκολουθίαι, ἃς περιέχει τὸ Τριώδιον καὶ τὸ Πεντηκοστάριον. Συμπλήρωμα τούτων εἶνε ἡ Ὀκτώηχος. Πάντα τὰ βιβλία ταῦτα ἐξεδόθησαν ἐπισήμως ἐν Ἐνετίᾳ τῷ 1522, αὐτόθι δ' ἐξηκολούθησαν πάντοτε ἀνατυπούμενα καὶ μόλις ἀπό τινων ἐτῶν τυποῦνται ἔνια αὐτῶν καὶ ἐν Ἀνατολῇ.

μῆνας, ὁ [δημ.], βλ. μήν.

μήνη, ης, ἡ· croissant, n. m. ἡ σελήνη ἰδίως εἰς τὴν ἀρχικήν της αὔξησιν, la lune principalement dans son croissant ; ὅθεν μικρὰ σελήνη, lunule, n. f. βλ. καὶ ἡμισέληνος. § [γεωμ.] μήνη, lunule, n. f. ou croissant, n. m. καλεῖται σχῆμα γεωμετρικὸν ὡς τῆς αὐξανούσης σελήνης. § [ἱππολ.] μήνη, étoile (n. f.) ou pelote, n. f. λέγεται μέγα κυκλικὸν ἢ ἐπίμηκες λευκὸν σημεῖον ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ἵππου· ἡ μήνη, λέγεται ἐπίσης en-tête, n. f. διὰ πᾶν λευκὸν σημεῖον ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ἵππου· || — ἀκανόνιστος, en-tête irregulière ; || — ἐπιμήκης, en-tête prolongée ; || **ἀνθυλλίς**, en-tête légèrement; || ἡ κυρίως μήνη, en-tête fortement ; || — διακεκομμένη, en-tête interrompue ; || ὀλίγαι λευκαὶ τρίχες ἐπὶ τοῦ μετώπου, quelques poils en tête || — στρογγύλη, en-tête pelte (ἤτοι ὡς πέλτη=ἀσπίς). § [ἱππολ.] μήνη, lisse, n. f. ἢ liste, n. f. ἢ belle-face, n. f. βλέπε **ὁλοφλυκτίς**. § **μήνη**, ης, ἡ· demi-lune, n. f. ὄργανόν τι πρὸς ἀνοστόμωσιν τοῦ κοίλου τῶν πυροβόλων, ἔχον μηνοειδὲς σχῆμα· προσέτι καὶ ἄλλο παρόμοιον τῶν σιδηρουργῶν ἐργαλεῖον· μῆναι πρὸς σφυρηλάτησιν τῶν τρυπάνων, demi-lune pour forger les forets. § [ὀχυρ.] μήνη, ἡ· demi-lune ; ἔργον ἀνῆκον εἰς τὰ ἐκτὸς (les dehors) ὀχυρώματος τινός, εὑρισκόμενον ἔμπροσθεν τοῦ **μεταπυργίου** (courtine) καὶ τῆς **ψαλίδος**, (tenaille). Καλεῖται οὕτω διότι ἄλλοτε τὸ σχῆμα τοῦ ἔργου τούτου ἦτο ἡμικυκλικῆς κατασκευῆς. Εἰς τὰ **πολυγωνικὰ μέτωπα** (fronts polygonaux) καλεῖται **προμεσοτείχισμα** (βλ. καὶ ravelin). Ἡ μήνη ἔχει σχῆμα σφηνὸς (redan), σύγκειται δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ δύο μόνον **προσώπων** (faces) μήκους 110 ἕως 120 μέτρων σχηματιζόντων γωνίαν μικρὰν ἀνοικτὴν ἔχουσαν ἄξονα τὸν τοῦ μετώπου. Τὰ πρόσωπά της συναντῶσι τὰ τοῦ προμαχῶνος εἰς ἀπόστασιν 10 ἕως 30 μέτρ. ἀπὸ τῆς **ἀκρωμίδος** (angle d'épaule) (βλ. σχῆμα εἰς τὰ ἐκτός, dehors). Τὰ πυρὰ τῶν προσώπων τοῦ προμαχῶνος πλαγιοφυλακτοῦσιν οὕτω τὰς τάφρους τῆς μήνης. Ἐνίοτε τὰ πρόσωπα ταῦτα ἀφικνοῦνται μέχρις ἀποστάσεως τινὸς ἀπὸ τοῦ ἀντικρήμνου τοῦ προμαχῶνος καὶ θλῶνται παραλλήλως τῷ ἄξονι τοῦ μετώπου (capitale du front) ὅπως σχηματίσωσι πλευρὰ 20 μέχρι 30 μέτρων. Ἡ ὑπερασπίστρια τῆς μήνης δέον νὰ ᾖ ὀλίγον χαμηλότερον καὶ νὰ ἐπικρατῆται ὑπὸ τῆς τοῦ κυρίου περιβόλου.

μηνιαῖον, ου, τό· τὸ μίσθωμα, τὸ κατὰ μῆνα πληρωνόμενον, κοινῶς τὸ **μηνιάτικον**, ὅθεν ἐνοίκιον (καὶ ἐν γένει μισθὸς) ἑνὸς μηνός, loyer (; gages; paie, etc.) d'un mois ; mois, n. m. || τοῦ ὀφείλω δύο μηνιαῖα, je

lui dois deux mois (deux termes); βλ. καὶ μισθός.

μηνιαῖος, α, ον· ὁ διαρκῶν ἕνα μῆνα, ὁ ἐπὶ ἕνα μῆνα μακρός, mensuel, elle, adj. || μηνιαῖαι δόσεις, mensualités, n. f. pl. sommes payées mensuellement, ποσὰ πληρωνόμενα μηνιαίως.

μηνιαίως [ἐπίρ.], καθ' ἕκαστον μῆνα, tous les mois, mensuellement, adv.

μηνιάτικον, ου, τὸ [δημ]. βλ. μηνιαῖον.

μηνίγγι, τὸ· μηνίγγιον, τὸ· ὑποχορ. τοῦ μῆνιγξ, ιγγος ἡ· ὁ κρόταφος, tempe, n. f.

μηνίγγια, τὰ [δημ.], αἱ μήνιγγες, βλ. μῆνιγξ.

μηνιγγικός, ή, όν· méningé, ée, adj. [ἀνατομ.], ὁ σχετιζόμενος μὲ τὰς μήνιγγας· || ἀρτηρίαι μηνιγγικαί, artères méningées.

μηνιγγικός, ή, όν· méningien, enne, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὰς μήνιγγας, qui appartient aux méninges.

μηνιγγιτικός, ή, όν· méningitique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μηνιγγίτιδα, qui a rapport à la méningite; || φαινόμενα μηνιγγιτικά, phenomènes méningitiques.

μηνιγγῖτις, ιδος, ἡ· méningite, n. f. καλοῦνται ἐν γένει μηνιγγίτιδες αἱ φλεγμοναὶ τῶν μηνίγγων τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ. || **Ἁπλῆ ἢ κοινὴ** μηνιγγῖτις, ἢ **λεπτομηνιγγῖτις** (méningite aiguë), εἶνε ἡ ὀξεῖα φλεγμονὴ τῆς λεπτῆς μήνιγγος τοῦ ἐγκεφάλου, συνήθως μὲν κατὰ τὸ κυρτὸν αὐτοῦ, σπανιώτερον δὲ κατὰ τὴν βάσιν. Αἴτια αὐτῆς εἶνε τραυματισμὸς τῆς κεφαλῆς, κατάγματα ὀστῶν, γείτονες φλεγμοναί, οἷον τῶν ὤτων, τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἐπεκτεινόμεναι ἐντὸς τοῦ κρανίου, γενικαὶ μιάνσεις οἷαι αἱ ἐπὶ πυαιμίας, οὐραιμίας, ὀξέων ἐξανθημάτων, κτλ. συχνοτάτη δὲ καὶ ἡ μετὰ πνευμονίαν. Ἐλπίδες ἰάσεως ὑπάρχουσι κατὰ τὸ στάδιον τοῦ ἐρεθισμοῦ; ἥσυχος ὕπνος καὶ ἄφθονος ἐφίδρωσις εἶνε κάλλιστα σημεῖα. || **Φυματιώδης μηνιγγῖτις** (méningite tuberculeuse) τῆς λεπτῆς μήνιγγος. Ἡ νόσος ἐκτυλίσσεται βραδέως. Οἱ ἄρρωστοι κεφαλαλγοῦσι καὶ ἀνορεκτοῦσι· δυσκαμψία τοῦ τραχήλου, ἔμετοι καὶ δυσκοιλιότης, μετά τινα χρόνον ἐκδηλοῦνται σπασμοὶ καὶ ὑπερερεθιστικότης τῶν αἰσθήσεων. Μετὰ δύο δὲ περίπου ἑβδομάδας ἀκολουθοῦσι τὰ φαινόμενα τῆς καταπτώσεως, ἤτοι ὑπνηλία, θόλωσις τῆς διανοίας, ἀρρυθμία τῆς ἀναπνοῆς καὶ τῶν σφυγμῶν, καθολικὴ παράλυσις, ἀναισθησία, ψῦξις καὶ τέλος ὁ θάνατος ἤρεμος ἢ ἐν σπασμοῖς. Περὶ ἰάσεως οὐδεμία ἐλπίς. || **Χρονία λεπτομηνιγγῖτις** τοῦ ἐγκεφάλου παρατηρεῖται πολλάκις ἐπὶ χρονίων φρενοπαθειῶν καὶ παρὰ τοῖς πολυπόταις καὶ τοῖς συφιλιδικοῖς. || **Ἐγκεφαλονωτιαία μηνιγγῖτις** (méningite cérébro-spinale) δύναται νὰ ὑπάρξῃ συχνὰ ἐπεκτεινομένης τῆς νόσου ἀπὸ τῆς λεπτῆς μήνιγγος τοῦ ἐγκεφάλου εἰς τὴν τοῦ νωτιαίου μυελοῦ καὶ τἀνάπαλιν ἢ ἀμφοτέρων συγχρόνως μιαινομένων κατὰ τὴν διαδρομὴν ὀστρακιᾶς, εὐλογίας, τύφου, πνευμονίας, κτλ. Εἰδικώτερον ὅμως καλεῖται οὕτως **ἐπιδημικὴ** τις μηνιγγῖτις (méningite cérébro-spinale épidémique) κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐξ εἰδικοῦ βακτηρίου προερχομένη. || Παχυμηνιγγῖτις τοῦ ἐγκεφάλου (pachyméningite) ἤτοι φλεγμονὴ τῆς σκληρᾶς μήνιγγος συμβαίνει ἐνίοτε συνεπείᾳ τραυματισμῶν ἢ ἀλλοιώσεων τῶν ὀστῶν, ἄλλοτε δὲ καὶ πρωτοπαθὴς ἐπὶ φρενοπαθῶν, πολυποτῶν καὶ συφιλιδικῶν.

μηνιγγοεγκεφαλῖτις, ιδος. ἡ· méningo-encéphalite, n. f. [παθολ.] φλεγμονὴ τῶν μηνίγγων καὶ τοῦ ἐγκεφάλου, inflammation des méninges et de l'encéphalie, ἤτοι μηνιγγῖτις μετ' ἐγκεφαλίτιδος, compliquée d'une encéphalite.

μηνιγγοκήλη, ης, ἡ· méningocèle (μῆνιγξ καὶ κήλη, οἴδημα, tumeur) n.f. οἴδημα τοῦ κρανίου πεπληρωμένον ὀρροῦ· συνώνυμον τοῦ ἐγκεφαλοκήλη (encéphalocèle).

μηνιγγομαλάκυνσις, εως, ἡ· méningomalacie (si) (μῆνιγξ καὶ μαλακός, mou) n. f. [παθολ.] μαλάκυνσις τῶν μηνίγγων, ramollissement des méninges.

μηνιγγορραγία, ας, ἡ· méningorragie, n. f. μηνιγγικὴ ἀποπληξία, apoplexie méningée.

μηνίγγωσις, εως, ἡ· méningose, n. f. [ἀνατ.], ἕνωσις τῶν ὀστωδῶν μερῶν διὰ μεμβράνης, union des parties osseuses au moyen d'une membrane.

μῆνιγξ, ιγγος, ἡ· méninge, n. f. [ἀνατομ.] καλοῦνται μήνιγγες τὸ σύνολον τῶν τριῶν ὑμένων, οἵτινες περιβάλλουσι τὸν ἐγκέφαλον καὶ τὸν νωτιαῖον μυελόν. Εἶνε δ' αὗται, ἐκ τῶν ἔξω ἐπὶ τὰ ἔσω ἀριθμούμεναι, ἡ **σκληρὰ** ἢ **παχεῖα** μῆνιγξ (la dure-mère) ἀποτελοῦσα **εὐπαγῆ** ἐκ πυκνοῦ συνδετικοῦ ἱστοῦ ὑμένα, ἡ **ἀραχνοειδὴς** (arachnoïde), ὀρρώδης οὖσα ὑμὴν καὶ ἡ **χοριοειδὴς** ἢ **λεπτὴ** (la pie-mère) ἀποτελοῦσα ὑμένα ἐκ συνδετικοῦ ἱστοῦ μετὰ πολυαρίθμων αἱμοφόρων ἀγγείων. Ἡ ἀραχνοειδὴς καλεῖται γαλλιστὶ καὶ méningine, n. f. ἡ δὲ λεπτὴ καλεῖται καὶ méningette, n. f. § μῆνιγξ λέγεται ὁ κρόταφος, tempe, n. f. κοινῶς **μελίγγι.**

μήνιον, τό· φυτὸν pivouane, n. f.

μῆνις, ιος, ἡ· καὶ μεταγ. μήνιδος (ἐκ τοῦ μένος, μαίνομαι), ἐπίμονος, μόνιμος ὀργή, ἀδιάλλακτος ὀργὴ τῶν θεῶν, ἀμείλικτος ὀργή, courroux, n. m.

μηνίς, ίδος, ἡ· μικρὰ μήνη, demi-lunette, n. f. βλ. καὶ **κύκλιον**· || μηνὶς τοῦ δοκιμαστῆρος, κτλ., demi-lunette (n. f.) pour éprouvette, κτλ. ὄργανόν τι μηνοειδὲς πρὸς ἐξέλεγξιν τοῦ δοκιμαστῆρος ὅλμου καὶ ἄλλων· βλ. καὶ **μήνη**, demi-lune.

μηνίσκος, ου, ὁ· τὰ εἰσαγωγικὰ σημεῖα « », guillemet, n. m. ἄγκιστρον, crochet, n. m. § — (ὑποχορ. τοῦ μήνη), croissant, n.m. μικρὰ σελήνη, πᾶν ἀντικείμενον ἔχων σχῆμα μικρᾶς μήνης· || μηνοειδὲς σιδηροῦν τεμάχιον, π. χ. ἐπὶ τῆς ἀστράβης τῆς σέλλης. § —, ménisque, n. m. μικρὰ μήνη [φυσ.], verre convexe d'un côté et concave de l'autre; βλ. καὶ **φακός.**

μηνοειδής, ής, ές· ἐν σχήματι μήνης (ἡμι-

σελήνου), qui a la forme de croissant, méniscoïde, adj. § —, lunulaire, adj. ὁ ἔχων τὸ σχῆμα μήνης (lunule). § **μηνοειδής**, ής, ές, semi-lunaire, adj. ὁ ἔχων τὸ σχῆμα μήνης, qui a la forme d'une demi-lune ou d'un croissant ; || [ἀνατ.] ὀστοῦν μηνοειδές, os semi-lunaire (τοῦ καρποῦ τῆς χειρός)· || χόνδρος μηνοειδής, cartilage semi-lunaire (τῆς ἀρθρώσεως τοῦ γόνατος)· || γάγγλιον μηνοειδές, ganglion semi-lunaire. § **μηνοειδής**, semi-lunée, adj. qui a la forme d'une demi-lune.

μηνοειδῶς [ἐπίρ.], εἰς σχῆμα μηνοειδές, en forme de croissant.

μηνολογία, ας, ἡ· ἡ ἡμερομηνία, date, n.f.

μηνολόγιον, ου, τό· τὸ ἡμερολόγιον, calendrier, n. m.

μηνολογῶ (έω), μελ. ήσω, γράφω ἐπὶ ἐπιστολῆς (ἢ παντὸς ἐγγράφου) τὸν μῆνα, dater ; || μηνολογῶ ἐπιστολήν, dater une lettre.

μηνόρροια, ας, ἡ· flux, menstruel ; βλ. ἔμμηνος καὶ **δυσμηνόρροια**.

μήνυμα, ατος, τό· προσφώνημα, λόγος, γνωστοποίησις, action de mander, mandement, n. m. παραγγελία διά τι, μετάκλησις, πρόσκλησις, invitation, n. f. εἴδησις, γνωστοποίησις, avis, n.m. ἀγγελία, εἰδοποίησις, annonce, n. f. παραγγελία, message, n. m.

μηνυόμενος, η, ον· inculpé, ée, adj. ἄτομον ὑποδεικνυόμενον ὡς διαπράξαν ἀξιόποινον τινὰ πρᾶξιν· βλ. καὶ μηνύω.

μήνυσις, εως, ἡ [νομ.], plainte, n. f. μήνυσις καλεῖται ἡ εἰς τὰς ἁρμοδίας ἀνακριτικὰς ἀρχὰς ἀνακοίνωσις περὶ τῆς ἐκτελέσεως ἀδικήματος τινός, ἀναφερομένου ἢ μὴ τοῦ ὀνόματος τοῦ αὐτουργοῦ. Γινομένη ὑπὸ τοῦ μηνύοντος αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου, εἶνε ἔγγραφος, συντασσομένης ἐκθέσεως περὶ τῆς ἐγχειρίσεως αὐτῆς, ἢ προφορικὴ ὅτε καταρτίζεται ἐπίσης ἔκθεσις κατὰ τοὺς νομίμους τύπους περὶ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς· βλ. καὶ ἔγκλησις. § —, ἡ καταγγελία, dénonciation, n. f. νομικῶς καλεῖται οὕτως ἡ γινομένη ἀνακοίνωσις, εἰς ἀνακριτικὸν ὑπάλληλον, τῆς ἐκτελέσεως ἀξιοποίνου πράξεως παρὰ παντὸς ὅστις ὑπῆρξε μάρτυς αὐτόπτης ἢ αὐτήκοος.

μηνυτής, οῦ, ὁ, ἡ· ὁ καταμηνυτής, celui qui porte la plainte, ὁ ἐγκαλῶν, ὁ ἐνάγων, plaignant, e, n. qui se plaint en justice, ὁ ὑποβάλλων, ἐπιδίδων μήνυσιν, ὁ καταγγέλλων τι, dénonciateur, trice. § μηνυτής, ὁ **καταδότης**, délateur, trice, λέγεται περὶ χαμερπῶν καταδοτῶν, se dit des dénonciateurs serviles ; || οἱ καταδόται εἶνε περιφρονητέοι, les délateurs sont méprisables.

μηνύτωρ, ορος, ὁ· ὁ μηνύων, παραγγέλλων, γνωστοποιῶν τι, moniteur, trice (λατ. monitor de monere, avertir), personne qui donne des avis, ἐξ οὗ καὶ ὁ τίτλος ἐφημερίδων τινῶν, titre de certains journaux. § —, messager, ère, adj. ὁ ἐκτελῶν παραγγελίαν τινά, qui fait un message.

μηνύω, μέλ. ύσω, καταμηνύω, ἐγκαλῶ, ὑποβάλλω, ἐπιδίδω μήνυσιν κατά τινος, porter plainte (contre quelqu'un) ; κεκρυμμένον τι γνωστοποιῶ, καταγγέλλω, dénoncer. § βλ. μηνῶ· || μηνυόμενος, η, ον, prévenu, e ; καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁ ἔνοχος, ὁ ὑπαίτιος, accusé, ée ; βλ. ἐνοχοποιούμενος· βλ. **μηνυόμενος**.

μηνῶ, μέλ. μηνύσω, παραγγέλλω, μεταπέμπομαι, μετακαλῶ, mander ; δίδω παραγγελίαν νὰ μοὶ φέρωσί τι, faire venir ; ἀποστέλλω πρὸς ζήτησιν τινός, envoyer chercher ; καλῶ, προσκαλῶ, appeler ; || ἐμήνυσε τὸν ἐπιστάτην του, il a mandé son intendant ; || — ἰατρόν, appeler (faire venir, mander) un médecin ; || ἐμήνυσε τοῦ ἰατροῦ (τὸν ἰατρόν), il a appelé le médecin ; || τοῦ ἐμήνυσα νὰ ἔλθῃ, je lui ai mandé de venir. § —, κάμνω γνωστόν, γνωστοποιῶ, ἀναγγέλλω, faire savoir ; γνωστοποιῶ, ἀναγγέλλω, annoncer ; γνωστοποιῶ, δίδω εἴδησιν, donner avis ; γνωστοποιῶ, εἰδοποιῶ, prévenir ; στέλλω πρός τινα καὶ εἰδοποιῶ, λέγω, καθιστῶ γνωστόν, envoyer dire ; || μοῦ ἐμήνυσεν ὅτι, il m'a fait savoir que ; || μήνυσέ μου τί γίνεσαι, mandez-moi de vos nouvelles ; || ὅταν λάβῃς νέα μήνυσέ μου, quand vous aurez des nouvelles, faites m'en part (ἢ faites-moi savoir).

μήποτε [ἐπίρ.], οὐδέποτε, μήπως ποτέ, ὥστε οὐδέποτε, μὴ ποτέ, jamais ; de peur que (jamais) ; (à fin) que jamais.

μήπω (ἐπίρ.) ὄχι ἀκόμη, pas encore ; ἀποκλείει τὸ παρελθὸν καὶ ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ μήπως.

μήπως [ἐπίρ. διστακτικόν], que ; ἐάν, si ; μὴ πῶς, ὥστε οὐχὶ κατά τινα τρόπον, μήπως κατά τινα τρόπον, τυχαίως, de peur que (par hasard) ; τὸ μήπως τίθεται συνήθως μετὰ τὰ φόβου σημαντικὰ ῥήματα· || φοβοῦμαι μήπως ἀρρωστήσῃ, je crains qu'il n'est soit pas malade ; || φοβοῦμαι μήπως φύγῃ, je crains qu'il ne s'en aille ; || φοβοῦμαι μήπως δὲν ἔλθῃ, je crains qu'il n'arrive pas ; || ἐρώτησε μήπως ἦλθε, demandez s'il est venu. § [ἐρωτ.] μήπως ; est-ce que ? || (ἐπὶ ἀμφιβόλων ἐρωτήσεων)· || μήπως εἶνε ἄρρωστος ; serait il malade ? || μήπως νομίζῃς ὅτι θὰ τὸ ἀνεχθῶ ; croyez-vous peut-être que je souffrirai cela ? || — ξεύρω ; est-ce que je sais ? || — νομίζῃς ὅτι τὸν ἀγαπῶ ; est-ce que vous croyez que je l'aime ? || — συνέβη κακόν τι ; y aurait-il quelque mal ? || — ἦλθε ; est-ce qu'il est venu ? || — εἶμαι ἐγώ ; μή τι ἐγὼ εἰμί ; est-ce moi ?

μηριά, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ὁ εἷς σάκκος φορτίου.

μήρινθος, ου, ἡ [νεολ.] ficelle, n. f. λεπτότατον σχοινίδιον, κοινῶς ὁ σπάγγος· || — πενιτρωμένη, ficelle salpêtrée ; || μήρινθοι πισσωμέναι, ficelles goudronnées ; || μήρινθοι κεκαλωστροφημέναι, ficelles câblées ; ἤτοι μήρινθοι ὁμοῦ ἐστραμμέναι καὶ ἀποτελοῦσαι κάλων (câble). § —, brin, n. m. βλ. **κλῶνος** (δι' οὗ ἀποτελεῖται σχοινίον).

μηρίον, ου, τό· βλ. μηρός.

μηριαῖος, αία, αῖον καὶ

μηρικός, ός, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τοὺς μηρούς, ὁ ἐν τοῖς μηροῖς, τοῦ μηροῦ, de la cuisse, crural, ale, aux, adj. (ἐκ τοῦ λατ. crus, cruris, jambe) qui appartient à la cuisse; || μηρικὴ ἀρτηρία, artère crurale; || μηριαῖον ὀστοῦν, os crural; βλ. καὶ κατωτέρω· || —, fémoral, ale, aux, adj. qui appartient au fémur; de fémur; || μηρικὴ ἀρτηρία, artère fémorale; || μηριαῖον ὀστοῦν, fémur, n. m. (ἐκ τοῦ λατ. femur, cuisse), ὀστοῦν τοῦ μηροῦ, τὸ ἰσχυρότερον τῶν ὀστῶν τοῦ σώματος, os de la cuisse, le plus fort de tous les os du corps.

μηροκήλη, ης, ἡ· mérocèle, n. f. hernie crurale (ἐκ τοῦ μηρός, cuisse καὶ κήλη, hernie), καλεῖται οὕτως ἡ διὰ τοῦ μηριαίου δακτυλίου ἔξοδος σπλάγχνου τινὸς ἢ μέρους σπλάγχνου ἐκ τῆς κοιλίας εἰς τὸν μηριαῖον πόρον. Παρίσταται ὡς ὄγκωμα κάτωθεν τοῦ Φαλλοπείου συνδέσμου, παρουσιάζει δὲ τὰ συνήθη συμπτώματα τῶν κηλῶν. Ἐν γένει προπίπτει τὸ ἔντερον, σπανιώτερον δὲ τὸ ἐπίπλουν.

μηροκνήμιον, ου, τὸ [ἱππολ.], grasset, n. m. λέγεται ἡ χώρα ἡ ἀποτελουμένη ὡς ἐκ τῆς συναρμογῆς τοῦ μηροῦ μετὰ τῆς κνήμης, ἐφ' ἧς εὑρίσκεται καὶ ἡ ἐπιγονατίς· βλέπε **ἵππος** 61. 52.

μηρός, οῦ, ὁ· cuisse, n. f. τὸ ἄνω σαρκῶδες μέρος τοῦ σκέλους τῶν ἀνθρώπων καὶ ζώων, κοινῶς τὸ μερί· || μηρὸς ἀρνίου, gigot, n.m. κοινῶς τὸ μπούτι· || τὸ ὀστοῦν τοῦ μηροῦ, **μηριαῖον ὀστοῦν**, le fémur; βλ. **μηριαῖος**· || **μηρός**, cuisse, εἶνε τὸ ἀνώτερον τμῆμα τοῦ κάτω ἄκρου τοῦ σώματος, τὸ ἀπὸ τῆς βουβωνικῆς καμπῆς μέχρι δύο ἐγκαρσίων δακτύλων ὑπεράνω τῆς ἐπιγονατίδος ἐκτεινόμενον. Ὁ σκελετὸς αὐτοῦ ἀποτελεῖται ὑπὸ τοῦ μηριαίου ὀστοῦ, τοῦ μακροτάτου πάντων τῶν τοῦ σώματος ὀστῶν, ὅπερ αὐλοειδὲς ὂν ἔχει σῶμα τρίγωνον πρισματικόν, περιβαλλόμενον ὑπὸ τῶν μυῶν, καὶ δύο ἄκρα. § [ἱππολ.] —, cuisse, n. f. Ὁ **μηρὸς** εἰς τοὺς ἵππους (βλ. **ἵππος** 60) εἶνε τὸ ἀνώτερον λίαν μυῶδες μέρος τῶν ὀπισθίων μελῶν τὸ ἔχον ὡς βάσιν τὸ ὁμώνυμον ὀστοῦν καὶ παχὺ στρῶμα ἰσχυρῶν μυῶν ἐνεργούντων εἰς τὴν κίνησιν τοῦ ὅλου ἄκρου. Ὁ μηρὸς πρὸς τὰ ἄνω μετὰ τῶν ὀστῶν τῆς λεκάνης προσαρμοζόμενος ἀποτελεῖ τὸν γόμφον, πρὸς δὲ τὰ κάτω μετὰ τοῦ ὀστοῦ τῆς κνήμης, τὴν **μηροκνημίαν ἄρθρωσιν**· || ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια τοῦ μηροῦ, plat de la cuisse, § [ναυτ.] —, cuisse; βλ. **ἀγκών**, courbe. § [ἀρχιτ.] **μηρὸς** (ὁ) **τῆς τριγλύφου**, cuisse de triglyphe, εἶνε ἡ πλευρὰ ἡ διαχωρίζουσα δύο ἐντομὰς τῆς **τριγλύφου**.

μηρουμήνια, τὰ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], τὰ **ἡμερομήνια**, καὶ κοινῶς **μερομήνια**, τὸ δωδεκαήμερον τοῦ Αὐγούστου· ἡ πρώτη ἡμέρα ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν Αὔγουστον, ἡ δὲ τελευταία πρὸς τὸν Ἰούλιον. Πιστεύεται ὅτι οποία ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις ἐπικρατήσει εἰς ἑκάστην τῶν 12 τούτων ἡμερῶν, ἡ αὐτὴ θὰ ἐπικρατήσῃ καὶ εἰς τὸν ἀντίστοιχον μῆνα.

μήρυγμα, ατος· βλ. **μήρυμα**.

μηρυκάζω, μέλ. άσω, καὶ μηρυκάομαι -ῶμαι, ruminer, «τὸ ἐκ βάθους ἀρύεσθαι καὶ εἰς μικρὰ κόπτειν» Πολυδ. ἀναμασῶ, remâcher, en parlant des aliments ramenés de l'estomac dans la bouche, ἰδίως ἐπὶ τῶν χορτοφάγων ζώων· βλ. καὶ **μηρυκαστικά**· || οἱ βόες μηρυκῶνται τὴν τροφήν των, les bœufs ruminent leur pâture; [καὶ ἀπολυτ.] τὸ πρόβατον, ἡ κάμηλος μηρυκῶνται, la brebis, le chameau ruminent; [μεταφ.] σκέπτομαί τι σιωπηλῶς, réfléchir silencieusement: savant qui rumine sans cesse.

μηρυκαστικός, ή, όν· ruminant, e, adj. qui rumine. § **μηρυκαστικὰ** [ζωολ.] [animaux] ruminants, n. m. pl. καλοῦνται οὕτω τὰ ζῷα ἅτινα ἔχουσιν ὡς γνώρισμα νὰ μηρυκάζωσιν ἤτοι νὰ ἐπαναφέρωσιν ἐκ τοῦ στομάχου ἐκ νέου τὴν τροφὴν εἰς τὸ στόμα καὶ ν' ἀναμασῶσιν αὐτήν. Ἡ κατασκευὴ τοῦ στομάχου αὐτῶν ἔχει ὡς ἑξῆς: Σύγκειται ἐκ τῆς μεγάλης κοιλίας, τοῦ κεκρυφάλου, τοῦ ἐχίνου καὶ τοῦ ἠνύστρου. Αἱ τροφαί, αἵτινες εἶνε φυτικαὶ μασηθεῖσαι ὀλίγον κατέρχονται πρῶτον εἰς τὴν μεγάλην κοιλίαν καὶ ἐναποθηκεύονται ἐν ὅσῳ τὸ ζῷον ἐξακολουθεῖ νὰ τρώγῃ. Ἅμα παύσῃ τὸ ζῷον νὰ τρώγῃ τότε ἐξέρχονται κατ' ὀλίγον αἱ τροφαὶ ἐκ τῆς μεγάλης κοιλίας εἰς τὸν κεκρύφαλον, ὅπου μετασχηματίζονται εἰς βώλους καὶ διὰ συμπιέσεως τῶν τοιχωμάτων ἀνέρχονται ἐκ νέου εἰς τὸ στόμα καὶ μασῶνται καλῶς. Ἤδη μετὰ τὴν κατάποσιν κατερχόμεναι διὰ τοῦ οἰσοφάγου φθάνουσιν εἰς τὸν ἐχῖνον καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸ ἤνυστρον, ὅπερ εἶνε ὁ κυρίως στόμαχος, καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ συντελεῖται ἡ πέψις. Τὰ μηρυκαστικὰ δὲν φέρουσι κοπτῆρας ἐπὶ τῆς ἄνω σιαγῶνος, ἀλλὰ κερατίνην μεμβράνην, ἡ δὲ κάτω σιαγὼν φέρει 8 τοιούτους, συναρθροῦται δὲ τοιουτοτρόπως, ὥστε δύναται νὰ κινῆται καὶ πρὸς τὰ πλάγια. Τὰ πλεῖστα τούτων φέρουσι κέρατα (κάμηλος, πρόβατον, βοῦς, αἴξ, ἔλαφος, μόσχος, κτλ. εἶνε μηρυκαστικά).

μηρυκισμός, οῦ, ὁ· τὸ μηρυκᾶσθαι, rumination, n. f. ἡ ἀναμάσησις, action de ruminer.

μηρυκῶμαι (άομαι), βλ. **μηρυκάζω**, ruminer, ἤτοι ἀναμασῶ, remâcher.

μήρυμα, ατος, τό· τὸ στρημμένον νῆμα, ἡ κλωστή, fil devidé. § [ναυτ.] μήρυμα, pièce de filin ou de cordage, μήρυμα σχοινίου, κοινῶς κόρκωμα, λέγεται τεμάχιον νέου ἀχρησιμοποιήτου σχοινίου μήκους 50 ἕως 120 ὀργυιῶν ἀναλόγως τοῦ εἴδους καὶ πάχους τοῦ σχοινίου, συνεσπειρωμένου περὶ ἑαυτὸ εἰς σχῆμα ἀγαθῖδος.

μήτε [ἐπίρ.], ni... ni... καὶ ὄχι, συνήθ. μήτε-μήτε, ὡς τὸ οὔτε-οὔτε συνδέει δύο μέρη ἀρν. προτάσεως καὶ τίθεται ὡς τὸ μὴ ἐν τῷ λόγῳ· || μήτε σεῖς, μήτε αὐτοί, ni vous, ni eux; || δὲν θέλω μήτε νὰ φάγητε, μήτε νὰ πίητε, je ne veux ni que vous mangiez ni

que vous buviez; ‖ μήτε νὰ διαβάσῃ θέλει, μήτε νὰ γράψῃ, il ne veut ni lire ni écrire; ‖ μήτε νὰ τὸ εἰπῇς, μήτε νὰ τὸ γράψῃς, vous ne devez ni le dire ni l'écrire. § μήτε, μηδέ, ni, pas même; ‖ μήτε νὰ τὸ φαντασθῇς κἂν, n'y pensez même pas; ‖ μήτε αὐτὸς ὁ ἀδελφός του, pas même son frère; βλ. καὶ **μηδέ**.

μήτηρ, τρός, αἰτ. τὴν μητέρα, ἤτοι ἡ **μητέρα**, ἡ **μάννα**, mère, n. f. ἡ γεννήτωρ, ἡ γεννῶσα τὸ τέκνον, ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ἐπὶ ζώων, βοῶν, προβάτων, κτλ. καὶ ἐπὶ πτηνοῦ ἔχοντος νεοσσούς· ‖ οἱ πρὸς μητρὸς συγγενεῖς, les parents maternels; ‖ ἄστοργος μήτηρ, mère dénaturée; ‖ φιλόστοργος μήτηρ, tendre mère; ‖ ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος, l'oncle maternel; ‖ [μεταφ.] μήτηρ, mère, n. f. λέγεται ἐπὶ τῆς πατρίδος, ἐπὶ χώρας τινός, καὶ ἐν γένει μήτηρ λέγεται ἡ πρώτη ἀρχή, ἡ παράγωγος, ἡ πρόξενος τινός· ‖ ἡ Ἑλλὰς εἶνε ἡ μήτηρ τῶν τεχνῶν, la Grèce est la mère des arts; ‖ ἀργία μήτηρ πάσης κακίας, l'oisiveté est la mère de tous les vices.

μήτοι [ἐπίρ.], μήπως.

μήτρα, ας, ἡ· matrice, n. f. τὸ μέρος τοῦ σώματος ἐν ᾧ συλλαμβάνεται καὶ κυοφορεῖται τὸ ἔμβρυον, ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων. § **μήτρα**, ας, ἡ [ἀνατ.], matrice, n. f. ἡ καλουμένη καὶ **ὑστέρα** (utérus) εἶνε ὄργανον κοῖλον, ἀποτελοῦν μέρος τοῦ γεννητικοῦ συστήματος τοῦ θήλεος. Χρησιμεύει ὡς ὄργανον τῆς κυήσεως καὶ ὡς κύριος τοῦ τοκετοῦ παράγων, ὑποδεχόμενον τὰ ἐκ τῶν ᾠοθηκῶν εἰς τοὺς ᾠαγωγοὺς φερόμενα ᾠάρια, ἅτινα, ἐὰν γονιμοποιηθῶσι διαπλάσσονται εἰς ἔμβρυα καὶ παραμένουσιν ἐν αὐτῇ μέχρι τῆς κυήσεως. Ἡ μήτρα ὑφίσταται σπουδαίας μεταβολάς, ἤτοι αὔξησιν σημαντικὴν τοῦ πάχους τοῦ ὄγκου καὶ τῆς χωρητικότητος κατὰ τὴν κύησιν. § **μήτρα**, matrice [κυρίως καὶ μεταφ.]. § **μήτρα**, matrice, n. f. πρὸς ἀποτύπωσιν, κοῖλον τεμάχιον δι' οὗ ἐκτυποῦταί τι· βλ. καὶ **ἐπιβολεύς**, étampe; καὶ ἐν γένει ὁ τύπος, κοινῶς τὸ **καλοῦπι**, moule, n. f. βλ. λέξιν· ‖ μήτρα πρὸς διατρύπησιν τῶν ἐπισώτρων, matrice à percer les cercles de roues; ‖ μῆτραι στιγέων, matrices pour poinçons; ‖ μήτρα τῆς ἑλικοτομίδος, taraud-mère, n. m. ὄργανόν τι ἐλεγκτικὸν τῆς χάννης τῶν φορητῶν πυροβόλων ὅπλων· βλ. καὶ **ἑλικοτομίς**. § [ναυτ.] ἡ μήτρα τοῦ σχοινίου, la mèche; l'âme (d'un cordage); βλ. **ἔμβολον** (toron).

μητραδέλφη, ης, ἡ· θηλ. τοῦ

μητράδελφος, ου, ὁ· ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρός· «ὁ δὲ μητρὸς ἀδελφός, θεῖος» Πολυδ. oncle maternel; «ἡ δὲ μητρὸς ἀδελφή, θεία», tante maternelle; βλ. καὶ **θεῖος**, **θεία** (πρὸς μητρός).

μητραιμία, ας, ἡ· métrohémie, (μήτρα, matrice καὶ αἷμα, sang) n. f. μητρικὴ συμφόρησις, congestion utérine.

μητραλγία, ας, ἡ· métralgie (μήτρα, matrice καὶ ἄλγος, douleur n. f. [παθολ.] πόνος τῆς μήτρας, douleur de la matrice; λέγεται ἐπίσης μητροδύνη, métrodynie (μήτρα, matrice καὶ ὀδύνη, douleur) n. f.

μητραλγικός, ή, όν· métralgique, adj. ἀνήκων, ἀφορῶν τὴν μητραλγίαν, qui appartient, a rapport à la métralgie; λέγεται ἐπίσης métrodynique, adj.

μητραλοίας, ου, ὁ· ὁ φονεύσας τὴν μητέρα του, qui a tué sa mère; μητροκτόνος, matricide, adj.

μητραναστροφή, ῆς, ἡ· métranastrophie, n. f. ἀναστροφὴ τῆς μήτρας.

μητρεγχύτης, ου, ὁ· métrenchyte, n. m. ὄργανον δι' οὗ ἐγχέονται ὑγρὰ ἰαματικὰ εἰς τὴν μήτραν.

μητρέμφραξις, εως, ἡ· métremphraxie, n. f. ἔμφραξις, ἐξοίδησις μήτρας, χρονία μητρῖτις.

μητρικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὴν μητέρα, ὁ τῆς μητρός, maternel, elle, adj. qui est propre, naturel à la mère; ‖ μητρικὴ στοργή, tendresse maternelle. § —, ὁ ἐκ τοῦ μέρους τῆς μητρός, du côté de la mère; ‖ κτήματα μητρικά, biens maternels; ‖ μητρικοὶ συγγενεῖς, parents maternels; ‖ μητρικὴ γλῶσσα, langue maternelle, ἤτοι τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐγεννήθησαν, du pays où l'on est né. § —, ἀνήκων εἰς τὴν μήτραν, τῆς μήτρας, de matrice; utérin, ine, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν ὑστέραν (μήτραν), qui concerne l'utérus; ‖ μητρικαὶ ἀσθένειαι = ἀσθένειαι τῆς μήτρας, maladies utérines; ‖ μητρικὴ συμφόρησις, congestion utérine = **μητραιμία**· ‖ [οὐδ. οὐσ.] μητρικά, maladie de la matrice.

μητρικῶς [ἐπίρ.], ὡς μήτηρ, μὲ τρόπον μητρός, d'une façon maternelle, maternellement, adv. περιποιεῖσθαι μητρικῶς παιδίον, traiter maternellement un enfant.

μήτριος, α, ον· ὁ τῆς μητρός, **μητρικός**.

μητρῖτις, ιδος, ἡ· métrite (ἐκ τοῦ ἑλλην. μήτρα, matrice) n. f. inflammation de la matrice ou utérus, καλεῖται γενικῶς πᾶσα φλεγμονὴ τῆς μήτρας· δύναται νὰ ἦνε περιωρισμένη εἰς τὸν ἐσωτερικὸν βλεννογόνον ὑμένα (ἐνδομητρῖτις) ἢ νὰ καταλάβῃ βαθμηδὸν καὶ τοὺς ἄλλους ἱστούς, ἤτοι τὸ παρέγχυμα τῆς μήτρας (παρεγχυματώδης μητρῖτις), δύναται δὲ νὰ ἦνε ὀξεῖα ἢ χρονία.

μητρογραφία, ας, ἡ· métrographie, n. f. περιγραφὴ τῆς μήτρας ἢ τῶν παθήσεων αὐτῆς, description de la matrice ou de ses maladies.

μητρογραφικός, ή, όν· métrographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μητρογραφίαν, qui a rapport à la métrographie.

μητρογράφος, ου, ὁ· métrographe (μήτρα, matrice, καὶ γράφειν, écrire) n. f. συγγραφεὺς πραγματείας περὶ τῆς μήτρας, auteur d'un traité sur la matrice.

μητρόθεν [ἐπίρ.], ἐκ τῆς μητρός του, de sa mère; ἐκ μέρους τῆς μητρός, du côté maternel.

μητροκαμψία, ας, ἡ· métrocampsie, n. f. (μήτρα, matrice καὶ καμπτός, recourbé);

[ιατρ.], ἡ κάμψις τῆς μήτρας, inflexion de la matrice.

μητροκήλη, ης, ἡ· métrocèle, n. f. (ἐκ τοῦ μήτρα, matrice, καὶ κήλη, hernie); hernie formée par la matrice.

μητροκηλικός, ή, όν· métrocélique (προφ. sé-lik) adj. ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν μητροκήλην, qui appartient à la métrocèle.

μητροκτησία, ας, ἡ· matrimoine, n. f. μητρική, ἐκ μητρὸς κληρονομία.

μητροκτονία, ας, ἡ [crime de] matricide, n. m. ὁ φόνος τῆς μητρός, crime de celui qui a tué sa mère.

μητροκτόνος, ος, ον [καὶ οὐσ.]· ὁ φονεύσας τὴν μητέρα, ὁ φονεὺς τῆς μητρός, meurtrier de sa mère, matricide, n. et. adj.

μητροκτονῶ (έω), φονεύω τὴν μητέρα, tuer sa mère.

μητρομανής, ής, ές· **νυμφομανής**, nymphomane, n. et. adj. ὁ πάσχων ἀπὸ μητρομανίαν· βλ. **νυμφομανία**.

μητρομανία, ας, ἡ· **νυμφομανία**, nymphomanie, n. f. métromanie, n. f. ἡ μανία τῆς μήτρας (πάθος τῆς μήτρας), fureur utérine; βλ. **νυμφομανία**.

μητρομιξία, ας, ἡ· ἡ μετὰ τῆς μητρὸς σωματικὴ μίξις, αἱμομιξία, inceste avec sa mère.

μητροπάθεια, ας, ἡ· métropathie (μήτρα καὶ πάθος) n. f. πάθος, ἀσθένεια τῆς μήτρας, ἐν γένει, maladie de la matrice, en général.

μητροπεριτονῖτις, ιδος, ἡ· métropéritonite (μήτρα καὶ περιτονῖτις] n. f. [παθολ.] περιτονῖτις προερχομένη ἐκ τῆς μήτρας, péritonite d'origine utérine.

μητρόπολις, εως, ἡ· métropole, n. f. ἐκαλεῖτο τὸ πάλαι κυρίως ὡς πρὸς πᾶσαν ἀποικίαν ἡ ἐκπέμψασα αὐτὴν πόλις. Ὕστερον δὲ ἐλέγετο οὕτω καὶ ἡ πρωτεύουσα χώρας τινὸς ἢ ἐπαρχίας· ἐνῷ δὲ ἐν γένει ἐν μιᾷ ἐπαρχίᾳ μία μόνον πόλις ἔφερε τὸ ἐπώνυμον ἐκτὸς τῶν ἐκ διαφόρων ἄλλοτε ἀνεξαρτήτων μερῶν συντεθειμένων ἐπαρχιῶν, ἐν τῇ ῥωμαϊκῇ ἐπαρχικῇ Ἀσίᾳ ἐδόθη τοῦτο εἰς διαφόρους πόλεις ὡς τιμητικὸς τίτλος. Ὁ ἐπίσκοπος εἰς τοιαύτας πόλεις ἐλέγετο **μητροπολίτης**, ὁ δὲ κύριος ναὸς αὐτῆς ἐπίσης **μητρόπολις**. § **μητρόπολις**, ἡ πρωτεύουσα [κράτους], capitale [d'un état]· βλ. ἀνωτέρω καὶ **πόλις**. § —, ἡ ἕδρα μητροπολίτου, siège d'un métropolitain; métropole, n. f. § — [église], ἡ κυριωτέρα ἐκκλησία τῆς πόλεως, cathédrale, n. f. ἔνθα συνήθως λειτουργεῖ ὁ ἐπίσκοπος (μητροπολίτης).

μητροπολίτης, ου, ὁ· ἐπίσκοπος μητροπόλεως, métropolite, n. m. métropolitain, n. m. βλ. καὶ **μητρόπολις**. Ὁ τίτλος τοῦ μητροπολίτου εἶνε **Σεβασμιώτατος**. Βλ. **σεβάσμιος**.

μητροπολιτικός, ή, όν· ἴδιος μητροπολίτου ἢ μητροπόλεως, de métropolite; de métropole; ‖ — ναός, cathédrale, n. f. ὁ καθεδρικός· βλ. καὶ **μητρόπολις**.

μητρόπονος, ου, ὁ· πόνος (ὀδύνη) τῆς μήτρας, douleur (mal) de la matrice.

μητρορραγία, ας, ἡ· métrorr[h]agie, n.f. μητρικὴ αἱμορραγία, hémorragie utérine, ἡ ἀπὸ τῆς μήτρας αἱμορραγία. Αὕτη συμβαίνει φυσιολογικῶς μὲν κατὰ τὴν ἔμμηνον κάθαρσιν, παθολογικῶς δὲ ἐπὶ διαφόρων νόσων τῆς μήτρας, οἷον ἐπὶ νεοπλασμάτων αὐτῆς καὶ μητρίτιδος κατὰ τὸ τέλος τῆς κυήσεως ἢ ἐν ἀρχῇ τῆς λοχείας, κατ' αὐτὴν τὴν ἔμμηνον κάθαρσιν, ἀποβαλλομένου ὑπερβολικοῦ ποσοῦ αἵματος (μηνορραγία), ἐπὶ ἐκτρώσεως, κτλ. Δύνανται δὲ αἱ μητρορραγίαι νὰ ἐμβάλλωσιν εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν διὰ τῆς ἀφθονίας αὐτῶν ἢ νὰ διαταράξωσι τὴν ὑγείαν διὰ τῆς συχνῆς αὐτῶν ἐπαναλήψεως. Κατὰ τὴν μητρορραγίαν ἀπαιτεῖται ἀπόλυτος ἡσυχία ἐν ὁριζοντίᾳ ἐπὶ τῆς ῥάχεως κατακλίσει, κανονισμὸς τῆς ἀφοδεύσεως δι' ἐλαφρῶν ὑπακτικῶν, ψυχρὰ ἐπιθέματα ἐπὶ τοῦ ὑπογαστρίου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν γεννητικῶν ὀργάνων, πλύσεις ἐσωτερικαὶ διὰ ψυχροῦ ὕδατος ἢ στυπτικῶν διαλυμάτων (ταννίνης, στυπτηρίας, ὑπερχλωριούχου σιδήρου, ἐν ἀποτυχίᾳ δὲ τῶν μέσων τούτων ὁ ἐπιπωματισμὸς ἤτοι ἀπόφραξις τοῦ κόλπου καθ' ὅλον τὸ μῆκός του δι' ἀντισηπτικοῦ βάμβακος (ἢ γάζης) ἐπιπεπασμένου διὰ στηπτικῆς κόνεως. Αἱ πάσχουσαι συχνὰς μητρορραγίας ὀφείλουσι ν' ἀποφεύγωσι τὰ διεγερτικὰ ποτὰ (καφέν, τέϊον, οἶνον, ζῦθον) τὰς ψυχικὰς διεγέρσεις καὶ τὰς σωματικὰς συνταράξεις (χορόν, ἀσκήσεις).

μητρορραγικός, ή, όν· métrorrhagique ἢ μᾶλλον métrorragique, adj. [παθ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μητρορραγίαν, qui a rapport à la métrorragie.

μητρόρροια, ας, ἡ· métrorrhée (μήτρα καὶ ῥέειν, couler), n. f. [παθολ.] βλεννώδης ἐκροὴ ἐκ τῆς μήτρας, écoulement muqueux par la matrice.

μητροσκοπία, ας, ἡ· métroscopie, n. f. [ιατρ.] ἐξέτασις, ἐξερεύνησις τῆς μήτρας, exploration de la matrice.

μητροσκοπικός, ή, όν· métroscopique, adj. ἀφορῶν τὴν μητροσκοπίαν, qui concerne la métroscopie.

μητροσκόπιον, ου, τό· métroscope (μήτρα, matrice καὶ σκοπέω, ἐξετάζω, examiner) n. f. [ιατρ.] ὄργανον πρὸς ἐξέτασιν (ἐξερεύνησιν) τῆς μήτρας, instrument servant à l'exploration de la matrice; καὶ γενικῶς ὁ διαστολεύς, speculum, n. m. βλ. **λέξιν**.

μητρότης, ητος, ἡ· τὸ εἶναι μητέρα, ἡ ἰδιότης τῆς μητρός, qualité de mère; maternité, n. f. (ἀντίθ. τῷ **πατρότης**) ‖ αἱ ἀνησυχίαι τῆς μητρότητος, les inquiétudes de la mère.

μητροτομία, ας, ἡ· métrotomie, n. f. ἐγχείρισις (διατομή) τῆς μήτρας, action d'inciser la matrice.

μητροτόμον, ου, τό· métrotome, n. m. [χειρουργ.] ὄργανον χρήσιμον πρὸς ἐγχείρισιν (διατομὴν) τῆς μήτρας, instrument servant à inciser la matrice.

μητρυιά, ᾶς, ἡ· belle mère, n. f. ἡ δευτέρα γυνὴ τοῦ πατρὸς ὡς πρὸς τὰ τέκνα ἐκ

τῆς πρώτης μητρός· [ἐπί κακοῦ ἐν γένει] marâtre, n. f. ἄστοργος, (ὡς ἡ ἄστοργος γυνὴ πρὸς τὰ τέκνα τοῦ ἀνδρός της)· βλ. καὶ ἐπιμήτωρ.

μητρυάζω, μέλ. άσω, εἶμαι ἢ φέρομαι ὡς μητρυιὰ (ἄστοργος), se conduire en marâtre.

μητρυιός, οῦ, ὁ· beau-père, n. m. καὶ πατρυιός, ἀνὴρ τῆς μητρὸς ὡς πρὸς ἐξ ἄλλου ἀνδρὸς τέκνα αὐτῆς, parâtre, n. m. [Πολυβ. 3. 27] [καὶ ἐπὶ κακοῦ ἐν γένει] πατρυιός, parâtre, n. m. ἤτοι ἄστοργος ἀνὴρ ὡς πρὸς τὰ τέκνα τῆς γυναικός του· βλ. καὶ ἐπιπάτωρ.

μητρωνυμικός, ή, όν· ὁ καλούμενος (παρωνυμούμενος) ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς μητρός, appelé du nom de famille de sa mère.

μητρῷον, ου, τὸ [ἀρχαιολ.], ἐλέγετο ὁ ναὸς τῆς Κυβέλης, ὅστις ἐχρησίμευεν ὡς ἀρχεῖον τῆς πολιτείας, ἄρα, **ἀρχεῖον**, archives.

μητρῷον, ου, τό· matricule, n. m. λέγεται ἐν γένει βιβλίον ἐν ᾧ ἐγγράφονται τὰ ὀνόματα ἀνδρῶν, στρατιωτῶν, κτηνῶν κτλ. ὅθεν βιβλίον, κατάλογος, κατάστιχον, registre, n. m. ‖ μητρῷον τῶν ἀξιωματικῶν, matricule d'officiers ; ‖ μητρῷον τῶν ὁπλιτῶν, matricule de troupe ; ‖ μητρῷον ἵππων ἰδιοκτήτων καὶ δημοσίων, matricule de chevaux d'officiers et de troupe ; ‖ βιβλίον μητρῴου, registre matricule; ‖ ἐγγράφω εἰς τὸ μητρῷον, immatriculer; ‖ ἐγγραφὴ εἰς τὸ μητρῷον, immatriculation, n. f. § — (ναυκλάστρου), feuille-matriculaire des torpilles, εἰδικὸν βιβλιάριον ἐν ᾧ ἐγγράφονται τ' ἀποτελέσματα τῶν δοκιμῶν καὶ ἄλλαι παρατηρήσεις ἀφορῶσαι ἕκαστον ναύκλαστρον. § — (πυροβόλου ἢ βιβλίον βολῆς), livret de bouche à feu ; βιβλιάριον ἐν ᾧ ἐγγράφονται ἡ κατάστασις τοῦ πυροβόλου, αἱ ὑπηρεσίαι του, αἱ ἐκτελεσθεῖσαι βολαί, κτλ. § — ἢ βιβλίον μητρῴου, livret marticule. § — (τῶν ἀνδρῶν ἐν τῷ στρατῷ), contrôle nominatif, ὀνομαστικὸς κατάλογος τῶν ἀνδρῶν τοῦ στρατοῦ. § —, rôle, n. m. βιβλίον, κατάλογος (registre) ἔνθα ἀναγράφονται ὀνόματα· ‖ — τῶν ναυτῶν, rôle de l'epuipage de la marine, ἤτοι ὀνομαστικὸς κατάλογος τῶν πληρωμάτων τῶν πλοίων· ‖ **μητρῷον ἀρρένων** ἢ **στρατολογικὸν μητρῷον**, registre de recrutement, καλεῖται βιβλίον εἰς τριπλοῦν συντασσόμενον, ἐν ᾧ κατ' ἔτος ἐγγράφονται ἐν ἑκάστῳ δήμῳ διακεκριμένως δι' ἕκαστον χωρίον τὰ κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο γεννηθέντα ἄρρενα τέκνα ἐπὶ τῇ βάσει στοιχείων συλλεγομένων κατὰ τὰς λεπτομερεῖς τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου διατάξεις καὶ τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ ἀστικοῦ νόμου. Τῶν τριῶν τούτων πρωτοτύπων τοῦ μητρῴου μετὰ τὰς ἀναγκαίας ἐξελέγξεις καὶ θεωρήσεις, ἓν μὲν φυλάσσεται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ πρωτοδικείου, ἓν εἰς τὸ δημαρχεῖον καὶ ἓν εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς νομαρχίας. Κατὰ δεκαετίαν τὰ ἐτήσια ταῦτα μητρῷα ἐκτίθενται εἰς ἀνάκρισιν καὶ ἐκδικαζόμενα χρησιμεύουσι πρὸς σύνταξιν τοῦ «μητρῴου τῆς δεκαετίας τῶν ἀρρένων» ἑκάστου δήμου εἰς τρία ἐπίσης πρωτότυπα. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοῦ μητρῴου τούτου συντάσσεται ὁ στρατολογικὸς κατάλογος ἑκάστου ἔτους.

μητρῷος, ου, ὁ· βλ. **μητρικός**, τῆς μητρός, maternel, elle, adj.

μηχαναί, αἱ· βλ. μηχανή.

μηχάνευμα, ατος, τό· καὶ μηχάνημα, ἡ μηχανορραφία, machination, n. f. τὸ τέχνασμα, ἡ πανουργία, artifice, n. m. ὁ δόλος, ἡ ἀπάτη, ruse, n. f. σκευωρία, μηχανορραφία, trame, n. f. [πληθ.] μηχανορραφίαι, ῥαδιουργίαι, menées, n. f. pl. πανοῦργοι σιωπηλαὶ ἐνέργειαι πρὸς ἐπιτυχίαν σκοποῦ τινός· ‖ ματαιόνειν τὰς μηχανορραφίας ῥαδιούργου, déjouer les menées d'un intrigant.

μηχανεύομαι, μέλ. εύσομαι, μηχανορραφῶ, δολοπλοκῶ, machiner ; ῥαδιουργῶ, μηχανορραφῶ, intriguer ; μηχανορραφῶ, δολοπλοκῶ, tramer : ‖ —, ἐπινοῶ, ἐφευρίσκω, s'aviser, μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν, ἐπινοῶ, φαντάζομαι, imaginer ; ‖ ἐμηχανεύθη τὰ πάντα πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν του, il a remué toute sorte de machine (= ἐκίνησε πάντα λίθον), pour parvenir à ses fins ; ‖ ἐμηχανεύθη τέλος τὸ μέσον τοῦτο, il s'est enfin avisé de cet expédient ; ‖ τί ἐμηχανεύθη ! de quoi s'est-il allé aviser !

μηχανή, ῆς, ἡ· λέγεται μηχάνημα μεταδίδον κίνησιν ἢ παράγον ὡρισμένον ἀποτέλεσμα, machine, n. f. ἐπίσης λέγεται οὕτω πᾶς μηχανισμός, mécanisme, n. m. καὶ ἐν γένει πᾶν μηχάνημα, engin, n. m.

Μηχαναὶ καλοῦνται ἐν γένει κατασκευάσματα δι' ὧν δύναμίς τις μεταδίδοται ἀπὸ σώματος εἰς σῶμα. Καὶ ἁπλαῖ μὲν μηχαναὶ λέγονται τὸ κεκλιμένον ἐπίπεδον, ὁ κοχλίας, ὁ σφήν, ἡ τροχαλία, ὁ τροχὸς καὶ ὁ μοχλός· αἱ δὲ περίπλοκοι καὶ ποικιλώταται σύνθετοι μηχαναί εἰσιν ἄθροισμα ἁπλῶν μηχανῶν τελεσφόρως πρὸς σκοπόν τινα διατεταγμένων, σύγκεινται δηλ. ἐκ μερῶν ὧν ἕκαστον ἀποτελεῖ ἁπλῆν τινὰ μηχανήν. Αἱ μηχαναὶ χρησιμεύουσι τοῦτο μὲν εἰς τὴν σκόπιμον χρησιμοποίησιν τῆς δυνάμεως, τοῦτο δὲ εἰς τὴν κατανίκησιν δυνάμεως τινὸς διὰ σχετικῆς μικροτέρας· ‖ — θηκτικὴ ἢ ἀκονητική, machine à aiguiser ; ‖ — ἀναστομωτική, machine à aléser ἢ machine pour l'alésage ; ‖ — παραθηκτικὴ τῶν βλήτρων, machine à amorcer les boulons ; ‖ — στρογγυλωτική, machine à arrondir ; ‖ — ναχτικὴ (ναχτικός, ή, όν, ἐκ τοῦ νάσσω, κοινῶς πατηκόνω), machine à battre ; ‖ — συντριπτική, machine à broyer ; ‖ — γεμιστική, machine à charger ; ‖ — ἀποτμητική, machine à couper; ‖ — καταστειπτικὴ (καταστείβω, θλίβω), machine à cingler ; ‖ — ἐκτομική, machine à découper ; ‖ — ἐξιωτική, machine à dérouiller ; ‖ — τρυπητική, machine à percer; ‖ — ῥυκανιστικὴ ἢ ῥυκανίστρια, machine à raboter ; ‖ — ἑλικοτομική, machine à tarauder ; ‖ πολεμικὰ μηχανήματα, machines de guerre ; ‖ ἐκηβόλα μηχανήματα, machines de jet ; ‖ — δυναμογνωστική, machine dynamométrique ; ‖ — ἐξελάτρια, machine à étirer

les métaux ; || — τρυπανιστική, machine à forer ; || — ἐκγλυπτική, machine à fraiser ; || — ἀλωνιστική, machine batteuse, n. f. || — λικμητήριος (κοσκινίστρα καὶ βουράττον), tarare, n. m. instrument qui sert à vanner le blé et à nettoyer le grain ; || — διπλῆς ἐκτονώσεως, compound ; βλ. **ἀτμομηχανή**· || (μηχανὴ) αὐλακίστρια, machine à rayer ; || — ἀπομιμητική, machine à copier, ἥτις κατεργάζεται ἀντικείμενον πρὸς ἀπομίμησιν ἑτέρου· || — προτορευτική, machine à amorcer, εἶδος τόρνου χρησιμεύοντος διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ ἄξονος τῆς κάννης τοῦ ὅπλου (πρό, τείρω, βλ. καὶ **πρότορος**, amorçoir) ; || — ἠλεκτρική, βλ. **ἠλεκτρική**· || — ἠλεκτροκινητήριος, βλ. **ἠλεκτροκινητὴρ** καὶ **ἠλεκτρομαγνητικὴ** μηχανή· || — κινητήριος, βλ. **κινητήριος**· || — βοηθητική, machine auxiliaire ; ἡ χρησιμεύουσα ὅπως παράσχῃ ἔργον τι εἰς κυρίαν μηχανήν· || — ὀλετήριος, βλ. **μηχάνημα** ὀλετήριον· || — ἱστοθέτις, βλ. **ἱστοθέτης**, ὁ· || ῥαπτικὴ μηχανή, machine à coudre ; || ἡ μηχανὴ σιδηροδρόμου, la locomotive ; βλ. **ἀτμάμαξα**· || —, βλ. ἀτμομηχανή· || αἱ πολεμικαὶ μηχαναί, les engins de guerre ; || ἡ — ὡρολογίου, le mécanisme (le mouvement) d'une montre ; || τὸ σύνολον τῶν μηχανῶν [ἐργοστασίου, θεάτρου. κλ,] τὰ μηχανήματα, la machinerie ; || Θεὸς ἀπὸ μηχανῆς [παροιμ. ἀρχ.] [λατ.], deus ex machina; un dieu (descendu) au moyen d'une machine. § [μεταφ.], τὸ μέσον, moyen, n. m. τὸ μέσον, ὁ τρόπος λύσεως δυσχερείας τινὸς ἢ ἐπιτυχίας σκοποῦ, expédient, n. m. [οἰκ.] τὸ μέσον, ἡ ἐπιτηδειότης, truc, n. m.

μηχανηλάτης, ου, ὁ· βλ. μηχανοδηγός.

μηχάνημα, ατος, τό· λέγεται τὸ σύνολον μηχανήματος τινός, μηχανισμός, mécanisme, n. m. καὶ ἐν γένει πᾶσα μηχανή, mécanique, n. f. machine, n. f. machine-outil ; appareil, n. m. ἐργαλεῖον, σκευή, συσκευή, ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασίας τινὸς ἢ διὰ τὴν παραγωγὴν ἀντικειμένου ἢ προϊόντος τινός, ἤτοι σύνολόν τι μηχανήματος· — || [μεταφ.] τὸ μέσον, moyen, n. m. τὸ μέσον, ὁ τρόπος λύσεως δυσχερείας τινὸς ἢ ἐπιτυχίας σκοποῦ, expédient, n.m. [οἰκ.] τὸ μέσον, ἡ ἐπιτηδειότης, truc, n. m. — || [μεταφ.] τὸ τέχνασμα, ὁ δόλος, ἡ πανουργία, βλ. **μηχάνευμα**. || **μηχάνημα**, engin, n. m. γενικὴ ὀνομασία δοθεῖσα κατὰ τὸν μεσαιῶνα εἰς ἁπάσας τὰς πολεμικὰς μηχανάς· ἐν γένει δὲ **μηχανήματα**, engins, n. m. pl. λέγονται ἅπασαι αἱ μηχαναὶ καὶ τὰ διάφορα ἐργαλεῖα, ὄργανα ἢ μέσα τὰ διὰ τὸν στρατὸν χρησιμοποιούμενα, γενικῶς δὲ καλοῦνται οὕτως αἱ διάφοροι μηχαναί· || γεφυρωτικὰ μηχανήματα, engins pour équipages de pont.

Ἐπὶ τῶν μεγάλου διαμετρήματος πυροβόλων, ὡς τὰ τοῦ ναυτικοῦ ὑπάρχουσι τὰ ἑξῆς μηχανήματα· || χειριστικὰ μηχανήματα κιλλιβάντων, engins de manœuvre des affûts; || μηχανήματα διὰ τὴν καθ' ὕψος σκόπευσιν, engins de pointage en hauteur ; || μηχανήματα διὰ τὴν κατὰ διεύθυνσιν σκόπευσιν, engins de pointage en direction ; || μηχανήματα διὰ τὴν προολκὴν καὶ τὴν εἰσολκήν, engins pour la mise en batterie et la mise hors de batterie ; || μηχανήματα διὰ τὸν μετριασμὸν καὶ περιορισμὸν τῆς ἀνακρούσεως, engins destinés à limiter le recul et à modérer les mouvement de la pièce ; || — τοῦ χονδροκοσκίνου, mécanisme de grénoir ; || — τοῦ ἐμψυχοκινήτου τρυπανιστηρίου, mécanisme pour la forerie à manège ; || **φρακτικὸν μηχάνημα**, mécanisme de fermeture ἢ fermeture mécanique ; εἰς τὰ ὀπισθογεμῆ ὅπλα τοῦτο διαφέρει κατὰ τὰς λεπτομερείας αὐτοῦ, καθὼς καὶ εἰς τὰ πυροβόλα, καλεῖται δὲ ἰδίως οὕτω τὸ ἀποφρακτικὸν σύστημα τῶν ὅπλων· ἐπίσης φρακτικὸν μηχάνημα, appareil de fermeture, λέγεται τὸ σύστημα τοῦ κλείστρου ἢ ἁπλῶς τὸ κλεῖστρον, ἤτοι ὁ τρόπος τῆς ἐμφράξεως τῶν ὀπισθογόμων πυροβόλων· βλ. **κλεῖστρον** καὶ **ἀπόφραξις**, fermeture ; || πολεμικὰ μηχανήματα, machines de guerre ; || ἐκηβόλα μηχανήματα, machines de jet ; || ὀλετήριον μηχάνημα, machine infernal, ἢ ὀλετήριος μηχανή. καλεῖται οὕτω πᾶν μηχάνημα περιέχον ἐκρηκτικὰς ὕλας καὶ προωρισμένον διὰ τῆς ἐκρήξεως τοῦ νὰ διασπείρῃ τὸν θάνατον· || πυροδοτικὸν μηχάνημα· βλ. **πυροδότησις**· || ἐπαναληπτικὸν μηχάνημα (τοῦ ὅπλου), appareil de répétition ; || μηχάνημα ὑδροκίνητον, appareil mu par l'eau ; || καταδυτικὸν μηχάνημα, appareil plongeur ; βλ. **σκάφανδρον**· || ναυκλαστροβόλον μηχάνημα· βλ. **ναυκλαστροβόλος**· || **ἀνυψωτικὸν μηχάνημα**, appareil à soulèvement, μηχάνημα χρησιμεῦον ἵνα εὐκολύνῃ τὴν κατὰ διεύθυνσιν σκόπευσιν τῶν ἀνυψωτικῶν κιλλιβάντων (affût à soulèvement)· || τὸ **τροχοπεδωτικὸν μηχάνημα**, appareil d'enrayage, εἰς τὰ πεδινὰ πυροβόλα χρησιμεύει διὰ τὰς καταβάσεις πρὸς αὔξησιν τῆς τριβῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, κωλύον τὴν κίνησιν τῶν τροχῶν, σύγκειται δὲ ἐκ τοῦ **στροφάλου** (manivelle), τοῦ **κοχλίου** (vis), τῶν **διαπήγων** (entretoises) καὶ τοῦ **ἐποχλέως** (sabot d'enrayage) ; || **περιστροφικὸν μηχάνημα**, appareil de pivotage, ἢ παρασκεύασμα περιστροφῆς. Τὸ σύνολον τῶν τροχῶν καὶ πόλων (pivots) δι' ὧν περιστρέφονται τὰ μεγάλου διαμετρήματος πυροβόλα· || **σκοπευτικὸν μηχάνημα**, appareil de pointage, μηχάνημα χρήσιμον διὰ τὴν σκόπευσιν τοῦ πυροβόλου, ἤτοι διὰ τὴν διάθεσιν αὐτοῦ οὕτως ὥστε ἡ τροχιὰ νὰ διέλθῃ ἐκ τοῦ σκοποῦ. Εἰς τὰ πεδινὰ πυροβόλα τὸ σκοπευτικὸν μηχάνημα σύγκειται ἐκ διπλοῦ τινὸς κοχλίου (vis) μετὰ τοῦ στροφάλου αὐτοῦ (manivelle), χρησιμεύει δὲ διὰ τὴν χαμήλωσιν καὶ ἀνύψωσιν τοῦ πυγαίου· || **ἀσφαλιστικὸν** μηχάνημα (ἢ σύστημα), appareil de sûreté, ἢ **ἀσφάλιστρον**. Διάταξίς τις ἐν τῷ μηχανισμῷ τῶν φορητῶν ὅπλων (ἢ **ἀσφάλεια**), ὅπως προλαμβάνηται πᾶς κίνδυνος ἐκπυροκροτήσεως, ὁπόταν ὁ στρατιώτης χειρίζηται τὸ ὅπλον πεπληρωμένον· || μηχάνημα (παροχι-

χόν, ῥαντιστήριον ἢ ἐγχυτικόν, ἐξαγωγικόν, κτλ.), appareil (d'alimentation ou alimentaire, d'injection, d'extraction, etc.) βλ. κατωτέρω· || [μηχ.] **συσκευή**, appareil, n.m. τὸ σύνολον τῶν μηχανικῶς καὶ ἀλληλενδέτως διατεταγμένων ὀργάνων πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργου τινός· οὕτως ἔχομεν ἐν ταῖς ἀτμομηχαναῖς: **παροχικὸν μηχάνημα**, appareil alimentaire ou appareil d'alimentation, τὸ χρησιμεῦον πρὸς παροχὴν ὕδατος εἰς τοὺς ἀτμολέβητας. Τοιαῦτα εἶνε αἱ **παροχικαὶ ἀντλίαι** (τροφοδοτικαί, pompes alimentaires), τὸ **ἱππάριον** (petit cheval), ὁ **ἐγχυτὴρ** (injecteur), χρησιμοποιούμενα καὶ εἰς τοὺς ἀτμολέβητας τῶν πλοίων, ὁ **παροχεὺς** (alimentateur), τὰ **παροχικὰ δοχεῖα** (bouteilles-alimentaires), αἱ **σύνθετοι ἀτμαντλίαι** (pulsomètres) καὶ τὸ δι' **ἀμέσου ἐπιστροφῆς** (à retour direct), μὴ χρησιμοποιούμενα ἐν τοῖς πλοίοις· βλ. ἑκάστην λέξιν· || **κινητήριον μηχάνημα**, appareil moteur, εἶνε ἡ χυρίως μηχανή, ἥτις παράγει τὴν κίνησιν τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ ἀτμοῦ κτλ. || **ἐξαγωγικὸν μηχάνημα**, appareil d'extraction, εἶνε τὸ χρησιμεῦον πρὸς ἐξαγωγὴν εἰς τὴν θάλασσαν ποσότητος τινὸς συμπεπυκνωμένου ὡς ἐκ τῶν ἁλάτων ὕδατος τῶν ἀτμολεβήτων· || **ῥαντιστήριον μηχάνημα**, appareil d'injection, εἶνε τὸ χρησιμεῦον πρὸς εἰσαγωγὴν ψυχροῦ ὕδατος εἰς τὸ ψυγεῖον ἀναμίξεως ἢ ῥαντίσεως (condenseur pour mélange).

μηχανική, ῆς, ἡ· mécanique, n. f. καλεῖται τὸ μέρος τῆς φυσικῆς τὸ πραγματευόμενον περὶ τῶν νόμων τῆς ἰσορροπίας καὶ τῆς κινήσεως τῶν σωμάτων κλ. διαιρεῖται δὲ εἰς **στατικήν**, πραγματευομένην περὶ τῶν νόμων καθ' οὓς πλείονες δυνάμεις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σώματος δρῶσαι ἰσορροποῦσι καὶ **δυναμικήν**, διδάσκουσαν τοὺς νόμους καθ' οὓς κινοῦνται τὰ εἰς μὴ ἰσορροπούσας δυνάμεις ὑποβεβλημένα σώματα. Καθόσον δὲ πραγματεύεται τοὺς νόμους τῆς ἰσορροπίας καὶ τῆς κινήσεως στερεῶν σωμάτων ἢ ὑγρῶν ἢ ἀερίων διαιρεῖται εἰς χυρίως Μηχανικὴν ἢ Γεωμηχανικὴν (Γεωστατική, Γεωδυναμική), Ὑδρομηχανικὴν (Ὑδροστατική, Ὑδροδυναμικὴ ἢ Ὑδραυλική) καὶ Ἀερομηχανικὴν (Ἀεροστατική, Ἀεροδυναμική). Ἡ θεωρητικὴ αὕτη μηχανικὴ ἐφαρμοζομένη εἰς τὰς μηχανὰς ἢ τὰ μόνιμα τεχνικὰ ἔργα (οἰκοδομαί, γέφυραι), ἀποτελεῖ τὴν ἐφηρμοσμένην Μηχανικήν.

μηχανικόν, τό· βλ. μηχανικός.

μηχανικός, ή, όν· machinal, ale, aux; λέγεται περὶ τῶν φυσικῶν κινήσεων καθ' ἃς ἡ θέλησις δὲν λαμβάνει χώραν, se dit des mouvements naturels où la volonté n'a point de part; || **ἐνέργεια μηχανική**, action machinale; || **μηχανικὴ κίνησις**, mouvement machinal. § **μηχανικός**, ή, όν, mécanique, adj. ὁ σχετιζόμενος **μὲ** τοὺς νόμους τῆς κινήσεως καὶ τῆς ἰσορροπίας, qui a rapport aux lois du mouvement et de l'équilibre. Ὁ ἀπαιτῶν ἐργασίαν τῶν χειρῶν ἢ τῶν μηχανῶν, qui exige le travail des mains ou des machines; || αἱ μηχανικαὶ τέχναι, les arts mécaniques. § [οὐσ.] μηχανική· βλ. λέξιν· § [οὐσ.] **μηχανικός**, mécanicien, n.m. μηχανουργός, ὁ· ὁ κατασκευάζων μηχανάς· ἐπίσης ὁ διευθύνων ἢ χειριζόμενος μηχανήν τινὰ καλεῖται μηχανικὸς (mécanicien); || οἱ μηχανικοὶ τοῦ ναυτικοῦ, mécaniciens de la marine; || τὸ σῶμα τῶν μηχανικῶν, corps des mécaniciens; || —, machiniste, n. m. λέγεται ὁ μηχανοποιός, ὁ μηχανουργός, ὁ κατασκευάζων μηχανάς· ἐπίσης ὁ διευθύνων τὰ μηχανήματα ἐν τοῖς θεάτροις διὰ τὰς ἀλλαγὰς τῶν σκηνῶν· || μηχανικοῦ περιφέρεια· βλ. **περιφέρεια**· || **μηχανικός**, ὁ, ingénieur, n. m. ὁ διευθύνων τεχνικὰ ἔργα ἀπαιτοῦντα τὴν ἐπιστημονικὴν ἐφαρμογήν· || **νομομηχανικός**, ὁ, ingénieur en chef, d'un département; || **ἐπαρχιακὸς** μηχανικός, ingénieur ordinaire; || **ναυπηγός**, ingénieur des constructions navales; || **ὑδρογράφος**, ingénieur hydrographe; || ὁ μηχανικὸς ἐργοστασίου (ἀτμοπλοίου, κτλ.), le mécanicien d'une fabrique (d'un bâteau à vapeur, etc.); || ὁ μηχανικὸς θεάτρου, le machiniste d'un théâtre; || ὁ μηχανικὸς γεφύρας, (οἰκοδομῆς, κτλ.), l'ingénieur d'un pont (d'une construction, etc); || βοηθὸς μηχανικοῦ· βλ. **βοηθός**. § [οὐσ. οὐδ.] τὸ **μηχανικὸν** [στρατ.], le génie; le corps du génie; καὶ génie militaire; || **ἀξιωματικὸς** τοῦ μηχανικοῦ, officier du génie.

Σῶμα ἐπιφορτισμένον ἐν καιρῷ εἰρήνης τὴν κατασκευὴν καὶ συντήρησιν τῶν ὀχυρωμάτων καὶ ἐν γένει τῶν στρατιωτικῶν κτιρίων.

Τὸ μηχανικὸν παρὰ ταῖς **στρατιαῖς** (armées) εἶνε ἐπιπεφορτισμένον τὴν ἐκτέλεσιν:

1ον) Τῶν ἔργων τῆς **τειχιστικῆς** (fortification permanente).

2ον) Τῶν διὰ τὴν προσβολὴν καὶ ἄμυναν τῶν φρουρίων ἀπαιτουμένων ἔργων (attaque et défense des places), καθὼς καὶ τῶν σχετικῶν πρὸς ταῦτα ἀναγνωρίσεων.

3ον) Τῶν ἔργων τῆς **χαρακωτικῆς** (fortification passagère], ἅτινα οἱ στρατηγοὶ κρίνουσιν ἀναγκαῖα νὰ ἐγκαθιδρυθῶσι, οἷον **προπετασμάτων** πυροβολικοῦ (épaulements), **ὀρυγμάτων** (tranchées], **περιβολῶν** (redoutes), **ἐρυματίων** (fortins), **προγεφυρωμάτων** (tête de ponts), ἀμυντικῶν ἐν γένει **γραμμῶν** (ὀχυρωμάτων) (lignes), **περικεχαρωμένων στρατοπέδων** (camps retranchés), **διαφραγμάτων πλημμυρῶν** (digues d'inondation) κτλ. καθὼς καὶ τῶν σχετικῶν περὶ τούτων ἀναγνωρίσεων.

4ον) Τὴν ἀνέωξιν διαβάσεων κατὰ τὰς πορείας, τὴν κατασκευήν, ἀποκατάστασιν ἢ διακοπὴν τῆς συγκοινωνίας τῶν ὁδῶν, τῶν λιθίνων γεφυρῶν, τῶν ξυλίνων γεφυρῶν **καταπηγοστηρίκτων** (sur chevalets) καὶ ἐν γένει τῶν προχείρων γεφυρῶν διὰ τοῦ ἐπιτοπίως ὑπάρχοντος ὑλικοῦ.

5ον) Τὴν κατασκευήν, ἐπισκευὴν ἢ καταστροφὴν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν.

6ον) Τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀεροστάτων, ὀπτικῶν τηλεγράφων, **περιστερῶν** κτλ. βλ. καὶ στρατὸς γαλλικός, armée française, καὶ **ὀρυκτήρ**, sapeur.

μηχανικῶς [ἐπίρ.], machinalement, adv. κατὰ τρόπον μηχανικόν, d'une manière machinale ; || κινεῖν μηχανικῶς τὴν κεφαλήν, secouer machinalement la tête. § —, mécaniquement, adv. κατὰ τρόπον μηχανικόν, d'une manière mécanique ; || ἐργασία ἐκτελεσθεῖσα μηχανικῶς, travail exécuté mécaniquement ; βλ. καὶ μηχανικός.

μηχανισμός, οῦ, ὁ· mécanisme, n. m. λέγεται τὸ σύνολον μηχανήματος τινὸς καὶ ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ, ἢ συνδυασμὸς ὀργάνων ἢ μερῶν διατιθεμένων καταλλήλως πρὸς παραγωγὴν συγχρόνου λειτουργίας· || λύω (ἐξαρμόζω) μηχανισμὸν ὡρολογίου, démonter le mécanisme d'une montre; [μεταφ.] μηχανισμὸς τῆς γλώσσης, mécanisme du langage, ἡ διάταξις τῶν λέξεων (arrangement des mots); || — τῶν στίχων, mécanisme des vers, ποιητικὸς ῥυθμὸς (rythme poétique). § —, machinerie, n. f. jeu (d'une machine) ; || [μηχ.] μηχανισμός, ἡ διάταξις, dispositif, n. m. || — ἀποφρακτικός, βλ. κλεῖστρον, ἀπόφραξις, fermeture; || ἐπαναληπτικὸς μηχανισμὸς τῶν μετ' ἀποθήκης ὅπλων, mécanisme de répétition ; || μηχανισμὸς καταποντισμοῦ, mécanisme de submersion; βλ. ναύκλαστρον Οὐάϊτχεδ· || μηχανισμὸς ἀκινησίας, mécanisme d'immobilisation ; βλ. ναύκλαστρον Οὐάϊτχεδ· || ἐντατικὸς μηχανισμός, mécanisme de tension ; βλ. κλείς· || κρατητήριος μηχανισμός, mécanisme de stoppage; βλ. ναύκλαστρον· || [μεταφ.] μηχανισμός, rouage, n.m. ἤτοι τὰ μέσα, ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως, τῆς λειτουργίας (fonctionnement).

μηχανοδηγός, οῦ, ὁ [σιδηροδρ.], mécanicien, n. m. ὁ μηχανικὸς ὁ ὁδηγῶν τὴν ἁτμάμαξαν.

μηχανοδόκη, ης, ἡ, ἢ μηχανοδόχη [ναυκλ.], chambre des machines, ἢ compartiment des machines (διαμέρισμα μηχανῶν)· βλ. ναύκλαστρον Οὐάϊτχεδ.

μηχανολογία, ας, ἡ· πραγματεία περὶ μηχανῶν, traité de machines.

μηχανοποιεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον κατασκευῆς μηχανῶν, fabrique de machines.

μηχανοποιΐα, ας, ἡ· κατασκευὴ μηχανῶν, construction de machines ; ἡ τέχνη τοῦ μηχανοποιοῦ, machinerie, n. f.

μηχανοποιός, οῦ, ὁ καὶ μηχανουργός, ὁ κατασκευάζων μηχανάς, qui construit des machines, constructeur (de machines) ; mécanicien, n. m. καὶ machiniste, n. m. βλ. καὶ μηχανικός.

μηχανοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, κατασκευάζω μηχανάς, construire des machines. § —, mécaniser, καθιστῶ ὅμοιον πρὸς μηχανήν, rendre semblable à une machine.

μηχανορραφία, ας, ἡ· τὸ ἐφευρίσκειν δόλους καὶ ἀπάτας, ἡ σκευωρία, ῥαδιουργία, τὸ μηχάνευμα, machination, n. f. ἡ ῥαδιουργία, intrigue, n. f. ἡ πανουργία, ὁ δόλος, artifice, n. m. ἡ σκευωρία, trame, n.f. (=complot, intrigue) : ourdir une trame odieuse.

μηχανορράφος, ος, ον· machinateur, trice, adj. ὁ ἐφευρίσκων, πλέκων, δόλους, πανουργίας, ῥαδιουργίας, σκευωρίας.

μηχανορραφῶ (έω), μέλ. ήσω, machiner; ἐφευρίσκω δόλους καὶ ἀπάτας, σκευωρῶ (έω), tramer (comploter), tramer une conspiration.

μηχανοστάσιον, ου, τό· chambre des machines, ou emplacement des machines ; καλεῖται τὸ διαμέρισμα ἐν ᾧ εἰσὶ τοποθετημέναι αἱ μηχαναί· [σιδηροδρ.] dépôt des machines. § —, ἐργαστήριον μηχανῶν, usine, n.f.

μηχανοστρόφιον, ου, τὸ (μηχανή, στρέφω), manège d'une machine ; τὸ δι' οὗ στρέφεται μηχανή τις, καθὼς καὶ ὁ τόπος ἔνθα δίδεται ἡ πρώτη στροφὴ τῆς μηχανῆς δι' ἐμψύχων ὄντων, τοῦτ' ἔστι δι' ἀνθρώπων ἢ διὰ ζώων.

μηχανουργεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον ἔνθα κατασκευάζονται μηχαναί, fabrique de machines. § — [ναυτ.] atelier des machines, τὸ μέρος ἔνθα κατασκευάζουσι μηχανάς.

μηχανουργός, οῦ· βλ. μηχανοποιός, ὁ κατασκευάζων μηχανάς.

μηχανῶμαι (άομαι), μηχανεύομαι, ἐπινοῶ, s'aviser ; διανοοῦμαι, imaginer ; ἐφευρίσκω, inventer. § — δολίως παρασκευάζω, μηχανορραφῶ, machiner ; σκευωρῶ, tramer.

μία, ἡ· une ; γεν. μιᾶς, δοτ. μιᾷ, θηλ. τοῦ εἷς· || διὰ μιᾶς, tout d'un coup.

μιαδένιο, τὸ [διάλ. Νάξου] (ἐνν. ψωμί), ὁ ἐκ μιγαδίου κατασκευασμένος ἄρτος· βλ. μιάδι.

μιάδι, τὸ [διάλ. Νάξου]· τὸ μιγάδι. μεμιγμένος σῖτος μετὰ κριθῆς (μίγνυσθαι), συμμιγής.

μιαίνω, μελ. ανῶ, θὰ μιάνω, ἀόρ. ἐμίανα· παθ. παρ. μεμίασμαι, μεμίαμαι· [μεταφ.] ἠθικῶς μολύνω, souiller ; ῥυπαίνω, λερόνω, salir ; μιαίνω, μολύνω (ἠθικῶς), polluer ; βεβηλῶ, βεβηλόνω, profaner. § —, μολύνω, infecter ; contaminer. § μιαίνω, βλ. μεφιτίζω, μεφιτικός.

μιαιφονέω-ῶ, μολύνωμαι διὰ φόνου, γίνομαι μιαιφόνος, φονεύω, tuer ; δολοφονῶ assassiner ; ἀνθρωποκτονῶ, φονεύω ἄνθρωπον, homicider.

μιαιφονία, ας, ἡ· μίασμα, μόλυσμα διὰ φόνου, ἔγκλημα τοῦ μιαιφόνου, ὁ φόνος, meurtre, n. m. ἡ δολοφονία, assassinat, n. m.

μιαιφόνος, ος, ον· ὁ μεμιασμένος, μολυσμένος διὰ φόνου, souillé d'un meurtre ; φονεύς, κοινῶς φονιᾶς, meurtrier, ère, adj. ἀνθρωποκτόνος, homicide, e, adj. δολοφόνος, assassin, e, adj. qui tue ; meurtrier : fer assassin, main assassine.

μίανσις, εως, ἡ· τὸ μιαίνειν ἢ μιαίνεσθαι, ὁ μολυσμός, souillure, n. f. ἡ βεβήλωσις, profanation, n. f. § μίανσις, μόλυνσις, infection, n. f.

μιαουρίζω, μέλ. ίσω [μεταφ.], miauler; βλ. νιαουρίζω.

μιαούρισμα, ατος, τὸ [μεταφ.] τῆς γαλῆς, miaulement, n. m. βλ. νιαούρισμα.

μιαρία, ας, ἡ· ἡ μιαρότης.

μιαρός, ά, ὸν (μιαίνω), μεμιασμένος, ἀκάθαρτος, impur, e, adj. μεμολυσμένος, souillé, ée, adj. [μεταφ.] μεμολυσμένος μὲ αἷμα φό-

νου, κακοῦργος, scélérat, e, adj. κατάρατος, μυσαρός, exécrable, adj. ἄτιμος, αἰσχρός, infâme, adj.

μιαρότης, ητος, ἡ καὶ **μιαρία**, impureté, n. f. ὁ χαρακτὴρ τοῦ μιαροῦ, τὸ μεμολυσμένον τοῦ χαρακτῆρος, ἡ ἀκαθαρσία, souillure, n. f. [μεταφ.] ἡ κακουργία, scélératesse, n. f. ἀχρειότης, ἀτιμία, infamie, n. f. βλ. **μιαρός**.

μιαρῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον μιαρόν, impurement ; [μεταφ.] d'une manière infâme ; κατὰ τρόπον ἀχρεῖον, ἄτιμον.

μίασμα, ατος, τό· miasme, n. m. ἀναθυμίασις νοσογόνος, προερχομένη ἐκ ζωϊκῶν ἢ φυτικῶν οὐσιῶν ἐν ἀποσυνθέσει, émanation morbifique, provenant de substances animales ou végétales en décomposition ; μόλυσμα, infection, n. f. [καταχρ.] ἐπιδημία λοιμώδης, contagion, n. f. § **μίασμα**, miasme, n. m. ἑλῶδες ἢ ἑλειογενὲς καλεῖται τὸ μιασματικὸν ἐκεῖνο στοιχεῖον ὅπερ ἀφθονοῦν εἰς τοὺς ἕλη περιλαμβάνοντας τόπους, προκαλεῖ νοσηρὰ φαινόμενα καὶ δὴ συνηθέστατα τοὺς διαλείποντας ἑλειογενεῖς πυρετοὺς καὶ τὴν ἑλώδη καχεξίαν. Τὸ σύνολον τῶν νοσηρῶν ἐκδηλώσεων τοῦ ἑλώδους μιάσματος καλοῦσιν οἱ Εὐρωπαῖοι **μαλάριαν**, ἀπὸ τοῦ ἰταλικοῦ malaria, ἐμφαίνοντος τὸν διεφθαρμένον ἀέρα τῶν ἑλωδῶν τόπων. Καὶ ἄλλοτε μὲν ὑπετίθετο ὅτι τὸ μίασμα τοῦτο ἦτο νεκρὰ οὐσία, ἀέριόν τι ἴσως ἀναπτυσσόμενον ἐκ τῶν ἐν τοῖς τέλμασι τελουμένων ὀργανικῶν ἀποσυνθέσεων. Ἀλλ' αἱ ἔρευναι τοῦ Laveran ἀπέδειξαν ὅτι πρόκειται περὶ ζῶντος μικροοργανισμοῦ, ὅστις εἰς μέγιστα πλήθη εὑρίσκεται ἐν τῷ αἵματι τῶν πασχόντων ἑλειογενεῖς πυρετούς, τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὸν πολλαπλασιασμόν του ὀφείλων εἰς τὰς ῥηθείσας ἐν τόποις ὑγροῖς καὶ ἑλώδεσιν ὀργανικὰς ἀποσυνθέσεις.

μιασματικός, ή, όν καὶ

μιασματώδης, ης, ες· miasmatique, adj. ὁ ἐμπεριέχων ἢ παράγων μιάσματα, qui renferme ou produit des miasmes ; || μιασματικὴ ἑστία, foyer miasmatique, ἡ παράγουσα μιάσματα, qui produit des miasmes ; || μιασματικὸς πυρετός, fièvre miasmatique, ὁ προερχόμενος ἐκ μιασμάτων. § —, μολυσματικός, infectueux, euse, adj. § — [ἰατρ.], virulent, ente, ἐκ μιάσματος προερχομένη (νόσος). || μιασματικὴ νόσος, maladie virulente ; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ **μιασματῶδες** [ἰατρ.] virulence, n. f.

μιγάς, ὁ, ἡ· ὁ μεμιγμένος, ἀνακατωμένος, mêlé, ée ; mélangé, ée ; σύμμικτος, ἄνευ ἐκλογῆς, μικτός, mixte ; [μεταφ.] νόθος ἐκ μικτοῦ γένους, hybride ; || — γλῶσσα, langue hybride. § [ἐπὶ φύλων] —, βλ. **μικτογενής**, métis. § —, μιγάδες, sang mêlé, καλοῦνται ἐν Ἀμερικῇ οἱ ἐκ τῆς ἀναμίξεως διαφόρων ἀνθρωπίνων φυλῶν γεννηθέντες· διακρίνονται δὲ οὗτοι κατὰ τὸ εἶδος τῆς ἀναμίξεως εἰς διαφόρους τάξεις ὧν αἱ κυριώτεραι εἶνε οἱ **μουλάττοι** (μιγάς), mulâtre, n. se dit des métis de blanc et de nègre, possédant moitié de sang de chacune des races qui lui ont donné naissance, ἤτοι ἐκ λευκῶν καὶ μαύρων, ὅθεν ὑπηρέτρια μιγάς, servante mulâtre; οἱ **μετὶς** (μικτοί, métis, ἐκ λευκῶν καὶ ἰνδῶν), ὡς καὶ τὰ ἐκ τῆς ἀναμίξεως τούτων μετὰ λευκῶν τέκνα· βλ. **μικτογενὴς** καὶ **κρεολός**, créole.

μίγδην [ἐπίρ.], μεμιγμένως, ἀνακατωμένα, συγκεχυμένα, confusément ; || φύρδην μίγδην, pêle mêle ; || συγκεχυμένως, confusément ; ἄνω κάτω, sens dessus-dessous.

μίγμα, ατος, τό· τὸ μεμιγμένον, ἡ μῖξις, τὸ ἀνακατευθέν, mélange, n. m. ἡ σύμμιξις, alliage, n. m. ἡ σύνθεσις, composition, n. f. ἡ ἀνάμιξις, μῖξις, ἕνωσις διαφόρων ἀντικειμένων, alliance, n. f. || — συγκεχυμένον πραγμάτων ἢ προσώπων, pêle-mêle, n. m. [ὑγρῶν ἰδίως], mixtion, n. f. mixture, n. f. [μετάλλων], τὸ ἀμάλγαμα, amalgame. n. m. τὸ κρᾶμα· βλ. **συγχώνευμα**, alliage, n. m. || ἐν τῇ φαρμακολογίᾳ καλοῦνται μίγματα mixtions, φάρμακα σύνθετα ἀποτελούμενα ἐξ ὑγρῶν καὶ στερεῶν οὐσιῶν εἴτε διαλελυμένων ἐν τοῖς ὑγροῖς εἴτε ἀδιαλύτων. § —, composition, n. f. || βραδύκαυστον μίγμα, composition fusante; || ἐκτριπτικὸν μίγμα, composition fulminante, ἢ ἐκτριπτικὴ πυρῖτις, poudre fulminante ; βλ. ἔκκαυμα ἐκτριπτικόν· || — πυροτεχνικόν, composition d'artifice ; || — βραδύκαυστον, composition, lente ; || — ταχύκαυστον, composition vive. § —, ἡ μάλθα, mastique, n. m. βλ. καὶ κονία, τσιμέντο, ciment ; || — τοῦ μαρμαροξόου, ἡ μαρμαροκονία, mastique du marbrier.

μίγνυμι καὶ

μιγνύω, μέλ. μίξω, ἀόρ. ἐμίχθην, ἀνακατόνω, σμίγω, ἀναμιγνύω, mêler ; mélanger ; ἐκτελῶ ἀνάμιξιν, μῖξιν, mixtionner ; ἑνόνω, μιγνύω, allier ; ἑνόω, ἑνόνω, unir (βλ. καὶ μίγμα. § μιγνύω, **μίγνυμι**, γενεᾶς, métisser ; συνδυάζω γενεάς, croiser par le métissage ; βλ. **μικτογένεια**.

μιζέρια, ἡ [δημ.]· ἡ **ἀθλιότης**, misère, n. f. ἡ γλισχρότης, chicheté, n. f. πτωχεία, ἔνδεια, pauvreté. n. f.

μίζερος, η, ον [δημ.], ἄθλιος, misérable, adj. γλίσχρος, chiche, adj. πτωχός, ἐνδεής, pauvre, adj.

μιζήθρα, ας, ἡ· βλ. **μυζήθρα**.

μίκας, ὁ (λίθος), mica, n. m. βλ. **μαρμαρυγίας**.

μικραίνω, θὰ μικράνω, καθιστῶ τι μικρόν, ἐλαττόνω τὰς διαστάσεις του, σμικραίνω, μι(σμι)κρύνω, ἐλαττόω, ἐλαττόνω, rapetisser, devenir petit, diminuer ; συστέλλω, συντέμνω, βραχύνω, κοινῶς κονταίνω, raccourcir. § [οὐδ.] **ἐλαττόωμαι**, diminuer ; ὀλιγοστεύω, καθίσταμαι μικρότερος, décroître ; || αἱ ἡμέραι ἀρχίζουν νὰ μικραίνουν, les jours commencent à décroître ; || αἱ ἡμέραι **ἐβραχύνθησαν**, les jours sont décrus (diminuèrent).

μικρεμπόριον, ου, τό· μικρὸν ἐμπόριον, petit commerce ; commerce en détail, κοι-

νῶς τὸ **λιανοπούλημα**, βλ. λέξιν καθὼς καὶ **ἐμπόριον**.

μικρέμπορος, ου, ὁ· μικρὸς ἔμπορος, petit marchand (ἀντίθ. τῷ μεγαλέμπορος)· ὁ πωλῶν λιανικῶς, détaillant; λιανοπώλης, détailleur, n. m. ὁ ἔχων μικρὸν ἐμπορικὸν κατάστημα, μικρέμπορος, boutiquier, n. m. βλ. **μεταπράτης**, regrattier, ière; βλ. λιανοπώλης καὶ **ἐμπόριον**.

μικρικόνταρο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ **ἶρις**, τὸ οὐράνιον τόξον.

μικρο, micro, προσυνθετικὸν διαφόρων λέξεων ἀποδίδον τὴν ἰδέαν τοῦ μικροῦ, préfixe exprimant l'idée de petitesse; βλ. **μικρός**.

μικροβασίλειον, τό· μικρὸν βασίλειον, petit royaume.

μικροβασιλεύς, έως, ὁ· μικρὸς βασιλεύς, ἤτοι βασιλεὺς μικροῦ κράτους, roi d'un petit état.

μικροβάτης, ὁ [ἀστρον.] [ἐνν. χοχλίας, vis] de rappel, ἀνακλητικὸς (χοχλίας).

μικροβιαιμία, ας, ἡ, ἢ μᾶλλον βακτηριαιμία, bactériémie, n. f. βλ. λέξιν.

μικροβιακός, ή, όν· microbien, enne, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὰ μικρόβια, qui a rapport aux microbes; || ἀσθένεια μικροβιακή, maladie microbienne, ἡ ἐκ μικροβίων προερχομένη· || καλλιέργεια μικροβιακή, culture microbienne, ἡ καλλιέργεια τῶν μικροβίων πρὸς ἀπομόνωσιν καὶ ἐξέτασιν αὐτῶν· || συνδυασμὸς μικροβιακός, association microbienne.

μικροβιοκτόνον, ου, τό· microbicide (sid) (μικρόβιον καὶ ἐκ τοῦ λατ. cædere, tuer), adj. ὁ φονεύων τὰ μικρόβια, qui tue les microbes (ἔδει μᾶλλον νὰ λέγωσι germicide). Συνώνυμον τοῦ **βακτηριδιοκτόνον**, bactéricide.

μικροβιολογία, ας, ἡ· microbiologie (μικρόβιος, dont la vie est courte καὶ λόγος, discours) n. f. ἐπιστήμη καταγινομένη εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν μικροβίων, science qui s'occupe de l'examen des microbes. Λέγουσιν ἐπίσης microbie, n. f. Συνώνυμον τοῦ **βακτηριολογία**, bactériologie, n. f. καὶ bactérie, n. f.

μικροβιολογικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν μικροβιολογίαν, qui a rapport à la microbiologie, microbiologique, adj.

μικροβιολυσίνη, ης, ἡ· bactériolysine, n. f. (μικροβιολ. ἰατροῦ Σάββα).

μικροβιομηχανία, ας, ἡ· ἀσήμαντος, μικρὰ βιομηχανία, petite industrie.

μικροβιομήχανος, ου, ὁ· ὁ παράγων μικρὰν βιομηχανίαν, μικρὰ βιομηχανία, petit industriel.

μικρόβιον, ου, τό· microbe, n. m. [γενικῶς ὁ **ὀλιγόζωος**, **βραχύζωος**, οὗτινος ἡ ζωὴ εἶνε βραχεῖα, dont la vie est courte, ἀντιθ. τῷ **μακρόβιος**] [παθολ.] μικροσκοπικὸς ὀργανισμός, μονοκύτταρος, ὅστις προξενεῖ τὰς ζυμώσεις (fermentations), τὰς σήψεις (putréfactions), καὶ μέγαν ἀριθμὸν νόσων καλουμένων **μιασματικῶν** (maladies virulentes) **εἰδικῶν** ἢ **μεταδοτικῶν** (spécifiques ou contagieuses); συνώνυμ. τοῦ **βακτήριον**, bactérie (βλ. λέξιν) καὶ γόνος, germe, n. m. [φυσιολ.] ὀργανικὴ ὕλη ἧς ἡ ἀνάπτυξις δίδει γένεσιν εἰς ζῶν ὄν.

Εἰς τὰ μικρόβια περιλαμβάνονται τὰ φύκη (algues), οἱ μύκητες (champignons), κτλ. ἀλλ' ἡ χρῆσις τείνει εἰς τὸ νὰ καθορίσῃ ὑπὸ τὸ ὄνομα **μικρόβιον** (microbe) φύκη τινὰ παράσιτα ζώντων ὀργανισμῶν· ἡ λέξις ὅθεν **βακτήριον** (bactérie) (βλ. λέξ.) ἀποδίδεται εἰς εἰδικὸν τύπον μικροβίων. Τὰ οὕτω καθοριζόμενα μικρόβια διαιροῦνται εἰς δύο οἰκογενείας: τὰ **κοκκώδη** (coccacées) καὶ τὰ **βακτηριώδη** (bactériacées).

Τὰ κοκκώδη χαρακτηριζόμενα ἐκ τῆς σφαιρικῆς αὐτῶν μορφῆς περιλαμβάνουσι τέσσαρα εἴδη: **μικρόκοκκον** (microcoque), οὗτινος τὰ στοιχεῖα εἰσὶ μεμονωμένα ἢ ἡνωμένα ἀνὰ δύο ἢ κομβολοειδῶς (en chapelet)· **σαρκίνην** (sarcine) ἧστινος τὰ ἄτομα συνενοῦνται πρισματικῶς ἢ κυβοειδῶς· **ἀσκόκοκκον** (ascocoque), ὅστις ἀποτελεῖ ἀποικίας πυκνάς· καὶ **λευκονόστοκον** (leuconostoc), συνηνωμένον ἁλυσοειδῶς καὶ περιβεβλημένον ὑπὸ πηκτίνης.

Τὰ **βακτηριώδη** χαρακτηριζόμενα ἐκ τῆς ῥαβδοειδοῦς καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐπιμήκους αὐτῶν μορφῆς διαιροῦνται εἰς τέσσαρα εἴδη: **βάκιλλος** (bacille), στοιχεῖον ῥαβδοειδές· **σπειροειδὲς** (spirille), παρουσιάζον ἑλικοειδῆ μορφὴν μετὰ ἑνὸς ἢ πλειοτέρων ἑλιγμῶν· **λεπτόθριξ** (leptothrix), μετὰ μακρῶν εὐθυγράμμων νημάτων· καὶ **κλαδόθριξ** (cladothrix), μετὰ κλαδωτῶν νημάτων.

Τὰ μικρόβια ταῦτα συναντῶνται πανταχοῦ: ἐν τῷ ἐδάφει, ἐν τῷ ἀέρι, ἐν τοῖς ὕδασι, ἐν τῷ σώματι καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν ζώων· || μικρόβια τοῦ ἐδάφους, microbes du sol; || μικρόβια τῶν ὑδάτων, microbes des eaux; || μικρόβια τοῦ ἀέρος, microbes de l'air; || μικρόβια τοῦ σώματος, microbes du corps; || καλλιέργεια μικροβίων, culture de microbes = **μικροβιακὴ** καλλιέργεια· || ἐκφύλισις μικροβίων, involution des microbes; || παθογόνον μικρόβιον, microbe pathogène; || μικρόβιον ζυμωσιγόνον, microbe zymogène; || μικρόβιον σηψιγόνον, bactérie de putréfaction; || μικρόβιον χρωματογόνον, bactérie chromogène; || μικρόβιον φιλόψυχρον, bactérie psychrophile; || μικρόβιον φιλόθερμον, bactérie thermophile. § **μικρόβιον** vibrion, (ἐκ τοῦ λατ. vibrare, vibrer) ὀνομασία δοθεῖσα εἰς **βακτήρια** τινὰ (bactéries) ἔχοντα σχῆμα καμπύλον, ἑλικοειδὲς ἢ ἐν εἴδει ὑποστιγμῆς. Τοιοῦτος τύπος εἶνε ὁ βάκιλλος τῆς χολέρας (bacille virgule du choléra).

μικροβιουρία, ας, ἡ· bactériurie, n. f. ἡ ὕπαρξις μικροβίων ἐντὸς τοῦ οὔρου.

μικροβιοφάγα ἢ **πάμβορα** κύτταρα = φαγοκύτταρα, phagocytes; βλ. λέξιν. [Μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα].

μικροβιοφαγία κυτταρικὴ ἢ **παμβορία** = **φαγοκυττάρωσις**, phagocytose; βλ. λέξιν. [Μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα].

μικροβιοφόρος, ος, ον· microbifore, adj. φέρων μικρόβια, συνώνυμον τοῦ bactérifore, adj.

μικροβισμός, οῦ, ὁ· microbisme, n. m. ἡ παρουσία ἐν τῷ ὀργανισμῷ παθογόνων μικροβίων, présence dans l'organisme de microbes pathogènes ; βλ. καὶ **βακτηριαιμία** (bactériémie).

μικρογαλβανικός, ή, όν· micro-galvanique, adj. [φυσ.] λέγεται ὄργανον χρήσιμον πρὸς ἐκτίμησιν τῶν ἐλαχίστων γαλβανικῶν ἀποτελεσμάτων.

μικρογλωσσία, ας, ἡ· microglossie (μικρὸς καὶ γλῶσσα, langue) n. f. [παθολ.] ὑπερβολικὴ μικρότης τῆς γλώσσης, petitesse excessive de la langue.

μικρόγλωσσος, ος, ον· microglosse, adj. ἔχων πολὺ μικρὰν γλῶσσαν, qui a une langue très petite.

μικρογραφία, ας, ἡ· micrographie, n. f. λέγεται ἡ παράστασις ἀντικειμένου εἰς μέγεθος πολλῷ ἔλαττον τοῦ φυσικοῦ. § —, μικρογραφικὴ εἰκών, miniature, n. f. ‖ ἐν μικρογραφίᾳ, en petit ; en miniature.

μικρογραφία, ας, ἡ· micrographie, n. f. ἐπιστήμη ἀσχολουμένη εἰς τὴν προετοιμασίαν τῶν ἀντικειμένων τῶν προωρισμένων εἰς τὴν διὰ τοῦ μικροσκοπίου ἐξέτασιν καὶ εἰς τὴν περιγραφὴν τούτων μετὰ τὴν εἰρημένην ἐξέτασιν.

μικρογραφικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὴν μικρογραφίαν, micrographique, adj. de miniature ; ἐν μικρογραφίᾳ, en miniature ; ‖ ἡ μικρογραφικὴ τέχνη, miniature, n. f. μικρὸν καλλιτέχνημα.

μικρογραφικός, ή, όν· micrographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μικρογραφίαν, qui a rapport à la micrographie ; ‖ μικρογραφικαὶ παρατηρήσεις, observations micrographiques.

μικρογράφος, ος, ον· micrographe, n.m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν μικρογραφίαν, celui qui s'occupe de micrographie. § —, ὁ **ἐκτελῶν** μικρογραφίας, miniaturiste, n. m. ὁ ζωγραφίζων μικρογραφικὰς εἰκόνας, peintre en miniature.

μικρογράφος, ου, ὁ· micrographe (μικρὸ καὶ γράφειν, décrire) n. m. [διδ.] ὁ περιγράφων τὰ μικροσκοπικὰ ἀντικείμενα, celui qui décrit les objets microscopiques ; ‖ σοφὸς μικρογράφος, un savant micrographe. § [φυσ.] εἶδος παντογράφου δι' οὗ σχηματίζονται σχήματα ἐν σμικρύνσει.

μικρογραφῶ (έω), μέλ. ήσω· γράφω μὲ μικρὰ γράμματα (οὐχὶ μὲ κεφαλαῖα), écrire avec une minuscule.

μικροδάκτυλος, ὁ, ἡ· ὁ ἔχων μικροὺς δακτύλους, qui a de petits doigts ; [διδ.] microdactyle, adj.

μικροδόλιος, α, ον· βλ. **μικροπόνηρος**.

μικροδουλειά, ᾶς, ἡ [δημ.], μικρὰ (εὐτελής) ἐργασία (ὑπόθεσις), petite affaire, peu de chose ; τὸ μηδαμινόν, εὐτελὲς πρᾶγμα, τὸ μικρολόγημα, bagatelle, n. f. τὸ ἀσήμαντον (πρᾶγμα), rien, n. m.

μικροέξοδα, τά· μικρὰ ἔξοδα, menus frais ; menues dépenses ; βλ. καὶ **ἔξοδα**.

μικροεπιθέσεις διὰ τοῦ τύπου γινόμεναι, petits écrits.

μικρόζωον, ου, τό· microzoaire, n.m. ζωΰφιον, ὀργανισμὸς λίαν μικρός, animalcule, organisme de très petite taille; λέγουσι μᾶλλον μικρο-ὀργανισμός, micro-organisme ; ‖ **τὰ μικρόζωα**, les microzoaires.

μικροηλεκτρόμετρον, ου, τό· micro-électromètre, n. m. [φυσ.] ὄργανον χρήσιμον πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς ὑπάρξεως μικρῶν ἠλεκτρικῶν ποσοτήτων.

μικροθυμία, ας, ἡ· ἡ μικροψυχία, pusillanimité, n. f. ἀδυναμία τῆς ψυχῆς, faiblesse d'âme.

μικρόθυμος, ος, ον· ὁ μικρόψυχος, pusillanime, adj. ὁ ἔχων ψυχικὴν ἀδυναμίαν.

μικροκαμωμένος, η, ον καὶ

μικροκάμωτος, ος, ον· ὁ μικροφυής, ὁ λεπτοφυής, μικρομελής, χαρίεις, κομψός, (ἀρχαι.) μικρογλάφυρος, mignon, onne, adj. μικρός, ά, όν, petit, e, adj.

μικροκεφαλία, ας, ἡ· microcéphalie, n. f. [ιατρ.] ἠλιθιότης προερχομένη ἐκ τῆς μικρότητος τοῦ ἐγκεφάλου, idiotisme provenant de la petitesse du cerveau.

μικροκέφαλος, ος, ον· microcéphale, adj. [φυσιολ.] ὁ ἔχων μικρὸν ἐγκέφαλον, qui a le cerveau petit ; [οὐσ.] **μικροκέφαλος**, un microcéphale.

μικροκλέπτης, ου, ὁ· κλέπτης μικρῶν πραγμάτων, voleur des petites choses ; qui fait de petits vols; filou, n.m. voleur adroit.

μικροκλινής, ής, ές· microcline (μικρὸς καὶ κλίνω, incliner) adj. [κρυσταλλογρ.] ὁ ἔχων μικρὰς κλίσεις, qui a de petites inclinaisons.

μικροκλοπή, ῆς, ἡ· μικρὰ κλοπή, petit vol, filouterie, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ μικροκλέπτου, action du filou.

μικρόκοκκος, ου, ὁ· micrococcus (kuss) ou microcoque (kok) [μικρὸς καὶ κόκκος, graine] n. m. εἶδος τῶν κοκκωδῶν, στρογγύλου σχήματος, μὴ ἀποτελοῦν **σπόριον** καὶ ἀναπαραγόμενον διὰ διαιρετογενείας (par scissiparité) ; βλ. καὶ **μικρόβιον**.

μικροκονίδιον, ου, τό· microconidie, n.f. [βοτ.] μικρὸν κονίδιον εἴς τινα φύκη, petite conidie chez certaines algues.

μικροκούκκι, τὸ [φυτ.], micocoulier, n. m. δένδρον τοῦ γένους τῆς πτελέας, χρήσιμον εἰς τὴν ἐπιπλοποιΐαν.

μικροκοσμικός, ή, όν· microcosmique, adj. qui a rapport au microcosme ; ‖ εἰκὼν μικροκοσμική, image microcosmique.

μικροκοσμολογία, ας, ἡ· microcosmologie, n. f. ἱστορία καὶ περιγραφὴ τοῦ μικροκόσμου ἢ ἀνθρωπίνου σώματος, histoire et description du microcosme ou corps humain.

μικροκοσμολογικός, ή, όν· microcosmologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μικροκοσμολογίαν, qui a rapport à la microcosmologie ; ‖ μελέτη μικροκοσμολογική, étude microcosmologique.

μικρόκοσμος, ου, ὁ· μικρὸς κόσμος, petit monde ; ὁ κόσμος ἐν μικρῷ, le monde en petit ; microcosme (μικρὸς καὶ κόσμος) n. m. petit monde, considéré comme une forme réduite, un résumé de l'univers. § — [κατ' ἐπέκτ.] ἐπιτομή, εἰκὼν τοῦ κόσμου ἐν σμικρύνσει, abrégé, image réduite du monde. § μικρόκοσμος, microcosme, n. m. τὸ ἀνθρώπινον πλάσμα θεωρούμενον ὡς τελεία ἐπιτομή, ἀκριβὴς ἀναπαραγωγὴ τοῦ κόσμου, l'être humain considéré comme un abrégé parfait, une reproduction exacte du monde.

μικρόκυστις, εως, ἡ· microcyste, n. m. [βοτ.] γένος τῶν κυστιφόρων περιλαμβάνον φύκη μετὰ σφαιρικῶν κυττάρων.

μικροκυτταραιμία, ας, ἡ· microcytémie, ou microcytémie (μικρο, κύτος, cellule καὶ αἷμα, sang, n.f. ἡ παρουσία ἐν τῷ αἵματι μικρῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων ὑποστάντων κυστεώδη μετασχηματισμόν, présence dans le sang de globules rouges petits et ayant subi la transformation vésiculeuse. Ἡ μικροκυτταραιμία παρατηρεῖται ἰδίως εἰς σοβαρὰς δηλητηριάσεις διὰ μεταλλικῶν δηλητηρίων ἢ βακτηριωδῶν τοξινῶν, καθὼς καὶ εἰς καχεξίας ῥευματικάς, φυματιώδεις καὶ καρκινώδεις.

μικροκύτταρον, ου, τό· microcyte (μικρο καὶ κύτος, κύτταρον, cellule) n. m. ἐρυθροῦν αἱμοσφαίριον ὑποστὰν κυστεώδη μετασχηματισμόν, globule rouge du sang ayant subi une transformation vésiculeuse. [Παρατηρεῖται εἴς τινας δηλητηριάσεις τοῦ ὀργανισμοῦ, εἰς σοβαρὰς ἀναιμίας, καὶ εἰς καχεξίας].

μικρόκωνος, ος, ον· microcone (μικρο καὶ κῶνος) adj. [φυσ. ἱστορ.] οὗτινος ἡ ἐπιφάνεια σύγκειται ἀπὸ μικρὰ κωνικὰ ὑψώματα.

μικρολόγημα, ατος, τό· τὸ μηδαμινόν, εὐτελὲς πρᾶγμα, bagatelle, n. f. ἀσήμαντον πρᾶγμα, rien, n. m. οὐτιδανὸν (ἀσήμαντον) πρᾶγμα, vétille [ἐκ τοῦ ἰσπ. vetilla] n. f. chose insignifiante, μηδαμινότης, εὐτέλεια, bagatelle, n. f.

μικρολογία, ας, ἡ· ἡ περὶ ἀσημάντων ἐνασχόλησις, ἡ ἐνασχόλησις εἰς ἀσημάντους λεπτομερείας, minutie, n. f. ματαία λεπτολογία, argutie, n. f. ὁ χαρακτὴρ τοῦ μικρολόγου, μικρολόγον (λεπτολόγον) πνεῦμα, esprit (caractère) minutieux ; [οἰκ.] —, tatillonnage. § —, τὸ οὐτιδανὸν (πρᾶγμα), vétille, n. f. chose insignifiante, ἡ μηδαμινότης, εὐτέλεια, bagatelle, n. f.

μικρολογία, ας, ἡ· micrologie (μικρο καὶ λόγος, discours) n. f. [φυσ.] πραγματεία ἐπὶ τῶν μικροσκοπικῶν σωμάτων, traité sur les corps microscopiques. § [ῥητορ.] λόγος ἐστερημένος ἐνεργητικότητος, discours dépourvu d'énergie.

μικρολόγος, ος, ον· ὁ μικρολογῶν (λεπτολογῶν), ὁ ἐνασχολούμενος εἰς μικρὰ (ἀσήμαντα), ὁ ἐξετάζων μετὰ μεγάλης λεπτομερείας τὰ πάντα, minutieux, euse, adj. ὁ ἐξετάζων μετὰ λεπτομερείας, pointilleux, euse, adj. λεπτολόγος, vétilleur, euse ; vétilleux, euse, adj. [οἰκ.] μικρολόγος, tatillon, onne ; || μικρολόγος ἔρευνα, recherche minutieuse (; scrupuleuse).

μικρολόγος, ου, ὁ· micrologue, n. m. [διδ.] ὁ καταγινόμενος εἰς μικρολογικὰς μελέτας, celui qui se livre à des études micrologiques. § ἐπίσης λέγεται οὕτως ἐπιστήμων πραγματευόμενος καὶ τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας ἐπί τινος ζητήματος.

μικρολογῶ (έω), μέλ. ήσω καὶ σμικρολογῶ, εἶμαι μικρολόγος (λεπτολόγος), être minutieux (vétilleux) ; παρατηρῶ, διηγοῦμαι τὰ μικρά, φιλονεικῶ περὶ μικρῶν, ἐνασχολοῦμαι εἰς τὰ μικρὰ (εἰς ἀσήμαντα), s'occuper de riens ; μικρολογῶ, λεπτολογῶ, vétiller ; ἐξετάζω μετὰ λεπτομερείας, pointiller ; [οἰκ.] μικρολογῶ, tatillonner.

μικρολόγως [ἐπίρ.] μὲ μικρολογίαν, λεπτομερῶς, minutieusement.

μικρόλυχνος ἀσφαλιστικός, brûleur de sûreté. [Μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα].

μικρομανία, ας, ἡ· micromanie, n. f. τὸ ἀντίθετον τῆς μεγαλομανίας. Οἱ πάσχοντες ἀπὸ μεγαλομανίαν πιστεύουσιν ὅτι οὐδὲν κέκτηνται, οὐδὲν δύνανται νὰ πράξωσι. Ἡ μικρομανία εἶνε συνήθως σύμπτωμα τῆς μελαγχολίας καὶ τῆς παραλυτικῆς καὶ γεροντικῆς ἀνοίας.

μικρομέγας, ὁ· micromégas, n. m. μικρὸς μὲν τὴν ἡλικίαν, παρουσιάζων ὅμως προσόντα μεγάλου.

μικρομέλεια, ας, ἡ· micromélie (μικρο καὶ μέλος, membre) n. f. τερατωδία χαρακτηριζομένη διὰ τῆς ὑπερβολικῆς μικρότητος μελῶν τινῶν.

μικρομελής, ής, ές· micromélien, enne, ὁ ἔχων μικρομέλειαν.

μικρομετρία, ας, ἡ· micrométrie, n. f. τέχνη, πρᾶξις τοῦ προσδιορίζειν διαστάσεις καθ' ὑπερβολὴν μικράς, art, action de déterminer des dimensions extrêmement petites.

μικρομετρικός, ή, όν, micrométrique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν μικρομετρίαν, qui a rapport à la micrométrie ; || μέθοδοι μικρομετρικαί, procédés micrométriques ; || — κοχλίας, vis micrométrique, ὀνομάζεται ὄργανον χρησιμεῦον πρὸς ἀκριβῆ καταμέτρησιν τοῦ πάχους μεταλλικοῦ ἐλάσματος ἢ σύρματος.

μικρόμετρον, ου, τό· micromètre, n. m. καλεῖται ἐν γένει πᾶν ὄργανον πρὸς μέτρησιν ἐλαχίστων μεγεθῶν, οἷον ὁ Βερνιέρος, εἰδικώτερον ὅμως τὸ ὄνομα ἀποδίδεται εἰς ἀστρονομικὰ ἐργαλεῖα χρήσιμα πρὸς μέτρησιν τῆς ἀποστάσεως δύο πλησίον ἀλλήλων κειμένων ἀστέρων τῆς διαμέτρου τοῦ ἡλίου (ἡλιόμετρον) τῆς σελήνης καὶ τῶν πλανητῶν. Ὁ βερνιέρος ἢ μικρόμετρον εἶνε ὄργανον τῆς ἀκριβοῦς καταμετρήσεως, διὰ τοῦ ὁποίου δυνάμεθα νὰ καταμετρῶμεν μήκη μικρότερα τῶν χιλιοστῶν τοῦ μέτρου, ἤτοι μήκη μέχρις $^1/_{100}$ $^1/_{20}$ καὶ $^1/_{30}$ κλπ, τοῦ χιλιοστομέτρου. Τὸ ὄργανον τοῦτο δὲν ἐνεργεῖ μόνον του, ἀλλ' εἶνε προσηρτημένον πάντοτε εἰς κανόνα διῃρημένον εἰς χιλιοστὰ τοῦ γαλλ. μέτρου, ὅστις ἢ ἀποτελεῖ ὄργανον

ἀνθύπαρκτον πρὸς καταμέτρησιν οἱωνδήποτε μηκῶν ἢ ἀποτελεῖ μέρος ἄλλων ὀργάνων ἢ συσκευῶν, οἷον, τοῦ καθετομέτρου, τοῦ βαρομέτρου κλπ. Ὠνομάσθη δὲ βερνιέρος ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐπινοήσαντος αὐτὸν κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα γάλλου γεωμέτρου Π. Βερνιέρου,

μικρομετρικῶς [ἐπίρ.], micrométriquement, adv. διὰ μικρομετρικῶν μεθόδων, par des procédés micrométriques; || μέγεθος μικρομετρικῶς προσδιορισθέν, grandeur micrométriquement déterminée.

μικρομούρης, μοῦρα, ικον [δημ.], βλ. **μικροπρόσωπος.**

μικρομύκητες, οἱ· micromycètes, n. m. pl. μύκητες ἐλαχίστων διαστάσεων, champignons de très pétite dimension; || μικρομύκης, un micromycète.

μικρόμυς, υος, ὁ· souris, n. f. petit quadrupède rongeur du genre rat.

μικρόν, τό· βλ. **μικρός.**

μικρόνησος, ήσου, ἡ· μικρὰ νῆσος, petite île; νησίς, νησίδιον, îlot, n. m.

μικρόνοια, ας, ἡ· μικρός, περιωρισμένος νοῦς, διάνοια, esprit borné (petit; court); ἡ μικρότης τοῦ νοός, τοῦ πνεύματος, petitesse d'esprit; κατ' ἐπέκτασιν **ἀνοησία, μωρία.**

μικρόνους, ους, ουν· ὁ ἔχων περιωρισμένον νοῦν, διάνοιαν, πνεῦμα, [qui a l'esprit] borné, ée; ὁ ἀσθενὴς τὸ πνεῦμα, faible d'esprit; **κατ' ἐπέκτασιν ἀνόητος, μωρός.**

μικρονούσης, ὁ [διάλ. Νάξου], ὁ μικρόνους, ἀνόητος, ὁ μωρός.

μικρονουσία, ας, ἡ [διάλ. Νάξου), μικρόνοια, ἀνοησία, μωρία.

μικροοργανισμός, οῦ, ὁ· micro-organisme (μικρο καὶ ὀργανισμὸς), n. m. μικροσκοπικὸς ὀργανισμὸς φυτικὸς ἢ ζωϊκός, organisme microscopique végétal ou animal; συνώνυμον τοῦ μικρόβιον, microbe.

μικροπανδρευμένη, ἡ [δημ.], ἡ ὑπανδρευθεῖσα μικρά, εἰς μικρὰν ἡλικίαν, petite mariée; βλ. καὶ **νυφοῦλα.**

μικροπέταλος, ος, ον· micropétale, adj. [βοτ.] ὁ ἔχων μικρὰ πέταλα, qui a de petits pétales.

μικροπόδαρος, ος, ον [δημ.], ὁ **μικρόπους,** ὁ ἔχων μικροὺς πόδας, aux petits pieds.

μικροπολίτης, ου, ὁ· ὁ κάτοικος (πολίτης) μικρᾶς πόλεως, citoyen d'une petite ville; petit bourgeois; ὁ ἐπαρχιώτης, ου, θηλ. ῶτις, ιδος, provincial, ale, adj.

μικροπολιτικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς μικρὰν πόλιν (εἰς κώμην), de petite ville; bourgeois, eoise, adj. || μικροπολιτικὸν πνεῦμα, esprit de clocher.

μικροπολιτική, ῆς, ἡ [νεολ.], ἡ πολιτικὴ ἡ ἀσχολουμένη εἰς ἐπουσιώδη ζητήματα, politique secondaire; politique sans importance.

μικροπονηρία, ας, ἡ· μικρὰ πονηρία (δόλος, ἀπάτη), petite ruse; ἡ δολορραφία, κοινῶς κουτοπονηριά, finasserie, n. f.

μικροπόνηρος, ος, ον, πονηρὸς (κακὸς) εἰς μικρὰ πράγματα, μικροδόλιος, κοινῶς πονηρούτσικος, finaud, e, ἢ καὶ κουτοπόνηρος, finassier, ère.

μικρόπους, ους, ουν· γεν. οδος [ζωολ.], ὁ ἔχων μικροὺς πόδας, qui a les pieds petits; micropode, adj.

μικροπρέπεια, ας, ἡ· ὁ χαρακτὴρ τοῦ μικροπρεποῦς, petitesse, n. f. ἡ εὐτέλεια, ἡ γλισχρότης, mesquinerie, n. f. ἡ χαμέρπεια, bassesse, n. f. ἔλλειψις ἀξιοπρεπείας, manque de dignité.

μικροπρεπής, ής, ές· μικρολόγος, εὐτελής, μικρὸς (ἀντιθ. τῷ μεγαλοπρεπής), petit, e, adj. ὁ σκεπτόμενος μικρὰ καὶ εὐτελῆ· ὁ εὐτελής, ὁ γλίσχρος, mesquin, uine, adj. ὁ χαμερπής, bas, basse, adj. ὁ ἄνευ ἀξιοπρεπείας, qui manque de dignité.

μικροπρεπῶς [ἐπίρ.], μὲ τρόπον μικροπρεπῆ, petitement, adv. εὐτελῶς, γλίσχρως, mesquinement; χαμερπῶς, bassement, adv.

μικροπρόσωπος, ος, ον· κοινῶς ὁ μικρομούρης, ὁ ἔχων μικρὸν πρόσωπον, qui a un petit visage, qui a la face petite.

μικρόπτερος, ος, ον [ζωολ.], ὁ ἔχων μικρὰ πτερά, qui a de petites ailes; microptère, adj.

μικροπωλήματα, τά· regrat; βλ. **λιανοπώλημα.**

μικροργανισμός, οῦ, ὁ· micro-organisme; βλ. **μικροοργανισμός.**

μικρορραδιουργία, ας, ἡ· μικρὰ ῥαδιουργία, petite intrigue; petite manœuvre; [οἰκ.] intrigoterie, n. f. || αἱ μικρορραδιουργίαι, les petites intrigues.

μικρορραδιοῦργος, ος, ον· ὁ κάμνων (ἀναμιγνυόμενος) εἰς μικρὰς ῥαδιουργίας, qui fait (se mêle) de petites intrigues; petit intrigant; intrigailleur, euse; ὁ μικρορραδιουργῶν, personne qui intrigaille.

μικρορραδιουργῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐνασχολοῦμαι (ἀναμιγνύομαι) εἰς μικρὰς ῥαδιουργίας, s'occuper (se mêler) de petites intrigues (; d'intrigues mesquines), indrigailler.

μικρόρριζος, ος, ον [βοτ.], ὁ ἔχων μικρὰς ῥίζας, qui a de petites racines; microrrhize, adj.

μικρορχιδία, ας, ἡ· microrchidie (μικρο καὶ ὄρχις, testicule) n. f. [παθολ.] ἀτροφία τῶν ὄρχεων. atrophie des testicules.

μίκρορχις, εως, ὁ· microrchide, adj. et n. [παθολ.] ὁ πάσχων ἀπὸ μικρορχιδίαν, atteint de microrchidie.

μικρός, ά, ὸν (καὶ κοινῶς μικρός, ή, όν), (συγκρ. ἐλάσσων, μικρότερος, ὑπερθ. ἐλάχιστος, μικρότατος) (τὸ ἐναντίον τοῦ μέγας), petit, e, adj. γενικὸς ὅρος ὅστις ἑνούμενος μετὰ πλείστων λέξεων, προσδίδει τὴν ἰδέαν τῆς ἐλαττώσεως, τοῦ ὑποκοριστικοῦ, πρὸς διάκρισιν ἐκ τῶν ἰδίων ἀντικειμένων τῆς αὐτῆς φύσεως· ὁ σμικρός, petit, e. adj. ὁ ὀλίγος τὸν ἀριθμόν, peu considérable=ὁ ὀλιγάριθμος· ὁ χαμηλὸς τὸ ἀνάστημα, ὁ βραχύς, σύντομος, court, e, adj. || μικρὰ οἰκία, petite maison=maisonnette,

n. f.=οἰκίσκος· || τὸν χειμῶνα αἱ ἡμέραι εἶνε μικραί, en hiver les jours sont courts ; || — κῆπος, petit jardin=jardinet, n. m. τὸ κηπάριον· || ἀπέθανε μετὰ μικρὰν ἀσθένειαν, il est mort après une courte maladie ; || εἶσαι μικρότερός μου, vous êtes mon cadet ; || ὁ μικρὸς τὸ σῶμα, petit de corps ; || μικρὰ γυνή, femme de petite taille ; || μικρὰ πόλις, petite ville ; || — (βραχὺς) χρόνος, court espace de temps ; || εἰς μικρὰν ἡλικίαν, en bas âge ; || μικρότερος (νεώτερος), τὴν ἡλικίαν, moins âgé ; cadet, ette, ἰδίως ὁ ὑστερότοκος, ὁ νεώτερος τῶν ἀδελφῶν· || εἶμαι τρία ἔτη μικρότερός του, j'ai trois ans de moins que lui ; || εἶνε μικρὸς ἀκόμη, il est bien jeune encore ; || μικρέ μου, mon petit ; || ἐκ μικρᾶς ἡλικίας, dès la plus tendre enfance ; || [περιφρον.] μὴ βιάζεσαι μικρέ μου ! n'y allez pas si vite, mon cadet ! || εἶνε ἔτσι ἀπὸ μικρός, il est ainsi de son enfance; || τὸν γνωρίζω ἀπὸ μικρόν, je le connais depuis son enfance ; || μικρὰ ἔξοδα, μικροέξοδα, menus frais ; menues dépenses ; || μικρὰ πράγματα (ἀσήμαντα) des bagatelles ; des riens ; || μικρὸς (ἀσήμαντος) ἄνθρωπος, homme de peu (de basse condition) ; || μικρὰ γράμματα [τυπογρ.], lettres ordinaires ; [lettres du] bas de casse ; || — νοῦς, esprit étroit ; || μικρὰ χρέη [οἰκ.], dettes criardes ; || [οὐσ.] τὰ μικρά, les petits enfants ; || τὸ μικρόν μου εἶνε ἄρρωστον, mon petit est malade ; || ἐκ τῶν μικρῶν συμπεραίνω τὰ μεγάλα, conclure du petit au grand ; || [γεωγρ.] ἡ Μικρὰ Ἀσία, l'Asie Mineure ; || ἐν μικρῷ· εἰς μικρόν, en petit ; en miniature ; || πρὸ μικροῦ, tantôt ; il y a peu de temps ; || πρὸ μικροῦ ἀνεχώρησε, il vient de partir ; || πρὸ μικροῦ ἐξεδόθη, il vient de paraître ; || πρὸ μικροῦ ἦλθε, il vient d'arriver; || μικρὸν κατόπιν, un peu plus tard ; || ἐπὶ μικρὸν [pour] quelque temps ; || μετὰ μικρόν, peu après ; ἐντὸς ὀλίγου, bientôt ; sous peu ; || μικρὸν κατὰ μικρόν, peu à peu ; || μικροῦ δεῖν, peu s'en faut ; || μικροῦ ἐδέησε, peu s'en est fallu ; || μικρὸν δῶμα (ἄνδηρον) ἐπὶ τῆς στέγης, terrasson, n. m. || [ναυτ.] μικρὸν ἔντροχον, sep, n. m. βλ. καὶ **ἔντροχον**· || — δακτύλιος τῆς πλύμνης, petit bout de moyeu ; || — πόλεμος, petite guerre ; βλ. **πόλεμος**· || μικρὸν ἐπιτελεῖον, petit état-major ; βλ. **ἐπιτελεῖον**· || [ἐμπορ.] μικρὸς [ἐπὶ πωλήσεων] = περιωρισμένος, limité, ée ; || [μεταφ.] σμικρός, ἰσχνός, λεπτός, exigu, uë.

μικροσεισμικός, ή, όν· microséismique, (iss-mik) adj. ἀνήκων εἰς τοὺς μικροσεισμούς, qui appartient au microséisme.

μικροσεισμογράφος, ου, ὁ· microséismographe on microsismographe (ciss), n. m. σεισμογράφος λίαν εὐαίσθητος χρησιμοποιούμενος πρὸς ἀναγραφὴν τῶν μικροσεισμῶν.

μικροσεισμός, οῦ, ὁ· microséisme (issm') [μικρο καὶ σεισμὸς] n.m. ἐλαφρὸς σεισμὸς σημειούμενος μόνον ὑπὸ τῶν σεισμογράφων, léger tremblement de terre, révélé seulement par les séismographes.

μικροσκελής, ής, ές (ἀντίθ. τῷ μακροσκελής), ὁ ἔχων μικρὰ σκέλη, qui a de petites jambes.

μικροσκοπέω-ῶ, μέλ. ήσω, microscopiser, ἐξετάζω, παρατηρῶ διὰ τοῦ μικροσκοπίου, examiner au microscope, observer à l'aide du microscope.

μικροσκοπία, ας, ἡ· microscopie, n. f. ἐξέτασις τῶν ἀντικειμένων διὰ τοῦ μικροσκοπίου· ἀκολουθητέα μέθοδος διὰ τὴν διὰ τοῦ μικροσκοπίου παρατήρησιν· βλ. καὶ **μακροσκοπία.**

μικροσκοπικός, ή, όν· ὁ διὰ τοῦ μικροσκοπίου ἐλεγχόμενος, microscopique, adj. qui se fait au moyen du microscope ; || μελέται μικροσκοπικαί, études microscopiques ; § —, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ παρατηρηθῇ, εἰ μὴ διὰ τοῦ μικροσκοπίου, qui ne peut être aperçu qu'à l'aide du microscope ; || ζῶον μικροσκοπικόν, un animal microscopique ; || μικροσκοπικὰ ζωΰφια, τὰ **μικρόζωα**, microzoaires, n.m.

μικροσκοπίζω, μέλ. ίσω, microscopiser, καθιστῶ τόσον μικρὸν ὥστε νὰ παρίσταται ἀνάγκη νὰ παρατηρηθῇ διὰ τοῦ μικροσκοπίου.

μικροσκοπιστής, οῦ, ὁ· microscopiste, n. m. ὁ ἔχων τὴν ἕξιν τοῦ παρατηρεῖν διὰ τοῦ μικροσκοπίου, ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς παρατηρήσεως.

μικροσκόπιον, ου, τό· microscope, n.m. πᾶν ὀπτικὸν ὄργανον δι' οὗ βλέπονται ἐν μεγεθύνσει τὰ ἐλαχίστων διαστάσεων ἀντικείμενα. Ὡς ἁπλοῦν μικροσκόπιον χαρακτηρίζεται πᾶς ἀμφίκυρτος φακὸς δι' οὗ τοποθετουμένου εἰς τὴν ἁρμοδίαν θέσιν μεταξὺ τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ τοῦ ἀντικειμένου φαίνεται τοῦτο μεγεθυσμένον καθὼς καὶ πᾶν ὁμοίως ἐνεργοῦν σύστημα τοιούτων φακῶν ἐπιτεθειμένων ἀλλήλοις. Τὸ δὲ ειδικώτερον καλούμενον μικροσκόπιον ἢ σύνθετον μικροσκόπιον ἐφευρεθὲν τῷ 1590 ὑπὸ τοῦ Ζαχαρίου Jansen ἀποτελεῖται ἐκ δύο ἀμφικύρτων φακῶν μακρὰν ἀλλήλων ἡρμοσμένων εἰς τὰ δύο ἄκρα σωλῆνος (ἔσωθεν μελανοβαφοῦς) ἱσταμένου κατακορύφως· τὸ πρὸς μικροσκόπησιν ἀντικείμενον τίθεται ἐπὶ ὁριζοντίας ὑαλίνης πλακὸς ἀμέσως κάτωθεν τοῦ κατωτέρου φακοῦ (ἀντοφθαλμίου), ὄντος μικρῶν διαστάσεων καὶ μεγίστης κυρτότητος καὶ φωτίζεται ἐπαρκῶς διὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἀνταναχλάσεως τῶν ἀκτίνων τοῦ φωτὸς μέσον μικροῦ κατόπτρου προσηρτημένου εἰς τὸ ὄργανον καὶ στρεπτοῦ κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν. Διὰ τοῦ ἀντοφθαλμίου τούτου φακοῦ σχηματίζεται ἐντὸς τοῦ σωλῆνος τοῦ μικροσκοπίου εἴδωλον καθ' ὑπόστασιν τοῦ ἐπὶ τῆς πλακὸς ἀντικειμένου μεῖζον τούτου καὶ ἀντεστραμμένον· τὸ δὲ εἴδωλον τοῦτο προσβλέπεται μεγεθυνόμενον πάλιν διὰ τοῦ ἄνω φακοῦ (προσοφθαλμίου), ἐφ' οὗ προσηλοῖ τὸν ὀφθαλμὸν ὁ παρατηρητής. § [μεταφ.] **μικροσκόπιον**, loupe, n. f. βλέπε **φακός.**

μικροσκόπος, ου, ὁ· ὁ ἐξετάζων, παρατηρῶν τι διὰ τοῦ μικροσκοπίου, celui qui observe à l'aide du microscope.

μικροσκοπῶ (έω), βλ. μικροσκοπέω.

μικρόστομος, ος, ον· ὁ ἔχων μικρὸν στόμα, qui a une petite bouche; [ζωολ.] microstome, adj.

μικρόσχημος, ος, ον· ὁ ἔχων μικρὸν σχῆμα, μικροῦ σχήματος, de petite forme. § [ἐκκλ.] ὁ μοναχὸς (ἢ ἡ μοναχή), ὁ φορῶν μικρὸν ἔνδυμα (μανδύαν) καὶ ὑπόχρεως ν' ἀρνηθῇ διὰ παντὸς τὸν κόσμον, profès (esse) du premier degré.

μικρόσωμος, ος, ον· ὁ ἔχων μικρὸν σῶμα, qui a un petit corps.

μικρότερος, α, ον· ἐλάσσων, μείων, plus petit; ὁ νεώτερος, ὑστερογενής, cadet, ette; βλ. **μικρὸς** καὶ **μεγαλείτερος.**

μικροτέχνημα, ατος, τό· μικρὸν ἔργον τέχνης, petite œuvre d'art; ἄθυρμα, παίγνιον, babiole, n. f. τὸ μικροτέχνημα. colifichet, n. m. μικροτέχνημα, κοσμημάτιον, bibelot, n. m.

μικρότης, ητος, ἡ· petitesse, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ μικροῦ, ὀλίγου, καὶ ἐν γένει ἡ ταπεινότης, ἡ ἀσημότης· [μεταφ.] σμικρότης, ἰσχνότης, exiguïté, n. f. σμικρότης, μετριότης, modicité, n. f. || ἡ μικρότης τοῦ ἀναστήματός του, la petitesse de sa taille; || μικρότης αἰσθημάτων, petitesse de sentiments; || ἡ μικρότης τῆς περιουσίας του, l'exiguïté de sa fortune.

μικροτόμος, ου, ὁ· microtome, n. m. (μικρός, petit καὶ τομή, section). Ἐργαλεῖον δι' οὗ κατορθοῦται ἡ ἐκτομὴ λεπτοτάτων στρωμάτων στερεᾶς ἢ συμπαγοῦς ὁπωσδήποτε οὐσίας, π. χ. ἀποξηρανθέντων ζωϊκῶν ἢ φυτικῶν ἱστῶν, οἷα ἀπαιτοῦνται πρὸς μικροσκοπικὴν ἔρευναν τῆς ὑφῆς αὐτῶν. Διὰ τελειοτάτων μικροτόμων κατωρθώθη ἡ ἐκτομὴ στρωμάτων πάχους μέχρις $^{1}/_{200}$ τοῦ χιλιοστομέτρου.

μικρούλης, οὖλα, ικον [δημ.] καὶ

μικρούτσικος, η, ον [δημ.], ὁ ἐντελῶς μικρός, μικρότερος, tout petit; petiot, e, adj. μικρύλος, βλ. **μικροκαμωμένος,** mignon, onne, adj.

μικρόφθαλμος, ος, ον· ὁ ἔχων λίαν μικροὺς ὀφθαλμούς, qui a les yeux très petits; [ζωολ.] microphthalme, adj.

μικροφιλοτιμία, ας, ἡ· τὸ ἀγαπᾶν τὴν ἐν μικροῖς πράγμασι τιμήν, ἡ φιλοδοξία μικρῶν πραγμάτων, ambition des petites choses; ὅθεν ἡ κενοδοξία, ἡ ἀνόητος ματαιότης, sotte vanité. § —, ἡ ὑπερευαισθησία, susceptibilité, n. f.

μικροφιλότιμος, ος, ον· ὁ ζητῶν ἐν μικροῖς πράγμασι τιμήν, ὁ φιλοδοξῶν δι' ἐλάχιστα πράγματα, qui place son ambition dans de petites choses; ὅθεν ὁ κενόδοξος, ὁ ἀνοήτως μάταιος, sottement vain, κοινῶς ξυπασμένος. § —, ὑπερευαίσθητος, susceptible, adj. εὐερέθιστος, chatouilleux, euse, adj.

μικροφυής, ής, ές· λεπτοφυής, ὁ φύσει μικρός, mignon, onne, adj. βλ. καὶ **μικροκαμωμένος.**

μικρόφυλλος, ος, ον· ὁ ἔχων μικρὰ φύλλα, à petites feuilles; [διδ.] parvifolié; microphylle, adj. [βοτ.] qui a des petites feuilles.

μικροφυτικός, ή, όν· microphytique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὰ μικρόφυτα, qui a rapport aux microphytes; || μικροφυτικὰ φυτά, végétaux microphytiques.

μικρόφυτον, ου, τό· microphyte, n. m. μικροσκοπικὸν φυτὸν καὶ γενικῶς μονοκύτταρον, végétal microscopique et généralement unicellulaire; συνώνυμον τοῦ φυτικὸν **μικρόβιον,** microbe végétal.

μικροφωνία, ας, ἡ [φυσ.], microphonie, n. f. faiblesse de la voix; || ἄνθρωπος μικρόφωνος, homme microphone.

μικρόφωνον, ου, τὸ [φυσ.], microphone, n. m. qui augmente l'intensité du son, de façon à rendre perceptibles les sons les plus faibles. Ὄργανον ἐφευρεθὲν τῷ 1878 ὑπὸ τοῦ Hughes δι' οὗ τηλεφωνικῶς αἰσθανόμεθα δονήσεις ἐλαχίστου εὔρους. Χρησιμεύει ἄρα τὸ μικρόφωνον πρὸς ἀκρόασιν ἀσθενεστάτων ἤχων, ὡς τὸ μικροσκόπιον εἰς ὄψιν ἐλαχίστων ἀντικειμένων· || ὄργανα μικρόφωνα, instruments microphones.

μικροφωτογραφία, ας, ἡ· microphotographie, n. f. φωτογραφία μικροσκοπικῶν διαστάσεων.

μικροχημεία, ας, ἡ· microchimie, n. f. ἐφαρμογὴ τοῦ μικροσκοπίου εἰς τὴν χημικὴν ἀνάλυσιν, application du microscope à l'analyse chimique.

μικροχημικός, ή, όν· microchimique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μικροχημείαν, qui a rapport à la microchimie; || μικροχημικὴ ἀνάλυσις, analyse microchimique.

μικροχρονόμετρον, ου, τό. microchronomètre (μικρο καὶ χρονόμετρον) n. m. [φυσ.] ὄργανον χρησιμεῦον πρὸς καταμέτρησιν ἐλαχίστων χρονικῶν διαστημάτων, instrument qui sert à mesurer de très petites fractions de temps.

μικροψία, ας, ἡ· micropsie (μικρο καὶ ὄψις, vue) n.f. [ἰατρ.] ἀλλοίωσις τῆς ὁράσεως καθ' ἣν βλέπουσι τὰ ἀντικείμενα μικρότερα ἀφ' ὅ,τι πραγματικῶς εἶνε.

μικροψυχία, ας, ἡ· τὸ νὰ ἦνέ τις μικρόψυχος, τὸ ἔχειν ταπεινόν, μικρὸν φρόνημα, pusillanimité, n. f. (ἀντίθ. τῷ μεγαλοψυχία)· ἡ χαμέρπεια τῶν αἰσθημάτων, bassesse de sentiments. § μεγαλοψυχία, ἡ ἄκρα δειλία, φόβος, ἀποθάρρυνσις, découragement, n. m.

μικρόψυχος, ος, ον· ὁ ἔχων μικρὰν ψυχήν, μικρὸν φρόνημα, pusillanime, adj. «ὁ ἐλαττόνων ἑαυτὸν ἀξιῶν τι» Ἀριστ. ὁ ὑπομιμνήσκων τὴν εὐεργεσίαν εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦ εὐεργετηθέντα, ὁ ἔχων χαμερπῆ αἰσθήματα, qui a des sentiments peu élevés. § μικρόψυχος, ὁ δειλός, timide, peureux, euse.

μικροψυχῶ, μέλ. ήσω, χάνω [εὐκόλως] τὸ θάρρος, perdre [facilement] courage; δειλιάω -ῶ, ἀποθαρρύνομαι, se décourager; manquer de cœur; εἶμαι μικρόψυχος, être pusillanime.

μικροψύχως [ἐπίρ.], μὲ μικροψυχίαν, avec pusillanimité, pusillanimement, adv.

μικροωμιόμετρον, ου, τό· micro-hommètre ou micro-ohmmètre (μικρο καὶ ὤμιον), n. m. ὄργανον λίαν εὐαίσθητον διὰ τὴν μέτρησιν ἠλεκτρικῶν ἀντιστάσεων.

μικρύνω, βλ. **μικραίνω.**

μικρῶς [ἐπίρ.], μὲ μικρότητα, petitement, adv. ἐλαφρῶς, légèrement; ἀσθενῶς, faiblement, adv.

μικτοβαρής στάθμισις [ἐμπορ.], poids brut, χαλεῖται ὅταν τὸ βάρος τοῦ ἐμπορεύματος ἦνε ἐπιπεφορτισμένον διὰ τοῦ βάρους τοῦ περικαλύμματος· παρ' ἡμῖν τὸ βάρος τοῦ δοχείου (περικαλύμματος) τῶν ἐμπορευμάτων καλοῦσι κοινῶς **ντάραν.**

μικτογένεια, ας, ἡ· métisation (si-on) n. f. παραγωγὴ μικτογενῶν ζώων, χυρίως εἰς τὸ γένος τῶν προβάτων, production d'animaux métis, principalement dans la race ovine, ἤτοι βελτίωσις τοῦ γένους διὰ συνδυασμοῦ ἑτεροειδῶν, καλλιτέρας δηλαδὴ μετὰ χειροτέρας γενεᾶς.

μικτογενής, ής, ὲς ἢ μιξογενής, métis (προφ. tiss), isse (ἐκ τοῦ λατ. mixtus, mêlé) adj. γέννημα προερχόμενον ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ ἀτόμων (ζώων, καρπῶν) διαφορετικῶν γενεῶν; ‖ γυνὴ μικτογενής, une femme métisse; ‖ ζῶον μικτογενές, animal métis; ‖ ζῶα μικτογενῆ, bêtes métisses; ‖ κύων μικτογενής, chien métis. § κατ' ἐπέκτασιν λέγεται οὕτως ὁ προερχόμενος ἐκ τῆς μίξεως δύο διαφορετικῶν ἀντικειμένων.

μικτός, ή, όν· ἀνακατωμένος, η, ον, μεμιγμένος (ἐπιδεκτικὸς μίξεως), mêlé, ée, adj. μεμιγμένος, mélangé, ée, adj. μικτός, mixte, ἀντίθ. τῷ ἁπλοῦς· ‖ οἱ μικτοὶ γάμοι, les mariages mixtes; ‖ [μεταφ.] ὑπουργεῖον μικτόν, ministère de coalition; ‖ τὰ [ἐν Αἰγύπτῳ] μικτὰ δικαστήρια, les tribunaux mixtes; ‖ μικτὸν κατάστρωμα, tram, n. m. βλ. **κατάστρωμα**· ‖ μικτὸν βάρος· βλ. **μικτοβαρής,** poids brut.

μικτόπρεμνα, τά· taillis sous futaie ἢ taillis composé; τύπος παραχθεὶς ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν **ὑψιπρέμνων** (futaies) καὶ **βραχυπρέμνων** (taillis simple), εἶνε δὲ ταῦτα κυρίως βραχύπρεμνα δάση ἐν οἷς ἀφίνονται τινὰ δένδρα σπερμοφυῆ, προωρισμένα ὅπως ἀποκτήσωσι διαστάσεις μεγάλας, ἤτοι εἶνε μίγμα **βραχυπρέμνων** μεθ' **ὑψιπρέμνων** (à haute tige).

μίλη, ης, ἡ· βλ. μήλη.

μίλημα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ **ὁμιλεῖν**, action de parler; ὁ λόγος, ἡ **ὁμιλία,** parole, n. f.

μίλι, τὸ [δημ.], μέτρον διαστήματος· βλ. **μίλλιον.**

μιλιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ὁ λόγος, ἡ ὁμιλία, parole, n. f. ἡ λέξις, mot, n. m. ‖ ἀκούω τὴ μιλιά του, je l'entends qui parle; ‖ δὲν ἔβγαλε μιλιά, il n'a pas soufflé le mot; ‖ ἔχασε τὴ μιλιά του [μεταφ.], il a perdu la parole; ‖ [ἀπολυτ. ἀρνητ.], μιλιά! pas un mot; silence; motus=σιγή, σίγα, κοινῶς **τσιμουδιά.**

μιλίγγρα, ἡ [δημ.], puceron, n. m. ψύλλος φυτοῦ, **δενδρόψειρα·**

μίλιον, τό· βλ. μίλλιον.

μιλιόνι, τὸ [ξεν.], espèce de long fusil.

μίλλα, ἡ [διάλ. Καρπάθ.], χοίρειον λίπος.

μίλλιον, ου, τό· mille, n. m. γραμμικὴ μονὰς μεταβαλλομένη ἀναλόγως τῶν τόπων· ‖ ναυτικὸν μίλιον, mille marin; μέτρον μήκους ἰσοδυναμοῦν πρὸς 1852 μέτρα· βλ. **μοῖρα,** degré καὶ **λεῦγα,** lieue; ‖ δύο ἀγγλικὰ μίλλια, deux milles anglais; ‖ τὸ ἀτμόπλοιον ἔκαμε δέκα μίλλια τὴν ὥραν, le bateau filait dix nœuds par heure.

μιλλιοῦνι, τὸ [ξεν.], million, n. m. ἑκατὸν μυριάδες = ἓν ἑκατομμύριον. § [συνεκδ.] μέγας ἀριθμός, grand nombre; λεγεών, légion, n. f.

μίλτινος, η, ον· ὁ ἐκ μίλτου, de minium; de vermillon; τὸ κόκκινον χρῶμα τῆς μίλτου, rouge de minium; βλ. **ἐρυθρόν.**

μιλτόνω, μέλ. ώσω, ἐγκαίω, κοινῶς σμαλτόνω, émailler. § μιλτόνω, μιλτώνω, βλέπε **μιλτόω.**

μίλτος, ου, ἡ· vermillon, n. m. ὀρυκτὴ κοκκίνη βαφή, τὸ κοκκινόχωμα, ocre rouge, μίγμα αἱματίτου μετ' ἀργίλου, γεώδους συστάσεως, ἀποβάφον ἐρυθρὸν χρῶμα, χρησιμεῦον δὲ πρὸς παρασκευὴν ἐρυθροῦ χρώματος, ἐρυθρῶν κονδυλίων, ἔτι δὲ καὶ ὡς **στιλβωτικὸν** χρυσοῦ καὶ ἀργύρου. Οἱ ἀρχαῖοι ἐκάλουν μίλτον καὶ τὸ **μίνιον** ἢ **ἄμμιον,** minium, βλ. λέξιν. Ἡ μίλτος, χαλεῖται ἐπίσης arceaux, εἶνε δὲ ἡ ὀρυκτὴ κοκκίνη βαφή, ἤτοι τὸ κοκκινόχωμα, ὅπερ, πλὴν τῆς ἄνω χρήσεως οἱ ξυλουργοὶ διαλύουσιν ἐντὸς ὕδατος καὶ **ἐμβαπτίζουσι** θώμιγγα ἐξ ἐρίου δι' οὗ σημειώνουσι γραμμὰς ἐπὶ τῶν ξύλων διὰ τὴν ἐκκοπὴν τούτων. § μίλτος, vermillon, n. m. ζωηρὸν ἐρυθρὸν χρῶμα ὅπερ εἶνε θειϊκὸς ὑδράργυρος ὑπὸ μέγαν ἀριθμὸν ὑποδιαιρέσεων· ὁ θειϊκὸς ὑδράργυρος ἐν συμπαγεῖ καταστάσει εἶνε γνωστὸς ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν **κιννάβαρι** (cinnabre); ‖ ἔκλαμπρον κιννάβαρι, vermillon brillant; ‖ **καρμήνιον** κινναβάρινον, vermillon véritable; ‖ κιννάβαρι τεχνητόν, vermillon factice (cinnabre rouge); ‖ κιννάβαρι Σινικόν, vermillon de Chine; ‖ ἐρυθρὸν γαλλικόν, vermillon français; ‖ ἐρυθρὸν ἀγγλικόν, vermillon anglais. § —, ἔγκαυμα, κοινῶς τὸ σμάλτον, émail, n.m.

μιλτόχροος-ους, οος-ους, οον-ουν· ὁ ἔχων χρῶμα μίλτου, κόκκινον, de couleur rouge; χρωματισμένος εἰς κόκκινον, coloré en rouge; vermeil, n. m.

μιλτόω-ῶ, μέλ. ώσω, ἀλείφω, βάφω μὲ μίλτον, βάφω κόκκινον, teindre en vermillon (en rouge); colorer avec du minium.

μιλτώδης, ης, ες· ὁ ἐκ τοῦ εἴδους ἢ ἐκ τοῦ χρώματος τῆς μίλτου, κόκκινος τὴν ὄψιν, semblable au vermillon, de couleur rouge.

μιλτώνω, βλ. **μιλτόω.**

μιλτωρυχεῖον, ου, τό· ὠρυχεῖον ἐξ οὗ ἐξάγουσι μίλτον, mine d'ocre rouge.

μίλτωσις, εως, ἡ· ἐπάλειψις διὰ μίλτου, teinture au minium; teinture au rouge.

μιλτωτός, ή, όν· **μιλτόχριστος,** ος, ον ἀλειμμένος, κεχρισμένος, βαμμένος μὲ μίλτον, teint(e) en rouge.

μιλῶ (άω), μελ. ήσω [δημ.] βλ. **ὁμιλῶ.**

μιμέομαι, βλ. **μιμοῦμαι.**

μίμημα, ατος, τό· τὸ κατὰ μίμησιν τινὸς γινόμενον ἀφομοίωμα, imitation, n. f. τὸ ἀντίτυπον, copie, n. f. ἡ εἰκών, image, n. f.

μίμησις, εως, ἡ· τὸ μιμεῖσθαι, ἀπομιμεῖσθαι, imitation, n. f. ‖ ἡ μίμησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, l'imitation de Jésus-Christ; ‖ κατὰ μίμησιν, à l'imitation de; ‖ κατὰ μίμησιν τῶν ἀρχαίων, à l'imitation des anciens.

μίμησις, εως, ἡ· imitation, n. f. καλεῖται ἐν τῇ καλαισθητικῇ ἡ σχέσις δύο παραστάσεων, ἐν ᾗ τὸ περιεχόμενον τῆς μιᾶς εὑρίσκεται ὅλως ἐν τῷ περιεχομένῳ τῆς ἑτέρας, κωλύεται δὲ ἡ συγχώνευσις ἀμφοτέρων εἰς μίαν παράστασιν, διότι ἡ ἑτέρα ἔχει καί τι, ὅπερ δὲν ἔχει ἡ πρώτη. Αἱ δύο παραστάσεις ἔχουσι πρὸς ἀλλήλας ὡς τὸ ἀντίτυπον πρὸς τὸ πρότυπον, ἡ εἰκὼν πρὸς τὸ ἀπεικονιζόμενον. Τὸ ἀπεικονιζόμενον περιέχει προδήλως ὅ,τι περιέχει ἡ εἰκών· περιέχει ὅμως καί τι, ὅπερ δὲν ἔχει αὕτη. Ἡ σχέσις αὕτη ἀρέσκει ἀπολύτως. Ἐντεῦθεν προκύπτει ἡ καλαισθητικὴ ἰδέα τῆς μιμήσεως, ἥτις συνίσταται ἐν τούτῳ, ὅτι ἡ παράστασις ἥτις χαρακτηρίζεται ὡς μίμημα, ἔχει ἅπαντας τοὺς οὐσιώδεις χαρακτῆρας τῆς ἀπεικονιζομένης καὶ ἀμφότεραι γίνονται ὅμοιαι, ὅσον εἶνε δυνατόν, χωρὶς νὰ συμπέσωσιν εἰς ἕν.

μιμητέος, α, ον· ὅντινα δέον τις νὰ μιμηθῇ, qu'on doit imiter, imitable, adj.

μιμητής, οῦ, ὁ· ὁ μιμούμενος τινὰ ἤ τι, ὁ ἔχων τὴν ἐπιτηδειότητα τοῦ μιμεῖσθαι, imitateur, trice, adj. qui imite; qui a le talent d'imiter.

μιμητικός, ή, όν (ώτερος, ώτατος), ὁ εἰς μίμησιν ἀνήκων, ἐκ μιμήσεως, d'imitation; ὁ δυνάμενος ἀπομιμηθῆναι, ἐπιτήδειος πρὸς μίμησιν, habile à imiter; imitatif, ive, adj. ὁ μιμούμενος τινὰ ἤ τι, imitateur trice, adj. ‖ μιμητικὴ ἁρμονία, harmonie imitative, μίμησις τῆς φύσεως διὰ τῶν φθόγγων ἐν τῇ ποιήσει· ‖ ζῶον μιμητικόν, animal imitateur.

μιμητικῶς [ἐπιρ.], μὲ τρόπον μιμητικόν, μιμητικώτερον, par imitation; μετὰ ἐπιτηδειότητος πρὸς μίμησιν, avec du talent pour l'imitation.

μιμητός, ή, όν· ὁ κατὰ μίμησιν γινόμενος, ὃν δύναταί τις νὰ μιμηθῇ, imitable, adj.

μιμικός, ή, όν (ώτερος, ώτατος)· ὁ ἀποβλέπων τοὺς μίμους, κατὰ τὸν τρόπον τῶν μίμων, mimique, adj. qui a rapport au mimes, aux bouffons. § **μιμική**· βλ. **παντομιμική.**

μῖμος, ου, ὁ· ὁ μιμούμενος, mime, n. m. ἰδίως ὁ ὑποκριτής, ὁ γελωτοποιός, bouffon, onne, adj. farceur, euse, adj. § [νεοελ.] —, pièce bouffonne; farce, n. f. § **μῖμος,** mime, n. m. (espèce de comédie). Εἶδος τῆς ἑλληνικῆς ποιήσεως, μίμησις ὡρισμένης σκηνῆς ἢ προσώπου τινὸς διακρινόμενον ἀπὸ τῆς κωμῳδίας καθότι στερεῖται χοροῦ καὶ δραματικῆς ὑποθέσεως. Τὸ εἶδος τοῦτο ἀνεπτύχθη ἐν Συρακούσαις, εὗρε δὲ τὸν περιφημότερον ἀντιπρόσωπόν του ἐν τῷ Σώφρονι κατὰ τὸν ε´ π. Χ. αἰῶνα. Οἱ μῖμοι ἐγράφοντο ἐν πεζῷ λόγῳ καὶ δωρικῇ γλώσσῃ, εἶχον ὅμως συμμετρικὴν καὶ ῥυθμικῶς διεσκευασμένην μορφήν. Παρὰ τὸν Σώφρονα ἀναφέρεται ὡς μιμογράφος καὶ ὁ υἱός του Ξέναρχος.

μιμοῦμαι (έομαι), μέλ. ήσομαι, ἀόρ. ἐμιμήθην· πράττω τι κατὰ μίμησιν, imiter; ἀντιγράφω, copier; παραποιῶ τι, contrefaire; ‖ ὁ πίθηκος μιμεῖται τὸν ἄνθρωπον, le singe imite l'homme; ‖ μιμεῖται εἰς ὅλα τὴν μητέρα της, elle copie en tout sa mère; ‖ μιμοῦμαι τὴν φωνήν τινός, contrefaire la voix de quelqu'un; ‖ μιμεῖται τὴν φωνήν σου, il contrefait votre voix; ‖ μιμοῦμαι δουλικῶς, singer; ‖ μιμεῖται τὸ ᾆσμα τῆς ἀηδόνος, il imite le chant du rossignol.

μιμώ, οῦς, ἡ· ἡ μιμουμένη, πίθηκος, singe, n.

μίνα, ας, ἡ [ξεν.], mine, n. f, βλ. **ὑπόνομος.**

μιναρές, ὁ [ξεν.], minaret, n. m. ὁ ὑψηλὸς πύργος ὀθωμανικοῦ τεμένους (τζαμί) ἐξ οὗ ὁ χότζας καλεῖ τοὺς πιστοὺς εἰς προσευχήν.

μινάρω [ξεν.], miner. βλ. **ὑπονομεύω.**

μινθέλαιον, ου, τό· ἔλαιον τῆς μίνθου, huile de menthe; ἡδυοσμέλαιον, βλ. καὶ **δύοσμος.**

μίνθος, ου, ἡ καὶ μίνθη, ἡ· ἡ **ἡδύοσμος** εἶδος ἀρωματικοῦ φυτοῦ, κοινῶς ἡ μέντα, menthe καὶ ὁ **δύοσμος.**

μινιέρυθρον, ου, τό· τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα τοῦ μινίου, rouge de minium; βλ. **ἐρυθρὸν** καὶ **μίνιον** (ἄμμιον).

μίνιον, τό· minium, n. m. εἶνε τὸ λατινικὸν ὄνομα τοῦ **ἀμμίου**· βλ. λέξιν· ‖ μίνιον (ἄμμιον) πορτογάλλινον ἢ ἐρυθροκιτρίνη βαφή, mine orange; ἡ βαφὴ αὕτη εὑρισκομένη ἐν τῷ ἐμπορίῳ εἶνε ἄμμιον (minium) λαμβανόμενον διὰ τοῦ φρυγμοῦ τοῦ ἀνθρακικοῦ μολύβδου· ‖ μίνιον πορτογάλλινον τῶν Παρισίων, mine de Paris.

μινοῦτο, τὸ [δημ. ναυτ.], βλ. **ἀμμωτόν.**

μιντάρω [δημ. ναυτ.], reprendre; βλέπε **ἀναλαμβάνω.**

μιντέρι, τό, καὶ **μεντέρι** [ξεν.], τὸ **διβάνι,** divan, n. m. ὁ σοφᾶς, sopha, n. m. ὁ καναπές, canapé, n. m. τὸ **ἀνάκλιντρον.**

μινυρίζω, μέλ. ίσω· ψάλλω, κελαδῶ ἡσύχως, gazouiller (κυρίως ἐπὶ πτηνῶν) καὶ μεταφ. ἐπὶ ἤχου τερπνοῦ καὶ ᾄσματος μειλιχίου, μουρμουρίζω· [μεταφ.] κλαίω μὲ σιγανὴν φωνήν, pleurer à voix basse; gémir.

μινύρισμα, ατος, τό, καὶ

μινυρισμός, οῦ, ὁ· κελάδημα ἥσυχον, gazouillement, n.m. τὸ **μουρμούρισμα**· [μεταφ.] οἱ θρηνώδεις τόνοι, accents plaintifs.

μινώταυρος, ου, ὁ· minotaure, n. ταῦρος τοῦ Μίνωος, εἶνε μυθικὸν πλάσμα, ᾧ ἀπεδίδετο σῶμα ἀνθρώπου μετὰ κεφαλῆς ταύρου.

Ἐκρατεῖτο ὑπὸ τοῦ Μίνως ἐν τῷ λαβυρίνθῳ καὶ κατεβρόχθιζε τοὺς 7 νεανίας καὶ τὰς 7 νεάνιδας, οὓς αἱ Ἀθῆναι ἔπεμπον κατ' ἔτος ἢ κατ' ἐννεαετίαν ὡς φόρον εἰς Κρήτην, μέχρις ὅτου ὁ Θησεὺς ἐφόνευσε τὸν Μινώταυρον καὶ ἀπηλευθέρωσε τὴν πατρίδα του τοῦ φόρου τούτου. Πιθανολογεῖται ὅτι ὁ Μινώταυρος εἶνε ἑλληνικὴ μετάπλασις τοῦ φοινικικοῦ θεοῦ Ἔλ. (τοῦ ἄλλως πρὸς τὸν Κρόνον ἐξισουμένου), ᾧ προσεφέροντο καὶ παρὰ Φοίνιξι θυσίαι παίδων.

μῖξις, εως, ἡ (ὀρθότ. ἀπὸ τὸ μίξις, λεξ. Σακελ.), ἡ ἕνωσις, τὸ ἀνακάτωμα, mixtion, n. f. ou mélange, n. m. ἡ σύμμιξις· || στενὴ μῖξις, σύμμιξις ἢ στενὸν μίγμα (πυρίτιδος, κτλ.), mélange intime; || —, ἀνάμιξις, ἕνωσις, alliance, n. f. μίγμα διαφόρων ἀντικειμένων. § σωματικὴ μῖξις, ἡ συνουσία, commerce charnel; copulation, n. f. § μίγμα συγκεχυμένον, mélange confus, promiscuité, n. f. § μῖξις γενεῶν, métissage, n. m. συνδυασμὸς δύο γενεῶν, croisement de deux races; βλ. **μικτογένεια.**

μιξοβάρβαρος, ος, ον· μικτός, ἐξ ἡμισείας βάρβαρος, demi-barbare; [ἐπὶ γλώσσης ἰδίως] mêlé de barbarismes, ἡ ἀναμεμιγμένη μετὰ βαρβαρισμῶν.

μιξογενής, ής, ές· βλ. **μικτογενής.**

μιξόδια, τὰ [ναυτ.] ἢ μιξούδια, anguillères, n. f. ou anguillers ou anguilliers, n. m. μικροὶ ὀχετοὶ τομῆς τριγωνικῆς κατασκευαζόμενοι ἑκατέρωθεν τοῦ ἐσωτροπίου ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τῶν ἑδρῶν τῶν νομέων, χάριν τῆς διοχετεύσεως τῶν ὑδάτων τοῦ κύτους, τῶν συρρεόντων ἐν αὐτῷ διὰ τῶν ἀραιωμάτων τῶν νομέων, τῶν ἀντλοσιφώνων, κλ. Σήμερον δὲν κατασκευάζονται πλέον εἰς τὰ πολεμικὰ πλοῖα οἱ ὀχετίσκοι οὗτοι ὑποκάτω τῶν ἑδρῶν, καθὸ ἐξασθενοῦντες αὐτάς, πληροῦνται δὲ τὰ ἀραιώματα μέχρι τῆς κορυφῆς τῶν ἑδρῶν διὰ δρυΐνων τεμαχίων, ὧν ἡ ἄνω ἐπιφάνεια ἀποτελεῖ συνέχειαν τῆς ἄνω ἐπιφανείας τῶν ἑδρῶν τῶν νομέων, συρρέουσι δὲ τὰ ὕδατα εἰς τὸ κύτος, δι' ὀπῶν ὁριζοντίων κατασκευαζομένων ἐπὶ τῶν λώρων, ἐνίοτε δὲ πάλιν τὰ ἀραιώματα πληροῦνται κατὰ τὸ τρίτον τοῦ ὅλου πάχους τῶν ἑδρῶν τῶν νομέων κατωτέρω τῆς ἄνω ἐπιφανείας αὐτῶν, τὸ δὲ ὕδωρ συρρέει εἰς τὸ κῦτος διερχόμενον ὑπὸ τὰς ἐντερονίδας.

μιξοπάρθενος, ος, ον· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ παρθένος, ὁ ἔχων κατὰ τὸ ἥμισυ παρθενικὴν μορφήν, qui ressemble à moitié à une jeune fille. Ἡ λέξις **μιξοπάρθενος** προτιμητέα ἀπὸ τὴν χρησιμοποιουμένην **ἡμιπαρθένος,** demi-vierge; βλ. λέξιν.

μιξοπόλιος, ος, ον· κατὰ τὸ ἥμισυ πολιὸς (λευκόθριξ), grisonnant, e, adj. βλ. καὶ **μεσοπόλιος.**

μιξοσόλοικος, ος, ον· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ σόλοικος, ὁ ἀναμεμιγμένος μετὰ σολοικισμῶν, mêlé de solécismes.

μιξούδια, τά· βλ. **μιξόδια.**

μίρα, ἡ [ξεν.], mire, n. f. βλ. **στοχασμάτιον.**

μισαδελφία, ας, ἡ· τὸ μῖσος μεταξὺ δύο ἀδελφῶν, haine entre deux frères.

μισάδελφος, ος, ον· ὁ μισῶν τὸν ἀδελφόν του, qui hait son frère, ἀντίθ. τῷ φιλάδελφος.

μισαλληλία, ας, ἡ· τὸ μισεῖν ἀλλήλους, ἀμοιβαῖον μῖσος, haine réciproque.

μισαλλοδοξία, ας, ἡ· τὸ πρὸς τοὺς ἀλλοδόξους μῖσος (ἤτοι τοὺς ἔχοντας διάφορον θρήσκευμα), intolérance [religieuse] n. f. τὸ μὴ ἀνέχεσθαι ξένον θρήσκευμα, μῖσος, ἀπέχθεια κατ' ἐκείνων οἵτινες δὲν ἔχουσι τὰς αὐτὰς μὲ ἡμᾶς θρησκευτικὰς δοξασίας· ὅθεν θρησκευτικὴ ἀνεπιείκεια· || ἡ μισαλλοδοξία τῷ ἔκαμε πολλοὺς ἐχθρούς, son intolérance lui fit beaucoup d'ennemis. § [ὡς σύστημα] —, intolérantisme, n. m. αἴσθημα ἢ σύστημα μισαλλοδοξίας, ἤτοι τῶν μὴ ἀνεχομένων ἄλλην θρησκείαν.

μισαλλόδοξος, ος, ον· intolérant, e, adj. ὁ μὴ ἀνεχόμενος, μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ τὰς δοξασίας τῶν ἄλλων, ἰδίως ὑπὸ θρησκευτικὴν ἔποψιν· || εἷς μισαλλόδοξος, un homme intolérant; || [οὐσ.] intolérant, e, n. ἄτομον μισαλλόδοξον, personne intolérante; || οἱ μισαλλόδοξοι δὲν εἶνε πάντοτε οἱ ἔχοντες τὰς εἰλικρινεστέρας ἰδέας, les intolérants ne sont pas toujours les plus sincèrement religieux.

μισανδρία, ας, ἡ· τὸ κατὰ τῶν ἀνδρῶν μῖσος (ἐκ μέρους τῶν γυναικῶν), haine contre les hommes.

μισανθρωπία, ας, ἡ· τὸ μισεῖν τοὺς ἀνθρώπους, haine contre les hommes, misanthropie, n. f.

μισάνθρωπος, ος, ον· ὁ μισῶν τοὺς ἀνθρώπους, qui hait (déteste) les hommes, misanthrope, n. m.

μισανθρωπῶ (έω), μέλ. ήσω· εἶμαι μισάνθρωπος, être misanthrope; ἀπεχθάνομαι (μισῶ) τοὺς ἀνθρώπους, détester (haïr) les hommes.

μισανοίγω, μέλ. οίξω [δημ.] ἀνοίγω κατὰ τὸ ἥμισυ, ouvrir à demi; **ἡμιανοίγω,** entr'ouvrir; ἡμιανοίγω, διανοίγω, entre-bâiller, κοινῶς **μισοχάσκω.**

μισάνοικτος, ος, ον [δημ.] **ἡμιάνοικτος,** entr'ouvert, e, adj. entre-bâillé, ée, adj.

μισαποθαμμένος, η, ον [δημ.], **ἡμιθανής,** ής, ές· demi-mort, e, adj. ὁ σχεδὸν ἀποθαμμένος.

μισαργυρία, ας, ἡ· μῖσος ἢ περιφρόνησις μετὰ τοῦ ἀργυρίου (τοῦ χρήματος), haine ou mépris de l'argent.

μισάργυρος, ος, ον· μισοχρήματος, ὁ περιφρονῶν τὸ χρῆμα, qui méprise l'argent.

μισγάγκεια, ας, ἡ, (ligne de) thalweg (vègue) n. m. (ἐκ τοῦ γερμανικοῦ thal, vallée καὶ weg, chemin), **συνάγκεια,** ἡ· ἤτοι ἡ γραμμὴ τῆς ῥοῆς τῶν ὑδάτων. Γραμμὴ διαγράφουσα τὸν πυθμένα κοιλάδος καὶ ἣν ἀκολουθοῦσι τὰ ῥέοντα ὕδατα, ἤτοι τὸ χθαμαλώτατον μέρος τοῦ πυθμένος τῆς κοιλάδος (vallée)· ἡ συνάγκεια εὕρηται συνήθως ἐν μέσῃ κοιλάδι, ὅταν αἱ πλευραὶ αὐτῆς ὦσιν ἐξ ἴσου κεκλιμέ-

ναι τοὐναντίον δὲ εὕρηται αὕτη παρὰ τὸ ἀπότομον μέρος, ὅταν αἱ κλίσεις ὦσιν ἄνισοι.

μίσγω, μίγνυμι, κοινῶς σμίγω, ἀνακατεύω, mêler, mélanger.

μισειαστής, οῦ, ὁ [δημ.] βλ. ἡμισειαστής.

μισίδια, τὰ [δημ.] βλ. μυσείδια.

μισελευθερία, ας, ἡ· βλ. ἀνελευθεριότης.

μισέλλην, ηνος, ὁ· ὁ μισῶν τοὺς Ἕλληνας, qui hait les Hellènes; [νεολ.] missellène, n. m.

μισελληνικός, ή, όν· ὁ πνέων μῖσος κατὰ τῶν Ἑλλήνων, animé de haine contre les Hellènes; missellénique, adj.

μισελληνισμός, οῦ, ὁ· τὸ μῖσος κατα τῶν Ἑλλήνων (τοῦ Ἑλληνισμοῦ), haine contre les Hellènes.

μισερόνω [δημ.], σακατεύω, καθιστῶ τινα ἀνάπηρον, πηρόω, ἀναπηρόω, estropier; χολοβόνω, ἀκρωτηριάζω, mutiler.

μισερός, ή, όν [δημ.] ὁ σακάτης, ὁ πηρός, ἀνάπηρος, estropié, ée, adj. χολοβωμένος, ἠκρωτηριασμένος, mutilé, ée, adj. § — καχεκτικός, φιλάσθενος, malingre, adj. ἀδυνάτου κράσεως.

μισεῖδι, τὸ [δημ.], σημεῖον μορφῆς, χαρακτὴρ προσώπου, trait, n. m. (de visage).

μίσευμα, ατος, τὸ [δημ.], καὶ

μισευμός, οῦ, ὁ [δημ.] ἡ ἀναχώρησις, départ, n. m.

μισεύω, μέλ. εύσω [δημ.] ἀναχωρῶ, partir; ἀναχωρῶ, πηγαίνω εἰς ταξείδιον, aller en voyage.

μισητός, ή, όν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), ὅστις μισεῖται, μισημένος, haï, e, adj. ὅντινα ἀπεχθάνονται, détesté, ée, adj. μυσαρός, βδελυρός, odieux, euse, adj. ἄξιος μίσους, haïssable, adj. ἀπεχθείς, détestable, adj.

μισητῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον μισητόν, βδελυρῶς, odieusement, adv. ἀπεχθῶς, détestablement, adv.

μισθαποδοσία, ας, ἡ· ἡ ἀπόδοσις τινὸς διὰ μισθοῦ, ἡ ἀπόδοσις τοῦ μισθοῦ, ἡ ἀνταμοιβή, ἀμοιβή, rémunération, n. f.

μισθαποδότης, ου, ὁ· ὁ διὰ μισθοῦ ἀποδίδων τι, ὁ ἀποδίδων τὸν ὀφειλόμενον μισθόν, ὁ ἀνταμείβων, rémunérateur, trice.

μισθάρνης, ὁ καὶ

μίσθαρνος, ος, ον· ὁ λαμβάνων μισθόν, ὁ ἐργαζόμενος ἐπὶ μισθῷ, μισθοφόρος, mercenaire, adj. μισθοφόρος, μισθωτός, μισθοδοτούμενος, salarié, ée, adj. ὁ μισθωτός, μεμισθωμένος, soudoyé, ée, adj.

μισθαρνῶ (έω), εἶμαι μίσθιος, μισθωτός, être mercenaire; (salarié; soudoyé;) (être à la solde de.

μισθεργός, ὁ [διάλ. Καρπάθου], ὁ ἡμερομισθιάρης.

μίσθιος, ος καὶ ία, ον· μισθωτός, μισθωμένος, salarié, ée; μισθωτός, mercenaire; ὁ λαμβάνων μισθόν, qui est à gages; βλ. ἔμμισθος.

μισθοδοσία, ας, ἡ· ἡ δόσις (πληρωμὴ) μισθοῦ, action de payer la solde; paye, n. f. || κάμνω μισθοδοσίαν, faire la paye, πληρώνω τοὺς μισθούς· || [στρατ.] μισθοδοσία, payement, (n. m.) de la solde = ἡ πληρωμὴ τοῦ μισθοῦ· || ἡ μισθοδοσία (ὁ μισθὸς) τῶν στρατιωτῶν, solde, n. f. || ὁ μισθός, τὸ ἐπίδομα, traitement, n. m. || αἱ ἀποδοχαί, appointements, n. m. βλ. καὶ μισθός.

μισθοδότης, ου, ὁ· ὁ πληρώνων μισθόν, qui paye un salaire; ὁ δίδων, παρέχων μισθόν, qui donne des appointements.

μισθοδοτικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὸν μισθόν, τοῦ μισθοῦ, de traitement; de salaire; de paye; d'appointement.

μισθοδοτῶ (έω), μέλ. ήσω, μισθόω-ῶ, δίδω, πληρώνω μισθόν, donner des appointements; appointer; πληρώνω, δίδω μισθόν, payer; salarier; (ἰδίως τῶν ὑπηρετῶν) gager; || μισθοδοτούμενος, η, ον, salarié, ée.

μισθολήπτης, ου, ὁ· ὁ λαμβάνων μισθὸν (ἐπίδομα), qui reçoit un traitement (un salaire; des gages).

μισθοληψία, ας, ἡ· ἡ ἀπολαυὴ μισθοῦ (ἐπιδόματος), jouissance de traitement.

μισθολόγιον, ου, τό· τὸ βιβλίον ἐν ᾧ μηνιαίως καταχωρεῖται ὁ ὀφειλόμενος εἴς τινα μισθόν, liste d'appointements; ἡ μισθοδοτικὴ κατάστασις, état, n. m.

μισθόνω, μέλ. ώσω (μισθόω), λαμβάνω (δίδω) ἐπὶ μισθῷ, prendre (; donner) à gages; stipendier; gager; || — ὑπηρέτην, engager un domestique; || ἐμίσθωσε δολοφόνους, il a stipendié des assassins; || ἐμισθώθη ὑπηρέτης, il est entré en condition. § —, λαμβάνω (δίδω) ὑπ' ἐνοίκιον (ἐπὶ μισθώματι), prendre; (donner) à loyer; (; à bail); ἐνοικιάζω, louer; (πλοῖον) ναυλόνω, fréter. § —, μισθῶ, soudoyer.

μισθός, οῦ, ὁ· salaire, n. m. ἡ ἀντιμισθία λέγεται ἡ χρηματικὴ ἀμοιβὴ ἡ χορηγουμένη εἰς ἄτομόν τι διὰ τὴν καθ' ἑκάστην προσφερομένην ὑπηρεσίαν εἰς τὸν χορηγοῦντα, ἡ τῆς ἐργασίας αὕτη ἀμοιβὴ δίδεται συνήθως εἰς χρήματα, ἐνίοτε ὅμως δίδεται εἰς προϊόντα, εἰς τροφήν, οἴκησιν, κτλ. ὁρίζεται δὲ ὁ μισθὸς καθ' ὥραν, καθ' ἡμέραν, κατὰ μῆνα ἢ κατ' ἀποκοπήν. Ὁ μισθὸς καλεῖται ἐπίσης γενικῶς traitement, n. m. ἡ πληρωμή, solde, n. f. paye, n. f. gages, n. m. = μισθὸς ὑπηρετῶν ἢ καὶ μισθὸς ναυτῶν τῶν ἐμπορικῶν πλοίων· || ἐπὶ μισθῷ, à gages, moyennant un salaire. § [γενικῶς] μισθός, traitement, n. m. ἰδιαιτέρως δὲ καλεῖται ὑπὸ τῶν γάλλων traitement (ἐπίδομα) τὸ ποσὸν τὸ πληρωνόμενον καθ' ἑξαμηνίαν εἰς τὰ μέλη τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς (Légion d'honneur) καὶ εἰς τοὺς φέροντας τὸ στρατιωτικὸν νομισματόσημον (médaille militaire). § μισθός, ἀντιμισθία, émoluments, n. m. pl. traitement attaché à un emploi; recevoir des émoluments. § μισθὸς ἢ μᾶλλον ἐπιμίσθιον, vacations, n. f. ὁ μισθὸς ὃν λαμβάνει δημόσιός τις ὑπάλληλος ἀσχολούμενος περί τι, ἤτοι τὸ ἐπιμίσθιον. § —, appointement, n. m. ἡ χρηματικὴ ἀμοιβὴ ἥντινα

λαμβάνει ἄτομόν τι ὡς ἐκ τῆς θέσεως ἣν κατέχει, ἢ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του. Τὴν ἀμοιβὴν ταύτην καλοῦσιν οἱ γάλλοι traitement προκειμένου περὶ πολιτικοῦ ὑπαλλήλου (=appointements d'un fonctionnaire), καὶ solde προκειμένου περὶ στρατιωτικοῦ οἱουδήποτε βαθμοῦ, ἰδίως δὲ paye λέγεται ὁ μισθὸς τοῦ στρατιώτου, ναύτου· || — ἐργάτου, loyer, n.m. || αἱ ἀποδοχαί, ἀπολαυαὶ = les appointements· || ὁ μισθὸς τῆς ἐργασίας του, le salaire de son travail ; || ὁ μισθὸς ὑπαλλήλου, les appointements d'un employé ; || ὁ μισθὸς τοῦ νομάρχου, le traitement du préfet ; || μισθὸς λοχαγοῦ, paye de capitaine ; || μισθὸς ὑπηρέτου, gages d'un domestique ; || μισθὸς ἐργάτου, loyer, n. m. καὶ paye, n. f. || ἐτήσιος μισθὸς ἰατροῦ, les honoraires d'un médecin ; || μισθὸς δικαστοῦ, les honoraires d'un juge; βλ. καὶ **δικαστικός**· || μισθὸς στρατιώτου, solde ; [ἀξιωματικὸς λαμβάνων τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ του, à demi solde ; || παίρνει μισθὸν [ἀπὸ τὸ δημόσιον], [οἰκ.] il émarge (émarger = toucher un traitement) ; || ὁ μισθὸς διδασκάλου, les honoraires d'un professeur ; || ὁ μισθὸς δικηγόρου, les honoraires d'un avocat; || — ἐκ ποσοστῶν ἐξ εἰσπράξεως τινός, honoraires, ἤτοι ἀμοιβή, π. χ. ἀσφαλιστικῶν εταιρειῶν καὶ τῶν τοιούτου εἴδους ἐργασιῶν, ὅταν δὲν εἶνε μόνιμος ὁ μισθός· || ἄξιος ὁ μισθός σου, que le bon Dieu vous récompense; Dieu vous bénisse ; || —, paye, n. f. λέγεται ὁ μισθὸς (solde) στρατιώτου, ναύτου· ἡμερομίσθιον τεχνίτου ἢ ἐργάτου· ἡ πληρωμή, βλ. καὶ **ἀντιμισθία**· || πληρώνω τοὺς μισθούς, faire la paye; || —, ἡ μισθοδοσία, solde, n. f. ὁ μισθὸς τῶν στρατευμάτων, la solde des troupes ; || μισθός, prêt, n. m. λέγεται ἐπίσης ὁ μισθὸς τῶν ὁπλιτῶν (solde, n. f.); βλ. καὶ **χορήγησις χρηματική**, prestation en deniers ; || φύλλον ὀψωνίου, feuille de prêt.

μισθοφόρος, ου, ὁ· ὁ λαμβάνων μισθόν, ὑπηρετῶν ἐπὶ μισθῷ, stipendiaire, n. m. μισθοδοτούμενος, μισθωμένος, salarié, ée, adj. καὶ μισθωτός, mercenaire, adj. § μισθοφόρος ἢ μισθωτός, mercenaire, n. m. Ἐκαλοῦντο οὕτως ἐν τῇ ἀρχαιότητι εἰδικώτερον οἱ ξένοι στρατιῶται (ξενικὸν ἐνν. στράτευμα) χώρας τινός, οἱ μὴ ἀνήκοντες εἰς τὸν λαὸν αὐτῆς, ἐνίοτε οὐδὲ εἰς αὐτὸ τὸ ἔθνος, ἀλλ' ἐπὶ μισθῷ προσλαμβανόμενοι ἔξωθεν· ὅθεν μισθοφόρος ἔκτοτε ἐκαλεῖτο ξένος στρατιώτης προσφέρων τὴν ὑπηρεσίαν του ἐπὶ μισθῷ. Ἐν Γαλλίᾳ ὑπῆρχον ἄλλοτε μισθωτοὶ Ἰρλανδοί, Σκῶτοι, Γερμανοὶ καὶ ἰδίως Ἑλβετοὶ (Suisses), παρέμεινε δὲ ἔκτοτε ἡ ὀνομασία Suisse, σημαίνουσα μισθοφόρον· βλ. καὶ **Ἑλβετοί**.

μισθῶ (όω), μέλ. ώσω, βλ. **μισθόνω**.

μίσθωμα, ατος, τὸ [prix de] loyer (n.m.), ἡ τιμή, ἀξία τῆς μισθώσεως, ἡ πληρωμὴ τοῦ ἐνοικίου, ὁ συμφωνηθεὶς μισθός, τὸ ἐνοίκιον, loyer, n. m. ἡ ἀξία τοῦ μισθώματος, prix, n. m. || — ἡ μίσθωσις, τὸ ἐνοικίασμα, bail, n.m. πληθ. baux· || μίσθωμα ἀγροῦ (ἐνοικίασις), fermage, n. m. || μίσθωμα, location, n.f. = ἐνοίκιον λέγεται τὸ πληρωνόμενον ποσὸν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ (ἐνοικιαστοῦ)· π. χ. πληρώνω τὸ μίσθωμα (τὸ ἐνοίκιον), payer sa location.

μισθώνων, ουσα, ον· ἐνοικιάζων, μισθωτής, bailleur, eresse, n. qui donne à bail.

μίσθωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ διδειν (λαμβάνειν) τι ἐπὶ μισθώματι (ἐπὶ ἐνοικίῳ), action de donner (; de prendre) à loyer (à bail) ; ἡ παράδοσις εἰς ἐνοίκιον. ἡ ἐνοικίασις, τὸ ἐνοικίασμα, location, n. f. louage, n. m. ἡ μίσθωσις, τὸ ἐνοικίασμα, bail, n. m. || συμβόλαιον μισθώσεως, contrat de louage ; || μίσθωσις ἀγροτικοῦ κτήματος, bail, n. m. || ἐκτελῶ τὴν μίσθωσιν κτήματος, conclure une location d'un immeuble. § μίσθωσις, εως, ἡ [νομ.], conduction, n. f. (Ῥωμαϊκὸν δίκαιον) καλεῖται ἡ σύμβασις δι' ἧς ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων ὑποχρεοῦται νὰ παράσχῃ τῷ ἑτέρῳ τὴν ἀπόλαυσιν πράγματος τινὸς ἢ ἐργασίαν ἐπὶ ὡρισμένῳ χρηματικῷ ἀντιτίμῳ (μισθώματι). Ἐντεῦθεν ἕπεται ἡ διάκρισις μισθώσεως πράγματος καὶ μισθώσεως ὑπηρεσίας, εἰς ἣν ἀνήκει ἡ ἐργολαβία, περὶ ἧς βλ. τὴν λέξιν. Ἡ μίσθωσις εἶνε σύμβασις ἀμφοτεροβαρὴς ἐν συναινέσει καταρτιζομένη. Ἐπὶ ἑκατέρου δ' εἴδους ἄλλαι κρατοῦσιν ἀρχαί. Ἐπὶ τῆς μισθώσεως πράγματος ὁ ἐκμισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ παράσχῃ τῷ μισθωτῇ τὴν ἐλευθέραν χρῆσιν τοῦ πράγματος ὑπέχων τὰ βάρη αὐτοῦ καὶ νὰ διατηρῇ αὐτὸ ἐν προσηκούσῃ καταστάσει, ὁ δὲ μισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὸ μίσθωμα ἅμα τῷ πέρατι τῆς μισθώσεως, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ ἄλλη συμφωνία καὶ νὰ παραδώσῃ αὐτὸ εἰς οἵαν τὸ παρέλαβε κατάστασιν μετὰ τὸ πέρας τῆς μισθώσεως πλὴν τῶν ἐκ τῆς συνήθους χρήσεως φθορῶν. Ἐπὶ ἀγροτικῶν κτημάτων ἐλαττοῦται τὸ μίσθωμα ἕνεκα θεομηνίας ἢ ἄλλων ἀτυχημάτων. Ἐπὶ δὲ τῆς μισθώσεως ὑπηρεσίας ὁ μισθωτὴς ὀφείλει νὰ παράσχῃ τὴν συμπεφωνημένην ὑπηρεσίαν εὐθυνόμενος καὶ διὰ τοὺς βοηθοὺς αὐτοῦ, ὁ δ' ἐκμισθωτὴς νὰ καταβάλλῃ τὸ μίσθωμα. Παύει δὲ ἡ μίσθωσις διὰ τῆς καταστροφῆς τοῦ ἐκμισθωθέντος, τῆς παρόδου τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου καὶ ἐν ταῖς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομέναις περιπτώσεσι καθ' ἃς ἐπιτρέπεται ἀζημίως μονομερὴς λύσις.

μισθωτήριον, ου, τό· τὸ μέρος ἔνθα μισθοῦταί τι, γραφεῖον μισθώσεων ἢ ἐνοικιάσεων, bureau de location ; βλ. καὶ **ἐνοικίασμα**.

μισθωτής, οῦ, ὁ· ὁ μισθούμενός τι, ὁ μισθώνων, ἐνοικιάζων τι, ὁ ἐνοικιαστής, ὁ λαμβάνων εἰς ἐνοίκιον, loueur, euse (θηλ. μισθώτρια), ὁ ἐνοικιαστής, locateur, trice, adj. [ἰδ.] locataire, n. m. [ἀγροτικοῦ κτήματος], fermier, ère, adj. [νομ. ἐν.], preneur, euse; || ὁ μισθώνων, ἐνοικιάζων, bailleur, eresse, qui donne à bail.

μισθωτικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὸ μισθοῦν ἢ ἀφορῶν τὴν μίσθωσιν, de location ; locatif, ive, adj.

μισθωτός, ή, όν· ἐπιμίσθιος, ὁ μεμισθω-

μένος, η, ον· συμπεφωνημένος νὰ ὑπηρετῇ ἐπὶ μισθῷ, salarié, ée, adj. mercenaire, adj. ἐπὶ μισθόν, ἐπὶ μισθῷ, à gages; ὁ ἐπὶ μισθῷ ὑπηρέτης· βλ. **μισθὸς** καὶ **μισθοφόρος**. § — ὁ ἐνοικιασμένος, loué, ée, adj. || ἐπ' ἐνοικίῳ, à loyer.

μισθώτρια, ας, ἡ· (θηλ. τοῦ μισθωτής), loueuse, n. f. κτλ. βλ. **μισθωτής**.

μισιακός, ή, ὸν καὶ **μεσιακὸς** [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης], **μεσαῖος**.

μισὸ [δημ.], ἀντὶ **ἡμί**, demi, mi. || **μισὸ** καὶ **μισὸ** [ξυλοτ.] βλ. **συμβολὴ** ἢ ἕνωσις καθ' ἡμίξυλον· καὶ [ναυτ.] **συμβολὴ** ἰσότομος· || μισὸ μέντζο=μισὸ τοῦ μισοῦ ῥόμβου=τεταρτορρόμβιον, quart rhumb, n. m. βλ. **ῥόμβος**· **ἀνεμόρρομβος**.

μισοαλατισμένος, η, ον [δημ.], ἡμιαλατισμένος, **ἡμιτάριχος**, à moitié salé.

μισοανοίγω [δημ.], βλ. **μισανοίγω**, **ἡμιανοίγω**.

μισοβράζω, μέλ. βράσω, [δημ.], δὲν βράζω (δὲν ψήνω) ἐντελῶς, **ἡμιβράζω**, bouillir (; faire bouillir ; cuire) à demi ; étourdir [la viande].

μισοβασιλεύς, έως, ἡ· ὁ μισῶν τὸν ἢ τοὺς βασιλεῖς, ὁ ἐχθρὸς τοῦ ἢ τῶν βασιλέων, qui hait le roi ; ennemi du roi.

μισόβραστος, ος, ον [δημ.], **ἡμίβραστος** ὁ μισοβρασμένος, à demi-cuit, ὁ οὐχὶ καλῶς βεβρασμένος, ἑψημένος· βλ. καὶ **ἡμίεφθος**.

μισοβρεγμένος, η, ον [δημ.], βλ. **ἡμιβραχής**, ὁ μὴ ἐντελῶς βεβρεγμένος, ὁ βεβρεγμένος κατὰ τὸ ἥμισυ, ἡμίβρεκτος, à demi mouillé.

μισογαμία, ας, ἡ· misogamie, n. f. μῖσος κατὰ τοῦ γάμου.

μισόγαμος, ου, ὁ, ἡ· ὁ μισῶν, ἀποφεύγων τὸν γάμον, qui hait le mariage, misogame, n. et adj.

μισογ(ε)ινωμένος, η, ον [δημ.], ὁ μὴ ἐντελῶς ὥριμος, **ἡμιγενής**, **ἡμιώριμος**, à moitié mûr.

μισογεμᾶτος, η, ον [δημ.], **ἡμιγεμής**, κατὰ τὸ ἥμισυ πλήρης, à moitié plein ; κατὰ τὸ ἥμισυ γεμισμένος, à demi-rempli ; demi-plein ; βλ. καὶ **ἡμίπλεως**.

μισογεμίζω, μέλ. ίσω [δημ.], **ἡμιπληρόω** -ῶ, γεμίζω (πληρόω) κατὰ τὸ ἥμισυ, remplir (combler) à moitié.

μισόγυμνος, ος, ον [δημ.] ὁ μὴ ἐντελῶς ἐνδεδυμένος, ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ γυμνός, **ἡμίγυμνος** [δημ.], demi-nu, e.

μισογύναικο, τὸ [δημ.], βλ. **ἡμίγυνος**.

μισογυνέω-ῶ· εἶμαι μισογύνης, μισῶ τὰς γυναῖκας, haïr les femmes.

μισογύνης, ου, ὁ· misogyne, n. m. ὁ μισῶν τὰς γυναῖκας, qui hait les femmes ; ὁ ἐχθρὸς τῶν γυναικῶν, ennemi des femmes.

μισογυνία, ας, ἡ· τὸ μῖσος κατὰ τῶν γυναικῶν, haine contre les femmes, misogynie, n.f.

μισοδρομὶς [διάλ. Ἠπείρου], εἰς τὴν μέσην τοῦ δρόμου.

μισοενδυμένος, η, ον [δημ.], ὁ μὴ ἐντελῶς ἐνδεδυμένος, **ἡμιενδεδυμένος**, à demi-vêtu, e.

μισοέξυπνος [δημ.], βλ. **ἡμιέξυπνος**.

μισοζωντανός, ή, ὸν καὶ **μισοζώντανος** [δημ.], ἡμιζῶν, ῶσα, όν, ὁ ἀναπνέων εἰσέτι, ὁ ζῶν εἰσέτι, demi-vivant, e.

μισόθεος, ος, ον· théophobe (θεὸς καὶ φόβος, crainte, θεόφοβος) n. et adj. ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ μισῶν τὸν Θεόν, qui a en horreur Dieu, qui hait Dieu, καίτοι πιστεύων ὅτι ὑπάρχει Θεός· || συγγραφεὺς μισόθεος, un écrivain théophobe.

μισοκαίω, μέλ. αύσω [δημ.], **ἡμικαίω**, καίω κατὰ τὸ ἥμισυ, brûler à demi.

μισόκαλος, ος, ον· ὁ μισῶν τὸ καλὸν (ὡραῖον), ὁ ἐχθρὸς τοῦ καλοῦ (ὡραίου), ennemi du bien (du beau).

μισοκαμωμένος, η, ον [δημ.], **ἡμιποίητος**, **ἡμιτελής**, ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ τετελεσμένος, fait à moitié ; ἀτελείωτος, inachevé, ée, adj.

μισοκαϋμένος, η, ον [δημ.] καὶ **μισοκαμμένος**, ἡμίφλεκτος, **ἡμίκαυτος**, ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ κεκαυμένος, demi-brûlé.

μισόκλειστος, ος, ον [δημ.], **ἡμίκλειστος**, ὁ μὴ καλῶς κεκλεισμένος, à demi-fermé ; ἡμιανοικτός, ή, όν, entr'ouvert, e, adj. entre-bâillé, ée, adj.

μισοκλείω, μέλ. είσω [δημ.], **ἡμικλείω**, δὲν κλείω ἐντελῶς, fermer à demi ; entre-clore ; entre-bâiller ; || μισοκλείω τὰ μάτια, cligner des yeux.

μισοκοῖλι, τὸ [δημ.], **ἡμιμέδιμνος**, demi-boisseau.

μισοκοιμοῦμαι (έομαι), [δημ.], **ἡμικοιμοῦμαι**, ὑπνώττω, sommeiller.

μισόκοπος, ὁ· μισόκοπη, ἡ [δημ.]· βλ. μεσόκοπος, **μεσοπόλιος**, de moyen âge.

μισοκοσμία, ας, ἡ· μῖσος (ἀηδία) τοῦ κόσμου, haine (dégoût) du monde ; ἀθυμία ἐκ προκαταλήψεως, mélancolie de parti-pris.

μισοκουρευμένος, η, ον [δημ.] ἡμικεκαρμένος, ὁ μὴ ἐντελῶς κουρευμένος, tondu à moitié.

μισοκρημνισμένος, η, ον [δημ.] **ἡμικρήμνιστος**, ὁ μὴ ἐντελῶς κρημνισμένος, ἡμίπτωτος, à moitié ruiné (écroulé).

μισολάγινο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου]=μέτρον 2 $^1/_2$ λιτρῶν οἴνου παρὰ Ἰωαννίταις.

μισομεθυσμένος, η, ον [δημ.], ἡμιμέθυστος, ὁ ἐν εὐθυμίᾳ διατελῶν, ὁ μὴ ἐντελῶς μεθυσμένος, qui est entre deux vins ; à demi-ivre ; συγκεκινημένος, ému, ue, adj.

μισομουσκεμένος, η, ον [δημ.] βλ. **ἡμιβραχής**.

μισόξενος, ος, ον· ὁ μισῶν τοὺς ξένους, qui hait les étrangers ; ἀφιλόξενος, inhospitalier, ère, adj.

μισοξυρισμένος, η, ον [δημ.], **ἡμιξύριστος**, ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ξυρισμένος, à moitié rasé.

μισοπεθαμμένος, η, ον [δημ.] καὶ **μισαποθαμμένος**, βλ. **ἡμιθανής**.

μισοπνιγμένος, η, ον [δημ.], **ἡμίπνικτος**, à demi noyé ; (étouffé ;) (suffoqué ; étranglé).

μισοπόλεμος, ος, ον· ὁ μισῶν τὸν πόλεμον, qui hait la guerre.

μισόπτωχος, ος, ον· ὁ μισῶν, ἀποφεύγων τοὺς πτωχούς, qui n'aime pas les pauvres ; ennemi des pauvres.

μῖσος, εος-ους, τό· haine, n. f. ἡ ἀποστροφή, ἀπέχθεια πρός τι, aversion, n. f. || ἔχω μῖσος ἐναντίον του, je l'ai en haine ; || τρέφω μῖσος ἐναντίον τινός, avoir de la haine pour quelqu'un ; || μῖσος ἄσπονδον, une haine implacable.

μισός, ή, όν [δημ.], ἥμισυς, εια, α, demi, e, adj. τὸ ἥμισυ, la moitié de ; || μισὴ ὥρα, une demi-heure ; || μία ὥρα καὶ μισή, une heure et demie ; || εἶνε μισή, il est midi (minuit) et demi ; || τὸ μισὸν ψωμί, ὁ ἥμισυς ἄρτος, la moitié du pain ; || δύο [ἥ]μισυ δραχμαὶ (δύο καὶ ἥμισυ), deux drachmes et demie ; || δύο [ἥ]μισυ ὀκάδες, deux ocques et demie ; βλ. μισυς· || τὸ μισόν, la moitié ; || ἡ μισὴ (ἡμίσεια) ὄρνις, la moitié d'un poulet ; || τὰ μισὰ ἔπιπλα μοὶ ἀνήκουν, la moitié des meubles m'appartient ; || [τὸ ὡρολόγι] κτυπᾷ ταὶς μισαὶς καὶ τὰ τέταρτα, sonne les demies et les quarts ; || εἰς τὰ μισὰ τοῦ δρόμου, à mi-chemin ; à moitié chemin ; || εἰς τὴν μισὴν τιμήν, à moitié prix ; || μισὸ νερόν, μισὸ κρασί, moitié eau, moitié vin ; || [βράζω νερὸν] ὡς ποῦ νὰ μείνῃ τὸ μισόν, jusqu'à ce qu'elle soit réduite à moitié ; || εἶνε μισὸς ἄνθρωπος [φρ.], il est estropié ; || ἔμεινε ὁ μισός, il a maigri de moitié.

μισοσαράκοστον, τό, καὶ μεσοσαράκοστον, τὸ μέσον τῆς τεσσαρακοστῆς, mi-carême.

μισοσπασμένος, η, ον [δημ.], βλ. ἡμίθραυστος.

μισόστρατα [δημ. ἐπίρ.], εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ δρόμου (τῆς ὁδοῦ), à moitié chemin ; à mi-chemin.

μισοστρατίς [διάλ. Ἠπείρου], βλ. μισόστρατα καὶ μισοδρομίς.

μισοτελειόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἡμιτελέω, τελειώνω κατὰ τὸ ἥμισυ, achever (finir) à demi.

μισοτελειωμένος, η, ον [δημ.], ἡμιτελής, ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ τελειωμένος, qui n'a pas été achevé (accompli) ; qui n'est fait qu'à demi.

μισοτιμῆς [ἐπίρ.], εἰς τὸ ἥμισυ τῆς τιμῆς, à moitié prix.

μισότρελλος, ος, ον [δημ.], ἡμίτρελλος, ὁ οὐχὶ ἐντελῶς τρελλός, à moitié fou ; demi-fou, adj.

μισότριβος, ος, ον [δημ.], βλ. ἡμιτριβής, μεσοτριβὴς (κυρίως φόρεμα) ὁ μὴ ἐντελῶς ἐφθαρμένος, à demi-usé (; demi-rapé ; demi-fripé). § —, βλ. μισόκοπος.

μισοτσακισμένος, η, ον [δημ.], βλ. ἡμίθραυστος.

μισοτύραννος, ος, ον· ὁ μισῶν τοὺς τυράννους, qui hait les tyrans καὶ [μεταγ.] ὁ ἐξομοιούμενος μὲ τύραννον, ὁ τυραννῶν, qui tyrannise.

μισοφαγωμένος, η, ον [δημ.], ἡμίβρωτος, ὁ μὴ ἐντελῶς φαγωμένος, mangé (rongé) à demi.

μισοφέγγαρον, τὸ [δημ.], ἡ διχότομος σελήνη, τὸ ἥμισυ τῆς σελήνης, ἡ μηνοειδὴς (τῶν ἀρχαίων), croissant, n. m. ἤτοι ἡ ἡμισέληνος, demi-lune, n. f. || ὡσὰν μισοφέγγαρον = μηνοειδῶς, ἐν σχήματι ἡμικυκλίου (τόξου), en forme de croissant.

μισοφόρι, τὸ [δημ.] καὶ μισοφούστανον, τό· βλ. μεσοφόρι, τὸ ἐσωφόριον, jupe, n. f. jupon, n. m.

μισοφορτόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἡμιφορτόω, δὲν φορτώνω τι ἐντελῶς, φορτώνω κατὰ τὸ ἥμισυ.

μισοχαλασμένος, η, ον· ὁ σχεδὸν χαλασμένος, à moitié gâté.

μισοχρονῆς [ἐπίρ.], κατὰ τὸ μέσον τοῦ ἔτους, à la moitié (au milieu de l'année).

μισοψημένος, η, ον [δημ.], ἡμίψητος, η, ον· ὁ μὴ ἐντελῶς ἐψημένος, à demi-cuit ; à demi-rôti ; βλ. ἡμίεφθος.

μισοψήνω, μέλ. ήσω [δημ.], ἡμιψήνω, δὲν ψήνω τι ἐντελῶς, cuire (rôtir) à demi.

μισυς, ὁ [εὐχρ. ἰδ. τὸ οὐδ. μισυ, ἀκλίτως ἐν συνθέτει μετ' ἀριθμ.], ἤτοι [ἥ]μισυς, demi, e ; || ἐνάμισυ βαρέλι, un tonneau et demi ; || δυόμισυ ὀκάδες, deux ocques et demie ; βλ. καὶ μισός.

μίστικον, ου, τὸ [ναυτ.], mistique, n.m. ἱστιοφόρον πλοῖον μετὰ κεραιῶν (antennes) ἀπαντώμενον ἐν Ἱσπανίᾳ καὶ Πορτογαλλίᾳ.

μίσχος, ὁ [βοτ.], pétiole (προφ. ci-) ἡ μικρὰ ἄκρα ἐξ ἧς κρέμαται τὸ φύλλον ἢ ὁ καρπός, κοινῶς τὸ τσουνί, [κοιν.] queue, n. f. [τοῦ ἄνθους) pédoncule. n. f. § — tige, n. f. μικρόν τι στέλεχος· || μίσχος [δακτυλίου μισχωτοῦ, πλάτης μισχωτῆς, κτλ.] tige d'un anneau à tige, d'une patte à tige, etc.

μισῶ (έω), μέλ. ήσω, haïr ; ἔχω μῖσος, avoir en haine ; ἔχω ἀπέχθειαν κατά τινος, avoir (prendre) en aversion ; ἀπεχθάνομαι, ἀποστρέφομαι, détester ; en vouloir à quelqu'un ; || τὸν ἐμίσησα, je l'ai pris en haine ; || μισῶ τὸ ψεῦδος, je hais le mensonge ; || μισεῖν τὴν κολακείαν, haïr la flatterie ; || μισῶ θανασίμως, haïr à la mort (comme la mort).

μιτάρι, τὸ καὶ πληθ. μιτάρια καὶ

μιταριά, ἡ [δημ.], ἐργαλεῖον ὑφαντουργικῆς, ἡ ἀρχάνη, τὸ καῖρος, lisse (f.) [d'un métier à tisser] ; pièces mobiles d'un métier à tisser, au moyen desquelles on ouvre les fils de la chaîne pour passer la navette.

μιτάρωμα, ατος, τό· μίτωσις, μίτωμα, καίρωμα, action de passer la trame par la lisse.

μίτος, ου, ὁ· τὸ νῆμα, ἡ κλωστή, fil, n. m. τὸ ὑφάδιον, τὸ ὑφάδι, fil de trame, ἢ ἁπλῶς trame, n. f. (d'une étoffe), ἢ μᾶλλον ὁ στήμων, κοινῶς τὸ στημόνι, fil de chaîne ; βλ. καὶ ὀθόνη, toile ; || δίμιτος, à deux fils ;

ὁ μίτος τῆς 'Αριάδνης, le fil d'Ariane. § μίτος, fil de caret; ἡ ἀπλῶς caret, n. m. κλῶσμα καννάβινον χρήσιμον διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν σχοινίων· βλ. καὶ κλῶσμα.

μίτρα, ας, ἡ· mitre, n. f. κάλυμμα ὑψηλὸν καὶ αἰχμηρὸν τῶν ἀρχαίων Περσῶν· ἐπίσης κάλυμμα τῶν ἐπισκόπων· recevoir la mitre= γίνομαι ἐπίσκοπος (ἀρχιερεύς)· γενικῶς καλεῖται οὕτω τριγωνικὸν κάλυμμα τῶν καννοδόχων, κτλ, § **μίτρα,** mitre. n. f. (κοινῶς τὸ σιλάχι) καλεῖται παρ' 'Ομήρῳ ζώνη μεταλλίνη φερομένη ὑπὸ τῶν πολεμιστῶν ὑπὸ τὸν θώρακα. Γενικώτερον δὲ ἐκαλοῦντο οὕτω διάφορα εἴδη ζωνῶν ἢ καὶ διαδημάτων ὡς καὶ τὰ καλύμματα τῆς κεφαλῆς τῶν 'Ασιατικῶν λαῶν. 'Εν δὲ τῇ χριστιανικῇ ἐκκλησίᾳ καλεῖται οὕτω τὸ πολυτελὲς κάλυμμα ὅπερ φέρει ἐπὶ κεφαλῆς ὁ ἱερουργῶν ἀρχιερεύς. § [ὀχυρ.] —, bonnet de prêtre, χαράκωμα ἄχρηστον τὴν σήμερον συνιστάμενον ἐκ δύο σφηνῶν (redans) μετ' ἀνίσων πλευρῶν.

μιτροφόρος, ος, ον· ὁ φέρων μίτραν, celui qui porte une mitre, mitré, ée.

μιτροφορῶ (έω), μέλ. ήσω, φέρω τὴν μίτραν, porter une mitre.

μίτυλος, ὁ· τὸ ὄστρεον μύτιλος.

μιώβολον, ου, τό· βλ. ἡμιώβολον.

μνάα-ᾶ, ἡ· γεν. ᾶς· hémine, n. f. μέτρον χωρητικότητος παρὰ τοῖς Ἕλλησι καὶ τοῖς 'Ρωμαίοις διὰ τὰ ὑγρὰ καὶ τὰς ξηρὰς ὕλας.

μνάομαι-ῶμαι, μέσ. μέλ. ήσομαι, παθητ. μέλ. μνησθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐμνήσθην· ἐνθυμοῦμαι, συλλογίζομαι, se souvenir; faire mention.

μνεία, ας, ἡ· mention, n. f. action de nommer, de citer; || ποιοῦμαι μνείαν, faire mention; μνημονεύω, mentionner; || εὐφήμος μνεία, mention honorable, διάκρισις ἀποδιδομένη εἰς σύγγραμμα, κτλ. κατόπιν διαγωνισμοῦ, ἐρχομένη κατόπιν τοῦ α' καὶ β' βραβείου (après le prix et l'accessit). § —, ἡ ἐνθύμησις, souvenir, n.m. ἡ μνήμη, mémoire, n. f. || μνείας χάριν, en souvenir; || μιμνήσκομαι, se souvenir.

μνή, τὸ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], αἰδοῖον γυναικός.

μνῆμα, ατος, τό· τὸ μνημεῖον, ὁ τάφος, tombeau, n. m. τάφος, ὁ τύμβος, tombe, n.f. [ποιητ. ἰδ.] sépulcre, n. m. τὸ μνημεῖον, τὸ σῆμα καὶ ἰδίως ἡ στήλη ἥντινα ἀνήγειρον εἰς τοὺς τάφους ὡς σημεῖον ἀναμνήσεως· βλ. μνημεῖον καὶ τύμβος· || πληθ. τὰ μνήματα, λέγεται οὕτω κοινῶς τὸ νεκροταφεῖον, cimetière, n. f.

μνηματάκι, τό· μικρὸ μνῆμα, μικρὸς τάφος, petit tombeau.

μνημεῖον, ου, τό· monument, n. m. καλεῖται οὕτως ἔργον ἀρχιτεκτονικῆς ἢ γλυπτικῆς πρὸς διαιώνισιν τῆς μνήμης μεγάλου ἀνδρὸς ἢ **ἀνδραγαθήματος** τινὸς (belle action)· **ἐπίσης καλεῖται οὕτω δημόσιόν τι κτίριον** (édifice) βλ. λέξιν. Μεταφορικῶς καλεῖται μνημεῖον (monument) πᾶν ἔργον ἄξιον διαιωνίσεως· || ὁ ἔχων σχῆμα μνημείου, monumental; || μνημεῖα τῆς τέχνης, des monuments d'art; || τὰ ἔπη τοῦ 'Ομήρου εἶνε τὰ κάλλιστα μνημεῖα τῆς ἀρχαιότητος, les ouvrages d'Homère sont les plus beaux monuments de l'antiquité. § **μνημεῖα** [νομ.], monuments, καλοῦνται ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ, ἐκεῖνα τοῦ ἀνθρώπου τὰ ἔργα, πλὴν τῶν ἐγγράφων, δι' ὧν παρῳχημένων πράξεων ἢ συμβεβηκότων διατηρεῖται ἡ μνήμη. Τῶν μνημείων ὑπάρχουσι δύο εἴδη, τὰ σκύταλα καὶ τὰ ἰδίως μνημεῖα. Τὰ μνημεῖα εἰσὶ δημόσια καὶ ἰδιωτικά· δημόσια λέγονται τὰ ὑπὸ τὸ κῦρος τῆς ἀρχῆς ἀνεγειρμένα, ἰδιωτικὰ δὲ τὰ μὴ τοιαῦτα. Τὰ μνημεῖα, τά τε δημόσια καὶ τὰ ἰδιωτικά, ἀποδεικνύουσι μόνον τοῦτο, ὅτι ἠγέρθησαν· ἀλλὰ παρὰ τίνων ἠγέρθησαν καὶ πρὸς τίνα σκοπόν, ὀφείλει δι' ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων νὰ πιστωθῇ· ὅθεν μνημεῖα ἰδιωτικὰ τότε δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἀπόδειξις κατά τινος, ὅταν συναινέσει αὐτοῦ ἢ κἂν γινώσκοντος ἀνηγέρθησαν. § —, τὸ μνῆμα, tombeau, n. m. καλεῖται οὕτως ἔργον τέχνης ὑψούμενον ἄνωθεν τάφου τινὸς (tombe); tombeau σημαίνει ἐπίσης αὐτὸν τὸν τάφον· βλ. καὶ μνῆμα.

μνήμη, ης, ἡ· ἡ δύναμις τοῦ μεμνῆσθαι (ἐνθυμεῖσθαί τι), mémoire, n. f. || ἀπὸ μνήμης, de mémoire; || γράφω τι ἀπὸ μνήμης, écrire quelque chore de mémoire; || μοῦ ἐξέφυγε (διέφυγε τῆς μνήμης, il m'est échappé à la mémoire. § Μνήμη, mémoire, n.f. καλεῖται ἡ διατήρησις τῶν ἐσκοτισμένων παραστάσεων καὶ σειρῶν ἐν τῇ ψυχῇ, ἥτις εἶνε ἀποτέλεσμα τοῦ γενικοῦ νόμου τῆς διατηρήσεως τῆς δυνάμεως, καί, δοθείσης ἀφορμῆς ἡ ἀναλλοίωτος ἐπάνοδος αὐτῶν εἰς τὴν συνείδησιν (ἡ ἀνάκτησις τῆς σαφηνείας) ἥτις εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς φυσικῆς τάσεως τῶν ἐσκοτισμένων παραστάσεων πρὸς ἀνάπλασιν (ἀνάκτησιν τῆς σαφηνείας, καὶ τοῦ γενικοῦ νόμου τοῦ συνειρμοῦ. § —, ἐνθύμησις, ἀνάμνησις, souvenir, n. m. τὸ μνημονικόν, mémoire, n.f. ἐνθύμησις, ἀνάμνησις, réminiscence, n.f. || ἡ μνήμη τοῦ παρελθόντος, le souvenir du passé; || ἡ μνήμη τῶν ἀποθανόντων, la mémoire des morts; || μόλις ἔχω ἀμυδρὰν μνήμην τοῦ, je n'ai qu'une faible réminiscence de; || εἰς μνήμην τῆς νίκης, en mémoire de la victoire. [Συνώνυμα μνήμη, mémoire; ἀνάμνησις, souvenir; ἡ μνήμη εἶνε ἡ ἰδιότης τοῦ συγκρατεῖν ἐν ἑαυτῷ τὰ πράγματα, ἐνῷ ἀνάμνησις εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἰδιότητος ταύτης]. § [ἐκκλ.] (ἀνάμνησις), commémoration, n. f. mémoire, n. f. || εἰς μνήμην τῶν νεκρῶν, en commémoration des morts; || εἶνε ἡ μνήμη τοῦ δεῖνος ἁγίου, c'est la mémoire de tel saint; || αἰωνία του ἡ μνήμη [φρ.], Dieu veuille avoir son âme; que sa mémoire soit éternelle.

μνημόνειος, ος, ον καὶ μνημόνιος, ὁ ἀνήκων, ἀποβλέπων τὴν μνήμην, ὁ μνημονικός, ὁ βοηθῶν τὴν μνήμην, qui aide la mémoire; || [οὐδ. οὐσ.] βλ. **μνημόνιον.**

μνημονευθέν, έντος, τὸ (λεχθέν, ἀναφερθὲν) cité, ée; βλ. μνημονεύω.

μνημόνευμα, ατος, τὸ καὶ

μνημόνευσις, εως, ἡ· πᾶν τὸ μνημονευόμενον, πρᾶξις, λόγος ἀξιομνημόνευτος, commémoration, n. f. [καὶ γεν.] ἐνθύμησις τινός, ἡ μνεία, mention, n. f. ‖ μνημόνευσις, ἡ· τὸ ποιεῖσθαι μνείαν, ποιοῦμαι μνείαν, citation, n. f. ἐγγράφω που· ‖ — τολμήματος ἢ ἀνδραγαθήματος, citation d'un acte de courage, ou d'un acte d'éclat.

μνημονευτικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος εἰς τὸ μνημονεύειν, qui aide la mémoire ; ἀναμνηστικὸς [ἐκκλ.] commémoratif, ive, adj.

μνημονεύω, μέλ. εύσω, μιμνήσκομαι, κάμνω μνείαν, faire mention de, mentionner ; ἀναφέρω, citer ; ἐνθυμοῦμαι, ἀναλογίζομαι, se souvenir ; se rappeler de ; [ἐπὶ νεκρῶν ἰδ.], commémorer, ἤτοι μνημονεύειν τῶν ὀνομάτων τῶν νεκρῶν, δέεσθαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν αὐτῶν· ‖ μνημονεύει τὴν ἐπιστολήν μου, il fait mention de ma lettre.

μνημονικόν, οῦ τό· mémoire, n. f. ἡ δύναμις τοῦ μεμνῆσθαι, ἐνθυμητικόν, ἡ μνήμη· ‖ δὲν ἔχει μνημονικόν, il a la mémoire courte (ἢ faible).

μνημονικός, ή, όν (ώτερος, ώτατος), de mémoire, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μνήμην. § —, ὁ βοηθῶν τὴν μνήμην, qui aide la mémoire, mnémonique, adj. ‖ [οὐσ.] μνημονική, ῆς, ἡ (ἐνν. τέχνη), mnémonique, n. f. καλεῖται ἡ τέχνη τοῦ βοηθεῖν (καλλιεργεῖν) τὴν μνήμην, art de cultiver la mémoire ; ἤτοι ἡ τέχνη ἥτις διδάσκει νὰ συνδέωμεν τὰς ἑτερογενεῖς παραστάσεις, ἰδίᾳ τὰς σειράς, διὰ τεχνητῶν βοηθειῶν.

μνημονικῶς [ἐπίρ.], ἐκ μνήμης, de mémoire ; par cœur.

μνημόνιον, ου, τὸ καὶ μνημόνειον· aide mémoire, n. m. τὸ συνοπτικόν· βιβλίον περιέχον διαφόρους συνοπτικὰς πληροφορίας πρὸς ἐπιβοήθησιν τῆς μνήμης.

μνημόρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ μνημοῦρι, τὸ μνῆμα.

μνημοσύνη, ης, ἡ· ἐνθύμησις, μνήμη, souvenir, n. m. mémoire, n. f. ἰδίως καλὴ μνήμη, bonne mémoire. § [μυθολ.] mnémosyne, n. f. ἡ μήτηρ τῶν Μουσῶν· ἐπειδὴ πρὸ τῆς ἐφευρέσεως τῆς γραφῆς ἡ μνήμη ἦν τὸ κυριώτερον προσὸν τοῦ ποιητοῦ, κατά τινα παράδοσιν ἐκαλοῦντο αἱ τρεῖς πρῶται Μοῦσαι «Μνήμη, Ἀοιδὴ καὶ Μελέτη».

μνημόσυνον, ου, τό· ἡ χάριν τῶν κεκοιμημένων τελουμένη λειτουργία, la messe de commémoration, la messe des morts ; [τὸ ἐτήσιον], service du bout de l'an. § — νεκροῦ, obit (bit) n. m. [ἐκ τοῦ λατ. obitus, mort], ἐνιαύσιος λειτουργία γινομένη διὰ τὴν ἀνάπαυσιν τῆς ψυχῆς τεθνεῶτος, service anniversaire fondé pour le repos de l'âme d'un défunt. § [γεν.] ἡ ἐνθύμησις, souvenir, n. m.

μνημόσυνος, ος, ον· ὁ τὴν ἐνθύμησιν (μνήμην) διατηρῶν, ὁ καλῶν ἢ συντελῶν εἰς μνήμην, tout ce qui rappelle à la mémoire (ἢ le souvenir d'une chose) ; ἀναμνηστικός, mémoratif, ive, adj. [ἐκκλ.] commémoratif, ive, adj.

μνημοῦρι, τὸ [δημ], λέγεται οὕτω τὸ μνῆμα, ὁ τάφος, tombe, n. f. tombeau, n. m.

μνήμων, ων, ον, γεν. ονος· ὁ ἔχων μνημονικόν, ὁ ἔχων καλὴν μνήμην, qui a une bonne mémoire ; ὁ ἐνθυμούμενος, qui se souvient. § [οὐσ. ἱστορ.], ὁ συμβολαιογράφος, notaire, n.m.

μνησικακία, ας, ἡ· ἀνάμνησις κακοῦ, ὃ ἔπαθέ τις, κοινῶς τὸ ἄχτι, rancune, n. f. ressentiment, n. m. τὸ αἴσθημα ὅπερ διατηρεῖ τις ἐν ἑαυτῷ πρὸς ἀνταπόδοσιν τοῦ κακοῦ ὅπερ τῷ ἐγένετο· ‖ ἡ μνησικακία εἶνε ἡ ἐνθύμησις ὕβρεως ἥν τινα δὲν ἐσυγχώρησαν, le ressentiment est le souvenir d'une injure qu'on n'a pas pardonnée : ‖ ἡ μνησικακία προσποιεῖται, la rancune dissimule.

μνησίκακος, ος, ον· ὁ ἐνθυμούμενος τὸ προσγινόμενον αὐτῷ κακόν, τὴν προσβολήν, ἀδικίαν, ὁ τηρῶν ἐν ἑαυτῷ τὸ αἴσθημα τῆς μνησικακίας, ὅθεν μνησίκακος, rancunier, ère, adj. et n.

μνησικακῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐνθυμοῦμαι τὸ κακὸν ὅπερ ἔπαθον, διατηρῶ τὸ αἴσθημα τῆς μνησικακίας, conserver du ressentiment; μνησικακῶ, κρατῶ μνησικακίαν, garder rancune; avoir (garder) une dent contre quelqu'un.

μνησικάκως [ἐπίρ.], μετὰ μνησικακίας, avec rancune.

μνῆσις, εως, ἡ· εὐχρηστότερον ὅμως ἡ μνῆστις, ὃ ἰδέ.

μνήσκω, βλ. μένω.

μνηστεία, ας, ἡ καὶ

μνήστευσις, εως, ἡ· ἡ ζήτησις, αἴτησις εἰς γάμον, recherche, demande en mariage, τὸ ἀρραβώνισμα, les fiançailles.

Μνηστεία ἐστὶν ἡ τῶν μελλόντων γενέσθαι γάμων ὑπόσχεσις δι' ὃ μόνον οἱ τῆς πρὸς γάμον ἱκανότητος ἀπολαύοντες συνάπτονται διὰ μνηστείας. Συνιστᾶται δὲ τῇ συναινέσει τῶν συναπτομένων, ὡς καὶ ἐκείνων ὧν ἡ συναίνεσις ἀπαιτεῖται πρὸς σύναψιν γάμου. Μὴ κατανοηθέντος ἐπὶ τῶν χριστιανικῶν χρόνων ἐπακριβῶς τοῦ χαρακτῆρος τῆς μνηστείας ἐτελεῖτο αὕτη δι' ἱεροτελεστίας ἐξ οὗ τὰ αὐτὰ περίπου καὶ ἐκ τῆς τελέσεως γάμου παρείποντο ἀποτελέσματα (κώλυμα γάμου, τιμώρημα τῆς παραβάσεως τῆς περὶ τὴν μνηστείαν πίστεως, κτλ.). Κατ' ἔθος δὲ συνήπτοντο αἱ μνηστεῖαι ἐν ἡλικίᾳ νεαρωτάτῃ· ἀλλ' ὁ αὐτοκράτωρ Λέων ἀπηγόρευσε τὴν δι' ἱεροτελεστίας τέλεσιν μνηστείας πρὸ τῆς πρὸς νόμιμον γάμον ἡλικίας. Ἡ δ' ἡμετέρα Ἱερὰ Σύνοδος δι' ἐγκυκλίων της τοῦ 1834 καὶ 1835 κατήργησεν ἐντελῶς τὴν δι' ἱεροτελεστίας τέλεσιν τῆς μνηστείας, εὐλογουμένης μετὰ τοῦ γάμου.

μνηστευτικός, ή, όν· ὁ εἰς μνηστείαν ἀνήκων, de fiançaille ; τοῦ μνηστῆρος, de prétendant, e ; de fiancé, ée, etc.

μνηστεύω, μέλ. εύσω, παθ. παρακ. μεμνήστευμαι· ζητῶ, αἰτῶ εἰς γάμον, ἀρραβωνί-

ζω, fiancer ; || — τὴν θυγατέρα μου μετά τινος, fiancer sa fille à un tel ; [παθητ.] μνηστεύομαι, ἀρραβωνίζομαι, se fiancer ; || οἱ μεμνηστευμένοι, les fiancés.

μνηστή, ῆς, ἡ· θηλ. τοῦ μνηστός, μνηστήρ, ἡ μεμνηστευμένη, ἀρραβωνιαστική, fiancée, n. f. ἡ μελλόνυμφος, future, n. f.

μνηστήρ, ῆρος, ὁ· ὁ μνηστεύων γυναῖκα πρὸς γάμον, ὁ ἀρραβωνιστικός, fiancé, ée, adj. ὁ ἐπίδοξος, ὁ μέλλων γαμβρός, κοινῶς ὁ γαμβρός, futur, n. m. § [μεταφ.] —, ὁ αἰτῶν, ἀξιῶν τι, prétendant, e, adj. μνηστὴρ ἢ ὑποψήφιος θέσεως τινός, ὁ ἀποβλέπων εἴς τι, aspirant, e, adj. ὁ ἐπιδιώκων τι, poursuivant, e, adj. || ἡ νέα καὶ πλουσία αὕτη κληρονόμος ἔχει πολλοὺς μνηστῆρας, cette jeune et riche héritière a beaucoup de prétendants.

μνηστήριος, ος, ον· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν μνηστείαν, de fiançailles ; ὁ ἀνήκων εἰς τὸν μνηστῆρα, de fiancé ; de prétendant, etc.

μνῆστις, ιδος, ἡ· ἡ μνεία, μνήμη, mémoire, n. f. ἀνάμνησις τινός, souvenir, n. m.

μνηστός, ή, όν· ὁ εἰς γάμον ζητηθείς, ὁ μνηστευθείς, recherché en mariage ; fiancé, ée ; || [οὐσ. θηλ.], βλ. μνηστή.

μνῆστρον, ου, τό· ἰδίως πληθ. **τὰ μνῆστρα,** ων, τὰ δῶρα τοῦ μνηστῆρος, les présents du fiancé. § —, τὸ δακτυλίδιον τοῦ ἀρραβῶνος, alliance, n. f. καὶ πληθ. μνῆστρα = οἱ δακτύλιοι ἀρραβῶνες, les anneaux de fiançailles.

μνίον, ου, τό· βλ. **βρύον.**

μνιώδης, ης, ες· βλ. **βρυῶδες.**

μοαρές, ὁ (ὕφασμα), moire, n.f. étoffe à reflet changeant et ondulé ; le reflet lui même ; || — πουλουδάτος, moire figurée ; || ὁ μοαρὲς τοῦ ὑφάσματος τούτου εἶνε ὡραῖος, la moire de cette étoffe est belle.

μογκολφιέρος, ου, ὁ [ξεν.], βλ. **ἀερόστατον.**

μόδα, ας, ἡ [ξεν.], γενική τις συνήθεια, ὁ συρμός, mode, n. f. βλ. καὶ ἔθος· || χρῶμα τῆς μόδας, couleur à la mode.

μόδιον, ου, τὸ καὶ μόδι, τό· ἐκ τοῦ μόδιος (μέτρον σιτηρῶν), βλέπε **κοιλόν.** boisseau, n. m.

μοδίστρα, ας, ἡ [ξεν.], modiste, n. f. ἥτις κατασκευάζει ἢ πωλεῖ εἴδη νεωτερισμοῦ, qui fait ou vend des articles de mode, λέγεται χυρίως διὰ τὰς πωλούσας γυναικείους πίλους· ἡ **ῥάπτρια** (γυναικείων εἰδῶν) couturière, n. f. ἐργάτις ῥάπτρια, ouvrière en couture ; ἐπίσης ἡ κατασκευάζουσα γυναικεῖα ἐνδύματα, qui fait des vêtements de femme.

ʼμοιάζω [δημ], βλ. **ὁμοιάζω.**

ʼμοιάξιμον, τὸ [δημ.] καὶ **μοιάξιμον** ἡ ὁμοιότης, ressemblance, n. f.

μοῖρα, ας, ἡ· ἡ εἱμαρμένη ἡ μοῖρα τοῦ βίου, τὸ πεπρωμένον, τὸ ὡρισμένον ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀμετάτρεπτος αὐτοῦ ἀπόφασις, ἡ τύχη, sort, n. m. fortune, n. f. ἡ μοῖρα, τὸ πεπρωμένον, ἡ εἱμαρμένη ἥτις ἀπονέμει παντὶ ἀνθρώπῳ τὴν καλὴν ἢ κακὴν τύχην του, destin, n. m. destinée, n. f. fatalité, n. f. βλ. καὶ εἱμαρμένη· ἡ τύχη, ὁ λαχνός, lot, n. m. || ἔτσι θέλει ἡ μοῖρα, le sort le veut ainsi ; || τῆς μοίρας ἡ βουλή, les arrêts du destin ; || ἔτσι τὸ εἶχε ἡ μοῖρά μου, ἔτσι ἦτο τῆς μοίρας μου, c'était ma destinée ; || πιστεύει εἰς τὴν μοῖραν, il croit à la fatalité ; || μοῖρά του ὑπῆρχεν ἡ δυστυχία, le malheur a été son lot ; || — του εἶνε νὰ κατατρέχηται, son lot est d'être persécuté ; || δὲν ἔχω μοῖραν (τύχην), je n'ai pas de chance ; || διὰ τὴν μοῖράν μου (κακήν μου μοῖραν=δυστυχίαν), pour mon malheur ; || χαρὰ εἰς τὴν μοῖράν μας, quel bonheur pour nous ; || καλὴν μοῖραν νὰ ἔχῃς [εὐχὴ πρὸς νέας], bon mariage ! καλὴ ἀποκατάστασις, bon établissement ; || μοῦ εἶπε τὴν μοῖράν μου, il m'a dit la bonne aventure; || [παροιμ.] ὅπου ἀκαμάτρα καὶ λωλὴ ἔχει τὴν μοῖρα τὴν καλή, la fortune rit aux sots ; ἢ à fou fortune. § [πληθ.] **αἱ μοῖραι,** les fées, δαιμόνιον γυναικείας μορφῆς, κοινῶς αἱ νεράϊδες· [ἀρχ. μυθολ.] les Parques, les fées. Αἱ προσωποποιήσεις τῆς τύχης, τοῦ μέρους, ὅπερ δίδεται ὑπὸ τῶν Θεῶν ἑκάστῳ ἀνθρώπῳ ἐρχομένῳ εἰς τὸν κόσμον. Ὁ Ὅμηρος συνήθως ὁμιλεῖ περὶ μιᾶς μοίρας ὡς τοῦ συνόλου τῶν περιπετειῶν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου. τῶν ἡδονῶν καὶ λυπῶν αὐτοῦ, τῆς Εἱμαρμένης, διευθυνομένης ὑπὸ τῶν θεῶν ἢ ἱσταμένης παρ' αὐτοὺς ἢ καὶ ὑπὲρ αὐτούς· ὁ δὲ Ἡσίοδος ἀναφέρει ἤδη τρεῖς Μοίρας, αἵτινες διατηροῦνται καὶ ἐν τῇ κατόπιν μυθολογίᾳ. Εἶνε δὲ αὗται ἡ Κλωθώ, ἡ κλώθουσα τὸ νῆμα τῆς ζωῆς, ἡ Λάχεσις δι' ἧς λαγχάνει τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ὑπὸ τῆς τύχης προωρισμένον καὶ ἡ Ἄτροπος ἡ ἀναπόφευκτος ἀνάγκη, κυρίως ἡ τοῦ θανάτου. Αἱ Μοῖραι καλοῦνται θυγατέρες ἢ τῆς Νυκτός, ἢ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Θέμιδος, καὶ ὡς τοιαῦται εἶνε ἀδελφαὶ τῶν Ὡρῶν. Ὡς θεότητες τῆς γεννήσεως, εἰς ἣν παρίστανται, σχετίζονται μετὰ τῆς Εἰλειθυίας, ὡς θεότητες δὲ τοῦ θανάτου μετὰ τῶν Κηρῶν καὶ Ἐριννύων. Παριστάνοντο δὲ ὑπὸ τῆς τέχνης ὡς σεβάσμιαι γυναῖκες, φέρουσαι ἐν ταῖς χερσὶ κόπανα (ὡς φαρμακίδες), ἢ σκῆπτρα ὡς ἄρχουσαι τῆς τύχης ἀναγινώσκουσαι κύλινδρον· ὕστερον δὲ ἡ Κλωθὼ κλώθουσα, ἡ Λάχεσις σύρουσα λαχνὸν ἢ διὰ τοῦ στύλου δεικνύουσα εἰς σφαῖραν, ἡ δὲ Ἄτροπος εἰς γνώμονα. Ἡ παρὰ Ῥωμαίοις ποιηταῖς παράστασις τῆς Λαχέσεως κοπτούσης τὸ νῆμα δὲν ἀπεδείχθη ἀκόμη δι' ἔργων τῆς τέχνης· || ποιαὶς μοίραις τὸν ἐμοίραναν, quelles fées ont présidé à sa naissance ? || τὴν ὥρα ποῦ γεννήθηκε τὸν ἐμοίραναν αἱ μοίραις, les fées ont présidé à sa naissance ; § [τεχν.] μοῖρα, τὸ τμῆμα, section, n. f. § — λέγεται τὸ μέρος, τὸ μερίδιον, ἡ μερίς, part, n. f. partie, n. f. portion, n. f. ἀντίθ. πρὸς τὸ ὅλον, τὸ εἰς ὃ ἕκαστον ἀνήκει, προσήκει μέρος· || διὰ τὴν ἰδίαν ἑκάστου μοῖραν, chacun pour sa part ; || **ἐν μοίρᾳ τινὸς** τάσσεσθαι [συνων.] τοῦ être sur le même rang de quelqu'un; || ἐν ἴσῃ μοίρᾳ, au même rang = ὑπὸ τὰς ἰδίας συνθήκας, dans les mêmes condi-

tions. § [στρατ.] μοῖρα, division, n.f. || — πυρομαχικῶν, division de munitions, συνισταμένη ἐκ δύο συζυγαρχιῶν, composée de deux sections de munitions ; || μοῖρα βλητοφόρων, division de caissons, ἀποτελουμένη ἐκ δύο συζυγαρχιῶν πυροβολικοῦ (sections de munitions d'artillerie) ; || μοῖρα ἐλατῶν, division de train ou escadron, ou escadron du train des équipages, ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν λόχων· βλ. εἰς λέξιν **στρατὸς** γαλλικός, 5ον **ἐλάται τῶν σκευοφόρων καὶ ἐλάται.** § **μοῖρα** [ναυτ.] division, n. f. χαλεῖται ὁμὰς συγκειμένη ἐκ τριῶν ἢ τεσσάρων πολεμικῶν πλοίων, χρησιμεύουσα ὡς μονὰς ὑποδιαιρέσεως τῶν στόλων (escadres), ὑποδιαιρεῖται δὲ εἰς δύο ζεύγη. § **μοῖρα**, groupe, n. m. χαλεῖται οὕτως ἐν τῷ πυροβολικῷ ἡ ἕνωσις πυρβολαρχιῶν ὑπὸ τὴν διοίκησιν ἑνὸς ταγματάρχου χαλουμένου καὶ **μοιράρχου** (chef d'escadron). Ἡ μοῖρα ἀποτελεῖται γενικῶς ἐκ δύο ἐφίππων πυρβολαρχιῶν ἢ τριῶν ἐποχουμένων· || ἄθροισμα μοιρῶν πυροβολικοῦ· βλ. **ἄθροισμα**· || —, abtheilung, n. m. λέξις γερμανικὴ ἥτις δὲν ἔχει ἀκριβῶς τὴν ἀντίστοιχόν της γαλλικὴν καὶ ἥτις σημαίνει τὴν ἕνωσιν τριῶν ἢ τεσσάρων γερμανικῶν πυρβολαρχιῶν ὑπὸ τὴν αὐτὴν διοίκησιν· εἶνε ἡ τακτικὴ καὶ διοικητικὴ μονὰς τοῦ πυροβολικοῦ ἐν Γερμανίᾳ, ἐνῷ ὡς τοιαύτη ἐν Γαλλίᾳ εἶνε ἡ πυρβολαρχία· ὑπάρχει ἐπίσης ἐν Γερμανίᾳ ἡ Abtheilung τῶν πυρομαχικῶν συνισταμένη ἐκ δύο συζυγαρχιῶν πυρομαχικῶν πεζικοῦ καὶ ἐκ τριῶν συζυγαρχιῶν πυρομαχικῶν πυροβολικοῦ.

Ἡ γερμανικὴ ὅθεν λέξις Abtheilung ἀνταποκρίνεται κατά τι εἰς τὴν γαλλικὴν groupe, ἥτις σημαίνει τὴν «μοῖραν»· || ἄθροισμα μοιρῶν πυροβολικοῦ, masse d'artillerie, βλ. καὶ **ἄθροισμα.** § **μοῖρα στρατιᾶς** ἢ **στρατηγία** corps d'armée (συνήθως μεταφράζεται ὑπὸ πολλῶν **σῶμα στρατοῦ**)· αὕτη εἶνε ἡ βάσις παντὸς σχηματισμοῦ στρατοῦ. Ἐν εἰρήνῃ ἀπαρτίζεται ὑπὸ τόσων στοιχείων, ὅσα ὁρίζονται παρὰ τῶν νόμων τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ, καὶ δέον νὰ ᾖ πάντοτε ἕτοιμος πρὸς κινητοποίησιν.

Ἐν Γαλλίᾳ ἡ **μοῖρα στρατιᾶς** (ἢ **στρατηγία**) σύγκειται ἐκ δύο **μεραρχιῶν πεζικοῦ** (divisions d'infanterie) μεθ' ὅλων τῶν στοιχείων των καὶ ὑπηρεσιῶν των, μιᾶς **ταξιαρχίας ἱππικοῦ** (brigade de cavalerie), ἑνὸς τάγματος πεζῶν κυνηγῶν (chasseurs à pied), 8 πυρβολαρχιῶν **πυροβολικοῦ μοίρας στρατιᾶς** (artillerie de corps) μετὰ 2 συζυγαρχιῶν πυρομαχικῶν πυροβολικοῦ (sections de munitions d'artillerie), ὄρχου πυροβολικοῦ (parc d'artillerie), ὄρχου μηχανικοῦ (parc du génie), μιᾶς γεφυροσκευῆς (équipage de ponts) μετὰ λόχου γεφυρωτῶν (compagnie de pontonniers), ἑνὸς χειρουργείου (ambulance), 12 κινητῶν νοσοκομείων (hôpitaux de campagne ou mobiles), ἐξ οἰκονομικῆς ἐφοδιοπομπῆς (convoi administratif), μοίρας ἐλατῶν (escadron du train des équipages), τοῦ στρατηγείου (quartier général), ὅπερ περιλαμβάνει τὰ ἐπιτελεῖα (états-majors) καὶ τὰς διευθύνσεις τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν (directions des différents services), τὴν ἀστυνομικὴν ὑπηρεσίαν (la prévôté), τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ταμείων καὶ ταχυδρομείων (le trésor et les postes), ἐνίοτε δὲ καὶ οὐλαμὸν τηλεγραφητῶν (section télégraphique).

Ἐν καιρῷ εἰρήνης, τ' ἀποτελοῦντα τὴν **μοῖραν στρατιᾶς** στρατεύματα, διαμένουσιν εἰς ὡρισμένον διαμέρισμα τῆς χώρας καλούμενον **στρατιωτικὴ περιφέρεια μοίρας στρατιᾶς** (région de corps d'armée). § **μοῖρα** [γεωγρ.] degré, n. m. χαλεῖται οὕτω τὸ 360ον μέρος περιφερείας τινός, ὅπερ χρησιμεύει ὡς μονὰς μετρήσεως γωνιῶν ἢ τόξων καὶ ἐκφράζεται δι' ἑνὸς ^{0} ὡς ἐκθέτου εἰς τὸν σημαίνοντα αὐτὰς ἀριθμόν.

Διαιρεθέντος τοῦ γηΐνου **Ἰσημερινοῦ** (équateur terrestre), ὡς μεγίστου κύκλου τῆς σφαίρας, εἰς 360^0, κατεμετρήθη τὸ μῆκος τοῦ τόξου μιᾶς μοίρας καὶ εὑρέθη ἴσον μὲ 111,111 μέτρα. Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ **ναυτικὴ λεῦγα** (lieue-marine) ἰσοῦται μὲ 5,555 μέτρα, ἤτοι μὲ τὸ $^1/_{20}$ τῆς μοίρας, καὶ τὸ **ναυτικὸν μίλιον** (mille marin) μὲ 1852 μέτρα, ἤτοι μὲ τὸ $^1/_3$ τῆς λεύγας, ἕπεται ὅτι τὸ ναυτικὸν μίλιον, ὅπερ χρησιμεύει ὡς μονὰς τῆς μετρήσεως τῶν κατὰ θάλασσαν ἀποστάσεων, εἶνε τὸ $^1/_{60}$ τῆς μοίρας, ἤτοι ἰσοῦται μὲ ἓν **πρῶτον λεπτὸν** αὐτῆς. Ἡ τοιαύτη σχέσις τοῦ μιλίου πρὸς τὸ πρῶτον λεπτὸν τῆς μοίρας, ἐλήφθη ὡς βάσις τῆς κατασκευῆς τῆς κλίμακος τῶν ναυτικῶν ὑδρογραφικῶν χαρτῶν, ὅπου ἕκαστον **πρῶτον λεπτὸν** (1') παριστᾷ ἓν **μίλιον** καὶ 1^0=60 **μίλια**· || **μοῖραι ἐγκλίσεως** ἢ **κλίσεως**, degrés de bande, καλεῖται οὕτως ὁ ἀριθμὸς τῶν μοιρῶν ὁ ἐκφράζων τὴν ἐκ **διατοιχήματος** (roulis) ἢ **καταχλίσεως** (bande) προερχομένην **ἔγκλισιν** (inclinaison) τοῦ πλοίου.

μοιράζω, μέλ. άσω, μοιράω-ῶ, διαμοιράζω χωρίζω εἰς μέρη καὶ δίδω (ἢ λαμβάνω) ὅ,τι εἰς ἕκαστον ἀνήκει ἤτοι τὸ μερίδιόν του, μερίζω, partager ; νέμω, διανέμω, distribuer; repartir ; || ἐμοίρασε τὴν περιουσίαν του, il a partagé son bien; || **μοιράζω διὰ λαχνῶν**, lotir, partager par lots ; || ἐμοίρασαν τὴν κληρονομίαν μὲ λαχνούς, ils ont loti la succession ; || ἐμοίρασαν ἐλέη εἰς τοὺς πτωχούς, on a distribué des aumônes aux pauvres ; || θὰ τὰ μοιρασθῶμεν μεταξύ μας, nous partagerons cela entre nous ; || — μὲ λαχνόν, μὲ κλῆρον (διακληρόω), distribuer au sort ; adjuger par la voie du sort ; || θὰ μοιρασθῶμεν τὰ ὑπόλοιπα, nous nous partagerons le reste ; || δὲν ἔχομεν τίποτε νὰ μοιράσωμεν [φρ.], nous n'avons rien à démêler ensemble; || τὸ κτῆμα αὐτὸ δὲν μοιράζεται, cette propriété n'est point partageable ; || [ἐπὶ χαρτοπαιγνίου] μοιράζω, donner (distribuer) les cartes ; || ποῖος μοιράζει ; à qui la donne ; à qui la main = ποιὸς ἔχει τὸ χέρι.

μοιραίνω, μέλ. ανῶ, θὰ μοιράνω, ἀόρ. ἐμοίρανα· ἀποφασίζω περὶ τῆς τύχης τινός, pré-

sider au (décider du) sort de quelqu'un ; βλ. μοῖρα.

μοιραιοδοξία, ας, ἡ· fatalisme, n.m. καὶ μοιραιολατρεία, τὸ πεπρωμένον, φιλοσοφικὸν δόγμα θεωροῦν πάντα τὰ γινόμενα ὡς ἀμεταχλήτως καθωρισμένα ἐκ τῶν προτέρων ὑπὸ αἰτίας μοναδικῆς καὶ ὑπερφυσικῆς. Ἡ μοιραιοδοξία εἶνε εἷς τῶν χαρακτήρων τοῦ Μωαμεθανικοῦ πνεύματος. Οὗτοι καὶ εἰς τὰ μεγαλείτερα αὐτῶν δυστυχήματα παρηγοροῦνται διὰ τῆς φράσεως ἦτο γραπτὸν (γεγραμμένον, μοιραῖον), c'était écrit ; ἡ θέλησις τοῦ Ἀλλάχ, volonté d'Allah.

μοιραιόδοξος, ος, ον· μοιραιολάτρης, fataliste, n. et adj. βλ. λέξιν.

μοιραιολατρεία, ας, ἡ· βλ. μοιραιοδοξία.

μοιραιολάτρης, ου, ὁ καὶ μοιρολάτρης (καὶ -λάτρις, ιδος ἢ ιος), fataliste, n. ὀπαδὸς τῆς μοιραιολατρείας (μοιραιοδοξίας, τοῦ πεπρωμένου), partisan du fatalisme ; ‖ οἱ Μωαμεθανοὶ εἶνε μοιραιολάτραι, les musulmans sont fatalistes.

μοιραῖος, αία, αῖον, ὁ ὑπὸ τῆς μοίρας ὡρισμένος, ὁ διὰ τῆς τύχης διανεμόμενος, fatal, e, adj. καθωρισμένος ἀμεταχλήτως ὑπὸ τῆς μοίρας, fixé irrévocablement par le sort; ‖ [οὐδ. οὐσ.] τὸ μοιραῖον, la fatalité ; βλ. εἱμαρμένη· ‖ ἦτο μοιραῖον νά, il était écrit que.

μοιραίως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον μοιραῖον, κατὰ μοῖραν, par fatalité, fatalement, adv. ἀναποφεύκτως, inévitablement ; ‖ τοῦτο ἤθελε μοιραίως συμβῇ, ceci devait fatalement arriver.

μοιραρχία, ας, ἡ [ναυτ.] τὸ ἀξίωμα τοῦ μοιράρχου, commandement, n.m. βλ. μοίραρχος. § — τῆς χωροφυλακῆς, division de gendarmerie ; capitainerie, n. f. ἥτις εἶνε ἡ ἔκτασις τῆς δικαιοδοσίας τοῦ μοιράρχου τῆς χωροφυλακῆς· ἐπίσης τὸ ἀξίωμα τοῦ μοιράρχου τῆς χωροφυλακῆς, office de capitaine de gendarmerie.

μοιραρχικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὴν μοιραρχίαν, de la capitainerie. § μοιραρχικὸς ἀνήκων εἰς τὸν μοίραρχον τῆς χωροφυλακῆς, de capitaine de gendarmerie.

μοιραρχίς, ίδος, ἡ· τὸ πλοῖον ἐφ' οὗ ἐπιβαίνει ὁ μοίραρχος, vaisseau de commandant de division, ὅπερ καλεῖται καὶ commandant de division.

μοίραρχος, ου, ὁ (τῆς χωροφυλακῆς), capitaine de gendarmerie. § — [ναυτικῆς μοίρας] commandant d'une division navale ; καὶ officier commandant=ἀξιωμ. διοικῶν, ἢ commodore, (n. f.) ou chef de division, λέγεται ὁ πλοίαρχος εἰς ὃν ἀνατίθεται ἀρχηγία μοίρας. Διὰ τοῦ τίτλου commodore καλοῦσιν ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ τὸν πλοίαρχον (capitaine de vaisseau) τὸν ἔχοντα ὑπὸ τὰς διαταγάς του πλειότερα πλοῖα. Ἐν Γαλλίᾳ καλοῦσιν ἐνίοτε οὕτω, μᾶλλον ὅμως ἐν οἰκείᾳ διαλέξει, τὸν πλοίαρχον τὸν ἐπιφορτισμένον τὴν διοίκησιν μοίρας. § — de groupe, διοικητὴς μοίρας πυροβολικοῦ (groupe).

μοιρασιά, ᾶς, ἡ καὶ

μοίρασμα, ατος, τό· βλ. διανομή, partage, n. m. distribution, n. f. répartition, n. f. § [ἐπὶ χαρτοπαιγνίου] donne, n. f. τὸ δίδειν, διανέμειν τὰ χαρτιὰ εἰς τοὺς συμπαίκτας.

μοιρασμός, οῦ, ὁ· ἡ εἰς μοίρας διανομὴ (διαίρεσις τῆς ἄντυγος) [ἰδίως ναυτ.], graduation [du limbe] ; βλ. καὶ μοιρονομία.

μοιραστής, οῦ, ὁ· ὁ μοιράζων, διανέμων, ὁ διανεμητής, διανομεύς, distributeur, trice.

μοιρογνωμόνιον, ου, τό· ἢ μᾶλλον μοιρονόμιον [ναυτ.], vernier ; βλ. λέξιν. § —, rapporteur, n. m. βλ. ἀναγωγεύς.

μοιροδοξία, ας, ἡ· βλ. μοιραιοδοξία.

μοιρολάτρης, ου, ὁ· καὶ μοιρολάτρις, ιδος ἢ ιος. ὁ λατρεύων (πιστεύων) τὴν μοῖραν, fataliste, n. m.

μοιρολόγι, τὸ [δημ.], βλ. μυρολόγι.

μοιρονομέω -ῶ· graduer ; βαθμονομέω, διαιρῶ εἰς μοίρας ἢ βαθμοὺς τὴν κλίμακα ὀργάνου τινός, κτλ. βλ. καὶ κληρονομία.

μοιρονομία, ας, ἡ· graduation, n. f. ἡ εἰς μοίρας διαίρεσις τῶν κλιμάκων τῶν διαφόρων γωνιομετρικῶν καὶ ἄλλων φυσικομαθηματικῶν ὀργάνων, κύκλων, ἄντυγος, κτλ.

μοιρονόμιον, ου, τὸ (μοῖρα καὶ νέμω), nomius (n. m.) ἢ vernier, n. m. καὶ βερνιέρος, διότι διὰ τοῦ ὀργάνου τούτου αἱ μοῖραι (degrés) νέμονται (διαιροῦνται) εἰς μικρότερα μέρη. Τὸ μοιρονόμιον ἢ βερνιέρος εἶνε μικρόν τι τεμάχιον ἐπὶ τῶν μαθηματικῶν ἐργαλείων χρησιμεῦον διὰ τὴν διαίρεσιν τῶν μοιρῶν, πρὸς εὔκολον ἀνάγνωσιν τῶν πρώτων λεπτῶν καὶ τῶν δευτερολέπτων.

μοιχαλίς, ίδος, ἡ· ἡ μοιχευομένη ὕπανδρος γυνή, femme adultère ; ἡ ἔνοχος μοιχείας ὕπανδρος γυνή.

μοιχεία, ας, ἡ· adultère, n. m. violation de la foi conjugale ; τὸ ἔγκλημα τοῦ μοιχοῦ ἢ τῆς μοιχαλίδος, «μοιχεῖαι εἰσὶ δύο· καὶ γὰρ γυνὴ ἡ ὕπανδρος ὅπου ἂν πορνεύσῃ, μοιχεία· καὶ πάλιν ὁ ἀνὴρ ὁ ἔχων γυναῖκα, ὅπου κἂν πορνεύσῃ, μοιχεία ἐστὶ τῆς ἰδίας γυναικὸς» Ἀθανάσ. τόμ. 2 σελ. 368.

μοιχεύω, μέλ. εύσω, commettre un adultère ; εἶμαι μοιχὸς (μοιχαλίς), être adultère ; ἀπάγω γυναῖκα ὕπανδρον καὶ διαφθείρω αὐτὴν (συγκοιμῶμαι μετ' αὐτῆς), καὶ γενικῶς ἐπὶ πάσης παρανόμου ἐπιμιξίας μετὰ γυναικός, ὅθεν corrompre une femme mariée.

μοιχικός, ή, όν· ὁ εἰς μοιχείαν, μοιχόν, μοιχαλίδα ἀνήκων, (τῆς μοιχείας) d'adultère, adultère, adj. qui a rapport à l'adultère.

μοιχικῶς [ἐπίρ.], μὲ τρόπον μοιχικὸν (ἴδιον μοιχοῦ), en adultère.

μοίχιος, ος, ον· μοιχικός, d'adultère ; ‖ ‖ μοίχιον τέκνον, enfant d'adultère ; μοιχογέννητον, un adultérin.

μοιχογέννητος, ος, ον· ὁ γεννηθεὶς ἐκ μοιχείας, né de l'adultère, adultérin, n. m. τέκνον μοιχαλίδος, νόθος.

μοιχός, οῦ, ὁ (θηλ. μοιχάς, άδος καὶ μοιχαλίς), ὁ ἔνοχος μοιχείας, complice d'adul-

tère; adultère, n. ὁ πορνεύων μετὰ ξένης ὑπάνδρου γυναικὸς καὶ καταφρονῶν τὴν ἰδικήν του, qui viole la foi conjugale: un adultère, une femme adultère.

μολάρω [δημ. καὶ ἰδίως ναυτ.], λύνω, διαλύω σύνδεσμον (κόμβον) σχοινίου τινός, défaire [un nœud]; || — [ναυτ.] aller, laisser, larguer; βλ. ἐάω· || — περ' ὄχτο, filer par le bout; βλ. ἀκραφεέω· || — χουπιά, βλ. ἐάω· || — μοῦδαν, larguer un ris; βλ. λύω.

μολαταῦτα [συνδ.] βλ. μολοντοῦτο, néanmoins.

μόλεμμα, τὸ [δημ.], μόλυσμα λοιμικόν, contagion, n. f. μόλυσμα, λοιμικὴ διαφθορὰ (ἀέρος, κτλ.), pestilence, n. f.

μολεμμένος, η, ον [δημ.], μεμολυσμένος, pestiféré, ée; empesté, ée.

μολεύω [δημ.] βλ. μολύνω, empester; infecter.

μολίβι, τό· μόλιβος, ὁ· μόλιβδος, ὁ· plomb, n. m. βλ. **μόλυβδος** καὶ τὰ σύνθετα.

μολιβόνω, μολιβόω-ῶ, plomber; βλ. μολυβδόω.

μόλις [ἐπίρ.], μὲ δυσκολίαν, avec peine, μετὰ κόπου, avec effort; à peine; || πρὸ (μικροῦ) ὀλίγου, μόλις, à peine; || — εἴχαμεν καθίσει, nous étions à peine assis; || — εἶχε φανῆ ὁ ἥλιος, à peine le soleil avait-il paru; || — ἔφθασε καὶ ἀνεχώρησε πάλιν, à peine arrivé il repartit; il ne fit qu'arriver et partir; || — μᾶς κυττάζει, à peine s'il nous regarde; || — τὸ ἐνθυμοῦμαι, c'est à peine si je m'en souviens; || — ἀνεχώρησε, il vient de partir; || — τὸ εἶπε καὶ μετενόησε, il ne l'eut pas plus tôt dit qu'il s'en repentit; || — (καὶ μετὰ βίας) κατώρθωσα νὰ τὸν ἰδῶ, c'est à grand'peine que j'ai pu le voir; || — ἔχει τὰ πρὸς τὸ ζῆν, il n'a que le juste nécessaire; || — καὶ μετὰ βίας [φρ.], à grand'peine; || — εἰξεύρει ν' ἀναγινώσκῃ, il sait à peine lire; || — λάβετε τὴν ἐπιστολήν μου, κτλ. à la réception de ma lettre, etc. || — εἰσήλθομεν, à peine étions nous entrés; || — ἐξημερώνει, il est à peine jour; || τώρα μόλις ἐξῆλθε, il ne fait que de sortir, ἢ il vient de sortir.

'μολογῶ [δημ.], βλ.ὁμολογῶ.

μολονόπου [σύνδ.] καὶ

μολονότι [σύνδ.], μ'ὅλον ὅτι, καίτοι, εἰ καί, ἂν καί, quoi que; καίτοι, μολονότι, bien que; καὶ ἄν, ἂν καί, tout en; καίτοι, μολονότι, malgré que; || — τὸ εἶπε, quoi qu'il l'ait dit; || — τὸ ὑπεσχέθη, malgré sa promesse; || — δὲν εἶνε πλούσιος, εἶνε γενναιόδωρος, quoiqu'il ne soit pas riche, il est généreux; || — ἔβρεχε, malgré la pluie.

μολοντοῦτο [σύνδ.], μ' ὅλον τοῦτο, ὅμως ἐντούτοις, pourtant; ἐντούτοις, ὅμως, ἐν τοσούτῳ, cependant; οὐχ' ἧττον, καὶ ὅμως, μ' ὅλον τοῦτο, néanmoins; ὅμως, μ' ὅλα ταῦτα, toutefois; [οἰκ.], tout de même; || — ἦλθε, pourtant il est venu; || — εἶνε ἀληθὲς ὅτι, toutefois il est vrai que; || [ἀπολ.] καὶ μολοντοῦτο, et pourtant; || — χάμνει τὸ ἐναντίον, cependant il fait le contraire; || εἶνε νεώτατος καὶ μολοντοῦτο εἶνε φρονιμώτατος, il est très-jeune et néanmoins il est fort sage.

μολόνω (-ώνω), μέλ. ώσω, καὶ μωλόνω, κατασκευάζω (πρόχωμα) μόλον, construire une digue (un môle), diguer, καὶ γενικῶς προσχώνυμι· βλ. μῶλος καὶ χηλή.

μόλος, ου, ὁ· βλ. μῶλος.

μολοσσός, οῦ, ὁ· εἶδος μεγάλου κυνός, μανδρόσκυλον, τσοπανόσκυλον, chien de berger; chien de garde; μέγας κύων, gros chien; mâtin, n.m. molosse, n. m. τὸ πάλαι chien du Pays des Molosses, en Epire, pour la chasse, ou la garde des troupeaux. Τὴν σήμερον gros chien, généralement de la race des dogues. κυρίως μολοσσός, χονδροειδὴς τὸ πρόσωπον, bouledogue, n. m.

μολότοιχον, ου, τὸ [δημ.], [χαμηλὸν] περίφραγμα [ἀγροῦ, κήπου], clôture, n. f. [basse] [d'un champ]; ὕψωμα ἐκ γαιῶν πρὸς περίφραξιν, levée de terre καὶ ἐν γένει πρόχωμα, chaussée, n. f. digue, n. f.

μολόχα, ας, ἡ [δημ.], (τὸ φυτὸν) ἡ μολόχη, ἡ μαλάχη, ἡ δενδρομολόχα, mauve, n.f.

μολοχάνθι, τό· τὰ ἄνθη τῆς μολόχης, fleurs de mauve

μολόχη, ης, ἡ (τὸ φυτόν), κοινῶς ἡ μολόχα, mauve, n. f. ἡ μαλάχη, ἡ δενδρομολόχα.

μολόχια, τά· τὰ φύλλα τῆς μολόχης, feuilles de mauve.

μολπή, ῆς, ἡ· ἡ ᾠδή, τὸ ᾆσμα, chant, n. m. ἡ μελῳδία, mélodie, n. f. ἡ μουσική, musique, n. f.

μολύβδαινα, ης, ἡ· plombagine, n.f. ἢ mine de plomb; τεχνητὸν μεταλλικὸν προϊὸν δι'οὗ κατασκευάζουσι τὰ **μολυβδοκόνδυλα**, substance minérale noirâtre, dont on fait les crayons; la plombagine n'est autre chose que le graphite; βλ. **γραφίτης.** § [ἁλιευτ.] —, βλ. **μολυβήθρα.**

μολύβδαινα, ης, ἡ· molybdène, n. m. μέταλλον λευκὸν ὡς ὁ ἄργυρος, εὔθραυστον ἀλλὰ δύστηκτον.

μολυβδαίνω, μέλ. θὰ μολυβδάνω, ἀλείφω διὰ μολυβδαίνης, plombaginer.

μολυβδασφάλεια, ας, ἡ· plomb de sûreté. Σύρμα μολύβδινον τιθέμενον ἐν κυκλώματι ἐγκαταστάσεως ἠλεκτρικοῦ φωτισμοῦ πλησίον λαμπτῆρος πρὸς ἀσφάλειαν αὐτοῦ. Τὸ μολύβδινον τοῦτο σύρμα τήκεται ἅμα ὡς τὸ ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα ὑπερβῇ τὴν κεκανονισμένην διὰ τὸν λαμπτῆρα ἔντασιν καὶ συνεπῶς ἀνοίγει τὸ κύκλωμα, οὕτω δὲ προφυλάσσεται ὁ λαμπτήρ.

μολυβδίασις, εως, ἡ· ἡ διὰ τοῦ μολύβδου δηλητηρίασις, ἥτις γίνεται συνήθως διὰ τῶν ἀναπνευστικῶν βλεννοϋμένων, σπανιώτερον δὲ διὰ τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος.

μολύβδινος, ίνη, ον, καὶ μολύβινος, ίνη, ινον· κοινῶς μολυβένιος, ένια, ένιο· ἀπὸ μόλυ-

βδον, de plomb, ἢ ἐκ μολύβδου, en plomb, fait en plomb.

μολυβδίς, ἴδος, ἡ· βλ. σταφύλη, fil à plomb. § — ἡ μολυβδογραφίς, κοινῶς τὸ μολυβδοκόνδυλο, crayon, n. m. § — τεμάχιον μολύβδου, μολυβήθρα, plomb, n. m. ‖ μολυβδίδες ῥάχεως, plombs de dos, λέγονται βάρη ἐξαρτώμενα ἐκ τῆς ῥάχεως τοῦ δύτου, χρησιμεύοντα ὅπως κρατῆται ἐν τῷ πυθμένι κατὰ τὴν κατάδυσίν του· βλ. καὶ **σκάφανδρον.**

μολυβδῖτις, ιδος, ἡ· minerai de plomb, μεταλλῖτις γῆ ἐξ ἧς ἐξάγεται ἡ μόλυβδος.

μολυβδογραφίς, ἴδος, ἡ· καὶ μολυβδίς, κοινῶς μολυβδοκόνδυλο καὶ ἁπλῶς τὸ μολύβι, crayon, n. m. ἢ ἐκ μολυβδαίνης γραφὶς δι' ἧς γράφουσι.

μολυβδοειδής, ής, ές· ὅμοιος μολύβδῳ, semblable au plomb.

μολυβδοκόνδυλον, ου, τὸ [δημ.], βλ. μολυβδογραφίς, crayon, n. m. ‖ μολυβδοκόνδυλα, crayons de mine ; ‖ μολυβδοκόνδυλα μαῦρα, crayons de plomb, de mine ; ‖ — ἐκ μίγματος διαφόρων χρωμάτων, κοινῶς κραγιόνια, crayons, pastels.

μολυβδόνερον, τὸ [δημ.], βλ. μολυβδοῦχον ὕδωρ.

μολυβδόνω, μέλ. ώσω, χαράσσω διὰ μολυβδίδος, tracer avec le crayon. § — βλ. καὶ μολυβδόω, plomber.

μόλυβδος, ου, ὁ· plomb, n. m. ἢ μόλιβδος, ἢ μόλυβος ἢ μόλιβος, κοινῶς τὸ μολίβι. Μέταλλον κυανόφαιον· ὁ μόλυβδος εἶνε λίαν μαλακός, εὔκαμπτος, κοπτόμενος δὲ διὰ τοῦ μαχαιρίου ἢ ξυόμενος πρὸς ἀφαίρεσιν τῆς ἐπ' αὐτοῦ ὀξειδώσεως παρουσιάζει ἐπιφάνειαν λείαν καὶ λάμπουσαν. Χαράσσεται εὐκόλως διὰ τοῦ ὄνυχος, τοῦτο δὲ εἶνε ἀρκετὸν ὅπως τὸν διακρίνει τις ἀπὸ τὸν **ψευδάργυρον** (zinc) καὶ τὸν **κασσίτερον** (étain), μὲ τὰ ὁποῖα φαινομενικῶς ὁμοιάζει. Εἶνε λίαν ἐλατὸς (malléable), ἀλλ' οὐχὶ καὶ πολὺ **ὅλκιμος** (ductile), ἤτοι μὴ ἔχων μεγάλην συνεκτικότητα καὶ συνεπῶς μὴ ὑποκείμενος εἰς μεγάλην ἔκτασιν. Ἡ συνεκτικότης του εἶνε τετράκις μικροτέρα τοῦ ψευδαργύρου, ἀντέχει ὅμως κάλλιον εἰς τὰς ἐπηρείας τῆς ἀτμοσφαίρας, ἕνεκα δὲ τοῦ εὐχειρίστου αὐτοῦ δύνανται νὰ τῷ δώσωσιν εὐκόλως διάφορα σχήματα, συνεπῶς χρησιμεύει διὰ κατασκευὴν μολυβδοσωλήνων καὶ διαφόρων ἄλλων ἀντικειμένων.

Τὸ εἰδικὸν αὐτοῦ βάρος εἶνε 11,363 (κατὰ τὸν Deville) ἤτοι ἓν κυβικὸν μέτρον αὐτοῦ ἔχει βάρος 11440 χιλιόγραμμα. Τήκεται εἰς 320^0. Γίνεται ἀρκετὴ χρῆσις τοῦ μολύβδου εἰς τὰς οἰκοδομάς, ἀλλὰ πολὺ ὀλιγώτερον τοῦ σιδήρου. Χρησιμοποιοῦσι τὸν μόλυβδον εἰς φύλλα πρὸς ἐπιστέγασιν οἰκιῶν, δι' ὑδρορρόας, ὑδραγωγοὺς σωλῆνας, δεξαμενὰς καὶ ἄλλα διάφορα ἀγγεῖα, μεταδίδει ὅμως εἰς τὸ ὕδωρ τὸ διαμένον ἐπὶ πολὺ ἐπ' αὐτοῦ ἰδιότητας δηλητηριώδεις. Ἐν τετηκυίᾳ καταστάσει χρησιμεύει διὰ τὴν συγκόλλησιν σιδηρῶν τεμαχίων μετὰ τῶν λίθων· ἐπίσης χρησιμεύει ὡς **κολλητήριον** (soudure), π. χ. τὸ **συγχώνευμα** τοῦ μολύβδου καὶ κασσιτέρου (alliage), ὅπερ ἀποτελεῖται ἐκ 2 μερῶν μολύβδου καὶ ἑνὸς κασσιτέρου.

Τὰ ὀξείδια τοῦ μολύβδου εἶνε λίαν εὔχρηστα εἰς τὴν ἐλαιοχρωματιστικήν. Ὁ **λιθάργυρος** (litharge) χρησιμεύει ὡς **ἀποξηραντικόν**, τὸ **ἄμμιον** (minium) παρέχει ὡραῖον ἐρυθρὸν χρῶμα.

Τὸ πρωτοξείδιον τοῦ μολύβδου ἑνούμενον μετὰ τοῦ ὀξικοῦ ὄξέος (acide acétique, ὄξος), παράγει τὸ **ἅλας τοῦ ὀξικοῦ μολύβδου** (sel de saturne ἢ acétate de plomb=μολυβδοσάκχαρον), ὅπερ χρησιμοποιεῖται ὡς ἀποξηραντικόν· ἑνούμενον μετὰ τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος, παράγει τὸν **ἀνθρακικὸν μόλυβδον** (céruse, ou blanc de plomb)· μετὰ τοῦ **χρωμικοῦ ὀξέος** (acide chromique), παράγει τὸ **κίτρινον τοῦ χρωμίου** (le jaune de chrome)· ‖ **ὑπανθρακικὸς μόλυβδος**, sous carbonate de plomb, (ou blanc d'argent, **ἀργυροειδές, τὸ**)· ‖ **μόλυβδος ἐμπορίου**, plomb du commerce, εἰς τὸ **ἐμπόριον** εὑρίσκουσι φύλλα μολύβδου (lames de plomb) διαφόρου πάχους καὶ βάρους. Τὸ μῆκος τῶν **ἐληλαμένων φύλλων** (feuilles laminées) σπανίως ὑπερβαίνει τὰ 8μ. τὸ δὲ πλάτος των τὸ 1μ.70. Δύνανται νὰ ὑπολογίσωσι κατὰ μέσον ὅρον τὸ βάρος 1 τετραγωνικοῦ μέτρου τῶν εἰρημένων φύλλων, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι 1 τετρ. μετρ. πάχους 1 χιλιοστομέτρου ἔχει βάρος 11 χιλιόγραμμα. Τὰ φύλλα τοῦ μολύβδου τὰ χρήσιμα συνήθως διὰ τὰς ἐπιστεγάσεις ἔχουσι πάχος 0μ.0038 ἕως 0μ.0045, καὶ βάρος 42 χιλ. ἕως 50 χιλ. εἰς ἕκαστον τετραγωνικὸν μέτρον.

Ἐπίσης ἐν τῷ ἐμπορίῳ εὑρίσκουσι σωλῆνας διαφόρου πάχους καὶ διαμέτρου· ‖ **σφαιρίδια** διὰ θήραν καὶ συνηθέστερον **σκάγια** (ἐκ μολύβδου), plomb de chasse ἢ ἁπλῶς plomb ; ‖ **μολυβδοσκωρία**, ἡ, plomb de crasse ; βλ. καὶ **ἕλκυσμα**· ‖ μόλυβδος εἰς κορμούς, plomb en blocs ; ‖ μόλυβδος εἰς πλάκας, plomb en plaques ; ‖ μόλυβδος εἰς δελφῖνας, plomb en saumon ou navette de plomb ; βλ. **δελφίς**. ‖ μόλυβδος ἐληλαμένος, plomb laminé ; βλ. **ἐλαύνω**· ‖ μόλυβδος ἐξεληλαμένος ἢ μόλυβδος ἐξήλατος ἢ καὶ μόλυβδος τεταμένος, plomb étiré, βλ. **ἐξελαύνω**· ‖ — παλαιός, plomb vieux ou vieux plomb ; ‖ — παλαιὸς εἰς θραύσματα καὶ ἀποκόμματα, plomb vieux en morceaux et en pièces ; ‖ — εἰς βολίδας, plomb en balles ; ‖ **μολυβήθρα**, ας, ἡ (τῶν πυριτῶν), plomb pour pierre à feu ; ‖ κεκασσιτερωμένος μόλυβδος, plomb blanchi ou étamé, ou coloré avec de l'étain ; ‖ **πυθμενοειδὴς μόλυβδος**, ὅμοιος τῷ πυθμένι, plomb en culot, καλεῖται οὕτως ὁ **ἀνατακεὶς** (refondu) μόλυβδος, ὅστις λαμβάνει μετὰ τὴν ψῆξίν του τὸ σχῆμα τοῦ ἀγγείου ἐν ᾧ ἐτάκη· συνήθως τήκουσι τοῦτον ἐντὸς **πυελίου** (poêle) σφαιροειδοῦς σχήματος· ‖ — **ῥυκανισθείς**, plomb à rabot ; ‖ ἀνθρακικὸς μόλυβδος, ἢ ψιμμύθιον, carbonate de plomb, ἢ céruse, n.f. βλ. **ψιμμύθιον καὶ λευκόν**· ‖ ἔνθειος μόλυβδος, ἢ θειϊ-

κὸς μόλυβδος, sulfure de plomb ; alquifoux ou galène ; βλ. **ἔνθειος**· || — εἰς χελώνας, plomb en saumon ; || — εἰς σωλῆνας, plomb en tubes ; || — εἰς ἔλασμα, plomb en lame.

μολυβδοσάκχαρον, ου, τό· ὁ ὀξικὸς μόλυβδος, acétate de plomb ; βλ. μόλυβδος.

μολυβδοσκέπαστος, η, ον καὶ ὀξικός· βλ. καὶ μολυβδωτός.

μολυβδοσκωρία, ας, ἡ· crasse de plomb; καὶ plomb de crasse ; βλ. ἕλκυσμα.

μολυβδοσφράγιστος, ος, ον· ὁ διὰ μολύβδου σφραγισθείς, plombé, ée, adj.

μολυβδοσωλήν, ῆνος, ὁ· tuyau de plomb.

μολυβδουργέω-ῶ· μολυβδόω, plomber.

μολυβδουργία, ας, ἡ· plomberie, n. f.

μολυβδοῦχος, ος, ον· plombifère, adj. ὁ περιέχων μόλυβδον, qui contient du plomb; || — γῆ, minerai plombifère ; || στρῶμα (διάστρωσις ἐν τῇ γῇ) μολυβδοῦχον, gîte, plombifère ; || μολυβδοῦχον ὕδωρ, κοινῶς μολυβδόνερον, eau blanche ou eau de goulard ; διάλυσις ὀξικοῦ μολύβδου ἐν ὕδατι τῇ προσθήκῃ μικρᾶς ποσότητος οἰνοπνεύματος.

μολυβδοχοεῖον, ου, τό· plomberie, n. f. τὸ μέρος ἔνθα χέουσι τὸν μόλυβδον.

μολυβδοχόος, ου, ὁ· plombier, n. m. ὁ χύνων μόλυβδον.

μολυβδόχρους, ους, ουν· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ μολύβδου, qui est couleur de plomb, (couleur) plombé ; gris de plomb ; βλ. εἰς **τεφρός**.

μολυβδόχωμα, ατος, τό· βλ. μολύβδαινα, plombagine, n. f.

μολυβδόω καὶ μολυβδῶ μολιβόω, μέλ. ώσω, κοινῶς μολυβδόνω καὶ μολυβόνω, plomber, σκεπάζω μὲ μόλυβδον, garnir de plomb.

μολυβδῶδες (χρῶμα), νεότμητον· βλ. εἰς **τεφρόν**.

μολύβδωσις, εως, ἡ· plombage, n. m. βλ. καὶ ἐπιμολύβδωσις.

μολυβδωτός, ή, όν. μολυβωτός, μολυβοσκέπαστος, plombé, ée; σκεπασμένος μὲ μολύβι, garni de plomb.

μολυβένιος, α, ον· βλ. μολύβδινος.

μολυβήθρα, ας, ἡ· ἡ σταφύλη, fil à plomb ; || [ἁλιευτ. συνήθ. πληθ.], plombs et sondes, ἢ ἁπλῶς plomb, n.m. μολυβήθρα (ἀρχαιολ.) μολύβδαινα, λέγεται τεμάχιον μολύβδου τιθέμενον ἐπὶ τῶν δικτύων καὶ λοιπῶν ἁλιευτικῶν ἐργαλείων· || — τῶν πυριτῶν λίθων, plomb pour pierre à feu ; τὸ φύλλον μολύβδου δι' οὗ περιέβαλον τὸν πυριτόλιθον εἰς τὰ παλαιὰ ὅπλα. § [ναυτ. πυρ.], περικάλυμμα ἐκ μολύβδου, enveloppe de plomb. § — τῆς κανδήλας (τοῦ κανδηλίου), ἡ καντηλήθρα, porte mèche ; ἐλλύχνιον, κοινῶς φτρί.

μολύβι, τό· βλ. μόλυβδος, plomb, καὶ μολυβδίς, crayon, n. m.

μολυβί, τό· gris de plomb ; βλ. τεφρόν.

μολυβοκονδυλιά, ᾶς, ἡ· γραμμὴ διὰ τοῦ μολυβδοκονδύλου, trait de crayon.

μολυβοκόνδυλον, ου, τό· βλ. μολυβδοκόνδυλον.

μολυβόνερον, ου, τό· βλ. μολυβδοῦχον ὕδωρ.

μολυβόνω, μέλ. ώσω, μολυβόω, plomber ; enduire de plomb ; souder ; (sceller) avec du plomb.

μόλυβος, ὁ· βλ. μόλυβδος.

μολυβόχωμα, βλ. μολυβδόχωμα.

μολυβύς, ύς, ύ· ὁ ἔχων χρῶμα τοῦ μολύβδου, qui est couleur de plomb; plombé, ée.

μολυβωτός, ή, όν· κεκαλυμμένος διὰ μολύβδου, recouvert, e, adj. (enduit, garni) de plomb.

μόλυνσις, εως, ἡ· ἡ λέρωσις, ῥύπανσις, (ce qui souille), souillure, n. f. § —, infection, n. f. altération produite dans l'organisme sous l'influence de certains parasites dits agents infectieux. § —, contamination, n. f. transmission de contagion, de principes contagieux, d'une maladie ; καὶ γενικῶς souillure.

μολυντῆρι, τὸ [δημ.], σαμιαμίδι σταχτερόν, σαῦρα φαιά, lézard gris.

μολύνω, μέλ. υνῶ, θὰ μολύνω, infecter ; εἶμαι κολλητικός, μεταδίδω τὸ μόλυσμα, contagier ; μιαίνω, contaminer (βλ. **μόλυνσις**)· ῥυπαίνω, λερώνω, salir ; μολύνω, μιαίνω, souiller ; || ἡ δυσωδία αὐτὴ ἐμόλυνε τὸν ἀέρα, cette mauvaise odeur a infecté l'air ; || μολύνει ὅ,τι ἐγγίσῃ, il souille tout ce qu'il touche ; || μὴ μολύνῃς τὴν ὑπόληψίν σου, ne salissez pas votre réputation ; || [ἐπὶ νόσου] ἐμόλυνεν ὅλην τὴν οἰκίαν, il a contagié toute la maison ; || οἱ [ἐξ ἐπιδημίας] μολυσμένοι τόποι, les pays contaminés (infectés) ; || τὸ θνησιμαῖον (ψοφίμι) τοῦτο μολύνει ὅλον τὸν πέριξ τόπον, cette charogne infecte tout le voisinage ; || ἐμόλυνε τὴν νυμφικὴν κλίνην, il a souillé le lit nuptial. § **μολύνω, βλ. μεφιτίζω, μεφιτικός.**

μόλυσμα, ατος, τό· infection, n. f. κολλητικότης νοσήματος, contagion, n. f. ἡ λέρωσις, ῥύπανσις, τὸ μόλυσμα, souillure, n. f. μόλυσμα, λοιμικὴ διαφθορὰ (ἀέρος κτλ.), pestilence, n. f.

μολυσματικός, ή, όν· κολλητικός, ή, όν· μεταδοτικός, λοιμώδης, λοιμικός, contagieux, euse, adj. || λοιμικαὶ (μολυσματικαὶ) ἀσθένειαι, maladies contagieuses.

μολυσμός, οῦ, ὁ· τὸ μόλυσμα, infection, n. f. ἡ μίανσις, **μόλυνσις**, contamination, n.f. λέρωμα, ῥύπανσις, τὸ μόλυσμα, souillure, n.f.

'μολῶ [δημ.], βλ. ἀμολῶ.

μόμια, ἡ [ξεν.], κοινῶς **μούμια,** momie, n. f. corps embaumé par les anciens Egyptiens et qu'on retrouve encore presque intacte ; καλεῖται οὕτω σῶμα νεκροῦ διατηρούμενον εἴτε διὰ βαλσαμώσεως ἢ διὰ ταριχεύσεως. Τὰ πτώματα διετηροῦντο παρὰ πολλοῖς τῶν ἀρχαίων λαῶν, ἰδίᾳ ὅμως τὸ ἔθιμον τοῦτο ἦτο γενικὸν παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις. Μετὰ τὴν ταρίχευσιν οἱ Αἰγύπτιοι περιείλισσον τὸ πτῶμα μὲ στενὰς ταινίας ἀφοῦ προηγουμένως ἐνεβάπτιζον αὐτὰς ἐντὸς ῥητινώδους ὑγροῦ. Αἱ ται-

νίαι αὗται εἶχον ἐνίοτε μῆκος 1000 μέτρων, τὸ πτῶμα κατόπιν ἐνετίθετο ἐντὸς σαρκοφάγου πεποικιλμένου χρυσοῖς ποικίλμασι, ἐπὶ τοῦ καλύμματος τοῦ ὁποίου ἦσαν ἐζωγραφισμένα διὰ χρωμάτων τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ νεκροῦ· βλ. καὶ ἄσφαλτος· [μεταφ.] ἄνθρωπος κάτισχνος.

μομιοποίησις, εως, ἡ· momification, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ μομιοποιεῖν (ἡ ταρίχευσις νεκροῦ), action de momifier.

μομιοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, momifier ; μεταποιῶ εἰς μόμιαν, convertir un corps en momie ; [μεταφ.] γίνομαι κάτισχνος.

μομφή, ῆς, ἡ· μέμψις, ὁ ψόφος, blâme, n. m. κατηγορία κατά τινος, παρατήρησις, reproche, n. m. || ἄξιος μομφῆς, ἀξιόμεμπτος, blâmable ; || **ἐπιρρίπτω** εἴς τινα μομφήν, rejeter le blâme sur quelqu'un.

μοναδελφία, ας, ἡ [βοτ.], état d'une plante à étamine monadelphe, monadelphie, n. f. ἐπίσης τάξις τοῦ κατὰ Λινναῖον συστήματος περιέχουσα τὰ φυτὰ ὅσα ἑνοῦσι τοὺς στήμονας εἰς μίαν δέσμην.

μοναδελφικός, ή, ὸν [βοτ.], monadelphique, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν μοναδελφίαν· || φυτὰ μοναδελφικά, plantes monadelphiques.

μονάδελφος, ος, ον· monadelphe (μόνος καὶ ἀδελφός, frère), adj. [βοτ.] λέγεται τὸ ἄνθος τὸ ἔχον τοὺς στήμονας ἡνωμένους εἰς μίαν δέσμην, se dit des étamines dont les filets ne forment qu'un seul faisceau (ὡς ἡ μαλάχη).

μοναδιαῖος, αία, αῖον· monadaire, adj. ὁ ἐκ τῆς μονάδος ἐξαρτώμενος, ὁ μικρὸς ὡς ἡ μονάς· [ζωολ.] μικρὸς ὡς ἄτομον, ζωΰφιον.

μοναδικός, ή, όν· ὁ ἐμφαίνων μονάδα, ἁπλοῦς, μόνος εἰς τὸ εἶδός του, seul en son genre, unique, adj. καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἀλλόκοτος, singulier, ère ; extravagant, e ; || μοναδικὸς εἰς τὸ εἶδός του, unique dans son genre.

μοναδικότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ μοναδικοῦ, τὸ μοναδικόν, τὸ ἔκτακτον, ἀλλόκοτον, singularité, n. f. unicité, n. f.

μοναδικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον μοναδικόν, κατὰ μονάδα, uniquement, adv. κατὰ τρόπον ἀλλόκοτον, singulièrement, adv.

μοναδισμός, οῦ, ὁ· monadisme, n. m. σύστημα φιλοσοφικὸν καθ' ὃ τὸ σύμπαν σύγκειται ἐκ μονάδων· βλ. μονάς.

μοναδιστής, οῦ, ὁ· monadiste, n.m. ὀπαδὸς τοῦ μοναδισμοῦ.

μονάζω, μέλ. άσω, ζῶ μοναχικά, ζῶ ὡς μοναχός, vivre en moine ; ζῶ ἀπομεμακρυσμένος, (μεμονωμένος, μόνος) vivre retiré (isolé ; seul); διάγω βίον μονήρη, mener une vie solitaire. § μονάζω, γίνομαι μοναχός, se faire moine ; λαμβάνω τὸ μοναχικὸν ἔνδυμα, prendre l'habit (le froc ; le capuchon ; [ἐπὶ γυν.] le voile ; entrer en religion (au couvent).

μονάκριβος, ος, ον· μόνος καὶ προσφιλὴς (ἀκριβός), unique et cher.

μονανδρία, ας, ἡ [βοτ.], monandrie, n.f. τάξις τοῦ Λινναϊκοῦ συστήματος περιέχουσα τὰ μονοστήμονα φυτά.

μονανδρικός, ή, όν· monandrique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν μονανδρίαν· || φυτὰ μονανδρικὰ (μονοστήμονα).

μόνανδρος, ος, ον [βοτ.], monandre, adj. λέγονται τὰ μονοστήμονα φυτά, ἤτοι ἄνθη ἔχοντα ἕνα μόνον στήμονα, fleurs qui n'ont qu'une seule étamine ou organes mâles.

μονανθής, ής, ές· ὁ ἔχων ἓν μόνον ἄνθος, uniflore, adj.

μοναξιά, ᾶς, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ μεμονωμένου, τὸ νὰ ἦνέ τις μόνος, ἔρημος, μακρὰν τῶν ἄλλων, solitude, n. f. καὶ συνεκδοχ. ὁ μεμονωμένος τόπος, καταφύγιον, ἄσυλον, retraite, n. f. § βίος (δίαιτα) μονήρης, vie solitaire ; ἀπομόνωσις, isolement, n. m.

μονάρχης, ου, ὁ· ὁ ἀρχηγὸς μοναρχίας, chef d'une monarchie, monarque, n. m. ὁ κυρίαρχος (ὁ ἄρχων τοῦ τόπου), souverain, aine, adj. βλ. **μοναρχία.**

μοναρχία, ας, ἡ· monarchie, n. f. ἡ μοναρχικὴ διοίκησις, τὸ νὰ ἄρχῃ εἷς, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἡ **βασιλεία**, royauté, n. f. καὶ τὸ **βασίλειον**, royaume, n. m.

Μοναρχία καλεῖται τὸ πολίτευμα, καθ' ὃ εἰς ἓν μόνον πρόσωπον ἀνατίθεται ἡ ἀνωτάτη ἐν τῇ πολιτείᾳ ἀρχή προσωποποιοῦν τὴν πολιτείαν, ἐκδηλοῦν δηλ. τὴν θέλησιν αὐτῆς, ἐκτελοῦν τὰς ἐν ὀνόματι αὐτῆς λαμβανομένας ἀποφάσεις καὶ ἐν γένει ἀσκοῦν τὴν κυριαρχίαν αὐτῆς. Ἡ Μοναρχία εἶνε τὸ ἀρχαιότατον τῶν πολιτευμάτων· παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις χρόνοις καὶ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἡ Μοναρχία ὑπῆρξε τὸ πρῶτον ἐφαρμοσθὲν πολίτευμα. Καὶ μέχρι τῆς σήμερον δὲ ἡ Μοναρχία ἐν γένει, ἰδίᾳ δὲ ἡ συνταγματική, θεωρεῖται καὶ δικαίως ὡς τὸ προτιμότερον πολίτευμα ἕνεκα τῶν πολλῶν καὶ σπουδαίων αὐτῆς πλεονεκτημάτων, ἐξ ὧν δὲν εἶνε τὰ μικρότερα τὸ ἑνιαῖον καὶ ταχὺ τῆς δράσεως τῆς πολιτείας, ἡ ἑνότης τῆς κυβερνήσεως, ἡ ἀνεξαρτησία τοῦ μονάρχου, ἀποτελοῦντος ἀμερόληπτον κέντρον περὶ συγκρουόμενα ποικίλα πολιτικὰ καὶ κοινωνικὰ συμφέροντα, καὶ ἡ μονιμότης αὐτοῦ, οὖσα βάσις στερεὰ ἐφ' ἧς ἀσφαλῶς στηρίζεται ἡ πολιτεία κατὰ τὰς ποικίλας αὐτῆς περιπετείας. Ὡς πᾶν πολίτευμα καὶ ἡ μοναρχία διαιρεῖται εἰς **ἄκρατον** καὶ εἰς **συγκεκρασμένην**, περιλαμβάνουσαν καὶ στοιχεῖα οὐσιώδη ἐκ τῶν λοιπῶν πολιτευμάτων. Ἐν τῇ ἀκράτῳ ὁ μονάρχης ὁτὲ μὲν οὐδόλως δεσμευόμενος ὑπὸ ἐξωτερικῶν διατυπώσεων διαθέτει κατὰ τὸ δοκοῦν τὴν ζωήν, τὴν περιουσίαν, τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ὑπηκόων του (δεσποτεία), ὁτὲ δ' ἄρχει ἀπολύτως ἐπὶ τοῦ λαοῦ, δίδων αὐτῷ νόμους, ὧν ὅμως εἶνε ἀνώτερος, θεωρούμενος καὶ αὐτῆς τῆς πολιτείας ὑπέρτερος (ἀπόλυτος Μονάρχης), ὁτὲ δὲ κυβερνᾷ μὲν ἀπολύτως ἄνευ τῆς συμπράξεως τοῦ λαοῦ, θεωρεῖται ὅμως οὐχ ἧττον ὑποκείμενος καὶ αὐτὸς ὑπὸ τὸν νόμον (νόμιμος Μονάρχης). Ἐν τῇ

συγκεχερασμένη τοὐναντίον Μοναρχίᾳ ὅλως διάφορος εἶνε ἡ θέσις τοῦ μονάρχου· παρ' Ὁμήρῳ συσκέπτεται μετὰ τῶν γερόντων καὶ τῶν ἀρχηγῶν τοῦ στρατοῦ, δικάζει, νομοθετεῖ, κυβερνᾷ, ἄρχει τοῦ στρατοῦ, θεωρούμενος ὡς πατὴρ καὶ προστάτης τῶν ὑπηκόων του (πατριαρχικὸν πολίτευμα). Κατὰ τὸν μεσαίωνα ἀνεπτύχθησαν αἱ **φεουδαρχικαὶ** πολιτεῖαι, καθ' ἃς ὁ κατακτητὴς παρεχώρει τεμάχια τῆς κατακτηθείσης χώρας εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἀναλόγως τῶν ὑπηρεσιῶν ἃς ἕκαστος τούτων τῷ παρέσχεν, ἀναλαμβάνοντας τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παρέχωσιν αὐτῷ ἐπικουρίαν ἐν πολέμῳ καὶ νὰ καταβάλλωσιν ὡρισμένον φόρον σπανίως δὲ οἱ φεουδάρχαι οὗτοι συνήρχοντο εἰς συμβούλιον ὅπερ μετὰ τοῦ μονάρχου συνεργαζόμενον ἀπεφάσιζεν περὶ τῶν γενικῶν συμφερόντων τῆς πολιτείας. Ἐκ τῆς φεουδαρχίας τέλος ἐγεννήθη ὁ ἐπιφανέστερος τῆς Μοναρχίας τύπος ὁ τῆς συνταγματικῆς Μοναρχίας, καθ' ἣν ἡ ὑπάτη ἐξουσία μερίζεται μεταξὺ τοῦ μονάρχου καὶ τοῦ ἐκ τῆς ἐλευθέρας τοῦ λαοῦ ἐκλογῆς ἀπορρέοντος κοινοβουλίου. Τὸ πολίτευμα τοῦτο, ἀναφανέν, ἐξελιχθὲν καὶ ἀναπτυχθὲν ἐν Ἀγγλίᾳ, κοινῶς σήμερον ἀνεγνωρίσθη ὡς τὸ ἄριστον τῶν πολιτευμάτων, εἰσαχθὲν εἰς πάσας σχεδὸν τὰς εὐρωπαϊκὰς πολιτείας, ἐν αἷς καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς **διαδοχῆς** δύο κυρίως διακρίνονται συστήματα, ἡ ἐκλογὴ καὶ ἡ κληρονομία, ἐξ οὗ καὶ ἡ μοναρχία εἶνε **αἱρετὴ** ἢ **κληρονομική**· καὶ θεωρητικῶς δὲ καὶ ἱστορικῶς εἶνε ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ κληρονομικὴ διαδοχὴ εἶνε ἀσυγκρίτως ὑπερτέρα τῆς αἱρετῆς, διὸ καὶ αὕτη ἐπεκράτησεν. Ἡ τάξις τῆς διαδοχῆς κανονίζεται ὑπὸ ἰδίων συνήθως νόμων κατὰ διάφορον ἑκασταχοῦ τρόπον· ὁτὲ μὲν τὸ στέμμα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μονάρχου περιέρχεται εἰς τὸ πρεσβύτερον τῆς οἰκογείας μέλος, ὁτὲ δὲ εἰς τοὺς ἀμέσους κατιόντας τοῦ μονάρχου κατὰ τάξιν πρωτοτοκίας, ὁτὲ δὲ κατὰ τύχην διὰ κλήρου εἰς ἓν τῶν τέκνων ἢ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. Καὶ ἄλλοτε μὲν τὰ θήλεα συντρέχουσιν ἐξ ἴσου μετὰ τῶν ἀρρένων, ἄλλοτε ἀποκλείονται ἐντελῶς τῆς διαδοχῆς (Σαλικὸς νόμος) καὶ ἄλλοτε ἀνέρχονται ἐπὶ τοῦ θρόνου ἂν δὲν ὑπάρχει ἄρρεν ἐν τῇ δυναστείᾳ, ὅπερ τὸ ἡμέτερον σύνταγμα θεσπίζει (ἄρθρον 45). Κατὰ τὸ πολιτικὸν δὲ δίκαιον, ἀποθανόντος τοῦ μονάρχου, ἀνέρχεται αὐτοδικαίως ἐπὶ τοῦ θρόνου ὁ διάδοχος αὐτοῦ ἄνευ οὐδεμιᾶς διατυπώσεως καὶ χωρὶς οὐδὲ στιγμιαῖον χρονικὸν διάλειμμα νὰ μεσολαβήσῃ. Περὶ τῆς **μεσοβασιλείας** καὶ τῆς ἀντιβασιλείας βλ. τὰς λέξεις ταύτας, ὡς καὶ διαχείρισις βασιλικῆς ἐξουσίας. Ὁ μονάρχης ὑποβαλλόμενος ὡς ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ εἰς βαρείας ὑποχρεώσεις πρὸς εὐπρόσωπον τῆς πολιτείας ἀντιπροσώπευσιν, βαρύνεται φυσικῶς ὑπὸ μεγίστων δαπανῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἀφ' ὅτου ἔπαυσε νὰ συγχέηται τὸ ἀνακτορικὸν ταμεῖον τῷ δημοσίῳ καὶ πᾶσαι αἱ δαπάναι τοῦ τε μονάρχου καὶ τῆς οἰκογενείας του νὰ βαρύνωσι τὴν πολιτείαν, ἐπεκράτησε νὰ παρέχηται αὐτῷ ἐτήσιος **χορηγία** ἥτις παρ' ἡμῖν ἀνέρχεται εἰς δραχ. νέας 1125000 Σύνταγμ. ἄρθρ. 42, νόμος ΑΨΙΑ' τοῦ 1889). Συνήθως δ' ἐκτὸς τῆς ἐπιχορηγήσεως (liste civile) ὁρίζεται καὶ **περιουσία** τις τοῦ στέμματος, συγκειμένη ἐξ ἀνακτόρων, πύργων, κτημάτων κτλ. ὁριζομένων δι' εἰδικοῦ νόμου καὶ ὧν τὴν ἰσόβιον ἐπικαρπίαν κέκτηται ὁ μονάρχης. Ἐκ τῶν οὐσιωδῶν καὶ συστατικῶν ὅρων πάσης μοναρχίας εἶνε τὸ **ἀνεύθυνον** τοῦ μονάρχου καὶ ἀντιστοίχως τὸ ὑπεύθυνον τῶν συμβούλων αὐτοῦ.

μοναρχικός, ή, όν (ώτερος, ώτατος) ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν μοναρχίαν, qui appartient, qui est propre à la monarchie, monarchique, adj. || ἐξουσία μοναρχική, pouvoir monarchique. § [σύσ.] monarchiste, n. θιασώτης τῆς μοναρχίας, partisan de la monarchie. Λέγουσιν ἐνίοτε monarchique.

μοναρχικῶς (ἐπίρ.), κατὰ τρόπον μοναρχικόν, d'une manière monarchique, ὡς μονάρχης, en monarque, monarchiquement, adv.

μοναρχῶ (έω), μέλ. ήσω, βασιλεύω ὡς μονάρχης, régner en monarque ; εἶμαι μονάρχης (κυρίαρχος), ἄρχων, être monarque (souverain).

μονάς, άδος, ἡ· κοινῶς ἡ μονάδα, τὸ ἓν καὶ μόνον, ἡ ἀρχὴ παντὸς ἀριθμοῦ ἢ ποσοῦ, unité, n. f. || πολλαὶ μονάδες ἀποτελοῦσιν ἕνα ἀριθμόν, plusieurs unités font nombre. § μονάς, άδος, ἡ· monade, n. f. [φιλοσ.] μονομέρεια, ἄτομον, μοναπλοῦν ἢ ἀμερὲς ὄν, οἷα τὰ ἐξ ὧν σύγκεινται τὰ ἄλλα ὄντα· κατὰ Λεϊβνίτιον, παρὰ τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων Ζήνωνος, Λευκίππου, Δημοκρίτου, Ἐπικούρου δοξαζόμενα. § μονάς, monade, n. f. ἀριθμὸς παριστώμενος ὑφ' ἑνὸς μόνου ψηφίου. § νομισματικὴ (μεταλλικὴ) μονάς, étalon monétaire. § μονάς, unité, καλεῖται ἐπίσης ποσότης ληφθεῖσα πρὸς κοινὴν καταμέτρησιν ὁμοειδῶν ἀντικειμένων· || μονὰς μήκους, unité de longueur ; || μονὰς βάρους, unité de poids ; || μονὰς χωρητικότητος, unité de capacité. § **διαχειριστικὴ** μονάς, unité administrative, καλεῖται οὕτω τὸ μικρότερον στρατιωτικὸν τμῆμα ὅπερ ἔχει διακεχριμένην **διαχείρισιν** (administration), ἤτοι ὁ **λόχος** (compagnie), ἡ ἴλη (escadron) ἢ ἡ **πυρβολαρχία** (batterie) ἀναλόγως τοῦ ὅπλου. § μονὰς μάχης (ἢ ἀγῶνος), unité de combat, καλεῖται οὕτως **ὀργανικὸν τμῆμα** (fraction constituée) ἐκτελοῦν ἀπ' εὐθείας τὰ παραγγέλματα τοῦ διοικοῦντος αὐτό. Ἡ μονὰς μάχης διὰ τὰ πεζὰ σώματα (troupes à pied) εἶνε ὁ λόχος· διὰ τὸ ἱππικὸν ἡ ἴλη· διὰ τὸ πυροβολικὸν ἡ **πυρβολαρχία**. Παρατηρητέον ὅτι ἡ μονὰς μάχης εἶνε ἡ αὐτὴ μὲ τὴν διαχειριστικὴν μονάδα, τοῦτο ἐγένετο σκοπίμως καὶ ἐδόθη διακεχριμένη διοίκησις καὶ διαχείρισις εἰς ἑκάστην μονάδα μάχης. § μονὰς διοικήσεως, unité de commandement. Αἱ μονάδες διοικήσεως αἱ ἀπαρτίζουσαι τὰ στοιχεῖα τῶν ἐν πορείᾳ φαλάγγων εἰσὶ τὰ συντάγματα καὶ αἱ ταξιαρχίαι πεζικοῦ καὶ ἱππικοῦ, τὸ μεραρχιακὸν πυροβολικόν, τὸ πυροβολικὸν σώματος, αἱ συζυγαρχίαι πυρομαχικῶν πεζικοῦ καὶ

πυροβολικοῦ, ἡ γεφυροσκευή, αἱ μεραρχίαι ἱππικοῦ καὶ πεζικοῦ, αἱ μοῖραι στρατιᾶς (στρατηγίαι) καὶ αἱ στρατιαί. § **μονὰς πορείας**, unité de marche. Αὗται εἰς τὰ στοιχεῖα τῶν ἐν πορείᾳ φαλάγγων εἰσὶ τὸ τάγμα, ἡ ἴλη, ἡ πυροβολαρχία, ὁ λόχος τοῦ μηχανικοῦ. § **στρατηγικὴ μονάς**, unité stratégique. Ὁμὰς διαφόρων στρατευμάτων καὶ ὅπλων μετὰ τῶν ἀναγκαίων εἰδικῶν ὑπηρεσιῶν ὅπως δυνηθῇ μόνη, ἐν ἀνάγκῃ, ν' ἀναλάβῃ πολεμικήν τινὰ ἐπιχείρησιν· ἡ ὁμὰς αὕτη εἶνε ἡ **μεραρχία** (division). § **τακτικὴ μονάς**, unité tactique. Καλεῖται οὕτως ὀργανικὸν **τμῆμα** (fraction constituée) συγκεντροῦν τὰς ἀπαραιτήτους συνθήκας ὅπως δυνηθῇ ν' ἀποπερατώσῃ καλῶς διαταχθεῖσαν στρατιωτικὴν ἐπιχείρησιν εἰς ὡρισμένον τι σημεῖον. Ἡ τακτικὴ μονὰς τοῦ πεζικοῦ εἶνε τὸ **τάγμα** (bataillon), τοῦ ἱππικοῦ εἶνε τὸ **σύνταγμα** (régiment), καὶ τοῦ πυροβολικοῦ εἶνε ἡ **μοῖρα** (groupe de batteries), περιλαμβάνουσα 3 ἕως 4 πυροβολαρχίας ὑπὸ τὰς διαταγὰς **μοιράρχου** (chef d'escadron ἢ chef de groupe). § [ἠλεκτρ.] **μονὰς ἀντιστάσεως**, unité de résistance (ὤμ, βλ. **ἠλεκτρομετρία**· || μονὰς ἠλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως (**βόλτιον**), unité de force électro-motrice, βλ. **ἠλεκτρομετρία**· || μονὰς **τάσεως** (ἢ ἐντάσεως) (**ἄμπερον**), unité d'intensité, βλ. **ἠλεκτρομετρία**· || **μονὰς δυνάμεως**, unité de force, βλ. δύναμις· || [μηχ.] **μονὰς ἔργου**, unité de travail, βλ. καὶ χιλιογραμμόμετρον. Ὅταν μία δύναμις ἐφηρμοσμένη ἐπί τινος σώματος προξενῇ εἰς αὐτὸ μετατόπισιν τινὰ τῇ ὑπερνικήσει ἀντιστάσεως, λέγομεν, ὅτι ἡ δύναμις παράγει **μηχανικὸν ἔργον** ἢ ἁπλῶς **ἔργον** (travail)· βλ. καὶ **ἔργον.**

Οὕτως ὁ ἐργάτης ὁ ἀνασύρων διὰ τῆς δυνάμεως τῶν μυῶν αὐτοῦ τὸ ὕδωρ ἐκ τοῦ φρέατος, ὁ ἵππος ὁ σύρων φορτηγὸν ἅμαξαν, ὁ ἄνεμος ὁ κινῶν τὸ ἱστιοφόρον πλοῖον κτλ. παράγουσι μηχανικὸν ἔργον.

Τὸ μέγεθος ἔργου τινὸς ἐξαρτᾶται προφανῶς καὶ ἐκ τῆς ἐντάσεως τῆς δυνάμεως καὶ ἐκ τῆς μετατοπίσεως, ἣν ἐπάγει εἰς τὸ κινούμενον σῶμα. π. χ. ὅταν ἐργάτης ἀναβιβάζῃ ἐκ τοῦ ἐδάφους λίθον εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα οἰκίας, ἐκτελεῖ τοσούτῳ μεῖζον ἔργον, ὅσῳ μεῖζον τὸ βάρος τοῦ λίθου καὶ ὅσῳ μεῖζον τὸ ὕψος τοῦ πατώματος εἰς ὃ θ' ἀναβιβασθῇ ὁ λίθος. Ὥστε τὸ ἔργον τοῦ ἐργάτου εἶνε ἀνάλογον πρὸς τὸ βάρος τοῦ ἀνυψουμένου σώματος καὶ πρὸς τὸ ὕψος, εἰς ὃ ἀναβιβάζεται· διόπερ παριστῶμεν διά τινος τύπου ὅτι τὸ ἔργον Ε ἰσοῦται μὲ τὸ γινόμενον τῆς ἐντάσεως τῆς δυνάμεως Δ ἐπὶ τὸ ὕψος Υ $(Ε=Δ\times Υ)$.

Μονὰς ἔργου εἶνε τὸ ἔργον, καθ' ὃ ἀνυψοῦται βάρος ἑνὸς χιλιογράμμου εἰς ὕψος ἑνὸς μέτρου, καλεῖται δὲ τοῦτο **χιλιογραμμόμετρον** (kilogrammètre). Ἔστω π. χ. ὅτι ἐργάτης ἀνυψώνει 60 χιλιόγραμμα λίθων εἰς ὕψος 10 μέτρων, ὁ ἐργάτης οὗτος ἐκτελεῖ ἔργον 60×10 ἤτοι 600 χιλιογραμμομέτρων· ἐὰν δὲ δεύτερος ἐργάτης ἀνυψοῖ 20 χιλιόγρ. λίθων εἰς ὕψος 20 μέτρων οὗτος ἐκτελεῖ ἔργον 400 χιλιογραμμομέτρων. Ἔχοντες λοιπὸν εἰς χιλιογραμμόμετρα, ἤτοι εἰς τὴν μονάδα τοῦ ἔργου, τὸ ἔργον ἀμφοτέρων, συγκρίνομεν αὐτὰ καὶ εὑρίσκομεν ὅτι ὁ δεύτερος ἐκτελεῖ τὰ δύο τρίτα τοῦ ἔργου τοῦ πρώτου. § — ἔργου, CGS. erg, εἶνε ἡ ποσότης τοῦ παραγομένου ἔργου ὑπὸ τῆς μονάδος τῆς δυνάμεως (dyne) εἰς διάστημα 0 μ. 01, ἢ ἡ ἀπαιτουμένη ποσότης ἔργου, ὅπως σῶμα παρουσιάζον ἀντίστασιν μιᾶς μονάδος δυνάμεως (dyne) διανύσῃ διάστημα 0 μ. 01· (βλ. κατωτέρω). § **μονὰς δυνάμεως**, dyne (ἐκ τοῦ δύναμις, **δύν**). Καλεῖται οὕτω συμβολικὴ ἔκφρασις τῆς μονάδος δυνάμεως καθιερωθεῖσα ὑπὸ διεθνοῦς συνεδρίου. Ἡ μονὰς δυνάμεως ἰσοῦται μὲ τὸ βάρος ἑνὸς κυβικοῦ ὑποδεκαμέτρου ὕδατος ἀπεσταγμένου καὶ ὑπὸ θερμοκρασίαν 4^0 ἑκατονταβάθμου, ἤτοι μὲ τὸ βάρος ἑνὸς **χιλιογράμμου** (kilogramme). § μονὰς **θερμότητος**, calorie, n. f. βλ. **θερμότης**. § μονὰς πρακτικὴ **ἠλεκτρικῆς** ἢ μονὰς ἠλεκτρικοῦ ἔργου, joule ἢ volt -coulomb. Ὅρος καθιερωθεὶς τῷ 1882 ὑπὸ διεθνοῦς συνεδρίου ὅστις παριστᾷ τὴν **πρακτικὴν μονάδα τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας** (l'unité pratique d'énergie), ἥτις ἰσοῦται μὲ τὸ ἔργον **ποσότητος ἠλεκτρικῆς 1 κουλόμβου** ἐνεργούσης μὲ ἠλεκτρεγερτικὴν δύναμιν 1 **βολτίου.**

Ἡ μονὰς αὕτη τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ἀντιστοιχοῦσα εἰς χιλιογραμμόμετρα εἶνε,

$$1 \text{ Joule} = \frac{1}{9{,}81} \text{ χιλιογραμμόμετρον,}$$

ἢ γενικῶς διὰ τοῦ τύπου

$$\text{Joules} = \frac{\text{Π Ε}}{g} \text{ χιλιογραμμόμετρα,}$$

ἔνθα Π = ποσότης ἠλεκτρικῆς (coulomb), Ε= ἠλεκτρεγερτικὴ δύναμις (volt) καὶ g=9,81. § μονὰς ἠλεκτρικῆς ἐντάσεως, unité d'intensité, weber ou ampère ; βλ. **ἠλεκτρομετρία.**

μοναστηριακός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀποβλέπων τὸ μοναστήριον, qui est propre au couvent, de couvent ; conventuel, elle ; || ὁ μοναστηριακὸς βίος, la vie conventuelle. § —, claustral, ale, aux, adj. qui appartient au cloître ; || πειθαρχία μοναστηριακή, discipline claustrale.

μοναστηράκι, τό· μονήδριον, τό· μικρὰ μονή, petit couvent.

μοναστήριον, ου, τό· ἡ μονή, τόπος πρὸς ἐνδιαίτησιν μοναχῶν, τὸ μοναστῆρι, couvent, n.m. (=maison de religieux, de religieuse); || —, cloître, n. m. (κυρίως εἶνε, la partie d'un monastère, formée de galeries couvertes encadrant une cour ou un jardin, ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν cloître=monastère)· || μοναστήριον, monastère, n.m. τὸ σύνολον τῶν ὑπὸ τῶν καλογήρων κατοικουμένων οἰκημάτων· [παρὰ τοῖς δυτικοῖς] abbaye, n. m. || ψωμὶ στὸ μοναστῆρι καὶ καλογέροι χίλιοι [παροιμ.], pour un moine l'abbaye ne manque pas.

μοναστής, οῦ, ὁ· ὁ μονάζων, solitaire, n. m. ὁ μοναχός, καλόγηρος, moine, n. m. ἀσκητής, ἀναχωρητής, anachorète, n. m. ὁ ἐκ τοῦ κόσμου ἀναχωρήσας ἢ ἀποσυρθείς, ὁ

τὴν κοινωνίαν τῶν ἀνθρώπων ἀποφεύγων καὶ ἐν ἐρημίᾳ ζῶν, ἐρημίτης, ermite, n. m.

μοναστικός, ή, όν· ἀφορῶν, ἀνήκων εἰς μοναστήν, monastique, adj. (ἐφαρμόζεται εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ μοναστικοῦ βίου καὶ πάντοτε ἐπὶ καλοῦ)· ἀνήκων εἰς τὸ μοναχικὸν σχῆμα, τὸ καλογηρικόν, monacal, ale, adj. (ἰδίως εἰς τὸ σχῆμα καὶ συνήθως πρὸς φαυλισμόν)· μοναστηριακός, claustral ; [γεν.] ὁ μοναχικός, solitaire.

μοναύτης, ου, ὁ καὶ ἡ [δημ.], μόνωτος, ος, ον· ἔχων ἓν μόνον ὠτίον, qui n'a qu'une oreille.

μόναχά καὶ

μονάχα [ἐπίρ.], seulement ; βλ. μόνον.

μοναχή, ῆς, ἡ· βλ. μοναχός· ἡ καλογραία, nonne, n. f. religieuse, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ ἀδελφή, sœur, n. f.

μοναχικός, ή, όν· μονήρης (δηλ. ὄχι μὲ ἄλλους μαζῆ), solitaire ; μεμονωμένη, isolé, ée, adj. κεχωρισμένη, séparé, ée, adj. κατὰ μέρος, ξεχωριστός, à part ; || οἰκία μοναχική, maison isolée. § ἀνήκων εἰς τὸν μοναχόν, καλογερικός, monacal, e, adj. ἀνήκων εἰς τὸν μοναστήν, monastique ; || μοναχικὸς βίος, vie monastique ; || μοναχικὸν ἔνδυμα, habit monacal.

μοναχικῶς [ἐπίρ.], μεμονωμένως, d'une manière isolée, isolément, adv. d'une manière solitaire, solitairement, adv. § ὡς καλόγηροι, en moine ; κατὰ τρόπον μοναχικὸν (καλογερικός), monacalement, adv.

μοναχογυιός, οῦ, ὁ [δημ.], ὁ μόνος (μονογενὴς) υἱός, fils unique.

μοναχοκοπέλα, ας, ἡ [διάλ Ἠπείρου], βλ. μοναχοκόρη.

μοναχοκόρη, ης, ἡ· ἡ μόνη (μονογενὴς) κόρη (θυγάτηρ), fille unique.

μοναχοπαῖδι, τὸ καὶ

μοναχόπαιδον, ου, τό· τὸ μόνον (μονογενὲς) τέκνον, enfant unique.

μοναχός, οῦ, ὁ· ὁ καλόγηρος, moine, adj. religieux, euse, adj. καὶ ἐν γένει ὁ ἀδελφός, frère ; [ἐν.] profès ; || ἔγινε μοναχός, il est entré en religion ; il s'est fait moine ; il a pris l'habit ; || μοναχή, ἡ καλογραία, religieuse, n. f. ἡ ἀδελφή, sœur, n. f. nonne, n. f. § [πτην.], gobe mouches.

μονάχος, καὶ

μοναχός, ή, όν· ὁ μόνος, seul ; || ἔμεινε μοναχός, il resta seul ; || — μου (σου, του), μοναχή μου (σου, της), μοναχό μου (σου, του) = αὐτός, ή, ό, κτλ., de soi même, de son propre mouvement; moi-même, toi-même, lui-même, etc. βλ. καὶ μόνος· || τὸ ἔκαμε μοναχός του, il a fait cela de son chef ; § — ἁγνός, καθαρός, tout pur ; καθαρός, ἀληθής, véritable, franc, che, adj. || εἶνε ξεῖδι μονάχο, c'est du vinaigre tout pur ; || χρυσάφι μοναχό, de véritable or.

μονέδα, ας, ἡ [ξεν.], τὸ νόμισμα, τὸ χρῆμα, monnaie, n. f. μονέδα 'ποῦ δὲν περνᾷ, fausse monnaie, κίβδηλον νόμισμα.

μονή, ῆς, ἡ· βλ. μοναστήριον, couvent, n. m. cloître, n. m. § [πληθ. μεταφ.] τὸ μένειν ἔν τινι τόπῳ, ἡ διαμονή, séjour, n. m. || εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς [φρ. ἐκκλ.] dans les tabernacles éternels = au ciel, au séjour des élus.

μονήμερα [ἐπίρ.], μονήμερος, εἰς μίαν μόνην ἡμέραν, dans (en) un seul jour ; ἐντὸς τῆς ἡμέρας, le jour même ; τὴν ἰδίαν ἡμέραν, le même jour.

μονοημέριος, ος, ον καὶ

μονήμερος, ος, ον· μονοήμερα, ὁ μίαν ἡμέραν διαρκῶν (ζῶν), qui ne dure qu'un jour ; μιᾶς μόνον ἡμέρας, d'un seul jour ; τῆς ἰδίας ἡμέρας, du même jour.

μονήρης, ης, ες· ὁ μοναχικός, ὅστις εἶνε μόνος, δηλ. ὄχι μὲ ἄλλον μαζῆ, ὁ μεμονωμένος, η, solitaire, adj. isolé, ée, adj. ὁ ἀπομεμακρυσμένος, retiré, ée, adj.

'μονιάζω, μέλ. άσω [δημ.] ἀντὶ ὁμονοιάζω.

μονιάς, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ λύκος, ὁ ἀεὶ περί τινα τόπον διατρίβων.

μονιμοποίησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καθιστᾶν τι μόνιμον, ἑδραιοποίησις, stabilisation, n. f. στερεοποίησις, παγίωσις, consolidation, n. f.

μονιμοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, καθιστῶ τι μόνιμον, στερεόν, ἑδραῖον, stabiliser ; στερεῶ, παγιῶ, consolider.

μόνιμος, ός, ον [συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ μένων ἐν τῇ θέσει του, στερεός, σταθερός, stable, adj. διαρκής, μόνιμος, permanent, e, adj. ὁ μένων διαρκῶς ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει, ὁ σταθερός, ὁ ἀναλλοίωτος· βλ. καὶ ὀχυρωτική· ὁ διαρκής, durable, adj. ὁ στερεός, solide, adj. || μόνιμος, σταθερός, fixe, adj. || μόνιμος γέφυρα, pont fixe ; || [ναυτ.] μόνιμος (κοινῶς γερνί), à demeure, ἤτοι ἀκίνητος, ἀκλόνητος, στερεός· || οὐδὲν μόνιμον εἰς τὸν κόσμον, rien de stable dans le monde ; || μόνιμος ἐπιτροπή, commission permanente ; || μόνιμος εἰρήνη, paix durable ; || μόνιμον χρῶμα, couleur solide ; || μόνιμον δίκτυον, réseau permanent ; βλ. δίκτυον.

μονιμότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ μονίμου, ἡ σταθερότης, stabilité, n. f. ἡ διάρκεια τινός, ἡ ἀναλλοίωτος κατάστασις, permanence, n. f. ἡ διάρκεια, durée, n. f. ἡ στερεότης, solidité, n. f. || ἡ μονιμότης τῶν ὑπαλλήλων, la stabilité (l'inamovibilité = τὸ ἀμετάθετον), des employés ; βλ. καὶ μόνιμος.

μονίμως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον μόνιμον, σταθερόν, d'une manière stable (permanente), σταθερῶς, stablement, adv. en permanence ; μονίμως, ἀκλονήτως, στερεῶς, à demeure ; ἀμετακινήτως, immuablement ; διαρκῶς, durablement, adv. στερεῶς, solidement, adv. βλ. καὶ μόνιμος.

μονιός, οῦ, ὁ [οὐσ.], ἄγριος ὗς μεμονωμένος, κοινῶς τὸ ἀγριογούρουνον, sanglier, n.m.

μόνιππος, ος, ον· ὁ ἕνα μόνον ἵππον ἔχων, ὁ μὲ ἕνα μόνον ἵππον ἐλαυνόμενος, qui

n'a qu'un cheval, avec un seul cheval; || ὄχημα μόνιππον, voiture à un cheval.

μονίτωρ, ορος, ὁ· moniteur, n.m. ἐκλήθη παράδοξόν τι πολεμικὸν ἀτμόπλοιον κατασκευασθὲν τῷ 1861, μετὰ τὴν ἔκρηξιν τοῦ ἐν τῇ Β. Ἀμερικῇ ἐμφυλίου πολέμου, ὑπὸ τῶν Βορείων Πολιτειῶν διὰ τοῦ μηχανικοῦ Ἔριξον. Ἐστερεῖτο ἱστῶν, ἐξεῖχε δὲ ὀλίγον ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης καὶ ἔφερεν ἐπὶ ὀλίγον ὑψηλοῦ πύργου δύο βαρέα τηλεβόλα· εὐδοκιμῆσαν δὲ μεγάλως ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ἔδωκε τὸ ὄνομά του εἰς πάντα τὰ κατὰ μίμησιν αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ναυτικῶν δυνάμεων κατασκευασθέντα πλοῖα, ἅτινα ὅμως ἐξηλέγχθησαν πάντοτε κατώτερα τῶν κοινῶν θωρηκτῶν.

μονο, mono (ἐκ τοῦ μόνος). προσυνθετικὸν πολλῶν λέξεων ἐνδεικνύον τὴν ἰδέαν τῆς μονάδος, π. χ. μονοσύλλαβος, monosyllabe; μονόχορδος, monocorde. Συχνάκις πρὸ φωνήεντος τὸ τελευταῖον ο ἐκθλίβεται, π. χ. μονάκανθος, monacanthe.

μονοατομικός, ή, όν [χημ.], monoatomique, adj. ἐνέχων ἓν μόνον ἄτομον.

μονοβασικός, ή, όν· monobase (μόνος καὶ βάσις), adj. [ὀρυκτ.] ὁ ἔχων μίαν μόνον βάσιν; || χρύσταλλοι μονοβασικοί, cristaux monobases; [βοτ.] λέγεται διὰ τὰ φανερόγαμα φυτά, ἅτινα ἔχουσι μίαν μόνον βάσιν εἰς τὴν ῥίζαν· [χημ.] monobasique, adj.

μονοβαφία, ας, ἡ [φυσ. ἱστορ.], monobaphie (μονο καὶ βαφή, couleur). n. f. κατάστασις ἐπιφανείας παρουσιαζούσης ἓν μόνον χρῶμα.

μονόβλαστος, ου, ὁ· monoblaste, n. m. μεμονωμένον πρωτόπλασμα.

μονοβλεφαρίς, ίδος, ἡ· monoblépharis. n. m. ὑδρόβιος μύκης, παράσιτον, τὸ μόνον εἶδος τῆς οἰκογενείας τῶν μονοβλεφαριδῶν.

μονοβλεφαροειδῆ, τά· monoblépharidées, n. f. pl. οἰκογένεια ὑδροβίων μυκήτων· || μονοβλεφαροειδές, une monoblépharidée.

μονοβλεψία, ας, ἡ· monoblepsie (μόνος καὶ βλέψις, ὅρασις, vue) n. f. πάθησις τῆς ὁράσεως καθ' ἣν βλέπουσι συγκεχυμένως δι' ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν, ἐνῷ διὰ τοῦ ἑνὸς μόνον βλέπουσι καθαρῶς.

μονοβύζα [διάλ. Ἠπείρου], ἡ ἔχουσα ἕνα βυζί, μαστόν.

μονόβολος, ος, ον· ὁ μονοκόμματος, ὁ ἐξ ἑνὸς κομματίου καμωμένος, tout d'une pièce [κυρίως καὶ μεταφ.]. § — ὅπλον (μόνος, βολή), fusil à un coup, τὸ μονόκαννον, τὸ βάλλον μίαν μόνην βολήν.

μονογαμέω-ῶ· μίαν μόνον γυναῖκα νυμφεύομαι, épouser une seule femme.

μονογαμία, ας, ἡ· τὸ νυμφεύεσθαι μίαν μόνην γυναῖκα, action de n'épouser qu'une seule femme, monogamie, n. f.

μονόγαμος, ος, ον (ἀντίθ. τῷ πολυγαμία), ὁ ἔχων μίαν μόνην γυναῖκα εἰς γάμον, qui n'a qu'une femme ou un seul mari, qui n'a été marié qu'une fois; monogame, adj.

μονογένεια, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ μονογενοῦς, qualité de ce qui est unique ou qui n'a qu'un genre; monogénie, n. f.

μονογένεια, ας, ἡ [βοτ.], unisexualité, n.f. état d'une fleur qui n'a qu'un sexe.

μονογενής, ής, ὲς [υἱός, κόρη], unique, adj. ὁ μόνος γεννηθείς, ὁ μὴ ἔχων ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφάς, ὁ μοναχογυιός, ἡ μοναχοκόρη, fils ou fille unique· || μονογενής, ὁ μόνος εἰς τὸ εἶδός του, unique en son espèce (dans son genre). § μονογενής, ής, ές· monegène, adj. ἀναφερόμενος εἰς τὴν μονογένειαν. § μονογενής, ής, ὲς [βοτ.] unisexuel, elle, ou unisexué, ée, ὁ ἔχων ἓν μόνον γένος, qui n'a qu'un seul sexe.

μονόγραμμα, ατος, τό· τὸ μονογράμματον, σημεῖον συγκείμενον ἐξ ἑνὸς γράμματος, monogramme, n. m. ἡ μονοκονδυλία, καὶ κοινῶς, ἡ **τζίφρα**, chiffre, n. m. Γραφικὴ παράστασις, ἐν ᾗ δι' ἑνὸς στοιχείου, πλειόνων ἢ καὶ διαπεπλεγμένων ἀλλήλοις, ἢ καὶ μόνου σημείου δηλοῦται τὸ ὄνομα καὶ ὁ τίτλος προσώπου τινός. Ἀπαντῶν ἤδη ἐν τῇ ἀπωτάτῃ ἀρχαιότητι εὑρίσκεται πρὸ πάντων ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν νομισμάτων, περιῆλθε δὲ ὕστερον εἰς γενικὴν χρῆσιν ἐν νομίσμασί τε καὶ ἐγγράφοις, μέχρις ὅτου ἀπὸ τοῦ ΙΒ' αἰῶνος τουλάχιστον ἐν ἐπισήμοις ἐγγράφοις κατηργήθη κατ' ὀλίγον. Ἡ γνῶσις τῶν μεσαιωνικῶν μονογραμμάτων ἀποτελεῖ σπουδαῖον μέρος τῆς διπλωματικῆς. Ἐν τοῖς ὕστερον ἡ λέξις μονόγραμμα μετηνέχθη εἰς τὰ σημεῖα τῶν καλλιτεχνῶν, δι' ὧν συνείθιζον οὗτοι νὰ σημειῶσι τὰ ἔργα των ὡς γνήσια αὐτῶν. Τὴν σήμερον ἡ χρῆσις τῶν μονογράμμων πρὸς σήμανσιν τῶν ἀσπρορρούχων, ἐπιστολῶν, κτλ. εἶνε γενικωτάτη.

μονογραφή, ῆς, ἡ· paraphe, n. f. ou parafe, n. f. ἀρχικὰ στοιχεῖα πρὸς ἔνδειξιν ὑπογραφῆς, συντετμημένη ὑπογραφή, ἐπίσης λέγεται griffe, n. f. τὸ ἀπομιμούμενον τὴν ὑπογραφήν· || θέτω μονογραφήν, apposer son parafe.

μονογράφησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ μονογράφειν, action de parapher (ou parafer).

μονογραφία, ας, ἡ· monographie, n. f. καλεῖται σύγγραμμα πραγματευόμενον κεφάλαιόν τι οἱασδήποτε ἐπιστήμης ὡς αὐτοτελὲς ἀντικείμενον. Οὕτως εἰδικὰ ἔργα περὶ τῆς λύσσης τοῦ κυνὸς ἢ περὶ τοῦ Σοφοκλείου δράματος εἶνε μονογραφίαι ἀναγόμεναι ἡ μὲν εἰς τὴν κτηνιατρικήν, ἡ δὲ εἰς τὴν ἑλληνικὴν γραμματολογίαν.

μονογραφῶ (έω), μέλ. ήσω, θέτω τὴν μονογραφήν μου, parapher ou parafer, σημειῶ διὰ μονογραφῆς, marquer de son parafe; || — παραπομπὴν (ἐγγράφου), parafer un renvoi.

μονόδους, ους, ουν· ὁ ἔχων ἕνα μόνον ὀδόντα, qui n'a qu' une seule dent; [διδ.] unidenté, ée, adj. βλ. καὶ μονόκερως.

μονόεδρος, ος, ον· ὁ ἔχων μίαν μόνον ἕδραν, à une face; à une facette.

μονοειδής, ής, ές· ὁ ἀποτελῶν ἓν μόνον εἶδος, ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἑνὸς εἴδους, qui est

d'une seule espèce, ἀντίθ. τῷ πολυειδής.

μονοετής, ής, ές· ἑνὸς ἔτους, d'un an; ἐνιαύσιος, annuel, elle, adj.

μονοετῶς [ἐπίρ.], δι' ἓν (μόνον) ἔτος, pour un an.

μονόζυγον, ου, τὸ (τῆς γυμναστικῆς), barre fixe. n. f.

μονόζυξ, υγος, ὁ· ὁ μόνος ἐζευγμένος, attelé seul.

μονοθεΐα, ας, ἡ· ἡ πίστις εἰς ἕνα μόνον Θεόν, croyance en un seul Dieu, monothéisme, n. m. θεϊσμός, déisme, n. m. ou théisme, n. m.

μονοθεϊκός, ή, όν· monothéistique, adj. ἀναφερόμενος ἢ ἀφορῶν τὴν μονοθεΐαν, qui a rapport au monothéisme. § μονοθεϊκός, ή, όν, monothéiste, adj. ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὴν μονοθεΐαν· || θρησκεία μονοθεϊκή, religion monothéique. § μονοθεϊκός, monothéique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν μονοθεΐαν, qui appartient au monothéisme; || γνῶμαι μονοθεϊκαί, opinions monothéiques.

μονοθεΐτης, ου, ὁ· ἄτομον πιστεύων εἰς ἕνα μόνον Θεόν, personne qui croit en un seul Dieu, monothéiste, n. θεϊστής, déiste, ou théiste; || λαὸς μονοθεΐτης, peuple monothéiste.

μονοθελητής, οῦ, ὁ· monothélite ou monothélète, n. m. Μονοθελῆται ἐκαλοῦντο οἱ ὀπαδοὶ χριστιανικῆς αἱρέσεως καθ' ἣν ὁ Χριστὸς εἶχε μὲν ἀνθρωπίνην τε καὶ θείαν φύσιν, ἀλλ' ὡς συνηνωμένων τούτων εἰς ἓν πρόσωπον εἶχε μίαν μόνην θέλησιν καὶ ἐνέργειαν, τὴν θείαν, ὑφ' ἧς ἀπερροφήθη ἡ ἀνθρωπίνη. Ἡ τοιαύτη αἵρεσις ἐγεννήθη ἐν τῇ Ἀνατολῇ συνεπείᾳ τῆς ἀποπείρας ἣν ἐποίησε τῷ 633 ὁ αὐτοκράτωρ Ἡράκλειος νὰ προσλάβῃ συμβιβαστικῶς τοὺς μονοφυσίτας εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, καθιστὸν παραδεκτὸν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ὅτι ὁ Χριστὸς ἐτέλεσε τὰ ἔργα του δι' ἐνεργείας τινὸς ἀναμίκτου θείας τε καὶ ἀνθρωπίνης ἐν ταυτῷ· κατὰ τῆς τοιαύτης δοξασίας ἐξηγέρθησαν Σωφρόνιος ὁ Ἱεροσολύμων καὶ ὁ Ῥώμης Ἰωάννης Δ' κτλ. Δυοθελῆται ἐπικληθέντες, καθ' οὓς ὁ Χριστὸς εἶχε τὰς δύο θελήσεις διακεκριμένας. Τὴν ἀρξαμένην τότε ἐκκλησιαστικὴν ἔριδα μάτην προσεπάθησε νὰ καταστείλῃ ὁ Ἡράκλειος διὰ τῆς «Ἐκθέσεως» αὐτοῦ (638) καὶ Κώνστας ὁ Β' διὰ τοῦ «Τύπου», διέλυσε δὲ ὁριστικῶς ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει ϛ' οἰκουμενικὴ σύνοδος (680), θεσπίσασα ὅτι ὁ Χριστὸς εἶχε δύο θελήσεις, θείαν τε καὶ ἀνθρωπίνην, διακεκριμένας μέν, ἀλλὰ μὴ ἀνταγωνιζομένας. Ἐκ τῶν λειψάνων τῶν Μονοθελητῶν ἐμορφώθησαν οἱ Μαρωνῖται.

μονόθρονος, ος, ον· ὁ μόνος (ἄνευ ἄλλου) καθήμενος ἐπὶ θρόνου, ὁ κατέχων μόνος τὸν θρόνον, seul sur le trône.

μονόθυρος, ος, ον· ὁ μίαν θύραν (ἢ ὀπὴν) ἔχων, qui n'a qu'une porte. § [ζωολ.] univalve, adj. mollusques qui n'ont qu'une valve.

μονοιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ὁμονοιάζω, ζῶ (διάγω, εἶμαι) μετ' ὁμονοίας μετά τινός, vivre (être) en bonne intelligence (avec quelqu'un); εἶμαι σύμφωνος πρός τινα, être d'accord; συμφωνῶ, s'accorder; συμφωνῶ, ὁμονοῶ, concorder; βλ. καὶ ὁμονοιάζω.

μόνοιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ καλὴ συνεννόησις μετά τινός, ἡ ὁμοφροσύνη, bonne intelligence; ἡ συμφωνία, ὁμόνοια, accord, n. m. concorde, n. f.

μόνοικος, ος, ον [βοτ.], βλ. μονόοικος.

μονοκάμπυλος, ος, ον· μὲ μίαν μόνον καμπύλην, à une seule courbe; || μονοκάμπυλος βολή, tir de plein fouet; βλ. βολή.

μονόκαννος, ος, ον [ἐπὶ ὅπλου], μονόβολον, ἤτοι ἁπλοῦν, simple; μὲ μίαν μόνην κάννην, à canon simple.

μονοκαρπικός, ή, όν [βοτ.], monocarpien, enne ou monocarpique, adj. λέγεται περὶ τῶν φυτῶν ἅτινα ἀνθοῦσι καὶ καρποφοροῦσιν ἅπαξ μόνον.

μονόκαρπος, ος, ον [βοτ.], monocarpe (μονο καὶ καρπός), adj. λέγεται ἐπὶ τῶν φυτῶν τῶν φερόντων ἕνα μόνον καρπὸν ἢ καρποὺς μεμονωμένους.

μονοκάταρτος, ος, ον [δημ.]. μὲ ἕνα μόνον κατάρτι, μεθ' ἑνὸς ἱστοῦ, à un mât.

μονοκατοικία, ας, ἡ· οἰκία χρησιμεύουσα διὰ μίαν μόνον κατοικίαν (διὰ μίαν μόνον οἰκογένειαν), maison à une habitation (pour un seul ménage).

μονοκέρατος, ος, ον· ὁ ἔχων ἓν μόνον κέρας, κέρατον, unicorne, adj.

μονόκερως, ως, ων, γεν. ωτος, ὁ ἔχων ἓν μόνον κέρας (κέρατον), qui n'a qu'une corne, unicorne, adj. § μονόκερως ἢ μονόδους (θαλάσσιος), licorne de mer καλεῖται ζῷον ἐκ τῶν κητωδῶν εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν δελφίνων ἀνῆκον καὶ μόνον ἐν τῷ Βορ. παγωμένῳ ὠκεανῷ εὑρισκόμενον μήκους μέχρι 6 μ. καὶ χρώματος λευκοῦ μετὰ φαιῶν κηλίδων ἄνευ ῥαχιαίων πτερυγίων. Τὸ ζῷον τοῦτο φέρει ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἄνω σιαγόνος δύο μόνον ὀδόντας ὧν ἐπὶ τοῦ ἄρρενος ὁ μὲν (συνήθως ὁ δεξιὸς) ὑπολειπόμενος ἐν τῇ διαπλάσει του μένει ὑποτυπώδης, ὁ δὲ ἄλλος αὐξανόμενος ἑλικοειδῶς μέχρι 3 μ. προέχει τοῦ στόματος ὀξύτατος, ἀποτελῶν τρομερὸν ὅπλον ἐκ σκληροτάτου ἐλεφαντόδοντος. Οἱ μονόδοντες ζῶσι κατ' ἀγέλας διώκονται δὲ ὑπὸ τῶν Ἐσκιμώων διά τε τοὺς χαυλιόδοντας καὶ τὸ εὔγευστον κρέας των. § [πυροβολ.] μονόκερως, licorne, n. f. εἶδος ἐπιμήκους ῥωσσικοῦ ὀβιδοβόλου (obusier) ἔχοντος κωνοειδῆ θάλαμον ἐν χρήσει εἰς τὰ 1745.

μονοκέφαλος, ος, ον· ὁ ἔχων μίαν μόνον κεφαλήν, qui a une seule tête.

μονόκλινος, ος, ον [βοτ.], monocline, adj. § μονόκλινα καλοῦνται ἐν τῇ βοτανικῇ τὰ ἄνθη τὰ φέροντα ἐπὶ τὸ αὐτὸ στήμονάς τε καὶ ὕπερον ἤτοι τὰ ἀρρενοθήλεα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ δίκλινα ἄνθη ἅτινα ἄλλα μὲν εἰσὶν ἄρρενα, ἄλλα δὲ θήλεα. Κατὰ τὸ Λιναϊκὸν σύστημα τὰ φανερόγαμα φυτὰ διαιροῦνται εἰς δύο μεγάλας ὑποδιαιρέσεις, ὧν ἡ μὲν μείζων

(κλάσεις 1 - 20) φέρει ἄνθη μονόκλινα ἡ δὲ μικροτέρα (κλάσις 21 - 23) δίκλινα.

μονόκλωνος, ος, ον· ὁ ἔχων κλῶνα, qui à une branche (une tige). § μὲ μίαν κλωστήν, μὲ ἓν κλῶσμα, à un fil.

μονόκογχος, ος, ον [ζωολ.], μετὰ μιᾶς μόνον κόγχης, uniconque, monoconque, adj. λέγουσι μᾶλλον univalve.

μονοκόκκαλος, ος, ον· μονόστεος, ὁ ἔχων ἓν ὀστοῦν, qui n'a qu'un os ; [μεταφ], ἄκαμπτος, raide ; inflexible, adj.

μονοκόμματος, ος, ον· ὁ ἀπὸ ἓν μόνον τεμάχιον ἀπαρτιζόμενος, d'une seule pièce ; ὁ μονόβολος, tout d'une pièce ; ὁλόκληρος ἐκ τοῦ αὐτοῦ σώματος ἐκ τῆς ἰδίας ὕλης, ὁλόσωμος, massif, ive, adj.

μονοκονδυλιά, ᾶς, ἡ· μονογραφή, ὑπογραφὴ ἢ γραμμὴ χαραχθεῖσα διὰ μιᾶς, [signature faite d'un] trait de plume. § — βλ. μονόγραμμα, chiffre. § —, monocondyle, n. m. ὅρος διπλωματικὸς σημαίνων συντομίαν, συγκοπήν, abréviation.

μονοκοτυλήδονος, monocotylédone, adj. Μονοκοτυλήδονα λέγονται ἡ ἑτέρα τῶν ὑποδιαιρέσεων τῶν ἀγγειοσπέρμων φανερογάμων φυτῶν κατὰ τὸ φυσικὸν σύστημα, περιλαμβάνουσα τὰ φυτὰ ὧν τὸ ἔμβρυον φέρει μίαν κοτυληδόνα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ **δικοτυλήδονα**.

μονοκοῦκκι, τὸ [δημ.], μία καὶ μόνη (ἑνιαία) ὀνομαστικὴ ψῆφος διδομένη κατά τινα ἐκλογὴν εἰς ἐκεῖνον ὅντινα θεωρεῖ καλλίτερον ὁ ψηφίζων, vote uninominal ; || ψηφίζω μονοκοῦκκι, voter pour un seul.

μονοκρατορία, ας, ἡ· τὸ νὰ ἦνέ τις μονοκράτωρ, ἀπόλυτος μοναρχία, monarchie (souveraineté) absolue ; βλ. **μοναρχία**.

μονοκράτωρ, ορος, ὁ· ἀπόλυτος κυρίαρχος, souverain absolu ; μονάρχης, monarque, n. f. βλ. **μοναρχία**.

μονόκροτον, ου, τὸ [ἐνν. πλοῖον], frégate, n. f. βλ. **φρεγάς**.

μονοκύτταρος, ος, ον· unicellulaire, adj. ἔχων ἓν μόνον κύτταρον. § —, unicellulaire, adj. qui n'est formé que d'une cellule ; || ὀργανισμὸς μονοκύτταρος, organisme unicellulaire.

μονόκωπος, ος, ον· ὁ μίαν μόνην κώπην ἔχων, à une seule rame.

μονολεκτικός, ή, όν· ἐκ μιᾶς μόνης λέξεως, d'un mot ; d'une parole.

μονολεκτικῶς [ἐπίρ.], εἰς μίαν λέξιν, ἐν μιᾷ λέξει, en un mot ; ἐκ μιᾶς μόνης λέξεως, d'un mot.

μονόλιθος, ος, ον· κατεσκευασμένος ἢ συγκείμενος ἐξ ἑνὸς τεμαχίου λίθου, d'une seule pierre ; [οὐσ.], monolithe, n. f. || αἱ πυραμίδες εἶνε μονόλιθοι, les pyramides sont des monolithes ; || κυλινδρικὸς μονόλιθος· βλ. **σφόνδυλος** ἐπιμήκης.

μονόλοβος, ος, ον· ὁ ἔχων ἕνα μόνον λοβόν, qui n'a qu'un lobe, unilobé, ée, adj.

μονολογία, ας, ἡ· τὸ νὰ ὁμιλῇ τις μόνος, action de parler seul, monologue, n. m.

μονολογικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὸν μονόλογον ἢ μονολογίαν, monologique, adj.

μονόλογος, ου, ὁ· solilogue (λατ. solus, seul et loqui, parler) n. m. λόγος, ὁμιλία ἀνθρώπου ὁμιλοῦντος πρὸς ἑαυτόν· ἐπίσης τίτλος συγγραμμάτων π. χ. les Soliloques, de Saint Augustin. § [θεατρ. ἰδ.] monologue ; ἀπαγγελία ποιήματος, κλ. ὑφ' ἑνὸς ἀτόμου, scène où un personnage de théâtre est seul et se parle à lui même.

μονολογῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁμιλῶ μόνος (κατ' ἐμαυτὸν) [se] parler seul ; ἀπαγγέλλω μονόλογον, réciter un monologue ; monologuer.

μονόλυκος [συνήθ. μεταφ.], ὁ ζῶν μεμονωμένος (ἀμέριμνος), homme solitaire (insociable) ; ἀγριάνθρωπος, loup-garou, n. m.

μονομανής, ής, ές· ὁ ἔχων μονομανίαν τινά, qui a une monomanie, monomane ou monomaniaque, n. et adj. ὁ κατεχόμενος ὑπὸ μονομανίας, qui est atteint de monomanie ; || ἐπικίνδυνος μονομανής, un dangereux monomane ou monomaniaque ; βλ. **μονομανία**· || μονομανὴς ἀσελγής, βλ. **σαδικός**.

μονομανία, ας, ἡ· monomanie, n. f. espèce d'aliénation mentale, dans laquelle une seule idée semble absorber toutes les facultés de l'intelligence ; ἔχειν μονομανίαν καταδιώξεως, avoir la monomanie de la persécution. Ἡ μονομανία εἶνε εἰδικὸς παραλογισμός, παραφροσύνη, μανία δι' ὡρισμένον τι, délire exclusif ; ἐπικρατοῦσα ἐν τῷ νῷ ἰδέα διά τι, idée fixe ; [κωμ.] toquade, n. f. penchant maniaque ; tic, n. m. habitude ridicule ; βλ. **λόξα**· || — ἀσελγής, βλ. **σαδισμός**. § **Μονομανίαι**, monomanies, καλοῦνται αἱ μονομερεῖς πνευματικαὶ διαταραχαί, αἱ ἐπὶ εἰδικῶν πράξεων ἐκδηλούμεναι ἐπὶ ἀνθρώπων κατὰ πάσας τὰς λοιπὰς περιστάσεις ὅλως ὑγιῶν τὴν ψυχὴν φαινομένων. Τοιαῦται μονομανίαι ὑπάρχουσι ποικιλώταται καὶ παντοειδεῖς, οἷαι ἡ ἀγοραφοβία, ἡ κλεπτομανία, ἡ ὠνιομανία (παρορμήσεις πρὸς τὸ κλέπτειν ἢ ἀγοράζειν), αἱ πρὸς αὐτοκτονίαν παρορμήσεις, ἡ ἀριθμομανία παρόρμησις πρὸς τὸ ἀριθμεῖν, π. χ. τὰ παράθυρα τὰ ἐπὶ ὁδοῦ τινος, οἷαν εἶχε Ναπολέων ὁ Α') κτλ. Χαρακτηριστικὸν τῶν τοιούτων μανιῶν εἶνε ὅτι εἰσὶν ἔμμονοι καὶ πάντοτε παρορμητικαὶ πρός τινα πρᾶξιν, τοῦ ἀρρώστου κάλλιστα συνειδότος τὸ ἀνόητον τῆς μονομανίας του, ἀλλ' ὑπέρτεραι τῆς θελήσεως τοῦ ἀρρώστου, ὅστις καίπερ συνειδὼς τὸ ἀνόητον τῆς πράξεως δὲν δύναται ν' ἀντιστῇ εἰς τὴν πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς ἐνδόμυχον παρόρμησιν, ὑφίσταται δὲ ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης πάλης καὶ ἀδυναμίας του ἄλγος ψυχικὸν ἀνακουφιζόμενον καὶ ἐκλεῖπον μόνον μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πράξεως. Οἱ παλαιότεροι ἐθεώρουν ἑκάστην τῶν μονομανιῶν ὡς ἰδιαιτέραν τινὰ φρενοπάθειαν· ἡ δὲ νεωτέρα ψυχοπαθολογία ἔδειξεν ὅτι ἀποτελοῦσιν αὗται ἁπλᾶ συμπτώματα, πλείονα ὁμοῦ συχνὰ συνυπάρχοντα, καὶ μαρτυροῦντα ἔδαφος ἐκπεφυλισμένον, δι' ὃ καὶ καλεῖ αὐτὰς ὀρθότερον ἐκφυ-

λιστικὰ στίγματα. Τὰ φαινόμενα ταῦτα παρατηροῦνται πολλάκις ἐπὶ ἀνθρώπων κατὰ τὰ ἄλλα ὑπερόχου πνεύματος (πάντες οἱ μεγάλοι ἄνδρες εἶχον μονομανίαν τινὰ) μαρτυροῦντα ὅτι πρόκειται ἐνταῦθα περὶ τῆς καλουμένης ὑπερόχου ἐκφυλίσεως.

μονομαχία, ας, ἡ· ἡ μάχη ἑνὸς πρὸς ἕνα· ἡ μεταξὺ δύο ἀτόμων πάλη συμφώνως πρὸς ὡρισμένους ὅρους καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ μαρτύρων, duel, n. m. ἤτοι ὑπόθεσις τιμῆς (ἀφορῶσα τὴν τιμήν), affaire [d'honneur]; || —, rencontre, n. f. λέγεται κατ' ἐπέκτασιν ἡ συνάντησις μεταξὺ δύο ἀντιπάλων, ἡ δοθεῖσα ὅπως μονομαχήσωσι· || καλῶ εἰς μονομαχίαν, appeler en duel, (προκαλῶ τινά), provoquer; défier. § **μονομαχία**, duel, n. m. Τὸ ἔθιμον νὰ ζητῇ τις διὰ μονομαχίας ἱκανοποίησιν διὰ προσβολήν τινά, συνδέεται μετὰ τῆς ἰδέας ὅτι τὰ μέλη κοινωνικῶν τινῶν τάξεων (κυρίως τῆς οἰκογενείας τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνωτέρων ὑπαλλήλων, καὶ τῶν μεμορφωμένων ἐν γένει) ἔχουσιν ἰδίαν ἐκ τῆς τάξεως ἀπορρέουσαν τιμήν, ἧς ἡ διατήρησις ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἀμειώτου σεβασμοῦ αὐτῆς παρ' ἁπάντων τῶν μελῶν τῆς τάξεως καὶ ἐκ τῆς ἑτοιμότητος τοῦ ἀτόμου πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς τιμῆς αὐτοῦ κατὰ πάσης προσβολῆς ἐκ μέρους ἄλλου τινός, καὶ δὴ διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐν τῇ χρήσει τῶν ὅπλων δεξιότητος. Εἰς τὴν ἐπικράτησιν δὲ τοῦ θεσμοῦ τούτου οὐκ ὀλίγον συνετέλεσε τὸ ὅτι ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις δύναται μὲν νὰ τιμωρήσῃ τὴν προσβολήν, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ κατορθώσῃ τὴν ὑπὸ τῆς τιμῆς ἀπαιτουμένην ἠθικὴν ἱκανοποίησιν. Οὕτως ὁ προσβεβλημένος διὰ τῆς εἰς μονομαχίαν προσκλήσεως πειρᾶται νὰ ἐκβιάσῃ οὕτως εἰπεῖν, διακινδυνεύων καὶ αὐτὴν τὴν ζωήν του, τὴν ἀναγνώρισιν τῆς τιμῆς του ἐκ μέρους τοῦ προσβαλόντος βασιζόμενος ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ὅτι βλάβη σωματικὴ ἢ καὶ ἀπώλεια αὐτῆς τῆς ζωῆς πρέπει νὰ καταφρονῆται ἀπέναντι μειώσεως τῆς τιμῆς. Ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τῆς ἀμέσως εἰς προσβολὴν τινὰ ἐπακολουθούσης μονομαχίας (εἴτε παραχρῆμα ἐπιτιθεμένου τοῦ προσβεβλημένου κατὰ τοῦ προσβαλόντος, εἴτε ἀμφοτέρων ἀρχομένων τῆς μονομαχίας διὰ σιωπηλῆς συμφωνίας), προηγεῖται τῆς μονομαχίας πρόσκλησις μεταβιβαζομένη εἰς τὸν προσβαλόντα, πολλάκις δι' ἰδιαιτέρου μεσίτου καὶ ἐκλογὴ μαρτύρων ὑπὸ τῶν δύο ἀντιπάλων πρὸς διακανόνισιν τῶν ὅρων, τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου τῆς μονομαχίας· οἱ μάρτυρες δὲ οὗτοι ἐπιβλέπουσι καὶ κατὰ τὴν μονομαχίαν τὴν τήρησιν τῶν συμπεφωνημένων ὅρων καὶ τὴν κανονικὴν αὐτῆς διεξαγωγὴν ἐν γένει. Ἐὰν ὁ προσκληθεὶς ἀρνῆται νὰ δεχθῇ τὴν πρόσκλησιν, τοῦτο θεωρεῖται ὡς ὁμολογία αὐτοῦ, ὅτι δὲν κέκτηται συναίσθημα ἀνωτέρας τινὸς τιμῆς, ἐκτὸς ἂν δώσῃ χωρὶς νὰ ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ἱκανοποιητικὰς ἐξηγήσεις ἀντισταθμιζούσας τὴν προσβολὴν ἢ ἂν προβάλῃ ἀποχρώντως ὅτι ὁ προσκαλῶν εἶνε ἀνάξιος νὰ ζητήσῃ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἱκανοποιήσεως. Ἐν ἐσχάτοις χρόνοις ἐγεννήθη τὸ ἰδιαίτερον εἶδος ἀμερικανικῆς μονομαχίας, συνιστάμενον εἰς διακύβευσιν τῆς ζωῆς· οἱ διαμαχόμενοι σύρουσι λαχνὸν καὶ ὁ χάνων ὑποχρεοῦται ἐντὸς ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος νὰ αὐτοκτονήσῃ. Αἱ διάφοροι πολιτεῖαι προσεπάθησαν νὰ καταργήσωσι τὸ ἔθιμον τῆς μονομαχίας θεωροῦσαι τοῦτο ὡς ἔγκλημα (ἀπόπειραν φόνου, ἄνομον αὐτοδικίαν ἢ ἄλλως πως), ἐπιβάλλουσαι δὲ ἄλλη ἄλλην τιμωρίαν εἰς τοὺς μονομαχοῦντας, ἀλλ' αἱ προσπάθειαι αὗται ἀπέβησαν ἀνωφελεῖς ἀπέναντι τῆς ἀδυναμίας τῆς δικαιοσύνης εἰς ἐπανόρθωσιν τῆς διὰ τῆς προσβολῆς γινομένης ἠθικῆς βλάβης.

μονομαχικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν μονομαχίαν ἢ μονομάχους, de duel; de duelliste, etc.

μονομάχος, ος, ον· ὁ μαχόμενος μόνος πρὸς μόνον ἐν μονομαχίᾳ, duelliste, n. m. || ἐξ ἐπαγγέλματος μονομάχος, duelliste de profession; spadassin, n. m. βλ. ξιφομάχος· bretteur, n. m. ferailleur qui aime à se battre à l'épée. § [ἀρχ.] μονομάχος, gladiateur, n. m. δοῦλοι, αἰχμάλωτοι ἢ κακοῦργοι ἐν Ῥώμῃ οἵτινες ἐπάλαιον ἐν τῷ κίρκῳ (cirque) μετὰ τῶν ἀγρίων θηρίων ἢ μεταξύ των πρὸς διασκέδασιν τῶν θεατῶν. **Μονομάχοι** ἐκλήθησαν παρ' Ἕλλησιν, οἱ παρὰ Ῥωμαίοις gladiatores, οἵτινες πρὸς τέρψιν τοῦ θεωμένου λαοῦ ἐμονομάχουν ἀλληλοκτονοῦντες δημοσίᾳ, κυρίως μὲν ἐπὶ κηδειῶν ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλαις ἑορταῖς. Ὄντες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δοῦλοι σπανίως δ' ἐλεύθεροι, ἐξεπαιδεύοντο ὑπὸ εἰδικῶν διδασκάλων, μονομαχοτρόφων, οἵτινες ἢ εἰργάζοντο δι' ἴδιον λογαριασμόν, διοργανίζοντες ὡς θεατρῶναι τὸ θέαμα, ἢ εὑρίσκοντο ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ πλουσίου τινὸς Ῥωμαίου. Ὁ βαρέως τρωθεὶς ἐν τοιαύτῃ μονομαχίᾳ ἥτις διεξήγετο διὰ διαφορωτάτων ὅπλων καὶ συνδυασμῶν, ἠδύνατο δι' ἀνατάσεως τοῦ δακτύλου νὰ ζητήσῃ ἔλεος· οἱ νικηταὶ δὲ ἐλάμβανον καὶ βραβεῖα, δάφνας καὶ χρυσόν, καὶ γέροντες μονομάχοι πολλάκις ἠλευθεροῦντο ὑπὸ τοῦ θεατρώνου τῇ ἀπαιτήσει τοῦ λαοῦ. Περὶ τὸν Ε' μ. Χ. αἰῶνα ἔπαυσε τὸ βαρβαρικὸν τοῦτο θέαμα ὑπὸ τὴν ἐξευγενιστικὴν ἐπίδρασιν τοῦ Χριστιανισμοῦ.

μονομαχῶ (έω), μέλ. ήσω, μάχομαι μόνος πρὸς μόνον, μάχομαι ἐν μονομαχίᾳ, se battre [en duel]; aller sur le terrain; [μεταφ.] se mesurer (=μετρῶμαι πρός τινα).

μονομελής, ής, ές· ἐξ ἑνὸς μόνον μέλους, d'un seul membre.

μονομέρεια, ας, ἡ· ἰδιότης πράγματος (ἰδίως, κτλ.) παρατηρουμένου ὑπὸ μίαν μόνην ἔποψιν, proprieté d'une chose de n'avoir qu'une face (qu'un côté); ἀποκλειστικὸς χαρακτήρ, caractère exclusif. § κρίσις ἀτελής, jugement incomplet; ἀποκλειστικὴ (περιωρισμένη) ἔποψις τινός, point de vue exclusif (restreint; borné); μεροληψία (πρός τι), partialité, n. f. [νεολ.] ἡ ἐξαιρετικότης, ἀποκλειστικότης, exclusivisme, n. m. [φιλοσ.] ἡ μονομερὴς ἐξέτασις τῶν πραγμάτων, simplisme, n. m. vice de raisonnement, consistant à

négliger un ou plusieurs des éléments nécessaires de la solution.

μονομερής, ής, ές· ὁ ἔχων ἓν μόνον μέρος (μίαν μόνην ὄψιν), qui n'a qu'un côté (qu'une face) ; ὁ μερικός, partiel, elle ; ὁ ἐξεταζόμενος (κρινόμενος, παρατηρούμενος), οὐχὶ καθ' ὅλα τὰ μέρη, ἤτοι ὅντινα θεωροῦσι ἐξετάζουσι, κρίνουσιν) ὑπὸ τὴν μίαν ὄψιν. § —, ὁ ἐξετάζων (κρίνων) τὴν μίαν ὄψιν (πράγματος), qui ne considère qu'un côté ; ἰδίως, κτλ. ἐξαιρετικός, ἀποκλειστικός, exclusif, ive, adj. [φιλοσ.] simpliste, n. m. ὁ μονομερῶς ἐξετάζων τὰ πράγματα, dont le raisonnement est entaché de simplisme ; || — συλλογισμός, raisonnement simpliste. § —, ὁ γινόμενος ἐξ ἑνὸς μέρους, qui se fait d'une seule partie ; || [ἱππευτ.] μονομερὴς ἀνασεισμὸς τῶν ῥυτήρων· βλ. ἀνασεισμός.

μονομεριάτικος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ εἰς μίαν ἡμέραν κατασκευαζόμενος, μονομερίς.

μονομερὶς [δημ.] ἀντὶ μονοημερίς, ἐντὸς τῆς ἡμέρας, ὁ ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας κατασκευαζόμενος.

μονομερῶς [ἐπίρ.], ἀπὸ τὸ ἓν μόνον μέρος, d'un seul côté ; ὑπὸ μίαν μόνον ἔποψιν, sous un seul point de vue ; λίαν ἀποκλειστικῶς, trop exclusivement. § μονομερῶς [ἐπίρ.], uniquement, adv. μόνον καὶ μόνον.

μονομεταλλικός, ή, όν· monométalliste, adj. et n. ὁ ἀφορῶν τὸν μονομεταλλισμόν· ὁ παραδεχόμενος ἓν μόνον μέταλλον διὰ τὴν νόμιμον κυκλοφορίαν.

μονομεταλλισμός, οῦ, ὁ· monométallisme, n. m. καλεῖται εἴς τινα κράτη τὸ νομισματικὸν σύστημα, δι' οὗ παραδέχονται ἓν μόνον μέταλλον εἰς τὴν νόμιμον κυκλοφορίαν π. χ. τὸν χρυσόν, τὰ δὲ ἐξ ἄλλων μετάλλων νομίσματα μεταβάλλουσι τὴν ἀξίαν των μετὰ τῆς ἑκάστοτε ἐμπορικῆς διακυμάνσεως τῶν μετάλλων τούτων, κατ' ἀντίθεσιν τοῦ διμεταλλισμοῦ (bimétallisme) ὅστις παραδέχεται δύο μέταλλα, τὸν χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον.

μονομηνιάτικος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα γεννηθεὶς ἢ γινόμενος.

μονομιᾶς [δημ. ἐπίρ.], tout d'un coup ; ἀμυστί, ἀπνευστί, μονορρούφι, (tout) d'un trait ; d'un seul trait ; ταὐτοχρόνως, à la fois; || πίνω μονομιᾶς, boire (tout) d'un trait.

μονομπράτσο [δημ. ναυτ.], à bout de bord ; βλ. διαδρομὴ καὶ ἄνεμος πλάγιος (εὐνοϊκός).

μόνον [οὐδ. τοῦ μόνος, λαμβάν. ὡς ἐπίρ.], μόνως, seulement, adv. κατὰ τρόπον μόνον, uniquement ; ne . . . que ; || γνωρίζω μόνον ὅτι, je sais seulement que ; || — τὸν πατέρα του ἀγαπᾷ, il n'aime que son père ; || αὐτὸς μόνον τὸ ἠξεύρει, lui seul le sait ; il n'y a que lui qui le sache ; || παίζει μόνον διὰ νὰ κερδίσῃ, il ne joue que pour gagner ; || — ἕνα φίλον ἔχω, je n'ai qu'un ami ; || διὰ τοῦτο μόνον εἰς αὐτὸν ἐλπίζω, aussi je n'espère qu'en lui ; || ὀλίγον ἂν ἀπομακρυνθῇ θὰ μετανοήσῃ, pour peu qu'il s'en éloigne il s'en repentira ; || κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μόνον..., il n'y a que de cette manière que (ἢ c'est de cette voie ci que) ; || τοῦτο μόνον δὲν γίνεται, c'est ce qui ne peut pas se faire, ἢ cela ne peut pas se faire ; || μόνον νὰ τὸ ἐνθυμηθῇ τις τρομάζει, c'est effrayant rien qu'à se le rappeler ; || τὸν εἰδοποίησα μόνον, je n'ai fait que l'avertir ; || μόνον διὰ τῆς ὑπομονῆς θὰ τὸ κατορθώσῃς, ce n'est que par la patience que vous y parviendrez ; || δὲν εἶνε μόνον αὐτὸς ὁ ἀνθιστάμενος, il n'y a pas que lui (ἢ ce n'est pas le seul) qui s'y oppose ; || ὀλίγον μόνον ἂν μ' ἀγαπᾷς, pour peu que vous m'aimiez ; || ὄχι (οὐ) μόνον... ἀλλὰ καί, non seulement . . . mais aussi (mais encore) ; || — νὰ τὸν ἰδῇ κανεὶς φοβεῖται, on a peur rien qu'à le voir ; || τόσον μόνον, αὐτὸ μόνον, rien que ça ; || αὐτὸ νὰ ἦνε μόνον [φρ.], qu'à cela ne tienne ; || — νὰ μὴ μετανοήσῃ, à moins qu'il ne se ravise. § ὅθεν, συνεπῶς, par conséquent, or ; || θὰ θυμώσῃ, μόνον πρόσεχε, prenez garde, car il va se fâcher ; || θὰ πεινάσῃς, μόνον (ὅθεν) ἔλα, tu auras faim si tu ne viens pas.

μονονού, μονονοὺκ ἢ μονονουχὶ [ἐπίρ.], ἀντὶ μόνον ου, presque, à peu près, σχεδόν.

μονόξοον, ου, τό· ἢ ξύλον μονόξοον, bois de brin ; βλ. ξύλον.

μονόξυλον, ου, τό· μικρὰ λεπτὴ καὶ ἐλαφρὰ λέμβος, ἰδίως τῶν ποταμῶν ἢ λιμνοθαλασσῶν συνήθως ἄνευ τρόπιδος, canot, n. m. κοινῶς καρλάκια καλούμεναι, αἱ προωρισμέναι δι' ἕνα ἢ δύο ἄτομα καὶ κατεσκευασμέναι ἐκ λεπτοτάτων ἐπηγκενίδων· [τὸ τῶν ἀγρίων ἰδίως], pirogue, n. f. μικρὰ λέμβος κατασκευαζομένη διὰ τῆς κοιλάνσεως ὑπερμεγέθους κορμοῦ δένδρου, ἀπαντωμένη παρὰ ταῖς μὴ πεπολιτισμέναις χώραις.

μονόξυλος, ος, ον· ὁ ἐξ ἑνὸς ξύλου ἢ ἐκ ξύλου μόνον κατεσκευασμένος, fait d'une seule pièce de bois, ou construit tout en bois.

μονοοικία, ας, ἡ [βοτ.], monœcie, n. f. ἡ ἰδιότης τῶν μονοοίκων φυτῶν, état d'une plante monoïque.

μονόοικος, ος, ον [βοτ.] καὶ **μόνοικος**, monoïque (μονο καὶ οἰκία, maison) adj. se dit des plantes à fleurs unisexuées dont les fleurs mâles et femelles sont réunies sur le même pied; καλοῦνται οὕτω τὰ φυτὰ τὰ φέροντα ἐπὶ τοῦ κορμοῦ ἄνθη ἄλλα μὲν ἄρρενα, ἄλλα δὲ θήλεα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ **δίοικα**, τὰ φέροντα ἐπὶ ἄλλων μὲν κορμῶν ἄνθη ἄρρενα, ἐπὶ ἄλλων δὲ θήλεα. Ἡ 21η κλάσις τοῦ Λινναϊκοῦ συστήματος περιλαμβάνει ἅπαντα τὰ μόνοικα φανερόγαμα φυτά, ἡ δὲ 22α τὰ δίοικα καὶ ἡ 23η τὰ ἐμφαίνοντα πολυγαμίαν ἤτοι τὰ φέροντα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φυτοῦ μετὰ τῶν χωριστοῦ γένους ἀνθέων καὶ ἄνθη ἀρρενοθήλεα. Αἱ τρεῖς δ' αὗται κλάσεις ἀπαρτίζουσι τὴν ἑτέραν τῶν ὑποδιαιρέσεων τῶν φανερογάμων, τὴν φέρουσαν ἄνθη δίκλινα.

μονοπάτι, τὸ [δημ.], μονοπάτιον, τό· στενὴ ὁδὸς δι' ἧς εἷς μόνον δύναται νὰ βαδίζῃ,

sentier, n. m. βλ. **ἀτραπός**, «τὰς δὲ δημοσίας ὁδοὺς καὶ τὰ μονοπάτια μὴ ἀποκλειέτωσαν», Τακτ. Λέοντος.

μονόπατος, ος, ον· ὁ ἔχων ἕνα μόνον πάτωμα (ὄροφον), à un seul étage, π. χ. οἰκία, ἢ ἔχων ἕνα μόνον πάτον (πυθμένα), à un (seul) fond; à simple fond ; ‖ μονόπατον (παποῦτσι), (μὲ ἓν κάττυμα), à simple semelle ; βλ. καὶ **κάττυμα**.

μονοπέταλος, ος, ον [βοτ.], ὁ ἔχων ἓν μόνον πέταλον, monopétale, adj. unipétale.

μονόπετρος, η, ον· ὁ ἔχων μίαν μόνην πέτραν (λίθον), d'une seule pierre ; [ἐπὶ δακτυλιδίου] μονόλιθος, solitaire, adj.

μονόπλευρος, ος, ον· ὁ ἔχων μόνον μίαν πλευράν, qui n'a qu'un seul côté ; qui a un seul côté.

μονόπλοκον, τὸ [ναυτ. ἐπὶ σχοινίου], commis en haussière [cordage] ; βλ. **σχοινίον** καὶ **ῥυμάτιον** (filin).

μόνοπλος, ος, ον· solipède, adj. βλέπε μῶνυξ.

μονοπόδαρος, η, ον [δημ.], βλ. μονόπους.

μονοπόδιον, ου, τό· τράπεζα μὲ ἕνα πόδα, table à un seul pied.

μονόπους, ους, ουν, γεν. οδος, ὁ ἔχων ἕνα πόδα (**μονοπόδαρος**), qui n'a qu'un pied ; π. χ. τράπεζα, κτλ. ‖ — [ζωολ.] monopède ; monopode, adj.

μονόπρακτος, ος, ον· ὁ ἔχων μίαν μόνον πρᾶξιν, en un acte, π. χ. κωμῳδία, δρᾶμα.

μονοπραξία, ας, ἡ· pièce en un acte ; θεατρικὸν ἔργον ἀποτελούμενον ἀπὸ μίαν μόνην πρᾶξιν.

μονοπρόσωπος, ος, ον· ὁ ἔχων ἓν μόνον πρόσωπον, μίαν ὄψιν, qui n'a qu'une face ; ‖ μονοπρόσωπον (κέντημα), brodé d'un seul côté ; ‖ — [γραμμ.] ὁ εὔχρηστος εἰς ἓν μόνον πρόσωπον, unipersonnel, elle, ἢ ἀπρόσωπος, impersonnel, elle.

μονοπροσωπῶ (έω) [γραμ.], ἔχω ἓν μόνον πρόσωπον (εἰς ἕκαστον χρόνον), n'avoir qu'une seule personne (à chaque temps) ; εἶμαι μονοπρόσωπος, être unipersonnel (ἰδίως ἐπὶ τῶν μονοκαταλήκτων ἐπιθέτων).

μονόπτερος, ος, ον· ὁ ἔχων ἓν μόνον πτερόν, qui n'a qu'une aile ; uniailé, ée. § — [ἀρχιτ.] ὁ ἔχων ἓν μόνον πτερόν, monoptère, adj. ὁ ἔχων μίαν σειρὰν κιόνων· Βιτρουβ. βλ. **πτερόν**, **ἄπτερος**, **δίπτερος**, **ναός**.

μονόπτυχος, ος, ον· ὁ ἔχων μίαν μόνην πτυχήν, qui n'a qu'un pli, qui a un seul pli.

μονόπτωτος, ος, ον [γραμμ.], ὁ ἔχων μίαν μόνον πτῶσιν, ἤτοι μίαν κατάληξιν δι' ὅλας τὰς πτώσεις, qui n'a qu'une seule finale pour tous les cas ; monoptote, adj.

μονοπώλης, ου, ὁ· monopoleur, n. m. ὁ πωλῶν μόνος, ὁ μετερχόμενος μονοπώλιον πραγματείας τινός, celui qui exerce un monopole, qui vend seul certaines marchandises.

μονοπώλησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ μονοπωλεῖν, τοῦ ἔχειν μονοπώλιον, monopolisation, n. f. τὸ μονοπώλιον, monopole, n.m.

μονοπωλητής, οῦ, ὁ· monopoleur ; βλ. μονοπώλης.

μονοπωλία, ας, ἡ· τὸ μετέρχεσθαι τὸ μονοπώλιον, ἡ μονοπώλησις.

μονοπώλιον, ου, τό· τὸ προνόμιον τοῦ μονοπωλεῖν, monopole, n. m. Μονοπώλιον καλεῖται ὁ θεσμὸς καθ' ὃν ἡ βιομηχανικὴ παρασκευὴ ἢ τὸ ἐμπόριον ὡρισμένου εἴδους κοινῆς χρήσεως παρέχεται ἀποκλειστικῶς εἰς ἓν ἄτομον ἢ ἑταιρείαν ἢ καὶ εἰς τὸ δημόσιον διὰ νόμου εἰδικοῦ. Οὕτως ἐν Τουρκίᾳ τὸ μονοπώλιον τῶν καπνῶν παρεδόθη ὑπὸ τοῦ κράτους εἰς ἑταιρείαν εὐρωπαϊκήν, ἥτις μόνη δικαιοῦται νὰ κατεργάζηται, συσκευάζῃ καὶ πωλῇ καπνὰ ἐντὸς τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους, καταβάλλουσα εἰς τὸ κράτος ὡρισμένον ἐπίδομα ἀπέναντι τοῦ ἀποκλειστικοῦ τούτου δικαιώματος. Συνηθέστερα ὅμως σήμερον εἰσὶ τὰ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κράτους δι' ἴδιόν του λογαριασμὸν ἀσκούμενα μονοπώλια. Ἐκ τούτων τινὰ φύσει ἁρμόζουσιν εἰς τὸ δημόσιον πολὺ μᾶλλον ἢ εἰς τοὺς ἰδιώτας, οἷον ἡ ἐκκοπὴ νομισμάτων, ἡ διεξαγωγὴ τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, κτλ. Εἰς πολλὰ κράτη μονοπώλια τοῦ κράτους ἐπίσης εἶνε καὶ ἡ τηλεγραφικὴ καὶ ἡ τηλεφωνικὴ ὑπηρεσία· ἀλλαχοῦ δὲ ὑπάρχουσι καὶ ἰδιωτικαὶ τηλεγραφικαὶ γραμμαί· ἐπίσης πολλὰ κράτη ἔχουσιν ἰδιοκτήτους αὐτῶν σιδηροδρομικὰς γραμμάς, ἀλλὰ τὸ ἀποκλειστικὸν αὐτῶν μονοπώλιον εἶνε σπάνιον. Ἡ ἔκδοσις τραπεζογραμματίων παραχωρεῖται συνήθως ὑπὸ τοῦ κράτους εἰς ὡρισμένας τραπέζας, οὐχὶ μὲν εἰς τὸ δημόσιον ἀνηκούσας, ἀλλὰ μετὰ τοῦ κράτους εἰς στενὰς εὑρισκομένας σχέσεις. Ἀρχαιότατον καὶ κοινότατον εἶνε τὸ μονοπώλιον τοῦ ἅλατος, ἀνῆκον συνήθως εἰς τὸ δημόσιον, πολλαχοῦ ὅμως νῦν ἀντικατασταθὲν δι' εἰδικοῦ φόρου. Ἄλλα ἀντικείμενα μονοπώλια τοῦ δημοσίου εἰσὶ τὸ οἰνόπνευμα (κατὰ μέρος ἐν Ῥωσσίᾳ), ἡ πυρῖτις, τὰ πυρεῖα (ἐν Γαλλίᾳ), τὰ καπνά, τὸ ὄπιον (ἐν Ἰνδίαις), κτλ. ἅτινα ἐν τούτοις πολλάκις παρέχει τὸ κράτος εἰς ἰδιώτας ἢ ἑταιρείαν ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον καὶ ἐπὶ ἀποζημιώσει. Ὡς πρὸς δὲ τὰς σιδηροδρομικὰς γραμμὰς καὶ ἄλλας ὁμοίας ἐπιχειρήσεις, ταύτας ἐκμεταλλεύονται συνήθως αἱ κατασκευάσασαι αὐτὰς ἑταιρεῖαι ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον, οὗ παρελθόντος ὑποχρεοῦνται νὰ παραδώσωσιν αὐτὰς εἰς τὸ δημόσιον. Ἐν Ἑλλάδι τὸ δημόσιον ἔχει τὰ μονοπώλια ἅλατος, πετρελαίου, πυρείων, παιγνιοχάρτων καὶ σιγαροχάρτου.

μονοπωλῶ (έω), μέλ. ήσω, πωλῶ μόνος, ἔχω, μετέρχομαι μονοπώλιόν τι, faire (avoir) un monopole de ; faire le commerce exclusif, monopoliser ; βλ. **μονοπώλιον**· ‖ μονοπωλῶ [μεταφ.] συνωνέομαι, accaparer.

μονόροφος, ος, ον· μὲ μίαν ὀροφήν, à un seul étage.

μονόρρηκτος, ος, ον (καὶ κοινῶς προφ. μονόρριχτος)· βλ. **στέγη** μονόρρους, δίρρηκτος, τρίρρηκτος. § —, βλ. **μονόρριχτος**.

μονόρριζος, ος, ον· ὁ ἔχων μίαν ῥίζαν, qui n'a qu'une racine.

μονόρριχτος, ος, ον [δημ.], μονόρρηκτος, οἰκίσκος ἰσόγαιος, (bâtiment) qui n'a qu'un rez de chaussée, ἄνευ ἑτέρων ὀρόφων, sans étages; ἤτοι χαμηλὴ οἰκία, maison basse, συνήθως μετὰ μονορρήκτου στέγης· βλ. στέγη μονόρρους, κτλ.

μονόρρους, ους, ουν· ὁ ἔχων μίαν μόνην (κλίσιν) ῥοήν, à une seule pente ; à un seul cours ; βλ. καὶ στέγη.

μονορρούφι, τὸ [δημ. ἐπίρ.], διὰ μιᾶς ἀμυστί, ἀπνευστί, μονομιᾶς, d'un trait ; d'un seul trait ; tout d'une haleine ; tout d'une pièce ; συνεχῶς, ἀδιακόπως, sans débrider ; || πίνω μονορρούφι, boire tout d'un trait ; [οἰκ.] sabler; || [ἐπὶ ὕπνου], tout d'un somme; || ἐκοιμήθη ὅλην τὴν νύκτα μονορρούφι, il a fait la nuit tout d'un somme ; || ἐκοιμήθη ὀκτὼ ὥραις μονορροῦφι, il a dormi huit heures sans débrider.

μονορχιδία, ας, ἡ· monorchidie, n. f. ἡ κατάστασις τοῦ μονόρχεως, état de celui qui n'a qu'un seul testicule.

μονόρρυθμος, ος, ον· ὁ ἔχων (συγκείμενος) ἀπὸ ἕνα μόνον ῥυθμόν, d'un seul rhythme, ὁ ἐξ ἑνὸς ῥυθμοῦ.

μόνορχις, εως, ὁ· monorchide, adj. et n. ὁ ἔχων ἕνα μόνον ὄρχιν, qui n'a qu'un seul testicule ; à un testicule.

μονός, ή, όν· simple, adj. ἁπλοῦς, μονομερής, ἀντίθ. τοῦ **διπλός**· || ἄνθη μονά, des fleurs simples ; || παπούτσια μονά, des souliers à simple semelle (μὲ ἓν **κάτυμμα**· βλ. λέξιν. § —, ἀντίθ. τῷ ζυγός, ἤτοι ὁ περιττὸς (ἀριθμός), impair, e, adj. || ἀριθμοὶ μονοί, nombres impairs ; || μονὰ ἢ ζυγὰ [παιγν.], pair ou non ἢ pair ou impair : || παίζομεν μονὰ ἢ ζυγά, nous jouons à pair ou non.

μόνος, η, ον (ὑπερθ. μονώτατος), ὁ μοναχός, ὁ ἕνας, ὁ εἷς, ἀντίθ. πρὸς τὸ δύο, seul, seule, adj. || —, μοναδικός, unique, adj. || ὁ μόνος φίλος, le seul ami ; || ὁ μόνος κίνδυνος τὸν ὁποῖον δυνάμεθα νὰ φοβηθῶμεν, le seul danger qu'on puisse craindre ; || τὸν εὗρον μόνον, je l'ai trouvé seul ; || τὸ μόνον ὠφέλιμον, la seule chose qui soit utile ; || εἶσαι ὁ μόνος δυνάμενος νὰ μοὶ κάμῃς αὐτὴν τὴν ἐκδούλευσιν, vous êtes le seul qui puisse me rendre ce service ; || ἔμεινε μόνος, il resta seul ; || κάμνει μόνος περισσότερον θόρυβον παρά, à lui seul il fait plus de bruit que : || καὶ μόνη ἡ ἰδέα τῆς πράξεως αὐτῆς, la seule pensée de cette action ; || — αὐτὸς θαυμάζει ἑαυτόν, il est seul à s'admirer ; || δι' αὐτὸ καὶ μόνον, rien que pour cela ; || ὁ μόνος υἱός των, leur fils unique ; || μόνοι οἱ ἀνόητοι ἠμποροῦν, il n'y a que les sots qui puissent ; || ἤμεθα μόνοι οἱ δυό, nous étions en tête à tête ; || αὐτὸ εἶνε τὸ μόνον, il n'y a que cela ; || μόνη [συναλλαγματική], seule, βλ. καὶ **μοναχός**. § [μετὰ τῶν κτητικῶν ἀντωνυμ.], μου, μας, κτλ.] -même ; seul ; μόνος μου, moi-même ; μόνος σου, toi-même ; μόνος του, lui-même ; || θὰ ὑπάγω μόνος μου, j'irai moi-même ; || τὸ ἔγραψε μόνος του, il l'a écrit lui même (de lui-même) ; || τὸ ἔκαμε μόνος του, il a fait cela de lui-même [de son chef] ; || αὐτὸ ἐννοεῖται μόνον του, cela va sans dire = ἐξυπακούεται, cela s'entend [de soi] ; || θὰ μεταβῇ ἐκεῖ μόνος του, il s'y rendra en personne ; || θὰ τὸ ἴδῆτε καὶ μόνοι τας, vous le verrez par vous mêmes. § [οὐδ. ἐπίρ.], βλ. μόνον. § —, μεμονωμένος, isolé, ée ; || τάγμα, λόχος μόνος, bataillon, compagnie isolée.

μονόσειρον, ου, τὸ [ἐνν. ἱστίον], [voile] à un (seul) ris ; βλ. **σειρὰ** [μοῦδα), ris.

μονόσημον, ου, τὸ [ναυτ.], signal à un signe ; βλ. **σῆμα**, signal.

μονοσκελής, ής, ές· ὁ ἔχων ἓν μόνον σκέλος, qui a une seule jambe.

μονόσπερμος, ος, ον [βοτ.], ὁ ἔχων ἓν μόνον σπέρμα, monosperme, adj. ou monospermique, adj. qui n'a qu'un sperme (une seule graine), unisperme; || καρπὸς μονόσπερμος, fruit monosperme.

μονόστεγος, ος, ον· ὁ ἔχων μίαν μόνην στέγην, ἢ ἓν πάτωμα, qui a un seul toit, ou à un seul étage ; π. χ. οἰκία, στοά· βλ. καὶ **στέγη.**

μονοστέλεχος, ος, ον· ὁ ἔχων ἓν μόνον στέλεχος, qui n'a qu'une seule tige.

μονόστεος - ους, εον - ουν· μονοκόκκαλος, συγκείμενος ἐξ ἑνὸς ὀστοῦ, composé d'un seul os ; ὁ ἔχων ἓν ὀστοῦν, qui n'a qu'un os.

μονόστηλον, ου, τὸ [ναυτ.], à un mât ; βλ. καὶ **ἱστός.**

μονόστιχος, ος, ον· ὁ ἐκ μιᾶς σειρᾶς, ἐξ ἑνὸς στίχου συγκείμενος, monostique, adj. π. χ. ἐπίγραμμα.

μονόστομος, ος, ον· ὁ ἔχων ἓν στόμα, qui a une seule bouche ; [ζωολ.] monostome, adj. || — ὁ ἔχων μίαν ὀπήν, qui a une ouverture, π. χ. σύριγξ.

μονόστυλος, ος, ον [βοτ.], ἔχων ἕνα μόνον στῦλον, monostyle, adj.

μονοσύλλαβος, ος, ον· ὁ ἔχων μίαν μόνην συλλαβήν, monosyllabe, adj.

μονοσυλλάβως [ἐπίρ.], ἐν μιᾷ (μετὰ μιᾶς) συλλαβῆς, en une (avec une) seule syllabe ; ἤτοι τὸ συνίστασθαι ἐκ μιᾶς συλλαβῆς.

μονοτάξιος, ος, ον· ὁ ἀνήκων εἰς μίαν (εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν, à (d')une seule classe.

μονόταξις, εως, ἡ· monotaxe, n. f. ἡ εἰς μίαν γραμμὴν τάξις τῆς ἑλληνικῆς φάλαγγος, ἡ σήμερον ἀνεπτυγμένη παράταξις (ligne déployée).

μονοτάρου [δημ. ἐπίρ.], διὰ μιᾶς, ὅλον μαζή, tout d'une fois ; d'une seule fois ; ἀμέσως, tout de suite.

μονοτέλεια, ας, ἡ· βλ. **μονομέρεια**, particularisme, n. m.

μονοτοκέω-ῶ, μέλ. ήσω, γεννῶ ἓν μόνον τέκνον [ἐπὶ γυν.] n'accoucher que d'un seul

enfant; καὶ γενικῶς ἰδ. ἐπὶ ζώων, mettre bas un seul petit.

μονοτοκία, ας, ἡ· τὸ τίκτειν ἕνα μόνον γόνον [ἐπὶ γυν.], accouchement d'un seul enfant; καὶ γενικῶς ἰδ. ἐπὶ ζώων, portée d'un seul petit, uniparité, n. f.

μονοτόκος, ος, ον· ὁ ἕνα μόνον νεογνὸν (ἐν μιᾷ γέννᾳ) γεννῶν· [ἐπὶ γυν.], qui accouche d'un seul enfant; καὶ γενικῶς ἰδ. ἐπὶ ζώων, qui met bas un seul petit, unipare, adj.

μονοτονία, ας, ἡ· τόνος ἑνὸς εἴδους, τὸ νὰ ἦνε τις (τι) μονότονον, monotonie, n. f. τὸ ὁμοιόμορφον, τὸ ὁμοειδές, uniformité, n. f. (du ton).

μονότονος, ος, ον· ὁ ἴδιος τόνος, τὸ ἴδιον πρᾶγμα, ἡ αὐτὴ συνέχεια τοῦ πράγματος, κλ. monotone, adj. ὁ ὁμοιόμορφος, ὁ ὁμοειδής, uniforme, adj.

μονοτόνως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον μονότονον, d'une manière monotone; ἐπὶ τοῦ ἰδίου τόνου, sur le même ton.

μονότρημα, ατος, τὸ [ζωολ.], monotrèmes; μονοτρήματα ἢ ὀρνιθοδελφῆ καλοῦνται τάξις τις τῶν θηλαστικῶν ζώων, παρ' οἷς τὰ τρήματα τὰ πρὸς οὔρησιν καὶ ἀποπάτησιν ὡς καὶ τὰ ἐξωτερικὰ γεννητικὰ ὄργανα εὑρίσκονται ἐπὶ τῆς αὐτῆς κοιλότητος, ὡς ἐπὶ τῶν πτηνῶν καὶ τῶν ἑρπετῶν.

μονότροχος, ος, ον· ὁ ἔχων ἕνα τροχόν, ἁμάξιον μὲ ἕνα μόνον τροχόν, à une seule roue; ‖ ἁμάξιον μονότροχον, brouette, n. f. βλ. **χειραμάξιον.**

μονουβέλο, τὸ [δημ. ναυτ.], guindeau, n. m. βλ. **βαροῦλκον.**

μονοφαγία, ας, ἡ· τὸ νὰ τρώγῃ τις ἅπαξ τῆς ἡμέρας, ἓν γεῦμα καθ' ἑκάστην, un repas par jour.

μονουμερίδα, ας, ἡ [διάλ. 'Ηπείρου] = ὄφις νομιζόμενος ὅτι ἔχει δύο κεφαλάς, μίαν ἔμπροσθεν καὶ ἄλλην ὄπισθεν.

μονοφαλαγγία, ας, ἡ [ναυτ.], εἰς μίαν καὶ μόνην φάλαγγα, colonne, n.f. βλ. φάλαγξ.

μονοφθαλμία, ας, ἡ· monophtalmie, n.f. ἡ φυσικὴ ἔλλειψις τοῦ ἑνὸς ὀφθαλμοῦ.

μονόφθαλμος, ος, ον· χυδαίως ὁ γκαβός, ὁ ἔχων ἕνα ὀφθαλμόν, borgne, adj. [διδ.] monophthalme, adj. qui n'a qu'un œil; [βοτ.) unioculé, ée.

μονόφθογγος, ος, ον· ὁ παράγων ἕνα μόνον φθόγγον, qui ne rend qu'un son.

μονόφυλλος, ος, ον [ἰδ. ἐπὶ ὑφάσμ.], ὁ συγκείμενος ἐξ ἑνὸς φύλλου, τεμαχίου, d'un seul (à un seul) lé. § — [ἐπὶ θύρας] ὁ ἔχων μίαν κλισιάδα, ἕνα φύλλον, à un seul vantail; βλ.**κλισιάς.** § [βοτ.] ἔχων ἕνα μόνον φύλλον, ὁ ἁπλοῦς, μόνος, μονὴ θύρα, simple; unifeuillé; unifolié, ée, adj. monophylle, adj. qui est composé d'une seule pièce: calice monophylle; ‖ qui ne porte qu'une feuille; plante monophylle.

μονοφυσισμός, οῦ, ὁ· monophysisme, n. m. τὸ δόγμα τῶν μονοφυσιτῶν.

μονοφυσίτης, ου, ὁ· monophysite. n. Μονοφυσῖται καλοῦνται οἱ ὀπαδοὶ πολυσχιδοῦς χριστιανικῆς αἱρέσεως, οἵτινες ἐκ διαμέτρου ἀντικείμενοι πρὸς τοὺς Νεστοριανούς, ἐπὶ τοσοῦτον συνέχεον τὰς δύο τοῦ Χριστοῦ φύσεις, τὴν θείαν καὶ τὴν ἀνθρωπίνην, ὥστε ἐκ τῶν δογμάτων των ἠδύνατο λογικῶς νὰ ἐξαχθῇ ὅτι μία καὶ μόνη ὑπῆρχεν ἡ τοῦ Σωτῆρος φύσις, ἡ ἀνθρωπίνη.

μονόχειρ, ος, ὁ· ὁ ἔχων μίαν μόνην χεῖρα, qui n'a qu'un bras, une main. § unimane, adj.

μονόχυλος, ος, ον· solipède, adj. βλ. μῶνυξ.

μονόχνωτος, ος, ον [δημ.] ὁ μισάνθρωπος, misanthrope; μελαγχολικοῦ χαρακτῆρος, atrabilaire.

μονόχοιρος, ου, ὁ [ἰχθ.], baliste, n. m.

μονόχορδον, ου, τό· monochorde, n. m. καλεῖται ὄργανον δι' οὗ δοκιμάζομεν πειραματικῶς τοὺς νόμους τῆς δονήσεως τεταμένων χορδῶν. 'Αποτελεῖται ἐκ κοίλου ἠχείου ἐφ' οὗ εἶνε τεταμένη μία μόνον χορδή, ἧς ἡ τάσις δύναται νὰ αὐξηθῇ ἢ ἐλαττωθῇ διὰ μείζονος ἢ ἐλάσσονος βάρους ἐξηρτημένου διὰ τροχαλίας ἐκ τοῦ ἑτέρου τῶν ἄκρων αὐτῆς· μεταξὺ δὲ τοῦ ἠχείου καὶ τῆς χορδῆς δύναται καθ' οἱανδήποτε θέσιν νὰ τοποθετηθῇ ὑπαγωγεὺς ἀπτόμενος τῆς χορδῆς καὶ ἐλαττῶν οὕτως ἢ αὐξάνων τὸ μῆκος τοῦ ἐπὶ τῇ πλήξει δονουμένου μέρους αὐτῆς, ὅπερ μετρεῖται διὰ κλίμακος παραλλήλως τῇ χορδῇ τοποθετημένης. Διὰ τῆς τοιαύτης διαθέσεως δυνάμεθα νὰ σπουδάσωμεν τὴν ποικιλίαν τῶν φθόγγων τὴν ὀφειλομένην εἰς τὸ διάφορον μῆκος καὶ τὴν διάφορον τάσιν τῆς δονουμένης χορδῆς. Νεωστὶ προσετέθησαν εἰς τὸ μονόχορδον πλείονες χορδαὶ διαφέρουσαι κατὰ τὸ πάχος καὶ τὴν πυκνότητα αὐτῶν, ὥστε διὰ τοῦ αὐτοῦ ὀργάνου δύναται νὰ σπουδασθῇ καὶ ἡ ἐκ τῶν δύο τούτων παραγόντων ἐξαρτωμένη ποικιλία τῶν φθόγγων.

μονόχορδος, ος, ον· ὁ ἔχων μίαν χορδήν, qui n'a qu'une corde.

μονόχρονος, ος, ον· ὁ διαρκῶν τινα μόνον χρόνον, qui ne dure qu'un certain temps; ὁ ἐξ ἑνὸς μόνου χρόνου, d'un seul temps; monochrone, adj.

μονόχρους, ους, ουν· βλ. **μονόχρωμος.**

μονοχρωματικός, ή, όν καὶ μονοχρώματος, monochromatique, adj. ὁ χρωσθεὶς δι' ἑνὸς μόνου χρώματος, qui est peint d'une seule couleur; ‖ μονοχρωματικὴ ζωγραφία, peinture monochromatique.

μονοχρώματος, ος, ον· βλ. μονόχρωμος.

μονοχρωμία, ας, ἡ· monochromie, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ μονοχρώμου, qualité de ce qui est d'une seule couleur.

μονόχρωμος, ος, ον· ὁ ἔχων ἓν μόνον χρῶμα, d'une seule couleur; unicolore, adj. συνεχής, ὅμοιος, uni, e, adj. § **μονόχρωμος,** ος, ον· monochrome (μόνο καὶ χρῶμα) adj. [γλωσσολ.] ὁ ὢν ἐξ ἑνὸς μόνου χρώματος, qui est d'une seule couleur; ‖ ζωγραφία μονόχρωμος, peinture monochrome; [οὐδ. οὐσ.]

μονόχρωμον, monochrome, n. m. ἀντικείμενον κεχρωσμένον δι' ἑνὸς μόνον χρώματος.

μονοψηφία, ας, ἡ· τὸ ἔχειν, λαμβάνειν μίαν μόνην ψῆφον, ἡ μία μόνη ψῆφος, un seul vote.

μονόψηφος, ος, ον· ὁ ἔχων ἢ ἀποφασίζων μὲ μίαν μόνην ψῆφον, décidé par un seul vote.

μονοψήφιος, ος, ον· ὁ ἔχων ἓν μόνον ψηφίον, d'un [seul] chiffre.

μονοψηφῶ (έω), μέλ. ήσω, μένω μόνος [ψηφίζων], rester seul [en votant].

μονόω, βλ. μονῶ.

μονύελος, ου, ὁ· monocle, n. m. lorgnon composé d'un seul verre.

μόνυξ, υχος, ὁ· βλ. μονῶνυξ.

μονῶ (όω), κάμνω ἵνα μένῃ τι μόνον, ἀπομονόω, isoler; ἀποχωρίζω (ἀπὸ ἄλλο), séparer; ἀφίνω μόνον, laisser seul. § [παθ. μετ. ἐπιθ.] βλ. μεμονωμένος.

μονῳδία, ας, ἡ [μουσ.]. solo, n.m. τὸ νὰ ᾄδῃ, νὰ ψάλλῃ τις μόνος, ᾆσμα ψαλλόμενον ὑφ' ἑνός, ἡ καβατίνα, cavatine, n. f. ἡ μονῳδία, monodie, n. f.

μονῳδικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς μονῳδίαν, de solo, qui est chanté par une seule voix.

μονῳδός, ὁ καὶ ἡ· ὁ ᾄδων, ψάλλων μόνος, qui chante seul, soliste, n.

μονῳδῶ (έω), μέλ. ήσω· ᾄδω, ψάλλω, τραγουδῶ μόνος, chanter seul; ψάλλω, τραγουδῶ μονῳδίαν, chanter un solo.

μονώνυμον, ου, τό· mononyme, n. m. καλεῖται πᾶσα ἀλγεβρικὴ παράστασις ἧς τὰ μέρη συνδέονται πρὸς ἄλληλα διὰ τῶν σημείων τῆς διαιρέσεως ἢ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ οὐχὶ δὲ τῆς προσθέσεως ἢ ἀφαιρέσεως. Τοιαῦται εἰσὶν αἱ παραστάσεις 5α 2β, 3αβ, κτλ. Ἀλλὰ καὶ ἡ παράστασις α (β+γ) εἶνε μονώνυμος, διότι τὸ β+γ θεωρεῖται ὡς ἑνιαῖον πόσον (δι' ὃ καὶ τίθενται ἐν παρενθέσει). Δύο ἢ πλείονα μονώνυμα συνδεόμενα διὰ σημείων προσθέσεως ἢ ἀφαιρέσεως ἀποτελοῦσι τὸ πολυώνυμον.

μονώνυμος, ος, ον· ὁ ἓν μόνον ὄνομα (μονοσήμαντον) ἔχων, qui n'a qu'un nom.

μονῶνυξ, υχος, ὁ καὶ ἡ· solipède, adj. ὁ ἔχων ἕνα μόνον ἀδιαίρετον ὄνυχα, ὡς ὁ ἵππος· βλ. μῶνυξ.

μονώνυχος, ος, ον· βλ. μῶνυξ.

μόνωσις, εως, ἡ· ἡ ἀπομόνωσις, isolement, n. m. ἡ κατάστασις τοῦ ἐγκαταλελειμμένου μόνου, ἡ μοναξιά, solitude, n.f. καὶ ἐν γένει ἡ ἀπό τινος ἀπομάκρυνσις. βλ. καὶ ἀπομόνωσις.

μονωτήρ, ῆρος, ὁ [τηλεγρ.] isolateur, n. m. Μονωτῆρες, isolateurs (godets de support), καλοῦνται οἱ κακοὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἀγωγοὶ δι' ὧν ἀπομονούμενον ἀπὸ τῶν πέριξ καλῶν ἀγωγῶν ἠλεκτρισμένον τι σῶμα διατηρεῖ τὸν ἠλεκτρισμὸν αὐτοῦ. Τοιοῦτοι μονωτῆρες εἶνε οἱ ἐκ πορσελλάνης κώδωνες (οἱ ἐκ τῶν καθ' ὁδὸν στύλων) ἐφ' ὧν στηρίζονται τὰ τηλεγραφικὰ σύρματα· βλ. καὶ **ἀπομονωτήρ.**

μονωτικός, ή, όν· **ἀπομονωτικός,** isolant, ante, adj. [φυσ.] ἀποχωρίζων τὰ ἄλλα σώματα πάσης κοινωνίας τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, ὁ μὴ μεταδίδων εὐκόλως αὐτόν· ‖ τὸ ξύλον, ἡ ὕαλος, ὁ ἄνθραξ, εἰσὶ σώματα [ἀπο]μονωτικά, le bois, le verre, le charbon, sont des corps isolants.

μόνωτος, ος, ον· βλ. μοναύτης.

μόρα, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], τὸ εἰς τὸν ὕπνον πλάκωμα, **ἐφιάλτης** (τῆς νυκτός), τὸ λεγόμενον κοινῶς καὶ **βραχνάς.**

μοργανιτικός, ή, όν· morganatique (mariage) adj. (ἐκ τοῦ γερμ. morgengabe σημαίνοντος πρωϊνὸν δῶρον, don du matin, ἤτοι δῶρον ὅπερ ἐν παλαιᾷ γερμανικῇ κοινωνίᾳ, ὁ σύζυγος ἔδιδε πρὸς τὴν σύζυγόν του), συνοικέσιον ἡγεμόνος μετὰ γυναικὸς κατωτέρας ἑαυτοῦ κατὰ τὴν κοινωνικὴν τάξιν, εἰς ἣν δὲν ἀπονέμει πάντα τὰ πολιτικὰ προνόμια τῆς συζύγου. Λέγεται ἐπίσης περὶ αὐτῆς ταύτης τῆς οὕτω συζευχθείσης γυναικός. Ὁ μοργανιτικὸς γάμος λέγεται καὶ **ἀνισογαμία,** mariage de la main gauche=γάμος τῆς ἀριστερᾶς χειρός.

μοργανιτικῶς (ἐπίρ.], morganatiquement, adv. κατὰ τρόπον μοργανιτικόν, d'une manière morganatique; ‖ νυμφεύεσθαι μοργανιτικῶς, se marier morganatiquement.

μορέα, ας, ἡ· ἡ συκαμινέα, mûrier, n. m. τὸ κοινὸν δένδρον **μουριὰ** οὗτινος τὰ φύλλα χρησιμεύουσιν εἰς τὴν βομβυκοτροφίαν διὰ τὴν παραγωγὴν τῆς μετάξης.

μορεών, ῶνος, ὁ· φυτεία ἐκ μορεῶν, plantation de mûriers; mûreraie, n. f.

μοριακός, ή, όν· τῶν μορίων, ὁ ἀνήκων, ἀφορῶν ἢ ἀποτελούμενος ἀπὸ μόρια, moléculaire, adj. ‖ μοριακὸν βάρος, poids moléculaire; βλ. **μόριον·** ‖ μοριακὴ θερμότης, chaleur moléculaire; βλ. μόριον.

μοριακός, ή, όν· corpusculaire, adj. σχετικὸς πρὸς τὰ μόρια, εἰς τὰ ἄτομα, relatif aux corpuscules, aux atomes; ‖ ὑλικὸν μόριον, corpuscule matériel.

μόρικος, η, ον [δημ.], (χρῶμα) πορφυροειδές, πορφυρίζων, purpurin, ine, ὁ μελανοπόρφυρος, ὅπως ὁ χυμὸς τοῦ μαύρου μούρου (συκαμίνου).

μόριον, ου, τό· ἐλάχιστα τμήματα ἐξ ὧν ἀποτελεῖται σῶμά τι, molécule, n. f. βλ. κατωτέρω· ‖ **μόριον,** ἄτομον, corpuscule, n. m. (λατ. corpusculum), ἐλάχιστον μικρὸν σῶμα, très petit corps; ἄτομον, atome; ‖ συστατικὰ μόρια, molécules constituantes; ‖ —, parcelle, n. f. μικρὸν μέρος συνόλου τινός, ἄρα τμῆμα, μικρὸν μέρος, μερίδιον, τεμάχιον, ψῆγμα (κομματάκι). § —, τὸ μέρος, partie, n. f. τὸ μέλος, membre, n. m. παρὰ τοῖς ἰατροῖς μόριον λέγεται μέλος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος καὶ τοῦ τῶν λοιπῶν ζώων, ἰδ. τὸ αἰδοῖον τὰ γεννητήρια μόρια=ὄργανα γεννητικά, ἤτοι γυναικεῖον μόριον (αἰδοῖον), καὶ ἀνδρεῖον ἢ ἀνδρικὸν μόριον· βλ. **αἰδοῖον** καὶ **ῥόδον**· ‖ τὰ γεννητικὰ μόρια, les parties génitales; ‖ τὸ ἀνδρικὸν μόριον, le membre viril. § **μόριον,** particule, n. f. ἐλάχιστον μέρος συνόλου τινός. § [γραμμ.] μόριον, μικρά τις λέξις, λεξίδιον, ἄκλιτον μέρος τοῦ λόγου ἢ ἀχώριστον

μόριον συντιθέμενον μετ' ἄλλης λέξεως, particule, n. f. || συνδετικὸν μόριον, particule conjonctive.

μόριον, ου, τό· molécule, n. f. [φυσ. καὶ χημ.] ἡ ἐπιστήμη παραδέχεται σήμερον, ὅτι τὰ σώματα σύγκεινται ἐξ ἐλαχίστων μεριδίων τῆς ὕλης, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ ὑποδιαιρεθῶσιν εἰς ἄλλα μικρότερα καὶ ἀνθίστανται εἰς πάσας τὰς φυσικὰς καὶ χημικὰς ἐνεργείας αἵτινες τείνουσι νὰ τὰ ὑποδιαιρέσωσι, διὸ ἐκλήθησαν ταῦτα ἄτομα (atome), ὑποτίθενται δὲ ἔχοντα ὡρισμένον ὄγκον καὶ σχῆμα, μὴ δυνάμενον οὔτε νὰ μετασχηματισθῇ, οὔτε νὰ συμπιεσθῇ, οὔτε νὰ διασταλῇ. Ἓν ἄτομον δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐν ἐλευθέρᾳ καταστάσει, ἀλλὰ τουλάχιστον δύο ἢ πλείονα ἐξ αὐτῶν συνέρχονται καὶ ἀποτελοῦσι τὰ καλούμενα μόρια, ἅτινα δύνανται νὰ ὑπάρξωσιν ἐν ἐλευθέρᾳ καταστάσει, καὶ ἕκαστον τῶν ὁποίων συνίσταται ἐκ δύο τουλάχιστον ἀτόμων εἰς τὰ ὁποῖα μηχανικῶς μὲν οὐχὶ ἀλλὰ χημικῶς δύναται νὰ διαιρεθῇ. Οὕτω λ. χ. ἓν μόριον ὕδατος ἀποχωρίζεται χημικῶς εἰς τρία ἄτομα, δύο ὑδρογόνου καὶ ἓν ὀξυγόνου· ὥστε δυνάμεθα συντόμως νὰ ὁρίσωμεν τὸ μόριον, ὅτι εἶνε τὸ ἐλάχιστον μερίδιον τῆς ὕλης, τὸ δυνάμενον νὰ ὑπάρξῃ ἐν ἐλευθέρᾳ καταστάσει καὶ ὢν φυσικῶς μὲν ἀδιαίρετον, χημικῶς δὲ διαιρετὸν εἰς δύο τουλάχιστον ἄτομα. Ἐπειδὴ τὰ ἄτομα τῶν διαφόρων σωμάτων ἔχουσι βάρος ὡρισμένον (ἀτομικὸν βάρος) ὡρισμένον εἶνε καὶ τὸ βάρος τῶν μορίων ἑκάστου σώματος (μοριακὸν βάρος) γνωστῆς οὔσης τῆς συνθέσεως αὐτῶν. Οὕτω γνωστοῦ ὄντος ὅτι τὸ ἀτομικὸν βάρος τοῦ ὑδρογόνου (ὅπερ λαμβάνεται ὡς μονάς) εἶνε 1 τὸ τοῦ χλωρίου 35.37, τὸ τοῦ ἀζώτου 14.01 καὶ τὸ τοῦ ὀξυγόνου 15.96, εὑρίσκομεν ἐκ τῶν χημικῶν τύπων ὅτι εἶνε τὸ μορ. βάρος τοῦ ὕδατος (H_2O) $1\times2+15.96=17.96$, τοῦ ὑδροχλωρίου (HCl) $1+35.37,=36.37$, τῆς ἀμμωνίας (NH_3) $14.01+1\times3=17.01$ κτλ. Τὸ δὲ γινόμενον τοῦ μοριακοῦ βάρους παντὸς σώματος ἐπὶ τὴν εἰδικὴν θερμότητα αὐτοῦ καλεῖται μοριακὴ θερμότης αὐτοῦ. Τὰ μόρια τῶν σωμάτων συγκρατοῦνται πρὸς ἄλληλα διὰ τῆς καλουμένης συνοχῆς ἤτοι ἀμοιβαίας αὐτῶν ἕλξεως, ἡ δὲ διάφορος τῆς δυνάμεως ταύτης ἔντασις εἰς τὰ διάφορα σώματα ἀποτελεῖ τὰς ποικιλίας τῆς συνεκτικότητος αὐτῶν, οὔσης μείζονος μὲν ἐπὶ τῶν στερεῶν, ἐλάσσονος δὲ ἐπὶ τῶν ῥευστῶν, ἀπούσης δὲ ἐπὶ τῶν ἀερίων.

μορμολύκειον, ου, τό· προσωπὶς (μουτσοῦνα πρὸς ἐκφοβισμὸν τῶν παίδων, masque pour épouvanter les enfants ; ὅθεν φόβητρον, épouvantail, n. m. βλ. καὶ μορμώ. § [ἀρχιτ.] μορμολύκειον, masque, n. m. προσωπὶς φανταστικὴ ἀνδρός, γυναικὸς ἢ ζῴου γεγλυμμένη καὶ χρησιμεύουσα ὡς διακόσμησις.

μορμόνοι, mormones, n. ἢ Ἅγιοι τῆς Δευτέρας Παρουσίας καλοῦνται οἱ ὀπαδοὶ θρησκευτικῆς αἱρέσεως ἱδρυθείσης ὑπὸ τοῦ Joe Smith (γενν. 1805 ἐν τῇ Βορειοαμερ. πολιτείᾳ Βέρμοντ). Οὗτος ἔλαβε δῆθεν τῷ 1807 παρ' ἀγγέλου ἔργον γεγραμμένον ἐπὶ μεταλλίνων πλακῶν, ὅπερ ἐξέδωκεν ὑπὸ τὸν τίτλον τὸ βιβλίον τοῦ Μόρμον (1830), εἶνε δὲ τῷ ὄντι μυθιστόρημα ἄνευ οὐδεμιᾶς φιλολογικῆς ἀξίας ἀνάγον τὴν καταγωγὴν τῶν Ἰνδῶν εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας. Ἐπὶ τῇ βάσει τούτου διωργάνωσε (1830) κοινότητα, ἥτις μετὰ πολλὰς περιπετείας καὶ ἀλλάξασα ἐπανειλημμένως τὴν διαμονήν της ἵδρυσε 1840 τὴν ἐπὶ τοῦ Μισσισσίππη ἐν Ἰλινόϊς πόλιν Νάχουο. Ἀλλ' ὁ Σμὶθ διὰ διάφορα ἐγκλήματα ῥιφθεὶς εἰς τὴν φυλακὴν ἐφονεύθη μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Hiram ὑπὸ τοῦ ἐξηρεθισμένου ὄχλου (1844), τὴν δὲ κοινότητα ἥτις κατεδιώκετο ἀδιακόπως ὑπὸ τῶν γειτόνων, ὡδήγησε τῷ 1847 ὁ διάδοχος τοῦ Σμὶθ Brigham Young εἰς τὴν σημερινὴν αὐτῆς κατοικίαν ἐπὶ τῆς Ἁλμυρᾶς λίμνης. Ἐνταῦθα ἵδρυσαν τὴν πόλιν Νέαν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐκαλλιέργησαν ἐπιτυχῶς τὴν χώραν, ἥτις τῷ 1850 περιελήφθη ὡς τοπαρχία εἰς τὴν Συμπολιτείαν. Οἱ Μορμόνοι ἀποτελοῦσι θεοκρατίαν ἱεραρχικῶς διωργανωμένην ὑπὸ πρόεδρον, ὅστις ὡς προφήτης δέχεται συγχρόνως καὶ τὰς θείας ἀποκαλύψεις. Παρ' αὐτὸν ἵστανται 12 ἀπόστολοι, ὑπ' αὐτοὺς δὲ οἱ Ἑβδομήκοντα, ἀποτελοῦντες ὁμοῦ τὴν Γενικὴν συνέλευσιν· εἰς δύσκολα ζητήματα κρίνει τὸ ὑψηλὸν συμβούλιον τῶν 12 Μεγάλων Ἱερέων. Ἡ θρησκεία εἶνε πολυθεϊστική, τῶν ἁγίων μετὰ τὸν θάνατόν των ἀνυψουμένων εἰς θεοὺς κατὰ λόγον τῆς ἀξίας των. Ἐπιδιώκεται δὲ ἡ αὔξησις τῶν Μορμόνων πρὸς διάδοσιν τῆς ἐπικρατείας των ἀνὰ τὸν κόσμον, διὸ καὶ ἐνονιμοποιήθη ἡ πολυγαμία. Καίπερ βαρυνομένη διὰ τοῦ φόρου τῆς δεκάτης, ἡ κοινότης περιῆλθεν εἰς μεγάλην οἰκονομικὴν ἀκμήν, ἐλάμβανε δὲ τοὺς πλείστους νεοφύτους ἐκ τῆς Β. Εὐρώπης, κυρίως τῆς Σκωτίας καὶ Σουηδίας. Ἐσχάτως ὅμως ἡ ηὐξημένη διὰ τῶν σιδηροδρόμων συγκοινωνία καὶ ἡ ἀπαγόρευσις τῆς πολυγαμίας ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐπήνεγκε σημαντικὴν ἔκπτωσιν τῆς εὐημερίας τῶν Μορμόνων.

μορμυρίζω, καὶ

μορμύρω, murmurer, ἤτοι ψιθυρίζω, κοινῶς **μουρμουρίζω,** π. χ. μορμυρίζω ὡς τὸ ῥέον ὕδωρ, ῥέω μὲ μουρμουρισμόν· || ὁ ψίθυρος, μόρμυρος τοῦ ὕδατος, le murmure de l'eau.

μορμώ, οῦς, ἡ καὶ **μορμών** όνος ἢ ῶνος, ἡ· ἐκαλεῖτο παρὰ τῶν ἀρχαίων θῆλυς δαίμων, καὶ μυθικὸν φάντασμα ὅπερ ἀνέφερον ὡς φόβητρον τῶν μικρῶν παιδίων, ἵνα σιωπῶσι, figure hideuse de femme, καὶ ἐν γένει φόβητρον, φάντασμα, spectre, n. m. épouvantail, n. m. Ἐν τῷ θεάτρῳ εἶχον προσωπεῖα τινὰ μετὰ μεγίστου στόματος **μορμολύκεια** καλούμενα, masque, n. m. (de théâtre avec une bouche énorme). § [ἀρχιτ.] **μορμώ,** mascaron, n. m. μορμολύκειον (masque) γελοιογραφικὸν (grotesque, κωμικὸν πρόσωπον) καὶ φανταστικὸν ἐσκαλισμένον ἢ ἐζωγραφισμένον χρησιμοποιούμενον ὡς διακόσμησις. Σατυρικὴ προσωπίς· βλ. καὶ ὑδρορρόη, gargouille.

μόρον, ου, τὸ καὶ μῶρον, mûre, n. f. τὸ μοῦρον, τὸ συκάμινον, ὁ καρπὸς τῆς μορέας, συκαμινέας (μουριᾶς), κοινῶς τὸ **μοῦρο**· τὸ ἀγριόμουρο ἢ βατόμουρο, mûre sauvage.

μόρσο, τὸ [ξεν. ἀπὸ τὸ mortaise]; βλ. τόρμος.

μόρτης, η, ὁ [ξεν.], ὁ ἐξαιρούμενος ἀπό τι ὡς πανώβλητος (λοιμόβλητος), celui qui ayant eu la peste en était cru exempt, spenditeur, n. m. § μόρτης [ξεν.] matamore, n. m. [λεξ. ἰσπ.] personnage de la comédie espagnole qui se vantait à tout propos de ses exploits contre les Maures; prendre les allures de matamore; καὶ ἐν γένει faux brave=ψευτοπαλληκαρᾶς· || ἐπίσης crâne, n. m. καὶ fier-à-bras, ὁ ἐπαιρόμενος διὰ τὴν ἰσχύν του παλληκαρᾶς.

μορτή, ῆς, ἡ· τὸ γεώμορον, τὸ μερίδιον τὸ διδόμενον ὑπὸ τοῦ καλλιεργητοῦ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, redevance (f.) (en nature) d'un cultivateur; part qu'il doit rendre à son maitre; βλ. καὶ **γεώμορον.**

μορτίτης, ου, ὁ· γεωργὸς καλλιεργῶν ξένην γῆν καὶ δίδων εἰς τὸν ἰδιοκτήτην γεώμορον, ὅθεν μεριδιοῦχος καλλιεργητής, cultivateur partiaire, métayer, n. m. βλ. καὶ **ἐπίμορτος.**

μόρτο, τὸ [δημ. ναυτ.], βλ. **προκάθεμα.**

μορτσουλόνω [διάλ. Ἠπείρου], λερόνω, μαυρίζω.

μορφάζω, μέλ. άσω· κάμνω μορφασμούς, σχήματα (διὰ τοῦ προσώπου) faire des grimaces; κοινῶς στραβομουτσουνιάζω, grimacer. § — κάμνω μορφασμὸν ἀπαρεσκείας, ἀποστροφῆς, faire la grimace; δεικνύω ἀποστροφήν, δυσαρεστοῦμαι, rechigner.

μορφασμός, οῦ, ὁ· ἀπεικόνισις, παράστασις, τὸ κάμνειν σχήματα διὰ τοῦ προσώπου, κοινῶς τὸ στραβομουτσούνιασμα, grimace, n.f.

μορφάω-ῶ, ἀπεικονίζω, παριστάνω, μορφόω-ῶ, μορφόνω, former.

μορφή, ῆς, ἡ· ἡ εἰκὼν σώματος ἢ πράγματος, ἡ ὄψις του, τὸ σχῆμα, ὁ σχηματισμός, forme, n. f. || ὑπὸ πᾶσαν μορφήν, sous toutes les formes; || ὑπὸ μίαν ἢ ἄλλην μορφήν, sous une forme ou sous une autre. § —, τὸ πρόσωπον, figure, n. f. visage, n. m. ἡ ὄψις, face, n. f. || ἡ ἔκφρασις τῆς μορφῆς, l'expression de la figure; || ἡ ἀγαθότης φαίνεται ἐπὶ τῆς μορφῆς του, il porte la bonté sur son visage. § —, ὁ σχηματισμός· βλ. **διαμόρφωσις,** conformation, n. f. § —, βλ. **ἀποτύπωμα,** relief. § —, spécialité, n. f. ὡρισμένη εἰδικότης ἀντικειμένου τινός.

μορφημετρία, ας, ἡ· morphimétrie (μορφή, forme, καὶ μέτρον, mesure) n. f. προσδιορισμὸς τῆς μορφῆς διὰ τῶν μέτρων αὐτῆς, détermination de la forme à l'aide de mesures.

μορφημετρικός, ή, όν· morphimétrique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μορφημετρίαν, qui a rapport à la morphimétrie; || μέθοδος μορφημετρική, procédé morphimétrique.

μορφίνη, ης, ἡ· morphine, n. f. εἶνε ὡς φάρμακον τὸ οὐσιωδέστατον τῶν ἀλκαλοειδῶν τοῦ ὀπίου ὡς πρὸς τὸ ποσόν, τὴν δύναμιν καὶ τὴν χρῆσιν.

μορφινίζω, μέλ. ίσω· morphiniser, δίδω εἴς τινα μορφίνην· || **μορφινίζομαι,** se morphiniser, κάμνω χρῆσιν μορφίνης διὰ τὸν ἑαυτόν μου.

μορφινικός, ή, όν· morphique, adj. λέγεται διὰ τὰ ἅλατα τῆς μορφίνης· || **μορφινικὸν** ἅλας, sel morphique, οὗ βάσις ἡ μορφίνη.

μορφινισμένος, η, ον· morphiné, ée, adj. ἐμπεποτισμένος ὑπὸ μορφίνης, imprégné de morphine.

μορφινισμός, οῦ, ὁ· morphinisme, n. m. intoxication chronique par la morphine ou ses sels; καλεῖται οὕτω ἡ χρονία διὰ μορφίνης δηλητηρίασις, ἐπερχομένη συνήθως διὰ τῶν ἐπανειλημμένων τοῦ φαρμάκου τούτου ὑποδορείων ἐνέσεων. Σπανίως ἡ μακρὰ χρῆσις τῶν ἐνέσεων τούτων ἀποβλέπει εἰς τὴν καταπραΰνσιν ἀλγηδόνων ἐπὶ τοσοῦτον μακρὸν χρόνον ἐπιμενουσῶν, ἀλλ' ἄρχεται μέν τις αὐτῶν ὡς μέσου θεραπευτικοῦ, παρελθόντος δὲ τοῦ πάθους του αὐτὸς ἑκουσίως δημιουργεῖ ἑαυτῷ νέον καὶ πολὺ χεῖρον τὸν μορφινισμὸν ἐξακολουθῶν τὰς ἐνέσεις χάριν τῆς ψυχικῆς διεγέρσεως καὶ εὐθυμίας ἣν αὗται παρέχουσι· κατὰ μικρὸν δὲ ἐπὶ τοσοῦτον ὁ ὀργανισμὸς αὐτοῦ ἐθίζεται εἰς τὴν τεχνητὴν ταύτην διέγερσιν, ὥστε αἰσθάνεται κατάπτωσιν καὶ γενικὴν κακοδιαθεσίαν καὶ ἀδυνατεῖ νὰ ἐργασθῇ ἂν στερηθῇ τῶν ἐνέσεων ἃς οὕτως ἐξ ἀνάγκης νῦν ἐπαναλαμβάνει καὶ ἀδυνατεῖ νὰ διακόψῃ ἀποβαίνων οὕτω **μορφινομανής.** Ἐκ τοιαύτης χρονίας χρήσεως τῆς μορφίνης, προέρχονται ἀνορεξία, δυσπεψία, συνεπῶς παρεμποδισμὸς τῆς θρέψεως καὶ νωθρότης ἐν πάσαις ταῖς ὀργανικαῖς λειτουργίαις.

μορφινομανής, ής, ές· morphinomane, adj. et n. ὁ παραδιδόμενος εἰς τὴν μορφινομανίαν, qui s'adonne à la morphinomanie; || γυνὴ μορφινομανής, femme morphinomane; βλ. καὶ **μορφινισμός.** Λέγουσιν ἐπίσης morphiomane.

μορφινομανία, ας, ἡ· morphinomanie (μορφίνη καὶ μανία) n.f. νοσηρὰ ἕξις τῆς χρήσεως τῆς μορφίνης, habitude morbide de l'usage de la morphine; βλ. καὶ **μορφινισμός.**

μορφογένεια, ας, ἡ· morphogénèse ou morphogénie (μορφή, forme καὶ γένεσις, production) n. f. γνῶσις τῶν αἰτίων ἅτινα προσδιορίζουσι τὴν μορφὴν καὶ τὴν κατασκευὴν τῶν ὀργανισμῶν καθὼς καὶ τοὺς διέποντας αὐτὰ νόμους, connaissance des causes qui déterminent la forme et la structure des organismes et des lois qui les régissent.

μορφογενής, ής, ές· morphogène (μορφή, forme καὶ γεννᾶν, produire) adj. λέγεται περὶ τῶν αἰτίων τῶν ἐπηρεαζόντων τὴν μορφὴν καὶ τὴν κατασκευὴν τῶν ὀργανισμῶν, se dit des agents qui influencent la forme et la structure des organismes.

μορφογραφία, ας, ἡ· morphographie (μορφογράφος) n. f. τέχνη τοῦ παριστᾶν ἀκρι-

6ῶς, διὰ γραμμικῆς **ἀποπτικῆς**, τὴν ἐξωτερικὴν μορφὴν τῶν στερεῶν, art de figurer exactement par la perspective linéaire la forme extérieure des solides.

μορφογραφικός, ή, όν· morphographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μορφογραφίαν, qui a rapport à la morphographie ; ‖ μέθοδος μορφογραφική, méthode morphographique.

μορφογραφικῶς [ἐπίρ.], morphographiquement, adv. διὰ τῆς μορφογραφίας, par la morphographie ; διὰ τῶν μορφογραφικῶν μεθόδων, par les procédés morphographiques.

μορφογράφος, ου, ὁ· morphographe (μορφὴ καὶ γράφειν, décrire) n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν μορφογραφίαν, celui qui s'occupe de morphographie.

μορφολογία, ας, ἡ· morphologie (μορφή, forme καὶ λόγος, discours), n. f. μελέτη τοῦ ἐξωτερικοῦ σχηματισμοῦ τῶν ζώντων ὄντων (ζώων **καὶ** φυτῶν), καθὼς καὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὀργάνων **αὐτῶν**, étude de la forme extérieure des êtres vivants et de la forme de leurs organes intérieurs ; ‖ φυτικὴ μορφολογία, morphologie végétale. § [γραμμ.] μορφολογία, morphologie, n.f. ἱστορία τῆς ἀρχικῆς μορφῆς τῶν λέξεων καὶ τῶν μετασχηματισμῶν αὐτῶν, histoire de la forme des mots et de leurs transformations.

μορφολογικός, ή, όν· morphologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μορφολογίαν, qui a rapport à la morphologie ; ‖ μελέται μορφολογικαί, études morphologiques. § [γραμμ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ἀρχικὴν μορφὴν τῶν λέξεων καὶ τὸν μετασχηματισμὸν αὐτῶν, qui a rapport à la forme des mots et à leurs transformations ; ‖ μορφολογικαὶ διαφοραὶ τῶν συγγενῶν γλωσσῶν, différences morphologiques des langues congénères.

μορφολογικῶς [ἐπίρ.], morphologiquement, adv. κατὰ τρόπον μορφολογικόν, d'une manière morphologique, ἤτοι ὑπὸ ἔποψιν μορφῆς, au point de vue de la forme.

μορφόνω (-ώνω), μέλ. ώσω· **μορφόω-ῶ**, δίδω μορφὴν εἴς τι, διαμορφόω, σχηματίζω, ἀπεικονίζω, former ; κατεργάζομαι, σχηματίζω, façonner [συνεκ.] χαλλιεργῶ, cultiver ; ἐκπαιδεύω, instruire ; ἐκπολιτίζω, civiliser ; débourrer ; dégrossir ; ‖ σεῖς τὸν ἐμορφώσατε, c'est vous qui l'avez formé (; façonné); ‖ εἶνε μορφωμένος ἄνθρωπος, c'est un esprit cultivé ; ‖ τὰ ταξείδια τὸν ἐμόρφωσαν κάπως, les voyages l'ont un peu débourré ; ‖ — τὸ πνεῦμα, former l'esprit. § —, κανονίζω, régler. § —, βλ. **προγυμνάζω**. § [οἰκοδ.] μορφόνω, κατεργάζομαι, dresser ; τετραγωνίζω λίθον καθιστῶν τὰς ὄψεις καὶ τὰς πλευρὰς αὐτοῦ εὐθείας καὶ παραλλήλους· ‖ — κατὰ διατομήν, dresser en coupe (ὅπως τοὺς θολίτας).

μορφόπλασμα, ατος, τό· morphoplasma (μορφή, forme, καὶ πλάσμα, formation), n.m. πρωτόπλασμα τοῦ **κυτταρώδους σώματος**, ἐνέχον τὴν ἰδιότητα νὰ **τρέφηται**, ν' αὐξάνῃ, νὰ διαιρῆται, ἀλλὰ μὴ δυνάμενον νὰ τροποποιηθῇ διὰ τῶν ἰδίων ἑαυτοῦ δυνάμεων· εἶνε τὸ ἀντίθετον τοῦ **ἰδιόπλασμα** (idioplasme ou protoplasma nucléaire).

μορφοπλασματικός, ή, όν· morphoplastique (μορφόπλασμα), adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μορφῆς τῶν ὀργανισμῶν, qui a rapport au développement de la forme des organismes.

μορφοσκοπία, ας, ἡ· morphoscopie (μορφὴ καὶ σκοπέω, examiner), n. f. μαντικὴ μέθοδος βασιζομένη ἐπὶ τῆς μελέτης τῶν ἀνθρωπίνων μορφῶν.

μορφῶ, βλ. μορφώνω.

μόρφωμα, ατος, τὸ (μορφόω), forme, n.f. καὶ forme-modèle ; τὸ μορφωθέν, τὸ ἤδη μεμορφωμένον πρᾶγμα καθ' ὃ κατεργάζεται ἕτερον· ὁ τύπος (χαλοῦπι).

μορφωμένος, η, ον· formé, ée, cultivé, ée ; βλ. μορφόνω.

μόρφωσις, εως, ἡ· τὸ μορφώνειν, ἡ διαμόρφωσις, σχηματισμός, formation, n. f. [συνεκδ.] χαλλιέργεια culture, n.f. ἀνατροφή, éducation, n. f. § — χανονισμός, διακανονισμός, règlement, n. m. κανονικὴ ἐξομάλυνσις ἐπιφανείας τινὸς μετὰ κλίσεως ἢ ὁριζοντίως· ‖ [ὁδοπ. καὶ σιδηρ.] μόρφωσις τῶν ἐπιφανειῶν, règlement des surfaces.

μορφωτήριον, ου, τό· formoire, n. m. ἐργαλεῖόν τι τῶν σελλοποιῶν.

μορφωτήρ, ῆρος, ὁ **καὶ**

μορφωτής, οῦ, ὁ· θηλ. μορφώτρια, ὁ μορφώνων, δίδων μορφήν τινὰ εἴς τι, formateur, trice, adj.

μορφωτικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος εἰς τὸ μορφώνειν, qui sert à former, de formation ; formatif, ive, adj. § — ἐκπολιτιστικός, civilisant, e, adj. ἐκπαιδευτικός, instructif, ive, adj.

μόσκος, ου, ὁ [δημ.], βλ. **μόσχος**.

μόστρα, ας, ἡ [ξεν.] τὸ δεῖγμα, échantillon, n. f. τὸ ἐπιδεικνυόμενον δεῖγμα, montre, n. f. § — ἡ προθήκη, τὰ ἐμπρόσθια [καταστήματος τινός], devanture [de boutique], n.f. ἡ προθήκη, vitrine, n. f. (τῶν καταστημάτων), βλ. λέξιν· ἡ πρὸς πώλησιν ἐμπορεύματος, ἔκθεσις, étalage, n. m.

μοσχάγκαθον, ου, τὸ [φυτ.], ἄκαρνα, ἀτρακτυλίς, chardon bénit.

μοσχάπιδον, ου, τό· muscadelle, n. f. ἄπιον χειμερινὸν μετ' εὐώδους γεύσεως, poire d'hiver à goût musqué.

μοσχαράκι, τό· μικρὸς μόσχος, **petit veau**.

μοσχαρήσιος, α, ον [δημ.] (κρέας **κυρίως**, ἢ καὶ δέρμα), μόσχειος, de veau.

μοσχάρι, τό· προφ. κοινῶς **μουσκάρι**, ἀπὸ τοῦ μοσχάριον, ὑποκορ. τοῦ μόσχος, μοσχαράκι, petit veau, n. m.

μοσχάριον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ μόσχος, μοσχαράκι, petit veau, n. m.

μοσχάς, άδος, ἡ· θηλυκὸν μοσχάρι, ἀγελαδίτζα, petite vache.

μοσχᾶτος, η, ον (οἶνος, κρασί), ἀνθοσμίας

(οἶνος) (vin) muscat [ἐπιθετικῶς] vin qu'on extrait du raisin muscat ; || σταφύλι μοσχᾶτον, βλ. **μοσχοστάφυλον**, raisin muscat, raisin à saveur musquée ; || οἶνος μοσχᾶτος, muscatel, n. m. nom espagnol des vins muscats.

μοσχεία, ας, ἡ· τὸ μοσχεύειν, τὸ μόσχευμα, bouturage, n. m. ἡ φύτευσις παραβλαστημάτων, l'action de planter une bouture ou une marcotte.

μόσχειος, α, ον· κοινῶς μοσχαρήσιος (χυρ. κρέας ἢ καὶ δέρμα) ἀπὸ μόσχον, de veau.

μόσχευμα, ατος, τό· ὁ ἀφαιρούμενος καὶ μεταφυτευόμενος βλαστός, ἡ παραφυάς, παραβλάστημα, κλάδος πρὸς φύτευσιν, bouture, n. f. μόσχευμα, ἡ καταβολάς, marcotte, n. f. § —, βλ. **μούσκευμα**.

μοσχευματικός, ή, όν· ἁρμόδιος, ἐπιτήδειος διὰ μόσχευσιν, bon pour faire une bouture ou une marcotte.

μόσχευσις, εως, ἡ [βοτ.], bouturage, n. m. ὁ πολλαπλασιασμὸς φυτῶν διὰ μοσχευμάτων, multiplication des végétaux par boutures ; βλ. καὶ μοσχεία.

μοσχεύω, μέλ. εύσω, κόπτω μοσχεύματα (bouture, παραφυάδας) καὶ μεταφυτεύω, faire des boutures ; ἐπίσης φυτεύω κάμπτων κλάδον δένδρου, marcotter ; κοινῶς καταβολεύω. § —, βλ. **μουσκεύω**, mouiller.

μοσχιά, ᾶς, ἡ· εἶδος τριανταφύλλου, espèce de rose.

μοσχίον, τὸ καὶ μοσχίδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ μόσχος, καὶ ὡς θηλ. μοσχίς, ίδος, ἡ· τὸ θηλυκὸν μοσχαράκι, **ἀγελαδίτσα**.

μοσχοβόλος, ος, ον· ὁ ἔχων τὴν ὀσμὴν τοῦ μόσχου, musqué, ée ; ὁ μυροβολῶν, ὁ εὐωδιάζων, qui embaume ; ὁ εὔοσμος, εὐώδης, μυρωδᾶτος, odorant, e, adj. ἡδύς, γλυκὺς τὴν ὀσμήν, suave, e, adj.

μοσχοβολῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀποφέρω, διαχέω ὡραίαν ὀσμήν, εὐωδίαν, εὐωδιάζω, embaumer; ἀποφέρω ὀσμὴν εὐωδίας, ἀπόζω ἡδέως, μυρίζω ὡραία, εὐωδιάζω, sentir bon.

μοσχοβολῶν, οῦσα, οῦν, ἐπιθετικὴ μετοχὴ τοῦ μοσχοβολῶ, embaumant, e.

μοσχοβότανον, τό· γεράνιον τὸ εὔοσμον, géranium musqué.

μοσχογαλῆ, ῆς, ἡ· furet musqué, ἰκτὶς ἡ Ἀφρικανικὴ ἡ μοσχοφόρος· βλ. καὶ **μοσχοπόντικος**.

μοσχοέλατον, ου, τό· ἔλατον τῆς Κορσικῆς, pin de Corse..

μοσχοθυμίαμα, ατος, τό· βλ. **μοσχολίβανον**.

μοσχοϊτιά, ᾶς, ἡ· ἡ **ἐλαίαγνος**, chalef, n. m. olivier de Bohême.

μοσχοκαρυά, ᾶς, ἡ, καὶ κοινῶς

μοσχοκαρυδιά, ᾶς, ἡ· δένδρον παράγον τὰ μοσχοκάρυα, muscadier, n. m.

μοσχοκάρυον, ου, τὸ καὶ κοινῶς **μοσχοκάρυδον**, τό· κάρυον βασιλικόν, μυρεψικόν, (noix) muscade, n.f. κάρυον δένδρου μεγάλου χαλοῦ τῶν Μολούχων καὶ ἄλλων νήσων τοῦ Ἰνδικοῦ Ἀρχιπελάγους ὀσμῆς λίαν ἀρωματικῆς, γεύσεως πυρωτικῆς καὶ ὑποπικριζούσης. δίδεται πρὸς κατάρρους τῶν ἐντέρων τοὺς ἐκ ψύξεως καὶ ἀπυρέτους, κατόπιν καθαρτικοῦ.

μοσχοκάρφι, τὸ [δημ.], τὸ **γαρόφαλλον**, clou de girofle.

μοσχολίβανον, ου, τό· εὐώδης ῥητίνη, résine odoriférante ; εὔοσμον ῥητινῶδες κατασκεύασμα, βενζόϊον, benjoin, n. m. βλ. καὶ **λιβάνιον**.

μοσχολούλουδον, ου, τό· ambrette des jardins.

μοσχομάγκα, ἡ (τοῦ δρόμου) [δημ.], galopin, n. m. ὁ **ἀγυιόπαις**, gamin, ine.

μοσχόμηλον, ου, τό· pomme d'api, εὐωδιάζον μῆλον.

μοσχομυρίζω, βλ. μοσχοβολῶ.

μοσχομυρωδᾶτος, η, ον· βλ. μοσχοβόλος.

μοσχομυρωδιά, ᾶς, ἡ· ἡ ὀσμὴ τοῦ μόσχου, odeur de musc ; εὐάρεστος, ἡδεῖα ὀσμὴ (μυρωδιά), odeur agréable (suave).

μοσχοπόντικος, ου, ὁ [δημ.], ἰκτὶς (furet) ἰνδικὴ ἡ μοσχοφόρος, rat musqué, n. m.

μοσχοπουλῶ, μέλ. ήσω, πωλῶ εἰς καλὴν τιμὴν καὶ εὐκόλως, vendre bien (facilement); πωλῶ ἐμπορεύματα, écouler (des marchandises) ; [παθητ.] être de débit, τὸ νὰ ἔχῃ ἐμπόρευμά τι κατανάλωσιν, π. χ. (τὸ δεῖνα ἀντικείμενον) μοσχοπουλεῖται. est de débit.

μόσχος, ου, ὁ· veau, n. m. καλεῖται ὁ μικρὸς βοῦς ἀμφοτέρων τῶν γενῶν μέχρι συμπληρώσεως τοῦ πρώτου τῆς ζωῆς του ἔτους· βλ. καὶ μοσχάς· || **μόσχων δέρματα**, peau de veau, αἱ δοραὶ τῶν μικρῶν, μήπω μονοετῶν βοῶν φέρονται εἰς τὸ ἐμπόριον ξηραὶ ἢ μόνον ἁλατισμέναι καὶ διὰ τῆς δεψικῆς κατεργασίας ἀποβαίνουσι δέρματα μόσχων, πολυειδῶς χρήσιμα, ἰδίως εἰς τὴν ὑποδηματοποιΐαν. Ἐπί τινων ἀφίενται αἱ τρίχες, κατασκευάζονται δ' ἐξ αὐτῶν κυνηγετικοὶ σάκκοι, πῆραι στρατιωτικαί, κτλ. Τὰς δὲ ἀποχωρισθείσας τρίχας τῶν δορῶν μεταχειρίζονται εἰς πλήρωσιν στρωμάτων, ἀνακλίντρων, κτλ.

μόσχος, ου, ὁ· κοινῶς προφ. **μόσκος**, musc, n. m. λέγεται ἡ ἐν τῷ εἰδικῷ θυλακίῳ τοῦ μοσχοφόρου μόσχου περιεχομένη ἀρωματικὴ οὐσία· || [ἐπιφ.] μόσχος, comme cela sent bon !

μόσχος, ου, ὁ (ὁ **μοσχοφόρος**), moschus moschiferus ; ζῶον ἀποτελοῦν ἰδίαν οἰκογένειαν τῶν μηρυκαστικῶν οἰκοῦν δὲ τὰ ὄρη καὶ τὰ ὑψιπέδια τῆς κεντρικῆς Ἀσίας μεταξὺ Ἀμοὺρ καὶ Ἰνδουχούσχ. Ἐν τῷ συνόλῳ ὁμοιάζει πρὸς τὴν δορκάδα, ἧς ἔχει καὶ τὸ μέγεθος, ἀλλ' ἀμφότερα τὰ γένη στεροῦνται κεράτων καὶ ἔχουσιν οὐρὰν ὑποτυπώδη, τὸ δὲ ἄρρεν φέρει τοὺς ἄνω κυνόδοντας μακροτάτους, λίαν ἐξέχοντας τοῦ στόματος, ὄπισθεν δὲ τοῦ ὀμφαλοῦ (12-16 ἑκμ.) θύλακον μήκους ἕως 6 ἑκμ. καὶ πλάτους 3-4, ἐν ᾧ ἀθροίζεται ἡ ὁμώνυμος τῷ ζώῳ ἀρωματικὴ οὐσία. Ὁ θύλακος οὗτος ἀποτελεῖται ἐκ πολλῶν ὑμένων μεταξὺ τῶν ὁποίων κεῖνται οἱ ἐκκρίνοντες τὸν μόσχον ἀδένες, φέρει δὲ δύο μικρὰς ὀπὰς καὶ καλύπτεται ὑπὸ τριχῶν χαφε-

χρόων καὶ σπανιώτερον λευκῶν (ἐπὶ μόσχων τῆς Σιβηρίας). Ὅμοιος τῷ Μόσχῳ εἶνε, δι' ὃ καὶ εἰς τὴν αὐτὴν τάσσεται οἰκογένειαν, ὁ Τράγουλος μικρότατον μηρυκαστικόν, εὑρισκόμενον ἐν Κεϋλάνῃ καὶ τοῖς Σουνδαίαις νήσοις, ὅπερ στερεῖται θυλάκου καὶ μόσχου, θηρεύεται δὲ ἕνεκα τῆς κομψότητός του καὶ τοῦ ὡραίου του κρέατος.

μοσχοσάπουνον, ου, τὸ [δημ.] ἀρωματικὸς σάπων, savon de toilette (parfumé).

μοσχοσίτι, τὸ [δημ.], αἰγόκερας, τό· βούκερας, τό· fénugrec, n. m. (foin grec), ποώδες μετ' ἰσχυροῦ ἀρκετὰ εὐαρέστου ἀρώματος.

μοσχοστάφυλον, ου, τό· ἴσως ἡ Βασιλ. ἄμπελος τοῦ Πλινίου, τὸ μυροστάφυλον, raisin muscat, σταφυλὴ ἀρωματική· βλ. καὶ μοσχᾶτον.

μοτός, οῦ, ὁ (λινὸς) καὶ μοτόν, τό· τιτλός, ὁ, τιτλόν, τό, καὶ ξαντός, ή, όν, charpie, n.f. νήματα ἐκ λινοῦ ὑφάσματος πρὸς ἐπίδεσιν τῶν τραυμάτων, κοινῶς τὸ ξαντό· || φανικοῦχος μοτός, charpie phéniquée (ἢ μὲ ἄλλην τινὰ ἀντισηπτικὴν οὐσίαν)· || καννάβινος μοτός, jute charpie.

μοτόω-ῶ, μέλ. ώσω, garnir de charpie «τὸ τίλμα ἐντίθημι τῷ ἕλκει ἢ τραύματι» = βάλλω εἰς τὴν πληγὴν μοτόν, panser avec de la charpie [τὸ ἐπὶ τῆς πληγῆς ἐντιθέμενον ξαντὸν (μοτὸν) Ἱπποκρ.].

μότωμα, ατος, τό· τὸ ἐπὶ τῆς πληγῆς ἐντιθέμενον ξαντὸν (μοτὸν) Ἱπποκρ. tampon de charpie.

μότωσις, εως, ή· ἡ ἐπίθεσις μοτοῦ ἐπὶ τῆς πληγῆς [Ἱπποκρ.] pansement avec de la charpie.

μου, ἐγκλ. ἀντὶ τῆς ἀντων. ἐμοῦ, γεν. τοῦ ἐγώ.

μουγγαίνω, μέλ. θὰ μουγγάνω [δημ.] καθιστῶ τινὰ βωβόν, ἄλαλον, βωβαίνω, rendre muet.

μουγγός, ή, ὸν [δημ.], ὁ βουβός, **βωβός,** ἄλαλος, muet ette, adj. ὅστις δὲν δύναται νὰ ὁμιλήσῃ.

μουγγριτόν, οῦ, τὸ [δημ.], βλ. **μούγγρισμα.**

μουγγρί, τὸ [δημ.], [ἰχθ.] ἐκ τοῦ γογγρίου, γόγγρος, congre, n. m. ὁμοιάζει πολὺ τὴν σμύρναν.

μουγγρίζω, μέλ. ίσω [δημ.], χυρίως διὰ τὴν φωνὴν τοῦ βοός, κτλ. **μυκάομαι-ῶμαι,** mugir, beugler; βλ. λέξιν.

μούγγρισμα, ατος, τὸ [δημ.] καὶ **μουγγριτόν,** χυρίως ἐπὶ τῆς φωνῆς τοῦ βοός, κτλ. **ὁ μυκηθμός,** mugissement, n. m. beuglement, n. m. cri du bœuf, de la vache et du taureau.

μοῦδα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.] [bande de] ris, n. m. βλ. **σειρά.**

μουδιάζω, μέλ. ιάσω [δημ.], ἀπὸ τοῦ **αἱμωδιάζω,** αἱμωδέω, **ναρκόω-ῶ,** engourdir ; καταπαύω, καταπραΰνω, μουδιάζω τὸν πόνον, amortir [la douleur] ; μουδιάζω τὰ δόντια, agacer [les dents]=ναρκόω, γομφιάζω (-άω). § [οὐδ.] **ναρκόομαι-οῦμαι,** s'engourdir ; [ἐπὶ ὀδόντων], s'agacer ; || ἐμούδιασε τὸ χέρι μου, j'ai le bras engourdi. § [μεταφ] —, γίνομαι ψυχρός, devenir froid ; ψυχραίνομαι, se refroidir ; ἐλαττῶ τὴν θέρμην (τὸν ζῆλον), diminuer d'ardeur, καὶ ἐν γένει **μαζεύομαι,** ζαρόνω, se blottir ; || τὸν βλέπω κάπως **μουδιασμένον,** il me semble un peu refroidi = μοὶ φαίνεται ὀλίγον ψυχρὸς (ψυχραμένος).

μούδιασμα, ατος, τὸ [δημ.] (τοῦ σώματος), ἀπὸ τοῦ αἱμωδιασμός, **αἱμωδίασις,** ἡ νάρκη, **νάρκωσις,** engourdissement, n. m. [ἡ νάρκη, νάρκωσις τῶν ὀδόντων], τὸ μούδιασμα τῶν ὀδόντων, agacement, n. m. ἤτοι γομφίασις, γομφιασμός, τὸ γομφιᾶν.

μουδιασμένος, η, ον (μετοχὴ [δημ.], αἱμωδιασμένος, engourdi, e ; || [μεταφ.], refroidi, e ; || εἶνε ὀλίγον μουδιασμένος, il est un peu refroidi ; βλ. **μουδιάζω.**

μουδιάστρα, ας, ἡ [δημ.], κοινὴ ὀνομασία τοῦ ἰχθύος, **νάρκη,** torpille, n. f. ὁ βάτος ἢ βατίς, σέλαχος, raie, n. f.

μοῦζα, ας, ἡ [δημ.], ἡ **μουντζοῦρα.**

μουζαβίρης, ισσα, ικο [δημ. ξεν.], λέγεται ὁ **στρεψόδικος.**

μουζαλιά, ᾶς, ἡ [δημ.], καὶ

μουζοῦρα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **μουντζοῦρα.**

μουθουνητόν, τὸ [δημ.], καὶ μουσουνητόν· βλ. **μυχθισμός,** reniflement, n. m.

μουθουνίζω, μέλ. ίσω [δημ.] καὶ **μουσουνίζω,** renifler ; [ἐπὶ ζώων] s'ébrouer=ῥωθωνίζω, φυσῶ διὰ τῶν ῥωθώνων, aspirer fortement des narines ; ὡς ἐπὶ τοῦ ἵππου ὅταν τρομάζῃ· βλ. **μυχθίζω.**

μουθούνισμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ μουθουνητόν, μουσουνητόν, reniflement, n. m. βλ. **μυχθισμός.**

μουκαβᾶς, ὁ [ξεν.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ χάρτονος, carton, n. m. χονδρὸς πεπιεσμένος χάρτης.

μοῦκος, ὁ [διάλ. Κύμης], ὁ ὀκνηρός, ὁ γελοῖος, ἀνόητος.

μοῦλα, ας, ἡ [δημ.] θηλεία ἡμίονος, mule, n. f. βλ. **ἡμίονος.**

μουλαράκι, τὸ [δημ.], μικρὸς ἡμίονος, petit mulet ; βλ. **ἡμίονος.**

μουλαρᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.] θηλ. ἡ **μουλαροῦ,** muletier, ère ; ὁδηγὸς τῶν μουλαριῶν (ἡμιόνων), **ἡμιονηγός.**

μουλαρήσιος, α, ον [δημ.] ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν ἡμίονον, τοῦ ἡμιόνου, de mulet ; de mule ; βλ. καὶ **ἡμιονικός.**

μουλάρι, τὸ [δημ.], mulet, n. m. βλέπε **ἡμίονος.** § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.], têtu comme une mule, ἰσχυρογνώμων ὡς ἡ ἡμίονος, πεισματάρης σὰν τὸ μουλάρι (τὴν μοῦλα).

μουλιάζω, μέλ. ιάσω [ξεν.], διαβρέχω, ἐμβρέχω, κοινῶς **μουσκεύω,** mouiller.

μοῦλκι, τὸ [ξεν.], ἡ ἰδιοκτησία, propriété, n. f. αἱ γαῖαι, τὸ κτῆμα, terre[s] ; τὰ κτήματα, les biens.

μουλλόνω [δημ.], καὶ

μουλλόχνω [δημ.] (ἐκ τοῦ μυλλαίνω), στέ-

χομαι ἀκίνητος καὶ σιωπηλός, σιωπῶ, se taire; λουφάζω, λώφάω, se tenir coi (coite) = ne dire mot.

μουλλωχτός, ή, ὸν [δημ.] (μουλλόχνω), ὁ ἱστάμενος ἀκίνητος καὶ σιωπηλός, ὁ σιωπῶν, ὁ ἄφωνος, muet, ette, adj. σιωπηλός, silencieux, euse, adj, ἥσυχος, ἤρεμος, coi, coite.

μουλόνω [διάλ. Οἰνόης], μαλακοῦμαι, ἀπαλύνομαι, ἀνακουφίζομαι.

μοῦλος, α, ικον [δημ.], ὁ νόθος κοινῶς μπάσταρδος, bâtard, e, adj. ὁ μὴ ἐκ νομίμου γάμου γεννηθείς.

μούλωμα, τὸ [διάλ. Οἰνόης], ἀνακούφισις, μαλάκωσις.

μούμια, ας, ἡ (αἰγυπτιακή), ταριχευμένος νεκρός, momie, n. f. βλ. μόμια, κτλ.

μουμουτεύω [διάλ. Οἰνόης], βαίνω ψηλαφητί.

μουμουτζιλιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ λευκάκανθα, aubépine, n. f.

μούν' [διάλ. Ἠπείρου]=μόνον· ἀντὶ τοῦ ἀλλά.

μουνή, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ περίφραγμα, ἐν ᾧ τὰ ἀρνία καὶ ἐρίφια.

μουνί, τὸ [δημ.], λέγεται κοινῶς τὸ γυναικεῖον (μόριον) **αἰδοῖον**, con, n. m. ὅπερ λέγεται παρὰ Μιτυληναίοις καθ' Ἡσύχιον ῥόδον, προστεθείσης εἶτα τῆς λέξεως **δυσῶδες**· βλ. **αἰδοῖον** καὶ **μόριον**.

μουνουβέλο καὶ μονουβέλο, τὸ [δημ.] guindeau, n. m. βλ. **βαροῦλκον**.

μούνους, ὁ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], τὸ μουνί, **αἰδοῖον** γυναικός.

μουνουχάου [Αἰτωλ. ἰδίωμα], εὐνουχίζω.

μουνουχίζω, μέλ. ίσω [δημ.], εὐνουχίζω, ὀρχεοτομέω-ῶ, ἐκτέμνω, ἐκτομέω, châtrer; ἐκτέμνω, mutiler [ἐπὶ ζώων ἰδίως], couper; hongrer; βλ. **εὐνουχίζω, ὀρχεοτομῶ**.

μουνούχισμα, ατος, τὸ [δημ.], ὁ εὐνουχισμός, ἡ ὀρχεοτομία· βλ. **εὐνούχισμα** καὶ **ἐκτόμησις**, castration, n. f.

μουνουχισμένος, καὶ οὐδ. -νο [δημ.], βλ. **ἐκτομίας**.

μουνοῦχος, ὁ [δημ.]· ὁ εὐνοῦχος, castrat, n. m. ὁ ἐκτομίας, ὁ **ὀρχεοτομηθείς**· βλ. καὶ **εὐνοῦχος**.

μουνόψειρα, ἡ· morpion, n. m. κοινὴ ὀνομασία εἴδους φθειρός, παρασίτου ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου.

μοῦντζα, ας, ἡ [δημ.]· βλ. **σφάκελα**· ὑβριστικὸν σχῆμα διὰ τῆς χειρὸς τῶν δακτύλων τῆς παλάμης ὄντων ἠνεωγμένων, geste injurieux; ‖ δίνω μούντζαις, faire (montrer) les cornes; ‖ ὅτι **μοῦντζα τέτοια τύφλα** [παροιμ.], les deux font la paire; ἢ l'un vaut l'autre.

μουντζαλιά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. **μουντζοῦρα**.

μουντζαλόνω [δημ.], βλ. μουντζουρόνω καὶ **μουντζουλόνω**.

μουντζόνω, μέλ. ώσω [δημ.]. χάμνω μούντσαις (σφάκελα) εἴς τινα· βλ. καὶ **σφακελόνω**, faire (montrer) les cornes à quelqu'un; faire la figue; [συνεκδ.] **ἀπαξιῶ νὰ φροντίζω, νὰ** χάμνω λόγον διά τι, ne faire aucun cas; περιφρονῶ, ἀπαξιῶ, δὲν καταδέχομαι, dédaigner; ἀψηφῶ, καταφρονῶ (τινὰ ἤ τι), faire fi.

μουντζουλόνω [διάλ. Οἰνόης], **μουντζουρόνω** (παράγωγον **μουντζούλωμα**)· βλ. **μουντζουρόνω**.

μουντζοῦρα, ας, ἡ [δημ.], μελανὴ κηλίς, tache noire; n. f. μαύρισμα, μελάνισμα, noircissure, n. f. ῥύπος, ῥυπαρότης, ἡ βρῶμα, λέρα, salissure, n. f. ἡ ῥύπανσις, souillure, n. f. τὸ μουντζούρωμα, ἡ κακογραφία, barbouillage, n. f. ἢ griffonnage, n. m. καὶ gribouillage, n. f. ‖ τὰ χέρια του εἶνε γεμάτα μουντζούραις, ses mains sont toutes noires; ‖ ἐγέμισε τὸ χαρτὶ μουντζούραις, il a rempli le papier de barbouillage; ‖ δὲν ἠμπορεῖ νὰ γράψῃ χωρὶς νὰ κάμῃ μουντζούραις, il ne peut écrire sans faire des pâtés.

μουντζουρόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀσβολόω, καθιστῶ τι μελανόν, μαῦρον, ἀμαυρὸν [καὶ μεταφ.], κακογράφω, barbouiller; μαυρίζω, charbonner; κακογράφω, griffonner, ἢ gribouiller; μολύνω, ῥυπαίνω, λερόνω, salir, tacher; μελανόω, noircir; ‖ — χαρτιά, barbouiller du papier; ‖ [μεταφ.], δὲν θέλω νὰ μουντζουρωθῶ, je ne voudrais point me salir (me noircir).

μουντζούρωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἀσβόλωσις, action de barbouiller; barbouillage, n. m. βλ. **μουντζουρόνω**.

μούντζωμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **μοῦντζα**, **σφακέλωμα**.

μουντός, ή, ὸν [δημ.] (ἐπὶ χρωμάτων), ὁ σκοῦρος, ὁ ἄστιλπνος, ὁ βαθὺς τὸ χρῶμα, foncé, ée, adj. ὁ σκοτεινός, σκοῦρος, sombre, adj. ὁ θαμβός, mat, adj. βλ. καὶ **βαθύς**.

μούντρης, ὁ [διάλ. Καρπάθου], ἀποφασιστικός, ῥιψοκίνδυνος.

μούρα τοῦ τρίγκου [δημ. ναυντ.], βλέπε **ποδωτήρ**.

μουράκι, τὸ [δημ.], τὸ **βατόμουρο**.

μουράλια, τὰ [ξεν.], τὰ τείχη, les murailles; ‖ τὰ μουράλια τοῦ μώλου, βλ. **κρηπὶς** καὶ **μῶλος**.

μοῦργα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **ἀμόργη**; ‖ — ἐλαίου, τὸ καταπάτι τοῦ λαδιοῦ, marc d'huile, καὶ γενικῶς μοῦργα, ἡ τρυγία, τὸ καταπάτι, lie, n. f.

μουργάκι, τὸ [δημ.], ὑποκορ. (χαϊδευτικὸν) τοῦ μοῦργος, μικρὸς κύων, μικρὸν μανδρόσκυλον (ἰδίως ἐκ φαιοῦ τριχώματος, petit chien, ἰδίως au pelage brun); ‖ [μεταφ.] μικρὸς μολοσσὸς (χονδροειδὴς τὸ πρόσωπον), petit bouledogue.

μουργηλός, ὁ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], **βραδύγλωσσος**.

μουργκός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], θολός, ἀμυδρός.

μοῦργος, ου, ὁ [δημ.], μέγας κύων, μανδρόσκυλον (ἰδίως μετὰ φαιοῦ τριχώματος), chien (ἰδ. au pélage [καὶ pellage] brun); ‖ [μεταφ.] κύων **μολοσσὸς** (χονδροειδὴς τὸ πρόσωπον), bouledogue, n. m. βλ. **λέξιν**.

μοῦρδα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης] ἡ **μοῦργα,** ἡ ἀκάθαρτος ὑποστάθμη τοῦ ἐλαίου, τοῦ βουτύρου καὶ πάσης ἐν γένει ἐλαιώδους οὐσίας· ἐκ τοῦ ἀμόργη.

μουρδάρευμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ῥύπανσις, τὸ λέρωμα, salissure, n. f. souillure, n. f.

μουρδαρεύω, μέλ. εύσω [δημ.], ῥυπαίνω, λερόνω, salir.

μουρδάρης, α, ικον [δημ.] ῥυπαρός, ἀκάθαρτος, sale, adj. καὶ malpropre, adj.

μουρδαριά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ ῥυπαρότης, ἀκαθαρσία, saleté, n. f. καὶ malpropreté, n. f. αἱ ἀκαθαρσίαι, βρώμαις, ordure, n. f.

μουρδάρικος, η, ικον [δημ.], ὁ μουρδάρης, ῥυπαρός, ἀκάθαρτος, sale, adj. καὶ malpropre, adj.

μουρέλο, τὸ [δημ. ναυτ.] burin, n. m. œil à la flamande, n. m. βλ. ἐμβόλαιον.

μούρη, ης, ἡ [δημ.), ἀντὶ πρόσωπον, ῥύγχος, τὸ μοῦτρον τῶν ζώων, museau, n. m. τὸ ῥύγχος, τὸ ἄκρον τοῦ στόματος ζώων τινῶν, mufle, n. m. || αὐτὸ δὲν εἶνε διὰ τὴν μούρην σου, ce n'est pas pour ton nez; || ἔχει ἀκόμη καὶ μούρην (μοῦτρα) νὰ ὁμιλῇ; ose-t-il encore répliquer? || τοῦ ἔδωκα μίαν εἰς τὴν μούρην, je lui ai donné une tape sur le mufle; βλ. καὶ μοῦτρον.

μουριά, ᾶς, ἡ [δημ.] βλ. **μορέα.**

μοῦρλα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **τρέλλα,** folie, n. f. aliénation d'esprit; démence, n. f. aliénation totale d'esprit.

μουρλαίνω, μέλ. θὰ μουρλάνω [δημ.], καθιστῶ τινὰ τρελλόν, rendre fou; affoler; βλ. **τρελλαίνω·** || ἐμουρλάθη, il est devenu fou, il a perdu la raison; || ἡ εὐμορφιά της μ' ἐμούρλανε, sa beauté m'a affolé.

μουρλός, ή, όν [δημ.] βλ. **τρελλός,** fou, folle, adj. ἄφρων, insensé, ée.

μουρμοῦρα, ας, ἡ [δημ.], ψιθυρισμός, μεμψιμοιρία [πληθ.] μεμψιμοιρίαι, παράπονα, γογγυσμοί, μουρμούραις, murmure[s], n. m. τὰ παράπονα, plainte[s], n. f. ὁ γογγυσμός, ἡ γρύνια, grognement, n. m. καὶ ἐν γένει ἡ διχόνοια, ἔρις, discorde, n. f. querelle, n. f. || δὲν ἠμπορῶ ν' ἀκούω ταῖς μουρμούραις του, je ne puis l'entendre grogner. § [ἰχθ.] pagel, n. f. mormyre, n. f.

μουρμούρης, α, ικον [δημ.], μουρμουριάρης, **μεμψίμοιρος,** γογγυστής, κοινῶς γρυνιάρης, grogneur, euse, adj. γογγυστής, γρυνιάρης, grognon adj. et n. ὁ τὰ πάντα ἐπιτιμῶν, ἐπιτιμητής, grondeur, euse, adj. μουρμούρης, τονθορυστής, ὁ μουρμουρίζων μεταξὺ τῶν ὀδόντων του, marmotteur, euse; μουρμουριάρης, μεμψίμοιρος, murmurateur.

μουρμουρητόν [δημ.], μορμορυγμός, ψίθυρος, murmure, n.m. || τὸ χαρίεν μουρμουρητὸν τῶν ῥυάκων, τῶν πηγῶν, le doux murmure des ruisseaux, des fontaines; βλ. καὶ μουρμοῦρα.

μουρμουριάρης [δημ.], βλ. **μουρμούρης.**

μουρμουρίζω, μέλ. ήσω [δημ.], **τονθορύζω,** μορμύρω καὶ **μορμυρίζω,** διαψιθυρίζω, ψιθυρίζω, ἤτοι ὁμιλῶ λέγω τι οὐχὶ σαφῶς, μασσημένα λόγια, ψιθυρίζω μεταξὺ τῶν ὀδόντων, murmurer; γρυνιάζω, grogner; γογγύζω, κοινῶς μουρμουρίζω, gronder; [οἰκ.] bougonner; τονθορύζω, διαγογγίζω, κοινῶς μουρμουρίζω, grommeler; ψιθυρίζω, ψελλίζω, bredouiller; τονθορύζω, μουρμουρίζω ἐντὸς τῶν ὀδόντων, marmotter; μουρμουρίζω, ὑποκώφως, marronner; || αἰωνίως μουρμουρίζει, il ne fait que grogner; || κάτι ἐμουρμούρισε, il a marmotté quelque chose.

μουρμούρισμα, ατος, τὸ [δημ.], βλέπε **μουρμοῦρα.**

μουρντάρης, ὁ [δημ.] βλ. **μουρδάρης,** κ. τ. λ.

μοῦρον, ου, τό· τὸ συκάμινον, ὁ καρπὸς τῆς μορέας, τὸ μόρον, mûre, n. f. || μοῦρα μαῦρα (ἄσπρα), mûres noires (blanches). § — οἴδημα χιρσῶδες ἐπὶ τοῦ προσώπου, tumeur variqueuse au visage; fraise, n. f. θηρίωμα, εἶδος σπυριοῦ ὅπερ ἀναφαίνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν κεφαλὴν τῶν ἀνθρώπων καὶ ζώων.

μουροτσίχλα, ας, ἡ [πτην.] linot, n. m. ou linotte, n. f. petit oiseau à plumage gris, au chant agréable.

μουροῦνα, ας, ἡ [δημ.] (ἀπὸ τοῦ μύραινα, ἰχθὺς μέγας), **ὀνίσκος,** morue, n. f. σίλουρος ὁ μέγας, esturgeon (le grand) ἀπὸ τὸν ὁποῖον γίνεται κυρίως ἡ ψαρόκολλα καὶ τὸ χαβιάρι.

μουρουνιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Νισύρου], ἡ μορέα καὶ ὁ καρπὸς μουροῦνα, **συκάμινα.**

μουρουνόλαδον, τὸ [δημ.], ἔλαιον τοῦ ὕπατος τῆς μουρούνης (ὀνίσκου), huile de foie de morue.

μοῦρσα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], τόπος βαθουλός, ἐν ᾧ συλλεγομένου ὕδατος σχηματίζεται λάσπη.

μουρσελάρισμα, τὸ [δημ.], genope, n. f. βλ. **ἀγκτηρίασμα.**

μουρσελάρω [δημ.], genope, **βλ. ἀγκτηριάζω.**

μούρσια, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ ψεῖρα, ἡ **φθείρ.**

μουρσιάζω [διάλ. Ἠπείρου], ψειριάζω, **φθειριάω.**

μοῦρσος [δημ.], γενικῶς βλ. **ὑποστάτης,** chantier. § μοῦρσοι [ναυτ.] ὑποστάτης λέμβου, chantier de chaloupe; βλ. **ὑποστᾶται.**

μουρτζολόνω [διάλ. Ἠπείρου], βάφω μὲ μελάνην, **μουρτζαλόνω, μελανόω, μουντζουρόνω.**

μοῦσα, ας, ἡ· muse, n. f. προσωπεποιημένη θεότης τῆς μουσικῆς, ποιήσεως, ὀρχήσεως, δράματος καὶ ἐν γένει πάσης τέχνης τὸν βίον τερπούσης· || καλλιεργῶ τὰς μούσας, cultiver les muses. Αἱ ἐννέα Μοῦσαι (les neuf Muses) ἐκαλοῦντο Καλλιόπη, Κλειώ, Εὐτέρπη, Τερψιχόρη, Ἐρατώ, Μελπομένη, Θάλεια, Πολύμνια καὶ Οὐρανία. Εἰς παραστάσεις συμπλεγμάτων ἢ ἀναγλύφων αἱ μοῦσαι φέρουσι τοὺς ἑξῆς χαρακτηρισμούς. Ἡ Καλλιόπη φέρει ὡς μοῦσα

τῆς ἐπικῆς (ἡρωϊκῆς) ποιήσεως πινάκιον καὶ γραφίδα· ἡ **Κλειώ**, προστάτις τῆς ἱστορίας, βιβλίον (κύλινδρον)· ἡ **Εὐτέρπη** τῆς λυρικῆς ποιήσεως (δίαυλον)· ἡ **Τερψιχόρη** τοῦ χοροῦ (καὶ τῆς χορικῆς ποιήσεως) καὶ ἡ **Ἐρατώ**, τῆς ἐρωτικῆς ποιήσεως, φέρουσιν ἔγχορδον ὄργανον· ἡ **Μελπομένη** παρίσταται ὡς μοῦσα τῆς τραγῳδίας ἐν τῇ μακρᾷ καὶ πολυπτύχῳ ἀμφιέσει τῶν τραγῳδῶν μετὰ κοθόρνων, ἐπὶ κεφαλῆς ἔχουσα τὴν προσωπίδα τῆς τραγῳδίας μετὰ τοῦ ὄγκου καὶ ἐν τῇ χειρὶ φέρουσα κόρυναν· ἡ **Θάλεια** ὡς μοῦσα τῆς κωμῳδίας καὶ τῆς βουκολικῆς ποιήσεως φέρει συνήθως ἐλαφρότερον ἔνδυμα ἀνάλογον τῷ βακχικῷ κύκλῳ, ἐνίοτε δ' ἔχει καὶ προσωπίδα τῆς κωμῳδίας ἢ ποιμενικὴν ῥάβδον· ἡ **Πολύμνια**, μοῦσα τῆς σοβαρᾶς καὶ θρησκευτικῆς ποιήσεως ἐρείδεται πλουσίως ἠμφιεσμένη πρὸς στήλην ἢ βράχον ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζει σκεπτικὴ τὸν ἀγκῶνα· τέλος ἡ **Οὐρανία** ὡς μοῦσα τῆς ἀστρονομίας κρατεῖ οὐράνιον σφαῖραν καὶ δείκτην ἢ διαβήτην.

μουσαγγίζω [διάλ. Οἰνόης]. φυσῶ μὲ τὴν μύτην.

μουσακᾶς, ὁ [ξεν.], mouchaka, n. m. ἔδεσμα τῆς ἀνατολικῆς μαγειρικῆς, espèce de mets de la cuisine orientale, ἤτοι ; κρέας κοπανισμένον μὲ μελιτζάνες, κολοκυθάκια ἢ πατάτες, hachis au beurre.

μουσαμᾶς, ᾶ, ὁ [ξεν.], κηρωτὴ ὀθόνη, ὀθόνη ἐπίχριστος, κηρόπανον, toile cirée, n. f. ἢ toile prélart ἢ ἁπλῶς prélart, n.m. βλ. **ἐπίχριστος** καὶ **ὀθόνη**· ἐν τῷ ναυτ. συνών. τοῦ bâche ; || ὁ μουσαμᾶς, βλ. **ἀδιάβροχον**, braie, n. f. || —, κάλυμμα ἀδιάβροχον, bâche, n. f. βλ. **κάλυμμα** καὶ **ἐπίχριστος.** § — [ναυτ. πληθ.] αἱ ἐξ ὀθόνης κεχρωματισμέναι θῆκαι, τὰ **καλύμματα**, coiffes, n. f. οἱ μουσαμάδες, toiles cirées ; βλ. **κάλυμμα, ὑπόβλημα,** καὶ **ἐπίχριστος,** prélarts, n. m. || οἱ μουσαμάδες τῆς μπάντας, toiles de bande ; βλ. **παρράρρυμα.**

μουσάντρα, ας, ἡ [δημ.], μεγάλο δουλάπι (ἐντοίχιον, ἢ **φωριαμὸς** ἐντοίχιος) κατεσκευασμένον ἐντὸς τοῦ πάχους τοῦ τοίχου, grand placard (armoire dans le mur); πρὸς ἐναπόθεσιν σκευῶν, ὅθεν καὶ décharge, n. f. ἢ cabinet de débarras.

μουσαφίρης, θηλ. -ισσα [ξεν.], ὁ ξενιζόμενος εἴς τινα οἰκίαν, personne qui reçoit l'hospitalité ; hôte, hôtesse ; ὁ ξένος, étranger, n. m. || μᾶς ἦλθον μουσαφίρηδες, il lui vint du monde.

μουσαφιρλίκι, τὸ [ξεν.], ἡ ὑποδοχὴ ξενιζομένου, ξένου, réception d'un hôte ; ἡ **φιλοξενία**, hospitalité, n. f.

μουσεῖον, ου, τό· musée, n. m. ἐκαλεῖτο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις πᾶς ταῖς Μούσαις ἱερὸς χῶρος, ναός, ἄλσος κτλ. Ἕνεκα δὲ τῆς συχνῆς χρήσεως τῶν τόπων τούτων διὰ μουσικὰς ἐκτελέσεις, ἀγῶνας, κτλ. ἔλαβεν ἡ λέξις εὐρυτέραν ἔννοιαν ἀναφερομένη εἰς πάντα τόπον προωρισμένον διὰ τοιαύτας ἐργασίας, διατελούσας ἄλλως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Μουσῶν. Περίφημον ἰδίως ἐγένετο τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μουσεῖον, ἵδρυμα εὐρυχωρότατον καὶ μεγαλοπρεπέστατον Πτολεμαίου Β' τοῦ Φιλαδέλφου, ἐν ᾧ διητῶντο ὡρισμένος τις ὅμιλος σοφῶν ὑπὸ τὴν προεδρείαν ἱερέως τῶν Μουσῶν, εἰς τὰς μελέτας καὶ ἐπιστημονικὰς αὐτῶν ἐργασίας ἀσχολούμενοι καὶ ὅπερ διετηρήθη μέχρι τῶν χρόνων Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου. Ἐν δὲ τοῖς νεωτέροις χρόνοις τὸ ὄνομα ἔλαβε γενικωτέραν σημασίαν ἐπικληθέντων οὕτω καὶ σχολείων καὶ περιοδικῶν συγγραμμάτων, κτλ. Κατ' ἐξοχὴν ὅμως ὠνομάσθησαν Μουσεῖα οἰκοδομήματα περιλαμβάνοντα συλλογὰς ἔργων τέχνης ἢ ἱστορικῶν ἀντικειμένων ἢ φυσικῶν προϊόντων κτλ. (ἀγαλμάτων, εἰκόνων, νομισμάτων, ὀρυκτῶν, κτλ.). Τοιαῦτα κατέχουσι πᾶσαι αἱ πεπολιτισμέναι χῶραι· || τὸ μουσεῖον τῶν ἀρχαιοτήτων, le musée des antiquités.

μουσελίνη, ης, ἡ [ξεν.], mousseline, n.f. ὀνομασία δοθεῖσα ἐκ τῆς πόλεως Μοσοὺλ (τῆς Ἀσ. Τουρκίας ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Τίγρητος), εἰς ἣν κατεσκευάσθη τὸ πρῶτον ἐλαφρόν τι καὶ λεπτότατον βαμβακερὸν ὕφασμα· || — κεντητή, mousseline brodée ; || — ῥιγάτη, μὲ σειράς, mousseline rayée.

μουσική, ῆς, ἡ· musique, n. f. λέγεται ἡ τέχνη ἡ ἀναφερομένη εἰς τὰς μούσας, ἐξ ὧν καὶ ἡ λέξις παράγεται. Καὶ γενικῶς μὲν ἡ λέξις ἀναφέρεται πρὸς πᾶσαν μόρφωσιν καὶ παιδείαν, ἰδίως ὅμως μουσικὴ λέγεται ἡ γνῶσις τοῦ κρούειν (παίζειν) ὄργανόν τι καὶ ᾄδειν· || ἡ θεωρία τῆς μουσικῆς, la théorie de la musique ; || φωνητικὴ μουσική, musique vocale ; || ἡ βασιλικὴ μουσική, la musique du roi ; || ἡ μουσικὴ τοῦ συντάγματος, la musique du régiment ; || ὀργανικὴ μουσική, musique instrumentale. § —, fanfare, n. f. λέγεται μουσικὴ ἀποτελουμένη ἐκ μεταλλικῶν ὀργάνων ὡς εἶνε αἱ στρατιωτικαὶ μουσικαί, κοινῶς **μπάντα** (bande), ἰδίως ὅταν ἀνήκωσιν εἰς σωματεῖόν τι.

μουσικοδιδάσκαλος, ου, ὁ· ὁ μελοποιός, ὁ συνθέτης μουσικῶν τεμαχίων, compositeur, trice ; ὁ διδάσκαλος τῆς μουσικῆς, maître, n. m. ἐν γένει διδάσκαλος οἱουδήποτε μουσικοῦ ὀργάνου.

μουσικομανής, ής, ές· ὁ ἔχων τὴν μανίαν (τὸ πάθος) τῆς μουσικῆς, qui a la passion de la musique, musicomane, adj. ὁ μελομανής, mélomane, adj. βλ. καὶ **μουσομανής.**

μουσικομανία, ας, ἡ· ἡ μανία, τὸ πάθος πρὸς τὴν μουσικήν, passion de la musique, musicomanie, n. f. ἡ **μελομανία**, mélomanie.

μουσικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν μουσικήν, qui appartient à la musique, musical, ale, adj. § [οὐσ.] ὁ παίζων ὄργανόν τι, musicien, enne, adj. ὁ **μουσουργός**, ὁ **ἐκτελῶν** μουσικήν, exécutant, e, adj. || πλανόδιοι μουσικοί, musiciens ambulants ; || — (ἢ σαλπιγκτής) τῶν ῥωμαίων, æneateur, n. m.

μουσικῶς [ἐπίρ.], κατὰ μουσικὸν τρόπον, κατὰ τοὺς κανόνας τῆς μουσικῆς, selon les règles de la musique, musicalement, adj.

μουσκετάρω [ξεν.], παλαιὰ καὶ κοινὴ ὀνομασία τοῦ **τυφεκίζω**, fusiller ; ἤτοι ἡ θα-

νατικὴ ἐκτέλεσις διὰ τοῦ ὅπλου τοῦ καλουμένου τὸ πάλαι μουσκέτου, βλ. λέξιν.

μουσκετισμός, οῦ, ὁ [ξεν.], mousquetade, n.f. συμπυροβόλησις (décharge) πολλῶν ὁμοῦ μουσκέτων. Ἡ λέξις mousquetade σημαίνει ἐπίσης mousqueterie=συμπυροβόλησις, βλ. λέξιν.

μουσκέτον, ου, τὸ [ξεν.], τὸ ὅπλον, **τυφέκιον**, fusil, n. m ἰδίως ὅμως, mousquet, n. m. μικρὸν παλαιὸν πυροβόλον ὅπλον, ὅπερ ἐπὶ Καρόλου Ε' μετεχειρίζοντο οἱ Ἱσπανοί· τὸ ὅπλον τοῦτο ἔβαλλε βολίδας μολυβδίνας σφαιρικὰς βάρους 0,07 γραμμαρίων· ἀλλ' ἕνεκα τοῦ βάρους αὐτῶν δὲν ἔβαλλον ἄλλως εἰμὴ στηριζόμενα ἐπὶ δικράνου (fourche). Τὸ μουσκέτον διέφερε τοῦ **τυφεκίου** (fusil) ἐκ τοῦ κοπάνου αὐτοῦ (crosse) ὅστις ἦτο ὀλιγώτερον κυρτός. Ὁ μηχανισμὸς τοῦ μουσκέτου ἦτο ὁ αὐτὸς μὲ τὸν τοῦ **τυφεκίου**· || μουσκέτον τειχομαχικόν, mousquet de place ou de rempart.

μουσκετοφόρος, ου, ὁ· mousquetaire, n. m. τὸ πάλαι ἐκαλεῖτο οὕτως στρατιώτης ὡπλισμένος μὲ **μουσκέτον**· εἶτα ὠνομάσθησαν mousquetaires, οἱ **μουσκετοφόροι λόχοι τοῦ βασιλέως** (ἐν Γαλλίᾳ) (compagnies de mousquetaires du roi), οἵτινες ἀπετέλουν τὴν συνήθη **φυλακὴν** (garde) τῶν βασιλέων Λουδοβίκου XIII καὶ Λουδοβίκου XIV. Ἐκ τούτου οἱ mousquetaires ὠνομάσθησαν **σωματοφύλακες**.

μούσκεμμα, ατος, τὸ [δημ.] καὶ

μούσκευμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐνέργεια, ἡ πρᾶξις τοῦ μουσκεύειν (διαβρέχειν τι), action de mouiller (de tremper), ἐμβροχή, διαβροχή, διάβρεξις, ὕγρανσις, mouillement, n.m. βλ. **ὕγρανσις**· ὁ κατανοτισμός, ὕγρανσις, ἡ διαβροχή, humectation, n. f. ἡ ἐμβάπτισις ἔν τινι **ὑγρῷ**, ἐγχυματισμός, infusion, n. f. || —, trempage, n. m. βλ. **διάβρεξις**· || διάβρεξις, μούσκευμα, imbibition, n. f. || εἶμαι [ἱδρωμένος] μούσκευμα, je suis tout en nage (tout baigné de sueur); || εἶνε (ἔγινε) μούσκευμα (ἀπὸ τὴν βροχὴν) (=διάβροχος ἐγένετο), il est tout trempé; il a été mouillé jusqu'aux os; || μ' ἔκαμε μούσκευμα, il m'a inondé; || βρεμμένος μούσκεμμα, βλ. **μουσκεμμένος**.

μουσκεμμένος, η, ον [δημ.], κάθυγρος, διάβροχος, mouillé, ée; humecté, ée; || ψωμὶ μουσκεμμένον, du pain mouillé (du pain à l'eau).

μουσκεύω [δημ.], μέλ. εύσω (ἀπὸ τοῦ μοσχεύω), βρέχω, διαβρέχω, βλ. **ἐμβρέχω** καὶ **ὑγραίνω**, tremper; mouiller; κατανοτίζω ὑγραίνω, διαβρέχω, humecter; μουσκεύω, διαβρέχω, **ποτίζω**, imbiber; βυθίζω ἐντὸς ὑγροῦ τινος, baigner; ἐμβαπτίζω ἐν τῷ ὕδατι, ἐμβρέχω, guéer. § [οὐδ.] βρέχομαι, διαβρέχομαι, s'imbiber; se mouiller; tremper; baigner; || **τὰ ῥοῦχα μουσκεύουν**, le linge trempe; || [νὰ τὸ ἀφήσῃς] **νὰ μουσκεύσῃ** δύο ἡμέρας εἰς τὸ νερόν, baigner deux jours dans l'eau.

μουσκίδι, τὸ [δημ.] βλ. **μούσκευμα**.

μουσκλόνω [διάλ. Ἠπείρου], παρουσιάζω τινὶ πρόσωπον δυσαρεσκείας καὶ ἀποστροφῆς «τὰ μούσκλωσεν ὁ κηρὸς»=συννέφιασε ἐχάλασεν ὁ καιρός.

μούσκουλη, ης, ἡ καὶ **μούσκουλον**, mousse, n. f. ὁ λεπτὸς χόρτος ὅστις φύεται ἐπὶ τῶν ὑγρῶν λίθων καὶ εἰς τοὺς κορμοὺς τῶν δένδρων· βλ **βρύον**, **μνίον**, **λειχήν**.

μουσκουρούνι, τὸ [δημ.], ὑάκινθος εὐώδης, jacinthe musquée; muscari odorant.

μοῦσκρος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ περὶ τοὺς λίθους καὶ τὰ δένδρα λειχήν· ἡ μούσκουλη.

μουσλοῦκι, τὸ [δημ.], robinet, n. m. βλ. **κρουνός**.

μουσμουλιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ **μεσπιλέα**, néflier, n. m.

μούσμουλον, ου, τὸ [δημ.], κοινὴ ὀνομασία τοῦ καρποῦ τῆς μεσπιλέας, τὸ **μέσπιλον**, nèfle, n. f.

μουσοληπτέομαι-οῦμαι, καταλαμβάνομαι, ἐμπνέομαι ὑπὸ τῶν Μουσῶν, être inspiré par les Muses.

μουσόληπτος, ος, ον· βλ. μουσόπνευστος.

μουσομανέω-ῶ, μέλ. ήσω· εἶμαι ἐνθουσιασμένος ὑπὸ τῶν μουσῶν, ἀγαπῶ περιπαθῶς τὰς Μούσας καὶ τὰς ὡραίας τέχνας, aimer passionnément la poésie, les beaux arts, etc.

μουσομανής, ής, ές· ὁ ὑπὸ τῶν μουσῶν ἐνθουσιασμένος, ὁ ἀγαπῶν περιπαθῶς τὰς ὡραίας τέχνας, qui a la passion de la poésie, des beaux arts.

μουσομανία, ας, ἡ· ἐμπαθὴς ἀγάπη πρὸς τὰς Μούσας, ἐνθουσιασμὸς πρὸς τὴν ποίησιν, τὴν μουσικήν, τὰς ὡραίας τέχνας, passion de la poésie, de la musique, des beaux arts.

μουσόπνευστος, ος, ον· ὁ ἐνθουσιασμένος, ἐμπνευσμένος ὑπὸ τῶν μουσῶν, inspiré par les muses.

μουσοτραφής, ής, ές· ὁ ὑπὸ τῶν Μουσῶν ἀνατεθραμμένος, élevé par les muses; nourrisson des muses.

μουσουνητόν, τὸ καὶ **μουσουνιτὸν** [δημ.], βλ. **μουθουνητὸν** καὶ **μυχθισμός**· φυσίαμα, φυσιασμός, reniflement, n. m. reniflerie, n.f.

μουσουνίζω [δημ.], βλ. **μουθουνίζω** καὶ **μυχθίζω**· μυσιάω, φυσῶ, ἀνασαίνω, διὰ τῶν μυκτήρων πνέω (πνευστιάω), φυσιάω, renifler.

μουσουργός, οῦ, ὁ· ὁ ἀσχολούμενος μὲ τὰς μουσικὰς τέχνας, ὁ ᾄδων, παίζων μουσικόν τι ὄργανον, ὁ μουσικός, musicien, enne adj. ὁ ἐκτελῶν (παίζων) μουσικόν τι ἔργον, ἐκτελεστής, exécutant, e, adj. || ὁ μουσουργὸς=ἡ ἀοιδός, ἡ περὶ τὴν μουσικὴν ἀσχολουμένη, chanteuse, n.f. ἡ ἐξ ἐπαγγέλματος ἔξοχος ἀοιδός, cantatrice, n. f.—chanteuse professionnelle de talent. § μουσουργός, μελοποιός, ὁ συνθέτης μουσικῶν τεμαχίων, compositeur, trice.

μουσουλμάνος, ου, ὁ· musulman, e; καλοῦνται οὕτως οἱ ὀπαδοὶ τῆς ὑπὸ τοῦ **Μωάμεθ** ἱδρυθείσης θρησκείας. Τὸ ὄνομα **παράγεται** ἐκ τοῦ **μουσλίμ**, πληθ. μοσλεμίν, σημαίνοντος **πιστοί**.

μουσουργῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐκτελῶ μου-

σικήν, exécuter (faire) de la musique; παίζω ὀργανόν τι, jouer καὶ ἐν γένει ψάλλω, ᾄδω, τραγουδῶ, chanter.

μουσοφιλής, ής, ές· ὁ ὑπὸ τῶν μουσῶν ἀγαπώμενος, aimé des muses.

μουσόφιλος, ος, ον καὶ ἰδίως φιλόμουσος, ος, ον· ὁ τὰς μούσας ἀγαπῶν, qui aime les muses.

μουστάκα, ἡ [δημ.] μέγας μύσταξ, grande moustache.

μουστακαλής, ὁ [δημ.] καὶ

μουστακᾶς, ὁ [δημ.], μυστακοφόρος, ος, ον· ὁ ἔχων μεγάλα μουστάκια, μέγαν μύστακα, qui porte une forte moustache; moustachu, e, adj. ‖ στρατιώτης μυστακοφόρος, soldat moustachu; ‖ γυνὴ μυστακοφόρος, une femme moustachue, qui a de la moustache.

μουστάκι, τὸ [δημ.], (ἀπὸ τοῦ μύσταξ), τὸ ἄνωθεν τῶν χειλέων τρίχωμα, moustache, n. f. ‖ στρήφω τὸ μουστάκι μου, retrousser sa moustache; ‖ μὲ στρημμένον μουστάκι, la moustache en croc. § [ναυτ.] μουστάκι, βλ. ὑπήνη, sous-barbe; ‖ λύω τὸ μουστάκι, [ναυτ.], βλ. ἐξαμφιδετῶ. § [τυπογρ. accolade, n. f. τὸ σημεῖον }].

μουσταλευριά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἀθάρα (γλεύκους πεποιημένη), πολτὸς (γλεύκει ἐσκευασμένος), bouillie (gelée) de moût, ἤτοι βεβρασμένον (πηκτή, πεπηγμένον) γλεῦκος, gâteau fait de moût.

μουστάρδα, ας· ἡ [ξεν.], σινάπι κοπανισμένον κατασκευασμένον μὲ ὄξος κτλ. τὸ **σινάπι**, moutarde, n.f. βλ. καὶ **μυττωτός**.

μουσταρδιέρα, ας, ἡ [ξεν.], moutardier, n. m. τὸ **σιναποδοχεῖον**· βλ. καὶ **μυττωτοδοχεῖον**.

μουστερής, ὁ [ξεν.], λέγεται ὁ πελάτης καταστήματος, κτλ. ὅθεν πελάτης, chaland, n. m. (=acheteur); pratique, n. f. (=chalant, acheteur): le bon marché attire les pratiques; γενικώτερον δὲ pratique, n. f. καλεῖται καὶ ὁ συχνάζων που, ὁ πελάτης· ἐπίσης καὶ ὁ πελάτης δικηγόρου, pratique, n. f. πελάτης ὁ φοιτῶν, φοιτητής, ὁ συχνάζων που, habitué, ée, adj. [καφενείου ἰδ.] καταναλωτής, consommateur; ‖ ἂν θέλῃς νὰ μ' ἔχῃς μουστερήν, si vous voulez avoir (conserver) ma pratique; ‖ εἶνε μουστερής του, c'est un de ses chalands.

μουστόπηττα, ας, ἡ [δημ.], gâteau fait de moût; βλ. καὶ μουσταλευριά.

μοῦστος, ου, ὁ [δημ.], τὸ **γλεῦκος**, moût, n. m. βλ. λέξιν.

μουσφακίδι [διάλ. Ἠπείρου], ἐν Ἰωαννίνοις, **ἐλελίφασκος**.

μοῦτα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], mue, n. f. μέγας κάλαθος ἔνθα τίθεται ἡ κλῶσσα **μετὰ τῶν** νεοσσῶν **αὐτῆς καὶ** κατ' ἐπέκτασιν ὀρνιθῶν, κοττέτσι.

μουτεύω [διάλ. Ἠπείρου], ποιῶ τι μοτόν· ταυτόσημον πρὸς τὸ μαδίζω, τίλλω, κτλ.

μουτίζω, μέλ. ίσω [ξεν.], ἐγκαταλείπω τὸ μέρος μου, τὴν μερίδα μου, abandonner son parti; ἀποσκιρτέω-ῶ, faire défection; ἀπαρνοῦμαί τι, ἐξομόω, ἐξομνύω, renier; ἐγκαταλείπω, παραιτῶ τι, λειποτακτῶ, déserter.

μούτους, ὁ (Αἰτωλ. ἰδίωμα], (λατ. mutus) muet, ette, sourd-muet, n. **κωφάλαλος**.

μοῦτρον, ου, τό· τὸ πρόσωπον, visage, n. m. ὄψις, πρόσωπον, figure, n. f. [δημ.], τὸ ῥύγχος, museau, n. m. ἡ ῥίς, nez, n. m. τὸ ῥύγχος (ζώων τινῶν), mufle, n. m. ‖ ἐπῆγε νὰ δείξῃ τὰ μοῦτρα του, il est allé faire voir son museau (son nez); ‖ δὲν εἶνε διὰ τὰ μοῦτρα σου, ce n'est pas pour votre nez; cela vous passera bien loin du nez; ‖ μοῦ τὸ ἐκτύπησεν εἰς τὰ μοῦτρα, il me l'a jeté (planté) au nez; ‖ τοῦ ἔδωκε μιὰ εἰς τὰ μοῦτρα, il lui donna sur le mufle; ‖ χαρὰ σ'τὰ μοῦτρα! [φρ. εἰρων.], quel mufle effronté! quelle effronterie! ‖ μοῦτρα διὰ σιδέρωμα! [φρ.], oh! le beau (le plaisant) museau! ‖ ἔχει ἀκόμη μοῦτρα νὰ μιλῇ; ose-t-il encore répliquer? ‖ δὲν ἔχω μοῦτρα νὰ τὸν ἰδῶ, je n'ose plus me présenter devant lui; ‖ μὲ τί μοῦτρα νὰ τὸν ἰδῶ, comment oserai-je me présenter devant lui? ἢ comment oserai-je le voir? ‖ κάμνω μοῦτρα, faire la moue; faire la mine; ‖ ἐστράβωσε τὰ μοῦτρα του, il a fait la grimace; ‖ κατέβασε τὰ μοῦτρα, il s'est refrogné; il est resté tout confus; il a baissé l'oreille; il a l'oreille basse; ‖ εἶχε μιὰ πήχη μοῦτρα, il avait un pied de nez; ‖ μὲ τὰ μοῦτρα [φρ.], tête baissée; tête la première; ‖ ἔπεσε μὲ τὰ μοῦτρα, il tomba la tête la première; ‖ ἔπεσε μὲ τὰ μοῦτρα εἰς τὴν μελέτην, il s'est livré corps et âme à l'étude; ‖ κάμνω μοῦτρα, faire la moue, faire la mine.

μοῦτσος, ου, ὁ [ξεν.], mousse, n. m. βλ **ναυτόπαις**, μαθητευόμενος ναύτης, jeune apprenti matelot de moins de seize ans.

μουτσοῦνα, ας, ἡ [δημ.], ἡ **προσωπίς**, τὸ προσωπεῖον, masque, n. m.

μουτσουνάρα, ας, ἡ [δημ.] καὶ

μούτσουνον, τὸ [δημ.], τὸ πρόσωπον, visage, n. m. τὸ ῥύγχος, museau, n. m. mufle, n. f. βλ. καὶ **μοῦτρον**.

μουφλουζεύω, μέλ. εύσω [δημ.], χρεωκοπέω-ῶ (κοινῶς ἐκ τοῦ Ἰταλ. φαλίρω), faire faillite (; banque route); [δημ.] faire la culbute (= ἀνατρέπομαι) [ἀρχ.] ἀνασκευάζομαι τὴν τράπεζαν.

μουφλούζης, η, ὁ [δημ.], ὁ χρεωκόπος, χρεωκοπημένος, ὁ χρεωκοπήσας, failli, e, n. banqueroutier, n. m.

μουφλουζιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ **χρεωκοπία**, faillite, n. f. banqueroute, n. f.

μουφτῆ, moufti, n. m. (ἀραβ. ἑρμηνευτὴς τῶν νόμων). Τίτλος τάξεως τινὸς τῶν μουσουλμάνων οὐλεμάδων εἰς ἣν εἶνε ἀνατεθειμένη ἡ δικαστικὴ ἐξουσία· οὗτοι ἐκδίδουσιν ἀποφάσεις ἢ γνωμοδοτήσεις (**φετβᾶ**) ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Σὲρ-ι-σερὶφ ἐπὶ θρησκευτικονομικῶν ζητημάτων πρὸς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ συμμορφῶνται ἐν ταῖς κρίσεσιν αὐτῶν οἱ κατῆδες. Μουφ-

τῆς ὑπάρχει εἰς πάντα τόπον ἔχοντα μουσουλμανικὸν δικαστήριον (Μεχχεμέ). Ἐκ τῆς τάξεως τῶν Μουφτήδων λαμβάνεται ὁ μέγας Μουφτῆς ἢ Σεΐχ-ουλ-Ισλάμ, ὁ ἀνώτατος θρησκευτικὸς ἀρχηγὸς καὶ κριτὴς τῶν Μουσουλμάνων.

μοῦχα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ἡ χλιαρὰ ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις ἐν ὥρᾳ χειμῶνος.

μοῦχλα, ας, ἡ [δημ.], ἡ σαπρότης· βλ. **εὐρώς**, moisissure, n. f. καὶ chancissure, n. f. ‖ μυρίζω μοῦχλαν, sentir le moisi ; ‖ μυρίζει μοῦχλαν, il sent le moisi ; εἶνε μουχλιασμένο, il est moisi.

μουχλιά, ᾶς, ἡ [φυτ.], corète (f.) potagère.

μουχλιάζω, μέλ. άσω [δημ.], **εὐρωτιάω-ῶ**, moisir. § [οὐδ.] εὐρωτιάομαι-ῶμαι, se moisir; se chancir. § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.], s'encroûter.

μούχλιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ μοῦχλα, βλ. **εὐρώς**, moisissure, n. f.

μουχλιασμένος, η, ον [δημ.], εὐρώεις, **εὐρωτιῶν**, moisi, e.

μουχρόνω [δημ.] (συνήθ. τριτοπρ.), **νυκτόνει**, il se fait nuit.

μούχρωμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. λυκόφως [τῆς ἑσπέρας], crépuscule [du soir] ; τὸ τέλος (ἡ πτῶσις) τῆς ἡμέρας, déclin (chute) du jour ; [οἰκ.] brume, n. f.

μουχτερόν, τὸ [διάλ. Οἰνόης καὶ Καρπάθου], χοῖρος, ἀγριόχοιρος. Ἐκ τοῦ **μυκτὴρ** (ἡ λέξις καὶ ἐν Κεφαλληνίᾳ ὑπ' ἄλλην ἐκδοχήν).

μοχθέω, βλ. μοχθῶ.

μοχθηρία, ας, ἡ· ἡ ἠθικὴ ἐξαχρείωσις, ἡ κακία, méchanceté, n. f. μοχθηρία, perversité, n. f.

μοχθηρός, ά, όν· ἐπὶ ἠθικῆς ἐξαχρειώσεως, ἀντίθ. τῷ χρηστὸς, μοχθηρὸς τοὺς τρόπους, ἀχρεῖος, φαῦλος, κακός, méchant, e, adj. διεστραμμένος, μοχθηρός, pervers, e, adj. κακός, mauvais, e, adj.

μοχθηρότης, ητος, ἡ· βλ. μοχθηρία.

μοχθηρῶς [ἐπίρ.], μετὰ μοχθηρίας, μετὰ κακίας, avec méchanceté ; méchamment, adv. μετὰ μοχθηρίας, avec perversité.

μόχθος, ου, ὁ· ἀγών, βάσανον, ταλαιπωρία, κόπος, fatigue, n. f. peine, n. f. [πληθ.] μόχθοι, οἱ κόποι, αἱ προσπάθειαι, efforts ; ‖ ἄνευ μόχθων, sans se fatiguer ; ‖ παρ' ὅλους τοὺς μόχθους, malgré tous mes efforts.

μοχθῶ (έω), μέλ. ήσω, δίδω εἰς τὸν ἑαυτόν μου κόπον, κοπιῶ, κοπιάζω, se donner de la peine ; ἐργάζομαι, travailler ; βασανίζομαι, ταλαιπωροῦμαι ὑπὸ τῶν κόπων, ὑποφέρω, κοπιάζω, κουράζομαι, fatiguer ; παλαίω, ἀγωνίζομαι, lutter ; βιάζω τὸν ἑαυτόν μου, s'efforcer ; κοπιῶ, se peiner ; προσπαθῶ, tâcher ; ‖ ἐμόχθησα πολύ, je me suis donné beaucoup de peine ; ‖ οἱ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ μοχθοῦντες, ceux qui travaillent (qui luttent) pour le bien public ; ‖ μοχθεῖ νύκτα καὶ ἡμέραν, il travail jour et nuit.

μόχλευσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ μοχλεύειν, action d'agir avec un anspect, action d'embarrer ; ‖ παράξυλα μοχλεύσεως, fourrures d'anspect.

μοχλευτής, οῦ, ὁ [στρατ.], servant d'anspect ; ὑπηρέται τῶν πυροβόλων οἱ χειριζόμενοι τοὺς μοχλούς, γενικῶς ὅθεν ὁ χειριζόμενος μοχλόν, ὁ κινῶν, ἀνακινῶν τι, qui remue, qui soulève ; embarreur, n. m.

μοχλεύω, μέλ. εύσω, σηκώνω καὶ μετατοπίζω τι διὰ τοῦ μοχλοῦ, agir avec un anspect ; embarrer, ἀναλόγως δὲ τῆς ἐκτελουμένης ἐργασίας, λέγεται διαμοχλεύω, ὑπομοχλεύω καὶ ἐν γένει κινῶ, remuer ; ἀνυψῶ τι, soulever ; καὶ μεταφ. μέσ. μοχλεύομαι, ὑποκινῶ, ἐπιχειρῶ τι κατά τινος, μηχανεύομαι, machiner ; comploter.

μοχλίδια, τά, clavettes, n. f. τὰ κλακίδια τῆς στομίδος τοῦ χαλινίσκου ποτίσματος.

μοχλίδιον, ου, τό· barette ἢ barrette, n. f. μικρὸς μοχλός, petite barre ; βλ. καὶ ἐπιβλήτιον.

μοχλίον, ου, τό· ὑποκορ. μικρὸς μοχλός, petit anspect.

μοχλίς, ίδος, ἡ· καὶ μοχλίσκος, ὁ· μικρὸς μοχλός, petite barre ; ‖ μοχλὶς τῆς στομίδος, barre de mors, βλ. **ἐνστόμισμα** (embouchure); branche de mors, ὁ λύκος, βλ. **στομίς**

μοχλοβραχίων, ονος, ὁ [μηχ.] bras de levier ; ὁ μοχλός, levier, n. m. ἡ λαβὶς τοῦ μοχλοῦ, levier poignée ; βλ. **ζυγός**, bras de levier.

μοχλοπέδη, ης, ἡ· μοχλὸς χρησιμεύων ὡς πέδη, ὅστις σταματᾷ τι, anspect d'arrêt.

μοχλός, οῦ, ὁ· ξύλον ἢ σίδηρον ἐπίμηκες πρὸς ἀνασήκωσιν ἢ μετατόπισιν βαρῶν, levier, n. m. ῥάβδος ἢ σιδηρᾶ ἢ ξυλίνη, barre, n. f. ou barre de bois ; βλ. καὶ **ῥάβδος**· ‖ μοχλὸς σιδηροῦς, barre en fer ; ‖ — ἕλξεως, barre de traction ; βλ. καὶ **σκυτάλη**· ‖ — σεσιδηρωμένος, levier ferré ; ‖ ξύλινος μοχλός, levier ou barre de bois ; ‖ — πτερυγιωτὸς (ἐκ τοῦ πτερύγιον, ailette), levier à ailettes ; ‖ — μετ' ἀντιρρόπου, levier à contre poids ; ‖ σιδηροδρ.] μοχλὸς μετ' ἀντιρρόπου καὶ σιδηρῶν ῥάβδων (διατηρουσῶν σταθεράν τινα ἀπόστασιν), levier à contre poids et tringles ; ‖ κορακιωτός μοχλός, levier à crochet ; βλ. ναύχλαστρον white-head ; ‖ — τροχαλειωτός, levier à galet ; ‖ **χειρομοχλός**, ὁ· levier à main, ὁ ἐνεργῶν διὰ τῆς χειρός· ‖ ἔναρθρος μοχλός, levier articulé ; βλ. ναύχλαστρον, white-head ; ‖ — χηλωτὸς (δίχηλος) levier à pied de biche ; ‖ — μετὰ παρεκτάματος, levier à rallonge ; ‖ [σιδηροδ.] μοχλὸς μετ' ἐλατηρίου ἢ ζυγοῦ, levier à ressort ou à balance ; ‖ [ναυτ.] μοχλὸς ἐλατηριωτοῦ ὁδηγοῦ levier à ressort guide ; ‖ ἀγκωνωτὸς μοχλός, levier coudé ; ‖ — καταχλίσεως ἢ καὶ **ἀνοχλεὺς** (ἐκ τοῦ ἀνοχλέω, ἀνοχλίζω, σηκώνω τι διὰ τοῦ μοχλοῦ), levier d'abattage; ‖ ἀνασταλτικὸς μοχλός, levier d'arrêt; ‖ [ναυχλ.] κρατητήριος μοχλός, levier d'arrêt ou levier de stoppage ; ‖ Ὁπλιστήριος μοχλός, δι' οὗ ὁπλίζεται, παρασκευάζεταί τι, levier d'armement; ‖

— ἀνολκέως, levier de chèvre ; || κινητήριος μοχλός, levier de marche; || μοχλὸς καταγραφεύς, levier enregistreur ; βλ. **θερμόμετρον**· || — χειριστικὸς ἢ μοχλὸς χειρισμῶν, διὰ τοὺς δυναμικοὺς χειρισμοὺς τῶν πυροβόλων, levier de manœuvre ou anspect ; || σκοπευτικὸς μοχλός, levier de pointage, χρησιμεύει διὰ τὴν μετακίνησιν τοῦ πυροβόλου κατὰ τὴν σκόπευσιν· ὁ κατοχεὺς τοῦ σκοπευτικοῦ μοχλοῦ, le tenon du levier de pointage ; || ἀεροληπτικὸς μοχλός, levier de prise d'air ; || — ἀνυψώσεως, levier de relèvement ; || — ἀνυψώσεως, levier de soulèvement ; || διπλοῦς μοχλοβραχίων, levier double ; || εὐθυντήριος μοχλός, levier directeur ; || **μοχλοβραχίων** ἢ **λαβιδωτὸς μοχλός**, ἢ καὶ ἁπλῶς **λαβίς**, levier poignée ; || — σύριγγος, levier sifflet, λαβὴ ἐπὶ τῆς ἀτμομηχανῆς διὰ τοῦ χειρισμοῦ τῆς ὁποίας μεταδίδεται ὁ ἀτμὸς εἰς τὴν ἀτμοσύριγγα· || — κυλίνδρου τοῦ κιλλίβαντος, levier de rouleau d'affût ; || μοχλοὶ κιλλιβάντων πολιορκητικῶν, φρουριακῶν, πεδινῶν, κτλ. leviers de siège, de place, de campagne, etc. || — τῆς ἐξελίκτρας, levier de treuil ; || — (τοῦ ὅπλου Σασσεπῶ), levier (de fusil Chassepot); || σιδηροῦς μοχλός, levier en fer ; || — ἐκτομικός, levier-découpoir, n. m. βλ. καὶ **ἐκτομεύς**, découpoir ; || **μοχλὸς μεσάγκιστρος** ἢ **μεσάγκυλος**, levier-portereau avec ganse ; || μοχλὸς ῥυθμιστοῦ, levier du régulateur. § **μοχλὸς** [μηχ.], levier, n.m. Ὁ μοχλὸς εἶνε μηχανὴ ἁπλουστάτη ἢ μᾶλλον ἡ ἁπλουστέρα τῶν μηχανῶν τὴν ὁποίαν μεταχειριζόμεθα συνηθέστατα ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ, ὁσάκις θέλωμεν διὰ μικροτέρας δυνάμεως νὰ ἰσορροπήσωμεν ἢ ν' ἀνυψώσωμεν βάρη μεγαλείτερα τῆς ἐφαρμοζομένης δυνάμεως· κερδίζομεν λοιπὸν διὰ τοῦ μοχλοῦ δύναμιν, ὅπως θὰ ἐξηγήσωμεν ἀμέσως κατωτέρω.

Συνίσταται ἐκ ῥάβδου στερεᾶς εὐθείας ἢ κεκαμμένης, ἥτις δύναται νὰ κινηθῇ πέριξ ἄξονος ἢ ἀκλονήτου σημείου, ὅπερ ὀνομάζεται ὑπομόχλιον· εἰς τὸ ἓν ἄκρον τοῦ μοχλοῦ εἶνε ἐφηρμοσμένον τὸ βάρος, ὅπερ πρόκειται νὰ ἰσορροπήσωμεν καὶ ὅπερ καλεῖται ἀντίστασις, εἰς δὲ τὸ ἕτερον ἄκρον ἐφαρμόζεται ἡ δύναμις ἡ ἐνεργοῦσα πρὸς ἰσορρόπησιν τοῦ βάρους. Τὸ τμῆμα ἀπὸ τῆς δυνάμεως μέχρι τοῦ ὑπομοχλίου καλεῖται βραχίων τῆς δυνάμεως, τὸ δὲ ἕτερον τμῆμα τὸ ἀπὸ τῆς ἀντιστάσεως μέχρι τοῦ ὑπομοχλίου καλεῖται βραχίων τῆς ἀντιστάσεως· || ὁ ποὺς τοῦ μοχλοῦ, pince de levier. § — [μεταφ.] ὁ κινητήρ, ὁ χρησιμεύων ἢ μεταδίδων τὴν κίνησιν, moteur, n. m. ἡ δύναμις, ἡ ἐνέργεια, agent, n. m. § — [στρατ.] anspect, n.m. ou anspet ou barre d'anspect ; σιδηρᾶ ἢ ξυλίνη ῥάβδος, συνηθέστερον ὅμως ξυλίνη, σεσιδηρωμένη κατὰ τὸ ἄκρον διὰ τὸν χειρισμὸν τῶν πυροβόλων ἢ δι' ἄλλην τινὰ χρῆσιν· || ὄνυξ μοχλοῦ, sifflet d'aspect, λέγεται τὸ πεπλατυσμένον ἄκρον τοῦ μοχλοῦ. § — [μεταφ.] arbre, ἄξων, δοκὸς ξυλίνη ἢ μεταλλίνη· || [σιδηρ.] μοχλὸς τροχοπέδης, arbre de frein ; || [σιδηρ.] μοχλὸς τροχαλίσκων, arbre pour les galets.

μοχλωτός, ή, όν· ὁ ἔχων μοχλόν, μετὰ μοχλοῦ, à levier.

μοχλοφόρος, ος, ον· ὁ φέρων μοχλόν, porte-levier ; || μοχλοφόρος δακτύλιος, anneau porte-levier ; μοχλοφόρον ἄγκιστρον, crochet porte-levier ; βλ. **κιλλίβας.**

μοχός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ χορτάρι, τὸ ὁποῖον φυτρόνει ἐπὶ τῶν πετρῶν καὶ τῶν κορμῶν τῶν δένδρων, τὸ ἀλλαχοῦ, **μούσκουλον, βρύον, λειχήν.**

μπᾶ! [μόρ.] χρήσιμον ὡς ἐπιφώνημα σημαίνει ἀπορίαν καὶ ἀγανάκτησιν, ἐκ τοῦ βᾶ ! βαβαί ! tiens ! ah ! bah ! || ἆ μπᾶ [ἀρνητ.], par exemple ! allons donc !

μπαγᾶς, ὁ [δημ. ξεν.], τὸ λέπος, ὁ φλοιὸς τῆς χελώνης, βλ. **ὀστράκιον**, écaille [de tortue].

μπαγδατί, τὸ καὶ μπαγδαντὶ [δημ. οἰκοδ.] lambris, n. m. καλεῖται τὸ σύνολον τῶν ἐπωροφίδων πηχῶν ἢ ἑτέρου σανιδώματος μετὰ τοῦ ἐπ' αὐτῶν κονιάματος· βλ. καὶ **ὀροφή**, plafond.

μπαγδα(ν)τίζω [δημ. οἰκοδ.] fouetter, βλ. **ἐπιπάσσω.**

μπαγιατιάζω [δημ.], εἶμαι μπαγιάτικος, **ἑωλίζομαι**, devenir rassis ; δὲν εἶμαι πλέον νέος (φρέσκος) νωπός, n'être plus frais ; γηράσκω, παλαιόνω, vieillir ; δὲν εἶμαι τῆς ἐποχῆς, περνῶ, passer.

μπαγιάτικος, η, ον [δημ.], ἕωλος [ἀρχ.], rassis, e, ἤτοι ὁ γεγηρακώς, πεπαλαιωμένος, vieilli, e, adj. ὅστις δὲν εἶνε πλέον τῆς ἐποχῆς, περασμένος, passé, ée, adj. ἀντίθετον τῷ νωπός, ὅστις δὲν εἶνε πλέον νέος (φρέσκος), νωπός, qui n'est plus frais ; || ψωμὶ μπαγιάτικον, du pain rassis = ἄρτος ἕωλος.

μπάγκα, ας, ἡ [ξεν.], βλ. **Τράπεζα**, banque, n. f.

μπάγκα, ἡ [δημ.], ἡ τράπεζα, ὁ θρᾶνος, banc, n. m. [ἐπὶ χαρτοπ.] βλ. **μπάγκος.**

μπαγκέτα, ἡ [ξεν.], baguette, n. f. ἢ bâton de mesure; βλ. **ῥάβδος** τοῦ ἀρχιμουσικοῦ.

μπαγκιέρης, η, ὁ [ξεν.], ὁ διευθυντὴς Τραπέζης, banquier, n. m. personne qui fait le commerce de la banque, ἤτοι ὁ ἐκτελῶν τραπεζιτικὰς ἐργασίας. § [ἐπὶ χαρτοπ.], banquier, ère, n. ὁ κρατῶν τὸ παιχνίδιον ἐναντίον τῶν ἄλλων παικτῶν, celui ou celle qui tient le jeu contre tous les autres joueurs ; βλ. καὶ μπάγκος.

μπάγκος, ου, ὁ ἢ πάγκος [δημ.], βλ. **ἕδρανον, θρᾶνος**, banc, n.m. § —, βλ. **τηλία**, établi, n. m. ἤτοι ὁ μπάγκος τοῦ ξυλουργοῦ, λεπτουργοῦ, banc de menuisier. § [ἐπὶ χαρτοπ.] —, banque, n. f. τὸ χρηματικὸν κεφάλαιον ὅπερ καταθέτει ὁ διευθύνων καὶ κρατῶν τὸ παιχνίδιον ἐναντίον τῶν ἄλλων παικτῶν· βλέπε **μπαγκιέρης.** § [ναυτ.] —, βλ. **παρασκευαστήριον.** § [ναυτ.] —, βλ. **στῆθος**, haut fond, n. m. barre de sable.

μπαδανᾶς, ὁ [δημ. οἰκοδ.], βλ. **στόκος**, badigeon, n. m.

μπάζα, ας, ἡ [δημ. ἐπὶ χαρτοπ.], levée, n. f. ἥτις λέγεται ἐπίσης **χαρτωσιὰ** [κυρίως καὶ μεταφορικῶς].

μπαζάρω καὶ μποζάρω [δημ. ναυτ.], être à bloc ἢ être à tête de mât; à joindre; βλ. **στηρίζω.**

'μπάζω [δημ.], βλ. **ἐμβάζω, στενεύω.**

μπαϊλδίζω [δημ.], ἀποκάμνω, κοπιάζω, κουράζομαι ὑπερβολικά. se fatiguer trop; ἐξαντλοῦμαι, n'en pouvoir plus; πνευστιῶ, ἀσθμαίνω ἀπὸ κόπον, ἐξάντλησιν, s'essoufler; μπαΐλδισα=ἀπέκαμα.

μπαινοβγαίνω [δημ.], εἰσέρχομαι καὶ ἐξέρχομαι, δὲν κάμνω ἄλλο τι παρὰ νὰ εἰσέρχωμαι καὶ νὰ ἐξέρχωμαι ἐκ τοῦ δωματίου ἢ τῆς οἰκίας, [ne faire qu'] entrer et sortir.

μπαίνω [δημ.], βλ. **ἐμβαίνω,** entrer, καὶ **εἰσπλέω.**

μπαϊράκι, τὸ [ξεν.] βλ. **σημαία·** || [μεταφ.] ἐσήκωσε μπαϊράκι, il s'est revolté, ἤτοι ἐπαναστάτησε, ὕψωσε τὸν αὐχένα, κοινῶς σήκωσε κεφάλι.

μπαϊρακτάρης, η, ὁ [λέξ. τουρκ.], baïraktar, n. m. celui qui (possède l'étendard; ὁ σημαιοφόρος, porte-drapeau (m.) d'un régiment, de janissaires. § —, ὁ ἀνυψώνων τὴν σημαίαν καὶ τιθέμενος ἐπὶ κεφαλῆς ὁμάδος, ὅθεν ὁ ἀρχηγός, le chef.

μπάκα, ας, ἡ [δημ.] [νόσ.], carreau, n. m. ἡ **διάτασις** τῆς κοιλίας, νόσημα τῆς γαστρὸς διατεῖνον καὶ σκληρύνον αὐτήν.

μπάκακας, ὁ [δημ.], ὁ **βάτραχος,** grenouille, n. f.

μπακαλάρος [δημ.], βλ. **μπακαλιάρος.**

μπακάλης, η, ὁ [δημ.], ὁ **παντοπώλης,** épicier, ère.

μπακαλιάρος, ου, ὁ [ξεν.] βλ. **βακαλιάρος,** morue sèche; bacaliau, n. m. § [πληθ. ναυπηγ.] μπακαλιάρος, ceintures du faux pont; βλ. **δίπλακες.**

μπακάλικον, τὸ [δημ.], τὸ κατάστημα τοῦ παντοπώλου, boutique d'épicier; τὸ **παντοπωλεῖον,** épicerie, n. f.

μπακάλικος, η, ον [δημ.], ἀφορῶν τὸν μπακάλην, ὡς ὁ μπακάλης, d'épicier; [μεταφ.] γλίσχρος, mesquin, quine, adj. **κοινός,** commun, e, adj. πρόστυχος, ordinaire, adj. **βρωμερός,** sale, adj.

μπακαλόπαιδον, τὸ [δημ.], μικρὸς παῖς ὑπηρετῶν εἰς μπακάλικον (παντοπωλεῖον), garçon d'épicerie.

μπακάμι, τὸ [δημ.], κοινὴ ὀνομασία τοῦ **ἐρυθροξύλου** πρὸς βαφήν, bois de Brésil ἢ bois de campêche; ἐν τῷ ἐμπορίῳ λέγεται καὶ santal, σάνδαλον τὸ πορφυροῦν.

μπακανιάζω, μέλ. άσω [δημ.], λέγεται ὅταν ἔχῃ τις μπάκαν, avoir le carreau, ἤτοι ὅταν ἡ κοιλία αὐτοῦ φαίνηται διεσταλμένη.

μπακανιάρης, ισσα καὶ ρα, ικον [δημ.], ὅστις ἔχει μπάκαν, οὗτινος ἡ κοιλία εἶνε διεσταλμένη, qui a le carreau.

μπακιρένιος, ένια, ένιο [δημ.], de (en) cuivre, βλ. **χάλκεος-οῦς.**

μπακίρι, τὸ [δημ.], βλ. **χαλκός,** cuivre, n. m. [πληθ.] μπακίρια,=τὰ **χαλκώματα,** τὰ μαγειρικὰ σκεύη, batterie de cuisine. § —, βλ. καὶ **ἐπιχάλκωμα.** § —, εἶδος πεπονίου, (πέπονος), espèce de melon.

μπακιρικόν, τὸ [δημ.], λέγονται οὕτως τὰ χάλκινα ἐν γένει σκεύη ἢ δοχεῖα, ustensiles ou vases, en cuivre; καὶ [συνήθ.] (τὰ χάλκινα) μαγειρικὰ σκεύη, batterie de cuisine (en cuivre), ἤτοι τὰ **χαλκώματα,** βλ. **μπακίρι.**

μπακιρόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐπενδύω τι διὰ χαλκοῦ, revêtir de cuivre; cuivrer; βλ. καὶ **ἐπιχαλκῶ.**

μπακίρωμα, τὸ [δημ.], ἐπένδυσις διὰ χαλκοῦ, cuivrage, n. m. βλ. καὶ **ἐπιχάλκωσις.**

μπακλαβᾶς, ὁ [ξεν.], πλακοῦς, γλύκισμα ἐκ φύλλων ζύμης μετ' ἀμυγδάλων, pâte feuilletée aux amandes.

μπαλαίνα, ης, ἡ [ξεν.] ἀντὶ **βάλαινα,** μέγα κῆτος, ἡ **φάλαινα,** baleine, n.f. καὶ συνεκδοχικῶς οἱ μύστακες τῆς **φαλαίνης ἐξ ὧν** κατασκευάζονται αἱ μπαλαίναις διὰ τὰ γυναικεῖα ἐνδύματα.

μπάλα [δημ.], βλ. **μπάλλα.**

μπαλάντσα, ας, ἡ [ξεν.], βλ. **τρυτάνη,** balance, n. f.

μπαλαρμᾶς [ξεν.], βλ. **μπαλλαρμᾶς.**

μπαλιέτα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **πλεξίς,** tresse, n. f. ἀρτάνη (λέμβου), sangle, n. f. (de canot); βλ. **ἀρτάνη.**

μπαλιέτο, τὸ [δημ. ναυτ.] βλ. **ῥίπος,** paillet, n. m.

μπάλιος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], βαλιός, στικτός, παρδαλός.

μπαλκόνι, τὸ [ξεν. οἰκοδ.], βλ. **ἐξώστης,** balcon, n. m. galerie, n. f. || [ναυτ.] (τῆς πρύμνης), βλ. **ἐξώστης.** § [ναυτ.] μπαλκόνι, βλ. **γέφυρα,** passerelle, n. f.

μπάλλα, ας, ἡ [ξεν.] κοινὴ **ὀνομασία τῆς** (σφαιρικῆς) **βολίδος,** βλ. **βολίς,** balle, n. f. § —, γενικῶς πᾶν σφαιροειδές, ἡ σφαῖρα, boule, n. f. || μπάλλα ἐκ χιόνος, boule (de neige). § —, πᾶν ἐν **εἴδει σφαίρας,** boulet, n. m. βλ. καὶ **σφαῖρα,** boulet, n. m. § [ἐμπορ.] μπάλλα, τὸ δέμα, τὸ μπαλλότο, ballot, n. m. δέμα ἐμπορευμάτων.

μπαλλαμιδράλια, τὰ [ξεν.], βλ. **κερμάτια,** mitraille, n. f.

μπαλλαρμᾶς, ὁ [ξεν.] [διὰ τὰ ὅπλα], βλ. **σφαῖραι ῥαβδόδετοι,** boulets ramés; καὶ **βλήματα ῥαβδόδετα,** projectiles ramés ou barrés; || [διὰ τὰ πυροβόλα] ange, n.m. βλ. **σφαῖραι.**

μπαλλαστρόπι, τὸ [δημ.], bouchon, n.m. βύσμα τῶν ἐμπροσθογεμῶν πυροβόλων, bourre [d'une bouche à feu].

μπαλλόνι, τὸ [ξεν.], βλ. **ἀερόστατον,** ballon, n. m.

'μπαλλόνω [δημ.], βλ. **ἐμβαλλόνω** καὶ μπάλωμα.

μπαλλότον, τὸ [δημ.], τὸ **δέμα,** balle, n. f. ἡ **μπάλλα.**

'μπάλλωμα, τὸ [δημ.], τὸ **ἐμβάλλωμα.** ἐπίβλημα, ἐπίρραμμα, ravaudage, n. m. βλ. καὶ **διόρθωμα.**

'μπαλλωματής, ὁ [δημ.] ἐμβαλλωματὴς ὁ παλαιορράφος, ravaudeur, n. ὁ διορθωτὴς [τουρκ. ἐσκιτζῆς].

'μπαλλωματοῦ, ἡ· θηλ. τοῦ 'μπαλλωματής, ravaudeuse, n. f.

'μπαλόνω [δημ.], βλ. μπαλλόνω.

μπάλος, ου, ὁ [ξεν.], ὁ χορός, bal, n. m. danse, n. f.

μπάλσαμον, ου, τὸ [δημ.], βλ. βάλσαμον, baume, n. m.

μπαλσαμόνω, μέλ. ώσω, βαλσαμόνω, βαλσαμόω, ἀρώμασι (δι' ἀρωμάτων) ταριχεύω, embaumer.

μπαλσάμωμα, ατος, τό· βαλσάμωμα, ἡ δι' ἀρωμάτων ταριχεία, ταρίχευσις, embaumement, n. m.

μπαλταδάκι, τὸ [δημ.], μικρὸς πέλεκυς, πελεκύδιον, hachette, n. f. ou hachereau, n. m. τὸ τσεκουράκι.

μπαλτᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], βλ. πέλεκυς, hache, n. f. § —, βλ. κύβηλις, couperet, n.m.

μπαλτατζής, ὁ [δημ.], ὁ φέρων πέλεκυν, πελεκυφόρος, sapeur, n. m. § — [μεταφ.] ὁ ἰσχυρῶς κτυπῶν, qui frappe fort ; κοινῶς ἐπίσης λέγεται ἐκεῖνος ὅστις δὲν κάμνει τίποτε στὰ κούφια, qui n'y va pas de main morte ; ὁ λέγων καθαρὰ τὴν σκέψιν του, qui dit sa pensée toute crue ; καὶ ἐν γένει ῥηκτικός, θραυστικός, cassant, e.

'μπάλωμα [δημ.], βλ. 'μπάλλωμα.

'μπαλωματής, ῆ, ὁ καὶ 'μπαλωματᾶς [δημ.], βλ. 'μπαλλωματής.

μπάμια, ἡ [ξεν.], βλ. **ἰβίσκος** ὁ ἐδώδιμος, ketmie comestible ; bamie, n. f. gombo, n. m.

μπαμπαδέλια, τὰ [δημ. ναυτ.], βλ. κιονίσκος.

μπαμπάδες, οἱ [δημ. ναυτ.], bittes ; βλ. **κίων**· || — τοῦ μπομπρέσου· βλ. **συστάται τοῦ προβόλου**· || —, τοῦ κορακ̣ιοῦ· βλ. **παραστάται**, apôtres.

μπαμπάκας, α, ὁ (χαϊδευτικόν), ὁ πατήρ, papa, n. m. petit père.

μπάμπαλο, τὸ [δημ.], βλ. **κροκύς**.

μαμπάκι, τὸ [δημ.], βλ. **βαμβάκι**.

μπαμπᾶς, ᾶ, ὁ [ξεν.], ὁ πάππας ('Αριστοφ.), ὁ πατήρ, père, n. m. papa, n. m. § [οἰκοδ.] —, βλ. **ἀμείβων**, poinçon. § [πληθ. ναυτ.], βλ. **συστάται τοῦ προβόλου**, flasques [du beaupré] ; || —, βλ. **κίων**, bittes; || — τοῦ κορακ̣ιοῦ, apôtres ; βλ. **παραστάται**.

μπαμπούλας, α, ὁ [δημ.], ὁ βουρβούλακας, τὸ φόβητρον τῶν νηπίων, croquemitaine, n. m. || [συνεκδ.] ἡ μορμώ, τὸ μορμολύκειον, épouvantail, n. m.

μπαμπουλόνω, μέλ. ώσω [δημ.], σκεπάζω, καλύπτω, encapuchonner ; affubler ; emmitoufler.

μπάμπω, ἡ [δημ.] ὀνομάζεται εἰς τὴν 'Ελλάδα ἡ γρηά, γραῖα γυνή, vieille femme ; ἡ **βαυὼ** (τῶν ἀρχαίων)· κατ' ἐπέκτασιν ἡ θεία, tante, n. f. βλ. καὶ **βάγια**.

μπάνιο, τὸ [ξεν.], βλ. **λουτρόν**, bain, n. m. § —, ὁ λουτήρ, baignoire, n. f. § — (τοῦ ἀρτέμονος κτλ.) [ναυτ.] βλ. **ποδίσκος**, amure, n. f.

μπάντα, ας, ἡ [ξεν.], κοινῶς καὶ γενικῶς τὸ πλευρόν, ἡ πλευρά, côté, n.m. § = [ναυτ.] βλ. **πλευρά**, côté, n. m. § —, bande (f) [de billiard]. § —, ἐν γένει ὁμάς, συνοδία, σπεῖρα, συμμορία, bande, n. f. § —, bande, n. f.= fanfare, n. f. μουσικὴ ἀποτελουμένη ἐκ μεταλλικῶν ὀργάνων ὡς εἶνε αἱ στρατιωτικαὶ μουσικαί· βλ. καὶ **μουσική**. § — [πλοίου], τὸ πλευρόν, flanc, n.m. (bord)· βλ. καὶ **πλευρά**. || μπάνταις τοῦ πανιοῦ, βλ. **πλευραὶ** (ἱστίου). § [δημ. ναυτ.] τὸ **μπάσιμο τῆς μπάντας**, rentrée, n. f. ἡ εἰσοχὴ (τῶν πλευρῶν), ἤτοι ἡ στένωσις τοῦ πλάτους τοῦ σκάφους καθ' ὅσον οἱ τοῖχοι αὐτοῦ ἀνέρχονται ὑπεράνω τῆς ἰσάλου.

μπαντιέρα, ας, ἡ [ξεν.] καὶ **παντιέρα**, βλ. **σημαία**.

μπάντου [δημ. ναυτ.], βλ. **πάντη**.

μπαξεβάνης, η, ὁ [ξεν.], ὁ περιβολάρης, κηπουρός, jardinier, n, m.

μπαξές, ὁ [ξεν.], τὸ περιβόλι, ὁ κῆπος, jardin, n. m.

μπαξίσι, τὸ [ξεν.], ἡ ἀνταμοιβή, recompense, n. f. τὸ φιλοδώρημα (εἰς ἀνταπόδοσιν χάριτος), gratification, n.f. καὶ ἐν γένει **μπαξίσι** κοινῶς λέγεται χρηματικὴ ἀμοιβὴ ὑπὲρ τὴν συμφωνηθεῖσαν, ἤτοι τὸ **φιλοδώρημα**, pourboire, n. m. [δημ.] pièce, n. f.

μπαουλάδικον, τὸ [δημ.] κιβωτοποιεῖον, fabrique de coffre (de malles).

μπαουλᾶς, ὁ [δημ.], βλ. **κιβωτοποιός**.

μπαοῦλο, τὸ [δήμ.], βλ. **κιβώτιον**, coffre, n. m. || —, τὸ κιβώτιον **ἐν ᾧ** τίθενται τὰ ἐνδύματα, malle, n. f.

μπαράκα, ας, ἡ [ξεν.], βλ. **καλύβη**, baraque, n. f. καὶ **παράπηγμα**, échoppe.

μπαραμπαρίζω [διάλ. 'Ηπείρου]=ὁμιλῶ ὅ,τι φθάνει· εἶνε τὸ ἀρχαῖον **βαρβαρίζω**.

μπαρκάρισμα, ατος, τὸ [ξεν.] καὶ **βαρκάρισμα**, βλ. **ἐπιβίβασις**, embarquement, n. m.

μπαρκάρω καὶ **βαρκάρω** [δημ.], λέγεται κοινῶς τὸ ἐπιβιβάζειν· **ἐπιβιβάζω** ἄτομα εἴς τι πλοῖον embarquer ; [μέσ.] s'embarquer ; ἐπιβαίνω εἰς τὸ πλοῖον, aller à bord.

μπαρμπαρέσα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. ἀπολάβειον (γενικῶς) καὶ **οὐροδετῶ**.

μπάρμπας, α, ὁ [δημ.], βλ. **θεῖος**, oncle, n.m. § [γεν. ἐπιφ.] **αἲ** μπάρμπα! eh! l'homme (l'ami].

μπαρμπερειόν, τὸ [δημ.] βλ. **κουρεῖον**, boutique de barbier.

μπαρμπέρης, η, ὁ [ξεν.] βλ. **κουρεύς**, barbier, n. m.

μπαρμπερίζω, μέλ. ίσω [δημ.], **ξυρίζω**, raser ; κείρω τὸ γένειον, faire la barbe.

μπαρμπέρισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ξυρίζειν (τοῦ ξυρίζεσθαι), action de raser (de faire la barbe), τὸ **ξύρισμα**.

μπαρμποῦνι, τὸ [ξεν. ἰχθ.], ὁ ἐρυθρῖνος, rouget, n. m. καθὼς καὶ τὸ τριγλίον, barbeau, n. m.

μπαροῦμα, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **πεισμάτιον**, bosse, n. f. câblot, n. m.

μπαροῦτι, τὸ [δημ.], βλ. **πυρῖτις**, poudre [à tirer]; ‖ οὔτ' ἐμύρισε μπαροῦτι, il n'a pas même senti la poudre.

μπαρουτόβολα, τὰ [δημ.], τὰ πολεμεφόδια, munitions de guerre.

μπαρουτόσκαγα, τὰ [δημ.], πυρῖτις καὶ σκάγια (τῶν κυνηγῶν), poudre et plomb; πυριτιδοδολή, φυσίγγιον, cartouche, n. f.

μπαρπούλι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ καλύπτρα ἡ νυφική.

μπαρπουλόνω [διάλ. Ἠπείρου], καλύπτω τινά· παρ' ἡμῖν **μπαμπουλόνω.**

μπάσια [διάλ. Ἠπείρου], τὰ ἐν τοῖς δωματίοις ὑψωμένα καθίσματα ὁλόγυρα ἢ εἴς τινας μόνον πλευράς.

μπὰς-μποζούκ, bachi-bouzouck, n. m. soldat irrégulier de l'armée turque; **βασιβουζοῦκοι** ἐκαλοῦντο ἐν τῷ τουρκικῷ στρατῷ ἄτακτα πεζικὰ τάγματα ἐκ τῶν πολεμικῶν φυλῶν τῆς Ἀλβανίας ἰδίως καὶ τῆς Μ. Ἀσίας δημιουργούμενα, λαμβάνοντα δὲ παρὰ τοῦ κράτους ὅπλα καὶ συντηρέσιον, οὐχὶ ὅμως καὶ μισθόν. Κατὰ τὸν κριμαϊκὸν πόλεμον ἀπεδείχθησαν οἱ μπὰς-μποζοῦκοι ἐντελῶς ἄτακτοι καὶ οὔτε ὁ ἐπὶ τούτῳ κληθεὶς Γάλλος στρατηγὸς Ἰουσούφ, οὔτε ὁ Ἄγγλος Βήτσον κατώρθωσαν νὰ διοργανίσωσιν καὶ ὑπαγάγωσιν αὐτοὺς εἰς πειθαρχίαν. Ἐφημίσθησαν ἰδίως κατὰ τὸν τελευταῖον Ρωσσοτουρκικὸν πόλεμον (1877-1878) διὰ τὰς θηριωδίας καὶ ἁρπαγάς των καὶ πολλάκις ἐδέησε ν' ἀφοπλισθῶσιν καὶ περιορισθῶσιν ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ.

μπασιά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. **εἴσοδος** (entrée), **στόμιον** καὶ **εἴσπλους**, entrée, n. f.

μπασιβοζοῦκος, ὁ [ξεν.], βλ. μπὰς-μποζούκ.

μπάσιμον, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ἐμβαίνειν, τοῦ εἰσάγειν, action de faire entrer; ἡ εἰσαγωγή, introduction, n. f. ἀντίθ. τῷ ἐξαγωγή. § —, βλ. καὶ **ἔμβασμα.** § μπάσιμο τῆς μπάντας [ναυτ.], βλ. **εἰσοχή**, rentrée, n. f. καὶ **μπάντα.**

μπαστάκας, α, ὁ [δημ.], τὸ τέρμα (εἰς διάφορα παιγνίδια), but [au jeu du palet] etc.

μπασταρδεύω, μέλ. εύσω [ξεν.] χάμνω τι νόθον, **νοθεύω**, διαφθείρω, s'abâtardir; νοθεύω μεταβάλλω ἐπὶ τὰ χείρω, dégénérer.

μπασταρδιά, τὰ [δημ. ναυτ.] βλ. **παραρριπίδια**, allonges d'écubier; ‖ μπασταρδιὰ τῆς πρύμνης, βλ. **δίκρανα**, barres d'arcasse.

μπαστάρδικος, ικη, ικον [δημ.] μεμιγμένος, ἐκ νοθείας, νόθος, de bâtard; [ἐπὶ ζώων ἐν.] croisé, ée; βλ. **μιγάς.**

μπάσταρδος, η, ον [ξεν.], ὁ καὶ μοῦλος λεγόμενος, βλ. **νόθος**, bâtard, e, adj. ἀναμεμιγμένη γενεά.

μπαστέκα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **ἔντροχον**, chaumard, n. m.

μπαστοῦνι, τὸ [δημ.], ἡ ῥάβδος, ἡ βακτηρία, bâton, n. m. long morceau de bois rond qu'on peut tenir à la main; canne, n. f. bâton pour s'appuyer en marchant. § [ἐπὶ χαρτοπ.] pique, n. f. § [ναυτ.] βλ. **δοράτιον**, bout dehors.

μπαστουνιά, ᾶς, ἡ [δημ.], κτύπημα διὰ τῆς ῥάβδου, coup de canne (de bâton).

μπατακτζηλίκι, τὸ [ξεν. τουρκ.], batakdjilik, n. m. ἡ κακοπληρωμή, ἡ ἰδιότης τοῦ κακοπληρωτοῦ.

μπατακτζής, ὁ [ξεν. τουρκ.] ὁ μὴ πληρώνων, **κακοπληρωτής**, mauvais payeur, batakdji, n. m.

μπαταλεύω, μέλ. εύσω [δημ.], καθίσταμαι, γίνομαι μπατάλικος, devenir lourd (massif; grossier).

μπατάλικος, η, ον [δημ.], **βαρύς, εῖα, ύ**, lourd, e, adj. ὀγκώδης, massif, ive, adj. χονδροειδής, grossier, ère, adj.

μπατάρι, τὸ [δημ.] (δουλάπι), φωριαμὸς ἐντοίχιος, armoire creusée dans la muraille; βλ. **ἐντοίχιον**, placard, n. m. καὶ **φωριαμός**, armoire.

μπάτης, ὁ [δημ.] (τοῦ πελάγους), βλ. **ἄνεμος** πελάγιος καὶ **ἐμβάτης.**

μπατικό(ς) [δημ.] [οἰκοδ.], βλ. **διάτονος** καὶ **δρομικός.**

μπατικοῦλο, τὸ [ξεν. ναυτ.] βλ. **ἀνάγουσα.**

μπατίστα, ας, ἡ [ξεν.] batiste, n. f. toile de lin très fine et très serrée.

μπάτσα, ας, ἡ [δημ.], τὸ κολάφισμα, ὁ κόλαφος, τὸ ῥάπισμα, soufflet, n. m. ou gifle, n. f.

μπατσανάκης [δημ.], βλ. **σύγγαμβρος.**

μπατσίζω, μέλ. ίσω [δημ.] **κολαφίζω, ῥαπίζω**, souffleter, ou appliquer un soufflet; gifler.

μπάτσος [δημ.], βλ. **μπάτσα.**

μπαττάρω [δημ.], **ἐκπίπτω** ἀπό τινα λογαριασμόν, ἐλαττῶ, déduire; ἐκπίπτω, décompter; ἀντισταθμίζω, compenser; ἐξοφλῶ, s'acquitter.

μπαχάρι, τὸ [ξεν.], anone éthiopique, n. m. maniguette; [γενικ.] épice (ἐκ τοῦ λατ. species, espèce) n. f. substance aromatique, comme le clou de girofle (γαρύφαλλον), la muscade (μοσχοκάρυον), le poivre (πέπερι), le gingembre (γιγγίβερις], le piment (ἰνδοπέπερι), etc, pour l'assaisonnement des mets: les épices, en général viennent toutes de l'Orient.

μπαχαρικόν, τὸ [ξεν.], πᾶν ἀρωματικὸν πρὸς χρῆσιν τῶν φαγητῶν, épice, n. m. βλ. μπαχάρι.

μπαχτσεβάνης, ὁ [δημ.], βλ. **μπαξεβάνης, κηπουρός.**

μπαχτσές, ὁ [δημ.], βλ. **μπαξές, κῆπος.**

μπαχτσίσι, τὸ [δημ.], βλ. **μπαξίσι.**

μπεγεντίζω [ξεν.], ἐκτιμάω-ῶ, estimer; ἐπιδοκιμάζω, approuver; **ἐπιδοκιμάζω, ἐπικροτῶ**, applaudir à.

μπεδένι καὶ **μπεντένι**, τὸ [ξεν.], βλ. **ἔπαλξις**, créneau. § — [ναυτ.] καὶ **μπετένι**, βλ. **μέσον** [συσπάστου] double [de palan].

μπέζα, ας, ἡ [ξεν. ναυτ.], βλ. **σφενδόνη,** jambe de chien (n. f.) ou nœud de trompette; etc.

μπεζαχτᾶς, ᾶ, ὁ [ξεν.], τὸ τραπέζι εἰς ὃ ὑπάρχει καὶ συρτάριον ἐν ᾧ τίθενται τὰ χρήματα εἰς τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα, comptoir, n. m.

μπεζερῶ [δημ.], ὑπερμοχθῶ, μοχθῶ, κοπιάζω πολύ, se donner trop de peine; n'en pouvoir plus; en avoir assez; βλ. καὶ μπαϊλδίζω.

μπεζεστένι, τὸ [ξεν.] ἡ ἐμπορικὴ ἀγορὰ εἰς τὰς τουρκικὰς πόλεις, marché (turc); bézestan, n. m.

μπέης, η, ὁ [ξεν.], béy, n. m. τιμητικὸς τίτλος ἐν Τουρκίᾳ διδόμενος εἰς ἀξιωματικοὺς καὶ ἀνωτέρους λειτουργούς. Ὁ τίτλος οὗτος ἐδίδετο τὸ πάλαι εἰς τοὺς διοικητὰς ἐπαρχιῶν ὑποδούλων τῷ Σουλτάνῳ.

μπεκάτσα, ας, ἡ [ξεν.], βλ. **σκολόπαξ,** κοινῶς ξυλόκοτα, bécasse, n. f.

μπεκατσόνι, τὸ [ξεν.], bécassine, n. f. μικρότερον πτηνὸν τοῦ εἴδους τῆς μπεκάτσας.

μπεκιάρης, η, ὁ [δημ.] (ὁ κατοικῶν μόνος), ἄγαμος, célibataire, n. m. ou garçon, n. m.

μπεκιάρικος, η, ον [δημ.], ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν μπεκιάρην, τὸν ἄγαμον, de célibataire, de garçon, garçonnier, ère; || [οὐδ. οὐσ.] μπεκιάρικο, τό· garçonnière, n. f. ἡ κατοικία τοῦ ἀγάμου.

μπέκος, ου, ὁ [δημ.], ἄπειρος τοῦ κόσμου, μωρός, εὐήθης, βλάξ, niais, aise, adj. **εὐήθης,** μωρός, ἀνόητος, sot, sotte, adj. ἀνόητος, **εὐήθης,** βλάξ, imbécile, adj.

μπεκρῆς, ὁ [δημ.], ὁ μεθύστακας, ὁ οἰνόφλυξ, ὁ μέθυσος, ivrogne; pochard, e; βλ. **μέθυσος.**

μπεκριλίκι, τὸ [δημ.], ἡ μέθη, τὸ μεθύσι, ἡ οἰνοφλυγία, ivrognerie, n. f.

μπεκρολογῶ (έω), μέλ. ήσω [δημ.] μεθύω, μεθύσκομαι, se griser; se soûler; μεθοκοπῶ, ivrogner; βλ. καὶ **μεθῶ.**

μπεκρόμουτρον, τὸ [δημ.], ὁ ἔχων ὄψιν μεθύσου (οἰνόφλυγος), face (aspect) d'ivrogne.

μπέκρος, ου, ὁ [δημ.], βλ. **μπεκρῆς.**

μπελαλῆς, ὁ [δημ.] καὶ

μπελαλίδικος ἢ μπελαλίτικος, ὁ [δημ.], ὁ προξενῶν κωλύματα, ἐνόχλησιν, ἀμηχανίαν, qui cause trop d'embarras, δυσχερής, ἐνοχλητικός, embarrassant, e, adj. ὀχληρός, ἐνοχλητικός, gênant, e, adj. tracassier, ère, adj. ὀχληρός, ἀνιαρός, ennuyeux, euse, adj. ὀχληρός, βαρετός, ennuyant, e.

μπελιπλός, ὁ [δημ. φυτ.], **ὑοσκύαμος,** ὁ· jusquiame, n. f. [κοινῶς] mort aux poules.

μπελᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], ἀμηχανία, κώλυμα, ἐμπόδιον, ἐνόχλησις, embarras, n. m. φροντίς, μέριμνα, souci, n. m. κόπος, φροντίς, peine, n. f. ἐνόχλησις, περισπασμός, tracasserie, n. f. [πληθ.] μπελάδες=φροντίδες, ennuis; || ηὗρα τὸν μπελᾶ μου, je me suis attiré [=tirer, faire venir a soi] une très mauvaise affaire.

μπελβεδέρε, τὸ [ξεν.], βλ. **εὐρύθεος.**

μπελλαδόνα, ας, ἡ [ξεν.], βλ. **εὐθάλεια,** belladone, n. f.

μπελντὲς καὶ πελτές, ὁ [δημ.], τὸ γλυκύπηκτον, μελίπηκτον, πολτὸς ἐξ ὀπωρῶν καὶ σακχάρεως, marmelade, n. f. ὁ πολτός, ἡ πηκτή, gelée. n. f. || — κυδῶνι, gelée (clarequet) de coings; || — τομάτα, conserve de tomate.

μπελοῦ, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **λιβυρνίς.** chébec.

μπέλμπερης, ὁ [δημ. ναυτ.], βλ. **φωσωνίς,** perruche.

μπεντένι, τὸ [δημ.], βλ. **μπεδένι.**

μπερδές, έ, ὁ [δημ.], βλ. **παραπέτασμα,** rideau, n. m. || [ναυτ.] βλ. **παρασκήνιον,** rideau. § — [νοσ.] λέγεται κοινῶς ἡ νόσος καταρράκτης, cataracte, n. m.

μπερδεύω [δημ.], βλ. **ἐμπερδεύω.**

μπερκέτι, τὸ [ξεν.], ἡ ἀφθονία, abondance, n. f.

μπερκιά, ἡ [δημ.] εἶδος λευκακάνθης, espèce d'aubépine.

μπερμπάντης, κτλ. βλ. **μπιρμπάντης.**

μπερλίνα, ας, ἡ [ξεν. παιγν.], sellette n.f.

μπέσα, ἡ [ξεν.], ἡ πιστότης, ἡ πίστις, foi, n. f. πίστις, πιστότης, πιστὴ ἀφοσίωσις εἴς τι, fidélité, n. f.

μπετένι [δημ. ναυτ.] καὶ **μπεδένι·** βλ. **μέσον.**

μπετούγια, ας, ἡ [δημ.], βλ. **μάνδαλος,** loquet, n. m.

μπεσαχτᾶς [δημ.], βλ. **μπεζαχτᾶς.**

μπεχλιβάνης, ὁ [ξεν.], καλεῖται οὕτω χυδαίως ὁ **παλαιστής,** lutteur, n. m. ὁ ἐκτελῶν ἀσκήσεις ἰσορροπίας, équilibriste, n.

μπήγω [δημ.], βλ. **ἐμπήγω.**

μπηλάδα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἁλιέων κατοικία χαλαμίνη ἐν τῇ θαλάσσῃ.

μπήξιμον, τὸ [δημ.], ἡ πῆξις, ἡ ἔμπηξις, enfoncement, n. m.

μπηχτός, ή, ὸν [δημ.], ὁ ἐμπεπηγμένος, η, ον, enfoncé, ée, adj. ὅστις δι' ὠθήσεως εἰσῆλθέ που, poussé, ée, adj. || σπαθιὰ μπηχτή, ξιφισμός, botte, n. f. κτύπος δι' αἰχμηροῦ (κεντητικοῦ) ὅπλου, τὸ κέντημα, ἡ κέντησις, ἡ κεντιά, estocade, n. f.

μπιαντές, ὁ [ξεν.], biadé, n. m. βλ. **ἀκάτιον.**

μπίγα, ας, ἡ [ξεν.], βλ. **γέρανος,** grue, bigue.

μπιγότα, ἡ [ξεν.], βλ. **λοβός,** margouillet.

μπιζέλι, τὸ [δημ.], petit pois, τὸ **πίσσον.**

μπιζέλλω, ἡ, καὶ οὐσ. μπιζελλιὰ [διάλ. Ἠπείρου] ἐννοοῦσι τὴν πολύτροπον καὶ φιλοπαίγμονα γυναῖκα.

μπικεριά, ᾶς, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **διαδοχίς,** διαδοχίδες, traversins de baux, n. m. || — [ἡ κάτω], hiloire renversée; βλ. **μεσόδμη.**

μπιλιάνι, τὸ [δημ.], βλ. **ὑποστέρνιον,** martingale.

μπιλιαρδιστής, οῦ, ὁ [ξεν.] ὁ παίζων μπιλιάρδο, joueur de billard.

μπιλιάρδον, τὸ [ξεν.], billard, n. m. jeu qui se joue avec des boules d'ivoire sur

une table d'ardoise, couverte d'un tapis de drap vert.

μπιλιέτον, ου, τὸ [ξεν.], μικρὸν γράμμα, γραμματάκι, γραμματεῖον, billet, n. m. § — τὸ ἐπισκεπτήριον, carte [de visite].

μπιμπίλα, ας, ἡ [ξεν.] καὶ **πιμπίλα,** μικρὸν κέντημα εἰς τὸ ἄκρον ὑφάσματος, espèce de petite dentelle, τὸ φεστόνι, feston, n. m. § —, ἡ περιρραφή, τὸ στρίφωμα, ourlet, n. m.

μπίμπιλο κατάρτι [δημ.], mât à pible ; βλ. **ἐπήβολος.**

μπιμπιλόνω, μέλ. ώσω [ξεν.] καὶ **πιμπιλίζω,** χάμνω φεστόνι, festonner. § —, περιρράπτω, στριφόνω, ourler=χρασπεδόω.

μπιμπίλωμα, ατος, τὸ [ξεν.], bordure en feston. § —, ἡ πρᾶξις τοῦ περιρράπτειν, action d'ourler ; ourlet, n. m.

μπίμτσα [διάλ. Ἠπείρου], θολωτὸν ὑπόγειον, ἐν ᾧ βάλλουσι τὰ τρόφιμα.

μπινάρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] = μικρὰ δοκὸς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διὰ δέματα τῶν τοίχων χρησιμεύουσα.

μπινὲς [δημ.] βλ. **δάμνιππος** (ἐκ τούτου ἔλαβε καὶ κακὴν σημασίαν ἐπὶ τῶν παιδεραστῶν).

μπινί, τὸ [δημ. ξυλουρ.] battement, n. m. βλ. **πήχη.**

μπινιάρης, ὁ [δημ.] καὶ

μπινιάρικος, η, ον [δημ.] jumeau, elle, adj. et n. βλ. **δίδυμοι·** se dit de deux ou de plusieurs enfants nés d'un même accouchement ; frères jumeaux ; sœurs jumelles.

μπινίσι, τὸ [ξεν.], ἐπενδύτης, ἐπανωφόριον, espèce de soutane ; (de tunique).

μπίντα, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **σειρά,** bande de ris· ‖ — [ναυτ.] βλ. καὶ **κίων.**

μπίρα, ας, ἡ [ξεν.], βλ. ζῦθος, bière, n.f.

μπιραρία, ας, ἡ [ξεν.], τὸ ζυθοπωλεῖον, brasserie, n. f.

μπιραριέρης, θηλ. ρα [δημ.], βλ. **ζυθοπώλης.**

μπίρλογο, τὸ [διάλ. Ἠπείρ.]=ἀκάθαρτον.

μπιρμπαντεύω, μέλ. εύσω [ξεν.] ἐκφαυλίζομαι, ἐξαχρειοῦμαι, γίνομαι φαῦλος, ἀχρεῖος, κατεργάρης, devenir gredin (coquin).

μπιρμπάντης, η, ὁ [ισσα, ικο] [ξεν.], φαῦλος, ἀχρεῖος, κατεργάρης, gredin, e, n.= personne vile; ou coquin, uine, n. personne vile sans honneur ni probité.

μπιρμπαντιά, ᾶς, ἡ [ξεν.] φαυλότης, ἀχρειότης, κατεργαριά, gredinerie, n. f. acte de gredin ; ἐξαχρείωσις, abjection, n. f. ou coquinerie, n.f. caractère, action de coquin.

μπιρσίμι, τὸ [δημ.], βλ. **μπρισίμι.**

μπὶτ [δημ. ἐπίρ.], ἐντελῶς, complètement, adv. ἐντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν, tout-à-fait. § —, διόλου, ποσῶς, οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τρόπον, καθόλου, nullement, adv. διόλου, οὐδόλως, ποσῶς, pas du tout.

μπιτίζω, μέλ. ίσω [δημ.], τελειόνω, καταλήγω, terminer; τελειόνω, ἀποτελειόνω, achever, finir ; συμπληρόνω, compléter.

μπλάθρα [διάλ. Ἠπείρου] τὸ ἔμπλαστρον.

μπλαστὶ [ἐπίρ. διαλ. Ἰονίων νήσων], «παίρνω μπλαστὶ»=ὠθῶ τι βιαίως εἰς τὰ ἔμπροσθεν.

μπλάστρι, τὸ [δημ.], ἐπίπλασμα, κατάπλασμα, emplâtre, n. m. βλ. καὶ **ἔμπλαστρον.**

μπλαστρόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐπι[κατα]πλάσσω, ἐπιθέτω ἔμπλαστρον, appliquer un emplâtre.

μπλάστρωμα, τὸ [δημ.], **κατάπλασις** [Ἱπποκρ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ἐπιθέτειν ἔμπλαστρον, action d'appliquer un emplâtre.

μπλεζενιά, ἡ [διάλ. Λεντεκάδος], ἡ ἄλλως καλουμένη καρπουζιά, ὁ καρπὸς μπλεζενιὰ =καρποῦζι, ὑδροπέπων.

μπλέκω [δημ.], βλ. **ἐμπλέκω.**

μπλέκω, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ στόμαχος ἢ ἡ κοιλία.

μπλέξιμον, τὸ [δημ.], ἡ περιπλοκὴ (ζητήματος τινός, κτλ. complication, n. f. ἀμηχανία, δυσχέρεια, embarras, n. m. ἀμηχανία, ἀπορία, perplexité, n. f.

μπλέτσας, ὁ καὶ μπλετσάρης [διάλ. Ἠπείρου], γυμνός.

μπλέτσι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ στῆθος.

μπλετσόνω [διάλ. Ἠπείρου], γεμίζω τὸν στόμαχόν μου, τρώγω.

μπλετσοπόδαρος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], γυμνόπους.

μπληγοῦρι, τὸ [δημ.], σῖτος χονδροκοπανισμένος, gruau, n. m.

μπλήμμη, ἡ [διάλ. Ἰκαρίας], 1) ἐν γένει πλημμύρα, 2) πλημμύρα ἐκ παλιρροίας (Κρήνη) ἡ πλήμμη.

μπλόκ, τὸ [ξεν.], bloc, n. m. ὁλόσωμόν τι, πολλὰ φύλλα χάρτου ὁμοῦ συνηνωμένα χάριν σημειώσεων ἢ πρὸς ζωγραφικήν.

μπλόντα, ας, ἡ [ξεν.], τρίχαπτον μεταξωτόν, dentelle de soie ; blonde, n. f.

μπλοπονῶ [διάλ. Ἠπείρου], προξενῶ πόνον.

μπλοῦζα, ας, ἡ [ξεν.], βλ. **χιτών·** blouse, n. f. ‖ — ἐπενδύτης ἐργασίας, sarrau ou sarrot, n. m.

μπλυαρίζω [διάλ. Ἠπείρου], μωρολογῶ, φλυαρῶ.

μπλυάρω, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], γυνὴ μωρόλογος καὶ πολύλογος.

μποά, τὸ [ξεν.], boa, n. m. [κυρίως ὁ ὄφις βόας] καὶ μεταφ. fourrure allongée que les dames portent autour du cou.

μπογάδα, ας, ἡ [δημ.], ἡ ἔκκλυσις, lessive, n. f. βλ. **ἀλυσσία·** ‖ ἔχομεν μπογάδα, nous avons la lessive.

μπογαδιάζω, μέλ. άσω (δημ.] βλ. **ἐκκλύζω,** lessiver ; χάμνω μπογάδαν, faire la lessive, βλ. καὶ **ἀλυσσία.**

μπογάζι, τὸ [δημ.], βλ. **στενωπός,** στενόν, détroit, n. m.

μπογαρίνι, τὸ [ξεν.] καὶ **μπουγαρίνι,** βλ. **ἰάσμινον,** jasmin d'Arabie nyctanthe sambac.

μπογάτσα, ας, ἡ [ξεν.] (ἐκ τοῦ Ἰταλ. focacia), εἶδος ζυμαρικοῦ ἐκ φύλλων (ζύμης) μετ' ὀλίγου γεμίσματος ἐν εἴδει κρέμας, espèce de pâté feuilleté au beurre.

μπογιά, ᾶς, ἡ [δημ.], χρῶμα (εἰς ῥευστὴν κατάστασιν) couleur (liquide); τὸ χρῶμα, ὁ χρωματισμός, teinte, n. f. βλ. **χρῶμα,** pein-

ture, n. f. [τῶν ὑποδημάτων, παπουτσιῶν), cirage, n. m. βλ. καὶ ἐπίχρισμα· || — μαύρη, βλ. ἀλάβη· || μπογιαῖς κοινῶς λέγονται αἱ χρωματιστικαὶ γαῖαι, terres de couleurs; || [μεταφ.] δὲν περνᾷ ἡ μπογιά του, il n'est plus de mise; il a baissé.

μπόγιας, ὁ [ξεν.] ὁ δήμιος, bourreau, n. m. || — σχυλιῶν [δημ.], βλ. **κυνοκτόνος.**

μπογιατζής, ὁ [δημ.] ὁ χρωματιστὴς (οἰκοδομῶν), peintre en bâtiments. § ὁ βαφιᾶς, ὁ βαφεύς, teinturier, ère, adj.

μπογιατίζω, μέλ. ίσω [δημ.] βλ. **χρωματίζω,** peindre; mettre des couleurs, colorier; teindre; [ὑποδήματα] cirer, στιλβόω.

μπογιάτισμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **χρωματισμός·** τὸ χρωμάτισμα, ἡ χρωμάτισις, peinture, n. f. peinturage, n. m. coloriage, n. m. [ὑποδημάτων] cirage, n. m. στίλβωσις.

μπογκόνα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], τόπος ὑπήνεμος.

μπόγος, ου, ὁ [δημ.], δέμα [ἐξ ἀσπρορρούχων], κτλ. paquet [de linge] etc.

μποζάρω καὶ μπαζάρω [ναυτ.], βλ. **στηρίζω.**

μποζᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], espèce de bière; cervoise, n. f.

μπόϊ, τὸ [δημ.], τὸ ἀνάστημα, taille, n.f. ou stature, n.f. ἡ ἀναδρομὴ τοῦ σώματος, βλ. καὶ **κορμοστασία.** § [ὡς μέτρον] τὸ ὕψος ἀνθρώπου, hauteur d'homme; || ἕνα μπόϊ νερό, de l'eau à hauteur d'homme. § — [ξυλουρ.] βλ. **ἐπίστατον,** battant, n. m. montant d'une porte.

μποκάλι, τὸ [ξεν.], βλ. βαύκαλις, βαυκάλιον, bocal, n. m. ἡ μποτίλια, ἡ φιάλη, bouteille, n. f. [τοῦ νεροῦ] ἡ χαράφα, carafe, n. f.

μποκαπόρτα [δημ.] βλ. **μπουκαπόρτα.**

μπόλι, τὸ [δημ.], τὸ ἐμβόλιασμα, τὸ ἔνθεμα, ὁ ἐγκεντρισμός, τὸ ἐγκέντρισμα, ente n. m. greffe, n. f. βλ. καὶ **ἐμβόλι(ον).**

μπόλι, τὸ [δημ.], τὸ **ἐμβόλιον,** vaccin (vaksin) n. m. λέγεται πᾶσα οὐσία ἥτις ἐνοφθαλμιζομένη εἰς ἄτομόν τι προφυλάσσει τοῦτο ἀπὸ ὡρισμένην ἀσθένειαν· ὁ Παστὲρ εὗρε τὸ ἐμβόλιον κατὰ τῆς λύσσης, Pasteur a trouvé un vaccin contre la rage. Τοιοῦτο ἐμβόλιον εἶνε καὶ ἡ **δαμαλίς,** vaccin. n. m. ἥτις ἐστὶ πύον δαμαλίδος, κοινῶς **βατσίνα** πρὸς ἐμβολιασμὸν διὰ τὴν εὐφλογίαν.

μπόλια, ας, ἡ [δημ.], essuie-mains, n. m. τὸ προσόψιον, δι' οὗ σφογγίζουσι τὰς χεῖρας καὶ τὸ πρόσωπον, βλ. καὶ **χειρόμακτρον.** § —, λεπτὸν μεταξοβάμβαχον ὕφασμα τῶν Ἰνδιῶν, madras, n. m. λεπτὸν ὕφασμα χρησιμεῦον ὡς κεφαλόδεσμος, ἐπικάλυμμα τῆς κεφαλῆς, bandeau, n. m. καὶ ἐν γένει λεπτὸν πέπλον, voile, n. m. § ἡ σκέπη (τῶν ἐντοσθίων τοῦ ἀρνιοῦ), crépine (d'agneau), n. f.

μπολιάζω [δημ.], δαμαλίζω, ἐμβολίζω, vacciner, διὰ προφύλαξιν ἀπὸ εὐφλογίαν· βλ. καὶ **ἐμβολιάζω,** greffer, enter, **φελιάζω.**

μπόλιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἐγκέντρισις, ἐνοφθαλμισμός, l'action d'enter, de greffer, τὸ φέλιασμα.

μπόλικος, η, ον [δημ.], ἄφθονος, abondant, e, adj. καὶ ἐν γένει εὐρύχωρος, ample, adj.

μπολίτσα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου],=ὀπὴ εἰς τοὺς τοίχους πρὸς ἐναπόθεσιν πραγμάτων.

μπόλλια [διάλ. Ἠπείρου], πάντα τὰ ἡμίβραστα ὄσπρια.

μπόμπα, ας, ἡ [ξεν.], βλέπε **βόμβα,** bombe, n. f.

μπομπάρδα, ας, ἡ [ξεν. ναυτ.], βλ. **βομβάρδα,** bombarde, n. f.

μπομπαρδάρισμα, ατος, τὸ [ξεν.], βλ. **βομβαρδισμός,** bombardement, n. m.

μπομπαρδάρω [ξεν.], βλ. **βομβαρδίζω,** bombarder.

μπόμπιρας, ὁ [δημ.], μικρὸς τὸ ὕψος ἄνθρωπος, **ἀνθρωπάριον,** petit bonhomme; petit bout d'homme; μικρὸς ὡς παιδίον, mioche, n. m. νᾶνος, μικροῦ ἀναστήματος ἄνθρωπος, nabot-ote.

μπομπότα, ας, ἡ [δημ.], πλακοῦς ἐξ ἀλεύρου ἀραβοσίτου, galette de maïs, gaude, n. f.

μπομπρέσο, τὸ [δημ.], βλ. **ἱστός, πρόβολος,** beaupré.

μποναμᾶς, ὁ [ξεν.], δῶρον τῆς πρώτης τοῦ ἔτους, **ἁγιοβασιλιάτικον,** étrenne, n. f. présent fait à l'occasion du premier jour de l'an ou de tout autre jour consacré par l'usage; λαμβάνειν, δίδειν μποναμάδες, recevoir, donner des étrennes; ἐν γένει δὲ τὸ δῶρον, cadeau, n. m. § μποναμᾶς, bonne-main, n. f. ἤτοι τὸ δῶρον, τὸ φιλοδώρημα, gratification, n. f. pour-boire, n. m.

μποξᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], τὸ λαχοῦρι, τὸ σάλι, châle, n. m. § —, καπνὸς κοπτόμενος ἐν Τουρκίᾳ κατὰ τὸ σύστημα τὸ λεγόμενον φέτα, espèce de tabac turc.

μπόρα, ας, ἡ· καὶ ὀρθ. **μπόρρα** (ὡς ἀπὸ τοῦ βορρᾶ) [ξεν.] βλ. **καταιγίς,** bourrasque, n. f. βλ. καὶ **ῥιπή,** grain, n. m. ὅθεν μπόρρα =θύελλα, καταιγίς, orage, n. m. ῥαγδαία βροχή, averse, n. f. || μπόρραι μὲ χιόνι=νιφάς, giboulée, n. f. βλ. καὶ **καιρὸς** (temps, ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις).

μπόρεσις, εως, ἡ [δημ.], ἡ ἰδιότης τοῦ δυνατοῦ, τὸ δυνατὸν γενέσθαι, τὸ κατορθωτόν, possibilité, n. f.

μπορετός, ή, ὸν [δημ.], δυνατός, ή, όν, ὁ δυνάμενος γενέσθαι, κατορθωτός, possible, adj.

μπομπόλια, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], τὰ γεώμηλα.

μπορμπολογῶ [διάλ. Ἠπείρου], ἐπιφυλλίζω, συλλέγω μετὰ τὸν τρυγητὸν τὰ παραβλεπόμενα σταφύλια· βλ. **κουδοῦνι** καὶ **βοτρύδιον.**

μπορτάδα, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **διαδρομή.**

μπορῶ [δημ.], βλ. **ἠμπορῶ.**

μποσικάδα, ας, ἡ [δημ.], ἡ ἔλλειψις στερεότητος, manque de solidité; ἡ ἐλαφρότης, légèreté, n. f. τὸ κενόν, ἄδειον, creux, euse; ou vide, n. m. § [πληθ. μεταφ.] **μποσικάδαις**

= μωρίαι, niaiseries, n. f. μωρολογίαι, baliverne, n. f.

μποσικάρω [δημ.], κάμνω τι μὴ στερεόν, βλ. χαλαρόω.

μποσικλά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ μηδαμινότης, futilité, n. f. ἡ ἐλαφρότης, légéreté, n. f.

μπόσικος, η, ον [δημ.], ὁ μὴ στερεός, qui n'est pas solide; ἐλαφρός, léger, ère, adj. κενός, ή, όν· creux, euse, adj. κενός, τιποτένιος, μηδαμινός, futile.

μποστάνι, τὸ [δημ.], γενικῶς ποτιστικὸν ἔδαφος εἰς τὸ ὁποῖον φυτεύουσι διάφορα λαχανικά, terrain bas où l'on fait venir des légumes; ἰδίως **λαχανόκηπος**, βλ. καὶ **κῆπος**, marais, n. m. ἰδίως ὅμως χωράφι εἰς τὸ ὁποῖον φυτεύουσι πεπόνια, melonnière, n. f.

μποτζαργάτης [δημ.], βλ. **ἐργάτης**, vindas, n. m. cabestan, n. m.

μπότι, τὸ [δημ.], βλ. **μπῶτι**.

μποτίλια, ας, ἡ [ξεν.], ἡ βαύκαλις, τὸ βαυκάλιον, bocal, n. m. ἡ **φιάλη**, bouteille, n. f.

μποτιλιάρω, [δημ.] θέτω ἐντὸς φιαλῶν, mettre en bouteilles.

μπότσα, ας, ἡ· [δημ.] μέτρον [χωρητικότητος] δύο ὀκάδων, mesure [de capacité] de deux ocques. § —, δοχεῖον ξύλινον, gourde [en bois]. § μπότσα, ας, ἡ· [διάλ. Νισύρου] ἡ φιάλη τοῦ ὕδατος, bouteille, n. f. κοινῶς **καράφα** (carafe).

μποτσάρω, [δημ. ναυτ.] βλ. **ἀπολαμβάνω**, bosser; βλ. **ἐχμάζω**, saisir; || —, βλ. **διατοιχέω-ῶ**, παρακυλῶ, rouler.

μποτσέλο, [δημ. ναυτ.] καὶ πληθ. **μποτσέλα**, βλ. **ἔχμα**, ἐχμάτια, saisines.

μπότσι, τό· [δημ. ναυτ.] βλ. **διατοίχημα**, roulis.

μπότσος, [ξεν. ναυτ.] βλ. **δέτης** καὶ **ἀγκυροδέτης**, bosse, n. f. βλ. **ἔχμα**, saisine, n. f. || — τοῦ καπονιοῦ, βλ. **κεφαλοδέτης**, bosse de bout; || — τοῦ τσιμπουκιοῦ, βλ. **ὀχεὺς ἐπιστηλίου**, braguet; || — τῶν νυχιῶν, βλ. **ὀνυχοδέτης**, serre-bosse; || μπότσοι τοῦ τιμονιοῦ, βλ. **ζευκτηρία**, sauvegarde.

μπότταις [ξεν.], βλ. **ἐνδρομίς**, bottes.

μπουγάδα [δημ.], βλ. **μπογάδα**.

μπουγαρίνι, τό· βλ. **ἰάσμινον**.

μπούγιο, τὸ [ξεν.] ἡ πρὸς τὰ πρόσω φορά, πρώτη κίνησις, ὁρμή, τὸ ὅρμημα, essort καὶ essor, n. m. ἡ ὁρμή, élan, n. m. τὸ θάρρος, courage, n.m. || παίρνω μπούγιο, ὁρμῶ, κινοῦμαι πρός τι, prendre son élan.

μπουδαλᾶς, ὁ [δημ.], βλ. **μπουνταλᾶς**.

μπούζι, τὸ [ξεν.], ὁ πάγος, glace n. f. § [φυτ.] glaciale, n. f.

μπουγκαργιάζω [διάλεκτος Νισύρου], ἐμφράττω τὰς ὀπὰς τοῦ τοίχου διὰ μικρῶν λίθων· βλ. καὶ **μπουγκάρισμα**.

μπουγκάρισμα, τὸ [διάλ. Νισύρου], ἔμφραγμα, κυρίως ὅμως καλοῦσι τοὺς μικροὺς λίθους χρησιμεύοντας πρὸς ἔμφραξιν τῶν ὀπῶν οὗ τοίχου· βλ. καὶ **μπουγκαργιάζω**.

μπουζοῦ, ἡ [ξεν.], ἡ τσέπη, τὸ θυλάκιον, poche, n. f.

μπουζοῦκι, τὸ [ξεν.], εἶδος μανδολίνου, espèce de mandoline.

μποῦκα, ας, ἡ [δημ.], ἡ ὀπή, trou, n. m. τὸ στόμιον [πυροβόλου ὅπλου], bouche [d'une arme à feu]. § —, ἡ βοῦκα, bouchée, n. f. βλ. **μπουκιά**. § — λιμένος [ναυτ.], entrée, τὸ στόμιον, ἡ εἴσοδος λιμένος· βλ. καὶ **εἴσπλους**.

μπουκάλι, τὸ [δημ.], βλ. **μποκάλι**.

μπουκαπόρτα, ας, ἡ· βλ. **μποκαπόρτα** [δημ.], βλ. **θυρίς**, **κανονοθυρίς**, sabord.

μπουκέτο, τὸ [ξεν.], ἡ **ἀνθοδέσμη**, bouquet, n. m.

μπουκιά, ᾶς, ἡ [ξεν.], ἡ **βοῦκα**, bouchée, n. f. ὅσον δύναταί τις νὰ θέσῃ ἐντὸς τοῦ στόματός του· βλ. καὶ **ἔνθεσις**.

μπουκόνω [ξεν.], θέτω ἐντὸς τοῦ στόματος, mettre dans la bouche; πληρῶ τροφῆς ἀφθόνως, gorger ou bourrer, ἤτοι **ὑπερπληρῶ**· [μεταφ.] graisser la patte à quelqu'un = δωροδοκῶ.

μπουϊκοτάζ, τὸ [ξεν.], boycottage (λέξ. ἀγγλ.), n. m. ἀπαγόρευσις, ἀποκλεισμὸς τῶν Ἰρλανδῶν ἰδιοκτητῶν ἢ ἐκμισθωτῶν γαιῶν ἢ ὑποστατικῶν, οἵτινες δὲν ὑπήκουον εἰς τὰς ῥητὰς διαταγὰς τοῦ ἀγρατικοῦ συνδέσμου (aux injonctions de la Ligue agraire). Τῷ 1880 ὁ ἄγγλος James Boycott διευθύνων ἐν Ἰρλανδίᾳ τὰ κτήματα τοῦ κόμητος Erne, ὑπῆρξε τόσον σκληρὸς πρὸς τοὺς ἐνοικιαστὰς τῶν γαιῶν, ὥστε οὗτοι συνησπίσθησαν μετὰ τῶν λοιπῶν γαιοκτημόνων καὶ τὸν ἀπεκήρυξαν, διακηρύξαντες ὅτι «πᾶς Ἰρλανδὸς ἔδει ν' ἀρνηθῇ εἰς αὐτὸν τὴν προσωπικήν του ἐργασίαν, καὶ νὰ μὴ ἀγοράσῃ τίποτε παρ' αὐτοῦ, οὐδὲ νὰ ἀναλάβῃ τὴν πώλησιν τῶν προϊόντων τῶν κτημάτων των», μ' ὅλην δὲ τὴν ἐπέμβασιν τῆς κυβερνήσεως ὁ Boycott ἐγκατέλειψε τὴν Ἰρλανδίαν κινδυνευούσης τῆς ζωῆς του. Ἡ λέξις boycottage ἐφηρμόσθη ἔκτοτε εἰς παρομοίους ἐν γένει ἀποκλεισμοὺς ἐν Ἰρλανδίᾳ, προκηρυσσομένους κυρίως ὑπὸ τοῦ ἀγροτικοῦ συνδέσμου, σήμερον δὲ κατ' ἐπέκτασιν γίνεται χρῆσις τῆς λέξεως μπουϊκοτὰζ πρὸς ἔνδειξιν **ἐμπορικοῦ ἀποκλεισμοῦ**.

μπουκοῦνι, τὸ καὶ

μπουκουνιὰ [ξεν.], bouchée, n. f. βλ. **μπουκιά**.

μπούκωμα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ **πρᾶξις τοῦ** μπουκόνειν, action de bourrer (de gorger); βλ. **μπουκόνω**.

μποῦλι, τὸ [ξεν.], τὸ **πῶμα**, bouchon, n. m.

μπουλοῦκι, τὸ [ξεν.], **ὁμάς**, **σπεῖρα**, bande, n. f. ὁμάς, ὅμιλος, troupe, n. f.

μποῦμα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **ἐπίδρομος** καὶ **ἡμιόλια**.

μπουμπάρι, τό· [δημ.] ἐπίμηκες ἀντικείμενον κυλινδρικὸν (ὡς ἔντερον) πεπληρωμένον, quelque chose de bourré (de rembourré); bourrelet, n. m.

μπουμπούκι, τό· [δημ.] καὶ **κουβοῦκλι**

καὶ βαβοῦλι, ὁ βόμβυξ, υκος· ὁ κάλυξ [τῶν ἀνθέων], bouton (n. m.) [des fleurs]; ὁ βλαστὸς δένδρου, ὁ ὀφθαλμός, bourgeon (n. m.) [des arbres], κοινῶς τὸ 'μάτι, ἡ φύτρα τῶν δένδρων, l'endroit par où sort le petit bourgeon des arbres.

μπουμπουκιάζω, [δημ.] βγάζω βαβούλια, κάλυκας, βομβυκιάω, boutonner; βλαστάνω, ἀνθῶ, bourgeonner.

μπουμπούκιασμα, ατος, τό· [δημ.] ἡ ἔκφυσις καλύκων (βαβουλιῶν), boutonnement, n. m. ἡ ἔκφυσις βλαστῶν, bourgeonnement, n. m.

μπουμπουναριά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ βροντή.

μπουμπουνητόν, τὸ [δημ.], ὁ κρότος ὁ παραγόμενος κατὰ τὴν βροντήν, bruit de tonnerre; βροντή, grondement, n. m. ὁ βόμβος, ἡ βοή, τὸ βοητόν, bruissement, n. m. [κυρίως ἡ βοὴ τῶν μελισσῶν, τῶν κουνουπιῶν, κτλ.] βλ. βροντὴ καὶ κεραυνός.

μπουμπουνιά, ἡ [δημ.], βλ. μπουμπουνητόν.

μπουμπουνίζω [δημ.], λέξις πεποιημένη κυρίως διὰ τὸν βρόντον τῶν νεφῶν, βλ. βροντῶ, gronder ou tonner; βομβέω, βομβῶ, βοΐζω, bruire (κυρίως καθὼς ἡ μέλισσα)· ‖ [μεταφ.] κεφάλι μπουμπουνισμένον, cerveau dérangé; esprit détraqué=τεταραγμένη διάνοια.

μπουμπούνισμα, τὸ [δημ.], βλ. μπουμπουνητόν.

μπούμπουρας, α, ὁ [δημ.], εἶδος μεγάλης μελίσσης, bourdon, n. m. βλ. καὶ ἀγριομέλισσα.

μπουνάτζα, ἡ [δημ.], βλ. γαλήνη καὶ θάλασσα, bonace; calme de mer.

μπουνατζάρω [δημ.], βλ. γαληνίζω.

μπούνι, τὸ [δημ. ναυτ.], βλ. μπούνια καὶ εὐδιαῖος, dalot.

μπουνιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ πυγμή, ὁ γρόνθος, poing, n. m. § —, ὁ κόνδυλος, ἡ γροθιά, τὸ γρονθοκόπημα, coup de poing; [οἰκ.] ὁ κόνδυλος, ἡ γρονθιά, gourmade.

μπούνια, τὰ [δημ. ναυτ.], βλ. εὐδιαῖος, dalots; ‖ [μεταφ.] ὡς τὰ μπούνια, jusqu'aux bords, ἤτοι ἕως εἰς τὰ χείλη, εἰς τὰ ἄκρα, πλήρης γεμᾶτος, tout plein.

μπούνια, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], pointe de la voile; βλ. ποδεών.

μπουνταλαλίκι, τὸ [δημ.], εὐήθεια, μωρία, niaiserie, n. f. εὐήθεια, μωρία, ἀνοησία, sottise, n. f. ou bêtise, n. f.

μπουνταλᾶς, ὁ, θηλ. -λοῦ [δημ.], εὐήθης μωρός, ἀνόητος, sot, sotte, adj. ἄπειρος τοῦ κόσμου, μωρός, εὐήθης, βλάξ, niais, aise, adj. ἁπλοϊκός, ἁπλοῦς, simple, adj. περιωρισμένης διανοίας, borné, adj.

μπουράντζα, ας, ἡ [ξεν.], τὸ βούγλωσσον, bourrache, n. f.

μποῦρδος, ὁ [δημ. ναυτ.], βλ. τοῖχος πλοίου καὶ διάζωμα.

μπουρέκι, τὸ [ξεν.], μικρὸς πλακοῦς, πλακούντιον, petit pâté.

μπουρί, τὸ [δημ.], ἡ στιγμὴ τοῦ θυμοῦ, τῆς ὀργῆς, accès de colère; ἰδιοτροπία, ὀργή, θυμός, quinte, n. f. ἔχει τὰ μπουριά του, il est en colère; il est fâché. § **μπουρί**, ἡ καταιγίς, bourrasque, n. f.

μπουρίνα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. πλαγιαστήρ, bouline, n. f.

μπουρινάρω καὶ μπουλινάρω, [δημ. ναυτ.] βλ. πλαγιάζω.

μπουρίνι, τὸ [δημ.], ἰσχυρὸς ἀπρόοπτος ἄνεμος, coup de vent; ῥιπαῖος ἄνεμος, rafale, n. f. βλ. καὶ ἄνεμος· ἡ λέξις rafale εἶνε συνώνυμος τοῦ grain sec; βλ. καὶ σμώνη. § [μεταφ.] λέγεται τὸ μπουρί· βλ. λέξιν.

μπουρκοῦνα, ας, ἡ [δημ.], βλ. ἀμπουρκοῦνα.

μπουρλοτιέρης, ὁ [δημ.], ὁ πυρπολητής, brûlotier, n. m. ὁ διευθύνων πυρπολικόν.

μπουρλότο, τὸ [δημ.], βλ. πυρπολικόν. brûlot, n. m.

μπούρμπουλας, ὁ [δημ.], εἶδος κανθάρου, bousier, n. m.

μπουρμπουλήθρα, ας, ἡ [δημ.], φυσαλίς, πομφόλυξ (ἀέρος, ὕδατος), bulle (d'air; d'eau); ‖ [μεταφ.] μπουρμπουλήθραις=κεναὶ φράσεις, πληθ. des phrases creuses; μωρολογίαι, des balivernes.

μπουρνέλλα, ας, ἡ [δημ.], τὸ δαμάσκηνον, prune, n. f. ou prunelle, n. f. τὸ προῦμνον ἢ προῦνον τῶν παλαιῶν.

μπουρνελλιά, ᾶς, ἡ [δημ.], τὸ δένδρον ἡ προύμνη καὶ προύνη τῶν παλαιῶν, ἡ δαμασκηνέα, δαμασκηνιά, prunier, n. m. prunelier, n. m.

μπουρνοῦζι, τὸ [δημ.] καὶ βουρνούζιον, χλαμύς, πέπλος ἀραβικὸς μὲ καλύπτραν (κουκοῦλαν), burnous, n. m.

μποῦρσα, ἡ [ξεν.], τὸ θυλάκιον, ἡ τσέπη, poche, n. f. ou bourse, n. f. καθὼς καὶ τὸ χρηματιστήριον, bourse, n. f.

μποῦρτζι, τὸ [ξεν.], βλ. ἐξώκαστρον.

μπουρῶ [διάλ. Ἠπείρου] καὶ κατὰ συγκοπὴν μπρῶ=κερατίζω, βάλλω τινὰ διὰ τῶν κεράτων· ὡς «μ' ἐμπούρησε τὸ βῶδι».

μπουσγκοτίζω [διάλ. Ἠπείρου], παρέχω τινὶ ἀφθόνως τὰ πρὸς διατροφήν, ἑπομένως περιποιοῦμαι πλέον τοῦ δέοντος.

μπούσουλας, α, ὁ [ξεν.], βλ. πυξίς, boussole; ‖ [μεταφ.] χάνω τὸν μπούσουλα [φρ.], se désorienter; κοινῶς χάνω τὸ κεφάλι μου (τὸ μυαλό) μου, perdre la tête=δὲν γνωρίζω τί κάμω, ἔχω συγκεχυμένας ἰδέας καὶ γαλ. perdre son latin.

μπουσουλίζω [δημ.] καὶ

μπουσουλῶ (άω), μέλ. ήσω· [δημ.] βαδίζω, περιπατῶ μὲ τὰ τέσσαρα, marcher à quatre pattes, δηλ. διὰ τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν ὅπως τὰ μικρὰ παιδία.

μποῦστος, ου, ὁ [ξεν.], τὸ ἐπανωκόρμι τῶν γυναικείων φορεμάτων, corsage, n. m. buste, n. m. § —, τὸ περιστήθιον, corset, n. m. (τῶν γυναικῶν).

μπουταφόραις, [δημ.ναυτ.] βλ. ὁλκός, bras.

μποῦτι, τὸ [δημ.], ὁ μηρός, κοινῶς τὸ μερί, cuisse, n. f. || [προβάτου], gigot, n. m. =μηρὸς ἀρνίου.

μπουτλῶ, [διάλ. Ἠπείρου] περιπατῶ διὰ τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν, ὡς ἄλλοι λέγουσιν **ἀρκουδιστὰ** καὶ **μπουσουλῶ**.

μπούτσικο ἄλογο, βλ. **ἵππος** μικρόσωμος.

μποῦφος, ου, ὁ [πτην.], πτηνὸν νυκτόβιον κατατασσόμενον εἰς τὸ γένος τῶν γλαυκῶν, καὶ κοινῶς δηλωτικὸν τῆς ἠλιθιότητος, ὁ βύας, grand-duc, n. m.

μποῦφος, α, ικον [δημ. μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.], εὐήθης, μωρός, ἀνόητος, sot, sotte, adj. nigaud, aude, adj. βλάξ, εὐήθης, μωρός, ἀνόητος, imbécile; εὐήθης, βλάξ, niais, e.

μπούχαρ(η)ς, ὁ [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἡ **καπνοδόχη**.

μπουχνάου [διάλ. Κύμης], **ὑβρίζω**, μεταχειρίζομαι κακῶς τινά· [ἐκ τοῦ μπουχνὶ = ὁμιλῶ μὲ τὴν μύτην. Τὸ δὲ μπουχνὶ ἴσως ἐκ τοῦ ἐμπήγω, ὅτι οἱ χοῖροι δι' αὐτοῦ σκάπτουσι]. Ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐννοίας μεταχειρίζονται τὸ ῥῆμα **προπαίρου** τινὰ ἢ **ποχτυπάου**.

μπουχτίζω, μέλ. ίσω [δημ.], χορταίνω, **κορέννυμι**, se rassasier; τὸ νὰ μὴ δύναταί τις πλέον νὰ ἐξακολουθήσῃ τι, avoir assez de; χορέννυμι, ἀηδιάζω ἀπὸ χόρον, se dégoûter.

μπούχτισμα, ατος, τὸ [δημ.], ὁ χορτασμός, ὁ **κόρος**, rassasiement, n. m. ὁ πλεονασμός, ὁ χορτασμὸς μέχρις ἀηδίας, ὁ κόρος, satiété, n. f. ὁ κόρος, ἡ ἀηδία, dégoût, n. m.

μπράβο [ἐπιφ. ξεν.], βλ. **εὖγε**, ἰταλ. bravo.

μπράβος, ου, ὁ [ξεν.], ὁ **παλληκαρᾶς**, brave, n. m. λέξις ἰταλικὴ (bravo) ἐν κοινῇ χρήσει πρὸς δήλωσιν τῶν εἴς τινα προσκολλωμένων, ὅπως παρέχωσιν αὐτῷ βοήθειαν κατὰ τῶν κακοποιῶν καὶ συνηθέστερον ὅπως ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις αὐτοῦ ἐπιτίθενται καὶ κακοποιῶσιν ἄλλους· οἱ τὸ ἔντιμον τοῦτο ἔργον ἀσκοῦντες ἐπὶ τοσοῦτον ἐπληθύνθησαν ἐν Ἰταλίᾳ κατὰ τὴν Ἰσπανικὴν ἀντιβασιλείαν, ὥστε ἐδέησε καὶ κυβερνητικὰ νὰ ληφθῶσι κατ' αὐτῶν μέτρα.

μπρακάτσαις, αἱ [δημ. ναυτ.], βλ. **μεσόζυγα** καὶ **ζυγόν**.

μπραμπάχτης, ὁ [δημ. ναυτ.], βλέπε **ἀκταιωρός**.

μπράνα, ας, ἡ [ἰχθ.], τριγλίον ποτάμιον, barbeau, n. m.

μπράντα, ας, ἡ [ξεν.], βλ. **αἰώρα**, hamac.

μπράσκα, ας, ἡ [δημ.], ὁ **φρῦνος**, crapaud, n. m. ἤτοι ὁ φουσκωμένος καὶ πράσινος βάτραχος.

μπράτσα, τὰ [δημ. ναυτ.], βλ. **ὁλκός**, bras; βλ. καὶ **ζυγόν**. Τὰ **μπράτσα** τῆς λαιμαργιᾶς, βλ. ζεύγλη, attelles.

μπρατσάρισμα, ατος, τὸ [δημ. ναυτ.], βλ. **κεροὔλκησις**.

μπρατσάρω [δημ. ναυτ.], βλ. **κερουλκέω**, brasser, brasseyer; || — σταυρὸ ἢ τρέσα, βλ. **ἐγκαρσιόω**, brasser-carré; || — κόντρα, βλ. **ἀντιμεθέλκω**.

μπρατσόλι, τὸ (τοῦ καπονιοῦ) [δημ. ναυτ.] porte-bossoir, ὁ ἀγκὼν τῆς **ἐπωτίδος**, bossoir des ancres; βλ. **ἐπωτίδες** ἀγκυρῶν. § — [δημ. ναυτ.], βλ. **ἀγκών**, courbe.

μπράτσον, ου, τὸ [ξεν.], βλ. **βραχίων**, bras, n. m. || παίρνω μπράτσον, donner le bras. § (μέτρον) ἐκ τοῦ μήκους τοῦ βραχίονος, ἡ πήχη, aune, n. f. βλ. καὶ **μέτρον** (mètre).

μπρὲ [δημ. ἐπιφ.], βλ. **βρέ**.

μπριζόλα, ας, ἡ [δημ.], τὸ μεταξὺ τῶν πλευρῶν, μεσόπλευρον (κρέας), entre-côte, n. f. [μαγειρ.], τὸ πλευρίον, ἡ κοτολέττα, côtelette, n. f.

μπρίκι, τὸ [ξεν.], βλ. ἰμπρίκι, ὁ **πρόχοος** -ους, aiguière, n. f. § — [πλοῖον], βλ. **πάρων**.

μπριλιάντι, τὸ [ξεν.], ὁ **ἀδάμας**, brillant, n. m. βλ. καὶ **ἀντιβασιλεύς**.

μπρίντα, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **διάξυλον**, traversin de bittes.

μπρισίμι, τὸ [δημ.], κλωστὴ (νῆμα) μετάξινος (διὰ ῥάψιμον), **μέταξα** διὰ ῥάψιμον, fil de soie (à coudre).

μπρόκολα, τά, καὶ **πρόκολα** [ξεν. φυτ.] βλ. **κύημα**.

μπροσθινέλα, ἡ [δημ.], βλ. **ἑλκυστήρ**, bricole.

'μπρός, [δημ. ἐπίρ.] βλ. **ἐμπρός**.

'μπροστάρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἐμπρόσθιον, ἐμπροσθινὸν μέρος τοῦ σαγμαρίου, ἐνῷ τὸ ὀπισθινὸν λέγεται **'πιστάρι**.

'μπροστέλλα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **ἐμπροσθέλλα** καὶ **περίζωμα**, tablier.

'μπροστόβαρο, [διάλ. Ἠπείρου] (ἐμπρός, βάρος)· τὸ ζῷον τὸ μὲ κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν βαδίζον καὶ μὲ τὸ σάγμα ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ ἀντὶ ἐπὶ τῆς ῥάχεως.

μπρούμυτα, [δημ. ἐπίρ.] βλ. **πρόμυτα**.

μπρουντζάδικη, ἡ (τέχνη) [δημ.], βλ. **χαλκουργική**.

μπρουτζάδικο, τὸ [δημ.], βλ. **χαλκουργεῖον**.

μπρουντζᾶς, ὁ [δημ.], γενικῶς ὁ τεχνίτης ὁ κατεργαζόμενος τὰ ἐκ χαλκοῦ εἴδη (ἢ ἐκ κρατερώματος)· βλ. **χαλκουργός, χαλκουργική, χαλκουργεῖον**.

μπρούτζινος, η, ον [δημ.], ἐκ **κρατερώματος**, de (en) bronze, καὶ κατ' ἐπέκτασιν χάλκινος, de (en) cuivre; βλ. **κρατέρωμα** καὶ **χαλκός**.

μπροῦντζος, ου, ὁ [ξεν.], βλ. **κρατέρωμα**, bronze, n. m. καὶ κατ' ἐπέκτασιν τὸ χάλκωμα, ὁ χαλκός, κοινῶς τὸ μπακίρι, cuivre, n. m. [δέον νὰ γίνηται διάκρισις μεταξὺ **κρατερώματος**, bronze; **χαλκοῦ**, cuivre καὶ **ὀρειχάλκου**, laiton; βλ. λέξεις].

μπροῦσκος, ὁ [ξεν.], τραχύς, brusque, adj. § [ἐπὶ οἴνου] τραχύς, στυφός, sec, n. m.

μπρουστοῦρα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ὁ **οἰσοφάγος**.

μπυρίζω [δημ.], θέτω εἰς τὸ πῦρ, mettre au feu; χαίω brûler.

μπῶτι, τὸ [δημ. Αἰτωλ. ἰδίωμα καὶ διάλ. Ἠπείρου], πήλινον ἀγγεῖον στενόλαιμον, τὸ κανάτι, cruche, n. f.

μῦ, τὸ [ἄκλιτ.], δωδέκατον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, my ; douzième lettre de l'alphabet grec.

μυάγρα, ας, ἡ· παγὶς δι' ἧς συλλαμβάνονται οἱ ποντικοὶ [Πολυδ.], κοινῶς **καπάντζα** (καπαντζὲς) τῶν ποντικῶν, souricière, n. f. ratière n. f.

μυακοτροφεῖον, ου, τὸ καὶ μυδιών, moulière, n. f. ou bouchot, n. m. συνιστάμενον ἐκ σειρᾶς πασσάλων περιεχόντων ἔκτασιν ἐν ᾗ γονιμοποιοῦνται τὰ μύδια (μύαξ, μυτίλος).

μυαλγία, ας, ἡ· myalgie (μῦς, muscle καὶ ἄλγος, douleur) n. f. μυϊκὸς πόνος, douleur musculaire ; βλ. **μυωδυνία.** § **μυαλγία,** myosalgie, n. f. [παθολ.] μυϊκὸς πόνος, douleur musculaire.

μυαλγικός, ή, όν· myalgique καὶ myosalgique, adj. ἀφορῶν τὴν μυαλγίαν, qui concerne la myalgie (myosalgie).

μυαλόν, οῦ, τό· ὁ μυελὸς τῆς κεφαλῆς, ὁ **ἐγκέφαλος,** cervelle, n. f. cerveau, n. m. ‖ [μεταφ.] διάνοια, entendement, n. m. ὁ νοῦς, bon sens ; τὸ πνεῦμα, esprit, n. m. ὁ νοῦς, ἡ κρίσις, jugement, n. m. ‖ μυαλὰ τηγανιτά, des cervelles frites ; ‖ κεφάλι χωρὶς μυαλόν, une tête sans cervelle ; ‖ ἔχασε τὰ μυαλά του, il a perdu la tête (la raison) ; ‖ τὰ μυαλά του καὶ μιὰ λύρα [φρ.], il ne sait pas ce qu'il dit = παραλογίζει, λέγει ἄλλ' ἀντ' ἄλλων, il divague; εἶνε τρελλός, il est fou.

μυαλός, οῦ, ὁ· βλ. μυελός.

μύαξ, αχος, ὁ καὶ μῦς, μυός, ὁ, moule, n. f. κοινῶς τὸ **μύδι,** ἐκ τῆς φύσεως τῶν ὀστρακοδέρμων· βλ. καὶ **μυτίλος.**

μυασθένεια, ας, ἡ· myasthénie, n. f. αἴσθησις κοπώσεως προερχομένη ἐξ ὑπερβολικῆς ἐντάσεως τῶν μυῶν, sensation de fatigue, éprouvée à l'occasion d'un effort musculaire considérable.

μυατροφία, ας, ἡ (καὶ οὐχὶ **ἀμυατροφία**), myatrophie, n. f. ἀτροφία τῶν μυῶν. Παράδοξος νόσος καθ' ἣν οἱ μύες τοῦ ἀνθρώπου ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον ἀτροφοῦσι καὶ παραλύονται. Προσβάλλει ἰδίως ἐνηλίκους μεταξὺ 20 καὶ 40 ἐτῶν καὶ πρὸ πάντων ἄνδρας, ἄρχεται δὲ συνήθως ἡ ἀτροφία ἀπὸ τῶν μυῶν τῆς ἄκρας χειρὸς καὶ βαθμηδὸν ἐπεκτείνεται κατὰ συνέχειαν εἰς τοὺς μῦς τοῦ πήχεως τοῦ βραχίονος, τοῦ ὤμου, τοῦ θώρακος, τῆς κοιλίας, τῶν κάτω ἄκρων. Ἡ νόσος ἀρχομένη συνήθως ἐξ ἀφορμῆς ὑπερμέτρου καταπονήσεως ἢ ψύξεως, διαρκεῖ προχωροῦσα ἐπὶ δέκα καὶ πλείονα ἔτη· εἶνε δὲ ἀνίατος, καίτοι ὠφελοῦσι προσκαίρως ὁ ἠλεκτρισμός, ἡ γυμναστική, αἱ μαλάξεις. Ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῆς νεκροψίας εὑρέθησαν ἠλλοιωμένα τὰ πρόσθια κέρατα τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, ἀφ' ὧν ἐκπορεύονται τὰ κινητικὰ νεῦρα τῶν μυῶν τούτων, ὑποτίθεται ὅτι ἡ νόσος ἀρχὴν ἔχει τὴν κεντρικὴν ταύτην ἀλλοίωσιν, δι' ὃ καὶ καταγράφεται ἐν ταῖς νόσοις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ.

μῦγα, ἡ [δημ.], βλ. **μυῖα.**

μυγαλῆ, ῆς ἡ [ζωολ.], εἶδος ποντικοῦ μὲ σουβλερὴν μύτην (ῥύγχος), musaraigne, n. f. γένος μικρῶν μαστοφόρων τρωγλοδυτικῶν ζώων, νυκτοβίων, καταβροχθιζόντων τὰ ἔντομα καὶ τοὺς σκώληκας ἔτι δὲ μικρὰ πτηνὰ καὶ μῦς· ἡ κοινὴ κατοικεῖ τὰ δάση, ἡ δὲ ὑδρομυγαλῆ, μέγεθος ἔχουσα μικροῦ μυὸς κατοικεῖ παρὰ τὰς ὄχθας ποταμῶν ἢ θαλασσῶν, κολυμβῶσα δὲ καὶ καταδυομένη φέρει μεγάλας καταστροφὰς εἰς τὰ ἰχθυοτροφεῖα.

μυγαλῆ, ῆς, ἡ· mygale, n. f. αὕτη εἶνε ἡ μεγαλειτέρα καὶ παχυτέρα (ἁδρόσωμος) τῶν λοιπῶν ἀραχνοειδῶν.

μύγδαλον, τὸ [δημ.], βλ. **ἀμύγδαλον.**

μυδάκι, τὸ μικρὸν μύδι, petite moule.

μύδι, τὸ [δημ.] [ὄστρ.], ὁ **μύαξ** (θαλάσσιος), moule, n. f. (de mer) ; βλ. **μυτίλος·** ‖ = τοῦ ποταμοῦ, τελλίνη, ξιφύδριον, telline, n. f. moule, n. f.

μυδιών, ῶνος, ὁ· βλ. **μυακοτροφεῖον.**

μυδότσεφλον, τὸ [δημ.], μυάκειον, ὁ κόγχος, ἡ κόγχη τοῦ μύακος, coquille de moule.

μυδραλιοβόλος, ου, ἡ [νεολ.], βλ. **πολυβόλον,** mitrailleuse, n. f.

μυδρηλασία, forgeage (ou forgement) à chaud, **σφυρηλάτησις, σφυρηλασία** ἐν θερμῷ τοῦ μετάλλου· ‖ **μυδρηλατέω-ῶ,** forger à chaud, **σφυρηλατῶ** ἐν θερμῷ τὸ μέταλλον.

μυδρίασις, εως, ἡ· mydriase, n. f. dilatation anormale (et persistante) de la pupille ; ἡ παρὰ φύσιν διεύρυνσις τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ, προερχομένη εἴτε ἐκ παραλύσεως τοῦ σφιγκτῆρος τῆς ἴριδος μυὸς εἴτε ἐκ σπασμοῦ τοῦ διαστολέως αὐτῆς· ἀπαντᾶται εἰς διαφόρους νόσους νευρικὰς καθ' ἃς προσβάλλονται καὶ τὰ νευροῦντα τοὺς μῦς τούτους νεῦρα· παροδικὴ δὲ ἐπέρχεται διὰ τῆς εἰς τὸν ὀφθαλμὸν ἐγχύσεως φαρμακευτικῶν τινῶν οὐσιῶν, οἷον ἀτροπίνης, ὑοσκιαμίνης, κοκαΐνης. κτλ. ὧν τῆς πρώτης γίνεται ἰδίως χρῆσις ὁσάκις πρὸς ἐξέτασιν ἢ χειρουργίας τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐπιδιώκεται ἡ διαρκὴς τῆς κόρης εὔρυνσις.

μυδριατικός, ή, όν· mydriatique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν μυδρίασιν ἢ ὁ προσβληθεὶς ὑπὸ ταύτης, qui concerne la mydriase, qui en est affecté ; ‖ [οὐδ. οὐσ.] mydriatique, n. m. φάρμακον ὅπερ ἐπιφέρει τὴν μυδρίασιν, médicament qui produit la mydriase, οἷα ἐστὶ ἡ ἀτροπίνη, comme l'atropine, κτλ.

μυδροβόλησις, εως, ἡ· ἡ διὰ τῶν πολυβόλων βολή, mitraillement, n. m.

μυδροβόλος, ἡ· βλ. **πολυβόλον,** mitrailleuse, n. f.

μυδροβολῶ (έω), βάλλω διὰ βολιδοθηκῶν, mitrailler; ‖ μυδραλιοβολέομαι-οῦμαι, se mitrailler, λέγεται διὰ δύο στρατεύματα, ἅτινα ἀλληλοβάλλονται διὰ βολιδοθηκῶν. § — βάλλων διὰ μύδρων, διὰ πεπυρακτωμένων σφαιρῶν, tirer à boulet rouge.

μυδροκοπέω-ῶ καὶ **μυδροκτυπέω-ῶ·** σφυρηλατῶ πεπυρακτωμένον σίδηρον, battre le fer rouge ; σφυρηλατῶ, forger ; [π. χ. ἐπὶ Ἡφαίστου].

μυδροκόπος, ου, ὁ καὶ **μυδροκτύπος,** ὁ·

ὁ σφυρηλατῶν πεπυρακτωμένον σίδηρον, qui bat le fer rouge; ὁ σιδηρουργός, forgeron, n.m.

μύδρος, ου, ὁ· πεπυρακτωμένος σίδηρος, masse de fer rouge, πεπυρακτωμένη σφαῖρα, boulet rouge. § —, βλ. **κερμάτια**, mitraille, n. f.

μυδροτρώκτης, ου, ὁ· râpe à chaud (n. f.) μεγάλη τις ῥίνη (lime) τῶν σιδηρουργῶν διὰ τὸ ῥίνισμα τοῦ πεπυρακτωμένου σιδήρου.

μυελαῖος, α, ον· médullaire, adj. μυελικός, ἀνήκων εἰς τὸν μυελόν, qui appartient à la moelle; ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ μυελοῦ, qui a la nature de moelle; ‖ οὐσία μυελαία (μυελική), substance médulaire; ‖ ὀστοῦν μυελαῖον, os médullaire, τὸ περιέχον μυελόν· ‖ μυελαία πάθησις, affection médullaire.

μυελασθένεια, ας, ἡ· myélasthénie, n. f. μορφὴ τῆς νευρασθενείας, ἐν ᾗ πρωτεύουσι συμπτώματα τινὰ τῶν μυελωδῶν παθήσεων, οἷαι εἰσὶν ἡ ἀδυναμία καὶ ἡ αἱμωδίασις τῶν κάτω ἄκρων, αἱ ἐκ κοπώσεως ἀλγηδόνες τῶν νεφρῶν, κτλ.

μυελατέλεια, ας, ἡ· myélatélie (μυελός, moelle καὶ ἀτέλεια, incomplet) n. f. ἀτελὴς ἀνάπτυξις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, développement incomplet de la moelle épinière.

μυελεγκέφαλος, ου, ὁ· myélencéphale (μυελός, moelle, καὶ ἐγκέφαλος, encéphale), n. m. τὸ σύνολον τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος, περιλαμβάνον τὸν ἐγκέφαλον καὶ τὸν νωτιαῖον μυελόν, ensemble du système nerveux, comprenant l'encéphale et la moelle épinière.

μυελικός, ή, όν· βλ. μυελαῖος, médullaire.

μυελικός, ή, όν· myélique, adj. ἀναφερόμενος εἰς τὸν νωτιαῖον μυελόν, qui se rapporte à la moelle épinière; τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, de la moelle épinière.

μυέλινος, η, ον· ὁ ἐκ μυελοῦ κατεσκευασμένος, fait avec de la moelle; de moelle; ὅθεν τρυφερός, ἁπαλός, tendre.

μυελῖτις, ιδος, ἡ· myélite, n. f. φλόγωσις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, inflammation de la moelle épinière. Νόσος τοῦ νωτιαίου μυελοῦ καθ' ἣν οὗτος ἀλλοιοῦται καὶ μαλακύνεται καθ' ἑστίας καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὴν ὀσφυϊκὴν αὐτοῦ μοῖραν. Προέρχεται ἐκ νόσων τῶν σπονδύλων, συφίλιδος, λοιμωδῶν τινων νόσων, ἔτι καὶ πρωτοπαθῶς ἐκ ψύξεως καὶ ὑγράνσεως τοῦ σώματος ἢ κατόπιν ὑπερμέτρων κόπων σωματικῶν. Καὶ ἡ μὲν **ὀξεῖα μυελῖτις** (myélite aiguë) ἐκδηλοῦται διὰ τελείας ἡμιπληγίας τῶν κάτω ἄκρων συνυπαρχάντων καὶ τῶν συμπτωμάτων τῆς νωτιαίας μηνιγγίτιδος, ἡ δὲ χρονία παρουσιάζει ἄλγη κατὰ τὴν ὀσφύν, διαταραχὰς τῆς αἰσθητικότητος κατὰ τὸ δέρμα, παραπληγίαν καὶ ἀναισθησίαν τῶν κάτω ἄκρων, πάρεσιν τῆς κύστεως καὶ τοῦ ἀπευθυσμένου (ὡς ἐξ ἧς ἀκράτεια οὔρων καὶ κοπράνων), ἀτροφίαν μυῶν, κτλ. Ἐπὶ μυελίτιδος τῆς τραχηλικῆς μοίρας παραλύονται καὶ οἱ βραχίονες. Καὶ ἡ μὲν ὀξεῖα μυελῖτις θανατοῖ ἐν ὀλίγαις ἡμέραις, ἡ δὲ χρονία (chronique) διαρκεῖ ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ σπανιώτατα ἰᾶται. Ἡ θεραπεία τῆς μὲν ὀξείας μυελίτιδος εἶνε οἵα καὶ τῆς ὀξείας μηνιγγίτιδος, τῆς δὲ χρονίας τοῦτο μὲν εἶνε ἀνάλογος τῆς αἰτίας τῆς παραγαγούσης τὴν μυελίτιδα, τοῦτο δὲ ἀποτελεῖται ἐξ ἠλεκτρισμοῦ, χλιαρῶν λουτρῶν καὶ τῆς ὑδροθεραπείας κατὰ διαφόρους μεθόδους.

μυελοειδής, ής, ές· myéloïde (μυελὸς καὶ εἶδος, ὄψις, aspect) adj. ὁ ὁμοιάζων μὲ τὸν μυελὸν τῶν ὀστέων, qui ressemble à la moelle des os; ‖ οἴδημα μυελοειδές, tumeur myéloïde.

μυελόεις, εσσα, εν· ὁ περιέχων μυελόν, πλήρης μυελοῦ, plein de moelle; μυελώδης, moelleux, euse; παχύς, gras, asse; τρυφερός, ἁπαλός, tendre.

μυελόκαρπος, ος, ον [βοτ.], myélocarpe (μυελός, moelle καὶ καρπός, fruit) adj. ὁ ἔχων μυελώδη πυρῆνα, qui est pourvu d'un nucléus; fruit myélocarpe.

μυελοκήλη, ης, ἡ· myélocèle (μυελός, moelle καὶ κήλη, hernie) n. m. κήλη τοῦ νωτιαίου μυελοῦ ἐκτὸς τῆς σπονδυλικῆς στήλης, hernie de la moelle épinière en dehors de la colonne vertébrale.

μυελοκύτταρον, ου, τό· myélocyte (μυελός, moelle καὶ κύτος, κύτταρον, cellule) n. m. λευκοκύτταρον μεθ' ἑνὸς ὀγκώδους πυρῆνος· τὰ στοιχεῖα ταῦτα εὑρίσκονται ἐν τῷ μυελῷ τῶν ὀστέων.

μυελομαλακία, ας, ἡ· myélomalachie (μυελός, moelle καὶ μαλακός, mou) n. f. μαλάκυνσις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, ramollissement de la moelle épinière.

μυελομηνιγγῖτις, ιδος, ἡ· myéloméningite (μυελός, moelle καὶ μηνιγγῖτις, méningite) n. f. φλόγωσις τῶν μηνίγγων τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, inflammation des méninges de la moelle épinière.

μυελοῦχος, ος, ον [ἐπὶ φυτῶν καὶ δένδρων], médulleux, euse, adj. λέγεται περὶ τῶν ὀργάνων ἅτινα περικλείουσιν εἶδός τι ὡς ὁ μυελός· ‖ ὁ κλὼν τῆς ἀκταίας (κουφοξυλιᾶς) εἶνε μελοῦχος, la tige du sureau est médulleuse.

μυελόν, τό, καὶ

μυελός, οῦ, ὁ· «τῶν ὀστῶν τὸ λευκὸν πλήρωμα», τὸ ἐντὸς τῶν ὀστῶν λῖπος (κοινῶς μυαλόν), moelle, n. f. ‖ μέχρι μυελοῦ τῶν ὀστέων, jusqu'à la moelle des os. § βλ. καὶ **μυαλόν**, cervelle, n. f. ὁ ἐγκέφαλος, cerveau, n. m.

μυελοσάρκωμα, ατος, τό· myélosarcome (μυελός, moelle καὶ σάρκωμα, excroissance charnue) n. m. σάρκωμα τοῦ ὀστεώδους μυελοῦ, sarcome de la moelle osseuse.

μυελοσκλήρωσις, εως, ἡ· myélosclérose (μυελός, moelle καὶ σκλήρωσις, durcissement), n. f. σκλήρωσις πλακώδης εἰδικῶς τοῦ μυελοῦ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν σκλήρωσιν τοῦ ἐγκεφάλου, sclérose en plaques spécialement à la moelle par opposition avec la sclérose du cerveau.

μυελώδης, ης, ες· μυελῷ ὅμοιος, semblable à la moelle, moelleux, euse, adj.

μυέλωμα, ατος, τό· myélome (μυελός, moelle καὶ τὸ ἐπισυνθετικὸν ωμα ὅπερ προστίθεται εἰς τὰ νεοπλαστικὰ οἰδήματα) n. m. οἴδημα συγκείμενον ἐξ ἀδενοειδοῦς ὑμένος ἐν ᾧ ὑπερτεροῦσι τὰ μυελοκύτταρα· οἴδημα μυελικόν, tumeur médullaire.

μύες, οἱ (ὁ μῦς), les muscles. Οἱ μύες εἶνε ὄργανα, ἔχοντα τὴν ἰδιότητα τοῦ συστέλλεσθαι καὶ οὕτως ἐπιτελοῦντα κινήσεις μᾶλλον ἢ ἧττον ἐκτεταμένας, ἑκουσίας ἢ ἀκουσίας. Ὑπάρχουσι δὲ δύο εἴδη μυῶν, οἱ τῆς ζωϊκῆς καὶ οἱ τῆς ὀργανικῆς ζωῆς· καὶ οἱ μὲν τῆς ζωϊκῆς ζωῆς μύες καλούμενοι ὡσαύτως καὶ μύες τῶν προαιρετικῶν ἢ ἑκουσίων κινήσεων, συστέλλονται ὑπὸ τῆς βουλήσεως, οἱ δὲ τῆς ὀργανικῆς ζωῆς καλούμενοι ὡσαύτως καὶ μύες τῶν ἀπροαιρέτων ἢ ἀκουσίων κινήσεων, συστέλλονται ἄνευ τῆς βουλήσεως ἐπιτελοῦντες οὕτω λειτουργίας ὧν δὲν αἰσθάνεται ὁ ἄνθρωπος (τὰς συστολὰς τοῦ στομάχου λ. χ. κατὰ τὴν πέψιν κτλ.). Καὶ οἱ μὲν πρῶτοι ἀποτελοῦνται ἐκ γραμμωτῶν μυϊκῶν ἰνῶν (γραμμωτοὶ μύες, muscles striés) οἱ δὲ δεύτεροι ἐκ λείων ἢ ἀγραμμώτων μυϊκῶν ἰνῶν (λεῖοι μύες, muscles lissés). Ἐξαίρεσιν ποιεῖ ἡ καρδία, ἥτις συνίσταται ἐκ γραμμωτῶν μυϊκῶν ἰνῶν, ἀλλ' ἧς αἱ συστολαὶ εἶνε ἀκούσιοι. Οἱ γραμμωτοὶ ἢ τῶν προαιρετικῶν κινήσεων μύες συνιστῶσι τὴν σάρκα τῶν ζώων, συνάπτονται στερεῶς πρὸς τὰ διάφορα ὀστᾶ τοῦ σκελετοῦ καὶ ἀποτελοῦσι τὰ ἐνεργητικὰ ὄργανα τῆς κινήσεως. Οἱ δὲ λεῖοι ἢ τῶν ἀπροαιρέτων κινήσεων μύες ἀποτελοῦσι στιβάδας μᾶλλον ἢ ἧττον πλατείας καὶ ἀπαντῶσιν ἐπὶ τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος, τοῦ ἀναπνευστικοῦ, τοῦ κυκλοφορικοῦ, τοῦ οὐροποιητικοῦ καὶ τοῦ γεννητικοῦ συστήματος. Εἶνε δὲ κύτταρα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπιμηκέστατα ἀτρακτοειδῆ, ἔχοντα ἑκάτερον τὸ πέρας ὀξὺ καὶ περικλείοντα ἐν τῷ παχυτέρῳ μέρει αὐτῶν πυρῆνα ἐπιμήκη.

μυέω-μυῶ, μέλ. ήσω, διδάσκω, κατηχῶ, εἰσάγω τινὰ εἰς τὰ μυστήρια, initier aux mystères ; ἐν γένει ὅθεν μυῶ, initier = διδάσκω τινά τι, ἐκπαιδεύω, enseigner; instruire; || οἱ μεμυημένοι, οἱ μύσται = οἱ κατηχημένοι, les initiés ; || [παθ.] μυέομαι-οῦμαι, être initié.

μυζάω-ῶ, μέλ. ήσω, ἐκ[ἀπο]μυζῶ, μὲ κεκλεισμένον τὸ στόμα, ἀπορροφῶ τι, βυζάνω, πιπιλίζω, sucer ; || αἱ μέλισσαι μυζῶσι τὰ ἄνθη, les abeilles sucent les fleurs.

μυζήθρα, ας, ἡ· espèce de fromage frais recuite, n. f.

μύζησις, εως, ἡ· ἀνα[ἐκ]μύζησις, ἡ θήλασις, τὸ βύζαγμα, πιπίλισμα, sucement, n.m. ἐκμύζησις, θήλασις, succion, n. f. || ἐκμυζητική, θηλαστικὴ δύναμις, force de succion. § —, ἐκμύζησις, ἀποζύμησις, aspiration, n.f. βλ. καὶ ἀπομύζησις.

μυζητήρ, ῆρος, ὁ· aspiral, n. m. βλ. καὶ σίφων μυζητικός.

μυζητικός, ή, όν· ἐκμυζητικός, ὁ ἀπορροφῶν τι, θηλαστικός, βυζαίνων, πιπιλίζων, qui aspire en suçant, suceur, euse, adj. || —, d'aspiration, ἀπορροφητικός· || — σωλήν, tuyau d'aspiration.

μυζῶ, βλ. μυζάω.

μύημα, ατος, τό· τὸ μυστηριῶδες μάθημα, ἡ κατήχησις, τὸ μανθανόμενον εἰς τὸν μεμυημένον, ce qu'on apprend à l'initié.

μύησις, εως, ἡ (μυέω)· ἡ πρᾶξις τοῦ μυεῖν τινα εἴς τι, ἡ κατήχησις, ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τὰ μυστήρια, ἡ κατηχητικὴ διδασκαλία τῆς θρησκείας, initiation, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ διδασκαλία, ἐκπαίδευσις, enseignement, instruction, n. f.

μυθάριον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ μῦθος, μικρὸς μῦθος, petite fable.

μύθευμα, ατος, τό· τὸ λεχθέν, τὸ διήγημα, conte, n. m. μῦθος, fable, n. f.

μυθικός. ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς μῦθον, μυθώδης, fabuleux, euse, adj. ἤτοι εἰκονικός, feint, e ; φανταστικός, imaginaire. § **μυθικός,** ὁ ἀνήκων εἰς τὸν μῦθον, qui appartient à un mythe, mythique, adj. qui a les caractères d'un mythe ; || μυθικαὶ διηγήσεις, récits mythiques.

μυθικότης, ητος, ἡ· fabulosité, n. f. ὁ χαρακτήρ, ἡ ἰδιότης τοῦ μυθικοῦ, caractère, état de ce qui est fabuleux ; ἡ διάταξις τοῦ πνεύματος ὅσον ἀφορᾷ τὴν μυθικὴν σύνθεσιν.

μυθικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον μυθικόν, ὡς μῦθος, fabuleusement, adv.

μυθιστόρημα, ατος, τό, καὶ

μυθιστορία, ας, ἡ· πλαστὴ διήγησις, ἱστορία μυθώδης, histoire fabuleuse ; roman, n.m. œuvre d'imagination; récit en prose d'aventures imaginaires inventées et combinées pour intéresser le lecteur. **Μυθιστορία** ἢ **μυθιστόρημα** καλεῖται διήγησις μετὰ ἐπικῆς διεξοδικότητος ἐπεξειργασμένη, ὑπόθεσιν ἔχουσαν φαντασιώδη μὲν (ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα) ἐκτενῆ δὲ καὶ μᾶλλον ἢ ἧττον πολύπλοκον. Τὰ ἐκτιθέμενα γεγονότα προσαρμόζονται μὲν πρὸς τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ὑποτίθενται συμβαίνοντα καὶ χαρακτηρίζουσιν αὐτὴν ὅπως εἰς τὸ ἔπος, ἀλλ' ἐν ᾧ ἐν τούτῳ τὰ πρόσωπα παρίστανται ὑπὸ μορφὰς ἡρώων τυπικὰς καὶ ὑπὸ ἔποψιν μονομερῆ ἐν μεγάλῳ τινὶ συμβάντι, ἐν τῷ μυθιστορήματι εἰκονίζονται ὑπὸ ποικιλωτέρας φάσεις εἰς γεγονότα πολὺ κοινότερα καὶ ὡς κοινοὶ ἄνθρωποι περὶ οὓς μοιραίως συνέρχονται πολύπλοκοι γεγονότων συνδυασμοί· οὕτως οἱ τῆς μυθιστορίας ἥρωες ἀποβαίνουσι πρόσωπα μᾶλλον ἐνδιαφέροντα πᾶσαν ἐποχήν, ὡς τοῦτο ἰσχύει καὶ περὶ αὐτῶν τῶν γεγονότων. Διὰ τῆς πλοκῆς αὐτῆς ἡ μυθιστορία προσεγγίζει πολὺ πρὸς τὸ δρᾶμα, οὗτινος διακρίνεται οὐ μόνον διὰ τῆς διηγηματικῆς μορφῆς της, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ εὔρους τῆς ὑποθέσεως ἢ μᾶλλον τῶν συνεκτιθεμένων γεγονότων, ἅτινα ἐκτεινόμενα μεγάλως ἀποτελοῦσι καθ' ἑαυτὰ ἰδίας ὑποθέσεις μετ' ἰδίαν ἑκάστην πλοκήν, ἐπισκιάζοντα οὕτω τὴν ἑνότητα τῆς ὑποθέσεως καὶ πολλοὺς ἐπίσης σχεδὸν ἐνδιαφέροντας ἥρωας δημιουργοῦντα.

Ἀπὸ τοῦ διηγήματος δὲ διακρίνει τὸ μυθιστόρημα καὶ ἡ πολὺ μείζων ἔκτασις καὶ ἡ ἀσυγκρίτως πολυπλοκωτέρα διασκευὴ τούτου.

μυθιστορικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων, ἀφορῶν τὰ μυθιστορήματα, τοῦ μυθιστορήματος, de roman ; ὅθεν μυθώδης. romanesque, adj. = fabuleux, qui tient du roman, π. χ. aventure romanesque ; καὶ μεταφ. ποιητικός, ῥωμαντικός. romanesque = passionné, rêveur à la manière des héros de roman, π. χ. esprit romanesque.

μυθιστορικῶς [ἐπίρ.], ἐν εἴδει μυθιστορήματος, en forme de roman ; κατὰ τρόπον μυθώδη, ποιητικόν, ῥωμαντικόν, d'une manière romanesque, ποιητικῶς, ῥωμαντικῶς, romanesquement, adv. (οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει).

μυθιστοριογραφία, ας, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ γράφειν μυθιστορήματα, art d'écrire des romans.

μυθιστοριογράφος, ου, ὁ· ὁ γράφων (συνθέτων) μυθιστορίας, romancier, ère, n. auteur de roman.

μυθιστοριογραφῶ (έω), μέλ. ήσω, γράφω μυθιστορίας, écrire des romans.

μυθογραφία, ας, ἡ· ἡ συγγραφή, σύνθεσις μύθων, ἡ τέχνη τοῦ μυθογράφου, τοῦ γράφοντος μύθους, μυθώδεις διηγήσεις, art du fabuliste. § —, mythographie, n. f. ἤτοι ἡ τέχνη τοῦ γράφειν ἀρχαίους μύθους, science des mythes, exposition des fables anciennes.

μυθογραφικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν μυθογράφον, de fabuliste ; de mythographe ; ‖ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν μυθογραφίαν, de mythographie.

μυθογράφος, ος, ον· fabuliste, adj. et n. ὁ γράφων, συνθέτων μύθους, συγγραφεὺς μύθων. § —, mythographe, n. m. μυθογράφοι καλοῦνται οἱ περὶ τοὺς ἀρχαίους μύθους ἀσχοληθέντες ἀρχαῖοι συγγραφεῖς.

μυθογραφῶ (έω), γράφω μύθους. écrire des fables.

μυθολόγημα, ατος, τό· τὸ μυθικὸν διήγημα, ὁ μῦθος, fable, n. f. διήγημα conte, n. m.

μυθολογία, ας, ἡ· mythologie, n. f. histoire fabuleuse des divinités des peuples antiques ou sauvages. Ἀπὸ τῆς σημασίας τῶν μύθων ὡς τῶν περὶ τῶν θεῶν ἀρχαίων διηγήσεων πηγάζει ἡ ἔννοια τῆς μυθολογίας ἐμφαινούσης τοῦτο μὲν τὸ σύνολον τῶν περὶ τῶν θεῶν καὶ ἡμιθέων παραδόσεων, τοῦτο δὲ τὴν ἐπιστήμην ἥτις ἀσχολεῖται περὶ τὴν ἑρμηνείαν τῶν μύθων ἤτοι τὴν ἀνεύρεσιν τῶν πραγματικῶν ἐν τῷ φυσικῷ ἢ ἠθικῷ κόσμῳ φαινομένων, ἅτινα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰκονικῶς παριστῶσιν οἱ μύθοι. Οἱ παλαιοί, προσωποποιήσαντες τὰς φυσικὰς δυνάμεις, ὧν ἔκπληκτοι ἔβλεπον τὰ ἀποτελέσματα, καὶ λατρεύσαντες αὐτὰς ὡς θεούς, τινὰς μὲν ἐξ εὐγνωμοσύνης ὡς ὠφελήμους καὶ ἐνεργητικάς, ἄλλας δὲ ἐκ φόβου ὡς ἀκαταβλήτους καὶ ὑπερτέρας πάσης ἀνθρωπίνης ἀντιστάσεως, ἐφαντάσθησαν φυσικώτατα καὶ τὰ φαινόμενα τῶν ἐπ' ἀλλήλων ἐπιδράσεων καὶ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διαφόρων δυνάμεων ὡς ἐκφάνσεις τῶν πρὸς ἀλλήλους σχέσεων τῶν θεῶν, σχέσεων ἃς ἀντελαμβάνοντο μὲν ὁπωσδήποτε ἀναλόγους ταῖς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων πρὸς ἀλλήλους, ἐξέθηκαν δὲ εἰς τοὺς προκειμένους ἡμῖν μύθους. Ἡ ἀνεύρεσις τῶν πραγματικῶν τούτων γεγονότων ἅτινα εἰκονίζουσιν οἱ μύθοι ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἑρμηνευτικῆς μυθολογίας, ἔργον τοσοῦτο δυσχερέστερον ὅσον ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τοῦ χρόνου ἀπωλέσθη ἤδη ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἡ πραγματική, ἡ μεταφορικὴ τῶν μύθων ἔννοια, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐνοθεύθησαν, οὗτοι διὰ συνδυασμῶν πρὸς ξένους μύθους καὶ διὰ ποικίλων προσθηκῶν ἐπισκιαζουσῶν τὴν ἐν ἀρχῇ βεβαίως σαφεστέραν αὐτῶν ἔννοιαν· ‖ ἑλληνικὴ μυθολογία, mythologie Grecque ; ‖ οἱ θεοὶ τῆς μυθολογίας, les dieux de la Fable.

μυθολογικός, ή, όν· mythologique, adj. ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὴν μυθολογίαν, qui a rapport à la mythologie ; ‖ ἐπιτομὴ μυθολογικὴ (μυθολογίας), abrégé mythologique.

μυθολογικῶς [ἐπίρ.], mythologiquement, adv. κατὰ τρόπον μυθολογικόν, d'une manière mythologique ; au point de vue de la mythologie.

μυθολογισμός, οῦ, ὁ· mythologisme, n. m. ἐξήγησις μυθολογική, explication mythologique.

μυθολόγος, ου, ὁ· ὁ διηγούμενος, πλάττων μύθους, faiseur de contes ; auteur (conteur) de fables ; conteur, n. § —, fabuliste, n. ὁ μυθοποιός. § —, ὁ διηγούμενος ἀρχαίους μύθους ἢ ἱστορίας ἀρχαίας περὶ θεῶν καὶ ἄλλας παραδόσεις, ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν μυθολογίαν, mythologue, n. m. Λέγουσιν ἐπίσης mythologiste, n. m.

μυθολογῶ (έω), μέλ. ήσω· διηγοῦμαι μυθώδεις ἱστορίας, μύθους, conter des fables ; πλάττω μύθους, faire des contes (= μυθοπλαστέω).

μυθομανής, ής, ές· mythomane, n. ἔχων τὴν μανίαν νὰ πράττῃ μύθους.

μυθομανία, ας, ἡ· mythomanie, n. f. ἡ μανία τοῦ νὰ πράττῃ τις μύθους.

μυθοπλάστης, ου, ὁ· ὁ πλάττων, ἐπινοῶν μύθους, faiseur de contes.

μυθοπλαστία, ας, ἡ· ἐπινόησις, ἐφεύρεσις μύθων, fiction, n. f.· μῦθος, διήγημα, conte, n. m. μυθώδης διήγησις, récit fabuleux. § βλ. καὶ μυθοποιΐα.

μυθοποιΐα, ας, ἡ· ἡ μυθοποίησις, ἡ τέχνη τοῦ μυθοποιοῦ, art du fabuliste ; καὶ ἐν γένει ὁ μῦθος, fable ; τὸ διήγημα, conte, n.m.

μυθοποιός, ὁ· ὁ ποιῶν μύθους, μυθικὰς διηγήσεις, ἐπινοήσεις, fabuliste, n. m. faiseur de contes, auteur d'un recueil de fables.

μῦθος, ου, ὁ· fable, n. f. μυθώδης διήγησις, récit fabuleux ; διήγημα, conte, n. m. mythe, n. m. fable de l'histoire héroïque ou des temps fabuleux ; οἱ μῦθοι τῆς Ἑλλάδος, les mythes de la Grèce. Ἡ λέξις μῦθος σημαίνουσα κατ' ἀρχὰς τὸν προφορικὸν λόγον καὶ ὕστερον τὴν ἐξιστόρησιν οἱουδήποτε συμ-

βάντος, μετέπεσε τέλος δριστικώτερον εἰς τὴν σημασίαν τῶν πλαστῶν διηγήσεων καὶ μάλιστα τῶν εἰς τοὺς θεοὺς καὶ ἡμιθέους ἀναφερομένων. Ἐν τῇ φιλολογικῇ γλώσσῃ σημαίνει τὴν ὑπόθεσιν ἥτις ἐχρησίμευσεν ὡς βάσις πρὸς σύνθεσιν δραματικοῦ τινος ἢ καὶ ἐπικοῦ ἔργου. Τέλος ἐκλήθησαν οὕτως αἱ πλασταὶ διηγήσεις αἱ περιλαμβάνουσαι ὡς δρῶντα πρόσωπα τὰ ζῶα, ἅτινα παρίστανται ἐν αὐταῖς ἔχοντα διάνοιαν καὶ ἔναρθρον λόγον ὡς ὁ ἄνθρωπος, σκοπὸν δὲ ἔχουσαι νὰ παραστήσωσιν ἀλήθειαν τινὰ κοινωνικὴν ἰδίως διὰ τοῦ τερπνοῦ καὶ χαρίεντος τούτου τρόπου· || **μῦθος**, κατ' ἐπέκτασιν μυθιστόρημα, roman, n. m. || ὅλη αὐτὴ ἡ ἱστορία εἶνε μῦθος, toute cette histoire n'est qu'une fable ; || ἡ ἠθικὴ ἐν τῇ πολιτικῇ εἶνε μῦθος, la moralité en politique est un mythe ; || οἱ Αἰσώπειοι μῦθοι, les fables d'Esope ; || ὁ μῦθος τῆς ἀλώπεκος καὶ τῶν σταφυλῶν, la fable du renard et des raisins ; || ὁ μῦθος δηλοῖ, la fable fait voir.

μῦθος, ου, ὁ· fiction, n. f. ἤτοι πλάσμα τῆς φαντασίας, création de l'imagination ; ψευδές τι, μυθώδης ἐπίνοια, ἀντίθετον τῷ πραγματικότης (réalité).

μυθώδης, ης, ες· ὅμοιος μύθῳ, ὁ ἐν εἴδει μύθου, fabuleux, euse ; ἀντίθ. τῷ ἀληθινὸς (πραγματικός)· || αἱ μυθώδεις θεότητες, les divinités fabuleuses ; [ούσ. οὐδ.] τὸ μυθῶδες, le fabuleux.

μυθωδῶς [ἐπίρ.], μὲ τρόπον μυθώδη, d'une manière fabuleuse, fabuleusement, adv. d'une manière prodigieuse (;étonnante, incroyable); || τὸ εἶναι τινὰ μυθωδῶς πλούσιον, être fabuleusement riche.

μυῖα, ας, ἡ· βλ. μυῖγα.

μυιάγγικτος, η, ον· βλ. **μυγιάγγικτος.**

μυιαστῆρι, τό· βλ. **μυγιαστῆρι.**

μυῖγα, ας, ἡ [δημ.], ἡ **μυῖα**, mouche, n. f. τὸ γνωστὸν πτερωτὸν ἔντομον· || χάφτει μυῖγαις [φρ.], il gobe des mouches ; il baille aux corneilles ; || τὸν ἔπιασε μυῖγα=μυγιάστηκε, il a pris la mouche ; || τί μυῖγα τὸν ἔπιασε ; quelle mouche l'a piqué ? || διώχω τὰς μυίγας, chasser les mouches; || ὅποιος ἔχει τὴν μυῖγα μυγιάζεται [παροιμ.], qui se sent morveux se mouche ; || βγάζει καὶ ἀπὸ τὴν μυῖγα ξύγγι [παροιμ.], il tirerait de l'huile d'un mur; il tondrait sur un œuf. § **μυῖα**, mouche, n.f. Τὸ πασίγνωστον γένος ἐντόμων, ἀνῆκον εἰς τὰ δίπτερα, ὧν ἔχει τοὺς γενικοὺς χαρακτῆρας· ἰδιαιτέρως δὲ μνημονευτέα τὰ τῶν ποδῶν τῶν μυιῶν ἄγκιστρα δι' ὧν κατορθοῦσιν αὗται ν' ἀναρριχῶνται καὶ ἐπὶ τῶν λειοτέρων ἐπιφανειῶν. Αἱ θήλειαι ἔχουσι τὴν κοιλίαν ἐκτεινομένην πρὸς τὰ ὀπίσω ἐν εἴδει σωλῆνος, ὅστις κατὰ τὴν συνουσίαν εἰσάγεται εἰς σχισμὴν τινὰ εἰδικὴν τοῦ σώματος τοῦ ἄρρενος. Τίκτουσαι ἀπειράριθμα ὠά, ὡς πάντα τὰ δίπτερα, καταθέτουσι συνήθως αὐτὰ ἐν μέσῳ ἀκαθαρσιῶν ἢ ἐπὶ τῶν ἐπιδεκτικῶν σήψεως ἐδωδίμων (κρέατος, τυροῦ) κατὰ τὴν σῆψιν τῶν ὁποίων ἐξέρχονται ἐκ τῶν ὠῶν κάμπαι· αὗται δὲ μεταμορφοῦνται διαδοχικῶς εἰς χρυσαλλίδας καὶ εἰς τελείας μυίας. Τῆς οἰκογενείας τῶν μυιῶν ἐν Εὐρώπῃ ὑπάρχουσι περὶ τὰ 600 εἴδη, ὧν ὅμως πολλὰ συγχέονται μετὰ τῶν εἰδῶν τοῦ κυρίως γένους μυιῶν δυσκόλως διακρινόμενα. Μυῖα ἡ κατοικίδιος εἶνε πάγκοινος κατὰ τὸ θέρος ἐνοχλητικὴ διὰ τῆς κατὰ πλήθη παρουσίας καὶ τοῦ βόμβου της, ὅσον καὶ ἀπεχθὴς διὰ τὴν ἐναλλάσσουσαν πτῆσίν της, ἀπὸ τῶν ἀκαθαρτοτάτων μερῶν εἰς τὰ ἐδώδιμα καὶ τὰ καθαρὰ ἀντικείμενα, ἅτινα ῥυπαίνει καὶ μολύνει ἀποθέτουσα πανταχοῦ τὰ ὠὰ ἢ τὰ περιττώματά της.

μυίγια, ἡ· βλ. μυῖα.

μυγιάγγικτος, η, ον [δημ.] μυιάγγικτος ἐκεῖνος ὅστις μὲ τὸ παραμικρὸν πειράζεται, tendre aux mouches; qui s'offense de peu de chose ; ὑπερευαίσθητος, susceptible ; εὐερέθιστος, irritable.

μυγιάζω, μέλ. άσω [δημ.], μυιοσοβέω, émoucher ; [ἀπο]διώκω τὰς μυίας, chasser les mouches ; || [μεσ. μεταφ.] μυγιάζομαι, ἀνησυχῶ, προσβάλλομαι μὲ τὸ παραμικρόν, διὰ τὸ τίποτε, s'inquiéter, s'offenser d'un rien ; εἶμαι ὑπερευαίσθητος, être susceptible.

μυίασις, εως, ἡ· myiasis (ziss, ἐκ τοῦ μυῖα, mouche) n. m. πάθησις προερχομένη ἐκ τῶν σκωλήκων (νυμφῶν) διπτέρων τινῶν, affection causée par la larve de certains diptères ; ὅπως συμβαίνῃ ὅταν ἡ μυῖγα ἀποθέσῃ σκώληκας ἐπὶ τοῦ κρέατος.

μυγιαστῆρι, τό· ἡ μυιοσόβη, τὸ μυιοσόβιον, chasse-mouche, n. m. δι' οὗ διώκονται αἱ μυῖαι· || [διὰ τὰ ζῶα ἰδίως], émouchoir, n. m. βλ. μυιοσόβη.

μυγιοχάφτης, ὁ· ὁ χάσκων ἀσκόπως καὶ πιστεύων τὰ πάντα, gobe-mouches ; badaud, e, n. et adj. niais, qui regarde tout, admire tout et croit tout ce qu'on lui dit.

μυγιοχάφτης, ὁ [πτην], ὁ τρώγων μυῖας, gobe-mouches, n. m. moucherolle, n. f.

μυγιόχεσμα, ατος, τό· chiure de mouches.

μυϊκός, ή, όν· musculaire, adj. ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τοὺς μύας (μῦς).

μυιόγγικτος, ὁ· βλ. μυιάγγικτος.

μυιοθήρας, α, ὁ· κοινῶς μυγιοχάφτης, gobe-mouches, n. m. moucherolle, n. f.

μυιοπαγίς, ίδος, ἡ· παγὶς δι' ἧς συλλαμβάνονται αἱ μυῖαι, attrape-mouche, n.m.

μυιόπτερα, τά· ailes de mouche, κοινῶς σύνδεσμος, βλ. **ἄγκυρα**, ancre καὶ συνοχεύς, tirant. Σχῆμα Υ ὅπερ δίδουσι διὰ διχασμοῦ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ **συνοχέως**, ἤτοι σιδηρᾶς ῥάβδου ἥτις δέον νὰ ἐντειχισθῇ ἐντὸς τοίχου, ἢ εἰς μεταλλικὸν τεμάχιον ὅπερ θὰ πακτωθῇ ἐντὸς λίθου διὰ γύψου, μολύβδου ἢ θείου.

μυιοσοβέω, μέλ. ήσω, κοινῶς μυγιάζω· βλ. λέξιν.

μυιοσόβη, ης, ἡ· chasse-mouche, n. m. καὶ μυιοσόβιον, κοινῶς μυγιαστῆρι, τὸ δι' οὗ διώκονται αἱ μυῖαι. § [τῶν ζώων ἰδ.] émouchoir, n. m. μυιοσόβη, n. m. κοινῶς **μυι-**

γιαστῆρι· ῥαβδίον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου προσδένεται δέσμη μακρῶν τριχῶν δι' οὗ ἀποσοβοῦμεν τὰς μυίας ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ κυρίως κατὰ τὴν πετάλωσιν. Διὰ τοῦ ἰδίου ὅρου ἐννοεῖται καὶ λινὸν δικτυωτὸν πλέγμα ὅπερ ὡς κάλυμμα ἐπιτίθεται ἐπὶ τοῦ σώματος κατὰ τὸ θέρος ὅπως προφυλάττῃ τὸν ἵππον ἀπὸ τὰς μυίας· βλ. καὶ κάσας.

μυιόστικτον, τό· moucheté, ée, τὸ φαινόμενον ὡς ἔχον στίγματα μυιῶν· || —, βλ. ψαρόν, gris moucheté.

μυΐτις, ιδος, ἡ· myite [ἐκ τοῦ ἑλλ. μῦς, muscle), n. f. φλεγμονὴ μυϊκοῦ ἱστοῦ μετά, ἢ ἄνευ, σκληρύνσεως ἢ ὀστεώσεως, inflammation du tissu musculaire avec, ou non, sclérose ou ossification. Λέγουσιν ἐπίσης myosite, n. f. Ἡ **μυΐτις** χαρακτηρίζεται ὑπὸ πόνων τοπικῶν, οὓς ἐπιτείνουσιν αἱ κινήσεις, ἐξοιδήσεως καὶ σκληρύνσεως καὶ λειτουργικῆς ἀνικανότητος τοῦ μυός. Ἔχει βραδεῖαν τὴν πορείαν καὶ καταλήγει πολλάκις εἰς διαπύησιν καὶ σχηματισμὸν ἀποστήματος. Αἴτια τῆς μυΐτιδος εἶνε συνθλίψεις καὶ ὅμοιαι τραυματικαὶ αἰτίαι ὡς καὶ ὑπέρμετρος καταπόνησις, συχνότερα ὅμως εἶνε ἡ μυΐτις ἡ παρακολουθοῦσα ἄλλας νόσους, οἷον τὸ ἐρυσίπελας, τὸν βαρὺν ἴκτερον, τὴν πυαιμίαν, τὸν τυφοειδῆ πυρετόν, τοὺς ἐξανθηματικοὺς πυρετούς, κτλ. Πολλάκις ἀποτέλεσμα μυΐτιδος εἶνε σκλήρυνσίς τις τοῦ μυὸς παραμένουσα καὶ μετὰ τὴν ἴασιν. Ἡ θεραπεία εἶνε τοῦτο μὲν τοπικῶς ἀντιφλογιστικόν, τοῦτο δὲ γενικὴ ἀναλόγως τῆς αἰτίας τῆς μυΐτιδος.

μυκάομαι, βλ. μυκῶμαι.

μυκηθμός, οῦ, ὁ· τὸ μυκᾶσθαι, μούγγρισμα [βοῶν), mugissement, n. m. beuglement, n. m. cri du bœuf, de la vache et du taureau.

μύκης, ητος, ὁ καὶ μήκυς, ου, ὁ· ὁ ἀμανίτης, τὸ **μανιτάρι,** champignon, n. m. Ἐν τῇ βοτανικῇ καλεῖται οὕτω κλάσις τις τῶν κρυπτογάμων· οἱ μύκητες εἶνε παράσιτα ἐπὶ ζώντων ὀργανισμῶν (ζώων, φυτῶν) ἢ ὡς σαπρόφυτα ἐν ὀργανικαῖς ὕλαις ἐν ἀποσυνθέσει διατελούσαις· || μύκητες φαρμακεροί, champignons, vénéneux; || μύκητες ἐδώδιμοι, champignons bons à manger (mangeables). § μύκης, champignon, n. m. κοινῶς μανιτάρι, ἐργαλεῖον τῶν τυποποιῶν ἐν εἴδει μύκητος ἢ κοχλιαρίου, § [ἰατρ.] μύκης, fongus ou fungus (λέξ. λατ. σημαίνουσα μύκης, champignon) n. m. ἔκφυμα σπογγῶδες ἀνυψούμενον ἐπὶ τοῦ δέρματος, ἐπὶ μεμβράνης τινός, καὶ ἰδίως ἐπὶ τῶν χειλέων πληγῆς. § μύκης, fongosité, n. f. ἰδιότης τοῦ σπογγώδους, qualité de ce qui est fongueux; ἔκφυσις σπογγώδης, excroissance fongueuse.

μύκης, ητος, ὁ· mycosis (ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ) n. m. πάθησις χαρακτηριζομένη ὑπὸ ἐκφυμάτων, μυκητωδῶν οἰδημάτων τοῦ δέρματος, affection caractérisée par des excroissances, des tumeurs fongueuses de la peau.

μυκητογένεσις, εως, ἡ· mycétogénèse, n. f. ἀρχὴ καὶ ἀνάπτυξις τῶν μυκήτων, origine et développement des champignons.

μυκητογραφία, ας, ἡ· mycographie (ῥίζα μυκητογράφος) n. f. τέχνη τοῦ περιγράφειν ἢ ταξινομεῖν τοὺς μύκητας, art de décrire ou de classer les champignons. Λέγουσιν ἐπίσης mycétographie.

μυκητογραφικός, ή, όν· mycographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν μυκητογραφίαν, qui se rapporte à la mycographie. Λέγουσιν ἐπίσης mycétographique.

μυκητογράφος, ου, ὁ· mycographe (μύκης, champignon καὶ γράφειν, décrire) n. m. ὁ περιγράφων ἢ ταξινομῶν τοὺς μύκητας, qui décrit ou qui classe les champignons. Λέγουσιν ἐπίσης mycétographe.

μυκητοειδής, ής, ές [φυσ. ἱστορ.], ὅμοιος μύκητι, semblable à un champignon; fongiforme, adj. || [ἰατρ.] μυκητοειδής, fongiforme, adj. qui a la forme d'un champignon (μύκης, fongus); || [φυσ. ἱστορ.] μυκητοειδής, fongoïde, adj. qui ressemble à un champignon; || [ἰατρ.] μυκητοειδής, fongoïde, qui a la forme d'un fongus; || μυκητοειδὴς κεφαλή, tête de champignon; βλ. εἰς κεφαλή.

μυκητολογία, ας, ἡ· mycologie (μήκυς, champignon καὶ λόγος, discours), n. f. μέρος τῆς βοτανικῆς ἀφορῶν τοὺς μήκυτας, ἤτοι πραγματεία περὶ μυκήτων. Λέγουσιν ἐπίσης mycétologie.

μυκητολογικός, ή, όν· mycologique, adj. ἀφορῶν τὴν μυκητολογίαν, qui se rapporte à la mycologie; || πραγματεία μυκητολογική, flore mycologique, ἀφορῶν τοὺς μύκητας χώρας τινός.

μυκητολόγος, ου, ὁ· mycétologue, n. m. συγγραφεὺς πραγματείας περὶ μυκήτων, auteur d'un traité sur les champignons. Λέγουσιν ἐπίσης mycétologiste.

μυκητοφάγος, ου, ὁ. mycétophage, n. m. ἔντομον κολεόπτερον τρῶγον τοὺς μύκητας. § μυκητοφάγος, mycophage (μύκης καὶ τρώγω) n. m. ἄτομον τρῶγον τοὺς μύκητας, personne qui mange des champignons.

μυκητόφιλος, ος, ον· mycophile, n. et adj. [βοτ.] ὁ ἀναπτυσσόμενος ἐπὶ τῶν ξηρῶν μυκήτων, qui croît sur les champignons secs.

μυκητύλλιον, ου, τό· mycélium ou mycélion, n. m. τὸ βλαστικὸν μέρος τῶν μυκήτων, partie végétative des champignons, ἤτοι ἡ στοιχειώδης οὐσία τῶν μυκήτων, δημωδῶς λεγόμενον le blanc de champignon.

μυκητώδης, ης, ες· fongueux, ueuse (ἐκ τοῦ λατ. fungus = champignon) adj [φυσ. ἱστ.] λέγεται ἐπὶ πυκνοῦ ἱστοῦ, δερματώδους καὶ ἐλαστικοῦ, ὁμοίου πρὸς τὸν τῶν μυκήτων, se dit d'un tissu épais, coriace et élastique, semblable à celui des champignons.

μυκητώδης, ης, ες [ἰατρ.], fongueux, ueuse, ὁ ὢν τῆς φύσεως τῶν μυκήτων, qui est de la nature des fongus; || σάρκες μυκητώδεις, chairs fongueuses; || οἴδημα μυκητῶδες, tumeur fongueuse; || ἕλκος μυκητῶδες, ulcère fongueux.

μυκήτωσις, εως, ἡ [ἱππολ.], champignon, n. m. ἡ χειρουργικὴ εἰδικῶς διὰ τῆς λέξεως

ταύτης έννοεῖ τὴν ἐξοίδησιν μετα σκληρύνσεως καὶ ἐμπυήσεως τοῦ κρεμαστῆρος τῶν ὄρχεων ὡς μίαν τῶν κακῶν ἐκβάσεων τῆς ἐκτομήσεως.

μυκήτωσις, εως, ἡ· mycose (ἐκ τοῦ μύκης, champignon), n. f. [παθολ.] ὄνομα δι' οὗ διακρίνονται ὅλαι αἱ παθήσεις αἱ προκαλούμεναι ὑπὸ τῶν μυκήτων, nom par lequel on désigne toutes les affections provoquées par des champignons.

μυκτήρ, ῆρος, ὁ· ὁ ῥώθων, τὸ ῥουθοῦνι, συνηθ. πληθ. les narines, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ μύτη, nez, n. m. [τῶν ζώων] τὸ ῥύγχος, museau, n. m. [τοῦ χοίρου] groin, n. m. § —, bec, n. m. [de lampe] φωτοβολίς ἢ φωτορίς, καλεῖται ἡ ἐξέχουσα ἄκρα τοῦ λύχνου, ἐν ᾗ ἐμβαίνει ἡ θρυαλλίς, καὶ κατ' ἀναλογίαν ὁ **μυκτὴρ** τοῦ ἀεριόφωτος, bec de gaz, κτλ. (λεγόμενος καὶ **φωτοβολίς**).

μυκτηρίζω, μέλ. ίσω· μυχθίζω, «ἀπὸ τοῦ τῷ μυκτῆρι ἐνδείκνυσθαι τὸ δυσχεραίνειν», σκώπτω τινά, χλευάζω, περιπαίζω, περιγελῶ, se moquer de ; railler ; bafouer,

μυκτήρισμα, ατος, τὸ καὶ

μυκτηρισμός, οῦ, ὁ· τὸ μυκτηρίζειν, τὸ σκῶμμα, ἡ χλεύη, τὸ περίπαιγμα, περιγέλασμα, raillerie, n. f. moquerie, n. f. § **μυκτηρισμός**, οῦ, ὁ· mycterisme (ἐκ τοῦ ἑλλην. μυκτήρ, nez) n. m. [ῥητ.] ὑβριστικὴ καὶ παρατεινομένη τις εἰρωνεία, sorte d'ironie insultante et prolongée.

μυκτηριστικός, ή, όν· ὁ πρὸς μυκτηρισμὸν διάθεσιν ἔχων, ἐπιτήδειος, σκωπτικός, χλευαστικός, railleur, euse ; moqueur, euse; (τρόπος, ὕφος, κτλ.).

μυκώδης, ης, ες [ἀνατ.], muqueux, euse, βλεννώδης, γλοιώδης· || **μυκώδης ὑμὴν** ἐσωτερικῶν τινων μερῶν τοῦ σώματος, [ἰατρ.] muqueuse, n. f.

μυκῶμαι (ἄομαι), μέλ. ἤσομαι, ἀόρ. ἔμυκον, παρακ. μέμυκα· μουγγρίζω ἐπὶ βοὸς (ταύρου), mugir (λατ. mugire), φωνάζω προκειμένου περὶ τῶν βοωδῶν, crier en parlant des bovidés ; [μεταφ.] κραυγάζω ὡς ὁ βοῦς. || **μυκῶμαι**, beugler (λατ. buculus, diminutif de bos=bœuf), pousser des beuglements ; || ἠκούοντο μυκώμενοι οἱ ταῦροι, on entendait les taureaux mugir ; [μεταφ.] μυκῶμαι, mugir=ἀντηχῶ, retentir ; || τὰ κύματα μυκῶνται, on entend mugir les flots ; || οἱ ἄνεμοι μυκῶνται, les vents mugissent.

μύκων, ωνος, ὁ· ἡ τρῦπα τοῦ ὠτός (αὐτιοῦ], le trou de l'oreille.

μυλαβρίς, ίδος, ἡ [ζωολ.] καὶ **μυλαυρίς**, mylabre, n. m. ἔντομον ἀλευροφάγον, τῆς τάξεως τῶν κολεοπτέρων ἢ κανθάρων.

μύλαξ, ακος, ὁ· ἡ **μυλόπετρα**, meule, n. f. ἐν γένει μεγάλη στρογγύλη πέτρα.

μυλαύλακον, ου, τὸ καὶ

μυλαῦλαξ, ακος, ὁ· bief ou biez, n. m. (προφ. bié) ; τὸ μυλόρρειθρον· γενικῶς αὖλαξ (αὐλάκιον τοῦ μύλου, chenal du moulin) δι' οὗ φέρονται καὶ ῥίπτονται τὰ ὕδατα ἐπὶ τοῦ τροχοῦ μύλου, κτλ. || biez d'amont, λέγεται τὸ πρὸς τὰ ἄναντα μυλαύλακον ἢ αὖλαξ, ἤτοι τὸ τμῆμα τοῦ αὔλακος τὸ φέρον τὰ ὕδατα μέχρι τοῦ μύλου, κλπ. biez d'aval, τὸ **κάταντα μυλαύλακον** ἢ **αὖλαξ**, ἤτοι τὸ μετὰ τὸν μῦλον **τμῆμα** τοῦ αὔλακος.

μυλαυρίς, ίδος, ἡ [ζωολ.]. βλ. **μυλαβρίς.**

μύλη, ης, ἡ [πληθ. αἱ μύλαι], meule, n. f. κοινῶς ἡ **μυλόπετρα**, ἡ πέτρα τοῦ μύλου· μύλος διὰ τὴν σύντριψιν ἀντικειμένου. Ἐν τῇ κατασκευῇ τῶν πυριτίδων ἡ μύλη εἶνε χυτοσιδηρᾶ· βλ. καὶ **μυλόπετρα**· || **τροχὸς θηκτικὸς** ἢ ἁπλῶς **τροχὸς** ἢ **μύλη θηκτικὴ** ἢ καὶ ἁπλῶς μύλη, τὸ **ἀκόνιον**, meule (n. f.) à aiguiser ; || **τροχίζω**, μέλ. ίσω, **ἀκονίζω**, passer sur la meule ; || μύλη μεμολυβδωμένη, meule à plomb ; || μύλη (ἢ τροχὸς) ξυλίνη, meule en bois, βλ. καὶ **ὄρφνωσις**· || μύλη χαλκῆ, meule en cuivre ; || ὁ ἀπὸ ἀμμίτου τροχὸς ἢ ἡ ἀπὸ ἀμμίτου μύλη, meule en grès ; || μύλη πρὸς τὸ σμήχειν τὰς βαϊοννίδας, meule pour fourbir les baïonnettes. § —, **ἐπιγονατίς**, τὸ στρογγύλον κόκκαλον τοῦ γόνατος, rotule du genou. § μύλη, βλ. **μύλος**, moulin, n. m. § μύλη [ἰατρ.], ἄμορφον ἔμβρυον, faux embryon ἔκτρωμα, ἐξάμβλωμα, avorton, n. m. Μύλη καλεῖται ἐλαττωματικόν τι προϊὸν τῆς γονιμοποιήσεως τῆς γυναικὸς ἀποτελούμενον ἐξ ἀμόρφου μάζης καὶ κυοφορούμενον ὡς ἔμβρυον. Ἡ κύησις μύλης προϋποθέτει πάντοτε κύησιν φυσιολογικὴν κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ὁποίας ἐπῆλθε παθολογικὴ ἀλλοίωσις τοῦ χορίου (ὑμένος περιβάλλοντος τὸ ἔμβρυον), ἥτις ἐπήνεγκε μὲν τὸν θάνατον τοῦ ἐμβρύου, ῥευστοποιηθέντος καὶ ἀπορροφηθέντος, δὲν διέκοψεν ὅμως τὴν αὔξησιν τοῦ ὄγκου τῆς μήτρας καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐν αὐτῇ κυήματος· τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν μύλην ἥτις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲν παρίσταται ὡς βότρυς ὀγκώδης ἐκ πολλῶν συνιστάμενος κύστεων πρὸς ἀλλήλας διὰ μίσχων συνδεομένων καὶ πεπληρωμένων μᾶλλον ἢ ἧττον διαφανοῦς καὶ ἀχρόου ὑγροῦ (μύλη ὑδατιδώδης ἢ βοτρυοειδής), ἄλλοτε ὅμως εἶνε μίγμα πεπηγμένου αἵματος, σαρκωδῶν στοιχείων, δερματοειδῶν ἢ καὶ ὀστεωδῶν πλασμάτων καὶ ἄλλας ἔχει μορφάς. Ἡ κύησις τῆς μύλης διαρκεῖ συνήθως μὲν 3 - 4 μῆνας μετὰ τοὺς ὁποίους ἀποβάλλεται ἡ μύλη αὐτομάτως, ἐνίοτε ὅμως παρατείνεται καὶ πλέον ἀκόμη ἢ ἡ συνήθης κύησις ὁ δὲ ὄγκος αὐτῆς ποικίλλει ἀναλόγως τοῦ χρόνου ἐφ' ὃν ἐκυοφορήθη. Τὰ αἴτια τῆς κυήσεως μύλης εἶνε σκοτεινὰ καὶ ἡ διάγνωσις αὐτῆς δύσκολος.

μυλίας, ου, ὁ (λίθος) (καὶ ἄνευ τοῦ λίθος), ἡ **μυλίτης** κοινῶς **μυλόπετρα** (ὁ λίθος τοῦ μύλου, meulière (n. f.) ἢ pierre meulière ; λίθος πορώδης, ἔχων χρῶμα ὑπέρυθρον καὶ λίαν σκληρὸς σχηματισθεὶς ἐκ τῆς συμπήξεως **χαλαζιωδῶν** τεμαχίων (quartzeux); || μυλίας (λίθος), (pierre) meulière εἶνε συνώνυμον τοῦ molières, n. f. ἡ ὀνομασία αὕτη ἐδίδετο ἄλλοτε εἰς τὰς **λιθίνους σφαίρας** ἃς μετεχειρίζοντο ὡς βλήματα κατὰ τὸν μεσαίωνα.

μυλίσκη, ης, ἡ· œillard, n. m. (ἐκ τοῦ μύλη), meule moyenne.

μυλίτης, ου, ὁ· βλ. μυλίας (λίθος).

μυλλοκόπι, τὸ καὶ (μυλοχόπι) [δημ.], ἰχθὺς τοῦ γλυκοῦ νεροῦ, μύλλος καὶ μύλος, χοραχῖνος (ὁ μέσος τὴν ἡλικίαν), mulet, n. m. ou surmulet, n. m.

μυλόδους, οντος, ὁ· γόμφιος ὀδούς, dent molaire ; βλ. καὶ ὀδούς.

μυλόπετρα, ας, ἡ· ἡ πέτρα τοῦ μύλου, pierre de moulage, meule, n. f. βλ. καὶ **μύλη**· || ἡ κάτω μυλόπετρα, ἡ ἀκίνητος, gite, n. f. || ἡ ἐπάνω μυλόπετρα, ἡ στρεφομένη, meule tournante (ou courante), ὁ ἀλετὼν (λίθος), ἡ **ἐπιμυλίς**. § —, ἡ πέτρα τὴν ὁποίαν κάμνουν μυλόπετραν, μυλίτης, **μυλίας** (λίθος), pierre meulière.

μυλόρρειθρον, ου, τό· βλ. μυλαύλακον.

μύλος, ου, ὁ· moulin, n. m. ὁ μυλὼν καὶ ἡ **μύλη**· μηχάνημα (ἀλεστικόν, θλιπτικὸν) προωρισμένον νὰ χρησιμοποιῇ ὡς κινοῦσαν δύναμιν (force motrice) εἴτε τὸ ὕδωρ, ἢ τὸν ἄνεμον, ἢ τὸν ἀτμόν, ἢ ἔμψυχον δύναμιν ἀνθρώπων ἢ κτηνῶν. Ὁ μύλος δι' οὗ ἀλέθεται ὁ σῖτος, κτλ. moulin, n. m. μυλών, ῶνος, ὁ, καλεῖται τὸ ὅλον τοῦ καταστήματος· || **ἀνεμόμυλος**, ὁ, moulin à vent, οὗτινος αἱ πτέρυγες κινοῦνται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου· || **ὑδρόμυλος** ἢ μύλος ὑδραυλικός, κινούμενος ὑπὸ πτώσεως ἢ ῥεύματος ὕδατος, moulin à eau ἢ moulin hydraulique ; || **ἀτμόμυλος**, moulin à vapeur ἢ minoterie, n. f. οὗτινος ἡ κινοῦσα δύναμις εἶνε ὁ ἀτμός· βλ. καὶ **ἀτμόμυλος**· || **ἐλαιοτριβεῖον**, τό· moulin à huile ἢ pressoir, n.m. || — τοῦ παγῶνος, moulin de glacier ; βλ. **κρυσταλλών**· || — συντριπτικὸς τῶν σκωριῶν, moulin à broyer les scories; || **πυριτιδόμυλος**, ἢ μύλος πυρίτιδος, moulin à poudre ; || — κοχλιῶν, moulin à vis. || — τοῦ καφέ, moulin à café ; || [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] εἶνε καλὸς μύλος, c'est une bonne fourchette, ἤτοι τρώγει καλὰ (πολύ)· || μύλος (πυροτέχνημα), βλ. **πυροστρόβιλος**.

μυλοκόπος, ου, ὁ καὶ

μυλουργός, οῦ, ὁ· **μυλοχαράκτης**, ου, ὁ· ὁ κατασκευάζων, μυλόπετρας, ὁ χαράσσων τὰς μυλόπετρας, qui taille, tailleur de meules ; qui pique (rhabille) les meules ; rhabilleur, n. m. [rhabiller = raccommoder, renouveler la forme de].

μυλωθρέω-ῶ, ἀλέθω, moudre (διὰ τοῦ μύλου).

μυλωθρικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν μυλωθρόν, de meunier ; μυλωνάδικος.

μυλωθρίς, ίδος, ἡ· θηλ. τοῦ μυλωθρός, ἡ μυλωνοῦ, meunière, n. f.

μυλωθρός, οῦ, ὁ· ὁ μυλωνᾶς, meunier, θηλ. ère ; κοινῶς ὁ **μυλωνᾶς**, «ὁ μυλῶνα κεκτημένος καὶ ἐργαζόμενος» Σουΐδ. ὁ κύριος μύλου, ὁ ἔχων δούλους ἐργαζομένους ἐν αὐτῷ διὰ τὸ ἄλεσμα.

μυλών, ῶνος, ὁ· moulin, n. m. βλ. **μύλος**· ὁ τόπος ἐν ᾧ κεῖται ὁ μύλος, τὸ οἴκημα **ἐν ᾧ ἀλέθει ὁ μύλος**· καὶ **μυλωνᾶς** ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ μυλῶνος, ὁ **μυλωθρός**, τὸ δὲ θηλ. **μυλωνοῦ**.

μυλωνάδικος. η, ικον [δημ.], ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν μυλωνᾶν, **μυλωθρικός**, de meunier. § —, μυλώνιος, ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν μύλον, de moulin.

μυλωνᾶς, ᾶ, ὁ (θηλ. μυλωνοῦ) [δημ.], βλ. **μυλωθρός**· || Θεωρία ἐπισκόπου καὶ καρδία μυλωνᾶ [παροιμ.], belle montre et peu de rapport.

μυλώνιος, ος, ον· ἀνήκων ἢ ὑπηρετῶν εἰς τὸν μυλῶνα, τὸν μύλον, βλ. **μυλωνάδικος.**

μυλωνοῦ, οῦς, ἡ [δημ.], **μυλωθρίς**, meunière, n. f.

μυντιλλί, τὸ [δημ.], ἄλογον μικροκάμωτον τῆς Μιτυλήνης, ὁ **γίννος**, bidet, n. m.

μύξα, ας, ἡ (μύω, μύσσω), χυμὸς φλεγματώδης, βλέννα, γλοιός, γλίντζα ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι· Ἱπποκρ. Γαλην. ἰδίως ἡ ἐκ τῶν μυκτήρων καταρρέουσα γλοιώδης ὕλη, μύξα, morve, n. f. φλέγμα, κόρυζα, pituite, n. f. || βγάζω (φυσῶ) τὴν μύξαν μου, ἀπομύττομαι, se moucher ; βγάζω τὴν μύξαν (τοῦ παιδιοῦ), ἀπομύσσω (-ττω), moucher (l'enfant) ; || σάλια μύξαις [φρ. μεταφ.]=μωρολογίαι, des sornettes ; des balivernes. § —, τὸ γλοιῶδες, viscosité, n. f.

μυξάζω, μέλ. άσω, κοινῶς **μυξιάζω**, ἔχω μύξαν, avoir de la morve ; être morveux ; || —, λερόνω διὰ μύξης, **μυξιάζω**, **μυξιόνω**, salir avec la morve.

μυξιάρης, α, ικον [δημ.] καὶ

μύξικος, η, ον [δημ.], **μυξόρροος**, ἐξ οὗ ῥέει μύξα, βλέννα, μυξώδης, βλεννώδης, morveux, euse ; κορυζῶν, γεμᾶτος ἀπὸ κόρυζα, pituiteux, euse ; γλοιώδης, visqueux, euse, καθὼς οἱ σάλιαγκοι καὶ μερικὰ ψάρια.

μυξομάνδηλον, τὸ [δημ.], τὸ **ῥινόμακτρον** (μανδήλιον), mouchoir, n. m. mouchoir de poche ; τὸ μαντῆλι τῆς τσέπης.

μυξώδης, ης, ῶδες, ὁ ἔχων μύξαν, morveux, euse ; ὅμοιος μύξῃ, qui ressemble à la morve ; κορυζώδης, pituiteux, euse ; γλοιώδης, visqueux, euse ; glaireux, euse.

μυξώνω, μέλ. ώσω· βλ. **μυξάζω**.

μυογαλῆ, ῆς, ἡ· βλ. **μυγαλῆ**.

μυοαιματίνη, ης, ἡ· myohématine (μῦς, muscle καὶ αἷμα, sang) n. f. εἰδικὴ αἱμοσφαιρίνη συναντωμένη εἰς τοὺς μῦς τῶν ἐντόμων, ἅτινα δὲν ἔχουσιν ἐρυθρᾶ αἱμοσφαίρια ἐν τῷ αἵματι (ἀληθῆ αἱμοσφαιρίνην).

μυογραφία, ας, ἡ· myographie, n. f. μέρος τῆς μυολογίας πραγματευόμενον τὴν περιγραφὴν τῶν μυῶν. Ἐπίσης καλεῖται οὕτως καὶ ἡ ἐπὶ χάρτου καταγραφὴ τῆς κινήσεως τῶν μυῶν διὰ τοῦ μυογράφου.

μυογραφικός, ή, όν· myographique, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν μυῶν, ἢ εἰς τὴν σπουδὴν τῆς μυϊκῆς συστολῆς τῆς παρεχομένης ὑπὸ τοῦ μυογράφου.

μυογράφος, ου, ὁ· myographe (μῦς, muscle καὶ γράφειν, décrire), n. m. συσκευὴ ἥτις ἐφαρμοζομένη ἐπί τινος μυὸς μεταδίδει τὰς κι-

νήσεις αὐτοῦ εἰς βελόνην δι' ἧς καταγράφονται αὗται εἰς χάρτην ὑπὸ μορφὴν γραμμῆς ποικιλοσχήμου. Διὰ τοῦ μυογράφου κατασκευασθέντος πρῶτον ὑπὸ τοῦ Ἕλμχολτσ κατωρθώθη νὰ σπουδασθῶσι λεπτομερῶς τὰ συμβαίνοντα κατὰ τὴν συστολὴν τῶν μυῶν.

μυογράφος, ου, ὁ· myographe, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν μυῶν, μυολόγος.

μυοδεμία, ας, ἡ· myodémie (μῦς, muscle καὶ δέμας, λίπος, graisse), n. f. ὀνομασία χρησιμεύουσα εἰς τὸ νὰ ὑποδεικνύῃ τὴν κατάστασιν μυὸς περιβεβλημένου διὰ λίπους.

μυιοδιοψία, ας, ἡ· myodisiopie, n. f. [παθολ.] βλάβη τῆς ὁράσεως συνισταμένη εἰς τὸ νὰ βλέπῃ τις μελανὰ ἱπτάμενα σημεῖα ὡς μυῖαι πετῶσαι περὶ τοὺς ὀφθαλμούς· συνώνυμ. τοῦ mouches volantes.

μυοδρόμων, ωνος, ὁ· κοινῶς γαβάρα· βλ. εἰς λέξιν δρόμων.

μυοδυναμία, ας, ἡ· myodynamie (μῦς, muscle καὶ δύναμις, force) n. f. δύναμις τῆς μυϊκῆς συστολῆς, μετρουμένης διὰ τῆς ἀνυψώσεως βαρῶν, ἕλξεως ἐλατηρίων ἢ δυναμομέτρου.

μυοειδής, ής, ές· myoïde (μῦς, muscle καὶ εἶδος, forme) adj. ὁμοιάζων πρὸς μῦν, qui ressemble à un muscle ; || οἴδημα μυοειδές, tumeur myoïde, οἴδημα σχηματιζόμενον ἐκ λείου μυϊκοῦ ἱστοῦ.

μυοείλημα, ατος, τό· myolemme (μῦς, muscle, καὶ εἴλημα, περικάλυμμα, enveloppe) n. m. μεμβράνη τοῦ περικαλύμματος τοῦ μυϊκοῦ κυττάρου, περιλαμβάνουσα τὰς ἀρχικὰς λεπτὰς ἶνας (fibrilles), τὸ σαρκόπλασμα, καὶ τοὺς πυρῆνας· συνώνυμ. τοῦ σαρκοείλημα.

μυοθήρας, α, ὁ· ὁ θηρεύων (πιάνων) ποντικούς, chasseur (preneur) de rats ; [ἐπὶ κυνὸς] ratier, n.

μυοθηρέω-ῶ· πιάνω ποντικούς, attraper des rats (des souris), faire la chasse aux rats (aux souris).

μυοκάρδιον, ου, τό· myocarde, n. m. τὸ μυϊκὸν μέρος τῆς καρδίας, partie musculaire du cœur ; συχνάκις λέγεται συνωνύμως ἀντὶ τοῦ «καρδία, cœur».

μυοκαρδῖτις, ιδος, ἡ· myocardite, n. f. φλεγμονὴ τοῦ μυϊκοῦ ἱστοῦ τῆς καρδίας, inflammation du tissu musculaire du cœur, ἢ φλεγμονὴ τοῦ μυοκαρδίου; inflammation du myocarde ; βλ. καὶ καρδῖτις.

μυοκάτοχον, τό· appareil de contention des souris et rats (μικροβιολ. ἰατροῦ Σάββα) βλ. μυοπαγὶς καὶ μυάγρα.

μυοκλόνησις, εως, ἡ· myoclonie (μῦς καὶ κλόνος, κλόνησις, agitation, mouvement tumultueux) n. f. νευρικὴ πάθησις χαρακτηριζομένη διὰ συστολῶν τῶν μυῶν, affection nerveuse caractérisée par des contractions des muscles.

μυοκτόνον, τὸ [βοτ.], myoctonon, n. m. εἶνε τὸ παλαιὸν ὄνομα τοῦ ἀκονίτου, aconit, n.m.

μυοκτόνος, ος, ον· ὁ κτείνων (φονεύων) ποντικούς, qui tue les rats.

μυοκύμανσις, εως, ἡ· myokimie (μῦς καὶ κύμανσις ondulation) n. f. (κυματώδεις μυϊκαὶ συστολαὶ παρατηρούμεναι εἴς τινας νευρομυϊκὰς παθήσεις, contractions musculaires ondulatoires, que l'on observe dans certaines affections neuro-musculaires.

μυολογία, ας, ἡ· myologie, n. f. μέρος τῆς ἀνατομικῆς πραγματευόμενον περὶ τῶν μυῶν, partie de l'anatomie qui traite des muscles.

μυολογικός, ή, όν· myologique, adj. ἀφορῶν τὴν μυολογίαν, qui concerne la myologie.

μυολόγος, ου, ὁ· myologiste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν μελέτην τῶν μυῶν, qui s'occupe de l'étude des muscles. Λέγουσιν ἐπίσης myologue, n.

μυομαλάκυνσις, εως, ἡ· myomalachie (μῦς, muscle, καὶ μαλάκυνσις, ramollissement) n. f. μυϊκὴ μαλάκυνσις, ramollissement musculaire.

μυομαχία, ας, ἡ· μάχη ποντικῶν, combat des rats ; μάχη μετὰ ποντικῶν, lutte avec les rats.

μυομεμβρανώδης, ης, ες· muscle membraneux, euse.

μύομμα, ατος, τὸ [ναυτ.], patte, n. f. σχοίνινος δακτύλιος κατασκευαζόμενος δι' ἐμβόλου σχοινίου ἀμματιζομένου ἀφ' ἑαυτοῦ. Πολλάκις ἐν τοῖς μυόμμασιν ἐντίθενται ψέλλια καὶ τότε καλοῦνται ψελλιωτὰ μυόμματα (pattes à cosse). Χρῆσις μεγάλη μυομμάτων γίνεται ἐν τῇ ἱστιοποιΐᾳ, ἀναλόγως δὲ τοῦ προορισμοῦ καὶ τῆς θέσεως τῶν ἱστίων εἰς ἣν ἐπιδένονται λαμβάνουσι διάφορα ὀνόματα, π. χ. patte de ris, σειροδετικὸν μύομμα.

μυοοίδημα, ατος, τό· myoœdème (μῦς, myscle, καὶ οἴδημα, πρήξιμον, gonflement), n. m. ἀπότομος συστολὴ μυὸς ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοπικοῦ ἐρεθισμοῦ, contraction brusque d'un muscle sous l'influence d'une irritation locale.

μυοπαγίς, ἰδος, ἡ· ἡ μυάγρα· ἡ παγὶς δι' ἧς συλλαμβάνονται οἱ ποντικοί, κοινῶς ἡ καπάντζα, souricière, n. f. ratière, n. f.

μυοπάθεια, ας, ἡ· myopathie (μῦς muscle, καὶ πάθος, maladie), n. f. κατὰ γενικόν τινα τρόπον, πάθησις τοῦ μυϊκοῦ συστήματος, ἄγουσα εἰς ἀτροφίαν τῶν μυῶν, d'une manière générale, affection du système musculaire, conduisant à l'atrophie des muscles.

μυοπαθής, ής, ές· myopathique, n. ὁ πάσχων ἀπὸ μυοπάθειαν.

μυοπαθικός, ή, όν· myopathique, adj. ἀφορῶν τὴν μυοπάθειαν· || μυοπαθικὴ ὄψις, facies myopathique, ὄψις ὀφειλομένη εἰς τὴν ἀτροφίαν τῶν μυῶν τοῦ προσώπου.

μυοπάρων, ωνος, ὁ· brick (ἢ brig) -goëlette, n.f. βλ. πάρων. § —, flibot, n. m. λέγεται μυοπάρων (brig-goëlette) μετ' ἐστρογγυλευμένης καὶ ὑψωμένης πρύμνης.

μυόπλασμα, ατος, τό· myoplasma (μῦς, muscle καὶ πλάσμα, δίδω μορφήν, donner une forme) n. m. πρωτόπλασμα περιβάλλον τὸν

πυρῆνα τοῦ μυϊκοῦ κυττάρου, protoplasma qui entoure le noyau de la cellule musculaire.

μυοπλαστικός, ή, όν· myoplastique, adj. [φυσιολ.] ὁ χρησιμεύων εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν μυῶν, qui sert à la formation des muscles.

μυοπρεσβύτης, ου, ὁ, ἡ· myopresbyte (μύωψ, πρεσβύτης) n. λέγεται περὶ ἀνθρώπου μύωπος ἐκ τοῦ ἑνὸς ὀφθαλμοῦ καὶ πρεσβύτου ἐκ τοῦ ἑτέρου, se dit d'une personne qui est myope d'un œil et presbyte de l'autre.

μυοσκλήρωσις, εως, ἡ· myosclérose (μῦς, muscle, καὶ σκλήρωσις, sclérose), n. f. παθολογικὴ σκλήρυνσις τοῦ μυός, induration pathologique du muscle.

μυοσωτίς, ίδος, ἡ [βοτ.], myosotis, n. m. γένος φυτῶν τῆς τάξεως τῶν τραχυφύλλων, γλωσσοειδῶν, οὗ τὸ γνωστότατον εἶνε ἡ ἕλειος ἢ ἑλώδης μυοσωτίς, ἤτοι τὸ «μὴ μὲ λησμόνει», ne m'oubliez pas.

μυοτομία, ας, ἡ· myotomie, n. f. μέρος τῆς ἀνατομικῆς ἀφορῶν τὸν διατομὴν τῶν μυῶν, partie de l'anatomie qui concerne la dissection des muscles; [χειρουρ.] διατομὴ μυῶν τινων, incision de certains muscles.

μυοτομικός, ή, όν· myotomique, adj. ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὴν μυοτομίαν, qui concerne ou appartient à la myotomie.

μυοτόμον, ου, τό· myotome, n. m. χειρουργικὸν μαχαίριον ὅπερ χρησιμοποιοῦσι πρὸς διατομὴν μυῶν τινων.

μυουρίζω, μέλ. ίσω, καταλήγω εἰς οὐρὰν μυός, ἤτοι εἰς ὀξύ· || [ναυτ.] μυουρίζω σχοινίον, terminer (un cordage) en queue de rat ou faire une queue de rat, ἤτοι κατασκευάζω μύουρον εἰς τὸ ἄκρον αὐτοῦ.

μύουρον, ου, τὸ [ναυτ. ἐνν. σχοινίον], queue de rat (n. f.) κοινῶς καβίλια σχοινιοῦ· αἰχμὴ κατασκευαζομένη εἰς τὸ ἄκρον σχοινίου πρὸς προφύλαξιν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐκστροφῆς καὶ πρὸς εὔκολον εἰσαγωγὴν ἐντὸς τῶν τροχίλων.

μύουρος, ου, ὁ· queue de rat (ἢ ῥίνη μύουρος, lime); || — ἵππος [ἱππολ.] ἢ ψίλουρος, arête, n. m. σημαίνει τὸν ἵππον οὗτινος ἔχουσιν ἐντελῶς ἀποπέσει αἱ τρίχες τῆς οὐρᾶς, queue de rat; βλ. καὶ **οὐρά.**

μύουρος, ος, ον· myure (μῦς, οὐρὰ) adj. [παθολ.] μυουρίζων σφυγμός, pouls myure, ὁ βαθμηδὸν ἐκλείπων, dont les pulsations vont en s'affaiblissant. § [βοτ.] ὅμοιος μὲ οὐρὰν μυὸς (στάχυς ἢ κλών).

μυοφασματοσκόπιον, ου. τό· myospectroscope, n. m. φασματοσκόπιον δι' οὗ παρατηροῦσι τοὺς μυϊκοὺς ἱστούς, spectroscope avec lequel on observe les tissus musculaires.

μυόχροος-ους, οος-ους, οον-ουν· τὸ χρῶμα τοῦ μυός, gris souris; βλ. **τεφρόν.**

μύρα, ων, τά· πληθ. τοῦ **μύρον,** parfum.

μύραινα, ης, ἡ καὶ σμύραινα, murène, n. f. γένος θαλασσίων ἰχθύων τῆς τάξεως τῶν μαλακοπτερυγίων ἀπόδων· εἶδος θαλασσίου ἐγχέλεως, κοινῶς ἡ **σμύρνα.**

μυραλοιφέω-ῶ, χρίω δι' εὐώδους ἀλοιφῆς, ἀλείφω μὲ μοιραλοιφήν, pommader.

μυραλοιφή, ῆς, ἡ· χρίσμα εὐῶδες, εὐώδης ἀλοιφή, pommade, n. f. κοινῶς ἡ **πομάδα.**

μυρεψεῖον, είου, τό· ἐργαστήριον μυρεψοῦ, parfumerie, n. f.

μυρεψέω-ῶ, μέλ. ήσω, κατασκευάζω μύρα (ἀρώματα), distiller des parfums, ἤτοι λαμβάνω δι' ἀποστάξεως τὸ μύρον (ἄρωμα) ἐκ διαφόρων ἀνθέων.

μυρέψημα, ατος, τό· μυρεψικὸν κατασκεύασμα, τὸ μυρωδικόν, le parfum.

μυρεψία, ας, ἡ· ἡ κατασκευὴ μύρων ἢ εὐωδῶν ἐλαίων δι' ἀποστάξεων τῶν ἀνθέων, parfumerie, n. f.

μυρεψικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὴν μυρεψίαν ἢ εἰς τὸν μυρεψόν, de parfumerie (de parfum), de parfumeur; || [θηλ. ούσ.] **μυρεψική,** ἡ (ἐνν. τέχνη), ἡ τέχνη τοῦ μυρεψοῦ, art du parfumeur; la parfumerie = ἡ ἀρωματική.

μυρεψός, οῦ, ὁ (μύρον ἕψω), ὁ βράζων, ἀποστάζων (ἄνθη), κατασκευάζων μύρα, parfumeur, n. m.

μυριάζω [δημ.] = γίνομαι ἀναρίθμητος, ἀπειροπληθής, ἀπαντᾷ ἐπὶ εὐχῶν.

μυριάκις [ἐπίρ.], 10000 φοράς, dix mille fois; [μεταφ.] ἀπειράκις, χιλιάκις, mille fois; mille et mille fois.

μυριάκριβος, ὁ [δημ.], ἀπειράκις, μυριάκις ἀκριβός.

μυριάμετρον, ου, τό· myriamètre, n. m. ἡ σχοινίς, βλ. **δεκαδικὸν σύστημα.**

μυριάποδα, τὰ [ζωολ.], myriapodes, n. m. pl. μία τῶν 4 κλάσεων τῶν ἀρθροπόδων ζῴων (εἰς ἃ καταλέγονται τὰ ἔντομα, τὰ ἀραχνώδη, τὰ μαλακόστρακα καὶ τὰ μυριάποδα). Τὰ ζῷα ταῦτα ἔχουσιν ἐπίμηκες σκωληκοειδὲς σῶμα μὴ χωριζόμενον εἰς θώρακα καὶ κοιλίαν, ἀποτελούμενον δὲ ἐκ κεφαλῆς φερούσης δύο κεραίας, καὶ ἐκ πολλῶν κατὰ συνέχειαν δακτυλιοειδῶν τμημάτων (ζωνῶν) ὧν ἕκαστον φέρει ἓν ἢ δύο ζεύγη ποδῶν.

μυρίαρχος, ου, ὁ· myriarque, n. m. διοικητὴς σώματος μυρίων παρὰ τοῖς Ἕλλησι, ἤτοι 10000 ἀνδρῶν.

μυριάς, άδος, ἡ· ποσότης, ἀριθμὸς 10000 μονάδων, nombre de dix mille; myriade, n. f. [συνεκδ.] ἀπειρία, μέγας ἀριθμός, grand nombre.

μυριγμός, ὁ [διάλ. Οἰνόης], μυρωδιά, ὀσμή.

μυρίζω, μέλ. ίσω, ἐβγάζω μυρωδιάν, ὄζω· πληρῶ τι εὐωδίας, ἀποπνέω. ἀναδίδω, exhaler (διαχέω, ἐκχέω, répandre) εὐωδίαν (ὀσμήν), une odeur; μυρίζω καλά, sentir bon = εὐοσμέω, μυροβολῶ, μοσχοβολῶ, εὐωδιάζω· μυρίζω κακά, sentir mauvais = κακοσμέω, ἐβγάζω κακὴν μυρωδιάν, βλ. **βρωμῶ**· || τὰ λουλούδια αὐτὰ μυρίζουν ὡραῖα, ces fleurs sentent bon; || τὸ ψάρι αὐτὸ μυρίζει βοῦρχον, ce poisson sent la bourbe; || αὐτὰ τὰ τριαντάφυλλα μυρίζουν καλά, ces roses sentent bon; || ἡ ἀναπνοή του μυρίζει,

son haleine sent; il a l'haleine forte; || τὸ κρέας ἀρχίζει νὰ μυρίζῃ, la viande commence à sentir; || αὐτὸ τὸ λουλοῦδι δὲν μυρίζει, cette fleur n'a pas d'odeur; || μυρίζεις κρομμύδι, vous sentez l'oignon. § [τριτοπρ.] μυρίζει σκόρδον, il sent l'ail; || μυρίζει καπνίλαν, il sent une odeur de fumée; || μυρίζει μοῦχλαν, il sent le moisi; || ἐδῶ μυρίζει ἄσχημα, il sent mauvais ici; || δὲν μοῦ μυρίζει τίποτε, je ne sens rien; || [μεταφ.] κάτι μοῦ μυρίζει, j'ai quelque pressentiment; je flaire quelque chose = προαισθάνομαι, ὀσφραίνομαί τι. § [μεταβ. καὶ μέσ.] — ἢ μυρίζομαι (αἰσθάνομαι ἢ παίρνω μυρωδιάν), ὀσφραίνομαί τι, sentir; flairer; prendre (avoir) le vent; δίδω εἰς ἄλλον νὰ μυρίσῃ, donner à sentir (à flairer); || μύρισε αὐτὸ τὸ τριαντάφυλλον, flairer cette rose; || οὐδ' ἐμύρισε μπαροῦτι, il n'a pas même senti la poudre; || ὁ σκύλος ἐμύρισε τὸν λαγόν, le chien a flairé (halené) le lièvre; || δὲν ἠμποροῦσα νὰ μυρίσω τὰ δάκτυλά μου [φρ.], je ne pouvais pas prévoir cela; je ne suis pas devin = δὲν εἶμαι μάντις· || ἐμυρίσθην τὸν σκοπόν του (ἢ τὸ σχέδιόν του), j'ai eu vent de (j'ai flairé) son projet; || καλὰ τὰ ἐμυρίσθης, vous avez eu bon nez; || τὰ ἐμυρίσθηκα, j'ai éventé la chose; || δὲν τὸ ἐμυρίσθη διόλου, il n'en a eu ni voie ni vent (ἢ ni vent ni nouvelle); || κάτι μυρίζομαι, je me doute de quelque chose; || τοῦ μυρίζει ξύλο, le dos lui démange.

μυρίκη, ης, ἡ καὶ

μυρικιά, ᾶς, ἡ· tamaris, n. m. ἀρχαία ὀνομασία τῶν εἰδῶν τῆς ταμάριχος τῆς τὴν σήμερον **ἁλμυρίκη** χαλουμένης· εἶδος θάμνου φυομένου συνήθως ἐν ἑλώδεσι τόποις· εἶνε μικρὸν δενδρίον ἔχον πολλὴν ὁμοιότητα μὲ τὴν αὐτοφυᾶ ἐρείκην ἢ ῥίκην, δι' ὃ καὶ κατ' ἐπέκτασιν λέγεται bruyère, n. f. (=ἐρείκη).

μύριοι, αι, α· δέκα χιλιάδες, dix mille.

μυρίοι, αι, α· ἀναρίθμητοι, innombrables; mille (et mille)· βλ. **μυρίος**.

μυριόνεκρος, ὁ· ἡ· μάχη ἐν ῇ ἔπεσον μυρίοι (ἀναρίθμητοι) νεκροί, où il y a beaucoup de tués; [ἐπὶ μάχης] sanglant, e=**αἱματηρός**, ά, όν.

μυριοπλάσιος, ος, ον· ἀπειροπλάσιος, ἀπείρως πολυαριθμότερος, infiniment plus nombreux.

μυριοπλασίως [ἐπίρ.], ἀπειροπλασίως, ἀπείρως περισσότερον, infiniment plus.

μυριοπληθής, ής, ές· ἀναρίθμητος τὸ πλῆθος, très-nombreux; ἄπειρος, ἀναρίθμητος, innombrable.

μυριόπλουτος, ος, ον· βαθύπλουτος, ὑπέρπλουτος, richard, e, n. personne très riche; ἀπείρως πλούσιος, infiniment riche; ἑκατομμυριοῦχος, millionnaire, n. et adj.

μυριοπόθητος, η, ον· à jamais regrettable, ὁ πολὺ ποθητός.

μυριόπους, οδος, ὁ [ζωολ.], myriapode; βλ. **μυριάποδα**.

μυρίος, α, ον· πάρα πολύς, très nombreux; ἀναρίθμητος, ἄπειρος, innombrable; mille (et mille).

μυριοσήμαντος, ος, ον· ὁ ἔχων μυρίας (ἀπείρους) σημασίας, de mille significations.

μυριοστημόριον, ου, τό· τὸ μυριοστὸν μέρος πράγματος τινός, dix-millième partie; ἀπείρως ἐλάχιστον μέρος, partie infinitésime.

μυριοστημόριος, ος, ον· infinitésimal, e, aux; βλ. μυριοστημόριον.

μυριόστομος, ος, ον· ὁ ἔχων ἀναρίθμητα στόματα, à mille bouches.

μυριοστόν, τό· βλ. μυριοστημόριον.

μυριοστός, ή, όν· ὁ δεκάκις χιλιοστός, dix millième; || [μεταφ.] χιλιοστημόριον χιλιοστός, millième.

μυριότρητος, ος, ον· ἔχων ἀναριθμήτους τρύπας, ἀπείρως τετρυπημένος, percé d'innombrables trous.

μυριότροπος, ος, ον· ὁ γινόμενος κατὰ μυρίους τρόπους, qui se fait de mille manières; καὶ ἐπίρ. μυριοτρόπως=κατὰ μυρίους τρόπους, de mille manières.

μυριόφυλλον, ου, τὸ [φυτ.], mille-feuille, γένος ὑδροβίων φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν ἁλιρραγωδῶν.

μυρίπνοος-ους· ὁ ἀναδίδων μυρία ἀρώματα, ἀρωματικός, odorant, e; odoriférant, e; embaumé, ée.

μύρισμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ μυρίζειν, action de flairer (de sentir); βλ. **μυρίζω**.

μυριστικός, ή, όν· ἐν γένει ἀρωματικός, ὁ ἔχων ἄρωμα, εὐωδίαν, μυρωδᾶτος, odorant, e; odoriférant, e. § τῆς μυρεψίας, de parfumerie; τῆς εὐωδίας (μυρωδιᾶς), d'odeur.

μυριχτέρι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], πᾶν ὅ,τι ἔχει δυσωδίαν, ἀποφοράν.

μυρίως, βλ. **μυριάκις**.

μύρμηγκας, ὁ [δημ.] καὶ

μυρμῆγκι, τὸ [δημ.], προφ. **μερμῆγκι**, βλ. μύρμηξ, fourmi, n. f. || [μεταφ.] πλῆθος, μέγας ἀριθμός, grand nombre; ἡ πληθύς, foule, n. f. || οἱ ξένοι εἶνε μυρμῆγκι εἰς τοὺς δρόμους, les rues fourmillent d'étrangers; les étrangers fourmillent dans les rues.

μυρμηγκιά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. **μυρμηκιά**.

μυρμηγκίζω [διάλ. Ἠπείρου] = αἰσθάνομαι κνησμὸν ὡσὰν τὸν προερχόμενον ἀπὸ περιπάτημα μύρμηκος.

μυρμηγκοφωλιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ μυρμηκιά, fourmilière, n. f.

μυρμηγκόχορτον, τό· βλ. **μυρμηκοβότανον**.

μύρμηκες, οἱ [ναυτ.], formiques, n. f. ou fourmis, n. f. pl. χοιρὰς ἐν θαλάσσῃ ἀποτελουμένη ἐξ ὑφάλων πετρῶν ἐκτεινομένων ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως. § —, formiques, n. f. ou fourmis, n. f. pl. λέγεται σύμπλεγμα σμικροτάτων καὶ χθαμαλῶν νησιδίων πλησιέστατα κειμένων.

μυρμηκιά, ᾶς, ἡ· σωρὸς μυρμήκων, μυρμηκοφωλεά, fourmilière, n. f. ἡ φωλεὰ τῶν μυρμήκων. § — [ἱππολ.], fic, n. m. σαρκίον ἢ ὑπερσάρκωσις.

μυρμηκία, ας, ἡ· καὶ **μυρμηκίαι**, verrue,

n. f. petite excroissance de chair, qui vient surtout au visage et aux mains ; βλ. **ἀκροχορδών**· συνών. τοῦ myrmécie, n. f.

μυρμηκίασις, εως, ἡ· fourmillement, n. m. sensation de picotement comme si des fourmis couraient sur la peau ; συνών. τοῦ **μυρμήγκιασμα.**

μυρμήκιασμα, formication, n. f. ἡ μυρμηκίασις τοῦ δέρματος. Μυρμηκίασις ἢ κοινῶς **αἱμωδία** ἢ **μούδιασμα**· χαλεῖται οὕτως ἡ διατάραξις τῆς ἁπτικῆς αἰσθήσεως, ἰδίως τοῦ δέρματος, δυσαρέστως αἰσθητὴ γινομένη ὡς ἀπὸ πλήθους μυρμήκων περιτρεχόντων χώραν τινὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ δέρματος. Φάρμακα τινὰ ἐν οἷς καὶ ἡ ἀντιπυρίνη, δύνανται νὰ παραγάγωσι τοιαύτην τῶν ἄκρων μυρμηκίασιν.

μυρμηκίζω, μέλ. ίσω· fourmiller = ἀφθονῶ, abonder ; προκειμένου περὶ παντὸς ἔχοντος ζωὴν καὶ κίνησιν. § — αἰσθάνομαι μυρμηκίασιν, ἐνόχλησιν, κνησμὸν (φαγοῦραν) ὡς νὰ περιπατοῦν μύρμηκες ἐπὶ τοῦ σώματός μου, avoir (causer) des fourmillements (des picotements); ‖ [μετοχ.] μυρμηκίζων [ἐπὶ σφυγμοῦ], formicant, ante, λέγεται ὅταν ἦνε ἀσθενὴς καὶ ταχὺς παρέχων εἰς τὸν δάκτυλον τὸ αἴσθημα τῆς μυρμηκιάσεως.

μυρμηκικός, ή, όν· formique, adj. ‖ μυρμηκικὸν ὀξύ, acide formique, ἐνέχεται ἐντὸς τῶν μυρμήκων ἀφ' ὧν ἐξάγεται δι' ἀποστάξεως.

μυρμηκισμός, οῦ, ὁ· βλ. μυρμηκίασις.

μυρμηκιῶ (άω), βλ. μυρμηκίζω.

μυρμηκοβότανον, ου, τό· herbe aux verrues ; héliotrope d'Europe ; βλ. καὶ **λεβιθόχορτον.**

μυρμηκοειδής, ής, ές· ὅμοιος ἢ ἐκ τοῦ εἴδους τῶν μυρμήκων, semblable à une fourmi ; formicaire, adj.

μυρμηκολέων, οντος, ὁ· formi-lion, myrméleon, n. m. γένος ἐντόμων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν μεγαλοπτέρων ἀνηκούσης εἰς τὰ νευρόπτερα.

μυρμηκολόγος, ου, ὁ [πτην.], torcol, n.m.

μυρμηκοφάγος, ου, ὁ· formicivore, adj. ὁ τρώγων τοὺς μύρμηκας, myrmécophage, adj. formicivore, n. m. [πτην.]· [οὐσ.] fourmilier, n. m. [πτηνόν].

μυρμηκοφωλιά, ᾶς, ἡ· βλ. **μυρμηγκοφωλιά.**

μυρμηκώδης, ης, ες· βλ. **μυρμηκοειδής.**

μύρμηξ, ηκος, ὁ· τὸ γνωστότατον ἔντομον μυρμῆκι, fourmi, n. f.

μυρμυρίκιν, τό· [διάλ. Οἰνόης], τὸ νέον κρασί, μοῦστος, γλεῦκος.

μυροβάλανος, ἡ· βάλανος μυρεψικὴ (εὐώδης) τῶν Ἰνδιῶν, myrobalan ou myrobolan, n. m.

μυροβόλος, ος, ον· ὁ διαχέων εὐωδίαν, μύρον, odorant, e; odoriférant, e; embaumé, ée.

μυροθήκη, ης, ἡ· χυτίον, θήκη ἐν ᾗ περικλείονται μύρα, boîte à parfums.

μυρολογήτρα, ἡ καὶ **μυρολογίστρα** (γυναῖκα) [δημ.], ἡ θρηνοῦσα, ἡ **θρηνῳδός,** ἡ ὀδυρομένη, ἡ κλαίουσα, pleureuse, n. f. γυνὴ κλαίουσα καὶ μυρολογοῦσα εἰς τεθνεῶτα.

μυρολόγι, τὸ [δημ.] πένθιμος ᾠδή, chant funèbre ; complainte, n. f. myriologue, n.f. [μεταφ.] οἰμωγή, **ὀλοφυρμός,** γόος, κοπετός, lamentation, n. f. **θρηνῳδία,** κλαυθμός, παράπονον, plainte, n. f.

μυρολογῶ (έω), ήσω, ψάλλω πένθιμον ᾠδὴν (λέγω μυρολόγι), chanter une complainte ; οἰμώζω, **ὀλολύζω,** ὀλοφύρομαι, κόπτομαι, se lamenter ; **θρηνῳδῶ,** κλαίω, pleurer ; [μεταφ.] παραπονοῦμαι, se plaindre.

μύρομαι [διάλ. Ἠπείρου], κλαίω, ὀδύρομαι, μυρολογῶ.

μύρον, τό· ὁ ἐξαγόμενος, καταρρέων εὐώδης τῶν φυτῶν χυμὸς καὶ ἐν γένει πᾶν ἔλαιον εὐῶδες, ἀρωματικόν, huile aromatique; ἀπόσταγμα, essence, n. f. [συνεκδ.] ἄρωμα, parfum, n. m. § [ἐκκλ.] τὸ (ἅγιον) μύρον, le (saint) chrême.

μυρόνω (μυρόω-ῶ), μέλ. ώσω, ἀλείφω μὲ μύρον, oindre de chrême; [μεταφ.] ἐκ(δια)χέω ὀσμήν, μυρωδιάν, ἀρωματίζω, parfumer ; embaumer; ‖ μεμυρωμένος, η, ον, oint de chrême; parfumé, ée ; embaumé, ée.

μυροπωλεῖον, ου, τό· μυρεψεῖον, parfumerie, n. f.

μυροπώλης, ου, ὁ· ὁ μυρεψός, parfumeur, n. m.

μυροπῶλις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ μυροπώλης, parfumeuse, n. f.

μύρπλο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ **μυριαπλοῦν.**

μυροφόρος, ος, ον· ὁ φέρων κομίζων (περιέχων) μύρα, qui apporte des parfums ; ὁ παράγων μύρα, qui produit des parfums ; ‖ ἡ Κυριακὴ τῶν μυροφόρων, ἡ δευτέρα Κυριακὴ μετὰ τὸ Πάσχα, le deuxième dimanche après Pâques ; [παρὰ καθολικοῖς] le dimanche du Bon Pasteur.

μυρόομαι-οῦμαι, se parfumer.

μυρόω-ῶ· βλ. μυρίζω.

μύρρα, ἡ. myrrha, n. m. ἢ **σμύρνα,** ἡ ἐξ εἴδους βαλσαμοδένδρου προερχομένη εὐώδης κόμμις· βαλσαμώδης ὀπὸς τῆς ἀραβικῆς μυρσίνης χρησιμοποιούμενος ἐν τῇ φαρμακευτικῇ.

μυρσινέλαιον, ου, τό· ἔλαιον μύρτου, huile de myrte.

μυρσίνη, ης, ἡ· συνών. τοῦ **μύρτος,** myrte, n. m. κοινῶς ἡ **μυρτιά** [βοτ.] μυρσίνη ἡ ἥμερος τοῦ Διοσκορίδου εἶνε μύρτος ἡ κοινή· ‖ στέφανος ἐκ μυρσίνης, couronne de myrte, ὅντινα ἔφερον οἱ δικασταὶ εἰς **τὰς** ἀρχαίας Ἀθήνας.

μυρσινοειδής, ής, ές· ὅμοιος μυρσίνη, semblable au myrte.

μυρτιά, ᾶς, ἡ· βλ. **μύρτος.**

μυρτίδανον, ου, τὸ (λατ. **fructus cubebae**) cubèbe, n. m. ῥάγες ὡς πίσου τὸν ὄγκον ὑπὸ τῆς κουβέβας, θάμνου τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Ἀμερικῆς, παραγόμεναι, ὀσμῆς ἀρωματικῆς, **γεύσεως** δριμείας καὶ πυρωτικῆς.

μύρτινος, η, ον· ἐκ μύρτου (μυρσίνης), de myrte.

μυρτίς, ίδος, ἡ· βλ. **μύρτον.**

μυρτοειδής, ής, ές· ὁ ἔχων τὸ εἶδος τοῦ μύρτου, myrtiforme, adj. qui ressemble au myrthe, myrtoïde, adj.

μύρτον, ου, τὸ καὶ **μυρτίς,** ὁ καρπὸς τοῦ μύρτου (fruit de) myrte, n. m. § — [ἀνατ.] μέρος τι τοῦ γυναικείου αἰδοίου, ἡ ἄλλως καλουμένη κλειτορίς, clitoris, καὶ νύμφη, ἥτις εἶνε τὸ ἐν τῷ μέσῳ μυῶδες σαρκίον· τὸ χεῖλος αὐτοῦ καλεῖται ὑποδορίς, τὰ δ' ἑκατέρωθεν πτερυγώματα, μυρτόχειλα ἢ μυρτοχειλίδες, caroncules myrtiformes.

μύρτος, ου, ἡ· ἡ μυρσίνη, myrte, n. m. ὁ γνωστὸς θάμνος, κοινῶς ἡ σμυρτιὰ καὶ μυρτιά, βλ. **μυρσίνη.**

μυρτόχειλα, τὰ καὶ

μυρτοχειλίδες, αἱ [ἀνατ.], caroncules myrtiformes, λέγονται τὰ ἑκατέρωθεν τοῦ γυναικείου αἰδοίου (ἴδε **μύρτον**) σαρκώδη πτερυγώματα· Πολυδ.

μυρτόχλωρον, τὸ (χρῶμα), vert myrte; βλ. καὶ **χλωρός.**

μυρτώδη, τὰ [βοτ.], myrtacés, εἶνε τάξις φυτῶν εἰς ἣν ἀνήκουσι δένδρα καὶ θάμνοι εὐκράτων ζωνῶν, ἔχοντες φύλλα ἀειθαλῆ, ἁπλᾶ, ἀντίθετα, φέροντα πολυαρίθμους ἐλαιώδεις ἀδένας ἄνευ παραφύλλων.

μυρτών, ῶνος, ὁ· τόπος ἐσπαρμένος διὰ μύρτων, lieu planté de myrtes.

μυρωδᾶτος, η, ον [δημ.], μεμυρισμένος, **εὐώδης, εὔοσμος,** odorant, e; odoriférant, e; ὁ ἔχων ἢ λαβὼν εὐωδίαν, parfumé, ée; ἔχων ὀσμήν, ἄρωμα, de senteur.

μυρωδιά, ᾶς, ἡ· ἡ ὀσμή, odeur, n. f. ‖ βαρεῖα μυρωδιά, odeur forte; ‖ τὸ λάδι αὐτὸ ἔχει βαρειὰν μυρωδιάν, cette huile a une odeur forte; ‖ αὐτὰ τὰ ῥόδα ἐβγάζουν (ἀναδίδουν) ὡραίαν μυρωδιάν, ses roses exhalent une douce odeur; ‖ ἡ μυρωδιὰ τοῦ ψητοῦ, le fumet du rôti; ‖ ἡ μυρωδιὰ τοῦ κρασιοῦ, le bouquet du vin; ‖ τὸ παίρνω μυρωδιὰν [φρ.], avoir vent de (flairer) quelque chose = προβλέπω τι, prévoir quelque chose, flairer; βλ. καὶ **μυρίζω.** ‖ δὲν τὸ πῆρε διόλου μυρωδιάν, il n'en a eu ni vent, ni nouvelle (= δὲν τὸ πῆρε εἴδησιν, δὲν τὸ πῆρε χαμπάρι). § —, ἡ ὄσφρησις, odorat, n. m. flair, n. m. ‖ δὲν ἔχει διόλου μυρωδιάν, il n'a point d'odorat; ‖ μυρωδιὰ = ἄρωμα, parfum, n.m. ‖ ἀγαπᾷ ταῖς μυρωδιαῖς, il aime les odeurs (les parfums).

μυρωδικόν, οῦ, τό· χάθε πρᾶγμα ὅπου εὐωδιάζει, καλλίτερον ὅμως νὰ καθορισθῇ ἡ λέξις διὰ τὰ φυσικὰ μυρωδικὰ προϊόντα, καθὼς κανέλλα, γαρύφαλλα, κτλ. épice, n.f. **μπαχάρι.** § — ἐν γένει πᾶν ἄρωμα, **μυρέψημα,** parfum, n. m.

μύρωμα, ατος· **ἐπάλειψις** διὰ τοῦ ἁγίου μύρου, onction avec le [saint] chrême (μεμύρωμαι, μεμυρωμένος, μυρωμένος).

μυρῶνι, τὸ [δημ.], **μυρρίς,** ἡ [φυτ.], cerfeuil musqué; myrrhide, n. f. συνών. τοῦ myrrhis.

μυρωμένος, η, ον· oint de [saint] chrême.

μύρωσις, εως, ἡ· βλ. **μύρωμα.**

μῦς, μυός, αἰτ. μῦν· πληθ. ὀν. μύες-μῦς, μυῶν, μυσί, μύας-μῦς [ζωολ.] ὁ ποντικός, souris, n. f. καὶ ὁ μεγαλείτερος, rat, n. m. μικρὸν μαστοφόρον τρωκτικὸν τῆς ὁμοιογενείας τῶν μυοειδῶν καταγωγῆς εὐρωπαϊκῆς καὶ διαδεδομένον ἤδη εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου. Ἐγκαθιστάμενον ὅπου καὶ ὁ ἄνθρωπος τρώγει τὰ πάντα· ἡ θήλεια εἶνε λίαν γόνιμος γεννῶσα ὀκτάκις κατ' ἔτος ἀνὰ 6-8 μικρά. Ὑπάρχουσι πολλὰ εἴδη μυῶν, ὁ μῦς τῆς γῆς, τοῦ ὕδατος, τῶν ὀρέων, τῶν δασῶν καὶ ὁ θαλάσσιος μῦς. Πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν μυῶν ἀρκεῖ κοινὴ γαλῆ. § [ἀνατ.] μῦς, muscle, n. m. σχηματίζει τὴν στρογγυλότητα τοῦ ὤμου καλύπτων τὴν κατ' ὦμον ἄρθρωσιν καὶ χρησιμεύει πρὸς ἄρσιν τοῦ βραχίονος μέχρις ὁριζοντίας θέσεως καὶ κίνησιν αὐτοῦ ἐπὶ τὰ πρόσω καὶ ὀπίσω· βλ. καὶ μύες. § μῦς, βλ. μύαξ.

μυσαρός, ά, όν καὶ μυσερός, ἄξιος μύσους, ἀποτρόπαιος, μιαρός, βδελυρός, abominable, adj. μυσαρός, βδελυρός, κατάρατος, exécrable, adj. ἀπεχθής, ἀκάθαρτος, συχαμερός, détestable, adj. (βλ. καὶ **μύσος**).

μυσαρότης, ητος, ἡ· βδέλυγμα, abomination, n. f. exécration, n. f.

μυσαρῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον μυσαρόν, exécrablement, adv. abominablement, adv.

μυσάττομαι, μέλ. άξομαι, ἀποστρέφομαι, σι[κ]χαίνομαι, détester; αἰσθάνομαι ἀηδίαν, φρίκην, avoir en horreur; exécrer; abominer.

μυσερός, ά, όν· βλ. **μυσαρός.**

μύσος, εως-ους, τὸ (μύω, μύζω), πᾶν ὅ,τι προξενεῖ ἀηδίαν, ἀποστροφὴν καὶ ἑπομένως ἡ διὰ τῆς ῥινὸς ἀποδοκιμασία, τὸ μίασμα, τὸ βδέλυγμα, συνήθ. δὲ μεταφ. πρᾶξις ἀποτρόπαιος, chose affreuse; ἔγκλημα ἀποτρόπαιον, crime abominable; μυσαρότης, abomination, n. f. φρίκη, horreur, n. f.

μυσείδια, τά· αἱ γραμμαὶ τοῦ προσώπου, traits (de visage); linéaments.

μυσταγωγία, ας, ἡ (μυέω) [ἀρχ.] mystagogie, n. f. ἡ εἰς τὰ μυστήρια εἰσαγωγή, initiation (n. f.) aux mystères; ‖ ἐπίσης τὰ καθήκοντα τοῦ μυσταγωγοῦ, fonctions du mystagogue. § [συνήθ. ἐκκλ.] ἡ θεία μυσταγωγία, l'office divin; ἡ θεία μυσταγωγία, le saint sacrifice, ἡ ἐν τῇ λειτουργίᾳ τελουμένη θυσία τοῦ αἵματος καὶ σώματος τοῦ Σωτῆρος.

μυσταγωγικός, ή, όν· mystagogique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν μυσταγωγίαν, qui appartient à la mystagogie; sacramental, ale, aux, ἢ μᾶλλον sacramentel, elle, adj. qui appartient aux sacrements.

μυσταγωγός, οῦ, ὁ [ἀρχ.] mystagogue, n. m. ἱερεὺς εἰσάγων εἰς τὰ ἱερὰ μυστήρια, prêtre qui initiait aux mystères sacrés; ὁ εἰσάγων εἰς τὰ μυστήρια, εἰς τὰ ἀπόκρυφα, initiateur. n. m. ‖ ὁ ἱερουργῶν (λειτουργῶν) ἱερεύς, prêtre officiant.

μυσταγωγῶ (έω), εἰσάγω εἰς τὰ μυστήρια τινά. initier; (aux mystères); καὶ ἐν γένει

ὁδηγῶ, καθοδηγῶ. § — [ἐκκλ.] λειτουργῶ, ἱερουργῶ, officier.

μυστακοδέτης, ου, ὁ· relève moustache, ἤτοι ἐπίδεσμος χρησιμεύων πρὸς ἀνύψωσιν τῶν ἄκρων τοῦ μύσταχος.

μυστακιῶν, ὁ· βλ. μυστακοφόρος.

μυστακοφόρος, ου, ὁ· ὁ φέρων (ἔχων) μύστακα, qui porte des moustaches; moustachu, e, adj. βλ. μουστακᾶς.

μύσταξ, ακος, ὁ· κοινῶς τὸ **μουστάκι**, αἱ ὕπερθεν τοῦ ἄνω χείλους τρίχες, moustache, n.f.

μυστήριον, ου, τό· mystère, n. m. μυστικόν, ἀπόκρυφον, secret, n. m. τὸ ἐν κρυπτῷ τελούμενον ἢ τηρούμενον ἀπόκρυφον· ‖ τὸ μυστήριον τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας, le mystère de l'incarnation; ‖ τὰ μυστήρια τῆς πολιτικῆς, les mystères de la politique; ‖ τὸ μυστήριον τῆς τέχνης τοῦ βασιλεύειν, le secret de l'art de régner; ‖ [συνεκδ.] αὐτὸ εἶνε μυστήριον, c'est un mystère; ‖ ἀνεκάλυψε τὸ μυστήριον, il a découvert le secret. § — [ἐκκλ.], **τὰ ἄχραντα μυστήρια**, les saints sacrements=l'eucharistie, ἡ θεία εὐχαριστία. § **μυστήρια** (ἐκκλ.), les sacrements, καλοῦνται ἐν τῇ χριστιανικῇ λατρείᾳ τελεταί τινες, δι' ὧν ὑπὸ τὴν μορφὴν ἐξωτερικῶν ὁρατῶν σημείων παρέχεται εἰς τοὺς μετέχοντας αὐτῶν ἀόρατος χάρις. Τοιαῦτα αἱ Σύνοδοι ὥρισαν ἑπτά, ἅτινα εἰσὶ τὸ βάπτισμα, τὸ χρῖσμα, ἡ μετάνοια καὶ ἡ ἐξομολόγησις, ἡ μετάληψις, ἡ ἱερωσύνη, ὁ γάμος καὶ τὸ εὐχέλαιον. Τὰ τέσσαρα πρῶτα εἰσὶν ὑποχρεωτικὰ διὰ πάντα χριστιανόν. § **μυστήρια**, mystères, ἐκαλοῦντο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις μορφαί τινες τῆς λατρείας καὶ θρησκευτικαὶ τελεταὶ εἰς ἃς ἠδύναντο νὰ λάβωσι μέρος μόνον πρόσωπα, ἅτινα ἐγίνοντο δεκτὰ εἰς τὸν κύκλον τῶν μυστῶν μετὰ προπαρασκευάς τινας καὶ δοκιμασίας καὶ ὑπὸ τὸν ὅρκον νὰ τηρήσωσι μυστικὰ τὰ ἐν αὐταῖς συμβαίνοντα. Τὸ ἀντικείμενον τῶν μυστηρίων ἦτο, καθ' ὅσον δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν ἐκ τῶν ὀλίγων ὑπαρχόντων μαρτυρίων, τὸ μὲν ἡ παράδοσις ἰδιαιτέρων μύθων περὶ τῶν ἔργων τῶν ἐν αὐτοῖς λατρευομένων θεῶν, τὸ δὲ συμβολικαὶ παραστάσεις πρὸς ἐξήγησιν τῶν μύθων αὐτῶν, π. χ. τὰ Ἐλευσίνια μυστήρια, les mystères d'Eleusine.

μυστηριώδης, ης, ες· mystérieux, euse, adj. ὁ ἐν εἴδει μυστηρίου, ὁ περιλαμβάνων μυστήριόν τι, qui contient quelque mystère; ‖ ἡ μυστηριώδης ἔννοια συμβόλου, le sens mystérieux d'un symbole. § [μεταφ.] ὁ ἐνέχων ἀσαφές τι, qui contient quelque chose de vague; une mystérieuse rêverie; les bruits mystérieux de la forêt. § [οὐσ.] mystérieux, euse, personne qui fait, qui a l'habitude de faire des mystères. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ μυστηριῶδες, mystérieux, n. m. ὁ χαρακτὴρ τοῦ μυστηριώδους· ‖ τὸ μυστηριῶδες ἀποπλανᾷ, le mystérieux séduit.

μυστηριωδῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον μυστηριώδη, d'une façon mystérieuse, mystérieusement, adv. ‖ **ὁμιλεῖν** μυστηριωδῶς πρός τινά, parler mystérieusement à quelqu'un.

μυστηριοφύλακτος, ὁ [διάλ. Οἰνόης], ὁ φυλάττων τὸ μυστήριον, τὰ μυστικά.

μύστης, ου, ὁ· ὁ μεμυημένος, initié, ée, n. κατηχημένος εἰς τὰ μυστήρια, ὁ γνωρίζων τὸ ἀπόκρυφον. § μύστης, adepte, n. (λατ. adeptus, qui a acquis), partisan d'une doctrine, d'une secte, d'une coterie. Personne initiée aux secrets d'une science. § —, ὁ μυσταγωγός, initiateur, n. m. ὁ μυσταγωγῶν ἱερεύς, prêtre, n. m.

μυστικὰ [ἐπίρ.], βλ. μυστικῶς.

μυστικισμός, οῦ, ὁ· mysticisme, n. m. doctrine philosophique mystérieuse; ἐκλήθη οὕτω μυστηριώδης τις τοῦ θεολογεῖν τρόπος ὃν οἱ ἀσκοῦντες πᾶσαν ἐγκόσμιον ἰδέαν ἐγκαταλείποντες βυθίζονται εἰς ἔκστασιν **τινὰ καθ'** ἣν νομίζουσιν ὅτι συγκοινωνοῦσι μετὰ τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐνυπάρχοντος θείου στοιχείου. Κατὰ τὴν ἔκστασιν ταύτην οἱ **μυστικισταὶ** (mysticistes) ἀναμιγνύουσι τὰ ἐξ ἀποκαλύψεως θρησκευτικὰ δόγματα μετὰ ποικίλων φαντασιοπληξιῶν καὶ κενῶν ὀνείρων. Ἡ πρὸς τὸν μυστικισμὸν τάσις ὑπῆρξεν ἀκμαιοτάτη ἰδίᾳ παρὰ τοῖς Γερμανοῖς θεολόγοις τοῦ ΙΑ' αἰῶνος, ἐπιφανέστεροι δὲ τῶν μυστικιστῶν ὑπῆρξαν ὁ Μάϊστερ Ἔκχαρτ, ὁ Ἰω. Τάουλερ, ὁ Ἑρρ. Σοῦσο, ὁ Ἰω. Φοῦσβροχ (ἐπικληθεὶς Doctor ecstaticus). § **μυστικισμός**, mysticité, n. f. ὁ χαρακτὴρ τοῦ μυστικοῦ, caractère de ce qui est mystique; raffinement de dévotion. § **μυστικισμός**, mystiquerie, n. f. γελοῖος μυστικισμός, mysticisme ridicule.

μυστικιστής, οῦ, ὁ· mysticiste, n. ὀπαδὸς τοῦ μυστικισμοῦ.

μυστικοδόκη, ης, ἡ [ναυχλ.] διαμέρισμα ῥυθμιστῶν, chambre ou compartiment des régulateurs; βλ. **ναύκλαστρον** Οὐάϊτχεδ.

μυστικόν, τό· τὸ ἀπόκρυφον, τὸ ἀπόρρητον, τὸ μὴ φανερόν, secret, n. m. ‖ φυλάττω τὸ μυστικόν, garder le secret; ‖ προδίδω τὸ μυστικόν, trahir le secret; ‖ μανθάνω τὸ μυστικὸν τινός, pénétrer le secret de quelqu'un; ‖ κατώρθωσα νὰ μάθω τὸ μυστικόν του, j'ai pénétré son secret; ‖ δὲν τὸ ἔχω μυστικόν, je n'en fais pas un mystère; je ne m'en cache pas (=δὲν τὸ κρύπτω, δὲν κρύπτομαι)· ‖ δὲν ἔχω ἀπ' αὐτὸν μυστικά, je n'ai rien de caché pour lui; ‖ [στρατ. ἐν.] τὸ σύνθημα, mot d'ordre (de ralliement). § [οἰκ.] μυστικόν, truc, n. m. ἐκεῖνο ὅπερ δὲν μαρτυρεῖ τις χάμνων χάτι, π. χ. αὐτὸ εἶνε τὸ μυστικόν μου, c'est mon truc.

μυστικός, ή, όν· ἀπόκρυφος, secret, e; μυστηριώδης, mystérieux, euse; κεκρυμμένος, caché, ée; ἀπόκρυφος, dérobé, ée; ‖ μυστικὴ κλῖμαξ, escalier secret; ‖ μυστικὴ θύρα, porte dérobée; ‖ μυστικαὶ διαπραγματεύσεις, négotiations secrètes; ‖ μυστικὴ ἀστυνομία, police secrète; contre-police; ‖ μυστικαὶ ἐνέργειαι (συνωμοτῶν, κτλ.), des menées sourdes; ‖ μυστικὴ δύναμις, puissance occulte ἢ puissance mystérieuse; ‖ μυστικὴ

διαθήκη, testament mystique (secret) : ‖ μυστικὸς σύμβουλος [ὡς τίτλος], conseiller privé (ἢ intime). § μυστικός, ὁ ἐχέμυθος, discret, ète ; ὁ λίαν ἐπιφυλακτικός, trop réservé ; μυστηριώδης, mystérieux, euse ; [οἰκ.] ὁ κρυφός, boutonné, ée ; cachottier, ère ; βλ. καὶ **κρύφιος**. § μυστικός, occulte, adj. κεκρυμμένος, ὅθεν μυστικαὶ ἐπιστῆμαι, sciences occultes, εἰσὶν ἡ ἀλχημία, ἡ μαγεία, καὶ ἡ νεκρομαντική.

μυστικός, ή, όν [θεολ.], mystique, adj. ἀλληγορικὸς (figure), συμβολικὸς (symbolique). προκειμένου περὶ ἱερῶν ἢ θρησκευτικῶν, l'église est le corps mystique de Jésus-Christ ; le sens mystique de l'Écriture Sainte. § — [ἐκκλ.], mystique, adj. ἀλληγορικός, allégorique, adj. ‖ ὁ μυστικὸς δεῖπνος, la Cène, καλεῖται ὁ τελευταῖος πρὸ τῶν παθῶν του δεῖπνος τοῦ Ἰησοῦ μετὰ τῶν μαθητῶν του κατὰ τὴν νύκτα καθ' ἣν ἐπροδόθη καὶ συνελήφθη. Κατ' αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἵδρυσε τὸ μυστήριον τῆς μεταλήψεως δοὺς εἰς τοὺς μαθητὰς ἄρτον καὶ οἶνον ὡς τὸ ἴδιον σῶμα καὶ αἷμα, προεῖπε δὲ τὴν προσεχῆ παράδοσίν του ὑφ' ἑνὸς ἐκ τῶν μαθητῶν. Ἦτο δὲ ὁ δεῖπνος οὗτος δεῖπνος τοῦ Πάσχα τελεσθεὶς κατὰ τὴν ἰουδαϊκὴν συνήθειαν τὴν ἑσπέραν τῆς 14ης τοῦ μηνὸς Νισὰν κατὰ τὴν πρώτην πανσέληνον τοῦ ἔαρος.

μυστικοσυμβούλιον, ου, τό· τὸ ἰδιαίτερον συμβούλιον (ἄρχοντος), conseil privé ; μυστικὸν συμβούλιον ἐκαλεῖτο ἄλλοτε εἴς τινας πολιτείας ἀρχή τις ἀνωτάτη βουλευομένη μετὰ τοῦ ἡγεμόνος περὶ τῶν σπουδαιοτέρων ὑποθέσεων τοῦ κράτους, συγκεντροῦσα δὲ εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς τὰς ἡνίας τῆς διοικήσεως, ὅπως ἤδη ἀπὸ τοῦ ΙΕ' αἰῶνος ἐν Γαλλίᾳ τὸ Conseil du Roi (συμβούλιον τοῦ βασιλέως). Διὰ τῆς συστάσεως ὑπευθύνων ὑπουργῶν καὶ τῶν ἀντιπροσωπευτικῶν σωμάτων ἀπώλεσε τὸ μυστικὸν συμβούλιον τὴν σημασίαν του καὶ κατηργήθη εἰς πολλὰς πολιτείας, εἰς ἄλλας δὲ διετηρήθη ὡς ἵδρυμα γνωμοδοτοῦν περὶ νομοθετικῶν καὶ διοικητικῶν ζητημάτων, ἢ προβουλευτικόν. § —, conciliabule, n. m. συνάθροισις σχισματικῶν ἀρχιερέων, assemblée des prélats schismatiques. § —, conciliabule, n. m. μυστικὴ σύσκεψις πρὸς συνομωσίαν, conférence secrète pour comploter ; tenir des conciliabules.

μυστικοσύμβουλος, ου, ὁ· ὁ ἰδιαίτερος σύμβουλος, conseiller privé, conseiller intime.

μυστικότης, ητος, ἡ· τὸ τηρεῖν τι μυστικόν, ἡ ἐχεμύθεια, discrétion, n. f. τὸ μυστήριον, le mystère ; τὸ ἀπόρρητον, τὸ μυστικόν, le secret ; ‖ ἡ μυστικότης δὲν ἐτηρήθη, le secret n'a pas été gardé.

μυστικῶς [ἐπίρ.], κοινῶς μυστικά, μὲ τρόπον μυστικόν, sectrètement ; en secret ; κρυφίως, en cachette. § **μυστικῶς**, mystiquement, adv. κατὰ τρόπον μυστικόν, d'une manière mystique.

μυστρί(ον), τό· truelle, n.f. βλ. **μύστρον**.

μυστριά, ἡ· trullisation, n. f. βλ. **μυστρισμός**. § μυστριά, truellée, n. f. ἡ ποσότης τοῦ κονιάματος ἥντινα δύναται νὰ συγκρατήσῃ τὸ μύστρον.

μυστρίζω, μέλ. ίσω, ἐργάζομαι διὰ τοῦ μύστρου, travailler à la truelle ; passer la truelle sur.

μύστρισμα, ατος, τό· βλ. **μυστρισμός**.

μυστρισμός, οῦ, ὁ [οἰκοδ.] trullisation, n. f. κοινῶς τὸ μύστρισμα καὶ ἡ **μυστριά**, travail à la truelle ; ἡ διὰ τοῦ **μύστρου** ἐργασία τῆς ἐπιθέσεως τοῦ **πεταχτοῦ** (crépi), τοῦ **κονιάματος** (mortier), ἢ τοῦ **ἐπαλείμματος** (enduit) ἐπὶ τῶν τοίχων, ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῶν θόλων, κτλ.

μύστρον, ου, τό· truelle, n.f. **ὑπάλειπτρον**, τό· petite truelle, **μυστρίον**, τό· κοινῶς τὸ **μυστρί**, ἐργαλεῖον οἰκοδόμου, δι' οὗ ἀναλαμβάνει τὸν πηλόν· ‖ truelles en cuivre, en fer, μύστρα χαλκᾶ, σιδηρᾶ. ‖ **μύστρον ὀδοντωτόν**, truelle brettée, μυστρίον οὗτινος τὸ ἓν ἄκρον φέρει ὀδόντας ὡς πρίων, χρησιμεῦον διὰ τὴν ἀπόξεσιν **ἐπαλειμμάτων** (enduits), ἐκκοπὴν ἄκρων τινῶν, κτλ. ‖ **μύστρον**, τὸ (εἶδος μέτρου), truellée, ποσότης γυψοκονιάματος ἥντινα δύναται νὰ περιλάβῃ ἡ σκάφη τοῦ **οἰκοδόμου** (auge)· δι' ὀλιγωτέραν ποσότητα κονιάματος οἱ Γάλλοι λέγουσι demi-truellée, **ἡμίμυστρον**. § **μύστρον**· βλ. **δεκαδικὸν σύστημα**.

μυταρᾶς, ᾶ, ὁ· θηλ. αρου [καὶ **μητᾶς**, μητοῦ] [δημ.], ὁ ἔχων μεγάλην (χονδρὴν) μύτην, qui a un grand (un gros) nez.

μυτερόνω (-ώνω), μέλ. ώσω [δημ.], καθιστῶ τι μυτερόν, σουβλερόν, αἰχμηρόν, ὀξύ, rendre pointu (aigu) ; ὀξύνω, aiguiser.

μυτερός, ή, όν [δημ.], αἰχμηρός, pointu, e ; ὀξύς, aigu-ë, adj. βλ. καὶ **σουβλερός**.

μύτη, ης, ἡ· ἡ ῥὶς καὶ ῥίν, ινός, ἡ· nez, n. m. [τῶν πτηνῶν] τὸ ῥάμφος, bec, n. m. [τῶν ζώων ἐν.], τὸ ῥύγχος, museau, n. m. [τοῦ χοίρου], groin, n. m. [βλ. καὶ **μυκτὴρ**] [ἐλέφαντος], ἡ προβοσκίς, trompe, n. f. ‖ τὸ ἄκρον τῆς μύτης, le bout du nez ; ‖ αἱμάτωσε ἡ μύτη του, il saigne du nez ; ‖ [καὶ **μεταφ.**] χωρὶς νὰ αἱματώσῃ μύτη, sans coup férir = ἀναιμωτί, ἀμαχητί· ‖ ὁμιλῶ **μὲ τὴν μύτην**, parler du nez ; nasiller ; ‖ **βρωμᾷ ἡ μύτη του**, il est punais ; ‖ [μεταφ.] χώνει (βάζει) **παντοῦ τὴν μύτη του**, il fourre (il met) son nez partout ; ‖ τὸν (σύρει) τραβᾷ ἀπὸ τὴν μύτην, il le mène par le (bout du) nez ; ‖ ἔχει (βαστᾷ, κρατεῖ) ὑψηλὰ τὴν μύτην του [φρ.], il est arrogant (=εἶνε ἀλαζών, ὑπερόπτης)· il porte le nez haut ; ‖ ἐψήλωσεν ἡ μύτη του [φρ.], il a levé la crête ; ‖ [μεταφ.] τοῦ ἐτσάκισε τὴν μύτην, il lui a rabaissé la crête ; ‖ μοῦ ἔβγαλεν ἀπὸ τὴν μύτη (τὴν διασκέδασιν, κτλ.), il m'a fait payer bien cher (il m'a gâté) [le plaisir, etc.]. § μύτη = ὄσφρησις, odorat, n. m. flair, n. m. nez, n. m. ‖ ἔχει καλὴν μύτην, il a bon nez ; il a du flair. § μύτη, ἡ αἰχμή, ἡ ἀκή, ἡ ἀκίς, pointe, n. f. τὸ ἄκρον, bout, n. m. βλ. **αἰχμὴ** καὶ **ἀκίς**· ‖ ἡ μύτη τῆς βελόνης, la pointe de l'aiguille ; ‖ ἡ μύτη τοῦ κονδυλίου, le bec de la plume ; ‖

ἡ μύτη τῆς λόγχης, κτλ. la pointe d'une lance, etc.

μυτιά, ᾶς, ἡ [δημ.], κτύπημα διὰ τοῦ δακτύλου ἐπὶ τῆς ῥινός, chiquenaude (n. f.) [sur le nez]; croquignole, n. f. ὁ **σκίνδαρος** τῶν ἀρχαίων· ‖ [**ἐπὶ παιγν.**] bernique, n. f.

μυτίλος ἢ **μύτιλος** καὶ **μίτυλος**, κοινῶς **μύδι**, moule, n. f. γένος μαλακίων ἀνῆκον εἰς τὴν κλάσιν τῶν κογχῶν καὶ δὴ τῶν διμύων. Μυτίλος ὁ ἐδώδιμος εἶνε κοινότατος εἰς πάσας τὰς εὐρωπαϊκὰς θαλάσσας, πολλαπλασιάζεται δὲ κάλλιστα καὶ εἰς λιμνάζοντα ὕδατα. Οἱ μυτίλοι ἐκκρίνουσιν ὑγρόν τι ἰξῶδες, τὸν βύσσον, δι' οὗ σκληρυνομένου προσφύονται ἐπὶ λίθων, πασσάλων, κτλ. καὶ πρὸς ἀλλήλους κατὰ μεγάλα ἀθροίσματα. Αὐξάνουσι δὲ βραδύτατα καὶ μόλις εἰς ἡλικίαν 3 ἢ 4 ἐτῶν ἔχουσι τὸ γνωστὸν μέρεθος ἤτοι 4 - 5 εκ.

μυτιλύς, ύ(ν) [διάλ. Οἰνόης], μυτερός, ὀξύς, σουβλερὸς αἰχμηρός.

μυτί(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], 1) μύτη, ῥίς· 2) ἀκρωτήριον, ἄκρα γῆς· 3) αἰχμή.

μυτιστέριν, τὸ [διάλ. Οἰνόης], ἐργαλεῖον τῶν λιθοξόων εἰς ὀξὺ ἀπολῆγον.

μυττωτοδοχεῖον, τό· μετωνομάσθη ἐν τῷ ναυτικῷ τὸ γαλλιστὶ λεγόμενον moutardier, n. m. ὅπερ εἰς τὸ γαλλοελληνικὸν Λεξικὸν Σχινᾶ-Λεβαδέως ὀνομάζεται **σιναποδοχεῖον**, ἐπίσης καλεῖται οὕτω καὶ εἰς τὸ Ἑλληνογαλλικὸν Λεξικὸν Κυπρίου. Τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ὅπερ εἶνε κοινῆς χρήσεως καὶ οὐχὶ ἰδιαιτέρας ναυτικῆς, δέον νὰ ἀφεθῇ ὡς ἐν τοῖς λεξικοῖς ἔχει, ἄλλως τε ἡ λέξις μυττωτοδοχεῖον δὲν ἐμφαίνει τὸ ἐκ σινάπεως περιεχόμενον πολτῶδες κατασκεύασμα (τὸ συνήθως καλούμενον **μουστάρδα**), διότι **μυττωτὸς** ἢ **μυττωτὸν** λέγεται «τὸ ἐκ σκορόδου καὶ τῆς μελαίνης ἐλαίας γινόμενον τρίμμα» Διοσκ. (βλ. λεξ. ἑλλην. Σακελλ.): ἐπίσης «εὔχυλόν τι ἔδεσμα ἐκ τυροῦ, μέλιτος καὶ σκορόδου, κτλ. συμπεφυρμένων εἰς ἓν φύραμα» Ἡσύχιος (βλ. λεξ. ἑλλην. Ἀν. Κωνσταντινίδου), ἤτοι **μυττωτὸς** εἶνε ἡ σήμερον λεγομένη **σκορδαλιά**, ἄρα ἡ λέξις μυττωτοδοχεῖον ἀπορριπτέα καὶ προτιμητέα **σιναποδοχεῖον** (ἢ συνήθως **μουσταρδιέρα** καλουμένη) καὶ τὰ παράγωγα ἐκ τοῦ **σίναπι.**

μύτος, ὁ [δημ.], **μεγαλόρρινος**, χονδρὴ (μεγάλη) μύτη, gros (grand) nez; βλ. καὶ **μυταρᾶς**· ‖ χαρὰ 'ς τὸν μύτον! [φρ.], beau nez à porter lunettes; ‖ [παιγν.] bernique, n.f.

μυττωτός, οῦ, ὁ· βλ. **μυττωτοδοχεῖον** καὶ **μουστάρδα.**

μυχαίτατος, η, ον· ὑπερθ. τοῦ **μύχιος**, ὁ ἐνδότατος, le plus interne; ὁ βαθύτατα κείμενος, ὁ πρὸς τὰ ἐσώτατα κείμενος, le plus intime; ὁ μᾶλλον (βαθύτατα) κεκρυμμένος, le plus caché.

μυχθίζω, μέλ. ίσω, κοινῶς μουσουνίζω, φυσῶ μὲ κεκλεισμένα χείλη διὰ τῆς ῥινὸς πρὸς δήλωσιν ἀγωνίας, ὀργῆς, σκώμματος, souffler par le nez, renifler; μυκτηρίζω, σκώπτω, χλευάζω, railler; μουρμουρίζω, murmurer; grogner; βλ. καὶ **μουσουνίζω.**

μυχθισμός, οῦ, ὁ· τὸ μυχθίζειν, ὁ διὰ τῆς ῥινὸς γινόμενος θόρυβος, bruit qu'on fait par le nez; κοινῶς μουσουνισμός, μουσουνητόν, reniflement, n. m. ὁ μυκτηρισμός, τὸ σκῶμμα, raillerie, n. f.

μύχιος, ος καὶ α, ον (ἀνώμαλον ὑπερθ. **μυχαίτατος**· βλ. λέξιν)· ὁ ἐν τῷ μυχῷ (ἐν τῷ βάθει, εἰς τὰ ἐνδότερα) εὑρισκόμενος, qui se trouve (se tient) au fond; βαθύς, profond, e; ἐσώτατος, intime, adj. ἐσωτερικός, interne, adj. κρύφιος, caché, ée, μυστικός, secret, ète; ‖ μύχιον ἄλγος, chagrin secret; peine de cœur; ‖ μύχιον αἴσθημα, sentiment intime.

μυχός, οῦ, ὁ· τὸ ἐσώτατον, τὸ βάθος, profondeur, n. f. fond, n. m. ‖ εἰς τοὺς μυχοὺς τῆς καρδίας του, au fond de son cœur· § — [πυροβόλου], âme [de canon], βλ. **κοῖλον.** § — τῆς ἑστίας, contre-cœur, βλ. **ἑστία**· § —, baie, n. f. **κολπίσκος**, κοιλότης ἢ βάθυνσις τῆς ἀκτῆς οὕτως ὥστε νὰ εἰσδύῃ ἡ θάλασσα. Ὁ μυχὸς ὅστις εἶνε μεγαλείτερος ἀπὸ τὸν **ὁρμίσκον** (anse) καὶ μικρότερος τοῦ **κόλπου** (golfe), ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν προφυλάσσεται ἀρκούντως ἀπὸ τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν (large). Ἡ λέξις baie, παρὰ τοῖς Γάλλοις δὲν εἶνε ἐντελῶς καθωρισμένη, γίνεται δὲ χρῆσις ταύτης προκειμένου καὶ περὶ **ὁρμισμάτων** (rades), **κόλπων** (golfes) καὶ μικρῶν θαλασσῶν· ‖ μικρὸς μυχὸς (θαλάσσης) anse, n. f. ou crique=ὁ **ὁρμίσκος**· ‖ ποτάμιος μυχός, anse fluviale, καλεῖται κολπίσκος ἐσκαμμένος ἐν ταῖς ὄχθαις ῥείθρου ὕδατος (cours d'eau).

μυῶ (έω), μέλ. ήσω· βλ. **μυέω.**

μυώδης, ης, ες· πλήρης μυώνων (μυῶν), musculeux, euse.

μυωδυνία, ας, ἡ· myodynie (μῦς, muscle καὶ ὀδύνη, douleur) n. f. μυϊκὸς πόνος, παρατηρούμενος κατὰ τὸν μυϊκὸν ῥευματισμόν, εἴς τινας νευραλγίας καὶ ἰδίως κατὰ τὰς συνολκὰς (μυϊκὰς συστολάς), douleur musculaire, que l'on observe dans le rhumatisme musculaire, dans certaines névralgies et surtout dans les crampes; συνών. τοῦ **μυαλγία** (myalgie).

μύωμα, ατος, τό· myome, n. m. οἴδημα συνιστάμενον ἀπὸ μυϊκὸν ἱστόν, tumeur constituée par du tissu musculaire. Νεόπλασμα ἐκ μυϊκοῦ ἱστοῦ ἀποτελούμενον· διακρίνεται εἰς ῥαβδομύωμα καὶ λειομύωμα καθ' ὅσον ἀποτελεῖται ἐκ ῥαβδωτῶν ἢ λείων μυϊκῶν ἰνῶν (βλ. μύες)· καὶ τὸ μὲν πρῶτον εἶνε σπανιώτατον καὶ συνήθως συγγενές. Τὸ δὲ δεύτερον, τὸ κοινὸν μύωμα, συχνοτάτην ἕδραν ἔχει τὴν μήτραν, ἀποτελούμενον ἐκ μυϊκῶν ἰνῶν καὶ ἰνώδους ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου, ἐπικρατοῦντος ἐνίοτε, ἐπεκλήθησαν τὰ τοιαῦτα μυώματα καὶ ἰνώδη σώματα τῆς μήτρας· καταλαμβάνουσι πολλάκις ὁλόκληρον τὸ κοῖλον τῆς μήτρας ἐκτεινόμενα καὶ ἐκτὸς αὐτῆς· εἶνε φύσει καλοήθη, ἀλλὰ πιέζοντα τὰ παρακείμενα ὄργανα δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι μεγάλας διαταραχὰς καὶ ἀλγηδόνας. Ἡ θεραπεία συνίσταται εἰς τὴν χειρουργικὴν αὐτῶν ἐξαίρεσιν.

μυών, ῶνος, ὁ· μέγας μυών, gros muscle; σαρκῶδες μέρος, partie charnue; τὸ μέρος τοῦ σώματος ἐν ᾧ ὑπάρχουσιν ἢ συνέρχονται πολλοὶ μύες, ἐν γένει ὅθεν ὁ μῦς, muscle, n. m. ‖ ἡ δύναμις τῶν μυώνων, la force musculaire=μυϊκὴ δύναμις.

μυωπάζω, μέλ. άσω· πάσχω μυωπίαν, avoir la vue basse; εἶμαι μύωψ, être myope.

μυωπία, ας, ἡ· vue basse ou courte; myopie, n. f. κατάστασις ὀφθαλμοῦ μὴ διακρίνοντος καθαρῶς τὰ ἀπομεμακρυσμένα ἀντικείμενα, myopisme, n. m. λέγεται ἐνίοτε ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ myopie.

Μυωπία, myopie, n. f. καλεῖται κατάστασίς τις τοῦ ὀφθαλμοῦ καθ' ἣν αἱ παραλλήλως τῷ ἄξονι προσπίπτουσαι φωτειναὶ ἀκτῖνες συνέρχονται οὐχί, ὡς ἀπαιτεῖται διὰ τὴν εὐκρινῆ ὅρασιν, ἐπὶ τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς χιτῶνος, ἀλλὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ· ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης ἐλλείψεως ὁ μύωψ βλέπει μὲν εὐκρινῶς τὰ ἐγγὺς κείμενα, οὐχὶ ὅμως καὶ τὰ μακράν· ἵνα δὲ βλέπῃ καὶ ταῦτα εὐκρινῶς ἀπαιτεῖται νὰ φέρῃ δίοπτρα ἀμφίκοιλα δι' ὧν τὸ σημεῖον τῆς συμβολῆς τῶν ἀκτίνων ἀπομακρύνεται πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ δὴ πίπτει ἐπὶ τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς τῇ χρήσει διόπτρων τόσῳ κοιλοτέρων ὅσῳ μείζων εἶνε ἡ μυωπία. Τὴν μυωπίαν παράγει ἢ τὸ μεῖζον τοῦ δέοντος μῆκος τοῦ ἐκ τῶν πρόσω πρὸς τὰ ὀπίσω ἄξονος τοῦ ὀφθαλμοῦ ἢ ἡ ὑπερβολικὴ διαθλαστικὴ δύναμις. Τὸ πρῶτον ἐλάττωμα εἶνε τὸ συχνότερον, σπανίως μὲν συγγενές, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ βαθμηδὸν ἀναπτυσσόμενον, τῶν χιτώνων τοῦ ὀφθαλμοῦ ὑποχωρούντων πρὸς τὰ ὀπίσω· ἡ τοιαύτη δὲ ἀλλοίωσις, συχνότατα οὖσα κληρονομική, προκαλεῖται καὶ ὑπὸ παρατεταμένων ἐνασχολήσεων εἰς λεπτὰς ἐργασίας ἐπὶ ἀντικειμένων κρατουμένων λίαν πλησίον τῶν ὀφθαλμῶν καὶ μάλιστα ὑπὸ οὐχὶ ἐπαρκῆ φωτισμόν· ἀναπτύσσεται δὲ ἡ μυωπία συνήθως κατὰ τὰ ἔτη τῶν σπουδῶν, μέχρι περίπου τοῦ 25 ἔτους, ἡ δὲ αὔξησις αὐτῆς λήγει συνήθως μετὰ τῆς τοῦ ὅλου σώματος· δύναται ὅμως νὰ προκληθῇ καὶ ὑπὸ ὀφθαλμικῆς τινος παθήσεως καὶ ὑπάρχουσα αὐξάνεται τάχιστα ὑπὸ τὸ κράτος ἐξαντλητικῶν τοῦ σώματος νόσων. Ἡ δὲ ἐξ ὑπερβολικῆς διαθλαστικότητος τοῦ ὀφθαλμοῦ μυωπία ὀφείλεται εἴτε εἰς μεγάλην κυρτότητα τοῦ κερατοειδοῦς ἢ τοῦ φακοῦ, εἴτε εἰς τὴν λίαν πλησίον τῆς προσθίας ἐπιφανείας τοῦ ὀφθαλμοῦ τοποθέτησιν τοῦ φακοῦ, εἴτε τέλος εἰς σπασμὸν τῶν μυῶν τῆς προσαρμοστότητος, κυρτούντων ἀκαίρως τὸν φακὸν καὶ ὅταν προσβλέπῃ τις τὰ μακρὰν ἀντικείμενα. Ἡ τελευταία αὕτη μυωπία εἶνε παροδικὴ καὶ ἡ μόνη ἰάσιμος (δι' ἐγχύσεων ἀτροπίνης ἢ τενοντοτομίας τῶν ἔξω ὀρθῶν ὀφθαλμικῶν μυῶν.

μυωπικός, ή, όν· myopique, adj. ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν μύωπα, ἢ τὴν μυωπίαν, qui concerne le myope ou la myopie; de myope; de myopie; myope, adj.

μυωσίνη, ης, ἡ· myosine, n. f. λευχωματώδης οὐσία (matière albuminoïde), εἶδος ἰνώδους (ἰνική), εὑρισκομένη ἐν διαλύσει εἰς τοὺς μῦς. Ἡ πῆξις αὐτῆς μετὰ θάνατον προκαλεῖ τὴν πτωματικὴν ἀκαμψίαν.

μύωσις, εως, ἡ· myosis (ziss; ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ μύω, συγκλείω τοὺς ὀφθαλμούς, cligner les yeux), n. m. [παθολ.] σύσπασις τῆς ἴριδος. Ἡ παρὰ φύσιν διεύρυνσις τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ προερχομένη εἴτε ἐκ συσπάσεως τοῦ σφιγκτῆρος τῆς ἴριδος μυὸς εἴτε ἐκ παραλύσεως τοῦ διαστολέως αὐτῆς· ἀπαντᾶται εἰς τὰς ἰρίτιδας καὶ νευρικάς τινὰς νόσους καθ' ἃς προσβάλλονται καὶ τὰ νευροῦντα τοὺς μῦς τούτους νεῦρα· παροδικὴ δ' ἐπέρχεται διὰ τῆς εἰς τὸν ὀφθαλμὸν ἐγχύσεως φαρμακευτικῶν τινῶν οὐσιῶν οἷον ἐζερίνης (ésérine), πιλοκαρπίνης, μορφίνης, νικοτίνης.

μυωσίτης, ιδος, ἡ· myosite, n. f. φλόγωσις τοῦ μυώδους ἱστοῦ, inflammation du tissu musculaire.

μυωτικός, ή, όν· myotique, adj. **μυωτικὰ** λέγονται τὰ φάρμακα ἅτινα προκαλοῦσι τὴν μύωσιν.

μύωψ, ωπος, ὁ καὶ ἡ (μύω, ὤψ), myope, n. ὁ κλείων τοὺς ὀφθαλμούς, **κοντόφθαλμος,** ὁ βλέπων μόνον τὰ πλησίον καὶ κλείων ὀλίγον τοὺς ὀφθαλμούς, Ἀριστοτ. ‖ ἄνθρωπος μύωψ, un homme myope; ‖ [μεταφ.] οἱ πολιτικοὶ μύωπες, les myopes politiques, ἤτοι οἱ μὴ θέλοντες νὰ βλέπωσιν ἢ μὴ ἐννοοῦντες τὴν πολιτικὴν κατάστασιν. § —, éperon, n.m. βλ. **ἐγκεντρίς.**

μωλόνω καὶ μολόνω, μέλ. ώσω, κατασκευάζω πρόχωμα, μῶλον, construire une digue (ou môle), diguer; βλ. καὶ μῶλος.

μῶλος, ου, ὁ· καὶ μόλος, τὸ πρόχωμα, τὸ ἀνάχωμα, digue, n. f. βλ. **προκυμαία.** § —, môle (n. m.) ou digue, προκειμένου περὶ λιμένων καλεῖται **θαλάσσιον πρόχωμα,** μῶλος **προέχων·** ‖ **ἀντιμώλιον,** contre-môle, καλεῖται μικρὸς βραχίων ἐπακουμβῶν ἐπὶ τοῦ μώλου· ‖ ἡ **κρηπὶς** (τὰ **μουράλια** τοῦ μώλου), muraille du môle ou quai, n. m. βλ. **κρηπίς.** § —, accostement (m.) pour les navires ou môle, μέρος ἔνθα ἐκφορτώνουσι τὰ πλοῖα· βλ. καὶ **χηλή,** jetée.

μωλιάτικα, τά· καὶ **μολιάτικα** [δημ.], τὸ πληρωνόμενον ὑπὸ τῶν πλοίων τέλος (φόρος) διὰ τὸν μῶλον, droits de môle; βλ. καὶ **τέλος** (προκυμαίας).

μωλωπίζω, μέλ. ίσω, χάμνω μώλωπας, meurtrir; couvrir de meurtrissures; μωλωπίζω, συνθλῶ, κοινῶς ζουλίζω, contusionner; συνθλίβω, μωλωπίζω, fouler; ‖ ἡ σέλλη ἐμωλώπισε τὸ ἀκρώμιον (τοῦ ἵππου), la selle a foullé le garrot; ‖ ὁ ἵππος ἐμωλωπίσθη κατὰ τὸν πόδα, le cheval se foula le pied; ‖ μεμωλωπισμένος, contusionné, ée; ζουλισμένος, σαρκοθλασμένος.

μωλωπιστικός, ή, όν· meurtrier, ère; θλαστικός, μωλωπιστικός, contondant, e; βλ. καὶ **ὅπλον.**

μώλωψ, ωπος, ὁ· meurtrissure, n. f. τὸ σημάδι τοῦ κτυπήματος; ‖ —, ἡ σύνθλασις, τὸ ζούλισμα σαρκόθλασμα, contusion, n. f. βλ.

θλάσις. § [ἱππολ.] μώλωψ, foulure, n. f. τὸ πλῆγμα, κυρίως ἐπὶ τῆς ὁπλῆς, foulure du pied, ὑποτριβὴ τοῦ πέλματος, τὸ κοινῶς παλαμάδερμα καλούμενον· „ — ἐκ κατακλίσεως; βλ. κατάκλισις.

μωμός, ὁ [διάλ. Οἰνόης], ἀνόητος, ἠλίθιος, βλὰξ «μωμὸς μὴ γίνεσαι»=μὴν εἶσαι βλάξ.

μῶμος, ου, ὁ· ἡ μομφή, κατηγορία, ὁ ψόφος, blâme, n. m. σκῶμμα, περίγελως, raillerie, n. f. § [μυθολ.] Momus, n. m. Κατὰ Ἡσίοδον υἱὸς τῆς Νυκτός, προσωποποίησις τῆς μομφῆς καὶ τοῦ ψόγου.

μῶνυξ, υχος, ὁ καὶ ἡ, solipède, adj. καὶ μώνυχος, ὁ καὶ ἡ, ον. τὸ (μόνος, ὄνυξ, ἀντὶ μονῶνυξ)· ἤτοι μονώνυχος, μονόχηλος, ὁ ἔχων ἕνα ἀδιαίρετον ὄνυχα· καὶ μόνοπλος, ον (ἔχων μίαν ἀδιαίρετον ὁπλήν). Ἰδία τάξις ζώων ἐχόντων ἕνα μόνον ὄνυχα ἢ μίαν μόνον ὁπλήν· εἰς τὴν τάξιν ταύτην περιλαμβάνεται ὁ ἵππος, ὁ ὄναγρος, κτλ.

μωραίνω, μέλ. ανῶ, θὰ μωράνω, ἀόρ. ἐμώρανα, κάμνω τινὰ τρελλόν, τρελλαίνω, rendre fou; κάμνω μωρόν, ἀνόητον, rendre sot; abêtir; ‖ [μέσ.] μωραίνομαι, εἶμαι (γίνομαι) τρελλὸς (ἀνόητος), être (devenir) fou (sot).

μωρὲ [δημ. ἐπιφ.], eh! toi! ‖ μωρὲ παιδιά, mes enfants; βλ. καὶ βρέ.

μωρέα, ας, ἡ· κοινῶς ἡ μουργιά· βλέπε μορέα.

μωρεύκομαι, [διάλ. Οἰνόης], φέρομαι ὡς μικρὸ μωρό.

μωρὴ [δημ. ἐπιφ.], ἐπὶ γυναικῶν ἀντὶ τοῦ μωρέ.

μωρία, ας, ἡ· ἡ τρέλλα· ὁ χαρακτήρ, ἡ κατάστασις τοῦ μωροῦ, ἀνοησία, εὐήθεια, sottise, n. f. bêtise, n. f. καὶ κατ' ἐπέκτ. ἡ τρέλλα, folie, n. f. βλ. καὶ βλακία.

μωρίτικος, η, ον [διάλ. Οἰνόης], ὁ τοῦ μωροῦ, παιδικός, παιδακίσιος· «μωρίτικα μὴ λογαριάζῃς».

μωρολόγημα, τὸ καὶ

μωρολογία, ἡ καὶ κοινῶς μωρολογιά, τὸ λέγειν μωρὰ καὶ ἀνόητα, radotage, n. m. (=discours dénué de raison, de sens: un ennuyeux radotage; état de celui qui radote: tomber dans le radotage). § μωρολογία radoterie, n. f. (=extravagances dites en radotant, καὶ ἐν γένει ἡ φλυαρία, bavardage, n. m. [πληθ.] μωρολογίαι, μωραί, ἀνόητοι ὁμιλίαι, niaiseries; balivernes=discours frivole, futile; sornettes.

μωρολόγος, ος, ον καὶ μωρόλογος· ὁ λέγων μωρὰ καὶ ἀνόητα, λῆρος, φλύαρος, diseur de bêtises (de sottises, de niaiseries); radoteur, euse, ὁ μωρολογῶν, qui radote.

μωρολογῶ (έω) μέλ. ήσω, ληρέω, λέγω μωρολογίας, dire des sottises (des niaiseries); radoter, tenir des discours dénués de sens. § —, baliverner, dire des balivernes.

μωροπερηφάνεια, ας, ἡ [δημ.], ἀνόητος ὑπερηφάνεια (ἀλαζονία), sot orgueil; sotte vanité.

μωροπερήφανος, η, ον [δημ.], ἀνόητος καὶ ὑπερήφανος, sot et vain; ὁ ἀνοήτως ὑπερήφανος, sottement orgueilleux.

μωρόν, οῦ, τὸ [δημ.], τὸ μικρὸν παιδί, petit enfant; τὸ βρέφος, νήπιον, bébé, n. m.

μωροπιστία, ας, ἡ· ἡ εὐπιστία, crédulité, n. f. ἡ εὐήθεια, badauderie, n. f. (= caractère, action, discours de badaud. § —, badaudage, n. m. (= action de badauder.

μωρόπιστος, ος, ον· ὁ εὔπιστος, crédule, adj. gobeur, euse; badaud, e, n. et adj. niais, qui croit tout ce qu'on lui dit.

μωροπονηρία, ας, ἡ· ἡ κουτοπονηρία, fausse bonhomie; grosse finesse; finasserie, n. f.

μωροπόνηρος, ος, ον· μωρὸς καὶ πονηρός, κουτοπόνηρος, faux bonhomme; gros fin; finassier, ère.

μωρός, ά, ὸν (συγκρ. ότερος, ὑπερ. ότατος), κυρίως ἀμβλὺς τὸν νοῦν, τὴν αἴσθησιν, κουτός, ἀνόητος, sot, sotte; nigaud, e; μωρός, ἀνόητος, imbécile; ἀνόητος, βλάξ, bête, stupide; βλάξ, εὐήθης, niais e; ‖ μωρὰ ἐπιχείρησις, une sotte entreprise; ‖ εἶνε ἐντελῶς μωρός, c'est un imbécile. § [ἐπιφ.] μωρέ! μωρή! βλ. βρέ. § [οὐσ. οὐδ.] βλ. μωρόν.

μωρότης, ητος, ἡ· βλ. μωρία.

μωρουδάκι, τὸ [δημ.], βλ. μωρόν.

μωρουδιακός, ή, ὸν [δημ.], μωρουδίστικος, η, ον· ἀνήκων εἰς τὸ μωρόν, de bebé; παιδικός, enfantin, ine.

μωρῶς [ἐπίρ.], ἀνοήτως, βλακωδῶς, sottement, adv. bêtement, adv. stupidement, adv. niaisement, adv.

μωσαϊκός, ή, όν· mosaïque, adj. [ἐκκλ. ἱστορ.] ἀνήκων εἰς τὸν Μωϋσῆν, qui appartient à Moïse; ‖ Μωσαϊκὸς νόμος, loi Mosaïque.

μωσαϊκός, ή, όν· βλ. ψηφιδωτός· ‖ [οὐδ. οὐσ.] τὸ ψηφιδωτόν· ‖ τὸ διὰ ξύλων μωσαϊκόν, ouvrage de marqueterie.

μωσαϊσμός, οῦ, ὁ· mosaïsme, n. m. [ἐκκλησ. ἱστορ.] νομοθεσία τοῦ Μωυσέως, législation de Moïse.

μώψ, ὁ (κύων), mops ou mopse, n. m. variété de bouledogue.

Ν

Ν, ν, νῦ, τό· ny, ἀκλ. δέκατον τρίτον στοιχεῖον τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, treizième lettre de l' alphabet grec ; Ὡς ἀριθμητικὸν σημεῖον ν′=50, cinquante ; καὶ μετὰ τοῦ τόνου ἀριστερὰ κάτωθεν ͵ν=50000, cinquante mille. Τρέπεται εἰς λ : ἀγανῶς - ἀγάλια, βραχιόνιον - βραχιόλι, πνεύμων - πλεμμόνι· ἐκθλίβεται : μανθάνω - μαθαίνω, πενθερὸς - πεθερός, πρύμνα-πρύμη, κτλ. ἀποκόπτεται: αὔριον-αὔριο, ἑκατὸν - ἑκατό, ξύλον - ξύλο, καὶ ἀπὸ ὅλας τὰς ἑνικὰς αἰτιατικάς· παρεντίθεται: δαίρω - δαίρνω, δέω - δένω, διώκω - διώχνω, φέρω - φέρνω, καὶ εἰς ὅλα τὰ εἰς όω ῥήματα τῶν ἀρχαίων π. χ. δηλόω - δηλόνω, λειόω - λειόνω, παγόω-παγόνω, κτλ. ὅθεν ἡ γραφὴ δηλώνω, λειώνω, παγώνω, κτλ. δὲν εἶνε ὀρθή.

νά, μόριον πολυσήμαντον κυρίως δὲ ἀποτελεσματικόν, κατ' ἀποκοπὴν ἐκ τοῦ ἵνα, ὡς, ὅπως, διὰ νά, ὥστε, pour, de, afin que, que, à ; **ἐκφράζει** : § 1) **τέλος** ἢ **σκοπόν** : ‖ ἦλθε νὰ μὲ ἰδῇ, il est venu me voir ; ‖ ἤθελα νὰ τοῦ ὁμιλήσω, je voudrais lui parler ; ‖ ἤθελα νὰ ἔλθῃ, je voudrais qu'il vînt ; ‖ ἔλα νὰ σοῦ ὁμιλήσω, viens que je te parle. § 2) **ὑποκείμενον** ἢ **συμπλήρωμα, τῆς φράσεως**: ‖ εἶνε δίκαιον νὰ τὸν ἀνταμείψῃ τις, il est juste de le récompenser ; ‖ εἶνε δυνατὸν νὰ φύγητε ; est-il possible que vous partiez ? ‖ πρέπει κάποιος νὰ ἔλθῃ μαζή μου, il faut que quelqu'un vienne avec moi ; ‖ πρέπει νὰ ἐθύμωσε, il a dû se fâcher ; ‖ πρέπει νὰ τὸ ἐλησμόνησε, il l'aura oublié ; ‖ τὸ καθῆκόν σου εἶνε νὰ μείνῃς, votre devoir est de rester ; ‖ εἶνε μωρία νὰ ζητῇ τις τὰ ἀδύνατα, c'est une folie que de demander l'impossible ; ‖ εἶνε δύσκολον νὰ γραφῇ, c'est difficile à écrire ; ‖ ἔχω νὰ γράψω, j'ai à écrire; ‖ εἶνε νὰ χάσῃ κανεὶς τὸ μυαλό του, c'est à perdre la tête ; ‖ εἶνε ν' ἀπελπισθῇ κανείς, il y a de quoi se désespérer ; ‖ ἕτοιμος ν' ἀναχωρήσῃ, prêt à partir ; ‖ [καὶ ἐλλειπτικῶς] δὲν ἠξεύρω τί νὰ κάμω, je ne sais que faire ; ἔχει νὰ ζήσῃ, il a de quoi vivre ; ‖ ἠξεύρεις τί νὰ κάμῃς ; savez vous ce qu'il faut faire ? ‖ νὰ εἰπῇ κανεὶς τὴν ἀλήθειαν, à vrai dire ; ‖ ἀκόμη νὰ γυρίσῃ ! il est encore à revenir! ‖ ἔχει τρεῖς ἡμέρας νὰ φάγῃ, il est trois jours sans manger. § 3) [ἀπολ.] **εὐχὴν** ἢ **ὅρκον** : ‖ ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ, Dieu veuille ; ‖ νὰ ἤξευρα ποῖος τὸ εἶπε ! si je savais seulement qui l'a dit ; ‖ νὰ ἠμποροῦσα νὰ τοῦ ὁμιλήσω, si je pouvais lui parler ; ‖ νὰ μὴ εἶχα γεννηθῇ, je voudrais ne pas être né ! ‖ καλλίτερα ν' ἀποθάνῃ, qu'il meure plutôt ; ‖ νὰ ἔβλεπα ἐσένα τί θὰ ἔκαμνες, je voudrais bien vous y voir ; ‖ κακὸν νὰ τοῦ ἔλθῃ, malheur à lui ! ‖ νὰ μὲ κόψῃ ὁ Θεός ! Dieu me punisse. § 4) **ὑπόθεσιν** : ‖ νὰ τὸν ἔβλεπα, θὰ τοῦ ἔλεγα, si je pouvais le voir, je le lui dirais ; ‖ τὴν ἐλαχίστην κατάχρησιν νὰ κάμῃ, ἀρρωστᾷ, qu'il fasse le moindre excès, il est malade ; ‖ νὰ τὸν ἰδῇς, θὰ τὸν λυπηθῇς, si vous le voyez, vous aurez pitié de lui ; ‖ νὰ τὸ φαντασθῶ μόνον τρέμω, je tremble rien qu'à y penser ; ‖ μόνον νὰ μὴ μετανοήσῃ, à moins qu'il ne se ravise ; ‖ νὰ τὸ ἰδῶ δὲν θὰ τὸ πιστεύσω, je le verrais que je ne le croirais pas ; ‖ νὰ σκάσῃ θὰ τὸ κάμω, dût-il en crever, je le ferai. § 5) **αἰτίαν** : ‖ ἐξελαρυγγίσθη νὰ φωνάζῃ, il s'est égosillé à force de crier ; ‖ ἐκουράσθη νὰ περιπατῇ, il est las de marcher. § 6) **ἐρώτησιν** ἢ **ἀπορίαν** : ‖ νὰ φύγω ; faut il m'en aller ; ‖ νὰ μὴ μ' ἄκουσε ; m'aurait-il entendu ? ‖ τί νὰ σοῦ εἰπῶ ; que vous dirai je ? ‖ ποῖος νὰ ἦνε ; qui peut-il être ? ‖ τί ἆρα γε νὰ θέλῃ ; qu'est-ce qu'il pourrait bien vouloir ? ‖ ποῦ νὰ τὸ ἔμαθε ; où peut-il avoir appris - cela ? ‖ ποῖος νὰ τοῦ τὸ εἶπε ; qui peut le lui avoir dit ? ‖ ποῖος νὰ τὸ ἔλεγε; qui l'eût dit ? qui l'aurait cru ? ‖ αὐτὸς νὰ κάμῃ τοιοῦτον πρᾶγμα ; lui, faire une action pareille ? § 7) **ἀπόφασιν** ἢ **προτροπὴν** [ἀπολ.]: ‖ νὰ ἔλθῃς τὸ βράδυ, venez le soir ; ‖ νὰ σοῦ εἰπῶ, je vais vous dire ; je vous dirai ; ‖ νὰ πηγαίνωμεν πρὶν νυκτώσῃ, partons avant qu'il fasse nuit ; ‖ νὰ τὸ κάμωμεν νὰ τελειόνῃ, dépêchons - nous pour en finir ; ‖ νὰ τοῦ εἰπῇς νὰ ἔλθῃ, vous lui direz de venir ; ‖ νὰ προσέξῃ, qu'il fasse attention ; qu'il y prenne garde ; ‖ νὰ μὴν ἔβγῃ κανείς, que personne ne sorte ; ‖ νὰ ἰδοῦμεν ! voyons ; nous verrons ; ‖ νὰ σὲ ἰδῶ ! voyons ; je compte sur vous ; ‖ νὰ μὴ τὸν ἰδῶ πλέον, je ne veux plus le voir.

νὰ (μόρ. δεικτικὸν) ἰδού, voici ; voilà ; tiens ; νά με = ἰδού ἐγώ, me voici ; ‖ νά τον ! νά τος ! le voici ; le voilà ; ‖ νά τον ποῦ ἔρχεται, le voilà qu'il vient ; ‖ νὰ ποῦ ἦλθα, τί

μὲ θέλεις ; me voici, que me voulez-vous ? || νὰ ἡ ὥρα· νὰ δὰ ἡ ὥρα [φρ.], c'est bien le temps ; c'est bien le moment ; || νά, ἔγεινε, voilà qui est fait ; || νά, πάρε, tiens, prends ; || νά τα μας ! [φρ.] c'est du beau ! nous voilà bien ! [καὶ ἄλλως] en voilà du nouveau.

νάβα, ας, ἡ· trois-mâts ; βλ. **δρόμων,** corvette, n. f.

ναγκίνα, ας, ἡ [ξεν.], nankin, n. m. ὕφασμα ἐκ τῆς πόλεως Νάγκιγγ τῆς Κίνας, ὅπερ πυκνὸν ὂν καὶ χρῶμα ἔχον φαιόξανθον ἢ πυρόξανθον κατασκευάζεται ἐκ τοῦ πέριξ τῆς πόλεως καλλιεργουμένου ἐν ἀφθονίᾳ βάμβακος· || — λευκή, nankin des Indes blanc ; || — κυανῆ, nankin des Indes bleu ; || — κιτρίνη, nankin des Indes jaune ; || — πλατεῖα, nankin des Indes large ; || ναγκίναι στενκί, nanquins des Indes étroits.

ναδίρ, τὸ [ἀστρ.], nadir, n. m. βλ. **κατακόρυφος.**

ναζεύομαι [δημ.], βλ. **ἀκκίζομαι,** minauder ; ἐπιτηδεύομαι τρόπους φιλαρέσκους, κάμνω νάζια, se donner des airs ; faire des façons.

νάζι, τὸ [δημ μεταγ.], τὸ ἄκκισμα, ὁ ἀκκισμός, minauderie, n.f. affecterie, n.f. πληθ. νάζια, οἱ ἀκκισμοί, minauderies, n. f. pl. τρόποι φιλάρεσκοι, manières ; façons.

ναζοῦ, ἡ [δημ.], θηλ. τοῦ ἀκκιστής, minaudière, n. f. γυνὴ φιλάρεσκος· ἡ προσπεποιημένη, ἡ ἐπιτετηδευμένη, maniérée, n. f.

ναί, ἐπίρ. βεβαιωτικόν, oui ; [ἐπὶ ὅρκου] μὰ τὸ ναὶ = ἀληθῶς, τῷ ὄντι, en vérité ; vraiment, adv. || εἶπε τὸ ναί, il a dit oui = συγκατένευσε, ἔδωκε τὴν συγκατάθεσίν του, il a donné, son consentement ; || ναὶ = βέβαια, oui, certainement ; || ναὶ βέβαια, oui certainement ; || νομίζω ναί, je crois que oui; || [ἐρωτημ.] ναί ; =ἀληθῶς ; vraiment ? || ναὶ δή, ναὶ ἀληθινά, oui-da=ναῖσκε.

ναϊάς, άδος, ἡ· Naïade, n. f. ἡ νύμφη τῶν ποταμῶν ἢ τῶν ὑδάτων, συνήθως πληθ. αἱ Ναϊάδες· βλ. **νύμφαι.**

ναΐδιον, ου, τὸ καὶ **ναΐσκος,** ὑποκορ. τοῦ ναός, μικρὸς ναός, petit temple ; μικρὰ ἐκκλησία, petite église ; ἐκκλησίδιον, παρεκκλήσιον, chapelle, n. f.

ναΐσκε [ἐπίρ. βεβαιωτικόν], oui-da, μάλιστα, ναί, oui ; ἐν χρήσει μᾶλλον ὑπὸ τῶν ξένων ἐν τῇ Ἀνατολῇ. § [εἰρωνικῶς] par exemple ; [δημ.] ouiche !

ναΐσκος, ου, ὁ· βλ. ναΐδιον.

ναΐτης, ου, ὁ· templier, n. m. ἐκκλησιαστικὸν ἱπποτικὸν τάγμα ἱδρυθὲν τῷ 1118 ὑπὸ σταυροφόρων Γάλλων ἱπποτῶν πρὸς ἀσφαλῆ καθοδήγησιν τῶν προσκυνητῶν ἐν Παλαιστίνῃ.

νάκη, ης, ἡ· ἡ προβειά, πᾶν δέρμα μαλλιαρόν, ἰδίως αἰγὸς καὶ προβάτου, peau de mouton lainée ; ὅπερ καὶ κώδιον λέγεται.

νάκι, τὸ [διάλ. Καρπάθου], **θάμνος.**

νακτικός, ή, όν (ἐκ τοῦ **νάσσω,** κοινῶς πατηκόνω), βλ. μηχανή, machine à battre.

ναλμπάνης, ὁ [δημ.], βλ. **ἀλμπάνης.**

νᾶμα, ατος, τό· τὸ ῥέον (ὕδωρ), courant d'eau ; ἡ πηγή, source, n. f. [ὑδρ.] νᾶμα, νῆμα, cordeau d'eau ἢ ἁπλῶς cordeau, n. m. || [ὑδρ.] νᾶμα τοῦ ὕδατος ἢ νᾶμα τοῦ ῥεύματος, fil de l'eau ἢ fil du courant, εἶνε τὸ μέρος τοῦ ῥεύματος ποταμοῦ τινος, ὅπου τὰ ὕδατα ἔχουσι τὴν μεγίστην αὐτῶν ταχύτητα· || —, ὑδάτιον, filet d'eau ἢ φλέψ, veine d'eau, μικρὰ ποσότης ὕδατος· βλ. καὶ **ῥεῖθρον.**

νάμμος, ὁ [διάλ. Οἰνόης], ἄμμος, ἀμμουδιά.

ναναρίζω, μέλ. ίσω [δημ.], βλ. **νανουρίζω,** κτλ.

νάνι, τὸ [δημ.], dodo, n. m. || κάμνει νάνι, faire dodo, κοιμῶμαι.

ναννά, ᾶς, ἡ [διάλ. Καρπάθου], ἡ νοννά, ἡ ἀνάδοχος.

νᾶνος, ου, ὁ· nain, e ; ὁ πολλὰ μικροῦ σώματος καὶ χαμηλοῦ ἀναστήματος ἄνθρωπος καὶ γενικῶς οὗτινος τὸ ὕψος εἶνε κατώτερον τοῦ μέσου ἀναστήματος· [ἐπιθετικῶς], rosier, arbre nain. § —, gringalet, n. m. petit homme maigre et chétif.

νανουρίζω, μέλ. ίσω [δημ.], **βαυκαλάω** (έω καὶ ίζω) τέκνον, ἀποκοιμίζω μικρὸν παιδίον, bercer un enfant ; διὰ σιγανῆς ᾠδῆς, dodiner ou dodeliner = bercer doucement ; dodeliner un enfant.

νανούρισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ **βαυκάλησις,** τὸ ἀποκοίμισμα δι' ᾠδῆς, action de bercer (de dodiner), bercement, n. m. dodelinement, n. m. § — [ὡς ᾆσμα], berçeuse, n. f. chanson peur endormir les enfants.

νανοφυής, ής, ές· ὁ ἐκ τοῦ γένους τῶν νάνων, ὁ ἔχων ἀνάστημα νάνου, [de la taille d'un] nain.

ναξία, ας, ἡ [ἐνν. λίθος], ἡ σμύρις émeri n. m. λίθος θηκτικὴ (πρὸς τὸ ἀκονίζειν), pierre à aiguiser=τὸ **θήγανον.**

ναός, ὁ [διάλ. Νάξου], ὁ τοῦ ὕδατος ὀχετὸς (ὑδραγωγεῖον) παράγεται ἐκ τῆς λέξεως **ἀγωγὸς** ἀποβολῇ τῶν δύο γ καὶ προσλήψει τοῦ ν ἐν τῇ ἀρχῇ.

ναός, οῦ, ὁ· ἡ ἐκκλησία, église, n. f. temple destiné à la célébration d'un culte chrétien. § **ναός,** vaisseau (m.) d'un temple ou d'une église. § **ναός,** temple, n. m. οἰκοδόμημα ἱδρυόμενον ἐν τῇ ἀρχαιότητι πρὸς κατοικίαν τῶν θεῶν ἢ μᾶλλον, μετὰ ταῦτα, τῶν ἀγαλμάτων αὐτῶν (ἐκ τοῦ **ναίω**). Ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις χρόνοις καὶ κοῖλα δένδρα ἐχρησίμευον εἰς τοῦτο, π. χ. ἡ ἐν Δωδώνῃ φηγὸς ἐν ᾗ ἐπίστευον ὅτι κατῴκει ὁ Ζεύς, ἡ ἐν Ὀρχομενῷ κέδρος, ἐξ οὗ ἡ Ἄρτεμις ἐλέγετο Κεδρεᾶτις. Οἱ ναοὶ κατ' ἀρχὰς ἦσαν ξύλινοι ὅπερ ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἐλλείψεως παντὸς ἐρειπίου ναοῦ ἐκ τῶν πρώτων χρόνων τῆς ἱστορίας, ἐνῷ ὁ Ὅμηρος ποιεῖται μνείαν τοῦ Ἐρεχθείου καὶ ὁ Παυσανίας τοῦ ἐν Δελφοῖς ναοῦ, ὅντινα ἀνῳκοδόμησε λίθινον πρῶτος ὁ Τροφώνιος. Τὸ ἀρχαιότατον λίθινον οἰκοδόμημα, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἐκληφθῇ ὡς ναός, εἶνε τὸ ἐν Ὄχῃ τῆς Εὐβοίας (ὄρος εἰς τὰ νότια τῆς νήσου 1404 μ. ὑψηλόν, ἔχον λατομεῖα σχιστολίθου)

εὑρισκόμενον πανάρχαιον ἐρείπιον ἀποδιδόμενον εἰς ναὸν τῆς Ἥρας.

Ἡ θέσις εἰς ἣν ὁ ναὸς ἱδρύετο, ἱεροῦτο διὰ τελετῶν· **περίβολός** τις (enceinte) ἀπεμόνου τὸν ναὸν ἐκ τῶν λοιπῶν οἰκιῶν καὶ πολλάκις ἔκτασίς τις κατάφυτος καλουμένη **τέμενος** (temenos) περιεστοίχιζεν αὐτόν.

Ὁ ναὸς περιλαμβάνει τὸν **σηκὸν** (sécos ou cella) ἤτοι τὸ κεκλεισμένον μέρος τοῦ ναοῦ, ἔνθα ἦτο τὸ ἄγαλμα τῆς θεότητος, τὸν **ὀπισθόδομον** (opisthodomos) καὶ τὸν **πρόδομον** ἢ **πρόναον**· βλ. naos, sella.

Οἱ ναοὶ διηροῦντο ἀναλόγως τῆς διατάξεως τῶν κιόνων αὐτῶν· ἔμπροσθεν τῆς θύρας, καὶ ὁ ἐλάχιστος αὐτῶν εἶχε δύο κίονας, ἐπὶ τούτων δὲ καθὼς καὶ ἐπὶ τῶν δύο **παραστάδων**, αἵτινες ἦσαν αἱ προεκτάσεις τῶν πλαγίων τοίχων τοῦ σηκοῦ μέχρι τῆς γραμμῆς τῶν κιόνων, ἐπεκάθητο ὁ θριγκός. Ἡ τοιαύτη διάταξις ἐκαλεῖτο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων «**ἐν παραστάσι**» (une ante καὶ λατινιστὶ in antis; βλ. **παραστάς**, ante).

Ἂν ἀντὶ τῶν **παραστάδων** ἢ μᾶλλον ἔμπροσθεν αὐτῶν, ὁ ναὸς εἶχε καὶ δύο ἄλλους κίονας, ἤτοι τέσσαρας ἐν ὅλῳ κατὰ πρόσωπον, τότε ὠνομάζετο **τετράστυλος** (ἄπτερος) **πρόστυλος** [tetrastyle (aptère) prostyle]; ἂν δ' εἶχεν ἄλλους τόσους καὶ πρὸ τῆς ὀπισθίας πλευρᾶς ἐλέγετο **ἀμφιπρόστυλος** (amphiprostyle), οἷος εἶνε ὁ τῆς Ἀπτέρου Νίκης εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν (Victoire aptère ἢ Victoire sans ailes).

Ἂν ὁ ναὸς εἶχε κίονας καὶ περὶ τὰς τέσσαρας πλευρὰς αὐτοῦ, ἤτοι ἐὰν περιεβάλλετο ὁλόκληρος ὁ σηκὸς ὑπὸ κιόνων, ὁ ναὸς οὗτος ἐλέγετο **περίπτερος** (périptère), διότι **πτερὸν** ἢ **πτέρωμα** (aile) ὠνομάζετο ἡ περὶ ἑκάστην τῶν (μακρῶν) πλευρῶν σειρὰ κιόνων.

Οἱ περίπτεροι εἶχον εἰς τὰς βραχείας πλευρὰς οὐχὶ ὀλιγωτέρους τῶν ἓξ κιόνων, καὶ τότε ἐλέγοντο **ἑξάστυλοι** (exastyle), ἄλλοι ὀκτώ, καλούμενοι **ὀκτάστυλοι** (octostyle), καὶ δέκα, καλούμενοι **δεκάστυλοι** (decastyle); ὁ ἀριθμὸς δὲ τῶν κιόνων τῶν μακρῶν πλευρῶν ἦν κατὰ κανόνα, οὗτινος ὅμως ὑπάρχουσιν ἐξαιρέσεις, διπλοῦς τοῦ τῆς βραχείας πλευρᾶς, πλέον ἑνὸς (περιλαμβανομένων καὶ τῶν γωνιαίων), ὥστε ὁ **ἑξάστυλος** εἶχε 13 κίονας εἰς τὴν μακρὰν πλευράν, ὁ **ὀκτάστυλος** 17, ὁ **δεκάστυλος** 21. Προσέτι οἱ **περίπτεροι ναοὶ** (périptères) εἶχον καὶ εἰς τὰς δύο μικρὰς αὐτῶν πλευρὰς καὶ ἀνὰ δύο κίονας ἐν **παραστάσι** (in antis; βλ. **παραστάς**).

Ψευδοπερίπτεροι (pseudopériptères) ἐκαλοῦντο οἱ ἔχοντες εἰς τὰς μακρὰς πλευρὰς ἀντὶ κιόνων **παραστάδας** (pilastre) ἢ ἡμικίονας ἐπὶ τῶν τοίχων. Ἓν μόνον παράδειγμα ναοῦ ψευδοπεριπτέρου ὑπάρχει, οὗτινος οἱ κίονες εἰσὶν **ἐντεταγμένοι** (engagées, ἐντίθημι) ἐν ὁλοκλήρῳ τῇ ἐξωτερικῇ περιμέτρῳ τοῦ τοίχου τοῦ σηκοῦ ἐξ οὗ προέχουσι, τοιοῦτος δὲ εἶνε ὁ ἀρχαϊκὸς ναὸς τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἐν Ἀκράγαντι [Agrigente(-jante)] πόλει ἀρχαίᾳ τῆς Σικελίας, ἀποικισθείσῃ ὑπὸ Δωριέων. Κατὰ τὰς ἀποστάσεις τῶν κιόνων ἀπ' ἀλλήλων οἱ ναοὶ ἐλέγοντο **πυκνόστυλοι** (pycnostyles), ὅταν οἱ κίονες διΐσταντο κατὰ μίαν καὶ ἡμίσειαν διάμετρον τοῦ στύλου, **σύστυλοι** (systyles), ὅταν κατὰ $2\,^1/_2$ διαμέτρους, **διάστυλοι** (diastyles), ὅταν κατὰ τρεῖς, καὶ **ἀραιόστυλοι** (aréostyles), ὅταν τὸ διαστύλιον ἦτο μεγαλείτερον τριῶν διαμέτρων, ὅπερ μόνον εἰς τοὺς Τυρρηνικοὺς ναοὺς ἦν σύνηθες καὶ τότε συνήθως τὰ **ἐπιστύλια** (architraves) ἦσαν συνήθως ξύλινα, διότι τοιούτων διαστάσεων λίθινα δυσκόλως ἐπρομηθεύοντο.

Ὑπῆρχον πρὸς τούτοις καὶ μέγιστοι τινὲς ναοί, οἵτινες εἶχον **διπλοῦν πτερόν**, ἤτοι διπλῆν σειρὰν κιόνων εἰς τὰς μεγάλας πλευράς, πολλάκις δὲ καὶ εἰς τὰς βραχείας τριπλῆν καὶ τετραπλῆν, οἱ τοιοῦτοι δὲ ναοὶ ἐκαλοῦντο **δίπτεροι** (diptères)· ἂν δὲ ἡ ἀπὸ τοῦ τοίχου ἀπόστασις τῶν ἔξω κιόνων ἦν ὅση ἀπῃτεῖτο ἵνα ὑπάρχῃ καὶ δευτέρα σειρά, αὕτη δ' ἔλλειπε, ἐκαλοῦντο **ψευδοδίπτεροι** (pseudodiptères). Οἱ ἀρχαιότεροι **δίπτεροι ναοὶ** (diptères) ἔχουσιν ἓξ κίονας ἐπὶ τῆς κυρίας προόψεως, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν πρὸς τὰς πλαγίας πλευρὰς κιόνων δὲν εἶνε προδιωρισμένος.

Τὸ μεταξὺ τῆς θύρας καὶ τῶν πρὸ αὐτῆς κιόνων μέρος τοῦ ναοῦ ἐλέγετο **πρόναος** (pronaos). Εἰς τοὺς μεγάλους ναοὺς ὑπῆρχεν ὀπίσω τοῦ **σηκοῦ** (cella) ἰδιαιτέρα διαίρεσις καλουμένη **ὀπισθόδομος** (opisthodomos) χρησιμεύουσα ὡς θησαυροφυλάκιον τοῦ ναοῦ, εἴτε τοῦ δημοσίου, καὶ συνεχομένη συνήθως διὰ δύο πυλίδων, παρὰ τοῖς πλαγίοις τοίχοις αὐτοῦ, ἐνίοτε δὲ καὶ ἔξωθεν, ἐκ δυσμῶν, πύλην ἔχουσα, ἥτις καὶ αὐτὴ τότε κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ ναοῦ, ἦτο ἢ ἐν **παραστάσι** (in antis) ἢ ἔχουσα διπλῆν σειρὰν κιόνων.

Οἱ μεγάλοι ναοὶ ὡς ὁ Παρθενών, ὁ τοῦ Διὸς ἐν Ὀλυμπίᾳ, εἶχον καὶ σηκὸν ὕπαιθρον.

Οἱ Τυρρηνικοὶ ναοὶ ἦσαν κατὰ τὸν Βιτρούβιον, τετράγωνοι καὶ εἰς δύο διῃρημένοι· καὶ τὸ μὲν ἔμπροσθεν αὐτῶν ἥμισυ ἦν ὁ σηκός, ἔχων τὸ ἄγαλμα ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἀνὰ μίαν προσέτι σειρὰν κιόνων, ἢ ἀντ' αὐτῶν ἀνὰ ἕνα τοῖχον, ὥστε διῃρεῖτο ὁ σηκὸς εἰς τρία δωμάτια, ἓν εὐρύχωρον ἐν τῷ μέσῳ διὰ τὴν πρωτίστην θεότητα εἰς ἣν ἀνῆκεν ὁ ναός, καὶ ἄλλα δύο ἐλάσσονα ἑκατέρωθεν διὰ δευτερευούσας θεότητας ὧν ἡ λατρεία συνείχετο μετὰ τῆς θεότητος εἰς ἣν ὁ ναὸς ἦτο ἀνατεθειμένος.

Ἐπὶ Ῥωμαίων ᾠκοδομοῦντο καὶ στρογγύλοι ναοὶ μετὰ στρογγύλου **περιστυλίου** (peristyle).

ναπαῖος, α, ον (νάπη)· ὁ ἔχων δασώδεις (δρυμώδεις) χαράδρας, ὅθεν δασώδης, boisé, ée; ‖ αἱ **ναπαῖαι** = αἱ νύμφαι, αἱ κατοικοῦσαι εἰς τὰ δάση, nymphes des bois.

νάπη, ης, ἡ· δασῶδες ὄρος, mont boisé; δασώδης κοιλάς, vallon (boisé); ὁ δρυμών, bois, n. m.

ναπλάτι(ν), ἡ [διάλ. Οἰνόης], ἡ ὠμοπλάτη.

ναπλατοπάνι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης] (ὠμοπλατοπάνι), τεμάχιον χονδροῦ πανίου τιθέμενον ἐπὶ τοῦ ὤμου κατὰ τὴν ἀνασήκωσιν βα-

ρῶν ὅπως μὴ ταῦτα ἐπιφέρωσι πόνον ἐπὶ τοῦ σώματος.

νάππος, ὁ [διάλ. Καρπάθ.], ξυλοπινάκα.

ναργιλές, ὁ [μεταγ. ξεν.], narghileh ou narguilé, n. m. pipe orientale, composé d'un flacon rempli d'eau, que la fumée traverse avant d'arriver à la bouche.

ναρδικός, ή, ὸν [χημ.], valérique ou valérianique, adj. λέγεται περὶ ὀξέος εὑρισκομένου ἐν τῇ νάρδῳ· || ἐκ νάρδου, de nard.

νάρδος, ου, ἡ [βοτ.], ἡ βαλεριάνη, valériane, n. f. φυτὸν ἐκ τοῦ σταχυοειδοῦς ἄνθους τοῦ ὁποίου κατασκευάζεται τὸ ναρδέλαιον (βαλεριανέλαιον).

ναρθηκίζω, μέλ. ίσω· περικλείω·ἐντὸς νάρθηκος, enchâser (περιδένω), encastrer.

ναρθηκισμός, οῦ, ὁ· ἡ περίκλεισις (περίδεσις) ἐντὸς νάρθηκος, enchâssement, n. m. encastrement, n. m.

νάρθηξ, ηκος, ὁ· férule, n. f. κοινὸς ἐν τοῖς παραλίοις τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου, ὅπου καὶ σήμερον «νάρθηκος» καλεῖται, ἐν δὲ τῇ Ἀττικῇ «Μαγκοῦτα» ἢ «Καρκοῦτα». Ὁ καυλὸς αὐτοῦ εἶνε παχύς, καὶ μεστὸς λευκῆς ἐντεριώνης, ἐν ᾗ διατηρεῖται καὶ εὐκόλως μεταφέρεται τὸ πῦρ, ὡς πράττουσι καὶ νῦν οἱ ναῦται κατὰ τὸν Tournefort, δι' ὃ κατὰ τὸν μῦθον «ἐν κοίλῳ νάρθηκι» ἔκλεψεν ὁ Προμηθεὺς τὸ πῦρ ἐκ τοῦ Ὀλύμπου. § —, boîte, n. f. πυξίς, κιβώτιον ἐν ᾧ φυλάττουσι μύρα, ἰατρικά, κτλ. § — καὶ νάρθηκας, narthex, n. m. βλ. **πρόναος**. § —, éclisse, n. f. ὁ ἐκ καλάμων ἢ σύρματος σκελετὸς δι' οὗ οἱ χειρουργοὶ περιβάλλουσι τὰ κατεαγμένα ὀστᾶ· ἐπίσης ἡ **σχίδη**, λεπτὰ πεπλατυσμένα ξύλα δι' ὧν ὑποκρατοῦνται ἐν εἴδει ὀροφῆς οἱ ἐπίδεσμοι τοῦ πέλματος τῆς ὁπλῆς τῶν ἵππων.

νάρκη, ης, ἡ· ἰχθύς τις ὃν ἅμα ψαύσῃ τις μυρμηγκίζει, αἱμωδιάζει τὸ χέρι του· ἐκ τούτου κοινῶς μουδιάστρα (αἱμωδιάστρια), torpille, n. f. § —, βλ. **ναύκλαστρον**, torpille, n. f. (ἐκρηκτικὸν μηχάνημα). § —, ἡ νάρκωσις, τὸ μούδιασμα, engourdissement, n. m. ἡ νάρκωσις, τὸ νύσταγμα, assoupissement, n.m. νάρκη, ὁ βαθὺς λήθαργος, torpeur, n. f.

ναρκισσοειδής, ής, ές· narcissoïde, adj. [βοτ.] ὅμοιος ναρκίσσῳ, qui ressemble ou qui se rapporte au narcisse; λέγουσιν ἐπίσης **ναρκισσώδης**, narcissé, ée.

νάρκισσος, ου, ὁ· narcisse, n. m. κοινῶς τὸ ζαμπάκι ἢ **τσαμπάκι**, ἄνθη εὐώδη μετὰ παραστεφάνης.

ναρκισσώδης, ης, ες· narcissé, ée, adj. [βοτ.] βλ. **ναρκισσοειδής**· || τὰ **ναρκισσώδη**, les narcissées, n. f. pl.

ναρκοβόλον, ου, τό· [bateaux] torpilleur, n. m. βλ. **τορπιλλικόν**.

ναρκοληψία, ας, ἡ· narcolepsie (νάρκη, assoupissement καὶ λαμβάνειν, prendre) n. f. τάσις νοσηρὰ καὶ ἀκατάσχετος πρὸς ὕπνον, tendance morbide et irrésistible au sommeil.

ναρκομανία, ας, ἡ· narcomanie (νάρκη, assoupissement καὶ μανία), folie) n. f. νοσηρὰ κλίσις πρὸς τὰς ναρκωτικὰς οὐσίας, αἰθέρα, χλωροφόρμιον, κοκαΐνην, μορφίνην, penchant morbide pour les substances narcotiques, éther, chloroforme, cocaïne, morhpine.

ναρκόνω, βλ. **ναρκῶ**.

ναρκοτισμός, οῦ, ὁ (κατὰ τὸ **μορφινισμὸς**) narcotisme, n.m. τὸ σύνολον τῶν διαταραχῶν, τῶν προξενουμένων διὰ τῆς χρήσεως τῶν ναρκωτικῶν, ensemble des troubles causés par l'usage des narcotiques.

ναρκῶ (όω) καὶ **ναρκόνω**, μέλ. ώσω (νάρκη)· κάμνω τινὰ ναρκώδη, καθιστῶ ἀναίσθητον, νωθρόν, μουδιάζω, engourdir, assoupir καὶ ἡμιαποκοιμίζω. § —, narcotiser, μιγνύω ναρκωτικὸν ἐν... mêler un narcotique dans, narcotiser une potion.

ναρκώδης, ης, ες· ναρκωμένος, μουδιασμένος, engourdi, e; d'engourdissement.

νάρκωσις, εως, ἡ· ἡ νάρκη, τὸ μούδιασμα, engourdissement, n. m. ἡ χαύνωσις καὶ ἐν γένει τὸ νύσταγμα, assoupissement, n.m. λήθαργος βαθύς, torpeur, n. f. § **νάρκωσις** δι' εἰσπνοῆς θειϊκοῦ αἰθέρος, προκειμένου περὶ τοπικῆς ναρκώσεως, éthérisation, n. f.

νάρκωσις, εως, ἡ· narcose (ἐκ τοῦ νάρκη, assoupissement) n. f. [ἰατρ.] ὕπνος προκαλούμενος τεχνικῶς διὰ τῆς χρήσεως ναρκωτικῶν τινῶν οὐσιῶν. § [παθολ.] κατάστασις ληθάργου, état de stupeur ou de torpeur.

ναρκωτικός, ή, όν· ὁ ναρκώνων, μουδιάζων, engourdissant, e; ὁ προξενῶν νάρκην, narcotique, adj. qui produit une sorte de torpeur; || ναρκωτικὸν φάρμακον, remède narcotique.

ναρκωτίνη, ης, ἡ· narcotine, n.f. [χημ.] ἀλκαλοειδὲς εὑρισκόμενον ἐν τῷ ὀπίῳ, συνών. τοῦ sel de Derosne, sel d'Opium.

νάσσω, μέλ. άξω, ἀόρ. ἔναξα, πιέζω, πατηκόνω, presser, fouler; battre (pour aplanir).

ναστοαχυρίτης, ου, τὸ καὶ **χαρτοαχυρίτης**, carton-paille, n. m. ναστόχαρτον κατεσκευασμένον διὰ λεπτοτετμημένου ἀχύρου, carton fabriqué avec de la paille hachée.

ναστόδερμα, ατος, τὸ καὶ **χαρτόδερμα**, carton-cuir, n. m. μίγμα ἐκ τεμαχίων δέρματος, χάρτονος καὶ κόλλας, διὰ τὴν κατασκευὴν κοσμημάτων προωρισμένων νὰ ἐπιχρυσωθῶσι.

ναστόλιθος, ου, ὁ καὶ **χαρτόλιθος**, carton-pierre, n. m. ἐσκληρυμένος χάρτων δι' οὗ κατασκευάζουσι διακοσμήσεις, carton durci avec lequel on fait des ornements.

ναστός, ή, ὸν (ἐκ τοῦ **νάσσω**), στερεῶς συμπεφυρμένος, πεπιεσμένος, foulé, ée; pressé, ée; πυκνός, épais, aisse; συμπαγής, compact, e, ὄχι κοῦφιος.

ναστοχάρτινος, η, ον· cartonnage, n.m. ἔργον ἐκ ναστοχάρτου, ouvrage de carton.

ναστόχαρτον, ου, τό· carton-pâte, n. m. μίγμα ἐκ χάρτονος, ῥακῶν καὶ κόλλας διὰ τὴν κατασκευὴν κοσμημάτων, carton obtenu en traitant des déchets de chiffons et de car-

ton. § —, βλ. καὶ χάρτων, carton, n.m. κοινως χαρτόνι καὶ τουρκιστὶ μουκοβᾶς.

ναστοχαρτοποιεῖον, ου, τό· cartonnerie, n. f. ἐργοστάσιον κατασκευῆς ναστοχάρτου, fabrique de carton.

ναστοχαρτοπώλης, ου, ὁ· cartonnier, ère, n. ὁ πωλῶν ναστόχαρτον ἢ ἀντικείμενα κατεσκευασμένα ἐκ ναστοχάρτου.

ναστοχαρτουργός, οῦ, ὁ· cartonnier, ère, n. ὁ κατασκευαστὴς τεχνουργημάτων ἐκ ναστοχάρτου.

ναστοχαρτόω-ῶ, μέλ. ώσω, cartonner, κατασκευάζω ἢ περιβάλλω τι διὰ ναστοχάρτου.

ναστοχάρτωσις, εως, ἡ· cartonnage, n. m. λέγεται ἡ πρᾶξις τοῦ ναστοχαρτοῦν, action de cartonner ; καὶ ἐν γένει ἡ βιομηχανία τῆς κατασκευῆς ἀντικειμένων ἐκ ναστοχάρτου, καθὼς καὶ πᾶν ἔργον ναστοχάρτινον.

νάτριον, ου, τὸ [χημ.], natrium, n. m. [εἶνε τὸ παλαιὸν ὄνομα τοῦ σοδίου, sodium]. Ἐν τῶν κοινοτάτων μετάλλων οὗ αἱ ἑνώσεις εὕρηνται ἀφθονώταται ἐν τῇ φύσει διακεχυμέναι· ἡ κυριωτάτη τούτων εἶνε τὸ θαλάσσιον ἢ ὀρυκτὸν ἅλας (χλωριοῦχον νάτριον, chlorure de sodium) ; βλ. σόδα (soude) ; || βορικὸν νάτριον, ὁ βόραξ, borax.

νάτρον, ου, τό· natron ou natrum, n. m. (προφ. natron ou natromm), ἡ ἀνθρακικὴ σόδα, soude, n. f. βλ. καὶ σόδα.

ναυαγέω, βλ. ναυαγῶ.

ναυαγιαιρεσία, ας, ἡ· sauvetage, n. m. ἡ σωσιναυαγία, διάσωσις, ἀπαλλαγὴ τῶν κινδυνευόντων ὑπὸ ναυαγίου ἀνθρώπων ἢ πραγμάτων· || ἐργάζομαι εἰς ναυαγιαιρεσίαν, travailler en sauvetage, ἤτοι ἐνασχολοῦμαι εἰς διάσωσιν ναυαγῶν ἢ ναυαγίων· || ἐπικίνδυνος, ἀδύνατος ναυαγιαιρεσία, sauvetage perilleux, impossible.

ναυαγιαιρεσιακός, ή, όν· ναυαγοσωστικός, de sauvetage, ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν ναυαγιαιρεσίαν· || ὄργανα ναυαγοσωστικά, instruments (appareils) de sauvetage ; || [οὐδ. οὐσ.] ναυαγοσωστικόν, τὸ (ἐνν. πλοῖον), bateau de sauvetage ἢ ναυαγιοσώστης, [bateau] sauveteur, n. m. τὸ χρησιμεῦον πρὸς διάσωσιν ἑτέρων πλοίων καὶ ἐν γένει ναυαγίων.

ναυαγία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ναυαγεῖν, l'action de faire naufrage, τὸ ναυάγιον, le naufrage.

ναυάγιον, τό· naufrage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ ναυαγεῖν, ἡ ναυαγία· || —, sinistre, n.m. ἀπώλεια πλοίου. § [πληθ.] τὰ ναυάγια, les débris (m.), (les épaves) d'un naufrage, λείψανα ναυαγίου, τεμάχια ἢ ἀντικείμενα ναυαγήσαντος πλοίου ἐπιπλέοντος ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἢ ἐπὶ τῶν ἀκτῶν· τὰ ναυάγια ταῦτα λέγονται ἐπίσης agan, n. m. || ναυάγιον, τὸ ἔκβρασμα, varech, n. m. συνώνυμον τοῦ débris ; βλ. ἔκβρασμα καὶ δικαίωμα ἐκβράσματος.

ναυαγοσώστης, ου, ὁ· βλ. ναυαγιαιρεσιακός.

ναυαγός, οῦ, ἡ· ὁ ναυαγήσας, naufragé, ée.

ναυαγοσωστικός, ή, όν· de sauvetage ; βλ. ναυαγιαιρεσία καὶ ναυαγιαιρεσιακός· [οὐδ. οὐσ. ἐνν. πλοῖον] [bateau] sauveteur, n. m.

ναυαγῶ (έω), μέλ. ήσω, ποιῶ καὶ πάσχω ναυάγιον, faire naufrage ; naufrager· || — [ναυτ.] se perdre ou périr = ἀπόλλυμι· || — αὔτανδρον, se perdre (ou périr) corps et biens = ἀπωλέσθη αὔτανδρον, λέγεται περὶ πλοίου ναυαγήσαντος καὶ ἀπολεσθέντος μεθ' ὅλου τοῦ πληρώματος. § — [μεταφ.] καταποντίζομαι, couler, sombrer ; ἀποτυγχάνω, échouer ; καὶ ἐν γένει ναυαγῶ μεταφ. ἐπὶ ἑταιρειῶν, ἐπιχειρήσεων, προθέσεων=ἀποτυγχάνω, échouer.

ναυαρχεῖον, ου, τό· amirauté, n. f. Ἡ ἀνωτέρα διοίκησις τοῦ ναυτικοῦ, τὸ ναυαρχεῖον. Συμβούλιον ἀπαρτιζόμενον ἐξ ἀνωτάτων ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ ἀποφαινόμενον διὰ πᾶν ζήτημα ἀφορῶν τὸ ναυτικόν· τὸ συμβούλιον τοῦτο (conseil d'amirauté) ἐν Γαλλίᾳ κατηργήθη.

ναυαρχέω, βλ. ναυαρχῶ.

ναυαρχία, ας, ἡ· ἡ διοίκησις στόλου, commandement d'une flotte, amirauté, n.f. ἀρχή, τὸ ἀξίωμα (ἡ θέσις) τοῦ ναυάρχου ἐπὶ πολλῶν πλοίων, ἐπὶ στόλου.

ναυαρχικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν ναύαρχον (ἢ τὴν ναυαρχίαν), d'amiral (d'amirauté).

ναυαρχίς, ίδος, ἡ· amiral, n. m. ou vaisseau amiral, ἤτοι τὸ πλοῖον ἐφ' οὗ ἐπιβαίνει ὁ διοικῶν τὸν στόλον ναύαρχος.

ναύαρχος, ου, ὁ· amiral, n. m. ὁ ἀνώτατος βαθμὸς ὁ ἀντιστοιχῶν ἐν Γαλλίᾳ μὲ τὸν στρατάρχην (maréchal). Ἐν Ἑλλάδι τὸν βαθμὸν αὐτὸν ἔχει μόνον ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεύς. Ἐν Γαλλίᾳ καὶ παρ' ἡμῖν ἡ προσωνυμία «ναύαρχος» (amiral) δίδεται γενικῶς καὶ εἰς τὸν ἀντιναύαρχον (vice-amiral) καὶ τὸν ὑποναύαρχον (contre-amiral) ; βλ. βαθμός· || ὁ ναύαρχος ἐν Τουρκίᾳ λέγεται capitan-Pacha ou Pacha de la mer.

ναυαρχῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι ναύαρχος, διοικῶ (ἔχω τὴν διοίκησιν, τὴν ἀρχηγίαν) στόλου, commander (avoir le commandement d') une flotte.

ναυβάτης, ου ὁ (βαίνω), ὁ ἐπιβαίνων τῆς νηός, qui est a bord [d'un bâtiment], ὁ ταξειδιώτης, ὁ ἐπιβάτης, passager, n. m. ἢ ὁ ναύτης, matelot, n. m.

ναύδετον, τό· τὸ σχοινίον τῆς νεώς, κοινῶς τὸ παλαμάρι ἢ χαραβόσχοινον, câble qui tient le vaisseau amarré ; γενικῶς, amarre, n. f. βλ. γύαιον, ἀπόγειον (πεῖσμα), πρυμνήσιον καὶ πεῖσμα. § —, amarrage, n. m. ἢ poste ἢ amarre de poste. Τὸ ναύδετον, ἤτοι θέσεις προωρισμέναι ἐν τοῖς ναυστάθμοις πρὸς ὅρμισιν τῶν πλοίων καὶ ἐφωδιασμέναι διὰ τῶν πρὸς τοῦτο ἀναγκαίων μέσων, οἷον δεστρῶν, ἁλύσεων, ἀγκυρῶν, πρυμνησίων, κτλ. Τὰ ναύδετα εἰσὶν ἠριθμολογημένα καὶ λέγομεν ὅτι τὸ δεῖνα πλοῖον εἶνε ἠγκυροβολημένον εἰς τὸ πρῶτον, τὸ δεύτερον ναύδετον καὶ καθεξῆς. Συνεκδοχικῶς καλεῖται ἐπίσης ναύδετον ἢ

πλωτὸν ναύδετον εἶδος μεγάλου σημαντῆρος σχήματος παραλληλεπιπεδικοῦ ἢ κυλινδρικοῦ, ἠγκυροβολημένον διὰ δύο ἑτεροστόμων ἀγκυρῶν, πεποντισμένων καθέτως πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπικινδυνωδεστέρου ἀνέμου. Αἱ ἄγκυραι αὗται εἰσὶν ἐσχασμέναι, αἱ δ' ἁλύσεις των συγκρικοῦνται μετ' ἁλύσεως ἰσχυροτέρας, καλουμένης ἐπάγοντος τοῦ ναυδέτου, ὅστις προσαρτᾶται εἰς τὸν σημαντῆρα ἐκ τῆς κάτω βάσεως αὐτοῦ, ἐνῷ ἡ ἄνω βάσις φέρει κρίκον ἰσχυρὸν πρὸς ὅρμισιν τοῦ πλοίου. Πολλάκις τὸ ναύδετον ἔχει σημαντῆρα μικρὸν ἀντὶ μεγάλου, προσδεδεμένον διὰ λεπτοτέρας ἁλύσεως ἐπὶ τοῦ ἐπάγοντος, ἕλκομεν δὲ δι' αὐτῆς αὐτὸν τὸν ἐπάγοντα ἐν τῷ πλοίῳ πρὸς ὅρμισιν αὐτοῦ. § —, coffre d'amarrage ἢ caisse d'amarrage [ἐντὸς τῆς θαλάσσης] καὶ corps-morts à terre [ἐπὶ τῆς ξηρᾶς]· βλ. καὶ **δέστρα.** § —, corps-mort ou bouée d'amarrage; σημαντὴρ σχήματος παραλληλεπιπεδικοῦ ἢ κυλινδρικοῦ μετ' ἰσχυροῦ κρίκου ἄνωθεν ἠγκυροβολημένος ἐν λιμένι ἢ ὅρμῳ διὰ δύο ἑτεροστόμων ἀγκυρῶν, ἐφ' οὗ προσδενόμενον πλοῖον δι' ἁλύσεως ὁρμεῖται· βλ. καὶ ἀνωτέρω.

ναυηγέτης, ου, ὁ· καὶ

·ναυηγός, οῦ, ὁ· ὁ ὁδηγὸς τοῦ πλοίου, conducteur du vaisseau, ὁ πλοηγός, pilote, n.m.

ναυκλαστρικόν, οῦ, τὸ (τορπιλλικόν), torpilleur (n. m.) ou bateau torpilleur; καλεῖται γενικῶς πᾶν σκάφος ἐξωπλισμένον διὰ ναυκλάστρων· || **αὐτόνομον ναυκλαστρικόν,** torpilleur-autonome, καλεῖται τὸ δυνάμενον ὡς ἐκ τῶν ἐφοδίων του νὰ πλέῃ μεμονωμένον ἐπὶ πολύ· || **πελάγιον ναυκλαστρικόν,** torpilleur de haute-mer, καλεῖται τὸ προωρισμένον διὰ τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος· || **ὑποβρύχιον ναυκλαστρικόν,** torpilleur sous-marin; εἰδικὸν ὑποβρύχιον σκάφος προωρισμένον νὰ ἐνεργῇ διὰ ναυκλάστρων ὑποβρυχίως. Τὰ σκάφη ταῦτα διατελοῦντα ὑπὸ ἔλεγχον πειραμάτων καὶ τελειοποιήσεων κοινοῦνται ἠλεκτρικῶς ἢ δι' ἀερίων κατὰ τὰ μέχρι σήμερον γνωστά, μὴ γενόμενα ὅμως εἰσέτι δεκτὰ παρ' οὐδενὸς κράτους διὰ τὸ ἀτελὲς αὐτῶν· βλ. **τορπιλλικὸν** καὶ **ναύκλαστρον**· || ναυκλαστρικὴ γραμμή, ligne torpédique; βλ. **ἀμυντικὴ γραμμή.**

ναυκλαστρίτης, ου, ὁ· ὁ **τορπιλλητής,** torpilleur, n. m. βλ. **ναύκλαστρον.**

ναυκλαστροβόλον, τό· lance-torpilles (bateau), n. m. καὶ συνηθέστερον **τορπιλλοβόλον**· καλεῖται οὕτω ναυκλαστρικὸν πλοῖον ἐξωπλισμένον δι' αὐτοκινήτων ναυκλάστρων, ἤτοι τὸ βάλλον ναύκλαστρα· βλ. καὶ **ναύκλαστρον.**

ναυκλαστροβόλος, ος, ον· lance-torpille, adj. ὁ βάλλων ναύκλαστρα. § **ναυκλαστροβόλον μηχάνημα,** appareil de lancement de torpilles. Ναυκλαστροβόλα μηχανήματα (ἢ ἐκσφενδονιστικὰ μηχανήματα ναυκλάστρων) εἶνε τὰ ὄργανα δι' ὧν βάλλονται ἐκσφενδονιζόμενα εἰς τὴν θάλασσαν τὰ αὐτοκίνητα ναύκλαστρα. Τοιαῦτα μηχανήματα εἰσί.

Α'. Ὁ ναυκλαστροβόλος σωλήν, ἢ ἐκσφενδονιστικὸς σωλήν, le tube lance torpille ou tube de lancement; καὶ

Β'. Ὁ ναυκλαστροβόλος σκελετὸς ἢ ἐκσφενδονιστικὸς σκελετός, la carcasse lance-torpille; βλ. κατωτέρω.

Α'. Ναυκλαστροβόλος σωλήν, tube lance-torpille. Ἐπιμήκης κυλινδρικὸς σωλήν, κλειόμενος ὄπισθεν διὰ θυρίδος χρησιμευούσης ὡς κλείστρου (porte de fermeture), τοποθετημένος ἐπὶ πλοίου ἢ ἀκτῆς, εἰς ὃν εἰσαγόμενον τὸ ναύκλαστρον βάλλεται ἐκσφενδονιζόμενον εἰς τὴν θάλασσαν. Φέρει ἐσωτερικῶς καὶ ἄνωθεν κατὰ μῆκος ἰθυντήριον αὔλακα (rainure directrice) (καὶ εἴς τινα ὑποδείγματα καὶ ἕτερον κάτωθεν), διὰ τὸν ὁδηγητήριον τόρμον (tenon de guidage) τῆς οὐρᾶς τοῦ ναυκλάστρου καὶ δάκτυλον (doigt) ἐλατηριωτόν, ἀναστρέφοντα κατὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ναυκλάστρου, τὸν κορακιωτὸν μοχλὸν (levier à crochet; βλ. ναυκλ. Οὐάϊτχεδ, διὰ τῆς ἀναστροφῆς δὲ τούτου τίθεται εἰς κίνησιν ἡ μηχανή. Ὁ σωλὴν οὗτος φέρει κάτωθεν καὶ πρὸς τὰ ὀπίσω **κρατητῆρα** (verrou de retenue, βλ. λέξιν) διὰ τὸν κρατητήριον τόρμον (tenon de retenue) τῆς οὐρᾶς τοῦ ναυκλάστρου, ἐνεργοῦντα εἴτε δι' εἰδικοῦ μοχλοῦ, εἴτε αὐτομάτως τὴν στιγμὴν τῆς ἐκσφενδονήσεως· ἐξωτερικῶς ὁ σωλὴν φέρει τὰ διάφορα ὄργανα δι' ὧν παρέχεται ἡ ἐκσφενδονιστικὴ δύναμις καὶ ἅτινα συγκοινωνοῦσι διὰ καταλλήλων ὀπῶν μετὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ. Ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς ἐκσφενδονιστικῆς των δυνάμεως οἱ ναυκλαστροβόλοι σωλῆνες διακρίνονται εἰς,

1. Ναυκλαστροβόλους σωλῆνας διὰ πεπιεσμένου ἀέρος, tubes lance-torpilles à air comprimé.

2. Ναυκλαστροβόλους σωλῆνας δι' ἀτμοῦ, tubes lance-torpilles à la vapeur.

3. Ναυκλαστροβόλους σωλῆνας διὰ πυρίτιδος, tubes lance-torpilles à la poudre.

4. Ναυκλαστροβόλους σωλῆνας διὰ πυρίτιδος καὶ ἀέρος, tubes lance-torpilles à la poudre et à l'air.

Ἀναλόγως δὲ τοῦ προορισμοῦ καὶ τῶν ἐξαρτημάτων των διαιροῦνται εἰς,

5. Ναυκλαστροβόλους σωλῆνας μετὰ κοτύλης καὶ ἐπισφαίρου, tubes lance-torpilles à cuiller à rotule.

6. Ναυκλαστροβόλους σωλῆνας μετὰ κοτύλης ἄνευ ἐπισφαίρου, tubes lance-torpilles à cuiller sans rotule.

7. Συνήθεις ναυκλαστροβόλους σωλῆνας, tubes lance-torpilles ordinaires.

8. Ναυκλαστροβόλους σωλῆνας μετὰ κοτύλης ἐπὶ σκοπευτικῆς κλίνης, tubes lance-torpilles à cuiller sur plate-forme de pointage.

9. Ναυκλαστροβόλους σωλῆνας ἐπακτίους, tubes lance-torpilles des côtes; βλ. περὶ τούτων κατωτέρω.

Ναυκλαστροβόλος σωλὴν διὰ πεπιεσμένου ἀέρος, tube lance-torpille à air comprimé. Σωλὴν βάλλων ναύκλαστρον διὰ πεπιεσμένου

ἀέρος, φέρων πρὸς τοῦτο ἐξωτερικῶς κυλινδρικὴν ἀεραποθήκην (accumulateur d'air) καὶ σύστημα μοχλῶν (leviers), ῥάβδων (tiges) καὶ ἐπιστομίων (soupapes)· διὰ τῆς ἕλξεως χειρομοχλοῦ τινὸς (levier à main), ἐλευθεροῦται τὸ ναύκλαστρον τοῦ κρατητῆρός του (verrou de retenue), ἐπέρχεται δὲ συγχρόνως ἡ συγκοινωνία τοῦ ἐν τῇ ἀεραποθήκῃ πεπιεσμένου ἀέρος μετὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ σωλῆνος· ὁ πεπιεσμένος ἀὴρ ἐκφεύγων βιαίως, συμπαρασύρει τὸ ναύκλαστρον ἐκσφενδονίζων αὐτὸ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡ πίεσις τοῦ ἀέρος εἶνε 3 μέχρι 30 ἀτμοσφαιρῶν, ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς χωρητικότητος τῆς ἀεραποθήκης.

2. **Ναυκλαστροβόλος σωλὴν δι' ἀτμοῦ**, tube lance-torpille à la vapeur. Σωλὴν βάλλων ναύκλαστρον δι' ἀτμοῦ εἰσορμῶντος βιαίως εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ σωλῆνος· ὁ ἀτμὸς εἰσέρχεται δι' ἀτμαγωγοῦ σωλῆνος (tuyau de vapeur) χειριζομένου διὰ χειρομοχλοῦ (levier à main) καὶ συγκοινωνοῦντος μετ' ἀτμοθαλάμου ἀτμολέβητος. Ἡ θλῖψις τοῦ ἀτμοῦ εἶνε 4-5 ἀτμοσφαιρῶν.

3. **Ναυκλαστροβόλος σωλὴν διὰ πυρίτιδος**, tube lance-torpille à la poudre. Σωλὴν βάλλων ναύκλαστρον διὰ γομώσεως (100-300 γραμμαρίων) πυρίτιδος τιθεμένης ἐντὸς φυσίγγης. Ἡ ἀνάφλεξις τῆς γομώσεως γίνεται εἴτε διὰ κρουστικοῦ ἐμπορίου (étoupille à percussion) καὶ μηχανικοῦ πυροδοτικοῦ ζυγώθρου (verrou de mise de feu mécanique) τοποθετουμένου ἐξωτερικῶς ἐπὶ τῆς ὡς κλείστρου χρησιμευούσης θυρίδος (porte de fermeture), εἴτε δι' ἠλεκτρικοῦ πυροδοτικοῦ ζυγώθρου (verrou de mise de feu électrique) τοποθετουμένου ὄπισθεν ἐπὶ τοῦ σωλῆνος καὶ συνδεομένου δι' ἀγωγῶν μετὰ στήλης (pile) τύπου Leclanché.

4. **Ναυκλαστροβόλος σωλὴν διὰ πυρίτιδος καὶ ἀέρος**, tube lance-torpille à poudre et à l'air. Σωλὴν φέρων τ' ἀναγκαῖα ὄργανα ὅπως ναύκλαστρόν τι βληθῇ εἴτε διὰ τοῦ ἑνὸς εἴτε διὰ τοῦ ἑτέρου τρόπου.

5. **Ναυκλαστροβόλοι σωλῆνες μετὰ κοτύλης καὶ ἐπισφαίρου**, tubes lance-torpilles à cuiller à rotule. Οὗτοι εἶνε προωρισμένοι διὰ τὴν ἀπὸ κυκλικῶν θυρίδων (sabords circulaires) τῶν τοίχων τῶν ὑποστρωμάτων τῶν πλοίων βολὴν τῶν ναυκλάστρων (βλ. κοτύλη, cuiller, καὶ ἐπίσφαιρον, rotule). Ἀναλόγως τῆς τοποθετήσεώς των καὶ τῆς ἐνεργείας τοῦ **κρατητῆρός** των (verrou de retenue, βλ. λέξιν), διακρίνονται, εἰς

α) Ναυκλαστροβόλους σωλῆνας μετὰ κοτύλης καὶ ἐπισφαίρου ἐφ' ὑποζύγου ἅρματος μετὰ συνήθους κρατητῆρος (ἢ μετ' αὐτοματικοῦ κρατητῆρος), **tubes lance-torpilles à cuiller à rotule sur affûts roulant sous barrots à verrou ordinaire (ἢ à verrou automatique).**

β) Ναυκλαστροβόλους σωλῆνας μετὰ κοτύλης καὶ ἐπισφαίρου ἐφ' ἅρματος καταστρώματος μετὰ συνήθους κρατητῆρος (ἢ μετ' αὐτοματικοῦ κρατητῆρος), **tubes lance-torpilles à cuiller à rotule sur affûts roulant sur le pont à verrou ordinaire (ἢ à verrou automatique).**

6. **Ναυκλαστροβόλοι σωλῆνες μετὰ κοτύλης ἄνευ ἐπισφαίρου**, tubes lance-torpilles à cuiller sans rotule. Προωρισμένοι διὰ τὴν ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων καὶ θυρίδων (sabords) ὑποστρωμάτων τῶν πλοίων ἐκσφενδόνησιν ναυκλάστρων, διακρινόμενοι ἀναλόγως τῆς τοποθετήσεώς των, καὶ τῆς ἐνεργείας τοῦ κρατητῆρός των (verrou de retenue), εἰς

α) Ναυκλαστροβόλους σωλῆνας μετὰ κοτύλης ἄνευ ἐπισφαίρου ἐφ' ὑποζύγου ἅρματος μετὰ συνήθους κρατητῆρος (ἢ μετ' αὐτοματικοῦ κρατητῆρος), tubes lance-torpilles à cuiller sans rotule sur affûts roulant sous barrots à verrou ordinaire (ἢ à verrou automatique).

β) Ναυκλαστροβόλους σωλῆνας μετὰ κοτύλης ἄνευ ἐπισφαίρου ἐφ' ἅρματος καταστρώματος, μετὰ συνήθους κρατητῆρος (ἢ μετ' αὐτοματικοῦ κρατητῆρος), tubes lance-torpilles à cuiller sans rotule sur affûts roulant sur le pont à verrou ordinaire (ἢ à verrou automatique).

7. **Συνήθεις ναυκλαστροβόλοι σωλῆνες**, tubes lance-torpilles ordinaires. Οὗτοι εἶνε προωρισμένοι διὰ τὴν ἀπὸ τῶν ὑποστρωμάτων τῶν ναυκλαστροβόλων σκαφῶν καὶ τῶν χαμηλῶν μερῶν τῶν πλοίων ἐκσφενδόνησιν τῶν ναυκλάστρων, τοποθετοῦνται δὲ στερεῶς ἀνὰ εἷς ἢ ἀνὰ δύο μετὰ κλίσεως τοῦ στομίου 5° ἕως 7° πρὸς τὴν θάλασσαν.

8. **Ναυκλαστροβόλοι σωλῆνες μετὰ κοτύλης ἐπὶ σκοπευτικῆς κλίνης**, tubes lance-torpilles à cuiller sur plate-forme de pointage. Προωρισμένοι διὰ τὴν ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων τῶν ναυκλαστροβόλων σκαφῶν βολὴν τῶν ναυκλάστρων.

9. **Ἐπάκτιοι ναυκλαστροβόλοι σωλῆνες**, tubes lance-torpilles des côtes. Προωρισμένοι διὰ τὴν ἀπὸ τῶν ἀκτῶν βολὴν τῶν ναυκλάστρων.

Β'. **Ναυκλαστροβόλος σκελετός**, tube carcasse ou carcasse lance-torpille. Σκελετὸς σωλῆνος μετὰ κρατητῆρος ἐλατηριωτοῦ, κλείστρου καὶ ἰθυντηρίου αὔλακος μετὰ ξυλίνης ἐπενδύσεως, ἀποτελούμενος ἐκ σιδηρῶν δοκίδων καὶ στεφανῶν δι' οὗ βυθιζομένου δι' ἐξαρτήσεως ἀπὸ τροχαλιῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ, βάλλονται τὰ ναύκλαστρα ὑποβρυχίως, ἐξερχόμενα τοῦ σκελετοῦ τῇ βοηθείᾳ τῶν ἑλίκων των, ἅμα τῇ ἕλξει σχοινιδίου, συνδεομένου μετὰ κωδωνοειδοῦς κινήτρου (mouvement de sonnette), ὅπερ ἕλκει δάκτυλον ἀναστρέφοντα τὸν χαρακιωτὸν μοχλὸν τοῦ ναυκλάστρου. Ὁ σκελετὸς οὗτος χρησιμεύει διὰ τὴν ἀπὸ τῶν ρυθμιστικῶν σταθμῶν (établissements de réglage) βολὴν τῶν ναυκλάστρων πρὸς δοκιμὴν καὶ ῥύθμισιν αὐτῶν, καθὼς καὶ διὰ τὴν ἐξόπλισιν ἀτμακάτων δυναμένων οὕτω νὰ βάλλωσι ναύκλαστρα ἐκ τῆς πλευρᾶς παραλλήλως τῆς τρόπιδος.

Ὑποβρύχιοι ναυκλαστροβόλοι σωλῆνες, tubes lance-torpilles sous-marin. Προωρισμένοι διὰ τὴν ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης βολὴν ναυκλάστρων ἀπὸ πλοίων καὶ ναυκλαστροβόλων.

Ναυκλαστροφόρος συσκευή, appareil porte-torpilles. Τὸ σύνολον τῶν ἀπαιτουμένων ὀργάνων ὅπως λέμβος ἢ ἀτμάκατος διασκευασθῇ διὰ νὰ φέρῃ φορητὰ ναύκλαστρα.

Ναυκλαστροβόλος συσκευή, appareil lance-torpilles. Τὸ σύνολον τῶν ἀπαιτουμένων ὀργάνων ὅπως ἀτμάκατός τις διασκευασθῇ πρὸς ἐκσφενδόνησιν (βολὴν) αὐτοκινήτων ναυκλάστρων.

ναυκλαστροθέτης, ου, ὁ ἢ **ναυκλαστροθέτις,** ἡ· pose-torpilles ou mouilleur-torpilles, καλούμενος συνήθως **τορπιλλοθέτης** (ὁ)· μικρὸν ἀτμοκίνητον σκάφος προωρισμένον διὰ τὴν κατάδυσιν ἢ ἀνάδυσιν ἀμυντικῶν ναυκλάστρων καὶ καλωδίων, δι' ὃ καὶ φέρει πάντα τὰ πρὸς τοῦτο ἀναγκαιοῦντα ὄργανα. Καλεῖται ὑπό τινων καὶ **τορπιλλοθέτις** (ἡ), ὡς ἐκ τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων δι' ὧν ὀνομάσθησαν τὰ σκάφη ταῦτα κατὰ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι.

ναύκλαστρον, ου, τό· torpille, n. f. (ναῦς καὶ κλάω, θραύω, τσακίζω, σπάζω τὰς ναῦς), ὅπερ σημαίνει τὴν ἐνέργειαν τοῦ ὀργάνου τούτου, ἤτοι ἡ καλουμένη κοινῶς «**τορπίλλη**». Torpille γαλλιστὶ κατὰ μεταφορὰν τοῦ λατινικοῦ «torpedo» κυριολεκτικῶς ἐστιν ἰχθύς τις μεταδίδων ἠλεκτρικήν τινα δύναμιν (αἱμωδίασιν) εἰς τὸν ἐγγίζοντα αὐτόν, ἐκ τῆς τάξεως τῶν σελαχωδῶν (λατινιστὶ torpedoruarucorata) καλούμενος ἑλληνιστὶ **νάρκη** (κοινῶς μουδιάστρα)· τῆς λέξεως ταύτης γίνεται μεταφορικὴ χρῆσις πρὸς σήμανσιν τοῦ **ναυκλάστρου.**

Πάντα τὰ παράγωγα ἐκ τῆς λέξεως torpille δέον νὰ γίνωνται ἐκ τῆς λέξεως **ναύκλαστρον**, ἡ συνήθεια ὅμως καὶ ἡ εὐφωνία ἐπέβαλλεν ἵνα ἀντὶ τοῦ **ναυκλαστρίτης** (torpilleur) γίνεται χρῆσις τῆς λέξεως **τορπιλλητής**. Ἐπίσης τὰ **ναυκλαστροβόλα** (lance-torpilles) καὶ τὰ **ναυκλαστροφόρα** (porte-torpilles), ἅτινα ὑπὸ γενικὴν ὀνομασίαν καλοῦνται **ναυκλαστρικὰ** (torpilleurs), καλοῦνται ἐνίοτε **τορπιλλοβόλα** καὶ **τορπιλλοφόρα**, γενικῶς δὲ **τορπιλλικά**· βλ. λέξιν, διὰ δὲ τὰ ναυκλαστροβόλα μηχανήματα βλ. ναυκλαστροβόλον, appareil de lancement de torpilles.

Ναύκλαστρον, τό· **τορπίλλη,** ἡ· torpille, n. f. καλεῖται οὕτω μεταλλικὸν ἀγγεῖον (vase) ἑρμητικῶς κεκλεισμένον καὶ πλῆρες ἐκρηκτικῆς οὐσίας προωρισμένον νὰ ἐκρήγνυται ὑποβρυχίως πρὸς καταστροφὴν πλοίων ἢ ἄλλων ἀντικειμένων. Τὰ ναύκλαστρα ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ των διακρίνονται εἰς δύο γενικὰς κατηγορίας.

1) Torpilles fixes (**ναύκλαστρα στάσιμα**) ἢ torpilles défensives (**ναύκλαστρα ἀμυντικὰ**) ἢ torpilles mouillées (**ναύκλαστρα καθωρμισμένα**) ἢ mines marines (**ναυτικαὶ ὑπόνομοι**) (οὕτω καλοῦνται ὑπὸ τῶν Ἀμερικανῶν, Ἄγγλων, Γερμανῶν, Αὐστριακῶν καὶ Ῥώσσων).

2) Torpilles mobiles (**κινητὰ ναύκλαστρα**) ἢ torpilles offensives (**ἐπιθετικὰ ναύκλαστρα**)· βλ. περὶ ἑκάστου τούτων κατωτέρω.

Ἀμυντικὸν ναύκλαστρον, torpille défensive (ou fixe, mouillée), εἶνε τὸ καθορμιζόμενον ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, ἐκρηγνύμενον διὰ μηχανικῶν ἢ ἠλεκτρικῶν μέσων καὶ προωρισμένον διὰ τὴν ἄμυναν στενῶν, πορθμῶν, ὅρμων καὶ λιμένων. Τὸ ἀμυντικὸν ναύκλαστρον διακρίνεται ὡς ἐκ τῆς ἐνεργείας του εἰς **καθεῦδον** (dormante) καὶ **ἐγρηγοροῦν** (vigilante).

Καθεῦδον ναύκλαστρον, torpille dormante, ἀμυντικὸν ναύκλαστρον καθορμιζόμενον ὑποβρυχίως πρὸς ἄμυναν ἀβαθῶν μερῶν καὶ ἰδίως εἰσόδων λιμένων δι' ὧν διέρχονται καὶ μὴ ἐχθρικὰ σκάφη, ἀναφλεγόμενον ἠλεκτρικῶς κατὰ βούλησιν τοῦ **χειριστοῦ** (opérateur) δι' ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος ἔκ τινος **σταθμοῦ** (poste) τῆς ξηρᾶς, μεθ' οὗ συνδέεται δι' ἀγωγοῦ, καθ' ἣν στιγμὴν **παρατηρηθῇ** ὅτι ἐχθρικὸν σκάφος διέρχεται ἄνωθεν αὐτοῦ ἢ ὅτι εὑρίσκεται ἐν τῇ ἀκτῖνι τῆς ἐνεργείας του, δι' ὃ καὶ **παρατηρήσεως ναύκλαστρα** (torpilles d'observation) ταῦτα καλοῦνται. Τὰ ναύκλαστρα ταῦτα ἀποτελοῦνται ἐξ **ἀγγείου** (vase) ἐκ **χυτοσιδήρου** (en fonte) ἢ ἐκ **πεταλείου** (en tôle), σχήματος ἡμισφαιροειδοῦς ἢ κυλινδρικοῦ, πληρουμένου ἐκρηκτικῆς οὐσίας, καὶ ἐξ **ἐναυσματοδόχης** (boîte d'amorce) μετὰ καταλλήλου **γεμιστικῆς** καὶ **ἐμπυρευματικῆς ὀπῆς** (trou de charge et trou d'amorce), κλειομένων ἀμφοτέρων διὰ πωμάτων (bouchons) ἑρμητικῶς μετὰ τὴν πλήρωσιν καὶ διέλευσιν τῶν ἀγωγῶν τοῦ **ἠλεκτρικοῦ ἐμπυρίου** amorce électrique). Ἐξωτερικῶς τὸ ἀγγεῖον φέρει κρίκους ἐξαρτήσεως, τὰ δὲ τοιούτου εἴδους ναύκλαστρα τοποθετοῦνται ἄλλα μὲν ἐπὶ τοῦ θαλασσίου πυθμένος, συγκρατούμενα διὰ τοῦ ἰδίου βάρους των, ὅτε καλοῦνται **καθεύδοντα** πυθμένος (dormantes de fond) (δὲν ὑπάρχουσι τοιαῦτα παρ' ἡμῖν), ἄλλα δὲ τοποθετοῦνται πόδας τινὰς ἄνωθεν τοῦ πυθμένος συγκρατούμενα δι' **ἀγκυρίων** (crapauds) καὶ τῆς πλευστικότητός των, ὅτε καὶ καλοῦνται **καθεύδοντα καθωρμισμένα** (dormantes mouillées) (ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν κυλινδρικὰ τοιαῦτα).

Ἐγρηγοροῦν ναύκλαστρον, torpille vigilante. Τοῦτο εἶνε ἀμυντικὸν ναύκλαστρον, τηρούμενον διὰ τῆς **πλευστικότητός** του (flottabilité) καὶ **ἀγκυρίου** (crapaud), καθωρμισμένον εἰς μικρὸν ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης βύθισμα, προωρισμένον δὲ διὰ τὴν ἄμυναν διόδων καὶ ὅρμων, ἀναφλεγόμενον καὶ ἐκρηγνύμενον κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπ' αὐτοῦ προσκρούσεως σκάφους τινὸς τῇ βουλήσει ἢ ἀνεξαρτήτως τοῦ **χειριστοῦ** (opérateur). Τὸ ναύκλαστρον τοῦτο εἶνε σχήματος κυλινδρικοῦ ἢ κωνικοῦ χυτοσιδηροῦν ἢ ἐκ πεταλείου, διαφόρων μεγεθῶν καὶ ὑποδειγμάτων· ἀποτελεῖται συνήθως ἐκ **ναυκλαστροσκελετοῦ** (carcasse-torpille), **γομοκυλίνδρου** (cylindre-charge), **ἐναυσματοσωλῆνος** (tube d'amorce), **ῥευματοκλείστου** (ferme-circuit) (διὰ τὰ ἠλεκτρικῶς ἀναφλεγόμενα), **κράνους** (couvercle) ἢ **ἡμικράνου** (chapeau) (βλ. ἕκαστον τῶν μερῶν τούτων), μετὰ τῶν ἀναγκαιουσῶν ὀπῶν καὶ κρίκων διά τε τὴν παρασκεύασιν καὶ τὴν

καθόρμισιν, διακρίνεται δὲ ἀναλόγως τοῦ συστήματος τῆς ἀναφλέξεώς του εἰς ἠλεκτροαυτοματικὸν (électro-automatique), αὐτοματοηλεκτρικὸν (automatique-électrique), αὐτοματοχημικὸν (automatique-chimique), αὐτοματομηχανικὸν (automatique-mécanique); βλ. ἕκαστον εἶδος.

Ἐγρηγοροῦν ναύκλαστρον ἠλεκτροαυτοματικόν, torpille vigilante électro-automatique. Ἀμυντικὸν ναύκλαστρον ἐκρηγνύμενον τῇ βουλήσει τοῦ χειριστοῦ δι' ἠλεκτρικοῦ ἐμπυρίου συνδεομένου δι' ἀγωγοῦ μετὰ στήλης εὑρισκομένης ἐν τῇ ξηρᾷ, ἀποκαθισταμένου τοῦ κυκλώματος αὐτομάτως διὰ ῥευματοκλείστρου εὑρισκομένου ἐν τῷ ναυκλάστρῳ, ὅταν σῶμά τι προσκρούσῃ βιαίως ἐπ' αὐτοῦ. Τοῦ ναυκλάστρου τούτου γίνεται χρῆσις πρὸς ἄμυναν μερῶν συχναζομένων καὶ ὑπὸ φιλικῶν πλοίων. Ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν κυλινδρικὰ τοιαῦτα συστήματος Μάθεσον ὑποδείγματος 1879, καὶ κωνικὰ συστήματος Μακεβόϋ ὑποδείγματος 1889 καὶ 1881.

Ἐγρηγοροῦν ναύκλαστρον αὐτοματοηλεκτρικόν, torpille vigilante automatique-électrique. Ἀμυντικὸν ναύκλαστρον ἐκρηγνύμενον ἀνεξαρτήτως τῆς βουλήσεως τοῦ χειριστοῦ, δι' ἠλεκτρικοῦ ἐμπυρίου, τῇ βοηθείᾳ στήλης εὑρισκομένης ἐντὸς ἢ παρὰ τῷ ναυκλάστρῳ, τοῦ κυκλώματος ἀποκαθισταμένου αὐτομάτως διὰ ῥευματοκλείστου εὑρισκομένου ἐν αὐτῷ, ὅταν σῶμά τι βιαίως προσκρούσῃ ἐπ' αὐτοῦ. Τοῦ ναυκλάστρου τούτου γίνεται χρῆσις πρὸς ἄμυναν μερῶν συχναζομένων μόνον ὑπ' ἐχθρικῶν πλοίων. Τοιαῦτα δὲν ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν.

Ἐγρηγοροῦν ναύκλαστρον αὐτοματοχημικόν, torpille vigilante automatique-chimique. Ἀμυντικὸν ναύκλαστρον ἐκρηγνύμενον ἀνεξαρτήτως τῆς βουλήσεως τοῦ χειριστοῦ, διὰ τῆς ἀναφλέξεως τῶν ἐν αὐτῷ ἐμπεριεχομένων διαφόρων χημικῶν οὐσιῶν, ἐπερχομένης αὐτομάτου ἀντιδράσεως, ὅταν σῶμά τι βιαίως προσκρούσῃ ἐπ' αὐτοῦ. Τοῦ ναυκλάστρου τούτου γίνεται χρῆσις διὰ τὴν ἄμυναν μερῶν συχναζομένων μόνον ὑπ' ἐχθρικῶν σκαφῶν. Τοιαῦτα δὲν ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν.

Ἐγρηγοροῦν ναύκλαστρον αὐτοματομηχανικόν, torpille vigilante automatique-mécanique. Ἀμυντικὸν ναύκλαστρον ἐκρηγνύμενον ἀνεξαρτήτως τῆς βουλήσεως τοῦ χειριστοῦ, διὰ κρουστικοῦ ἐμπυρίου καὶ ἐπικρουστῆρος ὑπαρχόντων ἐν αὐτῷ, ὅταν σῶμά τι προσκρούσῃ βιαίως ἐπ' αὐτοῦ. Τοῦ ναυκλάστρου τούτου γίνεται χρῆσις διὰ τὴν ἄμυναν μερῶν συχναζομένων μόνον ὑπ' ἐχθρικῶν πλοίων. Ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν κυλινδρικὰ τοιαῦτα συστήματος Pietraski.

Ἐπιθετικὸν ναύκλαστρον, torpille offensive ou mobile, εἶνε τὸ ἀπό τινος ἀποστάσεως κατὰ πλοίων βαλλόμενον καὶ ἀναφλεγόμενον εἴτε μηχανικῶς εἴτε ἠλεκτρικῶς, χρησιμεῦον εἰς τὴν δι' ἐπιθέσεως ἄμυναν παραλίων καὶ πλοίων, καὶ ἀποτελοῦν τὸν τοῦ πλοίου **ναυκλαστρικὸν ὁπλισμὸν** (armement torpédique). Ἀναλόγως τοῦ συστήματος δι' οὗ τοῦτο βάλλεται, καλεῖται.

Α'. Φορητὸν (portée) ἢ ἐπακόντιον (portée par d'espar).

Β'. Ῥυμουλκούμενον (remorquée) ἢ βλητὸν (projetée).

Γ'. Διευθυντὸν (dirigeable).

Δ'. Αὐτοκίνητον (automobile ou automotrice).

Α'. **Φορητὸν ναύκλαστρον**, torpille portée, ἢ **ἐπακόντιον** (torpille portée par d'espar) εἶνε ἐπιθετικὸν ναύκλαστρον φερόμενον εἰς τὸ ἄκρον ἀκοντίου (μήκους 6 μέχρι 14 μέτρων) εὑρισκομένου πρὸ τῆς πρῴρας **ναυκλαστροφόρου σκάφους** (bateau porte-torpille) ἢ ταχείας ἀτμακάτου (canot à vapeur rapide)· συνίσταται ἐκ **κυλινδροοειδοῦς** (cylindro-ogival) μεταλλικοῦ ὑδατοστεγοῦς δοχείου, πεπληρωμένου ἐκρηκτικῆς οὐσίας μετὰ τῶν καταλλήλων ἀναφλεκτικῶν ὀργάνων, καὶ **γεμιστικῆς** καὶ **ἐναυσματικῆς ὀπῆς** (trous de charge et d'amorce), ἐκρήγνυται δὲ ὑποβρυχίως (περὶ τὰ 2,50 μέτρα ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν), ἠλεκτρικῶς ἢ μηχανικῶς, διὰ προσκρούσεως κατὰ σκάφους ἢ ἄλλου ἐμποδίου, ἢ εἰς ἐλαχίστην ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν τῇ βουλήσει ἢ ἀνεξαρτήτως τοῦ **χειριστοῦ** (opérateur).

Τὰ φορτηγὰ ναύκλαστρα διαφόρων ὑποδειγμάτων, εἶνε τριῶν συνήθως διαστάσεων γεμιζόμενα δι' 7 ἕως 21 χιλιογράμμων ἐκρηκτικῆς οὐσίας (βαμβακοπυρίτιδος), καὶ διακρινόμενα ὡς ἐκ τοῦ συστήματος τῆς ἀναφλέξεώς των, εἰς

α') **Φορητὸν ναύκλαστρον διπλῆς ἠλεκτρικῆς ἀναφλέξεως**, torpille portée à double inflammation électrique. Καλεῖται οὕτω τὸ ἐκρηγνύμενον διὰ τῆς ἀναφλέξεως τοῦ ἐν αὐτῷ ἠλεκτρικοῦ ἐμπυρίου, ἀναφλεγομένου εἴτε διὰ **προσκρούσεως** (à choc) τοῦ ναυκλάστρου, εἴτε κατὰ **θέλησιν τοῦ χειριστοῦ** (à volonté de l'opérateur) εἴς τινα ἀπὸ τοῦ σκοποῦ ἀπόστασιν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὸ ναύκλαστρον φέρει εἰδικὸν **ῥευματοκλείστην** (ferme-circuit), δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται διπλοῦν κύκλωμα, ὧν τὸ μὲν ἀποκαθίσταται διὰ τῆς προσκρούσεως τοῦ ναυκλάστρου, τὸ δὲ διὰ τῆς χειρὸς τοῦ χειριστοῦ ἐνεργούσης ἐπὶ τοῦ **ἀναφλεκτῆρος** (inflammateur, **πυροδότου**) τῆς **ἀναφλεκτικῆς στήλης** (pile d'inflammation) ἢ καὶ **στήλης πυρὸς** καλουμένης. Ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν τοιαῦτα συστήματος Μακεβόϋ (Mac-evoy).

β) **Φορητὸν ναύκλαστρον ἁπλῆς ἠλεκτρικῆς ἀναφλέξεως**, torpille portée à simple inflammation électrique, εἶνε τὸ ἐκρηγνύμενον διὰ τῆς ἀναφλέξεως τοῦ ἐν αὐτῷ ἠλεκτρικοῦ ἐμπυρίου τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ χειριστοῦ ἐπὶ τοῦ ἀναφλεκτῆρος (πυροδότου) τῆς ἀναφλεκτικῆς στήλης. Μὴ ὑπάρχον παρ' ἡμῖν.

γ) **Φορητὸν ναύκλαστρον μηχανικῆς ἀναφλέξεως**, torpille portée à inflammation mécanique, εἶνε τὸ ἐκρηγνύμενον δι' ἀναφλέξεως τοῦ ἐν αὐτῷ ἐμπυρίου ἀναφλεγομένου δι' ἐπικρουστῆρος κατόπιν **προσκρούσεως** (à choc). Μὴ ὑπάρχον παρ' ἡμῖν.

Β'. **Ῥυμουλκούμενον ναύκλαστρον**, torpille remorquée. Τὸ ναύκλαστρον τοῦτο μὴ χρησι-

μοποιηθὲν ὑπὸ τῶν διαφόρων κρατῶν διὰ τὸ δύσκολον τοῦ χειρισμοῦ του εἶνε ἐπιθετικὸν φερόμενον ὑπὸ πλοίου ἢ ἀτμακάτου διὰ καταλλήλου ὑποβρυχίου ῥυμουλκήσεως πλησιέστατα τοῦ σκάφους ὅπερ πρόκειται νὰ προσβάλῃ, ἐκρήγνυται δὲ εἴτε **αὐτομάτως** (automatiquement) διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ προσβληθησομένου σκάφους προσκρούσεώς του, εἴτε **ἠλεκτροαυτομάτως** (électro-automatiquement) εἰς ἐλαχίστην ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν. Τὸ ὡς εἴρηται ναύκλαστρον εἶνε διαφόρων ὑποδειγμάτων ἀπορρεόντων πάντων ἐκ τοῦ προτύπου ναυκλάστρου Harvey· τοῦτο ἀποτελεῖται ἐκ μεταλλικοῦ ἑξαέδρου **κιβωτίου** (coffre) μετὰ ξυλίνης ἐπενδύσεως, ἐμπεριέχοντος χαλκίνην γομοδόχην καὶ τὰ κατάλληλα ὄργανα διὰ τὴν αὐτόματον ἢ ἠλεκτροαυτόματον ἀνάφλεξιν· τὸ κιβώτιον φέρει ἐξωτερικῶς **ἀναφλεκτῆρα** (inflammateur) καὶ τὸν ἀναγκαιοῦντα διὰ τὴν ῥυμούλκησιν ἐκ σχοινίου σύνδεσμον. Ὑπάρχουσι τινὰ Harvey παρ' ἡμῖν ἐγκαταλειφθέντα ἀχρησιμοποίητα. Τὸ ναύκλαστρον τοῦτο διακρίνεται ἐκ τοῦ συστήματος τῆς ῥυμουλκήσεώς του εἰς **ἀποκλῖνον** ἢ **λοξοδρομοῦν** (divergente), ὅπερ εἶνε τὸ ῥυμουλκούμενον παραπλεύρως τῶν **ἰχνῶν** (sillages) τοῦ **ῥυμουλκοῦ** (remorqueur) δι' ἀνίσου ῥυμουλκίου διχήλου, καὶ εἰς **ἐφελκόμενον** (à la traine, ou de traine), ἤτοι εἰς τὸ ῥυμουλκούμενον ἐπὶ τῶν ἰχνῶν τοῦ ῥυμουλκοῦ.

Γ'. **Διευθυντὸν ναύκλαστρον**, torpille dirigeable. Ἐπιθετικὸν ναύκλαστρον φέρον ἐν ἑαυτῷ τὸν κινητήριον μηχανισμόν του, διευθυνόμενον δι' ὑποβρυχίου πλεύσεως ἐκ μεγάλης ἀποστάσεως κατὰ τοῦ προσβληθησομένου σκάφους ἐφ' οὗ ἐκρήγνυται προσκροῦον ἢ κατὰ βούλησιν· τοῦτο συνδέεται διὰ **καλωδίου** (câble) τινὸς μετὰ τοῦ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ἢ πλοίου εὑρισκομένου **χειριστοῦ** (opérateur), δι' οὗ δύναται οὗτος νὰ κανονίζῃ καὶ νὰ τροποποιῇ κατὰ πᾶσαν στιγμὴν τὴν πορείαν του. Τὸ ναύκλαστρον τοῦτο προωρισμένον νὰ καθέξῃ μεγάλην θέσιν ὡς ὅπλον τοῦ μέλλοντος εἶνε διαφόρων ὑποδειγμάτων προταθέντων μέχρι τοῦδε, π. χ. Lay, Lay-Patrick, Éricson, Smith, Sims-Édison, διατελούντων πάντων ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν πειραμάτων καὶ τελειοποιήσεων, γενομένου μόνον δεκτοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικοῦ ναυτικοῦ τοῦ προτύπου Brennan. Κατὰ τὸ 1887 ἠγοράσθη ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως ἀντὶ φράγκων 2,750,000 τὸ **ἀποκλειστικὸν προνόμιον** τῆς κατασκευῆς καὶ χρήσεως τοῦ εἰρημένου ναυκλάστρου, τηρεῖται δὲ μυστικὸν διὰ τὰ ἄλλα κράτη.

Ναύκλαστρον Λέη, torpille Lay. Διευθυντὸν ἑλικοφόρον ναύκλαστρον, σχήματος **ἰχθυοειδοῦς** (ichthyoïde), μετὰ καθέτου πηδαλίου, ἔχον ὡς κινητηρίαν δύναμιν τὸ ἀναπτυσσόμενον πεπιεσμένον **ἀέριον** (gaz) τοῦ ἐν αὐτῷ ἐν εἰδικῇ θήκῃ περικεκλεισμένου ὑγροῦ **ἀνθρακικοῦ ὀξέος** (acide carbonique liquide). Τὸ ἀέριον τοῦτο ἐνεργεῖ ἐπὶ δύο δικυλίνδρων μηχανῶν χρησιμευουσῶν τῆς μὲν ὡς **κινητηρίας** (motrice) τῆς ἕλικος, τῆς δὲ ὡς **διευθυντηρίας** (directrice) τοῦ πηδαλίου, ἐνεργουσῶν ἀμφοτέρων τῇ **βουλήσει** τοῦ ἐν τῇ ἀκτῇ ἢ τῷ πλοίῳ εὑρισκομένου **χειριστοῦ** (opérateur) διὰ μέσου δύο ζευγῶν **ἠλεκτρομαγνητῶν** (électro-aimants) καὶ **στήλης** (pile) εὑρισκομένων ἐν αὐτῷ τῷ ναυκλάστρῳ καὶ συνδεομένων μετὰ τοῦ χειριστοῦ διὰ **δικλώνου καλωδίου** (câble à deux fils) μήκους 4000 ἕως 5000 μέτρων εἰλιγμένου ἐπὶ **ἐξελίκτρας** (treuil) εὑρισκομένης ἐντὸς τοῦ ναυκλάστρου, καὶ ἐξελισσομένου καθ' ὅσον τοῦτο προχωρεῖ. Τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ καλωδίου εὑρίσκεται εἰς χεῖρας τοῦ χειριστοῦ, ὅστις διὰ καταλλήλου χειρισμοῦ ἠλεκτρικῆς τινὸς στήλης εὑρισκομένης παρ' αὐτῷ, δύναται νὰ **κρατῇ**, **νὰ διαθέτῃ εἰς κίνησιν καὶ νὰ διευθύνῃ** ἀσφαλῶς καὶ ὑποβρυχίως τὸ ναύκλαστρον κατὰ τοῦ σκοποῦ, παρακολουθῶν τὴν ὑποβρύχιον πλεῦσιν τοῦ ναυκλάστρου δι' ἐπιπλέοντος σημαντῆρος δεδεμένου ἐπ' αὐτοῦ, μέχρι τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐξελισσομένου καλωδίου ἐπιτρεπομένου διαστήματος.

Torpille Lay-Patrick. Τὸ ἀνωτέρω περιγραφὲν ναύκλαστρον, ἐτελειοποιήθη κατά τι ὑπὸ τοῦ **Πάτρικ**, κληθὲν **Λέη-Πάτρικ**, ὡς πρὸς τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐσωτερικῶν μηχανημάτων καὶ συνηρμόσθη μετὰ **ἐπιπλεύστου** (flotteur) ὁμοίου τοῦ τοῦ Sims-Édison· τοῦτο ἀναφλέγεται κατὰ βούλησιν ἢ διὰ προσκρούσεως.

Ναύκλαστρον Ἔρικσον, torpille Éricson. Ἑλικοφόρον διευθυντὸν ναύκλαστρον σχήματος κυλινδρικοῦ οὗτινος ἡ ἐν αὐτῷ κινητηρία μηχανὴ λειτουργεῖ διὰ πεπιεσμένου ἀέρος, παρεχομένου ἐξ **ἀεραντλίας** (pompe pneumatique) εὑρισκομένης ἐπὶ πλοίου ἢ ἀκτῆς, διὰ **σωληνοειδοῦς καλωδίου** (câble tubulaire) μήκους 500 περίπου μέτρων, περιειλιγμένου ἐπὶ **ἐξελίκτρας** (treuil) ἐντὸς τοῦ ναυκλάστρου χρησιμεύοντος συνάμα καὶ διὰ τὴν **διεύθυνσιν** (direction) **αὐτοῦ**, **καθότι ὁ οἴαξ** (barre) τοῦ **καθέτου πηδαλίου** (gouvernail vertical) τοῦ εὑρισκομένου πρὸς τὰ ἔμπρὸς καὶ κάτωθεν τοῦ ναυκλάστρου, **ὑφίσταται** διὰ μέσου ἐλατηρίου τὴν ἐνέργειαν τοῦ διὰ τοῦ σωληνοειδοῦς καλωδίου ἐκπεμπομένου πεπιεσμένου ἀέρος, οὗτινος ἡ πίεσις μεταβαλλομένη κατὰ βούλησιν τοῦ χειριστοῦ, ἐνεργεῖ διὰ διαφόρου δυνάμεως ἐπὶ τοῦ ἐλατηρίου καὶ τροποποιεῖ τὴν **γωνίαν τοῦ οἴακος** (azimut de la barre). Ἡ ὑποβρύχιος πλεῦσίς του ῥυθμιζομένη δι' ὁριζοντίου παραπλεύρου πηδαλίου καὶ καταλλήλου ἕρματος ἀκολουθεῖται διὰ **σηματόσφαιρας** (boule-fanion) συνδεομένης μετὰ τοῦ ναυκλάστρου καὶ ἐπιπλεούσης ἄνωθεν αὐτοῦ.

Ναύκλαστρον Νόρδενφελτ, torpille Nordenfelt. Διευθυντὸν ἰχθυοειδὲς ναύκλαστρον παρόμοιον σχεδὸν τῷ τοῦ **Lay**, ἔχον ὡς **κινητηρίαν καὶ διευθυντηρίαν δύναμιν ἠλεκτρισμὸν** παραγόμενον ἐν αὐτῷ τῷ ναυκλάστρῳ.

Ναύκλαστρον Σμίθ, torpille Smith. **Διευθυντὸν ναύκλαστρον** κυλινδρικὸν φερόμενον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης ἐπὶ ὑποβρυχίου **πλωτῆρος** (flotteur), ἀποχωριζομένου αὐτομάτως αὐτοῦ ἅμα τῇ προσκρούσει καὶ ἐκρηγνύμε-

νον ὑποβρυχίως εἰς ὁρισθὲν ἐκ τῶν προτέρων βύθισμα, ἔχον ὡς κινητηρίαν καὶ διευθυντηρίαν δύναμιν **ἠλεκτρομαγνητικὴν συσκευὴν** (appareil électro-magnétique) ἐνεργοῦσαν δι' ἠλεκτρισμοῦ παραγομένου ἐν **αὐτῷ**.

Ναύκλαστρον Σὶμ-Ἔδισσον, torpille Sims-Edison. Διευθυντὸν ἑλικοφόρον ναύκλαστρον μετὰ καθέτου πηδαλίου, ἔχον ὡς κινητηρίαν καὶ διευθυντηρίαν δύναμιν **ἠλεκτρισμὸν** (électricité) μεταβιβαζόμενον διὰ **καλωδίου** (câble) ἐκ **δυναμοηλεκτρικῆς μηχανῆς** (machine-dynamo), εὑρισκομένης ἐν πλοίῳ ἢ ἀκτῇ, ἀποτελούμενον ἐκ δύο κυρίως μερῶν, τοῦ **ἐπιπλεύστου** (flotteur) σχήματος ἰχθυοειδοῦς, πλήρους **ἀκαταβυθίστου** ὕλης (matière insubmersible), πλέοντος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ ὑπ' αὐτὸν ὑποβρυχίου **ἰχθύος** (poisson) (τοῦ κυρίως ναυκλάστρου), μεθ' οὗ συνδέεται διὰ **διαπήγων** (entretoises), ἐμπεριέχοντος τὴν **ἐκρηκτικὴν** ὕλην (matière explosive) (266 μέχρι 680 χιλιογράμμων δυναμίτιδος]. Περιλαμβάνει ἐπίσης τὸ **δίκλωνον καλώδιον** (câble à deux fils) μήκους 4000 περίπου μέτρων εἰλιγμένον ἐπὶ κοίλης **ἀτράκτου** (bobine creuse) καὶ τὸν **ἠλεκτρικὸν κινητῆρα** (moteur électrique) τῆς ἕλικος καὶ τοῦ πηδαλίου.

Τὸ ναύκλαστρον ῥιπτόμενον εἰς τὴν θάλασσαν εἴτε δι' εἰδικοῦ **ἐκσφενδονιστικοῦ σωλῆνος** (tube de lancement), εἴτε ἁπλῶς δι' ἐπωτίδων (porte manteaux), βάλλεται κατὰ σκάφους ἐξ ἀποστάσεως 2 περίπου μιλίων μετὰ ταχύτητος 20 κόμβων, διευθυνόμενον, κινούμενον καὶ ἐκρηγνύμενον ἠλεκτρικῶς κατὰ βούλησιν τοῦ χειριστοῦ ἐνεργοῦντος ἐπὶ **ἠλεκτροζωϊκῆς συσκευῆς** (électro-animal) διὰ μέσου **μεταγωγέων** (commutateurs ou inverseurs de courant).

Ναύκλαστρον Βρεννάν, (torpille Brennan. Διευθυντὸν ναύκλαστρον διέλικον σχήματος ἰχθυοειδοῦς (γενόμενον δεκτὸν μόνον παρὰ τοῦ ἀγγλικοῦ ναυτικοῦ), πλέον ὑποβρυχίως διὰ ταχύτητος 20 περίπου κόμβων ἐπὶ ἀποστάσεως 2 μιλίων, τῇ ἐπενεργείᾳ τῆς ταχείας **ἐκτυλίξεως** (déroulement) δύο **μεταλλικῶν συρμάτων** (fils métalliques), περιειλιγμένων ἐπὶ **τυλικτήρων** (dévidoirs) εὑρισκομένων ἐντὸς τοῦ ναυκλάστρου. Οἱ τυλικτῆρες οὗτοι συνδεόμενοι καταλλήλως μετὰ δύο ἑλικοφόρων **ἀτράκτων** (arbres porte-hélice), μεταδίδουσιν εἰς αὐτὰς τὴν περιστροφικὴν κίνησιν τὴν παραγομένην ἐπ' αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἐκτυλισσομένων συρμάτων μετατρεπομένην οὕτω εἰς **προωστικὴν δύναμιν** (force propulsive) κινοῦσαν τὸ ναύκλαστρον. Τὰ **σύρματα** (fils) ἐκτυλίσσονται τῇ ἕλξει ἰσχυρᾶς **ἀτρακτοφόρου μηχανῆς** (machine à bobines) εὑρισκομένης ἐπὶ πλοίου ἢ ἀκτῆς μεθ' ἧς συνδέονται, κατορθουμένου συνάμα δι' αὐτῶν νὰ διευθύνηται καὶ τὸ ναύκλαστρον ὡς ἑξῆς: αἱ ἑλικοφόροι ἄτρακτοι, ὧν ἡ ἐξωτερικὴ εἶνε σωληνοειδὴς (tubulaire), εἶνε ἐμβεβλημέναι ἡ μία ἐντὸς τῆς ἑτέρας κατὰ μῆκος, ἔχουσι δὲ τὴν αὐτὴν φορὰν μέχρι σημείου τινὸς καὶ εἶτα ἀντίθετον. Ἐπὶ τοῦ τμήματος τῆς ἐσωτερικῆς ἀτράκτου ὑπάρχει **κοχλιωτὸν τμῆμα** ἐφ' οὗ κοχλιοῦται **ἑλικωτὸν σφιγγίον** (collier fileté) εὑρισκόμενον ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἀτράκτου, ἥτις διὰ τῆς κοχλιώσεως καὶ ἀποκοχλιώσεως αὐτοῦ κινεῖται παλινδρομικῶς· τὸ τμῆμα τοῦτο συνδέεται διὰ συστήματος μοχλῶν μετὰ τοῦ οἴακος τοῦ καθέτου πηδαλίου.

Ἐκ τῆς τοιαύτης διατάξεως τῶν ἑλικοφόρων ἀτράκτων, καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ταχύτης τῆς περιστροφῆς ἑκατέρας τούτων δύναται νὰ ῥυθμισθῇ κατὰ βούλησιν τοῦ χειριστοῦ, διὰ τῆς μετατροπῆς τῆς ἐπὶ τῶν συρμάτων ἕλξεως τῆς ἀτρακτοφόρου μηχανῆς, προκύπτει, ὅτι ἐν ὅσῳ αἱ ἄτρακτοι στρέφονται **ὁμορρύθμως**, τὸ κοχλιωτὸν τμῆμα καὶ τὸ ἑλικωτὸν σφιγγίον **στρέφουσιν ὁμοῦ** μὴ ἐπερχομένης οὐδεμιᾶς μεταβολῆς εἰς τὴν κοχλίωσίν των· ὅταν ὅμως ἡ στροφὴ τῆς ἑτέρας τῶν ἀτράκτων μεταβληθῇ καὶ αἱ ἄτρακτοι στραφῶσιν **ἑτερορρύθμως**, μεταβάλλεται κατά τι ἡ κοχλίωσις καὶ ἡ **ἐξωτερικὴ ἄτρακτος**, μετατοπίζεται, μεταδίδουσα διὰ τοῦ συστήματος τῶν μοχλῶν τὴν κίνησίν της εἰς τὸν οἴακα, ὅστις στρέφει τὸ πηδάλιον δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ μέχρι 40^0.

Τὴν ὑποβρύχιον πλεῦσιν τοῦ ναυκλάστρου ἀκολουθεῖ ὁ χειριστὴς κατὰ μὲν τὴν ἡμέραν διὰ λεπτοῦ καπνοῦ ἐπικαθημένου ἀκριβῶς ἄνωθεν τοῦ ναυκλάστρου ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, ἀναδιδομένου δι' ὀπῆς εὑρισκομένης ἐπ' αὐτοῦ, ὑφ' ἣν τίθεται θήκη μετὰ **φωσφορούχου συνθέσεως** ἐκλυούσης καπνὸν ἅμα τῇ μετὰ τοῦ ὕδατος ἐπαφῇ, κατὰ δὲ τὴν νύκτα διὰ φλογὸς ἐπικαθημένης τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης καὶ ἀναδιδομένης ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς, ἐκ θήκης ἐμπεριεχούσης **σύνθεσιν φωσφορούχου ἀσβεστίου** (composition d'Holmes) παραγούσης φλόγα ἅμα τῇ μετὰ τοῦ ὕδατος ἐπαφῇ. Ἡ ὑποβρύχιος πλεῦσις ῥυθμιζομένη μέχρι 3 μέτρων κατὰ δευτερόλεπτον ἐκτελεῖται διὰ δύο **ὁριζοντίων πτερυγίων** (ailerons horizontaux) εὑρισκομένων πρὸς τὴν **ἀκίδα** τοῦ ναυκλάστρου (pointe), καὶ χρησιμευόντων ὡς **ὁριζοντίων πηδαλίων** (gouvernails horizontaux) ἐφ' ὧν ἐνεργοῦσιν **ὑδροστατικὸν ἔμβολον** (piston hydrostatique) καὶ **ἐκκρεμὲς** (pendule) εὑρισκόμενα πρὸς τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ ναυκλάστρου, κατὰ τὴν ὑδροστατικὴν ἀρχὴν τὴν ἐφαρμοζομένην ἐπὶ τοῦ ναυκλάστρου White-head (βλ. ναύκλαστρον Οὐάϊτχεδ). Τὸ ναύκλαστρον τοῦτο βάλλεται ἀφιέμενον νὰ καταπέσῃ εἰς τὴν θάλασσαν ἐκ **ναυκλαστροφορείου** (chariot porte-torpille) κυλινδουμένου μέχρι τῆς θαλάσσης ἐπὶ σιδηρῶν ῥάβδων εὑρισκομένων ἐπὶ κεκλιμένου ἐπιπέδου· ἀμέσως μετὰ τὴν πτῶσίν του ἐκκινεῖ τῇ ἐνεργείᾳ τῶν ἑλίκων του, διευθυνόμενον κατὰ τοῦ σκοποῦ, ἐκρηγνυμένης τῆς ἐξ 90 χιλιογράμμων γομώσεως βαμβακοπυρίτιδος ἅμα τῇ προσκρούσει του.

Βλητοναύκλαστρον, torpille-projetée. Ἐπιθετικὸν ναύκλαστρον ἀποτελούμενον ἐκ μεγάλης **φυσίγγης** (cartouche) πλήρους ἐκρηκτικῆς οὐσίας, τιθεμένης ἐν βλήματι μεγάλης ὀλ-

χῆς ἐξ **εὐθραύστου ὕλης** (matière fragile), βαλλόμενον ἐξ ἀποστάσεως διὰ πυροβόλου, καὶ ἐκρηγνύμενον ἅμα τῇ προσκρούσει του· τοιαῦτα εἰσὶ τὸ projectile-torpille Éricson, obus -torpille, bombe-torpille, ἅπερ ἰδέ.

Χειροναύκλαστρον, torpille à main ou grenade-torpille. Μικρὸν βλῆμα βάρους 1 χιλιογράμμου πλῆρες ἐκρηκτικῆς οὐσίας, ἐκσφενδονιζόμενον διὰ χειρὸς καὶ ἐκρηγνύμενον κατὰ τὴν πρόσκρουσίν του πίπτον ἐπὶ ἀντικειμένου ἢ τῆς θαλάσσης· εἶνε ἐν χρήσει ἐν Ρωσσίᾳ. Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Ῥώσσου ἀξιωματικοῦ τοῦ Ναυτικοῦ Chtchensnowith τὰ χειροναύκλαστρα δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶσιν ἐπωφελῶς ἐκσφενδονιζόμενα ἐκ τοῦ καταστρώματος πλοίου τινὸς ὑπὸ μέρους τοῦ πληρώματος κατὰ πλησιαζόντων ἐχθρικῶν ναυκλαστροφόρων ἢ ἀτμακάτων.

Ἀεροναύκλαστρον, torpille-pneumatique, καλεῖται τὸ λειτουργοῦν διὰ πεπιεσμένου ἀέρος.

Ἰχθυοειδὲς ναύκλαστρον, torpille-poisson ou ichthyoïde, καλεῖται τὸ ἔχον σχῆμα ἰχθύος· τοιαῦτα εἰσὶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ **αὐτοκίνητα** (automobiles) καὶ **διευθυντὰ** (dirigeables) ναύκλαστρα.

Δ'. **Αὐτοκίνητον ναύκλαστρον** ἢ **ἰχθυοειδὲς ναύκλαστρον**, torpille automobile ou torpille poisson (Ἀγγλ. Torpedo). Ἐπιθετικὸν ναύκλαστρον φέρον ἐν αὐτῷ τὸν κινητήριον μηχανισμόν του, βαλλόμενον ἐξ ἀποστάσεως κατ' ἐχθρικοῦ πλοίου καὶ ἀναφλεγόμενον μηχανικῶς διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ σκοποῦ προσκρούσεώς του. Αὐτοκίνητα ναύκλαστρα εἰσὶ τὰ τῶν συστημάτων White-head καὶ Schwartg-kopf, γενόμενα δεκτὰ ὑφ' ἁπάντων τῶν κρατῶν διὰ τὴν ὑποβρύχιον ἄμυναν, καὶ τὰ τῶν Howell Paulson, Berdan διατελοῦντα ὑπὸ δοκιμήν.

Ναύκλαστρον Οὐάιτχετ, torpille White -head (χάριν συντομίας θὰ παριστῶμεν τοῦτο διὰ τῶν γραμμάτων Ν. Ο.). Τὸ μᾶλλον ἐν χρήσει καὶ παραδεδεγμένον ὑφ' ὅλων τῶν κρατῶν ναύκλαστρον τοῦτο εἶνε χαλύβδινον, διαφόρων τύπων καὶ διαστάσεων, σχήματος ἰχθυοειδοῦς ὀξυνομένου πρὸς τὰ ἄκρα [ ]· εἶνε αὐτοκίνητον καὶ αὐτοκυβέρνητον, ἔχον ὡς κινητηρίαν δύναμιν τὸν ἐν αὐτῷ πεπιεσμένον ἀέρα μέχρι πιέσεως 70 ἕως 85 ἀτμοσφαιρῶν. Εἶνε διέλικον (à deux hélices) καὶ διάτρακτον (à deux arbres), διατρέχον ἀποστάσεις ῥυθμιζομένας ἐκ τῶν προτέρων μέχρις 800 μέτρων μὲ ταχύτητα 25 ἕως 30 μιλίων καθ' ὥραν· ἐμπεριέχει γόμωσιν 21 μέχρι 43 χιλιογράμμων ὑγρᾶς βαμβακοπυρίτιδος καὶ ἐκρήγνηται ὅταν κατὰ τὴν πορείαν του προσκρούσῃ ἐπὶ ἐμποδίου τινός. Πλέει ὑποβρυχίως ῥυθμιζόμενον ἐκ τῶν προτέρων κατὰ βούλησιν μέχρι βάθους 4,50 μέτρων, βάλλεται δὲ ἐξ ἀποστάσεως 400 ἢ 500 μέτρων ἐκσφενδονούμενον εἰς τὴν θάλασσαν ἐκ **ναυκλαστροβόλου μηχανήματος** (appareil lance-torpille). Εἰς τὸ ναύκλαστρον τοῦτο περιλαμβάνονται τὰ ἑξῆς κύρια μέρη 1) Κῶνος γομώσεως ἢ **πρόσθιος κῶνος** (cône de charge). 2) **Διαμέρισμα ῥυθμιστῶν** ἢ **μυστικοδόκη** (compartiment des régulateurs). 3) Ἀεροδόκη (réservoir d'air comprimé). 4) Ὀπίσθιος κῶνος (cône arrière). 5) Οὐρὰ (queue).

1) Ὁ κῶνος γομώσεως (cône de charge) (ἢ **πρόσθιος κῶνος**) τοῦ ναυκλάστρου Οὐάϊτχετ εἶνε χαλύβδινος ἢ χάλκινος κῶνος προωρισμένος νὰ περικλείῃ κατὰ μὲν τὴν μάχην γόμωσιν ἐξ ὑγρᾶς καὶ ξηρᾶς **βαμβακοπυρίτιδος** (coton poudre humide et sec), καὶ **ἐμπύριον** (**πυροκροτητὴν**) **βροντώδους ὑδραργύρου** (détonateur au fulminate de mercure), ἀναφλεγόμενον συνεπείᾳ προσκρούσεως δι' εἰδικοῦ μηχανήματος· κατὰ δὲ τὰς ἀσκήσεις τὸ ἀντιστοιχοῦν βάρος τῆς γομώσεως εἰς ὕδωρ, μόλυβδον, κτλ. ὁ κῶνος διαιρεῖται εἰς δύο κύρια μέρη, ἤτοι εἰς **φυσιγγοδόκην** (chambre de charge), καὶ **κρουστικὸν μηχάνημα** ἢ **ῥῖνα** (pointe percutante), συνδέεται δὲ ὄπισθεν μετὰ τοῦ διαμερίσματος τῶν ῥυθμιστῶν δι' **ἀγκιστροειδοῦς προσαρμογῆς** (emmanchement à baïonnette).

Α'. **Φυσιγγοδόκη** (chambre de charge). Αὕτη προώρισται νὰ δέχηται τὴν **γομοθήκην** (cartouche), εἶνε δὲ κολοκωνικὴ χαλυβδίνη ἢ χαλκίνη θήκη συνεχομένη μετὰ τοῦ προωστικοῦ μηχανήματος. Ἐπὶ τῆς φυσιγγοδόχης διακρίνονται τὰ ἑξῆς μέρη· τὸ **περίβλημα** (enveloppe), ἡ **μικρὰ βάσις** (petite base), τὸ **σιδηρογώνιον τοῦ ὀπισθίου κρατύσματος** (cornière de renfort-arrière), **οἱ γόμφοι μετὰ περικοχλίου** (goujons à écru), **οἱ τόρμοι** (tenons), **οἱ στερεωτικοὶ κοχλίαι** (vis de fixation, ἡ **κυλινδρικὴ ὀπὴ** (trou cylindrique), **αἱ ὀπαὶ εἰσροῆς ὕδατος** (trous d'accès de l'eau), **ἡ θυρὶς γεμίσματος** (porte de chargement), **ὁ παράκυκλος τοῦ κρατύσματος** (rondelle de renfort), **τὰ συσφιγκτικὰ περικόχλια** (écrous de serrage), τὸ **σιδηρογώνιον τοῦ προσθίου κρατύσματος** (cornière de renfort-avant) καὶ ὁ **δακτυλιοειδὴς ὁδηγὸς** (guide annulaire).

Ἡ **γομοθήκη** (cartouche) τοῦ Ν. Ο. εἶνε κολοκωνικὴ θήκη ἐκ λεπτοῦ χαλκοῦ εἰσερχομένη ἐν τῇ φυσιγγοδόκῃ, ἐμπεριέχουσα ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τοῦ ναυκλάστρου τὴν **γόμωσιν μάχης** (charge de combat) ἐξ 21 μέχρι 43 χιλιογράμμων **ὑγρᾶς βαμβακοπυρίτιδος** καὶ ποσότητα τινὰ ξηρᾶς χρησιμευούσης ὡς ἔναυσμα, δι' ἧς περιβάλλεται τὸ χρουστικὸν **ἐμπύριον** (détonateur) καὶ τιθεμένης ἐν κυλινδρικῇ κεντρικῇ θήκῃ καλουμένῃ **ἐναυσματοδόχῃ** (boîte d'amorce). Ἐν καιρῷ γυμνασίου ἡ γομοθήκη πληροῦται δι' ἰσοβαροῦς **γομώσεως γυμνασίου** (charge d'exercice) συγκειμένης ἐξ ὕδατος καὶ τεμαχίων μολύβδου.

Β. **Κρουστικὸν μηχάνημα** ἢ **ῥὶς** (pointe percutante) τοῦ Ν. Ο. εἶνε τὸ πρόσθιον αὐτοῦ μέρος χρησιμεῦον, ὅπως ἅμα τῇ προσκρούσει ἐπὶ ἐμποδίου τινὸς ἀναφλέγῃ τὸ ἐμπύριον δι' οὗ ἐκρήγνυται τὸ ναύκλαστρον· ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν χρουστικὰ μηχανήματα.

α) Τὸ τοῦ παλαιοῦ τύπου χρουστικὸν μηχάνημα εἶνε **πεπλατυσμένος ἐπικρουστὴρ** (percuteur méplat) μετὰ τριῶν κερατίων, ἀπολή-

γων ἑκατέρωθεν εἰς αἰχμήν, ὑποκείμενος δὲ εἰς εὐθύγραμμον κίνησιν ἐκ τῶν ἔξω πρὸς τὰ ἔσω, κεκανονισμένην οὕτως, ὥστε ν' ἀντέχῃ εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πίεσιν τῆς θαλάσσης· ὁ ἐπικρουστὴρ οὗτος κινεῖται ἐντὸς κωνικοῦ δοχείου καὶ ἅμα προσκρούσῃ ἐπὶ ἀντικειμένου τινὸς διατρυπᾷ τὸ ἐμπύριον ὅπερ ἀναφλέγει. Ἐπὶ τοῦ **πεπλατυσμένου ἐπικρουστῆρος** (percuteur méplat) διακρίνονται τὰ ἑξῆς μέρη· **τὰ κεράτια** (antennes), **ἡ ἀσφαλιστικὴ ἐφηλὶς** (goupille de sûreté), **ὁ κοχλιοδηγὸς** (vis-guide), **ὁ κοχλιωτὸς χαλινὸς** (écrou-tenant), **τὸ κωνικὸν περίβλημα** (cône-enveloppe), **ἡ ἐμπυριοδόκη** (capsule) καὶ **τὸ βύσμα** (bouchon).

β) Τὸ τοῦ νέου τύπου κρουστικὸν μηχάνημα σύγκειται ἐξ εἱλικωμένου ἐπικρουστῆρος κοχλιωμένου ἐπὶ τετραγωνικῆς βακτηρίας διὰ περικοχλίου φέροντος τετράπτερον ἕλικα, ἥτις στρεφομένη ἕνεκα τῆς ταχύτητος μεθ' ἧς πλέει τὸ ναύκλαστρον, ἀναγκάζει τὸν ἐπικρουστῆρα νὰ κινῆται ἐκ τῶν ἔξω πρὸς τὰ ἔσω, μέχρις οὗ φθάσῃ εἰς τὸ τέλος τῆς διαδρομῆς του, ὅτε εἶνε ἕτοιμος ἵνα ἅμα τῇ προσκρούσει ἀναφλέξῃ τὸ ἐμπύριον. Ἐπ' αὐτοῦ διακρίνονται τὰ ἑξῆς μέρη· **ἡ τετράπτερος ἕλιξ** (hélice à quatre branches), **ἡ τετραγωνικὴ βακτηρία** (tige carrée), **ὁ ἐρειστήριος αὐχὴν** (gorge de butée), **ὁ στορεὺς** (τῆς ἕλικος) (manchon), **ὁ ὁδηγὸς** (guide) καλούμενος καὶ **κοχλιωτὴ θήκη** (boîte taraudée), **ὁ ἐπικρουστὴρ** (percuteur) καὶ **τὸ σῶμα** (corps).

2) Ἡ **μυστικοδόκη** ἢ τὸ **διαμέρισμα τῶν ῥυθμιστῶν** (compartiment des régulateurs) τοῦ Ν. Ο. εἶνε ὁ κυλινδρικὸς ὄγκος αὐτοῦ ὁ προσαρμοζόμενος δι' **ἀγκιστροειδοῦς προσαρμογῆς** (emmanchement à baïonnette) ὄπισθεν τοῦ κώνου γομώσεως καὶ περικλείων τὰ ὄργανα δι' ὧν τὸ ναύκλαστρον τηρεῖται εἰς ὡρισμένον σταθερὸν βάθος κατὰ τὴν ὑποβρύχιον πλεῦσίν του. Περιλαμβάνει τέσσαρα κύρια μέρη.

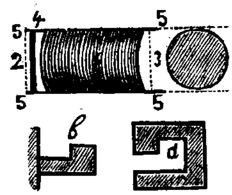
Α) **Θάλαμον ῥυθμιστῶν** (chambre des régulateurs).

Β) **Ὑδροστατικὸν σύστημα** (système hydrostatique).

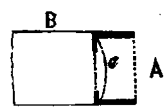
Γ) **Ἐκκρεμὲς** (pendule).

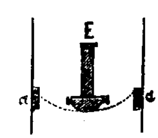
Δ) **Σύνδεσμον τοῦ ὑδροστατικοῦ ἐμβόλου μετὰ τοῦ ἐκκρεμοῦς** (liaison du piston hydrostatique au pendule).

Α) **Θάλαμος ῥυθμιστῶν** (chambre des régulateurs). Οὗτος εἶνε κυλινδρικὸν διαμέρισμα ἑρμητικῶς κεκλεισμένον περιλαμβάνον τοὺς ῥυθμιστὰς βυθίσεως, ἤτοι τὸ ὑδροστατικὸν σύστημα καὶ τὸ ἐκκρεμές. Ἐπ' αὐτοῦ διακρίνονται τὰ ἑξῆς μέρη· **τὸ περίβλημα** (1) (enveloppe), **ἡ προσθία ὄψις** (βάσις) (2) (face-avant), **ἡ ὀπισθία ὄψις** (βάσις) (3) (face-arrière), **τὸ φρακτέρεισμα** (4) (cloison-support) (καλεῖται οὕτως ἡ ἐπὶ τῆς προσθίας ὄψεως τοῦ κυλίνδρου χυτοσιδηρᾶ πλὰξ δι' ἧς φράσσεται ἑρμητικῶς ὁ κύλινδρος καὶ στηρίζεται ἐπ' αὐτῆς τὸ ὑδροστατικὸν σύστημα), **τὸ χεῖλος ἁρμογῆς** (5) (lèvre de jonction), **ἡ καμπτεγκοπὴ** (β) (encoche à retour d'angle) [ἐσωτερικῶς τῶν χειλέων ἁρμογῆς ὑπάρχουσι **καμπτεγκοπαὶ** ὡς φαίνονται ἐπὶ τοῦ σχήματος (α) εἰς ἃς ἀγκιστροῦνται **τόρμοι μετ' ὀδόντος** παριστώμενοι ὑπὸ τοῦ σχήματος (б), ὑπάρχον-

τες ἐπὶ τοῦ ὀπισθίου μέρους τοῦ κώνου γομώσεως, δι' ὧν προσαρμόζονται στερεῶς τὰ δύο τεμάχια· ἡ τοιαύτη προσάρμοσις καλεῖται ἀγκιστροειδὴς **προσαρμογὴ** (emmanchement à baïonnette)], **ἡ ὀπὴ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ διχήλου** (trou de la broche de calage), **τὸ σιδηρογώνιον τοῦ κρατύσματος** (α) (Α, κράτυσμα, Β, κύλινδρος) (cornière de renfort), **οἱ στερεωτικοὶ κοχλίαι** (vis de fixation), **αἱ κυλινδρικαὶ ὀπαὶ** (trous cylindriques), **ἡ θυρὶς ἐπιθεωρήσεως** (porte de visite), **ὁ παράκυκλος τοῦ κρατύσματος** (rondelle de renfort), **ὁ χειριστικὸς κοχλίας** (vis de manœuvre), **ἡ ἐξαεριστήριος ὀπὴ** (vis de purge), **οἱ στερεωτικοὶ γόμφοι** (goujons de fixation), **τὸ περιαυχένιον μετὰ διατονίων** (collerette avec chapes), **τὰ ἀντωθητήρια** (α) (butoirs), ἤτοι ὅρια ἀναλικνήσεως τοῦ ἐκκρεμοῦς (Ε), **ὁ ὁδηγὸς τρικλάδου τεμαχίου** (guide de la pièce à trois branches), καὶ **τὸ εἱλικωμένον περιστόμιον** (douille filetée).

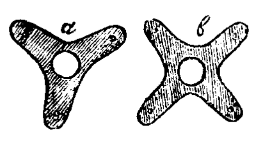

Β) **Ὑδροστατικὸν σύστημα** (système hydrostatique). Τὸ ὑδροστατικὸν σύστημα τοῦ Ν. Ο. βασιζόμενον εἰς τὸν φυσικὸν ὑδροστατικὸν νόμον τῆς «διαφόρου πιέσεως διαφόρων στηλῶν ὕδατος» λειτουργεῖ αὐτομάτως, τηροῦν τὸ ναύκλαστρον εἰς τὸ ὁρισθὲν ἐκ τῶν προτέρων βύθισμα καὶ σύγκειται ἐκ τεσσάρων κυρίων μερῶν, ἤτοι τοῦ **ὑδροθαλάμου** (chambre à eau), τοῦ **ὑδροστατικοῦ ἐμβόλου** (piston hydrostatique), τῶν **ἀνταγωνιστικῶν ἐλατηρίων** (ressorts antagonistes) καὶ τοῦ **συστήματος ἐντάσεως τῶν ἀνταγωνιστικῶν ἐλατηρίων** (système de tension des ressorts antagonistes).

α) **Ὑδροθάλαμος** (chambre à eau) τοῦ Ν. Ο. εἶνε ὁ κυλινδρικὸς χῶρος ὁ περιλαμβανόμενος μεταξὺ τῆς **θυρίδος γεμίσματος** (porte de chargement) τοῦ κώνου γομώσεως καὶ τοῦ **φρακτερείσματος** (cloison support) τοῦ θαλάμου τῶν ῥυθμιστῶν. Εἰς τὸν κυλινδρικὸν τοῦ-

τον χῶρον εἰσρέει τὸ θαλάσσιον ὕδωρ διὰ τῶν κάτωθεν εὑρισκομένων ὀπῶν **εἰσροῆς** (trous d'accès) καὶ πιέζει τὸ ὑδροστατικὸν ἔμβολον, μὲ πίεσιν ἀνάλογον τοῦ βυθίσματος εἰς ὃ εὑρίσκεται τὸ ναύκλαστρον.

β) **Ὑδροστατικὸν ἔμβολον** (piston hydrostatique). Τοῦτο εἶνε ῥάβδος φέρουσα εἰς τὸ ἓν ἄκρον **δίσκον** (disque) ὅστις δεχόμενος τὰς διαφόρους πιέσεις τοῦ ἐν τῷ ὑδροθαλάμῳ ὕδατος, κινεῖ διὰ τῆς διαδρομῆς του ἕτερα ὄργανα, δι' ὧν τὸ ναύκλαστρον τηρεῖται εἰς ὡρισμένον βύθισμα κατὰ τὴν ὑποβρύχιον πλεῦσίν του. Ἐπ' αὐτοῦ διακρίνονται τὰ ἑξῆς μέρη· τὸ **περίβλημα** (enveloppe), οἱ **γόμφοι μετὰ περιχοχλίων** (goujons à écrou), τὸ **εἰλικωμένον περιστόμιον** (douille filetée), τὸ **πωματοπερικόχλιον** (écrou-bouchon), τὸ **διάφραγμα** (ἐξ ἐλαστικῆς κόμμεως) (diaphragme), ὁ **συναπτικὸς δακτύλιος** (anneau de jonction), καὶ ὁ **στερεωτικὸς δακτύλιος** (anneau de fixation).

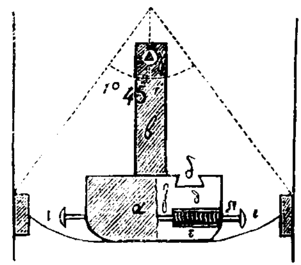
γ) **Ἀνταγωνιστικὰ ἐλατήρια** (ressorts antagonistes. Ταῦτα εἰσὶ τρία τὸν ἀριθμὸν εἰς τὰ παλαιοτέρου ὑποδείγματος ναύκλαστρα καὶ τέσσαρα εἰς τὰ νεωτέρου· εἶνε ἑλικοειδῆ ἐκ χάλυβος ἐλατήρια προσδεδεμένα ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μὲν ἄκρου εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ περιβλήματος τοῦ **ὑδροστατικοῦ ἐμβόλου** (piston hydrostatique) ὑπαρχούσας **πόρπας προσδέσεως** (pitons d'attache), ἐπακουμβῶντα δὲ διὰ τοῦ ἑτέρου ἄκρου των ἐπὶ **τρικλώνου** (α) ἢ **τετρακλώνου** (β) **τεμαχίου** (pièce à trois ou quatre branches ou

traverse des ressorts, **ἔνδεσμος** ἐλατηρίων). Τὰ ἀνταγωνιστικὰ ἐλατήρια ἐντεινόμενα ἐκ τῶν προτέρων ἀναλόγως, σκοποῦσι νὰ **ἰσορροπῶσι** διὰ τῆς ἐκ τῶν ἔσω πιέσεως τοῦ ὑδροστατικοῦ ἐμβόλου, **στήλην ὕδατος** πιέζουσαν τὸ ἔμβολον ἐκ τῶν ἔξω, ἀνταποκρινομένην εἰς τὸ βύθισμα εἰς ὃ θέλομεν νὰ πλεύσῃ τὸ ναύκλαστρον, συντελοῦσι δὲ οὕτω, μετὰ τῶν ἑτέρων ὀργάνων τῆς βυθίσεως, εἰς τὸ νὰ μένῃ τὸ ναύκλαστρον εἰς τὸ ὁρισθὲν βάθος κατὰ τὴν ὑποβρύχιον πλεῦσίν του.

δ) **Σύστημα ἐντάσεως τῶν ἀνταγωνιστικῶν ἐλατηρίων** (système de tension des ressorts antagonistes). Καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν τεμαχίων δι' ὧν ἐπιτυγχάνεται ἡ ἔντασις τῶν εἰρημένων ἐλατηρίων· τὰ τεμάχια ταῦτα εἶνε τὸ **ἐντατικὸν περικόχλιον** (écrou de tension), ὁ **ἐντατικὸς κοχλίας** (vis de tension), καὶ ὁ **ὁδηγὸς τοῦ ἐντατικοῦ περικοχλίου** (guide de l'écrou de tension).

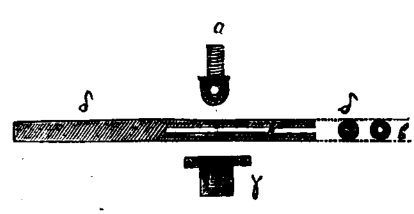
Γ) **Ἐκκρεμὲς** (pendule). Το ἐκκρεμὲς τοῦ Ν. Ο. εἶνε χυτοσιδηροῦν τεμάχιον (α) σχήματος κυρτορθογωνίου, βάρους 19 μέχρις 24 χιλιογράμμων, ἀναλικνιζόμενον ὑπὸ γωνίας 1°,38' μέχρις 1°,45', συνδεόμενον μετὰ τοῦ ὑδροστατικοῦ ἐμβόλου καὶ μεταδίδον πᾶσαν κίνησίν του εἰς τὸν **σύρτην** (tiroir) τοῦ **ὑπηρετοκινητῆρος** (servo-moteur). Διὰ τοῦ ἐκκρεμοῦς ὁριζοντιοῦται τὸ ναύκλαστρον, ὅταν τοῦτο χάνῃ τὴν ὁριζοντιότητά του κατὰ τὴν ὑποβρύχιον πλεῦσίν του. Ἐπ' αὐτοῦ διακρίνονται τὰ ἑξῆς μέρη· ἡ **βακτηρία ἐξαρτήσεως** (ἀρτάνη) (β) σχήματος U (tige de suspension), οἱ **στερεω-**

τικοὶ κοχλίαι (vis de fixation), ὁ **ὁριζόντιος ἄξων** (axe horizontal), οἱ **τριγωνικοὶ ἀξονίσκοι ἀναρτήσεως** (γ) (couteaux de suspension de section triangulaire), ὁ **ἀνασταλτικὸς κοχλίας** (vis d'arrêt), ὁ **γωνιοχαλινὸς** (équerre -frein), ἡ **ἐφηλὶς** (goupille), ἡ **κοιλότης** (δ) (évidement), τὸ **σταθερὸν ἕρμα** (lest fixe), τὸ **κινητὸν ἕρμα** (lest mobile), αἱ **ἐγκαθίσεις** (τῶν ἐλατηρίων) (logements), τὰ **τρήματα** (γ) (dés), ἤτοι ἐπιμήκεις ὀπαὶ χρησιμεύουσαι ὡς ὁδηγοί, τὸ **κοχλιοειδὲς βύσμα** (ε) (vis-bouchon) εἰς τὰ βάκτρα τῶν ἀποκρουστήρων (tampons), τὰ **βάκτρα** (η) (tiges), τὰ **ἐντατικὰ περικόχλια** (écrous de tension), τὰ **ἐλατήρια τοῦ ἐκκρεμοῦς** (θ) (ressorts de pendule), καὶ οἱ **ἀποκρουστῆρες** (ι) (tampons).

Δ) **Σύνδεσμος τοῦ ὑδροστατικοῦ ἐμβόλου μετὰ τοῦ ἐκκρεμοῦς** (liaison du piston hydrostatique au pendule). Ὁ σύνδεσμος τῶν δύο τούτων κυρίων **ῥυθμιστῶν βυθίσεως** (régulateurs d'immersion), σκοπεῖ νὰ μεταδίδῃ ἀμοιβαίως τὰς κινήσεις ἑκάστου τούτων, ἀπαρτίζεται δὲ ἐκ τοῦ **παρεκτατικοῦ διωστῆρος** (bielle à expansion) καὶ τοῦ **ἐνάρθρου μοχλοῦ** (levier articulé).

α) Παρεκτατικὸς διωστὴρ (bielle à expansion). Οὗτος ἀποτελῶν μέρος τοῦ συνδέσμου

τῶν ῥυθμιστῶν βυθίσεως, σύγκειται ἐκ δύο μερῶν κεχοχλιωμένου τοῦ ἑνὸς ἐντὸς τοῦ ἑτέρου, ὅπως ἦ δυνατὴ ἡ μεταβολὴ τοῦ μήκους του, ὅπερ ἐξατᾶται ἐκ τῆς ῥυθμίσεως τοῦ βυθί-

σματος τοῦ ναυκλάστρου. Ἐπ' αὐτοῦ διακρίνονται τὰ ἑξῆς μέρη: τὸ **ἑλικωτὸν διατόνιον** (α) (chape filetée), τὸ **ἔγκοιλον** (β) (partie creuse), τὰ **ἐλατήρια** (ressorts), ὁ **καλυπτοκοχλίας** (γ) vis chapeau), αἱ **ἀνασταλτικαὶ ἐφηλίδες** (goupilles d'arrêt), τὸ **ἔμπλεον** (δ) partie pleine) καὶ ἡ **πορασυρτικὴ ἐφηλὶς** (goupille d'entrainement).

β') **Ἔναρθρος μοχλὸς** (levier articulé). Μοχλὸς μετ' ἀρθρώσεων ἀπαρτίζων μέρος τοῦ συνδέσμου τῶν ῥυθμιστῶν βυθίσεως.

Σύστημα μεταδόσεως τῆς κινήσεως τῶν ῥυθμιστῶν εἰς τὸ ὁριζόντιον πηδάλιον (système de transmission du mouvement des régulateurs au gouvernail horizontal). Τὸ σύστημα τοῦτο τοῦ Ν. Ο. προώρισται ἵνα δι' **ὑπηρετοκινητῆρος** (servo-moteur) μεταδίδῃ τὴν ἐνέργειαν τῶν ῥυθμιστῶν εἰς τὸ ὁριζόντιον πηδάλιον, δι' οὗ τὸ ναύκλαστρον τηρεῖται ἐν ὁρισθέντι βυθίσματι· ἀποτελεῖται ἐκ μοχλῶν καὶ διωστήρων ἠρθρωμένων ἀλλήλοις καὶ διερχομένων διὰ τοῦ **θαλάμου ῥυθμιστῶν**, τῆς **ἀεροδόχης**, τοῦ **ὀπισθίου κώνου** καὶ τῆς **οὐρᾶς**, περιλαμβάνει δὲ κατὰ διαμερίσματα τὰ ἑξῆς τεμάχια:

α') **Ἐν τῷ θαλάμῳ τῶν ῥυθμιστῶν** (chambre des régulateurs) περιλαμβάνει **κορακιωτὸν διωστῆρα** (bielle à crochet), **βακτηρίαν ἐξαρτήσεως** (tige à suspension), **διπλοβραχίονα** (bras-double), **ἀδιάβροχον θήκην** (boite-étanche), **πῶμα** τῆς ἀδιαβρόχου θήκης (bouchon de la boite-étanche), **παραπλεύρους κοχλίας** (vis-latérales), **ἐφηλίδας** (goupilles), καὶ **κοχλιωτὸν περιστόμιον** (douille-taraudé).

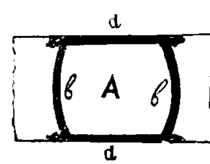
β') Ἐν τῇ **ἀεροδόχῃ** (réservoir d'air) περιλαμβάνει **ῥάβδον μεταδόσεως** (κινήσεως) (tige de transmission), **ὁδηγοσωλῆνα** (τῆς ῥάβδου μεταδόσεως) (tube-guide), **ἀγκωνωτὸν μοχλὸν** (levier-coudé) καὶ **ὑποστήριγμα** (support).

γ') Ἐν τῷ **ὀπισθίῳ κώνῳ** (cône arrière) περιλαμβάνει **ὑπηρετοκινητῆρα** (servo-moteur), **κάθετον διωστῆρα** (levier-coudé), **στηλιδυποστάτην** (colonnette-support), **συρτοδιωστῆρα** (bielle du tiroir), **ἔμβολον** (piston), **ῥάβδον τοῦ πηδαλίου** (tige du gouvernail), καὶ **ὁδηγοσωλῆνα** (τῆς ῥάβδου πηδαλίου) (tube-guide).

δ') Ἐν τῇ **οὐρᾷ** (queue) περιλαμβάνει **διωστῆρα τοῦ πηδαλίου** (bielle du gouvernail), **κωδωνοειδὲς κίνητρον** ἢ **κωδωνοκίνητρον** (mouvement à sonnette) (τεμάχιον μετὰ δύο βραχιόνων συνενούμενον τοξοειδῶς πέριξ ἀξονίσκου ὅμοιον ἐκείνου δι' οὗ συνδέονται τὰ σύρματα τῶν κωδώνων), **διωστῆρα τοῦ ζυγοῦ** (bielle du balancier), **ζυγὸν** (balancier), **διχαλωτὸν διωστῆρα** (bielle à fourche), καὶ **μοχλοὺς τοῦ πηδαλίου** (leviers du gouvernail).

Ὑπηρετοκινητὴρ (servo-moteur) (ἢ **ἐπιβοηθητικὴ μηχανή**). Ὁριζόντιος μονοκύλινδρος ἀερομηχανὴ τοῦ Ν. Ο. κειμένη ἐν τῇ **μηχανοδόχῃ** (chambre des machines), ἧς ὁ **ἀερονόμος σύρτης** (tiroir distributeur à air) ὑπόκειται εἰς τὰς ὑδροστατικὰς μεταβολὰς ὡς συνδεόμενος διὰ τοῦ **παρεκτατικοῦ διωστῆρος** (bielle à expansion) μετὰ τοῦ ἐκκρεμοῦς. Ἡ ἀερομηχανὴ αὕτη κινεῖ τὸ ὁριζόντιον πηδάλιον. Ἐπὶ ταύτης διακρίνονται· ὁ **κύλινδρος** (cylindre), ἡ **ἀεραγωγὸς σωλήνωσις** (tubulure d'arrivée d'air), τὸ **πῶμα** (τοῦ κυλίνδρου) (bouchon du cylindre), οἱ **στυπειοθλῖπται** (presses-étoupes), ὁ **στηλιδυποστάτης** (colonnette-support), ὁ **στηλυποστάτης** (colonne support), τὸ **ἔμβολον** (piston), ὁ **σύρτης** (tiroir), τὰ **ἐπιβλήτια τοῦ σύρτου** (barrettes du tiroir), ὁ **συρτοδιωστὴρ** (bielle du tiroir), ἡ **ἐφηλιδωτὴ στεφάνη τοῦ σύρτου** (πρὸς συγκράτησιν τοῦ διωστῆρος, bielle) (rotule goupillée du tiroir); ὁ **ἀγκωνωτὸς μοχλὸς** (levier-coudé), ὁ **δισχιδὴς κοχλίας** (vis en deux parties), ἡ **ἐκκενωτικὴ ὀπὴ** (trou d'évacuation), τὸ **εἰλικωμένον ἄκρον** (bout-fileté), τὸ **ἀνακλητικὸν ἐλατήριον** (ressort de rappel), ὁ **κάθετος διωστὴρ** (bielle verticalle), καὶ τὸ **φρακτέρεισμα** (cloison-support).

3) **Ἀεροδόχη** (réservoir d'air comprimé). Ἡ ἀεροδόχη προωρισμένη πρὸς ἐναποταμίευσιν τοῦ πρὸς κίνησιν **τοῦ ναυκλάστρου** ἀπαιτουμένου πεπιεσμένου ἀέρος, εἶνε κυλινδρικὸν σῶμα ἐκ σφυρηλάτου χάλυβος πάχους 7-9 χι-

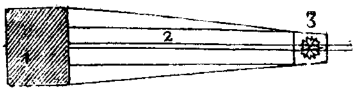

λιοστομέτρων, μετὰ 5 πωμάτων σφαιρικῶν κεκοχλιομένων καὶ κεκολλημένων ἐπ' αὐτοῦ, ἀντοχῆς 100 ἕως 105 ἀτμοσφαιρῶν. Ἡ ἀεροδόχη συνδέεται ἐκ τῶν ἔμπροσθεν μετὰ τοῦ διαμερίσματος τῶν ῥυθμιστῶν καὶ ἐκ τῶν ὄπισθεν μετὰ τοῦ ὀπισθίου κώνου δι' εἰσδυουσῶν κυκλικῶν ἐγκοπῶν καὶ κοχλιῶν καὶ φέρει **παροχικὸν ἐπιστόμιον** (soupape de conservation) εἰδικοῦ σχήματος δι' οὗ πληροῦται πεπιεσμένου ἀέρος, ὅντινα παρέχει εἰς τὴν ἀερομηχανήν. Ἐπὶ τῆς ἀεροδόχης διακρίνονται· τὸ **σῶμα** (α,α) (corps), τὰ **πώματα** (β,β) (les fonds), ἡ **πλάτη** (patte), ὁ **γόμφος μετὰ περικοχλίου** (goujon à écrou), ἡ **ἐρεισματικὴ πλὰξ** (plaque d'appui), τὸ **παροχικὸν ἐπιστόμιον** (soupape de conservation), τὰ **ὁπλίσματα ἁρμογῆς** (armatures de jonction), καὶ τὸ **χειριστικὸν βάκτρον** (tige de manœuvre).

4) **Ὀπίσθιος κῶνος** (cône arrière). Οὗτος συνδέεται μετὰ τῆς ἀεροδόχης διὰ κυκλικῆς ἐγκοπῆς καὶ κοχλιῶν, εἶνε σχήματος κολοκωνικοῦ καὶ περιλαμβάνει τὰ ἑξῆς μέρη.

Α. **Μηχανοδόχην** (1) (chambre de machine ou compartiment de machine).

Β. **Ἐπιπλεύστην** (2) (ἢ **ἐπιπλωτῆρα** flotteur).

Γ. **Διαμέρισμα ὀδοντωτῶν τροχῶν** (3) (compartiment des engrenages).

Α. **Μηχανοδόχη** (chambre des machines ou compartiment des machines). Αὕτη εἶνε κύλινδρικὸς χῶρος ἐν ᾧ ἐντίθενται **τὰ τῆς ἀερολήψεως ὄργανα** (prise d'air), ὁ **ὑπηρετοκινητὴρ** (servo-moteur) ἡ **ἐλαιοδόχη** (réservoir d'huile), ὁ **κρατητήριος μηχανισμὸς** (mécanisme de stoppage), ὁ **μηχανισμὸς τοῦ καταποντισμοῦ (καταδυτικὸς)** mécanisme d'immobilisation) (τοῦ ὁριζοντίου πηδαλίου) καὶ ἡ **κινητηρία ἀερομηχανὴ** (machine motrice à air). Ἡ μηχανοδόχη διαχωρίζεται ἀπὸ τοῦ **ἐπιπλεύστου** (flotteur) διὰ κυκλικοῦ διαφράγματος, ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ **ἀερομηχανὴ** (machine à air), καλουμένου **φρακτερίσματος** (cloison support καὶ φέροντος κεντρικὴν ὀπὴν διὰ τὴν διέλευσιν τῆς **ἀτράκτου** (arbre), καὶ δύο ἑτέρας ὀπὰς διὰ τὴν διέλευσιν τῶν ῥάβδων πηδαλίου καὶ ἀκινησίας.

Β. **Ἐπιπλεύστης** ἢ **ἑρματοδόχη** (flotteur ou chambre de submersion). Οὗτος εἶνε χολοχωνικὸς χῶρος περιλαμβανόμενος μεταξὺ τῆς μηχανοδόχης καὶ τοῦ διαμερίσματος τῶν ὀδοντωτῶν τροχῶν· ὅταν οὗτος ἦνε κενὸς χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ διατηρῇ τὴν **πλευστικότητα** (flottabilité) τοῦ **ναυκλάστρου**, πληρούμενος δὲ αὐτομάτως ὕδατος, δι' εἰδικοῦ τινὸς μηχανήματος, χρησιμεύει νὰ καταποντίζῃ αὐτὸ ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας τοῦ σκοποῦ ἐν ὥρᾳ προσβολῆς. Τὸ ὄπισθεν αὐτοῦ μέρος κλείεται διὰ **πώματος** (fond-arrière) φέροντος κεντρικὴν ὀπὴν διὰ τὴν διέλευσιν τῆς ἀτράκτου τῆς ἀερομηχανῆς, καὶ δύο ἑτέρας ὀπὰς διὰ τὴν διέλευσιν τῶν ῥάβδων πηδαλίου καὶ ἀκινησίας· ὁ ἐπιπλεύστης διέρχεται διὰ τοῦ μέσου κατὰ τὸ μῆκος **σωληνοειδοῦς περιβλήματος** (tube-enveloppe) τῆς ἀτράκτου καὶ τῶν **ὁδηγοσωλήνων** (tubes-guides) τῶν ῥάβδων.

Γ. **Διαμέρισμα ὀδοντωτῶν τροχῶν** (compartiment des engrenages. Τοῦτο εἶνε χολοχωνικὸς χῶρος χοχλιούμενος ὄπισθεν τοῦ ἐπιπλεύστου, κλειόμενος ὄπισθεν διὰ διαφράγματος ἔχοντος κεντρικὴν ὀπὴν διὰ τὴν διέλευσιν τῶν ἀτράκτων, καὶ δύο ἑτέρας ὀπὰς διὰ τὴν διέλευσιν τῶν ῥάβδων πηδαλίου καὶ ἀκινησίας· ἐν τῷ διαμερίσματι τούτῳ ἐμπεριέχεται σύστημα τεσσάρων κωνικῶν ὀδοντωτῶν τροχῶν λειτουργούντων πρὸς περιστροφὴν τῆς ἐξωτερικῆς ἀτράκτου τῶν ἑλίκων, διαπερᾶται δὲ κατὰ μῆκος ὑπὸ τῶν ῥάβδων πηδαλίου καὶ ἀκινησίας. Ἐπὶ τοῦ διαμερίσματος τούτου διακρίνονται τὸ **περίβλημα** (enveloppe), ὁ **κοχλιοχαλινὸς** (vis-frein), ὁ **πρόσθιος ὀδοντωτὸς τροχὸς** (pignon-avant), οἱ **σφηνίσκοι** (clavettes), ὁ **ὀδοντωτροχὸς μεταδόσεως** (pignon de transmission), τὸ **στροφαλιγγοφόρον περιστόμιον** (douille à tourillons), τὰ **ἀριστερόστρεπτα περικόχλια** (écrous à pas gauche), διότι τὸ βῆμα τῆς ἕλικος στρέφεται πρὸς ἀριστερά, ὁ **ὀπίσθιος ὀδοντωτὸς τροχὸς** (pignon arrière) καὶ ὁ **στορεὺς** (manchon).

Ἀερόληψις (prise d'air). Καλεῖται οὕτως ἡ παροχὴ τοῦ ἀπαιτουμένου ἀέρος εἰς τὴν ἀερομηχανὴν τοῦ Ν. Ο. πρὸς λειτουργίαν αὐτῆς. Ἡ παροχὴ αὕτη ἐνεργεῖται δι' εἰδικῶν ὀργάνων εὑρισκομένων ἐν τῇ μηχανοδόχῃ· ταῦτα εἰσί,

α) **Ἐπιστομιοθήκη** (boîte de soupape.) β) **Ῥυθμιστὴς πιέσεως** (régulateur de pression). γ) **Διάμεσον ἀεροδοχεῖον** (réservoir intermédiaire d'air.

α) **Ἐπιστομιοθήκη** (boîte de soupape). Εἶδος δοχείου ἐν τῇ μηχανοδόχῃ ἐν ᾧ εὕρηνται τὰ ὄργανα δι' ὧν γίνεται ἡ πλήρωσις τῆς ἀεροδόχης καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς παροχὴ ἀέρος εἰς τὴν ἀερομηχανήν. Ἐν αὐτῇ διακρίνονται· ἡ θήκη (boîte), τὸ **ἐμπληστικὸν ἐπιστόμιον** (ἢ **βαλβὶς πληρώσεως**, soupape de chargement) (δι' οὗ γίνεται ἡ ἐκ τῆς ἀεραποθήκης λῆψις πεπιεσμένου ἀέρος πρὸς πλήρωσιν τῆς ἀεροδόχης), τὸ **ἀερολημπτικὸν ἐπιστόμιον** (soupape de prise d'air, ἢ **βαλβὶς παροχικὴ** (δι' οὗ παρέχεται ἀὴρ ἐκ τῆς ἀεροδόχης εἰς τὴν ἀερομηχανήν), ἡ **κτιδονωτὴ ἄτρακτος** (arbre à came ἢ **ἄτρακτος μετ' ἐκκεντρικῆς ἀναβαθμίδος**) καὶ ὁ **ἀερολημπτικὸς μοχλὸς** (levier de prise d'air).

β) **Ῥυθμιστὴς πιέσεως** (ἀέρος) [régulateur de pression (d'air)]. Ὁ ῥυθμιστὴς οὗτος σκοπεῖ τὴν ἐπίτευξιν κανονικῆς ταχύτητος διὰ τῆς ὁμορρύθμου στροφῆς τῶν ἑλίκων, εὕρηται δὲ ἐν τῇ μηχανοδόχῃ καὶ εἶνε κύλινδρος μετ' ἐμβόλων ἔχων ἀγωγοὺς δι' ὧν διέρχεται διοχετευόμενος ὁ ἐκ τοῦ διαμέσου ἀεροδοχείου εἰς τὴν ἀερομηχανὴν καὶ τὸν ὑπηρετοκινητῆρα παρεχόμενος πρὸς λειτουργίαν πεπιεσμένος ἀήρ. Ὁ κύλινδρος οὗτος συνδεόμενος διὰ ῥάβδου καὶ κωνικῶν ὀδοντωτῶν τροχίσκων μετὰ τῶν ἀνταγωνιστικῶν ἐλατηρίων δέχεται ἐνέργειαν ἀνάλογον τῆς ἐντάσεως τούτων ῥυθμίζουσαν τὴν ἐπὶ τῆς ἀερομηχανῆς πίεσιν τοῦ ἀέρος. Ἐπ' αὐτοῦ διακρίνονται, ὁ **ἀγκωνωτὸς σωλὴν** (tuyau coudé), ὁ **κύλινδρος** cylindre), τὸ **ἔμβολον** (piston), ἡ **ἔμβαθρος βακτηρία** (tige à embase), τὸ **ἐλατήριον** (ressort), ἡ **θήκη** (étui) καὶ ὁ **ἐντατικὸς κοχλίας** (vis de tension).

γ) **Διάμεσον ἀεροδοχεῖον** (réservoir intermédiaire d'air). Μικρὰ κυλινδρικὴ ἀεραποθήκη εὑρισκομένη ἐν τῇ μηχανοδόχῃ, ἀποτελοῦσα μέρος τοῦ ῥυθμιστοῦ πιέσεως, δι' ἧς βαθμηδὸν διέρχεται ὁ ἐκ τοῦ ἀερολημπτικοῦ ἐπιστομίου ἐρχόμενος πεπιεσμένος ἀήρ, πρὸς ἀποφυγὴν

ἀποτόμων μεταβολῶν τῆς πιέσεως κατὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ἀερομηχανῆς.

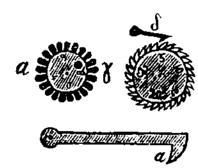
Ἐλαιοδόχη (réservoir d'huile) τοῦ Ν. Ο. εἶνε κυλινδρικὸν δοχεῖον εὑρισκόμενον ἐν τῇ μηχανοδόχῃ πληρούμενον ἐλαίου, ὅπερ ἅμα τῇ λειτουργίᾳ τῆς ἀερομηχανῆς ἐξωθούμενον δι' ἀέρος ἀφικνουμένου μέχρις αὐτοῦ διὰ σωλῆνος, ῥέει, χρησιμεῦον διὰ τὴν λίπανσιν τῶν διαφόρων τεμαχίων τῆς ἀερομηχανῆς καὶ διὰ τὴν ἑρμητικὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐμβόλων ἐντὸς τοῦ κυλίνδρου τοῦ ῥυθμιστοῦ πιέσεως. Ἐπ' αὐτῆς διακρίνονται: ὁ **ἐμπληστήριος σωλὴν** (tuyau de remplissage), ὁ **πωματοκοχλίας** (vis-bouchon), καὶ ὁ **ἀεραγωγὸς σωλὴν** (tuyau d'arrivée d'air).

Κινητηρία ἀερομηχανὴ (machine motrice à air). Αἱ κινητήριαι ἀερομηχαναὶ τῶν Ν. Ο. εἰσὶ δύο τύπων, Brotherhood καὶ White-head, καὶ αἱ μὲν Brotherhood ἀπαντῶνται εἰς τὰ ναύκλαστρα τὰ κατασκευασθέντα μέχρι τοῦ 1880, αἱ δὲ White-head εἰς τὰ ἀπὸ τοῦ 1880 καὶ ἐντεῦθεν.

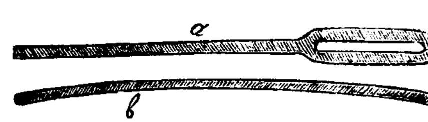
Μηχανὴ Βρόδερουτ (machine Brotherhood). Τρικύλινδρος κινητηρία ἀερομηχανὴ ἁπλῆς ἐνεργείας λειτουργοῦσα διὰ πεπιεσμένου ἀέρος 27 ἕως 30 ἀτμοσφαιρῶν καὶ δυνάμεως 34 ἕως 50 ἵππων. Οἱ **κύλινδροι** (cylindres) τῆς μηχανῆς ταύτης εἰσὶ τοποθετημένοι ἀκτινοειδῶς ὡς πρὸς τὸν ἄξονα τοῦ ναυκλάστρου ὑπὸ γωνίαν 120^0 ἕκαστος, λειτουργοῦσι δὲ δι' ἑνὸς καὶ μόνου **κυκλικοῦ σύρτου** (tiroir), μεταδίδοντος δι' **ἐμβόλων** (pistons), **διωστήρων** (bielles) καὶ **στροφάλων** (manivelles) περιστροφικὴν κίνησιν (900 περίπου στροφῶν κατὰ λεπτὸν) εἰς τὴν **ἄτρακτον** (arbre de couche) τῆς μηχανῆς. Ἡ ἄτρακτος αὕτη διερχομένη διὰ τοῦ ἐπιπλεύστου καὶ τοῦ διαμερίσματος τῶν ὀδοντωτῶν τροχῶν καταλήγει μέχρι τῶν ἑλίκων, εἶνε δὲ σωλὴν ἐκ χάλυβος δι' οὗ γίνεται, ἐκ τῶν ὄπισθεν τοῦ ναυκλάστρου, καὶ ἡ ἐξαγωγὴ (extraction) τοῦ χρησιμοποιουμένου ἀέρος, μὲ θλῖψιν 4 ἕως 5 ἀτμοσφαιρῶν. Ἡ ἐξαγωγὴ αὕτη χρησιμεύει ἐπίσης ὡς προωθητικὴ δύναμις. Ἐπὶ τῆς μηχανῆς ταύτης διακρίνομεν τὸν **θάλαμον διωστήρων** (chambre des bielles ou chambre d'évacuation), τὴν **συρτοθήκην** (boîte à tiroir), τὸ **περίβλημα** τῆς **συρτοθήκης** (chemise de boîte à tiroir), τὰ **πώματα τῶν κυλίνδρων** (couvercles des cylindres), τὴν **σωλήνωσιν** (τὸ σύνολον τῶν διαφόρων σωλήνων) (tuyautage), τὸν **κεντρικὸν δίσκον** (plateau central), τοὺς **τριβεῖς** (ἀναπαυστήρια, coussinets), τὸν **χοχλίαν μετὰ τετραγώνου κεφαλῆς** (vis à tête carrée), τὸ **ψαλιδωτὸν τεμάχιον** (pièce à queue d'aronde), τὴν **κτιδόνα** (ἀναβαθμίδα, came de régulation du tiroir), τοὺς **διωστῆρας μετὰ διατονίων** (bielles à chape), τοὺς **γλωσσολκοὺς** (coulisseaux), τοὺς **τροχίσκους** (galets), τοὺς **ὑδροθαλάμους** (chambres à eau).

Μηχανὴ Οὐάϊτχετ (machine White-head). Τρικύλινδρος κινητηρία ἀερομηχανὴ τοῦ Ν. Ο. λειτουργοῦσα διὰ πεπιεσμένου ἀέρος 24 ἕως 39 ἀτμοσφαιρῶν καὶ δυνάμεως 37 ἕως 47 ἵππων, ὁμοία τῇ μηχανῇ Βρόδερουτ, σὺν τῇ διαφορᾷ ὅτι ἀντὶ ἑνὸς **κυκλικοῦ σύρτου** ἔχει **τρεῖς κυλινδρικούς**, λαμβάνοντας τὴν κίνησίν των ἐξ ἑνὸς **ἐκκαρδίου ἐκκέντρου**.

Κρατητήριος μηχανισμὸς (mécanisme de stoppage). Οὗτος εἰς τὸ Ν. Ο. σκοπεῖ τὴν κράτησιν τῆς ἀερομηχανῆς, διὰ τῆς ἐμφράξεως τοῦ ἀερολη̣πτικοῦ ἐπιστομίου, ἅμα τὸ ναύκλαστρον διατρέξῃ τὸ ὁρισθὲν διάστημα· ὑπάρχουσι δύο τύποι καὶ σύγκειται ἐκ δύο κυρίων μερῶν, ἤτοι, ἐκ τοῦ **κυρίως μηχανισμοῦ** (mécanisme proprement dit) καὶ τοῦ **μετρητοῦ** ἢ **ῥυθμιστοῦ ἀποστάσεως** (compteur). Καὶ τοῦ μὲν ἑνὸς τύπου, τοῦ ἀπαντωμένου εἰς τὰ παλαιοτέρου ὑποδείγματος ναύκλαστρα, ὁ μὲν **με-**

τρητής, ἀπαρτιζόμενος ἐξ **εὐθυκοίλου ὀδοντωτοῦ τροχίσκου** (roue striée) α, ἐκ **κορακιωτοῦ τροχίσκου** β (ἢ τῆς ἀποστάσεως, roue à rochet) μετ' ἀριθμητικῶν ἐνδείξεων καὶ ἐκ συστήματος ἐλατηρίου, εὑρίσκεται ἐν τῇ **οὐρᾷ** (queue), λαμβάνων τὴν κίνησίν του ἐξ **ἀτέρμονος κοχλίου** (vis sans fin) εὑρισκομένου ἐπὶ τοῦ περικοχλίου τῆς ἀτράκτου τῆς προσθίας ἕλικος, ὁ δὲ **κυρίως μηχανισμός**, ἀποτελούμενος ἐκ συστήματος μοχλῶν, διωστήρων καὶ ῥάβδων, εὑρίσκεται ἐν τῇ **μηχανοδόχῃ**, συνδεομένων τῶν δύο μερῶν διὰ **ῥάβδου** (tringle) διηκούσης διὰ τοῦ ἐπιπλεύστου καὶ τοῦ διαμερίσματος τῶν ὀδοντωτῶν τροχῶν καὶ μεταδιδούσης τὴν ἐνέργειαν τοῦ **μετρητοῦ** ἐπὶ τοῦ κυρίως μηχανισμοῦ ἅμα τῇ διαδρομῇ τοῦ ὁρισθέντος διαστήματος. Ἐπ' αὐτοῦ διακρίνομεν προσέτι τὸ **ἔκκεντρον κομβίον** γ (bouton excen-

tré), τὸ **ἐλατήριον** δ μετὰ **κατακλεῖδος** α (ressort à cliquet ou déclic), τὸν **κρατητήριον μοχλὸν** (levier de stoppage), τὸ **διευθυντικὸν κομβίον** (bouton de commande), τὸν **ὁπλιστήριον μοχλὸν** (levier d'armement), τὸν **ὁλκωτὸν διωστῆρα** (α) (bielle à coulisse), τὴν

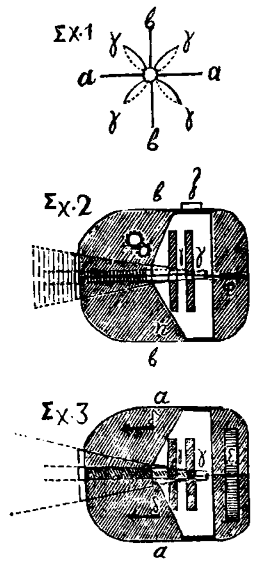
ἄτρακτον μετ' ἐκκεντρικῆς κτιδόνος (ἀναβαθμίδος καὶ στροφάλου (arbre à came et à manivelle), καὶ τὸν κεκυρτωμένον διωστῆρα (β) (bielle cintrée).

Τοῦ δ' ἑτέρου τύπου τοῦ ἀπαντωμένου εἰς τὰ νεωτέρου ὑποδείγματος ναύκλαστρα, ὁ μετρητὴς εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς μηχανοδόχης καὶ εἶνε δείκτης ἐντεθειμένος εἰς ἐγκοπὰς εὑρισκομένας ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ ναυκλάστρου δεικνυούσας δι' ἀριθμῶν τὰς ἀποστάσεις· ὁ δείκτης οὗτος συνδέεται μετὰ τοῦ ἐν τῇ μηχανοδόχῃ κυρίως μηχανισμοῦ, ὅστις ἀποτελεῖται ἐκ συστήματος διωστήρων, μοχλῶν καὶ ἐλατηρίων, τίθεται δὲ εἰς ἐνέργειαν δι' εὐθυκοίλου ὀδοντωτοῦ τροχίσκου καὶ κτιδόνος (came, ἐκκεντρικῆς ἀναβαθμίδος) ὑπαρχούσης ἐπὶ τῆς **ἀτράκτου** τῆς μηχανῆς.

Μηχανισμὸς καταποντισμοῦ (mécanisme de submersion) τοῦ Ν. Ο. κείμενος ἐν τῇ μηχανοδόχῃ· οὗτος σκοπεῖ ν' ἀποφράττῃ τὸ **ἐπιστόμιον καταποντισμοῦ** (soupape de submersion), εὑρισκόμενον ἐπὶ τοῦ **φρακτερείσματος** (cloison -support) τῆς ἀερομηχανῆς, δι' οὗ εἰσρέον τὸ ὕδωρ ἐν τῷ **ἐπιπλεύστῃ** (flotteur) καταποντίζει τὸ ναύκλαστρον ἐν ἀποτυχίᾳ τοῦ σκοποῦ. Ὁ μηχανισμὸς οὗτος σύγκειται ἐξ **ἀγκιστρωτοῦ διωστῆρος καταποντισμοῦ** (bielle à crochet de submersion) καὶ **μοχλοῦ μετ' ἐλατηριωτοῦ ὁδηγοῦ** (levier à ressort-guide), οἵτινες ἐνεργοῦσιν ἐπὶ τοῦ ἐπιστομίου καταποντισμοῦ, συνδέεται δὲ μετὰ τοῦ **κρατητηρίου μηχανισμοῦ** (mécanisme de stoppage) παρ' οὗ τίθεται εἰς ἐνέργειαν ἅμα τῇ κρατήσει τῆς μηχανῆς. Ἐνεργεῖ κατὰ βούλησιν ῥυθμιζόμενος ἐκ τῶν προτέρων, ὅπως μὴ καταποντίζηται τὸ ναύκλαστρον κατὰ τὰς ῥυθμίσεις ἢ ἀσκήσεις.

Μηχανισμὸς ἀκινησίας (mécanisme d'immobilisation) τοῦ **ὁριζοντίου πηδαλίου** τοῦ Ν. Ο. κείμενος ἐν τῇ μηχανοδόχῃ, σκοπῶν «**τὴν στιγμιαίαν ἀπαλλαγὴν τοῦ ὁριζοντίου πηδαλίου ἀπὸ τῆς ἐπιρροῆς τῶν ῥυθμιστῶν βυθίσεως**» καὶ ἀπαρτιζόμενος ἐκ τοῦ **ἀνασταλτικοῦ δακτύλου** (doigt d'arrêt), τοῦ **διωστῆρος ἀκινησίας** (bielle d'immobilisation) καὶ τῆς **ῥάβδου ἀκινησίας** (tige d'immobilisation) παρεντίθεται μεταξὺ τῶν ῥυθμιστῶν βυθίσεως καὶ τοῦ ὑπηρετοκινητῆρος· τιθέμενος εἰς ἐνέργειαν τὴν στιγμὴν τῆς ἐκσφενδονίσεως τοῦ ναυκλάστρου ἐξ ὀργάνου τινὸς τοῦ **κρατητηρίου μηχανήματος** (mécanisme de stoppage) ἐξουδετεροῖ στιγμιαίως τὴν ἐπὶ τοῦ ὑπηρετοκινητῆρος ἐνέργειαν τῶν ῥυθμιστῶν βυθίσεως, κρατῶν οὕτως ἀκίνητον τὸ ὁριζόντιον πηδάλιον ἐν τοιαύτῃ θέσει, ὥστε τὸ ναύκλαστρον κατὰ τὴν ἐκσφενδόνισιν του ἀποφεύγει τὴν **ὑπερβολικὴν βύθισιν** ἢ τὰ **ἅλματα**. Ὁ χρόνος τῆς ἀκινησίας τοῦ πηδαλίου ῥυθμίζεται κατὰ βούλησιν.

5) Οὐρὰ (queue) τοῦ Ν. Ο. εἶνε τὸ ὄπισθεν αὐτοῦ μέρους, ὅπερ εἶνε κολοκωνικὸν **πτερυγοφόρον τεμάχιον** (pièce à ailettes) (Σχ. 1 πρόοψις, 2 πλαγία ὄψις καὶ 3 κάτοψις) μετὰ δύο ὁριζοντίων πτερυγίων (α Σχ. 1. 3) (ailerons horizontaux) καὶ δύο **καθέτων πτερυγίων** (β Σχ. 1. 2) (ailerons verticaux), ἁρ-

μοζόμενον ἐπὶ μὲν τῶν παλαιοτέρου ὑποδείγματος ναυκλάστρων διὰ κοχλιώσεως ὄπισθεν τοῦ διαμερίσματος τῶν ὀδοντωτῶν τροχῶν, ἐπὶ δὲ τῶν νεωτέρου ὑποδείγματος διὰ κωνικῆς ἐγκοπῆς καὶ περικοχλίου ὄπισθεν τοῦ ὀπισθίου κώνου. Ἡ οὐρὰ περιλαμβάνει,

α) Ἕλικας (γ Σχ. 1. 2. 3) (hélices).

β) **Κατευθυντικὰ πτερύγια** (δ Σχ. 3) (ailettes directrices).

γ) Τὸ **ὁριζόντιον πηδάλιον** (ε Σχ. 2. 3) (gouvernail horizontal).

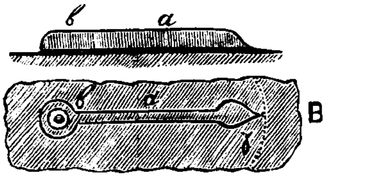
δ) Τὸν **ὁδηγητήριον τόρμον** (ζ Σχ. 2) (guide ou tenon de guidage).

ε) **Κρατητήριον τόρμον** (η Σχ. 2) (tenon de retenue ou tenon Vignot).

α) **Αἱ ἕλικες** (hélices) τοῦ Ν. Ο. δύο τὸν ἀριθμόν, εἰσὶ **δίπτεροι** (à deux ailes) ἀντιθέτου βήματος, περιστρεφόμεναι ἐπὶ δύο ἐμβεβλημένων σωληνοειδῶν **ἀτράκτων** (arbres tubulaires), ἐξ ὧν ἡ μὲν ἐσωτερικὴ ἡ περιστρέφουσα τὴν **ὀπισθίαν ἕλικα** (hélice arrière) εἶνε ἡ **κυρία ἄτρακτος** (arbre de couche) τῆς ἀερομηχανῆς, ἡ δ' ἐξωτερικὴ ἡ περιστρέφουσα τὴν **προσθίαν ἕλικα** (hélice avant) εἶνε τεμάχιον σωλῆνος περιβάλλον τὴν κυρίαν ἄτρακτον, λαμβάνον ὁμόρρυθμον περιστροφικὴν κίνησιν ἀντιθέτου φορᾶς, διὰ τῶν τεσσάρων ὀδοντωτῶν τροχῶν, εἰς οὓς μεταδίδεται ἡ κίνησις ἐξ ἀτέρμονος κοχλίου εὑρισκομένου ἐπὶ τῆς κυρίως ἀτράκτου.

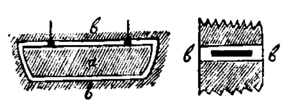
β) **Κατευθυντικὰ πτερύγια** ἢ **πτερύγια Σβαρ-**

τσκόπφ (ailettes directrices ou ailettes Schwartg-kopf) (ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐφευρέτου). Ταῦτα χρησιμεύουσιν ὡς κάθετα πηδάλια gouvernails verticaux), δι' ὧν διορθοῦται ἡ παρεκτροπὴ τοῦ ναυκλάστρου (μετά τινας δοκιμαστικὰς ἐκσφενδονίσεις) καὶ ἐξασφαλίζεται ἡ εὐθεῖα κατεύθυνσίς του· εἶνε δύο μικρὰ πτερύγια α (πρόοψις), στερεούμενα ἐκ τοῦ ἑνὸς

ἄκρου των β ἐπὶ τῶν δύο ὁριζοντίων πτερυγίων AB τῆς οὐρᾶς (κάτοψις), παραλλήλως τοῦ ἄξονος τοῦ ναυκλάστρου, διὰ κοχλιῶν, πέριξ τῶν ὁποίων ὡς κέντρων δύνανται νὰ περιστραφῶσι κατά τι, διαγράφοντα διὰ τοῦ ἑτέρου ἄκρου των γ, φέροντος δείκτην, μικρὰ τόξα.

γ) Ὁριζόντιον πηδάλιον (gouvernail horizontal)· τοῦτο εἶνε κυρτορθογώνιον ὁριζόντιον ἐπίπεδον α (κάτοψις) τοποθετημένον ἐπὶ πηδο-

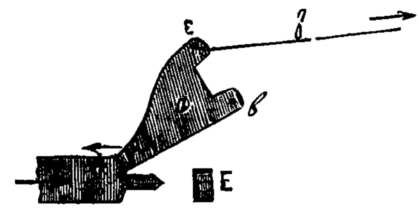

δόκης β (πλαγία ὄψις) (support de gouvernail) εὑρισκομένης ἐν τῇ οὐρᾷ ὄπισθεν τῶν ἑλίκων, ὅπερ ὑφιστάμενον τὴν ἐνέργειαν τῶν ῥυθμιστῶν βυθίσεως, μεταδιδομένην διὰ τοῦ ὑπηρετοκινητῆρος καὶ τοῦ συστήματος μεταδόσεως κινήσεως, ἐπαναφέρει τὸ ναύκλαστρον εἰς τὸ ὁρισθὲν βύθισμά του, ὅταν κατὰ τὴν ὑποβρύχιον πλεῦσίν του τυχὸν ἀπολέσῃ αὐτό.

δ') Ὁδηγητήριος τόρμος (guide ou tenon de guidage). Οὗτος εἶνε ἐπιμήκης τόρμος στερεούμενος ἐπὶ τῆς ἄνω κόψεως τοῦ ἄνω καθέτου πτερυγίου τῆς οὐρᾶς εἰσερχόμενος ἐν ἰθυντηρίῳ αὔλακι (rainure directrice) τοῦ ναυκλαστροβόλου σωλῆνος, δι' οὗ ὁδηγεῖται τὸ ναύκλαστρον εὐθέως κατὰ τὴν ἐκσφενδόνισιν· εἴς τινα ὑποδείγματα ὑπάρχει καὶ ἕτερος τόρμος κάτωθεν.

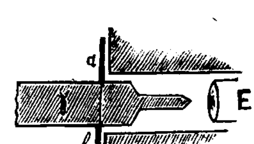
ε) Κρατητήριος τόρμος (tenon de retenue ou tenon Vignot). Οὗτος εἶνε μικρὸς τόρμος ἐπὶ τῆς κάτω κόψεως τοῦ κάτω καθέτου πτερυγίου τῆς οὐρᾶς εἰσερχόμενος εἰς τὸν κρατητῆρα (verrou de retenue) τοῦ ναυκλαστροβόλου σωλῆνος, δι' οὗ τὸ ναύκλαστρον κρατεῖται ἀκίνητον ἐν τῷ σωλῆνι πρὸ τῆς ἐκσφενδονίσεως.

Μηχανισμὸς ἀσφαλείας ἀναφλέξεως (mécanisme de sûreté d'inflammation). Ὁ μηχανισμὸς οὗτος σκοπεῖ τὴν προφύλαξιν τοῦ ναυκλάστρου ἀπὸ τυχαίας ἢ παρακαίρου ἀναφλέξεως. Ἐπὶ τῶν παλαιοτέρου ὑποδείγματος σύγκειται ἐκ τριγωνοειδοῦς ἐξασφαλίστρου α (verrou de sûreté), εὑρισκομένου ἐπὶ τοῦ κρουστικοῦ μηχανήματος (pointe percutante), ὅπερ διὰ μιᾶς τῶν γωνιῶν τοῦ β, στρεφόμενοο ἐπὶ ὁριζοντίου

ἀξονίσκου, σφηνοῖ διὰ τῆς ἑτέρας γ τὸν ἐπικρουστῆρα δ ὠθῶν αὐτὸν πρὸς τὰ ἐμπρός, καθότι διὰ τῆς τρίτης γωνίας ε ἕλκεται πρὸς τὰ ὀπίσω ἐξ ἀγκιστρωτῆς ῥάβδου ζ, συνδεομένης διὰ συστήματος ῥάβδων καὶ διωστήρων μετὰ τῆς ῥάβδου ἀσφαλείας (tige de sûreté), διηκούσης κατὰ μῆκος τὸν ὀπίσθιον κῶνον καὶ ἀγκιστρουμένης ἐπὶ τοῦ ἐκκέντρου κομβίου (bouton excentré) τοῦ εὐθυκοίλου ὀδοντωτοῦ τροχίσκου (roue striée) τοῦ κρατητηρίου μηχανισμοῦ. Ἅμα τῇ ἐκσφενδονίσει τοῦ ναυκλάστρου καὶ τῇ στροφῇ τοῦ εὐθυκοίλου ὀδοντωτοῦ τροχίσκου κατὰ $^3/_4$ περιστροφῆς ἤτοι 50 περίπου μέτρα ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς ἐκσφενδονίσεως, ἡ ῥάβδος ἀσφαλείας ἐξαγκιστροῦται ἀπὸ τὸ ἔκκεντρον κομβίον καὶ τὸ ἐξασφάλιστρον μὴ ἑλκόμενον πλέον πρὸς τὰ ὀπίσω καταπίπτει ἕνεκα τοῦ ἰδίου βάρους, ἐκσφηνοῦν τὸν ἐπικρουστῆρα, ὅστις μένει πλέον ἐλεύθερος διὰ τὴν πρὸς τὰ ὀπίσω διαδρομήν του.

Τὸ σύστημα τοῦτο ἐγκατελείφθη εἰς τὰ νεωτέρου ὑποδείγματος ναύκλαστρα, ἐτροποποιήθη δὲ καὶ εἰς τὰ παρ' ἡμῖν παλαιοτέρου ὑποδείγματος, ἀντικατασταθὲν δι' ἀσφαλιστικῆς ἐφηλίδος (goupille de sûreté) α 6 ἐκ μολύβδου ἢ

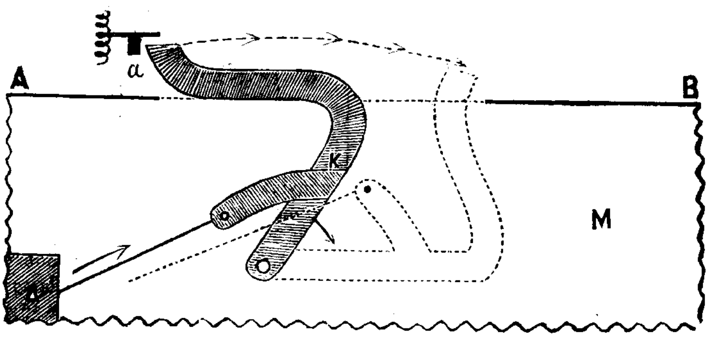

χαλκοῦ διερχομένης διὰ τοῦ ἐπικρουστῆρος γ. Ἡ ἐφηλὶς αὕτη εἶνε μικρᾶς ἀντιστάσεως ὥστε διατέμνεται ἅμα τῇ προσκρούσει ἀφήνουσα τὸν ἐπικρουστῆρα ἐλεύθερον νὰ κινηθῇ πρὸς τὸ ἐμπύριον E.

Κοραχιωτὸς μοχλὸς (levier à crochet). Οὗτος εὑρίσκεται εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς μηχανοδόχης M καὶ συνδέεται μετὰ του ἀερολη πτικοῦ ἐπιστομίου ἐξερχόμενος δι' ἐντομῆς ὑπαρχούσης ἐπὶ τοῦ περιβλήματος A B καὶ ἐξέχει

ἄνωθεν τοῦ σώματος τοῦ ναυκλάστρου· κατὰ τὴν ἐκσφενδόνισιν ἀναστρέφεται ὑπὸ ἐλατηριωτοῦ δακτύλου α (doigt) τοῦ ναυκλαστροβόλου σωλῆνος, ἀποφράσσων τὸ ἀερολη πτικὸν ἐπιστόμιον Δ (soupape de prise d'air) δι' οὗ τίθεται εἰς λειτουργίαν ἡ ἀερομηχανὴ καὶ λοιποὶ μηχανισμοί.

Ναύκλαστρον Βερδάν, torpille Berdan. Αὐτοκίνητον ἰχθυοειδὲς (ichthyoïde) ναύκλαστρον καὶ ῥυθμιζόντων τὸ πηδάλιον. Τὸ ναύκλαστρον τοῦτο ἐκσφενδονίζεται ἐκ σωλῆνος δι' εἰδικῆς βαμβακοπυρίτιδος καὶ εἶνε κατεσκευασμένον ἐκ σκληροῦ καὶ ἰνώδους τινὸς χάρτου. Αἱ λεπτομέρειαι αὐτοῦ τηροῦνται μυστικαὶ ὑπὸ τοῦ ἐφευρέτου. Ναύκλαστρον Σβαρτσκόπφ, Torpille Schwarth-kopf. Αὐτοκίνητον ἰχθυοειδὲς ναύκλαστρον παρόμοιον τῷ τοῦ Οὐάϊτχετ μὲ ἐλαχίστας τινὰς διαφορὰς ὡς πρὸς τὴν διάταξιν

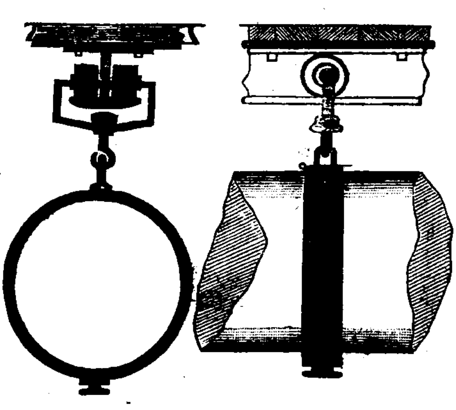

ἔχον ὡς κινητηρίαν καὶ διευθυντηρίαν δύναμιν (force motrice et directrice), ἀέρια (gaz) ἀναπτυσσόμενα ἐκ τῆς κατακαύσεως πυροτεχνικῶν μιγμάτων καὶ ἐνεργοῦντα ἐπὶ ῥομβητοῦ (turbine) χρησιμεύοντος ὡς προωστῆρος (propulseur). Αἱ λεπτομέρειαι τοῦ μηχανισμοῦ τηροῦνται μυστικαὶ ὑπὸ τῶν Ἄγγλων.

Ναύκλαστρον Χόβελ, torpille Howell, ἰχθυοειδὲς διέλικον (ἢ διττέλικον) αὐτοκίνητον ναύκλαστρον ἐκ φωσφορούχου κρατερώματος (bronze phophoreux) πλέον ὑποβρυχίως, δι' ὁριζοντίου πηδαλίου παρεμφεροῦς πρὸς τὸ τοῦ Οὐάϊτχετ τῇ ἐνεργείᾳ κινητηρίας καὶ διευθυντηρίας δυνάμεως, (δρώσης δυνάμεως, force-vive), ἐκπορευομένης ἐκ γυροσκοπικοῦ δυναμοδέκτου (volant gyroscopique) ἀκτῖνος 6,6 ἀγγλικῶν δακτύλων καὶ βάρους 205 λιτρῶν ἐναποθηκεύοντος προ τῆς ἐκσφενδονίσεως τνῦ ναυκλάστρου ἰσχυρὰν περιστροφικὴν δρῶσαν δύναμιν δι' εἰδικοῦ μηχανήματος. Τὸ ναύκλαστρον ἐνεργεῖ κατόπιν ἀφ' ἑαυτοῦ μετὰ 20000 περίπου στροφῶν κατὰ λεπτὸν καὶ διατρέχει περὶ τὰς 800 ὑάρδας μετὰ ταχύτητος 24 μιλίων, ἐκρήγνυται δὲ διὰ προσκρούσεως. Διατελεῖ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν πειραμάτων συνεχῶς τελειοποιούμενον· τὸ προνόμιον τῆς κατασκευῆς του ἠγοράσθη ὑπὸ τῆς ἑταιρίας τῆς κατασκεῆς τῶν πολυβόλων Hotchkiss.

Ναύκλαστον Πόλσον, torpille Paulson. Αὐτοκίνητον ἰχθυοειδὲς ναύκλαστρον ἔχον ὡς κινητηρίαν δύναμιν ἀέρια παραγόμενα ἐκ χημικῶν οὐσιῶν ἐναποθηκευμένων ἐν αὐτῷ, ὡς εὐθυντηρίαν δὲ δύναμιν ἠλεκτρικὴν παραγομένην ἐκ στηλῶν εὑρισκομένων ἐν αὐτῷ. Ἡ ἠλεκτρικὴ δύναμις ἐνεργεῖ ἐπὶ δύο σειρῶν ἠλεκτρομαγνητῶν παρακειμένων τῷ πηδαλίῳ, τιθεμένων εἰς ἐνέργειαν αὐτομάτως διὰ μαγνητικῆς βελόνης ἅμα τῇ ἐλαχίστῃ παρεκκλίσει τεμαχίων τινῶν, κατεσκευασμένον ἐκ φωσφορούχου κρατερώματος (bronze phosphoreux).

ναυκλαστροσκελετός, οῦ, ὁ· carcasse-torpille, συνών. τοῦ κίστη, coffre; μεταλλικὸν ἀγγεῖον (vase) ἀποτελοῦν τὸ ἐξωτερικὸν σῶμα τοῦ ναυκλάστρου, καταδυόμενον καὶ ἀγκυροβολούμενον, ἐν τῷ ὁποίῳ τίθενται τὸ περιέχον τὴν ἐκρηκτικὴν γόμωσιν δοχεῖον καὶ τὰ τῆς ἀναφλέξεως ὄργανα. Τὸ ἀγγεῖον τοῦτο κλείεται ἑρμητικῶς ὅπως παρέχῃ διαρρηκτικὴν δύναμιν καὶ πλευστικότητα (flottabilité) εἰς τὸ ναύκλαστρον καὶ προφυλάσσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ ἐμβρέχωνται τὰ ἐν αὐτῷ. Enveloppe, coffre καὶ boite-aux poudres, πάντα ταῦτα εἰσὶ συνώνυμα τοῦ carcasse-torpille.

ναυκλαστροφορεῖον, ου, τὸ (τὸ φέρον τὸ

ναύκλαστρον), chariot porte-torpille, τὸ ἐφ' οὗ τίθεται τὸ ναύκλαστρον· (βλ. κατωτέρω, chariot des torpilles); || ναυκλαστροφορεῖον καταστρώματος, chariot des torpilles roulant

sur le pont ; φορεῖον ἀποτελούμενον ἐξ ἐπιμήκους ἐγκοίλου ἐλάσματος, μετὰ τροχίσκων συρόμενον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, δι' οὗ μεταφέρονται τὰ ναύκλαστρα ἐκ τῶν ἀποθηκῶν εἰς τοὺς ναυκλαστροβόλους σωλῆνας ἢ ἀλλαχοῦ· || **ναυκλαστροφορεῖον ἐπὶ ἐναερίου σιδηροδρόμου**, chariot des torpilles roulant sur chemin-de-fer aérien, εἶδος φορείου ἀποτελούμενον ἔκ τινος ῥάβδου κυλιομένης διὰ τροχίσκων εὑρισκομένων ἄνωθεν, ἐπὶ ἐναερίου σιδηροδρόμου (σχήματος ⊥,⊔,⊥), τοποθετημένου ὑπὸ τὸ κατάστρωμα· ἐκ τοῦ φορείου τούτου ἐξαρτώμενα δι' ἁλύσεως τὰ ναύκλαστρα, μεταφέρονται ἐκ τῶν ἀποθηκῶν εἰς τοὺς ναυκλαστροβόλους σωλῆνας καὶ τἀνάπαλιν.

ναυκλαστροφόρον, ου, τό· dépôt-torpilleur, n. m. μέγα σκάφος φέρον ἐν ταῖς ἀποθήκαις του μέγαν ἀριθμὸν ναυκλάστρων πρὸς ἐφοδίασιν τῶν **τορπιλλικῶν** (ναυκλαστρικῶν, torpilleurs). § — ἢ τορπιλλοφόρον, porte-torpilles (bateau) ; ναυκλαστρικὸν σκάφος ἐξωπλισμένον διὰ φορητῶν (ἐπακοντίων) ναυκλάστρων, ἤτοι τὸ φέρον ἐπακόντια ναύκλαστρα· βλ. καὶ **ναύκλαστρον.**

ναυκληρικός, ή, όν· ἁρμόδιος τῷ ναυκλήρῳ, ἀφορῶν τὸν ναύκληρον, π. χ. ναυκληρικὰ ἔργα· βλ. **πρῳρατικὰ** ἔργα.

ναύκληρος, ου, ὁ· ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ πλοίου, patron, n. m. (propriétaire ; ὁ ἐφοπλιστής, armateur) (d'un bateau ; «ὁ τῆς νεὼς κύριος καὶ ὁ ἐπιπλέων αὐτῇ ἐπὶ τῷ τὰ ναῦλα λαβεῖν». Εἰς τὰ πολεμικὰ πλοῖα ὁ ναύκληρος λέγεται **πρῳρεύς**, maître d'équipage ; βλ. λέξιν.

ναυκρατῶ (έω), μέλ. ήσω· εἶμαι κύριος τῆς θαλάσσης (θαλασσοκρατῶ), διὰ τῶν νεῶν ἐπικρατῶ τῆς θαλάσσης, dominer sur mer ; βλ. καὶ **θαλασσοκρατῶ.**

ναυλομεσίτης, ου, ὁ· ὁ μεσίτης πρὸς ναύλωσιν πλοίου, courtier maritime ; καὶ ἐν γένει ὁ μεσίτης ναύλου, courtier de fret ἢ courtier d'affrétement ; βλ. καὶ **μεσίτης** καὶ **ναύλωσις.**

ναῦλον, ου, τό· βλ. **ναῦλος.**

ναυλόνω, μέλ. ώσω· (ναυλώνω καὶ ναυλόω), fréter (un navire), ἤτοι le donner à fret, à louer, δίδω τὸ πλοῖόν μου μὲ ναῦλον· || [μέσ.] ναυλοῦμαι, affréter, λαμβάνω τὸ πλοῖον ἄλλου τινὸς μὲ ναῦλον διὰ τὸν ἑαυτόν μου, prendre un navire à fret, ἐνοικιάζω πλοῖον· || ναυλώνειν πλοῖον, fréter un navire ; || ἐναυλώσαμεν τὸν «Πολύφημον» διὰ Γενούην, nous avons frété le «Polifimo» pour Gênes ; || ναυλώνειν πλοῖόν τι, affréter un navire ; || ναυλώνειν πλοῖον ἐπὶ ἔτος, ἐπὶ μῆνα, affréter un navire à l'année, au mois ; || εἰς ποίαν τιμὴν θὰ ἠδύνασθε νὰ ναυλώσητε ἱστιοφόρον διά....., à quel prix pourriez-vous fréter un voilier pour...... || θὰ δυνηθῶμεν νὰ ναυλώσωμεν πλοῖον διά....., nous pourrons fréter un navire pour...... § —, noliser (ἐκ τοῦ λατ. naulum=fret ; [ναυτ.] affréter, louer : noliser un bâtiment, une barque ; γράφουσιν ἐπίσης nauliser.

ναῦλος, ου, ὁ· fret, n. m. prix du louage d'un bâtiment, καὶ ναύλωμα, τὸ μίσθωμα τὸ πληρωνόμενον εἰς ἐμπορικὸν πλοῖον διὰ τὴν τοῦ φορτίου μεταφορὰν ἀπὸ λιμένος εἰς λιμένα· [ἐπὶ πραγμάτων ἐνίοτε] ἢ μεταφορά, port, n.m. ἤτοι τὸ πληρωνόμενον διὰ τὴν μετακόμισιν διαφόρων ἀπὸ ἑνὸς μέρους εἰς ἕτερον· || ναῦλος ἐπιβάτου, τὰ πορθμεῖα], passage, n. m. || ναῦλος, nolis (ἐκ τοῦ ναυλόνω, noliser), n.m. [ναυτ.] fret, louage d'un navire ou d'une barque ; γράφουσιν ἐπίσης naulis ; || ὁ ναῦλος (κυρίως τῆς θαλάσσης), le fret, le nolis ; βλ. ἀνωτέρω· || ναῦλος ἄκαρπος (μὴ ἀποδίδων ὠφέλειαν), un fret ingrat ; || ὁ μεταγενέστερος ναῦλος, le fret subséquent, ultérieur ; || ἀποστολῆς (μεταβάσεως), fret d'aller ; || — ἀνόδου, le fret d'aller ; || — ἀνόδου καὶ καθόδου, fret d'aller et de retour ; || — ἀπαιτητός, fret stipulé ; || συμφωνίαι τοῦ ναύλου (ὅροι), conditions, clauses, stipulations du fret ; || ὁ γενόμενος ναῦλος, le fret fait ; || — ἐπιστροφῆς, fret de retour ; || — γεγραμμένος ἐν τῇ φορτωτικῇ, le fret porté, rempli du connaissement; || — λογικὸς (μέτριος, κανονικός), fret raisonnable ; || — διώρυγος, le prix de transport par canal; || ἐλεύθερον ναύλου, franc de fret, sans fret ; || — ἐφθηνός, fret à bon prix ; || — καὶ ἐπίναυλα, nolis et chapeau, primage, n. m. || — διὰ θαλάσσης, le prix de transport par eau ; || χαλὸς ναῦλος, un bon fret ; || ὁ κερδηθεὶς ναῦλος, le fret gagné; || ὁ μέλλων ναῦλος, le fret à venir ; || — μέτριος, fret modéré; || — πληρωθείς, fret payé; || — νεκρός, faux fret ; || — διὰ ξηρᾶς, ἀγώγιον, prix de transport par terre ; || — παραγωγικός, un fret productif ; || ποτάμιος ναῦλος, le prix de transport par rivière ; || — πληρωμένος ὑπὸ τοῦ φορτωτοῦ, fret payé par le chargeur ; || προηγούμενος ναῦλος, le fret antérieur ; || προκαταβολὴ ναύλου, une avance sur le fret ; || ὁ συμπεφωνημένος ναῦλος, le fret convenu ; || — κατὰ τὴν συμφωνίαν, fret suivant convention ; || — κατὰ τὸ ναυλοσυμφωνητικόν, fret suivant la charte-partie ; || κατάλογος ναύλων, liste de fret ; || — ἐν συνόλῳ, fret pour toute chose, tout compris ; || — κατα στάρον, fret par staire ; || — κατὰ στάρον φορτωθέν, fret par staire embarqué ; || — κατὰ στάρον παραδοθέν, fret par staire délivré ; || — κατὰ στατῆρα, fret par quintal; || — κατὰ τόνον μικτοβαρῆ, fret par tonneau brut ; || — ὑψωμένος, fret élevé ; || — κατὰ τὴν φορτωτικήν, fret suivant connaissement ; || οἱ ναῦλοι τοῦ χειμῶνος, les frets d'hiver ; || ὁ ὡρισμένος ναῦλος, le fret fixé, arrêté ; || ἥμισυς ναῦλος, demi fret ; || ὁ ναῦλος διὰ θαλάσσης, le prix de transport par eau ; || ὁ ναῦλος διὰ τοῦ πορθμοῦ, τὰ πορθμεῖα, le prix de transport par canal ; || ὁ ναῦλος διὰ τοῦ ποταμοῦ, le prix de transport par rivière ; || ὁ ναῦλος διὰ τοῦ σιδηροδρόμου, le prix de transport par chemin de fer ; || ὁ ναῦλος διὰ

ξηρᾶς, le prix de transport par terre ; || οἱ ναῦλοι εἶνε εἰς ὕψωσιν, les frets sont en hausse ; || ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐπιτύχητε ναῦλον εἰς μετρίαν τιμήν, j'espère que vous obtiendrez le fret à un taux modéré ; || θὰ καταβάλωμεν πάσας ἡμῶν τὰς προσπαθείας ὅπως τῷ εὕρωμεν ναῦλον, nous ferons tous nos efforts pour lui obtenir un fret ; || θέλετε ἐπωφεληθῆ τοῦ πρώτου πλοίου, ὅπερ θὰ εὕρητε διὰ τὸν λιμένα τοῦτον μὲ ναῦλον λογικόν, vous profiterez du premier navire que vous trouverez pour ce port à un fret raisonnable. § ναῦλος [ναυτ.], fret nolis ; βλ. ἀνωτέρω. Ἡ τιμὴ τῆς μισθώσεως παντὸς πλοίου καλεῖται ναῦλος καὶ κανονίζεται διὰ τῶν συμφωνιῶν τῶν συναλλαττομένων, ἀποδεικνύεται δὲ διὰ τοῦ ναυλωτικοῦ ἢ τοῦ φορτωτικοῦ καὶ συμφωνεῖται δι' ὅλον ἢ διὰ μέρος τοῦ πλοίου, διὰ πλοῦν ὁλόκληρον ἢ διὰ ῥητὸν χρόνου διάστημα, κατὰ τὸ μέτρον ἢ τὸ βάρος τῶν εἰς τὸ πλοῖον φορτωθησομένων πραγμάτων, κατ' ἀποκοπὴν ἢ συλλογάδην, σημειουμένης τῆς χωρητικότητος τοῦ πλοίου.

ναυλοσυμφωνητικόν, οῦ, τὸ καὶ ναυλωτικόν· τὸ συμφωνητικὸν τῆς ναυλώσεως, charte-partie, n. f. [κυριολεκτικῶς σημαίνει μέρος τοῦ χάρτου, ἐπειδὴ ἄλλοτε τὸ ἔγγραφον τῆς ναυλώσεως ἐλάμβανον ἐξ ἡμισείας οἱ δύο συμβαλλόμενοι], ὅθεν ἔγγραφον ναυλώσεως, βλ. ναύλωσις· || θὰ σᾶς στείλωμεν ἀντίγραφον τοῦ ναυλοσυμφωνητικοῦ, nous vous enverrons copie de la charte-partie ; || διὰ τοῦ ναυλοσυμφωνητικοῦ ὁ παραλήπτης ὑποχρεοῦται νὰ ἐκφορτώσῃ δι' ἐξόδων του, par la charte-partie, le consignataire est obligé d'alléger à ses frais.

ναυλοχέω, βλ. ναυλοχῶ.

ναυλόχιον, ου, τό· καὶ ναύλοχος [ναυτ.] bassin, n. m. θαλάσσιος μυχὸς ἐντὸς ὅρμου ἢ λιμένος ἔνθα τὰ πλοῖα ἀσφαλῶς ἀγκυροβολοῦσι προφυλασσόμενα κατὰ τοῦ ἀνέμου· βλ. καὶ **ἐπιωγή.**

ναυλοχῶ (έω), μέλ. ήσω· (ἐπὶ πλοίων), être sur ses amarres ἢ être en rade (ὁρμέω) (ἐκ τοῦ ναῦς καὶ λόχος), ἤτοι εἶμαι ἐπ' ἀγκύρᾳ ἀραγμένος· σταθμεύω, stationner ; ἀγκυροβολέω, mouiller.

ναυλόω, βλ. ναυλόνω.

ναύλωμα, ατος, τό· καὶ

ναύλωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ναυλόνειν πλοῖόν τι, action de fréter (d'affréter), frétement, n. m. affrétement, n. m. ἡ ἐκμίσθωσις πλοίου διὰ ταξείδιον ἢ δι' ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα. § **ναύλωσις** [νομ.] καλεῖται ἡ σύμβασις δι' ἧς ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ὁ πλοίαρχος (ναυλῶν) ἐκμισθοῖ εἰς ἄλλον (ναυλωτὴν) πρὸς μετακόμισιν ἐμπορευμάτων ἢ μεταγωγὴν προσώπων ἢ ἁλιείαν ἐφ' ὡρισμένῳ τιμήματι (ναύλῳ) τὸ πλοῖον αὐτοῦ ὁλόκληρον (ὁλικὴ ναύλωσις) ἢ μέρος αὐτοῦ (μερικὴ ναύλωσις). Γίνεται δὲ ναύλωσις διὰ πλοῦν ὁλόκληρον ἢ δι' ὡρισμένον χρόνον, ἢ κατὰ τόνον, κυβικὸν μέτρον, ἑκατόλιτρον κτλ., ἢ κατ' ἀποκοπὴν ἢ τέλος συλλογάδην. Κατὰ τὸν νόμον ἡ ναύλωσις πάντοτε πρέπει νὰ βεβαιοῦται ἐγγράφως, τὸ δὲ περὶ τούτου ἔγγραφον καλεῖται **ναυλωτικὸν** ἢ **ναυλοσυμφωνητικόν**), ὅπερ δέον νὰ συντάσσηται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 273 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου. Γίνεται δ' ἡ ναύλωσις διὰ τῶν **ναυλομεσιτῶν** [courtiers d'affrétement]. Πρέπει νὰ γίνηται ἐγγράφως καὶ νὰ φανερόνῃ· 1) τὸ ὄνομα καὶ τὴν χωρητικότητα τοῦ πλοίου· 2) τὸ ὄνομα τοῦ πλοιάρχου· 3) τοῦ ναυλοῦντος καὶ τοῦ φορτωτοῦ· 4) τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου τῆς φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως τῶν πραγματειῶν· 5) τὴν τιμὴν τοῦ ναύλου· 6) ἂν ἡ ναύλωσις ἦνε μερικὴ ἢ ὁλικὴ καὶ 7) τὴν συμφωνηθεῖσαν ἀποζημίωσιν ἐν περιπτώσει χρονοτριβῆς· βλ. **ναῦλος, ναυλόνω** καὶ **σταλία.** § —, nolisement (ἐκ τοῦ ναυλόνω, noliser), n.m. [ναυτ.]=affrétement, action de noliser; || — πλοίου, nolisement d'un navire ; γράφουσιν ἐπίσης naulisement. § — ὁ ναῦλος, fret, n. m. louage d'un bâtiment pour prendre la mer.

ναυλωτής, οῦ, ὁ· fréteur, n. m. καὶ affréteur, n. m. ἐκεῖνος ὅστις ναυλόνει πλοῖόν τι· βλ. **ναυλόνω**· || τὸ πλοῖον διευθύνεται εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν ναυλωτῶν, le navire va à l'adresse des fréteurs. § **ναυλωτής,** nolisateur ou noliseur, n. m. [ναυτ.]=affréteur. Γράφουσιν ἐπίσης naulisateur.

ναυλωτικόν, οῦ, τό· βλ. **ναυλοσυμφωνητικόν.**

ναυμαχέω, βλ. ναυμαχῶ.

ναυμαχία, ας, ἡ· πόλεμος μὲ πλοῖα εἰς τὴν θάλασσαν, combat sur mer ἢ combat naval, ἡ κατὰ θάλασσαν πάλη μεταξὺ δύο πλοίων ἢ δύο ναυτικῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων· ἡ γαλλικὴ αὕτη ἔκφρασις σημαίνει πάλην ἥσσονος σπουδαιότητος τῆς μάχης, bataille navale.

ναύμαχος, ος, ον· ἐπιτήδειος εἰς ναυμαχίαν, propre à combattre sur mer, de combat ; π. χ. ξίφος, δόρυ, πέλεκυς.

ναυμαχῶ, μέλ. ήσω, livrer combat ἢ livrer bataille ; συνάπτω ναυμαχίαν, combattre sur mer ; βλ. καὶ **ναυμαχία.**

ναυπηγεῖον, ου, τὸ καὶ ναυπήγιον, chantier (m.) [de constructions navales] ; τόπος, θέσις, κατάστημα ἐργοστάσιον [chantier] ἔνθα κατασκευάζονται πλοῖα.

ναυπηγέω, βλ. ναυπηγῶ.

ναυπηγήσιμος, ος καὶ η, ον· ἀνήκων, χρήσιμος εἰς ναυπήγησιν, ξύλα, κτλ. propre aux constructions navales ; de construction; || ξυλεία ναυπηγήσιμος, bois de construction.

ναυπήγησις, εως, ἡ καὶ

ναυπηγία, ας, ἡ· ἡ κατασκευὴ πλοίου, construction (f.) [d'un navire] ἢ construction navale, συνών. τοῦ bâtiment, n. m. κοινῶς τὸ κτίσιμο τοῦ καραβιοῦ, ἤτοι ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀπαιτουμένων ἐργασιῶν διὰ τὴν κατασκευὴν πλοίων. § ναυπηγία λέγεται ἐπίσης ἡ **ναυπηγικὴ** ἢ ναυτικὴ ἀρχιτεκτονική, architecture navale, n. f. βλ. **ναυπηγική.**

ναυπηγική, ῆς, ἡ· ναυπηγία, ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν πλοῖα, art de construire

des navires ἢ l'art des constructions navales, ἤτοι ἡ ναυτικὴ ἀρχιτεκτονική, architecture (f.) navale ; καλεῖται οὕτως ἡ τέχνη τοῦ ἰχνογραφεῖν πλοῖον καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ μέρη, ἡ συνάρμοσις τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ πλοίου καὶ ἡ καθολικὴ αὐτοῦ. Ἐν τῇ εἰρημένῃ ἀρχιτεκτονικῇ ἐφαρμόζονται ἅπασαι αἱ ἐπιστῆμαι, τουτέστιν, ἐν τῇ ναυπηγίᾳ δύνανται νὰ ἐφαρμόσωσιν ἁπάσας τὰς ἀνθρωπίνους γνώσεις.

ναυπηγικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος τῇ ναυπηγίᾳ, qui a rapport (propre, qui convient) aux constructions navales ; de construction [navale] || [οὐσ. θηλ.] ἡ **ναυπηγική,** βλ. λέξιν.

ναυπήγιον, ου, τό· βλ. ναυπηγεῖον.

ναυπηγός, οῦ, ὁ· constructeur (m.) [naval], ἢ ingénieur de la marine ; ὁ σχεδιάζων καὶ διευθύνων τὰς ἐργασίας τῆς κατασκευῆς πλοίων, ἢ ingénieur des constructions navales, ἢ constructeur de vaisseaux, de navires.

ναυπηγῶ (έω), μέλ. ήσω· construir [ou bâtir un navire], κοινῶς κτίζω καράβι· ἐκτελῶ τὰς πρὸς κατασκευὴν πλοίου ἀπαιτουμένας ἐργασίας· βλ. καὶ **διαγράφω πλοῖον.**

ναῦς, γεν. νεώς καὶ νηός, νηί, τὴν ναῦν· πληθ. νῆες, νεῶν, ναυσί, ναῦς· γενικῶς τὸ πλοῖον, navire [ἡ πολεμικὴ ἰδίως], vaisseau, bâtiment ; βλ. **πλοῖον.** § —, galère, n. f. γενικὴ ὀνομασία διδομένη εἰς τὰ τῆς ἀρχαιότητος πλοῖα, ἤτοι εἰς τὰς τριήρεις, διήρεις, κτλ. § —, galion, n.m. πλοῖον παρῳχημένης ἐποχῆς πολεμικῶς ἐξωπλισμένον, τὸ ὁποῖον οἱ Ἱσπανοὶ ἐχρησιμοποίουν πρὸς μεταφορὰν χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ πολυτίμων ἐμπορευμάτων ἐκ τῶν ἀποικιῶν των.

ναυσιβλάβεια, ας, ἡ· βλ. **ναυφθορία.**

ναυσιβλαβής, ής, ές· βλ. **ναύφθορος.**

ναυσιπλοΐα, ας, ἡ· πλεῦσις διὰ τῶν νηῶν, navigation, n. f. βλ. **πλεῦσις.**

ναυσίπορος, ος, ον· ὁ πλωτὸς εἰς τὰς ναῦς, navigable ; βλ. **πλωτός.**

ναύσταθμον, τὸ καὶ

ναύσταθμος, ου, ὁ· ὁ τόπος ἔνθα σταθμεύουσι, προσορμίζονται τὰ πλοῖα, λιμήν, ὅρμος, port, rade ; station pour les vaisseaux; καὶ ἰδίως στρατιωτικὸς (ἢ πολεμικὸς) λιμήν, port militaire ; βλ. καὶ **λιμήν.** § —, arsenal, n. m. βλ. **λιμὴν στρατιωτικός.** § —, arsenal, n. m. ἢ arsenal maritime. κοινῶς ὁ **ταρσανᾶς·** καλεῖται οὕτω κατάστημα τοῦ ναυτικοῦ ἔνθα ὑπάρχουσι συνηγμένα ἅπαντα τὰ εἴδη κατασκευῆς, ἐξοπλισμοῦ (armement), ἐξαρτισμοῦ (équipement) καὶ ἐπισκευῆς τῶν πλοίων· || — **ἐπισκευαστικός,** arsenal de construction.

ναύστολος, ου, ὁ· βλ. **ἐξοπλιστής.**

ναυταπάτη, ης, ἡ· baraterie, n. f. διαφέρει τῆς πειρατείας καθότι ἡ τελευταία εἶνε ἔνοπλος λήστευσις ἀλλοτρίου περιουσίας, ἐνῷ ἡ ναυταπάτη εἶνε πειρατεία διὰ δόλου γενομένη ἰδίως ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος τοῦ πλοίου· || ὁ πλοίαρχος διεπράξατο ναυταπάτην, ἐδολιεύθη, συνελήφθη ἔνοχος ναυταπάτης, le capitaine a commis baraterie, a été convaincu de baraterie ; || ὁ πλοίαρχος ἐξώκειλε, ἐβύθισε, διετρύπησε τὸ πλοῖόν του, le capitaine a échoué, coulé, percé son navire; || ναυταπάτη, ἰδιοποίησις διαπραχθεῖσα ὑπὸ τοῦ πληρώματος, malversation par l'équipage; || ἐγκαταλείπειν τὸ πλοῖον, déserter (abandonner) un navire ; || ἐκβολή, ῥίψιμον τοῦ φορτίου εἰς τὴν θάλασσαν, le jet.

ναύτης, ου, ὁ· matelot, n. m. καὶ γενικῶς ὁ ναυτικός, marin ; ναύτης, matelot, καλεῖται ὁ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πλοίου ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ ναυκλήρου ἐνεργῶν· προσόντα ναυτῶν ἔχουσιν οἱ συμπληρώσαντες τὸ 20^ον^ ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀνήκοντες εἴς τινα τῶν δήμων τοῦ κράτους καὶ ἔχοντες διετῆ θαλασσίαν ὑπηρεσίαν (παῖδες, μαθητευόμενοι). Πάντες οἱ εἰς τὴν ἐμπορικὴν ναυτιλίαν ἐργαζόμενοι καὶ ἔχοντες τοὐλάχιστον τὰ τοῦ ναύτου προσόντα ἀπογράφονται κατὰ λιμενικὰς περιφερείας καὶ ἐφοδιάζονται μὲ δίπλωμα ναύτου ὅπερ προσαρτᾶται εἰς τὸ ναυτικὸν φυλλάδιον, τὸ ἐκδιδόμενον ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου καὶ χρησιμεῦον ὡς γνώρισμα τῆς ταυτότητος τοῦ φέροντος αὐτό· ἐκ τῶν ἐφωδιασμένων δὲ μὲ ναυτικὸν δίπλωμα ναυτολογεῖ ὁ πλοίαρχος τὸ πλήρωμα παντὸς ἑλληνικοῦ πλοίου ὑποχρεούμενος νὰ ἐκλέγῃ πάντας τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τὰ $^3/_4$ τῶν ναυτῶν ἐκ πολιτῶν Ἑλλήνων· || **πτυχιοῦχος ναύτης,** ὁ· matelot breveté ; ὁ ἐκπαιδευθεὶς ἐν εἰδικῇ σχολῇ καὶ κεκτημένος πτυχίον εἰδικότητος τινός, π. χ. ἀρμενιστοῦ, πυροβολητοῦ, οἰακιστοῦ, ὁπλίτου, κτλ. βλ. **πρoπλεών,** matelot d'avant; βλ. **ἐπιπλεών,** matelot d'arrière ; || **ναύτης καταστρώματος,** matelot de pont ; ὁ μὴ κεκτημένος πτυχίον εἰδικότητος τινός· || **ναυτοξυλουργός,** ὁ· matelot charpentier, n. m. ξυλουργὸς πλοίου· || **ναυτορραφεύς,** matelot tailleur, n. m.

ναυτία, ας, ἡ καὶ

ναυτίασις, εως, ἡ· mal de mer (n. m.), κοινῶς τὸ **ζάλισμα·** λέγεται ἡ ἐπερχομένη κακοδιαθεσία εἰς τοὺς μὴ εἰθισμένους ἐν θαλάσσῃ ὡς ἐκ τῶν διατοιχημάτων καὶ προνευστασμῶν τοῦ πλοίου· || [συνεκδ.] ναυτία, ὁ **ἔμετος** ἢ ἀναγοῦλα, nausée, n.f. soulèvement de cœur; ἡ τάσις πρὸς ἔμετον, envie de vomir ; || προξενῶ ναυτίαν, soulever le cœur, φέρω τάσιν πρὸς ἔμετον· || πάσχω ναυτίαν [ἐν θαλάσσῃ], avoir le mal de mer.

ναυτιάω-ῶ, μέλ. άσω, πάσχω ναυτίαν, avoir le mal de mer ; καὶ συνεκδ. ἔχω τάσιν (κλίσιν) πρὸς ἔμετον, avoir des nausées; ἐμῶ, vomir.

ναυτική, ῆς, ἡ· ἡ ναυτικὴ τέχνη, art nautique ; ἡ ναυτικὴ ἐπιστήμη, science navale ; ἡ τέχνη τοῦ πλέειν (τῆς πλεύσεως), art de la navigation, ἢ ἁπλῶς ἡ πλωτική, navigation, n. f.=ἡ ναυτιλία. § ναυτικὴ δύναμις, flotte, n. f. (= force navale, ὁ στόλος), καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν πολεμικῶν σκα-

φῶν κράτους τινός· βλ. καὶ στόλος· § ναυτικαὶ ἰδιότητες. qualités nautiques; πλοῖόν τι λέγεται ὅτι ἔχει ναυτικὰς ἰδιότητας (possède des qualités nautiques), ὅταν πλέῃ καλῶς ὑφ' ὅλας τὰς ἱστιοδρομίας (allures), διατοιχίζηται (roule) καὶ προνευστάζηται (tangue) ὀλίγον, καὶ αἱ κινήσεις του δὲν εἶνε ἀπότομοι. § — τακτική, tactique navale; βλ. **τακτική.** § — σχολή, école navale, εἶνε σχολεῖον εἰς ὃ διδάσκονται τὰς πρὸς διοίκησιν πλοίου ἀναγκαίας θεωρητικὰς γνώσεις. Εἰς ταύτας γίνονται συνήθως δεκτοὶ ἄνδρες ἀσκηθέντες πρακτικῶς ἐν τῇ θαλάσσῃ. Πολεμικὴ ναυτικὴ σχολή, εἶνε ἐκείνη ἐν ᾗ διδάσκονται πάντας τοὺς κλάδους τῆς τε διοικήσεως τῶν πλοίων καὶ τῆς κατὰ θάλασσαν πολεμικῆς. Ἡ παρ' ἡμῖν ναυτικὴ σχολὴ τῶν δοκίμων περιλαμβάνει 4 τάξεις, οἱ δὲ ἀπόφοιτοι αὐτῆς κατατάσσονται εἰς τὸ πολεμικὸν ναυτικὸν ὡς σημαιοφόροι. § — πυξίς, boussole de marine=compas, n. m. βλ. **πυξίς.**

ναυτικόν, οῦ, τό· ἤτοι νηΐτης ἢ **ναυτικὸς στρατός**, armée de mer ou armée navale, λέγεται τὸ σύνολον τῶν πολεμικῶν πλοίων κράτους τινὸς μετὰ τῶν πληρωμάτων, τῶν ἐπιβαινόντων εἰς ταῦτα ναυτικῶν στρατευμάτων καὶ τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν καὶ καταστημάτων. § **ναυτικόν,** τὸ (ἡ ναυτιλία), marine, n.f. καλεῖται οὕτω τὸ προσωπικὸν καὶ τὸ ὑλικὸν τῆς θαλασσίου ὑπηρεσίας ἔθνους τινός· ὑπάρχει τοιοῦτον δύο εἰδῶν, ἤτοι **ἱστιοφόρον ναυτικὸν** (marine à voiles), τὸ δι' ἱστίων κινούμενον, καὶ **ἀτμῆρες ναυτικὸν** (marine à vapeur), τὸ δι' ἀτμοῦ κινούμενον. Marine, καλεῖται ἐπίσης καὶ ἡ **ναυτικὴ ἐπιστήμη** (art) ὡς καὶ τὸ **ναυτικὸν ἐπάγγελμα.**

Τὸ **ναυτικὸν** διαιρεῖται εἰς **ἐμπορικὸν** (marine du commerce ou marine commerciale ou marine marchande) περιλαμβάνον τὰ ἰδιωτικὰ πληρώματα καὶ σκάφη τὰ ἐξυπηρετοῦντα τὸ ἐμπόριον, καὶ εἰς **πολεμικὸν** (marine militaire ou marine de guerre) (βλ. καὶ ἀνωτέρω **ναυτικὸς στρατός**), ὅπερ ἀναλόγως τοῦ τίτλου τοῦ ἡγεμόνος κράτους τινὸς καλεῖται **βασιλικὸν** (marine royale) ἢ **αὐτοκρατορικὸν** (marine impériale) ἢ καὶ **ἐθνικὸν ναυτικὸν** marine nationale) ἢ **ναυτικὸν τοῦ κράτους** (marine de l'état). Τὸ πολεμικὸν ναυτικὸν ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν πληρωμάτων καὶ σκαφῶν τῶν προωρισμένων νὰ ἐξυπηρετῶσι τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα, περιλαμβάνει δὲ τὸ **προσωπικὸν** (personnel) ἤτοι τὰ **πληρώματα** (équipages), τὰ ὁποῖα περιλαμβάνουσι τοὺς μαχίμους ἀξιωματικοὺς (officiers combattants) καὶ τοὺς μὴ μαχίμους, ἤτοι τοὺς ἀμάχους (les non combattants) οἵτινες εἰσί, ὁ **ναυπηγικὸς κλάδος** génie maritime), ὁ **οἰκονομικὸς κλάδος** (corps du commissariat), ὁ **μηχανικὸς κλάδος** (mécaniciens), ὁ **ὑγειονομικὸς** (corps de santé ou sanitaire), καὶ ὁ **φαρμακευτικὸς κλάδος**· [βλ. **πλήρωμα,** équipage; καὶ **ἄμαχοι ὑπαξιωματικοὶ** ἢ **ἐπαγγελματίαι**].

Οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν πληρωμάτων τοῦ στόλου τάσσονται κατὰ τὴν ἑξῆς ἱεραρχικὴν σειράν· βλ. καὶ **βαθμός.**

Ναύαρχος (Amiral=maréchal de France). Παρ' ἡμῖν τὸν ἀνώτατον αὐτὸν βαθμὸν ἔχει μόνον ὁ βασιλεύς.

Ἀντιναύαρχος (Vice-amiral=général de division).

Ὑποναύαρχος (Contre-amiral=général de brigade).

Πλοίαρχος (Capitaine de vaisseau = colonel).

Ἀντιπλοίαρχος (Capitaine de frégate = lieutenant-colonel).

Πλωτάρχης (Capitaine de corvette = commandant).

Ὑποπλοίαρχος (Lieutenant de vaisseau= capitaine).

Ἀνθυποπλοίαρχος (Enseigne ἢ enseigne de vaisseau=lieutenant).

Σημαιοφόρος (Aspirant de 1re classe=sous-lieutenant; βλ. καὶ **ἀξιωματικὸς** (μέλλων).

ναυτικός, ή, όν· marin, ine; ἀνήκων εἰς τὴν ναυτικὴν τάξιν, εἰς τὸ ναυτικόν, ὁ θαλάσσιος, maritime, adj. τὸ σχετιζόμενον μὲ τὴν θάλασσαν· || [οὐσ.] ναυτικός, homme de mer, n. m. πληθ. οἱ ναυτικοί, les marins; les gens de mer; || ναυτικὸς χάρτης, carte maritime (nautique); || ναυτικὸν ἔθνος, nation maritime; || τὸ ὑπουργεῖον τῶν ναυτικῶν, le ministère de la marine; || **ναυτικὸς γλυκέος ὕδατος,** marin d'eau douce, κοινῶς ναυτικὸς τοῦ γλυκοῦ νεροῦ· καλεῖται οὕτω μεταφορικῶς ὁ κακῶς τὸ ἐπάγγελμά του ἐπιστάμενος ναυτικὸς καὶ προτιμῶν τὴν ἐν τῇ ξηρᾷ διαμονὴν ἀπὸ τὴν ἐν τῇ θαλάσσῃ· || **ναυτικός,** ή, όν· nautique (adj.) ἔκφρασις χρησιμοποιουμένη πρὸς σήμανσιν τῶν ἐχουσῶν μὲ τὸ ναυτικὸν σχέσιν ἐπιστημῶν, π. χ. **ναυτικὴ ἐπιστήμη,** nautique, n. f. **ναυτικὴ ἀστρονομία,** astronomie nautique; ναυτικὸν **ἐργαλεῖον,** instrument nautique; || **ναυτικός,** ή, όν· naval (adj.), ἐπίθετον χρησιμοποιούμενον τῶν μὲ τὸ ναυτικὸν σχετιζομένων πραγμάτων, π. χ. **ναυτικαὶ δυνάμεις,** forces navales; **ναυτικὴ τακτική,** tactique navale; **ναυτικὴ σχολή,** école navale; βλ. ἀνωτέρω· || ναυτικός, ή, όν· navigateur, trice, ὁ ἐπιδιδόμενος εἰς τὴν ναυτιλίαν [navigation), ὁ ναυτιλλόμενος, ὁ θαλασσοπόρος, π. χ. ναυτικὸς **λαός,** peuple navigateur; || **ναυτικὸς τηλέγραφος,** télégraphe marin (m.) βλ. **τηλέγραφος**· || ναυτικὴ **ἀσφάλεια,** assurance maritime; || ναυτικὸν δάνειον, βλ. **ναυτοδάνειον**· || **πρωτεύουσα ναυτικοῦ διαμερίσματος,** (chef-lieu d'arrondissement maritime, préfecture maritime, n. f. ἤτοι ἡ πόλις **ναυτικοῦ διαμερίσματος** ὅπου ἑδρεύει **ὁ διευθυντὴς τοῦ ναυτικοῦ διαμερίσματος** (préfet maritime). Τὰ παράλια τῆς Γαλλίας διαιροῦνται εἰς πέντε **ναυτικὰ διαμερίσματα** (arrondissements maritimes) ἔχοντα **πρωτευούσας** τὰς πόλεις Cherbourg, Brest, Lorient, Rochefort καὶ Toulon· || **ναυτικὸν δίκαιον,** droit maritime ἢ **θαλάσσιον,** καλεῖται τὸ σύνολον τῶν κανό-

νων τῶν διεπόντων τὴν ναυτιλίαν καὶ ἐν γένει τὸ διὰ θαλάσσης ἐμπόριον. Τὸ ναυτικὸν δίκαιον ὑπάγεται εἰς τὸ δημόσιον δίκαιον ἐφ' ὅσον διέπει τὴν ἀστυνομίαν τῆς ναυτιλίας, τὴν ἐθνικότητα τῶν πλοίων καὶ ἐν γένει τὴν προστασίαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ναυσιπλοΐας· εἰς τὸ διεθνὲς δίκαιον ἐφ' ὅσον περιλαμβάνει τοὺς κανόνας τοὺς ῥυθμίζοντας τὴν ἐλευθερίαν τῆς θαλάσσης ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ καὶ τὰς εἰς τὰς ναυσιπλοΐας ἐν γένει γεννωμένας ναυτιλιακὰς σχέσεις καὶ συναλλαγάς· καὶ εἰς τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον καὶ εἰδικώτερον τὸ ἐμπορικὸν ἐφ' ὅσον ῥυθμίζει τὴν ἐμπορικὴν ναυτιλίαν καὶ τὸ θαλάσσιον ἐμπόριον.

ναυτιλία, ας, ἡ· ἡ πλωτική, navigation, n. f. voyage sur mer ; ὁ τρόπος τοῦ διαπλέειν τὰς θαλάσσας· ‖ ἀστρονομικὴ ναυτιλία, navigation astronomique, ἤτοι ὁ τρόπος τοῦ διαπλέειν τὰς θαλάσσας τῇ βοηθείᾳ ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων. § —, τὸ ναυτικὸν ἐν γένει, marine, n. f. βλ. **ναυτικόν.**

ναυτιλιακός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν ναυτιλίαν, de navigation ; ‖ ναυτιλιακὰ ἔγγραφα [πλοίου], écritures [d'un navire] ; βλ. καὶ **ἔγγραφα,** papiers de mer ἢ papiers de bord.

ναυτίλλομαι, naviguer, aller sur mer ; πλέω μὲ πλοῖον ἢ ταξειδεύω διὰ θαλάσσης· ‖ οἱ ναυτιλλόμενοι, les navigateurs ; βλ. **ναυτιλλόμενος.**

ναυτιλλόμενος, ὁ· navigateur, n. m. ὁ **ναυτίλος**· καλεῖται οὕτω γενικῶς ὁ ναύτης, ἢ ὅστις ταξειδεύει διὰ πλοίου, εἰδικώτερον δὲ καλεῖται θαλασσοπόρος, ὁ ἀνακαλύψας κατὰ τὰς θαλασσοπορίας του νέους τόπους ἢ ἀποκομίσας ἐπιστημονικὰς πληροφορίας.

ναυτίλος, ὁ· navigateur, trice, ὁ εἰς τὴν ναυτιλίαν (navigation) ἐπιδιδόμενος ναυτικός.

ναυτίλος, ὁ· nautile, n. m. μαλάκιον ἐκ τοῦ γένους τῶν **κεφαλοπόδων** (céphalopodes), μετὰ κανονικοῦ κογχυλίου προσομοιάζοντος λέμβον. Τὸ μαλάκιον τοῦτο ἐν καιρῷ γαλήνης πλέει διὰ τοῦ κογχυλίου του ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης μεταχειριζόμενον ὡς κινητήριον δύναμιν ἓξ ἐκ τῶν **κεραtίων** (tentacules) του ὡς κώπας καὶ δύο πλατύτερα ὡς ἱστία, ἅτινα συστέλλει καὶ καταβυθίζεται ἐν θαλασσοταραχῇ ἢ κινδύνῳ.

ναυτιῶ, βλ. ναυτιάω.

ναυτιώδης, ης, ες· ὁ ἔχων κλίσιν πρὸς (ὑποκείμενος εἰς) ἔμετον, sujet à des nausées; ὁ προξενῶν ἔμετον, qui excite des nausées, nauséabond, e, ou nauséeux, euse, adj. ὁ προξενῶν ναυτίαν (ἐμετόν), qui cause des nausées ; ‖ φάρμακον ναυτιῶδες, remède nauséabond. § [μεταφ.] κατάλληλος εἰς τὸ ἐμπνέειν ἀποστροφὴν (ἀηδίαν), propre à inspirer le dégoût : vices nauséabonds. § ὁ ἐμποιῶν ἀηδίαν, ἀηδιάζων, écœurant, ante, adj. qui soulève le cœur καὶ συνεπῶς προξενῶν ἔμετον· ‖ ὀσμὴ ναυτιώδης, odeur écœurante, ἡ προξενοῦσα ἀηδίαν ; [μεταφ.] ὁ ἐμπνέων ἀποστροφήν, qui inspire de la répulsion.

ναυτογραφεύς, έως, ὁ· matelot copiste ; βλ. καὶ γραφεύς.

ναυτοδάνειον, ου, τό· ναυτικὸν δάνειον, prêt (emprunt, συμβόλαιον δανειστικόν, contrat) à la grosse (ἢ à l'aventure) ; καλεῖται ναυτοδάνειον, τὸ δάνειον ὅπερ λαμβάνει ὁ πλοίαρχος δι' ἕνα πλοῦν, ἢ ἕνα ἀμφοτερόπλουν. ἢ διὰ μίαν ὡρισμένην προθεσμίαν ὑποθηκεύων τὸ πλοῖον ἢ τὸ φορτίον ἢ τὰ ἄρμενα καὶ τὰ ἐξάρτια. Ὁ τόκος τοῦ ναυτικοῦ δανείου συμφωνεῖται ἀπὸ 2 % μέχρι 5 % κατὰ μῆνα ἢ τὸν πλοῦν, ἢ ὅπως ἄλλως τὰ συμβαλλόμενα μέρη συμφωνήσωσι. Ὁ τόκος οὗτος εἶνε ὑπέρογκος διότι ὁ δανειστὴς διατρέχει τὸν κίνδυνον ἂν ἀπολεσθῇ τὸ πλοῖον ἢ τὸ φορτίον ἐφ' οὗ ἐγένετο τὸ δάνειον, νὰ μὴ δικαιοῦται νὰ λάβῃ τὴν πληρωμήν, ὅπως ῥητῶς τὸ ἄρθρ. 325 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἐκφράζεται, «ἐν περιπτώσει ναυαγίου ἡ πληρωμὴ τοῦ ναυτικοῦ δανείου περιορίζεται εἰς τὴν ἀξίαν τῶν διασωθέντων ὑπεγγύων πραγμάτων ἀφαιρουμένων τῶν σώστρων»· ‖ ναυτοδάνειον ἢ συμβόλαιον ναυτοδανείου, un contrat à la grosse, un acte de grosse ; ‖ εἰσπράττειν ναυτοδάνειον, soigner le recouvrement d'un acte de grosse ‖ ὁ ναυτοδανειστής, le prêteur à la grosse ; ‖ ὁ ναυτοδανειζόμενος, l'emprunteur à la grosse; ‖ ἀμοιβὴ ναυτοδανείου, prime de grosse ; ‖ ἐπειδὴ ὁ πλοίαρχος δὲν δύναται νὰ εὕρῃ χρήματα διὰ ναυτοδανείου, ἀναγκάζεται νὰ πωλήσῃ μέρος τοῦ φορτίου του, le capitaine ne pouvant trouver de l'argent à la grosse, sera forcé de vendre une partie de son chargement ; ‖ γραμμάτιον ναυτοδανείου, billet de grosse.

ναυτοδικεῖον, ου, τό· ναυτικὸν δικαστήριον, tribunal (cour) maritime ; βλ. καὶ **δικαστήριον.**

ναυτοδίκης, ου, ὁ· juge maritime, μέλος τοῦ ναυτοδικείου, membre du tribunal maritime, ἤτοι δικαστὴς (juge) παρὰ τῷ ναυτοδικείῳ· βλ. καὶ **στρατοδίκης.**

ναυτολογέω, βλ. **ναυτολογῶ.**

ναυτολογία, ας, ἡ· κατάταξις ναυτῶν ἐν τῷ ναυτικῷ, enrôlement (m.) [de matelots] ; βλ. **κατάταξις**· ‖ —, recrutement maritime, ἤτοι ἡ κατάταξις ναυτῶν· ‖ —, levée, n. f. βλ. **κατάταξις.**

ναυτολόγιον, ου, τό· rôle d'équipage, εἶνε ὁ πίναξ ὁ περιλαμβάνων τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον, βαθμὸν καὶ εἰδικότητα ἑκάστου ἀνδρὸς τοῦ πληρώματος· βλ. καὶ **μητρῷον** τῶν ναυτῶν.

ναυτολόγος, ου, ὁ· ὁ ναυτολογῶν ναύτας, recruteur d'équipage (ἢ des matelots) ; βλ. καὶ **στρατολόγος,** raccoleur, n. m.

ναυτολογῶ (έω), μέλ. ήσω· κατατάσσω ναύτας ἐν τῷ ναυτικῷ, enrôler des matelots ; βλ. **κατατάσσω**· ‖ —, recruter des matelots ; βλ. καὶ **ναύτης**· ‖ ναυτολογηθείς, enrôlé ; βλ. **καταταχθείς.**

ναυτοξυλουργός, οῦ, ὁ· matelot charpentier, ὁ ξυλουργὸς πλοίου.

ναυτόπαιδον, τό· καὶ

ναυτόπαις, παιδος, ὁ· mousse, n. m. ἢ

ἁπλῶς παῖς (βλ. καὶ ναύτης), κοινῶς ὁ μοῦτσος· καλοῦνται οὕτως οἱ ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας (16 ἐτῶν κατ' ἀνώτατον ὅρον) εἰς τὸ ναυτικὸν κατατασσόμενοι παῖδες ὅπως ἐθισθῶσιν ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ γείνωσιν ἱκανοὶ ναῦται.

ναυτόπουλον, τὸ [δημ.], ὁ ναυτόπαις.

ναυτορραφεύς, έως, ὁ· ὁ ῥάπτης τοῦ πλοίου, matelot tailleur.

ναυτοσυλλέκτης, ου, ὁ· βλ. νεοσυλλέκτης.

ναυτών, ῶνος, ὁ· λέγεται τὸ διαμέρισμα εἰς ὃ διαμένουσιν οἱ ναῦται, le compartiment de matelots; ὁ στρατὼν τῶν ναυτῶν, la caserne de matelots, ἰδίως ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ὅπερ λέγεται καὶ συνοικιτήριον, chambrée, n. f. βλ. λέξιν· || ναυτών, cayenne, n. f. λέγεται ὅταν οἱ ναῦται διαμένουσιν ἐπὶ παλαιοῦ πλοίου μὴ καταλλήλου πρὸς πλοῦν.

ναυφθορία, ας, ἡ ἢ ναυσιβλάβεια, avarie, n. f. κοινῶς ἡ ἀβαρία· καλεῖται οὕτως ἡ ζημία ἐπὶ τῶν τροφίμων ἢ ἐμπορευμάτων ἅτινα εὑρίσκονται ἐντὸς τοῦ πλοίου. Διὰ τῆς λέξεως avarie ἐννοοῦσιν ἐπίσης ἐν τῷ γαλλικῷ ἐμπορικῷ ναυτικῷ ἅπαντα τὰ ἔξοδα τὰ γινόμενα κατὰ τὴν διάρκειαν ταξειδίου τινός, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς μισθοὺς τοῦ πληρώματος ἐν γένει, τὴν τροφὴν κτλ. βλ. βλάβη καὶ ἀβαρία· || ναυφθορία καιρία ἢ ἐλαφρά, avarie majeure ou légère; || ναυφθορία ὁλικὴ ἢ μερική, avarie générale ou partielle.

ναύφθορος, ος, ον ἢ ναυσιβλαβής, avarié, ée, adj. βεβλαμμένος, η, ον, κοινῶς ἀβαριάτος, βλαμμένος. Καλεῖται οὕτω πλοῖον οὗτινος ἔπαθον τὰ τρόφιμα ἢ ἐμπορεύματα, ἢ ἐβλάβη εἰς ἓν ἐκ τῶν μερῶν του. Ἡ λέξις ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ παντὸς ἀντικειμένου τοῦ πλοίου ὅπερ ἔπαθε βλάβην τινά, καθὼς καὶ ἐπὶ τῶν προσώπων ἀκόμη. Συνώνυμον τοῦ détérioré, dégradé, gâté· βλ. καὶ βεβλαμμένος.

νάφθα, ας, ἡ· naphte, n. f. κοινῶς τὸ νέφτι, καλεῖται τὸ λεπτόρρευστον ἄχρουν ἢ ἐλαφρῶς κιτρινωπὸν καὶ εὐανάφλεκτον ὀρυκτὸν ἔλαιον ὅπερ ἀναβλύζει ἀπὸ τῆς γῆς εἴς τινα μέρη, (ἰδίως παρὰ τὴν Κασπίαν θάλασσαν), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ σκοτεινόχρουν καὶ μᾶλλον πυκνόρρευστον πετρέλαιον. Γενικώτερον ὅμως καλοῦνται νάφθαι περιληπτικῶς διάφορα ὅμοια ἀναφλέξιμα ἔλαια λαμβανόμενα κατὰ τὴν ἀπόσταξιν τῶν λιθανθράκων· βλ. καὶ τερεβινθίνη.

ναφθαλίνη, ης, ἡ· naphtaline, n. f. στερεὸς ὑγρογονάνθραξ παραγόμενος διὰ τῆς ξηρᾶς ἀποστάξεως πλείστων ἑνώσεων τοῦ ἄνθρακος, ἰδίως δὲ τῆς τῶν λιθανθράκων καὶ ἀφθονῶν ἐν τῇ πίσσῃ. Κρυσταλλοῦται εἰς λεπτὰ ῥομβοειδῆ πέταλα λευκὰ ἢ ἄχροα.

νεά, ᾶς, ἡ ἢ νεός, ὁ· jachère, n. f. γῆ ἀφεθεῖσα ἀκαλλιέργητος.

νεάζω, μέλ. άσω· εἶμαι (φαίνομαι) νέος, être (paraître) jeune; πράττω (φέρομαι) ὡς νεανίας, agir en jeune homme; βλ. καὶ μειρακιεύομαι. § νεάζω (ἐπὶ τῶν ἀγρῶν], rachérer, καλλιεργῶ τὰς χερσαίας, ἤτοι τὰς ἀφεθείσας ἀκαλλιεργήτους γαίας· défricher, ἐκχερσόω καὶ καλλιεργῶ τὴν γῆν· βλ. νέασις.

νεανθής, ής, ές· ὁ νεωστὶ ἀνθῶν, ἀνθήσας, nouvellement éclos; fraîchement fleuri.

νεανίας, ου, ὁ· jeune homme; ἔφηβος, adolescent; βλ. μειράκιον καὶ ἡλικία.

νεανίευμα, ατος, τό· πρᾶξις (λόγος, τρόπος, κτλ.), νεανικός, action (parole, manière, etc.) juvénile; trait de jeunesse; [πληθ.] νεανιεύματα, τρόποι (ὕφος) νεανικοί, airs de jeune homme.

νεανιεύομαι, ἐνεργῶ (ὁμιλῶ, φέρομαι) ὡς νεανίας, agir (parler; se conduire) en jeune homme; κάμνω τὸν νέον, faire le jeune homme, νεάζω, se rajeunir; βλ. καὶ μειρακιεύομαι, ἤτοι νεανικῶς, τολμηρῶς, ἀσκέπτως φέρομαι, καυχῶμαι ἐπὶ νεανικῇ δυνάμει, τόλμῃ κ. τ. λ.

νεανικός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος) τοῦ νεανίου, de jeune homme, juvénile, ἤτοι νέος τὴν ἡλικίαν, ζωηρός, ἀνδρεῖος, θαρραλέος, καὶ ἐπὶ πραγμάτων ζωηρός.

νεανικότης, ητος, ἡ· juvénilité, n. f. ἡ νεανικὴ ἡλικία, τὸ νεανικὸν ὕφος, air jeune.

νεανικῶς [ἐπίρ.], juvénilement, adj. ὡς νεανίας. en jeune homme; κατὰ τρόπον νεανικόν.

νεᾶνις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ νεανίας, ἡ νέα κόρη, jeune fille; jeune personne, ἡ δεσποινίς, demoiselle.

νεανίσκος, ου, ὁ· ὁ ἔφηβος, adolescent; ὁ νεανίας, νέος ἀνήρ, jeune homme; βλ. μειράκιον καὶ ἡλικία· [κωμ.] νεανίσκος, jouvenceau, n.m. νέος ἄπειρος, blanc-bec, n.m.

νεάργυρος, ου, ὁ· argentau, n. m. κοινῶς τὸ ἀρζαντό· καλεῖται οὕτω συγχώνευμα ψευδαργύρου (zinc), χαλκοῦ (cuivre) καὶ νικελίου (nickel) κατὰ διαφόρους ἀναλογίας, ἔχον τὸ χρῶμα τοῦ ἀργύρου. Ἐπαργυρωμένος διὰ γαλβανισμοῦ νεάργυρος χρησιμοποιεῖται εἰς κατασκευὴν ἀντικειμένων πολυτελείας καὶ καλεῖται Ἀλφενίδιον, Σινικὸς ἄργυρος, Κριστόφλ, Βρεττανικὸν μέταλλον.

νεαρός, ά, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος) ὁ νέος τὴν ἡλικίαν, jeune, νεανικός, juvénile; ὁ νεωστὶ ἐπερχόμενος, ὁ πρόσφατος, récent, e; de fraîche date; ὁ νέος (ὁ μὴ παλαιός), nouveau, elle; neuf, ve; δροσερός, νωπός, πρόσφατος, frais, fraîche; ὁ τελευταίως ἐπισυμβάς, de fraîche date; || νεαρὸν πρόσωπον, un visage frais (jeune; παρθενικόν, vierge); || ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας, dès sa jeunesse = ἐκ νεότητός του· || οἱ νεαροὶ διδάκτορες, les jeunes (les nouveaux) docteurs, ἤτοι οἱ νεωστὶ ἀνηγορευθέντες διδάκτορες· || νεαρὰ λύπη, douleur récente; || νεαρὰ ἄνθη, des fleurs fraîches. § [νομ.] αἱ Νεαραί, les Nouvelles, «αἱ παρὰ τῶν κατὰ νόμους βασιλέων νέαι διατάξεις» Ἀρμενόπουλος. Ἡ Ἰουστινιάνειος νομοθεσία. Τὸ Corpus juris civilis τοῦ ῥωμαϊκοῦ δικαίου ἀπετελεῖτο ἐκ τεσσάρων μερῶν. Ἐκ τῶν Εἰσηγήσεων, τῶν Πανδεκτῶν, τοῦ Κώδικος καὶ τῶν Νεαρῶν. Αἱ Νεαραὶ εἶνε 168 περίπου διατάξεις, αἵτινες ἐξεδόθησαν αἱ μὲν 153 ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν τριῶν προηγουμένων ἔργων, αἱ δὲ λοιπαὶ ὑπὸ

τῶν διαδόχων αὐτοῦ, ἰδίως Ἰουστίνου καὶ Τιβερίου Β', ἡνώθησαν δὲ βραδύτερον μετὰ τῆς λοιπῆς συλλογῆς καὶ οὕτως ἀπετέλεσαν τὸ τέταρτον μέρος τοῦ Corpus.

νεαρότης, ητος, ἡ· ἡ νεανικότης, juvénilité, n. f. ἡ νεότης, jeunesse, n. f. ἡ νωπότης, δροσερότης, la fraîcheur.

νεαρῶς [ἐπίρ.] νεανικῶς, juvénilement; νωπῶς, δροσερῶς, τελευταίως, προσφάτως, fraîchement; récemment.

νέασις, εως, ἡ [γεωπον.], ἐκχέρσωσις, défrichement, n. m. τὸ ἀνανεοῦν, γεωργεῖν τὴν νέαν, ἡ ἐν τῷ νεᾶν κατεργασία τῆς γῆς, labourer une terre nouvellement défrichée; νεασμὸς δὲ καλεῖται καλλιέργησις ἀκαλλιεργήτου γῆς.

νεασμός, οῦ, ὁ· βλ. νέασις, νεάζω.

νεάω-ῶ, μέλ. άσω [γεωπ.], ἀνανεόνω, renouveler, κυρίως νέον ἀγρὸν ἢ πρὸς καιρὸν ἀφεθέντα ἀροτριῶ, labourer une terre nouvellement défrichée; βλ. καὶ νέασις.

νεβρίς, ίδος, ἡ· ἡ δορά, τὸ δέρμα τοῦ νεβροῦ, peau de faon; κυρίως τὸ ἔνδυμα τοῦ Βάκχου.

νεβρός, οῦ, ὁ· τὸ νεογνὸν τῆς ἐλάφου, faon n. m. νεαρὰ ἔλαφος, jeune cerf ou jeune biche.

νέηλυς, υς, υ, γεν. υδος (νέος, ἔρχομαι), ὁ νεωστὶ ἐλθών, nouveau venu; ὁ πρώτην φορὰν εἴς τινα τόπον ἐλθών, qui vient pour la première fois; ὁ ἐσχάτως, νεωστὶ ἀφιχθείς, ἀποβιβασθεὶς (εἰς τὸν τόπον), fraîchement débarqué.

νέθω [δημ.], γνέθω, βλ. νήθω.

νειᾶτα, τὰ]δημ.], ἡ νεότης, la jeunesse; ἡ νεαρὰ ἡλικία, jeune âge; τὰ ἔτη (τὰ χρόνια) τῆς νεότητος, les années de la jeunesses; jeunes années.

νειλιακός, ή, όν· niliaque, adj. qui a rapport au Nil; ‖ νειλιακὴ κοιλάς, vallée niliaque, ἡ κοιλὰς τοῦ Νείλου.

νειλογενής, ής, ές· niligène (Νεῖλος, Nil καὶ γεννῶ, engendrer), adj. ὁ γεννηθεὶς εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Νείλου, ἢ εἰς τὰς χώρας τὰς ἀπ' αὐτοῦ ἀρδευομένας. Λέγουσιν ἐπίσης nilogène.

νειλομετρία, ας, ἡ· nilométrie, n. f. προσδιορισμὸς τῶν προσαναβάσεων (crues) τοῦ Νείλου διὰ τοῦ νειλομέτρου.

νειλομετρικός, ή, όν· nilométrique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν νειλομετρείαν ἢ εἰς τὸ νειλόμετρον.

νειλόμετρον, ου, τό· nilomètre, n. m. στήλη διῃρημένη εἰς μέτρα χρησιμεύουσα πρὸς καταμέτρησιν τῶν περιοδικῶν ὑπερχειλίσεων τοῦ Νείλου.

Νεῖλος, ου, ὁ· Nil, n. m. ὁ μέγιστος ποταμὸς τῆς Αἰγύπτου.

νειόγαμβρος, ὁ [δημ.], ὁ νεόνυμφος, νεόγαμος, ὁ νεωστὶ νυμφευθεὶς ἀνήρ, nouveau marié.

νειόνυφη, ἡ [δημ.], ἡ νεόνυμφος, νεόγαμος, ἡ νεωστὶ ὑπανδρευθεῖσα γυνή, nouvelle mariée.

νειόπανδρος, ὁ [δημ.], ὁ νειόγαμβρος.

νειόπανδρη, ἡ [δημ.], ἡ νειόνυμφη.

νειός, ὁ [δημ.], θηλ. νειά, ἡ· ὁ νέος. ἡ νέα, jeune; βλ. νέος.

νειότη(ς), ἡ [δημ.], ἡ νεότης, jeunesse, n. f.

νειούτσικος, η, ον [δημ.], ὁ πολὺ νέος, tout jeune [οἰκ.], jeunet, ette, très jeune.

νειώθω [δημ.], βλ. ἐννοῶ.

νεκρά, βλ. νεκρός.

νέκρα, ας, ἡ· νεκρὰ κατάστασις, état de mort; [μεταφ.] ἄκρα σιωπή, silence de mort; ἡ στασιμότης, stagnation, n. f. π. χ. ἡ μὴ κίνησις τοῦ ἐμπορίου ἐν τῇ ἀγορᾷ.

νεκραγωγός, ός, όν· ἄγων, μεταφέρων τοὺς νεκρούς, qui transporte les morts; [συνήθως ἡ ἅμαξα] ἡ νεκροφόρος, corbillard, n.m.

νεκρανάλλαχτος, ὁ [διάλ. Οἰνόης], νεκροστολισμένος.

νεκρανάστασις, εως, ἡ καὶ **νεκρέγερσις,** ἡ ἐκ νεκρῶν ἀνάστασις (ἔγερσις), résurrection, n. f. ἡ ἐπάνοδος ἐν τῇ ζωῇ, retour à la vie.

νεκρικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων, ἐπιτήδειος ἢ πρέπων εἰς τοὺς νεκρούς, de mort; des morts; mortuaire; νεκρώσιμος, ἐπικήδειος, funèbre; πτωματικός, cadavérique, adj. ‖ νεκρικὴ ὠχρότης, la pâleur de la mort; [ποιητ.] pâleur mortelle; ‖ — χορός, danse macabre; ‖ νεκρικὴ κωδωνοκρουσία, glas, n. m.

νεκρο, nécro, προσυνθετικὸν σημαῖνον «**θάνατος**», préfixe qui signifie «mort».

νεκρόβιον, ου, τό· nécrobie, n. f. γένος κολεοπτέρου ἐντόμου ζῶντος ἰδίως εἰς τὰς ἐν ἀποσυνθέσει ὕλας.

νεκροβίωσις, εως, ἡ· nécrobiose (νεκρο καὶ βίωσις, action de vivre) n. f. τὸ σύνολον τῶν αἰτιῶν αἵτινες προσβάλλουσι τὴν κανονικὴν τῆς ζωῆς λειτουργίαν καὶ φέρουσι θᾶττον ἢ βράδιον εἰς τὸν ὁριστικὸν θάνατον.

νεκροβιωτικός, ή, όν· nécrobiotique, adj. [ἰατρ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν νεκροβίωσιν· ‖ μετασχηματισμὸς νεκροβιωτικὸς τῶν ἱστῶν, transformation nécrobiotique des tissus.

νεκρογενής, ής, ές· βλ. **νεκρογέννητος.**

νεκρογέννητος, ος, ον· γεννηθεὶς νεκρός, νεκρογενής, mort-né, mort-née. § **νεκρογενής,** ής, ές, nécrogène (νεκρο καὶ γεννᾶν, engendrer) adj. [βοτ.] ὁ γεννώμενος ἐπὶ θνήσκοντος ἢ τεθνεῶτος φυτοῦ.

νεκρογραφία, ας, ἡ· nécrographie, n. f. μελέτη, περιγραφὴ τῶν νεκρῶν σωμάτων, étude, description des corps morts.

νεκρογραφικός, ή, όν· nécrographique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν νεκρογραφίαν, qui appartient à la nécrographie; ‖ νεκρογραφικαὶ μελέται, études nécrographiques.

νεκρογραφισμός, οῦ, ὁ· nécrographisme, n. m. κατάχρησις ἣν ἡ ἰατρικὴ ποιεῖ εἰς τὴν σπουδὴν τῶν πτωμάτων, ἀντικαθιστῶσα ταύτην ἐν τῇ σπουδῇ τῶν ζώντων ὄντων.

νεκρογράφος, ου, ὁ· nécrographe (νεκρο καὶ γράφειν, décrire) n. m. ὁ μελετῶν ἢ περιγράφων τὰ πτώματα, qui étudie ou décrit les cadavres.

νεκροδουλεία, ας, ἡ· nécrodoulie (νεκρο καὶ δουλεία, servitude) n. f. λατρεία τῶν νεκρῶν, culte des morts.

νεκροειδής, ής, ές· ὅμοιος νεκρῷ, qui ressemble à un mort.

νεκροθάπτης, ου, ὁ· ὁ σκάπτων τοὺς λάκκους καὶ θάπτων τοὺς νεκρούς, fossoyeur, n. m. καὶ ἐνίοτε enterreur, n. m. [συνεχδ. ἐνίοτε] ὁ **νεκροφόρος**, croque-mort, n. m.

νεκροθήκη, ης, ἡ· ἡ θήκη τῶν νεκρῶν, ἡ ὑδρία, τὸ νεκροδοχεῖον, urne funéraire (sépulcrale), ἔνθα ἐτίθετο ἡ σποδὸς τῶν καιομένων νεκρῶν. § —, ὁ τάφος, la tombe, le caveau; ἡ σαρκοφάγος, sarcophage, n. m. βλ. λέξιν.

νεκροκεφαλή, ῆς, ἡ· κεφαλὴ νεκροῦ, tête de mort.

νεκροκαύστης, ου, ὁ· ὁ τοὺς νεκροὺς καίων, qui brûle les morts.

νεκροκομεῖον, ου, τό· nécrocome (ἐκ τοῦ νεκρο, καὶ κομέω-ῶ, soigner) n. m. αἴθουσα ἔνθα ἀποτίθενται οἱ νεκροὶ μέχρις ὅτου τὰ πτώματα παρουσιάσωσιν ἀναμφισβήτητα σημεῖα τοῦ θανάτου.

νεκροκομέω-ῶ, μέλ. ήσω, φροντίζω περὶ τῶν νεκρῶν, avoir soin des (soigner les) morts.

νεκροκόμος, ου, ὁ· ὁ φροντίζων περὶ τῶν νεκρῶν, qui a soins des morts, ὅθεν ὁ **νεκροφόρος**, croque-mort, n.m. πληθ. des croque-morts.

νεκροκράββατος, ὁ καὶ κοινῶς

νεκροκρέββατον, τό· τὸ νεκροφορεῖον, τὸ φέρετρον ἐν ᾧ τίθεται ὁ νεκρός, bière, n. f. cerceuil, n. m. ἡ νεκρικὴ **κάσσα**.

νεκρολατρεία, ας, ἡ· nécrolâtrie, n. f. λατρεία τῶν νεκρῶν, culte des morts; ἀδυναμία, παραφροσύνη τοῦ νεκρολάτρου, faiblesse, folie du nécrolatre.

νεκρολάτρης, ου, ὁ, θηλ. -τρις, ιδος καὶ ιος, nécrolâtre (νεκρο καὶ λατρεία, culte) n. ἄτομον ἀποδίδον ὑπερβολικὴν λατρείαν εἰς τοὺς νεκρούς, personne qui rend un culte exagéré aux morts.

νεκρολατρικός, ή, όν· nécrolâtrique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν νεκρολατρείαν, qui appartient à la nécrolâtrie; || λατρεία νεκρολατρική, culte nécrolâtrique.

νεκρολογία, ας, ἡ· nécrologie, n. f. νεκρολογικὴ διατριβή, notice nécrologique; διατριβὴ ἀφιερωμένη εἰς τὴν μνήμην ἑνὸς ἢ πλειοτέρων ἀτόμων τεθνεώτων, écrit consacré à la mémoire d'une ou plusieurs personnes défuntes.

νεκρολογικός, ή, όν· nécrologique, adj. ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν νεκρολογίαν, qui appartient ou qui a rapport à une nécrologie; || ἄρθρον νεκρολογικόν, un article nécrologique.

νεκρολόγιον, ου, τό· nécrologe (νεκρο καὶ λόγος, discours) n. m. μέγα βιβλίον (κατάστιχον) ἐφ' οὗ ἐγγράφουσι τὰ ὀνόματα τῶν νεκρῶν, grand livre (registre) sur lequel on inscrit les noms des morts.

νεκρολόγος, ου, ὁ καὶ ἡ· nécrologue, n. m. συγγραφεὺς νεκρολογιῶν, auteur de nécrologies.

νεκρολούλουδον, τὸ (ἄνθος), χρυσάνθεμον, χρυσανθέμιον, chrysanthème, n. m. τὰ **ἁγιοδημητριάτικα**.

νεκρομαντεία, ας, ἡ· nécromancie, n. f. ἡ διὰ τῶν νεκρῶν μαντεία, ἤτοι ἐρώτησις νεκροῦ, ἢ τοῦ διὰ πνευματιστικῆς τέχνης ἐπερωτωμένου πνεύματος περὶ τοῦ μέλλοντος.

νεκρομαντικός, ή, όν· nécromantique, adj. ἀφορῶν τοὺς νεκρομάντας ἢ ἀφορῶν τὴν νεκρομαντείαν, de nécromancie.

νεκρομάντις, εως, ὁ, ἡ· nécromancien, enne; ὁ μετερχόμενος τὴν νεκρομαντείαν.

νεκρόνω, νεκρόω-ῶ, μέλ. ώσω, κάμνω νὰ ἀποθάνῃ, faire mourir, ἤτοι στερῶ τὴν ζωήν, priver la vie; καθιστῶ τι ὡς νεκρόν, ἀδρανὲς (ἄχρηστον), rendre comme mort, inerte; ἐπιφέρω, προξενῶ νέκρωσιν, ἀμβλύνω, amortir; || [μεταφ.] νεκρῶ τὴν σάρκα, τὸ σῶμα, mortifier; ψύχω, ἀποψύχω, παγόνω, morfondre; βλ. καὶ **νέκρωσις**. § [ἰατρ.] nécroser, ἐπιφέρω τὴν νέκρωσιν τοῦ... produire la nécrose de: les vapeurs de phosphore nécrosent les os de la mâchoire. § [οὐδ. καὶ μέσ.] **νεκροῦμαι**, καταψύχομαι, παγόνω, se morfondre = παραλύω, être paralysé, μένω ἐμβρόντητος ἐκ φόβου, frappé de terreur. § **νεκροῦμαι**, se nécroser (γαγγραινοῦμαι, πάσχω τερηδόνα, ἐπὶ τῶν ὀστῶν), προσβάλλομαι ὑπὸ νεκρώσεως, être atteint par la nécrose: les dents se nécrosent plus fréquemment que les autres os.

νεκροπάθεια, ας, ἡ· nécropathie (νεκρὸ καὶ πάθος, maladie) n. f. διάθεσις εἰς τὴν νέκρωσιν καὶ εἰδικῶς εἰς τὴν νέκρωσιν τῶν ὀστῶν, disposition à la nécrose et spécialement à la nécrose des os; βλ. καὶ **νέκρωσις**.

νεκροπάπουτσα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], τὰ ὑποδήματα τὰ βαλλόμενα εἰς τοὺς πόδας τῶν νεκρῶν.

νεκρόπολις, εως, ἡ· πόλις τῶν νεκρῶν, nécropole, n. f. σημαίνει μεταφ. τὸ ἐκτενὲς νεκροταφεῖον, vaste cimetière. **Νεκροπόλεις** (nécropoles) καλοῦνται τὰ ἀρχαῖα νεκροταφεῖα καὶ ἰδίως τὰ αἰγυπτιακὰ ἅτινα ἕνεκα τῆς εἰς θαλάμους μᾶλλον ἢ ἐντὸς τῆς γῆς καταθέσεως τῶν νεκρῶν (μουμιῶν) ἠδύναντο κάλλιστα νὰ θεωρηθῶσιν ὡς διαμονὴ τῶν νεκρῶν. Ἐπισημόταται εἶνε αἱ Νεκροπόλεις τῶν Θηβῶν (τῆς Αἰγύπτου) καὶ τῆς Μέμφιδος. Ἐπίσης ὑπῆρχον νεκροπόλεις ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, Κύπρῳ, Ῥόδῳ, Σικελίᾳ καὶ ἰδίως ἐν Ἐτρουρίᾳ ἐνῷ ἐν τῇ κυρίως Ἑλλάδι καὶ ἐν Ῥώμῃ οἱ νεκροὶ ἐθάπτοντο μᾶλλον κατὰ μῆκος τῶν ἔξω τῶν πόλεων μεγάλων ὁδῶν.

νεκροπομπός, οῦ, ὁ, ἡ· ὁ πέμπων, ὁδηγῶν τοὺς νεκρούς, conducteur des morts. § —, ὁ φροντίζων περὶ τῶν κηδειῶν, ὁ ἀναλαμ-

θάνων τὰς ἐπιχηδείους φροντίδας (ἢ ὁ ὑπάλληλος αὐτῶν), entrepreneur (employé) des pompes funèbres.

νεκροποῦλι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης] (νεκρὸν -πουλί· 1) ἡ γλαῦξ, ἡ κουκουβάγια, 2) νυκτοκόραξ.

νεκρός, ά, όν· mort, e ; [κυρίως καὶ μετ.] || νεκρὸν σῶμα, corps mort ; νεκρὸν γράμμα, lettre morte ; || νεκρὰ κεφάλαια, capital improductif (oisif), ἤτοι τὰ μὴ προσοδοφόρα χρήματα (τὰ διαθέσιμα), τὸ νεκρὸν χρῆμα, argent mort ; || [μηχ.] νεκρὰ σημεῖα, points morts ; βλ. **σημεῖα**· || νεκρὰ θάλασσα, mer morte, ἡ ἄλλως ἀσφαλτῖτις λίμνη εἰς τὴν Παλαιστίνην, ἐν ᾗ χύνεται καὶ ὁ Ἰορδάνης ποταμός· || [ὀρυρ.] νεκρὰ γωνία, angle mort ; βλ. **γωνία.** § [οὐσ.] νεκρός, ὁ ἀποθαμμένος, mort, e, τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ, le corps [du mort] ; τὸ πτῶμα (τοῦ νεκροῦ), le cadavre ; τὸ νεκρὸν σῶμα, τὸ λείψανον, dépouille, n. f. τὰ λείψανα, les dépouilles = ὁ νεκρός.

νεκροσκόπησις, εως, ἡ καὶ

νεκροσκοπία, ας, ἡ· nécroscopie, n. f. ἡ ἐξέτασις τοῦ νεκροῦ ὑπὸ τοῦ νεκροσκόπου, visite de cadavre. § **νεκροσκόπησις** λέγεται κατ' ἐπέκτασιν ἡ νεκροψία· βλ. λέξιν.

νεκροσκοπικός, ή, όν· nécroscopique, adj. ἀφορῶν τὴν νεκροψίαν· βλ. λέξιν.

νεκροσκόπος, ου, ὁ· ὁ ἐπιπεφορτισμένος ὑπὸ τῆς πολιτείας διὰ νὰ ἐπιβεβαιώνῃ τὸν θάνατον τινός, πρὸς ἔκδοσιν τῆς πρὸς ταφὴν (ἐνταφιασμὸν) ἀδείας, officier [de l'état civil] qui constate la mort ; ὁ ἐπιβεβαιώνων τὸν θάνατον ληξίαρχος, ὁ ἐξετάζων τὰ πτώματα, observateur des cadavres, nécroscope, n. m.

νεκροστολίζω, μέλ. ίσω, στολίζω, κοσμῶ τὸν νεκρὸν, orner (parer) un mort ; ἐνδύω τὸν νεκρόν, θέτω ἄνθη ἐπὶ τοῦ φερέτρου του.

νεκροσυλία, ας, ἡ· ἡ γύμνωσις νεκρῶν, violation de sépulture, ἤτοι ἡ παραβίασις τῶν τάφων πρὸς ἀπογύμνωσιν νεκροῦ.

νεκρόσυλος, ος, ον· ὁ ληστεύων, γυμνώνων τοὺς νεκρούς, παραβιάζων τοὺς τάφους, pilleur de tombeaux.

νεκροταφεῖον, ου, τό· cimetière, n. m. τὸ μέρος ἔνθα θάπτονται οἱ νεκροί, lieu où l'on enterre les morts.

νεκρότης, ητος, ἡ· ὁ θάνατος ἐν γένει, mort, n. f. ἡ κατάστασις τοῦ νεκροῦ, état de mort ; ἡ νεκρὰ κατάστασις· βλ. καὶ **νέκρα.**

νεκροτόκιον, τό· τὸ νεκρὸν γεγεννημένον (παιδίον ἢ ζῶον), enfant (animal) mort-né, τὸ νεκρογέννητον.

νεκροτοκῶ (έω), μέλ. ήσω, τίκτω νεκρόν, accoucher d'un enfant mort.

νεκροτομία, ας, ἡ· nécrotomie (νεκρὸ καὶ τομή, section), n. f. διαμελισμός, ἀνατομία πτώματος, dissection d'un cadavre; ὅθεν ἡ **αὐτοψία**, autopsie ; βλ. λέξιν.

νεκροτομικός, ή, όν· nécrotomique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν νεκροτομίαν· || μέθοδος νεκροτομική, méthode nécrotomique.

νεκροτσουκνίδα, ας, ἡ [δημ.], [ἴσως ἡ γαλία, τὸ γαλεόβδολον τοῦ Διοσκορ.], ortie morte ; ortie puante κοινῶς **βρωμοῦσα.**

νεκροφαγέω-ῶ, μέλ. ήσω, νεκρὰ σώματα τρώγω, manger des cadavres.

νεκροφάγος, ος, ον· ὁ νεκρὰ σώματα τρώγων, qui mange des cadavres ; ὁ ζῶν διὰ πτωμάτων, qui vit d'animaux morts. § **νεκροφάγος,** ος, ον· nécrophage (νεκρὸ καὶ φαγεῖν, manger). adj. [ζωολ.] ὁ ζῶν διὰ τῶν πτωμάτων, qui vit de cadavres ; || τὰ νεκροφάγα ἔντομα, les insectes nécrophages.

νεκροφάνεια, ας, ἡ· τὸ νὰ φαίνηταί τις ὡς νεκρός, apparence de mort, nécrophanie (νεκρός, φαίνομαι) n. f. φαινομενικὸς θάνατος, mort apparente.

νεκροφανής, ής, ές· ὁ κατὰ τὸ φαινόμενον νεκρός, mort en apparence.

νεκροφανῶς [ἐπίρ.], ὡς νεκρός, en mort, comme un mort.

νεκροφίλημα, ατος, τό· ὁ εἰς τὸν νεκρὸν διδόμενος ἀσπασμός, baiser donné à un mort; ὁ τελευταῖος ἀσπασμός, le dernier adieu (baiser).

νεκροφιλία, ας, ἡ· nécrophilie (νεκρο καὶ φίλος, ami) n. f. διαστροφὴ τῆς γεννητικῆς διαθέσεως καθ' ἣν ἄτομα τινὰ ζητοῦσι κατὰ προτίμησιν νὰ συνουσιασθῶσι μετὰ πτωμάτων.

νεκροφιλῶ (έω), μέλ. ήσω· ἀσπάζομαι νεκρόν, embrasser un cadavre (un mort) ; δίδω τὸν τελευταῖον ἀσπασμόν, donner le dernier adieu.

νεκροφοβία, ας, ἡ· nécrophobie, n. f. νοσηρὰ κατάστασις φόβου πρὸς τὸν θάνατον, παρατηρουμένη εἰδικῶς εἴς τινας νευρασθενείας, crainte morbide de la mort, qui s'observe spécialement dans certaines neurasthénies.

νεκροφοβικός, ή, όν· nécrophobique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν νεκροφοβίαν, qui a rapport à la nécrophobie.

νεκρόφοβος, ος, ον· nécrophobe (νεκρο καὶ φόβος, crainte) adj ὁ φοβούμενος τοὺς νεκρούς, καὶ καταχρηστικῶς, ὁ φοβούμενος τὸν θάνατον, qui a peur des morts, et abusivement, de la mort.

νεκροφορεῖον, ου, τό, καὶ ἡ **νεκροφόρος,** ὁ φέρων ἢ μεταφέρων νεκροὺς εἰς τὸν τάφον, corbillard, n.m. [ποιητ.] char funèbre, n.m.

νεκροφόρος, ος, ον· ὁ φέρων, μεταφέρων τοὺς νεκροὺς εἰς τὸν τάφον, qui porte (transporte) les morts ; mortuaire, adj. qui appartient au service mortuaire, ἤτοι ὁ τῆς νεκρικῆς πομπῆς· || ἡ νεκροφόρος (ἅμαξα), corbillard, n. m. § [οὐσ.] ὁ βαστάζων τὸ φέρετρον τοῦ νεκροῦ, porteur [de la bière]; croque-mort, n. m. πληθ. des croque-morts, ὑπάλληλος τῶν κηδειῶν, employé des pompes funèbres, καὶ χάριν ἀστειότητος, nécrophore, n. m. § [ζωολ.] nécrophore, n. m. ἔντομον κολεόπτερον.

νεκροφύλαξ, ακος, ὁ· ὁ φύλαξ τῶν νεκρῶν, gardien des morts.

νεκροψία, ας, ἡ· nécropsie (νεκρο καὶ ὄψις, vue) n. f. τὸ ἄνοιγμα καὶ ἡ ἐξέτασις

πτώματος, ouverture et examen d'un cadavre, ἡ **αὐτοψία** (autopsie). Λέγουσιν ἐπίσης **νεκροσκοπία**, nécroscopie, ἀλλ' ἀμφότεραι αἱ λέξεις εἶνε ὀλίγον ἐν χρήσει προτιμωμένης τῆς λέξεως **αὐτοψία**.

νεκρόω-ῶ, βλ. **νεκρόνω**.

νέκρωμα, ατος, τό· βλ. νέκρωσις.

νεκρώσιμος, ος, ον· ἀνήκων εἰς τὸν νεκρόν, [ἐκκλ.] ὡς τροπάριον, κανών, ἀκολουθία, κτλ. mortuaire, adj. funèbre, adj. || — ἀκολουθία, office des morts; le service [funèbre]. § [οὐσ. οὐδ.] τὸ νεκρώσιμον, avis de funérailles = ἡ ἐκτυπουμένη ἀγγελία, annonce (ἢ προσκλητήριον) διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς κηδείας, un (billet de) faire part (de décès).

νέκρωσις, εως, ἡ· τὸ νεκροῦν, action de rendre sans vie (de rendre inerte); || ἡ στέρησις τῆς ζωῆς, οἷον τῶν μελῶν ὑπὸ ψύχους, ἡ παράλυσις, paralysie [d'un membre]; νέκρωσις ψυχῆς, mortification, n. f. βλ. **νεκρόνω**. § **νέκρωσις**, nécrose (ἐκ τοῦ νεκρός, mort) n. f. [παθολ.] ἀπονέκρωσις (γαγγραίνωσις) τῶν ἱστῶν καὶ εἰδικῶς τῶν ὀστῶν καὶ τῶν χόνδρων, mortification des tissus et spécialement des os et des cartilages; || **ὀστεώδης νέκρωσις** (nécrose osseuse), βλ. καὶ **σφάκελος**. § — [μεταφ.] ἡ νέκρωσις τοῦ ἐμπορίου, la stagnation des affaires; κοινῶς ἡ **νέκρα**· βλ. λέξιν.

νέκταρ, αρος, τό· nectar, n. m. [μυθολ.] πόμα τῶν Θεῶν, παρέχον τὴν ἀθανασίαν εἰς τοὺς πίνοντας αὐτό, breuvage des Dieux, qui donne l'immortalité à ceux qui en boivent; τὸ τῶν Θεῶν πόμα, boisson des Dieux; ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν **ἀμβροσίαν** (ambroisie) ἥτις ἦτο τὸ φαγητὸν αὐτῶν· Hébé et Ganymède versaient le nectar aux Dieux; || κατ' ἐπέκτασιν πᾶν ἡδὺ ποτόν, breuvage (boisson) délicieux (euse).

νεκτάρειος, ος καὶ α, ον καὶ

νεκτάρεος, α, ον· nectaré, ée, adj. qui ressemble au nectar; qui produit le nectar; λέγουσιν ἐπίσης nectaréen, enne; ὡς νέκταρ εὐωδιάζων, de nectar; ἐν γένει ὡς νέκταρ ἡδύς, doux [comme le nectar], θεῖος, divin, e; ἡδύς, γλυκύς, ὡραῖος, ἐράσμιος, ἡδονικός, délicieux, euse.

νεκτάριον, τὸ [βοτ.] nectaire, n. m. φυτόν τι, τὸ καὶ ἑλένιον καλούμενον· Διοσκ. 5, 66.

νέμα, τὸ [δημ.] καὶ γνέμα· βλ. νῆμα.

νέμεσις, εως, ἡ· δικαία ἀγανάκτησις ἐγειρομένη ἕνεκεν ἀδίκου, ἀναρμόστου, ἀπρεποῦς ἔργου, némésis, n. f. ἢ θεία τιμωρία (ἐκδίκησις), la vengeance divine ἢ ἡ θεία δίκη. § —, Némésis [μυθολ.], θυγάτηρ τῆς Νυκτός, θεὰ τῆς εὐθύτητος καὶ δικαιοσύνης, τῆς ἰσορροπίας καὶ ἰσοσταθμίας, τὸ δίκαιον ἐξ ἴσου μερίζουσα, μισοῦσα καὶ αἴρουσα τὴν ὑπερβολὴν καὶ τιμωρὸς πάσης ὑπερβολῆς καὶ ὕβρεως· παρίσταται ὡς γυνὴ σοβαρὰ καὶ σύννους μετὰ διαφόρων συμβόλων (τροχοῦ, ζυγοῦ, χαλινοῦ) ἐνίοτε πτερωτὴ ἢ ὑπὸ ἅρματος συρομένου ὑπὸ γυπῶν.

νέμω, μέλ. νεμῶ, ἀόρ. ἔνειμα, παθ. ἀόρ. ἐνεμήθην καὶ μὲ τὴν διὰ πρόθ. διανέμω = μοιράζω, partager, διαμοιράζω, distribuer; δίδω, donner; παρέχω τινί τι, accorder. § [μέσ.] νέμομαι, ἀπολαμβάνω τι, jouir (avoir la jouissance) de; [συνεκδ.] καρποῦμαι, exploiter [νομ. ἰδ.] ἔχω εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, εἰς τὴν κατοχήν μου, avoir la (être en) possession de; || νέμομαι τὴν πατρικὴν περιουσίαν, posséder sa part d'un patrimoine.

νενέ, ἡ [δημ.] ἡ μήτηρ, maman, n. f. mère, n. f.

νενικημένος, η, ον (νικῶ), vaincu, e.

νενιτρωμένος, η, ον (νιτρόω), μετὰ νίτρου, salpêtré, ée. § **νενιτρωμένος**, η, ον· nitré, ée, adj. [ιατρ.] ὁ περιέχων νίτρον, qui contient du nitre; [χημ.] σύνθεσις νενιτρωμένη, composé nitré ou nitrogène.

νενομισμένος, η, ον· βλ. **νομίζω**, établi, e, fixé par la loi; καθιερωμένος, consacré, ée; || ὁ νενομισμένος τόκος, l'intérêt légal; || **κατὰ** τὰ νενομισμένα, conformément aux usages reçus (à l'usage consacré = κατὰ τὰ κεκανονισμένα).

νεο, néo (ἐκ τοῦ ἑλλ. νέος, nouveau) προσυνθετικὸν σημαῖνον νέος, nouveau.

νεοβάπτιστος, ος, ον· ὁ νεωστὶ βαπτισμένος, récemment baptisé.

νεόβλαστος, ος, ον· ὁ νεωστὶ βλαστάνων, qui a poussé (germé) depuis peu; ὁ νέους καὶ τρυφεροὺς βλαστοὺς φύων καὶ ὁ νεωστὶ ἀνθίσας, nouvellement fleuri.

νεόγαμβρος, ὁ· ὁ νεόνυμφος.

νεόγαμος, ὁ καὶ ἡ· ὁ νεωστὶ νυμφευθείς, nouveau-marié, νεόνυμφος.

νεόγειος κύων [ζωολ.], terre-neuve, n. m. κύων μὲ μακρὰς μεταξώδεις τρίχας ἐπιτηδειότατος εἰς τὸ κολυμβᾶν καὶ ἀνιχνεύειν· ἕλκει τὴν καταγωγὴν ἐκ τῆς νέας γῆς, ἐξ ἧς ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα.

νεογενής, ής, ές· βλ. **νεογέννητος**.

νεογεννημένος, η, ον· ἀρτίτοκος, ἀρτιγέννητος, ἀρτιγενής, νεογνός, nouveau-né.

νεογέννητος, ος, ον· ὁ νεωστὶ γεννηθεὶς (ἢ παραχθείς), nouveau-né, θηλ. nouveau-née.

νεογνός, ή, όν· ἀρτιγέννητος· || **νεογνόν**, τὸ (βρέφος), enfant nouveau-né; τὸ νεογέννητον παιδίον. Ὁ ὅρος νεογνὸν ἀναφέρεται κυρίως εἰς τὰς πρώτας 6-8 ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν, μέχρι τῆς ἀποπτώσεως τοῦ ὀμφαλικοῦ λώρου, ἐνῷ βρέφος λέγεται τὸ παιδίον καθ' ὅλον τὸν χρόνον τοῦ θηλασμοῦ· βλ. καὶ **βρέφος**.

νεόγραπτος, ος, ον· ὁ νεωστί, προσφάτως γραφθείς, récemment écrit, e.

νεογραφία, ας, ἡ· néographie, n. f. νέον ὀρθογραφικὸν σύστημα, nouveau système d'orthographe. Λέγουσιν ἐπίσης néographisme, n. m. action ou manière nouvelle d'orthographier les mots.

νεογραφικός, ή, όν· néographique, adj. ἀφορῶν τὴν νεογραφίαν, qui concerne la néographie; || μέθοδος νεογραφική, méthode néographique.

νεογράφος, ος, ον· néographe (νεο καὶ γράφειν, écrire), adj. ὁ θέλων νὰ εἰσαγάγῃ ἢ ὅστις παραδέχεται νέαν ὀρθογραφίαν, ἀντικειμένην εἰς τὴν ἐν χρήσει· ‖ συγγραφεὺς νεογράφος, écrivain néographe ; [οὐσιαστικῶς] néographe, n. λέγουσιν ἐπίσης néographiste, n.

νεοδίδακτος, ος, ον (διδάσκω), ὁ νεωστὶ διδαχθείς τι, μαθών, nouvellement instruit, e.

νεόδμητος, ος, ον (δέμω), νεόκτιστος, νεωστὶ δομηθείς, κτισθείς, χαμωμένος, récemment, nouvellement bâti, e (construit, e) ; de nouvelle construction.

νεοδόμητος, ος, ον (δομέω), ὁ νεόδμητος.

νεόδρεπτος, ος, ον (δρέπω), ὁ νεωστί, προσφάτως δρεφθείς, κοπείς, θερισθείς, récemment, nouvellement cueilli, e.

νεοελληνικός, ή, όν· grec moderne, néo-hellénique, adj. ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα τῶν μεταγενεστέρων ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν τῶν ἀρχαίων γλῶσσαν· ὁ ἀφορῶν τοὺς νεωτέρους Ἕλληνας, τὴν νεωτέραν ἑλληνικὴν γλῶσσαν· ‖ [οὐσ.] ἡ νεοελληνικὴ (ἐννοεῖται γλῶσσα), néo-hellénique (langue) = le grec-moderne. § νεοελληνικός, ή, όν· néo-grec, néo-grecque, adj. qui appartient, qui a rapport au grec moderne ; ‖ γλῶσσα, φιλολογία νεοελληνική, langue, littérature néo-grecque.

νεοελληνιστὶ [ἐπίρ.], en grec moderne, εἰς τὴν νεοελληνικὴν γλῶσσαν en néo-hellénique.

νεόζυθος, ου, ὁ· bière jeune, ἢ πράσινος ζῦθος.

νεοθαλής, ής, ές· ὁ νεωστὶ βλαστήσας ἢ ἀνθήσας, récemment poussé, ée, ou fleuri, e; ὅθεν χλωρός, frais, che ; ἀνθηρός, fleuri, e ; ἀκμαῖος, νέος, jeune.

νεοθλιβής, ής, ὲς καὶ

νεόθλιπτος, ος, ον· ὁ νεωστὶ θλιβείς, récemment comprimé (pressé) ; κοινῶς ζουλιχθείς, στιφθεὶς (π. χ. στέμφυλα, ἐλαῖαι), ὅθεν ἐσχάτως ληφθείς, ἐκθλιβείς, récemment extrait, e, ou exprimé, ée.

νεοϊνίνη, ης, ἡ· néofibrine (νεο καὶ ἰνίνη, fibrine) n. f. ἰνίνη νέου σχηματισμοῦ, fibrine de formation nouvelle.

νεοκαμμένος, η, ον· βλ. νεόκαυστος.

νεοκατασκεύαστος, ος, ον· ὁ νεωστὶ κατασκευασθείς, νεοχαμωμένος, νεοκατεσκευασμένος, récemment construit, e ; bâti, e ; fait, e ; βλ. νεοτευκτος.

νεοκαθολικισμός, οῦ, ὁ· néocatholicisme, n. m. ὀνομασία ἥντινα ὁ Buchez ἔδωκεν εἰς τὸ φιλοσοφικόν του δόγμα, ὅπερ προσεπάθει νὰ διαδώσῃ καὶ ὅπερ ἦτο μίγμα τῶν φιλοσοφικῶν αὐτοῦ ἰδεῶν μέ τινας καθολικὰς τάσεις. Κατὰ γενικώτερον τρόπον καλεῖται οὕτω, δόγμα τεῖνον νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὸν καθολικισμὸν νεωτέρας τινὰς ἰδέας φαινομενικῶς ἀντικειμένας εἰς τὰς παραδόσεις αὐτοῦ.

νεοκαθολικός, ή, όν· néo-catholique, adj. ὁ ἔχων σχέσιν μὲ τὸν νεοκαθολικισμόν, qui a rapport au néo-catholicisme ; ‖ δοξασίαι νεοκαθολικαί, opinions néo-catholiques ; [ὡς οὐσιαστικὸν] ὀπαδὸς τοῦ νεοκαθολικισμοῦ, partisan du néo-catholicisme.

νεοκατήχητος, ος, ον· νεοκατηχημένος, ὁ νεωστὶ κατηχηθείς, nouvellement catéchisé.

νεόκαυστος, ος, ον· νεόκαυτος, ὁ νεωστί, προσφάτως κεκαυμένος, νεοκαμμένος, récemment brûlé, ée.

νεοκίτρινον, τὸ (χρῶμα), jaune nouveau (κίτρινον).

νεοκομμένος, η, ον καὶ

νεόκοπος, ος, ον· νεόκοπτος, ὁ νεωστί, πρὸ ὀλίγου κοπείς, νεοκομμένος, récemment coupé, ée ; ὁ νεόδρεπτος, récemment cueilli, e ; [ἐπὶ νομισμ.] nouvellement frappé ; tout neuf ; à fleur de coin.

νεόκοσμος, ου, ὁ· νέος κόσμος, monde nouveau.

νεόκτητος, ος, ον· ὁ νεωστὶ κεκτημένος, acquis (e) récemment.

νεόκτιστος, ος καὶ η, ον· βλ. νεόδμητος.

νεοκύτταρον, ου, τό· néocyte (νέος καὶ κύτος, cavité) n. m. κύτταρον νέου σχηματισμοῦ, cellule de nouvelle formation.

νεολαία, ας, ἡ· νέος λαός, ὁ ὅμιλος, τὸ πλῆθος τῶν νέων, οἱ νέοι ἢ αἱ νέαι τὴν ἡλικίαν, les jeunes gens, ὅθεν ἡ νεότης, la jeunesse.

νεολατινικός, ή, όν· néolatin, ine, adj. λέγεται περὶ τῶν νεωτέρων γλωσσῶν προερχομένων ἐκ τῆς λατινικῆς, λ. χ. l'italien, l'espagnol et le français sont des langues néo-latines.

νεόλεκτος, ὁ καὶ ἡ [ἐπὶ ἵππου], de remonte ; ‖ — ἵππος, jeune cheval ; βλ. ἱππωνεία, καὶ ἀνικανότης ἵππων.

νεολεξία, ας, ἡ [ἵππων], remonte, n. f. βλ. ἱππωνεία.

νεολογία, ας, ἡ· néologie, n. f. (νέος, nouveau, καὶ λόγος, mot, parole), καλεῖται ἡ εἰσαγωγὴ νέων λέξεων εἴς τινα διάλεκτον. Ἐπινόησις, χρῆσις νέων λέξεων ἢ παλαιῶν τοιούτων μετὰ νέας ἐννοίας, invention, emploi de mots nouveaux ou de mots anciens avec un sens nouveau. Νεολογία = νεολογισμός, néologisme.

νεολογικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν νεολογίαν, néologique, adj. qui appartient à la néologie ou au néologisme ; ‖ ἔκφρασις νεολογική, expression néologique.

νεολογικῶς [ἐπίρ.], néologiquement, adv. ἐκ νεολογισμοῦ, par néologisme ; ‖ λέξις λεγομένη μεταφορικῶς καὶ νεολογικῶς, mot qui se dit figurément et néologiquement.

νεολογισμός, οῦ, ὁ· néologisme, n. m. ἡ νεολογία, νέος ὅρος καὶ διάφορος ἐκ τῶν συνήθως ἐν χρήσει. Χρῆσις νέων λέξεων ἢ παλαιῶν τοιούτων μετὰ νέας ἐννοίας, emploi de mots nouveaux ou de mots anciens dans un sens nouveau, καὶ ἐν γένει νέα λέξις ἢ λέξις ὑπάρχουσα λαμβανομένη μετὰ νέας ἐννοίας, mot nouveau, ou mot existant pris avec un sens nouveau ; ‖ ἡ ἐποχή μας εἶνε γόνιμος εἰς νεολογισμούς, notre temps est fécond en néologisme. § νεολογισμός, ἐν τῇ εὐρείᾳ σημασίᾳ τῆς λέξεως, εἶνε γλωσσικὸς νεωτερισμὸς δυνάμενος νὰ ἐπηρεάσῃ εἴτε τὸ λεξικόν, εἴτε

τὴν σημαντικήν, εἴτε τὴν σύνταξιν γλώσσης τινός, λ. χ. ἡ λέξις **πολυγλωσσία**, polyglottie, εἶνε ὀνοματολογικὸς νεολογισμός· ἡ λέξις **γραφὴ** (écriture) λαμβανομένη ὡς συνώνυμος τοῦ ὕφους (style) εἶνε νεολογισμὸς ἐννοίας· ἡ ἔκφρασις se rappeler d'une chose, ἀντὶ se rappeler une chose, εἶνε συντακτικὸς νεολογισμός. Ἡ λέξις νεολογισμὸς χρησιμοποιεῖται ἰδίως κατὰ τὰς δύο πρώτας ἐκδοχάς.

νεολόγος, ου, ὁ· ὁ διδων, παρέχων νέας πληροφορίας, νέας εἰδήσεις, nouvelliste, n.m. néologue, n. m. § --, ὁ δημιουργῶν νεολογισμούς, néologue, n. m. personne qui pratique le néologisme; λέγουσιν ἐνίοτε néologiste, n. m.

νεολογῶ, (έω), μέλ. ήσω, εἰσάγω (χρῶμαι) νέας λέξεις, νεολογισμοὺς (νεολογίας), introduire (employer) des néologismes; νεωτερίζω, innover.

νεομηνία, ας, ἡ· néoménie, n. f. συνήθως συνηρ. νουμηνία, ἡ· ἡ ἀρχὴ τῆς νέας σελήνης, commencement d'une nouvelle lune, ἢ ἀρχὴ τοῦ μηνός, commencement d'un nouveau mois; ἡ πρώτη τοῦ μηνός, le premier du mois.

νέον, ου, τό· βλ. νέος.

νέον, τό· néon (ἐκ τοῦ ἑλλ. νέος, nouveau) n. m. [χημ.] στοιχεῖον συστατικὸν τῆς ἀτμοσφαίρας (élément constitutif de l'atmosphère) ἀνακαλυφθὲν τῷ 1898 ὑπὸ τοῦ Ramsay καὶ Travers. Τὸ νέον εὑρίσκεται ἐν ἐλαχίστῃ ἀναλογίᾳ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ.

νεόνυμφος, ὁ καὶ ἡ· ὁ νεωστὶ νυμφευμένος) κοινῶς νειόνυφος, νειόγαμβρος, nouveau marié; || οἱ νεόνυμφοι, les nouveaux mariés; les mariés (=οἱ συνεζευγμένοι)· les jeunes époux (=οἱ νεοσυζευχθέντες, οἱ νέοι σύζυγοι).

νεόξαντος, ος, ον· (ξαίνω), ὁ νεωστὶ ξανθείς, κοινῶς **νιόξαντος**, nouvellement cardé.

νεόξεστος, ος, ον (ξύω), νεωστὶ ἐξεσμένος, κοινῶς **νιόξεστος**, récemment aplani (poli).

νεοπαγής, ής, ές (πήγνυμι), ὁ νεωστὶ προσφάτως πεπηγμένος (ἐμπεπηγμένος), récemment enfoncé, ée; ἐσχάτως συνδεθεὶς ἢ συναρμοσθείς, (στερεωθείς, ἑδραιωθείς), récemment joint, e; ou assemblé (fixé, ée). § νεοπαγής, ὁ νεόπηκτος.

νεόπηκτος, ος, ον (νεοπαγής), ὁ προσφάτως πηχθείς, π. χ. τυρός, κτλ. qui vient de prendre, figé, ée; récemment figé.

νεοπλασία, ας, ἡ· néoplasie (νεο καὶ πλάσις, formation) n. f. σχηματισμὸς νέου φυσιολογικοῦ ἱστοῦ καὶ ἰδίως παθολογικοῦ (ὄγκου), formation d'un tissu nouveau physiologique et surtout pathologique (tumeur). § —, ὁ **νεοσχηματισμός**, néoformation, n. f. βλ. λέξιν.

νεόπλασμα, ατος, τό· néoplasme (νεο καὶ πλάσσειν, former), n. m. παθολογικὸς ἱστὸς προκύπτων ἐκ νεοπλαστικοῦ ἐξαρτήματος, tissu pathologique qui résulte du processus néoplasique, καὶ γενικώτερον **νεόπλασμα**=**ὄγκος**, tumeur. **Νεοπλάσματα,** ἢ **ὄγκοι** καλοῦνται κατὰ τὸν Corneil καὶ Ranvier πᾶσα μᾶζα ἐκ νεοπλάστου ἱστοῦ ἀποτελουμένη καὶ ἔχουσα τάσιν νὰ ἐπιμένῃ ἢ ν' αὐξάνῃ. Πολλαὶ ταξινομήσεις τῶν νεοπλασμάτων ἐγένοντο, οὐδεμία ὅμως εἶνε ὀρθὴ ὑπό τε ἀνατομικὴν καὶ κλινικὴν ἔποψιν· ἡ μᾶλλον εἰς τὴν ἀλήθειαν πλησιάζουσα εἶνε ἡ τοῦ Bilroth ὅστις διαιρεῖ τοὺς ὄγκους ὡς πρὸς τὰ κλινικὰ αὐτῶν συμπτώματα εἰς τρεῖς κατηγορίας· α') εἰς καλοήθη νεοπλάσματα· β') εἰς νεοπλάσματα ποικίλλοντα κατὰ τὴν πρόγνωσιν καὶ γ') εἰς κακοήθη νεοπλάσματα. § —, ἡ νεοπλασία, néoplasie, n. f. βλ. λέξιν.

νεοπλαστικός, ή, όν· néoplasique, adj. ἀφορῶν τὴν νεοπλασίαν, qui a rapport à la néoplasie.

νεόπλαστος, ος, ον· ὁ νεωστὶ πλασθείς, σχηματισθείς, nouvellement formé, ée; de formation nouvelle.

νεοπλατωνικός, ή, όν· néo-platonien, enne, n. et adj. ὁ ὀπαδὸς τοῦ νεοπλατωνισμοῦ.

νεοπλατωνισμός, οῦ, ὁ· néo-platonisme, n. m. φιλοσοφικὸν σύστημα ἀναπτυχθὲν κατὰ τὸν III ἕως IV μ. Χ. αἰῶνα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

νεόπλουτος, ος, ον· ὁ νεωστὶ πλουτήσας, nouvel (elle) enrichi (e); ὁ χαμαρώνων καὶ πολυτελῶς ζῶν διὰ τὸν πλοῦτόν του, parvenu, e, ὥσπερ συνήθως συμβαίνει τοῖς τοιούτοις· βλ. καὶ **ἀρτίπλουτος**.

νεόπλυτος, ος, ον· νεοπλυμένος, ὁ νεωστί, προσφάτως πλυμένος, récemment lavé, ée.

νεόρραπτος, ος, ον καὶ

νεορραφής, ής, ές· ὁ νεωστὶ ἐρραμμένος, κατεσκευασμένος, nouvellement cousu.

νεός, ἡ· δηλ. γῆ καὶ **νεά**, jachère, n. f. γῆ, ἀγρός, ἀφεθεὶς ἀκαλλιέργητος· βλ. **νεάζω**, **νέασις**.

νέος, νέα, νέον (προφ. κοινῶς νειός, νειά, νειὸ) (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), [ἐπὶ ἀνθρώπ.] νέος τὴν ἡλικίαν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς γέρων, χωρὶς νὰ σημαίνῃ ὡρισμένην ἡλικίαν· [ἐκ τῶν Ἀπομν. τοῦ Ξενοφ. 1, 2, 35 μανθάνομεν ὅτι ἡ ἡλικία τοῦ νέος ἐκτείνεται μέχρι τοῦ 30 ἔτους] ὅθεν νέος, jeune, adj. || νέα ἡλικία, jeune âge; || οἱ νεώτεροι, la jeune génération; les jeunes; || ἡ νεωτέρα του ἀδελφή, sa sœur cadette; || εἶνε δύο ἔτη νεώτερός μου, il a deux ans de moins que moi. § [οὐσ.] ὁ νεανίας, jeune homme; [θηλ.] ἡ νεᾶνις, fille; jeune personne, νέον κατὰ τὴν ἡλικίαν ἄτομον· || οἱ νέοι=οἱ νεανίαι, les jeunes gens; || αἱ νέαι=αἱ νεάνιδες, les jeunes filles; les jeunes personnes. § οἱ νέοι ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ παλαιός, nouveau, elle, adj. πρόσφατος, récent, e, adj. ὁ νεωστί, τελευταίως ἐπισυμβάς, ἐπελθὼν de fraîche date; νεώτερος, νεωτέρας ἐποχῆς, νεωτέρων χρόνων, moderne; || τὸ νέον ἔτος, le nouvel an; la nouvelle année; || εὔχομαι τὸ νέον ἔτος, souhaiter la bonne année; || νέον κρασί, vin nouveau; || τὸ κρασὶ αὐτὸ εἶνε ἀκόμη νέον, ce vin est encore vert; || ἡ ἀνακάλυψις [τοῦ πράγματος] εἶνε ἀκόμη

νέα, la découverte en est encore récente ; || νέαι (νεώταται) εἰδήσεις, nouvelles fraîches ; dernières nouvelles ; || ἡ νέα ἱστορία, l'histoire moderne ; || ἡ νεωτάτη ἱστορία l'histoire contemporaine (σύγχρονος)· || ἡ νέα ἑλληνικὴ γλῶσσα, le grec moderne ; || ἡ νεωτέρα φιλολογία, la littérature moderne ; || ἐκ νέου, de nouveau ; [καὶ ἐν συνθέσει] re ; || κατηγορήθη ἐκ νέου, il fut accusé de nouveau; || ἀρχίζω ἐκ νέου, recommencer; || ἡ ἐκ νέου ἐκλογή του, sa réelection. § νέος καινουργής, neuf, euve, adj. || τὸ νέον ἔνδυμά του, son habit neuf ; || εἶνε ἀκόμη νέος εἰς τὸ ἐμπόριον, il est encore neuf (nouveau) dans le commerce. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ νέον = νέα εἴδησις, nouvelle, n. f. || αὐτὸ εἶνε νέον δι' ἐμέ, cela fait nouvelle pour moi; || τί νέα ; τί νέα ἔχομεν ; τί νεώτερα ; qu'y a -t-il de nouveau ? quelles nouvelles ? [οἰκ.] quoi de neuf ? || τὰ νεώτατα, les dernières nouvelles = αἱ τελευταῖαι εἰδήσεις· || οὐδὲν νέον (καινὸν) ὑπὸ τὸν ἥλιον, rien de nouveau sous le soleil, καὶ λατ. nil novi sul sole, λόγοι τοῦ Σολομῶντος εἰς τὸν Ἐκκλησιαστὴν I, 10. «Τί ἦτο ; Ἐκεῖνο ὅπερ ἔσεται. Τί ἔσεται ; Ἐκεῖνο ὅπερ ἦτο. Οὐδὲν καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον». «Qu'est-ce qui a été ? Ce qui sera. Qu'est-ce qui sera ? Ce qui a été. Rien de nouveau sous le soleil».

νεοσκαφής, ής, ές· νεοσκαμμένος, ὁ νεωστὶ ἐκσκαφείς, récemment creusé, ée.

νεόσπαρτος, ος, ον (σπείρω) (ἀγρός, κτλ.), ὁ νεωστὶ σπαρείς, nouvellement semé, ée.

νεοσσεία, ας, ἡ καὶ νεόσσευσις, ἢ ἐκλέπισις (τῶν ᾠῶν), couvaison, n. f. κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπωάσεως τῶν πτηνῶν ; || νεοσσεία, ἡ πρᾶξις τοῦ ἐπωάζειν, action de couver (κλωσσᾶν τὰ αὐγά)· || —, ἡ πρᾶξις τοῦ κατασκευάζειν τὴν φωλεάν, action de faire son nid (de nicher) ; «φωλεὰς ποιεῖν», Ἀριστολ.

νεοσσεύω, μέλ. εύσω, ἐπωάζω, κλωσσῶ, couver. § —, φωλεὰν ποιῶ, faire son nid, nicher.

νεοσσία, ας, ἡ (νεοττία) καὶ νεοσσιά, ἡ· ἡ φωλεὰ τῶν πτηνῶν, ἡ καλιά, nid, n. m. § —, couvée, n. f =οἱ νεοσσοί, τὰ ἐκλεπιζόμενα πτηνά.

νεοσσίς, ίδος, ἡ· κοινῶς νοσσίδα, αἱ πρώτην φορὰν τίκτουσαι ὄρνιθες (χῆνες), poulette, n. f. νέα ὄρνις, jeune poule.

νεοσσός, οῦ, τὸ (νεοττός, νέος), γενικῶς τὸ νεογέννητον ζῶον, le nouveau-né καὶ κυρίως ἐπὶ τῶν πτηνῶν, poussin, n. m. τὸ πουλάκι· [ἐπὶ ἀντιθρ.] τὸ βρέφος, τὸ νεογνόν.

νεοσσοτροφεῖον, ου, τό· τόπος ἐν ᾧ τρέφονται οἱ νεοσσοί, endroit où on élève les poussins ; volière, n. f. [de jeunes oiseaux].

νεοσσοτροφία, ας, ἡ· τὸ τρέφειν περιποιεῖσθαι νεοσσούς, πουλάκια, ὄρνιθας, χῆνας, κτλ. élevage des poussins.

νεοσσοτρόφος, ου, ὁ· ὁ καταγινόμενος εἰς τροφὴν νεοσσῶν, ὁ τρέφων νεοσσούς (ὄρνιθας, κτλ.), celui qui s'occupe de l'élevage des poussins ; καὶ ἐν γένει ὁ κτηνοτρόφος, éleveur, n. m. nourrisseur, n. m.

νεοσσοτροφῶ (έω), μέλ. ήσω· τρέφω νεοσσούς, πουλάκια, ὄρνιθας, χῆνας, κτλ. nourrir des poussins.

νεοσυλλέκτης, ου, ὁ· raccoleur, n. m. racoleur, n. m. ou recruteur, n. m. ὁ στρατολόγος, ὑπαξιωματικὸς συναθροίζων τὸ πάλαι ἐν Γαλλίᾳ ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως νέους πρὸς κατάταξιν ἐν τῷ στρατῷ· σήμερον δύναται νὰ κληθῇ οὕτως ὁ ναυτοσυλλέκτης.

νεοσύλλεκτος, ου, ὁ· recrue, n. f. ἢ homme recrue, νέος στρατιώτης μὴ ἀπογυμνασθεὶς εἰσέτι· || ἐκπαίδευσις νεοσυλλέκτων, instruction des recrues. || νεοσύλλεκτος, ὁ· jeune soldat, conscrit, n. m. καλοῦνται οὕτως οἱ καταταχθέντες κληρωτοὶ (appelés) καὶ ἐθελονταὶ (engagés volontaires) μέχρις ἀπογυμνάσεως αὐτῶν· βλ. καὶ **κληρωτός**, conscrit, n. m.

νεοσυλλεξία, ας, ἡ· νέα κατάταξις στρατιωτῶν, nouvelle levée ; levée de nouveaux soldats ; recrue, n. f. || ἐκτελῶ νεοσυλλεξίαν, faire une recrue ; βλ. **κατάταξις**, levée καὶ **στρατολογία**, recrutement.

νεοσύστατος, ος, ον (συνίστημι), ὁ νεωστὶ συστάς, νεωστὶ γινόμενος, nouvellement établi ; récemment constitué (créé).

νεοσφαγής, ής, ές· ὁ νεοσφαγμένος, ὁ νεωστὶ σφαγείς, φονευθείς, récemment tué (égorgé); pantelant, e ; ὁ σπαίρων εἰσέτι, palpitant encore après la mort ; π. χ. τὸ νεόσφακτον, κρέας σπαῖρον, chair pantelante; || πτῶμα νεοσφαγές, cadavre pantelante.

νεόσφακτος, ος, ον· ὁ νεοσφαγής.

νεοσχηματισμός, οῦ, ὁ· néoformation, n. f. νέος σχηματισμὸς ὀργάνου ἢ μέρους ὀργάνου, nouvelle formation d'un organe ou d'une partie d'organe.

νεοταφής, ής, ές· ὁ νεωστὶ ταφείς, qui vient d'être (récemment) enterré (enseveli).

νεότευκτος, ος, ον (τεύχω), **νεοκατεσκευασμένος**, ἐξειργασμένος, καμωμένος, nouvellement fait, e.

νεότης, ητος, ἡ· jeunesse, n. f. ἡ νεανικὴ ἡλικία, jeune âge ; τὰ νεανικὰ ἔτη, ἤτοι τὰ ἔτη τῆς νεότητος, jeunes années ; βλ. καὶ **νειᾶτα**· || ἐκ νεότητός μου, dès ma jeunesse.

νεότμητος, ος, ον· ὁ νεωστὶ τετμημένος. κομμένος, fraîchement coupé, ée.

νεότυρος, ου, ὁ· νέος πρόσφατος τυρός, fromage frais.

νεουργέω-ῶ· μέλ. ήσω, κάμνω τι νέον, rendre nouveau ; ἀνακαινίζω, ἀνανεόνω, renouveler.

νεουργής, ής, ές· ὁ νέος, καινούργιος, ὁ νεωστὶ ἀνακαινισθείς, mis à neuf ; ἀνακαινισθείς, ἀνανεωθείς, renouvelé, ée

νεοφανής, ής, ές· ὁ νεωστὶ φανείς, nouvellement paru ; de nouveauté ; ὁ μόλις (πρὸ ὀλίγου) παρουσιασθείς, ἐμφανισθείς, φανείς, qui vient de paraître ; ὁ πρόσφατος, récent, e ; ὁ νέος, nouveau, elle ; βλ. καὶ ἀρ-

τιφανής. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ νεοφανές, la nouveauté. § νεοφανές, τὸ φαινόμενον νέον, qui paraît (semble) nouveau.

νεοφερμένος, η, ον [δημ.] ὁ νέηλυς, ὁ νεοελθών, nouveau venu; ὁ νεωστὶ ἐλθών, φθάσας, nouvellement arrivé; ὁ νεωστὶ ἀποβιβασθείς, nouveau débarqué.

νεοφυής, ής, ές (φύω), ὁ πρὸ ὀλίγου βλαστήσας, νεοβλαστήσας, (δένδρον, κτλ.), germé (poussé) depuis peu.

νεοφυτεία, ας, ἡ· ἡ νέα φύτευσις (φυτεία), κοινῶς φυτειά, plan de jeunes arbres; φύτευσις νέων δένδρων (φυτῶν)· βλ. καὶ **φυτεία.**

νεοφυτεῖον, τό· φυτεία ἐκ νέων δένδρων, plan de jeunes arbres; καὶ ἐν γένει φυτώριον, δενδροκομεῖον, pépinière, n. f.

νεόφυτος, ος, ον· κατάφυτος μὲ νέα φυτὰ ἢ δένδρα, nouvellement planté. § ὁ νεωστὶ ἀσπασάμενος τὸν χριστιανισμόν, néophyte, n. m. ἢ νέαν πίστιν, καὶ ἐν γένει νεόφυτος, ὁ δόκιμος εἴς τι, novice, n. π. χ. ὡς δόκιμος μοναχός· βλ. καὶ **νεοφώτιστος.** Ἐκαλοῦντο νεόφυτοι ἐν τῇ ἀρχαίᾳ χριστιανικῇ ἐκκλησίᾳ οἱ νεωστὶ βαπτισθέντες, οἵτινες καὶ ἐπὶ ἑβδομάδα μετὰ τὸ βάπτισμα, τελούμενον συνήθως τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα, ἔφερον λευκὴν περιβολήν, ἣν ἀπέβαλον τὴν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ μετά τινος τελετῆς.

νεοφώτιστος, ος καὶ η, ον (φωτίζω), ὁ νεωστὶ πεφωτισμένος εἰς τὸν χριστιανισμόν, nouveau converti; προσήλυτος, converti, e; ὁ νεόφυτος, néophyte, ὁ νεοβαπτισμένος, nouveau baptisé, ée. § — γενικῶς ὁ πεφωτισμένος διὰ νέου φωτός, éclairé d'une nouvelle lumière.

νεοχάρακτος, ος, ον· ὁ νεωστὶ κεχαραγμένος, ἐγλυμμένος, fraîchement gravé, ée.

νεοχειροτόνητος, ὁ· ὁ νεωστὶ χειροτονηθείς, nouvellement ordonné (sacré); βλέπε **χειροτονῶ.**

νεοχριστιανισμός, οῦ, ὁ· néo-christianisme (νεο καὶ χριστιανισμὸς) n. m. εἶδος χριστιανικῆς φιλοσοφίας ἥντινα συγγραφεῖς τινὲς προσεπάθησαν νὰ ὑποκαταστήσωσιν εἰς τὰς καθολικὰς δοξασίας.

νεοχριστιανός, ή, όν· néo-chrétien, enne, adj. ὁ ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὸν νεοχριστιανισμόν· ‖ δοξασίαι νεοχριστιανικαί, opinions néochristianiques; [ὡς οὐσιαστικὸν] ὀπαδὸς τοῦ νεοχριστιανισμοῦ, partisan du néo-christianisme.

νεόχυτος, ος, ον· ὁ νεωστὶ χυμένος, récemment coulé.

νεόω-νεῶ· χάμνω τι νέον, rendre neuf; ἀνανεόνω, ἀνακαινίζω, renouveler. § —, νεάζω, mettre en jachère.

νέπους, ους, ουν· ὁ ἄπους, sans pieds, ὁ μὴ ἔχων πόδας, δηλ. οἱ ἰχθύες καὶ τὰ ἑρπετά.

νεπωτισμός, οῦ, ὁ· népotisme (ἀπὸ τοῦ λατ. nepos = ἔγγονος) n. m. χαλεῖται ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς γλώσσαις τὸ παρ' ἡμῖν **ρουσφέτι** ἤτοι ἡ εἰς χορηγίας, θέσεις, ἀξιώματα, κτλ. προτίμησις τῶν συγγενῶν καὶ εὐνοουμένων τῶν ἰσχυρῶν, καὶ παραγκώνισις τῶν ὄντως ἱκανῶν· ἔχει δὲ τὴν ἀρχὴν ἡ λέξις ἀπὸ τῶν παπῶν οἵτινες οὕτω πως ὑπεστήριζον τοὺς νόθους υἱοὺς καὶ ἐγγόνους, ἀνεψιοὺς καὶ ἄλλους οἰκείους των.

νερά, τά· les eaux, τὰ ὕδατα· βλ. νερόν, νερό, eau, n. f. καὶ **ὕδωρ, ὕδατα,** eaux. § [ἱππολ.] — τῶν ἵππων· βλ. **γάγγλιον.**

νεράγκαθον, τὸ [δημ.], **ἀτρακτυλίς,** chardon à foulon.

νεραγκούλα, ἡ [δημ.], βλ. **γκιρίτι,** τὸ **βατράχειον,** renoncule.

νεραγῶγι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] = ὀχετός, ἀγωγὸς ὕδατος.

νεράϊδα, ας, ἡ [δημ.], fée, n. f. ἡ νηρηΐς, néréïde, n. f. βλ. **νύμφαι,** nymphe.

νεραϊδονέματα, τὰ [δημ. φυτ.], τὸ **ἐπίθυμον,** cuscute, n. f. barbe de moine; βλ. καὶ **σφάκα.**

νεράκι, τὸ [δημ.], ὀλίγον ὕδωρ, un peu d'eau; βλ. καὶ **ὑδάτιον,** filet d'eau.

νεράντζιον, ου. τό· κοινῶς **νεράντζι,** ὁ καρπὸς τῆς νεραντζιᾶς, orange amère; bigarade, n. f.

νεραντζιά, ᾶς, ἡ· bigaradier, n. m. βλ. **κίτρος.**

νερίχτω [διάλ. Οἰνόης] = ἐνρίπτω, ἀφίνω νὰ πέσῃ.

νερό, τό· βλ. νερόν, ὕδωρ, eau, n. f.

νεροβάρελον, τό· βυτίον ὕδατος, tonneau à eau, tine, n. f. χάδος ἢ βυτίον πρὸς μετακόμισιν ὕδατος· ‖ — [ναυτ.] baril de galère; βλ. **ὑδροφόρον.**

νεροβράζω, μέλ. άσω, βράζω μεθ' ὕδατος, cuire à l'eau.

νερόβραστος, η, ον· ἐφθός, ἑψημένος ἐν ὕδατι, ὁ βρασθεὶς διὰ μόνου ὕδατος, cuit à l'eau, bouilli; ‖ τὸ φαγὶ αὐτὸ εἶνε νερόβραστον, ce ragoût ne sent que l'eau. § — [μεταφ.] ἄνοστος, ἀνούσιος, fade, adj. insipide, adj. ἄχαρις, ἀνοστότατος, fadasse, adj.

νεροδεσιά, ᾶς, ἡ· (νερό, δέσις) κοινὴ ὀνομασία τοῦ **ρουφράκτου** barrage, n.m. τοῦ **ἀναχώματος,** levée (de terre), καὶ ἐν γένει τοῦ ὑδροφραγμοῦ, écluse, n. f. πρὸς παρεμπόδισιν τῆς ῥοῆς τοῦ ὕδατος· βλ. λέξεις

νερόδυοσμος, ου, ὁ [δημ.] μίνθη ὑδροβία, menthe aquatique; ἢ menthe à grenouilles.

νεροδιώκτης, ου, ὁ καὶ νεροχύτης [δημ.], βλ. **ὑδροσόβη,**

νεροζύγι, τὸ [δημ.], βλ. **ὑδροστάθμη,** niveau d'eau.

νεροκάλαμον, ου, τό: χάλαμος, χαλάμι τῶν λιμνῶν, ἑλῶν, roseau des étangs, canne, n.f.

νεροκάνατον, τὸ [δημ.], κανάτι διὰ τὸ νερό, pot à l'eau, cruche, n. f. (à l'eau); βλ. καὶ **μπότι.**

νεροκάρδαμον, ου, τό· **καρδαμίνη,** cresson (m.) (de fontaine, de ruisseau, d'eau); τὸ σίον, τὸ καὶ νῦν κάρδαμον, τὸ φυόμενον εἰς τὰ νερά, κοινῶς **κρεσσόνι.**

νεροκατέβασμα, ατος, τὸ [δημ.] [ἱππολ.] βλ. **γάγγλιον.**

νεροκολόκυθον, τὸ [δημ.] citrouille d'eau,

calebasse, n. f. [ἀρχ. ἡ σικύα, κατὰ Θεόφ.] τὸ στρογγύλον καὶ στενόλαιμον κολοκύθι, ὅπερ ξηρανθὲν χρησιμεύει ὡς δοχεῖον ὕδατος, κρασιοῦ, κτλ.

νεροκόσσυφος, ὁ· merle d'eau.

νερόκοττα, ἡ· râle de genêt.

νεροκουβάλημα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ μεταφέρειν ὕδωρ, action de porter de l'eau; ἡ ὑδροφορία.

νεροκουβαλητής, οῦ, ὁ [δημ. τὸ μεταφέρειν ὕδωρ, porteur d'eau, ὁ ὑδροφόρος.

νεροκουβαλίστρα, ης, ἡ [δημ. ναυτ.], κοινὴ ὀνομασία τῆς ὑδροφόρου, bateau à eau ou bateau citerne, πλοιάριον δι' οὗ μεταφέρεται ὕδωρ.

νεροκούνουπον, τό· gerris, n. m. ἔντομον ἡμίπτερον τρέχον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑδάτων.

νερόκρασον, τὸ [δημ.], **κρᾶμα** οἴνου καὶ ὕδατος, mélange de vin et d'eau, vin trempé.

νεροκράτης, ου, ὁ [δημ.], κοινὴ ὀνομασία τοῦ ὑδρονόμου, **ὑδρονομέως** (τουρκ. **σουγιολτζῆς**), ἤτοι ὁ διανομεὺς τῶν ὑδάτων, distributeur (des eaux); ὁ ἐπιθεωρητὴς (τῶν ὑδάτων), inspecteur (des eaux), ὁ φροντίζων καὶ ἐπιβλέπων περὶ τῆς διανομῆς τῶν ὑδάτων εἰς τὰς συνοικίας τῶν πόλεων. § —, λέγεται ἐπίσης καὶ τὸ **νεράγκαθον**, chardon à foulon, ἀπὸ τὸ γένος τοῦ γαϊδουραγκάθου, δίψακος.

νερολαδιά, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Ἰονίων νήσων], χηλὶς ἀπὸ κονιορτοῦ καὶ ὕδατος ἰδίως διὰ τὰς ἐπὶ τῶν φορεμάτων χηλίδας.

νερολάπαθον, τὸ [δημ.], **ὑδρολάπαθον**, ἱππολάπαθον, [φυτ.] patience des marais.

νερομπογιά, ᾶς, ἡ [δημ.], χρῶμα διαλελυμένον εἰς ὕδωρ, couleur en détrempe; τὸ **ὑδρόχρωμα** badigeon, n. m. τὸ ἀσβεστόνερον, lait de chaux. § —, ἡ ὑδατογραφία, aquarelle, n. f.

νερόμυλος, ου, ὁ [δημ.], ὁ ὑδρόμυλος moulin à eau; βλ. καὶ **μύλος**· || ὀπὴ τοῦ ὕδατος **νερομύλου**, abée, n. f.

νερόν, οῦ, τὸ [δημ.], eau, n.f. **ὕδωρ** ἀθροιστὸν καὶ συλλεκτόν, ἤτοι νερὸν σωρευμένον καὶ συναγόμενον (ἐκ τοῦ ναρὸς=ῥευστός)· || κρύον (ψυχρὸν) νερόν, eau froide, [πρὸς πόσιν] eau fraîche; || [μεταφ. ἐπὶ γυν.] σὰν τὸ κρύον νερόν, fraîche comme une rose; || ἐβγάζω νερὸν (ἀντλῶ ὕδωρ), puiser (tirer) de l'eau; || αὐτὸ τὸ κρασὶ σηκόνει νερόν, ce vin porte bien l'eau; || [μεταφ.] αὐτὴ ἡ δουλειὰ σηκόνει νερόν, il y a beaucoup à gagner dans cette affaire; || [καὶ ἀντιθέτως] δὲν σηκόνει νερόν, il n'y a pas de l'eau à boire; || [ἐπὶ φιλαργύρου] δὲν δίδει τοῦ ἀγγέλου του νερὸν [φρ.], il ne vous donnerait pas du feu sur une tuile; || κάμνω μίαν τρῦπαν εἰς τὸ νερὸ [φρ.], donner un coup d'épée dans l'eau; || κοπανίζω νερὸν εἰς τὸ γουδὶ [φρ.], battre l'eau; || εἶνε εἰς κακὰ νερὰ [φρ.], il est dans de mauvais draps; || τὸν ἔφερεν εἰς τὰ νερά του, il l'a amené à ses desseins; il l'a fait entrer dans ses vues; il l'a fait tomber dans ses filets; || ἔχασε τὰ νερά του [φρ.], il est dérouté (désorienté); || εἶνε τοῦ γλυκοῦ νεροῦ [φρ.], il est novice; c'est une mazette; || ναύτης τοῦ γλυκοῦ νεροῦ, marin d'eau douce; βλ. **ναυτικός**· || τὸ ξεύρω [σὰν] νερὸν [φρ.], je le sais sur le bout des doigts; || μέσ' σ' τὸ νερὸν [φρ.] (βεβαίως, ἀναμφιβόλως), certainement; à n'en pas douter; || θὰ ἔχωμεν νερὸν ἀπόψε, nous aurons de l'eau (de la pluie) ce soir; || μὲ τὰ πρῶτα νερά, aux premières pluies; || τὸ νερὸ τῆς νεότητος, τὸ ἀθάνατο νερό, eau de jouvence. § [ἐπὶ ὑφασμ. πληθ.] νερὰ (τὸ κυματοειδὲς τῶν ὑφασμάτων) ondes, n.f. pl. || ὕφασμα μὲ νερά, étoffe moirée; || [συνεκδ.] μερικὰ ξύλα ἔχουν νερά, il y a des bois qui sont ondés. § [ναυτ.] τὰ **νερὰ** τοῦ πλοίου, la ligne de flottaison; βλ. **ἴσαλος** γραμμή· || τὰ **νερὰ** (πλοίου, στόλου) [ναυτ. les eaux; βλ. **ἴχνη**. § τὸ λαμπερόν, τὸ ἀκτινοβόλον, ἡ λάμψις [τῶν ἀδαμάντων, κτλ.] éclat; brillant [des diamants; des perles]; || διαμάντι πρώτου νεροῦ, un diamant de la première eau. § ἡ ἀτομικὴ ἀνάγκη, besoin [s]; || ἐβγῆκε πρὸς νεροῦ του, il est sorti pour un besoin; || κάμνει τὸ ψιλόν του νερόν, il bâche (il laisse aller) son eau; [ἐπὶ παιδίων] il fait pipi; || κάμνει τὸ χονδρόν του νερόν, il fait son cas.

νερόνω, μέλ. ώσω [δημ.], συγκερνῶ τὸν οἶνον μετὰ ὕδατος, θέτω ἐντὸς τινὸς ὕδωρ, mettre de l'eau dans; ὕδατι κιρνάω· || νερόνω τὸ κρασί, tremper (baptiser) le vin; couper son vin; βλ. καὶ **νερόκρασο**.

νερόπλυμα, ατος, τὸ [δημ.], πλύσις δι' ὕδατος, lavage à l'eau. § τὸ ἀπόπλυμα, ξέπλυμα, lavure, n. f.

νεροπλύνω [δημ.], ἀποπλύνω δι' ὕδατος, laver à l'eau.

νεροποντιά, ᾶς, ἡ [δημ. ναυτ.], ὁ ὄμβρος, ondée, n. f. βλ. λέξιν.

νεροπούλι, τὸ [δημ.], ὑδρόβιον πτηνόν, oiseau aquatique; λέξις γενικὴ **ἐφαρμοζομένη** εἰς ὅλα τὰ ἐνυδρόβια καὶ λιμνοδίαιτα πτηνά. ἰδ. δὲ λέγεται ἡ **φαλαρίς**, poule d'eau, sarcelle, n. f. βλ. καὶ **θαλασσοπούλι**.

νεροσέλινον, τὸ [δημ.], **ἐλειοσέλινον**, ache d'eau τὸ καὶ νῦν νεροσέλινον ἢ ἀγριοσέλινον· «σίον τὸ ἐν ὕδασι», Δουκαγ. persil des marais.

νερόσκυλον, τὸ [δημ.], ἡ **ἐνυδρίς**, loutre.

νεροτριβεῖον, το καὶ **νεροτριβή**, ῆς, ἡ· moulin à foulon, fouloir, n. m. τὸ μέρος ἔνθα γίνεται κατεργασία, ἰδίως χονδρῶν ὑφασμάτων, διὰ πίπτοντος ὕδατος, ἐνῷ ταῦτα περιστρέφονται. Βλ. καὶ **νηροτρουβιά**.

νεροτριβιάρης, ὁ [δημ], foulon, n. m. foulonnier, n. m. ὁ διευθύνων τὴν νεροτριβήν.

νερουλιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἐξυδαροῦμαι, καθίσταμαι ὑδαρὴς (ἀραιός, μαλακὸς) devenir aqueux (clair; mou); χάνω τὴν ἀρχικὴν σύστασιν, perdre de sa consistance. § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] ἐνερούλιασε, il est ramolli; il commence à radoter=ἔπαθεν ἀπὸ μαλάκυνσιν.

νερούλιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ὑδαρότης, aquosité, n.f. ἤτοι κατάστασις τοῦ ἀραιοῦ (μαλακοῦ, ὑδαροῦ, κτλ.), état de ce qui est clair (mou, acqueux, etc).

νερουλός, ή, όν [δημ.], ὑδαρής, aqueux, euse; ἀραιός, clair, e; μαλακός, mou, molle; διαλελυμένος ἐντὸς ὕδατος, ἢ ῥευστοῦ τινός, délayé; [συνεκδ. καὶ μεταφ.] ἀνούσιος, ἄνοστος, fade, adj. délayé (ξεπλυμένος).

νεροφάγωμα, ατός, τὸ [δημ.], κοῖλόν τι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἀλλαχοῦ σχηματισθὲν διὰ τῆς ῥοῆς τῶν ὑδάτων, ὅθεν ἐν γένει τὸ κοῖλον, creux, n.m. καὶ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, φάραγξ, χαράδρα, ravin, n.m. καὶ ἡ μικροτέρα, ravine, n.f.

νεροφεῖδα, ἡ [δημ.], καὶ

νερόφειδον, τὸ [δημ.], ὕδρα, ὕδρος, χέλυδρος, ὄφις τῶν ὑδάτων, serpent d'eau; hydrophide, n. m. βλ. **ὕδρα.**

νεροχελιδόνι, τό· glaréole, n. f. genre d'oiseaux échassiers, dits aussi hirondelles de mer, perdrix de mer.

νεροχελῶνα, ἡ· ὑδραία χελώνη, ἡ βιῶσα ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ ὕδατος, tortue (f.) d'eau; tortue bourbeuse, ἡ εἰς τὸν βόρβορον ἐνδιαιτωμένη χελώνη, cistude, n. f.

νερόχιονο, τὸ [δημ.], τὸ **χιονόλυτον,** ἡ ὡς λεπτὴ βροχὴ πίπτουσα ἀναλελυμένη (λυωμένη) χιών, neige fondue; ἡ παγερὰ βροχή, pluie glaciale.

νεροχύτης, ου, ὁ· évier, n. m. ὅπως καὶ νῦν λέγεται· λίθος λελαξευμένος φέρων βάθυνσιν καὶ χρησιμεύων διὰ τὴν πλύσιν τῶν σκευῶν ἐν τῷ μαγειρείῳ· ‖ —, ὁ λίθος τοῦ νεροχύτου, pierre (marbre) d'évier; pierre à laver. § [οἰκοδ.] —, hoste, n. f. λεκάνη δεχομένη τὰ ὕδατα τοῦ μαγειρείου ἢ τῆς στέγης φέρουσα κάτωθεν καταχρουνιστῆρα (σωλῆνα) (tuyau de descente). § —, νεροδιώκτης· βλ. **ὑδροσόβη.** § — [πλοίου], gatte, n. f. ou lavoir, n. m. βλ. **πλυνός.**

νεροφορία, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου], ἡ ἄμπωτις.

νερωμένος, η, ον [δημ.], trempé, ée; βλ. **νερόνω.**

νερώνω, βλ. **νερόνω.**

νέσιμον, τὸ [δημ.], κοινῶς **γνέσιμον,** ἡ πρᾶξις τοῦ νήθειν (νέθειν), action de filer; ἡ κλῶσις, τὸ κλώσιμον, ἡ νῆσις, filage, n. m.

νέσις, εως, ἡ (νέθω) καὶ νῆσις (νήθω)· βλ. **νέσιμον.**

νετάρω [δημ.], βλ. **τελειόνω,** finir; ἀποτελειόω τι, achever; ἐκκαθαρίζω, ἐξοφλῶ λογαριασμόν, liquider. § νετάρω· βλ. **εὐπρεπίζω.**

νέτος, η, ον [ξεν.], net, nette, ἤτοι καθαρός, ἀκέραιος· ‖ νέτα σκέτα [φρ.] = καθαρῶς, σαφῶς, nettement, adv. ἐπίσης κοινῶς παστρικά, ὀρθὰ κοφτά, au net; carrément, nettement. § [μεταφ.] νέτος, ὁ τελειώσας τὴν ἐργασίαν του, qui a fini son travail; ὁ ἕτοιμος, prêt, e; ἐλεύθερος, libre.

νέτος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], 1) κενός· 2) ἐπὶ βάρους, εἶνε νέτο τόσο, τοῦτ' ἔστιν ἄνευ τοῦ βάρους τοῦ περιέχοντος τὸ καθαρὸν βάρος πράγματος· 3) ἐν τῇ φράσει «νέτα σκέτα» σαφῶς, εἰλικρινῶς.

νεῦμα, ατος, τὸ (νεύω), ἡ νεῦσις, κοινῶς τὸ γνέψιμον, τὸ νεύειν, κατανεύειν τῇ κεφαλῇ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἰδίως ὡς σημεῖον ἐπιδοκιμασίας, ἐπιβεβαιώσεως ἢ διαταγῆς, signe (m.) [de tête, etc.], γενικῶς ὅθεν νεῦμα = σημεῖον, signe, n. m. βλ. καὶ **διάνεμμα.**

νευρά, ᾶς, ἡ γεν. τὸ νεῦρον, nerf, n. m. ἡ χορδή, corde. n. f. κυρίως ὅμως τὸ νεῦρον ὅπερ χρησιμοποιεῖται ὡς χορδὴ τοῦ τόξου, corde de l'arc.

νεῦρα, τὰ (ἀνατομ.], les nerfs; βλ. καὶ **νεῦρον·** [ἀνατ.] χορδαὶ λευκαί, κυλινδρικαί, εὐθύγραμμοι ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ἐκπορευόμεναι ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου ἢ τοῦ νωτιαίου ἄξονος (μυελοῦ) ἀποτελοῦσι τὸ περιφερικὸν **νευρικὸν σύστημα** (βλ. λέξιν). **Νεῦρα** (nerfs), τὰ μὲν τούτων χρησιμεύουσιν ὅπως μεταβιβάζωσιν ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου τὸν κατάλληλον ἐρεθισμὸν εἰς τοὺς μῦς πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν κινήσεων, κινητήρια νεῦρα, τὰ δὲ ἵνα δέχωνται ἐρεθισμοὺς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου καὶ μεταβιβάζωσιν αὐτοὺς εἰς τὸν ἐγκέφαλον καὶ διὰ τῶν ἐρεθισμῶν τούτων γεννηθῶσι τὰ διάφορα αἰσθήματα τῆς ἁφῆς, ὁράσεως, γεύσεως, κλπ.

νευραλγία, ας, ἡ· névralgie, n. f. ἄλγος ὀξύ, συνεχὲς ἢ παροξυνόμενον ὅπερ αἰσθάνονται κατὰ τὴν διαδρομὴν τῶν νεύρων, ἤτοι πάθησις τῶν αἰσθητικῶν ἰνῶν περιφερικοῦ τινὸς νεύρου, ἄνευ καταφανοῦς ἀνατομικῆς ἀλλοιώσεως, ἧς κύριον σύμπτωμα εἶνε τὸ κατὰ τὴν διαδρομὴν τοῦ πάσχοντος νεύρου ἄλγος, σπανίως μὲν ὂν συνεχές, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ παρουσιάζον ὑφέσεις καὶ διαλείψεις ἢ κατὰ παροξυσμοὺς ἐπερχόμενον. Ἀφορμὴν εἰς νευραλγίαν παρέχουσι τραυματισμοί, πίεσις τοῦ νεύρου ὑπὸ ὄγκου τινὸς γείτονος, γενικώτερον δὲ ἡ ψῦξις, τὸ ἑλῶδες μίασμα, νόσοι τινὲς λοιμώδεις, ἡ δηλητηρίασις διὰ μολύβδου χαλκοῦ κλπ. ἀναλόγως δὲ πρὸς τὰ αἴτια ταῦτα ποικίλλει καὶ ἡ ῥιζικὴ τῆς νευραλγίας θεραπεία· κατὰ δὲ αὐτοῦ τούτου τοῦ ἄλγους ὠφελοῦσι πάντα τὰ ἀνταλγικά, ἀντιπυρίνη, μορφίνη (εἰς ἐνέσεις ὑποδορείους) χλωριάλη, ἐξωτερικῶς ἀλοιφαὶ ὀπίου ἢ εὐθαλείας, ὁ ἠλεκτρισμός, ἡ ὑδροθεραπεία, κτλ. Ἡ νευραλγία τοῦ ἰσχιακοῦ νεύρου καλεῖται εἰδικώτερον **ἰσχιάς,** ἡ τοῦ τριδύμου **προσωπαλγία,** ἄλλη δὲ κοινοτάτη νευραλγία εἶνε καὶ ἡ τῶν μεσοπλευρίων νεύρων. Ἐνταῦθα δὲ καταλέγεται καὶ ἡ **κεφαλαλγία.**

νευραλγικός, ή, όν· névralgique, adj. ἀφορῶν τὴν νευραλγίαν ἢ ὢν τῆς φύσεως τῆς νευραλγίας, qui appartient à la névralgie, qui est de la nature de la névralgie; ‖ νευραλγικὸς πόνος, douleur névralgique.

νευρανεμία, ας, ἡ· neuranémie (νεῦρον καὶ ἀναιμία, anémie) n. f. ἀναιμία τῶν νευρικῶν κέντρων προερχομένη ἐξ ἐλαττωματικῆς κυκλοφορίας καὶ συνιστῶσα μίαν τῶν μορφῶν τῆς νευρασθενείας.

νευραπόφυσις, εως, ἡ· neurapophyse (νεῦρον καὶ ἀπόφυσις, apophyse) n. f. καλεῖ-

ται ἕκαστον τῶν δύο ἀνωτέρων τόξων ἑκάστου σπονδύλου ἅτινα περιβάλλουσι τὸν νωτιαῖον μυελόν.

νευρασθένεια, ας, ἡ· neurasthénie (νεῦρον καὶ ἀσθένεια) n. f. ἀσθένεια τῶν νεύρων, maladie des nerfs ; διαρκὴς ἐξασθένησις, ἄνευ βλάβης, τῆς νευρικῆς δυνάμεως, affaiblissement durable, sans lésion, de la force nerveuse ; συνώνυμον νόσος τοῦ Beard, mal de Beard. Νόσος τῶν νεύρων, ἧς ἄγνωστος ἡ παθογόνος ἀνατομικὴ τούτων ἀλλοίωσις, χαρακτηριζομένη δ' ἐκ τῶν λειτουργικῶν αὐτῶν διαταραχῶν ἀποτόκων ἢ ὑπερμέτρου αὐτῶν εὐπαθείας ἢ ἐξασθενήσεως αὐτῶν. Τὰ συμπτώματα αὐτῆς, ὧν ἄλλοτε ἄλλα ἐπικρατοῦσι, ποικίλην παρέχοντα τῇ νόσῳ κλινικὴν εἰκόνα, εἶνε : γενικὴ ἀδυναμία καὶ ἐξασθένησις, ταχεῖα κόπωσις κατὰ τὴν βάδισιν καὶ ἄλλας κινήσεις· κεφαλαλγία ποικίλλουσα τὴν ἔντασιν καὶ τὴν ἕδραν· ἀνικανότης πρὸς διανοητικὴν ἐργασίαν· δυσθυμία, ὑποχονδρία καὶ ἄκρα ψυχικὴ ἐρεθισιμότης· ἀϋπνία, ἀναφροδισία, πεπτικαὶ διαταράξεις, γαστραλγίαι κτλ. παριστῶσαι πολλάκις τὴν Ν. ὡς πάθος τοῦ στομάχου πρωτοπαθές· διαταραχαὶ τῆς κυκλοφορίας μετὰ ψύξεως τῶν ἄκρων, ἱδρώτων παλμῶν κτλ. Αἴτια τοῦ πάθους εἶνε ὑπέρμετροι διανοητικοὶ κόποι, μάλιστα οἱ μετὰ τῶν βιωτικῶν ἀγώνων καὶ λυπῶν συνδεδυασμένοι, ἡ κατάχρησις καπνοῦ καὶ οἰνοπνευμάτων, καταχρήσεις τῶν ἀφροδισίων· ἡ δὲ πορεία αὐτοῦ χρονία. Οὐδέποτε ἀπειλεῖται ἡ ζωή, μετὰ τῶν ἀναγκαίων δὲ προφυλάξεων δύναται ὁ πάσχων νὰ ἀσχολῆται εἰς τὰ συνήθη ἔργα του, ἀποφεύγων πᾶσαν ὑπερβολὴν ἐν τῇ καθόλου διαίτῃ. Ἡ θεραπεία εἶνε συμπτωματική, ὠφελεῖ δὲ ἐν γένει ὁ ἠλεκτρισμὸς καθ' ὅλον τὸ σῶμα καὶ ἡ ὑδροθεραπεία ἤτοι ψυχρολουσίαι γενικαὶ (πλὴν τῆς κεφαλῆς), ψυχρὰ ἐπιθέματα ἐπὶ τοῦ στομάχου κτλ.

νευρείλημα, ατος, τό· névrilème (νεῦρον καὶ εἴλημα, περικάλυμμα, μεμβράνη, membrane) n. m. εἶδος θήκης περιβαλλούσης τὰ νεῦρα, sorte de gaine qui enveloppe les nerfs. Γράφουσιν ἐπίσης, névrilemme.

νευρειληματικός, ή, όν· névrilématique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ νευρείλημα.

νευρειληματῖτις, ιδος, ἡ· nevrilémite, n. f. φλεγμονὴ τοῦ νευρειλήματος, inflammation du névrilème ; πάθησις δευτερεύουσα συγχεομένη μετὰ τῆς νευρίτιδος.

νευρικός, ή, όν· nerveux, euse, qui appartient aux nerfs ; ὁ τῶν νεύρων, des nerfs; ὁ προερχόμενος ἐκ τῶν νεύρων, qui provient des nerfs ; ‖ νευρικὸν σύστημα, système nerveux ; ‖ πάσχει (ἔχει) νευρικά, il souffre des nerfs ; ‖ εἶνε πολὺ νευρικός, il'est très-nerveux ; ‖ νευρικὴ πάθησις, affection nerveuse; βλ. **νευροπάθεια.** § **νευρικός,** ή, όν· nerval, ale, aux, adj. [ἀνατομ.] ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὰ νεῦρα, qui a rapport, qui appartient aux nerfs. § **νευρικός,** ή, όν· neural, ale, aux, adj. [ζωολ.] ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ νευρικὸν σύστημα, qui se rapporte au système nerveux. § **νευρικὸν σύστημα,** système nerveux [ἀνατομ. φυσιολ.]. Τὸ νευρικὸν σύστημα τῶν τελειοτέρων ζώων ἀποτελεῖ δίκτυον πολυσχιδέστατον, τὸ ὁποῖον ἐκπορευόμενον ἐκ κεντρικῶν τινῶν αὐτοῦ μερῶν μεταβαίνει καὶ διακλαδοῦται εἰς πάντα τὰ ὄργανα τοῦ σώματος καὶ διενεργεῖ τὴν λειτουργίαν τῆς κινήσεως καὶ τῆς αἰσθήσεως. Οὐ μόνον πᾶσαι αἱ ἑκούσιοι κινήσεις τῶν μελῶν τοῦ σώματος, ἀλλὰ καὶ αἱ κινήσεις τῆς καρδίας, τοῦ στομάχου καὶ τῶν σπλάγχνων εὑρίσκονται ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Ἐπίσης τὰ φαινόμενα τῶν αἰσθήσεων δι' ὧν εἴμεθα ἐνήμεροι τῶν καταστάσεων τοῦ σώματός μας ἢ λαμβάνομεν ἐντυπώσεις ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, ἐξαρτῶνται καὶ ἐκτελοῦνται τῇ ἐπενεργείᾳ τοῦ νευρικοῦ συστήματος.

Τοῦ ἀνθρώπου τὸ νευρικὸν σύστημα ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἑξῆς μερῶν: Ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου περιεχομένου ἐντὸς τῆς κρανιακῆς κοιλότητος. Ἐκ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ ἐγκεκλεισμένου ἐντὸς τοῦ σωλῆνος τῆς σπονδυλικῆς στήλης. Ἐκ τῶν νεύρων τὰ ὁποῖα ἐκφυόμενα κατὰ ζεύγη ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ διακλαδοῦνται εἰς ὅλα τὰ ὄργανα τοῦ σώματος (τρίχες, ὄνυχες δὲν ἔχουσι νεῦρα). Ἐκ τοῦ συμπαθητικοῦ ἢ γαγγλιακοῦ συστήματος.

νευρικῶς [ἐπίρ.], nerveusement; adv. κατὰ τρόπον νευρικόν, d'une manière nerveuse ; διὰ τῶν νεύρων, par les nerfs.

νευρῖτις, ιδος, ἡ· névrite, n. f. πᾶσα βλάβη τῶν νεύρων, toute légion des nerfs, ἰδίως ἡ φλεγμονὴ νεύρου τινός. Κατὰ τὴν ὀξεῖαν μορφὴν (névrite aiguë) ἐπέρχεται ὑπεραιμία τοῦ νεύρου, ἐξίδρωσις ὑγροῦ περὶ αὐτὸ καὶ πλάσις νέων κυτταρωδῶν στοιχείων· ἡ δὲ χρονία ἀρχομένη πολλάκις ἀπὸ ὀξείας μορφῆς, ἐπιφέρει βραδέως καταστροφὴν τῶν νευρικῶν ἰνῶν οὖσα τρόπον τινὰ ἐκφυλιστική τις ἀτροφία αὐτῶν. Αἴτια τῶν νευρίτιδων εἶνε ἄμεσος κάκωσις τῶν νεύρων, ἐπέκτασις γείτονος φλεγμονῆς, ψῦξις, μολυσματικαὶ ἐπήρειαι, τοξικαὶ δράσεις κτλ. Ἡ ἐκ τραυμάτων ἢ γειτόνων φλεγμονῶν νευρῖτις τις χαρακτηρίζεται δι' ἄλγους σφοδροῦ, ᾧ ἐπακολουθοῦσι διαταράξεις τῆς αἰσθητικῆς λειτουργίας τοῦ νεύρου, σπανίως βαίνουσαι μέχρις ἀναισθησίας καὶ παραλύσεων ἀληθῶν· συνήθως δὲ ἡ νευρῖτις αὕτη ἰᾶται πρὶν ἐπενέγκῃ σοβαρὰ ἀποτελέσματα.

νευροαρθριτισμός, οῦ, ὁ· neuroarthritisme (νεῦρον καὶ ἄρθρον, articulation) n. m. ἀρθριτισμὸς συνδυασμένος μετὰ νευροπαθείας καὶ ἰδιαιτέρως μετὰ νευρασθενείας.

νευρόβλαστος, ου, ὁ· neuroblaste (νεῦρον καὶ βλαστός, germe) n. m. νευρικὸν κύτταρον ἐμβρυῶδες, cellule nerveuse embryonnaire, μυελοκύτταρον τοῦ Ch. Robin, myélocyte de Ch. Robin.

νευροβλητικός, ή, όν· névrobalistique, adj. καλεῖται οὕτω τὸ μηχάνημα, κτλ. οὗτινος ἡ βλητικὴ δύναμις ἐνεργεῖται δι' ἐντεινομένων νεύρων.

νευρόγλοια, ας, ἡ· névroglie (νεῦρον καὶ

γλοιά, glu) n. f. ὕλη πληροῦσα τὰ μεταξὺ τῶν χυττάρων διαστήματα τοῦ νευρικοῦ συστήματος.

νευρογραφία, ας, ἡ· névrographie [ἀνατ.] περιγραφὴ τῶν νεύρων, description des nerfs. Λέγουσιν ἐπίσης neurographie.

νευρογραφικός, ή, όν· névrographique, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν νευρογραφίαν, qui appartient à la névrographie. Λέγουσιν ἐπίσης neurographique.

νευρογράφος, ου, ὁ· névrographe, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν νευρογραφίαν, celui qui s'occupe de névrographie. Λέγουσιν ἐπίσης neurographe.

νευροκαβαλίκευμα, ατος, τὸ [δημ.], ψευδοσυστροφὴ τῶν νεύρων, fausse entorse; νευροπληγία, νευρόθλασμα, tressaillement de nerf; foulure, n. f. (de nerf).

νευροκαβαλικεύομαι [μέσ. αὐτοπ.] καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τριτοπροσ.), νευρόθλαστος (νευρότρωτος) γίγνομαι, se fouler le nerf.

νευρολογία, ας, ἡ· neurologie (νεῦρον καὶ λόγος, πραγματεία, traité) n. f. μέρος τῆς ἱστολογίας, τῆς ἀνατομικῆς καὶ τῆς φυσιολογίας, πραγματευόμενον περὶ τῶν νεύρων, partie de l'histologie, de l'anatomie et de la physiologie, qui a trait aux nerfs. Λέγουσιν ἐπίσης névrologie.

νευρολογικός, ή, όν· névrologique, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν νευρολογίαν, qui appartient à la névrologie; ‖ μελέται νευρολογικαί, études névrologiques.

νευρολόγος, ου, ὁ· névrologiste καὶ neurologue, n. m. ἰατρὸς καταγινόμενος εἰς τὰ νευρικὰ νοσήματα.

νευρομυελῖτις, ιδος, ἡ· névromyélite (νεῦρον καὶ μυελός, moelle) n. f. φλεγμονὴ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, inflammation de la moelle épinière; βλ. καὶ μυελῖτις.

νευρομυϊκός, ή, όν· neuro-musculaire, adj. ἀφορῶν τὰ νεῦρα καὶ τοὺς μῦς.

νεῦρον, ου, τό· nerf, n.m. (βλ. καὶ νεῦρα) [κυρίως καὶ μεταφορικῶς]· ‖ τὸ ὀπτικὸν νεῦρον, le nerf optique; ‖ ἔχει τὰ νεῦρά της, elle a ses nerfs; ‖ αὐτὸ μοῦ πειράζει τὰ νεῦρα, cela me donne sur les nerfs; cela m'agace les nerfs; ‖ [καὶ μεταφορικῶς] οἱ λόγοι του δὲν ἔχουν νεῦρα, ses discours manquent de nerf. § — τοῦ δέρματος· βλ. ἐπιπολή. § —, nerf, ἡ ἀρτηρία μαρμάρου. § — [ναυτ.] (συσπάστου ἢ πολυσπάστου), gui, n. m. ou guide, n. m. σχοινίον ὅπερ διαβαλλόμενον καταλλήλως χρησιμεύει ὅπως φέρῃ εἰς τὴν πρέπουσαν θέσιν του μεσίστιόν τι σύσπαστον (palan d'étai). § [ναυτ.] νεῦρον, retenue, n. f. σχοινίον δι' οὗ ἀντικρατεῖται ἐπαιρόμενον ἢ κινούμενον ἀντικείμενόν τι, π. χ. retenue du gui, νεῦρον τῆς κέρκου, ἤτοι σχοινίον δι' οὗ ἀντικρατεῖται ἡ κέρκος ἐκ τοῦ ὑπηνέμου, ὅπως μὴ προσκρούσῃ βιαίως ἐπὶ τῆς ἄλλης πλευρᾶς ἐν περιπτώσει ἀντιβολῆς τοῦ ἱστίου. § [ναυτ.] νεῦρον (σειρᾶς), filière de ris, n. f. ἤτοι τὸ νεῦρο τῆς μπίντας· σχοινίον διαβαλλόμενον διὰ τῶν ὀμματίων τῶν σειρῶν (œillets de ris), ὁσάκις αὗται δὲν ἦνε ἐφωδιασμέναι διὰ σειραδίων (garcettes de ris). Νεῦρον ἐπίσης καλεῖται τὸ κατὰ μῆκος καὶ ἐπὶ τῆς ἄνω ὄψεως κεραίας ἀναδεδεμένον σχοινίον ὄπισθεν τοῦ ἱστιούχου, τὸ χρησιμεῦον διὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ πρόσδεσιν σκαλμίσκων καὶ σειροδετῶν (cabillots et rabans de ris), δι' ὧν γίνεται ἡ σειροδέτησις, ὁσάκις τὸ ἱστίον δὲν φέρῃ σειράδια.

νευροπάθεια, ας, ἡ· névropathie, n. f. νευρικὴ πάθησις, affection nerveuse; νευρικὴ κατάστασις χαρακτηριζομένη διὰ τῆς διαταραχῆς καὶ τῆς ἐξασθενήσεως τῶν λειτουργιῶν τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος, ἰδίως ὑπὸ φυσικὴν ἔποψιν· βλ. καὶ νεύρωσις.

νευροπαθής, ής, ές· névropathe (νεῦρον καὶ πάθος, souffrance) adj. et n. ὁ πάσχων ἀπὸ τὰ νεῦρα, qui souffre des nerfs; βλ. νευροπάθεια καὶ νευρασθένεια. § νευροπαθής, ής, ές· névrophatique, adj. ὁ πάσχων ὑπὸ νευροπαθείας, atteint d'une affection nerveuse; ὁ πάσχων ἐκ νευρώσεως, atteint de névrose; névrosé, ée.

νευροπαθικός, ή, όν· névropathique, adj. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν νευροπάθειαν· ‖ καταστάσεις νευροπαθικαί, états névropathiques, ἤτοι μορφαὶ τῆς νευροπαθείας, formes de la névropathie, οἷαι εἰσὶν ἡ νευρασθένεια (neurasthénie), ἡ νευροσθένεια (névrosthénie), ὁ ὑστερισμὸς (hystéricisme).

νευροπαθολογία, ας ἡ· neuropathologie (νεῦρον καὶ παθολογία) n. f. σπουδὴ τῶν ἀσθενειῶν τοῦ νευρικοῦ συστήματος, étude des maladies du système nerveux. Λέγουσιν ἐπίσης névropathologie.

νευροπαθολογικός, ή, όν· neuropathologique, adj. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν νευροπαθολογίαν. Λέγουσιν ἐπίσης névropathologique.

νευρόπτερος, ὁ, ἡ· névroptère, n. m. τάξις ἐντόμων χαρακτηριζομένη ὑπὸ τελείας μεταμορφώσεως, τεσσάρων πτερύγων ὑμενωδῶν, διελαυνομένων ὑπὸ πυκνοῦ πλέγματος νεύρων, στοματικῶν ὀργάνων ἱκανῶν πρὸς δῆξιν, καὶ ἐλευθέρου ἤτοι ἀσυνάπτου προθώρακος. Εἰς τὰ νευρόπτερα ἀνήκουσιν ὀλίγαι οἰκογένειαι, τὰ μεγαλόπτερα οἷον ὁ μυρμηκολέων.

νευροσθένεια, ας, ἡ· névrosthénie (νεῦρον, nerf, καὶ σθένος, δύναμις, force) n. f. νευροπαθικὴ κατάστασις χαρακτηριζομένη διὰ νευρικῆς ὑπερεξεγέρσεως καὶ ὑπερευαισθησίας εἰς τὴν παραμικροτέραν χαρὰν ἢ λύπην. Παρατηρεῖται συνήθως εἰς τὰ παιδία καὶ τὰς γυναῖκας.

νευροσθενικός, ή, όν· névrosthénique, adj. [παθολ.] ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν νευροσθένειαν, qui se rapporte à la névrosthénie; ὁ παράγων τὴν νευροσθένειαν, qui produit la névrosthénie.

νευρόσπαστον, ου, τό· marionnette, n.f. μικρὸν ὁμοίωμα ἀνθρώπου, ζώου ἢ πράγματος, ἐκ ξύλου ἢ χάρτονος, ὅπερ τοποθετοῦσιν ὄπισθεν ἐντεταμένου λευκοῦ πανίου καὶ κινοῦσι κατὰ

βούλησιν· || **νευρόσπαστον**, pantin, n. m. ὁμοίωμα ἀνθρώπου ὅπερ ἀρτῶσι καὶ οὕτινος τὰ μέλη κινοῦσι διὰ νημάτων· [ἀμφότ. καὶ μεταφ.] fantoche, n. f. = marionnette articulée que l'on meut à l'aide de fils. § —, névrospaste, n. m. = marionnette, figure qu'on fait mouvoir avec des cordes.

νευροτομία, ας, ἡ· [ἀνατομ.] névrotomie, n. f. ἀνατομία τῶν νεύρων, dissection des nerfs ; [χειρουρ.] τομὴ νευρικῆς χορδῆς, section d'un cordon nerveux. Λέγουσιν ἐπίσης neurotomie.

νευροτομικός, ή, όν· nevrotomique, adj. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν νευροτομίαν, qui a rapport à la névrotomie.

νευροϋπνολογία, ας, ἡ· névrohypnologie (νεῦρον καὶ ὕπνος, sommeil) n. f. [φυσιολ.] θεωρία νευρικὴ τοῦ ὑπνωτισμοῦ, théorie nerveuse de l'hypnotisme.

νευροφωνία, ας, ἡ· névrophonie (νεῦρον καὶ φωνὴ) n. f. [παθολ.] εἶδος χαρακτηριστικῆς ὑλακῆς, παρατηρουμένης ἐν τῷ ὑστερισμῷ καὶ τῇ χορείᾳ.

νευρώδης, ης, ες· ὅμοιος νεύρῳ, νευρικός, nerveux· || [μεταφ.] πλήρης νεύρων, ἰσχυρός, vigoureux, euse ; fort, e.

νευρωδῶς [ἐπίρ.], avec nerf, nerveusement, adj. μετὰ ἰσχύος, μετὰ δυνάμεως, avec vigueur.

νεύρωμα, ατος, τό· névrome καὶ neurome, n. m. nom donné aux tumeurs développées sur le trajet d'un nerf. **Νευρώματα** (névromes) καλοῦνται κοινῶς μὲν πάντες οἱ κατὰ τὴν διαδρομὴν (πορείαν) τῶν νεύρων πλασσόμενοι ὄγκοι οἱασδήποτε φύσεως, εἰδικώτερον δὲ οἱ ἐκ νευρικοῦ ἱστοῦ ἀποτελούμενοι καὶ ἐμφανιζόμενοι συνηθέστερον μὲν ἐπὶ τῶν νεύρων, σπανίως δὲ καὶ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ ἢ τῷ νωτιαίῳ μυελῷ. Ἐν γένει ἐπιφέρουσι σφοδρὰ ἄλγη διὰ τῆς πιέσεως τῶν νεύρων, μόνη δὲ αὐτῶν ῥιζικὴ θεραπεία εἶνε ἡ χειρουργικὴ ἐξαίρεσις, ὅπου εἶνε δυνατή.

νευρωτικός, ή, όν· névrosé, ée, n. et adj. πάσχων ἐκ νευρώσεως, qui souffre de névrose; λέγεται κυρίως περὶ ἀτόμου προσβεβλημένου ὑπὸ νευρώσεως, se dit d'une personne atteinte de névrose ; || παιδίον νευρωτικόν, un enfant névrosé ; || [οὐσ.] une névrosée.

νευρωσικός, ή, όν· névrosique, adj. [παθολ.] ὁ ἔχων τὸν χαρακτῆρα νευρώσεως, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν νεύρωσιν.

νεύρωσις, εως, ἡ· névrose, n. f. νόσος ἀπύρετος, χαρακτηριζομένη ὑπὸ διαταραχῆς τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ἐφ' ἧς οὐδεμία ὑπάρχει φανερὰ ἀνατομικὴ ἀλλοίωσις τῶν ὀργάνων τοῦ σώματος, maladie apyrétique caractérisée par des troubles du système nerveux, sans lésion anatomique appréciable. Τοιαῦται εἰσὶ 1) **αἱ σπασμωδικαὶ κινήσεις** τῶν συγγραφέων κτλ. (spasmes, crampes des écrivains) χαρακτηριζόμεναι διὰ συσπάσεων (par des contractions). 2) **ἡ ὑστερία** (hystérie), **ἐπιληψία** (épilepsie), χαρακτηριζόμεναι ὑπὸ σπασμωδικῶν προσβολῶν. 3) ἡ **χορεία** (chorée), **ἡ τρομώδης παραλυσία** (paralysie agitante), χαρακτηριζόμεναι ὑπὸ σπασμωδῶν κινήσεων. 4) **ἴλιγγος**, vertige ἢ maladie de Ménière. 5) **ἡμικρανία** (migraine). 6) **νευρασθένεια** (neurasthénie), **μανία** (manie), **μονομανία** (monomanie), **λυπομανία** (lypémanie) ; || πάσχων ἐκ νευρώσεως, névrosé, ée ; βλ. **νευρωσικὸς** καὶ **νευροπαθής**.

νευρωτικός, ή, όν· névrotique, adj. λέγεται περὶ τῶν φαρμάκων ἅτινα ἔχουσιν εἰδικὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τῶν νεύρων· [οὐσιαστ.] **νευρωτικόν**, un névrotique. Χρησιμοποιεῖται ἐνίοτε ὡς συνώνυμον τοῦ νευρωσικὸς (névrosique).

νεῦσις, εως, ἡ· κοινῶς τὸ γνέψιμον, βλ. **νεῦμα**. § — [μηχ.], inclinaison, n. f. ἡ κλίσις ἢ ῥοπή πρός τι· βλ. καὶ **ἐπίνευσις**.

νεύω, μέλ. νεύσω, κάμνω νεῦμα, faire signe, διὰ νεύματος κάμνω σημεῖον ὅτι στέργω, δέχομαί τι, νεύω μὲ τὴν κεφαλήν, μὲ τοὺς ὀφθαλμούς· βλ. **νεῦμα** καὶ **γνέφω**· || τοῦ ἔνευσε νὰ πλησιάσῃ, il lui fit signe d'approcher. § —, ἐπινεύω, κλίνω [se] pencher ; [s']incliner ; || ἡ κεφαλή του ἔνευε [κάτω], sa tête penchait ; βλ. καὶ **ἐπίνευσις**.

νεφαλός, ὁ [διάλ. Οἰνόης], ὁ **ὀμφαλός**.

νεφέλη, ης, ἡ· τὸ νέφος, τὸ σύννεφον, nuage, n. f. βλ. **μετέωρα**, nue, n. f. nuée, n. f.

νεφεληγερέτης, ου, ὁ· néphélégérète (νεφέλη, ἐγείρω) adj. [μυθολ. ἑλλ.] **ἐπίθετον** τοῦ Διός, Θεοῦ τοῦ ἀέρος καὶ τῶν νεφῶν, τοῦ κεραυνοῦ.

νεφέλιον, ου, τό· néphélion, n. m. λευκὴ κηλὶς ἐπὶ τοῦ κερατοειδοῦς χιτῶνος τοῦ βολβοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἑπομένη ὀφθαλμιάσεως, légère opacité de la cornée transparente, consécutive à une ophtalmie.

νεφελοδιώκτης, ου, ὁ· balai du ciel ; ἄνεμος ἀποδιώκων τὰ νέφη καὶ καθιστῶν αἴθριον τὸν οὐρανόν. Οὕτω καλεῖται ἐν ταῖς παρωκεανείοις ἀκταῖς τῆς Γαλλίας ὁ Σ (σκίρων) (Ν - Ο) ὅστις ἀποδιώκει τὰ νέφη ἅτινα φέρει ὁ Λ (λὶψ) (S - O).

νεφελοδιώκτης, ου, ὁ· nubifuge, adj. ἀποσοβῶν, διασκεδάζων τὰ νέφη.

νεφελοειδής, ής, ές· ὅμοιος νεφέλῃ, semblable à un nuage, nuageux, euse ; σκοτεινός, νεφελώδης. § [διδ.], népheloïde, adj.

νεφελομαντεία, ας, ἡ· néphélomancie, n. f. τέχνη τοῦ προλέγειν τὸ μέλλον διὰ τῆς παρατηρήσεως τῶν νεφῶν.

νεφελοσκεπής, ής, ές· ὁ νεφελώδης, nébuleux, euse.

νεφελόω-ῶ· μετὰ νεφῶν καλύπτω, couvrir de nuages ; || νεφελοῦμαι, se couvrir, συννεφιάζω· || ὁ οὐρανὸς νεφελοῦται, le ciel se couvre.

νεφελώδης, ης, ες· κεκαλυμμένος ὑπὸ νεφῶν, couvert de nuages, nuageux, euse. § **νεφελώδης**, ης, ες· nébuleux, euse (ἐκ τοῦ λατ. nebulosus, de nebula = nuage) adj. σκιασμένος ὑπὸ τῶν νεφῶν ἢ ὑπὸ πυκνῶν ἀτμῶν, obscurci par des nuages ou par des

vapeurs épaisses; || οὐρανὸς νεφελώδης, ciel nébuleux.

νεφελωδῶς [ἐπίρ.], nébuleusement, adv. κατὰ τρόπον νεφελώδη, d'une manière nébuleuse.

νεφοσκόπιον, ου, τό· néphoscope (νέφος καὶ σκοπέω-ῶ, examiner) n. m. [φυσ.] ὄργανον χρησιμοποιούμενον πρὸς ἔρευναν τῆς πορείας τῶν νεφῶν.

νέφος, εος - ους, τό· ἡ νεφέλη, nuage, n. m. nue, n. f. Νέφη (nuages) καλοῦνται μεγάλοι σωροὶ ἐλαχίστων σταγονιδίων ὕδατος αἰωρούμενοι ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ. Ὅταν δηλ. ἐν ἀτμοσφαίρᾳ κεκορεσμένῃ ἀτμῶν ἐκ τῶν διαφόρων ἐκ τῆς γῆς ἐξατμίσεων ἐπέλθῃ ψῦξις, ἢ ὅταν οἱ ἀτμοὶ οὗτοι ἀνέλθωσιν εἰς ὑψηλότερα καὶ ψυχρότερα ἀτμοσφαιρικὰ στρώματα, ἐπειδὴ κατὰ τοὺς φυσικοὺς νόμους τὸ ψυχρότερον διάστημα κορέννυται ὑπὸ σχετικῶς ὀλιγωτέρων ἀτμῶν κατ' ἀνάγκην μέρος τούτων συμπυκνοῦται εἰς ἐλάχιστα σταγονίδια ἅτινα ἐλαφρότατα ὄντα αἰωροῦνται καὶ συσσωρευόμενα ἀποτελοῦσι τὰ νέφη. Εἰς θερμοκρασίας ὑπὸ τὸ 0 τὰ σταγονίδια ταῦτα πήγνυνται εἰς στερεὰ κρυστάλλια καὶ τοιαύτην ἔχουσι τὴν σύστασιν τὰ λεπτότατα καὶ εἰς ὕψιστα στρώματα αἰωρούμενα νέφη τὰ καλούμενα **μαλλοὶ** (cirrus) παραγόμενα συνήθως ἐκ τῆς εἰσελάσεως τοῦ ἰσημερινοῦ ῥεύματος (ὄντος θερμοῦ καὶ πλήρους ἀτμῶν) εἰς τὰ ἀνώτατα ἀτμοσφαιρικὰ στρώματα τῶν (ψυχροτέρων) εὐκράτων ζωνῶν. Οἱ **σωροὶ** (cumulus) εἰσὶ νέφη ἔχοντα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἡμισφαιρικὸν σχῆμα μετὰ βάσεως ὁριζοντίου, ἀναφαίνονται δὲ παρ' ἡμῖν συνήθως ἐν θέρει μετὰ μακρὰν αἰθρίαν. Αἱ **στιβάδες** (stratus) εἰσὶν ἐπιμήκεις ὁριζόντιαι ταινίαι νεφῶν ἐστιβασμέναι συνήθως εἰς μεγάλην ἔκτασιν παρὰ τὸν ὁρίζοντα· τέλος **μελανίας** ἢ **ὄμβριον** νέφος (nimbus) καλεῖται εἰδικώτερον τὸ ἑνιαῖον σχεδὸν σκοτεινὸν νέφος ὅπερ ὡς πέτασμα καλύπτει ὁλόκληρον τὸν ὁρατὸν οὐρανὸν ἢ τὸ πλεῖστον αὐτοῦ μέρος ἀποτελούμενον ἐκ τῆς συνενώσεως πολλῶν νεφῶν ἄλλων μορφῶν καὶ προαγγέλλον βροχήν. Παρὰ τὰς τέσσαρας ταύτας ὑπὸ τοῦ Howard διακριθείσας κυρίας μορφὰς νεφῶν ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι διάμεσοι· βλ. **μετέωρα, καιρός, σύννεφο**· || — [ναυτ.], échillon, n.m. μέλαν νέφος σχηματίζον ἄνωθεν σίφωνα (trompe); || — [ναυτ.], haut pendu, n. m. μέλαν νέφος μεμονωμένον καὶ ὑψωμένον ἀρκετὰ ἄνωθεν τοῦ ὁρίζοντος προμηνύον ὄμβρον μικρᾶς διαρκείας· || [μεταφ.] — κονιορτοῦ, un nuage de poussière; || νέφη ἀκρίδων, des nuées de sauterelles.

νεφόω-ῶ· νέφη καλύπτω, συννεφιάζω, couvrir de nuages; || νεφοῦμαι, se couvrir [de nuages].

νεφραλγία, ας, ἡ· ἄλγος τῶν νεφρῶν, mal des reins; néfralgie, néphralgie, n. f. νεφρικὸν ἄλγος νευρικῆς προελεύσεως, douleur rénale d'origine nerveuse.

νεφραλγικός, ή, όν· néphralgique, adj. ὁ ἐκ τῆς νεφραλγίας προερχόμενος, qui tient de la néphralgie; || πόνος νεφραλγικός, douleur néphralgique.

νεφρεκτομία, ας, ἡ· néphrectomie (νεφρός, rein καὶ τομή, section) n. f. ἐξαίρεσις ὁλικὴ ἢ μερικὴ τοῦ νεφροῦ, extirpation totale ou partielle du rein; βλ. καὶ **νεφροτομία.**

νεφρελμινθιτικός, ή, όν· néphrelminthique (νεφρός, rein καὶ ἕλμινς, ver) adj. ὁ προερχόμενος ἀπὸ ἕλμινθας εὑρισκομένας ἐντὸς τῶν νεφρῶν, qui est causé par des vers contenus dans les reins.

νεφρέμφραξις, εως, ἡ· néphremphraxie (νεφρὸς καὶ ἔμφραξις, obstruction des reins.

νεφρί, τὸ [δημ.], κοινὴ ὀνομασία τοῦ νεφρός.

νεφρίδιον, ου, τό· néphridion, n. m. λιπώδης ἱστός, λίπος περιβάλλον τοὺς νεφρούς, graisse qui entoure les reins.

νεφρικός, ή, όν· rénal, ale, aux, ὁ ἀφορῶν τοὺς νεφρούς, de reins; || νεφρικὴ αἱματουρία, hématurie rénale; [ἐπὶ νόσων] νεφρικὸς καὶ **νεφριτικός,** néphrétique, adj. || —, ὀσφυϊκός, lombaire, adj. qui appartient aux lombes.

νεφρίτης, ου, ὁ [ὀρυκτ.], néphrite, n. m. Ὀρυκτὸν συμπαγὲς καὶ δύσθραυστον, εἰς λεπτὰς πλάκας διαφώτιστον, πρασινωπὸν ἢ πρασινόλευκον, σκληρόν, ὑπὸ τῶν ὀξέων μὴ προσβαλλόμενον, πρὸ τοῦ φυσητῆρος δυσκόλως τηκόμενον. Οἱ ἰδίως νεφρῖται εἶνε μᾶζαι ἀποτελούμεναι κυρίως ἐξ ὀξυπυριτίου μαγνησίας, ἀσβέστου καὶ ὀλίγου σιδήρου. **Ἰαδεῖται δὲ** (jadéides) ἐκλήθησαν οἱ **νεφρῖται** οἱ ἐνέχοντες καὶ ἄργιλλον (μέχρις 25 %) καὶ νάτριον (μέχρι 14 %) ἔχοντες σκληρότητα 6,5 - 7, εἰδικὸν βάρος 3,2-3,4 (μεῖζον ἢ οἱ ἰδίως νεφρῖται), ἐντελεστέραν διαφάνειαν, ἀσθενῆ, ὑαλοειδῆ καὶ ἐνίοτε μαργαριτοειδῆ λάμψιν, χρῶμα δὲ σμαράγδινον, κυανοπράσινον, πρασινόλευκον καὶ εὐκόλως τηκόμενοι διὰ τοῦ φυσητῆρος (chalumeau).

νεφριτικός, ή, όν· néphrétique, adj. νεφρικός· ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς νεφρούς, qui appartient aux reins; || πόνος νεφρικός, douleur néphrétique; || κωλικὸς νεφρικός, colique néphrétique; [οὐδ. οὐσ.] **νεφριτικόν.** néphrétique, n. m. φάρμακον κατὰ τῶν νεφρικῶν κωλικῶν.

νεφρῖτις, ιδος, ἡ· néphrite, n. f. φλεγμονὴ τοῦ νεφροῦ, inflammation du rein; αἱ νεφρίτιδες εἶνε ὀξεῖαι καὶ χρόνιαι, néphrites aiguës et chroniques; ἡ ὀξεῖα νεφρῖτις ἐπέρχεται συνηθέστατα πρωτοπαθῶς ἐκ ψύξεως, δευτεροπαθῶς δὲ κατόπιν λοιμωδῶν τινων νόσων, τῆς ὀστρακιᾶς ἰδίως, τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ, τῆς εὐλογίας, τοῦ ὀξέος ῥευματισμοῦ τῶν ἄρθρων, τῆς πνευμονίας κλπ. ὀφειλομένη τότε εἰς τὴν ἐπὶ τῶν νεφρῶν ἐρεθιστικὴν δρᾶσιν τῶν τοξικῶν οὐσιῶν, αἵτινες παραγόμεναι ὑπὸ τῶν μικροβίων διαχέονται εἰς τὸ αἷμα καὶ φέρονται δι' αὐτοῦ εἰς τοὺς νεφρούς.

νεφρογραφία, ας, ἡ· néphrographie, n.f. περιγραφὴ τῶν νεφρῶν, description des reins.

νεφρογραφικός, ή, όν· néphrographique,

adj. ἀφορῶν τὴν νεφρογραφίαν, qui a rapport à la néphrographie ; || μελέτη νεφρογραφική, étude néphrographique.

νεφρογράφος, ου, ὁ· néphrographe (νεφρὸς καὶ γράφειν, décrire) n.m. ἄτομον καταγινόμενον εἰς τὴν σπουδὴν τῶν νεφρῶν, personne qui fait des études sur les reins.

νεφροειδής, ής, ὲς [βοτ.] ὅμοιος νεφροῖς, semblable aux reins ; réniforme, adj.

νεφροειδής, ής, ές· néphroïde (νεφρός, rein καὶ εἶδος, ὄψις, aspect) adj. ὁ ἔχων τὸ σχῆμα τοῦ νεφροῦ, qui a la forme d'un rein; || ἀδὴν νεφροειδής, glande néphroïde ; λέγουσιν ἐπίσης réniforme.

νεφροκήλη, ης, ἡ· néphrocèle (νεφρὸς καὶ κήλη, tumeur) n. f. [χειρουρ.] κήλη τοῦ νεφροῦ, hernie du rein ; [μετεχειρίσθησαν ἐπίσης τὸν ὅρον τοῦτον ὅπως ὑποδείξωσι τὸν κινητὸν νεφρόν, rein mobile ; λέγουσιν ὅμως μᾶλλον **νεφροπτωσία**, néphroptose].

νεφρολιθίασις, εως, ἡ· néphrolithiase, n. f. ἀσθένεια προξενουμένη ὑπὸ τῶν νεφρολίθων, maladie causée par les calculs rénaux ; συνώνυμον τοῦ νεφρικὸς κωλικός, colique néphrétique.

νεφρολιθικός, ή, όν· néphrolithique, adj. ὀφειλόμενος εἰς τὴν παρουσίαν συγκριμάτων ἐν τῷ νεφρῷ, qui est dû à la présence de calculs dans le rein ; || ἰσχουρία νεφρολιθική, ischurie néphrolithique.

νεφρόλιθος, ου, ὁ· néphrolithe (νεφρὸς καὶ λίθος) n. m. **σύγκριμα** τοῦ νεφροῦ, calcul du rein ; **νεφρόλιθοι**, calculs rénaux.

νεφρολιθοτομία, ας, ἡ· néphrolithotomie, n.f. ἐγχείρισις συνισταμένη εἰς τὸ ἄνοιγμα τοῦ νεφροῦ πρὸς ἐξαγωγὴν τῶν συγκριμάτων. opération qui consiste à ouvrir le rein pour en extraire les calculs.

νεφρολιθοτομικός, ή, όν· néphrolithotomique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν νεφρολιθοτομίαν, qui a rapport à la néphrolithotomie.

νεφρολογία, ας, ἡ· néphrologie, n. f. πραγματεία περὶ τῶν νεφρῶν, traité sur les reins.

νεφρολογικός, ή, όν· néphrologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν νεφρολογίαν, qui a rapport à la néphrologie ; || μελέται νεφρολογικαί, études néphrologiques.

νεφρολόγος, ου, ὁ· néphrologiste, n. m. ἰατρὸς καταγινόμενος ειδικῶς εἰς τὰς ἀσθενείας τῶν νεφρῶν, médecin qui s'occupe spécialement des maladies des reins ; λέγουσιν ἐπίσης néphrologue, n. m.

νεφρόν, τό· βλ. νεφρός.

νεφρονεύρωσις, εως, ἡ· néphronévrose (νεφρός, rein καὶ νεῦρον, nerf) n. f. οὐρικὴ διατάραξις φύσεως νευρικῆς, παρατηρουμένη σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἐν τῷ ὑστερισμῷ, καὶ χαρακτηριζομένη διὰ διαδοχικῆς ἀνουρίας καὶ πολυουρίας.

νεφροπτωσία, ας, ἡ (καὶ οὐχὶ **νεφρόπτωσις**)· βλ. λέξιν.

νεφρόπτωσις, εως, ἡ (καὶ κατὰ ἰατρὸν Μεν. Σακόρραφον δέον νὰ λέγηται **νεφροπτωσία**), néphroptose (νεφρὸς καὶ πτῶσις, chute) n.f. ὁ **κινητὸς νεφρός**, rein mobile ; βλ. λέξιν.

νεφροπύησις, εως, ἡ· néphropyose (νεφρός, rein, καὶ πῦον, pus) n. f. ἐμπύησις τοῦ νεφροῦ, suppuration du rein. Βλέπε **ὀξεῖα νεφρῖτις**.

νεφροπυϊκός, ή, όν· néphropyique, adj. ὁ ἔχων σχέσιν μὲ τὴν ἐμπύησιν τῶν νεφρῶν, qui a rapport à la suppuration des reins.

νεφρορραγία, ας, ἡ· néphrorragie, n. f. ἐκροὴ αἵματος προερχομένη ἐκ τῶν νεφρῶν, écoulement du sang provenant des reins = αἱματουρία νεφρική, hématurie rénale ; βλ. καὶ **αἱματουρία**.

νεφρορραγικός, ή, όν· néphrorragique, adj. ὁ ἔχων σχέσιν μὲ τὴν νεφρορραγίαν, qui a rapport à la néphrorragie.

νεφρορραφή, ῆς, ἡ· néphrorraphie (νεφρός, rein καὶ ῥαφή, couture), n. f. στερέωσις τοῦ κινητοῦ νεφροῦ, fixation d'un rein mobile, ἐπὶ τοῦ δωδεκάτου πλευροῦ καὶ τῶν ἀπονευρώσεων διὰ ῥάμματος ἐκ χορδῆς ἢ μετάξης. Δὲν εἶνε πολὺ ἐν χρήσει· ἡ χειρουργικὴ αὕτη ἐπέμβασις παρέχει θνησιμότητα 5 %· βλ. **κινητὸς νεφρός**.

νεφρός, οῦ, ὁ· rein, n. m. καὶ συνήθως πληθυντικῶς οἱ **νεφροί**, κοινῶς τὰ **νεφρά**· διπλοῦν ὄργανον εὑρισκόμενον ἐν τῇ κοιλίᾳ, εἰς τὸ ὕψος τῆς ὀσφύος (lombes) δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τῆς σπονδυλικῆς στήλης ἧς καὶ ἐφάπτεται· οἱ νεφροὶ εἶνε δύο ἀδένες οἵτινες συγκρατοῦσι τὸ συναγόμενον οὖρος πρὶν ἢ τοῦτο διοχετευθῇ ἐν τῇ κύστει· || ὁ ἐξετάζων καρδίας καὶ νεφροὺς [φρ. Γρφ.], celui qui peut sonder les cœurs et les reins ; || ὁ νεφρός, τὰ νεφρά, rognon, n. m. || [μεταφ.] ἐλευθερία τῶν νεφρῶν, liberté de rognons, λέγεται κύρτωμα ἐπὶ τῆς σέλλης ἵνα μὴ προσβάλλωνται τὰ νεφρὰ τοῦ ἵππου. § — [ἀρνίου, μόσχου, κτλ.], rognon, n. m. || νεφρὰ τηγανιτά, des rognons frits ; || **νεφροὶ** [ἀνατομ.], les reins. Ὄργανα ἐκκρίνοντα τὸ οὖρον, διφυῆ, κείμενα ἐν τῇ κοιλίᾳ ἑκατέρωθεν τῆς σπονδυλικῆς στήλης ἑκάτερον ἐν τῇ συστοίχῳ λαγονίῳ χώρᾳ, ἀντιστοίχως πρὸς τὸν τελευταῖον θωρακικὸν σπόνδυλον καὶ τοὺς δύο ἀνωτέρους ὀσφυϊκοὺς ὄπισθεν τοῦ περιτοναίου, ὅπερ ἐπικαλύπτει μόνον τὴν προσθίαν αὐτῶν ἐπιφάνειαν, περιβαλλόμενα ὑπὸ δαψιλοῦς λιπώδους ἱστοῦ (**νεφρίδιον**) χρησιμεύοντος ἅμα πρὸς τήρησιν αὐτῶν ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει· || **νεφροῦ λιθίασις** καλεῖται ἡ νόσος καθ' ἣν ἐν τῷ πυέλῳ τοῦ νεφροῦ μορφοῦνται στερεὰ συγκρίματα ἐκ τῶν συστατικῶν τῶν οὔρων. Ταῦτα ἄλλοτε μὲν παρίστανται ὑπὸ μορφὴν ψάμμου καὶ ἀποβάλλονται συνεχῶς μετὰ τῶν οὔρων, ἄλλοτε δὲ ἀποτελοῦσιν ὀγκώδεις λίθους μεγέθους ἀπὸ ὀρύζης μέχρι καρύου καὶ πλέον κατὰ τὸ σχῆμα συναρμοζομένους πρὸς τὴν πύελον, ἕνα ἢ πλείονα, ὧν ἡ παρουσία ἐπιφέρει σημαντικὰς διαταραχάς. Οἱ λίθοι οὗτοι ἀποτελοῦνται συνήθως ἐξ οὐρικῶν ἁλάτων, σπα-

νιώτερον δὲ ἐξ ἐξαλικῆς ἀσβέστου. Ἐν τῇ πυέλῳ οἱ λίθοι οὗτοι δύνανται νὰ προκαλέσωσι φλεγμονὴν αὐτῆς, αἱμορραγίας, ὑδρονέφρωσιν, περινεφρίτιδα· συχνότερον ὅμως μέγεθός τι παρασύρεται αἴφνης πρὸς τὸν οὐρητῆρα, οὗ αἱ πρὸς ἐξώθησιν τοῦ λίθου σπασμώδεις συστολαὶ γεννῶσι σφοορότατα ἄλγη, τοὺς λεγομένους κωλικοὺς τῶν νεφρῶν, συνοδευομένους ἐνίοτε ὑπὸ ναυτίας, ἐμέτων, ψυχρῶν ἱδρώτων καὶ τάσεως πρὸς συγκοπήν. Ἐν καιρῷ κωλικῶν δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἐντελὴς ἀνουρία, ἐκ τοῦ ἄλγους ἀνακλαστικῶς ἐπισχομένης καὶ τῆς ἐκκρίσεως ἐν τῷ ὑγιεῖ νεφρῷ. Ὁ λίθος ἐξωθεῖται τέλος πρὸς τὴν κύστιν καὶ τότε τὰ ἄλγη παύονται, δύναται δὲ κατόπιν ἢ ν' ἀποβληθῇ διὰ τῶν οὔρων ἢ μένων ἐν τῇ κύστει ν' αὐξήσῃ· || **νεφρὸς κινητὸς** (rein flottant) ou rein mobile); ἐνίοτε ὁ ἕτερος τῶν νεφρῶν, σπανίως δὲ καὶ ἀμφότεροι, ἐκφεύγει τῆς θέσεως αὐτοῦ καὶ μεταναστεύει κατὰ ποικίλλουσαν διεύθυνσιν ἐντὸς τῆς κοιλίας. Τὸ πάθος συχνότερον ὂν ἐπὶ τῶν γυναικῶν, ἔχει σχέσιν τινὰ πρὸς τὰς ἐπανειλημμένας κυήσεις, τὴν κατάχρησιν τοῦ στηθοδέσμου, τὰς βιαίας κινήσεις ἢ ἀγῶνας, τὴν πτῶσιν ἢ ἄλλας ὁμοίας προσβολάς, κτλ. Ἐπέρχεται δὲ ἡ ἐκτόπισις ἢ ἀποτόμως ἢ βραδέως καὶ συνοδεύεται ὑπὸ ἄλγους, σφοδροτέρου κατὰ τὴν πρώτην περίστασιν, ὅπερ μετὰ τοῦ παρὰ φύσιν ὄγκου ὃν ὁ νεφρὸς ἀποτελεῖ, ὅπου εὑρίσκεται, ὁδηγεῖ εἰς διάγνωσιν. Εἶνε δὲ οὗτος συνήθως μετακινητὸς κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν, ἐνίοτε ὅμως ἀναπτυσσομένων περὶ αὐτὸν συμφύσεων διακρατεῖται σταθερῶς εἰς τὴν νέαν θέσιν του. Αἱ λειτουργίαι τοῦ νεφροῦ δὲν διαταράσσονται, συχναὶ ὅμως εἶνε γαστραλγίαι καὶ πεπτικαὶ διαταραχαί, ἢ ἐπέρχεται περιτονῖτις περιωρισμένη, πίεσις τῆς κάτω κοίλης φλεβὸς μετὰ οἰδημάτων εἰς τὰ κάτω ἄκρα. Οὕτω τὸ πάθος καθ' ἑαυτὸ δὲν εἶνε τι βαρύ· πρὸς θεραπείαν χρήσιμοι εἶνε εἰδικοὶ ἐπίδεσμοι πρὸς συγκράτησιν τοῦ νεφροῦ ἐπαναχθέντος εἰς τὴν κατὰ φύσιν θέσιν του· ἐπιτυχὴς δὲ ἐδείχθη καὶ ἡ χειρουργία, καθ' ἣν ὁ νεφρὸς ἐπαναφέρεται καὶ στηρίζεται εἰς τὴν θέσιν του διὰ ῥαφῶν προκαλουσῶν συμφύσεις καθιστώσας ἀδύνατον τὴν ἐκ νέου ἐκτόπισιν αὐτοῦ· βλ. καὶ **νεφρορραφή**.

νεφροτομία, ας, ἡ· néphrotomie, n. f. incision du rein, ἡ χειρουργικὴ τομὴ τοῦ νεφροῦ πρὸς ἐξαίρεσιν λίθου, κτλ. **Νεφρεκτομία,** néphrectomie, λέγεται ἡ χειρουργικὴ ἐξαίρεσις τοῦ νεφροῦ, βλ. λέξιν.

νεφροτομικός, ή, όν· néphrotomique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν νεφροτομίαν, qui a rapport à la néphrotomie.

νεφροφλεγμονή, ῆς, ἡ· néphrophlegmosie (νεφρός, rein καὶ φλέγμα, inflammation) n. f. φλεγμονὴ τοῦ νεφροῦ, inflammation du rein. Βλ. **νεφρῖτις.**

νεφροφλεγμονικός, ή, όν· néphrophlegmatique, adj. ὀφειλόμενος εἰς τὴν φλεγμονὴν τοῦ νεφροῦ, qui est dû à l'inflammation du rein. Βλ. **νεφρῖτις.**

νέφτι, τὸ [δημ.], βλ. **νάφθα,** naphte, ἄσφαλτος.

νεφτί, τὸ (χρῶμα), vert de pistache; βλ. **χλοερός.**

νεφύδριον, ου, τό· μικρὸν νέφος, petit nuage [πληθ. ἐν.], flocons de nuages; βλ. **νέφη, μετέωρα.**

νέφωσις, εως, ἡ (νεφόω) [μετεωρ.] nebulosité, n. f. action de couvrir de nuages, σκότωσις διὰ τῶν νεφῶν, ἡ περὶ τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην νέφωσις· βλ. καὶ **συννεφιά.**

νέω, μέλ. νεύσομαι, ἀόρ. ἔνευσα, πλέω, κολυμβῶ, nager.

νεωδόχος, ου, ἡ· bassin à flot, n. m. Εἰς τοὺς λιμένας τῆς Μάγχης ἀποσυρομένης κατὰ 6-10 μέτρα τῆς θαλάσσης, τὰ ἐν αὐτοῖς εὑρισκόμενα πλοῖα κατακάθηνται ἐπὶ τοῦ βυθοῦ, ὅπερ, ἔστω καὶ ἐὰν ὁ βυθὸς ἦνε μαλακός, εἶνε πάντοτε βλαβερὸν διὰ τὴν στερεότητα τοῦ πλοίου καὶ ἰδίως ἐὰν τοῦτο ᾖ πεφορτωμένον. Πρὸς ἀποσόβησιν τοῦ εἰρημένου κακοῦ κατεσκεύασαν τὰς **νεωδόχους** (bassins à flot). Αὗται εἰσὶ περιπεφραγμένον διὰ τοιχοποιΐας μέρος θαλάσσης συγκοινωνοῦν μετ' αὐτῆς διὰ μεγάλης **καταρρακτῆς θύρας** (porte éclusière)· ὅταν τὰ ὕδατα εὑρίσκωνται εἰς τὸ ἀνώτερον αὐτῶν σημεῖον ἀνοίγεται ἡ θύρα καὶ εἰσέρχονται τὰ πλοῖα, κατόπιν δὲ κλείεται· ἀποσυρομένων τῶν ἐξωτερικῶν ὑδάτων ἡ **νεωδόχος** εἶνε πεπληρωμένη καὶ τὰ ἐν αὐτῇ πλοῖα ἐπιπλέουσιν ἀντὶ νὰ κατακάθηνται.

νεωκορέω-ῶ, εἶμαι νεωκόρος, être gardien d'un temple; être sacristain (néocore).

νεωκορία, ας, ἡ· τὸ ἐπάγγελμα τοῦ νεωκόρου, charge du gardien d'un temple; charge du sacristain (du néocore); [ἀρχ.] néocorat, n. m. charge, emploi, titre du néocore.

νεωκορικός, ή, όν· néocorique, adj. [ἀρχ.] ἀφορῶν τὸν νεωκόρον ἢ τὴν νεωκορίαν, qui concerne le néocore ou le néocoriat; || καθήκοντα νεωκορικά, fonctions néocoriques.

νεωκόρος, ου, ὁ καὶ ἡ· ὁ τὸν ναὸν εὐπρεπίζων καὶ φιλοκαλῶν, ἐπιστάτης τοῦ ναοῦ· [ἀρχ.] néocore, n. m. gardien d'un temple; οὗτοι ἦσαν τὸ πάλαι ὑπάλληλοι ἐπιπεφορτισμένοι τὴν περιποίησιν τῶν ναῶν· [μεταγ.] ὁ σκευοφύλαξ ἐκκλησίας, sacristain, n. m. celui qui a soins de la sacristie, ὁ ἐπιφορτισμένος τὴν φύλαξιν τοῦ σκευοφυλακίου ἐκκλησίας ἤτοι τῶν ἐν αὐτῷ πραγμάτων· ὁ κανδηλανάπτης, bedeau, n. m.

νεωλκεῖον, ου, τὸ καὶ **νεώλκιον,** γενικῶς ὁ τόπος ἔνθα σύρεται τὸ πλοῖον, cale de halage; βλ. **κλίνη.**

νεωλκέω-ῶ, μέλ. ήσω, haler à terre, κοινῶς τραβῶ ἔξω, ἤτοι ἕλκω ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ἢ εἰς νεωλκεῖον πλοῖον ἢ λέμβον, τραβῶ εἰς τὴν ξηρὰν πλοῖον.

νεώλκησις, εως, ἡ, καὶ νεωλκία, halage, n. m. τὸ ἕλκειν τὸ πλοῖον εἰς τὴν ξηράν, κοινῶς τὸ τράβημα πλοίου εἰς τὴν ξηράν· βλέπε **νεωλκέω.**

νεωλκία, ας, ἡ· βλ. **νεώλκησις.**

νεώλκιον, ου, τό· βλ. **νεωλκεῖον.**

νέωμα, ατος, τό· χωράφιον ἀγεώργητον πρὸς καιρὸν καὶ πάλιν ἐκ νέου ἑτοιμαζόμενον, champ récemment labouré; βλέπε **νεάζω, νέασις.**

νεώνητος, ος, ον (νέος, ὠνέομαι), νεοαγορασμένος, récemment acheté.

νεώριον, ου, τό· darse, n. f. ou bassin d'armement; ἀσφαλὲς θαλάσσιον μέρος προωρισμένον διὰ τὰς μερικὰς ἐπισκευὰς καὶ τὴν συντήρησιν τῶν πλοίων· βλ. καὶ **ἐπιωγή.** § — λέγεται ἐπίσης τὸ ναυπηγεῖον, chantier; βλ. λέξιν.

νεωριοφύλαξ, ακος, ὁ· ὁ φύλαξ, ἐπιστάτης τοῦ νεωρίου, gardien du bassin.

νέωσις, εως, ἡ· γενικῶς ἡ ἀνανέωσις, renouvellement, n. m. || —, ἡ τοῦ νεώμανος (χέρσου) γεωργία καὶ προετοιμασία πρὸς σποράν, action de mettre en jachère, ou de labourer une première fois; βλ. **νέανσις, νεασμός, νεάζω.**

νεώσοικος, ου, ὁ (ναῦς, οἶκος), οἴκημα νεωρίου πρὸς ὑποδοχὴν πλοίου καὶ προφύλαξιν, loge (f.) pour abriter dans les ports les petit bateaux; μικρὸν ἵδρυμα παρὰ τῇ ἀκτῇ ἐν οἷς ἀνειλκύοντο αἱ τριήρεις πρὸς προφύλαξιν. § —, cale (f.) couverte ou dock, n. m. κλίνη ἐπικεκαλυμμένη διὰ στέγης πρὸς νεωλκίαν πλοίου καὶ προφύλαξιν αὐτοῦ· || ἐπίσης ἐστεγασμένη ναυπηγικὴ κλίνη, cale de construction; βλ. **κλίνη.**

νεωστὶ [ἐπίρ. τοῦ νέος], nouvellement, ἤτοι πρὸ μικροῦ, ἀρτίως, προσφάτως, récemment, adv. τελευταίως, ἐσχάτως, dernièrement; || τὰ νεωστὶ συμβάντα, les événements récents, τὰ τελευταῖα γεγονότα.

νεώτατος, η, ον· ὑπερθ. τοῦ νέος.

νεωτερίζω, μέλ. ίσω, ἐπιχειρῶ τι νέον, καινοτομῶ, innover, faire une innovation, faire un changement dans.

νεωτερικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὸν νεωτερισμόν, d'innovation, νεώτερος, τῆς νεωτέρας ἐποχῆς, moderne.

νεωτερισμός, οῦ, ὁ· κατάλυσις τῶν παλαιῶν καὶ ἐπιχείρησις τῶν νέων, innovation, n. f. καθὼς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πράξεως. § [πληθ.] νεωτερισμοί, [ἰδίως ἐμπορ.] λέγεται nouveautés, n. f. pl.

νεωτεριστής, οῦ, ὁ· ὁ ἐπιθυμῶν (ὁ ἀγαπῶν τοὺς) νεωτερισμούς, novateur, trice, n. qui innove; || **νεωτεριστής,** innovateur, trice, n. celui qui innove.

νεωτεριστικός, ή, όν· ὁ ἔχων κλίσιν πρὸς τοὺς νεωτερισμούς, d'innovation, innovateur, trice, qui innove, qui tend à innover; νεώτερος, τῆς νεωτέρας ἐποχῆς, moderne· || —, novateur, trice, adj. qui innove; || νεωτεριστικὸν πνεῦμα, esprit novateur.

νεώτερος, α, ον (συγκρ. τοῦ νέος, nouveau, elle; jeune); πλέον νέος, plus jeune; plus nouveau; ὁ μικρότερος, cadet; || ἡ νεωτέρα εἴδησις, la dernière nouvelle = ἡ τελευταία εἴδησις· βλ. καὶ κατωτέρω· || ὁ πλέον πρόσφατος, plus récent; || ὁ νεωτέρας ἐποχῆς, moderne; || ἡ νεωτέρα ἱστορία, l'histoire moderne; || — [ἐπὶ διαταγῶν], μεταγενέστερος, ultérieur, e; π.χ. τελευταία εἴδησις = νεωτέρα ἀγγελία, nouvelle ultérieure.

νήδυμος, ου, ὁ καὶ ἡ [κυρίως ἐπὶ τοῦ ὕπνου], ὁ λεγόμενος γερὸς ὕπνος, ἀδιάκοπος, ἀντὶ τοῦ ἡδύς, ἥδυμος = γλυκύς, τερπνός, doux, douce; || — ὕπνος, un doux sommeil.

νηδύμως [ἐπίρ.] (ἐπὶ ὕπνου), doucement, adv. γλυκά, γλυκά.

'νηάμερα, τὰ [δημ.], βλ. **ἐννηάμερα.**

νήθω, μέλ. ήσω· νέω, κοινῶς **γνέθω,** κλώθω, filer; «περὶ τὸ νήθειν τε καὶ ξαίνειν» Πλάτ. Πολιτ.

νηϊογνώμων, ονος, ὁ καὶ νηογνώμων [ναυτ.], véritas, n. καλοῦμεν νηογνώμονα τὸν πίνακα τὸν ὑπὸ τῶν ἀσφαλειῶν συντασσόμενον διὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ πλοίου καὶ τὸ ἠθικὸν τοῦ πλοιάρχου.

νηϊολόγιον, ου, τὸ καὶ **νηολόγιον·** registre du port; τὸ βιβλίον (μητρῷον) εἰς ὃ εἶνε καταγεγραμμένα τὰ εἰς τὸν λιμένα (ἤτοι ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου) ἀνήκοντα πλοῖα.

νηΐτης, ου, ὁ· ὁ ἐκ τοῦ πλοίου, ὁ ἐκ τῶν πλοίων συγκείμενος, ὁ ναυτικός, naval, e; νηΐτης στρατός, armée navale = ναυτικὸς (στρατός)· νηΐτης νόμος = ὁ ναυτικὸς νόμος, loi maritime.

νηκτήρ, ῆρος, ὁ καὶ **νήκτης,** ου, ὁ· ὁ νηχόμενος, κολυμβητής, nageur, euse.

νηκτικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς (ἀφορῶν) τὸ κολυμβᾶν, relatif à la natation, ἐπιτήδειος εἰς τὸ κολυμβᾶν, habile à nager; νηκτικός, κολυμβητικός, de natation, natatoire, adj. ὁ νηχόμενος, nageur, euse. § **νηκτικὰ πτηνὰ** ἢ **στεγανόποδα,** palmipèdes. n. m. pl. Τάξις πτηνῶν χαρακτηριζομένη διὰ τῆς πρὸς νῆξιν ἐπιτηδειότητος αὐτῶν. Τῶν πτηνῶν τούτων οἱ δάκτυλοι εἶνε συνηνωμένοι διὰ μεμβράνης καθιστώσης τοὺς πόδας των καλλίστας κώπας, περιλαμβανούσης δὲ ἢ μόνον τοὺς τρεῖς προσθίους δακτύλους, (χήν, νῆσσα), ἢ καὶ τὸν ὀπίσθιον (πελεκάν)· τὰ τελευταῖα δὲ ταῦτα καλοῦνται ἰδίως στεγανόποδα. Σπανίως δὲ ὡς ἐπὶ τοῦ πυγόποδος, ἡ μεμβράνη αὕτη δὲν συνδέει τοὺς δακτύλους, ἀλλὰ κρασπεδοῖ ἰδιαιτέρως ἕκαστον ἐξ αὐτῶν. Εἶνε δὲ τὰ σκέλη τῶν νηκτικῶν συνήθως πρὸς τὰ ὀπίσω τεταγμένα, ὡς ἐξ οὗ εὐκολωτέρα μὲν καθίσταται ἡ νῆξις, δυσχερὴς δὲ ἡ βάδισις· εἶνε δ' ἔτι συνήθως βραχέα καὶ πτιλωτὰ μέχρι τινὸς καὶ μόνον ἐπὶ τῶν φοινικοπτέρων μακρά· ὁ λαιμὸς μακρός, τὸ ὅλον σῶμά των σκαφοειδὲς καὶ παρὰ τοῖς πλείστοις πρὸς τὰ ὀπίσω ἐστενωμένον, τὸ ὅλον δὲ πτέρωμα ἐμπεποτισμένον ὑπὸ λιπαρᾶς οὐσίας καὶ συνεπῶς ἀδιάβροχον.

νῆλα [ἐπίρ. σχετλια.] [διάλ. Ἠπείρου], ὁ οἶκτος

νῆμα, ατος, τὸ (νήθω), fil, n. m. τὸ ἐγνεσμένον, ὡς καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ **νέμα** κοινῶς **γνέμα,** ἔτι δὲ ἡ κλωστή, κλῶσμα, ὁ μίτος καὶ

ἡ κλωστὴ τοῦ ὑφάσματος τῆς ἀράχνης· [μεταφ.] τὸ νῆμα τοῦ λόγου, le fil du discours; || τὸ νῆμα τῆς ζωῆς, le fil de la vie; || ἀπὸ νῆμα ὡς βελόνι [φρ.], de fil en aiguille; || — (ἐκ βάμβακος), coton filé; κεκλωσμένος βάμβαξ, ἡ κλωστή· || νῆμα ἁπαλόν, coton filé pour la trame; || — κοινόν, coton filé pour la chaîne; || — ἐστριμμένον, coton double filé; || τὸ νῆμα εἶνε ἴσον, le filage est bien égal; || — βαμβάκινον, fil de coton; || — καννάβινον, fil de chanvre; || — λινόν, κλωστὴ λινὴ (διὰ ῥάψιμον), fil à coudre; || — μάλλινον, fil de laine; || — μετάξινον, μπερσίμι, filoselle; || — πλεξίματος, fil à tricoter; || νήματα ἁπαλά, fils simples (plats); fils retors (tors; ronds); || νῆμα χονδρὸν (λεπτόν), fil fin (gros); || πηνίον νήματος, une bobine de fil; || νῆμα ἐκ βάμβακος, βαμβακόνημα, fil de coton; || νῆμα κοινόν, coton filé commun; || νῆμα ἐστριμμένον, coton filé cordé; || — ῥαψίματος, fil à coudre; || νῆμα κεντήματος, fil à broder; || — πλεξίματος, fil à tricoter; || — ἐρυθροῦν (κόκκινον τοῦ λαδιοῦ), fil rouge du Levant; || — δι' ἅπτρας θρυαλλίδας (φιτίλια), fil à mèches; || καννάβόνημα, fil de chanvre; || — διὰ σχοινία, βλ. κλῶσμα, fil de caret; || — διὰ καραβόπανα, fil à voile; || — κατραμωμένον, fil goudronné; || — λινόν, fil de lin; || — λινὸν λευκόν, fil de lin blanc; || — λινὸν ἡμίλευκον, fil de lin mi-blanc; || — λινὸν σκοῦρον, fil de lin écru (ὠμόν, ἄβραστον)· || — λινὸν τριῶν στεμμάτων, fil de lin à trois couronnes; || —, κλωστὴ ῥαψίματος, fil (de lin, de coton) à coudre. § [πληθ.] νήματα, filasse, n. f. βλ. καὶ ἀπόξεσμα.

νηματοειδής, ής, ές· ὅμοιος νήματι, filiforme, adj.

νηματομύκης, ὁ· moississure, n. f. (ὁ εὐρώς, ἡ μοῦχλα)· κρυπτόγαμος ἔκφυσις ἀναπτυσσομένη ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ἐν ἀποσυνθέσει ὀργανικῶν οὐσιῶν· les moississures sont des champignons, ὅθεν νηματομύκητες= moississures [κατὰ τὴν μικροβιολογίαν τοῦ ἰατροῦ κ. Σάββα].

νηματοποιεῖον, ου, τὸ καὶ νηματουργεῖον, τό, filature, n. f. τὸ κλωστήριον, ἤτοι ἐργοστάσιον νημάτων, κλωστικῆς, établissement de filature.

νηματουργεῖον, τό· βλ. νηματοποιεῖον.

νηματουργία, ας, ἡ· ἡ κλωστική, filature, n. f. art de filer en grand.

νηματουργικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὴν νηματουργίαν, de filature.

νηματουργός, οῦ, ὁ· filateur, n. m. qui exploite une filature.

νηματώδης, ης, ες· ὅμοιος νήματι, filamenteux, euse, qui a des filaments: viande filamenteuse. § νηματώδης, filardeux, euse. § — (λίθος ἢ μάρμαρον) (pierre ou marbre) filardeux, μάρμαρον ἢ λίθος περιέχων σχισμὰς ἢ νήματα (fils) ὁπότε δέον ν'ἀπορρίπτηται ἀναλόγως τῆς ἐπιθυμητῆς στερεότητος.

νηνεμέω, βλ. νηνεμῶ.

νηνεμία, ας, ἡ· ἡ γαλήνη, κόπασις τοῦ ἀνέμου, calme, n.m. sérénité, n.f. [ἐπὶ θαλ.], bonace, n.f. βλ. γαλήνη· || ἐντελὴς (πλήρης) νηνεμία (ἐπὶ θαλάσ.), calme plat; || στιγμιαία νηνεμία [θαλασ.], accalmie, n. f. [de mer].

νηνεμῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶνε ἢ γίνεσθαι νηνεμίαν, τὸ μὴ ταράσσεσθαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, n'être pas agité par les vents, être (devenir) calme; [se] calmer.

νήνεμος, ος, ον· ὁ χωρὶς ἄνεμον, ἥσυχος, qui n'est pas agité par les vents, calme; γαλήνιος, serein, adj.

νηνί, τὸ [δημ.] καὶ ὀρθότ. **νιννὶ** (ἐκ τοῦ **ναννίον** ὑποκορ. τοῦ **νάννος**)· τὸ **καταβαυκαλιζόμενον** νήπιον, ὅπερ καὶ **νανίον** ἢ **νιννίον** καὶ **νινίον** λέγεται, ὡς καὶ νῦν κοινῶς τὸ **νινί**, ἤτοι τὸ μωρὸν παιδί, τὸ ἄλλως λεχοῦδι, λέξις χαϊδευτική, bambin, n. bébé, n. μικρὸν παιδίον, petit enfant; βλ. καὶ **νιννὶ** [μεταφ.] ἡ μικρὰ ἀνθρωπίνη εἰκὼν ἡ ἀνταναχλωμένη ἐν τῇ κόρῃ τοῦ ὀφθαλμοῦ, image réfléchi dans l'œil.

νήνιδα, ἡ [δημ.], λέγεται ὁ **ἐμπυοφύτης**, gourme [des enfants], croûte de la tête [des enfants nouveau-nés]; croûte de lait, ἤτοι ἡ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν βρεφῶν σχηματιζομένη ἐπιδερμίς.

νῆξις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ νήχεσθαι, l'action de nager; τὸ κολύμβημα, natation, n. f.

νηογνώμων, βλ. νηιογνώμων.

νηοδόκη, ης, ἡ· dock, n.m. (προφ. dok)· λέξις ἀγγλ. σημαίνουσα τὸ μέρος ἐν ᾧ ἀποτίθεταί τι, ἢ τὸ ὑποδεχόμενόν τι (réceptacle). Τὴν λέξιν ταύτην οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται ἐννοοῦντες γενικῶς ἐκτεταμένην **δεξαμενὴν** (bassin) περιβαλλομένην ὑπὸ **κρηπιδωμάτων** (quais)· ἐν τῇ δεξαμενῇ ταύτῃ εἰσέρχονται τὰ πλοῖα ὅπως ἐκφορτώσωσι (ἤτοι ὅπως ἐξαγάγωσι τὰ φορτία των, (cargaisons) ἢ φορτώσωσι, ἄρα ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ καλεῖται **νηοδόκη φορτώσεως** (ἢ ἐκφορτώσεως, βλ. κατωτέρω, bassin de chargement), π. χ. un navire est entré dans le dock, πλοῖόν τι εἰσῆλθεν ἐν τῇ νηοδόκῃ (κοινῶς τὸ ντόκο), βλ. καὶ **δεξαμενή**· || **ἀποθήκη νηοδόκης** ἢ **ἐμπόριος ἀποθήκη**, dock ou magasin; (**ἀποθῆκαι νηοδοκῶν** πρὸς διάκρισιν τῶν ἑτέρων ἀποθηκῶν, docks ou magasins); καλεῖται οὕτω κατ' ἐπέκτασιν **ἀποθήκη** (magasin) εὑρισκομένη ἐπὶ τῆς **προκυμαίας τῆς νηοδόκης** (quai de dock) χρησιμεύουσα ὡς **διαμετακομιστικὴ ἀποθήκη** (entrepôt) διὰ τὰ ἀποβιβαζόμενα ἐμπορεύματα, π. χ. αἱ **ἀποθῆκαι** νηοδοκῶν ἢ **διαμετακομιστικαὶ ἀποθῆκαι** τῆς Μασσαλίας, les docks -entrepôts de Marseille. Παρὰ Δημοσθένους 34. 36. **ἐμπόριος** εἶνε ἡ πρὸς διαμετακόμισιν ἐμπορευμάτων παραθαλάσσιος ἀποθήκη. Ἐπίσης dock καλεῖται **διαμετακομιστικὴ ἀποθήκη** χωρὶς νὰ ἦνε πλησίον **νηοδόκης**, π. χ. les docks de Saint-Ouen; || **νηοδόκη φορτώσεως**, bassin de chargement (ou dock); **νηοδόκη ἐκφορτώσεως**, bassin de déchargement; **καλοῦνται οὕτως αἱ νηοδόκαι** ἐν αἷς **εἰσέρχονται**

τὰ πρὸς φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν πλοῖα. § ἐργάτης νηοδόχης, dokers, λέγονται οὕτως οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰς νηοδόχας διαφόρων εἰδῶν ἐργάται.

νηοδόχον, ου, ἡ· ἡ νηοδόχη, bassin, n.m.

νηολόγησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ νὰ ἐγγραφῇ πλοῖον εἰς νηϊολόγιον λιμένος τινός, inscription dans le registre du port. Οἱ Γάλλοι διὰ τὴν νηολόγησιν πλοίου ὑπὸ γαλλικὴν σημαίαν ἔχουσιν εἰδικὴν λέξιν francisation, n. m. (οἱ δὲ Ἄγγλοι λέγουν act of naturalisation, γαλ. acte de naturalisation).

νηολόγιον, ου, τό· βλ. **νηϊολόγιον**.

νηοπομπός, οῦ, ὁ· ὁ [ἐξ]ἀποστολεὺς (πλοίων), expéditionnaire [de navires].

νηορρήκτης, ου, ὁ· τὸ ναύκλαστρον, τορπίλλη, torpille, n. f.

νηός, ὁ, **νηά**, ἡ [δημ.], ὁ νέος, ἡ νέα.

νηόστασις, εως, ἡ καὶ πληθ. νηοστάσεις, ἡμέραι στάσεως, σταλίαι, jours de planche; βλ. **ἡμέρα**.

νηοψία, ας, ἡ [ναυτ.], visite, n. f. [de navire]. λέγεται ἡ ἐξέτασις ἐμποριχοῦ πλοίου ὑπὸ πολεμικοῦ, κτλ. ὅρος ἀλληλεθνοῦς δικαίου προκειμένου περὶ ἐπιθεωρήσεως πλοίου· βλ. καὶ ἐξετάζω πλοῖον, visiter.

νηπιαγωγεῖον, ου, τό· αἴθουσα ἀνατροφῆς τῶν νηπίων, νηπιακὸν ἄσυλον, salle d'asile; παιδικὴ σχολή, école enfantine; κῆπος παιδικός, jardin d'enfant. ἐν εἴδει σχολείου.

νηπιαγωγία, ας, ἡ· ἀγωγὴ τῶν νηπίων, éducation des enfants.

νηπιαγωγός, οῦ, ὁ, ἡ· ὁ ἐπιμελητὴς τῶν νηπίων [ἐν σχολείοις ἢ κατ' οἶκον], instituteur (institutrice) de petits enfants; [ἐπὶ γυν. ἐν.] gouvernante, n. f. (οἰκοδιδάσκαλος, ὁ καὶ ἡ).

νηπιαγωγῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀνατρέφω (ἐκπαιδεύω) νήπια, élever (instruire) de petits enfants.

νηπιάζω, μέλ. άσω, τὸ εἶνε ὡς παιδίον, être enfant; être en enfance; φέρομαι ὡς νήπιον, se conduire en enfant = μωραίνομαι, tomber en enfance.

νηπιακός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸ νήπιον, de petit enfant; ‖ νηπιακὸν σχολεῖον, école de petits enfants; ἐπίσης νηπιακὸν ἄσυλον, salle d'asile; βλ. **νηπιαγωγεῖον**.

νηπιόθεν [ἐπίρ.], ἀπὸ νηπιότητος, dès l'enfance; ἐκ νηπίου, dès l'âge le plus tendre.

νηπιοκτονία, ας, ἡ· ὁ φόνος νηπίου, meurtre d'un enfant, particulièrement d'un nouveau-né, βρεφοκτονία [crime d'] infanticide, n. m.

νηπιοκτόνος, ος, ον [μετ.], ὁ φονεύων τὰ νήπια, qui tue les enfants, personne coupable du meurtre d'un enfant; βρεφοκτόνος, infanticide, adj. μήτηρ βρεφοκτόνος, mère infanticide.

νήπιος, ος καὶ α, ον· ὁ μὴ δυνάμενος λέγειν, ὁ μὴ ὁμιλῶν, qui ne parle pas, qui ne sait pas parler, ἰδίως περὶ τῶν νηπίων παίδων, οἵτινες ἀκόμη οὐ δύνανται λέγειν, ὅθεν οὐσ. τὸ νήπιον = μικρὸν παιδίον, petit enfant; τὸ νηνί, bébé, n. m. bambin, n. τὸ μὴ ὁμιλοῦν εἰσέτι· βλ. καὶ ἡλικία· ‖ ἐκ νηπίου, dès l'âge le plus tendre = νηπιόθεν· [μεταφ.] συνήθως ἐπὶ τοῦ νοῦ, ἄπειρος, ἀμαθής, ignorant, e; ἄφρων, sot, sotte; niais, e; ὁ παιδικὰ φρονῶν καὶ ἐν γένει ἀσθενὴς τὸν νοῦν.

νηπιότης, ητος, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ νηπίου, premier âge; enfance, n. f. ὅθεν καὶ μεταφ. ἡ πρᾶξις ἢ τὸ φρόνημα καὶ ἡ μωρία τοῦ νηπίου, la sottise de l'enfant; ‖ ἐπανέρχομαι εἰς νηπιότητα, tomber en enfance, λέγεται περὶ τῶν γερόντων οἵτινες μωραίνουσι. § νηπιότης, puérilité, n. f. ὁ χαρακτὴρ τοῦ νηπιώδους, caractère de ce qui est puéril.

νηπιόφρων, ων, ον· ὁ παιδικά, ὁ ὡς τὰ νήπια φρονῶν, ἀνόητος, ἄφρων, niais, e; sot, sotte; βλ. εἰς νήπιον [μεταφ.].

νηπιώδης, ης, ες, **παιδαριώδης**, ὅμοιος νηπίῳ, enfantin, e; puéril, e, adj. (ἐκ τοῦ λατ. puer = enfant) qui appartient à l'enfance; ‖ — ἡλικία, premier âge; bas âge; ἡ νηπιότης, enfance, n. f. ‖ [μεταφ. ἐνίοτε] στοιχειώδης, rudimentaire, adj.

νήραντο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], χόρτον φαγώσιμον φυόμενον ἐν τοῖς ὕδασιν, ὅπως τὰ χάρδαμα, cresson, n. m. βλ. **νηραντός**.

νηραντός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], (ἐκ τοῦ νηρό, **ναρὸς**=ῥευστὸς) ὑδαρής, ῥευστός.

νηρηΐς, ΐδος, ἡ· néréide, n. f. κοινῶς νεράϊδα· βλ. **νύμφαι**.

νήριον, ου, τὸ [βοτ.], laurier-rose, n.m. ἡ ῥοδοδάφνη. Γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀποκονωδῶν. Πασίγνωστον εἶνε τὸ ἰδίως παρὰ ποτάμοις ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἀνατολῇ κοινότατον **νήριον**, ἡ **ῥοδοδάφνη**, κοινῶς **πικροδάφνη** ἢ **ῥοδοδάφνη** ἢ **φυλλάδα** ἐν ταῖς νήσοις, καὶ **σφάκα** ἐν Κρήτῃ. Θάμνος ἀείφυλλος συχνὰ καλλιεργούμενος χάριν τῶν ὡραίων ἐρυθρῶν ἢ λευκῶν ἀνθέων μονῶν ἢ διπλῶν. Ὁ ὀπὸς αὐτοῦ εἶνε δηλητήριος, ἰδίως διὰ τὰ ζῶα, ὡς μνημονεύει καὶ ὁ Διοσκορίδης.

νηρό, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ **νερό**.

νηροκαίομαι [διάλ. Ἠπείρου], καίομαι διὰ νερόν, διψῶ μεγάλως.

νηροπάπαλη, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ πολὺ νοτερὸν χιόνι, κατὰ τὸ ἥμισυ ἀναλελυμένον, τὸ χιονόλυτον ἢ **χιονόνερο** καὶ **νερόχιονον**.

νηροπλάτανος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], εἶδος πλατάνου ὑδροχαροῦς, ὁ **νεροπλάτανος**.

νηρόπλυμα, ατος, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], νερὸν πλυσίματος, τὸ **νερόπλυμα**.

νηροποντιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], βροχὴ ῥαγδαία, νεροποντιά.

νηροπριόνο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], πριόνιον τὸ ὁποῖον δουλεῦον δι' ὕδατος κόπτει τὰ σανίδια, **ὑδροπρίων**.

νηροτρουβιά, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἐργαστήριον, εἰς ὃ διὰ τῆς βιαίας καταφορᾶς τοῦ ὕδατος τὰ μάλλινα ὑφάσματα ἀποκτῶσι χνοῦδι καὶ συνάμα χρουσταίνουν, τὸ **νεροτριβεῖον** ἢ **νεροτριβή**.

νηροφάγωμα, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], κοίλωμα γινόμενον ἀπὸ βοὴν νεροῦ, τὸ **νεροφάγωμα**.

νησάκι, τὸ καὶ

νησίδιον, ου, τὸ καὶ **νησίον**, μικρὰ νῆσος, petite île, îlot, n. m. ὑπερμεγέθης βράχος ὑψούμενος ἄνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

νησαῖος, αία, αῖον· ὁ ἀνήκων, κείμενος ἐν νήσῳ, insulaire, adj. ὁ νησιώτης, π. χ. ν. χώρα, πόλις.

νησί(ον), τὸ [δημ.], ὑποκορ. τοῦ νῆσος· συνηθέστερον ὅμως τὴν σήμερον, ἡ νῆσος, île, n. f.

νησίς, ίδος, ἡ· μικρὰ νῆσος ὁμαλή, îlet, n. m. très petite île. § —, pulo, n. f. (îlet); προσωνυμία διδομένη εἰς τὰς νήσους τῶν θαλασσῶν τῆς Κίνας καὶ Σόνδης (la Sonde), π. χ. pulo Condor, νησὶς Κόνδαρος.

νῆσις, εως, ἡ· filage, n. m. βλ. νέσιμον· τὸ κλώσιμον, τὸ τοῦ νήματος ἔργον.

νησιώτης, ου, ὁ· ὁ κάτοικος νήσου, insulaire, adj. ἀντιθ. τοῦ ἠπειρωτικός, καὶ κοινῶς νησιώτης, ισσα, ικον, καὶ διὰ μικρὸν παιδίον λέγεται νησιωτάκι.

νησιωτικός, ή, όν καὶ συνήθ. νησιώτικος, ὁ ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὴν νῆσον, d'île (π.χ. ὄνομα), ἢ εἰς τὸν νησιώτην, [d'] insulaire.

νησιῶτις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ **νησιώτης**.

νῆσος, ου, ἡ· île, n. f. κοινῶς τὸ νησί· γῆ περιβρεχομένη πανταχόθεν ὑπὸ τῶν ὑδάτων· || **νῆσος ἠπειρωτική**, île continentale, καλεῖται οὕτω νῆσος χωριζομένη μόνον διὰ στενοῦ πορθμοῦ ἀπὸ τῆς ἠπείρου· || **νῆσος ποταμιαία**, île fluviale, καλεῖται πᾶσα γῆ περιβρεχομένη ὑπὸ τῶν ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ.

νῆσσα, ης, ἡ (νέω)· ἡ κολυμβῶσα, κοινῶς **πάππια**, canard, n. m. γένος πτηνῶν στεγανοπόδων, ἐχόντων ῥάμφος πλατύ, λαιμὸν βραχύν, σῶμα σκαφοειδὲς καὶ τοὺς πόδας διευθυνομένους ἐντελῶς πρὸς τὰ ὀπίσω. οὕτως ὥστε τὸ ζῷον μετὰ δυσκολίας περιπατεῖ εἰς τὴν ξηράν, εἰς τὸ ὕδωρ ὅμως κολυμβᾷ θαυμάσια· || — ἡ ἀγρία, canard sauvage; || — ἡ μελανή, marceuse, n. f.

νησσαῖος, αία, αῖον· ὁ ἐκ νήσσης ἢ ἐκ τοῦ εἴδους τῆς νήσσης, de canard.

νησσάρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], νησσάριον, παππάκι, μικρὰ νῆσσα.

νησσάριον, τό· μικρὰ νῆσσα, μικρὸν παππίον, petit canard, κοινῶς τὸ **παππάκι**.

νησσοειδής, ής, ές· ὁ ἔχων τὸ εἶδος τῆς νήσσης, ὅμοιος νήσσῃ, semblable à un canard.

νηστεία, ας, ἡ· jeûne, n. m. ἡ ἀσιτία, λέγεται ἡ ἀποχὴ φαγητῶν· || χάμνω νηστείαν [ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ], faire maigre; || καταλύω τὴν νηστείαν, rompre le jeûne; || τὸν ἔχουν νηστείαν [πρὸς τιμωρίαν], on l'a mis au pain et à l'eau; || ὁ ἰατρὸς τοῦ διέταξε νηστείαν, le médecin l'a mis à la diète; || [συνεκδ.] [ἂν γευματίσετε μαζῇ μας] θὰ κάμητε νηστείαν, vous ferez pénitence; || λιτὸς μέχρι νηστείας, frugal jusqu'à l'abstinence. § **νηστεία**, jeûne, n. m. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εἶνε ἡ ἐπί τινα καιρὸν ἀποχὴ ἀπὸ ὡρισμένων ἐδεσμάτων. Ὡς ἄσκησις θρησκευτικὴ εἰς ἔνδειξιν θλίψεως ἢ εἰς προπαρασκευὴν εἰς μεγάλας θρησκ. τελετὰς κλ. ἦν ἐν χρήσει παρὰ πολλοῖς τῶν ἀρχαίων λαῶν, ἰδίως δὲ τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ Ἰουδαίοις. Οὗτοι ἐνήστευον ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ἑορτῇ τοῦ ἐξιλασμοῦ, ἔτι δὲ καὶ κατὰ τὰς ἐπετείους ἐθνικῶν συμφορῶν οἷον τῆς ἁλώσεως τῆς Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τοῦ Ναβουχοδονόσορος, τῆς καταστροφῆς τοῦ ναοῦ ὑπὸ τοῦ Τίτου κλ. Ἐπὶ Ἰησοῦ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Ἐσσαῖοι ἐτήρουν φανατικώτατα τὰς νηστείας νηστεύοντες ἐκεῖνοι μὲν δὶς τῆς ἑβδομάδος, οὗτοι δὲ πολλάκις πολλὰς συνεχεῖς ἡμέρας. Ἀπείχοντο δὲ οὗτοι κυρίως τοῦ κρέατος καὶ τοῦ οἴνου. Ὁ Ἰησοῦς ἐξεφράζετο ἐλευθεριώτατα περὶ τῶν νηστειῶν συνιστῶν προσοχὴν οὐχὶ εἰς τὰ εἰσερχόμενα εἰς τὸ στόμα, ἀλλ' εἰς τὰ ἐξερχόμενα· οὐχ' ἧττον διὰ τῶν Ἰουδαίων Χριστιανῶν μετεδόθη τὸ ἔθιμον τοῦτο καὶ εἰς τὴν χριστ. ἐκκλησίαν. Αἱ διάφοροι χριστ. αἱρέσεις ἔσχον διαφόρους καὶ τοὺς κανονισμοὺς τῶν νηστειῶν αὐτῶν, καὶ ἐν τῇ ὀρθοδοξίᾳ δὲ μετεβλήθησαν οὗτοι κατὰ καιρούς. Κατὰ τὰ μέχρι σήμερον κρατήσαντα αἱ νηστεῖαι γίνονται ἐν τῇ Ἀνατ. Ἐκκλησίᾳ ὡς ἑξῆς: Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Χριστουγέννων ἀπὸ τῆς 15 Νοεμβρίου μέχρι τῆς 24 Δεκεμβρίου· ἐπὶ τῇ τοῦ Πάσχα ἀπὸ τῆς Καθαρᾶς Δευτέρας μέχρι τοῦ μεγάλου Σαββάτου· ἐπὶ τῇ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, 1-14 Αὐγούστου· ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν Ἀποστόλων ἀπὸ τῆς πρώτης μετὰ τὴν Πεντηκοστὴν Δευτέρας μέχρι τῆς 20 Ἰουνίου· ἑκάστην Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν ἡμέραν τῆς συλλήψεως καὶ τῆς Σταυρώσεως τοῦ Ἰησοῦ· τέλος κατὰ τὴν 14 Σεπτεμβρίου καὶ τὴν 7 Ἰανουαρίου ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς ἀποκεφαλίσεως τοῦ Προδρόμου. Εἶνε δὲ αἱ νηστεῖαι τῆς Ἀνατ. Ἐκκλησίας αὐστηρόταται σχετικῶς πρὸς τὰς τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν ἀπαγορεύουσαι τὸ κρέας (καὶ τοὺς ἰχθῦς), τὸ γάλα, τὸ βούτυρον, τὸν τυρόν, τὰ ὠά, τὸ ἔλαιον, τὸν οἶνον· ἀλλ' ἡ μὲν περὶ οἴνου διάταξις κατηργήθη ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἐντελῶς· ἐλαίου δὲ (καὶ οἴνου) ἢ καὶ ἰχθύος κατάλυσις συγχωρεῖται ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας κατὰ τὰς Κυριακὰς τοῦ χρόνου τῶν νηστειῶν ἢ ὡρισμένας τινὰς ἡμέρας αὐτῶν. Τῆς δὲ Δυτ. Ἐκκλησίας αἱ νηστεῖαι εἶνε ἐλαφρότεραι, μὴ περιλαμβάνουσαι τὸ γάλα, τὰ ὠά, τὸ βούτυρον καὶ τοὺς ἰχθῦς ἀπαγορεύουσαι δὲ οὐσιωδῶς τὸ κρέας μόνον· οἱ κατὰ τόπους δ' ἐπίσκοποι ἔχουσι δικαίωμα ῥυθμίσεως τῶν νηστειῶν, οὕτως ὥστε ἐνιαχοῦ δὲν ἐπιτρέπεται κατὰ ταύτας ἡ χρῆσις κρέατος μόνον τὴν Παρασκευὴν ἀλλαχοῦ δὲ ἀπαγορεύεται τὸ κρέας κατὰ πᾶσαν Τετάρτην καὶ Παρασκευήν, κτλ. Γίνεται δὲ ἐν τῇ Δυτ. Ἐκκλησίᾳ διάκρισις μεταξὺ νηστείας (jeûne) καὶ ἀποχῆς (ἀπὸ τοῦ κρέατος, abstinence, καὶ τῶν λιπωδῶν τροφῶν κατά τινας ἡμέρας, π. χ. τὰς Παρασκευὰς κατὰ τὰς διαφόρους νηστείας. Διαρχὴς χρόνος νηστείας ἐν αὐτῇ εἶνε ἀπὸ τῆς καθαρᾶς Τετάρτης μέχρι τοῦ μεγάλου Σαββάτου, καθ' ἣν ἡ ῥηθεῖσα ἀποχὴ ἰσχύει ἀπολύτως μόνον διὰ τὰς τρεῖς αὐτῆς τελευταίας ἡμέρας· πρὸς δὲ ὡς ἡμέραι νηστείας

ὑπάρχουσι κατὰ τέσσαρας ἐποχὰς τοῦ ἔτους, ἡ τετάρτη, παρασκευὴ καὶ τὸ σάββατον μιᾶς ἑβδομάδος. Ὡς ἡμέραι δὲ ἀποχῆς ἐθεσπίσθησαν αἱ παραμοναὶ μεγάλων τινῶν ἑορτῶν. Ἡ Εὐαγγελικὴ Διαμαρτυρουμένη Ἐκκλησία ἀπέρριψεν ἐντελῶς τὴν νηστείαν μόνον δὲ τὴν Μεγ. Παρασκευὴν τηρεῖ ἀποχὴν ἀπὸ τοῦ κρέατος. Ἀντὶ δὲ νηστείας κατὰ τὰς πρὸ τοῦ Πάσχα 40 ἡμέρας ἔχει εἰδικὰς προσευχὰς καὶ κατὰ τόπους ἀπέχεται μᾶλλον ἢ ἧττον γάμων, δημοσίων διασκεδάσεων κτλ. Οἱ μωαμεθανοὶ νηστεύουσι κατὰ τὸν μῆνα Ῥαμαζάν, πρὸ τῆς ἑορτῆς τοῦ Βαϊρὰμ καὶ δὴ κατ' ἴδιον ὅλως τρόπον· ἀπὸ μὲν δηλαδὴ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου μέχρι τῆς δύσεως οὐδὲν ἐπιτρέπεται νὰ φάγωσι· κατὰ δὲ τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς τρώγουσιν ὁτιδήποτε καὶ μάλιστα περὶ τὴν αὐγὴν ἀφυπνίζονται διὰ τυμπάνων ἀνὰ τὰς συνοικίας περιφερομένων ἵνα φάγωσι· γίνονται δὲ αἱ νυχτεριναὶ αὗται ἑστιάσεις πανηγυρικώτεραι τῶν κατὰ τὰς ἄλλας ἡμέρας συνήθων καὶ αἱ νύχτες τοῦ Ῥαμαζὰν εἶνε καιρὸς δημοσίων διασκεδάσεων. Οἱ δὲ ἐξ ἀσθενείας ἢ ἄλλου λόγου μὴ δυνάμενοι νὰ νηστεύσωσι τὸ Ῥαμαζὰν ὑποχρεοῦνται ν' ἀναπληρώσωσιν εἰς ἄλλον καιρὸν τὴν ἔλλειψιν ταύτην. Νηστεύουσιν ἔτι οἱ Ὀθωμανοὶ κατά τινας ὡρισμένας ἡμέρας, ὧν μνημονευτέα ἡ 10η τοῦ μηνὸς Μουχαρρέμ, συμπίπτουσα μετὰ τῶν ἰουδαϊκῶν ἑορτῶν τοῦ ἐξιλασμοῦ.

νήστευμα, ατος, τὸ καὶ

νήστευσις, εως, ἡ· ἡ νηστεία, jeûne, n.m.

νηστευτής, οῦ, ὁ· ὁ νηστεύων, ἀσιτεύων, jeûneur.

νηστεύω, μέλ. εύσω [θρησκευτικῶς ἐπὶ τεσσαρακοστῆς, νηστείας), ἀσιτεύω, jeûner; faire maigre=χάμνω νηστείαν· [ἰατρ.] χάμνω δίαιταν, être mis à la diète; être mis au régime; «λεπτῇ διαίτῃ τὸ σῶμα (τὴν ἕξιν) διαπονέω» τῶν σιτίων ἀποκέκλεισμαι. § — [συνεκδ.] στεροῦμαι τινός, être privé de; ἀπέχω τινός, s'abstenir.

νηστήσιμος, ος, ον· **νήστιμος,** ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν νηστείαν, maigre; de jeûne; || φαγητὸν νηστήσιμον, plat maigre; || ἡμέρα (νήστιμος) νηστήσιμος, jour maigre ἢ jour d'abstinence; || τρώγω νηστήσιμα, faire (manger) maigre.

νηστικάδα, ας, ἡ [δημ.], jeûne, n. m. ἡ ὀσμὴ τοῦ στόματος τοῦ νηστικοῦ, ἡ **νηστεία** («διατὶ τὰ στόματα μηδὲν ἐδηδότων, ἀλλὰ νηστευσάντων, ὄζει μᾶλλον, ὃ καλεῖται νηστείας ὄζειν, φαγόντων δὲ οὐκέτι» Ἀριστοτ. Προβλ. ΙΓ'. 2).

νηστικᾶτα [δημ. ἐπίρ.], **νηστικῶς,** ἄσιτος, νῆστις, à jeun, χωρὶς νὰ φάγῃ τι, μηδὲν **προσενεγκάμενος.**

νηστικός, ή, ὸν [δημ.], **βλ. νῆστις.**

νηστικῶς [ἐπίρ.], **βλ. νηστικᾶτα.**

νήστιμος, ος, ον· **βλ. νηστήσιμος.**

νῆστις, ιος καὶ ἀττ. ιδος, ὁ καὶ ἡ (νη, **ἐσθίω),** νηστικὸς (ὁ **μένων)** ἄσιτος, qui est à jeun; ὁ **μὴ φαγών,** qui n'a pas mangé; || **εἶμαι ἀκόμη νηστικός,** je suis encore à jeun; je suis sans manger; || ἐσηκώθη νηστικὸς ἀπὸ τὸ τραπέζι, il a diné par cœur; il s'est levé de table sans manger; || νηστικὸ ἀρκοῦδι δὲν χορεύει [παροιμ.], ventre affamé n'a point d'oreilles.

νηφάλεος, ος, ον, κλ. βλ. νηφάλιος, κλ.

νηφάλιος, ος καὶ α· σώφρων, ἐγκρατής, sobre, adj. ἐξαιρ. ὁ οἴνου ἀπεχόμενος, ὅθεν ὁ ἔχων πλήρεις τὰς φρένας, τὸν νοῦν, qui a toute sa tête; σκεπτικός, ἐχέφρων, σώφρων, réfléchi, e; ἤρεμος, calme.

νηφαλιότης, ητος, ἡ· ἡ σωφροσύνη, ἐγκράτεια, sobriété, n. f. ἡ τοῦ οἴνου ἀποχή, βλ. **νηφάλιος.** § [μεταφ.], ἡ ἠρεμότης, le calme; || [χρίνω, σκέπτομαι, κλ.], μετὰ νηφαλιότητος, à tête reposée, avec du calme.

νηφαλίως [ἐπίρ. τοῦ νηφάλιος], μετὰ νηφαλιότητος, avec sobriété, sobrement, adj. ἐγκρατῶς· || [μεταφ.] μετὰ νηφαλιότητος, à tête reposée, avec du calme.

νήφω, μέλ. νήψω· ἐγκρατής, νηφάλιος εἰμί, νηφαλίως ζῶ, être sobre; οὐδόλως πίνω οἶνον, ἀπέχω τοῦ οἴνου, s'abstenir de vin; εἶμαι νῆστις, être à jeun. § [μεταφ.] ἔχω πλήρεις τὰς φρένας, τὸν νοῦν, être dans son bon sens; avoir toute sa tête [κοινῶς = ἔχω τὸ κεφάλι μου ἥσυχο)· εἶμαι ἤρεμος, être calme.

νήφων, ουσα, ον· γεν. ονος· μετοχ. τοῦ νήφω· εἶμαι **νηφάλιος·** βλ. λέξιν· [μεταφ.] —, ἄοινος, sans vin, qui n'a pas bu du vin; sans avoir bu; ἀμέθυστος, non enivré, non grisé.

νήχω, μέλ. νήξω (νέω), καὶ ἰδ. **νήχομαι,** μέλ. νήξομαι, πλέω, ἐπὶ τοῦ ἢ διὰ τοῦ ὕδατος πορεύομαι, κολυμβῶ, nager; || τὰ νηχόμενα= τὰ κολυμβῶντα ζῶα, les animaux qui nagent; ὡς οἱ ἰχθῦς, les poissons.

νιάζω [διάλ. Νάξου], ὡς παρὰ τοῖς παλαιοῖς περὶ τῶν ἀγρῶν, οἵτινες γεωργοῦνται ἐκ νέου, ἀφοῦ πρὸς καιρὸν ἔμειναν ἀγεώργητοι, ἵνα ἀναπαυθῶσι (νεάζω, νεάω).

νιανιά, τὰ [δημ. ἰδ. παιδικόν], τὰ βεβρασμένα καὶ ἀνακατωμένα· τὸ φαγητὸν μικροῦ παιδίου, bouillie, n. f. papin, n. m.

νιαουρίζω, μέλ. ίσω, καὶ **μιαουρίζω,** λέξις πεποιημένη διὰ τὴν φωνὴν τῆς γαλῆς, γάττας, νιάου, νιάου, κρίζω («γαλῆν κρίξασαν»), miauler.

νιαούρισμα, ατος, καὶ **μιαούρισμα,** ἡ φωνὴ τῆς γαλῆς (γάττας), ὁ κριγμός, ἡ κριγή, miaulement, n. m. βλ. **νιαουρίζω.**

νιάσιμο, τὸ [διάλ. Νάξου], τὸ παρὰ παλαιοῖς **νέασις** καὶ **νεασμός,** ἤτοι ἡ νέα γεωργία.

νιᾶτα, τὰ [δημ.], βλ. **νεότης.**

νίβω, μέλ. νίψω, μεταγ. σχηματισμὸς τοῦ νίπτω, καὶ νίβομαι=νίπτομαι· βλ. **νίπτω.**

νίγλα [δημ.], βλ. **ἴγγλα,** sangle.

νιγλάρισμα, ατος, τὸ [ἰδ. ναυτ.], air de fifre (κατὰ τὸ σάλπισμα), ὁ ἦχος τοῦ νιγλάρου.

νιγλαριστής, οῦ, ὁ· ὁ παίζων νίγλαρον, joueur de fifre; fifre, n. m.

νίγλαρος, ου, ὁ [ἰδ. ναυτ.], fifre, n. m. κοινῶς τὸ **πίφερο·** μικρός τις αὐλὸς (ἢ ἄλλο

τι τοιοῦτον συριγματικὸν ὄργανον)· μουσικὸν ὄργανον ἐν χρήσει εἰς τὸ ναυτικὸν ἐν συνοδείᾳ σαλπίγγων καὶ τυμπάνων.

νικάω, βλ. **νικῶ.**

νικελικός, ή, όν· βλ. **νικέλινος.** § **νικελικός,** ή, όν· nickélique, adj. ὁ ἔχων σχέσιν πρὸς τὸ νικέλιον, qui a rapport au nickel; ‖ ἅλατα νικελικά, sels nickéliques.

νικελίνη, ης, ἡ· nickéline, n. f. φυσικὸν ἀρσενιοῦχον νικέλιον, arséniure naturel de nickel.

νικέλινος, η, ον· nickélique, adj. καὶ νικελικός, ὁ ἐκ νικελίου ἢ ὁ ἔχων σχέσιν ἢ τὰς ἰδιότητας τοῦ νικελίου· ‖ — ὁ ἐκ νικέλου, de (en) nickel.

νικέλιον, ου, τὸ καὶ **νίκελον,** nickel, n. m. Μέταλλον λευκοκίτρινον, λίαν στιλπνόν, σκληρόν, ὅλκιμον (ductile), **ἐλατὸν** (malléable), **ἐπιδεκτικὸν λειάνσεως** (polissable), μαγνητικὸν καὶ δυστηκτον ὡς ὁ σίδηρος, ἀναλλοίωτον καὶ ἐν τῷ ὑγρῷ ἀέρι. Χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν κατασκευὴν μαχαιρίων, περονῶν, κλειδῶν, κτλ. ἰδίως ὅμως ἐν **συγχωνεύματι** (alliage); π. χ. ὡς **νεάργυρος** (argentau), ὡς **νικελιόχαλκος** (maillechort), κτλ. Χρησιμεύει καὶ εἰς **ἐπινικελίωσιν** (nickelage) διαφόρων ἀντικειμένων ἐξ ὀρειχάλκου καὶ σιδήρου. Μικρὰ ποσότης νικελίου τίθεται ἐντὸς τῶν κατασκευαζομένων πρὸς θωράκισιν πλακῶν.

νικελιοῦχος, ος, ον· ὁ ἐνέχων νικέλιον, ὁ **νικελιοφόρος,** nickélifère.

νικελιοφόρος, ος, ον· nickélifère, adj. ὁ ἐμπεριέχων νικέλιον, qui contient du nickel; ‖ σίδηρος νικελιοφόρος, fer nickelifère.

νικελιόχαλκος, ου, ὁ· ἢ ἀργυρόχαλκος, maillechort (n. m.) ou cuivre blanc; καλεῖται οὕτω **λευκὸν μέταλλον** (métal blanc) προσομοιάζον τῷ ἀργύρῳ, ὅπερ εἶνε **συγχώνευμα** (alliage) **χαλκοῦ** (cuivre), **νικελίου** (nickel) καὶ ἀργύρου. Τὸ συγχώνευμα τοῦτο σύγκειται συνήθως ἐκ 50 μερῶν **χαλκοῦ, 31 ἀργύρου** καὶ **19 νικελίου,** ἔχει εἰδικὸν βάρος 8,62 καὶ χρησιμεύει πρὸς κατασκευὴν διαφόρων ἀντικειμένων πολυτελείας, ὀργάνων φυσικῆς, κτλ. § —, βλ. καὶ **χρατέρωμα.**

νικελιόω-ῶ, nickeler ou nickéliser; βλ. **ἐπινικελιόω.**

νικελίωμα, ατος, τό· κοινῶς **νικέλωμα,** nickelure, n. f. τὸ ἀποτέλεσμα τῆς νικελιώσεως (nickelage; βλ. **ἐπινικελίωσις**).

νικελίωσις, εως, ἡ· nickelage, n. m. καὶ nickélisage, n. m. action de nickeler; βλ. **ἐπινικελίωσις.**

νίκελον, τό· βλ. **νικέλιον.**

νικελόνω, νικελόω, μέλ. ώσω, βλ. **ἐπινικελόω.**

νικέλωμα, ατος, τὸ [μετ.] βλ. **νικελίωμα.**

νίκη, ης, ἡ· τὸ νὰ ὑπερισχύσῃ τίς τινος, συνήθως ἡ ἐν τῇ μάχῃ νίκη, victoire, n. f. § —, victoire, καλεῖται οὕτως ἡ ἐπικράτησις ἤτοι τὸ νὰ ὑπερισχύσῃ τις τοῦ πολεμίου ἔν τινι μάχῃ. Ἡ νίκη ἔχει τοσοῦτον μεγαλειτέραν ἀξίαν, καθ' ὅσον ἠναγκάσθησαν νὰ καταβάλλωσι μεγαλειτέρας προσπαθείας καὶ ἀνδρεῖαν ἵνα ὑπερισχύσωσι τῆς ἀντιστάσεως τοῦ πολεμίου, καὶ καθ' ὅσον αἱ συνέπειαι ταύτης εἰσὶν εὐνοϊκώτεραι. Ἡ νίκη εἶνε **ἀμφίβολος** (victoire douteuse) ὁπόταν ἀμφότερα τὰ διαμαχόμενα μέρη ἰδιοποιῶνται ταύτην, ἂν καὶ κατ' ἀρχὴν παραδέχονται ὅτι νικητὴς θεωρεῖται ὁ παραμένων ἢ διανυκτερεύων ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης· ἰδίως ὅμως αἱ συνέπειαι μάχης τινὸς εἶνε αἱ καθορίζουσαι ποῖον εἶνε τὸ νικῆσαν στράτευμα, ὅπερ δὲν εἶνε πάντοτε τὸ μᾶλλον πολυάριθμον. § — victoire, n. f, ἦτο παρὰ τοῖς ἀρχ. Ἕλλησιν ἡ προσωποίησις τῆς νίκης ἐν τῇ μάχῃ ὡς καὶ ἐν τῷ ἀγῶνι. Ἡ Ἀθηνᾶ ὡς θεὰ τῆς νίκης (Ἀθηνᾶ Νίκη) παρίστατο ἄπτερος, ὡς αὐθυπόστατος δὲ θεὰ ἡ Νίκη ἔφερε πτέρυγας.

νικητήριον, τό· βραβεῖον νίκης, prix de la victoire. § — [πληθ.] τὰ ἐπινίκια, chant de [la] victoire.

νικητήριος, ος, ον· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν νίκην, de victoire, victorieux, euse. § [οὐδ.] πληθ. οὐσ.] τὰ νικητήρια, chant de [la] victoire; ‖ ψάλλω νικητήρια, chanter victoire.

νικητής, ὁ· vainqueur ἢ νικηφόρος, victorieux, euse; καλεῖται οὕτως ὁ ἐπιφέρων τὴν ἧτταν τοῦ πολεμίου.

νικηφόρος, ος, ον· ὁ τὴν νίκην φέρων, victorieux, euse; βλ. **νικητής.**

νικήτρια, ας, ἡ· γυνὴ νικηφόρος, femme victorieuse; vainqueur, qui a vaincu.

νικηφόρως [ἐπίρ.], victorieusement, adv. κατὰ τρόπον νικηφόρον, d'une manière victorieuse.

νικοτιανή, ῆς, ἡ· φυτόν, οὗτινος τὰ φύλλα παράγουσι τὸν καπνόν, tabac, n. m. ou nicotiana, n.f. ou nicotiane, n.f. nom que porta d'abord le tabac en France (de Nicot, qui l'y introduisit).

νικοτιανικός, ή, όν· nicotique, adj. ὁ ἀνήκων, ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὸν καπνόν· ‖ ἅλατα νικοτιανικά, sels nicotiques.

νικοτιανικός, ή, όν [χημ.], nicotianique, adj. νικοτιανικὸν ὀξύ, acide nicotianique, συνών. τοῦ acide nicotinique.

νικοτιανίνη, ης, ἡ [χημ.], nicotianine, n. f. οὐσία λαμβανομένη διὰ τῆς μεθ' ὕδατος διυλίσεως νωπῶν φύλλων καπνοῦ.

νικοτιανώδης, ης, ες [βοτ.], nicotiané, ée, adj. ὁ ὁμοιάζων ἢ σχετιζόμενος πρὸς τὴν νικοτίνην· ‖ **νικοτιανώδη,** τά· nicotianées, n. f. pl. οἰκογένεια τοῦ εἴδους τῆς νικοτίνης.

νικοτίνη, ης, ἡ· nicotine, n. f. τὸ κύριον ἀλκολοειδὲς τῆς νικοτιανῆς, alcaloïde qu'on extrait du tabac.

νικοτινίζω, μέλ. ίσω, nicotiser, ἐμποτίζω, πληρῶ δι' ἀτμῶν νικοτίνης, imprégner, charger de vapeurs de tabac; ‖ οἱ καπνισταὶ νικοτινίζουν τὴν ἀτμόσφαιραν, les fumeurs nicotisent l'air.

νικοτινικός, ή, όν· nicotinique, adj. ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὴν νικοτίνην, ὁ ἐκ ταύτης παραγόμενος· ‖ ἀμαύρωσις νικοτινική, amaurose nicotinique.

νικοτινισμός, οῦ, ὁ· nicotinisme, n. m. τὸ σύνολον τῶν παθολογικῶν φαινομένων ἅτινα ἐπιφέρει ἡ ἐκ καταχρήσεως τοῦ καπνοῦ δηλητηρίασις. Λέγουσιν ἐπίσης tabagisme, n.m.

νικοτινώδης, ης, ες· nicotineux, euse, adj. ὁ περιέχων νικοτίνην, qui contient de la nicotine.

νικῶ (άω), μέλ. ήσω, νίκην αἴρομαι, vaincre; ἔχω τὴν ὑπεροχὴν ἐπί τινος, avoir le dessus (sur); l'emporter sur; νικῶ, καταθραύω τὸν πολέμιον, battre l'ennemi; || νικάω-ῶ, vaincre, ἤτοι ὑπερτερῶ ἢ ἐπικρατῶ τοῦ ἀντιπάλου (avoir le dessus) κατὰ τὸν πόλεμον, ἐπιβάλλων αὐτῷ τὴν ἧτταν· || [παθητ.] νικάομαι-ῶμαι=ἡττάομαι-ῶμαι, être vaincu; || νενικημένος=ἡττημένος, vaincu, e, ὁ ἡττηθεὶς κατὰ τὴν μάχην· || νικῶ κατὰ κράτος, battre à plate couture; || ἡ κατὰ κράτος ἧττα être battu à plate couture=ἡττῶμαι, νικῶμαι κατὰ κράτος· || ἐνίκησε τὸν ἐχθρόν του, il a vaincu son ennemi; || ἐν τούτῳ νίκα [φρ.], tu vaincras par ce signe; βλ. **λάβαρον**· || [τὸ ὑπουργεῖον] ἐνικήθη, a été battu; || νὰ ἰδοῦμε (ἴδωμεν) ποῖος θὰ νικήσῃ, qui l'emportera; || ὅστις ἐκ τῶν δύο νικήσῃ, celui qui l'emportera sur l'autre. § [συνεκδ.] καταστέλλω, maîtriser; ὑπερισχύω τινός, ἐπικρατῶ, dominer; || δὲν δύναται νὰ νικήσῃ τὰ πάθη του, il ne peut maîtriser ses passions; || ἡ νικῶσα (ὑπερισχύουσα) ψῆφος, la voix prépondérante; || ὁ πρόεδρος ἔχει τὴν νικῶσαν (ἐνν. ψῆφον), la voix du président l'emportera.

νινὶ [δημ.], βλ. **νηνί.**

νινίον, τό, καὶ ὀρθότερον **ννίον**, τὸ μικρὸν παιδίον ὡς καὶ σήμερον τὸ νηνί· βλέπε λέξιν.

νιννί, τὸ [δημ.], ὀρθότερον ἀπὸ τὸ **νινί**· βλ. **νηνί.** § **νιννί**, τὸ [διάλ. Καρπάθου], τὸ ὅλως ἀδύνατον, ἰσχνὸν καὶ μικρόσωμον τέκνον (ἐκ τοῦ νάννος)· «σὰν τὸ νιννὶ τῆς μπότσας» = τὸ φαινόμενον μικροσκοπικῶς ἀντικείμενον ἐν μέλανι ὑαλίῳ· βλ. καὶ **νηνί.** § **νιννί**, τό· [διάλ. Κύμης], λέξις παιδικὴ σημαίνουσα μικρὸν βρέφος· ἐπίσης παιδικὴ ἔκφρασις ἐπὶ τῶν εἰκόνων ἃς τὰ μικρὰ ἀσπάζονται· 2) = ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ· βλ. καὶ **νηνί.**

νιόκοπος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] (ἐπὶ κατάρας) = ἐκεῖνος, οὗτινος νὰ κοπῇ ἡ ζωὴ νέου ἔτι ὄντος.

νιοφέρνω [διάλ. Ἠπείρου], φαίνομαι ὡς νέος.

νιόνυφος, νιόνυφη [δημ.], βλ. **νεόνυμφος.**

νιόξαντος, η, ον [δημ.], βλ. **νεόξαντος.**

νιόξεστος, η, ον· δημ. **νεόξαντος.**

νιόξιστος, η, ον [δημ.], βλ. **νεόξιστος.**

νιομπούσμπαση, τὸ [δημ. τουρ.] (ἱππολ.), βλ. **ἀδενῖτις.**

νιός, **νιά,** **νιὸ** [δημ.], τίθεται ὡς προσυνθετικὸν καὶ σημαίνει **νέος**· βλ. **νειὸς** καὶ **νέος.**

νιότη, ἡ [δημ.], ἡ νεότης.

νιπτήρ, ῆρος, ὁ· lavabo, n. m. τὸ μέρος ἐν ᾧ νιπτόμεθα, π. χ. τράπεζα ἢ μέρος ἐφ' οὗ ὑπάρχουσιν ἅπαντα τὰ διὰ τὸ νίψιμον ἀναγκαῖα σκεύη, meuble garni de tous les ustensiles nécessaires pour se laver; καθὼς καὶ τὸ σύνολον τῶν κινητῶν λεκανῶν ἔν τινι ἐπίπλῳ εἰς τοὺς στρατῶνας, σχολεῖα, κτλ. πληθ. des lavabos; [κατ' ἐπέκτασιν] τὸ πλυντήριον, lavoir, n. m. καὶ ἐξαιρετικῶς ἡ λεκάνη ἢ τὸ χαδίον ἐν ᾧ πλυνόμεθα, la cuvette.

νίπτω, μέλ. νίψω· πλύνω κοινῶς πλένω, laver; || ἐπῆγε νὰ νιφθῇ, il est allé se laver; || χεὶρ χεῖρα νίπτει [παροιμ.], une main lave l'autre, κοινῶς τὸ ἕνα χέρι νίπτει τὸ ἄλλο καὶ τὰ δύο τὸ πρόσωπον· || νίπτω τὸ πρόσωπον, laver le visage; || νίψου καὶ ἀποφάγαμεν [παροιμ.], adieu paniers, vendanges sont faites. § νίπτομαι, se laver; [μεταφ.] νίπτομαι τὰς χεῖρας, je m'en lave les mains.

νισαντῆρι, τὸ [δημ.], sel ammoniac; βλ. ἅλας **ἀμμωνιακόν.**

νισάφι, τὸ [δημ. τουρ.] **ἰνσάφι,** εὐσπλαχνία, miséricorde, n. f. χάρις, grâce, n. f. || χάμνω νισάφι, faire grâce; || δὲν ἔχει νισάφι, c'est un homme sans merci; ἤτοι εἶνε ἀνυπόφορος, il est intraitable; il est insupportable;

νισεστές, ὁ [δημ. ξεν.] amidon, n. m. βλ. **ἀμυλάλευρον** καὶ **καταστατόν.**

νιτρικόν, τὸ [χημ.], nitrate, n. m. ἅλας προερχόμενον ἐκ τοῦ νιτρικοῦ ὀξέος, sel dérivant de l'acide nitrique; || ὁ διαλελυμένος νιτρικὸς ἄργυρος χαλεῖται κοινῶς πέτρα τῆς κολάσεως, le nitrate d'argent fondu est appelé vulgairement pierre infernale; || [χημ.] **μετατροπὴ εἰς νιτρικὸν ἅλας,** nitratation, n.f. conversion en nitrate, ἤτοι **νιτρικοποίησις**· || [χημ.] **μετατραπεὶς εἰς νιτρικὸν ἅλας,** nitraté, ée, adj. réduit à l'état de nitrate, ἤτοι **νιτροποιηθείς,** εἶσα, ἐν· || [χημ.] νιτρικόν, azotate, n. m. ἅλας παραγόμενον διὰ τῆς ἑνώσεως νιτρικοῦ ὀξέος (acide azotique) μετὰ μιᾶς βάσεως.

νιτρικοποίησις, εως, ἡ [χημ.], nitratation, n. f. μετατροπὴ εἰς νιτρικὸν ἅλας, conversion en nitrate.

νιτρικός, ή, όν, nitrique, adj. || νιτρικὸν ὀξύ, acide azotique; eau forte; acide nitrique, κοινῶς ἄκουα **φόρτε**· || — ἄργυρος, azotate d'argent, κοινῶς πέτρα τῆς κολάσεως (pierre infernale; βλ. καὶ **νιτρικόν**· || νιτρικὴ ἀμμωνία, nitrate d'ammoniaque; || — ἄργυρος, nitrate d'argent; || **νιτρικὸν βισμούθιον,** nitrate de bismuth; || **νικτρικὸς χαλκός,** nitrate de cuivre; || **νιτρικὸς ὑδράργυρος,** nitrate de mercure; || **νιτρικὸν μεθύλιον,** nitrate de méthyle; || νιτρικὴ πότασσα, νιτρικὸν χάλιον (ἢ κρύσταλλος ὀρυκτή), nitrate de potasse (ou cristal minéral); βλ. **νίτρον,** salpêtre; || μόλυβδος νιτρικός, nitrate de plomb; || νιτρικὴ σόδα, nitrate de soude.

νιτρῖτις, ιδος, ἡ· γῆ, ἐκκεχλυσμένη (ἐκχλύζω, πλύνω), terre amendée.

νιτροβακτήριον, ου, τό· nitrobactérie, n. f. βακτήριον λαμβάνον μέγα μέρος κατὰ

τὴν νιτροποίησιν, bactérie qui joue un grand rôle dans la nitrification.

νιτροβενζόλη, ης, ἡ· nitrobenzine, n. f. συνών. nitrobenzène καὶ essence de mirbane.

νιτρογλυκερίνη, ης, ἡ· nitroglycerine, n. f. συνών. τοῦ trinitrine; βλ. ἐκρηκτικαὶ οὐσίαι.

νιτροδοχεῖον, ου, τό· rappuroir ou rapuroir, n. m. δοχεῖον νιτρώματος πρώτης βράσεως.

νιτροζύγιον, ου, τό· pèse-nitre, n. m. ὄργανον διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς πυκνότητος διαλύσεως νίτρου ἐν τῷ ὕδατι.

νιτροκυτταρίνη, ίνης, ἡ· nitrocellulose, n. f.

νιτρολῖτις, ιδος, ἡ· nitrolite, n. f. ἐκρηκτικὴ οὐσία ἀνακαλυφθεῖσα τῷ 1884 ὑπὸ τοῦ σουηδοῦ Carl Lamm ἥτις εἶνε νιτροπηκτὴ μετ' ἀμμωνίας. Περιέχει 94-99 % νιτρογλυκερίνην καὶ 50-150 μίγματος συνισταμένου ἐκ νιτρικοῦ ἀμμωνίου, νιτρικοῦ νατρίου, νιτρικοῦ καλίου καὶ πορώδους τινὸς ἄνθρακος, χρήσιμος ἰδίᾳ εἰς λατομεῖα.

νιτρομιγής, ής, ές· ἀναμεμιγμένος μετὰ νίτρου, salpêtré, ée.

νίτρον, ου, τό· nitre, n. m. βλ. καὶ κατωτέρω· || νιτρικὸν ἅλας, sel de nitre; || νίτρον αὐτοφυές, nitre natif. § — [χημ.] azotate de potasse; νιτρικὴ πότασσα, nitrate de potasse=νιτρικὸν κάλιον, βλ. κατωτέρω. § § νίτρον, τὸ (καὶ 'Αττ. λίτρον), salpêtre (n. m.) ou nitre; ἓν ἐκ τῶν συστατικῶν τῆς πυρίτιδος, περιέχον ἐν τῇ ἑνώσει τὸ ἀναγκαῖον ὀξυγόνον διὰ τὴν κατάκαυσιν τοῦ ἄνθρακος καὶ τοῦ θείου. Τὸ νίτρον (salpêtre; νιτρικὸν ἅλας, sel de nitre; νιτρικὴ πότασσα, nitrate de potasse ἢ azotate de potasse) γεννᾶται φυσικῶς εἰς πολλοὺς τόπους ὡς εἰς τὴν 'Ισπανίαν, εἰς τὰς 'Ινδίας καὶ τὴν μεσημβρινὴν 'Αμερικήν. Εἰς τοὺς τόπους τούτους ἐξανθεῖται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καὶ συνάζεται διὰ σαρώθρων, εἶτα δὲ καθαρίζεται· εἰς τὰ ψυχρὰ κλίματα ἐπιφαίνεται ἐπὶ τῶν τοίχων παλαιῶν ὑγρῶν οἰκιῶν, εἰς ἱπποστάσια, κτλ. (ἅλας τοίχων=sel mural=νίτρον, τὸ ἐπὶ τῶν τοίχων ἐξανθούμενον). Τὸ νίτρον κατασκευάζεται καὶ τεχνητῶς διὰ τῆς συσσωρεύσεως εἰς ὑγρὰ μέρη φυτικῶν καὶ ζωϊκῶν μεμιγμένων οὐσιῶν μετὰ χωμάτων περιεχόντων πότασσαν (ἅλατα τοῦ καλίου) τίτανον, κτλ. Οἱ σωροὶ οὗτοι διατηροῦνται ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ἀέρος εἰς ὑγρὰν κατάστασιν ἐπί τινα χρόνον, ὅτε ἐξανθεῖ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας των τὸ νίτρον εἰς σχῆμα κόνεως· || — ἀκάθαρτον, salpêtre brut; || — πρώτης ἑψήσεως, salpêtre de première cuite; || — δευτέρας, τρίτης, τετάρτης ἑψήσεως, salpêtre de deux, trois, quatre cuites, ou de deux, trois, quatre eaux; || — ἀπόψηκτρον (ἀπό, ψήχω), salpêtre de houssage, ἤτοι τὸ ἐκ τῆς ἀποτρίψεως παλαιῶν τοίχων ἐξαγόμενον νίτρον· || — ῥαβδωτόν, salpêtre en baguettes; || — συμπεπηγμένον, salpêtre en glace; || — τετριμμένον (ἀλευροειδές), salpêtre en farine; || — κεκρυσταλλωμένον, salpêtre en roche; || — κεκαθαρισμένον ἢ κεκαθαρμένον, salpêtre raffiné; || — τῆς Χιλῆς, salpêtre de Chili; || — τῆς Περουΐας, salpêtre de Pérou; || — τῆς 'Ινδίας, salpêtre de l'Inde.

νιτροπηγεῖον, ου, τό· νιτροποιεῖον.

νιτροπηκτή, ῆς. ἡ· nitrogélatine, n. f. ἡ gélatine dynamite=ἐκρηκτικὴ ζελατίνη· οὐσία συνισταμένη ἐκ νιτρογλυκερίνης παγείσης δι' ὀλίγης διαλυτῆς νιτροκυτταρίνης καὶ ἀναμιχθείσης μετὰ διφυοῦς τινος κόνεως συνισταμένης ἐκ κόνεως νίτρου καὶ πριονισμάτων ξύλου.

νιτρόπηττα, ας, ἡ· pain de salpêtre; μάζα ἢ πήττα νίτρου.

νιτροποιεῖον, ου, τό· νιτροπηγεῖον καὶ νιτρουργεῖον, salpêtrière, n. f. τὸ μέρος ἔνθα παρασκευάζεται τὸ νίτρον· συνώνυμον τοῦ nitrière, n. f. = νιτρωρυχεῖον.

νιτροποιηθείς, εῖσα, ἐν [χημ.], nitraté, ée, adj. μετατραπεὶς εἰς νιτρικὸν ἅλας, réduit à l'état de nitrate.

νιτροποίησις, εως, ἡ· nitrification, n. f. μετατροπὴ τῆς ἀμμωνίας καὶ τῶν νιτρικῶν ἁλάτων εἰς νιτρικὸν (en nitrate).

νιτροποιός, οῦ, ὁ· ὁ νιτρουργός.

νιτροποιός, ός, όν· nitrificateur, trice, adj. [χημ.] ὁ προξενῶν τὴν νιτροποίησιν, qui produit la nitrification; || — ἐνέργεια (δύναμις), agent nitrificateur.

νιτρουργεῖον, ου, τό· βλ. νιτροποιεῖον. § —, raffinerie, n. f. βλ. κάθαρσις.

νιτρουργός, οῦ, ὁ· salpêtrier, n. m. ὁ νίτρον ποιῶν, ἐργάτης καταγινόμενος εἰς τὴν παρασκευὴν τοῦ νίτρου.

νιτρόω-ῶ, μέλ. ώσω, salpêtrer, μιγνύω μετὰ νίτρου.

νιτρώδης, ης, ες· nitreux, euse, adj. ὁ περιέχων νίτρον, qui contient du nitre; || γαῖαι, ὕδατα νιτρώδη, terres, eaux nitreuses; [χημ.] νιτρῶδες ὀξύ, acide nitreux, ὀνομασία ἑνὸς τῶν συνθέτων ὀξέων ὀξυγόνου καὶ ἀζώτου. Λέγουσιν ἐπίσης acide azoteux; || λευκὸν νιτρῶδες ὀξύ, acide nitreux blanc, εἶνε τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τοῦ νιτρικοῦ ὀξέος, acide nitrique; || νιτρῶδες ἅλας, nitrite, n. m. συνώνυμον τοῦ azotite. § νιτρώδης, ης, ες, salpêtreux, euse.

νιτρωμένος, η, ον· βλ. νενιτρωμένος.

νιτρωρυχεῖον, ου, τό· nitriére, n. f. lieu ou se forme le nitre; συνώνυμον τοῦ salpêtrière=νιτροποιεῖον.

νίτρωσις, εως, ἡ· nitration, n. f. ὀνομασία διδομένη εἰς τὴν ἐνέργειαν τὴν ἐπιτρέπουσαν εἰς τὸ νὰ μεταβάλλῃ τὰς νιτρώδεις συνθέσεις εἰς νιτρικὰς τοιαύτας, action qui permet de transformer les composés nitreux en composés nitriques; (βλ. καὶ νιτροποίησις). 'Επίσης μία τῶν φάσεων τῆς κατασκευῆς τῆς νιτρογλυκερίνης.

νιτρωτός, ή, όν· νενιτρωμένος, salpêtré, ée, μεμιγμένος μετὰ νίτρου.

νιτσεράδα, ας, ἡ [δημ.], βλ. ἀδιάβροχον.

νιφάς, άδος, ἡ (νέφω), βλ. flocon (m.) (de neige), neige qui tombe en flocons=χιὼν πίπτουσα κατὰ νιφάδας, ἤτοι ἡ κατὰ μεγάλα τμήματα πίπτουσα χιών· βλ. καὶ **καιρὸς** [ναυτ.].

νιφετός, οῦ, ὁ· neige qui tombe ; κοινῶς τὸ χιόνισμα· καλεῖται οὕτως ἡ καταφορὰ (πτῶσις) λεπτῆς χιόνος.

νίφω, μέλ. νίψω, (τριτοπ. ἑνικὸν) **νίφει**= πίπτει χιών, il neige.

νιψίδι, τὸ [δημ.], βλ. φτειασίδι.

νίψιμον, ατος, τό· κυρίως ἡ νίψις, τὸ πλένεσθαι, ἡ πρᾶξις τοῦ νίπτεσθαι, action de se laver ; ἡ πλῦσις [τοῦ προσώπου, τῶν χειρῶν] lavement [du visage, des mains] ; || δός μοι νίψιμον, donnez-moi à laver, [ἐνν. ὕδωρ].

νογῶ [δημ.], ἐννοῶ, νοέω, αἰσθάνομαι, sentir ; ἀντιλαμβάνομαι, s'apercevoir ; entendre ; || δὲν νογᾷ (ἐννοεῖ), il n'entend rien = εἶνε βλάξ, ζῶον, il est bête.

νοέμβριος, ου, ὁ [μὴν] (mois de), novembre, n. m. ἐκ τοῦ λατ. novem = **ἐννέα.** Ὁ ἔννατος μὴν τοῦ ῥωμ. ἡμερολογίου καὶ ἑνδέκατος τοῦ σημερινοῦ, ἔχων 30 ἡμέρας· ἀστρονομικῶς ἀνήκει εἰς τὸ φθινόπωρον.

νοερός, ά, όν· mental, e ; ὁ ἀναγόμενος εἰς τὸν νοῦν, ἀντίθ. τῷ αἰσθητός, διανοητικός, intellectuel, elle ; ὁ ἄϋλος, πνευματώδης, πνευματικός, spirituel, elle.

νοερῶς [ἐπίρ. τοῦ νοερός], mentalement, adv. διὰ τοῦ νοῦ, par la pensée.

νοέω, βλ. νοῶ.

νόημα, ατος, τὸ (νοέω), ἡ **ἔννοια,** sens, n. m. ἡ σημασία, signification, n. f. τὸ σημαινόμενον λέξεως ἢ φράσεως, ἡ **ἔννοια,** entente, n. f. ἡ ἐκδοχή, acception, n. f. || τὸ νόημα τῶν λόγων του, le sens de ses paroles ; || [φράσις], μὲ διπλοῦν νόημα, à double entente ; || αὐτὸ δὲν ἔχει νόημα, cela n'a pas de sens (n'a pas de sens commun) ; || τί νόημα ἔχει, qu'est-ce que cela veut dire ? que signifie cela ? || δὲν βγάζω χανὲν νόημα=δὲν ἐννοῶ τίποτε, je n'y comprends rien. § — ἡ αἰτία, ὁ σχοπός, ὁ λόγος, motif, n. m. sujet, n. m. || ἐθύμωσε χωρὶς νόημα, il s'est faché sans sujet (sans raison). § —, σημεῖον [τῆς κεφαλῆς, τῆς χειρός], signe, n. m. [de la téte, de la main] ; βλ. καὶ **γνέφω**· || χάμνω νόημα, faire signe ; || μὲ τὰ νοήματα, par signes ; || κάποιος σοῦ ἔκαμε νόημα [φρ. εἰρ.], cela vous acommoderait bien ; cela vous sourit ; vous n'êtes pas dégoûté.

νοημοσύνη, ης, ἡ· ἡ εὐφυΐα, ἡ ἀντίληψις, ἡ νόησις, intelligence, n. f. τὸ πνεῦμα, esprit, n. m. καὶ ἐν γένει ἡ νόησις, entendement, n. m.

νοήμων, ων, ον, γεν. ονος· ὁ εὐφυής, ἔξυπνος, intelligent, e, spirituel, elle ; ἔχων νοῦν, σχεπτικός, συνετός, φρόνιμος, sensé, ée; avisé, ée ;

νόησις, εως, ἡ (νοέω), ὁ στοχασμός, ἡ ἰδέα, ἐν γένει ἡ δύναμις καὶ ἐνέργεια τοῦ νοῦ, ἡ εὐφυΐα, ἀντίληψις, intelligence, n. f. τὸ πνεῦμα, esprit, n. m. ὁ νοῦς, ἡ διάνοια, entendement, n. m. βλ. καὶ **νοῦς.** § —, intellect, n. m. (λατ. intellectus)=intelligence, entendement.

νοητικός, ή, όν· ἐπιτήδειος ἐπὶ τὸ νοεῖν, ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὸν νοῦν, τὴν εὐφυΐαν, qui a rapport à la pensée, à l'intelligence ; ὁ πεπροικισμένος μὲ νόησιν, **εὐφυΐαν,** doué d'intelligence ; διανοητικός, intellectuel. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ νοητικὸν (μέρος τῆς ψυχῆς) la partie intelligente de l'âme ; ἡ **νόησις,** l'entendement ; l'intelligence.

νοητός, ή, ὸν (νοέω)· «νοητὸν λέγομεν τὸ ὑπερπῖπτον τὴν αἰσθητικὴν κατανόησιν» intelligible, adj. (qui peut être facilement entendu ou compris), compréhensible, adj. ὃν μὲ τὸν νοῦν δύναταί τις νὰ φαντασθῇ, ὁ μὴ αἰσθητός, ἀντικείμενος τῷ ὁρατὸς καὶ ὑλικός, ἀντίθ. τῷ ὁρατός. § —, διανοητικός, intellectuel, adj.

νοητότης, ητος, ἡ· intelligibilité, n. f. état d'une chose intelligible.

νοητῶς [ἐπίρ. τοῦ νοητός], intelligiblement, adv. § — διανοητικῶς, intellectuellement.

νοθεία, ας, ἡ (νοθεύω), ἡ μὴ διὰ γάμου γέννησις τέκνου, bâtardise, n. f. ἡ ἀνομία, ἡ παρανομία, illégitimité, n. f. § ἐν γένει ἡ νόθευσις, ἡ μὴ γνησιότης, βλ. **νόθευσις,**

νόθειος, α, ον· ὁ ἀνήκων εἰς νοθείαν, εἰς νόθον, de bâtard, d'enfant illégitime.

νόθευμα, ατος, τό, καὶ

νόθευσις, εως, ἡ· τὸ νόθον τι ποιεῖν, ἡ διαφθορά, action d'altérer de falsifier, ἀλλοίωσις, altération, n. f. falsification, n. f. π. χ. νόθευσις ἐμπορευμάτων· || **νόθευσις,** εως, ἡ· abâtardissement, n. m.=dégénération, n. f. altération, n. f. κυρίως καὶ μεταφ. || **νόθευσις** ἢ **νοθεία,** frelatage, n. m. ἢ frelaterie, n. f. δόλωμα, νέρωμα οἴνου, γάλακτος, κτλ.

νοθευτής, οῦ, ὁ· ὁ νοθεύων, falsification, n. f. ὁ διαφθείρων, ἀλλοιῶν τι, altérateur, trice, n. personne qui altère ; || **νοθευτής,** οῦ, ὁ· frelateur, n. ὁ νοθεύων οἶνον, γάλα, κτλ. ὁ θέτων ὕδωρ ἢ ἄλλο ἐντὸς αὐτῶν.

νοθεύω, μέλ. εύσω, χάμνω νόθον, κιβδηλῶ, παραποιῶ, falsifier ; ἀλλοιῶ, altérer ; διαφθείρω τι, corrompre ; || [ἰατρ.] adultérer ; || —, abâtardir ; βλ. νόθευσις· || — (παραχαράττω), billonner ; || **νοθεύω τὰ** αἰσθήματα, dénaturer ; || νοθεύω, frelater, δολόνω οἶνον ἢ γάλα καὶ τὰ τοιαῦτα, ἤτοι ῥίπτω ἐντὸς αὐτῶν ὕδωρ ἢ ἄλλο τι.

νοθογένεια, ας, ἡ· ἡ **ἑτεροειδότης,** hybridité, n. f. ἰδιότης τοῦ ἑτεροειδογενοῦς. § —, hybridation, n. f. γένεσις φυτῶν καὶ ζώων ἐξ ἑτεροειδῶν (hybride).

νοθογενής, ής, ές· βλ. **ἑτεροειδογενής.**

νόθος, ος καὶ η, ον· ὁ μὴ γνήσιος, ὁ μὴ ἐκ νομίμου γάμου γεννηθείς, **bâtard,** e, κοινῶς ὁ μπάσταρδος. ὁ μὴ νόμιμος, ἄνομος, παράνομος, illégitime, adj. ὅθεν μεταφ. ὁ ψευδής, faux, fausse ; ὁ ἠλλοιωμένος, altéré, ée ;

διεφθαρμένος, corrompu, e; κίβδηλος, παραπεποιημένος, falsifié, ée; [ἐπὶ ζώων καὶ φυτῶν], bâtard, e; **ἑτεροειδογενής**, hydride, adj. [ἐπὶ ἔργων φιλολογικῶν ἢ καλλιτεχνικῶν] ὁ μὴ ἀληθής, ὁ μὴ αὐθεντικός, non authentique; ὑποθετικός, supposé, ée.

νοιάζει (τριτοπρ.) [δημ.], βλ. **ἐννοιάζει**.

νοιάζομαι [δημ.], βλ. **ἐννοιάζομαι**.

νοιάσιμον, τὸ [δημ.], ἡ φροντίς, μέριμνα, βλ. **ἐννοιάσιμον** καὶ **ἔννοια**.

νοιασμένος, η, ον [δημ.], ὁ ἔμφροντις, ἀνήσυχος, inquiet, e.

νοικάτορας, ὁ· θηλ. ισσα [δημ.], ὁ ἔνοικος, locataire, n. qui prend à loyer une maison, un appartement.

νοίκι, τὸ [δημ.], βλ. **ἐνοίκιον**, μίσθωσις, κτλ. loyer.

νοικιάζω [δημ.], βλ. **ἐνοικιάζω, μισθόω**.

νοίκιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἐνοίκιασμα· βλ. **μίσθωσις**, ἐκμίσθωσις, loyer.

νοικιασμένος, η, ον [δημ.], ῥῆμα, νοικιάζω, **ἐνοικιασμένος**, ῥῆμα **ἐνοικιάζω**.

νοικιαστής, οῦ, ὁ [δημ.], ὁ **ἐνοικιαστής**.

νοικοκυρά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. **οἰκοκυρά**, οἰκοδέσποινα, maîtresse, n. f. (de la maison); [συνεκδ.] οἰκονόμος ἀγαθὴ (καλή), bonne ménagère.

νοικοκεριόν, τὸ [δημ.], ἔπιπλον, σκεῦος οἰκίας, les meubles, le mobilier, καὶ ἐν γένει ἡ τοῦ οἴκου ἐπιστασία, ménage, n. m.

νοικοκύρης, ὁ [δημ.], βλ. **οἰκοκύρης**.

νοιώθω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι, s'apercevoir; entendre; ἐννοῶ, αἰσθάνομαι, sentir; se ressentir; ἐννοῶ, καταλαμβάνω, comprendre; saisir; || **τὸν περιπαίζουν καὶ δὲν τὸ νοιώθει, on se moque de lui et il ne s'en aperçoit pas**; || **νοιώθει τὴν δύναμίν του, il sent sa force**; || **νοιώθει πόνους εἰς τὸ χέρι, il ressent des douleurs au bras**; || **ἔννοιωσε τί τοῦ εἶπες**; **a-t-il compris (saisi) ce que vous lui avez dit?** || [καὶ ἀπολ.] **δὲν νοιώθει, il a l'esprit court** (borné), il **manque d'intelligence.**

νοιώνω [δημ.], νοιώθω, **ἐννοῶ**.

νομάδες, οἱ· βλ. **νομάς**.

νομαδικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς νομάδας, nomade, adj. **περιπλανώμενος**, errant, e; **πλάνης**, ambulant, e; || **πλάνης βίος**, vie, ambulante.

νομαδικῶς [ἐπίρ.], δίκην νομάδων, en nomade.

νομαρχεῖον, τό· τὸ οἴκημα ἔνθα εἶνε τὰ γραφεῖα τοῦ νομάρχου [hôtel de la] préfecture.

νομαρχεύω, μέλ. εύσω· βλ. νομαρχῶ.

νομάρχης, ου, ὁ· préfet, n. m. ὁ πολιτικὸς διοικητὴς νομοῦ τινός, administrateur civil d'un département; βλ. καὶ **νομός**. § nomarque, n. m.

νομαρχία, ας, ἡ· préfecture, n. f. ἡ διοικητικὴ **περιφέρεια τοῦ νομάρχου καὶ τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ**. § —, nomarchie, n. f.

νομαρχιακός, ή, ὸν καὶ

νομαρχικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὸν νομάρχην, de préfet; ὁ ἀφορῶν τὴν **νομαρχίαν**, de préfecture; préfectoral. § —, départemental, ale, aux; || **τὰ νομαρχιακὰ συμβούλια**. les conseils généraux; βλ. καὶ **ἐπαρχιακός**.

νομαρχῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι νομάρχης, être préfet. § ἐκτελῶ καθήκοντα νομάρχου, faire fonction de préfet; ἀναπληρῶ τὸν νομάρχην, remplacer le préfet.

νομάς, άδος, ὁ· ὁ ζῶν βίον νομάδος (νομαδικόν), nomade, n. m. ὁ περιπλανώμενος, errant, e; ὁ πλάνης, ambulant, e. § **νομάδες**, nomades, καλοῦνται πληθυσμοὶ μὴ ἔχοντες ὡρισμένην κατοικίαν ἀλλὰ εἰς ζήτησιν βοσκῶν διὰ τὰ ποίμνιά των, ἐξ ὧν τρέφονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀπὸ τόπου εἰς τόπον περιπλανώμενοι, ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ νομάδες γεωργοί, ἰδίως ἐν τῇ Β. Ἀμερικῇ καὶ Ἰνδίαις. Ἡ ἀνάγκη νὰ κατακτήσωσι τὰς ἑκάστοτε διαμονάς των καθιστᾷ αὐτοὺς ἅρπαγας καὶ πολεμικούς, δι' ὃ εἰσὶν οἱ νομάδες ἐπικίνδυνοι εἰς τοὺς σταθεροὺς συνοικισμούς.

νοματέοι, οἱ [δημ.] καὶ

νομᾶτοι, οἱ [δημ.], τὰ ὑποκείμενα, τὰ ἄτομα, individus; ἄτομα, πρόσωπα, personnes.

νομεύς, έως, ὁ. [νομ.], ὁ κάτοχος, possesseur, adj. ὁ ἔχων τὴν νομήν, ἢ νεμόμενός τι· βλ. νομὴ καὶ **νέμομαι**. § [ναυτ.] **νομεύς**, couple, n. m. κοινῶς ἡ **πόστα** καὶ πληθ. couples, οἱ **νομεῖς**, πόσταις· καλοῦνται οὕτω τεμάχια ξύλινα ἢ σιδηρᾶ δίσκελα καὶ κυρτὰ συνδεόμενα μετὰ τῆς τρόπιδος καὶ ὑψούμενα συμμετρικῶς ἑκατέρωθεν αὐτῆς καθ' ἅπαν τὸ μῆκός της πρὸς ἀποτέλεσιν τοῦ **σκελετοῦ** (carcasse) τοῦ πλοίου. Οἱ νομεῖς παρουσιάζουσιν ἀναλογίαν τινὰ πρὸς τὸν σκελετὸν κολοσσιαίου ζώου οὗτινος σπονδυλικὴ στήλη δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ τρόπις καὶ πλευραὶ οἱ νομεῖς· βλ. καὶ membre; || **μέγιστος νομεύς**, maître couple, κοινῶς ὁ **μάστορης**· καλεῖται οὕτως ὁ νομεὺς ὁ κείμενος εἰς τὸ μέγιστον πλάτος τοῦ πλοίου· || **τὰ σκέλη τοῦ νομέως**, branches du couple; βλ. **σκέλη**,

νομή, ῆς, ἡ· possession, n.f. καλεῖται ἡ φυσικὴ ἐξουσία ἡ ἐνασκουμένη ὑπό τινος προσώπου ἐπὶ πράγματος· βλ. καὶ **διακατοχή**· || ἀγωγὴ περὶ νομῆς, action possessoire; possessoire, n. f. || [νομ.] νομὴ (possession) καλεῖται ἡ ἐνσωμάτου πράγματος κατοχὴ καὶ φυσικὴ ἐπ' αὐτοῦ ἐξουσία ἐπὶ τῇ προθέσει τοῦ ὡς ἴδιον κατέχειν αὐτὸ (animus possedendi, ψυχὴ δεσπόζοντος)· δύο ἑπομένως τὰ στοιχεῖα τῆς νομῆς· βούλησις, ἤτοι ἡ πρόθεσις τοῦ ἔχειν τὸ πρᾶγμα ὡς ἴδιον καὶ σωματικὴ κατάληψις. Ἐπὶ πολὺ συνεζητήθη ἂν ἡ νομὴ εἶνε δικαίωμα ἢ ἁπλῶς πραγματικὸν γεγονός· ὀρθοτέρα ἡ πρώτη γνώμη. Νομὴ ἀπαντᾶται ἅμα συνυπάρξωσι τὰ δύο αὐτῆς στοιχεῖα, ἀπόλλυται δὲ ἅμα τῇ ἐκλείψει τινὸς αὐτῶν· προστατεύεται δ' ἐν τῷ δικαίῳ ἡ νομὴ δι' ἰδίων ἐνδίκων μέσων, τῶν παραγγελμάτων ἅτινα εἰς τρεῖς ὑπάγονται κατηγορίας, τὰ δι' ὧν ἐπιλαμβάνεταί τις νομὴν ἣν πρότερον δὲν εἶχε, τὰ δι' ὧν προστατεύεται

ὁ νόμος κατὰ τοῦ αὐθαιρέτως διαταράσσοντος τὴν νομὴν αὐτοῦ καὶ τὰ δι' ὧν ἀποκαθίσταται εἰς τὴν νομὴν ὁ βίᾳ ἐκβληθεὶς αὐτῆς. § § νομὴ νεροῦ, mesure d'eau courante ; filet d'eau, νῆμα ὕδατος. § [ἰατρ.] νομή, gangrène de figure ; γάγγραινα ἰδιόρρυθμος, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἔσω ἐπιφανείας τῆς παρειᾶς καὶ ταχέως φθείρουσα τὴν παρειάν, τὰ χείλη, τὰ οὖλα καὶ τὸ γεῖτον μέρος τοῦ προσώπου. Προσβάλλει ἀποκλειστικῶς παιδία, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατόπιν ὀστρακιᾶς, ἰλαρᾶς, χοιραδικῶν ἐκδηλώσεων, κλπ. Ἐὰν σωθῇ ἡ ζωή, ἀπολείπονται οὐλαὶ καὶ δυσμορφία καὶ ἡ παρειὰ μένει ἀδιάτρητος. Ἡ θεραπεία συνίσταται εἰς αὐστηρὰν ἀντισηψίαν καὶ καυτηριάσεις διὰ θερμοκαυτῆρος· ἀπαραίτητοι δὲ ὁ καθαρὸς ἀὴρ καὶ τροφὴ τονωτική. § νομή, pâturage, n. m. βοσκή, τόπος ἐν ᾧ βόσκουσι τὰ κτήνη· βλ καὶ εἰς ὄρος. § — [στρατ.] fourrage, n. m. καλεῖται οὕτω σήμερον ἡ εἰς τὰ κτήνη χορηγουμένη φορβὴ (ἱπποφορβὴ) ἤτοι ἡ τροφή· ‖ χλωρὰ νομὴ (χλωρὸς χόρτος), fourrage vert ; βλ. καὶ **γρασίδι, γράστις.**

νομίατρος, ου, ὁ· βλ. νομοϊατρός.

νομίζω, μέλ. ίσω, (τὸ κοινῶς λεγόμενον θαρρῶ) δοκεῖ μοι, ὑπολαμβάνω, φρονῶ, πιστεύω, croire ; εἶμαι τῆς γνώμης, être d'avis ; σκέπτομαι, φρονῶ, penser ; κρίνω μὲ τὸν νοῦν μου, juger ; estimer ; ‖ ἐνόμισα ὅτι εἶχε φύγει, je le croyais parti ; ‖ τὸν νομίζω ἱκανὸν νὰ τὸ κάμῃ, je le crois (je le tiens) capable de le faire; ‖ ἐνόμισα ὅτι ἔπρεπε νὰ σᾶς γράψω, j'ai cru qu'il fallait vous écrire ; ‖ τί νομίζετε ; qu'en dites-vous ? qu'en pensez-vous ? ‖ τὸν ἐνόμιζον ἔνοχον ἀδικίας, je le croyait coupable d'une injustice ; ‖ μὴ νομίσῃς ὅτι, n'allez pas croire que ; ‖ νομίζετε ὅτι τὸ λέγει διὰ νὰ μ' εὐχαριστήσῃ ; pensez-vous qu'il dise cela pour m'être agréable ? ‖ ἂν τὸν ἔβλεπες θὰ τὸν ἐνόμιζες τρελλόν, à le voir on dirait un fou ; ‖ ὡς νομίζω, à ce que je crois. § νομίζομαι (θεωροῦμαι ὅτι), passer pour ; être réputé = φημίζομαι, χαίρω τὴν φήμην· ‖ νομίζεται τίμιος ἄνθρωπος, il passe pour un honnête homme ; ‖ οἱ νομιζόμενοι μεγάλοι, les soi-disants grands. § [παθ. μετοχ.] **νενομισμένος,** fixé par la loi, κεχανονισμένος (ὡρισμένος) ὑπὸ τοῦ νόμου, καθιερωμένος, établi, e ; παραδεδεγμένος, reçu, e ; admis, e ; ‖ ὁ νενομισμένος τόκος, l'intérêt légal ; ‖ ὁ νενομισμένος μισθὸς θέσεως τινός, les traitements attachés à un emploi ; ‖ κατὰ τὰ νενομισμένα, conformément aux usages reçus (à l'usage consacré).

νομική, ῆς, ἡ (ἐπιστήμη), jurisprudence, n. f. εἶνε τὸ οὐσιῶδες διακριτικὸν γνώρισμα μεταξὺ ἀγρίων καὶ πεπολιτισμένων ἀνθρώπων. Αὕτη ἐρευνᾷ τὴν ἠθικὴν μυστηριώδη φύσιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐξετάζει καὶ ὁρίζει τοὺς τρόπους καὶ κανόνας δι' ὧν δύνανται οἱ ἄνθρωποι νὰ ἐπικοινωνῶσι καὶ ἀλληλοβοηθῶνται. Δι' αὐτῆς τὰ εὐγενέστερα ἔνστικτα τοῦ ἀνθρώπου ἐκδηλοῦνται καὶ κρατοῦσι τὴν ἀγρίαν ὁρμήν, ὁ δὲ ἄνθρωπος περὶ αὐτὴν ὡς περὶ ἄξονα στρεφόμενος ἐξελίσσεται κατὰ τὰς αἰωνίους καὶ ἀπορρήτους τῆς φύσεως ἐντολάς. Ἄνευ αὐτῆς εἶνε τι ἀκατανόητον αἱ λέξεις **δίκαιον, πρόοδος, εὐδαιμονία, ἀνθρωπισμός·** βλ. καὶ **δίκαιον.**

νομικός, ή, όν· ὁ ἀναγόμενος εἰς τοὺς νόμους, ὁ τοὺς νόμους ἀκολουθῶν, ὁ κατὰ τὸ δίκαιον, de droit ; ὁ κατὰ τὸν νόμον, de loi ; νόμιμος, légal, e ; δικανικός, δικαστικός, judiciaire ; juridique ; ‖ νομικαὶ διατυπώσεις, formalités légales (judiciaires) ; ‖ ἡ νομικὴ σχολή, l'école de droit ; ‖ οἱ νομικοὶ σύμβουλοι [τῶν ὑπουργείων], les conseillers légaux [des ministères]. § **νομικὸν πρόσωπον,** personne judiciaire, καλεῖται τὸ μὴ ὑφιστάμενον μὲν φύσει ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ δικαίου πλαττόμενον κατ' εἰκόνα τῶν φυσικῶν προσώπων χάριν τῆς καλλίονος ἐξυπηρετήσεως κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν ἀναγκῶν καὶ χρειῶν. Τὰ νομικὰ πρόσωπα ἢ συνιστῶνται διὰ τῆς ἑνώσεως πλειόνων φυσικῶν προσώπων (σωματεῖα, κοινότητες) ἢ εἶνε περιουσίαι ἀφιερωμέναι πρὸς κοινωφελῆ σκοπὸν (καθιδρύματα, εὐσεβεῖς αἰτίαι). Ἐπίσης νομικὰ πρόσωπα ἀποτελεῖ ἡ πολιτεία ἐν ταῖς περιουσιακαῖς αὐτῆς σχέσεσιν ὡς ὑποκείμενον δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου (Δημόσιος θησαυρὸς) καὶ ἡ ἐκκειμένη κληρονομία ἤτοι ἡ κληρονομία ὡς σύνολον μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ κληρονόμου κτήσεως αὐτῆς. § [οὐσ.] ὁ νομικός, δικανικός, juriste, n. m. légiste, n. m. homme de loi = ἄνθρωπος τῶν νόμων, ὁ γνωρίζων τοὺς νόμους. Οὕτω λέγεται ὁ περὶ τοὺς νόμους ἀσχολούμενος χάριν τῆς ἐπιστήμης καὶ ὁ ἐπαγγελλόμενος καὶ ζῶν ἐκ τῆς ἐπιστήμης. § νομικὸν ὑπόμνημα, déduction, n.f. (ὅπερ καὶ **συμπέρασμα** ὁ Σαρίπολος ἐκάλεσε), εἶνε ἔκθεσις, ὑπόμνημα δι' οὗ δικαιολογεῖται διαγωγή τις ἢ ὑποστηρίζεται ἀξίωσίς τις. § [οὐσ.] ἡ νομικὴ [ἐνν. ἐπιστήμη] = τὰ νομικά, le droit ; la science du droit. § [σπαν. ἐκκλ.] νομικὸς = **μωσαϊκός,** mosaïque ; ‖ νομικὸν Πάσχα, Pâque [des juifs], ἤτοι τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων.

νομικῶς [ἐπίρ.], κατὰ νόμους, ὑπὸ νομικὴν ἔποψιν, ὑπὸ ἔποψιν τοῦ δικαίου, au point de vue de droit ; νομίμως, légalement, adv. δικανικῶς, judiciairement, adv.

νομιμοποίησις, εως, ἡ· légitimation, n. f. τὸ καθιστᾶν τι νόμιμον, action de légitimer ; ‖ νομιμοποίησις [νομ.]. Οὕτω καλεῖται ἡ ἀπόδειξις τοῦ ὅτι ἡ διαφορὰ ἀνήκει τοῖς διαδίκοις τοῦ μὲν ἐνάγοντος ὡς δικαίωμα, τοῦ δὲ ἐναγομένου ὡς ὑποχρέωσις, ἤτοι τοῦ δικαιώματος ὅπερ ἔχει ὁ ἐνάγων νὰ ἐγείρῃ τὴν ἀγωγὴν στρεφόμενος κατὰ τοῦ ἐναγομένου. Ἑπομένως διαιρεῖται ἡ νομιμοποίησις εἰς ἐνεργητικὴν ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ τοῦ ἐνάγοντος καὶ εἰς παθητικὴν προκειμένου περὶ τοῦ ἐναγομένου· ἡ ὕπαρξις τῆς νομιμοποιήσεως ἐπιτρεπομένη εἰς πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης καὶ αὐτεπαγγέλτως ἐξετάζεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου· ὑπαρχούσης δ' ἀμφισβητήσεως καὶ τὴν ἐνεργητικὴν καὶ τὴν παθητικὴν νομιμοποίησιν ἀποδεικνύει

ὁ ἐνάγων. § νομιμοποίησις (νόθου τέκνου), légitimation, καλεῖται ἡ ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀναγνώρισις τέκνου ἐξ ἀθεμίτου σχέσεως γεννηθέντος. Ἡ νομιμοποίησις ἐπέρχεται κατὰ διαφόρους διατάξεις τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων δι' ἐπιγινομένου γάμου, ἐπίσης δὲ διὰ βασιλικῆς ἀντιγραφῆς ἐὰν δὲν ὑπάρχουσι τέκνα ἐκ νομίμου γάμου, ὁ δὲ μετὰ τῆς μητρὸς τοῦ νομιμοποιουμένου γάμος εἶνε ἀδύνατος εἴτε θανούσης ταύτης εἴτε ἀναξίας οὔσης νὰ καταστῇ σύζυγος· σήμερον κατὰ τὴν ὀρθοτέραν γνώμην ἡ τοιαύτη νομιμοποίησις γίνεται διὰ Β. Διατάγματος, ὅπερ ἔχει ἰσχὺν μόνον ἐὰν ὑφίστανται πάντες οἱ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενοι ὅροι. Τρίτος τρόπος νομιμοποιήσεως, ὁ διὰ τῆς εἰς τὴν βουλὴν ἐπιδόσεως, ἀργεῖ παρ' ἡμῖν.

νομιμοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, κάμνω, θεωρῶ τι νόμιμον, légitimer.

νόμιμος, ος, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ κατὰ τὸ δίκαιον, τοὺς νόμους καὶ τὴν συνήθειαν γινόμενος, légitime, adj. légal, ale, aux ; || — γάμος, mariage légitime; || — τόκος, intérêt légal ; || — ἡλικία=ἐνηλικιότης, la majorité; l'âge requis par la loi, ἤτοι ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένη ἡλικία· || δὲν ἔχει τὴν νόμιμον ἡλικίαν, il n'est pas en âge. § ἡ νόμιμος [κληρονομικὴ] μερὶς ἢ νόμιμος μοῖρα, la légitime (ἐνν. partie), καλεῖται τὸ εἰς τοὺς ἐγγυτέρους ἐξ αἵματος συγγενεῖς ὀφειλόμενον κατὰ καθῆκον μέρος τῆς κληρονομίας τοῦ ἀποβιώσαντος. Πρόσωπα δικαιούμενα εἰς νόμιμον μοῖραν εἶνε οἱ ἀνιόντες, οἱ κατιόντες, καὶ ἐφ' ὅσον ἀντ' αὐτῶν ἐγκατέστη πρόσωπον αἰσχρόν, οἱ ἀμφιθαλεῖς ἀδελφοὶ καὶ οἱ ὁμοπάτριοι ἐκ τῶν ἑτεροθαλῶν. Ποσοστὸν δὲ τῆς νομίμου μοίρας εἶνε τὸ τρίτον ἢ τὸ ἥμισυ, καθ' ὅσον ἡ ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχὴ μερίζεται εἰς τέσσαρα τὸ πολὺ ἢ εἰς πλείονα μέρη. Εἰδικὸν δὲ μέσον πρὸς ἀπόληψιν τῆς νομίμου μοίρας εἶνε ἡ μέμψις ἀστόργου διαθήκης. § [οὐσ.] τὰ νόμιμα = αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμεναι διατάξεις, les dispositions de la loi = τὰ δικαιώματα ἐν γένει, τὰ θέσμια, οἱ νόμοι· τὸ ἔθος, τὰ ἔθιμα, les usages consacrés ; ἡ συνήθεια (τόπου ἢ χώρας), la pratique (du pays, etc.).

νομιμότης, ητος, ἡ· légalité, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ νομίμου, qualité de ce qui est légal ; π. χ. ἡ νομιμότης ἐγγράφου τινός, la légalité d'un acte ; ἐπίσης ἡ εὐνομία, τὸ ἔννομον, ἡ κατὰ νόμους διοίκησις, τὸ ἐντὸς τοῦ νόμου περιοριζόμενον. § —, ἡ νομιμοφροσύνη, légitimité, n. f. ἡ νόμῳ καταγωγῆς κληρονομία τῆς βασιλείας, hérédité de la royauté par droit de naissance. § νομιμότης, légitimité, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ νομίμου, qualité de ce qui est légitime. Ἐπίσης ἡ κατάστασις τῆς νομιμοποιήσεως τέκνου, état d'un enfant légitime.

νομιμοφροσύνη, ης, ἡ· légitimité, n. f. βλ. καὶ νομιμότης.

νομιμόφρων, ων, ον· λέγεται ὁ εὐθύς, δίκαιος, équitable, adj. juste, adj. ὁ συμμορφούμενος πρὸς τοὺς νόμους, qui se conforme aux lois. § [ἱστρ. ἐνν. Γαλλ.] légitimiste, n. m. ὀπαδὸς τῶν κατὰ γένος νομίμων κληρονόμων τοῦ θρόνου, τῆς βασιλείας.

νομίμως [ἐπίρ. τοῦ νόμιμος, légitimement, adv. conformément à la loi, à l'équité; π.χ. fortune légitimement acquise. § —, légalement, adv. συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους, suivant les lois ; π. χ. poursuivre légalement l'accomplissement des reformes.

νόμισμα, ατος, τὸ (νομίζω), monnaie, n.f. pièce, n. f. [de monnaie] ; τὸ κατὰ νόμον παραδεδεγμένον ὡς χρῆμα διὰ τὴν συναλλαγήν· || —, χρήματα, μετρητά, argent ; || — μετρητόν argent comptant ; || — τραπεζικόν, monnaie de banque ; || — τρέχον, ἀγοραῖον, argent courant, de mise, qui a cours ; || — λογιστικόν, ὑποθετικόν, monnaie imaginaire, fictive, qui n'existe que par convention; || νόμισμα συμβάσεως, monnaie de convention; || νόμισμα ὑποτετιμημένον (ἐκπεσμένον), une monnaie dépréciée ; || — καλῆς ποιότητος (ἀξίας), une monnaie de bon aloi ; || — κατωτέρας ποιότητος, une monnaie de bas aloi ; || — κακῆς ποιότητος, une monnaie de mauvais aloi ; || νομίσματα μετρητά, espèces sonnantes ; || —χρυσοῦν, monnaie d'or ; pièce d'or ; || — ἀργυροῦν, monnaie d'argent ; pièce d'argent ; || — χαλκοῦν, monnaie de cuivre, billon = κέρμα· || — λεπτὸν (λιανικόν), de la petite monnaie (κερμάτιον)· || νομίσματα ἐθνικά, monnaies nationales, du pays; || νομίσματα ξένα, monnaies étrangères ; || — κίβδηλον, fausse monnaie ; || — ἀπηγορευμένον, une monnaie décriée ; || ἓν νόμισμα βαρύ, σωστόν, une monnaie trébuchant, qui a le poids ; || ἓν νόμισμα ἐλαφρόν, une monnaie qui n'a pas le poids ; || ἓν νόμισμα τετριμμένον (φαγωμένον), une monnaie rognée ἢ un rogné ; || ἀναγωγὴ εἰς νόμισμα, conversion en monnaie ; || κόπτω νόμισμα, [faire] frapper de la monnaie ; battre monnaie ; || κίβδηλον νόμισμα, fausse monnaie ; pièce fausse ; || χρυσοῦν νόμισμα, une pièce d'or ; || [μεταφορ.] τὸν ἐπλήρωσα μὲ τὸ ἴδιον νόμισμα, je lui ai rendu la monnaie de sa pièce; || ἡ ἀγοραία διατίμησις τοῦ νομίσματος, le cours des espèces ; || τὸ νόμισμα ἤρχισε νὰ ἀφθονῇ, l'argent commence à devenir plus abondant ; || ὑπάρχει ἐλπίς, ὅτι τὸ ἐν κυκλοφορίᾳ νόμισμα ἔσεται ἀφθονώτερον, il est à espérer que l'argent en circulation redeviendra plus abondant ; || ὅθεν θὰ ἐπιστείλω ὑμῖν τὴν ἀξίαν εἰς τραπεζικὸν νόμισμα, donc je vous assignerai, désignerai la valeur en argent de banque ; || τὰ ὁποῖα μοὶ ἐστείλατε νομίσματα εἶνε ὅλα κατωτέρας ἀξίας, la monnaie que vous m'avez envoyée est toute de bas aloi ; || καταμετρᾶν, ἐξελέγχειν τὰ νομίσματα, compter de l'argent, recompter, vérifier l'argent ; || ὁ κανών, ἡ ἀξία τοῦ νομίσματος, le titre, l'aloi, l'étalon ; || ἡ χρονολογία, ἡ ἐποχὴ τοῦ νομίσματος, le millé-

sime ; || ἡ περιφέρεια, ὁ γύρος τοῦ νομίσματος, le grénetis, la tranche. § —, médaille, n. f. || τὰ ἀρχαῖα νομίσματα, les médailles antiques. § **νόμισμα**, τό, monnaie, n. f. χαλεῖται δίσχος ἐκ χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ, νικελίου ἢ ἄλλου μετάλλου, προωρισμένος νὰ χρησιμεύῃ ὡς ὅρος συγκρίσεως πρὸς προσδιορισμὸν τῶν διαφόρων ἀξιῶν καὶ ὡς ὄργανον ἀνταλλαγῶν· || **νομικὸν νόμισμα**, monnaie légale. χαλεῖται ἐκεῖνο δι' οὗ εἷς χρεώστης δικαιοῦται νὰ ἐξοφλῇ τὸ χρέος του. Ἐν Ἑλλάδι νόμιμον νόμισμα εἶνε ἡ δραχμή, διότι διὰ ταύτης κανονίζονται ὅλαι αἱ πληρωμαί· || **πραγματικὸν νόμισμα**, monnaie réelle, εἶνε τὸ ἐν τῇ πραγματικότητι ὑπάρχον μεταλλικὸν νόμισμα, ὡς ἐν Γαλλίᾳ τὸ χρυσοῦν εἰκοσάφραγκον, δεκάφραγκον, κτλ. ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ λίρα στερλίνα, κτλ. || **τίτλος νομίσματος**, titre de monnaie [ou titre d'alliage est le rapport du poids du métal fin au poids total de l'alliage ou de la pièce], χαλεῖται ἡ ἀναλογία τοῦ μίγματος. Πάντα τὰ μεταλλικὰ νομίσματα ἐνέχουσι καὶ ξένον τι μέταλλον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ν'ἀποκτήσωσι μεγαλειτέραν σκληρότητα καὶ ἀντοχὴν εἰς τὴν τριβήν. Τὰ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα ἐνέχουσι χαλκόν. Ἡ ἀναλογία τοῦ μίγματος ποικίλλει κατὰ χώρας καὶ ἐποχάς, καὶ διὰ τοῦτο χρυσᾶ νομίσματα διαφόρων ἐπικρατειῶν τοῦ αὐτοῦ βάρους δὲν ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἀξίαν, διότι τὰ μὲν εἶνε καθαρώτερα τῶν δέ· || **λογιστικὸν νόμισμα**, monnaie de compte, εἶνε νομισματικὴ μονάς, εἰς τὴν ὁποίαν κοινῶς γίνονται οἱ λογαριασμοί. Ἡ μονὰς αὕτη δύναται νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἐν τῇ πραγματικότητι. Παρ' ἡμῖν λογιστικὸν νόμισμα εἶνε ἡ δραχμὴ διότι εἰς αὐτὴν γίνονται οἱ λογαριασμοὶ καὶ ὁρίζεται ἡ ἀξία παντὸς πράγματος, ὑπάρχει δὲ καὶ ἐν τῇ πραγματικότητι, ἐνῷ ἐν Γαλλίᾳ λογιστικὸν νόμισμα εἶνε τὸ χρυσοῦν φράγκον, μὴ ὑπάρχον ἐν τῇ πραγματικότητι διότι τὸ μικρότερον χρυσοῦν νόμισμα ἐκεῖ εἶνε τὸ πεντάφραγκον ($^1/_4$ τοῦ χρυσοῦ εἰκοσαφράγκου)· || **κερματικὸν νόμισμα**, petite monnaie (τὰ κερμάτια) εἶνε τὸ χρησιμεῦον εἰς μικρὰς ἢ συμπληρωματικὰς πληρωμάς, ὡς ὁ χαλκός, τὸ νίκελ, κτλ. (monnaie de cuivre ; monnaie de nickel). Τὸ χαρακτηριστικὸν τῶν κερματικῶν νομισμάτων, εἶνε ὅτι κυκλοφοροῦσιν ἐπὶ ἀξίᾳ ἣν δὲν ἔχουσιν ἐκ τῆς ἀγοραίας τιμῆς τοῦ μετάλλου ἐξ οὗ σύγκεινται, ἀλλὰ λαμβάνουσι ταύτην ἐκ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ νόμου. Τὸ χαλκοῦν δεκάλεπτον λ. χ. πωλούμενον ὡς μέταλλον ἔχει ἀξίαν μόλις 1 $^1/_2$ λεπτοῦ. Τὸ αὐτὸ λέγομεν καὶ διὰ τ' ἀργυρᾶ νομίσματα.

νομισματαλλάκτης, ου, ὁ· ὁ **ἀργυραμοιβός**, un changeur de monnaies.

νομισματαλλαγή, ῆς, ἡ· le change des monnaies.

νομισματική, ῆς, ἡ· numismatique, n.f. χαλεῖται ἡ **ἐπιστήμη** ἡ περὶ τὰ **νομίσματα** (monnaies) καὶ **νομισματόσημα** (μετάλλια, médailles) ἀσχολουμένη, ἀποτελοῦσα σπουδαῖον κλάδον τῆς ἀρχαιολογίας.

νομισματικός, ή, όν· monétaire, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὰ νομίσματα ἢ διαλαμβάνων περὶ αὐτῶν, qui a rapport à la monnaie ou à sa fabrication. § **νομισματικός**, ή, όν· numismatique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὰ νομισματόσημα (μετάλλια) καὶ τὰ ἱστορικὰ νομίσματα, qui a rapport aux médailles et monnaies historiques ; || νομισματικὴ ἐπιστήμη, science numismatique ; βλ. **νομισματική**· || νομισματικὸν σύστημα, système monétaire ; || νομισματικὸν μουσεῖον, musée (cabinet) de médailles ; || νομισματικὴ συλλογή, collection de médailles ; médaillier, n. m. § **νομισματικὴ ἕνωσις**, union monétaire, χαλεῖται σύμβασις μεταξὺ διαφόρων κρατῶν πρὸς παραδοχὴν ὁμοιομόρφου νομισματικοῦ συστήματος. Γνωστοτάτη τῶν τοιούτων εἶνε ἡ πρὸς κοινὴν παραδοχὴν τοῦ γαλλικοῦ συστήματος τῷ 1865 μεταξὺ Γαλλίας, Βελγίου, Ἰταλίας καὶ Ἐλβετίας κλεισθεῖσα λεγομένη **λατινικὴ νομισματικὴ ἕνωσις**, εἰς ἣν προσεχώρησε τῷ 1867 καὶ ἡ Ἑλλάς· ἄλλα κράτη σιωπηλῶς παρεδέχθησαν τὸ αὐτὸ σύστημα. Ἡ σύμβασις αὕτη ἀνενεώθη 1878 διὰ μίαν ἔτι ἑξαετίαν καὶ ἔκτοτε ἐξακολουθεῖ σιωπηλῶς ἰσχύουσα. Τὸ 1909 διὰ νόμου ἠρθησαν ἐκ τῆς συμβάσεως τὰ ἀργυρᾶ κέρματα.

νομισμάτιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ νόμισμα, petite [pièce de] monnaie.

νομισματογνώμων, ονος, ὁ· numismatiste, n. m. βλ. νομισματολόγος.

νομισματογραφία, ας, ἡ· numismatographie, n. f. περιγραφὴ τῶν μεταλλίων, description des médailles ; μελέτη ἐπὶ τῶν μεταλλίων, étude sur les médailles.

νομισματογραφικός, ή, όν· numismatographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν νομισματογραφίαν, qui a rapport à la numismatographie ; || μελέται νομισματογραφικαί, études numismatographiques.

νομισματογράφος, ου, ὁ· numismatographe (λατ. numisma = médaille καὶ γράφειν, écrire), n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν μελέτην τῶν μεταλλίων, ὁ γράφων περὶ αὐτῶν, celui qui s'occupe de l'étude des médailles, qui écrit sur cette matière.

νομισματοδιαφορά, βλ. **ἐπικαταλλαγή**, l'agio ; || ὑπερτίμησις νομισματικὴ πρὸς 12 %, à douze pour cent d'agio.

νομισματοειδής, ής, ές· ὁ ὁμοιάζων πρὸς νόμισμα, qui ressemble à une pièce de monnaie [διδ.] numiforme, adj. numismal, ale, aux.

νομισματοθήκη, ης, ἡ· médaillier, n. m. ἔπιπλον συνιστάμενον ἐκ πολλῶν πινακίδων ἐν εἴδει συρτῶν ἐφ' ὧν τοποθετοῦνται αἱ συλλογαὶ τῶν νομισματοσήμων (μεταλλίων).

νομισματοκοπεῖον, ου, τό· atelier monétaire ou hôtel des monnaies (de la monnaie) ; monnaie, n. f. τὸ ἐργοστάσιον ἐν ᾧ κόπτουσι τὰ νομίσματα. (Παλαιοτέρως ἐλέγετο monnaierie, n. f.)

νομισματοκοπία, ας, ἡ· monnayage,

n. m. ἡ τέχνη τοῦ κόπτειν τὰ νομίσματα, fabrication de la monnaie.

νομισματοκόπος, ου, ὁ· monnayeur, n. m. ὁ κόπτων νομίσματα, ouvrier qui travaille à la fabrication de la monnaie.

νομισματοκοπῶ (έω)· κόπτω νομίσματα, battre monnaie; frapper de la monnaie; monnayer.

νομισματολογία, ας, ἡ· ἡ νομισματική, numismatique; βλ. λέξιν.

νομισματολογικός, ή, όν· νομισματικός, numismatique; βλ. λέξιν.

νομισματολόγος, ὁ· numismate (ἐκ τοῦ λατ. numisma, pièce de monnaie) n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν σπουδὴν τῶν νομισμάτων καὶ τῶν νομισματοσήμων (μεταλλίων), celui qui s'occupe de l'étude des monnaies et médailles; || σοφὸς νομισματολόγος, un savant numismate; || σπανιώτερον λέγουσι νομισματογνώμων, numismatiste. § νομισματολόγος, médailliste, n. m. ὁ κάμνων συλλογὴν (συλλέκτης), ἢ ὁ πωλῶν νομισματόσημα (μετάλλια), amateur, collectionneur, ou marchand de médailles, ἤτοι νομισματοπώλης.

νομισματοποίησις, εως, ἡ καὶ νομισμάτωσις, ἡ κατασκευή, τὸ κόψιμον τῶν νομισμάτων, frappe de monnaie; monnayage, n. f. ἡ νομισματοποιΐα.

νομισματοποιΐα, ας, ἡ· ἡ κατασκευή, τὸ κόψιμον τῶν νομισμάτων, frappe de monnaie; monnayage, n. m.

νομισματοπώλης, ου, ὁ· médailliste, n. m. ὁ πωλῶν ἀρχαῖα νομίσματα ἢ νομισματόσημα, vendeur de médailles.

νομισματόσημον, ου, τό· ἢ μετάλλιον, médaille, n. f. μεταλλικὸν τεχνούργημα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κυκλικοῦ σχήματος ὅμοιον πρὸς νόμισμα διδόμενον εἴς τινα ἄτομα, συνηθέστερον εἰς στρατιωτικούς, ὡς τιμητικὴ ἔνδειξις πράξεως τινὸς ἢ εἰς ἀνάμνησιν ἐπισήμου γεγονότος· || ἀναμνηστήριον, médaille commémorative; νομισματόσημον διδόμενον πρὸς ἀνάμνησιν ἐκστρατείας· || τιμητικὸν νομισματόσημον, médaille d'honneur; || στρατιωτικὸν νομισματόσημον, médaille militaire; || — σωστικὸν ἢ διασώσεως, médaille de sauvetage.

νομισματοστάθμη, ης, ἡ· trébuchet, n. m. μικρὰ καὶ λίαν εὐαίσθητος πλάστιγξ πρὸς ζύγησιν τῶν νομισμάτων.

νομκόπ ἢ νομοκόπου [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρου], σημαίνει ὁλονὲν καὶ ἀδιαλείπτως.

νομοδιδάσκαλος, ου, ὁ· ὁ διδάσκαλος τῶν νόμων, jurisconsulte, n. m. νομομαθὴς ἐγκύψας ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τῶν νόμων καὶ παρέχων πρὸς τοῦτο γνωμοδοτήσεις ἐπὶ νομικῶν ζητημάτων.

νομοθεσία, ας, ἡ· τὸ τιθέναι ἢ διδόναι νόμους, ἤτοι ἡ σύνταξις νόμων καὶ αὐτοὶ οἱ νόμοι δι' ὧν διέπεταί τι, législation, n. f. ὅθεν οἱ κείμενοι νόμοι τοῦ κράτους, corps des lois d'un pays. § —, ἐν γένει ὁ κῶδιξ, code, n. m. βλ. λέξιν· ἡ γαλλικὴ νομοθεσία, la législation française; || ἡ ἐπιστήμη τῶν νόμων, science des lois; cours de législation; || στρατιωτικὴ (ποινικὴ) νομοθεσία, code de justice militaire; αὕτη διαιρεῖται εἰς τέσσαρα βιβλία, ὧν τὸ μὲν Α' πραγματεύεται περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων (organisation des tribunaux militaires), τὸ Β' περὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῶν δικαστηρίων τούτων (compétence des tribunaux militaires), τὸ Γ' περὶ τῆς ἐνώπιον αὐτῶν διαδικασίας (procédure devant les tribunaux militaires) καὶ τὸ Δ' περὶ τῶν κακουργημάτων, πλημμελημάτων καὶ ποινῶν (crimes, délits et peines), ὅπερ ἐστὶν ὁ κυρίως στρατιωτικὸς ποινικὸς νόμος (code pénal militaire); βλ. καὶ δικαιοσύνη.

νομοθέτημα, ατος, τό· ὁ τεθειμένος νόμος, loi, n. f. ἡ νομοθετικὴ διάταξις, πρᾶξις, acte de législation.

νομοθέτης, ου, ὁ· ὁ θέτων νόμους, législateur, trice; ὁ διδῶν νόμους εἴς τινα λαόν, qui donne des lois à un peuple; [μεταφ.] ὁ διαγράφων κανόνας ἐπί τινος ἐπιστήμης ἢ τέχνης. § νομοθέτης [νομ.], législateur, n. m. λέγεται ὁ ὑπὸ τῆς φύσεως διὰ φιλοσοφικοῦ πνεύματος πεπροικισμένος, ὁ ὀξύτερον τῶν κοινῶν ἀνθρώπων ἀντιλαμβανόμενος τῶν περὶ αὐτόν, ὁ ἐξ ἐπαγωγῆς ἀνερχόμενος ἀπὸ τῶν μερικῶν εἰς τὰ γενικὰ ἀπὸ τῶν τῇδε κἀκεῖσε διακεχυμένων γνωμῶν, πεποιθήσεων, ἐθίμων σχηματίζων ἀρχὰς καὶ ταύτας εἰς σύστημα καὶ ἀξιώματα ἀνάγων. Ἡ Θεία Πρόνοια κατὰ μακρὰς περιόδους φιλεῖ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ πέμπει ἀνθρώπινα ὄντα συγκεντρωτικά, δυναμικά, ὄντα πρὸς τὰ ὁποῖα συγκλίνουσιν αἱ ἀνθρώπιναι μονάδες ἐξ ἐνστίκτου, σωτῆρας τῆς καταρρεούσης κοινωνίας. Ἐπιλαμβάνονται μετὰ σθένους μέχρις αὐταπαρνήσεως καὶ μετ' ἀποφάσεως μέχρι παραφροσύνης τοῦ σωτηρίου ἔργου τῆς θεσμοθεσίας, ἐναντίον τῶν ὠρυγῶν, τῶν ἀπειλῶν τῶν περὶ αὐτοὺς λαῶν. Καταβιβάζουσι μετὰ θηριωδίας—ἐὰν ἐπιτρέπηται ἡ λέξις—τὸν ὀξὺν πέλεκυν κατὰ τῶν σεσηπότων μελῶν, καθαρίζουσι τὰς χαινούσας πληγὰς καὶ θεραπεύουσι τὸν ψυχορραγοῦντα. Ἠθικοὶ ἰατροὶ προαπαιτούμενοι τῶν σωματικῶν ἰατρῶν, οἵτινες ἄνευ κοινωνίας δὲν δύνανται νὰ παραχθῶσιν. Οἱ μεγαλείτεροι καὶ τολμηρότεροι Νομοθέται ἀνῆλθον πάντες τὰς βαθμίδας τῆς λαιμοτόμου ἢ ἐσταυρώθησαν ἢ ἐποτίσθησαν κώνειον ἢ ἐκάησαν ζῶντες ἢ ἐστραγγαλίσθησαν ἢ ἐλιθοβολήθησαν. Εὐεργέται καὶ σωτῆρες φονευόμενοι εἶνε σχῆμα ὀξύμωρον, ἀλλ' ἐν τῷ σχήματι τούτῳ ἡ φύσις ἀείποτε ἀρέσκεται καὶ ἀείποτε ἐννοεῖ νὰ ζῇ καὶ νὰ ὑπάρχῃ.

νομοθέτησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ διδειν (ἢ ἐγκαθιστᾶν) νόμον, action de faire une (d'établir en) loi; législation, n. f.

νομοθετικός, ή, όν· τῆς νομοθετήσεως, de législation, législatif, ive; ὁ σχετιζόμενος, ἀνήκων εἰς τὴν νομοθεσίαν, qui a rapport, appartient à la loi; πρᾶξις νομοθετική, acte législatif. Ὁ δικαιούμενος νὰ κάμῃ

νόμους, qui a droit de faire des lois : νομοθετικὴ ἐξουσία, pouvoir législatif ; || νομοθετικὸν σῶμα, corps législatif, λέγονται κυρίως αἱ Βουλαί, δηλαδὴ ἡ κυρίως Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία (ὅπου ὑπάρχει). Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία (pouvoir législatif) ἐνασκεῖται ὑπὸ τοῦ κοινοβουλίου καὶ τοῦ Βασιλέως· βλ. καὶ ἐξουσία.

νομοθετικῶς [ἐπίρ.], législativement, adv. ὡς νομοθέτης, διὰ τῆς νομοθεσίας, par la législation ; διὰ νόμου, au moyen d'une loi.

νομοθετῶ (έω), μέλ. ήσω, κάμνω νόμους, faire des lois, légiférer ; ἐγκαθιστῶ νόμον, établir une loi ; || — θέσιν, créer un poste [par une loi].

νομοϊατρός, οῦ, ὁ ἡ νομίατρος, ἰατρὸς νομοῦ, médecin de département.

νομοκανών, όνος, ὁ [ἐκκλ.], nomocanon, n. m. καὶ νομοκάνονον, τό· τὸ μὲν περιλαμβάνον πάσας τὰς συνόδους καὶ τοὺς θείους κανόνας καὶ τοὺς πολιτικοὺς νόμους, τὸ δὲ μόνον τὰς τρεῖς συνόδους· Δουκάγ.

νομοκόπου [διάλ. Ἠπείρου], βλ. νομκόπ.

νομολογία, ας, ἡ· jurisprudence, n. f. science du droit. Καλεῖται ἡ συνήθως διδομένη ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ἑρμηνεία καὶ ἐφαρμογὴ τῶν νόμων. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς ἀπεφάσισε «μηκέτι τὸν δικαστὴν ἀκολουθεῖν ἑτέρᾳ ψήφῳ γεγενημένῃ, ἀλλὰ σκοπεῖν τὸ κατὰ νόμον ἀκόλουθον» καὶ ἤδη τῶν ἀποφάσεων ἡ ἰσχὺς δὲν ἐκτείνεται πέραν τῆς δίκης ἐφ' ἧς ἐξεδόθησαν, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἡ ἑνότης τῆς νομολογίας, ἡ ὁμοιόμορφος δηλ. ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν αὐτῶν νομικῶν διατάξεων ἑρμηνεία ἀείποτε ἐθεωρήθη πολύτιμος παράγων ἐν τῇ ὀρθῇ ἀπονομῇ τῆς δικαιοσύνης. Τοῦτο ἐπεζητήθη καὶ ἐν αὐτῷ τῷ δικαστικῷ ὀργανισμῷ διὰ τῆς ἱδρύσεως ἀνωτάτου δικαστηρίου κύριον ἔργον ἔχοντος τὴν προσήκουσαν τῶν νόμων ἑρμηνείαν, διὰ τῆς ἀναιρέσεως τῶν ἀποφάσεων τῶν κατωτέρων δικαστηρίων ἕνεκα ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς ἢ ψευδοῦς ἑρμηνείας τῶν νόμων· τοιαῦτα δικαστήρια παρὰ Γάλλοις εἶνε τὸ Ἀκυρωτικὸν καὶ παρ' ἡμῖν ὁ Ἄρειος Πάγος.

νομολογικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν νομολογίαν, de jurisprudence, qui se rapporte à la jurisprudence, jurisprudentiel, elle (οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει).

νομολογικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τὴν νομολογίαν, selon la jurisprudence.

νομολόγος, ου, ὁ· juriste, n. m. βλ. **νομομαθής.**

νομομάθεια, ας, ἡ· ἡ τῶν νόμων ἐπιστήμη, science du droit, jurisprudence, n.f. ἤτοι ἡ νομικὴ ἐπιστήμη, καὶ ἐν γένει ἡ γνῶσις τῶν νόμων, connaissance des lois.

νομομαθής, ής, ές· ὁ μεμαθηκὼς τοὺς νόμους, ὁ ἔμπειρος αὐτῶν, ὁ γνωρίζων τοὺς νόμους, ὁ ἐγκύψας ἐν τῇ νομικῇ ἐπιστήμῃ, versé dans la science du droit, ὅθεν **νομομαθής,** ὁ **νομολόγος,** qui écrit sur les matières de droit ; ὁ **νομοδιδάσκαλος,** jurisconsulte, n. m. καὶ γενικῶς ὁ **νομικός,** légiste, n. m. βλ. λέξεις.

νομομηχανικός, οῦ, ὁ· ingénieur en chef (d'un département) ; μηχανικὸς διευθύνων τὰ δημόσια τεχνικὰ ἔργα τὰ ἀπαιτοῦντα ἐπιστημονικὴν ἐφαρμογήν.

νόμος, ου, ὁ· loi, n. f. τὸ ἔθος, διάταξις, διαταγή, statut, n. m. ὁ θεσμός, institution, n. f. Ὁ νόμος, loi, εἶνε κανὼν ὑποχρεωτικὸς ἢ ἀναγκαῖος, règle obligatoire ou nécessaire: ὑποτάσσεσθαι εἰς τὸν νόμον, se soumettre à la loi. Νόμος, loi, πρᾶξις τῆς κυριαρχούσης ἀρχῆς (ἢ τοῦ νομοθετικοῦ σώματος), κανονίζουσα, διατάσσουσα, ἐπιτρέπουσα ἢ ἀπαγορεύουσά τι, acte de l'autorité souveraine, qui règle, ordonne, permet ou défend. Νόμος, loi, καλεῖται ἡ συμφώνως πρὸς τὸ κείμενον πολίτευμα ἐκδηλουμένη βούλησις τῆς πολιτείας ὅπως ἰσχύῃ τι ὡς δίκαιον, ἐγγράφως διατυπουμένη (γραπτὸν δίκαιον). Οἱ νόμοι καταρτίζονται ὑπὸ τῆς ἑκασταχοῦ νομοθετικῆς ἐξουσίας, οἷα παρ' ἡμῖν εἶνε ἡ Βουλὴ καὶ ὁ Βασιλεύς. Κατὰ τὸ Σύνταγμα ἡμῶν τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν (πλὴν τῆς ἐξαιρέσεως τοῦ ἄρθρου 24) καὶ εἰς τὸν Βασιλέα ὅστις ἀσκεῖ αὐτὸ διὰ τῶν ὑπουργῶν (ἄρθρ. 23), πᾶσα δὲ πρότασις ὅπως καταστῇ νόμος δέον νὰ συζητηθῇ καὶ ψηφοφορηθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἄρθρον πρὸς ἄρθρον τρὶς κατ' ἐπανάληψιν κατὰ τρεῖς διαφόρους ἡμέρας (ἄρθρ. 57), νὰ κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ νὰ δημοσιευθῇ προσηκόντως (ἄρθρ. 36). Περὶ τοῦ δικαιώματος τούτου τοῦ Βασιλέως βλ. **ἀρνησικυρία,** κύρωσις **νόμου.** Οἱ νόμοι ἐφ' ὅσον ἔχουσι πάντα τὰ ἐξωτερικὰ γνωρίσματα τοῦ νόμου, ψηφισθέντες κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ τῆς Βουλῆς, κυρωθέντες ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ δημοσιευθέντες ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, ἔχουσιν ὑποχρεωτικὴν διὰ τὰ δικαστήρια ἰσχύν· πολύκροτον δ' εἶνε τὸ ζήτημα περὶ τῆς ἰσχύος νόμου ἀντικειμένου εἰς διάταξιν τοῦ συντάγματος. Ἡ ἰσχὺς τῶν νόμων κατὰ χρόνον περιορίζεται μόνον διὰ τὸ μέλλον, δὲν ἔχει δηλ. ὁ νόμος ὀπισθενεργὸν δύναμιν, μὴ θίγων τὰ ἤδη τετελεσμένα ἢ καὶ τὰ ἁπλῶς ἠρτημένα ἤτοι τὰς συνεπείας τῶν κατηρτισμένων. Ἐξαίρεσις ὑφίσταται ἐπὶ τῶν νόμων εἰς οὓς ῥητῶς προσέθηκεν ὁ νομοθέτης ἀναδρομικὴν ἰσχὺν καὶ ἐπὶ τῶν ἑρμηνευτικῶν ἁπλῶς νόμων. Παρ' ἡμῖν οἱ νόμοι διακρίνονται ἀλλήλων διὰ τῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου κατὰ τὸ ἀριθμητικὸν σύστημα τῶν ἀρχαίων. Καταργοῦνται δὲ ἢ ῥητῶς δι' ἄλλου νόμου ἢ σιωπηρῶς διὰ τῆς καταρτίσεως ἑτέρου νόμου περιέχοντος διατάξεις ἀντιφασκούσας ἢ τροποποιούσας τὰς τοῦ ἀρχαιοτέρου. § Νόμοι ἐν ταῖς φυσικαῖς ἐπιστήμαις καλοῦνται οἱ ὡρισμένοι τρόποι καθ' οὓς πάντοτε τελοῦνται διάφορα φυσικὰ φαινόμενα. Οὕτως ἡ πτῶσις τῶν σωμάτων τελεῖται καθ' ὡρισμένους νόμους, ὁμοίως ἡ διάθλασις τοῦ φωτός, ἡ ἀνάκλασις αὐτοῦ, ἡ κίνησις τῶν οὐρανίων σωμάτων, κτλ. Νόμοι τινὲς φέρονται ὑπὸ τὰ ὀνόματα τῶν ἀνακαλυψάντων αὐτούς, οἷον νόμος τοῦ Μαριόττου, νόμος τοῦ Κέπλερ, κτλ. || [μεταφ.] ἐπι-

βάλλω τὸν νόμον, se faire une loi = s'imposer l'obligation ; || θέλει νὰ μᾶς ἐπιβάλλῃ τὸν νόμον, il veut nous faire la loi ; || αὐτὸ εἶνε νόμος, cela fait loi ; || αὐτὸ ἔχει ἰσχὺν νόμου, cela a force de loi ; || ὁ **νόμος τοῦ νικητοῦ**, loi de la guerre. ἤτοι ἡ θέλησις ἣν ἐπιβάλλει ὁ νικητὴς εἰς τὸν ἡττηθέντα· || **στρατολογικὸς νόμος**, loi de recrutement ; || **στρατιωτικὸς νόμος**, loi martiale ou loi militaire, ὁ ἐπιτρέπων τὴν ἐφαρμογὴν τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως εἴς τινας περιστάσεις· || [μαθημ.] ὁ νόμος τῆς μεταλλαγῆς, loi de commutation ; || ὁ νόμος τῆς ἀλληλουχίας, loi d'association ; || ὁ ἐπιμεριστικὸς νόμος. loi de distribution. § νόμος, ὁ κῶδιξ, code, n. m. βλ. λέξιν· || ἐμπορικὸς νόμος, code de commerce ; || ποινικὸς νόμος (κοινός). code pénal (ordinaire) ; || στρατιωτικὸς ποινικὸς νόμος, code pénal militaire ; βλ. **νομοθεσία** (ποινική). § νόμος τοῦ Λύντς, βλ. **λύντσειος.** § νόμος τοῦ Ὤμ· βλ. **ἠλεκτρομετρία.**

νομός, οῦ, ὁ· département, n. m. εἶνε διοικητικὴ διαίρεσις τῆς Ἑλλάδος διαιρουμένης εἰς 16 νομούς, ὧν ἕκαστος διοικεῖται ὑπὸ νομάρχου ἔχοντος βαθμὸν καὶ μισθὸν Γενικοῦ γραμματέως. Τὰ ἐν ἑκάστῳ νομῷ ἐκλεγόμενα νομαρχιακὰ συμβούλια κατηργήθησαν ἤδη, ἀνασυσταθέντων τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων. Νομοὺς ὁμοίως καλοῦμεν ἀναλόγους διοικητικὰς διαιρέσεις ξένων κρατῶν οἷον τὰ ἐν Γαλλίᾳ départements (διαμερίσματα), τὰ ἐν Πρωσσίᾳ regierungsbezirke (διοικητικὰς περιφερείας).

νομοτελεστικός, ή, όν· ἐκτελεστικὸς (τῶν νόμων), exécutif [des lois].

νομοφύλαξ, ακος, ὁ· ὁ φύλαξ τῶν νόμων, gardien des lois ; [ἀρχ.] nomophylace, n. m.

νομοφόρος, ἡ (ἅμαξα], βλ. **προνομοδόχη.**

νόννα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], βλ. **μάμμη,** grand'mère.

νοννά, ᾶς, ἡ καὶ **νουννὰ** [δημ. ξεν.), βλ. **ἀνάδοχος**, marraine, n. f.

νόννος, ου, ὁ [δημ. ξεν.], βλ. **πάππος,** grand-père.

νοννός, οῦ, ὁ καὶ **νουννὸς** [δημ. ξεν.] βλ. **ἀνάδοχος**, parrain, n. m

νορεύκομαι [διάλ. Οἰνόης] = ὀνειρεύομαι.

νόρια, ας, ἡ· noria, n.m. ἡ μηχανὴ αὕτη εἶνε μεταρρύθμισις τοῦ **κομβολογίου** (chapelet), συνίσταται δὲ ἀπὸ μίαν σειρὰν **δοχείων** (godets) συνδεδεμένων πρὸς ἄλληλα εἰς τρόπον ὥστε νὰ σχηματίζηται ἅλυσις περιστρεφομένη πέριξ τροχοῦ. Διὰ τῆς ἀνυψώσεως τῶν δοχείων ἀνέρχεται τὸ ὕδωρ· τῆς μηχανῆς ταύτης γίνεται μεγίστη χρῆσις εἰς τοὺς κήπους πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ ὕδατος, καλοῦνται δὲ κοινῶς **μαγγάνια**, τὰ δὲ φέροντα τοιαύτας φρέατα καλοῦνται μαγγανοπήγαδα.

νοσερός, ά, όν· βλ. **νοσηρός.**

νοσέω βλ. **νοσῶ.**

νοσηλεία, ας, ἡ· ἡ περιποίησις, ἐπιμέλεια τοῦ ἀσθενοῦς, soins donnés à un malade; ἡ θεραπεία, traitement, n. m.

νοσηλευτήριον, ου, τὸ [μετ.], βλ. **θεραπευτήριον.**

νοσηλεύω, μέλ. εύσω· ἐπιμελοῦμαι ἀσθενῆ (ἄρρωστον), soigner un malade.

νόσημα, ατος, τό· ἡ ἀσθένεια, ἡ βλάβη τῆς ὑγείας, altération dans la santé, maladie, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ πάθησις, affection, n. f. || ὀξὺ νόσημα, maladie aiguë ; || τὰ στηθικὰ νοσήματα, les affections de poitrine. § **κεκρυμμένα ἢ ὑποτροπιάζοντα νοσήματα ἢ ἐλαττώματα** ἢ καὶ **κακαὶ ἕξεις τοῦ ἵππου**, vices rédhibitoires. Μεταξὺ τῶν τοιούτων ἡ κτηνιατροδικαστικὴ ἀναγράφει τὰ ἑξῆς : α') τὴν μᾶλιν καὶ τὴν **δερματομᾶλιν**, la morve et le farcin ; β') τὴν **περιοδικὴν ἢ διαλείπουσαν ὀφθαλμίαν**, la fluxion périodique ; γ') τὴν **ἐπιληψίαν**, l'épilepsie ; δ') τὴν **κατακρανίαν νόσον**, l'immobilité ; ε') τὸ **ἄσθμα**, la pousse ; ς') τὸν **λαρυγγοσυριγμὸν ἢ ἀγχόπνοιαν**, le cornage ; ζ') τὴν **ἀεροκατάποσιν**, le tic ; καὶ η') τὴν **χρονίαν διαλείπουσαν χωλότητα**, la boiterie intermittente pour cause de vieux mal. Πάντα τ' ἀνωτέρω νοσήματα καὶ ἐλαττώματα ἀναφαινόμενα ἐν ὡρισμένῳ χρονικῷ διαστήματι μετὰ τὴν ἀγορὰν ἐξουδετεροῦσι τὰς περὶ ἀγοροπωλησίας συμφωνίας.

νοσηματικός, ή, όν· ἀσθενής, ὑποκείμενος εἰς νόσον, sujet à être malade, maladif, ive, adj. νοσηρός, νοσηματώδης, morbide.

νοσηματώδης, ης, ες· morbide, adj. ὁ νοσηματικός.

νοσηρός, ά, όν· malsain, aine, adj. ἤτοι μέρος (τόπος) ὅστις προξενεῖ νόσους, ἀνθυγιεινός, insalubre, adj. ἀσθενικός, maladif, ive, adj. νοσηματώδης, νοσηρός, morbide ; || — τόπος, lieu malsain ; || νοσηρὸν κλίμα, climat insalubre ; || νοσηρὰ κρᾶσις, complexion maladive ; || νοσηρὰ φαινόμενα, des phénomènes morbides.

νοσηρότης, ητος, ἡ [μετ.] τὸ ἀνθυγιεινόν, τὸ νοσῶδες, insalubrité, n. f. ἡ ἀσθενικότης, maladiveté, n. f. τὸ νοσηματῶδες, τὸ νοσηρόν, morbidité, n. f. caractère de ce qui est morbide.

νοσο, noso (ἐκ τοῦ ἑλλην. νόσος, maladie), προσυνθετικὸν σημαῖνον **νόσος**, préfixe qui signifie maladie.

νοσογένεια, ας, ἡ· nosogénie, n.f. (οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει), συνώνυμ. τοῦ **παθογένεια**, pathogénie.

νοσογόνος, ος, ον· ὁ προξενῶν, γεννῶν νόσον, qui cause la maladie, morbifique, adj. morbipare, adj. (ἐκ τοῦ λατ.).

νοσογραφία, ας, ἡ· nosographie, n. f. περιγραφὴ τῶν νόσων, description des maladies ; || πραγματεία δίδουσα τὴν περιγραφὴν μιᾶς ἢ πλειοτέρων νόσων, traité qui donne la description d'une ou de plusieurs maladies.

νοσογραφικός, ή, όν· nosographique, adj. ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὴν νοσογραφίαν, qui a rapport à la nosographie ; || δοκίμια νοσογραφικά, essais nosographiques.

νοσογράφος, ου, ὁ· nosographe (νοσο καὶ

γράφειν, écrire) n. m. ὁ γράψας περὶ νόσων ἢ ἀσχολούμενος εἰς τὴν μελέτην αὐτῶν, celui qui a écrit sur les maladies ou qui s'occupe de leur étude ; ‖ διακεκριμένος νοσογράφος, un nosographe distingué.

νοσοκομεῖον, οῦ, τό· τόπος ἐν ᾧ οἱ ἀσθενεῖς θεραπεύονται, hôpital, n. m. τὰ νοσοκομεῖα εἰσὶν ἱδρύματα ἐν οἷς νοσηλεύονται οἱ δι' οἱονδήποτε λόγον μὴ δυνάμενοι νὰ νοσηλευθῶσι κατ' οἶκον ἀσθενεῖς· ‖ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον, hôpital militaire ; ‖ κινητὸν (στρατ.) νοσοκομεῖον, hôpital de campagne ou hôpital mobile, λέγεται νοσοκομεῖον προωρισμένον νὰ ἐγκαθιδρύηται ὅσον οἷόν τε ἐγγύτατα τοῦ πεδίου τῆς μάχης πρὸς περιποίησιν τῶν ἀσθενῶν καὶ τραυματιῶν· ‖ νοσοκομεῖον μόνιμον ἐκστρατείας, hôpital sédentaire de campagne, ἔνθα περιποιοῦνται ἐπὶ τόπου τοὺς τραυματίας καὶ ἀσθενεῖς, τοὺς ἕνεκα τῆς βαρύτητος τῆς παθήσεως αὐτῶν μὴ δυναμένους νὰ μετακομισθῶσι· ‖ νοσοκομεῖον ἀραιώσεως, hôpital d'évacuation ; ‖ φορητὸν νοσοκομεῖον, ambulance, n. f. βλ. **χειρουργεῖον**· ‖ μονώροφα νοσοκομεῖα ἢ παραπήγματα, baraques ; ‖ διώροφα νοσοκομεῖα ἢ περίπτερα, pavillons; ‖ πολυώροφα νοσοκομεῖα, blocs ; ‖ [νοσοκομεῖον σχολείου, μοναστηρίου, φυλακῶν, πλοίου], τὸ θεραπευτήριον, infirmerie, n. f.

νοσοκόμησις, εως, ἡ καὶ

νοσοκομία, ας, ἡ· ἡ ἐπιμέλεια, ἡ θεραπεία τοῦ ἀσθενοῦς, soins que l'on donne aux malades.

νοσοκομιακός, ή, όν· nosocomial, ale, aux, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὰ νοσοκομεῖα καὶ τὰς ἀσθενείας ἃς ἐν αὐτοῖς παρατηροῦσι, ce qui a rapport aux hôpitaux et aux maladies que l'on y observe ; ‖ — τῦφος, typhus nosocomial.

νοσοκόμος, ου, ὁ, ἡ· ὁ ἐπιμελούμενος ἀρρώστους, garde-malade, n. infirmier, ère, adj. ὁ ὑπηρετῶν τοὺς ἀσθενεῖς, βλ. καὶ **διλοχία** νοσοκόμων· ‖ ἀρχινοσοκόμος, infirmier major, n. m. § —, ambulancier, ère, n. ἰδιῶται ἐκτελοῦντες εἰς τὰ πολιτικὰ χειρουργεῖα τὰ καθήκοντα τῶν νοσοκόμων.

νοσοκομῶ (έω), μέλ. ήσω· περιποιοῦμαι, θεραπεύω ἐν γένει τοὺς ἀρρώστους, soigner un malade.

νοσολογία, ας, ἡ· nosologie (νόσος καὶ λόγος, discours) n. f. μέρος τῆς ἰατρικῆς ἀφορῶν τὴν γνῶσιν τῶν ἀσθενειῶν (νόσων), partie de la médecine qui concerne la connaissance des maladies ; ‖ ἐπίσης πραγματεία περὶ νόσων, traité des maladies.

νοσολογικός, ή, όν· nosologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν νοσολογίαν, qui a rapport à la nosologie.

νοσολόγος, ος, ον· nosologiste, n. et adj. λέγεται περὶ ἀτόμου γράψαντος περὶ νοσολογίας καὶ ἀσχολουμένου εἰς ταύτην, se dit d'une personne qui a écrit sur la nosologie et qui s'en occupe ; ‖ ἰατρὸς νοσολόγος, médecin nosologiste.

νοσομανία, ας, ἡ· nosomanie (νοσο καὶ μανία, manie) n. f. κατὰ φαντασίαν ἀσθένεια, maladie imaginaire.

νοσοποιός, ά, όν· ὁ προξενῶν νόσον, qui cause la maladie ; ὁ ἄρρωστον ποιῶν τινά, morbifique, adj.

νόσος, ου, ἡ· ἀλλοίωσις ἐν τῇ ὑγείᾳ, altération dans la santé ; ἡ ἀσθένεια, maladie, n. f. συνών. τοῦ πάθησις, affection, n. f. Νόσος καλεῖται «τὸ σύνολον τῶν παρὰ φύσιν (νοσηρῶν) φαινομένων ἅτινα ἀναπτύσσονται ἐν τῷ ζῶντι ὀργανισμῷ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀρχικῆς αἰτίας». Ἡ αἰτία αὕτη εἶνε ἐν πολλοῖς πολυσύνθετος καὶ δυσεξακρίβωτος διότι εἰς γέννησιν τῆς νόσου συντελοῦσιν οὐ μόνον ἐξωτερικὰ αἴτια, ἀλλὰ καὶ ἡ ἰδιάζουσα ἐκείνη σύστασις τῶν ὀργανισμῶν, κρᾶσις, διάθεσις ἢ ὅπως ἂν ἄλλως ὀνομασθῇ, ἧς ἕνεκεν ἕκαστος ἀντιδρᾷ οὕτως ἢ ἄλλως εἰς πᾶσαν ἐξωτερικὴν ἐπίδρασιν. Ὡς ἐκ τούτου ἡ κατὰ τὴν αἰτιολογίαν διαίρεσις τῆς νόσου εἰς τραυματικάς, ἐκ ψύξεως, λοιμώδεις, παρασιτικάς, ἐξ ἐπιβαρύνσεως τῆς θρέψεως, ἐκ διαθέσεως τῆς ἀναπτύξεως, ἐκ δηλητηριάσεων, κτλ. εἶνε πάντοτε ἀτελὴς καὶ εἰς πολλὰς ὑπόκειται ἀντιρρήσεις. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς πορείας των διαιροῦνται αἱ νόσοι εἰς ὀξείας καὶ χρονίας, ὧν αἱ μὲν διέρχονται διαφόρους φάσεις τῆς ἀναπτύξεώς των ταχέως, αἱ δὲ βραδέως. Εἰς τὰς πρώτας διακρίνομεν τὰς διαδοχικὰς περιόδους τῆς ἐπωάσεως, εἰσβολῆς ἢ ἐνάρξεως, ἀκμῆς καὶ παρακμῆς, ἧς ἐπακολουθεῖ ἡ ἀνάρρωσις, ἂν μὴ ἐπέλθῃ ὁ θάνατος, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συμβαίνων ἐν τῇ περιόδῳ τῆς ἀκμῆς. Ἡ παρακμὴ δύναται νὰ ἐπέλθῃ διὰ κρίσεως ἢ διὰ λύσεως. Κατὰ ταύτην δὲ ὡς καὶ κατὰ τὴν ἀνάρρωσιν δὲν εἶνε σπάνιαι παροξύνσεις ἤτοι μεταπτώσεις τῆς νόσου εἰς νέαν ἀκμήν, αἵτινες πρέπει νὰ μὴ συγχέωνται πρὸς τὰς ὑποτροπὰς ἤτοι τὰς μετὰ τὴν ἐντελῆ ἴασιν καὶ κατόπιν μακροῦ χρόνου νέας τῶν αὐτῶν νόσων ἐμφανίσεις· ‖ νόσος ἐνδημική, maladie endémique ; βλ. **ἐνδημικός**· ‖ νόσος ἐπιδημική, maladie épidémique ; βλ. **ἐπιδημική**· ‖ νόσος παρασιτική, maladie parasitaire, ἡ ἐκ παρασίτων προερχομένη· ‖ νόσος λοιμώδης, maladie infective. § [ἱππιατρ.] μεταβατικαὶ νόσοι, maladies ambulantes ; ‖ ἡ ἱππιατρικὴ ὀνομάζει οὕτω τὰς νόσους, αἵτινες συχνὰ μεταβάλλουσιν ἕδραν, ὁτὲ μὲν ἀναφαινόμεναι εἰς τὸ ἓν καὶ ὁτὲ εἰς ἕτερον τμῆμα τοῦ σώματος, ὡς π. χ. οἱ ῥευματισμοί.

νοσοφορεῖον, τό· φορεῖον δι' οὗ μεταφέρονται οἱ ἀσθενεῖς, brancard, n. m. βλ. καὶ **φορεῖον.** § νοσοφορεῖον, ὄχημα μεταφέρον τοὺς ἀσθενεῖς, voiture, n. f. (de malades) ; βλ. καὶ **ὄχημα.**

νοσοχθονολογία, ας, ἡ· nosochthonologie (νόσος, maladie, χθών, terre, καὶ λόγος, πραγματεία, traité) n. f. ἰατρικὴ γεωγραφία πραγματευομένη τὰς ἀσθενείας τὰς ἰδιαζούσας εἰς ἑκάστην χώραν.

νοσσά, ᾶς, ἡ [διάλ. Νάξου], τὸ μέρος, ἔνθα αἱ ἀλεκτορίδες ὠοτοκοῦσι (νεοσσιά).

νοσσάς, άδος, ἡ καὶ νοσσίς, τὸ ὀρνιθόπουλον, κοινῶς νοσσίδα· βλ. νεοσσίς.

νοσσίδα, ἡ [δημ.], λέγεται ἡ **νεοσσίς**, κοινῶς **πουλάδα**, poulette, n. f. νεαρὰ ὄρνις, jeune poule.

νοσταλγία, ας, ἡ· nostalgie (νόστος. ἐπιστροφή, retour, καὶ ἄλγος, douleur, maladie καὶ κυρίως «la maladie du retour») n. f. mal du pays, εἶδος μαρασμοῦ προερχομένου ἐκ τοῦ πόθου τῆς πρὸς τὴν πατρίδα ἐπιστροφῆς, sorte de marasme produit par le désir de retourner dans le pays natal. Ἡ **νοσταλγία** εἶνε σιωπηρὰ λύπη, ἠθικὴ νόσος συγκεντρουμένη εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἴδῃ τις τὴν πατρίδα του ἢ τὴν ἀπουσιάζουσαν οἰκογένειάν του, ἥτις δύναται νὰ λάβῃ σοβαρώτερον χαρακτῆρα, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἐλπὶς περὶ τῆς ταχείας ἐκπληρώσεως τῆς ἐπιθυμίας ταύτης, δυναμένη νὰ καταλήξῃ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν αὐτοχτονίαν. Καὶ ἐν μὲν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ καὶ τῷ γήρατι εἶνε σπάνιον φαινόμενον, ὡς καὶ παρὰ τοῖς ἐφήβοις τοῖς ἰσχυροῖς ἠθικῶς, συνηθέστατον δὲ ἐν τῇ νεανικῇ ἡλικίᾳ, ἰδίως δὲ δι' ἐκείνους οἵτινες τὸ πρῶτον ἀπομακρύνονται τῆς πατρικῆς στέγης. Ἡ θεραπεία συνίσταται εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπιθυμίας ταύτης ἢ εἰς τὴν παροχὴν ἐλπίδων περὶ τῆς ταχείας ἐκπληρώσεώς της.

νοσταλγικός, ή, όν· nostalgique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν νοσταλγίαν, qui a rapport à la nostalgie; ὁ ἐμπνέων τὴν νοσταλγίαν, qui inspire la nostalgie; ὁ προσβληθεὶς ὑπὸ νοσταλγίας, qui est atteint de nostalgie; ‖ ἀσθενὴς νοσταλγικός, un malade nostalgique.

νοσταλγός, ός, όν· ὁ νοσταλγικός, nostalgique, adj. § [οὐσ.] νοσταλγός, nostalgique, n. πάσχων ἀπὸ νοσταλγίαν, un nostalgique, une nostalgique.

νοσταλγῶ (έω), μέλ. ήσω (νόστος, ἀλγῶ), ἔχω τὸν πόθον τῆς ἐπιστροφῆς εἰς τὴν πατρίδα, avoir le mal du pays; ὑποφέρω ἀπὸ νοσταλγίαν, souffrir de nostalgie.

νόστιμα [ἐπίρ.], μετὰ γεύσεως, avec goût; καλῆς γεύσεως, de bon goût; ἡδέως, καθ' ἡδονήν, agréablement, savoureusement; [μεταφ.] χαριέντως, ἐπιχαρίτως, gentiment, adv. εὐπρεπῶς, joliment, adv. κομψῶς, gracieusement, adv.

νοστιμάδα, ας, ἡ [εἰς τὴν γεῦσιν], ἡ καλὴ γεῦσις, [bon] goût; τὸ εὔγευστον, ἡ **ἡδύτης**, τὸ ἡδύ, saveur, n. f. τὸ δριμὺ τῆς γεύσεως, νυγματῶδες, piquant, e; ‖ δὲν ἔχει νοστιμάδαν (εἶνε ἀνούσιον, ἄνοστον), c'est insipide (; fade; de mauvais goût). § [μεταφ.] — εἰς τοὺς τρόπους, εἰς τὸ φέρσιμον, εἰς τὴν ὁμιλίαν, ἡ χάρις, τὸ ἐπίχαρι, ἡ κομψότης, grâce, n. f. gentillesse, n. f. ‖ εὐφυὲς λόγιον, χαριτολογία, pointe, n. f.

νοστιμεύομαι, εὑρίσκω τί τῆς ὀρέξεώς μου, trouver de son goût; γεύομαί τι, εὐχαριστοῦμαι, goûter; λαμβάνω εὐχαρίστησιν, prendre goût; εὑρίσκω εὐχαρίστησιν εἰς, prendre plaisir à; ἄγαμαι, δι' ἡδονῆς ἔχω, χαίρω, ἥδομαι, εὐχαριστοῦμαι εἰς, se plaire à; ποθῶ, ἀγαπῶ, aimer; ‖ νοστιμεύομαι πολὺ ὅ,τι λέγει, je goûte fort ce qu'il dit; ‖ [αὐτὴ] τὸν νοστιμεύεται, elle a du goût (du faible) pour lui; ‖ νοστιμεύομαι (μοῦ νοστιμεύεται) νὰ τὸν ἀκούω, j'ai du (je prends) plaisir à l'entendre.

νοστιμιά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. **νοστιμάδα.**

νοστιμίζω, μέλ. ίσω, νοστόω-ῶ, κάμνω νόστιμον, καθιστῶ ἡδύ, νόστιμον, rendre savoureux; δίδω καλὴν γεῦσιν, donner un bon goût; relever le goût; ἀρτύω τὰ φαγητά, assaisonner, rendre piquant; [καὶ συνεκδ.] καθιστῶ τι εὐχάριστον (κομψόν, εὔχαρι), rendre agréable (gracieux, gentil); ἀγλαΐζω, enjoliver; στολίζω, κοσμῶ, καλλωπίζω, orner; § [οὐδ.] καθίσταμαι ἡδύ, νόστιμον (καλῆς γεύσεως), devenir savoureux (de bon goût; δριμὺ τὴν γεῦσιν, piquant, e); ‖ [μεταφ.] καθίσταμαι εὔχαρις (ὡραῖος, κομψός), devenir gracieux (joli, e, gentil, ille); καλλύνομαι, εὐμορφαίνω, embellir.

νοστίμισμα, ατος, τὸ (κατὰ τὴν γεῦσιν), ἄρτυσις, assaisonnement, n. m. ἡδύτης, saveur, n. f. § νοστίμισμα (τοὺς τρόπους, τὸ φέρσιμον), ἡ χάρις, grâce, n. f. ἡ κομψότης, élégance, n. f.

νόστιμος, ος, ον (συγκ. ώτερος. ὑπερ. ώτατος), εὐχάριστος τὴν γεῦσιν, ἔχων καλὴν γεῦσιν, de bon goût; εὔγευστος, ἡδύς, savoureux, euse; τερπνός, εὐχάριστος, ὀρεκτικός, ragoûtant, e, adj. ὀρεκτικός, νυκτικός, piquant, e, adj. ‖ νόστιμον φαγητόν, un mets piquant; ‖ δός μου τίποτε νόστιμον, donne-moi quelque chose de ragoûtant; ‖ νόστιμον πρόσωπον, figure piquante. § νόστιμος εἰς τὸν λόγον, κατὰ τοὺς τρόπους, τὸ φέρσιμον, κομψός, χαρίεις, gentil, ille, adj. χαρίεις, ἐπίχαρις, κομψός, gracieux euse, adj. εὐχάριστος, agréable; εὐάρεστος, θελκτικός, charmant, e, adj. εὐτράπελος, ἀστεῖος, plaisant, e, adj. drôle; ‖ εἶνε πολὺ νόστιμη, elle est fort gentille; ‖ νόστιμη ἱστορία, c'est une belle histoire; ‖ αὐτὸ [δὰ] εἶνε νόστιμον [φρ.]! c'est ce qui est drôle; c'est plaisant; ‖ εἶσαι νόστιμος τῇ ἀληθείᾳ, vous êtes charmant ma foi.

νοστιμοῦλα, ας, ἡ· γυνὴ μὴ ἄσχημος ἀλλὰ μᾶλλον κλίνουσα πρὸς τὸ ὡραῖον, qui n'est pas mal; κομψή, χαρίεσσα, εὐειδής, gentille, n.f. εὐειδής, ὡραία, εὔμορφη, jolie, n.f. λεπτοφυής, mignonne, n. f.

νοστιμούτσικος, η, ον· κομψός, gentil, ille; λεπτοφυής, mignon, onne.

νοστιμώτατος, η, ον, ὑπερθ. καὶ

νοστιμώτερος, α, ον, συγκρ. τοῦ νόστιμος, ἡδίων, ἥδιστος, d'un meilleur goût; d'un goût exquis.

νόστος, ου, ὁ· ἐπάνοδος εἰς τὴν πατρίδα, οἴκαδε, le retour dans sa patrie; βλ. **νοσταλγία.**

νόστος, τὸ [διάλ. Καρπάθου], ἡ ὄρεξις τοῦ τρώγειν ἢ πίνειν.

νοσφίζομαι, ἰδιοποιοῦμαι, s'approprier ; κλέπτω, ἁρπάζω, ἀφαιρῶ, usurper, empiéter sur ; || νοσφίζομαι τὴν περιουσίαν τινός, s'approprier les biens de quelqu'un ; βλ. καὶ σφετερίζομαι.

νόσφισμα, ατος, τό· usurpatien, n. f. τὸ νοσφισθὲν ἀντικείμενον.

νοσφισμός, οῦ, ὁ· (νοσφίζω), ἡ ἰδιοποίησις, appropriation, n. f. ἡ ἁρπαγή, ὁ σφετερισμός, usurpation, n. f. empiètement, n.m.

νοσφιστής, οῦ, ὁ, ἡ· ὁ κρύφα κλέπτων, usurpateur, trice ; || ὁ νοσφιστὴς τῶν δημοσίων χρημάτων, péculateur, n. m.

νοσῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι ἀσθενής, ἄρρωστος, ἀσθενῶ, être (; tomber) malade ; ὑποφέρω, ἀλγῶ, souffrir ; προσβάλλομαι ὑπὸ νόσου τινός, être affecté (atteint) de.

νοσώδης, ης, ες· ἀντιθ. τῷ ὑγιεινός, ὁ ὑποκείμενος εἰς νόσους, ἀσθενὴς γινόμενος, malsain, aine, adj. ὁ προξενῶν νόσον, ἀνθυγιεινός, insalubre, adj. ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν ὑγείαν, nuisible à la santé ; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ νοσῶδες (εἰς τὴν ὑγιείαν), insalubrité, n. f. τὸ νοσῶδες τοῦ κλίματος, l'insalubrité du climat.

νοσωδῶς [ἐπίρ.], insalubrement, adv. d' une manière insalubre.

νοτάω [διάλ. Ἠπείρου], βγάλλω νερόν.

νοτερός, ή, όν· βλ. ὑγρός, humide, adj. ὕφυγρος, ὀλίγον ὑγρός, νοτερός, moite, adj.

νοτία, ας, ἡ· ἡ ὑγρασία, humidité, n. f.

νοτιά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. νότος, vent du sud ; sud, n. m.

νοτίζω, μέλ. ίσω· καθιστῶ τι νοτερόν, ὑγρόν, ὑγραίνω ἐλαφρῶς, rendre humide; moitir ; ὑγραίνω, humecter ; βρέχω, mouiller. § [οὐδ.] νομίζομαι, ὑγραίνομαι, se moitir devenir moite ; || νοτισμένος, η, ον· **ὑγρός, νοτερός**, humide, adj. ὁ ὕφυγρος, ὀλίγον ὑγρός, moite, adj.

νοτινός, ή, ὸν [δημ.], βλ. νότιος.

νοτιοανατολικός, ή, όν· du sud-est ; βλ. εἰς λέξιν **ἄνεμος**, διεύθυνσις ἀνέμου.

νοτιοανατολικῶς [ἐπίρ. προηγου.], au sud-est.

νοτιοδυτικός, ή, όν· du sud-ouest ; βλ. εἰς λέξιν **ἄνεμος**, διεύθυνσις ἀνέμου.

νοτιοδυτικῶς [ἐπίρ. προηγου.], au sud-ouest.

νότιος, α, ον· ὁ πρὸς μεσημβρίαν κείμενος, méridional, ale, aux ; ὁ τοῦ νότου, du sud ; || —, austral, ale (=méridional) ; pôle austral ; || —, antarctique, du sud ; pôle antarctique, par opposition à arctique; βλ. **ἀνταρκτικός**· || — ἄνεμος [vent du] sud ; βλ. **μεσημβρινός**· βλ. **ἀνέμου** (διεύθυνσις). § **νότιος πόλος**, pôle sud, λέγεται τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων τοῦ γηΐνου ἄξονος ἀντικείμενον ἐκ διαμέτρου πρὸς τὸν **βόρειον πόλον τῆς γῆς**· ἀμφότερα μένουσιν ἀκίνητα κατὰ τὴν ἡμερησίαν τῆς γῆς κίνησιν. Ὁμοίως νότιος πόλος τοῦ οὐρανοῦ καλεῖται τὸ σύστοιχον ἄκρον τοῦ οὐρανίου ἄξονος, ὅστις ἐστὶν προέκτασις τοῦ γηΐνου.

νότισμα, ατος, τό· ἡ **νοτία**, ἡ διαβροχή, διάβρεξις, ὕγρανσις, κατανοτισμός, humectation, n. f. νότισμα, ἐλαφρὰ ὑγρασία, moiteur, n. f.

νότισις, εως, ἡ καὶ **νότισμα**, ἡ ὕγρανσις, ὁ κατανοτισμός, humectation, n. f.

νότος, ου, ὁ· sud, n. m. τὸ νότιον μέρος, τὸ πρὸς μεσημβρίαν μέρος, ἡ μεσημβρία, midi, n. f. || πρὸς νότον, au sud. § — (ἄνεμος), vent du sud, κοινῶς νοτιά, ὁ ἀπὸ μεσημβρίας πνέων ἄνεμος, sud, n. m. Προκειμένου περὶ ἀνέμου ἢ σημείων τοῦ ὁρίζοντος ἀρχομένου ἀπὸ τῆς λέξεως **νότος**, sud, βλ. εἰς λέξιν **ἄνεμος**, διεύθυνσις ἀνέμου.

'νουδιά, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ὄνειδος, ψόγος, μομφή.

'νουδίζω [διάλ. Οἰνόης], ὀνειδίζω, μέμφομαι, ψέγω, κατηγορῶ.

'νούδιασμα, τὸ [διάλ. Οἰνόης], ὀνειδισμός, λοιδορία.

νουθεσία, ας, ἡ· ἡ νουθέτησις, ἡ ἐπίμεμψις, ἔλεγξις ἐπί τινος ἀτόπου, remontrance, n. f. ἡ παραίνεσις, ἡ συμβουλή, conseil, n.m. ἡ προειδοποίησις, avertissement, n. m. ἡ παραίνεσις, admonition, n. f.

νουθέτησις, εως, ἡ· βλ. **νουθεσία**.

νουθετῶ (έω), μέλ. ήσω, κάμνω εἴς τινα νουθεσίας, faire des remontrances ; παραινῶ τινά, ἐλέγχω, ἐπί τινος ἀτόπου, remontrer ; συμβουλεύω, conseiller ; συνιστῶ, προτρέπω, prêcher; παραινῶ τινά, admonester; εἰδοποιῶ, avertir ; προτρέπω, reprendre ; || — τινά, endoctriner = τὸν δασκαλεύω.

νουθετητής, οῦ, ὁ· ὁ νουθετῶν, συμβουλεύων, παραινῶν, conseiller, n. m. moniteur, n. m.

νουθετητικός, ή, ὸν καὶ **νουθετικός**, ὁ περιλαμβάνων συμβουλάς, νουθεσίας (γνώμας, παραινέσεις), qui renferme des conseils (des avis, des remontrances).

νοῦλα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], τὸ μηδέν, zéro, n. m.

νουμηνία, ας, ἡ· néoménie ou nouménie (νέος, nouveau καὶ μήν, mois), ἡ ἡμέρα τῆς νέας σελήνης, le jour de la nouvelle lune ; ἡ ἀρχὴ τοῦ νέου μηνός, le premier jour du mois ; **νεομηνία**. § [ἀστρον.] ἡ νέα σελήνη, nouvelle lune.

νουνὰ [δημ.], βλ. **νοννὰ καὶ νοῦννα**.

νουνέχεια, ας, ἡ· ἐχεφροσύνη, σωφροσύνη, sagesse, n. f. σύνεσις, prudence, n. f.

νουνεχής, ής, ές· ὁ ἔχων νοῦν, ἐχέφρων, φρόνιμος καὶ σκεπτικός, judicieux, euse; ἐχέφρων, συνετός, prudent, e, adj. σώφρων, συνετός, sensé, ée, adj. φρόνιμος, sage, adj.

νουνεχῶς [ἐπίρ. τοῦ νουνεχής], ἐχεφρόνως, συνετῶς (φρονίμως καὶ πραγματικῶς, prudemment ; judicieusement ; φρονίμως, sagement.

νουνίζω [διάλ. Οἰνόης], ἔχω τί κατὰ νοῦν, σκέπτομαι.

νούνισμα, τὸ [διάλ. Οἰνόης], σκέψις.

νοῦννα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ἀνάδοχος, νοννά.

νουνός, ὁ [δημ.], βλ. **νοννός**.

νούντσιος, ὁ· nonce, n. m. βλ. πρεσβευτής,

νοῦρκα, ας, ἡ [δημ.], putois, n. m. ἐκ τοῦ γένους τῶν ἰκτίδων.

νοῦς, νοῦ, ὁ (νόος-νοῦς, νόου-νοῦ, νόϊ, νοῦν), ἡ διάνοια, γνώμη, αἱ φρένες, entendement, n. m. νοῦς, διάνοια, esprit, n. m. (βλ. καὶ κατωτέρω), ἡ γνώμη καὶ ὁ σκοπός, intelligence, n.f. τὸ λογικόν, raison, n.f. ἡ αἴσθησις τοῦ νοῦ, ὁ λογισμός, sens, n.m. ἡ ἰδέα, ἡ σκέψις, pensée, n. f. τῆς διανοίας ἡ κρίσις, jugement, n. m. ‖ ὁ ἀνθρώπινος νοῦς, l'entendement humain; l'intelligence humaine ; ‖ ὁ νοῦς καὶ ἡ καρδία, l'esprit et le cœur ; ‖ ἔχει φυσικὸν νοῦν, il a de l'esprit naturel : ‖ ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωκε τὸν νοῦν ὅπως, Dieu nous a donné la raison pour; ‖ ὁ κοινὸς νοῦς, le bon sens ; le sens commun : ‖ ὁ ὀρθὸς νοῦς, le sens droit ; ‖ ὁ νοῦς τοῦ συγγραφέως, la pensée de l'auteur ; ‖ ἄνθρωπος μικροῦ (περιωρισμένου) νοός, un homme de peu de sens (d'esprit borné) ; ‖ ἔχει νοῦν (κρίσιν), il a du jugement ; ‖ μέγας νοῦς, un génie ; ‖ ἔχω κατὰ νοῦν, σκέπτομαι, penser ; avoir dans l'idée ; προτίθεμαι, se proposer ; ἔχω ἐν νῷ (κατὰ νοῦν), avoir en tête ; avoir dans l'esprit ; προτίθεμαι, σκοπεύω, avoir l'intention ; σκέπτομαι, διανοοῦμαι, songer à ; ‖ τὸ ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου, j'y pense ; j'y songe ; ‖ ἔχε τὸν νοῦν σου [εἰς] = πρόσεχε, ἔσο προσεκτικός, soyez attentif ; πρόσεχε, faites attention ; ayez l'œil sur ; ‖ ἔχε το εἰς τὸν νοῦν σου, ne l'oubliez pas ; ‖ ποῦ εἶχες τὸν νοῦν σου, à quoi songiez-vous donc ? où aviez-vous l'esprit ? ‖ ἔχει ἀλλοῦ τὸν νοῦν του, il pense à autre chose ; il a l'esprit ailleurs ; ‖ μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν, il me vient (; revient) à l'esprit ; ‖ ἔλα εἰς τὸν νοῦν σου, reprenez vos esprits ; ‖ δὲν μοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν, je n'y ai pas pensé ; je ne m'en suis pas avisé ; ‖ μὴ σοῦ περάσῃ ἀπὸ τὸν νοῦν ὅτι, n'allez pas vous aviser que; ‖ βγάλε το ἀπὸ τὸν νοῦν σου, ôtez cela de votre tête ; n'y songez pas ; n'y songez plus ; ‖ ὁ νοῦς του εἶνε πάντοτε εἰς τὸ κακόν, il pense toujours à mal ; ‖ ὁ νοῦς του δὲν φθάνει ἕως ἐκεῖ, c'est au dessus de sa portée; ‖ χάνω τὸν νοῦν μου, perdre la tête ; ‖ σταματᾷ ὁ νοῦς μου, ma raison s'arrête ; les bras m'en tombent ; c'est à confondre ; ‖ δὲν τὸ χωρεῖ ὁ νοῦς μου, cela me passe ; je n'y comprends rien ; je m'y perds ; ‖ ἔλεγα μὲ τὸν νοῦν μου, je me disais ; ‖ λογαριάζω μὲ τὸν νοῦν, calculer de tête (de mémoire) ; ‖ τοῦ πῆρε ὁ Θεὸς τὸν νοῦν του, Dieu lui a ôté la raison ; ‖ πῆρε ὁ νοῦς του ἀέρα, il a la tête montée ; il a pris l'essor ; ‖ μὲ τὸν νοῦν, par la pensée ; διανοητικῶς, νοερῶς, mentalement ; ‖ μὲ τὸν νοῦν σου δὲν εἶσαι ; y songez vous ? n'y songez pas ; ‖ κοντὰ εἰς τὸν νοῦν [φρ.] cela s'entend. § νοῦς, entendement, καλεῖται ἡ ἱκανότης τῆς ψυχῆς τοῦ διευθετεῖν καὶ ταξινομεῖν τὸ ἑαυτῆς περιεχόμενον ἐν συνειδήσει τοῦ λόγου δι' ὃν ὑφίστανται αἱ μεταξὺ τῶν στοιχείων τοῦ περιεχομένου τούτου σχέσεις. Καλοῦμεν δὲ τὸν **νοῦν** συνήθως καὶ **διάνοιαν** ἐφ' ὅσον τὴν συσχετικὴν καὶ συνεκτικὴν ταύτην ἱκανότητα τῆς ψυχῆς φανταζόμεθα διήκουσαν κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις καὶ συμπεριλαμβάνουσαν τὰ στοιχεῖα τοῦ ψυχικοῦ βίου εἰς σύνολον εὖ συντεταγμένον, τουτέστι συνεσχετισμένον κατὰ τὰ μέρη αὐτοῦ πρὸς ἄλληλα καὶ καθ' ἕκαστον αὐτῶν πρὸς τὸ ὅλον. **Νόησις** δὲ καλεῖται ἡ σύνδεσις καὶ συνυπόταξις τῶν παραστάσεων κατὰ λόγον τῶν μεταξὺ αὐτῶν ἐσωτερικῶν σχέσεων. Ἡ κατὰ συγχρονισμὸν καὶ διαδοχὴν σύνδεσις τῶν παραστάσεων εἶνε ἐξωτερικὴ καὶ μηχανική, αἰτίαν δ' ἔχει τὴν τυχαίαν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ συνειδήσει συνάντησιν τῶν παραστάσεων· ὡς γνωστόν, καὶ τὰ ἀντιφατικώτατα εἶνε δυνατὸν νὰ συναφθῶσι καὶ τὰ μάλιστα ἀσύγκριτα νὰ συνδεθῶσι πρὸς ἄλληλα ἐν τῇ συνειδήσει ἡμῶν. Ὅλως ὅμως διάφορος εἶνε ἡ τῶν παραστάσεων σύνδεσις ἡ ἀκολουθοῦσα τὴν φύσιν τοῦ περιεχομένου αὐτῶν καὶ διὰ τοῦτο ἐμφανιζομένη ὡς ἀναγκαία, ἐσωτερικὴ λογική. Τῆς συνδέσεως ταύτης αἰτία εἶνε αἱ σχέσεις τοῦ περιεχομένου αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι μένουσιν ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ αὐταὶ καὶ εἶνε διὰ πάντα χρόνον καὶ πᾶσαν ἀνθρωπίνην κεφαλὴν αἱ αὐταί· νόησις λοιπὸν εἶνε ἡ σύνδεσις τῶν παραστάσεων ἡ διὰ τῆς συσχετίσεως τοῦ περιεχομένου αὐτῶν γινομένη καὶ τελουμένη ἐν συνειδήσει τοῦ λόγου δι' ὃν αὗται μὲν αἱ παραστάσεις καθ' ἕκασται ἀνήκουσιν εἰς ταύτην τὴν ὁμοιομελῆ σειράν, αἱ δὲ ὁμοιοειδεῖς αὗται σειραὶ ὑπάγονται εἰς τοῦτον τὸν εὐρύτερον κύκλον συγγενῶν ὁμάδων παραστάσεων. Τὴν **νόησιν** καλοῦμεν καὶ **διανόησιν** ὁσάκις φανταζόμεθα αὐτὴν ἐν συνειδητῇ ἐνεργείᾳ ἐξασκουμένην εἰς ἐπεξεργασίαν ὡρισμένης τάξεως στοιχείων τοῦ ψυχικοῦ ἡμῶν περιεχομένου, ἧς σκοπὸν προεθέμεθα τὴν βεβαίωσιν εἰδικῆς τινὸς γνώσεως. Εἰς τὸ ἀόριστον καὶ ἀσυνάρτητον καὶ παντοδαπὸν σμῆνος τῶν ἡμετέρων παραστάσεων, διὰ τῆς νοήσεως πρῶτον εἰσάγεται τάξις καὶ λογικὴ ἀλληλουχία καὶ ἐκ τοῦ χάους τοῦ πνευματικοῦ δημιουργεῖται ὁ κόσμος τῶν ἰδεῶν, ὅστις καθίστησι δυνατὴν εἰς τὴν ψυχὴν τὴν εὐχερῆ καὶ σκόπιμον χρησιμοποίησιν τῶν παντοίων αὐτῆς στοιχείων πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ προορισμοῦ αὐτῆς.

νούφαρον, ου, τό· φυτὸν καὶ ἄνθος, ἡ νυμφαία, nénuphar ; [τὸ λευκὸν] lis d'eau ; φυτὸν τῶν στασίμων ὑδάτων καὶ ἀνῆκον εἰς τὴν τάξιν τῶν νυμφαιωδῶν, [τὸ κίτρινον] jaunet d'eau.

νοῶ (έω), μέλ. ήσω, αἰσθάνομαι, ἀντιλαμβάνομαι, entendre ; ἐννοῶ, comprendre ; ‖ ὁ νοῶν νοείτω [φρ.], à bon entendeur salut ; avis au lecteur. § [μετοχ. παθ. οὐσ.] τὸ νοούμενον [φιλοσοφ.], le noumène (chose connue par la raison), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ φαινόμενον, πρὸς τὰ πράγματα οἷα τὰ γνωρίζομεν.

νταβάνι, τὸ [δημ.], τὸ ταβάνι· βλ. ὀροφή, plafond, n. m.

ντάβανος [δημ.], ὁ οἶστρος, taon (προφ. ton) n. m. § **ντάβανος** [διάλ. Ἠπείρου], ὁ οἶστρος, taon, ἡ μυῖα ἥτις κεντᾷ τὰ βώδια· λέγεται καὶ στρέκλας = οἶστρος, μύωψ· 2) ἔντομόν τι ἀβλαβὲς ὅπερ πετᾷ περὶ τὴν ὀροφὴν τῶν οἰκιῶν.

νταβᾶς, ὁ [δημ.], ἀγγεῖον πήλινον, terrine, n. f. ὁ κώθων (γαβάδα), écuelle, n. f. γαβάδα, jatte, n. f.

νταβίδι, τὸ [δημ. ξυλουργ.], βλ. **ἁρμοσφιγκτήρ**, serre joint, n. m. ‖ βλ. **προσαγώγιον**, sergent, n. m. ‖ βλ. **δρύσχεστρον**, valet, n. m.

ντα(β)οῦλι, τὸ [δημ.], βλ. δαβοῦλι.

νταγιαντίζω [δημ.], ὑπομένω, χαρτερῶ, endurer; ὑποφέρω, supporter.

νταῆς ἢ νταγής, ὁ [δημ.], εἰρωνικῶς ὁ παλληκαρᾶς, faux brave; ὁ θρασύδειλος, bravache, n. m. ὁ μόρτης, matamore; θρασύμαχος, crâne, n. m.

νταϊλίκι, τὸ [δημ.), εἰρωνικῶς ἡ παλληκαριά, fausse bravoure, n. f. καύχησις, κομπορρημοσύνη, forfanterie, n. f. θρασύτης, crânerie, n. f.

ντα λκαβούκης, ὁ [δημ.], βλ. δαλκαβούκης.

ντάμα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], ἡ κυρία, dame, n. f. § — τὸ παιχνίδι τῶν πεσσῶν, jeu de dames; βλ. καὶ πεσσόν.

νταμάρι, τὸ [δημ.], βλ. **λατομεῖον** [λίθων], carrière [de pierre].

νταμπλᾶς, ὁ [δημ.], βλ. **δαμ[π]λᾶς**.

νταμωτός, ή, όν [δημ.], quadrillé, ée; ὡς ὁ πίναξ τῶν πεσσῶν, ἤτοι ἐπιφάνεια ἀποτελουμένη, ἀπὸ ῥόμβους ἢ τετραγωνίδια, **ῥομβωτός**, **ἀβακοειδής**.

νταντά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. δαδά, κλ.

νταοῦλι, τὸ (δημ.], βλ. **δαβοῦλι**.

ντάρα, ἡ [δημ.], βλ. **τάρα**, **ἀπόβαρον** καὶ **μικτοβαρὴς** στάθμισις.

νταουσανλά, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ἡ **δαμασκηνέα**.

νταρντάνα, ἡ [δημ.], **εὐτραφὴς** καὶ εὔσωμος γυνή.

νταρντανίζω [δημ.], χλονέω-ῶ, χραδαίνω ébranler; χλονῶ, κινῶ, secouer; τινάσσω, τινάσσομαι, cahoter (κυρίως ἐντὸς ἀμάξης).

νταρντάνισμα, ατος, τὸ [δημ.], κλόνος, κλόνησις, κραδασμός, bralement, n. m. κλόνησις, τὸ κίνημα, κούνημα, secousse, n. f. τιναγμός, κοινῶς τὸ τράνταγμα, cahotage, n. m. (κυρίως ἐντὸς ἀμάξης).

ντατεύω [δημ.], βλ. **δαδεύω**.

ντὲ [ἐπίρ.], allons! allons donc! λοιπόν, eh bien! ἐμπρός, en avant! ‖ λέγε ντέ! et bien, dites!

ντελβές, ὁ [δημ.], τὸ καταπάτι τοῦ καφέ, marc de café, τὸ ἴζημα, καθίζημα.

ντελίνι, τὸ [δημ.] βλ. **δελίνι**.

ντένω [δημ.], ντύνω, βλ. **ἐνδύω**.

ντεπόζιτο, τὸ [δημ.] καὶ **δεπόζιτο**· βλ. **ὑδραποθήκη**.

ντερβίσης, ὁ [δημ.], βλ. **δερβίσης** καὶ **ούλεμάς**.

ντέρτι, τὸ [δημ.], πάθος, passion, n. f. πόνος, ἄλγος, ὀδύνη [ψυχική], douleur, n. f.

ντεστέκι, τὸ [δημ. οἰκοδομ.], βλ. **σφηκίσκος**, jambage, n. m.

ντέφι, τὸ [δημ. ξεν.], τύμπανον μονοπρόσωπον μὲ κρόταλα, tambour de basque; ‖ [μεταφ.] τὰ ἔκαμε ὅλα ντέφι, il a tout gaspillé = τὰ ἐδαπάνησεν ὅλα.

ντζαμί, τὸ [ξεν.] καὶ τζαμίον, ναὸς μωαμεθανικός, mosquée, n. f.

ντζάμι, τὸ [δημ.] καὶ **τζάμι**, βλ. **ὑελοπίναξ**, vitre, n. f. carreau (m.) de vitre.

ντζαμτζῆς, ὁ [δημ.] καὶ **τζαμτζῆς**, βλ. **ὑαλοθέτης**, vitrier, n. m.

ντζερεμές, ὁ [δημ.], πρόστιμον, amende, n.f. [συνεκδ.] ἀπώλεια, ζημία, perte n.f. φθορά, βλάβη, dommage, n. m. ‖ —, πείσμων, κακότροπος, δύστροπος [ἐπὶ ἀνθρ.] méchant, e; [ἐπὶ ἵππων] [cheval] rétif.

ντζερεμετίζω [δημ.], ἐπιβάλλω πρόστιμον. mettre à l'amende; [συνεκδ.] προξενῶ φθοράν, βλάβην, causer du dommage.

ντιβάνι, τὸ [δημ. ξεν.], βλ. **ἀνάκλιντρον**, divan, n. m. sopha, n. m.

ντὶπ [δημ. ἐπίρ.], ποσῶς, point du tout; οὐδόλως, nullement. § —, ἐντελῶς, complétement, adv. ὅλως διόλου, tout-à-fait.

ντόκο, τὸ [δημ. ξεν.], βλ. νηοδόχη καὶ δεξαμενή, dock.

ντολμᾶς, ὁ [δημ. ξεν.], espèce de mets; boulette de viande hâchée; κολοκύνθη (μελιτζάνα, ντομάτα) παραγεμισμένη, courge (aubergine, tomate) farcie.

ντομάτα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **τομάτα**, τὸ λυκοπερσικόν.

'ντόπιος, α, ον [δημ.], βλ. **ἐντόπιος**.

ντορβᾶς, ὁ [δημ.], βλ. **τορβᾶς**.

ντορός, ὁ [δημ.], ἡ διεύθυνσις, direction, n. f. τὸ ἴχνος, piste, n. f.

ντορίς, ὁ [δημ. ἐπὶ ἵππου], βλ. **ὀρφνόν**, bai.

ντουβάρι, τὸ [δημ.], βλ. **δουβάρι**.

ντούγια, ας, ἡ [δημ. ξεν.], douve, n. f. βλ. **δόγα**.

ντουζένι (φέρω στὸ) [δημ.], βλ. **ἀπισόω**, **ἀπίσωσις**.

ντουλαμᾶς, ὁ [δημ. ξέν.], ἐπανωφόριον ὅπερ ῥίπτουσιν ἐπὶ τῶν ὤμων, doliman, n. m. dolman, n. m. ἐπίσης ὁ μανδύας, τὸ ἐπανωφόριον τῶν φουστανελλοφόρων· βλ. καὶ **ἐπιχιτώνιον**.

ντουλάπι [δηδ.], βλ. **δουλάπι**.

ντουνιᾶς, ὁ [δημ.], κόσμος, πλῆθος, monde, n. m.

ντουρσέκι [δημ.], βλ. **τουρσέκι**, **τρουσέκι**.

ντράλα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **ζάλη**.

ντραλίζω [δημ.], βλ. **ζαλίζω**.

'ντρέπομαι [δημ.], βλ. **ἐντρέπομαι**.

ντρουσέκι [δημ.], βλ. **τρουσέκι**.

ντρουβᾶς, ὁ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ὁ ντορβᾶς, σάκκος διὰ κριθὴν ζώου· βλ. **τορβᾶς**.

ντρυμόνω [δημ.], **στρυμόνω**.

ντσαουνάρ(ι) [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ὁ ἀδιακόπως ὑλακτῶν.

ντύνω [δημ.], βλ. ἐνδύω, κτλ. § ντύσιμον [δημ.], βλ. ἔνδυσις.

νῦ, τό· ny ; treizième lettre de l'alphabet grec ; βλ. ἐν ἀρχῇ Ν.

νύγμα, ατος, τὸ (νύσσω), τὸ κέντημα, piqûre, n. f. ἡ διὰ τοῦ κεντήματος πληγή.

νυγματώδης, ης, ες· ὁ κεντῶν, νύγματα προξενῶν, piquant, e ; ὅμοιος νύγματι, semblable à une piqûre.

νυγμός, οῦ, ὁ καὶ νυγμή, τὸ νύγμα, τὸ κέντημα, piqûre, n. f. || τὸ κεντᾶν, τὸ νύσσειν, action de piquer ; νυγμός, κνισμός, picotement, n. m. § [μεταφ. ἐν.] ὑπαινισμός, insinuation, n. f. βλ. νύξις.

νύκτα, ἡ [προφ. καὶ νύχτα δημωδῶς], βλ. νύξ.

νυκταλωπία, ας, ἡ· nyctalopie, n. f. πάθος τῶν ὀφθαλμῶν, ἐξ οὗ δὲν δύναταί τις νὰ βλέπῃ τὴν νύκτα, Ἱπποκρ. βλ. καὶ **νυκτάλωψ.**

νυκταλωπίασις, εως, ἡ· βλ. **νυκταλωπία.**

νυκταλωπιάω-ῶ, μέλ. άσω, πάσχω ἀπὸ νυκταλωπίασιν, avoir la maladie nommée nyctalopie ; souffrir de nyctalopie.

νυκταλωπικός, ή, όν· nyctalopique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν νυκταλωπίαν [π. χ. βιβλία νυκταλωπικά, Ἱπποκρ.]· ἐπίσης ὁ πάσχων ἀπὸ νυκταλωπίαν.

νυκτάλωψ, ωπος, ὁ καὶ ἡ· nyctalope, n. ὁ μὴ βλέπων ὀξὺ τὴν νύκτα, Ἀριστοτ. βλάβη τῶν ὀφθαλμῶν, ὑγρότητος πλεονασμός, Ἱπποκρ. ἔλλειψίς τις τῆς ὁράσεως συμβαίνουσα εἰς παιδία ἔχοντα μέλανας ὀφθαλμοὺς καὶ προξενουμένη ἐκ πλεοναζόντων ὑγρῶν, Ἱπποκρ. ἐπιδημ.

νυκτανθής, ής, ὲς [βοτ.], ὁ ἀνθῶν τὴν νύκτα, noctiflore, adj.

νυκτεγερσία, ας, ἡ· τὸ ἐγείρεσθαι τὴν νύκτα καὶ ποιεῖν τι ἔργον, réveil pendant la nuit. § νυκτερινὴ ἔγερσις (συναγερμός), alarme nocturne ; appel aux armes. § — [ναυτ.] branlebas de nuit ; βλ. ἔγερσις.

νυκτεργασία, ας, ἡ· ἔργον ἐν καιρῷ νυκτός, κοινῶς νυκτέρι, νυχτέρι, travail pendant la nuit; νυκτερινὴ ἐργασία, veillée, n. f.

νυκτέρευμα, ατος, τό· τὸ διανυκτερεύειν, διανυκτέρευσις, ἀγρυπνία, veille, n. f. ἡ νυκτεργασία, veillée, n. f.

νυκτερεύω, μέλ. εύσω· διέρχομαι τὴν νύκτα ἄγρυπνος, passer la nuit en veillant ; veiller ; || χάμνω νυχτέρι, ἐργάζομαι τὴν νύκτα, travailler la nuit ; veiller ; βλέπε καὶ **νυκτεργασία.**

νυκτέρι, τὸ [δημ.], ἡ ἐργασία τῆς νυκτός, travail de nuit ; ἡ **νυκτεργασία**, veillée, n.f. παννυχισμός, παννυχίς· ἡ διανυκτέρευσις, ἡ ἀγρυπνία, veille, n. f.

νυκτερίδα, ας, ἡ [δημ.], ἡ νυκτερίς, chauve souris, n. f. || [μεταφ.] τὸ κοκκαλάκι τῆς νυκτερίδας [φρ.], charme secret [pour se faire aimer].

νυκτερινός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ γινόμενος ἐν καιρῷ νυκτός, τῆς νυκτός, de nuit ; nocturne, adj.

νυκτερίς, ίδος, ἡ· κοινῶς ἡ νυκτερίδα, chauve-souris, n.f. μικρὸν ζῶον μαστοφόρον τῆς τάξεως τῶν χειροπτέρων· εἶνε ζῶον νυκτόβιον, ἔχον μορφὴν μυός, μετὰ πτερύγων, διὸ τὴν νύκτα μόνον ἵπταται· πληθ. des chauves-souris.

νυκτιά, ᾶς, ἡ [δημ.], **νυχτία,** τὸ χρονικὸν διάστημα μιᾶς νυκτός, [espace d'une] nuit, n.f. (ἀντὶ τοῦ νύξ), ὁλόκληρος νύξ, nuitée, n.f.

νυκτιάζω [δημ.] ἀντὶ **νυκτόνω.**

νυκτικόραξ, ακος, ὁ [ζωολ.], ὄνομα κοινῶς μὲν εἰς διάφορα εἴδη ἐρωδιοῦ, butor, n. m. ἐπιστημονικῶς δὲ εἰς ἐρωδιὸν τὸν νυκτικόρακα.

νυκτικός, ή [καὶ ηά], όν, νυκτερινός, νύκτιος, τῆς νυκτός, de nuit ; nocturne ; || νυκτικὸς σκοῦφος, bonnet de nuit ; || [οὐδ. οὐσ.] τὰ νυκτικά, la toilette de nuit ; || τὸ νυκτικὸν (ἐνν. ὑποκάμισον), chemise de nuit.

νυκτιπάτης, ου, ὁ· βλ. **νυκτοπάτης.**

νυκτιπλανής, ής, ές· ὁ ἐν νυκτὶ πλανώμενος, qui erre la nuit.

νυκτοβασία, ας, ἡ (νύξ, βαίνω), τὸ ἐν νυκτὶ περιπατεῖν, Ἱπποκρ. **ὑπνοβασία,** somnambulisme, n.m. mouvements automatiques qui se produisent pendant le sommeil naturel ou provoqué ; somnambulisme provoqué ou magnétique = hypnotisme ; συνώνυμα εἰσὶ noctambulisme, n.m. καὶ noctambulation, n.f.

νυκτοβάτης, ου, ὁ [θηλ. -βάτις, ιδος], ὅστις περιπατεῖ τὴν νύκτα, **ὑπνοβάτης**, somnambule, n. et adj. qui marche agit, parle tout en demeurant dans l'état de sommeil; συνώνυμον εἶνε noctambule, adj.

νυκτοβατικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν νυκτοβάτην ἢ τὴν νυκτοβασίαν, somnambulique, adj.

νυκτοβατῶ (έω), μέλ. ήσω· τὸ νὰ ἦνέ τις νυκτοβάτης, être somnambule.

νυκτόβιος, ος, ον· ὁ ζῶν ἐν καιρῷ νυκτός, qui vit dans la nuit ; || νυκτόβια πτηνά, oiseaux de nuit, κοινῶς νυκτοποῦλι, τὰ τὴν νύκτα ἐξερχόμενα πρὸς ἀνεύρεσιν τροφῆς, nyctérins.

νυκτοθήρας, ὁ· ὁ θηρεύων τὴν νύκτα, ἰδ. περὶ πτηνῶν, qui chasse la nuit ; κυνηγὸς τῆς νυκτός, chasseur de nuit.

νυκτοκλέπτης, ου, ὁ· ὁ κλέπτων κατὰ τὴν νύκτα, voleur de nuit.

νυκτοκλοπή, ῆς, ἡ· νυκτερινὴ κλοπή, vol nocturne ; κλοπὴ διαπραχθεῖσα ἐν καιρῷ νυκτός.

νυκτοκόραξ, ακος, ὁ· βλ. **νυκτικόραξ.**

νυκτολαμπίς, ίδος, ἡ· νυκτερινὸν φῶς, λυχνίσκος, veilleuse, n. f. βλ. **κανδῆλι.**

νυκτομαχέω-ῶ· ἐν νυκτὶ μάχομαι, νυκτερινὴν μάχην συγκροτῶ, livrer un combat de nuit

νυκτομαχία, ας, ἡ· ὁ νυκτοπόλεμος, μάχη ἐν νυκτί, νυκτερινὸς ἀγών, combat de nuit.

νυκτόνω (τριτοπρ.), [μεταφ.] συσκοτίζει, νὺξ ἐπέρχεται, il se fait nuit ; il commence à faire brun = σκοτεινιάζει· || ὅτι ἄρχιζε νὰ νυκτόνῃ, à la tombée de la nuit ; à la nuit

tombante ; || ἐνύκτωσε, il fait nuit. § [οὐδ. καὶ μέσ.] νυκτόνομαι, ὑπὸ τῆς νυκτὸς καταλαμβάνομαι, être surpris par la nuit ; se mettre à la nuit ; [σπ.] s'annuiter ; || εἶνε ἀργὰ μὴ νυκτωθῇς, il est tard; ne vous mettez pas à la nuit ; || ἐνυκτώσαμεν (ἐνυκτώθημεν) πλησίον εἰς τὸ χωρίον, la nuit nous surprit près du village ; || μακρυὰ ποῦ ἐνύκτωσες [φρ.], vous en êtes à cent lieues.

νυκτοπάτης, ου, ὁ· ὁ περιπατῶν (πλανώμενος) τὴν νύκτα, coureur (ôdeur) de nuit. § [πτην.] βλ. **αἰγοθήλας**, engoulevent, n. m.

νυκτοπόλεμος, ου, ὁ· νυκτομαχία, ας, ἡ· μάχη ἐν νυκτί, νυκτερινὸς ἀγών, combat de nuit.

νυκτοπορεία, ας, ἡ καὶ **νυκτοπορία**, τὸ ὁδοιπορεῖν κατὰ τὴν νύκτα, Πολυβ. νυκτερινὴ πορεία, marche nocturne ; marche de nuit ; βλ. καὶ **πορεία**· || σύντονος νυκτοπορεία, marche de nuit forcée.

νυκτοπόρος, ος, ον· ὁ ὁδοιπορῶν τὴν νύκτα, qui voyage pendant la nuit ; voyageur de nuit.

νυκτοπορῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁδοιπορῶ (πορεύομαι) κατὰ τὴν νύκτα, marcher (voyager) pendant la nuit.

νυκτοποῦλι, τὸ [δημ.] νυκτερινὸν πτηνόν, oiseau de nuit; πτηνὸν ἐξερχόμενον τὴν νύκτα πρὸς ἀνεύρεσιν τροφῆς· βλ. καὶ **νυκτόβιος**, oiseau nocturne ; εἶνε πολλὰ εἴδη π. χ. ἡ κουκουβάγια, ὁ κοῦκος, ὁ μποῦφος, κτλ.

νυκτόσημον, τὸ [ναυτ.], ὁδηγὸς νυκτερινός, guidon de nuit, ἤτοι σῶμα, σημεῖον τιθέμενόν που πρὸς ὁδηγίαν τῶν θαλασσοπορούντων ἐν καιρῷ νυκτός.

νυκτοσκοπός, οῦ, ὁ· ὁ σκοπὸς τῆς νυκτός, sentinelle de nuit ; βλ. **σκοπός**.

νυκτοφάναρον, ου, τό· βλ. **δέλετρον**.

νυκτοφυλακή, ῆς, ἡ· ἡ νυκτερινὴ φυλακὴ (φρουρά), garde de nuit ; οἱ παραμονεύοντες φρουροὶ ἐν καιρῷ νυκτός, guet, n. m. ὁ [νυκτερινὸς] ἔφοδος, ronde [de nuit], καὶ ἐν γένει ἡ περιπολία, patrouille, n. f.

νυκτοφύλαξ, ακος, ὁ· ὁ φυλάττων τὴν νύκτα, ὁ τῆς νυκτὸς φύλαξ (σκοπός), gardien (sentinelle) de nuit ; βλ. καὶ **νυκτοσκοπός**. § — ὁ παραμονεύων ἐν καιρῷ νυκτός, guet, n.m.

νύκτωρ [ἐπίρ.], κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτός, pendant (dans) la nuit ; τὴν νύκτα, διὰ νυκτός, de nuit ; [ἐπὶ κακοῦ ἰδ.], nuitamment.

νυματίζω [διάλ. Νάξου], 1) κεντῶ μὲ τὸ νύμα τὸ ζῶον· 2) παρακινῶ τινὰ εἴς τι.

νυμφαγωγός, οῦ, ὁ, ἡ· ὁ ὁδηγῶν τὴν νύμφην ἀπὸ τῆς πατρικῆς οἰκίας εἰς τὴν τοῦ γαμβροῦ, celui ou celle qui conduit la jeune épouse à son mari.

νυμφαγωγῶ (έω), μέλ. ήσω· ἄγω τὴν νύμφην ἐκ τοῦ πατρικοῦ οἴκου εἰς τὸν γαμβρόν, conduire une jeune mariée.

νύμφαι, nymphes [μυθολ.], n. f. pl. (**νύμφη** nymphe), καλοῦνται παρθενικαὶ θεότητες τῆς φύσεως διαιτώμεναι ἐντὸς ἢ παρὰ τὰς πηγάς, κρήνας καὶ ῥύακας (**Ναϊάδες**), εἰς κοιλάδας καὶ λειμῶνας (**Ναπαῖαι**), ἐπὶ ὀρέων (**Ὀρειάδες**) ἢ εἰς ἄλση, δάση καὶ δένδρα (**Δρυάδες**, **Ἁμαδρυάδες**). Κυρίως εἶνε προσωποποιήσεις τῆς θρεπτικῆς ὑγρασίας τῆς γῆς. Τὸ ὄνομα τῶν Ὠκεανίδων δηλοῖ τὰς Νύμφας τῶν πηγῶν καὶ ῥευμάτων ὡς θυγατέρας τοῦ περιβάλλοντος τὴν γῆν Ὠκεανοῦ, ἐνῷ τὸ ὄνομα Νηρηΐδες ἀποδίδεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς Νύμφας τῆς θαλάσσης. Ἐν τῇ μυθολογίᾳ τῶν σημερινῶν Ἑλλήνων τὴν θέσιν τῶν Νυμφῶν κατέχουσιν αἱ Νεράϊδες, (εἰς ὧν τὸ ὄνομα σώζεται τὸ τῶν ἀρχαίων Νηρηΐδων) αἵτινες κατοικοῦσιν ὡς καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐνομίζετο εἰς ὑγρὰ σπήλαια (Νεραϊδόσπηλα) καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων εἰς ἐρήμους καὶ ἀπροσίτους τόπους, ἀλλὰ καὶ εἰς ἰαματικὰς πηγάς. Ἀποτελοῦσι δὲ ἄλλον κόσμον, ἀνώτερον τοῦ τῶν ἀνθρώπων, νυμφεύονται δὲ καὶ λαμβάνουσι συζύγους ἄρρενα πνεύματα Νεράϊδους καλούμενα. Ἕνεκα τῆς μεγάλης ὡραιότητος αὐτῶν ἡ λέξις Νεράϊδα εἶνε ἐν χρήσει καὶ πρὸς ἔκφρασιν μεγάλης καλλονῆς.

νυμφαία, ας, ἡ [φυτ.], κοινῶς νούφαρον, nénuphar, n.m. φυτόν τι ἔνυδρον (plante aquatique). Ἡ νυμφαία εἶνε φυτὸν ὑδροχαρὲς τῆς τάξεως τῶν νυμφαιωδῶν. Φύεται ἐντὸς τῶν λιμνῶν καὶ στασίμων ὑδάτων. Ἔχει φύλλα πλατέα καρδιόσχημα μακρόμισχα· ἄνθη μεγάλα μετὰ πολλῶν πετάλων ἔκλευκα ἐπιπλέοντα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος. Ἡ νυμφαία στολίζει τὰς λίμνας καὶ τὰς δεξαμενὰς τῶν κήπων. Πολλαπλασιάζεται διὰ χωρισμοῦ τοῦ ῥιζώματος καὶ διὰ σπορᾶς. Τὰ ῥιζώματα τῆς νυμφαίας συνήθως κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος ἐξάγουσι καὶ φυλάττουσιν ἐντὸς δοχείων ὑγρῶν μέχρι τῆς ἀνοίξεως, ὅτε βυθίζουσι πάλιν ταῦτα ἐντὸς τοῦ ὕδατος.

νυμφαιώδης, τὰ [φυτολ.], nymphéacées, n.f. pl. τάξις ἐνυδροβίων φυτῶν, ἐχόντων μεγάλα ἀσπιδοειδῆ ἢ δισκοειδῆ ὑμενώδη νυκτικὰ φύλλα καὶ ἕρποντα ῥιζώματα.

νύμφευσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ νυμφεύειν (ἢ νυμφεύεσθαι), action de [se] marier ; ἡ ὑπάνδρευσις, ὁ γάμος, mariage, n. m. [οἰκ.], épousailles = τὰ στεφανώματα.

νυμφεύω, μέλ. εύσω· δίδω εἰς γάμον, donner en mariage, marier. § [μέσ.] νυμφεύομαι [περὶ ἀνδρὸς] λαμβάνω γυναῖκα [καὶ περὶ νέας] λαμβάνειν ἄνδρα, se marier ; épouser ; || ἐνυμφεύθη τὴν ἐξαδέλφην του, il a épousé sa cousine ; || νυμφεύομαι ἐκ νέου, se remarier ; συνέρχομαι εἰς δεύτερον γάμον, convoler [en secondes noces].

νύμφη, ης, ἡ· ἐκ τοῦ νύβω, λατ. nubo= καλύπτω, ἐπειδὴ ἡ νύμφη ἐφέρετο σκεπασμένη τὸ πρόσωπον ὡς καὶ νῦν ἔτι τὸ ἔθιμον τοῦτο σώζεται· ὅθεν ἡ ὑπανδρευομένη, νυμφευομένη, ἡ νεόγαμος, [nouvelle] mariée [ou nouvelle épousée], n. f. || περιπατεῖ σὰν νύμφη [φρ.], elle marche comme une épousée, δίκην νυμφευομένης. § νύμφη ἡ ἐν ὥρᾳ γάμου κόρη, jeune fille à marier; parti, n. m. || τοῦ ἐπρότεινε μίαν καλὴν νύμφην, on lui a proposé

un bon parti. § — [ὡς σύζυγος τοῦ υἱοῦ] belle-fille ; bru (ἐκ τοῦ γοτθ. bruths) n. f. (par rapport à un père, à une mère, la femme de leur fils : π. χ. le discorde entre les belles-mères et les brus) ἢ ἁπλῶς fille (ἐκ μέρους τοῦ πενθεροῦ ἢ τῆς πενθερᾶς της)· [ὡς σύζυγος τοῦ ἀδελφοῦ], belle-sœur ; ἡ γυναικαδέλφη (ἐκ μέρους τοῦ ἀνδραδέλφου ἢ τῆς ἀνδραδέλφης της). § — [ἐντομολ.] σκώληξ, τὸ ἔμβρυον τοῦ ἐντόμου, larve, n. f. ἔντομον νεογνὸν ἄπτερον, nymphe, n. f. || νύμφαι κωνώπων, nymphes de moustiques ; βλ. καὶ κώνωψ. § — ἀρχ. nymphe, βλ. νύμφαι. § νύμφη, ἡ [ἀνατομ.] nymphe, n. f. δερματώδεις πτυχαὶ τοῦ κολεοῦ, replis membraneux de la muqueuse vulvovaginale ; συνώνυμον τοῦ petites lèvres ; βλ. καὶ μύρτον. § νύμφη, ἡ· poupée de tour ; ὁ Χαντσερῆς ὠνόμασε κατὰ πρῶτον **ἀντίον** τὸ μέρος τοῦ τόρνου, ὅπερ οἱ Γάλλοι poupée καλοῦσι, ἀλλ' εἶτα ἔγραψε τὰ ἑξῆς : «Ἀντίον ἐστὶ μέρος τι τοῦ ἱστοῦ, τοῦ κοινῶς ἐργαλειοῦ, ὅπερ κοινῶς μὲν παρ' ἡμῖν **ἀντὶ** λέγεται, παρ' Ὁμήρῳ δὲ κανὼν καὶ γαλλιστὶ ensuple καὶ ensouple. Ἵνα μὴ οὖν σύγχυσίς τις συμβῇ, μιμούμενος τὸ μεταφορικὸν τῶν Γάλλων, οἵτινες καλοῦσι τὸ εἰρημένον τοῦ τόρνου μέρος poupée, συνάμα δὲ μιμούμενος καὶ τοὺς ἀρχαίους, οἵτινες μεταφορικῶς, **νύμφην** ὠνόμαζον, πρὸς ἄλλοις πολλοῖς καὶ τὸ ὑπερέχον μέρος τῆς τοῦ ἀρότρου ὕνεως, ἢ ὕννεως (κοινῶς τοῦ ὑνιοῦ τοῦ ἀλετριοῦ, le soc de la charrue), (βλ. καὶ **ἄκρον** τῆς ὕννεως), μιμούμενος, λέγω, ταῦτα πάντα, ἑρμηνεύω τὸ γαλλικὸν ὄνομα poupée, **νύμφην**· τὸ δὲ contre-poupée, ὅ γε μέρος μηχανῆς τινός ἐστι, **ἀντινύμφιον**· || νύμφη τόρνου ἑτερολάβου, poupée de tour en l'air ; βλ. **τόρνος**· || νύμφαι κινηταὶ πρὸς τόρνευσιν διὰ τοῦ συνδήκτορος, poupées de tour mobiles pour tourner à l'étau.

νυμφιάτικον, τὸ [δημ.], τὸ **νυμφικόν**, τὸ ἔνδυμα τοῦ γάμου, robe de noces ; τὸ ἔνδυμα τῆς νύμφης, robe de mariée.

νυμφιάτικος, η, ικον [δημ.], ὁ **νυμφικός**.

νυμφίκιον, τὸ [διάλ. Καρπάθου], βλ. γαμβρίκιον,

νυμφικός, ή, όν· ὁ ἁρμόζων ἢ ἀνήκων εἰς τὴν νύμφην, de mariée ; ὁ τοῦ γάμου, ὁ γαμήλειος, nuptial, ale, adj. || ἡ νυμφικὴ παστάς, chambre nuptiale, ἤτοι ὁ νυμφών· || ἡ νυμφικὴ κλίνη, le lit nuptial.

νυμφίος, ὁ· ὁ ἔχων νύμφην νυμφίος ἐστί, ὁ γαμβρός, marié, n. m. ὁ νεωστὶ νυμφευθείς, nouveau marié. § [ἐκκλ.] ὁ νυμφίος τῆς ἐκκλησίας, le céleste époux, ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

νυμφῖτις, ιδος, ἡ [παθολ.], nymphite, n. f. φλόγωσις τῶν νυμφῶν (μύρτων), inflammation des nymphes.

νυμφομανής, ής, ές, nymphomane, adj. et n. f. λέγεται περὶ γυναικός, ἀγελάδος ἢ φορβάδος καταλαμβανομένης ὑπὸ νυμφομανίας. § **νυμφομανής**, nyphomaniaque, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν νυμφομανίαν.

νυμφομανία, ας, ἡ· nymphomanie (νύμφη, nymphe καὶ μανία, folie) n. m. νοσηρὰ ὑπερβολὴ ἀφροδισίων ἀπολαύσεων παρὰ τῇ γυναικί, exagération morbide des désirs sexuels chez la femme, ἤτοι νοσηρὰ τῆς γυναικὸς κατάστασις χαρακτηριζομένη ὑπὸ παρὰ φύσιν ὑπερβολικῆς τάσεως πρὸς τὰς ἀφροδισίους ἀπολαύσεις. Προέρχεται ἐνίοτε ἐκ παθήσεως ἐρεθιστικῆς τῶν γενν. ὀργάνων (παρασίτων τινῶν, ἐξανθημάτων ἢ ἐκκρίσεων κτλ.) συνηθέστερον ὅμως ἐξ ἐρεθισμοῦ τῆς φαντασίας διὰ σκανδαλιστικῶν ἀναγνώσεων κτλ. Ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶνε δεῖγμα ὑστερικῆς ἢ ἄλλως νοσηρᾶς πνευματικῆς καταστάσεως, ὡς πᾶσαι αἱ μονομανίαι, ἐλέγχον τὴν ἐκφυλιστικὴν φύσιν τοῦ ἐδάφους ἐφ' οὗ ἀναπτύσσεται. § [κτηνιατ.] nymphomanie, n. f. fureur utérine, ὁ παρὰ φύσιν ὀργασμὸς τῶν φορβάδων ἢ ἀγελάδων ἕνεκα μιᾶς οἱασδήποτε παρὰ φύσιν καταστάσεως τῶν γεννητικῶν αὐτῶν ὀργάνων.

νυ(μ)φοστόλι, τὸ [διάλ. Καρπάθου] = τὰ πολυτελῆ ἐνδύματα καὶ οἱ στολισμοὶ τῆς μελλονύμφου τὰ φερόμενα ἐν τοῖς γάμοις.

νυμφοστολίζω, καὶ

νυμφοστολῶ (έω), μέλ. ήσω, στολίζω τὴν νύμφην, parer (faire la toilette de) la nouvelle mariée.

νυμφοτομία, ας, ἡ· nymphotomie, n. f. [χειρουρ.] ἐκτομὴ τῶν νυμφῶν, excision des nymphes.

νυμφών, ῶνος, ὁ· ὁ κοιτών, ὁ θάλαμος τῶν νεονύμφων, chambre nuptiale.

νῦν [ἐπίρ. χρον.], τώρα, maintenant ; ἐπὶ τοῦ παρόντος, à présent ; πρὸ μικροῦ, οὐ μόνον περὶ τῆς τοῦ παρόντος χρόνου στιγμῆς, ἀλλὰ καὶ περὶ μακροτέρου χρονικοῦ διαστήματος, ἀντίθ. τῷ παρελθόντι καὶ μέλλοντι χρόνῳ· || τό γε νῦν ἔχον [φρ.], pour le moment ; || ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, à partir de ce moment ; εἰς τὸ ἑξῆς, τοῦ λοιποῦ, ἀπὸ τοῦδε, dorénavant ; || τὸ πρᾶγμα εἶνε εἰς τὸ νῦν καὶ ἀεί [φρ.], l'affaire est sur le point de finir; || [ἐπὶ ἀσθ.] εἶνε εἰς τὸ νῦν καὶ ἀεί, il est à l'extrémité ; || [ἐνάρθ.] ὁ νῦν, actuel, elle, [d'à] présent ; || ὁ νῦν ἰδιοκτήτης, le propriétaire actuel ; || ὁ νῦν αὐτοκράτωρ, l'empereur actuel (régnant) ; || ὁ νῦν καιρός, le temps actuel.

νύξ, νυκτός, ἡ· nuit, n. f. τὸ μεταξὺ τῆς δύσεως καὶ τῆς προσεχοῦς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου διάστημα· || εἶνε νὺξ (κοιν. **νύκτα**), il fait nuit ; || διὰ νυκτός, νύκτα, τὴν νύκτα [ἐπίρ.], de nuit = νύκτωρ, ἤτοι κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς, pendant la nuit ; [ἐπὶ κακοῦ ἰδ.] νύκτωρ, nuitamment ; || ἔφυγε διὰ νυκτός, il a fui nuitamment ; || καλὴν νύκτα [σας], bonne nuit ; bon soir.

νύξις, εως, ἡ· ὁ νυγμός, τὸ κεντᾶν, τὸ κέντημα, action de piquer, piqûre, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ νύσσειν, action de pointer; pointe, n. f. || — ἵππου, διὰ τῶν ἐγκεντρίδων, chatouillement, n. m. § [συνήθ. μεταφ.] ὑπαινιγμός, allusion, n. f. insinuation, n. f. τὰ μισὰ

λόγια, demi-mot; καὶ ἐν γένει, ἡ γνώμη, avis; τὸ δεδομένον, donnée, n.f. ἡ ἰδέα, idée, n.f. || διδω νύξιν πράγματος τινὸς εἴς τινα, donner avis (d'idée) d'une chose à quelqu'un ; || δόσε του νύξιν τοῦ πράγματος, insinuez-lui cela doucement ; || ἂν εἶχα τὴν ἐλαχίστην νύξιν διὰ νὰ ὁδηγηθῶ, si j'avais la moindre idée pour me guider ; || ἐννοεῖ ἀπὸ τὴν ἐλαχίστην νύξιν, il entend à demi-mot ; || δίδω νύξιν διά, donner ouverture à.

νύσσω (νύττω), κεντῶ, piquer ; διατρυπῶ διὰ βελόνης, aiguilloner ; κυρ. καὶ μεταφορ. § —, πλήττω διὰ τῆς αἰχμῆς, pointer. § — τὸν ἵππον διὰ τῶν ἐγκεντρίδων, chatouiller un cheval ; βλ. καὶ **ἐγκεντρίζω**.

νύστα, ας, ἡ [δημ.] (νυστάζω), ὁ νυσταγμός, ἤτοι ἡ ἐπιγινομένη ἐκ τοῦ ὕπνου καταφορά. τὸ νυστάζειν, ὁ ὕπνος, Ἱπποκρ. ἡ πρὸς ὕπνον **ἐπιθυμίαν**, envie de dormir ; ὁ ὕπνος, sommeil, n. m. τὸ νύσταγμα, ἡ νυσταλγία, ὁ **νυσταγμός**, ἡ **ὑπνηλότης**, somnolence, n. f. || δὲν ἠμπορῶ νὰ σταθῶ ἀπὸ τὴν νύσταν, je tombe de sommeil.

νύσταγμα, ατος, τό, καὶ

νυσταγμός, οῦ, ὁ· βλ. νύστα.

νυστάζω, μέλ. άξω· ἔχω νυσταγμὸν (**νύσταν**, βλ. λέξιν), ἔχω διάθεσιν ὕπνου, avoir envie de dormir; νυστάζω, ἔχω νύσταν, avoir sommeil ; [μεταφ.]· ὑπνώσσω, ὑπνώττω, εἰς ὕπνον καταφέρομαι, sommeiller, se laisser gagner par le sommeil = ἀφίεμαι νὰ καταληφθῶ ὑπὸ τοῦ ὕπνου· || ἐνύσταξα, le sommeil m'a gagné ; || νυστάζεις ; avez-vous sommeil ? || τὸ μυαλό του νυστάζει, son esprit sommeille ; || **νυσταγμένος**, η, ον· qui a sommeil ; [νεολ.] ensommeillé; [μεταφ.] νυσταλέος, ὑπναλέος = δὲν προσέχω, εἶμαι ἀμελής, κοιμισμένος, somnolent, ente, adj. κοιμισμένος, endormi, e, adj. § [μεταβ.] ὁ λόγος του μ'ἐνύσταξε, son discours m'a endormi.

νυστακτικός, ή, όν· ὁ ἔχων κλίσιν εἰς ὕπνον, ὑπνωτικός, ὁ προξενῶν νύσταν, νυσταγμόν, endormant, e ; **ὑπνωτικός**, soporatif, ive, adj. qui a la propriété d'endormir.

νυσταλέος, α, ον, ὑπναλέος, κοινῶς ὑπνιάρης, somnolent, e, adj. κοιμισμένος, endormi, e, adj.

νυστέρι, τὸ [δημ.], χειρουργικὸν μαχαιρίδιον, **σχαστήριον**, φλεβοτόμον, μαχαιρὶς ὀξυβελὴς (Ἱπποκρ.) lancette, n. f.

νυστεριά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ σχάσις, τομὴ διὰ νυστερίου (φλεβοτομίδος) coup de lancette.

νύφη, ης, ἡ [δημ.], βλ. νύμφη, κλ.

νυφίτσα, ας, ἡ [δημ.], belette, n. f. βλ. **γαλῆ καὶ ἰκτίς**.

νυφοῦλα, ας, ἡ [δημ.], ἡ **μικροπανδρευμένη**, petite mariée.

νυχάκι, τὸ [φυτ. καὶ ἄνθος], mélilot, n. m. βλ. **τριφύλλι καὶ ἀστερίσκος**.

νυχᾶτος, η, ον [δημ.], ὁ ἔχων σχῆμα ὄνυχος, qui a la forme d'une ongle; onguiforme; || [οὐδ. οὐσ.] νυχᾶτον, espèce de raisin ; courbu. § — ὁ ἔχων ὄνυχας, muni d'ongles (; de griffes) ; γαμψωτός, ἀγκιστρωτός, crochu, e.

νυχέα, ἡ [διάλ. **Οἰνόης**], ἡ **νυχιά**, ἀμυχὴ δι' ὄνυχος.

νυχθήμερον, ου, τό· ἡμερονύκτιον, μιᾶς ἡμέρας καὶ μιᾶς νυκτὸς ὤν, χρονικὸν διάστημα μιᾶς ἡμέρας καὶ μιᾶς νυκτός, espace d'un jour et d'une nuit ; εἴκοσι τέσσαρες ὧραι, vingt quatre heures.

νυχθημερὸν [ἐπίρ.] ἡμέραν τε καὶ νύκτα, jour et nuit.

νύχι, τὸ [δημ.], ὁ ὄνυξ, υχος, ongle, n.m, || κόπτω τὰ νύχια μου (ὀνυχίζομαι), se faire les ongles ; || ἀπὸ τὴν κορυφὴν ἕως τὰ νύχια [φρ.], de pied en cap = ἀπὸ κορυφῆς μέχρι ποδῶν· || περιπατεῖ εἰς τὰ νύχια, il marche sur la pointe des pieds = βαίνει (βαδίζει) ἀκροποδητί· || τὰ νύχια του ξύνει [φρ.], il cherche dispute ; il aiguise ses couteaux ; || ἂν πέσῃ εἰς τὰ νύχια μου! s'il tombe entre mes griffes! § — ἡ ὁπλὴ [ἵππου, ὄνου, ἡμιόνου], sabot (corne, f. sole, f.) [de cheval ; d'âne ; de mulet] ; βλ. **ὄνυξ καὶ ὁπλή**. § — ὄνυξ [γαλῆς, λέοντος], griffe [de chat ; de lion] ; ὄνυξ ὀρνέου, serre [d'un oiseau de proie] ; harpe (herpe) [d'un chien] ; ὄνυξ, κερατάκι τοῦ ποδὸς τοῦ πετεινοῦ, ergot [d'un coq, etc] ; onglon [des ruminants]. § — ὄνυξ [τῆς ἀγκύρας], patte [d'ancre] ; βλ. **ἄγκυρα**.

νυχιά, ᾶς, ἡ [δημ.], πλῆγμα διὰ τοῦ ὄνυχος, ὄνυχος ἀμυχή, coup d'ongle (; de griffe).

νυχιάζω, μέλ. άσω [δημ.], σημειῶ δι' ἀμυχῆς τοῦ ὄνυχος, marquer d'un coup d'ongle. § — πλήττω διὰ τῶν ὀνύχων, donner un coup d'ongle (de griffe).

νύχτα, ἡ [δημ.], νύκτα, βλ. νύξ.

νυχτιᾷ (ἀπρόσ.) [διάλ. Οἰνόης], χάμνει νύκτα, **νυκτόνει**.

νυχτοῦμαι [διάλ. Οἰνόης] μένω κάπου τὴν νύκτα.

νώγαλα, τά· friandises, n. f. pl. ἐδέσματα λαιμαργικὰ καὶ μάλιστα τὰ λεγόμενα **τρωγάλια**, mets délicats qu'on offre au dessert ; ὁ Εὐστάθ. λέγει, νώγαλα καὶ γλυκίσματα, οἷον κάρυα, βότρυς, σῦκα, φοίνικες, κτλ.

νωδός, ός, ὸν (νή, ὀδούς), κοινῶς φαφούτης, ὁ μὴ ἔχων ὀδόντας, qui n'a pas de dents; édenté, ée ; || νωδὸς γραῖα (γέρων), sans-dent (ἄνευ ὀδόντων). § **νωδά** [ζωολ.], édentés, qui est sans dents ; ζῶα μαστοφόρα ἐκ τῶν ὁποίων ἐλλείπουσιν οἱ πρόσθιοι ὀδόντες καὶ οἱ κυνόδοντες, ἐνίοτε δὲ καὶ οἱ τραπεζῖται, δι' ὃ καὶ ἐκλήθησαν νωδά. Οἱ δάκτυλοι παρὰ τοῖς πλείστοις αὐτῶν συμφύονται μέχρι τῶν γαμψῶν ὀνύχων, οἵτινες εἶνε μακροὶ καὶ μικρόν τι πεπιεσμένοι. Κατοικοῦσι τὴν διακεκαυμένην ζώνην. Ἐνταῦθα ἀνήκουσιν ὁ δασύπους, ὁ μυρμηκοφάγος, ὁ βραδύπους, κτλ.

νωθρός, ά, όν, ὁ βραδὺς (περὶ τὸ πράττειν), lent, e, adj. ὀκνός, ἀμελὴς (περὶ τὰς μαθήσεις), paresseux, euse, adj. χαῦνος, ἀμβλύς, τὸν νοῦν, mou, molle, adj. ῥάθυμος,

ἀμαθὴς (περὶ τὸ πράττειν), indolent, e, adj. βαρὺς (περὶ τὰς κινήσεις), lourd, e, adj.

νωθρότης, ητος, ἡ· ἡ βραδύτης (περὶ τὸ πράττειν), lenteur, n. f. ὀκνηρία ἀμέλεια (περὶ τὰς μαθήσεις), paresse, n. f. ῥαθυμία, ἀπάθεια (περὶ τὸ πράττειν), indolence, n. f. χαυνότης, ἀμβλύτης νοός, mollesse, n. f. βαρύτης (περὶ τὰς κινήσεις), lourdeur, n. f.

νωθρῶς [ἐπίρ. τοῦ νωθρός], βραδέως, lentement; μετὰ ῥαθυμίας, ἀπαθείας, ῥαθύμως, ἀπαθῶς, avec indolence; μετ' ἀμελείας, ἀμελῶς, avec paresse; βαρέως, lourdement; χαύνως, mollement.

νῶμος, ὁ [δημ.], ὁ ὦμος, épaule, n. f.

νωπός, ή, όν· ἐκ τοῦ νεωπὸς (τουρκ. ταζέτικος), πρόσφατος (κυρίως διὰ τὸ κρέας), νεαλὴς (κυρίως διὰ τοὺς ἰχθῦς), νεαρὸς (κυρίως διὰ τὸ ὕδωρ, δροσερός, ψυχρός), νεόδρεπτος (κυρίως διὰ τοὺς καρπούς), frais, fraîche. κοινῶς ὁ φρέσκος· νέος (ὁ μὴ παλαιός), nouveau, elle, adj. jeune, adj. πρόσφατος, récent, e, adj. || νωπὸν βούτυρον, du beurre frais; || νωπαὶ εἰδήσεις, des nouvelles récentes.

νωρὶς [ἐπίρ. χρον.], βλ. ἐνωρίς.

νωταγωγός, ός, όν· φέρων εἰς τὰ νῶτα, ὅθεν φορτηγός, π. χ. ἵππος, κτλ. βλ. λέξιν.

νωτιαῖος, α, ον· ὁ εἰς τὰ νῶτα εὑρισκόμενος ([ἀνατ.] ἄρθρα, μυελός, φλέβες), du dos, dorsal, ale, aux, adj. vertébral, ale, aux, adj. || ὁ νωτιαῖος μυελός, la moelle épinière, ἡ ῥαχίτης μυελὸς ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου διὰ τοῦ τρήματος τοῦ ἰνιακοῦ ὀστοῦ εἰσέρχεται καὶ πληροῖ τὸ κοῖλον τῆς σπονδυλικῆς στήλης, σχηματίζων σχοινίον πάχους ἑνὸς περίπου ἑκατοστομέτρου ὀλίγον τι πεπλατισμένον ἐκ τῶν ἔμπροσθεν καὶ τῶν ὄπισθεν. § νωτιαῖος, αία, αῖον· spinal, ale, aux (ἐκ τοῦ λατ. spina=épine), adj. σχετιζόμενος μὲ τὴν σπονδυλικὴν στήλην, qui se rapporte à l'épine du dos: nerfs spinaux.

νῶτον, τὸ [συνήθ. πληθ.], ἡ ῥάχις, ἐπί τε ἀνθρώπων καὶ ζώων, dos, n. m. || στρέφω τὰ νῶτα, tourner le dos. § [ἱππολ.] νῶτα ἵππου, arrière-main; βλ. **ὀπίσθια.** § τὰ νῶτα [ὡς οὐσ.], les derrières, ἤτοι τὸ ὀπίσθιον μέρος, τὰ ὀπίσθια. § [τακτ.] τὰ νῶτα στρατεύματος, les derrières d'une armée, λέγεται τὸ πρὸς τὰ ὄπισθεν τοῦ στρατεύματος ἔδαφος. § τὰ νῶτα τοῦ δάσους, les derrières d'un bois, λέγεται τὸ ὀπίσθιον, σχετικῶς πρὸς τὴν προέλευσιν τοῦ πολεμίου, μέρος τοῦ δάσους· βλ. καὶ **ἀναγνώρισις** εἰς λέξιν δάσος. § νῶτα τοῦ στρατοπέδου, queue (f.) du camp; λέγεται τὸ ἄκρον τοῦ στρατοπέδου τὸ ἀντίθετον τῆς **γραμμῆς** τοῦ μετώπου (front de bandière). § [ὀχυρ.] νῶτα τοῦ ὀρύγματος, revers (m.) de la tranchée; λέγεται τὸ μέρος τοῦ ὀρύγματος τὸ ἐστραμμένον πρὸς τὴν πεδιάδα, ἤτοι τὸ ἀντίθετον τοῦ μέρους ὅπερ εἶνε ἐστραμμένον πρὸς τὸ φρούριον.

νωχέλεια, ας, ἡ· nonchalance, n. f. ἀμέλεια, négligence; ἔλλειψις φροντίδος διά τι, manque de soin; καὶ ἐν γένει ἡ βραδύτης, ἡ νωθρότης, ἡ ῥαθυμία, ἀπάθεια (περὶ τὸ πράττειν), indolence, n. f.

νωχελής, ής, ές· nonchalant, e, adj. et n. qui manque d'ardeur par insouciance; qui agit, parle avec mollesse ou abandon, ὅθεν ὁ βραδύς, νωθρός, ῥάθυμος, ἀπαθὴς (περὶ τὸ πράττειν), indolent, e, adj.

νωχελῶς [ἐπίρ.] μετὰ νωχελείας, avec nonchalance; nonchalamment, adv. agir, parler nonchalamment.

Ξ

Ξ, ξ, ἄκλ. ξῖ, ξῦ, τό· xi ; δέκατον τέταρτον στοιχεῖον τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, quatorzième lettre de l'alphabet grec ; ὡς ἀριθμητικὸν ξ' = ἑξῆντα, soixante ; καὶ μὲ τὸν τόνον ἀριστερὰ κάτωθεν ,ξ = ἑξήκοντα χιλιάδας, soixante mille.

ξαγαπῶ [δημ.], μέλ. ήσω, παύω ἀπὸ τοῦ ν' ἀγαπῶ, cesser d'aimer ; [σπ.] désaimer.

ξάγι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ ἀμοιβὴ τῶν κόπων τοῦ μυλωθροῦ.

ξαγοράζω [δημ.], βλ. ἐξαγοράζω, racheter.

ξαγόρασμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. ἐξαγορά, rachat, n. m.

ξαγοραστής, οῦ, ὁ [δημ.], ὁ ἐξαγοράζων τί, qui rachète ; racheteur, euse.

ξαγορεύω [δημ.], βλ. ἐξαγορεύω, confesser, ἐξομολογῶ.

ξαγόρευμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐξομολόγησις, confession, n. f.

ξαγορευτής, οῦ, ὁ [δημ.], ὁ ἐξαγορευτής, ὁ ἐξομολογητής, confesseur.

ξαγριεύω [δημ.], βλ. ἐξαγριῶ.

ξαγρυπνῶ [δημ.], μέλ. ήσω, ἀγρυπνῶ, μένω ἄγρυπνος, χάνω τὸν ὕπνον μου, perdre le sommeil ; ἀγρυπνῶ ἐν καιρῷ νυκτός, veiller avant dans la nuit ; || ἐδιάβαζα διὰ νὰ ξαγρυπνήσω, je lisais pour chasser le sommeil. § [μεταβ.] ἀγρυπνῶ ἐπὶ τινός, veiller quelqu'un; μένω ἄγρυπνος ἐπιτηρῶν τινά, ἰδίως ἀσθενῆ.

ξάδελφος, ου, ὁ [δημ.], βλ. ἐξάδελφος.

ξαδιάντροπος, ου, ὁ [δημ.], βλ. ἀδιάντροπος, ἀναιδής, impudent, e ; insolent, e.

ξαθός, οῦ, ὁ, κτλ. [δημ.], βλ. ξανθός, κτλ.

ξαίθρα, ας, ἡ [δημ.], βλ. ἐξαίθρα.

ξαιματόνω [δημ.], μέλ. ώσω, κάμνω νὰ αἱματώσῃ, faire saigner ; νὰ τρέξῃ αἷμα, ἤτοι αἱματόω, αἱματόνω, ensanglanter.

ξαίνω (ξάω, ξέω), παρατ. ἔξανον, μέλ. ξανῶ, ἀόρ. ἔξηνα καὶ μέλ. θὰ ξάνω, ἀνοίγω, λαναρίζω μαλλιὰ (ἑτοιμάζων αὐτὰ διὰ γνέσιμον), κνάπτω, carder, ἤτοι διαχωρίζω τὸ μαλλίον διὰ τοῦ ξανίου (carde) ; || — ἔρια (μαλλιά), carder de la laine ; καθαρίζω, λαναρίζω (κάνναβιν), affiner [ἰδ. du chanvre]. § —, τίλλω, effiler, défaire un tissu fil à fil, διαλύω ὕφασμα, κοινῶς ξεφτῶ, κάμνω ξαντόν.

ξακουσμένος, ου, ὁ [δημ.], βλ. ἐξακουσμένος, πεφημισμένος.

ξακουστός, ή, όν [δημ.], βλ. ἐξακουσμένος.

ξακρίδι, τὸ [δημ.], βλ. ἐξακρίδιον.

ξακρίζω καὶ ξανακρίζω [διάλ. Ἠπείρου] σκάπτω καὶ ἀνοίγω τὰς ἄκρας τοῦ χωραφίου, ὁπόθεν δὲν δύναται νὰ περάσῃ τὸ ἄροτρον.

ξαλαργάρω [δημ. ναυτ.], βλ. ἀλαργάρω, prendre le large ; ἀπομακρύνομαι, s'éloigner; ἀποσύρομαι, se retirer.

ξαλατίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἀφαιρῶ (ὀλίγον) ἅλας ἀπό τινος, dessaler.

ξαλαφρόνω [δημ.], βλ. ξελαφρόνω, κτλ. καὶ κουφίζω, ἐλαφρύνω.

ξάλλαγμα, τὸ [δημ.], βλ. ἔκδυσις, ἄλλαγμα.

ξαλλάζω [δημ.], βλ. ἐξαλλάζω, μεταλλάζω, ἀλλάσσω τὰ ἐνδύματα ἅτινα φορῶ.

ξαλμυρίζω [δημ.], βλ. ἐξαλμυρίζω.

ξαλμύρισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ξαλμυρίζειν, action de dessaler.

ξαμμόνω [δημ.], μέλ. ώσω· θέτω (ἐκτείνω) τὴν χεῖρα ἐπί τινος, porter (; étendre) la main sur ; πιάνω, ἅπτομαι τινός, toucher.

ξαμπελίζω [δημ.], ἐκριζῶ τοὺς κορμοὺς τῶν ἀμπέλων. arracher (déraciner) la vigne.

ξανὰ [δημ.], πρόθεσις ἢ μόριον χρήσιμον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν συνθέσει. Ἀναλογεῖ μὲ τῶν ἀρχαίων τὴν πρόθεσιν ἀνὰ καὶ μὲ τὸ ἐπίρ. πάλιν, σημαίνει δὲ τὸ ἐκ νέου, τὴν δευτέρωσιν ἢ καὶ τὸ ἀνάπαλιν. Εἰς τὴν Ἐλευθέραν Ἑλλάδα εἶνε λίαν ἐν χρήσει τὸ ματά, ἀντὶ τοῦ ξανά· π. χ. δὲν τὸ ματακάνω = δὲν τὸ ξανακάνω. Ὅθεν τὸ μόριον ξανὰ ἐν συνθέσει ἀντιστοιχεῖ μὲ τὸ γαλλικὸν μόριον re-, σημαῖνον τὸ ἐκ νέου, de nouveau ; π. χ. ξαναλέγω, redire ; || ξαναστέλνω, envoyer de nouveau = στέλλω ἐκ νέου. § — [ἀπολ. ὡς ἐπίρ.], πάλιν, ἐκ νέου, de nouveau ; ἐκ νέου, ἐξ ὑπαρχῆς, πάλιν, derechef; de plus belle ; pour la seconde fois ; encore une fois ; || ἄρχισε ξανά, il recommença de plus belle.

ξαναβάζω [δημ.], θέτω ἐκ νέου, ἐπανατίθημι, ἐπαναθέτω, remettre ; || — εἰς τὸ χέρι, recouvrer = ἀνακτῶ ἐκ νέου, ἀνακτῶμαι· || ἀναλαμβάνω, ἀνακτῶμαί τι, ravoir, εὔχρηστα μόνον ἐν τῇ ἀπαρεμφάτῳ· || ἀναλαμβάνω, ἐπαναλαμβάνω, rattraper.

ξαναβαμμένος, η, ον [δημ.], reteint, e ; βλ. ξαναβάφω.

ξαναβαπτίζω [δημ.], μέλ. ίσω, βαπτίζω ἐκ νέου, **ἀναβαπτίζω**, rebaptiser.

ξαναβάπτισμα, ατος, τὸ [δημ.] ὁ ἀναβαπτισμός, ἡ ἀναβάπτισις, rebaptisation. n. f.

ξαναβάφω [δημ.], μέλ. άψω, βάφω (χρωματίζω) ἐκ νέου, reteindre; ἐπαναβάπτω ἐπαναλαμβάνω τὴν βαφήν, repasser à la teinture; ἀναχρωματίζω, repeindre; [τέχν.] bisser = ἀναβάφω ὑφάσματα, κτλ. ἤτοι περνῶ δεύτερο χέρι· βλ. καὶ **ἀναβάπτω.**

ξαναβάψιμον, ατος, τὸ [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ ἐπαναβάπτειν, action de reteindre; ἡ [ἐπ]ἀνάβαψις, bisage, n. m.

ξαναβγάζω [δημ.], μέλ. βγάλω, ἐβγάζω ἐκ νέου, ἔκ τινος, faire sortir; (; tirer; extraire) de nouveau; || ξαναβγάζω λαχεῖον, retirer une loterie; || φύομαι ἐκ νέου, pousser de nouveau.

ξαναβγαίνω [δημ.], ἐξέρχομαι ἐκ νέου, sortir de nouveau; ἐπανεξέρχομαι, ressortir. § —, ἐπανέρχομαι, revenir; ἀναφαίνομαι, reparaître; ἀναφύομαι, repousser; ἀναγεννῶμαι, renaître; || τὰ μαλλιά του ξαναβγαίνουν, ses cheveux commencent à repousser; || ἡ λαδιὰ ξαναβγῆκε, la tâche d'huile a reparu.

ξαναβλαστάνω [δημ.], μέλ. στήσω, ἀναβλαστάνω, φυτρόνω ἐκ νέου, ξαναφυτρόνω, ἀναφύομαι, regermer.

ξαναβλέπω [δημ.], μέλ. θὰ ξαναϊδῶ, βλέπω ἐκ νέου, **ἐπαναβλέπω,** revoir; || ξαναβλεπώμεθα, au revoir; nous nous reverrons; || ξαναβλέπω στερηὰ [ναυτ.], découvrir la terre. § —, ἐξετάζω ἐκ νέου, examiner de nouveau.

ξαναβουλλόνω [δημ.], μέλ. ώσω, βουλλόνω (σφραγίζω) ἐκ νέου, ἀνασφραγίζω, recacheter. § —, ἀναπωματίζω, reboucher, κοινῶς ξανατάπόνω.

ξαναβουτῶ [δημ.], μέλ. ήσω, βουτῶ ἐκ νέου, ἀναβυθίζω, replonger.

ξαναβράζω [δημ.], μέλ. άσω, βράζω ἐκ νέου, faire bouillir de nouveau; ἀναβράζω, recuire.

ξαναβρέχω [δημ.], μέλ. έξω, βρέχω ἐκ νέου, mouiller de nouveau; ἐπαναβρέχω, remouiller. § [τριτοπρ.] ξαναβρέχει, βρέχει ἐκ νέου, pleuvoir de nouveau; repleuvoir = ὕετει ἐκ νέου. il pleut de nouveau.

ξαναβρίσκω [δημ.], θὰ ξανάβρω, εὑρίσκω ἐκ νέου, ἐπανευρίσκω, retrouver.

ξαναγαπῶ (άω), μέλ. ήσω· ἀγαπῶ ἐκ νέου, aimer de nouveau. § —, συμφιλιοῦμαι (μετά τινος), se réconcilier.

ξαναγγίζω [δημ.], μέλ. ίσω· ξαναπιάνω, ἐγγίζω ἐκ νέου, ἅπτομαι πάλιν, retoucher; ὅθεν καὶ ξαναπιάνω, ressaisir.

ξαναγγρίζω [δημ.], μέλ. ίσω, καὶ ξαναγκρίζω· βλ. **ἀγγρίζω.**

ξαναγεμίζω [δημ.], μέλ. ίσω· ἀναγεμίζω, γεμίζω (πληρόω-ῶ) ἐκ νέου, remplir de nouveau; [σπ.] πληρῶ ἐκ νέου, recombler. § —, ἀναγεμίζω [ὅπλον, πυροβόλον], recharger [une arme à feu].

ξαναγέμισμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ ἐκ νέου γέμισμα, ἡ ἐκ νέου πλήρωσις, ἀναγέμισις, remplissage, n. m. § —, ἀναγέμισις ὅπλου, rechargement, n. m.

ξαναγέννημα, τὸ [δημ.], ἀναγέννησις, renaissance, n. f. παλιγγενεσία, ἀναγέννησις, régénération, n. f.

ξαναγέννησις, εως, ἡ [δημ.], ἡ ἀναγέννησις, renaissance, n. f. § —, ἀναγέννησις, παλιγγενεσία, régénération; n. f.

ξαναγεννῶ (άω) [δημ.], μέλ. ήσω, ἀναγεννάω-ῶ, γεννῶ (τίκτω) ἐκ νέου, accoucher de nouveau. § —, ἀναγεννάω, régénérer. § [μέσ.] ξαναγεννοῦμαι, ξαναγεννῶμαι, renaître = ἀναγεννάομαι, ἐξαγεννάομαι-ῶμαι.

ξαναγιαίνω [δημ.], θὰ ξαναγιάνω, ὑγιαίνω ἐκ νέου, ἀνακτῶ τὴν ὑγείαν μου, revenir à la santé; ἀποκαθίσταμαι (εἰς τὴν ὑγείαν μου), se rétablir.

ξαναγίνομαι [δημ.], μέλ. θὰ ξαναγίνω, ἐπαναγίνομαι, redevenir. § —, ἐπανέρχομαι, revenir; ἀναφύομαι, repousser; ἀναφαίνομαι, reparaître.

ξαναγκρίζω [δημ.], μέλ. ίσω καὶ ξαναγγρίζω, ἀνακινῶ, ὑπόθεσιν τινά, remuer [une affaire]; réveiller; βλ. καὶ **ἀγγρίζω.**

ξαναγνωρίζω [δημ.] μέλ. ίσω, γνωρίζω ἐκ νέου, connaître de nouveau; ἀναγνωρίζω, reconnaître.

ξαναγοράζω [δημ.], μέλ. άσω, ἀγοράζω ἐκ νέου, acheter de nouveau.

ξαναγράφω [δημ.], μέλ. άψω, γράφω ἐκ νέου (πάλιν) écrire de nouveau; récrire; ἀντιγράφω ἐκ νέου, recopier.

ξαναγυρίζω [δημ.], μέλ. ίσω, γυρίζω πάλιν, γυρίζω ἀκόμη μίαν φοράν, tourner encore une fois. § [οὐδ.] ἐπιστρέφω, retourner; ἐπανέρχομαι, revenir.

ξαναδείχνω [δημ.], μέλ. δείξω, δεικνύω ἐκ νέου, montrer de nouveau.

ξαναδένω [δημ.], μέλ. δέσω, δένω ἐκ νέου, ἀναδένω, renouer; relier. § — δένω ἐκ νέου (βιβλίον) relier de nouveau; ἀλλάσσω τὸ δέσιμον, changer la reliure.

ξαναδέρνω [δημ.], μέλ. θὰ -δείρω, δέρω (κτυπῶ, τύπτω) ἐκ νέου, frapper (battre) de nouveau: rebattre.

ξαναδιαβάζω [δημ.], μέλ. άσω, διαβάζω (ἀναγιγνώσκω) ἐκ νέου, lire de nouveau, relire.

ξαναδιάβασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐκ νέου (δευτέρα) ἀνάγνωσις, seconde lecture.

ξαναδίδω [δημ.], μέλ. δώσω, δίδω ἐκ νέου, ἐπαναδίδω, redonner. § — δίδω ὀπίσω, ἐπιστρέφω, rendre; ἀποδίδω, ἐπιστρέφω τι, restituer. § — ἐπὶ δένδρων, φυτῶν, κλ. ἅτινα ἀφοῦ κοπῶσι παράγουσι νέους βλαστούς, ἀναδίδωμι, ἀναβλαστάνω, repousser; || αὐτὸ τὸ δένδρον ξαναδίδει, cet arbre repousse.

ξαναδίνω [δημ.], βλ. **ξαναδίδω.**

ξαναδιορθώνω, [δημ.], μέλ. ώσω, διορθόνω ἐκ νέου, ἀναδιορθῶ, recorriger; ἐπισκευάζω, ἐπιδιορθῶ, rajuster; **ἐπαναθέτω εἰς**

τάξιν, remettre en ordre; διορθώνω, (ἐπισκευάζω) ἐκ νέου, réparer de nouveau.

ξαναδιπλόνω [δημ.], μέλ. ώσω, διπλόνω ἐκ νέου, plier de nouveau, ἀναδιπλόνω, ἀναδιπλόω-ῶ, replier.

ξαναεμβαίνω [δημ.], μέλ. θὰ ξαναέμβω, ἐμβαίνω ἐκ νέου, entrer de nouveau, rentrer, ἤτοι εἰσέρχομαι πάλιν, ἐπιστρέφω οἴκαδε.

ξαναενδύω [δημ.], μέλ. ύσω, ἐπανενδύω, ἐνδύω ἐκ νέου, habiller de nouveau, rhabiller.

ξαναεξετάζω [δημ.], βλ. μετεξετάζω.

ξαναέρχομαι [δημ.], μέλ. θὰ ξαναέλθω, ἔρχομαι ἐκ νέου, venir de nouveau, ἐπανέρχομαι, revenir.

ξαναερωτῶ [δημ.], βλ. ἐπανερωτάω.

ξαναζεσταίνω [δημ.], μέλ. άνω, ζεσταίνω ἐκ νέου, chauffer de nouveau; ἀναθερμαίνω, réchauffer. § [μεταφ.] ἐμψυχόνω, ranimer; réchauffer.

ξαναζέσταμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ ἐκ νέου ζέσταμα (θέρμανσις), ἀναθέρμανσις, réchauffement, n. m.

ξαναζητῶ [δημ.], μέλ. ήσω, ζητῶ ἐκ νέου, demander de nouveau; ζητῶ ὀπίσω, ἐπαναζητῶ, redemander; ζητῶ νὰ λάβω ὀπίσω, ἀναζητῶ, rechercher καὶ ἐρευνῶ, ἐξετάζω διὰ νὰ εὕρω, ψάχνω διὰ νὰ εὕρω τι.

ξαναζυγιάζω [δημ.], μέλ. άσω, βλ. ξαναζυγίζω. § — βλ. ἀντισταφυλίζω καὶ σταφυλίζω.

ξαναζυγίζω [δημ.], μέλ. ίσω, ζυγίζω ἐκ νέου, peser de nouveau; repeser, ἀνασταθμάω-ῶ.

ξαναζύγισμα, ατος, τό· ἡ ἀναστάθμισις, τὸ ἐκ νέου ζυγίζειν, νέον ζύγισμα, nouveau pesage.

ξαναζυμόνω [δημ.], μέλ. ώσω, ζυμόνω ἐκ νέου, pétrir de nouveau; ἀναφυράω-ῶ, repétrir.

ξαναζῶ [δημ.], μέλ. ήσω, ἐπανακτῶ τὴν ζωήν, ἀναζῶ, revivre; ἀναγεννῶμαι, renaître.

ξαναζωγραφίζω [δημ.], μέλ. ήσω, ζωγραφίζω ἐκ νέου, peindre de nouveau, repeindre.

ξαναζωντάνευμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ ἐκ νέου ζωντάνευμα, ἀνάζησις, ἀνάστασις, résurrection, n. f.

ξαναζωντανεύω [δημ.], μέλ. εύσω, ἐπανέρχομαι εἰς τὴν ζωήν, revenir à la vie; ἀναστήνω, ἀναστήνομαι, ressusciter; ἀναγεννῶμαι, renaître.

ξαναθηλυκόνω [δημ.], μέλ. ώσω· θηλυκόνω ἐκ νέου, ἀναχομβόω, reboutonner; ἀναδένω, renouer, δένω ἐκ νέου.

ξαναθυμίζω [δημ.], χάμνω νὰ ἐνθυμηθῇ, faire ressouvenir; ὑπενθυμίζω, rappeler; ἐπαναφέρω εἰς τὴν μνήμην, remettre en mémoire; ἀναμιμνήσκω, remémorer.

ξαναθυμοῦμαι [δημ.], ἐπαναφέρω εἰς τὴν μνήμην, ἀναμιμνήσκομαι, se ressouvenir.

ξανακαβαλικεύω [δημ.], ἱππεύω ἐκ νέου, remonter à cheval; se remettre en selle.

ξανακάθημαι [δημ.], μέλ. ήσω, κάθημαι ἐκ νέου, s'asseoir de nouveau, ἐπανακάθημαι, se rasseoir; ἀναλαμβάνω θέσιν, reprendre place.

ξανακαθίζω [δημ.], μέλ. ίσω, ἐπαναθέτω τι εἰς τὴν θέσιν του, rasseoir; ἀποθέτω πάλιν, βάλλω πάλιν εἰς τὴν θέσιν του, replacer. § [οὐδ.] ἐπανακάθημαι, se rasseoir.

ξανακαινουργόνω [δημ.], μέλ. ώσω, χάμνω τι πάλιν νέον, καινουργές, καινουργόνω, remettre à neuf; ἀνανεόνω, renouveler.

ξανακαίω [δημ.], μέλ. αύσω, καίω τι ἐκ νέου, brûler de nouveau, rebrûler.

ξανακάλεσμα, ατος, τὸ [δημ.] τὸ καλεῖν ἐκ νέου, action de réinviter; ἐπανάληψις τῆς προσκλήσεως, renouvellement d'invitation.

ξανακαλῶ (έω) [δημ.], μέλ. έσω· προσκαλῶ ἐκ νέου, inviter de nouveau; réinviter.

ξανακάμνω [δημ.], μέλ. θὰ -κάνω, κάμνω τι ἐκ νέου, faire de nouveau; ἐπαναλαμβάνω πάλιν, refaire; ‖ δὲν τὸ ξανακάμνω, je ne le ferai plus; on ne m'y reprendra plus; βλ. κάμνω.

ξανακαρφόνω [δημ.], μέλ. ώσω· καρφόνω ἐκ νέου, clouer de nouveau; reclouer; renclouer.

ξανακερδίζω [δημ.], μέλ. ίσω· κερδίζω ἐκ νέου, gagner de nouveau; regagner = ἀναλαμβάνω, ἀνακτῶ τι.

ξανακλαίω [δημ.], μέλ. αύσω· κλαίω ἐκ νέου, pleurer de nouveau; ἐπαναρχίζω νὰ κλαίω, recommencer à pleurer.

ξανακλειδόνω [δημ.], μέλ. ώσω, κλειδόνω ἐκ νέου, fermer de nouveau à clef; ἐπανακλείω διὰ τῆς κλειδός, refermer à clef.

ξανακλείδωμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ κλειδόνειν ἐκ νέου, action de refermer à clef.

ξανακλείω [δημ.], μέλ. είσω, κλείω ἐκ νέου, fermer (enfermer) de nouveau; ἐπανακλείω, refermer.

ξανακοιμίζω [δημ.], μέλ. ίσω, κοιμίζω ἐκ νέου, πάλιν, faire dormir de nouveau, ἀποκοιμίζω ἐκ νέου, rendormir.

ξανακοίμισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ἀποκοιμίζειν ἐκ νέου, action de rendormir; ἡ πρᾶξις τοῦ ἀποκοιμίζεσθαι ἐκ νέου, action de se rendormir.

ξανακοιμοῦμαι [δημ.], ἀποκοιμοῦμαι ἐκ νέου, s'endormir de nouveau, se rendormir.

ξανακόλλημα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐκ νέου κόλλησις, recollage, n. m.

ξανακολλῶ [δημ.] κολλῶ ἐκ νέου, coller de nouveau, recoller; συγκολλῶ ἐκ νέου, souder de nouveau, ressouder.

ξανακομβόνω (δημ.], κομβόνω ἐκ νέου, ἐπανακομβόνω, reboutonner.

ξανακοπανίζω [δημ.], κοπανίζω ἐκ δευτέρου, piler une seconde fois, repiler.

ξανακόπτω [δημ.], μέλ. κόψω, κόπτω ἐκ νέου, couper de nouveau, recouper; τέμνω

(κόπτω) ἐκ νέου, tailler de nouveau, retailler.

ξανακοσκινίζω [δημ.], μέλ. ίσω, κοσκινίζω ἐκ νέου, repasser au crible ; ἀνασήθω, ressasser.

ξανακουμβόνω [δημ.], μέλ. ώσω, κουμβόνω ἐκ νέου, ἐπανακομβόω, reboutonner.

ξανακράζω [δημ.], μέλ. άξω, καλῶ τινὰ ἐκ νέου, appeler de nouveau.

ξανακρεμῶ [δημ.], μέλ. κρεμάσω, [ἀνατ.] κρεμῶ ἐκ νέου, suspendre de nouveau ; ἐπανακρεμῶ, rependre.

ξανακτίζω [δημ.], μέλ. ίσω, κτίζω ἐκ νέου, bâtir de nouveau ; ἐξανακτίζω, rebâtir; ἀνοικοδομῶ ἐκ νέου, réédifier.

ξανακτίσιμον, ου, τὸ [δημ.], τὸ ἐκ νέου κτίσιμον, action de rebâtir (de réédifier) = ἀνοικοδόμησις ἐκ νέου.

ξανακτυπῶ [δημ.], μέλ. ήσω, τύπτω πάλιν, κτυπῶ ἐκ νέου, frapper (battre) de nouveau ; ἐπανακτυπῶ, refrapper, rebattre.

ξανακύλημα, ατος, τὸ [δημ.] καὶ

ξανακύλισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἀνασκαφή, défonçage, n. m. ἀνασκαφὴ [ἀγροῦ], défoncement [d'un champ] ; ἀνασκαφὴ τῆς γῆς μέχρι βάθους τινός, effondrement, n. m. § — [ἐπὶ ἀσθενοῦς] ὑποτροπὴ (νόσου), ὑποτροπιασμός, ὑποτροπίασις, ὑποστροφὴ [Ἱπποκρ.], rechute, n. f.

ξανακυλῶ [δημ.], μέλ. κυλίσω, ἀνασκάπτω [ἀγρόν, γῆν], défoncer [un champ ; une terre] ; ἀνασκάπτω τὴν γῆν μέχρι βάθους τινός, effondrer ; || [οὐδ.] κυλίω τι ἐκ νέου, rouler de nouveau ; || [ἐπὶ ἀσθενοῦς] μεταπίπτω ἐπὶ τὰ χείρω, ὑποτροπιάζω, avoir des retours (d'une maladie), ἔχειν ὑποτροπήν, ὑποτροπίασιν τῆς ἀσθενείας, avoir une rechute ; ἐπαναπίπτω ἀσθενής, retomber malade; [οἰκ.] rechuter.

ξανακυριεύω [δημ.], μέλ. εύσω, κυριεύω ἐκ νέου, prendre de nouveau ; ἀνακτάομαι, reprendre ; ἐπανακτάομαι διὰ πολέμου, reconquérir,

ξανακύτταγμα, τὸ [δημ.], τὸ ἐκ νέου κυττάζειν, action de regarder de nouveau.

ξανακυττάζω [δημ.], μέλ. άξω, κυττάζω ἐκ νέου, regarder de nouveau.

ξαναλαμπικάρισμα, τὸ [δημ.], τὸ ἐκ νέου λαμπικάρισμα, ἡ ἀναδιύλισις, rectification, n. f.

ξαναλαμπικάρω [δημ.], βλ. **ἀναδιυλίζω,** rectifier.

ξαναλέγω [δημ.], μέλ. **θὰ ξανασιπῶ,** ἐπαναλέγω, redire ; ἐπαναλαμβάνω, répéter.

ξαναλλάζω [δημ.], μέλ. ἀλλάξω· ἀλλάζω ἐκ νέου, changer de nouveau ; ἀνταλλάσσω, rechanger.

ξαναλογάριασμα, τὸ [δημ.], ἡ ἀναμέτρησις· βλ. **ξαναμέτρημα.**

ξαναλογαριάζω [δημ.], χάμνω ἐκ νέου τὸν λογαριασμόν, refaire le compte ; ἀναμετράω-ῶ, recompter.

ξαναμαθαίνω [δημ.], μέλ. **θὰ** -μάθω, μανθάνω ἐκ νέου, rapprendre ; ἐθίζω (συνειθίζω) ἐκ νέου, s'habituer (s'accoutumer) de nouveau ; || — διδάσκω τινά τι ἐκ νέου, enseigner de nouveau.

ξαναμάσ(σ)ημα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναμασᾶν, action de remâcher, ἡ **ἀναμάσησις.**

ξαναμασ(σ)ῶ [δημ.], μέλ. ήσω· μασῶ ἐκ νέου, mâcher de nouveau, ἀναμασάομαι, remâcher.

ξαναμερεύω [δημ.], κατευνάζω (κατευνάζομαι) ἐκ νέου, apaiser (s'apaiser) de nouveau.

ξαναμέτρημα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐκ νέου μέτρησις. τὸ ἐκ νέου μέτρημα, **ἀναμέτρησις,** remesurage, n.m. § —, τὸ ἐκ νέου μέτρημα, ἡ πρᾶξις τοῦ ἐκ νέου λογαριάζειν (ἀριθμεῖν), action de recompter ; ἀναμέτρησις, ξαναλογάριασμα, recomptage n. m.

ξαναμετρῶ (άω) [δημ.], μέλ. ήσω, μετρῶ ἐκ νέου, mesurer de nouveau ; ἀναμετρῶ, remesurer. § —, ἐκ νέου μετρῶ (ἀριθμῶ, λογαριάζω), ἐπαναμετρῶ, recompter, ἀναμετρῶ.

ξαναμιλῶ (έω) [δημ.], μέλ. ήσω, ὁμιλῶ ἐκ νέου, parler de nouveau; reparler ; || δὲν θὰ σοῦ ξαναμιλήσω, je ne vous parlerai plus.

ξαναμοιράζω [δημ.], μέλ. άσω, μοιράζω ἐκ νέου, partager de nouveau; ἐπαναμοιράζω, repartager ; [ἐπὶ χαρτοπ.] donner (distribuer) de nouveau, διανέμω (μοιράζω) ἐκ νέου τὰ χαρτιά.

ξαναμοίρασμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ ἐκ νέου μοίρασμα, ἡ ἐκ νέου διαμονή, nouveau partage, repartage, n. m. [ἐπὶ χαρτοπ.] nouvelle donne.

ξαναμπήγω [δημ.], μέλ. πήξω, ἐμπήγω ἐκ νέου, ficher (enforcer) de nouveau.

ξαναμωραίνομαι [δημ.], μέλ. θὰ -ανθῶ, γεροντιάω, περιπίπτω εἰς νηπιώδη κατάστασιν, tomber en enfance ; βλ. καὶ **νηπιότης**· || γέρων ξαναμωραμμένος, un vieux radoteur = γέρων λῆρος, ἢ un vieillard imbécile, ἤτοι γέρων μωρός, ἀνόητος.

ξαναμώραμα, ατος, τὸ [δημ.] καὶ ξεμώραμα, μωρία, ἀνοησία γεροντική, imbécilité de vieillesse ; ἡ τοῦ γήρως **λήρησις,** radotage (m.) de l'âge ; καὶ μεταφ. γενειοφόρος νηπιότης, enfance barbue.

ξαναμωρεύκομαι [διάλ. Οἰνόης], γίνομαι ξανὰ μωρόν, ξαναμωραίνομαι.

ξαναναιβαίνω [δημ.], μέλ. θὰ ξαναναιβῶ, τὸ δεύτερον ἀνέρχομαι, ἀνέρχομαι ἐκ νέου, remonter.

ξανανειόνω [δημ.] (ἐκ τοῦ ἐξανανεόω, ἐξανανεοῦμαι,) νεοποιέω ἐμαυτόν, **ἀνηβῶ,** νεάζω ἀνανεόομαι-οῦμαι, rajeunir ; [οἰκ.] faire peau neuve.

ξανάνειωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ **ἀνήβησις,** ἀνανέωσις τῆς ἡλικίας, rajeunissement, n. m. action de rajeunir (redevenir jeune).

ξανανεόνω [δημ.] μέλ. ώσω, **ἀνανεόω-ῶ,** ἀνανεόνω, renouveler. § —, βλ. ξανανειόνω, rajeunir.

ξανανέωμα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ ἀνανέωσις, renouvellement, n. m. § —, βλ. **ξανάνειωμα,** rajeunissement, n. m.

ξαναυθίζω [δημ.], ἐπανανθῶ, ἀνθῶ ἐκ νέου, fleurir de nouveau, refleurir.

ξανανοίγω [δημ.], μέλ. -ανοίξω· ἀνοίγω πάλιν, ouvrir de nouveau, ἐπανανοίγω, rouvrir.

ξανανοικιάζω [δημ.], μέλ. άσω· ἐνοικιάζω ἐκ νέου, louer de nouveau ; ἀναμισθόω-ῶ, όομαι-οῦμαι, relouer.

ξαναπαγόνω [δημ.], μέλ. ώσω· παγόνω ἐκ νέου, glacer de nouveau ; πήγνυμαι ἐκ νέου, regeler ; [οὐδ.] se regeler ; ἀναπήγνυμαι, reprendre.

ξαναπαθαίνω [δημ.], πάσχω, ὑποφέρω ἐκ νέου, souffrir (endurer) de nouveau ; || δὲν θὰ τὸ ξαναπάθω, cela ne m'arrivera plus.

ξαναπαίζω [δημ.], ἐπαναπαίζω παίζω ἐκ νέου, παίζω πάλιν, jouer de nouveau ; rejouer.

ξαναπαίρνω [δημ.], ἀναλαμβάνω, παίρνω, λαμβάνω ἐκ νέου, παίρνω ὀπίσω, ἢ ἐκ δευτέρου, ἀνακτάομαι, reprendre ; βλ. καὶ **παίρνω.** § — τὴν βόλτα [ναυτ.] βλ. **μεταστρέφω.**

ξαναπανδρευμένος, η, ον [δημ.], ὁ εἰς δεύτερον γάμον ἐλθών, marié pour la seconde fois ; δευτερόγαμος, remarié, ée.

ξαναπανδρεύω [δημ.], μέλ. εύσω, ὑπανδρεύω, νυμφεύω ἐκ νέου, marier de nouveau, remarier. § [μέσ.] ξαναπανδρεύομαι, δευτερογαμέω, νυμφεύομαι ἐκ νέου, ἐπανανυμφεύομαι, se marier de nouveau ; se remarier ; συνάπτω [δεύτερον, τρίτον] γάμον, convoler [en secondes, troisièmes noces].

ξαναπαρακαλῶ [δημ.], παρακαλῶ ἐκ νέου, prier de nouveau, reprier.

ξαναπατῶ [δημ.], ἐπαναθέτω τὸν πόδα που, remettre les pieds quelque part ; ἐπαναχάμπτω (που), retourner ; || δὲν θὰ ξαναπατήσῃ πλέον τὸ κατῶφλι μου, il ne passera plus le seuil de ma porte; || δὲν θὰ ξαναπατήσω πλέον εἰς, je ne mettrai plus les pieds dans. § —, πιέζω, πατῶ ἐκ νέου, refouler.

ξαναπερνῶ (άω) [δημ.], μέλ. άσω· περνῶ ἐκ νέου, passer de nouveau ; ἐπαναπεράω-ῶ, repasser.

ξαναπέσιμον, τὸ [δημ.], ἐπανάπτωσις, ἡ πρᾶξις τοῦ ἐπαναπίπτειν, action de retomber (de se recoucher); βλ. ξαναπέφτω. § [ἰατρ.] τὸ **ξανακύλημα,** rechute, n. f. βλ. λέξιν.

ξαναπέταγμα, τὸ [δημ.], ἐπανάπτησις, ἡ πρᾶξις τοῦ ξαναπετᾶν, action de voler (de s'envoler) de nouveau. § —, action de rejeter = ἡ ἐπανάρριψις.

ξαναπετῶ (άω) [δημ.], μέλ. άσω, ἐπανίπταμαι, πετῶ (ἵπταμαι) ἐκ νέου, voler (; s'envoler) de nouveau, ἐπαναρρίπτω, rejeter.

ξαναπέφτω [δημ.], μέλ. έσω, πίπτω ἐκ νέου, tomber de nouveau, ἐπαναπίπτω, retomber. § —, ἐπαναπίπτω εἰς τὴν κλίνην μου, κατακλίνομαι ἐκ νέου, se recoucher.

ξαναπηγαίνω [δημ.], πηγαίνω (μεταβαίνω) που ἐκ νέου, aller (se rendre) de nouveau ; ἐπανέρχομαι, ἐπιστρέφω, ἐπαναχάμπτω, retourner.

ξαναπηδῶ (άω) [δημ.], μέλ. ήσω· πηδῶ ἐκ νέου, sauter de nouveau, ἐπαναπηδῶ, ressauter.

ξαναπιάνω [δημ.], ἐκ δευτέρου συλλαμβάνω, ἐπαναλαμβάνω, reprendre, ἐκ νέου συλλαμβάνω, ressaisir ; ξαναγγίζω, retoucher. § [ἐπὶ φυτ.] —, reprendre [racine], κάμνω καὶ πάλιν ῥίζας.

ξαναπίπτω [δημ.], ἐπαναπίπτω· βλ. **ξαναπέφτω.**

ξαναπλαγιάζω [δημ.], κατακλίνομαι ἐκ νέου, se recoucher, ἐπαναπίπτω εἰς τὴν κλίνην, κτλ.

ξαναπλένω [δημ.] καὶ

ξαναπλύνω [δημ.], ἐπαναπλύνω, πλύνω ἐκ νέου, laver de nouveau, relaver ; reblanchir.

ξαναποδίζω [διάλ. Οἰνόης], ἀναποδίζω, γυρίζω ὀπίσω.

ξαναποκτῶ (άω) [δημ.], μέλ. ήσω, ἀνακτῶμαι, ἀποκτῶ ἐκ νέου, acquérir de nouveau ; ἀνακτῶ, ἀνακτῶμαι, recouvrer ; ἀνακτῶ, κερδίζω ἐκ νέου, regagner ; (σπ.) ἀνακτῶ τὸν ἀπολεσθέντα, racquérir.

ξαναπολεμῶ (έω) [δημ.], πολεμῶ, μάχομαι ἐκ νέου, combattre de nouveau ; ἐπαναλαμβάνω, ἐπαναρχίζω τὸν πόλεμον, recommencer la guerre.

ξαναπούλημα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐκ νέου πώλησις, nouvelle vente ; ἡ ἀνάπρασις, revente, n. f.

ξαναπουλημένος, η, ον [δημ.], ὁ ἐκ νέου πωλημένος, παλίμπρατος, revendu, e ; ὁ μεταπωλημένος,

ξαναπουλῶ [δημ.], μέλ. ήσω, πωλῶ ἐκ νέου, vendre de nouveau ; ἀναπιπράσκω, revendre ; βλ. καὶ **μεταπωλῶ.**

ξαναρράπτω, μέλ. άψω [δημ.], **ἐπαναρράπτω,** ῥάπτω ἐκ νέου, coudre de nouveau, recoudre.

ξαναρρίχνω [δημ.], **ἐπαναρρίπτω,** ῥίπτω (ἐκσφενδονίζω, βάλλω) ἐκ νέου, jeter (lancer; tirer) de nouveau.

ξαναρρωστῶ (άω), μέλ. ήσω [δημ.], ἐπαναπίπτω ἀσθενής, retomber malade, ὑποτροπιάζω, avoir une rechute; βλ. καὶ **ξανακυλῶ.**

ξαναρχίζω καὶ

ξαναρχινῶ [δημ.], δευτέραν ἀρχὴν ποιοῦμαι, ἐπαναλαμβάνω, **ἐπαναρχίζω,** recommencer, se remettre à ; revenir à ; || τὸ κρύον ξανάρχισε, le froid a repris ; || ὅταν ξαναρχίσουν τὰ μαθήματα, à la rentrée des classes ; || ξανάρχισε τὴν δουλειάν του, il s'est remis au travail ; || τὰ λύκεια (γυμνάσια) ξαναρχίζουν τὸν ἄλλον μῆνα, les collèges rentrent au mois prochain.

ξανάρχομαι [δημ.], μέλ. θὰ ξαναέλθω, ἐπανέρχομαι, revenir.

ξαναρωτῶ (άω) [δημ.], μέλ. θὰ ξαναρωτήσω, ἐπανέρχομαι εἰς τὴν ἐρώτησιν, ἐπανε-

ρωτάω-ῶ, redemander ; ἐρωτῶ ἐκ νέου, demander (interroger) de nouveau.

ξανασαίνω [δημ.], ἀνασαίνω ἐκ νέου, σταματῶ ὅπως ἀναπνεύσω, reprendre haleine ; ἀναπνέω, respirer ; ξεκουράζομαι, se délasser ; ἀναλαμβάνω δυνάμεις, συνέρχομαι, se remettre ; || ἄφησε τὸ ἄλογον νὰ ξανασάνῃ, laissez souffler le cheval ; || δὲν ἔχει καιρὸν νὰ ξανασάνῃ, il n'a pas le temps de respirer; || δὲν μὲ ἀφίνει νὰ ξανασάνω ὀλίγον, il ne me laisse respirer un peu.

ξανασηκόνω, μέλ. ώσω [δημ.], σηκόνω ἐκ νέου, lever de nouveau, ἀνασηκόνω, relever ; ἀνορθόω ἐκ νέου, dresser de nouveau ; ἐπανορθόω, redresser.

ξανασήκωμα, τὸ [δημ.], ἡ ἐκ νέου ἀνύψωσις, τὸ ἀνασήκωμα, relèvement, n. m. ἡ ἐκ νέου ἀνόρθωσις, ἐπανόρθωσις, redressement, n. m.

ξανασημαδεύω [δημ.], μέλ. εύσω, σημαδεύω (σκοπεύω) ἐκ νέου, viser de nouveau = ἐπανασκοπεύω. § —, σημειόω-ῶ ἐκ νέου, marquer de nouveau.

ξανασιάζω [δημ.], μέλ. ξανασιάξω, ξαναχάμνω, refaire ; ἐπισκευάζω, ἐπιδιορθῶ (ἐκ νέου), raccommoder ; συναρμόζω ἐκ νέου, rajuster de nouveau.

ξανασκάπτω [δημ.], μέλ. σκάψω, σκάπτω (ὀρύσσω) ἐκ νέου, recreuser; repiocher; [σπ.] refouir ; βλ. **ἐξανασκάπτω, ἐπανασκάπτω.**

ξανασκεπάζω [δημ.], μέλ. άσω, σκεπάζω, καλύπτω, ἐκ νέου, couvrir de nouveau ; ἐπανακαλύπτω, recouvrir.

ξανασμίγω, μέλ. ίξω [δημ.], σμίγω τινὰ ἐκ νέου, rejoindre ; συναντῶ ἐκ νέου, rencontrer de nouveau ; ἐπαναβλέπω, revoir.

ξανασπάζω [δημ.] καὶ

ξανασπάνω, μέλ. άσω [δημ.], ἐπαναθραύω, θραύω, σπάζω ἐκ νέου, rompre (casser) de nouveau ; recasser.

ξανασπέρνω, μέλ. σπείρω [δημ.], ἐπανασπείρω, σπείρω ἐκ νέου, semer de nouveau, ressemer.

ξανασπρίζω, μέλ. ίσω [δημ.], **ἐπανασπρίζω,** ἀσπρίζω ἐκ νέου, blanchir de nouveau, reblanchir ; χάμνω ἐκ νέου τι ἄσπρον. § [οὐδ.] ἀσπρίζω ἐκ νέου, redevenir blanc, ἐπαναγίνομαι λευκὸς (ἄσπρος), ἐπανακτῶ τὸ λευκὸν χρῶμα.

ξανάσπρισμα, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ξανασπρίζειν, action de reblanchir.

ξανασπρώχνω [δημ.], μέλ. σπρώξω· ἐπανασπρώχνω, σπρώχνω ἐκ νέου, repousser de nouveau.

ξαναστέλνω [δημ.], μέλ. θὰ ξαναστείλω, ἐπαναστέλλω, στέλλω ἐκ δευτέρου, envoyer une seconde fois.

ξαναστουπόνω, μέλ. ώσω [δημ.], στουπόνω, πωματίζω ἐκ νέου, boucher de nouveau; reboucher, **ἀναπωμάζω,** ξαναταπόνω.

ξαναστοχάζομαι [δημ.], μέλ. θὰ ξαναστοχασθῶ, στοχάζομαι, **σκέπτομαι, ἀναλογίζομαι** ἐκ νέου, penser de nouveau ; repenser, repasser dans l'esprit.

ξαναστρέφω, βλ. **ἀναστρέφω.**

ξαναστρήφω, μέλ. στρήψω [δημ.], στρήφω ἐκ νέου, tordre de nouveau; retordre.

ξανάστροφα [ἐπίρ. δημ.], **ἀνάστροφα,** ἀνάποδα, de travers, ἀντίστροφα, à l'inverse, à la renverse ; à rebours.

ξανάστροφος, ος, ον [δημ.], βλ. **ἀνάστροφος.**

ξανατινάζω [δημ.], μέλ. άξω, τινάζω ἐκ νέου, secouer de nouveau ; rebatte (un matelas, etc.).

ξαναταπόνω [δημ.], βλ. ξαναβουλλόνω.

ξανατραβῶ [δημ.], μέλ. τραβήξω, **ἐπανέλκω,** τραβῶ ἐκ νέου, tirer de nouveau. § [οὐδ.] ὑποφέρω ἐκ νέου, endurer de nouveau.

ξανατρώγω [δημ.], μέλ. θὰ ξαναφάγω, τρώγω ἐκ νέου, manger de nouveau ; **ἐπανατρώγω,** remanger, [ἐν.] **ἐπαναδειπνῶ,** redîner.

ξανατυπόνω, μέλ. ώσω[δημ.], τυπόνω ἐκ νέου, imprimer de nouveau ; **ἀνατυπόνω,** réimprimer.

ξανατύπωμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ τυπόνειν ἐκ νέου, action de réimprimer ; **ἀνατύπωσις,** réimpression.

ξαναυρίσκω [δημ.], μέλ. θὰ ξαναυρῶ=θὰ ἐπανεύρω, εὑρίσκω ἐκ νέου, trouver de nouveau ; ἐπανευρίσκω, retrouver.

ξαναφαίνομαι [δημ.], μέλ. ξαναφανῶ, ἀόρ. φάνηκα, φαίνομαι ἐκ νέου, paraître de nouveau ; **ἐπαναφαίνομαι,** reparaître ; ἀναφαίνομαι, δείκνυμαι, παρουσιάζομαι ἐκ νέου, se remontrer.

ξαναφαίνω [δημ.], ἐπανυφαίνω, ὑφαίνω ἐκ νέου, tisser de nouveau ; retisser.

ξαναφουσκόνω, μέλ. ώσω [δημ.], **ἀνατυλίσσω,** τυλίσσω ἐκ νέου μὲ φασκιὰ (maillot ou bande) ; φασκιόνω ἐκ νέου, emmailloter (ἢ bander) de nouveau, remmailloter.

ξαναφέρνω [δημ.], μέλ. -φέρω, φέρω, μεταφέρω, ἐκ νέου, porter (amener de nouveau ; ἐπαναφέρω, reporter ; **ἐπανάγω, ἐπαναφέρω,** φέρω ὀπίσω, ramener.

ξαναφεύγω [δημ.], μέλ. -φύγω, φεύγω, ἐπαναφεύγω, ἐκ νέου, ἀναχωρῶ πάλιν, partir de nouveau, repartir.

ξαναφιλῶ (έω) [δημ.], μέλ. ήσω· φιλῶ ἐκ νέου, baiser (embrasser) de nouveau ; [σπ.] rembrasser.

ξαναφορτόνω, μέλ. ώσω [δημ.], φορτόνω ἐκ νέου, charger de nouveau, recharger.

ξαναφράζω, μέλ. άσω, φράζω (φράττω) ἐκ νέου, boucher de nouveau ; **ἀναπωμάζω,** reboucher.

ξαναφτειάνω, μέλ. άξω [δημ.], χάμνω ἐκ νέου, faire de nouveau, refaire ; **ἀνακατασκευάζω, ἀνοικοδομῶ,** reconstruire; ἀνοικοδομῶ (κυρίως δομήν), rebâtir ; ἐπισκευάζω, ἐπιδιορθῶ ἐκ νέου, rajuster de nouveau.

ξαναφύτευμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ ἐκ νέου φύτευμα, action de replanter ; ἡ ἀναφύτευσις, replantation, n. f. βλ. καὶ **μεταφύτευσις.**

ξαναφυτεύω, μέλ. εύσω [δημ.], φυτεύω ἐκ νέου, planter de nouveau ; ἀναφυτεύω, replanter, repiquer ; βλ. καὶ μεταφυτεύω.

ξαναφυτρόνω, μέλ. ώσω [δημ.], φυτρόνω ἐκ νέου, pousser de nouveau ; ἀναφύομαι, repousser.

ξαναφυτρωμένος, η, ον· ὁ ἐκ νέου φυτρώνων, qui repousse.

ξαναφωνάζω [δημ.], μέλ. άξω, φωνάζω (καλῶ) τινὰ ἐκ νέου, crier (appeler) de nouveau ; ἀνακαλέω τῇ φωνῇ, ἐπανακαλέω, rappeler.

ξαναχαιρέτισμα, τὸ [δημ.], τὸ ἐκ νέου χαιρέτισμα, action de resaluer ; ἡ ἐπανάληψις τοῦ χαιρετισμοῦ, répétition de salut.

ξαναχαιρετῶ (άω) [δημ.], μέλ. ήσω, ἐπαναχαιρετῶ, χαιρετῶ ἐκ νέου, πάλιν, saluer de nouveau ; resaluer.

ξαναχάνω, μέλ. άσω [δημ.], χάνω ἐκ νέου, perdre de nouveau, reperdre.

ξαναχρωματίζω [δημ.], βλ. ἀναβάπτω.

ξαναχύνω, μέλ. ύσω [δημ.], χύνω ἐκ νέου, verser de nouveau. § —, τήκω ἐκ νέου, fondre de nouveau, ἀνατήκω, refondre ; || ξαναχύνω (εἰς τὸ καλοῦπι), ἀναχωνεύω, refondre.

ξαναχύσιμον, τὸ [δημ.], ἡ ἐκ νέου τῆξις, ἀνάτηξις, refonte, n. f. § —, action de verser de nouveau.

ξαναψήνω, μέλ. ήσω [δημ.], ψήνω ἐκ νέου, cuire (rôtir) de nouveau ; ἀνέψω, recuire.

ξαναψήσιμον, τὸ [δημ.], τὸ ψήνειν ἐκ νέου, action de cuire (de rôtir) de nouveau, ἡ ἀνέψησις, recuit, n.m. § —, δευτέρα ἔψησις, recuite, n. f.

ξαναψηφίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἐπαναψηφίζω, ψηφίζω ἐκ νέου, voter de nouveau.

ξανανεμίζω [δημ.], βλ. ἀνεμίζω, éventer.

ξανθάδα, ἡ [δημ.], ἡ ξανθότης.

ξανθίζω, μέλ. ίσω· κλίνω πρὸς τὸ ξανθόν, tirer sur le blond ; || κάμνω, βάφω ξανθόν, faire (teindre en) blond § —, καθίσταμαι, γίνομαι ξανθός, devenir blond.

ξανθογένειος, ου, ὁ, καὶ ξανθογένης, ὁ ἔχων ξανθὸν γένειον (γενειάδα).

ξανθογένης, εος-ους, ὁ· ὁ ἔχων ξανθὴν γενειάδα, qui a la barbe blonde.

ξανθόθριξ, τριχος, ὁ, ἡ· ὁ ἔχων τρίχας ξανθάς, ὁ ξανθομάλλης.

ξανθοκόκκινος, η, ον· βλ. πυῤῥός.

ξανθόκομος, ος, ον, καὶ ξανθοκόμης, ὁ ἔχων ξανθὴν κόμην, aux cheveux blonds.

ξανθομάλλης (θηλ. ξανθομαλλοῦσα), ὁ ἔχων τρίχας ξανθάς, qui a les cheveux blonds, συνεπῶς ὁ ξανθός, ή, όν.

ξανθοποιέω-ῶ· κάμνω ξανθόν, ξανθίζω.

ξανθοπώγων, ωνος, ὁ· ὁ ἔχων πώγωνα ξανθόν, à la barbe blonde, ξανθογένης.

ξανθός, ή, ὸν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), κιτρινωπός, χρυσοειδής, κοκκινοκίτρινος, blond, e, adj. [ποιητ. ἐν.] χρυσοειδής, doré, ée ; || τὸ ξανθὸν χρῶμα, la couleur blonde = le blond. § ξανθός, ὁ ἐπίξανθος, fauve, adj. βλ. καὶ δέρμα, σκῦτος. § ξανθὸς [ἱππολ.], alezan, n. m. ὁ ξανθότριχος, χρῶμα ἵππου κοινῶς ὁ ἀλιτζές. Οὗτος διακρίνεται πρὸ πάντων διὰ τοῦ ἐρυθροῦ βασίμου χρώματος τῆς τριχός του, ὅπερ ὁτὲ μὲν εἶνε φαεινότερον καὶ ἐξέχον, ὁτὲ δὲ βαθύτερον καὶ μὲ ἄλλα χρώματα μεμιγμένον· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ προκόμιον, ἡ χαίτη καὶ ἡ οὐρὰ τούτων εἶνε φαειναί, συχνάκις δὲ φαιαὶ ἢ ἐντελῶς λευκαί, τὸ δὲ χρῶμα τῆς σαρκὸς πάντοτε φαιόν, οἱ ὀφθαλμοὶ ὀρφνώδεις καὶ ἡ ὁπλὴ μέλαινα· πολλὰ καὶ ἀκανόνιστα σημεῖα εὑρίσκονται ἐπὶ τούτων. Ὑπάρχουσι διάφορα εἴδη ξανθῶν ἵππων· || φαιόξανθος, alezan bis ; οὗτος ἔχει τρίχωσιν ξανθὴν πρὸς τὸ φαιὸν κλίνουσαν· τὸ προκόμιον, ἡ χαίτη καὶ ἡ οὐρὰ εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁμοίου, ἐνίοτε δὲ καὶ βαθυτέρου χρώματος· || φλογόξανθος, alezan brûlé ; οὗτος ἔχει τρίχωσιν ἐρυθρόξανθον, αἱ δὲ ἄκραι τῶν τριχῶν φαίνονται ὡς πυρόκαυσται, διὰ τοῦτο τὸ χρῶμα του κλίνει πρὸς τὸ ὠχρόφαιον· τὸ προκόμιον, ἡ χαίτη καὶ ἡ οὐρὰ εἶνε ὡσαύτως ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ βαθύχροα καὶ συχνάκις ἀναμεμιγμένα μὲ φαιὰς τρίχας· || ἐρυθρόξανθος, alezan cerise ; οὗτος ἔχει τρίχωσιν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον βαθεῖαν ἐρυθρόξανθον, χωρὶς ἰδιάζουσαν στιλπνότητα· χαίτην, προκόμιον. οὐρὰν καὶ πόδας ἐρυθρούς, ὁτὲ μὲν φαεινοτέρους, ὁτὲ δὲ βαθυτέρους· || καστανόξανθος, alezan châtain ou marron ; οὗτος ἔχει τρίχωσιν ἐρυθρόξανθον βαθυτέραν, κλίνουσαν πρὸς τὸ μελανόφαιον καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ῥυπαρῶς ὀρφνώδη χαίτην, προκόμιον καὶ οὐράν· || ὠχρόξανθος ἢ ξανθὸς ἀνοικτός, alezan clair ou fauve ; οὗτος εἶνε ἐρυθρόχλωρος μηλινοειδής· τὸ προκόμιον, ἡ χαίτη καὶ ἡ οὐρὰ εἶνε ὁμοίου ἢ ὠχρολεύκου χρώματος· || χαλκόξανθος, alezan cuivré : οὗτος ἔχει τρίχωσιν βαθυτέραν ἐρυθρόξανθον χαλκοειδῆ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον βαθυτέραν χαίτην, προκόμιον, οὐρὰν καὶ πόδας· || χρυσόξανθος, alezan doré ; οὗτος ἔχει τρίχωσιν ξανθήν, μὲ ὡραίαν χρυσοειδῆ στιλπνότητα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπέρυθρον βαθεῖαν χαίτην, προκόμιον, οὐρὰν καὶ πόδας βαθύχροας· || ξανθὸς βαθύχρους ἢ ἀμαυρός, alezan foncé ou obscur.

ξανθότης, ητος, ἡ· κοινῶς ξανθάδα, ἡ ἰδιότης τοῦ ξανθοῦ, τὸ ξανθὸν χρῶμα (τῆς κόμης, κτλ.), couleur blonde ; blondeur, n. f.

ξανθοτρίχης καὶ ξανθότριχος, ος, ον· ὁ ἔχων ξανθὰς τρίχας, ξανθὰ μαλλιά, qui a les cheveux blonds καὶ ἐπὶ ζώων ἰδίως, qui a le poil fauve (ἐπίξανθον τρίχωμα). § ξανθότριχος ἵππος, alezan; βλ. ξανθός.

ξάνιον, ου, τό· carde, n. f. κτένιον, peigne, n. f. βλ. κνάφος.

ξανοίγω [δημ.], βλ. ἐξανοίγω.

᾿ξανουσταίνω [δημ.], βλ. ἀνοσταίνω.

ξάνσις, εως, ἡ· cardage, n. f. ἡ κνάφευσις, ἡ ἐργασία τοῦ ξαίνειν (carder), ἤτοι ἡ ἐνέργεια, ἐργασία τοῦ ξαίνειν τὰ μαλλιά, κοινῶς τὸ λανάρισμα.

ξάντης, ου, ὁ (ξαίνων), ὁ ξαίνων τὰ μαλλία (θηλ. ξάντρια, ἡ ξαίνουσα)· βλ. καὶ ξάνσις· ὁ ἐργαζόμενος τὴν ξάνσιν τῶν μαλλίων, κοινῶς ὁ **λαναρᾶς.**

ξαντικός, ή, όν· ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ξάνσιν τῶν μαλλίων, qui a rapport au cardage de la laine; habile à carder de la laine; ‖ ξαντικὴ=ἡ τέχνη τοῦ ξαίνειν, art ou métier du cardeur, ἤτοι ἡ τέχνη τοῦ ξάντου.

ξαντόν, οῦ, τὸ καὶ

ξαντός, οῦ, ὁ (ξαίνω), τὸ τιλτόν, τίλμα· βλ. **μοτός,** charpie, n. f.

ξάντρια, ας, ἡ· cardeuse, n. f. θηλ. τοῦ ξάντης, ἡ ξαίνουσα μαλλία.

ξαορευτὴς [διάλ. Νάξου], **ἐξαγορευτής,** ὁ πνευματικός.

ξαορεύγω [διάλ. Νάξου], ἐξαγορεύω, 1) ἀνακρίνω, ἐξετάζω τινά, χυρίως ἐπὶ πνευματικοῦ ἱερέως, ὅστις **ἐξομολογεῖ** τοὺς μέλλοντας μεταλαβεῖν τῶν ἀχράντων μυστηρίων· 2) τιμωρῶ τινά.

ξαπέρασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ὑπερτερεῖν (ὑπερβαίνειν), action de surpasser (de dépasser); **ὑπερτέρησις, ὑπέρβασις.**

ξαπερνῶ, μέλ. ξαπεράσω [δημ.], **ὑπερτερῶ, ὑπερβαίνω** τι, surpasser; ὑπερβαίνω, ὑπερβάλλω, ἀφίνω ὀπίσω, dépasser; προηγοῦμαι, ὑπερτερῶ τοὺς ἄλλους, dévancer.

ξαπετῶ [δημ.], βλ. **ξεπετῶ.**

ξάπλα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **ἐξάπλωμα.**

ξαπλόνω [δημ.], βλ. **ἐξαπλόνω.**

ξάπλωμα, τὸ [δημ.], βλ. **ἐξάπλωμα.**

ξαπολνῶ [δημ.], βλ. **ἐξαπολύω.**

ξαποστάζω [δημ.], καὶ

ξαποσταίνω [δημ.], μέλ. θὰ ξαποστάσω, **ξεκουράζομαι,** se délasser; ἀναπαύομαι, se reposer; βλ. καὶ **ξεκουράζω.**

ξαραθυμῶ [δημ.], χάμνω νὰ ἀναλάβῃ τις ἐκ λιποθυμίας, faire revenir d'un évanouissement; faire respirer; ἀναψύχω, rafraichir. § [οὐδ.] ἀναλαμβάνω, reprendre haleine; ἀναπνέω, respirer; **ἐπανέρχομαι** εἰς τὴν προτέραν **κατάστασιν,** se remettre.

ξαραχνιάζω [δημ.], **ἐξαραχνόω,** ἀφαιρῶ τὰς ἀράχνας (τοὺς ἱστοὺς τῶν ἀραχνῶν), ôter les araignées (; les toiles d'araignée).

ξάργου [δημ. ἐπίρ.], ἀπὸ τοῦ ἐξ ἔργου, καὶ

ξαργουστοῦ [δημ.], ἐπίτηδες, exprès; σκοπίμως, à dessein, ἐπὶ ταυτοῦ.

ξαρθρωμένος, η, ον [δημ.], ἐξηρθρωμένος, ἔξαρθρος, déboîté, ée; βλ. **ξεγοφιασμένος,** ξεκαρφωμένος.

ξαρματωμένος, η, ον [δημ.], dégréé (batiment), désarmé, ée; βλ. **ἀφωπλισμένος.**

ξαρματόνω [δημ.] ἐξαρματόνω, βλ. **ἀφοπλίζω;** désarmer; [πλοῖον ἰδ.] dégréer; βλ. καὶ **ἀποσκευάζω.**

ξαρμάτωμα, ατος, τὸ [δημ.] ὁ ἀφοπλισμός, désarmement, n. m. ἡ ἀποσκεύασις, dégréement, n. m.

ξαρμάτωσις, εως, ἡ [δημ.]· βλ. **ἀφοπλισμός,** désarmement, n. m.

ξαρμάτωτος, η, ον [δημ.], désarmé, ée, dégréé, éée; βλ. **ἀφοπλίζω, ἀποσκευάζω.**

ξαρμπορίζω [δημ. ναυτ.], βλ. **ἀφιστόω,** démâter.

ξαρμπόρισμα, ατος, τὸ [δημ. ναυτ.], βλ. ἀφίστωσις, dématage.

ξαρμυρίζω [δημ.], βλ. **ἐξαλμυρίζω.**

ξαρμύρισμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ **ἐξαλμύρισμα.**

ξαρρωστῶ [δημ.], μέλ. ήσω, **περιποιοῦμαι** (θεραπεύω) ἀσθενῆ, soigner (; guérir) un malade. § [οὐδ.] ἐγείρομαι ἀπὸ ἀσθένειαν, sortir de maladie; εὑρίσκομαι εἰς ἀνάρρωσιν être en convalescence, ἀναρρωνύω.

ξάρτι, τὸ [δημ. ναυτ.], hauban, n. m. βλ. ἐπίτονος. § [πληθ. μεταφ.] ξάρτια, αἱ παρασκευαί, ἑτοιμασίαι, apprêts; ἐξάρτησις, appareil.

ξαρτόδεμα, ατος, τὸ [δημ.], δεσμὸς τοῦ ἐπιτόνου, nœud de hauban; βλ. **ἐπιτονόδεσμος.**

ξασπρίζω [δημ.], μέλ. ίσω, ἀσπρίζω, βλ. ἐκλευκαίνω, blanchir.

ξάσπρισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ **ἐκλεύκανσις, λεύκανσις,** blanchiment, n. m.

ξάστερα [δημ. ἐπίρ.], σαφῶς, καθαρῶς, clairement; nettement; carrément; ἄνευ περιστροφῶν, sans détours.

ξαστερκά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἀστερόεις οὐρανὸς (καθαρός, αἴθριος), ciel étoilé (clair; serein); αἰθριότης, **αἰθρία** (τοῦ οὐρανοῦ), sérénité du ciel; βλ. καὶ καιρός.

ξαστερόνω [δημ.], μέλ. ώσω [ἐπὶ οὐρανοῦ] γίνομαι καθαρὸς (αἴθριος), devenir clair (serein); αἰθριάω, αἰθριάζω, s'éclaircir.

ξάστερος, η, ον [δημ.], καθαρός, διαυγής, clair, e, adj. ἤρεμος, νήνεμος, **αἴθριος,** serein, e, adj. βλ. καὶ **ἀνέφελος.**

ξαστέρωμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **ξαστερκά,** ἡ, sérénité [du ciel].

ξασχημίζω, μέλ. ήσω [δημ.], χάμνω νὰ παύσῃ τι ἀπὸ τοῦ νὰ ἦνε ἄσχημον, désenlaidir, ὅθεν **καθιστῶ εὐειδές.**

ξαφνίζω [δημ.], βλ. **ἐξαφνίζω.**

ξάφνου [δημ. ἐπίρ.], βλ. **ἔξαφνα.**

ξαφρίζω [δημ.], βλ. **ἐξαφρίζω, κτλ.**

ξάφτω [διάλ. Οἰνόης], **ἐξάπτομαι,** εὑρίσκομαι εἰς ἔξαψιν.

ξάχαλα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], 1) καθαρίδια τῶν γεννημάτων, τὰ **σχύβαλα,** 2) [μεταφ.] πλῆθος.

ξαχλυάζω [διάλ. Ἠπείρου], **διασκεδάζω.**

ξάχλυο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], **διάχυσις,** διασχέδασις, χυρίως ξεσκότισμα.

ξε- [μόρ.] (εὔχρ. ἐν συνθέσει), dé-; βλ. καὶ ἐκ· ‖ ξεβουλλόνω, décacheter; ‖ ξεζώνω, déceindre.

ξέβαμμα, ατος, τὸ [δημ.], διαφθορά, ἀλλοίωσις (ἀπώλεια) τοῦ χρώματος, altération (; perte) de couleur; **ἐκχρωματισμός,** décoloration, n. f.

ξεβαμμένος, η, ον [δημ.], μετοχὴ τοῦ ξεβάφω· **ἐκχρωματισθείς,** βλ. καὶ **ἔκπλυτος.**

ξεβαρκάρισμα, ατος, τὸ [δημ. ξεν.], débarquement, n. m. βλ. **ἀπόβασις.**

ξεβαρκάρω [δημ. ξεν.], débarquer ; βλ. **ἀποβιβάζω.**

ξεβάφω, μέλ. άψω [ἐκ, βάπτω] [δημ.], ἀφαιρῶ τὴν βαφήν, ἐκχρωματίζω, ἀποχρωματίζω, déteindre; décolorer ; ἐκχρωματίζομαι, se déteindre ; χάνω τὸ χρῶμα, τὸν χρωματισμόν, ἀποχρωματίζομαι, se décolorer; βλ. καὶ ξεθωριάζω· ‖ ξεβαμμένος, βλ. καὶ **ἔκπλυτος.**

ξεβγαίνω [διάλ. Ἠπείρου], διασκεδάζω.

ξεβγάζω [δημ.] καὶ

ξεβγάλλω [δημ.], ξεπλύνω καὶ ἐκπλύνω [δι' ἀφθόνου ὕδατος], laver [à grande eau] gâcher (aiguayer) [du linge]. § —, πωλῶ, ἐκποιῶ, ἀπαλλάσσομαι ἀπό τι, se défaire, ἐξαποστέλλω, expédier. § —, συνοδεύω τινά, faire la conduite; conduire; ξεπροβοδῶ (τινα) reconduire=συνοδεύω φιλοφρόνως. § ξεβγάνω, παραπείθω [νέαν κόρην] πρὸς διαφθοράν, διαφθείρω, suborner [une jeune fille]; διαφθείρω, débaucher, ὠθῶ εἰς ἀκολασίαν. § ξεβγάνω [διάλ. Ἠπείρου], ἐθίζω τινὰ εἰς κακοηθείας.

ξέβγαλμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ ξέπλυμα, ἡ ἔκπλυσις δι' ἀφθόνου ὕδατος, action d'aiguayer (de gâcher) lavage, n. m. § —, τὸ ξεπροβόδισμα, ἡ συνοδεία, conduite, n. f. ἡ συνοδεία, accompagnement, n. m. § —, ἡ παράπεισις πρὸς διαφθοράν, ἡ διαφθορά, séduction, n. f. subornation, n. f.

ξεβγάνω [δημ.], βλ. ξεβγάζω.

ξεβιδόνω [δημ.], μέλ. ώσω· βλ. **ἀποκοχλιόω-ῶ,** dévisser ; **ἐξαρμόζω,** démonter.

ξεβίδωμα, ατος, τὸ [δημ.] ἀποκοχλίωσις, dévissage, n. m. ἐξάρμοσις, démontage ; βλ. καὶ **ἐγκοχλίωσις.**

ξεβιράρω [δημ. ναυτ.], dévirer ; βλ. **ἀναστρέφω.**

ξεβλαστάνω, μέλ. ξεβλαστήσω [δημ.] καὶ

ξεβλασταρόνω, μέλ. ώσω [δημ.], monter en graine (en tige) ; βλ. **ἐκβλαστάνω.**

ξεβοτανίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἀφαιρῶ τὰ βότανα, τὰ χόρτα, σκαλεύω, sarcler (διὰ τῆς σκαλίδος, sarcloir), ἤτοι βοτανίζω, éherber ; ἀφαιρῶ τὰς βλαβερὰς βοτάνας κήπου ἢ ἀγροῦ· βλ. καὶ **ἐκβοτανίζω.**

ξεβουλιάζω [δημ.] [ἐνν. πλοῖον] ἢ ἀνασύρω ἐκ τοῦ βυθοῦ, retirer du fond ; βλ. καὶ **ἐκβυθίζω.**

ξεβουλλόνω, μέλ. ώσω [δημ.], λύω τὰς σφραγίδας, **ἀποσφραγίζω,** décacheter. § ἐκπωματίζω (φιάλην), déboucher ; décoiffer [une bouteille].

ξεβούλλωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ τῶν σφραγίδων λύσις, ἡ πρᾶξις τοῦ ἀποσφραγίζειν, action de décacheter ; ἀποσφράγισις, décachètement, n. m. décachetage. § ἐκπωμάτωσις (φιάλης, κτλ.), débouchement, n. m.

ξεβούλλωτος, η, ον [δημ.], ἀποσφραγισμένος, décacheté, ée, adj. § ἐκπωματισμένος, η, ον, débouché, ée, adj.

ξεβρακόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐκβάλλω τὸ βρακίον (τὴν περισκελίδα), ôter la culotte (le pantalon) déculotter [μεταφ.] ἀποκαλύπτω, mettre à nu ; dévoiler.

ξεβράκωμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ ἐκβάλλειν τὴν περισκελίδα (τὸ πανταλόνι), action de déculotter.

ξεβράκωτος, η, ον [δημ.] ὁ ἄνευ περισκελίδος (πανταλονίου), qui est sans culotte (sans pantalon) déculotté; [μεταφ. πολιτ. ἰδ.] sans-culotte.

ξεβραχνιάζω [δημ.], παύω τὸ βράγχος (τὴν βραχνάδα), [se] désenrouer.

ξεβράχνιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ κατάπαυσις τοῦ βράγχους (τῆς βραχνάδος), désenrouement, n. m.

ξεβρίζω [διάλ. Νάξου], ἐξυβρίζω τινά,

ξεβρωμίζω [δημ.], μέλ. ίσω, ἀφαιρῶ τὴν βρῶμαν, τὸν ῥύπον, ἐκκαθαίρω, décrasser ; καθαρίζω, nettoyer ; ἀπολυμαίνω, désinfecter. § [οὐδ.] ἐκκαθαίρομαι, καθαρίζομαι, se décrasser ; καθαρίζομαι, se nettoyer ; ἀπολυμαίνομαι, se désinfecter.

ξεβρώμισμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ καθάρισμα, nettoyage, n. m. ἡ ἀπολύμανσις, désinfection, n. f.

ξεβυθίζω, μέλ. ίσω [δημ.], βλ. **ξεβουλιάζω, ἐκβυθίζω.**

ξεγαντσώνω [δημ.], βλ. **ἐξαγκυρίζω.**

ξέγδαρμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ἐκδέρειν, action d'écorcher ; ἡ ἔκδαρσις, écorchement ; βλ. καὶ **ἐκδορά.** § ἡ ἀμυχή, ἡ ἐκδορά, écorchure, n. f. ἀμυχή, ἐλαφρὸν ξέγδαρμα, éraflure, n. f. ἡ ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος ἐκδορά, ἤτοι ἐλαφρόν, ἐπιπόλαιον ξέγδαρμα, excoriation ou épauflure, n.f. βλ. **ἀπόσυρμα·** ‖ ξένος πόνος ξέγδαρμα [παροιμ.], mal d'autrui n'est que songe.

ξεγδέρνω, μέλ. ξεγδάρω [δημ.], ἀφαιρῶ τὸ δέρμα, ἐκδέρω, écorcher ; ἀφαιρῶ ἐλαφρῶς τὸ δέρμα, σχηματίζω ἐπιπόλαιον ξέγδαρμα, érafler ; ἀφαιρῶ τὴν ἐπιδερμίδα, excorier ; βλ. καὶ **ἐκδέρω.**

ξεγδύνω, μέλ. ύσω [δημ.], ἐκδύω, ἀφαιρῶ τὰ ἐνδύματα, déshabiller; ἀντίθ. τοῦ **ἐνδύω.**

ξεγελῶ (άω), μέλ. άσω [δημ.], ἀπατῶ, tromper ; ἀπατῶ, ἐξαπατῶ, duper ; ἀπατῶ, πλανῶ, δελεάζω, séduire ; φεναχίζω, ἀπατῶ διὰ κολακευτικῶν λόγων, enjoler ; ‖ ξεγελάσθηκε, il s'est laissé prendre.

ξεγέννημα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ξεγεννᾶν, action d'accoucher ; ἡ **μαίευσις,** accouchement, n. m. καὶ ἐν γένει ὁ τοκετός, ἡ γέννα, accouchement.

ξεγεννῶ (άω), μέλ. ήσω [δημ.], **μαιεύω,** accoucher, καὶ ἐν γένει γεννῶ, λοχεύω, accoucher ; délivrer=ἐλευθερόνω.

ξεγλίστρημα, ατος, τὸ [δημ.] καὶ **ξεγλίστριμα,** ἐκγλίστρισις, ὀλίσθησις, ὀλίσθημα, glissade, n.f. τὸ στραβοπάτημα καὶ γλίστρημα, faux pas ; ἡ διαφυγή, ἐκφυγή, τὸ νὰ φύγῃ τις κρυφίως, échappade, n. f. βλ. καὶ **διαφυγή.**

ξεγλίστριμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **ξεγλίστρημα.**

ξεγλιστρῶ (άω), μέλ. ήσω [δημ.], ἐγλι-

στράω, ὀλισθαίνω, glisser ; στραβοπατῶ, γλιστρῶ, faire un faux pas; βλ. καὶ ἐξολισθαίνω. § —, φεύγω κρυφίως, χωρὶς νὰ παρατηρηθῶ, [s']échapper ; s'esquiver ; βλ. καὶ διαφεύγω.

ξεγλυτόνω [δημ.], βλ. **γλυτόνω**.

ξεγνοιάζω [δημ.], βλ. ξεννοιάζω.

ξεγοητεύω, μέλ. εύσω [δημ.], désensorceler ; ἀπαλλάσσω τῆς γοητείας.

ξεγοφιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἐξαρθρῶ τὸ ἰσχίον (γοφόν), disloquer (rompre) les hanches; déhancher ; [ἐν.] éreinter ; ξεγοφιασμένος, déhanché, ée ; dégingandé, ée ; donner comme un air disloqué à la marche.

ξεγόφιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἐξάρθρωσις τῶν ἰσχίων, dislocation des hanches ; déhanchement, n. m. [σπ.] dégingandement ; βλ. καὶ ἰσχίον, hanche.

ξεγοφιασμένος, η, ον [δημ.], βλ. **ἐξίσχιος**.

ξεγραντολόγημα, τὸ [δημ. ναυτ.], βλ. **ἐκλωμάτισις**.

ξεγραντολογῶ [δημ. ναυτ.], déralinguer; βλ. **ἐκλωματίζω**.

ξεγράφω [δημ.], μέλ. άψω, **διαγράφω** τὸ γεγραμμένον (ἢ ἐκγράφω, ἐξαλείφω ἔκ τινος καταλόγου), effacer ce qui est écrit ; rayer ; || ὅτι γραφῇ δὲν ξεγράφεται [φρ.], ce qui est écrit est écrit ; || γράφει καὶ ξεγράφει [φρ.]. il a son dit et son dédit ; || αὐτὰ νὰ τὰ ξεγράψῃς, ôtez cela de vos papiers ; faites en votre deuil ; || ξέγραψέ με, ne comptez plus sur moi.

ξεγυμνόνω [δημ.], μέλ. ώσω, ἐκδύω, γδύνω, déshabiller ; ἀποδύω, ἀπογυμνόνω, dépouiller, mettre à nu ; νὰ ἐκδύηταί τις καὶ νὰ μένῃ γυμνός· βλ. καὶ **ἐκγυμνόω**· [συνεκδ.] ἀπογυμνόω-ῶ, ληστεύω, dépouiller, ἀπογυμνόω, dénuer. § [μέσ.] **ἐκδύομαι**, se déshabiller.

ξεγύμνωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἔκδυσις, ἡ πρᾶξις τοῦ ἐκδύειν (ἐκδύεσθαι), action de [se] déshabiller; ἀπογύμνωσις, dépouillement, n.m.

ξεγυρίζω, μέλ. ίσω [δημ.], στρέφω ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, tourner d'un autre sens; ἀναστρέφω, retourner. § [ξυλουργ.], τορνεύω ἢ τέμνω διὰ τοῦ χαμπυλοτόμου πρίονος, chantourner.

ξεγυριστάρι, τὸ [δημ. ξυλουργ.], βλ. **πρίων** γερμανικός, raquette, n. f. καὶ **πρίων** χαμπυλοτόμος, scie à chantourner.

ξεδασκεύω [διάλ. Οἰνόης], τελειόνω τὴν διδαχήν μου, τὴν διδασκαλίαν μου.

ξεδασόνω [δημ.], βλ. **ἐκδασόω**.

ξεδάσωσις, ἡ· ξεδάσωμα, τὸ [δημ.], ἡ **ἐκδάσωσις**, ἡ πρᾶξις τοῦ ἐκδασοῦν.

ξεδένω, μέλ. έσω [δημ.], ἀπολύω, λύω, délier ; [ναυτ.] λύω, ἐκλύω, démarrer.

ξεδιαβάζω [δημ.], βλ. **ἀποδιαβάζω**.

ξεδιαλεγοῦδι, τὸ [δημ.], βλ. **ἀποδιαλεγοῦδι**.

ξεδιαλέγω [δημ.], διαλέγω, ἐκλέγω, trier; choisir.

ξεδιάλυμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ ξεμπέρδευμα, λύσις, διάλυσις, débrouillement, n. m. διασάφησις, διευκρίνισις, éclaircissement, n.m. διασάφησις. ἐξήγησις, explication, n. f.

ξεδιαλύνω [δημ.], ξεμπερδεύω, ξεπλέκω, διαλύω, démêler ; débrouiller ; [μεταφ.] διασαφέω, σαφηνίζω, διευκρινέω, éclaircir; ἐξηγῶ, expliquer. § [μέσ. ἢ **παθητ.**] [ἐπὶ ὀνείρου, ἐλπίδων, κτλ.], πραγματοποιέομαι - **οῦμαι**, se réaliser ; κοινῶς ἐβγαίνω.

ξεδιάντροπος, ὁ [δημ.], βλ. **ἀδιάντροπος**, κτλ.

ξεδιπλόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐκπτύσσω, ἀνελίσσω, déplier ; ἀναπτύσσω, déployer.

ξεδίπλωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ξεδιπλόνειν, action de déplier ; ἔκπτυξις, ἀνέλιξις, ἀνάπτυξις, déploiement.

ξεδίπλωτος, ος, ον [δημ.], ξεδιπλωμένος, ἐκπτυχθείς, déplié, ée, adj. ἀνεπτυγμένος, ἀναπτυχθείς, déployé, ée, adj.

ξεδιψῶ (άω), μέλ. άσω [δημ.], σβέννυμι τὴν δίψαν, désaltérer. § καταπαύω τὴν δίψαν μου, se désaltérer.

ξεδοντιάζω, μέλ. άσω [δημ.] ἀποσπῶ, ἐκριζόω (θραύω) τοὺς ὀδόντας, arracher (; casser) les dents; édenter.

ξεδοντιάρης, α, ικον [δημ.], ὁ **φαφούτης**, ὁ ἐστερημένος ὀδόντων, privé de dents ; **νωδός**, édenté, ée.

ξεδόνω [δημ.], [καὶ μέσ.] παραδίδομαι, s'adonner ; ἀφίνομαι νὰ μὲ κυριεύσῃ πάθος τι, se livrer [avec passion] ; || ξέδωσε σ'τὸ πιοτόν, il s'est adonné à la boisson. § [ἀπολ.] τέρπομαι. ψυχαγωγοῦμαι, se récréer ; διασκεδάζω, s'amuser, se divertir.

ξεδουλεύω, μέλ. εύσω [δημ.], ἀποτελειόω-ῶ τὴν ἐργασίαν μου, terminer son travail ; τελειόνω τὴν ὑπηρεσίαν μου, achever son service ; faire son temps.

ξέδρα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ ἀναγκαῖον, ὁ **ἀπόπατος**.

ξεδρόνω [δημ.], βλ. ξεϊδρόνω.

ξεζαλίζω, χάμνω νὰ συνέλθῃ κατόπιν ζάλης, faire revenir d'un étourdissement, désétourdir.

ξεζεύγω [δημ.], λύω τοὺς ἵππους (τοὺς βόας) ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ, dételer; βλ. **ἀποζευγνύω**.

ξεζουμίζω [δημ.], **ἐκθλίβω** τὸν χυμὸν (ὀπόν), exprimer (tirer) le jus (la sève ; le suc) ; [συνεκδ.] ἐξαντλέω-ῶ, épuiser.

ξεζώνατος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἄζωστος.

ξεζώνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀφαιρῶ τὴν ζώνην, ôter la ceinture ; ἐκζώνω, ἐκζωννύω, déceindre.

ξέζωστος, η, ον [δημ.], ὁ ἄνευ ζώνης, qui est sans ceinture ; ἄζωστος, déceint, e, adj.

ξεθάβω, καὶ

ξεθάπτω, μέλ. άψω [δημ.), ἐκβάλλω (βγάζω) ἀπὸ τὴν γῆν, déterrer ; ἐκβάλλω ἀπὸ τὸν τάφον, exhumer ; βλ. **ἐκθάπτω**.

ξεθάρρευμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναθαρρεῖν. action de prendre courage ; βλ. ξεθαρρεύω, **ἀναθάρρησις**.

ξεθαρρεύω [δημ.] (καὶ μέσ.), **ἀναθαρρέω** -ῶ, **ἀποθαρρέω**, λαμβάνω θάρρος, prendre

courage ; présumer trop de soi-même (de ses propres forces) ; τολμῶ νὰ πράξω τι, se risquer ; τολμῶ, oser ; ῥιψοκινδυνεύω, se hasarder. § — ἀναλαμβάνω ἄκραν ἐλευθερίαν εἰς τοὺς τρόπους, εἰς τὸ φέρεσθαι, se donner trop de licence ; λαμβάνω πολὺ θάρρος, τὸ παίρνω ἐπάνω μου, s'émanciper, μεταφ. = ἀπολύομαι τῆς κηδεμονίας, χειραφετοῦμαι.

ξεθεμελιόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐκσκάπτω [τὰ θεμέλια], saper [les fondements] ; ἀποθεμελιόω.

ξεθεόνω, μέλ. ώσω [δημ.], κατατρύχω, καταπονῶ, harasser ; ἐνοχλῶ καθ' ὑπερβολήν, κατατρύχω, ἀνιῶ, assommer.

ξεθερμίζω, μέλ. ίσω [δημ.], πλύνω διὰ θερμοῦ (ἀλυσσίας) τὰ μαγειρικὰ καὶ ἐπιτραπέζια σκεύη, laver [κυρ. lessiver] (de la vaisselle.

ξεθέρμισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πλύσις διὰ θερμοῦ, lavage, n. m. lessivage, n. m. lessive, n. f. βλ. **ξεθερμίζω.**

ξεθερμῶ [δημ.], βλ. ξεθερμίζω.

ξεθέωμα, ατος, τὸ [δημ.], ὁ λίαν φορτικός, ἐνοχλητικὸς ἄνθρωπος, homme assommant ; [μεταφ.] ζῶον, animal, n. m. βλάξ, εὐήθης, ganâche, n. f.

ξεθηλυκόνω, μέλ. ώσω [δημ.], βλ. ἐκπορπίζω, déboucler ; dégrafer ; ἐκπορπάω-ῶ· [συνεκδ.] ξεκουμβόνω, déboutonner.

ξεθηλύκωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐκπόρπισις, action de déboucler ; τὸ ξεκούμβωμα, déboutonnement, n. m.

ξεθολόνω, μέλ. ώσω [δημ.], καθαρίζω, διυλίζω, λαγαρίζω, clarifier ; καθιστῶ καθαρόν, διαφανές, rendre clair.

ξεθρονιάζω, μέλ. άσω [δημ.], βλ. ἐκθρονίζω, détrôner.

ξεθρόνιασμα, τὸ [δημ.], βλ. **ἐκθρόνισις,** détrônement.

ξεθυμαίνω, μέλ. θὰ ξεθυμάνω [δημ.], ἐκφεύγω, διαφεύγω, fuir ; s'enfuir ; || τὸ ἀέριον ξεθυμαίνει, il y a une fuite de gaz ; || αὐτὸ τὸ βαρέλι ξεθυμαίνει, cette futaille s'enfuit (fuit); || αὐτὸς ὁ σωλὴν ξεθυμαίνει, il y a une fuite dans ce tuyau; ce tuyau fuit. § —, ἀναθυμιάζομαι, ἐξατμίζομαι, s'éventer ; ἐξατμίζομαι, s'évaporer ; [μεταφ.] ἐλαττόω-ῶ, diminuer ; κατευνάζομαι, μοῦ περνᾷ κυρίως ὁ θυμός, se calmer ; s'apaiser ; ἐξαντλοῦμαι, s'épuiser ; || τὰ μυρωδικὰ ξεθυμαίνουν εὔκολα, les odeurs s'éventent aisément ; || ὁ θυμός του ἐξεθύμανε, sa colère s'est évaporée ; || δὲν γράφει πλέον, ἐξεθύμανε, il n'écrit plus, il s'est épuisé (il a jeté son feu) ; || ὁ ζῆλος του ἐξεθύμανε, son zèle s'est ralenti; || εἶνε νέος, δὲν ἐξεθύμανεν ἀκόμη, il est jeune, il n'a pas encore achevé de jeter sa gourme. § ἐκχέω, ἀφίημι τὴν ὀργὴν ἐπὶ (εἴς τινα) (ἀποπνέω), exhaler [sa mauvaise humeur ; sa colère, etc.]; ἀνακουφίζω τὴν καρδίαν μου, décharger (alléger) son cœur ; ἐκχέω τὴν χολήν μου, épancher sa bile ; ἀνακουφίζομαι, ξεσκάω-ῶ, éclater ; || ἤθελε νὰ ξεθυμάνῃ τὴν λύπην του, il voulut exhaler sa douleur ; || ἄφησέ τον νὰ ξεθυμάνῃ, laissez le décharger son cœur. § [ναυτ.] ξεθυμαίνω [σχοινί], allonger [un cordage] ; βλ. **διατείνω.**

ξεθύμασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἀναθυμίασις, évaporation, n. f. ἐκφυγή, fuite, n. f. ἐξάτμισις, ἀπόπνοια, exhalaison, n. f. § [πληθ.] ἐξανθήματα, κουκκούδια (τῆς νεότητος), bourgeons ; boutons [d'échauffement ; de jeunesse]; ἐξανθήματα ἐπὶ τοῦ δέρματος, efflorescences.

ξεθυμασμένος, η, ον (κρασί, κτλ.), éventé, ée; évaporé, ée.

ξεθυμόνω, μέλ. ώσω [δημ.] (ἀρχ. ἀπομηνίω), κατευνάζω [τὸν θυμόν], apaiser [la colère] ; κατευνάζω, μαλακύνω, calmer, adoucir ; [οἰκ.] défâcher. § [οὐδ.] παύω ἀπὸ τοῦ νὰ ἦμαι θυμωμένος, κατευνάζομαι, se calmer ; s'apaiser ; se défâcher ; παύω νὰ κάμω τὸν θυμωμένον (νὰ σκυθρωπάζω), cesser de bouder ; [σπ.] se dépiquer.

ξεθωριάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἐκ[απο]χρωματίζω (-ομαι) [se] déteindre ; se décolorer; καθίσταμαι ὠχρὸς τὸ χρῶμα, ὠχριάω-ῶ, pâlir ; χάνω τὸ χρῶμα, perdre la couleur, σβέννυμι.

ξεθώριασμα, ατος, τὸ [δημ.] καὶ ξεθώρισμα, ἐκ[απο]χρωμάτισις (-χρωματισμός), décoloration, n. f. ἀπώλεια (τὸ χάσιμο, ἡ μεταβολὴ) τοῦ χρώματος, perte (changement) de couleur, ὅθεν ἡ σβέσις τοῦ χρώματος· βλ. καὶ **ἀπόχρωσις.**

ξεθωριασμένος, η, ον· ὁ ἀποχρωματισθείς, ὁ ἐξίτηλος, décoloré ; ὁ μὴ ξεθωριάζων, ἀνεξίτηλος (κατὰ τὸ χρῶμα), ὁ μὴ ξεβάφων.

ξειδᾶς, ὁ [δημ.], ὁ ἔμπορος ὄξους, marchand de vinaigre ; vinaigrier, n.m. ὁ ὀξοπώλης.

ξειδᾶτος, η, ον [δημ.], ὄξει ἐσκευασμένος, δι' ὄξους παρεσκευασμένος (ὀξωτός), confit au vinaigre [ἐν.] mariné, ée. adj. ἤτοι δι' ὀξάλμης παρασκευασθείς· || [μεταφ.] εἶνε ἕνας διάβολος ξειδᾶτος, c'est un diable coiffé. § [μεταφ.], cuisant, e, adj. § **ξειδᾶτα,** τά, ὀξωτά, κοινῶς τὰ τουρσιά· βλ. **τουρσί.**

ξειδερό, τὸ [δημ.], vinaigrier, n. m. τὸ **ξειδοδοχεῖον.**

ξεῖδι, τὸ [δημ.], ἀπὸ τοῦ ὀξείδιον, ὑποκορ. τοῦ ὄξος, vinaigre, n. m. || ἂν ἦνε θυμωμένος ἂν πιῇ ξεῖδι [φρ. παροιμ.], s'il n'est pas content qu'il prenne des cartes ; || εἶνε ξεῖδι μονάχο, c'est du vinaigre tout pur.

ξειδιάζω [δημ.], καθίσταμαι (γίνομαι) ξεινός, devenir aigre; ὀξύνομαι [s']aigrir; μετατρέπομαι εἰς ὀξείδιον, tourner à l'aigre. § [μεταβ.] καθιστῶ ὀξυνόν, rendre aigre; ὀξύνω, ξυνίζω, aigrir.

ξειδοβάρελον, τὸ [δημ.], βαρέλιον (βίκος) ἐν ᾧ τίθεται ὄξος, baril (tonneau) à vinaigre.

ξειδοδοχεῖον, ου, τὸ καὶ κοινῶς ξειδερό, vinaigrier, n. m. δοχεῖον ὑάλινον ἐν ᾧ τίθεται τὸ ὄξος.

ξειδόλαδον, τὸ [δημ.], μίγμα ἐλαίου καὶ ὄξους, mélange d'huile et de vinaigre.

ξ(ει)δουμύτ(η)ς [Αἰτωλ. ἰδίωμα], θυμώδης.

ξειδορρούτι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ πάνα ἡ σχηματιζομένη ἐν τῷ ὄξει, ῥουτὶ δὲ λέγεται τὸ ὑποκάμισον.

ξεϊδρόνω, μέλ. ώσω [δημ.], παύω ἀπὸ τοῦ ἱδρόνω, cesser de suer (de transpirer), ἀναψύχομαι, se rafraîchir.

ξ(ει)νόγαλα [δημ.], βλ. ὀξύγαλα.

ξ(ει)δώνου [Αἰτωλ· ἰδίωμα], **θυμόνω.**

ξεινοκραίνω [διάλ. Ἠπείρου], **παραληρῶ.**

ξεινουμζύθρα, ας, ἡ [διάλ. Νάξου], εἶδος μηζύθρας ἐκ τῶν ἀρίστων ᾽ξυνῆς.

ξεινότυρον, τὸ [διάλ. Νάξου], τυρὸς ὑπόξεινος.

ξεκαβαλίκευμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **ἀφίππευσις.**

ξεκαβαλικεύω [δημ.], βλ. **ἀφιππεύω,** καταβαίνω τοῦ ἵππου, descendre de cheval ; mettre pied à terre.

ξεκαθαρίζω, μέλ. ίσω (δημ.], **ἐκκαθαίρω,** διαλέγω, trier ; διαλύω, ξεχωρίζω, démêler ; ἐκκαθαρίζω λογαριασμόν, apurer (vider) [un compte] (=le régler) ; διαλύω, ξεμπερδεύω, débrouiller; σαφηνίζω, tirer au clair; éclaircir ; βλ. καὶ **ἀνακαθαίρω.**

ξεκαθάρισις, εως ἡ [δημ.], βλ. ἐκκαθάρισις.

ξεκαθάρισμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. ἐκκαθάρισις, διαλογή, triage, n. m. ἐκκαθάρισις [λογαριασμοῦ], apuration [d'un compte], action de vider (=de régler) un compte ; διάλυσις. τὸ ξεμπέρδευμα. débrouillement, n. m. διασάφησις, éclaircissement, n. m. βλ. καὶ **ἀνακάθαρσις.**

ξεκαθίζω [δημ. ναυτ.], **ἐκκαθίζω,** déséchouer ; βλ. καὶ **ἐκκάθισμα·** ἀνελκύω, remettre à flot, renflouer, raflouer ; βλ. **ἀνελκύω** καὶ **ἀνέλκυσις.**

ξεκάθισμα, ατος, τὸ [δημ.], déséchouement, n. m. βλ. **ἐκκάθισις, ἐκκάθισμα, ἐκκαθίζω.**

ξεκακιόνω, μέλ. ώσω [δημ.] (ἀρχ. ἀπομηνίω). défâcher ; adoucir; βλ. καὶ **ξεθυμόνω.** § [οὐδ.] βλ. **ξεθυμόνω** (ἀρχ. ἀπομηνίω). se defâcher ; cesser de bouder ; [σπ.] se dépiquer.

ξεκαλογερεύω, μέλ. εύσω [δημ.], ἀφίνω (ἀποβάλλω) τὸ μοναχικὸν σχῆμα, quitter le froc ; se défroquer.

ξεκαλοκαιριάζω, μέλ. άσω [δημ.], διέρχομαί που τὸ θέρος (τὸ καλοκαῖρι), **παραθερίζω,** passer l'été. § [τριτοπρ.] ξεκαλοκαιριάζει=τὸ θέρος παρέρχεται, l'été passe.

ξεκαλτσόνω, μέλ. ώσω [δημ.], **ἐκβάλλω** τὰς περικνημίδας, ôter les bas (les chaussettes), déchausser (ἀρχ. ὑπολύω=ἐκβάλλω τὰ ὑποδήματα)· ‖ ξεκαλτσόνομαι, se déchausser.

ξεκάλτσωτος, η, ον [δημ.], ὁ ἄνευ περικνημίδων, qui est sans chaussettes; déchaussé, ée, adj. γυμνόπους, nu-pieds ; [μεταφ.], va-nu-pieds (ἀρχ. ὑπόλυτος, ὅθεν ξυπόλυτος).

ξεκά(μ)νω [δημ.], ἀπαλλάσσομαι ἀπό τι (μεταφ. πωλῶ, ἐκποιῶ), se défaire ; se débarrasser ; ἐξαποστέλλω, expédier ; ‖ χύτταξε νὰ τὸ ξεκάμῃς, tâchez de vous en défaire ; ‖ τὸν ἐξέκαμα μ᾽ ὀλίγα λόγια, je l'ai expédié en peu de paroles ; ‖ ἐξέκαμα τὰ ἐμπορεύματά μου, se défaire de ses marchandises ; ‖ θέλω νὰ ξεκάμω ὅλα τὰ κτήματά μου, je veux me défaire de toutes mes propriétés ; ‖ ἐξέκαμεν ἀπὸ αὐτὴν τὴν κακὴν συνήθειαν, il se défit de cette mauvaise habitude. § —, εὑρίσκομαι ἐν τάξει, être en règle ; κανονίζω (ἐκκαθαίρω, τακτοποιῶ. ἐξοφλῶ) λογαριασμούς, régler (liquider) ses comptes ; ‖ ἐξέκαμα μαζή του, j'ai réglé mes comptes avec lui ; ‖ τὸ κατάστημα αὐτὸ ξεκάμνει, cet établissement est en liquidation (= διαλύει, liquider).

ξεκαμπίζω [δημ.], κυρίως ἐξέρχομαι ἐκ τῶν στενῶν (αὐλώνων) εἰς τὴν πεδιάδα (εἰς τὸν κάμπον), ὅθεν μεταφ. ἐξέρχομαι (ἐκ τοῦ ἀδιεξόδου), sortir [d'une impasse]. § [μεταβ.] ἐπισύρω τινὰ πρὸς τὸ ἀνοικτὸν μέρος, attirer au large ; τὸν κάμνω νὰ ἐξέλθῃ [ἐκ τῆς φωλεᾶς του], ἐκ τοῦ φωλεοῦ του (τῆς κρύπτης του) [προκειμένου περὶ ἀγρίων ζώων], faire sortir [de son nid]; de sa tanière.

ξεκαπελάρω [δημ. ναυτ.], décapeler; βλ. **ἀποτραχηλῶ.**

ξεκαπελάρωμα, τὸ [δημ. ναυτ.], βλ. **ἀποτραχήλωσις.**

ξεκαπιστρόνω, μέλ. ώσω [δημ.], délicoter ; ἀποβάλλω τὴν φορβιὰν (licou, licol) ; βλ. **ἐκφορβιόω-ῶ.**

ξεκαπίστρωμα, τὸ [δημ.], ἡ **ἐκφορβίωσις,** délicotage, n. m.

ξέκαρδα [ἐπίρ. διαλ. Ἠπείρου], ἀθύμως, ἀπροθύμως.

ξεκαρδίζομαι [δημ.] (κυρίως ἀπὸ τὰ γέλοια), μέλ. θὰ ξεκαρδισθῶ, ἀόρ. [ἐ]ξεκαρδίσθηκα· παρατείνομαι γέλωτι, κοινῶς πεθαίνω ἀπὸ τὰ γέλοια, se pâmer de rire; ἐκσπῶ εἰς ἀκράτητον γέλωτα. se tenir les côtes de rire; πεθαίνω ἀπὸ τὰ γέλοια, mourir de rire.

ξεκαρφόνω, μέλ. ώσω [δημ.], **ἀποκαθηλόω,** βλ. **ἀφηλόω,** déclouer ; ἀπογομφόω, ἐκγομφόω, décheviller, ἰδίως διὰ τὰ ξυλοκάρφια· ἀποσπῶ τι, détacher.

ξεκάρφωμα, ατος, τὸ [δημ.], **ἀποκαθήλωσις,** ἡ πρᾶξις τοῦ ξεκαρφόνειν (ἀφηλοῦν), action de déclouer ; ἡ **ἀφήλωσις,** déclouage, n. m. βλ. καὶ **ξεκαρφόνω.**

ξεκαρφωμένος, η, ον [δημ.], καὶ

ξεκάρφωτος, η, ον [δημ.], ἀκάρφωτος, ἀνήλωτος, ἀποκαθηλωμένος, décloué, ée, adj. § [μεταφ.] [ἐπὶ ἀνθρ.] βλ. ξεγσφιασμένος, ἐξίσχιος, déhanché, ée, adj. ἐξηρθρωμένος, ἔκλυτος, ἐκλελυμένος, dégingandé, ée, adj.

ξεκαταρροϊάζομαι [δημ.], ἀπαλλάσσομαι τοῦ κατάρρου, se désenrhumer ; παρέρχεταί μοι ἡ κυνάγχη.

ξεκάταρτος, ος ον [δημ.], ἄνευ ἱστῶν, ἀφιστωμένος, η, ον, dématé, ée, adj. βλέπε

ἀφιστόω· ἀναλαμβάνω, γαλήνιον ὕφος, prendre un air serein ; défroncer les sourcils = τὴν ὀφρὺν ἀνίημι.

ξεκαυκαλίζω [διάλ. Καρπάθου], ἀφαιρῶ τὸ κεφάλι.

ξεκίνημα, ατος, τὸ [δημ.], départ, n. m. ἤτοι ἡ ἐκκίνησις.

ξεκινῶ (άω) [δημ.], μέλ. ήσω, τίθημαι (θέτω εἰς κίνησιν, mettre en mouvement; ἐκπέμπω, στέλλω, ἐξαποστέλλω. dépêcher, expédier. § [οὐδ.] ξεκινῶ, **ἐκκινέω-ῶ**, se mettre en route ; partir [οἰκ.] décamper ; βλ. καὶ **κινῶ**.

ξεκλείδωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐκκλείδωσις, τὸ ξεκλειδόνειν, τὸ ἀνοίγειν, διὰ τῆς κλειδός, action d'ouvrir avec la clef. § — [ναυτ.], démanillage ; βλ. **ἀποκρίκωσις**.

ξεκλειδόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐκκλειδόω -ῶ, ἀνοίγω διὰ τῆς κλειδός, ouvrir avec la clef. § [ναυτ.] démaillonner (une ancre), démailler ; βλ. **ἀποκρικόω**.

ξεκλείδωτος, ος, ον [δημ.], ὁ μὴ διὰ κλειδὸς κεκλεισμένος, non fermé à clef ; συνεπῶς ὁ ἀνοικτός, ouvert, e, adj. § [μεταφ.] ἐπὶ ἀνθρ.] βλ. ξεκάρφωτος.

ξεκλερέδω [διάλ. Νισύρου], ἐκκληρῶ, ξεκληρίζω, ἀποκηρύττω, καταστρέφω, ἐξ οὗ καὶ **ξεκλερεμένος** ὁ κατεστραμμένος, καὶ ξεκλερεμὸς ἡ καταστροφή· βλ. ξεκληρίζω.

ξεκλέφτομαι [διάλ. Ἰονίων νήσων], ἀναχωρῶ κρυφίως, «ξεκλέψου μιὰ στιγμή».

ξεκληρίζω, μέλ. ίσω [δημ.], **ἐξολοθρεύω**, ἐξοντόω-ῶ, ἐξοντόνω, καταστρέφω, exterminer; extirper (ὅπερ σημαίνει κυρίως ἐκριζῶ) καὶ μεταφ. ἐξοντῶ, ἐξολοθρεύω. § [οὐδ. καὶ μέσ.] **ἀποσβέννυμι** [διὰ τοῦ θανάτου], s'éteindre [par la mort].

ξεκλήρισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐξόντωσις, extermination, n. f. ἡ ἀπόσβεσις, extinction, n. f. βλ. ξεκληρίζω.

ξέκληρος, η, ον [δημ.], ὁ ἀπόκληρος, déshérité, ée.

ξεκλώσσημα, τό· τῶν αὐγῶν [δημ.], éclosion, n. f. βλ. **ἐκλέπισις**.

ξεκλωσσῶ (άω), μέλ. ήσω [δημ.], παύω τοῦ νὰ κλωσσῶ, cesser de couver. § —, βλ. **ἐκλεπίζω**, faire éclore.

ξεκόβγω καὶ ξεκόβω [δημ.], βλ. ξεκόπτω.

ξεκοιλιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἀνοίγω τὴν κοιλίαν, ouvrir (crever) le ventre ; **ἐκκοιλιάζω**, éventrer. § [ἐπὶ ζώων] ἐξεντερίζω, étriper ; vider, ἐξεντερίζω σφάγιον, πτηνόν, ὄρνιθα, κτλ. βλ. καὶ **ἐξεντερίζω**.

ξεκοίλιασμα, ατος, τὸ [δημ.], **ἐκκοιλίασις**, ἡ πρᾶξις τοῦ ξεκοιλιάζειν, action d'éventrer ; βλ. **ξεκοιλιάζω**, **ἐξεντερίζω**.

ξεκοκκαλίζω, μέλ. ίσω [δημ.], **κατεσθίω**, **κατατρώγω**, croquer ; gruger ; **κατατρώγω**, **καταβιβρώσκω**, dévorer ; ‖ **ἐξεκοκκάλισε ὅλον τὸ πουλί**, il a croqué (dévoré) tout le poulet ; ‖ **γρήγορα θὰ τὰ ξεκοκκαλίσῃ ὅλα**, il aura bientôt grugé tout cela. § —, ἀφαιρῶ τὰ ὀστᾶ, ôter les os ; ἐξοστεΐζω, désosser.

ξεκοκκάλισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ξεκοκκαλίζειν, action de croquer (de gruger) croquement, n. m. βλ. καὶ **ξεκοκκαλίζω.** § —, ἀφαίρεσις τῶν ὀστῶν désossement, ἐξοστέωσις.

ξεκοκκινίζω [δημ.], ἀποβάλλω τὸ ἐρύθημα (τὴν κοκκινάδα), se dérougir ; ἀφαιρῶ τὸ κόκκινον χρῶμα, dérougir; ἀντίθ. τοῦ **κοκκινίζω**.

ξεκόλλημα, ατος, τὸ [δημ.]· ἡ πρᾶξις τοῦ ξεκολλᾶν, action de décoller ; décollement ; décollage, n. m. dessoudure, n. f. démasticage, n. m. ἡ **ἀπόσπασις**, ὁ ἀποσπασμός, ὁ χωρισμὸς δύο ἀντικειμένων ἡνωμένων διὰ κόλλας· βλ. καὶ **ἀποκόλλησις**.

ξεκολλημός, οὗ, ὁ [δημ.] [εὔχρ. μεταφ.], τὸ ξεκολλᾶν (ξεκολνᾶν), τὸ ἀποσπᾶν, action de détacher ; ‖ δὲν τὸν ἔχω ξεκολλημόν, je ne peux pas me débarrasser de lui ; il est toujours pendu à ma ceinture.

ξεκολλῶ (άω), μέλ. ήσω [δημ.], καὶ

ξεκολνῶ [δημ.], βλ. **ἀποκολλάω**, décoller ; **ἀποσπάω-ῶ**, détacher ; arracher ; [ἐπὶ μετάλ.], dessouder ; ‖ [μεταφ.] δὲν τὸν ξεκολλᾶς ἀπὸ τὸ παιγνίδι, on ne peut pas l'arracher au jeu ; ‖ δὲν τὸν ξεκολλᾶς ἀπὸ (δὲν τοῦ ξεκολλᾶς) τὰς ἰδέας του, on ne le fera pas démordre de ses idées. § [οὐδ.] ἀποσπάομαι-ῶμαι, se décoller ; se dessouder ; se détacher; s'arracher ; ‖ δὲν ξεκολλᾷ ἀπὸ κοντά της, il ne peut pas s'arracher d'auprès d'elle.

ξεκομμένος, η, ον [δημ.] (ξεκόπτω), ὡρισμένος, η, ον, fixé, ée ; ‖ τιμαὶ ξεκομμέναι (ὡρισμέναι), prix fixe.

ξεκομπιάζω, μέλ. άσω [δημ.], λύω τὸν δεσμόν, λύω τοὺς κόμβους, défaire le nœud (les nœuds), dénouer, ὅθεν διαλύω.

ξεκονιδιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἀφαιρῶ, καταστρέφω ταῖς κόνιδες (τὰ ὠὰ τῶν φθειρῶν), détruire les lentes.

ξεκοντακιάζω, μέλ. άσω [δημ.], κάμνω ὑπὲρ τὸ δέον, faire trop ; ὠθῶ πολὺ τὰ πράγματα, pousser quelque chose trop loin ; ὑπερβολῇ χρῶμαι, πράττω τι ἢ λέγω ὑπὲρ τὸ δέον, ὑπερβάλλω, outrer ; ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω τὰ ὅρια, passer la mesure ; ἐξέρχομαι τῶν ὁρίων, sortir des bornes ; τὸ ξεκοντακιάζω = εἶμαι ὑπερβολικός, être outré.

ξεκοπή, ῆς, ἡ [δημ.], ἡ **ἀποκοπή**.

ξεκοπρίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἀφαιρῶ (ἐκβάλλω) τὴν κόπρον (τὰς ἀκαθαρσίας), ôter le fumier (les immondices) ; ἀφαιρῶ τὰς ἀκαθαρσίας, ôter les ordures.

ξεκόπτω, μέλ. όψω [δημ.], **ἀποκόπτω**, κόπτω ἐντελῶς, couper tout-à-fait ; διακόπτω τινὸς τὸν λόγον, πρᾶξιν τινά, couper court ; [συνεκδ.] καθορίζω, ὁρίζω, fixer ; ‖ τοῦ τὸ ἐξέκοψα [φρ.], je lui ai coupé court ; ‖ ξεκόπτω τιμὴν (ὁρίζω, προσδιορίζω τὴν τιμήν, ἀξίαν), faire (fixer ; arrêter) le prix ; ‖ ξεκομμένος, η, ον, fixé, ée, adj. ὡρισμένος, σταθερός, fixe, adj. ‖ τιμὴ ξεκομμένη, prix fixe ; ‖ ξεκομμένα [ἐπίρ.], clair et net, σαφῶς καὶ εὐκρινῶς, καθαρά, κατὰ τρόπον σαφῆ, car-

rément. § ἀποσπάω-ῶ, détacher ; arracher ; ἀποσπῶ, ἀποστρέφω, détourner ; || δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸν ξεκόψω ἀπὸ τὰ χαρτιά, je ne peux pas l'arracher au jeu. § [οὐδ.] ἀποσπάομαι -ῶμαι, se détacher ; s'arracher ; se détourner ; || διακόπτω τὰς σχέσεις μετά τινος, rompre avec ; || δὲν ἠμπορεῖ νὰ ξεκόψῃ ἀπὸ αὐτὴν τὴν γυναῖκα, il ne peut pas se détacher de (rompre avec) cette femme.

ξεκοριάζω [δημ.] καὶ

ξεκοριζιάζω [δημ.], ἀφαιρῶ (καταστρέφω, καθαρίζω ἀπὸ) τοὺς κοριούς, ôter (détruire) les (nettoyer des) punaises, ἐκκορίζω.

ξεκορνιακτίζω [δημ.], ξεσκονίζω, ἐκκονίζω, épousseter ; dépoudrer.

ξεκοτσάρω [δημ. ναυτ.], βλ. ἀφάπτω, décrocher ; ἐξαγκιστρόω, désaccrocher.

ξεκουβαργιάζω [δημ.], ἐκμηριόω, ἀναπηνίζω, ἐκτυλίσσω, dévider.

ξεκουκουλόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀφαιρῶ (ἐκβάλλω) τὴν κουκοῦλαν, καλύπτραν, ôter le capuchon, décapuchonner. § ἀφαιρῶ τὸ κάλυμμα, ἀποκαλύπτω, découvrir ; ἀφίνω ἀσκεπές, ἀκάλυπτον, mettre à découvert.

ξεκουλλουριάζω [δημ.], ἐκτυλίσσω τι τετυλιγμένον ἐν εἴδει κουλλούρας.

ξεκουμβόνω [δημ.], ἐκπορπόω, ἐκκομβόω, déboutonner.

ξεκούμβωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἐκπόρπησις, ἐκκόμβωσις, déboutonnement, n. m.

ξεκούμβωτος, ος, ον [δημ.], ἐκπορπισμένος, déboutonné, ée. adj.

ξεκουμπίδια [δημ.] (ἐπιφ.) φύγε! ἄπελθε! πήγαινε ἀπ' ἐδῶ, décampez ! allons qu'on détale ! ἔξω ἀπ' ἐδῶ, hors d'ici ! allez-vous -en [au diable]=πήγαινε στὸ διάβολο, ἐς κόρακας !

ξεκουμπίζω [δημ.], ἀποδιώκω τινά, ἀποπέμπω, jeter quelqu'un à la porte ; [δημ.] τὸν κάμνω ν' ἀπέλθῃ, faire détaler. § [μέσ.] ξεκουμπίζομαι, ἀπέρχομαι, déguerpir ; détaler ; μετοικῶ, déménager ; || ξεκουμπίσου ! βλ. **ξεκουμπίδια.**

ξεκουμπόνω, μέλ. ώσω [δημ.] βλ. ξεκουμβόνω, κτλ.

ξεκούντημα, ατος, τὸ [δημ.], σκούντημα. πρόσκρουσις, σύγκρουσις, heurt, n.m. σύγκρουσις, choc, n. m. (ἀπ)ὤθησις, poussée, n. f.

ξεκουντῶ (άω), μέλ. ήσω [δημ.] καὶ ξεσκουντῶ, προσκρούω, συγκρούομαι, heurter ; ὠθῶ, pousser ; κτυπῶ διὰ τοῦ ἀγκῶνος, διαγκωνίζομαι, coudoyer ; (ἐξ)απωθῶ, repousser.

ξεκουράζω, μέλ. άσω [δημ.], ἀναπαύω, ἀναψύχω, délasser ; ἀναπαύω, reposer ; ἐλαφρύνω, κουφίζω, alléger. § [μέσ.] ξεκουράζομαι, ἀναψύχομαι, ἀναπαύομαι, se délasser ; ἀναπαύομαι, se reposer ; ἀναψύχομαι, se rafraîchir ; ἀναπνέω, respirer.

ξεκούρασις, εως, ἡ [δημ.] καὶ

ξεκούρασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἀναψυχή, ἀνάπαυλα, délassement, n. m. ἀνάπαυσις, repos, n. m.

ξεκουρδίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἐκχορδίζω, χαλαρόω, χαλάω τὰς χορδάς, κλειδοκυμβάλου, βιολίου, κτλ. καθιστῶ ἀσύμφωνον, παράχορδον, désaccorder ; || τὸ κλειδοκύμβαλον εἶνε ξεκουρδισμένον, le piano n'est pas d'accord. § [ἐπὶ ὡρολογίου, μηχανῆς, κτλ.], démonter.

ξεκούρδισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐκχόρδισις, εως· ἡ ἔλλειψις συμφωνίας, manque d'accord ; τὸ ἀσύμφωνον (τῶν χορδῶν), désaccord, n. m. § —, **ἐκχόρδισις,** action de démonter ; ἡ κατάστασις τοῦ ἐκχορδισμένου, état de démonté ; ἡ χαλάρωσις τῶν χορδῶν.

ξεκουτιαίνω [δημ.], ἠλιθιῶ, ἀποβλακῶ, hébéter ; ἠλιθιῶ, abêtir ; καθιστῶ ἐντελῶς βλάκα (εὐήθη, ἠλίθιον), rendre tout-à-fait stupide (imbécile), παθαίνω ἀπὸ μαλάκυνσιν, ramollir.

ξεκουτιάζω [δημ.], βλ. ξεκουτιαίνω.

ξεκουτιάρης, θηλ. α [δημ.], λῆρος, φλύαρος, μωρόλογος, radoteur, euse, adj. ὁ πάσχων ἐκ μαλακύνσεως ἐγκεφαλικῆς, ramolli, e, adj. βλάξ, εὐήθης, ἠλίθιος, imbécile ; || γέρος ξεκουτιάρης, un vieux radoteur (euse) ; un vieux ramolli, καὶ ξαναμωραμμένος, ξεμωραμμένος, **κρονόληρος.**

ξεκούτιασμα, ατος, τὸ [δημ.], εὐήθεια, ἠλιθιότης, βλακεία, stupidité, n. f. μαλάκυνσις, ramollissement, n. m. ἠλιθιότης, hébétement, n. m.

ξεκουφαίνω [δημ.], ξεκωφαίνω, ἐκκωφαίνω, ἐκκωφόω-ῶ, assourdir ; abasourdir ; étourdir. § [μέσ.] ἐκκωφόομαι-οῦμαι, ξεκουφαίνομαι, χάνω τὴν ἀκοήν, perdre l'ouïe.

ξεκόφτω [δημ.], βλ. ξεκόπτω.

ξεκρεμάζω [δημ.], βλ. ξεκρεμῶ, ἐξαγκιστρόω.

ξεκρέμασμα, ατος, τὸ [δημ.], action de décrocher (; de dépendre) ; **ἐξαγκίστρωσις,** décrochement.

ξεκρεμνῶ [δημ.] καὶ

ξεκρεμῶ (άω), μέλ. άσω [δημ.], ἐξαγκιστρόω, décrocher ; ἐκκρεμῶ, dépendre ; ἐκσπῶ, ἀποσπῶ, détacher.

ξελαγιάζω [δημ.[, βλ. ξελογιάζω.

ξελαγιάζω [διάλ. Καρπάθου], ἀνησυχῶ, διεγείρω.

ξελαδόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀφαιρῶ τὸ ἔλαιον (κηλῖδα ἐξ ἐλαίου, λεκέ], enlever l'huile (; une tache d'huile) ; désuiler.

ξελαιμιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἐκτραχηλόω, ἐκτραχηλίζω, décolleter. § διαστρέφω τὸν λαιμόν, contourner (fatiguer trop) le cou ; παθαίνω διάστεμμα τοῦ λαιμοῦ, causer un torticolis ; [μέσ.] ξελαιμιάζομαι, διαστρέφομαι τὸν λαιμόν, se tordre le cou.

ξελακκόνω [δημ.], κάμνω λάκκον περὶ τὴν ῥίζαν δένδρου, ἐκχώνω (δένδρον), déchausser (un arbre).

ξελάκκωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἔκχωσις, εως, ἡ, déchaussement, n. m.

ξελαρυγγίζομαι [δημ.] (διαρρήγνυμαι βοῶν), s'égosiller ; βγάζω τὸν λάρυγγά μου ἀπὸ ταῖς φωναῖς, ἢ ἀπὸ τὸ τραγοῦδι, π. χ.

cette fauvette s'égosille, ἡ ὑπολαῒς αὕτη ξελαρυγγίζεται.

ξελασπόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀφαιρῶ τὴν λάσπην, τὸν πηλόν, décrotter; ἀφαιρῶ τὸν βόρβορον (βοῦρχον), débourber; désembourber; [μεταφ.] ἐκβάλλω τῆς ἀμηχανίας, tirer d'embarras; ἀνυψόνω (ἠθικῶς), relever; [οἰκιακ.], remettre à flot. § [οὐδ. συνήθ μεταφ.] ἀνυψοῦμαι (ἠθικῶς), ἀνορθοῦμαι, se relever, ἤτοι ἀναλαμβάνω τὴν ὑπόληψίν μου, τὴν περιουσίαν μου· ἀποκαθίσταμαι, se rétablir; τακτοποιῶ τὰς ὑποθέσεις μου, arranger ses affaires; ἐπανέρχομαι εἰς τὴν ἀρχικὴν κατάστασιν, se refaire.

ξελαφρόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐλαφρόνω, κουφίζω, alléger; ἀνακουφίζω, soulager.

ξελάφρωμα, ατος, τὸ [δημ.] καὶ

ξελάφρωσις, εως, ἡ [δημ.], ἐλάφρυνσις, κούφισις, allègement, n. m. ἀνακούφισις, soulagement, n. m.

ξελέγω [δημ.], ἀναιρῶ τοὺς λόγους μου, se dédire; ἀναιρῶ, ἀκυρῶ τὸν λόγον μου, se rétracter; || λέγει καὶ ξελέγει, il a son dit et son dédit; || εἶπα ξεῖπα [φρ.], je me dédis; θεώρησον ὅτι οὐδὲν εἶπον, mettez que je n'ai rien dit.

ξελεκιάζω [δημ.], ἀφαιρῶ τὰς κηλῖδας, enlever les taches; ἐκκηλιδόω-ῶ, détacher, dégraisser.

ξελεπιάζω [δημ.], καὶ

ξελεπίζω [δημ.], ἀφαιρῶ τὰ λέπια (ἰχθύος), ἐκλεπίζω, écailler [un poisson].

ξελεπίζω [διάλ. Οἰνόης] = ξεφλουδίζω.

ξελέπισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἀφαίρεσις τῶν λεπίων, ἡ πρᾶξις τοῦ ἐκλεπίζειν, action d'écailler; **ἐκλέπισις,** écaillement, n. m. écaillage, n. m.

ξελεχωνιάζω, μέλ. άσω [δημ.] περιποιοῦμαι λεχώ, soigner une femme pendant ses couches. § [οὐδ.] γεννῶ, faire ses couches.

ξελιγδιάζω [δημ.], ξελεκιάζω, ἀφαιρῶ τὴν λίγδαν, τὸν ῥύπον, ἐκκαθαίρω, καθαρίζω, παστρεύω, dégraisser; décrasser; βλ. καὶ **ἀποσμήχω.**

ξελίγδιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἀφαίρεσις τῆς λίγδας· βλ. **ἀπόσμηξις.**

ξελιγοθυμῶ, μέλ. ήσω [δημ.], κάμνω τινὰ νὰ συνέλθῃ (ἐκ λιποθυμίας), faire revenir (d'un évanouissement). § [οὐδ.] συνέρχομαι (κατ' ἐμαυτόν), revenir; ἀναλαμβάνω (ἀνακτῶ) τὰς αἰσθήσεις μου, reprendre ses sens.

ξελογιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἐξαπατῶ, παραπείθω διὰ λόγων, circonvenir par des paroles; ἀπατῶ διὰ ψευδῶν ὑποσχέσεων, enjoler; τοῦ φουσκόνω τὸ κεφάλι μὲ λόγια, monter la tête; διαφθείρω, ἐξαπατῶ, séduire; ἐξαπατῶ, παραπείθω, διαφθείρω, suborner; διαφθείρω, débaucher; || ἐξελόγιασε τὸν δοῦλόν μου, il a suborné mon domestique. § [παθ.] ξελογιάζομαι, s'en laisser conter, τὸ ν' ἀφεθῇ τις νὰ παραπεισθῇ, νὰ ἐξαπατηθῇ, νὰ φουσκώσῃ τὸ κεφάλι του ἀπὸ λόγους δελεαστικοὺς ἢ ἔρωτα, perdre la tête.

ξελόγιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἐξαπάτησις, διαφθορά, séduction, n. f. παράπεισις, subornation, n. f.

ξελογιασμένος, η, ον· μετχ. βλ. ξελογιάζω. § —, ἐκδεδιῃτημένος, φαυλόβιος, débauché, ée; déréglé, ée; désordonné dans ses mœurs (dans sa conduite).

ξελόθρευμα, ατος, τὸ [διάλ. Νισύρου], ἐξολόθρευσις, καταστροφή.

ξελωλάζω [διάλ. Ἠπείρου], θορυβοῦμαι, ἐκπλήττομαι.

ξελωλαίνω [δημ.], βλ. **ξετρελλαίνω.**

ξεμάγευμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ λύσις ἀπὸ τὰ μάγια, λύσις τῆς μαγείας, désensorcellement, n. m. désenchantement, n. m.

ξεμαγεύω, μέλ. εύσω [δημ.], λύω τὴν μαγείαν, désensorceler; désenchanter; décharmer.

ξεμαδῶ (άω), μέλ. ήσω [δημ.], βλ. **μαδῶ,** τίλλω, dépiler; épiler.

ξεμαθαίνω [δημ.], βλ. **ἀπομανθάνω,** ξεσυνειθίζω, désapprendre, ἀπεθίζω, se déshabituer; χάνω τὴν ἕξιν (τὴν συνήθειαν), perdre l'habitude. § [μεταβ.] ξεσυνειθίζω, ἀπεθίζω, désaccoutumer, déshabituer, faire perdre une habitude.

ξέμακρα [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρου], **μακράν.**

ξεμακραίνω [δημ.], ἀπομακρύνω, μακραίνω, éloigner; ἐπεκτείνω, prolonger; faire traîner en longueur. § [οὐδ.] ἀπομακρύνομαι, πόρρω γίγνομαι, s'éloigner; ἐπεκτείνομαι, se prolonger; τραβῶ εἰς μάκρος, traîner en longueur.

ξεμαλλιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἐκβάλλω τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, ἢ ἔχω τὰ μαλλιὰ ξέπλεκα καὶ ἐσκορπισμένα, ἔχω τὴν κόμην λελυμένην, écheveler; βλ. καὶ **ξέπλεκος.**

ξεμαλλιάρης, ἢ ἀναμαλλιάρης, α, ικον [δημ.], ὁ ἔχων τὰ μαλλιὰ ξέπλεκτα καὶ σκορπισμένα, échevelé, ée, adj. ébouriffé, ée, adj.

ξεμανδρίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἐκβάλλω ἀπὸ τὸ μανδρὶ (τὸν ὄρχον), faire sortir du bercail; déparquer.

ξεμανδαλόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀφαιρῶ τὸν μάνδαλον, ôter le verrou, déverrouiller.

ξεμαργόνω, μέλ. ώσω [δημ.], παύομαι τῆς ἐκ τοῦ παγετοῦ νάρκης, se dégeler; ὅθεν συνέρχομαι κατ' ἐμαυτόν, ἀπαλλάσσομαι τῆς ναρκώσεως, ξεμουδιάζω, se dégourdir; se désengourdir.

ξεμασχαλίδι, τὸ [δημ.], κλάδος πρὸς φύτευσιν, τὸ **μόσχευμα,** bouture, n. f.

ξεμασχαλίζω, μέλ. ίσω [δημ.], κόπτω κλάδον ἐκ τῆς μασχάλης, ébrancher, ἐκμασχαλίζω.

ξεματίζω καὶ ξεμματίζω [δημ.], βλ. ξομματίζω § [ναυτ.] βλ. ἐξαμματίζω, désépisser.

ξεμαυλίζω, μέλ. ίσω [δημ.], βλ. **ἐκμαυλίζω,** suborner; βλ. καὶ ξελογιάζω.

ξεμαύλισμα, τὸ [δημ.], **ἐκμαύλισις,** βλ. **προαγωγεία.**

ξεμαυρίζω [δημ.], [se] déhâler. § ἀποχρωματίζω, déteindre; ὅθεν λευκαίνω, blanchir.

ξεμεθύσκω, βλ. ξεμεθῶ.

ξεμέθυσμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ παῦσις τῆς μέθης, **ἀνάνηψις**, τὸ νὰ συνέλθῃ τις ἐκ τῆς μέθης, dégrisement, n. m. ἀποκραιπάλωσις, désenivrement, n. m.

ξεμέθυστος, ος, ον [δημ.], οὗτινος παρῆλθεν ἡ μέθη, dégrisé, ée ; ὁ μὴ μεθυσμένος, qui n'est pas ivre ; ὁ μὴ ἐν μέθῃ, ὁ νηστικός, qui est à jeun.

ξεμεθῶ (άω), μέλ. ύσω [δημ.], καὶ ξεμεθύσκω, ἀνανήφω, συνέρχομαι ἐκ τῆς μέθης, se dégriser ; ἀποκραιπαλῶ, se désenivrer ; [οἰκ.], cuver son vin. § [μεταβ.] ξεμεθῶ τινά, dégriser.

ξεμιστεύ(γ)ω [διάλ. Καρπάθου], διαχωρίζω, ἀπολυτρόνω.

ξεμονάζω [διάλ. Καρπάθου], τὸ ἐγκαταλείπειν τὰ ζῶα εἰς ἐξοχήν.

ξεμοναχιάζω [δημ.], μονόω, ἀπομονόω, isoler ; λαμβάνω (φέρω) τινὰ ἤ τι ἰδιαιτέρως κατὰ μέρος, tirer à part ; φέρω κατὰ μέρος, παράμερα, tirer (mener) à l'écart.

ξεμουδιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἀπαλλάσσω τῆς ναρκώσεως [se] dégourdir, τὸ νὰ παρέλθῃ ἡ **αἱμωδίασις**.

ξεμούδιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐκ τῆς νάρκης ἀπαλλαγή, dégourdissement, n. m. ἡ πάροδος τῆς αἱμωδιάσεως.

ξεμουχλιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἀφαιρῶ τὴν μοῦχλαν (τὸν εὐρῶτα), ôter la moisissure; démoisir ; [μεταφ.] dégourdir ; καθίσταμαι ζωηρότερος, ἐμψυχοῦμαι.

ξεμούχλιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ξεμουχλιάζειν (εὐρωτιᾶν), action de démoisir, démoisissure, n. f.

ξεμπακιρόνω, μέλ. ώσω [δημ. ναυτ.], dédoubler le cuivre ; βλ. **ἀποχαλκῶ**,

ξεμπακίρωμα, τὸ [δημ.], βλ. **ἀποχάλκωσις**.

ξεμπαρκάρω [δημ,], prendre terre ; βλ. ξεβαρκάρω, κτλ·

ξεμπέρδευμα, ατος. τὸ [δημ.], ἡ διάλυσις, ἀνάλυσις τινός, διαχώρισις (ξεχώρισμα) ἀναμεμιγμένων εἰδῶν, débrouillement, n.m. § —, ἀπαλλαγὴ ἐκ δυσκολιῶν ἢ ἀμηχανίας, débarras. n. m. ἀπαλλαγή, ἀπελευθέρωσις, délivrance, n. f. || τώρα καλὰ ξεμπερδεύματα ! [φρ. εἰρων.], tirez-vous d'affaire maintenant; tirez-vous en.

ξεμπερδεύω, μέλ. εύσω [δημ.] (κλωσταῖς, μαλλιὰ) 'ξεχωρίζω, διαχωρίζω, démêler ; ἐξελίσσω, débrouiller ; || — κλωστήν, démêler du fil ; βλ. καὶ ἐξελίσσω. § [μεταφ.] ἐπείγω, βιάζω, dépêcher ; (ἀπο)τελειόω-ῶ, τελειόνω ὑπόθεσιν τινὰ (περατόω) terminer (une affaire) ; ἐκτελῶ ταχέως, ἐπισπεύδω, expédier ; ξεκάμνω, ἀπαλλάσσομαι τινός, se défaire ; se débarrasser de ; || ἐξεμπέρδευσε ὅλαις ταῖς δουλειαῖς του, il a terminé (expédié) toutes ses affaires ; || τὸν ἐξεμπέρδευσε, il s'est défait de lui ; || ἔλα, ξεμπέρδευε, allons ; ἐπίσπευσον, dépêchez-vous; τελείωνε, finissez. § [οὐδ.] ἀπαλλάσσομαι (ὑποθέσεως, κτλ.), se tirer (d'affaire, etc.) ἀπαλλάττομαι, γλυτόνω, se dépêtrer ; τελειόνω, περατόω-ῶ, finir ; || ἐξεμπέρδευσα μαζή του, je me suis dépêtré de lui ; δὲν ἔχω πλέον ὑποθέσεις μετ' αὐτοῦ, je n'ai plus affaire avec lui.

ξεμπλέκω [δημ.], βλ. ξεμπερδεύω.

ξεμποτσάρω [δημ. ναυτ.], βλ. ἀπεχμάζω.

ξεμυαλίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἐκμυελίζω, ἐκμαίνω, χάνω τὰς φρένας, tourner la tête à quelqu'un; faire perdre la tête ; βλ. καὶ ξελογιάζω· [ἐρωτικῶς ἰδ.] ξετρελλαίνω, affoler ; ξεμυαλισμένος, η, ον, écervelé, ée, adj. tête éventée ; évaporée, ée.

ξεμυάλισμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ ξεμυαλίζειν, ἐκμαίνειν τινά, action de tourner (de perdre) la tête ; τὸ ξετρέλλαμα, affolement, n. m.

ξεμυαλισμένος, η, ον· ἐκμανής, ἔκφρων, ἀπονενοημένος, écervelé, ée ; évaporé, ée ; ξετρελλαμένος, affolé, ée.

ξεμυγιαστῆρι, τὸ [δημ.], ἡ **μυιοσόβη**.

ξεμυγιάζω, μέλ.άσω [δημ.], **μυιοσοβέω-ῶ**, ἀποσοβῶ, ἀποδιώκω τὰς μυΐας, chasser les mouches ; émoucher [un cheval], διὰ τῆς μυϊοσόβης (émouchoir).

ξεμυστηρεύομαι [δημ.], μέλ. θὰ ξεμυστηρευθῶ, ἀόρ. ξεμυστηρεύθηκα, ἀνακοινῶ εἴς τινα μυστικόν τι, ἐμπιστεύομαι εἴς τινα τὰ ἰδιαίτερά μου, confier (communiquer) son secret à quelqu'un, s'ouvrir (faire des confidences) à; || εἰς κανένα δὲν ἐξεμυστηρεύθην τοῦτο, je n'ai découvert cela à personne ; βλ. **ἐκμυστηρεύομαι**.

ξεμυτάω-ῶ· βλ. ξεμυτίζω.

ξεμυτάω [διάλ. Ἠπείρου] = ἐβγαίνω εἰς τὴν κορυφὴν ὄρους ἢ ῥάχεως τινός.

ξεμυτίζω, μέλ. ίσω [δημ.], καὶ **ξεμυτάω**, προβάλλω τὴν ῥῖνα, avancer le bout du nez ; mettre le nez dehors ; τολμῶ νὰ παρουσιασθῶ που, oser se présenter.

ξεμωραίνω [δημ.], διαστρέφω τὰς φρένας, tourner la tête ; ξετρελλαίνω, καθιστῶ τρελλόν, rendre fou. § βλ, **ξαναμωραίνω**.

ξεμωραμμένος, η, ον, vieux radoteur ; **κρονόληρος**· βλ. **ξεκουτιάρης**.

ξένα (τά)· βλ. ξένος.

ξεναγέω, βλ. ξεναγῶ.

ξεναγία, ας, ἡ· τὸ ξεναγεῖν, τὸ ὁδηγεῖν, συνοδεύειν φίλους (ξένους), la conduite des amis (des étrangers). § —, xénagie ou kénagie, n. f. μέρος τῆς ἑλληνικῆς φάλαγγος περιλαμβάνον δύο ψιλαγίας (psilagie) σχηματιζομένας ἐν τετραγώνῳ πλευρᾶς 16 ἀνδρῶν ἐπὶ 16, ἤτοι περιελάμβανε 256 ἄνδρας ἐλαφρῶς ὡπλισμένους.

ξεναγός, οῦ, ὁ· ὁ ὁδηγῶν ξένον καὶ δεικνύων αὐτῷ τὰ ἄξια θέας· ὁ ὁδηγὸς (τῶν ξένων], guide [des étrangers], cicerone, n m.

ξεναγῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁδηγῶ φίλους ἢ ἄτομα ἐκ ξένης χώρας, ἵνα δείξω αὐτοῖς τὰ ἄξια περιεργείας τοῦ τόπου, χρησιμεύω ὡς ὁδηγός, servir de guide ; ὁδηγῶ, conduire.

ξενδύνω, μέλ. ύσω [δημ.], ἀφαιρῶ, ἐκ-

βάλλω τὰ ἐνδύματα, ἀποδύω, ἐκδύω, déshabiller ; dévêtir. § [μέσ.] ξενδύνομαι, ἀποδύομαι, ἐκδύομαι, ἐκβάλλω τὰ ἐνδύματά μου, se déshabiller ; βλ. ξεγυμνόνω.

ξενεριάζομαι [δημ.], χάνω τὰ νερά μου, παρεκκλίνω, dériver ; παρεκκλίνω τῆς ὁδοῦ μου, s'égarer de sa route ; ἐκτρέπομαι τῆς ὁδοῦ, se dérouter ; ἀποπλανῶμαι τῆς ὁδοῦ, se désorienter.

ξενερίζω [διάλ. Νάξου], εἶμαι ἢ ἔρχομαι ἔξω τῶν ὑδάτων.

ξένη, ης, ἡ· θηλ. τοῦ ξένος· || [οὐσ.] ἡ ξένη (ἐνν. γῆ), la terre étrangère.

ξενηλασία, ας, ἡ· ἡ ἐκδίωξις (ἀπο[κατα]δίωξις) τῶν ξένων ἐκ χώρας τινός, expulsion (élimination ; persécution) des étrangers ; ἡ ἐξορία (τῶν ξένων), bannissement, n. m. (des étrangers); ὅθεν ἡ ἀφιλοξενία inhospitalité, n. f.

ξενευρίζω [δημ.], βλ. ἐκνευρίζω, énerver.

ξενεύρισμα, τὸ [δημ.], βλ. **ἐκνεύρισμα**, ἐκνευρισμός, énervement, n. m.

ξενηλάτης, ου, ὁ· ὁ ἐκδιώκων τοὺς ξένους, qui expulse les étrangers; ὅθεν ὁ ἄξενος, ἀφιλόξενος, inhospitalier, ère, adj.

ξενηλατῶ (έω), μέλ. ήσω [δημ.] ἐκδιώκω (καταδιώκω) [ἐκ τοῦ τόπου] τοὺς ξένους, expulser (persécuter) les étrangers ; ἐξορίζω τοὺς ξένους, bannir les étrangers.

ξενηστικόνομαι [δημ.], μένω νῆστις, ὅθεν πεινῶ πολύ, εἶμαι πειναλέος, s'affamer ; || εἶνε ξενηστικωμένος [οἰκ.], il a les dents longues.

ξενηστίκωμα, τὸ [δημ.], βλ. ξενηστικόνομαι.

ξενητεία, ας, ἡ [δημ.], βλ. ξενιτεία.

ξενητεύω [δημ.], βλ. ξενιτεύω.

ξενθάλη, ης, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] — σιδηροῦν ἐργαλεῖον δι' οὗ ξέουσι τὴν στάκτην (αἰθάλην) τοῦ κλιβάνου.

ξένια, τὰ [διάλ. Καρπάθου], τὰ δωροδοκούμενα.

ξενία, ας, ἡ· ἡ φιλοξενία, hospitalité, n.f. ἡ ὑποδοχὴ ξένου καὶ περιποίησις αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ τινός, accueil fait à un étranger ; ἐκ τούτου καὶ τὸ δικαίωμα τὸ ἀναπτυσσόμενον μεταξὺ τοῦ ποιοῦντος καὶ δεχομένου τὴν ξενίαν πρὸς ἀμοιβαίαν φιλοφροσύνην, droit d'hospitalité.

ξενιζόμενος, η, ον· hôte, n. ὁ δαιτυμών.

ξενίζω, μέλ. ίσω, héberger, φιλοξενῶ (donner l'hospitalité) ; ὑποδέχομαι φιλικῶς εἰς τὴν οἰκίαν μου ἵνα κατοικήσῃ (περιποιοῦμαι) ξένον, loger (traiter) un étranger ; παρέχω φιλοξενίαν, donner l'hospitalité. § τὸ νὰ ἦνε, νὰ θεωρῆται, νὰ φαίνηταί τι ξένον, παράξενον (ἀσύνηθες), paraître étrange (bizarre) ; παραξενεύομαι, ἐκπλήσσω, étonner ; surprendre ; || μὴ σᾶς ξενίσῃ ὅτι, ne vous étonnez pas de ce que, ἤτοι μὴ σᾶς φαίνεται παράξενον. § τὸ νὰ ἦνε τις (νὰ φαίνηται) ξένος, être (paraître) étranger ; || ἡ προφορά του ξενίζει, il a l'accent étranger.

ξενικεμένος, ὁ [διάλ. Νισύρου], χαϊδεμένος, λέγεται ἐπὶ μονογενοῦς υἱοῦ ἢ θυγατρός.

ξενικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὸν ξένον, d'étranger ; ἀνήκων εἰς τὴν ξένην (γῆν, χώραν, τὸ ἐξωτερικόν), de l'étranger ; ὅθεν étranger, ère, adj. § —, προερχόμενος ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, d'importation (= εἰσαγωγικός)· εἰσαχθείς, importé, ée, adj.

ξένισις, εως, ἡ· φιλοξενία, ξενία, hospitalité, n. f. ὑποδοχὴ ξένου (ἢ φίλου), accueil (d'un étranger).

ξενισμός, οῦ, ὁ· τὸ μιμεῖσθαι τοὺς ξένους, μίμησις τῶν ξένων, imitation des étrangers ; χαρακτὴρ ξενικός, caractère étranger ; περιβολὴ ξένη (ξένου), tournure étrangère ; ἡ ξενικότης, extranéité (ἐκ τοῦ λατ. extraneus =étranger) n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ ξένου, qualité d'étranger : π. χ. exciper de son extranéité pour ne pas faire de service militaire.

ξενιτεία, ας, ἡ· κοινῶς τὸ ξενίτευμα καὶ ξενιτειά, τὸ ζῆν (διαμένειν) ἐν τῇ ξένῃ, ἐν ξένῳ τόπῳ, séjour en pays étranger. § —, ἡ ξένη (ἐνν. χώρα, γῆ), pays étranger ; ἤτοι ὁ ξένος τόπος, κοινῶς ἡ ξενιτειά, ἡ ἀλλοδαπή, étranger, n. m. ἐπὶ ξένης (ἐνν. γῆς), ἐν ἀλλοδαπῇ· εἶμαι, ζῶ εἰς τὴν ξενιτειάν, ξενιτεύω, ξενιτεύομαι.

ξενίτευμα, ατος, τὸ (δημ], βλ. **ξενιτεία** καὶ **ἐκπατρισμός**.

ξενιτεύω, μέλ. εύσω [δημ.], πέμπω εἰς τὴν ξένην, στέλλω εἰς τὸ ἐξωτερικόν, envoyer à l'étranger ; κάμνω τινὰ νὰ ταξιδεύσῃ, faire voyager ; ἐκπατρίζω, dépayser. § [μέσ.] **ξενιτεύομαι**, μέλ. θὰ ξενιτευθῶ, ἀόρ. ἐξενιτεύθηκα (κοινῶς ἐξενιτεύθηκα, καὶ παθ. παραχ. τῆς μετοχ. ξενιτευμμένος)· μεταβαίνω εἰς τὸ ἐξωτερικόν, aller à l'étranger ; ταξιδεύω, voyager ; ἀποδημέω, **ἐκπατρίζομαι**, s'expatrier, se dépayser ; βλ. **ἐκπατρίζομαι**.

ξεννοιάζω, μέλ. άσω [δημ.] [καὶ μέσ. **ξεννοιάζομαι**], τῶν φροντίδων ἀπολλύομαι, **ἀμεριμνόω-ῶ**, εἶμαι ἀμέριμνος, être sans souci ; εἶμαι ἥσυχος, ἡσυχάζω, être tranquille; μὴ φροντίζειν (περί τινος), ne pas se soucier ; ἠρεμεῖν, ἡσυχάζειν, se tranquilliser ; [οἰκ.] laisser couler l'eau.

ξέννοιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἀφροντισία, insouciance, n. f. ἀμεριμνησία, ἀκηδία, incurie, n. f. ἀδιαφορία, indifférence, n. f. ἀνάπαυσις, repos, n. m. ἀσφάλεια, sécurité, n. f.

ξεννοιασμένος, η, ον [δημ.] καὶ

ξέννοιαστος, η, ον [δημ.] καὶ

ξέννοιος, **ἄφροντις**, **ἀμέριμνος**, insouciant, e, adj. qui ne se soucie et ne s'affecte de rien ; insoucieux, euse, adj. qui n'a pas de souci : vivre insoucieux du lendemain ; [τὸ ἀντίθ. εἶνε soucieux = ἔμφροντις], ὅθεν ἥσυχος, tranquille.

ξενοδουλεύω, μέλ. εύσω [δημ.], ἐργάζομαι δι' ἄλλον (εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἄλλου), travailler pour (chez) un autre ; ἐργάζομαι ἐπὶ ἡμερομισθίῳ, travailler à la journée.

ξενοδοχεῖον, ου, τό· τὸ μέρος (οἴκημα) ἐν ᾧ καταλύουσιν οἱ ξένοι, hôtel, [τὸ κατω-

τέρας τάξεως] πανδοχεῖον, auberge, n. f. hôtellerie, n. f.

ξενοδόχος, ου, ὁ καὶ ἡ· ὁ διευθυντὴς ξενοδοχείου, hôtelier, ère; ὁ, ἡ πανδοχεύς, aubergiste, n.

ξενοικιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἀπολύω (ἀφίημι) ἐνοικιαστήν, donner congé (à un locataire); ἀκυρῶ (διαλύω) (συμβόλαιον), résilier (un bail). § (μέσ. ἐπὶ οἰκίας), ξενοικιάζομαι, παραμένω κενὸς (ἄνευ ἐνοικιαστοῦ), rester vide (sans locataire); εἶμαι κενός, ἄδειος, être vacant; || τὸ σπίτι θὰ ξενοικιασθῇ ἀρχὰς Σεπτεμβρίου, la maison sera vacante au commencement de Septembre.

ξενοίκιασμα, ατος, τὸ [δημ.] (ἡ ἀπόλυσις, ἄφεσις), ἀναχώρησις τοῦ ἐνοικιαστοῦ (action de donner) congé, n. m. ἀκύρωσις (διάλυσις) συμβολαίου, résiliation (de bail).

ξενοίκιαστος, η, ον [δημ.], ὁ μὴ ἐνοικιασθεὶς (ὁ μὴ ἐκμισθωθείς), non loué (non affermé); κενός, vide, adj. κενός, ἄδειος, vacant, e, adj.

ξενοκληρία, ας, ἡ· droit d'aubaine; λατ. albinagii jus; βλ. **δικαίωμα** ξενοκληρίας.

ξενοκοιμοῦμαι [δημ.], ἀπονυκτερεύω, κοιμῶμαι ἐκτὸς τῆς οἰκίας μου, coucher (dormir) hors de la maison; κοιμῶμαι ἀλλαχοῦ, découcher.

ξενοκρατία, ας, ἡ (κράτος, κυριαρχῶ καὶ ξένος), ἡ ὑπερίσχυσις τῶν ξένων, ξενικὴ κυριαρχία (διοίκησις), domination étrangère.

ξενοκρατοῦμαι, μέλ. ηθήσομαι, κυριαρχοῦμαι (διοικοῦμαι) ὑπὸ ξένων, être dominé (gouverné) par des étrangers.

ξενολατρεία, ας, ἡ· βλ. ξενομανία.

ξενομανής, ής, ές· ὁ θαυμάζων πᾶν τὸ ξενικόν, qui admire (aime) tout ce qui est étranger; ὁ ἀγαπῶν (μαινόμενος) μανιωδῶς τοὺς ξένους (τρόπους, ἤθη, κ. τ. λ.), xénomane, adj.

ξενομανέω-ῶ, μέλ. ήσω, εἶμαι ξενομανής, être xénomane, aimer (admirer) tout ce qui est étranger; ἀγαπῶ (θαυμάζω, ἔχω μανίαν εἰς) τὰ ξένα ἔθιμα.

ξενομανία, ας, ἡ· ὑπερβολικὴ ἀγάπη (μανία) διὰ πᾶν ὅ,τι εἶνε ξενικόν, goût excessif pour ce qui est étranger; xénomanie, n. f.

ξενοπρεπής, ής, ές· ὁ ἁρμόζων εἰς τὸν ξένον, qui convient à un étranger; ὁ ἔχων ὕφος ξενικόν, qui a l'air étranger.

ξένος, η, ον, ἀντίθ. πρὸς τὸ ἐντόπιος, ὁ μὴ ἐντόπιος, ὁ ἀλλοδαπός, étranger, ère, adj. || φαίνεται ξένος, il a l'air étranger; || — πρὸς τὰ συμβαίνοντα, étranger à ce qui se passe; || ἡ ξένη γῆ, ἡ ξένη [καὶ οὐδ. πληθ.] τὰ ξένα, la terre étrangère; le pays étranger; ἡ ἀλλοδαπή, étranger, n.m. || εἰς τὰ ξένα, à l'étranger. § ὁ ἀνήκων εἰς ἄλλον, qui appartient à un autre; étranger ère, adj || τὸ ξένον κτῆμα, le bien d'autrui; || ὑπὸ ξένον ὄνομα, sous un nom d'emprunt (=δάνειον ὄνομα). § ¶ούσ.] ὁ δαιτυμών, ὁ ξενιζόμενος, hôte, n. ὁ προσκεκλημένος, invité, ée, adj. || δὲν περιποιεῖται τοὺς ξένους του, il ne traite pas bien ses hôtes; || εἴχαμεν ξένους χθὲς τὸ βράδυ, nous avions du monde hier soir.

ξενότροπος, ος, ον· ξένος τοὺς τρόπους, παράξενος, étrange; bizarre.

ξενοῦρα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], πλῆθος ξένων.

ξενοφανής, ής, ές· καινοφανής, ἀσυνήθης, φαινόμενος ὡς ξένος, qui a l'air étrange; ὁ ἔχων τὸν χαρακτῆρα (τὸ ὕφος) ξένον, qui a le caractère (l'air) étranger; παράξενος, étrange; bizarre.

ξενοφυ(γ)άρης, ὁ [διάλ. Καρπάθου], ὁ ξενιτευμένος, ἐπιδημητής.

ξενόφωνος, ος, ον· ὁ ὁμιλῶν (ἢ προφέρων) ὡς ξένος [παρὰ τὴν συνήθη προφοράν], qui a la voix étrangère (l'accent étranger); ὁ ὁμιλῶν ξένην γλῶσσαν, qui parle une langue étrangère.

ξεντερίζω [δημ.], καὶ ξεχοιλιάζω, ἐκβάλλω (ἀφαιρῶ) τὰ ἔντερα, ôter les boyaux; ἐξεντερίζω. étriper; ἐξεντερίζω, ξεκοιλιάζω, éventrer. χύνω τινὸς τὰ ἔντερα· ἐξεντερίζω πτηνόν, ὄρνιθα, κτλ. vider une volaille.

ξεντροπιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἀποβάλλω (ἐκπλύνω, ἐξαλείφω) τὴν ἐντροπήν, τὸ (ὄνειδος), ôter (laver, faire disparaître) la honte. § —, ἀποκαθιστῶ, réhabiliter, ἀποδίδω τὴν ἀπολεσθεῖσαν τιμὴν καὶ ὑπόληψιν.

ξενυκτίζω, μέλ. ίσω, καὶ **ξενυκτῶ** [δημ.], διέρχομαι τὴν νύκτα (ἄγρυπνος), passer la nuit; ἀγρυπνέω-ῶ, διανυκτερεύω, veiller (παννυχίζω).

ξενύκτισμα, ατος, τὸ [δημ.] καὶ **ξενυκτέρευμα**, τὸ διέρχεσθαι τὴν νύκτα ἄγρυπνος, ἀγρυπνία, **διανυκτέρευσις**, veille, n. f. (παννυχίς).

ξενυκτῶ (άω), βλ. **ξενυκτίζω.**

ξενυστάζω, μέλ. άξω [δημ.], ἀποδιώκω τὸν ὕπνον, chasser le sommeil.

ξενυχιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἐκβάλλω (ἐκσπῶ, ἀποσπῶ) τοὺς ὄνυχας, arracher les ongles. § [μεταφ.] πατῶ τινα ἐπὶ (τῶν ὀνύχων) τοῦ ποδός, marcher sur les pieds (sur les ongles) de quelqu'un.

ξενών, ῶνος, ὁ· διαμέρισμα διὰ τοὺς ξένους, appartement pour les étrangers; || (τῶν μοναστηρίων) διαμέρισμα φιλοξενίας τῶν ξένων, hospice, n. m. ξενοδοχεῖον, hôtellerie, n. f.

ξέξασπρος, η, ον [δημ.], ὁλόασπρος, ὁλόλευκος, tout(e) blanc(che); λάμπων ἐκ λευκότητος, resplendissant de blancheur.

ξεπαγιάζω, μέλ. άσω [δημ.], κρυόνω πολύ, παγόνω (ἐκ τοῦ ψύχους), geler; καὶ ἐν γένει πήγνυμαι.

ξεπάγιασμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ πάγωμα, ἡ πῆξις, congélation, n. f. § [συνήθ. πληθ.] ξεπαγιάσματα, engelures, n. f. pl. αἱ χιονίστραις, τὸ **χείμετλον** καὶ χείμετλα. Ἔχω ξεπαγιάσματα εἰς τοὺς πόδας (τὰς χεῖρας), χειμετλάω-ῶ, avoir des engelures.

ξεπαγόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐπανέρχομαι εἰς τὴν προτέραν πρὶν ἢ παγώσω κατάστασιν,

dégeler (διαλύω τὸν πάγον)· [ἐπὶ ποταμοῦ ἰδ.] débâcler, διαλύω (λυόνω) τὸν πάγον· βλ. **παγολύω.**

ξεπάγωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ τοῦ πάγου διάλυσις, dégel, n. m. [ποταμοῦ ἰδ.] débâcle, n. m. βλ. **παγολυσία.**

ξεπαίρνομαι [δημ.], ἀνα(ἐφα)ρπάζομαι, s'emporter. § ἐξιππάζομαι, s'enfler ; se donner des airs ; se tenir sur ses ergots ; || ξεπαρμένος, bouffi (gonflé) d'orgueil ; ματαιόδοξος, κενόδοξος, fat (προφ. fate) n. et adj. m.

ξεπανδρεύω, μέλ. εύσω [δημ.], διαλύω γάμον, casser un mariage ; διαζευγνύω, démarier ; χωρίζω, séparer.

ξεπαπουτσόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀφαιρῶ, ἐκβάλλω τὰ ὑποδήματα, déchausser.

ξεπαππαδεύω, μέλ. εύσω [δημ.], ἐγκαταλείπω τὴν ἱεροσύνην, renoncer au sacerdoce (à la prêtrise) ; ἀφίνω τὸ μοναχικὸν ἔνδυμα, quitter le froc ; se défroquer ; γίνομαι ἀπόπαππας.

ξεπαράχωμα, τὸ [δημ.], ἀνόρυξις, ἔχχωσις, action de déterrer.

ξεπαραχώνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀνορύσσω, ἐκχώνω, déterrer.

ξεπαρθένευμα, ατος, τό· ἡ ἀφαίρεσις τῆς παρθενίας· βλ. **διακόρευσις.**

ξεπαρθενεύω, μέλ. εύσω [δημ.], ἀφαιρῶ τὴν παρθενίαν κόρης· βλ. **διακορεύω,** dépuceler ; déflorer.

ξεπαστρεύω, μέλ. εύσω [δημ.], ξεκαθαρίζω, καθαρίζω, **ἐκκαθαίρω,** nettoyer ; [οἰκ.] faire table rase. § [συνεκδ.] ξεκάμνω ἀπό τινα ἤ τι, ἀπαλλάσσομαι, se défaire de ; ἐξαποστέλλω τινά, expédier ; dépêcher.

ξεπατόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐξαίρω (ἐκβάλλω) τὸν πυθμένα (πάτον), défoncer ; enfoncer ; effondrer. § ἐκβάλλω τὸ πάτωμα, ôter le plancher ; déplancher. § [συνεκδ.] καταστρέφω, détruire ; ἐξολοθρεύω, exterminer ; βλ. καὶ ξεκληρίζω· καταστρέφω, ruiner.

ξεπάτωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐξαίρεσις (ἐκβολὴ) τοῦ πυθμένος (πάτου), défoncement, n. m. effondrement, n. m. § [συνεκδ.] ἡ ἐξολόθρευσις, καταστροφή, destruction, n.f. ruine, n. f. débâcle, n. f. καταστροφή, κατατρόπωσις, déconfiture, n. f.

ξεπαχαίνω [δημ.], χάνω ἐκ τοῦ σωματικοῦ πάχους, perdre de son embonpoint; ἀδυνατέω-ῶ, ἀδυνατίζω, maigrir.

ξεπεζεύω, μέλ. εύσω [δημ.], ἀφιππεύω, κατέρχομαι τοῦ ἵππου, descendre de cheval ; mettre pied à terre.

ξεπέρασμα, ατος, τὸ [δημ.], action de défiler (de désenfiler). § βλ. **ξαπέρασμα.**

ξεπερνῶ (άω), μέλ. άσω [δημ.], **ἐκπεράω-ῶ** (κυρίως τὴν κλωστὴν ἀπὸ τὸ βελόνι), défiler; désenfiler ; || ξεπεράσθη ἡ βελόνη, l'aiguille s'est désenfilée ; || — **τὰ σπυριὰ κομβολογίου,** défiler les grains d'un chapelet ; || **ἐξεπεράσθη** ἡ κλωστή, le fil s'est échappé (de l'aiguille) ; || [ναυτ.] ξεπερνῶ σχοινί, dépasser un cordage ; βλ. **ἐκβάλω, ἐκρεμῶ.** § [μεταφ.] ξεπερνῶ τὸν ἀνταγωνιστήν μου εἰς τὸ τρέξιμον κτλ. δηλ. τὸν νικῶ, ὅθεν ὑπερβαίνω, ὑπερβάλλω, dépasser ; dévancer ; surpasser.

ξεπεσμένος, η, ον [δημ.], βλ. ξεπέφτω.

ξεπεσμός, οῦ, ὁ [δημ.], ἔκπτωσις, παρακμὴ ὑπολήψεως, κατάπτωσις, décadence, n. f. παρακμή, déclin, n. m. πτῶσις, ἔκπτωσις, chute, n. f. [τῶν τιμῶν ἰδ.] ἐκπεσμός, ἔκπτωσις, rabais, n. m. baisse, n. f. βλ. ἔκπτωσις. § [ναυτ.] βλ. **ἔκπτωσις,** dérive, n. f.

ξεπεσοῦρα, ας, ἡ [δημ.], παρακμὴ ὑπολήψεως, déclin, n. m. κατάπτωσις, décadence, n. f.

ξεπεταλόνω, μέλ. ώσω [δημ.], **ἐκπεταλόω** (ἵππον), déferrer (un cheval), ἐκβάλλω, βγάζω τὰ πέταλλα ἵππου.

ξεπετάλωμα, ατος, τό· βλ. **ἐκπετάλωσις.**

ξεπετσόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀφαιρῶ τὸ δέρμα (ἐπιδερμίδα) ôter la peau (l'écorce ; la croûte), **ἀποδερματόω,** ἐκδέρω, γδέρνω, écorcer ; écroûter (le pain).

ξεπετῶ (άω), μέλ. άξω [δημ,], **ἀφίπταμαι,** πετῶ, s'envoler ; prendre son vol.

ξεπέφτω [δημ.], κυρίως πίπτω ἔξω, ὅθεν ἀφαιρῶ, ὑφαιρῶ ἐκπίπτω [ἀπὸ τιμήν, κτλ.), déduire ; ἐκπίπτω τὴν τιμὴν ἐμπορεύματος, rabattre ; défalquer ; décompter ; βλ. **ἐκπίπτω.** § [οὐδ.] παρακμάζω, ἐκπίπτω, déchoir ; ἀποκλίνω (τῆς εὐθείας), décliner ; καταβιβάζομαι (τῆς θέσεως), baisser ; βλ. **ἐκπίπτω.** § [ναυτ.] βλ. **ἐκπίπτω, ἔκπτωσις,** dériver. § — [ναυτ.] βλ. **ἀποκλίνω,** abattre. § [μετοχ.] ξεπεσμένος, η, ον, ἔκπτωτος, déchu, e, adj. ὁ ἐκπεσὼν ἐκ τῆς θέσεώς του, tombé, ée, adj. δυσφημηθείς, discrédité, ée, adj. ὁ εἰς ἠθικὴν κατάστασιν εὑρισκόμενος, qui est en déclin (en décadence ; en baisse).

ξεπιάνομαι [δημ.], ἀποσπάομαι-ῶμαι (ἔκ τινος), se détacher ; se dégager ; ἐκκρεμῶμαι, se déprendre. § ξεπιάνονται δηλ. τὰ πόδια μου, κτλ. ἀποπιέζομαι, παύω ἀπὸ τοῦ νὰ ἦμαι πιασμένος (ἤτοι παράλυτος, παραλυτικός), cesser d'être contracté (perclus); ἀφαιρῶ τὴν σκληρότητα τῶν μελῶν, μαλάσσω τὰ μέλη μου, se déraidir.

ξεπικρίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἀφαιρῶ τὴν πικρὰν γεῦσιν, ôter le goût amer (âcre) ; διὰ τῆς βράσεως τῶν χόρτων ἀφαιρῶ τὴν πικρότητα αὐτῶν, amortir [des herbes] ; ὅθεν γλυκαίνω, adoucir.

ξεπλακόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀφαιρῶ τὴν πίεσιν, τὸ βάρος, παύω τοῦ νὰ πιέζω, ἀποπιέζω, dépresser ; ὅθεν ἀνακουφίζω, dégrever ; ἐκφορτόνω, ἐλαφρόνω, décharger ; ἐλαφρόω, κουφίζω, alléger; ἐκπλακοστρώνω, décarreler.

ξεπλάκωμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ ξεπλακόνειν. § ξεπλάκωμα, ἡ **ἐκπλακόστρωσις,** décarrelage, n. m.

ξεπλακόστρωμα, ατος, τὸ [δημ.], décarrelage, n. m. βλ. **ἐκπλακόστρωσις.**

ξεπλάνεμα, ατος, τὸ [δημ.], ἀποπλάνησις, διαφθορά, séduction, n. f. subornation, n. f.

ξεπλανῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐκπλανάω-ῶ, ἀποπλανῶ, παρεκκλίνω τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ἀποκλίνω, égarer ; διαφθείρω, séduire, suborner ; βλ. καὶ ξελογιάζω.

ξεπλατίζω, μέλ. ίσω [δημ.], τὴν ὠμοπλάτην ἐξαρθρόω (ἐξαρμόζω), démettre l'épaule ; (ἐπὶ ζώων), épauler.

ξεπλάτισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ τῆς ὠμοπλάτης ἐξάρθρωσις, dislocation de l'épaule ; épaule démise.

ξεπλατισμένος, η, ον [δημ.], βλ. ἐξώμιος.

ξέπλεγμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ ἐκπλέκειν, action de détresser, ἡ ἔκπλεξις.

ξεπλεγμένος, η, ον [δημ.] (ξεπλέκω, ἐμπλέκω), détressé, ée ; dénatté, ée ; βλ. ξέπλεκος. § —, βλ. ἐκσυνεστραμμένος.

ξέπλεγος [δημ.] καὶ

ξέπλεκος, η, ον [δημ.], ὁ ξεπλεγμένος, ἐκπεπλεγμένος, détressé, ée, adj. dénatté, ée, adj. || μαλλιὰ ξέπλεχα, des cheveux épars § λελυμένος τὴν κόμην, échevelé, ée, adj. déchevelé, ée, adj.

ξεπλέκω, μέλ. ξέω [δημ.], λύω, ανα[δια]λύω τὸ πεπλεγμένον, ἐκπλέκω, détresser ; dénatter ; βλ. καὶ ξεπλεγμένος.

ξεπλένω [δημ.] βλ. ξεπλύνω.

ξεπληρόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐξοφλῶ, acquitter ; πληρόνω, payer.

ξεπλήρωμα, ατος, τὸ [δημ.] καὶ

ξεπληρωμή, ῆς, ἡ [δημ.], ἀποπληρωμή, ἡ ἐξόφλησις, acquittement, n. m. ἡ πληρωμή, payement, n. m.

ξέπλυμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐνέργεια, ἡ πρᾶξις τοῦ ξεπλύνειν, action d'aiguayer (de rincer) ; ἡ κλύσις, περικλυσμός, rinçage n.m. ἡ ἔκπλυσις, lavage, n. m. βλ. καὶ διακλυσμός. § [συνεκδ.] τὸ νερὸν μὲ τὸ ὁποῖον ἐκπλύνουσί τι, ἀπό[περι]πλυμα, rinçure, n. f. lavure; n. f.

ξεπλυμένος, η, ον· βλ. ἔκπλυτος. § — [ἐπὶ χρωμάτων] ἔκπλυτος, délayé, ée ; βλ. καὶ ξεθωριασμένος.

ξεπλύνω [δημ.], ἐκπλύνω, ἀποπλύνω, κλύζω, διακλύζω, aiguayer (βλ. διακλύζω), ἐκπλύνω, rincer ; || διὰ νὰ ξεπλύνῃ τὸ στόμα του, pour se rincer la bouche ; || ξεπλυμένος, η, ον [ἐπὶ χρωμ.], délavé, ée, adj. [μεταφ. ἐπὶ προσώπου] ἄνοστος, fade, adj, ἀνούσιος, ἄνοστος, délayé, ée. § [μεταφ.] ξεχάμνω (τινὰ ἤ τι), se défaire de ; ἐκβάλλω ἀπὸ τὴν μέσην, φονεύω, tuer. § —, guéer ; βλ. ἐμβρέχω.

ξεποδαριάζω, μέλ. άσω [δημ.], κόπτω ἀπὸ τὴν κούρασιν τοὺς πόδας τινός, «λύειν γόνατα», κουράζω, κοπιάω-ῶ, (κατα)κοπιάζω τοὺς πόδας, fatiguer les pieds ; καταχουράζω, καταπονῶ, harasser; mettre sur les dents.

ξεπορτίζω, μέλ. ίσω καὶ ξεπορτῶ [δημ.], ἐκθυρίζω, ἐξέρχομαι ἐκ τῆς θύρας, sortir de la porte ; ἀπέρχομαι, ἀναχωρῶ, s'en aller ; φεύγω τῆς οἰκίας, déserter la maison ; ἐκφεύγω, δίδω δρόμον, enfiler (prendre) la porte. § —, ἀποχωρῶ ἀπαρατήρητος, s'esquiver.

ξεπόρτισμα, ατος, τὸ [δημ.], φυγὴ κρυφία, ἀπόδρασις, ἡ κρυφία ἀποχώρησις (ἐκ τῆς οἰκίας), escapade, n. f. ἡ δραπέτευσις, βλ. καὶ ξεπορτίζω.

ξεπούλημα, ατος, τὸ [δημ.], ὁλικὴ πώλησις, vente totale ; (πώλησις πρὸς ἐκκαθάρισιν), ἡ ἐκκαθάρισις (vente en) liquidation.

ξεπουλῶ (έω), μέλ. ήσω [δημ.], πωλῶ τὸ ὅλον, τὸ σύνολον, vendre tout, vendre son fonds de boutique ; ἐκκαθαρίζω, liquider ; || ἐξεπούλησε, ἐπώλησε τὰ πάντα, il a tout vendu [καὶ μεταφ.] τὰ ἔχασεν ὅλα (τὰ ἐσπατάλησε), il a tout perdu (gaspillé) ; || ξεπουλῶ (ἐκπιπράσκω), βλ. καὶ ξεχάμνω τὰ ἐμπορεύματά μου, se défaire de ses marchandises.

ξεπρήσκομαι [δημ.], ἀποιδέω-ῶ, (έομαι -οῦμαι), βλ. καὶ ξεφουσκόνω, se désenfler ; se dégonfler.

ξέπρησμα, ατος, τὸ [δημ.], ἀποίδησις, désenflement, n. m. dégonflement, n. m.

ξεπριντίζω [διάλ. Ἠπείρου], καταδιώκω καὶ διασκορπίζω.

ξεπροβόδισμα, ατος, τὸ [δημ.] τὸ προπέμπειν τινά, τὸ συνοδεύειν, ἡ συνοδία τινὸς ὅστις ἀναχωρεῖ, accompagnement (de quelqu'un qui part); ἡ συνοδία, conduite, n. f. action de reconduire ; ἡ προπομπή, reconduite, n. f.

ξεπροβοδῶ [δημ.], προπέμπω, συνοδεύω, τὸν ἀναχωροῦντα, accompagner quelq'un qui part ; donner la conduite ; συνοδεύω, conduire ; προπέμπω, reconduire.

ξέρα, ας, ἡ· κυρίως πέτρα ἐξέχουσα ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ σκεπασμένη ὑπ' αὐτῆς, σκόπελος, écueil, n. m. βλ. σκόπελος, banc de rocher ; ὕφαλος, récif, n. m. καὶ ἐν γένει τὰ τυφλά, bas-fonds. § —, ἡ ξηρασία [πληθ.] ξέραις, brisants ; sécheresse, n. f.

ξερά, ἢ ξηρὰ [ἐπίρ.] ξηρῶς, sèchement, adv.

ξεραγγιανός, ή, όν καὶ ξερακιανός, κάπως ξηρὸς [δημ.], ἀδύνατος, ἰσχνός, maigre, e, adj. ἰσχνός, ξηρός, sec, sèche, adj. λειπόσαρκος, κατεσκληκώς, décharné, ée ; βλ. καὶ λιγνός.

ξεραγίζω, μέλ. ίσω, καὶ ξερρωγιάζω, μαδῶ ταῖς ῥώγαις ἀπὸ τὸ τσαμπί, ῥαγίζω, égrainer, égrapper.

ξεράδι, τὸ [δημ.], ἀντικείμενόν τι ξηρὸν [π. χ. ξύλον, κλάδος, κτλ.], quelque chose de sec ; [bois sec ; bois mort ; branches sèches, etc.] § ξεράδια [πληθ. περιφρον.], αἱ χεῖρες, mains ; οἱ πόδες, les pieds ; αἱ κνῆμαι, jambes, καὶ ἐν γένει κατ' ἐπέκτασιν ὅπως οἱ πόδες τῶν πολυονύχων ζώων, les pattes ; || κάτω τὰ ξεράδια σου ! à bas les pattes ! || τράβα τὰ ξεράδια σου ! retirez vos jambes ; [δημ.] gare les quilles ! || ξεράδια ! [ἐπιφ.], que les bras vous tombent.

ξεραΐλα, ας, ἡ [δημ.], αἰχμός, ἡ ξηρασία, sécheresse, n. f. [συνεχδ.] ἀγονία, ἀφορία, stérilité, n. f. ἔλλειψις, στέρησις, ἔνδεια, manque, n. m. σιτοδεία, ἔλλειψις τροφῶν, disette, n. f.

ξεραίνω, μέλ. άνω [δημ.], χάμνω τι ξηρόν, ξηραίνω, sécher ; ἀποξηραίνω, dessécher; καθιστῶ τι ξηρόν, mettre à sec ; || [μεταφ.] ἐξεράθηκαν εἰς τὰ γέλοια, ils ont pâmé de rire ; || μ' ἐξέρανε, il m'a fait mal [en frappant] ; || μοῦ ἐξέρανε τὸ χέρι, il m'a engourdi le bras ; || ἐξεράθηκα [κατεπλάγην], j'ai été frappé de stupeur, les bras m'en sont tombés ; βλ. καὶ **ξηραίνω.**

ξερακιανός, ή, όν [δημ.], βλ. ξεραγγιανός.

ξέραμμα, ατος, τό, καὶ ξεραμός, ὁ [δημ.], βλ. ἡ **ξήρανσις,** ὁ ξηρασμός, ἀποξήρανσις, desséchement, n. m.

ξέρασμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. ξερατόν, καὶ **ἔμεσις.**

ξερατικόν, οῦ, τὸ [δημ.] (ἰατρικὸν) ἐμετικόν, τὸ προκαλοῦν τὸν ἐμετόν, vomitif, ive, adj. émétique. § ὁ ἔμετος, vomissement, n.m.

ξερατόν, τὸ [δημ.], ἐρευγμός, ἔμεσις, vomissement, n. m. § —, vomissement, n. m. ἡ ἐμωμένη ὕλη, matière vomie. § [μεταφ.] ἀντικείμενόν τι ἀηδὲς ὅπερ δύναται νὰ προκαλέσῃ τὴν ἀηδίαν, τὴν ἀναγοῦλαν, τὸν ἔμετον, quelque chose d'écœurant (de nauséabond).

ξεραχνίζω [δημ.], βλ. ξαραχνιάζω.

ξεραχοῦμαι [διαλ. Οἰνόης], δυσπνοῶ ἀπὸ κλάψιμον.

ξερικός, ή, όν [δημ.] (χυρίως ἐπὶ γαιῶν) ἤτοι τόπος, χωράφι (ἀντίθ. τοῦ ποτιστικός), ὅθεν ὁ μὴ ποτιζόμενος (ὁ μὴ ποτιστικός), non arrosé, ée (non arrosable), ἤτοι ὁ ξηρός, sec, sèche, adj. **ἄνυδρος.**

ξερκιοῦμαι [διάλ. Ἠπείρου], ξερνῶ, **ἐξερεύγομαι.**

ξερνῶ (άω), μέλ. άσω [δημ.], **ἐξερεύγομαι, ἐμέω,** ἐμῶ, vomir ; rendre (gorge) ; ἐκβάλλω, ἀποβάλλω, rejeter ; dégorger ; [δημ.] mettre le cœur sur le carreau ; [χυδ.] débagouler ; || ξερνᾷ ὅ,τι φάγῃ, il rejette tout ce qu'il prend ; || ἐξέρασε τὸ καθάρσιον, il a rendu la médecine ; || ἐξέρασε χολήν, il a vomi de la bile ; || ἐξέρασε τἄντερά του [φρ. δημ.], il a failli rendre tripes et boyaux ; || ὁ μεθυσμένος ἐξέρασε, l'ivrogne a dégorgé; || [συνεχδ.] ἐγὼ θὰ σὲ χάμω νὰ τὰ ξεράσῃς, je vous ferai rendre gorge; je vous ferai regorger ; || [μεταφ.] εἶνε νὰ ξεράσῃ χανείς, cela fait soulever le cœur ; c'est écœurant.

ξερο-, δι' ἁπάσας τὰς λέξεις τὰς ἀρχομένας ἀπὸ ξερό-, βλ. ξηρό-

ξεροπήγαδον, τὸ ξηροπήγαδον, puisard, n. m.

ξεροχέρις, ρα, ιχο [διάλ. Οἰνόης], ξηρόχειρ, φειδωλός, φιλάργυρός, κοινῶς τσιγκούνης.

ξέρραμμα, ατος, τὸ [δημ.], διάλυσις, ξήλωμα (ραφῆς, décousure, n. f.

ξερραπίζω [δημ. Νισήρου], **λιχνίζω.**

ξερράπτω, μέλ. ξερράψω [δημ.], διαλύω, ξηλόνω ραφὴν (τὸ ἐρραμμένον), découdre.

ξερρηχαίνω [διάλ.Ἠπείρου], ἐπὶ τῶν ἐλαττουμένων ὑδάτων, γίνομαι ρηχὸς (ἀβαθής).

ξερριζόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐκριζόω-ῶ, ἐκβάλλω, ἀποσπῶ ἐκ τῆς γῆς μὲ τὰς ρίζας, déraciner, ἐκριζῶ, extirper.

ξερρίζωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἐκρίζωσις, déracinement, n. m. extirpation, n. f.

ξερρογιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἀποβάλλω, ἐκδιώκω, congédier ; donner son congé.

ξερροχαλίζω, μέλ. ίσω [δημ.], βήχων ἐκβάλλω ρόχαλα, ἀποχρέμπτομαι, expectorer.

ξερρυπίζω, μέλ. ίσω [δημ.], **διαβρέχω** τὰ ἀσπρόρρουχα πρὶν τὰ πλύνω, essanger ; ἐκπλύνω, laver ; βλ. **διαβρέχω.**

ξερρύπισμα, ατος. τὸ [δημ.], ἡ διαβροχή, essange, n. m. βλ. ξερρυπίζω ἔκπλυσις, lavage, n. m.

ξερρωγιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ραγολογῶ, dégrapper καὶ égrapper le raisin ; βλ. **ξεραγίζω.**

ξερρώγιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ξερρωγιάζειν, ξεραγίζειν, égrappage, n m. égrenage, n. m. βλ. **καὶ ξεραγίζω.**

ξέρω [δημ.], βλ. **ἠξεύρω.**

ξεσαβανόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀφαιρῶ τὸ σάβανον, ôter le linceul ; ἐκσαβανόω, désensevelir, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἐκθάπτω.

ξεσαβάνωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἐκσαβάνωσις, désensevelissement, ἡ ἀφαίρεσις τοῦ σαβάνου, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἐκταφή.

ξεσαβουρόνω, μέλ. ώσω [δημ.], βλ. **ἀφερματίζω** (πλοῖον), délester (un navire), ἀφαιρῶ τὴν σαβοῦραν.

ξεσαβούρωμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **ἀφερμάτισις,** délestage, n. m.

ξεσαβούρωτος, η, ον [δημ.], **ἀφερμάτιστος,** η, ον, ὁ ἄνευ ἕρματος, délesté, ée, **adj.** βλ. **ἀφερματίζω.**

ξεσαγωνιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἐκτωπίζω (ἐξαρθρόω) τὴν σιαγόνα, disloquer (démettre) la mâchoire.

ξεσαγώνιασμα, ατος, τὸ [δημ.], **ἐκτώπισις** (**ἐξάρθρωσις**) τῆς σιαγόνος, dislocation de la mâchoire.

ξεσαμαρόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀφαιρῶ, ἐκβάλλω τὸ σάγμα, débâter ; βλ. **καὶ ἀποσάττω.**

ξεσαμάρωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἀφαίρεσις τοῦ σάγματος, action de débâter ; βλ. **καὶ ἀπόσαξις.**

ξεσαμάρωτος, ος, ον [δημ.], ὁ ἄνευ σάγματος, débâté, ée, adj.

ξεσελλόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀφαιρῶ τὴν σέλλην, desseller ; βλ. βλ. **ἀποσάττω.**

ξεσέλλωμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ βγάλσιμον τῆς σέλλης, κτλ. βλ. **ἀπόσαξις,** dessellement, n. m.

ξεσέλλωτος, ος, ον [δημ.], ὁ ἄνευ σέλλης, ἀσέλλωτος, dessellé, ée, adj.

ξεσέρνω [διάλ. Ἠπείρου], λέγεται περὶ πο-

ταμοῦ, ὅστις διὰ τοῦ ῥεύματος παρασύρει ἀγρόν τινα παρὰ τὰς ὄχθας αὐτοῦ κείμενον.

ξεσηκόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀντιγράφω, copier ; μεταγράφω ἀφ' ἑνὸς εἰς ἄλλο, ἀντιγράφω, transcrire ; ἀντιτυπῶ, μεταφέρω, ἀντιγράφω σχέδιον, décalquer ; βλ. καὶ **ἀναγράφω.**

ξεσήκωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ἀντιγράφειν, action de copier ; ἡ ἀντιγραφή, copie, n. f.

ξεσημαδεύω, μέλ. εύσω [δημ.], καὶ ξεμαρκάρω, ἀφαιρῶ τὸ ὑπάρχον σῆμα, σημεῖον, démarquer.

ξέσις, εως, ἡ (ξέω), ratissure, n. f.

ξεσκάζω [δημ.], βλ. ξεσκάνω.

ξεσκαλόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐξαγκιστρόω-ῶ, décrocher ; décramponner ; ἐκβάλλω (ἀπό τι), dégager (ἤτοι τοῦ πασσάλου ἐξαιρέω).

ξεσκάνω, μέλ. άσω [δημ.], ξεκουράζομαι, se délasser ; ἀναπνέω, respirer ; ἀναψήχω, ψυχαγωγοῦμαι, τέρπομαι, διασκεδάζω, se récréer.

ξεσκάπτω, μέλ. άψω [δημ.], ἐκβάλλω ἐκ τῆς γῆς· βλ. **ἐκσκάπτω,** déterrer ; ἀνορύσσω, ὀρύσσω, creuser.

ξεσκαρνίζω [διάλ. Ἠπείρου], σκαλίζω ('σὰν τὴν ὄρνιθα), ξύω μὲ τὰ νύχια, σκάπτω ἐπιπολαίως καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς τὰς ἄκρας.

ξεσκατίζω, μέλ. ίσω [δημ.], καθαρίζω ἀσθενῆ ἢ μικρὸν παιδίον ὅπερ ἐκοπρίσθη, ébrener.

ξέσκεπα [δημ. ἐπίρ.], ἄνευ σκεπάσματος (καλύμματος), sans couverture ; ἀσκεπῶς, à découvert ; ἀνοικτά, ἀνοικτῶς, ouvertement.

ξεσκεπάζω, μέλ. άσω [δημ.], βλ. **ἐκκαλύπτω,** ἀποκαλύπτω, découvrir ; ἀποκαλύπτω (ἀφαιρῶ τὸν πέπλον), dévoiler ; [συνεκδ.] démasquer ; ἐκκαλύπτω, ἀφαιρῶ τὸ προσωπεῖον.

ξεσκέπασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ἐκκαλύπτειν (ἀποκαλύπτειν), action de découvrir; ἐκ(ἀπο)κάλυψις, dévoilement, n. m.

ξεσκεπασμένος, η, ον [δημ.] καὶ

ξεσκέπαστος, η, ον [δημ.] καὶ

ξέσκεπος, η, ον [δημ.], ἀνοικτός, ἀποκεκαλυμμένος, ἀκάλυπτος· βλ. **ἀσκεπής,** ής, ές, découvert, adj. dévoilé, ée, adj. ‖ ἐγεννήθη εἰς ξέσκεπον σπίτι [φρ. παροιμ.], il parle à cœur ouvert (ἤτοι ὁμιλεῖ ἐλευθέρως, εἰλικρινῶς), il est franc ; il n'y va pas par quatre chemins.

ξεσκίζω [δημ.], βλ. ξεσχίζω.

ξεσκλαβόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀπελευθερόω (κυρίως σκλάβον), ἐξαγοράζω (αἰχμάλωτον), racheter (un prisonnier), ἀπελευθερόω, délivrer ; δίδω τὴν ἐλευθερίαν εἰς σκλάβον (δοῦλον), ἐλευθερόω, ἐλευθερόνω, affranchir.

ξεσκλάβωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐξαγορά, rachat, n. m. ἡ ἀπελευθέρωσις, délivrance, n. f. ἐλευθέρωσις, affranchissement, n. m.

ξεσκολίζω [δημ.], βλ. ξεσχολίζω.

ξεσκονίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἐκκονίζω, ἀφαιρῶ τὴν κόνιν, époudrer ; épousseter ; dépoudrer.

ξεσκόνισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ἐκκονίζειν, action d'épousseter ; ἡ ἀφαίρεσις τῆς κόνεως, ἐκκόνισις, époussetage, n. m.

ξεσκονίστρα, ας, ἡ [δημ.], ἐκκονίστρα, époussette, n. f. τὸ δι' οὗ ἐκκονίζουσί τι.

ξεσκονιστῆρι, τὸ [δημ.], τὸ ἐκκονιστήριον, époussetoir, n. m. τὸ δι' οὗ ἀφαιροῦσι τὴν κόνιν. § —, βλ. **ξεσκονίστρα,**

ξεσκουντῶ (άω), μέλ. ήσω [δημ.], βλ. **ξεκουντῶ.**

ξέσκουρα (ἐπίρ.) [δημ.], δι' ἁπλῆς ἐπιψαύσεως, ἐπιπολαίως, en effleurant ; [μεταφ.] ἐλαφρῶς, à la légère ; légérement, adv.

ξεσκουριάζω, μέλ. άσω [δημ.], βλ. ἐκσκωριάζω, ἐξιόω, décaper, dérouiller ; βλ. καὶ **ἰός.**

ξεσκούριασμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. ἐκσκωρίασις, ἐξίωσις, dérouillement, n. m. décapage, n. m. βλ. καὶ **ἰός.**

ξεσκουριαστής, οῦ, ὁ [δημ.], βλ. ἐξιωτὴς καὶ ἰός.

ξεσκουφόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀποκαλύπτω, décoiffer, ἀφαιρῶ τὸ κάλυμμα (τὸν σκοῦφον), ôter le bonnet.

ξέσκουφος, η, ον [δημ.], βλ. ξεσκούφωτος.

ξεσκούφωμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ ἀφαιρεῖν τὸ κάλυμμα (τὸν σκοῦφον), action de décoiffer.

ξεσκούφωτος, η, ον [δημ.], ὁ ἀκάλυπτος, ἀποκεκαλυμμένος, décoiffé, ée, adj. ὅστις εἶνε ἄνευ καλύμματος (ἄνευ σκούφου), qui est sans bonnet ; (qui a la) tête nue ; ‖ τὸν ἐπλησίασε ξεσκούφωτος, il s'approcha de lui chapeau bas.

ξεσκῶ [δημ.], βλ. ξεσχίζω.

ξέσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ξύειν (τοῦ λειαίνειν), action de gratter, de râcler (de polir), τὸ ξύσιμον, grattage, n. m. ἡ λείανσις, polissage, n. m. ξέσις, ἡ λάξευσις, taille, n. f. βλ. ξύσιμον.

ξέσμα, ατος, τὸ καὶ ξύσμα, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ξέσεως, τοῦ ξέειν, τὸ ξύσμα, ἀπόξεσμα, râclure, n. f. περί(ἀπό)κομμα, rognure, n. f.

ξεσουβλίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἐκβάλλω, ἐβγάζω ἀπὸ τὴν σούβλαν, ôter de la broche.

ξεσουφρόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀφαιρῶ τὰς πτυχάς, rabattre les plis ; ὁμαλύνω τὰς πτυχάς, déplisser ; ἀφαιρῶ, ὁμαλύνω, ἐξαλείφω τὰς πτυχὰς (ῥυτίδας), défroncer.

ξεσούφρωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ὁμαλύνειν τὰς πτυχάς, déplissage, n. m. ὁμάλυνσις, ἐξάλειψις τῶν πτυχῶν, défronçage, n. m. défroncement, n. m.

ξεσπαθόνω, μέλ. ώσω [δημ.], γυμνόω τὸ ξίφος, mettre l'épée à la main ; ἐκ(ἀπο)σπάω-ῶ ἐκ τῆς θήκης τὴν σπάθην, tirer l'épée (τραβῶ τὸ σπαθί), βλ. καὶ ξιφουλκῶ, dégainer ; [μεταφ.] λαμβάνω τὸ μέρος τινός, ὑπεραμύνομαι διὰ λόγων τινός, rompre une lance pour quelqu'un ; [κωμ.] mettre flamberge au vent. § **ξεσπαθωμένος,** η, ον· γυμνὸν

ἔχων τὸ ξίφος, τὸ ξίφος ἐσπασμένον, ξιφήρης, l'épée à la main.

ξεσπάθωμα, ατος, τό· ἡ ξιφουλκία, ἡ πρᾶξις τοῦ ἐκσπᾶν ἐκ τῆς θήκης τὴν σπάθην, action de dégaîner, action de tirer l'épée du fourreau.

ξεσπαθωμένος, η, ον [μετοχ.] βλ. ξεσπαθόνω.

ξεσπάνω, μέλ. άσω [δημ.], καὶ ξεσπάζω, ἐκσπῶ, ἐκρήγνυμαι, éclater ; débonder (= sortir subitement) ; ὑπερχειλίζω, ὑπερχειλῶ, déborder : ‖ ἡ καρδιά μου εἶνε φουσκωμένη, πρέπει νὰ ξεσπάσω, j'ai le cœur plein, il faut que je débonde ; ‖ ὅλα αὐτὰ θὰ ξεσπάσουν εἰς τὸ κεφάλι του, tout cela viendra fondre (retombera) sur sa tête ; ‖ δὲν ἠμπόρεσε νὰ κρατηθῇ ἐξέσπασε, il ne put se contenir, il éclata.

ξεσπιτίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἐξοικίζω, ἐξέρχομαι τῆς οἰκίας, sortir de la maison. § [μεταβ.], βλ. ξεσπιτόνω.

ξεσπιτόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐκδιώκω τινὰ ἐκ τῆς οἰκίας του, chasser de la maison; ἐξοικίζω, ἀλλάσσω κατοικίαν, déloger ; ἐκδιώκω, mettre sur le pavé, ὅθεν στερῶ τινὰ τῆς κατοικίας του, priver quelq'un de sa demeure.

ξεσπόρι, τὸ [διάλ. Καρπάθου] = ὁ πρῶτος ἐκβαλλόμενος πρὸς σποράν σπόρος.

ξεσποριάζω, μέλ. άσω [δημ.], κάμνω (σχηματίζω) (σπόρον), ἐκσπερματόω (-ομαι), monter en graine ; grener. § [μεταβ.] ἐκβάλλω τοὺς σπόρους, ôter les graines ; ἐκκοκκίζω, égrener ; ἐκβάλλω τοὺς πυρῆνας, ôter les pépins (les noyaux), ἐκκενῶ, ἀδειάζω, vider.

ξεσπόριασμα, ατος, τὸ [δημ.], ὁ σχηματισμὸς τοῦ σπόρου, action de monter en graine ; ἐκσπερμάτωσις, grenaison, n. f. § — τὸ ἐκκόκκισμα, égrenage, n. m. τὸ ἐκβάλλειν τοὺς σπόρους· βλ. ξεσποριάζω.

ξεσποῦμαι (ἐκσπῶμαι) [διάλ. Νάξου], συνταράσσομαι, ἀνατινάζομαι.

ξεσπῶ (άω), μέλ. άσω [δημ.], βλ. ξεσπάνω.

ξεσταυρόνω [δημ.], décroiser ; ἐκσταυρόω.

ξεσταχυάζω, μέλ. άσω [δημ.], monter en épi ; σταχυοῦμαι, épier.

ξεστάχυασμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ σταχυοβόλημα, ἡ σταχυοφυΐα, épiation, n. f.

ξέστερα [ἐπίρ. διάλ. Νισύρου], ἀντὶ ξάστερα.

ξεστηθιάζω καὶ

ξεστηθόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀποκαλύπτω τὸ στῆθος, découvrir la poitrine (le sein); [συνεκδ.] ἐξωμόομαι-οῦμαι, décolleter, γυμνόω, ἀποκαλύπτω τὸ στῆθος, τοὺς βραχίονας, τὸν τράχηλον, τοὺς ὤμους (ὡς ἐν καλλωπισμῷ αἱ γυναῖκες).

ξεστηχίζω [διάλ. Νισύρου], ἀποστηθίζω καὶ ξεστήχου=ἐκ στήθους.

ξεστοίβαγμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. ἀποστοίβασις.

ξεστοιβάζω, μέλ. άξω [δημ.], βλ. ἀποστοιβάζω, détasser ; [ναυτ.] désarrimer.

ξεστολίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἀποκοσμέω -ῶ, dégarnir ; ἀφαιρῶ τὰ στολίσματα, ôter les ornements ; ἀποκοσμῶ, ἐκστολίζω, désorner ; ἀποκαλλωπίζω, désembellir.

ξεστομίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἐκφέρω, προφέρω (διὰ τοῦ στόματος), prononcer ; ἐπαναλέγω, redire ; ἐπαναλαμβάνω, répéter ; διαδίδω κοινολογῶ (μυστικόν), divulguer (un secret) ; ‖ μὴ τὸ ξεστομίσῃς ! n'en parlez pas !=μὴ τὸ εἴπῃς εἰς κανένα· bouche close ! (=κλειστὸ στόμα).

ξεστός, ή, όν· λαξευτός, taillé, ée ; ἐξεσμένος, σκαλιστός, piqué, ée ; ‖ ξεστὸς λίθος, pierre de taille ; ‖ μικρὸς ξεστὸς λίθος, moellon piqué ; ‖ ξεστὸν μάρμαρον, marbre piqué.

ξεστου(μ)πόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐκβύω, détouper ; détaper ; ἐκπωματίζω, déboucher. § —, βλ. ἐκβύω, débourrer. § —, βλ. ἐκστομόω, dégorger les fossés.

ξεστού(μ)πωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ἐκπωματίζειν, action de détouper (de déboucher), ἐκπωμάτισις, débouchement, n.m. § —, βλ. ἔκβυσμα, débourrage, n. m.

ξέστρα, ας, ἡ (τῶν νιτρουργῶν), ratissoire, n. f.

ξεστραβόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀνοίγω τὰ 'μάτια (τοὺς ὀφθαλμοὺς) τινός, ouvrir (dessiller) les yeux à quelqu'un ; ἐξάγω τινὰ ἐκ τῆς ἀπάτης, désaveugler ; dessiller. § —, καθιστῶ εὐθὺ (ἴσιο), rendre droit ; εὐθύνω, redresser.

ξεστραγαλιάζω [διάλ. Ἰον. νήσων], ἐξαρθρόνω.

ξεστρατίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἐκτρέπω τῆς ὁδοῦ, dérouter ; ἀποπλανῶ, πλανῶ, égarer ; [οὐδ.] παρεκτρέπομαι, παρεκκλίνω, παραστρατίζω, dévier.

ξεστρήφτω [δημ.], ξεστρίβω, détordre.

ξεστριμμένος, η, ον [δημ.], ἐκστριμμένος· βλ. ἐκσυνεστραμένος.

ξέστρον, ου, τό· racloir, n. m. τὸ ὁμάλιστρον, ἡ ὁμαλίστρα τῶν χωματουργῶν· ‖ καὶ γενικῶς ξέστρον, racloir ; ἡ ξύστρα, racle, n. f. ἐργαλεῖον πρὸς ἐξομάλυνσιν, instrument à racler. § —, βλ. ξοΐς, ξυάλη.

ξέστρωμα, ατος, τό· **ἔκστρωσις,** ἡ πρᾶξις τοῦ ἐκστρωννύειν, action de défaire (; de détendre ; de desservir, etc) ; βλ. ξεστρώνω. § — κλίνης, ἀνασκευὴ τῶν στρωμάτων (τῆς κλίνης), action de défaire (un lit). § ἔκστρωσις λιθοστρώτου, dépavage, n. m.

ξεστρώνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀνασκευάζω τὰ στρώματα (τὴν κλίνην), ἀποστρωννύω (-υμι), défaire [le lit] ; ἀφαιρῶ τοὺς τάπητας [ἔκ τινος δωματίου], ξεστρώνω τὰ χαλιά, ôter les tapis [d'une chambre] ; ἀφαιρῶ τὰ ἐπὶ τῶν τοίχων ἀνηρτημένα, détendre [un mur] ; ἀποστρώνω, ἀποσκευάζω, σηκόνω τὴν τράπεζαν, desservir [la table] ; ἐκστρωννύω λιθόστρωτον, ἀφαιρῶ τὸ λιθόστρωτον ὁδοῦ, dépaver [une rue] ; ἐκπλακόω, ἐκστρώνω, ξεπλακόνω, ἀφαιρῶ τὰς πλάκας ἀπό τινα αὐλήν, dédaller [une cour].

ξέστρωτος, ος, ον [δημ.], ἀπεστρωμένος, η, ον (κλίνη) [lit] défait ; [τράπεζα] ἀπεστρωμένη, ἀπεσκευασμένη [table] desservie ; κτλ. βλ. ξεστρώνω. § [ἐπὶ ζώων] ξεσαμάρωτος, ἄνευ σάγματος, débâté; || γαϊδοῦρι ξέστρωτον [ὕβρις], âne bâté (fieffé).

ξεσυμπριάζω [διάλ. Ἠπείρου]=χαλῶ τὴν μετά τινος ἄλλου διὰ τῶν βοῶν ἑταιρείαν πρὸς καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν. Αἱ τοιαῦται ἑταιρεῖαι λέγονται **σέμπρες**.

ξεσυναχόνομαι [δημ.], θεραπεύω τὸν κατάρρουν, se désenrhumer.

ξεσυνειθίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ξεμαθαίνω, **ἀπεθίζω**, déshabituer ; désaccoutumer. § [οὐδ.] χάνω τὴν ἕξιν, τὴν συνήθειαν, perdre l'habitude ; se déshabituer ; se désaccoutumer ; ἀπομανθάνω (λησμονῶ), désapprendre ; ἀποβάλλω (κακὴν ἕξιν, ἐλάττωμά τι), se défaire (d'une mauvaise habitude ; d'un vice).

ξεσυνερίζομαι [δημ.], βλ. **συνερίζομαι**.

ξεσυντροφεύω, μέλ. εύσω [δημ.], διαλύω ἑταιρείαν, se désassocier ; χωρίζομαι ἀπό τινος, se séparer, διαλύω τὸν συνεταιρισμὸν (συντροφιάν).

ξεσύρνω [δημ.], σύρω, traîner ; παρατείνω ὑπόθεσιν τινά, faire traîner une affaire en longueur.

ξεσφίγγω, μέλ. ίγξω [δημ.], ὑπολύω, χαλαρόω, χαλαρόνω, ἐκσφηκόω-ῶ, ἐκσφίγγω, desserrer ; χαλαρόω-ῶ, χαλαρόνω, relâcher ; ἐκσφίγγω (λύω τὸν ἱμάντα τοῦ στηθοδέσμου γυναικός), délacer (une femme) ; ἐκπιέζω, dépresser (un livre relié, etc.), παύω τὴν πίεσιν, τὸ σφίξιμον. § ξεσφίγγω τὸν ἐποχλέα, ἀποχλεύω, désenrayer.

ξέσφιγκτος, η, ον [δημ.], ἐκσφιγμένος, η, ον· χαλαρωμένος, desserré, ée, adj. χαλαρωμένος, η, ον· relâché, ée, adj. délacé, ée, adj.

ξεσφραγίζω, μέλ. ίσω [δημ.], βλ. **ἀποσφραγίζω**, décacheter.

ξεσφράγισμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **ἀποσφράγισμα**.

ξεσχίζω, μέλ. ίσω [δημ.], σχίζω, déchirer ; χάμνω, μεταβάλλω εἰς τεμάχια, mettre en pièces (en lambeaux) ; || [συνεκδ.] τὰ ἀγκάθια τοῦ **ἐξέσχισαν τὰ** χέρια, les épines lui ont écorché les mains. § [παθ. μετ.] **ξεσχισμένος**, η, ον [ἐπὶ ἀνθρ.], ῥακενδύτης, déguenillé, ée, adj. [μεταφ.] ἀναίσχυντος, ὁ ἀναισχύντως καὶ ἀναφανδὸν διάγων βίον ἀσελγῆ, dévergondé, ée, adj. **ὁ** λίαν **ἐκτετραχηλισμένος**, trop décolleté, ée, adj. ἀκατάσχετος, ἀκράτητος, ἀσύνετος, sans retenue.

ξέσχισμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ σχίσιμον, déchirement, n. m. déchirure, n. f.

ξεσχολίζω, μέλ. ίσω καὶ ξεσκολίζω [δημ.], τῶν διδασκαλιῶν ἀπαλλάσσομαι· περατόω τὰς σπουδάς, finir ses études ; τελειόνω τὰ μαθήματά μου, faire ses classes ; ἤτοι παύω ἀπὸ τοῦ νὰ μανθάνω, achever d'apprendre ; || [μεταφ.] αὐτὰ τὰ ἐξεσχόλισε, en fait de cela, il n'en est pas à son apprentissage ; il est ferré (à glace) là-dessus ; il en tiendrait école ; || ξεσχολισμένος η, ον [μεταφ.] πεπειραμένος, η, ον, expérimenté, ée, adj. ἐντριβής, versé, ée, adj. πεταλωμένος, ferré, ée, adj. flûté, ée, adj. διεφθαρμένος, φαυλόβιος, παραλυμένος, roué, ée, adj.

ξεσχόλισμα, ατος, τὸ καὶ **ξεσκόλισμα** [δημ.], τὸ τέλος, πέρας, (ἀπο)περάτωσις τῶν σπουδῶν, fin (achèvement) des études.

ξετάζω [δημ.], βλ. **ἐξετάζω**.

ξεταπόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐκπωματίζω, détaper ; déboucher.

ξέτασμα, τὸ [δημ.], βλ. **ἐξέτασις**.

ξετελειόνω, μέλ. ώσω, καὶ

ξετελεύω, μέλ. εύσω [δημ.], περατόω, ἀποπερατόω (ἀπο)τελειόνω, achever; ἐπισπεύω, ἐκτελῶ τι ταχέως, expédier ; ξεμπερδεύω, ἀπαλλάττομαι, ἀπό τι, se défaire.

ξετελείωμα, ατος, τὸ [δημ.] (ξετελειόνω), τὸ ἀποτελείωμα.

ξετεντόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐκτείνω, ἐκτονόω, **χαλαρόω**, χαλαρόνω, détendre ; χαλαρόνω (τόξον, χορδήν), débander (un arc, une corde) ; ἐκτονόω-ῶ, χαλαρόω, relâcher.

ξετέντωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ χαλαροῦν, action de détendre ; χαλάρωσις, rebâchement, n. m. ἐκτόνωσις, χαλάρωσις, détente, n. f. βλ. καὶ **χαλάρωσις**.

ξετεριάζω, μέλ. άξω [δημ.], ἀντίθ. τοῦ συνδυάζω, ἀνομοιῶ, χάνω τὸ ταῖρι, dépareiller ; ἀποδυάζω, déparier.

ξετίμημα, ατος, τὸ [δημ.], **διατίμησις**, estimation, n. f. ἐκτίμησις (τῆς ἀξίας), évaluation, n. f.

ξετίμησις, ἡ [δημ.], ἡ **ἐκτίμησις**· βλ. **διατίμησις**.

ξετιμητής, οῦ, ὁ [δημ.], **διατιμητής**, estimatateur.

ξετιμόνω, μέλ. ώσω [δημ.]

ξετιμῶ (άω) [δημ.], τιμάομαι, ἐκτιμῶ, κάμνω τὴν ἐκτίμησιν, faire l'appréciation, estimer ; évaluer.

ξετίναγμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ἐκτινάσσειν (τύπτειν, κινεῖν), action de battre (de secouer), **τὸ** τίναγμα, τιναγμός, secousse, n. f. τὸ κτύπημα, battage, n. m.

ξετινάζω, μέλ. άξω [δημ.], ἐκτινάσσω, κινέω-ῶ, secouer ; τύπτω, κτυπῶ, battre ; βλ. **τινάζω**, ἐκτινάσσω. § [μεταφ. ἐν συζητήσει] καταφέρομαι κατά τινος, battre (dans la discussion); battre à plat ; [δι' **ἐπικρίσεως**], éreinter. § ἐξαντλῶ (οῦμαι), épuiser ; mettre à sec ; [ἐν.] plumer ; [ἐπὶ χαρτοπ.], décaver ; || ἐξετινάχθηκα, je suis à sec.

ξετονίζω, μέλ. ίσω [δημ. ναυτ.], βλέπε ἐκτείνω, élonger.

ξετοπίζω, μέλ. ίσω [δημ.], βλ. **ἐκτοπίζω**.

ξετραχηλίζομαι [δημ.], βλ. **ἐκτραχηλίζομαι**· || [μεταφ.] γυμνὸς καὶ ξετραχηλισμένος, réduit à une extrême misère, ὁ περιελθὼν εἰς ἐσχάτην ἔνδειαν.

ξετρελλαίνω, μέλ. άνω [δημ.], ἐκμαίνω, καθιστῶ τινὰ ἐντελῶς τρελλόν, rendre (com-

plétement) fou ; tourner la tête ; (ἐρωτικῶς ἰδίως), affoler.

ξετρέχω [διάλ. Ἰονίων νήσων], ἐπιδιώκω σκοπόν.

ξετρυπόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐκβάλλω ἀπὸ τὴν τρῦπαν, tirer de son trou, κυρίως ζῶον καὶ μεταφ. ἄνθρωπον, κλέπτην, πρᾶγμα κεκρυμμένον, dénicher ; déterrer ; || θὰ κατορθώσω νὰ τὸν ξετρυπώσω, je saurai bien le dénicher. § [οὐδ.] ἐξέρχομαι ἀπὸ τὴν τρῦπαν, τὴν κρύπτην, sortir de son trou ; διολισθαίνω ἐκτός, se glisser dehors ; φοράω-ῶ, ἀναφαίνομαι, apparaître ; προκύπτω ἔκ τινος, ἐξέρχομαι, surgir ; [κυνηγ.] débucher ; || ἀπὸ ποῦ ἐξετρύπωσεν αὐτός ; d'où sort-il celui-là ?

ξετσιμπλιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἀφαιρῶ (ἐκβάλλω) τὴν λήμην (τσίμπλαν), ôter la chassie.

ξετσιπόνομαι [δημ.], ἀπόλλυμι χάνω πᾶσαν αἰδῶ, perdre toute honte ; ἀπερυθριάω-ῶ (ἀπ)**αναισχυντέω-ῶ**, se dévergonder ; || ξετσιπωμένος, η, ον· ὁ ἀπολέσας (ἀπεκδυθείς) πᾶσαν αἰδῶ, dépouillé de toute pudeur ; ἀναίσχυντος, dévergondé, ée ; ἀναιδής, ἀναίσχυντος, effronté, ée.

ξετσίπωμα, ατος, τὸ [δημ.] καὶ

ξετσιπωσιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἀναιδὴς ἀκολασία, ἀναισχυντία, dévergondage, n. m. ἰταμότης, ἀναίδεια, ἀναισχυντία, effronterie, n.f.

ξετσίπωτος, η, ον [δημ.], ὁ ξετσιπωμένος, dévergondé, ée, adj. ἀναιδής, ἀναίσχυντος, effronté, ée, adj.

ξετύλιγμα, ατος, τὸ [δημ.], τυλιγάδιασμα, dévidage, n.m. ἡ πρᾶξις τοῦ ἀνελίσσειν, action de dérouler ; ἀνέλιξις, ἐκτύλιξις, déroulement, n. m.

ξετυλίγω, μέλ. ίξω [δημ.] καὶ

ξετυλίζω [δημ.], ἀναπηνίζω, dévider ; ἐκτυλίσσω, dérouler.

ξετυλίσσω [δημ.], démêler.

ξευγάζω [δημ.], βλ. ξεβγάζω.

ξευλογιάρης, α, ικον [δημ.], ὁ φέρων ἐπὶ τοῦ προσώπου σημεῖα τῆς εὐλογίας, grêlé de la petite vérole ; εὐλογιασμένος, variolé, ée, adj. marqué de la variole.

ξεϋποθηκεύω, μέλ. εύσω [δημ.], ἀφαιρῶ τὴν ὑποθήκην ἔκ τινος ἀκινήτου (κτήματος), purger (dégrever) un immeuble.

ξεύρω [δημ.], βλ. ἠξεύρω.

ξεφαίνω [δημ.], ἀποσυνθέτω (χαλῶ) ὑφασμένον τι, défaire [un tissu] détisser.

ξεφακιολίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἀφαιρῶ τὸ φακιόλι, τὸν κεφαλόδεσμον, τὸν κεκρύφαλον (γυναικός), décoiffer (une femme).

ξεφανερόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀποκαλύπτω, φανερόνω, révéler ; dévoiler.

ξεφαντόνω, μέλ. ώσω [δημ.], εὐωχέομαι -οῦμαι, συμποσιάζω, festiner ; παρίσταμαι εἰς εὐωχίαν, être en régal ; διασκεδάζω, εὐωχοῦμαι, se régaler ; τέρπομαι. γλεντῶ, nocer ; faire la noce ; [δημ.] ξεφαντόνω, εὐωχοῦμαι, μεθοκοπῶ, faire bombance (ripaille) ; bambocher ; βλ. καὶ ἀκτάζω.

ξεφάντωμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ συμπόσιον, ἡ εὐωχία, festin, n. m. régal, n. m. ἡ εὐωχία, τὸ γλέντι, noce, n.f. [δημ.] εὐωχία, μεθοκόπημα, bombance, n.f. bamboche, n. f. =débauche, n.f. ripaille, n.f. βλ. ξεφαντόνω.

ξεφάντωσις, εως, ἡ [δημ.], βλ. ξεφάντωμα.

ξεφαρμακόνω, μέλ. ώσω [δημ.], καταστρέφω τὴν ἐνέργειαν δηλητηρίου, détruire l'effet du poison ; désempoisonner.

ξεφασκιόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀποσπαργανόω-ῶ, démailloter. ἀφαιρῶ τὰ σπάργανα, τὴν φασκιάν.

ξεφάσκιωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἀφαίρεσις τῶν σπαργάνων, action de démailloter, ἀποσπαργάνωσις.

ξεφεγγιάζω [διάλ. Ἠπείρου], γεύομαι κατὰ πρῶτον καρπόν τινα.

ξεφεύγω [δημ.], βλ. **ἐκφεύγω**.

ξεφλουδίζω, μέλ. ίσω [δημ.] [ἀπο]ἐκφλοιόω-ῶ, ἀφαιρῶ τὸν φλοιόν, écorcer ; [ἐκ]λεπίζω, peler ; ἐκλεπίζω, παστρεύω, écaler ; ἐκλεπίζω (κουκκιά, ἀρακᾶν), écosser ; καθαρίζω σιτηρά, λεπίζω, monder ; [διδ.] décortiquer (ἐκ τοῦ λατ. cortex=écorce) enlever l'écorce, l'enveloppe, en parlant des arbres, des grains, etc. décortiquer du riz, un chêne, des amandes ; || ξεφλουδίζω δένδρον, écorcer (écorcher) un arbre ; || ξεφλουδίζω κριθάρι, mander de l'orge ; || ξεφλουδίζω μῆλον, peler une pomme ; || — φασόλια, écosser des haricots; || — ἀμύγδαλα [ἀπὸ τὸν ἐξωτερικὸν φλοιόν], monder des amandes ; || — χαρύδια (κάστανα, ἀμύγδαλα), écaler des noix (des chataîgnes ; des amandes) ; || — αὐγά, écaler (peler) des œufs ; || [οὐδ.] ὅλον τὸ σῶμα του ἐξεφλούδισε, tout son corps a pelé. § ξεφλουδίζω, épaufrer = éclater, προκειμένου περὶ ἀποσπάσεως τεμαχίου ἐκ λελαξευμένου λίθου.

ξεφλούδισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἐκφλοίωσις, écorcement, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ ἐκλεπίζειν, ἐκλέπισις, action de peler (d'écaler, etc.). § ξεφλούδισμα [διδ.], décortication, n. f. ou décorticage, n. m. action de décortiquer ; chute naturelle de l'écorce : la décortication des arbres, des noix. § ξεφλούδισμα· βλ. **ἀπόσυρμα**, épaufrure, n. f. προκειμένου περὶ ἀποσπάσεως τεμαχίου ἐκ λίθου.

ξεφορτόνω, μέλ. ώσω [δημ.], βλ. **ἐκφορτόω-ῶ**, ἐκφορτόνω, décharger; [συνεκδ.] ἐλαφρύνω, κουφίζω, alléger ; ἐλευθερόω-ῶ, ἐλευθερόνω, délivrer ; ἀπαλλάττω ἐκ δυσκολιῶν ἢ ἀμηχανίας, débarrasser ; || ξεφόρτωνέ με [καὶ μέσ.] ξεφορτώσου με (=ἄφησέ με ἥσυχον), laissez-moi tranquille; (μὲ ἐνοχλεῖς, vous m'ennuyez; [οἰκ.] allez vous coucher; allez vous promener ; [δημ.] allez couper vos joncs; fichez moi la paix. § [μέσ.] **ξεφορτόνομαι**, ἀποσείομαι, ἀπαλλάσσομαι τινός, se débarrasser; ἀπελευθεροῦμαι, se délivrer ; εἶμαι ἀπηλλαγ-

μένος, être quite ; ‖ τὸν ξεφορτώθηκα, je me suis débarrassé de lui; je l'ai envoyé promener; ‖ [εἶμαι εὐχαριστημένος] ὅτι ἐξεφορτώθην αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, je suis content d'être quitte de cette affaire ; ‖ τί καλὰ ποῦ τὸν ξεφορτώθηκα ! quel débarras pour moi (= ὁποία ἀπαλλαγὴ δι' ἐμέ).

ξεφόρτωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ τοῦ φόρτου ἐξαίρεσις, ἐκφόρτωσις, déchargement, n. m. décharge, n. f. [μεταφ.] ἀπαλλαγὴ ἐκ δυσκολιῶν ἢ ἀμηχανίας, débarras, n. m.

ξεφόρτωτος, η, ον [δημ.], ὁ ἐκφορτωθείς, ἔκφορτος, déchargé, ée, adj. [ἐπὶ πλοίου], à vide ; ἄφορτος, ἄνευ φορτίου, sans chargement ; sur son lest (ἤτοι μετὰ μόνου τοῦ ἕρματός του).

ξεφουντόνω, μέλ. ώσω [δημ. ξεν.], ἀφαιρῶ τὸν πυθμένα, ôter le fond de; défoncer; défoncer un tonneau. § —, ἀνασκάπτω βαθέως, effondrer, défoncer une route ; labourer profondément.

ξεφουρνίζω, μέλ. ίσω [δημ.], τοῦ κλιβάνου ἐξαιρέω, ἐξάγω ἐκ τοῦ κλιβάνου, tirer du four, défourner ; [μεταφ.] servir, ἤτοι λέγω ἢ παρουσιάζω τι εἴς τινα.

ξεφούρνισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐκ τοῦ κλιβάνου ἐξαίρεσις (ἐξαγωγή), défournement, n. m.

ξεφουσκόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐξάγω τὸν ἀέρα, τὸ πνεῦμα, ἐκπνευματόω, désenfler. § —, ἐκπρήσκω, ἀποιδέω, ξεπρήσκω, διαλύω τὸ οἴδημα, dégonfler ; désenfler. § [οὐδ.] ἐκπρήσκομαι, se dégonfler ; se désenfler.

ξεφούσκωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἔκπνευσις, διάλυσις τοῦ οἰδήματος, τὸ ξέπρησμα, dégonflement ; ἀποίδησις, désenflement, n. m. désenflure, n. f.

ξέφραγος, η, ον [δημ.], ὁ μὴ πεφραγμένος, ὁ μὴ περικεκλεισμένος ὑπὸ φραγμοῦ, φράκτου, ὁ μὴ ἔχων φράγμα, qui n'a pas de clôture ; qui n'est pas clos ; ἄφρακτος, ἀνοικτός, ouvert, e, adj. [σπ.] ἄφρακτος, déclos, e; ‖ [μεταφ.] ἀμπέλια ξέφραγα [φρ.], champ (place. etc.) libre, ἤτοι τόπος ἐλεύθερος.

ξεφράζω, μέλ. άξω [δημ.], καταρρίπτω (ἐβγάζω) τὸν φραγμόν, ἀφαιρῶ τὸ περίφραγμα, τὸν φραγμόν. enlever la clôture ; ἐκφράττω, déclore ; § ξεφράζω, ἀνοίγω, διαλύω τὴν ἔμφραξιν, ἀποφράσσω, désobstruer ; ἀποφράσσω ἐξέλκω τὸ ἔμφραγμα, débourrer, κοινῶς ξεταπόνω καὶ ξεστουπόνω, ἀνοίγω, ouvrir.

ξέφρακτος, η, ον [δημ.], βλ. ξέφραγος.

ξεφράσσω [δημ.], βλ. ἐκφράσσω.

ξεφτέρι, τὸ [δημ.], βλ. ἱέραξ, épervier. § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] ἄνθρωπος εὔστροφος, ταχὺς εἰς ὅλα τὰ ὑπ' αὐτοῦ πραττόμενα, homme agile (prompt, e, leste). § [πληθ.] βλ. ἐξαπτέρυγα.

ξεφτίζω [δημ.], βλ. ξεφτῶ.

ξεφτιλίζω, μέλ. ίσω [δημ.] καὶ ξεφυτιλίζω, προμύσσω (μέλ. ύξω) (τὸ κηρίον, τὸν λύχνον) ἢ προβύω, moucher (une chandelle ; une lampe). § [μεταφ.] περατόω, τελειόνω τι ταχέως, achever, expédier ; καταστρέφω, détruire ; ‖ τὰ ἐξεφτίλισε [φρ. δημ.], il est mort ; [οἰκ.] il a plié bagage.

ξεφτίλισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ξεφτιλίζειν (προμύσσειν), action de moucher [une chandelle].

ξέφτισμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ τίλμα, βλ. ξεφτῶ, action d'effiler, effilage, n. m. effilure, n. f.

ξεφτῶ (άω) [δημ.], τίλλω (μαδῶ), διαλύω ὕφασμα, ἀνυφαίνω, défaire un tissu fil à fil, effiler ; τίλλω, διαλύω μεταξωτὸν ὕφασμα διὰ νὰ κάμω γεμίσματα φορεμάτων (βάταις), effilocher ἢ effiloquer ; ἀνυφαίνω, détisser. § [οὐδ.] ξεφτιοῦμαι, s'effiler.

ξεφυλακίζω [δημ.] καὶ

ξεφυλακόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀποφυλακίζω, ἐξάγω ἐκ τῆς φυλακῆς, faire sortir de prison ; λύω τῶν δεσμῶν, ἀφίνω ἐλεύθερον (ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου), ἀποφυλακίζω, élargir ; ἀπολύω, ἀποφυλακίζω, désemprisonner.

ξεφυλάκωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἀπόλυσις. ἀποφυλάκισις, élargissement ; désemprisonnement.

ξεφυλίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἐκπίπτω τοῦ γένους, ἐκφυλίζω, βλ. **ἐκφυλίζομαι,** dégénérer; s'abâtarder (μπασταρδεύω) καὶ **ἐκφυλισμός.**

ξεφυλλίζω, μέλ. ίσω [δημ.], βλ. ἐκφυλλίζω, feuilleter ; effeuiller. § [ἐπὶ χαρτοπ.] écarter ; θέτω κατὰ μέρος τὰ περιττὰ (περιπλέον) χαρτιά.

ξεφύλλισμα, ατος, τὸ [δημ.], **ἐκφύλλισις,** ἡ πρᾶξις τοῦ ἐκφυλλίζειν, action d'effeuiller (de feuilleter) ; βλ. **ἐκφυλλισμός,** effeuillement, n. m. effeuillage, n. m. § [ἐπὶ χαρτοπ.], écart, n. m.

ξεφυσῶ (άω), μέλ. ήσω (ἐκφυσάω-ῶ), φυσῶ, ἀφίνω νὰ διέλθῃ ἀὴρ (πνοὴ ἀνέμου), ἀερίου (ὑπό τινος χαραγματιᾶς), laisser passer l'air (le souffle) (par une fente); ἐκφεύγω, fuir. § —, ἀφίημι (ἀφίνω ἀέρα), lâcher un vent ; (des vents) ; πέρδω, κοινῶς κλάνω, péter ; πέρδω, κλάνω ἀθορύβως, vesser.

ξεφύτευμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ἐκφυτεύειν, action de déplanter ; ἡ ἐκφύτευσις, déplantation ; déplantage.

ξεφυτεύω, μέλ. εύσω [δημ.], **ἐκφυτεύω,** déplanter.

ξεφυτιλίζω [δημ.] καὶ ξεφιτιλίζω· βλ. ξεφτιλίζω.

ξεφυτρόνω, μέλ. ώσω [δημ.], βλ. **ἐκφύομαι,** germer ; pousser. § [μεταφ.] φαίνομαι, apparaître ; παρουσιάζομαι, se présenter ; ἐξέρχομαι, sortir ; προκύπτω, surgir ; ‖ ἀπὸ ποῦ ἐξεφύτρωσες ; d'où sortez-vous ?

ξεφύτρωμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. ἔκφυσις, ἀναβλάστησις, pousse, n.f. germination, n.f.

ξεφωλιάζω, μέλ. άσω [δημ.], βλ. **ξετρυπόνω,** dénicher.

ξεφωνητόν, οῦ, τὸ [δημ.], κραυγαὶ (παρατεταμέναι), cris (prolongés) ; ἰσχυραί, δυναταί, φωναί, φωνασκία(ι), grands cris ; criail-

lerie(s); || ξεφωνητὸν [ἐπὶ νεκροῦ], ὀλολυγή, γόος, οἰμωγή, cris déchirants.

ξεφωνίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἐκβάλλω κραυγάς, pousser des cris, καὶ κυρίως φωνάζω δυνατά, jeter de hauts cris; κραυγάζω, φωνάζω, crier; φωνασκῶ, criailler; ἀναφωνῶ, ἀναβοῶ, ἀνακράζω, s'écrier; s'exclamer; [συνεκδ.] φωνασκῶ, vociférer. § — [ἐπὶ νεκροῦ] ὀλολύζω, lamenter (en poussant de grands cris.

ξεχαλίζω [διάλ. Ἠπείρου], ἐξάγω διὰ τοῦ κοσκινίσματος τὰ σκύβαλα.

ξεχαμός, οῦ, ὁ [δημ.], βλ. ξεχασμός.

ξεχανιάρης, α, ικο [δημ.], βλ. ξεχασιάρης.

ξεχάνω, μέλ. άσω [δημ.], λησμονῶ, oublier; || περασμένα ξεχασμένα! [φρ.] pardon et oubli!

ξεχαρβαλόνομαι [δημ.], βλέπε παραλύω (ομαι).

ξεχαρβάλωμα, τὸ [δημ.], βλ. παράλυσις.

ξεχασιάρης, καὶ ξεχνιάρης, α, ικον [δημ.], ὁ λησμονῶν· ἐπιλήσμων, ων, ον, oublieux, euse, adj. ἀπρόσεκτος, ἀφῃρημένος, étourdi, e, adj.

ξέχασμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ λησμόνημα, ἡ λήθη, oubli, n. m.

ξεχασμάρα, ας, ἡ [δημ.], ξεχασμός, ἔλλειψις μνήμης, manque de mémoire; τὸ λησμόνημα, ἡ ἀμνημοσύνη, ἡ λήθη, oubli; ἡ ἀφῃρημάδα, étourderie, n. f. ἀμνημοσύνη, oubliance, n. f. βλ. ἀμνημοσύνη.

ξεχασμένος, η, ον [δημ.], βλ. ξεχασιάρης, ἀμνήμων καὶ ξεχάνω.

ξεχασμός, οῦ, ὁ [δημ.], ξεχασμάρα.

ξεχειλίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ὑπερχειλίζω, ἐπικλύζω, ὑπερεκχέω, verser dans (remplir) un vase de manière à faire déborder; ὅθεν faire déborder; [οὐδ.] ὑπερχειλίζω, déborder; regorger. § —, déverser=ἐκχέω· βλ. ἔκχυσις.

ξεχείλισμα, ατος, τὸ [δημ.], ὑπερχείλισμα, ὑπερέκχυσις, ἐπικλυσμός, débordement, n. m. § —, déversement, n. m. βλ. ἔκχυσις.

ξεχειλισμένος, η, ον [δημ.], ξεχειλιστός, ὑπερχειλής, débordé, ée; comble, adj. βλ. καὶ ξέχειλος.

ξεχειλιστός, ή, ὸν [δημ.], βλ. ξεχειλισμένος, ξέχειλος.

ξεχειλόνω, μέλ. ώσω [δημ.], [ἐπὶ ῥαπτικῆς], bailler.

ξέχειλος, η, ον [δημ.], ξεχειλισμένος, πλήρης μέχρι τῶν χειλῶν, plein jusqu'aux bords; ὑπερχειλής, débordé, ée; débordant, e; πλήρης, πεπληρωμένος, comble, adj.

ξεχειμάδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ χειμάδιον.

ξεχειμάζω, μέλ. άσω [δημ.] καὶ

ξεχειμωνιάζω, μέλ. άσω [δημ.], διέρχομαι τὸν χειμῶνα, passer l'hiver; παραχειμάζω, διαχειμάζω, hiverner; βλ. καὶ διαχειμάζω.

ξεχείμασμα, ατος, τὸ [δημ.] καὶ

ξεχειμώνιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ διαχειμάζειν, παραχείμασις, action d'hiverner; βλ. διαχείμασις, hivernade, n. f. (πλοίου ἰδ.) hivernage, n. m.

ξεχναριάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἀφαιρῶ τὰ πέλματα (ταῖς σιόλαις) τῶν ὑποδημάτων, ôter la semelle; dessemeller.

ξεχνιάρης, α, ικον, καὶ ξεχασιάρης, α, ικον [δημ.], ἐπιλήσμων, ων, ον, oublieux, euse.

ξεχνῶ (άω), μέλ. άσω [δημ.], λησμονέω-ῶ, oublier.

ξεχολιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ξεθυμόνω, πραΰνομαι, παύω τοῦ θυμοῦ, [se] défâcher; πραΰνω, κατευνάζω, adoucir; βλ. καὶ ξεκακιόνω.

ξεχόλιασμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ ξεθύμωμα, ἡ παῦσις τοῦ θυμοῦ, cessation de colère.

ξεχορταριάζω, μέλ. άσω [δημ.], βοτανίζω, σκαλεύω (διὰ τῆς σκαλίδος, sarcloir) πρὸς ἀφαίρεσιν τῶν βλαβερῶν χόρτων, sarcler; βλ. [ξε]βοτανίζω, éherber.

ξεχορτάρισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ξεχορταριάζειν (βοτανίζειν), action de sarcler (d'éherber); βλ. βοτανισμός, sarclage, n. m.

ξεχορταρισμός, ὁ [δημ.], βλ. βοτανολόγος.

ξεχρεόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐξοφλῶ (πληρόνω) τὰ χρέη, acquitter (payer) les dettes; ἀφαιρῶ τὸ βάρος (τὸ χρέος), τὴν ὑποθήκην ἔκ τινος κτήματος, dégrever (purger) [un immeuble]. § [οὐδ. καὶ μέσ.] ξεχρεόνω καὶ χρεόνομαι, πληρόνω τὰ χρέη μου, acquitter ses dettes; s'acquitter; se libérer.

ξεχρονίζω, μέλ. ίσω [δημ.], περατόω, τελειόνω τὸ ἔτος, finir l'année.

ξεχρυσόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀποχρυσόω -ῶ, ἀφαιρῶ τὸ χρύσωμα, dédorer.

ξέχυμα, ατος, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] = συνήθ. εἰς πληθ. ξεχύματα = τὰ μετὰ πυρετὸν συνήθως ἐπὶ τῶν χειλέων ἐκφυόμενα ἐξανθήματα.

ξεχύνω, μέλ. ύσω [δημ.], χύνω ἔξω, ἐκχέω, διαχέω, χύνω, ἀφίνω νὰ χυθῇ, répandre; χύνω, χέω, verser; ἐκχέω, épancher; ἐκχέω, déverser; [μεταφ.], ἀποφορτόω, ἐκφορτίζω, ἀπογεμίζω, décharger. § [μέσ. ἐπὶ ἱστίου], se déferler.

ξεχύνω [διάλ. Ἠπείρου] = ἐξάγω ἐξανθήματα.

ξέχωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐξαγωγὴ ἀντικειμένου κεχωσμένου ἐν τῇ γῇ, ἐκταφή, ἔκχωσις, déterrement, n. m. ἡ ἐκταφή, exhumation, n. f.

ξεχώνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἐξάγω τι εὑρισκόμενον ἐντὸς τῆς γῆς, ἐκθάπτω, ἐκχώνω, déterrer; [πτῶμα ἰδ.], ἐκθάπτω, exhumer.

ξέχωρα [δημ. ἐπίρ.], **ξεχωριστά,** κεχωρισμένως, à part, séparément; de côté.

ξεχωρίζω, μέλ. ίσω [δημ.], βλ. χωρίζω, διασπάω, διαιρῶ τὰ ἡνωμένα, désunir; χωρίζω, ἀποχωρίζω, séparer; ἀποσπῶ τὰ ἡνωμένα, dé-

tacher; διαχωρίζω, ἀπομακρύνω τὸ ἓν ἀπὸ τοῦ ἄλλου, écarter. § χωρίζω, ἐξαιρέω-ῶ, θέτω κατὰ μέρος, mettre de côté, mettre à part; διαχωρίζω, ἐκλέγω, διαλέγω, trier, choisir; || ξεχωρίζω τὸ μέρος τινός, mettre de côté la part (faire la part) de quelqu'un. § διακρίνω, παρατηρῶ, κάμνω διαφορὰν μεταξὺ προσώπων ἢ πραγμάτων, faire la différence; mettre de différence entre; διακρίνω, distinguer; προτιμῶ, préférer; || δὲν τὸν ξεχωρίζω ἀπὸ ἀδελφόν, je le regarde (τὸν θεωρῶ) comme un frère; || δὲν ξεχωρίζει κανένα ἀπὸ τὰ παιδιά του, il ne fait pas de distinction. § [οὐδ.] ἀποχωρίζομαι ἀπό τινος, διαλύομαι, διάλυσιν ποιοῦμαι, se séparer; ἀποσπάομαι, ἀπομακρύνομαι, s'écarter; διακρίνομαι, se distinguer; διαφέρω, différer; || ξεχωρίζει ἀπὸ τοὺς ἄλλους, il se distingue des autres.

ξεχώρισις, ίσεως, ἡ [δημ.] καὶ

ξεχώρισμα, ατος, τὸ [δημ], βλ. ξεχωρίζω, χωρισμός, διαχωρισμός, ἀποχωρισμός, séparation, n. f. § ἐξαίρεσις, διαχώρισις, ἐκλογή, διάλεγμα, triage, n. m. choix, n. m. § διάκρισις, distinction, n. f. προτίμησις, préférence, n. f.

ξεχωριστὰ [δημ. ἐπίρ.], κεχωρισμένως, séparément, adj. ἰδίᾳ, κατ' ἰδίαν, κατὰ μέρος, à part; de côté.

ξεχωριστός, ή, όν [δημ.] (βλ. ξεχωρίζω), κεχωρισμένος, séparé, ée, ἴδιος, μερικός, ἰδιαίτερος, particulier, ère, adj. § διαλεκτός, ἐκλελεγμένος, choisi, e, adj. διακεκριμένος, distingué, ée; ἀξιοσημείωτος, remarquable, adj. ἐξαιρετικός, exceptionnel, elle, adj. σεσημειωμένος, signalé, ée.

ξεχωρίτης, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], κάτοικος, καὶ ἰδίᾳ νύμφη ἐξ ἀλλοδαπῆς.

ξεψαχνίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἐκλέγω (λαμβάνω) τὸ ψαχνὸν (τὸ κρεατῶδες μέρος), τεμαχίου κρέατος, choisir (prendre) le maigre (de la chair); ἀφαιρῶ τὰ ὀστᾶ, désosser. § [μεταφ.] ἐξετάζω λεπτομερῶς, examiner minutieusement; ἐξετάζω ἀκριβῶς, ἐλέγχω, éplucher; subtiliser. § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] βολιδοσκοπῶ τινά, sonder quelqu'un; τὸν κάμνω νὰ ὁμιλήσῃ, faire parler.

ξεψειριάζω, μέλ. άσω [δημ.] ἀφαιρῶ τὰς φθεῖρας, ôter les poux; ἀποφθειρόω-ῶ, épouiller.

ξεψυλλίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἀφαιρῶ τοὺς ψύλλους, ôter les puces; épucer.

ξεψυχῶ, μέλ. ήσω [δημ.], ἀποδίδω τὴν ψυχήν, rendre l'âme; ἀποδίδω τὴν τελευταίαν πνοήν, rendre le dernier soupir; ἐκπνέω, expirer. § [μεταφ.] ὑπερεπιθυμῶ, ὑπεραγαπῶ τι, se mourir (raffoler, languir).

ξεψωριάζω, μέλ. άσω [δημ.], θεραπεύω τινὰ ἀπὸ τὴν ψώραν, guérir de la gale. § [μεταφ.] ἐξάγω τινὰ ἐκ τῆς ἀθλιότητος, tirer de la misère; ξελασπόνω, débourber; ἐπαναφέρω εἰς καλὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν, remettre à flot; [οὐδ.] sortir de la misère; ξελασπόνομαι, se débourber; ἀνυψοῦμαι (ἠθικῶς ἢ ὑλικῶς), se relever.

ξέω, μέλ. έσω, λειαίνω διὰ τοῦ ξέστρου, βλ. ξύνω. gratter; βλ. ἀποξέω, racler; λειαίνω, polir; λαξεύω, tailler.

ξηγοριά, ᾶς, ἡ [δημ.] (ξαγορεύω), ἡ ἐξαγοριά, ἐξομολόγησις.

ξηδουλίζω [διάλ. Οἰνόης], ξεδουλίζω, ξεκάνω, τελειόνω τὴ δουλειά μου.

ξηλόνω, μέλ. ώσω (πρᾶγμα ῥαμμένον), ἀναλύω, διαλύω τὰς ῥαφάς, ἐκράπτω, découdre; [καταχρ.] [ξε]σχίζω, déchirer. § — [συνεκδ.] ἀποκαθηλῶ, déclouer. § [μέσ.] ξηλόνομαι, se découdre.

ξήλωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἀνάλυσις, διάλυσις, διάλυσις τῶν ῥαφῶν, décousure.

ξημεροβραδυάζομαι [δημ.], διάγω, διέρχομαι τὰς ἡμέρας καὶ τὰς νύκτας, passer les jours et les nuits; rester jour et nuit.

ξημερόνω, μέλ. ώσω [τριτοπρ.] [δημ.], ἡ ἡμέρα γίγνεται, ἡ ἡμέρα ἄρχεται νὰ ὑποφώσκῃ, le jour commence à poindre; le jour se lève; || πρὶν ξημερώσῃ, avant le jour; || κοντὰ νὰ ξημερώσῃ, au petit jour; || μόλις ξημερώσῃ, au point (à la pointe) du jour; || ἀρχίζει νὰ ξημερόνῃ, le jour commence à paraître; il commence à se faire jour; || ξημέρωσε, il fait jour; || τὸ καλοκαῖρι ξημερόνει ἐνωρίς, le jour se lève de bonne heure en été; || αὔριον ξημερόνει Κυριακή, demain c'est Dimanche; || μαύρη ἡμέρα τοῦ ἐξημέρονε, un jour fatal se levait pour lui; || ξημερόνοντας [ἐπίρ.], au point de jour. § [μέσ.], ξημερόνομαι, ἀφυπνίζομαι, se réveiller; voir le jour; || νὰ μὴ ξημερωθῶ! [ὅρκ.], sur ma vie (στὴν ψυχήν μου), sur mon âme; || ξημερόνομαι, ἐγείρομαί που, se réveiller en tel lieu, en tel endroit.

ξημέρωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡμέρας ἀπαύγασμα, ἡ ἔναρξις τῆς ἡμέρας, apparition du jour; ἡ ἕως (βλ. αὐγή), aurore, n. f. || τὰ ξημερώματα [ἐπίρ.], au point (à la pointe) du jour; || καλὸ ξημέρωμα; [εὐχή], bon réveil; [καὶ εἰρων.], bonsoir! serviteur!

ξηντάρικος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἐξηντάρικος, ὁ ἑξήκοντα λεπτὰ ἀξίζων.

ξηρά, ᾶς, ἡ [δημ.] καὶ στερηά, ἀντιθ. τῆς θαλάσσης, ἡ (στερεὰ) γῆ, ἡ χέρσος, ἡ ἤπειρος, τὸ ἔδαφος ἐφ' οὗ πατοῦμεν, terre (ferme), n.f. || διὰ ξηρᾶς, ἢ voie de par terre; par la voie de terre = κατὰ γῆν, πεζῇ· || κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν, sur mer et sur terre = διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης, διά τε γῆς καὶ κατὰ θάλασσαν.

ξηρὰ [δημ. ἐπίρ.], ξηρῶς, sèchement, adv. sec; [μεταφ.] συντόμως, court; || μοῦ εἶπεν ὄχι, ξηρά, ξηρά, il m'a dit non, tout-court.

ξηραγγιανός, ή, όν [δημ.], βλ. ξεραγγιανός.

ξηραΐλα, ας, ἡ [δημ.], βλ. ξεραΐλα.

ξηραίνω, μέλ. άνω, sécher, καθιστῶ τι ξηρόν, ἀποβάλλω τὴν ἐν αὐτῷ ὑγρασίαν· βλ. ἀποξηραίνω, dessécher; assécher; mettre à

sec ; [συνεκδ.] στειρεύω, tarir ; || ὁ (καύσων) ἐξήρανε τοὺς ῥύακας, à séché les ruisseaux ; || — ὑπὸ σκιάν, sécher à l'ombre ; || ὁ ἄνεμος ξηραίνει [στεγνόνει] τοὺς δρόμους, le vent sèche les chemins ; || [ἀπο]ξηραίνω λίμνην, dessécher un étang ; || ὁ ἥλιος ἐξήρανε τὰ ἄνθη ; le soleil a desséché les fleurs ; || ξηραίνομαι, se sécher ; se dessécher ; || τὸ ἕλος τοῦτο θὰ ξηρανθῇ εὐκόλως, ce marais se dessèchera facilement ; || ὁ ποταμὸς ἐξηράνθη ἐντελῶς, le fleuve est complètement à sec ; || ὅλαι αἱ πληγαὶ ἐξηράνθησαν, toutes les sources sont taries; || [μεταφ.] ἐξηράνθη ἡ γλῶσσά μου, ma langue à séché ; || νὰ ξηρανθῇ τὸ χέρι μου, que ma main sèche ; βλ. καὶ ξεραίνω· || [ἐ]ξηραμμένος, séché, ée, desséché, ée.

ξήραμμα, ατος, τὸ καὶ

ξήρανσις, εως, ἡ· ἀποξήρανσις, dessèchement; assèchement, n.m. βλ. καὶ ἀποξήρανσις; || —, séchage, n. f. βλ. ἀποξήρανσις, καὶ κατασκευὴ πλίνθων· || — τῶν τύπων, séchage des moules ; || — τῆς πυρίτιδος, séchage de la poudre. § —, dessiccation, n. f. βλ. ἀποξήρανσις.

ξηραντήρ, ῆρος, ὁ· séchoir, n. m. μέρος ἢ πίναξ ἐφ' οὗ ἁπλοῦταί τι ἵνα ξηρανθῇ. Οἱ γάλλοι ὀνομάζουσιν ἐπίσης séchoir καὶ αὐτὸ τὸ ξηραντήριον (sécherie) drap de séchoir ; ὕφασμα ξηραντικόν, ἤτοι ὕφασμα ἐφ' οὗ ἁπλουμένη ἡ πυρῖτις ξηραίνεται.

ξηραντήριον, ου, τό· τὸ μέρος ἐν ᾧ ξηραίνεταί τι, séchoir, n. m. sécherie, n. f. || —, τό· sécherie, n. f. καὶ séchoir, n. m. τὸ οἴκημα (μέρος) ἔνθα ξηραίνεται ἡ πυρῖτις· || — séchoir καὶ sécherie, n. f. βλ. **ξηραντήρ.**

ξηραντικός, ή, όν, ὁ ἔχων τὴν δύναμιν, τὴν ἰδιότητα τοῦ ξηραίνειν, propre à sécher (à dessécher) siccatif, ive, adj. dessicatif, ive, adj. βλ. **ἀποξηραντικός·** || ξηραντικὸν ἔλαιον, huile siccative ; βλ. **ἔλαιον.**

ξηρασία, ας, ἡ· τὸ στέγνωμα, ἡ ξηρότης, sécheresse, n. f. ἡ κατάστασις ἢ ἰδιότης τοῦ εἶναί τι ξηρόν· διάθεσις τῆς ἀτμοσφαίρας ὅταν δὲν περιλαμβάνῃ πολλοὺς ὑδατμούς· || ἡ ξηρασία, ξηρότης τοῦ ἀέρος, sécheresse de l'air ; βλ. καὶ **καιρὸς** (ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις). § —, αὐχμός, ἀνομβρία, ἀνυδρία, ξέρα, aridité, n. f. [διδ.] ξηρότης, ξηρασία, siccité, n. f. qualité de ce qui est sec : évaporer une solution jusqu'a siccité.

ξήρικος, η, ο [διάλ.'Ηπείρου], **ἄνυδρος.**

ξηρίον, ου, τὸ (ἰατρικὸν ξηρὸν) φάρμακον εἰς κατάστασιν κόνεως, κοινῶς σκονάκι, médicament en poudre ; || εἰς δέκα ξηρία, en dix paquets.

ξηρόβηχας, ὁ [δημ.], ἡ ξηρὰ βὴξ (λεπτή, ἄπτυστος), toux sèche ; χωρὶς νὰ ἐκπτύῃ τις πτύελα.

ξηροβήχω, μέλ. ήξω, ὑπὸ βηχὸς ξηρᾶς ἐνοχλέομαι, ἔχω ξηρόβηχαν, avoir une toux sèche ; βήχω, tousser.

ξηρόβρυσις, εως, ἡ· βρύσις ξηρά, κρήνη (βρύσις) ἄνευ ὕδατος, ἥτις ἔχει στερέψει, fontaine à sec.

ξηρογλείφομαι [δημ.], γλύφω διὰ τῆς γλώσσης τὰ χείλη μου [γενικῶς μὲν διὰ πᾶσαν εὐχαρίστησιν καὶ ἰδιαιτέρως διὰ πάντα παράνομον, ἀθέμιτον πόθον ἐπὶ τῇ θέᾳ γυναικός], se lécher les lèvres [en signe de convoitise] ; se pourlécher, passer sa langue sur ses lèvres.

ξηροκαμπιά, ας, ἡ [δημ.], γῆ (ἀγρὸς) ἄνυδρος, (ἄφορος, ξηρός), terre (champ) aride stérile ; || [εἰρων.] πάσης ξηροκαμπίας, [λατ.] in partibus, πρὸς ἔνδειξιν τίτλου ἢ θέσεως ἄνευ καθηκόντων.

ξηροκαταπίνω, καταπίνω χωρὶς νὰ ἔχω τι ἐν τῷ στόματι, avaler (déglutir) à vide = καταπίνειν τὸν σίαλον. § [μεταφ.] τὸ νὰ ἦνε τις τεταραγμένος, τεθορυβημένος, συγχισμένος, être décontenancé (interdit).

ξηροκέφαλος, ος, ον [δημ.], ὁ ἔχων ξηρὰν κεφαλήν, qui a la tête dure [κυρίως καὶ μεταφ.] ὅθεν **ἐπίμονος.**

ξηροκλίβανος, ου, ὁ· stérilisateur à air sec (μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα).

ξηροκοκκινίζω, μέλ. ίσω [δημ.], κοκκινίζω, ἐρυθριῶ ἐξ ἐντροπῆς (αἰδοῦς), rougir [de honte].

ξηρολίθι, τὸ [δημ.] καὶ

ξηρολιθιά, ᾶς, ἡ· ξηρόλιθος, ἄνευ πηλοῦ ἐκτισμένος τοῖχος, κτισμένος μὲ πέτραις μόνον, χωρὶς λάσπην, mur de (en) pierres sèches ; βλ. **τοῖχος** διὰ ξηρολίθων· || — ἡ ξηρολιθοδομή, construction ou maçonnerie en pierres sèches ; ἤτοι τοῖχος ἀνεγειρόμενος μόνον διὰ λίθων ἄνευ συνδετικοῦ τινος κονιάματος· βλ. καὶ **αἱμασιά.** § —, βλ. **λιθένδυτον,** pérrés à pierres sèches.

ξηρολιθοδομή, ῆς, ἡ· maçonnerie en pierres sèches ; βλ. **ξηρολιθιά.**

ξηρόλιθος, ου, ὁ· ξηρὸς λίθος, pierre sèche, n. f. λίθος χρησιμοποιούμενος ἄνευ κονιάματος· βλ. καὶ **ξηρολιθιά.**

ξηρομασ(σ)ῶ (άω) [δημ.], μασ[σ]ῶ χωρὶς νὰ ἔχω τι εἰς τὸ στόμα, faire semblant de mâcher, mâcher à vide ; βλ. καὶ **μασ[σ]ουλίζω.** § [μεταφ.] — μουρμουρίζω, τονθορίζω, marmotter.

ξηρολίμνη, ης, ἡ· sansouire, n. f. καλοῦνται ἐν τῇ μεσημβρινῇ Γαλλίᾳ γαῖαι προελθοῦσαι ἐκ τῆς ἀποξηράνσεως λιμνοθαλασσῶν.

ξηρομαχιάζω, μέλ. άσω [δημ.] ὑποφέρω ἐκ ξηρότητος, ξηρασίας, souffrir de sécheresse ; εἶμαι ξηρὸς ἐκ δίψης, être altéré.

ξηροννῆσι, τὸ [δημ.], ξηρόννησος, ἡ· νῆσος ἔρημη (ξηρά, βραχώδης), île déserte (aride ; rocheuse).

ξηροπαγιά, ας, ἡ [διάλ. 'Ηπείρου], κατάστασις τῆς ἀτμοσφαίρας, καθ' ἥν, πνέοντος βορείου ἀνέμου εἶνε ξηρασία καὶ **τὰ νερὰ** πήγνυνται.

ξηροπήγαδον, ου, τὸ καὶ ξεροπήγαδον, ξηρὸν φρέαρ, φρέαρ ἄνευ ὕδατος, puits sec, privé d'eau.

ξηρόπισσα, ης, ἡ· brai sec ou arcanson, n. m. εἶνε τὰ ἀπολαμβανόμενα κατάλοιπα ἐκ τῆς ῥητίνης μετὰ τὴν ἐξαγωγὴν ἐκ ταύτης τοῦ ἀποστάγματος τῆς τερεβινθίνης· βλ. **ζώπισσα** καὶ **πίσσα**.

ξηροπίσσι(ον), ου, τὸ [δημ.], πίσσα ξηρά, poix sèche βλ. καὶ **πίσσα**.

ξηροπόταμος, ου, ὁ καὶ

ξηροπόταμον, ου, τό· χείμαρρος, torrent, n. m. (ὅταν ἔχῃ νερόν), χείμαρος ξηρός, torrent [à sec] ἢ ravine, n. f. (ἀφοῦ στειρεύσῃ.

ξηρορρόδινον, τό· βλ. **ῥοδόχρουν**.

ξηρός, ά, όν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), κοινῶς ξερός, ή, όν, ὁ μὴ ὑγρός, στεγνός, sec, sèche, adj. ἄνυδρος, ος, ον, aride, adj. ἰσχνός, ή, όν, maigre ; || ξηρὰ ἄνθη, des fleurs sèches ; || [μεταφ.] ξηρὰ ἀπάντησις, réponse sèche ; || ξηροὶ βράχοι, des roches arides ; || ξηρὰ ἐργασία, travail ingrat ; || ζῇ ἀπὸ τὸν ξηρὸν μισθόν του, il ne vit que sur ses [maigres] appointements ; || — καρπός, fruit sec; || ἔχω τὸ στόμα ξηρόν, avoir la bouche sèche ; || — ἄρτος, [du]pain sec, ὁ χωρὶς προσφάγιον· || — ἀτμός, vapeur sèche, ἡ στεγνὸς ἀτμός· || ξηρὰ κεφαλή· βλ. ἰσχνή. § ὁ μὴ μαλακός, ἄκαμπτος, raide, adj. σκληρός, dur, dure, adj. || ἔπεσε ξερός, il tomba raide mort; || ξερὸ κεφάλι, tête dure; || ἔμεινα ξερός, j'en ai été tout interdit ; les bras m'en sont tombés. § [οὐδ. πληθ. δημ.], τὰ ξερά, les mains ; les pieds ; βλ. **ξεράδια**.

ξηρόσαρκος, ος, ον· ὁ ἔχων ξηρὰς σάρκας (ἰσχνάς), à la chair sèche (maigre).

ξηροτηγανίζω, μέλ. ίσω [δημ.], φρύγω, τηγανίζω [δι' ὀλίγου βουτύρου ἢ ἐλαίου], frire [avec peu de beurre], ξηροψήνω, rissoler. § [μέσ. μεταφ.] κακοζῶ, πτωχοζῶ, vivoter ; || μόλις ἐπαρκῶ πρὸς ζωάρκειαν, avoir de la peine à subsister ; (à joindre les deux bouts); tirer le diable par la queue.

ξηροτήγανον, ου, τὸ [δημ.], ζυμαρικὸν τηγανισμένον, pâte frite ; espèce de crêpe.

ξηρότης, ητος, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ ξηροῦ, π. χ. ἡ ξηρότης τοῦ ἀέρος, ἡ ξηρασία, siccité, n. f. βλ. **ξηρασία**, sécheresse, n. f. ξηρασία, ἀνυδρία, aridité, n. f.

ξηρότοιχος, ου, ὁ· mur en pierres sèches ; βλ. εἰς **τοῖχος**.

ξηροτριβέω καὶ

ξηροτρίβω, μέλ. ίψω, τρίβω τὰ ξηρὰ ἄνευ ὑγροῦ τινος, τρίβω ξηρῶς (χωρὶς νὰ θέτω τι ὑγρόν), frotter à sec.

ξηροτρόχαλος, ου, ὁ· καὶ ξηρότοιχος, mur de pierres sèches ; βλ. εἰς **τοῖχος**.

ξηροτρώγω, μέλ. φάγω, τρώγω χωρὶς νὰ πίω, manger sans boire. § τρώγω τροφήν, φαγητὰ ξηρά, manger des (se nourrir) aliments secs (maigres); τρώγω ξηρὸν ψωμὶ ἄνευ ἀρτύματος, manger du pain sec.

ξηροφαγέω, βλ. **ξηροτρώγω**.

ξηροφαγία, ας, ἡ· τὸ τρώγειν ξηρὰν τροφήν, nourriture sèche (maigre), τὸ τρώγειν ξηρὰ φαγητά, ἄνευ ἀρτύματος.

ξηροφαγῶ, βλ. **ξηροτρώγω**.

ξηροψήνω, μέλ. ήσω [δημ.], ξηρότερον ὀπτᾶν, ψήνω καλῶς, cuire bien ; rissoler ; || ψωμὶ ξηροψημένον, du pain à belle croûte.

ξηρῶς [ἐπίρ.], βλ. ξηρά, séchement sec ; [μεταφ.] συντόμως, court, e, adj. tout-court.

ξησπρίζου [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ἐξάγω τοὺς κόκκους ἀραβοσίτου.

ξησταίνω [Αἰτωλ ἰδίωμα], φέρω κάτι τι ἐκ τοῦ μηδενὸς εἰς τὸ εἶναι.

ξηστι, τὸ καὶ ξέστης, ὁ **ἐκτεὺς** (παλαιὸν) μέτρον χωρητικότητος (τῶν στερεῶν καὶ ἰδίως τῶν ὑγρῶν, τοῦ ἐλαίου), mesure de capacité [ἰδ. d'huile], setier, n. m.

ξηχίζω, μέλ. ίσω [δημ.], βλ. **ξαναμωραίνομαι**.

ξήχισμα, ατος, τὸ [δημ.] καὶ

ξηχισμάρα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **ξαναμώραμα**, ἡ γεροντικὴ ἀνοησία, imbécilité de vieillesse.

ξῖ, τό, xi ; quatorzième lettre de l'alphabet grec ; βλ. Ξ.

ξιγγλώνω [διάλ. Ἠπείρου], χαλαρῶ τὴν ἴγγλαν ζώου τινός.

ξίκικος, η, ον [δημ.], ὁ μὴ ἔχων τὸ κεκανονισμένον βάρος, qui n'est pas de poids.

ξινάρι, τό, κατ' ἀποκοπὴν ἐκ τοῦ ἀξινάριον, ὑποκορ. τοῦ **ἀξίνη**, tournée, n. f. βλ. λέξιν.

ξινέλικος, η, ον [διάλ. Ἠπείρου], **ὑπόξεινος**.

ξιπ(π)άζω, βλ. ξυπάζω. § **ξιππάζομαι**, βλ. ξυπάζομαι, ταράσσομαι (περὶ ἵππου).

ξιφάρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], στενὴ λωρὶς δέρματος, ἣν ῥάπτουσιν εἰς τὰ παπούτσια.

ξιφασκέω-ῶ, escrimer, ἀσκοῦμαι εἰς τὴν ξιφασκίαν, διὰ τοῦ ξίφους· μάχομαι διὰ τοῦ ξίφους, combattre à l'épée ; βλ. καὶ **διαξιφίζομαι**.

ξιφασκία, ας, ἡ· ἡ διὰ τοῦ ξίφους ἄσκησις, escrime, n. f. (à l'épée) ; combat à l'épée ; βλ. καὶ **διαξιφίζομαι**.

ξίφη, ης, ἡ [νεολ.], fer, n. m. [de rabot] ἢ mèche, n. f. [de rabot]; οὕτως ὀνομάζονται τὰ τμητικὰ σιδήρια τῶν παντοδαπῶν ῥυκανῶν· βλ. καὶ κνώδων (mèche) ; παρὰ τοῖς ναυτικοῖς λέγονται καὶ **λεπίδες** ῥυκανῶν.

ξιφήρης, ης, ες· μετὰ ξίφους ὡπλισμένος, armé d'une épée, καὶ μεταγ. ὁ κρατῶν γυμνὸν τὸ ξίφος, κοινῶς μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι· [qui tient] l'épée à la main ; βλ. καὶ **ξεσπαθόνω**.

ξιφηφόρος, ος, ον· ὡπλισμένος μετὰ ξίφους, ὁ φέρων ξίφος, qui porte l'épée.

ξιφηφορῶ (έω), μέλ. ήσω· φέρω (φορῶ) ξίφος, porter une (son) épée.

ξιφίας, α, ὁ [ἰχθ.], εἶδος ἰχθύος ὁμοιάζοντος ξίφει, ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν τελεοστέων ἰχθύων, χαρακτηριζομένη ἐκ τῆς ἐλλείψεως ὀδόντων καὶ ἐπιμηκύνσεως τῆς ἄνω σιαγόνος εἰς ξιφοειδῆ προβολήν, καὶ ξιφιός, espadon, n. m. κοινῶς glaive de mer.

ξιφίδιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ ξίφους, μικρὸν ξίφος, petite épée. § —, μικρὸν ξίφος ἐν εἴδει ἐγχειριδίου, poignard, n. m. (des officiers de la marine).

ξίφιον, ου, τὸ [φυτ.], ἀρχαία ὀνομασία τῶν διαφόρων εἰδῶν τοῦ glaïeul (gladiolus) γένους τῶν Ἰριδωδῶν· κοινῶς παρ' ἡμῖν σπαθόχορτον ἢ σπαθίναχας.

ξιφιός, ὁ· βλ. ξιφίας.

ξιφίς, ίδος, ἡ· dague, n. f. ἐγχειρίδιον μικρῶν διαστάσεων ὅπερ ἔφερον οἱ Ῥωμαῖοι, καθὼς καὶ οἱ ἱππόται κατὰ τὸν μεσαίωνα, συνέκειτο δὲ ἐκ βραχέος καὶ αἰχμηροῦ ἐλάσματος ἐνίοτε ἀμφιστόμου. Ἐκαλεῖτο ἐπίσης **ἐγχειρίδιον ἐλέους** (poignard de miséricorde ἢ ἁπλῶς miséricorde), διότι ἐχρησίμευεν ὅπως ἀποτελειώσωσι τὸν ἐκ τοῦ ἵππου πεπτωκότα ἱππότην ὅστις ἠρνεῖτο νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ ἔλεος. Τὸ ὑποκοριστικὸν τῆς dague εἶνε daguette, μικρὰ ξιφίς.

ξιφισμός, οῦ, ὁ· coup d'épée, ἤτοι πλῆξις, κτύπημα διὰ τοῦ ξίφους. § — ἐν τῇ ξιφομαχίᾳ (ξιφασκίᾳ) καλεῖται botte, n. f.

ξιφιστήρ, ῆρος, ὁ· τὸ λωρίον δι' οὗ ἐκρέματο τὸ ξίφος, porte-épée ; ἡ τὴν σήμερον καλουμένη **κρεμάστρα** τοῦ ξίφους· βλ. λέξιν.

ξιφιστής, οῦ, ὁ· ὁ διδάσκαλος τῆς ξιφασκίας, ὁ ξιφοδιδάσκαλος, escrimeur, n. m. ὁπλοδιδάσκαλος, maître-d'armes.

ξιφοδιδάσκαλος, ου, ὁ· prévôt d'escrime, n.m. ὁ διδάσκαλος ὁ διδάσκων ξιφασκίαν (ὁπλομαχητικὴν) εἰς τοὺς στρατιώτας.

ξιφοδρέπανον, ου, τό· sabre baïonnette; βραχεῖα καὶ ὀλίγον κυρτὴ ἀκονισμένη σπάθη χρησιμεύουσα καὶ ὡς λόγχη ἐν τῷ τυφεκίῳ Σασσεπῶ· βλ. **λόγχη** καὶ **τυφέκιον**, baïonnette, ξιφολόγχη, épée baïonnette καὶ Chassepot. Τὸ ξιφοδρέπανον περιλαμβάνει τὴν **κώπην** (monture), τὸ **ἔλασμα** (la lame, κοινῶς ἡ λεπίς), καὶ τὸν **κολεὸν** (fourreau, κοινῶς ἡ θήκη). Ἐπὶ **τῆς κώπης** ὑπάρχουσι τὰ ἑξῆς μέρη· ἡ μετὰ σειρίδων **λαβὴ** (la poignée à cordons)· τὸ **σφαίρωμα** καὶ τὸ **ῥάμφος** αὐτοῦ (le pommeau et son bec)· ἡ **τορμοδόχη** εἰς ἣν ἐμβάλλεται ὁ τῆς χάννης τόρμος (la rainure dans laquelle s'engage le tenon)· ἡ **ἐγκάθισις** τοῦ ἐλατηρίου καὶ τοῦ κομβίου (le logement du ressort et du bouton)· τὸ κομβίον, ἡ ἐντομὴ καὶ τὸ ἀσφάλιστρον αὐτοῦ (le bouton, son entaille, son arrêtoir) ὅπερ ἐμβαλλόμενον ὑπὸ τὸν τόρμον κρατεῖ τὸ ξιφοδρέπανον πρὸς τὴν χάννην· ὁ σιδηροῦς **ἐκνευτὴρ** (la croisière en fer)· ἡ ὀπὴ αὐτοῦ (sa chambre)· ὁ **ὑποδεκτὴρ** (le quillon)· ὁ **αὐλὸς** τοῦ ὑποδεκτῆρος (la douille du quillon). Ἐπὶ τοῦ χαλυβικοῦ **ἐλάσματος** (lame), ὅπερ εἶνε διπλῆς καμπυλότητος (à double courbure), διακρίνονται ὁ **ὀβελίσκος** (la soie)· ἡ **πτέρνα** (le talon)· ἡ **ῥάχις** (le dos)· τὸ **κοίλασμα** (le creux)· τὸ **στόμα** (ἢ αἰθήρ, le tranchant)· τὸ **ἐπίθηκτον** (le biseau)· ἡ **ἀκὴ** (la pointe). Ἐπὶ τοῦ κολεοῦ (fourreau) ὑπάρχουσι τὰ ἑξῆς μέρη· ἡ **ῥάχις** (le dos)· τὸ **ἐμπρόσθιον** (le devant)· τὸ **κομβίον** (le bouton)· ὁ **ζευκτὴρ** (le pontet)· ἡ **προστομὶς** (la cuvette)· τὰ **ἐνστόμια** (les battes).

ξιφοειδής, ής, ές· ὁ ἔχων σχῆμα ξίφους, qui a la forme d'une épée; [διδ.] ensiforme (ἐκ τοῦ λατ. ensis=épée) adj. en forme d'épée. § —, gladié, ée, en forme de glaive.

ξιφοθήκη, ης, ἡ· ὁ κολεὸς ξίφους, fourreau d'épée ; βλ. καὶ κολεός.

ξιφολόγχη, ης, ἡ· épée-baïonnette, n. f. βλ. καὶ **λόγχη**, baïonnette, αὕτη χρησιμεύει ὡς λόγχη τοῦ τυφεκίου καὶ σύγκειται ἐκ τοῦ **ἐλάσματος** (lame), τῆς **κώπης** (monture) καὶ τοῦ **κολεοῦ** (fourreau).

Τὸ **ἔλασμα** εἶνε εὐθὺ καὶ περιλαμβάνει τὴν ῥάχιν (dos), τὸ **στόμα** (le tranchant) καὶ τὴν **ἀκὴν** (pointe). Ἡ **κώπη** περιλαμβάνει τὴν **λαβὴν** (la poignée) καὶ τὸν **ἐκνευτῆρα** (la croisière). Ἡ λαβὴ σύγκειται ἐκ δύο **πλακιδίων** (plaquettes) ἐκ ξύλου καρυᾶς καὶ ἐκ τοῦ **σφαιρώματος** (pommeau), φέρει δὲ δύο **σωλήνια** (rainures) διὰ τὴν **κατευθυντηρίαν** (directrice) καὶ τὸν **τόρμον** (temon) τῆς χάννης, καὶ **ὠστήριον** (poussoir) μετὰ κομβίου καὶ **ἐλατηρίου** (ressort), ἅτινα χρησιμεύουσι διὰ τὴν στερέωσιν τῆς ξιφολόγχης ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῆς χάννης.

Ὁ **ἐκνευτὴρ** σιδηροῦς, καλύπτει τὴν ἕνωσιν τοῦ ἐλάσματος μετὰ τῆς λαβῆς καὶ συμπληροῖ τὴν κώπην, φέρει ἄνοιγμα τετράεδρον διὰ τὴν διέλευσιν τοῦ ἐλάσματος καὶ ἕτερον κυκλικόν, ὅπερ καλεῖται **αὐλὸς** (douille) διὰ τὴν διέλευσιν τῆς χάννης, ἀποτελεῖται δὲ ἐκ δύο τμημάτων ἡνωμένων πρὸς τὸ μέρος τοῦ αὐλοῦ διὰ κοχλίου, πρὸς δὲ τὸ ἀντίθετον μέρος εἶνε κεκυρτωμένος καὶ ἀπολήγει εἰς κομβίον. Τὸ κεκυρτωμένον μέρος καλεῖται **ὑποδεκτὴρ** (quillon) καὶ χρησιμεύει διὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν πυραμίδων.

Ὁ **κολεὸς** ἐκ χαλυβδίνου πεταλείου εἶνε ὠρφνωμένος, φέρει δὲ ἐξωτερικῶς **ζευκτῆρα** (pontet) διὰ τὴν ἐξάρτησιν, καὶ κατὰ τὸ στόμιον **προστομίδα** (cuvette), ἑνουμένην μετὰ τοῦ κολεοῦ διὰ δύο περονῶν διαπερουσῶν τὰ δύο γεγυρωμένα **ἐνστόμια** (battes rivées), ἤτοι ἐλατήρια πιέζοντα τὸ ἔλασμα, ὅπως μὴ ἐξέρχηται μόνον ἐκ τοῦ κολεοῦ· ὁ κολεὸς ἀπολήγει εἰς κομβίον. Βλ. καὶ **ὅπλον** Μάνλιχερ.

ξιφομάχαιρα, ας, ἡ· coutelas, n. m. μάχαιρα ἔχουσα τὸ σχῆμα ξίφους καὶ ὡς ξίφος καὶ ὡς μάχαιρα χρησιμεύουσα.

ξιφομαχέω, βλ. ξιφομαχῶ.

ξιφομαχία, ας, ἡ· ἡ ξιφασκία, escrime, n.m. ‖ διδάσκαλος ξιφομαχίας, maître d'armes.

ξιφομάχος, ου, ὁ· ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν ὁπλομαχητικὴν καὶ ἰδ. τὴν ξιφομαχίαν, qui fait des armes ; escrimeur, n. m. ‖ **καλὸς** ξιφομάχος, bon tireur ; fine lame ; ‖ **κακὸς** (μαθητευόμενος) ξιφομάχος, ferrailleur, n. m. escrimeur novice. § —, spadassin, n. m. ὁ χειριζόμενος τὸ ξίφος (spada) ἤτοι μονομάχος (ἐξ ἐπαγγέλματος).

ξιφομαχῶ (έω), μέλ. ήσω ἀσκοῦμαι εἰς τὰ **ὅπλα**, faire des armes καὶ ἰδίως εἰς τὴν ξιφο-

μαχίαν, escrimer ; tirer ; || ξιφομαχεῖ καλά, il tire bien. § —, ferrailler, se battre au sabre ou a l'épée ; faire mal de l'escrime.

ξιφοποιός, οῦ, ὁ· κατασκευαστὴς ξιφῶν, fabricant d'épées ; γενικῶς ὁ ὁπλοποιός, armurier, n. m. ὁ ποιῶν, κατασκευάζων ξίφη, μαχαίρας, fourbisseur, n. m. ὅθεν καὶ μαχαιροποιός.

ξίφος, ους, τό· épée, n. f. κοινῶς τὸ **σπαθί**, ὅθεν συνεκδ. ἡ **σπάθη**, sabre ; βλ. κατωτέρω· [ποιητ. ἰδίως] ἡ ῥομφαία, glaive, n. f. [κωμ.] flamberge (= épée ; mettre flamberge au vent, tirer l'épée) ; ἡ μακρὰ καὶ εὐθεῖα σπάθη, rapière, n.f. || —, croisée, n. f. ξίφος οὗτινος ὁ φυλακτὴρ (garde) ἔφερε δύο ὑποδεκτῆρας (quillon) ; || —, spada, n. f. (λέξις ἰταλική), ἐκαλεῖτο οὕτω τὸ ξίφος (épée) κατὰ τὸν μεσαιῶνα· || — ξιφασκίας, fleuret, n. m. ἐπιμήκης καὶ λεπτὴ τετραγωνικὴ ῥάβδος, φέρουσα εἰς τὸ ἄκρον κομβίον (bouton) ἐπενδεδυμένον διὰ σκύτους καὶ χρησιμεύουσα διὰ τὴν ξιφασκίαν· || fleuret démoucheté, ξίφος αἰχμηρὸν ἄνευ κομβίου διὰ τὴν μονομαχίαν· τὸ ξίφος μονομαχίας λέγεται ἐπίσης épée de combat καὶ épée de défense; || épées-jumelles, λέγονται δύο ὅμοια ξίφη μονομαχίας· || —, alumelle, n.f. λέγεται μακρὸν καὶ λεπτὸν ξίφος (épée), ἄνευ φυλακτῆρος, ὅπερ κατὰ τὸν μεσαίωνα μετεχειρίζοντο ὡς λόγχην· || —, estoc, n. m. ξίφος κεντητήριον, ἤτοι μακρὸν καὶ στενὸν ξίφος δι' οὗ ἐκέντιζον τὸν ἀντίπαλον· || ἀγὼν ξίφους, concours de fleuret ; || ἀγὼν ξίφους τριγωνικοῦ, concours d'épée de combat ; || ἀγὼν ξίφους ὁμάδων, coupe internat ; || ἀγὼν ξίφους τριγωνικοῦ ὁμάδων, concours d'épée par équipes ; || ἀναπληρωματικὸς ἀγὼν ξίφους τριγωνικοῦ ὁμάδων, réserve de concours d'épée de combat par équipes. § ξίφος, ους, τό· ἐγχειρίδιον ὅπλον εὐθὺ ἀμυντικὸν καὶ ἐπιθετικόν, αἰχμηρὸν καὶ ἀμφίστομον (à deux tranchants) οὗτινος ἡ χρῆσις εἶνε ἀρχαιοτάτη. Τὰ ξίφη ἀναλόγως τῶν ἐποχῶν καὶ τῶν χωρῶν ἔλαβον διαφόρους ὀνομασίας. Περιλαμβάνουσι τρία κύρια μέρη· τὸ ἔλασμα (la lame), τὴν κώπην (monture ou poignée) καὶ τὸν κολεὸν (fourreau). Τὸ ἔλασμα οὗτινος τὸ μῆκος ὑπῆρξε λίαν μεταβλητὸν κατεσκευάσθη διαδοχικῶς ἐκ λίθου, κρατερώματος, σιδήρου καὶ χάλυβος. Ἡ κώπη περιλαμβάνει· 1) τὴν κυρίως λαβὴν (la poignée), ἥτις κατασκευάζεται ἐκ ξύλου, κέρατος (corne), ἢ μετάλλου καὶ ἐφ' ἧς τίθεται ἡ χείρ· 2) τὸν φυλακτῆρα (la garde), ἤτοι τεμάχιον ὅπερ χωρίζει τὸ ἔλασμα ἀπὸ τὴν χεῖρα καὶ προφυλάσσει ταύτην· 3) τὸ σφαίρωμα (le pommeau) εἰς τὸ ἄκρον τῆς λαβῆς, ἐφ' οὗ ἐμπήγνυται τὸ ἄκρον τοῦ ὀβελίσκου (broche ou soie) καὶ οὕτω στερεοῦται ἡ ἕνωσις τοῦ ἐλάσματος καὶ τῆς κώπης. Ὁ φυλακτὴρ ἦτο κατ' ἀρχὰς μικρὸν μεταλλικὸν τεμάχιον κάθετον ἐπὶ τοῦ ἐλάσματος, κατόπιν ἔλαβε σχῆμα κυκλικὸν ἢ ᾠοειδές, ἀποτελέσαν οὕτω κόγχην (coquille), εἶτα δὲ προσετέθησαν ἐπ' αὐτοῦ καὶ δακτυλοφύλακες (branches) ; βλ. καὶ εἰς λέξιν σπάθη, sabre, τὰ διάφορα εἴδη τῶν ξιφῶν.

Κατασκευὴ ξιφῶν.

Ἰδιότητες τοῦ μετάλλου. Τὸ μέταλλον ὅπερ χρησιμεύει διὰ τὴν κατασκευὴν τμητικοῦ ὅπλου δέον νὰ ἔχῃ τὰς ἑξῆς ἰδιότητας :

1) Νὰ ἦνε σκληρόν, ἵνα διατηρῇ στόμα καλῶς θηγμένον καὶ αἰχμὴν ὀξεῖαν.

2) Νὰ ἔχῃ συνεκτικότητα, ἵνα μὴ θραύηται κατὰ τὴν κροῦσιν.

3) Νὰ ἔχῃ **ἐλαστικότητα,** ἵνα δύνηται νὰ κάμπτηται καὶ νὰ μὴ συντρίβηται κατὰ τὴν συνάντησιν ἰσχυροῦ κωλύματος· ἡ ἐλαστικότης αὕτη δέον νὰ ἔχῃ ὅριόν τι, ἄνευ τοῦ ὁποίου τὸ ὅπλον δὲν δύναται νὰ ἔχῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἀκαμψίαν, ἵνα ἐπιφέρῃ τὴν εἴσδυσιν, τὸ τοιοῦτον δὲ ἐκφράζεται διὰ τῆς φράσεως : **τὸ ὅπλον δέον νὰ ἦνε ἐπίσης ἐλαστικὸν ὡς καὶ δύσκαμπτον.** Ἡ ἀπαιτουμένη δυσκαμψία ἀποκτᾶται διὰ τῆς ἐκλογῆς μετάλλου φύσεως καταλλήλου καὶ διδομένου εἰς τὸ ὅπλον σχήματος ἁρμόζοντος εἰς τὴν χρῆσιν αὐτοῦ.

Αἱ ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαι διάφοραι ἰδιότητες δυσκόλως συνυπάρχουσι, διότι ἐν μέρει ἀντίκεινται πρὸς ἀλλήλας.

Τὰ ἐλάσματα τῆς Δαμασκοῦ, φημιζόμενα κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν σταυροφοριῶν, εἶχον μεγάλην σκληρότητα κατάλληλον διὰ τὴν τήρησιν τοῦ στόματος, ἀλλ' ὡς ἐκ τούτου μικρὰν συνεκτικότητα καὶ ἐθραύοντο ἀρκετὰ συχνά, ὅταν ὁ σπαθισμὸς δὲν ἦτο ἀσφαλής.

Τὰ ἐλάσματα τῆς Τολέδης, λίαν ἐλαστικά, ἠδύναντο νὰ καμφθῶσιν εἰς κύκλον καὶ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν μορφήν, χωρὶς νὰ μείνωσι κεκαμμένα.

Τὸ μέταλλον ὅπερ εἰς τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν τῆς βιομηχανίας κατόπιν συνεχῶν καὶ πολυαρίθμων πειραμάτων ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἰδιότητας τῆς κατασκευῆς τῶν ἀγχεμάχων ὅπλων εἶνε ὁ χωνευτὸς χάλυψ **βεβαμμένος** καὶ ἀνοπτημένος. Ἐν τούτοις ὁ χωνευτὸς οὗτος χάλυψ, μετὰ τὴν χύσιν, ὑποβάλλεται εἰς παρατεταμένην καὶ ἐνεργητικὴν σφυρηλασίαν, σκοποῦσαν νὰ ἐπαυξήσῃ τὴν συνεκτικότητα καὶ ἐλατότητα τοῦ μετάλλου.

β'. Ἀποκοπὴ τῶν ῥάβδων. Ἀφοῦ ἀνοπτηθῇ ὁ χάλυψ μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν κεκανονισμένων βασάνων του, αἱ ῥάβδοι τέμνονται εἰς τεμάχια ἢ πλινθία (bidons), ὧν ἕκαστον θὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν κατασκευὴν ἑνὸς ἐλάσματος ξίφους.

Ἡ ἀποκοπὴ γίνεται τῶν ῥάβδων οὐσῶν ψυχρῶν. Κατ' ἀρχὰς διαιροῦσι τὴν ῥάβδον διὰ χαραγῶν εἰς μέρη ἴσα τῷ προτύπῳ, εἶτα ἐπὶ ἑκάστης χαραγῆς ἐκτελοῦσιν ἐντομὴν διὰ τῆς ἐπικοπίδος καὶ τῆς σφύρας· τοποθετοῦσιν εἶτα τὴν ῥάβδον ἐπὶ δύο ὑπερεισμάτων οὕτως ὥστε ἡ ἐντομὴ νὰ εὑρίσκηται κάτωθεν περὶ τὸ μέσον αὐτῶν καὶ θραύουσι τὴν ῥάβδον κτυπῶντες διὰ σιδηρᾶς βαρείας.

Τὸ ἀποκοπὲν πλινθίον σφυρηλατεῖται, ἵνα

τῷ δοθῇ κατὰ προσέγγισιν τὸ τελικὸν σχῆμα τοῦ ἐλάσματος.

Ἡ κατεργασία αὕτη περιλαμβάνει δύο ἐργασίας :

1) Τὴν κατασκευὴν τῆς **μακίδος** (maquette) (ἐκ τοῦ μάκος, μῆκος).

2) Τὴν μυδρηλάτησιν τοῦ ἐλάσματος.

γ'. **Κατασκευὴ τῆς μακίδος.** Ἡ ἐργασία αὕτη ἐκτελεῖται διὰ τῆς **αἴρας** (martinet) σκοπεῖ δὲ νὰ ἐπιμηκύνῃ τὸ ἀρχικῶς κοπὲν τεμάχιον καὶ νὰ κατασκευάσῃ τὴν μακίδα, ἥτις ἔχει σχῆμα ἐπιμήκους κολούρου τετραγωνικῆς πυραμίδος ἐνδυναμωμένης εἰς τὸ χονδρόν της ἄκρον, εἰς ὃ προσκολλᾶται μικρότερον πυραμιδοειδὲς τεμάχιον, ὅπερ θ' ἀποτελέσῃ τὸν **ὀβελίσκον** (soie) τοῦ ἐλάσματος.

δ'. **Μυδρηλάτησις τοῦ ἐλάσματος.** Ἡ ἐργασία αὕτη συνίσταται :

1) Εἰς τὴν ἐξέλασιν τῆς μακίδος οὕτως ὥστε νὰ διανεμηθῇ καταλλήλως τὸ μέταλλον.

2) Εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν **κοιλασμάτων** (évidements), τῇ βοηθείᾳ **κολαπτικῶν τύπων** (étampes).

Ἡ πρώτη ἐργασία ἐκτελεῖται εἰς τέσσαρας κερασοχρουμένας πυρακτώσεις καὶ ἀπαιτεῖ ἐπιτήδειον τεχνίτην, ἵνα διανείμῃ τὸ μέταλλον οὕτως ὥστε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν του ὅτι ὁ διὰ τῶν κολαπτικῶν τύπων (κολάπτω, étamper) σχηματισμὸς τῶν **κοιλασμάτων** (pans creux) καὶ τῶν **αὐλακίων** (gouttières) τοῦ ἐλάσματος συντελεῖ εἰς τὴν μείωσιν τοῦ πάχους καὶ τὴν ἀπ' ἐναντίας αὔξησιν τοῦ μήκους καὶ πλάτους τοῦ ἐλάσματος. Ἡ δευτέρα ἐργασία ἐκτελεῖται ἐπίσης ἐν ἐρυθροπυρώσει ἐπὶ κολαπτικοῦ τύπου ἔχοντος δύο ἐξοχάς, τῆς μιᾶς χρησιμευούσης διὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς **αὔλακος** (gouttière) καὶ τῆς ἑτέρας διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ **κοιλάσματος** (pan creux). Τοῦ ἐλάσματος διατεθειμένου ἐπὶ τοῦ κολαπτικοῦ τύπου, τίθεται ἄνωθεν αὐτοῦ ἕτερος ὁμοειδής, ἐφ' οὗ κτυπῶσιν ἰσχυρῶς διὰ τῆς βαρείας.

Κατασκευὴ τοῦ ἀποκολούσματος τοῦ στόματος. Ἡ ἐργασία αὕτη ἐκτελεῖται ἐν ἐρυθροπυρώσει ἐπὶ κολαπτικοῦ ἀποκολουσματικοῦ τύπου· σκοπεῖ νὰ ἐκλεπτύνῃ τὸ στόμα καὶ νὰ δώσῃ τὴν ἐπιθυμητὴν εἰς τὸ ἔλασμα κυρτότητα.

ς'. **Ἡ βάψις τοῦ ἐλάσματος.** Πρὶν ἢ βάψωσι τὸ ἔλασμα, ὑποβάλλουσιν αὐτὸ εἰς ἀνόπτησιν καλουμένην **ἀνόπτησιν πρὸς βάψιν**· τὸ ἔλασμα θερμαίνεται μέχρι βαθμοῦ **κερασοχρουμένου** (800°) (rouge cerise) καὶ εὐθύνεται.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς βάψεως εἶνε τοσοῦτον μεγαλείτερον ὅσον τὸ μέταλλον θερμανθῇ εἰς ὑψηλοτέραν θερμοκρασίαν καὶ ὑποβληθῇ εἰς ταχυτέραν ψῦξιν.

Συνήθως, βάπτουσι τὰ χαλύβδινα ἀντικείμενα βυθίζοντες ταῦτα ἅμα τῆς ἐκ τῆς καμίνου ἐξόδου των, ἐντὸς κοινοῦ ὕδατος.

Μετὰ τὴν βάψιν, τὸ ἔλασμα ἀποκτᾷ μεγάλην σκληρότητα, ἐλαττοῦται ὅμως ἡ συνεκτικότης αὐτοῦ· ἵνα ἐπανακτήσῃ τὴν προτέραν αὐτοῦ συνεκτικότητα, ὑποβάλλουσιν αὐτὸ εἰς ἀνόπτησιν καλουμένην **ἀνόπτησιν μετὰ τὴν βάψιν.** Κατὰ τὴν ἀνόπτησιν ταύτην ἡ πύρωσις φθάνει εἰς βαθμὸν μικρότερον τῆς ἐρυθροπυρώσεως (525°) ἵνα μὴ καταστραφῇ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς βάψεως.

Ὁ **ὀβελίσκος** πυρακτοῦται ἐκ νέου μέχρις ἐρυθροπυρώσεως καὶ ἀφίνεται νὰ ψυχθῇ ἡσύχως ἐν τῷ ἀέρι, ἵνα ἀποβάλλῃ ἐντελῶς τὴν βάψιν καὶ ἐπανακτήσῃ τὴν προτέραν αὐτοῦ συνεκτικότητα.

ζ'. **Θῆξις.** Ἡ θῆξις ἐνεργεῖται διὰ **μυλῶν ἐξ ἀμμίτου** (meules en grès), σκοπεῖ δὲ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ πλεονάζοντος ἐπὶ τοῦ ἐλάσματος μετάλλου. Πρὸς τοῦτο μεταχειρίζονται δύο εἰδῶν θηκτικὰς μύλας :

1) Τὰς ἐπιπέδους μύλας.

2) Τὰς αὐλακωτὰς μύλας.

Αἱ ἐπίπεδοι μύλαι παρουσιάζουσιν ὁμαλὴν ἐπιφάνειαν καὶ χρησιμεύουσι διὰ τὴν θῆξιν τῆς ῥάχεως, τῶν κόψεων, τοῦ στόματος καὶ τοῦ **ἐπιθήκτου** (biseau), οὕτως ὥστε νὰ ἔχωσι τὰ ἐλάσματα τὰς κεκανονισμένας διαστάσεις. Θήγουσι τὰ διάφορα ταῦτα μέρη πρῶτον μὲν ἐγκαρσίως, εἶτα δὲ κατὰ μῆκός των.

Αἱ αὐλακωταὶ μύλαι παρουσιάζουσιν ἐπὶ τῆς περιφερείας των ἀριθμὸν τινὰ ἐπιμήκων αὐλακίων, ὧν αἱ κατατομαὶ τῶν ἐξεχόντων μερῶν παρουσιάζουσι διάφορα σχήματα, οὕτως ὥστε νὰ δύνωνται δι' αὐτῶν ν' ἀποπερατώσωσι τὴν θῆξιν τῶν κοίλων μερῶν τῶν ἐλασμάτων. Τὸ ἔλασμα ἐπακουμβᾷ κατὰ τὸ μῆκός του ἐφ' ἑνὸς τῶν ἐξεχόντων μερῶν τῆς μύλης ὅπερ εὑρίσκεται μεταξὺ δύο αὐλακίων.

Ἡ ἐργασία αὕτη ἐκτελεῖται μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ ἐλέγχεται καθ' ἑκάστην στιγμὴν διὰ παχομέτρου διαβήτου (κυρτοδιαβήτου) ὡς καὶ διὰ τὴν κάμψιν τοῦ ἐλάσματος καὶ τὸ βάρος αὐτοῦ.

η'. **Ἐπανάβαψις** (repassage). Ἡ ἐνέργεια τῶν μυλῶν ἀφαιρεῖ ἐν μέρει τὴν βάψιν τῶν ἐλασμάτων εἶνε συνεπῶς ἠναγκασμένοι μετὰ τὴν θῆξιν, ν' ἀποστείλωσι ταῦτα εἰς τὸν στομωτὴν ὅστις ἐκτιμᾷ τὴν ἐλαστικότητά των διὰ κάμψεως καὶ τοῖς δίδει νέαν βάψιν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἰσχυράν, ἀναλόγως τῆς ἐπαναφορᾶς των ἢ μὴ εἰς τὴν ἀρχικὴν μορφὴν μετὰ τὴν κάμψιν των.

Τοῦτο καλεῖται **ἀναβάπτειν τὸ ἔλασμα.**

Τὰ ἐλάσματα κατόπιν θήγονται ἐκ νέου ἐπὶ τῶν αὐλακωτῶν μυλῶν, ἵνα καθαρισθῶσι καὶ ἀφαιρεθῇ τὸ χρῶμα τῆς ἀνοπτήσεως.

θ'. **Λείανσις.** Ἡ λείανσις ἐκτελεῖται ἐπὶ μυλῶν ξυλίνων ἐκ δρυὸς ἢ καρυᾶς, αἵτινες καλοῦνται **λειαντῆρες**. Ὡς καὶ διὰ τὴν θῆξιν αἱ μύλαι αὗται εἰσὶν ἐπίπεδοι ἢ αὐλακωταί, ἀναλόγως τοῦ ἐπιπέδου ἢ ηὐλακισμένου μέρους τοῦ ἐλάσματος ἐφ' οὗ θὰ ἐνεργήσωσι.

Τὰ ἐλάσματα λειαίνονται δὶς ἐπὶ τῶν ἠλειμμένων δι' ἐλαίου μυλῶν· κατὰ τὴν πρώτην λείανσιν τὰ ἐλάσματα ἀλείφονται διὰ σμύριδος μετὰ λινελαίου, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν λειαίνονται ἄνευ σμύριδος.

ι' **Στίλβωσις.** Ἡ **στίλβωσις** (brunissage) σκοπεῖ νὰ δώσῃ εἰς τὰ ἐλάσματα τῶν σπαθῶν, ξιφῶν, κτλ. στιλπνόν, θαμβόν, πρὸς τοῦτο δὲ

μεταχειρίζονται μύλας ἐκ σκληροῦ ξύλου, ἐφ' ὧν ἐπιθέτουσι ποσότητα τινὰ κόνεως ἀνθράκων.

Ἡ ἐργασία αὕτη ἐκτελεῖται ὡς ἡ λείανσις.

ια'. **Βάσανοι πρὸς παραδοχὴν τῶν ἐλασμάτων.** Αἱ **βάσανοι πρὸς παραδοχὴν** τῶν ἐλασμάτων (épreuves de réception) ἐκτελοῦνται ὑπὸ ὁπλογνώμονος ὅστις ἐξετάζει κατὰ πρῶτον τὸ **βάρος** καὶ εἶτα τὰς **διαστάσεις τοῦ ἐλάσματος**· πρὸς τοῦτο εἰσάγει τὸ ἔλασμα εἰς δοκιμαστικὸν κολεὸν ἵνα βεβαιωθῇ ὅτι ἔχουσι τὸ σχῆμα καὶ τὰς κεκανονισμένας διαστάσεις.

Ἵνα δοκιμάσῃ τὴν **εὐκαμψίαν** (flexibilité), κάμπτει βραδέως τὸ ἔλασμα ἐπὶ τοῦ **πλατέος** (plat) αὐτοῦ μέρους, μέχρις ὅτου παραχθῇ βέλος, οὗτινος τὸ μῆκος εἶνε προσδιωρισμένον δι' ἕκαστον εἶδος ἐλάσματος· τὸ αὐτὸ πράττει καὶ πρὸς τὸ ἕτερον **πλατὺ** μέρος τοῦ ἐλάσματος, μεθ' ἑκάστην δὲ κάμψιν τὸ ἔλασμα δέον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ εὐθεῖαν κατάστασιν.

Πρὸς δοκιμὴν τῆς **ἐλαστικότητος** (élasticité) μεταχειρίζονται τὴν ἑξῆς μέθοδον, ἥτις συνίσταται εἰς τὸ νὰ κάμψωσι τὸ ἔλασμα δι' ἀποτόμου κινήσεως. Πρὸς τοῦτο, μαστιγοῦσιν ἰσχυρῶς διὰ τοῦ **πλατέος** (plat) τοῦ ἐλάσματος, ἐπὶ κυλινδρικοῦ ξυλίνου τεμαχίου ἔχοντος κυρτότητα ὀλίγον μικροτέραν τῆς κάμψεως ἥντινα ἔλαβε τὸ ἔλασμα κατὰ τὴν προηγουμένην δοκιμήν. Ἡ δοκιμὴ αὕτη ἐπαναλαμβάνεται δὶς ἐφ' ἑκάστης πλατείας ἕδρας τοῦ ἐλάσματος, ἐπιθεωρεῖται δὲ τὸ ἔλασμα μεθ' ἕκαστον κτύπον μήπως παρέμεινε κεκαμμένον.

Ἡ τελευταία δοκιμή, ἥτις εἶνε ἡ τῆς **στερεότητος** (solidité) ἐνεργεῖται ὡς ἑξῆς: πλήττουσιν ἰσχυρῶς πρῶτον ἅπαξ διὰ τοῦ στόματος τοῦ ἐλάσματος καὶ δὶς διὰ τῆς ῥάχεως ἐπὶ δοκιμαστικοῦ κορμοῦ ἤτοι ἐπὶ ἡμικυλινδρικοῦ τεμαχίου ξύλου λίαν σκληροῦ διατιθεμένου ὁριζοντίως. Ἐκ τῆς δοκιμῆς ταύτης τὸ ἔλασμα δέον νὰ ἐξέλθῃ ἄνευ φολίδων καὶ ἄνευ διαρραγῶν, ἐνίοτε δύναται καὶ νὰ θραυσθῇ.

Τέλος κάμπτουσι τὸν ὀβελίσκον κατὰ δύο διευθύνσεις ὅπως βεβαιωθῶσιν ὅτι δὲν παρέμεινε βεβαμμένος.

Πάντα τὰ ἐλάσματα ἅτινα ὑποστῶσιν ἄνευ βλάβης καὶ καλῶς τὰς ἀνωτέρω δοκιμάς, παραδίδονται εἰς τοὺς τεχνίτας τοὺς ἐπιπεφορτισμένους τὴν προσαρμογὴν τῆς **κώπης** (monture).

ιβ'. **Κατασκευὴ τῆς κώπης, τοῦ καλυπτῆρος καὶ τοῦ φυλακτῆρος.** Ἡ **κώπη** (poignée) τῆς σπάθης κατασκευάζεται ἐκ ξύλου καρυᾶς διατρυπωμένου κατὰ τὸν ἄξονά του διὰ τὴν διέλευσιν τοῦ ὀβελίσκου· ἡ κώπη περιβάλλεται ἑλικοειδῶς, εἰκοσάκις περίπου, διὰ μηρίνθου, ἄνωθεν δὲ ἐπικολλᾶται δέρμα βοὸς μέλαν. **Ῥομφεὺς** (filigrane) ἀποτελούμενος ἐκ δύο συνεστραμμένων ὁμοῦ κλώνων ὀρειχαλκίνης μέρμιθος διαμέτρου 1,5 χιλ. περιτυλίσσεται ἐπὶ τοῦ δέρματος μεταξὺ τῶν διαστημάτων τῆς μηρίνθου.

Ὁ **καλυπτὴρ** καὶ ὁ **φυλακτὴρ μετὰ τῶν χειροφυλάκων** κατασκευάζονται ὁλομερεῖς ἀπὸ ὀρειχάλκου χυτοῦ· τὸ ἄνω μέρος τοῦ φυλακτῆρος **περατοῦται** εἰς ἄγκιστρον, ὅπερ εἰσέρχεται ἐν τῷ καλυπτῆρι.

ιγ') **Κατασκευὴ κολεοῦ. Βάσανοι παραδοχῆς.** Τὸ μέταλλον τὸ χρησιμοποιούμενον πρὸς κατασκευὴν τῶν κολεῶν εἶνε **χωνευτὸς χάλυψ** ἐξεληλαμένος εἰς ἐπιμήκη τραπεζοειδῆ **πετάλεια**. Ὁ ἐργάτης ἐλέγχει τῇ βοηθείᾳ **ὑποτυπώματος**, τὰς διαστάσεις τοῦ τραπεζοειδοῦς πεταλείου καὶ ἀποκόπτει διὰ τῆς ψαλίδος τὸ πλεονάζον μέρος· λοξοτέμνει κατὰ τὸ πάχος των τὰς δύο μακρὰς πλευρὰς τοῦ πεταλείου καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν, οὕτως ὥστε συμπλησιαζόμεναι αἱ πλευραὶ αὗται νὰ ἐπικαλύπτῃ ἡ μία τὴν ἄλλην· θέτει τὸ πετάλειον ἐπὶ κοίλου ἡμικυλινδρικοῦ κολαπτικοῦ τύπου καὶ κτυπῶν διὰ τῆς σφύρας δίδει εἰς αὐτὸ σχῆμα ἡμικυλινδρικόν· τέλος συμπλησιάζει τὰς δύο μεγάλας πλευρὰς τοῦ πεταλείου εἰσάγων **ἐμβόλαιον** ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ σχηματιζομένου κοίλου.

Ἡ ψυχρὰ αὕτη σφυρηλάτησις τραχύνει, καθιστᾷ εὔθρυπτον τὸ μέταλλον, συνεπῶς πυρώνουσι τοῦτο μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ κερασοχρουμένου.

Εἰσάγουσιν εἶτα ἐν τῷ κοίλῳ ἐμβόλαιον εὐθύ, οὗτινος ἡ τομὴ εἶνε ἡ τοῦ τετελεσμένου κολεοῦ· συμπλησιάζουσι τὰς μακρὰς πλευρὰς τὴν μίαν πρὸς τὴν ἄλλην καὶ συγκολλοῦσι ταύτας δι' ὀρειχάλκου. Τοιουτοτρόπως κατασκευάζεται κατ' ἀρχὰς ὁ κολεὸς εὐθύς, οἱονδήποτε καὶ ἂν ᾖ τὸ μετὰ ταῦτα δοθησόμενον αὐτῷ σχῆμα· εἶτα θέτουσι τὸν κολεὸν ἐντὸς λαιμοῦ κυρτοῦ τεμαχίου ξύλου καὶ σφυρηλατοῦσιν αὐτόν, προσέχοντες ἵνα ἡ συγκόλλησις ᾖ πρὸς τὸ σχηματισθησόμενον κυρτὸν μέρος τοῦ κολεοῦ, ἵνα βεβαιωθῇ ἡ στερεότης του. Εἰσάγουσι κατόπιν ἐν τῷ κολεῷ διὰ τῆς βίας, ἀλλὰ μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον, ἐνεργοῦντες διὰ τῆς σφύρας, σιδηροῦν ἐμβόλαιον καλῶς λελιπασμένον ἔχον τὴν καμπυλότητα καὶ τὰς ἐσωτερικὰς διαστάσεις τοῦ τετελεσμένου κολεοῦ. Ἀποκόπτουσιν εἶτα τὸ πρὸς τὸ κάτω ἄκρον περισσεῦον μέταλλον· ῥινίζουσι καὶ στρογγυλοῦσι τὸ μέρος τοῦτο σφυρηλατοῦντες τὰ ἄκρα ἐπὶ τοῦ ἐμβόλου, τοιουτοτρόπως δὲ παραμένει μικρὰ ὀπὴ ἥντινα κλείουσι συγκολλοῦντες ἐπὶ τοῦ κολεοῦ τὴν ἐκ χάλυβος **πτερνίδα** (dard) ἥντινα βάπτουσιν ὅπως τὴν καταστήσωσι σκληροτέραν.

Τὰ ψέλλια (bracelets) εἶνε ἐκ σφυρηλάτου σιδήρου συγκεκολλημένα ἐπὶ τοῦ **κορμοῦ τοῦ** κολεοῦ.

Ἡ **προστομὶς** (cuvette) προσκολλᾶται εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ κολεοῦ διὰ δύο **κέντρων** (rivets), ἤτοι ἥλων μετὰ κεφαλῆς καὶ γυρώματος.

Βάσανοι παραδοχῆς. Αἱ βάσανοι παραδοχῆς τοῦ κολεοῦ συνίστανται εἰς δοκιμὰς κρούσεως τῇ βοηθείᾳ σιδηροῦ βάρους 1 χιλιογράμ. ὅπερ ἀφίνουσι νὰ καταπέσῃ ἐξ ὕψους 0,50 μ. εἰς τρία διάφορα σημεῖα: 1) πλησίον τῆς προστομίδος, 2) μεταξὺ τῶν ψελλίων και 3) πλησίον τῆς πτερνίδος. Κτυπῶσιν ἐπίσης τὸν κολεὸν ἐπὶ δοκιμαστικοῦ κορμοῦ ἐκ σκληροῦ ξύλου, ἅπαξ διὰ τοῦ κυρτοῦ καὶ ἅπαξ διὰ τοῦ κοίλου μέρους, εἶτα δὲ ἐλέγχουσι τὰς διαστάσεις, τὴν θέσιν καὶ τὴν στερεότητα τῶν **καταρτισμάτων** (garnitures), ἤτοι ψελλίων καὶ προστομίδος,

τὰς συγκολλήσεις, τὴν πτερνίδα, κτλ. ἅτινα δὲν πρέπει νὰ ὑποστῶσιν οὐδεμίαν βλάβην κατὰ τὰς εἰρημένας δοκιμάς.

Κατόπιν τῆς ἐπιτυχοῦς ἐκβάσεως τοσούτων σοβαρῶν δοκιμασιῶν, δύνανται νὰ ὦσι βέβαιοι ὅτι τὰ παραλαμβανόμενα ἀντικείμενα εἶνε καλῆς ποιότητος.

ξιφουλκία, ας, ἡ· ἡ ἕλξις τοῦ ξίφους (τῆς σπάθης), ἡ πρᾶξις τοῦ ξιφουλκεῖν, action de dégaîner; βλ. καὶ ξεσπάθωμα.

ξιφουλκῶ (έω), μέλ. ήσω· ἕλκω, σύρω τὸ ξίφος (τὴν σπάθην), tirer l'épée; dégaîner; βλ. καὶ ξεσπαθόνω, mettre flamberge au vent.

ξιφτέρι, τὸ [δημ.], βλ. ξεφτέρι.

ξοανογλύπτης, ου, ὁ· ὁ γλύφων, σκαλίζων διὰ τῆς γλυφίδος ξόανα, γενικῶς ὁ γλύπτης, sculpteur, n. m.

ξόανον, ου, τὸ (ξέω)· ἐν γένει πᾶν ὅ,τι κόπτεται (πελεκᾶται) ἐκ ξύλου, ὅθεν ἄγαλμα ξύλινον, statue de bois; πλαγγόνιον ξύλινον, poupée de bois; ἀνδρείκελον ξύλινον, mannequin; ξόανα ἐκαλοῦντο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων τὰ παλαιότατα τῶν θεῶν ἀγάλματα ἅτινα κατεσκευάζοντο ὅλως ἀτέχνως ἐκ ξυλίνων κορμῶν, παριστῶντα τὰς πρώτας τῆς γλυπτικῆς ἀποπείρας· || [ναυτ.] figure [d'un navire], βλ. ἀκρόπρῳρον. § [μεταφ.] ἄνθρωπος ἀνόητος, εὐήθης, βλάξ, personne stupide; ζῶον, bête, n. f. χούτσουρο, bûche, n. f.

ξόβεργα, ας, ἡ [δημ.], βλ. ἰξόβεργα.

ξοδεύω [δημ.], βλ. ἐξοδεύω, κτλ.

ξόδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἐκφορά, ἐξόδιον, ἐξόδιος ὕμνος, ὁ ψαλλόμενος ἐν τῇ ἐκφορᾷ.

ξόδιασις [δημ.], βλ. ἐξόδευσις.

ξοδιαστής, κτλ. [δημ.], βλ. ἐξοδευτής, κτλ.

ξοινός, οῦ, ὁ, κτλ. [δημ.], βλ. ξυνός, κτλ.

ξοΐς, ίδος, ἡ· grattoir, n. m. τὸ ξέστρον, καὶ ξεστήρ, ῆρος, ὁ· ἐργαλεῖον δι' οὗ ξέουσί τι.

ξομματίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ξεφλουδίζω (κυρίως κουκκιά), écaler [des fèves].

ξομολογῶ [δημ.], βλ. ἐξομολογῶ.

ξόμπλι, τὸ [δημ.] (ἀπὸ τὸ λατ. exemplum), ὅθεν πρότυπον [κεντήματος], modèle [de broderie], τὸ χρησιμεῦον ὡς παράδειγμα. § ξόμπλι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], **ὑπόδειγμα**, ἀρχέτυπον, παράδειγμα, σχέδιον.

ξομπλιάζω [δημ. καὶ διάλ. Οἰν.], **σχεδιάζω.**

ξομπλοπάνι, τὸ [διάλ. Οἰνόης], πανὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει τὸ σχέδιον, ἢ ἐπὶ τοῦ ὁποίου πρόκειται νὰ σχεδιασθῇ τι.

ξορίζομαι [δημ.] καὶ

ξορίζω [δημ.], βλ. ἐξορίζω.

ξορνιάζω [διάλ. Ἠπείρου], γίνομαι χάχας, ὡς ὄρνιο, λέγεται δὲ συχνάκις ἐπὶ γερόντων, οἵτινες ἕνεκα τοῦ γήρατος ἐμωράνθησαν.

ξοῦρα, ἡ [διάλ. Οἰν.], τέναγος, ῥηχὰ νερά.

ξουράφι, τὸ [δημ.], βλ. ξυράφι, κτλ.

ξουρός, ή, όν [διάλεκτος Οἰνόης], ῥηχός, ἀβαθής.

ξουτ(ι)κό, τὸ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], **ἐξωτικόν, τὸ φάντασμα.**

ξοφιλίζω [διάλ. Οἰνόης], **ἐξοφλῶ.**

ξῦ, τό, βλ. ξῖ.

ξυάλη, ης, ἡ, ἢ ξυήλη, racloir, n. m. κοινῶς ἡ ξύστρα τῶν ξυλουργῶν καὶ βυτιδοπηγῶν.

ξύγαλα, τὸ [διάλ. Νάξου], τὸ ὀξύγαλα.

ξυγαλατοσάκκουλον, τὸ [διάλ. Οἰνόης], σακκοῦλα δι' ὀξύγαλα.

ξύγγι, τὸ [δημ.], ὀξύγγιον, βλ. **στέαρ,** suif, n. m. καὶ γενικῶς τὸ λίπος, graisse, n. f. || ξύγγι χοίρειον, graisse de porc; || βγάζει ἀπὸ τὴν μυῖγαν ξύγγι, il tirerait de l'huile d'un mur; il tondrait sur un œuf.

ξυγγιά, ᾶς, ἡ καὶ ξύγγι [δημ.], pli inguinal; ὁ βουβών, aine; || κατέβη ἡ ξυγγιά του, il a eu une descente.

ξυγγοκέρι, τὸ [δημ.], chandelle [de suif]; βλ. κηρίον.

ξ(υ)γγόνου [Αἰτωλ. ἰδίωμα], παχύνω.

ξυγγόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀλείφω μὲ ξύγγι, μὲ λίπος, enduire de graisse; λιπάζω, graisser; πασαλείφω μὲ ἄλειμμα, μὲ πάχος. § [οὐδ.] [s']engraisser.

ξύδι, τὸ [δημ.], βλ. ξεῖδι, κτλ.

ξυήλη, ης, ἡ· βλ. ξυάλη.

ξυλάγγειν, τὸ [διάλ. Οἰνόης], ἀγγεῖον ξύλινον ἐπίμηκες, ἐν ᾧ κτυποῦσι τὸ ὀξύγαλα πρὸς ἐξαγωγὴν βουτύρου.

ξ(υ)λάγγουρα, τὰ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ἄωρα πεπόνια.

ξυλάγγουρον, ου, τὸ [δημ.], μικρὸς ἄωρος πέπων, petit melon encore vert; ἐπίσης εἶδος τι κιτρινωποῦ ἀγγουρίου.

ξυλάγκαθον, ου, τό· ἀκανθῶδες σπάρτον, espèce de genêt épineux.

ξυλάδικον, ου, τὸ [δημ.], ὁ ξυλών, τόπος περιέχων ξύλα, ἀποθήκη ξύλων, ἡ **ξυλαποθήκη**, dépôt de bois; chantier, n. m.

ξυλάκι, τό· ὑποκορ. τοῦ ξύλου, κομμάτιον ξύλου, μικρὸν τεμάχιον ξύλου, petit morceau de bois; κλάδος λεπτός, brindille, n. f. ξυλήφιον, ξυλάριον, bûchette, n. f. [πληθ.] μικρὰ τεμάχια ξύλων, menu bois; σχίδακες, copeaux, n. m. pl.

ξυλαλόη, ης, ἡ· ξύλον τῆς ἀλόης, bois d'aloès.

ξυλάνθραξ, ακος, ὁ· charbon de bois (κοινῶς τὸ κάρβουνο), τεχνητὸν καύσιμον ἀπολαμβανόμενον διὰ τῆς ἀτελοῦς καύσεως ξύλων, παρασκευαζομένων καὶ φλεγομένων εἰς θημῶνας κεκαλυμμένους διὰ χλόης καὶ γῆς, περιέχων 9 % ἄνθρακα (carbone), μεγίστην θερμαντικὴν δύναμιν, δασύτητα 0,25, καὶ βάρος 180 ἕως 230 χιλιόγραμμα κατὰ κυβικὸν μέτρον ἀναλόγως τοῦ ξύλου τῆς παρασκευῆς. Ἕνεκα τῆς ὑψηλῆς τιμῆς του δὲν χρησιμοποιεῖται ὡς ἀτμομηχανικὸν καύσιμον, ὡς ἀπορροφῶν δ' εὐκόλως τ' ἀέρια καὶ τοὺς ἀτμοὺς χρησιμοποιεῖται ὡς ἀπολυμαντικόν.

ξυλάνθρωπος, ου, ὁ· ἀνδρείκελον ξύλινον, mannequin, n. m.

ξυλαποθήκη, ης, ἡ· ξυλών, ἀποθήκη [οἰκοδομησίμου] ξυλείας, dépôt de bois [de construction], chantier, n.m. || bois en chantier, λέγεται ἡ ξυλεία ἡ εὑρισκομένη κατὰ

στοιβάδας εἰς τὰ ἐργοστάσια. § βλ. ξυλοθήκη.

ξυλαράκι, τὸ [δημ.] καὶ

ξυλάριον, ου, τό· ξυλήριον, τό· βλ. ξυλάκι.

ξυλάρμενα [ἐπίρ.], à sec de toile; à cordes et à mâts; βλ. ξυλάρμενος.

ξυλαρμενίζω, μέλ. ίσω [ναυτ.], aller à sec, aller à sec de toile, aller sans voiles; βλ. ξυλάρμενον καὶ ξυλάρμενος.

ξυλάρμενον, ου, τὸ [ναυτ.] [navire] qui va à sec (sans voiles), λέγεται περὶ ἱστιοφόρου πλοίου ὅπερ ἕνεκα κακοκαιρίας ἀναγκάζεται νὰ πτύξῃ πάντα τὰ ἱστία του καὶ νὰ πλέῃ φερόμενον μόνον τῇ ἐνεργείᾳ τῆς ἐντάσεως τοῦ ἀνέμου ἐπὶ τῶν κεραιῶν καὶ τοῦ κύματος ἐπὶ τοῦ σκάφους.

ξυλάρμενος, ον [ναυτ.], à mâts et à cordes ἢ à sec de toile; πλέω ξυλάρμενος ἢ ξυλαρμενίζω, naviguer à mâts et à cordes, ἤτοι πλέω δι' οὐρίου ἀνέμου (vent arrière), χωρὶς νὰ ἀναπετάσσω τὰ ἱστία, ἀλλὰ μόνον διὰ τῆς παραγομένης ὠθήσεως τοῦ ἀνέμου ἐπὶ τοῦ ἐξαρτισμοῦ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὰ κύματα πλήττουσι τὸ σκάφος εἰς τὴν πρύμνην, συνεπῶς ἵνα ἀποφύγωσι τοῦτο, δέον τὸ πλοῖον νὰ ἔχῃ τὴν ταχύτητα τῶν κυμάτων, πρὸς τοῦτο δὲ ἀναπετάσσουσι τὸ **ἀκάτιον** (misaine) ἢ τὸ **δολώνιον** (petit hunier).

ξυλαρμογή, ῆς, ἡ [ξυλουρ.], joint, n. m. (κυρίως ἁρμὸς τῶν ξύλων)· τὸ μέρος τῆς ἑνώσεως δύο τεμαχίων ξύλων. Αἱ ξυλαρμογαὶ αἱ ἀποτελοῦσαι τὴν **συμβολὴν** (assemblage) δέον νὰ ὦσι πάντοτε κάθετοι εἰς τὰς πλευρὰς τῶν ξύλων· || λοξὴ ξυλαρμογή, joint en paume; || ξυλαρμογὴ ἢ ξυλόδεσμος, ἢ ξυλίνη συμβολή, assemblage de bois; ὑπάρχουσι πολλοὶ τρόποι ξυλαρμογῶν ἢ ξυλοδέσμων, οὓς βλέπε εἰς λέξιν **συμβολὴ** (assemblage)

ξυλᾶς, ὁ [δημ.], ὁ ξυλεύς, ὁ συνάζων ξύλα, ὁ ξυλοκόπος, bûcheron, n.m. Ἐπίσης ὁ πωλῶν καύσιμον ξυλείαν, marchand de bois (combustible). § —, βλ. **ξυλέμπορος.**

ξυλάστρα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα] = ἀγρὸς ἐξηντλημένος.

ξυλεία, ας, ἡ· τὸ συνάγειν (μαζεύειν) ξύλα, κόπτειν ξύλα (ξυλεύεσθαι), action de couper (de faire) du bois; ἡ ἐκκοπὴ ξύλων, coupe, n. f. abattage, n. m. (de bois). § **ξυλεία,** bois, n. m. λέγονται τὰ ξύλα καὶ ἐν γένει ἡ ὕλη ἡ χρησιμεύουσα εἰς τὰς τέχνας· βλ. εἰς λέξιν **ξύλον** τὰ διάφορα εἴδη **ξυλείας** καὶ **ξύλα·** || κατεργάζομαι ξυλείαν=ξυλοτέμνω, charpenter; || ξυλεία ἢ ὕλη καύσιμος (Πολυδ. ὀνομ. Ζ. 109), bois à brûler ou bois de chauffage; || —, ὕλη ἢ ξύλα καύσιμα, bois combustibles, κοινῶς ξύλα τῆς φωτιᾶς. § **ξυλεία,** boiserie, n. f. λέγεται ἡ ξυλική, ἤτοι τὰ ἀναγκαιοῦντα διὰ τὴν οἰκοδομήν, ἢ κατασκευὴν **ἔργου** τινὸς ξύλα· || ἐκ ξυλείας, en boiserie; βλ. καὶ **σανίδωμα.** § **ξυλεία** ἐργάσιμος, ἢ ὕλη ἐργάσιμος, ἡ χονδροξυλεία. κοινῶς ἡ **ξυλική,** bois de charpente ἢ bois de construction; || ἡ **ξυλεία** καλεῖται γενικῶς charpente, n. f. οἰκοδομικὴ ξυλεία ἢ ξυλεία ἐργάσιμος, bois de charpente; Πολυδ. Ζ. 109· || κατεσκευασμένος ἐκ ξυλείας, construit en charpente (en bois); βλ. ξύλινος καὶ **διάπηξις.** § **ξυλεία ναυπηγήσιμος** [ναυτ.], bois de construction, κοινῶς ὁ **κερεστές,** ἤτοι ἐν γένει τὰ ξύλα τὰ χρήσιμα εἰς τὴν ναυπηγίαν τοῦ σκάφους, τῶν ἱστῶν, κεραιῶν, κτλ. § **ξυλεία ὑπονόμου**, bois de mine, καλεῖται ἡ ξυλεία ἣν μεταχειρίζονται πρὸς ὑποστήριξιν τῶν στοῶν τῶν ὑπονόμων· || — ἀσιδήρωτος, bois en blanc; βλ. ἀσιδήρωτος· || — μεταχειρισμένη, bois de démolition, λέγεται ἡ ἐκ τῶν κατεδαφιζομένων οἰκοδομῶν ἢ ἐκ διαλυθέντος ἀχρήστου πλοίου προερχομένη ξυλεία· || **ξυλεία ἀμερικανική,** pitchpin, n. m. = ἀμερικανικὴ πίτυς, ἡ προερχομένη ἀπὸ πεῦκα τῆς ἀμερικῆς· || κατεργάζομαι ξυλείαν, charpenter; || — ναυπηγική, bois de charpente ἢ bois de construction; || — οἰκοδομήσιμος, bois de construction; || — λεπτουργική, bois de menuiserie; || — ἀναχάρδειος (μαόνι), bois d'acajou; || — εἰς ἐπίβλημα, feuilles de placages; || — χλωρή, bois vert; || — πρασινωπή, bois vert; || — μελαίνη, bois noir; || — ἐλάτης, bois de sapin; || — ἰοξύλου, bois de palissandre; || — καρυδέας, bois de noyer; || — καστανέας, bois de châtaignier; || — κερατωνίας (ξυλοκερατέας), bois de caroubier; || — κοκκομηλέας (δαμασκηνόξυλον), bois de prunier; || — πεύκης (τσάμι), bois de pin; || — πτελέας (φτελιᾶς, καραγάτσι), bois d'orme; || — πύξου (τσιμισίρι), bois de buis; || — φιλύρας (φλαμοῦρι), bois de tilleul; βλ. γενικῶς καὶ εἰς λέξιν **ξύλον.**

ξυλέμπορος, ου, ὁ [μεταφ.], κοινῶς ὁ ξυλᾶς, ἔμπορος [οἰκοδομησίμου] ξυλείας, marchand de bois [de construction].

ξυλένδυσις, εως, ἡ· ἐπένδυμα [τῶν γαιῶν κτλ.] διὰ ξυλείας, revêtement en charpente (ou en planches ou en bois); βλ. καὶ **ἐπένδυσις.**

ξυλενδύω, μέλ. ύσω (ἐπενδύω), revêtir en charpente (en bois).

ξυλένιος, α, ον [δημ.], ἀπὸ ξύλον [κατεσκευασμένος] [fait] de bois, ἐκ ξύλου, en bois; ξύλινος.

ξυλεύομαι, μέλ. εύσομαι, κόπτω (μαζεύω) ξύλα, couper (faire) du bois; δενδροκοπῶ, abattre (du bois) des arbres; || δρυὸς πεσούσης πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται [παροιμ.], un arbre abattu, c'est à qui ferait du bois; || ξυλεύομαι [ναυτ.], faire son bois, ἤτοι προμηθεύομαι ξύλα καὶ ἐπιβιβάζω ἐπὶ πλοίου ταῦτα.

ξυλεύς, έως, ὁ, κοινῶς ξυλᾶς, ὁ συνάζων ξύλα, ξυλοκόπος, bûcheron, n. m.

ξύλευσις, εως, ἡ· τὸ ξυλεύεσθαι, action de faire son bois; || — (ἀγγαρεία), corvée de bois; βλ. καὶ **ἀγγαρεία.**

ξυλήφιον, τό· ὑποκορ. τοῦ ξύλου, κομμάτιον ξύλου· βλ. **ξυλάριον.**

ξυλιά, ᾶς, ἡ· πλῆξις, κτύπημα διὰ ξύλου, coup de bâton, coup, n. m. || ἔφαγε ξυλιαῖς, il a été battu=ἐδάρη· βλ. καὶ ξύλον· || δίδω ξυλιαῖς=δέρω, δέρνω, ξυλίζω, battre, rosser.

ξυλιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἀποβάλλω τὴν ἐλαστικότητα, καθίσταμαι ἄκαμπτος ὡς τὸ

ξύλον, ξυλόομαι, τραχύνομαι, σκληρύνομαι, se raidir ; [ἀπο]σκληρύνομαι, se durcir ; [ἐπὶ φυτῶν, ῥιζῶν, κτλ.] κοκκαλιάζω, se corder ; || τὰ χέρια του ἐξύλιασαν ἀπὸ τὸ κρύον, ses mains sont raidies par le froid ; || τὰ ῥαπανάκια ἀρχίζουν νὰ ξυλιάζουν, les radis commencent à se corder ; || [ἐπιθ. μετοχὴ] ξυλιασμένος, η, ον.

ξύλιασμα, ατος, τό· ἀποξήρανσις, dessèchement, n. m. σκλήρυνσις, raideur, n. f. durcissement, n. m. βλ. καὶ **κοκκάλιασμα.**

ξυλίζω [δημ.], βλ. δέρω, δέρνω, battre ; δίδω ξυλιαῖς, donner la bastonnade, ξυλοκοπῶ, donner des coups de bâton, bâtonner.

ξυλική, ῆς, ἡ· boiserie, n. f. ἤτοι ἡ ἀναγκαιοῦσα διὰ τὴν οἰκοδομὴν ἢ κατασκευὴν ἔργου τινὸς ξυλεία. § —, βλ. ξυλεία ἐργάσιμος, bois de construction ; charpente, n. f. ἡ ξυλουργική, charpenterie, n. f.

ξύλινος, ος καὶ ίνη, ον· κοινῶς ὁ ξυλένιος, ὁ ἐκ ξύλου, ἀπὸ ξύλον [κατεσκευασμένος], [fait] de bois ; ἐκ ξύλου, en bois. § —, en charpente ; ξύλινον ἐπένδυμα, revêtement en charpente, ἤτοι ἐπένδυμα ἐκ ξυλείας· || — μοχλός, flèche, n.f. || — σφήν, bondieux, n.m.

ξύλισμα, ατος, τό· τὸ ξυλίζειν, δέρειν τινά, bastonnade, n. f.

ξυλίτης, ου, ὁ· βλ. **λυγνίτης**, lignite, n.f.

ξυλόβαθρον, ου, τό· βάθρον ξύλινον, socle en bois ἢ empattement (en bois), ξυλίνη τις βάσις ἀφ' ἧς στηρίζεταί τι, π. χ. τὸ ξυλόβαθρον τοῦ γερανοῦ (grue), κτλ.

ξυλόβιδα, ἡ· presse en (de) bois καὶ presse à main ; βλ. ξυλοσφίγκτης· || —, tire-fonds ; βλ. **κοχλιολκεύς**· || —, sergent ou serre-joint; βλ. **ἁρμοσφιγκτήρ.**

ξυλογαϊδάρα, ας, ἡ [δημ.], ὁ ὀκρίβας, καὶ γενικῶς τὸ στήριγμα, τὸ ἰκρίον ἢ βάσταξ, ὑπόβαθρον, chevalet, n. m. ὁ ὑποβάτης, tréteau, n. m. § —, βλ. **ξυλοκανθήλιον**, poulain (n. m.) pour charger.

ξυλόγατα, ας, ἡ [δημ.], ἡ **μυάγρα**, ratière, n. f. souricière, n. f.

ξυλόγατον, τὸ [διάλ. Ἠπείρου]=ἡ παγὶς δι' ἧς συλλαμβάνουσιν ὄχι μόνον τοὺς ποντικούς, ἀλλὰ καὶ τὰ πτηνά.

ξυλογλυφίς, ίδος, ἡ· βλ. **ἀποτριβεύς.**

ξυλογλύφος, ου, ὁ· ὁ γλύφων, σκαλίζων ἐπὶ ξύλου, sculpteur en bois.

ξυλογράφημα, ατος, τὸ καὶ

ξυλογραφία, ας, ἡ· τὸ ἐπὶ τοῦ ξύλου σκάλισμα, gravure sur bois ; xylographie, n. f. καλεῖται ἡ τέχνη τοῦ γλύφειν (σκαλίζειν, sculpter), χαράσσειν (graver) ἐπὶ τῶν ξύλων· ἐπίσης ἡ τέχνη τοῦ τυπόνειν (imprimer) διὰ ξυλίνων πινακιδίων ἐφ' ὧν εἰσὶν ἀνεγλυμμένα (gravé en relief) ψηφία. βλ. **χαρακτικὴ καὶ γλυπτική.**

ξυλογραφικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν ξυλογραφίαν, xylographique, adj.

ξυλογράφος, ου, ὁ· ὁ τεχνίτης ὁ χαράσσων (γλύφων) ἐπὶ ξύλου, graveur sur bois ; xylographe ; βλ. **ξυλογραφία.**

ξυλογραφῶ (έω), μέλ. ήσω· χαράσσω (γλύφω) ἐπὶ ξύλου, graver sur bois ; βλ. **ξυλογραφία, χαρακτική.**

ξυλογώνιον, ου, τὸ (κατὰ τὸ σιδηρογώνιον), cornière (n. f.) en bois, ξυλίνη τις γωνία πρὸς σύνδεσμον δύο ξυλίνων μερῶν· βλ. καὶ **σιδηρογώνιον.**

ξυλόδεμα, ατος, τὸ καὶ

ξυλοδεσιά, ᾶς, ἡ· βλ. **διάπηξις** ξύλινος, charpente (de bois). § —, ἰκρίον, ἰκρίωμα, échafaudage, n. m. § —, ἡ· σύμπλεγμα ξυλώσεως, assemblage de charpente, ξύλα συνηρμοσμένα ἢ ὁ σκελετὸς οἰκοδομῆς τινός, κτλ.

ξυλόδεσμος, ου, ὁ [δημ.], nœud de bois; βλ. λέξιν εἰς **σχοινόκομβος**. § ξυλόδεσμος, assemblage, n. m. βλ. **συμβολή.**

ξυλοδομή, ῆς, ἡ· βλ. ξυλούργημα, ouvrage en bois.

ξυλοδομία, ας, ἡ· construction en bois, ξυλοκατασκεύασμα, κατασκεύασμα ἐκ ξύλων.

ξυλοειδής, ής, ές· ὅμοιος ξύλῳ, qui ressemble au bois ; [διδ.] xyloïde, adj.

ξυλόζωσμα, ατος, τό· soufflage, n. m. [en bois], βλ. **περίζωμα, περίβλημα** ξύλινον· || ξυλοζώσματα (κινητά), soufflages (mobiles) ἐφαρμοζόμενα ἐπὶ τῶν πλευρῶν πλοίου δι' ἐξωτερικὴν ἐργασίαν.

ξυλοθήκη, ης, ἡ· μαγαζὶ (ἀποθήκη) διὰ ξύλα, σωρὸς ξύλων, bûcher, n.m. ξυλών, ῶνος, ὁ· ὑπόστεγον ξύλων, hangar au bois, μέρος ἔνθα τοποθετοῦσι ξυλείαν, chantier, n. m. § —, ξυλαποθήκη, bois en chantier, ἡ ξυλεία ἡ εὑρισκομένη κατὰ σποιβάδας εἰς τὰ ἐργοστάσια. § —, ξυλαποθήκη, magasin au bois. § — πλοίου, la cale ou la soute au bois, ἡ ἀποθήκη τοῦ πλοίου ἔνθα φυλάσσονται τὰ ξύλα.

ξυλοϊδίνη, ης, ἡ· xyloïdine, n. f. ἐκρηκτικὴ οὐσία ἀνάλογος κατὰ τὴν ὄψιν καὶ τὰς ἐκρηκτικὰς ἰδιότητας πρὸς τὴν πεπιεσμένην βαμβακοπυρίτιδα.

ξυλοκάμπτης, ου, ὁ· bondax, n. m. ἐργαλεῖον δι' οὗ κάμπτονται τὰ ξύλα.

ξυλοκανθήλιον, ου, τό· ξύλινον σάγμα πρὸς φόρτωσιν, bât en bois. § —, κοινῶς ξυλογαϊδάρα, poulain (pour charger et engerber), ξύλον καὶ κανθήλιον ἐν εἴδει μεγάλου κοφίνου.

ξυλοκάρβουνον, ου, τὸ [δημ.], βλ. **ξυλάνθραξ**, charbon de bois. § —, ἀτελής, ἡμίκαυστος ἄνθραξ, ὁ θυμάλωψ, fumeron, n. m.

ξυλοκαρπία, ας, ἡ [δημ.], συγκομιδὴ [ἄφθονος] ὀπωρικῶν, récolte [abondante] de fruits.

ξυλοκάρυδον, ου, τό· noix angleuse, λέγεται τὸ κάρυον οὗτινος ὁ ἐσωτερικὸς καρπὸς περιβάλλεται ἐσωτερικῶς ὑπὸ ἐπεκτάσεων τοῦ φλοιοῦ.

ξυλοκάρφι, τό· τὸ ξύλινον καρφί, ὁ γόμφος, cheville (en bois), βλ. **γόμφος**· [τὸ μεγαλείτερον] gournable, n. m. βλ. **βλῆτρον** καὶ **ἐπίουρος**· || ὁ μικρὸς ξύλινος γόμφος ἢ καὶ μετάλλινος λέγεται γομφίσκος, pignon, n. m.

ξυλόκατα, ας, ἡ· βλ. **ξυλόγατα.**

ξυλοκερατέα, ας, ἡ· ἡ **κερατωνία**, κοινῶς

ξυλοκερατιά, caroubier, n.f. τὸ δένδρον ὅπερ παράγει τὰ ξυλοκέρατα.

ξυλοκέρατον, ου, τό· κοινῶς χαροῦπι καὶ χαρούμπα, τὸ **κεράτιον**, caroube, n.m. πληθ. **κεράτια**, caroubes; οὐσία φυτικὴ σακχαρώδης πρὸς διατροφὴν τῶν χοίρων, ἐπίσης προσφερομένη ἀπό τινος χρόνου καὶ πρὸς διατροφὴν τοῦ ἵππου· νῦν συνιστᾶται τὰ μάλιστα διὰ τοὺς ἐργατικοὺς ἵππους ὡς λίαν θρεπτικὴ οὐσία, δυναμένη κατὰ μέρος νὰ ἀντικαταστήσῃ μερίδα τινὰ τοῦ βρώμου ἢ τῆς κριθῆς.

ξυλοκέφαλος, ος, ον [δημ.], ὁ ἄλλως λεγόμενος χονδροκέφαλος, ὁ μὴ ἀντιλαμβανόμενος εὐκόλως, lourd d'esprit; ὁ εὐήθης, ἀνόητος, βλάξ, stupide; bûche, n. f. (κούτσουρο). § πείσμων, entêté, ée, adj, têtu, e, adj.

ξυλόκοκκον, τό· ὁ κόκκος (σπόρος) τῶν κερατίων (ξυλοκεράτων), graine de caroube.

ξυλόκολλα, ας, ἡ· ἡ συνδετικὴ κόλλα, colle forte, ἡ κόλλα τῶν ξυλουργῶν πρὸς κόλλησιν ξύλων, ἥτις ἰδίως λέγεται colle de Flandre ἢ colle de givet; βλ. **κόλλα.**

ξυλοκοπανίζω, μέλ. ίσω· βλ. ξυλοκοπῶ.

ξυλοκοπέω, βλ. ξυλοκοπῶ.

ξυλοκόπημα, ατος, τό· τὸ διὰ ξύλου κτύπημα, bastonnade, n. f. coups de bâton; batterie, n. f.

ξυλοκοπημένος, η, ον· assommé, ée (de coups de bâton.

ξυλοκόπι, τὸ [δημ.], τσεκοῦρι, cognée, n. f. πέλεκυς, hache, n. f.

ξυλοκόπος, ου, ὁ· ὁ διὰ τοῦ πελέκεως κόπτων ξύλα, ὑλοτόμος, bûcheron, n. m. ὁ κόπτης ξύλων, coupeur de bois.

ξυλοκοπῶ (έω), μέλ. ήσω· δέρω, δέρνω, κτυπῶ διὰ τοῦ ξύλου, ξυλίζω, ξυλοκοπανίζω, battre d'importance; donner des coups de bâton; bâtonner; rosser; rondiner; assommer de coups de bâton.

ξυλόκοττα, ας, ἡ καὶ ξυλόρνιθα [δημ.], ὁ **σκολόπαξ**, κοινῶς ἡ **μπεκάτσα**, bécasse, n. f.

ξυλοκρέββατον, ου, τὸ [δημ.], τὸ φέρετρον (τὸ νεκροφόρον, νεκροφορεῖον), bière, n.f. φέρετρον (νεκροκράββατον), cercueil, n. m.

ξυλολυσία, ας, ἡ· roulure, n. f. ἢ ἀσύνδετον τῶν στρωμάτων· βλ. εἰς λέξιν **ξύλον**, ἀσθένειαι δένδρων.

ξυλομετρῶ (άω), μέλ. ήσω [ναυτ.], perpigner; βλ. **ὀρθοποιῶ** τοὺς νομεῖς.

ξύλον, ου, τό· bois, n. m. πληθ. ξύλα, τὸ ἐσωτερικὸν μέρος τοῦ δένδρου· ξύλον πρὸς καῦσιν ἢ πρὸς ἄλλην χρῆσιν, οἷον οἰκοδομὴν οἰκίας, ναυπήγησιν πλοίου, κτλ. (βλ. κατωτέρω). Ὁ συμβολικὸς χρωματισμὸς τοῦ ξύλου εἰς τὰς σχεδιάσεις εἶνε τὸ ὑπέρυθρον κίτρινον (terre de Sienne brulée); ‖ τεμάχιον ξύλου, morceau de bois; ‖ χονδρὰ (λιανὰ) ξύλα, gros (menu) bois; ‖ — κομβίων, κοινῶς ἡ **στέκα**, patience, n. f. ξύλον πλατὺ φέρον ἐντομὴν κατὰ μῆκος ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἰσάγονται τὰ κομβία τῆς στολῆς διὰ τὴν κάθαρσιν· ‖ — κασοῦ, bois cachou; βλ. **κασοῦ**· ‖ κόπτω ξύλα [ἐκ τοῦ δάσους], couper (faire) du bois; [σχίζω εἰς μικρὰ τεμάχια], fendre du bois; ‖ τίμιον ξύλον, bois de la vraie croix; ‖ τὸ ξύλον τῆς γνώσεως [Γρφ.], l'arbre de la science; ‖ — ἀπελέκητον [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.], homme ignorant = ἀμαθής, βλάξ, κούτσουρον, buse, n. f. (= sot, ignorant): c'est une buse; ‖ ξύλα κούτσουρα [μεταφ.] = ἀνοησίαι, des bêtises; μωρολογίαι, des balivernes; § [συνεκδ.] κτύπημα, ἡ πρᾶξις τοῦ δέρειν, coups de bâton; bastonnade, n. f. ‖ ἔφαγε ξύλον ποῦ ἔβαλε καὶ τὸν κόρφον του, on l'a rondiné (rossé) d'importance; il a reçu une bonne raclée; ‖ θὰ φᾶς ξύλον, tu vas te faire rosser; tu en auras; ‖ τὸν ἐσκότωσαν εἰς τὸ ξύλον, on l'assomma de coups; ‖ δός του ξύλον νὰ βάλῃ γνῶσιν, battez le pour le mettre à la raison; ‖ θὰ παίξῃ (θὰ πέσῃ) ξύλον, il y aura des coups; il y aura de la batterie.

Ξύλα (bois).

α') Ἐκλογὴ τῶν ξύλων. Ἡ ἐκλογή, ἡ παραλαβή, ὁ καταμερισμὸς (débit) καὶ ἡ συντήρησις τῶν ξύλων ἐν ταῖς ἀποθήκαις ἀπαιτοῦσιν ἰδιαιτέραν προσοχήν. Αἱ ποιότητες τῶν ξύλων τοῦ αὐτοῦ εἴδους, τὰ ἐλαττώματα τούτων, τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀποξηράνσεως τῶν ὑλοτομηθέντων καὶ καταμερισθέντων ξύλων μεταβάλλονται ἀναλόγως τοῦ ἐδάφους εἰς ὃ ἐφύησαν, τοῦ μέρους πρὸς ὃ ἐκτίθενται, ἤτοι βορρᾶ, νότου κτλ. καὶ ἰδίως τοῦ κλίματος. Πᾶν ὅ,τι ἐνδείκνυται ὑπὸ τῆς πείρας διὰ τὰ ξύλα τόπου τινός, δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ πάντοτε καταλλήλως καὶ διὰ τὰ ξύλα ἑτέρου τόπου, αἱ γενικαὶ ὅθεν ἐνδείξεις δὲν εἶνε ἀπόλυτοι.

Εἰς τὰς ὑγρὰς ἢ ἑλώδεις γαίας τὸ ξύλον εἶνε ἐσχισμένον καὶ ὑπόκειται εἰς ταχεῖαν σῆψιν· εἰς τὰς στεγνὰς καὶ ξηρὰς εἶνε ἀρκούντως καλόν, ἀλλὰ σπανίως ὡραῖον· εἰς τὰς μελανὰς γαίας τὰς ἀναμεμιγμένας μετὰ λίθων καὶ χαλίκων, εἶνε συνήθως ὡραῖον καὶ καλῆς ποιότητος. Ἡ **λεύκη** (peuplier) καὶ τὰ ὑδρόβια δένδρα ὡς ἡ **κλήθρα** (aune), ἡ **ἰτέα** (saule), ἐξαιροῦνται τοῦ κανόνος τούτου. Ἡ **δρῦς** (chêne) ἡ φυομένη ἐν μέσῳ τῶν **πεύκων** (pins) καὶ **ἐλατῶν** (sapins) εἶνε γενικῶς κακή.

Τὰ ξύλα τὰ φυόμενα πρὸς μεσημβρίαν εἶνε σκληρότερα καὶ ὑπόκεινται ὀλιγώτερον εἰς σῆψιν ἀπὸ τὰ πρὸς βορρᾶν. Τὰ τελευταῖα ταῦτα εἶνε συνήθως ὡραιότερα καὶ ἧττον ἐπιδεκτικὰ εἰς τὸ νὰ σχίζωνται καὶ νὰ ἀλλοιῶται τὸ σχῆμά των κατὰ τὴν ἀποξήρανσιν. Ἐν πεδιάδι καὶ ἐν τῷ κέντρῳ τῶν δασῶν, τὰ ξύλα εἶνε ὀλιγώτερον πυκνὰ ἀπὸ τὰ εὑρισκόμενα εἰς τὴν παρυφὴν τοῦ δάσους ἢ ἐπὶ τῆς κλιτύος ὄρους, ἀλλὰ τὰ πρῶτα εἶνε γενικῶς ὑγιέστερα καὶ ὡραιοτέρας προελεύσεως.

Τὰ δένδρα τὰ ἐκτιθέμενα πρὸς Ἀνατολὰς καὶ Μεσημβρίαν ἔχουσι ξύλον σκληρὸν καὶ καλόν, ἀλλὰ κλονώδες καὶ συνεστραμμένον· τὰ πρὸς Βορρᾶν εἶνε ὀλιγώτερον σκληρά, ἀλλὰ ὡραιότερα· τὰ πρὸς Δυσμάς, ὅταν προσβάλλωνται ὑπὸ ἀνέμων, ὑπόκεινται εἰς τὴν πάθησιν

τῆς ἐκροῆς τοῦ χυμοῦ. Οἱ εἰρημένοι χαρακτῆρες δὲν εἶνε ἐν τούτοις ἀπόλυτοι.

Κλάδοι καὶ κορυφὴ ἰσχυρὰ καὶ φυλλώδης, φλοιὸς ὁμοιόμορφος καὶ ὁμοιόχροος, ἐνδείκνυσιν ὑγιὲς δένδρον. Κορυφὴ δένδρου στρογγυλοειδής, ἧς τὰ φύλλα κιτρινίζουσι πρὸ τῶν ἄλλων, φλοιὸς πλέον ῥικνώδης ἀπὸ τὸν συνήθη τοῦ δένδρου, κεκαλυμμένος ἐκ παρασίτων, ἐκ λευκῶν ἢ ἐρυθρῶν κηλίδων, ἐνδείκνυσι δένδρον ἀσθενές. Ὅταν ξηραίνωνται οἱ ὑψηλότεροι κλάδοι καὶ ὅταν τὸ δένδρον ἀποφλοιῶται, ἤτοι ἀποσπᾶται ὁ φλοιός, εἶνε ἔνδειξις ὅτι τὸ ξύλον τοῦ δένδρου φθείρεται.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω λεχθέντων ἕπεται ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν δένδρων πρὸς ὑλοτομίαν δέον νὰ γίγνηται πρὸ τῆς πτώσεως τῶν φύλλων.

β΄) **Διάφορα στρώματα τῶν δένδρων.** Ὅταν κόψωσι δένδρον τι καθέτως τοῦ μήκους του, παρατηροῦσιν ἐπὶ τῆς τομῆς ταύτης τρεῖς ζώνας διαφόρους κατὰ τὸν χρωματισμόν, αἵτινες εἰσί: εἰς τὸ κέντρον τὸ κυρίως ξύλον ἢ ξυλῶδες μέρος (ἡ καρδία τοῦ δένδρου, bois)· πέριξ τῆς πρώτης ταύτης ζώνης ὑπάρχει μαλακώτερόν τι στρῶμα καὶ ἀνοικτότερον τὴν χροιὰν καλούμενον **σομφὸς** (aubier)· τέλος πέριξ τοῦ σομφοῦ ὑπάρχει ὁ **φλοιὸς** (écorce), ὅστις εἶνε τὸ ἐξωτερικὸν μέρος τοῦ δένδρου καὶ παρουσιάζει διαφόρους ῥαγάς.

Αὔξησις καὶ ἡλικία. Ἡ αὔξησις τοῦ δένδρου γίνεται μεταξὺ τοῦ ξυλώδους μέρους καὶ τοῦ φλοιοῦ, κατ' ἔτος δὲ νέα διάστρωσις προστίθεται πρὸς τὸν φλοιόν, τῶν προτελευταίων διαστρώσεων λαμβανουσῶν ξυλώδη μορφήν, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου αἱ παλαιότεραι διαστρώσεις ἐγκολλῶνται μεταξύ των διὰ τῶν ἰνῶν, καθιστάμεναι ἀντεσχηκότεραι [1]. Τὰ νεώτερα στρώματα ἀποτελοῦσι τὸ ἀτελὲς ξύλον, τὸ καλούμενον σομφόν, τὸ μέρος δὲ τοῦτο εἶνε μαλακὸν καὶ ἐμπεριέχει χυμούς, συνεπῶς εἶνε εὐπρόσβλητον ὑπὸ τῶν ἐντόμων. Ὁ σομφὸς εἶνε ἐρυθρωπὸς ἐφ' ὅσον τὸ ξύλον εἶνε εἰσέτι πράσινον, λευκαίνεται δὲ ἐφ' ὅσον ξηραίνεται.

Ὁ φλοιὸς δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς ἐργάσιμος ξυλεία, καθὼς οὔτε καὶ ὁ σομφός, ὅστις σήπεται εὐκόλως καὶ προσβάλλεται ὑπὸ τῶν ἐντόμων, πρέπει ὅθεν ν' ἀφαιρῶνται μετὰ προσοχῆς καὶ νὰ τηρῆται τὸ κυρίως ξύλον, ὅπερ δέον νὰ ἦνε ἐντελῶς ξηρόν..

γ΄) **Διαίρεσις τῶν ξύλων.** Τὰ ξύλα διαιροῦνται γενικῶς εἰς 4 κατηγορίας:

1) **Ῥητινώδη ξύλα** (bois résineux) ὡς ἡ **ἐλάτη** (sapin), ἡ **πεύκη** (pin), ὁ **κέδρος** (cèdre), ἡ **λάριξ** (mélèze), ἅτινα ὑπάγονται εἰς τὰ ἁπαλὰ ξύλα, ἀλλ' εἶνε ἀρκούντως ἰσχυρά.

2) **Ἁπαλὰ ξύλα** (ἤτοι μαλακὰ) (bois tendres) ἢ **ξύλα λευκὰ** (bois blancs) ἢ **ἐλαφρὰ ξύλα**, τὰ προερχόμενα ἐκ δένδρων ταχείας ἀναπτύξεως καὶ μικρᾶς ἀντιστάσεως, ὡς ἡ **λεύκη** (peuplier blanc), ἡ **αἴγειρος** (peuplier noir ou grisard), ὁ **πλάτανος** (platane), ἡ **φιλύρα** (tilleul), ἡ **κλήθρα** (aune), ἡ **ῥάμνος** (bourdaine), ἡ **ἰτέα** (saule).

3) **Σκληρὰ ξύλα** (bois durs) τὰ προερχόμενα ἐκ βραδείας ἀναπτύξεως καὶ ὄντα μεγάλης ἀντιστάσεως, ὡς ἡ **δρῦς** (chêne), ἡ **πτελέα** (orme), ἡ **καρυὰ** (noyer), ἡ **μελία** (frêne), ἡ **ὀξύα** (hêtre), ἡ **καστανέα** (châtaignier), ἡ **ὀστρύα** (charme), ἡ **ὄα** (cormier), ἡ **μηλέα** (pommier), ἡ **ἄπιος** (poirier), ἡ **κερασία** (cerisier), ἡ **ἀκακία** (acacia) καὶ

4) **Λεπτὰ ξύλα** (bois fins) καθὸ ἔχοντα λεπτὰς ἶνας καὶ ἀνήκοντα εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν σκληρῶν, ὡς εἶνε ἡ **καρυά**, ἡ **μηλέα**, ἡ κερασία, χρησιμεύοντα εἰς τὴν ἐπιπλοποιΐαν, ὁ **ἀνάκαρδος** (acajou), ὁ **ἔβενος** (ébène), τὸ **ἰόξυλον** (palissandre).

Ἐλάτη (sapin)· τὸ ἐλάτινον ξύλον εἶνε ῥητινῶδες, ἐλαφρόν, ἐλαστικόν, ἀρκετὰ ἰσχυρόν, εὐκατέργαστον, διατηρούμενον κάλλιστα ἐν τῷ ὕδατι· αἱ καλλίτεραι ἐλάται προέρχονται ἐκ τῶν ὑψηλοτέρων ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης μερῶν· προτιμητέα εἶνε ἡ ἐρυθρωπὴ τῆς λευκῆς ἐλάτης· τὸ ἐλάτινον ξύλον χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν κατασκευὴν στρωτήρων γεφύρας, κιβωτίων ὅπλων, κτλ.

Πεύκη (pin) [ἢ καὶ πίτυς, υος, ἡ, καλουμένη] κοινῶς **τσάμι**· τὸ πεύκινον ξύλον εἶνε ῥητινῶδες, ἐλαφρόν, οὐχὶ πολὺ ἰσχυρόν, εὐκατέργαστον, διατηρούμενον ἐν τῷ ὕδατι ἀρκούντως καλῶς· ὑπάρχουσι διαφόρων εἰδῶν πεῦκαι, ἐξ ὧν ἡ καλουμένη ναυτικὴ (pin maritime) εἶνε μαλακωτέρα τῶν ἄλλων, τούτου ἕνεκα μεταχειρίζονται μόνον τὰ γηραλέα δένδρα· χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν ξυλουργίαν· εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν χρησιμοποιεῖται μόνον ἐν ἀνάγκῃ διὰ κιβώτια ὅπλων.

Κέδρος (cèdre)· τὸ κέδρινον ξύλον εἶνε ῥητινῶδες ἁπαλόν, ἔχον τὰς ἰδιότητας τῆς πεύκης· ἔχει ὀσμὴν εὐάρεστον.

Λάριξ (mélèze)· εἶδος πεύκης ἔχουσα ξύλον σκληρότερον καὶ μᾶλλον συνεσφιγμένον ταύτης· διατηρούμενον κάλλιστα ἐν τῷ ὕδατι· τὸ ξύλον τῆς λάρικος διακρίνεται ἐκ τῆς ἐλάτης ὡς ἐκ τοῦ ἐρυθρωποῦ της χρώματος καὶ τὰς βαθυτέρας φλέβας της· ἵνα ἡ καλῆς ποιότητος δέον νὰ διατηρῇ ἐν ἑαυτῇ τὴν ῥητίνην· κατάλληλος δι' ἱστοὺς καὶ χονδρὰς δοκούς.

Λεύκη (peuplier blanc)· τὸ λεύκινον ξύλον εἶνε λευκόν, ἐλαφρόν, εὐκόλως κατεργαζόμενον, ὀλίγον ἀντέχον καὶ ἀλλοιούμενον εὐκόλως· χρήσιμον εἰς τὴν ξυλουργίαν καὶ λεπτουργίαν· ἐπίσης εἰς κατασκευὴν κιβωτίων ἐργαλείων καὶ ὅπλων· χρησιμοποιεῖται καὶ πρὸς κατασκευὴν πυρίτιδος.

Αἴγειρος (peuplier noir ou grisard) (εἶδος λεύκης)· τὸ αἰγείρινον ξύλον εἶνε λεπτότερον καὶ μᾶλλον συνεσφιγμένον τῆς συνήθους λεύ-

(1) Ἡ κατ' ἔτος σχηματιζομένη αὔξησις τῶν στρωμάτων τοῦ δένδρου διακρίνεται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον καὶ παρέχει τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἡλικίας τοῦ δένδρου μετὰ μεγάλης ἀκριβείας. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας τῶν διαφόρων δένδρων, δὲν δύναταί τις εὐκόλως νὰ τὸ ὁρίσῃ, τὸ πρῶτον ὅμως φαινόμενον τὸ δεικνῦον τὴν παρακμὴν τοῦ δένδρου εἶνε ἡ μάρανσις τῆς κορυφῆς του.

χης, χρησιμεύει διὰ τὰς ἰδίας ἐργασίας ὡς καὶ ἡ λεύκη, ἐν ἐλλείψει δὲ πτελέας δύναται νὰ χρησιμεύσῃ, ἀντὶ ταύτης, διὰ διαχωρίσματα κιβωτίων πυρομαχικῶν, κιβωτίων ἐργαλείων καὶ ὅπλων.

Πλάτανος (platane) ἡ· τὸ πλατάνιον ξύλον εἶνε ὀλίγον μαλακόν, ἐλαφρόν, ἀρκετὰ στερεόν, λεπτόϊνον καὶ ἐπιδεκτικὸν λαμπρᾶς στιλβώσεως, ἀνθιστάμενον εἰς τὰς ἀτμοσφαιρικὰς ἐπηρείας· ἐν τῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ χρησιμεύει διὰ πέδιλα βλημάτων φυσιγγίων καὶ διάφορα πώματα.

Φιλύρα (tilleul), κοινῶς **φλαμοῦρι**· τὸ φλαμούρινον ξύλον εἶνε λεπτόϊνον, εὐκόλου κατεργασίας, χρήσιμον εἰς τὴν ἐπιπλοποιΐαν, εἰς δὲ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν χρησιμοποιεῖται ἡ πλάτανος· χρησιμεύει καὶ πρὸς κατασκευὴν τῆς πυρίτιδος.

Κλῆθρα (aune), κοινῶς τὸ **σκλῆθρο**· τὸ κλήθρινον ξύλον εἶνε ἐλαφρόν, μαλακόν, ὑπέρυθρον, αὐξανόμενον ἐν ὑγροῖς τόποις καὶ διατηρούμενον κάλλιστα ἐν τῷ ὕδατι· ἐν τῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ χρησιμεύει ὅπως ἡ πλάτανος.

Ῥάμνος, ἡ (bourdaine) ἢ **παλίουρος** κοινῶς **παλιοῦρι**· θάμνος ἀκανθώδης· τὸ ξύλον τῆς ῥάμνου εἶνε λευκὸν καὶ εὔθραυστον· χρησιμεύει δὲ μεγάλως εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ἄνθρακος τῆς **πυρίτιδος**.

Ἰτέα (saule)· τὸ ἰτέϊνον ξύλον εἶνε λευκόν, ἐλαφρόν, μαλακὸν καὶ πορῶδες μὴ χρησιμοποιούμενον εἰς τὴν λεπτουργικήν· χρησιμοποιεῖται καὶ πρὸς κατασκευὴν τοῦ ἄνθρακος τῆς πυρίτιδος.

Δρῦς (chêne), κοινῶς τὸ **δένδρο** ἢ ἡ **βαλανιδιά**· τὸ ξύλον τῆς δρυὸς ἢ δρύϊνον εἶνε τὸ μᾶλλον εὔχρηστον δι' ἁπάσας τὰς ἀνάγκας ἕνεκα τῆς μεγάλης συνεκτικότητός του καὶ τῆς διαρκείας του, εἶνε σκληρὸν καὶ ἀντέχον· ἵνα τὸ ξύλον ᾖ καλὸν δέον τὸ δένδρον νὰ ἔχῃ φθάσῃ εἰς ποίαν τινὰ ἡλικίαν, ἔχον χρῶμα μᾶλλον ἀνοικτόν· δὲν πρέπει ἡ προέλευσις νὰ ἦνε ἀπὸ γηραιὰς δρῦς, διότι τότε εἶνε σκληρὸν καὶ μελανόφαιον· ἡ δρῦς ἀντέχει εἰς τὸν ἀέρα καὶ εἰς τὴν ὑγρασίαν· τὰ ξηρὰ ἐδάφη παράγουσι τὰς ἐλαστικωτέρας καὶ μᾶλλον ἀντεχούσας δρῦς· ὅσον τὸ ἔδαφος εἶνε ξηρὸν καὶ ὑψηλότερον τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, ἐπὶ τοσοῦτον ἡ παραγομένη δρῦς ἀντέχει περισσότερον. Εἰς τὸ πυροβολικὸν χρησιμοποιεῖται σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἡ δρῦς δι' ὅλας τὰς κατασκευάς· ἀποτελεῖ τὰς μεγαλειτέρας προμηθείας τῶν ἀποθηκῶν του.

Πτελέα (orme), κοινῶς ἡ **φτελιὰ** καὶ **καραγάτσι**· τὸ χρῶμα της μεταβάλλεται ἀναλόγως τῆς ἡλικίας τοῦ ξύλου· νέον εἶνε λευκοκίτρινον, ἀργότερον καθίσταται ἐρυθρόφαιον· τὸ πτελέϊνον ξύλον εἶνε ἐλαστικώτατον, ἀντέχει ἐν τῷ ὕδατι, προσβάλλεται ὅμως εὐκόλως ὑπὸ τῶν ἐντόμων· χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν ἁμαξοπηγικὴν καὶ διὰ πλήμνας καὶ ἀκτῖνας τῶν τροχῶν ἐν ἐλλείψει δρυός, ἐπίσης χρησιμοποιεῖται διὰ κιβώτια, μάκτρα, ἐμβολεῖς, πέδιλα βλημάτων.

Καρυὰ (noyer), κοινῶς **καρυδιά**· ξύλον λεπτόϊνον, συνεκτικόν, μετρίως σκληρὸν καὶ μεγάλης διαρκείας, χρώματος φαιοῦ μετὰ φλεβῶν· ἐπιδεκτικὸν λαμπρᾶς στιλβώσεως καὶ τεμνόμενον εἰς λεπτότατα φύλλα καὶ καθ' ὅλας τὰς διαστάσεις· προσβάλλεται εὐκόλως ὑπὸ σκωληκοβρώσεως· ἡ λευκοειδὴς καρυὰ εἶνε ἧττον σκληρὰ καὶ συνεπῶς ὀλιγώτερον περιζήτητος. Αἱ καρυαὶ αἱ παρέχουσαι τὸ καλλίτερον ξύλον εἶνε αἱ φυόμεναι ἐπὶ στεγνῶν καὶ χαλικωδῶν μερῶν εἰς τὰς κλιτύας λόφων· αἱ παχεῖαι γαῖαι παρέχουσι κακῆς ποιότητος καρυάν· τὸ καρύϊνον ξύλον χρησιμοποιεῖται μεγάλως ἐν τῇ λεπτουργικῇ, κατασκευαζομένων διὰ τούτου τῶν κοντακίων τῶν φορητῶν ὅπλων· ἐν ἐλλείψει πτελέας μεταχειρίζονται ἀντ' αὐτῆς τὴν καρυάν.

Μελία (frêne)· τὸ μελέϊνον ξύλον εἶνε σκληρὸν καὶ μεγάλης ἐλαστικότητος· χρώματος λευκοῦ καὶ μετρίως πυκνόν· χρησιμοποιεῖται εἰς κατασκευὴν μοχλῶν, κωπῶν, καθισμάτων, στειλαιῶν ἐργαλείων, ξυστῶν μάκτρων καὶ εἰς τὴν ἁμαξοπηγίαν.

Ὀξύα (hêtre), κοινῶς ἡ **ὀξυά**· τὸ ὀξύϊνον ξύλον εἶνε σκληρὸν καὶ ὀλίγον ἐλαστικόν, δὲν ἔχει δὲ μεγάλην ἀντοχήν· χρησιμοποιεῖται εἰς πλείστας τέχνας· δι' αὐτῆς κατασκευάζουσι θράνους καὶ ἕδρανα. Προσβάλλεται εὐκόλως ὑπὸ σκωληκοβρώσεως ὡς ἡ καρυά.

Καστανέα (châtaignier), κοινῶς **καστανιά**· τὸ καστάνινον ξύλον εἶνε ἀρκούντως καλὸν διὰ τὴν ξυλουργίαν, χρώματος ὡς τῆς δρυὸς καὶ πλειστάκις συγχέεται μετὰ εἴδους τινὸς ταύτης· εἶνε ἐλαφρὸν καὶ ἀντέχει ἀρκούντως καλά· δὲν προσβάλλεται εὐκόλως ἀπὸ τοὺς σκώληκας, ἀλλὰ σήπεται εὑρισκόμεθον ἐντὸς τῆς τοιχοποιΐας· ἔχει ὄψιν νεαρᾶς δρυός, ἀλλ' εἶνε ὀλιγώτερον δασὺ ἀπὸ ταύτην· κατάλληλον διὰ κατασκευὴν πασσάλων ἢ δοκῶν διὰ τὰ ὑγρὰ ἢ τὰ ἐμβαπτιζόμενα ἐν τῷ ὕδατι.

Ὀστρύα (charme) καὶ **ὄστρυς**· τὸ ξύλον τῆς ὄστρυος εἶνε ἀρκούντως σκληρὸν καὶ ἔχει τὰ συστατικὰ τῆς ὀξύας, χρησιμοποιούμενον διὰ μοχλοὺς καὶ διὰ τὰ ἐργαλεῖα τῶν ξυλουργῶν.

Ὄα (cormier), κοινῶς ἡ **σουρβιά**· τὸ ξύλον τῆς ὄας εἶνε σκληρὸν καὶ ἀντέχον· ἀποξηραινόμενον διατρέφεται, προσβάλλεται δὲ ὑπὸ τοῦ σκώληκος· διὰ τούτου κατασκευάζουσι τὸν κορμὸν τῆς ῥυκάνης καὶ τῆς πλάνης.

Μηλέα (pommier)· τὸ μήλειον ξύλον εἶνε ἰσχυρὸν ἀλλὰ πλανίζεται καὶ λιαίνεται κακῶς· πλησιάζει τὸ ξύλον τοῦ ἀπίου ἀλλ' εἶνε κατώτερον τούτου· χρησιμοποιεῖται διὰ στειλαιοὺς ἐργαλείων καὶ ἐμβόλαια.

Ἄπιος (poirier), κοινῶς ἡ **ἀχλαδιά**· τὸ ξύλον τῆς ἀπίου εἶνε βαρύ, πυκνόν, λεπτόϊνον καὶ ὁμογενές· τέμνεται καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις καὶ χρησιμοποιεῖται ἰδίως διὰ τὴν ξυλογλυπτικήν· ἡ ἀγρία ἄπιος ἔχει σκληρότερον ξύλον τῆς καλλιεργησίμου.

Κερασία (cerisier). κοινῶς ἡ **κερασιά**· τὸ ξύλον τῆς κερασίας εἶνε σκληρὸν καὶ ἐρυθρωπόν, ἔχει δὲ εὐάρεστον ὀσμήν.

Ἀκακία (acacia), ξύλον σκληρόν, χρησιμεῦον διὰ πασσάλους, γόμφους καθὼς καὶ εἰς τὴν λεπτουργικὴν καὶ ξυλουργικήν.

Ἀνάκαρδος (acajou), ξύλον λεπτόϊνον, στερεόν, ἀναλλοίωτον χρησιμοποιούμενον εἰς τὴν ἐπιπλοποιΐαν.

Ἔβενος (ébène), κοινῶς τὸ **ἀμπανόζι**· δένδρον σκληρόν, μελανόχρουν, χρήσιμον εἰς τὴν ἐπιπλοποιΐαν.

Ἰόξυλον (palissandre)· ξύλον ἰῶδες καὶ εὐῶδες χρήσιμον εἰς τὴν ἐπιπλοποιΐαν.

δ') **Ὑλοτομία.** Τὰ ξύλα ὑλοτομοῦνται τὸν χειμῶνα, τὸ ἀργότερον δὲ πρὶν ἀπὸ τὰ τέλη Μαρτίου. Τὸ δένδρον κόπτεται ὅσον οἷόν τε πλησιέστερον εἰς τὴν γῆν. Πρὸς ἐκροὴν τοῦ χυμοῦ χαράσσουσι διὰ τοῦ πρίονος τὸ δένδρον, πρὸ τῆς ὑλοτομίας του, οὕτως ὥστε νὰ χαράξωσι τὸν φλοιὸν καὶ τὸν σομφὸν μέχρι τοῦ ξυλώδους μέρους· τοιουτοτρόπως ὁ χυμὸς ἐκρέει, ἅμα δὲ παύσῃ ἡ ἐκροὴ ὑλοτομοῦσι τὸ δένδρον ὅπερ ταχέως ξηραίνεται καὶ οὕτω τὰ ξύλα διατηροῦνται περισσότερον.

ε') **Ἀσθένειαι δένδρων.** Τὰ δένδρα ὑπόκεινται εἰς ἀσθενείας, δέον συνεπῶς ν' ἀπορρίπτωνται τὰ ξύλα, ἅτινα ὑπέστησαν τοιαύτας· αὗται δὲ εἰσὶν αἱ ἑξῆς:

Ὁ **στιγματισμὸς** ἢ **διάκαυσις** (échauffement) εἶνε ὁ πρῶτος βαθμὸς τῆς ἀποσυνθέσεως τοῦ ξύλου, ἀναγγελόμενος συνήθως διὰ δυσαρέστου ὀσμῆς, ἥντινα ἀναδίδει, καθὼς καὶ διὰ τῆς παρουσίας ἐπ' αὐτοῦ χηλίδων μελανῶν, λευκῶν ἢ ἐρυθρῶν. Ἡ ἀλλοίωσις αὕτη προέρχεται ἐκ τῆς ἐναποθηκεύσεως νεωστὶ κεκομμένων ξύλων εἰς μέρος κακῶς ἀεριζόμενον, συνεπῶς ἐπέρχεται ζύμωσις τῶν φυτικῶν ὑγρῶν. Τὸ ἐκ στιγματισμοῦ πάσχον ξύλον καλεῖται **διακεκαυμένον**, κοινῶς **ἀναμμένον** (bois échauffé).

Ἡ **σῆψις** (pourriture) εἶνε ὁ τελευταῖος βαθμὸς τῆς ἀλλοιώσεως, προερχόμενος συνήθως ἐκ διαδοχικῆς ξηρασίας καὶ ὑγρασίας· τὸ ξύλον μεταβάλλεται εἰς κόνιν.

Ἡ **τερηδὼν** ἢ **ξηρὰ σῆψις** (la carie ou pourriture sèche) ἐπιφέρει τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω ἀποτέλεσμα, ἀναγγέλλεται δὲ συχνάκις εἰς τὴν ἐργάσιμον ξυλείαν (bois de construction) διὰ τῆς παρουσίας φυτικῶν τινων ἐκφυμάτων (excroissances végétales), οἷον ἀγαρικῶν (λευκοειδὴς μύκης), μυκήτων, παρουσιαζομένων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας.

Ἡ **σκωληκόβρωσις** (vermoulure), κοινῶς τὸ **σαράκιασμα**, εἶνε ἀποτέλεσμα μικρῶν σκωλήκων γεννωμένων ἐξ ᾠῶν εἰσαχθέντων ἐντὸς τῆς ξυλώδους ὕλης.

Αἱ **παγοπλήξεις** (gélivures), προερχόμεναι ἀπὸ ἰσχυροὺς παγετούς, εἶνε σχίσματα διευθυνόμενα ἐκ τοῦ κέντρου τῶν δένδρων πρὸς τὴν περιφέρειαν αὐτοῦ.

Ἡ **ξυλολυσία** ἢ **ἀσύνδετον τῶν στρωμάτων** (roulure) εἶνε ἡ διακοπὴ τοῦ συνδέσμου ἢ παράλυσις τῆς συνεχείας (solution de continuité) μεταξὺ τῶν ἐνιαυσίων στρωμάτων τοῦ ξύλου.

Αἱ **ῥαγαὶ** ἢ **σχισμαὶ** (les gerçures) εἶνε ἐγκάρσια σχίσματα κατὰ μῆκος τῶν ἰνῶν ἐκ τοῦ φλοιοῦ πρὸς τὸ ξύλον τοῦ δένδρου· ἐὰν αὗται ὦσι βαθεῖαι τὸ ξύλον ἀλλοιοῦται.

Ὁ **διπλοῦς σομφὸς** (double aubier) εἶνε ἀτελὲς στρῶμα παρουσιάζον τὰ συστατικὰ τοῦ σομφοῦ καὶ εὑρισκόμενον μεταξὺ δύο στρωμάτων τοῦ ξύλου· ἀναγνωρίζεται ἐκ τοῦ ἀνοικτοῦ ἐρυθρωποῦ χρώματος· ἐὰν τὸ ξύλον ἦνε ξηρόν, ἀναγνωρίζουσι τοῦτον βρέχοντες τὴν τομὴν τοῦ ξύλου. Τὸ μέρος τοῦ ξύλου τὸ ἔχον διπλοῦν σομφὸν ἀπορρίπτεται.

Ἡ **ἐκροὴ τοῦ χυμοῦ** (les gouttières, l'écoulement de sève) εἶνε δέσμη ἰνῶν σεσηπυῖα ἐν τῷ ξυλώδει μέρει, προέρχεται δὲ ἐκ τῆς εἰσδύσεως ὕδατος διά τινος ὄζου ἢ τεθραυσμένου κλάδου· τὸ ἐλάττωμα τοῦτο φαίνεται ἐνίοτε ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ, παρουσιάζον ταινίαν χρώματος καὶ ὑφῆς διαφόρου· δέον ν' ἀπορρίπτηται τὸ κατεστραμμένον μέρος.

Τὰ **ἐξογκώματα** καὶ οἱ **κεκρυμμένοι ὄζοι** (loupes ou exostoses) εἶνε συμπαγῆ τμήματα ξύλου παραγόμενα εἴς τινα σημεῖα τοῦ δένδρου ἐπὶ βλάβῃ τοῦ ὑπολοίπου· χρησιμοποιοῦνται εἰς τοὺς τόρνους καὶ τὰ ξυλογραφήματα· τὰ ἐλαττώματα ταῦτα ὑποκρύπτουσι συχνάκις σῆψιν τοῦ ξύλου· δέον νὰ ἐξετάζηται ἀρκετὰ βαθέως ἡ ποιότης τοῦ ξύλου.

Τὰ **ἀποστήματα** (les dépôts ou abcès), προερχόμενα ἐκ πλεονασμοῦ χυμοῦ συρρέοντος εἴς τι σημεῖον καὶ διαφθείροντος τὰ μέρη εἰς ἃ οὗτος διαχέεται.

Τὰ ἀσθενῆ δένδρα καλύπτονται διὰ **μνίου** (mousse), μυκήτων καὶ **εὐρωτιάσεως** (νηματομύκητες, moisissure).

Ἐπὶ τῶν δένδρων ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα ἐλαττώματα, ἤτοι οἱ **ὄζοι** (nœuds).

Ἡ **συστροφὴ τῶν ἰνῶν** (le contournement des fibres). ἥτις καθιστᾷ τοῦτο δύσκολον εἰς κατεργασίαν, κατὰ δὲ ταύτην ἀφαιροῦνται ἶνες, ὅπερ εἶνε βλαβερὸν διὰ τὴν στερεότητα τοῦ ξύλου.

Ἡ **ἄνισος διανομὴ τῶν ἰνῶν** (l'inégale répartition des fibres), ἥτις ἀφαιρεῖ τὴν ὁμογένειαν τοῦ ξύλου.

Τὰ **ἀραιόϊνα** ξύλα εἶνε ἐκεῖνα, ἅτινα ἐβλάστησαν ταχέως καὶ ἔχουσι συνεπῶς ἀραιὰς τὰς ἶνας· εἶνε μᾶλλον χρήσιμα εἰς τὴν λεπτουργικήν.

Εὐθύϊνα καλοῦνται τὰ ξύλα τὰ ἔχοντα κατ' εὐθεῖαν τὰς ἶνάς των.

Τὰ **ὀζώδη** (ἔχοντα ὄζους) ξύλα χρησιμοποιοῦνται εἰς μικρὰ τεμάχια.

ς') **Καταμερισμὸς τῆς ξυλείας.** Καταμερισμὸς τῆς ξυλείας εἶνε ἡ τμῆσις αὐτῆς κατὰ τὸν ἐπωφελέστερον τρόπον.

Ὁ **μέγας καταμερισμὸς** (grand débit) ἐνεργεῖται διὰ τοῦ **καταρράκτου**, τοῦ **ταινιωτοῦ πρίονος** ἢ τοῦ **κυκλοτεροῦς** πρίονος, ἢ διὰ τοῦ σφηνὸς καὶ τοῦ πελέκεως (ἀκτῖνες τροχῶν, πλῆμναι, πέδιλα, στειλαιοί, λαβαὶ ἐργαλείων, κ. τ. λ.).

Δέον νὰ παρατηρήσωσι ποῖα εἶνε τὰ κατάλληλα δένδρα, ὅπως πλεονεκτικώτερον καταμερισθῶσι, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν διαφόρων ἐλαττωμάτων των.

Ὁ μέγας καταμερισμὸς συνίσταται εἰς τὴν

ἀποφλοίωσιν τοῦ δένδρου καὶ τμῆσιν αὐτοῦ εἰς μεγάλα τμήματα, ἅτινα δύναται νὰ παράσχῃ τὸ καλὸν ξύλον.

Ὁ μικρὸς καταμερισμὸς συνίσταται εἰς τὸ νὰ χρησιμοποιήσωσι καταλλήλως ἅπαντα τὰ μικρότερα τεμάχια τοῦ δένδρου καὶ νὰ διαθέσωσι κατάλληλα τεμάχια δι' ἀκτῖνας τροχῶν, πλήμνας, κτλ.

Ἀποξήρανσις τεχνικὴ τῶν ξύλων.

1) **Διὰ τοῦ ἀτμοῦ.** Δύνανται διὰ τοῦ ἀτμοῦ ν' ἀποξηράνωσι τὰ ξύλα ταχύτερον ἀπὸ τῆς ἐν τῷ ἐλευθέρῳ ἀέρι, κάτωθεν ὑποστέγων ἀποξηράνσεως· ἡ μέθοδος ὅμως αὕτη, ἥτις εἶνε πολυδάπανος καὶ ἀλλοιοῖ τὴν στερεότητα τοῦ ξύλου, ἐπέτυχε μόνον διὰ τὰ μικρὰ τεμάχια, οἷον κοντάκια ὅπλων, ἀκτῖνας τροχῶν, σῶτρα, κτλ. (βλ. εἰς λέξιν **ὅπλον**, κατασκευὴ κοντακίου, **ἔκκλυσις** καὶ **ἀποξήρανσις** τῶν ξύλων).

2) Διὰ τῆς θερμότητος τῶν **ὑποκαύστων** (étuves) ἢ διὰ τοῦ **καπνοῦ** (par la fumée). Ἡ μέθοδος αὕτη συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἐπιτύχωσι τὴν ἐντελῆ ἀποξήρανσιν τοῦ ξύλου διὰ τῆς θερμότητος τῶν ὑποκαύστων ἢ διὰ τοῦ ἐκ τούτων ἀποδιδομένου καπνοῦ. Ἡ μέθοδος αὕτη παρέχει καλὰ ἀποτελέσματα διὰ τὰ εἰς τὸ πυροβολικὸν χρησιμοποιούμενα οὐχὶ πολὺ μεγάλα τεμάχια ξύλων, πλὴν τοῦ ξύλου τῆς δρυός, ὅπερ καθιστᾷ συχνάκις εὔθραυστον. Διὰ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἀποξηράνσεως ὑπάρχουσιν ἐν χρήσει πολλὰ συστήματα.

ζ') **Αἰτίαι καταστροφῆς τῶν ξύλων.** Αἱ αἰτίαι τῆς καταστροφῆς τῶν νεωστὶ ἀποκοπέντων ξύλων καὶ τεθέντων εἴτε ἐν ἀποθήκῃ, εἴτε ἐν τοῖς ἐργοστασίοις, εἰσί:

1) Ἡ ταχεῖα ἀποξήρανσις διὰ τοῦ ξηροῦ ἀέρος ἢ ἀποτόμου θερμότητος ὡς τῆς τοῦ ἡλίου· οὕτω παράγονται πολλὰ σχίσματα δυνάμενα νὰ ἐπιφέρωσι τὴν ἀπώλειαν ὁλοκλήρου τῆς ἀξίας τοῦ ξύλου.

2) Ὑψηλὴ θερμοκρασία εἰς τὰς κεκλεισμένας ἀποθήκας, ὅταν τὸ ξύλον δὲν ἦνε ἀρκούντως σκληρόν. Ὁ χυμὸς ὑφίσταται ζύμωσιν, τὸ ξύλον **διακαίεται** (**ἀνάπτει**) (le bois s'échauffe) καὶ τέλος προσβάλλεται ὑπὸ ξηρᾶς σήψεως ἢ σκωλήκων· βλ. **ξύλον διακεκαυμένον.**

3) Ἂν αἱ ἀποθῆκαι ἦνε ἐν ὑγρῷ τόπῳ ἢ κακῶς ἀερίζωνται, τότε ἐπέρχεται ἡ ἐξ ὑγρασίας σῆψις (pourriture).

η') **Συντήρησις ξύλων. Ἐπιχρίσματα.** Ἐπίχρισις δι' **ἐλαιοχρώματος** ἢ **κεδρίας**· δὲν προφυλάσσει ὅμως τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ξύλου. **Ἐπανθράκωσις ἐξωτερικῶς** τοῦ τμήματος τοῦ ξύλου, ὅπερ πρόκειται νὰ ἐμπηχθῇ ἐν τῇ γῇ καὶ ἰδίως διὰ τὴν δρῦν.

Ἐμβάπτισις. Ἐντὸς γλυκέος ἢ ἁλατούχου ὕδατος (ἐπὶ 3 μῆνας)· διαλύονται αἱ παράγουσαι τὴν σῆψιν οὐσίαι. Ἐμβάπτισις ἐντὸς ἀντισηπτικοῦ ὑγροῦ· τὰ δύο καλλίτερα εἶνε, τὸ ἀκάθαρτον σωσείκρεας (κρεοζότο) καὶ τὸ χάλκανθον (θειϊκὸς χαλκός)· μεταχειρίζονται ἐπίσης χλωριοῦχα ἀλκάλια, ἄχνην ὑδραργύρου, θαλάσσιον ἅλας, θειϊκὸν σίδηρον· ἡ ἁπλῆ ἐμβάπτισις δὲν εἶνε ἐν τούτοις ἀρκετή.

Διάταξις ἐν σωρῷ καὶ ἐν ἀποθήκαις.

Τὰ ξύλα τίθενται συνήθως εἰς ἐλεύθερον ἀέρα ἢ εἰς ἀποθήκας καταλλήλως ἀεριζομένας, χωριζόμενα κατ' εἶδος. Εἰς σωροὺς τίθενται κατὰ στρώσεις σταυροειδῶς, ἀφιεμένων πρὸς τοῦτο κενῶν διαστημάτων διὰ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ ἀέρος.

Ἀποθῆκαι. Τὰ κυριώτερα ξύλα δέον νὰ διατηρῶνται εἰς ἀποθήκας ἐστεγασμένας· αὗται δέον νὰ ἐκπληρῶσι τοὺς ἑξῆς ὅρους:

1) Τὸ ἔδαφος ἐστρωμένον διὰ λίθων ἢ σκυροδέματος δέον νὰ ὑψῶται ὑπεράνω τοῦ πέριξ ἐδάφους.

2) Οἱ τοῖχοι ὀφείλουσι νὰ ἦνε ἀρκετὰ παχεῖς πρὸς διατήρησιν ὁμοιομόρφου τινὸς θερμοκρασίας.

3) Αἱ θύραι καὶ τὰ παράθυρα νὰ ἔχωσι περσίδας, νὰ ὑπάρχωσι δὲ καὶ καπνοδόχοι διὰ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ ἀέρος.

4) Αἱ ἀποθῆκαι νὰ ὦσι μεμονωμέναι, διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς κυκλοφορίας τοῦ ἀέρος καὶ τὴν ἀποφυγὴν τῶν κινδύνων τῆς πυρκαϊᾶς.

Τὰ ἐν ταῖς ἀποθήκαις ξύλα δέον νὰ ἐπιθεωρῶνται συχνάκις· πρὸς τοῦτο διαλύουσι τοὺς σωροὺς ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν καὶ ἀφαιροῦσι τὰ τυχὸν προσβληθέντα ξύλα.

Εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν κατεργασίαν τὰ ξύλα λαμβάνουσι διαφόρους ὀνομασίας ὡς ἑξῆς:

Ξηλεία **ποτάμιος**, bois flotté, ἥτις μετεφέρθη ἀπὸ τόπου εἰς τόπον διὰ μέσου τοῦ ὕδατος· ‖ ξύλον φλοιωτὸν ἢ **ξυλεία ἀναποφλοίωτος**, bois en grume, τῆς ὁποίας δὲν ἐξήχθη ὁ φλοιός, χρησιμεύει δὲ διὰ πασσάλους, κατάπηγας, κτλ.

Ξύλον κυρτὸν, bois bouge; (κεκαμμένον) καμφθὲν ἐπὶ τοῦ δένδρου ὑπὸ τοῦ ἀνέμου; βλ. **στρατοξυλεία**, bois-tors; ‖ ξύλον **μονόξοον**, bois de brin ou de tige ou brin de bois, ἤτοι ξύλον προελθὸν ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ δένδρου· ‖ ξυλεία καταμεμερισμένη, bois débité; βλ. **καταμερίζω**, débiter; ‖ **ξυλεία κατὰ δεῖγμα**, ἤτοι ὡρισμένων διαστάσεων, bois d'échantillon; ‖ ξύλον εὐθύϊνον, bois de droits fils ou fibres; ‖ ξυλεία προλελεπτυσμένη, bois dégrossi; βλ. **ἐκλεπτύνω**, dégrossir; ‖ ξύλον τετραγωνισμένον, bois d'équarrissage ou carré, καλεῖται τὸ παρουσιάζον ἐπιπέδους πλευράς, χρησιμεῦον εἰς τὴν ξυλουργικήν· βλ. **σχιστοσανίς**, bois de merrain; ‖ ξύλα κονταχίων ὅπλου, κτλ. bois de monture pour fusil, ou bois de fusil, etc. ‖ ξηλεία ἀσιδήρωτος, bois en blanc; ‖ ξύλα τετραγωνισμένα (ὡς τὸ προηγούμενον), bois équarris; ‖ ξυλεία ἀπειργασμένη, bois façonné; ‖ ξυλεία σεσιδηρωμένη, bois ferré; ‖ ξύλον πεπιεσμένον, bois flacheux, εἶνε τὸ περιλαμβάνον μετὰ τὸν τετραγωνισμὸν μέρη μετὰ σομφοῦ, πρὸς ἀφαίρεσιν τοῦ ὁποίου, ἵνα τὸ ξύλον ᾖ τετραγωνισμένον, δέον ν' ἀφαι-

ρεθῇ ταυτοχρόνως πολὺ μέρος τοῦ ξύλου· || — σχισθὲν ἐκ παγετοῦ ἤτοι παγόπληκτον, bois gélif; || —ἀραιόϊνον, bois gras, εἶνε ἐκεῖνο ὅπερ ἐβλάστησε ταχέως καὶ συνεπῶς ἔχει ἀραιὰς ἶνας· || — ὀζῶδες, bois noyeux, τὸ περιέχον ὄζους (nœuds); || — συμπαγές, bois plein; || — κατειργασμένον, bois refait; || — ἀνασχισθέν, bois de réfend ou scié en long; || || [ξυλουρ.] ξύλα δίδυμα, jumelées; βλ. **ἐνδυνάμωμα**· || — ὑγιές, bois sain, τὸ μὴ παρουσιάζον οὐδὲν ἐλάττωμα· || — ξηρόν, bois sec; || ἡ τορνεία, bois tors; βλ. στραβοξυλεία· || || —φλεβῶδες, bois veiné. εἶνε ξύλον ὅπερ ἔχει φλέβας (veines); || — χλωρόν, bois vert, τὸ μὴ ξηρανθέν· || κατὰ μῆκος τῶν ἰνῶν, à bois de fil; || — σύστροφον, bois rebours, χαλεῖται τὸ ξύλον οὗτινος αἱ ἶνες δὲν εἶνε παράλληλοι πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ, ἀλλ' εἶνε ἀντίστροφοι αἱ μὲν πρὸς τὰς δέ, καὶ συνεπῶς εἶνε δύσκολον πρὸς κατεργασίαν· || **συνεστραμμένον** ξύλον, bois rustique, χαλεῖται οὕτω ξύλον οὗτινος αἱ ἶνες (fibres) ἀντὶ νὰ ὦσιν εὐθεῖαι, εἰσὶ χυματοειδεῖς, **συνεστραμμέναι** (tordues) ἢ ἐμπεπλεγμέναι μεταξύ των. Τὸ ἐλάττωμα τοῦτο τοῦ ξύλου καθιστᾷ τὴν κατεργασίαν αὐτοῦ δυσχολωτάτην καθ' ὅτι αἱ ἶνες παρουσιάζονται καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις **ἀντιστρόφως** τῆς **κινήσεως** τοῦ **ἐργαλείου** (au rebours du mouvement de l'outil), οὕτω δὲ τὸ **ξύλον ἀποσπᾶται** (le bois s'arrache) ἀντὶ νὰ κόπτηται· || [ξυλουρ.] τὸ **χονδρὸν** ξύλον δι' οὗ κατασκευάζεται **πλαίσιον** (σκελετός), membrure, n. f. (βλ. **πλαίσιον**, bati), εἰς τὰ κενὰ τοῦ ὁποίου προσαρμόζονται τεμάχια σανίδων ἤτοι **τύμπανα** ἢ **ἄβακες** (panneau, **ταμπλᾶς**), πρὸς ἀποτέλεσιν συναρμολογήματος θύρας, **παραθυροφύλλου** (volet) ἢ ἄλλης τινὸς ξυλουργικῆς ἐργασίας· || χονδρὸν ξύλον, tronche ou tronce, n. f. (= χορμὸς δένδρου)· || ξύλον διαρκὲς (ἄφθαρτον), bois durable (ἢ de durée), bois incorruptible; || — ἐλαστικὸν (εὔκαμπτον), bois flexible; || — εὔθρυπτον, bois cassant; || — μαλακὸν (ἁπαλόν), bois tendre; || — ἐλαφρόν, bois léger; || — ὀζῶδες (μὲ ρόζους), bois noueux; || — ρητινῶδες, bois résineux; || — σκληρόν, bois dur; || — βαρύ, bois pesant; || —ὑποκείμενον εἰς σκωληκόβρωσιν (ἀπὸ σαράκι), sujet à être attaqué par le ver (par la vermoulure); || — σκωληκόβρωτον (σαραχωφαγωμένον, σαραχιασμένον), bois vermoulu; || — σπογγῶδες, bois spongieux; || — πορῶδες, bois terreux; || — χαλὸν διὰ στίλπνωσιν, bois facile à polir ἢ bois qui prend un beau poli; || — μὴ στιλπνούμενον, bois qui ne prête pas ἢ bois qui ne se qualifie pas au poli; || — συμπαγές, bois ferme (ἢ compacte); || — στερεόν, bois solide (ἢ serré; || — μὲ σχισμὰς (σκασμένον), bois gerceux; βλ. γενικῶς καὶ **ξυλεία**.

ξύλοξος, ους, τό· ὄξος ἐκ ξύλου, vinaigre de bois.

ξυλοπαγής, ής, ές· συνηρμοσμένος, συμπεπηγμένος, κατεσκευασμένος ἐκ ξύλων, construit (e) en bois.

ξυλοπέδιλον, ου, τό· ξύλινον πέδιλον (ὑπόδημα), τὸ χρούπεζον, sabot, n. m.

ξυλοπερηφάνεια, ας, ἡ [δημ.], ἀνόητος ὑπερηφάνεια, sot orgueil; ἀνόητος φιλοδοξία (ματαιοδοξία), sotte vanité.

ξυλοπερήφανος, η, ον [δημ.], ἀνοήτως ὑπερήφανος, sottement fier; ἀλαζών, κενόδοξος (κοινῶς φουσκωμένος), enflé, ée, adj. κενόδοξος, ματαιόφρων; fat, e.

ξυλοπετεινός, οῦ, ὁ [δημ.], ὁ τσαλαπετεινός, coq de bruyère (des bois), ὁ τέτριξ.

ξυλοπινάκα, ας, ἡ [δημ.], ξύλινον πινάκιον, ἡ γαβάθα, écuelle (ἢ jatte) de bois; [ἀρχ.] ἡ **πελίκη** καὶ **πέλυς**, υος, ἡ.

ξυλόπισσα, ας, ἡ· goudron de bois. Προϊὸν τῆς ξηρᾶς ἀποστάξεως τῶν ξύλων·ὑγρὸν ἐλαιῶδες, μέλαν. Τὰ ρητινώδη ξύλα παρέχουσι καὶ ξυλόπισσαν ρητινοῦχον καὶ διὰ τοῦτο ἐλαφροτέραν τοῦ ὕδατος, ἐν ᾧ ἡ ἐκ ξύλου φηγοῦ καὶ δρυὸς εἶνε βαρυτέρα αὐτοῦ. Ἡ ξυλόπισσα διαφέρει τῆς ἐκ λιθανθράκων πίσσης, δύναται ὅμως ν' ἀντικαταστήσῃ αὐτήν. Περιέχει πλῆθος ὀργανικῶν ἑνώσεων, οἷον τολοσόλιον, ξυλόλιον, κουμόλιον, ναφθαλίνην, χρυσένιον, παραφίνας, φανικὸν ὀξύ, ἱεροξυλόλιον, κτλ. αἵτινες δύνανται νὰ ἐξαχθῶσιν ἐξ αὐτῆς, ἔτι δὲ τὰ στοιχεῖα τοῦ σωσικρέατος ὅπερ παρασκευάζεται ἐκ ξυλοπίσσης. Χρησιμεύει ἔτι ὡς ἐπίχρισμα ξύλων, σιδήρων, κτλ. πρὸς διατήρησιν αὐτῶν.

ξυλόπνευμα, ατος, τὸ [χημ.], τὸ μεθυλικὸν πνεῦμα. alcool méthylique.

ξυλοπόδαρον [δημ.], échasse, n. f. βλ. **καλόβαθρον**· || περιπατεῖ μὲ ξυλοπόδαρα (βαδίζει μὲ χαλόβαθρα), il marche sur des échasses.

ξυλοπόδαρος, ος, ον· ὁ ἔχων ἕνα ξύλινον πόδα, qui a une jambe de bois.

ξυλοπότηρον, τὸ [δημ.], ξύλινον ποτήριον, coupe de bois.

ξυλόπους, ους, ουν· γεν. οδος, μὲ ξυλίνους πόδας, aux jambes de bois. § — [οὐσ.] ξύλινος πούς, échasse, n. f. πληθ. οἱ ξυλόποδες τῶν ἰκριωμάτων, κτλ. les échasses.

ξυλοπρίστης, ου, ὁ· scieur de long; βλ. ἀναπρίστης.

ξυλοπυρῖτις, ιδος, ἡ· τὸ πυροξύλιον, pyroxyle, n. m.

ξυλοπώλης, ου, ὁ· ὁ ξυλᾶς, ὁ πωλῶν ξύλα, ἔμπορος ξύλων, marchand de bois.

ξυλόρνιθα, ας, ἡ· ξυλόκοττα (πτηνὸν) ὁ σκολόπαξ, ακος, καὶ ἀσκολόπαξ, κοινῶς ἡ μπεκάτσα, bécasse, n. f.

ξυλορρινίσματα, τά· ρινίσματα ξύλων, râpures, n. f. pl. βλ. ἀπόξεσμα.

ξυλοσουγιᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], μαχαιρίδιον μετὰ ξυλίνης λαβῆς, canif à manche de bois.

ξυλόσοφος, ου, ὁ· ὁ ψευδόσοφος, faux savant; ψευδοφιλόσοφος, faux philosophe; philosophiste, n. m. δοχησίσοφος, κενόσοφος, savantasse. n.

ξυλόσπιτον, τὸ [δημ.], οἰκία ξυλίνη, maison de bois.

ξυλοστάτης, ου, ὁ· poteau, n.m. στῦλος ξύλινος· ἤτοι ὀρθοστάτης ξύλινος μὴ ἐμπεπηγμένος εἰς τὴν γῆν, εἴτε μεμονωμένος, εἴτε χρησιμεύων ὡς ὑποστήριγμα, οἱουδήποτε πάχους καὶ ἂν ἦνε· οἱ ξυλοστάται λαμβάνουσι διάφορα ὀνόματα ἀναλόγως τῆς χρήσεως καὶ τῆς θέσεώς των· || ὑπερεισματικὸς ξυλοστάτης, poteau de support, χαλεῖται ὁ δι' οὗ ὑποστηρίζεταί τι· || γωνιαῖος (γωνιαχὸς) ξυλοστάτης, poteau cornier ; βλ. γωνιαῖος· || ὁ ἐκ βάθρων ξυλοστάτης, poteau de fond, ἤτοι ξυλοστάτης στηριζόμενος ἐπὶ τῶν θεμελίων καὶ ὑψούμενος καταχορύφως ἐφ' ὅλου τοῦ ὕψους τῆς δομῆς ἢ τοῦ κατασκευάσματος· || ξυλοστάτης **τετραξύλου** (ἢ **σταθμός,** ἢ **παρασταθμίς,** poteau d'huisserie montant ou pied-droit d'une porte), χαλοῦνται οὕτως ἕν τινι **διαφράγματι** (cloison) οἱ ὄρθιοι στῦλοι οἱ τιθέμενοι δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τοῦ ἀνοίγματος διὰ νὰ τοποθετηθῇ θύρα τις. Τοὺς στύλους τούτους εὐθύνουσι καλῶς σχηματίζοντες **ἐντομὴν** (feuillure) πρὸς τὸ μέρος πρὸς ὃ τεθήσεται ἡ θύρα· || **ἀντερεισματικὸς** ξυλοστάτης, poteau en décharge, εἶνε στῦλος ξύλινος τιθέμενος πλαγίως μεταξὺ δύο ἑτέρων ξυλοστατῶν πρὸς στερέωσιν τούτων· || **ἐντετμημένος** ξυλοστάτης, poteau refeuillé, χαλεῖται οὕτω ξυλοστάτης τιθέμενος παραπλεύρως ἀνοίγματος φέρων **ἐντομὴν** (feuillure); || ξυλοστάτης **ἀψιδοστάτου,** poteau de cintre, χαλεῖται ὑπερεισματικὸς ξυλοστάτης (poteau de support) στηρίζων τὸν ἑλκυστῆρα ἀψιδοτύπου (entrait d'un cintre) ; || βραχὺς ξυλοστάτης, potelet, n. m. ou petit poteau ; || — τετμημένος **λοξῶς κατὰ** τὸ **ἐν αὐτοῦ** ἄκρον, poteau tournisse, n. f. ὅστις συναρμόζεται ἐν τῇ τοιχοδόχῳ (décharge) καὶ δουροδόχῳ (sablière) σανιδώματος (pan de bois) ἢ διαφράγματος (cloison).

ξυλοστεγής, ής, ές καὶ ξυλόστεγος, ος, ον· ὁ ἔχων ξυλίνην στέγην, qui a un toit de bois ; ἐστεγασμένος μὲ ξύλα, couvert en bois.

ξυλόστρωσις, εως, ἡ καὶ ξυλόστρωτον· ἡ διὰ ξύλων στρῶσις τοῦ ἐδάφους, pavage en bois ; βλ. **ἐπίστρωσις** καὶ **ὁδοστρωσία.**

ξυλόστυλος, ου, ὁ· colombe, n. f. χονδρὸς ξύλινος στῦλος.

ξυλοστυλώματα, τά· colombages, n. m. pl. χαλοῦνται τεμάχια δοκῶν συνδεόμενα καὶ ἀποτελοῦντα τὸν σκελετὸν ξυλίνου διαφράγματος (cloison) ἤτοι **ξυλοτοίχου** (colombage).

ξυλοσφίγκτης, ου, ὁ (ξύλον σφίγγω), presse en (de) bois ἢ **ξυλόβιδα,** ἡ· ἐργαλεῖον λεπτουργικὸν δι' οὗ σφίγγονται τὰ ξύλα· βλ. καὶ **ἁρμοσφιγκτήρ,** serre-joint.

ξυλόσφυρα, ας, ἡ καὶ

ξυλοσφῦρα, ας, ἡ καὶ

ξυλόσφυρον, τό· σφυρίον ξύλινον, maillet, n. m. (de charpentier), ἢ ξύλινον ῥόπτρον· βλ. καὶ **ῥόπτρον.**

ξυλοσχίστης, ου, ὁ· ὁ ξυλοτόμος, ὁ σχίζων ξύλα, fendeur de bois ; βλ. καὶ **ξυλοπρίστης.** § [μεταφ. ὑβρ.] ἄνθρωπος ἀνωφελὴς (ἀνάξιος), homme de rien ; τιποτένιος, ἄχθος ἀρούρης, pleutre, n. m. βλάξ, εὐήθης ganache, n. f.

ξυλοτέμνω, μέλ. τμήσω, charpenter, κατεργάζομαι ξυλείαν,

ξυλότοιχος, ου, ὁ [οἰκοδ.], κοινῶς ὁ **τσατμᾶς,** mur en charpente maçonnée, τοῖχος κατασκευαζόμενος ἐκ ξυλοστυλωμάτων (colombages) οὗτινος τὰ κενὰ πληροῦνται δι' ἐλαφρᾶς τοιχοποιΐας, ὅθεν ὁ ξυλότοιχος λέγεται colombage, εἶνε δὲ τὸ ἐκ ξυλείας διάφραγμα οὗτινος τὰ κενὰ πληροῦνται διὰ μικρῶν λίθων, τεμαχίων πλίνθων, τεμαχίων κεράμων, καὶ πηλοῦ.

ξυλοτομέω-ῶ, ξυλοτομεῖν, tailler du bois; βλ. **καταμερίζω** τὴν ξυλείαν.

ξυλοτομία, ας, ἡ· τὸ κόψιμον τῶν ξύλων μεθοδικῶς, la taille de bois, ἤτοι ἡ τέχνη τοῦ τέμνειν ξύλα διὰ τὴν μεταξύ των συμβολήν, ὅθεν science de la charpente, ἤτοι ξυλουργικὴ τέχνη.

ξυλοτόμος, ου, ὁ· ὁ τέμνων ξύλα, qui taille du bois ; βλ. ξυλοκόπος.

ξυλοτρώκτης, ου, ὁ· ἢ καὶ ξυλοφάγος, ου, ὁ· râpe (f.) à bois ; μεγάλη ῥίνη διὰ τὸ ῥίνισμα τῶν ξύλων. § — καὶ **ξυλοφάγος** [ζωολ.], ὁ τρώγων ξύλα (ἡ τερηδών), qui ronge le bois.

ξυλότυπος, ου, ὁ· cintre, n. m. βλ. **ἀψιδότυπος.**

ξυλουργεῖον, ου, τό· atelier pour les bois ; βλ. **ἐργοστάσιον.**

ξυλούργημα, ατος, τό· ouvrage en bois; ἡ ἐκ ξυλείας κατασκευὴ ἔργου τινός, ξυλοδομή, ἡ. Τὰ τῆς **οἰκοδομικῆς ἔργα** (ouvrages de maçonnerie) διαιροῦνται εἰς **ὀγκώδη** καὶ εἰς **ἐλαφρὰ ἔργα** (gros et légers ouvrages). Τὰ πρῶτα εἶνε οἱ **θόλοι** (voûtes) καὶ αἱ **λιθοδομαὶ** (ouvrages en pierres) ἢ **πλινθοδομαὶ** (ouvrages en briques), ἤτοι ἐν γένει οἱ τοῖχοι ἐκ λίθων ἢ πλίνθων, τὰ δὲ δεύτερα εἶνε τὰ κατασκευαζόμενα διὰ ξυλείας, ἥλων, ἢ κονιαμάτων, π.χ. οἱ **ξυλότοιχοι** (colombages), τὰ **ἐπαλείμματα** (enduits) ἐν γένει, αἱ **ἑστίαι** (cheminées), αἱ **ὀροφαὶ** (plafonds), αἱ **πλακοστρώσεις** (carrelages).

ξ(υ)λουκαρπιά, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], εὐφορία ὀπωρικῶν· βλ. **ξυλοκαρπία.**

ξυλουργέω-ῶ, ἐργάζομαι ξύλα, travailler le bois, charpenter, εἶμαι ξυλουργός.

ξυλουργία, ας, ἡ, καὶ

ξυλουργική, ῆς, ἡ· τὸ κατεργάζεσθαι τὸ ξύλον, ἡ κατεργασία τοῦ ξύλου, action de travailler le bois ; charpenterie, n. f. τέχνη τοῦ κατεργάζεσθαι τὴν χρήσιμον ξυλείαν διὰ τὴν χρησιμοποίησιν αὐτῆς ἐν τῇ οἰκοδομικῇ, διὰ τὴν στέγασιν τῶν οἰκιῶν, διὰ τὴν κατασκευὴν διαφόρων ἔργων καὶ διὰ τὰς λοιπὰς ἐν γένει χρήσεις· βλ. καὶ **λεπτουργική,** menuiserie; || —, λέγεται ἡ τέχνη τοῦ κατεργάζεσθαι τὸ ξύλον, art de travailler le bois, ἢ ἡ τέχνη τοῦ ξυλουργοῦ, art du charpentier ; || ἡ ξυλουργικὴ (τέχνη ἢ ἐργασία), charpentage, n. m.

ξυλουργικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν ξυλουργόν, de charpentier; ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν ξυλουργίαν, τὴν ξυλουργικήν, de charpenterie; || ξυλουργικὸν ἔργον, charpente, n.f. λέγεται πᾶν τὸ ἐκ ξυλείας κατασκευαζόμενον ἔργον· βλ. καὶ διάπηξις ξύλινος.

ξυλουργός, οῦ, ὁ· charpentier, n.m. κοινῶς ὁ **μαραγκός**, ἐργάτης γνωρίζων τὴν ξυλουργικὴν τέχνην (charpenterie); || —, ὁ τέκτων, constructeur en bois; || — ὁ κατεργαζόμενος (τεχνίτης) τὰ ξύλα, ouvrier en bois, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ξυλουργὸς λέγεται ὁ **λεπτουργός**, menuisier, n. m. βλ. **λεπτουργική**· || ναυτοξυλουργός, ὁ· charpentier matelot, ξυλουργὸς πλοίου.

ξυλοφάγος, ὁ [διάλ. Οἰνόης], ξυλοφάγος· ἐργαλεῖον τῶν λεπτουργῶν.

ξυλοφάγος, ος, ον· ὁ τρώγων (τρυπῶν) τὸ ξύλον (ἐπὶ σκωλήκων), ξυλοτρώκτης (ἢ τερηδών), qui (ronge) mange le bois; lignivore, adj. (ἐκ τοῦ λατ. lignum, bois). § ξυλοφάγος, ου, ὁ, râpe à bois; βλ. ξυλοτρώκτης.

ξυλοφιλόσοφος, ου, ὁ· βλ. ξυλόσοφος.

ξυλοφόρος, ος, ον· ὁ φέρων ξύλα, porteur de bois; ὁ ξυλοκόπος, bûcheron.

ξυλοφορτόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ξυλίζω, δέρω, battre; rosser; βλ. ξυλοκοπῶ· || τὸν ἐξυλοφόρτωσαν, on l'a chargé de coups; on l'a rossé.

ξυλοφορῶ (έω), φέρω ξύλα, porter du bois; || φέρω ῥάβδον, porter un bâton.

ξυλόφρακτος, ος, ον· περιβεβλημένος, πεφραγμένος μὲ ξύλινον φράγμα, entouré de palissades.

ξυλόχτενον, τὸ [δημ.], ξύλινον κτένιον, peigne de bois.

ξ(υ)λόχτηνου, τὸ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ξυλίνη θήκη τῆς κτενός.

ξυλόω-ῶ, boiser; charpenter, κάμνω τι μὲ ξυλείαν· ἀνεγείρω τι ἢ οἰκοδομῶ μὲ ξυλείαν. § — [ναυτ.] βλ. **σκελετόω.**

ξυλώδης, ης, ες· ξυλοειδής, ὅμοιος ξύλῳ, ligneux, euse, adj. τῆς φύσεως τοῦ ξύλου, de la nature du bois: tige ligneuse. § **ξυλώδης**, boisé, ée; ἐκ ξυλείας,

ξυλών, ῶνος, ὁ· ὁ περιέχων ξύλα· βλ. **ξυλοθήκη.**

ξύλωσις, εως. ἡ· τὸ ξύλινον μέρος οἰκίας τινὸς ἢ ἡ ἐν γένει ξυλικὴ (ξυλεία) αὐτῆς ἐκ τῶν δοκῶν, charpente, n. f. § [ναυτ. **ξύλωσις ἢ γέμισις**, remplissage, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν ξύλων τῶν προωρισμένων πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀραιωμάτων τοῦ σκάφους. Οὕτως εἰς τὰ μεταξὺ τῶν **νομέων** (couples) ἀραιώματα τίθενται πρὸς πλήρωσιν ἄλλοι νομεῖς δευτερεύοντες καλούμενοι remplissage καὶ εἰδικώτερον **νομεῖς γεμίσεως** (couples de remplissage), (boisage, n. m.) § **συμπαγὴς ξύλωσις**, plein-bois; καλεῖται οὕτω λεπτουργικὴ τις ἐργασία ἐν ᾗ δὲν ὑπάρχει **συμβολή** τις (assemblage), ἀλλ' ἅπαντα τὰ τεμάχια προσκολλῶνται ἀλλήλοις δι' **ἐπικολλήσεως**. § [ναυτ.] ξύλωσις, boisage, n. m. action de boiser; π. χ. ἡ σκελέτωσις, ὁ σχηματισμὸς τοῦ σκελετοῦ.

ξυμπροβοδάω [διάλ. Ἠπείρου], συμπροπέμπω.

ξύν, ἀρχ. ἀττ. ἀντὶ σύν· ἅπαντα τὰ ἐκ τοῦ ξὺν σύνθετα ζήτει εἰς τὰ ἐκ τοῦ σύν· π. χ. ξύμμαχος - σύμμαχος, ξυνάδελφος - συνάδελφος, ξυνορὶς - συνορὶς=συμμορία.

ξυνάδα, ας, ἡ [δημ.], ἡ ὀξύνη, ξυνὴ γεῦσις, goût aigre; ἡ ποιότης τοῦ ξυνοῦ, ὀξύτης, τὸ ὀξύ, acidité. n. f.

ξυνήθρα, ας, ἡ [δημ.], ἡ ὀξαλίς, συνήθης ὀνομασία τοῦ κηπευομένου ξυνολαπάθου, oseille, n. f.

ξυνίζω [μετ·], καθιστῶ τι ξυνόν, rendre aigre; ἀποξύνω, aigrir; || ἡ ζέστη ξυνίζει τὸ γάλα, la chaleur aigrit le lait; || [μεταφ.] τὰ ἐξυνίσαμεν, nous nous sommes brouillés; τὰ ἐξύνισε, il se renfrogna; il fit la grimace; || μοῦτρα ξυνισμένα, une mine rechignée (; maussade). § [οὐδ.] ξυνίζομαι, ἀποξυνοῦμαι, καθίσταμαι (γίνομαι) ξυνός, devenir aigre; s'aigrir; || τὸ κρασὶ ἀρχίζει νὰ ξυνίζῃ, le vin commence à s'aigrir; se piquer.

ξυνίζων, ουσα, ον· besaigre, qui s'aigrit; vin besaigre; vin qui tourne au besaigre.

ξυνίλα, ας, ἡ [δημ.], ξυνὴ γεῦσις, ἡ ποιότης τοῦ ξυνοῦ, goût aigre; ἡ ὀξύτης, τὸ ὀξύ, acidité, n. f. § ξυνίλα τοῦ στομάχου, ὀξυρεγμία, aigreur d'estomac.

ξύνισμα, ατος. τό· τὸ ξυνίζειν, ἡ πρᾶξις τοῦ ξυνίζειν, action d'aigrir; ἡ κατάστασις τοῦ ξυνοῦ, état de ce qui est aigri; ἡ ὄξυνσις, aigrissement, n. m.

ξυνόγαλον, ου, τό· κοινῶς [τουρκ.], τὸ γιαοῦρτι, lait caillé (ὀξύγαλα).

ξυνόγλυκος, η, ον καὶ γλυκόξυνος, aigre-doux.

ξυνοκέρασον, ου, τό· τὸ βύσσινον, aigriette, n. f.

ξυνολάπαθον, ου. τὸ [φυτ.], oseille, n.f. βλ. **ξυνήθρα.**

ξυνολάχανον, ου, τό· choucroûte, n. f. λάχανον ἐντὸς ἅλμης, ὑποξυνίζον.

ξυνόμηλον, ου, τό· ὀξύμηλον, μῆλον ὑπόξυνον, pomme acide (sure) reinette, n. f. βλ. ξυνούτσικος.

ξυνομοριά, ᾶς, ἡ καὶ

ξυνομουριά, ᾶς, ἡ καὶ ξυνομωρέα, mûrier noir; ἡ μωρέα (συκαμινέα, συκάμινος), ἡ παράγουσα μαῦρα ὑπόξυνα μοῦρα,

ξυνόμουρον, ου, τὸ καὶ **ξυνόμωρον**, μῶρον, συκάμινον ξυνόν, mûre, n. f. ὁ καρπὸς τῆς ξυνομουριᾶς, fruit du mûrier noir.

ξυνορροδιά, ᾶς, ἡ καὶ ξυνορροϊδὰ [φυτ.], grenadier aigre; τὸ δένδρον (ῥοδιὰ) τὸ ὁποῖον παράγει ὑπόξυνα ῥόδια.

ξυνόρροϊδον καὶ ξυνόρρωδον, τό· τὸ ὑπόξυνον ῥόδι, grenade acide.

ξυνός, ξοινὸς καὶ ξινός, ή, όν· ἀντιθ. τῷ γλυκύς, ὀξύς (κυρίως διὰ τὸ κρασί), aigre; acide; [ἐπὶ καρπῶν ἐν. ὀμφακίας], sur; || ξυνοὶ καρποί, des fruits aigres; || [καὶ οὐδ. οὐσ.]

τὰ ξυνά, les fruits aigres; καὶ ἰδ.] les hespéridées ; || ξυνὸν κρασί, de la piquette ; || ἀγαπᾷ τὰ ξυνά, il aime les fruits aigres ; [καὶ μεταφ. ἐπὶ γυναικῶν ἰδ.] elle aime la bagatelle. § [μεταφ.] σκληρός, dur, dure, adj. τραχύς, rude ; δυσάρεστος, désagréable ; || μοῦ ἦλθε ξυνόν, cela m'a été bien dur ; || θὰ τοῦ ἔβγῃ ξυνόν, cela lui coûtera ; || μοῦ ἐβγῆκε ξυνὴ ἡ διασκέδασις, j'ai payé bien cher ce divertissement. § ξυνὸν τοῦ σταφυλιοῦ, verjus, n. m. ὀμφακίας.

ξυνοστάφυλον, ου, τό· ὀμφακίας, ἄωρος σταφυλή, raisin acide.

ξυνούτσικος, η, ον, ὑποκορ. τοῦ ξυνός, ὑπόξυς, un peu aigre, aigrelet, ette, adj. saveur aigrelette. § —, un peu acide, acide, suret, ette, adj. pomme surette. § ξυνούτσικος, η, ον, sur, e, d'un goût acide, aigrelet ; μῆλον ξυνόν, pomme sure. § —, légèrement acide, acidulé, ée, ou acidule, adj.

ξύνω, μέλ. ύσω, ξύω, ξέω, gratter, racler avec les ongles ; gratter sa jambe ; racler avec un outil ; gratter un mur ; effacer avec un grattoir ou un outil quelconque ; || ξύνω, racler, enlever les parties de la superficie d'un corps en le grattant ; || ξύνω, râper, user la surface d'un corps avec une râpe ; || ξύνω τὸ κεφάλι μου, se gratter la tête; || ξύνω πετσιά, racler des peaux ; || ξύνω χόραν ψωμιοῦ, râper de la croûte de pain; || — ψάρια, écailler du poisson; || — δαυκιά, ratisser des carottes; || — κοιλιαῖς, curer (nettoyer) des tripes; [καὶ μεταφ.] s'occuper de riens; || — μολυβδοκόνδυλον, tailler un crayon; || χαμαρόνει σὰν τὸ γουροῦνι ποῦ τὸ ξύνουν [φρ.], il est sérieux comme un âne qu'on étrille; || δὲν ἔχει καιρὸν νὰ ξύσῃ τὸ αὐτί του (τὴν μύτην του), il n'a pas le temps de se moucher; || τὸν ἔξυσαν [μεταφ.], on l'a cassé ; on l'a fait sauter.

ξυπάζω, μέλ. άσω [δημ.], πτοέω-ῶ, ἐκπλήσσω, τρομάζω, étonner; ἐκφοβέω-ῶ, effrayer; ἐκπλήσσω, ahurir ; [ἐκ]θαμβόω-ῶ, éblouir; || μ' ἐξύπασε, il m'a effrayé ; || μὴ σὲ ξυπάζουν τὰ πλούτη του, ne vous laissez pas éblouir par ses richesses ; || [μέσ.] ἐκπλήσσομαι, πτοέομαι, s'effrayer. § [μέσ.] ξυπάζομαι, θαμβοῦμαι ἀπό τι, πληροῦμαι θαυμασμοῦ, se laisser éblouir ; ταράσσομαι, θορυβοῦμαι, se décontenancer ; ἐπαίρομαι, s'en faire accroire ; ὑπερηφανεύομαι, s'enorgueillir; ἐγκαυχῶμαι ἐπί τινι πράγματι, ἐπαίρομαι, tirer vanité ; || ξυπάσθη[κε], il est devenu glorieux; il s'en fait accroire ; || ξυπασμένος, η, ον, μάταιος, ματαιόδοξος, vain e, adj. κενόδοξος, ὑπερήφανος, οἰηματίας ; ἐπηρμένος, présomptueux, euse, adj. ὁ ἐπηρμένος, ὁ ἔχων οἴησιν διὰ τὸν ἑαυτόν του, infatué de soi-même; ἐπηρμένος, ματαιόφρων, vaniteux, euse.

ξυπασιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ οἴησις, ἔπαρσις, présomption, n. f. κενοδοξία, ματαιοδοξία, vanité, n. f.

ξύπασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ταραχή, μέγας τρόμος (φόβος), κατάπληξις, frayeur, n. f. ἡ πτόησις, κατάπληξις, ἔκπληξις, étonnement, n. m. § —, ξυπασιά, οἴησις, ἔπαρσις, présomption, n. f. κενοδοξία, ματαιοδοξία, vanité, n. f. § [ἐπὶ ἀνθρ.] ἄνθρωπος ματαιόφρων (μάταιος, οἰηματίας, ἔχων οἴησιν διὰ τὸν ἑαυτόν του, ὁ ξυπασμένος), homme fat; (vain; infatué de soi-même).

ξυπασμένος, η, ον [δημ.], βλ. ξυπάζω καὶ μικροφιλότιμος.

ξύπνημα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἔγερσις, réveil, n. m.

ξυπνητὰ [ἐπίρ.] [δημ.], ἄνευ ὕπνου, χωρὶς νὰ κοιμηθῇ τις, sans dormir.

ξυπνητῆρι, τὸ [δημ.], ἀφυπνιστήρ, ἐγερτήριον, ἐξυπνητήριον ὡρολόγιον, réveille-matin, n. m. κωδωνοκρουσία (πρὸς ἔγερσιν), carillon, n. m.

ξυπνητός, ή, ὸν [δημ.], ἔξυπνος, ὁ μὴ κοιμώμενος, ὁ ἀφυπνισθείς, εῖσα, έν· réveillé, ée, adj. éveillé, ée, adj. [καὶ συνεκδ.] intelligent, e, adj. ἔξυπνος, éveillé, ée, spirituel, elle, adj.

ξύπνιος, α, ον [δημ.] καὶ

ξυπνός, ή, όν· βλ. ξυπνητός.

ξυπνῶ (άω), μέλ. ήσω [δημ.], se réveiller ; βλ. ἐξυπνῶ.

ξυπολυοῦμαι [δημ.], βλ. ἐξυπολύομαι.

ξυπολυσιά, ἡ [δημ.], βλ. γυμνοποδία.

ξυπόλυτος, ου, ὁ [δημ.], βλ. ἐξυπόλυτος, γυμνόπους, ἀνυπόδητος, nu-pieds ; βλ. καὶ ξεκάλτσωτος, [ἀρχ.] ὑπόλυτος.

ξυράφι, τό· ξυράφιον, τό· [ἀρχ.] τὸ ξυρόν, rasoir, n. m.

ξυραφίζω, μέλ. ίσω· ξυρίζω, raser; faire la barbe ; || ξυραφίζομαι, se faire la barbe ; se faire raser.

ξυράφισμα, ατος, τὸ καὶ ξύρισμα, τὸ ξυραφίζειν, action de raser; coupe de la barbe.

ξυραφοθήκη, ης, ἡ· θήκη τῶν ξυραφίων, étui à rasoirs.

ξυρίζω, βλ. ξυραφίζω.

ξύρισμα, βλ. ξυραφίζω.

ξυριστικά, τά· ἀντίτιμον ξυρίσματος, ἡ πληρωμὴ διὰ τὸ ξύρισμα, ce qu'on paye pour se faire raser ; salaire du barbier.

ξυρόν, τὸ [ἀρχ.], τὸ ξυράφιον, rasoir, n. m. || [εὔχρ. ἐν τῇ φρ.] ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς· βλ. ἀκμή.

ξυρρύχι, τό· ὀξύρρυγχος καπνιστός, esturgeon fumé.

ξύση, ης, ἡ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ξύνειν, τὸ νὰ ξύνῃ τις τι, action de se gratter ; [σπ.] gratterie, n. f.

ξύσιμον, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ ξύνειν (ξέειν), τὸ ξέειν; action de gratter (de racler); ἡ ξέσις, grattage, n. m. le résultat de cette action. § action de se gratter ; [σπ.] gratterie, n. f. § [οἰκοδ. ἐν.] ἀπόξεσις, regrattage, n. m. ripage, n. m. § βλ. ξύσμα.

ξύσμα, ατος, τό· ξέσμα, gratture, n. f. débris provenant du grattage; des grattures du cuivre. § —, raclure, n. f. petites

parties qu'on enlève d'un corps en le raclant; raclure de bois. § —, râpure, n.f. ce qu'on enlève avec la râpe. § ξύσματα, écaillures, n. f. pl. π. χ. μολύβδου, κτλ. βλ. ξύω τὸν μόλυβδον.

ξυσμάρα, ας, ἡ [δημ.], ἡ φαγοῦρα, démangeaison, n. f.

ξυστὰ [ἐπίρ.], en grattant; en raclant. § ἀκροθιγῶς, en effleurant; ἐπιπολαίως, ἐλαφρῶς, à la légère.

ξυστήρ, ῆρος, ὁ καὶ

ξυστήριον, ου, τό· βλ. ξοῖς, grattoir, n.m.

ξύστης, ου, ὁ· βλ. ξοῖς, grattoir, n. m. § ξέστρον, racloir, n. m. [ὁ πρὸς καθαρισμὸν τῶν πλοίων], ξέστρον, gratte, n. f.

ξυστόν, οῦ, τό· hampe, n. f. ἐπίμηκες ξύλον, κτλ. χρησιμεῦον ὡς στειλεός· || — μάκτρου, hampe d'écouvillon ; || — κόρακος, hampe de croc; || — κοντοῦ, hampe de gaffe; βλέπε κοντός· || — λόγχης, κτλ. hampe de lance, etc. || — ἐμβολέως, hampe de refouloir ; || — ἢ ἀκόντιον σημαίας, hampe pour drapeau; || — κινητοῦ ἀστέρος, hampe pour étoile mobile ; βλέπε **ἀστήρ·** || ξυστὸν κυαθίου, hampe pour godet. § ξυστὸν [μεταφ.] μακρὸν ἀκόντιον, lance, n. f. § ξυστόν, lisse, n. f. ξύλον ἢ σανὶς ἐπιμήκης ἥντινα καθηλοῦσιν ἐπὶ πασσάλων διὰ νὰ συγκρατήσωσι τοὺς φραγμοὺς (barrières). § [σιδηρ.] ξυστόν. lisse, n. f. ὁ φραγμός, ὁ ἐπιμήκης ξύλινος φραγμὸς ἐπὶ τῶν ὁδῶν καθ' ἣν στιγμὴν διέρχεται ὁ εἱρμός. § —, βλ. **χειρολαβή**, lisse. § —, fût, n. m. τὸ μέρος τοῦ κοντακίου τοῦ ὅπλου τὸ ὑποστηρίζον τὴν κάννην καὶ τὴν θήκην τοῦ οὐραίου· βλ. καὶ **κοντάκιον** (bois de fusil ou monture). § — τοῦ **παραπετάσματος**, bâton de rideau, κοινῶς τὸ κοντάρι τοῦ μπερντέ. § —, plate forme, n. f. βλ. **κρηπίδωμα** καὶ ἐξώστης (βαγονίου).

ξυστός, ή, όν (ξύω, ξύνω), ἐξυσμένος, η, ον· gratté, ée, adj. raclé, ée, adj. râpé, ée, adj.

ξυστόω-ῶ, μέλ. ώσω· hamper, θέτω ξυστὸν (hampe).

ξύστρα, ας, ἡ· βλ. **ξέστρον, ξυάλη**, racloir, n. m. || —, ἀπόξεστρον, racle, n. f. τὸ δι' οὗ ξέεταί τι· || τὸ ξύστρον, râpe, n. f. || ἀπόξεστρον, ratissoir (ἐκ τοῦ ἀποξέω, ratisser) ; || [τῶν πλοίων] —, gratte, n. f. ἐργαλεῖον χρησιμεῦον ἐν τοῖς πλοίοις πρὸς ἀφαίρεσιν τοῦ ἐπί τινος μέρους χρώματος διὰ τῆς ξέσεως· || [ναυτ.] racle, n. f. μέρος ἀβαθὲς ἐφ' οὗ προστρίβεται ἡ τρόπις τῶν διαπλεόντων πλοίων.

ξυστρί, τὸ καὶ ξύστρα [δημ.]. βλ. στελγίς, étrille, n. f.

ξυστρίζω, μέλ. ίσω [δημ.], βλ. **στελγίζω**, étriller ; βλ. καὶ **ἀνάτριχα.**

ξυστρίς, ίδος, ἡ· ἐργαλεῖον πρὸς ξύσιμον ἢ τρίψιμον, raclette, n. f. μικρὰ ξύστρα (petite racle ; || —, raclette, n. f. ἀπόξεστρον διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν ναυκλαστροβόλων σωλήνων.

ξύστρισμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ ξυστρίζειν, action d'étriller ; βλ. στελγίζω.

ξυστροσμίλη, ης, ἡ (ξύστρον καὶ σμίλη). riflard, n. m. σμίλη ὀδοντωτὴ (λιθοξόου καὶ οἰκοδόμου).

ξύστρον, ου, τό· βλ. ξέστρον, ξύστης καὶ ξύστρα. § **ξύστρον ου, τό·** râpe (n. f.) ou lime, n. f. χονδρή τις ῥίνη διὰ τὸ ῥίνισμα τῶν κολλήσεων (soudures), κτλ· || — ἡμικυλινδρικόν, râpe demi-ronde.

ξυστωτός, ή, όν· ἐξυστωμένος, η, ον, hampé, ée ; ὁ φέρων ξυστὸν ἢ μετὰ ξυστοῦ· || ἀξύστωτος, η, ον· non hampé, ὁ ἄνευ ξυστοῦ.

ξύφασι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ τέλος.

ξύω, μέλ. ύσω· βλ. ξύνω· || ξύω τὸν μόλυβδον, écailler le plomb ; ἤτοι ἀφαιρῶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ὀξείδωσιν ὅπως ἐπιτεθῇ ἡ κόλλησις (soudure).

ξώδερμα, ατος. τὸ [δημ.], βλ, **ἐξώδερμα.** § **ξώδερμα** [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρου] ἐπιπολαίως, ἀκροθιγῶς.

ξωθικιά. ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], συνηθ. λέγεται εἰς πληθ. **ξωθικαί**=νεράϊδα, **νηρηΐς**, τὸ **ἐξωτικό.**

ξώλαμπρα (ἐπίρ.) [δημ.] καὶ

ξώλυτος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], **ἐλεύθερος.**

ξωμονή, ῆς, ἡ [διάλ. Καρπάθου], τὸ νὰ μείνῃ τις ἐκτὸς τῆς νήσου κατὰ τὸν χειμῶνα.

ξωμονιάρικα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], τὰ διαχειμάζοντα ποίμνια εἰς μάνδρας, πρὸς διάκρισιν τῶν διαχειμαζόντων ἐν οἰκίαις.

ξωπαίρνομαι [διάλ. Ἠπείρου], ἀφαιροῦμαι τὰς φρένας ὑπὸ τῶν κακοποιῶν πνευμάτων.

ξώπασχα (ἐπίρ.) [δημ.], βλ. **ἐξώλαμπρα.**

ξώπετσα (ἐπίρ.) [δημ.], βλ. **ἐξώπετσα.**

ξώρας (ἐπίρ.) [δημ.], βλ. **ἐξώρας.**

ξώστι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ **ἐξώστης.**

ξωτάρης [δημ.], βλ. **ἐξωτάρης, ἐξοχικός.**

ξωτάρικο, τὸ [διάλ. Νάξου], ὄρνις ἢ ἀλέκτωρ τῆς ἐξοχῆς, τοῦ χωρίου, ὑπὸ τῶν ἐν τῇ πόλει οὕτω καλούμενος.

ξωτικόν, τὸ [διάλ. Καρπάθ.], βλ. **ἐξωτικόν.**

ξώφαρσα [ἐπίρ. δημ.], βλ. **ἐξώφαρσα.**

ξώφλοιον, τὸ [δημ.], βλ. **ἐξώφλοιον.**

ξώφυλλον, ου, τὸ [δημ.], βλ. **ἐξώφυλλον.**

Ο

Ο, ο (ὂ μικρόν συνήθως ὄμιχρον, ὅ ἐστι βραχὺ ο, ἀντίθ. τῷ ὂ μέγα ἢ μακρὸν ω, συνήθ. ὠμέγα), omicron, n. m. τὸ δέκατον πέμπτον στοιχεῖον τοῦ ἑλλην. ἀλφαβήτου, quinzième lettre de l'alphabet grec. Ὡς ἀριθ. ο'=ἑβδομήκοντα, soixante-dix=70 καὶ ,ο=ἑβδομήκοντα χιλιάδες, soixante-dix mille=70,000.

ὁ [ἡ, τὸ] (ἄρθρον), le, la ; πληθ. les ; || οἱ κάτοικοι τῶν 'Αθηνῶν καὶ οἱ τοῦ Πειραιῶς, les habitants d'Athènes et ceux du Pirée; || ἡ τοῦ φίλου μου προθυμία, l'empressement de mon ami ; || ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄνθρωπος, l'homme en question ; || ὁ 'Αλέξανδρος, Alexandre ; || ὁ μέγας 'Αλέξανδρος, Alexandre le grand ; || αἱ 'Αθῆναι, Athènes ; || αἱ ἀρχαῖαι 'Αθῆναι, l'ancienne Athènes ; || ὁ λέων, le lion, ἡ λέαινα, la lionne ; οἱ λέοντες, les lions ; || ἡ φιλία, l'amitié ; || ὁ ἄνθρωπος, l'homme ; || ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ, la justice de Dieu ; || ἡ νομιζομένη εὐδαιμονία, ce que l'on croit être le bonheur ; || ἡ μήτηρ μου, ma mère ; || ὁ πατήρ μου, mon père ; || αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, cet homme ; || ὁ φίλος μου, mon ami ; || ὁ θέλων νὰ μάθῃ, celui qui veut apprendre ; || τὸ πίνειν, le boire ; || τὸ τρώγειν, le manger ; || τὸ εὐτυχεῖν, le bonheur ; || ἡ αὔριον (ἡμέρα), le jour de demain ; || ἡ ὑστεραία, le lendemain ; || τὸ συκοφαντεῖν, la calomnie ; || τὸ νὰ λέγῃ κανεὶς ὅτι...., εἶνε ἀστεῖον, dire que.... c'est plaisant, il est plaisant de dire que ; || τὸ τί εἶδα δὲν λέγεται, je ne saurais dire ce que j'ai vu ; || τὰ ὅσα λέγει, tout ce qu'il dit ; || οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι, les gens de cette espèce ; || οἱ τότε ἄνθρωποι, les hommes d'alors ; || οἱ πλησίον ἡμῶν, ceux qui sont près de nous =(οἱ γείτονες ἡμῶν) nos voisins ; || οἱ μεθ' ἡμῶν, ceux qui sont avec nous. § [τὸ οὐδέτερον μετὰ οὐδετέρ. ἐπιθ. ἐπίρ.], τὸ πολύ· τὸ πολὺ πολύ, tout au plus ; || τὸ ὀλιγώτερον, au moins ; [ἐπὶ τιμῆς ἐν.], au bas mot ; || τὸ ταχύτερον, au plus vite ; || τὸ πρῶτον, en premier lieu ; κατ' ἀρχάς, ἐν πρώτοις, d'abord ; ἐν ἀρχῇ, au commencement ; || τὸ λοιπόν, donc ; eh ! bien ; || τὰ μάλιστα, le plus ; très. § [ἀντὶ δεικτ. ἀντων.] ὁ μέν..., ὁ δέ..., l'un..., l'autre...qui...qui... || οἱ μὲν ..., οἱ δέ..., les uns (quelques uns)...les autres. § [αἱ πλάγιαι πτώσεις μετὰ τῶν ῥημάτων, ἀντὶ προσωπικῶν ἀντωνυμ.], τὸν εἶδα, je l'ai vu ; || τὸν ἀγαπῶ, je l'aime ; || τὸ ἠγόρασα, je l'ai acheté ; || τὴν βλέπω, je la vois ; || τοὺς ζητῶ, je les cherche ; || τὸν γνωρίζω, je le connais ; || τὰς γνωρίζω, je les connais; || τὸν γνωρίζετε ; le connaissez-vous ? || τὴν βλέπετε ; la voyez-vous ? || δός μου το, donnez le moi ; || μὴ τοῦ τὸ εἰπῇς, ne le lui dites pas; || δὲν θὰ τοῦ τὸ ἔλεγα, je ne le lui dirais pas ; || δὲν μᾶς τὰ ἐμπιστεύονται, ils ne nous les confient pas ; || [ἐν. ἀντὶ δεικτ. ἀντων.], μοῦ εἶπε τὸ καὶ τό, il m'a dit telle chose ; (ceci et cela) ; || [σπ. ἀντὶ ἀοριστολογικῆς ἀντων.], τὰ χρωστᾶς πληρόνεις, tu paieras ce que tu dois; || Θεὲ μὴ δώσῃς τοῦ παιδιοῦ ὅσα βάζει ὁ νοῦς τῆς μάννας [παροιμ.], Dieu préserve l'enfant de ce que craint la mère. § [αἱ γενικαὶ (ἢ αἰτιατικαὶ πληθ. ἀντὶ γεν.) ὡς κτητικ. ἀντων.], ὁ υἱός του, son fils ; || ἡ κόρη της, sa fille ; || τὰ πράγματά των, leurs effets; || οἱ ἄνθρωποί τους, leurs gens ; || τὰ φορέματά τους, leurs vêtements ; || αἱ οἰκίαι των, leurs maisons.

ὅ, ἀντων. οὐδ. τοῦ ὅς.

ὄα, ας, ἡ καὶ ὄη, ὄης, ἡ (δένδρον), ἡ ἥμερος **σουρβιά,** κοινῶς **αὐγαριά,** λέγεται cormier, n. m. καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς καλεῖται ὄον, τό· βλ. καὶ ξύλον, bois.

ὀαρίζω, μέλ. ίσω, συναναστρέφομαι, συνομιλῶ φιλικῶς, causer (converser) familièrement ; συνομιλῶ ἐμπιστευμένως, ἐρωτικῶς μετά τινος· βλ. **γλυκομιλῶ** καὶ **ἐρωτολογῶ,** causer amour ; conter fleurette ; flirter ; παρθένος ἠΐθεός τ' ὀαρίζετον ἀλλήλοιν» Ιλ. Χ, 127.

ὀάρισμα, ατος, τὸ καὶ ὀαρισμός, οῦ, ὁ· ἰδίως ἐρωτικὴ συνομιλία μεταξὺ συζύγων καὶ ἐρωτευμένων, conversation intime, καὶ ἐν γένει ἐρωτικὴ ὁμιλία ὡς μέσον ἀπάτης. τὸ **γλυκομίλημα,** ἡ **ἐρωτολογία,** causerie amoureuse ; flirtation, n. f. ἢ flirt, n. m.

ὀαριστής, οῦ, ὁ· ὁ ὀαρίζων, ὁ ἐρωτολόγος, flirteur, n. m. «Διὸς μεγάλου ὀαριστής» 'Οδ. Τ. 179· ὁ δὲ Πλάτων φησὶν «ὀαριστὴς συνουσιαστής ἐστιν ἐν λόγοις».

ὄασις, εως, ἡ· oasis (προφ. zice), n. f. καὶ **αὔγασις·** τόπος χλοερὸς ἐν μέσῳ ξηρᾶς καὶ ἀμμώδους πεδιάδος καλουμένης ἐρήμου (désert).

ὀβελίας, α ὁ [νεολ. ἐνν. ἀμνός, agneau]

à la broche ; κοινῶς ἀρνὶ στὴ σοῦβλα, ἢ ἀρνὶ τῆς σούβλας.

ὀβελίζω, βλ. ἐξοβελίζω.

ὀβελίσκος, ου, ὁ· obélisque, n. m. στήλη εἰς ὀξὺ λήγουσα, εἶδος τετραγωνικῆς ἐπιμήκους πυραμίδος, συνήθως μονολίθου (monolithe ou d'une seule pierre), ἥντινα ἀνεγείρουσιν ἐπὶ δημοσίων μερῶν ἢ τάφων πρὸς διακόσμησιν αὐτῶν. § — μικρὸς ὀβελός, μικρὴ σοῦβλα, petite broche ; κοινῶς σουβλίτσα· βλ. καὶ ὀβελός. § [ναυτ.] ὀβελίσκος ἢ στυλίσκος τῆς πυξίδος, pivot [de la boussole] (ὀβελίσκος τῆς μαγνητικῆς βελόνης, obélisque de l'aiguille aimantée) ; μικρὸς ἐπὶ τῆς πυξίδος στυλίσκος ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ μαγνητικὴ βελόνη. § ὀβελίσκος ἐλάσματος σπάθης, ἐλάσματος ξίφους, κτλ. soie (n. f.) ou broche de lame de sabre, de lame d'épée, etc. καλεῖται οὕτω τὸ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ἐλάσματος λεπτὸν τμῆμα ὅπερ διέρχεται διὰ τῆς κυρίως **λαβῆς** (poignée) καὶ γυροῦται ἐπὶ τοῦ **σφαιρώματος** (pommeau) ; βλ. καὶ ξίφος, épée.

ὀβελοδόχη, ης, ἡ· porte-baguette, n. m. λέγεται τὸ μέρος ἐν ᾧ τίθεται ὁ ὀβελὸς ἐν τῷ ὅπλῳ· τὸ διάξυσμα τοῦ ὀβελοῦ.

ὀβελός, οῦ, ὁ· broche, n. f. (βέλος), κοινῶς ἡ σοῦβλα, μαγειρικὸν ὄργανον μακρὸν καὶ εἰς ὀξὺ λῆγον· ὑποκορ. ὀβελίσκος, petite broche, κοινῶς σουβλίτσα. § —, ἡ ῥάβδος τοῦ ὅπλου καὶ κοινῶς ἡ **βέργα** τοῦ ὅπλου, baguette [d'un fusil] ; βλ. καὶ **καταρτίσματα** (ὅπλου). Εἰς τὰ ἐμπροσθογεμῆ ὅπλα ὁ ὀβελὸς (baguette) ἐκαλεῖτο καὶ pousse-balles διότι ἐχρησίμευεν ἵνα ὠθῇ τὰς σφαίρας ἐντὸς τῆς κάννης τοῦ ὅπλου. § [ἀρχ.] obèle, n. m. βλ. ὀβολός.

ὀβιδοβόλον, ου, τὸ (καὶ **ὀβουζοβόλον,** τό· βάλλον **ὀβούζια**), obusier, n. m. Πυροβόλον μετέχον τοῦ τε **τηλεβόλου** (canon) καὶ τοῦ **ὅλμου** (mortier), βάλλον ὀβίδας (obus), χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν **καμπύλην βολὴν** (tir courbe) καὶ κατὰ σκοπῶν μικρᾶς ἀντοχῆς, κυρίως δὲ κατὰ τοῦ προσωπικοῦ καὶ οὐχὶ τοῦ ὑλικοῦ. Εἶνε σχετικῶς βραχὺ πυροβόλον (8 - 12) διαμετρημάτων.

Ἄλλοτε διεκρίνετο τὸ **βραχὺ πυροβόλον** (canon court) τοῦ **ὀβιδοβόλου,** ὑπῆρχε δὲ καὶ ἕτερος τύπος τοιούτου ὁ τοῦ **ὀβιδοβόλου-πυροβόλου** (canon-obusier) τῶν 12 ἑκ. ἐπινοηθέντος ὑπὸ Ναπολέοντος τοῦ Γ', πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ δύνηται νὰ χρησιμοποιῆται ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ εἴδους τοῦ βαλλομένου ὑπ' αὐτοῦ βλήματος καὶ ὡς **πυροβόλον** καὶ ὡς **ὀβιδοβόλον.** Ἀλλ' ἡ τελευταία αὕτη ὀνομασία δὲν ἔχει πλέον κυριολεκτικὴν σημασίαν σήμερον, διετηρήθη δὲ ἐκ τῆς ἐποχῆς τοῦ λείου πυροβολικοῦ, καθ' ἣν **πυροβόλα** μὲν ἰδίως ὠνομάζοντο τὰ ἔχοντα μεῖζον μῆκος καὶ βάλλοντα **σφαιρικὰ ὁλόσωμα βλήματα** (boulets pleins), **ὀβιδοβόλα** δὲ (obusiers) τὰ βραχύτερα πυροβόλα (8 - 12 διαμετρημάτων) ἅτινα ἔβαλλον **σφαιρικὰ κοῖλα βλήματα** (boulets creux) καλούμενα **ὀβούζια** (obus). Τὸ διαμέτρημα τῶν ὀβιδοβόλων ἐν Γαλλίᾳ παρίσταται δι' ἑκατοστομέτρων ἴσων μὲ τὴν διάμετρον τοῦ βλήματός των. Ἐπειδὴ ἡ γέμισις τῆς πυρίτιδος εἶνε σχετικῶς μικρά, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν καμπύλης βολῆς, τὸ κοῖλον τῶν ὀβιδοβόλων ἔχει εἰς τὸ βάθος στένωσιν τινὰ καλουμένην **θαλάμην** (chambre) μήκους ἴσου πρὸς τὸ τοῦ γεμίσματος.

Ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχουσι λεῖα ὀβιδοβόλα (obusiers lisses) τῶν 16 ἑκ. καὶ τῶν 15 ἑκ. προτύπου 1828, ἐμπροσθογεμῆ ἐκ κρατερώματος, καὶ **ὀβιδοβόλα-πυροβόλα** (canons-obusiers) τῶν 12 ἑκ. προτύπου 1853, χρησιμοποιοῦσι δὲ ταῦτα διὰ τὴν ἐκ τοῦ πλησίον ἄμυναν εἰς φρούρια τινὰ καὶ ἰδίως διὰ τὴν ἄμυναν τῶν τάφρων. Τὸ **ἐπάκτιον αὐλακωτὸν ὀβιδοβόλον** τῶν 22 ἑκ. (obusier rayé de 22 c. de côte) εἶνε μικροτέρας ἰσχύος καὶ ἀκριβείας ἀπὸ τὸν ὅλμον τῶν 220 χιλιοστομέτρων. § ὀβιδοβόλον, haubitz, καλεῖται οὕτω γερμανιστὶ τὸ ὀβιδοβόλον (obusier).

ὀβιδοναύκλαστρον, ου τό· obus-torpille. n. m. ἢ obus à mélinite, ἢ obus de 4 calibres (ὀβὶς 4 διαμετρημάτων) ἢ obus à grande capacité intérieure (ὀβὶς μεγάλης ἐσωτερικῆς χωρητικότητος). Ἐν τῷ Ναυτικῷ καλεῖται **ὀβιδοναύκλαστρον** ἢ **τορπιλλοειδὴς ὀβὶς** καὶ βάλλεται κατὰ νηῶν, ἐν δὲ τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς **τορπιλλοβίς.** Ὀβὶς (obus) πεπληρωμένη δι' ἐκρηκτικῶν οὐσιῶν ἰσχυροτέρων τῆς συνήθους πυρίτιδος. Ἡ χρῆσις τοιούτων βλημάτων ἦτο ζήτημα πολυετῶν πειραμάτων, ὅπως ἐξευρεθῇ τὸ βέβαιον μέσον πρὸς παρεμπόδισιν τῆς διαρρήξεως τοῦ βλήματος ἐν τῷ κοίλῳ τοῦ πυροβόλου. Ἅπαντα σχεδὸν τὰ κράτη κατώρθωσαν νὰ λύσωσι τὸ εἰρημένον πρόβλημα περὶ τὸ 1885, ἐτήρησαν ὅμως ἀπόλυτον σιωπὴν ἐπὶ τῆς ἀποδεκτῆς γενομένης λύσεως. Εἶνε γνωστὸν ὅτι ἐν Γαλλίᾳ μεταχειρίζονται πρὸς τοῦτο τὴν **μελινίτιδα** (mélinite), (ὀβὶς διὰ μελενίτιδος, obus à mélinite) καὶ ἐν Γερμανίᾳ τὴν **πυροξυλίνην** (pyroxyline) ἐν ξηρᾷ ἢ ὑγρᾷ καταστάσει. Ἡ Αὐστρία μεταχειρίζεται τὴν **συντριπτίτιδα** (écrasite), ἡ δὲ Ἰταλία ποιεῖται χρῆσιν τῆς **βαμβακοπυρίτιδος.**

Τὰ διὰ τοιούτων ὀβίδων ἐκτελεσθέντα πειράματα ἐναντίον ἰσχυρῶν ἐμποδίων, ἐβεβαίωσαν ὅτι τὰ παλαιὰ ὀχυρωτικὰ ἔργα δὲν δύνανται ν' ἀνθέξωσιν εἰς τὴν ἐνέργειαν τούτων, λόγου χάριν, εἰς τὸ **ἔρυμα** (fort) τῆς Malmaison (πλησίων τῶν Παρισίων) ὀβίδες τῶν 21 ἑκατοσ. πεπληρωμέναι διὰ 33 χιλιογράμμων μελινίτιδος, διεπέρασαν διάστρωσιν γῆς 3 μέτρων πάχους καὶ ἐπέφερον **ῥωγμὴν** (brèche) 8 μέτρων ἔν τινι **κευθμῷ** (caponnière). Ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν πάντοτε καταστρεπτικὰ ὁσάκις αἱ τορπιλλοβίδες προσέβαλον τοιχοποιΐας μὴ ὑποστηριζομένας ὑπὸ χωμάτων. Αἱ πίπτουσαι ὑπὸ μεγάλην γωνίαν τορπιλλοβίδες ὄπισθεν **τοίχων ὑποστηρίξεως** (murs de soutènement) ἐπιφέρουσι μεγαλείτερα ἀποτελέσματα, ἰδίως ἐὰν διαρρηχθῶσι πλησίον τοῦ τοίχου ἀφοῦ εἰσδύσωσιν ἀρκούντως βαθέως ἐντὸς

τῶν γαιῶν ἃς ὁ τοῖχος ὑποστηρίζει, καθότι ἡ ὤθησις τῶν γαιῶν ἡ προερχομένη ἐκ τῆς διαρρήξεως, ἐπενεργεῖ αἰσθητῶς πρὸς τὸ μέρος τοῦ τοίχου. Οἱ **κευθμοὶ** θὰ ὑποφέρωσι πολὺ ἐκ τῶν βλημάτων τῶν πιπτόντων πλησίον αὐτῶν ὡς ἐκ τῶν ἐκ θεμελίων κλονισμῶν. Οἱ **θόλοι** τῶν ὀχυρωμάτων θὰ αἰσθανθῶσι τοσούτῳ περισσότερον τὰ ἀποτελέσματα τῆς **καταχορύφου βολῆς** (tir vertical), ὅσῳ ἡ ὀβὶς διαρραγῇ πλησιέστερον τῆς τοιχοποιΐας.

Ἡ ἐκσφενδονιστικὴ δύναμις τῶν μετὰ **παχέων τοίχων** (parois épaisses) θραυσμάτων τῶν ὀβίδων εἶνε ἀρκοῦσα ἵνα θραύσῃ σιδηρᾶς ῥάβδους προκαλυμμάτων ἢ ἐπενδύσεων.

Τὰ ἐκ τῆς διαρρήξεως τῆς τορπιλλοβίδος παραγόμενα ἀέρια φέρουσι σπουδαίας βλάβας εἰς τὰ πλησίον ἀντικείμενα, συνάμα δὲ ἡ μελινῖτις ἐπιφέρει ἰσχυρὰ ἀσφυκτικὰ φαινόμενα.

Τὰ σημαντικὰ ἀποτελέσματα τῶν τορπιλλοβίδων κατὰ τῶν ὀχυρωμάτων ἐπιφέρουσιν ἀναστάτωσιν εἰς τὸ φρουριακὸν πυροβολικὸν καὶ τὸ τῆς πολιορκίας, ὡς καὶ εἰς τὴν προσβολὴν καὶ ἄμυναν τῶν φρουρίων, συνεπῶς καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν τελευταίων τούτων· ἀλλ' εἰς τὸν πόλεμον τοῦ πεδίου δὲν φαίνεται πλεονεκτικὴ ἡ χρῆσις τοιούτων ὀβίδων, ὡς ἐκ τῆς εἰς θρύμματα μεταβολῆς τοῦ ἐκ χωνεύματος περικαλύμματος, ἕνεκα τῆς μεγάλης ἐκρηκτικῆς δυνάμεως τῶν διαρρηκτικῶν πυριτίδων.

Τῶν ὀβιδοναυκλάστρων γίνεται χρῆσις καὶ ἐν τῷ ναυτικῷ, ὑπαρχόντων πρὸς τοῦτο ἐν χρήσει τῶν ἑξῆς· ‖ τὸ **ὀβιδοναύκλαστρον** τοῦ στρατηγοῦ Ῥοσσέ, obus-torpille (du Général Rosset). Ὀβὶς ᾠοειδὴς (ogivale) βάρους 700 ἢ 1000 χιλιογρ. καὶ περιεκτικότητος 90 ἢ 130 χιλιογρ. δυναμίτιδος, βαλλομένη ἐξ ἀποστάσεως κατὰ σκάφους, διὰ πυροβόλου 40 ἢ 46 ἑκατ. καὶ γομώσεως 120 ἢ 170 χιλιογράμμων πυρίτιδος μετ' ἀρχικῆς ταχύτητος 400 μέτρων. Ἡ obus-torpille Cochrane εἶνε παρεμφερὴς τῆς τοῦ Rosset· ‖ **ὀβιδοναύκλαστρον** Ζαλίνσκη, obus-torpille Zalinski. Ὀβὶς διαμετρήματος 37,6 ἑκατ. περιέχουσα 90 χιλιόγρ. δυναμίτιδος, βαλλομένη διὰ τοῦ ὁμωνύμου **πνευματικοῦ πυροβόλου** (canon-pneumatique), καὶ ἑτέρα τοιαύτη περιέχουσα 225 χιλ. βαλλομένη ἐξ ἀποστάσεως 1 μιλίου.

ὀβιδουλκός, οῦ, ὁ· tire-obus. n. m. μικρὸν χοχλιωτὸν σιδήριον ἐν εἴδει T χρησιμεῦον διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ ἐπικρουστῆρος.

ὀβιδοφόριον, ου, τό· porte-obus, n. m. θήκη ἐκ πεταλείου ἐν ᾗ τίθενται αἱ ὀβίδες διὰ τὴν μεταφοράν.

ὀβιδοφόρος, ου, ὁ· porteur d'obus, ὁ μεταφέρων τὰς ὀβίδας ὑπηρέτης τοῦ πυροβόλου.

ὀβίς, ίδος, ἡ· obus, n. m. τὸ ὀβούζιον, boulet creux; βλ. καὶ **ὀβιδοβόλον** (obusier). **Βλῆμα** (projectile) ἀπὸ χωνεύματος σιδήρου (χυτοσιδηροῦν), κυλινδροωοειδές, φέρον ἐσωτερικῶς κενὸν ἐν ᾧ τίθεται τὸ διαρρηκτικὸν γέμισμα. Κατ' ἀρχὰς τὸ βλῆμα ἦτο σφαιρικὸν ἀλλὰ κενὸν **ἐσωτερικῶς**, μετὰ **ὄμματος** (œil) δι' οὗ εἰσήγετο τὸ διαρρηκτικὸν γέμισμα, ἔφερε δὲ ξύλινον πυροσωλῆνα. Τὰ σφαιρικὰ βλήματα δὲν εἶνε πλέον ἐν χρήσει. Ἐκ πειραμάτων προσδιώρισαν ὅτι τὸ πλεονεκτικώτερον σχῆμα διὰ τὸ ἐπίμηκες βλῆμα ἦτο τὸ τοῦ ἡμίσεος ἐλλειψοειδοῦς ἔχοντος μῆκος ἴσον τῷ διαμετρήματι. Σήμερον κατασκευάζουσιν ὀξύτερα ἔτι τὰ βλήματα, ὅπως διευκολύνωσι τὴν ἐκροὴν τῶν ἀεριωδῶν μορίων τῶν ἀντιτιθεμένων εἰς τὴν κίνησιν αὐτῶν. Αἱ ὀβίδες συστήματος de Bange εἶνε αἱ ἔχουσαι σήμερον ὀξυτέραν κορυφήν. Ἡ γεννήτρια καμπύλη τοῦ ᾠοειδοῦς μέρους τῶν ὀβίδων εἶνε γενικῶς τόξον κύκλου ἢ παραβολῆς· ‖ — haubitze, καλεῖται οὕτω γερμανιστὶ ἡ ὀβὶς (obus); ‖ **ὀβὶς τορπιλλοειδής**, βλ. **ὀβιδοναύκλαστρον**· ‖ **ὀβὶς ἐκτατική**, obus à expansion. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς **σφηνώσεως** (forcement) δέον νὰ μνημονεύσωμεν καὶ τὰς **ἐκτακτικὰς ὀβίδας**, ἐν αἷς τὸ μέρος ὅπερ πρόκειται νὰ εἰσδύσῃ ἐντὸς τῶν **αὐλακίων**, δὲν λαμβάνει ἐκ τῶν προτέρων τὴν ἀπαιτουμένην διάμετρον, ἀλλ' ἀποκτᾷ ταύτην κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκκινήσεως τῆς ὀβίδος ἕνεκα τῆς πιέσεως τῶν ἀερίων τῆς πυρίτιδος. Ἡ εἰρημένη σφήνωσις ἀνάγεται εἰς δύο κυρίως τύπους, α) **εἰς τὴν διὰ περιβλήματος** (à chemise), καὶ β) εἰς τὴν **ἐκτατικὴν ζώνην** (ceinture expansive)· βλ. **σφήνωσις**· ‖ **ὑπονομευτικὴ ὀβίς**, obus-fougasse, n. m. ὀβὶς πεπληρωμένη ἐκρηκτικῆς ὕλης χρησιμεύουσα εἰς τὸ νὰ ἐνεργῇ ὡς ὑπονομίσκος εἰσδύουσα ἐντὸς τῶν ἐκ γαιῶν ὀχυρωμάτων κτλ. ‖ **ἐμπρηστικὴ ὀβίς**, obus incendiaire, βλ. καὶ **κύλινδροι ἐμπρηστήριοι**. Ἐν Γερμανίᾳ μεταχειρίζονται ὡς **ἐμπρηστικὰς ὀβίδας** (obus incendiaires) ἐν αἷς ἀντικαθιστῶσι μέρος τοῦ ἐκρηκτικοῦ γεμίσματος δι' **ἐμπρηστηρίων κυλίνδρων** (cylindres incendiaires). Ἐν Αὐστρίᾳ, αἱ ἐμπρηστικαὶ ὀβίδες εἰσὶ συνήθεις **ὀβίδες μεθ' ἁπλῶν τοίχων** (obus à simple paroi), ὧν τὸ ἐσωτερικὸν κενὸν πληροῦται δι' ἐμπρηστηρίων συνθέσεων.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΩΝ ΒΛΗΜΑΤΩΝ (ΟΒΙΔΩΝ)

Μέταλλα διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν βλημάτων. Τὰ ἐν χρήσει μέταλλα διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν βλημάτων εἶνε ὁ συνήθης χυτοσίδηρος, ὁ σκληρὸς χυτοσίδηρος καὶ ὁ χυτοχάλυψ.

Τὰ μέρη τοῦ βλήματος, τὰ ὁποῖα χρησιμεύουσι διὰ νὰ διευθύνωσιν ἢ νὰ σφηνῶσι τὸ βλῆμα ἐντὸς τῶν αὐλακίων τοῦ κοίλου κατασκευάζονται ἐκ μαλακωτέρου μετάλλου ἐλατοῦ, ἤτοι ἐκ χαλκοῦ, ψευδαργύρου, μολύβδου ἢ συγχωνεύματος· ταῦτα δὲ εἰσὶ τὰ **πτερύγια** (ailettes), οἱ **τόρμοι** (tenons), τὰ **περικαλύμματα** (chemises) καὶ αἱ **ζῶναι** (ceintures), αἵτινες καλοῦνται καὶ **δακτύλιοι** (anneaux).

Ὁ **χυτοσίδηρος** εἶνε ἀρκούντως σκληρὸν μέταλλον, ἂν καὶ δὲν ἔχει τὴν ἀπαιτουμένην συ-

νεκτικότητα, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ ῥήγματα ἐναντίον ἁπάντων τῶν ἐμποδίων. Εἶνε εὔτηκτος, τυποῦται εὐκόλως καὶ ἡ τιμὴ αὐτοῦ εἶνε μικρά.

Οἱ **λευκοὶ χυτοσίδηροι** ἀπορρίπτονται διότι χύνονται δυσκόλως, εἶνε εὔθραυστοι καὶ σκληροὶ μὴ λειαινόμενοι οὐδὲ ἑλικοτομούμενοι εὐκόλως.

Οἱ **φαιοὶ** καὶ **ἐστιγμένοι χυτοσίδηροι** εἶνε κατάλληλοι διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν βλημάτων, διότι εἶνε λεπτόρρευστοι καὶ πληροῦσι τοὺς τύπους· ἔχουσιν ἀρκοῦσαν συνεκτικότητα, λειαίνονται δὲ καὶ ἑλικοτομοῦνται.

Οἱ **θειοῦχοι** καὶ **φωσφοροῦχοι χυτοσίδηροι** ἀπορρίπτονται.

Ὁ καλῆς ποιότητος **χυτοχάλυψ**, οὗτινος δέον νὰ ποιῶνται χρῆσιν, εἶνε εὐκατέργαστος καὶ λίαν συνεκτικός, κατάλληλος δὲ διὰ τὰς ῥηκτικὰς ὀβίδας. Ἤδη χρησιμοποιεῖται καὶ ὡς περικάλυμμα τῶν μετὰ **διπλῶν τοίχων συνήθων ὀβίδων** (obus à double paroi).

Ἕνεκα τῆς μεγάλης τιμῆς τοῦ χάλυβος, ἐδοκιμάσθη καὶ ὁ **σκληρὸς χυτοσίδηρος** (fonte dure), ὅστις καὶ ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὰς ῥηκτικὰς ὀβίδας· οὗτος ἀπολαμβάνεται διὰ συγχωνεύματος τοῦ χυτοσιδήρου καὶ τοῦ σιδήρου, διαμοιραζομένου μεταξὺ αὐτῶν τοῦ ἄνθρακος τοῦ χυτοσιδήρου· τὸ συγχώνευμα τήκεται ἐκ νέου καὶ χύνεται εἰς ειδικοὺς μεταλλικοὺς τύπους, ἐπιφέροντας ταχεῖαν ἀπόψυξιν· ὁ χυτοσίδηρος οὗτος εἶνε ἐπιδεκτικὸς βάψεως.

Συνήθης χυτοσίδηρος, δοκιμαὶ αὐτοῦ. Ὁ πρὸς κατασκευὴν τῶν βλημάτων συνήθης χυτοσίδηρος (fonte ordinaire) δύναται νὰ ᾖ, κατεσκευασμένος διὰ ξυλείας ἢ ὀπτάνθρακος, **πρωτοχώνευτος** ἢ **δευτεροχώνευτος**.

Δέον νὰ ᾖ **ἐστιγμένος** ἢ ἐλαφρῶς φαιὸς ἀπολαμβανόμενος διὰ βραδείας ἀποψύξεως, νὰ ῥινίζηται, νὰ ἑλικοτομῆται καὶ νὰ τορνεύηται εὐκόλως. Ῥάβδος τετραγωνισμοῦ 4 ἑκατοστομ. καὶ μήκους 20 ἑκατοστομ., δέον ν' ἀνθέξῃ, χωρὶς νὰ διαρραγῇ εἰς τὴν κροῦσιν σφαίρας βάρους 12 χιλιογράμμων (τῶν 24) πιπτούσης ἐλευθέρως ἐξ ὕψους 56 ἑκατοστομέτρων.

Αἱ πρὸς δοκιμασίαν ῥάβδοι χύνονται καταχορύφως εἰς τύπον ἐξ ἄμμου ξηρᾶς, τὰ 10 ἑκατοστ. τοῦ ἀνωτέρου μέρους τοῦ τύπου εἶνε **προσεπιχώνευμα** (masselotte), ἤτοι ἐπέκτασις ἥτις δίδεται συνήθως εἰς τὰ χυτὰ ἀντικείμενα πρὸς τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ τύπου, διότι :

1) Βοηθεῖ καὶ αὐξάνει τὴν συνεκτικότητα, ἣν λαμβάνει τὸ μέταλλον τῶν κατωτέρω στρωμάτων.

2) Δέχεται ἐν τῇ μάζῃ του τὰ ξένα σώματα, συντρίμματα ἄνθρακος, σκωρίας, φύσκας, ἅτινα ὄντα ἐλαφρότερα τοῦ χυτοσιδήρου ἀνέρχονται εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος.

Ἀφοῦ ἡ ῥάβδος ἀποψυχρανθῇ ἀποσπᾶται ἐν ψυχρᾷ καταστάσει τὸ προσεπιχώνευμα, ἐνεργουμένης ἐντομῆς διὰ τῆς σμίλης καὶ θραυομένου διὰ τῆς σφύρας τοῦ πλεονάζοντος τούτου τεμαχίου, ὅπως ἐξετασθῇ ἡ ὄψις τοῦ θραύσματος, ἥτις κατὰ τοὺς πρακτικοὺς χρησιμεύει πρὸς ἐκτίμησιν τοῦ εἴδους καὶ τῶν ἰδιοτήτων τοῦ χυτοσιδήρου. Ἡ ῥάβδος οὕτω τμηθεῖσα τίθεται, ἐξακριβουμένων τῶν διαστάσεών της ὁριζοντίως ἐπὶ ἄκμονος ἔχοντος δύο τριγωνικὰ ὑπερείσματα ἀπέχοντα 16 ἑκατοστ. Ὁ ἄκμων ἔχει μῆκος 32 ἑκατοστομ. πλάτος 8 ἑκατοστ. καὶ πάχος 5 ἑκατοστομ., κεῖται δὲ κεχωσμένος κατὰ τὰ $^3/_4$ τοῦ πάχους του ἐπὶ ὁμαλοῦ ἐδάφους.

Ὁ χυτοσίδηρος εἶνε δεκτός, ἐὰν ἡ ῥάβδος ἀντιστῇ εἰς τὴν δοκιμασίαν, χωρὶς νὰ ῥαγίσῃ καὶ χωρὶς νὰ θραυσθῇ. Ἐὰν ἀντιστῇ εἰς τὴν δοκιμασίαν αὐξάνεται βαθμιαίως τὸ ὕψος τῆς πτώσεως τῆς σφαίρας μέχρι θραύσεως τῆς ῥάβδου, τὰ δὲ ἀποτελέσματα τῆς ἐντελοῦς δοκιμασίας τῆς ῥάβδου ἀναγράφονται ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τῆς παραλαβῆς τοῦ χυτοσιδήρου.

Δοκιμάζονται οὕτως ἐξ τοὐλάχιστον ῥάβδοι χυθεῖσαι κατὰ ζεῦγος καὶ ἀφοῦ ἡ χοάνη κενωθῇ κατὰ τὸ $^1/_3$.

Γενικά τινα περὶ βλημάτων. Εἰς τὸ πυροβολικὸν τὸ πυροβόλον εἶνε τὸ **μηχάνημα**, ἡ πυρῖτις εἶνε ὁ **κινητὴρ** καὶ τὸ βλῆμα εἶνε τὸ ὄργανον. Τὸ τελευταῖον ποικίλλει ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ τῆς καταστροφῆς ὅντινα πρόκειται νὰ φέρῃ ἕνεκα τῶν παρουσιαζομένων ἐν πολέμῳ διαφορετικῶν στόχων, οἵτινες εἰσί :

1) Οἱ ἀπὸ σιδήρου ἢ ἀπὸ χάλυβος θώρακες τῶν πολεμικῶν πλοίων ἢ ὀχυρωτικῶν τινῶν ἔργων τῆς ξηρᾶς.

2) Αἱ τοιχοποιΐαι.

3) Τὰ ἐκ γαιῶν ὀχυρωτικὰ ἔργα.

4) Τὰ στρατεύματα.

Φανερὸν εἶνε ὅτι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ βλῆμα δὲν ἤθελεν ἐξαρκέσει νὰ ἐπιφέρῃ αἰσθητὰς βλάβας, κατὰ τῶν παντοίων τούτων στόχων, ὧν ὁ βαθμὸς ἀντιστάσεως εἶνε λίαν διάφορος· ἐντεῦθεν ἐπῆλθεν ἡ ἀνάγκη τῆς κατασκευῆς βλημάτων διαφόρων εἰδῶν, ἅτινα εἰσὶ τὰ ἑξῆς :

1) Συνήθεις ὀβίδες.

2) Βολιδοφόροι ὀβίδες.

3) Ρηκτικαὶ ὀβίδες.

4) Βολιδοθῆκαι.

Πρὶν ἢ ἐκθέσωμεν τὴν χρησιμότητα ἑνὸς ἑκάστου τῶν εἰρημένων βλημάτων, ἅτινα σήμερον κατασκευάζονται ποικιλοτρόπως, καταργηθείσης οὕτως εἰπεῖν τῆς ὁλοσώμου τῶν χυτοσιδηρῶν ὀβίδων κατασκευῆς, θέλομεν περιγράψει ἐν συντόμῳ τὰς ἐργασίας, αἵτινες ἀνάγονται εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν χυνομένων βλημάτων.

Κατασκευὴ τῶν βλημάτων εἰς τὰ σιδηρουργεῖα. Ἡ ἐργασία τῆς κατασκευῆς τῶν βλημάτων περιλαμβάνει :

1) Τὴν **τύπασιν** (moulage) (κατασκευὴν τύπων).

2) Τὴν **χύσιν** (coulée).

3) Τὸν **ἔλεγχον** τῶν μὴ τελειωμένων βλημάτων.

4) Τὴν **ἀποπεράτωσιν** τῶν βλημάτων.

5) Τὴν **παραλαβὴν** καὶ **ἔλεγχον** τῶν περαιωμένων βλημάτων.

1) **Τύπασις.** Αἱ λεπτομέρειαι τῆς κατασκευῆς τῶν τύπων ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ κατασκευασθησομένου βλήματος· ἐνταῦθα θέλομεν ἐξετάσει :

α') Τὴν τύπασιν ἐν ἄμμῳ συνήθους βλήματος ἐκ χυτοσιδήρου, τὴν κατασκευὴν τοῦ τύπου καὶ τοῦ πυρῆνος· καὶ

β') Τὴν τύπανσιν εἰς μεταλλικοὺς τύπους (κόγχας, coquilles) τῶν ῥηκτικῶν ὀβίδων.

α'. **Τύπασις ἐν ἄμμῳ.** Ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν ἡ τύπασις ἀντικειμένου τινὸς συνίσταται εἰς τὸ νὰ ληφθῇ τὸ ἀποτύπωμα (ὁ τύπος) τοῦ ἀντικειμένου ἢ προτύπου, περιβάλλοντες τοῦτο διὰ πλαστικῆς ὕλης οἷα ἡ ἄμμος. Ἡ πλαστικὴ αὕτη ὕλη σωρεύεται καὶ πιέζεται πέριξ τοῦ προτύπου ἐντὸς κιβωτίου ἄνευ πυθμένος καλουμένου πλαισίου (châssis) καὶ σχηματίζεται οὕτως ὁ **τύπος**· βλ. ὕλη τοῦ **τύπου**.

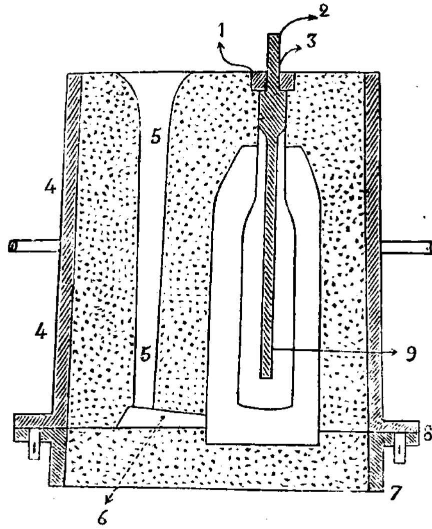
Ὅταν ὁ τύπος περατωθῇ πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ τὸ πρότυπον, τούτου ἕνεκεν εἶνε ἀνάγκη ἵνα ὁ τύπος ἀποσυντίθηται εἰς δύο τοὐλάχιστον μέρη καὶ συχνάκις εἰς περισσότερα. Ὅταν τὸ πρότυπον ἀφαιρεθῇ ἐκ τοῦ τύπου, ἀνασυνιστῶσι τοῦτον, ἔχουσι δὲ τότε ἐν αὐτῷ ἐν κοιλώματι ἀκριβὲς ἀποτύπωμα τοῦ προτύπου, κατανοεῖται ὅθεν, ὅτι, ἐὰν χύσωσιν ἐν τῷ κοιλώματι τούτῳ ὕλην τινὰ ἐν τήξει εὑρισκομένην, ἥτις ἤθελε στερεοποιηθῇ διὰ τῆς ἀποψύξεως θὰ ἐπιτύχωσιν ἀντικείμενον σχήματος παρομοίου μὲ τὸ πρότυπον.

Τὰ λεχθέντα ἐφαρμόζονται διὰ τὴν χύσιν ἀντικειμένου ὁλοσώμου, ἀλλὰ διὰ κοῖλόν τι ἀντικείμενον, ὡς εἶνε ἡ ὀβίς, δέον νὰ τηρηθῇ ἐν τῷ κοιλώματι τοῦ τύπου **πυρὴν** (noyau) στερεὸς ἔχων τὸ σχῆμα τοῦ κοίλου τοῦ ἀντικειμένου. Ὁ πυρὴν οὗτος κατασκευάζεται δι' ἄμμου συσσωρευμένης πέριξ **ἀτράκτου** (arbre) μετὰ σιδηροῦ πυρῆνος, ἥτις καλεῖται **ἄτρακτος τοῦ πυρῆνος** (arbre à noyau). Ἡ ἄτρακτος αὕτη τηρεῖται ἐν τῷ ἄξονι τοῦ τύπου διὰ κανόνος, ὅντινα φέρει τὸ ἄνω πλαίσιον καὶ ὅστις ἔχει ὀπὴν διὰ νὰ διέρχηται ἡ ἄτρακτος, ἥτις στερεοῦται εἰς τὸν κανόνα διὰ κλαχιδίου. Διὰ νὰ ἀφεθῇ εἰς τὸν τύπον ἡ θέσις τῆς ἀτράκτου τοῦ πυρῆνος, προσθέτουσιν εἰς τὸ πρότυπον τοῦ βλήματος **ῥάβδον** (tige) τῶν αὐτῶν διαστάσεων τῆς ῥάβδου τῆς ἀτράκτου, αὕτη δὲ ἡ ῥάβδος τοῦ βλήματος καλεῖται **ψευδάτρακτος** (faux-arbre).

Ἀφίνουσιν εἰς τὸν τύπον ὀχετὸν χύσεως (canal de coulée) ἵνα δι' αὐτοῦ ὁ χυτοσίδηρος φθάνῃ εἰς τὸν τύπον.

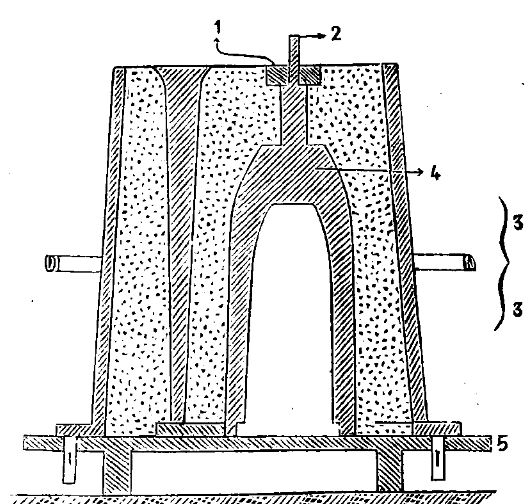
Ὅταν ἡ χύσις τοῦ μετάλλου γίνεται διὰ σίφωνος (δι' ἀναρροῆς), ἤτοι διὰ τοῦ κατωτέρου μέρους τοῦ τύπου, ὁ **ὀχετὸς χύσεως** σύγκειται ἐκ καταχορύφου τμήματος καλουμένου **σωλῆνος τῆς χύσεως** (jet de coulée) καὶ ὁριζοντίου τμήματος καλουμένου **κρουνοῦ** ἢ **πτέρνα τοῦ σωλῆνος** (talon de jet), ὅστις ἑνοῦται μὲ τὴν κοιλότητα τοῦ τύπου.

β') **Κατασκευὴ τύπου.** Θέτομεν τὸ πρότυπον τῆς ὀβίδος ἐπὶ τῆς τυπωτικῆς σανίδος καὶ πέριξ αὐτοῦ τὸ ἀνταποκρινόμενον πρῶτον τμῆμα τοῦ πλαισίου, προσαρμόζοντες τὴν ψευδάτρακτον ἐν τῇ ὀπῇ τοῦ κανόνος ἣν στερεοῦμεν μὲ κλαχίδιον. Αἱ διαστάσεις τοῦ προτύπου, ὅπερ καὶ αὐτὸ ἐνίοτε ἀποτελεῖται ἀπὸ πλειότερα τεμάχια, δέον νὰ ὦσι κατὰ $^1/_{100}$ μεγα-

Σχῆμα 1.— 1 Κανών. 2 Σιδηρᾶ ἄτρακτος πυρῆνος. 3 Ὀπὴ κλαχιδίου ἢ ὀχέως. 4 Πρῶτον ἢ ἄνω πλαίσιον. 5 Σωλὴν χύσεως. 6 Κρουνὸς ἢ πτέρνα σωλῆνος. 7 Κάτω ἢ δεύτερον πλαίσιον. 8 Σφηνίσκος συναρμογῆς. 9 Πυρήν.

λείτεραι τοῦ χυθησομένου βλήματος, καθότι ἐὰν δὲν ἦτο οὕτω, τὸ χυθησόμενον βλῆμα θὰ ἦτο πολὺ μικρόν, λαμβανομένης ὑπ' ὄψει τῆς ἀνέσεως (retrait) τοῦ χυτοσιδήρου κατὰ τὴν ἀπόψυξίν του. Θέτομεν εἶτα εἰς τὸ κατάλλη-

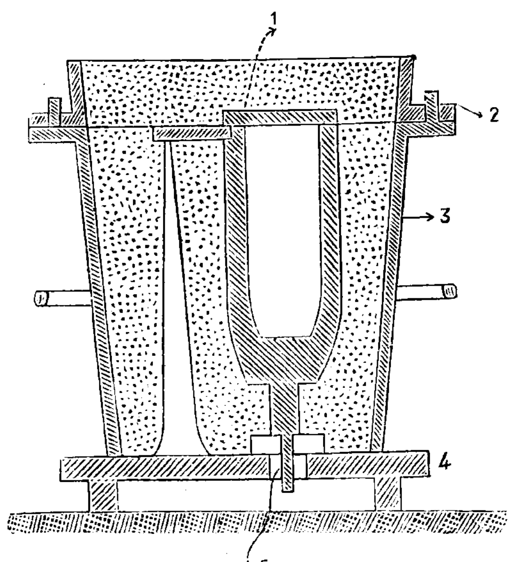

Σχῆμα 2.— 1 Κανών. 2 Ψευδάτρακτος. 3 Τμῆμα τοῦ τύπου. 4 Πρότυπον βλήματος. 5 Σανὶς τυπωτική.

λον μέρος τοῦ πλαισίου τὸ πρότυπον τοῦ σωλῆνος τῆς χύσεως καὶ τοῦ κρουνοῦ, τούτου δὲ τὸ

πρότυπον εἰς ἐπαφὴν μὲ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ προτύπου τοῦ βλήματος (Σχῆμα 1). Ἐπιπάσσομεν τὴν **τυπωτικὴν σανίδα** (planche à mouler) μὲ ἄμμον λεπτὴν καὶ ξηρὰν ὅπως ἐμποδίσωμεν τὴν συγκόλλησιν τῆς σανίδος μὲ τὴν ἄμμον τοῦ τύπου καὶ συσσωρεύομεν τὴν ἄμμον τοῦ τύπου κατὰ διαδοχικὰ στρώματα μέχρις οὗ φθάσει τὸ ἄνω ἐπίπεδον τοῦ πλαισίου, τοιουτοτρόπως δὲ τελειοῦται τὸ πρῶτον τμῆμα τοῦ τύπου (Σχῆμα 2).

Ἀντιστρέφομεν τὸν τύπον καὶ τὸν θέτομεν ἐπὶ δευτέρας σανίδος, ἥτις καλεῖται ψευδοσα-

Σχῆμα 3.—1, 2ον Τμῆμα προτύπου. Πρότυπον πυθμένος. 2, 2ον Τμῆμα τύπου. 3, 1ον Τμῆμα τύπου. 4 Ψευδοσανὶς τυπωτική. 5 Ὀπὴ ψευδατράκτου.

νὶς τυπωτικὴ καὶ ἔχει ὀπὴν διὰ νὰ διέρχηται ἡ ψευδάτρακτος. (Σχῆμα 3).

Προσαρμόζομεν τὸ δεύτερον τμῆμα τοῦ προτύπου ἐπὶ τοῦ πρώτου, θέτομεν καταλλήλως τὸ δεύτερον πλαίσιον, οὗτινος ἡ θέσις καθορίζεται διὰ ξυλίνων σφηνίσκων, καὶ πρὶν κάμωμεν τὸ δεύτερον τμῆμα τοῦ τύπου, ἐπιπάσσομεν τὸ ἐπίπεδον τῆς συναφῆς μὲ λεπτὴν καὶ ξηρὰν ἄμμον διὰ νὰ ἐμποδίσωμεν τὴν συγκόλλησιν τῶν ἐπιφανειῶν, ὅταν ἀποσυντεθῶσι τὰ πλαίσια· ἀφοῦ τελειωθῇ καὶ τὸ δεύτερον τμῆμα τοῦ τύπου, ἐξάγομεν τὸ πρότυπον. Πρὸς τοῦτο ἀποσυνθέτομεν τὸ πλαίσιον, ἀφαιροῦμεν τὸ πρότυπον τοῦ πυθμένος ἀπὸ τὸ δεύτερον τμῆμα τοῦ τύπου, ἔπειτα ἀφαιροῦμεν τὸ κλαχίδιον, ὅπερ συγκρατεῖ τὴν ψευδάτρακτον καὶ ἐξάγομεν τὸ πρότυπον τοῦ σώματος τῆς ὀβίδος. Ἐξάγομεν ἐπίσης τὸ πρότυπον τοῦ κρουνοῦ τοῦ σωλῆνος τῆς χύσεως, καθόσον ἀφορᾷ τὸ πρότυπον τοῦ σωλῆνος τῆς χύσεως, τὸ ἀφαιροῦμεν πρὶν ἀναστρέψωμεν τὸ πρῶτον πλαίσιον διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τὸν κόπον ν' ἀναστρέψωμεν αὖθις τὸ πρῶτον πλαίσιον, ἀφοῦ ἀφαιρεθῇ τὸ πρότυπον.

γ') **Κατασκευὴ τοῦ πυρῆνος.** Πρὸς κατασκευὴν τοῦ πυρῆνος μεταχειριζόμεθα τὴν λεγομένην θήκην ἢ τύπον τοῦ πυρῆνος (boîte à noyau) ἀποτελουμένην ἐκ δύο ἴσων μερῶν συνηρμοσμένων κατὰ διαμετρικὸν ἐπίπεδον μὲ ἐξωτερικοὺς σφηνίσκους καὶ κλαχίδια. Ἡ θήκη τοῦ πυρῆνος ἔχει τὸ σχῆμα τοῦ ἐσωτερικοῦ κενοῦ τοῦ βλήματος, ἀλλὰ διαστάσεις κατὰ $^{1}/_{100}$ μεγαλειτέρας ἕνεκα τῆς συστολῆς ἣν ὑφίσταται ὁ πυρὴν κατὰ τὴν κλιβάνωσίν του.

Ὁ πυρὴν δὲν κατασκευάζεται καθ' ὁλοκληρίαν ἐξ ἄμμου διὰ νὰ μὴ ἦνε πολὺ εὔθραυστος, διὰ νὰ συγκολλᾶται μὲ τὴν ἄτρακτον καὶ νὰ ξηραίνηται εὐκόλως. Περιβάλλουσιν ὅθεν τὴν ἄτρακτον μὲ στυππεῖον ἢ χόρτον, ἔπειτα δὲ μὲ πρῶτον στρῶμα γῆς πλαστικῆς, μεμιγμένης μὲ ὀλίγην κόπρον ἵππου. Διὰ τῆς αὐτῆς γῆς κατασκευάζεται καὶ ὁ τύπος τοῦ ὄμμματος τῆς ὀβίδος. Ἀφοῦ καταρτισθῇ ἡ ἄτρακτος αὕτη τοῦ πυρῆνος καὶ ξηρανθῇ τίθεται καθέτως ἐντὸς θήκης τοῦ πυρῆνος καὶ συσσωρεύεται ἡ ἄμμος ἐντὸς τῆς θήκης ταύτης πέριξ τῆς κατηρτισμένης ἀκτράκτου. Ἀφοῦ ξηρανθῇ καὶ ἀποσυντεθῇ ὁ πυρὴν ἐκ τῆς θήκης του τίθεται ἐντὸς τοῦ τύπου, εἰς τρόπον ὥστε οἱ ἄξονες ἀμφοτέρων νὰ ταυτίζωνται καὶ τὸν στερεοῦμεν ἐν τῇ θέσει του διὰ τοῦ κλαχιδίου τῆς ἀτράκτου.

Τύπασις εἰς μεταλλικοὺς τύπους (κόγχας). Ὁ τύπος ἀντὶ νὰ ἦνε κατεσκευασμένος ἐκ πλαστικῆς ὕλης, σύγκειται ἐκ δύο μεταλλικῶν μερῶν καλουμένων κογχῶν καὶ χωριζομένων ὑπὸ διαμετρικοῦ ἐπιπέδου. Αἱ κόγχαι αὗται κατεσκευασμέναι μετὰ μεγάλης φροντίδος εἶνε χυτοσιδηραῖ χυθεῖσαι ἐντὸς τύπων ἐξ ἄμμου, συνάπτονται δὲ ἐξωτερικῶς λίαν στερεῶς διὰ κλαχιδίων ἢ στεφανῶν.

2) **Χύσις.** Ἡ χύσις εἶνε διάφορος καὶ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς κατασκευῆς τοῦ τύπου, ἤτοι ἐὰν οὗτος ἦνε ἐξ ἄμμου ἢ εἰς κόγχας.

Ἀναγνώρισις τοῦ εἴδους τοῦ χυτοσιδήρου κατὰ τὴν χύσιν. Οἱ χύται δύνανται ἐν γένει ν' ἀναγνωρίσωσι τὸ εἶδος τοῦ χυτοσιδήρου ἐκ τῶν ἐνδείξεών των κατὰ τὴν χύσιν.

Ὁ φαιὸς χυτοσίδηρος ῥέει ἡσύχως, πληροῖ τὸν τύπον καλῶς, διατηρεῖ ἐπὶ πολὺ τὴν ῥευστότητά του καὶ δὲν προσκολλᾶται εἰς τὴν χυτικὴν κωταλίδα οὔτε εἰς τὸ σκάλευθρον.

Ὁ ἐστιγμένος χυτοσίδηρος παρουσιάζει περίπου τὰς αὐτὰς ἐνδείξεις μὲ τὸν φαιόν, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι χυνόμενος ἐκβάλλει σπινθῆρας τινάς.

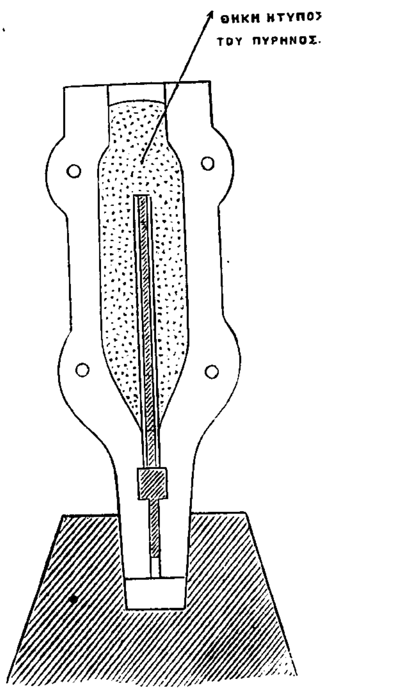
Ὁ λευκὸς χυτοσίδηρος ἐκβάλλει χυνόμενος πολλοὺς σπινθῆρας, πήγνυται τάχιστα εἰς τὸν σωλῆνα τῆς χύσεως καὶ προσκολλᾶται ἰσχυρῶς εἰς τὴν χυτικὴν κωταλίδα καὶ τὸ σκάλευθρον.

Οἱ θειοῦχοι χυτοσίδηροι παρουσιάζουσι τὰς

αὐτὰς μὲ τὸν λευκὸν ἐνδείξεις καὶ ἐπὶ πλέον ἀναδίδουσιν ὀσμὴν θειώδους ἄνθρακος.

Οἱ φωσφοροῦχοι χυτοσίδηροι ῥέουσιν ὡς οἱ φαιοὶ καὶ δὲν διακρίνονται εἰμὴ μετὰ τὴν χύσιν ἐκ τῆς εὐθραυστότητος τοῦ ἀντικειμένου.

α') **Χύσις ἐν ἄμμῳ.** Ὅταν ἑτοιμασθῇ ὁ τύπος ἐνεργοῦσι τὴν χύσιν, εἴτε ἀμέσως, ὁπότε λέγεται **χύσις εἰς ἄμμον χλωρὰν** (coulage en sable vert), εἴτε μετὰ εἰς τὴν ξήρανσιν τῆς ἄμμου εἰς ὑπόκαυστα, ὁπότε λέγεται **χύσις εἰς ἄμμον κλιβανισθεῖσαν** (coulage en sable étuvé). Τέλος ὑπάρχει καὶ μικτὴ μέθοδος καλουμένη **χύσις εἰς ἐψημμένην ἄμμον** (coulage en sable grillé).

Ἡ **χύσις εἰς ἄμμον χλωρὰν** εἶνε κατάλληλος ἰδίως ὁπόταν δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐπιτευχθῶσι λεῖαι ἐπιφάνειαι καὶ τὸ πρότυπον ἔχει ὀλίγας ἐξοχάς· ὁ τύπος εἶνε πορώδης καὶ ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ παρέχῃ ὀλίγα ἀέρια καὶ ὑδατμοὺς κατὰ τὴν χύσιν.

Ἡ **χύσις εἰς ἄμμον κλιβανισθεῖσαν** ἀπαιτεῖ ἄμμον πλέον ἀργιλλώδη ἤτοι μᾶλλον συνεκτικὴν τῆς προηγουμένης ἵνα ἀνθέξῃ εἰς τὴν κλιβάνωσιν. Παράγεται τύπος ἧττον πορώδης, παρέχων ἐπιφανείας καθαρωτέρας καὶ καταλληλοτέρας δι' ἀντικείμενα μεγάλων διαστάσεων παρουσιάζοντα πολλαπλᾶς ἐξοχάς. Ὁ τρόπος οὗτος τῆς χύσεως, μολονότι ὁ τύπος εἶνε ὀλιγώτερον πορώδης τοῦ προηγουμένου, ἔχει τὸ μειονέκτημα νὰ προξενῇ πλειοτέρας **φύσκας** ἀπὸ τὴν ἐν τῇ χλωρᾷ ἄμμῳ χύσιν, διότι τὸ ἀργιλλῶδες καὶ συνεκτικὸν τοῦ τύπου παρεμποδίζει τὴν **ἔκκλυσιν τῶν ἀερίων**.

Ὁ πυρὴν τοῦ τύπου τῶν βλημάτων δέον πάντοτε νὰ κλιβανισθῇ, διότι τὰ ἐξ αὐτοῦ κατὰ τὴν χύσιν ἐκλυόμενα ἀέρια ἔχουσι μικρὰν διέξοδον.

Ἡ **χύσις εἰς ἐψημένην ἄμμον** συνίσταται εἰς τὸ ν' ἀποξηράνωμεν ἁπλῶς τὸν τύπον ἐν οἱαδήποτε ἑστίᾳ, οὕτως ὥστε νὰ ἐπιφέρωμεν τὴν ἐξάτμισιν τοῦ μεγάλου μέρους τῆς ὑγρασίας τῆς ἄμμου.

Ὅταν ὅλοι οἱ τύποι ἦνε ἕτοιμοι διὰ τὴν χύσιν, οἱ τυπωταὶ φέρουσι τὸ ἐν τήξει χώνευμα ἐντὸς χυτῆρος ἐκ πεταλείου ἐπικεχρισμένου δι' ἀποξηρανθείσης ἀργίλλου. Χύνουσι τὸ χώνευμα ἐντὸς τῶν τύπων, ἐνῷ βοηθός τις ἀφαιρεῖ, διὰ σιδηροῦ κεκαμμένου εἰς τὸ ἄκρον ῥαβδίου, τὰς ἀκαθαρσίας αἵτινες ἠδύναντο νὰ εἰσχωρήσωσιν ἐν τῷ τύπῳ. Ὅταν ὁ τύπος πληρωθῇ, ἀνάπτει μετὰ τοῦ φλεγομένου ῥαβδίου του, τὰ καύσιμα ἀέρια, ἅτινα ἐκλύονται διὰ τῶν διεκπνοῶν καὶ τῶν ἁρμῶν τοῦ πλαισίου.

Τὸ χώνευμα δέον νὰ χυθῇ ἐν τῷ τύπῳ ἄνευ διακοπῆς, μετὰ προσοχῆς καὶ βραδέως. Δέον νὰ δίδηται μεγάλη προσοχὴ εἰς τὴν ὑπὸ τῆς πείρας προσδιορισθεῖσαν θερμοκρασίαν, ἣν δέον νὰ ἔχῃ τὸ χυνόμενον χώνευμα, διότι αὕτη εἶνε μεταβλητὴ διὰ κάθε εἴδους βλήματος καὶ ὑψηλοτέρα διὰ τὰ μικρά, ἅτινα ἀποψύχονται ταχύτερον τῶν μεγάλων.

Ἅπαντα τὰ βλήματα χύνονται διὰ σίφωνος (δι' ἀναρροῆς), ἤτοι τὸ ἐν τήξει μέταλλον φθάνει πρῶτον εἰς τὸ κατώτερον μέρος τοῦ τύπου. Ἡ χύσις διὰ τοῦ ἀνωτέρου μέρους εἶνε ἀδύνατος, διότι ἡ πτῶσις τοῦ ῥευστοῦ μετάλλου ἐν τῷ τύπῳ τῆς χλωρᾶς ἄμμου, δύναται νὰ μεταμορφώσῃ τὸν τύπον καὶ θὰ ἐπιφέρῃ βεβαίως φθορὰν εἰς τὸν πυρῆνα.

Αἱ προφυλάξεις αἵτινες δέον νὰ ληφθῶσι μετὰ τὴν χύσιν, μεταβάλλονται ἀναλόγως τοῦ σχήματος τῶν βλημάτων.

Διὰ τὰ **σφαιρικὰ βλήματα** εἶνε ἀναγκαῖον ἵνα, ἅμα τὸ χώνευμα τοῦ σωλῆνος τῆς χύσεως στερεοποιηθῇ, καὶ ἐνῷ τὸ ἐν τῷ τύπῳ εἶνε εἰσέτι ὑγρόν, ν' ἀναστρέψωμεν τὸν τύπον, διότι ἄλλως τὸ βλῆμα λαμβάνει σχῆμα ᾠοειδὲς ἀντὶ σφαιρικοῦ.

Τὰ **ἐπιμήκη βλήματα** χύνονται κατακορύφως μὲ τὸ ὄμμα πρὸς τ' ἄνω.

1) Ἵνα αἱ ἀκαθαρσίαι, αἵτινες ἀνέρχονται πάντοτε εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ χωνεύματος, εὑρίσκωνται πρὸς τὴν αἰχμὴν καὶ ὄχι πρὸς τὸ πυθμένιον.

2) Ἵνα ὁ πυρὴν παραμένῃ σταθερὸς κατὰ τὸν ἄξονα τοῦ βλήματος.

3) Ἵνα τὸ μέταλλον εἰς ἑκάστην διατομὴν κάθετον ἐπὶ τοῦ ἄξονος ἦνε ὅσον ἔνεστιν ὁμογενές.

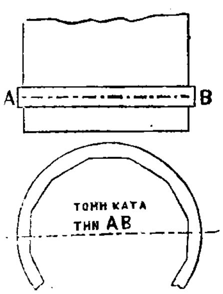
Αἱ βόμβαι τοὐναντίον χύνονται μὲ τὸ ὄμμα πρὸς τὰ κάτω διὰ νὰ ἔχωμεν τὸ καλλίτερον μέταλλον εἰς τὰς **λαβὰς** (**mentonnets**) αὐτῶν, αἵτινες εἶνε μέρη ἀδύνατα, ἕνεκα τῶν μικρῶν διαστάσεων των.

6'. Μέρη καθειργμένα ἐν τῷ χωνεύματι (pri-

sonniers dans la fonte). Εἶνε ἐνίοτε ἀναγκαῖον νὰ τοποθετήσωσιν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ τύπου τεμάχια τινὰ μετάλλου διαφόρου τοῦ χωνεύματος δι' οὗ χύνονται τὰ βλήματα, οὕτως ὥστε νὰ ἐγκαθειρχθῶσι ταῦτα ἐν τῷ βλήματι κατὰ τὴν χύσιν τούτου. Τοῦτο γίνεται π. χ. διὰ τοὺς χαλκίνους δακτυλίους τῶν βλημάτων ἐν γένει.

γ'. **Ἐφάρμοσις τοῦ δακτυλίου** (ζώνης) (ceinture). Ὁ δακτύλιος δέον νὰ προσαρμόζηται ἐπὶ τῆς ὀβίδος εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀντέχῃ καὶ νὰ μὴ δύνηται ν' ἀποσπασθῇ κατὰ μῆκος τοῦ ἄξονος αὐτῆς, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ περιστρέφηται ἐν τῇ ἐγκαθίσει του, καθότι ἐὰν δὲν προσαρμόζηται δὲν θὰ δύνηται νὰ παρασύρῃ μεθ' ἑαυτοῦ τὸ βλῆμα κατὰ τὴν περιστροφικὴν κίνησιν, ἥντινα τῷ δίδουσι τὰ αὐλάκια.

Οὕτω, διὰ τὰ χυτοσιδηρᾶ βλήματα, ἅτινα εἰσὶ προωρισμένα νὰ ἐξαλειφθῶσι, τοποθετοῦσι τὸν δακτύλιον ἐν αὐτῷ τῷ τύπῳ πρὸ τῆς χύσεως.

Ἐπειδὴ ἡ ὀρθὴ τομὴ ἡ ὑπὸ τοῦ σχήματος ἐμφαινομένη παριστᾷ ἐξωτερικῶς περιφέρειαν καὶ ἐσωτερικῶς κανονικὸν δωδεκάγωνον ἐγγεγραμμένον εἰς κύκλον διαμέτρου μικροτέρας τῆς ὀβίδος, ὁ δακτύλιος ἐξέχει κατά τινα χιλιοστόμετρα πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ τύπου, καὶ κατὰ τὴν χύσιν, τὸ ἐξέχον τοῦτο τμῆμα εὑρίσκεται ἐν τῷ χωνεύματι. Μετὰ τὴν ἀποχαθειργμένον ἐν τῷ χωνεύματι. Μετὰ τὴν ἀποψύχρανσιν τοῦ μετάλλου, πᾶσα περιστροφὴ τοῦ δακτυλίου καθίσταται ἀδύνατος ἕνεκα τοῦ πολυγωνικοῦ σχήματος τῶν ἐφαπτομένων ἐπιφανειῶν.

Εἰς **τὰς χαλαζοφόρους ὀβίδας** (obus à mitraille), ὧν τὸ κυλινδροειδὲς **περικάλυμμα** εἶνε ἐκ πεταλείου μαλακοῦ χάλυβος ἀπολαμβανόμενον δι' ἐκκοιλάνσεων, τὸ ἐκ χυτοχάλυβος πυθμένιον παρουσιάζει ἐπὶ τῆς περιφερείας του αὐχένα **ΑΒΓ** τριγωνικῆς τομῆς, ἐφ' οὗ σφηνοῦσι τὸ κατώτερον μέρος τοῦ περικαλύμματος καὶ τὸν ἐκ χαλκοῦ δακτύλιον. **Ἰσχυρὰ** πίεσις ἀρκεῖ ἵνα παρεμποδίσῃ τὸ περικάλυμμα καὶ τὸν δακτύλιον νὰ περιστραφῶσι, πρὸς πλειοτέραν δὲ ἀσφάλειαν τὸ περικάλυμμα χαράσσεται ἐξωτερικῶς ῥαβδοειδῶς εἰς ὃ μέρος ἀκριβῶς προσαρμοσθήσεται ὁ δακτύλιος.

Ὁ πρὸς τὸ πυθμένιον δακτύλιος (ζώνη) καλεῖται **δακτύλιος σφηνώσεως** (ceinture forcante), ὁ δὲ πρὸς τὴν κορυφὴν **δακτύλιος ἐπαφῆς** (ceinture d'appui).

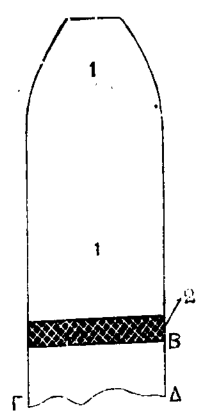
δ') **Χύσις εἰς μεταλλικοὺς τύπους** (κόγχας). Αἱ κόγχαι ἐπαλείφονται ἐσωτερικῶς δι' ἀργίλλου, ἥτις πρὸ τῆς χύσεως ἀποξηραίνεται ἐντελῶς, ἵνα παρεμποδίσῃ τὴν ἐπαφὴν τοῦ ῥευστοῦ χωνεύματος μετὰ τῶν κογχῶν, ἥτις ἤθελεν ἐπιφέρῃ τὴν συγκόλλησιν τῶν δύο μετάλλων.

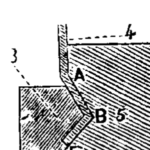
Ἡ μέθοδος αὕτη φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως λίαν πλεονεκτική, διότι ὁ τύπος ἅπαξ κατασκευασθείς, δὲν ὑφίσταται πλέον ἀνάγκη ὑπάρξεως τυπωτοῦ. Δυστυχῶς τὰ πλεονεκτήματα εἶνε μᾶλλον φαινομενικὰ παρὰ πραγματικά, πρῶτον μὲν διότι αἱ κόγχαι παραμορφοῦνται ταχέως μὴ δυνάμεναι νὰ χρησιμεύσωσιν ἐπὶ πολύ, δεύτερον δὲ διότι ὁ χυτοσίδηρος καθίσταται λευκὸς διὰ τῆς μετὰ τῶν κογχῶν ἐπαφῆς του καὶ ἀπόλλυσι μέγα μέρος τῆς συνεκτικότητός του, ὅπερ ἀναγκάζει νὰ μὴ μεταχειρισθῶσι τὴν μέθοδον ταύτην εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν συνήθων βλημάτων τῆς μικρᾶς ὁλκῆς, τοὐναντίον δὲ εἶνε λίαν κατάλληλος διὰ τὰς ῥηκτικὰς ὀβίδας, ἐπὶ τῷ τέλει, ἵνα διὰ τῆς λευκάνσεως τοῦ χυτοσιδήρου παραχθῇ μέταλλον σκληρότερον.

ε') **Χύσις ὀβίδων μετὰ διπλῶν τοίχων.** Χύνουσι πρῶτον τὸ ἐσωτερικὸν τμῆμα τοῦ βλήματος ἢ ἐπιθέτουσι τοὺς ἐσωτερικοὺς δακτυλίους τὸν ἕνα ἐπὶ τοῦ ἄλλου καὶ ἀφοῦ ἐπαλείψωσιν ἐλαφρῶς δι' ἐλαίου τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ πρώτου τούτου τμήματος, ἵνα μὴ προσκολληθῇ τὸ χυθησόμενον ἐξωτερικῶς περίβλημα, χύνουσι τότε τὸ ἐξωτερικὸν μέρος ἢ περίβλημα τῆς ὀβίδος.

ϛ') **Ἐργασίαι μετὰ τὴν ἀποψύχρανσιν τοῦ χωνεύματος.** Ἐξάγουσι τὸ χυθὲν ἀντικείμενον ἀφοῦ ἀποχωρίσωσι τὸ πλαίσιον καὶ τὰ διάφορα αὐτοῦ μέρη καὶ ἀποκόψωσι τὸ μέταλλον τὸ τυπωθὲν ἐν τῷ σωλῆνι τῆς χύσεως. Χωρίζουσιν εἶτα τὴν ἄτρακτον τοῦ πυρῆνος ἀπὸ τὸ ἀνώτερον πλαίσιον, κτυποῦσιν ἵνα ἀποσπάσωσι τὴν ἐπ' αὐτῆς ἄμμον καὶ μετὰ τοῦτο τὴν ἀφαιροῦσι διὰ στρεπτῆρος.

Εἶτα καθαρίζουσιν ἐξω-

1. *Περικάλυμμα ἐκ πεταλείου μαλακοῦ χάλυβος ἐκκοιλανθέν.* 2. *Τμῆμα κεχαραγμένον ἐξωτερικῶς.* 3 *Δακτύλιος.* 4 *Περικάλυμμα.* 5. *Πυθμένιον.*

τερικῶς τὸ βλῆμα ἢ περικείρουσιν αὐτό, καὶ κατόπιν ἐξωτερικῶς· μετὰ τοῦτο ἀποτέμνεται τὸ προσεπιχώνευμα ἐὰν ὑπάρχῃ, ἀναστομοῦσι τὴν ὀπήν, ἀπιθύνουσι τὴν ἄνω τομὴν καὶ ἑλικοτομοῦσι τὸ ὄμμα τῆς ὀβίδος, ὁπότε αὕτη ὑποβάλλεται εἰς τὸν ἔλεγχον.

3) **Ἔλεγχος τῶν μὴ τελειωμένων βλημάτων.** Ἐξετάζουσι τὴν ποιότητα τοῦ μετάλλου κτυπῶντες διὰ τῆς αἰχμῆς σφυρίου ἵνα ὁ ἐλεγκτὴς

ἀνακαλύψῃ τὰς φύσκας καὶ ἐννοήσῃ ἐκ τοῦ ἀποδιδομένου ἤχου τοῦ βλήματος, ἐὰν ὑπάρχωσι ῥαγίσματα εἰς τὸ ἐσωτερικόν· ὁ ἐν τήξει χυτοσίδηρος δοκιμάζεται ὡς ἐξεθέσαμεν ἐν ἀρχῇ τοῦ κεφαλαίου περὶ κατασκευῆς τῶν βλημάτων· κατόπιν ἐλέγχουσι τὴν δασύτητα τοῦ μετάλλου, ζυγίζοντες βλήματα τινά, ὧν αἱ διαστάσεις ἐξηλέχθησαν ἐπισταμένως. Ἡ δοκιμασία τῆς δασύτητος εἶνε σπουδαιοτάτη, διότι πᾶσαι αἱ ἐν τῷ χυτοσιδήρῳ ξέναι οὐσίαι (γραφίτης, πυρίτιον, σκωρίαι, φύσκαι), ὧν ἡ ὕπαρξις βλάπτει τὴν συνεκτικότητα τοῦ μετάλλου, εἶνε ἀπόδειξις τῆς ὑπάρξεώς των ἢ μή.

Τὰ βλήματα δέον νὰ ὦσι σύμφωνα μὲ τοὺς πίνακας τῆς κατασκευῆς, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν ἀνοχῶν, ἐλέγχονται δὲ διὰ τῶν ἀκριβομετρικῶν ἐργαλείων, ἤτοι **διαμετρητήρων** (**calibres**), **διαβητῶν, κυκλίων τῶν βλημάτων** (**lunettes**), κτλ. Πᾶν βλῆμα μὴ πληροῦν τὰς συνθήκας ἀπορρίπτεται καὶ ἀμέσως καταστρέφεται, ἐκ τῆς θραύσεως δὲ ταύτης ἀναγνωρίζεται ἐὰν ἐν τῷ μετάλλῳ περιέχονται φύσκαι, τοιούτων δὲ ὑπαρχουσῶν ἀπορρίπτεται πᾶσα ἡ προμήθεια τῆς αὐτῆς χωνεύσεως.

Τὰ ἐκ χάλυβος **ὁλόσωμα** (**pleins**) κυλινδρικὰ βλήματα δοκιμάζονται λαμβανομένων τριῶν ἐπὶ τοῖς 100, τὰ ὁποῖα ῥίπτονται κατὰ διεύθυνσιν περίπου κάθετον ἐπὶ πλακὸς ἀδιαπεράστου κειμένης εἰς ἀπόστασιν 80μ. ἐκ τῶν τριῶν βλημάτων δὲν πρέπει νὰ θραυσθῇ οὐδὲν ἐπὶ τῆς πλακός, προσέτι δὲ αἱ παραμορφώσεις τοῦ βλήματος μετρούμεναι δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνωσιν ὅριόν τι ἐκ πείρας κανονιζόμενον.

Τὰ ἐκ χάλυβος **ὀξέα ὁλόσωμα** βλήματα δοκιμάζονται ῥιπτομένων τριῶν ἐπὶ τοῖς 100 καθέτως ἐξ ἀποστάσεως 80μ. ἐπὶ πλακός, ἧς τὸ πάχος ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ὁλκῆς. Τὰ 3 βλήματα πρέπει νὰ διαπεράσωσι τὴν πλάκα χωρὶς νὰ μεταβληθῇ ἡ κορυφή των καὶ χωρὶς τὸ σῶμα τοῦ βλήματος νὰ θραυσθῇ εἰς τεμάχια.

4) **Ἀποπεράτωσις τῶν βλημάτων.** Μετὰ τὸν ἀνωτέρω ἔλεγχον τῶν μὴ τελειωμένων βλημάτων τὰ ὁπλουργεῖα παραλαμβάνουσιν ἐκ τῶν σιδηρουργείων τὰ ἀκατέργαστα βλήματα, φέροντα τὸν δακτύλιον ἐν τῇ θέσει των, τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν ἀπιθυμένην, τὸ ὄμμα ἑλικοτομημένον καὶ πεφραγμένον διὰ πώματος ἐκ ξύλου ἐλάτης.

Ἀφαιροῦσι τὸ πῶμα καὶ διὰ τοῦ τόρνου δίδουσιν εἰς αὐτὰ τὰς κεκανονισμένας διαστάσεις μὲ ἀνοχὴν ἑνὸς δεκάτου τοῦ χιλιοστομέτρου.

Ὁσάκις κατὰ τὴν κατεργασίαν πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν βλημάτων ἀπαντήσωσιν ἐλάττωμά τι τοῦ μετάλλου, τὸ βλῆμα ἀπορρίπτεται.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τὰ βλήματα χρωματίζονται ἐξωτερικῶς ἵνα μὴ ὀξειδῶνται, ὡς ἑξῆς:

αἱ ἀπὸ χωνεύματος συνήθεις ὀβίδες μελαναί.

αἱ ἀπὸ χάλυβος ἔχουσι κεχρωματισμένην τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πυθμένιον λευκόν, τὸ δὲ κυλινδρικὸν μέρος μελανόν.

αἱ ἀπὸ χωνεύματος βολιδοφόροι ὀβίδες δι' ἐλαιοχρώματος.

αἱ ἀπὸ χάλυβος βολιδοφόροι ἔχουσι τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πυθμένιον ἐρυθρόν, τὸ δὲ κυλινδρικὸν μέρος λευκόν.

5) **Παραλαβὴ καὶ ἔλεγχος τῶν περαιωμένων βλημάτων.** Μετὰ τὴν ἐντελῆ ἀποπεράτωσιν τῶν βλημάτων ταῦτα ὑποβάλλονται εἰς λεπτομερῆ ἔλεγχον, διὰ τῶν ἐξελεγκτικῶν ὀργάνων τῶν βλημάτων, 1) πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ ἐξωτερικοῦ σχήματος καὶ μήκους τῶν βλημάτων· ταῦτα δέον νὰ διέρχωνται διὰ τῶν διατυπωμάτων, ἅτινα παριστάνουσι τὴν κατὰ μῆκος μεγίστην τομὴν τοῦ βλήματος· 2) καταμέτρησιν τῶν ἐξωτερικῶν διαμέτρων διὰ διαμετρητήρων· 3) καταμέτρησιν τοῦ πάχους τοῦ μετάλλου διὰ παχυμετρῶν διαβητῶν· 4) καταμέτρησιν τοῦ βάθους τοῦ κοίλου· 5) προσδιορισμὸν τῶν θέσεων τῶν δακτυλίων· καὶ 6) ἐξέλεγξιν τῶν ὀμμάτων καὶ τῶν ἑλίκων αὐτῶν.

Τὰ ὄργανα καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐξελέγξεως τῶν παραλαμβανομένων βλημάτων συστήματος Κρούπ εἰσὶ περιγεγραμμένα εἰς εἰδικὸν βιβλιάριον μετὰ τῶν σχετικῶν πινάκων, ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν (1892) καὶ ἐπιγραφόμενον «**Χρῆσις τῶν ἐλεγκτικῶν ὀργάνων τῶν πυροβόλων καὶ βλημάτων συστήματος Κρούπ**».

Χρησιμοποίησις τῶν διαφόρων εἰδῶν τῶν βλημάτων καὶ γενικὰ περὶ ἐσωτερικῆς διατάξεως καὶ κατασκευῆς τῶν νέων βλημάτων. Ἡ σημερινὴ τάσις τοῦ νὰ **εἰδικεύσωσι τὸ βλῆμα** (**spécialiser le projectile**), ἤτοι τὸ νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸ εἰδικὴν ἐσωτερικὴν διάταξιν (κατασκευὴν) μεταβλητὴν ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ του, ἐπιφέρει ἓν ἄτοπον, τὴν περιπλοκὴν καὶ δυσχέρειαν εἰς τὴν ἐφοδίασιν.

Τὰ τελευταῖα εἴδη τῶν βλημάτων τοῦ γαλλικοῦ πυροβολικοῦ ταξινομοῦνται εἰς δύο ὁμάδας.

Ἡ πρώτη ὁμὰς περιλαμβάνει τὰ βλήματα τὰ προωρισμένα διὰ τὴν βολὴν κατὰ στόχων ἀψύχων, ἅτινα εἰσί:

1) **Ὀβὶς διὰ μελινίτιδος** (**obus à mélinite**) (ἡ **τορπιλλοβολίς, obus torpille**), χρησιμοποιουμένη κατ' ἐμποδίων μέσης ἀντοχῆς, οἷον κατὰ τῶν ἐκ γαιῶν, ἐκ τοιχοποιΐας, ἐκ σχυροδέματος, κτλ. ὀχυρωτικῶν ἔργων· τὸ βλῆμα τοῦτο καλεῖται ἐπίσης **ὀβὶς 4 διρμετρημάτων** ἢ **ὀβὶς μεγάλης ἐσωτερικῆς χωρητικότητος**.

2) **Ῥηκτικὴ ὀβὶς** (**obus de rupture**), χρησιμοποιουμένη κατὰ στόχων μεγάλης ἀντοχῆς, ὡς εἶνε οἱ θώρακες τῶν πλοίων καὶ ἐν γένει τῶν νέων ὀχυρωτικῶν ἔργων.

Ἡ δευτέρα ὁμὰς περιλαμβάνει τὰ βλήματα τὰ προωρισμένα κατ' ἐμψύχων μόνον στόχων, ἅτινα εἰσί:

1) **Ἡ χαλαζοφόρος** (**obus à mitraille**) καὶ ἡ **βολιδοφόρος** (**obus à balles**), τὰ ὁποῖα εἶνε βλήματα ἐξόχως χρησιμοποιούμενα κατὰ τὴν βολὴν στρατευμάτων ἐξ ὅλων τῶν ἀποστάσεων.

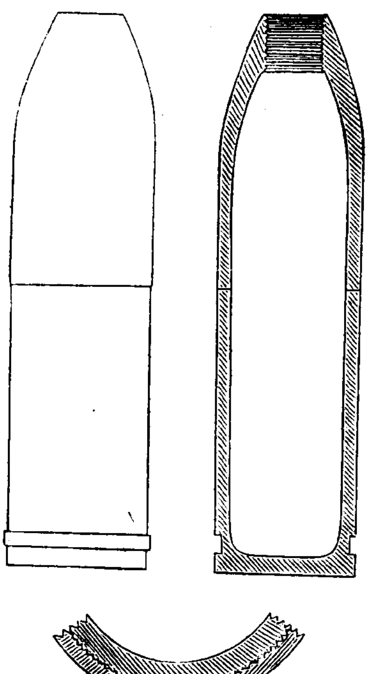
2) **Ἡ βολιδοθήκη** (**boîte à mitraille** ἢ **χαλαζοθήκη**), προωρισμένη διὰ βολὴν κατὰ στρατευμάτων ἀπὸ μικροτάτων ἀποστάσεων.

Α') Βλήματα χρησιμοποιούμενα κατὰ στό-

χων ἀψύχων. 1) Ὀβὶς διὰ μελινίτιδος ἢ τορπιλλοβὶς (obus à mélinite ou obus torpille) εἰσερχομένη ἐντὸς τῶν τοίχων ἢ γαιῶν ἔνθα ἐκρηγνυομένη ἐνεργεῖ ὡς ὑπόνομος· βλ. καὶ **ὀβιδοναύκλαστρον.**

Πρὸ τοῦ 1886, ὁπότε ἐν Γαλλίᾳ ἐγένετο δεκτή, ἐχρησιμοποίουν τὴν **συνήθη ὀβίδα** (obus ordinaire) μήκους τριῶν διαμετρημάτων κατὰ τῶν στόχων μέσης ἀντοχῆς καὶ κατὰ τοῦ ὑλικοῦ· ἡ ὀβὶς αὕτη ἦτο **χυτοσιδηρᾶ** (¹) ἤτοι κατεσκευάζετο διὰ μετάλλου ὀλιγοδαπάνου καὶ εὐθράστου, ἀλλ' ὀλίγον συνεκτικοῦ ἀπαιτοῦντος συνεπῶς τοίχη λίαν παχέα.

Ἡ μεταλλουργικὴ πρόοδος ἐπέτρεψε νὰ κατασκευάζωνται πρό τινων ἐτῶν τορπιλλοβίδες

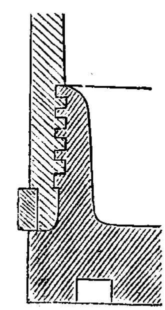

διὰ χάλυβος, ἤτοι διὰ μετάλλου ἀνθεκτικωτέρου ἀπὸ τὸν χυτοσίδηρον, συνεπῶς ἠλάττωσαν ἐπαισθητῶς τὸ πάχος τῶν τοίχων τῆς ὀβίδος, αὐξηθείσης τῆς χωρητικότητος, αὐξήσαντες ἐπίσης τὸ μῆκος τῆς ὀβίδος εἰς 4 ½ διαμετρήματα.

Ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια τοῦ τοίχου τῶν διὰ μελινίτιδος ὀβίδων, ἥτις εἶνε κασσιτερωμένη διὰ νὰ συντηρῇ καλῶς τὸ ἐκρηκτικὸν μίγμα, δὲν εἶνε παράλληλος μὲ τὴν ἐξωτερικήν, εἶνε παχυτέρα εἰς τὸ πυθμένιον καὶ πρὸς τὸν δακτύλιον (ὅστις εὑρίσκεται πλησίον τοῦ πυθμενίου), λεπτοτέρα πρὸς τὸ ᾠοειδὲς μέρος καὶ παχυτέρα πρὸς τὴν αἰχμὴν ἵνα ἀντέχῃ εἰς τὴν κροῦσιν.

Αἱ ἐπιμήκεις αὗται γαλλικαὶ ὀβίδες κατασκευάζονται ἐκ δύο δίσκων χάλυβος διὰ διαδοχικῶν ἐκκοιλάνσεων τοῦ δίσκου ἐν πεπυρακτωμένῃ καταστάσει (¹)· αἱ πλεῖσται κατασκευάζονται δι' ἑνὸς μόνου τεμαχίου· τὸ ὕψος τοῦ κυλινδρικοῦ τμήματος ἰσοῦται μὲ τὸ τοῦ ᾠοειδοῦς.

Αἱ ἐπιμήκεις ὀβίδες τῶν 220 χιλιοστ. ἀπολαμβάνονται ἐπίσης δι' ἐκκοιλάνσεων, ἀλλὰ φέρουσι πυθμένιον κοχλιούμενον ἐπὶ τοῦ κορμοῦ τῆς ὀβίδος.

2) **Ῥηκτικὴ ὀβίς.** Αἱ ῥηκτικαὶ ὀβίδες χρησιμοποιοῦνται κατὰ στόχων μεγάλης ἀντοχῆς, ἤτοι κατὰ τῶν θωράκων τῶν πλοίων καὶ κατὰ μεταλλικῶν θωρακίσεων καὶ μεταλλικῶν πυργίων τῆς νεωτέρας ὀχυρωτικῆς.

Τὸ μέταλλον τούτων δέον νὰ ἦνε σκληρότερον καὶ συνεκτικώτερον ἀπὸ τὸ μέταλλον τῶν διαφόρων θωρακίσεων, ἵνα εἰσδύσῃ ἐντὸς αὐτῶν χωρὶς νὰ θραυσθῇ καὶ χωρὶς νὰ παραμορφωθῇ.

Ἡ ἰσχὺς τῶν ῥηκτικῶν ὀβίδων ἠκολούθησε πρόοδον αὔξουσαν ἀνταποκρινομένην εἰς τὴν ἀντοχὴν τῶν θωράκων, οὕτω δὲ ἐχρησιμοποίησαν διαδοχικῶς τὸν συνήθη χυτοσίδηρον, τὸν σφυρήλατον σίδηρον, τὸν σκληρὸν χυτοσίδηρον καὶ τέλος τὴν σήμερον τὸν χυτοχάλυβα.

Ὁ συνήθης χυτοσίδηρος δὲν ἔχει ἀρκοῦσαν συνεκτικότητα καὶ τὰ βλήματα θραύονται ἅμα τῇ προσκρούσει ἐπὶ τῶν θωράκων· ὁ σφυρήλατος σίδηρος δὲν εἶνε ἀρκετὰ σκληρὸς καὶ ἐπιπεδοῦται κατὰ τὴν πρόσκρουσίν του· μόνον ὁ σκληρὸς χυτοσίδηρος καὶ ὁ χάλυψ ἔχουσιν ἀποτελεσματικότητα τινά.

Ὁ τελευταῖος οὗτος εἶνε δαπανηρότερος ἀλλὰ πλεονεκτικώτερος, διότι τὰ ἐκ **σκληροῦ χυτοσιδήρου** βλήματα θραύονται κατὰ τὴν **κεκλιμένην βολὴν** (tir oblique) (²) ἐναντίον τῶν θωράκων, χωρὶς νὰ διατρυπήσωσι τούτους· δὲν δύνανται ἄλλως τε ταῦτα νὰ διατρυπήσωσιν

(¹) Τὸ γαλλικὸν πυροβολικὸν μεταχειρίζεται διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ὀβίδων τὸν ***δευτεροχώνευτον φαιὸν χυτοσίδηρον.*** Ὁ φαιὸς οὗτος χυτοσίδηρος εἶνε ἧττον εὔθραστος τοῦ λευκοῦ χυτοσιδήρου· εἶνε λεπτόρρευστος τηκόμενος καὶ λαμβάνει εὐκόλως τὸ σχῆμα τῶν τύπων. Ὁ χυτοσίδηρος τείνει νὰ ἐξαλειφθῇ ἐν τῇ κατασκευῇ τῶν ὀβίδων, ἀντικαθιστώμενος ὁσημέραι διὰ τοῦ χάλυβος (ἔτος 1896).

(¹) Ἡ ἐκκοίλανσις (emboutissage), ἥτις ἐκτελεῖται εἰς τὸν κερασοχρούμενον βαθμὸν τῆς πυρώσεως τοῦ μετάλλου (800°), εἶνε ἐργασία δι' ἧς ἀναπιέζεται καὶ ὠθεῖται τῇ ἐνεργείᾳ ἐμβόλου χαλύβδινος δίσκος ἐν μήτρᾳ καταλλήλου σχήματος.

(²) Κεκλιμένη βολὴ καλεῖται ἡ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω προσκρούουσα ἐπὶ τοῦ θώρακος· ἡ βολὴ αὕτη ἐκτοπίζει τὰς τοῦ θώρακος πλάκας καὶ συνεπῶς ἐξαρθροῖ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον τοὺς κοχλίας. Τὰ ἀποτελέσματα ταύτης εἶνε μεγαλείτερα ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ βλῆμα διέλθῃ ὁλόκληρον τὸν θώρακα ἢ ἐπένδυμα. Ἡ κεκλιμένη βολὴ εἶνε ἡ μᾶλλον παρουσιαζομένη ἐν τῇ πραγματικότητι.

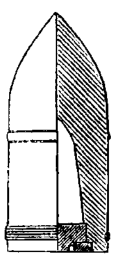
εἰμὴ θωρακίσεις ἐκ πλακῶν σφυρηλάτου σιδήρου, οὐχὶ δὲ καὶ θωρακίσεις ἐκ πλακῶν χυτοχάλυβος.

Σήμερον ἐν τῷ Γαλλικῷ Ναυτικῷ γίνεται ἀποκλειστικὴ **χρῆσις** χυτοχάλυβος σφυρηλατημένου καὶ βεβαμμένου λίαν σκληρῶς διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν **ῥηκτικῶν ὀβίδων**· ὁ χάλυψ οὗτος μιγνύεται μετὰ **χρωμίου** (chrome) ἢ μετὰ **τυγγοστήνου** (tungstène), ἅτινα προσδίδουσιν αὐτῷ συνεκτικότητα καὶ σκληρότητα ἐξαιρετικήν. (1)

Τὰ ῥηκτικὰ ταῦτα βλήματα εἶνε δύο κατηγοριῶν :

1) Τὰ **ῥηκτικὰ βλήματα** (boulets de rupture), ἤτοι βλήματα ὁλόσωμα σφαιρικὰ ἢ κυλινδρικὰ χρησιμοποιούμενα σήμερον μόνον διὰ τὰς δοκιμὰς τῶν πυροβόλων καὶ κατὰ τὰς ἀσκήσεις.

2) Ἡ **ῥηκτικὴ ὀβὶς** (obus de rupture), ἥτις εἶνε βλῆμα κατὰ τὸ ἥμισυ κυλινδρικὸν καὶ κατὰ τὸ ἕτερον ἥμισυ ᾠοειδὲς καὶ αἰχμηρόν· ἐπὶ τοῦ κυλινδρικοῦ κορμοῦ φέρει δύο δακτυλίους· πρὸς τὸ πυθμένιον τὸν **δακτύλιον** τῆς **σφηνώσεως** καὶ εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ κυλινδρικοῦ τμήματος τὸν **δακτύλιον τῆς ἐπαφῆς** (ceinture d'appui) ὅλον τὸ ᾠοειδὲς τμῆμα σύγκειται ἀπὸ μέταλλον συμπαγές· πρὸς τοῦτο τὸ πάχος τοῦ τοίχου τοῦ

βλήματος βαίνει αὐξανόμενον ἀπὸ τὸ πυθμένιον πρὸς τὴν κορυφήν, τὸ δὲ ἐσωτερικὸν κενὸν δὲν ὑπερβαίνει τὸ ἐπίπεδον τῆς γεννήσεως τοῦ ᾠοειδοῦς μέρους τῆς ὀβίδος, ἵνα μὴ βλαφθῇ ἡ στερεότης του.

Ἡ ὀβὶς κατασκευάζεται διὰ χύσεως χυτοχάλυβος, σφυρηλατεῖται καὶ βάφεται, ἀφιεμένου ἐνίοτε μικροῦ κενοῦ διὰ τὸ ἐκρηκτικὸν γέμισμα, ἢ μᾶλλον ἀνοίγεται τοῦτο κατόπιν μηχανικῶς ἐκ τοῦ πυθμένος καὶ τίθεται πυθμένιον ἑλικοτομημένον, ἐξ οὗ εἰσάγεται καὶ ἡ ἐκρηκτικὴ πυρῖτις ἢ μελινῖτις. Χρησιμεύει διὰ τὴν διάτρησιν τῶν θωράκων καὶ δὲν φέρει πυροσωλῆνα· ἡ ἐκ τῆς κρούσεως προερχομένη θερμότης εἰς τὸ μέταλλον τῆς ὀβίδος εἶνε ἀρκοῦσα νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀνάφλεξιν τοῦ γεμίσματος.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μεγάλως ἐπεδόθησαν εἰς τὴν τελειοποίησιν τῶν ῥηκτικῶν ὀβίδων ἕνεκα τῆς μεγάλης προόδου τῆς τελειοποιήσεως τῶν θωράκων· παραθέτομεν σχετικά τινα πειράματα κατὰ νεωτέρων θωράκων, ὅπως κατανοηθῇ ἡ ἀνάγκη τῆς τελειοποιήσεως τῶν ὀβίδων.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1896 θώραξ ἐξ ἐνικελίου χάλυβος Harveyed Carnegie πάχους 38 ἑκατοστομέτρων ἀντέστη εἰς ὀβίδα 30 ἑκατοστ. ἡ εἰρημένη ὀβὶς διαπερᾷ ἐν τούτοις θώρακα ἐκ σφυρηλάτου σιδήρου πάχους 57 ἑκατοστ.

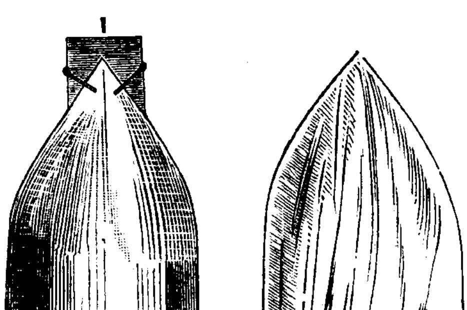
Ἕτερος θώραξ πάχους 12 ἑκατ., 5 τοῦ αὐτοῦ καταστήματος ὑποστὰς διπλῆν σφυρηλάτησιν ἀντέστη εἰς 5 συνεχεῖς βολὰς πυροβόλου 10 ἑκατοστ. Ἡ ὀβὶς τοῦ πυροβόλου τῶν 10 ἑκατοστ. διαπερᾷ πλάκα ἐκ σφυρηλάτου σιδήρου ἔχουσαν πάχος 1,85 φορὰς τὸ πάχος τοῦ δοκιμασθέντος θώρακος τῶν 12 ἑκ., 5.

Πλὰξ θώρακος ἐξ ἐνικελίου χάλυβος Cammell's Harveyed ἀπεδείχθη ἰσοδύναμος πρὸς πλάκα ἐκ σφυρηλάτου σιδήρου ἔχουσαν πάχος 2,24 φορὰς τὸ πάχος τοῦ ἐξ ἐνικελίου χάλυβος θώρακος.

Ἐπίσης πλάκες Brown καὶ Wicker's ἐπεδείξαντο ἀνωτέραν ἀντοχήν· οἱ ἐσκληρημένης ὅμως ἐπιφανείας θώρακες Krupp ἐπεδείξαντο τεραστίαν ἀντοχήν.

Κατόπιν ὅθεν τῶν πειραμάτων ἐπὶ τοιούτου εἴδους νέων θωράκων ἐβεβαιώθη ὅτι ἡ διατρητικὴ δύναμις τῶν ὀβίδων ἠλαττώθη κατὰ πολύ, κατελθοῦσα εἰς τὸ ἥμισυ καὶ πλέον τῆς ἐπὶ τῶν παλαιοτέρων θωράκων· πλὴν ὅμως τούτου καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ὀβίδων ἐθραύοντο κατὰ τὴν πρόσκρουσίν των ἐπὶ θωράκων μετ' ἐσκληρημένης ἐπιφανείας· ἠναγκάσθησαν ὅθεν ν' αὐξήσωσι τὴν ἀρχικὴν ταχύτητα τῶν ὀβίδων καὶ νὰ κατασκευάσωσι τοιαύτας ἀνθεκτικωτέρας.

Τὰ πρῶτα πειράματα ἐγένοντο ὑπὸ τῶν Ἀμερικανῶν, οἵτινες κατεσκεύασαν ὀβίδας μετ'

Ὀβὶς Johnson μετ' ἐπενδεδυμένης κεφαλῆς πρὸ καὶ μετὰ τὴν βολήν της.

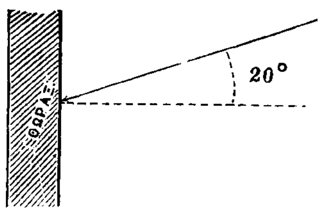
ἐπενδεδυμένης κεφαλῆς, ἤτοι φερούσης χιτώνιον ἐκ σφυρηλάτου ἢ ἐξ ἐσκληρημένου χάλυβος.

Τὸ χιτώνιον τοῦτο I στερεοῦται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν κοχλιῶν.

(1) Τὸ εἶδος τοῦτο τῶν χαλύβων χαράσσει καὶ κόπτει τὸν ὕαλον Τὸ τυγγόστηνον εἶνε ἁπλοῦν μεταλλικὸν σῶμα, βαρύλιθος, χρώματος λευκοφαίου, κληρόν, ὅπερ ἑνούμενον μετ' ἄλλων μετάλλων μεταδίδει εἰς ταῦτα μεγάλην σκληρότητα.

Τὰ βλήματα ταῦτα ἐνῷ πλεονεκτοῦσι τῶν παλαιῶν, ἔχουσι τὸ μειονέκτημα ὅτι δὲν ἐπιφέρουσιν οὐδὲν ἀποτέλεσμα ὑπὸ γωνίαν προσπτώσεως μεγαλειτέραν τῶν 20°.

Τὴν σήμερον ἐγένοντο σχεδὸν γενικῶς παραδεκταὶ αἱ νέαι ῥηκτικαὶ ὀβίδες, πάντες δὲ οἱ

ὀνομαστοὶ βληματοποιοί, Wheeler-Sterling, Isaac Johnson καὶ Krupp, ἐτελειοποίησαν τὸν τύπον τοῦτον τοῦ βλήματος.

Ἡ τελειοποίησις ἰδίως τῶν ὀβίδων Isaac Johnson ὀφείλεται: 1) εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν ποιότητα τοῦ χάλυβος· 2) εἰς τὴν στερεότητα τῆς κατασκευῆς καὶ 3) εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ χιτωνίου.

Ἐκ τῶν καταπληκτικῶν ὄντως ἀποτελεσμάτων τῶν τοιούτων ὀβίδων ἐπὶ τῶν νέων θωράκων, οἵτινες ἔχουσιν ἀντοχὴν ὑπερδιπλασίαν τῶν παλαιῶν, ἀγόμεθα εἰς τὸ ὅτι, ὀβὶς ὑπὸ καλὰς συνθήκας διαπερᾷ διὰ ταχύτητα ἑκάστης χιλιάδος ποδῶν (εἷς ποὺς ἰσοῦται μὲ 0,3248 τοῦ μέτρου) θώρακα ἐκ σφυρηλάτου σιδήρου ἴσον τῇ διαμέτρῳ του (ἤτοι διὰ ταχύτητα χιλίων ποδῶν διαπερᾷ πάχος θώρακος ἴσον τῷ πάχει τῆς διαμέτρου τῆς ὀβίδος, διὰ ταχύτητα 1500 ποδῶν διαπερᾷ πάχος θώρακος ἴσων $1\,^1/_2$ φορὰν τὴν διάμετρον τῆς ὀβίδος καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς), ἐκ τῶν νεωτέρων ὅμως θωράκων διαπερᾷ μόνον τὸ ἥμισυ τοῦ πάχους τῆς διαμέτρου τῆς ὀβίδος.

Β) **Βλήματα χρησιμοποιούμενα κατὰ στόχων ἐμψύχων.** Εἰς τὴν κατὰ τῶν στρατευμάτων βολὴν δέον νὰ ἐπιδιωχθῶσι μεγάλα ἀποτελέσματα εἰς ὀλίγον χρονικὸν διάστημα.

Τοῦτο ἐπιτυγχάνεται:

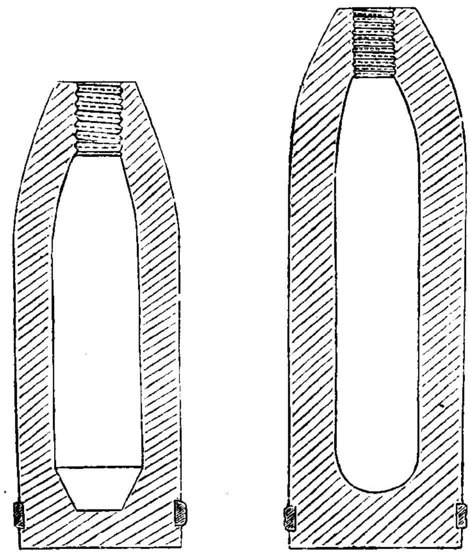
1) Διὰ τῆς χρήσεως βλημάτων ἱκανῶν νὰ κατατμηθῶσι, εἰς κατάλληλον ἐκ τοῦ στόχου ἀπόστασιν, εἰς μέγαν ἀριθμὸν θραυσμάτων ἢ βολίδων δυναμένων νὰ βάλλωσιν ἀποτελεσματικῶς εὐρεῖαν τοῦ ἐδάφους ζώνην.

2) Διὰ τοῦ ταχέως κανονισμοῦ τῆς βολῆς καὶ τῆς ταχύτητος τῆς βολῆς.

Ὁ κανονισμὸς τῆς βολῆς εἶνε κατὰ τοσοῦτον ταχύτερος, καθ' ὅσον ἡ βαλλομένη ζώνη ὑπὸ τῆς δέσμης τῆς διασκορπίσεως τῶν τεμαχίων τῆς ὀβίδος εἶνε μεγαλειτέρα, διότι ἀρκεῖ τότε **εὐρύτερον δίκρανον** ἵνα ἐπιτύχωμεν εὐάρεστα ἀποτελέσματα.

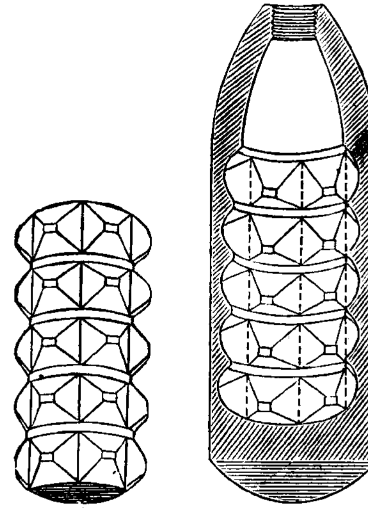
Ὅσον διὰ τὴν ταχύτητα τῆς βολῆς, αὕτη ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ὑλικοῦ.

α') **Συνήθης ὀβίς**, obus ordinaire. Ἡ παλαιὰ ἐκ **φαιοῦ χυτοσιδήρου συνήθης ὀβίς**, χρησιμοποιουμένη ἄλλοτε διὰ τὸν κανονισμὸν τῆς βολῆς καὶ κατὰ στρατευμάτων, ἔδιδεν ἐλάχιστα θραύσματα. Ὅπως ἐπαυξήσωσι τὰ τεμάχια ἔσχον τὴν ἰδέαν νὰ προετοιμάσωσι τὴν διάρρηξιν αὐτῆς ἐκ τῶν προτέρων, κατασκευά-

ζοντες ἐσωτερικῶς δίκτυον ἐκ δύο σειρῶν γραμμῶν μικροτέρας ἀντιστάσεως, ἤτοι κατασκεύασαν τὰς **μετὰ συστηματικῆς διαρρήξεως ὀβίδας** (obus à fragmentation systématique) ἐξ ὧν παρήχθησαν διάφορα εἴδη συνήθων ὀβίδων.

α') Αἱ γραμμαὶ τῆς διαρρήξεως προετοιμάσθησαν ἐν εἴδει αὐλακίων κατὰ μεσημβρινοὺς

καὶ παραλλήλους ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς πλευρᾶς τοῦ τοίχου τῆς ὀβίδος.

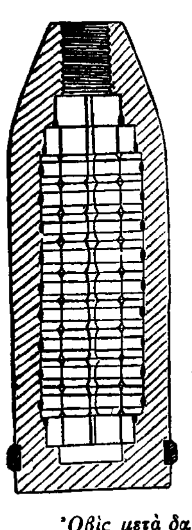
β') Ἡ ὀβὶς εὑρίσκεται διῃρημένη εἰς δύο μέρη, τοῦ μὲν ἐσωτερικοῦ φέροντος ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τὰς γραμμὰς διαρρήξεως

καὶ παρουσιάζοντος ἐσοχὰς καὶ ἐξοχάς, τοῦ δὲ ἐξωτερικοῦ χυνομένου ἐπὶ τοῦ πρώτου, ὅπερ χρησιμεύει αὐτῷ ὡς τύπος. Αἱ τοιαῦται ὀβίδες λέγονται μετὰ διπλῶν τοίχων (obus à double paroi).

γ') Ὁ ἐσωτερικὸς τοῖχος ἀποτελεῖται ἐκ **δακτυλίων** (anneaux) πρισματικῶν ἐπιτιθεμένων ἀλλήλοις. Ἐὰν δὲ οἱ **δακτύλιοι** ὦσιν ἀστεροειδεῖς, φέροντες ἐξωτερικῶς ἐσοχὰς καὶ ἐξοχάς, παράγεται ἡ ὀβὶς συστήματος **Οὐχατίου**, οἵα εἶνε ἡ ἐν χρήσει ἐν τῷ ἡμετέρῳ πυροβολικῷ· ἡ ὀβὶς αὕτη καλεῖται **δακτυλιωτὴ** (**obus à anneaux**), κατασκευάζεται ἀπὸ χυτοσιδήρου καὶ τελευταίως καὶ ἀπὸ χυτοχάλυβος· (βλέπε κατωτέρω σχῆμα καὶ περιγραφήν).

δ') Ὁ προηγούμενος τύπος ἤγαγεν εἰς τὴν κατασκευὴν ὀβίδων μετὰ **δακτυλίων** ἐκ βολίδων· οἱ δακτύλιοι οἵτινες ἀποτελοῦσι τὸν πυρῆνα τοῦ βλήματος σχηματίζονται ἐκ σφαιροειδῶν χυτοσιδήρων τεμαχίων, συνδεομένων διὰ σειρίδων ἐκ τοῦ αὐτοῦ μετάλλου.

ε') Διὰ τὰ μεγάλου διαμετρήματος πυροβόλα κατασκευάζουσι συνήθεις ὀβίδας μετὰ πολλαπλῶν τοίχων.

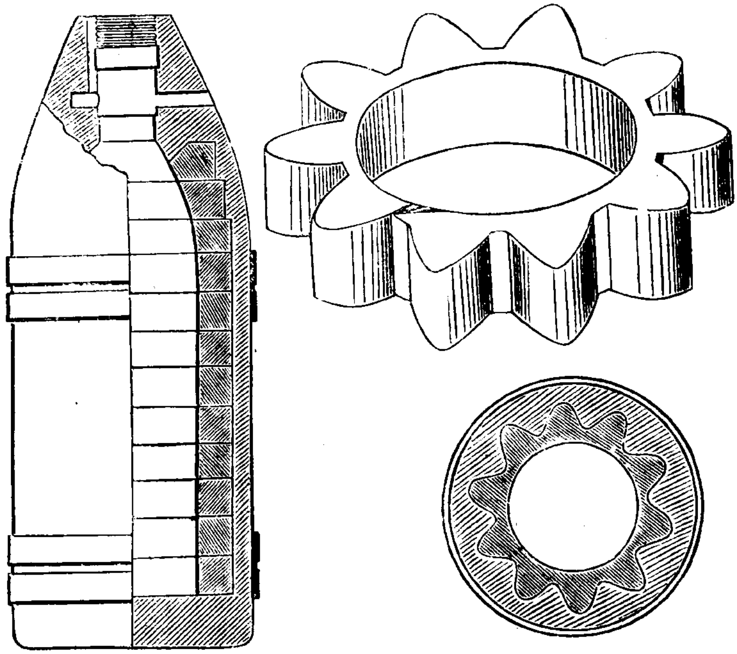

Ὀβὶς μετὰ δακτυλίων ἐκ βολίδων.

Ἐν τῷ γαλλικῷ πυροβολικῷ αἱ ὀβίδες μετὰ διπλῶν τοίχων τείνουσι νὰ καταργηθῶσιν ἀντικατασταθεῖσαι διὰ τῆς χαλαζοφόρου ὀβίδος φερούσης πυροσωλῆνα διπλῆς ἐνεργείας.

Συνήθης ὀβὶς **συστήματος Οὐχατίου πυροβόλων Κρούπ** τῶν 7,5 καὶ τῶν 8,7. Ἡ ὀβὶς ἀπὸ σιδήρου χωνευτοῦ (τελευταίως κατασκευάζεται καὶ ἀπὸ χυτοχάλυβος) εἶνε βλῆμα κοῖλον κυλινδροκωνικόν, φέρον ἐξωτερικῶς δύο δακτυλίους ἐξ ἐρυθροῦ χαλκοῦ, ὧν ὁ μὲν πρὸς τὸ πυθμένιον χρησιμεύει ἵνα μεταδίδῃ περιστροφικὴν κίνησιν εἰς τὸ βλῆμα καὶ κωλύῃ πᾶσαν ἔξοδον τῶν ἀερίων τῆς πυρίτιδος ἐκ τοῦ στόματος τοῦ πυροβόλου, ὁ δὲ πρὸς τὴν κορυφὴν ἐφάπτεται τῶν ῥάβδων καὶ χρησιμεύει ἵνα καθιστᾷ κανονικὴν τὴν ἐν τῷ κοίλῳ κίνησιν τοῦ βλήματος.

Ἵνα μειῶται ἡ ἀντίστασις ἐν ταῖς ῥάβδοις, ὁ πρὸς τὸ πυθμένιον δακτύλιος φέρει δύο αὐλάκια.

Ὀβὶς δακτυλιωτὴ (Οὐχατίου).

Οἱ ἐκ χαλκοῦ δακτύλιοι πρέπει νὰ μὴ ἔχωσιν ἐλαττώματα, διότι ἄλλως αἱ ὀβίδες δὲν θέλουσιν εἰσάγεσθαι εὐκόλως ἐν τῇ θαλάμῃ.

Ὁ ἐσωτερικὸς τοῖχος τῆς ὀβίδος ἀποτελεῖται ἐκ δακτυλίων ἀστεροειδῶν, ἐπιτιθεμένων ἀλλήλοις καὶ σχηματιζόντων τὸ κοῖλον τῆς ὀβίδος, ἐχόντων δὲ ὀκτὼ μὲν εἰσεχούσας γωνίας ἐν τῇ ὀβίδι τοῦ πυροβόλου τῶν 7,5, δέκα δὲ ἐν τῇ τοῦ τῶν 8,7. Ἡ ὀβὶς τοῦ πυροβόλου τῶν 7,5 φέρει 10 δακτυλίους, ἡ δὲ τῶν 8,7 φέρει 12.

Ὁ ἐσωτερικὸς χῶρος τῆς ὀβίδος ἔχει ὡς ἔγγιστα τὸ αὐτὸ σχῆμα, οἷον εἶνε τὸ ἐξωτερικὸν αὐτῆς, ὥστε τὸ πάχος τῶν τοίχων κατὰ τὰ διάφορα μέρη ἐλάχιστον μόνον διαφέρει.

Ἡ συνήθης ὀβὶς ἀπολήγει εἰς ἐπίπεδον ἐν ᾧ ὑπάρχει ὄμμα, ὅπερ χρησιμεύει πρὸς εἰσαγωγὴν τοῦ διαρρηκτικοῦ γεμίσματος. Τὸ ὄμμα τοῦτο κλείεται διὰ τοῦ κρουσιφλόγου πυροσωλῆνος.

Ἡ ὀβὶς ἐξωτερικῶς, ἐκτὸς τῶν δακτυλίων, εἶνε κεχρωματισμένη μέλαινα δι' ὀρυκτῆς πίσσης, ἐσωτερικῶς δὲ κεχρισμένη δι' ἐπιχρίσματος.

ϛ') **Χαλαζοφόρος** (γαλλικοῦ πυροβολικοῦ). Ἀπὸ τοῦ 1883 τὸ γαλλικὸν πυροβολικὸν ἐχρη-

σιμοποίησε νέον βλῆμα κληθὲν **χαλαζοφόρος** (**obus à mitraille**) διὰ τὰ πεδινὰ πυροβόλα καὶ εἶτα διὰ τὰ πυροβόλα τῶν 95 χιλιοστ. 120 χιλιοστ. καὶ 155 χιλιοστ.

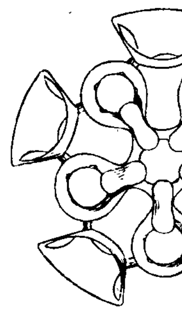
Ὁ σκελετὸς τῆς ὀβίδος ταύτης περιλαμβάνει ἀριθμόν τινα **χυτοσιδηρῶν πλακούντων** (α) παριστώντων ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ἐπιφανειῶν βοθρία ἡμισφαιρικὰ προωρισμένα νὰ δεχθῶσι βολίδας **ἐκ σκληροῦ μολύβδου**.

Οἱ πλακοῦντες οὗτοι, ἀπιθυμένοι ἐπακριβῶς καὶ ἐπιτιθέμενοι ὁ εἷς ἐπὶ τοῦ ἄλλου ἐπὶ πυθ**μενίου ἐκ χάλυβος** (б), ἀποτελοῦσι τὸν κορμὸν τῆς ὀβίδος καὶ παρέχουσιν εἰς ταύτην ἀντοχὴν παρομοίαν ὁλοσώμου ὀβίδος ἐκ χυτοσιδήρου· ἄνωθεν τοῦ ἐκ πλακούντων κορμοῦ ἐπιτίθεται ᾠοειδὴς **ῥοιὰ** (**grenade ogivale**), ἐκ **χυτοσιδήρου**, ἐν τῷ κενῷ τῆς ὁποίας τίθεται τὸ ἐκρηκτικὸν γέμισμα.

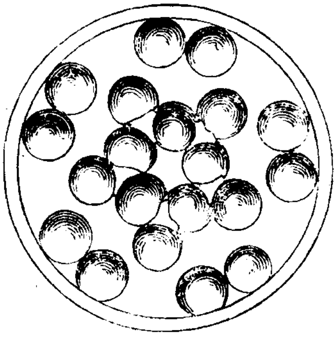
Οἱ **πλακοῦντες** (α) κατασκευάζονται ἐκ **χυτοσιδήρου λίαν σκληροῦ** (λευκοῦ), ἵνα μὴ δύνωνται νὰ πλατυνθῶσι κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς βολῆς καὶ ἐξογκώσωσι τὸ περικάλυμμα.

veloppe) ἐκ πεταλείου μαλακοῦ χάλυβος.

Τὸ **περικάλυμμα** (**enveloppe**) ἐκ πεταλείου μαλακοῦ χάλυβος τῶν χαλαζοφόρων ὀβίδων, ἀπολαμβανόμενον δι' ἐκκοιλάνσεων, ἐφαρμόζεται μηχανικῶς δι' ἰσχυρᾶς πιέσεως ἐπὶ τοῦ συμπαγοῦς σκελετοῦ τοῦ ἀποτελουμένου ὑπὸ τοῦ **πυθμενίου**, τῶν πλακούντων μετὰ τῶν βολίδων των καὶ τῆς ῥοιᾶς, σφηνοῦται δὲ διὰ τοῦ δακτυλίου ἐξ ἐρυθροῦ χαλκοῦ εἰς τὸν αὐχένα τοῦ πυθμενίου (βλ. ἀνωτέρω ἐφάρμοσιν δακτυλίου.

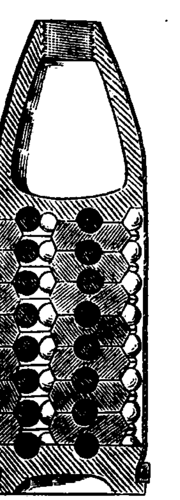

α

β

Τὸ **πυθμένιον** (б) κατασκευάζεται ἐκ χυτοχάλυβος ἢ ἐκ **κατεργασθέντος χυτοσιδήρου**, ἡ κατεργασία τοῦ ὁποίου τῷ προσδίδει σκληρότητα καὶ ἀντοχὴν κατάλληλον· ὁ **κατεργασθεὶς χυτοσίδηρος** (**fonte malléable**) εἶνε συνήθης τετυπασμένος χυτοσίδηρος, ἐξανθραχισθεὶς ἐν μέρει εἰς θερμοκρασίαν κατωτέραν τοῦ βαθμοῦ τῆς τήξεώς του, τῇ ἐπαφῇ ὀξυγονωμένων ὑλῶν (π.χ. πλουσίων ὀξειδίων τοῦ σιδήρου).

Αἱ **ῥοιαὶ** κατασκευάζονται ἐκ **φαιοῦ χυτοσιδήρου**, ὅπως ἡ παλαιὰ συνήθης ὀβίς· ὁ χυτοσίδηρος οὗτος, ὀλιγώτερον σκληρὸς ἀπὸ τὸν χυτοσίδηρον τῶν **πλακούντων**, εἶνε κατάλληλος διὰ τὴν ἑλικοτόμησιν τοῦ ὄμματος.

Τὸ ἐναπομένον μετὰ τὴν ἔνθεσιν τοῦ ἐκρηκτικοῦ γεμίσματος κενὸν εἰς τὰς χαζαζοφόρους τῶν πεδινῶν πυροβόλων πληροῦσι διὰ τετριμμένου ξυλάνθρακος, προωρισμένου νὰ παράσχῃ κατὰ τὴν διάρρηξιν νέφος μέλανος καπνοῦ, ὅστις προστιθέμενος εἰς τὸν τοῦ γεμίσματος, εὐκολύνει τὸν κανονισμὸν τῆς βολῆς.

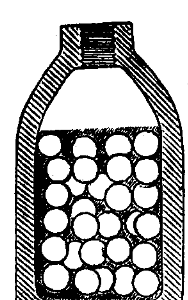
Ὁ σκελετὸς τῆς χαλαζοφόρου συνιστάμενος ἐκ τοῦ **πυθμενίου**, τῶν **πλακούντων** καὶ τῆς **ῥοιᾶς** περιβάλλεται διὰ **περικαλύμματος** (en-

Ἡ χαλαζοφόρος περιλαμβάνει τόσον πλειοτέρους πλακοῦντας καὶ βολίδας ὅσον τὸ διαμέτρημα εἶνε μεγαλείτερον.

Τοῦ πεδινοῦ πυροβόλου τῶν 90 χιλιοστομ. περιλαμβάνει 160 βολίδας καὶ 7 πλακοῦντας, δυναμένους νὰ παράσχῃ ἕκαστος 11 τεμάχια· διαρρηγνυομένη ὅθεν παρέχει 237 μικρὰ βλήματα, χωρὶς νὰ ὑπολογισθῇ τὸ πυθμένιον καὶ ὁ πυροσωλήν, ἅτινα μένουσιν ἀνέπαφα, ὁ δακτύλιος ὅστις ἐνίοτε ἀποχωρίζεται τοῦ πυθμενίου, ἡ ῥοιὰ καὶ τὸ περικάλυμμα, ὅπερ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σχίζεται μόνον καὶ περιελίσσεται.

Ἡ χαλαζοφόρος φέρει πυροσωλῆνα διπλῆς ἐνεργείας.

γ') Βολιδοφόρος ὀβίς. Ἡ παλαιὰ βολιδοφόρος ὀβὶς ἦτο κενὸν χυτοσιδηροῦν βλῆμα μὲ λεπτοὺς τοίχους, πεπληρωμένον βολίδων συγκρατουμένων δι' ἐκχεύματος θείου· ἐντὸς ἀφιεμένου χώρου ἄνωθεν τῶν βολίδων ἐτίθετο τὸ διαρρηκτικὸν γέμισμα ἐκ πυρίτιδος. Ἡ **βολιδοφόρος ὀβὶς** (**obus à balles**) καλεῖται Schrapnel, ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐπινοήσαντος αὐτὴν Ἄγγλου συνταγματάρχου τὸ 1803. Σήμερον αἱ βολιδοφόροι ὀβίδες χαρακτηρίζονται:

1) **Διὰ τῆς** χρησιμοποιήσεως **περικαλύμματος** ἀρκετὰ ἀντέχοντος καὶ ὅσον οἷόν τε λεπτοῦ, κατὰ προτίμησιν ἐκ χάλυβος.

2) Διὰ τοῦ ἐντελοῦς χωρισμοῦ τῶν βολίδων

ἀπὸ τὸ διαρρηκτικὸν γέμισμα· τὰ διάφορα εἴδη τῶν βολιδοφόρων ὀβίδων τὰ ἐν χρήσει σήμερον εἰς τοὺς στρατούς, διαφέρουσιν ἰδίως ἐκ τῆς σχετικῆς θέσεως τοῦ διαρρηκτικοῦ γεμίσματος καὶ τῶν βολίδων, ὡς καὶ ἐκ τοῦ βάρους τοῦ γεμίσματος.

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ γέμισμα εὑρίσκεται ἐν θαλάμῃ εὑρισκομένῃ εἰς τὸν πυθμένα τοῦ βλήματος, χωριζόμενον ἐκ τῶν βολίδων διὰ μεταλλικοῦ διαφράγματος· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει στενός τις σωλὴν μεταδίδει τὸ πῦρ ἐκ τοῦ πυροσωλῆνος εἰς τὸ γέμισμα.

3) Διὰ τῆς ἐσωτερικῆς πληρώσεως τῆς ὀβίδος ἥτις συνίσταται ἐκ στρογγυλῶν βολίδων σκληροῦ μολύβδου, ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρων, συνδεομένων δι' ἐκχεύματος κολοφωνίας, θείου ἢ στεαρίνης, ἵνα μὴ κινῶνται αἱ βολίδες καὶ μετατοπίζηται τὸ κέντρον τοῦ βάρους τῆς ὀβίδος.

Ἡ **βολιδοφόρος** ὀβὶς τῶν πυροβόλων Κρούπ ἔχει τὸ αὐτὸ ἐξωτερικὸν σχῆμα μὲ τὸ τῆς συνήθους ὀβίδος· κατασκευάζεται ἀπὸ χάλυβος ἢ ἀπὸ χωνευτοῦ σιδήρου καὶ πληροῦται διὰ βολίδων ἀπὸ συγχωνεύματος μολύβδου καὶ ἀντιμονίου στερεουμένων ἐν αὐτῇ δι' ἐκχεύματος θείου, καὶ διὰ διαρρηκτικοῦ γεμίσματος· φέρει δὲ ἐγκαιροφλέκτην πυροσωλῆνα διὰ τοῦ ὁποίου ἀναφλέγεται τὸ διαρρηκτικὸν γέμισμα εἰς τὴν ἐπιθυμητὴν ἀπόστασιν.

Ἡ ἀπὸ χωνευτοῦ σιδήρου βολιδοφόρος ὀβὶς εἶνε ἧττον στερεὰ τῆς ἀπὸ χάλυβος, περιλαμβάνει δ' ἕνεκα τῶν παχυτέρων τοίχων της μικρότερον ἀριθμὸν βολίδων ἢ ἡ χαλυβδίνη. Εἰς τὰς ἀπὸ χωνευτοῦ σιδήρου βολιδοφόρους ὀβίδας τὸ διαρρηκτικὸν γέμισμα καταστρέφει ἐντελῶς τὸ βλῆμα, ἐνῷ τοὐναντίον εἰς τὰς ἀπὸ χάλυβος ὁ κορμὸς τοῦ βλήματος μένει ἀνέπαφος, αἱ δὲ βολίδες ἐκσφενδονίζονται ὡς δι' ὅλμου.

Ὁ ἐσωτερικὸς χῶρος τῆς ὀβίδος ἔχει τὸ αὐτὸ ὡς ἔγγιστα σχῆμα, οἷον εἶνε τὸ ἐξωτερικόν, ὥστε τὸ πάχος τῶν τοίχων κατὰ τὰ διάφορα μέρη ἐλάχιστον μόνον διαφέρει. Τὸ διαρρηκτικὸν γέμισμα περιλαμβάνεται εἴτε ἐντὸς σωλῆνος κεντρικοῦ, εἴτε ἐν θαλάμῃ εὑρισκομένῃ εἰς τὸν πυθμένα τοῦ βλήματος· ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ πῦρ μεταδίδεται εἰς τὸ γέμισμα τῆς θαλάμης διὰ σωλῆνος κεντρικοῦ πλήρους πυρίτιδος.

Ἡ βολιδοφόρος ὀβὶς ἐξωτερικῶς, ἐκτὸς τῶν δακτυλίων, εἶνε κεχρωματισμένη μέλαινα δι' ἀσφάλτου, ἐσωτερικῶς κεχρισμένη δι' ἐπιχρίσματος.

β') **Βολιδοθήκη.** Αὕτη εἶνε τὸ ἁπλούστερον τῶν βλημάτων· εἶνε πυξὶς κυλινδρικὴ ἀπὸ λευκοσιδήρου ἢ ψευδαργύρου κεκλεισμένη διὰ δύο πυθμενίων ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τῶν ὁποίων ὑπάρχει σκυτίνη λαβή. Περιλαμβάνει ἐσωτερικῶς βολίδας σφαιρικὰς ἀπὸ σίδηρον, χυτοσίδηρον, ψευδάργυρον καὶ τὴν σήμερον κατὰ προτίμησιν ἀπὸ συγχώνευμα μολύβδου καὶ ἀντιμονίου. Τὰ μεταξὺ αὐτῶν κενὰ πληροῦνται διὰ πριονισμάτων ξύλου, ρητίνης ἢ ἐκχωνεύματος θείου· διὰ τῆς κρούσεως τῆς ἐκσφενδονήσεως τῆς βολιδοθήκης, τὸ λεπτὸν περικάλυμμα διαρρήγνυται ἅμα τῇ ἐκ τοῦ στόματος ἐξόδῳ καὶ αἱ βολίδες μένουσιν ἐλεύθεραι. Τὸ βλῆμα τοῦτο ἔχει μόνον ἀμυντικὴν ἀξίαν. Τούτου ἕνεκεν ἡ ἀναλογία του εἶνε πολὺ μικρά.

Αἱ βολιδοθῆκαι πρέπει νὰ ἐξετάζωνται μετὰ προσοχῆς, διότι ἐὰν ἡ κόλλησις ᾖ ἐφθαρμένη, ἢ ἐὰν ἡ θήκη ἔχῃ ἐξοχάς, ἔσεται δύσκολον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ ἀδύνατον, νὰ εἰσαχθῇ ἐντὸς τῆς θαλάμης· ἑπομένως πᾶσα βολιδοθήκη ἐλαττωματικὴ πρέπει ν' ἀντικαθιστῆται, οὐχ' ἧττον βολιδοθήκη ἐξ ἧς ἐλλείπουσι γλωσσίδια τινά, δυνατὸν νὰ χρησιμεύσῃ.

ὀβολός, οῦ, ὁ· obole, n. m. νόμισμα = 6 χαλκοῦς ὀβολούς = τὸ ἕκτον τῆς δραχμῆς τὴν σήμερον λέγεται κατ' ἐπέκτασιν πεντάλεπτον, sou, n. m. βλ. κατωτέρω· || δὲν ἔχει ὀβολόν, il n'a pas le sou ; || ὁ ὀβολὸς τῆς χήρας [φρ.], le denier de la veuve. § **ὀβολός,** obole, ἤτοι ὀβελός, ἐκαλεῖτο ἀρχαιότατα ἀπὸ τοῦ σχήματος αὐτοῦ μετάλλινός τις ὄγκος ἐπέχων θέσιν μονάδος βάρους καὶ χρήματος ἐν ταυτῷ· ἓξ τοιοῦτοι ὀβολοὶ ἐπλήρουν ἤδη τὴν δράκα, δι' ὃ καὶ τὸ σύνολον ἓξ ὀβολῶν ἐκλήθη δραχμή. Κατὰ δὲ τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους ἔλαβεν ὁ ὀβολὸς τὸ κοινὸν σχῆμα νομίσματος, ἦτο δὲ ἢ χαλκοῦς ἢ ἀργυροῦς, ἀξίαν ἔχων πάντοτε τὸ ἕκτον τῆς δραχμῆς. Ὑπῆρχε δὲ καὶ τετρώβολον, τριώβολον καὶ διώβολον, ὡς καὶ ἥμισυ, τέταρτον καὶ ὄγδοον ὀβολοῦ. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐκαλεῖτο χαλκός. Ὡς ἡ δραχμὴ οὕτω καὶ οἱ ὀβολοὶ ἦσαν εἰς τὰς διαφόρους πόλεις οὐχὶ τῆς αὐτῆς ἀξίας. Παρ' ἡμῖν **ὀβολὸς** ἐκλήθη ἐπισήμως τὸ νόμισμα 5 λεπτῶν, διώβολον δὲ τὸ δεκάλεπτον.

ὀβορὸς καὶ ὀβουρὸς [διάλ. Ἠπείρου], ἡ αὔλειος **θύρα** καὶ παρὰ τοῖς λατίνοις foris, ἡ θύρα.

ὀβούζιον, ου, τὸ [ξεν.], obus, n. m. βλ. **ὀβίς.**

ὀβουζοβόλον, ου, τό· βλ. **ὀβιδοβόλον.**

ὀβραική, ῆς, ἡ [δημ.], βλ. **ἑβραϊκή.**

ὀβραιός, οῦ, ὁ καὶ **ὀβριός** [δημ.], βλ. **ἑβραῖος.**

ὀβρυά, ἡ· [διαλ. Ἠπείρου] εἶδος σπαραγγιᾶς (ἀσπαράγγου).

ὀγγάνισμα, κτλ. βλ. **ὀγκάνισμα.**

ὀγδοήκοντα, οἱ, αἱ, τά· ἀριθμὸς ἐξ ὀκτὼ δεκάδων, quatre-vingts, καὶ ὁπόταν ἡ λέξις αὕτη ἀκολουθεῖται ἐξ ἑτέρου τακτικοῦ ἀριθμητικοῦ ἐπιθέτου, **quatre-vingt,** ἤτοι ἄνευ τοῦ s ; λαμβάνει πάντοτε τὸ s πρὸ τῶν μὴ ἀριθμητικῶν ὀνομάτων καὶ ὅταν ἦνε μόνον ἀλλ' ἀναφερόμενον εἰς ὄνομα, **quatre-vingts hommes ; quatre-vingts chevaux ; quatre-vingts francs ;** || ἦσαν ὀγδοήκοντα ils étaient quatre-vingts· || ὀγδοήκοντα πέντε **quatre-vingt-cinq ;** || [ὁμοίως ἐπὶ ἀριθμήσεως ἐτῶν ἄνευ s] χίλια ὀκτακόσια ὀγδοήκοντα, **mil huit cent quatre-vingt ;** τὰ ἐξ αὐτοῦ σύνθετα ἑνοῦνται διὰ κεραίας, **quatre-vingt-un ; quatre-vingt-dix** = ἐννενήκοντα· **quatre-vingt-quatorze** = ἐννενήκοντα τέσσαρα· || ἡ ὀγδοηκοστὴ σελίς, **la page quatre-vingt ;** (ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει

ἀφαιροῦσι πάντοτε τὸ τελικὸν s· ‖ [γραμμ.] ἂν καὶ λέγουσι vingt et un, trente et un, etc δὲν θέτουσι τὸ et εἰς τὸ ὀγδοήκοντα ἕν, κτλ. quatre-vingt-un ; δὲν τὸ θέτουσιν ἐπίσης εἰς τὸ ἐννενήκοντα ἕν, quatre-vingt-onze, etc. § ὀγδοήκοντα [ἀρχ.] octante.

ὀγδοηκονταετής, ής, ὲς καὶ ὀγδοηκονταέτης, βλ. ὀγδοηκοντούτης.

ὀγδοηκοντάκις, (ἐπίρ.) quatre-vingt fois.

ὀγδοηκοντάς, άδος, ἡ· ὁ ἀριθμὸς ὀγδοήκοντα, nombre de quatre-vingts.

ὀγδοηκοντούτης, ου, ὁ (θηλ. ὀγδοηκοντοῦτις, ιδος) ὁ ἔχων ἡλικίαν ὀγδοήκοντα ἐτῶν, âgé de quatre-vingts ans ; ὀγδοηκονταετής, octogénaire, adj

ὀγδοηκοστόν, τό· [οὐσ.] ὀγδοηκοστημόριον, un quatre-vingtième (de l'unité), ἤτοι τὸ ἓν ὀγδοηκοστὸν (τῆς μονάδος).

ὀγδοηκοστός, οῦ, ὁ· quatre-vingtième ; ὁ κατέχων θέσιν ἐν σειρᾷ ὁριζομένῃ ὑπὸ τοῦ ἀριθμοῦ ὀγδοήκοντα· ἐπίσης ὀγδοηκοστός, quatre-vingtième, λέγεται ὁ περιλαμβανόμενος ὀγδοήκοντα φορὰς ἐν τῷ συνόλῳ, ὅθεν τὸ ὀγδοηκοστὸν μέρος, la quatre-vingtième partie· ‖ ὀγδοηκοστὸς πρῶτος, quatre-vingt-unième ; ἐννενηκοστός quatre-vingt dixième ; 91ος quatre-vingt-onzième. § ὀγδοηκοστός, [ἀρχ.] octantième.

ὀγδοῆντα βλ. ὀγδοήκοντα.

ὀγδοηντάρης, η, ὁ [δημ.] βλ. ὀγδοηκοντούτης.

ὀγδοηνταριά, ᾶς, ἡ [δημ.], ὁ ἀριθμὸς ὀγδοήκοντα, ἢ ὀγδοηκοντάς, nombre de quatre vingts.

ὄγδοος, η, ον· ὁ κατὰ τάξιν ὀκτώ, huitième ; ὀκτώ, huit ; ‖ τὸ ὄγδοον [μέρος], la huitième partie ; le huitième ; τὰ πέντε ὄγδοα, les cinq huitièmes; ‖ Ἐρρῖκος ὁ ὄγδοος, Henri huit (Henri VIII) ; ‖ τὴν ὀγδόην τοῦ μηνός, le huit [du mois] ; ‖ [μουσ.] ἡ ὀγδόη, l'octave ; ‖ βιβλίον εἰς ὄγδοον [σχῆμα], un livre in octavo. § [οὐδ. ἐπίρ.] ὄγδοον, huitièmement, adv. § εἰς ὄγδοον, in-octavo, adj. λέγεται περὶ τυπογραφικοῦ φύλλου δεδιπλωμένου εἰς ὀκτὼ καὶ ἀποτελοῦντος δέκα ἓξ σελίδας· ‖ ἔκδοσις εἰς ὄγδοον, édition in-octavo ; [οὐσ.] un in-octavo ; πληθ. des in-octavo ; γράφουσι συνήθως in 8°.

ὀγδοῦρι, τὸ [δημ. Καρπάθου], ξηρόν.

ὀγδῶντα [δημ.], βλ. ὀγδοήκοντα.

ὄγεσκε καὶ ὄγιεσκε [δημ. ἐπίρ.], ἀντὶ τοῦ ὄχι, ὅσκε, ἂς μή, non ; nenni ; ἀντίθ. τοῦ **ναῖσκε.**

ὀγκανίζω, μέλ. ίσω (ὀγκάομαι - ῶμαι), κραυγάζω, φωνάζω δυνατά, κυρίως ἐπὶ ὄνου, κοινῶς γκαρύζω, braire.

ὀγκάνισμα, ατος, τὸ καὶ

ὀγκηθμός, οῦ, ὁ· τὸ τοῦ ὄνου ὀγγάνισμα (ὀγγάρυσμα, κοινῶς γκάρυσμα), braiment, n.m.

ὀγκογνωμόνιον, ου, τὸ [ἐκ τοῦ ὄγκος καὶ γινώσκω, κατὰ τὸν τύπον τοῦ μοιρογνωμόνιον], volumètre, n. m. [φυσ.] ὀνομασία δοθεῖσα εἴς τινα ἀραιόμετρα (aréomètres) καθιστῶντα γνωστὸν τὸν ὄγκον ῥευστοῦ τινός.

ὀγκόλιθος, ου, ὁ· βλ. πέτρος, bloc de pierre ; ‖ —, bloc d'échantillon, ὁ κατὰ παραγγελίαν ὀγκόλιθος, ἐξαχθεὶς οὕτως ἐκ τοῦ λατομείου· ‖ προφυλακτήριος ὀγκόλιθος, bloc de garde ; ‖ —, quartier de pierre, μέγα τεμάχιον λίθου.

ὀγκομετρικός, ή, όν· volumétrique, adj. [φυσ.] ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῶν ὄγκων· ‖ ἀνάλυσις ὀγκομετρική, analyse volumétrique.

ὀγκομετρικῶς [ἐπίρ.] [φυσ.], volumétriquement, adv. ὁ ἐκτελούμενος δι' ὀγκομετρικῆς μεθόδου.

ὀγκόμετρον, ου, τό· gravimètre, n. m. βλ. βριθογνωμόνιον. § [φυσ.] —, voluménomètre, n. m. ὄργανον βοηθείᾳ τοῦ ὁποίου μετροῦσι τὸν ὄγκον τῶν σωμάτων χωρὶς νὰ βυθίσωσι ταῦτα ἔν τινι ὑγρῷ, καὶ ὅπερ ἐπομένως, ἐπιτρέπει νὰ προσδιορισθῇ ἡ πυκνότης σωμάτων τινῶν ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ συνήθεις μέθοδοι.

ὀγκόνω, μέλ. ώσω [ἐπὶ φαγητοῦ ἰδίως], πληρῶ τὸν στόμαχον, remplir [l'estomac] ; χορταίνω, rassasier.

ὄγκος, ου, ὁ· volume, n. m. λέγεται ἡ ἔκτασις (espace) ἢ τὸ πάχος (grosseur) ἀντικειμένου τινός· καὶ ἐν γένει τὸ μέγεθος τοῦ κατεχομένου χώρου ὑπὸ σώματος τινός. Πρὸς μέτρησιν αὐτοῦ ἐὰν μὲν τὸ σῶμα ἔχῃ κανονικὸν γεωμετρικὸν σχῆμα ὑπάρχουσιν ὡρισμένοι δι' ἕκαστον κανόνες· ἐὰν δὲ ἀκανόνιστον, γίνεται χρῆσις τῶν τεχνικῶν μέσων, οἷον τοῦ ξυλομέτρου διὰ τὰ ξύλα καὶ ὁμοίων συσκευῶν διὰ τὰ λοιπὰ σώματα οἷον τεμάχια ὀρυκτῶν, κτλ. Τοιαῦτα δὲ εἰσὶ καὶ τὰ ἀμεταβλήτου βάρους ἀραιόμετρα καλούμενα διὰ τοῦτο καὶ ὀγκόμετρα. Ὡς μονὰς πρὸς καταμέτρησιν τοῦ ὄγκου λαμβάνεται κύβος ἔχων πλευρὰν 1 ἑκατοστομέτρου ἤτοι ὄγκον 1 κυβικοῦ ἑμβ. ἢ διὰ μεγάλους ὄγκους αὐτὸ τὸ κυβικὸν μέτρον ἤτοι κύβος ἔχων πλευρὰν 1 μέτρου· ὅθεν ὄγκος τὸ πάχος, grosseur, n. f. σύνολόν τι ὀγκῶδες, masse, n. f. βλ. καὶ μάζα, masse, n. f. [συνεκδ.] ἡ βαρύτης, poids, n. m. ἡ σπουδαιότης, importance, n.f. ἡ μεγαλοπρέπεια, faste, n.m. étalage de pompe de magnificence ; ‖ ὁ ὄγκος ὀγκολίθου, le volume d'un bloc de pierre ; ‖ ὁ ὄγκος τῶν ἐμπορευμάτων, le volume des marchandises ; ‖ ἄμορφος ὄγκος, masse informe ; ‖ ὁ ὄγκος τῆς ἀρχῆς, le poids de l'autorité ; ‖ ὁ ὄγκος τῶν μεγαλείων, le faste des grandeurs; ‖ ὄγκος (ου, ὁ) σώματος τινός, κτλ. volume, n.m. βλ. δεκαδικὸς decimalκαὶ μέτρα χωρητικότητος· § ὄγκος ῥείθρου ὕδατος, volume d'un cours d'eau ; ὁ ὄγκος ῥείθρου ὕδατος ὑπολογίζεται διὰ τῶν ἐγκαρσίων τομῶν (sections ou coupes transversales). Ἐπὶ τούτῳ εὑρίσκουσι πρῶτον τὸ πλάτος τῆς ἄνω ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος ἀπὸ τῆς μιᾶς ὄχθης εἰς τὴν ἑτέραν, εἶτα δ' ἐξ ἀποστάσεως εἰς ἀπόστασιν καταμετροῦσι τὸ βάθος. Τῇ βοηθείᾳ τῶν εὑρεθέντων τούτων δεδομένων σχεδιάζουσι κατατο-

μὴν ἐγκαρσίαν (profil en travers) καὶ ὑπολογίζουσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς, ἥτις παριστᾷ τὸν ὄγκον τοῦ ὕδατος ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ τῆς διαβάσεώς του· βλ. καὶ **διαρροή**, débit. § **καλύπτων ὄγκος**, masse couvrante ἢ ἁπλῶς masse. Προπέτασμα (parapet) χρησιμεῦον νὰ προφυλάσσῃ τοὺς ἀμυνομένους ἔν τινι ὀχυρώματι καὶ νὰ τοὺς εὐκολύνῃ νὰ βάλλωσι κεκαλυμμένως. Εἰς τὰ πυροβολεῖα ὁ **καλύπτων ὄγκος** σύγκειται ἐκ γαιῶν, τειχοποιΐας, ξυλείας ἢ ἐκ μετάλλου· || ὄγκος τοῦ **προπετάσματος**. masse couvrant ἢ masse d'un parapet ; βλ. **καλύπτων ὄγκος**, masse couvrante ; § — τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ, masse de l'ennemi, ἤτοι ἡ συγκέντρωσις τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ· || — στρατεύματος, gros de l'armée ; βλ. κορμός. § ὄγκος, συμπαγές τι σῶμα, massif, n. m. καὶ μεταφ. ποσὸν ἀποτελοῦν ὄγκον τινά· § [ὀχυρ.] ὄγκος γαιῶν, massif de terre ; || ὄγκος χωματισμῶν· βλ. **κύβος** τῶν χωματισμῶν. § [ἰατρ.] **οἴδημα** (πρήξιμον), tumeur, n.f. enflure, n.f. **ὄγκοι**, tumeurs, καλοῦνται ἐν τῇ παθολογίᾳ «μάζαι νεόπλαστοι, οὐχὶ εἰς φλεγμονώδη ἐπεξεργασίαν ὀφειλόμεναι, τείνουσαι δὲ εἰς παραμονὴν καὶ διαρκῆ αὔξησιν». Εἰσὶ δὲ πολυειδεῖς· καὶ ἄλλοι μὲν ἱστολογικῶς ἀποτελοῦνται ἐκ στοιχείων κανονικῶν τῶν ἱστῶν τοῦ ὀργανισμοῦ (ἴνωμα, λίπωμα, ἐγχόνδρωμα, ὀστέωμα, ἀγγείωμα, μύωμα, ἐπιθηλιώματα) ἄλλοι δὲ ἐκ στοιχείων ἐμβρυϊκῶν ἤτοι παριστώντων τοὺς ἱστοὺς ἐν τῇ ἐμβρυϊκῇ αὐτῶν ἀτελεῖ καταστάσει (σαρκώματα, καρκινώματα). Αἱ δὲ κύστεις, ἤτοι ὀγκώδεις μᾶλλον ἢ ἧττον σάκκοι μετὰ ποικίλου περιεχομένου, ἄλλοτε μὲν εἰσὶν ἀληθεῖς ὄγκοι κατὰ τὸ πλεῖστον ὅμως προέρχονται ἐξ ἀποφράξεων φυσιολογικῶν πόρων ἢ φλεγμονώδους ἀφορμῆς· εἰς τοὺς ὄγκους δὲ ἀνήκουσιν αἱ ὑπὸ τοῦ περιεχομένου των ἐπονομαζόμεναι ὀρρώδεις, βλεννώδεις καὶ χολλοειδεῖς κύστεις, ὡς καὶ αἱ δερματοειδεῖς κύστεις ἢ τερατοειδεῖς ὄγκοι παριστῶντες σάκκον δερματοειδῆ ἐνέχοντα σμηγματώδη οὐσίαν μετὰ τριχῶν, ὀδόντων, ὀστεωδῶν πλακῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ μυϊκῶν ἰνῶν καὶ ἐγκεφαλικῆς οὐσίας· οἱ ὄγκοι οὗτοι ἑδρεύουσιν ἐν τῇ κοιλίᾳ, ἐν τῷ λαιμῷ ἢ ἀλλαχοῦ, ὀφείλονται δὲ πιθανῶς εἰς ἀνωμαλίαν τινὰ τῆς ἐνδομητρίου ζωῆς, δι' ἧς ἐνεκλείσθησαν ἐν τῷ σώματι ἐμβρυϊκὰ ἀτελῆ στοιχεῖα (πιθανῶς ἐκ δευτέρου συνυπάρχοντος καὶ μὴ ἀναπτυχθέντος ἐμβρύου). Ἡ παθολογία τῶν ὄγκων εἶνε ἔτι ἐντελῶς σκοτεινή. Τινὲς ἀποδίδουσι τοὐλάχιστον εἴς τινας τῶν ὄγκων (τὰ καρκινώματα π. χ.) παρασιτικὴν ἀρχήν. Κλινικῶς διαιροῦνται οἱ ὄγκοι εἰς καλοήθεις καὶ κακοήθεις ὧν οἱ μὲν τοπικῶς μόνον καὶ διὰ τοῦ ὄγκου των ἐνοχλοῦσι, οἱ δὲ βλάπτουσι καιρίως τὴν γενικὴν κατάστασιν καὶ ἐπιφέρουσι τὸν θάνατον δι' εἰδικῆς καχεξίας· κακοηθέστατοι δὲ εἰσὶ τὰ καρκινώματα, ὡς καί τινα σαρκώματα. Ἀλλὰ καὶ οἱ καλοήθεις δύνανται ν' ἀποβῶσιν ἐπιβλαβέστατοι ὡς ἐκ τῆς ἕδρας των, ἐὰν λ. χ. πιέζωσι καὶ ἐνοχλῶσι εὐγενῆ ὄργανα. Πολλοὶ ἐπίσης τῶν ὄγκων καὶ ἐξαιρούμενοι χειρουργικῶς ὑποτροπιάζουσιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τόπου ἢ ἀλλαχοῦ. Ἡ θεραπεία τῶν ὄγκων συνίσταται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν λειτουργικὴν ἐξαίρεσιν, ὁσάκις αὕτη εἶνε δυνατή. § [ἱππολ.] ὄγκος ὀστέϊνος· βλ. **ἐνδοταρσιαία** ἐξόστωσις.

ὀγκόω-ῶ, μέλ. ώσω, μεγεθύνω τι κατὰ τὴν σωματικὴν αὐτοῦ ἔκτασιν καὶ μέτρον, φουσκόνω, grossir, enfler ; ἐπὶ ἐννοίας, εἰς ὕψος αἴρω, élever, φουσκόνω grossir ; grandir (les choses) ; ὀγκόομαι-οῦμαι, βλ. **ἐξογκοῦμαι.**

ὀγκώδης, ης ες, volumineux, euse, adj. ὁ ἔχων μέγαν ὄγκον· μέγας, ἁδρός, παχύς, χονδρός, gros, grosse ; || ὀγκώδης τόμος, un gros volume ; || δέμα ὀγκῶδες, paquet volumineux ; || ὀγκωδέστατα ἐμπορεύματα, des marchandises d'un grand volume ; || τοῦτο εἶνε ὀγκῶδες, πλὴν ἐλαφρόν, cela est d'un gros volume, et d'un petit poids ; § ὀγκώδης **τοιχοποιΐα**, ὑποδομή, ἡ· massif de maçonnerie, τοιχοποιΐα ἐντὸς τῆς γῆς, εἴτε ἐπ' αὐτῆς ἢ ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἐφ' ἧς γίνεται ἑτέρα δομή, π. χ. θεμέλιοι τοῖχοι, ἡ τοιχοποιΐα ὑπὸ τὸ ἐξωτερικὸν **ἀνάβαθρον** (perron) κτλ. || τὰ **θεμέλια** (ἔργου τινός), massif de fondation, ἤτοι ἡ ὀγκώδης τοιχοποιΐα ἐφ' ἧς ἀνεγείρεται τὸ ἔργον. § [σπ. μεταφ.] ἐξωγκομένος, η, ον enflé, ée, adj.

ὄγκωμα, ατος, τό· ἐν γένει ὁ ὄγκος, οἴδημα, tumeur n. f. τὸ φούσκωμα, gonflement, n. m. τὸ ἐξόγκωμα. §—, βλ. **ἐξόγκωμα**, bourrelet, n. m. || ὄγκωμα τῆς κάννης, masselotte du canon.

ὀγκῶμαι, βλ. ὀγκανίζω.

ὄγκωσις, εως, ἡ (ὀγκόω) αὔξησις σώματος τινὸς κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν αὐτοῦ ἔκτασιν, action d'agrandir, de grossir, de gonfler ; φούσκωσις, gonflement, n. m.

ὀγλήγορα, [δημ. ἐπίρ.] ταχύ, ταχέως, vite, promptement, βλ. **γρήγορα κλπ.**

ὀγοῦ, [δημ. ἐπιφ.] βλ. **οὐγοῦ.**

ὀγοῦρι τὸ [δημ.] καὶ **γοῦρι**, ἡ καλὴ τύχη, [bonne chance] ; τύχη, εὐτυχία, bonheur, n. m. ὁ καλὸς οἰωνός, bon augure.

ὀγουρλῆς, ὁ καὶ [δημ.]

ὀγουρλίδικος, η, ον [δημ.], τυχηρός, εὐτυχής, heureux, euse, adj. εὐοίωνος, le bon augure ; ὁ φέρων τύχην, εὐτυχίαν, qui porte bonheur.

ὀγουρσουζεύω, μέλ. εύσω [δημ.], φέρω δυστυχίαν, porter malheur ; φέρω κακοτυχίαν, porter malencontre.

ὀγουρσούζης [δημ.], ὁ φέρων δυστυχίαν, κακοτυχίαν, qui porte malheur ; κακότυχος, malencontreux, euse, adj. δυσοίωνος, de mauvais augure.

ὀγουρσουζιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ κακοτυχία, malencontre, n. f. malchance, n. f. ὁ κακὸς οἰωνός, mauvais augure ; βλ. **ἀτυχία**, guignon, n. m.

ὀγουρσούζικος, η, ον [δημ.], δυσοίωνος, de mauvais augure ; κακοτυχής, malencontreux, euse

ὀγρόν, τὸ [διάλ. Οἰνόης], ὑγρόν, βρεγμένον «ὀγρὰ ξύλα».

ὀγρὸς [δημ.], βλ. **ὑγρός.**

ὀγὼ [διαλ. Οἰνόης] ἀντὶ ἐγώ.

ὀδαγάτσι, τὸ [ξεν.], bois d'aloès, ξύλον ἀλοῆς.

ὁδαγωγός, οῦ, ὁ (γέφυρα) ἢ ὁδογέφυρα, viaduc, n. m. εἶδος μεγάλης γεφύρας κατεσκευασμένης ἄνωθεν ἐδαφικοῦ κοιλώματος (dépression de sol), χωρὶς νὰ ἦνε ἀνάγκη ἵνα κάτωθεν αὐτῆς ὑπάρχῃ ῥεῖθρον ὕδατος· βλ. καὶ **γέφυρα** ὁδαγωγός.

ὀδαλίσκη, ης, ἡ· odalisque, n. f. κυρίως θαλαμηπόλος δούλη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν γυναικῶν τοῦ Σουλτάνου. Ἐπίσης ὀνομασία δοθεῖσα κατὰ παρέκβασιν εἰς τὰς γυναῖκας χαρεμίου.

ὀδᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.] καὶ ὀντᾶς, τὸ δωμάτιον, chambre, n. f.

ὅδε, ἥδε, τόδε, γεν. τοῦδε, τῆσδε, τοῦδε, κτλ. ἤτοι οὗτος, αὕτη, τοῦτο. πρὸς ἔνδειξιν προσώπου ἢ πράγματος παρόντος [ἀντων.], celui-ci ; celle-ci ; || εἶπε τάδε, il a dit ce qu'il suit ; || ἀπὸ τοῦδε, désormais ; dorénavant ; || μέχρι τοῦδε, jusqu'à présent ; jusqu'ici.

ὅδευμα, ατος, τὸ [μετ. ὀχυρ.], cheminement, n. m. καλοῦνται ὁδεύματα τὸ σύνολον τῶν μεθοδικῶς ἐκτελουμένων συρίγγων (sapes) ἀπὸ τῆς πρώτης παραλλήλου μέχρις ὅτου πλησιάσωσι κεκαλυμμένως τὰς τάφρους τοῦ πολιορκουμένου φρουρίου· βλ. **προσιτήριον, προσβολὴ** τῶν φρουρίων, **ὄρυγμα.**

ὁδεύσιμος, ου, ὁ· τόπος ὅπου δύναταί τις νὰ ὁδεύσῃ, ou l'on peut marcher; βλ. **βατός,** ή, όν, praticable, adj. || ὁδεύσιμον, τό· βλ. **βατόν.**

ὅδευσις, εως ἡ· τὸ πορεύεσθαι, ὁδεύειν, ἡ προχώρησις, cheminement, n. m. || [ὀχυρ.] **ὅδευσις,** cheminement, διαδοχικὴ προχώρησις τῶν **προσιτηρίων** (travaux d'approche) ἔν τινι πολιορκίᾳ· || ὄρυγμα ὁδεύσεως, cheminement en tranchée ; § **μέθοδος τῆς ὁδεύσεως,** méthode de cheminement ; ἡ μέθοδος αὕτη εἰς τὰς καταμετρήσεις συνίσταται εἰς τὴν διαδοχικὴν ἀναγωγὴν (rapporter) ἐπὶ τῆς μετροτραπέζης, μεθ' ὡρισμένης κλίμακος, τῶν διαφόρων πλευρῶν (côtés) τοῦ πολυγώνου ὅπερ θέλουσι νὰ καταμετρήσωσι Πρὸς τοῦτο μεταβαίνουσι διαδοχικῶς ἀπὸ τῆς μιᾶς κορυφῆς τοῦ πολυγώνου εἰς τὴν ἑτέραν, μετροῦντες ἁπάσας τὰς γωνίας καὶ ἁπάσας τὰς πλευράς. Ἡ μέθοδος αὕτη εἶνε λίαν γενικευμένη διότι εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πάντοτε δυνατή. Εἰς τὰς στρατιωτικὰς καταμετρήσεις, ἡ **μέθοδος τῆς ὁδεύσεως** συνίσταται εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς διευθύνσεως καὶ τοῦ μήκους τῶν διανυομένων γραμμῶν.

ὁδεύω, μέλ. εύσω, βαδίζω, marcher; προχωρῶ, πορεύομαι βαδίζων, cheminer ; s'acheminer.

ὁδηγέτης, ου, ὁ· ὁ ὁδηγός, conducteur, n. m.

ὁδηγέω, βλ. ὁδηγῶ.

ὁδήγησις, εως, ἡ· ἡ ὁδηγία, καθοδήγησις, conduite, n. f. || — ὀχημάτων καὶ ἔλασις ὀχημάτων, conduite des voitures ; || [τακτ.] ὁδήγησις πρὸς τὴν τοποθεσίαν, marche vers la position (τῶν πυρβολαρχιῶν)· || — ἀναγνωρίσεως, conduite d'une reconnaissance; βλ. **ἀναγνώρισις.**

ὁδηγητικός, ή, όν· ὁδηγικός, ή, όν· ὁ εἰς τὸ ὁδηγεῖν ἐπιτήδειος, propre à conduire.

ὁδηγήτρια, ας, ἡ· διευθύντρια, ἡ ὁδηγοῦσα, διευθύνουσα πρός τι, directrice, n. f. Ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια τῶν κανονικῶν σωμάτων δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς **παραγομένη** (engendrée) ὑπὸ εὐθείας ἢ καμπύλης γραμμῆς κινουμένης καθ' ὡρισμένον τινὰ τρόπον (εἴτε παραλλήλως ἑαυτῆς, εἴτε πέριξ εὐθείας, κτλ.) καὶ ὀλισθαινούσης ἐπὶ ἑτέρων γραμμῶν· αἱ μὲν πρῶται γραμμαὶ καλοῦνται **γεννήτριαι** (génératrices), αἱ δὲ τελευταῖαι **ὁδηγήτριαι** (directrices). § —, τὸ ἐφ' οὗ ὁδηγεῖται καὶ ὀλισθαίνει τι, ὁ ὁλκός, glissière, n. f. § — ὀνύχων (ἐντομαί), rainures des griffes, ἐντομαὶ ἐπὶ τοῦ πυροβόλου Κανέ.

ὁδηγία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ὁδηγεῖν (δεικνύειν τὴν ὁδόν, διευθύνειν, συντροφεύειν), action de conduire ; ὁδήγησις, ὁδηγησία, ἡ πρᾶξις καὶ ὁ τρόπος τοῦ ὁδηγεῖν, διευθύνειν, conduite, n.f. || ἡ ὁδηγία τυφλοῦ, la conduite d'un aveugle; || ὁ νέος οὗτος εἶνε ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν μου, ce jeune homme est sous ma conduite (; sous ma direction). § —, enseignement, n.m. (καὶ μεταφ. ἡ διδασκαλία), instruction. n.f. ἤτοι ὁ τρόπος τῆς ἐνεργείας ἐπί τινος ὑποθέσεως, βλ. καὶ κατωτέρω **ὁδηγίαι·** || δὲν ἔλαβεν ἀκόμη ὁδηγίας, il n'a pas encore reçu d'instructions ; || πρὸς ὁδηγίαν σας, pour votre instruction ; [καὶ ἐμπορ.] pour votre gouverne. § [ἐμπορ.] **ὁδηγία,** instruction, n. f. || σᾶς βεβαιῶ, ὅτι αἱ ὁδηγίαι ὑμῶν θέλουσι πάντοτε τηρηθῇ μετὰ τῆς μεγαλειτέρας προσοχῆς, je vous assure que vos instructions seront toujours suivies avec la plus grande attention; || θέλω ἀκολουθήσῃ τὰς ὁδηγίας σας πάντοτε μετὰ τῆς μεγαλειτέρας προσοχῆς, vos instructions seront toujours suivies avec la plus grande attention ; || συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας σας στέλλομεν ὑμῖν σήμερον σιδηροδρομικῶς, en conformité de vos instructions nous vous envoyons aujourd'hui par chemin de fer ; || τοῦτο θέλει χρησιμεύσει πρὸς ὁδηγίαν σας κατὰ τὴν πώλησιν, ceci servira pour votre gouverne dans la vente ; || ἐγκλείστως λαμβάνομεν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ διαβιβάσωμεν ὑμῖν πρὸς ὁδηγίαν σας, ci-joint nous avons le plaisir de vous remettre pour votre gouverne ; || συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας σας.... conformément à vos instructions nous avons... ; || δώσατέ μοι τὰς ὁδηγίας σας διὰ τοῦ προσεχοῦς ταχυδρομείου (διὰ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ ταχυδρομείου). donnez-moi vos instructions par retour du courrier ; || θὰ εὐαρεστηθῆτε νὰ ἀκολουθήσητε

τὰς ὁδηγίας τῶν κ. κ... διὰ τὴν πώλησίν του... vous voudrez bien suivre les instructions de M.M.... pour la vente de... ; ‖ θὰ κανονίσω τὴν πορείαν μου, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν φόρτωσιν, συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας σας, je me réglerai d'après vos instructions pour ce qui regarde l'embarquement ; ‖ σᾶς τὸ λέγω πρὸς ὁδηγίαν σας, je vous dis cela pour votre gouverne. § ὁδηγία πρὸς χρῆσιν φαρμάκου, κτλ. indication, n. f. § **ὁδηγίαι**, fiches, n. f. pl. λέγονται μικροὶ πίνακες καταστρωνόμενοι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ τῶν ἀρχηγῶν τῶν σωμάτων ἐν Γαλλίᾳ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν στρατευμάτων καὶ τῆς σκευῆς ἐν περιπτώσει κινητοποιήσεως τοῦ στρατοῦ. § [τακτ.] **ὁδηγία**, indication, n. f. ‖ ὁδηγίαι περὶ τῆς ὑπηρεσίας, indications sur le service ; βλ. καὶ ὁδηγίαι, indications. § —, instruction, n. f. ‖ γενικαὶ ὁδηγίαι, instructions générales ; ‖ [τακτ.] **ὁδηγίαι**, instructions (βλ. καὶ **διαταγή**, ordre) ; ὁπόταν ἀπόσπασμά τι δὲν δύναται νὰ λαμβάνῃ εἰδικὴν διαταγὴν δι' ἑκάστην ἰδιαιτέραν περίπτωσιν καὶ πρέπει ν' ἀφεθῇ εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐνεργείας του διά τινας ἡμέρας, δίδουσιν αὐτῷ **ὁδηγίας** προσδιοριζούσας τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν καὶ τὰ προσφορώτερα πρὸς ἐπίτευξιν αὐτοῦ μέτρα. Ὑπὸ τὸ ὄνομα **ὁδηγία**, ἐννοοῦσιν ἐπίσης τὰς ἀκριβεῖς **τῆς ἐκτελέσεως ὑποδείξεις** (indications des moyens d'exécution), π. χ. **ὁδηγία** (instruction) τοῦ πρίγκηπος Φρειδερίκου Καρόλου διὰ τὴν ἐπικειμένην ἐπίθεσιν κατὰ τῶν γραμμῶν τῆς Düppel 1864.

ὁδηγὸν (ψέλλιον) τό, [ναυτ.], conduit, n. m. (cosse), ἀναδενόμενον ἐπὶ τῆς ἐξαρτίας πρὸς διέλευσιν ἀγομένου, βλ. **ψέλλιον**.

ὁδηγός, οῦ, ὁ, ἡ· ὅστις ἡγεῖται τινὸς ἢ ὁδηγεῖ τι, conducteur, trice; guide, n. m. [τῶν ξένων ἰδ.] cicerone, n. m. ‖ ὁδηγὸς ἵππων ἐλάσεως καὶ φορτηγῶν, conducteur d'animaux de trait et de bât ; ‖ ὁδηγὸς ἁμαξοστοιχίας (εἱρμοῦ), conducteur du train ; ‖ ὁδηγὸς ἀτμαμάξης conducteur de locomotive=ἀτμαμαξοδηγός· ‖ [φυσ.] ὁδηγός, ὁ ἀγωγὸς conduit, n. m. ‖ [ναυχλ.] ὁδηγὸς σωλὴν τῆς βακτηρίας, conduit de la tige. § — τρόχιλος [ναυτ.], conduite poulie (f.), ἐπὶ τῶν ἐπιτόνων χρησιμεύων ὅ,τι καὶ τὸ **ὁδηγὸν** ψέλλιον. § —, guide, n. m. βλ. **κατιθυντήρ**. § [τακτ.] **ὁδηγός**, guide, n. m. καλεῖται ὑπαξιωματικός, ὑποδεκανεὺς ἢ στρατιώτης ἐφ' οὗ στράτευμά τι κανονίζει τὸ βάδισμά του· ὁδηγὸς τῆς κεφαλῆς, guide de tête ; ὁδηγὸς τῆς οὐρᾶς (φάλαγγος τινός), guide de queue ; ‖ ὁδηγὸς δεξιὰ (ἀριστερὰ) (παράγγ.), guide à droite (gauche) ; ‖ ὁδηγοὶ = ἐπὶ τὴν εὐθεῖαν, guides, sur la ligne ; ‖ ὁδηγοὶ τοῦ κέντρου καὶ τῶν πτερύγων, ἐπὶ τὴν **εὐθεῖαν**, guides du centre et des ailes, sur **la** ligne ; ‖ ὁδηγοί, ἐπὶ τὰς τάξεις, guides à vos places ; ‖ ὁδηγοί, ἐπὶ τὴν κατεύθυνσιν, guides, à vos chefs de file. § **ὁδηγός,** ὁ· guide ; καλοῦνται οὕτως ἄνθρωποι τοῦ τόπου ὁδηγοῦντες συχνάκις τὰ στρατεύματα διὰ δυσβάτων ἢ ἀγνώστων εἰς ταῦτα μερῶν. Ἡ ἐκλογὴ τῶν ὁδηγῶν δέον νὰ γίγνηται μεταξὺ τῶν νοημόνων ἀνδρῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν κυνηγῶν, τῶν **λαθροκυνηγῶν** (braconniers), τῶν ποιμένων, τῶν **ἀνθρακέων** (charbonniers), τῶν ὑλοτόμων, τῶν **ἀγροφυλάκων** ἢ **δασοφυλάκων** (gardes champêtres ou forestiers). Εἶνε συνετὸν νὰ λαμβάνωνται ἐξ αὐτῶν πολλοί, νὰ ἐξετάζωνται ἰδιαιτέρως καὶ κατόπιν κατ' ἀντιπαράστασιν, ἐὰν αἱ διδόμεναι παρ' αὐτῶν πληροφορίαι ἦνε ἀντιφατικαί. Ὅταν ὑπάρχῃ εἷς ὁδηγός, οὗτος βαδίζει εἰς τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν μεταξὺ δύο ἀνδρῶν, ἐπιπεφορτισμένων νὰ ἐπιβλέπωσιν αὐτόν, ἐν ἀνάγκῃ δὲ φέρονται κατ' αὐτοῦ σκληρῶς καὶ ἐνίοτε μάλιστα τὸν δένουσι.

ὁδηγοσωλήν, ῆνος, ὁ· tube-guide, n. m.

ὁδηγῶ (έω) μέλ. ήσω, conduire ; guider ; mener, ἄγω, διευθύνω, diriger ; ‖ αὐτὸς μᾶς ὁδηγεῖ, c'est lui qui nous conduit ; ‖ τὸν ὡδήγουν εἰς τὴν φυλακήν, on le menait en prison ; ‖ ὁ τοὺς μάγους ὁδηγήσας ἀστήρ, l'étoile qui guida les mages; ‖ ἀφοῦ γνωρίζετε τὸν δρόμον, ὁδήγησέ μας, puisque vous connaissez le chemin, menez-nous ; ‖ τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖ [παροιμ.], c'est un aveugle qui en conduit un autre ; ‖ ὁδηγῶ τινα ἐπί τινος πράγματος, renseigner (instruire) quelqu'un sur une affaire ; ‖ ὁδηγοῦμαι ἀπὸ τὰς περιστάσεις, se gouverner.

ὁδίτης, ου, ὁ· ὁ ὁδοιπόρος, ταξειδεύων πεζῇ, ὁ ταξειδιώτης, voyageur, euse ; ὁ διαβάτης, passant, n. personne qui passe.

ὀδμηρός, ά, όν· εὔοσμος, πολύοσμος, odoriférant, e ; συνών. τοῦ odorant, e, qui répand une bonne odeur.

ὁδογέφυρα, ας, ἡ· viaduc, n. m. βλέπε ὁδαγωγός.

ὁδοιπορία, ας, ἡ· τὸ καθ' ὁδὸν περιπατεῖν, τὸ ταξείδιον, voyage, n. m. ὁ δρόμος, ἡ διάνυσις, μετάβασις ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, τὸ διατρεχθησόμενον διάστημα πρὸς μετάβασιν ἐξ ἑνὸς σημείου εἰς ἕτερον, trajet, n. m. ‖ ὁδοιπορία περὶ τὴν γῆν, tour (voyage autour) du monde, ὁ γῦρος τοῦ κόσμου, ὁ περίπλους τῆς γῆς. § —, ἡ πορεία, traite, n.f. marche, n.f. βλ. **πορεία**· ‖ μετὰ τριῶν ὡρῶν ὁδοιπορίαν, après avoir marché trois heures.

ὁδοιπορικόν, οῦ, τὸ [τακτ.], itinéraire, n. m. περιγραφὴ τῆς ἀκολουθητέας ὁδοῦ πρὸς μετάβασιν ἐξ ἑνὸς μέρους εἰς ἕτερον. § —, aux champs, τυμπανοκρουσία πρὸς ἔνδειξιν ὅτι τὸ στράτευμα δύναται νὰ βαδίσῃ ὁδοιπορικῶς.

ὁδοιπορικός, ή, όν· ὁ εἰς τὴν ὁδοιπορίαν, τὸ ταξείδιον χρησιμεύων ἢ ἀνήκων, de voyage; de route ; ‖ ὁδοιπορικὸς σάκκος, sac de voyage ; ‖ βῆμα ὁδοιπορικόν, pas de route ; βλέπε **βῆμα**· ‖ [οὐδ.] **ὁδοιπορικὰ** [ἐνν. ἔξοδα], frais de route ; ἀποζημίωσις διὰ τὴν ὁδοιπορίαν, indemnité de route ; ἔξοδα ταξειδίου, frais de voyage ; βλ. καὶ **ἔξοδα**.

ὁδοιπορικῶς [ἐπίρ.], ὡς ὁ **ὁδοιπόρος,**

κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ὁδοιπόρου, en voyageur. § [στρατ.] —, βλ. βῆμα.

ὁδοιπόρος, ος, ον· ὁ καθ' ὁδὸν περιπατῶν, ὁ ταξειδεύων, ὁ ταξειδιώτης, voyageur, euse; ὁ πεζοπόρος, piéton, n.

ὁδοιπορῶ (έω), μέλ. ήσω· γενικῶς ταξειδεύω, voyager; εἶμαι εἰς τὸν δρόμον, περιπατῶ, βαδίζω, cheminer; marcher; || — διὰ ξηρᾶς, voyager par terre; || θὰ ὁδοιπορήσωμεν μαζή, nous ferons route ensemble; || ἀφοῦ ὡδοιπορήσαμεν δύο ὥρας, après avoir marché deux heures = μετὰ δύο ὡρῶν πορείαν.

ὁδοκαθαριστής, οῦ, ὁ· ὁ καθαριστὴς τῶν ὁδῶν, balayeur (euse) [des rues]; ὁ σκουπίζων τοὺς δρόμους, κοινῶς ὁ **σκουπιδιάρης, σκουπιδᾶς.**

ὀδοντάγρα, ας, ἡ (ὀδούς, ἄγρα), ἐργαλεῖον χειρουργικὸν πρὸς ἐξαγωγὴν ὀδόντων, davier, n. m. (ἀνθρώπων, ἵππων). § —, clef de Garanglot, κτηνιατρικὸν χειρουργικὸν ἐργαλεῖον πρὸς ἐξαίρεσιν (ἐξαγωγὴν) ὀδόντων.

ὀδονταλγία, ας, ἡ· πόνος τῶν ὀδόντων [Πολυδ. 2. 96], mal de dents. § **ὀδονταλγία,** odontalgie, n. f. Ἡ ὀδονταλγία δύναται νὰ ἔχῃ ποικίλας τὰς αἰτίας. Ἐὰν ὁ ὀδοὺς ἦνε ἐφθαρμένος προέρχεται ὀδονταλγία ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ πόλτου αὐτοῦ δράσεως τοῦ ψύχους, λίαν θερμῶν ἢ ψυχρῶν ποτῶν, πιέσεως αὐτοῦ ὑπὸ τῶν σιτίων κατὰ τὴν μάσησιν, κτλ. Τὰ αἴτια ταῦτα φέρουσιν ἢ πρόσκαιρον ὅλως ἄλγος ἢ ἀληθῆ φλεγμονὴν τοῦ πόλτου, καθ' ἣν ἡ ὀδονταλγία εἶνε καὶ διαρκεστέρα καὶ δριμυτέρα. Ἄλλοτε ἡ ὀδονταλγία προέρχεται ἐξ οὐλίτιδος ἢ ὀδοντοφατνιακῆς περιοστίτιδος δυναμένη νὰ λήξῃ εἰς πύησιν· ἢ εἶνε μᾶλλον νευραλγία τις ὀδοντικὴ ἀνεξάρτητος ἀπὸ πάσης ὀργανικῆς ἀλλοιώσεως συχνὴν δ' αἰτίαν ἔχουσα τὴν ψῦξιν, ἐπιφαινομένη δὲ καὶ κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τῆς κυήσεως ἢ παρουσιάζεται ὡς σύμπτωμα νόσων τοῦ ὀφθαλμοῦ, τοῦ ὠτὸς τοῦ ἰγμορείου ἄντρου (κοιλότητος κειμένης ἐν τῇ ἄνω γνάθῳ), κτλ. Ἀνάλογος κατὰ ταῦτα εἶνε καὶ ἡ θεραπεία τῆς ὀδονταλγίας. Ἐν περιπτώσει ὀδονταλγίας συνεπείᾳ προσβολῆς τοῦ γεγυμνωμένου πόλτου εἶνε εὔχρηστα, ἐντὸς τοῦ ὀδόντος διὰ βάμβακος ἐντιθέμενα διάφορα φάρμακα καυτηριάζοντα τὸν πόλτον, ἢ ἀναισθητικὰ (σωσίκρεας, φανικὸν ὀξύ, χλωροφόρμιον, ἀπόσταγμα καρυοφύλλων).

ὀδονταλγικός, ή, όν· odontalgique, adj. συνών. τοῦ odontique, adj. σχετικὸς (ἀφορῶν) τὴν ὀδονταλγίαν, relatif aux mal de dents: π. χ. πόνος ὀδονταλγικός, douleur odontalgique; || ἐπίσης κατάλληλος πρὸς θεραπείαν τῆς ὀδονταλγίας·· π. χ. ἐλιξίριον ὀδονταλγικόν, élixir odontalgique; || [οὐδ. οὐσ.] odontalgique, n. m. ἐννοεῖται φάρμακον.

ὀδονταλγῶ (έω), μέλ. ήσω· πάσχω ὀδονταλγίαν, avoir mal aux dents, ἔχω πόνον εἰς τοὺς ὀδόντας.

ὀδόντες, dents, n. f. pl. βλ. καὶ **ὀδούς·** οἱ ὀδόντες τοῦ ἀνθρώπου κεῖνται ἐγγεγομφωμένοι ἐν τοῖς φατνίοις τῆς ἄνω καὶ τῆς κάτω γνάθου διὰ μιᾶς ἢ πλειόνων ῥιζῶν καὶ περιβεβλημένοι μέχρι τινὸς ὑπὸ τῶν οὔλων. Ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν μερῶν, τῆς **μύλης,** προεχούσης ἔξω τῶν οὔλων, ἧς ἡ λειαίνουσα τὰ σιτία ἐπιφάνεια ἐπὶ τῶν γομφίων ὀδόντων καλεῖται **τράπεζα,** τοῦ **αὐχένος** ἤτοι τοῦ ὑπὸ τῶν οὔλων περιβαλλομένου μέρους, καὶ τῆς ῥίζης (ἁπλῆς ἢ πολλαπλῆς) ἥτις κεῖται ἐν τῷ φατνίῳ λεπτυνομένη ὁλονὲν πρὸς τὸ βάθος αὐτοῦ· ἔνδοθεν δὲ φέρει κοιλότητα σωληνοειδῆ, ἥτις καταλήγει ἐν τῇ ῥίζῃ εἰς στόμιον ἁπλοῦν, ἢ πολλαπλοῦν ἀναλόγως τῆς ῥίζης, καὶ εἶνε πεπληρωμένη διὰ τοῦ **πόλτου,** ὅστις εἶνε οὐσία μαλακή, βρίθουσα ἀγγείων καὶ νεύρων. Τὸν ἱστὸν τῶν ὀδόντων ἀποτελοῦσι τρεῖς οὐσίαι, α) ἡ **ἐλεφαντίνη οὐσία** ἢ **ὀδοντίνη** (dentine), παρεμφερὴς πρὸς τὴν οὐσίαν τῶν ὀστῶν ἀλλὰ σκληροτέρα, περιβάλλουσα ἀμέσως σύμπαν τὸ κοῖλον τοῦ ὀδόντος, β) ἡ **ὑαλοειδὴς** ἢ **ἀδαμαντίνη οὐσία,** (émail) σκληροτάτη καὶ στιλπνή, περιβάλλουσα τὴν ἐλεφαντίνην κατὰ τὴν μύλην τοῦ ὀδόντος, καὶ γ) ἡ **ὀστεοειδὴς οὐσία,** περιβάλλουσα τὴν ἐλεφαντίνην κατὰ τὴν ῥίζαν τοῦ ὀδόντος. Οἱ ὀδόντες φύονται ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου (καὶ πολλῶν ἄλλων θηλαστικῶν ζώων) δίς, ἤτοι πρῶτον μὲν ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ οἱ καλούμενοι **νεογιλοὶ** ἢ γαλαξίαι ὀδόντες, βραδύτερον δέ, ἐκπιπτόντων τῶν νεογιλῶν, οἱ καλούμενοι **μόνιμοι.** Καὶ νεογιλοὶ μὲν εἰσι τὸ ὅλον 20, ἀνὰ 10 ἐφ' ἑκατέρας τῶν γνάθων, μόνιμοι δὲ 32, ἀνὰ 16· σύμπας δὲ ὁ τῶν ὀδόντων στοῖχος καλεῖται **φραγμός.** Κατὰ τὸ σχῆμα διαιροῦνται οἱ ὀδόντες εἰς **τομεῖς** (ἢ διχαστῆρας), **κυνόδοντας** καὶ **γομφίους** (ἢ μυλίτας, κοινότερον **τραπεζίτας**)· εἶνε δὲ ἐκ τῶν 16 μονίμων ὀδόντων ἑκατέρας τῶν γνάθων τομεῖς μὲν οἱ 4 πρόσθιοι (ἀνὰ δύο ἑκατέρωθεν τῆς μέσης γραμμῆς), κυνόδοντες δὲ οἱ κατόπιν δύο (ἀνὰ εἷς ἑκατέρωθεν) καὶ γόμφιοι οἱ ἄκροι 10 (ἀνὰ 5)· τῶν τελευταίων δὲ τούτων οἱ ἔσχατοι (ἀνὰ εἷς) καλοῦνται **σωφρονιστῆρες·** ἐκ δὲ τῶν 10 νεογιλῶν ὀδόντων εἶνε 4 τομεῖς, 2 κυνόδοντες καὶ 4 γόμφιοι, ἐλλειπόντων οὕτως ἑκατέρωθεν τῶν τριῶν τελευταίων γομφίων. Τῶν τομέων αἱ μύλαι εἶνε πλατεῖαι καὶ λεπταί, κατάλληλοι πρὸς διαίρεσιν τῆς τροφῆς κατὰ ὀγκώδη τεμάχια, αἱ δὲ ῥίζαι ἁπλαῖ. Τῶν δὲ κυνοδόντων, κληθέντων οὕτω διὰ τὴν μεγάλην αὐτῶν ἀνάπτυξιν ἰδίᾳ ἐπὶ τοῦ κυνὸς (καὶ τῶν ἄλλων ζώων τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, αἱ μύλαι εἶνε παχύτεραι καὶ στενώτεραι ἢ τῶν τομέων, πρὸς τὸ ἐλεύθερον αὐτῶν ἄκρον βαθμιαίως ὀξύτεραι αἱ δὲ ῥίζαι ἁπλαῖ. Ἐκ δὲ τῶν γομφίων, οἱ μὲν δύο πρῶτοι (ἐλάσσονες γόμφιοι) ἔχουσι μύλας μὲν τετραγωνικὰς καὶ κατὰ ἄκρον δισχιδεῖς, ῥίζας δὲ ἐπὶ μὲν τῆς ἄνω γνάθου ὡς τὰ πολλὰ διφυεῖς (μάλιστα δὲ ὁ πρῶτος γόμφιος), ἐπὶ δὲ τῆς κάτω γνάθου ἀτελῶς δι' αὔλακος εἰς δύο χωριζομένας· οἱ δὲ τρεῖς τελευταῖοι γόμφιοι ἔχουσι μύλας βραχείας μέν, ἀλλὰ ὀγκώδεις, ληγούσας εἰς τραπέζας ἀνωμάλους, μετὰ 4 ἢ 5 φυμά-

των, αἱ δὲ ῥίζαι των ἐπὶ μὲν τῆς ἄνω γνάθου εἶνε τριφυεῖς, ἐπὶ δὲ τῆς κάτω διφυεῖς. Οἱ ἔσχατοι (πέμπτοι) γόμφιοι καλοῦνται **σωφρονιστῆρες**, φύονται δὲ μετὰ τὸ 20στὸν ἔτος. Ἡ καταβολὴ τῶν ὀδόντων ἄρχεται ἤδη ἐν τῇ ἐμβρυϊκῇ ζωῇ, ὅτε ὑπάρχουσιν ἐντὸς τῶν οὔλων κύστεις, ἐξ ὧν βραδύτερον θὰ ἀναπτυχθῶσιν οἱ ὀδόντες. Ἡ τοιαύτη **πρώτη ὀδοντοφυΐα** ἄρχεται ἐν γένει περὶ τὸν ἕβδομον μῆνα μετὰ τὴν γέννησιν καὶ λίγει φθίνοντος τοῦ δευτέρου ἔτους· καὶ πρῶτοι μὲν φύονται οἱ μέσοι τομεῖς τῆς κάτω γνάθου, εἶτα οἱ αὐτοὶ τῆς ἄνω (τὸν ς'-η' μῆνα)· κατόπιν οἱ δεύτεροι τομεῖς τῆς κάτω καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ τῆς ἄνω (ζ'-θ' μῆνα)· εἶτα οἱ πρῶτοι γόμφιοι κάτω καὶ ἄνω (ιβ'-ιε' μῆνα)· βραδύτερον οἱ κυνόδοντες ις'-κ' μῆνα)· καὶ τελευταῖοι οἱ δεύτεροι γόμφιοι (κ'-κδ' μῆνα), δι' ὧν συμπληροῦται ἡ ἔκφυσις τῶν νεογιλῶν ὀδόντων.

Ἡ πρώτη ὀδοντοφυΐα, ἰδίως ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτῆς, συνοδεύεται συχνότατα ὑπὸ νοσηρῶν φαινομένων, ἐὰν μάλιστα τὸ παιδίον ἦνε καχεκτικὸν ἢ τρέφηται κακῶς· τοιαῦτα εἶνε ἡ ἀϋπνία, σπασμοί, πυρετός, παντοειδῆ ἐξανθήματα ἐπὶ τοῦ δέρματος, ἔμετοι, διάρροια, κωλικοί, κτλ. καθ' ὧν ἀντιτάσσεται συμπτωματικὴ θεραπεία μετὰ πολλῆς προφυλάξεως καὶ ἐπιμελείας περὶ τὴν δίαιταν.

Ἀπὸ δὲ τοῦ ζ' ἔτους ἄρχεται ἡ **δευτέρα ὀδοντοφυΐα**, καθ' ἣν πίπτουσι μὲν βαθμηδὸν οἱ νεογιλοὶ ὀδόντες, φύονται δὲ οἱ μόνιμοι, ὧν ἡ ἀνάπτυξις ἄρχεται πρὸ τῆς πτώσεως τῶν νεογιλῶν, (οὕτως ὥστε περὶ τὸ ς' ἔτος αἱ γνάθοι φέρουσι μὲν τοὺς νεογιλοὺς ὀδόντας ἐγκρύπτουσι δὲ καὶ τοὺς μονίμους)· φύονται δὲ καὶ πάλιν πρῶτοι οἱ τῆς κάτω γνάθου ὀδόντες καὶ εἶτα οἱ ὁμώνυμοι τῆς ἄνω κατὰ τὴν ἑξῆς τάξιν· τρίτοι γόμφιοι (ζ' ἔτος), μέσοι τομεῖς (η'), δεύτεροι τομεῖς (θ'), πρῶτοι γόμφιοι (ι'), κυνόδοντες (ια'-ιγ'), δεύτεροι γόμφιοι (ια'-ιε'), τέταρτοι γόμφιοι (ιγ'-ις'), τέλος οἱ σωφρονιστῆρες, ὧν ὁ χρόνος τῆς ἐκφύσεως ποικίλλει ἀπὸ τοῦ ιη' μέχρι τοῦ λ' ἔτους. Σπανιώτατα τέλος παρετηρήθη καὶ τρίτη ὀδοντοφυΐα κατὰ τὴν γεροντικὴν ἡλικίαν.

Ἡ φυσιολογικὴ λειτουργία τῶν ὀδόντων εἶνε ἡ μάσησις· ἀναλόγως δὲ τοῦ εἴδους τῆς τροφῆς ἑκάστης τάξεως τῶν ζώων ποικίλλουσι καὶ οἱ ὀδόντες κατὰ τὸ σχῆμα, τὸν ἀριθμόν, τὴν θέσιν κτλ. Οὕτω π. χ. σπουδαιοτάτας παρουσιάζει διαφορὰς ὁ **φραγμὸς** τῶν ὀδόντων ἐπὶ τῶν σαρκοφάγων ζώων καὶ τῶν φυτοφάγων, καθότι ἡ μὲν σὰρξ ἔχει μᾶλλον ἀνάγκην κατασπαράξεως, τὰ δὲ φυτὰ λεπτομεροῦς λειοτριβήσεως. Ὁ δὲ ἄνθρωπος παμφάγος ὢν ἔχει καὶ τομεῖς ἰσχυροὺς καὶ γομφίους ἁρμοδίους πρὸς σπάραξίν τε καὶ λειοτρίβησιν. Περὶ δὲ τῆς σπουδαιότητος τῆς καλῆς μασήσεως βλ. **μάσησις**.

Ἐκ τῶν νόσων τῶν ὀδόντων κοινοτάτη εἶνε ἡ καλουμένη **τερηδὼν τῶν ὀδόντων** ἤτοι ἡ διάβρωσις τῆς οὐσίας αὐτῶν, προϊοῦσα βραδέως ἀπὸ τῶν ἔξω πρὸς τὰ ἔσω. Ἡ ἔναρξις τῆς νόσου γίνεται δι' ἀποσπάσεως τμήματος τῆς ἀδαμαντίνης οὐσίας, ἥτις προφυλάσσει τὸν ὀδόντα ἀπὸ πάσης ἔξωθεν ἐπιδράσεως· γίνεται δὲ ἡ ῥῆξις αὕτη τῆς ἀδαμαντίνης οὐσίας ὅταν π. χ. παρεμβληθῇ μεταξὺ τῶν ὀδόντων πρὸς θραῦσιν σκληρά τις οὐσία (πυρῆνες καρπῶν κτλ.), διὰ τῆς εἰς τὸ στόμα εἰσαγωγῆς λίαν θερμῶν ἢ λίαν ψυχρῶν ποτῶν κτλ. Οὕτω δὲ ἀνοίγεται εἴσοδος εἰς τὰ ὑγρὰ τῶν γινομένων ἐν τῷ στόματι ζυμώσεων καὶ εἰς τὰ μικρόβια, ἐξ ὧν εἰδικὸς παραγωγὸς τῆς τερηδόνος τῶν ὀδόντων εἶνε **λεπτόθριξ ὁ τοῦ στόματος**. Ὅταν ἡ διάβρωσις προχωρήσῃ μέχρι τοῦ πόλτου, αἱ ἐξωτερικαὶ ἐπ' αὐτοῦ δράσεις ἐπιφέρουσιν (οὐχὶ πάντοτε) ὀδονταλγίαν (βλ. λέξιν) ἀλλὰ καὶ οὗτος ὀλίγον κατ' ὀλίγον φθείρεται καὶ ἐξαφανίζεται. Μεταδίδεται δὲ πολλάκις ἡ τερηδὼν καὶ εἰς τὸν παρακείμενον ὀδόντα. Ἐὰν ἡ φθορὰ τοῦ ὀδόντος δὲν εἶνε λίαν ἐκτεταμένη, δύναται ἀκόμη νὰ σωθῇ ὁ ὀδοὺς διὰ **σφραγίσεως** αὐτοῦ· ἀφοῦ δηλ. καθαρισθῇ τὸ ἐφθαρμένον μέρος πληροῦται ἡ κοιλότης εἴτε διὰ λιθίνου μίγματος, εἴτε διὰ μεταλλικοῦ (χρυσοῦ, ἀργύρου, ὑδραργυρικοῦ κράματος, λευκοχρύσου κτλ.), ἅτινα στερεοποιούμενα ἀντικαθιστῶσι τὴν ἀπωλεσθεῖσαν οὐσίαν τοῦ ὀδόντος. Ἐντελῶς δὲ ἐφθαρμένοι ὀδόντες ἐξάγονται καὶ ἀντικαθίστανται διὰ τεχνητῶν.

Ἡ **περιοδοντῖτις** ἤτοι φλεγμονὴ τοῦ ἐπαλείφοντος τὴν ῥίζαν τῶν ὀδόντων περιοστέου (ὀδοντοφατνιακὴ περιοστῖτις, ἐπιφέρει δριμεῖς πόνους καὶ ἐὰν περιέλθῃ εἰς πύησιν γεννᾷ ἀπόστημα ἐν τοῖς οὔλοις, μετὰ τὴν σχάσιν τοῦ ὁποίου συνήθως ἐπέρχεται θεραπεία· ὑπολείπονται ὅμως πολλάκις καὶ μακροχρόνια συρίγγια, πρῶτος ὅρος τῆς θεραπείας τῶν ὁποίων εἶνε ἡ ἐξαγωγὴ τοῦ ὀδόντος.

Τρὺξ τῶν ὀδόντων καλεῖται τὸ λιθῶδες κίτρινον ἐπικάθισμα ὅπερ παρατηρεῖται ἐπὶ τῶν μυλῶν καὶ μάλιστα παρὰ τὰ οὖλα. Ἀποτελεῖται κυρίως ἐξ ἀνθρακικοῦ καὶ φωσφορικοῦ ἀσβεστίου, προκαλεῖ δὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς τερηδόνος ἢ καὶ ἀμέσως αὐτὸν ἀπειλεῖ τὸν ὀδόντα ἐὰν προχωρήσῃ περὶ τὴν ῥίζαν αὐτοῦ· εὐκόλως δὲ ἀποσπᾶται διὰ προσεκτικῆς πάντοτε ἀποξέσεως καὶ ἡ ἀναπαραγωγὴ αὐτῆς προλαμβάνεται διὰ τακτικοῦ καθαρισμοῦ τῶν ὀδόντων, ὅστις ἄλλως τε εἶνε ἀπαραίτητος πάντοτε καὶ ἐὰν πάντες οἱ ὀδόντες ἔχωσι κάλλιστα· γίνεται δὲ καθ' ἑκάστην διὰ σκληρᾶς ψήκτρας καὶ ὀδοντοτρίμματος τινὸς ἐκ τῶν πολυωνύμων ὑπαρχόντων, κύριον ἔχων σκοπὸν τὴν ἀφαίρεσις παντὸς ἐπὶ τῶν ὀδόντων ἐπικαθίσαντος ξένου στοιχείου.

Ἐπιβλαβέστατον εἶνε τὸ ἀφίνειν ἴχνη τροφῶν μεταξὺ τῶν ὀδόντων καὶ πρὸ πάντων εἰς τὰς τερηδονισμένας κοιλότητας· ἀλλ' ἐπίσης καταστρεπτικὴ καὶ ἡ ἐξαγωγὴ αὐτῶν διὰ σκληρῶν ἐργαλείων (καρφίδων, βελονῶν) ἅτινα ῥηγνύουσι τὴν ἀδαμαντίνην οὐσίαν καὶ ἐπιφέρουσι τὴν τερηδόνα. Ἄρισται δὲ ὀδοντογλυφίδες εἶνε τὰ εὔκαμπτα πτερὰ καὶ ξυλάρια. Τὰ γλυκέα ἐδέσματα βλάπτουσιν, ὡς κοινολογεῖται, τοὺς

ὀδόντας ἀλλὰ μόνον ἐὰν τὰ μόρια αὐτῶν ὑπολειφθῶσι μεταξὺ τῶν ὀδόντων. Τὰ δὲ μνημονευθέντα **ὀδοντοτρίμματα** ἢ ὀδοντοκόνεις ἐνέχουσι μὲν καί τινα ἀρωματικὰ στοιχεῖα, ἀποβλέποντα μᾶλλον εἰς τὸν καθαρισμὸν καὶ τὴν εὐωδίαν τοῦ ὅλου στόματος, κύρια ὅμως αὐτῶν συστατικὰ εἶνε ἀλκαλικαὶ κόνεις, οἷον ἀνθρακικὴ μαγνησία, ἀνθρακικὸν ἀσβέστιον (κρητὶς) κτλ. Ἡ δὲ κόνις ἄνθρακος καὶ ἡ κίσσηρις, κοινῶς θεωρούμενα ὡς κάλλιστα ὀδοντοτρίμματα, βλάπτουσι μᾶλλον τὴν ἀδαμαντίνην οὐσίαν καὶ καλὸν εἶνε νὰ ἀποφεύγωνται.

Ὀδόντες τεχνητοὶ τοποθετοῦνται ἐν τῇ θέσει τῶν ἐλλειπόντων φυσικῶν, οὓς καὶ ἀντικαθιστῶσι σχεδὸν ἐντελῶς. § ὀδόντες τομεῖς, pinces, οἱ μέσοι κοπτῆρες (τοῦ ἵππου) εἰς ἑκάστην τῶν σιαγόνων. § **ὀδόντες**, οἱ [ἀρχιτ.] denticules n, f. pl. **σταλακτῖται**, οἱ· κόσμημα ἀρχιτεκτονικόν, ὅπερ ἀποτελεῖται ἀπὸ εἶδος ὀδόντων, ἤτοι μικρῶν τετραπλεύρων τετμημένων ἐν τῷ κατωτέρῳ ἄρθρῳ (membre) τοῦ Ἰωνικοῦ καὶ Κορινθιακοῦ γείσου (corniche) βλ. **θριγκὸς καὶ ῥυθμός**. Τὸ κενὸν διάστημα ὅπερ χωρίζει δύο **ὀδόντας** καλεῖται **μετατομὴ** (métatome). Τὸ πλάτος τοῦ ὀδόντος εἶνε ἴσον μὲ τὸ $^1/_6$ τοῦ ἐμβάτου (module), τὸ δὲ ὕψος αὐτοῦ ἔχει ὡς πρὸς τὸ πλάτος του τὴν ἀναλογίαν 4 πρὸς 3. Τὸ πλάτος τῆς μετατομῆς εἶνε τὸ $^1/_2$ ἕως τὰ $^2/_3$ τοῦ πλάτους τοῦ ὀδόντος. Ὁ ἄξων τοῦ κίονος δέον νὰ διέρχηται πάντοτε ἀπὸ τὸ μέσον ὀδόντος τινός. Ἡ γοτθικὴ ἀρχιτεκτονικὴ δὲν ἔκαμε χρῆσιν τῶν ὀδόντων εἰς τοὺς θριγκούς της, ἐὰν δὲ ὑπάρχωσι παραδείγματα τινὰ ταῦτα εἰσὶ σπανιώτατα. Εἶδός τι ὀδόντων εὑρίσκεται ἐπὶ τῶν ῥωμανικῶν κιονοκράνων καθὼς καὶ ἐπὶ τῶν τῆς ἐποχῆς τῆς **μεταβάσεως** (transition) ἐκ τοῦ ῥωμανικοῦ **χαρακτῆρος** (style) εἰς τὸν Γοτθικόν.

ὀδόντι, τό· τὸ ὀδόντιον· βλ. ὀδόντες, κοινῶς **τὸ δόντι**,

ὀδοντίασις, εως, ἡ· ἡ **ὀδοντοφυΐα**, dentition, n. f. ἡ τῶν ὀδόντων ἔκφυσις καὶ ὁ ἐκ τούτου πόνος.

ὀδοντιατρική, ῆς, ἡ· profession de dentiste ou art dentaire; κλάδος τῆς χειρουργικῆς ἀντικείμενον ἔχων τὴν θεραπείαν τῶν ὀδόντων. Ἤδη ἐπὶ Ἡροδότου ὑπῆρχον ἐν Αἰγύπτῳ ἰδιαίτεροι ὀδοντίατροι καὶ ἐν τῇ ῥωμαϊκῇ δωδεκαδέλτῳ ἀναφέρεται ἡ στερέωσις ὀδόντων διὰ χρυσοῦ. Κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα τὴν ὀδοντιατρικὴν ἤσκουν βαναύσως οἱ κουρεῖς καὶ πλανόδιοί τινες ἀγύρται. Ἡ δὲ ἐπιστημονικὴ ὀδοντιατρικὴ ἤρξατο κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΗ' αἰῶνος διὰ τοῦ γάλλου Pierre Touchard καὶ προήχθη κατ' ἀρχὰς μὲν ὑπὸ γάλλων καὶ ἄγγλων, νεωστὶ δὲ ὑπὸ γερμανῶν καὶ ἐν τῷ τεχνικῷ αὐτῆς μέρει κατ' ἐξοχὴν ὑπὸ ἀμερικανῶν ὀδοντιάτρων. Πολλαχοῦ δὲ ὑπάρχουσιν ἴδιαι ὀδοντιατρικαὶ σχολαὶ (ὡς καὶ παρ' ἡμῖν μία ἰδιωτική) ἢ τοὐλάχιστον εἰδικαὶ διὰ τὴν ὀδοντιατρικὴν ἕδραι ἐν τοῖς πανεπιστημίοις· ‖ ἡ ἐξάσκησις τῆς ὀδοντιατρικῆς, l'exercice de la profession de dentiste; ‖ — σχολή· βλ. **ὀδοντοϊατρική**.

ὀδοντίατρος, ὁ· βλ. ὀδοντοϊατρός.

ὀδοντιάω-ῶ, μέλ. άσω· τὸ κοινῶς λεγόμενον ἐκβάλλω (ἐβγάζω) δόντια, **ὀδοντοφυῶ**, être en dentition; faire ses dents; ἰδίως προκειμένου περὶ νηπίων, παίδων.

ὀδοντικός, ή, όν· ὁ εἰς τοὺς ὀδόντας ἀνήκων, ἁρμόζων [Γαλην.], qui concerne les dents, dentaire, adj. πᾶν ὅ,τι σχετίζεται μὲ τοὺς ὀδόντας.

ὀδοντίνη, ης, ἡ· dentine, n. f. ἡ κυρία συστατικὴ τοῦ ὀδόντος οὐσία, ἄλλως καλουμένη καὶ substance fondamentale ou substance éburnée (= ivoire des dents).

ὀδόντιον, ου, τό· βλ. ὀδούς, κοινῶς τὸ δόντι, dent. n. f.

ὀδοντῖτις, ιδος, ἡ· ἀσθένεια, πόνος τῶν ὀδόντων, douleur des dents; ἡ **ὀδονταλγία**. § ὀδοντῖτις, ιδος, ἡ· odontite, n. f. φλεγμονὴ τῶν ὀδοντικῶν σαρκωδῶν μερῶν, inflammation de la pulpe dentaire.

ὀδοντογλυφίς, ίδος, ἡ· ἐργαλεῖον (ἢ ξυλάριον, κτλ.) δι' οὗ ξύονται, καθαρίζονται οἱ ὀδόντες, cure-dents, n. m. βλ. καὶ **ὀδοντοξέστης**.

ὀδοντογραφία, ας, ἡ· odontographie, n. f. περιγραφὴ τῶν ὀδόντων, description des dents.

ὀδοντογραφικός, ή, όν· odontographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀδοντογραφίαν, qui a rapport à l'odontographie; ‖ πραγματεία ὀδοντογραφική, traité odontographique.

ὀδοντοειδής, ής, ές· ὁ τὸ εἶδος ἔχων, τὴν μορφὴν ὀδόντος, dentiforme, adj.

ὀδοντοϊατρική, ῆς, ἡ· ἡ **ὀδοντιατρική**, art dentaire; βλ. λέξιν· ‖ — σχολή, école dentaire, σχολὴ ἐν ᾗ διδάσκουσι τὴν ὀδοντιατρικήν.

ὀδοντοϊατρός, οῦ, ὁ καὶ **ὀδοντίατρος**, dentiste, n. m. χειρουργὸς καταγινόμενος εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τοὺς ὀδόντας, chirurgien qui s'occupe de ce qui concerne les dents βλ. καὶ **ὀδοντιατρική**.

ὀδοντοκοιλία, ας, ἡ [μετ.] φάτνιον (βόθριον) ὀδόντος, alvéole des dents; τὸ κοίλωμα τῆς γνάθου ἐν ᾧ εἰσέρχεται ἡ ῥίζα τοῦ ὀδόντος, ὅθεν τὸ ὀδοντοκοίλωμα.

ὀδοντοκοίλωμα, ατος, τό· cavité dentaire; ἡ ὀδοντοκοιλία. § **ὀδοντοκοίλωμα**, τὸ [ἱππολ.], cul-de sac (de dent); λέγεται ἡ εἰς τοὺς τομεῖς ὀδόντας ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν ὑπάρχουσα κατὰ τὴν κανονικὴν περίοδον ἐλλειψοειδὴς κοιλότης, ἡ πληρουμένη διὰ τῆς γνωστῆς μελαίνης χρωστικῆς μάζης.

ὀδοντόκονις, εως, ἡ· κόνις τῶν ὀδόντων, τὸ ὀδοντότριμμα, poudre dentifrice, κόνις δι' ἧς τρίβουσι τοὺς ὀδόντας πρὸς καθαρισμόν· ὑπάρχουσι διάφοραι συνταγαὶ ὀδοντοτριμμάτων.

ὀδοντολογία, ας ἡ· odontologie (ὀδοὺς καὶ λόγος, πραγματεία, traité), n. f. μέρος τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης, ἀφορῶν τὰς ἀσθενείας καὶ τὴν ὑγιεινὴν τῶν ὀδόντων.

ὀδοντολογικός, ή, όν· odontologique,

adj. ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὴν ὀδοντολογίαν, qui a rapport à l'odontologie.

ὀδοντολόγος, ου, ὁ· odontologiste, n.m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν ὀδοντολογίαν, celui qui s'occupe d'odontologie.

ὀδοντοξέστης, ου, ὁ (ξέω ὀδούς), ἐργαλεῖόν τι τῶν ὀδοντοϊατρῶν δι' οὗ ξύνονται, καθαρίζονται οἱ ὀδόντες, lime à dents; καὶ γενικώτερον ὀδοντογλυφίς, cure-dents; ‖ ὀδοντοξέστης λέγεται ἐπίσης ἡ ψήκτρα τῶν ὀδόντων, ὀδοντόψηκτρα, brosse à dents.

ὀδοντόπονος, ου, ὁ· πόνος τῶν ὀδόντων, mal (; rage) des dents; βλ. ὀδονταλγία.

ὀδοντοπρόφερτος, ος, ον, καὶ ὀδοντόφωνος [γραμμ.] dental, e, aux, adj· λέγεται διὰ τὰ σύμφωνα ἅτινα προφέρονται ἐκτεινομένης τῆς γλώσσης πρὸς τοὺς ὀδόντας, ὅπως τὰ ἑλληνικὰ τ, δ, θ, καὶ τὰ γαλλικὰ d, t· ‖ ὀδοντοπρόφερτον, une dentale, n. f.

ὀδοντοπώμασμα, τό· τὸ μίγμα δι' οὗ ἐμφράσσουσι τὸ κοίλωμα τῶν ὀδόντων.

ὀδοντορραγία, ας, ἡ· odontorragie (ὀδοὺς καὶ ῥαγή, ῥοή, écoulement) n. f. ἐκροὴ αἵματος ἐκ τοῦ φατνίου ὀδόντος, écoulement de sang par l'alvéole d'une dent.

ὀδοντορραγικός, ή, όν· odontorragique, adj· ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὴν ὀδοντορραγίαν, qui a rapport à l'odontorragie.

ὀδοντορρύκανον, τό· βλ. ῥυκάνη.

ὀδοντόσμηγμα, α-ος, τό· βλ. ὀδοντότριμμα.

ὀδοντοστοιχία, ας, ἡ· ἕρκος, σειρὰ ὀδόντων τεχνητῶν, rang de dents artificielles, dentier, n. m. § —, αἱ δύο σειραὶ τῶν ὀδόντων, râtelier, n. m. § —, ἡ ὀδόντωσις, ἡ κατάταξις τῶν ὀδόντων, denture, n. f. ensemble des dents d'une personne; une belle denture.

ὀδοντοσφράγισις, εως, ἡ· plombage (m.) d'une dent, σφράγισις (βούλλωμα) ὀδόντος.

ὀδοντοτριβή, ῆς, ἡ· (νόθος) [ἱππολ.] bégu, béguité, n. f. ἡ ἱππολογία οὕτως ἀποκαλεῖ ἀνωμαλίαν τινὰ ἐπὶ τῆς κανονικῆς προστριβῆς τῶν κοπτήρων ὀδόντων τῆς κάτω σιαγόνος κατὰ τὰς διαφόρους φάσεις τῆς ἡλικίας, καὶ δὴ ἐπὶ τῆς ἐξαλείψεως τῆς ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ ὀδόντος μελαίνης στεφάνης, ὁπόταν δηλονότι αὕτη παραμένῃ ζωηρὰ μέλαινα καὶ πέραν τῆς ὡρισμένης χρονικῆς περιόδου, δηλονότι καὶ μετὰ τὸ 8ον ἔτος τῆς ἡλικίας βλ. καὶ ἀνώμαλος ὀδοντοτριβή.

ὀδοντοτριγμός, οῦ, ὁ [μετ.] βλ. βρύχω.

ὀδοντότριμμα, ατος, τὸ ἢ ὀδοντόσμηγμα, τό· βλ. ὀδοντόκονις, poudre dentifrice.

ὀδοντοφατνιακός, ή, όν· τοῦ φατνίου τοῦ ὀδόντος, d'alvéole de dent.

ὀδοντοφυΐα, ας, ἡ· dentition, n. f. ἡ τῶν ὀδόντων ἔκφυσις, καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς κνησμὸς καὶ πόνος· «ὀδοντοφυΐαι γίνονται περὶ ἕβδομον μῆνα» Πολυδ. 2. 96· βλ. ὀδόντες.

ὀδοντοφύραμα, ατος, τό· pâte dentifrice, φύραμα (ζύμη) δι' ἧς προστρίβουσι τοὺς ὀδόντας πρὸς καθαρισμόν.

ὀδοντοφυῶ (έω) μέλ. ήσω, εἶμαι εἰς ὀδοντοφυΐαν, βλ. καὶ ὀδοντιάω, être en dentition; jeter les dents; faire ses dents.

ὀδοντόφωνος, ος, ον· βλ. ὀδοντοπρόφερτος.

ὀδοντόψηκτρα, ας, ἡ· ἡ ψήκτρα τῶν ὀδόντων, brosse à dents.

ὀδοντόω-ῶ, μέλ. ώσω, endenter, ἑνώνω δι' ὀδοντώσεως (endente) δύο τεμάχια· βλ. καὶ ἐγγομφόω. § ὀδοντόω τροχόν, créneler; βλ. ὀδοντωτὴ σειρά. § —, βλ. κεστρόω, layer.

ὀδόντωμα, ατος, τό· adent, n. m. ἐντομὴ (entaille) ἢ συναρμογὴ (assemblage) τοιαύτη, ὥστε τὰ τεμάχια νὰ ἔχωσι σχῆμα ὀδόντος· ‖ ἑνώνω δι' ὀδοντώματος, adenter; βλ. [ναυτ.] ὀδούς. § — ἢ ὀδόντωσις, endente, n. f. ἕνωσις δύο τεμαχίων ἅτινα ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα εἰσέρχονται τὸ ἓν ἐντὸς τοῦ ἄλλου εἰς ὀδοντωτὰς ἐντομάς. § —, râteau, n. m. καλεῖται οὕτως ἔν τινι κλείθρῳ τεμάχιον σιδηροῦν φέρον ὀδόντας εἰς οὓς εἰσέρχονται αἱ ἐντομαὶ τοῦ ἄκρου τῆς κλειδός. § — ἢ ὀδούς, βλ. κτιδών. § —, crémaillère, n. f. πᾶν τὸ πριονοειδές. § — [οἰκοδ.] refend, n. m. ὅταν οἱ λίθοι οἱ σχηματίζοντες τὰς κατακορύφους ἀλύσεις (chaînes) ἐν μιᾷ οἰκοδομῇ δὲν ἔχωσι τὸ αὐτὸ μῆκος, ἀλλὰ τίθενται διαδοχικῶς εἰς μικρότερος καὶ εἰς μεγαλείτερος, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ μήκους μεταξύ των καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δέ, σχηματίζονται οὕτως ἐν τῇ κατακορύφῳ ἄκρᾳ τῆς ἀλύσεως ἐσοχαὶ καὶ ἐξοχαί· τὸ τοιοῦτο καλεῖται ὀδόντωμα. § ὀδόντωμα, ατος, τό, denture, n. f. τὸ σύνολον τῶν ὀδόντων ὀδοντωτοῦ τροχοῦ.

ὀδόντωμα, ατος, τό· odontome, n. m. οἴδημα τῶν ὀδόντων, tumeur des dents.

ὀδόντωμα, grain (m.) d'orge; ἔκφρασις τῶν ξυλουργῶν, λεπτουργῶν καὶ τῶν κλειθροποιῶν σημαίνουσα ὀδόντωμα ἢ ὀδοντωτὴν τομήν, ἰδίως δὲ ἐν τῇ ξυλουργικῇ σημαίνει ἕνωσιν ὀδοντωτὴν δύο ξύλων μεταξύ των.

ὀδόντωσις, εως, ἡ· βλ. ὀδόντωμα, endente, n. f. ‖ ὀδοντώσεις [οἰκοδ.] βλ. ἐσοχαί, redents.

ὀδοντωτὴ συναρμογὴ [ξυλουρ.], adent, n. m. ἕνωσις δύο σανίδων δι' ἐγκοπῆς καὶ τριγωνικῆς γλωσσίδος κοινῶς μὲ δόντια· βλ. ὀδόντωμα καὶ [ναυτ.] ὀδούς· ‖ ὀδοντωτὴ ῥάβδος, βλ. κανὼν ὀδοντωτός· ‖ σειρὰ (τομὴ) ὀδοντωτή, βλ. πριονοειδές, crénelure, n. f. καὶ ὀδόντωμα, grain d'orge.

ὀδοντωτός, ή, όν (ὀδοντόω), ὁ ἔχων ὀδόντας, denté, ée, adj. dentelé, ée, adj. § τροχὸς ὀδοντωτός, roue dentée; roue d'engrenage. Ὀδοντωτοὶ τροχοὶ λέγονται οἱ φέροντες ἐπὶ τῆς περιφερείας αὐτῶν ὀδοντοειδεῖς ἐξοχὰς ὧν σκοπὸς εἶνε ἡ μετάδοσις τῆς περιστροφικῆς κινήσεως ἀπὸ ἑνὸς τροχοῦ εἰς ἄλλον· πρὸς τοῦτο οἱ δύο τροχοὶ εἶνε οὕτω τοποθετημένοι ὥστε οἱ ὀδόντες τοῦ ἑνὸς νὰ ἀντεμβαίνωσιν εἰς τὰ μεταξὺ τῶν τοῦ ἄλλου διαστήματα. Οὕτω στρεφομένου τοῦ ἑνός, στρέφεται καὶ ὁ ἄλλος κατ' ἀντίστροφον ὅμως διεύθυνσιν.

Ἡ δὲ ταχύτης τῆς κινήσεως εἶνε ἀντιστρόφως ἀνάλογος πρὸς τὰς περιφερείας τῶν δύο τροχῶν ἤτοι πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὀδόντων αὐτῶν· ἐὰν λ. χ. ὁ μὲν φέρῃ 40 ὀδόντας, ὁ δὲ 10, εἰς πᾶσαν στροφὴν τοῦ πρώτου ἀντιστοιχοῦσι 4 τοῦ δευτέρου. Εὐχρηστότατοι εἶνε οἱ ὀδοντωτοὶ τροχοὶ ἐν τοῖς ὡρολογίοις, εἰς τυπογραφικὰ πιεστήρια, κτλ. βλ. καὶ **ἐμπλοκή**, ἐμπλεκτικὸς ὀδοὺς (τροχός). § **ὀδοντωτὸς σιδηρόδρομος**, chemin de fer à crémaillère. § —, redent, n. m. ἢ à redent [ἐκ τοῦ dent], ὀδοντωτὸν ἢ κλιμακωτὸν λέγεται τὸ παρουσιάζον εἰσεχούσας ἢ ἐξεχούσας γωνίας· τὸ κλιμακωτὸν (δίκην κλίμακος), τὸ πριονωτὸν (δίκην πρίονος), ὅθεν ὀδοντωτὸν λέγονται καὶ αἱ πριονίσεις, dentelures, n. f. pl. || ὀδοντωτὸς μοχλός, dent-de-loup (m.) μοχλὸς μετ' ὀδόντος εἰς τὸ ἄκρον χρησιμεύων πρὸς ἀνασήκωσιν ἢ στροφὴν ἐπιμήκων δοκῶν ἢ ῥάβδων· || ὀδοντωτὸς κανών, crémaillère, n. f. βλ. **κανών**.

ὁδοποιΐα, ας, ἡ· ἡ κατασκευὴ τῶν ὁδῶν, construction de routes; voirie, n. f. βλ. **διεύθυνσις** δημοσίων ἔργων καὶ συγκοινωνία.

ὁδοποιός, οῦ, ὁ· ὁ κατασκευαστὴς ὁδῶν, constructeur de routes; μηχανικὸς γεφυροδοποιός, ingénieur des ponts et chaussées.

ὁδός, οῦ, ἡ· rue, n. f. κοινῶς ὁ δρόμος (βλ. λέξιν)· μέσον συγκοινωνίας ἀφιέμενον μεταξὺ τῶν οἰκιῶν πόλεως, κώμης ἢ χωρίου· ἐπίσης route, n. f. τὸ μέσον τῆς συγκοινωνίας (βλ. κατωτέρω)· ἡ δημοσία ὁδός, voie publique, καὶ γενικῶς ἡ ὁδός, chemin, n. m. || κατοικεῖ εἰς τὴν ὁδὸν Φιλελλήνων, il demeure rue des Philellènes; || ὁδὸς ἀδιέξοδος, cul-de-sac, n.m. impasse, n.f. || μικρὰ (στενὴ) ὁδός, petite rue; ruelle, n. f. || ἐν μέσῃ ὁδῷ, en pleine rue; || τὸν ἀπήντησα καθ' ὁδόν, je l'ai rencontré dans la rue; || ἠσθένησε καθ' ὁδόν, il tomba malade en route; || τὰ λέγομεν καθ' ὁδόν, nous en causerons chemin faisant. § [μεταφ.] voie, n. f. chemin, n. m. route, n. f. τὸ τέρμα, ὁ σκοπός, terme; || ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας, la voie de la vérité; || ἡ ὁδὸς τῆς ἀρετῆς, le chemin de la vertu; || ἡ τετριμμένη ὁδός, le chemin (le sentier) battu de la routine; [οἰκ.] le grand chemin des vaches; || ἡ εὐθεῖα ὁδός, la bonne voie; le droit chemin; || μέση ὁδὸς [μεταφ.], parti moyen; moyen terme; || αἱ ὁδοὶ τοῦ Κυρίου [φρ. Γρφ.], les voies du Seigneur; || ὁδὸς τοῦ Πάθους, chemin de la Croix; || ἡ συντομωτέρα ὁδός, chemin de traverse; || ὁδὸς [μέσον ἀποστολῆς], route, n. f. || ἐμπόρευμα καθ' ὁδόν, marchandise en route (en voyage); || ὁδὸς **ἑτεροκλινής**, rue en revers, ἤτοι ἔχουσα κλίσιν πρὸς μίαν τῶν πλευρῶν της διὰ τὴν ἐκροὴν τῶν ὑδάτων· || ὁδὸς **ἀμφικλινής**, ἢ μεσοκλινής, rue à double revers, ὁπόταν αἱ δύο κλίσεις (ὁδοῦ τινός, κτλ.) συναντῶνται εἰς τὸ μέσον ἔνθα σχηματίζεται ὁ χάνδαξ τῆς ἐκροῆς τῶν ὑδάτων· || τὸ **στενώτερον τμῆμα ἀμφικλινοῦς** (ἢ **μεσοκλινοῦς** ὁδοῦ, contre-revers, ἔν τινι κοίλῃ ὁδῷ (chaussée creuse) ἐν ᾗ ὁ χάνδαξ τῆς ἐκροῆς τῶν ὑδάτων δὲν κατέχει τὸ μέσον αὐτῆς, le contre-revers εἶνε τὸ **στενώτερον** μέρος τῆς ὁδοῦ τὸ ὑπὸ τοῦ χάνδακος περιοριζόμενον· || παρατείχιος ὁδός, rue de rempart, καλεῖται ὁδὸς ἀφιεμένη μεταξὺ τοῦ τείχους καὶ τῶν οἰκιῶν τῆς πόλεως· || [σιδηρ.] μέση ὁδός· βλ. **διάκενον**, entre-voie; || — κορωνίδος, chemin en corniche ἢ ἁπλῶς corniche, ὁδὸς περιστέφουσα μέρος τι. § ὁδός, ἡ· voie, n. f. κοινῶς ὁ δρόμος, voie de communication καὶ πληθ. voies de communication, αἱ **συγκοινωνίαι**, ἤτοι τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας (βλ. καὶ εἰς λέξιν **ἀναγνώρισις**, reconnaissance, μέσα συγκοινωνίας)· || **συνήθης** ἢ **κοινὴ** ὁδὸς λέγεται κατ' ἀντίθεσιν τῆς **σιδηροδρομικῆς γραμμῆς** (voie ferrée); || **ῥωμαϊκὴ ὁδός**, voie romaine, καλεῖται οὕτως ὁδὸς κατασκευασθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Ῥωμαίων παρουσιάζουσα μεγάλα κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν τμήματα· || — σιδηροδρομική· βλ. **σιδηροδρομικὴ** γραμμή, voie ou ligne de chemin de fer; || à trois voies. τριώδιος, ὁ διευθυνόμενος εἰς τρεῖς ὁδούς. § ὁδός, οῦ, ἡ· route, πληθυντ. αἱ **ὁδοί**, καλοῦνται οὕτω τὰ μέσα τῆς **συγκοινωνίας** (voies de communication) μεταξὺ τῶν διαφόρων πόλεων, κωμοπόλεων καὶ χωρίων. Αὗται ταξινομοῦνται ἢ διακρίνονται ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος εἰς ὁδοὺς **πρώτης** τάξεως (routes de première classe ou ordre), **δευτέρας** τάξεως κτλ. καὶ εἰς ὁδοὺς **ἐθνικὰς** (routes nationales) ἑνούσας τὰς **πρωτευούσας** τῶν νομῶν (chefs-lieu de département), **ἐπαρχιακὰς** (provinciales), **νομαρχιακὰς** (départementales), **δημοτικὰς** (communales ou municipales; || **ἁμαξιτὴ** ὁδὸς εἶνε ἐκείνη δι' ἧς δύναται νὰ διέλθῃ ἅμαξα, route carrossable; || ὁδὸς **φορτηγὸς** εἶνε ἡ χρησιμεύουσα εἰς φορτηγὰς ἁμάξας καὶ ἁμάξια, route charrière ἢ charretière; || **ἡμιονικὴ** ὁδός, route muletière, καλεῖται ἡ βατὴ εἰς ἡμιόνους· ἣν διέρχεταί τις κάλλιον δι' ἡμιόνου (Στράβων).

Αἱ πρώτης τάξεως ὁδοὶ ἢ **μεγάλαι ὁδοὶ** (grandes routes) ἔχουσι συνήθως πλάτος 14 μέτρων· αἱ τῆς **δευτέρας τάξεως** ὁδοὶ (routes du second ordre) ἔχουσι πλάτος 12 μέτρων καὶ αἱ τῆς **τρίτης τάξεως** troisième ordre) ἔχουσι πλάτος 8 ἕως 10 μέτρων· || routes de l'État καλοῦνται **αἱ δημόσιαι ὁδοί**· § ὁδός, οῦ, ἡ· route, n. f. κοινῶς ὁ δρόμος· ὁδός τις σύγκειται γενικῶς ἀπὸ τὸ **ὁδόστρωμα** (chaussée) (εἰς τὸ μέσον ταύτης), ὅπερ εἶνε εἴτε ἐκ **κυβολίθων** (en pavé) εἴτε ἐκ **σκύρων** (en pierres cassées), κτλ. ἐκ δύο γαιωδῶν **προσερεισμάτων** ἢ **πεζοδρομίων** (accotements ou trottoirs en terre) (εἰς τὰς πλευράς)· ἐκ δύο **κλίσεων** (talus) εἰς τὰς ἐξ **ἐπιχωματώσεως** ὁδοὺς (en remblai), ἢ ἐκ δύο **τάφρων** (fossés) εἰς τὰς ἐξ **ἐκχωματώσεως** ὁδοὺς (en déblai), ἢ τέλος ἐκ μιᾶς κλίσεως καὶ μιᾶς τάφρου εἰς τὰς κατατομὰς τὰς εὑρισκομένας ἐν μέρει ἐν ἐπιχωματώσει καὶ ἐν μέρει ἐν ἐκχωματώσει. Τὸ ὁδόστρωμα ἔχει **ἀνακύρτωσιν** (bombement) εἰς τὸ μέσον, τὰ

δὲ προσερείσματα **κλίσιν** (pente), ἵνα ἐκρέωσι τὰ ὕδατα· βλ. **κατατομὴ τῶν ὁδῶν**· || **στρατιωτικὴ** ἢ **στρατηγικὴ** ὁδός, route militaire ou stratégique, ὁδὸς κατασκευαζομένη εἴς τινας περιστάσεις διὰ τὴν εὐκολίαν τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἐν ἐκστρατείᾳ αἱ στρατιωτικαὶ ὁδοὶ κατασκευάζονται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ μηχανικοῦ· || **σταθμὸς** ὁδοῦ, route d'étape· βλ. **σταθμός**· § **ὁδός**, ἡ· καὶ **λεωφόρος**, ἡ· chemin, n. m. καλεῖται γενικῶς (chaussée καὶ route); μεταφορικῶς δὲ **ἀγωγός**, **ὁδηγός**, δι' οὗ ἄγεται ἢ ὁδηγεῖταί τι· || **ἔγκοιλος** ἢ **κοίλη** ὁδός, chemin creux; || **στενόπορος** ὁδός, chemin encaissé; βλ. **στενοπορία**· || **λιθόστρωτος** ὁδός, chemin pavé; || λεωφόρος μεγάλης συγκοινωνίας, chemin de grandes communications; || ὁδὸς **ἀποκαρπώσεως**, chemin de devestiture, ἥτις χρησιμεύει διὰ τὴν συγκομιδὴν τῶν προϊόντων ἐκ τῶν ἀγρῶν καὶ δασῶν· || ὁδὸς **ἐκμεταλλεύσεως** ἢ ὁδὸς μετακομιδῆς, chemin d'exploitation, χρησιμεύουσα ἰδίως διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν δάσους, μεταλλείου, ἀνθρακωρυχείου, κτλ. || **ἡμιονικὴ** ὁδός, chemin de mulet, ἤτοι βατὴ εἰς τοὺς πεζοπόρους καὶ τὰ κτήνη· βλ. καὶ ἀνωτέρω route muletière; || **ἁμαξιτὴ** ὁδός, chemin à char; || ὁδὸς **πεζοδρόμων**, ἢ πεζοπόρων, chemin à piétons; ἤτοι βατὴ μόνον εἰς πεζοπόρους· || **δημοτικὴ** ὁδός, chemin vicinal, ἤτοι ὁδὸς ἄγουσα εἰς χωρία· || ὁδὸς **παρολκῆς** ἢ **ῥυμουλκίας**, chemin de halage, ἤτοι ὁδὸς εὑρισκομένη ἐπὶ τῆς ὄχθης ποταμοῦ, ἐφ' ἧς βαδίζουσιν ἄνθρωποι ἢ κτήνη σύροντες τὰ ἐν τῷ ποταμῷ ἢ διώρυγι πλοῖα ἀντιθέτως τοῦ ῥεύματος. § **περισκεπὴς** ὁδὸς καὶ **περιτάφριος** ὁδός, ὅταν ἦνε πέριξ τάφρου, chemin couvert (βλ. καὶ **προπεριτάφριος** ὁδός, avant chemin couvert) (ἡ περιτάφριος ὁδός, ἐκαλεῖτο ἄλλοτε ἐν τῇ ὀχυρωτ. corridor). Καλεῖται οὕτω **χαράκωμα** (retranchement) ὅπερ περιβάλλει τὸ ὀχύρωμα καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν ἀρχόμενον ἐξ ἀποστάσεως 4 ἕως 5 μέτρων ἀπὸ τοῦ χείλους τοῦ ἀντικρήμνου. Ἡ ὑπερασπίστρια τοῦ χαρακώματος τούτου εὑρίσκεται 10 μ. ἕως 12 μ. πρὸ τοῦ ἀντικρήμνου καὶ εἰς ὕψος 2 μ., 50 ἕως 3 μ. ἄνωθεν τοῦ ἐδάφους, τοιουτοτρόπως τὸ χαράκωμα τοῦτο σχηματίζει μεταξὺ τοῦ ἀντικρήμνου καὶ αὐτοῦ τὴν καλουμένην **περιτάφριον** ὁδόν, ἤτοι συνεχῆ ὁδὸν εὑρισκομένην πέριξ τῆς τάφρου. [Τὸ χαράκωμα τοῦτο, ἤτοι τὸν ὄγκον τοῦτον τῶν γαιῶν ἄνωθεν τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους καλοῦσι κατ' ἐπέκτασιν τινὲς τῶν ὀχυρωτικῶν **πρανές**, glacis, σημαίνει δὲ τὸ **πρόχωμα** ἐφ' οὗ ὑπάρχει τὸ πρανές, πραγματικῶς ὅμως καλεῖται glacis (πρανές), ἡ ἐλαφρὰ κλίσις ἡ συνδέουσα τὴν κορυφὴν (crête) τοῦ **ἀντικρήμνου** ἢ τῆς **περιταφρίου ὁδοῦ** (ἤτοι τοῦ ἀνωτέρω ἐκτεθέντος χαρακώματος) μετὰ τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους· βλ. πρανές. glacis].

Ἡ **περιτάφριος** ὁδὸς (ἤτοι τὸ χαράκωμα) χρησιμεύει διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἀμύνης τοῦ μετώπου, εἶνε τὸ ἀναπόφευκτον ἐνδιάμεσον μεταξὺ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς ὀχυρώσεως καὶ τῆς πεδιάδος. Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ προετοιμάζονται αἱ ἔξοδοι ἤτοι συγκεντροῦνται τὰ ἀποσπάσματα τῆς ἐξόδου, ἐν αὐτῷ καταφεύγουσι καὶ ἀνασχηματίζονται τὰ τὰς ἐξόδους ἐπιχειροῦντα ἀποσπάσματα μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐνεργείας των ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ προπετάσματος αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν πυρῶν τῶν ὄπισθεν ἔργων· τέλος ἡ φρουρὰ τῆς περιταφρίου ὁδοῦ ἐπαγρυπνεῖ πρὸς πρόληψιν πάσης αἰφνιδίου ἐπιθέσεως.

Ἡ περιτάφριος ὁδὸς ἐφαρμόζεται εἰς ἁπάσας τὰς **χαράξεις** (tracés) καὶ ὀργανοῦται εἰδικῶς διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ πεζικοῦ, τοποθετουμένων ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα ὅλμων καὶ πεδινῶν πυροβόλων. Ὅταν τὰ πρόσωπα τῶν ὀχυρωμάτων ἦνε λίαν ἐκτενῆ, τότε ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα (40μ.-50μ.) κατασκευάζουσιν ἐπὶ τῆς περιταφρίου ὁδοῦ **διαχώματα** (traverses), ἵνα ἀποσοβῶνται τὰ κινδυνώδη πλευροκοπικὰ πυρά. Εἰς τὰς **εἰσεχούσας** καὶ ἐξεχούσας γωνίας κατασκευάζονται **ὁρμητήρια** (places d'armes) χρησιμεύοντα ὡς τόπος συναθροίσεως διὰ τὰς ἐξόδους.

Ὅπως ὁ ἐπιτιθέμενος γίνῃ κύριος τῆς περιταφρίου ὁδοῦ μεταχειρίζεται εἰδικόν τινα τρόπον καλούμενον **στέψις τῆς περιταφρίου ὁδοῦ** (couronnement du chemin couvert); [ὀχυρ.] ὁδὸς **ἐφοδείας**, chemin de ronde (βλ. **ἐφοδεία**), χῶρος ἢ ζώνη (berme) 1 ἕως 2 μέτρων πλάτους ἀφιεμένη μεταξὺ τοῦ ποδὸς τῆς ἐξωτερικῆς κλίσεως καὶ τοῦ **ἀπεσπασμένου κρημνοῦ** (βλ. λέξιν escarpe détachée) προπετάσματός τινος. Εἶνε διάδρομος δι' οὗ οἱ ἀξιωματικοὶ ἐπιτηροῦσιν ἵνα οἱ σκοποὶ ἐκτελῶσι τὰ καθήκοντά των. Τὴν σήμερον δὲν εἶνε ἐν χρήσει, διότι ὁ ἀπεσπασμένος κρημνὸς δὲν ἀντέχει εἰς τὰ πολιορκητικὰ πυροβόλα. § **ὁδὸς** =**λεωφόρος**, τὸ **ὁδόστρωμα**, chaussée, n.f. ἐν δὲ τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ chaussée σημαίνει τὴν ὁδὸν (route)· βλ. καὶ ἀνωτέρω chemin; || ὁδὸς ἐξ ἐχωματώσεως ἢ ὁδὸς ἐν ἐχώματι (διὰ τὰ στερεὰ ἐδάφη), chaussée en déblai; || ὁδὸς ἐξ ἐπιχωματώσεως ἢ ὁδὸς ἐν ἐπιχώματι (διὰ τὰ μαλακὰ ἐδάφη), chaussée en remblai. Ἡ σιδηροδρομικὴ ὁδὸς ἐγκαθίσταται: 1) Εἰς ἐπιχωμάτωσιν (en remblai) ἐπὶ στερεοῦ ἐδάφους. 2) Εἰς ἐχωμάτωσιν (en déblai) ἐπὶ μεταφερθεισῶν γαιῶν. 3) Ἐπὶ μαλακῶν καὶ εὐκάμπτων γαιῶν, εἴτε ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, εἴτε ἐν ἐχώματι· || **ἀμμόστρωτος** ὁδὸς ἢ ἀμμῶδες ὁδόστρωμα, chaussée en sable; || **σιδηροδρομικὴ** ὁδός, chaussée, τὸ **κατάστρωμα** τῆς ὁδοῦ ταύτης ἤτοι τὸ τμῆμα τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῶν δύο τάφρων (fossés)· || **χαλικόστρωτος** ὁδὸς ἢ **κατάστρωμα**, chaussée en pierres concassées ou en pierres cassées, ἤτοι **σκυρωτὸν** ὁδόστρωμα ἢ **σκυρόστρωμα** (chaussée d'empierrement); || **κοίλη** ὁδός, chaussée fendue ou chaussée creuse, ἐν ᾗ τὰ ὑέτια ὕδατα ῥέουσιν εἰς τὸ μέσον αὐτῆς· τοιαῦται ὁδοὶ κατασκευάζονται συνήθως λιθόστρωτοι ἐντὸς τῶν πόλεων· || **ἀνάκυρτος** ὁδός, chaussée bombée, ἐφ' ἧς τὰ ὑέτια ὕδατα ῥέουσι πρὸς τὰ

ἄκρα τοῦ καταστρώματος ἅτινα εἰσὶ χαμηλώτερα· || ὁδόστρωμα ἐκ κυβολίθων (ὅταν ἀποτελῆται ἐκ κυβολίθων), chaussée pavée, λιθόστρωτος ὁδός· || ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ σημαίνει λιθόστρωτον ὁδόν, chaussée, n. f.

ὁδοστάτης, ου, ὁ· agent voyer, n. m. καὶ ἐνίοτε commissaire voyer, ὁ ἐπιτηρῶν τὰς δημοτικὰς ὁδούς, fonctionnaire préposé à la construction, à l'entretien et à la police des chemins vicinaux.

ὁδόστρωμα, ατος, τὸ [γεφυρ. ὁδοπ. καὶ σιδηρ.] chaussée, n. f. βλ. καὶ **ὁδός**· τὸ μεταξὺ τῶν **πεζοδρομίων** (trottoir) μέρος τῆς ὁδοῦ ἤτοι τὸ **ὁδόστρωμα**, τὸ **κατάστρωμα** (ὁδοῦ ἢ σιδηροδρομικῆς γραμμῆς)· || **σκυρωτὸν ὁδόστρωμα** ἢ **σκυρόστρωμα**, chaussée d'empierrement ou chaussée en pierres cassées; τὸ **σκυρωτὸν ὁδόστρωμα** κατασκευάζεται ἐκ σκύρων ἐχόντων μέγεθος τοιοῦτον, ὥστε νὰ διέρχωνται κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν διὰ κρίκου διαμέτρου 0μ.,06. Ἡ **βάσις τοῦ** ὁδοστρώματος (fond de la chaussée) δέον νὰ κανονίζηται παραλλήλως τῆς ἄνω ἐπιφανείας αὐτοῦ· βλ. καὶ **βάθος** ὁδοστρώματος· || ὁδόστρωμα ἐκ κυβολίθων (ὅταν ἀποτελῆται ἐκ κυβολίθων), chaussée pavée (= λιθόστρωτον ὁδόστρωμα) ὅπερ ἐπίσης χαλεῖται pavage en pavés; βλ. καὶ **ὁδοστρωσία**· || ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ, chaussée, n. f. σημαίνει λιθόστρωτον ὁδόν· || σκυρωτὴ ὁδοστρωσία, βλ. **σκυρωτή**.

ὁδοστρωσία, ας, ἡ· pavage, n. m. ou pavé, n. m. προκειμένου περὶ ἐπιστρώσεως ὁδῶν χαλεῖται ὁδοστρωσία, ας, ἡ· ὁδόστρωσις, ἡ· **ὁδόστρωτον**, τό· βλ. καὶ ἐπίστρωσις· pavage ou pavé, ἀναλόγως δὲ τοῦ εἴδους τῆς χρησιμοποιουμένης ἐπιστρώσεως αὔτη λαμβάνει διαφόρους ὀνομασίας· π. χ. ξυλόστρωσις, εως, ἡ· ξυλόστρωτον, τό· pavage en bois; || **πλινθόστρωσις,** ἡ· **πλινθόστρωτον,** τό· pavage en briques; || **σύννομος ὁδοστρωσία**, pavage en carreaux, χαλεῖται ἡ διὰ κανονικῶν λίθων ὁδοστρωσία πρὸς διάκρισιν ἐκ τῆς πολυγωνικῆς· βλ. καὶ **σύννομος**, carreau; || **πλακόστρωσις,** ἡ· **πλακόστρωτον,** τό· pavage en dalles ou dallage, n.m. || **φελλόστρωσις,** ἡ· **φελλόστρωτον,** τό· pavage en liège; || τὸ **ἐκ κυβολίθων** ὁδόστρωμα (ὁδόστρωτον), pavage en pavés; || λιθόστρωσις, ἡ· **λιθόστρωμα,** τό· **λιθόστρωτον,** τό· pavage en pierres; || **σκυρόστρωσις,** ἡ· pavage en pierres cassées; βλ. **σκυρωτὸν** ὁδόστρωμα· || λιθόστρωμα ἐκ κυβολίθων, pavage d'échantillon; || **πολύγωνος** (πολυγωνική) ὁδοστρωσία, pavage polygonale, χαλεῖται ἡ διὰ πολυγωνίων λίθων ὁδοστρωσία πρὸς διάκρισιν τῆς **συννόμου** ὁδοστρωσίας (pavage en carreaux).

ὁδόστρωσις, εως, ἡ· βλ. **ὁδοστρωσία**.

ὁδοστρωτήρ, ῆρος, ὁ· rouleau, n. m. βλ. **κύλινδρος**, cylindre, n. m.

ὁδοστρώτης, ου, ὁ· paveur, n. m. βλ. **λιθοστρώτης**.

ὁδόστρωτον, ου, τό· βλ. **ὁδοστρωσία**.

ὁδοτηρητής, οῦ, ὁ· cantonnier, n. m. || — ἐπισταθμεύων, cantonnier stationnaire.

ὀδούς, όντος, ὁ· κοινῶς τὸ δόντι, dent, n. f. βλ. **δόντι**· || διὰ τῶν ὀδόντων, avec les dents; à belles dents; || ὡπλισμένος μέχρις ὀδόντων, armé jusqu'aux dents; || ὁ τῶν ὀδόντων, dentaire; || ὀδοὺς ἐλέφαντος, dent d'éléphant = **ἐλεφαντόδους**, ivoire, n. m. κοινῶς **φίλδισι**· || —διὰ σφαίρας, dent [d'éléphant] pour billes; || ὀδόντες πλήρεις dents pleines; || — κενοὶ (κούφιοι), dents creuses; || — εὐθεῖς, dents droites; || — καμπύλοι, dents courbes; || — ἐσχισμένοι, dents crevassées (fendues); § **ὀδούς**, ὁ· dent n. f. κοινῶς τὸ δόντι· βλ. **ὀδόντες**· § [ἱππολ.] **γαλακτίας** ἢ **πρόσκαιρος** ὀδούς, dent du lait, τὸ δόντι τοῦ γάλακτος, ἤτοι ὁ κατὰ πρῶτον ἐκφυόμενος καὶ μετά τινα ὡρισμένον χρόνον ἀποπίπτων· || **βόλος** ὀδούς, dent caduque, ὁ μέλλων νὰ ἀποπέσῃ, ὁ καὶ γαλακτίας καλούμενος, τοιοῦτοι δὲ εἰσὶν οἱ 12 τομεῖς ὀδόντες· βλ. **κοπτῆρες**· || **ἀναπληρωτικὸς** ἢ **μόνιμος** ἢ καὶ **ἔφηβος** ὀδούς, dent (remplaçante ou d'adulte, ὁ τοὺς γαλακτίας ἀντικαθιστῶν· || **τομεὺς** ἢ **κοπτὴρ** ὀδούς, dent incisive, οἱ ὀδόντες οὗτοι ὡς χρησιμοποιούμενοι διὰ τὴν διάγνωσιν τῆς ἡλικίας καλοῦνται εἰδικώτερον καὶ **γνώμονες**· βλ. καὶ **γνώμων**· || **κυνόδους**, τὸ σκυλόδοντο, dent canine ou dent crochée; || **τραπεζίτης**, **μυλίτης**, **γομφίας** ἢ γόμφιος ὀδούς, dent molaire; || **δάκνειν**, avoir mauvaise dent; || **ἀποπίπτειν** τοὺς ὀδόντας, jeter les dents, ἀλλάζειν τὰ δόντια· || ἡ **ἐπιφάνεια** ἢ ἡ τράπεζα τοῦ ὀδόντος, table dentaire; || τὸ **τόξον** τοῦ ὀδόντος, cornet ou arcade dentaire (τὰ δύο τόξα πρόσθιον καὶ ὀπίσθιον συνενούμενα σχηματίζουσι τὸ ἐλλειπτικὸν σχῆμα τοῦ ὀδόντος)· § —, adent, n. m. ou dent, ὀδόντιον, κοινῶς τὸ **δόντι**· χαλοῦνται οὕτως ἐντομαὶ ἢ ἐγκοπαὶ κατασκευαζόμεναι ἐπὶ τῶν ξύλων πρὸς ἀμοιβαίαν συνάρθρωσιν αὐτῶν· βλ. καὶ **ὀδόντωμα**· || —, taquet, n. m. ὀδοὺς ἐπὶ τοῦ περιχοχλίου τοῦ κλείστρου περιορίζων τὴν περιστροφικὴν κίνησίν του· || — τῆς **κλειδός**, panneton, n. m. κοινῶς τὸ δόντι, ἤτοι τὸ κατώτερον ἐξέχον τμῆμα τῆς κλειδὸς τὸ εἰσερχόμενον ἐν τῷ κλείθρῳ καὶ χρησιμεῦον εἰς τὸ νὰ κινῇ τὴν βάλανον (pêne) τοῦ κλείθρου· [βλ. καὶ **ἐντομαί**, **gardes**]· || **αἱ** χαραγαὶ αἱ ἐπὶ τοῦ **ὀδόντος** (panneton) τῆς κλειδός, rouet, n. m. || τμῆμα τοῦ **ἀσφαλίστρου** (garniture) κλείθρου, rouet, τεμάχιον πεταλείου τοξοειδὲς εἰσερχόμενον ἐν τῇ χαραγῇ τοῦ ὀδόντος τῆς κλειδός· || — ξύλινος (ὀδοντωτοῦ τροχοῦ), alluchon, n. m. || — ἀσφαλιστικός, branche de sûreté.

ὁδόφραγμα, ατος, τό· barricade, n. f. διατομή· βλ. λέξιν (coupure) διατεθειμένη ἐγκαρσίως ὁδοῦ τινος ἵνα ἐμποδισθῇ ἡ διάβασις· κατεσκευάζετο τὸ πάλαι ταχέως διὰ μεγάλων κάδων (barriques, ἐξ ὧν καὶ ἐκλήθη barricade) πεπληρωμένων λίθων ἢ γαιῶν, εἶτα δὲ κατεσκευάζετο ὑπὸ διαφόρων ἄλλων ὑλικῶν, οἷον ἀνεστραμμένων χάρρων, δένδρων, διαφόρων ἐπίπλων, σκολόπων κτλ. || ἀφαιρῶ (καταστρέφω) τὰ ὁδοφράγματα, débarricader.

οδοφράττω(-σσω), μέλ. φράξω, barricader, ήτοι φράττω δι' οδοφράγματος· βλ. λέξιν.

οδοφύλαξ, ακος, ό· φύλαξ τών οδών, gardien des routes.

οδύνη, ης, ή· πόνος σωματικός, douleur, n. f. souffrance, n. f. ή ψυχικός πόνος, λύπη, άθυμία, affliction, n. f. chagrin, n. m.

οδυνηρός, ά, όν (συγκρ. ότερος, ύπερθ. ότατος), ό προξενών οδύνην, πόνον, douloureux, euse; δριμύς, άλγεινός, poignant, e, adj. || οδυνηραί συγκινήσεις, des émotions poignantes. § **οδυνηρός,** ά, όν· dolorifique (dolor, facere) n. et adj. ό προξενών οδύνην (πόνον), qui cause de la douleur.

οδυνηρώς [έπίρ.], κατά τρόπον οδυνηρόν, douloureusement, adv.

οδυνήφατος, ος, ον· dolorifuge (dolor, douleur, fugare mettre en fuite) n. et adj. ό τήν οδύνην (τόν πόνον) έξαφανίζων, καταπαύων, [ίατρ.] qui chasse la douleur.

οδυνηφόρος, ος, ον· οδύνην φέρων, qui cause de la douleur, dolorifère, adj.

οδυνώμαι (άνομαι), λυπούμαι, s'affliger; στενοχωρούμαι, παραπονούμαι, se plaindre, καί έν γένει αίσθάνομαι οδύνην, ressentir de la douleur.

οδυρμός, ού, ό· τό οδύρεσθαι, οίμωγή, ολοφυρμός, θρηνωδία, lamentation, n. f. γόος, οίμωγή, στεναγμός, gémissement, n. m.

οδύρομαι, μέλ. υρούμαι, παραπονούμαι, λυπούμαι, θρηνωδώ, ολοφύρομαι, se lamenter; στενάζω, gémir.

οδύσσεια, ας, ή· odyssée, n. f. ποίημα έπικόν τού Ομήρου πραγματευόμενον τάς πλάνας τού Όδυσσέως, ήτοι τά συμβάντα καί τύχας τού ήρωος αύτού, άφ' ότου μετά τήν άλωσιν τής Τροίας έπιστρέφων είς τήν πατρίδα του Ίθάκην περιεπλανήθη χρόνον πολύν είς διαφόρους χώρας τής οικουμένης, πολλά δεινά παθών καί άπολέσας πάντας αύτού τούς εταίρους· τελευταίον τήν είς Ίθάκην έλευσιν καί άναγνώρισιν αύτού ύπό τής πιστής συζύγου του Πηνελόπης καί τών μνηστήρων αύτής τόν φόνον, όθεν καί μεταφορικώς ή **περιπλάνησις.**

όζαινα, ή· ozène, n. f. (βλ. **κόρυζα**)· φύμά τι δυσώδες γεννώμενον είς τήν έσωτερικήν τής ρινός έπιφάνειαν. § —, farcin, n. m. βλ. **μάλις.**

οζίδιον, ου, τό· bouton, n. m. πληθ. **όζοι, οζίδια,** boutons; μεγαλείτεροι ή μικρότεροι άπαλοί ή σκληροί όγκοι έπί διαφόρων σημείων τής έπιφανείας τού δέρματος καί έκ παντοίων αίτίων άναφαινόμενοι· || boutons de chaleur, τά κατά τό θέρος φαινόμενα οζίδια· || boutons claveleux, αί φλύκταιναι τής ευλογίας, κτλ.

οζογαλή, ής, ή· ίκτίς ή δύσοσμος, putois, n. m. moufette, n. f. βλ. καί **ίκτίς.**

οζοκηρίτης, ου, ό=γαιόκηρος, βλ. λέξιν.

όζον, οντος, τό [χημ.] ozone, n. m. Έάν διά τού οξυγόνου διέλθωσιν έπί τινας ώρας ήλεκτρικοί σπινθήρες υφίσταται τούτο περίεργον άλλοίωσιν· άποκτά οσμήν τινά έντονον, γίνεται δέ καί δραστηριώτερον εαυτού. Τό τοιουτοτρόπως άλλοιωθέν οξυγόνον καλείται όζον. Άναγνωρίζεται ή παρουσία αύτού εύχερώς έκ τής έπί τού ίωδιούχου καλίου έπιδράσεως. Όζον παράγεται πρός τούτοις καί κατά τήν ήλεκτρολυτικήν άποσύνθεσιν τού ύδατος καί κατά τάς πλείστας βραδέως συντελουμένας υπό τού οξυγόνου τού άέρος οξειδώσεις σωμάτων. Διά τούτο ένυπάρχει έν τώ άέρι μετά θυέλλας πλησίον τών θαλασσών καί είς μέρη δασώδη. Είναι δέ λίαν ευεργετικόν τή υγεία τών άνθρώπων ώς καταστρέφον τήν πληθύν τών οργανικών προϊόντων τής άποσυνθέσεως τών έν τώ άέρι έπιπολαζόντων.

οζονοσκόπιον, ον, τό· ozonomètre, n.m.

οζοντογόνον, τό· ozonateur, n. m. αυτόματος άπολυμαντική συσκευή έχουσα τήν ίδιότητα ν' άφαιρή τήν δυσοσμίαν· χρησιμώτατον διά τά δωμάτια άσθενών, νοσοκομεία, οικίας, γραφεία κτλ.

όζος, ου, ό· τό διάρθρωμα, ό κόμβος τού δένδρου, όθεν έκφύεται τό κλωνάριον, τό έν τή συνηθεία λεγόμενον ομμάτιον καί **ρόζος** έπί τών ξύλων τών δένδρων, nœud [d'un arbre; d'une branche]; nodosité, n. f. || όζος σεσηπώς, nœud vicieux ou nœud pourri.

οζόστομος, ος, ον· ούτινος όζει τό στόμα, ό δυσωδίαν έκπνέων, ό άναδίδων ίσχυράν άπόπνοιαν, κοινώς βρωμόστομος, qui a l'haleine forte.

όζω, μέλ. ήσω καί έσω, μυρίζω κακώς, sentir [mauvais]; δυσωδίαν έκπνέω, βρωμώ, puer; || [μεταφ.] όζει σχολαστικότητος, il sent son pédant; || όζει ελαίου, il sent l'huile.

οζώδης, ης, ες (όζος, είδος), ό έχων όζους, ρόζους, noueux, euse, adj. άντίθ. τώ άνοζος.

όη, ης, ή· βλ. όα.

όθεν, έπίρ. άναφορ. τού πόθεν, έκείθεν, όπου, τού μέρους έξ ού, d'où; || ό τόπος όθεν έρχεται, le pays d'où il vient; || **οθενδήποτε,** de quelque part (lieu; endroit) que; ήτοι άπό οιονδήποτε μέρος. § [σύνδ.] συνεπώς, c'est pourquoi; λοιπόν, donc; έπίσης, aussi; ούτω, ainsi; || όθεν πρέπει νά τόν υπακούσης, il faut donc lui obéir.

οθενδήποτε [έπίρ.], βλ. **όθεν.**

όθνειος, καί

οθνείος, ος καί εία, είον· άλλογενής, άλλοδαπός, ξένος, étranger, ère.

οθόνη, ης, ή· πανίον λεπτόν καί λευκόν, τό ύφασμα, ό ιστός καί συνηθέστερον οθόνη κοινώς τό **πανί,** toile, n. f. καί έν γένει λευκόν ύφασμα βαμβακερόν ή λινούν, linge, n. m. § [τραπέζης] τό τραπεζομάνδηλον, nappe, n. f. [κλίνης] ή σινδόνη, drap, n. m. (de lit); || **οθόνη άναγραπτική,** toile à calquer; || **ελαστικομμιωμένη οθόνη,** toile caoutchoutée, ήτοι έπηλειμμένη δι' ελαστικής κόμμεως· || **κηρυφάνιον,** τό· toile cirée, κοινώς ό **μουσαμάς·** || [ναυτ.] οθόνη, ή· κοινώς **μουσαμάς,** toile (n. f.) ou toile à voiles; τό ύφασμα τό χρησιμεύον διά τήν κατασκευήν τών ιστίων, σκηνών, ελύτρων, καλυμμάτων καί πάντων τών έξ υφάσματος άντικειμένων τών πλοίων. Ή

ὀθόνη κατασκευάζεται ἐκ **καννάβεως**, ὡς καὶ ἐκ **λίνου** ἢ **βάμβακος**, ἀλλ' ἡ καννάβινος εἶνε ἡ καλλίστη πασῶν. Ἐν τῇ ὀθόνῃ καθὼς καὶ ἐν πᾶσι τοῖς λοιποῖς ὑφάσμασι διακρίνομεν τοὺς **στήμονας** (fils de chaîne), ἤτοι τὰ κατὰ μῆκος αὐτῆς διήκοντα νήματα, τὸ **ὑφάδιον** (fil de trame), ἤτοι τὸ κατὰ πλάτος αὐτῆς διευθυνόμενον νῆμα, καὶ τὰ **παράρματα** (lis), ἤτοι τὰς πλευρὰς αὐτῆς. Ἡ ὀθόνη ἀναλόγως τοῦ πάχους αὐτῆς διαιρεῖται εἰς ὀκτὼ κατηγορίας διακρινομένας διὰ τῆς φυσικῆς σειρᾶς τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ 1 ἕως 8, τοῦ ἀριθμοῦ 1 ὁρίζοντος τὴν παχυτάτην πασῶν, τοῦ δὲ ἀριθμοῦ 8 τὴν λεπτοτάτην. Ἡ ἐν χρήσει εἰς τὸ ναυτικὸν ὀθόνη, ἡ μὲν Γαλλικῆς κατασκευῆς ἔχει **πλάτος ὑφαδίου** 0μ,57 καὶ **μῆκος κατὰ στήμονα** 60 μέτρων, ἡ δὲ Ἀγγλικῆς κατασκευῆς ἔχει πλάτος ὑφαδίου 18 δακτύλων ἢ 2 ποδῶν καὶ μῆκος κατὰ στήμονα 40 ὑαρδῶν. Τὰ νήματα ἅπερ μεταχειρίζονται πρὸς κατασκευὴν τῆς ὀθόνης δέον νὰ ὦσι καλλίστης ποιότητος καὶ κανονικώτατα συνεστραμμένα, πλύνονται δὲ εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἔχωσι χρῶμα τεφρόχρουν μεσολαβοῦν μεταξὺ τοῦ ἀλευκάστου καὶ τοῦ λευκοῦ· ‖ ὀθόνη συσκευαστική, toile d'emballage ; ‖ **ὀθόνη ὠμόλινος** (ὠμὸς καὶ λινὸς) (ὠμόλινος, ος, ον), toile écrue ; ‖ **σμυριγδόπανον**, τὸ (émeri), ὀθόνη μετὰ σμύριγδος, toile émerisée, n. f. ‖ ὀθόνη **ἱππόθριξ**, toile en crin ; ὕφασμα ἐξ ἱππείων τριχῶν· ‖ ὕφασμα μετάξινον, toile en soie ; ‖ ὀθόνη **ὑδατοστεγής** (οῦς), toile imperméable à l'eau ; ‖ ὀθόνη ἐπίχριστος ἢ (ἁπλῶς **ἐπίχριστος**, ου, ἢ (μουσαμᾶς), toile prélat ἢ ἁπλῶς prélat, n. m. βλ. **ἐπίχριστος**· ‖ **ὀθόνη θειωτή**, toile soufrée, ἐπικεχρισμένη διὰ θείου.

ὀθόνινος, ίνη, ινον· en toile, ὁ ἐξ ὀθόνης, ἐκ πανίου κατεσκευασμένος, κοινῶς **πάνινος**, ίνη, ινον.

ὀθόνιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ ὀθόνη, πανάκι, linge, n. m. ὀθόνιον τραπέζης, τὸ χειρόμακτρον, serviette, n. f.

ὀθονίς, ἴδιος, ἡ [ναυτ.], κοινῶς **ῥεβεντοῦκι**, mélis, n. m. λεπτὴ ὀθόνη (toile).

ὀθονοποιός, οῦ. ὁ· ὁ τὰς ὀθόνας, τὰ πανία ποιῶν, ὑφάντης, tisserand, n. m. fabricant de toile.

ὀθονοσκεπής, ής, ές· ὁ ὑπὸ ὀθόνης (πανίου) σκεπασμένος, couvert d'une toile.

ὀθονοφυλάκιον, ου, τό· lingerie, n. f. τὸ μέρος ἔνθα φυλάττουσι τὰ ἐξ ὀθόνης, εἴδη, lieu où l'on serre le linge.

οἱ, ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρου ὁ.

οἵ, ὀνομ. πληθ. τῆς ἀναφορ. ἀντων. ὅς.

οἰακίζω, μέλ. ίσω, gouverner, κυβερνῶ τὸν οἴακα, τὸ πηδάλιον, κοινῶς βαστῶ τὸ τιμόνι, tenir le gouvernail. Κυβερνᾶν ἢ οἰακίζειν πλοῖόν τι σημαίνει περιστρέφειν ἢ διατηρεῖν αὐτὸ πρὸς ὡρισμένην διεύθυνσιν τῇ βοηθείᾳ τοῦ πηδαλίου του. Ὅπως ὁ οἰακιστὴς (timonier) κυβερνήσῃ πρὸς ὡρισμένην πλεῦσιν, ἀρκεῖ νὰ διατηρῇ διὰ τοῦ **οἴακος** (barre du gouvernail) **τὴν δεικνύουσαν γραμμὴν** (ligne de foi) τῆς **πυξιδοθήκης** (habitacle) ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος τὴν γραμμὴν ταύτην ἀνεμορρόμβου τῆς πυξίδος· ‖ **κυβερνῶ ἢ οἰακίζω ἐν ἀντιμονῇ**, gouverner à la cape ; ἐν **ἀντιμονῇ** (cape) προσάγεται ὅσον τὸ δυνατὸν τὸ πλοῖον, τιθεμένου πάντοτε τοῦ **οἴακος κάτω** (barre dessous), ἀφιεμένου τούτου χαλαροῦ καὶ ἐνίοτε ἐγκαταλιμπανομένου ἐλευθέρου καθ' ἣν στιγμήν, ἀφ' οὗ τὸ πλοῖον ὑψωθῇ εἰς τὸ κῦμα, ἐπαναπίπτει εἰς τὸ κενόν, καθότι ἄνευ τῆς προφυλάξεως ταύτης δυνατὸν νὰ συμβῇ ζημία εἰς τὸ πηδάλιον ἢ δυστύχημα εἰς τὸν οἰακίζοντα· ‖ **κυβερνῶ ἢ οἰακίζω σὺν τῷ κύματι**, gouverner à la lame ; οἰακίζομεν σὺν τῷ κύματι ὅταν ἐν κυματισμῷ τοῦ πλοίου πλέοντος διὰ **φοροῦ** ἢ **ἐπιφόρου ἀνέμου** (allure largue ou grand largue) ῥυθμίζωμεν τὴν πλεῦσίν μας κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν κυμάτων.

Ὁ οἰακίζων ὀφείλει νὰ προσέχῃ μεγάλως τὴν θάλασσαν, ὅταν δὲ παρατηρήσῃ ὅτι ἔρχεται μέγα τι κῦμα, ἀνάγκη νὰ παρουσιάζῃ ἐγκαίρως πρὸς αὐτὸ τὴν πρύμνην καὶ νὰ ἔχῃ **μέσον τὸν οἴακα** (barre droite) ἢ ἐπ' ὀλίγον μόνον πλαγιασμένον κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς προσκρούσεως τοῦ κύματος, καθότι ἡ ἐλαχίστη ἀπροσεξία κατὰ τὴν πλεῦσιν ταύτην δυνατὸν νὰ γείνῃ πρόξενος σοβαροῦ δυστυχήματος· ‖ **κυβερνῶ ἢ οἰακίζω ἐγγύτατα**, gouverner au plus près ; οἰακίζων **προσάγω** (loffer) τὸ πλοῖον ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ διατηρῶ τὸν ἄνεμον ἐν τοῖς ἱστίοις, μὴ λαμβάνων ὑπ' ὄψιν ὡρισμένην τῆς πυξίδος πλεῦσιν· βλ. **ἱστιοδρομία** ἐγγυτάτη, allure plus près ; ‖ **κυβερνῶ ἢ οἰακίζω ἐπιτρέπων καλῶς**, gouverner au plus près bon plein ; οἰακίζω τὸ πλοῖον τοιουτοτρόπως ὥστε νὰ διατηρῶνται πλήρη τὰ ἱστία πρὸς ἐπαύξησιν τῆς ταχύτητος, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ἐκκλίνω τῆς ἐγγυτάτης ἱστιοδρομίας· ‖ **κυβερνῶ ἢ οἰακίζω ὀξύτατα**, gouverner au plus près serré ; οἰακίζων **προσάγω** (loffer) τὸ πλοῖον ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε μόλις νὰ μὴ **σβέννυνται** (faire ralinguer) τὰ ἱστία· ‖ **κυβερνῶ ἢ οἰακίζω ἐν ἀνακωχῇ**, gouverner en panne ; ἐν ἀνακωχῇ, ὅταν τὸ πλοῖον δὲν ἔχῃ πλέον δρόμον, ὁ **οἴαξ** τίθεται κάτω (barre dessous), ἵνα τὸ πλοῖον ἐπανέρχηται εἰς τὴν ἐγγυτάτην, ἀφ' οὗ ἀποκτήσῃ ταχύτητα ἕνεκα παροιακίσεως τινός· ‖ **κυβερνῶ ἢ οἰακίζω πρὸς σειροδέτησιν**, gouverner pour prendre les ris ; **κυβερνῶ ἢ οἰακίζω πρὸς πτύξιν ἱστίου**, gouverner pour serrer une voile ; κατὰ τοὺς δύο τούτους χειρισμοὺς ὀφείλομεν νὰ κυβερνῶμεν εἰς τρόπον ὥστε τὸ ἱστίον νὰ ἦνε **σβεστὸν** (déventée), χωρὶς ἐν τοσούτῳ ν' **ἀντηνεμώσῃ** ἐντελῶς (masquer) καὶ συνεπῶς νὰ **παρακρούηται** (battre) βιαίως· ‖ **κυβερνῶ ἢ οἰακίζω ἐξ οὐρίας ἐν κλύδωνι**, gouverner vent arrière par grosse mer ; ἐν κλύδωνι, ἐξ οὐρίας τὸ πλοῖον ἔχει μεγάλην τάσιν πρὸς **παροιακίσεις** (embardées), ἑπομένως ὁ οἰακιστὴς ὀφείλει νὰ ἐπιστήσῃ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν προσοχὴν πρὸς ἀποφυγὴν τῶν παροιακίσεων, θέτων ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλι-

γώτερον τὸν οἴακα πρὸς τὸ ἓν ἢ τὸ ἄλλο μέρος, καθότι ἡ μεγάλη τοῦ πλοίου ταχύτης ἐπιτρέπει τὴν διὰ μικροῦ πλαγιασμοῦ τοῦ πηδαλίου κυβέρνησιν.

οἰάκιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ οἴαξ, **τιμονάκι** [petit] gouvernail.

οἰάκισις, εως, ἡ καὶ

οἰακισμός, οῦ, ὁ· ἡ διὰ τοῦ οἴακος διεύθυνσις, direction du gouvernail, ἡ διοίκησις, ἡ διεύθυνσις, gouvernement, n. m. || — ἀπότομος, coup de barre ἢ coup du gouvernement, καλεῖται ἡ βιαία, ἀπότομος καὶ παρατεταμένη μετοιάκισις, δυναμένη νὰ ἐπιφέρῃ καὶ βλάβην εἰς τὸ πηδάλιον.

οἰακιστήριον, ου, τὸ [ναυτ.], timonerie, n.f. **πηδαλιουχεῖον**, τό· διαμέρισμα πλοίου εἰς ὃ εὑρίσκεται τὸ **οἰακοστρόφιον** (roue du gouvernail) καὶ αἱ **πυξίδες**· || **οἰακιστήριον** ἢ **πηδαλιουχεῖον** καλεῖται ἐπίσης τὸ διαμέρισμα τοῦ πλοίου τὸ χρησιμεῦον πρὸς φύλαξιν πυξίδων, σημάτων καὶ ναυτικῶν ἐργαλείων ἀναγομένων εἰς τὴν **πηδαλιουχίαν** (timonerie).

οἰακιστής, οῦ, ὁ [ναυτ.], ὁ πηδαλιοῦχος, timonier, n. m. homme de barre, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν κλάδον τῆς πηδαλιουχίας· βλ. **πηδαλιουχία**· οἰακιστής, homme de barre (ou timonier) καὶ τῆς λέμβου, barreur, n. m. ὁ ἐπιπεφορτισμένος τὴν χείρισιν τοῦ οἴακος· βλ. οἴαξ καὶ [ναυτ.] **αὐτοῦ**.

οἰακιστός, ή, όν [ναυτ.], gouvernant, e; || οἰακιστὴ ἀντιμονή, cape gouvernante ; cape courante ; βλ. **ἀντιμονή**.

οἰακοδείκτης, ου, ὁ [ναυτ.], axiomètre, n. m. ἐργαλεῖον τοποθετούμενον ἔμπροσθεν τοῦ **οἰακοστροφίου** (τροχοῦ τοῦ πηδαλίου, roue du gouvernail) καὶ δεικνύον τὴν θέσιν τοῦ **οἴακος**, ἤτοι ἐξ οὗ **ἐμφαίνεται** ἡ **γωνία** τοῦ πηδαλίου μετὰ τῆς τρόπιδος.

οἰακονόμος, ου, ὁ [ναυτ.], chef de timonerie, ὑπαξιωματικὸς πηδαλιουχίας **ἐπιπεφορτισμένος** τὰ τῆς γενικῆς **ἐπιστασίας** τοῦ κλάδου του· βλ. καὶ **ὑπαξιωματικοὶ** ὑπόλογοι (ναυτικοῦ).

οἰακοστρέφω, μέλ. ψω [ναυτ.] barrer, στρέφω τὸν οἴακα πλέον τοῦ δέοντος, ὅπερ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐλάττωσιν τῆς ταχύτητος τοῦ σκάφους, ἕνεκα τῆς ταχείας περιστροφῆς ἣν λαμβάνει τὸ πλοῖον καὶ τῆς ἀντιστάσεως τῆς ἐφαρμοζομένης ἐπὶ τοῦ πηδαλίου ἕνεκα τῆς μεγάλης γωνίας ἣν σχηματίζει μετὰ τῆς προεκτάσεως τῆς τρόπιδος.

οἰακοστρόφιον, ου, τὸ [ναυτ.] roue du gouvernail, κοινῶς ἡ **ρόδα** τοῦ τιμονιοῦ· καλεῖται οὕτω μηχάνημα ἐφ' οὗ ὑπάρχει περιειλιγμένον τὸ οἰακόσχοινον (drosse du gouvernail) καὶ δι' οὗ περιάγεται ὁ οἴαξ (barre du gouvernail). Τὸ οἰακοστρόφιον ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ κυλίνδρου (marbre) καὶ ἑνὸς ἢ πλειοτέρων τροχῶν μετὰ λαβῶν δι' ὧν περιστρέφεται ὁ κύλινδρος· βλ. καὶ **οἰακιστήριον**.

οἰακοστρόφος, ου, ὁ· ὁ τὸν οἴακα κρατῶν καὶ στρέφων, ὁ διευθύνων τὸ πηδάλιον, qui dirige le gouvernail ; barreur, n. m. ὁ χειριζόμενος τὸν οἴακα λέμβου, κτλ. βλ. καὶ **πηδαλιοῦχος**.

οἰακοστροφῶ(έω), μέλ. ήσω, διευθύνω (στρέφω) τὸν οἴακα, diriger (faire tourner) le gouvernail ; κρατῶ τὸν οἴακα, tenir la barre ; κυβερνῶ, gouverner· βλ. καὶ **οἰακίζω**.

οἰακόσχοινον, ου, τό· [ναυτ.] drosse (f.) du gouvernail, κοινῶς **σάγουλα τοῦ τιμονιοῦ**· ἰσχυρὸν σχοινίον ἢ συρματόσχοινον δενόμενον ἐκ τῶν ἄκρων του εἰς τὸ ἔσω ἄκρον τοῦ οἴακος ἑκατέρωθεν αὐτοῦ, διαβαλλόμενον καταλλήλως διὰ καρυλλίων καὶ περιελισσόμενον κατὰ τὸ μέσον εἰς τὸν **κύλινδρον** (marbre) τοῦ **οἰακοστροφίου** (roue du gouvernail), χρησιμεῦον πρὸς χειρισμὸν τοῦ πηδαλίου διὰ τοῦ οἰακοστροφίου. Τὴν σήμερον τὸ οἰακόσχοινον ἀντικατεστάθη ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δι' ἁλύσεως.

οἴαξ, ακος, ὁ· barre du gouvernail ἢ ἁπλῶς barre, n. f. [καὶ ἐνίοτε verge (f.) du gouvernail] κοινῶς τὸ **δοιάκι** ἢ ἡ **λαγουδέρα** τοῦ τιμονιοῦ. Ὁ οἴαξ εἶνε μοχλὸς ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου εἰσαγόμενος εἰς ὀπὴν τοῦ πηδοκράνου καὶ χρησιμεύων εἰς χείρισιν τοῦ πηδαλίου τοῦ πλοίου. Ὁ οἴαξ τίθεται συνήθως εἰς τὰ κάτω πυροβολεῖα τῶν μεγάλων πολεμικῶν πλοίων, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς τὸ ὑπόφραγμα τῶν φρεγατῶν καὶ λοιπῶν πλοίων, ἡ περιδρομή του δ' ἐκτελεῖται ὑπὸ τὰ ζυγὰ τοῦ ὑπὲρ τὰ πυροβολεῖα ἢ τὸ ὑπόφραγμα καταστρώματος. Ἐκτὸς τοῦ οἴακος αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ δεύτερος οἴαξ ἀμοιβὸς (ἀνταλλακτικὸς) σιδηροῦς, μὴ ὢν τοποθετημένος μονίμως, ἀλλὰ δυνάμενος νὰ χρησιμεύσῃ ἐν περιπτώσει βλάβης τοῦ κυρίου οἴακος. Ὁ οἴαξ οὗτος τίθεται ἐν ὀπῇ κατεσκευασμένῃ εἰς τὴν προέκτασιν τοῦ πηδοκράνου ἄνωθεν τῆς τοῦ κυρίου οἴακος· || οἴακες ὀρειχάλκινοι, barres en laiton (bronze) ; || οἴακες σιδηροῖ, barres en fer ; || οἴακες ξύλινοι, barres en bois.

Τὰ κατωτέρω παραγγέλματα σημαίνουσιν ὅτι δέον νὰ τεθῇ ὁ οἴαξ πρὸς ἀριστερά, ὅσον τὸ δυνατὸν δεξιά, πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἀνέμου (προσήνεμον πλευράν), ἢ πρὸς τὸ ἀντίθετον αὐτοῦ μέρος (ὑπήνεμον πλευράν)· || **ἀριστερὰ τὸν οἴακα**, babord **la** barre ; || **ὅλον δεξιά**, tribord toute ; || **ἄνω τὸν οἴακα**, la barre au vent, ἢ **ἐπίδος**, ou laissez-porter ou laissez-arriver, κέλευσμα διδόμενον ὅπως στραφῇ τὸ οἰακοστρόφιον πρὸς τὴν ὑπήνεμον πλευράν· || **κάτω τὸν οἴακα**, la barre dessous, ἢ **πρόσαγε**, ou loffer, κέλευσμα διδόμενον ὅπως στραφῇ τὸ οἰακοστρόφιον πρὸς τὴν προσήνεμον πλευράν· βλ. καὶ **ἐπιδίδω** (arriver) ; || **μέσον τὸν οἴακα**, droit la barre· βλ. καὶ **μέσον** τὸν οἴακα. § οἴαξ, βλ. **πηδάλιον**, timon, n.m. gouvernail. n. m. || [μεταφ.] ἀνέλαβε τοὺς οἴακας τῆς πολιτείας, il a pris le timon des affaires ; || οἱ κρατοῦντες τοὺς οἴακας τῆς πολιτείας, ceux qui gouvernent l'État ; les gouvernants.

οἶδα, οἶδας, οἶσθα, οἶδε, κτλ. [ἀρχ.] γνωρίζω, savoir ; || τίς οἶδε ! qui sait ! || Κύριος οἶδε ; Dieu sait ; || οὐκ οἶδα = δὲν γνωρίζω, je ne connais pas ; je se sais pas ; || οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον, je ne connais pas cet homme-là.

οἰδαίνω, ποιῶ τι ἐξογκοῦσθαι, συνήθ. μέσ. οἰδαίνομαι, φλεγμαίνω, πρήσκομαι, s'enfler ; se gonfler.

οἰδαλέος, α, ον, πρησμένος, enflé, ée ; ἐξωγκωμένος, gonflé, ée.

οἴδημα, ατος, τό· τὸ ἀπόστημα [Ἱπποκρ. καὶ Γαλην.] κοινῶς τὸ πρήξιμον, tumeur, n. f. ἡ φλεγμονή, τὸ πρήξιμον, enflure, n. f. ‖ [ἰατρ.] **οἴδημα**, tuméfaction, n. f.=enflure, gonflement ; ‖ —, πρήξιμον, engorgement, n. m. ὡς ἐπακολούθημα φλεγμονῆς. § [παθολ.] **οἴδημα**, œdème, n. m. διήθησις ὀρροῦ ἐν τοῖς ἱστοῖς καὶ ἰδίως ἐν τῷ ὑποδορείῳ κυψελώδη ἱστῷ ἢ βαθέως καὶ ἐν τοῖς ἱστοῖς τῶν σπλάγχνων, infiltration de sérosité dans les tissus et particulièrement dans le tissu cellulaire sous-cutané ou profond et dans celui des viscères ; ‖ **οἴδημα**, ατος, τό· gonflement, n. m. tumeur, n. f. καὶ ἰατρικῶς œdème, n. m. ‖ — κακόηθες, œdème malin ; ‖ βακτήριον τοῦ κακοήθους οἰδήματος, vibrion septique (σηπτικός)· [ἱππολ.] — τῆς ὑπερῴας (τοῦ οὐρανίσκου), lampas, n.m. ἢ κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἱππιάτρους ζέα· οἱ γάλλοι ὀνομάζουσι τὸ lampas κοινῶς fève. Ἡ ἐξοίδησις αὕτη τῆς ὑπερῴας ἀναφαίνεται σχεδὸν πάντοτε κατὰ τὰς πεπτικὰς διαταραχὰς ὡς καὶ κατὰ τὰς στοματίτιδας· ἰδίως δὲ παρατηρεῖται εἰς τοὺς πώλους κατὰ τὴν περίοδον τῆς ὀδοντοφυΐας.

οἰδηματώδης, ης, ες· τὸ εἶδος ἔχων τοῦ οἰδήματος, tuméfié, ée, adj. πρησμένος, enflé, ée, adj. ‖ **οἰδηματώδης**, ης, ες, œdémateux, euse [παθολ.[πάσχων ὑπὸ οἰδήματος, ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ οἰδήματος, qui est de la nature d'œdème.

οἶδμα, ατος, τό· **οἴδημα**, gonflement, n.m. (ἐξ)όγκωμα καὶ μεταφ. μέγα κῦμα, grosse vague.

οἴημα, ατος, τό· ἡ οἴησις.

οἰηματίας, α, ὁ· ὁ ἔχων μεγάλην περὶ ἑαυτοῦ γνώμην, ὁ πλήρης οἰήσεως, plein de suffisance : οἰηματίας, ἐπηρμένος. présomptueux, euse, adj. συνώνυμον τοῦ suffisant, e, adj.=d'une vanité impudente ; ματαιόφρων, κενόδοξος, fat, προφ. (fate) ; ὁ ἔχων μεγάλην οἴησιν διὰ τὸν ἑαυτόν του, infatué de soi-même.

οἰηματικός, ή, όν· ἐπηρμένος, présomptueux, euse, adj. qui a une opinion trop favorable de soi ; la jeunesse est présomptueuse ; τὸ ἀντίθετον εἶνε σεμνός (modeste).

οἰηματικῶς [ἐπίρ.], présomptueusement, adv. d'une manière présomptueuse.

οἴησις, εως, ἡ (οἴομαι), ἡ γνώμη, ἡ δόξα, μάλιστα ἣν ἔχει τις περὶ ἑαυτοῦ ἀλαζονικὴν καὶ ἠλίθιον, ὁ τύφος, ἡ ὑπερηφάνεια (orgueil, n. m.) ἀλαζονεία (arrogance, n. f.), συνεπῶς ἡ μεγάλη ἰδέα ἣν ἔχει τις περὶ ἑαυτοῦ, haute opinion de soi-même, ὅθεν **οἴησις**, **ἔπαρσις**, présomption, n. f. opinion trop avantageuse de soi même ; τὸ ἀντίθετον εἶνε **σεμνότης** (modestie) ; συνώνυμον τοῦ suffisance, n. f.= insolante présomption ; ‖ εἶμαι ἐπηρμένος, ἔχω οἴησιν, être infatué de soi-même.

οἴκαδε [ἐπίρ.], εἰς τὴν οἰκίαν, à la maison ; εἰς τὸν ἴδιον οἶκον, chez soi ; εἰς τὴν πατρίδα, dans son pays ; ‖ ἐπέστρεφεν οἴκαδε, il rentrait ; ‖ [ἐπὶ ἐπιστολῆς, ὡς διεύθυνσις] οἴκαδε, chez lui ; en ville (= ἐντὸς τῆς αὐτῆς πόλεως).

οἰκειοθελής, ής, ές· ἐξ οἰκείας (ἰδίας) θελήσεως, ἑκούσιος, volontaire, αὐτοθελής, θεληματικός.

οἰκειοθελῶς [ἐπίρ.], θεληματικῶς, ἑκουσίως, volontairement, adv. ἐλευθέρᾳ βουλήσει (θελήσει), de plein gré, αὐτοθελῶς, αὐτεξουσίως, αὐτοπροαιρέτως, ἀφ' ἑαυτοῦ, de son chef.

οἰκειοποίησις, εως, ἡ· τὸ ποιεῖν τι ἴδιον, ἡ ἰδιοποίησις, appropriation, n. f. ὁ σφετερισμός, usurpation, n. f.

οἰκειοποιοῦμαι (έομαι), ἴδιον ἐμαυτῷ ποιῶ τι, ἰδιοποιοῦμαι, s'approprier ; σφετερίζομαι, usurper ; ‖ — κληρονομίαν, usurper un héritage.

οἰκεῖος, εία, εῖον· ὁ οἰκειακός, εἰς τὸν οἶκον, εἰς τὴν οἰκογένειαν ἀνήκων = συγγενής, ὅθεν ὁ πολὺ σχετικὸς τῆς οἰκίας φίλος, ὁ οἰκιακός, οἰκεῖος, familier, ère, adj. ὁ οἰκειότατος φίλος, intime ; ‖ εἶνε οἰκεῖος μέ, il est familier avec ; ‖ [καὶ ουσ.] οἱ οἰκεῖοι, les familiers (les habitués) de la maison ; ‖ οἱ οἰκειότεροι τῶν φίλων του, les plus intimes de ses amis; ‖ ἐκ τῶν οἰκείων (ἰδίων) κρίνω τὰ ἀλλότρια [φρ.], mesurer les autres à son aune. § ὁ κατάλληλος εἴς τι, propre à ; ὁ ἀνήκων εἰς, appartenant à ; ὁ ἐπιτήδειος, ἁρμόζων, πρέπων, convenable ; ‖ διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν οἰκείαν λέξιν, pour me servir du mot propre. § ὁ ἑνὸς ἑκάστου (προσώπου ἢ πράγματος), ἴδιος, ὁ σχετιζόμενος πρός τι, respectif, ive, adj. ὁ ἁρμόδιος, ὁ δικαιωματικῶς ἁρμόζων, ἀνήκων, compétent, e, adj. ‖ μετὰ τῆς οἰκείας ἀναφορᾶς, avec la requête respective; ‖ ἡ οἰκεία [κληρονομικὴ] μερίς, la portion compétente. § **οἰκεῖος**, εία, εῖον, συνήθης. accoint, ointe (ἐπίρ. ἀρχαῖον).

οἰκειότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ οἰκείου, familiarité, n. f. ἡ οἰκειοτάτη, στενοτάτη φιλία, intimité, n. f. ἡ στενὴ μεταξὺ ἀτόμων σχέσις, accointance, n. f. ἡ μεταξὺ ἀτόμων στενὴ φιλία, ἕνωσις, liaison, n. f.

οἰκειοῦμαι, ἐξοικειοῦμαι, συνοικειοῦμαι, γίνομαι οἰκεῖος, se familiariser ; [οἰκ.] s'accointer.

οἰκείως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον οἰκεῖον, σχετικόν, φιλικόν, familièrement, adv. intimement, adv. ‖ —, καταλλήλως, δεόντως, convenablement, proprement ; ‖ — ἔχειν πρός τινα, être familier avec quelqu'un.

οἰκείωσις, εως, ἡ· τὸ ποιεῖν φίλους οἰκείους, στενούς, action de [se] familiariser.

οἰκέτης, ου, ὁ (οἰκέω), ὁ ἐν τῷ οἴκῳ κατοικῶν, οἰκόδουλος = ὑπηρέτης, domestique, n. m. θεράπων, ὑπηρέτης, serviteur, n. m. θεράπων, valet, n. m.

οἴκημα, ατος, τό· ὁ κατῳκημένος τόπος, ἡ **κατοικία,** τὸ μέρος ἐν ᾧ κατοικεῖ τις, habitation, n. f. domicile, n. m. τὸ μέρος ἐν ᾧ καταλύουσι· βλ. **κατάλυμα,** logement, n. m. logis, n. m. τὸ ἐνδιαίτημα, βλ. **κατοικία,** demeure, n. m. || [ναυτ.] τὰ οἰκήματα [πλοίου], les logements; βλ. **ἐνδιαιτήματα**· || —, vaisseau (n. m.) ou pièce d'un édifice; || —, appartement, n. m. κατοικία, διαμέρισμα οἰκίας· ἐνίοτε σημαίνει τὸν ὄροφον (étage); || ὑπερόφιον οἴκημα, brisis, n. m. συνώνυμον τῆς λέξεως mansarde, n. f. κοινῶς ἡ **σοφίτα,** ἤτοι ὄροφος εὑρισκόμενος μεταξὺ τῆς ἀνωτέρας κορωνίδος (corniche) οἰκίας τινὸς καὶ τῆς ἐπιστεγάσεως, ἤτοι μεταξὺ τῆς στέγης καὶ τῆς ὀροφῆς καὶ φωτιζόμενον δι' ἀναφωτίδων ἐκ τῆς στέγης· τὸ ὑπορόφιον τοῦτο οἴκημα χαλεῖται καὶ **ὑπερῷον**· βλ. στέγη κεκλασμένη· [μεταφ.] πᾶν ἄθλιον οἴκημα καλεῖται galetas, n. m. βλ. **ὑπορόφιον**· || —, habitation, n. f. (συνώνυμον τοῦ **σταῦλος,** écurie, n. f.), διὰ τοῦ ὅρου τούτου ἐκφράζεται γενικῶς πᾶς ἐστεγασμένος χῶρος χρησιμεύων πρὸς διαμονὴν οἱουδήποτε ζώου.

οἰκήσιμος, ος, ον, τόπος ἔνθα δύναταί τις νὰ κατοικήσῃ, κατοικήσιμος, habitable, adj. qui peut être habité, ée; || δωμάτιον κατοικήσιμον, chambre habitable.

οἴκησις, εως, ἡ· κατοίκησις, ἡ κατοικία, habitation, n. f. demeure, n. f. ἡ διαμονή που, séjour, n. m. || [νομ.] οἴκησις, habitation, n. f. καλεῖται τὸ δικαίωμα τοῦ κατοικεῖν ἔν τινι ἀλλοτρίῳ οἰκίᾳ ἄνευ μισθώματος, π. χ. συντάσσω διαθήκην καὶ παραχωρῶ τῷ Α τὴν οἰκίαν μου νὰ κατοικῇ ἐν αὐτῇ ἄνευ μισθώματος.

οἰκητήριον, ου, τό· τὸ κατάλυμα, logement, n. m. logis, n. m. ἡ κατοικία, demeure; τὸ **οἴκημα,** domicile, n. m.

οἰκητής, οῦ, ὁ καὶ

οἰκήτωρ, ορος, ὁ· ὁ κάτοικος γῆς, μέρους τινός, habitant, e, adj. καὶ ἐν γένει ὁ ἐνοικιαστής, ἔνοικος, locataire.

οἰκία, ας, ἡ (ὁ **οἶκος**) κοινῶς τὸ **σπίτι** κτίριον προωρισμένον διὰ κατοικίαν, maison, n.f. [συνεκδ.] οἴκημα, κατάλυμα, logis, n.m. ἡ κατοικία, habitation, n.f. domicile, n.m. || οἰκία λιθόκτιστος, une maison en pierre; || οἰκία ξυλίνη, une maison en bois; || κτίζω οἰκίαν, faire bâtir une maison; || κατεδαφίζω οἰκίαν, démolir une maison; || μένω εἰς τὴν οἰκίαν, garder la maison; demeurer au logis; || ἐπιστρέφω εἰς τὴν οἰκίαν, rentrer chez soi; || δὲν ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν οἰκίαν του, il ne sort pas; il ne bouge pas de la maison; || ἔρχομαι ἀπὸ τὴν οἰκίαν σας, je viens de chez vous; || ἤμην εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ θείου σας, j'étais chez votre oncle.

οἰκιακός, ή, όν, τῆς οἰκίας, de la maison; ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν οἰκογένειαν, ἢ ἐν γένει τὴν οἰκονομίαν τῶν πραγμάτων τῆς οἰκίας, de ménage; ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν ὅθεν τὴν οἰκίαν, οἰκιακός, domestique, adj. ὁ οἰκεῖος, familier, ère, adj. || οἰκιακὸς φίλος, ami de la maison; || οἰκιακὰ ἔργα, travaux (soins) de ménage; || οἰκιακὸς βίος, vie domestique.

οἰκιακῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον οἰκεῖον, σχετικόν, φιλικόν, familièrement, adv.

οἰκίζω, μέλ. ίσω καὶ ἐνοικίζω, ἐπὶ ἀνθρώπων=ἀποικίζω· βάλλω τινὰ εἰς οἶκον, ἐγκαθιστῶ τινὰ εἰς κατοικίαν, établir dans une demeure; βάλλω εἰς χώραν τινὰ ἵνα κατοικήσῃ, ὅθεν ἀποικίζω, ἱδρύω ἀποικίαν, fonder une colonie; ἐγκαθιστῶ κατοίκους εἰς πόλιν τινά, peupler une ville.

οἰκίσκος, ου, ὁ· μικρὰ οἰκία, petite maison, maisonnette, n. f. [περιφρον.] bicoque, n. f. ἤτοι οἰκία μικρᾶς ἀξίας. § [συνεκδ.] τὸ μικρὸν ἐν τῇ αὐλῇ δωμάτιον τοῦ θυρωροῦ, loge, n. f. [d'un portier]; || —, τὸ **μικρὸν** ξύλινον σπιτάκι τὸ χρησιμεῦον πρὸς διαμονὴν κυνός, κτλ. niche (f.) [d'un chien, etc.]; || οἰκίσκος, κοινῶς σπιτόπουλον, case, n. f. || —, pavillon, n. m. μεμονωμένον μικρὸν ἵδρυμα, ἐξάρτημα οἰκοδομῆς τινος.

οἰκιστής, οῦ, ὁ, ἡ· θεμελιωτὴς [πόλεως, ἀποικίας], fondateur (trice) [d'une ville, d'une colonie]; ἀποικιστής, colonisateur, trice.

οἰκογένεια, ας, ἡ· famille, n. f. καὶ κοινῶς τὸ **σπιτικό,** ménage, n.m. λέγονται ἄτομα διαβιοῦντα ὁμοῦ καὶ ἔχοντα κοινὰ συμφέροντα· || [νομ.] famille, n.f. καλεῖται ἡ ὁμὰς ἐκείνη τῶν ἀνθρώπων, ἡ ὑπὸ τὴν αὐτὴν διαβιοῦσα στέγην καὶ διὰ φυσικῶν δεσμῶν συνδεομένη. Αὕτη εἶνε ὁ πρῶτος βαθμὸς πρὸς τὴν κοινωνικότητα, ἡ κοινωνία ἐν μικροσκοπίῳ καὶ συνεπῶς τὸ θεμέλιον τῆς κοινωνίας· || πολυάριθμος οἰκογένεια, famille nombreuse; || εἰς τὴν οἰκίαν αὐτὴν εἶνε τέσσαρες **οἰκογένειαι,** dans cette maison il y a quatre ménages; || παιδὶ ἀπὸ καλὴν οἰκογένειαν, enfant de bonne maison (famille). § —, famille, n. f. ἐν τῇ ταξινομήσει τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον πλειόνων γενῶν, εἶνε δὲ αἱ οἰκογένειαι **ὑποδιαιρέσεις τῶν** τάξεων.

οἰκογενειακός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν οἰκογένειαν, de famille; || οἰκογενειακὸν συμβούλιον, conseil de famille. § —, familial, ale, aux, adj. qui concerne la famille: réunion familiale. **Οἰκογενειακὸν δίκαιον** [νομ.], droit de famille. Ἐν τῷ θετικῷ **ἰδιωτικῷ δικαίῳ** (droit privé) τὸ οἰκογενειακὸν δίκαιον κατέχει οὐσιωδεστάτην θέσιν. Δι' αὐτοῦ καθορίζονται αἱ μεταξὺ τῶν ὄντων τῶν ἀποτελούντων τὴν οἰκογένειαν σχέσεις. Τοιαῦται δὲ εἶνε ὁ γάμος, ἡ συζυγικὴ ἐξουσία, ἡ ἐξουσία τουτέστιν, ἣν συμφώνως τῇ φύσει καὶ τῇ νομοθεσίᾳ ἐξασκεῖ ὁ ἀνὴρ ἐπὶ τῆς γυναικὸς καὶ αἱ ἀμοιβαῖαι αὐτῶν ἠθικαί τε καὶ χρηματικαὶ σχέσεις, ἡ πατρικὴ ἐξουσία καὶ αἱ κατ' ἀπομίμησιν αὐτῆς κηδεμονία καὶ ἐπιτροπεία. Ὡσαύτως δὲ τὸ διαζύγιον. Ἡ οἰκογένεια δημιουργεῖται διὰ τοῦ γάμου. Σκοπὸς τοῦ γάμου εἶνε ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος, φυσικῶς καὶ ἠθικῶς ἀτελοῦς· ἔτι δὲ ἡ ἀμοιβαία τῶν συζύ-

γων περίθαλψις, ἡ ἀλληλεγγύη καὶ ἡ τεκνογονία. Ἀπὸ τῆς φυσικῆς ταύτης καὶ ἠθικῆς ἑνότητος δημιουργεῖται ἡ κοινωνία. Τὴν αὐτὴν σημασίαν τοῦ γάμου ἀνεγνώρισαν μᾶλλον ἢ ἧττον ἀρχαῖαί τε καὶ νεώτεραι θρησκεῖαι καὶ νομοθεσίαι.

οἰκογενειακῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον οἰκογενείας, en famille.

οἰκογενειάρχης, ου, ὁ· ὁ πατὴρ τῆς οἰκογενείας, père de famille; ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας, chef de famille.

οἰκοδέσποινα, ης, ἡ· ἡ κυρία τοῦ οἴκου, maîtresse de la maison; ἡ οἰκοκυρὰ (νοικοκυρὰ τοῦ σπιτιοῦ), menagère, n. f. «ὅπου σὺ κύριος καὶ οἰκοδεσπότης καὶ ἐγὼ κυρία καὶ οἰκοδέσποινα» Πλούτ. συμπ. 1, 1, 1., maîtresse, n. f. (de la maison); || εἶνε καλὴ οἰκοδέσποινα, c'est une bonne ménagère.

οἰκοδεσπότης, ου, ὁ· ὁ τοῦ οἴκου κύριος, maître (m.) de la maison; βλ. καὶ **οἰκοδέσποινα.** § — [ὡς πρὸς τοὺς ἐνοικιαστὰς] ὁ ἰδιοκτήτης τῆς οἰκίας, propriétaire.

οἰκοδίαιτος, ος, ον (οἶκος, δίαιτα) ὁ ἐν τῷ οἴκῳ διαιτώμενος, ζῶν, casanier, ère; || [ἐπὶ ζώων] κατοικίδιος, domestique, adj. § ὁ οἰκότροφος, pensionnaire, n. qui paye pension.

οἰκοδιδάσκαλος, ὁ καὶ ἡ· précepteur, trice, n. qui est chargé de l'éducation d'un enfant, de jeunes gens [θηλ.] institutrice, n. f. personne chargée d'instruire un ou plusieurs enfants.

οἰκοδομέω, βλ. οἰκοδομῶ.

οἰκοδομή, ῆς, ἡ· ἐν γένει πᾶσα δομή, τὸ κτιζόμενον ἔργον, τὸ οἰκοδόμημα, construction, n. f. || —, bâtisse, n. f. τὸ κτίριον, ἡ τοιχοδομία· πᾶν τὸ ἀναγόμενον ἐν τῇ κατασκευῇ κτιρίου τινός· || —, bâti ou bâtis, n. m. τὸ ἵδρυμα· γενικῶς πᾶν ἀνεγειρόμενον κτίριον· || —, τὸ κτίριον ἐν γένει, bâtiment, n.m. βλ. καὶ **κτίριον.** § —, τὸ **οἰκοδόμημα,** édifice n. m. bâtiment, monument, αἱ τρεῖς αὗται λέξεις θεωροῦνται συνώνυμαι, πράγματι δὲ ἐνίοτε εἰσὶ τοιαῦται, ἀλλ' ἡ σημασία των δύναται ἐνίοτε νὰ ᾖ πολὺ διάφορος. Τὸ bâtiment δύναται νὰ ᾖ καὶ ἁπλῆ τις κοινὴ δομή, ὡς κοινὴ οἰκία, ἀποθήκη, **ὑπόστεγον** (hangar), **καλύβη** (chaumière). Τὰ monuments (**μνημεῖα**) εἰσὶν ἐπίσης δομαὶ ἀνεγειρόμεναι εἰς μνήμην τινός, ὡς εἶνε ὁ στύλος τοῦ Τραϊανοῦ κτλ. (colonne Trajane). Ἡ λέξις ὅμως édifice σημαίνει **οἰκοδόμημα,** τό· **κτίριον,** τό· ἤτοι οἰκοδομὴν ἀξίαν λόγου, π. χ. ἀνάκτορον, ἐκκλησίαν, δημόσιον κτίριον κτλ.. συμμετέχει δ' ἐνίοτε τῆς διπλῆς ἰδέας τῆς δομῆς (bâtiment) καὶ τοῦ **μνημείου** (monument). Ἡ **τέχνη** (art), ἢ τοὐλάχιστον **τὸ μεγαλεῖον** (grandeur) καὶ συχνάκις ἀμφότερα συνδυάζονται ἐν τῷ **οἰκοδομήματι** (édifice). Ἐν τούτοις καὶ ἁπλῆ τις οἰκία εἶνε **οἰκοδομή, οἰκοδόμημα** (un édifice); || οἰκοδομὴ **μικρῶν διαστάσεων,** édicule, n. m. π. χ. μικρόν τι παρεκκλήσιον· || παρὰ τῇ οἰκοδομῇ (ἤτοι πλησίον τῆς οἰκοδομῆς) [λαξεύειν, μεταφέρειν ὑλικά], à pied d'œuvre [tailler, amener des matériaux]· || tas, ἐν τῇ οἰκοδομικῇ σημαίνει αὐτὴν τὴν **οἰκοδομήν,** ἥντινα ἀνεγείρουσι· retailler une pierre sur le tas, ἀναλαξεύειν λίθον ἐπὶ τῆς οἰκοδομῆς, ἤτοι πρὸ τῆς τοποθετήσεώς της ἐν τῇ θέσει της· || οἱ Γάλλοι λέγουσιν un bâtiment a travaillé προχειμένου περὶ κακῶς ἐκτισμένης οἰκίας, ἧς οἱ τοῖχοι εἰσὶν ἐκκλινεῖς, τὰ πατώματα κάμπτονται καὶ ὅτι ἐκ τῆς ἀνίσου καταχαθίσεως ἀπειλεῖται ἡ κατάρρευσις τῆς οἰκοδομῆς.

Ἀντισεισμικὴ **οἰκοδομή,** construction antisismique. Ἡ ἐπιτυχὴς ἀνέγερσις ἀντισεισμικῶν οἰκοδομῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς φύσεως τῶν οἰκοδομικῶν ὑλῶν ἃς παρέχει ἡ ὑποκειμένη εἰς σεισμοὺς χώρα καὶ ἐκ τοῦ κλίματος αὐτῆς. Δι' ὃ ἐν πάσῃ τοιαύτῃ δέον νὰ λαμβάνωνται ταῦτα ὑπ' ὄψει ἐν τῇ ἀνεγέρσει τῶν οἰκοδομῶν αὐτῆς, ὅπως αὗται δύνωνται νὰ παράσχωσι τὴν μείζονα κατὰ τῶν σεισμῶν ἀντοχήν.

Κατὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι σεισμούς, παρετηρήθη ὅτι αἱ μείζονες καταστροφαὶ συνέβησαν ἐν ταῖς πόλεσι τῆς μεσημβρινῆς Πελοποννήσου καὶ ἰδίως ἐν ταῖς σταφιδοφόροις ἐπαρχίαις καὶ ἐν ταῖς **νεωτέραις οἰκοδομαῖς** μᾶλλον, ἢ ταῖς πεπαλαιωμέναις τοιαύταις, **τοῦτο** δὲ διότι ἐν αὐταῖς ἐπικρατεῖ τὸ ἔθιμον ὅπως τὸ **ἰσόγειον πάτωμα** τῶν οἰκοδομῶν χρησιμεύῃ ὡς εὐρεῖα **σταφιδαποθήκη,** δι' ὃ οὐδόλως ὑπάρχουσι μεσότοιχα, ἀπεναντίας δὲ τὰ ὑπερκείμενα **πατώματα** χρησιμεύοντα ὡς κατοικίαι, φέρουσι διαιρέσεις ἐρειδομένας μόνον ἐπὶ τοῦ κάτωθεν ἐπαρκῶς ὑποστηριζομένου πατώματος, ὁ ἐλάχιστος ὅθεν σεισμὸς κλονίζει ἅπασαν τὴν οἰκοδομήν. Αἱ παλαιαὶ οἰκοδομαὶ τῶν μερῶν τούτων, αἱ ἐγερθεῖσαι πρὸ τῆς τοιαύτης ἀναπτύξεως τῆς σταφιδεμπορίας, ἀντέσχον σχετικῶς πλειότερον.

Ὡς πρῶτον λοιπὸν μέτρον ἀσφαλείας συσταίνομεν τὴν ἀποφυγὴν τῶν ἐν ταῖς οἰκοδομαῖς **ἰσογίων ἀποθηκῶν·** συσταίνομεν ἐπίσης τὴν κατασκευὴν τῶν διαιρέσεων **συνεχῶς ἀπὸ τῶν θεμελίων μέχρι τῆς στέγης,** πρὸς δὲ καὶ τὸ **ὁμοιόμορφον πάχος ἁπάντων τῶν τοίχων καὶ μεσοτοίχων** τῆς οἰκοδομῆς.

Τὸ τοιοῦτον συσταίνει πολὺ ὁ Ἄγγλος Βρούντων, ὅστις ἐπὶ πλείονα ἔτη μετῆλθε τὸν ἀρχιτέκτονα ἐν Ἰαπωνίᾳ, χώρᾳ ὑποκειμένῃ εἰς σφοδροτάτους σεισμούς. Τὸ **ἰσόπαχον καὶ ὁμοιόμορφον** τῆς κατασκευῆς ἁπάντων τῶν τοίχων τῆς οἰκοδομῆς ἐπιφέρει ὁμοιόμορφον καὶ τὸν κλονισμόν, ὥστε ἓν μέρος δὲν ὑπενδίδει πλειότερον τοῦ ἑτέρου, ὅταν δὲ οἱ τοῖχοι ἦνε καλῶς κατεσκευασμένοι, αἱ τοιαῦται οἰκοδομαὶ δύνανται ν' ἀνθέξωσι πολὺ κατὰ τῶν σεισμικῶν κλονισμῶν, πρὸς δὲ τὸ τοιοῦτον καθιστᾷ ταύτας δροσερὰς ἐν τοῖς θερινοῖς κλίμασι. Τὰ **ἀνώφλια** (linteaux) τῶν **χασμάτων** (baies) δέον νὰ σύγκεινται ἐκ διπλῶν σιδήρων καὶ ἐπὶ τούτων νὰ ἐγείρωνται ἁψῖδες ἐξ ὀπτοπλίνθων.

Εἰς τὸ ὕψος τῶν **πατωμάτων** (plancher) καὶ τῆς **στέγης** (toit) νὰ τιθῶνται **σιδηροῖ συνοχεῖς** (tirant) ἐπί τε τῶν τοίχων καὶ μεσοτοί-

χων, συνδεόμενοι πρὸς ἀλλήλους καθ' ἁπάσας τὰς γωνίας, καθὼς καὶ ἐνδιάμεσοι συνοχεῖς, ὥστε ν' ἀποτελῆται ἰσχυρὰ ἐσχάρα, πρὸς τούτους δὲ νὰ συνδέωνται αἱ δοκοὶ τῶν πατωμάτων. Κατὰ τὸν καθηγητὴν Παλμιέρην ἡ αὔξησις τῆς στερεότητος τῶν τοίχων καὶ ἐν γένει τῆς οἰκοδομῆς, ἐπαυξάνει τὴν ἀντοχὴν εἰς τὴν τῆς ἀνατροπῆς δύναμιν, ἐφ' ὅσον δὲ ἐν τοιαύτῃ οἰκοδομῇ δὲν παρουσιάζονται ῥήγματα, **οὐδεὶς κίνδυνος αἰφνιδίας ἀνατροπῆς** ὑφίσταται. Λυσιτελὴς πρὸς τούτοις τυγχάνει ἡ στέγασις διὰ δωμάτων (terrasses, ταρατσῶν) ἐκ διπλῶν σιδήρων συνδεδεμένων πρὸς ἄλληλα ἰσχυρῶς, καὶ δι' ἐνδιαμέσων πλακῶν καὶ σκυροδέματος (béton), πλὴν τὸ τοιοῦτον ἐν τοῖς θερμοῖς κλίμασιν ἐπαυξάνει τὴν ἐσωτερικὴν θερμότητα. Ἐπίσης αἱ σιδηραῖ στέγαι μετ' ἐπιστεγάσεων ἐκ φύλλων εἰσὶν ἀκατάλληλοι ἐν θερμοῖς ἀνεμώδεσι, κλίμασι, πλὴν παραδεκτέαι γενικῶς ἐν σεισμικαῖς χώραις.

Ἐπὶ πᾶσιν ὅμως δέον νὰ καταβάλληται μεγάλη προσοχὴ ἐν τῇ τῆς **τοιχοδομίας** ἀνεγέρσει, ἰδίως ἐν τῇ ἐν ταύτῃ **ἀποθέσει τῶν λίθων**, ὅπερ οὐσιωδέστατον τυγχάνει. Εἰς τὸ τοιοῦτον δὲν δίδεται παρ' ἡμῖν ἡ δέουσα προσοχή, ἀλλὰ μόνον γενικῶς πιστεύεται ὅτι δι' ἀφθόνου ἀσβέστου ἐπιτυγχάνεται ἡ καλὴ κατασκευὴ τοῦ τοίχου, ἐνῷ πέραν τῆς ἀναλογίας αὐτῆς, τοιαύτη οὐδόλως ὠφελεῖ. Οἱ λίθοι πρέπει νὰ τοποθετῶνται ἐπὶ τῆς φυσικῆς σταθερᾶς ἰσορροπίας των, καὶ οὕτως ὥστε αἱ μείζονες διαστάσεις αὐτῶν νὰ φέρωνται πρὸς τὸ πάχος τοῦ τοίχου, ἤτοι νὰ ἐκτελῆται τὸ ἐναντίον παρ' ὅ,τι σήμερον εἴθισται. Εἰς τὸ τοιοῦτον οἱ ἀρχαῖοι κατέβαλον μεγάλην ἐπιμέλειαν, χρώμενοι συχνῶν διατόνων (parpaing). **Διάτονοι** λίθοι εἰσὶν οἱ καταλαμβάνοντες ἅπαν τὸ πάχος τοῦ τοίχου, τοιοῦτοι δὲ δέον νὰ τιθῶνται εἰς ἀνὰ μέτρον ὁριζοντίας ἀποστάσεως καθὼς καὶ ἀνὰ μέτρον ὕψους.

Παρ' ἡμῖν εἴθισται νὰ κτίζωσι τοὺς τοίχους, θέτοντες τοὺς μείζονας τῶν λίθων πρὸς τὰς ἐπιφανείας καὶ πληροῦντες τὸ μέσον διὰ κονιάματος (mortier) καὶ λιθαρίων, ὥστε οἱ τοῖχοι σύγκεινται ἐκ δύο λεπτῶν τοιούτων ἀντιμετώπων, συγκεχολλημένων δῆθεν διὰ κονιάματος. Τούτου ἕνεκα συνέβη ὥστε τοῖχοι νὰ καταπέσωσι μόνον κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ πάχους των, ἐνῷ τὸ ἕτερον ἥμισυ ἔμεινεν ἐν τῇ θέσει του. Αἱ ἐξ **ὠμοπλίνθων** οἰκοδομαὶ μετὰ ξυλοδεμάτων θεωροῦνται γενικῶς ὡς μᾶλλον ἀντέχουσαι εἰς σεισμικοὺς κλονισμούς. Τῶν ἀψίδων ἡ χρῆσις ἐπὶ τῶν ἀνοιγμάτων δέον ν' ἀποφεύγηται, ἄλλως ἡ χρῆσις τοιούτων δὲν ἐπιβάλλεται πλέον σήμερον ἀφ' ὅτου αἱ σιδηραῖ δοκοὶ κατέστησαν λίαν κοιναί.

Αἱ διατάξεις αὗται τηρούμεναι ἀκριβῶς θέλουσι τὰ μάλα ἐξασφαλίσει τὴν ἀντοχὴν τῶν οἰκοδομῶν κατὰ τῶν σεισμῶν. Ἡ ἐξέτασις τῶν οἰκοδομῶν αἵτινες κατέρρευσαν ἢ ὑπέστησαν σπουδαίας βλάβας κατὰ τοὺς ἐσχάτως συμβάντας σεισμούς, δύναται νὰ πείσῃ πάντας ὅτι οὐδεμία τούτων εἶχε τηρηθῇ κατὰ τὴν ἀνέγερσιν αὐτῶν. Ἰδίως ὅμως συνιστῶμεν τὴν **ἀνταπόκρισιν τῶν διαιρέσεων τῶν πατωμάτων**, ὥστε οἱ μεσότοιχοι ν' ἀποτελῶσι **συνέχειαν** ἀπὸ τῶν θεμελίων, καλὸν δὲ εἶνε ἵνα αἱ οἰκοδομαὶ μὴ ὑπερβαίνωσι τοὺς δύο ὀρόφους (étage).

Μετὰ τοὺς ἐν ἔτει 1883 καταστρεπτικοὺς ἐν Ἰσχίᾳ σεισμούς, καθ' οὓς ἐφονεύθησαν 2000 ἄνθρωποι καὶ πλείονες ἔτι δεινῶς ἐτραυματίσθησαν, ἡ Ἰταλικὴ κυβέρνησις συνέστησεν ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέτασιν τοῦ καλλιτέρου συστήματος ἀντισεισμικῶν οἰκοδομῶν. Κατὰ τὸν ἐκ Μιλάνου καθηγητὴν κ. Κλερικέτην, αἱ μελέται τοῦ ζητήματος ἤγαγον εἰς τὰ ἑξῆς συμπεράσματα.

Αἱ οἰκοδομαὶ ὧν τὰ θεμέλια εὑρίσκοντο ἐπὶ **στερεοῦ πετρώματος ἀντέσχον πολὺ πλειότερον** ἐκείνων ὧν **τὰ θεμέλια εὑρίσκοντο** ἐπὶ **ἐλαφροῦ ἐδάφους**, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω, ὅθεν ἀπεδείχθη ὅτι αἱ οἰκοδομαὶ δέον νὰ θεμελιῶνται ἐπὶ **στερεοῦ πετρώματος**. Εἰς τὰ μέρη ἔνθα ἡ εὕρεσις πετρώματος εἶνε δυσχερὴς ὡρίσθη ὅπως ἡ ἐκσκαφὴ τῶν θεμελιώσεων ἐνεργῆται μέχρι τοῦ στερεωτέρου σχετικῶς ἐδάφους, ἐπὶ τούτου δὲ νὰ τιθῆται **διάστρωσις σκυροδέματος** (béton) ἑνὸς μέτρου πάχους καθ' ἅπασαν τὴν ἐπιφάνειαν τῆς οἰκοδομῆς, παρέχουσα κατὰ ἓν ἔτι μέτρον πέριξ ταύτης. Ἡ δαπάνη δὲν εἶνε ὑπερβολική, διότι δι' οἰκοδομὴν 10,00×10,00 ἢ 180 περίπου τετρ. τεκτ. πήχ. ἔσεται 2,500, ἑκάστου κ. μ. σκυροδέματος στοιχίζοντες 25 περίπου δρ., ἡ ἀσφάλεια ὅμως σὺν τοῖς λοιποῖς ὅροις ἔσεται μεγίστη. Οἱ θόλοι ἀπηγορεύθησαν ἐντελῶς, καθὼς ἐπίσης καὶ αἱ βαρεῖαι ἐπίπεδοι ἐπιστεγάσεις διὰ πλακῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπρότεινε τὴν ἐν ταῖς οἰκοδομαῖς ὕπαρξιν **σιδηρῶν ἢ ξυλίνων σκελετῶν** (charpente de fer ou de bois) συνδεομένων, τὰ δὲ ἐνδιάμεσα νὰ τοιχοδομῶνται. Οἱ ἀμείβοντες τῆς στέγης, ὡρίσθη νὰ συνδέωνται ἰσχυρῶς πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν τοίχων ἐσχάραν, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω.

Πρὸς δὲ ἡ ἐπιτροπὴ ὑπέδειξεν ὅτι ἡ ἐν σχεδίῳ κάτοψις τῶν οἰκοδομῶν δέον νὰ ᾖ ὅσον οἷόν τε τετράγωνος καὶ νὰ τοποθετῆται εἰ δυνατὸν οὕτως ὥστε ἡ μία τῶν διαγωνίων νὰ κεῖται πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν ἰσχυροτέρων σεισμῶν. Αἱ οἰκίαι δέον νὰ μὴ ὑπερβαίνωσι τοὺς δύο ὀρόφους μεθ' ἑνὸς χαμηλοῦ ὑπογείου. Τὰ χάσματα τῶν τε **τοίχων καὶ μεσοτοίχων ν' ἀνταποκρίνωνται** πρὸς ἄλληλα κατὰ τοὺς διαφόρους ὀρόφους, καὶ ν' ἀπέχωσι πλέον τοῦ **ἑνὸς καὶ ἡμίσεος μέτρου** ἀπὸ τὰς γωνίας. Οὐδαμῶς ἐπιτρέπεται ἡ ἐξασθένησις τῶν τοίχων διὰ τοῦ **ἐντειχισμοῦ καπνοδόχων** σωλήνων (tuyaux), οὐδὲ προεξοχή τις ἐπ' αὐτῶν ἐκτὸς **ἐλαφροῦ σιδηροῦ** ἐξώστου. Αἱ στέγαι ὡρίσθη νὰ ὦσιν **ἐλαφραὶ** ἀλλ' ἰσχυρῶς **συνδεδεμέναι**, καὶ αἱ ἐπιστεγάσεις ἐξ ἐλαφρῶν κεράμων συνδεομένων διὰ περονῶν καὶ συρμάτων, ὅπως μὴ μετακινῶνται ἐκ τῶν δονήσεων.

Ἀδιστάκτως λοιπὸν δύναται νὰ ἀποφανθῇ τις ὅτι κατὰ μέγα μέρος ἀσφαλὴς ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν σεισμικῶν δονήσεων δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ οἰκῶν ἐν οἰκίᾳ ἐγερθείσῃ τῇ

ἀκριβεῖ τηρήσει πάντων τῶν μνησθέντων ὅρων, οὓς συνοψίζομεν ὡς ἑξῆς :

Α') Νὰ ἐκσκάπτωνται τὰ θεμέλια ἰσοβαθῆ καὶ μέχρι τοῦ φυσικοῦ στερεοῦ πετρώματος.

Β') Νὰ ἐκσκάπτωνται ταῦτα καθ' ἅπασαν τὴν ἐπιφάνειαν τῆς οἰκοδομῆς καὶ ἐπὶ ταύτης νὰ κατασκευάζηται βάσις 1 μ. ὕψους ἐκ σκυροδέματος (béton), αὕτη δὲ νὰ ἐξέχῃ κατὰ 1,00 μ. ἐπὶ ἑκάστης πλευρᾶς ἐφ' ὅσον δὲν ἐρείδεται πρὸς παρακειμένην οἰκίαν ἢ τοὐλάχιστον ἀφοῦ ἐκσκαφῶσι τὰ θεμέλια μέχρι τῆς εὑρέσεως σχετικῶς στερεωτέρου ἐδάφους, ἡ θεμελίωσις νὰ γίνηται ἐπὶ διαστρώσεως ἐκ σκυροδέματος πάχους 1 μέτρου, καὶ πλάτους τριπλασίου τοῦ πάχους τῶν θεμελίων.

Γ') Οἱ τοῖχοι νὰ ἐγείρωνται παχεῖς καὶ ἰσόπαχοι ἄνευ διακρίσεως μεταξὺ τῶν μεσοτοίχων καὶ ἐξωτερικῶν τοιούτων, ν' ἀνταποκρίνωνται δὲ αἱ διαιρέσεις τῶν θεμελίων μέχρι τῆς στέγης, ὥστε ἑκάστη ν' ἀποτελῇ, οὕτως εἰπεῖν, ἴδιον οἰκίσκον καθ' ἅπαν τὸ ὕψος, καὶ ἡ οἰκοδομὴ νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τοὺς δύο ὀρόφους.

Δ') Οἱ τοῖχοι νὰ κατασκευάζωνται μετὰ προσοχῆς μετ' ἀφειδοῦς χρήσεως **γωνιολίθων** (boutisse, ἀγκωνάρια) οὐ μόνον εἰς τὰς γωνίας, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις. Οἱ λίθοι νὰ τίθενται ἐπὶ τῆς φυσικῆς σταθερᾶς ἰσορροπίας των καὶ μὲ τὰς μείζονας διαστάσεις πρὸς τὸ ἔσω πάχος τοῦ τοίχου νὰ γίνηται δὲ συχνὴ χρῆσις, τοὐλάχιστον ἀνὰ μέτρον ἀπόστασιν καὶ ὕψος **διατόνων**, ἤτοι λίθων καταλαμβανόντων ἅπαν τὸ πάχος τοῦ τοίχου.

Ε') Οἱ ὀπτοπλινθότοιχοι (ἐκ τούβλων, ν' ἀποφεύγωνται, διότι καίτοι οὗτοι ἐπικάθηνται καλῶς, δὲν συνδέονται ὅμως πρὸς ἀλλήλους.

Πολὺ συσταίνομεν τὴν ἀνέγερσιν οἰκοδομῶν ἐξ ὠμῶν πλίνθων. Ὅταν αὗται κατεργασθῶσι καλῶς καὶ σύγκεινται ἐκ καταλλήλου ὕλης, ἀντέχουσι λίαν κατὰ τοῦ σεισμοῦ, ὅταν δὲ ἐγκαίρως καὶ ἀκριβῶς χρισθῶσι διατηροῦνται οἱ δι' αὐτῶν τοῖχοι ἐπὶ πολύ, ἤτοι ὅσον καὶ οἱ λιθόκτιστοι. Ἄλλως ἡ ἐπίχρισις αὐτῶν ἐπιδέχεται καὶ παντοίας διακοσμήσεις. Οἱ ἀρχαῖοι ἐποιοῦντο μεγίστην τούτων χρῆσιν ἐν ταῖς οἰκοδομαῖς. Ὁ Βιτρούβιος ἀφιεροῖ κεφάλαιον ὅλον (Κεφ. III, Βιβλ. 2ον) εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν πλίνθων. Ἀνάγκη ὅμως νὰ γίνηται ἀφειδὴς ἡ χρῆσις **ξυλοδεσιῶν** (assemblage de charpente).

Ϛ') Εἰς τὸ ὕψος τῶν χασμάτων, τῶν πατωμάτων καὶ τῆς στέγης, νὰ τίθενται ἐπὶ πάντων τῶν τοίχων σίδηρα συνδεόμενα πρὸς ἄλληλα, ἢ τουλάχιστον δοκοί. Πρὸς τούτοις νὰ συνδέωνται ἰσχυρῶς αἱ δοκοὶ τοῦ πατώματος καὶ τῆς ὀροφῆς, ὥστε ν' ἀποτελῆται ἐσχάρα αὐτοτελὴς καὶ μὴ δυναμένη ν' ἀποσυντεθῇ. Ὁμοίως νὰ συνδέωνται πρὸς ταύτην τε καὶ μεταξύ των πάντα τὰ ξύλα τῆς στέγης, ὥστε ν' ἀποτελῆται αὐτοτελὲς σῶμα δυσδιάλυτον ὡς σκελετὸς σκάφους πλοίου.

Ζ') Τὰ χάσματα τῶν τε τοίχων καὶ μεσοτοίχων ν' ἀνταποκρίνωνται ἀκριβῶς πρὸς ἄλληλα καθ' ἅπαν τὸ ὕψος τῆς οἰκοδομῆς. Τὰ πρὸς τὰ ἄκρα χάσματα ν' ἀπέχωσι τῶν γωνιῶν τοὐλάχιστον 1,50μ. καὶ οἱ τοῖχοι νὰ μὴ ἐξασθενίζωνται ἐκ τῆς ἐντειχίσεως σκευοθηκῶν, καπνοδόχων, σωλήνων, κτλ. καθὼς οὐδὲ διὰ βαρέων λιθίνων ἐξωστῶν.

Η') Ἡ κάτοψις τῶν οἰκοδομῶν νὰ ᾖ ὅσον τὸ δυνατὸν τετράγωνος.

Θ') Μεγάλα ἀνοίγματα, πυλῶνες, συχνὰ χάσματα, ἀψῖδες, λίθινοι κλίμακες, προεξοχαὶ γείσων (corniche) ἐκ πλακῶν, σκευοθῆκαι ἐν τῇ τοιχοποιΐᾳ, κτλ. δέον ν' ἀποφεύγωνται ὁριστικῶς.

οἰκοδόμημα, ατος, τό· ὁ κτισθεὶς οἶκος, τὸ κτίριον· βλ. **κτίριον** καὶ **οἰκοδομή.**

οἰκοδόμησις, εως, ἡ· ἡ κτίσις οἴκου, ἡ κατασκευὴ κτιρίου, construction, n. f. βλ. καὶ οἰκοδομή.

οἰκοδομική, ῆς, ἡ (τέχνη), art de bâtir; βλ. οἰκοδομικός.

οἰκοδομικός, ή, όν· ὁ εἰς τὸ οἰκοδομεῖν ἐπιτήδειος, ἀνήκων, qui concerne les constructions ; qui y est propre ; habile à bâtir, à construire ; de construction : ‖ ἡ οἰκοδομικὴ ὕλη = τὸ πρὸς τὸ οἰκοδομεῖν χρησιμεῦον ὑλικόν· βλ. **ὑλικόν,** matériel, n. m. πληθ. matériaux (de construction); ‖ ξυλεία οἰκοδομική, bois de construction ; ‖ ἡ **οἰκοδομικὴ** (τέχνη), ἡ τοιχοδομία, maçonnerie ou construction, n. f. art de bâtir ἢ de construire. Ἡ οἰκοδομικὴ ἐξετάζει πάντα τὰ εἴδη τῶν εἰς τὰ κτίρια ἐκτελουμένων ἐργασιῶν, διαγράφει τὰς ἰδιότητας καὶ τὴν χρησιμοποίησιν παντὸς εἴδους ὑλικοῦ ἀπαντωμένου εἰς αὐτὰ καὶ χορηγεῖ τοὺς κανόνας τῆς καταλληλοτέρας χρήσεως καὶ τοῦ συνδυασμοῦ αὐτῶν πρὸς ἐπίτευξιν τῆς εὐσταθείας καὶ σταθερότητος· βλ. ἀρχιτεκτονική.

οἰκοδόμος, ου, ὁ· constructeur d'édifice, κοινῶς ὁ **ἐργολάβος οἰκοδομῶν,** ἤτοι ὁ ἀναλαμβάνων τὴν διεύθυνσιν τῆς κατασκευῆς οἰκίας τινός· βλ. **οἰκοδομικὴ** καὶ **ἀρχιτεκτονική.** § —, maçon, n. m. καὶ ouvrier maçon, ὁ τοιχοδόμος, ὁ ἰδίᾳ τοίχους ἀνεγείρων, κοινῶς ὁ κτίστης.

οἰκοδομῶ (έω), μέλ. ήσω, κτίζω οἰκίαν, κτλ. bâtir; construire, δομέω-ῶ, κατασκευάζω οἰκίαν· βλ. οἰκοδομική· ‖ —, faire bâtir.

οἴκοθεν [ἐπίρ.] (οἶκος), ἐκ τῆς κατοικίας, de chez soi ; ἐκ τοῦ οἴκου, de la maison ; κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τῆς πατρίδος, de son pays. § —, ἀφ' ἑαυτοῦ, de soi-même ; ‖ αὐτὸ ἐννοεῖται οἴκοθεν, cela s'entend. § —, ἐξ ἰδίας προαιρέσεως, de son propre mouvement ; αὐτοπροαιρέτως, αὐτοβούλως, de son chef ; ‖ τὸ ἔπραξεν οἴκοθεν, il a fait cela de son propre mouvement (de son chef ; ἀφ' ἑαυτοῦ, de lui-même).

οἴκοθι [ἐπίρ.], βλ. οἴκοι.

οἰκόθρεπτος, ος, ον· ὁ ἐν τῷ οἴκῳ τραφείς, élevé (nourri) dans la maison.

οἴκοι [ἐπίρ. ἀρχ. δοτ. τοῦ οἶκος ἀντὶ οἴκῳ], **οἴκοθι,** εἰς τὴν κατοικίαν του, chez soi ; εἰς τὴν οἰκίαν, à la maison ; εἰς τὴν

πατρίδα (του), dans le (dans son) pays.

οἰκοκυρά, ᾶς, ἡ· κοινῶς νοικοκυρά, βλ. οἰκοδέσποινα, maîtresse [de la maison]. § [bonne] ménagère, n. f. ἡ περὶ τῆς οἰκιακῆς εὐκοσμίας φροντίζουσα, ἡ ἐπιστατοῦσα καλῶς τὰ τοῦ οἴκου της. § — [μεταφ.] femme de (certaine) condition, ἡ ἔχουσα κάποιαν θέσιν καὶ ζῶσα διὰ τῶν μέσων της ἀνέτως· βλ. καὶ οἰκοκύρης.

οἰκοκυρεύω, μέλ. εύσω, φροντίζω διὰ τὸ οἰκοκυριόν, faire son ménage; διευθύνω, διοικῶ καλῶς τὴν οἰκίαν, gouverner (administrer) bien la maison; [μέσ.] οἰκοκυρεύομαι, s'emménager, διευθετῶ καλῶς τὰ ἔπιπλά μου ἐν τῇ νέᾳ κατοικίᾳ μου. § —, θέτω εἰς τάξιν, mettre en ordre; ταχτοποιῶ, arranger.

οἰκοκύρης, ὁ· κοινῶς ὁ νοικοκύρης, ὁ οἰκοδεσπότης, ὁ κύριος τῆς οἰκίας, maître de la maison [πρὸς τοὺς ἐνοικιαστὰς] ὁ ἰδιοκτήτης, propriétaire. § —, ὁ καλῶς ἐπιστατῶν εἰς τὰ τῆς οἰκίας του, bon ménager. § — [μεταφ.] homme de (certaine) condition, ὁ ἔχων κάποιαν θέσιν καὶ τὰ μέσα τοῦ ἀνέτου βίου, ὁ ἔχων τὰ μέσα τῆς εὐζωΐας, qui est dans l'aisance; ὁ ζῶν ἀνέτως, aisé, ée; adj. ‖ ἡ τάξις τῶν οἰκοκυρέων, la classe aisée· βλ. καὶ ἐργάτης. § [γενικῶς] ὁ αὐθέντης, ὁ κύριος, maître n. m. ‖ εἶσαι οἰκοκύρης νά.... [τὸ κάμῃς κτλ.] vous êtes le maître etc...; ἐλεύθερος [νὰ πράξῃς, νὰ ἐνεργήσῃς], libre à vous de.

οἰκοκυρήσιος, α, ον· ὁ προερχόμενος ἢ ἀφορῶν τὸ καλὸ οἰκοκυριόν, de bon ménage.

οἰκοκυριόν, οῦ, τό· κοινῶς τὸ **νοικοκυριό,** ἡ τοῦ οἴκου ἐπιστασία (οἰκονομία), ménage, n. m. καὶ κατ' ἐπέκτασιν αὐτὴ ἡ οἰκία, maison, n. f. § βλ. **οἰκοκυροσύνη.**

οἰκοκυροπαῖδι, τὸ καὶ

οἰκοκυρόπουλον, ου, τό· (θηλ. -πούλα κοινῶς **νοικοκυρόπουλον** ἤτοι τέκνον καλῆς οἰκογενείας, fils de famille; καὶ μεταφ. νεανίας ζῶν ἐν ἀνέσει εὔπορος, jeune homme de condition.

οἰκοκυροσύνη, ης, ἡ (οἰκοκυριόν), κοινῶς **νοικοκυροσύνη,** ménage, n. m. διευθέτησις τῶν ἐπίπλων ἐν τῇ νέᾳ κατοικίᾳ.

οἰκονομία, ας, ἡ· ἡ φειδώ, économie, n. f. ordre dans la dépense, dans la conduite d'une maison, d'un ménage; ‖ οἰκονομία, épargne, n. f. économie dans la dépense; ce que l'on a épargné; somme économisée; ‖ οἰκιακὴ οἰκονομία, économie domestique; ‖ ζῆν ἀπὸ τὰς οἰκονομίας, vivre de ses épargnes; ‖ δὲν ἠξεύρει νὰ κάμῃ οἰκονομίαν, il ne sait pas épargner; ‖ διὰ (ἀπὸ) οἰκονομίαν, par économie; ‖ [τὸ ἠγόρασα] ἀπὸ τὰς οἰκονομίας μου, je l'ai acheté sur mes épargnes; ‖ οἰκονομία χρόνου, économie de temps; ‖ ἡ τοῦ οἴκου οἰκονομία (ἐπιστασία), τὸ οἰκοκυριόν, ménage, n. m. ‖ [μεταφ.] οἰκονομία, ἡ γλισχρότης, φειδωλία, parcimonie, n. f. ‖ μὲ οἰκονομίαν = οἰκονομικά, économiquement, adv. § ἡ οἰκονομικὴ ἐπιστήμη, science économique; ‖ ἡ πολιτικὴ οἰκονομία, l'économie politique; ‖ ἡ δημοσία οἰκονομία, la science des finances. § ἡ ταχτοποίησις, arrangement, n. m. ἡ διάταξις, disposition, n. f. τὸ σχέδιον, plan, n. m. ἡ οἰκονομία, économie, n. f. [ἐκκλησ.] dispensation, n. f. ‖ ἡ οἰκονομία τοῦ δράματος, la disposition (l'économie) de la pièce; ‖ κατὰ θείαν οἰκονομίαν, selon la dispensation de Dieu. § στρατιωτικὴ οἰκονομία ἢ οἰκονομία τοῦ στρατοῦ, administration de l'armée (ou militaire), λέγεται ἡ οἰκονομικὴ διαχείρισις τοῦ στρατοῦ, στρατιωτικὴ διαχείρισις ἢ οἰκονομικὴ ὑπηρεσία. § **οἰκονομία,** économie, n. f. λέγεται ἀπολύτως τὸ ἀνθρώπινον σῶμα (le corps humain) ὑπὸ φυσιολογικὴν ἔποψιν: π. χ. les liquides de l'économie; économie humaine = le corps humain.

οἰκονομικὰ [δημ. ἐπίρ.], βλ. **οἰκονομικῶς.**

οἰκονομικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὴν οἰκονομίαν, économique, adj. εὐτελής, ὁ στοιχίζων ὀλίγον, qui coûte peu; ὁ μὴ ἀπαιτῶν μεγάλην δαπάνην, qui n'exige pas une grande dépense; ‖ οἰκονομικὴ θέρμανσις, chauffage économique; ‖ εἶμαι οἰκονομικὸς (ἐπὶ πραγμάτων), faire du profit. § ὁ ἀφορῶν τὰ οἰκονομικά, des finances; financier, ère, adj. ‖ οἰκονομικὴ ἐπιστήμη, science des finances; ‖ οἰκονομικὴ κρίσις, crise financière. § [οὐδ. πληθ. οὐσ.], τὰ οἰκονομικὰ τοῦ κράτους, les finances de l'état; ‖ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, le ministre des finances. § —, ή, όν, administratif, ive; βλ. **διοικητικός**· ‖ — ἀξιωματικός, officier de l'intendance militaire; ‖ οἰκονομικὸν σῶμα, corps de l'intendance militaire; βλ. καὶ **ἐπιμελητεία**· ‖ — κλάδος τοῦ ναυτικοῦ, commissariat, n. m. § οἰκονομικὴ ὑπηρεσία, service de l'intendance (militaire); ‖ οἰκονομικὴ ἐπιθεώρησις, inspection administrative; ‖ οἰκονομικοὶ ὁρισμοί, règlements administratifs.

Οἰκονομικὸς **ἀξιωματικὸς** (τοῦ ναυτικοῦ), commissaire (de la marine), ἤτοι ἀξιωματικὸς ἀνήκων εἰς τὸν οἰκονομικὸν κλάδον τοῦ ναυτικοῦ. Τὴν ἱεραρχίαν τῶν οἰκονομικῶν ἀξιωματικῶν ἀποτελοῦσιν οἱ ἀκόλουθοι βαθμοὶ (ὅρα καὶ marine).

Ἀνώτερος **ἀρχιφροντιστής,** commissaire-général, ἀντιστοιχῶν πρὸς **πλοίαρχον.**

Ἀρχιφροντιστής, commissaire, ἀντιστοιχῶν πρὸς **ἀντιπλοίαρχον.**

Φροντιστής, commissaire-adjoint, ἀντιστοιχῶν πρὸς **πλωτάρχην.**

Ὑποφροντιστής, sous-commissaire, ἀντιστοιχῶν πρὸς **ὑποπλοίαρχον.**

Ἀνθυποφροντιστής, aide-commissaire, ἀντιστοιχῶν πρὸς **ἀνθυποπλοίαρχον.**

Λογιστής, elève-commissaire, ἀντιστοιχῶν πρὸς **σημαιοφόρον.**

Ὑπολογιστής, fourrier de la marine; βλ. καὶ [ναυτ.] **γραφεύς.**

Οἱ οἰκονομικοὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ ἀναλόγως τῶν θέσεων ἃς κατέχουσι καλοῦνται προσκαίρως ὡς ἑξῆς,

Φροντιστὴς ναυτικῆς δυνάμεως, commissaire d'armée, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ γενικὸν Ἐπιτελεῖον ἀρχηγοῦ ναυτικῆς δυνάμεως.

Φροντιστὴς στόλου, commissaire d'escadre, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ γενικὸν Ἐπιτελεῖον ἀρχηγοῦ στόλου.

Φροντιστὴς μοίρας, commissaire de division, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ γενικὸν Ἐπιτελεῖον μοιράρχου.

Ἀξιωματικὸς τοῦ οἰκονομικοῦ **διαχειριστής**, officier d'administration, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ Ἐπιτελεῖον πλοίου καὶ διευθύνων τὴν ἐπ' αὐτοῦ οἰκονομικὴν ὑπηρεσίαν.

οἰκονομικῶς [ἐπίρ.], μετ' οἰκονομίας, μὲ οἰκονομίαν, avec économie; κοινῶς οἰκονομικά, économiquement, adv. || ζῆν οἰκονομικῶς, vivre économiquement; || πολὺ οἰκονομικά, γλίσχρως, ἐντελῶς, chichement. § —, financièrement, adv. en matière de finances.

οἰκονομολογία, ας, ἡ· ἡ ἐπιστήμη τῆς οἰκονομίας, science des finances; les finances; science économique.

οἰκονομολογικός, ή, όν· financier, ère; σχετικὸς πρὸς τὴν οἰκονομολογίαν, relatif aux finances; || σύστημα οἰκονομολογικόν, système financier; || ἐπετηρὶς οἰκονομολογική, annuaire des économistes; βλ. **ἐπετηρίς**.

οἰκονομολογικῶς [ἐπίρ.], financièrement, adv. en matière de finance.

οἰκονομολόγος, ου, ὁ· économiste, n.m. écrivain qui s'occupe d'économie politique. § —, financier, n. m. celui qui s'entend à l'administration des finances publiques.

οἰκονόμος, ου, ὁ· ὀλιγοδάπανος, ὁ μὴ ἐξοδεύων πολλά, économe, adj. ἀφορῶν τὴν οἰκονομίαν, ὁ φειδόμενος τινός, ménager, ère, adj. ταμιευτικός, épargnant, e, adj. || ὑπερβολικῶς οἰκονόμος, γλίσχρος, φειδωλός, parcimonieux, euse, adj. § [οὐσ. ἀρσ.] ἐπιστάτης, intendant, e, n. économe, n.m. qui a le soin de la dépense d'une maison; maître d'hôtel. § [οὐσ. θηλ.] femme de ménage; ménagère, n f.

οἰκονομῶ (έω), μέλ. ήσω (ἔξοδα) ταμιεύομαι, épargner; économiser; χάμνω οἰκονομίας, faire des économies; || δὲν οἰκονομεῖ τὰ χρήματά του, il n'épargne pas son argent; || διὰ νὰ οἰκονομήσῃ χιλίας δραχμάς, pour économiser mille drachmes; || αὐτὸν τὸν χρόνον δὲν ἠμπόρεσα νὰ οἰκονομήσω τίποτε, cette année ci je n'ai pu rien mettre de côté; || οἰκονομεῖ διὰ τὸ γῆράς του, il fait des épargnes pour ses vieux jours; || θὰ οἰκονομήσω ἀπὸ τὴν τροφήν μου, je prendrai (j'épargnerai) sur ma nourriture. § — ὑποθέσεις, ἐν γένει διευθύνω, διοικῶ, gouverner; διευθύνω, διεξάγω, ménager; τακτοποιῶ, arranger; διευθετῶ, διαθέτω, disposer; || αὐτὴ οἰκονομεῖ ὅλον τὸ σπίτι, c'est elle qui fait aller le ménage; || οἰκονόμησε λαμπρὰ ταῖς δουλειαῖς του, il a très bien conduit (arrangé) ses affaires; || μόλις οἰκονομοῦν τὸ σπίτι των, μόλις οἰκονομοῦνται, ils ont de la peine à joindre les deux bouts; || τὸ πρᾶγμα δὲν οἰκονομεῖται ἀλλέως, l'affaire ne peut pas s'arranger autrement; || θὰ ἰδοῦμεν πῶς θὰ τὰ οἰκονομήσῃ, voyons comment il se tirera d'affaire; || ἠξεύρει καὶ τὰ οἰκονομεῖ, c'est un homme à ressources [οἰκ. ἐν.] il sait se retourner; || εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ τὸν οἰκονομῶ, je suis forcé de le ménager; || θὰ τὰ οἰκονομήσωμεν, nous arrangerons cela; nous y porterons remède; || οἰκονομήσου ὅπως ἠμπορεῖς, arrangez-vous comme vous pourrez; || δὲν ἠξεύρει νὰ οἰκονομῇ τὰ πλήθη, il ne sait pas manier les masses; || πρέπει νὰ οἰκονομήσωμεν αὐτὴν τὴν δυσκολίαν, il faut tourner (aplanir) cette difficulté; || δὲν ἠξεύρει νὰ οἰκονομῇ τὰς περιστάσεις, il ne sait se plier aux circonstances. § ἐξάγω τινὰ ἐκ τῆς δυσχερείας, tirer quelqu'un d'embarras; ἔρχομαι εἰς βοήθειαν, venir en aide; βοηθῶ, secourir; || θὰ προσπαθήσω νὰ σὲ οἰκονομήσω, je tâcherai de faire quelque chose pour vous (de vous placer, etc.).

οἰκόπεδον, ου, τό· τόπος, ἐφ' οὗ ἵσταται ἢ δύναται ν' ἀνεγερθῇ οἶκός τις, γήπεδον, terrain (m.) [d'une maison] ἢ terrain [à bâtir].

οἶκος, ου, ὁ· maison, n. f. ἡ οἰκία, κτίριον προωρισμένον διὰ κατοικίαν· || κατ' οἶκον, chez soi; à la maison; || κατ' οἶκον ἔρευνα, visite domiciliaire, ἡ κατὰ διαταγὴν τῆς ἐξουσίας γινομένη κατ' οἶκον ἔρευνα· βλ. καὶ ἔρευνα· || [ἐκκλ.] ὁ οἶκος τοῦ Κυρίου, la maison de Dieu; ἡ ἐκκλησία, l'église, n. f. § —, οἰκογένεια, famille, n. f. ou maison, n. f. || ἡγεμονικὸς οἶκος, famille (maison) princière; § —, κατάστημα établissement, n. m maison; || ἐμπορικὸς οἶκος, maison de commerce; || ὁ οἶκος οὗτος πρὸ ὀλίγου ἤνοιξε τραπεζικὸν κατάστημα ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει, cette maison vient d'ouvrir une banque succursale dans notre ville. § στρατιωτικὸς οἶκος, maison militaire, λέγεται τὸ σύνολον τῶν ἀξιωματικῶν καὶ στρατευμάτων τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν φύλαξιν αὐτοκράτορος, βασιλέως, ἡγεμόνος ἢ προέδρου δημοκρατίας.

οἰκόσημον, ου, τό· πληθ. οἰκόσημα, les armoiries ou armes, λέγονται τὰ σύμβολα οἰκογενείας· || —, σύμβολον οἰκογενείας, blason, n. m.

οἰκόσιτος, ος, ον· ὁ ἐν τῷ οἴκῳ ἐσθίων, τρεφόμενος, nourri à la maison; οἰκότροφος, pensionnaire; [ἐπὶ ζώου], domestique = κατοικίδιος, οἰκιακός.

οἰκοσιτῶ (έω), τρώγω οἴκαδε, manger chez-soi; εἶμαι οἰκότροφος, οἰκόσιτος, être pensionnaire.

οἰκοσκευή, ῆς, ἡ· τὰ οἰκιακὰ σκεύη, τὰ ἔπιπλα, mobilier, n.m. ἢ ameublement, n.m.

οἰκοστολή, ῆς, ἡ· livrée, n. f. διακριτικὴ ἐνδυμασία ἥντινα φέρουσιν οἱ ὑπηρέται τῶν ἀνακτόρων, τῶν πρεσβειῶν, καὶ ἐν γένει τῶν πλουσίων, τῶν ξενοδοχείων, κτλ.

οἰκοτροφεῖον, ου, τό· οἰκία ἐν ᾗ διὰ πληρωμῆς κατοικοῦσι καὶ τρέφονται, pension, n.f. σχολεῖον οἰκοτρόφων, pensionnat, n. m. mai-

son d'éducation qui reçoit des internes; σχολεῖον οἰκοτρόφων, internat, n. m. école d'internes.

οἰκότροφος, ος, ον· qui paye pension, pensionnaire; ἐσωτερικός, interne (dans une maison d'éducation); ‖ μαθητὴς οἰκότροφος (ἢ ἐσωτερικός), élève interne.

οἰκουμένη, ης, ἡ· ἡ γῆ ὅλη, terre habitée) n. f. ὁ κόσμος ὅλος, monde, n. m. ὁ κόσμος, τὸ σύμπαν, univers, n. m.

οἰκουμενικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς ὅλον τὸν κόσμον, παγκόσμιος, universel, elle, adj. § [ἐκκλ.] —, œcuménique (οἰκουμένη, terre habitée) adj. universel, qui appartient, qui a rapport à toute la terre habitée : un concil œcuménique; γράφουσιν ἐπίσης écuménique. Οἰκουμενικὸς λέγεται ὁ ἀνήκων εἰς ἅπασαν τὴν (ὑπὸ τῶν ἑλλ. καὶ μετέπειτα ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων γνωστὴν) κατοικουμένην γῆν. **Οἰκουμενικὴ** καλεῖται ἡ χριστιανικὴ ἐκκλησία ἡ προωρισμένη νὰ περιλάβῃ σύμπασαν τὴν οἰκουμένην. Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, Patriarche œcuménique, τιτλοφορεῖται ὁ τῆς Κωνσταντινουπόλεως· οἰκουμενικαὶ σύνοδοι· βλ. **σύνοδοι,** concile œcuménique.

οἰκουμενικότης, ητος, ἡ· œcuménicité, n. f. ὁ χαρακτὴρ τοῦ οἰκουμενικοῦ, caractère de ce qui est œcuménique : l'œcuménicité d'un concile; γραφουσιν ἐπίσης écuménicité.

οἰκουμενικῶς [ἐπίρ.], œcuméniquement, adv. κατὰ τρόπον οἰκουμενικόν, d'une manière œcuménique; γράφουσιν ἐπίσης écuméniquement.

οἰκουρία, ας, ἡ· ἡ ἐν τῷ οἴκῳ διαμονή, βίος οἰκιακὸς (καθιστικός). vie domestique (sédentaire), ἤτοι βίος ἥσυχος ἀπομεμακρυσμένος τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων, κτλ. καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπὶ ψόγου = ἀργία, ἀπραξία, ὀκνηρία, oisiveté, n. f.

οἰκουρός, ου, ὁ· ὁ τὸν οἶκον φυλάττων, ὁ φύλαξ τοῦ οἴκου, gardien (m.) [de la maison]. καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁ θυρωρός, concierge. § —, ὁ παραμένων οἴκαδε, qui reste à la maison, ὁ μὴ ἐνασχολούμενος εἰς ἐξωτερικὰς ὑποθέσεις, οἰκουρός, casanier, ère, κοινῶς **σπιτικός.**

οἰκουρῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐν τῷ οἴκῳ διαμένω, παραμένω ἐν τῇ οἰκίᾳ rester à la maison; φυλάττω τὴν οἰκίαν, garder la maison; παραμένω οἴκαδε, rester chez-soi; [ἐπὶ ἀσθ.], οἰκουρῶ, garder la chambre = διαμένω ἐν τῷ δωματίῳ.

οἰκοφύλαξ, ακος, ὁ, ἡ· φύλαξ τοῦ οἴκου, gardien de la maison; θυρωρός, concierge, n.

οἰκτείρω, μέλ. οἰκτειρήσω, θὰ οἰκτείρω, ἀόρ. ᾤκτειρα, ἐλεεινολογῶ, λυποῦμαι τινά, plaindre (quelqu'un); λαμβάνω οἶκτον, εὐσπλαγχνίαν διά τινα, avoir (prendre) pitié ou compassion de; εὐσπλαγχνίζομαι, s'apitoyer; συμπαθῶ (πρός τινά), compatir; κλαίω, οἰκτείρω τινά, déplorer; ‖ σὲ οἰκτείρω, je vous plains; ‖ οἰκτείρω τὰ γενόμενα, je déplore ce qui est arrivé; ‖ οἰκτείρω τὴν τύχην του, je plains son sort.

οἰκτιρμόνως [ἐπίρ.], μετ' οἴκτου, ἐλέους, εὐσπλαγχνίας, συμπαθείας, avec pitié; avec compassion, συμπαθῶς, miséricordieusement, adv.

οἰκτιρμός, οῦ, ὁ· ὁ οἶκτος, τὸ ἔλεος, commisération, n. f. οἶκτος, συμπάθεια, compassion, n. f. ἔλεος, εὐσπλαγχνία, pitié, n. f. ‖ διὰ τοὺς οἰκτιρμοὺς τοῦ Θεοῦ, pour l'amour de Dieu! miséricorde.

οἰκτίρμων, ονος, ὁ, ἡ· συμπαθής, compatissant, e, adj. συμπαθής, ἐλεήμων, miséricordieux, euse, adj. εὐσπλαγχνικὸς [σπ.], pitoyable, adj.

οἶκτος, ου, ὁ· ἔλεος, εὐσπλαγχνία, pitié, n. f. συμπάθεια, compassion, n. f. οἶκτος, ἔλεος, commisération, n. f. ‖ ἄξιος οἴκτου, digne de pitié; ἐλεεινός, οἰκτρός, piteux, euse, adj. pitoyable; ‖ κινῶ εἰς οἶκτον, faire pitié; συγκινῶ, toucher; émouvoir; κινῶ τὸν οἶκτον, apitoyer; ‖ αἰσθάνομαι οἶκτον, συμπαθῶ, compatir; ‖ αἰσθάνομαι οἶκτον πρὸς τὴν κατάστασίν του, son état me fait pitié.

οἰκτρός, ά, όν (συγκ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), ἄξιος οἴκτου, digne de pitié; ὁ κινῶν τὸν οἶκτον, qui fait pitié, piteux, euse, adj. ἢ pitoyable, adj. ἀξιολύπητος, ἀξιοθρήνητος, déplorable, adj. ἄθλιος, ἐλεεινός, misérable, adj.

οἰκτρότης, ητος, ἡ· ἐλεεινή, ἀξιοθρήνητος, οἰκτρὰ κατάστασις, état pitoyable; ἡ ἀθλιότης, misère, n. f.

οἰκτρῶς [ἐπίρ.], οὕτως ὥστε νὰ προκαλέσῃ τὸν οἶκτον, pitoyablement, adv. piteusement, adv. κατὰ τρόπον ἄθλιον, ἐλεεινόν, ἀθλίως, misérablement, adv.

οἰκῶ (έω), μέλ. ήσω, μένω ἐν τῷ οἴκῳ, ἐπὶ ἀνθρώπων μοναδικῶν ἢ οἰκογενειῶν, ὡς καὶ ἐπὶ ὁλοκλήρων ἐτῶν, **κατοικῶ,** habiter; ἐνοικῶ, κατοικῶ, καταλύω, loger; διατρίβω, μένω, κατοικῶ, demeurer.

οἰκωφελής, ής, ές (οἶκος, ὀφέλλω), ὁ τῷ οἴκῳ χρήσιμος, utile à la maison; οἰκονομικός, économique.

οἰκωφελία, ας, ἡ (οἰκωφελής)· ὠφέλεια διὰ τὸν οἶκον, utillité pour la maison, ἡ οἰκονομία, économie, n. f.

οἰκωφελῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον χρήσιμον εἰς τὴν οἰκίαν, d'une manière utile à la maison; οἰκονομικῶς, économiquement.

οἰμὲ [ἐπιφ.] καὶ

οἴμοι [ἀρχ.], ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ, malheur à moi; οἱμοί μοι, ἀλλοίμονον, hélas! ἐπιφώνημα λύπης, πόνου, συμπαθείας ἢ ἀπροσδοκήτου συμφορᾶς.

οἰμωγή, ῆς, ἡ (οἴμοι, οἰμώζω), ὀδυρμός, ὀλοφυρμός, lamentation, n. f. στεναγμός, gémissement, n. m.

οἰμώζω, μέλ. οἰμώξω, παθ. μέλ. οἰμώξομαι, κυρίως φωνάζω οἴμοι, κλαίω, θρηνῶ, ὀδύρομαι, ὀλοφύρομαι, se lamenter; στενάζω, gémir; κλαίω, pleurer.

οἰνάνθη, ης, ἡ (οἴνη ἄνθη), ἡ πρώτη τῆς σταφυλῆς ἢ τῆς ἀμπέλου ἔκφυσις, Σουΐδ. ὅταν δηλ. ἐκ τοῦ πρώτου τῆς σταφυλῆς ἄνθους ἐκφύηται ὁ μέλλων βότρυς, τὸ ἄνθος τῆς ἀμπέλου, fleur de la vigne. § [φυτ.] œnanthe, n. f. réséda, n. m.

οἰναποθήκη, ης, ἡ· ἀποθήκη [οἴνων], cave [a vins] dépôt (entrepôt) de vins. § [ναυτ.] οἰναποθήκη, οἰνοθήκη, cale au vin, ἡ στοῖβα τοῦ χρασιοῦ.

οἰναρίς, ίδος, ἡ καὶ

οἴναρον, ου, τό· βλ. ὄχος.

οἰνάς, άδος, ἡ· ὁ βότρυς τῆς σταφυλῆς, cep de vigne.

οἰνέμπορος, ου, ὁ· ὁ οἶνον ἐμπορευόμενος, ἔμπορος οἴνων, marchand de vins; négociant en vins.

οἰνεραστής, οῦ, ὁ· ὁ ἀγαπῶν τὸν οἶνον, amateur de vin.

οἰνηρός, ά, όν· πλήρης οἴνου, de vin vineux, euse.

οἰνήρυσις, εως, ἡ· ὄργανον χρησιμεῦον ἐν τοῖς οἰνοπνευματοπωλείοις, ἐν τοῖς φαρμακείοις, ἐν τοῖς χημείοις κτλ. πρὸς ἄντλησιν ὑγροῦ ἐξ ἀγγείων μὴ μετατοπιζομένων. Εἶνε σωλὴν ὑέλινος ἢ ἐκ λευκοσιδήρου, εὐθὺς καὶ ἀνοικτὸς ἑκατέρωθεν, ἔχων σχῆμα ἀραιομέτρου. Τὸ κατώτερον αὐτοῦ ἄκρον τὸ ἐμβαπτιζόμενον εἰς τὸ ὑγρόν, εἶνε ἐστενωμένον, τὸ δ' ἀνώτερον φέρει ὀπὴν κλειομένην εὐκόλως διὰ τοῦ δακτύλου. Πρόκειται ν' ἀντλήσωμεν οἰνόπνευμα π.χ. ἔκ τινος βαρελίου. Ἐμβυθίζομεν τὴν οἰνήρυσιν εἰς τὸ ὑγρόν, ἀφίνοντες ἀνοικτὴν καὶ τὴν ἀνωτέραν ὀπὴν οὕτω δὲ πληροῦται τὸ ὄργανον οἰνοπνεύματος μέχρι τοῦ σημείου τῆς βυθίσεως. Κλείοντες τότε διὰ τοῦ δακτύλου τὴν ὀπὴν ἀνασύρομεν τὴν οἰνήρυσιν καὶ τὸ ὑγρὸν δὲν χύνεται κάτωθεν ἕνεκα τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως, ἀνοίγοντες δὲ κατόπιν καὶ κλείοντες κατὰ βούλησιν τὴν διὰ τοῦ δακτύλου κεκλεισμένην ὀπὴν ἐπιτρέπομεν ἢ ἐμποδίζομεν τὴν ἐκροὴν τοῦ ὑγροῦ.

οἰνίζω, μέλ. ίσω· ἔχω γεῦσιν ἢ ὀσμὴν οἴνου, avoir le goût, ou avoir une odeur de vin; sentir le vin.

οἰνοβαρής, ής, ὲς (βάρος οἴνος), ὁ ὑπὸ οἴνου μεθυσμένος, pris de vin; μεθυσμένος aviné, ée, adj. μεθυσμένος, ivre, adj. ἡμιμεθυσμένος, gris, ise, adj.

οἰνοβαφής, ής, ές· ὁ εἰς τὸν οἶνον βεβαμμένος, trempé de vin.

οἰνογραφία, ας, ἡ· œnographie, n. f. ἐπιστήμη πραγματευομένη τοὺς οἴνους ὑπὸ ἔποψιν τῶν διαφόρων αὐτῶν ὑγιεινῶν, ἰατρικῶν θρεπτικῶν, κτλ. ἰδιοτήτων.

οἰνογραφικός, ή, όν· œnographique, adj. σχετιζόμενος μὲ τὴν οἰνογραφίαν, qui a rapport à l'œnographie; ‖ περιγραφὴ οἰνογραφική, description œnographique.

οἰνογράφος, ου, ὁ· œnographe, n. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν οἰνογραφίαν, personne qui s'occupe d'œnographie.

οἰνοδοχεῖον, ου, τό· τὸ τὸν οἶνον δεχόμενον ἀγγεῖον, λάγηνος ἐν ᾗ τίθεται οἶνος, cruche à vin; broc, n. m. (à vin). § [ναυτ.] οἰνοδοχεῖον, pièce à vin, δοχεῖα (futailles) προωρισμένα εἰδικῶς πρὸς ἔνθεσιν οἴνου.

οἰνοειδής, ής, ές· ὅμοιος οἴνῳ, semblable à du vin, vineux, euse.

οἰνοζύγιον, ου, τό· pèse-vin, n. m. ὄργανον προσδιορίζον τὴν ποσότητα τοῦ πνεύματος τῶν οἴνων.

οἰνοθήκη, ης, ἡ· ἡ οἰναποθήκη, ἀποθήκη [οἴνων], cave [à vins]; τὸ κελλάριον, cellier, n. m. ‖ [πλοίου] cale au vin, ἤτοι ἡ στοῖβα τοῦ χρασιοῦ.

οἰνοκάπηλος, ου, ὁ· ὁ ἐμπορευόμενος, πωλῶν οἶνον, κοινῶς ὁ ταβερνιάρης, cabaretier, ère.

οἰνολογία, ας, ἡ· œnologie, n.f. science qui traite du vin au point de vue de sa préparation, de sa conservation, de ses maladies, des éléments qui le constituent, etc. Κλάδος τῆς γεωργίας περιλαμβάνων πάντα τὰ εἰς τὸν οἶνον ἀναγόμενα. Διδάσκει ἄρα ἡ οἰνοποιΐα τὰ περὶ φυτεύσεως καὶ καλλιεργείας τῆς ἀμπέλου, τὰ τοῦ τρυγητοῦ καὶ τῆς οἰνοποιΐας καὶ τῆς βελτιώσεως καὶ διατηρήσεως τῶν οἴνων, τὴν καταπολέμησιν τῶν νοσηρῶν αὐτῶν ἀλλοιώσεων. Παρ' ἡμῖν ὑπάρχει πλῆρες βιβλίον οἰνολογίας τὰ «Οἰνολογικὰ» Ὄθ. Ῥουσοπούλου. Πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς οἰνολογίας ἱδρύθησαν νεωστὶ καὶ οἰνολογικοὶ σταθμοὶ πρὸς ἐπιτοπίους πειραματικὰς μελέτας εἰς οἰνοφόρους τινὰς πόλεις ἰδίως τῆς Γερμανίας καὶ Αὐστρίας.

οἰνολογικός, ή, όν· œnologique, adj. ἀφορῶν τὴν οἰνολογίαν, qui concerne l'œnologie; μέθοδοι οἰνολογικαί, procédés œnologiques; ‖ ὁ ἐκ τοῦ οἴνου προερχόμενος, ὑπὸ τούτου προξενούμενος, qui provient du vin, qui est causé par le vin; ἔκστασις οἰνολογική, une extase œnologique.

οἰνολόγος, ου, ὁ· œnologiste, n. m. ou œnologue, n. m. ὁ γράφων περὶ τῶν οἴνων, περὶ τῆς κατασκευῆς αὐτῶν, qui écrit sur les vins, sur leur fabrication.

οἰνολογῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁμιλῶ περὶ τῶν οἴνων, parler sur les vins.

οἰνομανής, ής, ές· ὁ μανιωδῶς, μετὰ πάθους ἀγαπῶν τὸν οἶνον, qui aime le vin avec passion, fou pour le vin; ὁ παραδεδομένος εἰς τὴν οἰνοποσίαν, adonné à la boisson.

οἰνομανία, ας, ἡ· ἡ μανιώδης ἀγάπη τοῦ οἴνου, passion pour le vin. § —, œnomanie, n. f. συνών. τοῦ delirium tremens.

οἰνόμελι, ιτος, τό· œnomel, n. m. vin miellé.

οἰνομετρία, ας, ἡ· œnométrie, n. f. χρῆσις τοῦ οἰνομέτρου πρὸς προσδιορισμὸν τῆς ποσότητος τοῦ οἰνοπνεύματος τοῦ ἐμπεριεχομένου ἐν τῷ οἴνῳ.

οἰνομετρικός, ή, όν· œnométrique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν οἰνομετρίαν, qui concerne l'œnométrie; ‖ μέθοδος οἰνομετρική, procédé œnométrique.

οἰνόμετρον, ου, τό· οἰνοζύγιον, pèse-vin,

n. m. œnomètre, n. m. ὄργανον πρὸς καταμέτρησιν τῆς οἰνοπνευματικῆς ποσότητος τῆς ἐμπεριεχομένης εἰς τὸν οἶνον.

οἰνομετρῶ (έω), μέλ. ήσω, μετρῶ οἶνον, mesurer le vin.

οἰνόπνευμα, ατος, τό· κοινῶς τὸ σπίρτο (ἐξ οἴνου), esprit de vin, n. m. ou alcool ou alcohol, n. m. οἰνόπνευμα λέγεται τὸ αἰθυλικὸν πνεῦμα, εἶνε δὲ ἓν τῶν σπουδαιοτέρων σωμάτων τῆς ὀργανικῆς χημείας καὶ τῆς βιομηχανίας. § — [χημ.] alcool, n. m. ἀλκοολικόν, τό· ἢ καὶ πνεῦμα, καὶ συνηθέστερον οἰνόπνευμα (esprit de vin) καλούμενον. Τοῦτο παράγεται ἐκ τῆς ζυμώσεως (fermentation) ἣν ὑφίσταται τὸ σάκχαρον εἴς τινα φυτὰ καὶ ὀπώρας· || **οἰνόπνευμα** καθαρόν, alcool rectifié, ἄνυδρον, πρώτης ποιότητος· βλ. eau-de-vie et esprit-de-vin. Διὰ τοῦ καθαροῦ τούτου ἀνύδρου οἰνοπνεύματος παρασκευάζονται τὰ φαρμακευτικὰ βάμματα (les teintures), ἐξ οὗ καὶ teintures alcooliques ; || καφοροῦχον οἰνόπνευμα, alcool camphré ; || σαπωνοῦχον οἰνόπνευμα, alcool de savon ; || αἰθυλικὸν πνεῦμα, alcool æthylique; || ἀμυλικὸν πνεῦμα, alcool amylique ; || διατομικὸν πνεῦμα, alcool diatomique ; || ἑξατομικὸν πνεῦμα, alcool hexatomique ; || μεθυλικὸν πνεῦμα, alcool methylique ; || μονοατομικὸν πνεῦμα, alcool monatomique ; || πρωτοταγὲς πνεῦμα, alcool primaire ; || προπυλικὸν πνεῦμα, alcool propylique ; || δευτεροταγὲς πνεῦμα, alcool secondaire ; || ἰτεϋλικὸν πνεῦμα, alcool salicylique ; || τριτοταγὲς πνεῦμα, alcool tertiaire ; || τετρατομικὸν πνεῦμα, alcool tetratomique ; || τριατομικὸν πνεῦμα, alcool triatomique ; || — ἄνυδρον ἢ καθαρόν, alcool absolu, τὸ μὴ περιέχον διόλου ὕδωρ· || **οἰνοπνεύματα** ἐν γένει καλοῦνται τὰ **οἰνοπνευματώδη**, les spiritueux ; || ἑταιρεία οἴνων καὶ οἰνοπνευμάτων, société de vins et spiritueux.

οἰνοπνευματικός, ή, όν· alcoolique, adj. ἀφορῶν τὸ οἰνόπνευμα.

οἰνοπνευματίασις, εως, ἡ· ὁ ἀλκοολισμός, alcoolisme· βλ. λέξιν.

οἰνοπνευματομετρία, ας, ἡ· alcoolométrie, n. f. ἡ ἀλκοολικοζυγία· βλ. **οἰνοπνευματόμετρον.**

οἰνοπνευματόμετρον, ου, τό· alcoolomètre, n. m. (centésimal de Gay-Lussac), **ἀλκοολικοζύγιον** ἢ **πνευματοζύγιον** (ἑκατόβαθμον τοῦ Γαϊλουσάκ) ἢ καὶ **οἰνοπνευματόμετρον** (οἰνόπνευμα, μέτρον). Ἐργαλεῖον χρησιμεῦον διὰ τὴν εὕρεσιν τῆς ποσότητος τοῦ ἀλκοολικοῦ ἢ πνεύματος εἰς τὰ πνευματώδη ποτά. Εἶνε σωλὴν βεβαθμονομημένος ἀπὸ 0^0 (δεικνύοντος τὸ καθαρὸν ὕδωρ) μέχρις 100^0 (δεικνυόντων τὸ καθαρὸν ἀλκοολικόν)· ἀρκεῖ τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο νὰ ἐμβαπτισθῇ ἐν τῷ ὑγρῷ οὗτινος θέλουσι νὰ γνωρίσωσι τὴν ποσότητα τοῦ ἀλκοολικοῦ, καὶ νὰ σημειώσωσι τὸ σημεῖον τῆς ἐπιπλεύσεως τοῦ πνευματοζυγίου, ὅπερ δεικνύει τὸν βαθμὸν τοῦ ἀλκοολικοῦ.

οἰνοπνευματοποιεῖον, ου, τό· κατάστημα εἰς ὃ κατασκευάζουσιν οἰνοπνευματώδη ποτά, distillerie, n. f.

οἰνοπνευματοποιήσιμος, ος, ον· alcoolisable, adj. ἀλκοολίσιμος.

οἰνοπνευματοποιΐα, ας, ἡ· ἡ τέχνη (τὸ ἐπάγγελμα) τοῦ οἰνοπνευματοποιοῦ, art (métier) du distillateur ; distillerie, n. f.

οἰνοπνευματοποιός, οῦ, ὁ· distillateur, n. m. fabricant d'eaux-de-vie, de liqueurs, etc.

οἰνοπνευματοπωλεῖον, ου, τό· κατάστημα εἰς ὃ πωλοῦνται οἰνοπνευματώδη ποτά, débit de liqueurs [alcooliques].

οἰνοπνευματοπώλης, ου, ὁ· ὁ πωλῶν οἰνοπνευματώδη ποτά, débitant de liqueurs ; liquoriste, n. m. [δημ.] rogommiste, n. m.

οἰνοπνευματώδης, ης, ες· ὁ περιέχων οἰνόπνευμα, alcoolique, adj. spiritueux, euse, adj. || τὰ οἰνοπνευματώδη = τὰ οἰνοπνεύματα, les spiritueux ; βλ. καὶ **οἰνόπνευμα.**

οἰνοποιΐα, ας, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν οἶνον, art de faire du vin ; vinification, n. f. Ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ὁ ἀμπελουργὸς ὀφείλει νὰ προβῇ εἰς τὸν τρυγητὸν τῷ ὑποδεικνύεται ἀρκούντως ὑπὸ τῆς σταφυλῆς καὶ τῆς ἀναπτύξεως αὐτῆς.

Αἱ σταφυλαί, ἀφοῦ, δι' οἱουδήποτε τρόπου, πατηθῶσι καὶ τεθῶσιν ἐν τῇ κάδῳ, δὲν βραδύνουσι νὰ βράσωσιν ἢ νὰ ζυμωθῶσι μᾶλλον.

Ἡ θερμοκρασία ἀνυψοῦται, ὁ ὄγκος αὐξάνει καὶ φυσαλίδες περικλείουσαι ἀέριον, διέρχονται διὰ τοῦ ὑγροῦ θραυόμεναι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.

Μετὰ παρέλευσιν χρόνου κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον μακροῦ, ἡ ἀνάβρασις αὕτη λαμβάνει τέλος, καὶ ἡ θερμοκρασία ταπεινοῦται, παύει δ' ἡ ἐξάτμισις ἀερίου καὶ ἡ στεφάνη βυθίζεται. Ταῦτα πάντα εἶνε ἐνδείξεις ὅτι ἡ ζύμωσις συνετελέσθη, καὶ ὅτι τὸ γλεῦκος μετεβλήθη εἰς οἶνον. Ἡ ζύμωσις ἐκτὸς τούτου ἐπιφέρει τὸν μετασχηματισμὸν τοῦ σακχάρου εἰς οἰνόπνευμα, αὕτη δὲ εἶνε ἡ μεγάλη διαφορά, ἥτις ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ γλεύκους καὶ τοῦ οἴνου.

Καὶ εἰς τοὺς λευκοὺς μὲν οἴνους, ἡ διαφορὰ αὕτη εἶνε σχεδὸν ἡ μόνη παραγομένη μεταβολή. Εἰς τοὺς μέλανας ὅμως καὶ ἄλλαι τοιαῦται μεταβολαὶ λαμβάνουσι χώραν, συνεπείᾳ τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ στερεοῦ μέρους τῆς σταφυλῆς ἐν τῇ ζυμώσει, καὶ στερεαὶ ὗλαι εἶνε οἱ πυρῆνες, οἱ βόστρυχοι, κτλ.

Οὕτως ἡ χρωματιστικὴ ὕλη τοῦ φλοιοῦ διαλύεται, ὁ βόστρυχος παραχωρεῖ τῷ οἴνῳ τὴν δριμύτητά του καὶ τὰ ὀξέα του, ἀφαιρεῖ τὸ οἰνόπνευμα ἀπὸ τὸν οἶνον (καθὼς καὶ ὀλίγον χρῶμα), ἐνῷ οἱ πυρῆνες δίδουσιν εἰς αὐτὸν ταννίνην καὶ λιπαρὰς οὐσίας.

Ἡ σταφυλὴ φέρει ὅλα τ' ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ζύμωσιν, ἤτοι τὸ φύραμα, τὸ σάκχαρον, καὶ ἄλλα τοιαῦτα χρήσιμα στοιχεῖα.

Ὁσάκις ἐν τῇ σταφυλῇ ὑπάρχῃ πολὺ σάκχαρον, τότε ἡ ζύμωσις γίνεται ἀτελής. Ὁ οἰνοποιὸς ὅμως δὲν πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του μόνον εἰς τὴν ποσότητα τοῦ σακχά-

ρου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν θερμοκρασίαν τοῦ γλεύκους, καθὼς καὶ εἰς τὸν ἀερισμὸν αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο εἰς ὅσα μέρη ἡ θερμοκρασία εἶνε λίαν ὑψηλή, πρέπει ὁ οἰνοποιὸς νὰ προσπαθῇ δι' οἱωνδήποτε τρόπων νὰ καταστέλλῃ αὐτήν.

Ἡ οἰναποθήκη πρέπει νὰ ἦνε διατεθειμένη οὕτω πως, ὥστε νὰ ἐπικρατῇ ἐν αὐτῇ ταπεινοτάτη θερμοκρασία· πρέπει νὰ ἦνε ἐστραμμένη πρὸς βορρᾶν, νὰ ἦνε κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπόγειος· πρέπει ἡ μεσημβρινὴ πλευρὰ αὐτῆς νὰ στηρίζηται ἐπὶ γηλόφου, ἤ, ἐν ἐλλείψει τοιούτου, νὰ καλύπτηται διὰ προχώματος, ὅπερ, προφυλάττον τὴν ἀποθήκην ἀπὸ τῶν καυστικῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, νὰ ἐπιτρέπῃ συγχρόνως τὴν ἐκ τῶν ἄνωθεν εὔκολον εἰσαγωγὴν τῶν βαρελίων. Πρέπει ἐκτὸς τούτων, νὰ προστατεύηται ἀπὸ τοῦ ἡλίου διὰ δενδροστοιχιῶν διαρχούσης τῆς ζυμώσεως, πρέπει ὁ οἰνὼν συνεχῶς νὰ καταβρέχηται καὶ νὰ μένωσιν ἀνοικτὰ τὰ παράθυρά του κατὰ νύκτα.

Εἰς τὰς κτιστὰς χάδους ἡ θερμοκρασία ἀνυψοῦται περισσότερον ἢ εἰς τὰς ξυλίνας.

Ἐπειδὴ τὰ μεγάλα βυτία εἶνε τὰ μόνα ἅτινα δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι τόσον πρὸς συντήρησιν, ὅσον καὶ πρὸς βελτίωσιν τοῦ οἴνου, δι' αὐτὸ (λόγῳ οἰκονομίας ἄλλως τε) εἶνε τὰ μόνα δοχεῖα, ἅτινα γενικῶς ἐγένοντο δεκτὰ πρὸς οἰνοποιΐαν. Πρέπει ἡ χάδος νὰ ψυχραίνηται, ἢ δι' ὕδατος τὸ ὁποῖον νὰ τὴν περιβρέχῃ, ἢ δι' ὀφιοειδοῦς σωλῆνος, δι' οὗ νὰ κυκλοφορῇ ὕδωρ ψυχρόν, ὅστις νὰ διατρέχῃ διὰ τῶν ἑλιγμῶν του τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χάδου.

Μόσχευσις. Ἡ μόσχευσις εἶνε τὸ φαινόμενον, διὰ τοῦ ὁποίου τὸ διὰ τῆς ζυμώσεως παραγόμενον οἰνόπνευμα ἀπορροφᾷ τὰς εἰς τὰ στέμφυλα (τσίμπουρα κτλ.) περιεχομένας οὐσίας, καὶ ὁ οἶνος, καθόσον γίνεται, πλουτίζεται διὰ χρώματος, ὀξέων καὶ ἀρωμάτων.

Κατὰ τὴν κατασκευὴν τῶν μαύρων οἴνων, παρὰ τοῖς ὁποίοις τὸ χρῶμα ἐξασκεῖ σπουδαίαν ἐνέργειαν ἡ μόσχευσις πρέπει νὰ ἦνε ὅσον τὸ δυνατὸν τελεία. Ἐὰν δι' οἱονδήποτε λόγον ἀναγκασθῶμεν νὰ παρατείνωμεν τὴν ἐν τῇ χάδῳ διαμονήν, πρέπει νὰ φροντίζωμεν, ὥστε ἡ χάδος νὰ καλύπτηται ἐπιμελῶς, διὰ νὰ διατηρῆται ἀνθρακικὸν ὀξὺ ἄνωθεν τοῦ ὑγροῦ τῆς στεφάνης καὶ διὰ νὰ ἐμποδίζηται ἡ μετὰ τοῦ ἀέρος συνάφεια τούτων.

Θείωσις τῶν οἴνων. Ἡ θείωσις τῶν οἴνων σκοπεῖ νὰ προλάβῃ τὴν ὀξεῖαν ζύμωσιν τῶν οἴνων, συνίσταται δ' ἡ ἐργασία αὕτη εἰς τὴν μίξιν τῶν οἴνων μετὰ θειωδῶν ἀτμῶν, τοὺς ὁποίους παράγομεν καίοντες θειωμένας θρυαλλίδας ἐντὸς τοῦ βυτίου. Ὡς θρυαλλίδες δὲ δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι λεπταὶ ταινίαι καννάβεως ἢ βάμβαχος πλατεῖαι 3 μέχρι 4 ὑφεκτ. καὶ πλάτους 15 μέχρις 20 τὰς ὁποίας ἐμβάπτομεν ἐντὸς ἀναλελυμένου θείου, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ εἶνε πολὺ θερμόν. Δυνάμεθα πρὸς τούτοις νὰ μεταχειρισθῶμεν διὰ τὴν θείωσιν τοῦ οἴνου λειοτριμμένην θειϊκὴν ἄσβεστον, ἐκ τῆς ὁποίας ἀρκεῖ νὰ ῥίψωμεν ἐντὸς τοῦ βαρελίου ποσότητα τινὰ ἀνακινοῦντες κατόπιν τὸν οἶνον διὰ ῥάβδου.

οἰνοποιός, οῦ, ὁ· κατασκευαστὴς οἴνων, fabricant de vins.

οἰνοποσία, ας, ἡ· ἡ χρῆσις οἴνου, usage du vin ; τὸ πίνειν οἶνον, action de boire du vin. § κατ' ἐπέκτασιν ἡ οἰνοφλυγία, κοινῶς τὸ μεθύσι (καὶ μπεκριλίκι), ivrognerie, n. f.

οἰνοπότης, ου, ὁ· ὁ πίνων οἶνον, buveur de vin. § ὁ μέθυσος, ivrogne, n. [μεταφ.] οἰνοπότης, biberon, n. m. (κυριολεκτ. ῥωγοβύζι).

οἰνοποτῶ (έω), μέλ. ήσω, πίνω οἶνον, boire [du vin].

οἰνοπωλεῖον, ου, τό· τόπος, κατάστημα εἰς τὸ ὁποῖον πωλεῖται οἶνος, débit de vin ; καπηλεῖον οἴνου, cabaret, n. m. κοινῶς τὸ χρασοπωλεῖον καὶ ἡ ταβέρνα, taverne, n. f. || οἰνοπωλεῖον, estaminet, n. m. καφενεῖον οἰνοποτῶν καὶ καπνιζόντων, café où il est permis de fumer (ἐν Γαλλίᾳ).

οἰνοπώλης, ου, ὁ· ὁ πωλητὴς οἴνου (ὁ πωλῶν λιανικῶς τὸν οἶνον), marchand (débitant) de vin ; κοινῶς ὁ χρασοπώλης καὶ ταβερνιάρης, cabaretier, ère.

οἶνος, ου, ὁ· vin, n. m. λέγεται τὸ προϊὸν τῆς οἰνοπνευματικῆς ζυμώσεως τοῦ ὀποῦ τῶν σταφυλῶν, ἤτοι τοῦ γλεύκους (μούστου)· || — ἐλαφρός, vin léger (frais) || — δυνατός, vin fort (capiteux) ; || οἶνος παλαιός, vin vieux ; || — ἀνθοσμίας, vin muscat ; || — ἄκρατος, vin pur ; || — μικτὸς μεθ' ὕδατος, vin coupé d'eau ; || — ῥητινίτης, vin résiné ; || — ἐκτροπίας, vin tourné ; || — ἀφρώδης, vin mousseux ; || — ἐγχώριος, vin du pays ; || — διετὴς (τριετής, τετραετής), vin de deux (de trois, de quatre) feuilles ; || οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου, le vin réjouit le cœur.

οἰνοφλυγία, ας, ἡ· ivrognerie, n. f. ἡ ἀγάπη τοῦ οἴνου καὶ τῆς μέθης, ἡ μέθη, τὸ μεθύσι (τὸ μπεκριλίκι).

οἰνόφλυξ, υγος, ὁ, ἡ (οἴνῳ φλύων) ὁ γέμων, οἴνου, μεθυσμένος, ivrogne, esse ; βλ. καὶ μέθυσος.

οἰνοφόρος, ος, ον· ὁ παράγων οἶνον, qui produit du vin ; vinifère, adj. γῆ οἰνοφόρος, terrain vinifère. § οἰνοφόρος, ἀμπελουργικός, vinicole, adj. qui a rapport à la culture de la vigne, à la production du vin : pays, société vinicole ; || —, ἀμπελουργικός, vinicole, adj. qui a rapport à la culture de la vigne : l'industrie vinicole.

οἰνοχόη, ης, ἡ· ἀγγεῖον δι' οὗ κιρνῶσι τὸν οἶνον εἰς τὰ ποτήρια, vase pour verser le vin.

οἰνοχόημα, ατος, τό· ὁ κιρνώμενος ὑπὸ τοῦ οἰνοχόου οἶνος, vin que l'on verse ; ἡ διανομὴ τοῦ οἴνου, distribution de vin.

οἰνοχόος, ου, ὁ· ὁ ἐγχέων οἶνον εἰς πόσιν, qui verse du vin ; échanson, n. m. κοινῶς κρασοκεραστής.

οἰνοχοῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐγχέω, κιρνῶ οἶνον εἰς πόσιν, verser à boire.

οἰνόχροος - ους, οος - ους, οον - ουν· ὁ ἔχων χρῶμα οἴνου, couleur de vin, vineux, euse.

οἰνώδης, ης, ες· οἰνοειδής, vineux, euse.

οἰνών, ῶνος, ὁ· ἀποθήκη οἴνου, οἰναποθήκη, cave, n. f. dépôt de vins.

οἰνωποερυθρός, ά, ὸν (χρῶμα)· βλ. ἐρυθρός.

οἰνωπός, ή, όν· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ οἴνου· βλ. ἐρυθρός.

οἴομαι, μέλ. οἰήσομαι, παρατ. ᾠόμην, ἀόρ. ᾠήθην, μέσ. τοῦ οἴω· νομίζω, ὑπολαμβάνω, croire, penser, estimer, στοχάζομαι, πάντοτε δηλαδὴ ἐπὶ ἀβεβαίου καὶ ἀμφιβόλου πράγματος· ὅθεν οἶμαι (ἐγὼ) = ὡς ἐγὼ νομίζω, à ce que je pense.

οἷον, ἀντωνυμ. οὐδ. τοῦ οἷος.

οἷον (ἐπίρ.), ὡς, καθὼς [παραδείγ. χάριν], comme [par exemple]; ὡς, καθὼς (ὁποῖος), tel (tels) que; ‖ οἱ κατακτητικοὶ λαοί, οἷον, les peuples conquérants, (tels) que; ‖ ἄνθη τινά, οἷον τὸ ῥόδον, quelques fleurs, comme la rose; ‖ τὰ ἄγρια ζῶα, οἷον, les animaux sauvages, tels que.

οἱονεὶ [ἐπίρ.], οἷον εἰ = ὡς ἄν, τρόπον τινά, comme; ὡς ἐάν, comme si; ‖ οἱονεὶ παράφρων, comme [s'il était] fou.

οἷόν τε, οὐδ. τοῦ οἷός τε.

οἷος, οἵα, οἷον (ὁποῖος, ὁποία, ὁποῖον) [ἀναφ. ἀντων. τῆς ἐρωτήσεως ποῖος, ὁποίας ποιότητος, εἴδους, πολλάκις ἁπλῶς ἐξηγητέον διὰ τοῦ ὅπως, οὐδ. πληθ. οἷα, ὁποῖα], quel! quel, tel que; ‖ οἵα κεφαλή, oh! la belle tête; ‖ οἵα ἀναίδεια, quelle impudence; ‖ οἷος ὁ πατὴρ τοιοῦτος καὶ ὁ υἱός, tel père tel fils; καὶ κοινῶς κατὰ τὸν μαστρογιάννη καὶ τὰ κοπέλια του = tel maître, tel valet = οἷος ὁ αὐθέντης, τοιοῦτος καὶ ὁ ὑπηρέτης..

οἷος δήποτε, οἵα δήποτε, οἷον δήποτε (ἀντων.), ὁποιοσδήποτε, ὅστις δήποτε, ἥτις δήποτε, ὅντινα δήποτε, quiconque; quelconque; ὅστις ἄν, ὅποιος καὶ ἄν, ὅστις καὶ ἂν ᾖ, qui que ce soit; quelque soit; ‖ οἱοσδήποτε διέλθῃ ἐκεῖθεν, quiconque passe (passera) par là; ‖ καλλίτερα παρὰ οἱοσδήποτε, mieux que personne; ‖ οἱαδήποτε καὶ ἂν ἦνε τὰ πλεονεκτήματα τῆς νεότητος, quels que soient les avantages de la jeunesse; βλ. καὶ ὁποιοσδήποτε.

οἴπουρο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ ὀπώρα καὶ τὸ ὀπωροφόρον δένδρον.

οἶς (ἢ καὶ ἐνίοτε ὁ), οἰός, οἰΐ, οἶν, οἶες, οἰῶν, οἰσί, οἷας ἢ οἶς, ἡ ἀμνάς, προβατίνα, brebis, n. f. τὸ πρόβατον, mouton, n. m.

οἶσος, ὁ καὶ οἰσός, ὁ καὶ οἶσον, τό· osier, n. m. κοινῶς ἡ λυγαριά, βλ. λύγος.

οἰσοφάγειος, ος, ον καὶ οἰσοφαγικός, ός, ὸν [ἀνατ.], œsophagien, enne (é, ji-in) adj. ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὸν οἰσοφάγον· ‖ σωλὴν οἰσοφαγικός, tube œsophagien; ‖ μεμβράναι οἰσοφαγικαί, membranes œsophagiennes; ‖ ἀδένες οἰσοφαγικοί, glandes œsophagiennes; ‖ οἰσοφαγικὸς πόρος, tube œsophagien; [χειρουργ.] καθετὴρ οἰσοφάγειος, sonde œsophagienne, καθετὴρ κατάλληλος διὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ οἰσοφάγου καὶ τοῦ στομάχου, ὅστις χρησιμοποιεῖται ἰδίᾳ κατὰ τὴν πλύσιν τοῦ στομάχου (lavage de l'estomac).

οἰσοφαγισμός, οῦ, ὁ· œsophagisme, n. m. στένωσις (constriction) κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον μεγαλειτέρα καὶ διαρκὴς τοῦ φαρυγγο-οἰσοφαγείου ἀγωγοῦ (conduit pharyngo-œsophagien), ὅστις εἶνε σπασμὸς (spasme) μεταβλητῆς διαρκείας.

οἰσοφαγῖτις, ιδος, ἡ [ἰατρ.], œsophagite, n. f. καλεῖται ἡ φλεγμονὴ τοῦ οἰσοφάγου, inflammation de l'œsophage, ἥτις εἶνε σπανία καὶ παράγεται εἴτε διὰ τῆς ἐπιδράσεως ἐρεθιστικῶν οὐσιῶν, καυστικῶν, λίαν θερμῶν ἢ λίαν ψυχρῶν, εἴτε κατ' ἐπέκτασιν φαρυγγικῆς ἢ στομαχικῆς φλεγμονῆς, εἴτε τῇ ἐπιδράσει μιασματικῆς νόσου, οἷον τοῦ τύφου, τῆς εὐλογίας, τῆς χολέρας, κτλ. ‖ οἰσοφαγῖτις χρονία, ὀξεῖα, œsophagite chronique, aiguë. Ἡ οἰσοφαγῖτις, œsophagite, n. f. εἶνε σπανία ἀσθένεια εἰς τὰ κατοικίδια ζῶα.

οἰσοφαγομαλάκυνσις, εως, ἡ· œsophagomalachie, n. f. (οἰσοφάγος καὶ μαλάκυνσις, mollesse); [παθολ.] διαβροχὴ τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ οἰσοφάγου ὑπὸ τοῦ γαστρικοῦ χυμοῦ (suc gastrique), ἀκολουθουμένου ὑπὸ ἐμέτου, προκαλοῦντος τὴν διάρρηξιν τοῦ οἰσοφάγου.

οἰσοφάγος, ου, ὁ· œsophage, n. m. (e-zo-faj), (ὁ εἰσάγων ἔσω τὴν τροφήν), ἀγωγὸς μυομεμβρανώδης (canal musculo-membraneux) φέρων τὰς τροφὰς ἐκ τοῦ στόματος εἰς τὸν στόμαχον· ‖ ἐνέργεια (λειτουργίαι), νόσος (ἀσθένεια), τραύματα (πληγαί), διάτρησις, στένωσις οἰσοφάγου, fonctions, maladies, plaies, perforation, rétrécissement (ἢ constriction) de l'œsophage; ‖ ὁ οἰσοφάγος προσβάλλεται ὑπὸ καρκίνου, l'œsophage est susceptible d'être affecté de cancer; ‖ ἐρεθισμός, φλεγμονὴ τοῦ οἰσοφάγου, l'irritation, l'inflammation de l'œsophage; βλ. οἰσοφαγῖτις· ‖ αἱμορραγία οἰσοφάγου, œsophagorrhagie, n. f. = οἰσοφαγορραγία· ‖ ἴδιος τῆς αἱμορραγίας τοῦ οἰσοφάγου, oisophagorrhagique, adj. = οἰσοφαγορραγικός. § [κτηνιατρ.] ἔμφραξις τοῦ οἰσοφάγου, obstruction de l'œsophage. § οἰσοφάγος καλεῖται τὸ τμῆμα τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος τὸ ἀπὸ τοῦ φάρυγγος ἄγον εἰς τὸν στόμαχον. Κεῖται ἐν τῷ θώρακι παρὰ τὴν ἀορτὴν κατὰ μῆκος ἔμπροσθεν τῆς σπονδυλικῆς στήλης, διερχόμενος δὲ τὸ διάφραγμα δι' εἰδικοῦ τμήματος τούτου λήγει εἰς τὸ καρδιακὸν στόμιον τοῦ στομάχου, μῆκος ἔχων 28-30 ἑκ. διάμετρον δὲ 1-1,5 αὐξανόμενον κατὰ τὴν κατάποσιν μέχρι 3 ἑκ. Τὸ δὲ τοίχωμα αὐτοῦ ἀποτελεῖται ἐκ μυϊκῆς στιβάδος, ἣν καλύπτει ἔσωθεν μὲν βλεννογόνος ὑμήν, ἔξωθεν δὲ ἱστὸς συνδετικός, βρίθει δὲ καὶ ἰνῶν ἐλαστικῶν, ὃν οὕτω λίαν ἐκτατὸν καὶ ἐλαστικόν. Καὶ κενοῦ μὲν ὄντος συμπίπτει τὸ πρόσθιον αὐτοῦ τοίχωμα ἐπὶ τοῦ ὀπισθίου· κατὰ δὲ τὴν κατάποσιν αἱ κανονικαὶ συστολαὶ τῶν κυκλοτερῶν αὐτοῦ ἰνῶν παραπέμπουσι τὸν βλωμὸν ἀπὸ τοῦ φάρυγγος εἰς τὸν στόμαχον. Ἐκ τῆς νοσολογίας τοῦ οἰσοφάγου μνημονευτέαι ἰδίως αἱ στενώσεις (constriction) αὐτοῦ, προερχόμεναι εἴτε ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἐπὶ τοῦ οἰσοφάγου ἢ εἰς τὰ

παρ' αὐτὸν ὄργανα ὄγκου τινὸς εἴτε ἐξ οὐλῶν ἃς κατέλιπον ἰαθέντα ἕλκη ἢ τραύματα ἢ διαβρώσεις τοῦ οἰσοφάγου ὑπὸ καυστικῶν οὐσιῶν, εἴτε ἐκ νευρικῆς συσπάσεως αὐτοῦ. Τὸ οὐσιῶδες τῶν στενώσεων τούτων ἀποτέλεσμα εἶνε ἡ παρακώλυσις τῆς εἰς τὸν στόμαχον καθόδου τῶν σιτίων, ἐπιφέρουσα ἐξέμεσιν μὲν αὐτῶν, ἐξάντλησιν δὲ τοῦ σώματος ἐκ τῆς ἀτελοῦς θρέψεως. Ἡ θεραπεία εἶνε ἀνάλογος τῆς αἰτίας καὶ ἐπὶ μὲν σπασμῶν ὠφελοῦσι τὰ ἀντισπασμωδικά, ἐπὶ δὲ τῶν οὐλῶν πειρώμεθα νὰ εὐρύνωμεν αὐτὰς βαθμηδὸν διὰ τῆς ἐπανειλημμένης χρήσεως τοῦ οἰσοφαγείου καθετῆρος· εἰς ἀπεγνωσμένας περιστάσεις ἐπεχειρήθη ἡ διὰ τεχνητοῦ πόρου εἰσαγωγὴ τροφῆς εἰς τὸν στόμαχον.

οἰσοφαγοσκοπία, ας, ἡ· œsophagoscopie, n. f. ἐνδοσκοπία τοῦ οἰσοφάγου, endoscopie de l'œsophage.

οἰσοφαγοστομία, ας, ἡ· œsophagostomie, n. f. (οἰσοφάγος, στόμα, bouche) [χειρ.] ἐγχείρησις συνισταμένη εἰς τὴν ἄνεωξιν ὀπῆς ἐν τῷ οἰσοφάγῳ, κάτωθεν στενώσεως (rétrécissement) τούτου, διὰ τὴν θρέψιν (alimentation) τοῦ ἀσθενοῦς.

οἰσοφαγοτομία, ας, ἡ, œsophagotomie, n. f. [χειρ.] τομὴ τοῦ οἰσοφάγου κατὰ τὸ ἀνώτερον μέρος πρὸς ἐξαγωγὴν ἐμφραγέντος σώματος· || ἐπιχειρῶ τὴν οἰσοφαγοτομίαν, pratiquer l'œsophagotomie.

οἰσοφαγοτομικός, ή, όν· œsophagotomique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν οἰσοφαγοτομίαν· || ἐγχείρησις οἰσοφαγοτομική, opération œsophagotomique.

οἰσοφαγοτόμος, ου, ὁ· œsophagotomique, n. m. (οἰσοφάγος τομή), [χειρ.] ὄργανον ἐφευρεθὲν ὑπὸ τοῦ χειρούργου Maisonneuve διὰ τὴν τομὴν τῶν στενώσεων τοῦ οἰσοφάγου· ὑπάρχει καὶ οἰσοφαγοτόμος τοῦ Trelat.

οἰσοφαγορραγία, ας, ἡ· œsophagorrhagie, n. f. αἱμορραγία τοῦ οἰσοφάγου.

οἰσοφαγορραγικός, ή, όν· œsophagorrhagique, adj. ἴδιος τῆς αἱμορραγίας τοῦ οἰσοφάγου.

οἰστός, οῦ, ὁ· ὁ φερόμενος, ὁ ῥιπτόμενος· βλ. βέλος. le trait καὶ **ἀκόντιον**, dard.

οἰστρηλασία, ας, ἡ· ἡ στενοχωρία ἣν ἡ τοῦ οἴστρου κέντησις ἐπιφέρει ἐπὶ τῶν ζώων καὶ ἐκμαίνει αὐτά, εἰς λύσσαν προάγει, ὅθεν μεταφ. ἡ ὁρμή, ἡ παραφορά, fougue, n. f. transport, n. m. ἡ λύσσα, ἡ μανία, fureur, n. f. ὁ ἐρεθισμός, excitation, n. f. ἔξαψις, παραφορά, exaltation, n. f.

οἰστρήλατος, ος, ον· ὁ ὑπὸ τοῦ οἴστρου κεντηθείς, διωκόμενος· μεταφ. εἰς μανίαν, εἰς σφοδρὰ πάθη κινούμενος, transporté de fureur =παράφορος μανιώδης, furieux, euse ; ὁ κεντηθείς, aiguillonné, ée.

οἰστρηλατῶ (έω), μέλ. ήσω, κυρίως διὰ τοῦ οἴστρου, διὰ τοῦ κεντήματος ἢ τοῦ βόμβου τοῦ οἴστρου, ταράσσω, ἀγριεύω τὰ ζῷα, εἰς μανίαν κινῶ, **ἐρεθίζω**, exciter ; κεντῶ, aiguillonner ; παραφέρω, transporter ; ἐξάπτω, exalter.

οἰστρίδαι, œstrides, n. m. pl. Οἰκογένεια τῶν διπτέρων ἐντόμων, ὁμοία τῇ τῶν μυιῶν. Ἔχουσι βραχείας κεραίας στεροῦνται δὲ ῥύγχους καὶ ἀδυνατοῦσι νὰ προσλάβωσι τροφὴν διότι τὸ στόμα των εἶνε ἐντελῶς κλειστόν· ζῶσι δὲ τὰ τέλεια ἔντομα μόνον ἡμέρας τινάς, καθ' ἃς τελοῦσι τὰς λειτουργίας τῆς γενέσεως. Ἡ θήλεια καταθέτει τὰ ᾠά της ἐπὶ τοῦ δέρματος τῶν θηλαστικῶν ζώων καὶ ἰδίως τῶν φυτοφάγων, ἐφ' ὧν καὶ ζῶσιν αἱ κάμπαι παρασιτικῶς. Οὕτως εἰς εἴδη τινὰ (ὑπόδερμα) ἐκκολαφθεῖσαι αἱ κάμπαι διατρυπῶσι τὸ δέρμα τῶν ζώων (βοός, ἐλάφου, προβάτου, κτλ.) καὶ ἐν τῇ διαρκῶς πυορροούσῃ κοιλότητι ζῶσι παρασιτικῶς, αὐξηθεῖσαι δὲ ἐξέρχονται καὶ πίπτουσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὅπου μεταβάλλονται εἰς χρυσαλλίδας. Οὗτοι δὲ εἰσὶν οἱ γνήσιοι. Οἱ γαστρόφιλοι οἶστροι (œstre gastrofile du cheval) ζῶσιν ὡς κάμπαι (lavres) ἐν τῷ στομάχῳ καὶ τῷ ἐντέρῳ τοῦ ἵππου, τοῦ ὄνου καὶ τοῦ ἡμιόνου, ὑφ' ὧν καταπίνονται λειχομένων, προσκολλῶνται δὲ διὰ τῶν ἀγκίστρων των καὶ ἀπορροφῶσι τὸ αἷμα τῶν ζώων τούτων, εἰς ἃ δύνανται νὰ φέρωσιν, ἐὰν ἦνε πολλαί, καὶ θανατηφόρον ἀναιμίαν. Μετὰ δέκα δὲ μῆνας ἀποβαλλόμεναι μετὰ τῶν ἀποχωρημάτων μεταβάλλονται ἐπὶ τῆς γῆς εἰς χρυσαλλίδας. Οἶστρος ἢ Ἱππόβοσχος ἢ ἵππειος εἶνε ἡ κοινὴ ἀλογόμυιγα, καταθέτουσα τὰ ᾠά της ἰδίως ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ ἵππου (ὅπου τὸ ζῶον δύναται νὰ λείχηται). Πρὸς προφύλαξιν δὲ τοῦ ζώου, τρίβεται τὸ στῆθος αὐτοῦ δι' ἀφεψήματος ἀρκευθίδων· || un œstride.

οἶστρος, ου, ὁ· verve, n. f. δύναμις, ἔξαρσις ποιητοῦ, ῥήτορος ἢ ἄλλου καλλιτέχνου, ἔμπνευσις inspiration, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ **οἰστρηλασία**, fougue, n. f. transport, n. m. || οἶστρος ποιητικός, verve poétique [συνεκδ.] ἰδιοτροπία, παραξενιά, caprice, n. m. § [ἐντομ.] οἶστρος, œstre, n. m. κοινῶς τὸ **νταβάνι**, ἔντομόν τι ὅπερ διὰ τοῦ κεντήματος καὶ τῆς καταδιώξεως κάμνει λυσσώδη τὰ ζῷα, βλ. καὶ **οἰστρίδαι**. § —, κοινῶς ἡ ἀλογόμυιγα, taon, n. m. (προφ. ton). § —, œstre (du cheval), μικρὸς σκώληξ, κάμπη, lavre, n. f. ἐμφωλεύων ἐν τῷ γαστροεντερικῷ σωλῆνι τοῦ ἵππου· βλ. **οἰστρίδαι**.

οἰσύϊνος, η, ον· βλ. λύγος.

οἰσυοπλοκία, ας, ἡ· vannerie, n. f. βλ. **καλαθοποιΐα**.

οἰσυοπλόκος, ου ὁ, ἡ· vannier, ère· βλ. **καλαθοποιός**.

οἰσυπίνη, ης, ἡ [χημ. νεολ.] ἡ λανολίνη, lanoline, n. f.

οἰφαλός, ὁ [διαλ. Οἰνόης]=ὀμφαλός.

οἴχομαι, παρατ. ᾠχόμην, ου, ετο· πηγαίνω, ἀπέρχομαι, ἀποχωρῶ, ὑπάγω εἰς ταξείδιον, φεύγω, ἀναχωρῶ (ἰδ. ἐπὶ ἀνθρώπων), aller, καὶ συχνότερον s'en aller, partir, ἀποσύρομαι, se retirer καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἐξαφανίζομαι, disparaître ; || ᾤχετο ἀπιών, il s'en

alla=ἔφυγε· ᾤχοντο ἀπιόντες,=ἔφυγαν, ils sont partis.

οἰωνίζομαι (οἰωνὸς) καὶ προοιωνίζομαι, τὴν πτῆσιν καὶ τὴν φωνὴν τῶν πτηνῶν παρατηρῶ ἵνα σημεῖον λάβω ἐξ αὐτῶν εἰς πρόγνωσιν καὶ προφητείαν πράγματος τινός, ὁποίαν ἔκβασιν θέλει λάβει, augurer, προοιωνίζομαι, προαγγέλλω, προμαντεύω, présager.

οἰωνός, οῦ, ὁ· τὸ προμήνυμα, ἡ προμάντευσις, τὸ σημεῖον ὅπερ βλέπει τις διὰ καλὸν ἢ κακόν, ὅθεν οἰωνός, présage, n. m. σημεῖον, οἰωνός, augure, n. m. (=signe par lequel on juge de l'avenir); οἰωνός, προστασία, auspice, n. f. || αἴσιος οἰωνός, heureux présage; || εἶνε καλὸς οἰωνός, c'est un bon (c'est de bon; c'est d'un bon) augure; oiseau de bon (ou de mauvais) augure, ὁ προαγγέλων καλὴν ἢ κακὴν εἴδησιν.

οἰωνοσκοπέω-ῶ, μέλ. ήσω, augurer, προαγγέλλω, προλέγω, προμαντεύω, présager; προϋποθέτω, συμπεραίνω, conjecturer: augurer l'avenir d'après le passé.

οἰωνοσκοπία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ προμαντεύειν, action de présager (d'augurer), ἡ μαντεία, divination, n. f.

οἰωνοσκοπικός, ή, όν· augural, ale, aux, adj. σχετικὸς πρὸς τὴν οἰωνοσκοπίαν, relatif aux augures; || οἰωνοσκοπικὴ ἐπιστήμη, science augurale.

οἰωνοσκόπος, ου, ὁ· ὁ τῶν οἰωνῶν παρατηρητής, ὁ τὴν φωνὴν καὶ τὴν πτῆσιν θεωρῶν τῶν ὀρνέων καὶ ἐκ τούτων τὸ μέλλον προμαντεύων, ὅθεν γενικῶς ὁ προλέγων, προμαντεύων, augure, n.m. παρὰ Ῥωμαίοις, ἱεροσκόπος, μάντις, aruspice, n. m. sacrificateur qui prédisait l'avenir par l'inspection des entrailles des victimes.

ὀκά, ᾶς, ἡ· ocque, oque ou oke, n. f. λέγουσιν ἐπίσης oca ou occa, μέτρον βάρους, ἰσοῦται μὲ 400 δράμια (drammes) = 1280 γραμμάρια (grammes). Τὸ δράμιον (dramme) =3,2 γραμμάρια (grammes), τοῦτο δὲ ἰσοῦται μὲ 0,3125 τοῦ δραμίου (βλ. **χιλιόγραμμον** καὶ **δεκαδικός**). Ἡ ὀκὰ ὡς ὄγκος ἰσοῦται μὲ 1,333 τῆς λίτρας (litre); βλ. λέξιν.

ὀκαδιάρικος, η, ον [δημ.], βάρους μιᾶς ὀκᾶς, d'une ocque.

ὄκιο καὶ πληθ. **ὄκια** [δημ. ναυτ.], βλ. ὀφθαλμός.

ὀκλάδην [ἐπίρ.], βλ. **ὀκλαδόν.**

ὀκλαδίας, ου, ὁ (θρόνος) (ὀκλάζω), chaise pliante; θρονίον (ἀνάκλιντρον, κάθισμα) μὲ ἱμάντας (λωρία) συνδεδεμένον, δυνάμενον ἵνα συμμαζευθῇ καὶ πάλιν νὰ στηθῇ δι' ἃς ἔχει κινητὰς διαρθρώσεις· Πολυβ. 10,47.

ὀκλαδὸν [ἐπίρ.], γονατιστὰ μὲ κεκλιμένα γόνατα, en pliant les genoux; en se tenant accroupi, en s'accroupissant (χαμπουριαστὸς) καὶ κατ' ἐπέκτασιν les jambes croisées = **σταυροπόδι.**

ὀκλάζω, μέλ. άσω, μὲ κεκλιμένα γόνατα καταπίπτω εἰς τὰ γόνατά μου, se mettre à genoux, s'agenouiller, καὶ κατ' ἐπέκτασιν κάθημαι σταυροπόδι, s'asseoir les jambes croisées. § ὀκλάζειν, ὁ ὀκλασμός, se coucher en vache, εἶνε ἐλαττωματικὴ κατάκλισις τοῦ ἵππου καθ' ἣν αἱ ὁπλαὶ ἐπακουμβῶσι καὶ πιέζουσι τοὺς ἀγκῶνας, ὡς τοῦτο συμβαίνει εἰς τοὺς βόας.

ὄκνα, ας, ἡ (ἀρχ.= πίθου ὀπὴ) [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἀλατωρυχεῖον· 2) τῶν οἰνοδόχων ἀγγείων, τῶν πίθων τὸ μικρὸν ξύλινον πῶμα, ὅπερ συνήθως ἔχει σχῆμα ἡμικυκλίου.

ὀκνέας, ὁ [διάλ. Οἰνόης], ὀκνηρός.

ὀκνεύω, βλ. ὀκνηρεύω καὶ **ὀκνῶ.**

ὀκνηρεύω, μέλ. εύσω· γίνομαι ὀκνὸς (βραδύς), devenir paresseux (lent, e) (ὀκνηρεύομαι), s'apparesser; ἀργῶ, δὲν κάμνω τίποτε, ne rien faire; κοινῶς **τεμπελιάζω,** cagnarder; [δημ.], clampiner.

ὀκνηρία, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ ὀκνηροῦ, κοινῶς ἡ **τεμπελιά,** paresse, n. f. ἡ νωθρότης· ἡ ῥαθυμία, κοινῶς ἀκαματωσία, fainéantisme, n.m. [οἰκ.] ἡ τεμπελιά, cagnardise, ἡ ἀργία, oisiveté, n. f. § ἀμέλεια, ὀκνηρία, nonchaloir, n. m. (ἀρχ.).

ὀκνηρός, ά, όν (κοινῶς ἀκαμάτης καὶ τεμπέλης), ὁ νωθρός, ὀκνός, βραδὺς εἰς ὅλα του, paresseux, euse, adj. ῥάθυμος, φυγόπονος, κοινῶς ἀκαμάτης, fainéant, e, adj. [οἰκ.] τεμπέλης, cagnard; [δημ.] βαρύς, ἀργοκίνητος, clampin, n. m. (= traînard, paresseux).

ὀκνηρότης, ητος, ἡ· βλ. **ὀκνηρία.**

ὀκνηρῶς (ἐπίρ.), μετὰ νωθρότητος, μετ' ὀκνηρίας, avec paresse; paresseusement.

ὀκνία, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ὀκνηρία.

ὀκνιῶ [διάλ. Οἰνόης], βαρύνομαι ἔχω ὄκνον.

ὀκνός, ή, όν· κοινῶς **ἀκαμάτης,** ἀργοπορινός, νωθρός, βραδύς, lent, e, adj. βαρύς, ἀργοκίνητος, clampin; βαρύς, lourd, e, adj. ῥάθυμος, indolent, e, adj. [δημ.], lendore, ὀκνός, νωχελής, nonchalant, e, adj. qui manque d'ardeur par insouciance.

ὄκνος, εους-ους, τό· νωθρότης, βραδύτης (ἐξ ὀκνηρίας ἢ φόβου ἢ ἐκ σωματικοῦ καμάτου ἢ κοπώσεως), lenteur, n. f. ῥαθυμία, indolence, n. f. ὀκνηρία, paresse, n. f. § δισταγμός, hésitation, n. f.

ὀκνότης, ητος, ἡ· ἡ βραδύτης, lenteur, n. f. ἀπάθεια, ῥαθυμία, indolence, ἡ ὀκνηρία, paresse, n. f. § ἡ βαρύτης (εἰς τὴν ἐνέργειαν), pesanteur, n. f. νωχέλεια, nonchalance.

ὀκνῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐνδοιάζω, hésiter; βραδύνω, ἀργοπορῶ, tarder; βραδύνω, ἀναβάλλω, différer; εἶμαι ὀκνός, βραδὺς (ὀκνηρός), être lent (paresseux).

ὀκρίβας, αντος, ὁ (σκοπεύσεως), chevalet, n. m. (de pointage), τρίπους ἐφ' οὗ τοποθετοῦσι τὸ ὅπλον διὰ τὴν σκόπευσιν· || —, chevalet [ἰδ. de peintre] ὁ τρίπους, τῶν ζωγράφων, τὸ κλιμακῶδες βάθρον τῶν ζωγράφων ἐφ' οὗ θέτουσι τὴν εἰκόνα ἣν μέλλουσι νὰ ζωγραφήσωσι, κοινῶς τὸ **καβαλέτο** καὶ πᾶς παρόμοιος τρίπους (τρισκελὲς ἔρεισμα) ἐφ' οὗ τοποθετοῦσιν εἰκόνας· || — σιδηροῦς (τοῦ τυποποιοῦ), chevalet en fer; || — πυραύλων, chevalet

pour fusées ; || — βυτιδοπηγοῦ, chevalet de tonnelier ; || — πρὸς ἐπικέντρωσιν τῶν πυροβόλων, chevalet pour le centrage des bouches à feu ; || ὀκρίβαντες πρὸς ἐπίκαμψιν τῶν ὑποδεσμίδων (τῶν πυροβόλων), chevalets à plier les sous-bandes.

ὀκτάγλωσσος, ος, ον· ὁ εἰς ὀκτὼ γλώσσας, en huit-langues.

ὀκτάγωνος, ος, ον· ὁ ἐξ ὀκτὼ γωνιῶν συνιστάμενος, π. χ. πολύγωνον ἔχων 8 γωνίας, octogonal, ale ; octogone, n. m. || ὀκτάγωνον ὠχυρωμένον, octogone fortifié ; ὀχύρωμα μὲ 8 προμαχῶνας ἢ ἐξωτερικὰς πλευράς.

ὀκτάδιπλος, ος, ον· ὁ διπλωμένος ὀκτάκις, plié en huit ; octuple, adj.

ὀκτάεδρος, ος, ον· ὁ ὀκτὼ ἕδρας ἔχων, octaédrique, adj. § [οὐδ. οὐσ.] ὀκτάεδρον, octaèdre, n. m. σῶμα ὀκτὼ ἐπιφανείας ἔχον. Ἓν τῶν πέντε ὑπαρχόντων κανονικῶν πολυέδρων ἔχον ὡς ἕδρας 8 ἰσοσκελῆ τρίγωνα, 6 γωνίας καὶ τρεῖς διαγωνίους. Εἶνε συμμετρικὸν ἀποτελούμενον ἐκ δύο τετραγωνικῶν πυραμίδων κοινὴν ἐχουσῶν τὴν βάσιν. Ἐὰν ἑκάστη τῶν ἑδρῶν καλυφθῇ ὑπὸ κανονικῆς τετραγωνικῆς πυραμίδος, παράγεται τὸ πυραμιδοσκεπὲς ὀκτάεδρον.

ὀκταετηρίς, ίδος, ἡ· χρονικὸν διάστημα (διάρκεια) ὀκτὼ ἐτῶν, espace (; durée) de huit ans ; octaétéride, n. f.

ὀκταετής, ής, ές· ὁ ἔχων (ὁ ἄγων ἡλικίαν) ὀκτὼ ἐτῶν, qui a (est agé de) huit ans ; ὀκτὼ ἐτῶν, de huit ans ; θηλ. ὀκταέτις, ιδος, ἡ.

ὀκταετία, ας, ἡ· ὀκταετηρίς, ίδος, ἡ· χρονικὸν διάστημα ὀκτὼ ἐτῶν, espace de huit ans.

ὀκταέτις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ ὀκταετής.

ὀκταήμερος, ος, ον· ὁ ὀκτὼ ἡμερῶν, de huit jours. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ ὀκταήμερον χρονικὸν διάστημα ὀκτὼ ἡμερῶν, espace de huit jours ; ἡ ἑβδομάς, semaine, n. f. § **ὀκταήμερον**, τό, octave, n. m. τὸ ὀκταήμερον τῶν μεγάλων ἑορτῶν.

ὀκτάηχος, ἡ· βλ. ὀκτώηχος.

ὀκτάκις [ἐπίρ.], ὀκτὼ φοράς, huit fois.

ὀκτακισμύριοι, αι, α (οἱ, αἱ, τά), ὀκτὼ χιλιάδες, huit mille.

ὀκτακοσάρα, ας, ἡ [δημ.], ποσὸν ὀκτακοσίων δραχμῶν, somme de huit cents drachmes.

ὀκτακοσαριά, ᾶς, ἡ [μετ.] ὁ ἀριθμὸς ὀκτακόσιαι, nombre de huit cents ; || χαμμιὰ ὀκτακοσαριά, quelques huit cents.

ὀκτακόσιοι, αι, α [οἱ αἱ, τά], ὀκτὼ ἑκατοντάδες, huit cents.

ὀκτακοσιοστός, ή, όν· ἀριθ. τακτικὸν τοῦ ὀκτακόσιοι, ὁ ἔχων τὴν σειρὰν ὀκτακόσια, huit centième.

ὀκταμελής, ής, ές· ὁ ἐξ ὀκτὼ μελῶν (μερῶν συνιστάμενος, de huit membres (parties).

ὀκταμερής, ής, ὲς (μέρος), ὁ ἐξ ὀκτὼ μερῶν συνιστάμενος, de huit parties.

ὀκτάμετρος, ος, ον· ὁ ἐξ ὀκτὼ μέτρων συγκείμενος, de huit mètres. § —, ὁ ἐξ ὀκτὼ μέτρων, (στίχων) συγκείμενος, de huit mesures.

ὀκταμηνιαῖος, α, ον καὶ

ὀκτάμηνος, ος, ον· ὁ ἔχων ἡλικίαν ὀκτὼ μηνῶν, ἢ χρονικὸν διάστημα ὀκτὼ μηνῶν, ὁ ὀκτὼ μηνῶν, de huit mois.

ὀκτάπηχυς, υς, υ· ὁ ἐξ ὀκτὼ πήχεων (συγκείμενος), de huit aunes.

ὀκταπλασιάζω, μέλ. άσω, πολλαπλασιάζω ἐπὶ ὀκτώ, octupler.

ὀκταπλάσιος, α, ον καὶ ὀκταπλοῦς, ὁ ὀκτάκις μεγαλείτερος ἢ περισσσότερος, octuple, adj.

ὀκταπλασίως [ἐπίρ.], ὁ ὀκτάκις μεγαλείτερος, ὁ ὀκτὼ φορὰς τόσος, huit fois autant.

ὀκτάπλευρος, ος, ον· ὁ ἔχων ὀκτὼ πλευρὰς (ὀκτὼ πρόσωπα), qui a huit côtés (faces). § [οὐδ. οὐσ.] **ὀκτάπλευρον**, octogone, n. m.

ὀκταπλοῦς, οῦ, οῦ· βλ. **ὀκταπλάσιος.**

ὀκταπόδι, τὸ καὶ

ὀκταπόδιον, τό· ὀκτάπους, ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ πολύπους, polype, n. m. [κοιν.] poulpe, n. m. Γένος τῶν κεφαλοπόδων μαλακίων οὗτινος τὸ μαλακὸν σῶμα εἶνε ἄνευ κελύφους, περιεχόμενον ἐν μέρει ἐντὸς μανδύου ἐν σχήματι σάκκου. Ἡ κεφαλή του σχετικῶς ὀγκώδης περιβάλλεται ὑπὸ ὀκτὼ πλοκάμων φερόντων μυζητικὰς κοτυληδόνας καὶ χρησιμευόντων ὡς κινητήρια ὄργανα καὶ ὡς συλληπτήρια. Εἰς τὴν βάσιν καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν πλοκάμων τούτων ὑπάρχει τὸ στόμα του ὡπλισμένον διὰ δύο σκληρῶν σιαγόνων, τῇ βοηθείᾳ τῶν ὁποίων τὸ ζῷον συντρίβει τὸ κέλυφος τῶν μαλακοστράκων, ἐξ ὧν τρέφεται. Οἱ ὀκτάποδες ἀναπνέουσι διὰ βραγχίων, κρύπτουσι δὲ ὡς καὶ αἱ σηπίαι μέλαν ὑγρόν, ὅπερ διαχέουσιν ἐν τῷ ὕδατι κατὰ τὴν παρουσίαν ἐχθροῦ τινος.

ὀκτάπους, ους, ουν· ὁ ἔχων ὀκτὼ πόδας, qui a huit pieds ; ὁ ἔχων μῆκος ὀκτὼ ποδῶν, long de huit pieds ; [ζωολ.], octopode, adj.

ὀκτάρι, τὸ [δημ. ἐπὶ χαρτοπ.] τὸ ὀκτὼ [τῆς κούπας, τοῦ σπαθιοῦ, κτλ.] un huit [de trèfle etc].

ὀκτάς, άδος, ἡ· ὁ ἀριθ. ὀκτώ, τὸ ὀκταήμερον, huitaine, n. f.

ὀκτᾶς, ᾶντος, ὁ [ναυτ. ὄργ.] octant, n. m. διχάτοπτρον ἀστρονομικὸν ἐργαλεῖον χρησιμοποιούμενον ἐν τῷ ναυτικῷ καὶ κατάλληλον πρὸς καταμέτρησιν τοῦ ὕψους τῶν ἀστέρων. Συνίσταται ἀπὸ τομέα κύκλου 45° ἤτοι εἶνε τὸ 8ον τμῆμα τῶν 360°.

ὀκτάστηλος, ος ον· ὁ ἔχων ὀκτὼ στήλας, de huit colonnes· βλ. **ὀκτάστυλος.**

ὀκτάστιχον, ου, τό· ᾆσμα, στροφὴ ᾠδῆς (στροφὴ ποιήματος) ἀποτελουμένη ἐξ ὀκτὼ στίχων strophe (stance) de huit vers ; octave, n. f.

ὀκτάστιχος, ος, ον· ὁ ἔχων ὀκτὼ γραμμὰς (στίχους), de huit lignes, de huit vers.

ὀκτάστυλος, ος, ον· ὁ ἔχων ὀκτὼ στύλους, de huit colonnes ; octostyle, adj. § —, octostyle, n. m. ἀρχιτεκτονικὴ διάταξις ὀκτὼ στύλων τοποθετημένων ἐν εὐθυγραμμίᾳ (qui a huit colonnes)· βλ. καὶ ναός.

ὀκτασύλλαβος, ος, ον· ὁ ἐξ ὀκτὼ συλλαβῶν συνιστάμενος, de huit syllabes; octasyllabe, adj.
ὀκτάτευχος, ἡ· τὰ ὀκτὼ πρῶτα βιβλία τῆς Παλ. Διαθήκης, les huit premiers livres de la Bible.
ὀκτάτομος, ος, ον· ὁ εἰς ὀκτὼ τόμους διῃρημένος, de (en) huit volumes; || — σύγγραμμα, ouvrage en huit volumes.
ὀκτάφυλλος, ος, ον· ὁ ἐξ ὀκτὼ φύλλων συγκείμενος, de huit feuilles; octophylle, adj.
ὀκταφωνία, ας, ἡ [μουσ.], octave, n. f. intervalle de huit degrés; les huit degrés pris ensemble: parcourir toute l'octave.
ὀκτάχορδος, ος, ον· ὁ ἔχων ὀκτὼ χορδάς, à huit cordes; octacorde, adj.
ὀκτάωρος, ος, ον· ὁ ἐξ ὀκτὼ ὡρῶν, de huit heures.

ὀκτόηχος, βλ. ὀκτώηχος.
ὀκτώ, ὁ· ὁ ἀριθμός, ὁ περιέχων μονάδας ὀκτώ, huit, n. m. || ἑβδομήκοντα ὀκτώ, soixante-dix-huit; =ἐνενήκοντα ὀκτώ, quatre-vingt-dix-huit; || πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν, il y a huit jours; || σήμερον ὀκτώ, d'aujourd'hui en huit; || ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν, dans le courant de la semaine [νομ.] dans [la] huitaine.
ὀκτώβριος, ου, ὁ· octobre, n. m (λατ. (λατ. October ἀπὸ τοῦ octo=ὀκτώ). Ὁ 10ος μὴν τοῦ ἡμετέρου ἔτους, 8ος δὲ τοῦ ρωμαϊκοῦ (ἀρχομένου ἀπὸ τοῦ Μαρτίου). Κατ' αὐτὸν ὁ ἥλιος ἵσταται εἰς τὸν Σκορπιόν· ἔχει δὲ ὁ Ὀκτώβριος 31 ἡμέρας. Ἀνήκει εἰς τὸ φθινόπωρον, κατὰ τὸ δεύτερον ὅμως ἥμισυ αὐτοῦ ὁμοιάζει ὁ καιρὸς πρὸς τὸν τοῦ Ἀπριλίου, ἐξ οὗ καὶ ἡ κοινὴ φράσις «τὸ καλοκαιράκι τοῦ ἁγίου Δημητρίου»· || τὸν ὀκτώβριον [ἐπίρ.], en octobre; au mois d'octobre; || τὴν ἕκτην ὀκτωβρίου, le six octobre.

ὀκτωγώνιος, ος, ον· βλ. ὀκτάγωνος.
ὀκτώηχος, ου, ἡ [ἐκκλ.] βιβλίον περιέχον ὀκτὼ τόνους συντεθέντας ὑπὸ τοῦ ἁγ. Δαμασκηνοῦ, livre des huit modes; octoèque.
ὀλάκερος, η, ον [δημ.], ὅλος ἀκέραιος, ὁλόκληρος, [tout] entier ère; ὁ πλήρης, πεπληρωμένος, complet, ète, adj.
ὀλάνοικτος, ος, ον· πάντη ἀνοικτός, ὅλος ἀνοικτός, tout [grand] ouvert.
ὀλάργυρος, ος, ον· ὁλόκληρος ἀργυροῦς, ὁ ἐξ ἀργύρου ὅλος καθαροῦ συγκείμενος, ὅλος ἐξ ἀργύρου, tout d'argent; qui est d'argent massif; ὅλος ἐπάργυρος (ἐπαργυρωμένος), tout argenté.
ὀλάτσερος, ὁ [διάλ. Κύμης], **ἀκέραιος.**
ὄλβιος, α, ον (ὄλβος), μακάριος, εὐτυχής, fortuné, ée, adj. heureux, euse, adj. ὁ οὐδενὸς στερούμενος πρὸς ἀπόλαυσιν ζωῆς, πλούσιος, riche; εὐδαίμων, prospère.
ὀλβιότης, ητος, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ ὀλβίου, μακαριότης, εὐτυχία, bonheur, n. m. εὐδαιμονία, prospérité, n. f. ὄλβιος, κατὰ τοὺς ἀρχαίους παρὰ τὸ ὅλος βίος, ἡ δι' ὅλου τοῦ βίου διαρκοῦσα εὐτυχία, ὅθεν ἡ εὐτυχία, ὁ πλοῦτος, καὶ πᾶν ὅ,τι ἀνήκει εἰς τὴν πλήρη τῶν τῆς ζωῆς ἀπόλαυσιν, ἰδίως εὐπορία.
ὀλβίως [ἐπίρ.], μετὰ μακαριότητος, μετ', εὐτυχίας, μετ' εὐδαιμονίας, en prospérité.
ὄλβος, ου, ὁ ἡ ὀλβιότης.
ὀλέθριος, α, ον (ὄλεθρος) καταστρεπτικός, ἐξολοθρευτικός, ἀπαίσιος, funeste, adj. ἀπαίσιος, ὀλέθριος, sinistre; βλαβερὸς ὀλέθριος, pernicieux, euse; ὀλέθριος, μοιραῖος, fatal, e, adj. ὀλέθριος, καταστρεπτικός, désastreux, euse, adj. ὀλέθριος, δυστυχής, malheureux, euse, adj. || ὀλεθρία ἡμέρα, jour funeste (fatal); || ὀλέθρια παραδείγματα, des exemples pernicieux; || τὰ ὀλέθρια σχέδιά του, ses projets sinistres; || ὀλεθρία, καταστρεπτικὴ μάχη, bataille désastreuse.
ὀλεθρίως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον **ὀλέθριον,** funestement, pernicieusement; fatalement; sinistrement.
ὄλεθρος, ου, ὁ· ἀφανισμός, φθορά, βλάβη, ἀπώλεια, perte, n. f. καταστροφή, ruine, n. f. destruction, n. f. ὀλετήρ, fléau, n. m. καταστροφή, δεινὴ συμφορά, désastre; || βαίνει πρὸς τὸν ὄλεθρόν του, il va à sa perte; || [καὶ ἐπὶ ἀνδρ.] ἀληθὴς ὄλεθρος τῆς χώρας, un vrai fléau du pays; || —, désastre, n. m. ἡ καταστροφή, πανωλεθρία, δεινὴ συμφορὰ (grande calamité); μέγα δυστύχημα, π. χ. ἀπώλεια μάχης· || ὤμοσε τὸν ὄλεθρόν του, il a juré sa perte, ἤτοι τὸν θάνατόν του (sa mort), τὴν καταστροφήν του (sa ruine).
ὀλετήρ, ῆρος, ὁ· καταστροφεύς, destructeur, n. m. ὀλετήρ, fléau, n. m.
ὀλετήριος, α, ον· ὀλέθριος, pernicieux, euse.
ὀλημέρα [ἐπίρ.], καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, tout le jour; toute la journée. § —, καθημερινῶς, καθ'ἑκάστην (ἡμέραν), tous les jours; chaque jour.
ὀλημερὴς καὶ **ὀλημερὶς** [ἐπίρ.]· βλ. **ὀλημέρα.**
ὀλημεριάζω [μετ.], διέρχομαι ὅλην τὴν ἡμέραν, passer toute la journée; βλ. καὶ **λημεριάζω.**
ὀλημερινός, ή, όν· καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, de tout le jour; de toute la journée. § —, καθημερινός, journalier, ère; de tous les jours.
ὀλιγαιμία, ας, ἡ· ἡ τοῦ αἵματος ὀλιγότης, Ἀριστοτ. appauvrissement du sang; oligohémie, n. f. diminution de la masse du sang. Ἡ ἐλάττωσις τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὴν ζωὴν ποσοῦ τοῦ αἵματος δύναται νὰ προέρχηται ἐκ διαφόρων αἰτίων, ὁτὲ μὲν εἶνε ἰδιοπαθὴς μορφή, προερχομένη ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων, ἄλλοτε δὲ δευτεροπαθῶς ἀναπτύσσεται ἀπ' ἄλλων αἰτίων, μεταξὺ τῶν ὁποίων πρωτεύει ἡ χύσις, ὁ τοκετός, αἱ σφοδραὶ αἱμορραγίαι, ἡ ἐνδεὴς θρέψις τοῦ αἵματος ἀπὸ νόσων ἢ κακῆς διαίτης. Ἡ προϊοῦσα κακοήθης ἀναιμία, ἰδιοπαθὴς σχεδὸν πάντοτε οὖσα ἀπολήγει συνεχῶς εἰς θάνατον. Πρὸς θεραπείαν ἐνδείκνυνται, κατάλληλος δίαιτα, τὰ τονωτικὰ καὶ ἰδίως ὁ σίδηρος.

ὀλίγαιμος, ος, ον (καὶ ὀλιγόαιμος) ὁ ἔχων ὀλίγον αἷμα, Πολυδ. qui a peu de sang, qui a le sang pauvre ; βλ. **ὀλιγαιμία.**

ὀλιγάκι (ἐπίρ.), πολὺ ὀλίγον, un [petit] peu ; un brin.

ὀλιγανδρία, ας, ἡ· καὶ

ὀλιγανθρωπία, ας, ἡ· ἔλλειψις (ἀνδρῶν) ἀνθρώπων (κατοίκων, πληθυσμοῦ), manque d'hommes (d'habitants ; de population).

ὀλιγάνθρωπος, ος, ον· ἔχων ὀλίγον πληθυσμόν, qui a peu de population ; ὁ ἀραιῶς κατῳκημένος, peu peuplé. § —, ὀλιγάριθμος, peu nombreux.

ὀλιγάριθμος, ος, ον· ὁ ὀλίγος τὸν ἀριθμόν, qui est en petit nombre ; peu nombreux, ἀντίθ. τῷ πολυάριθμος.

ὀλιγάρκεια, ας, ἡ· τὸ ν' ἀρκῆταί τις, νὰ εὐχαριστῆται εἰς ὀλίγα, Σουϊδ. action de se contenter du peu, αὐτάρκεια, contentement, n. m. ἡ μετριότης, modération, n. f. [ἐπὶ τροφῆς ἰδ.] ἐγκράτεια, sobriété, n. f. ἐγκράτεια. μετριότης, tempérance, n. f. ὀλιγάρκεια, λιτότης, frugalité, n. f.

ὀλιγαρκής, ής, ές· ὁ ἐν τῷ ὀλίγῳ εὐχαριστούμενος, qui se contente de peu ; ὁ μετριοπαθής, modéré, ée, adj. [ἐπὶ τροφῆς ἰδ.], ἐγκρατής, sobre, adj. ὀλιγαρκής, λιτός, frugal, ale, adj. σώφρων, ἐγκρατής, tempérant, e, adj. = sobre.

ὀλιγαρκῶς [ἐπίρ.], μετριοπαθῶς, modérément, adv. λιτῶς, ἐγκρατῶς, sobrement. adv.

ὀλιγαρχία, ας, ἡ· oligarchie, n. f ἡ πολιτεία ἐν ᾗ ὀλίγοι ἄνθρωποι ἢ οἰκογένειαι ἄρχουσιν, ὡς ἐν ταῖς ἀρχαίαις Ἀθήναις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῶν τριάκοντα τυράννων.

ὀλιγαρχικός, ή, όν· oligarchique, adj. ὁ εἰς τὴν ὀλιγαρχίαν ἀνήκων, ὁ ἔχων φρόνημα ὀλιγαρχικόν, ὁ ῥέπων ἢ κλίνων εἰς τὴν ὀλιγαρχίαν τῶν ὀλίγων, Θουκ. π. χ. état, gouvernement oligarchique. § **ὀλιγαρχικός,** oligarche, n. m. ὀπαδὸς τῆς ὀλιγαρχίας.

ὀλιγαρχικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὀλιγαρχικόν, oligarchiquement, adv. conformément à l'oligarchie.

ὀλιγαρχοῦμαι (έομαι), διοικοῦμαι ὀλιγαρχικῶς, être gouverné oligarchiquement ; κυριεύομαι, ἐξουσιάζομαι ὑπ' ὀλίγων, πολιτείαν ἔχω. κυβέρνησιν ὀλιγαρχικήν· «ἡ ὀλιγαρχουμένη πόλις» Πλατ. Πολ.

ὀλίγιστα [ἐπίρ.], πολὺ ὀλίγον, très-peu.

ὀλίγιστος, η, ον· πολὺ ὀλίγος ἀπό, très-peu de ; μικρότατος, πολὺ μικρός, très-petit; ἐλάχιστος, minime ; ‖ ἦσαν ὀλίγιστοι ἄνθρωποι, il y avait très-peu de monde ; ‖ δι' ὀλιγίστης δαπάνης, à très-peu de frais.

ὀλιγόαιμος, ος, ον· βλ. **ὀλίγαιμος.**

ὀλιγοδάπανος, ος, ον· ὁ ὀλίγα δαπανῶν, qui dépense peu ; ὅθεν ὁ φειδωλός. § —, ὁ χρήζων μικρᾶς δαπάνης, ὁ ὀλίγον δαπανηρός, peu coûteux, euse ; ὅθεν ὁ **εὐτελής,** ὁ μικρᾶς **τιμῆς,** qui est à bon marché.

ὀλιγόδενδρος, ος, ον· ὁ ἔχων ὀλίγα δένδρα, qui a peu d'arbres.

ὀλιγοδίαιτος, ος, ον· ὁ πρὸς ζωοτροφίαν ὀλίγα χρειαζόμενος, qui vit de peu.

ὀλιγοδύναμος, ος, ον· ὁ ἔχων ὀλίγην δύναμιν, ἰσχύν, ὁ ὀλίγον δυνατὸς (ἰσχυρός), peu puissant ; ὅθεν ὁ ἀδύνατος, faible.

ὀλιγοέξοδος, ος, ον· ὁ ἐξοδεύων ὀλίγα, qui dépense peu, **ὀλιγοδάπανος.**

ὀλιγοετής, ής, ές· ὀλίγων ἐτῶν, peu d'années; ὁ ὀλίγων ἐτῶν τὴν ἡλικίαν, peu âgé.

ὀλιγοζωΐα, ας, ἡ· la vie courte ; βλ. **βραχυβιότης.**

ὀλιγόζωος, ος, ον· ὁ ὀλίγην ζωὴν ἔχων, ὁ ὀλίγον ζῶν, qui vit peu ; μικρᾶς, βραχείας διαρκείας, de courte durée ; βλ. καὶ **βραχύβιος.**

ὀλιγοήμερος, ος, ον καὶ ὀλιγήμερος, ὁ ὢν ὀλίγων ἡμερῶν, Ἱπποκρ. de peu de jours; ὁ διαρκῶν μόνον ὀλίγας ἡμέρας, qui ne dure que quelques jours.

ὀλιγόθριξ, ιχος, ὁ, ἡ· oligothrix, n. ὁ ἔχων σπάνιν τριχῶν, ὀλίγας τρίχας.

ὀλιγοθυμία, ας, ἡ, κτλ. βλ. **λειποθυμία,** κτλ.

ὀλιγόκαρδος, ος, ον· ὁ μὴ ἔχων θάρρος, qui a peu de courage ; ὁ μικρόψυχος, pusillanime.

ὀλιγοκαρπία, ας, ἡ· μετρία καρποφορία, fertilité médiocre.

ὀλιγόκαρπος, ος, ον· ὁ παράγων ὀλίγους καρπούς, produisant peu ; ὁ ὀλίγον καρποφόρος, peu fertile.

ὀλιγόκλαδος, ος, ον· ὁ ἔχων ὀλίγους κλάδους, qui a peu de rameaux.

ὀλιγοκτήμων, ων, ον, γεν. ονος· ὁ ἔχων ὀλίγα κτήματα, qui a peu de biens.

ὀλιγολογία, ας, ἡ· τὸ λέγειν ὀλίγα, ἡ βραχύτης, βραχυλογία, συντομία, concision, n. f. ἡ βραχυλογία, brièveté, n. f. ‖ εἰς ὀλιγολογίαν en peu de mots=ἐν ὀλίγαις λέξεσι, μὲ ὀλίγαις λέξεις, κοινῶς μὲ λίγα λόγια.

ὀλιγόλογος, ος, ον· ὁ ὀλίγα λέγων, qui parle peu ; ὁ λακωνικός, βραχύς, σύντομος, concis, e.

ὀλιγομαθής, ής, ές· ὁ μανθάνων ἢ μεμαθηκὼς ὀλίγα, peu instruit, e.

ὀλιγομήκης, ης, ες· ὁ ἔχων μικρὸν μῆκος, qui a peu de longueur.

ὀλιγόμισθος, ος, ον· ὁ λαμβάνων μικρὸν (ὀλίγον) μισθόν, qui reçoit un salaire modique.

ὀλιγόμυαλος, η, ον [δημ], ὁ ὀλιγόνους.

ὀλίγον (ἐπίρ.) βλ. **ὀλίγος.**

ὀλιγόνοια, ας, ἡ· τὸ ὀλίγον ἔχειν νοῦν, ὁ περιωρισμένος νοῦς (πνεῦμα, διάνοια), esprit borné ; ἡ ὀλιγότης τοῦ νοῦ, petitesse d'esprit.

ὀλιγόνους, ους, ουν· **ὀλιγόμυαλος,** η, ον, ὁ ἔχων ὀλίγον νοῦν, περιωρισμένος τὸν νοῦν (τὸ πνεῦμα, τὴν διάνοιαν) [qui a l'esprit] borné, ée.

ὀλιγόνω, βλ. λιγόνω.

ὀλιγοουρία, ας, ἡ· oligurie (ὀλιγο καὶ οὖραν, urine) n. f. [παθολ.] **ἐλάττωσις** τῆς

οὐρικῆς ἐκκρίσεως, diminution de l'excrétion urinaire.

ὀλιγοπιστία, ας, ἡ· ἡ ὀλίγη (μικρὰ) πίστις, peu de foi; δυσπιστία, ἀπιστία, ἀθρησκία, incrédulité, n. f.

ὀλιγόπιστος, ος, ον· ὁ ὀλίγην, μικρὰν ἔχων πίστιν, qui a peu de foi; ὁ ἔχων ἔλλειψιν πίστεως, qui manque de foi; ὁ δύσπιστος, ἄπιστος, ἄθρησκος, incrédule.

ὀλιγοπληθής, ής, ές· ὀλιγάριθμος, peu nombreux.

ὀλιγοποσία, ας, ἡ· τὸ πίνειν ὀλίγον, ἐγκράτεια [περὶ τὸ πίνειν], sobriété (f.) [dans le boire]; ἐγκράτεια, μετριότης, tempérance, n. f.

ὀλιγοπραγμοσύνη, ης, ἡ· ἡ εἰς ὀλίγα ἐνασχόλησις, légère occupation, ἀντίθ. τῷ πολυπραγμοσύνη.

ὀλιγοπράγμων, ων, ον· ὁ ὀλίγα πράττων, ὀλίγον ἐνασχολούμενος, peu occupé, ée.

ὀλίγος, η, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος, ἐπὶ ἀριθμοῦ ἢ πλήθους, ἀντίθ. τῷ πολύς, ὀλίγος, peu de; μικρὸς τὸν ἀριθμόν, petit, e; || — καιρός, peu de temps; || μὲ ὀλίγην φωτιάν, à petit feu; || ὀλίγοι τὸ ἔμαθον, peu de personnes l'ont su; peu de monde l'a su; || ἄνθρωπος ὡς ὀλίγοι, un homme comme il y en a peu; || τὰ ὀλίγα χρήματά του, son peu d'argent; || ὅσα ὀλίγα εἶχε μάθει, le peu qu'il avait appris; || εὐχαριστεῖται μὲ ὀλίγα, il se contente de peu; || ὀλίγα καὶ καλά· ὀλίγον καὶ καλόν, peu et bon; || δός του ὀλίγον ψωμί, donnez-lui un peu de pain; || ὀλίγον ἔλειψε, peu s'en est fallu; || ἤμεθα πολὺ ὀλίγοι, nous sommes en très-petit nombre; || καφὲς μὲ πολὺ ὀλίγον γάλα, du café avec un soupçon de lait; || δι' ὀλίγων γραμμῶν (σειρῶν), en quelques lignes; || — ἄνεμος, petit vent; βλ. **ἄνεμος** (δύναμις αὐτοῦ). § [τὸ οὐδ. ἐλλειπτ. ἢ ἐπίρ.] μικρόν, βραχύ, ὀλίγον, ὀλίγον τι, ὄχι πολύ, peu, un peu; quelque peu; un petit peu; || τρώγει ὀλίγον, il mange peu; || ἔστω καὶ ὀλίγον, tant soit peu; || ὀλίγον μόνον ν' ἀπομακρυνθῇ, θὰ μετανοήσῃ, pour peu qu'il s'en éloigne, il s'en repentira; || κατ' ὀλίγον· ὀλίγον κατ' ὀλίγον, peu à peu; || πρὸ ὀλίγου (ἀρτίως, πρὸ μικροῦ), il y a peu de temps; (προσφάτως), récemment; πρὸ ὀλίγου, tantôt; (πρὸ μικροῦ, εἶνε ὀλίγη ὥρα), tout à l'heure; || πρὸ ὀλίγου ἀνεχώρησεν, il vient de partir; || μετ' ὀλίγον, bientôt; peu après; || μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθῃ, il va venir; || παρ' ὀλίγον, ὀλίγου δεῖν, à peu de chose près =ὀλίγον ἐδέησε, peu s'en est fallu; || παρ' ὀλίγον νὰ πέσῃ [καὶ δημ.] ὀλίγον νὰ πέσῃ, il a manqué de tomber; il a failli tomber; || ἐντὸς ὀλίγου, sous peu; || ὀλίγον μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του, peu de temps après son départ; || ὀλίγον πρὸ τοῦ γεύματος, un peu avant le dîner; || ἐν ὀλίγοις· δι' ὀλίγων, en peu de mots; || ἐπ' ὀλίγον, δι' ὀλίγον, pour peu de temps; pour quelque temps; en passant; passagèrement; || τὸ ὀλίγον [δημ.] τὸ λίγο λίγο, pour le moins; au moins; [ἐπὶ τιμῆς] au bas mot; || ἀπ' ὀλίγον, à petites doses (εἰς μικρὰς δόσεις), ὀλίγον κατ' ὀλίγον, petit-à petit; ὀλίγον ἑκάστοτε, peu chaque fois; || ἐπῆρε καθεὶς ἀπ' ὀλίγον, chacun a eu une petite part; || πιέ το ἀπ' ὀλίγον, buvez-le à petites gorgées. § [συγκρ. καὶ ὑπερθ.] βλ. ὀλιγώτερος καὶ ὀλίγιστος.

ὀλιγοσαρκία, ας, ἡ· τὸ ἔχειν ὀλίγην σάρκα, chair exiguë; ἰσχνότης, maigreur, n. f.

ὀλιγόσαρκος, ος, ον· ὁ ὀλίγας σάρκας ἔχων, peu charnu, e, ἰσχνός, maigre, ἰσχνότατος, décharné, ée.

ὀλιγοσιαλία, ας, ἡ· oligosialie (ὀλιγο καὶ σίελον, salive) n. f. ἐλάττωσις τῆς σιελικῆς ἐκκρίσεως παρατηρουμένη **οὐ μόνον κατὰ τὴν δίψαν**, τὴν πολυουρίαν καὶ τὰς σοβαρὰς μολυσματικὰς νόσους, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ζωηρὰς συγκινήσεις.

ὀλιγοσιτία, ας, ἡ· ἡ ὀλιγοφαγία.

ὀλιγόσιτος, ος, ον· ὁ ὀλιγόφαγος.

ὀλιγοσιτῶ (έω), μέλ. ήσω· τρώγω ὀλίγον, manger peu.

ὀλιγοστὰ [ἐπίρ.], ὀλίγον, peu; σπανίως, rarement.

ὀλιγόστευμα, ατος, τὸ καὶ

ὀλιγόστευσις, εως, ἡ· μείωσις, ἐλάττωσις, diminution, n. f. amoindrissement, n.m. § —, ἡ ἐλάττωσις, reduction, n. f.

ὀλιγοστεύω, μέλ. εύσω· καθιστῶ τι ὀλιγώτερον, μειόω ῶ, ἐλαττόω, diminuer; amoindrir; βλ. καὶ ἐλαττόνω· || [ἐμπορ.] τὸ εἶδος αὐτό, ὠλιγόστευσε, cet article a diminué.

ὀλιγόστοιχος, ος, ον· ἐξ ὀλίγων στίχων συνιστάμενος, μὲ ὀλίγους στίχους, de peu de (de quelques) lignes (vers).

ὀλιγοστός, ή, όν· τὸ ὀλίγιστον, μικρότατον μέρος, ὁ ὀλίγος τὸν ἀριθμόν, peu considérable; ὀλιγάριθμος, peu nombreux; σμικρός, exigu, ë, adj. (=fort petit); σπάνιος, rare, adj.

ὀλιγοσύλλαβος, ος, ον· ὁ ἔχων ὀλίγας συλλαβάς, qui a peu de syllabes.

ὀλιγότης, ητος, ἡ· τὸ ὀλίγον, ἀντίθ. τῷ πλῆθος, ἡ μικρὰ ποσότης, petite quantité; ὁ μικρὸς ἀριθμός, petit nombre; τὸ ὀλίγον, peu de; ἡ σμικρότης, exiguïté, n. f. (=petitesse); ἡ σπανιότης, rareté, n. f.

ὀλιγοτοκία, ας, ἡ· τὸ γεννᾶν ὀλίγα, ἡ μικρὰ γονιμότης, fécondité peu grande.

ὀλιγοτόκος, ος, ον (τίκτω), ὁ ὀλίγα, σπανίως γεννῶν, ὁ ὀλίγον γόνιμος, peu fécond.

ὀλιγοτριχία, ας, ἡ· oligotrichie, n. f. σπάνις τῶν τριχῶν, rareté des cheveux, καὶ ἰδίᾳ εἰς τὰ νήπια.

ὀλιγότριχος, ος, ον· ὀλιγόθριξ, oligotrique, adj. ὁ ὀλίγας ἔχων τρίχας, qui a peu de cheveux (de poils); [βοτ.], qui a peu de poils.

ὀλιγοτροφία, ας, ἡ· ἡ ὀλίγη τροφή, nourriture peu abondante.

ὀλιγότροφος, ος, ον· ὁ δι' ὀλίγης τροφῆς τρεφόμενος, qui se nourrit de peu.

ὀλιγοϋπνία, ας, ἡ· τὸ κοιμᾶσθαι ὀλίγον,

action de dormir peu ; ὁ ὀλίγος ὕπνος, le peu de sommeil.

ὀλιγόϋπνος, ος, ον· ὁ ἐπ' ὀλίγον κοιμώμενος, qui dort peu.

ὀλιγοϋπνῶ (έω), κοιμοῦμαι ὀλίγον, dormir peu.

ὀλιγούτσικος, η, ον· πολὺ ὀλίγος, un petit peu.

ὀλιγοφαγία, ας, ἡ· κοινῶς λιγοφαγία, ὀλιγοσιτία, ἡ ὀλιγάρκεια, ἡ λιτότης εἰς τὴν τροφήν, frugalité, n. f. ἡ ἐγκράτεια (περὶ τὴν τροφήν), sobriété, n. f. τὸ ὀλίγον τῆς τροφῆς, peu de nourriture.

ὀλιγοφάγος, ος, ον· ὀλιγόσιτος, ὁ τρώγων ὀλίγον, qui mange peu ; ὀλιγαρκής, λιτὸς (εἰς τὴν τροφήν), frugal, e, adj. ἐγκρατὴς (περὶ τὴν τροφήν), sobre, adj.

ὀλιγόφυλλος, ος, ον· ὁ ἔχων ὀλίγα φύλλα, qui a peu de feuilles.

ὀλιγοχρηματία, ας, ἡ· τὸ ἔχειν μικρὰν περιουσίαν, fortune médiocre ; τὰ ὀλίγα χρήματα, le peu d'argent ; συνεπῶς ἡ ἔλλειψις τοῦ χρήματος, manque d'argent.

ὀλιγοχρήματος, ος, ον· ὁ ἔχων ὀλίγα χρήματα, qui a peu d'argent ; ὁ ἔχων μικρὰν περιουσίαν, qui a une petite fortune.

ὀλιγοχρόνιος, ος καὶ α, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερ. ώτατος), ὁ διαρκῶν ὀλίγον χρόνον, qui dure peu de temps ; ὁ μικρᾶς χρονικῆς διαρκείας, de courte durée ; βραχύς, bref, ève [διδ.] oligochrone.

ὀλιγοχρονιότης, ητος, ἡ· ὁ ὀλίγος καιρός, ἡ βραχύτης τοῦ χρόνου, brièveté de temps.

ὀλιγόχρονος, ος, ον· ὁ ὀλιγοχρόνιος.

ὀλιγόχρυσος, ος, ον· ὁ ἔχων ὀλίγον χρυσόν, qui a peu d'or.

ὀλιγόχυλος, ος, ον· ὁ ἔχων ὀλίγον χυλόν, qui a peu de suc.

ὀλιγόχυμος, ος, ον· ὁ ἔχων ὀλίγον χυμόν, qui a peu de saveur.

ὀλιγοψυχία, ας, ἡ· κοινῶς ὀλιγοψυχιά, ἡ μικροψυχία, pusillanimité, n. f. δειλία, lâcheté, n. f. δειλία, ἀτολμία, timidité, n. f.

ὀλιγόψυχος, ος, ον· ὀλιγόψυχος, pusillanime, adj. ὀλιγόκαρδος, sans cœur, sans courage.

ὀλιγοψυχῶ (έω), μέλ. ήσω, ἔχω ἔλλειψιν θάρρους, manquer de courage ; χάνω τὸ θάρρος, perdre courage ; εἶμαι ὀλιγόψυχος, être pusillanime.

ὀλιγώρησις, εως, ἡ καὶ

ὀλιγωρία, ας, ἡ· ἀμέλεια, ἀφροντισία, παραμέλησις, négligence, n. f. ἀδιαφορία, insouciance, n. f. ἀκηδία, incurie, n. f.

ὀλίγωρος, ος, ον (ὀλίγη, ὥρα), ὁ ὀλίγον φροντίζων, ὁ μὴ προσέχων, παραμελῶν, négligent, e.

ὀλιγωρῶ (έω), μέλ. ήσω, ὀλίγην τὴν ὥραν (=φροντίδα) ἔχω, avoir peu de soin de, ἀμελῶ, παραμελῶ, négliger ; δὲν μεριμνῶ, δὲν φροντίζω, ne pas se soucier ; ὀλίγον φροντίζω, se soucier peu.

ὀλιγώρως [ἐπίρ.], négligemment, adv. μὲ ὀλιγωρίαν, avec négligence.

ὀλιγώτερος, α, ον, ἐλάσσων (ττων), ων, ἔλασσον, μικρότερος, moindre ; ὀλιγώτερον ἀπό, ἔλασσον, moins de ; ‖ ἡ ἀπόστασις εἶνε πολὺ ὀλιγωτέρα, la distance est beaucoup moindre ; ‖ ἔχει ὀλιγωτέραν περιουσίαν, il a moins de fortune ; ‖ εἴμεθα ὀλιγώτεροι, nous sommes en minorité ; ‖ εἰς ὀλιγώτερον ἀριθμόν, en nombre inférieur ; ‖ τὸ ὀλιγώτερον, la moindre chose ; ‖ αὐτὸ εἶνε τὸ ὀλιγώτερον [φρ.], c'est le moindre inconvénient ; ce n'est pas l'embarras ; τὸ ὀλιγώτερον ποῦ ἠμπορεῖτε νὰ κάμητε, le moins que vous puissiez faire ; ‖ ὁ λαμβάνων τὰ ὀλιγώτερα [ἐν διανομῇ, νομ.], le moins prenant. § [οὐδ. ἐπίρ.] **ὀλιγώτερον,** moins ; ‖ ὀλιγώτερον εὔμορφος, moins joli ; ‖ ἔλαβε δύο δραχμὰς ὀλιγώτερον, il a reçu deux drachmes de moins ; ‖ δὲν τὸ δίδω ὀλιγώτερον ἀπὸ ἑκατὸν δραχμάς, je ne le donne à moins de cent drachmes ; ‖ δὲν τὸ παίρνετε ὀλιγώτερον, vous ne l'aurez pas à moins ; ‖ ὀλιγώτερον τῆς τρεχούσης τιμῆς, au dessous du prix courant ; ‖ ἄλλος περισσότερον, ἄλλος ὀλιγώτερον, qui plus, qui moins ; ‖ [ἐνάρθ.] τὸ ὀλιγώτερον, au moins ; pour le moins ; [καὶ ἐπὶ τιμῆς], au bas mot ; ‖ τὸ ὀλιγώτερον πεντήκοντα, au moins cinquante.

ὁλικός, ή, όν· ὁ εἰς τὸ ὅλον ἀνήκων, total, e, adj. ὁλόκληρος, entier, ère ; γενικός, καθολικός, général, e, adj. ‖ ὁλικὸν ποσόν, la somme totale, le montant total = τὸ σύνολον, l'ensemble ; ‖ ὁλικὴ ἔκλειψις (τῆς σελήνης, τοῦ ἡλίου), eclipse totale (de la lune, du soleil) ; ‖ ὁλικὴ ἀπώλεια (πλοίου), perte entière.

ὁλικῶς [ἐπίρ.], ἐν ὅλῳ, en tout ; καθ'ὁλοκληρίαν, totalement ; ἐντελῶς, tout à fait ; ‖ καταστραφεὶς ὁλικῶς, tout à fait ruiné ; ‖ [ἐμπορ.] —, χονδρικῶς, en gros ; ‖ [ναυλόνω] πλοῖον ὁλικῶς, en bloc.

ὀλισθαίνω, μέλ. ήσω, ἀόρ. ὠλίσθησα· πίπτω εἰς ὀλισθερὰν (γλιστερὰν ὁδόν), κοινῶς γλιστρῶ, glisser, παραπατῶ, faire un faux pas ; [συνεκδ.] ἐκφεύγω, échapper. § [ναυτ.] —, courrir, couler ; βλ. ἐκφεύγω, ὀλισθαίνων, coulant ; βλ. ῥυτός, κινητός. § [ναυτ.] —, affoler, ὀλισθαίνω κατὰ τὸ μῆκος σχοινίου τινὸς ἢ παρατόνου. § [μετ. μεταφ.], —, reculer ; βλ. **ὀλίσθησις.** § [ἱππευτ.] —, glisser la jambe, ὀλισθαίνω τὴν κνήμην ὄπισθεν τῶν ἐπόχων τῆς σέλλης ἐπὶ τοῦ ἵππου.

ὀλίσθημα, ατος, τό· κοινῶς τὸ γλίστρημα, glissade, n. f. ἡ πτῶσις, τὸ παραπάτημα, faux pas ; ὀλίσθησις, glissement, n. m.

ὀλισθηντηρία, ας, ἡ· glissoire, n. f. ἡ σῦριγξ (μυδροβόλου, κτλ.) ἐφ' ἧς ὀλισθαίνει.

ὀλισθήρ, ῆρος, ὁ· pièce d'entraînement, κινητὸν μέρος τοῦ ζυγώθρου εἰς τὸ πυροβόλον Κανέ.

ὀλισθηρός, ά, όν· κοινῶς γλιστερός, λεῖος, ὅπου τις εὐκόλως δύναται νὰ γλιστρήσῃ (ὀλισθήσῃ) ἢ νὰ πέσῃ, glissant, e, adj. ‖ καθισνῶ

τὶ ὀλισθηρόν, rendre glissant ; [διδ.] lubrifier=στιλπνόω, βλ. λέξιν· ‖ ὁδὸς ὀλισθηρά, chemin glissant ; ‖ ἄξων ὀλισθηρός, axe glissant.

ὀλισθηρότης, ητος, ἡ· ἡ κατάστασις (ἰδιότης) τοῦ ὀλισθηροῦ, état (qualité) de ce qui est glissant.

ὀλισθηρῶς (ἐπίρ.), κατὰ τρόπον ὀλισθηρόν, d'une manière glissante, en glissant.

ὀλίσθησις, εως, ἡ· τὸ ὀλισθαίνειν, action de glisser ; ἡ γλίστρησις, ἡ εἰς τόπον τινὰ γλιστρώδη πτῶσις, glissement, n. m. glissade, n. f. § [μηχ.] ὀλίσθησις, glissement, n. m. ‖ — τοῦ βλήματος (ἢ τῆς βολίδος), glissement de la balle. § [μηχ.] **ὀλίσθησις**, recul, n. m. χαλεῖται ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἀληθῶς διατρεχομένου διαστήματος ὑπὸ τῆς ἕλικος ἐν τῷ ὕδατι καὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ πλοίου διατρεχομένου δρόμου, δηλαδὴ ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ βήματος τῆς ἕλικος πολλαπλασιαζομένου ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν στροφῶν αὐτῆς καὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ πλοίου διατρεχομένου διαστήματος. Ἡ ὀλίσθησις χαλεῖται ἀρνητικὴ ὅταν ἡ ταχύτης τοῦ πλοίου ἦνε μεγαλειτέρα τῆς ἕλικος, ὅπερ προέρχεται ἐκ τοῦ σχήματος τῶν πρυμναίων στενώσεων τοῦ πλοίου. § [ὁδοπ.] κατάπτωσις χωμάτων, éboulement. n. m. ὀλίσθησις γαιῶν, glissement des terres.

ὀλισθητικός, ή, όν· ὁ ποιῶν ὀλισθηρόν, propre à faire glisser.

ὀλισθητήρ, ῆρος, ὁ καὶ ὁλκός, glissière, n. f. τὸ ἐφ' οὗ ὀλισθαίνει τι· ‖ —, glissoir (n. m.) ou glissière, τὸ ἐντὸς τῆς εὐθυντηρίας κινούμενον τεμάχιον· βλ. **εὐθυντηρία**.

ὁλκάδιον, ου, τό· gabarot, n. m. μικρὰ ὁλκάς, petite gabare.

ὁλκάς, άδος, ἡ· πλοῖον μεταφορικόν, bâtiment de transport. § —, gabare, n. f. κοινῶς **γαβάρα**, ἱστιοφόρον ἐπίπλατυ (de forme élargie=ἄνωθεν πλατὺς) πλοιάριον χρησιμεῦον πρὸς μεταφορὰν ἀτόμων καὶ φορτίου· ‖ κυβερνήτης ὁλκάδος, gabarier ; βλ. καὶ **κυβερνήτης**· ‖ ὁλλανδικὴ ὁλκάς, vlote, n. f. gabare hollandaise.

ὁλκεύς, έως, ὁ [στρατ. νεολ.] tire-fond, n. m. τὸ δι' οὗ ἕλκεταί τι ἢ πᾶν τὸ κωλῦόν τι· ‖ ὁλκεὺς πρὸς ἐξελκυσμὸν τῶν πυροσωλήνων. tire-fond pour extraire les fusées.

ὁλκή, ῆς, ἡ· ἡ ὁρμή. ἡ φορά, τὸ βάρος, poids, n. m. ἰδ. ἐπὶ τῆς ῥοπῆς τῆς πλάστιγγος, trait de la balance, ἢ poids qui fait pencher la balance. § —, calibre (d'une bouche à feu]; βλ. **διαμέτρημα**.

ὁλκιμόμετρον, ου, ὁ· ductilimètre, n.m. σφῦρά τις δι' ἧς ἐκτιμᾶται τὸ ὅλκιμον τῶν μετάλλων.

ὅλκιμον, τό· ἡ συρματοποίησις, étirage, n. m. ἡ ἐξέλασις, τὸ τράβηγμα τοῦ σύρματος.

ὅλκιμος, ος, ον· ductile, adj. συρματοποιήσιμος, ὁ διὰ τῆς ἕλξεως δυνάμενος νὰ μετατραπῇ εἰς σύρμα.

ὁλκιμότης, ητος, ἡ· ductilité, n. f. ou ductibilité, n. f. **συρματοποίησις**, ἡ· ἰδιότης ἥντινα ἔχουσι σώματα τινὰ δυνάμενα διὰ τῆς ἕλξεως νὰ μετατραπῶσιν εἰς σύρμα, γενικῶς δὲ χαλεῖται οὕτως ἡ **ἐλατότης** (τὸ **ἐλατὸν**) τῶν μετάλλων διὰ τῆς σφύρας, κτλ. (malléabilité)· ὁ χρυσὸς εἶνε τὸ μᾶλλον ὅλκιμον μέταλλον, εἶτα εἶνε ὁ ἄργυρος, ὁ λευκόχρυσος, ὁ σίδηρος, ὁ χαλκός, ὁ ψευδάργυρος, ὁ κασσίτερος καὶ ὁ μόλυβδος.

ὁλκογνωμονικός, ή, ον· gravimétrique, adj. βλ. **βριθογνωμονικὸς** καὶ **βριθογνωμόνιον**.

ὁλκοί, οἱ [ναυτ.] βλ. χαμουλκοί.

ὁλκομετρέω-ῶ· calibrer· βλ. διαμετρῶ.

ὁλκομέτρησις, εως, ἡ· calibrage, n. m. βλ. διαμέτρησις.

ὁλκοξόος, ἡ· βλ. ῥυκάνη.

ὁλκόμετρον, ου, τό· lunette à calibrer· βλ. κύκλιον.

ὁλκός, οῦ, ὁ (πυρίτιδος), amorce (f) ou traînée (f.) de poudre; χαλεῖται οὕτω σειρὰ χόνδρων πυρίτιδος ἐκτεινομένη ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους καὶ χρησιμεύουσα εἰς ἀρχαιοτέραν ἐποχὴν διὰ τὴν μετάδοσιν τοῦ πυρὸς εἰς ἑστίαν ὑπονόμου, κτλ. τὴν σήμερον γίνεται χρῆσις μόνον ἐν ἐλλείψει ἄλλου μέσου. Ἡ ταχύτης τῆς καύσεως αὐτῆς εἶνε 50 περίπου ἑκατοστόμετρα ἀνὰ δευτερόλεπτον. § [ναυτ.] ὁ ὁλκὸς τῆς κεραίας, bras, n. m. ou carguette, n. f. ὁ **κερουλκός**, les bras, οἱ **ὁλκοὶ** τῆς **κεραίας** ἢ οἱ **κερουλκοὶ** τοῦ ἱστίου, τὰ **μπράτσα**. Ἀγόμενα χρησιμεύοντα εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν κεραιῶν κυκλικῶς καὶ ὁριζοντίως ὅπως τὰ ἱστία δέχωνται καταλλήλως τὸν ἄνεμον, καὶ εἰς τὴν στήριξιν αὐτῶν, μάλιστα κατὰ τὴν ἱστιοδρομίαν. Οἱ ὁλκοὶ στερεοῦνται ἐκ τῆς μιᾶς ἄκρας των εἰς τὸ ἄκρον τῆς κεραίας, ἡ ἑτέρα δ' αὐτῶν ἄκρα διέρχεται διὰ τροχίλου ὑπάρχοντος εἰς τὸν πλησιέστερον ἱστὸν ἢ εἰς ἄλλην κατάλληλον θέσιν, εἰσὶ δὲ διαβεβλημένοι ἁπλοῖ ἢ διπλοῖ. Αἱ κεραῖαι πᾶσαι ἔχουσι γενικῶς δύο ὁλκοὺς ἀνὰ ἕνα εἰς ἑκάτερον ἄκρον, οἵτινες ὀνομάτολογοῦνται ἐκ τῆς κεραίας καὶ τοῦ ἀκροκεραίου εἰς τῶν ὁποίων τὴν διεύθυνσιν καὶ στερέωσιν χρησιμεύουσι. Ἡ κεραία ἐν τοσούτῳ τῆς μεγίστης ἔχει τέσσαρας ὁλκούς, καὶ οἱ μὲν πρὸς τὴν πρύμνην κείμενοι χαλοῦνται ἁπλῶς ὁλκοί, οἱ δὲ πρὸς τὴν πρῷραν χαλοῦνται **ἀντίτονοι** (γκιοστέκια, faux grand bras)· ὁλκοὺς ἔχουσι καὶ οἱ λεμβοῦχοι, χαλοῦνται δὲ κοινῶς **μπουταφόραις** καὶ χρησιμεύουσι διὰ νὰ κλείωμεν ἢ ἀνοίγωμεν αὐτούς· ‖ [ναυτ.] ὁ **ὁλκὸς τοῦ δορατίου τοῦ ἀκατίου**, bras de bout-dehors de misaine, σχοινίον χρησιμεῦον εἰς τὴν στήριξιν τοῦ δορατίου τοῦ ἀκατίου ἄνωθεν· ‖ [ναυτ.] **πρυμναίους** ὁλκούς ! au bras de derrière ! κέλευσμα διὰ νὰ ὦσιν ἕτοιμοι οἱ ἄνδρες πρὸς ἕλξιν τῶν πρυμναίων ὁλκῶν· ‖ [ναυτ.] **πρῳραίους** ὁλκούς ! au bras de devant ! κέλευσμα διὰ νὰ ὦσιν ἕτοιμοι οἱ ἄνδρες πρὸς ἕλξιν τῶν πρῳραίων ὁλκῶν· ‖ [ναυτ.] **πρόσκαιρος** ὁλκός, faux bras, ἀγόμενον χρησιμεῦον διὰ μικρὰν ἐνέργειαν ἢ προσκαίρως. § **ὁλκοί**, βλ. **χαμουλκοί**, dragué, συνών. τοῦ couettes. § [ξυλουργ.] —, feuillure, n. f. ἡ

ἐντομή· καλεῖται οὕτως ἐντομὴ γενομένη ἐπὶ σανίδος ἢ δοκίδος κατὰ τὸ μῆκος τῶν ἰνῶν αὐτῆς πρὸς ἔκθεσιν ἑτέρου τεμαχίου· π. χ. ἡ ἐντομὴ ἡ σχηματιζομένη κατὰ τὸ μῆκος τοῦ τετραξύλου θύρας ἢ παραθύρου, πρὸς ἐναρμογὴν τῶν **κλισιάδων** (vantaux); βλ. **συμβολή**, assemblage à feuillure mi-bois. § [οἰκοδ.] —, feuillure, **ἐντομή**, ἡ· καλεῖται οὕτως ὀρθογώνιος ἐντομὴ ἀφιεμένη εἰς τὰ ἄκρα χάσματος τινὸς (baie) καὶ σχηματιζομένη μεταξὺ τοῦ **πίνακος** (tableau) καὶ τῆς **παρειᾶς** (embrasure). διὰ τὴν ἔνθεσιν τοῦ τετραξύλου (κάσσας) θύρας ἢ παραθύρου· || ὁλκὸς ἢ **ἐντομὴ τοῦ χάσματος**· βλ. ἀνωτέρω. § —, coulisse, n.f. **σύρτης**, ὁ· ἐντομὴ ἐπὶ τοίχου, τεμαχίου ξύλου ἢ μετάλλου, κτλ. (ἢ καὶ αὐτὸ τὸ τεμάχιον) ἐφ' ἧς δύναται νὰ κινηθῇ ἕτερόν τι τεμάχιον· || ὁλκωτός, ή, όν καὶ **ἐπίσυρτος**, η, ον· à coulisse; || ὁλκὸς κλισιοσκοπίου, coulisse de hausse; || ὁλκοὶ τοῦ μέσου ψελλίου, coulisses de la grenadière. § **ὁλκὸς εὐθυντηρία**, coulisseau, n. m. ou coulisse; ἐντομή, αὖλαξ ἢ ῥάβδος χρησιμεύουσα ὡς ὁδηγὸς ἑτέρου τεμαχίου, κινουμένου ἐντὸς τῆς αὔλακος ἢ περιβάλλοντος τὴν ῥάβδον· τὸ κινούμενον τεμάχιον καλεῖται **ὀλισθητὴρ** (glissière). Τοιαύτας εὐθυντηρίας καὶ ὀλισθητῆρας κέκτηνται τὰ **βάκτρα τῶν ἐμβόλων** (tiges de pistons).

ὁλκωτήρ, ῆρος, ὁ [ναυτ.], βλ. **κεραία κερουλκητική**.

ὁλκωτός, ή, όν· ἐπίσυρτος, η, ον· à coulisse; βλ. καὶ ὁλκός, coulisse.

ὁλλανδικὴ ἕλιξ, vis hollandaise, εἶδός τι τῆς ἕλικος τοῦ Ἀρχιμήδους.

ὄλλυμι, μέλ. ὀλέσω, ἀόρ. ὤλεσα, perdre, συνήθως σύνθετον μὲ τὴν πρόθ. ἀπό, βλ. **ἀπόλλυμι** [μέσ.] ὄλλυμαι, μέλ. ὀλέσομαι καὶ οὖμαι, παθ. μέλ. ὀλεσθήσομαι, ἀόρ. ὠλόμην, παρακ. ὄλωλα, se perdre, être perdu, être ruiné; périr.

ὀλμειός, οῦ, ὁ [ναυτ.] [τοῦ ἐργάτου] saucier [du cabestan], n. m. βλ. **καταχλείς** (linguet).

ὀλμίσκος, ου, ὁ· μικρὸς ὅλμος, petit mortier, κοινῶς χαβάνιον, γουδίον.

ὀλμοκοπέω-ῶ, μέλ. ήσω, piler dans un mortier, κοπανίζω στὸ γουδί, **ἰγδίζω**, κοπανίζω ἢ τρίβω στὸ γουδί.

ὅλμος, ου, ὁ· τὸ ἰγδίον, τὸ γουδί, mortier, n. m. (à piler). § **ὅλμος**, mortier, n.m. ὁ (ἐκ τοῦ εἴλλω καὶ εἵλω, ὠθῶ, συνωθῶ). **Πυροβόλον** (bouche à feu) βραχύτατον προωρισμένον νὰ βάλλῃ βλήματα ὑπὸ μεγάλας γωνίας. Οἱ ὅλμοι χρησιμοποιοῦνται ἵνα βάλλωσι κατὰ **προκαλυμμάτων** ἢ **προπετασμάτων** (couverts), κατὰ τῶν **προσιτηρίων ὀρυγμάτων** (tranchées d'approche), πρὸς καταστροφὴν τῶν **σκεπάστρων** (abris), διὰ τὴν ἐκσφενδόνησιν τῶν **ἐμπρηστικῶν** ἢ **φωτοβόλων σφαιρῶν** (balles à feu).

Οἱ **ὅλμοι** διαιροῦνται εἰς λείους (mortiers lisses) καὶ ἠυλακισμένους (mortiers rayés).

Ἠυλακισμένος ὅλμος τῶν 220 χιλιοστομέτρων, mortier rayé de 220 mil, συστήματος de Bange, ἐκ χάλυβος μετὰ 60 προχωρητικῶν ἐξ ἀριστερῶν πρὸς δεξιὰ **αὐλακίων** (rayures progressives)· σύγκειται ἐκ δύο κυρίως μερῶν ἐκ τοῦ **πυροβόλου** ἢ **σώματος τοῦ ὅλμου** (corps du mortier) καὶ ἐκ τοῦ **μηχανισμοῦ τοῦ πυγαίου** (mécanisme de culasse). Τὸ πυροβόλον εὑρίσκεται ἐπὶ τοῦ **ὑφολμίου**.

Ὅλμος τῶν 15 ἑκατοστομέτρων (συστήματος Κρούπ), mortier de 15 c. m. (système Krupp).

Οὗτος χρησιμοποιεῖται διττῶς, ἤτοι,

1) Ὡς μεταφορητὸς ὅλμος, φρουριακὸς καὶ ἐπάκτιος (mortier de place et de côte, non charriable).

2) Ὡς τροχήλατος ὅλμος, πεδινὸς καὶ πολιορκητικὸς (mortier de campagne et de siège charriable).

Ὁ πρῶτος σύγκειται ἐκ,

α') τοῦ πυροβόλου (canon),

β') τοῦ ὑφολμίου (l'affût),

γ') ἐκ τῆς κλίνης (plate-forme).

Εἰς τὸν πεδινὸν καὶ πολιορκητικὸν ὅλμον προστίθενται τὰ κάτωθι μέρη διὰ τὴν κυλίνδησιν αὐτοῦ,

1 ἄξων μετὰ 2 τροχῶν (1 essieu avec 2 roues),

1 ἐσχάρα μεταγωγὸς (châssis de transport) καὶ

1 προόλαιον (avant-train).

Τὸ **πυροβόλον** (canon du mortier) ἐστὶν ἀπὸ χάλυβος, ἔχει δὲ **κλεῖστρον μετὰ σφηνὸς πεπλατυσμένου** (fermeture à coin aplatie) κατὰ τὸ δεξιὸν ἄκρον τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται ἐφηρμοσμένος ὁλκὸς μετὰ **γιγγλυμοῦ** (coulisse à charnière), ἀναπληρῶν τὸ **κύκλιον γεμίσεως** (tube-chargeur) τῶν πεδινῶν πυροβόλων. Τὸ κλεῖστρον ἔχει τὸν **κοχλίαν τοῦ κλείστρου** (vis de fermeture) τῶν πεδινῶν πυροβόλων καὶ κλείεται διὰ **στροφάλου** (manivelle) μεθ' ἑνὸς βραχίονος, ἕλκεται δὲ πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ὠθεῖται πρὸς τὰ ἐμπρὸς διὰ **λαβῆς** (poignée). Τὸ **σκοπευτικὸν ὀδοντωτὸν τόξον** (l'arc denté de pointage) στερεοῦται ἐπὶ τοῦ **πυροβόλου** κατὰ τὸ πρόσθιον μὲν μέρος διὰ **δακτυλίου** (anneau), κατὰ τὸ ὄπισθεν δὲ διὰ **γιγγλυμοῦ** (charnière). Τὸ **διάτρημα τῆς ὀπῆς** (canal de lumière) εἶνε λοξόν.

Τὸ **ὑφόλμιον** (affût) ἔχει τοίχους (flasques) ἀπὸ σιδήρου σφηλάτου.

Ἡ **σκόπευσις καθ' ὕψος** (pointage en hauteur) ἐκτελεῖται διὰ **σκοπευτικῆς ἐμπλοκῆς** (engrenage de pointage), κινουμένης διὰ τροχοῦ μετὰ λαβῶν καὶ ἐστερεωμένης διὰ **χαλινωτηρίου μετὰ στροφάλου** (frein avec manivelle). Τὸ ὀδοντωτὸν τόξον βεβαθμονομημένον ἐστὶν ἵνα ᾖ ἐφικτὴ ἡ ἄμεσος ἀνάγνωσις τῆς ὑψώσεως. Ὁ **δείκτης** (indicateur) τῶν μοιρῶν εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς **ἐγκαθίσεως** (logement) τοῦ μέσου τοῦ **σκοπευτικοῦ βλήτρου** (boulon de pointage).

Ἡ **σκόπευσις κατὰ διεύθυνσιν** (pointage en direction) ἐκτελεῖται διὰ **σκοπευτικῶν μοχλῶν** (leviers de pointage), τιθεμένων ἐντὸς τῶν

πρὸς τοῦτο ὡρισμένων αὐλῶν (douille à leviers).

Τὸ **πετάλειον τοῦ πύνδακος** (la tôle du fond) τοῦ ὑφολμίου φέρει χεῖλος (bordure) περιφερικὸν πρός τε τὸ πρόσθιον καὶ πρὸς τὸ ὀπίσθιον μέρος. Εἰς τὸ κέντρον τοῦ κύκλου αὐτοῦ εὑρίσκεται τὸ **κύκλιον τοῦ ἕστορος** (lunette de la cheville-ouvrière).

Ἡ **κλίνη** (plate-forme) συνίσταται ἐκ δοκίδων ἐπιμήκων καὶ συνηνωμένων πρὸς μὲν τὰ ἄνω διὰ **πεταλείου**, πρὸς δὲ τὰ κάτω καὶ πρὸς τὰ ὀπίσω διὰ **διαδοκίδος** (traverse). Ἐν τῷ πεταλείῳ εὑρίσκεται ἡ τρῦπα τοῦ ἕστορος· 2 **ῥάβδοι περιφερικαὶ** (rails circulaires) εἰσὶν ἐστερεωμέναι ἐπὶ τοῦ πεταλείου καὶ περιβάλλονται διὰ τῶν περιφερικῶν ἄκρων τοῦ **πεταλείου τοῦ πύνδακος** (tôle du fond) τοῦ ὑφολμίου· || ὅλμος **ὑπόπλαξ**, mortier à plaque, ὁ ἔχων ὑποκάτω πλάκα· || ὅλμος **ὑπόκρηπις** (ιδος), mortier à semelle, ὁ ἔχων ὑποκάτω κρηπῖδα· || δοκιμαστὴρ ὅλμος, mortier-éprouvette; βλ. δοκιμαστὴρ δι' οὗ ἐξετάζεται ἡ πυρῖτις· || **λιθοβόλον** ἢ **λιθοβόλος ὅλμος**, mortier-pierrier ἢ mortier à pierres, εἶδος ὅλμου δι' οὗ βάλλονται λίθοι.

ὁλμοστάσιον, ου, τό· batterie de mortier, πυροβολεῖον περιλαμβάνον ὅλμους.

ὁλμοστοιχία, ας, ἡ· batterie de mortier, πυρβολαρχία ἔχουσα ὅλμους.

ὁλμοφορεῖον, ου, τό· camion, n.m. ἰσχυρὸν ἁμάξιον διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ὅλμων.

ὁλμοφόρος, ἡ· bombarde, n. f. πλοῖον οἱασδήποτε κατασκευῆς καὶ ἐξαρτισμοῦ ἐξοπλιζόμενον ἄλλοτε δι' ὅλμων.

ὁλόβολος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου]· βλ. ὁλόκληρος, **αὐτούσιος**.

ὁλογάλανος, η, ον· ὅλος γαλανός, π. χ. οὐρανός.

ὁλόγερος, ος, ον [δημ.] ἀνέπαφος, intact, e, adj. ἐν χαλῇ καταστάσει, en très-bon état.

ὁλογράμματος, ος, ον· ὁ ὁλόγραφος.

ὁλογραφία, ας, ἡ· olographie, n. f. πρᾶξις γεγραμμένη καθ' ὁλοκληρίαν διὰ χειρὸς τοῦ συντάκτου αὐτῆς· βλ. καὶ **ὁλόγραφον**.

ὁλόγραφος, ος, ον· ὁ δι' ὁλοκλήρων στοιχείων τοῦ ἀλφαβήτου γεγραμμένος (οὐχὶ συγκεκομμένος), écrit en toutes lettres, olographe καὶ holographe, adj. [οὐδ. οὐσ.] **ὁλόγραφον**, τό· olographe (ὁλο καὶ γράφειν), n. m. λέγεται περὶ χειρογράφου πράξεως καὶ ἰδιαιτέρως περὶ διαθήκης γεγραμμένης ἐξ ὁλοκλήρου διὰ χειρὸς τοῦ διαθέτου· || **ἰδιόχειρος διαθήκη**, testament olographe ; γράφουσιν ἐπίσης holographe.

ὁλογράφω, μέλ. άψω, olographier, écrire en entier de sa propre main ; || olographier son testament, γράφω ἰδιοχείρως διαθήκην.

ὁλογράφως [ἐπίρ.], τοῦ ὁλόγραφος, en toutes lettres. § —, γεγραμμένον διὰ χειρὸς τοῦ συντάκτου τῆς πράξεως, écrit en entier de la main de l'auteur de l'acte.

ὁλόγρος, α, ο [διάλ. Καρπάθου] = χάθυγρος.

ὁλόγυμνος, ος, ον· πάγγυμνος, θεόγυμνος, ὅλος γυμνός, tout nu ; toute nue ; [οἰκ.] nu comme la main ; nu comme un ver.

ὁλόγυρα [ἐπίρ. δημ.], πανταχῇ κύκλῳ, γύροθεν καὶ γυρόθεν, tout autour ; ἐν κύκλῳ, en rond ; en cercle ; || ἦσαν ὅλοι ὁλόγυρά του, tout le monde l'entourait ; || ἐκάθησαν ὁλόγυρα, ils s'assirent en rond ; βλ. καὶ τριγύρω.

ὁλογυρίζω καὶ ὁλογυρνῶ [δημ.] βλ. **τριγυρίζω**.

ὁλοὲν καὶ

ὁλοένα [δημ. ἐπίρ.], βλ. **ὁλονέν.**

ὁλοζώντανος, ος, ον· ὅλος ζῶν (ζωντανὸς) tout vivant ; ἔμπλεως (πλήρης) ζωῆς, plein de vie ; ἔμψυχος, animé, ée, adj.

ὁλοήμερος, ος, ον· ὁ διαρκῶν ὅλην τὴν ἡμέραν, qui dure toute la journée.

ὁλοθανής, ής, ές· **ὁλοθάνατος**, ὁ ἐντελῶς θανών, ἀποθαμμένος, tout à fait mort.

ὁλόθεν [ἐπίρ.], πανταχόθεν, de tout côté, de toutes parts.

ὁλόθρευσις, εως, ἡ (ὁλοθρεύω), φθορά, ἀφανισμός, καταστροφή, destruction, n. f. ἐξολόθρευσις, extermination, n. f.

ὁλοθρευτής, οῦ, ὁ· φθορεύς, καταστροφεύς, destructeur, trice, n.

ὁλοθρευτικός, ή, όν· φθοροποιός, ἐξολοθρευτικός, ὀλέθριος, pernicieux, euse, adj. destructeur, trice, adj.

ὁλοθρεύω, μέλ. εύσω· φθείρω, ἀφανίζω, καταστρέφω, détruire ; ἐξολοθρεύω, exterminer; καταστρέφω ἐντελῶς, ruiner totalement.

ὁλοίσθια [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], **τὰ λοίσθια.**

ὁλοΐσια [ἐπίρ], ὅλως εὐθέως, tout droit ; κατ' εὐθεῖαν, εὐθέως, directement.

ὅλοι ὁμοῦ! κοινῶς ὅλοι μαζὺ (ἢ μαζή) [ναυτ.] marche avec ! **παρακέλευσμα διδόμενον** πρὸς ναύτας οἵτινες ἕλκουσι σχοινίον τι βηματίζοντες, ὅπως ἐνεργῶσι καὶ βηματίζωσιν ὅλοι ὁμοῦ. § **ὅλοι ὁμοῦ** [ναυτ.] nage partout ! **κέλευσμα πρὸς κωπηλάτας ὅπως κωπηλατήσωσιν** ὅλοι συγχρόνως.

ὁλοΐσιος, α, ον· ὅλος ἴσιος, εὐθύς, tout droit ; εὐθύς, εῖα, ύ, direct, ecte, adj.

ὁλοκαίνουργος, ος, ον· ὅλος νέος (καινουργής), tout neuf [ἐπὶ φορέματος οἰκ.] tout flambant (tout battant) ; καινουργής, neuf, neuve, adj.

ὁλόκαυστος, ος, ον· βλ. **ὁλόκαυτος.**

ὁλόκαυτος, ος, ον, καὶ ὁλόκαυστος, ὁλοκλήρως κεκαυμένος. entièrement consumé (ée) par le feu ; tout(e) brûlé (ée) ; [οὐδ.οὐσ.] **ὁλόκαυτον**· βλ. **ὁλοκαύτωμα.**

ὁλοκαύτωμα, ατος, τό· τὸ **ὁλόκαυτον**, holocauste, n. m. ἡ διὰ τοῦ πυρὸς θυσία ὁλοκλήρου θύματος, ἐπίσης τὸ οὕτω θυσιαζόμενον θῦμα, la victime ainsi sacrifiée.

ὁλοκαυτέω-ῶ, μέλ. ήσω καὶ ὁλοκαυτόω· προσφέρω θῦμα καιόμενον ὅλον, consumer une victime toute entière par le feu ; προσφέρω ὡς ὁλοκαύτωμα, offrir un holocauste.

ὁλόκαυτον, ου, τό· βλ. ὁλοκαύτωμα.

ὁλοκαύτωσις, εως, ἡ· τὸ προσφέρειν τὸ διὰ πυρὸς θῦμα, sacrifice en holocauste.

ὁλοκληρία, ας, ἡ (ὁλόκληρος), τὸ ἔχειν τι ὅλα τοῦ μέρη του, ἀκεραιότης, intégrité, n. f. τὸ σύνολον, ἡ ὁλότης, totalité, n. f. || [εὔχρ. ἐν τῇ φρ.] καθ' ὁλοκληρίαν, entièrement = ὁλοχλήρως, ὁλοσχερῶς, en entier; ὅλως, ὁλοκλήρως, totalement; ἐντελῶς, complètement; ἀκεραίως, ὁλοκλήρως, ὁλοσχερῶς, intégralement.

ὁλόκληρος, ος, ον· κοινῶς **ὁλάκερος,** ὁ ἔχων ὅλα τὰ μέρη του ἐντελῆ, ἀκέραια, πλήρης καθ' ὅλα του τὰ μέρη (complet-ète dans toutes ses parties); ἀκέραιος, ὁλόκληρος, entier, ère, adj. tout entier; ἐντελής, πλήρης, ὁλομερής, complet, ète, adj. || — ἄρτος, un pain entier (non entamé); || — ἐνδυμασία, habillement complet; || ἓν ὁλόκληρον ἔτος, toute une année; || ἐπερίμενα δύο ὁλοκλήρους ὥρας, j'ai attendu deux grandes heures; || ἐξ ὁλοκλήρου, καθ'ὁλοκληρίαν, entièrement; ἐντελῶς, complètement; tout-à-fait; || ὁ ἐξ ὁλοκλήρου [γινόμενος], ἀκέραιος, intégral, ale, adj. || κατεστράφη ἐξ ὁλοκλήρου, il s'est ruiné de fond en comble; || [νομ.] ἐνοχὴ εἰς ὁλόκληρον, obligation solidaire; || ἐξ ὁλοκλήρου ἀφωσιωμένος = ὅλως ἀφωσιωμένος, tout devoué, ée.

ὁλοκλήρωμα, ατος, τό· intégrale, n. f. βλ. ὁλοκληρωτικός.

ὁλοκλήρως [ἐπίρ. τοῦ ὁλόκληρος], καθ' ὁλοκληρίαν, entièrement, adv. ἐξ ὁλοκλήρου, en entier; ἐντελῶς, complètement; tout-à-fait; ὅλως, ὁλοκλήρως, totalement, adv. ἀκεραίως, ὁλοσχερῶς, intégralement, adv.

ὁλοκλήρωσις, εως, ἡ· intégration, n. f. [μαθημ.] ἐργασία διὰ τὴν εὕρεσιν τοῦ ὁλοκληρώματος διαφορικοῦ ἢ διαφορικῆς ἐξισώσεως (d'une différentielle ou d'une équation différentielle).

ὁλοκληρωτικός, ή, όν [μαθημ.], intégral, ale aux, adj. || **ὁλοκληρωτικὸς λογισμός,** calcul intégral, καλεῖται· μέρος τῆς ἀνωτέρας ἀναλύσεως ἐν τῇ μαθηματικῇ, οὗ ἀντικείμενον εἶνε ἡ εὕρεσις ἐξισώσεως μεταξὺ δύο ἢ πλειόνων μεταβλητῶν ποσῶν δοθείσης ἐξισώσεως μεταξὺ τῶν διαφορικῶν (βλ. διαφορικὸς λογισμὸς) τῶν ποσῶν τούτων. Ὁλοκλήρωμα δὲ δοθέντος τινὸς διαφορικοῦ καλεῖται ἐκείνη ἡ συνάρτησις ἑνὸς ἢ πλειόνων μεταβλητῶν ποσῶν διὰ τῆς διαφορίσεως τῆς ὁποίας παράγεται τὸ δοθὲν διαφορικόν. Ὁ ὁλοκληρωτικὸς λογαριασμὸς ὡς καὶ ὁ διαφορικὸς ἀνεκαλύφθη περὶ τὸ 1666 ὑπὸ τοῦ Νεύτωνος, μετ'ὀλίγον δὲ καὶ ἐν Γερμανίᾳ ὑπὸ τοῦ Λαΐβνιτσ, ὅστις ὅμως ἦτο ἐν γνώσει τῶν ἐργασιῶν τοῦ Νεύτωνος· ἀνεπτύχθησαν δὲ κατόπιν ὑπὸ διαφόρων μαθηματικῶν, οἷον τοῦ Βερνούλλη, Εὐλέρου, δ' Ἀλαμβέρ, Λαγράνζ, Γάους, Ἄβελ, κτλ. § [γενικ. ἐν.] intégrant, e; || μέρος ὁλοκληρωτικόν, partie intégrante, ἤτοι μέρος ἀναγκαῖον πρὸς καταρτισμὸν τοῦ ὅλου.

ὁλοκόκκινος, η, ον· ὁ ἐντελῶς κόκκινος, ἐρυθρός, tout-rouge, κατακόκκινος.

ὁλοκόμματος, ος, ον· ὁλόκληρος, ἐξ ἑνὸς τεμαχίου, tout d'une pièce; ἀκέραιος, entier, ère, adj.

ὁλολαμπής, ής, ές·

ὁλόλαμπρος, ος, ον (λάμπω), ὁλόκληρος, φωτεινός, ὅλως λάμπων, tout resplendissant, tout brillant; λάμπων καθ' ὅλα τὰ μέρη του, brillant dans toutes ses parties.

ὁλόλευκος, ος, ον· ὁλοκλήρως λευκός, καθ' ὁλοκληρίαν, ὅλος λευκός, tout (e) blanc, che.

ὁλόλιθος, ος, ον· ὁ ὅλος λίθινος, tout de pierre; || οἰκία ὁλόλιθος, maison bâtie toute de pierres. § —, λίθος πλήρης, ἐντελής, pierre pleine; βλ. **λίθος.**

ὁλολυγή, ῆς, ἡ καὶ

ὁλολυγμός, οῦ, ὁ· ὀλοφυρμός, θρηνωδία, lamentation, n. f. δυνατὴ κραυγὴ κλαυθμηρά, cri plaintif; κραυγὴ ὀδύνης, cri de douleur; γόος, στεναγμός, gémissement, n. m. συγκεκομμένος κλαυθμός, λυγμός, sanglot, n. m.

ὁλολύζω, μέλ. ύξω, μετὰ δυνατῆς φωνῆς κράζω, ἐκβάλλω ὀλοφυρμούς, ὀλοφύρομαι, θρηνωδῶ, se lamenter; ἐκβάλλω κραυγὰς ὀδύνης, pousser des cris de douleur; κλαίω συγκεκομμένως, ὀλολύζω, sangloter.

ὁλομάλλινος, ος, ον· ὅλος μάλλινος (ἐκ μαλλίου), tout en (de) laine.

ὁλόμαυρος, ος, ον· ὅλος μαῦρος, tout noir.

ὁλομέλεια, ας, ἡ· ἡ τῶν μελῶν ἀκεραιότης, intégrité, n. f. τὸ σύνολον, ἡ ὁλότης, totalité, n. f. § —, ὅλα τὰ μέλη συνεδριάζοντος (βουλευομένου, συζητοῦντος) [σώματος, σωματείου, συλλόγου], tous les membres [d'un corps délibérant]; ὅθεν ὁλομέλεια, τὸ σύνολον τῶν μελῶν, ensemble, n.m. la masse.

ὁλομερής, ής, ές· ὁ συνιστάμενος ἐξ ἀκεραίων μερῶν, πλήρης, ἐντελής, complet, ète, adj.

ὁλομερῶς [ἐπίρ.], ἐντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν, entièrement, adv. ἀκεραίως, ὁλοσχερῶς, intégralement, adv.

ὁλομέταξος, ος, ον· ὅλος ἀπὸ μέταξαν, tout de (en) soie; βλ. καὶ **μεταξωτός,** μετάξινος.

ὁλόμοιος, ὁ [διάλ. Καρπάθ.], πανόμοιος.

ὁλομόναχος, ος, ον καὶ

ὁλόμονος, ος (η), ον· ἐντελῶς (ὅλως) μόνος, tout seul.

ὁλόμουρδος, ὁ [διάλ. Καρπάθου], βεβορβορωμένος.

ὁλόμουσμος, ὁ [διάλ. Καρπάθου], βλέπε ὁλόγρος.

ὅλον! [ναυτ.], défie-tout! (ἄνω ἢ κάτω τὸν οἴακα)· κέλευσμα ὅπως στραφῇ ὁ οἴαξ καθ' ὁλοκληρίαν πρὸς τὴν πρέπουσαν πλευράν || ὅλον δεξιά· βλ. **οἴαξ.**

ὅλον, τό· βλ. **ὅλος.**

ὁλονέν(α) [ἐπίρ.], ἀδιακόπως, διηνεκῶς, sans cesse; ἀπαύστως, sans relâche; πάντοτε, toujours; διηνεκῶς, συνεχῶς, continuel-

lement; || ὁλονὲν φωνάζει, il ne fait que crier.

ὁλονυκτῆς [δημ. ἐπίρ.], ὁλονυχτί, ὁλονυχτίως, καθ' ὅλην τὴν νύκτα, pendant toute la nuit.

ὁλονυκτία, ας, ἡ· ἀγρυπνία, διανυκτέρευσις, veille, n. f. νυκτερινὴ ἐργασία, κοινῶς νυχτέρι, veillée, n. f. [ἐκκλ.] ὁλονυχτία, παννυχίς, vigile, n. f. ἀγρυπνία (ἐν προσευχῇ), veille (passée en prières) ; ἡ παραμονὴ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ κατὰ τὴν παραμονὴν ἑορτῆς· || κάμνω ὁλονυχτίαν, παννυχίζω, veiller (pendant la nuit).

ὁλονύκτιος, ος, ον· καθ' ὅλην τὴν νύκτα, de toute la nuit; ὁ καθ' ὅλην τὴν νύκτα διαρκῶν, qui dure toute la nuit.

ὁλονυκτίως [ἐπίρ.], καθ' ὅλην τὴν νύκτα, pendant toute la nuit.

ὁλόξηρος, ος, ον· ὅλως ξηρός, entièrement (tout-à-fait) sec (sèche).

ὁλόπασι [ἐπίρ. διάλ. Καρπάθου] = πρὸ παντός.

ὁλοπίπιλος, η, ο [δημ.], ὁλόγυμνος, tout nu, toute nue.

ὁλόπλευρος, ος, ον [ναυτ. feu] de batterie ; de bordée ; ταυτόχρονος ἐκπυρσοκρότησις ἁπάντων τῶν πυροβόλων τῶν εὑρισκομένων ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου· ὁλότοιχον πῦρ ἢ ὁλόπλευρον πῦρ.

ὁλοπράσινον, gros-vert; βλ. καὶ χλοερόν.

ὁλοπρόθυμος = ὅλως πρόθυμος (ἐν τέλει ἐπιστολῆς), tout à vous = ὅλος (ὅλως) ὑμέτερος.

ὁλόρθος, ου, ὁ [δημ.], βλ. ὄρθιος, ὀρθός.

ὅλος, η, ον· ὁλόκληρος, tout, e, adj. ὁλόκληρος, πλήρης, entier, ère, adj. || ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, tous les hommes ; || γράψε ὅλην τὴν λέξιν, écrivez le mot entier ; || [ἀπολ.] ὅλοι νομίζουσιν ὅτι, tout le monde croit que; || τὰ βιβλία αὐτὰ τὰ ἀνέγνωσα ὅλα, ces livres, je les ai tous lus ; || δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, tout le jour ; tout le long du jour ; || ἐξ ὅλης μου καρδίας, de tout mon cœur ; || δὲν τὸν εἶδα δι' ὅλης τῆς ἑβδομάδος, je ne l'ai pas vu de la semaine ; || δι' ὅλον τὸν κόσμον [φρ.], pour tout au monde ; || ὅλοι μας, nous tous ; || ὅλος (ὅλως) ὑμέτερος, tout à vous ; || εἶμαι ὅλος αὐτιά, je suis tout oreilles ; || ὅλος ὅλος, ὅλοι, ὅλοι· ὅλα ὅλα, κτλ. en tout; seulement; [δημ.] tout en gros ; || ἤμεθα ἓξ ὅλοι ὅλοι, nous n'étions que six en tout ; (tout en gros) ; || αὐτὸς εἶνε ὅλος κι' ὅλος, c'est lui en personne (en chair et en os). § [οὐδ. ἑνικ. ἢ πληθ. ἀπολ.] toute chose ; tout ; || τὰ ἠξεύρει ὅλα, il sait tout ; || εἶνε καλὸς δι' ὅλα, il est bon à tout [faire] ; || αὐτὸ νὰ ἦνε ὅλον [φρ.], qu'à cela ne tienne ; || μὲ ὅλα αὐτά, malgré tout cela ; || καθ' ὅλα, de tout point ; en tout point ; καθ' ὁλοκληρίαν, entièrement ; || ἐν ὅλῳ, en tout ; || ὅλα κι' ὅλα, ἀλλ' αὐτὸ δὲν γίνεται, tout ce que vous voulez, mais cela ne se peut pas ; || μὲ τὰ ὅλα σου ; y songez-vous sérieusement ? tout de bon ? || ἐθύμωσε μὲ τὰ ὅλα του, il s'est fâché tout de bon (; tout rouge); || πρόκειται περὶ τῶν ὅλων, il y va de (du) tout ; || μέσ' στὰ ὅλα [φρ. δημ.], dans le tas ; εἰς τὴν τύχην, au hasard; à tout hasard; || μέσα εἰς ὅλα, pour comble (ὡς νὰ μὴ ἤρκει τοῦτο), comme s'il n'en était pas assez ; || τὸ ὅλον, le tout; ἡ ὁλότης, la totalité ; τὸ σύνολον, l'ensemble, n. m. τὸ ὅλον, τὸ σύνολον [τῶν ἐξόδων], le montant [d'une dépense] ; || τὸ ὅλον διὰ δέκα δραχμάς, le tout pour dix drachmes ; || ἔδωκε τόσα διὰ τὸ ὅλον, il a donné tant pour le total. § [οὐδ. ἐπίρ.] tout, e, adj. toujours ; || εἶνε ὅλον σβυσίματα, il n'y a que des ratures ; c'est tout plein de ratures ; || εἶνε ὅλον τὸ ἴδιον, c'est tout un ; c'est absolument la même chose ; [οἰκ.] c'est tout comme ; || ὅλον κλαίει, il ne fait que pleurer ; || ὅλον θυμωμένος, toujours en colère.

ὀλός, οῦ, ὁ [διάλ. Κύμης], ἀντὶ τοῦ **θολός**, τὸ μέλαν τῆς σηπίας, διὰ τοῦ ὁποίου θολώνει τὸ ὕδωρ ἵνα σωθῇ ὅταν τὴν καταδιώκουσι.

ὀλός, οῦ, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἀλλαχοῦ λέγεται κουκοῦλα τοῦ ὀκτάποδος, ἀρχαῖον ὀλὸς (ἀττικῶς) ἀντὶ **θολός**.

ὁλοσηρικόν, οῦ, τό· **ὁλομέταξος**, ὅλος ἐκ μετάξης, tout en soie. § **ὁλοσηρικόν**, ὕφασμα ὁλόκληρον ἐκ μετάξης, étoffe tout en soie, taffetas, n. m.

ὁλοσίδηρος, ου, ὁ· ὁ ἐκ σιδήρου ὅλος κατεσκευασμένος, tout de (en) fer.

ὁλόσκιος, ος, ον· ὁ ὑπὸ σκιὰν ὅλος, tout couvert d'ombre.

ὁλοστεφὴς (ἵππος)· βλ. **λευκόπους.**

ὁλοστρόγγυλος, ος, ον· ὁ πανταχόθεν στρογγύλος, tout rond ; tout arrondi.

ὁλοστόρευτος, η, ον· entièrement recouvert.

ὁλοσχερής, ής, ές· ἐντελῶς πλήρης, τέλειος, ὁλόκληρος, entier, ère, adj. total, ale, adj. ἀκέραιος, intégral, ale, adj. § [φιλοσ. ἐν.] adéquat, e (koua) adj. (ἐκ τοῦ λατ. æquarre =égaler), entier, complet, d'une compréhension égale : avoir une idée adéquate d'une chose.

ὁλοσχερῶς [ἐπίρ.], ἐντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν, entièrement ; totalement ; ἐντελῶς, tout-à-fait.

ὁλοσώματος, ος, ον, καὶ

ὁλόσωμος, ος, ον, ὁ ἔχων ὁλόκληρον τὸ σῶμα, πλήρης, ὁλόκληρος, tout entier ; en chair et en os ; || —, πλήρης, plein, e ; || βλῆμα ὁλόσωμον, boulet plein ; projectile plein ; βλ. βλῆμα. § **ὁλόσωμος,** ος, ον, bloc, n. m. στερεὸν ἢ πλῆρες τεμάχιον· || ὁλόσωμον οὐραῖον (τῶν ὅπλων), bloc de culasse, πλῆρες τμῆμα δι' οὗ ἐνεργεῖται ἡ ἀπόφραξις τῶν ὅπλων· βλ. καὶ **ἀπόφραξις** (fermeture) ; || ὁλόσωμον πυρεκβόλιον, bloc de batterie (βλ. πυροβόλον Νόρδενφελτ). § ὁλόσωμον διάχωμα, traverse pleine ; βλ. **διάχωμα.**

ὁλοταχῶς [ἐπίρ.], μὲ ὅλην τὴν ταχύτητα, à toute vitesse. § — [ναυτ.] à toute vitesse ! κέλευσμα ὅπως ἡ μηχανὴ λειτουργήσῃ δι' ὅλης

τῆς δυνάμεώς της. § —, ἄνευ διακοπῆς, en grand.

ὁλότελα [δημ. ἐπίρ.], καθ' ὁλοκληρίαν, ἐντελῶς, entièrement ; tout-à-fait ; ‖ εἶνε τρελλὸς ὁλότελα, c'est un fou achevé. § —, ὅλως διόλου, point du tout ; δι' ὅλου, du tout ; οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τρόπον, καθόλου, nullement ; διόλου, καθόλου, ποσῶς, goutte ; ‖ δὲν βλέπω ὁλότελα, je ne vois (je n'y vois) goutte = δὲν βλέπω τίποτε, καθόλου.

ὁλοτελής, ής, ές· τελείως πλήρης, parfait, e.

ὁλοτελῶς [ἐπίρ.], καθ' ὁλοκληρίαν, ἐντελῶς, entièrement ; complètement ; tout-à-fait.

ὁλότης, ητος, ἡ· τὸ ὅλον, le total ; τὸ σύνολον, la totalité ; τὸ ὅλον, τὸ σύνολον, le tout ensemble ; ‖ ὅ,τι ἀποφασίσῃ ἡ ὁλότης, ce que tous auront décidé.

ὁλότοιχος, ος, ον· βλ. ὁλόπλευρος.

ὁλοτρόγυρα [ἐπίρ.], βλ. ὁλόγυρα.

ὁλότροχος (λίθος), bloc énorme, ἤτοι ὑπερμεγέθης λίθος.

ὁλοῦθε(ν) [δημ. ἐπίρ.], ἐξ ὅλων τῶν μερῶν, de toute part ; de tout côté. § —, πανταχοῦ, partout.

ὁλοῦσε [ἐπίρ.] [διάλ. Ἠπείρου], παρ' ἡμῖν **ὁλοῦθε.**

ὁλοῦστερα [ἐπίρ.], εἰς τὸ τέλος, à la fin; ἐν τοῖς ὑστάτοις (ἐσχάτοις), ὕστατον, ὕστατα, en dernier lieu ; μεθ' ὅλα, après tout.

ὁλοῦστερινός, ή, ὸν καὶ

ὁλοῦστερος, η, ον· ὕστατος, ἔσχατος, ὁ τελευταῖος ὅλων, le dernier de tous.

ὁλοφάνερα [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον προφανῆ, d'une manière évidente ; ἀριδήλως, πασιφανῶς, προφανῶς, ὀφθαλμοφανῶς, évidemment, adv. ou manifestement, adv.

ὁλοφάνερος, η, ον· ἀρίδηλος, πρόδηλος, πασιφανής, ὀφθαλμοφανής, évident, e, adj. manifeste, adj. qui saute aux yeux (κοινῶς ἐκεῖνο ὅπου κτυπάει στὰ μάτια)· ‖ αὐτὸ εἶνε ὁλοφάνερον, cela saute aux yeux.

ὁλοφλυκτίς, ίδος, ἡ, ἡ μήνη ἐπιρρίνιος [ἱππολ.], belle-face, n. f. liste ἢ lisse, n. f. ἢ liste complète, ἐπιμήκης καὶ ἀρκούντως πλατεῖα ἢ στενὴ λευκὴ γραμμή, καταλαμβάνουσα ὁλόκληρον τὴν προσθίαν ἐπιφάνειαν τῆς κεφαλῆς τοῦ ἵππου, ἀπὸ τοῦ μετώπου μέχρι τοῦ ἀκρορρινίου (ἄνω χεῖλος). Ἡ ἀρχαία ἱππολογία τοὺς τοιούτους ἵππους ἀπεκάλει **ἀλφοπροσώπους** ἢ **λευκοπροσώπους**· βλ. καὶ **μήνη**· ‖ μήνη ἐπιρρίνιος ἀτελής, petite liste, ἡ μὴ διατρέχουσα δηλονότι ὁλόκληρον τὸ μῆκος τοῦ ἐπιρρινίου.

ὁλοφυρμός, οῦ, ὁ (ὀλοφύρομαι), lamentation, n. f. τὸ κλαίειν, θρηνεῖν, παραπονεῖσθαι, ἡ κλαυθμηρὰ κραυγή, ὁ κλαυθμός, ἡ οἰμωγή, τὸ παράπονον, plainte, n. f. ὁ στεναγμός, gémissement, n. m. βλ. ὀλολυγμός.

ὀλοφύρομαι, se lamenter ; κλαίω, θρηνῶ, στενάζω, gémir ; βλ. ὀλολύζω.

ὁλόφωνος, ος, ον· ὁ ἐξ ὅλης δυνάμεως φωνάζων, λέγων τι, ὁ γεγωνυίᾳ τῇ φωνῇ λεγόμενος, dit à haute voix.

ὁλόφωτος, ος, ον· ὁ ἔχων πλῆρες τὸ φῶς, ὁ ἀπαυγάζων, ἐκλάμπων ἐκ φωτός, resplendissant de lumière[s] ; ὁ κατάφωτος, ὁλόφωτος, ὁ ὅλος φωτισμένος, tout éclairé, ὁ ἀκτινοβολῶν, rayonnant, e, adj.

ὁλόχαλκος, ος, ον· ὅλος ἐκ χαλκοῦ συνιστάμενος, tout de cuivre (d'airain).

ὁλόχλωρος, ος, ον· κατάχλωρος, ὁ ἐξ ὁλοκλήρου χλωρός, tout vert ; ‖ [οὐσ.] ὁλόχλωρον, τὸ βλ. χλωρός.

ὁλόχριστος, ὁ [διάλ. Καρπάθου] = σαφής.

ὁλοχρονῆς [δημ. ἐπίρ.], καὶ

ὁλοχρονικῶς [ἐπίρ.], δι' ἔτους, δι' ἐνιαυτοῦ [pendant] toute l'année ; καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τοῦ ἔτους, pendant tout le cours de l'année.

ὁλοχρόνιος, ος, ον· ὁ διαρκῶν καθ' ὅλον τὸν χρόνον (πάντοτε), qui dure toujours ; ὁ συνεχής, διηνεκής, continu, e.

ὁλόχρυσος, ος, ον· ὁ ἐξ ὁλοκλήρου χρυσός, tout en or ; ὁ ἐξ ὁλοκλήρου ἐπίχρυσος, ἐπιχρυσωμένος, tout doré ; ‖ ἐνδυμένος ὁλόχρυσα, portant des habits dorés ; doré comme un calice ; [κωμ.] doré sur tranche.

ὁλοψύχως [ἐπίρ.], ἐξ ὅλης ψυχῆς, de tout mon (ton ; son ; etc.) cœur.

ὀλπίζω [δημ.], βλ. ἐλπίζω.

Ὀλύμπια, τά· οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες, jeux olympiques. Οἱ περιφημότεροι καὶ σπουδαιότεροι τῶν ἐθνικῶν τῶν Ἑλλήνων ἀγώνων, τελούμενοι κατὰ τετραετίαν, καὶ δὴ κατὰ τὰς θερινὰς τροπὰς ἑκάστου πέμπτου ἔτους (διὸ ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι κατὰ πενταετηρίδα) ἐν Ὀλυμπίᾳ. Ἡ ἀρχὴ τῶν ὀλυμπιακῶν ἀγώνων ἀνάγεται εἰς τοὺς μυθικοὺς χρόνους, ἐθεωρεῖτο δ' ὡς ἱδρυτὴς αὐτῶν ὁ Ἰδαῖος Ἡρακλῆς, ὁ παραστὰς ἤδη εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Διός· ἀλλὰ καὶ ὁ μεταγενέστερος Ἡρακλῆς, ὁ υἱὸς τῆς Ἀλκμήνης, ἐτέλεσεν ἐν Ὀλυμπίᾳ λαμπροὺς ἀγῶνας, μετὰ τὴν ἧτταν τοῦ βασιλέως Αὐγείου· περίφημοι δ' ἐν τῇ μυθολογίᾳ ἦσαν καὶ οἱ τοῦ Οἰνομάου, ἐν οἷς ἐνίκησεν ὁ Πέλοψ. Ἡ κυρίως ἵδρυσις τῶν περιοδικῶν τούτων ἀγώνων ἀποδίδεται εἰς Ἴφιτον, ὅστις μετὰ τοῦ Λυκούργου τῆς Σπάρτης κατὰ τὸν Θ' π. Χ. αἰῶνα ἀνεδιωργάνωσεν αὐτοὺς καὶ εἰσήγαγε τὴν ἐκεχειρίαν, ἐπιβάλλουσαν οὐ μόνον τὸ ἀπαραβίαστον τῆς Ἤλιδος ὡς τῆς χώρας ἐν ᾗ ἐτελεῖτο ἡ πανελλήνιος ἑορτή, ἀλλὰ καὶ γενικὴν ἀνὰ πάσας τὰς ἑλληνικὰς χώρας εἰρήνην κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀγώνων, ἧς τὰς διατάξεις εἶδεν ἀκόμη ὁ Παυσανίας ἐπιγεγραμμένας ἐπὶ χαλκοῦ δίσκου φυλαττομένου ἐν τῷ Ἡραίῳ. Τοιουτοτρόπως τὰ Ὀλύμπια ἀπέβαλον τὸν τοπικὸν χαρακτῆρα καὶ προσέλαβον τὴν σημασίαν ἐθνικῆς ἑορτῆς, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐδηλοῦτο ἡ μεθ' ὅλας τὰς διαφορὰς καὶ διχογνωμίας τῶν διαφόρων πολιτειῶν πρὸς ἀλλήλας ἐσωτερικὴ ἑνότης τοῦ ἑλληνισμοῦ.

Ἀπὸ τοῦ 776 π. Χ. κατεγράφοντο ἐπισήμως οἱ νικηταί, ἀλλ' ἡ χρησιμοποίησις τῶν Ὀλυμ-

πιάδων ὡς χρονολογικῆς μονάδος εἰσήχθη πολὺ ὕστερον. Ὡς εἴπομεν τὰ Ὀλύμπια ἐτελοῦντο κατὰ τὰς θερινὰς τροπὰς καὶ δὴ κατὰ τὴν πρώτην μετὰ ταύτας πανσέληνον. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ μηνὸς καθ' ὃν ἐτελοῦντο (ὅστις ὡς ἐκ τούτου καὶ ἱερὸς ἐκαλεῖτο ἱερομηνία), οἱ Ἠλεῖοι οἵτινες περίπου ἀπὸ τοῦ 580 π. Χ. κατεῖχον τῇ κοινῇ συναινέσει τῶν Ἑλλήνων τὸν ἱερὸν τόπον, ἐκήρυττον δι' εἰδικῶν κηρύκων ἁπανταχοῦ τὴν ἐκεχειρίαν. Ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τῆς Ἑλλάδος προσήρχοντο ἀγωνισταὶ καὶ θεαταί· ἀντιπροσωπεύοντο δὲ αἱ μεγαλείτεραί πως πολιτεῖαι δι' ἐπισήμων πρεσβειῶν (θεωριῶν καλουμένων).

Τὴν ἑορτὴν ἀπετέλουν μεγαλοπρεπεῖς θυσίαι, αἵτινες προσεφέροντο τῷ Διῒ καὶ ἄλλοις θεοῖς διὰ τῶν πολυαρίθμων κατὰ μέγα μέρος ἐν αὐτῇ τῇ Ὀλυμπίᾳ κατοικούντων ἱερέων, εἶτα δὲ οἱ ἀγῶνες συνιστάμενοι εἰς τὸ πένταθλον, πυγμήν, ἁρματοδρομίαν, κτλ. Ὁ κυριώτερος ἀγὼν καὶ ὁ παλαιότερος ἦτο ὁ δρόμος ἐν τῷ σταδίῳ τὸ κατ' ἀρχὰς ἁπλοῦς, ἀπὸ τῆς 14 ὀλυμπιάδος (724) δίαυλος καὶ ἀπὸ τῆς 15 δόλιχος. Κατὰ τὴν 18 ὀλυμπιάδα (708) εἰσήχθη τὸ πένταθλον, συνδυασμὸς ἅλματος, δίσκου, ἀκοντίου, δρόμου καὶ πάλης, καὶ δὴ οὕτω πως ὥστε μόνον οἱ τοὺς πρώτους ἀγῶνας νικήσαντες ἐλάμβανον μέρος εἰς τοὺς κατόπιν καὶ ἡ πυγμὴ ἔκρινε τέλος μεταξὺ τῶν δύο ἀγωνιστῶν. Κατὰ τὴν 25 ὀλυμπιάδα (680) τὸ πρῶτον προσετέθη ἡ ἁρματοδρομία διὰ τοῦ τεθρίππου, κατὰ δὲ τὴν 33 (648) ἡ ἱπποδρομία, συγχρόνως δὲ εἰσήχθη τὸ παγκράτιον, συνδυασμὸς τῆς πάλης καὶ πυγμῆς. Ἐν τοῖς κατόπιν παρενετέθησαν εἰς τοὺς πλείστους τῶν ἀγώνων καὶ ἰδιαίτεροι διὰ τοὺς παῖδας καὶ κατὰ τὴν 65 ὀλυμπιάδα (520) προσετέθη τέλος καὶ ὁ ὁπλίτης δρόμος ἢ δρόμος ἐν πανοπλίᾳ. Ἀγωνιστὴς ἠδύνατο μόνον νὰ ᾖ ἐλεύθερος πολίτης Ἕλλην, ὡς θεαταὶ δὲ ἠδύναντο νὰ παρίστανται καὶ βάρβαροι, οὐχὶ δὲ γυναῖκες, ἐκτὸς τῆς Ἠλείας ἱερείας τῆς Δήμητρος.

Πρὸ τοῦ ἀγῶνος ὤμνυον οἱ ἀγωνισταὶ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ πρὸ τοῦ Διὸς ὁρκίου, ὅτι κέκτηνται πλήρη τὰ πολιτικὰ αὐτῶν δικαιώματα, ὅτι διήνυσαν τὰς ὑπὸ τῶν διατάξεων ἐπιβαλλομένας δεκαμηνιαίας προγυμνάσεις καὶ ὅτι ὑποβάλλονται εἰς τοὺς περὶ τῶν ἀγώνων νόμους.

Ἡ διεύθυνσις τῶν Ὀλυμπιακῶν εὑρίσκετο εἰς τὰς χεῖρας τῶν λεγομένων Ἑλλανοδικῶν, οἵτινες ἦσαν συγχρόνως ἡ ἀνωτάτη ἐν Ἤλιδι πολιτικὴ ἀρχή. Οὗτοι εἰσήρχοντο μετὰ τῶν ἀγωνιστῶν δι' ἰδίας εἰσόδου εἰς τὸ στάδιον, ὅπου ἀνεκήρυττον οἱ κήρυκες ὄνομα καὶ πατρίδα ἑκάστου ἀγωνιστοῦ· ὁ νικητὴς ἐλάμβανεν ἀμέσως κλάδον φοίνικος. Τὸ κύριον ὅμως ἆθλον, ἁπλοῦς κλάδος τῆς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους φυτευθείσης ἱερᾶς ἐλαίας, διενέμετο κατὰ τὸ τέλος τῶν ἀγώνων εἰς ἅπαντας τοὺς νικητὰς συγχρόνως· τὸ ἆθλον τοῦτο ἐθεωρεῖτο παρ' Ἕλλησιν ὡς ἡ ὑψίστη τιμή, καὶ ὁ Πίνδαρος ἐξύμνησεν αὐτὸ εἰς ὑψιπετεῖς ᾠδάς· καὶ οὐ μόνον αὐτὸς ὁ νικητὴς ἐτιμᾶτο δι' αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ οἰκογένεια καὶ ἡ πατρὶς αὐτοῦ, δι' ὃ καὶ οἱ συμπατριῶται τοῦ νικητοῦ ἀπέδιδον τούτῳ τὴν τῇ πατρίδι ἐπενεχθεῖσαν δι' αὐτοῦ τιμὴν διὰ θριαμβευτικῆς ὑποδοχῆς ἐν τῇ ἐπιστροφῇ, δημοσίας ἑστιάσεως, ἐνίοτε καὶ δι' ἀτελείας, κτλ. Ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀνῆκον εἰς τὰς τιμὰς τοῦ νικητοῦ ἡ δημοσία σίτησις ἐν τῷ πρυτανείῳ καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀνεγέρσεως τιμητικῆς στήλης ἐν τῇ Ἄλτει, ἥτις ὅμως μόνον μετὰ τὴν τρίτην αὐτοῦ νίκην ἐπετρέπετο νὰ φέρῃ τὸ ὁμοίωμα αὐτοῦ.

Ἐκτὸς τῶν ἀγωνιστῶν παρουσιάζοντο ἐνίοτε διαπρεπεῖς ἄνδρες διὰ τῶν πνευματικῶν ἔργων των. Οὕτω λέγεται ὅτι ὁ Ἡρόδοτος πρῶτος ἀνέγνωσεν ἐν Ὀλυμπίᾳ μέρος τοῦ ἱστορικοῦ ἔργου του καὶ ἀνέφλεξε τοιουτοτρόπως τὸν ζῆλον τοῦ Θουκυδίδου. Περίφημοι ῥήτορες ὡς ὁ Γοργίας καὶ ὁ Λυσίας ἠγόρευσαν ἀπὸ τοῦ ὀπισθοδόμου τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς πρὸς τοὺς πανηγυριστάς, ἐπίσης καὶ ὁ σοφιστὴς Ἱππίας ὁ Ἠλεῖος καὶ ἄλλοι. Ζωγράφοι ἐξέθετον ἐνταῦθα τὰ ἔργα των· ἐνταῦθα ἦρε καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς τὸν μέγιστον θρίαμβόν του ὅτε ἐχαιρετίσθη ἐμφανιζόμενος ἐν τῷ σταδίῳ, πιθανῶς κατὰ τὴν 77 ὀλ. (472), ὑπὸ τοῦ πανελληνίου ὡς ὁ ἥρως τῆς Σαλαμῖνος, ἐνταῦθα καὶ ὁ Πλάτων ἐτιμήθη ὑπὸ τοῦ λαοῦ τοῦ θαυμάζοντος τὰ ἔργα του.

Ἀλλ' ὅτε οἱ Ρωμαῖοι ἐπωφεληθέντες τῆς διχονοίας τῶν Ἑλλήνων ἐγένοντο κύριοι τῆς Ἑλλάδος, ἐπῆλθε παρακμὴ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἑορτῶν. Ὅσον πλειότεροι ἀλλοδαποὶ ἐλάμβανον μέρος εἰς τοὺς ἀγῶνας, καταργηθεισῶν σιωπηλῶς τῶν ἀρχαίων διατάξεων, οἱ Ἕλληνες ἀπεσύροντο αὐτῶν, ὁ δὲ στέφανος τοῦ νικητοῦ, ἀφοῦ ἠτιμάσθη διὰ τοῦ τυράννου Νέρωνος τοῦ ἀξιώσαντος καίπερ ἀθλίως ἡττηθέντος νὰ κοσμηθῇ δι' αὐτοῦ, ἀπώλεσε τὴν ἀρχαίαν σημασίαν του. Μετὰ τοῦ Ἀρταβάζου, Ἀρμενίου τινὸς Ἀρσακίδου, κλείει ὁ κατάλογος τῶν ὀλυμπιονικῶν, ἤρξατο δὲ εἶτα ἡ καταστρεπτικὴ ἐνέργεια τῆς φύσεως ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ τόπου, καταρρίπτουσα τὰ λαμπρὰ κτίρια καὶ θάπτουσα αὐτὰ ὑπὸ παχὺ στρῶμα ἄμμου, καὶ ἡ τῶν ἀνθρωπίνων χειρῶν, ἁρπάζουσα τοὺς ἱεροὺς λίθους καὶ οἰκοδομοῦσα δι' αὐτῶν στρατιωτικὰ τείχη καὶ καλύβας ποιμένων.

ὀλυμπιακός, οῦ, ὁ· ἀφορῶν τὰ ὀλύμπια, ἢ τὴν ὀλυμπιάδα, olympique, adj.

ὀλυμπιάς, άδος, ἡ· olympiade, n. f. ἐκαλεῖτο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις χρονομετρικὴ μονὰς ἐκ τεσσάρων ἐτῶν ἀποτελουμένη, τὸ ὄνομα δὲ λαβοῦσα ἀπὸ τῶν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος πάσης τοιαύτης τετραετίας τελουμένων ὀλυμπιακῶν ἀγώνων. Αἱ ὀλυμπιάδες αὗται ἠριθμοῦντο ἀπὸ τοῦ ἔτους 776 π. Χ. ὅτε ἤρξατο ἐπίσημος καταγραφὴ τῶν ὀλυμπιονικῶν· ἑπομένως ἡ α' ὀλυμπιὰς περιλαμβάνει τὰ ἔτη 776, 775, 774 καὶ 773, ὁμοίως ἡ 20ὴ ὀλυμπιὰς περιλαμβάνει τὰ ἔτη 697, 696, 695 καὶ 694 π. Χ. (ὧν ἕκαστον ἐδηλοῦτο ὡς α' β' γ' δ' ἔτος τῆς 20ῆς ὀλυμπιάδος καὶ οὕτω καθεξῆς.

ὀλυμπιονίκης, ου, ὁ· ὁ νικητὴς εἰς τοὺς

ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας, vainqueur aux jeux olympiques.

ὀλύμπιος, α, ον· τοῦ Ὀλύμπου, de l'Olympe, olympien, enne.

ὄλυρα, ας, ἡ· ἡ σήκαλη, ης, ἡ, seigle, n. f. κοινῶς ἡ βρίζα· εἶδός τι σιτηροῦ ἐξ οὗ κατασκευάζουσιν ἄρτον· ‖ ὀλυρίτης ἢ σηκαλίτης (ἄρτος), pain de seigle.

ὅλως [ἐπίρ. τοῦ ὅλος], ἐν γένει καθ' ὅλου, καθόλου, δι' ὅλου, διόλου, tout, adv. ἐντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν, tout-à-fait; entièrement; complètement; ἀπολύτως, absolument; ‖ αὐτὸ εἶνε ὅλως διάφορον, c'est tout-à-fait différent; c'est toute autre chose; ‖ — ἀφωσιωμένος, tout dévoué; ‖ — διόλου [ἀρνητ.], point du tout.

ὁμάδα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ ἀμάδα· βλ. λέξιν.

ὁμαδὸν [ἐπίρ.], ὅλον ὁμοῦ, ἐν συνόλῳ, d'ensemble.

ὅμαιμος, ος, ον καὶ

ὁμαίμων, ων, ον, γεν. ονος· consanguin, e; ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ αἵματος, du même sang; ὁ ἐξ αἵματος συγγενής.

ὁμαλίζω, μέλ. ίσω, καὶ ὁμαλύνω· ἴσιον, ὁμαλόν τι ποιῶ, λεῖον, ἰσοπεδόω, niveler, ἤτοι καθιστῶ ἰσόπεδον καὶ ὁμαλὴν ἐπιφάνειαν τινὰ τοῦ ἐδάφους· ‖ ὁμαλύνω, ὁμαλίζω, adoucir, niveler; π. χ. ὁμαλίζω κλίσιν τινά, adoucir une pente; ‖ — μάρμαρον, rabattre, προστρίβω δι' ἄμμου τὸ μάρμαρον καὶ καθιστῶ αὐτὸ λεῖον· ‖ —, ὁμαλύνω, racler, ἰσάζω μὲ τὸ ὁμάλιστρον τοῦ χωματουργοῦ, κτλ. ‖ —, ἰσοπεδόω, régaler, καθιστῶ τι ἰσόπεδον· ‖ —, ῥυκανίζω, planer; ‖ λειαίνω, ὁμαλύνω, aplanir; ‖ ἐξισῶ, ὁμαλύνω, égaliser.

ὁμαλιστήρ, ῆρος, ὁ· régaleur, n. m. ὁ ποιῶν τι ὁμαλόν.

ὁμαλιστής, οῦ, ὁ· régaleur, n.m. ὁ ὁμαλίζων, ἰσοπεδώνων γαίας, διὰ τοῦ ὁμαλίστου (régaleur); βλ. καὶ ὁμαλυντής.

ὁμάλιστρον, ου, τό· ὄργανον δι' οὗ ὁμαλίζουσι, λειαίνουσί τι, instrument pour aplanir; aplanissoir, n. m. § —, ἐργαλεῖον πρὸς λειοποίησιν, λίστρον, lissoir, n. m. § [ναυτ.] —, frottoir, n. m. ἐργαλεῖον τῶν ἱστιοποιῶν χρησιμεῦον πρὸς ὁμαλισμὸν τῶν ῥαφῶν (coutures) τῶν ἱστίων. § —, racloir, n. m. τὸ ξέστρον τῶν χωματουργῶν, καὶ ὁμάλιστρον ἢ ὁμαλίστρα, régaleur; n. m. τὸ ἐργαλεῖον δι' οὗ ἐξομαλύνουσι τὰ ἐπιχώματα τῶν γαιῶν.

ὁμαλογραφικός, ή, όν· homalographique, adj. λέγεται περὶ προβολῆς τῆς σφαίρας ἐν ᾗ αἱ παράλληλοι εἶνε εὐθύγραμμοι καὶ οἱ μεσημβρινοὶ ἐλλειπτικοί· ‖ προβολὴ ὁμαλογραφική, projection homalographique.

ὁμαλόγραφον, ου, τό· homalographe (ὁμαλός, plan uni, καὶ γράφειν, χαράσσειν, tracer) n. m. ὄργανον διὰ τὸν ταυτόχρονον προσδιορισμὸν τῆς ἀποστάσεως καὶ τοῦ ὕψους (γεωγραφικοῦ, altitude) σημείου τινός.

ὁμαλός, ή, όν· ὁ λεῖος, ὁ μὴ ἔχων ἀνωμαλίας, χωρὶς ἐσοχὰς καὶ ἐξοχάς, ὁμαλός, λεῖος, uni, e, adj. ἴσιος, égal, ale, adj. ὁμαλός, πεδινός, plain, e, adj. ἐπίπεδος, plat, e, adj. ὁμοιόμορφος, uniforme, adj. ‖ ὁμαλὴ ἐπιφάνεια, surface unie; ‖ ὁμαλὸς δρόμος, chemin égal; ‖ ὁμαλὴ πεδιάς, plaine campagne; ‖ ὁμαλὸν ἔδαφος, sol plat; ‖ [ἀστρον.] ὁμαλὴ κίνησις, mouvement uniforme. § — [γραμμ. ἰδίως] κανονικός, régulier, ère, adj. [γενικ.] κανονικός, normal, ale, adj. συνήθης, ordinaire, adj. ‖ ὁμαλὸν ῥῆμα, verbe régulier; ‖ ὁμαλαὶ περιστάσεις, circonstances ordinaires (régulières); ‖ ὁμαλὴ κατάστασις πραγμάτων, situation normale.

ὁμαλότης, ητος, ἡ· ἡ ἰσότης, λειότης, ἰσοπεδότης [τοῦ ἐδάφους, κτλ.], égalité [de terrain, etc.] § —, ἡ κανονικότης, régularité, n. f.

ὁμάλυνσις, εως, ἡ· ἐξομάλυνσις, ἰσοπέδωσις ἐδάφους, régalage, n. m. § —, λείανσις, adoucissage, n.m. § ὁμάλυνσις, ἐξάλειψις τῶν πτυχῶν ἢ ῥυτίδων, défroncement, n. m.

ὁμαλυντής, οῦ, ὁ· adoucisseur, n. m. ἀπολεαντής, εἰς τὰ ὁπλουργεῖα.

ὁμαλύνω, μέλ. θὰ ύνω, aplanir [κυρ. καὶ μεταφ.] βλ. ὁμαλίζω. § ὁμαλύνω, ἐξαλείφω τὰς πτυχάς, ξεζαρόνω, déplisser, défroisser.

ὁμαλῶς [ἐπίρ.], λείως, ὁμοιομόρφως, uniment, adv. κανονικῶς, régulièrement, adv. ἄνευ κωλυμάτων (ἐμποδίων), sans entraves.

ὁμάς, άδος, ἡ· τὸ σύνολον, ἡ ὁλότης, totalité, n. f. τὸ ὅλον, le tout; τὸ σύνολον ὁμοῦ, l'ensemble, n. m. § ὁμάς, τὸ ἄθροισμα πολλῶν), masse, n.f. ἡ ἕνωσις πλειοτέρων ὁμοῦ ἀντικειμένων· ἡ ἕνωσις, réunion, n. f. ὅμιλος, ἄθροισμα, πληθὺς ἀνθρώπων ἢ ἀντικειμένων, groupe, n. m. ‖ [νομ.] ἡ ὁμὰς τῶν δανειστῶν, la masse des créanciers; ‖ ὁμὰς σκοπῶν, groupe de sentinelles; ‖ ἀγὼν ὁμάδων, concours par groupes; ‖ ἀγὼν ὁμάδων γυμναστικῶν, concours gymnastique par groupes.

ὄμβρα, ας, ἡ [δημ.] ἡ ὀμβρικὴ γῆ.

ὀμβρέλλα [δημ.] βλ. ὀμπρέλλα.

ὀμβρικὴ γῆ, terre d'ombre; βλ. γῆ.

ὄμβριος, α, ον· ὁ εἰς τὸν ὄμβρον, τὴν βροχὴν ἀνήκων (τῆς βροχῆς), de pluie; pluvial, ale, aux; βλ. βρόχειος. ‖ ὄμβριον ὕδωρ, eau de pluie; ‖ ὄμβρια (ἄτακτα) ὕδατα, eaux sauvages; βλ. ὕδωρ.

ὀμβροδέκτης, ου, ὁ· ὁ τὴν βροχὴν δεχόμενος, δεξαμενή, citerne, n. f. δοχεῖον, δεξαμενή, κτλ. δεχομένη τὸ βρόχιον ὕδωρ, réservoir d'eau pluviale.

ὄμβρος, ου, ὁ· ἄφθονος βροχή, pluie [abondante], ῥαγδαία βροχή, averse, n. f. ὅθεν ὄμβρος, ondée, n. f. ou averse, n. f. ou grain de pluie, κοινῶς [ναυτ.] ἡ τρόμπα ἢ καὶ νεροποντιά, pluie battante, ἤτοι ῥαγδαία βροχὴ μικρᾶς διαρκείας.

ὀμβροφόρος, ος, ον· ὁ φέρων (προξενῶν) τὸν ὄμβρον, qui amène la pluie.

ὀμβρώδης, ης, ες· βροχερός, ά, όν, pluvieux, euse.

ὁμήγυρις, εως, ἡ· συνέλευσις, συνάθροι-

σις ἀτόμων, assemblée, n. f. συνάθροισις, réunion, n. f. συνένωσις, συνάθροισις, rassemblement, n.m. συνάθροισις, ἑταιρία, société, n. f. compagnie, n.f. || ὁμήγυρις φίλων, comité, n. m. ἤτοι συνάθροισις φίλων· || μικρὰ ὁμήγυρις φίλων, petit comité, ἤτοι συνάθροισις φίλων, μικρὰ συντροφιά· || ὁμιλεῖν, ἀναγινώσκειν ἐν μικρᾷ ὁμηγύρει, causer, lire en petit comité, ἤτοι ἐνώπιον ὀλίγων φίλων.

ὁμήλικος, ου. ὁ καὶ

ὁμῆλιξ, ικος, ὁ καὶ ἡ· ὁ ὁμοίαν ἔχων ἡλικίαν, qui est du même âge ; ὁ τῆς αὐτῆς ἡλικίας ὢν μὲ ἕτερον, καὶ κατ' ἐπέκτασιν σύντροφος, συμμαθητής, camarade.

ὁμηρικός, ή, όν, homérique, adj. ὁ εἰς τὸν Ὅμηρον ἀνήκων, εἰς αὐτὸν ἀπαντῶν καὶ κατὰ τὸν τρόπον αὐτοῦ ὤν· π.χ. ποίησις, ἔπος ἢ ἔπη, στίχοι, λόγος, λέξις, κτλ.

ὁμηρικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τοῦ Ὁμήρου τὸν τρόπον, à la manière d'Homère.

ὅμηρος, ου, ὁ· τὸ ὡς ἐνέχυρον διδόμενον (λαμβανόμενον), otage, n. m. καὶ ἰδίως ἐπὶ ἀνθρώπων, «ὁμήρους τῶν νησιωτέων παῖδας ἐλάμβανον» Ἡρόδ. «ἄνδρας δώσειν Ἀθηναίων ὁμήρους». Ἡ λέξις ὅμηρος ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐπὶ γῆς καὶ ἄλλων ἐνεχύρων = gage, n. m.

ὅμικρον, τό· omicron, n. m. quinzième lettre de l'alphabet grec ; βλ. Ο.

ὁμίλημα, ατος, τὸ (ὁμιλέω), ἀντικείμενον ὁμιλίας, συνδιάλεξις, entretien, n. m. συνέντευξις, entrevue, n. f.

ὁμιλητής, οῦ, ὁ· ὁ συναναστρεφόμενος, ὁ ἔχων ὁμιλίαν ἢ σχέσεις πρός τινα, ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν ὁ ἀκροατής, auditeur, trice (=personne qui écoute un discours, une lecture) ; μαθητής, disciple, n. m. ὁ σπουδάζων ὑπό τινα διδάσκαλον. § [νεολ.] ὁ κάμνων δημοσίας διαλέξεις, conférencier, ère (= personne qui parle dans une réunion).

ὁμιλητική, ῆς, ἡ· ἡ εὐγλωττία ἣν ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος ἔχει τις, éloquence de la chaire; homilétique, n. f. καλεῖται ἡ ἐπιστημονικὴ διδασκαλία τῆς ἐκκλησιαστικῆς ῥητορικῆς, ἀποτελοῦσα σπουδαῖον κλάδον τῆς πρακτικῆς θεολογίας.

ὁμιλητικός, ή, όν. ὁ ὁμιλῶν, ὁ ἀγαπῶν τὴν συναναστροφὴν καὶ ὁμιλίαν, causant, e, adj. φλύαρος, λάλος, κοινῶς πολυλογᾶς· καλὸς εὐχάριστος ὁμιλητής, bon causeur, euse, adj. προσηνής, affable, adj. κοινωνικός, sociable, adj.

ὁμιλία, ας, ἡ· ἐν γένει ἡ ἐνέργεια, ὁ τρόπος τοῦ λαλεῖν, τὸ λεκτικόν, diction, n. f. ὁ τρόπος τοῦ λέγειν τοῦ ἐκφράζεσθαι, ἡ γλῶσσα, διάλεκτος, langage, n. m. ὁ λόγος, parole, n. f. τὸ λαλεῖν (διαλέγεσθαι), le parler ; || ἡ ὁμιλία του δὲν εἶνε καθαρά, sa parole (sa diction) n'est pas nette ; || ἡ ὁμιλία του εἶνε βραδεῖα, il a le parler lent ; || ἔχει εὔμορφην (νόστιμον) ὁμιλίαν = ὁμιλεῖ εὔμορφα, il a un parler doux et gracieux. § ἡ μεταξὺ δύο ἢ καὶ περισσοτέρων ἀνθρώπων ὁμιλία, διάλεξις, συνδιάλεξις, entretien, n.m. συνομιλία, conversation, n.f. φλυαρία, συνομιλία, causerie, n.f. οἱ λόγοι, αἱ ἐκφράσεις, propos, n. m. || μετὰ μακρὰν ὁμιλίαν, après un long entretien ; || δὲν ἐπρόσεχα εἰς τὴν ὁμιλίαν, je n'étais pas à la conversation ; || ἀγαπᾷ πολὺ τὴν ὁμιλίαν, il aime beaucoup la causerie ; || ἀνοίγω ὁμιλίαν, entamer la (entrer en) conversation ; || ἔλα ἀφήσατε τὰς ὁμιλίας, allons, assez de propos; || ἂς ἀλλάξωμεν ὁμιλίαν, parlons d'autre chose, changeons de propos ; || ἔφερε τὴν ὁμιλίαν εἰς, il amena la conversation sur ; || εἶνε γενικὴ περὶ τούτου ὁμιλία, tout le monde en parle ; || ἦλθεν ἡ ὁμιλία περί, on vint à parler de. § ὁμιλία, λόγος, δημηγορία, (ῥητορικὸς λόγος) discours, n. m. [μικροτέρα δημηγορία] allocution, n. f. = προσλαλιά, προσφώνησις· || [ἐκκλ.] sermon, n.m. || [διδ.] homélie, n.f. || [φιλολογ.] ἰδ. διάλεξις, conférence, n. f. || **ὁμιλία,** ας, ἡ· sermon, n. m. ὅρος τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης, γενόμενος δεκτὸς ἀπὸ τοῦ Δ' αἰῶνος διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐν συνεχεῖ λόγῳ ἑρμηνείαν περικοπῆς τινος τῆς ἁγ. Γραφῆς. Τὴν σήμερον σημαίνει ὡρισμένον εἶδος τῶν ἐκκλησ. λόγων, ὅπερ καθιστῶν θέμα τοῦ λόγου αὐτὸ τοῦτο τὸ κείμενον δὲν διαιρεῖ τὸ θέμα μεθοδικῶς εἰς ὡρισμένας καὶ χωριστὰς ἰδέας, ἀλλ' ἐκθέτει ἑρμηνευτικῶς τὰς ἰδέας ὡς προκύπτουσιν ἐκ τοῦ θέματος πρὸς θρησκευτικὴν διδασκαλίαν καὶ ἐποικοδόμησιν τῶν ἀκροατῶν.

ὅμιλος, ου, ὁ· πᾶσα συνάθροισις πλήθους ἀνθρώπων, εἰς ἓν συνηγμένων, συνέλευσις, assemblée, n. f. συνάθροισις, réunion, n. f. rassemblement, n. m. ὅμιλος, ὁμάς, groupe, n. m. || ὅμιλος περιέργων, un groupe de curieux. § —, ἑταιρία, συνεταιρισμός, association, n. f. § —, ἑταιρία, société, n. f. || — ἐκδρομῶν, club d'excursions = Touring-club (ἐν Παρισίοις).

ὁμιλῶ (έω), μέλ. ήσω, φθέγγομαι, λαλῶ, ὁμιλῶ μετά τινος, parler ; causer ; διαλέγομαι, συνδιαλέγομαι, s'entretenir ; converser ; || δὲν ὁμιλεῖ πολλά, il parle peu ; il est avare de paroles; || ὁμιλεῖτε γαλλικά ; parlez-vous français ? || — περὶ ὑποθέσεων, parler (causer) d'affaires ; || ὡμίλησεν εἰς τὸν λαόν, il harangua le peuple = ἀγορεύω, δημηγορῶ πρὸς τὸν λαόν· || ὁ ἀσθενὴς δὲν ὁμιλεῖ, le malade ne parle plus ; || τοῦ ὡμίλησα δι' ἐσέ, je lui ai parlé de vous ; || ὡμίλουν περὶ σπουδαίων πραγμάτων, ils s'entretenaient d'affaires sérieuses ; || — περὶ φιλολογίας (φιλοσοφίας), parler littérature (philosophie) ; || — περὶ πολιτικῶν, causer politique ; || — ἀπροπαράσκευος, αὐτοσχεδίως καὶ ἐκ τοῦ προχείρου, parler d'abondance ; || — διὰ μακρῶν [σπουδαίως] περί τινος, discourir (disserter) sur (de) quelqu'un ; || [ζητῶ εὐκαιρίαν] νὰ τοῦ ὁμιλήσω περὶ τῆς ὑποθέσεώς σου, de l'entretenir de votre affaire ; || ὡμίλησαν μεταξύ των, ils se sont parlé ; || [καὶ παθητ.] εἶνε [ὡ]μιλημένος, on lui a déjà parlé de l'affaire ; || εὐχαριστεῖται νὰ ὁμιλῇ μὲ ἐπιστήμο-

νας, il trouve plaisir à converser avec des savants ; || ὅποιος δὲν ὁμιλεῖ τὸν θάπτουν [παροιμ.]. qui se fait brebis le loup le mange ; || [ἐπὶ πραγμ.] αὐτὸ ὁμιλεῖ [φρ.], cela parle [de soi]; cela parle tout seul. § [καὶ μέσ.] ὁμιλοῦμαι, se parler ; || δὲν ὁμιλούμεθα, δὲν ὁμιλοῦμεν, nous ne nous parlons pas || ὡμίλησαν μεταξύ των, il se sont parlé. § ὁμιλῶ ἐν ἐκκλησίᾳ, prêcher.

ὅμισος, ον [διάλ. Οἰν.], ἥμισος, **ἥμισυς.**

ὁμίχλη, ης, ἡ, καὶ **ὀμίχλη,** κοινῶς ἡ **καταχνιά,** brouillard, n. m. ἀὴρ πυκνὸς καὶ νεφελώδης. «Ἔστι δὲ ὁμίχλη ἀτμώδης ἀναθυμίασίς τις, ἄγονος ὕδατος, ἀέρος μὲν παχυτέρα, νέφους δὲ ἀραιοτέρα». Ἀριστοτ. Ὁμίχλη καλεῖται μέγας σωρὸς λεπτοτάτων σταγονιδίων ὕδατος αἰωρουμένων ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ἀμέσως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑδάτων. Γεννᾶται δὲ ὁμίχλη ὡς καὶ τὰ νέφη, ὅταν ἀὴρ κεχορεσμένος ὑδατμῶν ψυχθῇ, ὅτε μέρος αὐτῶν μὴ δυνάμενον πλέον νὰ διατηρῆται ἐν τῇ νέᾳ κατωτέρᾳ θερμοκρασίᾳ εἰς ἀερίαν κατάστασιν πήγνυται. § —, brume, n. f. (ἡ πυκνὴ ὁμίχλη, ἡ καταχνιά, καὶ ὑπὸ τῶν ναυτῶν κοινῶς πούσι, ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ὁμίχλη· βλ. **καιρὸς** (ἀτμοσφ. κατάστασις) καὶ **ὁμιχλώδης**· || μικρὰ ὁμίχλη, brumaille, n. f. || — ἀραιά, brouillasse, n. f. = léger brouillard ; || **πίπτει ὁμίχλη,** brouillasser (= commencer à tomber, en parlant du brouillard), οἱ γάλλοι λέγουσι «il brouillasse» ὁπόταν ἡ πίπτουσα ὁμίχλη (brume) ἦνε ἀραιὰ καὶ οὐχὶ συνεχής· || πίπτει ὁμίχλη, brumer, «il brume»; || — πυκνή, panne, n. f. || πλοῖον καταληφθὲν ὑφ' ὁμίχλης, navire embrumé ; || περιβάλλομαι μὲ ὁμίχλην, ἢ καταλαμβάνομαι ὑφ' ὁμίχλης, embrumer ; || ὁμιχλῶδες (χρῶμα), gris brouillard ; βλ. **τεφρόν.**

ὁμιχλοκέρας, ατος, τό· trompette de brouillard.

ὁμιχλώδης, ης, ες, ὁ· ὁ ἔχων ὁμίχλην (καταχνιάν), brumeux, euse, adj. (ὅθεν ὁ σκοτεινὸς καιρός)· || [ναυτ.] — καιρός, temps gras ; || —, enbrumé, ée ; || καιρὸς ὁμιχλώδης, temps embrumé.

ὄμμα, ατος, τό· ὁ ὀφθαλμός, œil. n. m. [κυρίως καὶ μεταφ.], **ὄμμα**· βλ. **ὀφθαλμός, ὀπή,** œil, n.m. καὶ πληθ. **ὄμματα,** yeux ; [συνεκδ.] τὸ **βλέμμα,** regard. n. m. || ὄμματα λυγκός, des yeux de lynx ; || ἄγρυπνον ὄμμα, œil vigilant ; || τυφλοῖς ὄμμασι, les yeux fermés; || ὑπογράφω συμβόλαιον τυφλοῖς ὄμμασι, signer un contrat les yeux fermés ; || — τοῦ βλήματος, œil [ἢ lumière] de projectile ; ἄνοιγμα ἀντίθετον τοῦ πυθμενίου (culot) εἰς τὰ κοῖλα βλήματα πρὸς εἰσαγωγὴν τοῦ διαρρηκτικοῦ γεμίσματος· τὸ ὄμμα κλείεται διὰ τοῦ πυροσωλῆνος· βλ. καὶ **ὀβίς.** § **ὄμματα** (οἱ ὀφθαλμοί), les yeux ; [ναυτ.] ὄμματα, yeux, δακτύλιοι **ἐφ'** ὧν ἀγκιστροῦνται οἱ τρόχιλοι συσπάστων· || πρόσθια ὄμματα, ὀπίσθια ὄμματα (ἐπὶ τῶν κιλλιβάντων καὶ ἐσχαρῶν), yeux antérieurs, yeux postérieurs ; || ὄμματα στερεώσεως, yeux d'amarrage ; || **ὄμματα** χειριστικά, yeux de manœuvre, προωρισμένα διὰ τὴν ἀγκίστρωσιν τῶν συσπάστων τῶν πυροβόλων.

ὀμματίδιον, ου, τὸ [ναυτ.], maille, n. f. ἢ œillet, κοινῶς **πορτούζάκι** τῆς κορυφαίας (têtière) τῶν ἱστίων. § —, γενικῶς μικρὸν ὄμμα, petit œil, œillet, n. m.

ὀμμάτιον, ου, τό· βλ. **μάτι.** § [ναυτ.] τὰ ὀμμάτια, œil (yeux)-de-pie, n.m.ou œillets, κοινῶς **τὰ πορτούζια.** Μικροὶ δακτύλιοι κατασκευαζόμενοι ἐκ δετηρίας περὶ τὰ χείλη τῶν ὀπῶν τῶν ἀνοιγομένων ἐπὶ τῶν ἱστίων πρὸς διάθεσιν ἢ στερέωσιν **ἐπιδετῶν, ἀναδετῶν,** κτλ. Τὰ ὀμμάτια φέρουσι διάφορα ὀνόματα ἀναλόγως τῆς χρήσεώς των, οὕτω λ. χ. τὰ χρησιμεύοντα πρὸς στερέωσιν τῶν ἀναδετῶν ἱστίων καλοῦνται **ἀναδετικὰ ὀμμάτια** (œillets d'envergure), τὰ κατασκευαζόμενα ἐπὶ τῶν **σειρῶν** (ris) καὶ χρησιμεύοντα πρὸς στερέωσιν τῶν σειραδίων καλοῦνται **σειροδετικὰ ὀμμάτια** (œillets de ris), καὶ οὕτω καθεξῆς. § [στρατ.] voyant, n. m. ὀμμάτιον, τὸ (ἢ **πινακίς**), voyant, n. m. ἄνοιγμα, ὀπὴ (ἢ πινακὶς) ἵνα διέρχωνται (ἢ διευθύνωνται) ὀπτικαὶ ἀκτῖνες· || **ὀμμάτιον ὑδροστάθμης,** voyant d'un niveau d'eau ; || ὀμμάτιον ὁλκωτόν, voyant à coulisse ; || ὀμμάτιον ὁλκωτὸν μετὰ διαρτίας χαλκῆς, voyant à coulisse avec armature en cuivre. § **πινακίς,** ίδος, ἡ· voyant, n. m. κινητὸν τμῆμα **στοχασματίου** (mire) δι' οὗ σκοπεύουσιν ἀντικείμενόν τι· || ἡ διαρτία τοῦ στοχασματίου ἢ τοῦ ὀμματίου, armature de la mire ou du voyant.

ὀμματοῦάλια, βλ. δίοπτρα· || —, pince-nez, **τὰ γυαλιά**· βλ. καὶ **ματογυάλι.**

ὀμματόφυλλον, τό· βλ. **βλέφαρον.**

ὄμνασμα(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], ὅρκος, ὁρκωμοσία.

ὄμνεγμα, ατος, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], **ὅρκος.**

ὀμνέγω [διάλ. Ἠπείρου], μέλ. ὀμνέξω, ἀόρ. ὤμνεξα = ὀμνύω.

ὄμνυμι καὶ

ὀμνύω, μέλ. ὀμόσω, ἀόρ. ὤμοσα, παρακ. ὀμώμοκα, κάμνω ὅρκον, μεταγ. ὀμόνω, ὁρκίζομαι, jurer ; ἐπιβεβαιῶ τι δι' ὅρκου, affirmer par serment ; [ἀπολ.] ὁρκίζομαι, δίδω ὅρκον, prêter serment ; || — πίστιν, jurer fidélité.

ὀμνῶ [διάλ. Οἰνόης], **ὀμνύω,** ὁρκίζομαι.

ὁμογάλακτος, ος, ον· ὁ μὲ τὸ αὐτὸ γάλα τραφείς, ὁ ἐκ γάλακτος ἀδελφὸς (ἀδελφή), frère (sœur) de lait ; homogalacte, adj.

ὁμόγαμβροι, οἱ· βλ. **σύγγαμβροι.**

ὁμογαμία, ας, ἡ [βοτ.] homogamie, n. f. ἡ κατάστασις τῶν ὁμογάμων ἀνθέων.

ὁμόγαμος, ος, ον [βοτ.] homogame, adj. ὅταν ὅλα τὰ ἄνθη εἶνε τοῦ αὐτοῦ γένους.

ὁμογάστριος, α, ον· ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς ὢν μητρικῆς γαστρός, ἀδελφὸς (ἀδελφή) **ὁμομήτριος,** frère (sœur) utérin.

ὁμογένεια, ας, ἡ (ὁμογενής), homogénéité, n. f. qualité de ce qui est homogène. § [φυσιολ.] ὁμογένεια, homogénie, n. f. τρόπος παραγωγῆς εἴδους, ἐξ ἑνὸς ἢ δύο εἰδῶν,

ὁμοίας φύσεως· λέγουσιν ἐπίσης homogénésie, n. f. Τὸ ἀντίθετον εἶνε **ἑτερογένεια.** § —, similarité, n. f. ἰδιότης τῶν ὁμογενῶν εἰδῶν, qualité des choses similaires.

ὁμογενής, ής, ές, ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους, de la même race; τῆς αὐτῆς φύσεως, de la même nature; ὁμοφυής, similaire, adj. (= homogène); ὁμογενής, συγγενής, ὁμοειδής, congénère, adj. || φυτὰ ὁμογενῆ, plantes congénères. § —, homogène, n.m. qui est de même nature; qui est formé d'éléments d'une même nature. Καλεῖται οὕτως ἐν τῇ φυσικῇ τὸ σῶμα οὗτινος ἅπαντα τὰ μέρη εἶνε τῆς αὐτῆς φύσεως, ἄρα καὶ **ὁμοφυής**· || λίθος (ὁμογενὴς) ὁμοφυής, pierre homogène, οὗτινος οἱ κόκκοι εἶνε ὅμοιοι· || ὕλη ὁμογενής, substance homogène. § [οὐσ.] ὁμογενής, Ἕλλην ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, grec de l'étranger; συμπατριώτης, compatriote, n. m. ἐθνικός, national, ale, adj.

ὁμογενῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὁμογενῆ, d'une manière homogène; homogènement, adv.

ὁμόγλωσσος, ος, ον, ὁ ὁμοίαν καὶ τὴν αὐτὴν λαλῶν γλῶσσαν τινί, qui parle la même langue.

ὁμογνωμονῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι τῆς αὐτῆς γνώμης, être du même avis, ὅθεν συμφωνῶ πρός τινα, être d'accord avec quelqu'un; ἔχω τὰ αὐτὰ μέ τινα αἰσθήματα, avoir les mêmes sentiments; ὅθεν συγκατατίθεμαι, συναινῶ, consentir.

ὁμογνωμόνως [ἐπίρ.], unanimement, adv. ἐκ κοινῆς γνώμης, συμφωνίας, ἐκ συμφώνου, de commun accord; κοινῇ γνώμῃ (λόγῳ), d'une voix commune.

ὁμόγνωμος, ος, ον· βλ. ὁμογνώμων.

ὁμογνωμοσύνη, ης, ἡ· τὸ ἔχειν τὴν αὐτὴν γνώμην, τὰ αὐτὰ αἰσθήματα, communauté de sentiments, unanimité, n. f. ὅθεν καὶ ἡ κοινὴ συμφωνία, ἡ συνέναισις, commun accord, n. m. consentiment, n. m. assentiment n. m.

ὁμογνώμων, ων, ον, γεν. ονος· ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν γνώμην, qui est du même avis; ayant les mêmes sentiments; unanime, adj. σύμφωνος, ὁμόγνωμος, d'accord.

ὁμόγραφος, ος, ον (γράφω) ὁ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον γεγραμμένος, ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ περιεχόμενον, ἢ κείμενον τοῦ ἐγγράφου, de la même teneur; σύμμορφος, σύμφωνος, conforme; ὁ αὐτός, πανόμοιος, ἀπαράλλακτος, identique.

ὁμόδειπνος, ος, ον· σύνδειπνος, συμπότης, συνδαιτημών, convive, n. (λατ. conviva) qui prend ou doit prendre part à un repas. § ὁμόδειπνος, commensal, e, aux, n. (ἐκ τοῦ λατ. cum, avec καὶ mensa, table) qui mange à la même table.

ὁμοδίαιτος, ος, ον· ὁ μετ' ἄλλων ὁμοίως συζῶν, qui mène le même genre de vie; εἰς τὴν αὐτὴν τράπεζαν τρώγων, ὁμόδειπνος, commensal.

ὁμοδικία, ας, ἡ· τὸ ἔχειν κοινὴν δίκην, communauté de cause.

ὁμόδικος, ος, ον [συνήθ. πληθ.] ayant cause [commune]; consorts, adj. **ὁμόδικος** [νομ.] καλοῦνται πολλὰ ὁμοῦ πρόσωπα φυσικὰ ἢ νομικὰ ἐν τῇ αὐτῇ δίκῃ λαμβάνοντα τὴν θέσιν ἐνάγοντος ἢ ἐναγομένου καὶ ἀποτελοῦσιν οὕτω σύνθετον δίκην· βλ. καὶ **διάδικος.**

ὁμοδοξία, ας, ἡ· ἡ ὁμοία γνώμη, συμφωνία, conformité d'opinion.

ὁμόδοξος, ος, ον· ὁ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχων, coreligionnaire, n. qui professe les mêmes opinions, les mêmes doctrines qu'une ou plusieurs autres personnes. § —, ὁμόθρησκος, coreligionnaire.

ὁμοδοξῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁμοίαν ἔχω δόξαν, γνώμην τινί, être du même avis. § πρεσβεύω (ἀκολουθῶ, πιστεύω), εἶμαι ὀπαδὸς τοῦ αὐτοῦ δόγματος (τῆς αὐτῆς θρησκείας (professer le même dogme; (la même religion).

ὁμόδουλος, ος, ον· σύντροφος τῆς αἰχμαλωσίας, τῆς ὑποδουλώσεως, compagnon d'esclavage.

ὁμοεθνής, ής, ές, ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἔθνους, de la même nation; ἐθνικός, national, ale. § [οὐσ.] οἱ ὁμοεθνεῖς, les nationaux, οἱ συμπατριῶται, les compatriotes.

ὁμοειδής, ής, ές, ὅμοιος κατὰ τὸ εἶδος, τοῦ αὐτοῦ εἴδους, de la même espèce; τοῦ αὐτοῦ γένους, du même genre; ὁμοφυής, similaire; ὅμοιος, pareil, eille, adj. § — τοῦ αὐτοῦ σχήματος (μορφῆς), de la même forme; ὁμοιόμορφος, uniforme, adj. π. χ. aspect, couleur, style uniforme. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ **ὁμοειδές,** uniformité, n. f. état de ce qui est uniforme.

ὁμοειδῶς [ἐπίρ.], καθ' ὅμοιον τρόπον, d'une manière uniforme; ὁμοιομόρφως, uniformément, adv.

ὁμοεστιακός, ή, όν· homofocal, ale, aux, ἔχων τὴν αὐτὴν ἑστίαν, qui a le même foyer; || φακοὶ ὁμοεστιακοί, lentilles homofocales.

ὁμοζυγία, ας, ἡ· attelage, n. m. τὸ ζεῦγος τῶν ἵππων· ἀριθμὸς ζευγνυομένων κτηνῶν ἔν τινι ὀχήματι· βλ. **ζεῦγος καὶ ζεῦξις**· || ὁμοζυγία, τὸ ζεῦγος, attelage à deux; || ὀπίσθιον ζεῦγος, attelage de derrière; || ὁμοζυγία δι' ἕξ ἵππων, attelage de six chevaux; || ὁμοζυγία ἔφιππος, attelage monté, ἤτοι ὁδηγουμένη ὑπὸ ἐλάτου ἐφίππου· || ὁμοζυγία ἡνιοχουμένη, attelage conduit en guide, ἤτοι ὁδηγουμένη παρ' ἡνιόχου· || ἔφεδροι ὁμοζυγίαι, attelages haut-le pied, ἢ ἔφεδρα ζεύγη ἵππων.

ὁμόζυγος, ος, ον (ζεύγνυμι), ὁ ὑπὸ τὸν αὐτὸν ζυγόν, ὁ ὁμοῦ ἐζευγμένος, attelé ensemble.

ὁμοθερμία, ας, ἡ· homothermie, n. f. ἡ κατάστασις τοῦ ὁμοθέρμου σώματος.

ὁμόθερμος, ος, ον· homothermal, ale, aux (ὁμο καὶ θερμός, thermal) adj. [φυσ.] ὁ ἔχων τὴν ἰδίαν θερμοκρασίαν, qui a la même température; || διάστρωσις ὁμόθερμος, couche homothermale, διάστρωσις ὕδατος ἐν τῇ θα-

λάσση, διατηροῦσα σταθερῶς τὴν ἰδίαν θερμοκρασίαν.

ὁμόθερμος, ος, ον· homotherme (ὁμο καὶ θερμός, chaleur) adj. ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν θερμοκρασίαν καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ μέρη, qui a la même température en toutes ses parties.

ὁμόθρησκος, ος, ον· ὁ τῆς αὐτῆς μετ' ἄλλου θρησκείας, coreligionnaire, adj. qui professe la même religion qu'une ou plusieurs autres personnes.

ὁμόθρονος, ος, ον· ὁ τὸν αὐτὸν ἔχων θρόνον μετά, qui partage le trône avec; assis sur le même trône; ὅθεν συνεξουσιαστής, συνάρχων μετ' ἄλλου.

ὁμοθυμαδὸν καὶ ὁμοθύμως [ἐπίρ.], ὁμογνωμόνως, ὁμοφώνως, unanimement, adv. μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ γνώμῃ, d'une seule voix; à l'unanimité: cette décision à été unanimement approuvée.

ὁμόθυμος, ος, ον· ὁμόγνωμος, σύμφωνος, ὁμόφωνος, unanime, adj. général, sans exception: un avis unanime; πληθ. tous du même avis: nous avons été unanimes.

ὁμοθύμως (ἐπίρ.) βλ. **ὁμοθυμαδόν.**

ὅμοια (ἐπίρ.) ἐπίσης, ἐξ ἴσου, également, adv. ὁμοίως, pareillement, adv. || ἴσια καὶ ὅμοια! [φρ. εἰρων,] ce n'est pas la même chose; il y a fagots et fagots.

ὅμοια σχήματα· βλ. ὅμοιος.

ὁμοιάζω, μέλ. άσω, εἶμαι ὅμοιος, ὅμοιος εἰμί, ὁμοίως ἔχω, ὁμοιόω, ressembler, πλησιάζω (κατὰ τὴν ὁμοιότητα πρός τι) approcher; || ὁμοιάζει μὲ τὸν ἀδελφόν του (τοῦ ἀδελφοῦ του), il ressemble à son frère; || ὁμοιάζει πολὺ τοῦ πατρός του, c'est tout le portrait de son père; || ἡ εἰκών του δὲν τοῦ ὁμοιάζει, son portrait n'est pas ressemblant; || ἂν δὲν ὡμοιάζαμεν δὲν συμπεθεριάζαμεν [παροιμ.] qui se ressemble s'assemble; || [ὁ ἐλέφας] ὁμοιάζει τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὴν νοημοσύνην, l'éléphant approche de l'homme quant à l'intelligence. § ἔχω τὸ ὕφος (τὴν ὄψιν), avoir l'air (la mine); φαίνομαι, paraître; δοκῶ, φαίνομαι, sembler; || ὁμοιάζει μὲ ἐπαίτην, il a l'air d'un mendiant; || ὁμοιάζει τρελλός, il a l'air d'un fou; || αὐτὸ τὸ βραχιόλι ὁμοιάζει χρυσόν, ce bracelet paraît d'or; || νὰ ἦνε τόσον ἀνόητος; δὲν τοῦ ὁμοιάζει, serait-il si bête? il n'en a pas l'air; || αὐτὸ μοιάζει θαῦμα, cela tient du prodige; || ὁμοιάζει ἑξῆντα ἐτῶν, on lui donnerait soixante ans; il paraît soixante ans; § —, ἁρμόζω, ταιριάζω, convenir, τὸ νὰ ἦνέ τι ἁρμόζον, ἁρμόδιον, κατάλληλον, être convenable; ἁρμόζει, ταιριάζει, πηγαίνει, aller, seoir; || [καὶ ἀπολ.] δὲν μοιάζει, cela n'est pas convenable! || αὐτὸ τὸ χρῶμα δὲν σοῦ 'μοιάζει, cette couleur ne vous sied pas (ne vous va pas).

ὁμοιαλήθης, ης, ες, ὁ πιθανός, vraisemblable, adj.

ὁμοιο, homéo ou homœo, προσυνθετικὸν σημαῖνον **ὅμοιος,** semblable.

ὁμοιόβαθμος, ος, ον· τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ, du même dégré; ὁ ἔχων τὸν αὐτὸν βαθμόν, du même grade; βλ. **βαθμός.**

ὁμοιοβαρής, ής, ές· ὁ ἔχων ὅμοιον βάρος, d'égal poids; [διδ.] **ἰσοβαρής,** équipondérant, e.

ὁμοιογένεια, ας, ἡ [ἐπὶ ζώων, φυτῶν], βλ. **οἰκογένεια,** famille, n. f.

ὁμοιόγραφος, ος, ον· ὁ γεγραμμένος ὁμοίως, écrit de même; ὅμοιος, σύμφωνος, conforme; ἀπαράλλακτος, identique.

ὁμοιογράφος, ου, ὁ· pantographe ou singe, n. m. ὄργανον βασιζόμενον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ὁμοιότητος τῶν τριγώνων, δι' οὗ ἀντιγράφεται σχέδιόν τι ὑπὸ ὡρισμένας τινὰς ἀναλογίας, τηρουμένης ἀναντιρρήτως τῆς ὁμοιότητος πρὸς τὸ πρότυπον. Ἐκ τῆς εἰρημένης ὁμοιότητος περὶ τὴν ἀντιγραφὴν ὁ Χαντσερῆς ἐκάλεσε τὸ ὄργανον **ὁμοιογράφον,** ἀντὶ τῆς ὀνομασίας **παντογράφος** ἥντινα τὸ πρῶτον εἶχε δώσει. Ὁ ὁμοιογράφος σύγκειται ἐκ παραλληλογράμμου ἀποτελουμένου ἐκ τεσσάρων σκελῶν ἡνωμένων διὰ στροφέων (pivot) πέριξ τῶν ὁποίων στρέφονται.

ὁμοιόθερμος, ος, ον· ὁ ὁμοίως θερμός, ὁ ἔχων ὁμοίαν (τὴν αὐτὴν) θερμοκρασίαν, homéotherme, adj. βλ. **ἰσόθερμος·** [ζωλ.] βλ. **θερμόαιμα καὶ θερμότης.**

ὁμοιοκατάληκτος, ος, ον· ὁ ἔχων ὁμοίαν κατάληξιν, qui finit de même; qui rime avec; qui forme rime, rimant, ante; || στίχοι ὁμοιοκατάληκτοι, des vers rimés.

ὁμοιοκαταληκτῶ (έω), ἔχω ὁμοίαν κατάληξιν, rimer, se dit des mots qui se terminent par le même son; vautour et autour.

ὁμοιοκαταλήκτως [ἐπίρ.], μετὰ τῆς αὐτῆς καταλήξεως, en rimant; en rime[s].

ὁμοιοκαταληξία, ας, ἡ· ὁμοιότης κατὰ τὴν κατάληξιν, τὸ εἶναι ὁμοιοκατάληκτον, rime, n. f. retour du même son à la fin de deux ou plusieurs vers: actif et craintif.

ὁμοιομέρεια, ας, ἡ· homœomérie. n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ ὁμοιομεροῦς, état de l'homœomère.

ὁμοιομερής, ής, ές, ὁ ἐξ ὁμοίων πρὸς ἄλληλα συγκείμενος μερῶν, ὁ συνιστάμενος ἐξ ὁμοίων μερῶν, composé de parties semblables; [διδ.] homéomère ou homœomère, adj. qui est formé de parties semblables.

ὁμοιομορφισμός, οῦ, ὁ· homœomorphisme ou homéomorphisme (ὅμοιος καὶ μορφή) n. m. βλ. **ἑτερομορφισμός.**

ὁμοιόμορφος, ος, ον (μορφή), ὁ ἔχων ὁμοίαν μορφὴν (σχῆμα), uniforme, adj. σύμμορφος, conforme, adj. ἴσος, ὅμοιος, égal, e, adj. || [οὐδ. οὐσ.] ὁμοιόμορφον, la conformité; l'uniformité, n. f. § [ἰατρ.] homéomorphe, adj.

ὁμοιομόρφως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὁμοιόμορφον, d'une manière uniforme; uniformément, adv. ἴσως, ὁμοίως, également; συμμόρφως, conformément.

ὁμοιοπάθεια, ας ἡ (ὁμοιοπαθής), ὁμοία κατάστασις, ὁμοία αἰσθητικότης ἐντυπώσεων

τινῶν, τὸ ὁμοιομόρφως πάσχειν, conformité de souffrances (de peines).

ὁμοιοπαθής, ής, ἐς (πάσχω), ὁ ἔχων ὅμοια αἰσθήματα, εἰς ὁμοίαν κατάστασιν εὑρισκόμενος, τὰ ἴδια πάσχων, ὁ ἐξ ἴσου πάσχων (δοκιμασθείς, également affecté (; éprouvé) ; ὁ συμπάσχων, compagnon de souffrances.

ὁμοιοπαθητική, ῆς, ἡ [ἰατρ.] homéopathie, n. f. ou homéopathique, n. f. καλεῖται ἐκεῖνο τὸ σύστημα τῆς θεραπευτικῆς ὅπερ ἀρχὴν ἔχει τὸ ἀξίωμα «**τὰ ὅμοια διὰ τῶν ὁμοίων**» «les semblables sont guéris par les semblables». Ἱδρυτὴς αὐτοῦ ἐγένετο περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΗ' αἰῶνος ὁ Γερμανὸς ἰατρὸς Ἄνεμανν, ὅστις παρατηρήσας ὅτι ὁ φλοιὸς τῆς κίνας προξενεῖ ἐν ὑγιεῖ σώματι πυρετόν, καταπαύει δὲ τοιοῦτον ἐν πυρέσσοντι ἐσχημάτισεν ἐκ τούτου τὴν ἰδέαν ὅτι αἱ νοσηραὶ καταστάσεις θεραπεύονται διὰ τῶν προξενούντων αὐτὰς φαρμάκων, ἅτινα ὅμως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον πρέπει νὰ παρέχωνται τῷ ἀσθενοῦντι εἰς μικροτάτας δόσεις. Τὴν θεωρίαν του ταύτην ἀναπτύξας ἐξέθεσεν ἐν ἄλλοις τε βιβλίοις καὶ ἰδίως ἐν τῷ «Ὀργάνῳ» του ὅπερ διαδοθὲν ἀνὰ τὴν Γερμανίαν εἰς πολλὰς ἐκδόσεις καὶ μεταφρασθὲν εἰς ἄλλας γλώσσας προσείλκυσε τῇ νέᾳ θεωρίᾳ πολλοὺς φίλους, κυρίως ἐν τῷ μὴ ἰατρικῷ κόσμῳ. Ἀλλὰ καὶ πλεῖστοι ἰατροὶ ἀποδεχθέντες ἐφήρμοσαν τὴν ὁμοιοπαθητικήν, τοιοῦτοι δὲ ὑπάρχουσι καὶ νῦν πολλαχοῦ καὶ δὴ κυρίως **ἐν** Ἀμερικῇ.

ὁμοιοπαθητικός, ή, ον· homéopathique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὁμοιοπαθητικήν, qui a rapport à l'homéopathie ; || μέθοδος ὁμοιοπαθητική, méthode homéopathique ; || φαρμακεῖον ὁμοιοπαθητικόν, pharmacie homéopathique ; || δόσις ὁμοιοπαθητική, dose homéopathique=δόσις ἀπειροελάχιστος, dose infinitésime ; || ὁμοιοπαθητικὸς ἰατρός, médecin homéopathe, n. m. ou homéopathiste, n. m. ὁ ἀκολουθῶν τὴν ὁμοιοπαθητικὴν μέθοδον.

ὁμοιοπαθητικῶς [ἐπίρ.] homéopathiquement, adv. κατὰ τὴν ὁμοιοπαθητικὴν μέθοδον, d'après l'homéopathie ; δι' ὁμοιοπαθητικῶν φαρμάκων, par des remèdes homéopathiques; || θεραπεύεσθαι ὁμοιοπαθητικῶς, se faire traiter homéopathiquement.

ὁμοιόπτωτος, ος, ον [γραμμ.] ὁ ἔχων ὁμοίαν πτῶσιν, qui est au même cas ; homéoptote, adj.

ὁμοιοπτώτως [ἐπίρ.], μὲ ὁμοίαν πτῶσιν, au même cas.

ὅμοιος, α, ον (παραπλήσιος, παρεμφερής), semblable ; pareil, eille, adj. ἴσος, η, ον, égal, e, adj. σύμμορφος, σύμφωνος, ὁμοιόμορφος, conforme, adj. ὁμοφυής, ὅμοιος, similaire, adj. || δύο πράγματα ὅμοια, deux choses semblables ; || δὲν εἶδα ὅμοιον πρᾶγμα, je n'ai rien vu de pareil ; || δὲν θὰ γίνῃς ποτὲ ὅμοιός του, vous ne l'égalerez jamais ; || συναναστρέφεται τοὺς ὁμοίους του, il fréquente ses pareils (ses égaux) ; || [ἔχει ἓν ὡραῖον ἄλογον καὶ] ζητεῖ νὰ εὕρῃ τὸ ὅμοιον, il en cherche le pareil ; || τὰ δύο αὐτὰ ἀντίγραφα εἶνε ὅμοια, ces deux copies sont conformes; || τὰ ὅμοια προϊόντα τῶν ἄλλων ἐθνῶν, les produits similaires des autres nations ; || [οὐσ.] θὰ τοὺς κάμουν τὰ ὅμοια [φρ.] βλ. **ὅμοια**· || ὅμοιος τὸν ὅμοιον [παροιμ.] chacun cherche son semblable ; fagot cherche bourrée. § [ἐμπορ.] ὅμοιος, pareil, conforme ; || δὲν εἶνε ὅμοιον (μὲ τὸ δεῖγμα), ne correspond pas ; n'est pas conforme (à l'échantillon). § **ὅμοια σχήματα,** figures semblables (similaires), καλοῦνται ἐν τῇ γεωμετρίᾳ τὰ ἔχοντα τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν πλευρῶν ὁμοίως διατεθειμένων καὶ ἐχουσῶν πρὸς ἀλλήλας ἀνὰ δύο λόγον σταθερόν, ἐπίσης δὲ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν γωνιῶν ἴσων ἀνὰ δύο. Οὕτως ἐὰν τὰ σχήματα ΑΒΓΔ καὶ αβγδ, ἔχοντα πλευρὰς τὸ μὲν ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ καὶ ΑΔ, τὸ δὲ αϐ, ϐγ, γδ, καὶ αδ καὶ γωνίας τὸ μὲν Α, Β, Γ, Δ, τὸ δὲ α, ϐ, γ, δ, ὦσιν ὅμοια ὑπάρχουσιν αἱ σχέσεις ΑΒ: αϐ: : ΒΓ: ϐγ: : ΓΔ: γγ: : ΑΔ: αδ καὶ Α=α, Β=ϐ, Γ=γ καὶ Δ=δ. Ἀναλόγους σχέσεις μεταξὺ τῶν ἑδρῶν, τῶν ἀκμῶν καὶ τῶν γωνιῶν των παρουσιάζουσι τὰ ὅμοια πολύεδρα ἤτοι στερεὰ σώματα. § ὅμοιος, ὁμοιάζων, ουσα, ον, ressemblant, e.

ὁμοιόσημος, ος, ον· ὁ τὸ αὐτὸ σημαίνων, τὴν αὐτὴν σημασίαν ἔχων, qui a la même signification ; ὁ ἔχων τὰ αὐτὰ σήματα (σημεῖα), qui a les mêmes signes.

ὁμοιοσύλλαβος, ος, ον· ὁ **ἰσοσύλλαβος,** ἔχων ἴσας συλλαβάς.

ὁμοιοσύντακτος, ος, ον· ὁ κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον συντεταγμένος, construit (rédigé, etc.) de la même manière ; βλ. καὶ **συντάσσω.**

ὁμοιόσχημος, ος, ον· τοῦ αὐτοῦ σχήματος (μορφῆς), de même forme ; ὁμοιόμορφος, conforme.

ὁμοιοταχής, ής, ές· ὁ ἰσοταχής, ὁ ἔχων ὁμοίαν (ἴσην) ταχύτητα, qui a la même vitesse.

ὁμοιοταχῶς [ἐπίρ.], ἰσοταχῶς, κατὰ τρόπον ὁμοίας ταχύτητος, avec la même vitesse.

ὁμοιοτέλευτος, ος, ον· ὁ ἔχων ὅμοιον τέλος, ὁμοιοκατάληκτος, qui rime ; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ ὁμοιοτέλευτον, la rime.

ὁμοιότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ ὁμοίου, ressemblance, n. f. σχέσις ὁμοία, ὁμοιότης, similitude, n.f. τὸ ὁμοιόμορφον, conformité, n. f. [διδ.] ἰσότης, ταυτότης, parité, n. f. || καταπληκτικὴ ὁμοιότης, ressemblance frappante ; || [μαθημ.] ἡ ὁμοιότης τῶν τριγώνων, la similitude des triangles ; || ὑπάρχει μεταξύ των μεγάλη ὁμοιότης χαρακτῆρος, il y a entre eux un grand rapport de caractère ; || ἡ Ἰταλικὴ γλῶσσα ἔχει μεγίστην ὁμοιότητα πρὸς τὴν Λατινικήν, la langue Italienne a de grands rapports avec la langue Latine ; || αὐτὰ τὰ δύο πράγματα δὲν ἔχουν οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ὁμοιότητα, ces deux objets n'ont point la moindre similitude.

ὁμοιοτροπία, ας, ἡ· ὁμοιότης τρόπων,

ἠθῶν, χαρακτῆρος, similitude de conduite, de mœurs, de caractère.

ὁμοιότροπος, ος, ον, ὁ ἔχων ὅμοιον τοῦ ζῆν τρόπον, ὅμοια ἤθη, ὅμοιον χαρακτῆρα, qui a un genre de vie semblable ; qui a des mœurs semblables, un caractère semblable ; ὅθεν ὅμοιος τινί, semblable, adj. pareil, eille, adj. ὁμοιόμορφος, conforme, adj.

ὁμοιοτρόπως [ἐπίρ.], κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, de la même manière ; ὁμοίως, semblablement, pareillement, adv.

ὁμοιούσιος, ος, ον· ὁμοούσιος, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς οὐσίας, de pareille substance.

ὁμοιόφθογγος, ος, ον· ὁ ἔχων ὅμοιον φθόγγον, ὁμοίως ἠχῶν, qui a un son semblable.

ὁμοιοφωνία, ας, ἡ· τῆς φωνῆς ἡ ὁμοιότης, ressemblance de voix (de son).

ὁμοιόφωνος, ος, ον· ὁ ἔχων ἴσην, ὁμοίαν φωνήν, qui a une voix (ἦχον, un son) semblable.

ὁμοιόχροια, ας, ἡ· ἡ ὁμοιότης τοῦ χρώματος, ressemblance de couleur.

ὁμοιόχρονος, ος, ον· ὁ ἔχων ὅμοιον χρόνον, qui a le même temps ; ἰδ. ἐν τῇ μετρικῇ = ἰσόχρονος.

ὁμοιόχροος - ους, οος - ους, οον - ουν, καὶ

ὁμοιοχρώματος, ος, ον, καὶ

ὁμοιόχρωμος, ος, ον, ὁ ἔχων ὅμοιον χρῶμα, de la même couleur ; ὁμοίου (ἴσου) χρώματος, de couleur égale ; [διδ.] concolore.

ὁμοιόω - ῶ, μέλ. ώσω, ὅμοιον ἴσον ποιῶ, rendre semblable ; [ἐξ]ομοιῶ, assimiler ; παρομοιάζω, συγκρίνω, comparer. § [παθ.] ὁμοιόομαι-οῦμαι, καθίσταμαι ὅμοιος, devenir semblable ; s'assimiler ; ἐξισοῦμαι πρός τινα ἤ τι, s'égaler.

ὁμοίωμα, ατος, τὸ (ὁμοιόω), τὸ ὁμοίως ποιηθέν, ὁ τύπος, ἀπεικόνισμα, ἡ εἰκών, portrait, n. m. τὸ ἀπεικόνισμα, εἰκών, εἰκόνισμα, image, n. m. τὸ ἀφομοίωμα, effigie, n. f.

ὁμοιωματικός, ή, όν [γραμμ.], ὁ ἐκφράζων ὁμοιότητα, qui exprime une similitude.

ὁμοίως [ἐπίρ. τοῦ ὅμοιος], παρομοίως, pareillement, adv. ἐξ ἴσου, également; κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, de la même manière ; ἐπίσης, ὁμοίως, de même ; ἐπίσης, aussi ; || φέρεται πρὸς ὅλους ὁμοίως, il traite tout le monde également; || ὁμοίως ἐσκέφθην καὶ ἐγώ, j'en ai pensé de même ; || [ἐπὶ ἀπαντήσεως εἰς εὐχὴν] ὁμοίως ! παρομοίως ! et vous pareillement.

ὁμοίωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ἐξομοιοῦν, action d'assimiler ; ἐξομοίωσις, assimilation, n. f. § ἐν γένει ἡ παρομοίωσις, ἡ σύγκρισις πρός τι, comparaison, n. f.

ὁμοκεντρία, ας, ἡ· homocentricité, n. f. ἡ κατάστασις τῶν ὁμοκεντρικῶν σωμάτων, état des choses homocentriques.

ὁμόκεντρος, ος, ον· concentrique, adj. ὁ ἔχων ἓν καὶ τὸ αὐτὸ κέντρον (καμπύλαι ἢ κύκλοι), homocentrique, adj. || [φύσ.] ὁμόκεντροι ἀκτῖνες, rayons homocentriques, λέγεται ἐνίοτε ἐπὶ φωτεινῶν ἀκτίνων ἐκπεμπομένων ἐκ κοινοῦ φωτεινοῦ κέντρου· || κύκλοι ὁμόκεντροι (συγκεντρικοί), cercles concentriques, λέγεται περὶ κύκλων ἐχόντων κοινὸν κέντρον. § [οὐδ. ουσ.] ὁμόκεντρον, τό· homocentre, n. m. κοινὸν κέντρον πλειοτέρων κύκλων, centre commun de plusieurs cercles.

ὁμοκέντρως (ἐπίρ.) ἐν τῷ αὐτῷ κέντρῳ, συγκεντρικῶς, concentriquement, adv. homocentriquement, adv. par rapport au même centre, autour d'un centre commun ; || κινεῖσθαι ὁμοκέντρως, se mouvoir homocentriquement.

ὁμολογάω [διάλ. Ἠπείρου] λέγω, διηγοῦμαι.

ὁμολογητέον, τό· ὅπερ δέον (πρέπει) νὰ ὁμολογηθῇ [εὔχρ. ἀπολ.] δέον νὰ ὁμολογήσωμεν ὅ,τι, il faut avouer que (reconnaître que).

ὁμολογητής, οῦ, ὁ· ὁ ἐξομολογητής, confesseur [de la foi] [σπ.] homologète, n. m.

ὁμολογία, ας, ἡ· aveu, n. m. ἀναγνώρισις προφορικὴ ἢ ἔγγραφος, διὰ λεχθὲν ἢ πραχθέν τι, reconnaissance, verbale ou par écrit d'avoir fait ou dit quelque chose ; ὅθεν ἡ ἀναγνώρισις, reconnaissance, n. f. ἡ ἐξομολόγησίς (τινος) confession, n. f. ἡ δήλωσις déclaration, n. f. || ὁμολογία ἔγγραφος, reconnaissance, n. f. βλ. **ἔγγραφος**· || κατὰ τὴν κοινὴν ὁμολογίαν, κατὰ τὴν ὁμολογίαν ὅλων, de l'aveu de tout le monde ; || ὁμολογία πίστεως, confession de foi, τὸ νὰ ὁμολογήσῃ τις (ν' ἀναγνωρίσῃ) ὅτι πρεσβεύει εἰς αὐτὴν τὴν θρησκείαν· [μεταφ.] profession de foi, τὸ νὰ ὁμολογήσῃ τις ὅτι ὑποτάσσεται εἴς τινα ἤ τι· || — χρέους (ἀναγνώρισις), reconnaissance d'une dette ; || δικαστικὴ ὁμολογία, aveu judiciaire. Ὁμολογία (aveu) καλεῖται ἡ ὑπό τινος τῶν διαδίκων ἀποδοχὴ ἢ ἔκθεσις γεγονότων ἐπιβλαβῶν αὐτῷ· διαιρεῖται δ' εἰς δικαστικὴν γινομένην ἐνώπιον ἁρμοδίου δικαστηρίου διὰ τῶν διαμειβομένων μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐγγράφων ἢ προφορικῶς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, καὶ ἐξώδικον, μὴ γινομένην παρὰ τῷ ἁρμοδίῳ δικαστηρίῳ. Αἱ δικαστικαὶ ὁμολογίαι ἀποτελοῦσιν ἐν τῇ πολιτικῇ διαδικασίᾳ πλήρη ἀπόδειξιν, οὔτε νὰ ἀνακληθῶσι δυνάμεναι πλὴν ὡρισμένων τινῶν περιστάσεων· ἐνῷ ἡ ἐξώδικος ὁμολογία δέον ν' ἀποδειχθῇ δι' ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων καὶ νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ παρὰ τοῦ ἀποδεικνύοντος, ἄλλως δυναμένη καὶ ν' ἀνακληθῇ. Ὁ νόμος λέγει ὅτι αἱ ὁμολογίαι καὶ ἰδίᾳ αἱ δικαστικαὶ δέον νὰ λαμβάνωνται ὁλοκλήρως καὶ ἀδιαιρέτως μὴ δυνάμεναι νὰ γίνωσι δεκταὶ ἐν μέρει· ἑρμηνεύων δὲ τὴν διάταξιν ταύτην ὁ Οἰκονομίδης τίθησι τὸν κανόνα ὅτι «ἀδιαίρετος ἐστὶν ἡ ὁμολογία ἐὰν ὁ ἐν αὐτῇ ὑπάρχων περιορισμὸς ὁρᾷ γεγονότα εἴτε τῇ βάσει τῆς ἀγωγῆς ἀνήκοντα εἴτε ἔνστασιν διὰ τὴν ἀγωγὴν μόνον χρησιμεύουσαν ἀποτελοῦντα». Ἐν τῇ ποινικῇ διαδικασίᾳ ἡ ὁμολογία ἤτοι ἡ ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου παραδοχὴ γεγονότων ἀφορώντων τὴν κατηγορίαν ἢ συντελούντων εἰς βεβαίωσιν τῆς ἐνοχῆς αὐτοῦ, εἶνε μό-

νον δικαστικὴ καὶ δὲν ἀποτελεῖ καθ' ἑαυτὴν πλήρη ἀπόδειξιν, ἀλλ' ἀφίεται εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ δικαστηρίου ἐν σχέσει πρὸς τὰς λοιπὰς ἀποδείξεις, δύναται δὲ καὶ διῃρημένως καὶ ἀδιαιρέτως νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν. § ὁμολογία, obligation, n. f. (ὁμολογία, ὁμόλογον), γραμμάτιον, billet, n. m. (ὁμολογία) ὑποσχετικόν, promesse, n.f. || αἱ ὁμολογίαι τῶν δημοσίων δανείων, les obligations des emprunts publics; || ὁμολογία, obligation, n. f. εἶνε τίτλος παριστῶν τμῆμα δανείου συνομολογηθέντος ὑπὸ ἑταιρείας ἢ ὑπὸ τοῦ κράτους. Αἱ ὁμολογίαι τῶν δημοσίων δανείων πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν τῶν ἑταιρειῶν καλοῦνται δημόσια χρεώγραφα. Ἡ ὁμολογία ἔχει σταθερὸν τόκον ἀνεξαρτήτως τῶν κερδῶν ἢ ζημιῶν τῆς δανεισθείσης ἑταιρείας. Τὰ δι' ὁμολογιῶν συναπτόμενα δάνεια τῶν ἑταιρειῶν εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χρεωλυτικά. Τὸ χρεωλύσιον τοῦτο ἐλαττώνει τὸ ποσὸν τοῦ δανείου· ἵνα λοιπὸν τὸ σύνολον τῶν ὁμολογιῶν παριστᾷ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ δανείου, ἔπρεπεν ἕκαστος κάτοχος ὁμολογίας νὰ παρουσιάζῃ αὐτὴν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πληρωμῆς τοῦ χρεωλυσίου (συνήθως ἑξαμηνίαν ἢ ἔτος) εἰς τὴν ἐκδώσασαν τὸ δάνειον ἑταιρείαν ἵνα λάβῃ τὸ ἐπὶ τῆς ὁμολογίας του ἀναλογοῦν ποσοστόν, ἤτοι ὑποθέτοντες τὰς ὁμολογίας ἑκατονταδράχμους καὶ τὸ χρεωλύσιον 5 $^0/_0$, ὤφειλεν ἡ ἐν λόγῳ ἑταιρεία νὰ καταβάλλῃ εἰς ἕκαστον ὁμολογιοῦχον δρ. 5 καὶ τοιουτοτρόπως μετὰ τὴν καταβολὴν 20 τοιούτων δόσεων, τὸ δάνειον θὰ ἐξωφλεῖτο διότι αἱ ὁμολογίαι θὰ εἶχον πληρωθῇ. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ τοιοῦτον εἶνε ἀκατόρθωτον διὰ πολλοὺς λόγους ἐξοφλοῦσι τὰ χρεωλυτικὰ δάνεια κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον: Κατὰ τὴν ὡρισμένην ἐποχὴν τῆς πληρωμῆς τοῦ χρεωλυσίου γίνεται ἡ κλήρωσις τῶν ὁμολογιῶν, δηλαδὴ θέτουσιν ἐντὸς κληρωτίδος ἅπαντας τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ὁμολογιῶν (ἑκάστη ὁμολογία φέρει αὔξοντα ἀριθμὸν) καὶ ἐξάγουσιν ἐξ αὐτῆς τόσους ἀριθμοὺς ὅσων ὁμολογιῶν ἡ ἀξία εἰς τὸ ἄρτιον ἀποτελεῖ τὸ ποσὸν τοῦ χρεωλυσίου. Δι' ἓν δάνειον ἑνὸς ἑκατομμυρίου δραχ. διῃρημένου εἰς 10,000 ὁμολογίας ἐξ 100 δραχ. ἑκάστης τοῦ χρεωλυσίου ὄντος 5 $^0/_0$ θὰ ἐξαχθῶσιν ἐκ τῆς κληρωτίδος 500 ἀριθμοί, διότι αἱ 500 κληρωθεῖσαι ὁμολογίαι πληρωνόμεναι πρὸς 100 δραχ. ἑκάστη θέλουσιν ἀποτελέσει τὸ ποσὸν τοῦ χρεωλυσίου 5 $^0/_0$ ἤτοι δραχ. 50,000. Οἱ κατέχοντες τὰς κληρωθείσας ὁμολογίας ὀφείλουσι νὰ παρουσιάσωσι ταύτας εἰς τὴν ἑταιρείαν καὶ λάβωσι τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν καθόσον πᾶσα κληρωθεῖσα ὁμολογία δὲν εἶνε διαπραγματεύσιμος. Ὅταν ἡ ἀγοραία ἀξία τῶν ὁμολογιῶν μιᾶς ἑταιρείας, ἧνε ὑπὸ τὸ ἄρτιον, δηλαδὴ κυκλοφοροῦσι μὲ ἀξίαν κατωτέραν τῆς ὀνομαστικῆς των, τότε ἡ ἑταιρεία δὲν ἐνεργεῖ κλήρωσιν ἀλλ' ἐξαγοράζει ταύτας εἰς τὸ χρηματιστήριον ὠφελουμένη τὴν μεταξὺ ἀρτίου καὶ ἀγοραίας ἀξίας διαφοράν Ἡ ἀξία τῶν μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν ὑφίσταται διακυμάνσεις εἰς τὰ χρηματιστήρια, ὅπου γίνεται τὸ ἐμπόριον αὐτῶν, κανονιζομένης τῆς ὑψώσεως ἢ ἐκπτώσεως τῆς τιμῆς των ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκ τοῦ νόμου τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκ τῆς καλῆς ἢ κακῆς πίστεως καὶ τῶν ἐπικερδῶν ἢ ἐπιζημίων ἐπιχειρήσεων τῆς ἐκδοσάσης ταύτας ἑταιρείας. Ὁ κάτοχος μιᾶς ἢ περισσοτέρων ὁμολογιῶν καλεῖται ὁμολογιοῦχος.

ὁμολογιοῦχος, ος, ον· obligataire, n.m. ὁ φέρων, ὁ κάτοχος τίτλων (ὁμολογιῶν), porteur (détenteur) de titres (d'obligations).

ὁμόλογον, ου, τό· πρᾶξις δι' ἧς ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πληρωμὴν ποσοῦ τινος, acte par lequel on s'oblige au payement d'une somme; τὸ ἔγγραφον δι' οὗ ἀναγνωρίζεται χρέος τι, ὅθεν ἀναγνώρισις χρέους, reconnaissance [d'une dette]; τὸ γραμμάτιον, billet, n. m. (ὁμολογία) ὑποσχετικόν, promesse, n.f. ἡ ὁμολογία, obligation, n. f. || — ἀναβολῆς χορηγοῦν προθεσμίαν τῷ χρεώστῃ, lettre de répit.

ὁμόλογος, ος, ον [ἰδ. μαθημ.] homologue, adj. λέγεται περὶ τῶν στοιχείων, ἅτινα ἀνταποκρίνονται εἰς ὅμοια σχήματα.

ὁμολογουμένως (ἐπίρ.) κατὰ γενικὴν ὁμολογίαν, de l'aveu général; ἀναντιρρήτως, ἄνευ ἀντιρρήσεως, sans contredit; sans contestation.

ὁμολογῶ (έω), μέλ. ήσω· ἀναγνωρίζω τι λέγων αὐτό, avouer; ἐξομολογῶ, confesser; ἀναγνωρίζω, reconnaître; διακηρύττω, déclarer, συμφωνῶ πρός τι, convenir de; παραδέχομαι, συμφωνῶ, accorder; || ὁμολογῶ τὴν ἀλήθειαν, avouer la vérité; || ὁμολογεῖ τὸ πταῖσμά του, il confesse son erreur; il passe condamnation; || ὡμολόγησε (ὠνόμασε) τοὺς συνενόχους του, il a nommé (révélé) ses complices; || ὡμολόγησε τὸν φόνον, il avoua le meurtre; || ὁμολογῶ ὅτι τὰ μέγιστα εὐηργετήθην, j'avoue que j'ai reçu les plus grands bienfaits; || ὡμολόγησε τὸ σφάλμα του, il a confessé sa faute; || ὡμολόγησε τὰ πάντα, il a tout avoué; il a tout déposé (= κατέθεσε)· || ὁμολογεῖ τὰ αὐτὰ πράγματα, il tient le même langage; || ὁμολογεῖ ἑαυτὸν ἔνοχον, il s'avoue coupable; ὁμολογῶ τὴν ἀνικανότητά μου, je reconnais mon insuffisance; || ὁμολογῶ ὅτι ἔλαβον, je reconnais avoir reçu: || εἶνε ὁμολογούμενον ὅτι, il est généralement reconnu que; || ὁμολόγησον, ὅτι εἶχες ἄδικον, convenez que vous aviez tort; || ὁμολογῶ ὅτι δὲν εἶχε ἄδικον νὰ ἀρνηθῇ, j'accorde qu'il avait raison de refuser; || δὲν θέλει νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἔσφαλεν, il ne veut pas reconnaître qu'il a eu tort; || ἔχετε ἄδικον, ὁμολογήσατέ το ἐν εἰλικρινείᾳ, vous avez tort, convenez-en de bonne foi; || ταῦτα εἶνε ἀλήθεια ὁμολογουμένη, c'est une vérité avouée; || — ὁ ὑποφαινόμενος ὅτι, le sous-signé déclare (reconnais) que; || — τὸ σφάλμα μου, faire amende honorable. § [δημ.] 'μολογῶ, λέγω, dire; ὁμιλῶ, parler; || δὲν μολογᾶς τίποτε, vous ne dites rien [qui vaille]; vous dites des sottises; || [ἐπὶ πραγμ.] αὐτὸ δὲν 'μολογᾷ τίποτε, cela ne vaut rien.

ὁμομήτριος, ος, ον [ἐπὶ ἀδελφῶν], ὁμογάστριος, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς μητρός, σωματικὸς αὐτάδελφος, utérin, ine.

ὁμόνοια, ας, ἡ· ὁμοιότης νοῦ, συμφωνία γνώμης, φρονήματος, concorde, n. f. ἡ συμφωνία, ὁμοφροσύνη, σύμπνοια, ἡ καλὴ συνεννόησις, bonne intelligence ; [bon accord] ; || διῆλθον τὴν ζωήν των ἐν πλήρει ὁμονοίᾳ, ils ont toujours vécu en parfaite concorde ; || τοῦτο ἐνδέχεται νὰ διαταράξῃ τὴν ἐνυπάρχουσαν μεταξὺ αὐτῶν ὁμόνοιαν, cela pourrait altérer la concorde qui règne entre eux ; || ἡ πλατεῖα τῆς ὁμονοίας, la place de la concorde.

ὁμονοιασμένος, η, ον (προφ. 'μονιασμένος) [δημ] μετοχὴ τοῦ ὁμονοιάζω.

ὁμονοιάζω [δημ.] [προφ. 'μονοιάζω] καὶ

ὁμονοῶ (έω), μέλ. ήσω, ἔχω ὁμοίους στοχασμούς, ὅμοια φρονήματα ἔχω, συμφωνῶ μετά τινος (τινί), τὰ αὐτὰ φρονῶ, être du même avis que ; être d'accord avec ; συμφρονέω, ὁμοφρονέω, ὁμογνωμέω, ταὐτὰ φρονέω, ζῶ ἐν ὁμονοίᾳ, ἐν ὁμοφροσύνῃ, être (vivre) en bonne intelligence ; vivre d'accord ; συμφωνῶ μετά τινος (τινὶ) concorder ; s'accorder ; || δὲν ὁμονοιάζω, κοινῶς δὲν 'μονοιάζω, διχογνωμέω, διχονοέω, ne pas être d'accord ; vivre en dissension.

ὁμόνω [πρόφ. κοινῶς ἀμόνω], βλ. **ὀμνύω** καὶ **ὁρκίζομαι.**

ὁμόξανθον βακτηρίδιον, bacillus synxanthus.

ὁμοούσιος, ος, ον [θεολ.], ὁ τὴν αὐτὴν ἔχων φύσιν, τὴν αὐτὴν οὐσίαν (qui est de la même substance) consubstantiel, elle ; || τὰ τρία πρόσωπα τῆς Ἁγ. Τριάδος εἶνε ὁμοούσια, les trois personnes de la Ste Trinité sont consubstantielles ; || Τριὰς ὁμοούσιος, trinité consubstantielle. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ ὁμοούσιον, ἡ ὁμοουσιότης, la consubstantialité ; || [καὶ μεταφ.] δὲν εἶνε ἁμαρτία εἰς τὸ ὁμοούσιον, ce n'est pas un péché capital ; le cas n'est pas pendable.

ὁμοουσιότης, ητος, ἡ (ἑνότης καὶ οὐσία, unité et substance), consubstantialité, n. f. ὁμοιότης οὐσίας.

ὁμοουσίως [ἐπίρ. τοῦ ὁμοούσιος], consubstantiellement, d'une manière consubstantielle.

ὁμοπάτριος, ος, ον, καὶ ὁμοπάτωρ, ορος, ὁ· ὁ τοῦ αὐτοῦ πατρός, qui est du même père ; consanguin, ine.

ὁμοπιστία, ας, ἡ (ὁμόπιστος), ταυτότης, ὁμοιότης, communauté de foi ; même culte.

ὁμόπιστος, ος, ον· ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν πίστιν, qui a la même foi, la même croyance ; ὁμόθρησκος, coreligionnaire.

ὁμοπλέω καὶ

ὁμοπλοέω, βλ. ὁμοπλοῶ.

ὁμοπλοΐας φῶτα [ναυτ.], feux de conserve, καλοῦνται οὕτω τὰ φῶτα καὶ πυροτεχνήματα τὰ χρησιμεύοντα κατὰ τὴν νύκτα πρὸς τήρησιν τῆς ὁμοπλοΐας καὶ τάξεως ὁμάδος πλοίων· βλ. καὶ **πυρσός,** feu de conserve.

ὁμόπλοος- ους, οος - ους, οον - ουν· ὁ μετ' ἄλλου ὁμοῦ πλέων, qui navigue de conserve ; || ὁμόπλουν πλοῖον, conserve, n. m. (bâtiment), πλοῖον συμπλέον μεθ' ἑτέρων πρὸς συνοδείαν ἢ ὑπεράσπισιν.

ὁμοπλοῶ (έω), μέλ. ήσω, πλέω ὁμοῦ, συμπλέω, naviguer de conserve, συνώνυμον τοῦ naviguer en compagnie.

ὅμορος, ος, ον· γειτνιῶν, γειτνιάζων, συνορεύων (qui confine à, qui est voisin de), limitrophe, adj. qui est sur les limites : le Portugal est limitrophe de l'Espagne ; || ὅμορος, frontière, adj. qui est limitrophe. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ ὅμορον [δύο χωρῶν], la confinité.

ὁμόρρους, **σύρρους** ἢ **συμβάλλων ποταμός,** affluent, n. m. **παραποτάμιον,** τό· καλεῖται οὕτω πᾶν ῥεῖθρον ὕδατος χυνόμενον εἰς τὸ ποτάμιον ἢ ποταμόν· βλ. καὶ κύριον **ῥεῖθρον,** cours principal. Ἐν τῇ στρατιωτικῇ ἀναγνωρίσει ῥείθρου τινὸς δέον νὰ σημειῶσι τοὺς ὁμόρροας ἐξ ἑκάστης πλευρᾶς τοῦ ῥείθρου, καθὼς καὶ τὴν σχετικὴν αὐτῶν σπουδαιότητα καὶ τὴν διεύθυνσίν των.

ὁμορρυθμία, ας, ἡ· ἡ ἰσότης (τοῦ ῥυθμοῦ, τῶν ἀναλογιῶν), égalité (f.) (des proportions ; ἡ ὁμοιότης, ressemblance, n. f.

ὁμόρρυθμος, ος, ον [χυρ. ἑταιρία] societé en nom collectif· βλ. **ἑταιρεία.** § —, ὅμοιος, semblable ; ἴσος, égal.

ὅμορφα [δημ. ἐπίρ.]· βλ. **εὔμορφα.**

ὁμορφάδα, ἡ [δημ.[ἡ **εὐμορφιά.**

ὁμορφιά, ᾶς, ἡ καὶ ὁμορφάδα [δημ.] ἀντὶ εὐμορφιά, ἡ ὡραιότης.

ὅμορφος [δημ.] ὁ εὔμορφος.

ὁμόσημος, ος, ον· ταυτόσημος, ὁμοιόσημος.

ὁμοσθενής, ής, ές· ἰσοδύναμος, d'égale force.

ὁμόσιτος, ος, ον· ὁ μετά τινος τρώγων, commensal, e, ὁμόδειπνος.

ὁμοσιτῶ (έω), τρώγω μετά τινος, manger ensemble ; εἶμαι ὁμόσιτος, être commensal.

ὁμόσκηνος, ος, ον· ὁ κατοικῶν ὑπὸ τὴν αὐτὴν σκηνὴν (ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην), qui habite sous la même tente (sous le même toit), ὁμόστεγος, συγκάτοικος, cohabitant, e.

ὁμοσπονδία, ας, ἡ· ἕνωσις, συμμαχία μεταξὺ πλειοτέρων κρατῶν (ligue, association, union formée entre diverses puissances), confédération, n. f. ἕνωσις ἢ συμμαχία πλειοτέρων κρατῶν πρὸς κοινόν τινα σκοπόν· ἕκαστον κράτος ὑποχρεοῦται να χορηγήσῃ ὡρισμένον ἀριθμὸν στρατοῦ ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης, la Suisse est une confédération de vingt deux cantons ; || ὁμοσπονδία, fédération, n. f. (de fédéral), association de plusieurs États particuliers en un seul État collectif ; || **ὁμοσπονδίαι** [νομ.] Ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ καὶ αὐτονομίᾳ αὐτῶν αἱ πολιτεῖαι δύνανται νὰ ἦνε ἀνεξάρτητοι ἀπ' ἀλλήλων. Οὐχ' ἧττον συμπράττουσιν ἔν τισι περιστάσεσιν ὡς ἑνιαία ὁμὰς ἐν ταῖς μετ' ἄλλων πολιτειῶν σχέσεσιν ἀποτελοῦσαι οὕτως ὁμοσπον-

δίαν (ὁμοῦ σπονδήν). Ἡ ἑνότης αὕτη ἄλλοτε μὲν τυγχάνει πληρεστέρα, ἄλλοτε δὲ μᾶλλον περιωρισμένη. Συμπολιτεῖαι ὑπῆρξαν ἐνίοτε ἐν τῇ ἀρχαιότητι φέρουσαι ἀμυντικὸν μᾶλλον συμπράξεως κατὰ τῶν ἐχθρῶν χαρακτῆρα ἢ συναφῆ ἐκπολιτιστικὴν ἐργασίαν (ἐν Ἑλλάδι ἀμφικτυονίαι). Παραδείγματα συγχρόνων ὁμοσπόνδων πολιτειῶν παρέχουσιν ἡ ἀμερικανικὴ Συμπολιτεία, ἡ Γερμανία, ἡ Ἑλβετία καὶ ἄλλαι ἧττονος λόγου ἄξιαι.

ὁμοσπονδιακός, ή, όν· fédéral, ale, aux, adj. (λατ. fadus=alliance), qui a rapport à une fédération; Fédéraux, n. m. pl. nom donné aux États, aux soldats du Nord, pendant la guerre de Sécession (τῆς Βορ. Ἀμερικῆς· βλ. **ἀνθενωτικός**). § —, fédératif, ive, adj. τῆς Ἀμερικανικῆς Ὁμοσπονδίας. § —, confédéré, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν **ὁμοσπονδίαν**· λέγουσιν ἁπλῶς les confédérés ἐννοοῦντες τὸν **ὁμοσπονδιακὸν στρατὸν** (armée confédérée).

ὁμόσπονδος, ος, ον· βλ. ὁμοσπονδιακός, confédéré, ée, adj. fédéré, ée, fédéral, ale, adj.

ὁμόστεγος, ος, ον· ὁ ζῶν ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην, réuni sous le même toit, συγκάτοικος, cohabitant, e.

ὁμοταγής, ής, ές· ὁ καθ' ὅμοιον τρόπον τεταγμένος, ἐν τῇ αὐτῇ τάξει (σειρᾷ εὑρισκόμενος), du même rang; ἴσος, égal, e, adj.

ὁμότεχνος, ος, ον· ὁ τὴν αὐτὴν ἀσκῶν τέχνην (τὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα), qui exerce la même profession; σύντεχνος, confrère; σύντροφος (συνάδελφος) ἐν τῇ αὐτῇ τέχνῃ, compagnon de métier.

ὁμοτιμία, ας, ἡ· ὁμοιότης, ἰσότης ἐν ταῖς τιμαῖς, τῷ ἀξιώματι, égalité en dignité (en rang).

ὁμότιμος, ος, ον· ἀπολαμβάνων ἴσων τιμῶν, ἴσος ἐν ταῖς τιμαῖς (κατὰ τὸ ἀξίωμα), égal en dignité; égal en rang; pair, n.m. ‖ ἡ βουλὴ τῶν ὁμοτίμων, la chambre des pairs; ‖ ὁμότιμοι (γαλ. Pairs ἀγγλ. Peers, ἐκ τοῦ λατ. Pares τ. ε. ὅμοιοι, ἴσοι) ἦτο τὸ κατ' ἀρχὰς ὄνομα ἀποδιδόμενον εἰς τοὺς εὐγενεῖς τοῦ μεσαίωνος τιμαριούχους οἵτινες εἰς τὰ τῶν τιμαρίων ζητήματα ἀνεγνώριζον ὡς κριτὰς μόνον τοὺς ὁμοίους αὐτοῖς. Νῦν δὲ καλοῦνται οὕτως ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ ἐκαλοῦντο ἐν Γαλλίᾳ μέχρι τοῦ 1858, τὰ εἰς κοινωνικὴν τάξιν ἡνωμένα μέλη τῆς ὑψηλῆς ἀριστοκρατίας. Εἰς τοὺς ὁμοτίμους τῆς Ἀγγλίας ἀνήκουσιν οἱ δοῦκες μαρκίονες, earls ἢ κόμητες, viscounts ὑποκόμητες καὶ βαρῶνοι, οἵτινες δυνάμει τοῦ κληρονομικοῦ ἀξιώματός των ἔχουσιν ἕδραν καὶ ψῆφον ἐν τῇ Ἄνω βουλῇ (οἱ τῆς Σκωτίας καὶ Ἰρλανδίας ὁμότιμοι μόνον ὡς ἐκλεχθέντες ἀντιπρόσωποι τῆς τάξεώς των), ἥτις δι' αὐτοὺς εἶνε καὶ συγχρόνως τὸ μόνον δικαστήριον· ἐν τούτοις δύναται τὸ ἀξίωμα καὶ νὰ δοθῇ ὑπὸ τοῦ στέμματος. Ἐν Γαλλίᾳ τὸ ἀρχαῖον ἵδρυμα τῆς ὁμοτιμίας κατηργήθη διὰ τῆς ἐπαναστάσεως. Λουδοβῖκος δὲ ὁ ΙΗ' ἐδημιούργησε νέον τοιοῦτο, ὅπερ κατηργήθη πάλιν τῷ 1848. Ἐν Γερμανίᾳ καὶ Αὐστρίᾳ καλοῦνται ὁμότιμοι, ἐνίοτε ἐκεῖνα τὰ μέλη τῆς Ἄνω βουλῆς, ἅτινα ἢ ὀνομάζονται ὑπὸ τοῦ στέμματος ἢ διὰ τῆς κτήσεως ὡρισμένων κτημάτων ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ παρακάθηνται ἐν τῇ Ἄνω βουλῇ.

ὁμοτονία, ας, ἡ· unisson (ἐκ τοῦ λατιν. unus, un et sonus, son) n. m. συμφωνία πλειοτέρων φωνῶν ἢ ὀργάνων ἀποδιδόντων τὸν αὐτὸν ἦχον (τόνον)· βλ. **ὁμοφωνία.**

ὁμοτράπεζος, ος, ον· ὁ ἐν τῇ αὐτῇ τραπέζῃ ἐσθίων, qui mange à la même table que, συνέστιος, συνδαιτυμών, ὁμόδειπνος, commensal, e; σύνδειπνος, συνδαιτυμών, convive, n.

ὁμοῦ [ἐπίρ.], ἐν τῷ αὐτῷ, μαζή, μετά, ensemble, adv. l'un avec l'autre, en même temps, à la fois; ‖ ζῆν ὁμοῦ, vivre ensemble; ‖ συνημμένως, ὁμοῦ, μαζή, conjointement; ‖ μεθ' ὅλων ὁμοῦ τῶν ἄλλων, avec tous les autres; ‖ ἦσαν πάντες ὁμοῦ, ils étaient tous ensemble réunis; ‖ ὁμοῦ μέ, ensemble avec; ‖ = φρ. 400, ensemble frs. 400.

ὁμοφρονῶ (έω), μέλ. ήσω· ἔχω φρονήματα ἢ στοχασμοὺς ὁμοίους, être du même avis; εἶμαι ὁμόφρων, σκέπτομαι ὁμοίως, penser de même.

ὁμοφρόνως [ἐπίρ. τοῦ ὁμόφρων], ἐκ συμφώνου, d'accord; ἐν ὁμοφωνίᾳ, à l'unisson.

ὁμοφροσύνη, ης, ἡ (ὁμόφρων), ἡ συμφωνία στοχασμῶν (φρονημάτων, αἰσθημάτων), conformité d'avis (d'opinions, de sentiments); συμφωνία, ὁμόνοια, accord, n.m. ἁρμονία, harmonie. n. f.

ὁμόφρων, ονος, ὁ καὶ ἡ· ὁ ἔχων ὁμοίους στοχασμοὺς (ὅμοια φρονήματα), qui est du même avis (qui a les mêmes opinions), ὁ ἔχων ὅμοια αἰσθήματα [ἀρχάς, κτλ.], qui a les mêmes sentiments [principes, etc.]; [ἐπὶ κακοῦ ἰδ.] ὀπαδός, adhérent, e.

ὁμοφυής, ής, ές· ὁ ἔχων ὁμοίαν φύσιν, ὁ τῆς αὐτῆς φύσεως, de la même nature; congénère, adj. ‖ ὁμογενής, homogène, adj. ‖ ὁμοφυῆ σώματα, ὁμογενῆ ἢ ὁμοιομερῆ καλοῦνται τὰ σώματα, ἅτινα, ἀπανταχοῦ τῆς ἐκτάσεώς των κέκτηνται τὰς αὐτὰς φυσικὰς καὶ χημικὰς ἰδιότητας, ὡς εἶνε π. χ. τὸ μάρμαρον, ἡ κρητίς· βλ. ὁμογενής, homogène.

ὁμοφυΐα, ας, ἡ· ὁμοιότης κατὰ τὴν φύσιν, ressemblance de nature; ἡ ὁμοιότης (ταυτότης) τοῦ εἴδους, conformité d'espèce; ὁμογένεια, homogénéité, n. f. βλ. καὶ ὁμοφυής.

ὁμοφυλία, ας, ὁ· homophylie (ὁμο, καὶ φυλή, tribu), n. f. ὁμοιότης τῆς φυλῆς (γένους), τοῦ εἴδους, identité de tribut (de race), d'espèce.

ὁμόφυλλος, ος, ον [βοτ.] ὁ ἔχων ὅμοια φύλλα, homophylle, adj.

ὁμόφυλος, ος. ον· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους (τῆς αὐτῆς φυλῆς), de la même race (; tribu); ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ εἴδους, de la même espèce.

ὁμοφυλοφιλία, ας, ἡ· homosexualité, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ ὁμοφυλοφίλου, qualité de l'homosexuel. Παθολογικῶς οἱ Γάλλοι χρῶνται τῆς λέξεως uranisme, n. m. ὀνομασία ὑφ' ἣν ἐνδείκνυσιν, ἰδίως ἐν τῇ ἰατροδικαστικῇ, τὴν

διάθεσιν πρὸς ἀσέλγειαν μετὰ ἀτόμου τοῦ ἰδίου γένους καὶ ἰδίως παρὰ τῷ ἀνδρὶ ὅταν τὰ γεννητικὰ αὐτοῦ ὄργανα ἦνε τελείως ἀνδρικά. Τὸν δὲ **ὁμοφυλόφιλον** καλοῦσι παθολογικῶς uraniste, adj. et n. homme atteint d'inversion sexuelle.

ὁμοφυλόφιλος, ος, ον· homosexuel, elle, adj. ὁ ἀγαπῶν ὁμόφυλόν του, ἤτοι ἄτομον τοῦ ἰδίου φύλου (γένους)· ἀηδὴς ἀδυναμία ἀνδρὸς ἐρῶντος ἄνδρα καὶ μετ' αὐτοῦ ἀσελγῶν ἢ γυναικὸς ἐρώσης γυναῖκα· [οὐσ.] ὁμοφυλόφιλος, homosexuel, elle καὶ παθολογικῶς uraniste; βλ. ὁμοφυλοφιλία καὶ **τριβάς**.

ὁμοφωνία, ας, ἡ· ὁμοιότης τῆς γλώσσης, ressemblance de voix, du langage, ἡ ὁμοιότης τοῦ ᾄσματος ἢ κατὰ τὸν ἦχον, ἡ συμφωνία, accord, n. m. [μεταφ.] ὁμοθυμία, ὁμοφροσύνη, τὸ ὁμόγνωμον, unanimité, n.f. conformité à des opinions, des suffrages : proposition adoptée à l'unanimité· βλ. **ὁμοτονία.** § [μουσ.] ὁμοφωνία πολλῶν φωνῶν ἢ ὀργάνων, unisson, n. m. [γραμμ.] homophonie, n. f.

ὁμόφωνος, ος, ον (ὁμοφωνία), ὅμοιος κατὰ τὸν τόνον, τὸν ἦχον, τὸ ᾆσμα, ὁ σύμφωνος πρός τι, qui est d'accord [μεταφ.] ὁ συμμεριζόμενος τὴν γνώμην τινός, qui partage l'avis de quelqu'un· βλ. καὶ **ὁμόθυμος.** § [γραμμ.] **ὁμόφωνος**, homophone, adj.

ὁμοφωνῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι σύμφωνος, être d'accord; συμμερίζομαι τὴν γνώμην τινός, partager l'avis de quelqu'un.

ὁμοφώνως (ἐπίρ.) κοινῇ συναινέσει, διὰ κοινῆς συμφωνίας, d'un commun accord; unanimement, adv. μιᾷ φωνῇ, d'une [seule] voix; βλ. καὶ **ὁμοθυμαδόν.**

ὁμοχειρία, ας, ἡ [ναυτ. πυρ.] τὸ σύνολον τῶν ἀνδρῶν τῶν χειριζομένων πυροβόλον, κτλ. équipage d'une pièce, etc.

ὁμόχρονος, ος, ον, ὁ διαρκῶν τὸν αὐτὸν χρόνον, τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, qui dure le même temps; ὁ ἐν ταὐτῷ γινόμενος, ταυτόχρονος, simultané, ée, adj.

ὁμόχρους, ους, ουν· ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ χρῶμα, de la même couleur; [βοτ.] homochrome, adj.

ὁμοψηφία, ας, ἡ· τὸ ἔχειν τὴν αὐτὴν γνώμην, συμφωνεῖν, συνεπῶς τὸ **ὁμόψηφον**, ἤτοι τὸ δίδειν ὁμοιόμορφον, τὴν αὐτὴν ψῆφον, conformité de vote.

ὁμόψηφον, τό· βλ. ὁμοψηφία.

ὁμόψηφος, ος, ον, ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν γνώμην, τὸ νὰ ἦνε σύμφωνος, qui est du même avis; ὁ ψηφίζων ὁμοίως, qui vote de même.

ὁμοψηφῶ (έω), δίδω τὴν αὐτὴν ψῆφον, voter de même; ἔχω τὴν αὐτὴν γνώμην, être du même avis que; ὅθεν εἶμαι σύμφωνος, συναινῶ, consentir.

ὁμοψήφως [ἐπίρ.], διὰ κοινῆς ψήφου, κοινῇ (γενικῇ) ψήφῳ, d'une voix commune, unanimement, adv.

ὀμπλή, ῆς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἴχνος, πατησιά, κυρίως ὅμως ὁ ὄνυξ βοός, ἡ ὁπλή.

ὀμπρέλλα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], τὸ ἀλεξίβροχον, parapluie, n.m. [διὰ τὸν ἥλιον], ἀλεξήλιον, ombrelle, n. f. parasol, n. m. βλ. καὶ σκιάδιον.

ὀμπρελλῖνον, ου, τὸ [ὑποκορ. τοῦ ὀμπρέλλα] γυναικεῖον ἀλεξήλιον, ombrelle [de dame].

ὀμπρὸς [δημ. ἐπίρ.]. βλ. ἐμπρός, κτλ.

ὀμπυάζω [δημ.], βλ. ἐμπυάζω, κτλ.

ὄμπυο, τὸ [δημ. καὶ διάλ. Κύμης], ἔμπυον, πῦον καὶ ἐξ αὐτοῦ μπυοφήτης = πυοφήτης, δερματικὸν νόσημα τῆς κεφαλῆς τῶν βρεφῶν.

ὄμφακες, οἱ· verjus, n.m. αἱ ἄωροι σταφυλαί· βλ. ὄμφαξ.

ὀμφακίας, ου, ὁ· verjus, n. m. χυμὸς ὀξυνὸς λαμβανόμενος ἐξ ἀώρων σταφυλῶν κοινῶς τὸ ξυνὸ τοῦ σταφυλιοῦ.

ὀμφάκινον, τὸ (χρῶμα), vert d'huile; ‖ ὀμφάκινον ἔλαιον=τὸ ἐκ πρασίνων, μὴ ὡρίμων ἐλαιῶν ἐκθλιβὲν ἔλαιον, τὸ **ἀγουρόλαδο.**

ὀμφαλικὸς καὶ

ὀμφάλιος, ος, ον· ombilical, ale, aux; [ἀνατ.] ἀνήκων εἰς τὸν ὀμφαλόν, qui appartient à l'ombilic; ‖ ὀμφαλικὴ χώρα, région ombilicale; ‖ — λῶρος, cordon ombilical ἢ ἁπλῶς ὀμφαλός, λῶρος περιλαμβάνων τὰ αἱματοφόρα ἀγγεῖα καὶ συγκοινωνῶν μετὰ τοῦ ἐμβρύου· ‖ **ὀμφαλός**, anneau ombilical, δακτύλιος κλείων τὸ ἄνοιγμα τοῦ ὀμφαλοῦ· ‖ ὀμφαλοκήλη, hernie ombilicale; ‖ ὀμφαλοτομῶ, couper le cordon. § [βοτ.] ὀμφαλός, cordon ombilical, μέρος δι' οὗ συνάπτεται τὸ σπέρμα μετὰ τοῦ φυτοῦ.

ὀμφαλοειδής, ής, ές· ὁ ἔχων τὸ εἶδος (τὸ σχῆμα) τοῦ ὀμφαλοῦ, στρογγύλος ὡς ὁ ὀμφαλός, qui a la forme d'un ombilic, ombiliciforme, adj.

ὀμφαλοκήλη, ης, ἡ (βλ. **ὀμφαλὸς** καὶ κήλη), ὀμφαλικὴ κήλη, hernie ombilicale; omphalocèle, n. f.

ὀμφαλομεσεντερικός, ή, ὸν [ἀνατομ.] omphalomésentérique (ὀμφαλός, nombril καὶ μεσεντέριον, mésentère) adj. ‖ ἀγωγὸς ὀμφαλομεσεντερικός, conduit omphalomésentérique; ‖ ἀγγεῖα **ὀμφαλομεσεντερικά**, vaisseaux omphalomésentériques.

ὀμφαλός, οῦ, ὁ· nombril, n. m. petite cicatrice du cordon ombilical au milieu du ventre; [ἀνατ.] **ὀμφαλός**, ombilic, n. m. καλεῖται ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θηλαστικῶν ζῴων θέσις τις ἐπὶ τῆς κοιλίας, δι' ἧς κατὰ τὴν ἐμβρυϊκὴν ζωὴν διέρχονται ἡ ὀμφαλικὴ ἀρτηρία καὶ αἱ δύο ὀμφαλικαὶ φλέβες ἤτοι τὰ ἀγγεῖα δι' ὧν τελεῖται ἡ μεταξὺ τοῦ σώματος τῆς μητρὸς καὶ τοῦ ἐμβρύου κυκλοφορία τοῦ αἵματος. Ἀμέσως μετὰ τὸν τοκετὸν ἀποκοπτομένου τοῦ ὀμφαλίου λώρου, ὅστις περιλαμβάνει τὰ ἀγγεῖα ταῦτα, τὸ μικρὸν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ νεογνοῦ ὑπόλοιπον συρρικνοῦται μετά τινα καιρὸν καὶ κατασκευάζεται οὕτω πτυχώδης τις οὐλή, διὰ βίου παραμένουσα, ὁ ὀμφαλός. Ὀμφαλοκῆλαι καλοῦνται κῆλαι γινόμεναι διὰ τοῦ ὀμφαλοῦ, συχνότεραι εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν διὰ τὴν ἧττονα στερεότητα τῆς θέσεως ταύτης. § — [βοτ.] ὁ ὀμφαλὸς τοῦ κυάμου, le hile de la fève; καὶ ἐν γένει ὀμ-

φαλός, nombril, λέγεται κοίλωμα ἐπὶ τῶν καρπῶν εὑρισκόμενον ἀντιθέτως τοῦ μίσχου. § — [μεταφ.] τὸ κέντρον, centre, n. m. τὸ μέσον milieu, n. m. § —, bosse de bouclier; βλ. **ἐπομφάλιον**. § —, ancone, n. m. [ἀρχιτ.] οὕτω καλεῖται τὸ κέντρον τῶν τεταρτοκυκλίων τῆς ἰωνικῆς σπείρας· βλ. καὶ ἕλιξ (volute); || ὀμφαλός, ὀφθαλμὸς ἢ ἄξων τῶν ἑλίκων, œil de volute, λέγεται ὁ μικρὸς κύκλος ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἑλίκων τοῦ Ἰωνικοῦ κιονοκράνου. Ἐπὶ τῶν κορινθιακῶν κιόνων ὁ ὀμφαλὸς ἢ ὀφθαλμὸς καλεῖται bouton, n. m. § —, moyeu, n. m. (πληθ. moyeux), ἢ καὶ κέντρον τοῦ βεβαθμονομημένου δίσκου τοῦ σκοπευτικοῦ μηχανήματος τῶν ὑψώσεων τῶν πυροβόλων μεγάλου διαμετρήματος (ἐν τῷ ναυτικῷ).

ὀμφαλοτομία, ας, ἡ· omphalotomie, n. f. ἀποτομὴ τοῦ ὀμφαλικοῦ λώρου, section du cordon ombilical.

ὀμφαλοτομῶ, μέλ. ήσω· κόπτω τὸν ὀμφαλόν, couper le cordon.

ὀμφαλωτός, ή, όν· ὁ μορφὴν ἔχων ὀμφαλοῦ, qui a la forme de nombril: ὁ ὀμφαλοειδῶς εἰργασμένος, creusé (arrondi, relevé) au milieu en forme de nombril. § ὀμφαλωτός, ombiliqué, ée, ὁ ἔχων ὀμφαλόν, qui est muni d'un ombilic.

ὄμφαξ, ος, ὁ καὶ ἡ· ἡ ἄωρος ῥὰξ ἢ σταφυλή, κοινῶς **ἀγουρίδα** (raisin vert), verjus, n. m. || ὄμφακες ἔτι εἰσὶ [παροιμ. ἀρχ.], autant en dit le renard des mûres, elles sont trop vertes, καὶ κοινῶς ὅσα δὲν φτάνει ἡ ἀλεποῦ τὰ κάνει κρεμαστάρια· βλ. καὶ ὄμφακες.

ὁμωνυμία, ας, ἡ· ὁμοιότης κατὰ τὸ ὄνομα, conformité de nom; homonymie, n. f. ἰδιότης τοῦ **ὁμωνύμου**.

ὁμώνυμος, ος, ον· ὁ τὸ αὐτὸ ἢ ὅμοιον ὄνομα ἔχων, homonyme, n. m. λέγεται ἐπὶ πραγμάτων ἐχόντων τὸ αὐτὸ ὄνομα ἂν καὶ φύσεως διαφόρου· ἐπίσης ἐπὶ λέξεων ἀποδιδόντων τὸν αὐτὸν ἦχον καὶ ἐκφραζόντων διάφορα ἀντικείμενα· π. χ. **θήρα** καὶ **θύρα**· κίων καὶ **κύων**· mule (animal) καὶ mule (chaussure); chêne et chaîne; sein et sain, εἶνε λέξεις, ὀνομασίαι ὁμώνυμοι.

ὁμωνύμως [ἐπίρ.] ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα, sous le (avec le) même nom; καθ' ὁμωνυμίαν, par homonymie.

ὅμως [σύνδ. ἐναντιωμ.] καὶ κοινῶς ὅμως; πλήν, ἀλλά, μ' ὅλον τοῦτο, mais; τοὐλάχιστον, ὅμως, seulement, adv. || ἂν ὅμως ἔλθῃ, mais s'il vient; || ἂς ἔλθῃ, δὲν θέλω ὅμως νὰ τὸν ἰδῶ, qu'il vienne, seulement je ne veux pas le voir; || καὶ ὅμως, et pourtant; et cependant = καὶ ἐν τούτοις, ἐν τοσούτῳ· || μὴ λησμονήσῃς ὅμως ὅτι, seulement n'oubliez pas que.

ὄν, ὄντος, τὸ [οὐδ. τοῦ ὤν, μετοχὴ τοῦ εἰμί], οὐσ. ce qui est, τὸ εἶναι, τὸ ὑπάρχον, être, n. m. (βλ. καὶ ὄντα)· ἡ ὕπαρξις, créature, n. f. || τὸ ὑπέρτατον ὄν, l'être suprême; || ὁ ἄνθρωπος εἶνε ὂν λογικόν, l'homme est un être raisonnable; || τὰ ἔμψυχα ὄντα, les êtres animés; || ῥυπαρὸν ὄν, sale créature; || ἀναίσχυντον, ἐλεεινόν, ὄν, créature effrontée, vilaine; || τῷ ὄντι [ἐπίρ.]· βλ. **τωόντι**.

ὄναγρος, ου, ὁ· ὄνος ἄγριος (âne sauvage), onagre, n. m. zèbre, n. m. βλ. ὄνος.

ὀνάκανθον, τό· κοινῶς γαϊδουράγκαθον, chardon, n. m.

ὄναρ, ος, τὸ [μόνον εὐχρ. ὀνομ. καὶ αἰτ.], τὸ ὄνειρον, rêve, n. m. songe, n. m. || κατ' ὄναρ, en songe; βλ. **ὄνειρον**.

ὀνάριον, ου, τό· μικρὸς ὄνος, κοινῶς **γαϊδουράκι**, petit âne; ânon, n. m. bourriquet, n. m.

ὀνεί, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ὄνειδος, αἶσχος.

ὀνειδίζω, μέλ. ίσω, μέμφομαι τινὰ διά τι, reprocher quelque chose à quelqu'un; ὅθεν ὑβρίζω, insulter; καθυβρίζω, **ἐξυβρίζω**, injurier; καταισχύνω, honnir; προσβάλλω, outrager; || ὀνειδίζει τοὺς εὐεργέτας του, il injurie ses bienfaiteurs; || insulter quelqu'un καὶ insulter à quelqu'un διαφέρουσι, καθότι τὸ μὲν πρῶτον σημαίνει ὑβρίζειν τινά, τὸ δὲ δεύτερον ἐπιχαίρειν ὑβριστικῶς ἐπὶ τῶν δεινῶν τινός, insulter au malheur de quelqu'un.

ὀνείδισις, εως, ἡ καὶ

ὀνειδισμός, οῦ, ὁ· action de reprocher (d'insulter), ἡ μέμψις, μομφή, reproche, n.m. ὕβρις, insulte, n. f. || τὸ ὀνείδισμα, ἡ προσβολή, outrage, n. m.

ὀνειδιστικός, ή, όν· εἰς τὸ ὀνειδίζειν, τὸ μέμφεσθαι ἐπιτήδειος, ὑβριστικός, injurieux, euse; προσβλητικός, outrageant, e, adj.

ὀνειδιστικῶς [ἐπίρ.], μετ' ὀνειδισμοῦ, injurieusement, adj.

ὄνειδος, ους, τό· ἡ αἰσχύνη, καταισχύνη, honte, n. f. ἀτιμία, ὄνειδος, αἶσχος, opprobre (= ignominie profonde); μεγάλη ἀτιμία, αἶσχος, ὄνειδος, ignominie, n.f. || εἶνε τὸ ὄνειδος τῆς οἰκογενείας του, être l'opprobre de sa famille = lui faire honte. § —, κακομεταχείρησις τινὸς διὰ λόγων ἢ ἔργων, ἡ μέμψις, μομφή, reproche, n. m. ὁ ψόγος, μομφή, blâme, n m. ἡ ὕβρις, ἐξύβρισις, insulte, n.f. injure, n. f.

ὄνειος, ος, ον· ὁ ἐξ ὄνου, τοῦ ὄνου, κοινῶς γαϊδουρίσιος, d'âne; || ὄνειον γάλα, lait d'ânesse.

ὀνειρεύομαι, μέλ. εύσομαι, βλέπω καθ' ὕπνον ὄνειρον, faire un rêve; faire des songes; ὀνειρώττω, βλέπω κατ' ὄναρ, rêver; songer; || ὀνειρεύεται ἔξυπνος, il rêve tout éveillé; || τὸ ὠνειρεύθης [μεταφ.], vous avez rêvé cela.

ὀνειριάζομαι, βλ. **ὀνειρεύομαι**.

ὀνειρισμός, ου, ὁ· onirisme, n. f. ὁ ἐνυπνιασμός, βλ. λέξιν.

ὀνειροκρισία, ας, ἡ· ἡ ἐξήγησις, ἑρμηνεία τῶν ὀνείρων, interprétation des songes; onirocritie, n. f.

ὀνειροκρίτης, ου, ὁ· ἐξηγητὴς (ἑρμηνευτής) τῶν ὀνείρων, interprète des songes; onirocrite, n. m. ὀνειρομάντις, oniromancien, enne. § —, βιβλίον ἐν ᾧ ἐξηγοῦνται τὰ

ὄνειρα, livre des songes; livre onirocritique.

ὀνειροκριτική, ῆς, ἡ· onirocritique, n. f. ἡ τέχνη τοῦ ἐξηγεῖν διὰ τῶν ὀνείρων· ἡ ὀνειρομαντία, oniromancie, n. f. ἡ μαντεία διὰ τῶν ὀνείρων, divination par les songes.

ὀνειροκριτικός, ή, όν· onirocritique, adj. ὁ τῶν ὀνείρων ἐξηγητικός, interprétation des songes ; βλ. **ὄνειρον.**

ὄνειρον, ου, τὸ καὶ **ὄνειρος,** τὸ ὄναρ, τὸ ἐνύπνιον, ὀπτασία, rêve, n. m. τὸ σύνολον τῶν ἰδεῶν καὶ εἰκόνων αἵτινες παρουσιάζονται εἰς τὸν νοῦν καθ' ὕπνον· || ἐνύπνιον ὄνειρον, songe, n. m. συνένωσις συχνάκις ἀσυναρτήτων ἰδεῶν παρουσιαζομένων καθ' ὕπνον· || εἶδα ὄνειρον, j'ai eu (j'ai fait) un rêve ; || πιστεύει τὰ ὄνειρα, il croit (il ajoute foi) aux songes; || τὸ εἶδα εἰς τὸ ὄνειρόν μου, j'ai vu cela en songe ; j'en ai rêvé ; || ἐβγῆκε τὸ ὄνειρόν του, son rêve s'est réalisé ; || [μεταφ.] οὐδὲ εἰς τὸ ὄνειρό του τὸ ἔβλεπε, il ne s'en doutait mûme pas ; || εἶδα ἕνα ἀλλόκοτον ὄνειρον, j'ai fait un songe singulier ; || τρέφομαι μὲ ὄνειρα, faire des châteaux en Espagne ; || ὁ βίος εἶνε ὄνειρον, la vie est un songe ; || ξένος πόνος ὄνειρον, mal d'autrui n'est que songe ; || τὸ ἐνύπνιον τοῦ Φαραώ, le songe de Pharaon ; || κατ' ὄναρ, εἰς τὸ ὄνειρόν μου, en songe=pendant le sommeil ; || ὄνειρον θερινῆς νυκτός, songe d'une nuit d'été; || [μεταφ.] rêve, n.m. χίμαιρα, φαντασία ἄνευ βάσεως, imagination sans fondement; || τὰ ὄνειρα τῆς τύχης, les rêves de fortune; || [μεταφ.] songe, n.m.=illusion, vaine imagination; la vie n'est qu'un songe; || **Ὄνειρον** καλεῖται τὸ προϊὸν τῆς κατὰ τὸν ὕπνον ἐνεργείας τῆς ψυχῆς. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ ἀνάμνησις τοῦ ὀνείρου δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ ἐγρηγορότι ἀνθρώπῳ, μόνον δὲ ἐκτάκτως ζωηρὰ ὄνειρα ἀφίνουσι τοιαύτην. Συνίσταται δὲ τὸ ὄνειρον ἐκ τῆς παραστάσεως συνεχομένων ἀλλήλοις φαινομένων ἢ συμβάντων, καὶ δὴ οὕτω πως ἂν ἔβλεπέ τις ἢ ἤκουε ἢ ᾐσθάνετο. Ἐνῷ κατὰ τὴν ἐγρήγορσιν ἡ ἐνέργεια τῆς ψυχῆς ὁρίζεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ἔξω κόσμου καὶ αἱ εἰς τὰς αἰσθήσεις ἐντυπώσεις παρέχουσι τὴν ὕλην τῶν παραστάσεων τῶν συνειρομένων διὰ τοῦ νοός, κατὰ τὸ ὄνειρον αἴρεται ἐν μέρει ἡ ἐνέργεια τοῦ νοός, ἡ δὲ φαντασία κατεργάζεται τὰς ἐν τῇ ψυχῇ ἐντυπώσεις ἐν πλήρει αὐθαιρεσίᾳ, λαμβάνουσα τὴν διὰ τὰ πλάσματά της ὕλην ἐκ τῆς μνήμης, ἀναπαράγουσα ὁλοκλήρους σκηνὰς ἐκ τοῦ παρελθόντος μᾶλλον ἢ ἧττον τροποποιοῦσα αὐτὰς ἢ συνενοῦσα αὐτὰς εἰς νέαν εἰκόνα. Διὸ ἐκ γενετῆς τυφλοὶ οὐδέποτε ἔχουσιν ἐν τῷ ὀνείρῳ παράστασιν ὡς ἂν ἔβλεπον, οὔτε ἐκ γενετῆς κωφοὶ ὡς ἂν ἤκουον. Δὲν ἀποκλείεται ἐντελῶς ὁ νοῦς κατὰ τὸ ὄνειρον, τοὐναντίον προσδίδει εἰς τὰ ἰνδάλματα συναισθητὴν σχέσιν πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἰδίους καθ' ὅσον συναισθανόμεθα ἡδονήν, λύπην κτλ. ἐνίοτε δὲ ἐκδηλοῦται καὶ εἰς ὅλως ἰδιάζουσαν αὐτοῦ ἐνέργειαν, ὡς λύσιν προβλημάτων κτλ. Περίεργος εἶνε ἡ σχέσις τοῦ ὀνειρευομένου πρὸς τὸν ἔξω κόσμον. Αἱ αἰσθήσεις ὧν ἡ ἐνέργεια δὲν αἴρεται ἐντελῶς κατὰ τὸν ὕπνον ἐγείρονται διὰ τῶν ἀναλόγων αὐταῖς ἐντυπώσεων. Ἐὰν ἡ ἐντύπωσις αὕτη ἦνε ἱκανὴ ἵνα σχηματισθῇ αἴσθημα, χωρὶς ὅμως νὰ ἐπενέγκῃ ἐγρήγορσιν, ἡ φαντασία ἐκμεταλλεύεται αὐτὴν ἐνυφαίνουσα εἰς τὰ ἑαυτῆς ἰνδάλματα ἢ δημιουργοῦσα ἐξ αὐτῆς νέα. Αἰσθήματα μυϊκὰ παριστάνοντα ὡς ἐρχόμενα ἔξωθεν καὶ παράγοντα εὐάρεστα ἢ δυσάρεστα συναισθήματα. Ἡ κίνησις τῶν μυῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ τὸ ὄνειρον ἐμποδίζεται διὰ τῆς ἀδυναμίας τῆς βουλήσεως, δύναται ὅμως νὰ ἐκτελεσθῇ εἰς διαφορωτάτους βαθμοὺς καὶ νὰ φθάσῃ μάλιστα εἰς τὴν ὑπνοβασίαν καὶ συντέλεσιν πράξεων μᾶλλον ἢ ἧττον σκοπίμων. Χαρακτηριστικὸν δὲ τοῦ ὀνείρου εἶνε καὶ ἡ ἰδιότης τῆς ψυχῆς νὰ προβάλῃ τὰς ἰδίας της αἰσθήσεις, λέξεις καὶ πράξεις εἰς ἄλλους, νὰ σκεπτώμεθα περὶ τοῦ ἑαυτοῦ μας κατὰ τὸ ὄνειρον ὡς περὶ ἄλλου προσώπου· δὲν ἐξέρχεται ὅμως ἡ ψυχὴ εὐκόλως ἐκ τῶν ὁρίων τῶν ἁρμοττόντων εἰς ἑαυτὴν καὶ συνήθως διακόπτεται τὸ ὄνειρον αἰφνιδίως ἐὰν τὰ ἰνδάλματα ἀντιφάσκωσιν ὑπερβολικῶς εἰς τὴν κρίσιν αὐτῆς. Οὐ σπανίως δὲ ἑνοῦται ἐν τῷ ὀνείρῳ ἡ φαντασία μετὰ τοῦ νοὸς εἰς τοιαύτην πτῆσιν τῶν ἰδεῶν, οἷα οὐδέποτε συμβαίνει κατὰ τὴν ἐγρήγορσιν, διότι εἶνε τότε ἐλευθέρα ἀπὸ τῆς κωλυούσης αὐτὴν κατὰ τὴν ἐγρήγορσιν ἐπιδράσεως τοῦ ἔξω κόσμου. Οὕτως ἐξηγοῦνται τὰ ὄνειρα τῶν μάντεων. Ἐν τούτοις τὰ ἰνδάλματα τοῦ ὀνείρου στεροῦνται τῆς λογικῆς συνεπείας καὶ ἐν ταχείᾳ μεταβολῇ πολλάκις συνδέονται τὰ ἀσυνηθέστερα καὶ ἀνοητότερα. Τινὰ δὲ τῶν ὀνείρων ὡς ὁ ἐφιάλτης καὶ ἄλλα θεωρητέα ὡς νοσηραὶ καταστάσεις. Ἐν τῇ ἀρχαιότητι καὶ κυρίως παρὰ τοῖς Ἀνατολικοῖς λαοῖς (Αἰγυπτίοις) τὰ ὄνειρα ἐθεωροῦντο ὡς δηλοῦντα τὰ μέλλοντα, ἀνεπτύχθη δὲ ἰδία μαντική, ἡ **ὀνειρομαντικὴ** ἢ **ὀνειροκριτική.** Ἡ δὲ πρόληψις αὕτη ἀπὸ τοῦ μέσου αἰῶνος μέχρι σήμερον ἐγένετο ἀφορμὴ τῆς ἐκδόσεως ἰδιαιτέρων βιβλίων (ὀνειροκριτῶν), ἐν οἷς δῆθεν ἐξηγεῖται ἡ σημασία τῶν κατὰ τὸ ὄνειρον παρατηρουμένων ἰνδαλμάτων.

ὀνειροπόλημα, ατος, τό· ἐκεῖνο ὅπερ φαντάζεταί τις, σκέπτεται ἐν εἴδει ὀνείρου ἔξυπνος ὤν, ὁ ρεμβασμός, rêverie, n. f. ἡ σκέψις κατὰ τρόπον ἀσαφῆ καὶ ἀόριστον περί τινος πράγματος, rêvasserie, n. f. [μεταφ.] τὸ ὄνειρον, rêve, n. m. ἡ φαντασία ὀνειρώδης, ὀνειροφαντασία, τὸ ὅραμα, ὀπτασία, vision, n. f. ἡ χίμαιρα, chimère, n. f. [πληθ.] αἱ φαντασιοπληξίαι, imaginations, n. f. pl. ὀνειροπολήματα, rêvasseries, n. f. pl.

ὀνειροπόλησις, εως, ἡ· τὸ ὀνειρεύσθαι, φαντάζεσθαί τι ἔξυπνος ὤν, rêverie ; βλ. καὶ **ὀνειροπόλημα.**

ὀνειροπόλος, ος, ον· φαντασιοσκόπος, ὁ φανταζόμενος ὀνειροπολήματα, rêveur, euse ; songeur, euse ; [οἰκ.] —, rêvasseur, euse, βλ. **ὀνειροπόλημα.** § **ὀνειροπόλος,** ὁ, ἡ, songe

-creux, n. m. (ἀμετάβλητον), ὁ ἀδιακόπως ἀπατῶν ἑαυτὸν διὰ κενῶν ἐλπίδων.

ὀνειροπολῶ (έω), μέλ. ήσω· ὀνειρεύομαι ἰδίως ἔξυπνος ὤν, rêver ; σκέπτομαι εἰς τρόπον ἀσαφῆ καὶ ἀόριστον περί τινος πράγματος, rêvasser.

ὄνειρος, βλ. ὄνειρον.

ὀνειροφαντασία, ας, ἡ· φαντασία ὀνειρώδης, ὄψις ὀνείρου, ὀπτασία, vision, n. f. ὄνειρον [φανταστικόν], rêve [phantastique] ; φαντασία, imagination, n. f.

ὀνειρωγμός, οῦ, ὁ· onyrogme, n. m. βλ. ὀνείρωξις.

ὀνειρώδης, ης, ες· ὅμοιος ὀνείρῳ, semblable à un rêve, de rêve.

ὀνείρωξις, εως, ἡ καὶ ὀνειρωγμός, ἡ ἐν ὀνείροις ἐκσπερμάτωσις, Ἀριστοτ. pollution nocturne ; [διδ.] exonirose; [ἰατρ.] pollution qui se produit dans un rêve, συνώνυμον τοῦ ὀνειρωγμός, onyrogme καὶ δημωδῶς fausse couche.

ὀνειρώττω, βλ. ὀνειρεύομαι. §—, καθ' ὕπνον ἀσελγῆ ὀνειρευόμενος ἐκσπερματίζω, βλέπω ἀσελγὲς ὄνειρον, avoir un rêve lascif.

ὄνευος, ου, ὁ [ναυτ.], βλ. βαροῦλκον, guindeau, n. m. ‖ —, guidas, n. m. καὶ guindal, γεράνιον, μηχανὴ δι' ἧς ἀνέλκονται βάρη· βλ. καὶ βαροῦλκον· ‖ — καὶ ὄνος, cabestan, n. m. ὁ ἐν τῷ ναυτικῷ καλούμενος ἐργάτης (βλ. λέξιν).

ὀνεύω, μέλ. εύσω· ἕλκω διὰ τοῦ ὀνεύου, tirer avec le cabestan.

ὀνηγός, οῦ, ὁ· ὁ ὀνηλάτης.

ὀνηλασία, ας, ἡ· τὸ ὁδηγεῖν ὄνους, action de conduire des ânes, ἤτοι τὸ ἔργον τοῦ ὀνηλάτου.

ὀνηλάτης, ου, ὁ· ὁ τοῦ ὄνου ὁδηγός, ὁ ὁδηγῶν ὄνους, κοινῶς ὁ γαϊδουρολάτης, ânier, n. m.

ὀνίσκος, ου, ὁ [ἰχθ.], morue, n. f. ἰχθὺς τῆς τάξεως τῶν φαδοειδῶν ὁ κοινὸς βακαλάος, ἔχει χρῶμα φαιὸν μετὰ κιτρίνων κηλίδων καὶ λευκῶν ταινιῶν· εἶνε λίαν ἀδηφάγος τρεφόμενος ἐξ ὀστρέων, καρκίνων καὶ ἰχθύων, ἁλιεύεται κατὰ μεγάλας ποσότητας κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ᾠοτοκίας παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Νορβηγίας καὶ νέας Φιλανδίας. Ἐκ τοῦ ἥπατος τούτου ἐξάγεται τὸ ἔλαιον τοῦ ὀνίσκου (huile de foie de morue) ; βλ. καὶ βακαλάος. § [ναυτ.] —, virevaut, n. m. singe, n. m. κοινῶς ἀργανέλο, μικρὸν βαροῦλκον (guindeau)· καλεῖται ἐπίσης ὀνίσκος μικρὸν ἐξέλικτρον (treuil) τιθέμενον εἰς τὴν πρῷραν τῆς ἀκάτου, ἐφ' οὗ σύρεται ὁ τόνος ἢ ἡ ἅλυσις ἀγκύρας ἀνασυρομένης δι' αὐτοῦ. § —, moulinet, n. m. μικρὰ ἐξέλικτρα (treuil) ὁριζόντιος ἢ κατακόρυφος φέρουσα μοχλοὺς τιθεμένους σταυροειδῶς, δι' ὧν στρέφεται, τυλισσομένου ἢ ἐκτυλισσομένου σχοινίου, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου εἶνε προσδεδεμένον βάρος τι· ‖ — βυτιδοπηγοῦ, moulinet de tonnelier.

ὀνοβρυχίς, ίδος, ἡ· onobrychis, n.m. ἐπιστημονικὴ ὀνομασία τοῦ sain foin, n. m. ἡ ἐγινώδης καὶ ἡ ἐβενοϊδὴς εἶνε φυτὰ τῶν ἀγρῶν, ἀκτοφυῆ, ἀνήκοντα εἰς τὴν τάξιν τῶν ψυχανθῶν· βοτάνη κατάλληλος πρὸς διατροφὴν τοῦ ἵππου.

ὀνοδρομία, ας, ἡ [μεταφ.], τὸ τρέχειν ἐπὶ ὄνων, course d'ânes ; ἐκδρομὴ ἐπὶ ὄνων, partie d'ânes, κοινῶς γαϊδουροκαβαλαρία.

ὀνοκέφαλος, ος, ον· μὲ κεφαλὴν ὄνου, à tête d'âne.

ὀνόκλεια, ας, ἡ [φυτ.], mimosa, n. m. (καὶ κατὰ τὴν Ἀκαδ.) n. f. ou mimeuse ; λαχανῶδες φυτὸν λίαν εὐαίσθητον· κοινὴ ὀνομασία εἴδους τινὸς ἀκακίας.

ὀνόκομβος, ου, ὁ [ναυτ.], nœud de vache ; βλ. κόμβος καὶ σχοινόκομβοι ναυτικοῦ.

ὀνοκρόταλος, ου, ὁ [πτηνὸν] φαλακροκόραξ, cormoran, n. m.

ὄνομα, ατος, τό· ἡ κλῆσις, ἡ προσηγορία, nom, n. m. ἡ λέξις δι' ἧς καλούμενός τις ἐννοεῖ ὅτι πρόκειται περὶ αὐτοῦ, τὸ κύριον ὄνομα, le prénom, καὶ [οἰκ.] le petit nom, ἢ ἡ λέξις ἣν φέρει ἕκαστον οὐσιαστικὸν πρὸς διάκρισιν αὐτοῦ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, ζώων, ἢ πραγμάτων· ‖ εἶπε τὸ ὄνομά του, il a dit son nom ; il s'est nommé ; ‖ [γραμμ.] τὸ κύριον ὄνομα, nom propre, λέγεται τὸ σημαῖνον ἓν μόνον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα εἴδους τινός, π. χ. Σωκράτης, Ἀθῆναι· ‖ ὄνομα προσηγορικόν, nom commun, καλεῖται πᾶν τὸ σημαῖνον πάντα τὰ ὁμοειδῆ πρόσωπα, ζῶα ἢ πράγματα, π. χ. ἄνθρωπος, ἵππος, οἰκία· ‖ ὄνομα ἐπίθετον [γραμμ.] adjectif, βλ. λέξ. ‖ ψευδὲς ὄνομα, faux nom ; ‖ ἀναγγέλλω τὸ ὄνομά μου, se faire annoncer ; ‖ τὸ ὄνομά του εἶνε Γεώργιος, son nom est Georges ; ‖ ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι, il n'est roi que de nom ; ‖ ὄνομα καὶ πρᾶγμα [φρ.] de nom et de fait ; ‖ τὸν γνωρίζω μόνον ἐξ ὀνόματος, je ne le connais que de nom ; ‖ ἐν ὀνόματι τοῦ, au nom de ; ‖ εἶνε σοφὸς ὄνομα καὶ πρᾶγμα c'est un savant dans le vrai sens du mot ; ‖ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι, en son propre [et privé] nom ; ‖ ἐξ ὀνόματός μου, en mon nom ; ἐξ ἐμοῦ, ἐκ μέρους μου, de ma part ; ‖ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρός, τοῦ Υἱοῦ, κλπ. au nom du Père, du Fils etc ; ‖ διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ! au nom de Dieu ! ‖ κάποιος ὀνόματι Πέτρος, un nommé Pierre ; ‖ ὁ ναὸς οὗτος τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νικολάου, cette église est consacrée sous l'invocation de (est dédiée à) Saint Nicolas ; ‖ τοὺς γνωρίζω ὅλους κατ' ὄνομα, je les connais tous par leur nom ; ‖ [ἐδανείσθη] ἐπ' ὀνόματι τοῦ πατρός του, au (sous) le nom de son père. § —, ἡ ὀνομαστικὴ ἑορτὴ ἀτόμου τινός, fête d'une personne ; ‖ ἔχει (εἶνε) τὸ ὄνομά του σήμερον, c'est sa fête aujourd'hui ; ‖ νὰ χαίρεσαι τὸ ὄνομά σου, je vous souhaite une bonne fête. § —, ἡ δόξα, ἡ φήμη, réputation, n. f. τὸ ὄνομα, nom ; ‖ διὰ νὰ ἀποκτήσῃ ὄνομα, pour se faire connaître = νὰ καταστῇ γνωστός· ‖ ἀπέκτησεν ὄνομα, il s'est fait connaître ; il s'est fait (il s'est acquis) un grand nom ; ‖ [ἐπὶ

κακοῦ] ἐβγῆκε τ' ὄνομά του, il s'est fait un mauvais renom; βλέπε καὶ δόξα. § ὄνομα, nom, n. m. παρὰ τοῖς διαφόροις λαοῖς τὰ εἰς τὰ ἄτομα διδόμενα ὀνόματα, δεικνύουσι διαφορὰς τινάς. Οἱ τῆς Ἀνατολῆς λαοὶ εἶχον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ ἔθιμον νὰ δίδωσι εἰς τὰ νεογνὰ ἓν καὶ μόνον ὄνομα, πολλάκις εἰλημμένον ἀπὸ θεότητος τινὸς ἢ ἐκ συμβάντος τινὸς κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ τέκνου οὐ σπανίως δὲ συμβάν τι σπουδαῖον εἰς τὸν κατόπιν βίον ἐγίνετο καὶ ἀφορμὴ μεταβολῆς τοῦ ὀνόματος. Παρὰ τοῖς Σημίταις οἱ υἱοὶ ἔφερον ἐνίοτε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς πρὸ τοῦ ὁποίου ἐτίθετο ἡ λέξις bar ἢ ben (υἱός). Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν ὑπῆρχον μὲν ὀλίγα τινὰ ὀνόματα γενῶν, κυρίως ἱερέων ἢ εὐπατριδῶν, κτλ. ὡς Εὐμολπίδαι, Ἀλκμαιονίδαι, κτλ. ἐν γένει ὅμως ὁ Ἕλλην ἔφερεν ἓν καὶ μόνον κύριον εἰς ὃ πρὸς καλλιτέραν διάκρισιν προσετίθετο τὸ ὄνομα τοῦ πατρός, ὡς Σωκράτης Σωφρονίσκου, ἢ πατρωνυμικὸν ὡς Ἀχιλλεὺς ὁ Πηλείδης. Τὰ νῦν παρὰ τοῖς πλείστοις πεπολιτισμένοις λαοῖς ἐπικρατεῖ τὸ ἔθιμον ὅτι ἐκτὸς τοῦ κυρίου ὀνόματος ἕκαστος φέρει καὶ οἰκονενειακὸν (ἐπίθετον). Καὶ ἐκεῖνα μὲν εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰλημμένα ἐκ τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἢ ἀπὸ ἁγίων τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἢ καὶ ἐκ τῆς ἀρχαίας ἱστορίας· ταῦτα δὲ τὰ ἐπίθετα, εἶνε ἢ αὐτὰ τὰ κύρια ὀνόματα, συνήθως παρ' ἡμῖν εἰς πατρωνυμικὰ μετασχηματισθέντα ἢ τοπικὰ καὶ ἐθνικά, ἢ ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος εἰλημμένα, ἢ ἐξ ἰδιαιτέρου χαρακτηριστικοῦ (ὡς Ξανθός)· εἰς τὰ τελευταῖα ταῦτα ἀνήκουσι καὶ τὰ ἐξ ὀνομάτων ζώων ἢ ἐκ συμβάντος τινός, ὄντα κυρίως παρωνόμια (παρατσούκλια). Πολλῶν ὅμως ὀνομάτων ἡ προέλευσις δὲν δύναται εὐκόλως νὰ ἑρμηνευθῇ ἐτυμολογικῶς.

ὀνομάζω, μέλ. άσω, παρατ. ὠνόμαζον, ἀόρ. ὠνόμασα, λέγω τὸ ὄνομα, ὀνομαστὶ κράζω τινά, καλῶ κατ' ὄνομα, καλέω-ῶ, ἀποκαλῶ (κυρ. διὰ τὰ ἐπίθετα), ὀνομάζω, προσαγορεύω, nommer; appeler; traiter (qualifier) de; ‖ ὁ ἀνάδοχός του τὸν ὠνόμασε τοιουτοτρόπως, son parrain l'a nommé ainsi; ‖ πῶς ὀνομάζεσθε; comment vous appelez-vous? quel est votre nom; ‖ τὸν ὠνόμασε κλέπτην, il le traita de voleur; ‖ δὲν ὀνομάζει τὸν συγγραφέα [παρ' οὗ ἐδανείσθη, κτλ.], il ne cite pas son auteur; ‖ πῶς ὀνομάζεται τὸ δρᾶμά του; quel est le titre de sa pièce? ‖ πῶς ὀνομάζεται τὸ ἔργον του; quel est le titre de son ouvrage? ‖ ὀνόμασον τινάς, citez en quelques; ‖ ἠδυνάμην πολλοὺς ἄλλους (συγγραφεῖς) νὰ ὀνομάσω, j'en pourrais citer beaucoup d'autres; ‖ κάποιος ὀνομαζόμενος Παῦλος, un nommé Paul.

ὀνομασία, ας, ἡ· δίδειν εἴς τινα ἢ τι τὸ ὄνομα, τὸ ὀνομάζειν, dénomination, n. f. τὸ ὄνομα, nom, n. m. ὁ προσδιορισμός, ἡ ὑπόδειξις τινός, désignation, n. f. § —, nomination, n. f. ὁ προσδιορισμός, ὁ διορισμός, τὸ ὀνομάζειν τινὰ εἴς τινα βαθμὸν ἢ διορίζειν εἰς θέσιν τινά, ἢ ἡ τοποθέτησις εἰς θέσιν τινά, ἢ προαγωγὴ (avancement) ἀπὸ βαθμοῦ εἰς βαθμόν.

ὀνομαστὶ [ἐπίρ.], κατ' ὄνομα, διὰ τοῦ ὀνόματός του, avec désignation par son nom, nommément, adv. ὀνομαστικῶς, nominativement, adv. βλ. λέξ. ἰδίως, μάλιστα, κυρίως, notamment, adv. ‖ [πολλοὶ] καὶ ὀνομαστὶ ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα, et nommément tel et tel; ‖ πολλοὶ διεκρίθησαν καὶ ὀνομαστὶ ὁ δεῖνα, plusieurs se sont distingués et nommément un tel.

ὀνομαστική, ῆς, ἡ [γραμμ. ἡ πτῶσις], nominatif. n. m. πτῶσις προσδιορίζουσα τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως.

ὀνομαστικόν, οῦ, τό· onomasticon, n.m. σύγγραμμα προσδιορίζον τὴν ἔννοιαν καὶ χρῆσιν τῶν λέξεων. Ἡ λέξις **ὀνομαστικὸν** (onomasticon) λαμβανομένη ἐν εὐρυτέρᾳ σημασίᾳ εἶνε συνώνυμος τῆς λέξεως vocabulaire, n. m. καλεῖται δὲ οὕτως εἶδος λεξικοῦ (espèce de dictionnaire) ἐν τῷ ὁποίῳ ἀντὶ τῆς ἀλφαβητικῆς κατατάξεως τῶν λέξεων, ὑπάρχει τοιαύτη καθ' ὕλην. Ἐκ τῆς ἀρχαιότητος σώζεται τοιοῦτο τοῦ Πολυδεύκους, onomasticon de Julius Pollux.

ὀνομαστικός, ή, όν· ὁ εἰς τὸ ὄνομα ἀνήκων, nominal, ale, adj. qui se fait en appelant les noms; qui n'a que le nom sans posséder les avantages; ‖ —, nominatif, ive, adj. qui contient des noms; ‖ ὀνομαστικὴ κατάστασις τῶν ὑπαλλήλων, état nominatif des employés; ‖ ὀνομαστικὸς κατάλογος, liste nominative; ‖ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, par appel nominal; ‖ ὀνομαστικός, ή, όν· nominatif, ive, λέγεται περὶ τίτλου φέροντος τὸ ὄνομα τοῦ ἰδιοκτήτου (qui porte le nom du propriétaire), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς τίτλους τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὸν κομιστὴν (τὸν φέροντα, au porteur); ‖ ὀνομαστικὴ ἀξία, prix (valeur) nominal· βλ. καὶ ὀνοματικός. § **ὀνομαστικός,** ή, όν· dénominatif, ive; qui sert à nommer; terme dénominatif.

ὀνομαστικῶς [ἐπίρ.] κατ' ὄνομα, nominativement, adv. en désignant le nom: être interpellé nominativement. § **ὀνομαστικῶς,** nominalement, adv. d'une manière nominale.

ὀνομαστός, ή, όν· ὁ ὠνομασμένος, ἐξακουσμένος, renommé, ée, adj. πεφημισμένος, fameux, euse, adj.

ὀνοματίζω, μέλ. ίσω, ὀνομάζω, nommer, δίδω ὄνομα εἴς τινα ἢ τι, donner un nom; κατονομάζω, dénommer.

ὀνοματικός, ή, όν· ὁ εἰς τὸ ὄνομα ἀνήκων, nominatif, ive, adj. nominal, ale, adj. ‖ ὀνοματικαὶ μετοχαί, actions nominatives; ‖ ὀνοματικὴ ἀξία [μετοχῶν, χρεωγράφων, κτλ.] valeur nominale; ‖ ὀνοματικὴ τιμή, prix nominal.

ὀνοματογραφία, ας, ἡ· ἡ γραφὴ τῶν ὀνομάτων, registre des noms; ἡ **ὀνοματολογία,** nomenclature, n. f.

ὀνοματογραφῶ (έω), μέλ. ήσω, γράφω ὀνόματα, écrire les noms; καταρτίζω τὴν ὀνοματολογίαν, dresser la nomenclature.

ὀνοματοθεσία, ας, ἡ· ἡ θέσις ὀνόματος, τὸ διδειν ὄνομα, imposition de noms ; ἡ ὀνομασία, dénomination, n. f. ὀνοματολογία, nomenclature, n. f.

ὀνοματοθέτης, ου, ὁ· ὁ θέτων, ὁ δίδων μίαν ὀνομασίαν (ἓν ὄνομα), qui donne une dénomination (un nom) ; nomenclateur, n.m.

ὀνοματοθετῶ (έω), μέλ. ήσω· δίδω μίαν ὀνομασίαν (ἓν ὄνομα), donner une dénomination (un nom) ; nomenclaturer.

ὀνοματοθήρας, α, ὁ· ὁ δημιουργῶν ἢ ζητῶν νέας λέξεις (ὅρους), chercheur de nouveaux mots (ou termes).

ὀνοματοθηρῶ (έω)· ὀνόματα, λέξεις, ὅρους κυνηγῶ, courir après des noms (des mots, des termes).

ὀνομᾶτοι καὶ ἀνομᾶτοι, οἱ [δημ.], τὰ ἄτομα, individus, n.m. pl. personnes, n. f. pl.

ὀνοματολογία, ας, ἡ· nomenclature, n.f. συλλογὴ τεχνικῶν ὅρων ἐπιστήμης ἢ τέχνης || χημικὴ ὀνοματολογία, la nomenclature chimique ; || ἐπίσης τὸ σύνολον τῶν λέξεων λεξικοῦ τινός, ἢ ἄθροισμα λέξεων, ἢ κυρίων ὀνομάτων. § —, terminologie, n. f. ὀνοματολογία τεχνικῶν ὅρων, ἤτοι ἐξήγησις τῶν τεχνικῶν ὅρων (termes) ἐπιστήμης ἢ τέχνης τινός, onomatologie, n. f. science des noms et de leur classification.

ὀνοματολογικός, ή, όν· ἀφορῶν ὄνομα ἢ ὀνοματολογίαν, terminologique, adv. onomatologique, adj. qui a rapport à l'onomatologie ; || σύστημα ὀνοματολογικόν, système onomatologique ; βλ. καὶ **λεξιλογία.**

ὀνοματολόγιον, ου, τό· βλ. **λεξιλόγιον,** lexique, n. m. vocabulaire, n. m. ὀνομαστικόν, nomenclature, n. f.

ὀνοματολόγος, ου, ὁ· ὁ λέξεις ἢ ὀνόματα συνάζων, nomenclateur, n. m. ou onomatologue, n. m. celui qui est versé dans l'onomatologie.

ὀνοματοποιΐα, ας, ἡ· ἡ ἐφεύρεσις λέξεων ἢ ὀνομάτων, onomatopée, n. f. λέξις μιμουμένη ἦχον τινά, mot qui imite un son ; ὀνοματοποιΐα λέγεται ἐν τῇ γλωσσολογίᾳ ὁ σχηματισμὸς λέξεων ἐκ φυσικῆς φωνῆς ἢ ἤχου, ὡς π. χ. τοῦ ὀνόματος κόκκυξ ἐκ τῆς φωνῆς τοῦ πτηνοῦ.

ὀνοματοποιῶ (έω), πλάττω, ἐφευρίσκω, νέα ὀνόματα, inventer (trouver) des nouveaux mots..

ὀνοματώδης, ης, ες [φιλοσ.], ὁ κατὰ τὸ εἶδος τοῦ ὀνόματος, Ἀριστοτ. nominal, ale, adj.

ὀνόπορδον, τό· onoporde, n.m. pet-d'âne, λάχανον ἄγριον, εἶδος ἀγριοαγκινάρας (chardon d'âne) περὶ οὗ λέγει ὁ Πλίνιος ὅτι ἂν τὸ φάγωσιν οἱ ὄνοι πέρδονται.

ὀνόρρυγχον, ου, τὸ (ὄνος, ῥύγχος) bédane, n.m. ἡ bec-d'âne καὶ πληθ. becs-d'ânes; ἐργαλεῖόν τι κυρίως μὲν τῶν ξυλουργῶν, ἀλλὰ καὶ ἄλλων τεχνιτῶν. Σμίλη (ciseau) μᾶλλον παχεῖα παρὰ πλατεῖα.

ὄνος, ου, ὁ· âne [**θηλ.**] ânesse ; [οἰκ. ἢ μεταφ.] bourrique, n. f. καὶ bourriquet, n.m. συνώνυμον τοῦ âne ; κοινῶς τὸ **γαϊδοῦρι**· τὸ γνωστὸν μαστοφόρον ζῶον τῆς ὁμάδος τῶν μονύχων· ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος ἡμερωθεὶς ἐχρησίμευσεν ὡς ὑποζύγιον· εἶνε ὁ ἵππος τοῦ πτωχοῦ· βλ. καὶ κατωτέρω· || φιλονεικῶ περὶ ὄνου σκιᾶς [φρ. παροιμ.], disputer sur un pied de mouche (sur la pointe d'une aiguille); || ὄνος ὄνον λείχει [παροιμ. ἀρχ.], un âne frotte l'autre ; un barbier rase l'autre ; || ὄνος πρὸς λύραν [παροιμ. ἀρχ.], un âne n'entend rien à la musique. § ὄνος [μεταφορ.] κοινῶς γαϊδοῦρι, ἀμαθής, ignorant, ante. § ὄνος [ναυτ.] βλ. ὄνενος. § **ὄνος,** âne, n. m. κατοικίδιον ζῶον ἐκ τῶν μωνύχων διακρινόμενον ἀπὸ τοῦ ἵππου κυρίως διὰ τῶν μακροτάτων αὐτοῦ ὤτων, τῆς κατὰ τὸ ἄκρον θυσανωτῆς οὐρᾶς, τῆς βραχείας χαίτης, τῆς ἐλλείψεως τῆς τυλώδους ἐξοχῆς εἰς τοὺς ὀπισθίους πόδας καὶ κατὰ τὸ ἐν γένει μικρότερον σῶμά του. Ὑπάρχοσι διάφορα εἴδη ἀγρίων ὄνων, ζώντων εἰς τὰς ἐν Ἀφρικῇ καὶ Ἀσίᾳ πατρίδας των εἰς ἀγέλας ὁδηγουμένας ὑπὸ ἄρρενος τινός, δυσκολώτατα δὲ θηρευομένων. Τὰ εἴδη ταῦτα εἶνε ὁ ἐν τῇ Β. Ἀφρικῇ ὄνος ὁ ταινιόπους ἔχων ἀμυδράς τινας ταινίας πλησίον τῶν ὁπλῶν, ὁ ἐν Συρίᾳ, Ἀραβίᾳ, Περσίᾳ καὶ Ἰνδίαις ὄναγρος καὶ ὁ ἐν τῇ κεντρικῇ Ἀσίᾳ Τζιγγεταΐ ἔχων μέγεθος ἡμιόνου καὶ χρῶμα ξανθόφαιον. Κατά τινας τὸ πρῶτον εἶδος εἶνε ὁ πρόγονος τοῦ ἡμετέρου κατοικιδίου ὄνου, ὅστις ἀποτελεῖ τύπον κατώτερον τοῦ ἀγρίου ὄνου. Ἐκ τῆς συμμίξεως ὄνου καὶ ἵππου γεννῶνται οἱ ἡμίονοι. Τὸ γάλα τῶν ὄνων περιέχει πλεῖον γαλατοσάκχαρον καὶ ὀλιγωτέραν τυρίνην ἢ τὸ τῶν ἄλλων θηλαστικῶν ζώων εἶνε εὔπεπτον καὶ θρεπτικὸν καὶ συνιστᾶται εἰς νοσήματα τῶν πεπτικῶν ὀργάνων.

ὀνοστάσιον, ου, τό· σταῦλος τῶν ὄνων, étable aux ânes.

ὀνοσφαγία, ας, ἡ· τὸ σφάζειν ὄνον, action d'égorger un âne.

ὀνοφορβός, οῦ, ὁ· ὁ βόσκων ὄνους, ὁ φύλαξ τῶν ὄνων, ὁ ὀνηγός, ὀνηλάτης, κοινῶς ὁ **γαϊδουρολάτης,** ânier, ère.

ὄντα, τὰ (γεν. τῶν ὄντων), αἰτ. τῆς μετοχῆς εἰμί, ἤτοι τοῦ ὤν, λαμβανομένη ἀντὶ ὀνομαστικῆς· τὰ ἀληθῶς ὑπάρχοντα, les êtres (ἀντίθετον τοῖς κατ' ἐπίνοιαν).

ὀντάριον, ου, τό· μικρὸν ὄν, petit être ; μικρὰ ὕπαρξις, créature, n. f. μικρόβιον, microbe, n. m.

ὄντα(ς) [δημ. σύνδ.], βλ. **ὅταν.**

ὀντᾶς, ᾶ, ὁ [ξεν.], βλ. ὀδᾶς.

ὄντι, δοτ. τοῦ **ὄν**· τῷ ὄντι, πράγματι, en effet ; βεβαίως, certes ; ὄντως, réellement ; βλ. τωόντι.

ὀντο, onto, προσυνθετικὸν σημαῖνον τὸ **εἶναι,** τὸ ὄν, préfixe qui signifie Être.

ὀντογένεια, ας, ἡ [βιολ.], ontogénie, n. f. συνών. τοῦ **ὀντογένεσις.**

ὀντογένεσις, εως, ἡ· ontogenèse, n. f. [βιολ.] ἀνάπτυξις τοῦ ἀτόμου, ἢ μὲ ἄλλας λέ-

ξεις σειρὰ μεταβολῶν ἃς ὑφίσταται τὸ γονιμοποιούμενον ᾠόν, ὅπως καταλήξῃ εἰς τὸ τέλειον ὄν· συνώνυμον τοῦ **ὀντογένεια**, ontogénie.

ὀντογονία, ας, ἡ· ontogonie, n. f. ἱστορία τῆς παραγωγῆς τῶν ὀργανικῶν ὄντων ἐπὶ τῆς γῆς, histoire de la production des êtres organisés sur la terre ; βλ. καὶ ζωολογία.

ὀντογονικός, ή, όν· ontogonique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀντογονίαν, qui a rapport à l'ontogonie ; ‖ σύστημα ὀντογονικόν, système ontogonique.

ὀντολογία, ας, ἡ [φιλοσ.], ontologie, n.f. (ὀντο καὶ λόγος, discours) n. f. ἡ ἐπιστήμη τοῦ ὄντος, science de l'être. § [βιολ.] ὀνομασία δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ Haeckel εἰς τὴν σπουδὴν τῶν σχηματισμῶν ἀτόμου θεωρουμένου οὐ μόνον κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἀναπτύξεώς του, ἀλλ' εἰσέτι ὁπόταν φθάνῃ εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ τελείου ὄντος. § [φιλοσ.] συνών. τῆς **μεταφυσικῆς**, métaphysique ; βλ. λέξιν.

ὀντολογικός, ή, όν· ontologique, adj. ὁ ἀνήκων, ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀντολογίαν, qui appartient, qui a rapport à l'ontologie ; ‖ γνώσεις, ὅροι ὀντολογικοί, notions, termes ontologiques ; ‖ ἀπόδειξις ὀντολογική, preuve ontologique ; ἀπόδειξις τῆς ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ βασιζομένη ἐπὶ τῆς ἰδέας τῆς ὑπάρξεως ἀναγκαίου ὄντος.

ὀντολογικῶς [ἐπίρ.] [φιλοσ.], ontologiquement, adv. διὰ τῆς ὀντολογίας, par l'ontologie ; συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ὀντολογίας, conformément aux règles de l'ontologie.

ὀντολόγος, ου, ὁ [φιλοσ.], ontologiste, n. m. μεταφυσικὸς ἐνασχολούμενος εἰς τὴν ὀντολογίαν, métaphysicien qui s'occupe d'ontologie.

ὀντότης, ητος, ἡ [φιλοσ.] ἡ ὕπαρξις, τὸ **εἶναι** entité (λατ. (entitas) n. f. τὸ συνιστὸν τὴν οὐσίαν ἑνὸς ὄντος, ce qui constitue l'essence d' un être ; ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν αὐτὴ ἡ οὐσία, essence, n. f.

ὄντως [ἐπίρ.] τῷ ὄντι, πράγματι, en effet ; βεβαίως, certes ; ὄντως, ἀληθῶς, πραγματικῶς, réellement, adv. τῇ ἀληθείᾳ, en vérité; ἀληθῶς, véritablement, vraiment, adv. τῷ ὄντι, πραγματικῶς, effectivement, adv.

ὄνυξ, υχος, ὁ· ongle, n. m. κοινῶς τὸ **νύχι**· βλ. κατωτέρω [τῶν ὀρνέων] griffe, n. f. βλ. καὶ **νύχι**· ‖ ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων [φρ.], dès l'âge le plus tendre ; ‖ **ἐξ** ὄνυχος τὸν λέοντα [παροιμ.], à l'ongle on connaît le lion ; par le pied on juge Hercule ; ‖ ἐσώθην ἀπὸ τοὺς ὄνυχάς του, j'ai pu me tirer de ses griffes. § ὄνυξ, χος, ὁ· ongle, n. m. οἱ ὄνυχες τοῦ ἀνθρώπου εἰσὶν ὄργανα ἔκγονα τοῦ δέρματος ἐν πτυχῇ τοῦ ὁποίου κατασκηνοῦσι διὰ τῆς πλατείας αὐτῶν ἐπιφανείας συμφυόμενοι μετὰ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τῶν ἄκρων δακτύλων· ἀποτελοῦνται δὲ ἐκ κυττάρων ἐπιθηλιακῶν κερατωδῶς ἐσκληρυμένων, ἅτινα παράγονται διὰ πολλαπλασιασμοῦ ἐν τῇ ῥίζῃ ἢ μητρὶ τοῦ ὄνυχος, ἤτοι τῷ ὀπισθίῳ αὐτῶν μετὰ τοῦ δέρματος συνεχομένῳ μέρει, οὕτως ὥστε οἱ ὄνυχες αὐξάνουσιν ἀναπτυσσομένων ἐν τῇ ῥίζῃ νέων στοιχείων ἅτινα ἐξωθοῦσι τὸν ὅλον ὄνυχα πρὸς τὰ πρόσω. § — [ναυτ. πληθ.] bras (pattes) [de l'ancre]· βλ. ἄγκυρα. § —, onyx, n. m. [ὀρυκτ.] χαλεῖται οὕτως ὁ χαλκηδόνιος, ὁ φέρων ἐπαλλασσούσας λευκὰς καὶ καστανοχρόους ταινίας. Πατρὶς αὐτοῦ εἶνε κυρίως ἡ Ἀνατολή, θεωρεῖται πολύτιμος λίθος καὶ ἔχει μεγάλην ἀξίαν. § — [ἱππολ.] corne, n.f. καὶ ongle, n.m. ἢ τὸ **σάνδαλον** (sabot), κοινῶς τὸ **νύχι** τῆς ὁπλῆς τοῦ ἵππου (ἡμιόνου καὶ ὄνου)· χαλεῖται οὕτως ἡ οὐσία ἐξ ἧς ἀποτελεῖται τὸ ἐξωτερικὸν ἐπικάλυμμα τῆς ὁπλῆς τοῦ ἵππου· βλ. ὁπλὴ καὶ ἵππος. § [σιδηροδ.] boudin, n. m. χεῖλος τροχοῦ, βλ. καὶ **γένειον** (mentonnet) ; κυκλικὸν ἐξόγκωμα εἰς τὸ ἄκρον τῶν **ἐπισώτρων** (bandages) τῶν σιδηροδρομικῶν τροχῶν· ‖ πάχος τοῦ ὄνυχος μεταξὺ τῆς γεννήσεως τῆς ἀποφύσεως καὶ τῆς ἐπιπέδου ἐπιφανείας, épaisseur du boudin entre la naissance du congé et la face plane ; ‖ — τοῦ συνεζευγμένου τροχοῦ, boudin de la roue conjuguée. § — [ξυλουρ.] sifflet, n. m. biseau, n. m. βλ. καὶ **ἐπίσφηνον**· ‖ ὀνυχωτός, ή, όν, à sifflet ; à biseau. § —, βλ. **ἀγκυρίς**, crampon, n. m.

ὀνυχέλαιον, ου, τό· huile de pied de bœuf ; ἔλαιον ἐξαγόμενον ἐκ τῶν ὀνύχων τοῦ βοός· βλ. καὶ **λίπος**, graisse.

ὀνυχίζω, μέλ. ίσω, τὰς ὁπλάς, ἰδ. τοὺς ὄνυχας κόπτω· βλ. καὶ **ἐξονυχίζω**.

ὀνύχιον, ου, τό· ongle, βλ. **νύχι**, ὄνυξ. § [ξυλουρ.] ὄνυξ, onglet, n. m. (τὸ λοξότμητον, βλ. καὶ λοξότμησις, τομὴ λοξή, coupe d'onglet), χαλεῖται οὕτως ἐν τῇ ξυλουργικῇ ἄκρον ξύλου ἢ σανίδος τετμημένον διαγωνίως κατὰ γωνίαν 45°. Ἐπίσης χαλεῖται οὕτω πᾶσα αἰχμηρὰ τμῆσις τεμαχίου ξύλου· ‖ **ὀνυχιωτός**, ή, όν, à onglet ; ‖ **ὀνυχιωτὸν** τεμάχιον, à onglet.

ὀνυχιστήριον, ου, τό· bute, n. f. ou butoir, n. m. τὸ κοπίδι τοῦ πεταλωτοῦ δι' οὗ κόπτει τοὺς ὄνυχας τῶν ἵππων καὶ ἡμιόνων.

ὀνυχιωτός, ή, όν· βλ. **ὀνύχιον**.

ὀνυχογλυφίς, ίδος, ἡ· cure-pied, n. m. ἐργαλεῖον τοῦ πεταλωτοῦ δι' οὗ καθαρίζει τὸ κάτωθεν ἐσωτερικῶς τῆς ὁπλῆς τῶν πεταλουμένων κτηνῶν.

ὀνυχογρύπωσις, εως, ἡ· onychogrypose, n. f. κύρτωσις τῶν ὀνύχων.

ὀνυχοδέτης, ου, ὁ [ναυτ.] serre-bosse, n. f. κοινῶς ὁ **μπότσος** τῶν νυχιῶν· τεμάχιον ἁλύσεως χρησιμεῦον πρὸς ἔχμασιν τῶν ὀνύχων μεμασχαλισμένης ἀγκύρας.

ὀνυχοειδής, ής, ές· ὁ ἔχων εἶδος ὄνυχος, ὅμοιος μὲ ὄνυχα ἀνθρώπου ἢ ζώου, onguiforme, adj. κοινῶς **νυχᾶτος**· βλ. λέξιν.

ὀνυχόζωμα, ατος, τὸ [ἱππολ.], avalure, n. f. ἡ λέξις αὐτὴ ἐννοεῖ τὴν παρὰ φύσιν καὶ ἐπὶ τοῦ προϋπάρχοντος νέαν αὔξησιν τοῦ ὄνυχος τοῦ τοιχώματος τῆς ὁπλῆς, κατερχομένου ἐν εἴδει ἐξογκωμένου δακτυλίου ἀπὸ τῆς στε-

φάνης πρὸς τὸ κατώτερον χεῖλος αὐτῆς· συνώνυμα εἰσὶ pied neuf, quartier neuf.

ὀνυχοκοίλωμα, ατος, τὸ [ἱππολ.], fourmilière, n. f. τὰ μεταξὺ τῶν ὀνυχωδῶν καὶ σαρκωδῶν μερῶν τῆς ὁπλῆς σχηματιζόμενα κενὰ ἢ κοιλώματα συνεπείᾳ χρονίας φλεγμονῆς.

ὀνυχοκλεὶς, ός, ἡ· βλ. γαμψοκλεὶς.

ὀνυχοκόπτης, ου, ὁ· rainette, n. f. ἐργαλεῖον χρήσιμον κατὰ τὰς ἐγχειρήσεις τῆς ὁπλῆς, ὡς καὶ κατὰ τὴν πετάλωσιν· || — ἀγκυλωτός, couteau anglais; ἐργαλεῖον κοπτερόν κεκαμμένον ὡς εἶδος ἀγκύλης κατὰ τὴν ἄκραν, χρήσιμον πρὸς ἐξονυχισμὸν τοῦ πέλματος τῆς ὁπλῆς· || — ἀμφιγαστρωτός· βλ. ἀμφιγαστρωτός.

ὀνυχοξέστης, ου, ὁ· râpe, n. f. [du maréchal ferrant], ῥίνη (λίμα) πεταλωτοῦ πρὸς ξέσιν τοῦ ὄνυχος καὶ λείανσιν τῶν ἀποκοπέντων ἄκρων τῶν ἥλων· βλ. καὶ ἀποξέω τὸν ὄνυχα, raboter ou râper.

ὀνυχόπλεκτος, ος, ον· ὁ διὰ τῆς ὄνυχος περιπλακείς, [κυρ. ἄγκυρα, ancre], prise par la patte.

ὀνυχόπτωσις, εως, ἡ· onychoptose, n. f. πτῶσις τῶν ὀνύχων (chute des ongles) παρατηρουμένη κυρίως κατόπιν σοβαρῶν μολυσματικῶν ἀσθενειῶν καὶ δηλητηριάσεων τινῶν.

ὀνυχοφαγία, ας, ἡ· onychophagie, n. f. κακὴ ἕξις τοῦ κατατρώγειν τοὺς ὄνυχας παρατηρουμένη κυρίως εἰς τὰ παιδία, ἀλλὰ καὶ εἰς μέγα μέρος ἐκφύλων νευρικῶν.

ὀνύχωμα, ατος, τὸ [ναυτ. πυρ.], τὸ ὀνύχιον, onglet [de mortier]. § [ἱππολ.] **κεράτινον φῦμα** ἢ καὶ **ὀνύχωμα,** châtaigne, n. f. ἡ ἱππολογία οὕτω διακρίνει μικρὰ μᾶλλον ἐπιμήκη καὶ ἐκ κερατίνης οὐσίας συνιστάμενα ἐξογκώματα, ἅτινα ἀπαντῶσι κατὰ τὸ ἐσωτερικὸν τῶν ποδῶν τοῦ ἵππου παρὰ τὰ γόνατα· βλ. **ἵππος** 51.

ὀνυχωτός, οῦ, ὁ· à griffe[s] à onget; βλ. ὄνυξ.

ὀξαλικὸν ἅλας [χημ.], oxalate, n. m.

ὀξαλικός, ή, ὸν [χημ.], oxalique, adj. || ὀξαλικὸν ὀξύ, oxalate d'oxyde; || — σίδηρος, oxalate de fer; || ὀξαλικὴ ἀμμωνία, oxalate d'ammoniaque; || ὀξαλικὸν ὀξύ, acide oxalique.

ὀξαλίς, ίδος, ἡ· βοτάνη τις, ἡ ὀξυνήθρα, oseille, n. f. oxalide, n. f. κοινῶς **ξυνήθρα.**

ὀξάλμη, ης, ἡ· marinade, n. f. πρὸς διατήρησιν φαγητῶν τινῶν κοινῶς **μαρινᾶτον,** ἡ πηκτή, saumure composée de vinaigre, de sel, d'huile, etc. qui sert à conserver ou à préparer certaines viandes ou poissons; || διαβρέχω κρέας ἢ ἰχθῦν ἐν ὀξάλμῃ, mariner, κάμνω μαρινᾶτον.

ὀξεῖα, ας, ἡ· ὁ ἐπὶ τῶν λέξεων τιθέμενος τόνος ὀξεῖα, accent aigu.

ὀξείδασις, εως, ἡ· oxydase, n. f. διαλυτὸς ζυμεγέρτης ἱκανὸς νὰ παραγάγῃ χημικὰ φαινόμενα ἀνάλογα πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ ὀξυγόνου παραγόμενα.

ὀξείδιον, ου, τό· τὸ ὄξος, κοινῶς τὸ **ξύδι,** vinaigre, n. m. § [χημ.] **ὀξείδιον,** τό· oxyde, n. m. ὀξύ, τὸ (acide). Πᾶσα σύνθεσις ὀξυγόνου μετά τινος οὐσίας· || **ὑποξείδιον τοῦ χαλκοῦ,** oxyde cuivreux; || **ὀξείδιον τοῦ χαλκοῦ,** oxyde cuivrique; || **ὀξείδιον ἀργιλλίου,** oxyde d'aluminium; || **ὀξείδιον τοῦ ἀντιμονίου,** oxyde d'antimoine; || **ὀξείδιον τοῦ ἀργύρου,** oxyde d'argent; || **ὀξείδιον τῆς ἀσβέστου,** oxyde de calcium; || **ὀξείδιον τοῦ ἄνθρακος,** oxyde de carbone; || **ὀξείδιον τοῦ χρωμίου,** oxyde de chrome; || **ὀξείδιον τοῦ αἰθυλίου,** oxyde d'éthyle; || **ὀξείδιον μαγνητικὸν τοῦ σιδήρου,** oxyde de fer magnétique; || **ὀξείδιον τοῦ μαγνησίου,** oxyde de magnésium; || **ὀξείδιον τοῦ μαγγανίου,** oxyde de manganèse; || **ὀξείδιον τοῦ μεθυλίου,** oxyde de méthyl; || **ὀξείδιον μολύβδου,** oxyde de plomb; || **ὀξείδιον τοῦ καλίου,** oxyde de potassium; || **ὀξείδιον τοῦ θαλλίου,** oxyde de thallium; || **ὀξείδιον τοῦ ψευδαργύρου,** oxyde de zinc; || **ὀξείδιον τοῦ χρυσοῦ,** oxyde d'or; || **ὀξείδιον τοῦ οὐρανίου,** oxyde d'uranium; || **ὑποξείδιον τοῦ σιδήρου,** oxyde ferreux; || **ὀξείδιον τοῦ σιδήρου,** oxyde ferrique; || **ὑποξείδιον ὑδραργύρου,** oxyde mercureux; || **ὀξείδιον ὑδραργύρου,** oxyde mercurique; || **μεταλλικὸν ὀξείδιον,** oxyde métallique; || **ὑποξείδιον κασσιτέρου,** oxyde stanneux; || **ὀξείδιον κασσιτέρου,** oxyde stannique; || ἐρυθρὸν ὀξείδιον σιδήρου, minium de fer.

ὀξειδῶ (όω), μέλ. ώσω [χημ.] ὀξειδόω-ῶ μεταβάλλω τι εἰς ὀξείδιον· ὁ ἀὴρ ὀξειδώνει (oxyde) τὸν σίδηρον· s'oxyder, ὀξειδόομαι-οῦμαι· ὁ σίδηρος ὀξειδοῦται (s'oxyde) εἰς τὸν ἀέρα· βλ. καὶ ὀξυγονόω oxygéner. § —, oxyder· βλ. ὀξυγονόω oxyduler.

ὀξειδωμένος, η, ον· μετοχὴ τοῦ ὀξειδόω. § — [μεταφ.] corrosif, ive (= διαβρωτικός).

ὀξειδώσιμος, ος, ον [χημ.] oxydable, adj. τὸ ἐπιδεκτικὸν ὀξειδώσεως ἢ δυνάμενον νὰ ὀξειδωθῇ. Τὸ μαγγάνιον (manganèse) εἶνε μέταλλον ὀξειδώσιμον.

ὀξειδωσιμότης, ητος, ἡ· oxydabilité, n. f. ἡ κατάστασις τοῦ ὀξειδωσίμου (oxydable).

ὀξείδωσις, εως, ἡ [χημ.] oxydation, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ ὀξειδοῦν, action d'oxyder, ἡ κατάστασις τοῦ ὀξειδωμένου μετάλλου, état du métal oxydé. § — μεταφορ.] corrosion, n. f. (= διάβρωσις).

ὀξειδωτικός, ή, ὸν [χημ.] oxydant, n. m. τὸ δι' οὗ δύναταί τις νὰ ὀξειδώσῃ· || —, βλ. καὶ **καυστικὸς** (comburant); || ὀξειδωτικὴ ἢ βιολογικὴ μέθοδος, épuration par voie biologique.

ὀξεικός, οῦ, ὁ· βλ. ὀξικός.

ὀξέως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὀξύ, d'une manière aiguë; διὰ φωνῆς ὀξείας (**λεπτῆς**), d'une voix aiguë. § — [μεταφ.], σφοδρῶς, ταχέως, promptement; vivement; λεπτῶς, finement.

ὀξηρός, ά, όν· ὀξώδης, ες, ὁ ἔχων ξυνάδα, acéteux, euse, adj. (du goût ou de la nature du vinaigre); ἔχων τὴν γεῦσιν ἢ ὢν τῆς φύσεως τοῦ ὄξους ἢ ὀξειδίου.

ὀξικός, οῦ, ὁ· acétique. § [χημ.] —, acé-

tate, n. m. || ὀξικὸν ἢ ὄξυνον καὶ ὄξυνον ἅλας. Ἅλας παραγόμενον διὰ τῆς ἐνώσεως τοῦ ὀξικοῦ ὀξέος (acide acétique) μετά τινος βάσεως· || — χαλκός, acétate de cuivre ; || — μόλυβδος, acétate de plomb (sel de saturne) ; βλ. μόλυβδος· acétate de plomb liquide, extrait de saturne ; || — σίδηρος, acétate de fer ; || ὀξικὴ ποτάσσα, acétate de potasse ; βλ. ὀξύ.

ὀξίνα, ης, ἡ· βλ. βωλοκόπος, herse, n. f.

ὀξιός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ ἰξός.

ὀξόβεργα, ας, ἡ [δημ.], βλ. ἰξόβεργα.

ὀξοπώλης, ου, ὁ· vinaigrier, n. βλ. κοινῶς ξειδᾶς.

ὄξος, ους, τό· vinaigre, n. m. κοινῶς τὸ ξεῖδι· || — ξύλου, vinaigre de bois.

ὀξύ, έος, τὸ [χημ.], acide, n. m. ὕλη συνδυαζομένη μεθ' ἑτέρου σώματος καλουμένου βάσεως (base) πρὸς σχηματισμὸν ἅλατος τινός. Τὰ ὀξέα ἔχουσι γενικῶς γεῦσιν ὑπόξεινον (aigrelette) μεταβάλλοντα εἰς ἐρυθροειδῆ τὸν χρωματισμὸν τοῦ **ἡλιοτροπίου** (tournesol). Χρησιμεύουσι διὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ὀξειδώσεως τῆς καλυπτούσης τὰ μέταλλα κτλ. || ὀξικὸν ὀξύ, acide acidique ou acide acétique ; || καπνίζον νιτρικὸν ὀξύ, acide azotique fumant ; || ἀνθρακικὸν ὀξύ, acide carbonique ; βλ. **ἀνθρακικόν**· || φθορικὸν ὀξύ, acide fluorique, ὑδροχλωρικὸν ὀξύ, acide fulminique ; || ὑδρονιτροχλωρικὸν ὀξύ, ἢ βασιλικὸν ὕδωρ, acide hydronitroclorique, ou eau régale ; || ὑδροθειϊκὸν ὀξύ, acide hydrosulfurique ; || θαλάσσιον ὀξύ, acide muriatique ; || θαλάσσιον ὀξὺ κεκορεσμένον ὀξυγόνου, acide muriatique oxygéné ; || νιτρῶδες ὀξύ, acide nitreux ; || ὀξαλικὸν ὀξύ, acide oxalique ; || πρωσσικὸν ὀξύ, acide prussique ; || πυροξυλοειδὲς ὀξύ, acide pyroligneux ; || ἰτεϋλικὸν ὀξύ, acide salycilique ; || θειῶδες ὀξύ, acide sulfureux ; || ἰωδικὸν ὀξύ, acide iodique ; || τὸ **θειϊκὸν** ὀξὺ ἢ χαλκάνθινον ὀξὺ (acide sulfurique ou vitriolique καλούμενον ἐπίσης καὶ huite de vitriol), τὸ **ἀζωτικὸν** ὀξὺ ἢ **νιτρικὸν** ὀξὺ (acide azotique, ou acide nitrique ou eau forte) καὶ τὸ **χλωρυδρικόν** ὀξὺ (acide chlorohydrique ou chloridrique, ou muriatique καλούμενον καὶ θαλάσσιον ὀξύ, esprit de sel) εἶνε τὰ μᾶλλον ἐν κοινῇ χρήσει· || ὀξικὸν ῥευστόν, liqueur acide, οἱονδήποτε ῥευστὸν ἐνέχον ὀξύ· || **ὀξικός,** ή, όν, acidique, adj. || **ὀξύτης,** ἡ· ὀξῶδες, τό· acidité, n. f. || **ὕποξυς,** ὁ καὶ ἡ· υ, τό· acidule, adj. γενικὴ καὶ τῶν τριῶν γενῶν, ὑπόξεος· **δριμύλος,** ὁ καὶ ἡ· ον, τό· ὁ ἔχων γεῦσιν δριμεῖαν, ὁ διαπεραστικός· || **ὑποξύνω,** μέλλ. υνῶ· aciduler, ἐκ τῆς ὑπὸ καὶ τοῦ ὀξύνω· || **ὑπόξυνσις,** εως, ἡ· action d'aciduler.

ὀξύα, ας, ἡ, καὶ

ὀξυά, ᾶς, ἡ (δένδρον), hêtre, n. m. βλέπε καὶ **ξύλον.** § [πτην.] γυπαετός, gypaète perdu.

ὀξυαιμοσφαιρίνη, ης, ἡ· oxyhémoglobine, n. f. βλ. **αἱμοσφαιρίνη.**

ὀξυάκανθα, ης, ἡ· ὀξεῖα ἄκανθα, Διοσκ. épine-vinette.

ὀξυάντοχος, ος, ον· ἀντέχων εἰς τὰ ὀξέα, acidorésistant, e.

ὀξύγαλα, αχτος, τό· τὸ ξυνόγαλα, ξυνὸν γάλα, lait caillé· βλ. καὶ **γιαοῦρτι.**

ὀξύγγιον, ου, τό· axonge ou sain-doux, n. m. ὅπερ ἐστὶ λίπος χοίριον (graisse de porc) ἀναλελυμένον καὶ διϋλισμένον διὰ μέσου λεπτῆς ὀθόνης, ὅπερ καλεῖται **σίαλος**· χρησιμεύει διὰ τὴν κατασκευὴν ἀλείμματος πρὸς συντήρησιν τῶν ὅπλων, κτλ. Τὸ ὀξύγγιον εἶνε λίαν εὔχρηστον ἐν τῇ ἱππιατρικῇ πρὸς κατασκευὴν τῶν διαφόρων φαρμακευτικῶν ἀλειμμάτων, πρὸς δὲ διὰ τὴν ἐπαλοιφὴν τοῦ ὄνυχος τῆς ὁπλῆς ἀναμιγνυόμενον μετ' ἴσων μερῶν ὑγροπίσσης (goudron).

ὀξύγλυκυς, υς, υ· κοινῶς ξυνόγλυκος, aigre-doux, adj.

ὀξυγονικός, ή, όν· oxygénant, e, adj. ὀξυγονωμένος, oxygéné, ée, adj. ἐξ ὀξυγόνου, d'oxygène.

ὀξυγόνον, ου, τὸ [χημ.] oxygène, n. m. τὸ (ὄξος, καὶ γενῶ)· ἀέριον ἄχρουν, ἄοσμον καὶ ἄγευστον. Τὸ ὀξυγόνον εἶνε ἐκ τῶν κυρίων στοιχείων τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, διατηροῦν τὴν ἀναπνοὴν καὶ τὴν κατάκαυσιν, ἑνούμενον δὲ μὲ διαφόρους οὐσίας ἀποτελεῖ τὰ **ὀξείδια** (oxydes) καὶ τὰ περισσότερα τῶν ὀξέων (acides)· εὑρίσκεται ἐλεύθερον μετὰ τοῦ ἀζώτου ἐν τῷ ἀέρι, ἐν ἑνώσει δὲ μετὰ τοῦ ὑδρογόνου σχηματίζει τὸ ὕδωρ καὶ εἶνε οὐσιῶδες συστατικὸν τῶν πλείστων ἀνοργάνων καὶ ὀργανικῶν σωμάτων.

ὀξυγονοφόρος, ος, ον· oxygénifère, adj. ὁ ἔχων ἢ φέρων ὀξυγόνον.

ὀξυγονῶ (όω) [χημ.] μέλ. ώσω, oxygéner, ἑνώνω σῶμά τι μετ' ὀξυγόνου· λέγουσι συνηθέστερον **ὀξειδόω ῶ,** oxyder, προκειμένου περὶ μετάλλου· || **ὀξυγονωμένος,** η, ον· oxygéne, ée, ὁ ἔχων ὀξυγόνον.

ὀξυγονώσιμος, ος, ον [χημ.], oxygénable, adj. ὁ ἐπιδεκτικὸς εἰς τὴν μετὰ τοῦ ὀξυγόνου ἕνωσιν.

ὀξυγόνωσις, εως, ἡ [χημ.], oxygénation, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ **ὀξυγονοῦν** (oxygéner)· κατάστασις τοῦ **ὀξυγονωμένου** (oxygéné) καὶ **ὀξείδωσις** ἐπὶ μετάλλων· βλ. **ὀξυγονόω,** oxygéner.

ὀξυγώνιος, ος, ον· ὁ ἔχων ὀξείας γωνίας, oxygone, adj. acutangulaire, adj. acutangulé, ée, adj. acutangle, adj.

ὀξύγωνος, ος, ον· βλ. **ὀξυγώνιος.**

ὀξυδελαιοδοχεῖα, τά· huilier, n. m.

ὀξυδέρκεια, ας, ἡ· ὀξεῖα ὄψις, τὸ βλέπειν ὀξέως, vue perçante ; [συνεκδ.] προβλεπτικότης, διορατικότης, perspicacite, n. f. **ὀξυδέρκεια,** τὸ στοχαστικόν, clairvoyance, n. f. τὸ διαγνωστικόν, pénétration, n. f.

ὀξυδερκής, ής, ές· ὁ βλέπων ὀξέως [συνεκδ.] προβλεπτικός, διορατικὸς (ἀνοικτομάτης), perspicace, adj. στοχαστικός, διορατικός, clairvoyant, e, adj.

ὀξυδερκῶς [ἐπίρ.], μετὰ διορατικότητος, προβλεπτικότητος, avec perspicacité.

ὀξυζύγιον, ου, τό· pèse-acide, n. m. ὄργανον ἐνδεικνύον τὴν πυκνότητα ὀξικοῦ τινος ῥευστοῦ (liqueur acide).

ὀξυηκοΐα, ας, ἡ καὶ ὀξυκοΐα, ὀξεῖα ἀκοή, finesse de l'ouïe.

ὀξυήκοος, οος, οον καὶ ὀξύκοος, ὁ ὀξέως ἀκούων, ὁ ὀξέως αἰσθανόμενος, qui a l'oreille fine ; fine oreille.

ὀξύηχος, ος, ον· ὁ ἀποδίδων ὀξὺν ἦχον, διαυγῆ, qui rend un son aigu, clair et perçant.

ὀξυθυμία, ας, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ ὀξυθύμου, τὸ ὀξυθυμεῖν, τὸ ταχέως θυμόνειν, irascibilité, n. f. βλ. καὶ **ἀψιθυμία.**

ὀξύθυμος, ος, ον· ὁ ταχέως θυμώνων, irascible, adj. colère, adj. τραχύς, ἀπότομος, brusque, adj.

ὀξύϊνος, ος, ον (ξύλον), ἀπὸ ὀξυά, de hêtre ; βλ. ξύλον, fait (e) du bois de hêtre.

ὀξυκέρασος, ἡ καὶ ὀξυκέρασον, τό· βλ. βισινιά, βύσινον.

ὀξυκέρατος, ος, ον καὶ

ὀξύκερως, ως, ον· ὁ γεν. ωτος, ὁ ἔχων ὀξέα κέρατα, aux cornes pointues ; [ζωολ.] acuticorne.

ὀξύκεστρον, ου, τό· grain d'orge (ὀξύ, κέστρον), ἐργαλεῖόν τι τῶν λεπτουργῶν, ξυλουργῶν καὶ κλειθροποιῶν, καὶ μεταφ. λέγεται οὕτως ἡ κεφαλὴ τοῦ στοχάστρου (τοῦ περιστρόφου)· || poinçon à grain d'orge ; βλέπε **κεντρίς,** grain, καὶ **κέστρον.**

ὀξυκέφαλος, ος, ον· ὁ ἔχων ὀξεῖαν τὴν κορυφήν, qui a la tête pointue.

ὀξυκοΐα, βλ. ὀξυηκοΐα.

ὀξύκοος, βλ. ὀξυήκοος.

ὀξυλάβη, ης, ἡ, καὶ

ὀξύλαβος, ὁ· tenaille à bec, ὀξεῖα τσιμπίδα· βλ. **πυράγρα,** καὶ **θερμαστρίς.**

ὀξυλάπαθον, ου, τὸ [φυτ.], ξυνολάπαθον, κοινῶς ἡ ξυνήθρα, oseille, n. f.

ὀξυλένιον, τό· ἡ **ἀσετυλίνη,** acetylène, n.f.

ὀξύμελι, τό· ποτὸν ἐξ ὄξους καὶ μέλιτος, oxymel, n. m.

ὀξύμωρος, ος, ον· πνευματώδης, εὐφυὴς ὑπὸ μωρὸν παρουσιαστικόν, spirituel (-elle) sous une apparence de niaiserie. § [γραμμ.] —, alliance de mots, c. à d. rapprochement ingénieux de mots faits pour se repouser ; ὀξύμωρον **σχῆμα,** καλεῖται ὁ σύνδεσμος λέξεων ὁ κατὰ τὸ φαινόμενον παράλογος ἐννοιῶν ἀντιφασκουσῶν ἀλλήλαις ἐν τῷ ὁποίῳ ὅμως κρύπτεται πνευματώδης ἰδέα· π. χ. ἡ φράσις «λύπη χαρμόσυνη» ἀποτελεῖ ὀξύμωρον σχῆμα.

ὀξυνάδα, ας, ἡ· ἡ ξυνάδα, acidité, n. f.

ὀξυνήθρα, ας, ἡ· βλ. ὀξαλίς.

ὀξυνίζω, μέλ. ίσω· κάμνω τι ὀξύ, ξυνόν, acidifier ; βλ. καὶ **ξυνίζω.**

ὀξύνοια, ας, ἡ· τὸ νὰ ἐμβαθύνῃ τις ἀμέσως εἴς τι, ἡ εἰσδυτικότης τοῦ πνεύματος, pénétration d'esprit ; sagacité, n. f. ἡ ὀξύτης τοῦ νοῦ, subtilité, n. f. βλ. καὶ **ἀγχίνοια,** ἡ λεπτότης τοῦ πνεύματος, finesse, n. f.

ὄξυνος, ος, ον· βλ. ξυνός, aigre.

ὀξύνους, ους, ουν· ὁ πεπροικισμένος δι' ὀξυνοίας, doué de pénétration; ὁ ἔχων πνεῦμα ὀξύ, εἰσδυτικόν, subtil, ile ; ὁ λεπτὸς τῷ πνεύματι, ὀξύνους, fin, fine, [σπ.] sagace.

ὀξύνω, μέλ. ύσω, καθιστῶ τι ὀξὺ (αἰχμηρόν), rendre aigu, ë (pointu, e); θήγω, aiguiser ; κάμνω τὶ ὀξύ, αἰχμηρόν, apointir apointisser ; apointer. § —, aviver. ἐξομαλύνω τὰς πλευρὰς τεμαχίου ξύλου, κτλ. ὅπως καταστήσω τὰς κόψεις ὀξυτέρας. § ὀξύνω, (λεπτύνω), raffiner, καθιστῶ τι ὀξύ, rendre fin; || — τὸν πυρόλιθον, raffiner une pierre à fusil. § [μετ. γραμμ.] θέτω ὀξεῖαν, marquer d'un accent aigu. § —, κοινῶς **ξυνίζω,** κάμνω τι ξυνόν, rendre aigre ou acide, aigrir.

ὀξύουρος, ος, ον [ζωολ.], ὁ ἔχων ὀξεῖαν οὐράν, acuticaudé, ée. § —, oxyure, n. f. σκώληξ παράσιτος ἐν τῷ ἐσωτερικῷ σωλῆνι ἀνθρώπων καὶ ζώων.

ὀξυπυρίτιον, ου, τό· silicate, n. m. διοξείδιον πυριτίου, εἶνε ἡ κοινῶς ἐν τῇ φύσει ἀπαντωμένη ἕνωσις τοῦ πυριτίου, ὅπερ εἶνε μετὰ τὸ ὀξυγόνον τὸ ἀφθονότερον ἐν τῇ φύσει στοιχεῖον.

ὀξύπλουν, τὸ [ναυτ.], ἡ **ὁλκάς,** clipper, n. m. ταχύτατον ἱστιοφόρον πλοῖον ἔχον **λεπτὸν** τὸ σκάφος καὶ ἐξωπλισμένον ὡς δρόμων ἢ μυοδρόμων· βλ. καὶ **πλοῖον** ὀξύακρον, ὀξύπλουν (ἱστιοφόρον).

ὀξύπρωρος, ος, ον· πλοῖον ἔχον ὀξεῖαν πρῷραν. à proue pointue.

ὀξυρεγμία, ας, ἡ· oxyregmie, n. f. τὸ ξύνισμα, ἡ ξυνάδα, ἡ **ξυνίλα** τοῦ στομάχου, aigreur d'estomac, ἤτοι τὸ ἐρεύγεσθαι ξυνὰ ἐκ δυσπεψίας [Ἱπποκ.].

ὀξύρριζα, ας ἡ [χημ.] radical acide.

ὀξύρρυγχος, ος, ον (ὀξύ, ῥύγχος) [ζωολ.] acutirostre, adj. § — [οὐσ. ἰχθ.] ἢ ἀπικήσιος, esturgeon, n. m. ὁ σπουδαιότερος τῶν νῦν, ζώντων γαδοειδῶν ἰχθύων· χαρακτηρίζηται διὰ τοῦ ὀξέος ῥύγχους καὶ 5 κατὰ μῆκος σειρῶν ὀστεΐνων φολίδων. Ζῇ κυρίως εἰς τὸν Εὔξεινον καὶ ἐν τῇ Κασπίᾳ θαλάσσῃ, τὰ δὲ ὠὰ αὐτοῦ παρέχουσι τὸ μέλαν χαβιάριον.

ὀξύς, εῖα, ύ, γεν. έος· aigu, ë, adj. σουβλερός, αἰχμηρός, pointu, e, adj. κοπτερός, tranchant, e, adj. καὶ ἰδίως ἐπὶ κοπτερῶν ἐργαλείων ἢ ὅπλων· || ὀξὺ βέλος, flèche aiguë ; || ὀξεῖα μάχαιρα, couteau tranchant ; || [βοτ.] ὀξέα φύλλα, feuilles acuminées ; || [στρατ.] ὀξὺ βλῆμα, projectile oblong ; || [συνεκδ.] ὀξὺ νόσημα, maladie aiguë ; || ὀξὺς κάλαμος, plume acérée (aiguisée) ; || λήγω εἰς ὀξύ, se terminer en pointe ; || ὀξεῖα γωνία, angle aigu ; πᾶσα γωνία μικροτέρα τῆς ὀρθῆς· βλ. **γωνία.** § ὀξὺς διαπεραστικός, perçant, e, adj. διαπεραστικός, διεισδυτικός, pénétrant, e, adj. λεπτός, fin, e ; || ὀξεῖα φωνή, voix perçante (aiguë) ; || ὀξεῖα ἀκοή, ouie fine ; || ὀξὺ (ταχὺ) πνεῦμα, esprit prompt ; || ὀξεῖα ἀντίληψις, conception vive. § [ἐπὶ ἀνθρ. ἰδ.] βίαιος, violent, e, adj. θυμώδης, ὀξύθυμος, irascible ; ὁ παραφερόμενος, emporté, ée, adj. § —, ὀξυ-

νος, κοινῶς ξυνός, aigre, adj. ὁ ἔχων, ὀξεῖαν τὴν γεῦσιν, acide; || ὀξεῖα [δριμεῖα] γεῦσις, goût aigre; || [χημ.] τὰ ὀξέα σώματα, les corps acides; || [μεταφ. ἐπὶ φωνῆς] ἦχος ὀξύς, timbre timbre aigre, ἐπὶ τοῦ ἔχοντος τραχεῖαν τὴν φωνήν, **τραχυφώνου**. § [οὐδ. οὐσ.] βλ. **ὀξύ**. § [θηλ. οὐσ.] βλ. **ὀξεῖα**.

ὀξύτης, ητος, ἡ· τὸ νὰ ἦνε τι ὀξύ, σουβλερόν, αἰχμηρόν, ἡ ἰδιότης τοῦ ὀξέος, qualité de ce qui est aigu (pointu); acuité, n. f. || ἡ ὀξύτης τῆς αἰχμῆς (τοῦ ἦχου, τῆς νόσου), l'acuité de la pointe (du son; du mal). § —, ἡ διαπεραστικότης, pénétration, n. f. ἡ λεπτότης, finesse, n. f. ἡ ὀξύτης τοῦ νοῦ, ἡ ἀγχίνοια, subtilité, n. f. ἡ ὀξύνοια, sagacité, n. f. ἡ ζωηρότης, vivacité, n. f. ἡ ταχύτης, promptitude, n. f. || ὀξύτης πνεύματος, pénétration (; vivacité) d'esprit; || ἡ ὀξύτης τῆς ὀργῆς, la violence (la vivacité) de la colère. § —, τὸ ὄξεινον, ἡ ξυνάδα, aigreur, n. f. ἡ ὀξύτης, τὸ ὀξῶδες, acidité, n. f. ἡ ὄξυνσις, aigrissement. § [ναυτ.] ἡ ὀξύτης τῶν ἑδρῶν, l'acculement des varangues; ἤτοι ἡ πλησίασις τῶν σκελῶν τῶν ἑδρῶν πρὸς τὸ διάμηκες ἐπίπεδον καὶ ἡ ἀπομάκρυνσις αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὁριζοντίου ἐπιπέδου τοῦ διερχομένου διὰ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τῆς τρόπιδος. Ἡ ὀξύτης τῶν ἑδρῶν μετρεῖται διὰ τῆς καθέτου τῆς ἀγομένης ἀπὸ τοῦ ἄκρου ἑνὸς τῶν σκελῶν ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τῆς τρόπιδος.

ὀξύτονος, ος, ον [γραμμ.] ὁ ἔχων ὀξὺν τόνον (ὀξεῖαν) ἐπὶ τῆς τελευταίας συλλαβῆς (τῆς ληγούσης), qui a l'accent aigu sur la dernière syllabe (; sur la finale), oxyton, n.m.

ὀξυτονῶ (έω), μέλ. ήσω, γράφω τι μὲ ὀξεῖαν, ἤτοι ὀξὺν τόνον ἐπὶ τῆς ληγούσης, marquer d'un accent aigu.

ὀξυτόνως [ἐπίρ. τοῦ ὀξύτονος], μὲ ὀξεῖαν ἐπὶ τῆς τελευταίας συλλαβῆς, avec l'accent aigu sur la dernière syllabe.

ὀξυφοῖνιξ, ικος, ὁ· δένδρον εὐμέγεθες τῆς Ἰνδικῆς Ἀραβίας καὶ Αἰγύπτου, tamarinier [ὁ καρπ.] tamarin, n. m. χρήσιμον ἐν τῇ φαρμακευτικῇ.

ὀξύφυλλος, ος, ον [βοτ.] ὁ ἔχων ὀξέα, σουβλερὰ φύλλα, Διοσκ. aux feuilles aiguës; acuminifolié, acuminé, oxyphylle; acutifolié.

ὀξύφωνος, ος, ον· ὁ ἔχων ὀξεῖαν (διαπεραστικήν, ὑψηλήν, λεπτήν) τὴν φωνήν, qui a la voix aiguë. § [οὐσ. νεολ.], κοινῶς ὁ **τενόρος**, ténor, n. m.

ὀξύχολος, ος, ον· ὁ ταχέως, εὐκόλως τὴν ὀργὴν ἐξαπτόμενος, Λουκι. εὐερέθιστος, irritable, adj. ὀξύθυμος, irascible, adj. ὀργίλος, colère, adj.

ὄξω [δημ. ἐπίρ.], βλ. ἔξω.

ὀξωνοῦς [δημ.], ἡ ἀμεριμνησία, insouciance, n. f. || [ἐπιφ.] ὀξωνοῦ! foin de soucis!

ὀξώπορτα, ας, ἡ [δημ.] καὶ **ἐξώπορτα**, ἡ ἔξω θύρα τῆς οἰκίας, ἡ **αὔλειος**.

ὀξωτόν, οῦ, τό· κοινῶς τὸ **τουρσί**, ξειδᾶτον.

ὀξωτός, ή, όν· βλ. κοινῶς ξειδᾶτος.

ὀπαδός, οῦ, ὁ καὶ ἡ· ὁ ἀκολουθῶν **τινά**, ὑπηρέτης, ἀκόλουθος, suivant, e, adj. ὁ συμπορευόμενος τινί, ὡς οὐσ. ὁ σύντροφος, compagnon, n. m. θηλ. compagne, n. f. § [μεταφ.] —, θιασώτης τινός, partisan, e, adj. ὀπαδὸς μύστης, adepte, n. m. ὀπαδός, adhérent, e, adj. θιασώτης, ὀπαδὸς συστήματος ἢ αἱρέσεως τινός, sectateur, n. m. (partisan d'une secte).

ὀπαὶ τοῦ πετάλου· βλ. ὀπή.

ὀπαία, ας, ἡ· τὸ (χαλκοῦν) ὀπαῖον, grain (m.) de lumière.

ὀπαῖον, ου, τὸ [ναυτ.] καὶ **ὄπαιον** τοῦ ἐπιστηλίου, cheminée (f.) [du mât de hune]; βλ. **θωράκιον**. § ὀπαῖον, ου, τό, grain (m.) de lumière; τεμάχιον μετάλλου ὀλιγώτερον εὔτηκτον τοῦ **κρατερώματος** (bronze), ὅπερ ἐκοχλίουν εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος τῶν ἐκ κρατερώματος πυροβόλων καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ ἤνοιγον τὴν **ὀπὴν** (lumière) δι' ἧς μετεδίδετο τὸ πῦρ εἰς τὸ γέμισμα· τὸ τεμάχιον τοῦτο ἠδύνατο ν' ἀντικατασταθῇ. Εἰς τὰ ἀπὸ χάλυβος σημερινὰ πυροβόλα, τὸ ὀπαῖον εἶνε αὐλὸς χαλύβδινος διαπερῶν τὸ κλεῖστρον καὶ χρησιμεύων διὰ τὴν μετάδοσιν τοῦ πυρός· || **ἔμφραγμα τοῦ** ὀπαίου, obturateur du grain de lumière; χαλκοῦν τεμάχιον τιθέμενον εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς **ὀπῆς** (lumière) τοῦ πυροβόλου; βλ. καὶ ὀπὴ (πυροβόλου), lumière, n. f.

ὀπάλλιος, ου, ὁ [λιθ.], opale, n. m. ὀρυκτὸν ἄμορφον εἰς πολλὰς ἀπαντώμενον ποικιλίας, ἀποτελούμενον ἐξ ὀξυπυριτίου μετὰ ὕδατος καὶ ἰχνῶν διαφόρων μεταλλικῶν ὀξειδίων· βλ: καὶ **χαλαζίας**.

ὄπεας, ατος, τό· ὡς δι' αὐτοῦ ὀπῆς γενομένης καὶ ὀπήτιον, ίου, τό· ἢ ὀπήτειον, κοινῶς τὸ σουβλὶ τοῦ ὑποδηματοποιοῦ ἢ τὸ τσαγκαροσοῦβλι, alène, n. f. (de cordonnier).

ὅπερ (ἀντ. οὐδ. τοῦ ὅσπερ), τὸ ὁποῖον, lequel; qui; que.

ὄπερα, ας, ἡ [ξεν.], opéra, n. m. δραματικὸν ἔργον μετὰ μουσικῆς, τὸ **μελόδραμα**· ἐπίσης τὸ θέατρον ἐνῷ διδάσκουσι τὰ μελοδράματα.

ὀπή, ῆς, ἡ· ἡ **τρῦπα**, trou, n. m. (βλ. λέξιν), τὸ ἄνοιγμα, ouverture, n. f. || ἡ διάτρησις, mortaise, n. f. || ἡ ὀπὴ τοῦ μάσθλητος, la mortaise; βλ. **ἀνάτρησις**· ἡ θυρίς, **μικρὰ ὀπή**, orifice, n. m. || τὸ στόμιον τῆς ὀπῆς, l'orifice de la lumière. || [ναυτ.] ὀπὴ τετραγωνική, clan, n. m. ou mortaise [de moufle], κοινῶς **σκάτσα**· τὸ ἐσκαμμένον μέρος τοῦ τροχίλου ἐν ᾧ ἐντίθεται τὸ καρύλλιον· βλ. καὶ **ἔντροχον**, chaumard, n. m. || ὀπή, γενικῶς œil, n. m. || ὀπή, œil, n. m. καλεῖται οὕτως ἡ τρῦπα ἐργαλείου τινὸς ἐν ᾗ εἰσέρχεται ὁ στειλεὸς κτλ. π. χ. ὀπὴ τῆς **σφύρας**, œil du marteau, ἐν ᾗ εἰσέρχεται ὁ στειλεός· || —, œil de pont, ὀπὴ κυκλικὴ ἀφιεμένη ἄνωθεν τῶν **βάθρων** γεφύρας τινός· || — τῆς **στομίδος**, τοῦ **ἀναβολέως**· βλ. **κύαρ**· || — τῆς **ἀτράκτου**, œil d'une ancre, ἡ

ὀπὴ δι' ἧς διέρχεται ὁ δακτύλιος (cigale)· || —, lumière, n. f. || κύλινδρος μὲ δύο ὀπάς, cylindre à deux lumières ; || — τοῦ στειλεοῦ ἐργαλείου ἐν ᾗ εἰσέρχεται τὸ σιδηροῦν ἐργαλεῖον, lumière du fût d'un outil ; || — (πυροβόλου, lumière d'une bouche à feu, κυλινδρικὴ ὀπὴ διαπερῶσα τὸ ἐν τοίχωμα (paroi) τοῦ πυροβόλου, χρησιμεύουσα διὰ τὴν ἐμπύρευσιν (à amorcer) αὐτοῦ· ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ὀπαίου (grain de lumière) ; || —, στόμα, ἄνοιγμα, εἴσοδος ἢ ἔξοδος σπηλαίου, entrée, n. f. || —, σῦριγξ, ιγγος, ἡ· || —, ἄνοιγμα, pertuis, n. m. ou orifice, n. m. βλ. **τρῆμα**· || ὀπὴ ἢ αὐλός, registre, n. m. ὀπὴ εὑρισκομένη που καὶ δυναμένη νὰ κλεισθῇ ὅπως ἐπὶ τῶν χημικῶν κλιβάνων· || —, trouée, n. f. ἄνοιγμα διὰ μέσου ὑλικῶν ἐμποδίων· || [ναυτ.] ὀπὴ τοῦ θωρακίου, κοινῶς τρῦπα τῆς κόφας, trou de chat; βλ. **θωράκιον**· || [πυροβ.] ἐπιχάλκωσις τῆς ὀπῆς, doublure de la lumière ; βλ. καὶ **ὀπαῖον** (grain) ; || ὀπὴ ἐπὶ τῆς στέγης δι' ἧς εἰσέρχεται μὲν τῆς ἡμέρας τὸ φῶς, ἐξέρχεται δὲ ὁ καπνός, jour d'aplomb = θυρίς, ἄνοιγμα, τρῦπα· || ὀπὴ στενόμακτος (ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν), φωταγωγός, rayère, n. f. || ὀπὴ τῆς θηλείας κλειδός, forure, n. f. ἐν ᾗ εἰσέρχεται ἡ περόνη (broche) τοῦ κλείθρου· || ἡ ὀπὴ τοῦ κλείθρου, κοινῶς ἡ κλειδαρότρυπα, trou de la serrure ; || μικρὰ ὀπή, chatière, n. f. ἀφιεμένη συνήθως διὰ νὰ δύνανται νὰ εἰσέρχωνταί που καὶ ἐξέρχονται αἱ γάταις· || ὀπὴ βόθρου, cheminée de chute ou d'aisance; ἄνοιγμα ἀφιέμενον εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ βόθρου δι' οὗ διαρρέουσιν αἱ ἀκαθαρσίαι· || —, ἄνοιγμα, σῦριγξ, cheminée, n. f. || —, cheminée, ouverture ou fenêtre, καλοῦνται ὀπαὶ εὑρισκόμεναι ἐν τοῖς σπηλαίοις· συριγγῶδες ἄνοιγμα· || ὀπαὶ τοῦ πετάλου, étampures, n.f. pl. αἱ ὀπαὶ δι' ὧν ἐγκαθηλοῦται τὸ πέταλον ἐπὶ τῆς ὁπλῆς· || ὀπαὶ μεσημβριναί, trous méridiens ; βλ. **μεσημβριναί.**

ὀπήτειον, ου, τὸ καὶ **ὀπήτιον**· βλ. ὄπεας.

ὀπιακός, ή, όν· opiatique, adj. ὁ γινόμενος διὰ τοῦ ὀπίου, qui se fait par l'opium ; || θεραπεία ὀπιακή, traitement opiatique.

ὄπιον, ου, τὸ opium, n. m. καὶ μηκώνιον, καλεῖται ὁ ἐκ τῶν καρπῶν (κωδιῶν) τῆς ὑπνοποιοῦ μήκωνος λαμβανόμενος ὀπός.

ὀπισθάγκωνα [ἐπίρ.] τὰς χεῖρας [δεδεμένας] ὄπισθεν (ἐπὶ τῆς ῥάχεως), les mains [liées) derrière le dos.

ὀπισθαγκωνίζω, μέλ. ίσω, δένω τὰς χεῖρας ὄπισθεν (ἐπὶ τῆς ῥάχεως), lier les mains derrière le dos.

ὀπισθάμαξα, ης, ἡ [στρατ.], arrière -train ; βλ. **ἐφόλκαιον.**

ὄπισθεν [ἐπίρ.], ἐκ τοῦ ὀπίσω μέρους, ἐκ τῶν ὄπισθεν, par derrière ; ὀπίσω, ὄπισθεν derrière ; || — τῆς θύρας, derrière la porte ; || διήρχετο καθ' ἑκάστην ὄπισθεν τῆς οἰκίας μου, il passait tous les jours derrière ma maison ; || ὕπαγε ἐμπρὸς θὰ ἔλθω ὄπισθεν, allez devant, j'irai derrière ; || —, ὀπίσω, en arrière ; || μένω ὄπισθεν, rester en arrière ; || τὸ ὄπισθεν μέρος, le derrière ; la partie postérieure ; || ἐκ τῶν ὄπισθεν, par derrière ; || [ἐμπορ.] — τῆς παρούσης (εὑρίσκετε λογαριασμόν), de l'autre côté, au revers. § [ουσ.] τὸ ὄπισθεν (π. χ. μέρος, ἐπιφάνεια ἀντικειμένου τινός), le derrière ; βλ. **ὀπίσθιον** μέρος· || — τὸ ὄπισθεν, l'arrière = τὰ ὀπίσω, τὰ ὀπίσθια, τὸ ὀπίσθιον μέρος· || τὸ ὄπισθεν μέρος (ὑφάσματος, ἀντικειμένου), ἡ ἀνάποδη, le revers ; || ἐκ τῶν ὄπισθεν θεωρούμενον, vu de revers.

ὀπισθενέργεια, ας, ἡ· ἀποτέλεσμα τοῦ ὀπισθενεργοῦ, effet de ce qui est retroactif, rétroaction, n. f. § **ὀπισθενέργεια,** rétroactivité, n. f. χαρακτὴρ τοῦ ὀπισθενεργοῦ, caractère de ce qui est rétroactif ; || ἡ ὀπισθενέργεια τοῦ νόμου, la rétroactivité de la loi.

ὀπισθενεργός, ός, όν· ὁ ἐνεργῶν ἐπὶ τοῦ παρελθόντος, qui agit sur le passé, rétroactif, ive, adj. || ὀπισθενεργὸς δύναμις νόμου, effet rétroactif d'une loi, ἢ la réotractivité d'une loi ; βλ. κατωτέρω· || ὀπισθενεργὸν ἀποτέλεσμα, effet rétroactif ; || ὁ νόμος δὲν ἔχει ὀπισθενεργὸν ἀποτέλεσμα, la loi n'a pas d'effet rétroactif. || **Ὀπισθενεργὸς δύναμις** νόμου. Κατὰ τὴν ῥωμαϊκὴν νομοθεσίαν «πᾶς νόμος ἢ διάταξις εἰς τοὺς ἐφεξῆς κρατείτω . . . εἴη γὰρ ἂν τῶν ἀτόπων τὸ γενόμενον ὀρθῶς ἐκ τοῦ μὴ γεγονότος ὕστερον ἀνατρέπεσθαι» τὴν ἀρχὴν δὲ ταύτην καὶ πᾶσαι αἱ κυριώτεραι νομοθεσίαι, σωτήριον θεωρήσασαι, ἀνέγραψαν ἐν αἷς καὶ ἡ ἡμετέρα ὑπὸ τὴν διατύπωσιν ὅτι «ὁ νόμος ὁρίζει περὶ τοῦ μέλλοντος μόνον καὶ δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν» ἢ ὅτι ὁ νεώτερος νόμος δὲν θίγει κεκτημένα δικαιώματα. Οὐχ ἧττον οὐδὲν κωλύει τὸν νομοθέτην ὅπως καὶ τὸ παρελθὸν ὑπαγάγῃ εἰς τοῦ νέου νόμου τὰς διατάξεις ἐφ' ὅσον δὲν κωλύεται ὑπὸ τοῦ συντάγματος· τὸ ἡμέτερον σύνταγμα τοιαύτην διάταξιν δὲν περιέχει ἀλλ' ἔμμεσος μόνον περιορισμὸς δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ τοῦ ἄρθρου 17 φράσις, ὅτι «οὐδεὶς στερεῖται τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ ἄνευ προηγουμένης ἀποζημιώσεως». Ἔχει δ' ἐξαιρετικῶς ὁ νόμος ὀπισθενεργὸν δύναμιν ὅταν ῥητὴν περὶ τούτου περιλαμβάνει διάταξιν ἀλλὰ καὶ ὅταν εἰς τὰς καθόλου διατυπώσεις αὐτοῦ συνάγεται τοιαύτη τοῦ νομοθέτου βούλησις.

ὀπισθενεργῶς [ἐπίρ.], rétroactivement, adv. κατὰ τρόπον ὀπισθενεργόν, d'une manière rétroactive, ὅθεν **ἀναδρομικῶς.**

ὀπίσθιος, ος καὶ α, ον· ὁ εἰς τὸ ὀπίσω μέρος εὑρισκόμενος, de derrière ; ὀπίσθιος, postérieur, e ; ἀντίθετος τοῦ ἐμπρόσθιος. antérieur, e ; || τὰ ὀπίσθια [τοῦ σώματος], le derrière ; || μοῦ ἔστρεψε τὰ ὀπίσθια, il m'a tourné le dos ; || τὰ ὀπίσθια, τὸ ὀπίσθιον μέρος, τὰ ὀπίσω, τὸ ὄπισθεν, l'arrière ; [τακτ.] διὰ τῆς λέξεως arrière οἱ γάλλοι ἐννοοῦσι τὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὰ στρατεύματα, τὴν γινομένην ὄπισθεν τῶν στρατευμάτων, ἤτοι τὴν **ὑπηρεσίαν τῶν νώτων,** (service de l'arrière ; βλ. **ὑπηρε-**

σία. § ὀπίσθια ζῴου τινος ἐν γένει, arrière-train, ἤτοι οἱ πόδες αὐτοῦ μετὰ τοῦ ὀπισθίου σώματός του συνώνυμον τοῦ arrière-main ; ‖ **ὀπίσθια** (τοῦ ἵππου) ἤτοι τὰ **νῶτα** [ἱππολ.] arrière-main ; εἰς ταῦτα περιλαμβάνονται οἱ γλουτοὶ (la croupe), ἡ οὐρὰ (queue), τὰ παραμήρια (les fesses), οἱ εἰλεαχοὶ λόφοι (les hanches), ὁ μηρὸς (la cuisse), ἡ κνήμη (la jambe), τὸ μηροκνήμιον (le grasset), ὁ ταρσὸς (jarret) καὶ ἐν γένει τὰ μέρη τῶν ὀπισθίων ποδῶν· βλ. καὶ ἵππος· ‖ train, n. m. διὰ τοῦ ὅρου τούτου ἡ γαλλικὴ ἱππολογία ἐννοεῖ τὸ **πρόσθιον** (train de devant) ἢ **ὀπίσθιον** (train de derrière] τμῆμα τοῦ σώματος τοῦ ἵππου· ὅθεν avant ou arrière-train εἶνε συνώνυμα τῶν avant ou arrière-main ; ‖ τὰ ὀπίσθια (οἱ γλουτοὶ) τοῦ ἵππου, la croupe du cheval ; βλ. **γλουτοί**· ‖ [οἰκοδ.] ἡ ὀπισθία τῆς οἰκίας πτέρυξ, arrière corps. § τὸ ὀπίσθιον μέρος = τὰ ὀπίσθια, les derrières, σημαίνει τὰ **νῶτα.** § [ἱππ.] τὸ ὀπίσθιον τμῆμα τοῦ ἵππου, le derrière (ἀντίθ. τοῦ ἐμπρόσθιον τμῆμα, le devant), εἶνε τὸ περιλαμβάνον ἐν γένει, πάντα τὰ τμήματα τὰ εὑρισκόμενα ὄπισθεν τοῦ ἱππέως καθεζομένου ἐπὶ τῆς σέλλης.

ὀπισθοβαρής, ής, ές· ὁ εἰς τὰ ὀπίσω βαρύς, chargé par derrière ; ‖ [ἱππολ.] **προσθοβαρής, ὀπισθοβαρὴς** ἢ **βαρυπυγὴς** ἵππος, chargé de devant, de derrière (cheval) ; ὁπόταν τὸ πρόσθιον τμῆμα εἶνε ἐπιβεβαρυμένον διὰ μεγάλης σαρκώδους κεφαλῆς καὶ παχέος τραχήλου ἢ τὸ ὀπίσθιον διὰ παχυτάτων καὶ εὐρέων γλουτῶν.

ὀπισθοβατικῶς [ἐπίρ.], marche à reculons.

ὀπισθοβολέω-ῶ, μέλ. ήσω, ὀχύρωμα ἢ στράτευμα, prendre, battre un ouvrage ou une troupe de revers, ἤτοι καταλαμβάνω τοιαύτην θέσιν ἐξ ἧς βάλλω λοξῶς ἐκ τῶν νώτων κατὰ τοῦ ὀχυρώματος ἢ στρατεύματος· βλ. καὶ εἰς λέξιν βολή, **ὀπισθοβόλον πῦρ.**

ὀπισθοβουλία, ας, ἡ· arrière-pensée, n. f. σκέψις, πρόθεσις ἥντινα ἀποκρύπτουσι, ἐνῷ ἐκδηλοῦσιν ἑτέραν τοιαύτην· πληθ. des arrière-pensées.

ὀπισθογεμής, ής, ές [ἰδ. ἐπὶ ὅπλου], ὁ γεμιζόμενος ἐκ τοῦ οὐραίου, se chargeant par la culasse ; [καὶ ἐπὶ πυροβόλου] ὁ γεμιζόμενος ἐκ τοῦ πυγαίου, chargeant par la culasse ; pièce-culasse, n. f. βλ. **οὐραῖον.**

ὀπισθογέμισις, εως, ἡ· ἡ ἐκ τοῦ ὀπισθίου μέρους τῆς κάννης τοῦ ὅπλου (ἢ τοῦ σωλῆνος τοῦ πυροβόλου) γέμισις, chargement par la culasse.

ὀπισθόγομος, ος, ον· βλ. ὀπισθογεμὴς καὶ **οὐραῖον.**

ὀπισθογράφησις, εως, ἡ (συναλλαγματικῆς), endossement, n. m. [d'une lettre de change] ἢ endos, n. m. λέγεται ἡ ὄπισθεν ἐμπορευσίμου τινὸς γραμματίου γραφομένη διάταξις, δι' ἧς δίδεται εἴς τινα τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ κατὰ τὴν λῆξιν τὴν ἐξαργύρωσιν αὐτοῦ. Ὁ μὲν μεταβιβάζων τὸ ἔγγραφον δι' ὀπισθογραφήσεως καλεῖται **ὀπισθογράφος,** ἐκεῖνος δὲ εἰς τὸν ὁποῖον μεταβιβάζεται, **κομιστής**· ‖ **λευκὴ** [ὀπισθογράφησις] (ἄγραφος), en blanc [endossement], ἢ ὀπισθογράφησις εἰς λευκὸν λέγεται ὅταν τεθῇ μόνον ἡ ὑπογραφὴ τοῦ ὀπισθογράφου χωρὶς νὰ τεθῇ ὁ ἀνωτέρω τύπος τῆς ὀπισθογραφήσεως. Ἡ ὀπισθογράφησις αὕτη εἶνε ἡ πλέον **ἄτακτος** (ἂν καὶ συνηθεστάτη) διότι ὁ πρῶτος εὑρὼν ταύτην ἂν ἀπολεσθῇ δύναται νὰ συμπληρώσῃ τὴν ὀπισθογράφησιν εἰς διαταγήν του καὶ νὰ λάβῃ τὰ χρήματα· ‖ ἐλησμονήσατε νὰ ἐφοδιάσητε αὐτὸν διὰ τῆς ὀπισθογραφήσεώς σας (νὰ παράσχητε αὐτῷ τὴν ὀπισθογράφησίν σας, vous avez oublié de le munir de votre endossement ; ‖ κρατῶν ταύτας εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ὀπισθογραφημένου ἀντιτύπου, en les tenant à la disposition de la copie endossée ; ‖ θὰ διαβιβάσῃ ὑμῖν τὴν φορτωτικὴν ὀπισθογραφημένην εἰς διαταγήν σας, il vous en remettra le connaissement endossé à votre ordre.

ὀπισθόγραφος, ος, ον, ὁ γεγραμμένος ἐκ τῶν ὄπισθεν, écrit sur le revers (au verso].

ὀπισθογράφος, ου, ὁ· endosseur [d'une lettre de change] ἢ endos. n. m. βλ. ὀπισθογράφησις· ‖ ὅπως δυνηθῶμεν νὰ εἰσπράξωμεν τὸ ποσὸν ταύτης παρὰ τῶν ὀπισθογράφων, afin que nous puissions en recouvrer le montant des endosseurs.

ὀπισθογραφῶ (έω). μέλ. ήσω, endosser [un billet] ou endosser [une lettre de change], passer un billet à l'ordre de quelqu'un, ἤτοι μεταβιβάζω ὁμόλογον ἢ συνάλλαγμα διὰ τακτικῆς ὀπισθογραφήσεως εἰς διαταγὴν τινός.

ὀπισθογράφως [ἐπίρ.], ἐπὶ τοῦ ὄπισθεν μέρους, sur le revers, au verso.

ὀπισθόδετος, ος, ον· ὁ δεδεμένος ἐκ τῶν ὄπισθεν, lié (ée) par derrière ; ‖ χεῖρες ὀπισθόδετοι, mains liées par derrière.

ὀπισθόδομος, ου, ὁ· τὸ ὄπισθεν μέρος οἰκοδομῆς (οἰκίας ἢ ναοῦ) τινός, le derrière d'une bâtisse, (ὄπισθεν τοῦ δόμου), opisthodomos. Ἡ ὀπίσω συνήθως πρὸς δυσμὰς πρόστασις τοῦ ναοῦ, ἀντίστοιχος τοῦ κατὰ τὸ ἔμπροσθεν μέρος προνάου. Εἰς τοὺς μεγάλους ναοὺς ἡ πρὸ τοῦ ὀπισθοδόμου ἐξωτερικὴ τῶν κιόνων σειρὰ ἦτο διπλῆ καὶ τότε ἡ πρὸς τὸν τοῖχον ἐνδοτέρα πολλάκις ἐκλείετο διὰ κιγκλίδων. Εἴς τινας ὅμως τῶν ἐπισημοτέρων ναῶν ὁ ὀπισθόδομος, πλὴν τῆς προστάσεως, περιεῖχε καὶ εὐρὺ δωμάτιον, χωριζόμενον διὰ τοίχου ἀπὸ τοῦ σηκοῦ· τὸ δωμάτιον τοῦτο ἐχρησίμευεν ὡς ταμεῖον καὶ ἀποθήκη διὰ τὴν φύλαξιν τοῦ θησαυροῦ εἴτε τοῦ ναοῦ, εἴτε τοῦ δημοσίου· βλ. **σηκός,** cella **καὶ ναός,** temple.

ὀπισθοδρόμησις, εως, ἡ καὶ **ὀπισθοχώρησις**· ἡ πρὸς τὰ ὄπισθεν κίνησις, reculement, n. m. reculade, n. f. rétrogradation, n. f. ‖ [ἐμπορ.]— τιμῶν, rétrogradation des prix. § [ἱππσυτ.] —, βλ. **βαίνω παλιμπυγηδόν.** § **ὀπισθοδρόμησις,** recul, n. m. **ἄπωσις,** ἡ (ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω ὤθησις). Ἡ **ἐκτατικότης** (expansion) τῶν ἀερίων κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀναφλέξεως τῆς πυρίτιδος παράγει ἐν τῷ **κοίλῳ**

(âme) τῶν πυροβόλων ἐν γένει ὅπλων δύναμιν ἐνεργοῦσαν ἀκαριαίως καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, οὕτως ὥστε τὸ βλῆμα βάλλεται πρὸς τὰ ἐμπρὸς διότι δὲν ἔχει ἄλλην εὐκολωτέραν διέξοδον, πρὸ τούτου ὅμως ἡ δύναμις τῆς ἐκτατικότητος καθίσταται αἰσθητὴ διὰ τῆς πρὸς τὰ ὄπισθεν ὠθήσεως τοῦ ὅπλου· ἡ πρὸς τὰ ὄπισθεν αὕτη ἐνέργεια καλεῖται εἰς μὲν τὰ ὅπλα καὶ τὰ ἄνευ τροχῶν πυροβόλα, ὀπισθοδρόμησις (κοινῶς τὸ **κλώτσημα**, recul)· καὶ ῥῆμα **ὀπισθοδρομέω-ῶ**, reculer), εἰς δὲ τὰ μετὰ τροχῶν πυροβόλα ἢ ὅλμους, **ἀνατροχασμὸς** (καὶ ῥῆμα **ἀνατροχάζω**, reculer)· βλ. **λακτίζω**, repousser καὶ **λάκτισμα**, repoussement. Ἐν τῷ ναυτικῷ γίνεται χρῆσις τῆς λέξεως **ἀνάκρουσις** (recul) καὶ ῥῆμα **ἀνακρούω** (reculer). Ἐκ θεωρήματος τινὸς τῆς μηχανικῆς ἀποδεικνύοντος ὅτι ἡ **ἀντίδρασις** (réaction) εἶνε ἴση μὲ τὴν **δρᾶσιν** (action) καὶ κατὰ λόγον ἀντίστροφον τῆς τελευταίας ταύτης, προκύπτει ὅτι, διὰ τὸ τυφέκιον, αἱ ποσότητες τῆς κινήσεως αἱ μεταδιδόμεναι εἴς τε τὸ ὅπλον καὶ τὴν βολίδα εἰσὶν αἱ αὐταί, ἤτοι ἐὰν τὸ βάρος τοῦ ὅπλου καθίστατο ἴσον μὲ τὸ τοῦ βλήματος, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὀπισθοδρομήσεως ἤθελεν εἶσθαι ἀκριβῶς ὅμοιον μὲ τὴν πρὸς τὰ ἐμπρὸς ὤθησιν τοῦ βλήματος. Ἐν τῷ τυφεκίῳ, ἡ δύναμις τῆς ὀπισθοδρομήσεως εἰς ἣν ὁ ὦμος τοῦ σκοπευτοῦ δύναται ν' ἀνθέξῃ, ἄνευ βλάβης τινός, εἰς συνέχειαν τινὰ βολῶν, ἐχρησίμευσε πρὸς **προσδιορισμὸν** τῶν δεδομένων τοῦ φυσιγγίου, λαμβανομένου ὑπ' ὄψει καὶ τοῦ βάρους τοῦ ὅπλου. Ἡ κατάλληλος σχέσις μεταξὺ τοῦ βάρους τοῦ ὅπλου καὶ τῆς ταχύτητος τῆς ὀπισθοδρομήσεως προσδιορίζεται διὰ τῆς πείρας. Ὁ ἀνατροχασμὸς εἰς τὰ πυροβόλα δὲν ἐπιφέρει ἕτερον ἄτοπον εἰμὴ ὅτι μετακινεῖ τὴν σκόπευσιν μεθ' ἑκάστην βολήν, ἵνα δὲ παραμένωσιν ἐντὸς ὡρισμένων ὁρίων μεταχειρίζονται διάφορα **χαλινωτήρια** (freins).

ὀπισθοδρομικός, ή, όν· ὁ πρὸς τὰ ὀπίσω γινόμενος, qui se fait en arrière, rétrograde, adj. πορεία ὀπισθοδρομική, marche rétrograde (ὑποχωρητική)· ‖ κίνησις ὀπισθοδρομική, mouvement rétrograde ; ‖ πνεῦμα ὀπισθοδρομικόν, esprit rétrograde, ἤτοι πνεῦμα ὅπερ ἐν τῇ πολιτικῇ, κτλ. δὲν ἐπιθυμεῖ τὸν νεωτερισμόν. § [νομ.] **ὀπισθενεργός**, rétroactif, ive ; βλ. λέξιν.

ὀπισθοδρομικότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ ὀπισθοδρομικοῦ, rétrogradation, n. f. ἡ ὀπισθενέργεια, rétroactivité.

ὀπισθοδρομῶ (έω), μέλ. ήσω· βαίνω πρὸς τὰ ὀπίσω, reculer ; βλ. ὀπισθοδρόμησις· κινοῦμαι πρὸς τὰ ὀπίσω, rétrograder ; ‖ [ἐμπορ.] rétrograder [συνεκδ.] perdre du terrain [μεταφ.] (πέφτω ἔξω), ἀποτυγχάνω, échouer ; τὸ νὰ μὴ ἐπιτύχῃ, ne pas réussir ; τὸ νὰ μὴ ἐπωφεληθῇ τις, ne pas profiter. § — [τακτ.] τρέπομαι εἰς φυγήν, lâcher pied, π. χ. κατόπιν ἐπελάσεως ἱππικοῦ. § — [ἱππ.] βλ. **βαίνω** παλιμπυγηδόν. § — [τακτ.] s'acculer, στηρίζω **τὰ νῶτα**· π. χ. στράτευμά τι μικροτέρας δυνάμεως ὀπισθοδρομεῖ ἵνα ἐξασφαλίσῃ τὰ νῶτά του, une troupe peut s'acculer pour garantir ses derrières.

ὀπισθόθολος, ου, ὁ· arrière voussure (f.) καλεῖται οὕτω θολίτης τοποθετημένος ἄνωθεν ἀνοίγματος θύρας ἢ παραθύρου, οὗτινος τὸ καμπύλον μέρος τῆς κυρίας ὄψεώς του εἶνε διάφορον ἀπὸ τὸ καμπύλον μέρος τοῦ βάθους του.

ὀπισθοφάλακρος, ὁ· ὁ ἐκ τῶν ὄπισθεν φαλακρός, chauve par derrière.

ὀπισθοκράνιον, τό· βλ. **ἰνίον**, occiput.

ὀπισθοφόρος, τὰ ὀπίσθια (ἵππος), sous-lui de derrière (cheval), ὁπόταν οἱ ὀπίσθιοι πόδες φέρωνται πρὸς τὰ πρόσω ὑπὸ τὴν κοιλίαν, ὁ δὲ κορμὸς τοὐναντίον πρὸς τὰ ὀπίσω· βλ. **εὐστάθεια** ἀνώμαλος καὶ **ἐγκαθήμενος**.

ὀπισθοφυλακή, ῆς, ἡ [τακτ.] arrière-garde, n. f. ἢ queue (f.) (ou arrière-garde) d'une armée ; στράτευμα μικρᾶς δυνάμεως βαδίζον ὀπίσω τῆς φάλαγγος πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ὀπισθίων αὐτῆς. Ἐν τῇ προχωρητικῇ πορείᾳ ἡ ὑπηρεσία της δὲν εἶνε μεγάλης σπουδαιότητος, τούτου ἕνεκεν ἡ δύναμίς της εἶνε ἓν τάγμα, λαμβανόμενον ἐκ τοῦ τελευταίου συντάγματος, διὰ φάλαγγα ἑνὸς σώματος στρατοῦ, δύο λόχοι, λαμβανόμενοι ἐκ τοῦ τελευταίου τάγματος, διὰ φάλαγγα μιᾶς μεραρχίας, καὶ εἷς λόχος, λαμβανόμενος ἐκ τοῦ τελευταίου τάγματος, διὰ φάλαγγα μιᾶς ταξιαρχίας. Ἡ ὀπισθοφυλακὴ βαδίζει συνήθως 800 μέτρα ὄπισθεν τῆς φάλαγγος, μεθ' ἧς συνδέεται διά τινων ἱππέων προσκεκολλημένων εἰς αὐτήν. Διαιρεῖται εἰς τρία κλιμάκια βαίνοντα ἐλαττούμενα, ἤτοι εἰς τὸν **ὄγκον** (gros), τὴν **κεφαλὴν** (tête) καὶ τὴν **ὀπισθόπομπον** (pointe) καθὼς ἡ ἐμπροσθοφυλακή, τοῦ τελευταίου κλιμακίου συνισταμένου ἐκ τριῶν μόνον ἀνδρῶν. Ἐν τῇ ὑποχωρητικῇ πορείᾳ, ἡ ὀπισθοφυλακὴ ἔχει σπουδαιοτάτην σημασίαν, διότι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀποτελεῖ τὸ μόνον στοιχεῖον τῆς μάχης, διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ στρατεύματος· ὅπως αὕτη παράσχῃ μεγάλην ἀντίστασιν ἡ δύναμίς της ἀνέρχεται εἰς τὸ τέταρτον ἢ καὶ τὸ τρίτον τῆς ὁλικῆς δυνάμεως τῆς φάλαγγος. Ἐν τῇ πορείᾳ ταύτῃ ἡ ἀπόστασις τῆς ὀπισθοφυλακῆς εἶνε ἀρκετὰ μεγάλη, δύναται μάλιστα, εἴς τινας περιστάσεις, νὰ τηρηθῇ εἰς ἀπόστασιν πορείας ἡμισείας ἡμέρας, διότι πρέπει νὰ παράσχῃ εἰς τὴν φάλαγγα, ἥντινα καλύπτει, ἐλευθερίαν εἰς τὰς κινήσεις της. § — [ναυτ.] βλ. **οὐραγία**.

ὀπισθόχωμα, ατος τὸ [ὀχυρ.], parados, n. m. ὄγκος γαιῶν ἀνεγειρόμενος παραλλήλως τοῦ **προπετάσματος** (parapet) τοῦ **αὐχένος** (gorge) ὀχυρώματος τινός, ἵνα προφυλάξῃ τοὺς ἄνδρας ἐκ τοῦ **κατανωτιαίου** (tir à dos) καὶ τοῦ ὀπισθοβόλου **πυρὸς** (tir à revers) ; βλ. καὶ σχῆμα εἰς λέξιν **ὀχύρωμα**. Τὸ ὀπισθόχωμα κατασκευάζεται καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὀχυρώματος μετὰ πάχους ἱκανοῦ ἵν' ἀντέχῃ εἰς τὴν εἴσδυσιν τῶν βλημάτων, ἐφοδιάζεται δὲ μετὰ βαθμίδος πεζικοῦ καὶ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μικρὸν καταφύγιον συντελοῦν εἰς τὴν παρά-

τασιν τῆς ἀμύνης τοῦ ὀχυρώματος. Τὰ ὀπισθοχώματα ἀνεγείρονται σχεδὸν καθέτως πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐπικινδύνων βολῶν, ἀλλ' ἡ **ἀνύψωσις** (relief) τούτων δὲν πρέπει νὰ ἦνε μεγαλειτέρα τῆς τοῦ προπετάσματος, ἵνα μὴ χρησιμεύσῃ ὡς σημεῖον σκοπεύσεως τοῦ πολέμου.

ὀπισθοχώρησις, εως ἡ· ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω κίνησις, action de reculer, reculement, n.m. action de rétrograder, rétrogradation, n. f. § **ὀπισθοχώρησις,** εως ἡ· recudale, n.f. action d'une personne, d'un véhicule qui recule [μεταφ.] action de celui qui, s'etant trop avancé daus une affaire, est obligé de revenir sur ses pas ; ‖ ἐπαίσχυντος ὀπισθοχώρησις (ὑποχώρησις), une honteuse reculade. §— [τακτ.] mouvement rétrograde, ἡ ὑποχώρησις. § —, βλ. **ὑποχώρησις,** retraite n. f. § ὀπισθοχώρησις [οἰκοδ.] recoupement, n.m. ἡ ἀφιεμένη **βαθμίς**· ἡ πρὸς τὰ ἔσω τοποθέτησις ἑκάστου δόμου λίθων ὁπόταν ἦνε ἀνάγκη ν' ἀφεθῇ μεγάλη **ὑπέρβασις** (empattement) εἴς τινα ἔργα ἀνεγειρόμενα ἐπὶ ἐδάφους ἀποτόμου κλίσεως ἢ θεμελιούμενα ἐν τῷ ὕδατι· βλ. **τοῖχος ὑποστηρίξεως.** § — [ἱππευτ.] ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω κίνησις τοῦ ἵππου, le reculer, ou marche rétrograde.

ὀπισθοχωρῶ (έω), μέλ. ήσω, ὀπισθοδρομῶ, βαίνω πρὸς τὰ ὀπίσω, ὑποχωρῶ, reculer ; κινοῦμαι πρὸς τὰ ὀπίσω, rétrogader. § ὑποχωρῶ, battre en retraite ; [στρατ. ἰδίως] se replier ; ὑποχωρῶ κανονικῶς, ἤτοι ἐκτελῶ κίνησιν πρὸς τὰ ὀπίσω ἐν κανονικῇ τάξει, ἄνευ βίας καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς διαγεγραμμένους κανόνας.

ὀπισινός, ή, όν· ὁ ὄπισθεν εὑρισκόμενος, de derrière. § [οὐσ.] [δημ.] ὁ πισινός, ὁ κῶλος, le derrière ; οἱ γλουτοί, τὰ **παραμήρια,** les fesses ; ὁ **κῶλος,** le cul ; ‖ τὸ πισινὸν ἀρνίου (προβάτου), le gigot d'un mouton (τὸ **μποῦτι**).

ὀπισοκάπουλα [δημ.. ἐπίρ.], βλ. **πισοκάπουλα.**

ὀπίσω [ἐπίρ.], εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος, κατόπιν, en arrière (ἀντίθ. τοῦ πρόσω, **ἐμπρός**)· ‖ μένω ὀπίσω, rester en arrière ; rester derrière ; ‖ **ἔμεινεν ὀπίσω,** il est resté en arrière, il est resté derrière ; ‖ [ἐπιφ.] ὀπίσω! en arrière ! ‖ — (κινεῖν) [ναυτ.], en arrière ἢ arrière ; βλ. **ἀνάποδα**· ‖ γυρίζω (ἔρχομαι) ὀπίσω, ἐπιστρέφω, retourner; ἐπανέρχομαι, revenir; ‖ κάμνω ἓν βῆμα ὀπίσω, reculer d'un pas; ‖ γυρίζω (ἔρχομαι) ὀπίσω, ἐπανέρχομαι, revenir sur ses pas; ‖ στέλλω ὀπίσω, ἐξαποστέλλω, ἐπιστρέφω τι, renvoyer; ‖ φέρω ὀπίσω, ἐπαναφέρω, φέρω μετ' ἐμοῦ, ramener ; rapporter ; reporter ; ‖ ἀφίνω ὀπίσω (ὄπισθέν μου), laisser loin derrière soi ; ἀπομακρύνομαι τινός, distancer ; προχωρῶ, ὑπερβαίνω, dévancer ; dépasser ; ἀμελῶ τι, négliger ; ‖ μὴν ἀφίνῃς ὀπίσω ταῖς δουλειαῖς σου, ne négligez pas vos affaires ; ‖ παίρνω ὀπίσω, ἀναλαμβάνω, reprendre; ἀποσύρω τι, retirer; ἀκυρῶ, ἀναιρῶ, rétracter ; ‖ ἐπῆρεν ὀπίσω τὸν λόγον του, il a réctracté sa parole ; ‖ δίδω ὀπίσω, ἐπιστρέφω, ἐπανδίδω, rendre ; ἀποδίδω, ἐπιστρέφω τι, restituer ; ἐπιστρέφω τι εἴς τινα, retourner ; ‖ τὸ ἐζήτησεν ὀπίσω, il l'a redemandé ; ‖ τὸ ὡρολόγιον πηγαίνει ὀπίσω, la montre retarde; ‖ κρατῶ ὀπίσω, retenir ; ‖ φωνάζω ὀπίσω, ἀνακαλῶ, rappeler ; ‖ ἀπ' ὀπίσω, par derrière ; ‖ πηγαίνω (ἔρχομαι) ἀπ' ὀπίσω, ἀκολουθῶ, suivre ; ‖ τὸν πῆρε ἀπὸ πίσω, il le suivit ; il se mit à ses trousses ; ‖ ὀπίσω ὀπίσω, [tout] au bout ; ἐν τέλει, εἰς τὸ τέλος, au fond ; εἰς τὸ ἄκρον (τὸ τέλος), à la queue ; ‖ παρ' ὀπίσω, plus en arrière ; ‖ [ἔναρθρ.] τὸ ὀπίσω μέρος, le derrière. § [προθετ.] ὄπισθεν, derrière ; ‖ ἦτον ὀπίσω μου, il était derrière moi ; ‖ μὴν κυττάζῃς ὀπίσω σου, ne regardez pas derrière vous ; ‖ ὕπαγε ὀπίσω μου Σατανᾶ [φρ.], arrière Satan ; ‖ [λατ.] [vade] retro Satanas ; ‖ ὀπίσω ἀπὸ τὴν θύραν, derrière la porte ; ‖ — εἰς παράταξιν [παράγ. πυροβολ.], amenez l'avant train ; βλ. **παράταξις**· ‖ ὀπίσω, en arrière ; παράγγελμα δι' οὗ τὰ στρατεύματα ἐκτελοῦσι βήματα τινὰ πρὸς τὰ ὀπίσω, εἴτε διὰ νὰ ζυγηθῶσι, εἴτε διὰ νὰ ἀποκαλύψωσι τὸ μέτωπον· ‖ ζυγεῖτ' ὀπίσω καὶ ἐπὶ δε-ξιὰ (ἀρι-στερά)· ἀτενῶς, en arrière à droite (gauche) ; alignement, fixe ; ‖ — ὁδηγὸς δεξιὰ (ἀριστερά), en arrière ; guide à droite (gauche) ; ‖ πῦρ ὀπίσω (παράγγελμα), feu en arrière ; ‖ ὀπίσω, reculez ! παράγγελμα ἱππικῶν ἀσκήσεων.

ὀπιώδης, ης, ες· opiacé, ée, λέγεται περὶ φαρμάκου περιέχοντος ὄπιον· ‖ φάρμακον ὀπιῶδες, médication (médicament) opiacée ; ‖ — κηρώδης ἀλοιφή, cérat opiacé.

ὁπλάριον, ου, τό· μικρὸν ὅπλον, petite arme.

ὁπλαρχηγός, οῦ, ὁ· κυρίως ἀρχηγὸς ὁμάδος ἐνόπλων, chef [militaire] = ἀρχηγὸς στρατιωτικός.

ὁπλασκητήριον, ου, τό· ἤτοι αἴθουσα ὁπλασκίας, salle d'escrime ; αἴθουσα ἐν ᾗ ἀσκοῦνται εἰς τὰ ὅπλα καὶ ἔνθα ὑπάρχουσι πάντα τὰ πρὸς τοῦτο χρήσιμα· τὸ ὁπλασκητήριον καλεῖται ἐνίοτε κατ' ἐπέκτασιν salle d'armes.

ὁπλασκία, ας, ἡ· ἡ διὰ τῶν ὅπλων ἄσκησις, art de faire des armes ; ὁ χειρισμὸς τῶν ὅπλων, maniement des armes ; ἡ διὰ τῶν ἀγχεμάχων ὅπλων ἄσκησις, exercice des petites armes, καὶ γενικῶς ὁπλασκία, λέγεται ἡ ὁπλομαχητική, escrime, n.f. ἤτοι ἡ διὰ τῶν ὅπλων ἄσκησις; (σπαθασκία, ξιφασκία, λογχομαχία).

ὁπλή, ῆς, ἡ· sabot (n. m.) ou pied [de cheval, de mulet, d'âne, etc.] ἤτοι τὸ σάνδαλον (καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἡ ὁπλή, pied, ἢ ἀκροφάλαγξ) [τοῦ ἵππου, ἡμιόνου, ὄνου καὶ τῶν μονονύχων], κοινῶς τὸ νύχι τοῦ ἀλόγου, κτλ. ἤτοι τὸ ἐξωτερικὸν ὀνυχῶδες περικάλυμμα τῆς ὁπλῆς ὅπερ διὰ μοσχεύσεως ἀποκολλᾶται εἰς τρία μέρη, εἰς τὸ **τοίχωμα** (paroi), εἰς τὸ **πέλμα** (sole) καὶ εἰς τὴν **χελιδόνα** (fourchette); βλ. καὶ ἵππος 59· ‖ — πεταλωμένη, sabot

ferré.§ —, pied (ou sabot du cheval); οἱ γάλλοι ἱππολόγοι διὰ τοῦ ὅρου τούτου ἐννοοῦσι κυρίως τὴν ὁπλὴν τοῦ ἵππου (ἤτοι τὴν ἀκροφάλαγγα, βλ. καὶ ἀκρόπους)· αὕτη ἀποτελεῖ τὸ ἄκρον τοῦ ὅλου ποδός, χαλεῖται δὲ κυρίως ὁπλὴ ὁ ἄσχιστος ὄνυξ τοῦ ἵππου, ἡμιόνου καὶ ὄνου· βλ. καὶ **ἵππος**· ‖ **ἐξονυχίζειν**, abattre le pied du cheval, ἀποκόπτειν τὸ ὑπεραυξηθὲν κέρας τῆς ὁπλῆς διὰ τῶν πρὸς τοῦτο εἰδικῶν πεταλωτικῶν ἐργαλείων· ‖ **μικρὰ ὁπλή**, pied petit, δυσανάλογος πρὸς τὸ βάρος τοῦ σώματος, τουναντίον δὲ **μεγάλη ὁπλή**, pied grand ; ‖ **πεπιεσμένη ὁπλή**, pied étroit, ἧς τὰ μεθόπλια μέρη εἰσὶ πεπιεσμένα· ‖ **ἀνομοιόμορφοι ὁπλαί**, pieds inégaux, αἱ μὴ ἔχουσαι τὸ αὐτὸ σχῆμα καὶ μέγεθος· ‖ **ἐπίπεδος ὁπλή**, pied plat, ἧς τὸ πέλμα δὲν παρουσιάζει τὴν φυσικὴν κοιλότητα· ‖ **πεπληρωμένη ὁπλή**, pied pleine, ἧς τὸ πέλμα ἀντὶ χαμπυλότητος τουναντίον παρουσιάζει κυρτότητα· ‖ **ὑψηλόπτερνος ὁπλή**, pied à talons hauts, ἧς τὰ μεθόπλια μέρη εἶνε ὑψηλότερα τοῦ συνήθους φυσικοῦ ὕψους, τουναντίον δὲ **χαμηλόπτερνος ὁπλή**, pied à talons bas ; ‖ **ἐπικλινὴς** ἢ **λοξὴ ὁπλή**, pied de travers, τῆς ὁποίας ἡ μία πλευρὰ εἶνε ὑψηλοτέρα ἢ χαμηλοτέρα τῆς ἀντιθέτου· ‖ **ἀκροβάτις ὁπλή**, pied pincard ou rampin, τῆς ὁποίας αἱ πτέρναι δὲν ἐγγίζουσι τὸ ἔδαφος, ὁ δὲ ἵππος βαδίζων στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἀκροπλίου· ‖ **μαλακὴ** ἢ **θρυπτικὴ ὁπλή**, pied gras, maigre ou sec, ἧς ὁ ὄνυξ εἶνε πολὺ μαλακὸς ἢ πολὺ ξηρὸς καὶ σκληρός· ‖ **λιπῶνυξ ὁπλή**, pied dérobé, τῆς ὁποίας ὁ ὄνυξ εἰς τὸ μέρος ἔνθα εἰσάγονται οἱ πεταλωτικοὶ ἧλοι εἶνε κατεστραμμένος· ‖ **στενόπτερνος** ἢ **συνεσταλμένη ὁπλή**, ὁπόταν τὰ μεθόπλια καὶ αἱ πτέρναι ἦνε ὑπερβαλλόντως συνεσταλμέναι καὶ συμπεπιεσμέναι· ‖ **δακτυλιωτὴ ὁπλή**, pied cerclé, ὁπόταν τὸ κέρας σχηματίζῃ συνεχῆ δακτύλια· ‖ **στρεβλὴ** ἢ **παραμορφωμένη ὁπλή**, pied fourbu, τῆς ὁποίας τό τε σχῆμα καὶ ἡ σύστασις τοῦ ὄνυχος ἔχουσι τελείως παραμορφωθῆ. § — τοῦ ἐλατηρίου, patte du ressort.

ὁπλίζω, δίδω εἴς τινα ὅπλον, armer, τὸ ἀντίθ. εἶνε ἀφοπλίζω (désarmer) ; [μέλ. ίσω, ἀόρ. ὥπλισα, παθ. ἀόρ. ὡπλίσθην, μέσ. ὡπλισάμην, παραχ. παθ. καὶ μέσ. ὥπλισμαι, μετ. ὡπλισμένος]· ‖ — τὸν λαὸν κατά τινος, armer le peuple contre quelqu'un ; ‖ — πλοῖον, ἐξοπλίζω, équiper un navire. § [μέσ.] ὁπλίζομαι, s'armer = [ἀνα]λαμβάνω (παίρνω) τὰ ὅπλα, prendre les armes ; ‖ [μεταφ.] ὁπλίζομαι μὲ ὑπομονήν, μὲ θάρρος, s'armer de patience (de courage). § —, adouber, ἐκ τοῦ λατιν. adobare, σημαίνοντος ὁπλίζω (armer).

ὅπλισις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ὁπλίζειν, action d'armer ; armement, n. m. βλ. καὶ ἐξόπλισις· ‖ ὅπλισις, ὁπλισμός, τὸ ὁπλίζειν, l'armer.

ὁπλίσματα, τά· τὰ ἀφοπλίσματα, armements, n. m. pl. § **ὁπλίσματα πυροβόλου**, armements (d'une bouche à feu), ἤτοι τὰ διάφορα ἀντικείμενα ἅτινα μεταχειρίζονται οἱ ὑπηρέται κατὰ τὴν ὑπηρέτησιν τοῦ πυροβόλου. Ἐντὸς τοῦ **θύλακος τῶν ὁπλισμάτων** (sac d'armements) εὑρίσκονται τὰ ἑξῆς· ἡ **ἐκκαυματοθήκη** (sac à étoupilles ou sac porte-étoupilles), ἥτις περιλαμβάνει τὰ ἐκκαύματα· ἡ **ἐμπυρευματοθήκη** (sac à vis porte-amorce), ἥτις περιλαμβάνει τὰ ἐμπυρεύματα, μετὰ **κλειδὸς ῥυθμίσεως πυροσωλήνων** (clef pour régler les fusées)· τὸ **κοχλιοστρόφιον τῶν πυροσωλήνων** (tournevis pour fusées)· τὸ **κλισιοσκόπιον** (la hausse)· δύο **ἀορτῆρες τῶν θυλάκων** (courroie de sac à charges) οἵτινες χρησιμεύουσιν εἰς τοὺς προμηθευτὰς διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν θυλάκων γεμισμάτων· ὁ **πυρεκτρίπτης** (le tire-feu), ὅστις χρησιμεύει διὰ τὴν ἀνάφλεξιν τοῦ ἐκκαύματος, συνίσταται οὗτος ἀπὸ τὸ **πηνίον** (bobine), τὴν **σειρίδα** (cordon) καὶ τὸ **ἄγκιστρον** (crochet)· ὁ **ἐμβολεὺς** (le refouloir) μετὰ τοῦ **παρεκτάματος αὐτοῦ** (allonge ou prolonge), ὅστις χρησιμεύει διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ γεμίσματος ἐν τῇ θαλάμῃ, εὑρίσκεται δὲ εἴτε ἐπὶ τοῦ θύλακος, τῶν ὁπλισμάτων, εἴτε ἐπὶ τοῦ κιλλίβαντος· ὁ **ὀβιδουλκὸς** (tire-obus), ὅστις χρησιμεύει διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν ὀβίδων ἐκ τοῦ **ὀβιδοφορίου** (porte-obus).

Τὸ **διαστομωτήριον** (dégorgeoir), εἶνε βελόνη χαλυβικὴ προσηρμοσμένη ἐπὶ ξυλίνης λαβῆς καὶ χρησιμεύει διὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς ὀπῆς τοῦ πυροβόλου καὶ ἐν ἀνάγκῃ διὰ τὴν διάτρησιν τοῦ σακχιδίου ὅταν τὸ γέμισμα εὑρίσκηται ἐν τῇ θαλάμῃ.

ὁπλισμός, οὗ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ ὁπλίζεσθαι, βλ. ἐξοπλισμός, ἐξόπλισις, armement, n.m. ‖ ὁπλισμὸς ναυκλαστρικός, armement torpédique, ἤτοι ἡ διὰ ναυκλάστρων (torpilles) ὅπλισις· ‖ ὁπλισμός, armement, n. m. αὐτὰ τὰ ἴδια ὅπλα δι' ὧν εἶνέ τις ὡπλισμένος. ‖ ὁπλισμός, βλ. **ἀνάληψις τῶν ὅπλων**· ‖ ὁπλισμὸς [ναυτ.], équipement, n. m. καὶ armement, n. m. βλ. **ἐξοπλισμός**· ‖ —, ὅπλισις, καθοπλισμός, armure, n. f. π. χ. ἀμυντήριος ὁπλισμός, armure défensive ; βλ. **πανοπλία** καὶ **ἐφοπλισμός**· ‖ —, induit d'une machine ; βλ. **ἐπαγώγιμον**. § [φυσ.] ὁπλισμός, armature, n. f. μεταλλικὴ πλὰξ ἀποτελοῦσα μέρος τῶν ἠλεκτρικῶν συμπυκνωτήρων. Ἐπίσης τεμάχιον εὐηλάτου σιδήρου (fer doux) τιθέμενον συνήθως εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν μαγνητῶν, ἵνα διατηρήσῃ ἢ ἐπαυξήσῃ τὰς μαγνητικὰς αὐτῶν ἰδιότητας (χαλεῖται ἐπίσης γαλλιστὶ (armure)· ‖ **ὁπλισμὸς μαγνήτου**, armement d'un aimant. Τεμάχιον μαλακοῦ σιδήρου προσαρμοζόμενον καὶ θέτων εἰς συγκοινωνίαν τοὺς ἀντιθέτους πόλους 2 μαγνητῶν. Ὁ ὁπλισμὸς χρησιμεύει ὅπως διηνεκῶς ἐξεγείρῃ τὰς μαγνητικὰς δυνάμεις μέχρις ὁρίου· ‖ — συμπυκνωτοῦ, armement d'un condensateur ; ‖ — χαλωδίου, armement d'un câble ἢ armure, χαλεῖται ἡ ἐπένδυσις ὑποβρυχίου χαλωδίου δι' ἀπομονωτικῆς οὐσίας· βλ. καὶ **καλώδιον**.

ὁπλιταγωγόν, οῦ, τὸ [ἐνν. πλοῖον], transport, n. m. πλοῖον ἀνῆκον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κράτους καὶ προωρισμένον πρὸς μεταγωγὴν

στρατευμάτων ἢ ἐφοδίων· βλ. καὶ **μεταγωγικόν**.

ὁπλίτης, ου, ὁ· γενικῶς ὁ ἔνοπλος στρατιώτης, soldat [armé] ; ‖ —, troupier, n. m. καλοῦσιν οὕτω κοινῶς οἱ γάλλοι τὸν στρατιώτην (soldat) καὶ ἐν γένει τὸν ὁπλίτην (homme de troupe) ; βλ. καὶ ἀνὴρ τοῦ στρατεύματος. § —, hoplite ἢ oplite, n. m. στρατιώτης τοῦ πεζικοῦ· βλ. **πεζικόν**. § [ναυτ.] οἱ ὁπλῖται, les hommes de la mousqueterie, la mousqueterie ; οἱ ἄνδρες τοῦ πληρώματος ὡπλισμένοι δι' ὅπλων ἐκτελοῦντες τὴν τῶν σκοπῶν ὑπηρεσίαν, ἀπαρτίζοντες τὴν φρουρὰν καὶ χειριζόμενοι τὰ πολυβόλα· βλ. καὶ **ἄγημα**· ‖ ὁπλῖται **καταστρώματος**, mousqueterie de gaillards ; ‖ —, mousqueterie, n. f. σημαίνει ἐπίσης τὸ **πεζικὸν** ἢ τοὺς **ὁπλίτας**, ἤτοι τοὺς δι' ὅπλου ὡπλισμένους.

ὁπλογνώμων, ονος, ὁ· contrôleur (n.m.) d'armes ; λέγεται ὁ ἐπιφορτιζόμενος τὸν ἔλεγχον τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ ὅπλου, κτλ.

ὁπλοδιδάσκαλος, ου, ὁ· maître d'armes; ὁ ὁπλομάχος, maître d'escrime ; ὁ διδάσκων τὴν ὁπλασκίαν, ὁ διδάσκαλος τῆς ὁπλομαχητικῆς· βλ. ὁπλομαχητική· ‖ — prévôt d'escrime, λέγεται ὁ διδάσκων ξιφασκίαν (ὁπλομαχητικὴν) εἰς τοὺς στρατιώτας.

ὁπλοδιορθωτής, οῦ, ὁ· ἐπιδιορθωτὴς ὅπλων, armurier, n. m. βλ. ὁπλοποιός.

ὁπλοδόκη, ης, ἡ, καὶ

ὁπλοθέτης, ου, ὁ, καὶ ὁπλοστάσιον, ου, τὸ (ὅπλον, ἵστημι), râtelier d'armes ou râtelier de fusils ; ἡ **ὁπλοθήκη**, ης, ἡ, faisceau d'armes ; σύμπηγμα ἐκ ξύλων ἐφ' οὗ στήνονται ἐντὸς τῶν δωματίων τὰ φορητὰ ὅπλα· ‖ — [ναυτ.] râtelier d'armes ou râtelier de fusils ; τὰ παρὰ τὰς φρακτὰς ἢ τὸν τοῖχον τοῦ πλοίου, ἢ περὶ τοὺς ἱστοὺς ἢ στυλίσκους, κατασκευαζόμενα ξύλινα στηρίγματα πρὸς τοποθέτησιν ὅπλων. Τὰ τοιαῦτα στηρίγματα ἐὰν ἦνε προωρισμένα διὰ τὴν τοποθέτησιν δοράτων καλοῦνται **δορατοδόκαι** (râtelier de piques) καὶ οὕτω καθεξῆς.

ὁπλοθήκη, ης, ἡ [μετ.] ἀποθήκη ὅπλων, dépôt (magasin) d'armes ; τὸ ὁπλοστάσιον, arsenal [d'armes] ; ‖ — [πλοίου] salle d'armes ; ἀποθήκη ἐν ᾗ φυλάσσονται τὰ ὅπλα. § —, faisceau d'armes ou râtelier d'armes ; βλ. ὁπλαδόχη. § — [ἐφιππίου] βλ. **πιστολοθήκη**, fonte n. f.

ὁπλομαχέω, βλ. ὁπλομαχῶ.

ὁπλομαχητική, ῆς, ἡ· escrime, n. f. ἡ διὰ τῶν ὅπλων ἄσκησις, ὁ χειρισμὸς τῶν ὅπλων, maniement des armes ; ἤτοι ἡ ξιφασκία, escrime à l'épée ; ἡ **σπαθασκία**, escrime au sabre ; ἡ λογχομαχία escrime à la baïonnette ; καὶ ὁ διδάσκαλος τῆς ὁπλομαχητικῆς λέγεται **ὁπλομάχος** καὶ **ὁπλοδιδάσκαλος**· βλ. λέξεις.

ὁπλομαχητικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὴν ὁπλομαχητικήν, d'escrime.

ὁπλομαχία, ας, ἡ· escrime, n. f. βλ. ὁπλομαχητικὴ καὶ ὁπλομαχῶ.

ὁπλομάχος, ου, ὁ· βλ. ὁπλοδιδάσκαλος, maître d'armes ; escrimeur, n. m.

ὁπλομαχῶ (έω), μέλ. ήσω· escrimer, ξιφασκέω - ῶ· σπαθασκέω - ῶ· λογχομαχέω - ῶ· ἀσκοῦμαι εἰς τὴν ὁπλομαχητικήν, διὰ τοῦ ξίφους, τῆς σπάθης, τῆς λόγχης· ‖ —, ἀσκοῦμαι εἰς τὰ ὅπλα, tirer les armes; faire des armes.

ὅπλον, ου, τό· arme, n. f. καλεῖται οὕτω πᾶν ὄργανον χρήσιμον διὰ τὴν ἐπίθεσιν (ὅπλον **ἐπιθετικόν**, arme offensive) ἢ τὴν ἄμυναν (ὅπλον **ἀμυντήριον** ἢ **ἀμυντικόν**, arme défensive). Τὰ ἀμυντικὰ ὅπλα, προωρισμένα νὰ προφυλάττωσι τὸ σῶμα ἀπὸ τὰ κτυπήματα τοῦ ἀντιπάλου, ἐχρησίμευον μόνον κατὰ τῶν μὴ πυροβόλων ὅπλων, συνίστανται δὲ ἀπὸ τὰς **ἀσπίδας** (boucliers), τοὺς **θώρακας** (cuirasses), τὰ **κράνη** (casques), τὰς **πανοπλίας** (armures) τοῦ μεσαίωνος, κτλ. Τὰ ὅπλα ταῦτα δὲν ἐπιφέρουσιν οὐδὲν ἀποτέλεσμα κατὰ τῶν πυροβόλων ὅπλων καὶ ἰδίως κατὰ τῶν ἐν χρήσει τὴν σήμερον. Ὑπῆρχον ἐπίσης ὁ **ἡμιθώραξ** (demi-cuirasse), καὶ ὁ **ἁλυσιδωτὸς θώραξ** (cotte de maille). Τὰ ἐπιθετικὰ ὅπλα εἶνε πολυάριθμα, ποικίλλοντα ἀναλόγως τοῦ χρόνου καὶ διηνεκῶς τελειοποιούμενα.

Ἀγχέμαχον ὅπλον, arme blanche ou arme à lame (arme de main); ‖ **ἐγχειρίδια** ὅπλα ἢ **ἀγχέμαχα**, armes de main, εἶνε τὰ διὰ τῆς χειρὸς κρατούμενα ὅπως πλήξωσι τὸν ἀντίπαλον διὰ τῆς ἰσχύος τοῦ βραχίονος. Τὰ ἐγχειρίδια ἢ ἀγχέμαχα ὅπλα περιλαμβάνουσι.

1) Τὰ **θλαστικὰ** ὅπλα, armes contondantes, ἅτινα εἶνε προωρισμένα νὰ ἐνεργήσωσι διὰ τῆς κρούσεως τοῦ ὄγκου των ἵνα ἀποκτείνωσιν ἢ θλάσωσι μέλη· ταῦτα εἰσὶ τὸ **ῥόπαλον** (massue), ἡ **τυπὰς** (mail ou maillet), ἡ **σφῦρα** (marteau), ἡ **τυπὶς** (masse), ἡ **ῥάβδος** (fléau), ὁ **κρανιοθλάστης** (casse-tête).

2) Ὅπλα **τμητικά**, **κοπτικά**, armes tranchantes ou de taille, τῶν ὁποίων τὸ πλῆττον τὸν ἀντίπαλον μέρος εἶνε τμητικόν· π. χ. ὁ **πέλεκυς** (hache), ἡ **φρανσίσκη** (francisque), τὸ **δρέπανον** (fauchard), ἡ **τμητικὴ λόγχη** (vouge), ὁ **λογχοπέλεκυς** (guisarme), τὸ **δολιχὸν δόρυ** (hallebarde), ἡ **μάχαιρα** (couteau), ἡ **ῥομφαία** (coutelas), ὁ **ἀκινάκης** (cimeterre) καὶ ἡ **μονόστομος** ἢ **ἀμφίστομος σπάθη** (sabre à un ou deux tranchants).

3) Ὅπλα **κεντητικὰ** ἢ **αἰχμηρά**, armes de pointe ou d'estoc, ou arme d'hast (βλ. καὶ **κεντητικός**), καλοῦνται ἐκεῖνα ἅτινα διὰ τῆς αἰχμῆς των ἐπιφέρουσι τὰς πληγάς· π. χ. ὁ **ἄκων** (javelot), τὸ **παλτὸν** (javeline), ἡ **φραμέα** (framée), τὸ **τρίαιχμον ἀκόντιον** (angon), **βαρεῖα λόγχη** ἢ **ὑσσὸς** (pilum), ἡ **λόγχη** (lance), τὸ **δόρυ** (pique), τὸ **ξίφος** (épée), ἡ **μακρὰ σπάθη** (rapière), τὸ **ἐγχειρίδιον** (poignard), ἡ **ξιφὶς** (dague).

Ὅπλα τῆς ἐκ τοῦ πλησίον συγκρούσεως armes de choc, ὅπως ἡ **βαϋοννίς**. **Ἐκηβόλα ὅπλα**, armes de jet, χρησιμεύοντα διὰ τὴν βολὴν σώματος τινὸς ἢ βέλους διὰ δυνάμεως παραχθείσης τῇ βοηθείᾳ μέσου τινός· π. χ. ἡ **σφενδόνη** (fronde), τὸ **τόξον** (arc), ἡ **βαλλιστρὶς** (arbalète), κτλ. Ταῦτα προηγήθησαν τῶν πυρο-

βόλων ὅπλων· || ἐξακοντιστικὰ ὅπλα (ἢ ἐκηβόλα), armes dardelles, τὰ ἐξακοντίζοντα ἀκόντια (dards), βέλη, κτλ. || **πυροβόλον ὅπλον**, arme à feu, χαλεῖται τὸ ὅπλον δι' οὗ βάλλονται βλήματα διὰ τῆς διασταλτικῆς δυνάμεως τῶν ἀερίων τῆς πυρίτιδος. Ὑπάρχουσι πυροβόλα ὅπλα φορητὰ (armes portatives), ἀπαιτοῦντα διὰ τὴν βολὴν τὴν συνδρομὴν πλειοτέρων ἀνδρῶν, ἅτινα χαλοῦνται καὶ **τηλεβόλα** (canons) ἢ χυρίως **πυροβόλα** (bouches à feu)· βλ. καὶ γενικῶς **ἀπόφραξις**, fermeture de culasse καὶ **τυφέκιον** (fusil)· || **φορητὰ ὅπλα**, armes (petites) ou armes portatives ; || **ὅπλον** βελονωτόν, arme à aiguille ; βλ. **τυφέκιον**, fusil à aiguille ; || **ὅπλον κρουστικὸν καὶ πληκτικόν**, arme à feu à percussion ἢ arme à percussion ; βλ. **κρουστικόν**· || — χρουστικὸν μετ' ἑστίας, arme à percussion à cheminée ; || **ὅπλα πυριτιφόρα**, armes à feux ἢ armes à silex, ἤτοι ὅπλα μὲ πυρόλιθον (silex) ; || **ὅπλα ὀπισθόγομα** ἢ ὀπισθογεμῆ (ἐκ τοῦ ὄπισθεν καὶ γέμω), armes à feu se chargeant par la culasse ; || λεῖα πυροβόλα ὅπλα, armes à feu lisses ; || **ὅπλα ἔγκαυλα**, armes à tige, εἶνε ἐμπροσθογεμῆ πυροβόλα ὅπλα φέροντα εἰς τὸν πυθμένα τοῦ μυχοῦ **καυλόν**· armes sans tige, τὰ μὴ ἔγκαυλα || **πολύκαννον** ἢ **πολυβόλον**, armes à plusieurs coups ; || **νόμιμα ὅπλα**, armes loyales, τὸ φέρειν νομίμως τὰ ὅπλα· || λαμβάνω τὸ ὅπλον, attaquer l'arme, κοινῶς πιάνω τὸ ὅπλον, πρὸς ἐκτέλεσιν κινήσεως τινὸς κατόπιν παραγγέλματος· || **ἠλεκτρικὸν ὅπλον**, fusil-électrique ; ὅπλον εἰς τὸ ὁποῖον μεταχειρίζονται τὸν ἠλεκτρισμὸν ὡς πυροδοτικὸν μηχάνημα· πρῶτος κατασκευάσας τοιοῦτον ὅπλον εἶνε ὁ Trouvé ; || — μουσκέτον, fusil mousquet ; βλ. εἰς ἱστορικὸν λέξεως **τυφέκιον**, fusil ; || τυφέκιον ἀναυλάκιστον ἢ ὅπλον λεῖον, fusil non rayé ἢ fusil lisse ; || — ὀπισθογεμές, fusil se chargeant par la culasse ; || arme à culasse mobile par glissement ; arme à verrou ; arme à bloc; arme à tiroir ; arme à culasse mobile par rotation ; arme à tabatière ; arme à barillet ; arme à pène ; arme à culasse tombante ; arme à charnière en dessous ; arme à canon mobile ; βλ. **ἀπόφραξις**.

Ἡ λέξις **ὅπλον**, arme, n. f. χρησιμοποιεῖται ἵνα ὑποδείξῃ τὸ σύνολον στρατεύματος λαμβάνοντος τὴν αὐτὴν ἐκπαίδευσιν καὶ ἔχοντος τὸν αὐτὸν προορισμόν. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ τὰ **ὅπλα** (ἢ σώματα corps) εἰσὶ τέσσαρα: 1) Τὸ **πεζικὸν** (infanterie), βαδίζον καὶ μαχόμενον πεζῇ, ἰδίως διὰ τοῦ ὅπλου ὅπερ φέρει. 2) Τὸ **ἱππικὸν** (cavalerie), βαδίζον καὶ μαχόμενον ἐφίππως, ἰδίως διὰ τῶν κεντητικῶν καὶ τμητικῶν ὅπλων. 3) Τὸ **πυροβολικὸν** (artillerie), ὅπερ χειρίζεται τὰ μὴ φορητὰ πυροβόλα ὅπλα. Ταῦτα εἰσὶ τὰ τρία χύρια ὅπλα. Τὸ τέταρτον, τὸ **μηχανικὸν** (génie), εἶνε ἐπιφορτισμένον νὰ προετοιμάζῃ ἢ καταστρέφῃ τὰς συγκοινωνίας, νὰ κατασκευάζῃ διάφορα ὀχυρώματα καὶ στρατιωτικὰ κτίρια καὶ νὰ ἐπιτηρῇ τὴν συντήρησιν αὐτῶν, πρὸς τούτοις τὸ μηχανικὸν λαμβάνει μέγα μέρος κατὰ τὰς πολιορκίας. Τὰ τέσσαρα ὅπλα, ἂν καὶ ἔχωσιν εἰδικὸν προορισμὸν καὶ ἕκαστον τούτων ἰδιαιτέραν ἐκπαίδευσιν, εἰσὶ τοιουτοτρόπως ὠργανισμένα, ὥστε συμπληροῦσι τὰς ἀμοιβαίας αὐτῶν ἐλλείψεις καὶ συνδυάζουσι τὰ μέσα τῆς ἐνεργείας των, διὰ νὰ ὑπερνικήσωσιν ἁπάσας τὰς δυσχολίας καὶ φθάσωσιν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα, ὅπερ εἶνε ἡ **ἧττα τοῦ πολεμίου**.

Εἰδικὰ ὅπλα, armes spéciales, χαλοῦνται τὸ πυροβολικὸν καὶ μηχανικόν, διότι λαμβάνουσιν εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν πρὸς ἐκπλήρωσιν εἰδικῶν ὑπηρεσιῶν· τὰ ὀνομάζουσιν ἐπίσης **ὅπλα** τεχνικὰ (armes techniques) καὶ **ὅπλα σοφὰ** (armes savantes).

Μάχιμα ὅπλα, armes combattantes ; βλ. **μαχητής**· || **εἰς τὰ ὅπλα**, aux armes, προσφώνημα σκοποῦ ὅπως προχαλέσῃ τὴν φρουρὰν εἰς τὰ ὅπλα· || ὁ φέρων ὅπλα κατὰ τῆς πατρίδος, armes portées contre son pays ; || δι' ὅπλων, ἔνοπλος, main armée ; ἐνόπλως, à main armée. § **μέρη ὅπλων**, pièce d'armes καὶ πληθ. pièces d'armes ; τὰ διάφορα τεμάχια τὰ ἀπαρτίζοντα τὰ ὅπλα· || μέρη φορητῶν πυροβόλων ὅπλων, pièces d'armes à feu portatives ; || μέρη τῶν ἀγχεμάχων ὅπλων, pièces d'armes blanches ; || μέρη ὅπλων **ἀνταλλακτικά**, pièces de rechange ; || τὰ **καταρτίσματα** τῶν φορητῶν πυροβόλων ὅπλων, pièces de garniture des armes à feu portatives ; || μέρη ἐμπυρέως, pièces de platine ; || τὰ **ἀνταλλακτικὰ εἴδη** ἢ ἀνταλλάγματα, pièces de rechange ; **βλ. ἀνταλλακτικά**.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟΝ ΟΠΛΟΝ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ 1903

ΜΑΝΛΙΧΕΡ-ΣΕΝΑΟΥΕΡ

Mannlicher - Schönauer

ἢ Fusil à répétition Modèle 1903

Τὰ χύρια μέρη τοῦ ὅπλου εἰσί.

Α') Ἡ **χάννα** (le canon).

Β') Τὸ **κλεῖστρον** (le mécanisme de fermature).

Γ') Τὸ **ἐπαναληπτικὸν μηχάνημα** (le mécanisme de répétition).

Δ') Τὸ **κοντάχιον**, τὰ **καταρτίσματα** καὶ ἡ **ξιφολόγχη** μετὰ τῆς θήκης της (la monture, les garnitures et le sabre-baïonnette avec fourreau).

Ε') Τὰ **παρελκόμενα** (les accessoires).

Α. Ἡ **κάννα** (le canon) ὁλικοῦ μήκους 725 χιλ. τὸ ὄπισθεν αὐτῆς **ἄκρον** εἶνε **ἑλικωμένον**

(bout fileté) καὶ κοχλιοῦται εἰς τὸ **περικόχλιον τῆς θήκης τοῦ οὐραίου** (écrou de la boîte de culasse). Ἐντὸς τοῦ **κοίλου** (âme) διακρίνονται τέσσαρα **αὐλάκια** (rayures) βάθους 0.15 χμ., στρεφόμενα ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ συμπληροῦντα ὁλόκληρον στροφὴν εἰς 200 χμ. τὸ **διαμέτρημα** (calibre) εἶνε 6.5 χμ. Ἡ κάννα φέρει εἰς μὲν τὸ ἐμπρόσθιον αὐτῆς ἄκρον πρὸ τὸ **στόμα** (bouche) τὸ **στόχαστρον** (guidon) προσαρμοζόμενον διὰ **πέλματος** (semelle) ἐπὶ τῆς **δακτυλιοφόρου** ἐμβάσεως **αὐτῆς** (embase) πρὸς τὰ ὄπισθεν δὲ τὸ **κλισιοσκόπιον** (la hausse) ἀποτελούμενον ἐκ τῶν ἑξῆς μερῶν.

1) Ἐκ τοῦ **ποδὸς αὐτοῦ** (le pied de hausse) καὶ δύο **κεκλιμένων ἐπιπέδων** (deux joues latérales).

2) Ἐκ τοῦ **κινητοῦ πίνακος** (la planche mobile) περιστρεφομένου εἰς τὸν **κοχλίαν τοῦ κινητοῦ πίνακος** (vis de la planche mobile). Ἡ **σκοπευτικὴ ἐγκοπὴ** (le cran de mire) εὑρίσκεται εἰς τὸ ἐλεύθερον ἄκρον. Αἱ ἀποστάσεις ἀναγράφονται ἐπὶ τοῦ πίνακος ἀπὸ τῶν 200 μέχρι τῶν 2000 μ. διὰ **διαιρέσεων** (graduations) περατουμένων ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ δεξιοῦ μέρους εἰς **ἐντομὴν** (entaille).

3) Ἐκ τοῦ **πλατέος ἐλατηρίου** (ressort plat) ἐντείνοντος τὸν πίνακα πρὸς ὁριζόντιον θέσιν καὶ

4) Ἐκ τοῦ **ἀναδρομέως** (curseau) ὅστις φέρει τὸν **ἀνασταλτικὸν ὀδόντα** (dent d'arrêt) καὶ τὸ **μικρὸν ἑλικοειδὲς ἐλατήριον** (ressort à boudin).

B. Τὸ **κλεῖστρον** (le mécanisme de fermeture) ἀποτελεῖται.

1) Ἐκ τῆς **θήκης τοῦ κινητοῦ οὐραίου** (la boîte de culasse) ἥτις κοχλιοῦται ἐπὶ τοῦ εἰλικωμένου μέρους τῆς κάννης καὶ συνδέεται μετὰ τοῦ κονταχίου διὰ δύο κοχλιῶν (vis).

Τὸ ἄνω μέρος της φέρει **ἀνατομὴν** (fente) ἥτις εὐρυνομένη εἰς τὸ μέσον καὶ δεξιὰ σχηματίζει τὴν **ἐντομὴν** (échancrure)· ὀπίσω τῆς ἐκτομῆς ὑπάρχει **προσέρεισμα** (épaulement) φέρον ἐσωτερικῶς **ὁλκοὺς** (rainures) εἰς οὓς ἐντίθεται ὁ γεμιστὴρ τῶν φυσιγγίων, ἐσωτερικῶς τῶν πλαγίων πλευρῶν της δύο **παράλληλοι ἔναυλοι** (deux rainures parallèles) διὰ τὴν δίοδον τῶν τόρμων ἐνσφηνώσεως τοῦ κυλίνδρου (ὅρα κατωτέρω) καὶ ἐπὶ τοῦ **πυθμένος** αὐτῆς τρεῖς **ἐντομὰς** (ouvertures). Εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ πυθμένος σχηματίζεται **ἀναβαθμὸς** (rampe d'accès) δν ἀνέρχεται ἡ βολὶς ὅταν τὸ φυσίγγιον ὠθῆται εἰς τὴν θαλάμην.

Τὸ δεξιὸν καὶ πρὸς τὴν ἐκτομὴν μέρος τῆς θήκης τοῦ οὐραίου φέρει τὸν **ἀναστολέα τῶν φυσιγγίων** (l'arrêtoir des cartouches) μετὰ **λεπίδος** (couteau) καὶ **ὠστηρίου** (poussoir mollеté). **Δύο ὠτία** (deux oreilles) εὑρισκόμενα εἰς τὸ ἀριστερὸν ὄπισθεν μέρος τῆς θήκης τοῦ οὐραίου χρησιμεύουσιν ὡς **ὑποδοχαὶ τῆς περονῆς τοῦ ἀναστολέως τοῦ κυλίνδρου** (nœuds de charnière à l'arrêtoir du verrou). Ἡ **ἀνατομὴ τοῦ ἀναστολέως** (la fenêtre) εὑρίσκεται πρὸ τῶν ὠτίων τούτων.

2) Ἐκ τοῦ **κινητοῦ οὐραίου** (la culasse mobile) ὅπερ ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἑξῆς μερῶν:

α') Ἐκ τοῦ **κυλίνδρου** (le verrou) ὅστις φέρει ἐσωτερικῶς **αὐλὸν** (il est foré), πρὸς τὰ ἐμπρὸς δύο **τόρμους σφηνώσεως** (tenons de fermeture) ὧν ὁ εἷς φέρει ἑλικοειδῆ **ἀπότμησιν** (il est taillé en rampe) διὰ τὴν ἀπόσπασιν τοῦ κάλυκος ἐκ τῆς θαλάμης, ὁ δὲ ἕτερος φέρει **αὔλακα** (ergot), πρὸς τὰ ὀπίσω δὲ δύο **ἀποτμήσεις** (entailles), μίαν λοξὴν **τριγωνικὴν** (de forme oblique) καὶ ἑτέραν **ἡμικυκλικὴν** (en demi-cercle) ἥτις ἀποτελεῖ τὴν **ἀσφαλιστικὴν ἐγκοπὴν** (cran de sûreté). Ὁ κύλινδρος φέρει πρὸς τὰ ἐμπρὸς **κράτυσμα** (renfort) ἐπίμηκες ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκτείνεται ὁ **μοχλὸς** (levier) καταλήγων εἰς **σφαίρωμα ἐσκαμμένον** (κοῖλον) (boule creuse).

β') Ἐκ τῆς **κινητῆς κεφαλῆς** (tête mobile) ἥτις συνδέεται μετὰ τοῦ κυλίνδρου διὰ **τόρμου** (tenon) κινουμένου ἐντὸς **ἐναύλου κυκλικοῦ** (rainure circulaire) καὶ φέρει τὰς **ἐγκαθίσεις** (logements) τοῦ ἐξολκέως καὶ ἐξωστῆρος.

γ') Ἐκ τοῦ **ἐξολκέως** (extracteur) ὅστις ἀποτελεῖ ἐλατήριον φέρον ἰσχυρὸν **ὀδόντα** (griffe) καὶ ἀποσπᾷ τὸν κάλυκα ἐκ τῆς θαλάμης.

δ') Ἐκ τοῦ **ἐξωστῆρος** (éjecteur) ὅστις ἀπορρίπτει πρὸς τὰ ἔξω τὸν κάλυκα.

ε') Ἐκ τοῦ **ἐπικρουστῆρος** (percuteur) ὅστις φέρει πρὸς τὰ ἐμπρὸς **κυλινδρικὴν ἐξόγκωσιν** (renflement) ἐφ' ἧς στηρίζεται τὸ **ἑλικοειδές του ἐλατήριον** (ressort à boudin), τὸ **πεπλατυσμένον μέρος** (méplat) καὶ τὴν ἀκὴν (dard).

ϛ') Ἐκ τῆς **σφύρας** (chien) ἥτις ἀποτελεῖ ἐν ταὐτῷ καὶ τὴν ἐγκάθισιν τοῦ **ἀσφαλίστρου** (logement de sûreté) καὶ φέρει πρὸς τὰ κάτω τὸ **ἐντατικὸν ῥάμφος** (bec de détente).

γ') Ἐκ τοῦ **ἀσφαλίστρου** (sûreté) ὅπερ καταλήγει πρὸς τὰ ὀπίσω εἰς **πλάτυσμα** (palette) καὶ

η') Ἐκ τοῦ **ἐλύματος** (noix) χρησιμεύοντος πρὸς **σύνδεσιν** (assemblage) τῶν διαφόρων τούτων μερῶν.

3) Ἐκ τοῦ **ἀναστολέως τοῦ κυλίνδρου** (l'arrêtoir de verrou) ὅστις προσαρμόζεται εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τῆς θήκης τοῦ οὐραίου διὰ περόνης (goupille), καὶ

4) Ἐκ τοῦ **συστήματος ἐπικρούσεως** (l'appareil de détente) ὅπερ περιλαμβάνει τὸ **δίκρανον** (la fourche) τὸ **ἑλικοειδές του ἐλατήριον** (ressort à boudin) τὴν **σχαστηρίαν ὁπλίσεως** (la gâchette) καὶ τὴν **σκανδάλην** (la détente).

Τὰ μέρη ταῦτα συνδέονται μεταξύ των διὰ **περονῶν** (goupilles), ἡ δὲ σκανδάλη φέρει εἰς τὸ ἄνω αὐτῆς μέρος δύο **κυφώματα** (bossettes).

Γ') Τὸ **ἐπαναληπτικὸν μηχάνημα** (le mécanisme de répétition) ἀποτελεῖται:

1) Ἐκ τῆς **ἀποθήκης** (le magasin) ἀποτελούσης ὀρθογώνιον θήκην σχηματιζομένην ἐξ ἐπιμήκων πλευρῶν τῆς θήκης τοῦ **οὐραίου**, τῶν

πτερνῶν (talons) αὐτῆς καὶ ἐκ τοῦ πυθμένος αὐτῆς ὅστις φέρει καὶ τὸν φορέα.

Ὁ **πυθμὴν** τῆς ἀποθήκης (le fond) ἀποτελεῖ τετραγωνικὴν σκάφην ἧς αἱ μικραὶ πλευραὶ σχηματίζουσι τὰ **ὑποστηρίγματα τοῦ φορέως** (chevalets), συνδέεται δὲ πρὸς τὴν θήκην τοῦ οὐραίου διὰ **κυκλικῶν ὀνύχων** (arêtes circulaires) οὓς φέρουσιν αἱ μικραὶ πλευραὶ τῆς **στρεφομένης πλακὸς** (la plaque tournante) καὶ οἵτινες εἰσέρχονται εἰς ἀντιστοίχους **ἐντομὰς τῶν πτερνῶν** (rainures des talons). Ἡ στρεφομένη πλὰξ στερεοῦται ἐπὶ τοῦ πυθμένος διὰ τοῦ **ἄξονος τῆς πλακὸς** (axe vertical) ὑποστηρίζοντος τὸ **ἐλατήριον τῆς πλακὸς** (ressort). Τεμάχιον ἐλλειψοειδὲς ἐκ μετάλλου χρησιμεύει **διὰ τὴν στερέωσιν** τοῦ ἄξονος τούτου (sert de pièce de calage de l'axe). **Κυκλικαὶ ἐκσκαφαὶ** (fraisures en segments de cercles) ὑπάρχουσαι ἐσωτερικῶς τῶν πτερνῶν καὶ τῶν μικρῶν πλευρῶν τοῦ πυθμένος τῆς ἀποθήκης ἀποτελοῦσιν ὁμοῦ δύο **πλήρεις κυλινδρικὰς ἐπιφανείας** (deux cercles entiers) χρησιμευούσας πρὸς στήριξιν καὶ καθοδήγησιν τῶν **ἄκρων τῶν βολίδων** (pointes des projectiles) καὶ τῶν **πυθμενίων τῶν φυσιγγίων** (culots des cartouches).

2) Ἐκ τοῦ **φορέως** (transporteur rotatif), φέροντος πέντε **ἐπιμήκεις γλυφὰς** (encoches longitudinales) εἰς ἃς τοποθετοῦνται τὰ φυσίγγια, καὶ λειτουργοῦντος δι' **ἐλατηριωτοῦ ἄξονος** (axe-ressort) ὅστις διαπερᾷ αὐτὸ ἐπιμήκως. Ὁ **ἐλατηριωτὸς ἄξων** ἀποτελεῖται ἐξ **ἑλικοειδοῦς ἐλατηρίου** (ressort à boudin) ἐπὶ τῶν ἄκρων τοῦ ὁποίου στηρίζονται δύο **στροφάλιγγες** (tourillons) διαφόρου προορισμοῦ καὶ σχήματος. Ἡ **ὀπισθία στροφάλιγξ** (le tourillon-postérieur) καταλήγει εἰς κυλινδρικὸν τεμάχιον μετ' **ἐναύλου** (encoche) εἰς ὃν ἐγκάθηται μικρὸς ἐσωτερικὸς **τόρμος τοῦ φορέως** (tenon du transporteur) καθιστῶν τὴν στροφάλιγγα ἀκίνητον ἐντὸς τοῦ αὐλοῦ τοῦ φορέως.

Ἡ **ἐμπροσθία στροφάλιγξ** (le tourillon antérieur) καταλήγει ἐπίσης εἰς κυλινδρικὸν τεμάχιον φέρον **ἑλικοειδῆ ἔναυλον** (rainure héliçoïdale) καταλήγοντα εἰς **κυκλικὸν** (circulaire) τοιοῦτον, διακοπτόμενον ὅμως καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἐγκάθηται ἕτερος ἐσωτερικὸς τόρμος τοῦ φορέως. Τὸ ἄκρον τοῦ στροφάλιγγος τούτου εἶνε **πεπλατυσμένον** (est aplatie) καὶ ἐντίθεται εἰς τραπεζοειδῆ ἐντομὴν τοῦ ἐμπροσθίου ὑποστηρίγματος τοῦ πυθμένος τῆς ἀποθήκης, καὶ

3) Ἐκ τοῦ ἀναστολέως τῶν φυσιγγίων (βλ. ἀνωτέρω).

Δ') **Κοντάκιον, καταρτίσματα καὶ ξιφολόγχη.** Τὸ **κοντάκιον** (la monture) εἶνε **ὁλομερὲς** (est d'une seule pièce) καὶ φέρει **γλυφὰς** (encastrements) διὰ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ βάρους του καὶ τὴν **ἐγκάθισιν** (logement) τῶν μεταλλίνων μερῶν τοῦ ὅπλου, ὡς καὶ τὸν **αὐλὸν τῆς ῥάβδου** (le canal de la baguette), ὅστις καταλήγει εἰς **ὑπόθημα** (taquet) ἐντὸς τοῦ ὁποίου κοχλιοῦται τὸ εἰλικωμένον ἄκρον τῆς ῥάβδου. Τὸ κοντάκιον συνδέεται **μετὰ τῆς χάννης καὶ τῆς** θήκης τοῦ οὐραίου διὰ τοῦ **ἀκραίου ψελλίου** (l'embouchoir), τοῦ **δευτέρου** ψελλίου (la grenadière) καὶ δύο κοχλιῶν. Ἡ ἀριστερὰ χεὶρ τοῦ βάλλοντος προφυλάσσεται ἐκ τῆς θερμότητος τῆς χάννης κατὰ τὴν βολὴν διὰ ξυλίνου **χειροφύλακος** (garde-main) ἐπικαλύπτοντος μέρος τῆς χάννης.

Τὸ δεύτερον ψέλλιον φέρει ἐπ' αὐτοῦ τὸν ἄνω ἀορτηροῦχον (le battant) καὶ προσαρμόζεται δι' **ἐλατηρίου** (ressort à pivot), ὁ δὲ κάτω **ἀορτηροῦχος** (battant de crosse) μετὰ τῆς βάσεώς του (embase) προσαρμόζεται ἐπὶ τοῦ χονταχίου διὰ κοχλιῶν, ὡς καὶ τὸ **πέδιλον** (la plaque de couche).

Ἡ ῥάβδος (la baguette) ἔχει μῆκος 41 ½ ἑ.χ.μ. ἡ δὲ **κεφαλή** της σχηματίζει **περικόχλιον** (écrou) ὅπως συνδέηται μετ' ἄλλης ῥάβδου.

Ὁ **ὑποφυλακτὴρ** (le pontet) προφυλάσσει τὴν σκανδάλην καὶ συντείνει εἰς τὴν σύνδεσιν τῆς θήκης τοῦ οὐραίου πρὸς τὸ ξυστὸν (fût).

Τὸ **ἔλασμα τῆς** ξιφολόγχης (la lame du sabre bayonnette) **φέρει δύο ἐπιμήκεις αὔλακας** (est évidée sur ses deux faces). Ἐπὶ τοῦ **προεκτάματος τοῦ ἐλάσματος** (sur la soie qui la prolonge) προσαρμόζονται διὰ δύο **ἥλων** (rivets avec rosettes) **ξύλινα πλακίδια** (poignées en bois). Τὸ ἐκ χάλυβος **ἄκρον τῆς λαβῆς** (la calotte), φέρει ἐπιμήκη ἐντομὴν τοῦ αὐτοῦ σχήματος μὲ **τὸν τόρμον τοῦ ἀκραίου ψελλίου** (tenon de l'embouchoir) καὶ καθέτως **ὠστήριον** (poussoir) μετ' **ἐλατηρίου** (à ressort). Ὅταν ἡ ξιφολόγχη τίθεται **ἐπὶ** τοῦ ὅπλου τὸ ἄκρον τῆς χάννης εἰσέρχεται εἰς τὸν **δακτύλιον τοῦ ἐκνευστῆρος** (l'œillet de la croisière) καὶ ὁ τόρμος τοῦ ἀκραίου ψελλίου εἰς τὴν **ἐντομὴν** (encastrement) τοῦ ἄκρου τῆς λαβῆς.

Ἡ **θήκη** (le fourreau) εἶνε κατεσκευασμένη ἐκ χάλυβος.

Ε') Τὰ **παρελκόμενα** περιλαμβάνουσι:

1) Τὸ **χρειολόγιον** (nécessaire d'armes; κοχλιοστρόφιον, tourne-vis).

2) Τὸ **πῶμα τοῦ στομίου** (le couvre bouche) καὶ

3) Τὸν **σχοίνινον καθαρτῆρα** (la corde-lavoir) ὅστις φέρει εἰς τὰ ἄκρα **προεκτάσεις ἐξ ὀρειχάλκου** (bouts en laiton) καὶ εἰς τὸ μέσον **θηλεῖαν** (un œillet).

Κάλυξ τοῦ φυσιγγίου (douille).

Στεφάνη τοῦ φυσιγγίου (bourrelet).

Πυθμένιον τοῦ φυσιγγίου (culot).

Γεμιστὴρ (lame-chargeur)

Χεῖλη αὐτοῦ (rebords).

Ἡ χρησιμοποιουμένη ἄκαπνος πυρῖτις εἶνε **νιτροκυτταρίνη** (nitrocellulose).

Ὁ **πυρὴν** τῆς βολίδος (le noyau) εἶνε ἐξ ἐσκληρημένου μολύβδου καὶ φέρει περίβλημα ἐκ χάλυβος καὶ λεπτὴν ἐπένδυσιν ἐκ **νικελιοχάλκου** (cupro-nichel, maillechort).

Ἀθῆναι Ἰούλιος 1909

Γεωρ. Νικολαΐδης

Λοχαγὸς πεζικοῦ.

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΟΥ ΟΠΛΟΔΙΟΡΘΩΤΟΥ
ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΩΝ ΟΠΛΩΝ

1 Ἑλικοτομὶς διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν ἑλίκων τῆς θήκης τοῦ οὐραίου.	1 Taraud pour rectifier les filets de la boîte de culasse.
1 Ἑλικοτομὶς διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν ἑλίκων τῆς κάννης.	1 Filière pour rectifier les filets du canon.
1 Ἐγκλύφανον διὰ τὴν θαλάμην τοῦ φυσιγγίου.	1 Fraise pour la chambre de la cartouche
1 Συνδήκτωρ ξύλινος ἐγχειρίδιος.	1 Etau à main en bois.
1 Συνδήκτωρ χαλύβδινος ἐγχειρίδιος.	1 Etau à main en acier.
1 Μικρὰ κλεὶς διὰ τὰ σύρματα.	1 Petite clef pour les fils.
1 Κλεὶς διὰ τὰ πεπυρακτωμένα τεμάχια.	1 Clef à feu.
1 Κλεὶς κοχλιδίου.	1 Clef à cloux.
1 Συσκευὴ διὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ στοχάστρου.	1 Appareil pour la pose du guidon.
1 Ἐμβολεὺς γυρωτικὸς τοῦ ἐλατηρίου τῆς θήκης τῆς ξιφολόγχης.	1 Bouterolle pour le rivetage du ressort du fourreau.
1 Ἀκμόνιον γυρωτικὸν τοῦ ἐλάσματος τῆς θήκης τῆς ξιφολόγχης.	1 Petit tas pour le rivetage du ressort du fourreau.
1 Μικρὸν τεμάχιον ἐξ ὀρειχάλκου διὰ τὴν προσαρμογὴν τοῦ στοχάστρου.	1 Petit bloc de laiton pour chasser le guidon.
1 Τύπος διὰ τὴν ἀνόρθωσιν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τῆς θήκης τῆς ξιφολόγχης.	1 Forme pour redresser et rectifier le fourreau.
1 Ἑλικοτομὶς δι' ἅπαντας τοὺς κοχλίας ὁλομερής.	1 Filière avec les rectificateurs des filets foutes les vis.
1 Ἐλαιοδοχεῖον.	1 Boîte à huile.
1 Πυξὶς βαζελίνης.	1 Boîte à vaseline.
1 Σφυρίον χαλύβδινον.	1 Marteau d'acier.
1 Ῥίνη τριγωνικὴ (Δ) ἐκ σμύριδος.	1 Lime Δ (tiers-point) d'émeri.
1 Ἀχόνη □ διὰ τὴν κόψιν τῆς κεφαλῆς τῆς σχαστηρίας.	1 Pierre à aiguiser □ pour le tranchant de la tête de gâchette.
1 Σφυρίον ξύλινον.	1 Marteau à bois.
1 Μεταλλοπρίων διὰ τὴν ἐντομὴν τῶν κοχλιδίων 0.8 χιλ.	1 Scie à metaux pour la rainure des petites vis 0.8 m/m.
1 Μεταλλοπρίων διὰ τὴν ἐντομὴν τῶν μεγάλων κοχλιῶν 1 χιλ.	1 Scie à metaux pour la rainure de grosses vis, 1 m/m.
1 Ῥίνη νόθος τριγωνική.	1 Lime douce Δ.
1 Ῥινίον ἡμιστρόγγυλον νόθον.	1 Petite lime douce ⌓.
1 Ῥινίον νόθον σχήματος διπλοῦ T.	1 Petite lime douce H.
1 Μεγάλη ῥίνη νόθος ἡμιστρόγγυλος.	1 Grande lime douce ⌓.
1 Μεγάλη ῥίνη νόθος σχήματος διπλοῦ T.	1 Grande lime douce H.
1 Ἐλεγκτὴρ τοῦ ἐπικρουστῆρος.	1 Vérificateur de la saillie du percuteur.
1 Ἐγκρουστὴρ διὰ τὴν περόνην τοῦ κλισιοσκοπίου.	1 Châsse-pointe pour les goupilles de la hausse et du projecteur.
1 Ἐγκρουστὴρ διὰ τὰς περόνας τῆς σχαστηρίας καὶ τῆς κεφαλῆς τῆς σχαστηρίας.	1 Châsse-pointe pour les goupilles de la gâchette et tête de la gâchette.
1 Ἐγκρουστὴρ διὰ τὰς περόνας τοῦ δικράνου τῆς σκανδάλης καὶ τοῦ ἀναστολέως τοῦ κυλίνδρου.	1 Châsse-pointe pour les goupilles de la fourchette et de l'arrêt de culasse.
1 Εἷς διαμετρητὴρ μεγίστου 6 χιλ. 65 κάννης.	1 Calibre 6 65 m/m maxima pour le canon.
1 Εἷς ἐλεγκτὴρ θαλάμης φυσιγγίου.	1 Vérificateur ponr la chambre de la cartouche.
1 Εἷς ἐλεγκτὴρ μεγίστου θαλάμης φυσιγγίου.	1 Vérificateur maxima pour la chambre de la cartouche.
1 Εἷς ἐλεγκτὴρ τῆς εὐθύτητος τῆς κάννης.	1 Vérificateur de la rectitude du canon.
1 Κοχλιοστρόφιον μετὰ λαβῆς διὰ τὰ κοχλίδια.	1 Tourne-vis avec poignée pour les petites vis.
1 Κοχλιοστρόφιον μετὰ λαβῆς διὰ τοὺς μεγάλους κοχλίας.	1 Tourne-vis avec poignée pour les grosses vis.
2 Ἐλάσματα κοχλιοστροφίου.	2 Lames de la tourne-vis.
1 Λαβὴ διὰ τὰς ἑλικοτομίδας.	1 Poignée pour les tarauds rectificateurs.
1 Κανονιστὴρ τῆς βάσεως τοῦ στοχάστρου.	1 Instrument pour marquer la base du guidon.
1 Κλεὶς μετὰ λαβῆς τοῦ ὠστηρίου τῆς λαβῆς τῆς ξιφολόγχης.	1 Clef pour le bouton de la poignée du sabre avec poignée.

Ἀνταλλακτικὰ τεμάχια τοῦ ὅπλου.	**Pièces d'armes de rechange.**
10 Ἑλικοειδῆ ἐλατή-	10 Ressorts du per-

ρια τοῦ ἐπικρουστῆρος.	cuteur.
5 Ἐξολκεῖς.	5 Extracteurs.
5 Ἐλατήρια τῆς σκανδάλης.	5 Ressorts de détente.
5 Ἐξωστῆρες.	5 Ejecteurs.
5 Κοχλίαι τοῦ ἐξωστῆρος.	5 Vis de l'éjecteur.
2 Περόναι τοῦ ἀναστολέως τοῦ κυλίνδρου.	2 Goupilles de l'arrêtoir du verrou.
2 Στόχαστρα.	2 Guidons.
2 Ἐλατήρια τοῦ ἀναστολέως τοῦ κυλίνδρου.	2 Ressorts de l'arrêtoir du verrou.
1 Ἐπικρουστήρ.	1 Percuteur.
1 Ἔλυμα.	1 Noix.
2 Ἐλατήρια ἀσφαλίστρου.	2 Ressorts de sureté.
1 Κεφαλὴ σχαστηρίας.	1 Tête de gâchette.
1 Περόνη κεφαλῆς σχαστηρίας.	1 Goupille de la tête de gâchette.
1 Ἐλατήριον τοῦ φορέως μετὰ τῶν στροφαλίγγων.	1 Ressort de transporteur avec les tourillons.

Ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω εἴδη τοποθετοῦνται ἐντὸς κιβωτίων (boîte d'outillage d'armurier) διαστάσεων περίπου 53×36×19 ἑκατ. καὶ βάρους πλήρους 20-25 χιλιογράμμων.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΩΝ ΦΟΡΗΤΩΝ ΟΠΛΩΝ

Κατασκευὴ τυφεκίου, καραβίνης καὶ βραχυκάννου.

α') **Γενικά.** Ἡ κάννη, τὸ κινητὸν οὐραῖον, τὸ κοντάκιον καὶ τὰ καταρτίσματα, ἅτινα ἀποτελοῦσι πλῆρες τὸ ὅπλον, κατασκευάζονται κεχωρισμένως, δέον δὲ νὰ ἔχωσιν ἀκριβεῖς διαστάσεις, οὕτως ὥστε λαμβανομένων τῶν διαφόρων τεμαχίων κατὰ βούλησιν νὰ προσαρμόζωνται ταῦτα μεταξύ των καὶ οὕτω ν' ἀποτελῆται πλῆρες τυφέκιον, καραβίνη ἢ βραχύκαννον.

β') **Φύσις τοῦ μετάλλου.** Μέχρι τοῦ 1863 τὸ μέταλλον τῶν καννῶν τῶν ὅπλων ἦτο ἐκ σφυρηλάτου σιδήρου, ὅστις ἦτο καταλληλότατος διὰ τὰ λεῖα ὅπλα· ὅταν ὅμως ἐγένοντο δεκτὰ τὰ ῥυλακισμένα ὅπλα δὲν ἤργισαν νὰ παρατηρήσωσιν ὅτι ὁ σφυρήλατος σίδηρος δὲν ἐκέκτητο ἀρκοῦσαν σκληρότητα, μετὰ δὲ τὸν πόλεμον τῆς Ἰταλίας παρετήρησαν μετ' ἐκπλήξεως ὅτι τὰ αὐλάκια τῶν χρησιμοποιηθέντων ὅπλων εἶχον φθαρῆ.

Κατέγεινον τότε εἰς ἀνεύρεσιν σκληροτέρου μετάλλου διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ὅπλων καὶ τὸ 1863 ἐδέχθησαν τὸν ὑπεξηνθρακισμένον χωνευτὸν χάλυβα.

Διὰ τοῦ μετάλλου τούτου, τὰ αὐλάκια τῆς κάννης εἶνε σχεδὸν ἄφθαρτα, ἡ δὲ ἀντίστασις εἰς τὴν διάρρηξιν ηὐξήθη ἐπαισθητῶς· τέλος ἡ τιμὴ τῆς ἐκ χάλυβος κάννης εἶνε μικροτέρα τῆς ἐκ σφυρηλάτου σιδήρου τοιαύτης, καθότι ἡ πρὸς κατεργασίαν δαπάνη τῆς πρώτης εἶνε μικροτέρα ἀπὸ τὴν τῆς δευτέρας.

γ') **Σφυρηλάτησις τῆς κάννης.** Ὁ χάλυψ χύνεται εἰς **πλινθώματα** (lingot) μήκους 0,μ65 ἔχοντα τετράγωνον τομὴν πλευρᾶς 0,μ13.

Πρὸ τῆς σφυρηλατήσεως, ἀφαιροῦσι διὰ τῆς γλυφίδος καὶ τῆς ῥίνης πᾶσαν ἐξωτερικὴν ἀνωμαλίαν τοῦ μετάλλου ἤτοι τὰ **ψαθύρματα** (pailles), τὰς φολίδας τοῦ ὀξειδίου σιδήρου, κτλ.

Τὸ πλίνθωμα ὑποβάλλεται θερμὸν εἰς **αἰροκοπίαν** (αἶρα=σφῦρα) (martelage au martinet) σκοποῦσαν νὰ παράσχῃ τῷ χάλυβι μεγαλειτέραν συνεκτικότητα, εἶτα διέρχεται διὰ τοῦ ἐλασματουργοῦ καὶ ἐξελαύνεται εἰς ῥάβδον τετράγωνον 0,032 μ. πλευρᾶς καὶ 5 ἕως 6 μέτρων μήκους.

Τὰς ῥάβδους ταύτας τέμνουσιν εἰς τεμάχια 0,78 μήκους καλούμενα **διπλᾶ πλινθία**, καθότι παρέχουσι τὸ ἀναγκαιοῦν μέταλλον διὰ δύο κάννας.

δ') **Διατρύπησις τῆς κάννης.** Κατ' ἀρχὰς **εὐθύνουσι** τὸ τεμάχιον τῆς κάννης, ὅπερ παραλαμβάνεται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον εὐθύ, κατασκευαζόμενον ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, ὑπὸ τῆς ἰδιωτικῆς βιομηχανίας. Ἡ **εὔθυνσις** γίνεται ὑπὸ εἰδικοῦ τεχνίτου διὰ τῆς σφύρας ἐπὶ τοῦ ἄκμονος, μετὰ δὲ ταύτην ἡ κάννη εἶνε ἑτοίμη πρὸς **διατρύπησιν** (perçage).

Ἡ **διατρύπησις** τῆς κάννης τοῦ ὅπλου συνίσταται εἰς τὸ νὰ διανοίξωσιν ὀπὴν κυλινδρικὴν κατὰ τὸ μῆκος τοῦ ἄξονος αὐτῆς. Ἡ ὀπὴ αὕτη ἐν ἀρχῇ κατασκευάζεται μικροτέρας διαμέτρου, μικρὸν δὲ καὶ κατ' ὀλίγον λαμβάνει τὸ τελικὸν αὐτῆς σχῆμα.

Ἡ τρυπάνισις περιλαμβάνει δύο διακεκριμένας ἐργασίας: τὴν **προτόρευσιν** (amorçage) καὶ τὴν **διατρύπησιν** (perçage).

Ἡ **προτόρευσις** γίνεται διὰ τῆς **προτορευτικῆς μηχανῆς** (machine à amorcer), ἥτις ἐστὶν εἶδος ὁριζοντίου τόρνου, καὶ συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἀρχίσῃ, ἤτοι νὰ προετοιμασθῇ ἡ τρυπάνισις τῆς κάννης εἰς βάθος 0μ,06 περίπου. Ἡ διάμετρος τῆς πρώτης ταύτης ὀπῆς εἶνε κατὰ $^{1}/_{10}$ τοῦ χιλιοστομέτρου μεγαλειτέρα τῆς διαμέτρου τῆς κυρίως **διατρυπήσεως**, ἵνα εὐκολυνθῇ ἡ εἰς τὸ τρυπανιζόμενον μέρος ἐμβολὴ τοῦ πρώτου τρυπάνου (foret). Διὰ τὴν κάννην προτύπου 1874 εἶνε συνεπῶς 10 χιλ., 1.

Ἡ **διατρύπησις** (perçage) ἐκτελεῖται δι' ἰδιαιτέρας **τρυπητικῆς μηχανῆς** (machine à percer), σχεδὸν ὁμοίας τῆς **προτορευτικῆς**, τῇ διαφορᾷ ὅτι τὸ τρύπανον κρατεῖται ὑπὸ δύο ἐλασμάτων ἐλατηρίου, ἅτινα τῷ ἐπιτρέπουσι νὰ λυγίσῃ χωρὶς νὰ μείνῃ κεκαμμένον. Μεθ' ἑκάστην προχώρησιν τοῦ τρυπάνου κατὰ 5 ἑκατοστόμετρα ὁ τεχνίτης ἐξάγει τοῦτο καὶ τὸ βυθίζει ἐντὸς τοῦ ὕδατος ὅπως τὸ ψύξῃ, ἀνατρέπει δὲ καὶ τὴν κάννην ἵνα πέσωσι τὰ ῥυκα-

νίσματα· εἶτα δίδει τὴν κάννην εἰς ἕτερον τεχνίτην καλούμενον **ἐπιδιορθωτὴν** (rectificateur) ὅστις εἶνε ἐπιφορτισμένος νὰ ἐξακριβώνῃ ὅτι ἡ ὀπὴ ἀκολουθῇ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἄξονος καὶ νὰ διορθώνῃ τὴν διεύθυνσιν ἐὰν ἦνε ἀνάγκη.

ε') **Ἐσωτερικὴ διαμόρφωσις τῆς κάννης καὶ ἔλεγχος αὐτῆς.** Καλοῦσιν ἐσωτερικὴν διαμόρφωσιν τὸ σύνολον τῶν ἐργασιῶν τῶν ἀναγομένων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς κάννης.

Αἱ ἐργασίαι αὗται δέον νὰ προηγηθῶσι τῆς ἐξωτερικῆς διαμορφώσεως, καθότι εὐκόλως ἐννοεῖται ὅτι, ὅταν ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια ἦνε κεκανονισμένη, εἶνε σχετικῶς εὔκολον νὰ ἐπιτύχωσιν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν συγκεντρικὴν ταύτης, ἐνῷ τὸ ἐναντίον εἶνε σχεδὸν ἀκατόρθωτον.

Ἐν τούτοις, πρὸ τοῦ πέρατος τῆς ἐσωτερικῆς διαμορφώσεως εἶνε ἀπαραίτητον νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἐξωτερικαί τινες ἐργασίαι, οἷον ἡ συγκόλλησις τεμαχίων τινῶν ἐπὶ τῆς κάννης.

ϛ') **Ἐξωτερικὴ διαμόρφωσις τῆς κάννης.** Ἡ ἐξωτερικὴ διαμόρφωσις περιλαμβάνει δύο εὐδιακρίτους **περιόδους** (passes)· κατὰ τὴν πρώτην περίοδον ἀφαιροῦσι διὰ τοῦ τόρνου ἢ διὰ τῆς ῥυκανιστρίας τὸ γενικῶς πλεονάζον τῆς κάννης μέταλλον· κατὰ τὴν δευτέραν περίοδον ἀφαιροῦσι διὰ μύλης ἐξ ἀμμίτου τὸ πλεονάζον εἰς διάφορα σημεῖα μέταλλον.

ζ') **Κατάρτισις τῆς κάννης.** Ἡ **κατάρτισις** (garnissage) τῆς κάννης περιλαμβάνει τὰς ἑξῆς ἐργασίας:

α') Τὴν **ἐκγλυφὴν** (fraisage) καὶ **ἑλίκωσιν** (filetage) τῆς βαλάνου (bouton).

β') Τὴν **ἐκγλυφὴν** καὶ **τόρνευσιν** (tournage) τῆς **ἐμβάσεως** (embase).

γ') Τὴν **ἐκγλυφὴν** τῶν ἑδρῶν τῆς **πυριτοδόχης** (pans du tonnerre).

δ') Τὴν **ἀποκοπὴν** (coupage) τοῦ μήκους τῆς κάννης.

ε') Τὴν **ἐκγλυφὴν** τοῦ κάτωθεν μέρους τῆς κάννης.

ϛ') Τὴν **συγκόλλησιν** (brassage) τῶν δύο τόρμων καὶ τοῦ στοχάστρου.

η') **Δοκιμασία τῆς κάννης.** Τῆς κάννης ἐχούσης τότε τὰς κεκανονισμένας διαστάσεις, ὑποβάλλεται αὕτη εἰς δοκιμαστικὰς βολὰς μετὰ γεμίσματος 16 γραμ. πυρίτιδος Β καὶ βολίδος ζυγιζούσης 45 γραμμάρια, ἤτοι τρὶς ἰσχυροτέρου τῆς κεκανονισμένης γεμίσεως. Ἡ πυριτοδόχη κλείεται διὰ ψευδοουραίου· χύνεται ἡ πυρῖτις ἐντὸς τῆς κάννης τηρουμένης καταχορύφως, εἶτα εἰσάγεται διὰ σιδηροῦ ὀβελοῦ βύσμα ἐκ τεμαχίου τετραγώνου χάρτου πλευρᾶς 8 ἑκατοστομ. ἄνωθεν αὐτοῦ θέτουσι τὴν μολυβδίνην βολίδα, ἥτις φυσικῶς εἰσάγεται εὐχερῶς διὰ τοῦ ὀβελοῦ καὶ ἄνωθεν δεύτερον βύσμα ὅπως τὸ πρῶτον, ἐμβαλλόμενον διὰ ῥάβδου βάρους 800 γραμμαρίων ἥντινα ἀφίνουσι νὰ καταπέσῃ ἐπὶ τῆς βολίδος δὶς ἐξ ὕψους 40 περίπου ἑκατοστομέτρων,

Τοποθετοῦσι κατόπιν ἀριθμὸν τινὰ καννῶν οὕτω πεπληρωμένων ἐπὶ δοκιμαστικοῦ ἑδράνου, στηριζομένων ἐπαρκῶς τῶν τε καννῶν καὶ τῶν ψευδοουραίων, εἶτα τίθεται τὸ πῦρ δι' ὁλκοῦ πυρίτιδος ἀγούσης εἰς ἁπάσας τὰς ὀπὰς τῶν οὐραίων.

Μετὰ τὴν δοκιμαστικὴν ταύτην βολήν, ὅσαι κάνναι ἀντέσχον, **ἀπουραιοῦνται** (déculasser), πλύνονται, στεγνοῦνται καὶ ἀποστέλλονται εἰς τὸν **ὁπλογνώμονα**. Οὗτος ἐξετάζει λεπτομερῶς ὅλα τὰ μέρη των, ἵνα βεβαιωθῇ ὅτι αἱ κάνναι δὲν ὑπέστησαν φθορὰς κατὰ τὴν βολήν. Ἐὰν ἡ κάννη τῷ φαίνεται ἀμφίβολος τὴν ἀποστέλλει εἰς τὴν **ἀναστόμωσιν**, ὅπως τῇ **ἐμβάλλωσι** κνώδοντα λειαντικόν. Ἐὰν τὸ ἐλάττωμα ἐξακολουθῇ ὑπάρχον, ἡ κάννη δοκιμάζεται ἐκ νέου, ἢ ἐὰν τὸ ἐλάττωμα ἦνε σπουδαῖον ἡ κάννη ἀπορρίπτεται. Αἱ κριθεῖσαι παραδεκταὶ κάνναι σημειοῦνται διὰ τοῦ στιγέως τῆς **παραδοχῆς** τοῦ ὁπλογνώμοσος.

θ') Ἀποπεράτωσις τῆς κάννης. Αἱ ἐργασίαι τῆς ἀποπερατώσεως τῆς κάννης εἶνε αἱ ἑξῆς:

α') Ἡ **αὐλάκωσις** (rayage).

β') Ἡ **ἐσωτερικὴ στίλπνωσις** (polissage intérieur).

γ') Ἡ **ἀποπεράτωσις** τῆς **θαλάμης** (finissage de la chambre).

δ') Ἡ **συγκόλλησις τοῦ κλισιοσκοπίου** (brasage de la hausse).

ε') Ἡ **καθάρμοσις** τῆς **θήκης τοῦ οὐραίου** (ajustage de la boîte de culasse).

ι') **Κατασκευὴ τῆς θήκης τοῦ οὐραίου.** Ἡ θήκη τοῦ οὐραίου (boîte de culasse) κατασκευάζεται ἐκ χωνευτοῦ χάλυβος τῆς αὐτῆς ποιότητος τοῦ τῆς κάννης.

Τὰ παρελκόμενα ταύτης τεμάχια, ἤτοι ἡ σκανδάλη, σχαστηριωτὸν ἐλατήριον, κτλ. κατασκευάζονται κεχωρισμένως διὰ **κολαπτικῶν τύπων**.

ια') **Κατασκευὴ κινητοῦ οὐραίου.** Τὰ τεμάχια τ' ἀποτελοῦντα τὸ κινητὸν οὐραῖον κατασκευάζονται ὑπὸ χωνευτοῦ χάλυβος κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἰσχυρότερα βεβαμμένου καὶ ἀνοπτημένου, ἀναλόγως τῆς σκληρότητος ἣν τινα θέλουσι νὰ ἔχωσι δι' ἕκαστον τεμάχιον.

ιβ') **Κατασκευὴ καταρτισμάτων.** Ἡ κατασκευὴ τῶν καταρτισμάτων εἶνε συνήθης σιδηρουργικὴ ἐργασία περιλαμβάνουσα τὴν ἐκτύπωσιν αὐτῶν, τὴν ἐπεξεργασίαν των διὰ τοῦ ἐκγλυφάνου καὶ τῆς ῥίνης καὶ τέλος τὴν βάψιν καὶ ἀνόπτησιν αὐτῶν.

Τὰ χαλύβδινα τεμάχια ὀρφνοῦνται ὅπως θὰ ἐκθέσωμεν κατωτέρω περὶ ὀρφνώσεως τῆς κάννης.

ιγ') **Κατασκευὴ κονταχίου. Χρησιμοποιουμένη ξυλεία.** Ἡ καταλληλοτέρα ὕλη διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ κονταχίου εἶνε τὸ ξύλον τῆς καρυᾶς.

Τὸ δένδρον τοῦτο δέον νὰ ὑλοτομῆται ἐν ἡλικίᾳ μεταξὺ 80 καὶ 150 ἐτῶν· νεώτερον ἔχει πολὺν σομφόν· μεγαλειτέρας ἡλικίας ἄρχεται φθειρόμενον.

Καταμερίζουσι τὸ στέλεχος τοῦ δένδρου εἰς κορμοὺς ἢ τμήματα ὀλίγον μακρότερα τοῦ μήκους τοῦ κονταχίου· εἶτα καταμερίζουσι διὰ τοῦ πρίονος τοὺς κορμοὺς τούτους εἰς ἐπίπεδα

τεμάχια, ὧν τὸ πάχος εἶνε ὀλίγον μεγαλείτερον ἀπὸ τὸ πάχος τοῦ κονταχίου· τέλος τὰ ἐπίπεδα ταῦτα τεμάχια τέμνονται διὰ τοῦ ταινιωτοῦ πρίονος εἰς τεμάχια παρουσιάζοντα χονδροειδῶς τὸ σχῆμα τοῦ κονταχίου, καλοῦνται δὲ **ξυλεία ἀκατέργαστος**.

Συνήθως ἡ ἐργασία αὕτη τῆς ὑλοτομίας καὶ τοῦ κατμερισμοῦ γίνεται ὑπὸ τῆς ἰδιωτικῆς βιομηχανίας, εἰς τὰ καταστήματα δὲ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τὰ ὁπλουργεῖα παραλαμβάνεται ἐκ τοῦ ἐμπορίου ἡ πρὸς κατασκευὴν κονταχίων χρησιμεύουσα **ἀκατέργαστος ξυλεία**.

Ἡ ξυλεία αὕτη ὑποβάλλεται ἐπιμελῶς ὑπὸ ἔλεγχον, καὶ ἀπορρίπτονται πάντα τὰ τεμάχια τὰ παρουσιάζοντα ἐλαττώματα, οἷον **ὄζους** (nœuds), **ῥαγὰς ἢ σχισμὰς** (gerçures), **παγοπλήξεις** (gélivures), **σῆψιν** (pourriture), **σημεῖα σκωληκοβρώσεως** (vermoulure), τὰ ἔχοντα **λοξὰς ἶνας εἰς τὴν λαβὴν** (poignée), καὶ τέλος τὰ μὴ ἔχοντα τὰς ἀπαιτουμένας διαστάσεις.

Ἔκπλυσις τοῦ ξύλου (lessivage). Πρὶν ἢ τὸ ξύλον κατεργασθῇ εἶνε ἀνάγκη νὰ τὸ ἀποξηράνωμεν ἐντελῶς. Ἄλλοτε ἡ ἀποξήρανσις αὕτη ἐλάμβανε χώραν φυσικῶς τοποθετουμένων τῶν ξύλων κάτωθεν ὑποστέγων καλῶς ἀεριζομένων· ἐλάμβανον μόνον φροντίδα ν' ἀνακινῶσι τὰ ξύλα, ἰδίως κατὰ τὸ θέρος, ἵνα παρεμποδίσωσι τὴν εἰσβολὴν τῶν ἐντόμων κατὰ τὴν ἐπώασιν τῶν ὠῶν των. Ὁ τρόπος οὗτος τῆς ἀποξαράνσεως ἀπῄτει τρία ἔτη, εἶχεν ὅθεν τὸ μειονέκτημα ν' ἀπαιτῇ μεγάλας ἐναποθηκεύσεις, καὶ συνεπῶς κατάθεσιν μεγάλων κεφαλαίων καὶ ἀπώλειαν τόκων, ἐκτὸς δὲ τούτου ποσότης τις τῆς ξυλείας κατεστρέφετο ὑπὸ τῶν σκωλήκων.

Ὁ σήμερον ἐν χρήσει τρόπος τῆς ἀποξηράνσεως συνίσταται εἰς τὸ ν' ἀντικατασταθῇ ὁ ἐν τῷ ξύλῳ ὑπάρχων κατὰ τὴν ἐκκοπὴν τοῦ δένδρου **χυμός, ὑγρὸν γλοιῶδες**, οὗτινος ἡ ἐξάτμισις εἶνε λίαν **βραδεῖα**, διὰ **καθαροῦ ὕδατος**, ὅπερ ἐξατμίζεται **πολὺ ταχύτερον**. Πρὸς τοῦτο ἐκθέτουσι τὸ ξύλον, ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα εἰς ῥεῦμα ἀτμοῦ ὕδατος· ὁ ἀτμὸς οὗτος εἰσδύει ὀλίγον κατ' ὀλίγον διὰ τῶν πόρων τοῦ ξύλου μέχρι τῶν κεντρικῶν αὐτοῦ μερῶν καὶ συμπυκνοῦνται ἐντὸς τῶν πόρων. Τὸ ἐκ τῆς συμπυκνώσεως τοῦ ἀτμοῦ ἐντὸς τῶν πόρων τοῦ ξύλου σχηματιζόμενον ὕδωρ διαλύει τὸν χυμὸν καὶ ὅταν τὸ ξύλον κορεσθῇ ἀτμῶν, ἤτοι ὑγρασίας, τὸ ἐν αὐτῷ ὕδωρ διαρρέει μετὰ τοῦ χυμοῦ, ὅντινα εἶχε διαλύσει.

Ἡ ἐργασία αὕτη, καλουμένη **ἔκπλυσις** ἐκτελεῖται ἐντὸς μεγάλου θολωτοῦ ἐκ τοιχοποιΐας θαλάμου, δυναμένου νὰ περιλάβῃ περίπου 1000 τεμάχια ξύλων κονταχίων. Τὰ ξύλα διατίθενται σχεδὸν ὀρθίως ἐπὶ ἀραιοῦ σανιδώματος εὑρισκομένου 0μ,20 ἄνωθεν τοῦ ἐδάφους ἵνα ἐπιτρέπηται ἡ ἐκροὴ τῶν ὑγρῶν τῆς συμπυκνώσεως. Ὁ ἀτμός, παραγόμενος διὰ λέβητος εὑρισκομένου παρακειμένως τοῦ θαλάμου τῆς ξυλείας φέρεται ἐν τούτῳ διὰ πρὸς τοῦτο σωλῆνος.

Παύουσι τὴν ἐργασίαν ὅταν τὸ ἐκ τοῦ δωματίου τῶν ξύλων ἐκρέον ὑγρὸν ἦνε καθαρὸν καὶ σχεδὸν ἄχρουν. Ἡ διάρκεια τῆς ἐκκλύσεως εἶνε περίπου 25 ὥρας.

Ἀποξήρανσις (essorage). Ἵνα ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τῶν ξύλων ἡ ὑγρασία ἥντινα ἀπερρόφησαν διὰ τῆς ἐκκλύσεως, ὑποβάλλουσι ταῦτα εἰς τὴν ἀποξήρανσιν, ἐργασίαν ἥτις συνίσταται εἰς τὴν τοποθέτησιν ἁπλῶς τῶν ξύλων ἐντὸς ἀποθηκῶν ξηρῶν καὶ καλῶς ἀεριζομένων ἔνθα ἀποξηραίνονται φυσικῶς.

Ἡ διάρκεια τῆς ἀποξηράνσεως ποικίλλει ἀπὸ 15 ἕως 18 μῆνας ἀναλόγως τῆς καταστάσεως τῶν ξύλων, τῆς ἐποχῆς καὶ τοῦ τόπου.

Ἔκαμον πλείστας δοκιμὰς ἵνα ἐλαττώσωσι τὴν διάρκειαν ταύτην διὰ τεχνητῆς ἀποξηράνσεως, ἤτοι τὴν διὰ θολωτῶν **ὑποκαύστων** (étuve), κτλ. ἀλλ' ἐγκατέλειπον τὰς ταχείας ταύτας μεθόδους τῆς ἀποξηράνσεως, καθότι αὗται ἐπέφερον τὸ ἄτοπον τοῦ νὰ σχίζωνται τὰ ξύλα.

Ὅπως ἀπεργασθῶσι τὰ πριονισμένα ἀλλ' ἀκατέργαστα ξύλα καὶ δώσωσιν εἰς ταῦτα τὸ τελικὸν σχῆμα, ὅπερ δέον νὰ ἔχωσιν ἵνα περιλάβωσι τὴν κάννην καὶ τὰ καταρτίσματα, μεταχειρίζονται πρό τινων ἐτῶν μηχανήματα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον πολύπλοκα, ἅτινα ἐπέφερον τὸ διπλοῦν ἀποτέλεσμα τῆς ἐλαττώσεως τῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας καὶ τῆς μεγαλειτέρας ἀκριβείας εἰς τὴν κατασκευήν. Τὰ μᾶλλον ἀξιοσημείωτα ἐκ τῶν μηχανημάτων τούτων εἶνε **οἱ ἀπομιμητικοὶ τόρνοι** (tours à copier) καὶ **αἱ ἀπομιμητικαὶ μηχαναὶ** (machines à copier).

Οἱ ἀπομιμητικοὶ τόρνοι χρησιμεύουσιν εἰς τὸ ν' ἀποσχεδιάσωσιν ἐξωτερικῶς τὸ **ξυστὸν** (fût) καὶ τὸν **κόπανον** (crosse), καὶ εἶτα ν' ἀποπερατώσωσι τὸ κοντάκιον.

Ὁ ἀπομιμητικὸς τόρνος σύγκειται ἐκ διπλοῦ τόρνου, οὗτινος οἱ ἄξονες εἶνε **παράλληλοι**· ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ἄξονος στερεοῦται τὸ μεταλλικὸν **πρότυπον** (modèle) τοῦ ἀπεργασθησομένου ἀντικειμένου. Τὸ πρότυπον καὶ τὸ τεμάχιον τοῦ κατεργαζομένου ξύλου ἔχουσι κινήσεις ἀκριβῶς ὁμοίας, εἴτε περιστροφικάς, εἴτε ταλαντευτικάς. Τροχαλίσκος τις (προκαθηγητὴρ ὑποχρεοῦται νὰ ἐπακουμβᾷ ἐπὶ τοῦ προτύπου, τὸ δὲ ἐργαλεῖον τὸ προωρισμένον νὰ κατεργασθῇ τὸ ξύλον κατὰ τὴν περιστροφικὴν κίνησίν του καταγράφει ἐπιφάνειαν παρομοίαν τῆς ὑπὸ τοῦ τροχαλίσκου καταγραφομένης. Οἱ ἄξονες τοῦ τροχαλίσκου καὶ τοῦ ἐργαλείου εἶνε παράλληλοι· ἡ ἀπόστασίς των εἶνε ἴση πρὸς τὴν ἀπόστασιν τῶν ἀξόνων τοῦ τόρνου· ἐὰν συνεπῶς, περιστρεφομένου τοῦ προτύπου, τοῦτο κινούμενον ἐπακουμβᾷ ἐπὶ τοῦ τροχαλίσκου, καὶ τὸ ἕτερον κατεργασθησόμενον ξύλον θὰ ἐπακουμβᾷ ἐπὶ τοῦ ἐργαλείου, τοῦτο δὲ θὰ κατεργασθῇ ἐπιφάνειαν ὁμοίαν πρὸς τὴν τοῦ προτύπου.

Τοιαύτη εἶνε ἡ βάσις τοῦ μηχανήματος ὅπερ δι' ἐκγλυφάνων ἀπεργάζεται τὸ ἀκατέργαστον ξύλον καὶ κατασκευάζει πανομοιότυπον τῷ προτύπῳ. Εἶτα τὸ ἀντίτυπον τοῦτο τοῦ προτύπου διέρχεται διαδοχικῶς ἐπὶ σειρᾶς ἄλλης μη-

χανημάτων καὶ κατασκευάζονται αἱ διάφοροι τοῦ κονταχίου ἐγκαθίσεις καὶ ὀπαί.

ιδ') **Ἁρμολόγησις, ἔλεγχος καὶ παραλαβὴ τοῦ ὅπλου.** Ἡ **ἁρμολόγησις** (montage) συνίσταται εἰς τὸ νὰ τεθῇ ἐπὶ τοῦ κονταχίου ἡ χάννη οὐραιωμένη καὶ ἅπαντα τὰ καταρτίσματα. Ὅταν ὁ **ἁρμολόγος** ἐκτελέσῃ τὴν **καθάρμοσιν** (ajustage), ποιούμενος ἐν ἀνάγκῃ χρῆσιν τῆς ῥίνης διά τινα μέρη, ἀποσκευάζει ἐκ νέου ἐντελῶς τὸ ὅπλον, ἀφίνων μόνον ἐπὶ τοῦ κονταχίου τὸ πέδιλον τῆς προσωμίδος καὶ ἀποπερατοῖ ἐντελῶς τὸ κοντάχιον τέμνων τὰς πολὺ ὀξείας κόψεις καὶ λειαίνων τὸ ξύλον, πρῶτον διὰ τοῦ ξυλοφάγου καὶ εἶτα δι' ὑαλοχάρτου.

Ἡ χάννη, λαμβανομένη μόνη, προσαρμόζεται ἐπὶ κινητοῦ οὐραίου καὶ ὑποβάλλεται εἰς **δευτέραν δοκιμασίαν** ἐκ δύο βολῶν· ἡ 1η ἀποτελεῖται ἐκ φυσιγγίου περιέχοντος 6 γραμ. πυρίτιδος μετὰ βολίδος 36 γραμμαρίων, ἡ 2α μετὰ τοῦ κεκανονισμένου φυσιγγίου,

Τὸ ὅπλον ὑφίσταται κατόπιν νέαν γενικὴν ἐπιδιόρθωσιν διὰ τῆς ῥίνης, πρὸς ἀφαίρεσιν καὶ τῆς ἐλαχίστης φθορᾶς, καὶ εἶτα ἁρμολογεῖται ἐντελῶς προστιθεμένης καὶ τῆς ξιφολόγχης καὶ ἐλέγχεται προσεκτικῶς.

Τὸ τυφέκιον λύεται τότε ἐκ νέου· τὸ κοντάκιον παραδίδεται εἰς τὸν λιπαντήν, ὅστις τὸ ἐπαλείφει εἰς ὅλα του τὰ μέρη διὰ λινελαίου, εἶτα ἡ χάννη καὶ τὰ διάφορα καταρτίσματα ὑποβάλλονται εἰς ὄρφνωσιν (bronzage).

ιε') **Ὄρφνωσις.** Ἡ ὄρφνωσις τῆς χάννης σκοπεῖ τὴν προφύλαξιν τοῦ μετάλλου ἀπὸ τῆς ὀξειδώσεως καὶ τὴν παρεμπόδισιν τῆς ἀπὸ μακρὰν ἀνταναχλάσεως, ἥτις προδίδει τὴν παρουσίαν στρατεύματος.

Ἡ χάννη, ἡ θήκη τοῦ οὐραίου καὶ ὁ χολεὸς τῆς ξιφολόγχης ὀρφνοῦνται χημικῶς· ἡ ἐργασία αὕτη συνίσταται οὐσιωδῶς εἰς τὴν συνεχῆ ἐπάλειψιν τοῦ μετάλλου (συνήθως δωδεκάκις) δι' ὀξειδωτικῆς διαλύσεως, οἷον ἀραιοῦ ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος ἢ ἀραιᾶς διαλύσεως βασιλικοῦ ὕδατος (ὑδρονιτροχλωρικοῦ ὀξέος), οὕτως ὥστε νὰ σχηματισθῇ διάστρωσις ὀξειδωτική. Μεθ' ἑκάστην ἐπάλειψιν, τρίβουσι καλῶς τὸ ἀντικείμενον διὰ χαλυβδίνης ψήκτρας, ἥτις ἀφαιρεῖ τὸν ἰόν, ἀφήνουσα τὸ μέταλλον ὀξειδωμένον· εἶτα βυθίζουσι τὸ ἀντικείμενον ἐντὸς ζέοντος ὕδατος, ἀφίνουσι αὐτὸ νὰ στεγνώσῃ καὶ τὸ σπογγίζουσι καλῶς διὰ πανίου. Τοιουτρόπως ἀπολαμβάνουσιν ἐπὶ τῆς τοῦ μετάλλου εἶδός τι προφυλακτικοῦ ἐπιχρίσματος, ὅπερ ὅμως δὲν διατηρεῖται ἐπὶ πολύ.

Πρὸς ὄρφνωσιν τῆς χάννης (καὶ τῶν λοιπῶν μερῶν) ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον θερμαίνουσιν ἐλαφρῶς ταύτην καὶ τὴν προστρίβουσι ταχέως διὰ μίγματος ἐλαίου καὶ τετηγμένου χλωριούχου ἀντιμονίου· τὴν ἐργασίαν ταύτην τὴν ἐπαναλαμβάνουσιν ἀρκετὰς φοράς· κατόπιν προστρίβουσι δι' ὑφάσματος ἐμβεβρεγμένου εἰς διάλυσιν καυστικῆς ποτάσσης, εἶτα πλύνουσι τὴν χάννην διὰ καθαροῦ ὕδατος, στεγνοῦσιν αὐτὴν καὶ τέλος τὴν στιλβοῦσι διὰ χαλυβδίνου στιλβώτρου ἢ χαλυβδίνης ψήκτρας.

Τὰ καταρτίσματα ὀρφνοῦνται δι' ἐπιθέσεως, ἐν βαθυκυάνῳ θερμοκρασίᾳ, μίγματος λινελαίου, ἀποστάγματος τερεβινθίνης καὶ ὑδροφυγοῦς (λιπώδους) ἐπιχρίσματος (βερνικίου). Ὅταν τὸ ἀντικείμενον ψυχθῇ, ἐπιθέτουσι δευτέραν διάστρωσιν τοῦ αὐτοῦ μίγματος.

Ἑτέρα ὄρφνωσις εἶνε ἡ ἁπλῆ ἀλλαγὴ τοῦ χρώματος τοῦ μετάλλου, ἐπιτυγχανομένη διὰ καταλλήλου ἀνοπτήσεως· π. χ. πρὸς ὄρφνωσιν περιστρόφου διαπερῶσι τοῦτο διὰ σιδηροῦ ῥαβδίου, κτλ. (ἵνα δύνωνται νὰ τὸ ἐκβάλλωσιν ἐκ τῆς πυρᾶς), ὅπερ νὰ μὴ ἐφάπτηται εἰς οὐδὲν σημεῖον τῆς ἐπιφανείας ἥτις πρόκειται νὰ ὀρφνωθῇ· εἶτα ἐπὶ σιδηρᾶς πλακὸς ἐπιθέτουσι τετριμμένον σκληρὸν ξυλάνθρακα, ἐπ' αὐτοῦ θέτουσι τὸ πρὸς ὄρφνωσιν ἀντικείμενον καὶ τὸ ἐπικαλύπτουσι διὰ τοῦ ἰδίου τετριμμένου ξυλάνθρακος· τὴν σιδηρᾶν ταύτην πλάκα, ἔχουσαν οὕτως, ἐρυθροπυροῦσι. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐκβάλλουσι διὰ τοῦ σιδηροῦ ῥαβδίου τὸ ἀντικείμενον ἐκ τῆς πυρᾶς καὶ τὸ σπογγίζουσι διὰ στυπείου, ἵνα δύνωνται νὰ βλέπωσι τὸν βαθμὸν τῆς ὀρφνώσεως, ὅστις λαμβάνει διαφόρους χρωματισμούς, μέχρις οὗ τὸ μέταλλον καταστῇ μελανόν, ὅπερ εἶνε τὸ χρῶμα τῆς ὀρφνώσεως.

ις') **Παραλαβὴ τοῦ ὅπλου τετελεσμένου.** Μετὰ τὴν ὄρφνωσιν τῆς χάννης καὶ τῶν καταρτισμάτων τὸ ὅπλον ἁρμολογεῖται ἐκ νέου ἐντελῶς καὶ παραδίδεται εἰς τὸν ἀρχιοπλογνώμονα διὰ τὸν ἔλεγχον· οὗτος τὸ ἐξετάζει καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς λεπτομερείας καὶ βεβαιοῦται περὶ τῆς καλῆς λειτουργίας του, ὁπότε ἐπιθέτει τὴν σφραγῖδα τῆς ἀποδοχῆς τοῦ ὅπλου.

Κατασκευὴ τυφεκίου καὶ καραβίνης Βελγικῆς προτύπου 1889 συστήματος Μάουζερ.

Τὰ βελγικὰ τυφέκια προτύπου 1880 κατασκευάζονται εἴτε εἰς τὸ Ἐθνικὸν ὁπλουργεῖον εἰς Herstal, εἴτε εἰς τὸ ὁπλουργεῖον τοῦ κράτους. Αἱ καραβῖναι ἅπασαι κατασκευάζονται εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο κατάστημα.

Ἅπαντα τὰ μεταλλικὰ τεμάχια τοῦ τυφεκίου εἶνε ἐκ χάλυβος διαφόρου συνθέσεως καὶ ποιότητος, ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ ἑνὸς ἑκάστου τῶν τεμαχίων.

1. *Παραδοχὴ τοῦ μετάλλου.*

Ἡ **βάσανος τῆς παραδοχῆς τοῦ μετάλλου** διὰ τὴν χάννην συνίσταται γενικῶς εἰς τὴν κατασκευήν, διὰ δειγμάτων ληφθέντων κατὰ τύχην ἐκ τῆς προμηθείας, ἀριθμοῦ τινὸς χαννῶν καὶ τεμαχίων πρὸς ἐπιβεβαίωσιν ὅτι τὰ κατασκευασθέντα εἴδη πληροῦσι τὰς ἀπαιτουμένας συνθήκας. Κατ' ἀρχὰς ἐξετάζουσιν ἐξωτερικῶς τὰ παρουσιαζόμενα πρὸς παραλαβὴν τεμάχια τοῦ μετάλλου, ἐλέγχουσι τὰς διαστάσεις καὶ παρατηροῦσι μὴ τυχὸν ὑπάρχουσιν ἐξωτερικὰ φαινόμενα ἐλαττώματα, οἷον διαρ-

ῥαγαὶ (criques), **πόροι** (cendrures), **διασχίσεις** (déchirures), **ἐπιπτυχαὶ** (doublures) ἢ **ψαθύρματα** (pailles) (βλ. ἐξωτερικὰ φαινόμενα ἐλαττώματα σιδήρων).

Κατόπιν ἐξετάζουσι τὸ θραῦσμα ὅπως ἴδωσι μὴ τυχὸν ὑπάρχουσιν ἐλαττώματα τοῦ μετάλλου καὶ ὅπως ἐλέγξωσι τὴν σύνθεσιν αὐτοῦ.

Ἐνεργοῦσιν εἶτα δοκιμὰς διπλώσεως καὶ ἀντοχῆς τῶν ῥάβδων ἐν θερμῷ καὶ ἐν ψυχρῷ (βλ. δοκιμὰς καὶ βασάνους σφυρηλάτων σιδήρων) καὶ περατοῦσι τὰς βασάνους διὰ δοκιμῶν βάψεως.

Ὡς παράδειγμα ἔστω ἡ κατωτέρω βάσανος πρὸς παραλαβὴν μετάλλου προωρισμένου νὰ κατασκευασθῶσι κάνναι ὅπλου προτύπου 1889.

Λαμβάνονται 5 ῥάβδοι ἐπὶ 1000 παρουσιαζομένων καὶ ὑποβάλλονται αὗται εἰς τὴν βάσανον τῆς ἕλξεως διὰ τοῦ πρὸς τοῦτο μηχανήματος διὰ τὰ μέταλλα. Αἱ βάσανοι αὗται δέον νὰ δίδωσιν ὡς ἐλάχιστον συντελεστὴν ἀντοχῆς ἐλαστικότητος 50 χιλιόγραμμα καὶ συντελεστὴν φόρτου θραύσεως 70 χιλιόγραμμα.

Ἕτεραι 5 ἐκ τῶν ῥάβδων τούτων τυχαίως λαμβανόμεναι μεταβάλλονται εἰς κάννας καὶ ὑποβάλλονται εἰς βάσανον βολῆς συνισταμένης εἰς τὸ νὰ βάλλωσι δύο βολὰς μετὰ τῆς κεκανονισμένης βολίδος καὶ γεμίσματος πυρίτιδος διδούσης πίεσιν 5000 ἀτμοσφαιρῶν.

Αἱ ἀλλοιώσεις τῆς ἐσωτερικῆς διαμέτρου τῶν καννῶν δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνωσι τὸ $^1/_{20}$ τοῦ χιλιοστομέτρου.

2. *Κατασκευὴ τῶν μεταλλικῶν τεμαχίων.*

(Βλ. κατασκευὴν φορητῶν ὅπλων).

Ἡ κατασκευὴ τῶν μεταλλικῶν τεμαχίων περιλαμβάνει τὰς ἑξῆς ἐργασίας.

Τὴν **σφυρηλάτησιν** (la forge), τὴν διαμόρφωσιν (l'usinage) καὶ διὰ τῆς χειρὸς **ἀποπεράτωσιν** (finissage à la main), τὴν βάψιν (trempe), τὴν **λείανσιν** καὶ **στίλπνωσιν** (polissage), καὶ τέλος τὴν **ὄρφνωσιν** (bronzage) ἢ **κυάνωσιν** (bleuissage).

α') **Σφυρηλάτησις.** Τὰ τεμάχια σφυρηλατοῦνται διὰ τῆς ὑπεροσφύρας (marteau pilon), ἀφιεμένου καθ' ὅλας τὰς διαστάσεις μετάλλου ἐπὶ πλέον εἰς πάχος 1 μέχρι 2 χιλιοστομέτρων.

β') **Διαμόρφωσις καὶ ἀποπεράτωσις διὰ τῆς χειρός.** Τὰ διάφορα τεμάχια διαμορφοῦνται, ἤτοι δίδεται εἰς αὐτὰ ὁ τελικὸς σχηματισμὸς διὰ τῆς χειρὸς ἢ κατεργάζονται διὰ τῶν μηχανημάτων. Ἡ διαμόρφωσις ἐκτελεῖται γενικῶς, δι' ἑκάστην διάστασιν τοῦ κατεργαζομένου τεμαχίου εἰς δύο **περιόδους** (passe)· ἡ πρώτη περίοδος εἶνε ἡ τῆς ἐκλεπτύνσεως, ἐξ ἧς ἀφίενται μόνον πρὸς μετέπειτα ἀφαίρεσιν 1 ἕως 2 δέκατα χιλιοστομέτρου τοῦ μετάλλου· ἡ δευτέρα περίοδος εἶνε ἡ τῆς ἀποπερατώσεως, δι' ἧς τὸ τεμάχιον λαμβάνει τὰς τελικὰς αὐτοῦ διαστάσεις. Ἑκάστη περίοδος ἐλέγχεται διὰ **μετρητήρων** (calibres) ἢ **περιτυπωμάτων** (gabarits).

γ') **Βάψις.** Ἡ βάψις γίνεται εἰς ἕνα ἕκαστον τεμάχιον κεχωρισμένως.

Τὸ μέταλλον πυροῦται μέχρι τοῦ **μελανερύθρου** (rouge sombre, 700°), ἀποσύρεται δὲ τῆς πυρᾶς καὶ ἐπιπάσσεται, εἰς τὰ μέρη εἰς ἃ θέλομεν, διὰ κόνεως **σιδηροκυανούχου καλίου** (ferrocyanure de potassium), προωρισμένου νὰ ἐπιφέρῃ ἀνθρακίασιν. Κατόπιν ἐπανατίθεται δι' ὀλίγον ἐπὶ τῆς πυρᾶς, εἶτα ἀποσύρεται καὶ ἐνεργεῖται ἡ βάψις του, ἐμβαπτιζόμενον καὶ ἀνακινούμενον ἐντὸς ἐλαίου καὶ εἶτα ἐντὸς ψυχροῦ ὕδατος.

Μεταχειρίζονται ἐπίσης τὴν μέθοδον τῆς **βάψεως κατὰ δέσμας** (trempe en paquet), ἥτις συνίσταται εἰς τὸ νὰ θερμάνωσιν ἐν ταὐτῷ ἀριθμόν τινα τεμαχίων, ἐντὸς χυτοσιδηροῦ ἢ ἐκ πεταλείου κιβωτίου, κεκλεισμένου διὰ πωμαστηρίου.

Τὰ τεμάχια ἐπιχρίονται, εἰς ἃ μέρη θέλομεν, διὰ σιδηροκυανούχου καλίου.

Τὰ μέρη ἅτινα δὲν πρέπει νὰ βαφῶσι περικαλύπτονται ὑπὸ ἐπιχρίσματος ἐξ ἀργιλώδους γῆς.

Τὰ κενὰ μεταξὺ τῶν τεμαχίων διαστήματα πληροῦνται διὰ ξεσμάτων δέρματος, ὅπερ προσδίδει εἰς τὸ μέταλλον ἐλαφρὰν τινὰ ἀνθρακίασιν,

Τὰ κιβώτια ταῦτα θερμαίνονται εἰς εἰδικὸν κλίβανον.

Παρακολουθοῦσι τὴν ἐσωτερικὴν θερμοκρασίαν τῶν κιβωτίων τῇ βοηθείᾳ ἐνδεικτικῶν χαλυβδίνων ῥάβδων, διαπερουσῶν τὸ πωμαστήριον, ἃς ἕλκοντες ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν κρίνουσι περὶ τῆς θερμοκρασίας των ἀναλόγως τοῦ χρωματισμοῦ των.

Ὅταν αἱ ῥάβδοι φθάσωσιν εἰς τὴν θερμοκρασίαν ἣν θέλουσι, ἀποσύρουσιν ἐκ τοῦ κλιβάνου τὰ κιβώτια καὶ περατοῦται ἡ βάψις, ὅπως κατὰ τὴν προηγουμένην μέθοδον, ἐντὸς ἐλαίου καὶ ψυχροῦ ὕδατος.

δ') **Λείανσις καὶ στίλπνωσις.** Τὸ τεμάχιον καθαρίζεται εἶτα διὰ ξυλίνου ἀποτριβέως καὶ μίγματος ἐλαίου μετὰ σμύριδος, εἶτα λειαίνεται εἰς τὴν μύλην. Αἱ λειαντικαὶ μύλαι ἢ λειαντῆρες εἶνε ξύλινοι τροχοὶ στρεφόμενοι μετὰ μεγίστης ταχύτητος. Εἶνε ἐπενδεδυμένοι διὰ δέρματος καὶ ἐπιπάσσονται διὰ σμύριδος ἵνα ἄρξηται ἡ λείανσις, εἶτα ἐκτελεῖται ἡ στίλπνωσις ἐπὶ μυλῶν ἐπενδεδυμένων διὰ μαλακοῦ δέρματος καὶ εἶτα ἐπὶ ἑτέρων κεκαλυμμένων διὰ πιλήματος.

Τὰ μέρη ἅτινα δὲν δύνανται νὰ λειανθῶσι καὶ στιλπνωθῶσι διὰ τῆς μύλης, στιλπνοῦνται διὰ τῆς χειρός.

ε') **Ὄρφνωσις.** Ἡ τελευταία ἐργασία τῆς κατασκευῆς εἶνε ἡ ὄρφνωσις τῶν τεμαχίων, ἤτοι ἡ ὀξείδωσίς των δι' ὀξειδωτικοῦ ὑγροῦ, ἥντινα περατοῦσιν ἀναλόγως τῆς ἐπιθυμητῆς ὀξειδώσεως βυθίζοντες τὰ τεμάχια ἐντὸς ζέοντος ὕδατος.

Ἡ ἐντελὴς ἀποπεράτωσις τῆς ἐργασίας ἀπαιτεῖ συνεχεῖς καὶ ἀρκετὰς ἐπαλείψεις διὰ τοῦ ὀξειδωτικοῦ ὑγροῦ (βλ. καὶ ὄρφνωσιν εἰς κατασκευὴν φορητῶν ὅπλων).

3. Κατασκευὴ κοντακίου

(βλ. καὶ εἰς κατασκευὴν φορητῶν ὅπλων)

Τὸ κοντάκιον εἶνε ἐκ ξύλου καρυᾶς, παραλαμβανόμενον ὡς ἀκατέργαστος ξυλεία, ὡς ἐξετέθη εἰς τὸ περὶ κατασκευῆς κοντακίου τῶν φορητῶν ὅλων.

Ἡ κατεργασία αὐτοῦ γίνεται δι' **ἀπομιμητικῶν τόρνων** ἢ **μηχανημάτων** (machine à singer).

Τὰ μηχανήματα ταῦτα περιλαμβάνουσι 4 κυρία μέρη:

α') τὸ **πρότυπον** (modèle ou singe).

β') τὸν **προκαθηγητῆρα** (conducteur), ὅστις εἶνε συνδεδεμένος μετὰ τοῦ ἐργαλείου οὕτως ὥστε αἱ κινήσεις τοῦ τελευταίου εἰσὶν ὅμοιαι μὲ τὰς τοῦ προκαθηγητῆρος.

γ') τὸ **ἐργαλεῖον**, καὶ

δ') τὴν **λαβίδα** (ἢ αἰχμὰς τοῦ τόρνου) τὴν συγκρατοῦσαν τὸ πρὸς κατεργασίαν ξύλου.

Ὁ **προκαθηγητὴρ** ἀκολουθεῖ τὰς ἐξοχὰς καὶ ἐσοχὰς τοῦ προτύπου, συνεπῶς πᾶσα μετατόπισις τοῦ προκαθηγητῆρος μεταδίδεται ἀφ' ἑαυτῆς εἰς τὸ ἐργαλεῖον, ὅπερ ἐκτελεῖ τὴν ἰδίαν μὲ αὐτὸν κίνησιν, τοιουτοτρόπως δὲ τὸ ἐργαλεῖον διαμορφώνει ἀντικείμενον ὅμοιον τῷ προτύπῳ.

Εἰς μηχανήματα τινὰ π. χ. εἰς ἐκεῖνα δι' ὧν κατασκευάζονται αἱ **ὑποδοχαὶ** (encastrements), ὁ τεχνίτης περιάγει τὸν προκαθηγητῆρα εἰς τὰς κοιλότητας τοῦ προτύπου· εἰς ἕτερα μηχανήματα, ὅπως εἶνε οἱ ἀπομιμητικοὶ τόρνοι, ἡ κίνησις γίνεται ἀφ' ἑαυτῆς. Τὸ πρότυπον καὶ τὸ κατεργαζόμενον ξύλον κέκτηνται τὴν αὐτὴν περιστροφικὴν κίνησιν, ἐνῷ ὁ **προκαθηγητὴρ** ἐπακουμβᾷ ἐπὶ τοῦ προτύπου καὶ κέκτηται κίνησιν μεταβατικὴν βραδεῖαν, ἣν ἐκτελεῖ καὶ τὸ ἐργαλεῖον· εἰς τοῦτο εἰσὶ προσηρμοσμένα ἐκγλύφανα ἔχοντα περιστροφικὴν κίνησιν πολὺ ταχεῖαν (3000 ἕως 3500 στροφὰς κατὰ λεπτὸν) καὶ τοιουτοτρόπως ἀπεργάζεται τὸ ἀκατέργαστον ξύλον καὶ κατασκευάζεται πανομοιότυπον τῷ προτύπῳ· εἶτα δι' ἑτέρων μηχανημάτων κατασκευάζονται αἱ διάφοροι τοῦ κοντακίου ἐγκαθίσεις καὶ ὀπαί.

4. Ἁρμολόγησις καὶ δοκιμαί.

Περαιωθέντων ἁπάντων τῶν τεμαχίων τοῦ τυφεκίου, ὁ ἁρμολόγος ἐκτελεῖ τὴν καθάρμοσιν καὶ ἐνεργεῖται **βολὴ ἀντοχῆς** καὶ **κανονιστικὴ βολή**.

Ἡ **βολὴ ἀντοχῆς** συνίσταται εἰς τὸ νὰ βάλωσι 2 βολὰς μετὰ βολίδος καὶ γεμίσματος παρέχοντος πίεσιν 4000 ἀτμοσφαιρῶν· τὸ ὅπλον ἐλέγχεται κατόπιν ἐπισταμένως.

Ἡ **κανονιστικὴ βολὴ** διαλαμβάνει 5 ἕως 6 βολὰς μετὰ τοῦ κεκανονισμένου φυσιγγίου.

Τὸ ὅπλον τοποθετεῖται ἐπὶ ὀκρίβαντος· ὁ σκοπὸς εἶνε εἰς ἀπόστασιν 200 μέτρων.

Αἱ πέντε τελευταῖαι βολαὶ δέον νὰ εὑρεθῶσιν ἐντὸς κύκλου ἀκτῖνος 0,μ16, ἔχοντος ὡς κέντρον τὸ σκοπευόμενον σημεῖον.

Τὸ ὅπλον κατόπιν λύεται, ἐξετάζεται λεπτομερῶς, καθαρίζεται καὶ εἶτα ἁρμολογεῖται ἐκ νέου, παραδιδόμενον μετὰ τὴν ὄρρνωσιν εἰς τὸν ἀρχιοπλογνώμονα διὰ τὸν τελικὸν ἔλεγχον, ὅστις τὸ ἐξετάζει καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς λεπτομερείας καὶ ἐπιθέτει τὴν σφραγῖδα τῆς ἀποδοχῆς.

5. Κατασκευὴ τῆς κάννης.

Ἂν καὶ αἱ διαδοχικαὶ ἐργασίαι τῆς κατασκευῆς τῆς κάννης, εἶνε αἱ αὐταὶ αἵτινες ἐξετέθησαν ἀνωτέρω διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν μεταλλικῶν τεμαχίων, μόλα ταῦτα δέον νὰ δοθῶσι συμπληρωματικαί τινες λεπτομέρειαι διὰ τὴν διαμόρφωσιν αὐτῆς (ὅρα καὶ λεπτομερείας εἰς κατασκευὴν φορητῶν ὅπλων).

Ἡ πρὸς τοῦτο προωρισμένη **ῥάβδος** (πλίνθωμα) καθαρίζεται ἐξωτερικῶς, εὐθύνεται, σφυρηλατεῖται καὶ κατόπιν διατρυπᾶται, ὅπως ἐξετέθη εἰς τὸ περὶ κατασκευῆς τῆς κάννης.

Ἡ διατρύπησις ἐνεργεῖται μὲ διάμετρον 7 χιλιοστομέτρων. Τὸ κοῖλον τῆς κάννης ἀναστομοῦται κατόπιν εἰς διάμετρον 7,2χ/μ, μετὰ δὲ τὴν ἀναστόμωσιν ταύτην ἐνεργεῖται δευτέρα ἐσωτερικὴ **ἀπίθυνσις** (dressage).

Ὁ ἐσωτερικὸς ἔλεγχος τῆς κάννης ἐνεργεῖται ὅπως περιεγράφη καὶ διορθοῦνται τὰ μικρὰ ἐλαττώματα ἢ ἀνωμαλίαι τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς κάννης.

Κατόπιν ἡ διάμετρος τοῦ κοίλου ἐπαυξάνεται εἰς 7,3 χ.μ. ἀφαιρεῖται τὸ ἐξωτερικῶς πλεονάζον μέταλλον τῆς κάννης καὶ ἐνεργεῖται ἡ ἐξωτερικὴ κατάρτισις αὐτῆς ὅπως περιεγράφη. Κατόπιν δίδεται ἡ ἐπιθυμητὴ τελικὴ διάμετρος τῆς θαλάμης, ἥντινα ἐπακολουθεῖ νέα ἀναστόμωσις καὶ ἀπίθυνσις τοῦ κοίλου εἰς διάμετρον 7,65 χ.μ. καὶ ἐνεργεῖται εἶτα ἡ αὐλάκωσις εἰς βάθος 0,17 χ.μ. διὰ πρὸς τοῦτο μηχανήματος συνισταμένου ἐκ θράνου ἐφ' οὗ στερεοῦται ἡ κάννη καὶ ἐκ γλυφάνου ἔχοντος προχωρητικὴν κίνησιν ἐπὶ τοῦ τοιχώματος τῆς κάννης κατὰ τὸ βῆμα τῆς κανονιζομένης ἕλικος.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς κάννης, ἐλέγχεται αὕτη ἐπισταμένως.

Ἡ ἀπόστασις μεταξὺ τοῦ πυθμένος δύο ἀντικειμένων αὐλακίων δύναται νὰ ποικίλλῃ ἀπὸ ἀπὸ 7,625 ἕως 7,675 χ.μ. ἤτοι εἶνε ἐπιδεκτικὴ ἀνοχῆς 0,05 χ.μ.

6. Κατασκευὴ τῆς βαϋοννίδος.

Τὰ τυφέκια προτύπου 1889 φέρουσι βαϋοννίδα ἀποτελουμένην ἐκ χαλυβδίνου ἐλάσματος μετὰ κώπης.

Αἱ χαλύβδιναι ῥάβδοι αἱ προωρισμέναι διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἐλασμάτων ἔχουσι τετραγωνισμὸν 22,5 χ μ. ἐπὶ 13 χ.μ.

Τὰ ἐλάσματα σφυρηλατοῦνται διὰ τῆς ὑπεροσφύρας, διαμορφοῦνται, βάφονται καὶ στιλπνοῦνται.

Ἅμα περατωθῶσιν ὑποβάλλονται εἰς δοκιμὰς ἐλαστικότητος καὶ ἀντοχῆς εἰς τὴν κροῦσιν ὅπως τὰ ἐλάσματα τῶν ξιφῶν.

Ἡ κατασκευὴ τῆς κώπης δὲν παρουσιάζει οὐδὲν τὸ ἐξαιρετικόν. Τὰ διάφορα μεταλλικὰ τεμάχια ὡς καὶ τὰ ξύλινα πλακίδια (plaquettes) κατασκευάζονται ὅπως ἀνωτέρω γενικῶς περιεγράφη.

Ὁ κολεὸς τῆς βαϊοννίδος κατασκευάζεται ἐκ χαλυβικοῦ πεταλείου.

Τὸ πετάλειον τέμνεται εἰς τὸ σχῆμα τοῦ ὑποτυπώματος, διπλοῦται, ἐπικολλᾶται καὶ στιλβοῦται (βλ. καὶ κατασκευὴν κολεοῦ), εἶτα δὲ τοποθετεῖται ἡ προστομὶς καὶ τὸ κομβίον προσαρμόσεως· ὁ κολεὸς περατοῦται διὰ δευτέρου στιλβώματος καὶ ὀρφνώσεως.

Πειραματικὴ ἐξέτασις τῶν ἀποτελεσμάτων ὅπλου τινός.

Ὅπως ληφθῶσι τὰ ἀποτελέσματα ὅπλου τινός, τοῦτο ἐξετάζεται πειραματικῶς ὡς ἑξῆς :

Α') Ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς δραστικότητος τῆς βολῆς.

Β') Ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἀντοχῆς.

Γ') Ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς εὐχεροῦς χρήσεώς του ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

Α'. Δραστικότης τῆς βολῆς.

Πρὸς ἐκτίμησιν ταύτης ἐξετάζονται πειραματικῶς τὰ στοιχεῖα ἐξ ὧν αὕτη ἐξαρτᾶται, ἤτοι

1) **Ἀκρίβεια τῆς βολῆς.**
2) **Εὐθυτενὲς τῆς τροχιᾶς.**
3) **Εἰσδυτικὴ δύναμις τῶν βολίδων.**
4) **Ταχυβολία.**

Ἐν πρώτοις εὑρίσκουσι τὴν ἀρχικὴν ταχύτητα τοῦ φυσιγγίου διὰ τοῦ χρονογράφου· πρὸς τοῦτο βάλλουσιν ἀριθμὸν τινὰ βολῶν, 12 π. χ., θεωροῦντες ὡς δοκιμαστικὰς τὰς δύο πρώτας ῥιφθείσας βολὰς καὶ λαμβάνοντες τὸ μέσον ὅρον τῶν ἐπιλοίπων 10. Μεθ' ἑκάστην τρίτην βολὴν ἐλέγχεται ἡ διακοπὴ τοῦ ἐργαλείου, ἵνα τὸ περιεχόμενον σημεῖον κρούσεως ἐπὶ τοῦ μεταλλικοῦ κυλίνδρου συμπίπτῃ μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ χαραχθείσης γραμμῆς. Ἐπίσης ἐξελέγχονται ἐπισταμένως τὰ φυσίγγια· βλ. ἐξέλεγξιν πεπληρωμένων φυσιγγίων.

1). **Ἀκρίβεια βολῆς.** Πρὸς εὕρεσιν ταύτης ἐκτελεῖται βολὴ ἐπὶ σκοπὸν ἀπὸ ὀκρίβαντος διὰ τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν τυφεκίου, συνήθως ἀπὸ 300, 400, 500, 800, 1000 καὶ 1200 μ., βαλλομένων εἴκοσι βολῶν ἐξ ἑκάστης ἀποστάσεως. Ἐκ τῆς συγκεντρώσεως τῶν βολῶν, ἐξάγεται ἡ θέσις τοῦ **μέσου σημείου** ὡς πρὸς τὸ σκοπευόμενον καὶ ὑπολογίζονται αἱ **μέσαι καθ' ὕψος καὶ κατὰ διεύθυνσιν ἀποκλίσεις**, ὡς καὶ ἡ **ἀκτὶς τοῦ κύκλου** τοῦ περιέχοντος τὸ κάλλιτερον ἥμισυ τῶν βολῶν, διὰ τῶν τιμῶν τῶν ὁποίων δύναταί τις νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἀκριβείας τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν τυφεκίου.

Μέχρι τῶν 500 μέτρων μεταχειρίζονται σκοποὺς ὀρθογωνίους τοὐλάχιστον 2 μέτρων πλάτους καὶ 2 $^1/_2$ ὕψους, εἰς μεγαλειτέρας δὲ ἀποστάσεις σκοποὺς 4 μέτρων πλάτους καὶ 5 μέτρων ὕψους.

Ἡ ὀρθὴ ἐκτίμησις τῆς ἀκριβείας βολῆς τυφεκίου τινὸς παρουσιάζει πλείστας ὅσας δυσχερείας· Διάφορος οὖσα μεταξὺ τυφεκίων τοῦ αὐτοῦ προτύπου, ἡ ἀκρίβεια βολῆς ἀποτελεῖ στοιχεῖον ἐξόχως μεταβλητόν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου πολυάριθμοι παράγοντες, ὡς αἱ ἀτμοσφαιρικαὶ συνθῆκαι, ἡ κατασκευὴ καὶ ἡ συντήρησις τοῦ ὅπλου, τὰ φυσίγγια, ὁ τρόπος καθ' ὃν ὁ σκοπευτὴς σκοπεύει, κτλ. ἐξασκοῦσι σπουδαίαν ἐπίδρασιν· παρετηρήθη δὲ πλειστάκις κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν πειραμάτων, ὅτι τὸ αὐτὸ τυφέκιον, ἐν τῇ αὐτῇ ἀποστάσει καὶ εἰς βολὰς βληθείσας ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ σκοπευτοῦ κατὰ διαφόρους ἡμέρας ἔδωκεν ὅλως διάφορα ἀποτελέσματα· ἐπίσης ὅτι εἰς τὴν αὐτὴν ἀπόστασιν ἀπολαμβάνουσιν δύο διαφορετικὰς **συγκεντρώσεις βολῶν** ἐπὶ τοῦ σκοποῦ, διὰ δύο τυφεκίων τοῦ αὐτοῦ προτύπου, βαλλομένων ὑπὸ τοῦ ἰδίου σκοπευτοῦ, ὡς καὶ ἐπίσης ὑπὸ τοῦ ἰδίου ὅπλου βαλλόντων δύο διαφόρων σκοπευτῶν.

Ὅπως παρέχωσιν ὅθεν ἐμπιστοσύνην αἱ πειραματικῶς εὑρισκόμεναι **μέσαι ἀποκλίσεις** τοῦ ἐξεταζομένου τυφεκίου, δέον νὰ ὑπολογίζωνται ἐν τῇ βάσει ἀρκετοῦ ἀριθμοῦ βολῶν, βαλλομένων ὑφ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ σκοπευτοῦ καὶ ὅσον ἔνεστιν ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἀτμοσφαιρικὰς συνθήκας.

α') **Συγκέντρωσις βολῶν.** Καλεῖται **συγκέντρωσις** (groupement) **τῶν βολῶν** τὸ σύνολον τῶν ἰχνῶν ἐπὶ ἐπιπέδου ἐπιφανείας τῶν τροχιῶν ἃς ἀπολαμβάνουσι, σκοπεύοντες ἐξ ὡρισμένης θέσεως ὡρισμένον σημεῖον, εἴτε ἐὰν αἱ τροχιαὶ αὗται προέρχωνται ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὅπλου, βάλλοντος τοῦ ἰδίου ἀτόμου, εἴτε ἐὰν προέρχωνται ἐκ διαφόρων ὅπλων, βαλλόντων διαφόρων ἀτόμων.

Τὰς συγκεντρώσεις ἀπολαμβάνουσιν εἴτε ἐπὶ καταχορύφων διαφραγμάτων (σκοπῶν), εἴτε ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

β') **Μέθοδος ἀναγραφῆς τῆς συγκεντρώσεως τῶν βολῶν.** Ἐὰν ἡ βολὴ ἐκτελῆται ἐκ μικρᾶς ἀποστάσεως, σκοπεύουσιν εἰς τὸ κατώτερον ἄκρον μελανοῦ σημείου σημειωμένου ἐπὶ σκοποῦ, ὅστις εἶνε συνήθως ἐκ πεταλείου καὶ διαιρεῖται εἰς τετραγωνίδια διὰ καταχορύφων καὶ ὁριζοντίων γραμμῶν ἀπεχουσῶν κατὰ ὑποδεκάμετρον.

Τὸ σκοπευθησόμενον σημεῖον τοποθετεῖται εἰς τὴν συνάντησιν δύο τοιούτων γραμμῶν, αἵτινες χρησιμεύουσιν ὡς ἄξονες συντεταγμένων, ὁπόταν τὸ σημεῖον τῆς σκοπεύσεως ἦνε τὸ **κέντρον** (centre).

Αἱ κατακόρυφοι **τεταγμέναι** καλοῦνται **ὑψόμετρα** (cotes), εἶνε δὲ **ἄνωθεν** ἢ **κάτωθεν**, ἀναλόγως τῆς τοποθετήσεως τοῦ **σημείου τῆς κρούσεως** (point d'impact) τοῦ βλήματος ἐπὶ τοῦ σκοποῦ ἄνωθεν ἢ κάτωθεν τοῦ ὁριζοντίου ἄξονος.

Αἱ ὁριζόντιοι **τετμημέναι** καλοῦνται **ἀποστάσεις** (ἀποκλίσεις, cotes), εἶνε δὲ **ἀριστεραὶ** ἢ **δεξιαί**, ἀναλόγως τῆς τοποθετήσεως τοῦ σημείου τῆς κρούσεως **ἀριστερὰ** ἢ **δεξιὰ** τοῦ καταχορύφου ἄξονος.

Τὰ κάτωθεν ὑψόμετρα καὶ αἱ ἀριστεραὶ ἀποστάσεις (ἀποκλίσεις) θεωροῦνται ὡς ἀρνητικαί.

Τὰ ἐπὶ τοῦ σκοποῦ σημεῖα κρούσεως τῶν βολῶν ἀναγράφουσιν ἀπ' εὐθείας ἐπὶ χάρτου μετὰ τετραγωνιδίων, παριστώντων ἑκατοστόμετρα· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅμως ἀναγράφουσι τὰς τετμημένας καὶ τεταγμένας τῶν σημείων κρούσεως εἰς ὑποδεκάμετρα καὶ ἑκατοστόμετρα ὡς ἐν τῷ ἑπομένῳ πίνακι.

Τὰ ψηφία Αν. Κ. Αρ. Δ. εἶνε τὰ ἀρχικὰ τῶν λέξεων, ἄνωθεν, κάτωθεν, ἀριστερά, δεξιὰ καὶ θεωροῦνται τὰ ἄνωθεν σημεῖα κρούσεως ὡς θετικὰ (+), τὰ κάτωθεν ὡς ἀρνητικὰ (—)· ἐπίσης τὰ πρὸς ἀριστερὰ σημεῖα κρούσεως ὡς ἀρνητικὰ (—), τὰ δὲ πρὸς δεξιὰ ὡς θετικὰ (+).

Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πειραμάτων τῆς βολῆς δέον νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψει τὰ ἑξῆς:

Ὁ μέλας ἐφ' οὗ σκοπεύουσι κύκλος νὰ ἦνε ἀκτῖνος 10, 15, 20 ἢ 30 ἑκατοστομέτρων, ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως εἰς ἣν βάλλουσι· ἐν τούτοις πρέπει νὰ δίδωσιν εἰς τὸν κύκλον τοῦτον ὅσον τὸ δυνατὸν μικροτέραν ἀκτῖνα, ἀρκεῖ νὰ δύνωνται νὰ σκοπεύωσιν καλῶς καὶ τοῦτο ἵνα ἡ σκόπευσις ἐκτελῆται ὅσον τὸ δυνατὸν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου.

Εἴς τινας περιστάσεις τὸ σκοπευόμενον σημεῖον εἶνε λευκὸς κύκλος ἐπὶ μέλανος βάθους.

Ἐπειδὴ εἶνε ἀπαραίτητον νὰ σημειώσωσιν ὅλας τὰς βολὰς ἵνα ἔχωσι τὰ στοιχεῖα ἀκριβοῦς μελέτης τῆς συγκεντρώσεως, δέον νὰ τοποθετήσωσι τὸ σκοπευόμενον σημεῖον εἰς κατάλληλον θέσιν, ἵνα τὸ σύνολον τῶν σημείων κρούσεως τῶν βολῶν εὑρίσκηται ἐπὶ τοῦ σκοποῦ. Πρὸς τοῦτο προσδιορίζουσι τὴν θέσιν τοῦ σκοπευθησομένου σημείου διά τινων δοκιμαστικῶν βολῶν, ἃς βάλλουσι σκοπεύοντες τὸ μέσον (milieu) τοῦ σκοποῦ. Τοιουτοτρόπως ἀπολαμβάνουσι δοκιμαστικὴν συγκέντρωσιν, ἧστινος προσδιορίζουσι τὸ κέντρον (centre) ἤτοι τὸ μέσον σημεῖον.

Πρὸς σκόπευσιν ἐκλέγουσι τὸ συμμετρικὸν σημεῖον τοῦ εἰρημένου κέντρου σχετικῶς πρὸς τὸ μέσον τοῦ σκοποῦ, ἢ μᾶλλον τοποθετοῦσι τὸν μέλανα ἐφ' οὗ θὰ σκοπεύσωσι κύκλον, ἐπὶ τῆς διατομῆς τῶν δύο γραμμῶν τῶν εὑρισκομένων πλησιέστερον τοῦ συμμετρικοῦ αὐτοῦ σημείου, ὅπως ἔχωσιν εἰς ἀκεραίους ἀριθμοὺς τὰς συντεταγμένας τοῦ σκοπευομένου σημείου.

Τὴν ἀναγραφὴν τῶν βληθεισῶν βολῶν ἐκτελοῦσι καθ' ὁριζόντια τμήματα περιλαμβανόμενα μεταξὺ τῶν γραμμῶν, ἀρχόμενοι ἐκ τῶν ἀνωτέρων καὶ ἐν ἑκάστῳ τούτων ἐξ ἀριστερῶν

ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΜΙΑΣ ΣΕΙΡΑΣ ΒΟΛΩΝ

Τυφέκιον Ν. Ν. διαμετρήματος 7 χιλ.

Ἑβδόμη ἡμέρα ἐκτελέσεως βολῆς.
Ἡμερομηνία· 10 Ἀπριλίου 1898.
Ἀπόστασις· 400 μέτρα.
Ὑψόμετρον χρησιμοποιηθὲν· 400 μέτρα.
Καιρός· συννεφώδης ἀλλὰ ξηρός.
Θερμοκρασία: + 15.
Βαρομετρικὴ θλῖψις· 760.
Ἄνεμος· 3 μέτρων, ἐκ δεξιῶν.
Φυσίγγια: Προμηθείας κτλ.

Συντεταγμέναι τοῦ σκοπευομένου σημείου Ο { 10 Ἀν. 20 Ἀρ.

Ἀριθμὸς {
δοκιμαστικαί 4
βληθεῖσαι 10
ἀναγραφεῖσαι 10
ἐπιτυχοῦσαι τὸν σκοπὸν 10
ἀποτυχοῦσαι αὐτόν 0

Σειρὰ ἀποτελεσμάτων τῶν βολῶν.	Ἀν.	Κ.	Ἀρ.	Δ.	*Παρατηρήσεις*
1.	39	»	21	»	
2.	35	»	»	3	
3.	34	»	15	»	
4.	27	»	30	»	
5.	25	»	24	»	
6.	19	»	28	»	
7.	19	»	17	»	
8.	16	»	33	»	
9.	10	»	»	47	
10.	»	2	24	»	Βολὴ ἀκανόνιστος· τὸ ἀποτέλεσμα ἀπέδειξεν ὅτι τὸ περικάλυμμα τῆς βολίδος ἐσχίσθη.
Ἄθροισμα	224	2	192	50	
Ν' ἀφαιρεθῶσι	2	»	50	»	
Διαφορά	222	»	142	»	
Συντεταγμέναι μέσου σημείου	22,2	»	14,2	»	Διαιροῦντες διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βολῶν ἔχομεν τὰς συντεταγμένας τοῦ μέσου σημείου. Τὸ μέσον σημεῖον εὑρίσκεται εἰς 12 ἑκατοστόμετρα ἄνωθεν καὶ 6 ἑκατοστ. δεξιὰ τοῦ σκοπευομένου σημείου Ο (εἰς ἀριθμοὺς στρογγύλους).
Συντεταγμέναι τοῦ σκοπευομένου σημείου Ο	10,0		20,0		
Διαφορά	12,2		5,8		

Σημ. Ἐλήφθη ἀπὸ τὸ Cours des écoles de tir 1884. Tome premier pg. 121.

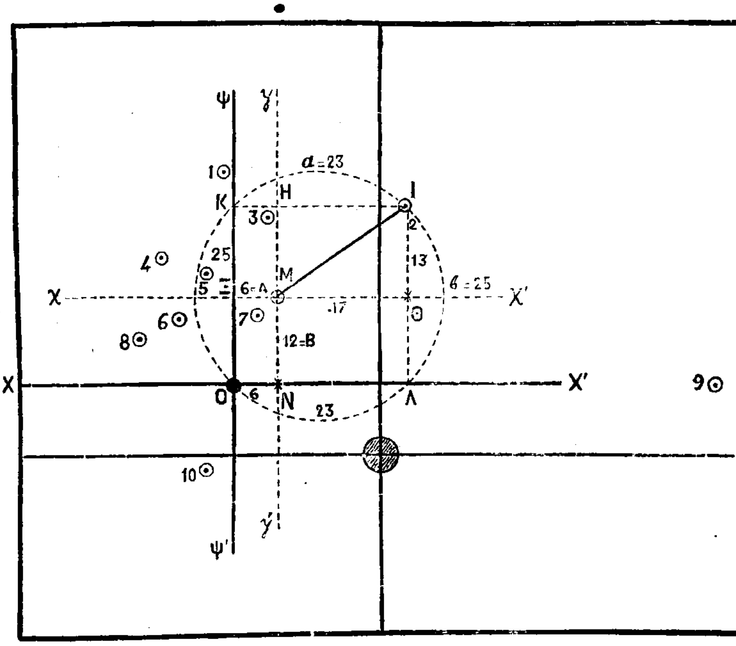
πρὸς δεξιά, ὅπως μὴ παραλειφθῇ βολή τις, διαγράφουσι δὲ τὰς ἐξ αὐτῶν καταμετρηθείσας.

Δεν πρέπει νὰ λογίζωσιν ὡς σημεῖα κρούσεως βολῶν τὰ ἀπολαμβανόμενα ἐποστρακιστικῶς, συνεπῶς δὲν καταμετροῦνται αἱ συντεταγμέναι τούτων· τὰ ἴχνη τούτων εὐκόλως ἀναγνωρίζονται ἐκ τοῦ ἀκανονίστου σχήματός των.

γ') **Μέσον σημεῖον** (point moyen) καλεῖται τὸ κέντρον τῆς συγκεντρώσεως τῶν βολῶν· τὸ μέσον τοῦτο σημεῖον εἶνε τὸ σημεῖον τῆς κρούσεως τῆς μέσης τροχιᾶς.

Ἀθροίζοντες ἁπάσας τὰς κατακορύφους τεταγμένας τῶν σημείων κρούσεως τῶν βολίδων (ἑκάστης φερούσης τὸ σημεῖόν της + ἢ —, ἤτοι ἐκτελοῦντες ἀλγεβρικὴν ἄθροισιν) καὶ διαιροῦντες διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βολῶν, ἀπολαμβάνομεν τὴν **τεταγμένην τοῦ μέσου σημείου** μετὰ τοῦ αὐτοῦ τῆς ἀθροίσεως σημείου θετικοῦ ἢ ἀρνητικοῦ. Ἐπίσης ἀθροίζοντες τὰς ὁριζοντίους τετμημένας τῶν σημείων τῆς χρούσεως (ἀλγεβρικῶς) καὶ διαιροῦντες διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βολῶν, ἀπολαμβάνομεν τὴν **τετμημένην τοῦ μέσου σημείου** μετὰ τοῦ ἰδίου τῆς ἀθροίσεως σημείου (βλ. ἀνωτέρω πίνακα ἀναγραφῆς σειρᾶς βολῶν).

Τοιουτοτρόπως ἔχομεν τὰς **συντεταγμένας τοῦ μέσου σημείου Μ,** ὅπερ εἶνε θεωρητικὸν σημεῖον πέριξ τοῦ ὁποίου συγκεντροῦνται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀκανονίστως τὰ διάφορα σημεῖα κρούσεως, τῶν ὁποίων παριστᾷ μόνον τὴν μέσην θέσιν.

$$\mathrm{M}\ \Big|\ \begin{array}{l}\mathrm{M\Xi}=\mathrm{A}=6\\ \mathrm{MN}=\mathrm{B}=12\end{array} \qquad \begin{array}{l}\mathrm{IH}=\mathrm{IK}-\mathrm{M\Xi}=23-6=+17\\ \mathrm{I\Theta}=\mathrm{I\Lambda}-\mathrm{MN}=25-12=+13\end{array}$$

$$\mathrm{I}\ \Big|\ \begin{array}{l}\mathrm{IK}=\alpha=23\\ \mathrm{I\Lambda}=\beta=25\end{array} \qquad \mathrm{MI}=\sqrt{(\alpha-\mathrm{A})^2+(\beta-\mathrm{B})^2}=\sqrt{17^2+13^2}$$

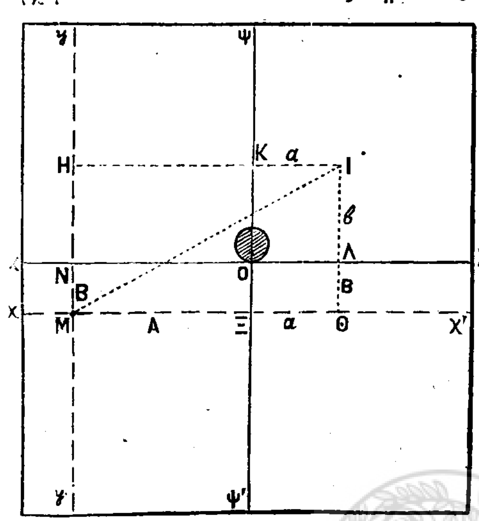
$$\begin{array}{l}\mathrm{M\Theta}=\alpha-\mathrm{A}=23-6=17\\ \mathrm{I\Theta}=\beta-\mathrm{B}=25-12=13\end{array}$$

Πρὸς ἀναγωγὴν τῶν σημείων τῆς συγκεντρώσεως εἰς τὸ μέσον σημεῖον, μετατρέπουσι τὰ ὑψόμετρα καὶ τὰς κατὰ διεύθυνσιν ἀποκλίσεις, μεταφέροντες τοὺς ἄξονας τῶν συντεταγμένων παραλλήλως ἑαυτῶν.

Ἡ μεταβολὴ αὕτη δεικνύει τὴν σημασίαν τοῦ μέσου σημείου, ὅπερ εἶνε τὸ κέντρον τῆς συγκεντρώσεως.

Πρὸς μετατροπὴν τῶν ὑψομέτρων καὶ τῶν κατὰ διεύθυνσιν ἀποκλίσεων ἐνεργοῦσιν ὡς ἑξῆς:

Ἐπὶ τοῦ σκοποῦ (ἢ τοῦ χάρτου) ἐφ' οὗ παριστάνονται τὰ διάφορα ταῦτα σημεῖα κρούσεως, χαράττουσι δύο γραμμὰς (ἄξονας), τὴν μίαν ὁριζόντιον χχ' καὶ τὴν ἑτέραν κατακόρυφον ψψ', διερχομένας ἀμφοτέρας διὰ τοῦ μέσου σημείου **Μ** καὶ συνεπῶς παραλλήλους τῶν ἀξόνων **ΧΧ'** καὶ **ΨΨ'** τῶν διερχομένων διὰ τοῦ **σκοπευθέντος σημείου** Ο.

Ἐὰν αἱ συντεταγμέναι τοῦ μέσου σημείου **Μ** ἦνε

ΜΞ=(—Α)=(—8) καὶ ΜΝ=(—Β)=(—2) τοῦ δὲ σημείου κρούσεως Ι ἦνε

ΙΚ=α=4 καὶ ΙΛ=6=4

ἀναφορικῶς πρὸς τοὺς ἄξονας τοῦ σκοπευθέντος σημείου Ο, αἱ νέαι συντεταγμέναι τοῦ σημείου τῆς κρούσεως Ι ἀναφορικῶς πρὸς τοὺς ἄξονας χχ' καὶ ψψ' τοῦ μέσου σημείου Μ θὰ ἦνε ΙΗ καὶ ΙΘ, ἀλλά,

ΙΗ=ΙΚ+ΜΞ=α+Α=4+8=12

καὶ ΙΘ=ΙΛ+ΜΝ=6+Β=4+2= 6

ἤτοι αἱ συντεταγμέναι τοῦ Μ δέον νὰ προστεθῶσι μὲ ἐναντία σημεῖα, ἐξ οὗ ἐξάγεται ὁ κανὼν ὅτι «ἀπολαμβάνουσι τὰς νέας συετεταγμένας τοῦ σημείου τῆς κρούσεως ἐκ τῶν παλαιῶν ἀφαιροῦντες ἐξ αὐτῶν τὰς συντεταγμένας τοῦ μέσου σημείου ἀναφορικῶς πρὸς τὸ σκοπευόμενον σημεῖον, ἤτοι προσθέτοντες εἰς τὰς παλαιὰς συντεταγμένας τοῦ σημείου τῆς κρούσεως τὰς συντεταγμένας τοῦ μέσου σημείου μετ' ἐναντίου σημείου.

δ') **Μέτρησις τῶν ἀποκλίσεων.** Αἱ ἀποστάσεις (Α+α) καὶ (Β+6) εἶνε θετικαὶ ἢ ἀρνητικαί, μετρῶντες δὲ ταύτας, ἤτοι τὰς ΜΘ=Α+α καὶ ΙΘ=Β+6, ὡς πρὸς τοὺς ἄξονας τοῦ μέσου σημείου Μ, ἔχομεν τὴν **ὁριζόντιον ἀπόκλισιν** ἢ **κατὰ διεύθυνσιν ἀπόκλισιν** (**écart horizontal ou écart en direction** τοῦ σημείου τῆς κρούσεως Ι, καὶ τὴν **κάθετον ἀπόκλισιν** ἢ **καθ' ὕψος ἀπόκλισιν** (**écart vertical ou écart en hauteur**) τοῦ αὐτοῦ σημείου Ι ὡς πρὸς τοὺς ἄξονας τοῦ μέσου σημείου Μ. Ἡ ἀπόστασις ΜΙ εἶνε ἡ **ἀπόκλισις** ἢ **ἀπόλυτος ἀπόκλισις** (**écart ou écart absolu**) τοῦ σημείου τῆς κρούσεως Ι, ὑπονοουμένου ἐπίσης «σχετικῶς πρὸς τοὺς ἄξονας τοῦ μέσου σημείου».

Ἡ τιμὴ τῆς ἀποκλίσεως ταύτης εἶνε

$$ΜΙ=\sqrt{(Α+6)^2+(Β+6)^2}$$

ἐξ ἧς συνάγεται ὅτι ἡ **ἀπόλυτος ἀπόκλισις** εἶνε ἡ ὑποτείνουσα ὀρθογωνίου τριγώνου, οὗτινος αἱ δύο πλευραὶ εἶνε ἡ **κατὰ διεύθυνσιν ἀπόκλισις** καὶ ἡ **καθ' ὕψος ἀπόκλισις.**

ε') **Μέση κατὰ διεύθυνσιν ἀπόκλισις καὶ μέση καθ' ὕψος ἀπόκλισις.** Ἐὰν μετρήσωσι τὴν ἀπόστασιν ΙΗ ἢ **ΜΘ ὅλων τῶν σημείων τῆς κρούσεως**, ὡς πρὸς τὸν ὁριζόντιον ἄξονα τοῦ μέσου σημείου **Μ**, καὶ ἀθροίσωσι τὰς κατὰ διεύθυνσιν ταύτας ἀποκλίσεις, διαιροῦντες τὸ ἄθροισμα διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βληθεισῶν βολῶν, ὧν ἔχουσι τὰ σημεῖα τῆς κρούσεως, ἀπολαμβάνουσι τὴν **μέσην κατὰ διεύθυνσιν ἀπόκλισιν.** Ἐπίσης ἐὰν μετρήσωσι τὴν ἀπόστασιν **ΙΘ ἢ ΜΗ ὅλων τῶν σημείων τῆς κρούσεως**, ὡς πρὸς τὸν κατακόρυφον ἄξονα τοῦ μέσου σημείου **Μ** καὶ ἀθροίσωσι τὰς καθ' ὕψος ταύτας ἀποκλίσεις, διαιροῦντες τὸ ἄθροισμα διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βληθεισῶν βολῶν, ὧν ἔχουσι τὰ σημεῖα τῆς κρούσεως, ἀπολαμβάνουσιν τὴν μέσην **καθ' ὕψος ἀπόκλισιν.**

Ἔστω ν ὁ ἀριθμὸς τῶν σημείων τῆς κρούσεως α ἡ κατὰ διεύθυνσιν ἀπόκλισις καὶ β ἡ καθ' ὕψος ἀπόκλισις ἑνὸς σημείου τῆς κρούσεως, θὰ ἔχωμεν:

μέση κατὰ διεύθυνσιν ἀπόκλισις, $\frac{Σα}{ν}$, καὶ

μέση καθ' ὕψος ἀπόκλισις, $\frac{Σ6}{ν}$.

Τῆς συμβολικῆς ἐκφράσεως Σ σημαινούσης τὸ σύνολον (ἄθροισμα) ὅλων τῶν κατὰ διεύθυνσιν ἢ τῶν καθ' ὕψος ἀποκλίσεων.

Ἡ ἐκτεθεῖσα μέθοδος πρὸς ὑπολογισμόν, π. χ. τῆς μέσης καθ' ὕψος ἀποκλείσεως, ἀπαιτεῖ:

1) Τὴν ἀναζήτησιν τοῦ μέσου σημείου, ἤτοι τὴν πρόσθεσιν τῶν ν τεταγμένων (ΙΘ) τῶν σημείων τῆς κρούσεως καὶ τὴν διαίρεσιν τοῦ ἀθροίσματος διὰ τοῦ ἀριθμοῦ ν.

2) Τὴν μετατροπὴν τῶν ν αὐτῶν τετμημένων διὰ προσθέσεως ἢ ἀφαιρέσεως ὅπως ἀνωτέρω εἰς τὸ περὶ μέσου σημείου ἐξετέθη.

3) Τὴν ἄθροισιν τῶν οὕτως ὑπολογισθεισῶν ν ἀποκλείσεων καὶ τὴν διαίρεσιν τοῦ ἀθροίσματος διὰ ν, ἤτοι ἐν ὅλῳ (ν+4) ἐργασίας (ἀριθμητικὰς πράξεις).

ς') **Ἁπλοποίησις τοῦ ὑπολογισμοῦ.** Δύνανται νὰ καταλήξωσιν εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα διὰ μικροτέρου ἀριθμοῦ ἐργασιῶν.

Τῷ ὄντι, ἐὰν ἀφοῦ ἀναχθῇ ἡ συγκέντρωσις τῶν βολῶν εἰς τὸ μέσον σημεῖον κάμωσιν ἐπὶ τῶν νέων τεταγμένων τοὺς ἀναγκαίους ὑπολογισμοὺς πρὸς εὕρεσιν τοῦ μέσου σημείου, δέον νὰ εὕρωσι διὰ τὸ σημεῖον τοῦτο ὡς τεταγμένην μηδέν· ἐν ἄλλοις λόγοις τὸ ἄθροισμα τῶν κάτωθεν **τεταγμένων**, ἤτοι τὸ σύνολον ὅλων τῶν **καθ' ὕψος** (ἤτοι κατακορύφων θετικῶν καὶ ἀρνητικῶν) **ἀποκλίσεων** (ὑψομέτρων) εἶνε διπλάσιον **τοῦ ἀθροίσματος τῶν κάτωθεν**, π. χ. ἀποκλίσεων.

Ὑποθέσωμεν ὅτι ὑπάρχουσιν ἄνωθεν τοῦ μέσου σημείου ὀλιγώτερα σημεῖα κρούσεως τῶν βολίδων ἢ κάτωθεν αὐτοῦ· ἀθροίζοντες **τὰ ἄνωθεν ὑψόμετρα καὶ** διπλασιάζοντες τὸ εἰρημένον ἄθροισμα, θὰ ἔχωμεν **τὸ σύνολον ὅλων τῶν καθ' ὕψος ἀποκλίσεων**, τοιουτοτρόπως δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀριθμητικῶν πράξεων ἐλαττοῦται τοὐλάχιστον κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ ἀριθμοῦ ν.

ζ'. **Γεωμετρικὴ ἀπόκλισις** (**écart géométrique**). Καλεῖται οὕτως ἡ ὑποτείνουσα ὀρθογωνίου τριγώνου ἔχοντος ὡς πλευρὰς **τὴν μέσην κατὰ διεύθυνσιν ἀπόκλισιν καὶ τὴν μέσην καθ' ὕψος ἀπόκλισιν.**

Ὁ ὑπολογισμὸς εἶνε ἁπλοῦς, ἐξαγόμενος ἐκ τῆς ἑξῆς συμβολικῆς ἐκφράσεως:

$$\sqrt{\left(\frac{Σα}{ν}\right)^2+\left(\frac{Σ6}{ν}\right)^2}$$

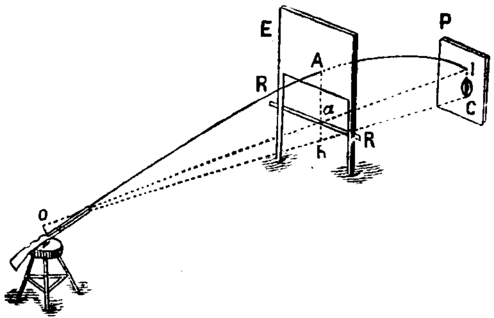
Συγγραφεῖς τινὲς καλοῦσι τὸν εἰρημένον ἀριθμὸν «**μέσην γεωμετριτὴν ἀπόκλισιν**», ἄλλοι δὲ «**μέσην ἀπόκλισιν**» ἥτις εἶνε ἡ ἀκτὶς **τοῦ**

κύκλου τοῦ περιέχοντος τὸ καλλίτερον ἥμισυ τῶν βολῶν.

2) **Εὐθυτενὲς τῆς τροχιᾶς.** Ἡ τροχιὰ εἶνε τοσοῦτον μᾶλλον τεταμένη, ὅσον μεγαλειτέρα εἶνε ἡ **ἀρχικὴ ταχύτης** τῆς βολίδος καὶ ὅσον μεγαλείτερον εἶνε τὸ κατὰ μονάδα ἐπιφανείας τῆς ὀρθῆς τομῆς βάρος αὐτῆς, διότι τότε καὶ αἱ μένουσαι ταχύτητες εἰς τὰς διαφόρους ἀποστάσεις εἶνε σχετικῶς μεγαλείτεραι.

Πρὸς τοῦτο μετροῦνται διὰ τοῦ χρονογράφου αἱ ταχύτητες τῶν βολίδων εἰς ἀπόστασιν 25 ἢ 50 μέτρων ἐκ τοῦ στομίου τῆς κάννης καὶ ὑπολογίζεται τὸ κατὰ μονάδα ἐπιφανείας τῆς ὀρθῆς τομῆς βάρος τῶν βολίδων.

Τὸ εὐθυτενὲς τῆς τροχιᾶς ἐξετάζεται πειρα-

ματικῶς προσδιοριζομένων τῶν τεταγμένων τῆς τροχιᾶς τῶν 600 μέτρων.

Πρὸς μέτρησιν τῶν μικρῶν τεταγμένων, ὁ σκοπευνὴς τοποθετεῖται εἰς τὸ σημεῖον O, ἀπέχον 600 μέτρα τοῦ σταθεροῦ σκοποῦ P, ἐφ' οὗ δέον νὰ ἔχωσι τὰ **σημεῖα** τῆς **κρούσεως** τῶν βολίδων.

Σκοπεύει τὸ κέντρον C τοῦ σταθεροῦ σκοποῦ τοποθετῶν τὸ ὅπλον του ἐπὶ ὀκρίβαντος· διάφραγμά τι E, ἐξ ὑφάσματος, τοποθετεῖται μεταξὺ τοῦ σταθεροῦ σκοποῦ καὶ τοῦ σκοπευτοῦ, εἰς τὰ 550 μέτρα παραδείγματος χάριν.

Ἡ βληθεῖσα βολὶς προσβάλλει τὸν σκοπὸν εἰς I διαπερῶσα τὸ διάφραγμα εἰς A.

Διὰ διόπτρας τοποθετουμένης ἐπὶ τοῦ ὅπλου διευθύνουσιν ὀπτικὴν ἀκτῖνα ἐκ τοῦ σημείου O πρὸς τὸ σημεῖον τῆς κρούσεως I, δύο δὲ βοηθοὶ ἀνυψοῦσιν ἢ καταβιβάζουσι τὸν ὁριζόντιον κανόνα RR οὕτως ὥστε ἡ ἄνω αὐτοῦ ἐπιφάνεια νὰ φθάσῃ εἰς τὸ σημεῖον α, ὅπερ διέρχεται διὰ τῆς ὀπτικῆς ἀκτῖνος OI.

Μετροῦσι διὰ κανόνος τὴν ἀπόστασιν Aα καὶ τὴν θεωροῦσιν ὡς παριστῶσαν τὴν τεταγμένην τῶν 550 μέτρων τῆς τροχιᾶς τῶν 600 μέτρων, ὅπερ προϋποθέτει ὅτι ἡ OI εἶνε ἴση μὲ 600 μέτρα καὶ ἡ Oα ἴση μὲ 550, πρὸς τούτοις δὲ ὅτι ἡ Aα εἶνε κάθετος πρὸς τὴν OI, ὑποθέσεις αἵτινες εἶνε ἐπαισθητῶς ἀκριβεῖς, O ὄντος τοῦ στομίου τοῦ ὅπλου.

Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον προσδιορίζουσι τὰς τεταγμένας τῶν 500, 450, 400,...... μέτρων.

3) **Εἰσδυτικὴ δύναμις τῶν βολίδων.** Ἡ εἰσδυτικὴ δύναμις τῶν βολίδων ἐπὶ κορμοῦ σκληροῦ ξύλου καὶ ἐπὶ χαλυβδίνων πλακῶν μετρεῖται πειραματικῶς εἰς ἀποστάσεις 25 καὶ 50 μέτρων ἐκ τοῦ στομίου τῆς κάννης. Πρὸς εὕρεσιν τῆς ἐπὶ ξύλου εἰσδυτικῆς δυνάμεως τῶν βολίδων τίθεται εἰς ἀπόστασιν 25 ἢ 50 μέτρων πρὸ τοῦ στομίου τῆς κάννης στόχος ἀποτελούμενος ἐκ κορμῶν ὅσον οἷόν τε παχυτέρων σκληροῦ ξύλου (π. χ. δρυός), συνεφαπτομένων ἀλλήλοις. Βάλλονται πέντε τοὐλάχιστον βολαί, καταμετρεῖται διὰ σιδηρᾶς περόνης τὸ βάθος τῆς ὀπῆς, προστιθεμένου καὶ τοῦ μήκους τῆς βολίδος, καὶ λαμβάνεται ὁ μέσος ὅρος τῆς εἰσδύσεως τῶν πέντε βληθεισῶν βολῶν.

Ἐντὸς πλαισίου τίθενται χαλύβδινοι πλάκες πάχος δύο τοὐλάχιστον χιλιοστομέτρων, συνεφαπτόμεναι ἀλλήλαις καὶ ἕτεραι 5 χιλιοστομέτρων καὶ μετρεῖται ἡ ἐπ' αὐτῶν εἴσδυσις.

4) **Ταχυβολία.** Πρὸς εὕρεσιν τῆς ταχυβολίας τοῦ ἐξεταζομένου τυφεκίου, δηλ. τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βολῶν, ἃς δύναταί τις νὰ βάλλῃ κατὰ λεπτόν, **ἐκτελῶν** χανονικῶς τὴν σκόπευσιν, ἐξασκοῦνται προχείρως εἰς τὸν χειρισμὸν τοῦ τυφεκίου ἄνδρες τινὲς καὶ εἶτα ἐκτελοῦνται πέντε τοὐλάχιστον σειραὶ βολῶν, τελουμένης ἐπὶ στόχου κανονικῶς τῆς σκοπεύσεως, μετρεῖται δὲ μεθ' ἑκάστην σειρὰν ὁ ἀριθμὸς τῶν βολῶν, ὅστις ἐβλήθη κατὰ λεπτόν.

Β'. Ἀντοχή.

Πρὸς ἐξέλεγξιν τῆς ἀντοχῆς τυφεκίου τινὸς ἐκτελοῦνται τὰ ἑξῆς πειράματα:

Βάλλονται 3000 βολαὶ δι' ἑκάστου τυφεκίου κατὰ σειρὰς ἐκ 50 φυσιγγίων, μετὰ βραχείας διακοπῆς μεθ' ἑκάστην σειρὰν πρὸς ἀπόψυξιν τοῦ ὅπλου, χωρὶς ταῦτα νὰ καθαρισθῶσι ποσῶς, παρατηροῦνται δὲ καὶ ἀναγράφονται ἅπασαι αἱ δυσχέρειαι αἱ παρουσιαζόμεναι κατὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ τυφεκίου, καθὼς καὶ πᾶσα βλάβη αὐτοῦ, ἐλέγχονται δὲ καὶ οἱ ῥιφθέντες κάλυκες τῶν φυσιγγίων, μὴ τυχὸν παρέσχον ἐκφυγὰς ἀερίων ἐκ τοῦ ἐμπυρεύματος, μὴ τυχὸν διερράγησαν, κτλ.

Κατόπιν, χωρὶς τὸ ὅπλον νὰ καθαρισθῇ, ἐκτελεῖται **βολὴ ἀκριβείας** εἰς μὲν τὰ 400 μέτρα μετὰ τὴν βολὴν τῶν 1500 βολῶν καὶ εἰς τὰ 600 τοὐλάχιστον μέτρα μετὰ τὴν βολὴν τῶν ἑτέρων 1500 βολῶν καὶ συγκρίνονται τ' ἀποτελέσματα μετὰ τῶν ἀρχικῶς δεδομένων.

Μετρεῖται κατόπιν ἡ θερμοκρασία τῆς κάννης μετὰ 100 **συνεχεῖς βολάς**, διὰ θερμομέτρου εἰσαγομένου ἐπὶ τῆς θαλάμης, ἀνοιγομένου τοῦ οὐραίου. [1]

α') **Δοκιμὴ διὰ κρούσεως.** Τὸ τυφέκιον ῥίπτεται ὁμοιομόρρως καὶ ὁριζοντίως μεθ' ὁρμῆς, ἀριθμόν τινα φορῶν, π. χ. ἑξάκις ἢ ἑπτάκις, ἐκ σχετικοῦ ὕψους 1μ,50 τοὐλάχιστον μέτρου καὶ εἰς ἀπόστασιν 4 ἕως 5 μέτρων, μεθ' ὃ ἐξετάζεται λεπτομερῶς ἡ λειτουργία τοῦ μηχανισμοῦ, ἐξακριβοῦνται αἱ τυχὸν ἐπὶ τοῦ τυφεκίου

[1] Κατὰ τὰς δοκιμὰς τοῦ Βελγικοῦ Μάουζερ ἡ θερμοκρασία ἀνῆλθεν εἰς 240°.

ἐν γένει βλάβαι καὶ βάλλεται ἀριθμός τις βολῶν ἀκριβείας.

β') Δοκιμὴ δι' ὀξειδώσεως δι' ὕδατος. Τὸ τυφέκιον βυθίζεται ἐντὸς ἀραιᾶς διαλύσεως κοινοῦ ἅλατος, ἀνοιγομένου τοῦ οὐραίου καὶ ἀφίεται ἐντὸς τοῦ ὕδατος τούτου ἐπὶ τρεῖς περίπου ὥρας, εἶτα ἐξάγεται καὶ ἀφίεται βεβρεγμένον, τὴν δ' ἐπομένην καθαρίζεται ἐπ' ἐλάχιστον καὶ προχείρως διὰ τεμαχίου ξηρᾶς ὀθόνης, ἵνα ἀφαιρεθῇ ὀλίγον ὁ ἰός. Κατόπιν ἐξετάζεται ἡ λειτουργία τοῦ μηχανισμοῦ καὶ ἐξακριβοῦται ἡ ἀκρίβεια τῆς βολῆς.

γ') Εὐχερὴς χρῆσις ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ. Τὰ κυριώτερα στοιχεῖα τῆς εὐχεροῦς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ χρήσεως τυφεκίου τινὸς εἶνε τὸ βάρος αὐτοῦ, τὸ μῆκός του μετὰ ἢ ἄνευ ξιφολόγχης, τὸ βάρος τῶν φυσιγγίων ὁ εὐχερὴς χειρισμὸς τοῦ μηχανισμοῦ, ἡ λύσις καὶ ἁρμολόγησις τοῦ ὅπλου ἐν γένει, ὁ ἀριθμὸς τῶν τεμαχίων καὶ ἡ λύσις καὶ ἁρμολόγησις τοῦ κινητοῦ οὐραίου, ἡ παρεχομένη ὑπὸ τοῦ μηχανισμοῦ ἀσφάλεια κατὰ τῶν προώρων ἀναφλέξεων, ἡ ἐκφυγὴ ἀερίων ἐκ τοῦ φυσιγγίου καὶ συνεπῶς ἡ ῥύπανσις τοῦ κινητοῦ οὐραίου. Ἅπαντα ταῦτα ἐξετάζονται λεπτομερῶς.

ὁπλονόμος, ου, ὁ [πλοίου] capitaine d'armes, ὑπαξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ ἐπιπεφορτισμένος τὴν ἀστυνομίαν τοῦ πλοίου καὶ τὴν συντήρησιν τῶν φορητῶν ὅπλων βλ. καὶ ὑπαξιωματικοὶ (ναυτικοῦ) ὑπόλογοι.

ὁπλοποιεῖον, ου, τό· καὶ ὁπλουργεῖον, fabrique d'armes ou manufacture d'armes, μέγα βιομηχανικὸν ἐργοστάσιον ἔνθα κατασκευάζονται καὶ ἐπισκευάζονται ὅπλα. § —, ἐργοστάσιον τοῦ ὁπλοδιορθωτοῦ εἰς τοὺς στρατῶνας, κτλ. atelier d'armurier.

ὁπλοποιέω βλ. ὁπλοποιῶ.

ὁπλοποιητικός, ή, όν· βλ. ὁπλοποιϊκός.

ὁπλοποιΐα, ας, ἡ· ἡ κατασκευὴ ὅπλων, fabrication d'armes ; armurerie, n. f. ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν ἐν γένει ὅπλα, ἡ ὁπλοποιϊκή.

ὁπλοποιϊκή, ῆς, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν ὅπλα, art de fabriquer des armes; ἡ ὁπλοποιΐα.

ὁπλοποιϊκός, ή, όν καὶ ὁπλοποιητικός· ὁ σχετικὸς μὲ τὴν κατασκευὴν τῶν ὅπλων, relatif à la fabrication des armes.

ὁπλοποιός, ός, όν· ὁ κατασκευάζων ὅπλα, qui fabrique des armes ; || [ουσ.] ὁπλοποιός, οῦ, ὁ· ὁ τεχνίτης, ὁ κατασκευαστὴς ὅπλων, fabricant d'armes ; ὁ ὁπλουργός, armurier, n. m. ἐπίσης ὁ ὁπλοδιορθωτὴς ἤτοι ὁ ἐπισκευάζων ἐν γένει τὸν ὁπλισμὸν εἰς τὰ διάφορα τοῦ στρατοῦ σώματα.

ὁπλοποιῶ (έω), μέλ. ήσω· κατασκευάζω ὅπλα, fabriquer des armes.

ὁπλοπώλης, ου, ὁ· ὁ ἔμπορος ὅπλων, marchand d'armes ; armurier, n. m.

ὁπλοστάσιον, ου, τό· arsenal, n. m. [καὶ arsenal de place]. Κατάστημα ἐν τῷ ὁποίῳ ὑπάρχουσιν ἐργοστάσια κατασκευῆς (ateliers de construction) καὶ ἐπιδιορθώσεως ἁπάντων τῶν στρατιωτικῶν εἰδῶν τῶν χρησίμων διὰ τὸν πόλεμον, καθὼς καὶ ἀποθῆκαι ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν· || ὁπλοστάσιον ἐπισκευαστικόν, arsenal de construction. § —, salle d'armes = académie d'armes ; αἴθουσα ἐν ᾗ ἀποτίθενται διάφορα ὅπλα πρὸς φύλαξιν· || —, râtelier d'armes ; βλ. ὁπλοθήκη.

ὁπλουργεῖον, είου, τό· βλ. ὁπλοποιεῖον.

ὁπλουργία, ας, ἡ· βλ. ὁπλοποιΐα.

ὁπλουργός, οῦ, ὁ· βλ. ὁπλοποιός.

ὁπλοφορία, ας, ἡ· ἡ τῶν ὅπλων φόρησις, τὸ φέρειν (βαστάζειν) ὅπλα (le) port d'armes ; || ἄδεια ὁπλοφορίας, permis de port d'armes; || ἄδεια ὁπλοφορίας διὰ θήραν, permis de chasse ; βλ. καὶ ἀνάληψις τῶν ὅπλων. § — [στρατ.], (le) port d'arme, ὁ τρόπος τοῦ φέρειν τὸ ὅπλον καὶ ἡ θέσις τῆς ὁπλοφορίας.

ὁπλοφόρος, ου, ὁ· ὁ φέρων ὅπλα, ὁ ὡπλισμένος, homme (soldat) armé.

ὁπλοφορῶ (έω), μέλ. ήσω· φέρω ὅπλα, porter des (les) armes ; εἶμαι ὡπλισμένος.

ὁπλοφυλάκιον, ου, τό· ἀποθήκη ὅπλων, magasin d'armes, τόπος χρησιμεύων πρὸς φύλαξιν ὅπλων· βλ. ὁπλοθήκη.

ὁπλοφύλαξ, ακος, ὁ· ὁ τὴν φύλαξιν τῶν ὅπλων ἐπιτετραμμένος. gardien des armes.

ὁπόθεν, [ἐπίρ.] ἐξ ὁποίου μέρους, d'où ; || ὁπόθεν καὶ ἄν, d'où que ; de quelque part (côté) que = ἀπὸ ὅποιον μέρος καὶ ἄν, ἀπ' ὅπου καὶ ἄν.

ὁποῖος, ὁποία, ὁποῖον [ἀντων.] quel, quelle ; que ; ὁποίου εἴδους, ὁποίας ποιότητος, ὁποίας λογῆς, de quelle nature, de quelle qualité, de quelle façon ; || ὁποῖον κάλλος, quelle beauté ; || ἠξεύρω ὁποῖος εἶνε, je sais quel homme il est ; || ὁποία ἀναίδεια, quelle impudence ! || τοιοῦτος ὁποῖον μὲ βλέπετε, tel que vous me voyez ; || δὲν ἠξεύρεις ὁποῖος τις εἶνε, vous ne savez pas quel homme il est. § ἀοριστολ.] ὁποῖος καὶ ἄν, ὁποιοσδήποτε, qui que ; quel que ; βλ. καὶ ὅποιος. § [ἐνάρθ. ὡς ἀναφορ. ἀντων.] qui ; que ; lequel ; laquelle ; etc ; || τὰ ὁποῖα, lesquels ; || ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος μὲ ἀγαπᾷ, l'homme qui m'aime ; || ἡ γυνὴ ἡ ὁποία φροντίζει περὶ τῆς οἰκίας της, la femme qui a soin de son ménage ; || τὸ βιβλίον τὸ ὁποῖον πραγματεύεται τὸ θέμα τοῦτο, le livre qui traite de cette matière ; || ἰδοὺ τὸ βιβλίον τῆς ἀδελφῆς σου τὸ ὁποῖον ἀγαπῶ τὰ μέγιστα, voici le livre de votre sœur, lequel j'aime infiniment ; || τὸ πρᾶγμα περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλῶ, la chose dont je parle ; || δένδρον τοῦ ὁποίου ὁ καρπὸς εἶνε ἐξαίρετος, un arbre dont le fruit est excellent ; || εἶνε πρᾶγμα ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξαρτᾶται ἡ τιμή μου, c'est une chose d'où dépend mon honneur ; || ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ἦλθε, l'homme qui est venu ; || ἐγὼ ὁ ὁποῖος τὸ γνωρίζω, moi qui le sais ; || ἡ οἰκία τοῦ ἀδελφοῦ σου ἡ ὁποία εἶνε λαμπρά, la maison de votre frère laquelle est magnifique ; || ὁ ἄνθρωπος τοῦ ὁποίου, l'homme dont ; || αὐτοῦ εἶνε ἄνθρωποι, περὶ τῆς χρηστότητος τῶν ὁποίων, ce

sont des gens, de la probité desquels; || ὑμεῖς πρὸς τὸν ὁποῖον ὁμιλῶ, vous à qui je parle; || οἰκία εἰς τὴν ὁποίαν δὲν εἰσέρχεταί τις, une maison où l'on n'entre pas; || ἡ στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν τὸν εἶδα, le moment où je l'ai vu; || εἶνε δίκη ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξαρτᾶται ἡ περιουσία του, c'est un procès d'où dépend sa fortune; || τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ περάσω, l'endroit par où je dois passer; || τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον τὸν ἄφησα, là où je l'ai laissé.

ὅποιος, α, ον (ἀντων. ἀόρ.), ὅστις, ἥτις, ὅ,τι, ἐκεῖνος ὅστις [celui] qui; οἱοσδήποτε, οἱαδήποτε, qui que, quel (quelle) que; quiconque; quelleconque; || — ἔλθῃ πρῶτος, celui qui viendra le premier; || ἀγάπα ὅποιον σ'ἀγαπᾷ, aimez qui vous aime; || ἂς γράψῃ ὅποιος θέλει, écrive qui voudra; || θὰ πιστεύω ὅποιον θέλεις, je croirai qui vous voudrez; || — μ' ἀγαπᾷ ἂς μ' ἀκολουθήσῃ, qui m'aime me suive; || δός το εἰς ὅποιον θέλεις, donnez-le à qui vous voudrez; || ἂς φύγῃ — θέλει, libre à qui veut de s'en aller; || [εἶνε]— τὸ κερδίσῃ, c'est à qui le gagnera; || — καὶ ἂν ἦνε, qui que ce soit; || — καὶ ἂν ἦνε ὁ σκοπός του, quelle que soit son intention; || — σοῦ τὸ εἶπε, σ' ἐγέλασε, quiconque vous l'a dit, vous a trompé; || — τὸ κάμῃ θὰ τιμωρηθῇ, quiconque fera cela sera puni; || ὅποιαν ἡμέραν θέλει, le jour qu'il voudra; || — δὲν τὸ βλέπει εἶνε τυφλός, qui ne le voit pas est un aveugle; || — τὸ ἤκουσε, ceux qui l'ont entendu; || εἶνε μωρὸς ὅποιος τὸ πιστεύσῃ, bien sot qui le croirait; || ὅποιαν ὥραν θέλει, l'heure qu'il voudra; || μ' ὅποιον ὁμιλήσῃς θὰ σοῦ εἰπῇ τὰ ἴδια, parlez à qui vous voudrez, il vous dira la même chose.

ὁποιοσδήποτε (ἀντων. ἀόρ.), ὅποιος καὶ ἄν, qui que ce soit; quel ... que [ce] soit; quiconque; quelconque; || ὁποιοσδήποτε τὸ εἶπε, qui que ce soit qui l'ai dit; || οἱοσδήποτε τὸ κάμῃ θὰ τιμωρηθῇ, quiconque fera cela sera puni; || δὲν φοβοῦμαι ὁποιονδήποτε, je ne crains qui que ce soit; || δὲν ὑπάρχει λόγος ὁποιοσδήποτε, il n'y a aucune raison; βλ. καὶ **οἱοσδήποτε.**

ὁποπέρχιον, ου, τό· βλ. γουταπέρκα.

ὀπός, οῦ, ὁ· ὁ χυμὸς τῶν φυτῶν, ἰδίως τῶν δένδρων, suc, n. m. goutte ou larme produite par les incisions faites aux arbres; || || ὀπὸς τῶν κρεάτων, τῶν λαχάνων, κτλ. suc; || ὀπὸς πράγματος ἐκθλιβομένου, jus, n. m. || ὀπὸς ἢ χυμὸς τῶν φυτῶν, sève, n. f. || ἐξάγω, ἐκθλίβω τὸν χυμόν, tirer, exprimer le jus de...

ὁποσάκις [ἐπίρ.], ὅσαις φοραῖς καὶ ἄν, autant de fois que; aussi souvent que.

ὁπόσον [ἐπίρ.], πόσον, combien que.

ὁπόσος, η, ον (ἀντ.), combien de; βλ. **πόσος.**

ὁπόταν [σύνδ.], **ὅταν,** quand, lorsque; || — ἔλθῃ, quand il viendra; βλ. καὶ **ὅταν.**

ὁπότε [σύνδ.], βλ. **ὅτε.**

ὁπου [ἐν. ὅπου] (ἐπίρ. ἀναφ.) καὶ κατ' ἀφαίρεσιν 'ποῦ, que; qui; lequel; où; || ὁ ἄνθρωπος ὅπου ἦλθε, l'homme qui est venu; || ὅλα αὐτὰ ὁποῦ βλέπεις, tout ce que vous voyez; || θὰ ἔλθῃ καιρὸς ὅπου θὰ μετανοήσῃς, le temps viendra où vous vous en repentirez; || συγχώρησέ τον ὁποῦ ἔπταισε, pardonnez-lui d'avoir failli; || εὐθὺς ὁποῦ θὰ ἔλθῃ, aussitôt (dès) qu'il arrivera; || ἐδῶ εἶνε ὁποῦ τὸν εἶδα, c'est ici que je l'ai vu; βλ. **ποῦ** καὶ ὅπου.

ὅπου [ἐπίρ. τοπ.], εἰς ὅποιον μέρος, où; || ἐκεῖ ὅπου τὸν ἄφησα, là où je l'ai laissé; || — τοῦ ἀρέσει, où bon lui semble; || τὸ μέρος ἀφ' ὅτου ἔρχεται, l'endroit d'où il vient; || — ὑπάγῃς θὰ ὑπάγω, où tu iras j'irai; || — καὶ ἂν ἦσθε, en quelque lieu que vous soyez; où que vous soyez; || — καὶ ἂν ὑπάγητε, quelque part que vous alliez; || ἐπῆγε ἀπ' ἐκεῖ ὅπου ἦλθε, il s'en est retourné d'où il est venu; || ἀφ' ὅπου καὶ ἂν ἔλθῃ, de quel endroit (côté) qu'il vienne; || — καὶ ἂν ἦνε [φρ. χρον.], d'un moment à l'autre (=ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν), εὐθύς, ταχέως, bientôt; || — καὶ ἂν ἦνε ἔφθασε, il va venir dans un moment; || ὅπου καὶ ἂν ἦνε θὰ φανῇ, il ne tardera pas à paraître. § [ἀντὶ ἀντων. ἀορ.] celui (celle) qui; || ὅπου τὸ φάγῃ τὸ ξεύρει, celui qui en mangera saura ce que c'est (m'en dira des nouvelles); || ὅποιος μπορεῖ ἂς μιλήσῃ, parle qui peut.

ὁπουδήποτε, [ἐπίρ.] εἰς οἱονδήποτε μέρος, en quelque lieu (endroit) que ce soit; ἀδιάφορον ποῦ, n'importe où.

ὀπτανεῖον, ου, τό· ὁ τόπος, τὸ μέρος ὅπου ψήνουσιν ἢ βράζουσί τι, μαγειρεῖον (ψητῶν), rôtisserie, n. f.

ὀπτανεύς, έως, ὁ· ὁ ψήνων, rôtisseur, euse; ὅθεν ὁ μάγειρος.

ὀπτάνθραξ, ακος, ὁ ἢ ἀπηνθρακωμένος γαιάνθραξ, coke ἢ coak, n. m. κοινῶς τὸ κώκ· τεχνητὸν καύσιμον (combustible artificiel) ὄψεως σπογγώδους καὶ χρώματος μέλαινος μεταλλοειδοῦς, ἐλαφρόν, δασύτητος 0,40, ἔχον θερμαντικὴν δύναμιν (pouvoir calorique) 7,000 μονάδων θερμότητος (calories), καῖον ἄνευ φλογὸς τῇ ἐπενεργείᾳ ἰσχυροῦ ῥεύματος. Ὁ ὀπτάνθραξ ἀπολαμβάνεται διὰ τῆς καύσεως γαιάνθρακος (houille) ἐντὸς κεκλεισμένου χώρου, κυρίως δὲ ἐκ τῶν ἐργοστασίων τοῦ ἀεριόφωτος, ὅπου οἱ γαιάνθρακες καιόμενοι ἐντὸς κεκλεισμένων χυτοσιδηρῶν χοανῶν ἐκλύουσιν τὸ διττανθρακοῦχον ὑδρογόνον (bicarbure d'hydrogène ou gaz d'éclairage), καὶ τὴν πισσάσφαλτον (goudron minéral) ἀφίνοντες ὡς κατάλοιπον τὸν ὀπτάνθρακα.

ὀπτασία, ας, ἡ· ὅραμα, vision, n. f. ἀπατηλὴ φαντασία, ἰδέα ἄνευ βάσεως τινός.

ὀπτήρ, ῆρος, ὁ [ναυτ.], homme de vigie, ἢ ἁπλῶς vigie, n. f. κοινῶς σκοπὸς τοῦ ἱστοῦ· σκοπὸς ἱστάμενος ἐπὶ τοῦ θωρακίου ἱστοῦ πρὸς ἐπόπτευσιν τοῦ ὁρίζοντος.

ὄπτησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ψήνειν τι,

action de rôtir ; ἡ ἔψησις, τὸ ψήσιμον, rôtissage, n. m. § —, cuisson, n. f. ὁ φρυγμός, ἡ ἕψησις, κοινῶς τὸ ψήσιμον, π. χ. τῶν ὀπτοπλίνθων, μετάλλων, κτλ. βλ. καὶ πλίνθος (brique).

ὀπτική, ῆς, ἡ· optique, n. f. χαλεῖται κυρίως ἡ περὶ τὸ ὁρᾶν ἐπιστήμη, ἐπειδὴ ὅμως τούτου ἡ πηγή εἶνε τὸ φῶς, ὀπτική σημαίνει ἰδικῶς τὴν περὶ τοῦ φωτὸς διδασκαλίαν. Αὕτη διαιρεῖται εἰς διάφορα κεφάλαια, πραγματευόμενα περὶ τῶν πηγῶν τοῦ φωτὸς καὶ τῆς διαδόσεως αὐτοῦ (κυρίως ὀπτική), περὶ τῆς ἀνταναχλάσεως αὐτοῦ (κατοπτρική), περὶ τῆς διαθλάσεως αὐτοῦ (διοπτρική), περὶ πολώσεως καὶ διπλῆς διαθλάσεως, κτλ. Ἰδιαίτερος κλάδος τῆς ὀπτικῆς ἐν τῇ στενωτέρᾳ ἐννοίᾳ εἶνε ἡ φωτομετρία, ἐφαρμογὴ δὲ τῆς ὀπτικῆς ἡ προοπτική· βλ. καὶ διοπτρική.

ὀπτικογράφος, ου, ὁ· opticographe, n.m. ὁ γράφων περὶ ὀπτικῆς.

ὀπτικομετρία, ας, ἡ· opticométrie, n. f. τέχνη τοῦ προσδιορίζειν τοὺς βαθμοὺς τῆς ὁράσεως διὰ τοῦ ὀπτικομέτρου. § —, optométrie, n. f. μέρος τῆς φυσικῆς πραγματευόμενον περὶ τῆς ὁράσεως.

ὀπτικομετρικός, ή, όν· opticométrique, adj. σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀπτικομετρίαν, qui a rapport à l'opticométrie (; à l'optométrie); || μέθοδοι ὀπτικομετρικαί, procédés optométriques.

ὀπτικόμετρον, ου, τό· opticomètre, n.m. ou optomètre, n. m. ἐργαλεῖον φυσικῆς δι' οὗ εὑρίσκουσι τὴν ἔντασιν τῆς ὁράσεως ἑκάστου πρὸς ἐκλογὴν τῶν ἁρμοδίων αὐτῷ διόπτρων, ἢ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀστιγματισμοῦ.

ὀπτικὸν σῆμα, βλ. σῆμα,

ὀπτικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὴν ὀπτικήν, optique, adj. qui a rapport, qui appartient à la vision ; ὀπτικός, τῆς ὁράσεως, visuel, elle ; ὀπτικός, ὀφθαλμικός, oculaire, adj. ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν ὀφθαλμόν· || ὀπτικὸν νεῦρον, nerf optique (visuel); || ὀπτικὴ γωνία, angle optique ; || — κῶνος, cône optique ; ὀπτικὴ πυραμίς, pyramide optique ; || — ἄξων, axe optique; || **ὀπτικὰ ὄργανα,** instruments d'optique, καλοῦνται τὰ ἐνισχύοντα τὴν ὅρασιν λίαν σμικρῶν ἢ λίαν μακρὰν κειμένων ἀντικειμένων καὶ τὰ ἐπανορθοῦντα ἐλλείψεις τῆς ὁράσεως ἐξ ὀργανικῆς βλάβης τοῦ ὀφθαλμοῦ. Τοιαῦτα εἰσὶ τὸ **μικροσκόπιον,** τὸ **τηλεσκόπιον,** αἱ **διόπτραι** κτλ. || ὀπτικὴ ἀπάτη, illusion [d]optique ; ἀπάτη τῶν αἰσθήσεων, hallucination, n. f. § [ουσ.] ὀπτικός, ὁ· opticien, n. m. ὁ πωλῶν ἢ κατασκευάζων ὄργανα ὀπτικῆς· [ὡς ἐπίθετον] μηχανικὸς ὀπτικός, ingénieur opticien.

ὀπτιμισμός, οῦ, ὁ [ξεν.] optimisme, n. m. φιλοσοφικὸν δόγμα καθ' ὃ ὁ κόσμος εἶνε ἀπολύτως καλός, ἢ τοὐλάχιστον ὅτι τὸ καλὸν ὑπερισχύει τοῦ κακοῦ καὶ ὅτι ἡ εὐτυχία ἐπικρατεῖ τῆς δυστυχίας. Τὸ ἀντίθετον εἶνε **πεσσιμισμὸς** (pessimisme). Κατ' ἐπέκτασιν καλεῖται optimisme, ἡ τάσις ἐκείνων οἵτινες θεωροῦσι τὰ πάντα ὡς καλῶς ἔχοντα, ἤτοι τὸ φρονεῖν ὅτι πάντα ἐπ' ἀγαθῷ τείνουσιν ἐν τῷ κόσμῳ, ὅθεν ἡ **αἰσιοδοξία**· βλ. λέξιν.

ὀπτιμιστής, οῦ, ὁ [ξεν.] optimiste, n.m. ὀπαδὸς τοῦ ὀπτιμισμοῦ, partisan de l'optimisme ; ἀντίθετον τῷ **πεσσιμιστὴς** (pessimiste). Κατ' ἐπέκτασιν ὁ **αἰσιόδοξος**· βλ. λέξιν.

ὀπτοπλινθόδμητος, ος, ον καὶ ὀπτοπλινθόκτιστος, ος, ον· ὁ δι' ὀπτῶν πλίνθων ἐκτισμένος, construit (e) en briques cuites.

ὀπτοπλινθοδομή, ῆς, ἡ· maçonnerie de briques ; κτίσιμον δι' ὀπτῶν πλίνθων.

ὀπτόπλινθος, ου, ἡ· βλ. **πλίνθος**, brique, n. f. βλ. καὶ **δρομικός.**

ὀπτοπλινθότοιχος, ου, ὁ· mur en briques, τοῖχος ἐξ ὀπτοπλίνθων.

ὀπτός, ή, όν· ἐψημένος, κοινῶς ψημένος, rôti, e, adj, cuit, e, adj. ἀντιθ. τοῦ βραστὸς = ἑφθὸς (bouilli, e) ; || ἀγαλμάτια ἐξ ὀπτῆς γῆς, figurines (statuettes) en terre cuite.

ὀπώδης, ης, ες· πλήρης ὀποῦ, plein de sève, juteux, euse.

ὀπώρα, ας, ἡ· τὸ ὀπωρικόν.

ὀπωρέψημα, ατος, τό· κοινῶς ἡ **κομπόστα,** compote, n. f. ὀπωρικὸν βεβρασμένον μὲ ζάχαριν.

ὀπωρικόν, οῦ, τό· ἡ ὀπώρα, ὁ καρπός, κοινῶς τὸ φροῦτο, fruit, n. m. || ἓν καλάθιον μὲ ὀπώρας, une corbeille de fruits; || καλάθιον δι' ὀπωρικά, corbeille à fruits ; || τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης ὀπωρικά, le fruit, le dessert (=τὰ ἐπιδόρπια)· || ἔφεραν τὰ ὀπωρικά, on a servi le dessert.

ὀπωροδοχεῖον, ου, τὸ καὶ

ὀπωροθήκη, ης, ἡ· fruitier, n. m. ou coupe à fruits, ἤτοι δοχεῖον ἐν ᾧ τίθενται ὀπωρικὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης, κοινῶς ἡ **φρουτιέρα.**

ὀπωροπωλεῖον, ου, τό· τὸ μέρος (μαγαζὶ) εἰς ὃ πωλοῦσιν ὀπώρας, marché aux fruits, fruiterie, n.f. la boutique du fruitier.

ὀπωροπώλης, ου, ὁ [ἔμπορος] ὀπωρῶν, [marchand] fruitier, ère, ὁ τὰς ὀπώρας πωλῶν.

ὀπωροσάκχαρον, ου, τὸ [χημ.] lévulose, n. f. σάκχαρον λαμβανόμενον ἐξ ὀπωρῶν, sucre de fruit ; ὑδατάνθραξ ἀνήκων εἰς τὴν ὁμάδα τοῦ σταφυλοσακχάρου, μεθ' οὗ συνυπάρχει ἐν τῷ μέλιτι καὶ ἐν τῷ ὀπῷ ὡρίμων ὀπωρῶν. Τὸ καλαμοσάκχαρον θερμαινόμενον μετ' ἀραιῶν ὀξέων διαπίπτει εἰς ἴσα μέρη ὀπωροσακχάρου καὶ σταφυλοσακχάρου. Κρυσταλλοῦται εἰς λεπτὰς στιλπνὰς μεταξοειδεῖς βελόνας εἶνε δὲ ὁμοιότατον τῷ σταφυλοσακχάρῳ, οὗ εἶνε εὐδιαλυτότερον ἐν ὕδατι.

ὀπωροφαγία, ας, ἡ· τὸ τρώγειν, τρέφεσθαι δι' ὀπωρῶν, action de manger (ou de se nourrir) de fruits.

ὀπωροφάγος, ος, ον· ὁ τρώγων (τρεφόμενος) μὲ ὀπώρας, frugivore, adj.

ὀπωροφόρος, ος, ον· ὁ φέρων (παράγων) καρποὺς (ὀπωρικά), qui porte des fruits ; fruitier, ère, adj. || ὀπωροφόρα δένδρα, arbres fruitiers.

ὀπωροφυλάκιον, ου, τό· fruiterie, n. f. τόπος, μέρος ἐνῷ διατηροῦσι τὰς ὀπώρας.

ὅπως [ἐπίρ. τροπ.], κατὰ τὸν τρόπον, καθώς, comme ; ‖ — θέλεις, comme vous voudrez ; ‖ — τύχῃ, au hasard ; ‖ ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσῃ, dans les cas et formes prescrits par la loi ; ‖ — καὶ ἄν, de quelque manière que ; ‖ — καὶ ἂν ὀνομάζηται, quel que soit son nom ; ‖ — εἴπομεν ἐν τῇ ἀρχῇ, comme nous avons dit (ἢ on l'a dit) au commencement ; ‖ — ἠμπορῶ (δυνηθῶ), comme je pourrai ; ‖ — ἔλεγον, comme on disait ; ‖ — εἶνε καὶ εὑρίσκεται, tel quel ; ‖ — καὶ ἂν λέγωνται (ὀνομάζωνται), quel que soit leur nom ; ‖ — καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, quoi qu'il en soit ; ‖ — ὅπως, d'une manière où d'une autre ; tant bien que mal ; comme-ci, comme ça ; tout doucement. § [ἀντὶ συνδ.], διά, pour ; διὰ νά, pour que ; ἵνα, afin de, afin que ; ‖ πρόσεχε, ὅπως μὴ ἀπατηθῇς, prends garde de ne pas te tromper ; ‖ τὸν καλοῦσιν ὅπως ἀπολογηθῇ, on le fait venir, pour qu'il se justifie ; ‖ ἑτοιμάζεται ὅπως ἀναχωρήσῃ, il se prépare à partir ; ‖ μὲ ἐκάλεσεν ἵνα μὲ ἴδῃ, il m'appela pour qu'il me vit ; ‖ ἦλθε ὅπως μάθῃ, il vint pour apprendre ; ‖ ὅπως ἐπιτύχῃ αὐτὴν τὴν χάριν, afin d'obtenir cette grâce.

ὁπωσδήποτε [ἐπίρ.], καθ' οἱονδήποτε τρόπον, de quelque manière que ; ‖ ὁπωσδήποτε καὶ ἂν τὸ κάμῃ, de quelque manière qu'il le fasse. § [ἀπολ.] ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ, quoi qu'il en soit ; οὕτως ἢ ἄλλως, de façon ou d'autre ; ὅ,τι καὶ ἂν συμβῇ, quoi qu'il arrive ; ἐν πάσῃ περιπτώσει, en tout cas ; ὅπως καὶ ἂν τὸ ἐκλάβῃ τις, à tout prendre; tout de même; ὁπωσδήποτε, ἐξ ἅπαντος, quand même ; ἐν τούτοις, μ' ὅλον τοῦτο, néanmoins, toujours ; ‖ ὁπωσδήποτε, δὲν δύναταί τις ν' ἀμφιβάλλῃ ὅτι, quoi qu'il en soit, on ne peut pas douter que ; ‖ ὁπωσδήποτε θὰ τὸν ἰδῶ αὔριον, en tous cas, je le verrai demain ; ‖ ὁπωσδήποτε δὲν εἶνε ἀξιοκαταφρόνητον, à tout prendre ce n'est pas à dédaigner ; ‖ ἡ Ἑλλὰς εἶνε ὁπωσδήποτε πατρίς του, la Grèce est quand même sa patrie; ‖ ἐὰν δὲν ἐπέτυχον, ὁπωσδήποτε ἐξεπλήρωσα τὸ καθῆκόν μου, si je n'ai pas réussi, toujours j'ai accompli mon devoir ; ‖ — λάβε τοῦτο ἐπὶ τοῦ παρόντος, prenez toujours cela en attendant.

ὁπωσοῦν [ἐπίρ.], ὀλίγον τι, un peu; quelque peu ; μετρίως, ὁπωσοῦν καλῶς, passablement, adv.

ὀρά, ἡ [δημ.], βλ. οὐρά.

ὀραγγοτάγκος, ὁ [ζωολ.], orang-outang, n. m. βλ. οὐραγγουτάγκος.

ὅραμα, ατος, τό· βλ. ὀπτασία, vision, n. f. ὄνειρον, rêve, n. m.

ὁρασιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ὅραμα «μὲ πῆρε ἡ ὁρασιά», κατεπλάγην ἐκ τοῦ ὁράματος.

ὅρασις, εως, ἡ· τὸ βλέπειν, ἡ αἴσθησις τῆς ὄψεως ἢ ὁράσεως [Ἀριστοτ.], faculté de voir, vue, n. f. Διὰ τῆς ὁράσεως γεννῶνται ἐν ἡμῖν ὀπτικαὶ ἐντυπώσεις, ἤτοι αἱ ἐντυπώσεις τοῦ σχήματος, τοῦ χρώματος, τοῦ μεγέθους, τῆς ἀποστάσεως τῶν σωμάτων, κτλ. ὄργανον τῆς ὁράσεως εἶνε οἱ δύο ὀφθαλμικοὶ βολβοί. ‖ ὅρασις, vision n. f. ἀντίληψις διὰ τοῦ ὀργάνου τῆς ὁράσεως, perception par l'organe de la vue ; ‖ αἱ διαταραχαὶ τῆς ὁράσεως, les troubles de la vision ; ‖ ἡ αἴσθησις τῆς ὁράσεως, le sens de la vue ; ‖ ἡ θεωρία τῆς ὁράσεως, la théorie de la vision ; ‖ ἔχασε τὴν ὅρασιν (τὸ φῶς του), il a perdu la vue (la lumière); ‖ τοῦτο φθείρει τὴν ὅρασιν, cela gâte la vue.

ὁρατικότης, ητος, ἡ· visibilité, n. f. τὸ νὰ ἦνε τι ὁρατόν· ‖ — τῶν φάρων, visibilité des phares ; βλ. φωτοβολία (φάρου), portée (d'un phare).

ὁρατός, ή, όν· ὁ φαινόμενος, ὅστις φαίνεται, qui peut être vu, visible; adj. ‖ τὰ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ ὁρατὰ σώματα, les corps visibles à l'œil nu ; ‖ ὁρατός, θεατός, apercevable, adj. qu'on peut apercevoir ; ‖ τὸ ὁρατόν, τὸ φαινόμενον· βλ. ὁρατικότης, visibilité, n. f. ‖ [οἰκοδ.] ὁρατὴ ἐπιφάνεια κεράμων, pureau, n. m. βλ. σειραὶ τῶν κεράμων.

ὀρατώριον, ου, τό· oratorio, n. m. καλεῖται ἐν τῇ μουσικῇ σύνθεσις δι' ᾠδὴν μετὰ συνοδείας ὀργάνων, στηριζομένη ἐπὶ κειμένου εἰλημμένου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ τῆς Ἁγίας Γραφῆς (οὐχὶ ὅμως πάντοτε) συνισταμένη δὲ ὡς τὸ μελόδραμα ἐξ εἰσαγωγῆς, μονωδιῶν καὶ διωδιῶν, χωρικῶν ᾀσμάτων, κτλ. καὶ κειμένη οὕτω μεταξὺ ἐκκλησιαστικῆς καὶ κοσμικῆς μουσικῆς. Πολλοὶ τῶν ἐξοχωτάτων μουσουργῶν συνέθεσαν τοιαῦτα ἔργα, κυρίως δὲ ὁ Βάχ, Ἄϊνδελ, Χάϋδν, Μένδελσον, καὶ ἄλλοι.

ὁρατῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὁρατόν, d'une manière visible ; visiblement, adv. τὸ ἀντίθετον εἶνε ἀοράτως (invisiblement).

ὀρβίθι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], ῥεβίθι, ἐρέβινθος.

ὀργανέτον, ου, τό· boîte à musique. § —, orgue de Barbarie, κοινῶς ἡ λαντέρνα.

ὀργανίζω, μέλ. ίσω, παθ. παραχ. μετοχ. ὠργανισμένος· [δι]ὀργανόω-ῶ, organiser ; τακτοποιῶ, arranger ; διαθέτω, τακτοποιῶ, disposer (pour fonctionner); βλ. καὶ ὀργάνωσις· [ἐπὶ κακοῦ] μηχανεύομαι, machiner ; μηχανορραφῶ, δολοπλοκῶ, tramer ; ‖ — στράτευμά τι = συγκροτῶ, constituer ; ‖ [δι]ὀργανίζω τὰ οἰκονομικὰ χώρας, organiser les finances.

ὀργανικός, ή, όν· organique, adj. qui a rapport aux organes, à l'organisation, aux êtres organisés, ὁ ἔχων σχέσιν μὲ τὰ ὄργανα, μὲ τὴν ὀργάνωσιν (d'organisation), ἢ μὲ τὰ ἐνόργανα ὄντα· βλ. ἐνόργανος καὶ ὀργανισμός· ‖ ὀργανικὴ ἀσθένεια, maladie organique, ἀσθένεια προερχομένη ἐκ βλάβης ὀργάνου τινός· ‖ ὀργανικὴ λειτουργία, fonction organique, ἤτοι ἡ θρέψις (nutrition) ; ‖ ὀργανικὴ χημεία, chimie organique. § ὀργανικός, ή, όν· constitutif, ive, συστατικός, ή, όν· ὁ εἰσερχόμενος ἐν τῇ συγκροτήσει ἢ τῷ ὀργανι-

σμῷ στρατεύματος τινός, στελέχους, παρατάξεως, κτλ. || ὀργανικὴ τάξις, ordre constitutif, ἤτοι ἡ κατ' ὀργανικὰ τμήματα τάξις (fractions constituées). § — [μουσ.] ἀφορῶν τὰ μουσικὰ ὄργανα, instrumental, ale, aux, adj. ὁ ἐκτελούμενος ὑπὸ μουσικῶν ὀργάνων.

ὀργανικῶς [ἐπίρ.], d'une manière organique, organiquement, adv. § —, d'une manière instrumentale, instrumentalement, adv. δι' ὀργάνων ἐκτελουμένη μουσική.

ὀργανισμός, οῦ, ὁ· ἐν γένει ἡ τακτοποίησις· βλ. **διάταξις,** ἡ ὀργάνωσις, organisation, n. f. βλ. **ὀργάνωσις.** § —, organisme, n. m. τὸ σύνολον τῶν ὀργάνων ἅτινα ἀποτελοῦσι ζῶν ὄν· || ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμός, l'organisme humain ; || [μεταφ.] σύνολον διατάξεων πρὸς λειτουργίαν τινά, π. χ. πολιτικὸς ὀργανισμός, un organisme politique. § ὀργανισμός, [βιολ.] organisme, n.m. τὸ σύνολον τῶν κυττάρων καὶ διαφόρων μερῶν ἢ ὀργάνων ἅτινα ἀποτελοῦσιν ἄτομον, ζωϊκὴν ἢ φυτικὴν ἀποικίαν. § στρατιωτικὸς ὀργανισμός, organisation militaire ; καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν κανόνων καὶ διατάξεων τῶν λαμβανομένων διὰ τὴν ἐξασφάλισιν εἰς τὸ στράτευμα τακτικῆς καὶ κανονικῆς λειτουργίας, τὴν χορήγησιν εἰς τοῦτο πάντων τῶν ἀναγκαίων, τὴν κανονικὴν προμήθειαν παντὸς ὅ,τι τῷ ἀναλογεῖ, τὴν παροχὴν τῶν μέσων συντηρήσεως, τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐκπαιδεύσεως, τὸν κανονισμὸν τῶν δικαιωμάτων καὶ καθηκόντων ἑκάστου, τὴν πρόβλεψιν διὰ τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν καὶ ὑλικὸν οὗτινος ἔχει ἀνάγκην, ἵνα ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν οὐδὲν ὑπολείπηται αὐτῷ καὶ οὕτω τὸ στράτευμα δύναται νὰ πολεμῇ ὑπὸ τὰς καλλιτέρας συνθήκας· βλ. καὶ **σύνθεσις** (constitution). § —, constitution, n. f. βλ. **σύνθεσις**· ὀργανισμὸς φρουρίου, constitution d'une place forte· § — ἀνθρωπίνου σώματος, structure, n. f. βλ. **κατασκευή.**

ὀργανιστής, οῦ, ὁ· ὀργανωτής, organisateur, n. m. personne qui organise, qui est habile à organiser.

ὀργανιστικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν ὀργάνωσιν, d'organisation. § ὀργανιστικός, ή, όν, organisateur, trice, adj. ὁ ὀργανίζων, qui organise ; || ὀργανιστικὴ δύναμις, puissance organisatrice.

ὀργανογένεια, ας, ἡ· organogénie, n. f. ou organogénèse, n. f. μέρος τῆς ἐμβρυογενείας πραγματευόμενον περὶ τοῦ σχηματισμοῦ καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ὀργάνων τῶν ζώων.

ὀργανογενετικός, ή, όν· organogénique, adj. ἀφορῶν τὴν ὀργανογένειαν, qui a rapport à l'organogénie ; || σύστημα ὀργανογενετικόν, système organogénique. Λέγουσιν ἐπίσης organogénétique.

ὀργανογόνος, ος, ον· organogène (ὄργανον, organe καὶ γένος, naissance) adj. [χημ.] λέγεται περὶ τοῦ ὀξυγόνου, τοῦ ὑδρογόνου, τοῦ ἀζώτου καὶ τοῦ ἄνθρακος (carbone) ἅτινα ἐνυπάρχουσιν οὐσιωδῶς ἐν τῇ συστάσει πάσης ὀργανικῆς οὐσίας· || ὀργανογόνα σώματα, corps organogènes.

ὀργανογράφος, ου, ὁ· organographe (ὄργανον, organe καὶ γράφειν, décrire) n. et adj. λέγεται περὶ ἀτόμου καταγινομένου εἰς τὴν ὀργανογραφίαν· || σοφὸς ὀργανογράφος, un savant organographe.

ὀργανογραφία, ας, ἡ· organographie, n. f. περιγραφὴ τῶν ὀργάνων τῶν φυτῶν καὶ ζώων, ἐξεταζομένη κυρίως ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῶν ἐξωτερικῶν αὐτῶν χαρακτήρων, ἤτοι τοῦ σχήματος, τοῦ χρώματος, τῶν διαστάσεων, τῆς σχετικῆς θέσεώς των, κτλ.

ὀργανογραφία, ας, ἡ· organographisme, n. m. μέθοδος ἰατρικῆς ἐξετάσεως συνισταμένη εἰς τὴν χάραξιν ἐπὶ τοῦ δέρματος γραμμῶν δεικνυουσῶν τὰ ὅρια τοῦ ἐξεταζομένου ὀργάνου καὶ προσδιοριζομένων δι' ἐπικρούσεως ἢ ἀκροάσεως (percussion on auscultation).

ὀργανογραφικός, ή, όν· organographique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν ὀργανογραφίαν, qui appartient à l'organographie ; || μελέται ὀργανογραφικαί, études organographiques.

ὀργανοδυναμία, ας ἡ· organodynamie (ὄργανον, organe καὶ δύναμις, force), n. f. σπουδή, ἔρευνα τῶν ὀργάνων ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς λειτουργίας αὐτῶν, étude des organes au point de vue de leurs fonctionnements.

ὀργανοδυναμικός, ή, όν· organodynamique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀργανοδυναμίαν, qui a rapport à l'organodynamie ; || ἀρχαὶ ὀργανοδυναμικαί, principes organodynamiques ; || διαταράξεις ὀργανοδυναμικαί, troubles organodynamiques, ἤτοι διαταράξεις εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν ὀργάνων.

ὀργανοειδής, ής, ές· organoïde, adj. ἔχων σχῆμα, σύνθεσιν ὀργανικοῦ ὄντος.

ὀργανοληπτικός, ή, όν· organoleptique (ὄργανον καὶ ληπτικός, qui prend), adj. λέγεται ἐπὶ τῆς ἰδιότητος ἥντινα κέκτηνται τὰ σώματα, νὰ ἐνεργῶσιν ἐπὶ τῶν ὀργάνων τῶν αἰσθήσεων καὶ εἰδικῶς ἐπὶ τῶν εὐχύμων (sapides), εὐωδιαστικῶν καὶ λοιπῶν ἰδιοτήτων αὐτῶν καὶ ἐν γένει ἐπὶ τῆς ἰδιότητος τῶν διαφόρων οὐσιῶν ἢ φαρμάκων ἅτινα λαμβάνουσι διὰ τῆς στοματικῆς ὁδοῦ (voie buccale).

ὀργανολογία, ας, ἡ· organologie, n. f. συνώνυμον τοῦ **ὀργανογραφία.**

ὀργανολογικός, ή, όν· organologique, adj. συνώνυμον τοῦ **ὀργανογραφικός.**

ὀργανομελετητής, οῦ, ὁ· organogéniste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ὀργανογενείας, celui qui se livre à l'étude de l'organogénie.

ὀργανομεταλλικός, ή, όν· organo-métallique, adj. [χημ.] λέγεται περὶ τῶν συνθέσεων αἵτινες ἐνέχουσιν ὀργανικὴν ῥίζαν ἡνωμένην μετά τινος μετάλλου.

ὀργανομεταλλοειδής, ής, ές· organo-métalloïdique, adj. [χημ.] λέγεται περὶ τῶν συνθέσεων αἵτινες ἐνέχουσιν ὀργανικὴν ῥίζαν ἡνωμένην μετά τινος μεταλλοειδοῦς.

ὄργανον, ου, τό· instrument, n. m. κα-

λεῖται οὕτως **ἐργαλεῖον** (outil, κοινῶς τὸ σύνεργο), **μηχάνημα** (machine), **συσκευὴ** (appareil) χρησιμεύουσα εἰς τὰς τέχνας, ἐπιστήμας, κτλ. μεταφορικῶς δὲ καλεῖται ὄργανον πᾶν τὸ χρησιμεῦον διὰ τελικόν τινα σκοπὸν ἢ τὸ χρησιμοποιούμενον πρὸς ἐπίτευξιν τούτου· ‖ ὄργανον, organe, n. m. μέρος ζῶντος σώματος ἐκτελοῦντος εἰδικήν τινὰ λειτουργίαν· ‖ ὄργανον ἀψιδωτικὸν τῶν ξύλων, instrument de cintrage des bois ; ‖ — ἀποδοκιμαστικόν, instrument de rebut ; ‖ — ἐπιδοκιμαστικόν, instrument de réception ; ‖ — ἐλεγκτικόν, instrument vérification ἢ vérificateur ; ‖ — βλητικόν, instrument balistique ; ‖ ὄργανα χημικά, instruments de chimie ; ‖ ὄργανα μετεωρολογικά, instruments météorologiques ; ‖ ὄργανα πρὸς τύπασιν καὶ χύσιν, instruments pour le moulage et le coulage ; ‖ ὄργανα ἐλεγκτικά, instruments pour vérifier ; ‖ — δικάτοπτρον· βλ. **δικάτοπτρον**· ‖ μουσικὸν ὄργανον, instrument de musique ; ‖ ὄργανα φυσικῆς, instruments (appareils) de physique ; ‖ τὸ ὄργανον τῆς ὁράσεως, l'organe de la vue ; ‖ τὸ ὄργανον τῆς ἀκοῆς, l'organe de l'ouïe ; ‖ τὰ ὄργανα τοῦ νόμου, les organes de la loi ; ‖ τὰ ὄργανα τῆς ἐξουσίας, les agents de l'autorité ; ‖ τοῦ ἐχρησίμευσεν ὡς ὄργανον, il lui a servi d'instrument ; ‖ [μεταφ.] ὄργανον, organe, n. m. = τὸ μέσον, le moyen ; ‖ **ὄργανον** = ἡ φωνή, la voix : avoir l'organe sonore ; ‖ —, engin, n. m. βλ. **μηχάνημα**.

ὄργανον, τό· orgue, n. m. καλεῖται κατ' ἐξοχὴν τὸ μέγιστον τῶν γνωστῶν μουσικῶν ὀργάνων, ὅπερ κυρίως ἐν τοῖς ναοῖς τῆς Δύσεως χρησιμεύει διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικήν. Συνίσταται δὲ τοῦτο κυρίως ἐκ συστήματος πολλῶν ἠχητικῶν αὐλῶν ἀποτελούντων διαφόρους πλήρεις σειρὰς τόνων κατὰ τὴν χρωματικὴν μουσικὴν κλίμακα.

ὀργανοπάθεια, ας, ἡ (οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει) organopathie, n. f. νόσος ὀργανική, maladie organique.

ὀργανοπαίκτης, ου, ὁ· μουσικὸς παίζων ὄργανόν τι, joueur d'un instrument de musique ; ὅθεν μουσικός, musicien.

ὀργανόπλασις, εως, ἡ· organoplastie (ὄργανον καὶ πλάσις, façonner) n.f. τέχνη τοῦ μεταβάλλειν τεχνητῶς τὰ σχήματα τῶν ζώντων ὄντων, ἤτοι μετάπλασις, μεταποίησις ὀργάνων.

ὀργανοπλαστικός, ή, όν· organoplastique, adj. [ἰατρ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀργανοπλασίαν· ‖ μέθοδοι ὀργανοπλαστικαί, procédés organoplastiques.

ὀργανοποιεῖον, ου, τό· κατάστημα ἐν ᾧ κατασκευάζονται μουσικὰ ὄργανα, fabrique d'instruments de musique.

ὀργανοποιός, οῦ, ὁ· ὁ τεχνίτης ὁ κατασκευάζων μουσικὰ ὄργανα, facteur d'instruments de musique. § —, facteur d'orgues, organier, n. m. ὁ κατασκευάζων ὄργανα.

ὀργανοσκοπία, ας, ἡ· organoscopie (ὄργανον καὶ σκοπέω-ῶ, ἐξετάζω, examiner) n. f. τὸ σύνολον τῶν μηχανικῶν μέσων (π. χ. ἐπίκρουσις, percussion), φυσικῶν (ραδιοσκοπία, radioscopie), χημικῶν (οὐρολογία, urologie), ἀνατομικῶν (νεκροσκοπία), φυσιολογικῶν, κτλ. ἅτινα διαθέτουσι πρὸς προσδιορισμὸν τῆς καταστάσεως τῶν ὀργάνων.

ὀργανοσκοπικός, ή, όν· organoscopique, adj. ἀφορῶν τὴν ὀργανοσκοπίαν· ‖ μέθοδοι ὀργανοσκοπικαί, procédés organoscopiques.

ὀργανοτακτικός, ή, όν· organotactique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀργανοταξίαν· ‖ σύστημα ὀργανοτακτικόν, système organotactique.

ὀργανοταξία, ας, ἡ· organotaxie, n. f. τέχνη τοῦ τάσσειν καθ' ὁμάδας τὰ ζῶντα ὄντα συμφώνως πρὸς τὰ ὄργανα αὐτῶν.

ὀργανοφυσιολογία, ας, ἡ· organophysie, n. f. φυσιολογία τῶν ὀργάνων, ἐπιστήμη προσδιορίζουσα τὴν φύσιν τῶν ὀργανικῶν λειτουργιῶν, science qui détermine la nature des fonctions organiques ; ‖ ἴδιος τῆς φυσιολογίας τῶν ὀργάνων, organophysique = **ὀργανοφυσιολογικός**.

ὀργανοφυσιολογικός, ή, όν· ἴδιος τῆς φυσιολογίας τῶν ὀργάνων, organophysique, adj.

ὀργανῶ (όω), παρακ. μετοχ. ὠργανωμένος, βλ. ὀργανίζω.

ὀργανωνυμία, ας, ἡ· organonymie (ὄργανον καὶ ὄνομα) n. f. τέχνη τοῦ εὑρίσκειν ὀνόματα πρὸς ἔνδειξιν τῶν ὀργάνων τῶν ζωϊκῶν ὄντων, ἢ εἰς τὴν ταξινόμησιν τῶν ἤδη ὑπαρχόντων ὀνομάτων.

ὀργανωνυμικός, ή, όν· organonymique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀργανωνυμίαν, qui a rapport à l'organonymie.

ὀργανώσιμος, ος, ον· organisable, adj. ἐπιδεκτικὸς ὀργανώσεως.

ὀργάνωσις, εως, ἡ· organisation, n. f. κατάστασις ὀργανισμένου σώματος, τρόπος καθ' ὃν ζῶν ὂν εἶνε ὀργανισμένον. § **ὀργάνωσις**, organisation, n. f. **διοργάνωσις**, ἡ· **διάταξις**, ἡ· **ὀργανισμός**, ὁ. Τῆς λέξεως organisation, ποιοῦνται χρῆσιν οἱ γάλλοι καὶ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ **σχηματισμοῦ** (formation) ἢ τῆς **συνθέσεως** (composition), π. χ. σύνθεσις τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς φάλαγγος, κτλ. (organisation de l'avant-garde d'une colonne, etc.) ‖ **ἀμυντικὴ ὀργάνωσις**, organisation défensive, εἶνε ἡ ἑτοιμασία πρὸς ἄμυναν τῶν διαφόρων φυσικῶν ἢ τεχνητῶν ἐμποδίων· αἱ λαμβανόμεναι **διατάξεις** (dispositions) ἵνα ἀντιτάξωσιν ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλειτέραν ἀντίστασιν εἰς τὸν ἐχθρόν, τὰ διάφορα ὀχυρωτικὰ ἔργα, αἱ ἐδαφικαὶ ἀνωμαλίαι κτλ. ‖ **ὀργάνωσις στρατιωτικοῦ σώματος**, organisation d'un corps de troupe, εἶνε ὁ καταρτισμὸς στρατιωτικοῦ τινος σώματος μετὰ τῶν διαφόρων ὀργάνων τῆς διοικήσεως, κτλ. ἵνα δύνηται νὰ ὑπάρξῃ καὶ ἐκτελέσῃ τὸν προορισμόν του· ‖ **ὀργάνωσις ἀποσπάσματος**, organisation d'un détachement, εἶνε ὁ καταρτισμὸς ἀποσπάσματος ἐν μικροτέρᾳ κλίμακι ἀπὸ τὴν τοῦ στρατιωτικοῦ σώματος.

ὀργανωτής, οῦ, ὁ· βλ. ὀργανιστής, organisateur, n. m.

ὀργανωτικός, ή, όν· organisant, ante, qui organise, qui concourt à l'organisation.

ὀργασμός, οῦ, ὁ· σφοδρὰ ἐπιθυμία, désir violent ; ἐρωτικὴ διάθεσις, mouvement passionné; ἐρεθισμός, excitation, n.f. [διδ.] orgasme ; [ἐπὶ ζώων] chaleur, n.f. ou rut, n. m. λέγεται φυσιολογικὴ κατάστασις εἰς ἣν περιέρχονται τὰ γένη τῶν ζώων, ὁρμούμενα πρὸς συνουσιασμόν, κυρίως κατὰ τὴν ἄνοιξιν καὶ τὸ φθινόπωρον· || ὀργάω-ῶ, être en chaleur ; || ὀργασμός, διάθεσις πρὸς ὀχείαν, appétit vénérien ; βλ. καὶ ὀχεία.

ὀργάω, βλ. ὀργῶ.

ὀργή, ῆς, ἡ· ἡ φυσικὴ διάθεσις ἢ κατάστασις τῆς ψυχῆς, ὁ θυμός, colère, n. f. ὀργή, courroux, n. m. || ἡ θεία ὀργή, ἡ θεομηνία, la colère divine, le courroux du ciel ; || στιγμιαία ὀργή, ἡ παραφορά, emportement, n. m. § ὀργὴ τοῦ Θεοῦ, colère de Dieu ; ἡ ἀρά, ἡ κατάρα, malédiction, n. f. || νὰ τὸν πάρῃ ἡ ὀργή, que le diable l'emporte ! la peste soit de lui ! || νὰ τὸν πάρῃ ἡ ὀργή, au diable ! peste ! || τί ὀργή ! τί ὀργὴ Θεοῦ ! que diable ! || ποῦ σ'τὴν ὀργή .., comment diable! § —, ἡ δυσμένεια, disgrâce, n. f. || εἶνε ὑπ' ὀργήν, il est en disgrâce.

ὄργια, τά· orgies, n. f. pl. débauche de table, à cause des excès de tout genre qui accompagnaient la célébration des fêtes de Bacchus ; τὰ ὄργια τοῦ Βάκχου (Βάκχεια), bacchanale, n. f. (= débauche bruyante) καὶ ἐν γένει ἡ ἀσέλγεια, ἀκολασία, débauche, n.f.

ὀργιάζω, μέλ. άσω· κάμνω ὄργια, faire une orgie ; ἐπιδίδομαι εἰς ὄργια, se livrer à des orgies ; κάμνω ἀκολασίας, ἀκολασταίνω, débaucher ; μεθύσκομαι, κραιπαλῶ, bambocher.

ὀργίζω, μέλ. ίσω· κάμνω τινὰ θυμώδη, εἰς ὀργὴν διεγείρω, mettre en colère ; ὀργίζω, παροξύνω, irriter. § [συνήθ. μέσ.] ὀργίζομαι = διεγείρομαι εἰς θυμὸν (θυμόνω κατά τινος), se mettre en colère ; παροξύνομαι, s'irriter ; παροργίζομαι, se courroucer ; παραφέρομαι, s'emporter ; ὀργίζομαι, θυμόνω, se fâcher ; || πρὸς τί νὰ ὀργίζεσθε ; à quoi sert de vous fâcher ? || ὁ Θεὸς τὸν ὠργίσθη, Dieu s'est courroucé contre lui. § [παθητ. μετοχ .ἐπίθ. μεταφ.] **ὠργισμένος**, η, ον, κατάρατος, maudit, e, adj. διαβολικός, diabolique, adj. τοῦ διαβόλου, du diable ; διαβολικός, endiablé, ée, adj. σατανικός, satané, ée ; || αὐτὸς ὁ ὠργισμένος ἄνθρωπος, cet homme du diable.

ὀργίλος, η, ον· ὁ εἰς ὀργὴν ῥέπων, εὐκόλως θυμώνων, ὀξύθυμος, irascible, adj. εὐερέθιστος, irritable, adj. ὀργίλος, θυμώδης, colère, adj. § παρωργισμένος, irrité, ée, adj. παρωργισμένος, ἐξαγριωμένος, πολὺ θυμωμένος, courroucé, ée, adj. παράφορος, emporté, ée, adj. || ὀργίλον βλέμμα, regard courroucé.

ὀργίλως [ἐπίρ.], μετ' ὀργῆς, μετὰ θυμοῦ, avec colère, avec courroux ; δι' ὕφους παρωργισμένου, d'un air courroucé.

ὀργιό, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἀντὶ τὸ **ῥῖγος** «τὸν ἔπιασε τ' ὀργιό».

ὀργόνω, μέλ. ώσω (τὴν γῆν), ἀρόω-ῶ, ἀροτριάω-ῶ, labourer, γεωργῶ, καλλιεργῶ τὴν γῆν.

ὀργυιά, ᾶς, ἡ· toise, n. f. παλαιὸς γαλλικὸς πῆχυς μήκους 1μ. 949· τὸ 1912 τὸ μῆκος τοῦ πήχεως τούτου ἐκανονίσθη εἰς 2 μέτρα, τὸ δὲ 1840 ἀντικατεστάθη ὁριστικῶς ὑπὸ τοῦ ἤδη ἐν ἰσχύει μέτρου.

ὀργυιά, ᾶς, ἡ· brasse, n. f. μέτρον μήκους μεταχειριζόμενον ἐνίοτε ὡς μέτρον τῶν σχοινίων ἐν τῷ ναυτικῷ καὶ πάντοτε πρὸς καταμέτρησιν τοῦ βάθους τῶν ὑδάτων. Ὑπάρχουσι δύο εἴδη ὀργυιῶν, ἡ γαλλικὴ ὀργυιὰ (ancience brasse) ἰσουμένη μὲ 1 μ. 624 περιλαμβάνουσα 5 πόδας μήκους 0 μ. 325 ἕκαστον, χρησιμοποιουμένη ἐν Γαλλίᾳ σχεδὸν μόνον πρὸς ἔκφρασιν τοῦ βάθους τῶν θαλασσίων ὑδάτων καὶ ἡ ἀγγλικὴ ὀργυιὰ (fathom) ἰσουμένη μὲ 1 μ. 8287 περιλαμβάνουσα 6 πόδας μήκους 0 μ., 30479 ἕκαστον, γενικῆς χρήσεως ἐν Ἀγγλίᾳ. Τῆς τελευταίας ταύτης γίνεται χρῆσις καὶ ἐν τῷ ἑλληνικῷ ναυτικῷ.

ὀργυιαῖος, α, ον· ὁ μῆκος ἔχων μιᾶς ὀργυιᾶς, long d'une brasse.

ὀργῶ (άω) μέλ. άσω, ἔχω σφοδρὰν ἐπιθυμίαν διὰ (ἰδ. ἐπὶ φυσικῆς ὁρμῆς), être passionné pour ; ἐπιθυμῶ διακαῶς, σφοδρῶς, désirer ardemment ; ἐπιθυμῶ, φέρομαι, τείνω πρός τι se porter à ; || ἡ ὀργῶσα πρὸς μάθησιν νεολαία, la jeunesse avide d'instruction. § [ἐπὶ ζώων] entrer (être) en chaleur (en rut.) βλ. καὶ **ὀργασμός**.

ὄργωμα, ατος, τό· τὸ καλλιεργεῖν τὴν γῆν, ἡ γεωργία, ἡ ἄροσις, ἀροτρίασις, labourage, n. m. ὄργωμα, labour, n. m. βλ. **ἄροσις**. § ὁ διὰ τοῦ ἀρότρου ἐπὶ τῆς γῆς σχηματιζόμενος αὖλαξ, sillon, n. m. ἡ ὀργωμένη, καλλιεργημένη γῆ, terre labourée.

ὄργωσις, εως, ἡ· βλ. **ἀρόσιμος**.

ὀρδή, ῆς, ἡ [ξεν.] horde, n. f. (ἐκ τῆς μογγολικῆς λέξεως ordoû), στῖφος νομάδων· περιπλανώμενος λαός· ἄθροισμά τι ἀτόμων - μὴ ἐχόντων μόνιμον κατοικίαν. Κατ' ἐπέκτασιν καὶ περιφρονητικῶς, καλοῦνται **ὀρδαί**, ἀπειθαρχοῦντα στρατεύματα ἢ ὁμάδες ἐπιδιδόμεναι εἰς σφαγὰς καὶ δηώσεις.

ὀρδινάντσα, ας, ἡ [δημ. ξεν.] στρατιώτης ὑπηρέτης ἀξιωματικοῦ, brosseur [d'un officier], ordonnance, n. f.

ὀρδινάρι(κ)ος, ὁ [δημ. ξεν.] κοινῶς πρόστυχος, ordinaire, adj. commun, une ; [ἐπὶ ἐμπορευμ.] εὐτελὲς ἐμπόρευμα, de camelote ; ἐμπόρευμα κατωτέρας ποιότητος, de pacotille; marchandise de pacotille.

ὀρδίνια, ας, ἡ [δημ. ξεν.] (ἐκ τοῦ ordre), τακτοποίησις, arrangement, n. m. διάταξις, disposition, n. f.

ὀρδινιάζω [δημ. ξεν.] (ἐκ τοῦ ordonner),

θέτω ἐν τάξει, τακτοποιῶ, arranger ; διαθέτω, disposer ; προετοιμάζω, préparer.

ὀρέγομαι, μέλ. θὰ ὀρεχθῶ, ἀόρ. ὠρέχθην (ἐπιθυμῶ, κυρίως φαγώσιμόν τι, μάλιστα ἐπὶ ἐγκύων), avoir des envies de femme grosse, appéter [ἀρχ. κισσάω-ῶ] ὅθεν ἐπιθυμῶ, désirer ; ἐπιθυμῶ, ὀρέγομαι ἀθεμίτως, ἐποφθαλμιῶ, convoiter ; φθονῶ, ζηλεύω τι, envier ; φιλοδοξῶ, ambitionner ; || ἂν ὀρέγεσθε, si le cœur vous en dit = ἂν ἔχετε ὄρεξιν, ἂν ἐπιθυμεῖτε.

ὀρεία χρύσταλλος· βλ. **κρύσταλλος.**

ὀρειβάτης, ου, ὁ· ὁ διαβαίνων, διαπερῶν τὰ ὄρη, qui parcourt les montagnes ; βλ. καὶ ἀκροβάτης.

ὀρειβατικός, ή, όν· ὁ τὰ ὄρη διερχόμενος, ἢ κατάλληλος διὰ **ταῦτα,** τῶν ὀρέων, de montagne ; || ὀρειβατικὴ πυροβολαρχία, batterie de montagne.

ὀρεινός, ή, όν· ὁ εἰς τὸ ὄρος ἀνήκων, ἢ ὁ ἐκ τοῦ ὄρους ὤν, de montagne ; ὁ κείμενος ἐπὶ τῶν ὀρέων, situé sur les montagnes. § —, montagneux, euse, adj. ἀνώμαλος, βουνώδης, montueux, euse, adj. || ὀρεινὴ χώρα, pays montagneux, pays de montagnes, χώρα ἧς τὸ ἔδαφος διασχίζουν σειραὶ ὀρέων· || ὀρεινὸν ἔδαφος, terrain montueux ; βλ. καὶ **ἔδαφος·** || — πόλεμος, petite guerre ; βλ. **πόλεμος.** § [οὐσ.] ὀρεινός, ὀρεσίσιβος, κοινῶς βουνίσιος, montaguard, e ; ὁ εἰς τὰ ὄρη ζῶν, κατοικῶν.

ὀρειχαλκεῖον, ου, τό· τὸ μέρος (ἐργαστήριον) ἔνθα κατεργάζονται τὸν ὀρείχαλκον, atelier ou l'on travaille le cuivre ; atelier de cuivre (de bronze) ; ἐπίσης τὸ χωνευτήριον, χυτήριον τοῦ ὀρειχάλκου, fonderie en cuivre.

ὀρειχαλκεύς, έως, ὁ· ὁ κατεργαζόμενος τὸν ὀρείχαλκον τεχνίτης, ouvrier en bronze (ἢ en cuivre) en laiton ; ἀναλόγως τῷ πράγματι· βλ. **χαλκός, ὀρείχαλκος, κρατέρωμα.**

ὀρειχαλκέω-ῶ, μέλ. ήσω, ῥημ. οὐδ. laitonner ; ἐπενδύω δι' ὀρειχαλκίνης μέρμιθος (σύρματος), garnir de fil de laiton.

ὀρειχάλκινος, ος, ον· ἐξ ὀρειχάλκου, de (en) laiton ; βλ. **ὀρείχαλκος·** [κατ' ἐπέκτ.] ὀρειχάλκινος λέγεται καὶ ὁ ἐκ κρατερώματος, de (en) bronze ; βλ. **κρατέρωμα.**

ὀρειχαλκόκονις, εως, ἡ· poudre de laiton (bronze).

ὀρείχαλκος, ου, ὁ (νὰ μὴ συγχέηται μὲ τὸ **κρατέρωμα**), laiton (n. m.) ou cuivre jaune, **κίτρινος χαλκός,** κοινῶς τὸ **τομπάκι,** ὁ **πάφυλας.** Μέταλλον χρώματος χρυσίζοντος ἀποτελούμενον ἐκ **συγχωνεύματος** (alliage) **χαλκοῦ** (cuivre) καὶ **ψευδαργύρου** (zinc) (**χαλκοψευδάργυρος**), συντιθεμένου κατὰ ποικίλας ἀναλογίας ὧν ἡ συνηθεστέρα εἶνε 65 μέρη χαλκοῦ καὶ 35 ψευδαργύρου. Ὁ ὀρείχαλκος εἶνε ἐλατότατος, ἔχει βάρος 8,39, τήκεται 230° ἐκ. καὶ χρησιμεύει πρὸς κατασκευὴν στυπειοθλιπτῶν, λιπαντηρίων, βάκτρων, αὐλῶν καὶ πλείστων ἄλλων τεμαχίων μηχανῶν καὶ διαφόρων ἀντικειμένων· βλ. καὶ **κρατέρωμα** (bronze); || **ὀρειχάλκινος,** ίνη, ινον, de laiton ἢ en laiton, adj. || **ὀρείχαλκος** εἰς χελώνας, laiton (bronze) en saumon ; || **ὀρείχαλκος** εἰς σωλῆνας, laiton (bronze) en tubes : || **ὀρείχαλκος** χυτός, laiton (bronze) fondu ; || **ὀρείχαλκος** εἰς σύρμα, laiton (bronze) en fil ; || **ὀρείχαλκος** εἰς φύλλα, bronze en feuilles.

ὀρειχαλκόχρουν, τὸ (χρῶμα), jaune de laiton ; βλ. εἰς **κίτρινον.**

ὀρειχαλκῶ, βλ. ὀρειχαλκέω.

ὀρειχάλκωσις, εως, ἡ· laitonnage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ ἐπιθέτειν λεπτὴν διάστρωσιν ὀρειχάλκου ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας μετάλλου τινός, action de faire déposer une mince couche de laiton sur la surface d'un métal.

ὀρεκτικόν, οῦ, τό· ἡ ἰδιότης τοῦ νὰ ἐπιθυμῇ τις τι, faculté de désirer ; ἡ ὀρεκτικότης, appétibilité, n. f. § **ὀρεκτικόν,** apéritif, ive ; τὸ τὴν ὄρεξιν ἐρεθίζων, qui excite l'appétit ; || —, βλ. **ἄρτυμα,** condiment ; || **ὀρεκτικά,** hors-d'œuvre ou petit plat, τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης παρατιθέμενα πρὸ τοῦ κυρίως φαγητοῦ.

ὀρεκτικός, ή, όν· ὁ τὴν ὄρεξιν διεγείρων, ἐρεθίζων, appétissant, e, adj. ἐρεθιστικὸν τῆς ὀρέξεως, piquant, e, adj. διεγερτικὸν τῆς ὀρέξεως, ragoûtant, e, adj. (ragoûter).

ὀρεκτικότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ ὀρεκτικοῦ, appétibilité, n. f.

ὄρεξις, εως, ἡ· appétit, n. m. τὸ αἴσθημα πρὸς ἀνάληψιν τροφῆς· «δεκτικήν τινα τροφῆς εὐαρμοστίαν περιειργάσαντο περὶ τὸν στόμαχον, ἣν ὄρεξιν καλοῦμεν». Πλουτ. συμπ. 7, 2· βλ. καὶ κατωτέρω· [συνεκδ.] ἡ ὄρεξις, κλίσις πρός τι, goût, n. m. ἡ πρός τι ὁρμή, διάθεσις, ἐπιθυμία, envie, n. f. désir, n. m. θέλησις (ἐπιθυμία) ἀσθενὴς καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος, velléité, n. f. || **ἔφαγε μὲ ὄρεξιν,** il a mangé d'appétit (de bon appétit) ; || **ἀνοίγω τὴν ὄρεξιν,** exciter (ouvrir) l'appétit ; ragoûter ; || **ἔχω ὄρεξιν,** avoir appétit, ἢ avoir envie ; || **κάμνω ὄρεξιν,** se mettre en appétit ; || **ἔχει ὄρεξιν νὰ κοιμηθῇ,** il a envie de dormir ; || **κόπτω τὴν ὄρεξιν,** ôter l'appétit ; || **διὰ νὰ κάμῃ ὄρεξιν,** pour se mettre en appétit ; || [ὡς εὐχή] **καλὴν ὄρεξιν !** bon appétit! || **περὶ ὀρέξεως οὐδεὶς λόγος** [παροιμ.], il ne faut pas disputer des goûts ; **ἕκαστος κατὰ τὴν ὄρεξίν του,** chacun [à] son goût ; || **τοῦ ἦλθεν ἡ ὄρεξις νά,** l'envie lui a pris de ; || **μοῦ ἐπέρασεν ἡ ὄρεξις,** l'envie m'en est passée; || **χωρὶς ὄρεξιν, δίχως ὄρεξιν,** sans appétit; [**μεταφ.**] à regret ; ἀκουσίως, malgré soi ; à contre-cœur ; || **ἄλλην ὄρεξιν δὲν ἔχω** [φρ. εἰρων.], je m'en soucie bien ; je n'ai garde [de faire cela] || **ἂν ἔχετε ὄρεξιν,** si le cœur vous en dit ; || **μοῦ ἔρχεται ὄρεξις νά,** je suis bien tenté de ; || **τοῦ ἔρχονται ἐνίοτε περίεργοι ὀρέξεις,** il lui prend quelquefois d'étranges velléités ; || **ἡ ὄρεξις εἶνε ὁ καλλίτερος μάγειρος** [παροιμ.], il n'est sauce que d'appétit ; || **νικῶ τὰς ὀρέξεις,** dompter (maîtriser = **καταστέλλω**) ses désirs (ses passions). § —, **ἡ καλὴ ψυχικὴ διάθεσις,** bonne humeur, veine, n. f. train, n. m. || ἀπόψε ἔχει ὄρεξιν,

ce soir il est en bonne humeur (en verve ; en veine). § ὄρεξις, appétit, n. m. Ἡ εἰδικὴ διάθεσις τοῦ ὀργανισμοῦ πρὸς ἀπόλαυσιν ὡρισμένου ἐδέσματος ἢ ποτοῦ, κοινῶς ἐνίοτε συγχεομένη πρὸς τὴν πεῖναν, ἥτις ἐστὶν ἐπιθυμία τροφῆς οἱασδήποτε. Ὡς ἡ πεῖνα εἶνε αἴσθησίς τις ἐπιβάλλουσα τὴν πρόσληψιν τροφῆς, ἧς δεῖται ὁ ὀργανισμός, οὕτω καὶ ἡ ὄρεξις φαίνεται εἰς πολλὰς περιστάσεις συνδεομένη πρὸς τὴν ἀνάγκην τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ στοιχείου, οὗτινος ἡ ἐν τῷ ὀργανισμῷ ἔλλειψις ἄγνωστος μὲν εἶνε εἰς τὴν ψυχήν, ἐκδηλοῦται ὅμως δι' εἰδικῆς ὀρέξεως πρὸς αὐτό, τοῦ ὀργανισμοῦ οὕτως οὐ μόνον τὴν πρόσληψιν τροφῆς ἐπιβάλλοντος, ἀλλὰ καὶ τὸ εἶδος αὐτῆς μέχρι τινὸς ὁρίζοντος. Ἡ ἀνορεξία εἶνε ἔλλειψις ὀρέξεως πρὸς πᾶσαν ἐν γένει τροφήν, ἀποτελεῖ δὲ κατάστασιν παθολογικὴν χαρακτηρίζουσαν τὴν εἰσβολὴν καὶ τὸ στάδιον τῆς ἀκμῆς πλείστων νόσων καὶ ἰδίως τῶν λοιμωδῶν, ὡς καὶ τὰ νοσήματα τοῦ πεπτικοῦ συστήματος. Ἀντίθετος δ' αὐτῇ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ βουλιμία, ἥτις εἶνε μᾶλλον πεῖνα διαρκής. Ὑπόκειται δ' ἔτι ἡ ὄρεξις εἰς παντοίας διαστροφάς, καθ' ἃς ὀρέγεταί τις ἐδεσμάτων τῆς ἰδίας του ἐπινοήσεως καὶ ἐνίοτε μάλιστα βρωμερῶν ἢ μὴ ἐδωδίμων οὐσιῶν καὶ αἵτινες χαρακτηρίζουσι τὸν ὑστερισμόν, τὴν κύησιν, φρενοπαθείας τινάς, κτλ.

ὀρεογνωσία, ας, ἡ· oréognosie (ὄρος, montagne καὶ γνῶσις, connaissance) n. f. μέρος τῆς γεωλογίας ἀναφερόμενον εἰς τὸν σχηματισμὸν καὶ τὴν κατασκευὴν τῶν ὀρέων.

ὀρεογνωστικός, ή, όν· oréognostique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀρεογνωσίαν· ‖ ἐπιστήμη ὀρεογνωστική, science oréognostique.

ὀρεογραφία, ας, ἡ· oréographie, n.f. βλ. **ὀρογραφία.**

ὀρεογραφικός, ή, όν· oréographique, adj. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὀρεογραφίαν, qui appartient, qui a rapport à l'oréographie ; ‖ μέθοδος ὀρεογραφική, méthode oréographique.

ὀρεογράφος, ου, ὁ· oréographe, n. m. βλ. ὀρογράφος.

ὀρεσίβιος, ος, ον· ὁ ζῶν ἐπὶ τῶν ὀρέων, qui vit sur les montagnes ; montagnard, e, adj.

ὀρεσιπάθεια, ας, ἡ· mal de montagne, κακὴ διάθεσις ἣν αἰσθάνεταί τις διαμένων ἢ ἀνερχόμενος εἰς ὑψηλὰ ὄρη.

ὀρθὰ [δημ. ἐπίρ.], καθέτως, ὀρθίως, droit ; debout, ἤτοι οὔτε δίπλα, οὔτε καθιστὰ ἀλλὰ ὀρθοστάθην· ‖ — [τροπικὸν ἐπίρ. ἀντὶ τοῦ καλά, εὔλογα, κτλ.], ὀρθῶς, juste ; bien ; ‖ — κοφτὰ [φρ.] καθαρῶς, nettement ; εἰλικρινῶς, franchement ; carrément, adv.

ὀρθάνοικτος, ος, ον· ὁ ἐντελῶς ἢ ὅλος ἀνοικτός, ἀναπεπταμένος· βλ. **τέντα,** tout(e) [grand] ouvert(e).

ὀρθή, ῆς, ἡ· θηλ. τοῦ ὀρθός.

ὀρθὴ ἀνάβασις, ascension-droite, n. f. [ἀστρ.] Ἡ ἐγγώνιος ἀπόστασις ἀστέρος τινὸς ἀπὸ τοῦ κύκλου ἀποκλίσεως τοῦ διερχομένου διὰ τοῦ ἐαρινοῦ δεσμοῦ, ἀπόστασις μετρουμένη ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ, εἶνε ἡ ὀρθὴ ἀνάβασις τοῦ ἀστέρος. Μόνη ἡ ὀρθὴ ἀνάβασις δὲν ἀρκεῖ πρὸς προσδιορισμὸν τῆς θέσεως ἀστέρος τινὸς ἐπὶ τῆς οὐρανίας σφαίρας. Ἀλλ' ἂν ἔχῃ τις ἐνταυτῷ τὴν ὀρθὴν ἀνάβασιν καὶ τὴν ἀπόκλισιν, ἡ θέσις τοῦ ἀστέρος θὰ ἦνε ἐντελῶς προσδιωρισμένη· π. χ. ἂς παραδεχθῶμεν, ὅτι ἀστήρ τις ἔχει 26^0 ἀπόκλισιν καὶ 30^0 ὀρθὴν ἀνάβασιν, θὰ λάβωμεν ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ ἀναχωροῦντες ἀπὸ τοῦ κύκλου ἀποκλίσεως, ὅστις διέρχεται διὰ τοῦ ἐαρινοῦ δεσμοῦ, τόξον 30^0, ἀναχωροῦντες δ' ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου, θὰ μετρήσωμεν ἐπὶ τοῦ κύκλου ἀποκλίσεως, ὅστις διέρχεται διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀστέρος. Σημειωτέον ὅτι ἡ ὀρθὴ ἀνάβασις λογίζεται πάντοτε ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς, καὶ ἀπὸ 0^0 μέχρι 360^0.

ὄρθιος, α, ον· κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὰ ἄνω, εἰς ὕψος ἀνατεταμένος, ἀντιθ. τῷ πρηνής, debout, adj. εὐθέως πρὸς τὰ ἄνω, droit, e ; ὅθεν ἀπότομος, raide ; ‖ ἵσταται ὄρθιος, il se tient debout ; ‖ εἶμαι ὄρθιος ἀπὸ τὸ πρωΐ, je suis sur pied depuis le matin ; ‖ ἡ κλῖμαξ αὐτὴ εἶνε πολὺ ὀρθία, cet escalier est bien raide. § ὀρθία τοποθέτησις λίθου [οἰκοδ.], délit, n. m. ὄψις τοῦ λίθου μὴ παράλληλος τῆς ἐν τῷ λατομείῳ διαστρώσεώς του· ἀπόστρωσις, ἡ· ἢ **ὀρθία τοποθέτησις** (λίθου)· βλ. **ὀρθίως** καὶ **στρῶμα λατομείου.** § [οἰκοδ.] **ὀρθία πλινθοδομή,** galandage, n. m. κοινῶς **ὄρθιο τοῦβλο·** διάφραγμα ὀπτοπλίνθων τιθεμένων ἐπὶ τῆς στενωτέρας αὐτῶν πλευρᾶς, ἤτοι ὀρθίως (de champ). § [θηλ. οὐσ. ναυτ.] ἡ ὀρθία, la perpendiculaire ; **ὄρθιαι, αἱ** (τῆς στείρας καὶ τοῦ ποδοστήματος), (les) perpendiculaires (de l'étrave, de l'étambot) ou perpendiculaires avant et arrière ; καλοῦνται οὕτως αἱ ἀγόμεναι ἐπὶ τῆς προεκβολῆς τῆς τρόπιδος (quille) ἐκ τῶν σημείων τῆς τομῆς τῆς **ἰσάλου μετὰ** τῶν **ἀσσῶν** (fonds de tablure) τῆς στείρας καὶ τοῦ ποδοστήματος, ἅτινα σημεῖα θεωροῦνται ὡς τὰ τέρματα τῆς γάστρας.

ὀρθιάζειν τὰ ὦτα, chauvir, κοινῶς **κατσουλόνει** τὰ αὐτιά, λέγεται περὶ ἵππου ὅστις βαδίζων ἢ ἱστάμενος φέρει τὰ ὦτα ὀρθοτενῆ.

ὀρθίως [ἐπίρ. τοῦ ὄρθιος], πρὸς τὰ ἄνω, καθέσως, debout ; εὐθέως, droit ; ‖ θέσις τοῦ ὀρθίως πυροβολοῦντος, position du tireur debout ; ‖ —, en délit (βλ. κατωτέρω). § τοποθετεῖν λίθον ὀρθίως ἢ κατὰ τὴν ἀπόστρωσίν του, mettre ou poser en délit une pierre ; **ὀρθία τοποθέτησις τοῦ λίθου,** délit = **ἀπόστρωσις, παρεδρία)** = τοποθέτησις παρέδρως, mettre ou poser en délit ; καλεῖται οὕτως ἡ μὴ τοποθέτησις τοῦ λίθου συμφώνως μὲ τὴν ἐν τῷ λατομείῳ θέσιν του, ἤτοι ἡ τοποθέτησις αὐτοῦ οὕτως ὥστε ἡ ἐν τῷ **λατομείῳ διάστρωσίς του** (lit de carrière) νὰ ᾖ παράλληλος τῶν πιέσεων ἃς θὰ ὑποστῇ ὁ λίθος, ὅπερ καλεῖται **ἀτελὴς ἐργασία** (malfaçon)· ἡ τοποθέτησις αὐτὴ εἶνε ἐλαττωματικὴ καὶ δὲν πρέπει νὰ γίνηται χρῆσις ταύτης παρὰ μόνον ὁπό-

ταν ὁ λίθος δὲν θὰ ὑποστῇ μέγα βάρος. Ὅταν κατασκευάζωσιν ἀψῖδα ἢ ἐπίπεδον θόλον τοποθετοῦσι τοὺς σφηνολίθους κατ' ἐφαπτώμενα **στρώματα** (lits en joints) ἤτοι κατ' **ἀνιόντας** ἁρμοὺς (joints montants).

ὀρθοβατέω-ῶ, μέλ. ήσω, **περιπατῶ ὀρθά**, κατ' **εὐθεῖαν**, **marcher** [en se tenant] droit]. § —, **acheminer**; ἡ ἱππευτικὴ διὰ τοῦ ὅρου τούτου ἐννοεῖ τὰ πρῶτα μαθήματα τῆς ἱππαγωγῆς, καθ' ἃ ὁ ἵππος πρὸ παντὸς πρέπει νὰ συνειθίσῃ νὰ βαδίζῃ εὐθέως ἐπὶ τοῦ στίβου τοῦ ἱππευτηρίου.

ὀρθογραφία, ας, ἡ· ἡ ὀρθὴ γραφή, écriture correcte; τὸ κατὰ τοὺς γραμματικοὺς κανόνας γράφειν, ἤτοι τὸ ὀρθῶς γράφειν, orthographe, n. f. § [ἀρχιτ.] élévation, n. f. façade, n. f. βλ. **πρόοψις**.

ὀρθογραφικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὴν ὀρθογραφίαν, d'orthographe; orthographique, adj. || σημεῖα ὀρθογραφικά, signes orthographiques.

ὀρθογραφικῶς [ἐπίρ.], orthographiquement, adv. κατὰ τρόπον ὀρθογραφικόν, d'une manière orthographique; συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ὀρθογραφίας.

ὀρθογράφος, ος, ον· ὁ ὀρθῶς γράφων, qui écrit correctement, qui orthographie bien; orthographiste, n. m. ἐπίσης ὁ συγγράφων περὶ ὀρθογραφίας.

ὀρθογραφῶ (έω), μέλ. ήσω, γράφω ὀρθῶς, écrire correctement; κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ὀρθογραφίας, selon le règles de l'orthographe, orthographier.

ὀρθογώνιος, ος, ον· ὁ ἔχων ὀρθὰς γωνίας, rectangulaire, adj. ou rectangle, adj. § [τακτ.] ὀρθογώνιος τάξις, potence, n. f. ἢ ordre en potence; βλ. **τάξις μάχης**, ordre de bataille. § [οὐδ. οὐσ.] **ὀρθογώνιον**, τό· rectangle, n. m. τετράπλευρον οὗτινος αἱ γωνίαι εἶνε ὀρθαί, ἤτοι παραλληλόγραμμον μὲ ὀρθὰς γωνίας· || τρίγωνον ὀρθογώνιον, triangle rectangle, τὸ ἔχον μίαν ὀρθὴν γωνίαν· || ὀρθογώνια ξύλινα διὰ τὴν χάραξιν (ἐπὶ τοῦ ἐδάφους), rectangles en bois pour le tracé. § ὀρθογώνιον, τό· équerre, n. f. γωνιάμετρον, ὀρθὴ γωνιά· βλ. ἐν γένει **γνώμων**.

ὀρθογωνίως [ἐπίρ.], μὲ ὀρθὰς γωνίας, à angles droits; ὡς ὀρθογώνιον, en rectangle; κατ' ὀρθὴν γωνίαν, en équerre; βλ. καὶ **ὀρθὴ γωνία**· || — κατ' ὀρθὴν γωνίαν, carrément ou quarrément ou en équerre.

ὀρθοδοντοσία, ας, ἡ· orthodontosie (ὀρθός, ὀδούς, ὄρθωσις ὀδόντος), n. f. μέρος τῆς ὀδοντοϊατρικῆς ἀφορῶν τὴν διόρθωσιν τῆς ἐκ γενετῆς δυσμορφίας τῶν ὀδόντων.

ὀρθοδοξία, ας, ἡ· ἐκκλ. τὸ πιστεύειν ὀρθά, orthodoxie, n. f. || ἡ Κυριακὴ τῆς ὀρθοδοξίας, le dimanche de la quadragésime.

ὀρθόδοξος, ος, ον· ὁ ἔχων ὀρθὴν γνώμην, ὀρθὴν δοξασίαν, ἐκκλ. ὁ ὀρθῶς πιστεύων, orthodoxe, adj. || ὀρθόδοξον δόγμα, doctrine orthodoxe; || — **ἐκκλησία**, église orthodoxe. § [οὐσ.] orthodoxe, n. m. μέλλος τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας, membre de l'église grecque.

ὀρθοδοξῶ (έω), εἶμαι ὀρθόδοξος, être orthodoxe.

ὀρθοδόξως [ἐπίρ.], orthodoxement, adv. κατὰ τὸν τρόπον τῶν ὀρθοδόξων, d'une manière orthodoxe, ἐν τῇ ὀρθοδοξίᾳ, dans l'orthodoxie.

ὀρθοδρομία, ας, ἡ· τὸ βαίνειν κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός, κατ' εὐθεῖαν, action d'aller directement (en ligne droite).

ὀρθοέπεια, ας, ἡ· ἡ ὀρθὴ ἔκφρασις τοῦ λόγου (τῆς ἀπαγγελίας ἢ τοῦ ὕφους τῆς γραφῆς), correction de langage (de diction; de style), prononciation correcte, style correct, orthoépie, n. f.

ὀρθοεπής, ής, ές· correct, e, adj. ὁ ὀρθῶς ἐκφραζόμενος, ὀρθῶς γράφων, qui parle ou qui écrit correctement, se servant du mot propre; || ἴδιος τῆς ὀρθοεπίας, qui a rapport à l'orthoépie, orthoépique, adj. || ἀρχαὶ ὀρθοεπεῖς, principes orthoépiques.

ὀρθοεπῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὀρθοεπῆ, correctement, adv.

ὀρθοκάλαμος, ου, ὁ· ὁ ὀρθός, εὐθὺς κάλαμος (καυλός), à la tige droite.

ὀρθόκερως, ως, ων· **ὀρθοκέρατος**, ὁ ἔχων ὀρθά, ἴσα **κέρατα**, aux cornes droites, orthocère, n. m.

ὀρθοκέφαλος, ος, ον· ὁ ἔχων, τηρῶν ὀρθὴν τὴν κεφαλήν, qui porte la tête droite [διδ.] orthocéphale, adj.

ὀρθολογικός, ή, όν· rationaliste, adj. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὀρθολογισμόν, qui se rapporte au rationalisme; || θεωρία ὀρθολογική, théorie rationaliste.

ὀρθολογισμός, οῦ, ὁ [θεολ.] rationalisme, n. m. φιλοσοφικὸν δόγμα ἀποκροῦον τὴν ἀποκάλυψιν (révélation) καὶ διατεινόμενον ὅτι ἐξηγεῖ τὰ πάντα διὰ τῆς λογικῆς. Ἐπίσης δόγμα καθ' ὃ τὰ πάντα ἀπορρέουσιν ἐκ τῆς λογικῆς καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς πείρας.

ὀρθολογιστής, οῦ, ὁ· rationaliste, n. ὀπαδὸς τοῦ ὀρθολογισμοῦ, partisan du rationalisme.

ὀρθομαντεία, ας, ἡ· ἡ ἀληθὴς μαντεία, πρόρρησις, prédiction vraie.

ὀρθομεσοκύνιος, (ἵππος) (cheval) droit-jointé, οὗτινος τὰ μεσοκύνια εὑρίσκονται εἰς τὴν αὐτὴν κάθετον γραμμὴν μὲ τοὺς κανόνας (μετακάρπια ἢ μετατάρσια).

ὀρθοπαγής, ής, ές· ὁ ὀρθῶς (στερεῶς) πηγμένος, planté droit.

ὀρθόπαγον, τό· pic, n. m. ἀκτή, βράχος ἢ τόπος κρημνώδης· βλ. καὶ ὄρος.

ὀρθοπαιδεία, ας ἡ· orthopédie, n.f. κλάδος τῆς ἰατρικῆς ἀντικείμενον ἔχων τὴν ἐπανόρθωσιν συγγενῶν ἢ καὶ ἐπικτήτων δυσμορφιῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ἐξαρτωμένων πρὸ πάντων ἐξ ἀνωμάλου κατασκευῆς τῶν ὀστῶν ἢ διαμαρτυρίας τῶν ἀρθρώσεων αὐτῶν. Οὕτως εἰς τὴν κυριότητα τῆς ὀρθοπαιδείας ὑπάγονται ἡ **σκολίωσις**, ὁ **ῥαιβόπους**, κτλ. Ὄργανα δὲ

αὐτῆς εἰσὶ συνήθως παντοειδῆ, πρὸς τὸν σκοπὸν ἀνάλογα, μηχανήματα, κτλ.

ὀρθοπαιδευτής, οῦ, ὁ· καὶ ὀρθοπαιδωτής, orthopédiste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν **ὀρθοπαιδείαν.**

ὀρθοπαιδευτικός, ή, όν καὶ ὀρθοπαιδωτικὸς ἢ μᾶλλον **ὀρθωτικός,** orthopédique, adj. ὁ ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀρθοπαιδείαν, qui appartient, qui a rapport à l'orthopédie ; || μηχάνημα ὀρθοπαιδωτικὸν (ἢ ὀρθωτικόν), appareil orthopédique ; || ὀρθοπαιδωτικὴ χειρουργική, chirurgie orthopédiste.

ὀρθοπαιδωτής, ου, ὁ. βλ. ὀρθοπαιδευτής.

ὀρθοπαιδωτικός, ή, όν· βλ. ὀρθοπαιδευτικός.

ὀρθόπνοια, ας, ἡ [ἰατρ.], orthopnée, n. f. τὸ ὀρθῶς ἀναπνέειν, εἶδος ἄσθματος ἢ δυσπνοίας, καθ' ἣν καθήμενος ἢ ὀρθὸς ἱστάμενος δύναταί τις ν' ἀναπνέῃ, Ἱπποκρ. || ἡ ὀρθόπνοια εἶνε ὁ τρίτος βαθμὸς τοῦ ἄσθματος, l'orthopnée est le troisième degré de l'asthme.

ὀρθοπνοϊκός, ή, όν· ὁ πάσχων ἀπὸ ὀρθόπνοιαν, orthopnoïque, adj.

ὀρθοποδῶ (έω), μέλ. ήσω, βαδίζω εὐθέως, marcher droit ; τὴν ὀρθὴν ὁδὸν πορεύομαι, aller droit son chemin ; [μεταφ.] αὐξάνω, προοδεύω, progresser ; εὐημερῶ, εὐτυχῶ, prospérer ; κοινῶς πηγαίνω καλά, aller bien; ἀνακτῶ τὰ ἐμαυτοῦ, rétablir ses affaires ; ἐπιτυγχάνω, réussir ; ἐπωφελοῦμαι, profiter.

ὀρθοποίησις τῶν νομέων [μετ. ναυτ.], perpignage, n. m. βλ. ὀρθοποιῶ.

ὀρθοποιῶ (έω), μέλ. ήσω (τοὺς νομεῖς) [ναυτ.], perpigner, κοινῶς ξυλομετρῶ, ἤτοι τοποθετῶ ἐπὶ τῶν ἀνιδρυομένων νομέων τὰς σταθμίδας ὀρθοποιήσεως (lisse d'exécution).

ὀρθόπτερος, ος, ον [ζωολ.], orthoptère, adj. et n. **Ὀρθόπτερα,** τάξις τῶν ἐντόμων, ἣν χαρακτηρίζουσιν ἀτελὴς μορφὴ καὶ στόμα δάκνον. Ἔχουσι τέσσαρας πτέρυγας, ὧν αἱ μὲν ὀπίσθιαι εἰσὶν εὐρεῖαι καὶ πτύσσονται ὡς ῥιπίδιον, αἱ δὲ πρόσθιαι σκληρυνόμεναι μεταβάλλονται εἰς καλύμματα τῶν ὀπισθίων. Ἐνταῦθα ἀνάγονται αἱ ἀκρίδες, οἱ γρύλλοι, αἱ σίλφαι, κτλ.

ὀρθός, ή, όν [συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος], κατ' εὐθεῖαν εἰς ὕψος σηκωμένος, ἴσια ἱστάμενος, ὄρθιος, debout ; droit, e ; βλ. **ὄρθιος·** || ὀρθὸς ἱστὸς (κάθετος), mât debout ; || κλειδοκύμβαλον ὀρθόν, piano vertical, pianino, n.m. [μεταφ.] εὐθύς, δίκαιος, droit, e, adj. ἀκριβής, εὐθύς, δίκαιος, juste, adj. λογικός, raisonnable, adj. ἀληθής, vrai ; ὑγιής, sain, saine, adj. || ὁ ὀρθὸς νοῦς, ὁ ὀρθὸς λόγος, le bon sens ; la droite raison ; || ἔχει ὀρθὸν νοῦν, il a l'esprit droit ; || ὀρθὴ παρατήρησις, remarque juste ; || δὲν εἶνε ὀρθόν, ce n'est pas juste ; ce n'est pas convenable ; || [ἐκκλ.] ὀρθὴ διδασκαλία, saine doctrine ; || λέγω τὸ ὀρθόν, je dis ce qui est juste ; || ἡ ἔκφρασις δὲν εἶνε ὀρθή, l'expression n'est pas juste (correcte) ; || ὀρθὰ κοπτὰ [φρ. ἐπιρ.], sans détour ; καθαρὰ (παστρικά), nettement ; carrément ; || ἂς τὸ εἰποῦμεν ὀρθὰ κοπτά, tranchons le mot ; || [ἐμπορ.] ὀρθὸς [λογαριασμός], ἀκριβής, juste [compte] ; βλ. καὶ καλῶς ἔχω· || . . . ὀρθόν, σύμφωνον μὲ τὰ βιβλία σας . . . . s'il est exact, juste, conforme à vos écritures, à vos livres ; || εὕρομεν αὐτὸν ὀρθόν, σύμφωνον μὲ τὰ βιβλία μας, nous le trouvons juste, **d'accord** avec nos livres ; || καὶ εὑρόντες αὐτὸν ὀρθὸν **εὐαρεστήθητε νὰ ἐγγράψητε συμφώνως,** . . ., et si vous le trouvez juste, veuillez en passer écriture conforme ; || ἐνῷ ὁ τελευταῖος ἰσολογισμὸς δὲν φαίνεται ὀρθός, . . . ce que le dernier bilan, la dernière balance ne montre pas bien clairement ; || [μαθ.] ὀρθὴ γωνία, angle droit [τεχνολ.]= d'équerre; βλ. καὶ γωνία· || σχηματίζω γωνίαν ὀρθήν, εἶνέ τι κάθετον, **καθέτως,** être d'équerre; || τὸ μὴ σχηματίζειν ὀρθὴν γωνίαν, ne pas être d'équerre, τὸ μὴ εἶνέ τι κάθετον, τὸ μὴ κάθετον, τὸ κεκλιμένον· || οὔτε κάθετον, ni d'équerre ; || γωνιῶδες μέρος, partie en équerre, μέρος σχηματίζον ὀρθὴν γωνίαν· || κατ' ὀρθὴν (γωνίαν), en équerre, **ὀρθογωνίως.** § ὀρθὸν ἔντερον [ἀνατομ.], βλ. **ἀπευθυσμένον.**

ὀρθοστασία, ας, ἡ· τὸ νὰ ἵσταται τὶς ὄρθιος, action de se tenir debout.

ὀρθοστάτης, ου, ὁ· montant, n. m. καλεῖται πᾶν τεμάχιον ξύλου (**ξυλοστάτης**), κτλ. τιθέμενον καταχορύφως καὶ χρησιμεῦον ὡς στήριγμα· || —, βλ. **ἐπίστατον,** montant d'une porte ; battant ; || — σιδηρείου, montant de forge ; || — λέμβου, montant d'une embarcation ; || ὀρθοστάται προνομοδόχης, montants de fourragère ; || ὀρθοστάται κιλλίβαντος, κτλ. montants d'affût, etc. || ὀρθοστάται σκηνῶν, κτλ. montants de tentes, etc. || ὀρθοστάτης, pied-droit καὶ piedroit, n. m. λέξις σημαίνουσα πᾶν τὸ ὀρθίως ἱστάμενον ἐν εἴδει στήλης· || ὀρθοστάται ὑπονόμων, piédroits des souterrains ; βλ. **ὑπόνομος.**

ὀρθοστατῶ (έω), ἵσταμαι ὄρθιος, se tenir debout ; rester (être) debout.

ὀρθότης, ητος, ἡ [συνηθ. μεταφορ.], νομιμότης, ἀλήθεια, ἀκρίβεια, εὐθύτης, droiture, n. f. δικαιοσύνη, justesse, n. f. εὐθύτης, ὀρθότης, rectitude, n. f. || ὀρθότης κρίσεως, rectitude de jugement ; || ἡ ὀρθότης τῆς παρατηρήσεώς του, la justesse de son observation.

ὀρθοτομία, ας, ἡ· τὸ κατ' εὐθεῖαν, ὀρθῶς τέμνειν, coupe droite; || [ἐκκλ.] = **ὀρθοδοξία,** τὸ ὀρθῶς δοξάζειν, πρεσβεύειν· ἡ εὐθεῖα ὁδός.

ὀρθοτομῶ (έω), μέλ. ήσω, τέμνω εὐθέως, couper droit ; || [ἐκκλ. μεταφ.] ὀρθοτομεῖν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας = ἀκολουθεῖν τὴν εὐθεῖαν ὁδόν, τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας, marcher droit.

ὀρθοφρονῶ (έω), μέλ. ήσω, τὸ νὰ ἔχῃ τις εὐθυκρισίαν, avoir l'esprit droit ; τὸ ὀρθῶς φρονεῖν, penser juste ; τὸ ὀρθῶς σκέπτεσθαι, bien penser,

ὀρθοφρονῶν, οῦσα, οῦν· ὁ ὀρθῶς φρονῶν, qui pense juste ; qui pense bien.

ὀρθοφροσύνη, ης, ἡ· ἡ ἀκρίβεια, ὀρθότης τῆς σκέψεως, justesse de pensée ; ἡ ὀρθότης

τῆς κρίσεως, rectitude de jugement ; ἡ ὀρθοφροσύνη, ὁ ὀρθὸς λόγος, le bon sens.

ὀρθόφρων, ων, ον· ὁ ὀρθῶς σκεπτόμενος, qui pense juste (bien) ; ὁ ἐχέφρων, homme de bon sens.

ὀρθόω, βλ. ὀρθῶ.

ὄρθριος, α, ον· ὁ λίαν πρωῒ (τὸν ὄρθρον) γινόμενος, matinal, ale, adj.

ὄρθρος, ου, ὁ· ὁ χρόνος ὁ πρὸ καὶ κατὰ τὴν αὐγήν, λίαν πρωΐ, grand matin ; τὸ λυκαυγές, τὸ ξημέρωμα, τὸ γλυκοχάραγμα, pointe du jour ; ἡ ἕω, ἡ αὐγή, aube, n. f. § [ἐκκλ.] —, matines, τὸ πρωϊνόν, πρῶτον μέρος τῆς θείας λειτουργίας.

ὀρθῶ (όω), μέλ. ώσω· ὑψόω-ῶ (σηκόνω ὄρθια), lever ; ἀνυψόω-ῶ, élever ; ἀνορθόω-ῶ, dresser ; || [ναυτ.] ὀρθῶ τὰς κώπας, κοινῶς **ἀρμπορίζω τὰ κουπιά**· τὸ πλήρωμα λέμβου τινὸς ὀρθοῖ **τὰς κώπας,** ὅταν καθήμενον ἐπὶ τῶν **σελμάτων** (bancs de nage) ὑψοῖ καὶ κρατῇ αὐτὰς καταχορύφως εἴτε πρὸς χαιρετισμὸν διαβαίνοντος λίαν ὑψηλοῦ προσώπου εἴτε ὅπως ᾖ ἕτοιμον πρὸς κωπηλασίαν· || — κεραίαν, apiquer une vergne ; || [ναυτ.] ὄρθωσον, apiquez ! ἐκτελεστικὸν κέλευσμα διδόμενον πρὸς ὄρθωσιν μικρᾶς τινὸς κεραίας κατὰ τὴν καθαίρεσίν της· || [ναυτ.] ὄρθωσον ! debout les avirons, ou les avirons debout ; κέλευσμα διδόμενον ὅπως τὸ πλήρωμα λέμβου τινὸς ἀνυψώσῃ συγχρόνως καὶ κρατήσῃ καθέτως τὰς κώπας πρὸς χαιρετισμὸν ἐπιβαίνοντος ἢ διαβαίνοντος ἐπισήμου προσώπου· || —, apiquer ; un câble apique, κάλως τις ὀρθοῦται ὁπόταν ἐξέρχηται καὶ πίπτῃ καταχορύφως ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ (écubier). § [μέσ.] ὀρθοῦμαι, ἐγείρομαι, se lever ; ἀνυψοῦμαι, s'élever ; ὀρθοῦμαι, se dresser ; ἀνορθοῦμαι, se redresser ; || ὀρθοῦνται αἱ τρίχες μου, les cheveux se dressent à ma tête.

ὀρθῶς [ἐπίρ. τοῦ ὀρθός], ἀκριβῶς, juste ; καλῶς, bien ; ὀρθῶς, ἀκριβῶς, ἀπταίστως, correctement ; || ὀρθῶς σκέπτεται, il pense juste; || ἂν ὀρθῶς ἠννόησα, si j'ai bien compris ; || δὲν γράφει ὀρθῶς, il n'écrit pas correctement.

ὄρθωσις (ἵππου, ἐπὶ τῶν ὀπισθίων), pesade, n. f. βλ. ἀπογειασμός.

ὀρθωτήρ, ῆρος, ο [ναυτ.] balancine, n. f. βλ. **ἀμυντικὰ δίκτυα**· || ὀρθωτῆρες τῆς κέρκου (les) balancines de gui, τὰ βέντα τῆς ῥάντας· σχοινία δι' ὧν ἀναβαστάζεται ἀπὸ τοῦ ἱστοῦ τοῦ ἄκρου τῆς κέρκου, ἐπέχοντα ὡς πρὸς τὴν κέρκον θέσιν κεροιάκων· || — ὀρθωτὴρ [ναυτ.] potence, n. f. καλοῦνται οὕτω τὰ σχοινία ἢ αἱ ἁλύσεις δι' ὧν ἀναβαστάζονται αἱ ἐπωτίδες τῶν λέμβων καὶ ἀγκυρῶν.

ὀρθωτικός, ή, όν βλ. ὀρθοπαιδευτικός.

ὀριά, ἡ [διαλ. Οἰνόης] 1) ἐνορία 2) διαταγή, διεύθυνσις.

ὅρια τῶν περισάλων [ναυτ.] aboutissements (n. m.) de lignes d'eau ; σημεῖα ἔνθα ἀπολήγει ἡ ἴσαλος γραμμὴ πλοίου τινὸς ἀναλόγως τοῦ φορτίου του.

ὀριβάτης, ου, ὁ· βλ. ὀρειβάτης, ου, ὁ· ὁ διαβαίνων, διαπερῶν τὰ ὄρη· βλ. καὶ ἀκροβάτης.

ὀριγανέλαιον, ου, τό· ἔλαιον ὀριγάνου, huile d'origan.

ὀρίγανον, ου, τὸ ἢ ὀρίγανος, ὁ· κοινῶς ἡ ῥίγανη, origan, n. m. ἀρωματικόν τι φυτὸν ἔχον δριμεῖαν ἢ πικρὰν γεῦσιν, μετὰ μικρῶν ᾠοειδῶν φύλλων καὶ σταχυοειδοῦς πυκνοῦ ἄνθους· ἀφέψημα (décoction) τοῦ εἰρημένου φυτοῦ χρησιμεύει ὡς ἀντισπασμωδικὸν καὶ ἐφιδρωτικόν.

ὁριζοντιογραφία, ας, ἡ· plan, n. m. τὸ σχεδιάγραμμα, βλέπε **διάγραμμα**· || ὁριζοντιογραφία ὑψομετρική, plan côté, ἢ ὑψομετρικὸν σχεδιάγραμμα, λέγεται ὅταν ἐπὶ τοῦ σχεδίου σημειοῦνται ἀριθμοὶ ἐμφαίνοντες ὕψη, ἤτοι ἠριθμημένον ἐπίπεδον· βλ. **γεωμετρία** παραστατική.

ὁριζόντιος, ος, ον (ἐπίπεδον ἢ γραμμή), horizontal, ale, aux, adj. τὸ κάθετον εἰς τὴν **κατακόρυφον**· βλ. γραμμὴ κατακόρυφος. § ὁριζόντιος (καμπύλη ἢ εὐθεῖα), horizontale, n.f. γραμμὴ παριστῶσα τὰς ὁριζοντίους τοῦ ἐδάφους τομάς, προσδιορίζουσα τὴν μορφὴν καὶ τὰς κλίσεις τοῦ ἐδάφους· βλ. **κλίσις** τῶν πρανῶν, pente des talus.

ὁριζοντίως [ἐπίρ], κατὰ τρόπον ὁριζόντιον, horizontalement, adv.

ὁριζοντίωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ τοποθετεῖν τι ὁριζοντίως, action de mettre horizontalement ; || [τεχνολ.] ὁριζοντίωσις, calage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ τοποθετεῖν ἐντελῶς ὁριζοντίως οἱονδήποτε καταμετρητικὸν ἐργαλεῖον ἀκριβείας ἢ ὄργανον παρατηρήσεων τῇ βοηθείᾳ κοχλιῶν καλουμένων κοχλιῶν ὁριζοντιώσεως (vis de calage).

ὁρίζω, μέλ. ίσω [παθ. ἀόρ. ὡρίσθην, ὑποτ. ὁρισθῶ, παθ' παρ. ὥρισμαι, μετοχ. ὡρισμένος], σύνορα διορίζω, θέτω ὅρια, τὰ ὅρια προσδιορίζω, borner ; limiter ; || ἡ Γαλλία ὁρίζεται πρὸς μεσημβρίαν ὑπό, la France est bornée au midi par. § ὅθεν ἐν γένει προσδιορίζω, fixer; ὁρίζω, προσδιορίζω, déterminer ; προσδιορίζω, δίδω, ὑποδεικνύω, assigner ; προσδιορίζω, désigner ; ὁρίζω, προσδιορίζω, ἐξηγῶ ἀκριβῶς, définir ; || [ἐμπορ.] ὁρίζω τιμάς, fixer (déterminer) des prix; || ὁρίσατε τὴν ἡμέραν, fixez le jour ; || — τὴν ταχύτητα τοῦ φωτός, déterminer la vitesse de la lumière ; || ἡ θέσις τὴν ὁποίαν τοῦ εἶχαν ὁρίσει, la place qu'on lui avait assignée ; || δὲν δύναταί τις εὐκόλως νὰ ὁρίσῃ τί εἶνε πνεῦμα, on ne peut facilement définir l'esprit ; || ὁρίζω χρεωλύσιον, assigner ; || ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένη ἡλικία, l'âge prescrit par la loi ; || ὁρίζω ἀκριβῶς [ὥραν, ἡμέραν, κτλ.], préciser ; || κατὰ τὴν ὡρισμένην ἡμέραν, au jour fixé (désigné) ; à jour nommé ; || τὸν ὥρισε διάδοχόν του, il l'a désigné pour son successeur ; || ἡ θέσις του εἶνε ὡρισμένη εἰς τὴν ἱστορίαν, sa place est marquée dans l'histoire ; || τὸ ποσὸν αὐτὸ εἶνε ὡρισμένον διὰ τοὺς πτωχούς, cette somme est destinée aux pau-

vres ; || τὸ εἰσόδημά του εἶνε ὡρισμένον εἰς πληρωμὴν τῶν τόκων, son revenu est affecté au paiement des interêts. § διαθέτω, διατάσσω, disposer ; ordonner; ἰθύνω, διέπω, κυβερνάω, commander, gouverner ; ἄρχω, κρατέω, δεσπόζω, ἐξουσιάζω, dominer ; maîtriser ; || ἐγὼ ὁρίζω εἰς τὸ σπῆτι μου, je suis le maître chez moi ; || δὲν τὸν ὁρίζω, je ne dispose pas de lui ; je ne puis pas lui commander ; || ἡ γυναῖκά του τὸν ὁρίζει, sa femme le gouverne (οἰκ. le même en laisse). § [φιλοφρον.] se plaire à ; || τί ὁρίζετε, que vous plaît-il ? || ὅπως ὁρίζετε, comme vous voulez ; comme il vous plaira ; || ὁρίσατε ! ὁρίστε ! [ἐπὶ προσκλήσ.], vueillez entrer; passer; prendre place; vous servir, etc. || ἂς ὁρίσῃ ! qu'il entre ; faites entrer ; || [ἐπὶ προσφορᾶς] ὁρίστε ! [καὶ κατὰ συγκοπὴν δημ.] ὅρσε! voilà ; tenez ; prenez ; || [ἐπὶ ἀπαντήσεως εἰς πρόσκλησιν] Γιάννη ! ὁρίστε ! Jean! Monsieur (Madame, etc.) || [ἐπὶ ἀπαντήσεως, ὁσάκις δὲν ἤκουσέ τις καλῶς] ὁρίστε, plait-il ? vous dites ? || νὰ σ' ὁρίσω, permettez que je vous dise ; || [καὶ εἰρων.] ὁρίστε ; qu'en dites-vous ? que vous en semble ; || καλῶς ὡρίσατε ! «ὡς εὖ παρέστης» ! soyez le bienvenu ; || καλῶς νὰ ὁρίσῃ, il sera le bienvenu ; || [ἦλθε] νὰ σοῦ εἰπῇ τὸ καλῶς ὥρισες, il est venu vous souhaiter la bienvenue.

ὁρίζων, οντος, ὁ· horizon, n. m. ὁ κύκλος ὁ διορίζων ἡμῖν τό τε φανερὸν καὶ τὸ ἀφανὲς μέρος τοῦ κόσμου. Καλεῖται οὕτως ἡ γραμμὴ καθ' ἣν ἐφάπτεται ἡ οὐράνιος σφαῖρα μετὰ τῆς ὑδρογείου. Ἡ ἐφαπτομένη αὐτὴ γραμμὴ οὖσα φαινομενικὴ καὶ προερχομένη ἐκ τῆς σφαιρικότητος τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης ἀφ' ἑνός, καὶ τῆς ἐξασθενήσεως τῆς ὁράσεως πέραν ὁρίου τινὸς ἀφ' ἑτέρου, θεωρεῖται ὡς πραγματικὴ καὶ λαμβάνεται ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ καὶ ναυτιλίᾳ ὡς βάσις πρὸς προσδιορισμὸν διαφόρων στοιχείων καὶ πρὸς ἐπίλυσιν διαφόρων προβλημάτων. Ἡ φαινομένη γραμμὴ τῆς ἐπαφῆς τῆς οὐρανίου μετὰ τῆς ὑδρογείου σφαίρας καλεῖται **ὁρατὸς ἢ αἰσθητὸς ἢ θαλάσσιος ὁρίζων** (horizon visuel ou sensible), ἑτέρα δὲ γραμμὴ ὑποτιθεμένη ὡς παραγομένη ἐκ τῆς τομῆς τῆς οὐρανίου σφαίρας μετ' ἐπιπέδου ὁριζοντίου διερχομένου ἐκ τοῦ κέντρου τῆς γῆς καὶ καθέτου ἐπὶ τῆς κατακορύφου τοῦ τόπου ἐφ' οὗ ιστάμεθα, καλεῖται **νοητὸς** (horizon rationnel) ἢ **ἀληθὴς ὁρίζων** (horizon vrai). § — [ναυτ.] horizon, n. m. καλεῖται μεταφορικῶς καὶ τὸ τμῆμα τῆς οὐρανίου σφαίρας, τὸ γειτνιάζον μετὰ τῆς γραμμῆς τοῦ ὁρίζοντος, δι' ὃ καὶ λέγεται **ὁρίζων ὁμιχλώδης, αἴθριος** (horizon embrumé, clair) ; || [ναυτ.] **τεχνικὸς ὁρίζων,** ὁ· horizon artificiel, n. m. εἶνε ἐπιφάνειά τις **ἐπίπεδος, ὁριζόντιος** καὶ **ἀντανακλαστικὴ** χρησιμεύουσα πρὸς μέτρησιν τῶν ὑψῶν τῶν ἀστέρων ἐκ τῆς ξηρᾶς ἢ τοῦ πλοίου τῇ βοηθείᾳ διχατόπτρου τινὸς ὀργάνου ὅταν στερούμεθα φυσικοῦ ὁρίζοντος. Ὁ τεχνικὸς οὗτος ὁρίζων δύναται νὰ ἦνε **ρευστὸς** ἢ **ὑάλινος**. Καὶ ὁ μὲν **ρευστὸς** στηριζόμενος ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ὅτι ἡ «ἐπιφάνεια παντὸς ἠρεμοῦντος ὑγροῦ μικρᾶς ἐκτάσεως εἶνε ἐπίπεδος καὶ παράλληλος τοῦ ὁρατοῦ ὁρίζοντος», ἀποτελεῖται ἐκ μικρᾶς ὀρθογωνίου λεκάνης ἐν ᾗ ἐκχύνεται ὑδράργυρος, ἔλαιον, κεδρία ἢ σιρόπιον σακχάρεως ἀνάμικτον μετ' ἐρυθροῦ οἴνου, καὶ εἶτα καλύπτεται διὰ στεγάσματος ἔχοντος δύο ἕδρας κεκλιμένας καὶ φερούσας ὑελοπίνακας, ὅπως μὴ τὸ ὑγρὸν ταράσσηται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ ᾖ ὁρατόν. Ὁ δὲ **ὑάλινος** ἀποτελεῖται ἐκ τεμαχίων μελαίνης ὑάλου ἐφηρμοσμένης ἐπὶ πλαισίου χαλκίνου φέροντος κοχλιωτοὺς πόδας διὰ τὴν ὁριζοντίωσιν ἥτις ἐπιτυγχάνεται τῇ βοηθείᾳ ἀεροστάθμης. || τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, les [quatre] points cardinaux, ἤτοι Ἀνατολή, Δύσις, Ἄρκτος, Μεσημβρία· || ὁ ἥλιος ἀνέρχεται εἰς τὸν ὁρίζοντα, le soleil monte (s'élève=ἀνυψοῦνται) à l'horizon.

ὅριον, ου, τό· ἐκεῖνο ὅπερ χωρίζει δύο ἀντικείμενα ἢ πέραν τοῦ ὁποίου δὲν δύναταί τις νὰ προχωρήσῃ, limite, n. f. τὸ σύνορον, ὅριον, limite, n. f. borne, n. f. τὸ ὅριον τῆς ἐνεργείας· βλ. καὶ **σύνορον,** frontière, n. f. || τὰ ὅρια τοῦ κτήματός του, les limites de sa propriété ; || ἡ φιλοδοξία του δὲν ἔχει ὅρια, son ambition n'a point de bornes ; || τὰ ὅρια τῆς χώρας, les frontières du pays ; || τὰ ὅρια τοῦ νομοῦ, les confins du département; || [μεταφ.] αὐτὸ ὑπερβαίνει τὰ ὅρια, cela passe toutes les bornes ; || ἐβγῆκεν ἀπὸ τὰ ὅρια, il a franchi les bornes ; || [εἰς ὅλας τὰς τέχνας] ὑπάρχει ὅριον ἀνυπέρβατον, il y a un terme qu'il est imposible de dépasser ; || [ἐμπορ.] ὅριον (πρὸς ἐκτέλεσιν παραγγελίας) limite, n. f. || τὸ ἀνώτατον ὅριον (ὅρος), le maximum ; || τὸ ἐλάχιστον (κατώτατον) ὅριον (ὅρος), le minimum; || τὸ ἀπολύτως ἐλάχιστον ὅριον, le strict minimum; || [ἐμπορ.] ὑπερέβητε τὰ ὅριά μας, vous avez dépassé nos limites ; || [ἐμπορ.] δὲν σᾶς θέτω ὅριον διὰ τὴν τιμήν, je ne vous donne pas de limite pour le prix ; || [ἐμπορ.] τηλεγραφήσατε ἡμῖν μέχρι τίνος ὁρίου θὰ ἠδύνασθε νὰ ἐκτελέσητε τὴν παραγγελίαν ἡμῶν, télégraphiez-nous à quelle limite vous pourriez exécuter notre ordre ; || **ὅριον ἡλικίας,** limite d'âge, ἤτοι ἡλικία πέραν τῆς ὁποίας δὲν δύναταί τις νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ· βλ. ἡλικία, âge ; || τὰ ὅρια τῆς φρουρᾶς, limites de garnison ; || τὰ ὅρια τοῦ στρατιωτικοῦ ἐδάφους, limites du domaine militaire ; || τὰ ὅρια τῆς ἐξωτερικῆς τοῦ φρουρίου ἀκτῖνος, limites du rayon extérieur de la place ; || ὅριον ἀνοχῆς· βλ. **ἀνοχή·** || [μεταφ.] —, butoir, n. m. τὸ τέρμα, τὸ μέρος εἰς ὃ φθάνει τις ἵνα ἐκ νέου ἐπανακάμψῃ, ἢ εἰς ὃ καταλήγει τι· || **ὅριον ἐλαστικότητος,** limite d'élasticité. Τὰ σώματα συμπιεζόμενα ἢ καμπτόμενα ἢ ὁπωσδήποτε μετασχηματιζόμενα, τείνουσι ν' ἀναλάβωσι τὸν ἀρχικὸν αὐτῶν ὄγκον, τὸ σχῆμα ἢ τὸ μέγεθος, ἅμα παύσῃ ἐνεργοῦσα ἡ τὴν μεταβολὴν ἐπινεγκοῦσα ἐξωτερικὴ δύναμις· τοῦτο καλεῖται ἐλαστικότης τῶν σωμά-

των. Καὶ τὰ μὲν ὑγρὰ καὶ ἀέρια ἀναλαμβάνουσιν ἀκριβῶς πάντοτε τὸν πρότερον ὄγκον των, εὐθὺς ὡς παύσῃ ἐνεργοῦσα ἡ ἐξωτερικὴ δύναμις (ἐκτὸς ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ μεταβάλλωσι κατάστασιν), εἰς τὰ στερεὰ ὅμως ὑπάρχει τὸ καλούμενον **ὅριον ἐλαστικότητος**, δηλονότι ὑπάρχει ὅριον, πέραν τοῦ ὁποίου, ἐὰν ἐπενεργήσῃ ἡ ἐξωτερικὴ δύναμις, τὸ σῶμα δὲν δύναται πλέον, καίτοι ἀφιέμενον ἐλεύθερον, ν' ἀναλάβῃ ἀκριβῶς τὸ ἀρχικὸν αὐτοῦ σχῆμα ἢ ὄγκον ἢ μῆκος, ἀλλ' ἢ μένει εἰς τὴν νέαν κατάστασιν ἢ θραύεται· π. χ. σύρμα μεταλλικὸν τεινόμενον διὰ βάρους ἐπιμηκύνεται, διατηρεῖ δὲ μέρος τῆς ἐπιμηκύνσεως, καὶ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ βάρους ἐὰν τοῦτο ἦνε πολὺ μέγα. Ῥάβδος μεταλλικὴ καμπτομένη ὑπὲρ τὸ δέον διατηρεῖ τὴν νέαν ταύτην θέσιν ἢ καὶ θραύεται· βλ. καὶ **μέταλλον**.

ὁρισμός, οῦ, ὁ· définition, n. f. ἡ ἐξήγησις, ὁ προσδιορισμός, ὁ περιορισμός, ἰδ. ἐννοίας τινός, ἡ τῶν γνωρισμάτων αὐτῆς ἔκθεσις Ἀριστοτ. ἢ ὁ προσδιορισμός, καθορισμός, ἐπεξήγησις πράγματος τινός· ‖ ὁ ὁρισμὸς τῆς κλοπῆς, la définition du vol. § ἡ προσταγή, διαταγή, ordre, n. m. commandement, n. m. διάταξις, disposition, n. f. ἐπιθυμία, désir, n. m. bon plaisir ; ‖ οἱ ὁρισμοὶ τοῦ νόμου, les dispositions de la loi ; ‖ εἰς τοὺς ὁρισμούς σας ! ὁρισμός σας ! [φρ. φιλοφρον.], à vos ordres ; à votre service ; ‖ εἶμαι εἰς τοὺς ὁρισμούς σας, je suis à vous ; ‖ τί εἶνε ὁρισμός σας ; que vous plaît-il? ‖ ἂν ἦνε ὁρισμός σας, si c'est votre bon plaisir; s'il vous plaît ; ‖ ὅπως εἶνε ὁρισμός σας, comme il vous plaira ; ‖ ὁρισμὸς (διαταγή, διάταξις), prescription, n. f. ‖ διατακτικὸς ὁρισμός, prescription réglementaire; ‖ —, προσδιορισμός, indication, n. f. ‖ — τῶν κυρίων σημείων τῆς χαράξεως, indication des points principaux du tracé ; ‖ — τοῦ εἴδους τοῦ ὁδοστρώματος, indication de l'espèce de chaussée.

ὁριστική, ῆς, ἡ [γραμμ.], indicatif, n. m. ἡ ἔγκλισις δι' ἧς ἡ πρᾶξις παρίσταται ὑπὸ τοῦ λέγοντος ὡς σημαίνουσα πραγματικόν τι.

ὁριστικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ὁρίζειν, προσδιορίζειν, définitif, ive, adj. τελειωτικός, ἀποφασιστικός, décisif, ive, adj. ‖ ὁριστικὴ ἀπόφασις, arrêt définitif ; ‖ ὁριστικὴ ἀπάντησις, réponse décisive (ἢ définitive.) § [γραμμ.] προσδιοριστικός, déterminatif, ive ; ‖ τὸ ὁριστικὸν ἄρθρον, l'article déterminatif. § [θηλ. οὐσ.] βλ. **ὁριστική**.

ὁριστικότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης (ὁ χαρακτὴρ) τοῦ ὁριστικοῦ, qualité (caractère) de ce qui est définitif (; décisif).

ὁριστικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὁριστικόν, d'une manière définitive, définitivement, adv. τελειωτικῶς, décisivement, adv. § **ὁριστικῶς**, à titre définitif ; βλ. **τίτλος**.

ὁρκίζω, μέλ. ίσω· βάλλω τινὰ νὰ κάμῃ ὅρκον, faire prêter serment ; βάλλω νὰ ὁρκισθῇ, faire jurer ; [ὑπάλληλον] assermenter ; ‖ **μὲ ὥρκισεν εἰς τὰ παιδιά μου**, il me fit jurer la vie de mes enfants. § ἱκετεύω θερμῶς, ἐξορκίζω, conjurer; ὁρκίζω, ἐξορκίζω, adjurer; ‖ σὲ ὁρκίζω εἰς τὴν φιλίαν μας, je vous conjure par l'amitié qui nous unit. § [μέσ.] **ὁρκίζομαι** (ὄμνυμι, ὀμνύω, ὀμόω), jurer ; παίρνω ἢ κάμνω ὅρκον, δίδω ὅρκον, prêter serment ; ‖ ὡρκίσθη εἰς τὴν τιμήν του, il a juré sur son honneur ; [ἐπὶ ὑπαλλήλου] δὲν ὡρκίσθη ἀκόμη, il n'a pas encore prêté serment ; ‖ ὡρκισμένος δημόσιος λειτουργός, fonctionnaire assermenté ; ‖ ὁρκίζεσθαι ἐπὶ τῇ ἀκριβείᾳ, ὀρθότητι τῶν βιβλίων, καταστίχων, βεβαιοῦν τὴν ἀκρίβειαν, ὀρθότητα τῶν καταστίχων, faire serment sur l'exactitude de ses livres ; ‖ ὁρκίζεσθαι τινὰ ὅτι δὲν ὀφείλει, abjurer une dette.

ὅρκισις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ὁρκίζειν τινά, action de faire jurer (d'assermenter).

ὁρκοδοσία, ας, ἡ [νομ.], ἡ δόσις τοῦ ὅρκου, la prestation de serment (serment solennel). Ὡς πρὸς τὴν ὁρκοδοσίαν ἰσχύουσι ταῦτα· α') ἐὰν ὁ διάδικος εἰς ὃν ἐπήχθη ἢ ἀντεπήχθη ὁ ὅρκος εὑρίσκηται παρὼν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ χρεωστεῖ νὰ δηλώσῃ ἀμέσως καὶ δώσῃ τὸν ὅρκον τοῦτον, ἄλλως ὁρίζεται παρὰ τοῦ δικαστηρίου τὸ θέμα τοῦ ὅρκου καὶ ὁ χρόνος τῆς περὶ αὐτοῦ δηλώσεως, μεθ' ἣν προσδιορίζεται πάλιν ἡ ἡμέρα καὶ ὁ τόπος τῆς δόσεως αὐτοῦ· ὡς τόπος τῆς ὁρκοδοσίας χρησιμεύει συνήθως τὸ ἀκροατήριον τοῦ δικαστηρίου· ἀλλὰ βεβαιουμένου κωλύματος ἢ κατοικοῦντος μακρὰν τοῦ ὁμόσοντος συγχωρεῖται ἡ δι' εἰσηγητοῦ ἢ ἐπιτετραμμένου δικαστοῦ ὁρκοληψία· β') τὸν ὅρκον ὀφείλει νὰ δώσῃ αὐτὸς ὁ διάδικος οὐχὶ ἀντ' αὐτοῦ ἄλλος· ἐὰν δὲ ὦσι πολλοὶ διάδικοι ὁρκίζονται πάντες· ἐξαίρεσίς τις γίνεται ἐπὶ τῶν σωματείων καὶ τῶν ἐμπορικῶν ἑταιριῶν. Ἀντὶ δὲ τοῦ πρὸς ὁρκοδοσίαν ἀνηλίκου δύναται συναινέσει τοῦ ἐπαγαγόντος τὸν ὅρκον, νὰ ὁρκισθῇ ὁ ἐπίτροπος αὐτοῦ. Τὰ νομικὰ πρόσωπα, ἐκτὸς τῶν σωματείων, ὁρκίζονται διὰ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου αὐτῶν, ἤτοι τὸ Δημόσιον, διὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, τὰ ἀγαθοεργὰ καὶ ἄλλα φιλανθρωπικὰ καθιδρύματα διὰ τοῦ προϊσταμένου τῆς διοικήσεως αὐτῶν· περὶ τῆς ὁρκοδοσίας δὲ τῶν σωματείων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν δήμων, συντάσσεται βούλευμα περὶ τῆς ἀποδοχῆς, ἀποποιήσεως ἢ ἀντεπαγωγῆς τοῦ ὅρκου.

ὁρκόνω, βλ. ὁρκίζω· ‖ ὁρκόνω [διάλ. Οἰνόης], ὁρκίζω τινά.

ὁρκοῦμαι [διάλ, Οἰνόης], ὁρκόνομαι, κάμνω ὅρκον, **ὁρκίζομαι.**

ὅρκος, ου, ὁ· serment, n. m. ἡ (ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου) διαβεβαίωσις ὅτι τὰ λεγόμενα εἶνε ἀληθῆ, ἢ ὑπόσχεσις περὶ τῆς πιστῆς τηρήσεως τῶν ἀνατεθειμένων εἴς τινα καθηκόντων, κτλ. ‖ δίδω (κάμνω) ὅρκον [ὀμνύω], prêter serment ; ‖ παίρνω ὅρκον, faire serment ; jurer ; ‖ δὲν τὸ παίρνω ὅρκον [φρ.], je n'en jurerais pas ; ‖ φυλάττω τὸν ὅρκον, observer son serment ; ‖ παραβαίνω τὸν ὅρκον [**ἐπιορκῶ**], violer (rompre) son serment; fausser ses serments=ἐπιορκῶ, parjurer ; ‖

πατῶ τὸν ὅρκον μου [ἐπιορκῶ], violer son serment (sa foi); || ψεύτικος (ψευδὴς) ὅρκος, faux serment = ἐπιορκία, parjure, n. m. || ἔκαμνε φρικτοὺς ὅρκους, il jurait ses grands dieux; || — ἐπὶ ματαίῳ, βλασφημία, jurement, n.m. || ἐπάγω ὅρκον, déférer le serment ; || ἀπαλλάσσω τινὰ τοῦ ὅρκου, relever quelqu'un de son serment ; || μεθ' ὅρκου, par serment, avec serment, sous la foi du serment ; || βεβαιοῦν δι' ὅρκου, confirmer par serment. § [νομ.] ὅρκος, serment, n. m. Ἡ καθ' ὡρισμένον τύπον γενομένη θρησκευτικὴ διαβεβαίωσις, ὅτι ἀληθῆ λέγει τις ἢ ὑπόσχεται χαλεῖται ὅρκος, ὅστις διὰ τοῦτο τὴν ἀποδεικτικὴν αὐτοῦ δύναμιν λαμβάνει πρὸ πάντων ἐκ τῆς θρησκευτικῆς τοῦ ὀμνύοντος πεποιθήσεως, ὅτι τὸ ἐπιορκεῖν βαρὺ ἐστὶν ἁμάρτημα, οὐ μόνον ὑπὸ τοῦ ἀνθρωπίνου ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ θείου νόμου χολαζόμενον.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο μέσον ὑπάρχει τὸ πάντων ἀσθενέστατον διὰ τὸν ἀποδεικνύοντα, κατέστησεν ὅσον οἷόν τε εὐχερεστάτην τὴν χρῆσιν αὐτοῦ ἐν ταῖς δίκαις ἡ νομοθεσία.

Παρὰ Ῥωμαίοις συνετέλει ὁ ὅρκος πρότερον μὲν πρὸς διάλυσιν ἐξώδικον τῶν διαφορῶν, ἔπειτα ὅμως καὶ ὡς μέσον ἀποδείξεως. Κατὰ τὴν πολιτικὴν ἡμῶν δικονομίαν παρίσταται ἐν γένει : α') ὡς ἐπακτὸς εἴτε ἑκούσιος, ὅταν ὁ διάδικος ἀπαρτίσῃ τὴν ἔκβασιν τῶν ἰσχυρισμῶν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὅρκου τοῦ ἀντιδίκου μέρους· β') ὡς δικαστικὸς εἴτε ἀναγκαῖος ὅταν ἀτελῶν οὐσῶν τῶν προσκομισθεισῶν ἀποδείξεων ἐπιβάλλῃ ὁ δικαστὴς αὐτεπαγγέλτως ὅρκον θατέρῳ τῶν διαδίκων, εἴτε πρὸς συμπλήρωσιν, εἴτε πρὸς ἀναίρεσιν τῶν προκειμένων ἀποδείξεων· γ') ὡς ἔνδικος εἴτε ἐκτιμητικός, ὅταν ἀναμφιβόλου οὔσης ἢ ἀποδεδειγμένης τῆς ὑπάρξεως δικαιώματος τινός, ἡ ἀξία μόνον αὐτοῦ κατέστη ἀδύνατον ν' ἀποδειχθῇ ἄλλοθεν, ὅτε ὁ δικαστὴς ἐπιβάλλει τῷ ζητηθέντι ὅρκον περὶ τούτου.

Περὶ παντὸς ὅρκου κρατοῦσιν ἐν γένει τὰ ἑξῆς : α') ἀνίκανοι πρὸς ὁρκοδοσίαν εἰσὶν οἱ μὴ συμπληρώσαντες τὸ 14 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν· β') οἱ ὅρκοι δίδονται κατὰ γενικὸν κανόνα περὶ τῆς ἀληθείας ἢ ἀναληθείας τοῦ πράγματος εἰς ὃ ἀναφέρονται, μόνον δὲ ὁσάκις ὁ ὀμόσων δὲν ἔχει ἰδίαν τούτου γνῶσιν, συγχωρεῖται αὐτῷ νὰ ὁρκισθῇ τὸν τῆς εἰδήσεως ὅρκον, ὅπερ συμβαίνει ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ ἀλλοτρίων πράξεων, οὐχὶ ὅμως πάντοτε· γ') ἐὰν πρὸ τῆς δηλώσεως ἢ δόσεως τοῦ ὅρκου ἀποθάνῃ ὁ διάδικος, ὁ μέλλων νὰ ὁρκισθῇ δίδοται τοῖς κληρονόμοις αὐτοῦ νέα πρὸς δήλωσιν προθεσμία· δ') ὁ τύπος τοῦ ὅρκου, κατὰ τὸ θρησκευτικὸν μέρος αὐτοῦ, συνίσταται εἰς τοῦτο, ὅτι δίδοται ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου διὰ τῆς λέξεως «ὀμνύω» ἐν τῷ τύπῳ δὲ τούτῳ ἔγκειται ἡ πρὸς Θεὸν ἀναφορὰ ὡς μάρτυρα ἢ τῆς ἐπιορκίας τιμωρόν. Ἐὰν ἡ θρησκεία τοῦ ὀμνύοντος ὁρίζῃ ἄλλον τύπον ὅρκου ἢ ἁπλῆν διαβεβαίωσιν, ἀπαιτεῖται οὗτος νὰ ὁρκισθῇ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον.

ὅρκωμα, ατος, βλ. ὅρκισις.

ὁρκωμοσία, ας, ἡ· ἡ δόσις τοῦ ὅρκου, la prestation de serment ; βλ. ὁρκοδοσία.

ὁρκωτικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὸ ὁρκωτικὸν δικαστήριον, de jury ; || τὸ ὁρκωτικὸν (ὁρκωτὸν) δικαστήριον, le jury ; βλ. κακουργιοδικεῖον.

ὁρκωτός, ή, όν (ὁρκίζω), ὡρκισμένος, juré, ée ; assermenté, ée. § [οὐσ.] ὁρκωτός, ἔνορκος δικαστής, juré, n. m. οἱ ὁρκωτοί, les jurés ; le jury ; βλ. ἔνορκος.

ὁρμαθιὰ [δημ.], βλ. **ὁρμαθός.**

ὁρμαθιάζω [δημ.], μέλ. άσω [ἀρχιτ.], ὁρμαθίζω, μέλ. ίσω, enfiler ; βάλλω τι εἰς τὴν ὁρμαθιὰν (τὸν ὁρμαθόν), εἰς τὴν σειράν, ranger en file ; περιδένω ἐν σειρᾷ, enchaîner en file.

ὁρμαθός, οῦ, ὁ· σειρά, file, n. f. ἅλυσις chaîne, n. f. πολλὰ πράγματα ἀλλήλοις συνημμένα, trousse, n. f. ὅθεν ἡ σειρά, file, n. f. enfilade, n. f. rangée, n. f. ἅλυσις, chapelet, n. m. [μεταφ. ἐν.] kyrielle, n. f. ὅπερ ἐστὶ μακρὰ καὶ ὀχληρὰ ἐπανάληψις λέξεων ἢ πραγμάτων· || — κλειδίων, trousseau de clefs.

ὁρμάω (ὁρμή), βλ. ὁρμῶ.

ὁρμέμφυτον, ου, τό· τὸ ἔνστικτον, instinct, n. m. ἡ φυσικὴ καὶ αὐτόματος ὁρμή.

ὁρμέμφυτος, ος, ον, instinctif, ive, adj. ἡ ἐξ ἐνστίκτου προερχομένη, qui naît de l'instinct ; || κίνησις ὁρμέμφυτος, mouvement instinctif.

ὁρμεμφύτως [ἐπίρ.] ἐξ ἐνστίκτου, par instinct, instinctivement, adv.

ὁρμέω-ῶ, μέλ. ήσω (ὅρμος) [ναυτ.] ἡσυχάζω ἐπ' ἀγκύρας ἐν λιμένι ἀσφαλεῖ, εἶμαι ἀραγμένος, être en rade, ἤτοι ἀγκυροβολημένος ἐν ὅρμῳ· ὅθεν ναυλοχέω-ῶ (ἐπὶ πλοίων) ἐκ τοῦ ναῦς καὶ λόχος, ἤτοι εἶμαι ἐπ' ἀγκύρᾳ ἀραγμένος, être à l'ancre, être sur ses amarres ; **ἀγκυροβολέω-ῶ,** mouiller ; βλ. καὶ ὁρμίζω.

ὁρμή, ῆς, ἡ· πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἢ τὰ ἄνω κίνησις (ὤθησις), φορά, ῥώμη, mouvement, n. m. essor, n. m. élan, n. m. [μεταφ.] διακαὴς πόθος, ἐπιθυμία, désir, n. m. τὸ πάθος, passion, n. f. || ἐξ ἀγαθῆς ὁρμῆς, par un bon mouvement ; || αἱ ὁρμαὶ τῆς φαντασίας, les élans de l'imagination ; || δὲν δύναται νὰ καταστείλῃ τὰς ὁρμάς του, il ne peut contenir ses désirs ; || ἡ ἔμφυτος ὁρμή, τὸ ἔνστικτον, l'instinct ; || τὰ ζῶα ἐνεργοῦσιν ἐκ τῆς ἐμφύτου ὁρμῆς, les animaux n'agissent qu'instinctivement ; || τὸ αἴσθημα τῆς ἐμφύτου ὁρμῆς, le sentiment instinctif. § —, ἡ παραφορά, fougue, n. f. ὁρμή, ὁ ζῆλος, ἡ ζέσις διά τι, ardeur, n.f. ἡ ὁρμή, ἡ πρός τι ὠθοῦσα δύναμις, force, n. f. ὁρμή, ἡ βία, ἡ δύναμις, ἡ ἰσχύς, violence, n. f. ὁρμὴ τὸ λαῦρον, ἡ σφοδρότης, véhémence, n. f. impétuosité, n. f. || ἡ ὁρμὴ τῶν παθῶν, la fougue des passions ; || μετρίασε τὴν ὁρμήν σου, modérez

votre ardeur ; || ἡ ὁρμὴ τοῦ ῥεύματος, la force (la rapidité) du courant ; || ἡ ὁρμὴ τοῦ ἀνέμου, la violence du vent ; || ἡ ὁρμὴ τοῦ λόγου του, l'impétuosité de son discours ; || ἡ ὁρμὴ τῆς νεότητος, le feu de la jeunesse. § [μηχ.] ὁρμή, βλ. ποσότης κινήσεως. § —, ἡ ὀργή, emportement, n. m. || βρασμὸς ψυχικῆς ὁρμῆς· βλ. **βρασμός.**

ὁρμήνεια, ας, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου] (παρὰ τὸ ἑρμηνεία), παραίνεσις, συμβουλὴ (-αί), conseil[s], n. m. ἡ ὁδηγία, instruction, n. f.

ὁρμηνεύω [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου] [παρὰ τὸ ἑρμηνεύω], παραινῶ, συμβουλεύω, conseiller ; διδάσκω, κατηχῶ τινά, endoctriner ; διδάσκω, κοινῶς τοῦ κάμνω τὸ μάθημα, faire la leçon.

ὁρμητήριον, ου, τό· τὸ μέρος ἐξ οὗ δύναταί τις νὰ ὁρμᾶται, ἢ νὰ ἐπιχειρῶσιν ἐξόδους (ἢ ἔνθα δύνανται νὰ καταφεύγωσι), lieu d'où l'on peut faire des sorties (où l'on peut se réfugier) ; τὸ **καταφύγιον,** refuge, n. m. βλ. λέξιν [στρατ.] centre d'opérations =κέντρον ἐνεργείας· || — πειρατῶν, repaire de pirates=τὸ καταφύγιον, ἡ φωλεὰ τῶν πειρατῶν (π. χ. τὰ ἔρημα νησίδια, îlots). § **ὁρμητήριον, Τ** (té) ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ καλεῖται οὕτω μικρὸν ὁρμητήριον (place d'armes) σχήματος **Τ.** § [ὀχυρ.] **ὁρμητήριον,** τό, place d'armes; εἰς τὴν τειχιστικὴν καὶ τὰ ὀχυρώματα ἐν γένει τὰ **ὁρμητήρια** εἶνε πλατέα διαστήματα ἀφιέμενα εἰς τὰς **προεχούσας** (saillantes) καὶ **εἰσεχούσας** (rentrantes) γωνίας τῆς περιταφρίου ὁδοῦ, προωρισμένα νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς μέρος συγκεντρώσεως τῶν στρατευμάτων διὰ τὰς ἐξόδους (ὁρμητήρια ὑπάρχουσιν ἐπίσης εἰς τὰς προεχούσας τῶν προμαχώνων)· ταῦτα κατασκευάζουσι στρογγυλοῦντες τὸν ἀντίκρημνον εἰς τὰς προεχούσας· || **ἐξέχον ὁρμητήριον,** place d'armes saillante, καλεῖται ὅταν κεῖται ἐπὶ τῶν προεχουσῶν γωνιῶν, εἶνε δὲ κατάλληλον χάριν τῆς προκεχωρημένης θέσεώς του διὰ τὴν συνάθροισιν τῶν μικρῶν ἐξόδων συγκροτουμένων ἀποκλειστικῶς ἀπὸ πεζικὸν καὶ ἐπιπεφορτισμένων νὰ προσβάλλωσι τὰ προχωροῦντα πρὸς τὸν περίβολον πολιορκητικὰ ἔργα· || **εἰσέχον ὁρμητήριον,** place d'armes rentrante, κατασκευάζεται εἰς τὰς εἰσεχούσας γωνίας τὰς σχηματιζομένας ἀπὸ τῆς συναντήσεως τῶν προσώπων τοῦ προμαχῶνος καὶ τῆς **ἀμύνης** (demi-lune) ἢ τῶν **προμετωπίων** (contre-gardes, ἢ **προμετώπων,** couvre-faces) καὶ τῆς μήνης. Τὰ ὁρμητήρια ταῦτα ἔχουσι σχῆμα **σφηνὸς** (redan), οὗ τὰ πρόσωπα ἔχουσι μῆκος 40 ἕως 50 μέτρων. Κατὰ τὴν προέκτασιν αὐτῶν κατασκευάζονται **διαχώματα** (traverses) καταλήγοντα μέχρι τοῦ ἀντικρήμνου προωρισμένα νὰ κλείωσι τὸ εἰσέχον ὁρμητήριον. Δίοδος ἱκανοῦ πλάτους ἀφίεται μεταξὺ τῶν διαχωμάτων τούτων καὶ τοῦ **πρανοῦς** (glacis) ; βλ. σχῆμα εἰς λέξιν **ἐκτός,** dehors ; || **καταφύγιον τοῦ ὁρμητηρίου** (réduit de place d'armes), ἤτοι καταφύγιον σχηματιζόμενον εἰς τὰ εἰσέχοντα ὁρμητήρια· || **ὁρμητήριον,** τό, place d'armes ; βλ. **προσιτήριον, προπαράλληλος, παράλληλος** καὶ **ἡμιπαράλληλος.** § [ναυτ.] —, gare, n. f. τὸ διὰ τὴν στάθμευσιν καὶ προφύλαξιν πλοίων ἢ λέμβων παρεσκευασμένον μέρος λιμένος ἢ ὅρμου τινός· προκειμένου περὶ σταθμεύσεως λέμβων δύναται νὰ κληθῇ καὶ **λεμβών.** § [ναυτ.] —, mouillage, n. m. ou rade, n. f. βλ. **ἀγκυροβόλιον.**

ὁρμητικός, ή, όν, ὁ εἰς τὴν ὁρμὴν ἀνήκων, ὁρμητικὸς σφοδρός, impétueux, euse, adj. ταχύς, rapide, adj. βίαιος, violent, e, adj. λαῦρος, σφοδρός, véhément, e, adj. παράφορος, fougueux, euse, adj. || ὁρμητικώτατος χείμαρρος, un torrent fort rapide ; || — ἄνεμος, vent impétueux (violent) ; || ὁρμητικὴ νεότης, jeunesse fougueuse.

ὁρμητικότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης, κατάστασις τοῦ ὁρμητικοῦ, ἡ σφοδρότης, τὸ ὁρμητικόν, impétuosité, n. f. ἡ βία, δύναμις, ὁρμή, violence, n. f. τὸ λαῦρον, ἡ σφοδρότης, véhémence, n. f.

ὁρμητικῶς [ἐπίρ.], μεθ' ὁρμητικότητος, impétueusement, adv. **μετὰ** βίας, δυνάμει, avec violence ; μετὰ σφοδρότητος, avec véhémence.

ὁρμιά, ιᾶς, ἡ· τὸ ἐξ ἱππείων τριχῶν πεπλεγμένον, ἀγκιστρόσχοινον καὶ **ἐν** γένει λεπτὸν σχοινίον, ligne, n. f. ὅθεν ἐν τῇ ἁλιείᾳ καλεῖται οὕτω τὸ κοινῶς **ἁρμίδι** καὶ **ὁρμίδι,** ἤτοι ἡ **ὁρμιά,** ligne [de pêcheur], ἥτις εἶνε προσδεδεμένη εἰς τὸ ἄκρον τοῦ καλάμου καὶ χρησιμεύει διὰ τὴν ἁλιείαν· || ἡ **συρτή,** ligne en traine, ἤτοι ὁρμιὰ ἥντινα σύρει ὄπισθεν αὐτοῦ πλοιάριον πλέον δι' ἱστίων· || **πολυάγκιστρος ὁρμιὰ** ἤτοι τὸ **παραγάδι,** ligne à plusieurs hameçons ; || ἡ **καθετή,** ligne à plomb, ἤτοι ὁρμιὰ ἥντινα **βυθίζουσι καθέτως ἐν τῇ** θαλάσσῃ.

ὁρμίδι, τὸ [δημ.], **ὁρμιά.** § [ναυτ.] ὁρμίδι, βλ. **ὁρμίδιον.**

ὁρμίδιον, ου, τὸ [ναυτ.] hale-breu, n.m. κοινῶς **ὁρμίδι·** σχοινίον δενόμενον εἰς τὸ ὀρθούμενον ἀκροκέραιον τῶν κεραιῶν τῶν φωσώνων καὶ σιπάρων καὶ χρησιμεῦον πρὸς διεύθυνσιν αὐτῶν κατὰ τὴν καθαίρεσίν των. Τὸ αὐτὸ ὄνομα φέρει καὶ πᾶν σχοινίον χρησιμεῦον πρὸς ἀνάλογον σκοπόν· || [ναυτ.] ὁρμίδιον, verloquet, n. m. ὁρμίδιον (hale-breu), ἢ σχοινίον χρησιμεῦον πρὸς διαφόρους σκοπούς.

ὁρμίζω, μέλ. ίσω (παθ. ὁρμίζομαι, ἀόρ. ὡρμίσθην, παρακ. ὥρμισμαι, μετ. ὡρμισμένος], φέρω (τὸ πλοῖον) εἰς ἀσφαλές τι μέρος, ἀγκυροβόλιον, ἢ εἰς τὸν κόλπον καὶ ῥίπτω τὴν ἄγκυραν· || ὁρμίζω πλοῖον διὰ τῶν ἀγκυρῶν του [ναυτ.], arméjer ou arméger ; amarer [un navire] ὅθεν προσδένω διὰ τῶν ἀγκυρῶν του [βλ. καὶ ὅρμος, rade] ; || **ἐπίσης ὁρμίζω πλοῖον,** amarrer [un navire] κοινῶς **ὀρμιτζάρω,** προσδένω τὸ πλοῖον διὰ πεισμάτων.

ὅρμινον, ου, τὸ [φυτ.] ormin, n. m. ἀρχαία ὀνομασία ἐτησίου εἴδους **ἐλελισφάκου** (sauge), κοινῶς χαυλόχορτον, κοινοῦ φυτοῦ τῆς

Ν. Εὐρώπης, ἄλλοτε φαρμακευτικοῦ καὶ ἀφροδισιακοῦ.

ὁρμιόδεσμος, ου, ὁ· nœud de pêcheur, δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς σύνδεσιν δύο ἄκρων ἁλιευτικοῦ ὁρμιδίου καὶ ἰδίως τριχίνου.

ὅρμισις, εως, ἡ [ναυτ.], πρᾶξις τοῦ ὁρμίζειν, action d'amarrer ; amarrage (n. m.) [d'un navire], ἡ πρόσδεσις τοῦ πλοίου, ἤτοι τὸ δέσιμον αὐτοῦ ἢ ἡ στερέωσις ἐπὶ τόπου τοῦ πλοίου διὰ τῶν ἀγκυρῶν του· ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν ἡ πρᾶξις τοῦ ἀγκυροβολεῖν, action de mouiller, ἤτοι ἡ ἀγκυροβολία, mouillage, n. m. βλ. καὶ **μεθόρμισις**

ὁρμίσκος, ου, ὁ· ὑποκ. τοῦ ὅρμος, μικρὸς ὅρμος, petite rade ; || ὁρμίσκος, aber, n. m. μικρὸς ὅρμος ἔνθα καταφεύγουσι τὰ ἁλιευτικὰ πλοιάρια. § —, crique, n. f. (anse ou petite baie) ; μικρὰ εἰσοχὴ τῆς ἀκτῆς ἐν ᾗ δύνανται νὰ καταφύγωσι πλοιάρια πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τοῦ καιροῦ καὶ τῆς θαλάσσης. §—, anse, n. f. (crique ou petite baie), μικρὸς μυχὸς θαλάσσης· βλ. **μυχός**. § —, caranque, n. f. μικρὸς ὅρμος ἔνθα ὁρμίζονται πλοιάρια. § —, havre brut (n.m.) ou crique, μικρὸς φυσικὸς λιμήν. § —, abri, n. m. βλ. **καταφύγιον, ἐπιωγή.**

ὅρμισμα, ατος, τό· τόπος εἰς ὃν ἀράζοντα ῥίπτουσιν ἄγκυραν τὰ πλοῖα, ὁ **ὅρμος**.

ὅρμος, ου, ὁ· τὸ **ὅρμισμα**, rade, n. f. μέρος θαλάσσης περικεκλεισμένον ἐν μέρει ὑπὸ τῆς ξηρᾶς καὶ παρέχον εἰς τὰ πλοῖα ἀγκυρο**βόλιον**, ὁρμητήριον, ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν ὅρμος =ἀγκυροβόλιον, mouillage, n. m. ἤτοι ἄσυλον προπεφυλαγμένον ἀπὸ τοὺς ἀνέμους καὶ τὰ πόν**τια κύματα** (lames); || ἐν ὅρμῳ, en rade; || **ὁρμέω-ῶ**, être en rade, εἶμαι ἀραγμένος, ἤτοι ἀγκυροβολημένος ἐν ὅρμῳ· || **ὁρμίζομαι** (ἀγκυ**ροβολῶ) μακρὰν τοῦ λιμένος**, être en grande rade, κοινῶς ἀράζω στὰ ἀνοιχτά, λέγεται ἐπὶ πλοίου ἀγκυροβολοῦντος μακρὰν τοῦ λιμένος (port)· || **ὁρμίζομαι (ἀγκυροβολῶ) πλησίον τοῦ λιμένος**, être en petite rade, κοινῶς ἀράζω κοντά· || **μεθορμίζομαι**, ἀλλάσσω ὅρμον, changer de rade ; || **ὁρμίζομαι**, ἐξέρχομαι τοῦ λιμένος, mettre en rade ; βλ. καὶ **ὁρμέω**· || **κλειστὸς ὅρμος** ἢ **κλειστὸν ὅρμισμα**, rade close, καλεῖται τὸ μέρος τῆς θαλάσσης εἰς τὸ ὁποῖον ἡ προφύλαξις τῶν πλοίων ἐξ ὅλων τῶν ἀνέμων εἶνε τελεία· || **ἀνοικτὸν ὅρμισμα** ἢ **ἀνοικτὸς ὅρμος**, foraine, n. f. ou rade foraine, ou rade ouverte, καλεῖται ἐκεῖνος ὅστις προφυλάσσει τὰ πλοῖα μόνον κατά τινων ἀνέμων, εἶνε δὲ ἀνοικτὸς πρὸς τοὺς ἀνέμους καὶ τὰ κύματα τὰ ἐρχόμενα ἐξ ἄλλης διευθύνσεως. § —, havre, n. m. ἢ ὅρμος καταφυγῆς, havre de refuge, καλεῖται προπεφυλαγμένον μέρος τῆς ἀκτῆς ὅπου τὸ πλοῖον δύναται ν' ἀγκυροβολήσῃ προσκαίρως πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τρικυμίας.

ὁρμῶ (άω), μέλ. ήσω (ὁρμή) [ἀόρ. ὥρμησα, **παθ. παρακ.** ὥρμημαι, μετοχ. ὡρμημένος], τρέχων ῥίπτομαι κατά τινος, s'élancer ; ἐπιπίπτω, se précipiter ; ῥίπτομαι, se jeter ; ἐπιτίθεμαι, ἐπιπίπτω (κατὰ τοῦ ἀντιπάλου, τοῦ πολεμίου, κτλ.) fondre (donner) sur ; ἐπιπίπτω τρέχων, πηδῶν κατά τινος, sauter ; || ὥρμησε κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, il s'élança (se précipita) sur l'ennemi ; || ἕτοιμος νὰ ὁρμήσῃ, prêt à s'élancer ; || ὥρμησεν ἐναντίον του ξιφήρης, il fondit sur lui l'épée à la main ; || — εἰς ἔφοδον, monter à l'assaut, κατὰ φρουρίου ἢ θέσεως τινός· βλ. καὶ **ἐφορμάω-ῶ**. § [μέσ.] ὁρμοῦμαι, παρακινοῦμαι, ἀναχωρῶ ἔκ τινος αἰτίας, partir de ; ὠθοῦμαι, κινοῦμαι ἀπό τι, être poussé (mu) par ; || ὁρμῶμαι ἀπὸ τὴν ἀρχὴν αὐτήν, je pars de ce principe ; || δὲν ἠξεύρω πόθεν ὁρμᾶται, je ne sais pas ce qui le pousse.

ὁρμῶ (έω) [ναυτ.], βλ. **ὁρμέω** καὶ **ὅρμος**.

ὄρνειο, τὸ [δημ.], βλ. **ὄρνεον**.

ὀρνέκι, τὸ [δημ. ξεν.], τὸ δεῖγμα, échantillon, n. m. τὸ πρότυπον, **modèle**, n. m.

ὄρνεον, ου, τό· κοινῶς **ὄρνειο**, κυρίως κάθε μεγάλον σαρκοφάγον πτηνὸν (γαμψώνυχον), oiseau de proie; [δημ. ὄρνειο ἰδίως] ὁ γύψ, vautour n. m. § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] εὐήθης καὶ ἀνόητος, κοινῶς μπουνταλᾶς, buse n. f. imbécile, n. et adj. (= faible d'esprit ; sot).

ὄρνιθα, ας, ἡ· βλ. ὄρνις, poule, n. f.

ὀρνίθειος, α, ον· γενικῶς τοῦ πτηνοῦ, d'oiseau ; τῆς ὄρνιθος, de poule ; de coq ou de poulet; qui a rapport aux oiseaux ou à la volaille.

ὀρνίθι(ον), ου, τό· ὀρνιθάριον, ὑποκορ. τοῦ ὄρνις, πουλάκι(ον), poulet, n. m. § [σπ.] πτηνόν, oiseau n. m.

ὀρνιθήτικος, η, ον [δημ.] ὀρνίθειος, α, ον· ὁ ἐξ ὄρνιθος ἢ ὁ ἀνήκων εἰς ὄρνιθα, de poule..

ὀρνίθο, ornitho προσυνθετικὸν σημαῖνον πτηνόν, oiseau.

ὀρνιθοειδής, ής, ές· ὅμοιος πτηνῷ (ἢ ὅμοιος μὲ ὄρνιθας ἢ πετεινούς), semblable à un oiseau (à une poule) ornithoïde, adj. gallinacé, ée.

ὀρνιθοθήρας, α, ὁ· oiseleur, n. m. ὁ ἐξ ἐπαγγέλματος κυνηγῶν, συλλαμβάνων, ἀνατρέφων ὀρνίθια, πτηνά, celui qui fait métier de prendre, d'élever les oiseaux.

ὀρνιθοκλέπτης, ου, ὁ· ὁ κλέπτης ὀρνίθων, ὁ κλέπτων ὄρνιθας, voleur de poules.

ὀρνιθοκομία, ας, ἡ· ἡ ἐκκόλαψις καὶ ἀνάπτυξις ὀρνίθων (καὶ ἐν γένει τῶν πουλερικῶν), élevage de poules (de vollaile). § —, oiselerie, n. f. ἡ τέχνη τοῦ ὀρνιθοκόμου, art de l'oiseleur.

ὀρνιθοκομεῖον, ου τό· τὸ μέρος ἔνθα ἀνατρέφουσιν ὄρνιθας, ἢ πουλερικὰ ἐν γένει, volière, n. f. ὀρνιθών, basse-cour, n. f. poulailler, n. m. § —, oiselerie, n. f. τὸ μέρος ἔνθα ἀνατρέφουσι καὶ πωλοῦσι πουλερικὰ ἐν γένει, lieu où l'on élève, où l'on vend des oiseaux.

ὀρνιθοκόμος, ου, ὁ· oiselier, n. m. ὁ ἀνατρέφων, περιποιούμενος τὰ πουλερικὰ ἐν γένει, éleveur de volaille, qui élève et vend des oiseaux.

ὀρνιθοκούμασον, τὸ [δημ.], ὁ ὀρνιθών, τὸ κοττέτσι, poulailler, n. m.

ὀρνιθόκωλος [φυτ.], ὁ καρπὸς τῆς ἀγριοτριανταφυλλιᾶς, κυνόμορον, gratte-cul, n. m.

ὀρνιθολογία, ας, ἡ· ornithologie, n. f. κλάδος τῆς ζωολογίας ἀντικείμενον ἔχων τὴν μελέτην τῶν πτηνῶν. Ἐπίσης σύγγραμμα πραγματευόμενον περὶ πτηνῶν.

ὀρνιθολογικός, ή, όν· ornithologique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν ὀρνιθολογίαν· || μονογραφίαι ὀρνιθολογικαί, monographies ornithologiques.

ὀρνιθολόγος, ου, ὁ· ornithologiste, n.m. ou ornithologue, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν σπουδὴν τῶν πτηνῶν· || [ἐπιθετικῶς] συγγραφεὺς ὀρνιθολόγος, écrivain ornithologiste.

ὀρνιθοπάζαρον, τὸ [δημ.], ὁ τόπος ἔνθα πωλοῦνται πουλερικὰ (πετεινά), τὸ ὀρνιθοπωλεῖον, marché aux volailles.

ὀρνιθοποῦλι, τὸ καὶ κοττοποῦλι, τὸ ὀρνίθιον, νοσσὰς (ὄρνις), poulet, n. m.

ὀρνιθοπωλεῖον, ου, τό· κοινῶς **ὀρνιθοπάζαρο**· τόπος ἐν ᾧ πωλοῦνται πετεινά, marché aux volailles.

ὀρνιθοπώλης, ου, ὁ ὁ πωλῶν ὀρνίθια (πετεινά), marchand de volaille; volailler, n.m.

ὀρνιθόρρυγχος, ου, ὁ [ζωολ.], ornithorrhynque, n. n. Ὁ κυριώτερος ἀντιπρόσωπος τῶν μονοτρημάτων ζώων ἔχων τοὺς γενικοὺς αὐτῶν χαρακτῆρας καὶ ῥύγχος πλατύτατον, ὅμοιον τῷ τῆς νήσσης, δέρμα παχὺ καὶ τρίχας τραχείας, τοὺς δακτύλους δὲ συνδεδεμένους διὰ μεμβράνης. Ζῇ εἰς τὰ ἕλη καὶ τοὺς ποταμοὺς ἰδίως τῆς Νέας Ὁλλανδίας. Εἶνε καστανόχρους ἄνωθεν, κατὰ δὲ τὴν κοιλίαν κιτρινόφαιος, μῆκος δ' ἔχει τοῦ σώματος μὲν 0,38μ. τῆς δὲ οὐρᾶς 0,12, ἀντὶ δὲ ὀδόντων ἔχει ἐπὶ τῶν σιαγόνων κρεάτινα πέταλα. Τὸ κρέας του τρώγεται ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν τῆς πατρίδος του.

ὀρνιθοσκαλίδα, ας, ἡ [δημ.], ὁ σκολόπαξ κοινῶς μπεκάτσα, bécasse, n. f.

ὀρνιθοσκαλίζω [δημ.], griffonner, γράφω δυσαναγνώστως, écrire peu lisiblement.

ὀρνιθοσκαλίσματα, τὰ [δημ.], griffonnage, n. m. écriture peu lisible ; gribouillage, n. m. écriture mal formée.

ὀρνιθοτροφεῖον, είου, τό· τόπος ἐν ᾧ τρέφονται ὀρνίθια (πετεινά), volière, n. f. ὁ ὀρνιθών, basse-cour, n. f. poulailler, n. m.

ὀρνιθοτροφία, ας, ἡ· ornithothrophie, n. f. καὶ **ὀρνιθοκομία,** ἡ τέχνη τοῦ ἐκκολάπτειν ᾠὰ καὶ ἀνατρέφειν πτηνά, art de faire éclore les œufs et d'élever les oiseaux.

ὀρνιθοτρόφος, ου, ὁ· ornithothrophe, n. m. καὶ **ὀρνιθοκόμος,** ὁ ἀνατρέφων ὄρνιθας καὶ ἐν γένει πουλερικά.

ὀρνιθοτυφλέα, ας, ἡ [διαλ. Οἰνόης]=ὀρνιθοτύφλωμα, ὀρνιθοτυφλότης, ἡ **νυκταλωπία.**

ὀρνιθοτυφλιὰ [δημ.], ἡ ὀρνιθοτυφλότης· βλ. **νυκταλωπία,** nyctalopie, n. f.

ὀρνιθοτυφλίτης, ὁ [διάλ. Νάξου], ἡ μυωπία τῶν ὀφθαλμῶν.

ὀρνιθοτυφλότης, ος, ἡ· βλ. **ὀρνιθοτυφλιά.**

ὀρνιθόφτειρον, τὸ [διάλ. Οἰνόης], φθεὶρ ὄρνιθος, ὀρνιθόψειρα.

ὀρνιθόψειρα, ας, ἡ· κοινῶς **κοττόψειρα,** φθεὶρ (ψεῖρα) τῶν πτηνῶν, pou des oiseaux ; ὁ κρότων, ricin, n. m.

ὀρνιθών, ῶνος, ὁ· κοινῶς τὸ κοττέτσι, τὸ μέρος εἰς ὃ διαιτῶνται αἱ ὄρνιθες, poulailler, n. m. basse-cour, n. f. βλ. καὶ **κοττάναθρον.**

ὄρνις, ιθος, ἡ· αἰτ. ὄρνιθα καὶ ὄρνιν· πληθ. αἱ ὄρνιθες καὶ ὄρνεις· κοινῶς ἡ **κόττα,** poule, n. f. τὸ κοινότατον τῶν κατοικιδίων πτηνῶν, ἡ θήλεια τοῦ ἀλέκτορος, λεγομένη καὶ **ἀλεκτορίς.** § [ἀρχ.] ὄρνις, γενικῶς τὸ πτηνόν, oiseau n. m.

ὄρνιον, τὸ [Αἰτ. ἰδίωμα] ὁ γύψ, βλ. **ὄρνειο.**

ὀρνὸς [δημ.], οῦ· βλ. **ἐρινεός, ἐρινός.**

ὄρνουχος, ὁ [διαλ. Καρπάθου] ὁ ὀχετός.

ὀρο ἢ ὀρεό, oro ou oréo, προσυνθετικὸν πολλῶν λέξεων σημαῖνον **ὄρος,** montagne.

ὄροβος, ου, ὁ· εἶδος ὀσπρίου, ers, n. m. pois de pigeon, λέγεται οὕτω καὶ ὁ καρπὸς καὶ τὸ φυτόν, Θεοφρ.

ὀρογένεια, ας, ἡ καὶ ὀρογένεσις, εως, ἡ· orogénie (ὄρος καὶ γένεσις, génération) n. f. μελέτη τῆς διαρρήξεως τοῦ γηΐνου φλοιοῦ καὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν **ὀροσειρῶν** (chaînes des montagnes) ; βλ. λέξιν.

ὀρογενετικός, ή, όν· orogénique, adj. [γεωλ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀρογένειαν.

ὀρογνωσία, ας, ἡ· orognosie (ὄρος καὶ γνῶσις, connaissance) n. f. ἐπιστήμη τοῦ σχηματισμοῦ καὶ τῆς συστάσεως τῶν ὀρέων, science de la formation et de la constitution des montagnes.

ὀρογνωστικός, ή, όν· orognostique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀρογνωσίαν, qui a rapport à l'orognosie ; || μελέται ὀρογνωστικαί, études orognostiques.

ὀρογραφία, ας, ἡ· orographie (ῥίζα ὀρογράφος) n. f. μέρος τῆς γεωγραφίας πραγματευόμενον τὴν περιγραφὴν τῶν ὀρέων, ἤτοι τῶν ὑψωμάτων τοῦ ἐδάφους ἄνωθεν τῶν κοιλάδων καὶ πεδιάδων. Ἐπιστημονικὴ μελέτη τῶν ὀρέων ἢ ἀκριβέστερον τῆς ὑποτυπώσεως τοῦ ἐδάφους (relief du terrain), βλ. **ὀροσειρά.**

ὀρογραφικός, ή, όν· orographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀρογραφίαν ἢ μὲ τὰ ὄρη· || ὀρογραφικὴ ὑποτύπωσις, relief orographique.

ὀρογραφικῶς [ἐπίρ.] orographiquement, adv. ὑπὸ ὀρογραφικὴν ἔποψιν, au point de vue de l'orographie.

ὀρογράφος, ου, ὁ· orographe (ὄρος καὶ γράφειν, περιγράφειν, décrire) n. m. συγγραφεὺς πραγματείας περὶ ὀρέων, auteur d'un traité sur les montagnes ; σοφὸς καταγινόμενος εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ὀρέων, savant qui s'occupe de l'étude des montagnes.

ὀρογράφος, ου, ὁ· orographe, n. m. ὄργανον χρησιμεῦον εἰς τὴν αὐτόματον ἀναγραφὴν τῶν ὁρατῶν κορυφῶν ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος τόπου τινός, instrument servant à relever automatiquement les sommets visibles sur l'horizon d'un lieu.

ὁροθεσία, ας, ἡ· délimitation, n. f. ὁ κανονισμὸς τῶν ὁρίων, règlement des limites; ἡ τῶν ὅρων θέσις, τὸ θέτειν, ὁρίζειν σύνορα, démarcation [des frontières] ἤ délimitation [des frontières] λέγεται ὁ τῶν συνόρων προσδιορισμός. § —, délimitation, n. f. λέγεται ἡ περιγραφὴ τῶν ὁρίων χώρας τινός.

ὁροθέσιον, ου, τό· τὸ ὅριον, limite, n. f. τὸ ὁρόσημον, borne, n. f.

ὁροθετέω, βλ. ὁροθετῶ.

ὁροθέτης, ου, ὁ· ὁ βάλλων, διορίζων τὰ σύνορα, délimitateur, n. m. ὁ χωρομέτρης, arpenteur, n. m.

ὁροθέτησις, εως, ἡ· abornement, n. m. ἡ τοποθέτησις ὁρίων (bornes), τὸ θέτειν, ὁρίζειν σύνορα ἐπὶ γηπέδων, κτλ. § —, ἡ ὁροσήμανσις, bornage, n. m. ἡ τοποθέτησις ὁρίων πρὸς περιορισμὸν ἐκτάσεως τινός, κτλ.

ὁροθετικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὴν ὁροθεσίαν, de délimitation; de démarcation; || ὁροθετικὴ γραμμή, ligne de démarcation; ἡ γραμμὴ τῶν συνόρων, ligne frontière; || —, ὁ ἀφορῶν τὴν ὁροθέτησιν, d'abornement; de bornage.

ὁροθετῶ (έω), μέλ. ήσω, délimiter; θέτω ἢ προσδιορίζω τὰ ὅρια χώρας τινός· χαράσσω (προσδιορίζω) τὰ ὅρια, tracer (fixer) les limites. § —, aborner ἢ borner, θέτω, βάλλω ὅρια, σύνορα ἐπὶ γηπέδου, κτλ. mettre les bornes.

ὁροκορυφή, ῆς, ἡ· le faîte (ou sommet) d'une montagne, ἡ κορυφὴ ὄρους, ἤτοι τὸ ἀνώτατον μέρος ὄρους τινός.

ὁροματιάχκομαι [διάλ. Οἰνόης], βλέπω ὅραμα, ὀνειρεύομαι, ἐνυπνιάζομαι.

ὄροξι, ἡ [διάλ. Οἰνόης], 1) ὄρεξις, 2) προθυμία, καλὴ διάθεσις.

ὀροπέδιον, ου, τό· λέγεται ἡ ἐπὶ ὑψώματος τινὸς εὑρισκομένη ἐπίπεδος ἐπιφάνεια, surface supérieure d'une hauteur, ἥτις καλεῖται εἰδικώτερον plateau (n. m.) ἢ table [de montagne]. § [γεωλογ.] ὀροπέδιον, plateau, n. m. ἢ τράπεζα, table, n.f. καλεῖται μεγάλη ἔκτασις ἐπιπέδου ἐδάφους κειμένου ἐπὶ τῶν πλευρῶν ἢ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ὑψωμάτων· ἡ διαφορὰ μεταξὺ πεδιάδος (plaine) καὶ ὀροπεδίου ἔγκειται ἐν τῷ ὕψει αὐτῶν. Ἡ πεδιὰς εἶνε πάντοτε ὀλίγον ἀνωτέρω τοῦ ἐπιπέδου τῆς θαλάσσης, τοὐναντίον δὲ τὸ ὀροπέδιον εὑρίσκεται εἴς τι ὕψος καὶ ἐπιστέφει ἐνίοτε τὴν κορυφὴν τῶν ὑψωμάτων, ἐνῷ ἡ πεδιὰς εὑρίσκεται πάντοτε παρὰ τοὺς πρόποδας αὐτῶν· βλ. ὄρος.

ὅρος, ους, τό· τὸ τέρμα, terme, n. m. τὸ τέλος, fin, n. f. τὸ ὅριον, limite, n. f. || ὅρος ἀναλογίας, ποσὸν ἐν σχέσει πρὸς ἄλλο, terme, n. m. || εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον, à destination; au terme; || ἐφ' ὅρου ζωῆς, à vie; διὰ παντός, à perpétuité; || μέσος ὅρος, moyen terme; la moyenne; || κατὰ μέσον ὅρον, en moyen; || ὁ ἀνώτατος ὅρος, le maximum; || ὁ κατώτατος (ὁ ἐλάχιστος) ὅρος, le minimum; || ὁ φορολογικὸς ὅρος, le taux de l'impôt. § [ἐμπορ.], ὁ ὅρος, la limite, les limites; || εἰς τὸν ὅρον σας, à votre côte; || ὅροι ἀμετάβλητοι, des limites non changées; || οἱ αὐτοὶ ὅροι, les mêmes limites; || ὅροι ἀνεπαρκεῖς, des limites insuffisantes; || ὅροι ἀπραγματοποίητοι, des limites impraticables; || ὅροι ἀπρόσιτοι, ἀκατόρθωτοι, des limites inaccessibles, qu'on ne peut atteindre; || ὅροι γενναῖοι, εὐρεῖς, des larges limites; || ὅροι ἐλλειπεῖς, des limites abordables; || ὅροι ἐπαρκεῖς, des limites suffisantes; || ὅροι εὐρεῖς, μεγάλοι, εὐρύτατοι, de larges limites, de grandes, plus grandes limites; || ὅροι κακοί, une mauvaise limite; || ὅροι καλοί, une bonne limite; || ὅροι κατώτεροι, des limites inférieures; || ὅροι πραγματοποιήσιμοι, des limites praticables; || ὅροι προσιτοί, des limites abordables, praticables, accessibles, qu'on peut atteindre; || ὅροι πτωχοί, d'étroites limites; || ὅροι στενοί, des limites insuffisantes; || ὅροι ὑψηλοί, ὑψηλότεροι, des grandes limites, plus grandes limites; || ὅροι χαμηλοί, des limites basses; || ὅροι πολὺ χαμηλοί, des limites trop basses; || εἰς τοὺς ὅρους τοὺς ὁποίους μᾶς ἐδώκατε, εἶνε δύσκολον νὰ ἐκτελέσωμεν τὴν παραγγελίαν σας τοῦ καφφέ, ... aux limites que vous nous avez données, il sera difficile de remplir votre ordre en café, . . . § —, terme, n. m. προσδιορισμὸς ἀντικειμένου, λέξεως (ἢ ἔννοια), définition d'une chose, d'un mot (le sens); || ὅροι τεχνικοὶ καὶ ἐπιστημονικοί, termes techniques et scientifiques; βλ. καὶ ὀνοματολογία (terminologie); || ὅρος ἱππευτηρίου ἢ ἱππευτικός, terme de manège; || — βολῆς, κτλ. terme de tir, etc. § [γεφυρ. ὁδοπ.] ὅρος, ὁ· borne, n. m. τεμάχιον λίθου τιθέμενον εἰς τὰ ἄκρα ἢ ἔμπροσθεν τοίχου ἵνα προφυλάξῃ τοῦτον ἀπὸ τὰς κρούσεις τῶν ὀχημάτων. Τὴν σήμερον οἱ ὅροι οὗτοι οἱ τιθέμενοι δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τῶν αὐλείων ἢ ἁμαξιαίων θυρῶν ἀντικαθίστανται ὑπὸ σιδηρῶν τεμαχίων=τροχοσόβη, chasse-roue; βλ. λέξιν. § —, ἡ ἀρχή, principe, n.m. ὁ κανών, règle, n.f. || ἔχω ὅρον νά, j'ai pour principe de. § ὅρος, συμφωνία, condition, n. f. ὅρος συμβολαίου, clause, n. f. καὶ condition, n. f. || οἱ ὅροι τῆς εἰρήνης, les conditions de la paix; || παρεδόθησαν ἄνευ ὅρων, ils se rendirent à discrétion (sans conditions); || οἱ ὅροι τοῦ συμβολαίου, les clauses du contrat; || οἱ ἰδιαίτεροι ὅροι (συμφωνίαι) συμβολαίου, stipulation, n. f. || οἱ ὅροι τῆς ἐργολαβίας, le cahier des charges [et conditions]; || ὑπὸ ὅρον, à condition; sous condition; || ὑπόσχεσις ὑπὸ ὅρον, promesse conditionelle; || παραγγελία ὑπὸ ὅρους, commande conditionnelle; || ὑπὸ τὸν ὅρον νά, à condition de; à condition que; || τοῦ ἐπώλησα τὴν οἰκίαν μου, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ πληρώσῃ τοὺς δανειστάς μου, je lui ai vendu ma maison, à condition de payer mes créanciers; || ὑπὸ οἱονδήποτε ὅρον, à n'importe quelle condition; || ὑπὸ τοὺς κάτωθι ἀπαριθμουμένους ὅρους καὶ συμφωνίας, aux clauses et conditions énumérées ci-après; βλ. καὶ

ρήτρα· || [ἐμπορ.] ποῖοι εἶνε οἱ ὅροι; quelles sont les conditions; || [ἐμπορ.] θὰ εὐχαριστηθῶμεν πολὺ ἐὰν μάθωμεν τοὺς ὑμετέρους ὅρους διά..., nous serons bien aises de connaître vos conditions pour...

ὄρος, ους, τό· τὸ βουνόν, mont, n. m. καὶ montagne, n. f. καλεῖται οὕτω μεμονωμένον ὕψος, ἱκανοῦ μεγέθους μὲ ὀλίγας διακλαδώσεις, ὅπερ ἐνίοτε ὑψοῦται πολὺ ὑπὲρ τὸ πέριξ ἔδαφος. Συνήθως λέγεται mont, ὁσάκις ἐπισυνάπτεται καὶ τὸ κύριον ὄνομα τοῦ βουνοῦ, π. χ. τὸ λευκὸν ὄρος, mont Blanc; ὁ Ὑμηττός, mont Hymète; προκειμένου δὲ περὶ συνεχείας ὀρέων λέγεται montagne; || **στίχος ὀρέων, τὰ βουνά,** montagne, n. f. ὄγκος ἔχων μῆκος μεῖζον ἢ τὸ ὄρος (mont), καὶ πλείονας διακλαδώσεις, ἧττον μεμονωμένος καὶ φέρων χαρακτῆρα ἀτομικόν· ὅταν τὰ ἐξογκώματα τῶν ὀρέων ἀντὶ νὰ ὦσι μεμονωμένα κατέχουσι μεγάλην ἔκτασιν, λαμβάνουσιν ἐνίοτε ἴδια ὀνόματα· ὀνομάζουσιν **οὐδὸν** (seuil de montagne) **ἐξόγκωμα** ἐπίμηκες καὶ ἥκιστα ὑψωμένον ὅπερ χωρίζει τὰ χαμηλὰ μέρη ἢ τὰς κοιλότητας τοῦ ἐδάφους· **ῥάχιν** (croupe) ὀνομάζουσιν ἐξόγκωμα ἱκανῶς ἐκτεταμένον πλατυνόμενον ἐν εἴδει νώτων ἢ ὀροπεδίου μεταξὺ τῶν ἐπιπέδων μερῶν ἢ τῶν κοιλοτήτων· **σειρὰν** (ἅλυσιν, chaîne) τὰ κατὰ σειρὰν τεταγμένα ὄρη· **ἄθροισμα** (groupe) τὰ ἀτάκτως ἡνωμένα ὑψώματα τὰ μὴ ἔχοντα σύνδεσμον καλῶς διακεκριμένον· **σύστημα** (système) ὀνομάζουσι τὰ ὑψώματα ἅτινα παριστῶσι σύνολον λίαν περιπεπλεγμένον ἐκ σειρῶν ὁλοσχερῶν καὶ **διακλαδώσεων** (ramifications); **ὀρεινὴ χώρα,** pays de montagnes; **μικρὰ ὄρη,** petites montagnes, καλοῦνται τὰ μὴ ὑπερβαίνοντα τὸ ὕψος ἐν ᾧ δύνανται νὰ φύωνται τὰ πλεῖστα δασόβια δένδρα τῆς πεδιάδος· **μεσαῖα ὄρη,** montagnes moyennes, καλοῦνται τὰ ἔχοντα ὕψος ἀνώτερον μὲν τοῦ δυναμένου νὰ τρέφῃ δασόβια δένδρα τῆς πεδιάδος, κατώτερον δὲ τοῦ ὁρίου ἢ τῆς ζώνης τῶν δασῶν· **μεγάλα ὄρη** grandes montagnes, καλοῦνται τὰ ὑψούμενα ὑπὲρ τὸ ὅριον τῶν δασῶν καὶ ἀπολήγοντα εἰς τὸ τῆς χλόης καὶ τῶν θερινῶν νομῶν (pâturages d'été; || **ὑψηλὰ ὄρη** hautes montagnes, καλοῦνται τὰ ὑπερβαίνοντα τὸ ὅριον τῆς χλόης καὶ τῶν ὁποίων αἱ κορυφαὶ εἶνε γυμναὶ ἢ καλύπτονται ὑπὸ χιόνος δι' ὅλου τοῦ ἔτους.

Τὰ ὑψηλὰ ὄρη παριστῶσι διάφορα **ὅρια** ἢ **ζώνας,** ἤτοι τὴν ζώνην **τῆς βάσεως** (région de la base), ὅριον **τῶν θερινῶν νομῶν** ἢ τῶν **ἀλπείων** (pâturage d'été ou alpage), ὅριον ἢ ζώνην τῶν ἀγρίων πετρῶν καὶ τῆς ἀενάου χιόνος (région ou zone des roches sauvages et neiges perpétuelles).

Παντὸς **βουνοῦ** ἢ **ὄρους** (mont ou montagne) διακρίνονται οἱ **πρόποδες** ἢ **βάσις** (pieds ou base), τοῦτ' ἔστι τὸ κατώτατον μέρος ἤτοι τὸ σημεῖον ἔνθα ἄρχεται ἡ κλίσις, ἐνίοτε ἡ **κρηπὶς** (socle) ἤτοι τράπεζα ἢ πετρώδης μάζα ἥτις χρησιμεύει ὡς στήριγμα κοινὸν εἰς διαφόρους βουνοὺς ἢ ὄρη· ἡ **ἕδρα** (l'assiette) ἤτοι ἐπιφάνεια ὁριζόντιος καλυπτομένη ἢ κατεχομένη ὑπὸ τῆς βάσεως βουνοῦ ἢ ὄρους· αἱ **πλευραὶ** ἢ **κλιτύες** (flancs), αἵτινες περιέχουσι κατὰ διαφόρους τρόπους κεκλιμένον μέρος, ὅπερ ἐκτείνεται ἀπὸ τῆς βάσεως μέχρι τῆς κορυφῆς· ἡ **κορυφὴ** (le faîte ou sommet) τοῦτ' ἔστι τὸ ἀνώτατον μέρος καὶ τέλος ἡ **ἀκρώρεια** (cime) ἥτις εἶνε τὸ ὑπέρτατον σημεῖον τῆς κορυφῆς. Τὸ ἀνώτατον μέρος τοῦ βουνοῦ ἢ ὄρους καλεῖται **ῥάχις** (croupe), ὅταν ἦνε ὀλίγον ἐστρογγυλευμένον ἢ ἐπίπεδον χωρὶς νὰ ἦνε πολὺ εὐρύ, καλεῖται δὲ **ὀφρὺς** (crête) ὅταν ἦνε στενὸν καὶ αἱ δύο πλευραὶ ἀπολήγωσιν εἰς γωνίαν ὀξυτάτην.

Καλεῖται **ὀροπέδιον** ἢ **τράπεζα** (plateau ἢ table) κορυφὴ ἐντελῶς ἐπίπεδος· **κρημνοκόρυφον** (culm), κορυφὴ κεκλιμένη μὲν ἀφ' ἑνός, ἀπότομος δὲ ἀφ' ἑτέρου· **νῶτα** (dos) κορυφὴ ἐστρογγυλευμένη ἐν εἴδει ὑψώματος· **κτεὶς** (arête ou taillante) κορυφὴ στενὴ καὶ κοπτερά· **τεῖχος** (mur ou muraille) κορυφὴ ἐκτεινομένη κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν καὶ κλίνουσα ἀποτόμως ἑκατέρωθεν· **βελόνη** (aiguille) καλεῖται ὀξεῖα κορυφὴ καὶ λίαν λεπτή· **ἀπορρὼξ** (ὀρθόπαγον, pic) εἶνε κορυφὴ ὀξεῖα ἧττον δὲ λεπτὴ τῆς βελόνης· **αἰχμὴ** (pointe) κορυφὴ ὁμοία πρὸς **ἀκρόπαγον,** ἀλλὰ μὲ βάσιν εὐρυτέραν· **ὀδοὺς** (dent ou corne) κορυφὴ ὀξεῖα ὀλίγον τι ἐξημβλυμένη ἐπὶ τοῦ ἄκρου· **στρόμβος** ἢ **κωνίον** (quille) κορυφὴ κωνοειδής· **μαστὸς** ἢ **κεφαλὴ** (tête de montagne) ὄγκος πετρώδης πεπλατυσμένος ἐπὶ τῆς κορυφῆς καὶ ἐστρογγυλευμένος ἐπὶ τῶν πλευρῶν· **πύργος** (tour) ὄγκος πετρώδης ἐν σχήματι κύβου ἢ πρίσματος· **σφαῖρα** (ballon) κορυφὴ πεφυσιωμένη καὶ ἐστρογγυλευμένη· **θόλος** (dôme) κορυφὴ στρογγυλοειδὴς ἢ θολοειδής.

ὀροσειρά, ᾶς, ἡ· σειρὰ ὀρέων, chaîne de montagnes, ἢ ἁπλῶς **σειρά,** chaîne, n. f. (ἐπὶ ὀρέων), ἤτοι τὰ κατὰ σειρὰν τεταγμένα ὄρη· || κυριωτέρα σειρά, chaîne principale; || δευτερεύουσα σειρά, chaîne secondaire; || τριτεύουσα σειρά, chaîne tertiaire.

ὀροσημαίνω, μέλ. θὰ ὀροσημάνω [μετ.], θέτω ὀρόσημον· βλ. **ὀροθετῶ,** borner.

ὀροσήμανσις, εως, ἡ· βλ. **ὀροθέτησις,** ἡ τοποθέτησις ὀροσήμων, bornage, n. m.

ὀρόσημον, ου, τό· borne, n. f. λίθος ἢ ἕτερον σημεῖον δεικνύων τὰ ὅρια τῆς ἰδιοκτησίας.

ὀροφή, ῆς, ἡ (ἐρέφω), τὸ ἄνω σκέπασμα θαλάμου τινός, κυρίως ὅθεν **ὀροφή,** plafond, n. m. «ἀναβάντες ἐπὶ τὸ τέγος τοῦ οἰκήματος καὶ διελθόντες τὴν ὀροφὴν» = τὴν σκέπην ἀφαιρέσαντες, Θουκ. κατ' ἐπέκτασιν ὅθεν ὀροφὴ λέγεται τὸ **τέγος,** ἡ **στέγη,** toit, n. m. faîte, n. m. τὸ **στέγασμα,** toiture, n. f. faîtage; βλ. λέξεις. § ὀροφὴ [οἰκοδ.], plafond, n. m. κοινῶς τὸ **ταβάνι·** καλεῖται οὕτω τὸ κάτω μέρος τοῦ **πατώματος** (plancher) τὸ ἀποτελούμενον ἀπὸ τὰς **ἐπωροφίδας πήχας** (lattis), τὸ ἐπ' αὐτῶν τιθέμενον **πεταχτὸν** (crépi) μετὰ τριχῶν αἰγὸς καὶ ἀπὸ τὸ **ἐπάλειμμα** (enduit). Αἱ ἐπωροφίδες πῆχαι μετὰ τοῦ πεταχτοῦ καλοῦνται κοινῶς **μπα-**

γδαντὶ (lambris), τὸ δὲ μετὰ τριχῶν ἀμμοκονίαμα καλεῖται γιαγλὶ (bauge).

Αἱ ὀροφαὶ ἐπαλείφονται διὰ τριῶν διαστρώσεων, ἡ πρώτη σύγκειται ἐξ ἀσβέστου μετὰ τριχῶν αἰγὸς ἢ γναφάλου (στουπὶ) φαιοῦ, ὅπερ ἐπιτίθεται ἰσχυρῶς ἐπὶ τῶν ἐπωροφίδων πηχῶν ἵνα προσκολληθῇ ἐπ' αὐτῶν καὶ εἰσέλθῃ μεταξὺ τῶν κενῶν διαστημάτων ὅπως ἀποτελέσῃ οὕτω μίαν στερεὰν καὶ συνεχῆ ἐπιφάνειαν. Τὸ δεύτερον ἐπάλειμμα γίνεται συνήθως διὰ λεπτοῦ στρώματος **κεραμοκονίας** (κουρασάνι), τὸ δὲ τρίτον διὰ μαρμαροκονίας περιεχούσης ποσότητα τινὰ λευκοῦ γναφάλου· ἐπ' αὐτοῦ ἐκτελοῦνται οἱ ὑδροχρωματισμοί.

Αἱ περὶ τὴν ὀροφὴν τῶν δωματίων γωνίαι καλὸν εἶνε νὰ πληρῶνται ἐπαλείμματος, ὥστε νὰ καθίστανται κοῖλαι (λοῦκι). Ἡ τοιαύτη **ὀροφὴ** κοινῶς λέγεται **ταβάνι μὲ λούκια**, συντελεῖ δὲ τὰ μέγιστα εἰς τὴν διακόσμησιν τῆς τε ὀροφῆς καὶ τῶν τοίχων. § **ὀροφὴ** [λεπτουρ.] plafond n. m. καλεῖται οὕτω πᾶσα ἐργασία λεπτουργικῆς τιθεμένη ὁριζοντίως καὶ χρησιμεύουσα ὡς ἐπένδυσις εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ **ἀνοίγματος** (embrasement) τῶν θυρῶν, παραθύρων, κάτωθεν τῶν κλιμάκων (plafond d'escalier), κτλ. ‖ **ὀροφὴ κλίμακος**, plafond d'escalier (ξυλουρ.) εἶνε ἡ κάτωθεν ἐπένδυσις τῆς κλίμακος· ‖ **ὀροφὴ τῆς κορωνίδος** [οἰκοδ.] plafond d'une corniche, καλεῖται τὸ ἐπίπεδον μέρος τὸ κάτωθεν τῆς κορωνίδος, ὅπερ καλεῖται καὶ soffite· βλ. κατωτέρω, καθὼς καὶ **δακρυρρόη** (larmier); ‖ **ὀθόνινος ὀροφή**, plafond en toile. Ἀντὶ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων ἐπαλειμμάτων ἐντείνουσιν ὀθόνην ἥντινα καθηλοῦσι διὰ λεπτῶν ἡλίσκων ἐπὶ τῶν ἐπωροφίδων πηχῶν· πρὶν ἢ ἐπιθέσωσι τὴν ὀθόνην ταύτην τὴν ἐπιχρίουσαν ἐσωτερικῶς διὰ κοινοῦ τινὸς ἀποξηραντικοῦ ἐλαιοχρώματος ἢ κάλλιον δι' ἐπιχρίσματος τινὸς (enduit), ἵνα τὴν καταστήσωσιν ἀδιαπέραστον· μετὰ τὴν καθήλωσιν εἴτε χρωματίζουσιν ἀπ' εὐθείας τὴν ὀθόνην πρὸς διακόσμησιν τῆς ὀροφῆς, εἴτε ἐπικολλῶσι καλῶς ἐπ' αὐτῆς χάρτην, μετὰ τὴν ἀποξήρανσιν τοῦ ὁποίου ἐκτελοῦσιν ἐπ' αὐτοῦ τὰς διαφόρους διακοσμήσεις. § [ἀρχιτ.] **ὀροφή**, ῆς, ἡ· plafond n. m. καλεῖται οὕτω τὸ κάτωθεν μέρος ὁριζοντίου πατώματος. Οἱ ἀρχαῖοι ναοὶ εἶχον ὀροφάς, ἐνῷ δὲ οἱ ἀρχαῖοι ἐγνώριζον κάλλιστα τὴν τέχνην τοῦ κατασκευάζειν θόλους, μολαταῦτα δὲν ἐχρησιμοποίουν αὐτοὺς ἐν τοῖς ναοῖς.

Ἡ ὀροφὴ εἶνε συνεχὴς ἢ μετὰ **φατνωμάτων** (caissons) ἀποτελουμένων ἐκ τῶν φαινομένων δοκῶν τῶν βασταζουσῶν τὸ πάτωμα ἢ θεωρουμένων ὅτι τὸ ὑποβαστάζουσι.

Τὸ **βάθος τῶν φατνωμάτων** (champ) κοσμεῖται διαφοροτρόπως, ἰδίως διὰ ζωγραφιῶν (peintures), χαλκῶν (rosaces), ἐνίοτε ὅμως καὶ διὰ γλυφῶν. αἱ δὲ δοκοὶ χρωματίζονται, γλύφονται, καλύπτονται διὰ κεχρυσωμένων κοσμημάτων, κτλ.

Καταχρηστικῶς καλεῖται ἐνίοτε ὀροφὴ θόλου (plafond d'une voûte) ἡ ἐσωτερικὴ αὐτοῦ ἐπιφάνεια, ἐνῷ δέον νὰ καλῆται **ἄντυξ** (voussure ou intrados).

Ἡ ὀροφὴ διαιρεῖται ἐνίοτε εἰς **φατνώματα** (caissons ou compartiments) ὧν τὸ βάθος ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀρχιτεκτονικῇ καλεῖται γαλλιστὶ soffite (βλ. κατωτέρω). § [ἀρχιτ.] **ὀροφὴ λιθίνη**, plafond de pierre; τοιαύτας ὀροφὰς ἔχουσι τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα, ἀποτελοῦνται δὲ ἀπὸ λιθίνας δοκοὺς καὶ λιθίνας πλάκας· βλ. τ' ἀνωτέρω περὶ ἀρχαίων ναῶν. § ἡ **ὀροφὴ** σπηλαίου, ὑπονόμου, κτλ., plafond ou voûte d'une grotte d'une voie souterraine, etc. Καλεῖται οὕτω τὸ ἀνώτερον μέρος ἢ ὁ οὐρανὸς (ciel τοῦ σπηλαίου, τῆς ὑπονόμου, κτλ. § [ἀρχιτ.] **ὀροφή**, ῆς, ἡ, soffite ou sofite, n. f. ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ soffito (plafond), καλεῖται οὕτως ἡ κατωτέρα ἐπιφάνεια τῆς **δακρυρρόης** (soffite du larmier, βλ. λέξιν), τοῦ **ἐπιστυλίου** (soffite de l'architrave, βλ. λέξιν), καὶ παντὸς ἀρχιτεκτονικοῦ ἄρθρου ἢ ἐπικρεμαμένου τοιούτου ἢ οἱουδήποτε σώματος.

Καλοῦσιν ἐπίσης **ὀροφὴν** (soffite) τὸ **βάθος τοῦ φατνώματος** (champ) ὀροφῆς μετὰ φατνωμάτων (d'un plafond à compartiments), ὅπερ δύναται νὰ ᾖ πλουσίως ἐζωγραφισμένον ἢ ἐγλυμμένον.

Ἡ ὀροφὴ τοῦ **ἀψιδωτοῦ κυματίου** (soffite de l'archivolte) τῆς ἁψῖδος (arc) καὶ τοῦ θόλου (voûte) καλεῖται ἄντυξ (voussure ou intrados).

ὀρόφιος, ία, ον· ἀνήκων εἰς τὴν ὀροφήν, de plafond; de toit, etc. ‖ ὀρόφιον ἔρεισμα· βλ. ἔρεισμα, blochet, n. m.

ὄροφος, ου, ὁ [οἰκοδ.], étage, n. m. (d'une maison), espace entre deux planchers. Χῶρος περιλαμβανόμενος μεταξὺ δύο πατωμάτων, ἤτοι ὁ μεταξὺ δύο στεγῶν ἢ μεταξὺ δύο ὀροφῶν (toits). Κατ' ἐπέκτασιν ὅθεν τὸ étage ἤτοι ὁ χῶρος οὗτος ἐκλήθη **ὄροφος** (ου, ὁ) ὅπερ σημαίνει ὅτι ἔχει μίαν **ὀροφὴν** (στέγην)· κοινῶς **ὄροφος** (étage) καλεῖται τὸ **πάτωμα**, σημαίνει δὲ τὸ σύνολον τῶν δωματίων καὶ διαμερισμάτων τῶν εὑρισκομένων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου εἴς τινα οἰκίαν· ‖ **διστεγία**, ας, ἡ, à deux étages; **διστεγής**, ές· **δίστεγος**, **διώροφος** ἢ **διόροφος** κοινῶς **δίπατος**, ὁ ἔχων δύο ὀροφὰς ἢ πατώματα· ‖ **τριώροφος**, ον καὶ **τριόροφος** κοινῶς **τρίπατος**, τρεῖς ὀροφὰς ἢ πατώματα ἔχων· ‖ **ἰσόγειον**, τό, étage au rez-de chaussée, ὄροφος εὑρισκόμενος σχεδὸν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου μετὰ τῆς ὁδοῦ, αὐλῆς ἢ κήπου· βλ. **ἰσόγειον**· ‖ **ὄροφος τετράγωνος**, étage carré, καλεῖται οὕτως ὁ ὄροφος οὗτινος δὲν φαίνεται οὐδεμία κλίσις τῆς στέγης, ὅπως εἶνε τὸ **Ἀττικὸν** (attique). § **ὄροφος** κατ' ἐπέκτασιν = **ὀροφή**, plafond, n. m. ‖ ὄροφος (σιδηροῦ θόλου), calotte, n. f. (d'une coupole) συνώνυμον τοῦ ciel (ou plafond d'une coupole), εἶνε τὸ ἀνώτερον μέρος αὐτοῦ· βλ. **θόλος** σιδηροῦς (coupole); ‖ —, ciel, n. m. (ὁ οὐρανός, τὸ καλύπτον τι ἄνωθεν)· ‖ — ὑπονομοστοᾶς, ciel d'une galerie

de mine ; χαλεῖται οὕτω τὸ ἀνώτερον μέρος τῆς στοᾶς· ‖ — λατομείου, ciel de carrière ; ἡ ἀνωτέρα διάστρωσις τοῦ λατομείου· ‖ κεκλιμένος ὄροφος ὑπὸ τὴν στέγην, lambris, n.m.

ὀροφόω -ῶ, μέλ. ώσω, plafonner, κοινῶς ταβανόνω, ἐκτελῶ ὀρόφωσιν τινά, ἤτοι καθηλῶ τὰς ἐπωροφίδας πήχεις ἢ ἐπαλείφω αὐτὰς δι' ἐπαλείμματος ἐξ ἀμμοκονίας ἢ γύψου.

ὀροφυλακή, ῆς, ἡ· στρατιωτικὸν σῶμα πρὸς φύλαξιν τῶν συνόρων, corps de gardes -frontières, ἤτοι σῶμα ὀροφυλάκων..

ὀροφύλαξ, ακος, ὁ· στρατιώτης τῆς ὀροφυλακῆς, garde-frontière, n. m.

ὀρόφωμα, ατος, τό· βλ. στέγασμα, toiture, n. f.

ὀρόφωσις, εως, ἡ· plafonnage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ ὀροφοῦν, action de plafonner ; κοινῶς τὸ ταβάνωμα· ‖ ἐπίσης ἡ πρᾶξις τοῦ στεγάζειν, action de couvrir d'un toit, toiture, n. f.

ὀρροαιματώδης, ης, ες· séro-sanguin, ine, adj. [ἰατρ.] σχηματισθεὶς ἐξ ὀρροῦ περιλαμβάνοντος αἱμοσφαίρια, formé de sérosité contenant de globules de sang ; ‖ ὑγρὸν ὀρροαιματῶδες, liquide séro-sanguin.

ὀρροαντίδρασις, εως, ἡ· séro-réaction, n. f. ἡ διά τινος ὀρροῦ ἀντίδρασις· βλ. καὶ ὀρροδιαγνωστική.

ὀρροδιαγνωστική, ῆς, ἡ· séro-diagnostic, n. m. μέθοδος ἐφευρεθεῖσα ὑπὸ τοῦ Widal πρὸς καθορισμὸν τοῦ διαγνωστικοῦ λοιμωδῶν τινων ἀσθενειῶν. Ἡ μέθοδος αὕτη βασίζεται ἐπὶ τῆς ἰδιότητος ἣν κέκτηται ὁ αἱμάτινος ὀρρὸς ζώων ἢ ἀνθρώπων, ἐμβολιασθέντων ἀναλόγως τῆς θεωρουμένης παθήσεως, τοῦ νὰ συσσωρεύῃ τὰ εἰδικὰ μικρόβια, ἅτινα κατακάθηνται ἐν τῷ πρὸς πειραματισμὸν σωληναρίῳ.

ὀρροθεραπεία, ας, ἡ· séro-thérapie, n.f. ἡ ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ ὀρροῦ τοῦ αἵματος ζώων καταστάντων ἀνόσων βασιζομένη θεραπευτική, λίαν προαχθεῖσα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Παρετηρήθη δηλ. ὅτι ζώων δι' ἐπανειλημμένων ἐνέσεων ἀποκτησάντων ἀνοσίαν διά τινα νόσον ὁ ὀρρὸς τοῦ αἵματος, ἤτοι τὸ κατὰ τὴν πῆξιν αὐτοῦ ὑπολειπόμενον ὑγρὸν μέρος, ἔχει διὰ τὸν ἄνθρωπον θεραπευτικὰς ἰδιότητας, ἐνιέμενος ὑποδορείως εἰς αὐτὸν ἅμα ὑπὸ τῆς νόσου προσβληθέντα. Τοιαύτη εἶνε ἡ διὰ τὴν διφθερίτιδα ὀρροθεραπεία τοῦ Behring, ὁμοίας δὲ ἀποπείρας ἐποίησαν ἄλλοι καὶ διὰ τὴν φυματίωσιν καὶ δι' ἄλλας νόσους.

ὀρρολευκωματίνη ἢ ὀρρίνη, séro-albumine, n. f. λευκωματώδης οὐσία ὑπάρχουσα ἐν τῷ ὀρρῷ τοῦ αἵματος, τῷ λέμφῳ, τοῖς ὑγροῖς τῶν ὀρρογόνων ὑμένων, τῷ γάλακτι καὶ ἐν ἄλλοις ζωϊκοῖς χυμοῖς. Ὁμοιάζει πολὺ πρὸς τὴν ὠολευκωματίνην, ἧς ὅμως διαφέρει κατά τινας χημικὰς ἰδιότητας, ὡς αὕτη δέ, χρησιμοποιεῖται πρὸς τὴν οἰνοποιΐαν πρὸς ἀφαίρεσιν τῶν θολωμάτων τοῦ οἴνου, ὁμοίως καὶ εἰς καθαρισμὸν τοῦ σακχάρου καὶ εἰς ἄλλας βιομηχανικὰς χρήσεις. Δι' ὃ καὶ φέρεται εἰς τὸ ἐμπόριον κατὰ μεγάλας ποσότητας, λαμβανομένη ἐκ τοῦ αἵματος τῶν σφαζομένων ζώων.

ὀρροπρογνωστική, ῆς, ἡ· séro-pronostic, n. m, ἡ ὀρροδιαγνωστική.

ὀρροπύγιον, ου, τό· croupion, n. m. τὸ τέλος τοῦ κόκκυγος λεγομένου ὀστοῦ, ὅ ἐστι τὸ ἐπάνω τοῦ πρωκτοῦ τελευταῖον τῆς ῥάχεως μέρος εἰς ὃ ἐπιστηρίζεται ἡ οὐρά, partie à laquelle sont attachées les plumes de la queue d'un oiseau.

ὀρρός, οῦ, ὁ· τοῦ γάλακτος, τὸ τυρόγαλον, κοινῶς ξυνόγαλα, petit lait, n. m. lait clair, n. m.

ὀρρός, οῦ, ὁ· sérum (προφ. rom, ἐκ τοῦ λατ. serum = petit lait) n. m. [φυσιολ.] ὑγρὸν ἀποχωριζόμενον ἐκ τοῦ αἵματος ἢ τοῦ γάλακτος μετὰ τὴν πῆξιν αὐτῶν· ‖ πληθ. des sérums ; ‖ [θεραπ.] ὀρρός, sérum, n. m. ὑγρὸν ἀπολαμβανόμενον ἐκ τοῦ αἵματος ὅπερ προετοιμάζουσι τεχνητῶς διὰ θεραπευτικὸν σκοπόν· ‖ ὀρρὸς αἵματος, sérum de sang ou sérum sanguin ; ‖ ὀρρὸς ἄμικτος, sérum monovalent ; ‖ ὀρρὸς πολύμικτος, sérum polyvalent ; ‖ ὀρρὸς ἀντιμικροβιοτικός, sérum antimicrobien ; ‖ ὀρρὸς ἀντιδιφθεριτικός, sérum antidiphthérique ; ‖ ὀρρὸς ἀντιτετανικός, sérum antitétanique ; ‖ ὀρρὸς ἀντιστρεπτοκοκκικός, sérum antistreptococcique ; ‖ — ἀντιτυφικός, sérum antityphique ; ‖ — ἀντιφυματιώδης, sérum antituberculeux ; ‖ — ἀντιχολερικός, sérum anticholérique ; ‖ — ἀντιτοξικός, sérum antitoxique ou sérum antivénimeux ; ‖ — ἀντιανθρακώδης, sérum anticharbonneux ; ‖ — ἀντιπανωλικός, sérum antipesteux.

ὀρρός, οῦ, ὁ· sérosité, n.f. ὑγρὸν περιλαμβανόμενον καὶ ἐκκρινόμενον ἐντὸς τῶν ὀρρωδῶν κοιλοτήτων, liquide contenu et sécrété dans les cavités séreuses ; ‖ ἐπίσης ὀνομασία δοθεῖσα εἰς τὰ ὑγρὰ τῶν φλυκταινῶν, τῶν οἰδημάτων, τῶν ὑδρωπικιῶν, κτλ., nom donné aussi aux liquides des phlyctènes, des œdèmes, des hydropisies, etc.

ὀρρόω-ῶ, μέλ. ώσω, εἰς ὀρρὸν μεταβάλλω, changer en petit lait ; faire aigrir.

ὀρρωδέω-ῶ, μέλ. ήσω, φρίττω, ἀποτροπιάζομαι, frémir de, avoir horreur de ; φοβοῦμαι δειλιῶ, Ἱπποκρ. craindre, redouter.

ὀρρώδης, ης, ες· séreux, euse (ἐκ τοῦ λατ. serum = petit lait) adj. ὁ ἔχων τὸ εἶδος, τὸν χαρακτῆρα τοῦ ὀρροῦ, qui a le caractère de la sérosité ; ‖ τὸ ὀρρῶδες τοῦ αἵματος, τοῦ γάλακτος, la partie séreuse du sang, du lait; ‖ ὀρρός, humeur séreuse = **ἰχώρ**· βλ. λέξιν· on appelle humeur séreuse le sang qui enferme en lui une humeur froide et mauvaise, ἰχωροειδὲς αἷμα χαλεῖται τὸ περιέχον ἐν ἑαυτῷ μοχθηρὰν ὑγρότητα λεπτὴν (Ἱπποκρ.) ‖ ὀρρώδης ὑμήν, membrane séreuse ἢ ἁπλῶς ὡς οὐσιαστικόν, séreuse, n. f. = ὑμένες ἐκκρίνοντες ὀρρόν, membranes qui sécrètent des sérosités; ‖ [παθολ.] **ὀρρώδης**, séreux, euse ; ἀφθονῶν εἰς ὀρρόν, qui abonde en sérosité ; ‖ ὀρρῶ-

δες αἷμα, sang séreux ; || πῦον ὀρρῶδες, pus séreux ; || ὀρρώδεις ἀσθένειαι, maladies séreuses, ἀρχαία ὀνομασία τῶν ἀσθενειῶν καθ' ἃς ὑπάρχει μεγάλη ἔκκρισις ὀρροῦ· || ὀρρώδης ἀναιμία, anémie séreuse ; || ὀρρώδης καχεξία, cachexie séreuse.

ὀρρωδία, ας ἡ· ὁ φόβος, ἡ δειλία, frayeur, n. f. ἡ φρίκη· || ἐν ὀρρωδίᾳ ἔχω τι, avoir en horreur.

ὄρσε [δημ.], ἀντὶ ὁρίστε, voilà ; βλ. καὶ ὁρίζω.

ὀρσοθύρα, ας, ἡ καὶ

ὀρσοθύρη, ης, ἡ· poterne, n. f. κρυφία θύρα κοινῶς **παραπόρτι**. Ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ καλεῖται ἰδίως **ὀρσοθύρη** ἢ **ὀρσοθύρα**, θύρα εἰς ἣν ἀναβαίνει τις διὰ κλίμακος, ὅπως κατὰ τὴν ἀνάβασιν εἰς ὑπερῷον, ἢ καὶ **ῥινοπύλη** ἤτοι ἡ ὄπισθεν μικρὰ πύλη (Πολύβιος). Θολωτὴ **ὀρσοθύρα** εἶνε στοὰ (galerie) ἐκ τοιχοποιΐας, ὕψους καὶ πλάτους 2,50 περίπου μέτρων, κατεσκευασμένη ὑπὸ τὸ **μεταπύργιον** (courtine) κατὰ τὸν ἄξονα τοῦ μετώπου, ἄγουσα ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ φρουρίου (τῆς πόλεως) εἰς τὴν τάφρον, καταλήγουσα δὲ συνήθως 2 μέτρα ἄνωθεν τοῦ πυθμένος αὐτῆς. Ξυλίνη κλῖμαξ ἢ **κινητὸς ἀναβαθμὸς** (rampe mobile), ἀφαιρούμενος κατὰ βούλησιν, ἀποκαθιστᾷ τὴν συγκοινωνίαν μετὰ τοῦ πυθμένος τῆς τάφρου. Αἱ **ὀρσοθύραι** χρησιμεύουσι γενικῶς πρὸς μετάβασιν ἀφ' ἑνὸς σημείου εἰς ἄλλο, ὑπὸ τὴν γῆν, τούτου ἕνεκα κατασκευάζονται εἰς διάφορα μέρη τῶν φρουρίων χρησιμεύουσαι ὡς **ὑπόγειοι συγκοινωνίαι** (βλ. communications soûterraines). Αἱ ὑπόγειοι δίοδοι αἱ ἔχουσαι πλάτος 1 μ. 00 ἕως 1 μ. 50, ὕψος ὑπὸ τὸ **ἀκροσφήνιον** (clef) 2 μ. 00 ἕως 2,50 καὶ κλίσιν $^1/_4$ ἕως $^1/_3$ καλοῦνται καὶ **ὄνιαι δίοδοι** (pas d'âne).

ὀρσορόα, ας, ἡ· cannelle, n. f. ὁ καὶ κρουνὸς καλούμενος, κοινῶς ἡ κάννουλα τοῦ βαρελιοῦ, κτλ.

ὀρσύδρα, ας, ἡ· cannelle, n. f. εἰδικῶς ὁ κρουνὸς ἐξ οὗ τὸ ὕδωρ ἐκρέει· || — canal ou tuyau de descente, ἢ chenal, n. m. κοινῶς τὸ **λοῦκι** δι' οὗ ἐκρέουσι τὰ ὑέτια ὕδατα τῆς στέγης **εἰς τὴν ὁδόν**· βλ. καὶ **ὀχετός**.

ὀρταλίς, ίδος, ἡ· poularde, n. f. ἡ **πουλάδα**, jeune poule engraissée, ὀρνίθιον σιτευτόν.

ὄρτσα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.] πρόσαγε ! lof ; βλ. **οἴαξ**, **προσάγω**, **ἀναστρέφω**, **ἀναστροφή**· || ὄρσα λαμπάντα· βλ. **ἀναστροφή**.

ὀρτσάρισμα, τὸ [δημ. ναυτ.] ἡ **προσαγωγή**, aulofféе, n. f.

ὀρτσαρισμένο (πανὶ) [δημ. ναυτ.] βλ. καὶ **λῶμα**.

ὀρτσάρω [δημ. ναυτ.] βλ. **προσάγω**, loffer; aller au vent ; aller (venir) au lof. § —, ralinguer, δέχομαι τὸν ἄνεμον, κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἱστίων, ἤτοι κόπτω τὸν ἄνεμον διὰ τῶν ἱστίων.

ὀρτύγιον, τό· ὁ ὄρτυξ, τὸ ὀρτύκι, caille, n.f.

ὀρτυγομήτρα, ας, ἡ· ὄρτυξ ὑπερμεγέθης, Ἡσύχ. roi des cailles ; râle de genêt, πτηνόν τι μετὰ τῶν ὀρτύγων συνεκτοπιζόμενον, Ἀριστοτ.

ὀρτυγοσύρτης, ου, ὁ· butor, n. m. πτηνὸν μακροσκελές, τοῦ γένους τῶν ἐρωδιῶν, ὅπερ ἀκολουθοῦν οἱ ὄρτυγες κατὰ τὴν μετανάστευσιν αὐτῶν.

ὀρτυκάκι, τό· ὑποκορ. τοῦ ὄρτυξ, cailleteau, n. m.

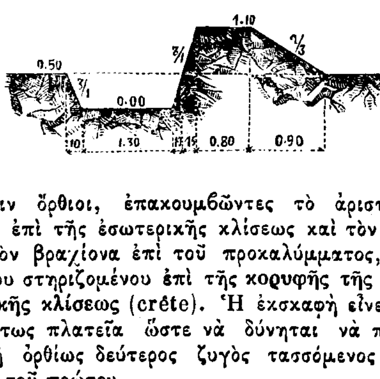
ὀρτύκι, τό· ὁ ὄρτυξ, caille, n. f.

ὀρτυκομάννα, ας, ἡ· μέγας ὄρτυξ· βλ. **ὀρτυγομήτρα.**

ὄρτυξ, γος, ὁ· caille, n. f. τὸ ὀρτύχιον καὶ ὀρτύγιον· πτηνὸν ἀνῆκον εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀλεκτοροειδῶν, ἀποτελοῦν δὲ διαίρεσιν τῶν περδικοειδῶν.

ὄρυγμα, ατος, τὸ (ὀρύσσω) ἐκσκαφή, ἀνασκαφή, ἀνόρυξις γαιῶν, excavation, n.f. λάκκος, βόθρος, fosse, n. f. τάφρος, fossé, n. m. **χάνδαξ**, tranchée, n.f. || κάθετον ὄρυγμα, ἀνοιγόμενον κατὰ τὰς ἐκσκαφάς, cheminée, n. f. βλ. **ἐκσκαφὴ** (fouille). § **ὄρυγμα**, ατος, τό· tranchée, n. f. διόρυγμα, **ἐκχωμάτωσις** μικροῦ πλάτους γιγνομένη **ἐπὶ** τοῦ **ἐδάφους** πρὸς τοποθέτησιν θεμελίων κτιρίου, ὑδραγωγῶν σωλήνων, κτλ. || **χάνδαξ**, ακος, ὁ, tranchée, **διῶρυξ**, υγος, ἡ, grande tranchée ; tranchée κατ' ἐπέκτασιν ἐκλήθη **ἔκχωμα**, **ὄρυγμα**, **διατομὴ** ἢ **διῶρυξ** (tranchée), εἶνε δὲ μέγα τι **ἔκχωμα** (déblai) γιγνόμενον διὰ τὴν ἀποκατάστασιν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, ὁδῶν ἢ διωρύγων (canaux) ; || κλίσεις τῶν **ἐκχωμάτων**, talus des tranchées ; || ἀκάλυπτον ὄρυγμα, tranchée à ciel ouvert. § [ὀχυρ.] **ὄρυγμα**, ατος, τό, tranchée, n. f. καλεῖται οὕτως ἐκσκαφὴ ἐν ᾗ προκαλύπτονται τὰ στρατεύματα καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἀνορυσσόμεναι γαῖαι ῥίπτονται πρὸς τὸ μέρος τοῦ πολεμίου ὅπως σχηματίσωσι **προκάλυμμα** (parapet) τὸ ὁποῖον θὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὴν προφύλαξιν τῶν στρατευμάτων ἀπὸ τὰς ὄψεις καὶ τὰ βλήματα τοῦ πολεμίου. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ποιοῦνται χρῆσιν τῶν **ὀρυγμάτων** (tranchées) εἰς τὰ ἐκτελούμενα ὑπὸ τοῦ πολιορκητοῦ **ὁδεύματα** (cheminements) ὅπως πλησιάσῃ κεκαλυμμένως τὴν προσβαλλομένην θέσιν. Ἀναλόγως τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως ταῦτα καλοῦνται **ὀρύγματα ἁπλᾶ** (tranchées simples, βλ. **σῦριγξ**, sapes) ἢ **σύριγγες** (sapes) ἀναλόγως δὲ τῆς θέσεώς των καὶ τοῦ προορισμοῦ των καλοῦνται **προσιτήρια** (approches) **σκέλη συγκοινωνίας** (boyaux de communication), **ῥήγματα** (brèches), **συγκοινωνία** (communication), **στέψις τῆς περιταφρίου ὁδοῦ** (couronnement du chemin couvert), **κατάβασις τῆς τάφρου** (descente de fossé), **παράλληλοι** ἢ **ὁρμητήρια** (parallèles ou places d'armes), **ἡμιπαράλληλοι** ἢ **ἡμιορμητήρια** (demi-parallèles ou demi-places d'armes) ; || **καλυπτήριον**, **ὄρυγμα** ἢ καὶ **σκεπαστήριον ὄρυγμα**, tranchée-abri, n. f. ὅπερ καὶ **ὄρυγμα μάχης** ἢ καὶ **ταχύσκαπτον** καλεῖται (βλ. εἰς λέξιν **ὀχυρωτικὴ** τὴν **πρόχειρον** ἢ **ταχύσκαπτον χαρακωτικήν**, fortification improvisée ἢ ἁπλῶς la tranchée-abri, καθὼς καὶ **χαράκωμα**).

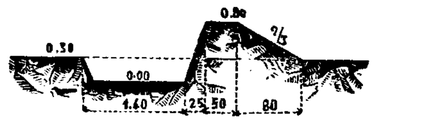
Τὰ **καλυπτήρια ὀρύγματα** ἢ **ὀρύγματα μάχης** ἢ **ταχύσκαπτα** (tranchées-abris) χαρακτηρίζονται διὰ τῆς ἐλλείψεως τοῦ **ἐμποδίου** (obstacle, ἤτοι τῆς ἔμπροσθεν τάφρου, fossé), καὶ διὰ τῆς ὑπάρξεως καλύμματος ἀποτελουμένου ἐν μέρει μὲν διὰ τῆς ἐκσκαφῆς τῆς ἐκχωματώσεως (déblai), ἐν μέρει δὲ διὰ τῆς **ἐπιχωματώσεως** (remblai). Ἡ ἐπιχωμάτωσις τούτων δέον νὰ μὴ διαπερᾶται ὑπὸ τῆς βολίδος τῶν ὅπλων, τὸ δὲ ὕψος αὐτῆς νὰ μὴ ἐμποδίζῃ ἀπὸ τοῦ ν' ἀναλαμβάνωσιν οἱ ἀμυνόμενοι τὴν ἐπίθεσιν ἐν καιρῷ εὐθέτῳ. Τὰ ὀρύγματα ταῦτα εἶνε μεγάλης χρήσεως κατὰ τὸν πόλεμον δι' ὃ καὶ ἐκλήθησαν **ὀρύγματα μάχης**. Χρησιμοποιοῦνται πρὸς κάλυψιν τῶν στρατευμάτων τῆς 1ης καὶ 2ας γραμμῆς ἅτινα δὲν προασπίζονται ὑπὸ ἑτέρων σπουδαιοτέρων ἔργων, ἐπίσης πρὸς κάλυψιν ὑποστηριγμάτων τῶν πυρβολαρχιῶν, τῶν ἐξωτερικῶν ἐφεδρειῶν τῶν ὀχυρωμάτων, τῶν **φυλακείων** τῶν προφυλακῶν, τῶν προφυλακῶν ἐν γένει, κτλ. || **κανονικὸν ὄρυγμα**, tranchée-abri normale (δι' ἄνδρας ὀρθίους, pour tireurs debout); βλ. **χαράκωμα**, retranchement rapide. Ὁ σχηματισμὸς καὶ αἱ διαστάσεις αὐτοῦ παρέχονται ἐν τῷ ἑπομένῳ σχήματι. Ὅπως πυροβολήσωσιν οἱ ἄνδρες παραμέ-

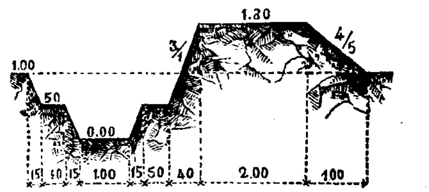

νουσιν ὄρθιοι, ἐπακουμβῶντες τὸ ἀριστερὸν γόνυ ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς κλίσεως καὶ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα ἐπὶ τοῦ προκαλύμματος, τοῦ ὅπλου στηριζομένου ἐπὶ τῆς **κορυφῆς** τῆς ἐσωτερικῆς **κλίσεως** (crête). Ἡ ἐκσκαφὴ εἶνε ἀρκούντως πλατεῖα ὥστε νὰ δύνηται νὰ πυροβολῇ ὀρθίως δεύτερος ζυγὸς τασσόμενος ὄπισθεν τοῦ πρώτου.

Ἵνα μὴ τὸ ὄρυγμα χρησιμοποιηθῇ ὑπὸ τοῦ πολεμίου ἐν περιπτώσει καταλήψεως τούτου, ἀποκόπτουσιν ὅσον εἶνε δυνατὸν τὴν ἐξωτερικὴν τῆς ἐπιχωματώσεως κόψιν.

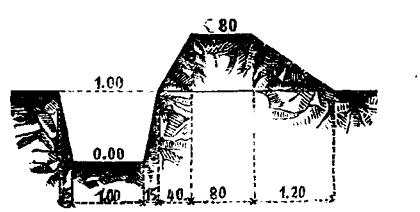
Ἂν καὶ τὸ ὄρυγμα ὡς ἐκ τῆς μικρᾶς αὐτοῦ **ἀνεγέρσεως** (relief) δὲν εἶνε ὁρατὸν ἀπὸ μακράν, ἰδίως ὅταν ἀνεγείρηται ἐντὸς καλλιεργημένων γαιῶν, μολαταῦτα πρὸς ἀπόκρυψιν τούτου καλὸν εἶνε ἡ ἐξωτερικὴ κλίσις νὰ ἐπικαλύπτηται διὰ μικρῶν κλάδων ἢ χλόης· || **ὄρυγμα μάχης** (ἢ **ταχύσκαπτον**) διὰ γονυπετῶς πυροβολοῦντας, tranchée-abri ébauchée pour tireurs à genou; ἐλλείψει χρόνου πρὸς κατασκευὴν τοῦ κανονικοῦ ὀρύγματος ἢ ὁπόταν ἡ ἐκσκαφὴ ἦνε δυσχερὴς ἐκτελεῖται τὸ ὑπὸ τοῦ παριστανομένου σχήματος ὄρυγμα δι' ἄνδρας γονυπετῶς πυροβολοῦντας. Ἡ κατασκευὴ τοῦ ὀρύγματος τούτου διὰ τῶν **φορητῶν ἐργαλείων** (outils portatifs) ἀπαιτεῖ 30 ἕως 45 λεπτὰ τῆς ὥρας, καὶ 28 ἕως **30** λεπτὰ διὰ τῶν **μεταφορητῶν ἐργαλείων** (outils de transport)· τοῦ χρόνου ἐπιτρέποντος τὸ ὄρυγμα τοῦτο τελειοποιεῖται διδομένων τῶν διαστάσεων τοῦ **κανονικοῦ ὀρύγματος**· || ὄρυγμα **προκαλυπτικὸν**

(**κανονικόν**), tranchée couvrante (normale); ὅταν τὰ στρατεύματα πρόκειται νὰ παραμείνωσιν ἐν **θέσει ἀναμονῆς** (position d'attente) ἐπὶ **ἀσκεποῦς ἐδάφους** (terrain découvert) καὶ ἐστερημένου φυσικῶν καλυμμάτων, εἶνε ἐνίοτε χρήσιμον νὰ προκαλύψωσι ταῦτα ἀπὸ τὰ ἐχθρικὰ βλήματα· ἡ περίστασις αὕτη παρουσιάζεται συχνάκις εἰς τὰ ὑποστηρίγματα καὶ τὰς ἐφεδρείας, πρὸς τοῦτο δὲ κατασκευάζουσι τὸ ἑξῆς **κανονικὸν**

προκαλυπτικὸν ὄρυγμα (tranchée couvrante normale) ἢ τὸ ἑξῆς **ἡπλοποιημένον** (tranchée couvrante simplifiée).

Τὸ **κανονικὸν προκαλυπτικὸν ὄρυγμα** ἀντέχει ἐν μέρει εἰς τὰ πυρὰ τοῦ πυροβολικοῦ, τὸ δὲ **ἡπλοποιημένον** εἰς τὰ τοῦ πεζικοῦ. Ἡ ἐργασία ἐκτελεῖται διὰ τῶν **μεταφορικῶν ἐργαλείων**.

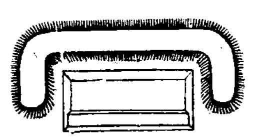
Ἡ **χάραξις** (tracé) γίνεται πάντοτε ἐπ' εὐθείας γραμμῆς ὅπως διὰ τὰ **ὀρύγματα μάχης**· πρὸς ἐκτέλεσιν τούτων τάσσουσι δύο ἄνδρας ἀνὰ τρέχον μέτρον τοῦ ἑνὸς φέροντος πτύον τοῦ δ' ἑτέρου σκαπάνην. Οἱ ἐργαζόμενοι ἐν ἑκάστῳ συνεργείῳ ἀνταλλάσσουσι μεταξύ των τὰ ὑπ' αὐτῶν χειριζόμενα ἐργαλεῖα πρὸς ἀνακούφισιν τῆς ἐργασίας των.

Ἡ διάρκεια τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τούτων εἶνε 1 ὥρα 30′ ἕως 1 ὥρα 50′ διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς πρώτης κατατομῆς, καὶ 1 ὥρα 10′ ἕως 1 ὥρα 30′ διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς δευτέρας· || **προσιτήριον ὄρυγμα**, tranchée d'approche; βλ. **προσιτήριον**· || **ὄρυγμα συγκοι-**

νωνίας, tranchée de communication, ταῦτα χρησιμοποιοῦνται πρὸς ἕνωσιν τοῦ αὐχένος ὀχυρώματος τινὸς μετὰ τοῦ **προπετάσματος τοῦ μετώπου** (parapet de tête), ἢ διὰ τὴν κεκαλυμμένην συγκοινωνίαν μεταξὺ τῶν διαφόρων ἔργων **συγκροτήματος ὀχυρωμάτων** (groupe d'ouvrages). Τὰ ὀρύγματα ταῦτα ἔχουσι τὴν κατατομὴν τῶν **προκαλυπτικῶν ὀρυγμάτων** (tranchées couvrantes), ἀλλ' ἐὰν ἔχωσιν ἀρκετὸν μῆκος δέον νὰ χαράσσωνται ἑλίγδην (en zigzag) πρὸς ἀποφυγὴν **πλευροκοπήσεως** (enfilade); ‖ **ὄρυγμα ὀπισθοφυλακτοῦν** (οὖντος), tranchée de revers, ἤτοι ὄρυγμα ὅπερ προφυλάσσει ἀπὸ τὰ **ὀπισθοβαλλόμενα πυρὰ** (tir de revers). Ἀνεγείρουσι κάλυμμα κατὰ τὸ μῆκος **πλευροκοπουμένου προσώπου** (face enfilée) διὰ τοὺς ἄνδρας οἵτινες δὲν εὑρίσκονται ἐπὶ τῆς **βαθμίδος** (banquette), ὀρύσσοντες ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα, εἰς τὰ νῶτα τῶν ἐσωτερικῶν ὀρυγμάτων, εἶδος **διαχωμάτων** (traverses) ἐχόντων τὴν κατατομὴν τῶν **προκαλυπτικῶν ὀρυγμάτων** (tranchées couvrantes) ὧν τινων αἱ ἐξορυσσόμεναι γαῖαι ῥίπτονται πρὸς τὸ μέρος τῶν ἐπικινδύνων βολῶν· ‖ **ἁπλοῦν ὄρυγμα**, tranchée simple; βλ. boyau de communication; ‖ **ὄρυγμα καμπτὸν** (τὸ ἔχον διαχώματα, traverses); ‖ **ἐσωτερικὸν ὄρυγμα** tranchée intérieure (εἰς τὴν χαρακωτικήν, fortification passagère) εἶνε τὸ πρὸς τὰ ἔσω ὄρυγμα, ἤτοι τὸ **ἰσόπεδον** (ἢ **δάπεδον**, βλ. terre-plein) ἢ ἡ ἐσωτερικῶς τοῦ προπετάσματος ἀνορυσσομένη **τάφρος** (fossé); ‖ **ὄρυγμα ἀκροβολιστῶν**, abri de tirailleurs. Τὸ ὄρυγμα τῶν ἀκροβολιστῶν ἢ **καλυπτήριον ὄρυγμα δι' ἄνδρας πρηνεῖς** (tranchée-abri pour hommes couchés), κατασκευάζεται εἰς

ὀλίγα λεπτά, εἶνε ὀλίγον ὁρατόν, μεταβάλλεται δὲ εὐκόλως εἰς **κανονικὸν ὄρυγμα** (tranchée-abri normale); ‖ **ὀρύγματα ἀκροβολιστῶν** ἢ καὶ **ἐνέδραι** ἀκροβολιστῶν, embuscade pour tirailleurs; ἐνίοτε εἶνε πλεονεκτικὸν ἵνα **ἔμπροσθεν** τῶν χαρακωμάτων ἀνορύξωσιν ὀρύγματα ἔχοντα τὸ ἑξῆς σχῆμα εἰς ἃ τοποθετοῦσι 2 — 5 ἄνδρας, ἤτοι εἴτε

διπλοῦς σκοπούς, εἴτε μικρὸν φυλάκιον 4—5 ἀνδρῶν· ‖ — **καταφυγῆς**, coupure en retirade, βλ. [ὀχυρ.] **καταφύγιον**, retirade.

ὄρυζα, ης, ἡ· riz, n. m. γένος φυτοῦ ἀνῆκον εἰς **τὰ** ἀγρωστώδη καὶ παράγον τὸ γνωστὸν κοινῶς ῥύζι.

ὀρυζών, ῶνος, ὁ· rizière, n. f. τόπος ἔνθα φυτεύεται ἡ ὄρυζα.

ὀρυκτά, τά· βλ. **ὀρυκτόν**.

ὀρυκτήρ, ῆρος, ὁ [στρατ.], sapeur, n. m. (ἐκ **τοῦ** saper, ὀρύσσω) **σκαπανεύς**, ὁ· ‖ **ὀρυκτὴρ** ἢ ὀρυκτὴρ τοῦ μηχανικοῦ, sapeur ou sapeur du génie; ἐκαλοῦντο οὕτω γενικῶς οἱ στρατιῶται τοῦ μηχανικοῦ· βλ. καὶ **μηχανικόν**, génie; ‖ **ὀρυκτὴρ-ἐλάτης** ἢ **ἐλάτης μηχανικοῦ**. Ἔφιππος στρατιώτης τοῦ μηχανικοῦ χρησιμοποιούμενος διὰ τὴν ὁδήγησιν τῶν ὀχημάτων τῆς **σκευῆς τοῦ μηχανικοῦ** (matériel du génie); ‖ **ὀρυκτὴρ σιδηροδρομικὸς** (ἢ ἁπλῶς **σιδηροδρομικός**). Στρατιώτης τοῦ μηχανικοῦ ἀσχολούμενος εἰδικῶς εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν σιδηροδρόμων· ‖ compagnie d'ouvriers de chemins de fer, λόχος σιδηροδρομικῶν· ‖ **ὀρυκτὴρ - ὑπονομοποιός**, sapeur - mineur. Στρατιώτης τοῦ μηχανικοῦ καταγινόμενος εἰς τὴν κατασκευὴν ὀρυγμάτων, συρίγγων καὶ ὑπονόμων. § **ὀρυκτήρ**, trancheur, n. m. λέξις χρησιμοποιουμένη ἄλλοτε πρὸς ἔνδειξιν τῶν στρατιωτῶν οἵτινες κατεσκεύαζον τὰ ὀρύγματα (tranchées).

ὀρύκτης, ου, ὁ· ὁ **ὑπονομοποιός**, mineur, n. m.

ὀρυκτογεωλογία, ας, ἡ· oryctogéologie (ὀρυκτὸν καὶ γεωλογία) n. f. μέρος τῆς φυσικῆς ἱστορίας πραγματευόμενον περὶ τῆς διατάξεως τῶν ὀρυκτῶν ἐν τῇ γῇ.

ὀρυκτογεωλογικός, ή, όν· oryctogéologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀρυκτογεωλογίαν.

ὀρυκτογνωσία, ας, ἡ· oryctognosie (ὀρυκτὸν καὶ γνῶσις, connaissance, n. f. μέρος τῆς φυσικῆς ἱστορίας ὅπερ παρέχει τὰς γνώσεις δι' ὧν δύνανται νὰ γνωρίσωσι καὶ νὰ διακρίνωσι τὰ ὀρυκτά.

ὀρυκτογνώστης, ου, ὁ· oryctognoste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν ὀρυκτογνωσίαν. Λέγουσι μᾶλλον minéralogiste.

ὀρυκτογνωστικός, ή, όν· oryctognosique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀρυκτογνωσίαν.

ὀρυκτογραφία, ας, ἡ· oryctographie, n. f. μελέτη τῶν ὀρυκτῶν, études des fossiles (ἡ **παλαιοντολογία**) βλ. **ὀρυκτά**.

ὀρυκτογραφικός, ή, όν· oryctographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀρυκτογραφίαν.

ὀρυκτογράφος, ου, ὁ· oryctographe (ὀρυκτὸν καὶ περιγράφειν, décrire) n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν ὀρυκτογραφίαν.

ὀρυκτολογία, ας, ἡ· minéralogie, n. f. science qui a pour but l'étude et la description des minéraux. Ἐπιστήμη πραγματευομένη τὴν περιγραφὴν καὶ μεθοδικὴν ταξινόμησιν τῶν μετάλλων, ἤτοι τῶν ἀνοργάνων σωμάτων, ἀμόρφων ἢ κεκρυσταλλωμένων, ἅτινα εὑρίσκονται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς σφαίρας ἢ ἐντὸς τῶν διαφόρων γεωλογικῶν ἐναποθεμάτων.

ὀρυκτολογία, ας, ἡ· oryctologie (ὀρυκτὸν καὶ λόγος) n. f. μέρος τῆς φυσικῆς ἱστορίας πραγματευόμενον περὶ τῶν ὀρυκτῶν (qui traite des fossiles (**παλαιοντολογία**)· βλ. **ὀρυκτά**.

ὀρυκτολογικός, ή, όν· minéralogique, adv. ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὴν ὀρυκτολογίαν, qui a rapport à la minéralogie; ‖ μελέται,

ἀνακαλύψεις ὀρυκτολογικαί, des études, des découvertes minéralogiques.

ὀρυκτολογικός, ή, όν· oryctologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀρυκτολογίαν, qui a rapport à l'oryctologie.

ὀρυκτολογικῶς [ἐπίρ.], minéralogiquement, adv. εἰς γλῶσσαν ὀρυκτολογικήν, en langue minéralogique; ὑπὸ ὀρυκτολογικὴν ἔποψιν, au point de vue de la minéralogie.

ὀρυκτολόγος, ου, ὁ· minéralogiste, n. ἄτομον γνωρίζον τὴν ὀρυκτολογίαν, personne qui connaît la minéralogie; λέγουσιν ἐπίσης minéralogiste, n m.

ὀρυκτολόγος, ου, ὁ· oryctologiste, ou oryctologue, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν ὀρυκτολογίαν, celui qui s'occupe d'oryctologie, qui est versé dans cette science (παλαιοντολόγος).

ὀρυκτόν, οῦ, τό· minéral, ale, aux, adj. fait de matière non organisée; πᾶν ἀνόργανον σῶμα εὑρισκόμενον εἴτε ἐντὸς τῆς γῆς εἴτε ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς· ὁ δι'ὀρύξεως ἀποκτώμενος. § ὀρυκτὰ (fossiles) καλοῦνται ἐν εὐρυτέρᾳ μὲν ἐννοίᾳ πάντα τὰ ἐν τῷ στερεῷ τῆς γῆς φλοιῷ ἕτοιμα ἐκ φύσεως εὑρισκόμενα καὶ ἐξ αὐτοῦ δι' ὀρύξεως λαμβανόμενα σώματα. Εἰδικώτερον ὅμως ἀναφέρεται ἡ λέξις ὀρυκτὸν (minéral) εἰς τὰ στερεὰ καὶ ἀνόργανα σώματα, ἅτινα παριστῶντα ποικιλωτάτας ἑνώσεις καὶ προσμίξεις τῶν χημικῶν στοιχείων χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῆς βιομηχανίας πρὸς ἐξαγωγὴν τούτων ἐν καθαρᾷ καταστάσει. Ὀργανικὰ δὲ ὀρυκτὰ εἰσὶν ὀλίγα σχετικῶς, οἷον ὁ λιθάνθραξ, τὸ ἤλεκτρον, ὁ ὀζοκυρίτης, τὸ πετρέλαιον, ἡ ἄσφαλτος κτλ. Ὑγρὰ ἐπίσης εὕρηνται ὡς ὀρυκτά, οἷον τὰ μεταλλικὰ ὕδατα, ὁ ὑδράργυρος ἐν μεταλλικῇ καταστάσει, τὸ πετρέλαιον κτλ. Κατέχοντα δὲ μεγίστην ἐπὶ τῆς γῆς ἔκτασιν τὰ στερεὰ ὀρυκτὰ ἀποτελοῦσι τὰ πετρώματα. Λείψανα ζώων παλαιοτάτων ἐποχῶν εὑρισκόμενα ἐπίσης ἐντὸς τῆς γῆς ἀποκαλοῦνται ὁμοίως ζῶα ὀρυκτὰ (fossile) ἀνάγονται δὲ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς παλαιοντολογίας. Ἡ δὲ ὀρυκτολογία περιλαμβάνει μόνον τὴν σπουδὴν τῶν ἰδίως ὀρυκτῶν, ὧν ἐρευνᾷ τάς τε φυσικὰς ἰδιότητας καὶ τὴν χημικὴν σύνθεσιν. Ὡς πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν σχῆμα τὰ ὀρυκτὰ διαιροῦνται εἰς ἄμορφα οὐδεμίαν ἔχοντα εἰδικὴν μορφήν, καὶ κρυσταλλικά, ἅτινα παρίστανται ἀποτελούμενα ἐξ ἀθροίσματος κρυστάλλων ὧν τὸ σχῆμα εἶνε ἐν γένει τὸ αὐτὸ πάντοτε διὰ τὸ αὐτὸ ὀρυκτόν. Τὸ σχῆμα τῶν κρυστάλλων ἀποτελεῖ ἓν τῶν οὐσιωδεστάτων γνωρισμάτων τῶν ὀρυκτῶν· ἄλλα δὲ τοιαῦτα εἰσὶν ἡ συνεκτικότης τῶν μορίων αὐτοῦ πρὸς ἄλληλα, ἡ κατὰ ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν διεύθυνσιν δυνατὴ σχίσις αὐτῶν, ἡ ὑφή, ἡ ὄψις τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν κατόπιν θραύσεως, ἡ σκληρότης, τὸ εἰδικὸν βάρος, τὸ χρῶμα, ἡ λάμψις, ἄλλαι τινὲς ἰδιότητες ὀπτικαὶ (διάθλασις καὶ πόλωσις τοῦ φωτός, φθορισμός, πολυχροϊσμός), ἠλεκτρικαί, φυσιολογικαὶ (γεῦσις, ὀσμή, ἀφή), τέλος ἡ χημικὴ αὐτῶν σύνθεσις, ἥτις καὶ λαμβάνεται ὡς βάσις εἰς τὴν ταξινόμησιν τῶν ὀρυκτῶν· || ὀρυκτὰ καύσιμα, combustibles minéraux, συνώνυμον τοῦ combustibles fossiles.

ὀρυκτός, ή, όν· minéral, ale, aux, adj. ὁ ἀνήκων ἢ ἔχων τὴν ἰδιότητα τῶν ὀρυκτῶν (minéraux)· || ὀρυκτός, fossile, adj. et n. (ἐκ τοῦ λατ. fossilis=extrait de la terre), nom donné aux débris ou empreintes de plantes ou d'animaux ensevelis dans les couches terrestres antérieures à la période géologique actuelle; βλ. ὀρυκτόν· || ὀρυκτὸν ἅλας, sel gemme; sel fossile (tiré des mines); || ὀρυκτὸς [αὐτοφυὴς] κρύσταλλος, cristal de roche.

ὀρυκτοτεχνία, ας, ἡ· oryctotehnie (ὀρυκτόν, τέχνη, art), n. f. ἐν τῷ συστήματι τοῦ Ampère, σπουδὴ τῶν μέσων δι' ὧν ὁ ἄνθρωπος πορίζεται τὰς πρὸς χρῆσίν του ὀρυκτὰς οὐσίας, ἤτοι ἡ τέχνη τοῦ πορίζεσθαι τὰ ὀρυκτά.

ὀρυκτοτεχνικός, ή, όν· oryctotechnique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀρυκτοτεχνίαν.

ὄρυξις, εως, ἡ· τὸ σκάψιμον, creusement, n. m. ἀνασκαφή, ἀνόρυξις, excavation, n. f. βλ. ἐκσκαφή, fouille, n. f.

ὀρύσσω, μέλ. ύξω, σκάπτω (τάφρον, χάνδακα, κτλ. creuser; ἐξορύσσω, ἐκσκάπτω, fouiller; διορύσσω, ἀνασκάπτω, excaver; ὀρύσσω, saper, κατασκευάζω σύριγγας (sapes), ὀρύγματα.

ὀρυχεῖον, ου, τό· minière, n. f. καλεῖται πρὸς διάκρισιν ἐκ τοῦ **μεταλλείου** (mine), διότι minière καλεῖται ὑπὸ τῶν Γάλλων τὸ μέρος ἐξ οὗ ἐξορύττουσι πάντα τὰ ὀρυκτὰ πλὴν τῶν μεταλλικῶν· ἡ ἐξόρυξις δὲ ἐν τοῖς ὀρυχείοις γίνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δι' ἐκσκαφῆς στρωμάτων τῆς γῆς καὶ οὐχὶ διὰ φρεάτων καὶ ὑπονόμων ὅπως ἐν τοῖς **μεταλλείοις** (βλ. **μεταλλεῖον**). Ἐνίοτε ὅμως minières καλοῦσιν οἱ Γάλλοι καὶ τὰ mines de fer ἅτινα σιδηρωρυχεῖα καλοῦνται· βλ. καὶ **μεταλλεῖον**, mine.

ὀρφάνεια, ας, ἡ [δημ.], βλ. **ὀρφάνευμα.**

ὀρφάνευμα, ατος, τό· στέρησις πατρὸς ἢ μητρὸς ἢ ἀμφοτέρων ἀποθανόντων, ἀπώλεια τῶν γονέων, perte de ses parents; ἡ κατάστασις τοῦ ὀρφανοῦ, état d'orphelin; [σπ.] orphelinage.

ὀρφανεύω, μέλ. εύσω, στεροῦ τῶν γονέων, κάμνω τινὰ ὀρφανόν, rendre orphelin. § [οὐδ.] ἀπομένω ὀρφανός, rester (devenir) orphelin, διὰ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς ἢ μητρός, ἢ καὶ ἀμφοτέρων.

ὀρφανία, ας, ἡ· βλ. **ὀρφάνευμα.**

ὀρφανίζω, μέλ. ίσω· βλ. **ὀρφανεύω**, rendre orphelin.

ὀρφανικός, ή, όν· ὁ εἰς ὀρφανὸν ἀνήκων, d'orphelin; || [νομ.] ὀρφανικὴ περιουσία, biens pupillaires.

ὀρφανός, ή, όν· orphelin, n. m. ὁ στερούμενος τῶν γονέων αὐτοῦ· ὀρφανὸς πατρὸς ἢ ὀρφανὸς μητρὸς ἢ καὶ ἀμφοτέρων. Ἡ λέξις λαμβάνεται καὶ μεταφορικῶς, ἤτοι γενικῶς λέγεται τις ὀρφανός τινος, ὅταν στερῆται αὐτοῦ. § [οὐδ πληθ. οὐσ.] τὰ ὀρφανά, les orphelins.

ὀρφανοτροφεῖον, ου, τό· οἶκος ἐν ᾧ τρέφονται ἢ ἀνατρέφονται τὰ ὀρφανά, maison d'asile pour les orphelins; orphelinat, n. m.

ὀρφανοτρόφος, ος, ον· ὁ ἀνατρέφων (περιποιούμενος) ὀρφανά, qui élève (soigne) des orphelins.

ὀρφικός, ή, όν· orphique, ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν Ὀρφέα.

ὀρφνοβάπτω, μέλ. άψω· βλ. ὀρφνόω.

ὀρφνοβαφής, ής, ές· bruni, e, adj. ὁ βαφεὶς δι' ὀρφνοῦ χρώματος.

ὀρφνόθριξ ἵππος, cheval bai; βλ. **ὀρφνόν.**

ὀρφνόν, οῦ, τό· bai, n. m. ὁ βάϊος, ὁ κοκκινωπὸς τὸ χρῶμα, κοινῶς τὸ ντουρί· ὁ **ὀρφνόθριξ** ἵππος (qui a la robe bai); ὁ ἵππος οὗτος ἔχει χρῶμα ἐρυθρόφαιον (rouge brun); τὸ προκόμιον, ἡ χαίτη καὶ ἡ οὐρά, καθὼς καὶ οἱ πόδες εἶνε πάντοτε μέλανες· ὑπάρχουσι διαφόρων εἰδῶν ὀρφνότριχες ἵπποι· π. χ. **ὀρφνομέλας** ἢ **πελιός,** bai-brun (ἤτοι ὑπομέλας, ὑπομελανοκυανοῦς)· ὁ πελιὸς ἵππος ἔχει τρίχας πελιάς, ἡ δὲ χαίτη, ἡ οὐρὰ καὶ οἱ πόδες εἶνε μέλανες· ‖ **ὀρφνὸς ἐρυθρώδης,** bai-cerise; ὁ κλίνων πρὸς τὸν ἐρυθρὸν χρωματισμόν· ‖ **καστανόχρους,** bai-châtain ou marron; ὁ ἵππος οὗτος ἔχει τρίχας ὀρφνώδεις βαθυχρόους (καστανὰς) εἰς τὰ βαθέα καὶ μαλακὰ μέρη τοῦ σώματός του κλινούσας πρὸς τὸ ἐρυθρῶδες· ἡ χαίτη, τὸ προκόμιον, ἡ οὐρὰ καὶ οἱ πόδες του εἶνε μέλανες· ‖ **ὀρφνόξανθος** ἢ **ὀρφνὸς ἀνοικτός,** bai-clair ou fauve, ὁ ἔχων πολὺ ἀνοικτὸν ὀρφνὸν χρῶμα· ‖ **ὀρφνὸς χρυσοειδής,** bai-doré, ὁ ἔχων τρίχας ὀρφνὰς πρὸς τὸ ξανθὸν κλινούσας· ‖ **ὀρφνὸς βαθύς,** bai foncé. § τὸ ὀρφνὸν (χρῶμα) τοῦ πυρίτου (λίθου), rand, n. m.

ὀρφνός, ή, όν· brun, e, ἤτοι σκοτεινός, βαθὺς μελαχροινός, ὁ σκοῦρος, εἶνε χρῶμα ἀνάμικτον ἐκ μέλανος, ἐρυθροῦ καὶ λευκοῦ· ἔτι δὲ καὶ τὸ βαθὺ πορφυροῦν χρῶμα· τὸ χρῶμα τοῦτο σχηματίζεται ἐπίσης ἀπό τινας γαίας περιεχούσας ὀξείδιον σιδήρου, ὡς εἶνε ἡ **ὀμβρικὴ γῆ** (terre d'ombre), κτλ. βλ. **ὀρφνὸν** καὶ **καστάνινον.**

ὀρφνόω-ῶ, μέλ. ώσω· brunir (ἐκ τοῦ ὄρφνη, ὀρφνός, brun), χάμνω ὀρφνόν, rendre brun. § —, χαλκοβάπτω, bronzer; βλ. καὶ **ὄρφνωσις.**

ὄρφνωσις, εως, ἡ· bronzage, n. f. (ἐκ τοῦ ὀρφνόω-ῶ, bronzer). Καλεῖται οὕτως ἡ ἐργασία δι' ἧς δίδουσιν ἐπὶ τῶν μετάλλων χρῶμα ὀρφνὸν (brun) ἢ ὡς τὸ τοῦ κρατερώματος· ἡ χαλκοβαφή, κοινῶς τὸ χαλκοχρωμάτισμα (ὅταν δίδηται τὸ χρῶμα τοῦ χαλκοῦ). Ἡ ἐργασία αὕτη σκοπεῖ νὰ προφυλάξῃ τὸ μέταλλον ἢ μέρη τινὰ τοῦ ὁπλισμοῦ κτλ. ἐκ τῆς ὀξειδώσεως. **Ἡ κάννα τοῦ ὅπλου** (canon du fusil), **ἡ θήκη τοῦ οὐραίου** (boîte de culasse), **ὁ κολεὸς τῆς ξιφολόγχης, ὁ σωλὴν τοῦ πυροβόλου** εἰσὶ χημικῶς ὀρφνωμένα· ‖ —, brunissage, n. m. ἡ ὄρφνωσις τοῦ πυροβόλου κτλ. ἐκτελεῖται δι' ἐπιχρίσματος (mordant) χημικῆς συνθέσεως.

ὀρφός, οῦ, ὁ [ἰχθ.], cernier, n. m. orphe, n. m.

ὀρχάζω, μέλ. ὀρχάσω, parquer (**κατὰ μέσην διάθεσιν**)· **ὀρχάζομαι,** μέλ. **ὀρχάσομαι,** être parqué, ée (**παθητικῶς**)· **ὀρχάζομαι** μέλ. ὀρχασθήσομαι· ἐγκαθιστῶ ὄρχον (parc), σχηματίζω τὸν ὄρχον, former le parc.

ὄρχεις ἢ δίδυμοι, βλ. **ὄρχις.**

ὀρχεοειδής, ής, ές [βοτ.] orchidé, ée, adj. § [οὐδ. πληθ. οὐσ.] τὰ ὀρχεοειδῆ, les orchidées, n. f. pl. εἶνε τάξις τῶν ἀγγειοσπέρμων μονοκοτυληδόνων· τὰ παρ' ἡμῖν ὀρχεοειδῆ εἶνε φυτὰ πολυετῆ φέροντα διπλοῦς κονδύλους καὶ ἐνίοτε καὶ ῥιζώματα· ὁ βλαστὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύονται ἐκ τοῦ παλαιοτέρου διετοῦς κονδύλου, ὁ δὲ νεώτερος ἐπέτειος ἀποθησαυρίζει τροφὴν διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος· ‖ une orchidée.

ὀρχέομαι-οῦμαι, χορεύω, danser.

ὀρχεοσφιγκτήρ, ῆρος ὁ καὶ **ὀρχεοσφίγκτης,** ου, ὁ, casseau, n. m. ou bilot, n. m. ζεῦγος ἡμικυλινδρικῶν ξύλων πάχους ὡς 0,02 καὶ μήκους ὡς 0,15, ἅτινα στενῶς ἐπὶ τοῦ κρεμαστῆρος τῶν ὄρχεων ἢ τοῦ σπερματικοῦ λώρου ἐπιτιθέμενα καὶ συσφιγγόμενα, χρησιμεύουσι κατὰ τὴν ὀρχεοτομίαν πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῆς αἱμορραγίας.

ὀρχεοτομία, ας, ἡ· βλ. **ἐκτόμησις,** castration.

ὄρχησις, εως ἡ· τὸ χορεύειν, ὁ χορός, danse, n. f.

ὀρχηστής, οῦ, ὁ· ὁ χορευτής, danseur, n. m. θηλ. ὀρχήστρια, danseuse, n. f.

ὀρχηστικός, ή, όν, ὁ εἰς τὴν ὄρχησιν ἀνήκων, de danse.

ὀρχήστρα, ας, ἡ· orchestre, n. m. ἐκαλεῖτο ἐν τῷ ἀρχαίῳ θεάτρῳ τὸ πρὸ τῆς σκηνῆς κυκλοτερὲς μέρος ὅπου ἵστατο ὁ χορός, παρὰ Ῥωμαίοις δὲ ἐκάθηντο οἱ ἐπίσημοι θεαταί. Τὸ πρὸ τῆς σκηνῆς μέρος χρησιμεῦον ἐν τοῖς θεάτροις διὰ τοὺς μουσικούς, διὸ καὶ τὸ ὄνομα ὀρχήστρα μετέβη οὐ μόνον εἰς τὸ σύνολον τῶν μουσικῶν τούτων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ σύνολον τῶν μουσικῶν ὀργάνων τῶν ἀπαιτουμένων διά τινα ἐκτέλεσιν.

ὀρχηστρίς, ίδος, ἡ· τὸ θηλ. τοῦ ὀρχηστής, ἡ χορεύτρια, danseuse, n. f.

ὀρχιακός, ή, όν· testiculaire, adj. [ἀνατομ.] ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς ὄρχεις, qui appartient aux testicules.

ὄρχις, ιος καὶ εως, ὁ· testicule, n. m. **ὄρχεις** ἢ **δίδυμοι,** λέγονται τὰ τὴν ἔκκρισιν τοῦ σπέρματος ἐπιτελοῦντα ὄργανα τοῦ ἄρρενος γένους τοῦ τε ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων [ἀνατ.], **glande génitale, mâle, qui produit les spermatozoïdes;** ‖ **ἔνορχις,** testiculé, ée, adj. ὁ ἔχων ὄρχεις, muni de testicule. § [βοτ.] **orchis,** n. m. φυτὸν ἐπέτειον ἀνῆκον εἰς τὴν τάξιν τῶν ὀρχεοειδῶν. Τὸ γένος αὐτοῦ εἶνε λίαν ἐκτεταμένον, ἐκ διαφόρων δὲ εἰδῶν τοῦ ξηραινομένων τῶν κονδύλων καὶ λειοτριβομένων σχηματίζεται τὸ **σαλέπι,** ἰδίως ἐκ τοῦ ὄρχεως τοῦ ἄρρενος, κοινῶς σαλέπι.

ὀρχῖτις, ιδος, ἡ· orchite, n. f. ἡ φλεγ-

μονὴ τοῦ ἑτέρου ἢ ἀμφοτέρων τῶν ὄρχεων, inflammation du testicule.

ὄρχος, ου, ὁ (εἴργω, ἕρκος), parc, n. m. κατάφρακτος, μὲ φραγμοὺς περικυκλωμένος τόπος· **περίβολος**, ὁ· **περίφρακτον**, τό· μέρος κεκλεισμένον πανταχόθεν ἐν ᾧ ἐτοποθετοῦντο αἱ διάφοροι προμήθειαι, αἱ ἀγέλαι καὶ τὸ ὑλικὸν τοῦ στρατοῦ· || **ἱπποπερίβολος** ἢ **περίφρακτον**, parc des chevaux, ἤτοι χῶρος προωρισμένος, διὰ νὰ διαμένωσιν ἐν τοῖς ἱπποτροφείοις οἱ πῶλοι. Κατ' ἐπέκτασιν ἐδόθη τὸ ὄνομα ὄρχος (parc) εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ὑλικοῦ στρατοῦ καὶ τῶν προμηθειῶν κατεχομένας θέσεις, καθὼς καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἴδια εἴδη.

Οἱ ὄρχοι οὗτοι λαμβάνουσι τὰς ἑξῆς ὀνομασίας:

Ὄρχος **στρατιᾶς**, parc d'armée.

Ὄρχος **στρατηγίας**, parc de corps d'armée.

Ὄρχος **μεραρχιακός**, parc divisionnaire; ἀναλόγως τῆς μονάδος εἰς ἣν εἶνε προσκεκολλημένος.

Κατὰ τὸ **μνημόνιον** τοῦ μηχανικοῦ ἐν **ἐκστρατείᾳ** (ἐν τῷ Γαλλικῷ στρατῷ), διὰ τὸ **πυροβολικόν**, ὁ μέγας **ὄρχος** (grand parc) περιλαμβάνει 54 ὀχήματα καὶ ὁ ὄρχος **στρατηγίας** 195· διὰ τὸ μηχανικόν, ὁ ὄρχος **τῆς στρατιᾶς** περιλαμβάνει 66 ὀχήματα, ὁ **ὄρχος στρατηγίας** 16, καὶ ὁ **μεραρχιακὸς** ὄρχος 4· || **πολιορκητικὸς** ὄρχος, parc de siège; ἔν τινι πολιορκίᾳ, τὸ **πυροβολικὸν** καὶ τὸ **μηχανικὸν** ἐγκαθιστῶσιν ὄρχους ἢ **ἐγκαταθήκας** (dépôts) παντὸς χρησίμου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐπιχειρήσεων **ὑλικοῦ**· βλ. καὶ équipage de siège.

Τὸ πυροβολικὸν περιλαμβάνει:

1) **Μέγαν ὄρχον** (grand parc), ἤτοι γενικὴν **ἐγκαταθήκην** (dépôt) εὑρισκομένην πλησίον τοῦ ἐδάφους τῶν προσβολῶν καὶ πλησίον τῶν **γραμμῶν ἀναχορηγιῶν** (lignes de ravitaillement) καὶ ὑποχωρήσεως.

2) **Μικρὸν ὄρχον** (petit parc), κείμενον πλησίον μεγάλου τινὸς χωρίου ἐν ᾧ εὑρίσκονται τὰ ἐπισκευαστικὰ **συνεργεῖα** (ateliers de réparation) καὶ αἱ θέσεις διὰ τὴν διανομὴν τῶν ἡμερησίως χρησιμοποιουμένων ἀντικειμένων.

3) **Ὄρχον πυρομαχικῶν** (parc aux munitions), εὑρισκόμενον ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν ἐκ τοῦ φρουρίου βλεμμάτων, μεταξὺ τῶν κυριωτέρων πυριτιδαποθηκῶν καὶ τῆς ὑπὸ τῶν πυροβολείων κατεχομένης ζώνης.

4) Κεχωρισμένον ὄρχον διὰ τὴν **γεφυροσκευὴν** (équipage de pont) ἐὰν ὑπάρχῃ τοιαύτη.

Τὸ **μηχανικὸν ἔχει** ἕνα ὄρχον προωρισμένον νὰ ἐφοδιάζῃ τὰς **ἐγκαταθήκας ὀρύγματος** (dépôts de tranchée). § **ὄρχος** κατ' ἐπέκτασιν καλοῦνται αἱ **παραπομπαὶ** τῶν σωμάτων, train; βλ. λέξιν· || ἐκ τοῦ ὄρχου, μάρς (παράγγελμα), sortez du parc, marche; || **ὀρχάζομαι**, former le parc, σχηματίζω τὸν ὄρχον· || ἐπ' ἀριστερὰ (δεξιὰ) μὲ διάστημα (τόσων) μέτρων=εἰς ὄρχον. Μάρς. Ἄλτ (παράγγελμα πρὸς σχηματισμὸν τοῦ ὄρχου ὑπὸ τῶν ὀχημάτων), à gauche (à droite) à (tant de) mètres=formez le parc. Marche. Halte; || ἐμπρὸς (δεξιὰ ἐμπρὸς) μὲ διάστημα (τόσων) μέτρων=εἰς ὄρχον. Μάρς Ἄλτ, vers la gauche (droite) à (tant de) mètres=formez le parc. Marche. Halte; || πρὸς δεξιὰ (ἀριστερὰ) μὲ διάστημα (τόσων μέτρων=εἰς ὄρχον. Μάρς. Ἄλτ, sur la droite (sur la gauche) à (tant de) mètres=formez le parc. Marche. Halte; || ἐμπρὸς (δεξιὰ ἐμπρός), ἢ ἐπ' ἀριστερὰ (δεξιά), ἢ πρὸς ἀριστερὰ (δεξιὰ) = μὲ διάστημα (τόσων) μέτρων εἰς ὄρχον. Μάρς. Βλητοφόρον. =Ἄλτ. Πυροβόλον=Ἄλτ.

ὀρχοτομέω-ῶ, μέλ. ήσω, τοὺς ὄρχεις ἀποκόπτω, καθιστῶ εὐνοῦχον, rendre eunuque; βλ. **εὐνουχίζω**, κτλ.

ὀρχοτομία, ας, ἡ καὶ **ὀρχεοτομία**, orchotomie, n.f. βλ. **ἐκτόμησις**, castration, n.f.

ὀρχοῦμαι (έομαι), χορεύω, danser.

ὁρῶ (άω), ὁρᾷς. ὁρᾷ, παρατ. ἑώρων, παρακ. ἑώρακα, μέλ. ὄψομαι καὶ ἀόρ. εἶδον, ἐξ οὗ προστακτ. ἰδέ, ὑποτακτ. ἴδω· βλέπω, κυττάζω, θεωρῶ, voir, regarder.

ὀρωνεία, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ἡ **εἰρωνεία**.

ὅς, ἥ, ὅ, γεν. οὗ, ἧς, οὗ [ἀντ. ἀναφορ.], ὁ ὁποῖος, ἡ ὁποία, τὸ ὁποῖον, qui, lequel, laquelle; || ἡ ὑπόθεσις περὶ ἧς πρόκειται, l'affaire dont il s'agit; || ὁ ἀδελφός σας ὃν ἀπήντησα, votre frère que j'ai rencontré; || καθ' ἣν στιγμήν, au moment que; || [ἀπολ.], ἀφ' ἧς τὸν ἐγνώρισα, depuis le jour où je l'ai connu; || ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος, celui dont il s'agit; || μεθ' ὅ, après quoi; || δι' ὃ [la chose] pour laquelle; [καὶ ἀντὶ συνδ.] διὰ τοῦτο, c'est pourquoi; συνεπῶς, par conséquent; || ὅ ἐστι, ce qui veut dire, c'est à dire; || ὃ μὴ γένοιτο, ce qu'à Dieu ne plaise.

ὁσάκις [ἐπίρ.], ὅσαις φοραῖς, toutes les fois que, autant de fois que; aussi souvent que, πρὸς δήλωσιν ἐπαναλαμβανομένης πράξεως ὡς πρὸς τὸ παρελθόν.

ὁσημέραι [ἐπίρ.], ὅσαι ἡμέραι, καθ' ἡμέραν, tous les jours; καθ' ἑκάστην (ἡμέραν), chaque jour; ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, de jour en jour.

ὁσιομάρτυς, υρος, ὁ καὶ ἡ· saint-martyr, ὅσιος (ἀσκητής), μαρτυρήσας ὑπὲρ Χριστοῦ.

ὅσιος, α, ον· καθαρός, εὐσεβής, ἱερός, ἅγιος, saint, e; [μεταφ.] κάμνει τὴν ὁσίαν Μαρίαν, elle fait la sainte nitouche; elle fait la sucrée; || δὲν ἔχει ἱερὸν καὶ ὅσιον [φρ.], il n'y a rien de sacré pour lui.

ὁσιότης, ητος, ἡ· sainteté, n. f. ἡ ἀγνότης τῆς ψυχῆς, ἡ εὐσέβεια.

ὁσίως [ἐπίρ.], saintement, adv. κατὰ τρόπον ὅσιον.

ὄσκολον, ου, τό· hausse-col, n. m. **ὑποδέραιον**, τὸ (τὸ πάλαι καλούμενον gorgerin ou gorgerette, **περιτραχήλιον** τῆς πανοπλίας, armure)· τὸ ὄσκολον εἶνε μεταλλική τις μηνοειδὴς (en forme de croissant) πλὰξ φερομένη ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν κάτωθεν τοῦ λαιμοῦ ὡς **σημεῖον ὑπηρεσίας** (insigne de service).

ὀσμή, ῆς ἡ (ὀδμή), ἡ ὄσφρησις, senteur, n.f. ἡ μυρωδία, odeur, n.f. οὕτω λέγεται καὶ ἡ εὐωδία, καὶ ἡ δυσωδία· || **ὀσμαὶ** [φυσιολ.] ὑπὸ τὸ ὄνομα ὀσμαὶ καλοῦνται αἱ αἰσθήσεις, ἃς γεννᾷ ἡ ὄσφρησις, δὲν εἶνε ὅμως δυνατὸν νὰ ὁρισθῇ ἀκριβῶς. τί εἶνε ὀδμηρὸν σῶμα καὶ ποία εἶνε ἡ φύσις τῶν ἐντυπώσεων ἃς παράγει. Αἱ ὀσμαὶ δὲν δύνανται μάλιστα νὰ ταξινομηθῶσι καὶ ἐκτὸς τῶν ὀνομάτων τῶν οἰκειοθελῶν καὶ ἀτομικῶν εὐαρέστων ὀσμῶν ἢ δυσαρέστων ὀσμῶν δὲν ἔχομεν ἵνα ὁρίσωμεν αὐτὰς ἢ ὀνόματα σωμάτων, τῶν ὁποίων εἶνε ἴδιαι. Προέρχονται δὲ ἐκ τῶν ἀεριωδῶν σωμάτων τῶν ἐν τῷ ἀέρι ἐναιωρουμένων, ἢ μορίων στερεῶν ἀσυλλήπτων, ὅπερ ὁ ἀὴρ φέρει· διὸ τὰ πτητικὰ σώματα εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὀδμηρά. Ἡ ἀπώλεια τῆς αἰσθήσεως τῶν ὀσμῶν προκαλεῖ τὴν ἄνοσμίαν.

ὀσμίζομαι [διάλ. Ἠπείρου] ὀσφραίνομαι.

ὄσμιον, ου τὸ [χημ.] osmium, n. m. τὸ βαρύτερον καὶ δυστηκτότερον πάντων τῶν μετάλλων· ἁπλοῦν σῶμα εὑρισκόμενον εἰς τὰ μεταλλεύματα τῆς πλατίνης.

ὀσμογόνος, ος, ον καὶ ὀσμοποιός, odorifique adj. ὁ παράγων ὀσμὴν (εὐωδίαν).

ὀσμοσκοπία, ας, ἡ· odoroscopie (ῥίζα ὀσμοσκόπος) n. f. [φυσ.] μέθοδος δι' ἧς ἐκτιμῶσι τὰς εὐώδεις ἀναθυμιάσεις ἃς ἀναδίδει σῶμά τι.

ὀσμοσκόπιον, ου, τό· odoroscope, n. m. ὄργανον χρησιμεῦον πρὸς ἐκτίμησιν τῶν ὀσμῶν.

ὀσμοσκόπος, ος, ον· odoroscope (λατ. odor, odoris = odeur καὶ τοῦ ἑλλ. σκοπεῖν, examiner) adj. [φυσ.] χρησιμεῦον πρὸς ἐκτίμησιν τῶν ὀσμῶν· || ὄργανον ὀσμοσκόπον, appareil odoroscope.

ὅσον [ἐπίρ.], βλ. **ὅσος.**

ὁσονδήποτε [ἐπίρ.], quelque... que ; si... que... βλ. ὅσος [ὅσον καὶ ἄν].

ὁσονούπω [ἐπίρ.], ἐντὸς μικροῦ, sous peu ; ὅσον οὔπω, μετ' οὐ πολύ, ταχέως, bientôt ; τὸ ταχύτερον, au plus tôt ; ἐντὸς μικροῦ, incessament ; || ὁσονούπω ἔρχεται, il va venir.

ὅσος, η, ον [ἀντ. ἀναφ.] συσχετικὴ τοῦ πόσος, ἐπὶ μεγέθους τόσον μέγας ὡς· ἐπὶ τόπου ἢ διαστήματος, τόσον μακρὰν ὡς· ἐπὶ χρόνου, τόσον καιρὸν ὡς· ἐπὶ ἀριθμοῦ, τόσον πολὺς ὡς· καὶ ἐπὶ βαθμοῦ δυνάμεως καὶ ἐνεργείας, τόσον ὡς· τόσος. ὅσος, tant [de]... que ; ὅσος, autant... que ; ὅσος, autant... que, τόσον μέγας (πολυάριθμος, μακρός, κτλ.) ὡς, aussi grand (nombreux ; long, etc.) que ; tout ce (tous ceux, etc.) qui ; || ὅσοι εἴμεθα, tous tant que nous sommes ; || ὅσοι εἶσθε, ἐλᾶτε μαζή μας, autant que vous êtes, venez avec nous ; || θὰ λάβητε ὅσα καὶ ἡμεῖς, vous en aurez tout autant que nous ; || ἡ περιουσία του εἶνε ὅση καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του, sa fortune est aussi grande que celle de son frère ; || ὅσην ἔχει αὐτὸς ζωηρότητα, τόσην νωθρότητα ἔχεις σύ, autant il a de vivacité, autant vous avez de nonchalance ; || ὅσον πνεῦμα ἔχει, τόσην καὶ μετριοφροσύνην, il a autant d'esprit que de modestie ; || ἡ ἀπόστασις εἶνε ὅση λέγεις, la distance est telle que vous le dites ; || ἔλαβεν ὅσα βιβλία ἦσαν, il a pris ce qu'il y avait de livres ; || ὅσην νοημοσύνην ἔχει, ce qu'il a d'intelligence ; || ὅσοι ἦσαν παρόντες, tous ceux qui étaient présents ; || ὅσον μένει δὲν ἀρκεῖ, ce qui en reste n'est pas suffisant; || ὅσους εἶδα μοῦ εἶπαν τὰ ἴδια, tous ceux que j'ai vus m'ont dit la même chose ; || δὲν ἐννοῶ τίποτε ἀφ' ὅσα λέγει, je ne comprends rien à ce qu'il dit ; || ὅσα ὅσα [φρ.], quelque somme que ce soit ; à tout prix. § ὅσος (ὅσοι, ὅσαι, κτλ.) καὶ ἂν (καὶ νά), quelque (si) grand (nombreux, etc.) que ; quel...que; quoi... que ; || ὅση καὶ ἂν ἦνε ἡ περιουσία του, quelque grande que soit sa fortune ; || ὅσοι καὶ ἂν ἦνε· ὅσοι [καὶ] νὰ ἦνε, si nombreux qu'ils soient ; || ὅσοι καὶ ἂν ἦνε ἀδιαφορῶ, je me soucie peu de leur nombre ; || ὅσα καὶ ἂν τοῦ εἴπῃς, quoi que vous lui disiez ; || ὅσον καὶ ἂν ἦνε τὸ θάρρος του, quel que soit son courage ; || ὅσα τέκνα καὶ ἂν ἔχῃ, quel (quelque grand) que soit le nombre de ses enfants ; || ὅσους πόρους καὶ ἂν ἔχῃ, quelques grandes que soient ses ressources ; quelques grandes ressources qu'il ait ; || ὅσον κόπον καὶ ἂν καταβάλῃς, quelque peine que vous vous donniez ; || μ' ὅσην ἐπιδεξιότητα καὶ ἂν ἐνεργήσῃ, quelque adroitement qu'il agisse. § [οὐδετ. ἐπίρ.] ὅσον· ὅσῳ, autant que ; tant que ; || τὸν ἀγαπῶ ὅσον μὲ ἀγαπᾷ, je l'aime autant qu'il m'aime ; || ὅσον αὐτὸς μ' ἀγαπᾷ, τόσον ἐγὼ τὸν μισῶ, autant il m'aime, autant je le hais ; || τίποτε δὲν μ' ἐλύπησε τόσον, ὅσον, rien ne m'a tant affligé que ; || ὅσον (ἐφ' ὅσον ἐκτείνεται ἡ ὅρασις· [δημ.] ὅσον παίρνει τὸ μάτι, tant que la vue peut s'étendre ; à perte de vue ; || ὅσον δύναμαι, autant que je puis ; κατὰ τὸ μέτρον τῶν δυνάμεών μου, dans la mesure de mes forces ; || ὅσον τὸ δυνατόν, autant que possible ; || ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον (ὀλιγώτερον), le plus (le moins) possible ; || ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον· ὅσον τάχιστα· ὅσον τάχιον, le plus tôt possible ; || ὅσον τὸ δυνατὸν ἀνετώτερον, le plus commodément possible ; || ὅσον περισσότερον ἠμπορέσῃς, le plus que vous pourrez ; || ὅσον εἶνε καιρὸς ἀκόμη, pendant qu'il en est temps encore ; || ὅσον προχωρῶ, βλέπω ὅτι, à mesure que j'avance, je vois que ; || ὅσον ζῶ, tant que je vivrai ; || ἔχει ὅσον νὰ ζῇ, il a juste assez pour vivre ; || ὅσον δι' αὐτό, quant à cela ; pour cela ; || ὅσον τὸ κατ' ἐμέ, quant à moi ; pour ce qu'il me regarde ; || ὅσον διὰ πνεῦμα δὲν τοῦ λείπει, pour de l'esprit, il n'en manque pas ; || ἐφ' ὅσον, aussi longtemps que ; autant que ; tant que. § ὅσον... τόσον.., ὅσῳ.. τόσῳ.., [μεταφ. συγκριτ.], plus.. plus; moins.. moins ; moins.. plus ; plus.. moins ; || ὅσον (ὅσῳ) περισσότερον ἐργάζεται τις, τόσον (τόσῳ)

ὀλιγώτερον πλήττει, plus on travaille, moins on s'ennuie ; || ὅσον περισσότερα ἔχει τις, τόσον περισσότερα θέλει ν' ἀποκτήσῃ, plus on a, plus on veut avoir ; || ὅσον ὀλιγώτερα πάθη ἔχει τις, τόσον εὐτυχέστερος εἶνε, moins on a de passions, plus on est heureux ; on est d'autant plus heureux, qu'on a moins de passions ; || ὅσον ὀλιγώτερον ἐλπίζει τις, τόσον ὀλιγωτέρας ἀπογοητεύσεις ἔχει, moins on espère, moins on a de déceptions ; || ὅσον περισσότερον ὑπέφερέ τις, τόσον καλλίτερος παρήγορος εἶνε, plus on a souffert, mieux on sait consoler ; || ὅσον τὸ ταχύτερον, τόσον τὸ καλλίτερον, le plus tôt sera le mieux ; || [καὶ χωρὶς συγκριτ.] ὅσον τὸν ἀκούω, τόσον τὸν θαυμάζω, plus je l'écoute et plus je l'admire. § ὅσον καὶ ἄν· ὅσον καὶ νά· ὅσον νά, quelque.. que ; si... que ; combien... que ; pour... que ; || ὅσον καὶ ἂν προσπαθήσῃ· ὅσον [καὶ] νὰ προσπαθήσῃ, quelques efforts qu'il fasse ; || ὅσον ὀλίγον καὶ ἂν ζητήσῃς, quelque peu que vous en demandiez ; || ὅσον μεγάλοι καὶ ἂν ἦνε οἱ βασιλεῖς, quelque grands (pour grands) que soient les rois ; || ὅσον καὶ νὰ ζητοῦν, νὰ τὸ ἀγοράσῃς, n'importe ce que l'on demande, il faut l'acheter; || οὐδεμία θέλησις ὅσον ἰσχυρὰ καὶ ἂν ἦνε, aucune volonté si forte qu'elle soit ; || ὅσον καὶ νὰ φωνάξῃς, εἰς μάτην, vous aurez beau crier ; || ὅσον ἀσθενῶς καὶ ἂν διαμαρτυρηθῇ, quelque faiblement qu'il proteste; || ὅσον καὶ νὰ θέλῃ, δὲν τὸ κατορθόνει, il a beau vouloir, il n'y parviendra pas ; || ὅσον καὶ ἂν εἰργάσθησαν, quel qu'ait été leur travail ; μ' ὅλας τὰς προσπαθείας των, malgré tous leurs efforts ; || ὅσον νὰ ἦνε, δὲν θὰ μᾶς ἀρνηθῇ, en tout cas (malgré tout) il ne nous refusera pas.

ὁσοσδήποτε [ἀντων.] quelque grand (nombreux, etc.) que ; || ἂς ἔλθουν ὁσοιδήποτε, qu'ils viennent, quelque nombreux qu'ils soient ; βλ. **ὅσοι** [ὅσοι καὶ ἄν].

ὀσπριοειδής, ής, ές· ὅμοιος ὀσπρίῳ, légumineux, euse.

ὄσπριον, ου, τό· légume [ἰδ. sec.) Γαληνὸς φησὶν «ὄσπρια καλεῖσθαι τῶν δημητρίων σπερμάτων ἐκεῖνα, ἐξ ὧν ἄρτος οὐ γίνεται, οἷον κυάμους, πίσους, ἐρεβίνθους, θέρμους, ὄρυζαν, λαθύρους, φακήν, φασήλους, εἴτε τοιοῦτον». Τὸ ὄσπριον εἶνε καρπὸς μονόκοιλος διβαλβιδωτὸς μὲ περικάρπιον ἐπίμηκες τεθλιμμένον, παρουσιάζον μίαν ῥαχιαίαν καὶ γαστρικὴν ῥαφήν, διαρρηγνυόμενον δι' ἀμφοτέρων μὲ ἓν τροφοσπέρμιον, κείμενον γενικῶς ἐπὶ τῆς γαστρικῆς ῥαφῆς του. Τοιοῦτος καρπὸς εἶνε ὁ τοῦ πίσου, τοῦ κυάμου καὶ ὅλων τῶν ὀσπριοειδῶν. Ἐνίοτε τὸ ὄσπριον χωρίζεται ἀπὸ ψευδοδιαφράγματα· οὕτως εἶνε δίκοιλον, ὡς εἰς τὸν ἀστράγαλον. Εἰς δὲ τὸ καθαρτόκαρπον τὰ ψευδοδιαφράγματα ταῦτα εἶνε ἐγκάρσια. Ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν σπόρων εἰς τὸ ὄσπριον γενικῶς διαφέρει· οὕτως ἀπαντῶσι ποτὲ μὲν ὀλίγοι ποτὲ δὲ πολλοί. Ἐνίοτε τὸ ὄσπριον εἶνε ἀδιάρρηκτον ὡς εἰς τὸν καθαρτόκαρπον καὶ ἄλλοι· ὑπάρχουσιν ὅμως ὀλίγαι ἐξαιρέσεις τῆς μὴ διαρρήξεως. Ὅταν τὸ ὄσπριον παρουσιάζῃ στενώσεις, εἰς τὰς ὁποίας τελειόνει μὲ τὸ νὰ χωρισθῇ, ἀφ' οὗ τοῦτο ὡριμάσῃ εἰς τόσα τεμάχια, ἕκαστον τῶν ὁποίων περιέχει ἕνα σπόρον, ὡς εἰς τὴν ἱπποκρασίδα καὶ ἐδύσαρον, καλῆται ἀρθόσπριον.

ὀσπριοπώλης, ου, ὁ· ὁ πωλῶν ὄσπρια, marchand de légumes secs.

ὀσπριοπῶλις, ιδος, ἡ· marchande de légumes secs, ἡ πωλήτρια ὀσπρίων.

ὀσπριοφαγέω-ῶ, τρώγω (τρέφομαι) μὲ ὄσπρια, se nourrir de légumes.

ὀσπριοφαγία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις (ἕξις) τοῦ τρώγειν ὄσπρια, action (habitude) de manger des légumes ; ἡ χρῆσις ὀσπρίων usage de légumes.

ὀσπριοφάγος, ος, ον· ὁ τρώγων (τρεφόμενος μὲ) ὄσπρια, qui mange des (se nourrit de) légumes ; [διδ.] légúminivore, adj.

ὀσπριώδης, ης, ες· ὁ ἔχων τὸ εἶδος τῶν ὀσπρίων, ὅμοιος μὲ ὄσπρια, légumineux, euse, adj.

ὀστᾶ, τά· πληθ. τοῦ ὀστοῦν.

ὀστάριον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ ὀστοῦν, μικρὸν ὀστοῦν, petit os, κοινῶς τὸ κοκκαλάκι, osselet, n. m. βλ. λέξιν· || τὰ ὀστάρια τοῦ ὠτός, les osselets de l'oreille interne ; [ἀναστ.] ossicule (ἐκ τοῦ λατ. ossicules) n.m. petit os. § **ὀστάριον,** ossicule, n. m. [βοτ.] μικρὸν πυρὴν καρπῶν τινων, ἤτοι ὀστοῦν ὀπώρας, petit noyau de certains fruits. § —, osselet, n. m. βλ. ἐξόστωσις.

ὀσταριώδης, ης, ες· ossiculaire, adj. ὁ ἔχων σχῆμα, τὴν ὄψιν ὀσταρίου, qui a la forme, l'apparence d'un petit os.

ὀσταριώδης, ης, ες· ossiculé, ée, adj. φέρων ὀστάρια.

ὀστέ, ὀστεὸ ἢ ὀστό, osté, ostéo ou osto, προσυνθετικὸν σημαῖνον **ὀστοῦν,** préfixe qui signifie os.

ὀστεαλγία, ας, ἡ· ostéalgie (ὀστοῦν καὶ ἄλγος, douleur) n. f. βαθὺ ὀστῶδες (τῶν ὀστῶν) ἄλγος ὀφειλόμενον εἰς τὴν συφιλίδα, douleur osseuse profonde, due à la syphillis. Λέγουσιν ἐπίσης douleur ostéocope.

ὀστεαλγικός, ή, όν· ostéalgique, adj. [παθολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀστεαλγίαν, qui a rapport à l'ostéalgie ; || ἄλγος ὀστεαλγικόν, douleur ostéalgique, πόνος τῶν ὀστῶν.

ὀστεάνθραξ, ακος, ὁ· charbon d'os, noir d'os ; βλ. εἰς **μέλας.**

ὀστεϊκός, ή, όν· ostéïque, adj, βλ. ὀστώδης· || **ὀστεϊκός,** ή, όν· osseux, euse, τοῦ ὀστοῦ.

ὀστεΐνη, ης, ἡ [χημ.], ostéine, n. f. συνών. τοῦ osséine, n. f. οὐσία ἐξ ἧς συνίστανται κυτταρώδεις ἱστοὶ τοῦ δέρματος καὶ τῶν χόνδρων τῶν ζώων, εὑρισκομένη καὶ εἰς τὰ ὀστᾶ.

ὀστεΐνος, η, ον ὁ ἐξ ὀστοῦ, κοκκάλινος [fait] d'os.

ὀστεό, βλ. ὀστέ.

ὀστεοαρθρῖτις, ιδος, ἡ· ostéoarthrite,

n. f. πάθησις προερχομένη ἐκ φλεγμονῆς τῶν ἀρθρώσεων ἢ ἀρθρῖτις μετὰ παθήσεως τῆς ἐπιφανείας τῶν ἀρθρικῶν ὀστῶν.

ὀστεοαρθροπάθεια, ας, ἡ· ostéoarthropathie, n. f. ἀσθένεια τῶν ἀρθρώσεων ἐν συνδυασμῷ μετὰ ὀστεϊκῆς παραμορφώσεως.

ὀστεόβλαστον, ου, τό· ostéoblaste (ὀστοῦν καὶ βλαστός, germe) n. m. νέον κύτταρον εἰς ἐμβρυώδη κατάστασιν παρατηρούμενον ἐν τῷ μυελῷ τῶν ὀστέων καὶ τὴν ὀστεογενῆ διάστρωσιν τῆς περιοστίτιδος.

ὀστεογένεια, ας, ἡ· ostéogénie ou ostéogénèse (ῥίζα ὀστεογενής) n. f. μέρος τῆς ἐμβρυογενείας πραγματευόμενον περὶ τοῦ σχηματισμοῦ, τῶν ὀστῶν καὶ τοῦ ὀστίτου ἱστοῦ. partie de l'embryogénie qui s'occupe de la formation des os et du tissu (osseux) ; βλ. καὶ **ὀστεοφυΐα.**

ὀστεογενής, ής, ές· ostéogène (ὀστοῦν καὶ γεννᾶν, engendrer) adj. ὁ χρησιμεύων διὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν ὀστέων, qui sert à former les os ; || διάστρωσις ὀστεογενής, couche ostéogène, τῆς περιοστίτιδος.

ὀστεογενετικός, ή, όν· ostéogénique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀστεογένειαν, qui a rapport à l'ostéogénie ; || φαινόμενα ὀστεογενετικά, phénomènes ostéogéniques ; λέγουσιν ἐπίσης ostéogénésique ; ἴδιος τῆς ὀστεοφυΐας.

ὀστεογραφία, ας, ἡ· ostéographie, n. f. περιγραφὴ τῶν ὀστῶν, description des os ; πραγματεία περὶ τῶν ὀστῶν, traité sur les os.

ὀστεογραφικός, ή, όν· ostéographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀστεογραφίαν, qui a rapport à l'ostéographie ; || δοκίμια ὀστεογραφικά, essais ostéographiques.

ὀστεοειδής, ής, ές· ostéoïde (ὀστοῦν, os καὶ εἶδος, forme) adj. ὁ ὁμοιάζων μὲ τὸ ὀστοῦν, μὲ τὸν ὀστίτην ἱστόν, qui ressemble à l'os, au tissu osseux; || ζώνη ὀστεοειδής, zone ostéoïde (ostiforme), συνώνυμον τοῦ couche ostéoïde ; || ὀστεοειδὲς οἴδημα, tumeur ostéoïde.

ὀστέλαιον, ου, τό· τὸ προβατέλαιον, huile de mouton, ἐκ τῶν ὀστῶν τοῦ προβάτου· βλ. καὶ **ἔλαιον.**

ὀστεοειδής, ής, ὲς (ὀστοῦν, εἶδος), ὁ ὁμοιάζων μὲ ὀστοῦν, ὁ ἔχων τὸ σχῆμα ὀστοῦ, qui ressemble à un os ; qui a la forme d'un os ; ossiforme, adj.

ὀστεοέλκωσις, εως, ἡ· ostéoelkose (ὀστοῦν καὶ ἕλκωσις, ulcération), n. f. ἕλκωσις τῶν ὀστῶν, ulcération des os.

ὀστεοθήκη, ης, ἡ· τὸ **ὀστεοφυλάκιον,** ossuaire, n. m. μέρος ἔνθα συσσωρεύουσιν ὀστᾶ (νεκρῶν), lieu où l'on entasse des ossements.

ὀστεοκατάκτης, ου, ὁ· ossifrage (ὀστοῦν, os καὶ λατ. frangere=briser, ῥηγνύω, κατάγνυμι), adj. ὁ θραύων τὰ ὀστᾶ, qui brise les os.

ὀστεοκατακτικός, ή, όν· ossifrage (βλ. ὀστεοκατάκτης), adj. χρησιμεύων πρὸς θραῦσιν τῶν ὀστῶν· || καχεξία ὀστεοκατακτική, cachexie ossifrage ; βλ. **ὀστεόκλασις.**

ὀστεόκλασις, εως, ἡ· ostéoclasie (ὀστοῦν καὶ κλάσις, action de briser), n. f. [χειρουρ.] χειρουργικὴ ἐργασία συνισταμένη εἰς τὴν θλάσιν ὀστοῦ τινὸς πρὸς ὀρθοπαιδευτικὸν σκοπόν.

ὀστεοκλάστης, ου, ὁ ἢ ὀστεοθραύστης, ostéoclaste (ὀστοῦν καὶ κλαστός, brisé), n. m. [χειρουρ.] ὄργανον προωρισμένον νὰ ἐπιφέρῃ θλάσιν ὀστοῦ τινός.

ὀστεόκολλα, ας, ἡ· ἡ ἐξ ὀστέων κόλλα, colle d'os ; βλ. καὶ κόλλα, ostéocolle, n. f. συνώνυμον τοῦ πηκτίνη, gélatine, n. f.

ὀστεόλιθος, ου, ὁ· ostéolithe, n. m. φυσικὴ φωσφορικὴ ἄσβεστος, phosphate naturel de chaux, ὀστοῦν ἀπολιθωθέν.

ὀστεολογία, ας, ἡ· ostéologie (ὀστοῦν, os καὶ λόγος, discours) n. f. μέρος τῆς ἀνατομικῆς πραγματευόμενον περὶ τῶν ὀστῶν, partie de l'anatomie qui traite des os.

ὀστεολογικός, ή, όν· ostéologique, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ὀστεολογίαν, qui appartient à l'ostéologie ; || μελέται ὀστεολογικαί, études ostéologiques.

ὀστεολόγος, ου, ὁ· ostéologue, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν ὀστεολογίαν, celui qui se livre à l'ostéologie ; ὁ σπουδάζων ἢ διδάσκων τὴν ὀστεολογίαν.

ὀστεόλυσις, εως, ἡ· ostéolyse (ὀστοῦν, os καὶ λύσις, action de dissoudre) n. f. καταστροφὴ τοῦ ὀστίτου ἱστοῦ, destruction du tissu osseux ; βλ. καὶ **ὀστεομαλακία.**

ὀστεομαλακία, ας, ἡ· ostéomalacie (ὀστοῦν καὶ μαλάκυνσις, mollesse) n.f. ou ostéomalachie, n.f. ἰδιόρρυθμος νόσος καθ' ἣν πάντα τὰ ὀστᾶ τοῦ ἀνθρώπου ἢ μερὶς αὐτῶν καὶ ἰδίως τὰ μακρὰ ὀστᾶ τῶν ἄκρων καθίστανται μαλακὰ καὶ εὔκαμπτα καὶ συνεπῶς παραμορφοῦνται ποικιλοτρόπως. Προσβάλλει ἰδίως γυναῖκας ἐν τῇ λοχείᾳ, ὅτε ἐπιφέρει ἰδίως παραμορφώσεις τῆς πυέλου, οὐχ ἧττον ὅμως καὶ πρόσωπα ὁπωσδήποτε ἐξηντλημένα καὶ καταβεβλημένα· συμβάλλεται δὲ εἰς τὴν γένεσιν αὐτῆς ἡ κληρονομικότης, ἴσως δὲ καὶ τὸ ψῦχος καὶ πρὸ πάντων ἡ ὑγρασία. Ἐνίοτε ἐπιφέρει δι' ἐξαντλήσεως τὸν θάνατον, ἄλλοτε δὲ θεραπεύεται μὲν ὁ πάσχων, ἀλλὰ διατηρεῖ παραμορφώσεις τοῦ σκελετοῦ. Οὐσιωδῶς συνίσταται ἡ νόσος εἰς ἀραίωσιν τοῦ ὀστίτου ἱστοῦ δι' ἀπορροφήσεως τῶν ἁλάτων αὐτοῦ καὶ ἰδίως τοῦ φωσφορικοῦ ἀσβεστίου, ἐσφαλμένως δ' ἐνομίζετο ἄλλοτε ὅτι ἐπανέρχονται τὰ ὀστᾶ εἰς τὴν χονδρώδη κατάστασιν. Πολλάκις συνοδεύουσιν αὐτὴν πόνοι, τὰ οὖρα δὲ τῶν πασχόντων ἐνέχουσιν ἄφθονον φωσφορικὸν ἀσβέστιον. Φάρμακον ἀσφαλὲς δὲν εἶνε γνωστόν, παρέχονται ὅμως πάντοτε τὸ ἔλαιον τοῦ ὀνίσκου καὶ τὸ φωσφορικὸν ἀσβέστιον.

ὀστεόμορφον, ου, τό· ostéide (ὀστοῦν καὶ εἶδος, aspect) n. m. [ἀνατ.] ὀνομασία διδομένη ἐνίοτε εἰς τοὺς ὀδόντας θεωρουμένους ὡς μὴ ὄντας ἀληθῆ ὀστᾶ. § [ὀρυκτ.] σύγκριμμα παρουσιάζον τὴν ὄψιν ὀστοῦ, concrétion qui offre l'apparence d'un os.

ὀστεομυελῖτις, ιδος, ἡ· ostéomyélite (ὀστοῦν καὶ μυελός, moelle) n. f. [παθολ.]

inflammation de la moelle des os. Ὀξεῖα φλεγμονὴ τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστῶν καὶ κυρίως τῶν μακρῶν ὀστῶν τῶν ἄκρων, ἅτινα ἰδίως καταλαμβάνει. Προέρχεται συνεπείᾳ βαρέων τραυματισμῶν καὶ ἰδίως ἐπιπεπλεγμένων καταγμάτων ἢ κατόπιν ἀκρωτηριασμοῦ, ἰσχυρᾶς ψύξεως καὶ κατὰ τὴν διαδρομὴν γενικῶν τινων νόσων οἷον συφίλιδος, χοιραδώσεως. κτλ. Παρουσιάζει δὲ σφοδρὸν πυρετὸν καὶ λήγει συχνὰ εἰς πύησιν καὶ δι' ἀπορροφήσεως εἰς πυαιμίαν, σηψαιμίαν μετὰ βαρέων τυφωδῶν φαινομένων (δι' ὃ καὶ «τύφος τῶν ἄκρων» ἐπεκλήθη), ἐπάγομένη τέλος τὸν θάνατον. Ἡ θεραπεία εἶνε κατ' ἀρχὰς ἀντιφλογιστικὴ (ψυχρὰ ἐπιθέματα), διανοίγονται δὲ ταχέως τὰ παραχθέντα ἀποστήματα· βραδύτερον κατὰ τὰς περιστάσεις ἐπιβάλλεται ἡ ἐξαίρεσις τῶν νεκρωθέντων τεμαχίων τῶν ὀστῶν ἢ ὁ ἀκρωτηριασμὸς τοῦ ἄκρου πρὸς πρόληψιν τῶν πυαιμικῶν καὶ σηψαιμικῶν φαινομένων.

ὀστεονέκρωσις, εως, ἡ· ostéonécrose (ὀστοῦν καὶ νέκρωσις, nécrose) n. f. [παθολ.] νέκρωσις (γαγγραίνωσις) τῶν ὀστῶν, nécrose, mortification des os ; βλ. καὶ **νέκρωσις.**

ὀστεοπεριοστῖτις, ιδος, ἡ· ostéopériostite (ὀστοῦν καὶ περιοστῖτις, périostite) n. f. φλεγμονὴ τῆς ἄνωθεν ἐπιφανείας τοῦ ὀστοῦ καὶ τοῦ ἀνταποκρινομένου περιοστίου, inflammation de la partie superficielle de l'os et du périoste correspondant.

ὀστεοπλασία, ας, ἡ· ostéoplastie (ὀστοῦν καὶ πλάστης, qui forme) n. f. ἀνακαίνισις ὀστοῦ τῇ βοηθείᾳ ὀστωδῶν τεμαχίων, restauration d'un os à l'aide de fragments osseux; ‖ — περιοστεϊκή, ostéoplastie périostique, μέθοδος δι' ἧς προσπαθοῦσι νὰ παραγάγωσιν ὀστίτην ἱστὸν τῇ βοηθείᾳ τοῦ περιοστέου· συνώνυμον τοῦ **περιοστεοπλασία** (périostéoplastie).

ὀστεοπλαστικός, ή, όν· ostéoplastique, adj. ἀφορῶν τὴν ὀστεοπλαστίαν, qui a rapport à l'ostéoplastie.

ὀστεόπλαστον, ου, τό· ostéoplaste (ὀστοῦν καὶ πλάστης, qui forme) n. m. κοίλωμα τῆς θεμελιώδους οὐσίας τῶν ὀστῶν ὅπερ περιέχει τὸ ὀστεῶδες κύτταρον τὸ προερχόμενον ἀπὸ τὸ ὀστεόβλαστον.

ὀστεοπόρωσις, εως, ἡ· ostéoporose (ὀστοῦν καὶ πόρος, pore), n. f. ἀραίωσις τοῦ ὀστίτου ἱστοῦ διὰ μεγεθύνσεως τῶν κοιλοτήτων καὶ τῶν μυελωδῶν διαστημάτων, raréfaction du tissu osseux par l'agrandissement des cavités et des espaces médullaires, ἄνευ ἀλλοιώσεως τῆς ὀστεώδους οὐσίας.

ὀστεορροϊκός, ή, όν· ossifluent, ente (ἐκ λατ. os, ossis=os καὶ fluere=couler), adj. [ἰατρ.] λέγεται περὶ ἀποστήματος προερχομένου ἐκ τῆς πυώδους διαλύσεως ὀστοῦ, se dit d'un abcès résultant de la fonte purulente d'un os.

ὀστεοσάρκωμα, ατος, τό· ostéosarcome (ὀστοῦν καὶ σάρκωμα, sarcome), n. m. [παθολ.] νεόπλασμα ἀναπτυσσόμενον ἐπὶ τῶν ὀστῶν, tumeur néoplastique qui se développe sur les os, εἶνε δὲ ἀλλοίωσις σαρκώδης, μυκητώδης ἢ καρκινώδης τοῦ ὀστοῦ.

ὀστεοσάρκωσις, εως, ἡ· ostéosarcose, n. f. ἡ σάρκωσις ὀστοῦ· βλ. **ὀστεοσάρκωμα.**

ὀστεοσκλήρωσις, εως, ἡ· ostéosclérose (ὀστοῦν καὶ σκλήρωσις, induration)), n. f. συμπύκνωσις τοῦ ὀστίτου ἱστοῦ.

ὀστεοστεάτωμα, ατος, τό· ostéostéatome (ὀστοῦν καὶ στέαρ), n. m. [παθολ.] λιπώδης ἀλλοίωσις ὀστοῦ, ἤτοι μεταβολὴ ὀστίτου ἱστοῦ εἰς ἱστὸν ὄψεως στεατώδους, dégénération d'un tissu osseux en un tissu d'apparence adipeuse.

ὀστεοτομία, ας, ἡ· ostéotomie (ῥίζα ὀστεοτόμος), n. f. τομὴ ὀστοῦ· μερικὴ τομὴ ὀστοῦ πρὸς ἐπανόρθωσιν δυσφορίας.

ὀστεοτόμος, ος, ον· ostéotome (ὀστοῦν, καὶ τομή, section), adj. [οὐδ. οὐσ.] ostéotome, n. m. [χειρουρ.] πρίων δι' οὗ τέμνονται τὰ ὀστᾶ, scie à os.

ὀστεοφάγος, ος, ον· ὀστεοβόρος, ossivore (os, dévorer) adj. ὁ τρώγων τὰ ὀστᾶ, qui mange les os ; ‖ ὁ κύων εἶνε ὀστεοφάγος, le chien est ossivore. § ὀστεοφάγος, ostéophage (ὀστοῦν καὶ τρώγω, manger) adj. qui mange les os : le chien est ostéophage. § ὀστεοφάγος, ὁ (ἰχθύς), ossiphage, n. m. εἶδος λάβραχος.

ὀστεόφθισις, εως, ἡ· ostéophthisie, n. f. φθίσις ὀστέων.

ὀστεοφθορία, ας, ἡ· ostéophthorie, n. f. φθορά, τερηδὼν ὀστέων.

ὀστεοφόρος, ος, ον· ossifère (ἐκ τοῦ λατ. os, ossis=os καὶ ferre=porter) adj. [γεωλ.] ὁ περιέχων ὀστᾶ, qui contient des ossements; ‖ ἐδάφη ὀστεοφόρα, terrains ossifères ; βλ. καὶ ὀστεώδης.

ὀστεοφυΐα, ας, ἡ· ἀποστέωσις, **ὀστέωσις,** ostéose, n. f. ou ossification, n. f. ἡ **ὀστεογένεια,** ostéogenie, n.f. βλ. λέξεις· ‖ ἡ ὀστεοφυΐα γίνεται (πληροῦται, τελειοῦται) ὀλίγον κατ' ὀλίγον, l'ossification se fait peu à peu; ‖ μέρος ἔνθα ἄρχεται ἡ ὀστεοφυΐα, point d'ossification.

ὀστεοφυλάκιον, ου, τό· charnier, n. m. (dépôt d'ossements humains) ; ἡ **ὀστεοθήκη,** ossuaire, n. m. βλ. λέξιν.

ὀστεόφυμα, ατος, τό· ostéophyme, n. m. ἐξόγκωσις ὀστοῦ· τὸ **ὀστεόφυτον.**

ὀστεόφυτον, ου, τό· ostéophyte (ὀστοῦν καὶ φυτόν, végétation) n. m. [χειρουρ.] ἀκανόνιστος ἔκφυσις ὀστοῦ, ἀναπτυσσομένη ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὀστῶν εἴς τινας ἀσθενείας, καὶ ἰδίως ἐκ τοῦ περιοστέου μετὰ τὴν τερηδόνα τοῦ ὀστοῦ.

ὀστεοψαθύρωσις, εως, ἡ· ostéopsathyrose (ὀστοῦν καὶ ψαθυρός, friable) n. f. [παθολ.] ἡ ψαθυρότης (τὸ εὔθρυπτον) τῶν ὀστῶν, friabilité des os.

ὀστεοψαθύρωσις, εως, ἡ· ostéopsathyrosis (ὀστοῦν καὶ ψαθυρός, friable) n. f. ἀσθένεια τῆς παιδικῆς ἡλικίας· συχνάκις κληρονο-

μική, ἐν ᾗ λόγῳ τοῦ εὐθρύπτου τῶν ὀστῶν συμβαίνουσι συχνάκις κατάγματα.

ὀστεόω-ῶ, μέλ. ώσω, καὶ ὀστοποιέω-ῶ, μέλ. ήσω, ossifier, κοινῶς **κοκκαλιάζω**, μεταβάλλω εἰς ὀστᾶ τὰ μεμβρανώδη καὶ χονδρώδη μέρη, changer en os les parties membraneuses et cartilagineuses; [παθ.] **ὀστεοῦμαι**, **ὀστοποιοῦμαι**, s'ossifier, se changer en os ; être ossifié, changé en os ; ‖ πολλαὶ αἰτίαι συντελοῦσιν ἵνα ὀστεοθῶσι κατὰ τὴν γεροντικὴν ἡλικίαν, μέρη τινὰ τοῦ σώματος ἅτινα προηγουμένως ἦσαν ἁπαλά, plusieurs causes contribuent à ossifier pendant la vieillesse, certaines parties du corps qui auparavant étaient molles ; ‖ αἱ ἀρτηρίαι [ἀπ]οστεοῦνται συχνάκις, les artères s'ossifient souvent; ‖ [κατ'ἐπέκτ.] σκηρύνω, endurcir ; καθιστῶ ἀναίσθητον, rendre insensible.

ὀστεώδης, ης, ες καὶ ὀστώδης, ης ες, osseux, euse, adj. ἀπὸ κόκκαλο, κοινῶς **κοκκαλιάρικος**, ὧν τῆς φύσεως τοῦ ὀστοῦ, qui est de la nature de l'os ; ‖ οὐσία ὀστεώδης, substance osseuse ; ‖ ὀστεῶδες σύστημα, système osseux, τὸ σύνολον τῶν ὀστῶν ἅτινα ἀποτελοῦσι τὸν σκελετὸν τοῦ σώματος, ensemble des os qui composent la charpente du corps ; ‖ — χείρ, une main osseuse ; [γεωλ.] ὀστεώδης τόπος, terrain osseux, ὁ περιέχων ὀρυκτὰ ὀστᾶ, qui contient des ossements fossiles ; λέγουσι μᾶλλον **ὀστεοφόρος**, ossifère ; βλ. λέξιν.

ὀστεωδῶς [ἐπίρ.], osseusement, adv. κατὰ τὸν τρόπον τῶν ὀστῶν, à la manière des os.

ὀστέωμα, ατος, τό· ostéome, n. m. tumeur constituée par du tissu osseux ; νεόπλασμα ἀποτελούμενον ἐξ ὀστίτου ἱστοῦ συμπαγοῦς ἢ σπογγώδους. Ἀναπτύσσεται ἄλλοτε μὲν ἐπὶ ὀστῶν, ὅτε χαλεῖται ἐξόστωσις ἢ ὑπερόστωσις, ἄλλοτε δὲ ἐπὶ ἄλλων ἱστῶν οἷον ἐντὸς ἀδένων, γαγγλίων τοῦ δέρματος κτλ. Σημειωτέον ὅμως ὅτι αἱ ἐξοστώσεις εἰσὶ πολλάκις προϊόντα φλεγμονώδους ὑπερπλασίας, ὅτε δὲν ἀνήκουσιν εἰς τὰ νεοπλάσματα. Φύσει οὐδὲν ἔχει τὸ κακόηθες, δύναται ὅμως νὰ παρενοχλῇ διὰ τῆς θέσεως καὶ τοῦ ὄγκου αὐτοῦ· ἐξαιρεῖται δὲ χειρουργικῶς. § [ἱππολ.] —, βλ. **ἐξόστωσις**, exostose ; ‖ — ἐξωτάρσιον, courbe, n. f. σκληρὸν ἔπαρμα (πρήξιμον, φούσκωμα) ἐξ ὀστοῦ ἀποτελούμενον, κοινῶς **κοκκαλάκι**, ἀναφαινόμενον κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν πλαγίαν καὶ ἀνωτέραν ἐπιφάνειαν τῶν ταρσῶν.

ὀστέωσις, εως, ἡ· κοινῶς **κοκκάλισμα**, ossification, n. f. μετατροπὴ εἰς ὀστοῦν τῶν μεμβρανωδῶν καὶ χονδρωδῶν μερῶν, conversion en os des parties membraneuses et cartilagineuses ; ὅθεν **ὀστέωσις**, ossification, n. f. ἡ ἀποστέωσις, ἡ μεταβολὴ εἰς ὀστοῦν.

ὀστέωσις, εως, ἡ· ostéose, n. f. τὸ σύνολον τῶν ἱστογενετικῶν ἀποφύσεων αἵτινες καταλήγουσιν εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν ὀστῶν· λέγουσι μᾶλλον **ὀστεοφυΐα**.

ὀστεωτικός, ή, όν· ἀποστεωτικὸς καὶ ὀστεοποιός, ός, όν, ossifique, adj. ὁ συντελῶν εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν ὀστῶν, qui contribue à la formation des os ; ὁ ἀποτελῶν τὴν ὀστεοποίησιν, qui détermine l'ossification.

ὀστεωδυνία, ας, ἡ· ostéodynie, n. f. [παθολ.] ὀδύνη τῶν ὀστῶν, douleur des os.

ὀστεωδυνικός, ή, όν· ostéodynique, adj. ὁ ἔχων σχέσιν μὲ τὴν ὀστεωδυνίαν, ἢ ἔχων τὸν χαρακτῆρα αὐτῆς, qui a rapport à l'ostéodynie, qui en a le caractère; ‖ ἄλγος ὀστεωδυνικόν, douleur ostéodynique.

ὄστια, ἡ [ξεν.], pain à cacheter, hostie, n. f. ἄρτος ἄζυμος τῶν καθολικῶν δι' οὗ μεταλαμβάνουσι.

ὅστις, ἥτις, ὅ,τι (γραπτέον μετὰ διαστολῆς πρὸς διάκρισιν τοῦ ὅτι), γεν. οὗτινος καὶ ὅτου, ἧστινος, οὗτινος καὶ ὅτου, κτλ. [ἀντ. ἀναφορ.], ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος, ὁποία, ὁποῖον, qui; lequel, laquelle ; πληθ. οἵτινες, lesquels ; αἵτινες, lesquelles ; ‖ ἐκεῖνοι οἵτινες τὸ ἤκουσαν, ceux qui l'ont entendu ; ‖ ὁ πρῶτος ὅστις τὸ ἐφαντάσθη, le premier qui l'ait imaginé ; ‖ ὁ ἀδελφός του, οὗτινος ὁ υἱός, son frère dont le fils. § [ἀρσ. καὶ οὐδ. ἀοριστ.] ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος, celui qui ; ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον, ce qui ; ὅστις, qui ; οἱοσδήποτε, quiconque ; ‖ ὅστις ἔλθῃ πρῶτος, celui qui viendra le premier ; ‖ — δὲν τὸ βλέπει εἶνε τυφλός, qui ne le voit pas est un aveugle ; ‖ — κάμῃ αὐτὸ θὰ τιμωρηθῇ, quiconque fera cela sera puni ; ‖ δός το εἰς ὅντινα τὸ ζητήσῃ, donne le à qui le demandera ; ‖ ἂς ἔλθῃ ὅστις θέλει, vienne, qui veut (qui voudra); ‖ ἀνόητος ὅστις τὸ πιστεύσῃ, bien sot [serait] qui le croirait ; ‖ ἔλαβεν ὅτι εὗρε, il prit ce qu'il trouva ; βλ καὶ ὅ,τι. § ὅστις καὶ ἄν, qui . . que . . quel . . que . . ‖ ὅστις καὶ ἂν ἦνε, qui que ce soit ; quel qu'il soit [καὶ ἀπολ.] n'importe qui; ‖ ὅστις καὶ ἂν τὸ εἶπε, qui que ce soit qui l'ait dit ; βλ. ὁποῖος καὶ ὅποιος.

ὁστισδήποτε [ἀντων.] ὅστις καὶ ἂν ἦνε, qui que ce soit ; οἱοσδήποτε, quiconque ; ‖ ὁστισδήποτε τολμήσῃ, quiconque osera ; ‖ ἔστω ὁστισδήποτε, que ce soit n'importe qui ; βλ. καὶ **ὁποιοσδήποτε**.

ὀστίτης, ου, ὁ· osseux, euse, τοῦ ὀστοῦ· ‖ ὀστίτης ἱστός, tissu osseux.

ὀστῖτις, ίτιδος, ἡ· ostéite ou ostite, n. f. inflammation du tissu osseux. **Φλεγμονὴ τοῦ κυρίως ὀστίτου ἱστοῦ** συμπίπτουσα συνήθως μετὰ περιοστίτιδος ἢ ὀστεομυελίτιδος σπανιώτερον δὲ μόνη ἐπερχομένη εἰς τὰ ὀστᾶ τοῦ καρποῦ, τοῦ ταρσοῦ, τὰ ἄκρα τῶν μακρῶν ὀστῶν, τοὺς σπονδύλους, κτλ. συνεπείᾳ τραυματισμῶν, συφίλιδος, ῥευματισμῶν, κτλ. Ἀνατομικῶς χαρακτηρίζεται ὑπὸ ἀραιώσεως μὲν τοῦ συμπαγοῦς ἱστοῦ τῶν ὀστῶν εἰς σπογγώδη, ὑπερπλασίας δὲ ὀστεώδους ὑπὸ τὸ περιόστεον, αἱ δύο δ' αὗται ἐργασίαι συνυπάρχουσιν ἐπικρατούσης τῆς μὲν ἢ τῆς δέ. Ἡ νόσος βαίνει χρονίως, χαρακτηρίζεται δὲ κλινικῶς διὰ πόνων, οὓς αὐξάνει τὸ βάδισμα καὶ ἡ πίεσις, καὶ διογκώσεως τῶν ὀστῶν· τὰ πέριξ μαλακὰ μόρια συμπάσχουσιν ἐνίοτε ἄλλοτε δὲ καὶ γενικὰ φαινό-

μενα παρίστανται, οἷον πυρετός, ἀνορεξία, ἔμετοι. Δύναται δὲ νὰ λήξῃ ἡ νόσος εἰς λύσιν αἰσίαν ἢ εἰς πύησιν ἢ νέκρωσιν. Ἡ θεραπεία συνίσταται εἰς τοπικὰ ἐπισπαστικά, ἐπιβάλλεται ὅμως ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπὶ τέλους ἡ χειρουργικὴ ἐπέμβασις συνισταμένη εἰς ἐξαίρεσιν τοῦ ἐφθαρμένου μέρους τοῦ ὀστοῦ.

ὀστό, βλ. ὀστέ.

ὀστολογία, ας ἡ· βλ. ὀστεολογία, κτλ.

ὀστοποιέω-ῶ, μέλ. ήσω· ossifier, εἰς ὀστοῦν μεταβάλλω (βλ. ὀστεόω) (λαμβάνει δύο ι συνεχόμενα εἰς τὰ δύο πρόσωπα τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὁριστικῆς καὶ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὑποτακτικῆς, nous ossifiions, que vous ossifiiez).

ὀστοῦν, έος-οῦ, τό· os, n. m. Τὰ ὀστᾶ εἰσὶ στερεὰ μόρια τοῦ σώματος διαφόρου μεγέθους καὶ μορφῆς, τὰ ὁποῖα συναρμοζόμενα διαφοροτρόπως πρὸς ἄλληλα ἀποτελοῦσι τὴν βάσιν καὶ τὸ ὑποστήριγμα, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ σώματος· Τὸ σύνολον αὐτῶν συνιστᾷ τὸν καλούμενον σκελετόν· ‖ μετωπικὸν ὀστοῦν, os frontal ; ‖ βρεγματικὸν ὀστοῦν, os pariétal; ‖ ῥινικὸν ὀστοῦν, os nasal ; ‖ κροταφικὸν ὀστοῦν, os temporal; ‖ ἰλιακὸν ὀστοῦν, os iliaque; ‖ ὀστοῦν ἰνιακόν, os occipital, τοῦ ὀπισθίου μέρους τοῦ κρανίου· ‖ ὀστοῦν ἡβικόν, os pubis ; ‖ τὰ ὀστᾶ τῆς κνήμης, les os de la jambe ; ‖ ὀστοῦν γεγυμνωμένον, ἄσαρκον, ossement, n. m. [συνήθως πληθ.] ossements ; βλ. ὀστᾶ· ‖ κάταξις τῶν ὀστῶν, fracture des os ; ‖ μέχρι μυελοῦ ὀστέων, jusque dans la moelle des os ; ‖ [ἱππολ.] ὀστοῦν τῆς ὁπλῆς, petit pied ἢ os du pied, ἤτοι ὀστοῦν τῆς τρίτης φάλαγγος· ‖ [ἱππολ.] ὀστοῦν τῆς ὠμοπλάτης, scapulum, n. m. ‖ ἄθροισμα, σωρὸς ὀστέων, ossuaire, n. m. § [πληθ. τὰ τῶν νεκρῶν ἀνθρ. ἢ ζώων] τὰ ὀστᾶ, ossements, n. m. pl. os décharnés et desséchés d'hommes ou d'animaux ; ‖ τὰ ἐν τοῖς σπηλαίοις εὑρισκόμενα ὀστᾶ, les ossements que l'on trouve dans les cavernes ; ‖ ὀρυκτὰ ὀστᾶ, ossements fossiles ; ‖ [ποιητ.] ὀστᾶ, os, n. m. pl.

ὀστρακιά, ᾶς, ἡ· scarlatine, n. f. κοινῶς ἐκ τῶν εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν **σκαρλατίνα.** Λοιμώδης νόσος ἐκ τῶν λίαν εὐμεταδότων, ἐνίοτε μεγίστας ποιοῦσα καταστροφάς. Προσβάλλει κυρίως παιδία 2-4 ἐτῶν, ὀλιγώτερον δὲ τὴν ἄλλην παιδικὴν ἡλικίαν καὶ τὴν νεανικήν. Ὁ εἰδικὸς αὐτῆς ἰός, ἀόριστος εἰσέτι μένων, μεταδίδεται διὰ τοῦ ἀέρος εἰς μικρὰς ἀποστάσεις, εἰς μεγάλας δὲ διὰ τῶν ἐνδυμάτων τοῦ ἀρρώστου ἢ ἄλλων εἰδῶν ἐπικοινωνησάντων μετ' αὐτοῦ καὶ διατηρεῖ τὴν ζωτικότητα αὐτοῦ ἐπὶ πολλοὺς μῆνας. Πλὴν σπανίων ἐξαιρέσεων προσβάλλει ἅπαξ μόνον τὸν ἄνθρωπον. Ἡ ἐπώασις φαίνεται ὅτι διαρκεῖ περὶ τὰς 9-10 ἡμέρας. Τὴν εἰσβολὴν χαρακτηρίζει πυρετὸς σφοδρὸς (40 καὶ πλέον) κεφαλαλγία, γενικὴ κόπωσις καὶ κυνάγχη σταθερῶς ὑπάρχουσα, μετὰ μίαν ἢ δύο ἡμέρας ἐπιφαίνεται ἴδιον ἐξάνθημα, κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπὶ τοῦ τραχήλου, τοῦ θώρακος καὶ τοῦ προσώπου, εἶτα δὲ καθ' ὅλον τὸ σῶμα ἐξαπλούμενον ἐντὸς 24 ὡρῶν, συγκείμενον δὲ ἐκ πυκνοτάτων μικρῶν, ἐρυθρῶν κηλίδων, αἵτινες παρέχουσιν εἰς τὸ δέρμα διαχύτως χροιὰν ἐρυθράν.

ὀστρακίζω, ostraciser = bannir, exiler ; βλ. ἐξοστρακίζω.

ὀστράκινος, ου, ὁ· ὁ ἐξ ὀστράκος, de coquille; de coquillage.

ὀστράκιον, ου, τὸ καὶ ὄστρακον, carapace, n. f. ὁ φλοιὸς τῆς χελώνης, τὸ λέπος, écaille de tortue, κοινῶς μπαγάς.

ὀστρακισμός, οῦ, ὁ· ostracisme, n. m. βλ. ἐξοστρακισμός.

ὀστρακοδερμοειδής, ής, ές· testacéiforme, adj. [φυσ. ἱστ.] ὅμοιος ὀστρακοδέρμῳ, qui ressemble à une coquille.

ὀστρακόδερμον, ου, τό· ἔχων δέρμα, περίβλημα σκληρὸν ὡς **ὄστρακον,** οἷον ὄστρεα, πορφύραι, κήρυκες, στόμβροι, ἐχῖνοι, καρκῖνοι, Ἀριστοτ. testacé, n.m. [καταχρ. ἐνί. τὸ **μαλακόστρακον**], crustacé, n. m.

ὀστρακόδερμος, ος, ον· testacé, ée (de testa = coquille) adj. [ζωολ.] ὁ ἔχων ὀστράκινον δέρμα ἢ ἔνδυμα, qui est muni d'une coquille ; ‖ μαλάκιον ὀστρακόδερμον, molusque testacé ; ‖ [οὐσ. ἀρσ.] **ὀστρακόδερμον**, un testacé, καὶ πληθ. **τὰ ὀστρακόδερμα**, τάξις ὀστρακοδέρμων μαλακίων, οἷον ὀστρειδίων, μυδίων, κοχλιῶν, κτλ.

ὀστρακοκονία, ας, ἡ· ciment de tuileau ; βλ. **κονία** (ciment).

ὀστρακολογία, ας, ἡ· ostracologie (ὄστρακον, coquille. καὶ λόγος, discours) n. f. ἱστορία, περιγραφὴ τῶν ὀστράκων, histoire, description des coquilles.

ὀστρακολογικός, ή, όν· ostracologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀστρακολογίαν, qui a rapport à l'ostracologie ; ‖ ὀστρακολογικαὶ ἀνακαλύψεις, découvertes ostracologiques.

ὄστρακον, ου, τό· ἡ κόγχη, τὸ κογχύλιον, coquille, n. f. enveloppe calcaire des mollusques testacés : π. χ. coquille d'huitre, de limaçon ; de moule. § —, coquillage, n. m. μαλάκιον ὀστρακόδερμον, mollusque, animal à corps mou revêtu d'une coquille. § —, τὸ ὀστράκιον, ὁ φλοιὸς τῆς χελώνης, κτλ., écaille [de tortue, etc.]; carapace, n.f. κρανίον, têt ou test, n. m.=crâne. § ὄστρακον, τεμάχιον κεράμου, morceau de brique; tuileau, n. m. tesson, n. m. débris d'un vase, d'une bouteille, θραύσματα, τεμάχια ἀγγείου, λαγήνου.

ὀστρεῖδι, τό· βλ. **ὄστρεον,** huître.

ὀστρειόκομμις, εως, ἡ καὶ συνήθως γομαλάκα, κομμιολάκκη· βλ. λέξεις.

ὀστρειόκονις, ἡ· βλ. **λακκόχωμα.**

ὄστρειος, ος, ον· βλ. **λακκόχωμα.**

ὄστρεον, ου, τό· κοινῶς **τὸ στρεῖδι,** huître, n. f. γένος τῶν κογχωδῶν μαλακίων, ἐκ τῶν διμύων. Τὸ σῶμά του εἶνε μαλακὸν καὶ λευκόν, ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ βαθύχροοι ποικιλίαι καὶ δὴ καὶ ὅλως μέλαιναι· περιβάλλεται δὲ ὑπὸ σκοτεινόχρου στεφάνου, ἀποτελουμένου ἐκ τῶν βραγχίων, διὰ τῶν κινήσεων τῶν κροσ-

σῶν τῶν ὁποίων προσλαμβάνονται συγχρόνως μετὰ τοῦ ὕδατος θρεπτικαὶ οὐσίαι. Τὸ ὄστρεον φέρει τὰ γεννητικὰ ὄργανα ἀμφοτέρων τῶν γενῶν δὲν γονιμοποιεῖται ὅμως ἀφ' ἑαυτοῦ, διότι ἡ λειτουργία ἀμφοτέρων τῶν συστημάτων δὲν συμπίπτει κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον. Τὰ νεογνὰ ἀθροίζονται κατὰ τὸ θέρος μεταξὺ τῶν βραγχιακῶν πετάλων, ἅτινα τότε φαίνονται γαλακτώδη. ἀποβαλλόμενα δὲ περιπλανῶνται μέχρις οὗ εὕρωσι κατάλληλον ἀντικείμενον πρὸς προσήλωσιν αὐτῶν. Δύναται δὲ μέγα ὄστρακον νὰ περιλαμβάνῃ μέχρις ἑκατομμυρίου νεογνῶν, ἅτινα εἰσὶ μεγέθους μικροσκοπικοῦ. Ζῇ δὲ τὸ ὄστρεον εἰς πάσας τὰς θαλάσσας τὰς ἐνεχούσας ἅλας οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν 1.7 %. Εἴδη αὐτοῦ εἰσὶ πλὴν τοῦ κοινοῦ ὀστρέου, ὄστρεον τὸ παράσιτον ἐν τῇ Α. Ἰνδίᾳ, ὄστρεον τὸ Βιργινιακὸν περὶ τὴν Βιργινίαν, ὄστρεον τὸ τοῦ Καναδᾶ, ὄστρεον τὸ Βόρειον ἐν τῇ Β. Ἀμερικῇ. § **ὀστρείδια**, τά· huîtres, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ μέρος τοῦ **βυθοῦ** (fond) τῆς θαλάσσης τὸ ἐπεστρωμένων δι' ὀστρειδίων σημειούμενον ἐπὶ τῶν γαλλικῶν ὑδρογραφικῶν χαρτῶν διὰ τοῦ συμβόλου H καὶ ἐπὶ τῶν ἀγγλικῶν διὰ τοῦ συμβόλου (oys).

ὀστρέχα [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ὑπὸ τὸ γεῖσον.

ὄστρια, ἡ [δημ. ναυτ.], ὁ νότιος ἄνεμος, [vent] du sud ; βλ. ἄνεμος.

ὀστριαγάρμπης [δημ.], sud-sud ouest ; βλ. εἰς λέξιν **ἄνεμος**.

ὀστριασορόκος [δημ.] sud-sud-est ; βλ. εἰς λέξιν **ἄνεμος**.

ὀστρύα, ας, ἡ καὶ ὄστρυς, υος, ἡ· charme, n.m. βλ. **ξύλον**, charme houblon ; charme d'Italie.

ὀστώδης, ης, ες· osseux, euse, τῶν ὀστῶν, des os ; ὁ ἐξ ὀστῶν, **ὀστεώδης**, osseux, euse, adj. § **ὀστώδης**, ossu, e, adj. κοινῶς **χονδροκόκκαλος**, ὁ ἔχων χονδρᾶ ὀστᾶ, qui a de gros os ; || γυνὴ μεγαλόσωμος καὶ ὀστώδης, une femme grande et ossue.

ὀστώδης, ης, ες· ostéal, ale, aux, adj. [ἀνατομ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὰ ὀστᾶ, qui a rapport aux os ; || ὀστώδης ἦχος, son ostéal: λέγουσιν ἐπίσης **ὀστεϊκός**, ostéique. § **ὀστώδης**, ες, osseux, euse ; βλ. **ὀστεώδης**.

ὀσφράδιον, ου, τό· τὸ χρησιμεῦον πρὸς ὄσφρησιν πτητικὸν ἰατρικόν, odeur spiritueuse, ὡς εἶνε ἡ ἀμμωνία, ὁ αἰθὴρ καὶ ἐν γένει pastille odorante, κοινῶς **κοῦρσι**.

ὀσφραίνομαι, μέλ. ήσομαι, ἀόρ. ὠσφράνθην, sentir [ἐπὶ ζώων] flairer; [μεταφ.] προαισθάνομαι, flairer καὶ ἰδίως μυρίζομαι, προαισθάνομαι, avoir vent ; prendre vent de quelque chose ; || ὀσφραίνομαι, μυρίζομαι, odorer (une fleur, etc.)

ὀσφραντικός, ή, όν· odoratif, ive, εἰς τὴν ὀσμὴν ἀνήκων, τῆς ὀσμῆς, d'odorat ; ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὄσφρησιν, qui a rapport à l'odorat : faculté odorative [οὐδ. οὐσ.] τὸ **ὀσφραντικόν**, αὐτὸ τὸ αἰσθητήριον τῆς ὀσφρήσεως = ἡ **ὄσφρησις**. § ὀσφραντικός, ή, όν· olfactif, ive (λατ. olfactus, odorat) adj. [φυσιολ.] ὁ χρησιμεύων εἰς τὴν ὄσφρησιν ἢ ἐκ ταύτης ἐξαρτώμενος, qui sert à l'olfaction ou qui en dépend ; || τὸ ὀσφραντικὸν νεῦρον, le nerf olfactif.

ὀσφραντικότης, ητος, ἡ· odorabilité, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ ὀσφραντοῦ, qualité de ce qui est odorable.

ὀσφραντός, ή, όν· ὅντινα ὀσφραίνεταί τις, ὁ ἐπιδεκτικὸς ὀσφρήσεως, ὅντινα δύνανται νὰ ὀσφρανθῶσι, que l'on peut sentir; [διδ.] odorable, que l'on peut apprécier par l'odeur.

ὄσφρησις, εως, ἡ· odorat (λατ. odoratus, de odorare, odorer, sentir) n. m. αἴσθησις χάριν τῆς ὁποίας ἐντυπώσεις τινὲς καλούμεναι ὀσμαὶ (odeurs) καθίστανται αἰσθηταί· || ὁ κυνηγετικὸς κύων ἔχει τὴν ὄσφρησιν λίαν ἀνεπτυγμένην, le chien de chasse a l'odorat très développé. Ἡ **ὄσφρησις** λέγεται κοινῶς **μύτη**, nez, n. m. § [ἐπὶ ζώων, π. χ. ὅπως ἡ τοῦ κυνὸς], flair, n. m. [μεταφ.] ὄσφρησις=προαίσθησις, flair, n. m. § **ὄσφρησις**, ἡ· odoration, n. f. exercice du sens de l'odorat, fonction grâce à laquelle les odeurs sont perçues, συνώνυμον τοῦ olfaction. § —, olfaction (ἐκ τοῦ λατ. olfacere) n. f. [φυσιολ.] λειτουργία χάριν τῆς ὁποίας γίνονται ἀντιληπτὰ τὰ ἀρώματα· συνώνυμον τοῦ odoration, n.f.

ὀσφυαλγέω-ῶ, μέλ. ήσω· ἔχω ὀσφυαλγίαν, avoir mal aux reins.

ὀσφυαλγία, ας, ἡ· τὸ πονεῖν τὴν ὀσφύν, τὸ αἰσθάνεσθαι πόνους εἰς τὴν μέσην, Ἱπποκρ. douleur dans les lombes ; mal de (aux) reins; lombago ou lumbago (προφ. lon) n. m. ὁ ῥευματισμὸς τῆς ὀσφύος, douleur lombaire, d'origine rhumatismale ou due à une entorse des vertèbres lombaires. **Ὀσφυαλγία** [ἰατρ.] καλεῖται ὁ ῥευματισμὸς τῆς ὀσφυακῆς χώρας. Ἡ ὀσφυαλγία δύναται νὰ καταλάβῃ ἓν μόνον πλάγιον ἢ ἀμφότερα, χαρακτηριζομένη διὰ ζωηροῦ πόνου, παροξυνομένου διὰ τῆς κάμψεως ἢ τῆς ἀνορθώσεως τοῦ κορμοῦ, καὶ δυναμένου νὰ ἐπιταθῇ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ καταδικάσῃ τὸν ἀσθενῆ εἰς ἀπόλυτον κατάκλισιν. Οἱ ὀσφυαλγικοὶ πόνοι παρατηροῦνται ἐπὶ πολλῶν παθήσεων τῶν νεφρῶν, τοῦ μυελοῦ, τῆς μήτρας, τῆς ἀρχομένης εὐλογίας, κτλ. Τὰ νοσήματα τοῦ μυελοῦ, τῶν νεφρῶν, τοῦ ἀπηυθυσμένου καὶ τῆς μήτρας παράγουσι μὲν ὀσφυαλγίας, ἀλλὰ συμπαρομαρτούσας καὶ ὑπὸ εἰδικῶν συμπτωμάτων ἀνηκόντων εἰς τὰς νόσους ἐκείνας. Τέλος δὲν εἶνε σπάνιον νὰ παρατηρήσῃ τις συνεπείᾳ ἀγῶνος τινὸς ζωηρὸν πόνον κατὰ τὴν ὀσφυακὴν χώραν, παρακολουθούμενον ὑπὸ τῆς ῥύξεως μυϊκῶν τινων ἰνῶν. Ὁ πόνος οὗτος συμπίπτει τοσοῦτον προφανῶς τῷ μυϊκῷ ἀγῶνι, ὥστε ἀδύνατον εἶνε νὰ συγχισθῇ πρὸς τὸν ῥευματικὸν πόνον· βλ. καὶ ὀσφύς· || [ἱππολ.] **ὀσφυαλγία**, tour des reins ; ἰδία πάθησις τῆς ὀσφύος συνισταμένη εἰς ῥευματολογίαν τῶν μυῶν τῆς χώρας ταύτης· βλ. καὶ **ὀσφύς**.

ὀσφυϊκός, ή, όν· lombaire, adj. ἀνήκων εἰς τὴν ὀσφύν, qui appartient aux lombes ; || ἡ γρίππη ἐπιφέρει ὀσφυϊκοὺς πόνους, la grippe

amène des douleurs lombaires; βλ. ὀσφυαλγία.

ὀσφυόπληγμα, ατος, τὸ [ἱππολ.], mal de rognon, βλάβη τῆς κατὰ τοὺς νεφροὺς χώρας ἤτοι τῆς ὀσφύος, προερχομένη ἐκ τῆς πιέσεως τῆς σαγῆς.

ὀσφύς, ύος, ἡ καὶ ὀσφῦς, αἰτ. τὴν ὀσφύν, τὸ μέσον τοῦ σώματος, milieu du corps; ἡ ὀσφύς, lombes, n. m. pl. χῶραι συμμετρικαὶ κείμεναι ὄπισθεν τοῦ ὑπογαστρίου, ἑκατέρωθεν τῆς σπονδυλικῆς στήλης· τὰ νεφρά, reins, n. m. pl. κοινῶς ἡ μέση, taille, n. f. ἤτοι τὰ ὑπὲρ τὰ ἰσχία ἢ τοὺς λαγῶνας σαρκώδη μέρη, τὰ μετὰ τὸ τέλος τῆς ῥάχεως ἑκατέρωθεν κείμενα. § ὀσφὺς [ἀνατομ.] χώρα τοῦ σώματος ἣν ἀποτελεῖ τὸ ὀπίσθιον μέρος τῶν κοιλιακῶν τοιχωμάτων ἑκατέρωθεν τῆς μέσης ὀπισθίας γραμμῆς, ἀφοριζομένη ἔμπροσθεν ὑπὸ τῶν πλαγίων τοῦ σώματος, ἄνωθεν δὲ ὑπὸ τῶν τελευταίων πλευρῶν καὶ κάτωθεν ὑπὸ τῆς πυέλου. Οἱ ἐν αὐτῇ περιεχόμενοι σπόνδυλοι 5 τὸν ἀριθμόν, κείμενοι μεταξὺ τῶν θωρακικῶν καὶ τοῦ ἱεροῦ ὀστοῦ, καλοῦνται ὀσφυϊκοὶ (lombaires), τὰ δὲ μεταξὺ αὐτῶν ἐκφυόμενα ἑκατέρωθεν νωτιαῖα νεῦρα ὀσφυϊκά, ἀποτελοῦντα τὸ ὀσφυϊκὸν πλέγμα, οὗτινος κυριώτατος κλάδος εἶνε τὸ μηριαῖον νεῦρον. Ὀσφυαλγία δὲ καλεῖται ἄλγος τῆς χώρας ταύτης ἄνευ ἄλλων τοπικῶν ἢ γενικῶν φαινομένων, ὅπερ θεωρεῖται ὑπό τινων ὡς ῥευματισμός, ὑπ' ἄλλων δὲ ὡς νευραλγία· προέρχεται ἐκ ψύξεως, ἀγῶνος πρὸς ἄρσιν μεγάλου βάρους, κάμψεως τοῦ σώματος πρὸς τὰ πρόσω ἐπὶ πολὺ κτλ. συνοδεύει δὲ πολλάκις νόσους τῶν νεφρῶν, τῆς μήτρας κτλ. Πρὸς θεραπείαν συνιστῶνται συναπισμοί, σικύαι, ἀλοιφαὶ ἀνταλγικαί, μαλάξεις, ἀτμόλουτρα, ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα κτλ. § [ἱππολ.] ὀσφύς, ἡ· reins; τὸ μετὰ τὴν ῥάχιν τμῆμα τοῦ κορμοῦ καὶ τῆς σπονδυλικῆς στήλης, ἔχον ὡς βάσιν τοὺς ὀσφυακοὺς σπονδύλους (vertèbres lombaires). Ἡ ὀσφὺς εἰς τὸν ἵππον δέον νὰ ἦνε βραχεῖα καὶ εὐρεῖα, ἰδίως δὲ εἰς τοὺς ζευκτηρίους ἵππους, πρὸς δὲ λίαν εὐκίνητος καὶ εὐαίσθητος εἰς τὴν διὰ τῶν δακτύλων πίεσιν· || ἵππος βαρὺς τὰς κινήσεις, avoir du reins; || ἀπότομος κίνησις τῆς ὀσφύος, coup de reins, δι' ἧς ὁ ἵππος ἀνθίσταται εἰς τὰς ἐπιθυμίας τοῦ ἱππέως, προσπαθῶν τὴν ἔκπτωσιν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς σέλλης· || ὀσφυαλγία, ἡ· mal de reins. § ὀσφύς, esquine, n. f. συνών. τοῦ reins. Ἐν τῇ ἱππευτικῇ ἀπαντῶνται αἱ ἑξῆς φράσεις· ἰσχυρός, ἀδύνατος τὴν ὀσφύν, fort, faible d'esquine; ἵππος ὅστις κατὰ τὸ πήδημα συμπτύσσει τὴν ὀσφύν, un cheval saute de l'esquine, κοινῶς χαμπουριάζει.

ὀσφῦτις, ιδος, ἡ· φλεγμονὴ τῶν νεφρῶν, inflammation des reins, osphyte, n. f.

ὀσχεακός, ή, όν· scrotal, ale, aux, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ὄσχεον· ὁ ἀφορῶν ἢ καταλαμβάνων τὸ ὄσχεον· π. χ. κήλη ὀσχεακή, hernie scrotale; βλ. ὀσχεοκήλη.

ὀσχεοκήλη, ης, ἡ· scrotocèle, n. f. Ἐντὸς τοῦ ὀσχέου ἰδίᾳ ἐντὸς τοῦ ἐλυτροειδοῦς χιτῶνος δύναται νὰ προσπέσωσιν ἐκ τῆς εὐρύτητος τῶν βουβονικῶν στομίων διάφορα σπλάγχνα ἢ νὰ συλλεχθῇ ὀρρὸς ἐντὸς τοῦ ἐλυτροειδοῦς χιτῶνος, ὅτε ἐπέρχεται ἡ ὑδροκήλη, ἢ νὰ ἐκχυθῇ τέλος αἷμα ἐν τῷ ἐλυτροειδεῖ, ὅτε προκύπτει ἡ καλουμένη αἱματοκήλη. Πρὸς θεραπείαν τῶν διαφόρων τούτων κηλῶν ἀπαιτεῖται ἐπέμβασις χειρουργική.

ὄσχεον, ου, τὸ [ἀνατομ.] scrotum (λέξ. λατ. σημαίνουσα bourse), n. m. [ἀνατ.] μικρὸς σάκκος ἐντὸς τοῦ ὁποίου περικλείονται οἱ δύο ὄρχεις· συνώνυμον τῆς λέξεως bourses; ὄσχεον καὶ ὄσχεος, ου, ὁ, bourse (f.) [des testicules]. Καλοῦνται ἐν γένει οἱ χιτῶνες οἱ τὸν ὄρχιν περιβάλλοντες· εἰσὶ δ' οὗτοι οἱ ἑξῆς ἐκ τῶν ἔξω πρὸς τὰ ἔσω· 1) τὸ δέρμα, ὀνομαζόμενον ἐπίσης ὄσχεον· 2) ὁ δαρτὸς χιτών, ἀποτελούμενος ἐκ λείων μυϊκῶν ἰνῶν· 3) ὁ ἰνώδης χιτών, συνεχόμενος μετὰ τῆς ἐγκαρσίας περιταινίας· 4) ὁ ἐλυτροειδὴς χιτών, παράρτημα τοῦ περιτοναίου, ἀποτελούμενος ἐκ δύο πετάλων, τοῦ κοινοῦ ἐλυτροειδοῦς καὶ τοῦ ἰδίου ἐλυτροειδοῦς τοῦ ὄρχεος. § ὄσχεον [ἱππολ.], scrotum, n. m. ἢ bourses, n. f. ὁ σάκκος ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐγκλείονται οἱ ὄρχεις τοῦ κήλωνος ἵππου. Εἰς τοὺς ἐκτομίας τὸ ὄσχεον ἀποτελεῖ ἐπιμήκη καὶ κατιοῦσαν πτυχήν, ἐφ' ἧς φαίνονται δύο λευκαὶ γραμμαὶ ὡς ἴχνη ἐπουλώσεως τῶν κατὰ τὴν ὀρχεοτομίαν ἐντομῶν.

ὄσχος, ου, ὁ· pampre, n. m. κόσμημα παριστάνον κλῶνα ἀμπέλου μετὰ φύλλων καὶ βοτρύων (grappes), ὁ ὄσχος καὶ ὦσχος, ἤτοι ἀμπέλου κλάδος κατάκαρπος. Τὸ pampre μεταφράζουσιν ἐπίσης οἴναρον καὶ οἰναρίδα ἀλλὰ ταῦτα σημαίνουσιν ἁπλῶς κλάδον ἀμπέλου.

ὅταν [ἐπίρ χρον.], ὅτ' ἂν (μεθ' ὑποτακτ.), καθ' ἣν περίπτωσιν, ὅτε, ὁπότε, ὅταν, ὁπόταν, quand, lorsque; || ὅταν τὸν βλέπω, ἐννοῶ ὅτι, quand (lorsque; toutes les fois que) je le vois, je comprends que; || ὅταν ἔλθῃ, quand il viendra; || ὅταν φύγῃ, quand (lorsqu')il sera parti. § [ἐν.] si; || ὅταν δὲν θέλῃ, ἂς τὸ εἰπῇ, s'il ne veut pas, il n'a qu'à le dire.

ὅτε [σύνδ] ὅταν, ὁπόταν, quand; lorsque; lors de; || ὅτε ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν κόσμον, quand Dieu créa le monde; || ὅτε τὸν ἀπήντησα, lorsque je l'ai rencontré; || ὅτε ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον, lors de son avènement au trône; || ὅτε ὡμίλουν τὰ ζῶα, du temps que les bêtes parlaient; || ἔστιν ὅτε [φρ. ἀρχ.] ἐνίοτε, quelquefois.

ὁτὲ [ἐπίρ.] ἐνίοτε, quelquefois; tantôt; || εὔχρ. ἐν τῇ φρ.] ὁτὲ μέν . . . ὁτὲ δέ . . . tantôt . . . tantôt; tour à tour (κατ' ἐπαλλαγήν, ἐναλλάξ)· || ὁτὲ μὲν γελᾷ, ὁτὲ δὲ κλαίει, tantôt il rit, tantôt il pleure.

ὀτζάκι, τὸ [δημ.], βλ. τζάκι.

ὅτι [σύνδ.], que; || λέγει ὅτι τὸν εἶδες, il dit que vous l'avez vu; || ἀρνεῖται ὅτι τὸ εἶπε, il nie de l'avoir dit; || νομίζει ὅτι εἶνε ἐλεύθερος, il croit être libre; || τὸν κατηγοροῦν ὅτι ἔκλεψε, on l'accuse d'avoir volé; ||

κρῖμα ὅτι δὲν ἔρχεται, c'est dommage qu'il ne vienne pas ; || δῆλον ὅτι, il est certain (c'est clair) que ; βλ. καὶ **δηλονότι**· || ὁμολογῶ ὅτι τοῦτο εἶνε θαυμάσιον, j'avoue que cela est surprenant ; || νομίζετε ὅτι εἶνε πλούσιος ; croyez-vous qu'il soit riche? || τὸν κατηγοροῦν ὅτι ἔχει σχέσιν μὲ αὐτὴν τὴν γυναῖκα, on l'accuse d'être en relations avec cette femme ; || τὸ δὲ χείριστον ὅτι... le pis c'est que . . . § [αἰτιολ.] εὐχαριστοῦμαι ὅτι ἔφυγε, je suis content qu'il soit parti; || ὄχι ὅτι θέλω νά, non pas (ce n'est pas) que je veuille.

ὅτι [ἐπίρ. χρόν.], μόλις, ἅμα, aussitôt que ; dès que ; à peine ; || ὅτι ἔφυγες, ἦλθε, aussitôt après votre départ il arriva ; à peine étiez vous parti qu'il arriva ; || ὅτι ξημερώσῃ, dès (aussitôt) qu'il fera jour ; de grand matin ; || ὅτι μὲ εἶδεν ἔτρεξεν εἰς τὰς ἀγκάλας μου, dès qu'il m'aperçut il courut dans mes bras ; || ὅτι φθάσετε, dès que vous serez arrivé ; || ὅτι ἐξημέρωσε, aussitôt que le jour parut ; || [ἀπολ.] ὅτι ἦλθε, il vient d'arriver ; il ne fait que d'arriver ; || ὅτι ἐβγῆκεν ἀπὸ τὸ σχολεῖον, il est encore tout frais de l'école ; || ὅτι τὸ ἐσυλλογιζόμην, j'y songeais tout à l'heure ; || ὅτι ἤμην ἕτοιμος νὰ ἔβγω, j'allais justement sortir ; || τώρα ὅτι ἐβγῆκε, il ne fait que de sortir.

ὅ,τι [ἀντων. ἀόρ.] ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον, ἐκεῖνο ὅπερ, πᾶν ὅ,τι, tout ce qui, tout ce que ; ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον, ἐκεῖνο ὅπερ, ce qui ; ce que; || ὅ,τι θέλεις, tout ce que tu voudras ; || λέγει ὅ,τι σοῦ ἀρέσει, il dit ce qui te plait ; || κάμετε ὅ,τι σᾶς ἀρέσει, faites ce qu'il vous plaira ; || ὅ,τι πρὸ πάντων φοβοῦμαι, ce que je crains le plus ; || [ἀπολ.] ὅ,τι πολύτιμον, ce qu'il y a de plus précieux ; || ἐξέλεξεν ὅ,τι σπάνιον, il a choisi ce qu'il y avait de plus rare ; || ὅ,τι δυσάρεστον ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ, tout ce qu'il pouvait imaginer de désagréable ; || ὅ,τι τάχυς ὅ,τι τάχιστα, le plus tôt possible ; || ὅ,τι ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος [φρ.], l'un vaut l'autre ; || ὅ,τι ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ μαθητής, tel maître tel élève ; || [ἡ γενικὴ εὔχρ. μόνον εἰς τὰς φρ.] ἀφ' ὅτου, depuis que ; || μέχρις ὅτου, jusqu'à ce que. § ὅ,τι καὶ ἄν· ὅ,τι [καὶ] νά, quoi . . . que ; quelque chose . . . que ; quelque . . . que ; || ὅ,τι καὶ ἂν ἦνε, quoi que ce soit ; || ὅ,τι καὶ ἂν κάμῃ· ὅτι καὶ νὰ κάμῃ, quoi qu'il fasse ; malgré qu'il en ait ; || ὅ,τι καὶ ἂν κάμῃ, δὲν θὰ ἐπιτύχῃ, il a beau faire, il ne réussira pas ; || ὅ,τι λόγους καὶ ἂν ἔχῃ, quelques raisons qu'il ait ; || ὅ,τι δρόμον καὶ νὰ πάρῃς, quelque chemin que vous preniez; || ὅ,τι καὶ ἂν ἦνε ἡ αἰτία, quelle qu'en soit la cause ; || ὅ,τι καὶ ἂν συμβῇ, quoi qu'il arrive; || δι' ὅ,τι καὶ ἂν συμβῇ, à tout événement.

ὁ,τιδήποτε [ἀντ. ἀόρ.], ὅ,τι καὶ ἂν ἦνε, quoi que ce soit ; ἓν οἱονδήποτε πρᾶγμα, une chose quelconque.

ὀτρήρης, ης, ες καὶ **ὀτρηρός,** ά, όν· ταχύς, prompt, adj. rapide, adj. δραστικός, ἐνεργός, actif, ive.

ὀτρηρῶς [ἐπίρ.], ταχέως, vite, promptement, adv. ἐνεργητικῶς, activement, adv.

ὀτρύνω, παροτρύνω, παρορμῶ, ἐρεθίζω, παρακινῶ, exciter, presser.

οὐ [καὶ ἑπομένου φωνήεντος ψιλουμένου μέν, οὐκ, δασυνομένου δὲ οὐχ, πρὸ τοῦ ρ ὅμως μένει τὸ οὐ· ἐπίρ. ἀρνητ.], ὄχι, δέν, non ; || — μόνον, non seulement ; || — μακρὰν τοῦ λιμένος, non loin du port ; || ναὶ ἢ οὔ, oui ou non ; || οὐχ ἧττον, néanmoins ; || οὐκ ὀλίγον, pas peu ; || οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον, je ne connais pas cet homme-là ; || — μακρὰν τῆς πόλεως, non loin de la ville ; || — μὴ παύσω = ὄχι, δὲν θὰ παύσω, non, je ne cesserai pas ; || οὐ μὴν ἀλλά.., cependant (ἐντούτοις)· || — πολὺ = μικρόν, guère ; βλ. καὶ **ὀλίγον**.

οὔ ! [ἐπιφ.] (συνήθ. ἐπὶ κακοῦ), oh ! fi ! || —, τί ἄσχημος ! oh ! qu'il est laid !

οὐαὶ [ἐπιφ. πόνου καὶ ἀθυμίας], ἀλλοίμονον, hélas ; || — εἰς αὐτόν, malheur à lui ; || — τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, malheur à cet homme - là ; || — ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, malheur à vous scribes et Pharisééns.

οὐάτιον, ου, τό· ἢ ἁπλῶς **οὐάτ**, watt, n. m. ἢ **βολταμπέριον** volt-ampère, n. m. ὅρος καθιερωθεὶς τῷ 1882 καὶ ὅστις παριστᾷ τὴν **ἰσχὺν** (puissance) τὴν ἀνταποκρινομένην εἰς ἔργον παραγόμενον ὑπὸ ῥεύματος ἐντάσεως ἑνὸς **ἀμπὲρ** καὶ ἠλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως ἑνὸς **βολτίου** εἰς τὴν μονάδα τοῦ χρόνου, ἤτοι εἰς ἓν δευτερόλεπτον.

Ἡ μονὰς αὕτη τῆς ἰσχύος παριστωμένη εἰς χιλιογραμμόμετρα εἶνε 1 watt $= \frac{1}{9{,}81}$ χιλιογραμμόμετρα κατὰ δευτερόλεπτον καὶ ἐκφράζεται γενικῶς διὰ τοῦ τύπου

$$\text{watts} = \frac{\text{EI}}{\text{g}} \text{ χιλιογραμμόμετρα}$$

ἔνθα E=ἠλεκτρεγερτικὴ δύναμις (βόλτια), I= ἔντασις ῥεύματος (ἀμπὲρ) καὶ g=9,81.

Παράδειγμα. Ῥεῦμα ἐντάσεως 350 ἀμπὲρ καὶ ἠλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως 100 βολτίων ἔχει **ἰσχὺν** (puissance électrique) $350 \times 100 = 35000$ watts ἀνταποκρινομένην εἰς $^{35000}/_{9,81}$ $=3568$ χιλιογραμμ. ἢ εἰς $^{35000}/_{736} = 47{,}55$ ἀτμοΐππους. Ἕτερον ῥεῦμα ἐντάσεως 175 ἀμπὲρ καὶ ἠλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως 200 βολτίων ἔχει τὴν αὐτὴν **ἰσχύν**, καθ' ὅσον $175 \times 200 = 35000$ watts ἢ 3568 χιλιογραμμόμετρα ἢ 47,55 ἀτμοΐππους. Τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν δύο ἠλεκτρικὰς μηχανὰς τῆς αὐτῆς **ἰσχύος** ἐνῷ αἱ ἐντάσεις καὶ αἱ ἠλεκτρεγερτικαὶ δυνάμεις τῶν ὑπ' αὐτῶν παραγομένων ῥευμάτων εἶνε διάφοροι.

οὔγαινα καὶ οὔαινα, ὕαινα, truite de mer; [ἰχθ.] charax, n. m.

οὔγια, ας, ἡ [δημ.] τὸ ἄκρον [ὑφάσματος], bord, n. m. ἡ παρυφὴ [τοῦ ὑφάσματος], lisière [d'une étoffe] cordeau, n. m.

ούγκία, ας, ἡ· once, n. f. μέτρον βάρους Ἀγγλίας καὶ Ἀμερικῆς.

Dram.	=	0 γρ.	0017
ounce (οὐγγία)	=	21 γρ.	35
pound (λίτρα)	=	453 γρ.	60
ton (τόννος)	=	1.016 χιλιόγρ.	048

ούγού [δημ. ἐπιφ.], οἴμοι, hélas ! malheur !

ούγοῦρι, τὸ [δημ.], βλ. ὀγοῦρι.

ούγουρσούζης, ὁ [δημ.], βλ. ὀγουρσούζης, κτλ.

οὐδαμινός, ή, όν, βλ. μηδαμινός.

οὐδαμόθεν [ἐπίρ.], ἀπὸ κανὲν μέρος, d'aucun côté ; ἐξ οὐδενὸς μέρους, ἀπὸ κανὲν μέρος, d'aucune part ; de nulle part.

οὐδαμοῦ [ἐπίρ.], πουθενά, εἰς κανέν, εἰς οὐδὲν μέρος, nulle part ; en aucun lieu.

οὐδαμῶς [ἐπίρ.], κατ' οὐδένα τρόπον, en aucune manière ; en aucune façon ; nullement, adv. ποσῶς, aucunement, adv. διόλου, οὐδόλως, pas du tout.

οὐδὲ [ἐπίρ.], κυρ. οὐχὶ ὅμως, pas même ; οὐδέ, οὔτε, ni ; pas ; ‖ οὐδὲ τὸν βλέπω, je ne le vois même pas ; ‖ οὐδὲ μᾶς ἐκύτταξε, il ne nous a pas même regardés ; ‖ — μᾶς ὡμίλησε, il ne nous a pas même parlé ; ‖ — νὰ τὸν ἴδω δύναμαι κατὰ πρόσωπον, je ne puis pas même le voir en face ; ‖ οὐδ' ἐγώ, moi non plus ; ‖ δὲν ἔρχεται, οὐδὲ θὰ ἔλθῃ, il ne vient ni ne viendra ; ‖ δὲν δύναμαι οὐδὲ θέλω νὰ τὸν ἀκούσω, je ne puis ni ne veux l'entendre ; ‖ οὐδὲ εἷς, pas un, pas un seul ; ‖ οὐδὲ λέξιν, pas un mot ; ‖ οὐδὲ ἅπαξ, pas même une fois.

οὐδείς, οὐδεμία, οὐδὲν [ἀντων.], κανείς, καμμία, κανέν, personne [ἀντωνυμ. ἀόριστ.] = aucun, une, οὐδὲ εἷς, pas un ; nul, nulle; ‖ — ὑπάρχει ὁ μὴ δυνάμενος, il n'y a personne qui ne puisse ; ‖ ὑπὲρ οὐδενὸς γράφω, je n'écris pour personne ; ‖ — εἶνε προφήτης, aucun (homme) n'est prophète ; ‖ — νόμος εἶνε καλός ἄν, aucune loi n'est bonne, si ; ‖ — ὑπάρχει ἔνδον, il n'y a personne au logis ; ‖ σὲ λατρεύει ὡς οὐδεὶς ἄλλος, personne ne vous est plus devoué que lui (qu'elle) ; ‖ — ὁ μὴ βλέπων τοῦτο, il n'y a personne qui ne voit cela ; ‖ — ἦλθεν, personne n'est venu ; ‖ δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἐλπὶς σωτηρίας, il n'est aucun espoir de salut ; ‖ οὐδὲν ἐξ οὐδενὸς γίνεται, rien ne se fait de rien ; ‖ — ἐνεφανίσθη, pas un ne s'est présenté ; ‖ οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν, aucun de nous; ‖ οὐδένα ἔχω λόγον, je n'ai nulle (aucune) raison ; ‖ οὐδένα γνωρίζω τιμιώτερόν του, je ne connais pas de plus honnête homme que lui ; ‖ κατ' οὐδένα τρόπον, en aucune manière ; aucunement ; ‖ ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει, sous aucun prétexte ; ‖ οὐδενὸς ὑποδεέστερος, ne le cédant à personne. § [οὐδ.] οὐδὲν (τίποτε), rien ; ‖ οὐδὲν γνωρίζω, je ne sais (je n'en sais) rien ; ‖ οὐδὲν ἧττον [φρ. ἐπιρ.], néanmoins = οὐχ' ἧττον· ‖ οὐδὲν [ἐπίρ.] ποσῶς, nullement ; ‖ [οὐδ. οὐσ.] τὸ οὐδὲν = τὸ μηδέν, ἡ ἀνυπαρξία, τὸ κενόν, le néant.

οὐδέποτε [ἐπίρ.] ποτέ, καμμίαν φοράν, jamais ; à tout jamais ; au grand jamais.

οὐδετερόνω, μέλ. ώσω [χημ.] οὐδετερόω-ῶ, καθιστῶ, κάμνω τι οὐδέτερον, rendre neutre, neutraliser ; ‖ οὐδετερόνω ὀξύ, κτλ. neutraliser un acide, etc. βλ. **οὐδετέρωσις.**

οὐδέτερος, α, ον, ἡ· neutre, adj. ὁ μὴ λαμβάνων μέρος οὔτε ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς οὔτε ὑπὲρ τοῦ ἄλλου· ‖ αἱ οὐδέτεραι δυνάμεις, les puissances neutres ; ‖ [γραμμ.] οὐδέτερον γένος, genre neutre ; ‖ ῥῆμα οὐδέτερον, verbe intransitif (ἀμετάβατον) ou neutre. § οἱ **οὐδέτεροι,** les neutres (βλ. **οὐδετερότης**). Οἱ οὐδέτεροι δέον ν' ἀποφεύγωσι πᾶσαν ἐχθροπραξίαν, εἴτε ἐμμέσως εἴτε ἀμμέσως ὡς πρὸς τὰ ἐμπόλεμα μέρη· ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ πράττωσιν οὐδὲν ὅπερ δύναται νὰ ᾖ ὠφέλιμον εἰς ἓν τῶν κρατῶν ἐπὶ τῇ βλάβει τοῦ ἑτέρου· τέλος ὑποχρεοῦνται νὰ παράσχωσιν εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη τὰς αὐτὰς ἐμπορικὰς εὐκολίας καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. § **οὐδέτερα ἅλατα,** sels neutres, καλοῦνται ἐν τῇ χημείᾳ ἐκεῖνα ἅτινα παρήχθησαν ἐκ τῶν ὀξέων δι' ἀντικαταστάσεως πάντων τῶν ἐν τούτοις ἀτόμων μετάλλων ἢ ἄλλων σωμάτων δρώντων ὡς μέταλλα. Ἐὰν τουναντίον ὑπολείπεται ἔτι ἓν τινι ἅλατι ὑδρογόνον ἐκ τοῦ ὀξέος, τὸ ἅλας καλεῖται ὄξινον.

οὐδέτερος [ἀντων.], οὐδεὶς ἐκ τῶν δύο, aucun(e) des deux ; οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος, ni l'un ni l'autre.

οὐδετερότης, ητος, ἡ· neutralité, n. f. Ἡ οὐδετερότης εἶνε ἡ κατάστασις κράτους τινὸς ὅπερ ἔν τινι πολέμῳ δὲν λαμβάνει μέρος ὑπὲρ οὐδενὸς τῶν ἐμπολέμων μερῶν. Ἡ **οὐδετερότης** καλεῖται ἁπλῆ (neutralité simple), ὅταν τὸ οὐδέτερον κράτος περιορίζηται νὰ διακοινώσῃ τοὺς σκοπούς του καὶ νὰ μὴ ἐνεργήσῃ οὔτε ὑπὲρ οὔτε κατὰ τῶν ἐμπολέμων μερῶν· καλεῖται ἔνοπλος (neutralité armée), ὅταν τὸ οὐδέτερον κράτος παρασκευάζηται στρατιωτικῶς, ἵνα τηρήσῃ τὴν οὐδετερότητά του, ἔστω καὶ διὰ τῶν ὅπλων, ἐὰν ἐπιχειρήσωσι νὰ παραβιάσωσι ταύτην. Εἰς τὸ μέλλον ἡ τελευταία αὕτη περίστασις θὰ λαμβάνῃ χώραν, διὰ τὰ ὅμορα κράτη ἀμφοτέρων τῶν ἐμπολέμων μερῶν. Ἡ Ἑλβετία, τὸ Βέλγιον, τὸ μέγα δουκάτον τοῦ Λουξεμβούργου, ἐκηρύχθησαν οὐδέτερα συνεπείᾳ εἰδικῶν συνθηκῶν.

οὐδετερόω, καὶ

οὐδετερῶ, βλ. **οὐδετερόνω.**

οὐδετέρως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον οὐδέτερον, neutralement ; εἰς τὸ οὐδέτερον γένος, au neutre.

οὐδετέρωσις, εως, ἡ [χημ.], neutralisation, n. f. ἡ ἐξουδετέρωσις καλεῖται ἐν τῇ χημείᾳ ἡ τοιαύτη μίξις διαλύματος τινὸς ὀξέος μεθ' ἑτέρου ἀλκαλικοῦ ὥστε τὸ μίγμα μήτε ὀξεῖαν νὰ δεικνύῃ ἀντίδρασιν μήτε ἀλκαλικήν, ὃν π. χ. ἄνευ οὐδεμιᾶς δράσεως ἐπὶ τοῦ βάμματος τοῦ ἡλιοτροπίου τοῦ τε κυανοῦ καὶ τοῦ ἐρυθροῦ.

οὐδόλως [ἐπίρ.], nullement, adv. παντάπασι μὲ χανένα τρόπον, ὅλως διόλου, pas du tout.

οὐδοπωσοῦν [ἐπίρ.], κατ' οὐδένα τρόπον, παντελῶς, παντάπασι, pas le moins du monde.

οὐδός, οῦ, ὁ· seuil, n. m. Λίθος ἢ τεμάχιον ξύλου τιθέμενον εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ **χάσματος** (baie) θύρας τινός, μεταξὺ τῶν δύο **σταθμῶν** (montants) ἢ **παρασταθμίδων** (pieds-droits) αὐτῆς, ἤτοι **οὐδός,** οῦ, ὁ· ὑπόθυρον, ου, τό· **κατώφλιον** τῆς θύρας· βηλός, οῦ, ὁ· ἐκ τοῦ βαίνω «ὁ τῆς θύρας οὐδὸς» τὸ κατώφλιον τῆς θύρας· καὶ **βατήρ,** ῆρος, ὁ· ὁ οὐδὸς ἐφ' οὗ βαίνομεν, Πολυδ. ὀνομ. II. 200. Ἐὰν ὁ οὐδὸς ἐξέχῃ ἐκ τῆς ἐπιφανείας τοῦ τοίχου καὶ ἦνε ὑψηλότερος τοῦ ἐδάφους τότε χαλεῖται **βαθμὶς** (marche) ; βλ. καὶ πάτημα τῆς θύρας, pas de porte ; ‖ seuil de montagne ; βλ. **ὄρος**· ‖ ἡ **βάσις** ἤτοι ὁ **πυθμήν**, ἢ ὁ **βηλὸς** (οὐδός), seuil ou fond d'une vallée, τῆς κοιλάδος θεωρεῖται ἐνίοτε ἁπλῶς ἡ συνάντησις τῶν δύο κλιτύων· ‖ ὁ οὐδὸς ἢ τὸ ἔδαφος τοῦ σπηλαίου, seuil ou sol d'une grotte ; ‖ **οὐδός,** ὁ· seuil, n. m. χαλεῖται οὕτως ἐξόγκωσις ἐγκαρσία τοῦ πυθμένος τῆς κοίτης ῥείθρου τινός.

οὐεσοσάνιον ἢ **εἰδόκρατον,** ὀρυκτὸν ἠπατόχρουν, καστανόχρουν ἢ κίτρινον, λάμψεως ὑελοειδοῦς μέχρι στεατοειδοῦς, σκληρότητος 6,5 καὶ εἰδ. βάρους 3,35 - 3,45. Κρυσταλ. κατὰ τὸ βασιτετράγωνον σύστημα εἰς κρυστάλλους τὰ μάλα συνθέτους ἄλλοτε μὲν στυλοειδεῖς, ἄλλοτε δὲ τραπεζοειδεῖς, συνήθως ἐπιπεφυκότας ἢ ἡνωμένους κατ' ἀδένας. Ἀπαντᾷ καὶ χειροπληθὲς μεθ' ἱστοῦ κοκκώδους. Χημικῶς εἶνε H_4 R_{12} $(R_2)_3$ Si_{10} O_{43} ἔνθα $R=Ca$, Mg καὶ $R_2=Al_2$, Fe_2. Εὑρηται ἐν Σόμμᾳ τοῦ Οὐεσσοῦου, ἐν Πιεμόντῃ, Σιβηρίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ.

οὖζον, τὸ [ξεν.], ἀπόσταγμα πνεύματος ἐκ διαφόρων οὐσιῶν (π. χ. ἀπὸ τσίπουρα, ἀπὸ σῦκα, κτλ.), eau-de-vie [très-forte] n. f.

οὐΐα, ας, ἡ· βλ. οὔγια.

οὐκ, βλ. οὐ.

οὐκάζιον, ου, τὸ [ξεν.] ukase ou oukase, n. m. διάταγμα τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας (Τσάρου), édit du Tsar ; ‖ αὐτοκρατορικὸν οὐκάζιον, un ukase impérial.

οὐκέτι [ἐπίρ.] ὄχι πλέον, ὄχι περαιτέρω, ne . . . . plus.

οὐλαμαγός, οῦ, ὁ· chef de peloton, ὁ διοικῶν οὐλαμὸν ἐν τῷ πεζικῷ· ‖ ἀξιωματικὸς τοῦ οὐλαμοῦ, officier de peloton ; ‖ οὐλαμαγὸς πυροβολαρχίας, chef de section d'artillerie, ὁ διοικῶν οὐλαμὸν (section) πυροβολικοῦ. βλ. καὶ **οὐλαμός**· ‖ οὐλαμαγοὶ καὶ ἀρχηγοὶ πυροβόλων ἐπὶ τὴν εὐθεῖαν, chefs de section et chefs de pièce sur la ligne.

οὐλαμηγός, οῦ, ὁ [ναυτ. ταχ.] ἢ οὐλαμηγὸν (πλοῖον), chef de peloton, τὸ ἐπὶ κεφαλῆς οὐλαμοῦ τινὸς πλοῖον.

οὐλαμηδὸν [ἐπίρ.] κατ' οὐλαμόν, par pelotons ; ‖ [ναυτ. ταχτ.] οὐλαμηδὸν ἢ κατ' οὐλαμοὺς τάξις, ordre par peloton.

οὐλαμός, οῦ, ὁ· peloton, n. m. τμῆμα στρατεύματος διοικούμενον ὑπὸ ὑπολοχαγοῦ ἢ ἀνθυπολοχαγοῦ. Εἰς τὸ πεζικὸν καὶ μηχανικὸν ὁ οὐλαμὸς εἶνε τὸ ἥμισυ τοῦ λόχου (demi-compagnie), περιλαμβάνει συνεπῶς 2 **διμοιρίας** (sections) ἢ 8 ἐνωμοτίας (escouades). Εἰς τὸ ἱππικὸν ὁ **οὐλαμὸς** (peloton) εἶνε τὸ τέταρτον τῆς **ἴλης** (escadron), σύγκειται δὲ συνήθως ἐκ δώδεκα **στοίχων** (files). Δύο οὐλαμοὶ ἀποτελοῦσι τὴν **ἡμιΐλην** (division) ; ‖ — ἐμπρὸς = Μὰρς (παράγγελ.), peloton en avant = marche ; ‖ — ἐμπρός, τροχάδην (ἢ καλπασμὸς)=Μάρς, peloton en avant au trot (ou galop)=marche ; ‖ κατ' οὐλαμοὺς ἐπὶ δεξιὰ (ἐπ' ἀριστερὰ) (παράγγελμα ἀσκήσεων ἱππικοῦ), pelotons à droite (gauche) ; ‖ — ἐπὶ δεξιά, ἢ περιστροφὴ ἐπὶ δεξιὰ (παράγγελμα ἀσκήσεων ἱππικοῦ), peloton à droite, ou demi-tour à droite ; ‖ — ἄλτ, peloton halt ; ‖ κατ' οὐλαμοὺς ἡμι-ἐπὶ δεξιὰ (ἐπ' ἀριστερὰ) (παράγγελμα ἀσκήσεων ἱππικοῦ), pelotons demi-à droite (demi-à gauche) ; ‖ κατ' οὐλαμοὺς περιστροφὴ ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερὰ) (παράγγελμα ἀσκήσεων ἱππικοῦ), pelotons demi-tour à droite (gauche) ; ‖ οὐλαμὸς ἐμπρός, ἢ ὄπισθεν, peloton en avant, ou en arrière ; ‖ οὐλαμὸς πυροβολικοῦ, section (n.f.) [d'une batterie], συνεπῶς οὐλαμαγὸς πυροβολικοῦ, chef de section ; ‖ κατ' οὐλαμόν, στοιχηδὸν ἐπ' ἀριστερὰ (δεξιά), par section, par file à gauche (droite) (ἀσκήσεις λόχου)· ‖ κατ' οὐλαμούς), μάρς, ἄλτ· vers la gauche (droite) formez les sections ; marche ; halte ; ‖ οὐλαμὸς ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερὰ) ἢ οὐλαμὸς ἥμισυ ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερά). Μάρς. Ἐμ-πρὸς (παράγγελμα ἀσκήσεων πυροβολικοῦ), section à droite (à gauche) ou section demi à droite (demi à gauche). Marche. En-avant ; ‖ ἐν ἑκάστῳ οὐλαμῷ ἀριθμήσατε (ἀσκήσεις πεζ. πυρ.), dans chaque section numérotez-vous ; ‖ κατ' οὐλαμόν, στοιχηδὸν ἐπ' ἀριστερὰ (δεξιά), par section, par file à gauche (droite). § **οὐλαμὸς** [ναυτ.] peloton, n. m. τάξις (ordre) τῆς ναυτικῆς τακτικῆς καθ' ἣν τὰ πλοῖα μοίρας τινὸς σχηματίζουσι **τρίγωνον** ἐὰν ἦνε τρία, ἢ **τετράπλευρον** ἐὰν ἦνε τέσσαρα. Ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ναυτικῇ τακτικῇ ἀπαντῶνται τρεῖς οὐλαμοί, 1) ὁ **οὐλαμὸς πορείας** (peloton de route)· 2) ὁ **οὐλαμὸς μάχης** (peloton de combat)· καὶ 3) ὁ **σκαληνὸς οὐλαμὸς** (peloton scalène).

οὐλάνος, ου, ὁ· hulan, houlan, Uhlan, n. m. ἐλαφρὸν ἱππικόν, εἶδός τι λογχοφόρων ὑπαρχόντων ἐν Γερμανίᾳ, Αὐστρίᾳ καὶ Ῥωσσίᾳ.

οὐλεμᾶς, ᾶ, ὁ· hulema, n. m. Ἡ λέξις Οὐλεμᾶ σημαίνει τὴν τάξιν τῶν ἐγγραμμάτων, τῶν σοφῶν, εἶνε δὲ πληθυντικὸς τοῦ Ἀλήμ, ὅπερ παράγεται ἐκ τοῦ Ἴλμ τοῦ σημαίνοντος τὴν γνῶσιν. Ἡ λέξις δίδεται εἰς ὁλόκληρον τὸ σῶμα, καταχρηστικῶς δὲ εἰς ἓν ἄτομον. Τὸ σῶμα τῶν Οὐλεμάδων ἔχει μέγιστα προνόμια. Δὲν ὑπόκειται εἰς οὐδεμίαν φορολογίαν, δὲν φονεύονται, ἡ περιουσία των δὲν δημεύεται, μεταξὺ δ' αὐτῶν τηρεῖται ἀκριβὴς ἱεραρχία,

ἥτις σπανιώτατα παροραται. Πρὸς διατήρησιν δὲ τοῦ κυριωτάτου τούτου τῶν προνομίων, ἔλαβον οἱ Οὐλεμᾶ ἔκπαλαι, φοβούμενοι πάντοτε τὴν ὑπερίσχυσιν τῆς πολιτικῆς καὶ τῶν ὅπλων, ὡς νόμον θεμελιώδη τοῦ Σώματος, ὅτι, ἅμα τις ἐξ αὐτῶν λάβει εἴτε πολιτικὴν εἴτε στρατιωτικὴν θέσιν, ἐκπίπτει τοῦ βαθμοῦ του, εἴτε ὡς δικαστοῦ, εἴτε ὡς ἱερωμένου.

Τὸ Σῶμα τῶν Οὐλεμᾶ διαιρεῖται εἰς δύο κατηγορίας, τοὺς δικαστὰς καὶ τοὺς ἱερεῖς. Εἰς τὴν κλάσιν τῶν τελευταίων προσλαμβάνονται οἱ ἀδοκιμώτεροι τῶν μαθητῶν τῶν **Μενδρεσὲ** (γυμνασίων) ὅπου πάντες φοιτῶσι καλούμενοι **Σοφτᾶ** (Σπουδασταί). Καὶ οἱ μὲν ἱερεῖς δὲν δικαιοῦνται νὰ μεταπηδήσωσιν εἰς τὴν τάξιν τῶν δικαστῶν, ἐνῷ οἱ δικασταὶ δύνανται νὰ γίνωσιν ὅταν θέλωσιν ἱερεῖς ὡς ὁ Σεϊχ-ουλ-Ισλὰμ (ἀνώτατος ἀρχηγὸς τῶν Μουσουλμάνων) ἐκτελεῖ τὰς εὐχὰς τῆς στέψεως καὶ τῆς κηδείας τῶν Σουλτάνων καὶ ἄλλας δημοσίας τελετάς.

Εἰς τὸ Σῶμα τῶν Οὐλεμᾶ ὑπάγουσι καί τινας ἀπογόνους τοῦ Ἀλῆ καὶ τῆς Φατμές, τοὺς καλουμένους **Σερὶφ** ἢ **Σμὶρ** (ἱεροὺς ἄρχοντας) ὧν ὁ ἀρχηγὸς λέγεται Ναχὶμπ-σὸλ-Ἐσρὰρ καὶ ἐξισούμενος πρὸς τὸν Σεϊχ-ουλ-Ἰσλάμ, δύναται νὰ καταλάβη τὴν θέσιν του ἀφοῦ παραιτηθῆ τῆς ἀρχηγίας τῶν **Ἐμίρ**. Ἡ κατηγορία αὕτη δικάζεται ἀπὸ τὸν ἀρχηγόν της, καὶ ἐὰν ἀκόμη ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων εἶνε ξένος πρὸς τὸ Σῶμα.

Τὸ Σῶμα τῶν **Οὐλεμᾶ** διαιρεῖται εἰς πέντε κλάσεις.

Ἡ πρώτη ὀνομάζεται τῶν μεγάλων **Μολλάδων**, ὑποδιαιρεῖται δὲ εἰς τοὺς Στρατοδίκας τῆς Ῥούμελης καὶ τῆς Ἀνατολῆς, εἰς τοὺς δικαστὰς τῆς Πόλεως, τῆς Μέκκας καὶ τῆς Μεδίνας καὶ τοὺς ἄλλους ἀνωτάτους δικαστάς.

Ἡ δευτέρα κλάσις λέγεται τῶν μικρῶν Οὐλεμᾶ καὶ ἐξ αὐτῆς λαμβάνονται οἱ ἀρχιδικασταὶ τῶν δευτερευουσῶν πόλεων.

Ἡ τρίτη περιλαμβάνει τοὺς **Μουφτῆδες** ἤτοι τοὺς ἐφόρους τῶν τεμενῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

Ἡ τετάρτη περιλαμβάνει τοὺς **Μουλαζὴμ** ἤτοι τοὺς δοκίμους.

Καὶ ἡ πέμπτη τοὺς **Ναχχὶμπ** ἢ τοποτηρητὰς τῶν Μολλάδων καὶ Καδήδων.

Διὰ νὰ φθάση τις εἰς τὴν πρώτην κλᾶσιν ἀπαιτεῖται νὰ διέλθη ὅλας τὰς τάξεις τῶν **Μουδερὶς** (διδακτόρων). Διὰ τὰς λοιπὰς τέσσαρας ἀρκεῖ νὰ ἐφοίτησεν εἰς Μενδρεσὲν ὡς Σοφτᾶς.

Τὰ κατώτερα κληρικὰ ἀξιώματα εἶνε **Σέϊχης** (κῆρυξ), **Ἰμάμης** (ἱερεύς), **Κιατὶμπ** (γραφεύς), **Μουεζὶν** (ψάλτης), **Κάϊμ** (νεωκόρος).

Ὁ **Σεϊχουλισλάμης** εἶνε ὁ **Μουφτῆς** τῆς πρωτευούσης, ἀρχιδικαστὴς καὶ ἀρχιερεύς, εἶδος πνευματικοῦ ἀρχιχαγκελαρίου. Αὐτὸς ἐκδίδει τοὺς ἀνεκκλήτους φετφάδες δι' ὧν καὶ Σουλτᾶνον ἐκθρονίζει.

Καδῆς εἶνε ὁ ἁπλοῦς δικαστής.

Χόντζας ὁ γραμματοδιδάσκαλος.

Χατζῆς ὁ προσκυνητής.

Οἱ **Δερβίσσαι** (**derviche**) δὲν εἶνε ὡς συνήθως νομίζεται, μοναχοὶ τοῦ Ἰσλάμ, διότι ἡ θρησκεία τοῦ Μωάμεθ δὲν ἀναγνωρίζει μοναχοὺς κατὰ τὸ σύστημα τῶν Ἰνδῶν καὶ Χριστιανῶν. Τὰ τάγματα ταῦτα ἐκ καταστρατηγήσεως τοῦ Κορανίου λέγοντος ὅτι «ἐν τῇ πτωχείᾳ ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα» συνεστήθησαν τριάκοντα ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μωάμεθ, ηὐξήθησαν δὲ τόσον, ὥστε σήμερον ἀριθμοῦνται εἰς τριάκοντα καὶ ἕξ. Τὸ ἐπισημότερον πάντων εἶνε τὸ τῶν Μεβλεβῆ (τῶν ὀρχουμένων, στριφογυριζόντων, **derviches tourneurs**).

Οἱ **Γενίτσαροι** ἦσαν καὶ αὐτοὶ τὸ κατ' ἀρχὰς **Μπεκδασῆ-δερβὶς** (**bektachis**) ἀπὸ τῶν ἱδρυτῶν τῶν **Μπεκδάς**, ὅστις κατὰ τὸν Χόμμερ ἐμιμήθη τὸ τάγμα τῶν Ἱπποτῶν τῆς Ῥόδου. Ἀλλὰ τῶν Γενιτσάρων μεταβληθέντων εἰς καθ' αὐτὸ στρατιωτικοὺς ἀπέμειναν οἱ **Μπεκδασῆ-δερβὶς** οἵτινες κατὰ παράδοξον συγκυρίαν κατεστράφησαν μετὰ τῶν Γενιτσάρων τῷ 1826.

Ἄλλα τάγματα εἶνε οἱ **Ῥουφαΐ**, οἱ **Οὐβέϊς** οἵτινες κατὰ μίμησιν τοῦ ἱδρυτοῦ των ἔπρεπε νὰ θραύωσι δύο ὀδόντας διότι ὁ προφήτης ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Ὀχχὺδ εἶχεν ἀπολέσει δύο ὀδόντας. Ἔπειτα τὸ τάγμα τῶν **Κχαδηρῆ**, εἷς δ' ἐξ αὐτῶν ὁ Ἐμποὺλ-Χασὰν-Σαδελῆ ἀνεκάλυψε τὸν καφὲν δι' ὃ καὶ πάτρων τῶν καφετζήδων λογίζεται.

Αἱ θεωρίαι τῶν **Ἡσυχαστῶν** αὐτῶν εἶνε παραδοξόταται. Φρονοῦσιν ὅτι πᾶς Μουσουλμᾶνος εὑρισκόμενος ἔξω τοῦ **Καάμπα**, πρὸς τὴν Ἱερὰν ταύτην Πέτραν τῆς Μέκκας πρέπει ν' ἀποβλέπη. Ἐπειδὴ ὅμως αὐτοὶ εὑρίσκονται ἐν αὐτῇ τῇ **Καάμπᾳ** ἤτοι ἐν τῇ θρησκείᾳ, εἶνε ἐλεύθεροι νὰ πρεσβεύουν ὅ,τι θέλουν.

Διὰ τοῦτο οἱ **Μεβλεβῆ** κλίνουσι πρὸς τὸν Χριστιανισμόν. Οἱ **Ῥουφαΐ** πρὸς τὸν Ἰουδαϊσμόν, οἱ δὲ **Μπεκδασῆ** ἦσαν πανθεϊσταί.

Τοιοῦτος ὁ Μουσουλμανικὸς κλῆρος ἀποτελῶν ἐν γένει πάντας τοὺς δυναμένους ν' ἀναγινώσκουσι καὶ δὴ τὴν Ἀραβικὴν ἐν ᾗ διδάσκονται τὰ θεῖα τοῦ Κορανίου ῥήματα, ἀποτελοῦντας τοὺς δικαστάς, τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς μοναχούς.

οὐλή, ῆς, ἡ, **cicatrice, n.f.** τὰ ἴχνη ἅτινα ἐγκαταλείπει πᾶν τραῦμα μετὰ τὴν ἴασίν του, ἤτοι τὸ σημάδι τῆς πληγῆς.

οὐλικός, ή, όν· **gingival, ale, aux** (ἐκ τοῦ λατ. **gingiva, gencive**) **adj.** ὁ ἀνήκων εἰς τὰ οὖλα, **qui appartient aux gencives**; || βλεννογόνος τῶν οὔλων, **muqueuse gingivale**; λέγουσιν ἐπίσης **gencival**.

οὐλῖτις, ιδος, ἡ· **gingivite, n. f.** φλεγμονὴ τῶν οὔλων, **inflammation des gencives**.

οὐλόθριξ, ιχος, ὁ καὶ ἡ· ὁ ἔχων σγουρά, κατσαρὰ μαλλιά, **qui a les cheveux crépus (frisés)**.

οὖλον, ου, τό· κοινῶς τὸ **γοῦλι**, **gencive, n. f.** τὰ οὖλα, κοινῶς τὰ γούλια, ἤτοι ἡ περὶ τοὺς ὀδόντας σάρξ· «οὖλα, αἱ περὶ τὰς τῶν ὀδόντων ῥίζας σάρκες» Πολυδ. 2, 94. **βλ. καὶ ἔνουλα·** || ἡ ἐξοίδησις τῶν οὔλων, **la tuméfaction des gencives**.

οὖλος, η, ον· ὁ σγουρός, ὁ κατσαρός, crépu, e, adj. frisé, ée, adj.

οὖλος [ἀρχ.], ἐπιθ. καὶ ἰων. σχημ. τοῦ ὅλος, ἀκέραιος, τέλειος.

οὐλότης, ητος, ἡ· ἡ σγουρότης, ἡ ἰδιότης τοῦ οὔλου, qualité de ce qui est frisé ; frisure, n. f.

οὐλόφυλλος, ος, ον· ὁ ἔχων συνεστραμμένα, κατσαρὰ φύλλα, aux feuilles frisées.

οὐλτραμαρίνη, ης, ἡ [ξεν.], outremer, n. m. βλ. **κύανος**· ὡραῖον κυανοῦν χρῶμα, ὅπερ ἄλλοτε μὲν ἐλαμβάνετο ἐκ τοῦ λαζουλίθου, νῦν δὲ παρασκευάζεται τεχνητῶς, διὰ θερμάνσεως μίγματος φυσικῆς ἀργίλλου ἢ καολίνου μετὰ κεκαυμένης σόδας, θείου καὶ ξυλάνθρακος, εἰς ποσὸν 10 ἑκατομμ. χγρ. κατ' ἔτος ἐν εἰδικοῖς ἐργοστασίοις. Ἀποτελεῖται δὲ χημικῶς ἐξ ὀξυπυριτίου (37-40 %), ἀργίλλου (23-29 %), νάτρου (18-21 %) καὶ θείου (8-13 %). Ἐν τῷ ὕδατι εἶνε ἀδιάλυτος· ὀξέα δὲ διαλύματα ἀποχρωματίζουσιν αὐτὴν ἀποβαλλομένου ὑδροθείου. Ἡ οὐλτραμαρίνη χρησιμεύει εἰς τὴν ζωγραφικήν, τὴν τυπωτικὴν ὑφασμάτων, τὴν λιθογραφίαν, κτλ. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ πρασίνη καὶ ἰόχρους καὶ ἐρυθρὰ οὐλτραμαρίνη λαμβανόμεναι διά τινων τροποποιήσεων ἐν τῇ παρασκευῇ αὐτῆς.

οὐλῶ (έω), ἐπουλῶ, cicatriser ; κλείω τὴν πληγήν, fermer, dessécher, en parlant d'une blessure.

οὐλώσιμος, η, ον· cicatrisable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ ἐπουλωθῇ (**ἐπουλώσιμος**), qui peut se cicatriser.

οὔλωσις, εως, ἡ· cicatrisation, n. f. τὸ φράξιμον τῆς πληγῆς (**ἐπούλωσις**).

οὐμάλια, ἡ [Αἰτωλικὸν ἰδίωμα], ὁμαλὸν ἔδαφος.

οὐμοριστικός, ή, όν, κτλ. [ξεν.], βλ. **χιουμοριστικός**, κτλ.

οὔνεζα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **βρόχος**, laguis, n. m. maillon, n. m. || πιάνω μὲ οὔνεζα· βλ. **βροχίζω**, couler un maillon.

οὔπω [ἐπίρ.], οὐχὶ εἰσέτι, ὄχι ἀκόμη, pas encore ; || ὅσον οὔπω = ἐντὸς ὀλίγου, sous peu ; μετ' οὐ πολύ, bientôt ; τὸ ταχύτερον, au plus tôt ; ἄνευ ἀναβολῆς, sans délai, incessament.

οὐρά, ᾶς, ἡ· queue, n. f. ἢ **ἄκρον**, λέγεται γενικῶς τὸ ὄπισθεν μέρος ἀντικειμένου τινός· || **οὐρά**, queue, n. f. (ἡ κέρκος), τὸ ἐπὶ ζώων τινῶν εὑρισκόμενον ὀπίσθιον κινητὸν ἄκρον ὅπερ εἶνε συνέχεια τῆς σπονδυλικῆς στήλης· γενικῶς καλεῖται **οὐρὰ** τὸ ἀντίθετον μέρος τῆς κεφαλῆς· || ἐπὶ τῶν φυτῶν καλεῖται queue τὸ **στέλεχος** ἢ **μίσχος** (κοινῶς τὸ κοτσάνι)· || ἐπίσης καλοῦνται queue **οὐρὰ** ἢ **ἄκρον**, διάφορα μέρη διαφόρων ἐργαλείων καὶ ἄλλων ἀντικειμένων ἔχοντα ὁμοιότητα οὐρᾶς· || ἡ οὐρὰ τοῦ σκύλου, la queue (κυνηγ. le fouet) du chien ; || δὲν εἶνε ἄνθρωπος νὰ τοῦ πατήσῃς τὴν οὐράν [φρ. μεταφ.], il ne faut pas lui marcher sur le pied ; || ἐτράβηξε τὴν οὐράν του [ἀπὸ τὴν ὑπόθεσιν], il a tiré son épingle du jeu ; || πίσω ἔχει τὸ ἀχλάδι τὴν οὐρὰν [παροιμ.], à la queue gît le venin ; il n'y a rien de plus difficile à écorcher que la queue (λέγεται περὶ τῶν ὑπαρχουσῶν μετέπειτα δυσχερειῶν, κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ὑποθέσεως τινός, ἢ τὴν κατασκευὴν τινός)· || ἔχει χρήματα μὲ τὴν οὐράν, il est cousu d'argent ; c'est le père aux écus ; || ἔβαλε κάτω τὴν οὐράν του [φρ.], il a baissé l'oreille (κατεβάσε τὰ αὐτιά του)· || — τοῦ λίθου· βλέπε **βάθος**· || ἡ οὐρὰ τῆς σκανδάλης, queue de la détente ; || ἡ οὐρὰ τῆς σκάφης (ὅπλου, κτλ.), queue du bassinet ; || ἡ οὐρὰ (ἢ τὸ ἄκρον) τοῦ ναυκλάστρου, queue de torpille ; βλ. **ναύκλαστρον** || [ὀχυρωτ.] —, queue de [la] tranchée ; ἡ **οὐρά**, ἤτοι ἡ εἴσοδος τοῦ ὀρύγματος· τὸ μέρος τοῦ ὀρύγματος ἔνθα οἱ πολιορκοῦντες ἐναποθέτουσι τὰ ὑλικά των καὶ τὰ πολεμοφόδια· || — τοῦ πυραύλου, baguette de fusée ; βλ. **ῥάβδος**. § [συνεκδ.] **οὐρά**, ἡ ἀκολουθία (ἐξ ἀτόμων), suite, n. f. § [ναυτ.] **οὐρά**, arcasse [de la poupe] n. f. διὰ τῆς λέξεως ταύτης σημαίνεται τὸ κάτω μέρος τῆς πρύμνης τῶν παλαιῶν ἱστιοφόρων πλοίων, ἥτις ἦτο σχήματος τετραγώνου· ἀπετελεῖτο δὲ ἡ οὐρὰ ἐκ σειρᾶς δοκῶν δικράνων, ὁριζοντίως τεθειμένων, τῆς μὲν ὑπὸ τὴν δέ, στηριζομένων διὰ τοῦ τραχήλου των ἐπὶ τοῦ ποδοστήματος, καὶ διὰ τῶν ἄκρων των ἐπὶ τῆς λεγομένης ἀκάνθης. § [ναυτ.] —, fouet, n. m. τεμάχια σχοινίου ἢ πλεξίδος, εἰς ἃς καταλήγει ὁ τρόπος τροχίλου, ἢ σχοινίον τι ἢ σύσπαστον, δι' οὗ ἀναδένεταί τι. § [ἱππολ.] **οὐρά**, queue, n. f. τμῆμα τοῦ κορμοῦ τοῦ ἵππου κείμενον εἰς τὸ ὀπίσθιον ἄκρον αὐτοῦ, ἀποτελούμενον ἐκ 18 σπονδύλων ἢ κοκκύγων καλουμένων· || ἀποκόπτειν τὰς τρίχας τῆς οὐρᾶς, faire la queue ou rafraîchir la queue ; || ἀνακινεῖν, ἀναπάλλειν τὴν οὐράν, jouer de la queue, battre de la queue, ou quoailler, κυρίως λέγεται περὶ ἵππου, ὅστις ἔχει τὴν ἕξιν εἴτε ἐν ἠρεμίᾳ εἴτε ἐν κινήσει εὑρισκόμενος νὰ κινῇ συνεχῶς τὴν οὐράν του, ὡς τοῦτο πράττει ὁ κύων· || queue à l'anglaise = anglaiser ; || **μύουρος ἵππος**, queue de rat, οὗτινος ἔχουσι τὸ πλεῖστον ἀποπέσει αἱ τρίχες τῆς οὐρᾶς· || **ἀποκόπτειν τὴν οὐρὰν τοῦ ἵππου**, écourter un cheval, ou cheval écourté, ἢ ἵππος καλοβὸς τὴν οὐρὰν ἢ κόλουρος, οὗτινος ἀπεκόπη τεμάχιον ἐκ τῆς ἄκρας τῆς οὐρᾶς. § [τακτ.] **οὐρά**, ἡ· queue ; ἔκφρασις σημαίνουσα τὸ ἀντίθετον τῆς κεφαλῆς (βλ. tête), ὑποδεικνύουσα δὲ τὸ τελευταῖον ὀργανικὸν τμῆμα στρατεύματος, ἐφοδιοπομπῆς, κτλ. ἡ οὐρὰ τῆς φάλαγγος, queue de la colonne ; βλ. **ὀπισθοφυλακή**. Ἐν τῇ **ναυτικῇ τακτικῇ** (tactique navale) **οὐρά**, queue, n. f. καλεῖται τὸ τελευταῖον πλοῖον γραμμῆς, τάξεως ἢ σχηματισμοῦ τινος.

οὐραγγουτάγκος, ου, ὁ· orang-outang, n. m. ἢ Πίθηκος ὁ Σάτυρος. Γένος πιθήκων, ἀνῆκον εἰς τοὺς Ἀκέρκους Στενορρίνους πιθήκους, τοὺς ἀνθρωποειδεῖς, διακρινόμενος δὲ τῶν ὁμοίων Γορίλλα καὶ Χιμπανζῆ διὰ πα-

χέων, σαρκωδῶν τυλωμάτων ἐπὶ τῶν γνάθων, τῶν σχεδὸν μέχρι τοῦ ἐδάφους ἐκτεινομένων βραχιόνων του καὶ τοῦ ἄνευ ὄνυχος ἀντίχειρος τῶν ὀπισθίων ἄκρων του. Οἱ νεαροὶ οὐραγγουτάγκοι ἔχουσι τὸ κρανίον στρογγύλον καὶ τὸ πρόσωπον ἀνθρωποειδές, σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως παραμορφοῦνται ταῦτα ἕνεκα τῆς πρὸς τὰ πρόσω αὐξήσεως τῶν γναθιαίων ὀστῶν καὶ τῶν ῥηθέντων τύλων.

οὐραγία, ας, ἡ [ναυτ.], arrière-garde, n.f. ἡ **ὀπισθοφυλακή**· καλοῦνται οὕτως ἐν τῇ ναυτικῇ τακτικῇ τὰ πλοῖα τὰ εὑρισκόμενα εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος σχηματισμοῦ τινὸς (ordre).

οὐραγός, οῦ, ὁ· serre-file, n. m. ἀξιωματικὸς ἢ ὑπαξιωματικὸς ὅστις τάσσεται ὄπισθεν τοῦ 2 ζυγοῦ παρατεταγμένου στρατεύματος· || **οὐραγός,** ὁ· **οὐραγόν,** τὸ [ναυτ. τακτ.], serre-file, n. m. τὸ ἐπ' οὐρᾶς γραμμῆς τινος ἢ φάλαγγον πλοῖον.

οὐραδίζω, μέλ. ίσω [ναυτ.], godiller; κινῶ καὶ κυβερνῶ λέμβον δι' οὐραδίου (godille).

οὐράδιον, ου, τὸ [ναυτ.] κοινῶς **γουργοῦλα**, godille, n. f. ou aviron de queue. Κώπη διατεθειμένη πρύμνηθεν πρὸς κίνησιν μικρᾶς λέμβου. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ ναύτης ἱστάμενος ὄρθιος ἐν τῷ θαλάμῳ καὶ ἐστραμμένος πρὸς πρύμναν θέτει τὸ ἄσκωμα (garniture de cuir) ἐν τῷ ἐπὶ τῆς πρυμναίας ἐπισκαλμίδος κοιλώματι, καὶ κρατῶν δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τὸ **ἐγχειρίδιον** τῆς κώπης (poignée) βυθίζει τὴν **πλάτην** (plat) ἐν τῇ θαλάσσῃ χειρίζων αὐτὴν εἰς τρόπον ὥστε νὰ σχηματίζῃ πεπλαγιασμένον ὀκτὼ ἐν τῷ ὕδατι, πρὸς κίνησιν καὶ κυβέρνησιν συνάμα τῆς λέμβου.

οὐραιμία, ας, ἡ· urémie, n. f. δηλητηρίασις τοῦ αἵματος διὰ τῆς οὐρίας, παρατηρουμένη εἰς τὰς νεφρίτιδας, intoxication du sang par l'urée, observée dans les néphrites. Οὐραιμία καλεῖται ἡ ἐν τῷ αἵματι παραμονὴ μέρους ἢ τοῦ ὅλου τῶν ἀποτριμμάτων τῆς ἐν τῷ ὀργανισμῷ ἐναλλαγῆς τῆς ὕλης ἅτινα κατὰ φύσιν ἀποβάλλονται διὰ τῶν οὔρων ἀποτελοῦντα τὰ στερεὰ τούτων συστατικά. Ἐπέρχεται ὅταν οἱ νεφροὶ πάσχοντες ἀδυνατοῦσι νὰ ἐπαρκέσωσι εἰς τὴν λειτουργίαν ἑαυτῶν, ἀποτελεῖ δὲ σοβαρώτατον σύμπτωμα τῶν νόσων τῶν νεφρῶν, ἐκδηλούμενον διὰ κεφαλαλγίας, ὑπνηλίας, γαστροεντερικῶν διαταραχῶν, δυσπνοίας, ἀμαυρώσεως, δυσηκοΐας, μανιακῶν ἢ μελαγχολικῶν προσβολῶν καὶ σπασμῶν μερικῶν ἢ καθολικῶν, οἵτινες, ὡς ἐν τῇ ἐπιληψίᾳ, τονικοὶ ὄντες κατ' ἀρχὰς καὶ εἶτα κλονικοὶ ἀκολουθοῦνται ὑπὸ βαθέος κώματος. Τὰ φαινόμενα ταῦτα συνυπάρχουσιν ἐν ποικίλοις συνδυασμοῖς καὶ διάφορα τὴν ἔντασιν. Τὰ ἐπισχεθέντα στερεὰ συστατικὰ τοῦ οὔρου ἐκκρίνονται ἐν μέρει ἀναπληρωματικῶς ἀπὸ τοῦ δέρματος καὶ διὰ τῶν ἐμέτων καὶ τῆς διαρροίας. Ἡ βαρεῖα οὐραιμία ἐπιφέρει τὸν θάνατον τὸ πολὺ ἐντὸς ἡμερῶν τινων· ἠπιωτέρα δὲ οὖσα διαρκεῖ ἐπὶ τινας ἑβδομάδας. Ἐν δὲ τῇ θεραπείᾳ ἐπιδιώκομεν πρῶτον τὴν ἐπίρρωσιν τῆς ἐκκριτικῆς ἐνεργείας τῶν νεφρῶν, τοῦ δέρματος καὶ τῶν ἐντέρων διὰ διουρητικῶν, διαφορητικῶν καὶ καθαρτικῶν φαρμάκων, πολεμοῦμεν δὲ καὶ τὰς ἐκδηλώσεις ἀναλόγως.

οὐραιμικός, ή, όν· urémique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν οὐραιμίαν, qui a rapport à l'urémie; || οὐραιμικαὶ ἀνωμαλίαι, accidents urémiques.

οὐραῖον, ου, τὸ [στρατ.] culasse, n. f. καλεῖται οὕτω γαλλιστὶ τὸ ὀπίσθιον μέρος τῶν πυροβόλων ὅπλων ἐν γένει. Τὴν σήμερον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ φορητὰ καὶ μὴ πυροβόλα ὅπλα εἶνε **ὀπισθογεμῆ** (ὀπισθογεμὲς ἢ ὀπισθόγομον, se chargeant par la culasse), συνεπῶς ἐδέησε τὸ ὀπίσθιον τοῦτο μέρος ν' ἀποφραχθῇ διὰ φρακτικοῦ τινὸς μηχανήματος (βλ. **ἀπόφραξις**, fermeture, καὶ **ἐμφρακτήρ**, obturateur), ὅθεν εἰς τὰ φορητὰ πυροβόλα ὅπλα καλεῖται **οὐραῖον**, κοινῶς ἡ **κωλάθρα** (culasse des armes à feu portatives), καὶ εἰς τὰ πυροβόλα καλεῖται **πυγαῖον**· βλ. λέξιν· || **οὐραῖον θαλαμιδιωτόν**, culasse à chambre, οὐραῖον φέρον τὴν θαλάμην· || θήκη τοῦ οὐραίου, boîte de culasse; βλ. θήκη· || οὐραῖον καραβίνης, culasse de carabine; || οὐραῖον τυφεκίου, culasse de fusil; || οὐραῖον βραχυκάννου, culasse de mousqueton; || οὐραῖον πιστολίου, culasse de pistolet; || **κινητὸν οὐραῖον**, culasse mobile; βλ. Gras (fusil) καὶ Chassepot. Τὸ κινητὸν οὐραῖον τοῦ γαλλικοῦ ὅπλου ὑποδείγματος (modèle) 1886 περιλαμβάνει προσέτι **συνδετικὸν** τινὰ **κοχλίαν τοῦ κυλίνδρου καὶ τῆς ἐπωστρίδος** (vis d'assemblage du cylindre et de la tête mobile); || **ὁλόσωμον οὐραῖον**, culasse à bloc (ἢ πυγαῖον, προκειμένου περὶ πυροβόλων)· ἀποτελούμενον ἐξ ὁλοσώμου τεμαχίου· βλ. **ἀπόφραξις**, fermeture à piston, arme à tiroir καὶ ἐφεξῆς· || **περιστρεφόμενον οὐραῖον** ἢ **πυγαῖον** (ἀναλόγως), culasse tournante.

οὐραιοποιός, οῦ, ὁ· forgeur de culasses; ὁ κατασκευάζων οὐραῖα.

οὐραῖος, αία, αῖον [ζωολ.] τῆς οὐρᾶς, τῆς κέρκου, caudal, ale; || οὐραῖον πτερύγιον τῶν ἰχθύων καὶ κητῶν, nageoire caudale; || οὐραῖα πτερά, plumes caudales.

οὐραιόω-ῶ, μέλ. ώσω (τὴν κάννην), enculasser un canon, τίθημι, τὸ οὐραῖον ἐπὶ τῆς κάννης.

οὐραιωτής, οῦ, ὁ· enculasseur, n. m. ὁ ἐργάτης ὁ θέτων τὰ οὐραῖα ἐπὶ τῆς κάννης.

οὐρανία σφαῖρα, 1) βλ. **οὐρανός,** 2) **σφαῖρα**· συνήθως κοίλη καὶ ἐκ πεπιεσμένου χάρτου κατασκευαζομένη, ἐφ' ἧς παρίστανται χάριν τῆς διδασκαλίας οἱ ἀστέρες, οἱ ἀστερισμοὶ καὶ οἱ οὐράνιοι κύκλοι ὡς ἔχουσιν ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ.

οὐράνιον, ου, τό· uranium, n. m. μέταλλον ἐκ τῶν σπανίων, οὗτινος τὰ κυριώτερα ὀρυκτὰ εἰσὶν ὁ πισσουρανίτης, ὁ οὐρανίτης, ὁ χαλκόλιθος, ὁ ἰωανίτης (ὧν ἔνυδρον θειϊκὸν οὐράνιον καὶ ἀπαντῶν ἐν Βοημίᾳ) καὶ ἡ ὤχρα τοῦ οὐρανίου ἤτοι ὑδροξείδιον αὐτοῦ.

οὐράνιος, α, ον· céleste, adj. ὁ ἀνήκων

εἰς τὸν οὐρανόν, τοῦ οὐρανοῦ, de ciel ; || οὐράνιον σῶμα, corps céleste ; || ὁ πατὴρ ὁ οὐράνιος, le père céleste ; ὁ Θεός, Dieu ; || τὰ οὐράνια πνεύματα, les esprits célestes ; || οὐράνιον τόξον, arc-en-ciel ; βλ. τόξον οὐράνιον. § [συνεκδ.] **οὐράνιος**, θεῖος, α, ον, divin, ine ; θαυμάσιος, α, ον, sublime; prodigieux, euse ; merveilleux, euse ; || οὐράνιον κάλλος, beauté merveilleuse.

οὐρανισκοπλασία, ας, ἡ· uraniscoplastie (οὐρανίσκος, palais καὶ πλάσις, formation), n. f. [χειρουρ.] πλάσις τοῦ σαρκώδους μέρους τοῦ οὐρανίσκου· λέγουσιν ἐπίσης uranoplastie.

οὐρανισκοστεοπλασία, ας, ἡ· uraniscostéoplastie (οὐρανίσκος, palais, ὀστοῦν, os καὶ πλάσις formation), n. f. [χειρουρ.] ἀνακαίνισις τοῦ θόλου τοῦ οὐρανίσκου. Λέγουσιν ἐπίσης uranostéoplastie.

οὐρανισκοπρόφερτος, ος, ον καὶ οὐρανισκόφωνος [γραμμ.] palatal, e, aux· λέγεται περὶ τῶν γραμμάτων ἅτινα προφέρονται διὰ τοῦ οὐρανίσκου, ὡς εἶνε τὰ ἑλληνικὰ σύμφωνα κ, γ, χ, καὶ τὰ γαλλικὰ φωνήεντα é et i.

οὐρανίσκος, ου, ὁ· palais (m.) [de la bouche], καλεῖται οὕτω διὰ τὸ θολωτὸν αὐτῆς σχῆμα, ἡ ὑπερῴα τοῦ στόματος καὶ ἰδίως ἡ σαρκώδης· || ὁ τοῦ οὐρανίσκου, palatin, ine, adj. || ὀστᾶ, νεῦρα τοῦ οὐρανίσκου, os, nerfs palatins ; || ἀδένες τοῦ οὐρανίσκου, glandes palatines. § —, coupole, n. f. βλ. θόλος.

οὐρανισκόφωνος, ος, ον· βλ. οὐρανισκοπρόφερτος.

οὐρανίτσκος, ὁ [διάλ. Οἰνόης], ὁ οὐρανίσκος, ἡ ὑπερῴα τοῦ στόματος.

οὐρανογνωσία, ας, ἡ· uranognosie, n.f. οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει συνώνυμον τῆς λέξεως **ἀστρονομία.**

οὐρανογνωστικός, ή, όν· uranognostique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν οὐρανογνωσίαν.

οὐρανογραφία, ας, ἡ· περιγραφὴ τοῦ οὐρανοῦ, description du ciel, uranographie. n. f. ἐπιστήμη σκοποῦσα τὴν περιγραφὴν τοῦ οὐρανοῦ.

οὐρανογραφικός, ή, όν· uranographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν οὐρανογραφίαν· || μελέται οὐρανογραφικαί, études uranographiques.

οὐρανογράφος, ου, ὁ· uranographe (οὐρανὸς καὶ γράφειν, περιγράφειν, décrire) n.m. συγγραφεὺς περιγραφῆς τοῦ οὐρανοῦ, auteur d'une description du ciel. Σοφὸς καταγινόμενος εἰς τὴν οὐρανογραφίαν, savant qui s'occupe d'uranographie.

οὐρανόθεν [ἐπίρ.], ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, du ciel ; ἄνωθεν, ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ οὐρανοῦ, ἐξ οὐρανῶν, du haut des cieux; ἐκ τοῦ ὕψους, ἐκ τῶν ἄνω, d'en haut.

οὐρανοκαταίβατος, ος, ον· ὁ ἀπροόπτως ἐπελθών, ὡς ἐὰν προῆλθεν ἐξ οὐρανοῦ, tombé (descendu) du ciel ; [συνεκδ.] ἐξαίρετος, ἐκλεκτός, exquis, se, adj. σπάνιος, rare, adj.

οὐρανοκόλλητος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], γιγάντιος, κολοσσαῖος, **οὐρανομήκης.**

οὐρανόλιθος, ου, ὁ (uranolithe, n. m. οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει) pierre qui tombe du ciel ; λέγεται συνηθέστερον **ἀερόλιθος,** aérolithe καὶ **βολίς,** bolide. Μᾶζαι λιθοειδεῖς ἀπὸ τῆς ἀτμοσφαίρας καταπίπτουσαι ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ οὖσαι συντρίμματα βολίδων καὶ ἔχουσαι βάρος ποικίλον μέχρι 200 χγρ. Περὶ τῆς καταγωγῆς αὐτῶν βλ. ἐν λέξει **βολίδες.** Σύγκεινται δὲ οἱ οὐρανόλιθοι ἐκ διαφόρων μετάλλων καὶ ὀξειδίων πάντων ἐκ τῶν καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ὑπαρχόντων· τινὲς δὲ ἀποτελοῦνται σχεδὸν μόνον ἐκ σιδήρου, ἔχοντες βάρος μέχρι 1000 χ.γρ. Μέγα πλῆθος τοιούτων οὐρανολίθων πίπτει κατ' ἔτος ἐπὶ τῆς γῆς, πολλαχοῦ δὲ ὑπάρχουσι συλλογαὶ αὐτῶν. Ἐνίοτε ποιοῦσι μεγίστας καταστροφὰς πίπτοντες εἰς ᾠκημένους τόπους, καὶ δὴ μεθ' ὁρμῆς ἱκανῆς νὰ ἐμβυθίσῃ αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ εἰς βάθος μέτρου καὶ πλέον.

οὐρανολογία, ας, ἡ· uranologie (οὐρανὸς καὶ λόγος, discours) n.f. πραγματεία περὶ τοῦ οὐρανοῦ, traité du ciel.

οὐρανολογικός, ή, όν· uranologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν οὐρανολογίαν· || δοκίμια οὐρανολογικά, essais uranologiques.

οὐρανομετρία, ας, ἡ· uranométrie (οὐρανὸς καὶ μετρῶ) n. f. τέχνη τοῦ μετρεῖν οὐρανίους ἀποστάσεις, art de mesurer des distances célestes. Ἐπίσης κατάλογοι τοῦ μεγέθους τῶν ἀστέρων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καταμετρήσεως τῆς λάμψεως αὐτῶν.

οὐρανομετρικός, ή, όν· uranométrique, adj. ἀφορῶν τὴν οὐρανομετρίαν, qui a rapport à l'uranométrie ; || μέθοδοι οὐρανομετρικαί, procédés uranométriques.

οὐρανόμετρον, ου τό· uranomètre, n.m. ὄργανον πρὸς καταμέτρησιν τῶν ἀποστάσεων ἐν τῷ οὐρανῷ, instrument pour mesurer des distances dans le ciel.

οὐρανομήκης, ης, ες· ὁ οὐρανοῦ μῆκος ἔχων, ὑψηλότατος, très-haut ; ὁ μέχρις οὐρανοῦ ὑψηλός, φθάνων μέχρις οὐρανοῦ, qui touche au ciel.

οὐρανόπεμπτος, ος, ον· ὁ ἐξ οὐρανοῦ ἀποστελλόμενος, envoyé du ciel.

οὐρανόραμα, ατος, τό· uranorama, n.m. [φυσ.] μηχάνημα παριστῶν τὰ οὐράνια σώματα καὶ τὰς κινήσεις αὐτῶν.

οὐρανός, οῦ, ὁ· ὁ οὐράνιος θόλος, ἢ οὐρανία σφαῖρα, ἢ τὸ στερέωμα, ciel n. m. ἤτοι ἡ ἄπειρος ἔκτασις ἐν ᾗ κινοῦνται οἱ ἀστέρες· βλ. κατωτέρω· || ἀπέχουσιν ὅσον οὐρανὸς ἀπὸ γῆς, ils diffèrent comme ciel et terre ; || Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, notre Père qui êtes aux cieux ; || ἀνυψῶ μέχρι τρίτου οὐρανοῦ, élever jusqu'au ciel (jusqu'aux nues); porter aux nues. § — κλίνης, ciel [de lit]; ἐπιστέγασμα κλίνης, ἡμικυκλικὸν μετὰ παραπετασμάτων, baldaquin, n. m. ἐπιστέγασμα ξύλινον κλίνης, dais, n. m. || [ναυτ.] οὐρανός, dôme ; κάλυμμα ἐξ ὀθόνης τιθέμενον ἄνωθεν καθόδου πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῆς βρο-

χῆς· συν. τοῦ **κάλυμμα**, capot, coiffe; || —, ciel, ἢ ὁ οὐρανὸς τῆς ἑστίας. ciel du foyer, ἡ κατέχουσα τὸν ἄνωθεν τῆς ἑστίας ἀτμολέβητος ἄμεσος θερμαινομένη ἐπιφάνεια· || —, ciel, μεταφ. σημαίνει τὴν **ἀτμόσφαιραν**, τὸ **κλίμα** (climat) ἢ τὸν **καιρόν**, π. χ. ciel orageux, couvert, κτλ. **καιρὸς** θυελλώδης, συννεφώδης, κτλ. le ciel de l'Italie, τὸ κλίμα τῆς Ἰταλίας· βλ. καὶ **καιρός**, temps. § **οὐρανός**, ciel, ἢ **οὐρανία σφαῖρα** ἢ **στερέωμα**, ὁ φαινόμενος ὅτι περιβάλλει τὴν γῆν εἰς μεγίστην ἀπόστασιν ἐν εἴδει κοίλης σφαίρας θόλος, ἐφ' οὗ φαίνονται προσηλωμένοι οἱ ἀστέρες. Πράγματι οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ ὁ ἄνευ πέρατος χῶρος, τὸ διάστημα ἐν ᾧ κεῖνται καὶ κινοῦνται τὰ οὐράνια σώματα, τὸ δὲ φαινόμενον ἐν εὐδίᾳ κυανοῦν αὐτοῦ χρῶμα ἀνήκει εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς γῆς, ἥτις ἐκ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, κυρίως τὰς κυανᾶς ἀνακλᾷ καὶ διασκεδάζει ἀκανονίστως ἐν ἑαυτῇ· ἄνευ τῆς ἀνακλάσεως ταύτης ὁ οὐρανὸς θὰ ἐφαίνετο μέλας καὶ ὄντως ἀπὸ ὑψηλῶν κορυφῶν ὀρέων φαίνεται σκοτεινότερος διὰ τὴν ἐλάσσονα παρεμπίπτουσαν μᾶζαν ἀέρος. Πρὸς μέτρησιν τῆς ποικιλλούσης κυανότητος τοῦ οὐρανοῦ ἐποιήθησαν εἰδικὰ ὄργανα, τὰ κυανόμετρα. Πλὴν τοῦ ὑπὸ τῶν οὐρανίων σωμάτων καὶ τῶν ἀτμοσφαιρῶν αὐτῶν κατεχομένου χώρου τὸ λοιπὸν τοῦ διαστήματος εἶνε κενὸν ἢ πληροῦται κατὰ τὴν περὶ τῆς διαδόσεως τοῦ φωτὸς θεωρίαν ὑπὸ τοῦ αἰθέρος οὗ αἱ δονήσεις παρέχουσιν ἡμῖν τὴν αἴσθησιν τοῦ φωτός. Οἱ ἀρχαῖοι ἐνόμιζον τὸν οὐρανὸν ὡς πραγματικὴν στερεὰν κοίλην σφαῖραν, παρεδέχοντο δὲ μάλιστα καὶ πολλὰς τοιαύτας τὴν μίαν περὶ τὴν ἄλλην ἵνα ἑρμηνεύσωσι τὴν ποικίλλουσαν κίνησιν τῶν οὐρανίων σωμάτων. Ἀλλὰ καὶ σήμερον ἐν τῇ Κοσμογραφίᾳ ἐκλαμβάνεται ὁ οὐρανὸς ὡς θόλος σφαιρικὸς δι' ὃ καὶ ὁρίζονται ἐπ' αὐτοῦ ὅπως ἐπὶ τῆς γῆς, ἄξων, πόλοι, μεσημβρινοί, παράλληλοι κύκλοι, ὁρίζων κτλ. Ὁ οὐρανὸς φαίνεται στρεφόμενος ἡμερησίως περὶ τὴν γῆν, ἀλλ' ἡ κίνησις αὕτη, ὡς γνωστόν, ἀνήκει κατ' ἀντίστροφον διεύθυνσιν εἰς τὴν γῆν. § — [ὁ πλανήτης] Uranus, ὁ ἕβδομος τῶν μεγάλων πλανητῶν.

οὐρανόχρους, ους, ουν· κοινῶς **οὐρανύς**, ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ οὐρανοῦ, de la couleur du ciel, bleu de ciel; βλ. **κυανοῦς**.

οὐρανύς, ύς, ὑ [δημ.], βλ. **οὐρανόχρους**.

οὐράση, ης, ἡ· urase, n. f. [χημ.] ἀπολαμβάνεται ἐκ διαφόρων ζυμεγερτῶν καὶ μεταβάλλει τὴν οὐρίαν εἰς ἀνθρακικὸν ἀμμώνιον.

οὔραυλος, ου, ὁ (οὐρά, αὐλός), douille (αὐλὸς) d'une fusée de guerre pour la baguette directrice; ὁ Χαντζερῆς καλεῖ οὕτω τὸ μέρος τοῦτο τοῦ πολεμικοῦ πυραύλου, ἵνα μὴ συγχέηται μετὰ τοῦ κυρίως **αὐλοῦ** (cartouche) τοῦ πυραύλου.

οὐρέω-ῶ, μέλ. ήσω, κατουρῶ, pisser; βλ. καὶ **ἐνουρέω**.

οὐρήθρα, ας, ἡ· urètre, ou urèthre, n.m. ἡ τοῦ οὔρου δίοδος, canal urinaire, ὁ πόρος δι' οὗ ἀποβάλλεται τὸ οὖρον ἐκ τῆς κύστεως πρὸς τὰ ἔξω, ἐπὶ δὲ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τὸ σπέρμα.

οὐρηθραλγία, ας, ἡ· urétralgie (οὐρήθρα, urètre καὶ ἄλγος, douleur) n. f. [παθολ.] νευραλγία τῆς οὐρήθρας ἄνευ φλεγμονῆς, névralgie de l'urètre sans inflammation. Εἶνε πλειστάκις σύμπτωμα τῆς ἀλλοιώσεως τοῦ οὐρικοῦ πόρου.

οὐρηθραλγικός, ή, όν· urétralgique, adj. [παθολ.] ἀνήκων εἰς τὴν οὐρηθραλγίαν, qui appartient à l'urétralgie, ἴδιος τῆς οὐρηθραλγίας.

οὐρηθρεκτομή, ῆς, ἡ· urétrectomie (οὐρήθρα καὶ ἐκτομή, excision) n. f. [χειρουρ.] ἐγχείρησις συνισταμένη εἰς τὴν ἐκτομὴν μέρους τῆς οὐρήθρας, καὶ ἀποκατάστασιν τοῦ οὐρηθρικοῦ πόρου (canal de l'urètre)διὰ συρραφῆς.

οὐρηθρελμινθικός, ή, όν· urétrhelmintique (οὐρήθρα καὶ ἕλμινς, ver) adj. [παθολ. ὁ προσγινόμενος ἐξ ἑλμίνθων, σκωλήκων τῆς οὐρήθρας, qui est causé par la présence des vers dans l'urètre.

οὐρηθρέμφραξις, εως, ἡ· urétrophraxie (οὐρήθρα καὶ ἐμφράττω, obstruer) n. f. φραγμός, ἔμφραξις τῆς οὐρήθρας, obstruction de l'urètre.

οὐρηθρικός, ή, όν· urétral, ale, aux [ἀνατ.] ἴδιος τῆς οὐρήθρας, de l'urètre; [παθολ.] οὐρηθρικός, σχετιζόμενος μὲ τὴν οὐρήθραν, qui a rapport à l'urètre; || βλέννη οὐρηθρική, muqueuse urétrale = blennorrhagie urétrale; || ἕλκος οὐρηθρικόν, chancre urétral.

οὐρηθρῖτις, ιδος, ἡ· urétrite, n. f. [παθολ.] φλεγμονὴ τῆς οὐρήθρας, inflammation de l'urètre. Δύναται νὰ ἐπέλθῃ διὰ τῆς χρήσεως καθετῆρος, ἀλλὰ συχνότερον ἕνεκα τοῦ γονοκόκκου τῆς βλεννορροίας.

οὐρηθροαπευθυσμένος, ος, ον· urétro-rectal, ale, aux (**οὐρηθροπρωκτικός**) [ἀνατομ.] ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὴν οὐρήθραν καὶ τὸ ἀπευθυσμένον, qui a rapport à l'urètre et au rectum; || διάφραγμα οὐρηθροαπευθυσμένον, cloison urétro-rectale, διάφραγμα χωρίζον τὰ δύο ταῦτα ὄργανα· || συρίγγιον οὐρηθροαπευθυσμένον, fistule urétro-rectale; συρίγγιον δι' οὗ συγκοινωνεῖ ἡ οὐρήθρα μετὰ τοῦ ἀπευθυσμένου διὰ μέσου τοῦ οὐρηθροαπευθυσμένου διαφράγματος.

οὐρηθροβλεννόρροια, ας, ἡ· urétro-blennorrhée, n. f. [παθολ.] ἔκρυσις πύου ἢ βλέννης διὰ τῆς οὐρήθρας, écoulement de pus ou du mucus par l'urètre.

οὐρηθροβολβώδης, ης, ες· urétro-bulbaire, adj. [ἀνατομ.] ὁ ἔχων σχέσιν μὲ τὸν βολβὸν τῆς οὐρήθρας, qui a rapport au bulbe de l'urètre; || — ἀρτηρία ἐγκάρσιος τοῦ περιναίου.

οὐρηθροθρομβικός, ή, όν· urétro-thromboïde (οὐρήθρα καὶ θρόμβος, grumeau) (παθολ.) ὁ προσγινόμενος ἐκ θρόμβων αἵματος σταματησάντων ἐν τῇ οὐρήθρᾳ, qui est causé par des grumeaux de sang arrêté dans l'urètre.

οὐρηθροκυστικός, ή, όν· urétrovésical,

ale, aux [ἀνατομ.] ὁ ἀφορῶν τὴν οὐρήθραν καὶ τὴν κύστιν, qui a rapport à l'urètre et à la vessie, ἤτοι ἴδιος τῆς οὐρήθρας καὶ κύστεως.

οὐρηθροκυστοτομία, ας, ἡ· urétro-cystotomie, n. f. [χειρουρ.] ἐγχείρητις δι' ἧς ἐξάγομεν λίθον ἐκ τῆς κύστεως διὰ τῆς οὐρήθρας, opération de la taille par l'urètre.

οὐρηθρολιθικός, ή, όν· urétro-lithique (οὐρήθρα καὶ λίθος, pierre), adj. [παθολ.] ὁ προερχόμενος ἐκ συγκρίματρς (λίθου) σταματήσαντος ἐν τῇ οὐρήθρᾳ, produit par un calcul arrêté dans l'urètre.

οὐρηθρο-πεϊκός, ή, όν· urétro-pénien, enne, adj. [ἀνατομ. καὶ παθολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν οὐρήθραν καὶ τὸ πέος, qui a rapport à l'urètre et au pénis; ‖ συρίγγιον οὐρηθροπεϊκόν, fistule urétro-pénienne.

οὐρηθρο-περινεακός, ή, όν· urétro-périnéal, ale, aux, adj. [ἀνατομ. καὶ παθολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν οὐρήθραν καὶ τὸ περίνεον. qui a rapport à l'urètre et au périnée; ‖ συρίγγιον οὐρηθροπερινεακόν, fistule urétro -périnéale.

οὐρηθροπλασία, ας, ἡ· urétroplastie (οὐρήθρα καὶ πλάσις. formation), n. f. ἐγχείρησις συνισταμένη εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς οὐρήθρας.

οὐρηθροπυϊκός, ή, όν· urétro-pyique ou uréthro-pyique (οὐρήθρα καὶ πῦον) adj. [παθολ.] ὁ προερχόμενος ἐκ τοῦ ἐν τῇ οὐρήθρᾳ πύου, qui est produit par du pus dans l'urètre, ἤτοι ἴδιος τῆς οὐρηθρικῆς ἐμπυήσεως.

οὐρηθρορραγία, ας, ἡ· urétrorragie, n. f. [παθολ.], αἱμορραγία τῆς οὐρήθρας, hémorragie du canal de l'urètre.

οὐρηθρορραγικός, ή, όν· urétrorragique, adj. [παθολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν οὐρηθρορραγίαν, qui a rapport à l'urétrorragie, ἤτοι ἴδιος τῆς οὐρηθρικῆς αἱμορραγίας.

οὐρηθρορραφή, ῆς, ἡ· urétrorraphie (οὐρήθρα καὶ ῥαφή) n. f. [χειρουρ.] συρραφὴ τῆς οὐρήθρας, suture de l'urètre.

οὐρηθρόρροια, ας, ἡ· urétrorrhée, n. f. [παθολ.] βλεννόρροια οὐρηθρική, écoulement par l'urètre.

οὐρηθρορροϊκός, ή, όν· urétrorrohéique, adj. [παθολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν οὐρηθρόρροιαν, qui a rapport à l'urétrorrhée.

οὐρηθροσκοπία, ας, ἡ· urétroscopie, n.f. [χειρουρ.] ἐξέτασις τῆς οὐρήθρας, examen de l'urètre.

οὐρηθροσκοπικός, ή, όν· urétroscopique, adj, ἀφορῶν τὴν οὐρηθροσκοπίαν, qui a rapport à l'urétroscopie.

οὐρηθροσκόπιον, ου, τό· urétroscope (οὐρήθρα καὶ σκοπεῖν, ἐξετάζειν, examiner) n. m. [χειρουρ.] ποικιλία ἐνδοσκοπίου χρησιμεύοντος πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς οὐρήθρας· (ἠλεκτρο-ἐνδοσκόπιον, ἠλεκτρο-καθετήρ).

οὐρηθροσπασμός, οῦ, ὁ· urétrospasme, n. m. [παθολ.] σπασμοὶ τῆς οὐρήθρας. spasmes de l'urètre.

οὐρηθροσπασμώδης, ης, ες καὶ

οὐρηθροσπασμωδικός, ή, όν· urétrospasmodique; [παθολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸν οὐρηθροσπασμόν, qui a rapport à l'urétrospasme, ἤτοι ἴδιος σπασμῶν οὐρήθρας. Λέγουσιν ἐπίσης urétrospastique.

οὐρηθροστένωσις, εως, ἡ· urétrosténose (οὐρήθρα καὶ στενός, étroit) n. f. [παθολ.] στένωσις τῆς οὐρήθρας, rétrécissement du canal de l'urètre; συνώνυμον τοῦ urétractie, n. f.

οὐρηθροστενωτικός, ή, όν· urétrosténotique, adj. [παθολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν οὐρηθροστένωσιν, qui a rapport à l'urétrosténose.

οὐρηθροσχεακός, ή, όν· urétro-scrotal, ale, aux, adj. [ἀνατομ.] ἀνήκων εἰς τὴν οὐρήθραν καὶ τὸ ὄσχεον, qui appartient à l'urètre et au scrotum; ‖ συρίγγιον οὐρηθροσχεακόν, fistule urétroscrotale.

οὐρηθροτομηθείς, εῖσα, έν· urétrotomisé, ée; [χειρουρ.] ὁ ὑποστὰς οὐρηθροτομίαν, qui a subi l'urétrotomie; οὗτινος ἡ οὐρήθρα ὑπέστη τομήν, à qui l'urètre a été incisé.

οὐρηθροτομία, ας, ἡ· urétrotomie, n. f. [χειρουρ.] τομὴ τῶν ἐστενευμένων μερῶν τῆς οὐρήθρας, incision des parties rétrécies de l'urètre.

οὐρηθροτομικός, ή, όν· urétrotomique, adj. [χειρ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν οὐρηθροτομίαν, qui a rapport à l'urétrotomie; ‖ μέθοδος οὐρηθροτομική, procédé urétrotomique.

οὐρηθροτόμον, ου, τό· urétrotome, n. m. [χειρουρ.] ἐργαλεῖον χρήσιμον πρὸς ἐκτέλεσιν ἐσωτερικῆς οὐρηθροτομίας, instrument servant à pratiquer l'urétrotomie interne.

οὐρηθρουμενώδης, ης, ες· urétryménode (οὐρήθρα καὶ ὑμήν, membrane) adj. [παθολ.] ὁ προερχόμενος ἐκ μεμβράνης σχηματισθείσης ἐν τῇ οὐρήθρᾳ, qui est causé par une membrane qui s'est formée dans l'urètre, ἤτοι ἐκ διαφράγματος ὑμενώδους τῆς οὐρήθρας προσγινόμενος. Λέγουσιν ἐπίσης urétro-hyménode.

οὐρηθροφρακτικός, ή, όν· uréto-fractique, adj. [παθολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν οὐρηθρέμφραξιν, qui a rapport à l'urétrophraxie.

οὔρημα, ατος, τό· τὸ οὖρον, τὸ κάτουρον, urine, n.f. ὑγρὸν ἐξερχόμενον ἐκ τῆς κύστεως διὰ τῆς οὐρήθρας καὶ ἐκκρινόμενον ἐκ τῶν νεφρῶν.

οὔρησις, εως, ἡ· ἡ κατούρησις, ἡ πρᾶξις τοῦ οὐρεῖν, action d'uriner; pissement, n.m. βλ. καὶ **ἐνούρησις.**

οὐρητήρ, ῆρος, ὁ· uretère, n. m. δύο ἐν τῇ κοιλίᾳ πόροι, ἀνὰ εἷς ἑκατέρωθεν, δι' ὧν διοχετεύεται τὸ οὖρον ἀπὸ τῶν νεφρῶν εἰς τὴν οὐροδόχον κύστιν, canal qui conduit l'urine de chacun des deux reins dans la vessie; ‖ δεξιός, ἀριστερὸς οὐρητήρ, l'urétère droit, gauche.

οὐρητηραλγία, ας, ἡ· urétéralgie (οὐρη-

τὴρ καὶ ἄλγος) n. f. [παθολ.] πόνος οὐρητήρων (οὐρητῆρος), douleur dans les uretères.

οὐρητηραλγικός, ή, όν· urétéralgique, adj. [παθολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν οὐρητηραλγίαν, qui a rapport à l'urétéralgie ; ‖ πόνοι οὐρητηραλγικοί, douleurs urétéralgiques.

οὐρητηριακός, ή, όν· urétéral, ale, aux, adj. [ἰατρ.] ἀφορῶν τοὺς οὐρητῆρας, qui concerne les uretères ; ‖ καθετὴρ οὐρητηριακός, sonde urétérale ; ‖ συγκρίματα (πωρίον) οὐρητηριακοί, calculs urétéraux.

οὐρητηρικός, ή, όν· urétérique, adj. [ἀνατομ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τοὺς οὐρητῆρας, qui a rapport aux uretères,

οὐρητήριον, ου, τό· pissoir, n.m. μέρος πρὸς οὔρησιν, lieu pour pisser. § **οὐρητήριον,** urinoir, n. m. μέρος πρὸς οὔρησιν, endroit disposé pour uriner (ὅπως εἶνε αἱ ἐν τοῖς δημοσίοις οὐρητηρίοις τιθέμεναι λεκάναι ἄλλοτε ἐλέγετο ὡς συνώνυμον τοῦ **οὐροδοχείου** (urinal).

οὐρητηρῖτις, ιδος, ἡ· urétérite, n. f. [παθολ.] φλεγμονὴ τοῦ οὐρητῆρος (ἢ τῶν οὐρητήρων), inflammation de l'uretère (des uretères).

οὐρητηροβλεννώδης, ης, ες· urétérophlegmatique, (οὐρητὴρ καὶ φλέγμα, βλέννα mucosité ἢ mucus), adj. [παθολ.] προερχόμενος ἐκ τῆς σχηματιζομένης ἐν τοῖς οὐρητῆροις βλέννης, qui provient du mucus arrêté dans l'uretère ; ὅθεν ἴδιος τῆς φλεγμονῆς τῶν οὐρητήρων.

οὐρητηροκυστεονεοστομία, ας, ἡ· urétérocystonéostomie (προφ. siss) (οὐρητήρ, κύστις, vessie ; νέος, nouveau καὶ στόμα, bouche, embouchure) [χειρουρ.] ἐγχείρησις πρὸς ἀνέῳξιν νέου στομίου τοῦ οὐρητῆρος ἐν τῇ κύστει, ἐν περιπτώσει οὐρητηριακοῦ συριγγίου.

οὐρητηρολιθίασις, εως, ἡ· urétérolithiase (οὐρητὴρ καὶ λίθος, pierre), n. f. [παθολ.] ἡ παρουσία συγκριμάτων (πωρίου) ἐν τῷ οὐρητῆρι, présence de calcul dans l'uretère.

οὐρητηροπυελῖτις, ιδος, ἡ· urétéropyélite (οὐρητὴρ καὶ πύελος, bassinet), n. f. [παθολ.] φλεγμονὴ ὅλου τοῦ ἐξωτερικοῦ πόρου τοῦ νεφροῦ, οὐρητῆρος καὶ πυέλου, inflammation, de tout le canal extrérieur du rein, uretère et bassinet.

οὐρητηροπυελοστομία, ας, ἡ· urétéropyélostomie (οὐρητήρ, πύελος, bassinet καὶ στόμα, bouche), n. f. [χειρουρ.] ἐγχείρησις πρὸς ἀνέῳξιν νέου στομίου τοῦ οὐρητῆρος ἐν τῇ πυέλῳ ἐν περιπτώσει ὑδρονεφρώσεως προερχομένης ἐκ στενώσεως ἢ σχηματισμοῦ ἀγκῶνος ἐν τῷ οὐρητῆρι.

οὐρητηροπυϊκός, ή, όν· urétéropyique (οὐρητὴρ καὶ πῦον, pus) adj. [παθολ.] ὁ προξενούμενος ὑπὸ πύου προερχομένου ὑπὸ τοῦ οὐρητῆρος, qui est causé par du pus fourni par l'uretère.

οὐρητηροστοματικός, ή, όν· urétérostomatique (οὐρητὴρ καὶ στόμα, bouche) adj. [ἀνατ.] ὁ ἔχων σχέσιν μὲ τὸ στόμιον (τὸν πόρον) τῶν οὐρητήρων, qui a rapport à l'orifice des uretères.

οὐρητικός, ή, όν· urétique, adj. συνώνυμον τοῦ **διουρητικὸς** (diurétique)· ‖ οὐρητικὸς πόρος, passage urétique = οὐρήθρα, passage de l'urine ; canal de l'urine ; ‖ [δι]οὐρητικὸν φάρμακον, remède urétique ; ‖ [παθολ.] οὐρητικὸς ἀσθενής, malade urétique, ἀσθενὴς οὐρῶν ἀφθόνως.

οὐρητικός, ή, όν· urinaire, adj. ἀφορῶν τὰ οὖρα· ‖ οὐρητικὸς ὀχετός, conduit urinaire =canal urinaire ; ‖ οὐρητικὰ ὄργανα, voies urinaires.

οὐρητικός, ή, όν· urineur, euse, adj. συχνάκις οὐρῶν (ὥς τινα ἔνυδρα πτηνά). § οὐρητικός, βλ. οὐροφόρος, urinifère.

οὐρία, ας, ἡ· urée, n. f. ὀργανικὴ οὐσία ἐκ τῶν κυρίων συστατικῶν τοῦ οὔρου τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων, ἐν τῷ ὀργανισμῷ τῶν ὁποίων παράγεται διὰ τῆς ὀξειδώσεως τῶν ἀζωτούχων (λευκοματοειδῶν) οὐσιῶν. Τὸ οὖρον τοῦ ἀνθρώπου ἐνέχει 24—30 %, ἐν μικρᾷ δὲ ποσότητι εὕρηται αὕτη καὶ ἐν τῷ αἵματι.

οὐρίαχος, ου, ὁ· βλ. **σταυρωτήρ.**

οὐρικός, ή, όν· urique, adj, ὀργανικὸν στερεὸν ὀξύ, ἐν τῷ ὀργανισμῷ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων.

οὐρικός, ή, όν· urinaire, adj. [ἀνατομ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ οὖρον, qui a rapport à l'urine ; ἴδιος τοῦ οὔρου, τῶν οὔρων, de l'urine ; ‖ οὐρικὴ ἔκκρισις, excrétion urinaire ; ‖ οὐρικὸν οἴδημα, tumeur urinaire.

οὔρινον, τό· βλ. **οὔριος.**

οὐριοδρομία, ας, ἡ [ναυτ.], πλοῦς (διαδρομή, ταξείδιον) μὲ εὐνοϊκὸν ἄνεμον, marche (trajet; voyage) avec un vent favorable course vent arrière.

οὐριοδρομῶ (έω), μέ. ήσω, ὠθοῦμαι ὑπὸ εὐνοϊκοῦ ἀνέμου, être poussé par un vent favorable ; [ναυτ.] πλέω ἐξ οὐρίας, courir vent arrière (vent en poupe), avoir vent sous vergue, κοινῶς ἀρμενίζω πρύμα.

οὐριομετρία, ας, ἡ· uréométrie, n. f. ποσοτικὸς προσδιορισμὸς τῆς οὐρίας εἴς τε τὸ οὖρον καὶ τὰ ὀργανικὰ ὑγρά, dosage de l'urée, dans l'urine et les liquides organiques.

οὐριόμετρον, ου, τό· uréomètre (οὐρία, urée καὶ μέτρον, mesure) n. m. ὄργανον πρὸς προσδιορισμὸν τῆς ποσότητος τῆς οὐρίας ἔν τινι ὑγρῷ.

οὔριος, ου, ὁ· **οὔρινον** ᾠόν, τὸ [ἰδ. ἐπὶ ᾠοῦ], κοινῶς **κλούβιο** αὐγό, τὸ ἀνεμῶδες, ἄκαρπόν τι καὶ εἰς κλώσσημα ἀνεπιτήδειον αὐγόν, κλούβιος, couvi, n. m. χαλασμένος, gâté, ee, adj. [μεταφ.] κενός, ἄδειος, vide ; creux, euse ; ἀνεμώδης, διεφθαρμένος, éventé, ée, adj. ἐλαφρός, léger, ère, adj.

οὔριος, ου, ὁ [ἐνν. ἄνεμος], ὁ ἔχων καλὸν εὐνοϊκὸν ἄνεμον, ἐν γένει ὅθεν εὐνοϊκός, favorable, adj. κατάλληλος, propice ; [ναυτ.] vent arrière ; βλ. **ἄνεμος**· ‖ εἴχαμεν οὔριον τὸν ἄνεμον, nous avions le vent en poupe.

οὐρλιάζω, μέλ. άσω [δημ.], φωνάζω καθώς τὸ σκυλὶ ὅταν κλαίῃ, ὠρύομαι, hurler.

οὐρλιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ὠρυγή, ὠρυγμός, hurlement, n. m.

οὔρμον [διάλ. Ἠπείρου] = ὥριμον.

οὐρμόνουμη [Αἰτωλ. ἰδίωμα] (orner) ἑτοιμάζομαι, στολίζομαι.

οὐρόδεσμος, ου, ὁ [ναυτ.], nœud de bosse; κοινῶς τὸ δέσιμο τῆς μπαρμπαρέσας· δεσμὸς χρησιμεύων εἰς τὴν πρόσδεσιν συσπάστου ἐπὶ σχοινίου.

οὐροδέτησις, εως, ἡ· action de fouetter (de bosser), ἡ ἐργασία τῆς προσδέσεως συσπάστου δι' οὐροδέσμου.

οὐροδετῶ (έω) [ναυτ.], fouetter ἢ bosser; (σχοινίον, τρόχιλον, σύσπαστον). κοινῶς οὐρὰ ἢ μπαρμπαρέσα, ἢ [ἀνα]δένω δι' οὐρᾶς (fouet).

οὐροδοχεῖον, ου, τό· κοινῶς τὸ κατουροκάνατο, τὸ τσουκάλι, pot de chambre; [δι' ἀσθενεῖς ἰδ.] urinal, aux, n.m. δοχεῖον εἰδικῆς κατασκευῆς ἵνα οὐρῶσιν οἱ ἀσθενεῖς.

οὐροδόχος, ος, ον· ὁ δεχόμενος τὸ οὖρον, qui reçoit l'urine; ‖ ἡ οὐροδόχος κύστις, la vessie = ἡ κύστις.

οὐροκρισία, ας, ἡ· urocrisie, n. f. [παθολ.] διάγνωσις διὰ τῆς ἐξετάσεως τοῦ οὔρου τοῦ ἀσθενοῦς, diagnostic par l'inspection de l'urine du malade; λέγουσιν ἐπίσης **οὐροσκοπία**, uroscopie, βλ. λέξιν.

οὐροκριτικός, ή, όν· urocritique, adj. [παθολ.] ἀφορῶν τὴν οὐροκρισίαν.

οὐρόλιθος, ου, ὁ· urolithe, n. m. calcul urinaire; λιθώδεις ὄγκοι ἐν τῇ οὐροδόχῳ κύστει ἀναπτυσσόμενοι ἕνεκα καθιζήσεως τῶν ἁλάτων τῶν οὔρων.

οὐρολογία, ας, ἡ· urologie, n.f. ἰατρικὴ σπουδὴ τῶν οὐρητικῶν ὀργάνων, étude médicale sur les voies urinaires.

οὐρόμετρον, ου, τό· urinomètre, n. m. ἀραιόμετρον προωρισμένον νὰ προσδιορίζῃ τὸ εἰδικὸν βάρος τοῦ οὔρου. § —, uromètre, n. m. ἀραιόμετρον βεβαθμονομημένον ἀπὸ 1 ἕως 1,050, πρὸς μέτρησιν τῆς πυκνότητος τῶν οὔρων.

οὖρον, ου, τό· κοινῶς τὸ κάτουρον, τὸ κατούρημα, urine, n.f. [τῶν ζώων] pissat, n. m. **Οὖρον.** Τὸ προϊὸν τῆς λειτουργίας τῶν νεφρῶν, ἔκκριμα ὑγρὸν περιέχον οὐσίας περιττὰς εἰς τὸν ὀργανισμὸν καὶ δι' αὐτοῦ ἀποβαλλομένας, ἤτοι τὸ περιττεῦον ἐν τῷ αἵματι ὕδωρ, διάφορα προϊόντα ἀποσυνθέσεως τῶν ἱστῶν καὶ κυρίως τῶν λευκωματοειδῶν στοιχείων, ἔτι δὲ ἐκτάκτως οὐσίας ἑτερογενεῖς (φάρμακα, δηλητήρια, κτλ.) εἰσαχθείσας εἰς τὸν ὀργανισμὸν καὶ ἐν μέρει διὰ τοῦ οὔρου ἀποβαλλομένας ἀναλλοιώτους ἢ κατόπιν χημικῶν τροποποιήσεων. Ἐν φυσιολογικῇ καταστάσει τὸ οὖρον εἶνε ὑγρὸν διαυγές, ὠχροκίτρινον, ὀσμῆς εἰδικῆς, ὑφάλμυρον καὶ ὑπόπικρον, ὀξείας χημικῆς ἀντιδράσεως (ἰδίως ἕνεκα τῶν περιεχομένων ὀξίνων φωσφορικῶν ἁλάτων) καὶ εἰδικοῦ βάρους κατὰ μέσον ὅρον 1020. Ἡ ποσότης αὐτοῦ εἶνε κατὰ μέσον ὅρον ἐπὶ τοῦ ἐνηλίκου 1200-1500 γρ. ἐντὸς 24 ὡρῶν. Τὸ ποσὸν ὅμως τοῦτο τοῦ οὔρου ἐν γένει καὶ τῶν συστατικῶν αὐτοῦ καθ' ἕκαστον ποικίλλει κατὰ τὴν ἡλικίαν, τὰς προσληφθείσας τροφάς, κτλ. Τροφὴ λ. χ. ζωϊκὴ καθιστᾷ αὐτὸ ὀξὺ (σαρκοφάγα), φυτικὴ δὲ ἀλκαλικὸν (ποηφάγα), τὴν ὀσμὴν δὲ αὐτοῦ ἀλλοιοῦσιν οὐσίαι διάφοροι εἰς τὸ σῶμα εἰσαχθεῖσαι. Ἐπὶ 1000 μερῶν τὸ οὖρον περιέχει κατὰ μέσον ὅρον 956 μ. ὕδατος καὶ 44 στερεῶν συστατικῶν· τούτων δὲ πάλιν εἶνε 25 μ. οὐρίας 0,40 οὐρικοῦ ὀξέος, 1,4 ξανθίνης, κρεατίνης, κρεατινίνης καὶ ἱππουρικοῦ ὀξέος, 10 χλωριούχου νατρίου, 3 θειϊκῶν ἁλάτων, 2,5 φωσφορικῶν ἁλάτων, ἴχνη δὲ λιπαρῶν ὀξέων, οὐροχρωστικῶν οὐσιῶν, κτλ. Εἰς τὸ ποσὸν 24 ὡρῶν τὸ κυρίως ποικίλλον εἶνε τὸ ὕδωρ τὰ δὲ στερεὰ συστατικὰ μένουσιν ἐν γένει σταθερὰ εἰς ποσὸν 57 γραμμαρίων διὰ 1300 γρ.).

οὐροπαραγωγός, ός, όν· urinipare (οὖρον, urine καὶ τοῦ λατ. parere, γεννῶ, παράγω) adj. [ἀνατομ.] ὁ παράγων τὸ οὖρον, qui produit l'urine; ‖ σωλῆνες οὐροπαραγωγοί, tubes urinipares.

οὐροποίησις, εως, ἡ· urination, n. f. ἡ παραγωγὴ οὔρου, production de l'urine.

οὐροποιητικός, ή, ὸν καὶ

οὐροποιός, ός, όν· ὁ παράγων οὖρον, urinaire, adj.

οὖρος, τὸ [καταχρ. δημ. ἀντὶ **οὖρον**] urine, n. f. ‖ χάμνει τὸ οὖρός του, il lâche de l'eau; il fait son eau.

οὐροσκοπία, ας, ἡ· uroscopie, n. f. ἐξέτασις τῶν οὔρων, examen de l'urine.

οὐροσκοπικός, ή, όν· uroscopique, adj. ἀφορῶν τὴν οὐροσκοπίαν.

οὐροσκόπος, ος, ον· uroscope (οὖρον καὶ σκοπέω, examiner) adj. et n. [παθολ.] [ἀρσ. οὐσ.] ὁ γνωρίζων νὰ ἐξετάζῃ μεθοδικῶς τὰ οὖρα, qui sait examiner méthodiquement les urines.

οὐροφόρος, ος, ον· urinifère, adj. (=**οὐρητικός**) [ἀνατ.] ὁ φέρων, διοχετεύων τὸ οὖρον, qui porte, qui conduit l'urine; ‖ οὐροφόρος ἀγωγός, canal urinifère, δι' οὗ διοχετεύεται τὸ οὖρον.

οὐροφόρος ἢ **κερκοφόρος** (οὐρά, φέρω) [ζωολ.] caudifère, adj. ὁ φέρων οὐρὰν (κέρκον).

οὐρόχειρ, ειρος, ὁ, ἡ (οὐρά, λατ. cauda, καὶ χείρ, manus) caudimane, adj. χρώμενος ὡς χειρὶ τῇ οὐρᾷ· ‖ [οὐσ.] caudimane, πίθηκοι Ἀμερικανικοὶ φέροντες οὐρὰν καὶ ἀντιλαμβανόμενοι τῶν πραγμάτων διὰ ταύτης.

οὐρώδης, ης, ες· urineux, euse, adj. ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ οὔρου, qui est de la nature de l'urine; ‖ ἀπόστημα οὐρῶδες, abcès urineux, προσγινόμενον διὰ διηθήσεως τοῦ οὔρου ἐν τῷ κυψελώδει ἱστῷ, abcès produit par l'infiltration de l'urine dans le tissu cellulaire; ‖ ὀσμὴ οὐρώδης, odeur urineuse.

οὐρῶ (έω), μέλ. ήσω· κατουρῶ, pisser, συνών. τοῦ uriner, ἐκκενόω τὸ οὖρον διὰ τῆς φυσικῆς ὁδοῦ, évacuer son urine par les voies naturelles; βλ. καὶ **ἐνουρέω.**

οὖς, ὠτός, τὸ (πληθ. ὦτα, ὤτων, ὠσί), κοινῶς τὸ **αὐτί**, αὐτίον, τὸ ὄργανον τῆς ἀκοῆς, oreille, n. f. ὑποκοριστικὸν **ὠτίον**, τό· τὸ **αὐτάκι** (petite oreille); ‖ **ὠτώεις**, ὠτώεσσα, ὠτῶεν, à oreille, κοινῶς πρᾶγμα ποῦ ἔχει αὐτί, καὶ πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τὸ **ὠτιοφόρος** (support d'oreille, ὑποβαστάζων ὠτίον)· ‖ τείνω τὸ οὖς, prêter l'oreille; ‖ ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω [φρ. παροιμ.], que celui qui a des oreilles entende; à bon entendeur salut. § οὖς, τό· oreille, n. f.

Οὖς **καὶ ἀκοή** (ἀνατομ. καὶ φυσιολ.) Ἀκοὴ εἶνε ἡ αἴσθησις δι' ἧς γίνονται ἡμῖν αἰσθητοὶ οἱ ἦχοι (βλ. λέξιν). Ὄργανον δὲ τῆς ἀκοῆς εἶνε τὸ οὖς.

Οὖς. Τὸ οὖς διαιρεῖται εἰς τρία μέρη. **ἐξωτερικόν, μέσον** καὶ ἐσωτερικὸν οὖς.

Ἐξωτερικὸν οὖς. Συνίσταται ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ πτερυγώματος ὅπερ καλεῖται **κόγχη** (conque) καὶ ἐκ τοῦ **ἀκουστικοῦ πόρου** (conduit auditif). Ἡ κόγχη εἶνε ἔλασμα χόνδρινον παρουσιάζον πτυχὰς καὶ κοιλώματα πρὸς τὰ ἔσω αὐτοῦ ἤτοι πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἀκουστικοῦ πόρου· προώρισται δὲ ἵνα δέχηται τὰ ἠχητικὰ κύματα τοῦ ἀέρος καὶ μεταβιβάζῃ αὐτὰ πρὸς τὸν πόρον. Τὸ μέρος τοῦτο δὲν εἶνε ἐκ τῶν ἀπαραιτήτων, διότι ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ εἰσχωροῦσι καὶ ἀπ' εὐθείας τὰ ἠχητικὰ κύματα. Τῶν ζώων ἡ κόγχη διὰ μυῶν κινῆται κατὰ διαφόρους διευθύνσεις, ἵνα διευθυνθῇ καταλλήλως πρὸς τὸ μέρος, ὅθεν προέρχεται ὁ ἦχος. Ὁ δὲ **ἀκουστικὸς** πόρος εἶνε σωλὴν τοῦ κροταφικοῦ ὀστοῦ, πρὸς μὲν τὸν ἐξωτερικὸν ἀέρα ἀνοικτός, πρὸς δὲ τὰ ἔσω κεκλεισμένος διὰ τοῦ τυμπάνου,. Ἐκ τῶν τοιχωμάτων τοῦ πόρου τούτου ἐκκρίνεται ὕλη ὑποκιτρίνη παχεῖα καὶ λιπαρά, ἡ **κυψέλη**.

Μέσον οὖς. Τὸ μέσον οὖς εἶνε εἶδος θαλάμου κεκλεισμένου, πλήρους ἀέρος, καλεῖται δὲ **τυμπανόφρακτον κοίλωμα.** Πρὸς τὰ ἔξω χωρίζεται ἀπὸ τοῦ ἀκουστικοῦ πόρου διὰ τοῦ τυμπάνου, μεμβράνης λεπτῆς καὶ ἐλαστικῆς. Ἀντικρὺ τοῦ τυμπάνου καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐσωτερικοῦ ὠτὸς ὑπάρχουσι δύο μικραὶ θυρίδες, ἡ μία ἀνωτέρω ᾠοειδὴς καὶ ἡ ἑτέρα κατωτέρω **στρογγύλη**, καὶ ἐπὶ τῶν δύο ἐπίκεινται λεπταὶ μεμβράναι, αἵτινες κλείουσαι αὐτὰς διαχωρίζουσι τὸ ἐσωτερικὸν ἀπὸ τοῦ μέσου ὠτός. Περιέχονται δ' ἐν τῷ τυμπανοφράκτῳ κοιλώματι τέσσαρα ὀστάρια, ἀποτελοῦντα εἶδος ἁλύσεως, ἀρχομένης ἀπὸ τοῦ τυμπάνου καὶ καταληγούσης εἰς τὴν μεμβράνην καὶ ᾠοειδοῦς θυρίδος. Τὸ πρῶτον τούτων ἐπὶ τοῦ τυμπάνου ἐπακουμβῶν καλεῖται **σφῦρα** (marteau), τὸ μετ' αὐτὸ **ἄκμων** (enclume), τὸ τρίτον **φακοειδὲς** καὶ τὸ τέταρτον τὸ ἐπακουμβῶν ἐπὶ τῆς μεμβράνης τῆς ᾠοειδοῦς θυρίδος **ἀναβολεὺς** (étrier). Μικροὶ μύες προσφυόμενοι εἰς τὰ δύο ἄκρα τῆς ἁλύσεως κινοῦσι τὰ ὀστάρια.

Τὸ ὅλον κοίλωμα εἶνε πλῆρες ἀέρος, ὅστις εἰσέρχεται εἰς αὐτὸ ἢ ἀνανεοῦται καὶ καθίσταται ἰσόπυκνος πρὸς τὸν ἐξωτερικὸν δι' ὀχετοῦ, ἀρχομένου ἐκ τοῦ κάτω μέρους τοῦ μέσου ὠτὸς καὶ τελευτῶντος εἰς τὸν φάρυγγα, ὄπισθεν τῶν ῥινικῶν στομίων· καλεῖται εὐσταθιανὴ σάλπιγξ.

Ἐσωτερικὸν οὖς. Τὸ ἐσωτερικὸν οὖς εἶνε τὸ κυριώτερον μέρος τοῦ ὠτός, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν αὐτὸ τὸ κύριον καὶ ἀπαραίτητον οὖς πρὸς παραγωγὴν τοῦ αἰσθήματος τοῦ ἤχου· πάντα δὲ τὰ λοιπὰ μέρη ἅτινα, μέχρι τοῦδε περιεγράψαμεν χρησιμεύουσιν ἁπλῶς πρὸς μεταβίβασιν τῶν ἐρεθισμῶν, οἵτινες γίνονται πρόξενοι τῆς παραγωγῆς τοῦ ἤχου. Ἐκλήθη δέ, ὡς ἐκ τοῦ πολυπλόκου τῆς κατασκευῆς του **λαβύρινθος** καὶ περικλείεται ἐντὸς κοιλώματος τοῦ κροταφικοῦ ὀστοῦ τὸ ὁποῖον ὡς ἐκ τῆς μεγάλης στερεότητός του ὀνομάζεται λιθῶδες ὀστοῦν. Ὁ λαβύρινθος ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν μερῶν, τῆς αἰθούσης, τοῦ κοχλίου ἢ ἕλικος καὶ τῶν ἡμικυκλίων σωλήνων. § [ἱππολογ.] **οὖς**, τό· oreille, n. f. τὸ κύριον τῆς ἀκοῆς ὄργανον. Ἡ ἱππολογία διὰ τοῦ ὅρου τούτου ἐννοεῖ τὸ ἐξωτερικὸν πεπλατυσμένον καὶ ἐπίμηκες τμῆμα τοῦ ὠτός· ‖ **ὦτα ὀρθά**, oreilles hardies, καὶ συνεστηκότα ὡς τὰ τοῦ λαγωοῦ· ‖ **σύωτος ἵππος**, oreilles plaqués ou du cochon, ὁ ἔχων πλατέα, λίαν ἐπιμήκη καὶ πρὸς τὰ πλάγια κρεμάμενα ὦτα· ‖ ἵππος ἔχων μεγάλα καὶ κακῶς τοποθετημένα ὦτα, δυσανάλογα πρὸς τὸ μέγεθος τῆς κεφαλῆς, oreillard ou cheval mal coiffé; ‖ **κατακύπτειν τὴν κεφαλήν**, boiter de l'oreille, κακὴ ἕξις τοῦ ἵππου ὅστις κατὰ τὸ βάδισμα διηνεκῶς ἀνυψοῖ καὶ κατακλίνει τὴν κεφαλὴν ὡσεὶ χωλαίνων· ‖ ἀποκόπτειν τὰς τρίχας τὰς εὑρισκομένας κατὰ τὴν εἴσοδον τῶν ὤτων, faire les oreilles.

οὖσα [μετοχ.], βλ. ὤν.

οὐσάρος, ου, ὁ [μετοχ. ξεν], hussard ἢ houssard, n. m. οἱ οὐσσάροι (hussards) τὸ κατ' ἀρχὰς ὄνομα τοῦ οὐγγρικοῦ ἱππικοῦ, νῦν δὲ ἐλαφρὸν ἱππικόν, ὧν αἱ στολαὶ παρομοιάζουσι τὰς τῶν Οὔγγρων.

οὐσία, ας, ἡ· τὸ ἀληθῶς ὑπάρχον καὶ πραγματικῶς, πᾶν σῶμα φυσικόν, τὸ ἀποτελοῦν τὴν φύσιν ἀντικειμένου τινός, ce qui constitue la nature d'une chose, essence, n. f. πᾶν εἶδος ὕλης, toute sorte de matière, ἡ ὕλη, substance, n. f. τὸ **πραγματικῶς** (τὸ κατὰ βάθος) ὑπάρχον ἔν τινι ἔργῳ, πράξει, κτλ. fond, n. m. [ταῦτα πάντα κυρίως καὶ μεταφορικῶς]· ‖ ἡ οὐσία τῶν πραγμάτων, l'essence des choses; ‖ ὀργανικαὶ οὐσίαι, substances organiques; ‖ ἡ οὐσία τοῦ λόγου του, la substance (le fond) de son discours; ‖ [νομ.] δικάζω ἐπὶ τῆς οὐσίας, statuer sur le fond; ‖ κατ' οὐσίαν, en substance; ‖ ἡ οὐσία τοῦ κρέατος, κτλ. la substance d'une viande, etc; ‖ ἀναφέρω τὴν οὐσίαν λόγου, rapporter le fond d'un discours; ‖ ἡ οὐσία τῆς ὑποθέσεως, le fond, l'essentiel de l'affaire; κατὰ βάθος, au fond; οὐσιωδῶς, essentiellement. § —, λέγεται τὸ ἐνέχον θρεπτικότητα, γεῦσιν, ὅθεν ἡ γεῦσις, goût, n. m. ἡ νοστιμάδα, saveur, n. f. ‖ αὐτὸ δὲν ἔχει οὐσίαν, cela n'a pas de saveur (de goût); εἶνε ἀνούσιον (ἄνο-

στον), c'est fade ; || τί οὐσίαν τοῦ εὑρίσκεις ; quel goût lui trouvez-vous ? || φαγητὸν μὲ οὐσίαν, mets savoureux. § —, ἡ ὕλη, matière, n. f. substance, n. f. || ἐκρηκτικαὶ οὐσίαι, substances explosibles ; βλ. **ἐκρηκτική**· || ἀπομονωτικαὶ οὐσίαι, substances (ou matières) isolantes. Ἐν τῇ ὑποβρυχίῳ ἀμύνῃ χρησιμοποιοῦνται τοιαῦται πρὸς παρεμπόδισιν διαβάσεως τῆς ἠλεκτρικῆς ἢ ἀπωλείας αὐτῆς, καὶ κύριαι μὲν εἰσὶν ἡ **γουτταπέρκα** (guttapercha), τὸ **ἐλαστικὸν κόμμι** (caoutchouc) καὶ τὸ **τσάττερτον** (chatterton), ἐπιβοηθητικαὶ δὲ ὁ **βάμβαξ** (coton), ἡ **μέταξα** (soie), ἡ **ῥητίνη** (résine), ὁ **κηρὸς** (cire) καὶ τὸ ὀστρειόκομμι ἢ **κομμιολάκκη** (gomme-laque, γομαλάκκα).

οὐσιαστικόν, οῦ, τὸ [γραμμ. ἐνν. ὄνομα, nom, substantif ; || πολλὰ ἐπίθετα ἐκλαμβάνονται ἐνίοτε ἀντὶ οὐσιαστικῶν, plusieurs adjectifs se prennent quelquefois substantivement.

οὐσιαστικός, ή, όν, ὁ ἐμφαίνων τὴν οὐσίαν, qui exprime la substance, substantif, ive, adj.

οὐσιαστικός, substantiel, elle, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν οὐσίαν, qui a rapport à la substance ; ἐκ βάθους, de fond.

οὐσιαστικῶς [ἐπίρ.], κατ' οὐσίαν, substantiellement, adv. κατὰ βάθος, au fond. § [γραμματ.] ὡς οὐσιαστικόν, comme substantif, substantivement ; || λέξις λαμβανομένη οὐσιαστικῶς, mot qui se prend substantivement ; π. χ. adjectif employé substantivement.

οὐσιώδης, ης, ες· ὁ κατ' οὐσίαν, essentiel, elle, adj. σπουδαῖος, important, e, adj. κεφαλαιώδης, capital, ale, adj. § —, ὁ ἀναπόσπαστος, intégrant, e. § —, βλ. **πραγματικός,** intrinsèque.

οὐσιωδῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον οὐσιώδη, essentiellement, adv. § —, βλ. **πραγματικῶς,** intrinsèquement, adv.

οὐσσάρος, βλ. οὐσάρος.

οὐστρέχα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], τὸ χεῖλος τῆς στέγης ἐξ οὗ καταπίπτουσιν αἱ σταγόνες.

οὔτε [ἐπίρ. ἀρνητ.], οὐδέ, ὄχι, ni ; non plus ; pas même ; || οὔτε σὺ οὔτε ἐγώ, ni vous ni moi ; || δὲν τὸ θέλεις, οὔτε' ἐγὼ τὸ θέλω, vous ne le voulez pas, ni moi non plus; || οὔτε τὸν βλέπω, οὔτε τὸν ἀκούω, je ne le vois, ni ne l'entends; || οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος ἔκαμε τὸ καθῆκόν του, ni l'un ni l'autre n'a fait son devoir; || — ἔφαγον οὔτε ἔπιον, je n'ai ni mangé ni bu; || — τοῦτο θέλω οὔτε ἐκεῖνο, je ne veux ni ceci ni cela; || οὔτε καλὸς οὔτε κακός, ni bon ni mauvais ; || δὲν ἠξεύρει οὔτε μίαν λέξιν γαλλικήν, il ne sait pas un mot de français ; || τὸ ὁποῖον οὔτε νὰ τὸ εἰπῇ τινας (κανεὶς) πρέπει, ce qu'il n'est pas même permis de dire.

οὐτιδανός, ή, όν· ὁ οὐδενὸς ἄξιος (κοινῶς διὰ τίποτε, τιτοτένιος), de rien ; ἀνάξιος, οὐτιδανός, μηδαμηνὸς (τιποτένιος), nul, nulle, adj. ἀχρεῖος, ἀνάξιος, indigne, adj. περιφρονητέος, méprisable, adj. ποταπός, χαμερπής, vil, vile, adj. οὐτιδανός, φαῦλος, vaurien, n.m.

οὐτιδανότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ οὐτιδανοῦ, τὸ ἀνάξιον, ἡ ἀναξιότης, ἡ ἀχρειότης, indignité, n. f. ἡ ποταπότης, χαμέρπεια, vileté, n. f.

οὐτοπία, ας, ἡ· utopie, n. f. τόπος μὴ ὑπάρχων, εἶνε τὸ ὄνομα νήσου φανταστικῆς, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐκτυλίσσεται τὸ ὑπὸ τοῦ Θωμᾶ Μόρου γραφὲν πολιτειακὸν μυθιστόρημα «περὶ τῆς καλλίστης πολιτείας καὶ περὶ τῆς νήσου Οὐτοπίας» 1516. Ἀπ' αὐτῆς καλεῖται οὕτως καὶ πᾶσα ἄλλη πολιτικὴ ἢ οἰκονομολογικὴ ἰδέα μὴ ἐφικτή, οἱ δὲ φανταζόμενοι τοιαύτας λέγονται **οὐτοπισταί,** utopistes ; ὅθεν **οὐτοπία,** utopie, n. f. = **φαντασιοπληξία, ὀνειροπώλησις,** ὄνειρον χρυσοῦν ἀλλ' ἀκατόρθωτον.

οὐτοπιστής, οῦ, ὁ, ἡ· utopiste, n. φαντασιόπληκτος, **ὀνειροπόλος,** ὁ ἐντρυφῶν εἰς ἀκατόρθωτα σχέδια· βλ. **οὐτοπία.**

οὗτος, αὕτη, τοῦτο [ἀντων. δεικτ.], κοινῶς ἐτοῦτος, ἐτούτη, ἐτοῦτο, ce (cet), cette ; celui-ci, celle-ci ; || — ὁ κῆπος, ce jardin ; || οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, ces hommes ; || ἡ γυνὴ αὕτη, cette femme ; || τοῦτον πρὸ πάντων ἀγαπῶ, c'est celui que j'aime le plus ; || πάρε τοῦτον καὶ ἄφησε ἐκεῖνον, prenez celui-ci et laissez celui-là ; || εἰς τούτους ἀνήκουσι..., de ce nombre sont... ; || τίς οὗτος ; qui est cet homme ? § [οὐδ. ἀπολ.] τοῦτο, ceci ; cela ; ce ; [οἰκ.] ça ; || τί σημαίνει τοῦτο ; qu'est ce que cela signifie ? || μ' ἀρέσκει τοῦτο, ἀλλὰ προτιμῶ ἐκεῖνο, j'aime ceci, mais je préfère cela ; || πότε τοῦτο, πότ' ἐκεῖνο, πάντοτε ἔχει μίαν πρόφασιν, tantôt ceci, tantôt cela, il a toujours un prétexte ; || τοῦτο ἀκριβῶς φοβοῦμαι, c'est precisément ce que je crains ; || σᾶς ἀρέσει τοῦτο ; [οἰκ.], aimez-vous ça ? || ἐκ τούτου ὅλα μου τὰ δυστυχήματα, de là tous mes malheurs ; || ἐκ τούτου προκύπτει ὅτι, il en résulte que; || διὰ τοῦτο, pour cela, [que] ; c'est pourquoi ; aussi ; || διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προσέξῃ τις, c'est pourquoi il faut faire attention ; || διὰ τοῦτο εἰς αὐτὸν μόνον ἐλπίζω, aussi je n'espère qu'en lui ; || διὰ ταῦτα [νομ.], par ces motifs ; || περὶ τούτου, en ; la-dessus ; || μὴν ἀνησυχῆτε περὶ τούτου, ne vous en inquiétez pas ; || θὰ γράψω περὶ τούτου, j'écrirai là-dessus ; περὶ τούτου πρόκειται, c'est de quoi il s'agit; || πρὸς τοῦτο, pour cela ; à cet effet ; πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, dans ce but ; || τί πρὸς τοῦτο; [φρ.], qu'est-ce que cela fait ? || ὡς πρὸς τοῦτο, quant à cela ; || μετὰ τοῦτο, après cela ; après quoi ; || μετὰ ταῦτα, ensuite ; après ; || ἐν τούτοις, en attendant ; cependant ; || ἐν τούτοις ἀναπαυθῆτε, reposez-vous en attendant; || ἂς καθίσωμεν ἐν τούτοις, asseyons nous toujours ; || ἐν τούτοις κάμει τὸ ἐναντίον, cependant il fait le contraire; || ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, sur ces entrefaites ; pendant ce temps-là; || ἐν τούτῳ νίκα (φρ.), tu vaincras par ce signe ; || τούτου τεθέντος (δοθέντος), cela posé ; || ἐκτὸς τούτου, πλὴν

τούτου, outre cela ; d'ailleurs ; || πρὸς τούτοις, de plus ; au surplus ; en outre.

οὑτοσί, αὑτηΐ, τουτί, celui-ci, celle-ci, ceci, ὑποδεικνύοντες τὸ πρᾶγμα διὰ τρόπου ἀκριβεστέρου.

οὐτρά, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], μεταξίνη κλωστή.

οὐτραμάρε [ξεν.], outremer ; βλ. οὐλτραμαρίνη.

οὕτω καὶ οὕτως πρὸ φωνήεντος [ἐπίρ. τοῦ οὗτος], ainsi (βλ. καὶ ἔτσι), κατ' αὐτόν, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, de cette manière ; || οὕτως ἐκδικεῖται, c'est ainsi qu'il se venge ; || οὕτως ἢ ἄλλως, de manière ou d'autre ; de toute façon ; || ἐν πάσῃ περιπτώσει, dans tous les cas ; || οὕτως εἰπεῖν, pour ainsi dire ; || οὕτως ὥστε, de sorte que ; de manière que ; de manière à.

οὔφ! [ἐπιφ. ἐκφράζον ἀποστροφὴν ἢ πλῆξιν καὶ δυσαρέσκειαν], ouf ! ah ! fi ! fi donc ! || οὔφ, ἐβαρέθηκα ! ouf ! j'en ai assez !

οὔχ [ἐπίρ.], βλ. οὐ.

οὔχ! [ἐπιφ.], βλ. οὔφ.

οὐχεϊά, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ἡ ἔχιδνα.

οὐχὶ [ἐπίρ.], non ; βλ. ὄχι.

ὀφείδιον, ου, τό· ὑποχορ. τοῦ ὄφις καὶ ὀφίδιον. § —, serpentau, n. m. κοινῶς ἡ ζουρλή, εἶδος πυροτεχνήματος διαγράφοντος ὀφιοειδεῖς ἑλιγμούς.

ὀφειλέτας, ὁ [διάλ. Οἰνόης], ὀφειλέτης, χρεώστης.

ὀφειλέτης, ου, ὁ· ὁ χρεωστῶν, ὁ χρεώστης, ἐκεῖνος ὅστις ὀφείλει, débiteur, n. m. (τὸ ἀντίθ. τοῦ δανειστοῦ, créancier) ; ὁ ὀφείλων νὰ κάμῃ τι, redevable, adj. || οἱ ὀφειλέται του, ses débiteurs ; || ὀφειλέτης τόσου ποσοῦ, redevable de telle somme ; || ἡ ὀφειλέτις, la débitrice ; || σᾶς εἶμαι ὀφειλέτης, je vous suis redevable ; || [μεταφ.] redevable, σημαίνει ὀφειλέτης χάριτος, εὐεργεσίας, εὐγνώμων.

ὀφειλή, ῆς, ἡ· τὰ ὀφειλόμενα, τὸ χρέος, dette, n. f. [μεταφ.] ἡ ὑποχρέωσις, obligation, n. f. || ἐπλήρωσεν (ἀπέτισε) τὴν ὀφειλήν του, il a payé (il s'est acquitté) de sa dette ; || —, redevance, n. f. τὸ ὀφείλειν τι εἴς τινα (κυρίως καὶ μεταφ.)

ὀφείλω, μέλ. θὰ ὀφείλω, ἀόρ. ὤφελον· εἶμαι ὀφειλέτης, χρεωστῶ, devoir ; être débiteur ; εἶμαι ὀφειλέτης, être redevable ; εἶμαι ὑποχρεωμένος νά, être obligé (tenu) de || ὀφείλω τὸ ποσὸν τῶν 3000 φρ. je dois la somme de 3000 fr. || ὀφείλει χιλίας δραχμάς, il doit mille drachmes ; || ὅλοι οἱ θνητοὶ ὀφείλουσι ν' ἀποθάνωσι, tous les mortels doivent mourir ; || ὀφείλομεν ὑπακοὴν εἰς τοὺς γονεῖς, nous devons de l'obéissance à nos parents ; || ὁ πατήρ του ὀφείλει πολλά, son père a beaucoup de dettes ; || ὀφείλω νὰ ἐκπληρώσω τὴν ὑπόσχεσίν μου, je dois remplir ma promesse ; || τί τοῦ ὀφείλετε ; qu'est-ce que vous lui devez ? || ὀφείλει νὰ σὲ ἀποζημιώσῃ, il est tenu de vous indemniser ; || σᾶς ὀφείλω χάριτας διά, je vous suis obligé de ; || [οὐδ. μετοχ. οὐσ.] **τὰ ὀφειλόμενα,** ce qui est dû ; τὸ ὀφειλόμενον ποσόν, la somme due ; τὸ χρέος, la dette ; || ζητεῖ τὰ ὀφειλόμενα εἰς αὐτόν, il demande son dû ; || τὸ ὀφειλόμενον σέβας, le respect dû à. || ὡς ὤφελες (ὤφειλες ἢ ὄφελεν), tu aurais (bien) dû ; || ὤφειλες νὰ ἐμφανισθῇς, vous devriez paraître.

ὀφείτης, ου, ὁ [ὀρυκτ.] βλ. ὀφίτης.

ὄφελος, τό· τὸ κέρδος, ἡ ὠφέλεια. profit, n. m. bénéfice, n. m. [ἀμφότερα συνώνυμα, ὧν τὸ μὲν πρῶτον λέγεται ἐπὶ ὠφελείας, ἣν ἐξάγει τις ἐκ τῆς χρήσεως τῶν πραγμάτων, παρεκτὸς τῆς ἀξίας, ὅσην καθ' ἑαυτὰ κέκτηνται, οἷον καλλιεργῶν γῆν, ἐκμισθῶν οἰκίαν καὶ τὰ τοιαῦτα : on tire du profit d'une terre lorsqu'on la cultive ; on tire du profit d'un verger par la vente du fruit ; on tire du profit d'un cheval, d'une voiture, en les louant. Τὸ δὲ δεύτερον λέγεται ἐπὶ ὠφελείας ἢ κέρδους σχετικῶς πρὸς τὴν καταβληθεῖσαν δαπάνην : j'ai sur cette vente un bénéfice de cinq cents francs. Bénéfice, καλεῖται ὡσαύτως πᾶν ὅ,τι κερδαίνει ὑπάλληλος ἐκτὸς τοῦ τακτικοῦ καὶ ὡρισμένου μισθοῦ αὐτοῦ, τὰ κοινῶς λεγόμενα τυχηρά]· || ὄφελος, τὸ κέρδος, gain, n. m. τὸ κέρδος, ἡ ὠφέλεια, τὸ ὄφελος, parti, n. m. profit, n. m. τὸ ἀποφερόμενον κέρδος (καρπός), fruit, n.m. ἡ ὠφέλεια, utilité, n. f. τὸ πλεονέκτημα, τὸ προσόν, avantage, n. m. || ἰδοὺ τί ὄφελος ἔχω, voici quel en est mon avantage ; || πρὸς ὄφελος τοῦ πτωχοκομείου, au profit de l'hospice des pauvres ; || εἶνε μέγα ὄφελος νά, c'est un grand avantage de ; || [χορὸς] πρὸς ὄφελος τῶν πτωχῶν, au profit des pauvres ; || παράστασις πρὸς ὄφελος ἠθοποιοῦ, représentation au bénéfice d'un acteur ; || τί ὄφελος ἔχομεν νά ; quel avantage y a-t-il pour nous à ? || εἶδα πολὺ ὄφελος ἀπ' αὐτό, cela m'a fait beaucoup de bien ; || πρὸς ὄφελός του, à son profit ; à son avantage ; || τὸ δημόσιον ὄφελος, l'utilité publique ; le bien public ; || τί τὸ ὄφελος νὰ ἐργάζηταί τις, ὅταν ; à quoi sert de travailler, lorsque ? || [καὶ ἀπολ.] τί τὸ ὄφελος ; à quoi bon ? la belle avance ? || καρποῦμαι πολλὴν ὠφέλειαν, ἔχω πολὺ ὄφελος, tirer un bon parti = ἐπωφελοῦμαι.

ὀφεοκύανον, τὸ (χρῶμα), bleu serpent ; βλ. κυανοῦν.

ὀφθαλμαλγία, ας, ἡ· ophtalmalgie (ὀφθαλμὸς καὶ ἄλγος, douleur) n. f. νευραλγία τοῦ ὀφθαλμοῦ, névralgie de l'œil.

ὀφθαλμαλγικός, ή, όν· ophtalmalgique, adj. ἀφορῶν τὴν ὀφθαλμαλγίαν.

ὀφθαλμαπάτη, ης, ἡ· τὸ νὰ ἀπατᾶταί τις βλέπων τι διὰ τῶν ὀφθαλμῶν του, ὅθεν τὸ ὅραμα, ἡ ὀπτασία, vision, n. f.

ὀφθαλμία, ας, ἡ· ἡ νόσος τῶν ὀφθαλμῶν, ophthalmie, n. f. ὁ πόνος τῶν ὀφθαλμῶν, κοινῶς **ματόπονος,** καὶ **πονόματος,** mal d'yeux ; mal aux yeux ; φλεγμονὴ τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ, inflammation de l'œil et de ses annexes ; || ὀφθαλμία ὀξεῖα, χρονική, πυορροϊκὴ (πυώδης), ophtalmie ai-

guë, chronique, purulente ; || **ὀφθαλμία**, καλεῖται εἰδικώτερον φλεγμονὴ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἑδράζουσα ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν αὐτοῦ μερῶν, τῶν βλεφάρων, τοῦ κερατοειδοῦς καὶ ἰδίως τοῦ ὑφαλείφοντος τὰ βλέφαρα ἐπιπεφυκότος ὑμένος. Ἡ φλεγμονὴ τούτου εἶνε καταρροϊκὴ (ἁπλῆ ὑπερέκκρισις), φλυκταινώδης (μετὰ σχηματισμοῦ φλυκταινῶν), βλεννορροϊκὴ (ἐκ μολύνσεως διὰ τοῦ βλεννορροϊκοῦ ἐκκρίματος μετ' ἀφθόνου πυορροίας), διφθεριτικὴ (μετ' ἀναπτύξεως ψευδομεμβρανῶν), κοκκιώδης (μετὰ κοκκιάσεων), τραχωματώδης (βλ. τραχώματα κτλ. Πλὴν τῆς φλυκταινώδους μορφῆς πᾶσαι αὗται εἰσὶ μεταδοτικαί. Ἡ λεγομένη Αἰγυπτιακὴ ὀφθαλμία δὲν εἶνε εἰδικὴ ἀλλὰ παρίσταται ὑπὸ πάσας τὰς ἀνωτέρω μορφὰς ἐνδημικὴ οὖσα ἐν Αἰγύπτῳ.

ὀφθαλμιατρεία, ας, ἡ· ophtalmiatrie (ὀφθαλμὸς καὶ ἰατρεία, guérison), n. f. τμῆμα τῆς ἰατρικῆς ἀφορῶν τὰς παθήσεις τοῦ ὀφθαλμοῦ· λέγουσιν ἐπίσης ὀφθαλμιατρική, ophtalmiatrie ; βλ. λέξιν.

ὀφθαλμιατρεῖον, ου, τό· κατάστημα ὀφθαλμιατρικόν, établissement ophtalmiatrique ; κλινικὴ ὀφθαλμολογική, clinique ophtalmologique, ἤτοι κατάστημα εἰς ὃ νοσηλεύονται οἱ πάσχοντες ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς; βλ. καὶ τυφλοκομεῖον.

ὀφθαλμιατρική, ῆς, ἡ· oculistique, n. f. ἡ ἐπιστήμη τοῦ ὀφθαλμιάτρου, science de l'oculiste ; ἡ ἰατρικὴ (ἰατρεία) τοῦ ὀφθαλμοῦ, médecine de l'œil. § **ὀφθαλμιατρική**, ophtalmiatrie, n. f. βλ. **ὀφθαλμιατρεία.**

ὀφθαλμιατρικός, ή, όν· ophtalmiatrique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀφθαλμιατρικήν· || σύστημα ὀφθαλμιατρικόν, système ophtalmiatrique ; λέγουσι μᾶλλον ὀφθαλμικός, ophtalmique.

ὀφθαλμιατρικός, ή, όν· oculistique (ἐκ τοῦ λατ. oculus = œil), adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ἰατρικὴν τοῦ ὀφθαλμοῦ, qui a rapport à la médecine de l'œil ; || ὀφθαλμιατρικὴ κλινική, clinique oculistique.

ὀφθαλμίατρος, ου, ὁ καὶ ὀφθαλμολόγος ἰατρός, oculiste, n. m. ἰατρὸς καταγινόμενος εἰς τὰς ἀσθενείας τῶν ὀφθαλμῶν, médecin qui s'occupe des maladies de l'œil ; || ὀφθαλμίατροι, les médecins oculistes.

ὀφθαλμίδιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ ὀφθαλμός, œillet, n. m. ὀμματίδιον, μικρά τις ὀπή, œilleton, n. m. || ὀφθαλμίδια χαλκᾶ τοῦ χονδροκοσκίνου, œillets en cuivre pour grenoir.

ὀφθαλμίδιον, ου, τό· œilleton, n. m. κινητὸν τμῆμα εὑρισκόμενον ἐπὶ τοῦ **κλισιοσκοπίου** (hausse) τῶν πυροβόλων, ἐφ' οὗ προσκολλᾶται ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ σκοπευτοῦ ἵνα λάβῃ τὴν **σκοπευτικὴν γραμμὴν** (ligne de visée), ἥτις προσδιορίζεται διὰ τοῦ **ὀφθαλμιδίου** καὶ τοῦ **στοχάστρου** (guidon).

Τὸ **ὀφθαλμίδιον** δύναται νὰ μετακινηθῇ κατά τε τὴν κατακόρυφον καὶ ὁριζόντιον διευθυνσιν, διαμένον πάντοτε ἐν τῷ καθέτῳ ἐπιπέδῳ πρὸς τὸν ἄξονα τοῦ πυροβόλου.

Διακρίνουσι τρία εἴδη ὀφθαλμιδίων :

1) Τὸ ἔχον κυκλικὸν σχῆμα μετ' ὀπῆς εἰς τὸ κέντρον· ὑπῆρχεν ἄλλοτε εἰς τὸ γαλλικὸν πυροβολικὸν ἀλλ' ἀπερρίφθη διότι ἀπέκρυπτε τὸν σκοπόν.

2) Τὸ ἔχον κυκλικὸν σχῆμα μετὰ σταυροειδοῦς ἀνοίγματος, δι' οὗ ἡ σκόπευσις εἶνε εὐκολωτέρα.

3) Τὸ ἔχον κυκλικὸν σχῆμα μετ' ὀπῆς ἐν τῷ μέσῳ, περιβαλλομένης ὑπὸ τεσσάρων κυκλικῶν ἐντομῶν, ὅπερ ἐπιτρέπει ταχυτέραν καὶ ἀκριβεστέραν σκόπευσιν· || παρεκτροπὴ δεξιὰ (ἀριστερὰ) τόσαι διαιρέσεις (παράγγελ.), portez l'œilleton à droite (ou à gauche) de tant de millimètres, ἤτοι νὰ μεταφερθῇ τὸ ὀφθαλμίδιον δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ κατὰ τόσας διαιρέσεις, τουτέστι νὰ δοθῇ ἡ παρεκτροπή.

ὀφθαλμικός, ή, ὸν καὶ **ὀφθάλμιος**· opthalmique, adj. ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, qui a rapport ou qui appartient aux yeux; || ὀφθαλμικὴ ἀρτηρία, artère opthalmique ; || ὀφθαλμικὸν νεῦρον, nerf opthalmique ; || ὀφθαλμικὸν φάρμακον, remède opthalmique, ἢ ἁπλῶς **ὀφθαλμικόν**, opthalmique, n. m || ἐξαίρετον ὀφθαλμικόν, un excellent opthalmique.

ὀφθαλμικός, ή, ὸν καὶ **ὀφθάλμιος**, oculaire (ἐκ τοῦ λατ. oculus=œil), adj. ὁ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνήκων, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀφορῶν, qui a rapport à l'œil; || ὀφθαλμικὸς βολβός, globe oculaire, ὁ βολβὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ.

ὀφθάλμιος, ος, ον· βλ. ὁ **ὀφθαλμικός.**

ὀφθαλμίτης, ου, ὁ· ophtalmite, n. f. εἶδος ἀχάτου λίθου, espèce d'agate.

ὀφθαλμιῶ (άω), μέλ. άσω, πάσχω, πονῶ, ἀλγῶ τοὺς ὀφθαλμούς, avoir mal aux yeux, κοινῶς ἔχω ματόπονον.

ὀφθαλμογραφία, ας, ἡ· ophtalmographie, n. f. ἀνατομικὴ περιγραφὴ τοῦ ὀφθαλμοῦ, description anatomique de l'œil.

ὀφθαλμογραφικός, ή, όν· ophtalmographique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν ὀφθαλμογραφίαν, qui concerne l'ophtalmographie.

ὀφθαλμογράφος, ου, ὁ· ophtalmographe (ὀφθαλμὸς καὶ γράφειν, περιγράφειν, décrire) n. m. ὁ σπουδάζων ἢ περιγράφων τὰ ἀφορῶντα τὸν ὀφθαλμόν, celui qui étudie ou décrit ce qui concerne l'œil.

ὀφθαλμοειδής, ής, ές· ὅμοιος μὲ ὀφθαλμόν, qui a la forme d'un œil, oculiforme, adj.

ὀφθαλμοκήλη, ης, ἡ· ophtalmocèle, n.f. κήλη τοῦ ὀφθαλμοῦ, συνώνυμ. τοῦ **ἐξοφθαλμία** (exophtalmie).

ὀφθαλμόλιθος, ου, ὁ· ophtalmolite ou ophthalmolithe (ὀφθαλμὸς καὶ λίθος, pierre) n. m. [ἰατρ.] σύγκριμα ὀφθαλμικόν, concrétion oculaire.

ὀφθαλμολογία, ας, ἡ· ophtalmologie, n. f. ἐπιστήμη σχετικὴ πρὸς τὴν ἀνατομίαν, τὴν φυσιολογίαν καὶ τὴν παθολογίαν τοῦ ὀφθαλμοῦ, science de l'anatomie, de la physiologie et de la pathologie de l'œil; ‖ καθηγητὴς (ὑφηγητὴς) τῆς ὀφθαλμολογίας, professeur (professeur agrégé) d'ophtalmologie.

ὀφθαλμολογικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὀφθαλμολογίαν, d'ophtalmologie, ophtalmologique, adj. qui a rapport à l'ophtalmologie; ‖ ὀφθαλμολογικαὶ μελέται, études ophtalmologiques; ‖ ὀφθαλμολογικὴ κλινική, clinique ophtalmologique; ‖ ὀφθαλμολογικὴ ἑταιρία, société d'ophtalmologie.

ὀφθαλμολόγος, ου, ὁ· ophtalmologiste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν ὀφθαλμολογίαν, celui qui s'occupe d'ophtalmologie. Λέγουσιν ἐπίσης ophtalmologue, n. m. § **ὀφθαλμολόγος,** βλ. ὀφθαλμίατρος, oculiste, n. m. ‖ — ἰατρός, docteur oculiste.

ὀφθαλμομετρία, ας, ἡ· ophtalmométrie, n. f. τέχνη ἢ πρᾶξις δι' ἧς καταμετροῦσιν ἐπὶ τῶν ζώντων τὰς διαστάσεις τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ.

ὀφθαλμομετρικός, ή, όν· ophtalmométrique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀφθαλμομετρίαν.

ὀφθαλμόμετρον, ου, τό· ophtalmomètre (ὀφθαλμὸς καὶ μέτρον, mesure) n. m. ὄργανον δι' οὗ δύνανται νὰ καταμετρήσωσιν ἐπὶ ζῶντος ἀτόμου τὰ διάφορα μέρη τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ τὴν χωρητικότητα τοῦ ἐμπροσθίου καὶ ὀπισθίου θαλάμου αὐτοῦ.

ὀφθαλμο-μικροσκόπιον, ου, τό· ophtalmo-microscope, n. m. ὀφθαλμοσκόπιον δι' οὗ ἐξετάζουσι τὴν ἀντεστραμμένην εἰκόνα τὴν σχηματιζομένην εἰς τὸ βάθος τοῦ ὀφθαλμοῦ.

ὀφθαλμοπλασία, ας, ἡ· ophtalmoplastie (ὀφθαλμὸς καὶ πλάσσειν, former) n. f. τέχνη τοῦ ἀντικαθιστᾶν τοὺς ἀπωλεσθέντας ὀφθαλμοὺς διὰ τεχνητῶν τοιούτων.

ὀφθαλμοπληγία, ας, ἡ· ophtalmoplégie (ὀφθαλμὸς καὶ πλῆξις, coup) n. f. [παθολογ.] παραλυσία τῶν ὀφθαλμικῶν μυῶν, paralysie des muscles de l'œil.

ὀφθαλμοπορνεία, ας, ἡ· ἡ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν πορνεία, prostitution des yeux.

ὀφθαλμόπτωσις, εως, ἡ· ophtalmoptose (ὀφθαλμὸς καὶ πτῶσις, chute) n. f. [παθολ.] προεξοχὴ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐκτὸς τῆς κόγχης, saillie de l'œil hors de l'orbite; ἡ **ἐξοφθαλμία.**

ὀφθαλμορραγία, ας, ἡ· ophtalmorragie (καὶ ὀρθότερον ophtalmorrhagie) n. f. αἱμορραγία τοῦ ἐπιπεφυκότος τοῦ ὀφθαλμοῦ, hémorragie de la conjonctive de l'œil.

ὀφθαλμορραγικός, ή, όν· ophtalmorragique (καὶ ὀρθότερον ophtalmorrhagique) adj. ἀφορῶν τὴν ὀφθαλμορραγίαν.

ὀφθαλμόρροια, ας, ἡ· ophtalmorrée (καὶ ὀρθότερον ophthalmorrhée) n. m. ἐκροὴ βλέννης ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ, écoulement de mucosité provenant de l'œil; βλεννόρροια ὀφθαλμοῦ.

ὀφθαλμός, οῦ, ὁ· τὸ ὄργανον τῆς ὁράσεως, œil, n. m. [πληθ.] yeux; κοινῶς τὸ **'μάτι,** καὶ κατ' ἐπέκτασιν τὸ ὄμμα, τὸ βλέμμα, regard, n. m. ‖ γλυκύς, περιπαθής, πονηρός, κακὸς ὀφθαλμός, œil ou regard doux, tendre, malin, méchant; ‖ προσηλῶ (ἀποστρέφω) τοὺς ὀφθαλμούς, arrêter ou fixer (détourner) les yeux; ‖ ῥίπτω τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπί τινος, jeter les yeux sur; ‖ ἡ ἄκρα τοῦ ὀφθαλμοῦ, le coin de l'œil; ‖ ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, en un clin d'œil; ‖ ἔχω πρὸ ὀφθαλμῶν, avoir sous les yeux; avoir en vue; θεωρῶ, ἐξετάζω, considérer; [μεταφ.] s'attendre à; ‖ λαμβάνω πρὸ ὀφθαλμῶν, prendre en considération; ἔχω ὑπ' ὄψει μου, θεωρῶ, ἐξετάζω, considérer; ‖ θέτω τι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τινός, mettre quelque chose devant les yeux de quelqu'un; ‖ τὸ ἔλαβον πρὸ ὀφθαλμῶν, j'ai pris mon parti (= ἔλαβον τὴν ἀπόφασίν μου)· ‖ προσελκύω, εὐφραίνω τοὺς ὀφθαλμούς, attirer, charmer les yeux; ‖ ἐκπλήσσω (κτυπῶ) εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, frapper aux yeux; ‖ κλείω τοὺς ὀφθαλμούς, fermer les yeux [καὶ μεταφ. = θνήσκω]· ‖ μὲ γυμνὸν ὀφθαλμὸν (ἄνευ διόπτρων), à œil nu; ‖ τυφλοῖς ὄμμασι (ὀφθαλμοῖς), κοινῶς μὲ κλειστὰ 'μάτια, les yeux fermés; ‖ ὁ παντόπτης (τὰ πάντα βλέπων) ὀφθαλμὸς τοῦ Κυρίου, l'œil de Dieu; ‖ ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, œil pour œil=ἀνταπόδοσις, **ἰσοτιμωρία·** βλ. λέξιν. § ὀφθαλμός, œil, n. m. Ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου δύο ὀφθαλμοὶ κεῖνται συμμετρικῶς κάτωθεν τοῦ μετώπου καὶ ἑκατέρωθεν τῆς ῥίζης τῆς ῥινὸς ἐντὸς ὀστεΐνων κοιλωμάτων, εὐρέων μὲν ἔμπροσθεν, στενουμένων δὲ ὄπισθεν πυραμιδοειδῶς, τῶν ὀφθαλμικῶν κογχῶν. Καὶ κύριον μὲν τοῦ ὀφθαλμοῦ μέρος εἶνε ὁ βολβὸς αὐτοῦ κληθεὶς οὕτω διὰ τὴν πρὸς βολβὸν ὁμοιότητα, ἀποτελούμενος δὲ ἐκ πέντε χιτώνων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς περιεχομένων· συμπληρωτικὸν δὲ μέρος τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀποτελοῦσιν οἱ μύες αὐτοῦ, τὰ βλέφαρα, αἱ ὀφρύες καὶ τὰ δακρυϊκὰ ὄργανα. § [βοτ.] ὀφθαλμός, κοινῶς τὸ **μάτι,** œil, n. m. écusson [d'ente], ὀφθαλμὸς κλάδου ἐπὶ φλοιοῦ δένδρου πρὸς ἐμβολισμόν, ἐγκεντρισμόν. § [ναυτ.] **ὀφθαλμός,** écubier, n. m. καὶ πληθ. **ὀφθαλμοί** écubiers, κοινῶς **τὰ ὄκια·** ὀπαὶ κυκλικαὶ ἢ ἐλλειψοειδεῖς κατασκευαζόμεναι ἐπὶ τῶν πλευρῶν πλοίου διὰ τὴν διέλευσιν ἁλύσεως ἢ ῥυμάτων. Κυρίως ὅμως ὀφθαλμοὶ καλοῦνται αἱ πρὸς πρῷραν ἐπὶ τῶν **παρειῶν** (joues) τοῦ πλοίου καὶ ἑκατέρωθεν τῆς στείρας, κατασκευαζόμεναι ἐλλειψοειδεῖς ὀπαὶ αἱ χρησιμεύουσαι πρὸς δίοδον τῶν ἁλύσεων τῶν ἀγκυρῶν· ‖ **ὀφθαλμοὶ καταστρώματος,** écubiers de pont; ὀπαὶ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος χρησιμεύουσαι διὰ τὴν ἔξοδον τῶν ἁλύσεων ἐκ τῶν φρεατίων των (puits). § [ναυτ.] **ὀφθαλμοί,** yeux; βλ. **ὄμματα.** § [ἱππολ.] **ὀφθαλμός,** œil, n. m. τὸ κύριον τῆς ὁράσεως ὄργανον· ‖ **βοῶπις** ἢ **ἐξόφθαλμος** ἵππος, œil du bœuf; ‖ **συόφθαλμος,** œil du cochon ou couverts, ὁ ἔχων μικροὺς ὀφθαλμοὺς ὡς τοὺς τοῦ χοίρου· ‖ **ὑαλόφθαλμος,** œil vairon, οὗτινος ὁ χρω-

ματισμὸς τοῦ βολβοῦ φαίνεται ὑπόλευχος ἢ γαλακτόχρους.

ὀφθαλμοσκοπία, ας, ἡ· ophthalmoscopie, n. f. ἐξέτασις τῆς ἐσωτερικῆς καταστάσεως τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐπὶ τῶν ζώντων διὰ τοῦ ὀφθαλμοσκοπίου.

ὀφθαλμοσκοπικός, ή, όν· ophtalmoscopique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀφθαλμοσκοπίαν, qui a rapport à l'ophtalmoscopie; || μέθοδος ὀφθαλμοσκοπική, méthode ophtalmoscopique.

ὀφθαλμοσκόπιον, ου τό· ophthalmoscope, n. m. ὄργανον δι' οὗ κατορθοῦται ἡ ἐπισκόπησις τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἤτοι χυρίως τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς χιτῶνος, ἔτι δὲ τοῦ χοριοειδοῦς, τοῦ ὑαλοειδοῦς σώματος καὶ τοῦ χρυσταλλοειδοῦς φακοῦ.

ὀφθαλμοστάτης, ου, ὁ· ophtalmostat (ὀφθαλμὸς καὶ στατός, arrêté), n.m. [χειρουρ.] διαστολεὺς ὀφθαλμῶν, ἐργαλεῖον δι' οὗ χρατοῦμεν ἀνοικτοὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς ἐκτέλεσιν ἐγχειρήσεως.

ὀφθαλμοτομία, ας, ἡ· ophtalmotomie (ὀφθαλμὸς καὶ τομή, section) n. f. ἀνατομία ἢ ἐξόρυξις τοῦ ὀφθαλμοῦ, anatomie ou ablation de l'œil.

ὀφθαλμοτομικός, ή, όν· ophtalmotomique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν ὀφθαλμοτομίαν, qui concerne l'ophtalmotomie.

ὀφθαλμοφανής, ής, ές· τὸ κάμνων ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, κοινῶς ἐκεῖνο ὅπερ κτυπᾷ στὰ μάτια, qui saute aux yeux; προφανής, évident, e, adj. φαινόμενος, apparent, e, adj. ὁρατός, visible, adj.

ὀφθαλμοφανῶς [ἐπίρ.], προφανῶς, évidemment, adv. φαινόμενον ὑπὸ πάντων, aux yeux de tout le monde; ὁρατῶς, visiblement, adv. δι' ἁπλῆς ἐπιρρίψεως βλέμματος, à vue d'œil; || θὰ σᾶς τὸ ἀποδείξω ὀφθαλμοφανῶς, je vous ferai toucher cela au doigt et à l'œil.

ὀφθαλμόφασμα, ατος, τό· ophtalmo-fantôme (ὀφθαλμὸς καὶ φάσμα, εἴδωλον, fantôme) n. m. ὄργανον ἀναπαριστὸν τὰ διάφορα μέρη τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ χρησιμεῦον δι' ὀφθαλμολογικὰς μελέτας· || πληθ. des ophtalmo-fantômes.

ὀφθαλμωδυνία, ας, ἡ· ophtalmodynie, n. f. douleur de l'œil, ὀδύνη, πόνος τοῦ ὀφθαλμοῦ.

ὄφια, ἡ [δημ. πτην.], cormoran, n. m. φαλακροκόραξ κυνηγῶν τοὺς ὄφεις.

ὀφίασις, εως, ἡ· ophiase, n.f. εἶδος ἀλωπεκιάσεως καθ' ἣν αἱ τρίχες πίπτουσιν εἰς διάφορα μέρη ἀφίνουσαι οὕτω κενὰ διαστήματα.

ὀφίδι [δημ.], ὁ ὄφις, serpent.

ὀφιοβόρος, ος, ον· ὁ τοὺς ὄφεις τρώγων, qui dévore les serpents.

ὀφιογενής, ής, ές· ὁ γεννηθεὶς ἐξ ὄφεων, né de serpent.

ὀφιόγλωσσον, τὸ [φυτ.], ophioglosse, n. m. γένος τῆς ὁμοιογενείας τῶν πτεριδοειδῶν περιλαμβάνον δεκαπέντε εἴδη, ὧν ἀφθονώτερον εἶνε ὀφιόγλωσσον τὸ κοινόν, μικρὰ πτέρις φυομένη εἰς τὰ ὑγρὰ δάση.

ὀφιογραφία, ας, ἡ· ophiographie, n. f. βλ. ὀφιολογία.

ὀφιογραφικός, ή, όν· ophiographique, adj. βλ. ὀφιολογικός.

ὀφιογράφος, ου, ὁ· ophiographe, n. m. βλ. ὀφιολόγος.

ὀφιόδηκτος, ος, ον· ὁ δηχθεὶς ὑπὸ ὄφεως, mordu par un serpent.

ὀφιοειδής, ής, ές· ὅμοιος πρὸς ὄφιν, semblable à un serpent [διδ.] serpentiforme, adj. serpentin, ine; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ **ὀφιοειδές,** serpentement, n. m. § ὀφιοειδής, ές· serpentin, καλεῖται οὕτως ὑπὸ τῶν Γάλλων ὀφιοειδές τι τεμάχιον τοῦ ἐμπυρέως τῶν μετὰ θρυαλλίδος ἀρκεβουζίων· (βλ. ἀρκεβούζιον, arquebuse à mèche καὶ ἐμπυρεύς, platine à mèche). § ὀφιοειδές, τό· serpentine, ἐπιμήκης βομβάρδα (bombarde) βάλλουσα σφαῖραν τῶν 24 λιτρῶν. § ὀφιοειδής, ές· serpentin, n. m. τὸ περιειλιγμένον σπειροειδῶς ἐν εἴδει ὄφεως· || —, serpentin. Ἐν τῇ μηχανικῇ καλεῖται ὀφιοειδής, σωλήν τις περιειλιγμένος σπειροειδῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ παρουσιάζῃ μεγάλην ἐπιφάνειαν ἐν σμικρῷ χώρῳ ὡς εἰς τοὺς ὀφιοειδεῖς **λέβητας** (chaudières à serpentins), τοὺς **ἀποσταχτῆρας** (distillateurs), κτλ.

ὀφιοκέφαλος, ος, ον· ophiocéphale, adj. et n. ὁ ἔχων κεφαλὴν ὄφεως (ἢ ὁμοίαν ὄφεως), qui a la tête d'un serpent.

ὀφιοκτόνος, ος, ον· ὁ τοὺς ὄφεις φονεύων, tueur de serpents.

ὀφιολογία, ας, ἡ· φυσικὴ ἱστορία τῶν ὄφεων, histoire naturelle des serpents; ophiologie, n. f. περιγραφὴ τῶν ὄφεων.

ὀφιολογικός, ή, όν· ophiologique, adj. ἀφορῶν τὴν ὀφιολογίαν· || μελέται ὀφιολογικαί, études ophiologiques.

ὀφιολόγος, ου, ὁ· ophiologiste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν ὀφιολογίαν, ὁ γράφων περὶ τῶν ὄφεων, celui qui écrit sur les serpents.

ὀφιομάχος, ος, ον· ophiomaque (ὄφις, μάχομαι), adj. ὁ κατὰ τῶν ὄφεων μαχόμενος ὁ καταστρέφων τοὺς ὄφεις, qui combat, qui détruit les serpents.

ὀφιοπρόσωπος, ος, ον· πρόσωπον ὄφεως ἔχων, à la figure de serpent.

ὀφιοστάφυλος, βλ. **βρυωνία.**

ὀφιοῦχος, ος, ον· serpentaire, adj. || ὁ ἀστερισμὸς τοῦ ὀφιούχου, la constellation du serpentaire.

ὀφιοφαγία, ας, ἡ· ophiophagie, n. f. ἕξις τοῦ τρέφεσθαι δι' ὄφεων, habitude de se nourrir de serpents.

ὀφιοφαγικός, ή, όν· ophiophagique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὀφιοφαγίαν, qui a rapport à l'ophiophagie; || ἔχειν ὀφιοφαγικὰς ὀρέξεις, avoir des goûts ophiophagiques.

ὀφιοφάγος, ος, ον· ophiophage, adj. ὁ τρεφόμενος δι' ὄφεων, ὁ τρώγων ὄφεις, qui se nourrit de serpents, qui mange des ser-

pents ; [ουσ.] ἀποικία ὀφιοφάγων, une peuplade d'ophiophages.

ὄφις, εως, ὁ· γένος ζώου κατὰ γῆς συρομένου, κοινῶς τὸ φεῖδι, serpent, n.m. εἶνε ζῶον σπονδυλωτόν, ἔχον σῶμα ἐπίμηκες, ἄνευ ἄκρων καὶ καλύπτεται ὑπὸ φολίδων ἢ λεπίδων· || ἰοβόλος ὄφις, serpent venimeux.

ὀφίτης, ου, ὁ καὶ ὀφείτης [ὀρυκτ.], ophite, n. m. οἱ ὀφῖται εἰσὶ γενικῶς πρασινωπὰ πετρώματα συνιστάμενα ἐξ **ἐνύδρου πυριτιώματος μαγνησίου** (silicate de magnésie hydraté). § **ὀφίτης,** ου, ὁ· serpentine, n. f. ὡραῖος λίθος ἐστιγμένος ὡς τὸ δέρμα ὄφεως· || ἀγγεῖον ἐξ ὀφίτου, vase en serpentine.

ὀφλέα, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου] (ἀρχ. φλιὰ) οὐδός, τὸ κατώφλιον τῆς θύρας, seuil, n.m.

ὄφουρδα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] θάρρος, τόλμη ἔξωθεν ἀρυομένη.

ὀφρυάζω, μέλ. άσω· τὸ συνάγειν τὰς ὀφρῦς, συνοφρυοῦμαι, sourciller.

ὀφρύδιον, ου, τό, βλ. **ὀφρύς.**

ὀφρύς, ύος, ἡ· αἰτ. ὀφρύν, ὀνομ. ὀφρύες, αἰτ. πληθ. ὀφρῦς, sourcil, n. m. κοινῶς τὸ ματόφριδον, τὸ φρύδι. Ὀφρύες λέγονται τὰ τριχωτὰ καχαρώματα διφυῆ ὑπεράνω τῶν ὀφθαλμῶν κείμενα ἐπὶ τοῦ ὑπερκογχίου τόξου τοῦ μετωπιαίου ὀστοῦ, ἔχοντα δὲ ἐνέργειαν τετραπλῆν ἤτοι α') ἀπαμύνοντα ἐν μέρει τῷ ὀφθαλμῷ τὴν βλαβερὰν τῶν ἐκτὸς ἐπίδρασιν· β') ἀπορροφῶντα μέρος τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων μάλιστα τῶν ἄνωθεν ἀρχομένων καὶ συντελοῦντα οὕτως εἰς τὴν ἐναργῆ ὅρασιν ἐν ἀπλέτῳ φωτί· γ') κωλύουσι τὴν εἰς τὸν ὀφθαλμὸν κάθοδον τοῦ ἱδρῶτος τοῦ μετώπου· δ') συντελοῦσιν εἰς τὴν τῆς φυσιογνωμίας **ἔκφρασιν** κατὰ τὴν ποικίλλουσαν θέσιν αὐτῶν (ἀνάσπασιν, σύσπασιν, κτλ.) || συσπῶ (συστέλλω) τὰς ὀφρῦς, froncer les sourcils ; || [μεταφ.] καταβάλλω (ταπεινῶ) τὴν ὀφρύν τινος, rabattre l'orgueil de quelqu'un ; [οἰκ.] rabaisser la crête ; || κινῶ τὰς ὀφρῦς, sourciller=(συν)ὀφρυάζω, συνοφρυόομαι-οῦμαι. § [συνεκδ.] τὸ χεῖλος, bord, n.m. [ἰδ. élevé]; ἢ rebord, n. m. τὸ ἐξέχον ἄκρον· || ὀφρὺς τάφρου, bord (revers) d'un fossé = τὸ **χεῖλος** τῆς τάφρου· || ἡ ὀφρὺς (ἢ χεῖλος) τοῦ κρατῆρος, bord du cratère ; βλ. **χεῖλος** καὶ **κρατήρ.** § **ὀφρύς,** crête, n. f. εἶνε ῥάχις ἐπὶ τοῦ ὄρους ἀπολήγουσα εἰς γωνίαν ὀξεῖαν· || **κορυφογραμμὴ** ἢ **ὀφρύς,** ligne de crête ἢ ligne de faîte, εἶνε ἡ γραμμὴ ἡ συνδέουσα ἀλληλοδιαδόχως ἁπάσας τὰς κορυφάς· βλ. καὶ **κορυφογραμμή**· || **στρατιωτικὴ** ὀφρύς, crête militaire ; βλ. **ὑψώματα**· || ὀφρύες λόφων, crêtes des hauteurs. § [ὀχυρωτ.] ὀφρύς, βλ. **ὑπερασπίστρια,** crête, n. f. καὶ ligne de feu.

ὀφφίκιον, ου, τὸ [ξεν.], office, n. m. (ἐκ τοῦ λατ. officium), εἰδικὸν καθῆκον, devoir spécial ; καθήκοντα, les fonctions ; ἀξίωμα ἐκκλησιαστικόν, ἐπισκοπικόν, charge ecclésiastique, épiscopale.

ὀχ [ἐπιφ.], ah ! οἴμοι, ἀλλοίμονον, hélas ! [πόνου ἰδ.] aïe !

ὀχάνη, ης, [μετ. στρατ.] (καὶ **ὄχανον**). bride, n. f. [de manœuvre], ἡ λαβὴ δι' ἧς χειρίζεταί τι. § ἡ ὀχάνη, τὸ ὄχανον τοῦτ' ἔστιν, ἤτοι ἡ λαβὴ τῆς ἀσπίδος, poignée de bouclier, διὰ τῆς ὁποίας χειρίζεται αὕτη.

ὀχεία, ας, ἡ· ἡ σαρκικὴ μίξις, συνουσία, τὸ βάτευμα τῶν ζώων, accouplement [des animaux]; || [ἐπὶ ἵππων] monte, n.f. βλ. **ἀνάβασις, βάτευμα καὶ ὀργασμός.** § **ὀχεία ἢ σύμμιξις κατ'** ἐκλογήν, appareillement, n. m. ἡ ἱπποτροφία διὰ τοῦ ὅρου τούτου ἐννοεῖ τὴν σύμμιξιν ζώων κατὰ βούλησιν καὶ κατ' ἐκλογὴν τοῦ ἱπποτρόφου γινομένην, ὁπόταν δηλονότι οὗτος ἐκλέξῃ ἀμφότερα τὰ πρὸς ὀχείαν ζῶα τόν τε ἐπιβήτορα καὶ τὴν φορβάδα, ὡς τοῦτο γίνεται εἰς τὰ συστηματικὰ καὶ ἰδιωτικὰ ἱπποφορβεῖα.

ὄχεντρα, ας, ἡ [δημ.] ἡ ἔχιδνα, vipère, n.f.

ὀχέτευσις, εως, ἡ· βλ. διοχέτευσις, ἐξοχέτευσις.

ὀχετεύω, βλ. διοχετεύω, ἐξοχετεύω.

ὀχέτιον, τὸ ὑποχορ. τοῦ ὀχετός· || ὀχέτιον, chéneau ou chaîneau, n. m. κοινῶς τὸ **λοῦκι**· μικρὸς ὀχετός· μολύβδινος ἢ ξύλινος ἀγωγὸς δεχόμενος τὰ ὕδατα τῆς στέγης καὶ φέρων αὐτὰ εἰς τὴν **ὑδρορρόην** (gouttière) ἢ εἰς τὴν **ὀρσύδραν** (tuyau de descente) ; || —, chéneau, n. m. **αὐλάκιον,** τό· κοινῶς τὸ **καναλάκι,** δι' οὗ ῥέει οἱονδήποτε ὑγρόν· || ξύλινον ὀχέτιον, chéneau de bois.

ὀχετογνώμων, ονος, ὁ· pale, n. f. διάφραγμα δι' οὗ ἐπιτρέπεται νὰ κανονίζηται ἡ ἐκροὴ τοῦ ὕδατος ἐντὸς ὀχετοῦ, αὔλακος ἢ διώρυγος· || ἀφαιρῶ τὸν ὀχετογνώμονα, tirer la pale, ἤτοι ἀνοίγω τὸν ὀχετόν, κτλ. § **ὀχετογνώμων,** vanne, n. f. κοινῶς ἡ **βάννα**· τὸ μέρος δι' οὗ κανονίζεται ἡ διανομὴ τοῦ ὕδατος εἰς τοὺς ὑδραγωγοὺς σωλῆνας· || **μικρὸς ὀχετογνώμων** ἢ **μικρὰ πακτή,** vannette, n.f. petite vanne.

ὀχετός, οῦ, ὁ· γενικῶς ὁ σωλὴν δι' οὗ δύναται νὰ διέλθῃ τι, conduit, n. m. π. χ. ὁ ὑδαγωγὸς conduit d'eau· § **ὀχετός,** canal, n. m. αὖλαξ, αὐλός, σωλήν, ἀγωγός· καλεῖται οὕτω πᾶν μέσον ἢ ὁδὸς διοχετεύσεως τῶν ὑγρῶν, καθὼς καὶ τοῦ ἀτμοῦ εἰς τὰς ἀτμομηχανάς· || ὀχετὸς ἀτμοῦ, canal de vapeur = ἀτμαγωγός· || ὀχετὸς ἐκροῆς, canal de coulage ou canal de coulée, λέγεται ὅταν τὸ μέταλλον ἐκρέει ἐκ τοῦ τηκομένου μέρους καὶ **ὀχετὸς χύσεως** ὅταν ὁ ὀχετὸς χρησιμεύῃ ἵνα τὸ μέταλλον εἰσάγηται ἐν τῷ τύπῳ· βλ. **ὀβὶς** (κατασκευὴ) καὶ **ἐκροή.** § —, canal ou tuyau de descente ou tuyau pour l'écoulement des eaux, ἡ **ὀρσύδρα,** ὁ **καταχρουνιστήρ,** κοινῶς τὸ λοῦκι, ἤτοι ὁ σωλὴν χυτοσιδηροῦς, μολύβδινος ἐκ ψευδαργύρου ἢ λευκοσιδήρου, δι' οὗ ἐκρέουσι τὰ ὕδατα τῆς στέγης ἢ τοῦ μαγειρείου· βλ. καὶ κατωτέρω. § **ὀχετός,** ὁ **(τὸ λοῦκι)**· **καταχρουνιστήρ,** ῆρος, ὁ· descente, n.f. καλοῦνται οὕτω σωλῆνες πήλινοι ἢ μετάλλινοι τιθέμενοι σχεδὸν καθέτως, δι' ὧν ἐκρέουσι τὰ ὄμβρια ἢ ἀκάθαρτα ὕδατα τῶν οἰκιῶν καὶ αἱ ἀκαθαρσίαι αἱ ῥιπτόμεναι εἰς τοὺς **βόθρους** (ὀχετός)· || **ὀχετὸς** (ἢ σωλὴν) **ἀποπάτου,** descente de

commodité. § — ἡφαίστειος, canal éruptif ἢ cheminée d'un cratère, καλεῖται οὕτως εἰς τὰ ἡφαίστεια, ἄνοιγμα ὅπερ διατηρεῖ τὴν συγκοινωνίαν τοῦ ἐξωτερικοῦ, μετὰ τῶν πεπυρακτωμένων ὑλῶν τῶν εὑρισκομένων ἐντὸς τῆς γηΐνης σφαίρας. § —, rigole, n. f. βλ. **αὔλαξ.** § — (ὑπόγειος), **ὑπόνομος,** ἡ, égout, n. m. ou cloaque, ἔνθα ῥέουσι τὰ ἀκάθαρτα ὕδατα, κτλ. βλ. καὶ **ὑπόνομος,** cloaque ; ‖ **ὀχετὸς στέγης,** διὰ τὴν ἐκροὴν τῶν ὑδάτων, égout de toit (d'un comble) ou chéneau ; **ὑδρορρόη,** ἡ· ‖ égout pendant, κεχλιμένη ὑδρορρόη. § —, gargouille, n. f. μικρὸς ἐκτισμένος αὔλαξ κεκαλυμμένος ἄνωθεν διὰ τὴν δίοδον τῶν ὑδάτων· ‖ —, gargouille, n. f. χυτοσιδηροῦς ὀχετὸς τιθέμενος κάτωθεν τῶν πεζοδρομίων· ‖ ὀχετός, gargouille, n. f. μικρὸς ὑδραγωγὸς ὀχετὸς συνδέον δύο δεξαμενάς· ‖ συλλεκτήριος ὀχετός, collecteur, n. m. § —, couloir, n. m. ou conduit, n. m. σῦριγξ, ιγγος, ἡ. § —, déversoir, n. m. ὀχετὸς δι' οὗ ἐκρέουσι τὰ **περιττὰ** ὕδατα. § —, ὑπόγειος λίθινος, chatière, n. f. § [ναυτ.] ὀχετός, botte, n. f. σωλὴν μολύβδινος ἐκβάλλων ἐκ τοῦ ἀποχωρητηρίου εἰς τὴν θάλασσαν δι' οὗ ἐξέρχονται αἱ ἀκαθαρσίαι. § — κυλινδρικός, buse, n. f. διὰ τὴν ῥοὴν τῶν ὑδάτων ἐγκαρσίως τῶν ὁδῶν· ἐνίοτε δὲ καὶ ὀχετὸς ἢ αὔλαξ ξύλινος. § — ἀποστραγγίσεως, drain, n. m. ὑπόγειος αὔλαξ ἢ πήλινοι σωλῆνες τιθέμενοι ἐντὸς τῆς γῆς διὰ τὴν ἀποξήρανσιν τῶν ὑγρῶν γαιῶν. § — ἢ **αὔλαξ,** auget, n. m. ‖ πυραγωγικὸς ὀχετὸς (διὰ τὰς ὑπονόμους, κτλ.) auget, n. m. βλ. **πυρόσφηξ.** § **ὀχετός,** οῦ όν· ponceau ou pontceau, μικρὸν γεφύριον, ἰδίως ἐπὶ τῶν ὁδῶν καὶ σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, δι' οὗ διέρχονται τὰ συρρέοντα ὕδατα πρὸς τὸ ἓν μέρος τῆς ὁδοῦ ἢ σιδηροδρομικῆς γραμμῆς· βλ. **ὀχετοὶ ἐκ σκυροδέματος** εἰς λέξιν **θόλος.** § **ὀχετὸς ὕδατος** [ἀτμομηχ.] lame d'eau, n. f. καλοῦνται ὀχετοὶ ὕδατος οἱ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ **ὑδροθαλάμου** (chambre à eau) ἀτμολέβητός τινός, ἐκ παραλλήλων ἐλασμάτων πλησιέστατα κειμένων σχηματιζόμενοι κάθετοι καὶ ὁριζόντιοι χῶροι, εἰς οὓς εἰσχωροῦν τὸ πρὸς ἀτμοποίησιν ὕδωρ σχηματίζει **ὑδατίνους ὄγκους** χρησιμεύοντας διὰ νὰ ἀποχωρίζωσιν ἀπ' ἀλλήλων τὰς ἑστίας, τοὺς φλογοθαλάμους, τοὺς καπνοθαλάμους, τὰς δέσμας τῶν αὐλῶν, καὶ διὰ νὰ προφυλάττωσι τὸν πυθμένα ἐκ καύσεως.

ὀχεύς, έως, ὁ· γενικῶς πᾶν τὸ συγκρατοῦν ἢ βαστάζον τι. § [ναυτ.] **ὀχεὺς** braguet, n. m. **ὁ μπότσος τοῦ τσιμπουκιοῦ·** σχοινίον τῆς δυνάμεως τῆς **ἀναγούσης** (guinderesse) χρησιμεῦον εἰς ὑποστήριξιν καὶ παρεμπόδισιν τῆς πτώσεως τοῦ ἐπιστηλίου, ἐν ᾗ περιπτώσει θραυσθῇ ἡ ἀνάγουσα κατὰ τὴν ἀναγωγὴν ἢ καταγωγὴν τοῦ ἐπιστηλίου. § [ναυτ. πυρ.] ὀχεύς, έως, ὁ· brague, n. f. εἶδος καλωδίου πρὸς περίδεσιν, **στέλμα.** § —, brague, n. f. τὸ **στέλμα** (ζοῦρλος) ἐν τῷ ναυτικῷ λέγεται καὶ jarretière καὶ χρησιμεύει διὰ τὴν συγκράτησιν τοῦ ἐπτυγμένου ἱστίου ἐπὶ τῆς κεραίας. Ἐπίσης brague καλεῖται ὁ ἀνακοπτήρ, κοινῶς ὁ μπότσος τοῦ κανονιοῦ, ὅστις εἶνε ἰσχυρὸν κεδρωτὸν σχοινίον δι' οὗ προσέδενον τὰ παλαιὰ πυροβόλα ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ πλοίου· ‖ —, brague, ἰσχυρῶς κάλως, δι' οὗ περιβάλλεται πλοῖον ἐκ τοῦ ποδοστήματος κατὰ τὴν καθολκήν. § —, bride, n. f. ἡ πέδη ὁ δεσμός, πᾶν τὸ συγκρατοῦν, συνέχον ἢ βαστάζον τι· ‖ — συμβλητικός, bride d'assemblage ; ‖ — ἄκμονος, bride d'enclume ; ‖ — τοῦ ἐργάτου τοῦ ἐμπυρέως, bride de la noix ; ‖ — ὑπερεισματικὸς ἢ ὑποστηρικτικὸς ἢ ὑποβασταχτικός, bride de support. § —, espagnolette, n. f. βλ. μάνδαλος. § —, joug, n. m. ζευκτηρία ἀποτελουμένη ἐκ δύο ἀγκιστρωτῶν ἐλασματίων συνδεομένων διὰ γιγγλυμοῦ, χρησιμεύουσα πρὸς ζεῦξιν τῶν ἑλίκων τοῦ ναυκλάστρου ἐν ὥρᾳ γυμνασίων ἢ δοκιμῶν. § — ζωστῆρος, coulant de ceinturon (ὁ ῥυτός, κινητός).

ὄχευσις, εως, ἡ· βλ. ὀχεύω καὶ **βάτευμα.**

ὀχευτής, οῦ, ὁ· ὁ βατεύων.

ὀχεύω, μέλ. εύσω, βατεύω, ἐπιβαίνω πρὸς σαρκικὴν μῖξιν καὶ κυρίως ἐπὶ ἄρσεν. ζώων, saillir ; couvrir ; βλ. ὀχεία· [ἐπὶ ἵππου] monter, saillir, couvrir, accoupler εἶνε συνώνυμα ἤτοι ἡ ἀνάβασις τοῦ χήλωνος ἵππου ἐπὶ τῆς φορβάδος πρὸς συνουσιασμόν· βλ. **ὀχευτὴς** καὶ **ἀναβάτης·** [μέσ.] ὀχεύομαι, s'accoupler ; βλ. καὶ **βατεύω.**

ὄχημα, ατος, τό· πᾶν ὅ,τι βαστάζει ἢ ὑποστηρίζει τι· π. χ. ἡ ἅμαξα καὶ κοινῶς τὸ **ἀμάξι,** ἡ **καρότσα,** voiture, n.f. ‖ ἀγοραῖον ὄχημα, voiture de place ou fiacre, n. m. ‖ ἰδιωτικὸν ὄχημα, voiture de maître ou équipage, n.m. ‖ ἔχει ἰδικόν του ὄχημα, il a sa voiture ; [κωμ.] il roule carrosse ; βλ. καὶ ἅμαξα· ‖ ὄχημα, ατος, τό· voiture, n. f. ἅμαξα, ης, ἡ (βλ. λέξιν)· ὄχος (véhicule) χρησιμεῦον διὰ τὴν μεταφορὰν ἐμπορευμάτων, ὑλικοῦ, κτλ. καλεῖται γενικώτερον οὕτως ὄργανον φερόμενον ἐπὶ τροχῶν καὶ συρόμενον ὑπὸ ἵππων, κατ' ἐπέκτασιν δὲ τὸ ὄνομα voiture (ἅμαξα) ἐδόθη εἰς τὰ σιδηροδρομικὰ **βαγόνια** (wagons), ἅτινα χρησιμεύουσι διὰ τὴν μεταφορὰν ἐπιβατῶν. Εἰς τὴν **παραπομπὴν** τοῦ **συντάγματος** (train régimentaire), περιλαμβάνονται τὰ **ὀχήματα** τοῦ **συντάγματος** (ἤτοι τὰ **σκευοφόρα,** voitures régimentaires, ἅτινα ἔχει ἕκαστον σύνταγμα), τὰ **δίτροχα** τῶν λόχων (voitures à deux roues), τὰ **ἰατρικὰ ὀχήματα** (voitures médicales, **νοσοφορεῖα, φαρμακοφορεῖα**), τὰ **χειρουργεῖα** (voitures d'ambulance). Τὸ πυροβολικὸν καὶ τὸ μηχανικὸν ἔχουσι πρὸς τούτοις εἰδικά τινα ὀχήματα, π. χ. **βλητοφόρα** (caissons), **ἐργαλειοφόρα** (voitures d'outils), **σκευοφόρους πυρβολαρχιακὰς** (chariots de batterie), **σκευοφόρους ὄρχου** (chariots de parc), **ἀχθοφόρους** (chariots porte-corps), **μετόχλιστρα** (triqueballes), **φορταγωγοὺς** (prolonges), κτλ. ‖ ὄχημα ἀποσκευῶν, voiture à bagages ; ‖ — σκευῶν ἢ **σκευάμαξα,** voiture d'effets ; ‖ —τροφῶν ἢ **τροφάμαξα,** voiture de vivres ; ‖ voiture de troupe ; βλ. **παραπομπὴ**

συντάγματος, train régimentaire ; || ἐργαλειοφόρον ὄχημα (τοῦ μηχανικοῦ καὶ πεζικοῦ), voiture d'outils, ὄχημα δι' οὗ μεταφέρονται τὰ ἐργαλεῖα τοῦ μηχανικοῦ καὶ πεζικοῦ· βλ. καὶ παραπομπὴ μάχης, train de combat ; || τροχοφόρον ὄχημα, voiture porte-roue ; ὄχημα ἐφ' οὗ ὑπάρχουσιν οἱ ἀνταλλακτικοὶ τροχοὶ τῶν ὀχημάτων τῆς πυρβολαρχίας· || — μετὰ βουτίου ὕδατος (ὑδατηροῦ), voiture avec tonneau à eau ; || — μετὰ καταβρεχτικοῦ βουτίου, voiture avec tonneau d'arrosement; βλ. βυτίον. § ὄχημα, véhicule, n. m. χαλεῖται πᾶν ὄχημα, ἤτοι ὁ ὄχος, εος-ους, καὶ ἐν γένει ἡ ἅμαξα· βαγόνιον, wagon ; βλ. λέξιν· || ὀχήματα, τά· véhicules, n. m. χαλοῦνται οὕτω γενικῶς τὰ σιδηροδρομικὰ ὀχήματα (βλ. μεταφορά, transport). Ἡ τροχαία σκευὴ (matériel roulant) τῶν σιδηροδρόμων εἶνε ἡ ἄκαμπτος σκευὴ (matériel rigide) (ἀγγλικοῦ προτύπου), ἥτις χαρακτηρίζεται διὰ τοῦ παραλληλισμοῦ τῶν ἀξόνων καὶ τῆς σφηνώσεως (calage) τῶν τροχῶν, τοῦ ἄξονος στρεφομένου μετὰ τοῦ τροχοῦ. Εἰς ἕκαστον ὄχημα διακρίνουσι, τὸ πλαίσιον (châssis) τὸ ὑποβαστάζον τὸ πῆγμα (caisse ou corps de wagon), τὰ ὑποβαστακτικὰ ἐλατήρια (ressorts de support), τὰ λιπαντικὰ δοχεῖα (boîtes à graisse) περικλείοντα τὰς χνόας (fussées d'essieu), τοὺς ἀποκρουστῆρας (tampons ou tampons de choc) εὑρισκομένους εἰς τὰς μικρὰς πλευράς, τὰς συζευκτηρίας ῥάβδους (barres d'attelage) μετὰ τοῦ κοχλιοφόρου ἐντατῆρος (ἢ τόνου, tendeur à vis); βλ. καὶ ἅμαξα, βαγόνιον, wagon. § ὄχημα, voiture-pièce, n.f. ἤτοι αὐτὸ τὸ πυροβόλον· χαλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τοῦ πυροβόλου, ἤτοι ὁ σωλήν, ὁ κιλλίβας καὶ τὸ προόλκαιον ἡνωμένα. § ὄχημα ἐξελικτροφόρον, binard, n. m. βαρὺ ὄχημα μὲ τέσσαρας ἰσομεγέθεις τροχοὺς φέρον ἐξελίκτραν (treuil) καὶ χρησιμεῦον διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ὀγκολίθων. § ὄχημα σκευοδόχον ἢ σκευοφόρον, cantine à bagages. § ὄχημα τροφοδόχον ἢ τροφοφόρον, cantine à vivres. § ὄχημα (πυροβολικοῦ), caisson, n. m. ἢ caisson à munitions ; βλ. καὶ βλητοφόρον.

Παραθέτομεν παραγγέλματα ἐλάσεως ὀχημάτων (conduite des voitures) ; || ἐμπρός. Μάρς, caissons (ou pièces) en avant. Marche; || ὀχήματα. Ἅλτ, caissons. Halte ; || τροχάδην. Μάρς, caissons en avant=au trot. Marche ; || χλίνατ' ἐπ' ἀριστερὰ (δεξιά), caissons à gauche (à droite) ; || λοξῶς ἐπ' ἀριστερὰ (δεξιά), Μάρς. 'Εμ=πρός, caissons oblique à gauche (ou à droite). Marche. En=avant ; || Μεταβολή. Μάρς, caissons demi-tour à gauche. Marche ; || ὀπίσω. Μάρς. Ἅλτ, caissons en arrière. Marche. Caissons. Halte ; || ὀπίσω καὶ ἐπὶ δεξιά, caissons en arrière à droite.

Παραγγέλματα ἀσκήσεων ἐζευγμένου οὐλαμοῦ (école de section καὶ πυρβολαρχιῶν· || κατ' ὄχημα (ἢ ὀχήματα) λοξῶς ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερά), pièces et caissons oblique à droite (à gauche) ; || χλίνατ' ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερά), pièces et caissons à droite à gauche ; || μεταβολή, pièces et caissons demi-tour à gauche; || βλητοφόρα πρὸ τῶν πυροβόλων σας, caissons doublez vos pièces.

ΠΕΡΙ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

Γενικαὶ ἰδιότητες ὀχημάτων τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐν γένει αὐτῶν.

1) Ὑπὸ ἔποψιν κινήσεως, τὰ ὀχήματα δέον νὰ ἔχωσι τὰς ἑπομένας ἰδιότητας :

α') Εὐκολίαν ἕλξεως, ἥτις ἐξασφαλίζει τὴν ταχύτητα· αὕτη ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ὀχήματος ὑπὸ ἔποψιν ὑπερνικήσεως τῆς ἀντιστάσεως τῆς κυλινδήσεως. Ἡ ἕλξις ἐλαττοῦται : διὰ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ φόρτου· διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ὑψηλῶν τροχῶν καὶ χνοῶν τοῦ ἄξονος μικρᾶς διαμέτρου· διὰ τῆς παραδοχῆς διὰ τὰς χνόας καὶ τὰ δέστρα (boîtes de roues) ([1]) σκληρῶν μετάλλων μετὰ λείων ἐπιφανειῶν καλῶς λελιπασμένων· διὰ τῆς καταλλήλου ἰσοσταθμήσεως τοῦ φόρτου τῶν διτρόχων ὀχημάτων καὶ διὰ τοῦ ἐπιφορτισμοῦ ἰδίως τοῦ ὀπισθίου ἄξονος τῶν τετρατρόχων ὀχημάτων.

β') Εὐκολίαν ὁδηγικήν, ἥτις ἐξαρτᾶται πολὺ ἐκ τῆς καμπῆς τοῦ ὀχήματος (tournant) ([2]) (ἥτις καλεῖται καὶ γωνία τῆς στροφῆς).

γ') Εὐκαμψίαν, ἥτις ποικίλλει οὐσιωδῶς ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ἑνώσεως τῶν μερῶν τοῦ ὀχήματος, ἤτοι προλκαίου καὶ ἐφολκαίου· ἡ ἕνωσις δέον νὰ ᾖ ὅσον τὸ δυνατὸν τελεία, ἵνα τὰ ὀχήματα δύνωνται ν' ἀκολουθῶσι τὰ στρατεύματα εἰς ὅλα τὰ ἐδάφη.

δ') Ἀσφάλεια κινήσεων, ἥτις ἐξαρτᾶται ἰδίως ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ κέντρου τοῦ βάρους τοῦ ὀχήματος ἄνωθεν τοῦ ἐδάφους, ἐκ τῆς διαμέτρου τῶν τροχῶν, ἐκ τῆς καμπῆς τοῦ ὀχήματος καὶ ἐκ τοῦ τρόπου τῆς συγκρατήσεως τοῦ ὀχήματος κατὰ τὰς κατωφερείας· ἡ φόρτωσις δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ἦνε πολὺ ὑψηλή, ἡ δὲ καμπὴ δέον νὰ ἦνε τόσον μεγάλη, ὅσον ἐπιτρέπει ταύτην ὁ τρόπος τῆς ἑνώσεως τοῦ προολκαίου μετὰ τοῦ ἐφολκαίου.

ε') Ἐλάττωσιν μήκους τῶν ἐζευγμένων ὀχημάτων, ἵνα ἐλαττωθῇ τὸ βάθος τῶν φαλάγγων· ἡ ἐλάττωσις αὕτη ἐξαρτᾶται ἰδίως ἐκ τοῦ συστήματος τοῦ ὀχήματος καὶ ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ζεύξεως.

2) Ὑπὸ ἔποψιν κατασκευῆς, συντηρήσεως καὶ χρήσεως τὰ ὀχήματα δέον νὰ ἔχωσι τὰς ἑπομένας ἰδιότητας :

([1]) Τὸ ἐντὸς τῆς πλήμνης (moyeu) τοῦ τροχοῦ μεταλλικὸν τεμάχιον, ὃ τρίβει τὸν ἄξονα.

([2]) Χῶρος ὅντινα ἀπαιτεῖ τὸ ὄχημα διὰ τὴν στροφήν του.

α΄) Στερεότητα, διάρκειαν καὶ εὐθηνίαν, προσόντα ἐξαρτώμενα ἐκ τῆς φύσεως τῶν πρώτων ὑλῶν ἃς μεταχειρίζονται ἐν τῇ κατασκευῇ.

β΄) Ἁπλότητα εἰς τὴν διάταξιν τῶν διαφόρων μερῶν, ἵνα ὦσιν εὔκολοι αἱ ἐπισκευαί.

γ΄) **Νὰ περιλαμβάνωσιν εὐχερῶς καὶ νὰ συντηρῶσι τὸ ἐν αὐτοῖς τιθέμενον ὑλικόν.**

δ΄) Κατάλληλον ἐσωτερικὴν διασκευὴν ἀναλόγως **τοῦ προορισμοῦ του.**

Γενικὴ διάταξις τῶν ὀχημάτων. Ὄχημά τι σύγκειται ἀπὸ τὸ **πῆγμα τοῦ ὀχήματος**, ὅπερ ἐπακουμβᾷ ἐφ' ἑνὸς ἢ δύο ἀξόνων, ἀναλόγως τῶν 2 ἢ 4 τροχῶν τοῦ ὀχήματος· ἕκαστος ἄξων φέρει δύο τροχούς.

Τὰ τετράτροχα ὀχήματα ἔχουσι συνήθως προόλκαιον καὶ ἐφόλκαιον. Τὸ **προόλκαιον** περιλαμβάνει τὸν ἄξονα καὶ τοὺς δύο ἐμπροσθίους **τροχούς**· τὸ **ἐφόλκαιον** περιλαμβάνει **δύο τροχοὺς** ἐπὶ τοῦ ὀπισθίου ἄξονος καὶ τὸ **πῆγμα τῆς ἁμάξης**, οὗτινος τὸ σχῆμα μεταβάλλεται ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ τοῦ ὀχήματος.

1) **Ἄξονες.** Ὁ **ἄξων** εἶνε σιδηροῦν ἢ χαλυβικὸν τεμάχιον διὰ τοῦ ὁποίου οἱ τροχοὶ ὑποβαστάζουσι τὸ ὄχημα. Τὰ ὀχήματα **τῆς σκευῆς τοῦ πυροβολικοῦ** καὶ οἱ **μεταλλικοὶ κιλλίβαντες** ἔχουσι **χαλυβδίνους** ἄξονας, τὰ δὲ **σκευοφόρα** καὶ λοιπὰ μεταγωγικά, ὡς καὶ οἱ χυτοσιδηροῖ κιλλίβαντες ἔχουσιν ἄξονας **ἐκ σφυρηλάτου σιδήρου.**

Οἱ **σφυρήλατοι ἄξονες** κατασκευάζονται ἐκ τριῶν ἢ τεσσάρων τεμαχίων σιδήρου καλῆς ποιότητος ἅτινα συγκολλῶνται μεταξύ των τῇ ἐνεργείᾳ τῆς ὑπεροσφύρας καὶ τοῦ ἐλασματουργοῦ· τὰ πλατύτερα τεμάχια τίθενται πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν μέρος.

Οἱ χαλύβδινοι ἄξονες κατασκευάζονται διὰ πλινθωμάτων **χωνευτοῦ μαλακοῦ χάλυβος** (acier fondu), ἐλαυνομένου διὰ σφυροκοπήσεως. Αἱ **χνόαι** ἀποσχεδιάζονται καὶ δίδεται ἡ κλίσις αὐτῶν (carrossage) διὰ τῆς ὑπεροσφύρας ἐπὶ κολαπτικῶν τύπων.

Οἱ ἄξονες κοπιῶσι πολὺ ὑφιστάμενοι τὴν ἐνέργειαν τῆς κάμψεως.

Εἰς ἄξονα τινὰ διακρίνουσι τὸ **μεσαξόνιον** (corps d'essieu) καὶ τὰς **χνόας** (fusées).

Τὸ **μεσαξόνιον** δύναται νὰ ἦνε τομῆς τετραγώνου ἢ ὀρθογωνίου, ἐνίοτε μάλιστα κυλινδρικῆς.

Εἶνε τετραγώνου, ἐὰν ὁ ἄξων θὰ ὑποστῇ μεγάλας δυνάμεις καθ' ὅλας τὰς ἐννοίας, ὡς εἰς τοὺς τῶν **κιλλιβάντων, μετοχλίστρων** (trique-balles) καὶ **τηλεβοφόρων** (chariots à canons).

Εἶνε ὀρθογωνίου τομῆς εἰς τὰ ὀχήματα, ἡ δὲ μεγαλειτέρα διάστασις εἶνε κατακόρυφος, ἤτοι κατὰ τὴν μεγαλειτέραν ὑφισταμένην δύναμιν.

Αἱ χνόαι εἰσὶ προωρισμέναι νὰ δέχωνται τοὺς τροχούς. Εἶνε γενικῶς κωνικαί· τὸ σχῆμα τοῦτο συντείνει εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς τριβῆς, διατηρουμένης ὅσον εἶνε δυνατὸν τῆς μεγαλειτέρας βάσεως εἰς τὴν χνόην· εὐκολύνει ἄλλως τε τὴν τοποθέτησιν τοῦ τροχοῦ ἐν τῇ θέσει του.

Ἡ κυριωτέρα συνθήκη τοῦ ἄξονος εἶνε εἰς τὸ νὰ ἐμποδίζῃ τὸν τροχὸν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκφεύγῃ.

Εἰς τὰ κοινότερα δίτροχα ἀρκοῦνται νὰ διαπεράσωσι τὸ **ἀκραξόνιον** διὰ σιδηροῦ ἢ ξυλίνου **κυνδάλου**. Εἰς τὴν σκευὴν τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τοῦ μηχανικοῦ, ἡ χνόη διαπερᾶται εἰς τὸ ἄκρον της ὑπὸ ὀπῆς τοῦ **παραξονίου** (trou d'esse), ἵνα εἰσέρχηται τὸ **παραξόνιον** καὶ ἐμποδίζῃ τὸν τροχὸν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ἄξονος. Εἰς τὰς συνήθεις ἀπήνας, τὰ κοινὰ ὀχήματα, τὰ σκευοφόρα τοῦ στρατοῦ καὶ λοιπὰ μεταγωγικὰ σχηματίζουσιν ἕλικα κοχλίου εἰς τὸ ἄκρον τῆς πλήμνης, ἐπιθέτοντες περικόχλιον συγκρατοῦν τὸν **παράκυκλον**· κύνδαλός τις ἐμποδίζει τὸ περικόχλιον νὰ ἐκφύγῃ, τὸ δὲ βῆμα τῆς ἕλικος τῶν τροχῶν εἶνε ἀντίθετον τῆς κυλινδήσεως, ἤτοι ἡ κίνησις τοῦ ὀχήματος τείνει νὰ συσφίξῃ **τὰ περικόχλια.**

Κλίσις τῆς χνόης τοῦ ἄξονος (carrossage de l'essieu). Ὁ ἄξων τῆς χνόης εὑρίσκεται εἰς τὸ αὐτὸ κατακόρυφον ἐπίπεδον μὲ τὸν ἄξονα τοῦ μεσαξονίου, ἀλλὰ δὲν εἶνε καὶ εἰς τὴν ἐπέκτασιν αὐτοῦ. Ἡ κλίσις αὕτη τῆς **χνόης**, ἐμποδίζουσα τὸν τροχὸν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκφεύγῃ, εἶνε ἐπίσης ἀναγκαία διὰ τὴν **κωνικότητα τοῦ τροχοῦ** (écuanteur).

α΄) **Δοκιμαὶ ἀξόνων.** Ἐν πρώτοις διὰ τῶν ἐλεγκτικῶν ἐργαλείων, ἐλέγχονται ἅπασαι αἱ διαστάσεις τοῦ ἄξονος, ἤτοι διάφορα πάχη, μήκη, ἄνοιγμα ὀπῶν, χνόαι κτλ.

Οἱ σιδηροῖ καὶ χαλύβδινοι ἄξονες δοκιμάζονται διὰ τῆς **βαρυτυπάδος** (mouton) καὶ τῆς **αἰώρας** (escarpolette)· 2 τοῖς ἑκατὸν τῆς παρουσιαζομένης πρὸς ἔλεγχον μερίδος ὑποβάλλονται εἰς τὸ ἔπακρον **τῶν δοκιμῶν**, ἤτοι μέχρι διαρρήξεως εἰς τὴν κάμψιν καὶ μέχρι θραύσεως εἰς τὴν κροῦσιν· τὸ μέταλλον τῶν χαλυβδίνων ἀξόνων δοκιμάζεται εἰς τὴν ἕλξιν (1) καὶ δέον νὰ πληροῖ τοὺς ὑπὸ τῶν πινάκων δεδομένους ὅρους.

Ἡ δοκιμὴ διὰ τῆς **βαρυτυπάδος συνίσταται** εἰς τὸ νὰ δώσωσιν εἰς τοὺς ἄξονας (εἰς τὸ μέσον αὐτῶν) ὡρισμένον βέλος διὰ κρούσεως ἀποτόμου.

Ὁ ἄξων τίθεται ὁριζοντίως ἐπὶ ἄκμονος ἔχοντος δύο ἐκ κρατερώματος τριγωνικὰ ὑπερείσματα, ἵνα ἐπακουμβήσωσι τὰ **ἄκρα τοῦ μεσαξονίου** τοῦ ὑπὸ δοκιμὴν ἄξονος. Τὰ ὑπερείσματα εἶνε ἀρκούντως ὑψηλά, ἵνα, ὑπὸ τὴν ἐνέργειαν τῆς βαρυτυπάδος, τὸ μέσον τοῦ ἄξονος καμφθῇ καθ' ὡρισμένον βέλος. Ἡ βαρυτυπὰς ἔχει βάρος 300 χιλιογράμμων καὶ φέρει πλάκα ἐκ κρατερώματος ἐπὶ τῆς κτυπώσης ἐπιφανείας· τὸ ὕψος τῆς πτώσεως εἶνε ὡρισμένον διὰ πινάκων ἀναλόγως τοῦ προτύπου τῶν ἀξόνων.

Ἡ δοκιμὴ διὰ τῆς **αἰώρας** συνίσταται εἰς τὸ ν' ἀφήσωσι νὰ καταπέσῃ ὁριζοντίως ὁ ἄξων ἐξ ὕψους 2μ, 10 οὕτως ὥστε αἱ δύο αὐτοῦ χνόαι

(1) Ὅρα εἰς μέταλλα πυροβόλων, ἔκφρασιν ἐλαστικότητος κτλ.

νὰ κτυπήσωσι συγχρόνως ἐπὶ δύο χυτοσιδηρῶν ἡμικυλίνδρων, τοποθετουμένων εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος ἄνωθεν τοῦ ἐδάφους.

Εἰς τὰ καταστήματα ὑπάρχουσι πίνακες ἐνδεικνύοντες τὰς συνθήκας, ἃς δέον οἱ ἄξονες νὰ ἐκπληρῶσι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δοκιμῶν.

Μετὰ τὰς ἀτομικὰς ταύτας δοκιμάς, ἐξετάζονται οἱ ἄξονες εἰς τὰς ἐγκαθίσεις των (ἤτοι εἰς τὰ μέρη εἰς ἃ ἐπακουμβῶσιν οἱ τοῖχοι τοῦ κιλλίβαντος), τοὺς **κροτάφους** των (ἤτοι εἰς τὴν ἕνωσιν τῆς χνόης μετὰ τοῦ μεσαξονίου ἔνθα ἐπακουμβᾷ ἡ πλήμνη) καὶ τὰς ὀπὰς **τῶν παραξονίων** (trous d'esses d'essieu), τῶν ὁποίων αἱ κάτω κόψεις δέον νὰ ὦσιν ἐστρογγυλευμέναι.

Ἐὰν ὁ ἄξων φέρῃ τὴν παραμικροτέραν ἐγκαρσίαν ῥαγάδα ἀπορρίπτεται. Δύνανται ν' ἀνεχθῶσι μικρὰ κατὰ μῆκος τοῦ ἄξονος ἀνοίγματα, ἐνδεικνύοντα ἀτελῆ συγκόλλησιν, οὐχὶ ὅμως ἐπὶ τῶν χνοῶν ἢ πλησίον τῶν ὀπῶν τῶν παραξονίων.

Ἐὰν ἐγκαρσία τις σχισμὴ ἢ ῥαγὰς δὲν ἐπιτρέπῃ νὰ διακρίνωσι τὸν χρωματισμὸν τοῦ νεωστὶ ἀνοιχθέντος σιδήρου, θερμαίνουσι τὸν ἄξονα μέχρι βαθμοῦ μελανερύθρου (700°) καὶ τὸν σφυροκοποῦσιν ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους ἵνα δοκιμάσωσιν ἐὰν εὐρύνηται τὸ ἄνοιγμα· ἐὰν πραγματικῶς εὐρυνθῇ, ὁ ἄξων ἀπορρίπτεται· ἐὰν τὸ ἄνοιγμα παραμείνῃ ὅσον ἦτο, δέχονται τὸν ἄξονα, διότι δὲν εἶνε ἐπικίνδυνον.

Ἀπορρίπτεται ὁ ἄξων ὅταν ἡ ἄνωθεν πλευρὰ τοῦ **μεσαξονίου** ἦνε πλατυτέρα τῆς κάτωθεν.

Τὸ **ἔπακρον τῶν δοκιμῶν** (épreuve à outrance) ἐκτελεῖται διὰ τῆς βαρυτυπάδος αὐξανομένου τοῦ ὕψους τῆς πτώσεως αὐτῆς ἀπὸ 10 εἰς 10 ἑκατοστόμετρα. Ὅταν ὁ ἄξων, ὅστις ἐπακουμβᾷ διὰ τῶν **ἄκρων τοῦ μεσαξονίου** ἐπὶ τῶν τριγωνικῶν ἐκ κρατερώματος ὑπερεισμάτων, λάβῃ τὴν ὑπὸ τῶν πινάκων ὁριζομένην μεγαλειτέραν κάμψιν, ἀναστρέφουσι καὶ εὐθύνουσιν αὐτόν. Μετὰ τὴν εὔθυνσιν δὲν πρέπει νὰ παρουσιάσῃ οὐδεμίαν διαρραγήν, ἄλλως ἀπορρίπτεται ἡ μερὶς τῶν ἐξεταζομένων ἀξόνων.

Ὡς συμπληρωτικὴν πληροφορίαν τοῦ ἐπάκρου τῶν δοκιμῶν, αὐξάνουσι τὸ ὕψος τῆς πτώσεως ἀπὸ 20 εἰς 20 ἑκατοστόμετρα, κτυπῶντες διὰ τῆς βαρυτυπάδος τρεῖς συνεχεῖς φορὰς ἐπὶ ἑκάστης ἕδρας. Ὅταν ὁ ἄξων θραυσθῇ (καὶ ἐν περιπτώσει παρατεινομένης ἀντιστάσεως τὸν ἀποκόπτουσι), ἐξετάζουσι τὸν κόκκον τῆς τομῆς αὐτοῦ.

β'. **Ἀνοχαὶ τῶν ἀξόνων.** Ἐπὶ τοῦ ὁλικοῦ αὐτῶν μήκους, 2 χιλιοστ. ἐπὶ πλέον ἢ 1 χιλ. ἐπὶ ἔλαττον. Ἐπὶ τοῦ μήκους τῶν χνοῶν, τοῦ κροτάφου καὶ τῆς ὀπῆς τοῦ παραξονίου, 1 χιλ. ἐπὶ πλέον ἢ 0,5 ἐπὶ ἔλαττον.

Ἐπὶ τῆς διαμέτρου τοῦ χονδροτέρου καὶ λεπτοτέρου ἄκρου τῶν χνοῶν οὐδεμία ἐπαύξησις ἐπὶ πλέον ἐπιτρέπεται, ἐπὶ ἔλαττον δὲ 0,5 χιλ.

2) **Τροχοί.** Ὁ τροχὸς εἶνε μηχάνημα κυλινδρικοῦ σχήματος, ὅπερ στρεφόμενον περὶ τὸν ἄξονά του εὐκολύνει τὴν κίνησιν τῆς κυλινδήσεως ἀντικειμένου τινός.

Γενικά. Οἱ **τροχοὶ** δέον νὰ ὦσι **στερεοὶ** ἵνα ἀνθέξωσιν εἰς τὸν φόρτον τῶν ὀχημάτων καὶ ἐλαστικοὶ ἵνα ὑποχωρῶσιν εἰς τὰς κρούσεις, ἃς ὑφίστανται, ἀναλαμβάνοντες ἐκ νέου τὸ κυκλικόν των σχῆμα.

Οἱ τροχοὶ τῶν κιλλιβάντων δέον νὰ ὦσι στερεώτεροι τῶν τῶν συνήθων ὀχημάτων, διότι πλὴν τοῦ κεκανονισμένου φόρτου τοῦ κιλλίβαντος προστίθενται καὶ αἱ ἐπικρούσεις τοῦ πυροβόλου κατὰ τὴν βολήν.

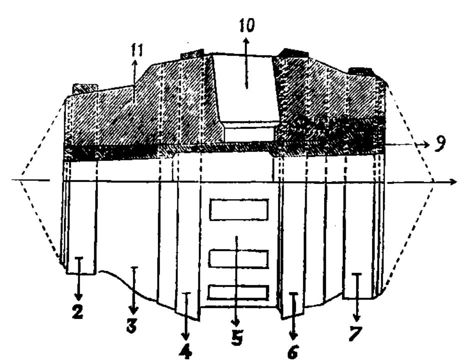
Τὰ κύρια μέρη τροχοῦ τινὸς εἰσί:

ἡ **πλήμη** (moyeu), αἱ **ἀκτῖνες** (rais), τὰ **σῶτρα** (jantes) καὶ τὸ **ἐπίσωτρον** (cercle ἢ bandage).

α') **Τροχοὶ μετὰ ξυλίνης πλήμνης. Πλήμνη.** Ἡ ξυλίνη πλήμνη ἀποτελεῖται ἀπὸ κορμὸν πτελέας καὶ ἐνίοτε ἐκ **δρυός**, διαπερώμενον ὑπὸ κεντρικῆς ὀπῆς προωρισμένης διὰ τὴν ἔνθεσιν τοῦ **δέστρου** (boîte de roue). Τὰ δύο ἄκρα τῆς πλήμνης εἶνε ἄνισα καὶ καλοῦνται **χονδρὸν ἄκρον** (gros bout) καὶ **λεπτὸν ἄκρον** (petit bout).

Τὸ μέσον τῆς πλήμνης εἶνε ἐξωγκωμένον καὶ καλεῖται **κύρτωμα** (bouge). Ἡ ἐξόγκωσις αὕτη ἐπιτρέπει τὴν ἐπαύξησιν τῶν διαστάσεων τῶν **ἐντορμιῶν** (mortaises) ἃς φέρει (δέκα τέσσαρας, χωρὶς νὰ βλαφθῇ ἡ στερεότης τῆς πλήμνης.

Αἱ ἐντορμίαι εἶνε προωρισμέναι νὰ δέχωνται τὰ ἄκρα τῶν ἀκτίνων τὰ καλούμενα **συνδετῆρας**

1, Λεπτὸν ἄκρον· 2, Πλημνόδετον· 3, Πλήμνη, 4, Πλημνόδετον ἐσωτερικόν· 5, Κύρτωμα· 6, Πλημνόδετον ἐσωτερικόν· 7, Πλημνόδετον ἐξωτερικόν· 8, Χονδρὸν ἄκρον· 9, Δέστρον· 10, Ἐντορμία· 11, Πλήμνη.

(pattes)· διαπερῶσι τὴν πλήμνην μέχρι τῆς κεντρικῆς ὀπῆς· ἡ τομή των ἐλαττοῦται ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ πρὸς τὸ κέντρον, ἵνα μή, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει, τὸ ἄκρον τῶν ἀκτίνων φθάσῃ μέχρι τοῦ δέστρου.

Πλημνόδετα (frettes et cordons). Ἡ πλήμη περιστέφεται ἐξωτερικῶς ὑπὸ τεσσάρων σιδηρῶν στεφανῶν προωρισμένων νὰ συσφίγξωσι τὰς ἶνας τοῦ ξύλου. Αἱ στεφάναι αὗται καλοῦνται **πλημνόδετα.** Τὸ πρὸς τὰς ἀκτῖνας καλεῖται **ἐσωτερικὸν πλημνόδετον** (cordon), τὸ δὲ **ἐξωτερικὸν πληνόδετον** (frettes). Ὑπάρ-

χουν δύο ἐσωτερικὰ καὶ δύο ἐξωτερικὰ πλημνόδετα.

Αἱ στεφάναι αὗται τίθενται θερμαὶ συγκρατούμεναι ὑπὸ πλατυκεφάλων ὕλων.

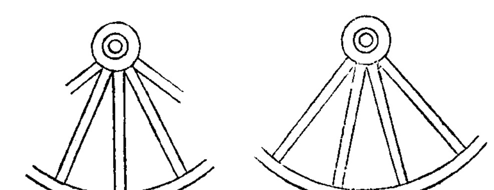
Δέστρον (boîte de roue). Τὸ κεντρικὸν κενὸν τῆς πλήμνης δέχεται τὸ ἐκ κρατερώματος δέστρον, ἐν ᾧ εἰσέρχεται ἡ χνόη τοῦ ἄξονος. Προτιμῶσι τὸ κρατέρωμα, διότι ἡ τριβὴ τοῦ σιδήρου ἐπὶ τοῦ κρατερώματος εἶνε μικρὰ καὶ ἰδίως ἐὰν παρεντίθηται λιπῶδές τι σῶμα.

Ἀκτὶς (rais). Αἱ ἀκτῖνες χρησιμεύουσιν ἵνα συνδέωσι τὴν πλήμνην μὲ τὰ σῶτρα τοῦ τροχοῦ. Κατασκευάζονται ἐκ νεαρᾶς δρυὸς ἢ ἐξ ἀκακίας.

Εἴς τινα ἀκτῖνα διακρίνουσι τὸν **συνδετῆρα** (patte), τὸν **κορμὸν** (corps) καὶ τὸν **σωτρότορμον** (broche).

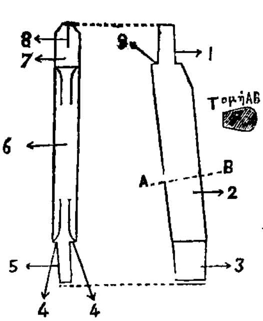
Ὁ **συνδετὴρ** προώρισται νὰ εἰσέρχηται ἐν τῇ πλήμνῃ· εἶνε τόρμος ἔχων τὸ πλάτος τῆς ἀκτῖνος· ὁ **κορμὸς** τῆς ἀκτῖνος ἐπακουμβᾷ ἐπὶ τῆς πλήμνης διὰ δύο **κροτάφων** (épaulement).

Αἱ ἀκτῖνες ὑφίστανται συμπίεσιν· δέον ὅμως

νὰ θεωρήσωσι τὴν ἀκτῖνα ὡς μοχλόν, ὅντινα τὸ βάρος τῆς ἁμάξης τείνει νὰ κάμψῃ κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἄξονος, ὅταν αἱ ἀνωμαλίαι τοῦ ἐδάφους ρίπτωσι τὸ ὄχημα δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ἢ αἰτία τις οἱαδήποτε ἀναγκάζει τὸν τροχὸν νὴ ὀλισθήσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἄξονος· τούτου ἕνεκεν ἔδωκαν εἰς τὸν κορμὸν τῆς ἀκτῖνος μεγαλείτερον πλάτος κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἄξονος.

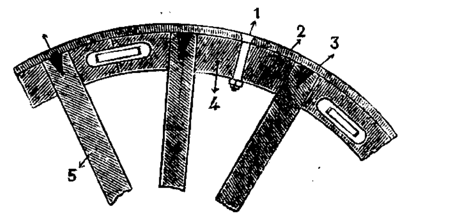
Ὁ σωτρότορμος εἰσέρχεται εἰς ἐντορμίαν διαπερῶσαν καθ' ὅλον τὸ πάχος τὸ σῶτρον, εἶνε δὲ κατά τι μικρότερος αὐτῆς· οὗτος στερεοῦται ἐν τῇ ἐντορμίᾳ διὰ μικρῶν ξυλίνων σφηνῶν.

1, Σωτρότορμος· 2, Κορμός· 3, Συνδετήρ· 4, 4, Κρόταφος· 5, Συνδετήρ· 6, Κορμός· 7, Σωτρότορμος· 8, Χαραγή.

Σῶτρον. Τὰ σῶτρα ἀποτελοῦσι τὴν κυκλικὴν στεφάνην τοῦ τροχοῦ· κατασκευάζονται ἐκ δρυὸς ἢ πτελέας καλῆς ποιότητος, ἐχούσας τὴν διεύθυνσιν τῶν ἰνῶν των κατὰ τὸ καμπύλον σχῆμα, ὅπερ δέον νὰ ἔχῃ τὸ σῶτρον.

Ἕκαστον σῶτρον φέρει δύο ἐντορμίας προωρισμένας ἵνα ἑκάστη δέχηται ἀπὸ ἕνα σωτρότορμον. Ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια τῶν σώτρων περιβάλλεται διὰ τοῦ **ἐπισώτρου** (cercle), ὅπερ εἶνε μονομερὴς στεφάνη σιδηρᾶ ἢ χαλυβδίνη ἐπιτιθεμένη ἐπὶ τῶν σώτρων πεπυρακτωμένη.

1, Βλῆτρον· 2, Ἐπίσωτρον· 3, Σφήν· 4, Σῶτρον· 5, Ἀκτίς.

Ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῆς ἐσωτερικῆς περιφερείας τοῦ ἐπισώτρου καὶ ἐκείνης τοῦ **ἀσιδηρώτου τροχοῦ** (roue en blanc) δέον νὰ ἦνε τοιαύτη ὥστε αἱ ἁρμογαὶ τῶν συμβολῶν νὰ ἐφαρμόζωνται καλῶς, χωρὶς τὰ ξύλα νὰ φθαρῶσιν ἐκ τῆς συνθλίψεως.

Τὸ ἐπίσωτρον στερεοῦται διὰ σιδηρῶν βλήτρων διαπερώντων τὰ σῶτρα.

Τὰ χαλύβδινα ἐπίσωτρα εἶνε ἐλαφρότερα καὶ φθείρονται ὀλιγώτερον ἀπὸ τὰ σιδηρᾶ· ἡ τιμὴ ὅμως αὐτῶν εἶνε μεγαλειτέρα, διότι δέον νὰ κατασκευασθῶσιν εἰς κυκλοτερῆ ἐλασματουργόν· τὰ σιδηρᾶ ἐπίσωτρα κατασκευάζονται ἐξ ἑνὸς καμπτομένου καὶ συγκολλουμένου τεμαχίου.

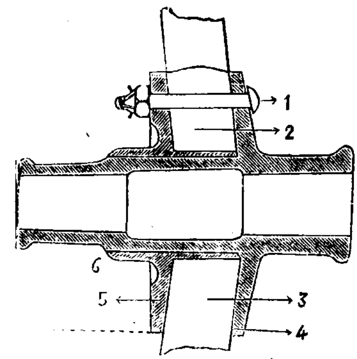
Κωνικότης τροχοῦ (écuanteur). Αἱ ἀκτῖνες τροχοῦ τινὸς δὲν εὑρίσκονται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου· ἀποτελοῦσι κωνικὴν ἐπιφάνειαν, ἧς ἡ κορυφὴ εὑρίσκεται πρὸς τὸ **χονδρὸν ἄκρον** τῆς πλήμνης, ἤτοι πρὸς τὸ ὄχημα. Ἡ **κλίσις τῶν ἀκτίνων** ἐπὶ τῆς πλήμνης καλεῖται **κωνικότης**, εἶνε δὲ τοιαύτη ὥστε, ἐπὶ τοῦ ὁριζοντίου ἐπιπέδου, ἡ κατωτέρα ἀκτὶς εὑρίσκεται σχεδὸν κατακόρυφος, ὅπερ εἶνε πλεονεκτικὸν διὰ τὴν ἀντοχήν.

Κωνικὸς τροχὸς εἶνε πάντοτε ἐλαστικώτερος ἀπὸ τὸν ἐπίπεδον· ἄλλως τε τροχὸς ἄνευ κωνικότητος δὲν θὰ ἦτο στερεός, διότι ἡ παραμικρὰ κάμψις τῶν ἀκτίνων, καθιστῶσα ταύτας βραχυτέρας, ἤθελε παραλύει τὴν σύσφιγξιν τοῦ ἐπισώτρου.

6') **Τροχοὶ μετὰ πλήμνης ἐκ κρατερώματος.** Οἱ τροχοὶ μετὰ πλήμνης ἐκ κρατερώματος εἶνε ἐν χρήσει εἰς τὴν τροχαίαν σκευὴν τοῦ πυροβολικοῦ (κιλλίβαντες, βλητοφόρα κτλ.). Εὐκολύνουσι τὴν διάλυσιν καὶ συνάρμοσιν τῶν τροχῶν, ἀλλ' ἔχουσι μικροτέραν ἐλαστικότητα καὶ συνεπῶς ἡ κυλίνδησις εἶνε πλέον ἠχητική, τούτου ἕνεκα δὲν γίνεται χρῆσις εἰς τὰ ἰδιωτικὰ ὀχήματα.

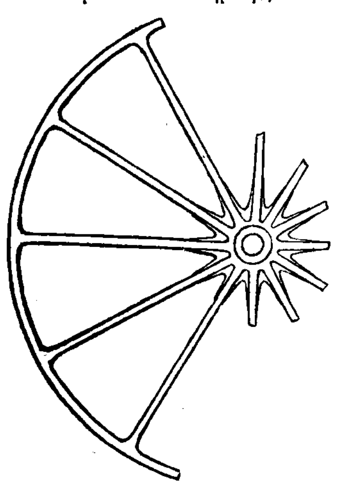
Ἡ ἐκ κρατερώματος πλήμνη σύγκειται ἐκ **δέστρου** ἀναλόγου πρὸς ἐκεῖνο τῶν τροχῶν μετὰ ξυλίνης πλήμνης· ἐσωτερικῶς, πρὸς τὸ ὄχημα, φέρει **κυκλικὴν διάτρητον πλάκα** (pla-

teau), ἐφ' ἧς προσαρμόζονται αἱ κεφαλαὶ τῶν συμβλητικῶν βλήτρων· ἐξωτερικῶς, προσαρμόζεται ἐπὶ τῆς πλήμνης ἕτερος κινητὸς δίσκος (disque mobile) ἐπίσης ἐκ κρατερώματος διὰ τὴν σύσφυγξιν τῶν ἀκτίνων· ὁ δίσκος οὗτος εἶνε ἐπίσης διάτρητος ἵνα διέρχωνται τὰ κοχλιωτὰ ἄκρα τῶν βλήτρων καὶ συσφίγγωνται αἱ ἀκτῖνες διὰ περικοχλίων.

1, Συνδετικὸν βλῆτρον· 2, Συνδετήρ· 3, Συνδετήρ· 4, Κυκλικὴ διάτρητος πλάξ· 5, Κινητὸς δίσκος· 6, Πλήμνη ὀρειχάλκινος.

γ') Τροχοὶ ἐντελῶς μεταλλικοί. Τὸ εἶδος τοῦτο τῶν τροχῶν δὲν εἶνε πολὺ ἐν χρήσει. Ὑπάρχουσι σιδηροῖ τροχοὶ συστήματος Arbel, συνιστάμενοι ἐκ πλήμνης, ἀκτίνων καὶ

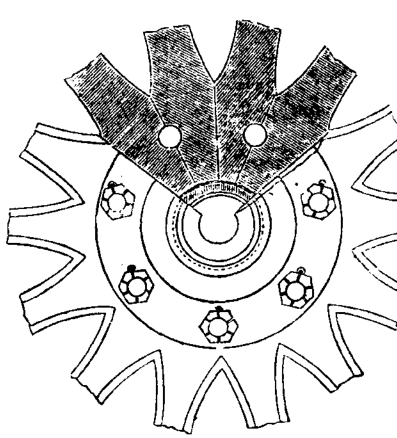

ἐπισώτρου σιδηροῦ συγκεκολλημένων ἐν λευκοπυρώσει μεταξὺ δύο καταλλήλων κολαπτικῶν τύπων· εἰσάγουσι κατόπιν **δέστρον** ἐκ κρατερώματος.

Εἰς ἴσον βάρος, οἱ μεταλλικοὶ τροχοὶ δὲν ἀντέχουσι περισσότερον ἀπὸ τοὺς ξυλίνους, διότι ἡ συγκόλλησις τῶν διαφόρων μερῶν ἀπαιτεῖ τὴν χρησιμοποίησιν σιδήρου.

Οἱ σιδηροῖ τροχοὶ εἶνε ὀλιγώτερον ἐλαστικοὶ ἀπὸ τοὺς ξυλίνους, δύνανται συνεπῶς νὰ ἔχωσι μικροτέραν κωνικότητα.

ὄχθη, ης, ἡ [ἀρχαιότερος σχηματισμὸς τοῦ ὄχθος] πᾶσα ὑψουμένη ἄκρα αἰγιαλοῦ, ποταμοῦ, λίμνης, ἢ λάκκου, τὸ **χεῖλος**, bord, n. m. ‖ ὄχθη, rive, n. f. καλοῦνται οὕτως αἱ γαῖαι αἱ εὑρισκόμεναι εἰς τὰ ἄκρα τῆς κοίτης ποταμοῦ τινος ἢ λίμνης· ‖ δεξιὰ ὄχθη, rive droite, εἶνε ἐκείνη ἣν ἔχει τις δεξιόθεν, ὅταν ἔχῃ τὰ νῶτα ἐστραμμένα πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ ποταμοῦ· ἡ ἑτέρα καλεῖται **ἀριστερὰ ὄχθη** (rive

gauche ; ‖ τὸ παραθαλάσσιον, rivage, n. m. ‖ αἱ ὄχθαι τοῦ ποταμοῦ, les bords de la rivière ; ‖ ἡ ὄχθη τῆς θαλάσσης, les rives de la mer; le rivage; [ὄχθη ἀμμώδης], la grève; ‖ ὄχθη ἀπόκρημνος, βλ. **ὄχθος**, berge, n. f.

ὄχθος, ου, ὁ· μικρὸν ὕψωμα γῆς, petite élévation de terre; μικρὸς λόφος, petit mont, monticule, n. m. § **ὄχθος** ἢ **ὄχθη ἀπότομος** ἢ **ἀπόκρημνος**, berge, n. f. ἤτοι τὰ ἄκρα ἐκχωματώσεως τινός, χάνδακος, τάφρου ἢ ῥύακος, ποταμοῦ, διώρυγος, ἐνίοτε δὲ καὶ θαλάσσης· ‖ **ὄχθος, ὁ· ἀπόκρημνος ὄχθη**, berge de rivière; ἡ ὄχθη καλεῖται ἀπόκρημνος (**ὄχθος**, berge) ὅταν αἱ πλευραὶ αὐτῆς ἦνε ἀπότομοι, **πρανὲς** δὲ (talus), ὅταν αἱ πλευραὶ αὐτῆς ἔχωσιν ἐλαφρὰν κλίσιν.

ὄχι [ἐπίρ. ἀρνητ.] [τὸ ἀρχαῖον **οὐ**, βλ. λέξιν, οὐχί], non, non pas ; pas ; ‖ δὲν λέγει ποτὲ ὄχι, il ne dit jamais non ; ‖ ἀλλ' ὄχι ὅλα μαζή, mais non pas tout à la fois ; ‖ ὄχι ἄνευ λόγου, non sans raison ; ‖ γράφει ὄχι περίφημα ἀλλὰ ὑποφερτά, il écrit non pas supérieurement mais passablement bien ; ‖ ὄχι τόσον... ὅσον.., [non] pas tant... que ; ‖ ὄχι ὅτι θέλω νά, non pas que je veuille ; ‖ [ἔχετε χρήματα ;] ὄχι πολλά, pas beaucoup ; ‖ ὄχι [τόσον] ὅσον νομίζετε, pas tant que vous croyez ; ‖ ὄχι ἀκόμη, pas encore ; ‖ ὄχι δά ! mais non ! allons donc ! ‖ ὄχι πλέον δάκρυα, plus de larmes ! ‖ ναί, ἀλλ' ὄχι ἔτσι, oui, mais pas ainsi ; ‖ δὲν ἠμπορῶ νὰ περιπατήσω, ὄχι νὰ χορεύσω; danser ? mais je ne puis pas même marcher ; ‖ ὄχι ἄλλο [φρ.], il ne manquait (il ne manquerait) plus que cela ; ‖ ὄχι μόνον . . . ἀλλὰ καί, non seulement... mais [aussi ; encore] ; ‖ ‖ ὄχι μόνον

δὲν μὲ ηὐχαρίστησε, ἀλλὰ καὶ μὲ ὕβρισε, loin de me remercier, il m'a dit des injures ; || (σπ. βεβαιωτ.) ὄχι, τί θαρρεῖς, certainement, qu'est ce que vous croyez.

ὀχιά, ᾶς, ἡ [δημ.] βλ. ὄχεντρα, ἡ ἔχιδνα. § ὀχιά, ᾶς, ἡ [δημ.] λέγεται μεταφορικῶς ἐπὶ κακῶν καὶ διεφθαρμένων γυναικῶν.

ὀχλαγωγία, ας ἡ· συνάθροισις τοῦ ὄχλου, πρὸς ἐπανάστασιν ἢ πρὸς ἐπίδειξιν, συνάθροισις στασιαστική, attroupement [séditieux] ἢ σύναξις, rassemblement, n. m. ὅθεν ὀχλαγωγία = ταραχή, στάσις, émeute, n. f.

ὀχλαγωγικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν ὀχλαγωγίαν, d'émeute : στασιαστικός, séditieux, euse, adj. ἢ factieux ; euse, adj. θορυβώδης tumultueux euse, adj. || —, ἱκανὸς ν' ἄρχῃ τοῦ ὄχλου, δημαγωγικός, plébicole, adj.

ὀχλαγωγικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὀχλαγωγικόν, στασιαστικόν, ὅθεν θορυβωδῶς, tumultueusement, adj.

ὀχλαγωγός, οῦ, ὁ· ὁ συναθροίζων πρὸς ἑαυτὸν τὸν ὄχλον (ὁ ὑποκινῶν εἰς ταραχὰς τὸν ὄχλον), qui attroupe (émeute) la populace ; ἀγύρτης, δημοκόπος, meneur, n. m. ταραξίας, ταραχοποιός, στασιαστής, émeutier, n. m. ταραχοποιός, agitateur, n. m.

ὀχλαγωγῶ (έω), μέλ. ήσω, ὄχλον συνάγω (καὶ ταράττω) Ἡσυχ. attrouper la foule (agiter les masses), émeuter, ἤτοι συναθροίζω τὸ πλῆθος καὶ κολακεύω ἢ πρὸς ἐπίδειξιν καὶ θαυμασμόν, ἢ πρὸς ἐπανάστασιν. Πολυβ. 28. 8. 2.

ὀχλεύς, έως, ὁ (κατ' ἀποκοπὴν τοῦ μ μοχλεὺς = levier, n. m.) pince, n. f. Σιδηρᾶ ῥάβδος ὀλίγον κεκυρτωμένη εἰς τὸ ἓν ἢ καὶ ἀμφότερα τὰ ἄκρα χρησιμοποιουμένη ὡς μοχλὸς (levier) ὑπὸ τῶν λιθοξόων καὶ οἰκοδόμων διὰ τὴν μετακίνησιν λίθων ἢ ξύλων καὶ διὰ τὴν ἀπόσπασιν λίθων ἢ πλακῶν ἔκ τινος λιθοστρώτου. § ὀχλεύς, έως, ὁ· κοινῶς ὁ λοστός.

Οἱ ὀχλεῖς (λοστοί) τοῦ ὄρχου τοῦ μηχανικοῦ χρησιμεύουσι πρὸς ἀνέωξιν τυφεκηθρῶν εἰς τοὺς τοίχους τῇ συνδρομῇ τῆς σκαπάνης (pioche), πρὸς ἐκβίασιν θυρῶν, πρὸς ἀπόσπασιν τῶν σιδηρωμάτων, κτλ. οἱ 1 μέτρου μήκους ὀχλεῖς χρησιμεύουσι πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ πρὸς μετατόπισιν κορμῶν μεγάλων δένδρων ἢ λίθων.

Οἱ Γάλλοι νοοῦσι τῷ ὀνόματι pince ἐργαλεῖα παντοδαπά, οἷον λαβίδας παντοίας, ὀχλεῖς καὶ μοχλοὺς ποικίλους· πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τὸν μοχλὸν (levier) ὁ Χαντσερῆς καλεῖ ὀχλέα, τὸ ἐργαλεῖον δι' οὗ ὀχλεύεταί τι ἢ ἀνασπᾶται ὅπερ γαλλιστὶ pince καλεῖται· || ὀχλεύς, ὁ, pince (λιθοξόου καὶ οἰκοδόμου) n. f. ὁ λοστός· || ὀχλεὺς ἡλεξαιρέτης, pince à arracher les clous ; π. χ. ὁ ὀχλεὺς ἢ ἐξωστὴρ τῶν πεταλωτικῶν ἥλων, ὅστις ἐστὶν ἐργαλεῖον πεταλουργικῆς πρὸς ἐξαγωγὴν τῶν ἐν τῷ ὄνυχι τμημάτων τεθραυσμένων ἥλων. § — τοῦ κλείθρου· βλ. μάνδαλον, verrou, n. m.

ὀχληρία, ας, ἡ· βλ. ὀχληρότης.

ὀχληρός, ά, όν· ὁ προξενῶν ἀνησυχίαν, importun, une, adj. ὀχληρός, ἀπρόσφορος, incommode, adj. ἐνοχλητικός, gênant, e, adj. embêtant, e, adj. (=ennuyeux, euse) ; φορτικός, fastidieux, euse ; δυσάρεστος, fâcheux, euse, adj. || ὀχληρὸς κόλαξ, flatteur importun ; || ὀχληρός γείτων, voisin incommode ; || οἱ δανεισταὶ εἶνε πάντοτε ὀχληροί, les créanciers sont toujours gênants ; || [οὐσ.] οἱ ὀχληροί, les importuns ; || οἱ δυσάρεστοι, les fâcheux ; || [ὑπερθ.] ὀχληρότατος, πολὺ ὀχληρός, accablant, e, adj. assommant, e, adj.

ὀχληρότης, ητος, ἡ· importunité, n. f. incommodité, n. f. ἡ ἐνόχλησις, ennui, n.m.

ὀχληρῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὀχληρόν, inportunément, adv. ἐνοχλητικῶς, ennuyeusement, adv. ὀχληρῶς, φορτικῶς, fastidieusement, adv.

ὄχλησις, εως, ἡ [νομ.] ἐνόχλησις, πρόσκλησις πρός τι, sommation, n. f. ἐπιτακτικὴ πρόσκλησις· πρᾶξις δι' ἧς προσκαλῆταί τις νὰ εἴπῃ ἢ νὰ πράξῃ τι.

ὀχλοβοή, ῆς, ἡ· ἐκ τῆς συρροῆς τοῦ ὄχλου προερχομένη βοή, cohue, n. f. θόρυβος, βοή, vacarme, n. m. θόρυβος, ταραχή, tapage, n. m. ἡ βοὴ ἐξ ὀχλαγωγίας, tumulte, n. m. φωνασκίαι, συγκεχυμένος θόρυβος προερχόμενος ἐκ τοῦ ὄχλου, clameur n. f. brouhaha, n.m.

ὀχλοκοπία, ας, ἡ· ἡ δημοκοπία.

ὀχλοκόπος, ου, ὁ· δημαγωγός, ὁ δημοκόπος.

ὀχλοκοπῶ, δημοκοπῶ.

ὀχλοκράτης, ου, ὁ· χυδαιοκράτης, voyoucrate, n. m. [χάριν ἀστειότητος] ὀπαδὸς τῆς ὀχλοκρατίας, partisan de la voyoucratie ; βλ. χυδαῖος, voyou.

ὀχλοκρατία, ας, ἡ· πολιτεία καθ' ἣν κυριεύει τὰ πράγματα καὶ διοικεῖ ὁ πολὺς ὄχλος, Πολυβ. 6, 4, 6, ἤτοι διοίκησις (ἀρχή, ἐξουσία) τοῦ ὄχλου, gouvernement (autorité) de la populace ; ochlocratie, n. f. § —, voyoucratie, n. f. [ἀστείως] ἡ κυριαρχία τοῦ χύδην λαοῦ, domination de la lie du peuple.

ὀχλοκρατικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὴν ὀχλοκρατίαν, ochlocratique, adj.

ὀχλοκρατικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὀχλοκρατικόν, d'une manière ochlocratique.

ὀχλοκρατοῦμαι (έομαι), διοικοῦμαι ὑπὸ τοῦ ὄχλου, être gouverné par la populace.

ὀχλολο(γ)ῶ [διάλ. Καρπάθου] = διαφιλονεικῶ ἐν πολλοῖς.

ὄχλος, ου, ὁ· ὁ χυδαῖος λαός, populace, n.f. ὁ λαὸς τῆς κατωτέρας τάξεως, bas peuple; ὁ χύδην λαός, ὁ ὄχλος, ὁ συρφετός, κοινῶς ἡ πλέμπα καὶ πλεμπάγια, plèbe, n. f. πλῆθος ἀνθρώπων ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνηθροισμένων, multitude, n. f. foule, n. f. || κολακεύει τὸν ὄχλον, il flatte la populace ; || αἱ προλήψεις τοῦ ὄχλου, les préjugés du vulgaire ; || ὁ χύδην ὄχλος (λαός), la lie du peuple ; ὄχλος συρφετώδης, la canaille ; la racaille.

ὀχλοστρατία, ας, ἡ· soldatesque, n. f. τῆς λέξεως ταύτης, ἥτις κυρίως σημαίνει τὸ στρατιωτικόν, γίνεται ἐνίοτε χρῆσις ὑπὸ τῶν

γάλλων, πρὸς ἔνδειξιν ἀπειθαρχούντων στρατιωτῶν.

ὀχλῶ [νομ.], προσκαλῶ, ἐπιτάσσω, sommer; βλ. ὄχλησις.

ὄχος, ου, ὁ (ἔχω), πᾶν τὸ βαστάζον, τὸ φέρον τι, συνήθως ἡ ἅμαξα, voiture, n. f. τὸ φορεῖον, τὸ ἅρμα, char, n. m. chariot, n.m. καὶ κατ' ἐπέκτασιν πᾶν μέσον μεταφορᾶς, ἡ ὄχημα, tout véhicule (tout moyen de transport); ὅθεν ὄχος, véhicule, n. m. λέγεται πᾶν ὄχημα, καὶ ἐν γένει ἡ ἅμαξα· ‖ — ἀτμομηχανῆς, véhicule de la machine, λέγεται τὸ μεταφέρον τὴν ἀτμομηχανὴν φορεῖον· ‖ —, train de voiture, ἡ ἅμαξα ἡ βαστάζουσα τὸν λέβητα τῆς ἀτμομηχανῆς (locomotive) καὶ τῶν σιδηροδρομικῶν ὀχημάτων· βλ. ἅμαξα σιδηροδρομική, βαγόνιον (wagon). § ὄχος, ου, ὁ· éfourceau, n. m. εἶδος ἁμάξης χαμηλῆς ἄνευ πλευρῶν διὰ τὴν μεταφορὰν κορμῶν δένδρων ἢ βαρέων σωμάτων· εἶδος χαμουλκοῦ, espèce de diable. § ὄχος, ου, ὁ· haquet, n. m. φορτηγὸς ἅμαξα ἄνευ πλευρῶν, ἀποτελοῦσα μέρος τῶν **γεφυρωτικῶν** (équipages de pont) τοῦ στρατοῦ. Ὑπάρχουσι δύο εἴδη τοιούτων, ὁ ὄχος **προτύπου** 1853 (haquet modèle 1853), ἀποτελούμενος ἐκ προολκαίου καὶ ἐφολκαίου, χρησιμεύων διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν **ὑποβαστακτήρων** (supports) καὶ τῶν ἀγκυρῶν, καὶ ἡ **σκευοφόρος τοῦ ὄρχου** (chariot de parc), διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν διπλάκων, σχοινίων καὶ **ἐξαρτυμάτων** (agrès); ‖ — λεμβοφόρος, haquet à bateau; ‖ — λεμβοφόρος τε καὶ κυμβοφόρος, haquet à bateau et à nacelle; ‖ — κυμβοφόρος, haquet à nacelle; ‖ — πακτωνοφόρος ἢ ὄχος ναυκελιοφόρος, haquet à ponton; ‖ — (λεμβοφόρος) τῆς ἐφέδρου παρασκευῆς, haquet d'équipage de réserve; ‖ ὄχοι τῶν γεφυρωτικῶν, haquets des équipages de pont.

ὄχου [δημ. ἐπιφ.]! βλ. ὄχ.

ὀχοῦμαι (έομαι) καὶ συνηθ. ἐποχοῦμαι, βαίνω ἐπ' ὄχου, πηγαίνω μὲ τὸ ἁμάξι, aller en voiture; [κωμ.] rouler carrosse.

ὀχταλίζω [διάλ. Ἠπείρου], **ἀναστενάζω.**

ὀχταπόδι(ν), τὸ [δημ. καὶ διάλ Οἰνόης], **ὀκτάπους.**

ὄχτικας, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ ἀσθένεια φθίσις· συνηθ. λέγεται **'χτίκι καὶ χτικιό.**

ὄχτος, ὁ [δημ. καὶ διάλ. Κύμης], ὕψωμα γῆς, ὄχθος.

ὄχτους, ὁ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], τὸ ἄκρον, ἡ κορυφὴ ἀποτόμου ἐδάφους, ὁ ὄχθος.

ὀχτρειά, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ **ἔχθρα.**

ὀχτρός, οῦ, ὁ [δημ.], βλ. **ἐχθρός.**

ὀχυρόνω, μέλ. ώσω, ὀχυρόω-ῶ, fortifier; ὀχυρόν τι ποιῶ (ἐχυρόν, fortifié), ἀπρόσβατον τοῖς πολεμίοις· κάμνω τι ὀχυρὸν δι' ἀνεγέρσεως ὀχυρωμάτων· κατ' ἐπέκτασιν=**ἐνισχύω,** βλ. λέξιν· [μέσ.] ὀχυροῦμαι, se retrancher, τοποθετοῦμαι ἐντὸς ὀχυρωμάτων· ‖ [μετοχ.] **ὠχυρωμένος,** η, ον, fortifié, ée; retranché, ée.

ὀχυροποίησις, εως, ἡ· βλ. **ὀχύρωσις·** fortification. n. f.

ὀχυροποιῶ (έω), μέλ. ήσω, κάμνω τι ὀχυρόν, βλ. **ὀχυρόνω,** fortifier.

ὀχυρός, ά, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ ὠχυρωμένος, fortifié, ée, adj. ἰσχυρός, στερεός, fort, e, adj. ὁ περιβεβλημένος ὀχυρώματα, ἢ ἐπὶ ὀχυρῶν ἰδίως τόπων, τὰ ὁποῖα δύσβατα ὄντα (εἴτε φυσικῶς, εἴτε τεχνικῶς) δύνανται κατὰ τῶν ἐχθρῶν νὰ κρατῶνται, Ξενοφ. Κυρ. ‖ ὀχυρὰ πόλις, une ville forte; ‖ —, tenable, adj. βλ. **φυλάξιμος.**

ὀχυρότης, ητος, ἡ· στερεότης, ἀσφάλεια τόπου δυσβάτου ὠχυρωμένου, force d'un lieu fortifié; τὸ ὀχυρὸν θέσεως, φρουρίου, force [d'une place].

ὀχυρόω καὶ

ὀχυρῶ, βλ. ὀχυρόνω.

ὀχύρωμα, ατος, τό· fortification, n. f. (l'ouvrage, τὸ ἔργον ἤτοι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὀχυρώσεως), τὸ τείχισμα (τοῦ φρουρίου)· βλ. διαίρεσιν **ὀχυρωτικῆς·** ‖ bastide, n.f. πρόσκαιρον ὀχύρωμα διὰ τὴν προσβολὴν θέσεως τινός· ‖ bretèche ou bretesche, πολυώροφον ξύλινον ὀχύρωμα μετὰ τυφεχηθρῶν (βελοθυρίδων) κατὰ τὸν μεσαίωνα, προωρισμένον διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν προσβάσεων (abords) θέσεως τινός, εἶδος **περιπολίου.**

Ὀχύρωμα, τό· **ἔργον,** ouvrage (n. m.) ou ouvrage de fortification. Οἱ γάλλοι καλοῦσιν ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ ouvrage πᾶσαν φυσικὴν διάταξιν, ἤτοι **ἐμπόδιον** (obstacle), ἢ πᾶν **χαράκωμα** (retranchement) ἐπιτρέπον εἰς τὸν καταλαμβάνοντα αὐτὸ νὰ μεταχειρισθῇ πλεονεκτικῶς τὰ ὅπλα του κατὰ τοῦ ἀντιπάλου.

Ὀχύρωμα (ἢ **χαράκωμα τοῦ πεδίου,** ouvrage (ou retranchement) de campagne; βλ. εἰς λέξιν **ὀχυρωτικὴ** (fortification de campagne) καὶ **τοποθέτησις** τοῦ πυροβολικοῦ (installation de l'artillerie).

Τὰ διάφορα **ὀχυρώματα** ἀναλόγως τοῦ σχήματος αὐτῶν διαιροῦνται εἰς τρεῖς μεγάλας κατηγορίας:

1) **Ἄφρακτον ὀχύρωμα,** ouvrage ouvert. Τὰ ἄφρακτα ὀχυρώματα δὲν ἔχουσι προπέτασμα πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀμύνης ἤτοι ὁ **αὐχὴν** (gorge) αὐτῶν εἶνε ἀνοικτός. Τὰ ὀχυρώματα ταῦτα ἐγείρονται ἐπὶ θέσεως ἐν' ᾗ δὲν ὑπάρχει φόβος, ὅπως ὁ ἐχθρὸς προσβάλλῃ αὐτὰ ἐκ τοῦ αὐχένος, καὶ ὁπόταν διαθέτωσι διὰ τὴν κατασκευήν των ὀλίγον χρονικὸν διάστημα.

Ἡ ἔλλειψις προπετάσματος ἐκ τοῦ αὐχένος ἐπιτρέπει εἰς τὴν ἄμυναν νὰ βάλλῃ τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ὀχυρώματος, ὥστε καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει ὁ ἐχθρὸς κυριεύσῃ τοῦτο, νὰ μὴ δύνηται νὰ ἐγκατασταθῇ ἐν αὐτῷ, συνεπῶς δύναται εὐκόλως ν' ἀνακτηθῇ ὑπὸ τῆς ἀμύνης.

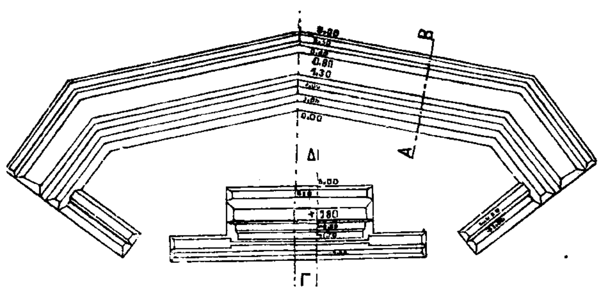
Τὰ ὀχυρώματα ταῦτα ἔχουσι τὸ μειονέκτημα νὰ κυριεύωνται εὐκόλως ὑπὸ τοῦ πολεμίου, ὅταν τὰ ὑπερασπίζοντα αὐτὰ στρατεύματα ἦνε μικρᾶς δυνάμεως, τούτου ἕνεκεν εἶνε ἀναγκαῖον νὰ ὑποστηρίζωνται ὑπὸ ἑτέρων ὀχυρωμάτων κατά τε τὰς πλευρὰς καὶ ἐκ τῶν ὄπισθεν.

Συνήθως γίνεται χρῆσις τούτων ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ, δηλαδὴ πρὸ ἄλλων ὀχυρωμάτων ἢ θέ-

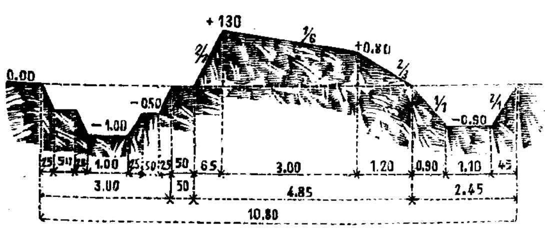
σεων κατεχομένων ὑπὸ στρατευμάτων καὶ οὕτως ὥστε νὰ ἀλληλοπλαγιοφυλάττωνται ἢ κάλλιον νὰ πλαγιοφυλάττωνται δι' ἐνδιαμέσων ὀχυρωμάτων ἢ πυροβολείων εἰς δευτέραν γραμμὴν διατεθειμένων.

Τὰ κυριώτερα ἄφρακτα ὀχυρώματα εἰσί: ἡ **διατομὴ** (la coupure), ὁ **σφὴν** ἁπλοῦς ἢ διπλοῦς (le redan simple ou double), ἡ **διόπτρα** (la lunette), ἡ **ἡμιπεριβολὴ** (la demi-redoute), τὸ **κερατοειδὲς** (ouvrage à corne), τὸ **στέμμα** ἢ **στεμματοειδὲς** (la couronne), τὸ **βέλος** (flèche), ἡ **ψαλὶς** (tenaille) κτλ.

2) **Περίφρακτον ὀχύρωμα**, ouvrage fermé. Καλεῖται οὕτω τὸ ὀχύρωμα ἐκεῖνο οὗτινος ἡ ὑπερασπίστρια περιβάλλει πανταχόθεν τὸν ὑπερασπιστέον χῶρον· ταῦτα ἔχουσι πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα ἀντίθετα τῶν ἀφράκτων ὀχυρωμάτων, γίνεται δὲ χρῆσις τούτων πρὸς ἄμυναν θέσεως ὑπὸ φρουρᾶς ἐγκαταλειπομένης ἐπί τινα χρόνον εἰς τὰς ἑαυτῆς δυνάμεις.

Τὰ ὀχυρώματα ταῦτα καλοῦνται **περιβολαὶ** (redoutes), ὅταν περικλείωσι μικρὸν τινὰ χῶρον, **ἐρύματα** δὲ (forts) ἢ **ἐρυμάτια** (fortins) ὅταν ἦνε μεγαλειτέτων διαστάσεων.

Τομὴ κατὰ τὴν ΑΒ.

3) **Ἡμίφρακτον ὀχύρωμα**, ouvrage mi-fermé. Τὰ ἡμίφρακτα ὀχυρώματα ἔχουσι τὴν αὐτὴν μετὰ τῶν ἀφράκτων ὀχυρωμάτων **χάραξιν** (tracé), ἀλλ' ὁ **αὐχὴν** αὐτῶν προφυλάσσεται ἀπὸ πάσης προσβολῆς· πρὸς τοῦτο φράττουσι τὸν αὐχένα δι' ὀρύγματος μετὰ χαμηλοῦ προπετάσματος, ἢ διὰ **βόθρων** (trous de loup), **δενδροτομιῶν** (abatis), καὶ ἐν γένει δι' ἄλλων **ἐπιβοηθητικῶν μέσων ἀμύνης** (défences accessoires), δυναμένων ν' ἀναχαιτίσωσι τὸν προσβάλλοντα, χωρὶς ἐν τούτοις καὶ νὰ τῷ παρέχωσι **προκάλυμμα** (couvert) κατὰ τῶν πυρῶν τῆς ἀμύνης, ἐὰν τυχὸν ὁ πολέμιος καταλάβῃ τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῶν.

Ὀχύρωμα λόχου, ouvrage de compagnie. Τὸ ἀπέναντι πρῶτον σχῆμα παριστᾷ τύπον περιβολῆς λόχου διὰ 200 ἄνδρας (ouvrage-type de compagnie), ἤτοι ὀχύρωμα λόχου (ouvrage de compagnie) ἐν χρήσει ἐν τῷ Γαλλικῷ στρατῷ.

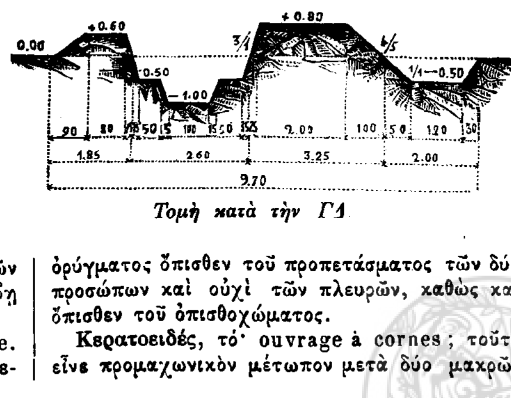
Μέτωπον μόλις τεθλασμένον οὗτινος ἕκαστον **πρόσωπον** (face) ἔχει μῆκος 30 μέτρων, καὶ δύο **πλευρὰ** (flancs) 15 μέτρων μήκους ἀπολοῦντα γωνίαν 120 μοιρῶν περίπου μετὰ τῶν προσώπων. Ἡ κατατομὴ τῶν προσώπων καὶ πλευρῶν παρίσταται ὑπὸ τοῦ δευτέρου σχήματος.

Ὁ αὐχὴν ἀποτελεῖται ἐκ κανονικοῦ ὀρύγματος (βλ. λέξιν) μήκους 36 μέτρων, ἐσωτερικῶς τοῦ ὁποίου ἐπακουμβᾷ **ὀπισθόχωμα** (parados) 20 μέτρων μήκους, μετὰ τῆς ὑπὸ τοῦ τρίτου σχήματος ἐμφαινομένης κατατομῆς· ἡ συμπλήρωσις τοῦ αὐχένος γίνεται ὑπὸ δύο ἐπικαμπῶν (retours) καθέτων ἐπὶ τῶν πλευρῶν καὶ μήκους 10 μέτρων ἑκάστη μετὰ κατατομῆς κανονικοῦ ὀρύγματος (tranchée - arbi normal) καὶ οὕτως ἀφίενται δύο διαβάσεις 5 περίπου μέτρων ἑκάστη· βλ. **κατάπηξις** (piquetage).

Ἡ ὁλικὴ ἀνάπτυξις τῶν **ὑπερασπιστριῶν** (crêtes de tir) περιλαμβανομένων καὶ τῶν ὀρυγμάτων τοῦ αὐχένος εἶνε 140 μέτρων.

Τὸ ὀχύρωμα καταλαμβάνεται ὑπὸ ὁλοκλήρου λόχου, λογιζομένου δι' ἕκαστον σκοπευτὴν μήκους ὑπερασπιστρίας 0 μ, 80 ἕως 1 μ. μιᾶς διμοιρίας παραμενούσης ἐν ἐφεδρείᾳ ὄπισθεν τοῦ ὀπισθοχώματος, τέλος δὲ εἴς τινα μέρη κατὰ τὴν κρίσιμον στιγμὴν τῆς πάλης δύνανται οἱ ἄνδρες νὰ ταχθῶσιν ἐπὶ δύο ζυγῶν.

Κατὰ τὴν περίοδον τῆς **ἀναμονῆς** (attente) καὶ ἰδίως κατὰ τὴν βολὴν τοῦ πυροβολικοῦ τοῦ πολεμίου, οἱ ἄνδρες τάσσονται εἰς τὸ βάθος τοῦ

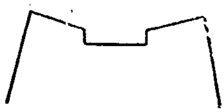

Τομὴ κατὰ τὴν ΓΔ

ὀρύγματος ὄπισθεν τοῦ προπετάσματος τῶν δύο προσώπων καὶ οὐχὶ τῶν πλευρῶν, καθὼς καὶ ὄπισθεν τοῦ ὀπισθοχώματος.

Κερατοειδές, τό· ouvrage à cornes; τοῦτο εἶνε προμαχωνικὸν μέτωπον μετὰ δύο μακρῶν

σκελῶν (branches), παρουσιαζόντων τὸ ἐλάττωμα τῆς πλευροκοπήσεως. Τὰ ἄκρα τῶν σκελῶν δέον νὰ καλύπτωνται ἢ νὰ ἐπακουμβῶσιν ἐπὶ φυσικῶν ἐμποδίων. Ἡ πλευροκόπησις τῶν σκελῶν εἶνε εὔκολος ἐν ἀνοικτῇ πεδιάδι, πρὸς ἀποφυγὴν δὲ τοῦ ἐλαττώματος τούτου δύνανται τὰ σκέλη νὰ θλασθῶσι πριονοειδῶς. Ὅταν τὸ ἔργον τοῦτο κατασκευάζηται ἐπὶ λοφίσκου, ὅπως συνδέσῃ τοῦτον πρὸς ἄλλα ὀχυρώματα ὄπισθεν ἢ παραπλεύρως ἐν κοιλάδι κείμενα, τὰ σκέλη χαράσσονται ἐπὶ τῶν πρὸς τὰ ὄπισθεν κλιτύων τοῦ ὑψώματος καὶ οὕτω κρύπτονται ἀπὸ τῶν ἐχθρικῶν ὀμμάτων.

Χελιδονουρά, ouvrage à queue d'hironde; ὀχύρωμά τι σχήματος χελιδονουρᾶς (ψαλιδωτὸν) ἄχρηστον τὴν σήμερον.

Στεματοειδές, ouvrage à couronne; βλ. **στέμμα.**

Ὀχύρωμα ἀνεπίβλεπτον, ouvrage défilé; βλ. **ἀντεπισκοπεύω.**

Προσηρτημένα ὀχυρώματα, ouvrages annexes; ὅπως συμπληρώσωσι τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν ὀχυρωμάτων τῆς 1 γραμμῆς (βλ. φρούριον, forteresse), ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς πρώτης γραμμῆς τοῦ πυροβολικοῦ, ἀνεγείρουσι τὰ καλούμενα **προσηρτημένα ὀχυρώματα** καὶ **ἐνδιάμεσα τοιαῦτα τῆς πρώτης γραμμῆς** (ouvrages annexes et ouvrages intermédiaires de première ligne).

Τὰ προσηρτημένα ὀχυρώματα εἰσί:

1) Τὰ **προσηρτημένα μόνιμα πυροβολεῖα** (batteries annexes permanents) μετὰ τῆς καταλλήλου ἐξοπλίσεώς των.

2) Τὰ **προσηρτημένα πυροβολεῖα τῶν περιστάσεων** (batteries annexes de circonstance), ἅτινα κατασκευάζονται ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης, κατὰ τὸν τύπον τῶν πολιορκητικῶν **πυροβολείων** (batteries de siège)· ταῦτα ἐξοπλίζονται διὰ μέρους τῆς τοῦ ἐρύματος (fort) ἐξοπλίσεως, εἰς τὰ πλευρὰ τοῦ ὁποίου ἔχουσιν ἀνεγερθῇ.

Προκεχωρημένα ἔργα ἢ **προτειχίσματα** (ὅταν ὦσιν ἔμπροσθεν τῶν τειχῶν), ouvrages avancés. Τὸ ὄνομα τοῦτο δίδεται εἰς τὰ ἔργα τῆς τειχιστικῆς τὰ κατασκευασμένα πέραν τῆς γενικῆς περιταφρίου ὁδοῦ τοῦ φρουρίου, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται ἀρκετὰ πλησίον τῷ φρουρίῳ ἵνα ᾖ δυνατὴ ἡ πλαγία φύλαξις τῶν τάφρων αὐτῶν εἴτε ἀπὸ τοῦ **περιβόλου** (corps de place), εἴτε ἀπὸ τῶν **ἐκτὸς ἔργων** (les dehors), ἀλλ' ἡ πλαγιοφύλαξις αὕτη ἦτο συχνάκις ἀνεπαρκὴς ἕνεκα τῆς ἀποστάσεως.

Ὁ αὐχὴν τῶν εἰρημένων ἔργων ἐκλείετο ὑπὸ τυφεκηθρωτοῦ τοίχου ὕψους 4 μέτρων ἢ ἐστηρίζετο ἐπὶ φυσικῶν ἐμποδίων.

Σκοπὸς τῶν ἔργων τούτων εἶνε ἡ ἐγκατάστασις μιᾶς πρώτης ἐξωτερικῆς ἀμύνης, ἡ εὔρυνσις κατὰ συνέπειαν τῆς ἐνεργείας τῆς φρουρᾶς, πρὸ πάντων πρὸ τῶν ἀσθενῶν σημείων τῆς προσβολῆς· ταῦτα κατεῖχον εἴτε δεσπόζοντα τινὰ σημεῖα, ἅτινα δὲν περιελήφθησαν ἐν τῷ περιβόλῳ, ἢ ἐχρησίμευον νὰ βάλλωσι τμήματα τοῦ ἐδάφους κεκαλυμμένα ἀπὸ τὰ ὄμματα τοῦ φρουρίου.

Τὰ ὀχυρώματα ταῦτα συνεκοινώνουν μετὰ τοῦ περιβόλου εἴτε διὰ **διπλῶν διόδων** (doubles caponnière), εἴτε δι' **ὑπογείων στοῶν.**

Τὰ προκεχωρημένα ἔργα ἀπώλεσαν τὴν σήμερον μέγα μέρος τῆς σπουδαιότητός των, καθότι ἡ ἐκ τοῦ πλησίον προσβολὴ τῶν φρουρίων δὲν εἶνε ἡ μᾶλλον ἐπίφοβος.

Τὰ συνήθως ἐν χρήσει τοιαῦτα ἔργα εἶνε ἡ **διόπτρα** (lunette), τὸ **κερατοειδὲς** (ouvrage à cornes), τὸ **στεμματοειδὲς** (ouvrage à couronne), ἢ παρόμοιον τούτων σχῆμα.

Ἔργα ἀνασχέσεως, ouvrages d'arrêts; (**φρούρια ἀνασχέσεως**, places d'arrêt); καλοῦνται οὕτω τὰ ὀχυρώματα ἅτινα σκοπὸν ἔχουσιν ἀνασχεῖν τὸν ἐχθρὸν πρὸ τῶν συγκοινωνιῶν, ἢ ἐν ἄλλοις λόγοις ἐμποδῖσαι τὸν πολέμιον ἀπὸ τοῦ νὰ ποιήσῃ χρῆσιν τῶν συγκοινωνιῶν· πρὸς τοῦτο ἀνεγείρονται διάφορα ὀχυρώματα ἢ μεμονωμένα ἐρύματα, ἅτινα καλοῦνται καὶ **ἐρύματα ἀνασχέσεως** (forts d'arrêt) (βλ. **μεμονωμένα ἐρύματα** καὶ **ὀχυρώματα θέσεως**, forts isolés καὶ ouvrages de position). Ὑπάρχουσιν ἔργα ἀνασχέσεως **κοιλάδων** (vallées), **στενωπῶν** (défilés), ὁδῶν, σιδηροδρόμων, ποταμῶν καὶ γεφυρῶν.

Ὀχυρώματα θέσεως, ouvrages de position. Καλοῦνται οὕτω τὰ ὀχυρώματα τῆς χαρακωτικῆς τῶν θέσεων (ouvrages de fortification de position), ἅτινα διαφέρουσι τῶν ὀχυρωμάτων ἢ **χαρακωμάτων τοῦ πεδίου τῆς μάχης** (ouvrages ou retranchement de champ de bataille; βλ. **χαρακώματα**) κατὰ τὰ ἑξῆς:

1) Ἐκ τῶν **ἀνεγέρσεων** (reliefs) αἵτινες εἰσὶν ἀπὸ δύο μέτρα καὶ ἄνω καὶ ἐκ τοῦ μεγαλειτέρου πάχους τοῦ **προπετάσματος** (parapet) (6 τοὐλάχιστον μέτρων) (βλ. **ὕψος**, hauteur du parapet καὶ retranchement ordinaire).

2) Ἐκ τῶν ἀδιαπεράστων ὑπὸ τῶν ὀβίδων τοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ **ἐπικεχωματισμένων σκεπάστρων** (abris terrassés).

3) Ἐκ τῆς κατασκευῆς σπουδαιοτέρου ἐμποδίου (obstacle), ἀποτελουμένου ἐκ τῆς μεγεθύνσεως τῆς **τάφρου** καὶ τῆς προσθήκης **ἐπιβοηθητικῶν μέσων ἀμύνης** (défenses accessoires).

Τὰ ὀχυρώματα θέσεως ἀνεγείρονται ἰδίως ἐπὶ εἰδικῶν σημείων τῶν **θεάτρων τῶν ἐπιχειρήσεων**, οἷον εἰς τὸν πυρῆνα **προγεφυρώματος** (tête de pont) καὶ **στενωποῦ** ἀξίας λόγου, εἰς **σταθμοὺς ἀνασχέσεως** (postes d'arrêt) εὑρισκομένους ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῶν **γραμμῶν ἐπιχειρήσεων**, κατὰ τὴν ἀμυντικὴν ὀργάνωσιν τῶν **θέσεων ἀνασχέσεως** (positions d'arrêt), εἰς τὰς **γραμμὰς ἀμύνης** (lignes de défense) τῶν στρατευμάτων ἢ τὰς **γραμμὰς περισχέσεως** (lignes d'investissement) τῶν **φρουρίων** (places fortes), κτλ.

Ἀπεσπασμένα ἔργα, ouvrages détachés ἢ

ouvrages fortifiés. Καλοῦνται οὕτω τὰ ἀπεσπασμένα **ἐρύματα** (forts détachés) τὰ εὑρισκόμενα πέριξ φρουρίου καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν πυρῶν ἑτέρων πρὸς τὰ ὄπισθεν ἢ παραπλεύρων ἐρυμάτων ἢ καὶ αὐτοῦ τοῦ φρουρίου. Ἡ ἀξία τῶν ἀπεσπασμένων ἔργων ἐγένετο καταφανεστάτη ἀφ' ὅτου ἔλαβε μεγίστην σπουδαιότητα ἡ ἀπὸ μακρὰν προσβολὴ τῶν φρουρίων ἕνεκα τῆς ἀπὸ μακρὰν βολῆς τῶν πυροβόλων.

Ὀχυρώματα πλαγιόβλητα, ouvrages écharpés, καλοῦνται τὰ ἐκ τῶν πλαγίων βαλλόμενα· βλ. **βολή**, tir d'écharpe.

Ὀχυρώματα πλευροφύλακτα, ouvrages épaulés.

Ἐξωτερικὰ ἔργα, ouvrages extérieurs. Τὰ ἐκτὸς τοῦ φρουρίου εὑρισκόμενα ἔργα (les dehors).

Ἐσωτερικὰ ἔργα, ouvrages intérieurs. Καλοῦνται οὕτω τὰ ἔργα τὰ προστιθέμενα ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ περιβόλου, ἅτινα ἐπαυξάνουσι τὴν ἰσχὺν τοῦ φρουρίου ἐνεργοῦντα καὶ ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς πεδιάδος. Τὰ συνηθέστερον ἐν χρήσει ἐσωτερικὰ ἔργα εἰσὶν οἱ ἐπιπρομαχῶνες (cavaliers), τὰ ἐσωτερικὰ χαρακώματα (retranchements intérieurs) καὶ τὰ καταφύγια (réduits).

Ἐνδιάμεσα ὀχυρώματα, ouvrages intermédiaires (ἢ ligne intermédiaire, ἐνδιάμεσος γραμμή). Τὰ ἐνδιάμεσα ὀχυρώματα τῆς πρώτης γραμμῆς (première ligne) διαιροῦνται εἰς τρεῖς κατηγορίας.

1) **Ἔργα τειχιστικῆς** (ἤτοι μόνιμα ὀχυρώματα, ouvrages permanents) σκοποῦντα νὰ συμπληρώσωσι κενόν τι, οἷον πυροβολεῖα, **συγκροτήματα πυροβολείων** (groupes de batteries) μετὰ κοινοῦ καταφυγίου **περιβολοπυροβολεῖα** (redoutes-batteries).

2) **Ἡμιμόνιμα ὀχυρώματα** (ouvrages semi-permanents), ἤτοι πυροβολεῖα συνήθως ἐκ γαιῶν κατασκευαζόμενα ὑπὸ τοῦ μηχανικοῦ κατὰ τὴν διοργάνωσιν τῆς ἀμύνης. Ἡ ἐξόπλισις τούτων γίνεται ἐκ τῆς γενικῆς ἐφεδρείας τοῦ ὑλικοῦ καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἐκ μερικῆς ἀφαιρέσεως ἐξ αὐτῶν τῶν ἐρυμάτων.

3) **Πυροβολεῖα τῶν περιστάσεων** (batteries de circonstance), κατασκευαζόμενα καὶ ἐξοπλιζόμενα γενικῶς διὰ τοῦ ὑλικοῦ τῶν μεταβατικῶν στρατευμάτων (troupes mobiles)· ἡ θέσις τούτων (emplacement) προσδιορίζεται ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ὑπὸ τοῦ διοικοῦντος τὸ πυροβολικόν.

Τὰ ἐνδιάμεσα ὀχυρώματα τῆς δευτέρας γραμμῆς (de deuxième ligne) χρησιμεύουσιν ἵνα ὁ πολέμιος ἀναγκάζηται νὰ προβαίνῃ σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμήν, εἶνε δ' ἐγκατεστημένα εἰς εὐνοϊκὰς διὰ τὴν ἄμυναν θέσεις ὑπαρχούσας μεταξὺ τῆς γραμμῆς καὶ τοῦ πυρῆνος (noyau), ὅστις συχνάκις εἶνε λίαν ἀπομεμακρυσμένος.

Τὰ ὀχυρώματα ταῦτα ἑνούμενα μετὰ τῶν τῆς πρώτης γραμμῆς ὑπερασπίζονται τὸν αὐχένα τῶν πρώτων καὶ ἐπιτηροῦσι τὰ ἐν τῷ μεταξὺ διαστήματα· ταῦτα δὲν κατασκευάζονται συνήθως ἐν καιρῷ εἰρήνης, εἶνε δὲ ἔργα τῆς ἡμιμονίμου χαρακωτικῆς (fortification semi-permanente) ἢ καὶ τῆς χαρακωτικῆς τοῦ πεδίου (fortification de campagne) μεμελετημένα ἐκ τῶν προτέρων.

Μεμονωμένα ὀχυρώματα, ouvrages isolés; βλ. **ἐρύματα**, forts isolés.

Μόνιμα ὀχυρώματα, ouvrages permanents; ἤτοι τὰ τῆς τειχιστικῆς ἔργα (fortification permanente).

Πρόσκαιρα ὀχυρώματα, ouvrages provisoirs, ἢ **ἡμιμόνιμα** (fortification semi-permanente).

Ἁπλᾶ ὀχυρώματα, ouvrages simples, εἶνε μεμονωμένα ὀχυρωτικὰ ἔργα κατέχοντα μικρὸν χῶρον καὶ ἁπλουστάτης χαράξεως καὶ κατασκευῆς.

Ὀπισθόβλητον ὀχύρωμα, ouvrage vu de revers, καλεῖται τὸ ἐκ τῶν ὄπισθεν θεώμενον καὶ συνεπῶς ἐκ τῶν ὄπισθεν **βαλλόμενον**· βλ. **ὀπισθοβόλον πῦρ**, tir de revers; τὸ χαράκωμα, retranchement [κυρ. καὶ μεταφ.] || [πληθ.] ὑποβρύχια ὀχυρώματα, défenses ou fortifications sous-aquatiques; καλοῦνται οὕτω ναυκλαστρικαὶ γραμμαὶ προορισμὸν ἔχουσαι τὴν ἄμυναν παραλίων.

ὀχυρωματική, ῆς, ἡ· art des fortifications ou art de fortifier, fortification, n. f. βλ. ὀχυρωτική.

ὀχυρωματικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν ὀχυρωματικήν, ὀχυρωτικός, de fortification; βλ ὀχυρωτική.

ὀχύρωσις, εως, ἡ· action de fortifier, fortification, n. f. καλεῖται οὕτω γενικῶς ἡ διάταξις τῶν διαφόρων ὑλικῶν μέσων ἅτινα ὁ ἀμυνόμενος μεταχειρίζεται ἵν' ἀντιτάξῃ κατὰ τοῦ προσβάλλοντος· || — κανονική, fortification régulière; || — ἀκανόνιστος, fortification irrégulière; || πολυγωνικὴ ὀχύρωσις, κτλ. fortification polygonale; βλ. **ὀχυρωτική**· || ἡ ὀχύρωσις ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἐδάφους, la fortification doit se plier au terrain.

ὀχυρωτική, ῆς, ἡ· fortification, n. f. (art de fortifier) (καὶ οὐχὶ **ὀχυρωματική** ὡς κακῶς ἐνίοτε λέγεται, διότι ἐκ τοῦ «ὠχύρωται» σχηματίζεται ἡ λέξις «**ὀχυρωτική**» ὡς π. χ. ἡ λέξις «**τακτική**» ἐκ τοῦ «**τέτακται**». Γρ. Χαντσερῆς). Εἶνε ἡ τέχνη τοῦ ὀργανίζειν θέσιν τινὰ οὕτως ὥστε νὰ παρέχηται προστασία τις εἰς τὰ κατέχοντα ταύτην στρατεύματα, ἅτινα δύνανται νὰ ποιήσωσι χρῆσιν τῶν ὅπλων των.

Ἡ προστασία αὕτη ἐξασφαλίζεται ὑπὸ δύο κυρίως στοιχείων, ἤτοι ὑπὸ **προκαλύμματος** (couvert), ὅπερ καλύπτει τοὺς ἀμυνομένους ἀπὸ τὰ βλέμματα τοῦ ἐπιτιθεμένου προφυλάσσον αὐτοὺς ἀπὸ τὰς βολὰς τοῦ τελευταίου καὶ ὅπερ καλεῖται **προπέτασμα** (couvert ou parapet), καὶ ὑπὸ **ἐμποδίου** (obstacle) σταματῶντος τὸν ἐπιτιθέμενον κατὰ τὴν ἔφοδόν του. Τὰ δύο ταῦτα στοιχεῖα ἤτοι τὸ προπέτασμα καὶ τὸ **ἐμπόδιον** ἀποτελοῦσι τὴν **κατατομὴν** (profil) τοῦ ὀχυρώματος.

Ἡ ὀχύρωσις προσδιορίζεται οὐ μόνον διὰ τῆς

κατατομῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς χαράξεως (tracé), ἤτοι τῆς προβολῆς τῶν κυριωτέρων γραμμῶν τοῦ ὀχυρώματος ἐπὶ τοῦ ὁριζοντίου ἐπιπέδου.

Ἀναλόγως τῆς χαράξεως ἡ ὀχυρωτικὴ (fortification) διαιρεῖται εἰς **ψαλιδωτὴν** (tracé tenaillé ou brisé), **προμαχωνικὴν** (tracé bastionné) καὶ **πολυγωνικὴν** (tracé polygonal).

Ἡ ὀχυρωτικὴ καλεῖται **ἀκανόνιστος** (fortification irrégulière) ὅταν ἡ χάραξις αὐτῆς δὲν ἐκτελῆται συμφώνως πρὸς τὰς κανονικὰς μεθόδους καὶ ἀρχάς.

Ἡ τῆς **ὀχυρώσεως τέχνη** (art de la fortification), ἥτις καλεῖται **ὀχυρωτική**, οὖσα παναρχαιοτάτη ὑπέστη πολλὰς μεταβολὰς ἀναλόγως τῆς προόδου τῶν τεχνῶν καὶ ἐν γένει τῶν ὅπλων καὶ μέσων.

Πρὸ τῆς ἐφευρέσεως τῆς πυρίτιδος αὕτη συνέκειτο ἐκ παχέων ὑψηλῶν **τοίχων** (murs) μετὰ **πύργων** (tours) διὰ τὴν **πλαγιοφύλαξιν** (flanquement). Τὸ **τεῖχος** (rempart) ἦτο ἀρκετόν.

Μετὰ τὴν ἐφεύρεσιν τῆς πυρίτιδος, διάφορα **συστήματα** (systèmes) ἢ **χαράξεις** (tracés) ἐχρησιμοποιήθησαν διαδοχικῶς, ἵν' ἀντισταθμίσωσι τὴν ἰσχὺν τῶν ἐκηβόλων ὅπλων καὶ **μηχανημάτων** (machines de jet), ἐδέησε δὲ νὰ **καταφύγωσιν** εἰς τὸ ἐμπόδιον (obstacle) ἵνα τηρήσωσι τὸν πολέμιον μακρὰν τῆς βάσεως τοῦ **τείχους**.

Μετά τινας ταλαντεύσεις καὶ δοκιμάς, ἡ **προμαχωνικὴ χάραξις** (tracé bastionné) ὑπερίσχυσε καὶ ἐτελειοποιήθη ἐν Γαλλίᾳ ἰδίως ὑπὸ τῶν Evrard, de Ville, Pagau, Vauban (Βωμπάν), Cormontaigne (Κορμοντενίου) καὶ Noizet, ὧν ἕκαστος παρουσίασεν ἴδιον σύστημα.

Ἀπὸ τοῦ 1816 ἐφηρμόσθη ἡ **πολυγωνικὴ χάραξις** (tracé polygonal) τῶν Montalembert (Μονταλαμπὲρ) καὶ Carnot (Καρνώ).

Τὴν σήμερον αἱ τελειοποιήσεις τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τὰ νέα μετὰ μελινίτιδος καὶ λοιπῶν ἐκρηκτικῶν ὑλῶν βλήματα, ἠνάγκασαν νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν **σκυρόδεσιν** (bétonnement) καὶ τοὺς **σιδηροῦς θόλους** (coupoles cuirassées) ὡς ἀπαραίτητα τῆς ὀχυρώσεως στοιχεῖα.

Ἡ **ὀχυρωτικὴ** διαιρεῖται εἰς δύο μεγάλους κλάδους, ἤτοι τὴν **τειχιστικὴν** (fortification permanente) καὶ τὴν **χαρακωτικὴν** (fortification passagère). Περὶ τῶν δύο τούτων λέξεων ὁ Γρηγόριος Χαντσερῆς ἐν τῷ λεξικῷ του γράφει τάδε, fortification permanente, ἡ τειχιστικὴ (ἐξυπακούεται ἐπιστήμη ἢ τέχνη) ἐκ τοῦ «τειχίζω» καὶ fortification passagère, ἡ χαρακωτικὴ (ἐξυπακούεται ἐπιστήμη ἢ τέχνη).

Τειχιστική (fortification permanente). Ὅταν θέσις τις ἢ πόλις ἦνε διαρκοῦς σπουδαιότητος, περιβάλλεται ὑπὸ ἀμυντικῶν ἔργων, ἐκτελουμένων ἐν καιρῷ εἰρήνης· εἰς τὰ ἔργα ταῦτα γίνεται χρῆσις πάντων τῶν ὅρων τῆς οἰκοδομικῆς καὶ τῶν εἰς ταύτην χρησιμοποιουμένων καὶ μᾶλλον ἀντεχόντων ὑλικῶν.

Χαρακωτική (fortification passagère). Ἐὰν ἡ σπουδαιότης τῆς ὀχυρωτέας θέσεως ἦνε στιγμιαία, ἢ ἐὰν ἐξαρτᾶται μόνον ἐκ τῆς σχετικῆς τοποθετήσεως τῶν δύο ἀντιπάλων στρατευμάτων· τότε δι' ἐργατῶν, οἵτινες γενικῶς καὶ σχεδὸν ἀποκλειστικῶς εἶνε οἱ στρατιῶται, κατασκευάζονται ἐν βραχεῖ χρονικῷ διαστήματι καὶ διὰ τῶν προχείρων ὑλικῶν ὀχυρωτικὰ ἔργα ὧν ἡ σπουδαιότης μεταβάλλεται ἀναλόγως τῶν θέσεων, τοῦ διατιθεμένου χρόνου, κτλ.

Εἰς τὴν χαρακωτικὴν τὸ ἐμπόδιον (obstacle) περιορίζεται συχνάκις εἰς τὰς μικροτέρας ἀναλογίας καὶ ἐνίοτε μάλιστα ἐκλείπει, τὸ προπέτασμα ὅμως (couvert) διατηρεῖται πάντοτε.

Ἡ χαρακωτικὴ περιλαμβάνει τὰ ἐκ γαιῶν ὀχυρώματα διαφόρων διαστάσεων, καθὼς καὶ τὴν χρησιμοποίησιν διαφόρων προκαλυμμάτων ἢ φυσικῶν ἐμποδίων, ὁποῖα εἶνε τὰ δάση, χωρία, οἰκίαι, τοῖχοι, φράκται, τάφροι, κτλ. ἅτινα ἀπαντῶσι συχνὰ ἐν ἐκστρατείᾳ.

Ἡ ἀμυντικὴ παρασκευὴ τῶν εἰρημένων ἐμποδίων ἢ προκαλυμμάτων ἀποτελεῖ τὴν φυσικὴν καλουμένην ὀχύρωσιν (**φυσικὴ χαρακωτική**, fortification naturelle), πρὸς διάκρισιν τῆς τεχνικῆς ὀχυρώσεως (**τεχνικὴ χαρακωτική**, fortification artificielle), ὅπως καλοῦνται τὰ ἐκ γαιῶν ὀχυρώματα.

Ὑπὸ ἔποψιν τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀντοχῆς ἡ **φυσικὴ** ὡς καὶ ἡ **τεχνικὴ χαρακωτικὴ** (fortification passagère naturelle ou artificielle) περιλαμβάνουσι τὰς ἑξῆς ὑποδιαιρέσεις.

1) Τὴν **πρόχειρον** ἢ **ταχύσκαπτον χαρακωτικὴν** (fortification improvisée ἢ ἁπλῶς la tranchée abri) ἢ καὶ **ταχύσκαπτον ὀχυρωτικὴν** (fortification rapide) καλουμένην, ἥτις σύγκειται ἀπὸ τὰ καλούμενα **ταχύσκαπτα** ἢ **καλυπτήρια ὀρύγματα** (tranchées-abris), ἅτινα κατασκευάζουσι τὴν παραμονὴν καὶ ἐνίοτε κατ' αὐτὴν τὴν μάχην, συνεπῶς δὲν διαθέτουσι διὰ ταῦτα εἰμὴ ὀλίγας μόνον ὥρας, ἐνίοτε δὲ ὀλίγα μόνον λεπτά. Αὕτη εἶνε ἡ ἀληθὴς **ὀχύρωσις τοῦ πεδίου τῆς μάχης** (fortification de champ de bataille), τὰ δὲ ὀρύγματα καλοῦνται καὶ **ὀρύγματα μάχης**, ἐκτελούμενα διὰ τῶν ἐργαλείων ἅτινα τὰ στρατεύματα φέρουσι μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ἀντέχοντα μόνον εἰς τὰς βολίδας τοῦ πεζικοῦ (βλ. καὶ **χαράκωμα**, retranchement).

2) Τὴν **χαρακωτικὴν τοῦ πεδίου** ἢ **χαρακωτικὴν θέσεως** (fortification de campagne ou fortification de position), χρησιμοποιουμένην ὅταν διαθέτωσι πλειότερον χρόνον καὶ κατ' ἐλάχιστον ὅρον δύο ἡμερῶν (βλ. καὶ **ὀχυρώματα θέσεως**, ouvrages de position). Αὕτη χρησιμεύει πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν σπουδαίων θέσεων τῶν ἀμυνθησομένων γραμμῶν ἢ πρὸς κατάληψιν τῶν μεμονωμένων σημείων ἅτινα δέον νὰ ἐνισχυθῶσιν ἰδιαιτέρως. Ἡ ὀχύρωσις αὕτη ἀπαιτεῖ καὶ χρόνον πλειότερον καὶ μέσα περισσότερα ἀπὸ τὴν **τοῦ πεδίου τῆς μάχης**, ἀπαιτοῦσα συνάμα τὴν σύμπραξιν τοῦ μηχανικοῦ, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν οὐσιώδη διαφορὰν μεταξὺ τῶν δύο ἀνωτέρω εἰδῶν τῆς χαρακωτικῆς. Ἐν τούτοις τὸ πεζικὸν καὶ ἐνίοτε τὸ ἱππικὸν δύνανται ἐνίοτε νὰ ἐκτελέσωσι τοιούτου εἴδους ἔργα. Ἡ ἐν λόγῳ **χαρακωτικὴ** δέον νὰ ἀντέχῃ εἰς τὰ βλήματα τοῦ πεδινοῦ

πυροβολικοῦ (βλ. ὀχύρωμα, ouvrage, καὶ χαράκωμα, retranchement).

3) Τὴν ἡμιτειχιστικὴν (ἡμιμόνιμον) τὴν καὶ **πρόσκαιρον** καλουμένην (fortification semi-permanente, dite aussi provisoire). Τὰ ἔργα ταῦτα εἶνε προωρισμένα ν' ἀντιστῶσι καὶ εἰς πυροβολικὸν μεγάλου διαμετρήματος· ταῦτα κατασκευάζονται ἐπικειμένου πολέμου πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μονίμου τῆς χώρας ὀχυρωτικοῦ συστήματος, πρὸς ἐπικράτησιν στενωπῶν, ποταμῶν, ὁδῶν, σιδηροδρόμων, κτλ. ἐπικαλοῦνται δὲ **ἡμιτειχιστικὰ** (ἡμιμόνιμα) διότι μετέχουσι καὶ τῶν ἰδιοτήτων τῶν μονίμων ὀχυρωμάτων, περὶ ὧν ἡ **τειχιστικὴ** (fortification permanente) πραγματεύεται, ἡ δὲ συγκρότησίς των στηρίζεται ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν ἐφ' ὧν καὶ ἡ συγκρότησις ἐκείνων· ‖ **ἡμιτειχιστικῶς, ἡμιμονίμως**, en semi-permanence.

ὀχυρωτικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὴν ὀχυρωτικήν, de fortification ; ὁ χρησιμεύων πρὸς ὀχύρωσιν.

ὄψ, ὀπός, ἡ· ὄψις, visage, n. m. ὀφθαλμός, œil, n. m. ὅρασις, vue, n. f.

ὀψάριον, ου, τό· βλ. ψάρι.

ὀψὲ [ἐπίρ.], μετέπειτα, ἰδίως πολὺν καιρὸν μετὰ ταῦτα, βραδέως, ἀργά, tard, adv. après (un temps long) ; πρὸς τὸ ἑσπέρας, au soir ; ‖ ὀψιαίτατα, trop tard.

ὀψέποτε [ἐπίρ.], εἰς τὸ τέλος, à la fin ; τέλος, enfin.

ὀψία, ας, ἡ· θηλ. τοῦ ὄψιος, ὑπονοεῖται τὸ ὥρα ἢ ἑσπέρα φέρεται δὲ συνήθως μετὰ τοῦ δείλη, ἀντίθ. τῷ ὄρθρος, ὅθεν ὀψία = ἑσπέρας, soir, n. m. ‖ περὶ δείλην ὀψίαν, vers le soir; sur le tard ; βλ. **βράδυ**, βραδυάζει (entre loup et chien).

ὀψιαίτερος, α, ον· συγκρ. τοῦ ὄψιος, plus tard ; plus tardif, ive.

ὀψιανθής, ής, ές· ἀνθῶν βραδέως, ἀντίθ. τῷ πρωϊανθής, qui fleurit tard; tardiflore, adj.

ὀψιανός, οῦ, ὁ (λίθος), obsidiane ou obsidienne, n. f. (ἐκ τοῦ λατ. obsidianus). Μέλας λίθος ὅστις εἶνε **ἡφαιστιῶδες ὑάλωμα** (verre volcanique) καὶ στιλβοῦται θαυμασίως. Οἱ ἀρχαῖοι ἐχρησιμοποίουν τὸν ὀψιανὸν πρὸς κατασκευὴν κατόπτρων. Τοιοῦτος λίθος εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς κλιτύος τοῦ ὄρους Βομβάρδα καὶ κατὰ τὰ Νύχια τῆς νήσου Μήλου.

Καλοῦσιν **ὀψιανὸν** (obsidiane) καὶ **κίσσηριν** (pierre ponce) δύο μεταβολὰς τοῦ **τραχυτικοῦ ῥύακος** (de la lave trachytique)· ὁ ὀψιανὸς εἶνε **ὑαλώδης** (vitreuse), ἐνῷ ἡ κίσσηρις εἶνε σπογγοειδής τις ὄγκος λίαν ἐλαφρός· ὁ πρῶτος παράγεται κυρίως διὰ τῆς θερμότητος, ἐνῷ ἡ δευτέρα εἶνε ἀποτέλεσμα διαφόρων ἐξωτερικῶν αἰτίων, καὶ ἰδίᾳ ἀτμῶν ὕδατος καὶ θερμοκρασίας τινὸς ἐνῷ ὁ **ῥύαξ** (lave) εὑρίσκεται εἰσέτι εἰς ῥευστὴν κατάστασιν.

ὀψιβλαστέω-ῶ, μέλ. ήσω, ὄψιμα ἢ ἀργὰ βλαστάνω, pousser tard.

ὀψιβλαστής, ής, ές· ὁ ἀργά, ὄψιμα βλαστάνων, qui pousse tard (dans l'arrière saison).

ὀψιγενής, ής, ές καὶ

ὀψίγονος, ος, ον· ὁ ἀργά, μετέπειτα γεννηθείς, παράκαιρος, ὄψιμος, tardif, ive, adj. ‖ ὀψίγονος, μεταγενέστερος, posthume, adj. né après la mort de son père; fils posthume. ‖ Δημοσιευθεὶς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συγγραφέως, π. χ. ouvrage posthume.

ὀψιμάδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἀργὰ γεννηθὲν ἐρίφιον καὶ ἀρνίον, τὸ ψιμάρ[ν]ι.

ὀψιμάθεια, ας, ἡ· τὸ ἀργὰ μανθάνειν τι, μετὰ παρέλευσιν τῆς ἡλικίας του, instruction tardive (acquise dans un âge avancé) ; ἡμιμάθεια, demi-instruction ; σχολαστικότης, pédantisme, n. m.

ὀψιμάθεια, ἡ· opsimatie, n. f. (προφ. ti), ἐπιθυμία τοῦ νὰ ἐκπαιδευθῶσιν ἣν ἀποκτῶσιν εἰς προκεχωρημένην ἡλικίαν.

ὀψιμαθής, ής, ές· ὁ ἀργὰ μανθάνων, μετὰ παρέλευσιν τῆς παιδικῆς ἡλικίας, qui s'instruit (s'est instruit) trop tard ; ὅθεν ἀμαθής, ignorant, e; ἡμιμαθής, demi-savant καὶ ἰδίως ὁ ἀλαζονευόμενος καὶ γελοίως ὑπερηφανευόμενος ἐπὶ τοῖς ἀργὰ μεμαθημένοις, σχολαστικός, pédant, e. § —, opsimate, n. βλ. ὀψιμάθεια.

ὀψιμάρι, τὸ [δημ.], ὅπερ λέγεται καὶ συνήθως ψιμάρ[ν]ι.

ὀψιμιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ ἰδιότης τοῦ ὀψίμου, ὀψιμότης, tardiveté, n. f. § [πληθ.] ὀψιμιαίς, δημητριακοὶ καρποὶ ὄψιμοι, céréales tardives ; ὀπῶραι ὄψιμοι, fruits tardifs.

ὄψιμος, ος, ον· ὁ ὄψιος, ὕστερος, ὁ ὕστερος ἢ μετὰ τὸν πρέποντα ἢ διωρισμένον καιρὸν γινόμενος, qui vient tard, qui se fait tard ; βραδυχρόνιος, tardif, ive, adj. ‖ — χειμών, hiver tardif ; arrière froidure[s] ; ‖ καρποὶ ὄψιμοι, fruits de l'arrière saison ; βλ. καὶ ὀψιμιά· ἀντίθ. τοῦ πρώϊμος.

ὀψίμως [ἐπίρ. προηγουμένου], ἀργά, tardivement, adv. ἀντίθετον τοῦ **πρωΐμως**.

ὀψιμότης, ητος, ἡ καὶ ὀψιότης, ἀργοπορία, βραδύτης, tardiveté, n. f. ἀντίθετ. τῷ πρωϊότης.

ὀψίπλουτος, ος, ον· ὁ ἀργὰ πλούσιος γενόμενος, parvenu, e, adj. ὁ νεωστὶ πλουτίσας, nouvel enrichi ; richard, e, adj.

ὄψις, εως, ἡ· τὸ φαινόμενον μέρος κάθε πράγματος, ἡ (ἐξωτερικὴ) θεωρία, τὸ πῶς φαίνεταί τι, aspect, n. m. τὸ πρόσωπον, face, n. f. visage, n. m. ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου, ἡ ὄψις, mine, n. f. τὸ χρῶμα, ὁ χρωματισμὸς ἐν γένει ἡ εὔχροια, teint, n.m. ‖ ἡ ὄψις τοῦ κινδύνου, l'aspect du danger ; ‖ ἡ ὄψις τοῦ ζητήματος, l'aspect (la face) de la question ; ‖ [Γραφ.] ὁ Θεὸς ἀπέστρεψε τὴν ὄψιν του ἀφ' ἡμῶν, Dieu a détourné sa face de nous ; ‖ ἡ Ἑλλὰς ἤλλαξεν ὄψιν, la Grèce a changé de face ; ‖ φρικώδης τὴν ὄψιν, affreux à voir ; ‖ ἔχει καλὴν ὄψιν, il a bonne mine ; ‖ φοβεῖται μὴ χαλάσῃ τὴν ὄψιν της, elle a peur de gâter son teint ; ‖ τοῦ ἦλθεν ἡ ὄψις του, il a repris couleur (ses couleurs) ; ‖ **ὄψις** [οἰκοδ.] face, n. f. ἡ πρόοψις, τὸ πρόσωπον· τὸ φαινόμενον μέρος ἀντικειμένου τινός·

|| ἐξωτερικὴ ὄψις, face extérieure ; || — σφηνολίθου, la face d'un claveau ; || ἡ κατὰ πρόσωπον ὄψις, en face = ἀντίος· || —, air, n. m. βλ. ἐξωτερικόν, τό· || — [ξυλουργ. καὶ οἰκοδ.], parement, n. m. βλ. πρόσωπον· || πλαγία ὄψις· βλ. καταγραφή· || ἀντίθετος ὄψις, ἡ ὀπισθία ὄψις, revers, n. m. κοινῶς ἡ ἀνάποδη. § [ἐπὶ ὑφασμ.], côté, n. m. || ἡ καλὴ ὄψις, ἡ ὄψις, le bon côté ; l'endroit ; || ἡ ἀνάποδη ὄψις, l'envers ; || ὕφασμα μὲ δύο ὄψεις, étoffe à double face ; à deux envers. § —, τὰ ὄμματα, yeux ; ἡ ὅρασις, vue, n.f. [μεταφ.] considération, n. f. || ὑπὸ τὰς ὄψεις μου, sous mes yeux ; || τὸν γνωρίζω μόνον ἐξ ὄψεως, je ne le connais que de vue ; || ἐκ πρώτης ὄψεως, à première vue ; sur le premier aperçu ; de prime abord ; à livre ouvert ; || κρίνω τι ἐκ πρώτης ὄψεως, juger d'une chose à la première vue ; || ἐκ πρώτης ὄψεως τὸ ζήτημα φαίνεται εὔκολον, de prime abord la question paraît facile ; || παίζει [ἐκτελεῖ μουσικὴν] ἐκ πρώτης ὄψεως, il joue à livre ouvert ; || λαμβάνω ὑπ' ὄψιν (ὑπ' ὄψει), prendre en considération ; θεωρῶ, considérer ; avoir égard ; tenir compte ; faire la part de ; || θέτω ὑπ' ὄψιν (ὑπ' ὄψει), avoir sous les yeux ; avoir en vue ; penser à ; considérer ; || μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἀποστάσεως, abstraction faite (en faisant abstraction) de la distance ; || [συναλλαγματικὴ] πληρωτέα ἐν ὄψει (τρεῖς ἡμέρας ἀπὸ τῆς ὄψεως), payable à vue (à trois jours de vue); || ἐν ὄψει, à vue ; || ἔχω ὑπ' ὄψει γράμμα, j'ai sous les yeux ; || ἔχομεν ὑπ' ὄψει, nous avons sous les yeux (ἤτοι ἔχομεν πρὸ ὀφθαλμῶν)=εἴμεθα κάτοχοι, ἐλάβομεν τὴν ἐπιστολήν· || [ἔκφρασις] ἡ ἀντίθετος ὄψις τῶν πραγμάτων ἐν γένει, le revers de la médaille ; || vu, e (μτχ. τοῦ voir) ; ἐν γνώσει καὶ ὄψει πάντων, au su et au vu de tout le monde. § ὄψις τοῦ προσώπου, facies (ci-ess, λεξ. λατ.) n.m. λέγεται πρόσωπον ἀλλοιωθὲν ὑπὸ τῶν ἀσθενειῶν, aspect du visage ; ὄψις ὠχρά, facies pâle ; || ὄψις ἰοειδής, aspect violet ; καὶ γενικῶς facies σημαίνει τὴν ἐν συνόλῳ ὄψιν, aspect de l'ensemble ; τὴν ἐξωτερικὴν ὄψιν, apparence extérieure ; βλ. καὶ μυοπαθικός.

ὀψιφανής, ής, ές· βλ. ὄψιμος, tardif, ive, adj. ὁ ἀργήσας νὰ φανῇ, qui a tardé à paraître.

ὀψοθήκη, ης, ἡ· κάλαθος ἢ σάκκος διὰ ζωοτροφίας, διὰ τὰ ὄψα, panier ou sac pour serrer les provisions, les mets.

ὀψολογία, ας, ἡ· ἡ μαγειρική, βιβλίον περιγράφον τὴν κατασκευὴν ὄψων, ἤτοι φαγητῶν, γλυκυσμάτων, κτλ. traité sur la cuisine, sur les mets (les gâteaux, pâtisseries, etc.).

ὀψολόγιον, ου, τό· ὁ κατάλογος τῶν φαγητῶν ἐν τοῖς ξενοδοχείοις, la carte, κοινῶς, ἡ **λίστα.** § ὀψολόγιον, menu, n. m. λέγεται ὁ κατάλογος τῶν φαγητῶν γεύματος τινός.

ὄψον, ου, τὸ (ἕψω), πᾶν τὸ βραζόμενον ἢ σκευαζόμενον διὰ πυρός, ἰδίως τὸ βρασμένον, tout aliment préparé sur le feu, τὸ φαγητόν, ἔδεσμα, mets, n. m. plat, n. m. manger, n. m. τὸ ὄψον, τὰ φαγητά, les mets ; || ἀφθονία ὄψων. abondance de mets.

ὀψοπύραυνον, τό· chaufferette, n. f. τὸ δι' οὗ θερμαίνονται τὰ φαγητὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης.

ὀψοπωλεῖον, ου, τό· κατάστημα εἰς ὃ πωλοῦσιν ἐδώδιμα, ἐδωδιμοπωλεῖον, magasin de comestibles ; τὸ κατάστημα τοῦ παντοπώλου. boutique d'épicier, ἤτοι τὸ παντοπωλεῖον.

ὀψοπώλης, ου, ὁ· ὁ ἔμπορος ἐδωδίμων, marchand de comestibles ; ὁ παντοπώλης, épicier, n. m.

ὀψοφάγος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν ἐκλεκτὰ φαγητά, ὁ λιχούδης, gourmet, n. m.

ὀψοφυλάκιον, ου, τό· τὸ μέρος ἔνθα φυλάσσονται ὄψα, ἐδέσματα, ἡ ἐδεσματοθήκη, garde-manger, n.m. καὶ ἡ **σκευοθήκη,** buffet, n.m. βλ. λέξεις.

ὀψωνητής, οῦ, ὁ (προμηθευτής, pourvoyeur, n. m. ὁ ἀγοράζων τὰ τρόφιμα, qui fait le marché. § [θηλ. ναυτ.] (ἐν. λέμβος), ὀψωνήτρια, poste-aux-choux ou canot de provision, μικρὰ λέμβος χρησιμεύουσα διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ὀψωνίων.

ὀψωνία, ας, ἡ· βλ. **ψώνισμα,** ἡ ἀγορὰ διαφόρων πραγμάτων, le marché (ἰδ. προκειμένου περὶ τροφίμων), καὶ emplette, n. f. τὸ ψώνισμα, ἀγορὰ ἐμπορευμάτων.

ὀψωνίζω, μέλ. ίσω, ὀψωνέω ῶ, μέλ. ήσω, ἀγοράζω τὰ πρὸς τροφὴν ἀναγκαῖα, faire son marché, faire ses provisions; καὶ γενικῶς ἀγοράζω ἐκ τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, faire des emplettes ; ἀγοράζω, acheter; προμηθεύομαί τι, se fournir ; βλ. καὶ ψωνίζω.

ὀψώνιον, ου, τό· κοινῶς τὸ ψῶνι, τὸ ἀγοραζόμενον· βλ. **ὀψωνία** καὶ **ψώνιον·** || [στρατ.] φύλλον ὀψωνίου· βλ. **φύλλον.**

Π

Π, π [πῖ], τό· pi, n. m. τὸ δέκατον ἕκτον στοιχεῖον τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, seizième lettre de l'alphabet grec ; ὡς σημεῖον ἀριθμ. ὀξυτονούμενον μὲν π' = ὀγδοήκοντα = 80, quatre-vingts ; μετὰ τοῦ ἰῶτα ὑπογεγραμμένου ἀριστερόθεν ,π = ὀγδοήκοντα χιλιάδες = 80000, quatre-vingt mille.

πᾶ [ἐπιφ.], βλ. μπᾶ.

πάγα, ἡ [διάλ. Οἰν.], ἡ πληρωμή, ἀμοιβὴ (Ἰταλ. paga).

παγάδα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], γαλήνη ἀτμοσφαιρική.

παγάδι [δημ. ἐπίρ.], βλ. **ἀπαγάδι,** κτλ.

παγαιμός, ὁ [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης], πηγαιμός, ἀναχώρησις.

παγαίνω [δημ.], βλ. **πηγαίνω.**

παγανά, τὰ [διάλ. Ἠπείρ.], Θεότητες τῆς νυκτός, δρυάδες.

παγάνα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρ.], ἡ ἀνίχνευσις (διὰ ληστὰς κυρίως).

παγάνα, ας, ἡ [δημ.] καὶ

παγανιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ καταδίωξις, poursuite, n. f. ὡς καὶ τὸ τμῆμα ὅπερ καταδιώκει τι· ἡ κυνηγεσία (ἡ καταδίωξις τῶν θηρίων), battue, n. f. || παίρνω παγανιά, ἀκολουθῶ τὰ ἴχνη, ἀκολουθῶ, καταδιώκω, poursuivre ; διατρέχω, parcourir.

παγανός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] = ὁ ἐντελῶς μαλακὸς καὶ τρυφερός.

παγάσσα καὶ μπαγάσσα, ἡ [διάλ. Οἰνόης] (λέξις ὑβριστική, ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ bagascia, bagace).

πάγγηρως, ὁ καὶ ἡ· ὑπέργηρος, ὁ ἐντελῶς γέρων, tout à fait vieux (vieille).

πάγγυμνος, η, ον· ὁ μὴ ἐνδεδυμένος, qui n'est point vêtu, e ; ὁ ἐντελῶς γυμνός, ὁλόγυμνος, tout à fait nu, e.

παγεῖον, τό· glacier, n. m. βλέπε **κρυσταλλών.**

παγεμός, οὒ, ὁ [δημ.] καὶ **πηγαιμός·** τὸ πηγαίνειν (μεταβαίνειν που), l'allée, n.f. l'aller ; ἀντίθ. τοῦ **ἐρχομός·** || allées et venus= τὸ πηγαινοέρχεσθαι.

παγερός, ά, όν· παγωμένος, κατεψυγμένος, glacial, ale, adj. glacé, ée, adj. gelé, ée, adj. || — ὄλισθος, verglas, n.m. βλ. **μετέωρα.**

παγετός, ὁ· gelée, n. f. ὁ πάγος, ἡ ὑπὸ τὸ μηδὲν χαμήλωσις τῆς θερμοκρασίας ἐξ ἧς τὸ ὕδωρ μεταβάλλεται εἰς πάγον· || —, παγωνιά, gelée, n. f. (ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις)· βλ. καὶ **καιρός.**

παγετώδης, ης, ες· ὁ ἔχων εἶδος πάγου, ψυχρὸς (κρύος) ὡς ὁ πάγος, glacial, ale, adj. παγωμένος, κατεψυγμένος, glacé, ée, adj.

πάγη, ης, ἡ· γενικῶς παγίς, κοινῶς παγίδα, piège, n.m. trappe, n. f. μικρὰ μηχανὴ τῶν πτηνῶν ἀγρευτική, βρόχος, θηλειά· βλ. καὶ **παγίς.**

παγίδα, ας, ἡ [δημ.] καὶ **παγίδι,** τό· côte, n. f. πληθ. **παγίδια,** ἤτοι αἱ πλευραὶ τοῦ σκελετοῦ ἀνθρώπου ἢ ζῴου ; βλ. καὶ **παῖδες** § **παγίδα·** βλ. **παγίς.**

παγίδευσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ παγιδεύειν, ἡ σύλληψις διὰ τῆς παγίδος, attrape, n. f. σύλληψις, prise, n. f.

παγιδεύω, μέλ. εύσω (παγίς), συλλαμβάνω διὰ τῆς παγίδος, prendre dans le piège ; συλλαμβάνω, attraper ; καὶ μεταφ. ἐξαπατῶ δολίως.

παγίδι, τὸ [δημ.], βλ. παγίδα.

παγιόνω, μέλ. ώσω, παγιόω-ῶ, πάγιον, ἑδραῖόν τι ποιῶ, στερεόνω, affermir ; consolider.

πάγιος, α, ον (πήγνυμι), ἑδραῖος, στερεός, ἐστερεωμένος, σταθερός, fixe, adj. ἑδραῖος, ἀμετακίνητος, σταθερός, stable ; σταθερός, στερεός, ferme ; στερεός, solide ; διαρκής, durable ; βλ. καὶ **ἀμετάβλητος,** immuable ; || **πάγιον δάνειον,** emprunt consolidé ; rente, n. f. || **τὰ πάγεια ὁμόλογα τῶν κυβερνήσεων,** les consolidés ; || [ἐμπορ.] **πάγιος** (ἀσφαλὴς ἐπὶ συναλλαγματικῶν), ferme, adj.

παγιότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ παγίου, σταθεροῦ, ἀμετακινήτου, qualité de ce qui est stable ; ἡ στερεότης, stabilité, n. f. solidité, n. f. || **ἡ παγιότης γεφύρας,** stabilité (solidité) d'un pont ; || — κράτους [μεταφ.], stabilité d'un État.

παγίς, ίδος, ἡ· γενικῶς piège, n. m. πᾶν ὅ,τι στερεῶς τι κρατεῖ, ἡ πάγη, δίκτυον, filet, n. m. βρόχος, βλ. καὶ **πάγη** [τὸ θήρατρον κατὰ τῶν ζώων ἰδ.] traquenard, n. m. trappe, n. f. καὶ piège, n.m. ἡ τῶν μυῶν συλλήπτρια μηχανὴ (les ratières sont des pièges); [μεταφ.] δόλος, ἀπάτη, embûche, n. f. ruse, n. f. attrape, n. f, || **στήνω παγίδα** (**παγίδα τίθημι, ἵστημι**), dresser (tendre) un piège ; || **ἔπεσεν εἰς τὴν παγίδα,** il est tombé (il a

donné) dans le piège; || ὅλα αὐτὰ ποῦ σοῦ λέγει εἶνε παγίς, tout ce qu'il vous dit est une attrape.

παγιουρὸ φλοῦδι [διάλ. Κύμης], σκληρὸς φλοιὸς (τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ πάγιος, πήγνυμι).

παγιῶ (όω), βλ. παγιόνω.

παγίως [ἐπίρ.], ἑδραίως, σταθερῶς, στερεῶς, fixement, adv. στερεῶς, solidement, adv.

παγίωσις, εως, ἡ (παγιόω), στερεοποίησις, στερέωσις, affermissement, n. m. consolidation, n. f.

παγκάκιστος, ος, ον (ὑπερθ. τοῦ πάγκακος), ὁ πάρα πολὺ κακός, très-méchant; μοχθηρός, διεστραμμένος, pervers, e, adj. μιαρός, ἀλιτήριος, scélérat, e, adj.

πάγκακος, ος, ον· ὁ παντελῶς κακός, ἀχρεῖος, tout à fait mauvais, méchant, e; ὀλέθριος, ἀποφράς, funeste, adj.

πάγκαλος, ος, ον καὶ θηλ. πάγκαλη· ὡραιότατος, très-beau, très-belle; κάλλιστος, très-bon, très bonne.

παγκάλως [ἐπίρ.], ὁ πολὺ καλῶς ἔχων, tout à fait bien; très-bien; extrêmement bien.

παγκάρι, τὸ [ξεν.] œuvre, n. f. banc d'œuvre [d'une église]; || οἱ ἐπίτροποι ἵστανται εἰς τὸ παγκάρι, les marguilliers se tiennent dans l'œuvre. § παγκάρι λέγεται καὶ ὁ πάγκος, établi.

παγκαρπία, ας, ἡ· ἀφθονία παντὸς εἴδους καρπῶν, abondance en toutes sortes de fruits; συνεπῶς ἡ ἀφθονία, abondance, n. f.

παγκάρπιον, ου, τό· pancarpe, n. m. κόσμημα παριστάνον ἡμιστεφάνους ἢ δέσμας ἐκ καρπῶν ἢ ἀνθέων.

πάγκαρπος, ος, ον· ὁ πάντας ἔχων τοὺς καρπούς, ὁ ἀφθονῶν ἐκ πάντων τῶν καρπῶν, qui abonde en toutes sortes de fruits; συνεπῶς ὁ ἄφθονος, abondant, e.

παγκλαστῖτις, ιδος, ἡ (πᾶν, κλάω, τὸ πᾶν θραύω), panclastite, n. f. Σειρὰ ἐκρηκτικῶν οὐσιῶν ἐφευρεθεισῶν ὑπὸ τοῦ γάλλου Eugène Turpin (1878—1882), ἐν αἷς τὸ **καυστικὸν** σῶμα (comburant) εἶνε τὸ ἐν ὑγρᾷ καταστάσει καθαρὸν καὶ ἄνυδρον τετροξείδιον (N_2O_4) τοῦ ἀζώτου.

Τὸ ὑγρὸν τοῦτο ἀναβράζει εἰς 22 βαθμοὺς καὶ πήγνυται εἰς —9⁰, ἐχρησιμοποιήθη δὲ παρὰ τοῦ Turpin πρὸς κατασκευὴν ἐκρηκτικῶν οὐσιῶν, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὑπερέβη τὰς 100, ἃς κατέταξε καθ' ὁμάδας ὡς ἑξῆς.

1) **Παγκλαστῖτις διὰ θειούχου ἄνθρακος.** Αὕτη ἔχει ὡς καυστικὸν μὲν συστατικὸν τὸν θειοῦχον ἄνθρακα, ὡς ὀξειδωτικὸν δὲ τὸ τετροξείδιον τοῦ ἀζώτου καὶ εἶνε τὰ μάλιστα εὔχρηστος.

2) **Παγκλαστῖτις δι' ὑδρογονανθράκων,** ἥτις ἔχει ὡς ὀξειδωτικὸν σῶμα τὸ τετροξείδιον τοῦ ἀζώτου, ὡς καυστικὸν δὲ ἓν ἢ πλείονα ἐκ τῶν προϊόντων τοῦ πετρελαίου ἢ ἐκ τῶν προϊόντων τῆς πισσασφάλτου.

3) **Παγκλαστῖτις διὰ λιπαρῶν σωμάτων,** ἐν ᾗ τὸ μὲν ὀξειδωτικὸν εἶνε τὸ τετροξείδιον τοῦ ἀζώτου, τὸ δὲ καύσιμον ἓν ἢ πλείονα ἔλαια φυτικὰ (ἔλαιον τῶν ἐλαιῶν, λινέλαιον ῥητινέλαιον, κτλ.), ἢ ἔλαια ζωϊκὰ (ἰχθυέλαια, κτλ.), ἢ παράγωγα παχέων σωμάτων (στεατίνην, ἐλαϊνην, γλυκερίνην, κτλ.), ἢ τέλος αὐτὰ τὰ λίπη (βόειον, χοίρειον, βούτυρον, κτλ.).

4) **Παγκλαστῖτις διὰ νιτροπαραγώγων,** συνίσταται ἐκ τετροξειδίου τοῦ ἀζώτου καὶ τοῦ νιτροβενζελαίου, κτλ. καὶ θεωρεῖται ὡς ἡ πασῶν εὐσταθεστέρα παγκλαστῖτις.

Ἡ παγκλαστῖτις σύγκειται οὕτως ἐκ δύο ὑγρῶν εὐδιαλύτων τοῦ ἑνὸς ἐντὸς τοῦ ἑτέρου ἅτινα λαμβανόμενα μονομερῶς εἰσὶν ἀβλαβῆ, ἐνῷ ἡ ἕνωσις αὐτῶν παράγει ἐκρηκτικὴν οὐσίαν ἰσχυροτέραν τῆς νιτρογλυκερίνης καὶ ἀναφλεγομένην ταχύτερον αὐτῆς, ἀναφλέγεται δὲ διὰ φλογὸς ἐν τῷ ἀέρι καὶ καίεται παράγουσα μεγίστην θερμοκρασίαν (3000⁰), ἐκπυρσοκροτεῖ δὲ μόνον διὰ καψυλλίου βροντώδους ὑδραργύρου (1, 2 ἕως 1, 5 γραμμάρια). Τὸ διὰ θειούχου ἄνθρακος εἶδος τῆς παγκλαστίτιδος ἀναφλεγόμενον καίεται μετὰ λίαν φωτεινῆς φλογός, ἣν ἐκάλεσεν ὁ ἐφευρέτης Turpin **σεληνοφανίτιδα** καὶ ἐχρησιμοποίησεν ἐν εἰδικῇ τινὶ φορητῇ συσκευῇ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ὀπτικοῦ τηλεγράφου τῆς νυκτός. Ἡ ἔντασις τοῦ φωτὸς αὐξάνει τῇ διαλύσει φωσφόρου ἐν τῷ θειούχῳ ἄνθρακι, ὁπότε ἡ φλὸξ εἶνε λαμπροτάτη κληθεῖσα **ἡλιοφανῖτις.**

πάγκοινος, ος, ον· ὁ τοῖς πᾶσι κοινός, commun à tous; ὁ γενικὸς δι' ὅλους, universel, elle, adj. γενικός, général, ale, adj. § —, ὁ λίαν διαδεδομένος, très-répandu; ὁ ὑπὸ πάντων γνωστός, γενικῶς γνωστός, généralement connu.

πάγκοι, οἱ [δημ. ναυτ.], les bancs de nage; βλ. σέλματα τῆς λέμβου.

πάγκος, ου, ὁ [δημ.], βλ. **τηλία,** établi καὶ μπάγγος ἢ θράνος, banc.

παγκόσμιος, ος, ον· γενικὸς (κοινὸς) δι' ὅλον τὸν κόσμον, καθολικός, universel, elle, adj. général, e, qui s'étend à tout.

παγκόσμιος, ος, ον· panmondial, ale, aux, ἐκ πάσης γωνίας τῆς γῆς. (Ἡ γαλλικὴ αὕτη λέξις ἐχρησιμοποιήθη ὑπὸ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου εἰς τὴν μετάφρασιν τῆς προσφωνήσεώς του πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων).

παγκοσμίως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον παγκόσμιον, universellement, adv. δι' ὅλον τὸν κόσμον, de tout l'univers.

παγκρατιάζω, μέλ. άσω, ἀσκοῦμαι εἰς τὸ παγκράτιον, s'exercer ἢ lutter au pancrace.

παγκρατιαστής, οῦ, ὁ· pancratiaste, n. m. ἀθλητὴς παλαιῶν ἢ ἀσκούμενος εἰς τὸ παγκράτιον (ἤτοι ἐν πάλῃ καὶ πυγμῇ ὁμοῦ), athlète qui luttait ou s'exerçait au pancrace.

παγκράτιον, ου, τό· pancrace (πᾶς, παντός, tout καὶ κράτος, force) n. m. γυμνικὸς ἀγὼν περιλαμβάνων πάλην καὶ πυγμὴν ὁμοῦ, combat gymnique, qui comprenait la lutte et le pugilat.

πάγκρεας, τὸ «ἡ παρὰ τὴν πρώτην τοῦ ἐντέρου ἔκφυσιν κειμένη σὰρξ διαπίμελος καὶ ἀδενώδης, πάγκρεας» Ἀριστοτ. I. Z. 3, 4. pancréas, n. m. glande volumineuse ou corps glanduleux et charnu, placé sous l'estomac entre le foie et la rate, et qui est presque esclavée dans le duodénum, et qui secrète le suc pancréatique. Τὸ πάγκρεας εἶνε ἀδὴν βοτρυοειδής, στενὸς καὶ μακρός, μήκους 16 περίπου ἑκατοστομ. καὶ βάρους 60 - 80 γραμμ. Κεῖται ὄπισθεν τοῦ στομάχου μεταξὺ ἥπατος καὶ σπληνὸς πρὸς τὴν ἀρχὴν τῶν λεπτῶν ἐντέρων καὶ ἐκκρίνει τὸ παγκρεατικὸν ὑγρόν, ὅπερ δύο ἐκφορητικοὶ πόροι φέρουσι καὶ ἐκχύνουσιν εἰς τὸ δωδεκαδάκτυλον ἔντερον. Τὸ **παγκρεατικὸν ὑγρὸν** διαυγὲς καὶ ἰξῶδες τὴν σύστασιν συνίσταται ἐξ ὕδατος, περιέχοντος ἐν διαλύσει διάφορα συστατικά, ὧν τὸ κυριώτερον εἶνε ἡ καλουμένη **παγκρεατίνη**. Χρησιμεύει τὸ ὑγρὸν τοῦτο ὡς εἷς τῶν δραστικωτέρων παραγόντων τῆς πέψεως, διότι ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῶν ἀμυλωδῶν οὐσιῶν μετατρέπον αὐτὰς εἰς σάκχαρον, καὶ ἐπὶ τῶν λεοχωματωδῶν μετατρέπον εἰς πεπτόνας, καὶ ἐπὶ τῶν λιπαρῶν, ἐνάγον εἰς λεπτότατα σταγονίδια. Συμπληροῖ δηλονότι τὴν ἐνέργειαν τοῦ σιέλου, τοῦ γαστρικοῦ χυμοῦ καὶ τῆς χολῆς.

παγκρεαταλγία, ας, ἡ· pancréatalgie (πάγκρεας καὶ ἄλγος) n. f. πόνος τοῦ παγκρέατος, douleur du pancréas.

παγκρεατικο-δωδεκαδακτυλικός, ή, όν, pancréatico-duodénal, ale, adj. κοινὸν εἰς τὸ πάγκρεας καὶ τὸ δωδεκαδάκτυλον· ‖ ἀγγεῖα παγκρεατικο-δωδεκαδακτυλικά, vaisseaux pancréatico-duodénaux.

παγκρεατικός, ή, όν· pancréatique, adj. [ἀνατ.] ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὸ πάγκρεας, qui appartient ou a rapport au pancréas ; ‖ ἀρτηρίαι, φλέβες, νεῦρα παγκρεατικά, artères, veines, nerfs pancréatiques ; ‖ παγκρεατικὸν ὑγρὸν (χυμός), suc pancréatique ; βλ. **πάγκρεας**.

παγκρεατίνη, ης, ἡ· pancréatine, n. f. [φαρμακ. καὶ θεραπευτ.] πεπτικὸς ζυμεγέρτης ἀπολαμβανόμενος ἀπὸ τὸ πάγκρεας τῶν μαστοφόρων, ferment digestif extrait du pancréas des mammifères. Βλ. καὶ **πάγκρεας**.

παγκρεατῖτις, ιδος, ἡ· pancréatite, n. f. φλεγμονὴ τοῦ παγκρέατος, inflammation du pancréas.

παγνί, τὸ [δημ.], περίφραγμα ἔνθα τίθεται τὸ ἄχυρον τῶν ζώων, ἡ κάπη, ἡ **φάτνη**, πάχνη, παχνίον, παγνί.

παγοδοχεῖον, ου, τὸ καὶ **παγοθήκη**, glacière, n. f. μέρος ἔνθα τίθεται πάγος πρὸς ἀπόψυξιν ὕδατος, ἢ περίκλειστόν τι κιβώτιον μετὰ περιβλήματος ἐν ᾧ τίθεται πάγος, χρησιμεῦον ὡς ὀψοφυλάκιον.

παγοδρομία, ας, ἡ· patinage, n. m. τὸ ὀλισθαίνειν ἐπὶ τοῦ πάγου διὰ σιδηρῶν παγοδρομικῶν πεδίλων, παγοπεδίλων (patin); ‖ —, δρόμος, ἐκδρομή, περίπατος ἐπὶ ἑλκύθρων, course en traîneau ; ‖ ἡ παγοδρομία εἶνε γύμνασις οὐχὶ ἀκίνδυνος, le patinage est un exercice qui n'est pas exempt de danger.

παγοδρομικός, ή, όν· ὁ χρησιμεύων πρὸς παγοδρομίαν, de patinage ; ‖ παγοδρομικὰ πέδιλα, patins, n. m. pl. = **παγοπέδιλα**, βλ. λέξιν καὶ **παγοδρόμος**.

παγοδρόμος, ος, ον· patineur, euse, adj. ὁ ὀλισθαίνων ἐπὶ τοῦ πάγου φέρων παγοπέδιλα, celui qui glisse sur la glace avec des patins.

παγοδρομῶ (έω), μέλ. ήσω, patiner, ὀλισθαίνω ἐπὶ τοῦ πάγου φέρων παγοπέδιλα, glisser sur la glace avec des patins.

παγοθάλασσα, ης, ἡ· mer de glace, πεπηγυῖα θάλασσα· καλεῖται οὕτως μεγίστη ἔκτασις πάγου παριστῶσα τὸ θέαμα πεπηγότων κυμάτων.

παγοθήκη, ης, ἡ· βλ. **παγοδοχεῖον**.

παγοθραύστης, ου, ὁ [ναυτ.], brise-glace, n. m. σιδηροῦν ἢ ξύλινον ἔμβολον τιθέμενον εἰς τὴν πρῷραν τῶν πλοίων ἵνα θραύῃ καὶ ἀπομακρύνῃ τοὺς πάγους. § —, avant-bec, n. m. βλ. **κυματόμος**.

παγοκύλισμα, ατος, τό· avalanche de glace, n. f. ἀπόσπασις καὶ κατάπτωσις κρυστάλλων, ἐκ κρυσταλλώνων (glaciers) ἢ ἐξ ἀποτόμων μερῶν.

παγολυσία, ας, ἡ· débâcle, n. f. rupture des glaces, διάρρηξις, διάλυσις πάγου· διάσπασις τῶν πάγων τῶν πηγνυμένων θαλασσῶν συνεπείᾳ θερμοῦ ἢ βροχεροῦ καιροῦ· βλ. ξεπάγωμα. § —, dégel, n. m. ἡ τῶν πάγων ἢ χιόνων τῆξις, τὸ λυώσιμο τῶν πάγων (βλ. **καιρός, ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις**).

παγόλυσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ παγολύειν, action de débâcler, débâclage ou débâclement, n. m. τὸ ξεπάγωμα ἤτοι τὸ λυώσιμον τῶν πάγων καὶ ἄνοιγμα καὶ πλώϊμον τῶν ποταμῶν, μέρους θαλασσῶν ἢ λιμνῶν.

παγολύω, μέλ. ύσω, débâcler ; dégeler, ξεπαγόνω· βλ. **παγολυσία**.

παγόνι, τὸ [δημ.], βλ. **παγῶνι**.

παγόνω, μέλ. ώσω (παγόω-ῶ), κάμνω τι νὰ πήξῃ, νὰ παγώσῃ, glacer ; geler ; ‖ **τὸ ψῦχος ἐπάγωσε τὸ νερόν**, le froid a gelé l'eau ; ‖ **ἡ παγωμένη θάλασσα**, la mer glaciale ; la mer des glaces ; ‖ **παγόνω τὸ κρασί**, frapper le vin ; ‖ [μεταφ.] ἡ ὄψις του μ' ἐπάγωσε, son aspect m'a glacé. § [οὐδ.] πήγνυμαι, ἀπαλόν τι ἢ ῥευστόν ποιῶ στερεὸν ἢ σκληρόν, παγόνω, [κυρίως καὶ μεταφ.] [se] geler, se congeler ; se glacer ; se figer ; ‖ [ὁ ὑδράργυρος] **παγόνει εἰς τριάκοντα καὶ ἕνα βαθμούς**, se congèle à trente-un degrés ; ‖ **ἐπάγωσεν ὁ ποταμός**, la rivière a gelé (a pris) ; ‖ τὸ ἔλαιον παγόνει, l'huile se fige (se gèle); ‖ **ἐπάγωσαν τὰ δάκτυλά του**, les doigts lui ont gelé ; ‖ [συνεκ.] **ἐπάγωσαν τὰ χέρια σου**, vous avez les mains glacées; ‖ [μεταφ.] ἐπάγωσε τὸ αἷμά μου, mon sang s'est glacé (s'est figé); ‖ **ἐπάγωσα**, je suis transi de froid (de peur); ‖ δεξίωσις παγωμένη ἤτοι ψυχρά, reception glaciale ; accueil glacial ; ‖ τὸ ψῦχος παγόνει τὸ ὕδωρ, le froid congèle l'eau.

παγοπέδιλον, ου, τό· patin, n. m. εἶδος πεδίλου (ὑποδήματος) φέροντος κάτωθεν σιδηρᾶς ῥάβδους, διὰ νὰ ὀλισθαίνωσιν ἐπὶ τοῦ πάγου.

παγόπληκτος, ος, ον· gélif, ive, adj. ὁ προσβαλλόμενος ὑπὸ τοῦ παγετοῦ· ‖ ὁ μὴ παγόπληκτος, non gélif; ‖ δένδρον παγόπληκτον, arbre gélif, λέγεται ἐκεῖνο οὗτινος, ὁ σομφὸς (aubier) ἀποσυντίθεται προσβαλλόμενος ὑπὸ τοῦ παγετοῦ· ‖ λίθος παγόπληκτος, pierre gélive ou gélisse, λέγεται ὁ διαρρηγνυόμενος ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ παγετοῦ (gelée).

παγοπληξία, ας, ἡ· coup de froid; καθολικὴ ἀπόψυξις, congélation générale.

παγόπληξις, εως, ἡ· gélivure, n. f. ἡ ὑπὸ τοῦ παγετοῦ προσβολή· βλ. παγόπληκτος· ‖ —, gélivures, βλ. εἰς λέξιν ξύλον.

παγοποιεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον κατασκευῆς πάγου, fabrique de glace; glacière, n. f.

πάγος, ου, ὁ· ὁ κρύσταλλος, τὸ πεπηγμένον ὕδωρ, glace, n. f. ‖ κομμάτι πάγου, morceau de glace; glaçon, n. m. ‖ [μεταφ.] τὸ δωμάτιον εἶνε πάγος, la chambre est une glacière. § —, βλ. **παγετός,** gelée, n. f. ‖ αὐτὴν τὴν νύκτα θὰ ἔχωμεν πάγον, nous aurons de la gelée cette nuit. § [νομ.] βλέπε **Ἄρειος** Πάγος.

παγοτράπεζαι, tables de glaciers, βλ. **κρυσταλλών.**

παγοῦδα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ διὰ τῆς πυτίας πηγνύμενον γάλα, ὅπερ κατασκευάζουσιν αἱ οἰκογένειαι πρὸς χρῆσίν των, ὅθεν γάλα παχύ, ψυχρόν.

παγοῦρι, τὸ [δημ.], ὁ πάγουρος, ὁ θαλάσσιος καρκῖνος (κάβουρας) [crabe] tourteau, n. m. § **παγοῦρι,** δοχεῖον ἐκ λευκοσιδήρου πρὸς ἔνθεσιν πνευματώδους τινὸς ποτοῦ (ἢ ὕδατος), burette (bidon) d'étain [à eau-de-vie], ἤτοι τὸ **ῥακοδοχεῖον·** ‖ **παγοῦρι,** ἐν τῷ ναυτικῷ λέγεται **ὑδροδόχη** καὶ ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς **ὑδροδοχεῖον·** βλ. λέξιν.

παγοῦρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ **ῥακοδοχεῖον** ἐκ μεταφορᾶς ἀπὸ τῶν παγούρων, καβούρων, τῶν ὁποίων τὰ σκληρὰ ὄστρακα χρησιμεύουσιν εἰς κατασκευὴν ῥακοδοχείων· βλ. ἀνωτέρω.

παγοῦρι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης] (πάγουρος) κάβουρος, καρκῖνος, παγοῦρι.

παγουρομάννα, ας, ἡ [δημ.], **καβουρομάννα,** crabe, n. m. araignée de mer.

πάγουρος, ὁ· κοινῶς **παγοῦρι,** ὁ θαλάσσιος καρκῖνος, pagure, n. m. poupart, n. m. gros crabe.

παγοφυλακτήρ, ῆρος, ὁ [ναυτ.], paraglace, n. m. εἶδος ἐμβόλου κατασκευαζομένου ἐπὶ τῆς πρώρας τῶν εἰς ὅρμους, ἔνθα ἐπιπλέουσι πάγοι, ὁρμιζομένων πλοίων, πρὸς προφύλαξίν των ἀπὸ τῆς ἐκ τῶν πάγων προσκρούσεως.

παγόω-ῶ, βλ. παγόνω.

πάγρα, ας, ἡ [**διάλ.** Ἠπείρου], ἡ ὑγρασία ἐκ τῆς χιόνος, ῥίζα **πάγος.** Ἐπίσης καὶ τὸ ἐπί τινων ὑγρῶν σχηματιζόμενον εὐρωτιῶδες στρῶμα· π. χ. τὸ ξεϊδί μας ἔπιασε πάγρα».

πάγχρυσος, ος, ον· ὅλος ἐκ χρυσοῦ, ὁλόχρυσος, tout en or; ὅλος ἐπίχρυσος, tout doré.

πάγω [δημ.], κατ' ἀποκοπὴν ἐκ τοῦ **ὑπάγω,** μέλ. θὰ πάγω, ἀόρ. (**ἐ**)πῆγα· ποῦ πᾶς = ποῦ ὑπάγεις, βλ. πηγαίνω· ‖ πάγω μὲ τὴν πλώρη [ναυτ.], aller de l'avant = προχωρέω-ῶ· ‖ πάγω χυτά, βλ. **ἐπιδίδω,** arriver.

πάγωμα, ατος, τό· ἡ πῆξις, congélation, n.f.

παγωμένος, η, ον· πεπηγώς, gelé, ée.

παγών, ῶνος, ὁ· glacier, n. m. βλ. **κρυσταλλών·** ‖ μύλοι τοῦ παγῶνος· βλ. **κρυσταλλών.**

παγῶνι, τὸ [δημ.], ὁ ταώς, γεν. ταὼ καὶ ταών, ῶνος, paon, n. m. (προφ. pan), ὄρνις Περσικὸς ἢ Μηδικός.

παγωνιά, ᾶς, ἡ [δημ.], παγετός, gelée, n. f. ἡ πάχνη· βλ. **μετέωρα·** ‖ εἶνε παγωνιά, il gèle; ‖ εἶνε φοβερὴ παγωνιά, il gèle à pierre fendre; βλ. καὶ **καιρός,** ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις.

παγωνοπέδιον, ου, τό· βλ. **κρυσταλλών.**

παγωτήριον, ου, τό· congélateur, n. m. τὸ παγοδοχεῖον, glacière, n. f.

παγωτόν, οῦ, τό· glace, n. f. ἔδεσμα πολυτελείας συγκείμενον ἐκ πεπηγμένων διὰ πάγου χυμῶν διαφόρων ὀπωρῶν ἀναμεμιγμένων μετὰ σακχαρώδους ὕδατος.

παζάρευμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ παζαρεύειν (πραγματεύεσθαι), action de marchander; marchandement, n. m.

παζαρεύω, μέλ. εύσω [δημ.], πραγματεύομαι, marchander. § διαπραγματεύομαι, συμφωνῶ, négocier; traiter.

παζαρήσιος, α, ο [δημ.] **ἀγοραῖος,** de marché; ὁ γινόμενος (πωλούμενος ἢ ἀνήκων) εἰς τὴν ἀγοράν, qui se fait (se vend, appartient) au marché (aux halles); ‖ ψωμὶ παζαρήσιο, pain de boulanger, ὁ παρὰ τοῦ ἀρτοποιοῦ κατασκευαζόμενος = ἄρτος ἀγοραῖος, ἀντίθ. τοῦ ψωμὶ σπιτικὸ = ἄρτος οἰκιακός, pain de ménage.

παζάρι, τὸ [δημ.] (ὁ τόπος), ἡ ἀγορά, τὸ πρατήριον, τὸ μέρος ἔνθα γίνονται αἱ πωλήσεις, marché, n.m. halle[s], n. f. bazar, n.m. foire, n. f. βλ. **ἀγορά·** ‖ ἐπῆγε εἰς τὸ παζάρι, il est allé au marché. § —, τὸ παζάρευμα, ἡ μεταξὺ πωλητοῦ καὶ ἀγοραστοῦ συμφωνία, ἡ διαπραγμάτευσις, négociation[s], n. f. συμφωνία, διαπραγμάτευσις, marché, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ πραγματεύεσθαι, action de marchander; ‖ εἴμεθα εἰς τὰ παζάρια, nous sommes en négociations; ‖ αὐτὸς ἔκαμε τὰ παζάρια, c'est lui qui a fait les marchés; ‖ μοῦ ἐχάλασε τὰ παζάρια, il a couru sur mon marché; ‖ μὴ κάμῃς παζάρια, ne marchandez pas.

παζαριώτης [δημ.], ὁ ἐν τῇ ἀγορᾷ πωλῶν, ἔμπορος τῆς ἀγορᾶς, marchand de la halle.

παζί, τὸ [δημ. φυτ.], τὸ βλίτον, patience, n. f.

παθαίνω, μέλ. θὰ πάθω, ἀόρ. ἔπαθον, ἐμ-

πίπτω εἰς πάθος, pâtir; πάσχω, ὑποφέρω (ἀπό τι), souffrir; ὑφίσταμαι δοκιμάζω, subir, éprouver; ὑποφέρω, ὑπομένω, endurer; || ἔπαθεν ἡ ὑγεία του, sa santé à pâti (s'est dérangée); || ἔπαθε πολλά, il a beaucoup souffert; il a été fort éprouvé; || ἔπαθε μεγάλας ζημίας, il a fait de grandes pertes; || ἔπαθε πυρετόν, il a eu la fièvre; || τί ἔπαθες; que vous est-il arrivé? || τί ἔπαθε καὶ κλαίει; qu'a-t-il qu'il pleure? || δὲν θὰ πάθῃς τίποτε νὰ τὸν ἀκούσῃς, il ne vous coûtera rien de l'entendre; || κακὸ ποῦ τὸ ἔπαθε! quel malheur pour lui! || τὴν ἔπαθα [φρ.], me voilà flambé; me voilà bien; || θὰ τὴν πάθῃς! il vous en coûtera; il vous en cuira; || καλὰ νὰ τὰ πάθῃ, il a ce qu'il mérite; || καλὰ νὰ τὰ πάθω! c'est bien fait; || εἶδα κ' ἔπαθα, je me suis donné bien de la peine; j'ai sué sang et eau; || ἤθελές τα κ' ἔπαθές τα [φρ.], tu l'as voulu. § [μέσ.] παθαίνομαι, εἰς πάθος, εἰς κίνησιν σφοδρὰν εἰμί, συγκινοῦμαι, ὑφίσταμαι συγκίνησιν, éprouver de l'émotion; être impressionné; σφοδρῶς ἐξάπτομαι, καταπλήσσομαι, être saisi, ὥστε τὸ πάθος ἢ τὴν συγκίνησιν τῆς ψυχῆς ἐκφράζω διὰ λόγων, πράξεων καὶ σχημάτων.

παθάνω [διάλ. Οἰνόης], **παθαίνω**, ἐμπίπτω εἰς πάθος.

πάθημα, ατος, τό· ὅ,τι πάσχει τις ἢ ἔπαθεν, ce qu'on éprouve, souffrance, n. f. ὅ,τι συμβαίνει τινί, δυστύχημα, ἀτύχημα, malheur, n. m. ἀτύχημα, κακόν τι, mal, n. m. δοκιμασία, épreuve, n. f. δυστύχημα, ἀτύχημα, infortune, n. f. accident, n. m. ἀτύχημα, δυσάρεστον συμβάν, revers, n.m. κοινῶς ἡ ἀναποδιά· || μᾶς διηγήθη τὰ παθήματά του, il nous a raconté ses malheurs (ses tristes aventures); || τυχαῖον πάθημα, accident, n.m. || τὰ παθήματα μαθήματα [φρ.], en souffrant on apprend.

πάθησις, εως, ἡ· τὸ πάσχειν ἀπό τι, affection, n. f. συνώνυμον τοῦ νόσος, maladie, n. f. τὸ κακόν, ἡ ἀσθένεια, τὸ πάθος ἀφ' ὃ πάσχουσι, mal, n. m. || χρονία πάθησις, affection chronique; || ὀργανικὴ πάθησις, lésion organique.

παθητικός, ή, όν· ὁ πάσχων, παθήσεως ἐπιδεκτικός, passif, ive, adj. || [γραμμ.] παθητικὸν ῥῆμα, verbe passif; βλ. καὶ **ἐνεργητικόν**· || φωνὴ παθητική, voix passive; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ παθητικὸν ἐμπόρου, le passif d'un négociant; || —, débit, n. m. τὸ **παθητικόν**, passif, n. m. τὸ δοῦναι (le doit) λογαριασμοῦ τινος· || ἔχομεν μάθει ὅτι τὸ παθητικὸν αὐτῶν ἀνέρχεται εἰς φρ. 30,000, nous avons appris que leur passif se montre à fr. 30,000· || τὸ παθητικὸν τοῦ ἐν Μιλάνῳ καταστήματος... ἀναβαίνει εἰς 900,000 φρ., le passif de la maison... de Milan s'élève à bien près de 900,000 fr. § **παθητικός**, pathétique, adj. ἤτοι ὁ ἐπιφέρων πάθος, συγκίνησιν, κατάλληλος εἰς τὸ νὰ συγκινῇ, propre à émouvoir, qui émeut, συγκινητικός, émouvant, e, adj. ὁ κινῶν τὸ πάθος (λόγος, σκηνή, ῥήτωρ, ᾠδή), λόγος παθητικός, discours pathétique; βλ. **πάθος**.

παθητικότης, ητος, ἡ· passiveté, n. f. passivité, n. f. § —, pathétique, adj.

παθητικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον παθητικὸν [γραμμ.] passivement, adv. au passif, εἰς τὸ παθητικόν· || ῥῆμα σχηματιζόμενον παθητικῶς, verbe conjugué au passif. § —, pathétiquement, adv. κατὰ τρόπον παθητικόν, d'une manière pathétique; μετὰ πάθους· π. χ. scène écrite pathétiquement. § —, passionnément, adv. μετὰ πάθους, avec passion.

παθιάζω, μέλ. ιάσω [δημ.], νοσῶν διάκειμαι, εἶμαι προσβεβλημένος ὑπὸ πάθους (ἀσθενείας) τινός, contracter (être affecté d') une maladie; || **παθιασμένος**, η, ον, νοσηματικός, ἐμπαθής, maladif, ive; προσβεβλημένος ἢ ὑποκείμενος εἰς πάθησιν, sujet à des maladies.

παθνί, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἀντὶ **παχνί**, ἡ **φάτνη**.

παθνιάζω [διάλ. Ἠπείρου], βάλλω τροφὰς τῷ ζώῳ ἐν τῇ φάτνῃ (εἰς τὸ **παχνί**).

παθογένεια, ας, ἡ· pathogénie (πάθος, souffrance καὶ γένεσις, σχηματισμός, ἀρχή, formation, origine) n. f. ἀναζήτησις καὶ σπουδὴ τοῦ μηχανισμοῦ καθ' ὃν τὰ νοσοποιὰ αἴτια ἐνεργῶσιν ἐπὶ τοῦ ζῶντος ὀργανισμοῦ, ἤτοι θεωρία τῆς γενέσεως καὶ ἀναπτύξεως τῶν νόσων· συνώνυμ. τοῦ **παθογενεσία**.

παθογενειακός, ή, όν· pathogénique, adj. [ἰατρ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν παθογένειαν, qui a rapport à la pathogénie; ὁ τῆς παθογενείας, de pathogénie.

παθογενεσία, ας, ἡ· pathogénésie, n. f. ἀρχὴ καὶ αἰτίαι τῶν νόσων· συνώνυμον τοῦ **παθογένεια** (pathogénie).

παθογενεσιακός, ή, όν· pathogénésique, adj. ἀφορῶν τὴν παθογένειαν· συνώνυμον τοῦ **παθογενειακὸς** (pathogénique).

παθογνωμονική, ῆς, ἡ [ἰατρ.] pathognomonique, n. f. ἐπιστήμη τοῦ διαγνωστικοῦ τῶν ἀσθενειῶν, science des diagnostics des maladies; βλ. καὶ **παθογνωμονικός**. § **παθογνωμονική** [φιλοσ.] pathognomonique, n. f. ἐπιστήμη τῶν σημείων τῶν παθῶν, science des signes des passions.

παθογνωμονικός, ή, όν [ἰατρ.], pathognomonique (πάθος, maladie καὶ γνωμονικός, qui indique) adj. λέγεται ἐπὶ ἀπολύτως ἐνδεικτικοῦ τῆς νόσου σημείου ἐπιτρέποντος τὴν διάγνωσιν ταύτης ἄνευ ἀμφιλογίας τινός· || σημεῖον, σύμπτωμα παθογνωμονικόν, signe, symptôme pathognomonique; || παθογνωμονικὸν ἐστὶ τὸ τῆς τοῦ πάθους ἰδέας δηλωτικὸν (Γαληνός), on nomme pathognomonique ce qui décèle une affection. Λέγουσιν ἐπίσης **παθογνωστικός**, pathognostique.

παθογόνος, ος, ον· pathogène (πάθος γεννῶ) adj. ὁ προξενῶν πάθος, ἀσθένειαν· microbe pathogène, βλ. καὶ **μικρόβιον**.

παθογράφος, ου, ὁ· pathologiste, n. m. ἰατρὸς γράφων περὶ τῶν νόσων.

παθοκινητική, ῆς, ἡ· pathétisme, n. m. ἡ τέχνη τοῦ κινεῖν τὰ πάθη, art d'émouvoir les passions; ὅθεν ἡ ἐπιτήδευσις τοῦ παθητικοῦ λόγου.

παθολογία, ας, ἡ· pathologie, n. f. πραγματεία τῶν αἰτιῶν καὶ συμπτωμάτων τῶν ἀσθενειῶν, traité des causes et des symptômes des maladies, ἢ μέρος τῆς ἰατρικῆς πραγματευόμενον τὰ περὶ τὴν γνῶσιν τῶν νόσων, τῆς ἕδρας αὐτῶν, τῶν προηγουμένων καὶ ἑπομένων αὐτοῖς φαινομένων, τῆς πορείας, τῆς διαρκείας, τῶν διαφόρων τρόπων τῆς λήξεως αὐτῶν καὶ τῆς θεραπείας· || **γενικὴ παθολογία,** pathologie générale, ἡ ἀφῃρημένη θεωρία τῶν νόσων καὶ τῶν αἰτιῶν αὐτῶν· || **ειδικὴ ἢ περιγραφικὴ παθολογία,** pathologie spéciale ou descriptive, ἡ περὶ ἑκάστης τῶν νόσων καὶ τῶν ἰδιαζόντων αὐτῇ χαρακτήρων κατὰ μέρος σπουδή· || **ἐσωτερικὴ παθολογία,** pathologie interne ou médicale, ἡ κυρίως **ἰατρική**· || **ἐξωτερικὴ παθολογία,** pathologie externe ou chirurgicale, ἡ **χειρουργία.**

παθολογικός, ή, όν· pathologique, adj. ὁ ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὴν παθολογίαν, qui appartient, qui a rapport à la pathologie; || μελέται παθολογικαί, études pathologiques; || ζητήματα, σημεῖα παθολογικά, questions, signes pathologiques. § παθολογικός, pathologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ἀσθένειαν, qui a rapport à la maladie; || κατάστασις παθολογική, état pathologique, ἤτοι ἡ νοσώδης κατάστασις ὀργάνου τινός· || — ὄγκος, tumeur pathologique; βλ. **νεοπλασία**· || παθολογικὴ ἀνατομία, anatomie pathologique, λέγεται ἡ σκοποῦσα τὴν σπουδὴν τῶν ἰχνῶν ἅτινα ἡ νόσος ἀφίνει εἰς τὸν ὀργανισμόν.

παθολογικῶς [ἐπίρ.], pathologiquement, adv. ὑπὸ ἔποψιν παθολογίας, au point de vue de la pathologie.

παθολόγος, ου, ὁ· pathologiste, n. m. λέγεται ὁ ἰατρὸς ὅστις καταγίνεται εἰδικῶς εἰς τὴν παθολογίαν.

παθολογῶ (έω), μέλ. ήσω· ἀσκῶ τὴν παθολογίαν, faire de la pathologie.

παθοποίησις, εως, ἡ· pathopoèse (πάθος, maladie καὶ ποιεῖν, produire) n. f. ἡ γέννησις, παραγωγὴ ἀσθενειῶν, production des maladies. Λέγουσιν ἐπίσης pathopoïèse.

παθοποιητικός, ή, όν· pathopoéthique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν παθοποίησιν, qui a rapport à la pathopoèse.

παθοποιΐα, ας, ἡ· pathopée, n. f. [ῥητορ.], τέχνη τοῦ διεγείρειν (κινεῖν), τὰ πάθη, art d'émouvoir les passions.

πάθος, ους, τό· πάθησις τοῦ σώματος, affection du corps; ἀρρώστια χρονικὴ καὶ δυσίατος, ἡ νόσος, τὸ νόσημα, τὸ πάθος, τὸ πάθημα, mal, n. m. ἡ ἀσθένεια, maladie, n. f. ἡ πάθησις, affection, n. f. || χρονικὸν πάθος, maladie chronique; || ἐπῆρε πάθη, il a eu le mal vénérien=ἀφροδισιακὸν πάθος· || [συνεκδ.] τὰ τέσσαρα πάθη [τῆς ἀριθμητικῆς], les quatre règles. § πάθος, συμβεβηκὸς λυπηρόν, συμφορά, τὸ πάθημα, ἀτύχημα, malheur, n. m. τὸ κακόν, ἡ πάθησις, mal, n. m. ὅ,τι πάσχει ἢ ἔπαθεν, ce qu'on éprouve; τὸ πάθημα, souffrance, n. f. || πολλὰ εἶνε τὰ πάθη μου, grand est le nombre de mes malheurs; || τὰ Πάθη τοῦ Χριστοῦ, la Passion de notre Seigneur, ἤτοι ἡ ἀφήγησις ἐν τῷ ἱερῷ Εὐαγγελίῳ τῶν ἁγίων Παθῶν (récit qui en est fait dans l'évangile, ἢ λόγος ἐκφωνούμενος ἐπὶ τούτων, sermon sur le sujet); || ἡ ἑβδομὰς τῶν Παθῶν, la semaine de la Passion; || διδάσκω ἀπ' ἐκκλησίας τὰ Πάθη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, prêcher la Passion; || τὰ ἅγια Πάθη, le chemin de la Croix. § — [μεταφ.] πάθησις τῆς ψυχῆς, affection de l'âme; ψυχικὴ συγκίνησις, agitation que l'âme éprouve, ὡς ἡ ἀγάπη, τὸ μῖσος, ὁ φόβος, ἡ ἐλπίς, κτλ. comme l'amour, la haine, la crainte, l'espérance, etc. ὅθεν πάθος, passion, n. f. ζωηρὰ συγκίνησις, vive émotion; || δοῦλος τῶν παθῶν του, esclave de ses passions; || δὲν δύναται νὰ νικήσῃ τὰ πάθη του, il ne saurait triompher de ses passions. § — **μεταφ.**] passion, n. f. ζωηρὰ ἐπιθυμία ἣν αἰσθάνεταί τις διά τι, désir très vif qu'on ressent d'une chose quelconque; || ἔχει πάθος πρὸς τὸ χαρτοπαίγνιον, πρὸς τὰς ζωγραφίας, κτλ. il a la passion du jeu, des tableaux, etc. || —, passion, τὸ ἀντικείμενον οἱασδήποτε παθήσεως (ἐπιθυμίας), l'objet d'une affection quelconque, π. χ. ἡ μελέτη εἶνε τὸ πάθος του, l'étude est sa passion. § —, ἀντιπάθεια, μῖσος ἀδιάλλακτον, ἀπέχθεια, δυσμένεια, ἔχθρα, ἐχθρότης, inimitié, n. f. animosité, n. f. ἐνθύμησις τῆς γενομένης ἀδικίας καὶ ἐπιθυμία πρὸς ἐκδίκησιν, μνησικακία, rancune, n. f. ressentiment, n. m. καὶ ἐν γένει ἡ προκατάληψις, prévention, n.f. || φυλάττω πάθος κατά τινος, garder rancune contre quelqu'un; la garder (en garder) à quelqu'un; || ἔχω πάθος τινὸς (κατά τινος), en vouloir à quelqu'un; avoir une dent contre quelqu'un; || μοὶ φυλάττει πάθος=μοὶ ἔχει πάθος, il a une dent contre moi; || μ' ἔχει πάθος, il m'en veut; il me garde rancune; || τὸ ἔκαμεν ἀπὸ πάθος, il a fait cela par inimitié; (par animosité); || ἔχουν πάθος μεταξύ των, il y a de l'inimitié entre eux. § — τὸ θερμόν, φλογερὸν τοῦ λόγου, chaleur dans le discours; ἡ θέρμη, feu, n. m. τὸ ἐμπνέον πάθος, συγκίνησιν, τὸ **παθητικόν**, le pathétique, ἤτοι ἡ ζωηρὰ συγκίνησις, émotion vive, ἥντινα ῥήτωρ τις προκαλεῖ ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀκροατῶν του, qu'un orateur excite dans l'âme des auditeurs, ἢ ἠθοποιός τις ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν θεατῶν, ou un acteur dans l'âme des spectateurs; || ὡμίλησε μὲ πάθος, il a parlé avec chaleur; || ἡ φωνή της ἔχει πάθος, sa voix est pathétique; il y a de la passion dans sa voix; || ὁ ῥήτωρ ἐκίνησε τὰ πάθη ὁλοκλήρου τοῦ ἀκροατηρίου, l'orateur a remué tout l'auditoire = συνεκίνησε τὸ ἀκροατήριον.

πάθος, τό· pathos (σημαίνει souffrance καὶ κατὰ συνέπειαν passion) n. m. ῥητορικὰ σχήματα δι' ὧν δύναταί τις νὰ συγκινήσῃ τοὺς ἀκροατάς.

παθός, ὁ [δημ.], ὁ παθών, ὅστις ὑπέφερέ τι, qui a souffert, qui a été éprouvé ; ὁ ἔχων τὴν πεῖραν ἔκ τινος, qui a l'expérience de quelque chose; || παθὸς μαθός· βλ. **μαθός**· || — ἰατρὸς [παροιμ.], qui a souffert sait guérir.

παθών, όντος, ὁ· παθοῦσα, ης, ἡ· παθόν, όντος, τό· βλ. **πάσχω**· || οἱ παθόντες τοὺς πόδας· βλ. **πάσχω** καὶ **κατάλυμμα.**

παιάν, ᾶνος, ὁ [ἀρχαιολ.], ᾠδὴ ἢ ὕμνος ψαλλόμενος πρὸς Ἀπόλλωνα, καὶ εἶτα εἶδος ᾄσματος ψαλλόμενον μετὰ τὴν μάχην ὡς νικητήριον, ἢ πρὸ αὐτῆς ὡς πολεμιστήριον ᾆσμα, péan, n.m. εὔθυμον ᾆσμα, chant d'allégresse.

παιανίζω, μέλ. ίσω [μουσ.], παίζω, κρούω, ἀνακρούω (ὄργανόν τι), jouer, entonner.

παϊδάνι, τὸ [δημ.], βλ. **πέδιλον**, abôt, n. m. καὶ **πέδαι.**

παιγνιδάκι, τό· μικρὸν παίγνιον, petit jeu ; amusette, n. f. μικρὸν ἄθυρμα, παιγνίδιον, petit jouet ; βλ. **παιγνίδι.**

παιγνιδαρεύομαι [διάλ. Ἠπείρου] παίζω συνηθ. **ἐρωτικῶς.**

παιγνίδι, τὸ προφέρ. συνήθως παιχνίδι, καὶ **παιγνίδιον,** τὸ (τὸ παίξιμον), παίγνιον. τό· πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει πρὸς διασκέδασιν, ἡ παιδιά, jeu, n. m. partie [d'un jeu]; || αὐτὸ τὸ παιδὶ ἀγαπᾷ τὰ παιγνίδια, cet enfant aime les jeux; || [συνεκδ.] αὐτὸ εἶνε παιγνίδι δι' αὐτόν, c'est un badinage pour lui ; || αὐτὸ δὲν εἶνε παιγνίδι, ce n'est pas jeu d'enfant ; ce n'est pas une bagatelle ; || τυχηρὰ παιγνίδια, jeux de hasard ; || παίζουν χονδρὸ παιγνίδι, ils jouent gros jeu; || ἂς παίξωμεν ἀκόμη ἕνα παιγνίδι, faisons encore une partie. § παίγνιον, ἡ παιδιά, tour (m.) [d'adresse], pièce, n. f. ἡ παιδιά, ὁ ἀστεϊσμός, plaisanterie, n.f. farce, n. f. || ἠξεύρει νὰ κάμῃ παιχνίδια μὲ τὰ χαρτιά, il sait faire des tours de cartes ; || [μεταφ. τὸ γέλασμα] τοῦ ἔπαιξαν ἕνα πολὺ ἄσχημο παιγνίδι, on lui a joué un très-mauvais tour ; || τοῦ ἔπαιξαν ἕνα παιχνίδι [διὰ νὰ τὸν γελάσουν], on lui a fait une pièce; on l'a mystifié ; || ἄνοστον παιγνίδι ! c'est une mauvaise farce. § —, τὸ ἄθυρμα, jouet, n.m. joujou, n. m. ἀθυρμάτιον, babiole, n.f. || θὰ τοῦ ἀγοράσω παιγνίδια, je lui achèterai des jouets. § [δημ. πληθ.] μουσικὰ ὄργανα, instruments de musique ; ἡ μουσική, musique, n. f. τὰ βιολιά, violons ; || μὲ τὰ παιγνίδια ἐμπρός, musique (violons) en tête.

παιγνιδιάρης, α, ικον· προφέρ. συνήθως **παιχνιδιάρης** [δημ.], εὐτράπελος, παιγνιήμων, φιλοπαίγμων, παιγνιώδης, qui aime à jouer (à folâtrer) ; ἀστεῖος, παιγνιώδης, badin, e ; φιλάρεσκος, coquet, ette ; εὐτράπελος, folâtre ; εὐτράπελος, ἀστεῖος, folichon, onne.

παιγνιδιάσκομαι [διάλ. Οἰνόης], παιγνιδιάζομαι, καταλαμβάνομαι ὑπὸ νευρικῆς διεγέρσεως (σπασμῶν, κλονισμῶν) λέγεται ἐπὶ ἀσθενῶν καταλαμβανομένων ὑπὸ σπασμῶν ἢ ἐν ὥρᾳ πυρετοῦ, ἢ ἕνεκα νευρικῆς τινος νόσου (ὑστερίας, ἐπιληψίας κτλ.), ὅθεν παράγωγον **παιγνίδιασμα.**

παιγνιδιάτορας, ὁ [δημ.], joueur (d'un instrument de musique) ; ὁ μουσικός, musicien, enne, n.

παιγνιδίζω [δημ.], παίζω, jouer; ἀστειεύομαι, badiner.

παιγνιήμων, ων, ον· γεν. ονος· βλ. παιγνιδιάρης.

παίγνιον, ου, τό· τὸ ἄθυρμα, παιγνίδι, jouet, n. m. jeu, n. m. ἡ διασκέδασις, amusement, n. m. ὁ ἀστεϊσμός, ἡ παιδιά, badinage, n. m. || [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] κατέστη τὸ παίγνιόν των, il est devenu leur jouet ; || ποιητικὰ παίγνια, poésies légères.

παιγνιοτράπεζα, ης, ἡ· table de jeu ; βλ. **τραπέζι.**

παιγνιόχαρτον, ου, τό· carte à jouer ; || μία δέσμη παιγνιοχάρτων, un jeu de cartes.

παιγνιτοῦρι, τό· [διάλ. Οἰνόης], παίγνιον, χορόϊδο.

παιγνιώδης, ης, ες, ἀστεῖος, badin, ine, adj. εὐτράπελος, folâtre, adj.

παιγνιωδῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ἀστεῖον, παιγνιώδη, en badinant.

παῖδα, ἡ [Αἰτ. ἰδί.], παγίς, πάγη ξυλίνη.

παιδαγωγεῖον, ου, τό· τύπος ἔνθα τοὺς παῖδας ὁ παιδαγωγὸς διδάσκει, σχολεῖον παίδων ἢ κορασίων, ἐκπαιδευτήριον, maison d'éducation ; institution, n. f. pension, n. f.

παιδαγώγησις, εως, ἡ· ἡ ἀνατροφὴ [τῶν παίδων], éducation [id d'enfants].

παιδαγωγία, ας, ἡ· ἡ διδασκαλία καὶ ἐπιμέλεια τῶν παίδων, ἡ ἀνατροφή, éducation, n. f. § —, pédagogie (παῖς, παιδός, enfant καὶ ἀγωγός, conduit), n. f. τέχνη, μέθοδος τοῦ ἐκπαιδεύειν, ἀνατρέφειν τὰ παιδία, art, méthode d'instruire, d'élever les enfants.

παιδαγωγικός, ή, όν· pédagogique, adj. ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν παιδαγωγίαν· π. χ. σύγγραμμα, μέθοδος παιδαγωγική, ouvrage, méthode pédagogique; || ἴδιος παιδαγωγοῦ, κατάλληλος εἰς παιδαγωγόν, π. χ. ὕφος, (τόνος) παιδαγωγικόν, un ton pédagogique ; τρόποι παιδαγωγικοί, manières pédagogiques.

παιδαγωγικῶς [ἐπίρ.], pédagogiquement, adv. κατὰ τὸν τρόπον τοῦ παιδαγωγοῦ, à la manière des pédagogues.

παιδαγωγός, ὁ, ἡ· ὁ παιδεύων, διδάσκων παῖδας, précepteur, n. m. gouverneur, [θηλ.] gouvernante. § **παιδαγωγός,** ὁ, pédagogue, n. m. précepteur, maître qui instruit, qui élève les enfants. § **παιδαγωγός,** ἡ (ἐν Ἰσπανίᾳ) duègne, n. f. vieille gouvernante chargée de veiller sur une jeune personne.

παιδαγωγῶ (έω), μέλ. ήσω, εἰμὶ παιδαγωγός, ἀνατρέφω τοὺς παῖδας, διδάσκω, faire l'éducation [des enfants] ; [συνεκδ.] ὁδηγῶ, conduire ; διευθύνω, κυβερνῶ, gouverner ; προγυμνάζω, διδάσκω, dresser ; ἐκπαιδεύω, διδάσκω, instruire.

παιδάκι, τό· μικρὸς παῖς, μικρὸν παιδίον, petit enfant ; ‖ παιδάκι μου, mon enfant.

παιδαριεύομαι, νηπιάζω, κοινῶς παιδιαρίζω, φέρομαι, συμπεριφέρομαι (πράττω, ὁμιλῶ) ὡς παιδίον, se comporter ; (agir ; parler) en enfant ; χάμνω παιδαριώδη, faire des enfantillages ; faire l'enfant ; βλ. καὶ μειρακιεύομαι.

παιδάριον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ παῖς, μικρὸν παιδίον, petit enfant ; παιδίον, enfant, n. m. [περιφρον.] blanc-bec, n. m. ἤτοι νέος ἄπειρος.

παιδαριώδης, ης, ες· κατὰ τρόπον παιδαρίων, ὅ,τι ἁρμόζει εἰς μικρὰ παιδία, κοινῶς παιδιακήσιος, enfantin, ine, adj. puéril, e, adj. ‖ αὐτὰ εἶνε παιδαριώδη, ce sont des enfantillages ; ‖ τρόποι παιδαριώδεις, des enfantillages. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ παιδαριῶδες, puérilité, n. f. ἡ παιδαριωδία, ὁ χαρακτὴρ τοῦ παιδαριώδους· πρᾶξις ἢ ἔργον παιδαρίων, acte ou parole puérile, enfantillage, π. χ. perdre son temps en puérilités.

παιδαριωδία, ας, ἡ· enfantillage, n. m. λόγοι, πράξεις μικροῦ παιδός, paroles, actions qui sont d'un enfant ; perdre son temps en enfantillages.

παιδαριωδῶς [ἐπίρ.], ὡς παιδίον, en enfant ; κατὰ τρόπον παιδαριώδη, puérilement, adv. d'une façon puérile.

παιδεία, ας, ἡ· ἡ μάθησις, βλ. ἐκπαίδευσις, instruction, n. f. ἡ διδασκαλία, enseignement, n. m. ‖ αἱ ἀποκτηθεῖσαι γνώσεις (connaissances acquises), ἡ μάθησις, le savoir ; ‖ παιδεία, πολυμάθεια, érudition, n. f. ἡ ἐκτενὴς μάθησις, αἱ πολλαὶ γνώσεις, savoir étendu, vastes connaissances ; ‖ ἔχει μεγάλην παιδείαν, il a une grande instruction ; il est fort instruit, e. § ὁ χολασμός, châtiment, n. m. ἡ τιμωρία, punition, n. f.

παιδεμμονή, ἡ [διάλ. Οἰνόης], παίδευμα, παιδεία.

παιδεραστής, οῦ, ὁ· pédéraste (παῖς, παιδός, garçon καὶ ἐραστής, amoureux, κυρίως ἐραστὴς τῶν παίδων, amoureux des garçons) n. m. ὁ παραδιδόμενος εἰς τὴν παιδεραστίαν, celui qui est adonné à la pédérastie.

παιδεραστία, ας, ἡ· pédérastie (ῥίζα παιδεραστής) n. f. πρᾶξις παρὰ φύσιν, περιλαμβανομένη ὑπὸ τὸ γενικὸν ὄνομα σοδομία (sodomie) συνισταμένη εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς σαρκικῆς ἐπιθυμίας ἀνδρὸς μετὰ παιδὸς τοῦ ἰδίου του φύλου, ἤτοι παρὰ φύσιν ἀσέλγεια· βλ. ὁμοφυλοφιλία.

παῖδες, αἱ [διάλ. Νισύρου], ἀντὶ παγίδες· χαλοῦσιν οὕτω τὰς πλευρὰς τῶν ἀνθρώπων καὶ ζώων· βλ. παγίδα.

παίδευμα, ατος, τό· ὁ χολασμός, châtiment, n. m. § [συνήθ. δημ.], βάσανος, βασανιστήριον, tourment, n. m. ἀλγεινὴ τιμωρία, peine, n. f.

παίδευσις, εως, ἡ· ἡ ἀνατροφή, éducation, n. f. μάθησις, ἐκπαίδευσις, instruction, n. f. § παίδευσις καὶ συνηθέστερον ἐκπαίδευσις (παιδεύειν), éducation, n. f. σημαίνει κυρίως μὲν τὴν πνευματικὴν καὶ σωματικὴν τῶν παίδων ἄσκησιν, τὴν ἀγωγὴν καὶ ἀνατροφὴν τούτων πρὸς ἐθισμὸν εἰς χρηστὴν διαβίωσιν, εἰδικώτερον δὲ τὴν ἐν τοῖς γράμμασι διδασκαλίαν, τὴν διὰ τῶν γραμμάτων μόρφωσιν καὶ διάπλασιν τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ἀδιακρίτως τοῦ φύλου, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκ τῆς τοιαύτης διδασκαλίας καὶ μορφώσεως τελείωσιν τοῦ ἀνθρώπου. Εὐρύτερον καὶ κατὰ λόγον ὁμοιότητος λέγεται καὶ ἐπὶ ἀλόγων ζώων καὶ φυτῶν. Ἡ παίδευσις φύσει ἐπιβάλλεται τῷ ἀνθρώπῳ· διότι οὗτος, γεννώμενος ἐστερημένος πάσης γνώσεως καὶ ἐμπειρίας καὶ οὕτως εἰπεῖν γυμνὸς καὶ ἄμοιρος τῶν ἀπαιτουμένων ἐφοδίων, ἔχει ἀνάγκην πνευματικῆς μορφώσεως, ἵνα τὸ μὲν ἐξεγερθῶσι τὰ ἐν αὐτῷ λανθάνοντα καὶ δυνάμει ὑπάρχοντα, τὸ δὲ ἐμβληθῶσι τὰ χειώδη ἐφόδια καὶ σύμφωνα τῷ βίῳ, δι' ὃν προσδιορίζεται. Ἡ παίδευσις εἶνε ὁ φωτίζων ἥλιος, εἶνε ἡ πυξὶς ἐν τῷ πλῷ τοῦ βίου· ἄνευ ταύτης ὁ ἄνθρωπος φέρεται ἐν σκότει καὶ κατὰ κρημνῶν. Διὰ ταῦτα καὶ τὰ ἄτομα καὶ τὰ ἔθνη ὀφείλουσι νὰ παιδευθῶσι κατὰ φυσικὴν ἀνάγκην καὶ κατὰ λόγον τῆς τελειότητος, τῆς παιδεύσεως κατέχουσι καὶ τὴν μεταξὺ τῶν ὁμοίων βαθμῖδα ἢ καταπίπτουσιν εἰς τὸ τῆς ἀφανείας χάος.

παιδευτήριον, ου, τό· τὸ σχολεῖον, école, n. f. τὸ ἐκπαιδευτήριον, institution, n. f.

παιδεύω, μέλ. εύσω, ἀνατρέφω, διδάσκω, ἐκπαιδεύω, instruire ; ‖ [μετοχ. ἐπίθ.] πεπαιδευμένος, η, ον, μορφωμένος, instruit, e, adj. ἐγγράμματος, lettré, ée ; σοφός, savant, e, adj. πεπαιδευμένος, σοφὸς ἐπιστήμων, érudit, e, adj. § —, τιμωρέω-ῶ, punir ; χολάζω (τινά), châtier ; διορθόνω, corriger ; ‖ ὃν ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει [Γρφ. παροιμ.] qui aime bien châtie bien. § —, βασανίζω, πειράζω, ἐνοχλῶ, tourmenter ; ἐνοχλῶ, βασανίζω, tracasser ; βασανίζω, πειράζω, taquiner ; ‖ μὴ τὸν παιδεύῃς, ne le tourmentez pas. § [μέσ.] βασανίζομαι, τυραννοῦμαι, se tourmenter; se donner bien du mal; se donner beaucoup de peine; κοπιάζω, [se] peiner; se battre les flancs ; ‖ ἐπαιδεύθη τρομερὰ διὰ νὰ τὸ κατορθώσῃ, il a sué sang et eau pour en venir à bout.

παίδεψι, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης], 1) παίδευσις, ἀνατροφή· 2) τιμωρία, βάσανος.

παιδί, τό· τὸ (κατὰ τὴν ἡλικίαν), παῖς, ὁ καὶ ἡ· enfant, n. m. (καὶ ὡς πρὸς τοὺς γονεῖς) τέκνον, enfant, n. m. υἱός, fils, n.m. τὸ ἄρρεν τέκνον, garçon, n. m. ‖ [τί] παιδὶ ποῦ εἶσαι, enfant que vous êtes ; ‖ μὴν εἶσαι (μὴ γίνεσαι) παιδί ! ne faites pas l'enfant ! ‖ ἀπὸ παιδὶ [φρ. ἐπιρ.], dès l'enfance = παιδιόθεν. ‖ τοῦ πατέρα του παιδὶ [φρ. παροιμ.], il est fils de son père ; ‖ παιδὶ ξενοδοχείου (καφενείου, κτλ.), garçon d'hôtel (de café, etc.).

παιδιά, ᾶς, ἡ· τὸ παιγνίδιον, παίγνιον, jeu, n. m. τὸ ἄθυρμα, jouet, n. m. μικρὸν παίγνιον, παιγνιδάκι, amusette, n. f. § παιδιά,

ἀστεϊσμός, badinage, n. m. διασκέδασις, amusement, n.m. παιδιά, διασκέδασις, passe-temps, n. m. ἀστεϊσμός, plaisanterie, n. f.

παιδιακήσιος, α, ον [δημ.], βλ. **παιδαριώδης**, enfantin, ine, adj. puéril, e, adj.

παιδιακίζω [δημ.], βλ. **παιδιαρίζω**.

παιδιακός, ή, όν [δημ.], μικρὸν παιδίον, de petit enfant ; τοῦ παιδίου, d'enfant ; παιδικός, enfantin, ine, adj. παιδαριώδης, puéril, e, adj.

παιδιαρήσιος [δημ.], βλ. παιδιακήσιος.

παιδιαρίζω, μέλ. ήσω [δημ.], νηπιάζω, παιδαριεύομαι, ἐνεργῶ (φέρομαι) ὡς παιδίον, agir (se comporter) en enfant ; χάμνω τὸ παιδίον, faire l'enfant ; χάμνω παιδαριώδη (πράγματα), faire des enfantillages.

παιδιαρίστικος, η, ον [δημ.], παιδαριώδης, puéril, e, adj.

παιδικός, ή, όν· τὸ ἀνῆκον τοῖς παισί, τοῦ παιδός, d'enfant, enfantin, ine, adj. παιδαριώδης, puéril, e ; || ἡ παιδικὴ ἡλικία, l'enfance, n. f. || παιδικός, ή, όν, infantile, adj. ὁ διατηρήσας φυσιολογικούς τινας χαρακτῆρας τῆς παιδικῆς ἡλικίας (de l'enfance) εἰς τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν (à l'âge adulte).

παιδικῶς [ἐπίρ.], ὡς παίδίον, en enfant ; κατὰ τρόπον παιδικόν, d'une manière enfantine.

παιδιόθεν [ἐπίρ.], ἐκ παιδικῆς ἡλικίας, dès l'enfance.

παιδίον, ου, τό· enfant ; βλ. παιδί· || ζωηρὸν παιδίον, lutin, n. m.

παιδιοῦθε [διάλ. Ἠπείρου], **παιδιόθεν**.

παιδίσκη, ης, ἡ· ἡ μικρὰ κόρη, μικρὸν κοράσιον, νεᾶνις, jeune fille ; κορασίς, fillette, n. f. § —, μικρὰ ὑπηρέτρια, jeune servante ; νεαρὰ θαλαμηπόλος, fille de chambre; μικρὰ θεράπαινα, θεραπαινίς, bonne, n.f. soubrette, n. f.

παιδίστικος [δημ.], βλ. **παιδιακός**.

παιδοθέμι, τὸ [δημ.], πλῆθος μικρῶν παιδιῶν, troupe (foule) d'enfants ; παιδαρίων ὄχλος, [δημ.] marmaille, n. f.

παιδοκομῶ (έω), μέλ. ήσω· γεννῶ τέκνα, procréer des enfants ; τεκνοποιῶ, enfanter.

παιδοκτονία, ας, ἡ· ὁ φόνος παιδίου, τὸ ἔγκλημα τῆς βρεφοκτονίας, crime d'infanticide, infanticide, n. m. βλ. **βρεφοκτονία**.

παιδοκτόνος, ος, ον· βρεφοκτόνος, ὁ φονεύων βρέφη, ἢ ὁ φονεύων τὰ ἑαυτοῦ τέκνα, infanticide, adj. et n. βλ. **βρεφοκτόνος, βρεφοκτονία**.

παιδοκτονῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐκτελῶ παιδοκτονίαν, commettre un infanticide.

παιδολόγι, τὸ [δημ.], βλ. παιδοθέμι.

παιδομάζωμα, ατος, τὸ [ἱστορ.], ἡ σύναξις, περισυλλογὴ παίδων (διὰ τὴν κατάταξίν των εἰς τὸ σῶμα τῶν γιανιτσάρων), recrutement de garçons [pour le corps des janissaires]; ὁμὰς παίδων, tribut de garçons. § —, τὸ **παιδολόγι**.

παιδονόμος, ος, ον· διδάσκαλος σχολείου, maître d'études ; ἐπιτηρητὴς σχολείου, surveillant d'école ; pion, n. m. || παιδονόμος [ἀρχαιολ.] pædonome, n. m. ἐλέγετο ἐν Σπάρτῃ ὁ ἐπιτηρητὴς τῆς ἀγωγῆς τῶν παίδων, ἐκλεγόμενος ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων ἀνδρῶν. Εἶχεν ἐξουσίαν νὰ τιμωρῇ αὐστηρῶς τοὺς ἀμελεῖς, δι' ὃ ἐτάσσοντο παρ' αὐτῷ μαστιγοφόροι.

παιδονομῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐπιτηρῶ παῖδας, surveiller les enfants.

παιδοποίησις, εως, ἡ· ἡ **παιδοποιΐα**.

παιδοποιΐα, ας, ἡ· τὸ γεννᾶν παιδία, procréation d'enfants.

παιδοποίσια, τὰ [διάλ. Οἰνόης], παιδοποιΐα, τεχνογονία.

παιδοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, γεννῶ, χάμνω παιδιὰ (περὶ γυναικός), procréer des enfants ; τεκνοποιῶ, enfanter.

παιδοποῦλα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ παιδίσκη, ἡ κοπέλα.

παιδόπουλον, ου, τὸ [δημ.] μικρὸν παιδίον, petit garçon.

παιδοτροφεῖον, ου, τό· pension, n. f. κατάστημα εἰς ὃ ἀνατρέφονται τὰ τέκνα, maison d'éducation ; crèche, n. f. βλ. **βρεφοκομεῖον**.

παιδοῦλα, ας, ἡ [δημ.], ἡ **παιδίσκη**, jeune fille ; fillette, n. f.

παιδοφῶλιν, τό· [διάλ. Οἰνόης] = ἡ μήτρα τῆς γυναικός.

παιζογελῶ (άω), μέλ. άσω, παιριπαίζω (τινά)· se moquer; γελῶ, rire; **ἐμπαίζω** σκώπτω τινὰ εὐφυῶς, ἀπατῶ αὐτόν, se jouer (de quelqu'un), se lanterner de quelqu'un ; || μὲ παιζογελᾷ τώρα ἕνα μῆνα, il me lanterne (il me promène) depuis un grand mois.

παίζω, μέλ. παίξω, ἀόρ. ἔπαιξα, παίζω εἰς τὰ παιδία, γελῶ, ἀθύρω, jouer ; || παίζω κιθάραν, pincer la guitare ; jouer la guitare ; || παίζει πολλὰ ὄργανα, il joue de plusieurs instruments ; || παίζω χαρτιά, jouer aux cartes ; || [συνεκδ.] παίζω σπαθί, tirer (faire) des armes ; tirer ; [ἀπολ.] παίζει, il joue ; il est joueur ; || παίζουν χονδρά, ils jouent gros jeu ; || [παθητ.] δὲν παίζεται, on ne peut pas jouer avec lui ; || παίζω κωμωδίαν, jouer la comédie ; || ὁ ἠθοποιὸς αὐτὸς παίζει τοὺς ὑπηρέτας, cet acteur tient l'emploi des valets ; || [μεταφ.] τὰ παίζει, il use de détours ; il biaise ; il n'est pas franc ; || καλὰ μοῦ τὴν ἔπαιξες! vous me l'avez donnée belle ! || τοῦ τὴν ἔπαιξαν, on l'a trompé ; on l'a mis dedans ; on l'a trompé ; on l'a refait ; || ταῖς ἔπαιξαν [φρ.], ils se sont battus. § ἀστεΐζομαι, χωρατεύω, badiner; plaisanter; se jouer ; || αὐτὸς δὲν παίζει, il ne badine pas lui ; c'est un homme qui ne plaisante pas ; || δὲν ἠξεύρει τις ἂν ὁμιλῇ παίζων ἢ σπουδάζων, on ne sait pas s'il raille ou s'il parle sérieusement ; || [ποιητ.] ἡ αὔρα ἔπαιζε μὲ τὰ φύλλα, la brise se jouait dans le feuillage ; || τὸ ἔγραψε παίζων, il a écrit cela en jouant ; || ὄχι, παίζομεν [θαρρεῖς] ; ce n'est pas pour rire ; εἶνε σοβαρόν, c'est sérieux ; c'est tout de bon ; || παίζω πάλιν, rejouer. §

[ἀπολ. ἐπὶ πραγμ.] κινοῦμαι, se mouvoir; κλονίζομαι, branler; || παίζει τὸ μάτι του, l'œil lui papillotte. § [ἐπὶ ἱστίου] —, faseyer ou faceyer; λέγεται οὕτως ἐπὶ ἱστίου δεχομένου τὸν ἄνεμον πλαγίως ἐκ τοῦ λώματος, ὁτὲ μὲν ἐπὶ τῆς προσθίας αὐτοῦ ἐπιφανείας, ὁτὲ δὲ ἐπὶ τῆς ὀπισθίας καὶ ὡς ἐκ τούτου παίζοντος· || τὸ πανὶ παίζει, la voile faseye. § σκώπτω, se jouer; περιπαίζω, χλευάζω, se moquer; berner; βλ. παιζογελῶ καὶ **περιπαίζω**.

παίκτης, ου, ὁ· ὁ παίζων, ὁ ἀγαπῶν νὰ ἀστειεύηται, ὁ ἀγαπῶν νὰ γελᾷ, qui joue, qui aime à plaisanter, qui aime à rire, παιχνιδιάρης, plaisant, e; badin, e. § **παίκτης**, joueur, n. m. χαρτοπαίκτης, ὁ ἔχων τὸ πάθος τοῦ χαρτοπαίζειν, qui a la passion du jeu.

παίνεμα, ατος, τὸ [δημ.], ἐπαίνεμα, ἔπαίνεσις.

παινεσιάρης, α, ικο [δημ.], ὁ ἐπαινῶν ἑαυτόν, κομπαστής, καυχηματίας, vantard, e; hâbleur, euse.

παινεύω [δημ.], ἐπαινῶ, ἐγκωμιάζω, louer; vanter; βλ. ἐπαινῶ.

παίξιμον, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ παίζειν, action de jouer; τὸ παιγνίδι, jeu [μουσ. ἰδ.] ἡ ἐκτέλεσις, exécution, n. f.

παιξομύτης, ου, ὁ [δημ.] ἄνθρωπος πανοῦργος (πονηρός), homme rusé (fin; malin); ηὗρε τὸν παιξομύτην του [φρ. δημ.], il a trouvé son maître; il a trouvé chaussure à son pied = ηὗρε τὸν δάσκαλό του.

παιπάλη, ης, ἡ κοινῶς ἡ **πασπάλη**, τὸ λεπτότατον τοῦ ἀλεύρου, ἄνθος τοῦ ἀλεύρου, fleur de farine; καὶ κατ' ἐπέκτασιν λεπτοτάτη κόνις, poudre, n. f. (très fine).

παιπάλημα, ατος, τό· τὸ πασπάλισμα, **ἐπίπασμα**.

παίρνω (ἀπὸ τοῦ ἐπαίρω ἢ ἀπαίρω) καὶ **πέρνω**, μέλ. θὰ πάρω, ἀόρ. ἐπῆρα· λαμβάνω, κομίζομαι, prendre; || ἐπῆρε μίαν πέτραν, il a pris une pierre; || εἰς τὸ τραπέζι δὲν πρέπει κανεὶς νὰ παίρνῃ πρῶτος, à table on ne doit pas se servir le premier; || παίρνω (τὸ παίρνω) ἐπάνω μου, βλ. ἐπάνω, prendre sur soi; ἐπιφορτίζομαι, s'en charger; ἀναλαμβάνω, répondre de; || παίρνω ἐπάνω μου (μὲ μισθὸν ἕνα τι ἵνα τὸ τελειώσω), ἐργολαβέω-ῶ, entreprendre un ouvrage à forfait = ἀναλαμβάνω, ἀναδέχομαι· || — μαζή μου [ἔμψυχον] emmener; [ἄψυχον], emporter; || — ὀπίσω, ἀναλαμβάνω, reprendre; ἀνακομίζομαι, recouvrer; || θὰ εὐχαριστηθῶ νὰ πάρω πίσω τὰ χρήματά μου, je serai content de rentrer dans mes fonds; || ἐπῆρε τὸ δίκαιόν του μόνος του, il se fit justice [lui-même]; || παίρνω τὸ δίκαιον (τὰ δίκαια) τινός, défendre quelqu'un dans son droit; (λαμβάνω τὸ μέρος του), prendre son parti; || παίρνω ὀπίσω τὸν λόγον μου (ἀναιρῶ), retirer (rétracter) sa parole; || — ἀπὸ κάτω (ἀπὸ κατὰ γῆς), ramasser; || [μεταφ.] τὸν πῆρεν ἀπὸ κάτω, il l'a abattu (vaincu); il a été le plus fort; || — ἀπὸ κοντά, παίρνω [τὸ] κατόπιν, ἀκολουθῶ τινα ἐκ τοῦ σύνεγγυς, παρακολουθῶ, suivre de près; se mettre aux trousses de quelqu'un; || — ὅρκον, prêter serment, ὁρκίζομαι, jurer; || — εἰς τὸ χέρι, βλ. **χέρι**· || — δρόμον, se mettre en marche; aller (être en) bon train; aller son train; || ἐπῆρε τὸν συντομώτερον δρόμον, il a coupé par le plus court; || ἐπῆρε τὰ μάτια του κ' ἔφυγε, il s'en alla désespéré; || θὰ περάσω νὰ σὲ πάρω, j'irai vous prendre; || παίρνω στὰ μπόσικα, βλ. **συνάγω**· || [ναυτ.] παίρνω σόπρα, βλ. **προλαμβάνω**· || [ναυτ.] παίρνω μέσα δοράτιον, βλ. **εἰσέλκω**· || [ναυτ.] παίρνω κάτω, **ὑποστέλλω** (ἱστίον), amener, haler bas, rentrer; || [ναυτ.] παίρνω, bosser, ἤτοι prendre à retour, tenir dessous; βλ. **ἀπολαμβάνω**· || [ναυτ.] παίρνω τὸ πέλαγος, prendre (ou gagner) le large; βλ. **μακρύνομαι** ἐκ τῆς ἀκτῆς· || — τὰ ὅπλα, prendre les armes, ὁπλίζομαι· || [ἱππευτ.] παίρνω, πάρσιμο, βλ. **ἀφηνιάζω**. § λαμβάνω, ἀπολαμβάνω, recevoir; λαμβάνω μισθόν, toucher; ἔχω, avoir; λαμβάνω, ἀπολαμβάνω ἀπό τι, tirer; retirer; || πόσα παίρνει τὸν μῆνα; qu'est-ce qu'il reçoit (touche) par mois; || παίρνει τόσα ἀπὸ τὸ σπίτι του, il retire tant de sa maison; παίρνω δανεικὰ (δανείζομαι), emprunter; || παίρνω κληρονομίαν (κληρονομῶ), recevoir (recueillir un héritage; || ἐπῆρε μεγάλην κληρονομίαν, il a fait un grand héritage; || δὲν ἐπῆρε τὸ γράμμα μου, il n'a pas reçu ma lettre; || παίρνει δῶρα (ἀποδέχομαι), il accepte des présents (δωροδοχοῦμαι)· || ποῦ τὸ πῆρες αὐτὸ τὸ ὡρολόγι; où avez vous acheté cette montre? || παίρνω ἀντίγραφον, tirer (prendre copie); || ἡ σκάλα παίρνει φῶς ἀπ' ἐπάνω (φωτίζεται), l'escalier reçoit son jour d'en haut; || πόσα σοῦ ἐπῆραν δι' αὐτό; combien vous a-t-on fait payer cela? || τὰ ἁμάξια παίρνουν τόσα τὴν ὥραν, les fiacres prennent tant par heure; || τὸ ἐπῆρα πολὺ φθηνά, je l'ai eu très-bon marché; || — ἀναπνοὴν (ἀναπνέω), respirer; || μοῦ ἐπῆρε συγχώρησιν, il m'a demandé pardon; || αὐτὸς ἐπῆρε τὴν ἐντροπήν, c'est lui qui en a retiré la honte (qui a essuyé l'affront); || τὸν ἐπῆρε εἰς τὸ σπίτι του, il lui a donné l'hospitalité; il l'a recueilli; || δίδω καὶ παίρνω [φρ.], faire parler de soi; faire merveilles; faire fureur. § ἀφαιρῶ, ôter; σηκόνω, enlever; ἀποσπῶ ἀπό τινα, λαμβάνω, ἀποσύρω, retirer; λαμβάνω μετ' ἐμοῦ, ἀπάγω (ἄψυχόν τι), emporter; ἀφαιρῶ, ἀποστερῶ, ἀφαρπάζω (κρυφίως), ravir; || τὰ ἐπῆρεν ὅλα, il a tout pris (tout emporté); || τοῦ πῆραν τὸ ἐπανωφόρι του, on lui a pris (ôté) son manteau; || τοῦ ἐπῆρε ὁ Θεὸς τὸν νοῦν, Dieu lui a ôté la raison; || αὐτὴ ἡ γυναῖκα τοῦ ἐπῆρε τὸ μυαλόν, cette femme l'a tout affolé (= τρελλαίνω)· || τὸν ἐπῆρεν ὁ Θεὸς (ἀνακαλῶ), Dieu l'a rappelé à lui; || ὁ ἄνεμος ἐπῆρε τὸ καπέλλο του, le vent a emporté son chapeau; || τὸν ἐπῆρεν ἡ χολέρα εἰς δύο ἡμέρας, le choléra l'a enlevé en deux

jours; || τὸν ἐπῆρε τὸ ἄλογον, le cheval l'a emporté (l'a emballé); || τὸν ἐπῆραν στρατιώτην, on l'a enrôlé; || τοῦ τὸ ἐπῆρα ἀπὸ τὰ χέρια, j'ai arraché cela de ses mains; || τὸν ἐπῆραν ἀπὸ τὸ σχολεῖον, on l'a retiré de l'école; || πάρε (ἄνοιξε) ὀλίγον αὐτὴν τὴν τραχηλιάν, échancrez un peu ce col; || πάρε τα μὲ τὸ σφουγγάρι, passez l'éponge dessus; || διὰ νὰ τοῦ πάρῃ τὴν δόξαν, pour lui en ravir la gloire; || ὁ κουρεὺς τοῦ ἐπῆρε ὀλίγον τὰ μαλλιά, le coiffeur lui a rafraîchi les cheveux; || παίρνω αἷμα, saigner; [καὶ οὐδ.] se faire saigner; || τοῦ πῆρε τὸ κεφάλι [δημ.], il lui a coupé la tête; || ce travail me prend tout mon temps; || ὁ διάβολος νὰ τὸν πάρῃ, que le diable l'emporte. § ἀποκτάω-ῶ, contracter; ἀποκτῶ, κερδίζω, gagner; ἀπολαμβάνω, κατέχω, obtenir; || τὸ κρασὶ ἐπῆρε μίαν ἄσχημη γεῦσιν, le vin a contracté un goût désagréable; || ἐπῆρε τὴν κακὴν συνήθειαν νά, il a contracté la mauvaise habitude de; || ἐπῆρε τὸ βραβεῖον, il a gagné (obtenu; remporté) le prix; || δὲν ἠμπόρεσε νὰ πάρῃ μίαν θέσιν, il n'a pu obtenir une place; || ἐπῆρε ἀρρώστιαν (συνάχι, κτλ.), il a gagné une maladie (un rhume, etc.) || ἐπῆρε τὸν τύφον εἰς τὸ νοσοκομεῖον, il a prix le typhus à l'hôpital; || — φωτιάν, prendre feu; || [μεταφ.] παίρνει εὔκολα φωτιάν, il a la tête près du bonnet; || — ἕνα ὕπνον, faire un somme. § καταλαμβάνω τινὰ ἤ τι, καταλαμβάνομαι ἀπό τι, s'emparer de; saisir; gagner; κτυπῶ, frapper; || ὁ ζωγράφος δὲν ἐπῆρε καλὰ τὴν φυσιογνωμίαν σου, le peintre n'a pas bien saisi l'air de votre visage; || μὲ παίρνει ὁ ὕπνος, le sommeil me gagne; || θὰ μᾶς πάρῃ ἡ νύκτα (θὰ καταληφθῶμεν), nous serons surpris par la nuit; || ἡ πέτρα τὸν πῆρε εἰς τὸ κεφάλι, la pierre l'a frappé à la tête; || τὸν πῆρεν ὁ θυμός, il se mit (il entra) en colère; || ὅταν τὸν παίρνῃ ὁ θυμὸς (κατέχομαι ὑπὸ θυμοῦ), quand la colère le prend; || τὸν πῆρε ὁ φόβος (κυριεύομαι ὑπὸ φόβου), la peur l'a gagné (pris; saisi); il a eu peur; || τὸν πῆραν τὰ δάκρυα (κατελήφθη ὑπὸ δακρύων), les larmes lui en vinrent aux yeux; il fondit en larmes; || τὸν πῆραν τὰ γέλοια, il éclata de rire; || τὸν πῆρεν ἡ ἀπελπισία, le désespoir l'a saisi; || τὸν πῆρε τὸ μάτι μου, je l'ai aperçu; || σὲ παίρνει λύπη νὰ τὸν βλέπῃς, il fait pitié à voir; || ἐπῆραν τὸ φρούριον, on a pris la forteresse; || [ἐπὶ παιγν.] τοὺς παίρνει ὅλους (κερδίζει), il gagne tout le monde. § ἀντιλαμβάνομαι, ἐννοῶ, comprendre; entendre; θεωρῶ, considérer; λαμβάνω, ἐκλαμβάνω, prendre; || ὁ νοῦς του δὲν παίρνει εὔκολα, il a la conception dure; || δὲν παίρνει ἀπὸ λόγον, il n'entend pas raison; || δὲν παίρνει ἀπὸ ἀστειότητας, il n'entend pas raillerie; || τὸν ἐπῆρα διὰ τὸν ἀδελφόν του, je l'ai pris pour son frère; || παίρνω τινὰ ἀπὸ καλὸν (κακόν), βλ. **καλὸν (κακόν)**· || τὸν πῆρα εἰς ἀντιπάθειαν, je l'ai pris en aversion; je me suis pris d'aversion pour lui; || πάρε τὸ πρᾶγμα σοβαρά, prenez la chose sérieusement; || — εἰς κακὸν ἐπὶ κακοῦ [πρᾶγμα, λόγους, κτλ.], prendre en mauvaise part; || ὅπως τὸ πάρῃ κανεὶς [φρ.], c'est comme on prend la chose; || πάρε ὅτι δὲν εἶπα τίποτε, mettez que je n'ai rien dit; || ἀπ' αὐτὰ ἐγὼ δὲν παίρνω (= δὲν ὑποφέρω, δὲν παραδέχομαι ταῦτα), je ne suis pas homme à souffrir cela; je n'admets (ne permets) pas cela; cela n'est pas de mon goût; || τὸ πῆρε εἰς τὰ ἀστεῖα (θεωρῶ ἀστεῖον), il a pris la chose en plaisanterie; || μὲ παίρνεις δι' ἀνόητον; (ἐκλαμβάνω), me prenez-vous pour un sot? § περιλαμβάνω, contenir; tenir; ἀπασχολέω-ῶ, occuper; ἐκτείνομαι, s'étendre; || ἡ αὐλὴ αὐτὴ παίρνει χιλίους ἀνθρώπους, cette cour peut contenir mille personnes; || τὸ βαρέλι παίρνει ἑκατὸν ὀκάδας, le baril tient cent ocques; || τὸ ζήτημα αὐτὸ θὰ πάρῃ ὅλην τὴν συνεδρίασιν, cette question occupera toute la séance; || δὲν μᾶς παίρνει ὁ καιρός, nous n'avons pas le temps; || ὅσον παίρνει τὸ μάτι, aussi loin que la vue peut s'étendre; à perte de vue; || [καὶ τριτοπρ.] ὅσον παίρνει, autant que possible; || εἶνε ὅσον παίρνει ἀνόητος, on ne saurait être plus sot; [οἰκ.], il est bête comme tout. § νυμφεύομαι, ὑπανδρεύομαι, épouser; || ἐπῆρε τὴν ἐξαδέλφην του, il a épousé sa cousine; || [καὶ παθ.] θὰ παρθοῦν τὸ Πάσχα, ils se marieront à Pâques. § [ναυτ.] βλ. **ἀπολαμβάνω**, bosser [un câble] les huniers]; || — μέσα, rentrer [les avirons, etc.] βλ. **ἀποθέτω τὰς κώπας**· || [ναυτ.]— μέσα δοράτιον, εἰσέλκω δοράτιον, rentrer un bout-de-hors; || = μέσα λέμβον (βλ. ἐνθέτω), embarquer [un canot]; || — τὸ πέλαγος, prendre le large; βλ. **ἀπομακρύνομαι**· || — [τὴν] βόλταν, virer de bord; βλ. **ἀναστρέφω**. § [οὐδ.] ἐπέρχομαι, ἐπιγίγνομαι, survenir; || πῆρε ἀέρας, le vent se leva; le vent adonna; βλ. **ἐπουρίζω**· || πῆρε δυνατὸς ἀέρας, il s'éleva un vent violent; || θὰ πάρῃ βροχή, nous aurons de la pluie = θὰ ἔχωμεν βροχήν, θὰ βρέξῃ. § παίρνω [ἐν Ἠπείρῳ], μὲ τὰς σημασίας τοῦ ἐκλαμβάνω, **ἀρχίζω**. § παίρομαι [διάλ. Ἠπ.] = **ἐπαίρομαι**.

παῖς, παιδός, παιδί, παῖδα· ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν, τὸ παιδίον, ἄρρεν ἢ κοράσιον ἀπὸ τῆς πρώτης νεότητος· τὸ τέκνον ἐν γένει, enfant, n.m. [ἰδίως] τὸ ἄρρεν τέκνον, garçon, n.m. || παῖδες ἑλλήνων, enfants de la Grèce. § [ναυτ.] βλ. **ναυτόπαις**, mousse, n. m. § [στρατ.] παῖς λόχου, enfant de troupe; ἐλέγοντο οὕτως οἱ ἄλλοτε ὑπάρχοντες ἐν τῷ στρατῷ υἱοὶ τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ κατωτέρων ἀξιωματικῶν·

παίσιμον, τὸ [διάλ. Οἰνόης] ὁ **παγαιμός**, **πηγαιμός**.

παιχνίδι, τό, ἀντὶ **παιγνίδι**.

παιχνιδιάρης, α, ικο, ἀντὶ **παιγνιδιάρης**.

παιωνία, ας, ἡ [φυτ.] (ἀπὸ τὸ παιών = ἰατρός), pivoine, n. f. γένος τῆς οἰκογενείας

τῶν βατραχιωδῶν. Φυτὰ ποώδη μετὰ σαρκωδῶν φακελλωτῶν ῥιζῶν, φύλλων τριφυλλωτῶν καὶ ἀνθέων εὐπρεπῶν ἐρυθρῶν ἢ λευκῶν. Εὐάριθμα εἴδη τῆς Β. εὐκράτου ζώνης, ἅτινα καλλιεργοῦνται διὰ κόσμον· τὸ ὡραιότερον εἶδος εἶνε ἡ ἐκ Κίνας **παιωνία**, moutan Sims (γαλλ. pivoine marbre) μετὰ πλείστων πληθοπετάλων ποικιλιῶν. Ἐν τοῖς ὄρεσι τῆς Ἑλλάδος ἀπαντῶνται σπανίως παιωνία ἡ φαρμακευτικὴ (κοινῶς πηγωνιά) καὶ παιωνία ἡ κοραλλοειδής. Εἰς ταῦτα ἀναφέρεται ἡ παιωνία τοῦ Θεοφράστου ἣν ἐξαίρει ὁ Διοσκορίδης διὰ τὰς ἰαματικὰς δυνάμεις αὐτῆς. Καὶ νῦν εἰσέτι εἶνε ἐν χρήσει ὡς δριμὺ ναρκωτικὸν φάρμακον, ἰδίως αἱ ῥίζαι, τὰ σπέρματα, κτλ.

πακοτίλλη(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης] ἰταλιστ. pacotiglia καὶ γαλλ. pacotille, ταὐτοσήμαντα (ναυτ.), βλ. **πακοτίλλια.**

πακοτίλλια, ας, ἡ [ξεν.], pacotille, n.f. μικρὸν ποσὸν ἐμπορευμάτων, ὅπερ ἐπιτρέπεται ν' ἀγοράσωσιν οἱ ἄνθρωποι τοῦ πληρώματος ἢ οἱ ἐπιβάται δι' ἴδιον λογαριασμόν, ἤτοι ἡ **ἰδιεμπορία** ἢ **ἰδιεμπόρευμα** (ἡ πρᾶξις καὶ τὸ πρᾶγμα).

πακτή, ῆς, ἡ [ὑδραυλ.], vanne, n. f. (ἐξ οὗ πακτόω-ῶ = κλείω στερεά). Κινητὴ θυρὶς ἀνοίγουσα κατὰ κάθετον διεύθυνσιν ὀλισθαίνουσα ἐντὸς δύο ὁλκῶν (coulisses) καὶ χρησιμεύουσα ἵνα ἀφίνῃ ἢ συγκρατῇ τὰ ὕδατα **ὑδροφραγμοῦ** (écluse), λίμνης, αὔλακος, δεξαμενῆς, **ὑδροταμείου** (réservoir). Ἡ πακτὴ τοποθετεῖται ἐνίοτε ἐπ' αὐτῆς τῆς **καταρρακτῆς θύρας** (porte d'écluse), ὁπότε ἡ écluse καλεῖται écluse à vanne ; βλ. **ὑδροφραγμός.**

πακτόνω καὶ

πακτόω-ῶ, μέλ. ώσω, καθιστῶ τι στερεόν, rendre solide ; ‖ κλείω στερεά, fermer solidement; στερεόνω, fixer ; ‖ —, ἐνθέτω, ἐντοιχίζω, sceller (dans un mur) ; ἐνδομέω, encastrer, ἐμβάλλω ἔν τινι τοίχῳ, λίθῳ, ξυλείᾳ, κτλ. τεμάχια ξύλων, λίθων, σιδήρων, κτλ. § —, βλ. **διανάττω,** calfater.

πάκτωμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις (καὶ τὸ πρᾶξις) τοῦ πακτοῦν, scellement, n. m. encastrement, n. m. § —, βλ. **διάναξις,** calfatage, n. m.

πάκτωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ πακτοῦν, action de sceller, etc. scellement, n. m. encastrement, n. m. βλ. καὶ **διάναξις,** calfatage, n. m. § —, **συγκόλλησις,** εως, ἡ· scellement, n. m. **ἐντείχισις,** ἡ· **ἐνδόμησις,** ἡ· καλεῖται οὕτω πᾶσα διάταξις σκοποῦσα τὴν σύνδεσιν ἐν τῇ τοιχοποιΐᾳ ἢ τοῖς λίθοις ξένου τινὸς σώματος, διὰ γύψου, κονιάματος ἢ μολύβδου. Τὰ ἄκρα τῶν δοκῶν πακτοῦνται ἐν τῇ τοιχοποιΐᾳ κατὰ τὸ τρίτον ἢ τὸ ἥμισυ τοῦ πάχους τοῦ τοίχου.

πάκτων, ωνος, ὁ [ναυτ.], ras de carène ; μικρὰ τετράγωνος λέμβος χρησιμεύουσα πρὸς καθαρισμὸν τῶν ἰσάλων μερῶν τοῦ πλοίου. § — [στρατ.], ponton, n. m. λέμβος μετ' ἐπιπέδου πυθμένος, σχεδὸν ὁλοσχερῶς ἐξ ἐλάτης, ἀποτελοῦσα μέρος τῶν **γεφυρωτικῶν** (équipages de pont) ; ὑπάρχουσι πάκτωνες μήκους 9μ. 30 καὶ πλάτους εἰς τὸ μέσον 1μ. 76· ἕκαστος βαρύνει 660 χιλιόγραμμα καὶ βαστάζει βάρος 8500 χιλιογράμμων.

πακτωτής, οῦ, ὁ· βλ. διανάκτης, calfat, n. m.

πακτωτικός, ή, όν· βλ. διανακτικός.

πάλα, ας, ἡ [ξεν.], κυρτὴ σπάθη, sabre recourbé ; cimeterre, n. f. βλ. καὶ **γιαταγάνι.**

παλαβόνω, μέλ. ώσω [δημ.], καθιστῶ βλάκα (εὐήθη, ἄφρονα, ἠλίθιον), rendre sot (imbécile); ἀποβλακόω, ἀποκτηνῶ, abêtir ; hébéter; [μεταφ.] tourner la tête; τρελλαίνω, affoler=φρένας τινὸς ἀφαιρῶ. § [οὐδ.] ἀποβλακοῦμαι, s'hébéter ; s'abêtir ; [μεταφ.] perdre la tête.

παλαβός, ή, όν [δημ.], ὁ ταῖς φρεσὶν ἐξεφθαρμένος, ἄφρων, ὁ μὴ ἔχων σῶας τὰς φρένας, τὸν νοῦν, dépourvu d'esprit ; ἠλίθιος, βλάξ, ἀνόητος, sot, sotte, adj. εὐήθης, niais, e, adj. μωρός, εὐήθης, nigaud, e, adj. ἀνόητος, imbécile, adj. ζῶον, bête. § τρελλός, ἄφρων, fou, folle, adj. tête détraquée.

παλάβρα, ας, ἡ [δημ.], μεγαλαυχία, καύχησις, hâblerie, n. f. fanfaronnade, n. f. μεγαλαυχία, κομπορρημοσύνη, rodomontade, n.f.

παλάβρας, ὁ [δημ.], μεγαλαύχην, καυχηματίας, hâbleur, euse ; λογᾶς, fanfaron, e.

παλάβωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἀποκτήνωσις, ἀποβλάκωμα, hébêtement, n. m. abêtissement, n. m.

παλαβωμάρα, ας, ἡ [δημ.], ἡ ἰδιότης τοῦ παλαβοῦ, ἀνοησία, βλακία, bêtise, n. f. μωρία, βλακία, sottise, n. f. ἠλιθιότης, ἀνοησία, imbécilité, n. f. μωρία, εὐήθεια, nigauderie, n. f.

παλάγκο [δημ. ναυτ.], βλ. ἐν γένει **σύσπαστον,** palan, n. m. ‖ — τοῦ πεσκαδούρου· βλ. **μασχαλιστήρ,** traversière, n. f. ‖ — τοῦ καπονιοῦ, capon ; βλ. **ἐπωτίδιος**· ‖ — τοῦ σάλου, palan de roulis ; βλ. **σύσπαστον**· ‖ — μὲ ποδάρι· βλ. **σύσπαστον ἐπαγόμενον,** κτλ.

παλάζι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], μικρὰ ἀγριόπαππια.

πάλαθον, ου, τὸ [δημ.], βλ. **λάπαθον.**

πάλαι [ἐπίρ.] [καὶ ἐνάρθρ.] τὸ πάλαι, κατὰ τὸν ἀρχαῖον χρόνον, πρὸ χρόνων, τὸν παλαιὸν καιρόν, anciennement, adv. πρότερον, ἄλλοτε, ποτέ, jadis ; autrefois; ἰδ. τὸ παρελθὸν σημαῖνον, ἀντιθ. τῷ παρόντι. § [δημ.] διὰ δευτέραν φοράν, une seconde fois; ἐκ νέου, de nouveau ; βλ. **πάλιν.**

παλέβω [δημ.] βλ. **παλαίω.**

παλαιϊκός, ή, όν· παλαιός, ά, όν· ancien enne, adj. vieux, vieille ; ἀρχαῖος, αία, αῖον, antique.

πάλαιμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ πάλαισμα· βλ. **πάλη.**

παλαίμαχος, ος, ον· γέρων παλαιὸς στρατιώτης, vieux soldat ; βλ. **ἀπόστρατος** vétéran, n. m.

παλαιό, paléo, προσυνθετικὸν λέξεων σημαῖνον παλαιός, ancien.

παλαιοαρχαιολογία, ας, ἡ· paléoarchéologie, n. f. ἀρχαιολογία τῶν προϊστορικῶν χρόνων, archéologie des temps préhistoriques.

παλαιοαρχαιολογικός, ή, όν· paléoarchéologique, adj. ἀφορῶν τὴν παλαιοαρχαιολογίαν.

παλαιοβιβλιοπωλεῖον, τό· bouquinerie, n. f. τὸ μέρος ἔνθα πωλοῦσι μεταχειρισμένα βιβλία.

παλαιοβιβλιοπώλης, ου, ὁ· bouquiniste, n. m. μεταπράτης παλαιῶν, μεταχειρισμένων βιβλίων.

παλαιοβιβλιοφιλία, ας, ἡ· bouquinerie, n. f. ἡ μανία τοῦ παλαιοβιβλιοφίλου, manie du bouquinier.

παλαιοβιβλιόφιλος, ου, ὁ, ἡ· βλ. **παλαιοθήρας,** bouquineur, euse, n. et adj.

παλαιογεωγραφία, ας, ἡ· paléogéographie (παλαιὸς καὶ γεωγραφία) n. f. γεωγραφία τῶν ἀρχαίων ἐποχῶν τῆς γηΐνης σφαίρας, géographie des époques anciennes du globe terrestre.

παλαιογεωγραφικός, ή, όν· paléogéographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν παλαιογεωγραφίαν. Οἱ παλαιογεωγραφικοὶ χάρται παριστῶσι, ἐν δυνατῷ μέτρῳ, τὰς ὄχθας κατὰ τὰς διαφόρους γεωλογικὰς ἐποχάς. Τοιαύτη τις ἐνδιαφέρουσα σειρὰ χαρτῶν ἐξετυπώθη ἐν τῇ Traité de géologie τοῦ de Lapparent.

παλαιογραφία, ας, ἡ· paléographie (παλαιὸς καὶ γράφειν, décrire) n. f. science des anciennes écritures et art de les déchiffrer. **Παλαιογραφία** χαλεῖται ἡ περὶ τὴν γραφὴν τῶν ἀρχαίων ἐπιστήμη, ὅθεν περιλαμβάνει ἐν εὐρείᾳ ταύτῃ τῆς λέξεως σημασίᾳ καὶ τὴν ἐπιγραφικήν. Ἐν στενωτέρᾳ ὅμως σημασίᾳ περιορίζεται εἰς τὴν ἐπιστήμην τὴν περὶ τὴν ἐν τοῖς ἀρχαίοις χειρογράφοις γραφὴν ἀσχολουμένην, πραγματεύεται δηλαδὴ καὶ περὶ τοῦ ὑλικοῦ (παπύρου, περγαμηνοῦ, βομβυκίνης, χάρτου, χρώματος, μελάνης, κτλ.) κυρίως ὅμως περὶ τοὺς ἐν τοῖς χειρογράφοις χαρακτῆρας, ἐξετάζουσα τὴν μορφὴν αὐτῶν καὶ διδάσκουσα τὴν κατανόησιν τῶν κειμένων καὶ τὴν χρονολογίαν τῶν χειρογράφων.

παλαιογραφικός, ή, όν· paléographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν παλαιογραφίαν.

παλαιογραφικῶς [ἐπίρ.], paléographiquement, adv. ὑπὸ παλαιογραφικὴν ἔποψιν, au point de vue de la paléographie.

παλαιογράφος, ου, ὁ· paléographe, n m. ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν παλαιογραφίαν.

παλαιοεθνολογία, ας, ἡ· paléoethnologie (παλαιὸς καὶ ἐθνολογία) n. f. γνῶσις τῶν προϊστορικῶν ἀνθρωπίνων γενεῶν, connaissance des races humaines préhistoriques.

παλαιοεθνολογικός, ή, όν· paléoethnologique, adj. ἀφορῶν τὴν παλαιοεθνολογίαν.

παλαιοεθνολόγος, ου, ὁ· paléoethnologiste, n. m. ὁ ἐνασχολούμενος εἰς τὴν παλαιοεθνολογίαν.

παλαιοζωϊκός, paléozoïque, adj. Παλαιοζωϊκὸς ἢ παλαιολιθικὸς αἰὼν (paléozoïque) χαλεῖται ὁ δεύτερος τῶν γεωλογικῶν αἰώνων ὡς περιέχων ἐν τοῖς στρώμασιν αὐτοῦ τὰ πρῶτα ἴχνη ζώων καὶ φυτῶν, τοιαῦτα εἰσὶ θηλαστικὰ καὶ πτηνά, φύκη, πτερίδες, λυκοποδιώδη, κτλ. Ὁ αἰὼν οὗτος περιλαμβάνει δύο περιόδους, τὴν μεταβατικὴν (ἀπὸ τοῦ προηγουμένου ἀζωϊκοῦ αἰῶνος) καὶ τὴν λιθανθρακοφόρον. Σημειωτέον ὅμως ὅτι λείψανα ζώων εὕρηνται ἤδη καὶ κατὰ τὰ τέλη τοῦ ἀζωϊκοῦ αἰῶνος.

παλαιόθεν [ἐπίρ.], ἀπὸ παλαιοῦ χρόνου, ἀπὸ τὸν παλαιὸν καιρόν, dès les temps anciens ; πρὸ πολλοῦ, depuis longtemps.

παλαιοθήρας, α, ὁ ἢ παλαιοβιβλιόφιλος, bouquineur, euse, n. et adj. φίλος παλαιῶν βιβλίων, amateur de vieux livres.

παλαιοθηριακός, ή, όν· paléothérien, enne, adj. περιλαμβάνων λείψανα παλαιοθηρίων.

παλαιοθήριον, ου, τὸ [παλαιοντ.], paléothérium ; ζῶον ὀρυκτικόν, θηλαστικὸν προκατακλυσμιαῖον, ἐμφανιζόμενον εἰς τὰ πρῶτα στρώματα τοῦ καινοζωϊκοῦ αἰῶνος, ὁμοιάζον δὲ πρὸς τὸν τάπιρον καὶ ἔχον μέγεθος μέχρις ἵππου, οὗτινος εἶνε ὁ ἀρχαιότατος γνωστὸς ἡμῖν πρόγονος.

παλαιόκαστρον, ου, τό· παλαιὸν φρούριον, vieille forteresse ; vieux fort.

παλαιολιθικός, ή, όν· paléolithique, adj. [γεωλογ.] ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰς ἐποχὰς τῆς λιθίνης ἐποχῆς (de l'âge de pierre); ‖ παλαιολιθικὴ ἐποχή, âge paléolithique ; βλ. παλαιοζωϊκός.

παλαιοντογραφία, ας, ἡ· paléontographie, n. f. ἱστορία ὀρυκτῶν φυτῶν καὶ ζώων· λέγουσι μᾶλλον **παλαιοντολογία.**

παλαιοντογραφικός, ή, όν· paléontographique, adj. ἀφορῶν τὴν παλαιοντογραφίαν· λέγουσι μᾶλλον **παλαιοντολογικός.**

παλαιοντογράφος, ου, ὁ· paléontographe, n. m. ὁ ἐνασχολούμενος εἰς τὴν παλαιοντογραφίαν, celui qui se livre à la paléontographie ; λέγουσι μᾶλλον **παλαιοντολόγος.**

παλαιοντολογία, ας, ἡ· paléontologie, n. f. étude des êtres fossiles, c'est à dire des organismes éteints qui ont laissé leurs débris ou leurs empreintes dans le sol. Κλάδος τῆς Φυσιογραφίας, ἀσχολούμενος εἰς τὴν μελέτην τῶν ὀρυκτῶν ζώων καὶ φυτῶν ἤτοι τῶν εἰδῶν ἐκείνων ἅτινα ὑπάρχοντα μόνον εἰς παλαιοτάτας γεωλογικὰς ἐποχὰς ἀνακαλύπτονται σήμερον εἰς τὰ τότε σχηματισθέντα γεωλ. στρώματα. Ὅσον εἰς παλαιοτέρας ἐποχὰς ἀνερχόμεθα, τοσούτῳ τὰ εὑρισκόμενα λείψανα ζώων παρουσιάζουσι τύπους ἀτελεστέρας διαπλάσεως. Ἡ σπουδὴ τῆς παραγωγῆς τῶν φυλῶν τῶν ζώων τῶν μὲν ἐκ τῶν δὲ ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς Φυλογονίας. Σημειωτέον δὲ ὅτι τὰ λείψανα ζώων ἤτοι τὰ ὀστᾶ αὐτῶν δὲν εὑρίσκονται πάντοτε εἰς ἑτοίμους σκελετούς, ἀλλ' ἀνακαλυπτόμενα τῆδε κακεῖσε συναρμολογοῦνται ὑπὸ τῶν ἐπιστημόνων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου τῆς ἀναλογίας τῶν μερῶν ὡς

ἐδίδαξε πρῶτος ὁ Κυβιέρος. Ἀνάλογα ἰσχύουσι καὶ ἐν τῇ Φυτοπαλαιοντολογίᾳ. Τὰ ὀρυκτὰ φυτὰ εὕρηνται ἢ ἁπλῶς ἀποτετυπωμένα ἐπὶ πετρωμάτων ἢ ἀπηνθρακωμένα ἢ ἀπολελιθωμένα. Κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας περιστάσεις εἶνε δυνατὴ ἡ μελέτη καὶ τῆς ἐνδομύχου αὐτῶν ὑφῆς, ἐνῷ κατὰ τὴν πρώτην μόνον τῆς ἐξωτερικῆς μορφῆς. Ἀλλὰ διὰ τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν εὑρημάτων ἡ Παλαιοντολογία τῶν φυτῶν δὲν προήχθη ὅσον ἡ τῶν ζώων καὶ ἡ Φυλογονία τῶν φυτῶν εἶνε ἔτι κλάδος αὐτῆς ἀνύπαρκτος.

παλαιοντολογικός, ή, όν· paléontologique, adj. ὁ ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὴν παλαιοντολογίαν, qui appartient ou qui se rapporte à la paléontologie ; || μελέται παλαιοντολογικαί, études paléontologiques.

παλαιοντολογικῶς [ἐπιρ.], paléontologiquement, adv. συμφώνως μὲ τὴν παλαιοντολογίαν.

παλαιοντολογικός, ος, όν· paléontologiste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν παλαιοντολογίαν· λέγουσιν ἐπίσης paléontologue, n.m.

παλαιόνω, μέλ. ώσω· παλαιόω-ῶ, καθιστῶ τι παλαιόν, rendre vieux, vieillir ; [συνεχδ.] ἀφίνω νὰ περιέλθῃ εἰς ἀχρηστίαν, laisser tomber en désuétude, ἀχρηστόω, φθείρω, user ; κατατρίβω (ἐπὶ ἱματίων), friper ; || [τὸ οἰνόπνευμα] παλαιόνει τὸ κρασί, vieillit le vin ; || ἐπάλησωσε τὸ φόρεμά του, il a usé son habit. § [οὐδ.] παλαιοῦμαι, vieillir ; φθείρομαι, s'user ; [ἐπὶ νοσημ. ἰδ.], s'invétérer ; || νόσος πεπαλαιωθεῖσα, maladie invétérée.

παλαιόπανον, ου, τὸ [δημ.], παλαιόν τι τεμάχιον ὑφάσματος, τὸ ῥάκος, [vieux] chiffon, n. m. haillon, n. m.

παλαιοπάπουτσον, τὸ [δημ.], παλαιὸν σαθρὸν ὑπόδημα, vieux soulier, savate, n. f.

παλαιοπωλεῖον, ου, τὸ [δημ.], τὸ γρυτοπωλεῖον, friperie, n. f. ἐμπορικὸν κατάστημα παλαιῶν ἀντικειμένων, ἤτοι παλαιῶν ἐπίπλων, παλαιῶν ἐνδυμάτων, κτλ. magasin de vieux meubles, de vêtements usés ; ἐργαστῆρι πωλήσεως πεπαλαιωμένων εἰδῶν, boutique de fripier (de brocanteur) ; magasin de bric-à-brac ; [βιβλίων ἰδ.] (librairie) bouquinerie, n. f.

παλαιοπωλία, ας, ἡ· ἡ ἐμπορία τοῦ παλαιοπώλου, commerce du bouquiniste ; bouquinerie, n. f.

παλαιοπώλης, ου, ὁ· ὁ ἔμπορος διαφόρων πεπαλαιωμένων πραγμάτων, marchand de bric-à-brac ; ὁ πωλητὴς παλαιῶν ἀντικειμένων, ὡς ἐνδυμάτων, κτλ. γρυτοπώλης, fripier. n.m. ère ; brocanteur, n. m. || — [βιβλίων], [libraire-] bouquiniste, n. m.

παλαιοπωλικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν παλαιοπώλην, de brocanteur ; de bouquiniste ; || παλαιοπωλικὴ τιμή, prix d'occasion.

παλαιοπωλικῶς [ἐπίρ.], d'occasion (=ἐπ' εὐκαιρίᾳ) ἤτοι πράγματα μεταχειρισμένα ἀγοραζόμενα (καὶ πωλούμενα) παρὰ παλαιοπώλου εὐθυνότερα.

παλαιόρρουχον, ου, τό· τὸ ῥάκος, guenille, n. f. ἢ haillon, n. m. ἱμάτιον σαθρόν (πεπαλαιωμένον), παλαιὰ ἐνδύματα, friperie, n. f. [πληθ.] vieilles hardes = παλαιὰ ἐνδύματα. παλαιὸς ἱματισμός, παληόρρουχα.

παλαῖος, ισσα, ον [διάλ. Οἰνόης], παλαιός, ἀρχαῖος, περασμένος· «παλαΐισσα γυναῖκα» = περασμένη τὴν ἡλικίαν.

παλαιός, ά, όν (συγκρ. ότερος καὶ παλαίτερος, ὑπερθ. ότατος καὶ παλαίτατος), προφ. κοινῶς παληός, ancien, enne, adj. ἀρχαῖος, τῆς ἀρχαίας ἐποχῆς, antique ; παλαιός, γηραιός, vieux, vieil, vieille ; παλαιός, ἀπηρχαιωμένος, παλαιᾶς ἐποχῆς, suranné, ée, adj. πάντα τὰ ἀνωτέρω εἰσὶ συνώνυμα, ἐξ ὧν τὸ vieux (γηραιὸς) λέγεται κυρίως ἐπὶ τῶν ἐχόντων ζωὴν (ἐν γένει τῶν ζώων) καὶ τῶν φυτῶν, π. χ. on appelle vieux les hommes, les animaux, les arbres et tout ce qui vit ; τὸ ancien (παλαιὸς ἢ ἀρχαῖος) ἐπὶ παντὸς ὅ,τι ἔλαβε χώραν, γένεσιν εἰς χρόνον μᾶλλον ἢ ἧττον ἀφεστῶτα τοῦ παρόντος, π. χ. on appelle anciennes, τὰς πόλεις, τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα, τὰς οἰκογενείας, τὴν φιλίαν, τὸ μῖσος κτλ. les villes, les coutumes, les familles, les liaisons d'amitié ou la haine ; τὸ δὲ antique, ἀρχαῖος, λέγεται ἐπὶ παντὸς ὅ,τι ἀρχαιότατον, τὰ καλλιτεχνικὰ τῆς ἀρχαιότητος λείψανα, κτλ. π. χ. ναός, ἄγαλμα ἀρχαῖον, un temple, une statue antique; || vieux, vieil, vieille; ancien, enne; antique, κατ' ἐπέκτασιν ἐν χρήσει καὶ ἐπὶ πραγμάτων στερουμένων τῶν προσόντων τῆς νεότητος, π. χ. un vieux livre (τὸ μὴ ἀναγινωσκόμενον πλέον, τὸ ἄλλως λεγόμενον un bouquin); Un ancien livre (βιβλίον συγγραφὲν ἐπὶ τῶν παρελθουσῶν γενεῶν)· || ἡ Παλαιὰ Διαθήκη, l'ancien Testament ; || παλαιοὶ φίλοι, de vieux amis ; || [γρφ.] ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, le vieil homme, || [οὐσ.] οἱ παλαιοί=οἱ ἀρχαῖοι, les anciens; les hommes d'autrefois ; || παλαιὸς συρμός, mode surannée; vieille mode; || παλαιὰ [μεταχειρισμένα] βιβλία, livres d'occasion ; || ἐκ παλαιοῦ [ἐπίρ.] βλ. παλαιόθεν.

παλαιοσιδηροπώλης, ου, ὁ· ferrailleur, n. m. ὁ πωλῶν παλαιὰ (μεταχειρισμένα) σιδηρικά.

παλαιότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ παλαιοῦ, vétusté, n. f. ἡ ἀρχαιότης, ancienneté, n. f. τῶν παλαιῶν χρόνων, ἀρχαιότης, antiquité, n. f.

παλαιότροπος, ος, ον· ὁ ἀρχαίων τρόπων, ἀρχαίου ἔθους, conforme aux anciennes manières.

παλαιόω-ῶ, παλαιόνω· βλ. παλαιῶ.

παλαιστής, οῦ, ὁ· ὅστις ἀσκεῖ τὴν πάλην (qui combat à la lutte), lutteur, n. m.

πάλαισμα, ατος, τό· κοινῶς πάλαιμα· βλ. **πάλη.**

παλαιστικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν παλαιστήν, τοῦ παλαιστοῦ, de lutteur ; ὁ ἀνή-

χων εἰς τὴν πάλην, τῆς πάλης, de lutte; ἀνήκων εἰς τὴν παλαίστραν, palestrique, adj.

παλαιστρικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τὸν τρόπον τῶν παλαιστῶν, à la manière des lutteurs.

παλαίστρα, ας, ἡ· palestre, n. f. ἐκαλεῖτο παρ' Ἕλλησιν ὁ τόπος ἐν ᾧ ἠσκοῦντο οἱ νέοι ἐν τῇ πάλῃ, lieu public pour les exercices du corps. Ἐνίοτε ἀναφέρεται ὡς μέρος τοῦ γυμνασίου· φαίνεται δὲ ὅτι τοὐλάχιστον ἐν μικροτέραις πόλεσιν ἡ παλαίστρα ἠνοῦτο μετὰ τοῦ γυμνασίου, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἦσαν ἰδιαίτερα ἱδρύματα. § [μεταφ.] lice, n. f. (théâtre d'une lutte quelconque); ἡ κονίστρα (τοῦ ἀμφιθεάτρου), arène, n. f. τὸ πεδίον (τῆς πάλης), champ, n. m. ‖ —, champ clos = τόπος (πεδίον) πάλης, μονομαχίας.

παλαίω, μέλ. αἴσω, ἀόρ. ἐπάλαισα, κοινῶς **παλαίβω,** μάχομαι, ἀγωνίζομαι, lutter; παλαίω, μάχομαι σῶμα πρὸς σῶμα μετά τινος, combattre corps à corps (ἢ être aux prises) avec quelqu'un; μάχομαι, combattre; [μεταφ.] ἀγωνίζομαι (κατά τινος), débattre; ‖ — μὲ τὴν τρικυμίαν, lutter contre la tempête.

παλαιῶ (όω) (παλαιός), παλαιόνω, κάμνω τι παλαιὸν (γηραλέον), rendre vieux; γηράσκω), vieillir; φθείρω τι, user; ‖ ἐπαλαίωσαν τὰ φορέματά του, il a usé ses habits; ‖ [οὐδ.] **παλαιοῦμαι**, vieillir; φθείρομαι, s'user, [ἐπὶ ἀσθενειῶν] s'invétérer; βλ. καὶ **παλαιόνω.**

παλαίωσις, εως, ἡ (παλαιόω), τὸ παλαιὸν ποιεῖν, vieillissement, n. m. ἡ κατάστασις τοῦ παλαιοῦ, παλαιότης, vétusté, n. f.

παλαλός, ή, όν [διάλ. Οἰνόης]=παλαβός, ἀνόητος, εὐήθης.

παλαμάδερμα, ατος, τὸ [δημ.], foulure, n. f. βλ. **μώλωψ.**

παλαμάκια, τὰ [δημ.], αἱ χειροκροτήσεις [εὔχρ. ἐν τῇ φρ.] κτυπῶ τὰ παλαμάκια, battre des mains; ἤτοι κροτῶ τὰς χεῖρας ἵνα καλέσω τινὰ ἢ ἵνα ἐπευφημήσω τινὰ (χειροκροτήσω), battre les mains pour appeler ou pour applaudir quelqu'un; χειροκροτῶ, applaudir.

παλαμάρι, τὸ [δημ.], βλέπε **ἀπόγειος,** amarre [de terre]; βλ. καὶ **πεῖσμα**, amarre, n. f. [γενικ.] κάλως, câble, n. m.

παλάμη, ης, ἡ· τὸ ἔνδον μέρος τῆς χειρός, la paume de la main; [συνεκδ.] ἡ χείρ, main; ‖ ἐν τῇ παλάμῃ καὶ οὕτω βοήσωμεν [παροιμ.], argent comptant fait plaider l'avocat. § **παλάμη, ἡ** (λατ. palma), μέτρον μήκους, palme, n.f. βλ. καὶ **δεκαδικὸν σύστημα·** μεταφορικῶς καλεῖται σήμερον οὕτω **μέτρον μήκους 30 χιλιοστομέτρων** χρησιμεῦον πρὸς μέτρησιν τῆς διαμέτρου ἱστοῦ τινος· π. χ. λέγοντες ὅτι ἱστός τις εἶνε 10 παλαμῶν ἐννοοῦμεν ὅτι ἡ μεγίστη διάμετρός του εἶνε 30 ἑκατοστομέτρων. § [ναυτ.] παλάμη τοῦ ἱστιοποιοῦ, paumette du voilier.

παλάμι, τὸ [δημ.], corroi καὶ couroi, n. m. βλ. **ἐπάλειμμα.**

παλαμιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρ.], κτύπημα διὰ τῆς παλάμης.

παλαμίζω, μέλ. ίσω [δημ.], τροπίζω (ἐπισκευάζω τὴν γάστραν πλοίου), caréner [un bâtiment]. § παλαμίζω, corroyer καὶ couroyer; βλ. καὶ ἐπάλειμμα· ‖ — τὸ παλάμισμα, le couroyer; βλ. ἐπαλείφω· ἐπιχρίω, espalmer. § [συνεκδ.] θέτω τὴν χεῖρα ἐπί τινος, mettre la main sur; δράττομαι διὰ τῆς χειρός, empoigner; ‖ — τὸ εὐαγγέλιον, mettre la main sur l'évangile, θέτω τὴν χεῖρα (τὴν παλάμην) ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου ὅπως ὁρκισθῶ.

παλαμομετρέω-ῶ, μέλ. ήσω [ναυτ.], palmer; μετρῶ τὴν διάμετρον ἱστοῦ τινὸς διὰ παλάμης (palme).

παλαμομέτρησις, εως, ἡ [ναυτ.], palmage, n. m. ἡ διὰ παλάμης (palme) μέτρησις τῆς διαμέτρου ἱστοῦ τινός.

παλαμόνευρος, ος, ον [βοτ.], palminerve, adj. ἔχων νευρώδη φύλλα.

παλαμοσχιδής, ής, ές [βοτ.], palmifide, adj. λέγεται ἐπὶ φύλλου ἐσχισμένου ὡς τὰ φοινικοειδῆ.

παλαμίδα, ας, ἡ [ἰχθύς], pélamyde, n. f. γενικῶς μὲν θύν, θυννός, espèce de thon.

παλαρός, ὁ [διάλ. Καρπάθου], παλαβός, φρενοβλαβής, βλάξ.

παλάσκα, ας, ἡ· βλ. **παλλάσκα,**, giberne, n. f. ἡ φυσιγγιοθήκη, cartouchière, n. f.

παλαστρίζω [διάλ. Ἠπείρ.]=**παλαίω.**

παλατιανός, ή, όν [δημ.], ἀνακτορικός, du palais; αὐλικὸς (τῆς αὐλῆς), de la cour.

παλάτι, ιου, τὸ [δημ.], τὸ παλάτιον, τὰ βασίλεια, ἡ βασιλικὴ κατοικία, τὸ ἀνάκτορον, palais n. m. βασιλικὴ ἔπαυλις, château royal; ἡ βασίλειος αὐλή, ἡ αὐλὴ (τῶν ἀνακτόρων, τοῦ βασιλέως), cour, n. f. [συνεκδ.] μεγάλη οἰκία, grande maison; μέγαρον, hôtel, n. m. [ὑπουργοῦ, πρέσβεως, ἐξέχοντος πλουσίου].

παλάτιον, ου, τό· βλ. κοινῶς τὸ παλάτι.

πάλε [ἐπίρ.], βλ. **πάλιν.**

παλεθύρι, τὸ [διάλ. Κύμης], τὸ παράθυρον.

πάλευμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **πάλη.**

παλεύω [δημ.], βλ. **παλαίω.**

πάλη, ης, ἡ· τὸ παλαίειν, πάλευμα, ἡ τέχνη τοῦ παλαιστοῦ, lutte, n.f. καὶ γενικῶς ὁ ἀγών, combat, n.m. Ἡ **πάλη**, ης, ἡ (lutte), εἷς τῶν κυριωτέρων γυμνικῶν ἀγώνων, ὅστις κατὰ τοὺς Ὁμηρικοὺς χρόνους ἦτο ἐν μεγάλῃ χρήσει. Ἐνῷ τὸ κατ' ἀρχὰς οἱ παλαισταὶ ἔφερον περίζωμα περὶ τὴν ὀσφύν, ἀπὸ τῆς ΙΕ' Ὀλυμπιάδος ἠγωνίζοντο ὁλόγυμνοι, ἐπεχρίοντο δὲ καὶ ἐπεπάσσοντο εἶτα διὰ κόνεως ἢ ἄμμου κατὰ παράδειγμα τῶν Κρητῶν καὶ Λακεδαιμονίων, οἵτινες παλαιότατα ἤδη οὕτως ἐπάλαιον. Ὁ ἀγὼν οὗτος ὑπέκειτο εἰς νόμους τινὰς καὶ ἐπετρέπετο μὲν ὁ ὠθισμός, οὐχὶ δὲ τὸ κτύπημα, ἐπεμελοῦντο δ' οἱ ἀθληταὶ μεγίστης ὅσης κομψότητος καὶ εὐστροφίας, ἀπῃτεῖτο δὲ τοιαύτη τέχνη ἐν τῇ πάλῃ ὥστε ὁ Πλούταρχος τὴν ἀποκαλεῖ «τεχνικώτατον καὶ πανουργότατον τῶν ἀθλημάτων». Οἱ ἀρχαῖοι τὴν διῄρουν εἰς δύο μέρη, τὴν ὀρθὴν ἢ ὀρθίαν πάλην, καθ' ἣν οἱ ἀγωνισταὶ ἵσταντο ὄρθιοι προσπα-

θοῦντες νὰ καταρρίψωσιν ὁ εἷς τὸν ἄλλον καὶ ὁ τὸ πολὺ τρὶς καταρριφθεὶς ἐκηρύττετο ἡττημένος, καὶ τὴν νεωτέραν ἀλίνδησιν ἢ κύλισιν, καθ' ἣν ἐπάλαιον καὶ κατὰ γῆς ἀκόμη κείμενοι μέχρις ὅτου ὁ ἕτερος ἐκήρυττεν αὐτὸν ἡττημένον. Τόπος τῆς πάλης ἦτο ἡ παλαίστρα, ἧς τὸ ἔδαφος ἐστρώννυτο δι' ἄμμου. Ἡ ὀρθὴ πάλη ἀνέκαθεν ἐθεωρεῖτο ὡς ἐνεργοῦσα ὠφελιμώτατα ἐπὶ τοῦ σώματος, ἀποτελεῖ δὲ καὶ νῦν προσφιλῆ ἀγῶνα ἐν τῇ γυμναστικῇ· ‖ —Ἑλληνορωμαϊκή, lutte grecoromaine.

πάλη [τακτ.] lutte, n. f. συμπλοκὴ (engagement), ἀγὼν (combat) ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ὑπερισχύσωσι τοῦ ἀντιπάλου· ‖ **πάλη τοῦ πυροβολικοῦ**, lutte ou combat d'artillerie, ἀγὼν διὰ τῶν πυρῶν μεταξὺ τῶν δύο ἀντιπάλων πυροβολικῶν πρὸς ὑπερίσχυσιν τοῦ ἑνὸς τούτων καὶ σίγησιν τῶν πυρῶν τοῦ ἑτέρου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς κυρίως μάχης· ‖ **βιαία** ἢ **ὑπερτάτη πάλη**, haute lutte, πάλη γενομένη μετὰ σφοδρότητος πρὸς ἀνάκτησιν ἀπολεσθείσης τοποθεσίας, ἢ πρὸς ἐπιτυχίαν ἐπιθέσεως τινός, κτλ.

παληάλογον, ου, τὸ [δημ.] ἵππος κατεσκληκώς, ἀδύνατος, ἰσχνός, ἐλεεινός, mauvais cheval; rosse, n. f. παληάλογον, haridelle, n. f.

παληανθρωπιά, ᾶς, ἡ [δημ.] οὐτιδανότης, ἀχρειότης, gredinerie, n. f. coquinerie, n. f. § ὁμὰς οὐτιδανῶν, ἀχρείων ἀνθρώπων, tas de vauriens (de gredins), ὄχλος συρφετώδης κοινῶς τὸ σκυλολόγι, canaille, n. f.

παληάνθρωπος, ου, ὁ· ὁ διὰ τίποτε καλὸν ἄξιος, homme de rien, propre à rien, οὐτιδανός, μηδαμινός, ἀχρεῖος, vaurien; κακῆς διαγωγῆς· ὑποκείμενον, mauvais sujet; ἀχρεῖος, coquin, e; gredin, e.

παληάτσα, ἡ [δημ.] καὶ

παληατσαρία, ας, ἡ [δημ.], ἡ γρύτη, πᾶν τὸ παλαιὸν καὶ ἐφθαρμένον, vieillerie, n. f. friperie, n. f. πληθ. παληάτσαις, vieilleries.

παληκάρι, τὸ [δημ.] βλ. **παλληκάρι**, κτλ.

παληόγερος, ου, ὁ [δημ.], κακὸς (τὰ αἰσθήματα) γέρων, méchant vieillard; ὁ ὑπέργηρως, ὁ ἐσχατόγηρως, vieux décrépit.

παληόγρηα, ας, ἡ [δημ.], κακὴ (τὰ αἰσθήματα) γυνή, méchante vieille femme; γρηὰ στρίγγλα, vieille sorcière; μέγαιρα, mégère.

παληογυναίκα, ας, ἡ [δημ.], χυδαία γυνή, femme du commun; ἄθλιον πλάσμα, créature, n. f. γυνὴ φλύαρος καὶ ἀνόητος, péronnelle, n. f. γυνὴ ἐλευθερίων ἠθῶν, κατ' ἐπέκτασιν πόρνη, grue, n. f.

παληοκόριτσον, ου, τὸ [δημ.], κοράσιον ἀνόητον, λωλοκόριτσον, τρελλοκόριτσον, gamine, n. f. κοράσιον ὅπερ περιφέρεται ἀνὰ τὰς ὁδούς, τοῦ δρόμου, petite coureuse; μυξιάρα, petite morveuse; μικρὰ αὐθάδης, galopine, n.f.

παληόνω [δημ.], βλ. **παλαιόνω**.

παληόπαιδον, ου, τὸ [δημ.], τὸ παιδίον τοῦ δρόμου ἀγυιόπαις, κοινῶς μάγκας, gamin, e, adj. καὶ ἐν γένει τρελλόπαιδον, polisson, onne, adj. μικρὸς αὐθάδης, galopin; μικρὸς ἀχρεῖος, petit vaurien.

παληόπανον, ου, τὸ [δημ.], βλ. **παλαιόπανον**.

παληοπάπουτσον, ου, τὸ [δημ.], παλαιόν, σαθρὸν ὑπόδημα, vieux soulier, savate, n. f.

παληόρρουχον, ου, τὸ [δημ.] βλ. **παλαιόρρουχον**.

παληός, οῦ, ὁ [δημ.], βλ. **παλαιός**.

παληόσκροφα, ας, ἡ [δημ.] [ὕβρ. χυδ.], κυρίως γυνὴ πολύσαρκος, vieille coche; γυνὴ φαυλόβιος, salope, n. f. παληογυναῖκα, ἄθλιον πλάσμα, créature, n. f. πόρνη, garce, n. f.

παληόσπιτον, ου, τὸ [δημ.], πεπαλαιωμένον, σεσαθρωμένον, ἄθλιον οἴκημα, vieille masure; vieille baraque; bicoque, n. f.

παληοῦρα [διάλ. Οἰνόης], πᾶν ὅ,τι εἶνε πολὺ παλαιόν, πολύχαιρον, ἀπηρχαιωμένον καὶ δι' αὐτὸ ῥακῶδες, σάπιο, «παληοῦρα σπίτι καράβι».

παληόχαρτον, ου, τὸ [δημ.], γεγραμμένος χάρτης ἄνευ ἀξίας τινός, paperasse, n. f. τεμάχιον χάρτου ἄχρηστον, chiffon de papier.

παληοχερόπανο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], παλαιὸν χειρόμακτρον, ἡ **πατσαβοῦρα**.

πάληωμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ **παλαίωμα**, ἡ παλαίωσις, ἡ παλαιότης, vieillissement, n. m. vétusté, n. f.

πάλι [δημ.], βλ. **πάλιν**.

παλιάτσος, α, ον [δημ. ξεν.], γελωτοποιὸς τῶν πανηγύρεων, paillasse, n. f. γελωτοποιός, bouffon, onne, adj. γελωτοποιὸς τῶν ἱπποδρομέων, clown, n. m. saltimbanque, n. m. ἀρλεκῖνος, arlequin, n. m.

παλιγγενεσία, ας, ἡ· μετάβασις εἰς νέαν ὕπαρξιν, ἡ ἐκ νέου γέννησις, ἀναγέννησις, régénération, n. f. renaissanre, n. f. ἀνανέωσις, restauration, n. f. ἀποκατάστασις, rétablissement, n. f. palingénésie, n. f. βλ. καὶ ξαναγίνομαι.

παλιλλογία, ας, ἡ· ἡ ἐπανάληψις τοῦ λεχθέντος, ταὐτολογία, redite, n. f. répétition, n. f. ταὐτολογία, rabâchage, n. m. rabâcherie, n. f. § —, ἡ ἄρνησις, ἀναίρεσις τοῦ λεχθέντος, ἀντίφασις, rétractation, n. f.

παλίλλογος, ος, ον· ὁ ἐπαναλαμβάνων τὰ ἴδια, redit, e; répeté, ée; ‖ γέρων παλίλλογος, vieillard qui se répète.

παλιλλογῶ (έω), μέλ. ήσω· λέγω πάλιν, ἐπαναλαμβάνω τὰ ἴδια, se répéter; χρῶμαι παλλιλογιῶν, ταυτολογιῶν, user de redites; ταυτολογῶ, ἐπαναλαμβάνω τὰ λεχθέντα, rabâcher.

παλίλλυτος, ος, ον· ὁ πάλιν λυθείς, λυόμενος· ὅθεν **παλίλλυτον**, τὸ πάλιν λυόμενον, βλ. **βλῆτρον**.

παλιμάτα [ἐπίρ. διαλ. Ἠπείρου], πάλιν, αὖθις.

παλιμβουλία, ας, ἡ· ἡ ἀστασία, τὸ εὐμετάβολον, versatilité, n. f. ἀστασία (ἰδεῶν),

inconstance, n. f. ἡ μεταβολὴ γνώμης, ἀποφάσεως, changement de résolution.

παλίμβουλος, ος, ον· ὁ μεταβάλλων γνώμην, ἀπόφασιν, qui change de résolution; ἄστατος, inconstant, e, adj. εὐμετάβολος, versatile, adj.

παλίμπαις, αιδος, ὁ [ἐπὶ γερόντων] ὁ ἐπανελθὼν εἰς τὴν νηπιότητα, νηπιώδη κατάστασιν, tombé en enfance; radoteur, euse, adj. βλ. **νήπιον, νηπιότης.**

παλίμπνοια, ας, ἡ· vent alternatif; βλ. ἄνεμος ἀποπνέων.

παλιμπυγηδὸν [βαίνειν] [ἐπίρ.], τὸ εἰς τὸ ὀπίσω ἀναποδίζειν, s'acculer; acculement; βλ. **βαίνω.**

παλίμψηστον, ου, τό· palimpseste (πάλιν, καὶ ψεστός, raclé) n.m. χειρόγραφον ἐπὶ περγαμηνῆς ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐξήλειψαν τὰ γεγραμμένα ἵνα γράψωσιν ἐκ νέου· || [ἐπιθετικῶς] χειρόγραφον παλίμψηστον, manuscrit palimpseste.

πάλιν [ἐπίρ.], προφ. κοινῶς πάλαι· αὖθις, ἐκ νέου, de nouveau; ἐκ δευτέρου, διὰ δευτέραν φοράν, une seconde fois; ἀκόμη [μίαν φοράν], encore [une fois]; || —, ἡ συλλαβή, re (βλ. καὶ **ἐκ καὶ ξανά**) ἐν συνθέσει λέξεων, ὡς πάλιν ῥίπτω, rejeter; πάλιν βλέπω, revoir; πάλιν φαίνομαι, reparaître; πάλιν ἀναχωρῶ, repartir; βάλλω πάλιν ἐνέχυρον, rengager; νά τον, νά την, νά τους [πάλιν], le, la, les voilà encore; || κατηγορεῖται καὶ πάλιν, il est accusé de nouveau; || θὰ ἔλθῃ πάλιν, il reviendra; || θὰ τὸν ἰδῶ πάλιν μίαν φοράν, je le verrai encore une fois; || θὰ σοῦ τὸ δώσω πάλιν [ὀπίσω], je vous le rendrai; || νά τος (νά τον) [καὶ] πάλιν! le voilà encore! le revoilà; || ἄλλο αὐτὸ πάλιν! en voilà du nouveau. § ἐκ μέρους του, de son côté; εἰς τὴν σειράν του, à son tour; ἀπεναντίας, τοὐναντίον, au contraire; || καὶ αὐτὸς πάλιν θὰ κάμῃ ὅ,τι πρέπει, de son côté, il fera ce qu'il faut; || ἠμπορεῖ καὶ αὐτὸς πάλιν νὰ ἔχῃ τὴν ἀνάγκην μου, il peut à son tour avoir besoin de moi; || [αὐτοὶ θέλουν] οἱ ἄλλοι πάλιν δὲν θέλουν, les autres au contraire ne veulent pas.

παλινδαμαλίς, ίδος, ἡ· retrovanine, n. f. [μικροβιολ. ἰατροῦ Σάββα).

παλινδρομή, ῆς, ἡ καὶ

παλινδρόμησις, εως, ἡ καὶ

παλινδρομία, ας, ἡ· ἀντίθετος πορεία (διαδρομή) ἤτοι κατ' ἀντίθετον ἔννοιαν, cours en sens inverse; ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω] ἐπιστροφή, ἐπαναφορά, retour, n. m. [en arrière]; ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω κίνησις, ἀναδρομικὴ κίνησις, mouvement rétrograde; rétrogradation, n.f. ἡ ἀναδρομή· || [ναυτ.] ἡ μεταστροφή, ὑποστροφή, revirement (n. m.) de bord; βλ. **μεταστρέφω·** || [ἰατρ.] palindromie, n. f. || **παλινδρόμησις** ἀντίθετος πορεία (διεύθυνσις,), ἡ ἐξ ἀντιθέτου διεύθυνσις, contre marche, n. f. ὁ ὅρος οὗτος σημαίνει ἐνίοτε τὸν ἀνιχνεύοντα ἱππέα ὅστις ἐπαναστρέφει ἐπὶ τῶν ἰχνῶν του. § **παλινδρομία,** ας ἡ· rétrogression, n. f. (λατ. retrogressus) κίνησις πρὸς τὰ ὀπίσω, mouvement en arrière.

παλινδρομικός, ή, όν· ὁ πάλιν εἰς τὰ ὀπίσω τρέχων, ἐρχόμενος, ὁ ἐπανερχόμενος εἰς τὰ ἴχνη του, qui revient sur ses pas; rétrograde, adj. ὁ ἀναδρομικός, ὅστις πηγαίνει καὶ ἔρχεται, qui va et vient. § **παλινδρομικός,** ή, όν· rétrogressif, ive (ἐκ τοῦ λατ. retro καὶ gressus = marche), adj. ὁ φέρων πρὸς τὰ ὀπίσω, qui reporte en arrière; ὁ ἐνεργῶν παλινδρομίαν, qui opère une rétrogression. § [μηχ.] **παλινδρομικός,** va-et-vient, n. m. τὸ πηγαινοερχόμενον μέρος τῆς μηχανῆς· ὁ πηγαινοερχόμενος· || **παλινδρομικὴ κίνησις,** mouvement de va-et-vient, εἶνε ἡ γινομένη ἀλληλοδιαδόχως ὑπὸ τεμαχίου τινὸς κατὰ δύο ἀντικειμένας διευθύνσεις κυκλικῶς ἢ εὐθυγράμμως.

παλίνδρομος, ος, ον· ἀναδρομικός, rétrograde, adj.

παλινδρομῶ (έω), μέλ. ήσω, πρὸς τὰ ὀπίσω τρέχω, ἔρχομαι, ἐπιστρέφω, ἐπανέρχομαι εἰς τὰ ἴχνη μου, revenir sur ses pas; rétrograder; || [ἐπὶ πλοίου] revirer de bord; βλ. **μεταστρέφω.**

παλινορθῶ (όω), μέλ. ήσω, ἀνορθῶ τι ἐκ νέου, redresser, ἀνυψῶ τι ἐκ νέου, relever; ἀποκαθιστῶ τι ἐκ νέου, rétablir. § —, ἀνακαινίζω, restaurer; βλ. **ἐπισκευή.**

παλινόρθωσις, εως, ἡ· ἡ ἀποκατάστασις, rétablissement, n. m. || [ἱστορ. ἡ ἐν Γαλλίᾳ] ἀποκατάστασις· || — μνημείου, restauration d'un monument; restauration, n. f. || ἐπὶ τῆς παλινορθώσεως, pendant la restauration; βλ. **ἐπισκευή·** || ἡ παλινόρθωσις τῶν γραμμάτων [μεταφ.] la restauration des lettres; || —, ἐκπεσούσης δυναστείας, rétablissement d'une dynastie déchue.

παλινοστία, ας, ἡ· ἡ ἐπάνοδος εἰς τὴν πατρίδα, rapatriement, n. m.

παλίνοστος, ος ον· ὁ ἐπιστρέφων εἰς τὴν πατρίδα του, qui revient, qui rentre dans son pays.

παλινοστῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐπιστρέφω εἰς τὴν πατρίδα, retourner dans sa patrie (dans son pays); se repatrier.

παλίντονον, ου, τό· palintone, n. m. βελόστασις ἢ καταπέλτης μετὰ δύο σκελῶν ἐν εἴδει κεκλασμένου τόξου.

παλίντονος, ος, ον (παλαιὰ ἔκφρασις) [ναυτ. κυρ.], plongeant (tir); βλ. **βολὴ ἐπισκηπτική.**

παλίντροπος, ος, ον· ὁ πάλιν ὀπίσω τρεπόμενος, ὁ μεταβάλλων, ὄψιν, γνώμην, κτλ. εὐμετάβολος, changeant, e, adj. εὐμετάβολος, versatile, adj. ἀσταθής, inconstant, e, adj.

παλινῳδία, ας, ἡ (κυρίως ἐπανάληψις ᾠδῆς) ἀνάκλησις τῶν ὅσων τις εἶπε, rétractation [de ce qu'on a dit] palinodie, n. f.

παλινῳδῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀνακαλῶ ὅ,τι εἶπον (τὰ λεχθέντα), se rétracter; se dédire; ψάλλω ἀντίθετον ᾠδήν, τοὐναντίον ᾄδω, chanter la palinodie, λέγω τὰ ἐναντία.

παλιοῦρι, τὸ [δημ.] ὁ **παλίουρος.**

παλίουρος, ου, ὁ· κοινῶς τὸ **παλιοῦρι,** θάμνος ἀκανθώδης, paliure, n. f. épine du Christ ; βλ. καὶ ῥάμνος.

παλίρροια, ας, ἡ· ἡ ἀνάρροια, ἡ πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ὀπίσω ῥοὴ τῆς θαλάσσης, marée, n. f. αἱ παλίρροιαι (ῶν) = ἡ πλημμυρὶς καὶ ἄμπωτις, le flux et le reflux, ἤτοι ἡ αὐξομείωσις· [μεταφορ.] κύμανσις, κυμάτωσις, μεταβολή, ἀστασία, fluctuation, n. f. § § **παλίρροια,** ἡ· marée, n. f. καλεῖται οὕτως ἡ ἐναλλὰξ ἡμερησία κίνησις τῆς ὑψώσεως καὶ ταπεινώσεως τοῦ ἐπιπέδου τῆς θαλάσσης [ἤτοι κατὰ Στράβωνα ἡ ἐπίβασις (βλ. λέξιν, élévation) καὶ ἡ ἀναχώρησις (βλ. λέξιν, abaissement) τῆς θαλάσσης], ἥτις συμβαίνει δὶς ἐν διαστήματι 24 ὡρῶν 50′ καὶ 28″ κατὰ μέσον ὅρον, ἤτοι ἐν τῷ χρονικῷ διαστήματι τῷ ἀπαιτουμένῳ ὅπως ἡ σελήνη διέλθῃ διαδοχικῶς δὶς διὰ τοῦ αὐτοῦ μεσημβρινοῦ· ἡ ἐναλλὰξ αὕτη ἡμερησία κίνησις προέρχεται, ἐκ τῆς ἕλξεως ἣν ἐξασκεῖ ἡ σελήνη ἐπὶ τῶν θαλασσίων ὑδάτων καὶ τῆς ἐπὶ τούτων ἐπηρείας τοῦ ἡλίου· [**Πλημμυρίς,** ίδος, ἡ· marée montante ou flux ou flot, ἤτοι ἡ ἐπὶ 6 ὥρας **ἀνάβασις** (élévation) τῆς θαλάσσης. **Ἄμπωτις,** ιδος, ἡ· marée descendante ou reflux ou jusant, ἤτοι ἡ ἐπὶ 6 ὥρας **ἀναχώρησις** ἢ **κατάβασις** (abaissement) τῆς θαλάσσης].

Ἡ ἐπήρεια τῆς σελήνης ἐπὶ τῶν παλιρροιῶν εἶνε τὴν σήμερον γνωστή· ὅταν ὁ δορυφόρος οὗτος τῆς γῆς (satellite de la terre) εὑρίσκηται καθέτως ἄνωθεν τῶν θαλασσίων ὑδάτων τόπου τινός, ἕλκει ταῦτα καὶ τὰ ἀναγκάζει ν' ἀνυψωθῶσι μέχρι σημείου τινός, αὕτη δὲ ἡ ἀνύψωσις ἀποτελεῖ τὴν **πλημμυρίδα** (marée montante, ou flux ou flot). Μετὰ τὴν διάβασιν τῆς σελήνης ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου, τὰ ὕδατα ἅτινα τὸ εἰρημένον ἄστρον διὰ τῆς ἕλξεως εἶχεν ἀνυψώσει, παυσάσης ἤδη τῆς ἐπ' αὐτῶν ἐπηρείας αὐτοῦ, ὑποκείμενα εἰς τὴν ἐπήρειαν τοῦ ἰδίου των βάρους καταπίπτουσι καὶ σχηματίζεται οὕτως ἡ καλουμένη **ἄμπωτις** (marée descendante ou reflux ou jusant).

Μεταξὺ τῶν δύο κινήσεων, ἤτοι μεταξὺ ἑκάστης **ἀναστροφῆς** ἢ **ἐπανόδου τῆς παλιρροίας** (renversement de la marée) ὑπάρχει στιγμὴ παύσεως, καθ' ἣν ἡ θάλασσα οὔτε ἐπιβαίνει τῆς γῆς οὐδ' ἀναχωρεῖ, δηλαδὴ καθ' ἣν τὰ ὕδατα μένουσι στάσιμα καὶ γίνεται ἡ **μέση παλίρροια** (marée moyenne), τὸ δὲ φαινόμενον τοῦτο καλεῖται **στάσις τῆς θαλάσσης** (étale de la mer). Καὶ ὅταν μὲν ἡ στάσις αὕτη, ἥτις διαρκεῖ περὶ τὰ 10 λεπτὰ τῆς ὥρας, συμβαίνῃ κατὰ τὸ ὕψιστον σημεῖον τῆς **πλημμυρίδος** ἢ **ἐπιβάσεως** (élévation) καλεῖται **πλήμμη** (ἢ **πλήμη,** haute-mer, mer-pleine ou pleine -mer, étale, ou plein de l'eau), ὅταν δὲ τοὐναντίον συμβαίνῃ κατὰ τὸ χαμηλότερον σημεῖον τῆς **ἀμπώτιδος** ἢ **ἀναχωρήσεως** (abaissement), καλεῖται **ἀνάπωσις** (basse-mer ou mer-basse, bas de l'eau, étale de la basse-mer) καὶ οὐχὶ **ῥηχία** ἢ ῥαχία (ὅπερ σημαίνει flux), ὅπως κακῶς ἐν τῷ ναυτικῷ καλεῖται· βλ. **ἀνάπωσις,** basse-mer.

Τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ παρερχόμενον μεταξὺ δύο διαδοχικῶν **πλημμυρίδων** ἢ **ἀμπωτίδων** εἶνε περίπου 12 ὡρῶν, τὰ δὲ ἀποτελέσματα τῆς παλλιρροίας βραδύνουσι νὰ ἐπαναληφθῶσι κατὰ 50′ καὶ 28″ καθ' ἑκάστην, ὅσον τοῦτ' ἔστι βραδύνει καὶ ἡ σελήνη νὰ διέλθῃ διὰ τοῦ αὐτοῦ μεσημβρινοῦ, ἐπαναλαμβάνονται δὲ κατὰ τὰς αὐτὰς ὥρας μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς σεληνιακοῦ μηνός, ἤτοι 29 ἡμερῶν καὶ 12 ὡρῶν περίπου.

Κατὰ τὸ διάστημα ἑνὸς σεληνιακοῦ μηνὸς αἱ μέγισται μὲν παλίρροιαι συμβαίνουσι κατὰ τὴν **νουμηνίαν** (νέαν σελήνην) καὶ τὴν **πανσέληνον** καὶ καλοῦνται **μεγάλαι παλίρροιαι** ἢ **παλίρροιαι τῶν συζυγιῶν** (grandes marées ou grandes eaux, vides eaux, ou reverdies), αἱ δὲ μικρότεραι κατὰ τὸ **πρῶτον καὶ τελευταῖον τέταρτον** τῆς σελήνης καὶ καλοῦνται **μικραὶ παλίρροιαι** ἢ **παλίρροιαι τῶν ἀντιθέσεων** (petites marées, eaux mortes, mortes eaux, ou eaux batardes)· ἐν γένει δὲ αἱ μέγισται τοῦ ἔτους παλίρροιαι συμβαίνουσι κατὰ τὰς **ἰσημερίας** (équinoxes) ; ‖ **μεγάλη παλίρροια,** marée forte, ἤτοι ὅταν τὰ ὕδατα αὐξάνωσι διαδοχικῶς φθάνοντα εἰς τὴν μεγαλειτέραν αὐτῶν **ἐπίβασιν**· ‖ **μηνιαία παλίρροια,** marée mensuelle ; ‖ **μέγεθος τῆς παλιρροίας,** amptitude de la marée, ἤτοι τὸ ὕψος αὐτῆς· ‖ marée -haute καλεῖται ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν εἰς τὰ μέρη, ἔνθα γίνονται παλίρροιαι, ἡ **πλημμυρὶς** (βλ. ἀνωτέρω marée montante), σημαίνει δὲ ὅτι τὰ ὕδατα ὑψοῦνται ἢ ὑψώθησαν καὶ δύνανται τὰ πλοῖα νὰ πλεύσωσι· ‖ marée-basse καλεῖται ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν τοὐναντίον ἡ **ἄμπωτις** (βλ. ἀνωτέρω **ἄμπωτις,** marée descendante), σημαίνει δὲ ὅτι τὰ ὕδατα ἀποσύρονται ἢ ἀπεσύρθησαν καὶ ὅτι τὰ πλοῖα δὲν δύνανται νὰ πλεύσωσι, ἀλλὰ δέον ν' ἀναμείνωσι τὴν πλημμυρίδα· ‖ **βραδύτης παλιρροίας,** retardement de la marée, καλεῖται τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ βραδύνει καθ' ἑκάστην νὰ ἐπαναληφθῇ τὸ φαινόμενον τῆς παλιρροίας εἰς τὸν αὐτὸν τόπον καὶ ὅπερ ἰσοῦται μὲ 50′, 28″ περίπου· ‖ παλίρροιαι μικραί, malines, n.f. αἱ συμβαίνουσαι κατὰ τὴν νέαν σελήνην καὶ πανσέληνον· ‖ μικραὶ παλίρροιαι, mortes-eaux, καλοῦνται οὕτως αἱ μικραὶ πλημμυρίδες καὶ ἀμπώτιδες ἤτοι αἱ μικραὶ αὐξομειώσεις τοῦ βάθους τῶν θαλασσίων ὑδάτων γινόμεναι κατὰ τὰς ἀντιθέσεις, δι' ὃ καὶ παλίρροιαι τῶν ἀντιθέσεων καλοῦνται· βλ. καὶ **ἀναβρασμὸς παλιρροίας.**

παλίσανδρον, ου, τὸ [ξεν.], βλ. **ἰόξυλον,** palissandre, n. m.

παλλάδιον, ου, τό· palladium, n. m. τὸ εἴδωλον ἢ ἄγαλμα τῆς παλλάδος Ἀθηνᾶς, παριστάνον αὐτὴν ἔνοπλον μὲ λόγχην εἰς τὴν χεῖρα. Τὸ ἄγαλμα τοῦτο διετηρεῖτο καὶ ἐτιμᾶτο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων, ὡς ἐχέγγυον δημοσίου σωτηρίας καὶ ὅτι προεφύλαττε τὴν πόλιν ἐν ᾗ ὑπῆρχεν ἀπὸ παντὸς κακοῦ. Ἤδη μεταφορικῶς

σημαίνει τὴν **προστασίαν**, τὴν **ἀσφάλειαν**, sauvegarde, n. f. τὸ φυλακτήριον, τὸ ἐχέγγυον, garantie, n. f.

παλλάδιον, ου, τό· palladium, n. m. [χημ.] μέταλλον ὁμοιάζον τῷ λευκοχρύσῳ, εὑρισκόμενον σχεδὸν καθαρὸν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν ἐλαχίστῃ ποσότητι, ἐπίσης δὲ καὶ μετὰ τοῦ χρυσοῦ· εἶνε λευκότερον τοῦ λευκοχρύσου· χρησιμεύει εἰς τὴν κατασκευὴν ἠριθμημένων κλιμάκων ἀστρονομικῶν ὀργάνων, ἐπίσης διὰ τὴν ἔμφραξιν ὀδόντων.

παλλακεία, ας, ἡ καὶ παλλακία, concubinage, n. m. συνοίκησις μετὰ παλλακῆς, παράνομος συνοικισμός, ἀθέμιτος συνουσία (commerce illégitime) μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς μὴ νυμφευμένων· «τὰς μὲς ἑταίρας ἡδονῆς ἕνεκα ἔχομεν, τὰς δὲ παλλακὰς τῆς καθ' ἡμέραν παλλακείας» Δημ. καὶ Νεαίρ. σ. 1386, 21.

παλλακεύομαι, μέλ. εύσομαι, ζῶ ἐν παλλακείᾳ μέ, vivre en concubinage avec...

παλλακή, ῆς, ἡ καὶ

παλλακίς, ίδος, ἡ· ἡ παλλακευομένη (τοὐναντίον τῆς νομίμου συζύγου), concubine, n. f. ἡ μετά τινος συνοικοῦσα καὶ μετ' αὐτοῦ συνουσιαζομένη, maîtresse, n. f. ὅθεν ἡ ἐρωμένη· «παλλακὴ τῆς καθ' ἡμέραν θεραπείας τοῦ σώματος ἕνεκα, ἑταίρα ἡδονῆς ἕνεκα» Δημ. καὶ Νεαίρ. σ. 1386, 21· || ὁ συζῶν μετὰ παλλακῆς, concubinaire, n. m.

παλλακός, οῦ, ὁ· ἐρωμένος, ὁ παλλακευόμενος, jeune favori, mignon, n. m.

παλλαρέα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], τράπεζα χαμηλή, ἐφ' ἧς τρώγουσιν ὀκλαδὸν καθήμενοι κατὰ τὸ Ἀνατολικὸν ἔθος (ἐκ τοῦ λατ. bellaria).

παλλάς, άδος, ἡ· pallas, n. f. ἐπίθετον τῆς Ἀθηνᾶς, ὅπερ ὁ Ὅμηρος πάντοτε μεταχειρίζεται μόνον μετὰ τοῦ ὀνόματος Ἀθηνᾶς, ὁ δὲ Πίνδαρος καὶ οἱ τραγικοὶ καὶ ἄνευ αὐτοῦ. Φαίνεται ὅτι ἡ λέξις Παλλὰς τὸ κατ' ἀρχὰς ἐσήμαινε μόνον τὴν ῥωμαλέαν νεάνιδα, ὡς Πάλλαντες τοὺς ῥωμαλέους νεανίας, ἡ δὲ ἐτυμολογία ἐκ τοῦ πάλλω (τὸ δόρυ δῆλον ὅτι) ἔχει ὀλιγότερον κῦρος. Μετὰ τοῦ ἐπιθέτου συνεδέθησαν εἶτα διάφοροι μῦθοι καὶ συνεχωνεύθησαν μετ' αὐτοῦ.

παλλάσκα, ης, ἡ· giberne, n. f. (τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἐφίππων ἐν γένει)· ἡ πυριτοθήκη, ἡ φυσιγγιοθήκη, cartouchière (τῶν πεζῶν στρατιωτῶν)· || — **τοῦ πυροβολικοῦ**, giberne d'artillerie ; || — **τοῦ ἱππικοῦ**, giberne de cavallerie.

παλλασκοφόριον, ου, τό· porte giberne; βλ. ἀορτὴρ παλλάσκας.

παλλευκός, ός, όν· πᾶν λευκός, κατάλευκος, d'une blancheur éclatante.

παλληκαράκι, τό· νέον παιδάριον, μεῖραξ, μειράκιον, garçon, n.m. νεανίας, jeune homme.

παλληκαρᾶς, ᾶ, ὁ· ἀνδρεῖος, γενναῖος, brave ; βλ. καὶ μπράβος· ἀκμαῖος, ῥωμαλέος, vigoureux, robuste. § [εἰρων.] θρασύδειλος, faux brave ; rodomont.

παλληκαρήσια [δημ. ἐπίρ.] [ἐπὶ ψυχῆς] ὡς παλληκάρι, en homme de cœur ; μετὰ γενναιότητος, avec courage ; γενναίως, courageusement, adv. [ἐπὶ σώματος] ἐρρωμένως, ἀνδρικῶς, vigoureusement, adv. vaillamment; || προσηνέχθη παλληκαρήσια, il se comporta en homme brave (; bravement).

παλληκαρήσιος, α, ον [δημ.] γενναῖος, αία, αῖον, courageux, euse adj. ἀνδρικός, viril, e, adj.

παλληκάρι, τό, νεανίας, μεῖραξ, jeune homme ; garçon, n. m. || παλληκάρι, τό· εὔμορφος καὶ ῥωμαλαῖος νέος, gars, n. m. || ἕνα εὔμορφο παλληκάρι, un beau gars. § —, γενναῖος, homme, de cœur, brave ; vaillant, e ; || ἐπολέμησαν σὰν παλληκάρια, ils se sont battus en braves ; || ἐστάθηκε σὰν παλληκάρι = ἐφέρθη γενναίως, il se comporta bravement. § [ἱστορ.] παλληκάρι, palikare, palicare ou pallicare, n. m. (= brave) Ἕλλην στρατιώτης κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα (1821)· τὴν σήμερον λέγεται οὕτως Ἕλλην παραμείνας πιστὸς εἰς τὰ ἐθνικὰ ἤθη καὶ ἔθιμα.

παλληκαριά, ᾶς, ἡ [δημ.], κυρίως ἡ γενναιότης, bravoure, n. f. ἤτοι ἡ ἰδιότης καὶ ἕξις τοῦ παλληκαριοῦ (γενναίου). § —, ἡ ἀριστεία, **ἀνδραγάθημα** (ἤτοι τὸ ἔργον τοῦ παλληκαριοῦ), acte de bravoure ; trait de courage ; exploit, n. m. haut fait ; [εἰρων.] θρασυδειλία, rodomontade, n. f. θρασύτης, crânerie, n. f.

παλληκαριάτικα, τὰ [δημ.], δωρεὰ χήρας ὑπανδρευομένης νεανίαν, donation anténuptiale d'une veuve à un garçon.

παλληκαρισμός, οῦ, ὁ· βλ. παλληκαριά.

παλλικαρίστικος, βλ. παλληκαρήσιος.

πάλλω, κινῶ [κουνῶ, σείω, τὸ ἐν τῇ χειρί, π. χ. δόρυ, λόγχην, ξίφος], agiter ; κινῶ, secouer ; κραδαίνω, brandir ; || — τὸ ξίφος, brandir l'épée. § [οὐδ. καὶ μέσ.] πάλλομαι, vibrer ; κινῶ ζωηρῶς, ταχέως, s'agiter ; palpiter ; κτυπῶ, battre ; || ἡ καρδία του πάλλει, son cœur bat (; palpite) ; || —, ἐπὶ δονήσεως χορδῶν = κραδαίνω, vibrer ; || ὡς χορδὴ παλλομένη, comme une corde vibrante. § **πάλλω** [ναυτ.] fouetter ; βλ. **πατάσσω**.

πάλλων, ουσα, ον· vibrant, ante, adj. δονούμενος, κραδαινόμενος, σειόμενος, qui vibre, qui est mis en vibration ; corde vibrante ; lame vibrante.

παλμικός, ή όν, vibratoire, adj. ὁ συγκείμενος ἀπὸ συνέχειαν παλμῶν· || παλμικὴ κίνησις, mouvement vibratoire ; παλμικὴν ἢ κραδασματικὴν κίνησιν σώματος τινὸς λέγομεν τὴν κίνησιν καθ' ἣν τοῦτο ἀπομακρυνόμενον τῆς θέσεως τῆς ἰσορροπίας ἐπανέρχεται εἰς αὐτὴν ἀφοῦ ἐκτελέσῃ ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς θέσεως ταύτης σειρὰν παλμῶν.

παλμικότης, ητος, ἡ· vibratilité, n.f. τὸ παλμικόν, τὸ παλμῶδες, ἰδιότης τοῦ παράγειν παλμούς, τοῦ πάλλειν, faculté de produire des vibrations, de vibrer.

παλμός, οῦ, ὁ· vibration, n. f. [φυσ]. κραδασμός, δόνησις, περιοδικὴ ταλάντευσις ἐκ-

τελουμένη ὑπὸ τῶν μορίων ἐλαστικοῦ σώματος, ἢ ἐναλλασσομένη κίνησις καθ' ἣν σημεῖον ἢ σῶμά τι ἐκτρέχει ταχείας καὶ ἀλλεπαλλήλους ἐκδρομὰς κύκλῳ σταθμοῦ τινός. § παλμός, οῦ, ὁ· κραδασμός, ταχεῖα κίνησις χορδῶν ὀργάνου τινός, vibration, n. f. || παλμός, palpitation, n. f. ταχεῖα καὶ ἀκανόνιστος κίνησις μέρους τινὸς τοῦ σώματος καὶ ἰδίως τῆς καρδίας· || οἱ παλμοὶ τῆς χορδῆς, les vibrations de la corde ; || οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας, les battements (les palpitations) du cœur. Αἱ ὑπερβολικῶς σφοδραὶ ἢ λίαν συχναὶ σφύξεις τῆς καρδίας ἃς αἰσθάνεται δυσαρέστως ὁ πάσχων. Ἄλλοτε μὲν προέρχονται ἐξ ὀργανικῆς παθήσεως τῆς καρδίας, ἄλλοτε δὲ ἐκ τῆς καταχρήσεως διεγερτικῶν τινῶν ποτῶν, οἷον καφέ, τείου, πολλάκις ἐπέρχονται ἐπὶ ἀναιμίας ἢ συνοδεύουσι παθήσεις ἄλλων ὀργάνων καὶ ἰδίως τοῦ στομάχου ἢ τοῦ ἥπατος ἢ παθήσεις νευρικάς, οἷον τὴν ὑστερίαν, χορείαν, ὑποχονδρίαν, κλπ. Ἡ θεραπεία βασίζεται εἰς τὴν ἄρσιν τῶν αἰτίων, ὠφελοῦσι δὲ κατὰ τῶν παλμῶν ἡ δακτυλῖτις καὶ τὰ βρωμιοῦχα. § παλμός, battement, n. m. λέξις κυρίως σημαίνουσα τὰς συσταλτικὰς τῆς καρδίας ἢ τῶν ἀρτηριῶν κινήσεις· || παλμὸς τῆς καρδίας, battement du cœur ; || σφυγμός, battement des artères ; || battement des flancs [ἱππολ.] παλμὸς τῶν λαγώνων ou battre du flanc ou des flancs, σημαίνει δύσπνοιαν ἢ αὔξησιν τοῦ φυσιολογικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναπνευστικῶν κινήσεων· ἡ φράσις αὕτη ἀπαντᾶται προκειμένου περὶ τῶν ἀσθματικῶν ἵππων.

παλμοσκοπία, ας, ἡ· palmoscopie, n. f. ἡ ἐκ τοῦ κτυπήματος τοῦ σφυγμοῦ ἢ τῶν σπασμῶν μέλους τινὸς τοῦ σώματος παρατήρησις.

παλμοσκόπος, ου, ὁ· ὁ ἐξετάζων (σκοπῶν) τοὺς παλμούς, celui qui observe les palpitations ; ὁ ἐκ τοῦ παλμοῦ, τοῦ σφυγμοῦ, τῶν σπασμῶν μέλους τινὸς τοῦ σώματος, παρατηρῶν.

παλμώδης, ης, ες· vibratoire, adj. παλμικός, ὁ συγκείμενος ἀπὸ σειρὰν παλμῶν, qui se compose d'une suite de vibrations ; || κίνησις παλμώδης (παλμική), mouvement vibratoire ; || μάλαξις παλμώδης, massage vibratoire, ἡ ἐκτελουμένη δι' εὐκάμπτου ταχέως περιστρεφομένου σωλῆνος φέροντος εἰς τὸ ἄκρον διαφόρων εἰδῶν βύσματα.

παλμώδης, ης, ες· vibratile, adj. παλτικός, ἐπιδεκτικὸς παλμοῦ, qui est susceptible de vibrer ; || παλμώδεις βλεφαρίδες, cils vibratiles ; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ παλμῶδες· βλ. παλμικότης.

πάλος, ου, ὁ [δημ.], βλ. παλοῦκι.

παλουκάκι, τὸ [δημ.], μικρὸν παλοῦκι, μικρὸς κύνδαλος, petite cheville; βλ. κύνδαλος.

παλοῦκι, τὸ [δημ.], βλ. πάσσαλος, κατάπηξ, pieu, n. m. pal, n. m. ἀκόντιον, χάραξ, piquet, n. m. || ἐμπήγω παλοῦκι, ficher un pieu ; || στέκεται σὰν τὸ παλοῦκι, il est planté là comme un piquet ; || αὐτὸ εἶνε τὸ παλοῦκι [φρ. χυδ.], voilà la difficulté; c'est là (voilà) le hic ; || ἄνθρωπος τοῦ σχοινιοῦ καὶ τοῦ παλουκιοῦ (ἀγχόνης ἐπάξιος), homme de sac et de corde ; || παλοῦκι τὸ παλοῦκι [παροιμ.], un clou chasse l'autre = πάσσαλος, πάσσαλον ἐκκρούει· || —, βλ. κύνδαλος, cheville, n. f. βλ. καὶ ἐφηλίς, fiche ; || — τοῦ μεντεσέ, βλ. ἄξων τοῦ στροφέως, malemon ; || —, τὸ ἄρρεν τοῦ γιγγλύμου, mâle de charnière.

παλουκιά, ᾶς, ἡ [δημ.], κτύπος διὰ πάλου, ἔμπηγμα πάλου, coup de pal ; ἀνασκολόπισις, empalement, n. m. § [μεταφ.] κτύπημα, coup, n. m. συμβάν, ἀτύχημα, accident, n. m.

παλουκόνω, μέλ. ώσω (ἀνα)σκολοπίζω, empaler.

παλούκωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἀνασκολόπισις, empalement, n. m.

παλτικός, ή, όν· βλ. παλμώδης, vibratile, adj. [οὐδ. οὐσ.] τὸ παλτικόν· βλ. παλμικότης.

παλτόν, οῦ, τὸ [δημ. ξεν.], paletot, n.m. τὸ ἐπανωφόριον, pardessus, n. m. § παλτόν, dard, n. m. lance, n. f. βλ. ἀκόντιον καὶ γαῖσον.

παμβασιλεία, ας, ἡ· ἀπεριόριστος ἐξουσία, αὐτοκρατορεία τοῦ παντός, Ἀριστοτ. πολιτ. 3, 16, 12, ἀπόλυτος κυριαρχία, souveraineté (royauté) absolue.

παμβασιλεύς, έως, ὁ· ἀπόλυτος κυρίαρχος (βασιλεύς), souverain (roi) absolu.

παμβορία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ παμβόρου, action de dévorer ; ἡ ἀδηφαγία, voracité, n. f. § παμβορία, omnivorité, n.f. caractère des animaux omnivores.

παμβόρος, ος, ον· παμφάγος, qui mange tout, très-vorace. § παμβόρος, omnivore (λατ. omnis, tout et vorore, dévorer), λέγεται ἐπὶ ζώων τρεφομένων ἀδιακρίτως δι' οὐσιῶν ζωϊκῶν καὶ φυτικῶν· || ὁ ἄνθρωπος εἶνε παμβόρος (παμφάγος), l'homme est omnivore ; || ἡ ἄρκτος εἶνε παμβόρος, l'ours est omnivore.

παμμεγέθης, ης, ες καὶ

παμμέγιστος, η, ον· ὁ πολὺ μέγας, très-grand, e, ad. κολοσσαῖος, colossal, ale, adj. ὑπέρμετρος, ὑπερμεγέθης, énorme, adj. παμμεγέθης, ἄμετρος, ἄπειρος, immense, adj.

παμμέλας, αινα, αν· ὅλως μαῦρος, κατάμαυρος, très-noir ; || παμμέλαν, noir de velours ; βλ. μέλας.

παμμέτρης, ου, ὁ· pantomètre, n. m. ἐργαλεῖον διὰ τὴν καταμέτρησιν τῶν γωνιῶν καὶ ἀποστάσεων· σύγκειται ἐκ χαλκοῦ κυλίνδρου διῃρημένου εἰς δύο βεβαθμονομημένα μέρη, ἐξ ὧν τὸ ἓν εἶνε κινητόν.

παμμήχανος, ος, ον· πολυμήχανος, très-rusé, ée; λίαν ἐπιτήδειος (εἰς πᾶν μηχάνημα), très-habile.

παμμίαρος, ος, ον· ὅλως μιαρός, μυσαρός, κατάρατος, exécrable, adj. ἀνόσιος, infâme, adj.

παμπάλαιος, ος, ον· ἐντελῶς, λίαν παλαιός, très-vieux ; très-ancien ; πεπαλαιωμένος, suranné, ée.

πάμπαν [ἐπιρ.], ὁλοτελῶς, ἐξ ὁλοκλήρου, ἐντελῶς, tout à fait ; entièrement, adv.

πάμπεδον, τό· στέππη, ἡ· steppe, n. m. et f. καλεῖται οὕτως ἐν Ῥωσσίᾳ πεδιὰς ἀκαλλιέργητος σχεδὸν ὁλοκλήρως ἐστερημένη δένδρων καὶ καλυπτομένη μόνον ὑπὸ βοτανοειδῶν φυτῶν. Τὰ πάμπεδα καλοῦνται λειμῶνες (prairies) ἐν τῇ βορείῳ Ἀμερικῇ, λάναι (lanos) ἐν τῇ Βενεζουέλῃ, κάμποι (campos) ἐν ταῖς ἐπικρατείαις τῆς Λαπλάτας. Τὰ πάμπεδα τῶν ψυχρῶν κλιμάτων, ἔνθα ὁ χόρτος ὑποχωρεῖ εἰς τὰς λειχῆνας καὶ τὰ βρύα, καλοῦνται τοῦνδραι (toundras),

πάμπερος, ὁ· pamperos, n. m. σκληρὸς ζέφυρος (ouest) ἢ λὶψ (sud-ouest) πνέων εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Rio de la Plata τῆς Ἀργεντίνης. Οἱ ἄνεμοι οὗτοι πνέουσιν ἐκ τῶν ἀναπεπταμένων πεδίων τῶν καλουμένων Pampas, τῶν ἐκτεινομένων ἀπὸ τοὺς πρόποδας τῶν Κορδιλιέρων ὀρέων μέχρι τῶν παραλίων τοῦ Ἀτλαντικοῦ, ἐξ ὧν καὶ τὸ ὄνομα λαμβάνουσι.

παμπληθής, ής, ές· εἰς μέγα πλῆθος, εἰς μέγαν ἀριθμόν, πολυάριθμος, très-nombreux; ὁ λίαν ἄφθονος, très-abondant.

παμπλούσιος, ος, ον καὶ

πάμπλουτος, ος, ον· πλουσιώτατος, βαθύπλουτος, opulent, e; πλουσιώτατος, πολυτάλαντος, richissime, adj.

παμποίκιλος, ος, ον· ὅλως, λίαν ποικίλος, très-varié.

πάμπολυς, παμπόλλη, πάμπολυ, λίαν πολὺς καὶ πληθ. πάμπολλοι, αι, α, πολυπληθής, très-nombreux; εἰς μέγαν ἀριθμόν, en grand nombre; ὁ λίαν ἄφθονος, très abondant, e; εἰς μεγάλην ποσότητα, en grande quantité.

παμπονηρία, ας, ἡ· ἡ μεγάλη πονηρία, ἡ ἰδιότης τοῦ παμπονήρου, grande finesse; grande malice.

παμπόνηρος, ος, ον· ὁ λίαν (πάνυ) πονηρός, très-fin (-fine); très-malicieux (-euse); πονηρός, malin, ine, adj. δόλιος, πανοῦργος, rusé, ée, adj. πανοῦργος [δημ.], futé, ée.

παμπρίων, ονος, ὁ· passe-partout du charpentier, ou scie sans monture; βλ. πρίων πρόχειρος.

πάμπτωχος, ος, ον· ὁ ἐντελῶς πτωχός, tout à fait pauvre; complètement pauvre; πτωχὸς ὡς ὁ Ἰώβ, pauvre comme Job; ὁ μὴ ἔχων οὐδένα πόρον ζωῆς, dénué de toute ressource, ἤτοι ὁ ἐστερημένος παντὸς πόρου.

παμφάγος, ος, ον· ὁ τὰ πάντα τρώγων, qui mange tout, ἀδηφάγος, vorace, adj. λαίμαργος, glouton, onne, adj. ὁ τὰ πάντα κατατρώγων (καταστρέφων), qui dévore tout, dévorant, e, adj. || παμφάγον πῦρ, feu dévorant, τὸ τὰ πάντα καταστρέφον πῦρ. § παμφάγος· βλ. παμβόρος.

παμφίλτατος, ος, ον· ὁ λίαν (πολὺ) ἀγαπητός, très-cher; προσφιλέστατος, chéri, e, adj.

παμψηφεὶ [ἐπίρ.] καὶ παμψηφί, μὲ ὅλας τὰς ψήφους, δι' ὁμοφώνου ψηφοφορίας, d'un suffrage unanime; à l'unanimité.

παμψηφία, ας, ἡ· τὸ νὰ λάβῃ τις ὅλας τὰς ψήφους, ὅλαι αἱ ψῆφοι, toutes les voix; ὁμόφωνος ψηφοφορία, suffrage unanime; unanimité [des voix] n. f.

πᾶν, τός, τό· οὐδ. τοῦ πᾶς.

πᾶνα, ας, ἡ [δημ.] γενικῶς τὸ πρὸς μάξιν πτνίον, μάκτρον, φουρνόπανον, écouvillon, n.m. § πᾶνα, τὸ ἐπίπλοον, épiploon, n. m. ἤτοι τὸ λεπτὸν πάχος, ὅπερ ἐπικαλύπτει τὰ ἔντερα.

πᾶνα, ἡ (παρὰ τὸ πήνη) [διάλ. Ἠπείρου] [διαλ. Ἠπείρου] α') τὸ διάφραγμα τῆς κοιλίας ἐν Θεσσαλίᾳ: «σκέπη» τὸ ἐπίπλοον· βλ. ἀνωτέρω· β') πάθος τῶν ὀφθαλμῶν, τὸ λεύκωμα, «ἔπεσε πᾶνα 'σ τὰ 'μάτια»· ἡ πανάδα.

πανάγαθος, ος, ον, ὁ ἐντελῶς ἀγαθός, ὁ πάρα πολὺ καλός, très-bon; ὁ πλήρης ἀγαθότητος, de toute bonté; || ὁ πανάγαθος Θεός, le Dieu de bonté.

παναγία, ας, ἡ· la Sainte-Vierge, Notre Dame; ἡ παναγία παρθένος, ἡ ἁγνὴ παρθένος, ἡ μήτηρ τοῦ Θεοῦ· || — [ὡς εἰκὼν] madonne, n. f.

πανάγιος, α, ον· ὁ ἁγιώτατος, η, ον· très-saint; || παναγιώτατος [ὡς τίτλος] Saint-Père; Sa Sainteté, ὡς τίτλος τῶν Πατριαρχῶν καὶ παρὰ τοῖς Δυτικοῖς τοῦ Πάππα.

παναγιότης, ητος, ἡ [τίτλ.] Sainteté, n. f. || ἡ Α. Π. ὁ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, sa Sainteté (ou S. S.) le Patriarche Œcuménique.

πανάδα, ας, ἡ [δημ.], αἱ φακίδες τοῦ προσώπου, les tâches de rousseur; βλ. ἐφηλίς, éphélide, n.f. § —, πάθος τῶν ὀφθαλμῶν, ὁ καταρράκτης, cataracte [des yeux]; εἶνε ὁ μέλας, ὅστις λέγεται ἀμαύρωσις καὶ γλαύκωμα· βλ. λέξιν· καὶ ὁ λευκός, ὅστις λέγεται καὶ ὑπόχυμα, taye, n. f. goutte sereine, n. f. || τοῦ καταίβηκε πανάδα = ἐγλαυκώθη τὰς ὄψεις.

παναθήναια, τά· les panathénées. Ἡ κυριωτέρα ἑορτὴ τῶν ἀρχ. Ἀθηναίων, ἀγομένη εἰς τιμὴν τῆς Ἀθηνᾶς Παλλάδος. Κατὰ τὴν παράδοσιν ἱδρυθεῖσα ὑπὸ Ἐριχθονίου ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀθήναια, ἀνευρύνθη ὑπὸ τοῦ Θησέως συνενώσαντος πολιτικῶς τοὺς μέχρις αὐτοῦ διεσπαρμένους δήμους τῆς Ἀττικῆς καὶ μετωνομάσθη Παναθήναια ὡς κοινὴ ἑορτὴ τῶν κατοίκων τῆς Ἀττικῆς. Ἤδη πρὸ τοῦ Θησέως ἀναφέρονται τελούμενοι ἐν τοῖς Παναθηναίοις γυμνικοὶ ἀγῶνες, ἱππικοὶ καὶ ἁρμάτων πρὸς δὲ καὶ θυσίαι. Τοῖς νικηταῖς ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἐδίδετο ἀμφορεύς, «παναθηναϊκὸς» περιέχον ἔλαιον ἀπὸ τῆς ἱερᾶς ἐλαίας τῆς Ἀθηνᾶς.

παναθηναϊκός, ή, όν· ὁ ἀνήκων (σχετικὸς) εἰς τὰ παναθήναια, relatif aux Panathénées; τὸ γινόμενον ἢ χρησιμοποιούμενον εἰς τὰ Παναθήναια, que l'on fait ou dont on se sert dans les Panathénées.

πανάθλιος, α, ον, ὁ πολὺ δυστυχής, ὁ πολὺ ἄθλιος, très-malheureux, adj. ἄθλιος, δυστυχής, misérable, adj.

παναιράκι, τὸ [δημ.], μικρὸν κάνιστρον, κανίσκιον, petite corbeille; καλάθιον, corbillon; τὸ καλαθάκι, petit panier [à ouvrage].

παναΐρι, τὸ [δημ.], κάναστρον, κάνιστρον, corbeille, n. f. panier, n. m.

παναιριά, ᾶς, ἡ [δημ.], τὸ ὅσον περιλαμβάνει ἓν χάνιστρον, τὸ περιεχόμενον ἐντὸς χανίστρου, le contenu d'un panier; panerée, n. f. corbeillée, n. f.

παναίτιος, ος, ον· ὁ αἴτιος πάντων, qui est la cause de tout.

πανάκεια, ας, ἡ· ἰατρικὸν χαθολικόν, πᾶσαν ἀσθένειαν θεραπεῦον, remède universel; panacée, n. f. [χωμ. ἐν.], selle à tous chevaux.

πανάκι, τὸ [δημ.], μικρὸν τεμάχιον ὑφάσματος, petit morceau (petit bout) d'étoffe (; de toile); τὸ ῥάκος, chiffon, n. m.

πανάμωμος, ος, ον· ὁ ἐντελῶς ἄμωμος, ὁ ἄνευ κηλῖδος, qui est sans la moindre tache; ὁ ἐντελῶς ἀνεπίληπτος, tout à fait irréprochable.

πανάρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἐπάνω τιθέμενον σπάργανον τοῦ λίκνου.

πανάρχαιος, α, ον, καὶ

παναρχαῖος, α, ον· λίαν παλαιός, ἀρχαιότατος, très-ancien.

πανᾶς, ὁ [δημ.], ὀθονοποιός, ὀθονιοπώλης, linger, n. m. ouvrier en toile, ὑφαντουργός, toilier, n. m.

πανάχραντος, ος, ον· πάντη ἀμόλυντος, ἄνευ τῆς ἐλαχίστης κηλῖδος, qui est sans la moindre tache; ἀκηλίδωτος, ἄμωμος, ἄσπιλος, immaculé, ée, adj. (ἐπὶ τῆς συλλήψεως τῆς παρθένου ἡμῶν καὶ Θεοτόκου Μαρίας).

πανδαημοσύνη, ης, ἡ καὶ πανεπιστημοσύνη, τὸ νὰ ἦνέ τις εἰδήμων παντός, τὸ νὰ ἔχῃ εὐρεῖαν, γενικὴν μάθησιν, γενικὰς γνώσεις, τὸ νὰ γνωρίζῃ τὰ πάντα, savoir universel; ἡ ἀπέραντος ἐπιστήμη, science infinie; [θεολ. ἰδίως] toutescience, n. f. science, connaissance universelle, un des attributs de Dieu; λέγουσι μᾶλλον omniscience, n. f. l'omniscience de Dieu.

πανδαήμων, ων, ον· ὁ λίαν πεπαιδευμένος, ὁ τὰ πάντα ἐπιστάμενος, ὁ τὰ πάντα εἰδώς, τὰ πάντα γνωρίζων, qui sait tout; [θεολ.] omniscient, ente (ἐκ τοῦ λατ. omnis, tout καὶ sciens, entis = sachant) adj. qui sait tout, qui possède l'omniscience; ‖ ὁ Θεὸς ἦνε πανδαήμων, Dieu est omniscient.

πανδαής, ής, ές, βλ. πανδαήμων.

πανδαιμόνιον, ου, τό· pandémonium, n. m. μέρος τῆς χολάσεως ἔνθα κατὰ τὸν Μίλτωνα, ὁ Σατανᾶς συγκαλεῖ τὸ συμβούλιον τῶν δαιμόνων, καὶ μεταφορικῶς μέρος ἔνθα ἐπικρατεῖ ἀτελεύτητος θόρυβος, ἀταξία καὶ πᾶσα διαφθορά, capharnaüm, n. m. (ἐκ τῆς Καπερναούμ). § —, capharnaüm, n. m. μέρος ἔνθα ὑπάρχουσιν ἀντικείμενα συσσωρευμένα συγκεχυμένως, π. χ. une boutique de brocanteur est un vrai capharnaüm.

πανδαισία, ας, ἡ· τὰ πάντα ἔχειν ἄφθονα καὶ μηδὲν ἐλλείπειν ἐν τῇ διαίτῃ, ἐντελής, κοινὴ εὐωχία, τράπεζα, συμπόσιον, banquet, n. m. festin, n. m.

πανδαμάτειρα, ας, ἡ· θηλ. τοῦ πανδαμάτωρ.

πανδαμάτωρ, ορος, ὁ· ὁ τὰ πάντα δαμάζων (καταστρέφων), qui dompte (; détruit) tout, καταστροφεύς, destructeur, trice, adj. ἐξολοθρευτής, exterminateur, trice; ‖ ὁ πανδαμάτωρ χρόνος, le temps destructeur, le temps, qui détruit tout.

πάνδεινος, ος, ον· ὁ πάντη φρικτός, ὀδυνηρός, ἐπώδυνος, λίαν ὀδυνηρός, très-douloureux, euse; ὁ λίαν δυσάρεστος, très-fâcheux, euse; très-désagréable; ‖ τὰ πάνδεινα, toutes sortes de revers, κοινῶς ὅλαις ταῖς ἀναποδιαῖς· ‖ ὑπέφερε (ὑπέστη) τὰ πάνδεινα, il a essuyé toute sorte de mauvais traitements; il a été cruellement éprouvé, ἐδοκιμάσθη σκληρῶς, ὑπέστη σκληρὰς δοκιμασίας.

πανδέκτης, ου, ὁ· ὁ τὰ πάντα ἐν ἑαυτῷ περιέχων, δεχόμενος, qui reçoit ou qui renferme tout; ‖ πανδέκται, οἱ [νομ.] συλλογὴ τῶν ῥωμαϊκῶν ἀποφάσεων ἃς ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς συνήγαγε δι' ἐπιτροπῆς εἰς μίαν συλλογὴν κληθεῖσαν **πανδέκτην**, les pandectes, ὡς περιέχουσαν τεμάχια πλείστων συγγραμμάτων, καὶ Digeste (λατ. Digesta, δίγεστα), ἕνεκα τῆς συστηματικῆς αὐτῶν κατὰ μέρη διαιρέσεως καὶ κατατάξεως. Γενικώτερον καλεῖται οὕτως ὁ Ἰουστινιάνειος κῶδιξ (ἡ νομοθεσία), code Justinien.

πανδημεὶ [ἐπίρ. τοῦ πάνδημος] ὅλοι ὁμοῦ, ἀθρόως, en masse, en foule, ἤτοι μὲ ὅλον τὸν ὄχλον, avec tout le peuple; μὲ ὅλον τὸν στρατόν, avec toute l'armée = πανστρατιᾷ.

πανδημία, ας, ἡ· pandémie (πᾶς, παντός, tout καὶ δῆμος, peuple) n. f. [ἰατρ.] ἀσθένεια προσβάλλουσα ἅπαντας σχεδὸν τοὺς κατοίκους τόπου τινός.

πανδημικός, ή, όν· pandémique, adj. ὁ ἔχων τὸν χαρακτῆρα πανδημίας· ‖ νόσος πανδημική, maladie pandémique.

πάνδημος, ος, ον· ὁ ἐν ὅλῳ τῷ δήμῳ συμβαίνων, μὲ ὅλον τὸν δῆμον, τὸν ὄχλον, ἤτοι πάγκοινος universel, elle, adj. γενικός, général, ale, adj. κοινός, commun, une, adj. δημόσιος, public, ique, adj. ὅθεν δημοτελής, πομπώδης, ἐπίσημος, solennel, elle, adj.

πανδήμως [ἐπίρ.] ἤτοι μεθ' ὅλου τοῦ δήμου, τοῦ ὄχλου, κατὰ τρόπον πάνδημον, universellement, adv. δημοσίως, publiquement, adv. δημοτελῶς, πομπωδῶς, ἐπισήμως, solennellement, adv.

πανδοῦρα, ἡ· pandure, n.f. μουσικὸν ὄργανον ἔχον τέσσαρας διπλᾶς χορδάς, Πολυδ. 4, 60, σύνηθες τοῖς Ἀσσυρίοις, γαλ. mandore, n. f. ἰταλ. pandura.

πανδοχεῖον, είου, τό· βλ. ξενοδοχεῖον· οἴκημα ἐν ᾧ οἱ ὁδοιπόροι εὑρίσκουσι κατοικίαν καὶ τροφὴν ἐπὶ πληρωμῇ, auberge, n. f. hôtellerie, n. f.

πανδοχεύς, έως, ὁ· βλ. ξενοδόχος· τὸ διευθύνων τὸ πανδοχεῖον, aubergiste, n. m. hôtelier, ère; hôte, n.

πανδρειά, ᾶς, ἡ [δημ.], γάμος, mariage, n. m. βλ. ὑπανδρεία· ‖ κόρη (κορῆτσι) τῆς παντρειᾶς = παρθένος γάμου ὡριαία, ἤτοι παρ-

θένος εἰς ὥραν γάμου, παρθένος ἐπίγαμος, fille nubile (mariable).

πανδρεμένος, η, ον [δημ.], ὑπανδρευμένος, marié, ée.

πανδρεύω, κτλ. [δημ.] ὑπανδρεύω, κτλ.

πανδρολόγημα, ατος, τὸ [δημ.] [συνήθ. πληθ.] αἱ διαπραγματεύσεις περὶ γάμου, négociations de mariage; κοινῶς ἡ προξενειά, σχέδια γάμου, projets de mariage.

πανδρολογῶ (έω), μέλ. ήσω [δημ.] καὶ προξενεύω, διαπραγματεύομαι γάμον, περὶ γάμου ὁμιλεῖν, négocier (ménager) un mariage, marier. § [μέσ.] -οῦμαι, ἐπιζητῶ νὰ νυμφευθῶ (ὑπανδρευθῶ), chercher à se marier; [ἐν γένει ἐπὶ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς] σύζυγον ζητῶ, cherher femme (mari).

πανελεύθερος, ος, ον· ἐντελῶς ἐλεύθερος, tout à fait libre, ἀνεξάρτητος, indépendant, e.

πανελλήνιον, ου, τό· panhellénion, n.m. ὁλόκληρον τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, toute la nation hellénique.

πανελλήνιος, ος, ον· ἀπὸ πάντας τοὺς Ἕλληνας, de tous les hellènes; ἀπὸ ὅλην τὴν Ἑλλάδα, de toute la Grèce; panhellénique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ ὅλην τὴν Ἑλλάδα· || πανελλήνια συμφέροντα, intérêts panhelléniques.

πανένδοξος, ος, ον· ἐντελῶς ἔνδοξος, περίφημος, ὁ λίαν ἔνδοξος, très-glorieux, euse.

πανεπιστημεῖον, ου, τό. βλ. **πανεπιστήμιον.**

πανεπιστημιακός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὸ πανεπιστήμιον, τοῦ πανεπιστημίου, d'université; universitaire, adj. || πανεπιστημιακαὶ σπουδαί, études universitaires; || πανεπιστημιακὸς καθηγητής, professeur de l'université (=universitaire, n. m.).

πανεπιστήμιον, ου, τό· université, n. f. Δύο τινὰ σημαίνοντα διὰ τῆς λέξεως, τὸ σύνολον τῶν διδασκόντων καὶ διδασκομένων ἐπιστήμας καὶ αὐτὸ τὸ ἀνώτατον ἐκπαιδευτικὸν ἵδρυμα, ἐνῷ ἐπιστημονικῶς παιδεύονται καὶ διαπλάσσονται οἱ πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῆς μέσης παιδεύσεως παρεσκευασμένοι. Πᾶσα λοιπὸν ἐπιστήμη διδάσκεται ἐν τοῖς τοιούτοις ἱδρύμασι. Τὸ Πανεπιστήμιον οὔτε ἁπλοῦν εἶνε οὔτε περὶ ἓν εἶδος παιδεύσεως στρέφεται ἀλλὰ καὶ ἄθροισμα σχολῶν εἰδικωτέρων εἶνε καὶ περὶ τὴν μετάδοσιν ποικίλων ἐπιστημονικῶν γνώσεων ἀσχολεῖται, εἶνε δηλαδὴ τὸ σύνολον πάσης ἐπιστημονικῆς παιδεύσεως. Ἡ περὶ τὰ τῆς θρησκείας ἐπιστημονικὴ παίδευσις, ἡ φιλοσοφία, φυσικαὶ ἐπιστῆμαι καὶ πᾶσα φιλολογία, ἡ τοῦ δικαίου καὶ τῶν νόμων διδασκαλία, ἡ κατὰ τῶν νοσημάτων καθόλου καὶ πρὸς διατήρησιν τῆς ὑγείας τοῦ ἀνθρώπου ἐργασία, ταῦτα εἶνε συλλήβδην τὰ ἀπασχολοῦντα διδάσκοντας καὶ διδασκομένους.

πανεπιστημοσύνη, ης, ἡ· βλ. **πανδαημοσύνη,** savoir universel; omniscience, n. f.

πανεπιστήμων, ονος, ὁ· ὁ τὰ πάντα ἐπιστάμενος, qui sait tout; ὁ ἐντριβὴς εἰς ὅλας τὰς ἐπιστήμας, versé dans toutes les sciences.

πανέρημος, ος, ον [δημ.], βλ. **παντέρημος.**

πανέρι, τὸ [δημ.], βλ. **παναῖρι,** κτλ.

πανευδαίμων, ων, ον, καὶ

πανευτυχής, ής, ές· ὁ λίαν εὐτυχής, εὐτυχέστατος, très-heureux; εὐτυχισμένος, fortuné, ée, adj.

πάνζευγμα, ατος, τό· équipage, n. m. τὸ σύνολον ἐζευγμένης ἁμάξης, ἤτοι οἱ ἵπποι, ὁ ἡνίοχος, αἱ σαγαί, ἡ ἅμαξα, κτλ.

πανηγύρι, τὸ [δημ.], βλ. πανήγυρις.

πανηγυρίζω, μέλ. ίσω· συντελῶ, ἐπιτελῶ, πανήγυριν, célébrer [une fête]; ἑορτάζω, fêter; ἑορτάζω, πανηγυρίζω, solenniser; καὶ γενικῶς παρευρίσκομαι εἰς δημοσίαν πανήγυριν, être en fête (publique) prendre part à une fête, à une foire. § ἐπαινῶ πολύ, louer beaucoup; πλέκω τὰ ἐγκώμια τινός, ἐγκωμιάζω, vanter; διὰ τῶν ἐπαίνων ἀνυψῶ μέχρι νεφῶν, porter aux nues; ἐξυμνῶ, ὑπεραίρω, exalter; ὑπερεπαινῶ, prôner.

πανηγυρικός, ή, όν, ἐπίσημος, δημοτελής, solennel, elle, adj. πομπώδης, pompeux, euse. § ἀφορῶν τὴν πανήγυριν, τὴν ἑορτήν, de fête panégyrigue, adj. § [οὐσ.] λόγος ἐπίσημος, discours solennel; ὁ πανηγυρικὸς (τῆς ἑορτῆς), panégyrique, n. m. βλ. ἐγκώμιον, éloge, n. m. || **πανηγυρικός,** panégyrique, ἐκαλεῖτο τὸ κατ' ἀρχὰς λόγος ἐκφωνούμενος εἰς τὰς ἑορτὰς καὶ πανηγύρεις, εἰς συνέλευσιν τοῦ λαοῦ πρὸς κοινόν τινα σκοπόν, δι' οὗ ἐξυμνεῖτο ἡ ἑορτή, ἡ πόλις, ἢ ὁ τόπος αὐτῆς, τὸ ἔθνος κτλ. Ἐν εὐρυτέρᾳ σημασίᾳ εἶτα ὁ ὅρος ἐσήμαινεν ἐγκωμιαστικὸν ἐν γένει. Περίφημος εἶνε ὁ ἐκ τῆς ἀρχαιότητος σωζόμενος πανηγυρικὸς τοῦ Ἰσοκράτους, ὅστις ὅμως οὐδέποτε ἐξεφωνήθη.

πανηγυρικῶς [ἐπίρ.] ἐπισήμως δημοτελῶς, solennellement, adv.

πανήγυρις, εως, ἡ· κοινῶς τὸ πανηγύρι, solennité, n. f. συνάθροισις τοῦ πλήθους εἰς κοινὴν ἑορτήν, ἑορτὴ δημοσία, fête publique (populaire); μετὰ μουσικῶν κτλ. festival, ale; [ἐκκλ. ἐν.] fête patronale, ἤτοι ἡ ὀνομαστικὴ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας ἑορτή. § [ἐμπορ. ἰδ.] ἐμπορικὴ πανήγυρις, foire, n. f. (= **ἀγορά**).

πανηγυρισμός, οῦ, ὁ· τὸ ἑορτάζειν, πανήγυριν τελεῖν, célébration [d'une fête;] solennisation, n. f. § —, τὸ ἐγκώμιον, éloge, n. m. glorification, n.f. § —, panégyrisme, n. m. ὕφος λόγου πρέπον εἰς πανηγυρικόν.

πανηγυριστής, οῦ, ὁ· ὁ ἐκφωνῶν τὸν πανηγυρικόν, δημόσιον ἐγκώμιον εἴς τινα, panégyriste, n. m. ὁ ἐγκωμιαστής, louangeur, n. m. prôneur, n. m. § **πανηγυριστής,** ὁ συνεορτάζων εἰς πανήγυριν, panégyriste, n. βλ. **πανηγυριώτης.**

πανηγυριώτης, ου, ὁ [δημ.] πανηγυριστής, panégyriste, n. ὁ παρευρισκόμενος, λαμβάνων μέρος εἰς πανήγυριν, qui assiste (prend part) à une fête; qui est de la fête; || οἱ πανηγυριῶται, les personnes de la fête = οἱ **πανηγυρισταί.**

πανημερεύω, μέλ. εύσω, ὅλην τὴν ἡμέραν διάγω πράττων τι ἢ μὲ τι ὅλην τὴν ἡμέραν διάγω, διέρχομαι (διάγω) ὅλην τὴν ἡμέραν, passer (être) toute la journée. § [ναυτ.] faire la garde, ἐκτελῶ ἐπὶ πλοίου φυλακὴν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν (ἐπὶ 24 ὥρας).

πανημερία, ας, ἡ [ἰδίως ναυτ.], service de la garde; ἡ ἐκτέλεσις 24 ὡρῶν ὑπηρεσίας ἐπὶ πλοίου.

πανθεϊσμός, οῦ, ὁ· panthéisme (πᾶν, tout καὶ Θεός, Dieu) n.m. θεωρία τοῦ ἑνιαίου τῆς ὑποστάσεως καθ' ἣν ὁ Θεὸς εἶνε τὸ πᾶν, théorie de l'unité de la substance d'après laquelle Dieu est tout.

πανθεϊστής, οῦ, ὁ, ἡ· panthéiste, n. ὀπαδὸς τοῦ πανθεϊσμοῦ, partisan du panthéisme.

πανθεϊστικός, ή, όν· ὁ ἔχων τὸν χαρακτῆρα τοῦ πανθεϊσμοῦ, panthéistique, adj. ὀπαδὸς τοῦ πανθεϊσμοῦ, panthéiste, adj.

πανθεϊστικῶς [ἐπίρ.], ὑπὸ ἔποψιν πανθεϊστικήν, au point de vue panthéistique; ὡς πανθεϊστής, en panthéiste.

πάνθεον, ου, τό· panthéon, n. m. ἐκαλεῖτο οὕτως ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ναὸς τῶν θεῶν. Περίφημος τοιοῦτος ὑπῆρχε καὶ σώζεται εἰσέτι ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ῥώμῃ, ἱδρυθεὶς ὑπὸ τοῦ Μάρκου Ἀγρίππα τῷ 25 ἢ 27 π. Χ. ἐπὶ τοῦ πεδίου τοῦ Ἄρεως· ἀπὸ τοῦ 607 χρησιμεύει ὡς ἐκκλησία καὶ καλεῖται la rotonda. Ἐν Παρισίοις ὑπάρχει οἰκοδόμημα τοιοῦτον μεγαλοπρεπές, ἱδρυθὲν τῷ 1764, ὅπερ ἐναλλὰξ ἐχρησίμευεν ὡς ναὸς καὶ ὡς ἡρῷον, ὁριστικῶς δὲ νῦν χρησιμεύει πρὸς ἐνταφιασμὸν ἐνδόξων ἀνδρῶν.

πάνθηρ, ηρος, ὁ· panthère, n. f. ζῶον ἄγριον τοῦ γένους τῶν αἰλουροειδῶν.

πανί, τὸ [δημ.] (ἀπὸ τοῦ πηνίου), ὕφασμα, étoffe, n.f. βλ. **ὀθόνη**, linge, n.m. toile, n.f. ‖ — βαμβακερόν, toile de coton, cotonnade, n. f. ὁ **χασές**, τὸ **τσίτι**, calicot, n. m. [τὸ λεπτότερον] **περκάλι**, percale, n. f. ‖ πανὶ λινόν toile [de lin]; linge, n.m. ‖ ἕνα κομμάτι πανί, un morceau de linge; ‖ σφογγίζω τι μὲ ἕνα πανί, essuyer une chose avec un linge; ‖ ἡ τσέπη του εἶνε πανὶ μὲ πανί, il n'a ni croix ni pile, ἤτοι δὲν ἔχει οὐδὲ λεπτὸν εἰς τὴν τσέπην του; ‖ ἔγεινε σὰν τὸ πανὶ [φρ.], il est devenu blanc comme un morceau de linge; ‖ εἶνε καὶ οἱ δύο των [ἀπὸ] ἕνα πανὶ [φρ.], ils sont de la même étoffe (du même acabit); l'un vaut l'autre; ‖ πανίον τυπωμένον, **τσίτιον**, toile en coton imprimée; ‖ πανίον πρὸς **ἐπισύνδεσιν** τῶν δεμάτων, toile d'emballage; ‖ πανίον δι' ἐπιδιόρθωσιν, toile pour raccommoder; ‖ ἓν τεμάχιον πανίου πρὸς ἐπισύνδεσιν, une pièce de toile d'emballage, de serpillière; ‖ πανίον δι' ἱστία, καραβόπανον, toile à voiles; ‖ πανίον ἰσχυρὸν μὲ γόμμα (μουσαμᾶς), toile de bougran; ‖ — διὰ σάκκους, toile à sacs, treillis; ‖ — στιλπνόν, μὲ γυαλάδα, toile de treillis; ‖ —, στρωματσόπανον, toile à matelas; ‖ — διὰ σινδόνας, toile à draps. § — τοῦ καραβιοῦ [πλοίου], βλ. **ἱστίον**, voile, n. f. ‖ πανὶ ἁπλωμένο, λυμένο, δεμένο, μουδαρισμένο, μαζωμένο, μολαρισμένο, κτλ. βλ. εἰς λέξιν **ἱστίον**· ‖ **πανὶ μὲ κοντάρι**· βλ. **λοίπαδος**· ‖ — τοῦ μαγειρειοῦ· βλ. **ἀντίνεμον**, masque; ‖ πανιὰ τοῦ τραβέρσου, μαγκιόρα, χαμηλά, τοῦ στράλιου· βλ. εἰς **ἱστίον**· ‖ βάλλω πανιά, προσθέτω ἱστία· βλ. εἰς **ἱστίον**· [πληθ.] πανιά, ἡ ἱστιοφορία, voilure, n. f. ‖ χάμνω πανί, faire une voile; βλ. **ἐκπετάω**· ‖ σηκόνομαι εἰς τὰ πανιὰ (βλ. **ἀπαίρω**), appareiller; ‖ χάμνω πανιά, mettre à la voile; συνώνυμον τοῦ σηκόνομαι εἰς τὰ πανιά· βλέπε **ἀπαίρω**, appareiller; ‖ στέκομαι **εἰς** τὰ πανιά, être (se tenir) en panne; **βλ. ἀκινητέω -ῶ· ἀνακωχεύω**· ‖ [καὶ μεταφ.] être prêt [à partir] = εἶμαι ἕτοιμος πρὸς ἄπαρσιν [ἀναχώρησιν]. § τὰ πανιὰ [βρέφους], les langes; les couches; ‖ ἀλλάζω τὰ πανιά, changer l'enfant de couches, remuer l'enfant. § [ναυτ.]—(τοῦ δρομομέτρου)· βλ. **πρόμετρον**, houache, n. f.

πανιάζω, μέλ. άσω [δημ.], γίνομαι λευκὸς ὡς τὸ πανίον (ἡ ὀθόνη), devenir [blanc] comme du linge.

πανίερος, ος, ον· ἱερώτατος [εὔχρ. τὸ ὑπερθ.], πανιερώτατος, très-saint; très-sacré; [ὡς τίτλος ἰδ.] πανιερώτατος, révérendissime; Sa Grandeur.

πανιερότης, ητος, ἡ [ὡς τίτλος] Grandeur, n. f.

πανίζω, μέλ. ίσω [δημ.] καθαίρω διὰ μάκτρου, écouviller; écouvillonner; καθαρίζω [τὸν φοῦρνον], nettoyer [le four].

πανίζω [διάλ. Οἰνόης] λαμβάνω χρῶμα πανίου, ὠχριῶ, ἀσπρίζω.

πανικά, τὰ [δημ.] ἐν γένει τὰ διάφορα ἐκ βάμβακος καὶ λινοῦ ὑφάσματα, αἱ διάφοροι ὀθόναι, linge, n.m. lingerie, n. f. toilerie, n.f. ‖ ἔμπορος πανικῶν [marchand] linger, n. m. [marchand] toilier, n. m.

πανικός, ή, όν· panique, adj. αἰφνίδιος φόβος καταλαμβάνων ἄτομον, λαὸν ἢ στρατόν, ὅστις τὸν κάμνει νὰ μὴ ἀντιλαμβάνηται τὴν πραγματικὴν θέσιν ἐν ᾗ εὑρίσκεται· ‖ —, οῦ, ὁ· φόβος, τρόμος προερχόμενος ἄνευ σπουδαίας αἰτίας, panique, n. f. ‖ πανικὸς τρόμος, une terreur panique.

πάνινος, η, ον [δημ.] βλ. **ὀθόνινος**.

πανιόλι, τὸ καὶ **πανιόλα** [ναυτ. δημ.] paraclose, n. f. βλ. **ἐπιφράκτης**.

πανίστρα, ας, ἡ [δημ.] καὶ

πάνιστρον, ου, τὸ [δημ.], τὸ μάκτρον, torchon, n. m. **βλ. καὶ πᾶνα**.

πανίσχυρος, ος, ον· ὁ πάνυ ἰσχυρός, δυνατός, ὁ ἔχων μεγάλην ἰσχύν, tout-puissant, e; ὅθεν μεταφ. ὁ τὰ πάντα δυνάμενος.

πανίτικος, ὁ [δημ.], ὁ πάνινος, βλ. **ὀθόνινος**, de toile.

παννυχὶ [ἐπίρ.], καθ' ὅλην τὴν νύκτα, pendant toute la nuit.

παννυχίζω, μέλ. ίσω, διέρχομαι τὴν νύκτα χωρὶς νὰ κοιμηθῶ, passer la nuit sans

dormir ; faire nuit blanche ; ὁλονυχτίζω, διανυχτερεύω, ἀγρυπνῶ, veiller.

παννύχιος, ος καὶ α, ον· ὁ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς διαρκῶν, qui dure toute la nuit.

παννυχίς, ίδος, ἡ· γενικῶς ἀγρυπνία διαρκοῦσα ὅλην τὴν νύκτα ἢ ἀγρυπνία γινομένη τὸ πρὸ τῆς ἑορτῆς ἑσπέρας, ὁλονυχτία, ὅθεν ἀγρυπνία, ὁλονυκτία, veillée, n.f. βλ. καὶ **νυκτέρι.** ‖ —, νυχτερινὴ ἑορτή, ἢ ἑορτὴ διαρκοῦσα καθ' ὅλην τὴν νύκτα, fête de (qui dure toute la) nuit ; [ἐν.] νυχτερινὴ εὐωχία, réveillon, n. m. (ἰδίως τὰ Χριστούγεννα).

πανοικεὶ [ἐπίρ.], μεθ' ὅλης τῆς οἰκογενείας, avec toute la famille ; σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ, avec toute la maison, κοινῶς μὲ ὅλο τὸ σπητικό.

πανοίκιος, ος, ον· καὶ

πάνοικος, ος, ον· μεθ' ὅλης τῆς οἰκογενείας, avec toute la famille ; σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ, avec toute la maison ; κοινῶς μὲ ὅλο τὸ σπητικό.

πανοικτίρμων, ων, ον, γεν. ονος, ὁ πολὺ οἰκτίρμων, πολυεύσπλαχνος, très-miséricordieux.

πανόλβιος, ος, ον· ὁ πάνυ εὐτυχής, μακαριστός, tout à fait heureux, euse ; très-heureux, fort à son aise.

πανολέθριος, ος, ον· ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ **πανωλέθριος·** βλ. λέξιν.

πανόμοιος, ος, ον, ὁ ἐντελῶς ὅμοιος τινί, tout-à-fait semblable (pareil), ὁμοιότατος· ‖ —, τέλειος εἰς τὸν ἀπεικασμὸν ἢ τὴν μίμησιν γραφῆς, fac-similaire, adj. ‖ ἀντίγραφον πανόμοιον, copie fac-similaire.

πανομοιότυπον, ου, τό· fac-similé, n. m. (προφ. lé) (ἐκ τοῦ λατ. facere, faire καὶ simile, ὅμοιον πρᾶγμα, chose semblable) ; ἀντίγραφον, copie, ἀκριβὴς ἀναπαράστασις, reproduction exacte ; ‖ τὸ πανομοιότυπον εἰκόνος, γραφῆς, ὑπογραφῆς, le fac similé d'un tableau, d'nne écriture, d'une signature ; [πληθ.] πανομοιότυπα, des fac-similés.

πανομοιότυπος, ος, ον, ἀντιγεγραμμένος (ἀπομιμημένος) ἐπακριβῶς, copié (imité) exactement ; fac-similé, ée.

πανομοιοτυπῶ (έω), πέλ. ώσω, fac-similer, ἀναπαριστάνω κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, χάμνω πανομοιότυπον, faire un fac-similé.

πανοπλία, ας, ἡ· armure, n. f. **καθοπλισμός,** ὁ· τὸ σύνολον τῶν ἀμυντηρίων ὅπλων armes défensives), ἅτινα ἐχρησίμευον νὰ προφυλάττωσι τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ἵππον του, εἴς τε τοὺς ἀρχαίους καὶ τοὺς νεωτέρους χρόνους. § **πανοπλία,** armure, n. f. λέγεται τὸ σύνολον τῆς σιδηροφράκτου ἐνδυμασίας ἥντινα ἔφερον οἱ ἱππόται. Αὕτη συνέκειτο ἀπὸ τὸ **κράνος** (**περικεφαλαίαν,** casque), τὸ **γεῖσον** (visière), τὴν **παραγναθίδα** (mentonnière), τὸ **περιτραχήλιον** (gorgerin), τὸ **ὑποδέραιον** (hausse-col), τὸ **σωσάνιον** (épaulière), τὸν **βραχιονιστῆρα** (brassard), τὸν **θώρακα** (cuirasse), τὸ **ἐπαγκώνιον** (cubitière), τὴν **χειρίδα** (gantelet), τὸ **ἐπιμήριον** cuissot), τὸ **στέλμα** (brague), τὸ περιμήριον (cuissard), τὸ ἐπιγονάτιον (genouillère), τὸ περικνήμιον (grève), καὶ τὰ σιδηρωτὰ ὑποδήματα (heuses). § πανοπλία, panoplie, n. f. λέγεται ὁ πλήρης ὁπλισμὸς τοῦ ἱππότου· βλ. ἀνωτέρω armure. Σήμερον καλεῖται πανοπλία (panoplie), συλλογὴ διαφόρων ὅπλων καὶ τροπαίων τακτοποιημένων εἴς τινα τοῖχον, ἢ εἰς ἐπὶ τοῦτο προητοιμασμένον σανίδωμα ἀρτώμενον ἐκ τοῦ τοίχου.

πάνοπλος, ος, ον· ὁ ἐντελῶς ὡπλισμένος, ὁ ὡπλισμένος ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, armé de toutes pièces ; armé jusqu'aux dents, κοινῶς ὡπλισμένος ἕως εἰς τὰ δόντια.

πανόπτης, ου, ὁ· ὁ τὰ πάντα βλέπων, qui voit tout.

πανόραμα, ατος, τό· panorama, n. m. εὐρεῖα εἰκὼν τοποθετημένη οὕτως ὥστε ὁ θεατὴς νὰ βλέπῃ ταύτην τοποθετούμενος ἐπὶ ὑψηλοῦ μέρους. Κατ' ἐπέκτασιν ἔκτασις τοπείου ἥντινα βλέπει τις ἱστάμενος εἰς ὑψηλόν τι σημεῖον· [μεταφρ.] πλῆθος ἀντιχειμένων ἀπεικονιζομένων διὰ τῆς φαντασίας.

πανοραματικός, ή, όν· panoramatique ou panoramique, adj. παρουσιάζων τὴν ὄψιν πανοράματος, qui offre l'aspect d'un panorama ; ‖ θέα πανοραματική, vue panoramique; ‖ πανοραματικὴ διόπτρα, lunette panoramatique.

πανόσιος, α, ον, ὁ ἐντελῶς ὅσιος [εὐχρ. τὸ ὑπερθ. ὡς τίτλος πανοσιώτατος], αἰδέσιμος, révérend, e, très-révérend ; σεβασμιώτατος, révérendissime, τίτλος ἀπονεμόμενος τοῖς ἐπισκόποις, ἀρχιεπισκόποις καὶ λοιποῖς ἀνωτέροις κληρικοῖς.

πανοσιότης, ητος, ἡ [ὡς τίτλ.] ἱερατικός, révérence, n. f. ‖ τί ἐπιθυμεῖ ἡ ὑμετέρα πανοσιότης; que désire votre révérence ?

πανοῦκλα, ας, ἡ [δημ.], λοιμός. βλ. πανώλης, peste, n. f. ‖ — νὰ τὸν φάῃ (νὰ τὸν κόψῃ) ! [κατάρα], le peste soit de lui ! ‖ προσεβλήθη ἀπὸ τὴν πανοῦκλαν, il est frappé de la peste ; ‖ [μεταφ.] γυνὴ πολὺ ἄσχημη, femme très-laide; laidasse, n. f. τέρας, monstre, n. m. ‖ ἀπ' ἔξω χοῦχλα κι' ἀπὸ μέσα πανοῦκλα [παροιμ.], tête de seigneur et corps de gueux=belle montre et peu de rapport, καλὴ μὲν ὄψις, ἐν δὲ δειλαῖαι φρένες.

πανουκλιάζω, μέλ. ιάσω [δημ.], προσβάλλομαι ἀπὸ πανοῦχλαν (πανώλην), être atteint, de (avoir) la peste ; ‖ πανουκλιασμένος, atteint de la peste ; βλ. **λοιμόβλητος,** η, ον· pestiféré, ée, adj.

πανουκλιάρης, α, ικον [δημ.], πανωλόβλητος, **λοιμόβλητος,** pestiféré, ée ; πανουκλιασμένος, η, ον.

πανουργεύομαι καὶ πανουργέω, πανοῦργος εἰμι, ἀπατεών, εἶμαι εἰς κατάστασιν νὰ κάμω ὅλα τὰ πρὸς ἀπάτην, χρῶμαι πανουργίᾳς, user de malice ; πανούργως φέρομαι, πράττω τι μετὰ πανουργίας, agir avec ruse ; ruser ; δολοπλοκῶ, μηχανεύομαι, machiner.

πανουργία, ας, ἡ· ἀπάτη, δόλος, ruse, n. f. πανουργία, δολιότης, finesse, n. f. πα-

νουργία, astuce, n. f. κακοήθεια, malice, n.f. πανουργία, ἀπάτη, δόλος, fourberie, n. f. matoiserie, n. f.

πανοῦργος, ος, ον· ἐπιτήδειος νὰ πράξῃ πᾶν ἔργον καλὸν ἢ κακόν, δόλιος, rusé, ée, adj. πανοῦργος, astucieux, euse, adj. κακοήθης, malin, ine, adj. κακεντρεχής, malicieux, euse, adj. πανοῦργος, matois, e, adj.

πανούργως [ἐπίρ.], μετὰ δόλου (πανουργίας), avec ruse; πανούργως, astucieusement.

πανσεβάσμιος, ος, ον· τοῖς πᾶσι σεβάσμιος, λίαν σεβάσμιος, très-vénérable.

πανσέληνος, ου, ἡ· pleine lune ; || εἶνε πανσέληνος, la lune est dans son plein.

πάνσεπτος, ος, ον· ὁ ὑπὸ πάντων σεβόμενος, τιμώμενος, très-vénéré, ée ; très-auguste.

πανσὲς, ὁ [ξεν.], pensée, n. f. violette tricolore.

πανσθενής, ής, ές· λίαν δυνατός, δυνατώτατος, très-fort ; || παντοδύναμος, tout-puissant.

πανσλαυϊκός, ή, όν· panslaviste, adj. σχετιζόμενος μὲ τὸν πανσλαυϊσμόν· || τάσεις πανσλαυϊκαί, tendances panslavistes.

πανσλαυϊσμός, οῦ, ὁ· panslavisme, n.m. πολιτικὸν σύστημα οὗτινος ἀρχὴ εἶνε ἡ συνένωσις ὅλων τῶν σλαυϊκῶν φυλῶν.

πανσλαυϊστής, οῦ, ὁ, ἡ· panslaviste, n. ὀπαδὸς τοῦ πανσλαυϊσμοῦ, partisan de panslavisme.

πανσοφία, ας, ἡ· ἡ μεγάλη σοφία, grand savoir ; ἀνωτάτη σοφία, sagesse suprême. § πανσοφία· βλ. πανδαημοσύνη. omniscience, n. f. § —, pansophie, n. f. science universelle.

πανσοφικός, ή, όν· pansophique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν πανσοφίαν· || ἀξιώσεις πανσοφικαί, prétentions pansophiques.

πάνσοφος, ος, ον· ὁ πολὺ σοφός, σοφώτατος très-savant ; très-sage ; [κωμ.] doctissime. § πάνσοφος· βλ. πανδαήμων, omniscient, ente. § —, pansophe, adj. qui sait tout; [οὐσ.] un pansophe.

πανσόφως [ἐπίρ.], λίαν σοφῶς, très-sagement ; σοφώτατα, savamment, adv.

πανσπερμία, ας, ἡ· μίξις ἀφ' ὅλων τῶν σπερμάτων, mélange très-varié [de personnes]; σωρὸς ἀνθρώπων, ramas, n. m. σωρεία, συρφετὸς ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων, ramassis, n. m.

πανσπερμία, ας, ἡ· panspermie, n. f. ou panspermisme, n. m., δόγμα καθ' ὃ ἡ ἀτμοσφαῖρα, τὰ ὕδατα, τὸ ἔδαφος καὶ ἡ ἐπιφάνεια τῶν στερεῶν σωμάτων βρίθουσι μικροσκοπικῶν σπόρων, ὧν ἡ παρουσία ἐξηγεῖ τὰς ζυμώσεις, τὰς σήψεις καὶ τὰς ἀσθενείας.

πανσπερμικός, ή, όν· panspermique, adj. [φυσιολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν πανσπερμίαν.

πανσπερμιστής, οῦ, ὁ· panspermiste, n. m. ὀπαδὸς τῆς πανσπερμίας.

πανστρατιᾷ [ἐπίρ.], μὲ ὅλον τὸ στράτευμα, avec toute l'armée.

πανστρατιά, lansdsturm, n. m. Ἐν Γερμανίᾳ ἡ πανστρατιὰ σύγκειται ἐξ ὅλων τῶν ἀνδρῶν ἡλικίας 17 μέχρι 45 ἐτῶν, τῶν μὴ ἀνηκόντων οὔτε ἐν τῷ στρατῷ οὔτε ἐν τῷ ναυτικῷ. Διαιρεῖται εἰς 2 μέρη· τὸ πρῶτον περιλαμβάνει τὰς κλάσεις ἀπὸ τῆς ἡλικίας τῶν 17 μέχρι 39 ἐτῶν καὶ ἀποτελεῖται σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἐξ ἀγυμνάστων ἀνδρῶν, τὸ δὲ δεύτερον περιλαμβάνει τὰς κλάσεις ἀπὸ τῆς ἡλικίας τῶν 39 μέχρι τῶν 45 ἐτῶν, ἤτοι ἐξησκημένους στρατιώτας, ἀποτελοῦντας εἰδικὰ σώματα. Ἡ ἐν Γερμανίᾳ πανστρατιὰ δύναται νὰ συγκριθῇ μὲ τὴν ἐφεδρείαν **τῆς ἐθνοφρουρᾶς** ἐν Γαλλίᾳ (réserve de l'armée territoriale). Ἡ πανστρατιὰ προσκαλεῖται μόνον ἐν καιρῷ πολέμου ἐὰν αἱ περιστάσεις τὸ καλοῦσι.

πάντα [ἐπίρ.], πάντοτε, ἀεί, ἀείποτε, toujours ; || διὰ πάντα, pour toujours ; à jamais; || πάντα καὶ διὰ πάντα, quoi qu'il en soit ; en tout cas ; || μιὰ [φορὰ] διὰ πάντα, une fois pour toutes ; une bonne fois.

πάντα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], βλ. **μπάντα.**

παντακράτος [ἐπίρ. διαλ. Ἠπείρου], παντάπασι.

παντελόνι, τὸ [δημ.], pantalon, n. m. βλ. **περισκελής.**

παντάναξ, ανακτος, ὁ· ὁ ἄρχων τοῦ παντός, ὁ ἄναξ. ὁ βασιλεὺς τοῦ σύμπαντος, roi de l'univers.

παντάνασσα, ανάσσης, ἡ· ἡ ἄνασσα· ἡ βασίλισσα τοῦ σύμπαντος, reine de l'univers; ἡ Παναγία.

παντάπασι(ν) [ἐπίρ.], διόλου, παντελῶς, ἐντελῶς, tout-à-fait ; ἐντελῶς, complètement, adv. καθ' ὁλοκληρίαν, entièrement, adv. ἀπολύτως, absolument, adv. § [συνήθ. μετ' ἀρνήσ.] ποσῶς, διόλου, point du tout ; κατ' οὐδένα τρόπον, καθόλου, οὐδαμῶς, nullement, adv. δι' ὅλου, du tout ; κατ' οὐδένα λόγον, le moins du monde ; || δὲν ἐταράχθη παντάπασι, il ne se déconcerta pas du tout.

παντάρφανος, η, ον [δημ.], βλ. **πεντάρφανος.**

πανταχόθεν [ἐπίρ.], ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, de toute part ; de tout côté ; de tous les côtés ; || κόσμος ἄπειρος συνέρρεε ἐκεῖ πανταχόθεν, un monde immense y accourait de toutes parts.

πανταχόσε [ἐπίρ.], ἀπ' ὅλα τὰ μέρη· βλ. **πανταχόθεν.**

πανταχοῦ [ἐπίρ.], partout, adv. εἰς ὅλα τὰ μέρη, en tout lieu ; || τὸν ζητῶ πανταχοῦ, je le cherche de tous côtés ; de tous les côtés. § **πανταχοῦ παρὼν** (-οῦσα), omniprésent, ente, adj. présent en tout lieux; || ὁ Θεὸς εἶνε πανταχοῦ παρών, Dieu est présent partout ; Dieu est omniprésent ; || τὸ πανταχοῦ παρεῖναι, ἡ πανταχοῦ παρουσία, omniprésence, n.f. présence en tous lieux.

πανταχοῦσα, ας, ἡ [δημ.] ἐκτεταμένη ἐπιστολή, περιλαμβάνουσα δυσαρέστους εἰδήσεις ἢ ἐπιπλήξεις, longue lettre [de reproches, etc] ἢ kirielle de reproches.

παντελής, ής, ές· όλος τέλειος, τελειωμένος, πλήρης, complet, ète, adj. ὁλόκληρος, entier, ère, adj.

παντελῶς [ἐπίρ.] βλ. παντάπασι.

παντέμμορφος, η, ον [διάλ. Οἰνόης] πανεύμορφος, πανώρηος.

παντεπόπτης, ου, ὁ· ὁ τὰ πάντα βλέπων (ἐποπτεύων), qui voit (qui veille à) tout.

παντέρα, ἡ [διαλ. Οἰνόης] παντιέρα, σημαία.

παντέρημος, ος, ον· ὁ ἐντελῶς ἐγκαταλελειμμένος [ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον], complétement délaissé (abandonné); ὁ ἐντελῶς ἔρημος, tout à fait désert, e; ὁ ἀπηλπισμένος, désolé, ée, adj.

παντερόλι, τὸ [δημ. ναυτ.] penon, n. m. βλ. **ἀνεμοδείκτης.**

παντεσπάνι, τὸ [δημ. ξεν.], εἶδος ζυμαρικοῦ, espèce de pâtisserie; pâte à biscuit; pain d'Espagne.

παντεχνία, ας, ἡ· ἐπιδεξιότης εἰς ὅλας τὰς τέχνας, habileté dans tous les métiers.

πάντεχνος, ος, ον· ἐπιδέξιος πρὸς ὅλας τὰς τέχνας, habile dans tous les métiers.

παντεχούμενος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ προσδοκῶν τι, ἐλπίζων.

παντέχω [δημ.], βλ. **ἀπαντέχω.**

παντέχω [διάλ. Ἠπείρου], προσδοκῶ, περιμένω, ἐλπίζω, ἀπεκδέχομαι· βλ. **ἀπαντέχω.**

παντζάρι, τὸ [δημ.], betterave, n. f. βλ. **κοκκινογοῦλι·** || ἔγεινε κόκκινος σὰν παντζάρι, il rougit jusqu'au blanc des yeux.

πάντη [ἐπίρ.], καθ' ὁλοκληρίαν, entièrement; ἐντελῶς, tout-à-fait; ὁλοκλήρως, ἐντελῶς, tout, toute; || εἶνε πάντη περιττόν, c'est tout-à-fait inutile; || εἶνε πάντη διάφορον, c'est tout autre chose; || εἶνε πάντη ἀδύνατον, νά, il est de toute impossibilité de. § [ναυτ.] πάντῃ κοινῶς μπάντου (à main) tout ou en bande, λέγεται ἐπὶ σχοινίου, ἁλύσεως, δεσμοῦ, κτλ. ἀφισμένου χαλαροῦ.

παντιέρα, ας, ἡ [δημ.]· βλ. **μπαντιέρα.**

παντογνώστης, ου ὁ· ὁ τὰ πάντα γνωρίζων, qui sait tout [θεολ.] omniscient ente, adj. ὁ πανδαήμων.

παντογράφος, ου, ὁ· βλ. ὁμοιογράφος.

παντοδαπός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερ. ώτατος) παντὸς γένους, παντὸς εἴδους, de toute espèce, de toute sorte; παντοῖος ποικίλος, varié, ée; βλ. καὶ ποικίλος.

παντοδυναμία, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ παντοδυνάμου, toute-puissance, n. f. [θεολ. ἰδ.] omnipotence, n. f. || ἡ παντοδυναμία εἶνε μία τῶν ἰδιοτήτων τοῦ Θεοῦ, l'omnipotence est un des attributs de Dieu. § —, omnipotence = autorité absolue.

παντοδύναμος, ος, ον· ὁ τὰ πάντα δυνάμενος, tout-puissant [θεολ.] omnipotent, ente, adj. || ὁ παντοδύναμος Θεός, Dieu tout-puissant; Dieu omnipotent. § —, omnipotent, dont l'autorité est absolue.

παντοειδής, ής, ές, ὁ παντὸς εἴδους, ὁ πάσης μορφῆς, de toute sorte; παντοῖος, ποικίλος, varié, ée, adj.

παντοειδῶς [ἐπίρ.], καθ' ὅλους τοὺς τρόπους, de toute manière; de toutes les façons.

πάντοθεν [ἐπίρ.], ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη· βλ. **πανταχόθεν.**

πάντοιος [διάλ. Ἠπείρου], παντοῖος καὶ ὡς ὕβρις εἰς τὴν φράσιν «ὁ τέτοιος καὶ ὁ πάντοιος».

παντοῖος, οία, οἷον, παντὸς εἴδους, de toute sorte; de toute espèce; παντοδαπός, ποικίλος, varié, ée, adj. || [οὐδ. οὐσ.] παντοῖα [ἐφημερίδος], τὰ ποικίλα, mélanges; τὰ διάφορα, variétés; || ὡμίλησαν περὶ παντοίων, ils ont parlé de choses et autres.

παντοιόσχημος, ος, ον· omniforme, adj. ἐπιδεκτικὸς εἰς τὸ λαμβάνειν διαφόρων εἰδῶν σχήματα.

παντοιοτρόπως [ἐπίρ.], βλ. παντοειδῶς.

παντοίως [ἐπίρ.] τοῦ **παντοῖος·** διὰ παντὸς τρόπου, παντοιοτρόπως.

παντοκρατορία, ας, ἡ· ἡ ἐξουσία καὶ δύναμις τοῦ παντοκράτορος, ἡ ὑπερτάτη δύναμις, puissance suprême; ἡ **παντοδυναμία,** toute-puissance, n. f. omnipotence, n. f.

παντοκράτωρ, ορος, ὁ· ὁ τὰ πάντα ἐξουσιάζων, παντοδύναμος, tout-puissant; omnipotent, n. m. § [οὐσ.] ὁ ἐξουσιαστὴς τοῦ παντός, ὁ ἐξουσιαστὴς τοῦ σύμπαντος, le maître de l'univers; ὁ παντοδύναμος, le Tout-Puissant = ὁ Θεός, ὁ πλάστης τοῦ κόσμου, le Créateur.

παντολμία, ας, ἡ· θάρρος ἢ τόλμη εἰς τὸ ἐπιχειρῆσαι πάντα, audace capable de tout.

πάντολμος, ος, ον· τολμηρὸς εἰς πάντα, audacieux, euse; capable de tout; téméraire.

παντομίμα, ας, ἡ· pantomime, n. f. λέγεται θεατρικὴ παράστασις ἄνευ λέξεων, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἡ πρᾶξις παρίσταται μόνον διὰ μιμικῶν κινήσεων καὶ σχημάτων, συνδέεται δὲ συνήθως μετὰ μουσικῆς καὶ ὀρχήσεως.

παντομιμικός, ή, όν· pantomimique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν παντομίμαν, qui appartient à la pantomime; || χορὸς παντομιμικός, danse pantomimique.

παντόμιμος, ος, ον· ὁ πάντα ἢ πάντας μιμούμενος, qui imite tout; μιμητικός, imitateur, trice; || ὁ πίθηξ εἶνε ζῷον παντόμιμον, le singe est un animal pantomime (imitateur); || [οὐσ.] pantomime, n. ὑποκριτὴς ὅστις διὰ τῶν χειρονομιῶν, μιμήσεων, χοροῦ καὶ τεχνικῆς κινήσεως τοῦ σώματος αὐτοῦ παριστάνει χωρὶς νὰ ὁμιλῇ· «οἱ Ἰταλιῶται τὸν ὀρχηστὴν παντόμιμα καλοῦσι» Λουκ.

παντοπωλεῖον, είου, τό· τόπος ἔνθα πωλοῦνται διάφορα πράγματα· Πολυδ. 7, 16 καὶ παντοπώλιον, τανῦν τὸ κατάστημα τοῦ παντοπώλου, boutique d'épicier, κοινῶς τὸ **μπακάλικο,** épicerie, n. f.

παντοπώλης, ου, ὁ· ὁ παντὸς εἴδους πράγματα πωλῶν, qui vend des épiceries, épicier, n. m. κοινῶς ὁ **μπακάλης.**

παντοπῶλις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ παντοπώλου, épicière, n. f.

παντόρφανος, ος, ον· ὁ ὀρφανὸς ἐκ πατρὸς καὶ μητρός, orphelin de père et de mère; βλ. καὶ ὀρφανός.

πάντοτε [ἐπίρ.], toujours; ἀείποτε, ἀδιαλείπτως, ἐν παντὶ καιρῷ, de tout temps; ‖ διὰ πάντοτε, pour toujours; ἐς ἀεί, à jamais; à tout jamais; ‖ πάντοτε κλαίει, il ne fait que pleurer; ‖ εἶνε πάντοτε εὔθυμος, il est toujours gai.

παντορροϊκὸν σύστημα, tout à l'égout, καθ' ὃ ἅπασαι αἱ τῶν πόλεων ἀκαθαρσίαι ῥίπτονται ἐν ταῖς ὑπονόμοις.

παντοτεινά, ἐπίρ. τοῦ παντοτεινός.

παντοτεινός, ή, όν· ἐν παντὶ καιρῷ, de tout temps; αἰωνίως, éternel, elle; διηνεκής, perpétuel, elle, adj. μόνιμος, permanent, e, adj. διαρκής, durable; ‖ δὲν εἴμεθα παντοτεινοί, nous ne sommes pas immortels. § [οὐδ. πληθ. ἐπίρ.] **παντοτεινά,** πάντοτε, toujours; αἰωνία, éternellement, adv. διηνεκῶς, διαρκῶς.

παντόφλα [δημ. ξεν.] βλ. **παντοῦφλα.**

παντοῦ (ἐπίρ. τοπ.] πανταχοῦ, πάντη, ἁπανταχοῦ, partout; ἐν παντὶ τόπῳ, en tout lieu.

παντοῦφλα, ας, ἡ [δημ. ξεν.] pantoufle, n. f. χουντοῦρα· βλ. **εὐμαρίς, ἐμβάς.**

παντοχή, ῆς, ἡ· βλ. **ἀπαντοχή.**

παντοχή, ῆς, ἡ [διαλ. Ἠπείρου], προσδοκία, ἐλπίς· βλ. ἀπαντοχή.

παντσοῦρι, τὸ [δημ.] βλ. **κλισιάς,** battant, fermeture· βλ. καὶ **παραθυρόφυλλον,** contrevent.

πάντως [ἐπίρ. τοῦ πᾶς] ἐν πάσῃ περιπτώσει, dans tous les cas, en tout cas; καθ' οἱονδήποτε τρόπον, de toute façon, de toute manière. § ἐν τῇ ἀποκρίσει, ἐξάπαντος, à coup sûr; βεβαιότατα, certainement, adv. § ἐντελῶς, tout-à-fait; ἀπολύτως, absolument, adv.

πάνυ [ἐπίρ.] πολύ, beaucoup, adv. πολύ, σφόδρα, fort, adv. πάρα πολύ, trés-fort; ‖ — **καλῶς,** très-bien, fort-bien = πολὺ καλῶς· ‖ — **ὀλίγοι,** un très petit nombre (d'hommes).

πανύμνητος, ος, ον· ὁ ὑπὸ πάντων ὑμνούμενος, célébré (louangé, chanté en hymne) par tous.

πανύστατος, η, ον· ὁ πάντων ἔσχατος, le dernier de tous.

πανώγραμμα, τὸ [δημ.], βλ. **ἐπανώγραμμα, ἐπιγραφή.**

πανωλεθρία, ας, ἡ· τέλειος ἀφανισμός, ruine complète; ἐξολόθρευσις, extermination, n. f. καταστροφή, catastrophe, n. f. ἀφανισμός, θραῦσις στρατοῦ, κατατρόπωσις, déconfiture, n. f.

πανωλέθριος, α, ον· ὁ **ἐπιφέρων τέλειον** ἀφανισμόν, ἐξολοθρευτικός, exterminateur, trice.

πανώλης, ους, ἡ· ὁ **λοιμός,** κοινῶς ἡ **πανοῦκλα,** peste, n. f. νόσος κατ' ἐξοχὴν λοιμώδης, παρέχουσα τὴν εἰκόνα τύφου καὶ συνοδευομένη ὑπὸ βουβώνων οἵτινες διαπυΐσκονται καὶ γαγγραινοῦνται. Ἐκτὸς τῶν βουβώνων φλεγμαίνουσι πολλάκις καὶ οἱ τραχηλιαῖοι καὶ μασχαλιαῖοι ἀδένες ἐπισυμβαίνουσι δὲ καὶ ἐκχυμώσεις ἐπὶ τοῦ δέρματος καὶ γάγγραιναι ἐπὶ τῶν κάτω ἄκρων τῶν γλουτῶν καὶ τοῦ τραχήλου, ἐνίοτε δὲ καὶ αἱμορραγίαι σπλάγχνων. Ἡ νόσος διαρκοῦσα περὶ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, ἀπολήγει ὡς ἐπὶ πλεῖστον εἰς θάνατον. Ἐν τῇ νεκροτομῇ καθορῶνται φλεγμοναί, διαπυήσεις καὶ γάγγραινα πάντων τῶν ἀδένων κατὰ διάφορον βαθμόν, ὑπεραιμώσεις καὶ ἐξαγγίσματα αἵματος ἱστῶν καὶ σπλάγχνων καὶ ὑπερτροφίας τοῦ σπληνὸς ἐπίσημος, ἐν δὲ τῷ αἵματι καὶ τῷ πύῳ τῶν βουβώνων εὑρίσκονται σωμάτια διαθλαστικὰ ἐν οἷς ἔγκειται πιθανῶς ὁ τῆς νόσου ἰός. Ἡ θεραπεία εἶνε συμπτωματική, ἀναλόγως πρὸς τὰ ὑπερέχοντα τῶν φαινομένων, ἀντισηπτικὴ δὲ πρὸς τοὺς βουβῶνας καὶ τὴν γάγγραιναν. Ὡς προφυλακτικὸν ἐπιτάσσονται αὐστηραὶ ὑγειονομικαὶ καθάρσεις, ἀπομόνωσις τῶν ἀρρώστων καὶ ἀπολύμανσις ἄχρι καταστροφῆς διὰ πυρὸς πάντων τῶν μεμολυσμένων πραγμάτων. Ἡ πανώλης ἐπιδημεῖ ἐν Ἀσίᾳ καὶ μάλιστα ἐν Μεσοποταμίᾳ, πολλάκις δὲ ἐν παλαιοτέροις χρόνοις ἐπεσκέψατο τὴν Τουρκίαν, τὴν Ἑλλάδα καὶ ἄλλας τῆς Εὐρώπης χώρας πρό τινος δὲ εἰσήλασε πάλιν εἰς τὴν Ρωσσίαν (εἰς τὰς περὶ τὸν Βόλγαν χώρας)· ‖ βουβωνικὴ πανώλης, peste bubonique.

πανωλικός, ή, όν· pestilentiel, elle; ὁ **λοιμικός.**

πανωλόβλητος, ος, ον· ὁ ὑπὸ πανώλους προσβληθείς, pestiféré, ée; ὁ πανουκλιασμένος· βλ. καὶ **λοιμόβλητος.**

πανωπροῖκι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] = τὰ παράφερνα, ἐξώπροικα.

πανώραιος (καὶ **πανώρηος**), ος καὶ α, ον· ὁ πολὺ νέος, très-jeune, καὶ ἰδίως ὁ πολὺ ὡραῖος, très-beau.

πανώρηος, ος καὶ α, ον· ὁ πολὺ νέος, très-jeune, καὶ ἰδίως ὁ πολὺ ὡραῖος, très-beau; ‖ ἡ πανώρηα ἄνοιξις, le beau printemps.

πανώρηος, ὁ [διάλ. Ἠπείρ.] (πάνω ὡραῖος), ὡραιότατος, περικαλλής· θηλ. πανώρηα, παγκάλη γυνή, ἐξόχως ὡραία· βλ. **πανώραιος.**

παξημαδάκι, τὸ [δημ.], μικρὸν παξημάδι, ἀμυγδαλόζυμον, petit biscuit, biscotin, n.m.

παξημάδι, τὸ [δημ.] (ἐκ τοῦ παξαμᾶς, δίπυρος ἄρτος], δίπυρος, βλ. **διπυρίτης** (ἄρτος), biscuit, n. m. **ἀμυγδαλόζυμον,** biscotte, n. f. § [δημ. τεχ.] παξημάδι· βλ. **περικόχλιον,** écrou [de vis].

παξημαδιάζω, μέλ. άσω [δημ.], καθίσταμαι [σκληρῶς ὡς ὁ διπυρίτης, devenir [dur] comme du biscuit. § ψήνω τι πολύ, cuire trop.

παξημάτι(ν), τὸ [διαλ. Οἰνόης] τὸ παξημάδι.

παοῦρδον, τὸ [διαλ. Καρπάθου] ἡ ἔπαρσις.

παπαδιά, ἡ [δημ. ναυτ.], **tableau,** n. m. βλ. **ἄβαξ.**

παπαδίζω, μέλ. ίσω [δημ. ναυτ.] fauberter ; βλ. σμήγω.

παπάδισμα, ατος, τὸ [δημ. ναυτ.] fourbissage, n. m. βλ. σμῆξις.

παπα(δ)οῦκι, τὸ [διαλ. Καρπάθου] τὸ ἐπιστύλιον, τὸ ὑπὸ τὸ μέλαθρον τῆς οἰκίας.

παπάζι, τὸ [δημ. ναυτ.] faubert, n. m. βλ. **σμῆκτρον**· || —, λέγεται ἐπίσης ἡ φοῦντα (ὁ θύσανος) τοῦ φεσιοῦ, le gland.

παπᾶς, ὁ· βλ. παππᾶς, κτλ.

παπαφίγκος [δημ. ναυτ.] βλ. φώσωνες· || παπαφίγκος πλωρηός· βλ. φωσώνιον· || παπαφίγκος μεγάλος· βλ. φώσων.

πάπλωμα, ατος, τὸ [δημ.], σκέπασμα χονδρὸν διὰ τὴν κλίνην μετὰ βάμβακος ἐν εἴδει βάτας, ἢ λεπτοῦ στρώματος, τὸ ἐφάπλωμα, couverture [de lit] piquée ; courte-pointe, n. f. || κατὰ τὸ πάπλωμα καὶ τὸ ἄπλωμα [παροιμ.]· βλ. **ἄπλωμα.**

παπλωματᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], ὁ κατασκευάζων ἐφαπλώματα, ἐφαπλωματοποιός, marchand couverturier ; matelassier, n. m.

παπόρι, τὸ [δημ.] καὶ **βαπόρι** (ἐκ τοῦ vapore), τὸ **ἀτμόπλοιον.**

πάπου [ἐπιφ. παιδικὸν] σημαῖνον δὲν ὑπάρχει ἄλλο, il n'y en a plus ; ἐτελείωσε, c'est fini.

παπουτσῆς, ῆ, ὁ [δημ.] ὁ ὑποδηματοποιός, cordonnier, ère, n. bottier, n. m.

παποῦτσι, τὸ [δημ.], τὸ **ὑπόδημα,** soulier, n. m. βλ. καὶ **ἀρβυλίς,** bottine, n. f. § [ναυτ.] τὸ ἔμβαθρον, savate [d'ancre].

παπουτσόνω [δημ.], **ὑποδύω,** βάλλω ὑποδήματα, chausser.

παππαγαλίζω [δημ.], ψιττακίζω, ὁμιλῶ ὡς ὁ ψιττακός, parler comme un perroquet ; ἐπαναλαμβάνω ὅ,τι ἀκούω, répéter ce qu'on entend ; [συνεκδ.] φλυαρῶ, jacasser (=bavarder) ; πολυλογῶ, caqueter.

παππαγάλος, ου, ὁ [δημ.], ὁ ψιττακός, οὗτινος ὑπάρχουν πολλὰ εἴδη, perroquet, n.m.

παππαδάκι, τὸ [δημ.], μικρὸς ἱερεύς, petit prêtre sans considération, sans importance, ἰδίως ἱερωμένος ὅντινα δὲν λαμβάνει τις ὑπὸ σπουδαίαν ἔποψιν, prestolet, n. m.

παππαδήσιος, α, ον [δημ.], **ἱερατικός,** ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν ἱερέα, τοῦ ἱερέως, de prêtre.

παππαδιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ πρεσβυτέρα, ἡ σύζυγος τοῦ ἱερέως, femme de prêtre ; βλ. παππᾶς. § [ναυτ.] tableau ; βλ. **ἄβαξ.**

παππαδίστικος, ὁ· τοῦ ἱερέως, de prêtre.

παππαδίτσα, ας, ἡ [πτην.], nonnette, n.f.

παππαδολόγι, τὸ [δημ.], ἱερέων ὁμάς, tas de prêtres ; prêtraille, n. f. (εἰρωνικῶς μᾶλλον).

παππαδοπαῖδι, τό· τὸ τέκνον (παιδὶ) ἱερέως, enfant de prêtre.

παππαδοποῦλα, ας, ἡ· ἡ κόρη (θυγάτηρ) τοῦ ἱερέως, fille de prêtre.

παππαδουριά, ἡ [δημ.] τὸ **παππαδολόγι,** prêtraille, n. f.

παππάκης, ὁ· petit papa, χαϊδευτικὸν ὄνομα τοῦ πατρός.

παππάκι, τὸ [δημ.] ὑποκορ. τοῦ παππί, μικρὰ νῆσσα, τὸ νησσάριον, caneton, n. m. canardeau, n. m.

παππάρα, ας, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου] πολτός, ἀθάρα, panade, n. f. ἔδεσμα ἐξ ἄρτου ἢ διπυρίτου βεβρεγμένου καὶ ἐλαίῳ ἠρτυμένου.

παππάρα, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης] **ἐπίπληξις,** réprimande, n.f. σφοδρὰ ἐπιτίμησις (ἐκ τοῦ ἰταλ. pappare) «ἔφαγα τὴν παππάρα !».

παππαριάχκομαι [διάλ. Οἰνόης] τρώγω καὶ χορταίνω, σκάνω ἀπ' τὸ φαγί.

παππαροῦνα, ας, ἡ [δημ.] μήκων ἡ χηπαία, pavot, n. m. || ἔγινε κόκκινη σὰν παππαροῦνα, elle a rougi jusqu'au blanc des yeux ; elle est devenue rouge comme une pivoine (παιωνία).

πάππας, ὁ· le pape [παρὰ δυτικοῖς] le Saint Père, le chef de l'Église catholique romaine.

παππᾶς, ὁ· πρεσβύτερος (ὁ ἔγγαμος), ἱερεὺς ἢ ἱερομόναχος (ἐκκλησ. κυρ. ἄγαμος), prêtre, n. m. papas, n. m· || μὴν τὸ εἰπῇς μηδὲ τοῦ παππᾶ [φρ. παροιμ.] βλ. **λέγω.** § [χαρτοπ.] roi, n. m.

παππατρέχας, α, ὁ· ὁ ἀναγινώσκων ταχέως, ὅπως οἱ ἐπειγόμενοι ἱερεῖς· [μεταφ. διάλ. Ἠπείρου] ὁ δρομαίως καὶ ἀσκόπως τρέχων τῆδε κἀκεῖσε.

παππαφύγος, ὁ [δημ. ναυτ.] perroquet ; βλ. παπαφίγκος.

παππήσιος, α, ον καὶ παππίσιος [δημ.] νησσαῖος, α, ον, de cane.

παππί, τὸ [δημ.], τὸ νησσάριον, μικρὰ νῆσσα, caneton, n.m. canardeau, n.m. ἡ πάππια, canard, n. m. canette, n. f. || ἔγινε παππὶ [φρ. μεταφ.], il est trempé jusqu'aux os ; il est mouillé comme un canard (= ἐβράχη μέχρις ὀστέων, ἔγεινε μούσκεμμα).

πάππια, ας, ἡ (τὸ θῆλυ), cane, n. f. (τὸ ἄρρεν, ὁ πάππος), canard, n. m. βλ. **νῆσσα.**

παππικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν πάππαν, τοῦ πάππα, du pape ; papal, e, adj. τοῦ ποντίφικος, pontifical, ale, adj.

παππισμός, οῦ, ὁ· papauté, n.f. (= παππωσύνη), τὸ ἀξίωμα τοῦ πάππα, dignité du pape. § **παππισμός,** papauté, ἡ διοίκησις τοῦ πάππα.

παππισμός, οῦ, ὁ· papisme, n. m. ὅρος δι' οὗ οἱ Ἄγγλοι διαμαρτυρόμενοι ἐννοοῦσι τὴν Καθολικὴν Ῥωμαϊκὴν ἐκκλησίαν (Église catholique romaine).

παππιστής, οῦ, ὁ· ὀπαδὸς τοῦ πάππα, papiste, n. συνεπῶς καθολικός, catholique, n.

πάππος, ου, ὁ καὶ κοινῶς παπποῦς, μητροπάτωρ καὶ πατροπάτωρ, grand-père ; ὁ πατὴρ τῆς μητρὸς ἢ τοῦ πατρός· || ὁ πατὴρ τοῦ πάππου, πρόσπαππος ἢ ἐπίπαππος, bisaïeul, n. m. || ὁ πάππος τοῦ πάππου, προσεπίπαππος ἢ τρισεπίπαππος, trisaïeul, n. m. ἐξ ἀναλογίας, μάμμη, grand'mère, grand'maman, n.f. προσμάμμη ἢ ἐπιμάμμη, bisaïeule, n.f. προσεπιμάμμη ἢ τρισεπιμάμμη, trisaïeule, n. f. § —, ἄρρην νῆσσα, canard [mâle].

παπποῦς, ὁ καὶ

παππούλης, ὁ (χαϊδευτικὸν) ὁ **πάππος**, grand-père, n. m. § [γενικ.] γέρων, homme vieux; [οἰκ.] père; ‖ καλημέρα παπποῦ, bonjour père.

παππωσύνη, ης, ἡ· τὸ ἀξίωμα τοῦ πάππα, papauté, n. f.

παπυρένιο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] (ῥίζα πάπυρος), **εὔθραυστον.**

παπύρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου]=χόρτον βαλτῶδες, δι' οὗ ποιοῦσι ψιάθους.

παπύρινος, η, ον· ὁ ἐκ παπύρου, fait-e de papyrus.

παπυροειδής, ής, ές· ὁ ὢν τοῦ εἴδους τοῦ παπύρου, papyriforme, adj. papyracé, ée, adj. παπυρώδης, papyrin, ine, ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ παπύρου.

πάπυρος, ου, ὁ· papyrus n. m. ἐκλήθη ἡ ἐκ τῶν ἰνῶν τῆς Βύβλου ἢ Κυπείρου τοῦ Παπύρου κατασκευαζομένη γραφικὴ ὕλη (χάρτης), ἐν μεγάλῃ οὖσα χρήσει κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. Τὴν κατασκευὴν τοῦ παπύρου ὁ Πλίνιος περιγράφει ὡς ἑξῆς: «ὁ φλοιὸς τοῦ φυτοῦ διηρεῖτο εἰς λεπτὰ στρώματα, ὧν τὰ μὲν ἐτίθεντο παρ' ἄλληλα, ἕτερον δὲ ἐπὶ τούτων κατ' ἐγκαρσίαν διεύθυνσιν· δι' ἐπιχεομένου ὕδατος διαλύοντος τὰ μὴ στερεὰ συστατικὰ αὐτῶν συνεδέοντο τὰ στρώματα ἱκανῶς, συνεπιέζοντο δ' εἶτα καὶ ξηρανθέντα ὑπὸ τὸν ἥλιον ἐλεαίνοντο δι' ὀστοῦ». Κατὰ τὴν λεπτότητα τοῦ ὑλικοῦ καὶ τὴν ἐπιμελῆ κατασκευὴν διεκρίνοντο διάφοροι ποιότητες παπύρων.

παρὰ [πρόθ.] ἐγγύς, πλησίον, ἐγγύτατα [συντάσσεται μετὰ γενικῆς δοτικῆς καὶ αἰτιατικῆς] **Α'.** [μετὰ γενικῆς] σημαίνει τὴν ἔκ τινος κίνησιν. παρὰ = ἐκ μέρους τινός, de; de la part de; par. **Ἐκφράζει δὲ 1) προέλευσιν**; ‖ ἔλαβον παρ'αὐτοῦ, j'ai reçu de lui; ‖ [ἀπεσταλμένος] παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ του, de la part de son frère; ‖ ζητῶ συγγνώμην παρ' ὑμῶν, je vous demande pardon; ‖ ἐδανείσθην παρ' αὐτοῦ ἑκατὸν δραχμάς, je lui ai emprunté cent drachmes; ‖ λαμβάνω τι παρά τινος, recevoir de quelqu'un. § 2) ποιητικὸν αἴτιον: ‖ τὰ παρ' αὐτοῦ πραχθέντα, ce qu'il a fait. § **Β'.** [**μετὰ δοτικῆς**] σημαίνει τὴν ἐν τόπῳ στάσιν, près; auprès de; à côté de; chez. **Ἐκφράζει δὲ τὸ ποῦ**: ‖ [πρεσβευτὴς] παρὰ τῇ ἰταλικῇ αὐλῇ· παρὰ τῷ βασιλεῖ τῆς Ἰταλίας, près la cour d'Italie; auprès du Roi d'Italie; ‖ [δικαστής, δικηγόρος] παρὰ τοῖς δικαστηρίοις, près les tribunaux; ‖ παρ' ἡμῖν, chez nous; dans notre pays; ‖ [ἐμπορ.] παρ' ἡμῖν εὑρίσκετε, chez nous vous trouverez; ‖ παρ' ἡμῖν εὑρίσκεται [γραμμάτιόν σας, κτλ.], chez nous se trouve . . . ‖ [ἐμπορ.] παρὰ τῷ =τῇ φροντίδι, au soin de; ‖ [ἐμπορ.] ἡ πρώτη παρὰ τοῖς κ. κ. la première chez Mrs. § **Γ'.** [μετὰ **αἰτιατικῆς**], σημαίνει τὴν εἰς τόπον κίνησιν, ἐγγύς, πλησίον, ἐγγύτατα, près; auprès, à côté; par; ἔλαττον, moins à . . . près; **ἐξαιρέσει**, excepté; ἐκτός, hors; ἐναντίον, μεθ' ὅλον, malgré; ἐναντίον, contre. **Ἐκφράζει δὲ 1) τὸ ποῦ** (πλησίον ἐγγύς)· ‖ παρὰ τὴν θάλασσαν, près de la mer; ‖ παρὰ τὴν οἰκίαν του, à côté de sa maison; ‖ ἐπεριπάτει παρὰ τὸν ποταμόν, il se promenait le long de la rivière; ‖ [ἐμπορ.] παρὰ πόδας (κατωτέρω), au bas, plus bas, ci-après, ci-dessous; ‖ παρὰ πόδα ἄρμ, reposez l'arme. § 2) **διαδοχήν**: ‖ ἡμέραν παρ' ἡμέραν, tous les deux jours. § 3) **ἐξαίρεσιν**: ‖ παρὰ δέκα ψήφους, moins dix voix; ‖ παρ' ὀλίγον, à peu de chose près; peu s'en est fallu que; ‖ δύο [ὧραι] παρὰ τέταρτον, deux heures moins un quart; ‖ τρεῖς παρὰ εἴκοσιν, trois heures moins vingt minutes; ‖ ἦλθαν ὅλοι παρὰ δύο, ils ont tous venus hors deux; ‖ ζυγίζει ἢ βάρος 3 χιλιογ. παρὰ $^1/_4$, il pèse ἢ poids 3 kilg. moins $^1/_4$. § 4) **ἐναντιότητα**: ‖ παρ' ἀξίαν, sans le mériter; ἀναξίως, indignement; ‖ παρὰ φύσιν, contre nature; ‖ παρ' ἐλπίδα, παρὰ προσδοκίαν, παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα, contre toute attente; ‖ παρὰ τὴν δύναμίν μου, au delà de toutes mes forces; ; ‖ παρ' ὅλας μου τὰς παρακλήσεις, malgré toutes mes prières; ‖ — τὴν θέλησίν μου, ἀκουσίως, malgré moi. § 5) [συνήθως παροξυτόνως ἢ ἐν συνθέσει) **ἐπίτασιν**· ‖ πάρα πολύ, trop; ‖ πάρα πολὺ μεγάλον, trop grand; ‖ πάρα [πολὺ] ὀλίγον, trop peu; ‖ πάρα μέσα (παραμέσα), plus en avant; plus au fond; ‖ παρακάμνω, faire trop. § [ἐν συνθέσει], à qui mieux mieux; à l'envi; βλ. **παραβγαίνω, παρατρέχω**, κτλ. § [ἀντὶ **διαζευκτικοῦ συνδέσμου**] que; ‖ εἶνε καλλίτερος παρὰ ὅλοι οἱ ἄλλοι, il est meilleur que tous les autres; ‖ παρά ποτε, plus que jamais; ‖ δὲν κάμνει ἄλλο παρὰ νὰ κλαίῃ, il ne fait que pleurer; ‖ ποῖος ἄλλος παρὰ αὐτός; quel autre que lui? ‖ ποῖος ἄλλος θὰ μὲ βοηθήσῃ παρὰ οἱ φίλοι μου; qui m'aidera si ce n'est mes amis?

παραβάζω [δημ.]. ὑπερτίθημι, βάζω πολύ, mettre trop; βλ. **βάζω**.

παραβαίνω, μέλ. ήσω· βαίνω πέραν τινός, passer au delà de...ὑπερβαίνω, dépasser; εἶμαι ἐλλειπὴς εἴς τι, manquer, à...παραβιάζω, violer; παραβαίνω, παραβιάζω, enfreindre; παραβαίνω, ἀθετῶ νόμον, transgresser (=enfreindre, violer); π. χ. transgresser la loi; παραβαίνω, ἀθετῶ, contrevenir à; agir contrairement, ne pas se conformer; παραβαίνω, se départir de; ‖ παραβαίνω (νόμον), déroger, ἀναιρῶ ἢ καταργῶ διάταξιν, κτλ. τροποποιῶ (modifier) ἰσχύοντα κανονισμόν, κτλ. ‖ παραβαίνω τὰ καθήκοντά μου, se départir de ses devoirs; ‖ παραβαίνω τὴν συνθήκην, enfreindre (violer) le traité; ‖ παραβαίνω τοὺς κανόνας τῆς τέχνης, τῆς γραμματικῆς, κτλ. ‖ pécher contre les règles de l'art, de la grammaire, etc. ‖ παρέβη τὸν λόγον του, il a manqué de parole; ‖ παρέβη τοὺς κανόνας, il a violé (péché contre) les règles; ‖ παραβαίνω τὸν νόμον, violer (enfreindre) la loi; ‖ παρέβη τὰς διαταγάς μου, il a transgressé mes ordres; ‖ παραβαίνω τὰς ἀστυνομικὰς διατάξεις, contrevenir aux règlements de po-

lice ; || παρέβη τὸ καθῆκόν του, il a manqué a (trahi) son devoir ; || — [ὑπόσχεσιν, ὅρον, συμφωνίαν] manquer à (violer) ; || [ἐμπορ.] — [σύστημα, τάξιν], se départir de, enfreindre ; || — τὰ καθήκοντά μου ἐκ κακῆς πίστεως ἢ ἐκ συμφέροντος, prévariquer : ministre, juge, qui a prévariqué.

παραβάλλω, μέλ. βαλῶ, θὰ βάλω· βάλλω πλησίον τι καὶ παραλληλίζω, συγκρίνω (πρός τι), comparer ; ἀντιπαρατίθημι, ἀντιπαραβάλλω, ἀντιμετωπίζω τὸ ἓν πρὸς τὸ ἄλλο, confronter ; συγκρίνω, conférer ; παραβάλλω ἔγγραφα, ἀντίγραφα, χειρόγραφα, collationner ; || παραβάλλω τὴν μετάφρασιν πρὸς τὸ πρωτότυπον, comparer la traduction avec l'original ; || παραβάλλω χειρόγραφα, collationner (conférer) des manuscrits ; || δὲν παραβάλλεται τὸ ἓν μὲ τὸ ἄλλο, il n'y a pas de comparaison possible entre ces deux choses ; || αὐτὸ τὸ ὕφασμα δὲν παραβάλλεται μὲ τὸ ἄλλο [εἶνε κατώτερον], cette étoffe ne soutient pas la comparaison avec l'autre ; || [ἐμπορ.] παραβάλλω ποιότητα μὲ ποιότητα = συγκρίνω, comparer ; παραβάλλω βιβλία, ἐλέγχω, collationner. § [ναυτ.] παραβάλλω ἢ παρασταίνω (ἱστίον, δοράτιον, ἱστόν, κτλ.), κοινῶς προβάρω, présenter ou passer (une voile, un bout-dehors, un mât), σημαίνει τοποθετῶ ἀντικείμενόν τι προσωρινῶς εἰς τὴν θέσιν του ὅπως ἴδω ἐὰν ἔχῃ τὰς ἀπαιτουμένας διαστάσεις καὶ τὸ ἀπαιτούμενον σχῆμα. § — [ναυτ.], accoster on aborder, προσορμίζω, προσπελάζω, πλησιάζω ἐφόλκιον, ἤτοι φέρω τι πρός που, πλησίον, κάμνω νὰ πλησιάσῃ που, ζυγόνω, κοινῶς διπλαρόνω· προκειμένου περὶ τῆς παραβολῆς (accostage) οἱ γάλλοι λέγουσι aborder à un bâtiment, à un quai ; συνηθέστερον ὅμως λέγουσιν accoster.

παραβάνι, τὸ [ξεν.], βλ. ἀλεξήνεμον.

παραβαρύνω, πολὺ βαρύνω, ἐπιβαρύνω, ἐπιφορτόω, surcharger ; [μεταφορ.] ἐνοχλῶ (τινὰ) πολύ, importuner trop, ὑπερβαίνω τὰ ὅρια, excéder. § [οὐδ.] καθίσταμαι πολὺ βαρύς, devenir trop lourd, s'appesantir. § [μέσ.] -ομαι, στενοχωροῦμαι πολύ, s'ennuyer trop.

παράβασις, εως, ἡ· παρεκτροπή, καταπάτησις τοῦ καθήκοντος, ὅρων, κτλ. ἡ ἀθέτησις, infraction, n. f. παραβίασις, ἐκβίασις, παράβασις, violation, n. f. βλ. κατωτέρω· παράβασις (νόμου), transgression, n. f. (action de transgresser) ; || —, inobservation, n. f. ἤτοι μὴ ἐκτέλεσις ἀναληφθεισῶν ὑποχρεώσεων· || παράβασις τοῦ καθήκοντος ὑπὸ ἰδιοτελοῦς συμφέροντος, prévarication, n. f. || ἀστυνομικὴ παράβασις, contravention, n. f. βλ. καὶ παράπτωμα· || — νόμου, συνθήκης, violation d'une loi, d'un traité ; || — τῶν κανόνων τῆς δικαιοσύνης, infraction aux règles de la justice ; || γραμματικὴ παράβασις, dérivation, n. f. || — τῶν τοῦ πολέμου νόμων, infraction aux lois de la guerre ; || [ἐμπορ.] παράβασις [ὑποσχέσεως, ὅρου, κτλ.], infraction, n. f. manque, n. f. || — τοῦ κανονισμοῦ, infraction au règlement, τὸ νὰ παραβῇ τις τὸν κανονισμόν. § παράβασις, violation, n. f. παραβίασις, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ παραβιάζειν, παραβαίνειν (enfreindre) νόμον, κανονισμόν, συνθήκην, κτλ. Ἐπίσης ἀθέτησις (ἀθετεῖν, violer) ὑποχρεώσεως, ὡς καὶ ἡ βεβήλωσις (profanation) ἱερῶν· || παράβασις στρατιωτικῆς ἐντολῆς, violation de consigne ; καλεῖται οὕτως ἡ μὴ συμμόρφωσις τοῦ ἀρχηγοῦ στρατιωτικῆς θέσεως, τοῦ σκοποῦ ἢ τοῦ προόπτου πρὸς τὰς δοθείσας αὐτοῖς ῥητὰς παραγγελίας (βλ. καὶ ἐκβίασις τῆς στρατιωτικῆς ἐντολῆς, forcer la consigne). Ἀρχιφύλαξ (ἀξιωματικὸς ἢ ὑπαξιωματικὸς) μὴ συμμορφούμενος πρὸς τὰς περὶ φυλακῶν ὁδηγίας τοῦ φρουραρχείου, ἢ σκοπὸς μὴ συμμορφούμενος πρὸς τὰς ὁδηγίας τοῦ ἀρχιφύλακος, παραβαίνει (violer) τὴν στρατιωτικὴν ἐντολὴν (consigne). Βλ. λέξιν. Ἡ παράβασις τῆς στρατιωτικῆς ἐντολῆς εἶνε βαρὺ στρατιωτικὸν ἔγκλημα τιμωρούμενον ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἐγκληματίου συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ. 208 τῆς Στρ. Ποιν. Νομ.

παραβάτης, ου, ὁ· ὁ παραβαίνων τὸ καθῆκόν του, ἀθετῶν ὅρους, δικαιώματα, συμφωνίας, κανονισμούς, κτλ. transgresseur, n. et adj. celui qui transgresse (οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει)· || —, violateur, trice, n. (qui viole); un violateur des lois ; || —, infracteur, n.m. qui viole une loi, un traité, etc. (οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει)· || [νομ.] —, contrevenant (ὁ ἀθετῶν), n. ὁ παραβαίνων τι, qui contrevient (contrevenir) ; || ὁ παραβάτης τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας ἐκ κακῆς πίστεως ἢ ἐκ συμφέροντος, prévaricateur, n. m. § [ἱστορ.] Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης, Julien l'apostat.

παραβγάζω, μέλ. βγάλω [δημ.], ἐξάγω ὑπὲρ τὸ μέτρον, faire sortir trop ; tirer trop; βλ. ἐβγάζω.

παραβγαίνω [δημ.], ἔρχομαι εἰς ἅμιλλαν πρός τινα, entrer en concurrence ; συναμιλλῶμαι, ἀνταγωνίζομαι, lutter avec ; μετρῶμαι μέ τινα, se mesurer ; ἁμιλλῶμαι (πρός τινα), rivaliser ; προσπαθῶ νὰ συγκριθῶ, pouvoir se comparer ; || κανεὶς δὲν τοῦ παραβγαίνει, il n'y a personne qui l'égale. § ἐξέρχομαι πολύ, sortir trop ; βλ. ἐβγαίνω

παράβγαλμα, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ προσωνυμία, πρόσθετον ἐπίθετον ὡς χαρακτηριστικὸν διδόμενον εἴς τινα· τὸ ἀλλαχοῦ λεγόμενον παρατσοῦκλι.

παραβιάζω, μέλ. άσω, μετὰ βίας ποιῶ τι, ἐκβιάζω, forcer trop (ὠθῶ, πιέζω πολύ, pousser, presser trop) ; ἐπισπεύδω, ἐπιταχύνω, précipiter ; κατασπεύδω, brusquer ; || μὴ τὸν παραβιάζῃς, ne le pressez pas trop. § —, ἐκβιάζω, violer, forcer ; βλ. παραβίασις [μεταφ.] διαστρέφω, torturer ; || παραβιάζω ἄσυλον, violer un asile ; || παρεβίασαν τὴν θύραν, ils ont forcé la porte ; || παραβιάζω τὴν ἔννοιαν [κειμένου, λέξεως] torturer le sens. § [μέσ.] παραβιάζομαι, βιάζομαι νὰ κάμω τι, ἐπισπεύδω εἴς τι, se hâter trop ; πηγαίνω (βαδίζω) πολὺ βιαστικά, aller trop

vite. § παραβιάζω = παραβαίνω, enfreindre.

παραβίασις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ παραβιάζειν (ἐκβιάζειν), action de forcer ; ἐκβίασις, forcement, n. m. δύναμις ἥντινα χρῶνται ἐναντίον δικαιώματος, ἐναντίον νόμου, κτλ. πρὸς παράβασιν αὐτοῦ, action de violer, violation, n. f. βλ. παράβασις. § — (νόμου), dérogation, n. f. ἀναίρεσις ἢ κατάργησις διατάξεως, κτλ. καὶ ἐνίοτε τροποποίησις (modification) τῶν ἐν ἰσχύει κανονισμῶν, κτλ. || παραβίασις, ἡ παράβασις, ἀθέτησις, infraction, n. f. § — νόμου ἢ κανονισμοῦ, contravention, n. f. ἀθέτησις συμφωνίας, καὶ ἐν γένει πταῖσμα (βλ. λέξιν)· πρᾶξις ἐναντία εἰς τὰ διαγεγραμμένα ὑπὸ νόμου, διαταγῆς, κανονισμοῦ, κτλ.

παραβλάπτω, μέλ. άψω· βλάπτω, préjudicier ; ἐπιφέρω βλάβην, ζημίαν, porter préjudice à... βλάπτω, nuire ; ἐπιφέρω βλάβην ζημίαν, κάμνω εἴς τινα ἄδικον, faire tort ἢ faire du tort ; || μὴ παραβλαπτομένων τῶν δικαιωμάτων μου, sans préjudice de mes droits, sauf tous mes droits ; || — συμφέροντα, préjudicier.

παραβλάσταρον, τὸ καὶ

παραβλάστημα, ατος, τό· τὸ πλησίον βλαστῆσαν βλάστημα, ἡ παραφυάς, rameau qui pousse à côté, rejeton, n. m. drageon, n. m. surgeon, n. m. [ἀειθαλῶν τινῶν φυτῶν], œilleton, n. m. κυρίως τοῦ γαροφάλου καὶ τῶν ὁμοίων.

παραβλέπω, μέλ. έψω· ὑπερορόω-ῶ, παροράω-ῶ· προσποιοῦμαι, κάμνω ὅτι δὲν βλέπω, ὅτι δὲν παρατηρῶ τι, ne pas voir (; remarquer) ; ne pas s'apercevoir ; ἀντιπαρέρχομαι τινός, passer [par dessus]; κοινῶς κλίνω τὰ 'μάτια, fermer les yeux ; || τὸ παρεῖδον (δὲν παρετήρησα τοῦτο), je n'ai pas remarqué cela ; μοὶ διέφυγε, cela m'a échappé ; || παραβλέπω σφάλμα, passer sur une faute ; || παραβλέπω τὰ σφάλματα τινός, fermer les yeux sur les fautes de quelqu'un. § παραβλέπω, εἶμαι συγκαταβατικός, être condescendant (coulant) ; [καὶ ἐπὶ τιμῆς] rabattre [du prix] ; remettre, ἐλαττόνω, καταβιβάζω τὴν τιμήν.

παράβλεψις, εως, ἡ· τὸ παραβλέπειν, τὸ νὰ προσποιηθῇ τις ὅτι δὲν βλέπει, ὅτι δὲν παρατηρεῖ τι, ἀβλεψία, ἀπροσεξία, inadvertance, n. f. ἀπροσεξία, inattention, n. f. ὀλιγωρία, ἀμέλεια, négligence, n. f. ἀστοχία, bévue, n. f. § —, ἡ ἐλάττωσις [τῆς τιμῆς] réduction [de prix] ; ἐκπεσμὸς ἐπὶ τοῦ τιμήματος, remise, n. f. ἔκπτωσις, ἐκπεσμός, ἐλάττωσις (τιμῆς), rabais, n. m.

παράβλημα, ατος, τὸ [ναυτ.], défenses [d'un canot ; d'un canon] ; παραβλήματα ἢ μαλάγματα, κοινῶς τὰ στρωμάτσα λέγονται πᾶν ἀντικείμενον ἐκ ξύλου, πλέγματος, σχοινίου, προσκεφαλαίου, κτλ. ὅπερ ἐξαρτώμενον ἐκ τῆς πλευρᾶς πλοίου ἢ λέμβου, χρησιμεύει πρὸς προφύλαξιν αὐτῆς ἀπὸ προσκρούσεως ἢ προστριβῆς ἐπὶ προκυμαιῶν ἢ ἄλλων πλωτῶν ἀντικειμένων.

παραβλώψ, ῶπος, ὁ καὶ ἡ· ὁ πλαγίως, λοξὰ βλέπων, στραβίζων, ὁ ἀλλήθωρος, louche, n. βλ. καὶ ἑτερόφθαλμος.

παραβόλα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], χερσώδης τόπος μεταξὺ ἀγρῶν.

παραβολή, ῆς, ἡ· τὸ τιθέναι τὶ πλησίον ἄλλου, παραθέτειν, συγκρίνειν, ἡ σύγκρισις, comparaison, n. f. ἀντιπαράστασις, confrontation, n. f. παραβολὴ (ἀντιγράφου), collation [d'une copie] ; βλ. καὶ παραβάλλω. § παραβολή. parabole, n. f. ἐν τῇ ποιητικῇ καλεῖται εἰκὼν ἐπεξειργασμένη διηγηματικῶς ἥτις ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸν μῦθον λαμβάνεται ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου. Κυρίως ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἡ παραβολὴ ἦτο ἀνέκαθεν ἐν χρήσει, ἡ δὲ Ἁγία Γραφὴ ἔχει πλεῖστα ἔξοχα παραδείγματα αὐτῆς οἷον ἡ περὶ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ, κτλ. § [γεωμ.] παραβολή, parabole, n. f. αὕτη εἶνε καμπύλη τῆς ὁποίας πάντα ἀπέχουσιν ἐξ ἴσου ἀπὸ σημείου τινὸς σταθεροῦ καλουμένου ἑστίας (foyer), καὶ ἀπὸ σταθερᾶς τινος εὐθείας καλουμένης ὁδηγητρίας (directrice). Ἡ καμπύλη αὕτη εἶνε ἀπεριόριστος ἄνωθεν καὶ κάτωθεν τοῦ ἄξονος τοῦ διερχομένου διὰ τῆς ἑστίας. § [ναυτ.] παραβολή, abordage, n. m. συνών. τοῦ accostage, n. m. κοινῶς τὸ ζύγωμα, ἤτοι ὁ τρόπος δι' οὗ ὁ διευθύνων πλοῖον ἢ λέμβον πλησιάζει τὸ σκάφος του παραπλεύρως τῆς προκυμαίας, κτλ. βλ. καὶ παραβάλλω· || παραβολὴ (λέμβων), accostage [des canots].

παραβολικός, ή, όν· ὁ χρησιμεύων ὡς ὅρος συγκρίσεως, συγκριτικός, comparatif, ive, adj. § [Γρφ.] παραβολικός, parabolique, adj. ὁ ἀναφερόμενος εἰς παραβολήν· || ἔννοια παραβολική, sens parabolique. § [γεωμ.] παραβολικός, ἀναφερόμενος εἰς παραβολήν, de parabole ; paraboliqne, adj. || παραβολικὴ βολή, tir parabolique ; βλ. βολὴ κατακόρυφος, tir vertical ; || [σιδηρ.] προσαρμογὴ διὰ παραβολικοῦ τόξου, parabole du raccordement ; βλ. [σιδηρ.] διαπλάτυνσις (surécartement) καὶ ἀνύψωσις (surhaussement).

παραβολικῶς [ἐπίρ.], συγκριτικῶς, comparativement, adv. § ὡς ἐν παραβολῇ, paraboliquement, adv.

παραβολοειδές, τό· paraboloïde, n. m. βλ. παραβολή.

παράβολον, ου, τὸ [νομ.], amende (f) [à consigner avant un pourvoi en cassation] ; πρὸς ἀποφυγὴν ἀπερισκέπτων καὶ στρεψοδίκων ἐκκλήσεων, ἢ ἀναιρέσεων, ὑποχρεοῖ τὸν ἐκαλοῦντα ἢ ἀναιρεσείοντα ὁ νόμος νὰ καταβάλῃ πρὸ τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζητήσεως ποσόν τι χρηματικόν, παράβολον καλούμενον, ὅπερ ἂν ἡ ἔφεσις ὡς ἡ ἀναίρεσις ἀπορριφθῇ, περιέρχεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, ἀποδίδεται δὲ ἂν ἡ αἴτησις γίνῃ δεκτή. Τῆς καταθέσεως ταύτης ἀπηλλαγμένοι εἰσὶν οἱ τῶν τῆς πενίας δικαιωμάτων ἀπολαύοντες καὶ οἱ εἰσαγγελεῖς. Τὸ παράβολον, ὅπερ παρακατατίθεται τῷ γραμματεῖ τοῦ δικαστηρίου ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου ἕνεκα πλημμελήματος ἢ πταίσμα-

τος ἢ τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος ἢ τοῦ ἰδιώτου κατηγόρου πρὸς παραδοχὴν τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως εἶνε πεντηκοντάδραχμον. Τὸ δὲ ἐπὶ τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων κατατιθέμενον ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου διαδίκου εἶνε 100 δραχμαὶ καὶ τὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου δραχμαὶ 50.

παράβολος, ος ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερ. ώτατος) παράτολμος, téméraire, adj. τολμητίας, hardi, e, adj. ῥιψοκίνδυνος, hasardeux, euse, adj. ῥιψοκίνδυνος, τολμηρός, aventureux, euse, adj.

παραβόλως [ἐπίρ.] παρατόλμως, témérairement, adv. ῥιψοκινδύνως, aventureusement, adv.

παραβράζω, μέλ. άσω [δημ.] βράζω ὑπὲρ τὸ μέτρον, βράζω τι πολύ, faire bouillir (cuire) trop.

παραβρέχω, μέλ. έξω· βρέχω ὑπὲρ τὸ δέον, βρέχω (μουσκεύω, ποτίζω) τι πολύ, mouiller (tremper; arroser;) trop. § [τριτοπρ.] ἐπαράβρεξε, il a trop plu, ἤτοι ἔβρεξε πολύ.

παράβυσμα, ατος, τό· τὸ παραπλήρωμα, παραστούπωμα, bourrage, n. m. || τὸ παράβυσμα τῆς ὑπονόμου, le bourrage d'une mine.

παράβυστον, ου, τό· τὸ κεκρυμμένον [ἐκαλεῖτο οὕτως ἐν ταῖς ἀρχ. Ἀθήναις δικαστήριόν τι κείμενον ἐν ἀποκέντρῳ μέρει τῆς πόλεως χρησιμεῦον εἰς τοὺς ἕνδεκα πρὸς μυστικὰς συνεδριάσεις] (εὔχρ. ἐν τῇ φρ.) ἐν παραβύστῳ = ἐν κρυπτῷ, en cachette; [οἰκ.] sous le manteau de la cheminée; || τοιαῦτα ἔλεγεν ἐν παραβύστῳ, il parlait ainsi en cachette.

παραγάδι, τὸ [δημ.], πολυάγκιστρος ὁρμιά, ligne à plusieurs hameçons, corde à pêcher; βλ. καὶ **ὁρμιά**· τὸ πολυάγκιστρον, palangre, n. f. ἁλιευτικὸν ὄργανον ἀποτελούμενον ἐξ ἐπιμήκους λεπτῆς δετηρίας φερούσης κατὰ διαστήματα ἐξηρτημένα ἄγκιστρα· || ψαρεύω μὲ παραγάδια, pêcher à la corde; palangrer.

παραγγελεύς, έως, ὁ· ὁ παραγγέλλων, celui qui commande, etc (**παραγγέλλω**)· βλ. καὶ **παραγγελιοδότης**.

παραγγελία, ας, ἡ· ἡ διαταγή, προσταγή, ἐντολή, ordre, n. m. ὁδηγία, prescription, n. f. συνταγὴ ἰατροῦ, ordonnance, n. f. || διαταγή, παραγγελία ἰατροῦ, ordonnance, n. f. prescription, n. f. || κατὰ παραγγελίαν τοῦ ἰατροῦ, par ordonnance (prescription) du médecin. § —, mandat, n. m. βλ. **ἐντολή**. § —, commande, n. f. ἐντολή, commission, n. f. κοινῶς **τὸ θέλημα**· || [ὁ ἔμπορος] ἔλαβε μεγάλας παραγγελίας, a reçu de fortes commandes; || ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας σας, j'ai rempli vos commissions; || — πρὸς δοκιμήν, une commande pour essai; || κατὰ παραγγελίαν, après commande, παραγγελτός· || λαμβάνω νῦν τὴν εὐχαρίστησιν (μετ' εὐχαριστήσεως) νὰ διαβιβάσω ὑμῖν τὴν ἐπομένην παραγγελίαν, j'ai maintenant le plaisir de vous remettre la commission suivante; || ἐὰν μᾶς συμφέρωσι τὰ εἴδη ταῦτα θέλομεν διαβιβάσῃ ὑμῖν μεγαλειτέρας παραγγελίας, si ces articles nous conviennent, nous vous donnerons de nouvelles commissions plus importantes; || αἱ παραγγελίαι εἶνε πολυάριθμοι καὶ αἱ τιμαὶ ἱκανοποιητικαί, les commandes sont nombreuses et les prix rémunérateurs; || πρὸ ὀλίγου ἔλαβον σπουδαίαν παραγγελίαν ἑνὸς καταστήματος, je viens de recevoir une commande considérable d'une maison; || ἀναμένοντες εὐχαρίστως νεωτέρας παραγγελίας, en attendant le plaisir de nouvelles commandes nous; || ἐλπίζομεν ὅτι αἱ τιμαὶ αὗται θέλουσι πείσῃ ὑμᾶς (ἀναγκάσῃ) νὰ μᾶς ἀναθέσητε μεγάλην παραγγελίαν, nous espérons que ces prix vous engageront à nous faire une forte commande; || ἅπασαι αἱ παραγγελίαι, τὰς ὁποίας θέλετε εὐαρεστηθῆ νὰ ἀναθέσητε ἡμῖν, tous les ordres que vous voudrez bien nous commettre. § [ἐμπορ.] **παραγγελία** (διαταγή), ordre, n. m. || κατωτέρω ἔχετε μικρὰν παραγγελίαν, voici (ἢ ci-dessous) un petit ordre; || θέλομεν καταβάλῃ διὰ τὴν παραγγελίαν ταύτην πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν (δραστηριότητα), nous mettrons à préparer cet envoi toute l'activité possible; || ἐκτελεῖν παραγγελίαν ἀκριβῶς, exécuter un ordre ponctuellement; || ἐκτελεῖν παραγελίαν ἀμελῶς, exécuter un ordre négligemment; || ἐκτελεῖν παραγγελίαν τινὰ ἐπιμελῶς (μετὰ φροντίδος), exécuter un ordre soigneusement; || ἐκτελεῖν παραγγελίαν κακῶς, mal exécuter un ordre; || ἐκτελεῖν παραγγελίαν καλῶς, bien exécuter un ordre; || ἐκτελεῖν παραγγελίαν καλλίτερον, exécuter un ordre au mieux; || ἐκτελεῖν παραγγελίαν ὅσον τὸ δυνατὸν καλλίτερον, exécuter un ordre le mieux possible; || ἐκτελεῖν παραγγελίαν ἐν μέρει (μερικῶς), exécuter un ordre en partie; || ἐκτελεῖν παραγγελίαν καθ' ὁλοκληρίαν, exécuter un ordre en totalité; || ἐκτελεῖν παραγγελίαν πληρέστατα, μὲ τρόπον εὐχάριστον, κάλλιστον, exécuter un ordre à satisfaction, d'une manière satisfaisante; || ἐκτελεῖν παραγγελίαν προθύμως, ταχέως, exécuter un ordre promptement; || ἐκτελεῖν παραγγελίαν μετὰ προσοχῆς, exécuter un ordre avec attention; || πᾶσαι αἱ παραγγελίαι ἢ ἐξετελέσθησαν ἢ ἀπεσύρθησαν, tous les ordres sont ou remplis ou retirés; || ἡ παραγγελία αὕτη δὲν ἐξετελέσθη ἔτι, cette commission n'est pas encore faite; || πολλαὶ παραγγελίαι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐκτελεσθῶσι, περιορισθεῖσαι πολύ, beaucoup d'ordres n'ont pu être opérés, exécutés, effectués, étant limités trop bas; || ἐκτελεῖν, ἀποσύρειν, μηδενίζειν παραγγελίαν τινά, révoquer, retirer, annuler, contremander un ordre; || ἀκυρώνειν παραγγελίαν τινά, annuler un ordre; || εὐαρεστηθῆτε ν' ἀκυρώσητε τὰς παραγγελίας μας, veuillez annuler notre ordre; || —, διαταγὴ ἀνοικτή, un ordre ouvert; || — ἄνευ ὅρων, ἀπεριόριστος, un ordre illimité, non limité; || — ὡρισμένη, un ordre limité; || — λίαν ὡρισμένη, περιωρισμένη, un

ordre strictement limité ; || διδειν παραγγελίας εἴς τι κατάστημα, donner un ordre à une maison ; || διαβιβάζειν παραγγελίας εἰς οἶκον τινά, passer un ordre à une maison ; || ἔχομεν καταβάλει τὴν μεγαλειτέραν προσπάθειαν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑμετέρας παραγγελίας, nous avons apporté la plus grande attention à l'exécution de votre ordre ; || ἐξετελέσαμεν τὴν παραγγελίαν σας, nous avons exécuté votre ordre ; || συμφώνως τῇ παραγγελίᾳ τῆς 17 τρέχοντος ἐπιστολῆς σας..., conformément à l'ordre contenu dans votre estimée lettre du 17 courant nous ; || ἐγκλείστως διαβιβάζομεν ὑμῖν μικρὰν παραγγελίαν, ἣν θὰ λάβητε τὴν καλοσύνην νὰ ἐκτελέσητε μεθ' ὅλης τῆς δυνατῆς δραστηριότητος καὶ νὰ ἀποστείλητε εἰς τὴν διεύθυσίν μας, ci-joint nous vous remettons un petit ordre, que vous voudrez bien remplir avec toute l'activité possible et expédier à notre adresse ; || θὰ εἴμεθα λίαν εὐχαριστημένοι, ἐὰν λάβωμεν τὰς παραγγελίας σας ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον, nous serions bien aises de recevoir vos ordres le plus tôt possible.

παραγγελιοδότης, ου, ὁ καὶ **παραγγελεύς**, ἐκεῖνος ὅστις διὰ παραγγελίας (**ἐντολῆς**, mandat) δίδει εἰς ἕτερον τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργήσῃ ἀντ' αὐτοῦ, ὁ **ἐντολεύς**, mandant, n. m. [ἐμπορ. συνήθ.] commettant, n. m. βλ. **παραγγελία καὶ ἐντολεύς**.

παραγγελιοδόχος, ος, ον· ὁ ἐπιπεφορτισμένος διὰ πληρεξουσιότητος (procuration) ἢ ἐντολῆς (mandat) ἵνα ἐνεργήσῃ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἄλλου, ὁ **ἐντολοδόχος**, mandataire, n. m. § [ἐμπορ. συνήθ.] commissionnaire, n. m. βλ. **παραγγελία καὶ ἐντολή**.

παραγγέλλω, μέλ. ελῶ, θὰ παραγγείλω, δίδω διαταγήν, donner l'ordre ; διατάσσω, ordonner; ἐντέλλομαι, διατάσσω, παραγγέλλω, prescrire ; ἐντέλλομαι, παραγγέλλω, κελεύω, enjoindre ; ἐπιφορτίζω τινὰ νὰ πράξῃ τι, engager ; προσκαλῶ τινὰ νὰ κάμῃ τι, inviter ; παραγγέλλω (ἐπὶ ἰατροῦ), prescrire ; || παραγγέλλεσθε νά, vous êtes invité à ; || παραγγέλλονται πάντες οἱ φορολογούμενοι νά, il est enjoint à tous les contribuables de ; || τὰ παραγγελλόμενα, ce qui a été commandé. § μηνύω εἴς τινα διά τινος, faire (envoyer) dire ; ἐντέλλομαι, παραγγέλλω, mander ; κάμνω γνωστόν, γνωστοποιῶ, faire savoir ; || τοῦ παρήγγειλα νὰ ἔλθῃ, je lui ai mandé de venir ; || ἂν συμβῇ τίποτε θὰ σοῦ παραγγείλω, s'il arrive quelque chose, je vous le ferai savoir. § —, commander ; δίδω παραγγελίαν, donner commission καὶ [ἐμπορ.] commettre ; || παρήγγειλα ἓν ζεῦγος ὑποδήματα, j'ai commandé une paire de bottes ; || ἔχετε νὰ μοῦ παραγγείλετε τίποτε ; avez-vous des commissions à me donner? § — [τακτ.] commander. δίδω, ἐκφωνῶ παράγγελμα [ναυτ.] κελεύω, ἐκφωνῶ κέλευσμα.

παράγγελμα, ατος, τό· ἡ διαταγή, ἡ προσταγή, ἡ ἐντολή, τὸ παράγγελμα, ordre, n. m. commandement, n.m. κανών, δίδαγμα, précepte, n.m. || τὰ παραγγέλματα τῆς ἠθικῆς, les préceptes de la morale. § [νομ.] τὸ θέσπισμα, édit, n. m. § — [τακτ.] commandement, n. m. βλ. **κέλευσμα**· || **ἐκτελεστικὸν παράγγελμα**, ordre d'exécution ; βλ. **ἐκτελεστικὸς καὶ κέλευσμα**· || **προειδοποιητικὸν παράγγελμα**, commandement préparatoire, συνώνυμον τοῦ commandement d'avertissement.

Παραγγέλματα δυναμικῶν χειρισμῶν :

1. Πρὸς **ἀλλαγὴν τοῦ ἀριστεροῦ** (δεξιοῦ) **τροχοῦ**, préparez-vous à changer la roue gauche (droite).
2. Ὑψώσατε τὸν κιλλίβαντα = δύναμις, levez l'affût = ferme.
3. Ἀλλάξατε τὸν τροχόν, changez la roue.
4. Εἰς τὰς θέσεις σας, à vos postes.

1. Πρὸς **ἀφαίρεσιν τοῦ ἀριστεροῦ** (δεξιοῦ) **τροχοῦ**, préparez-vous à enlever la roue gauche (droite).
2. Ὑψώσατε τὸν κιλλίβαντα = δύναμις, levez l'affût = ferme.
3. Ἀφαιρέσατε τὸν τροχόν, enlevez la roue.
4. Εἰς τὰς θέσεις σας, à vos postes.

Θέσατε τὸν **τροχόν**, placez la roue.

1. **Πρὸς καταβιβασμὸν τοῦ πυροβόλου**, préparez-vous à descendre la pièce.
2. Ὑψώσατε τὸν κιλλίβαντα = δύναμις, levez l'affût = ferme.
3. Ὀπίσω = μάρς, en arrière = marche.
4. Ἄλτ, Halte.
5. Καταβιβάσατε τὸ πυροβόλον = δύναμις, descendez la pièce = ferme.
6. Εἰς τὰς θέσεις σας, à vos postes.

Τὰ παραγγέλματα ταῦτα τῶν **δυναμικῶν χειρισμῶν** (manœuvres de force) πρὸς καταβιβασμὸν τοῦ πυροβόλου, ἀφορῶσιν εἰς Γαλλικὰ πυροβόλα, καὶ τροποποιοῦνται διὰ τὰ παρ' ἡμῖν πυροβόλα ὡς ἕπεται.

1. Πρὸς καταβιβασμὸν τοῦ πυροβόλου.
2. Καταβιβάσατε τὸ πυροβόλον = δύναμις.
3. Εἰς τὰς θέσεις σας.

1. Πρὸς ἀναβιβασμὸν τοῦ πυροβόλου, préparez-vous à monter la pièce.
2. Ὑψώσατε τὸν κιλλίβαντα = δύναμις, levez l'affût = ferme.
3. Καταβιβάσατε τὸ σταθμίον, baissez la frèche.
4. Προσαρμόσατε τὸ πυροβόλον = δύναμις, placez la pièce = ferme.

Τὰ παραγγέλματα ταῦτα πρὸς ἀναβιβασμὸν τοῦ πυροβόλου ἀφορῶσιν εἰς Γαλλικὰ πυροβόλα καὶ τροποποιοῦνται διὰ τὰ παρ' ἡμῖν πυροβόλα ὡς ἑξῆς.

1. Πρὸς ἀναβιβασμὸν τοῦ πυροβόλου.
2. Ἀναβιβάσατε τὸ πυροβόλον = δύναμις.
3. Εἰς τὰς θέσεις σας.

παραγγελτικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς παράγγελμα, κτλ. d'ordre; de commandement.

παραγγελτός, ή, όν· ὅστις ἔχει παραγγελθῇ, ἀπ' ἐντολῆς, κατὰ παραγγελίαν, de commande.

παράγγι, τὸ [δημ. ναυτ.], βλ. **πεῖσμα**, amarre, n. f.

παραγεμᾶτος, βλ. παραγεμιστός.

παραγεμίζω, μέλ. ίσω [ὑπερπίμπλημι], ὑπερπληρόω, γεμίζω πολὺ (ἕως ἐπάνω, ἕως τὰ χείλη), remplir trop (jusqu'aux bords); πληρόω-ῶ, combler; παραγεμίζω, πληρῶ κενόν τι, π. χ. διὰ γναφάλων, κτλ. ταπόνω, στουπόνω, bourrer; ἐπισωρεύω, συσσωρεύω, encombrer; ἐπιβαρύνω, ἐπιφορτίζω, surcharger; || παραγεμίζω τὸ στομάχι, πληρῶ ὑπερβολικῶς τὸν στόμαχον, se gorger (se bourrer) de; s'empiffrer (ὑπερπληρόω τὸν στόμαχον)· || μεταφ.] εἶνε παραγεμισμένος χρυσάφι, il est cousu d'or. § —, κοινῶς προφ. παραγιομίζω [ὀνθυλεύω], farcir; || παραγεμίζω κοῦρκον, farcir un dindon (une dinde; χῆναν, une oie, χοιρίδιον, un cochon de lait). § [οἰκοδομ.] hourdir à bain, ὑπερπληρόω τὰ κενὰ δι' ἐνωτικῆς τινος ὕλης, ἤτοι παραγεμίζω ἢ κτίζω δι' ἀφθόνου κονιάματος, βλ. κτίζω καὶ πληρόω.

παραγέμισμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ παραγεμίζειν, action de remplir trop; ἐπισώρευσις, συσσώρευσις, encombrement, n.m. ὑπερπλήρωσις, ἐπιβάρυνσις, ἐπιφόρτισις, surcharge, n.f. § —, τὸ γέμισμα, ἡ πλήρωσις, remplissage, n. m. [τεχν.] remplage, n. m. § —, ὀνθύλευσις, τὸ γέμισμα, farce, n. f. farcissure, n. f. κοινῶς τὸ [παρα]γεμίδι. § [οἰκοδ.] παραγέμισμα, hourdi ou hourdage; βλ. ἐνωτικός.

παραγεμιστός, ή, όν· παραγεμισμένος, ὠνθυλευμένος, farci, e, adj. || χοιρίδιον παραγεμιστόν, cochon de lait farci.

παραγέρασμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **παραγήρασμα.**

παραγέρνω [δημ.], ὑπερκλίνω, κλίνω, γέρνω πολύ, pencher trop.

παραγηράζω, μέλ. άσω [δημ.] ὑπεργηράσκω, καθίσταμαι πολύ γέρων, devenir trop vieux, γηράσκω πολύ, vieillir trop.

παραγήρασμα, ατος, τὸ καὶ **παραγέρασμα**, radotage de vieillard; τὸ ἔσχατον γῆρας, décrépitude, n. f.

παραγίνομαι [δημ.], ὑπερωριμάζω, ὡριμάζω παρὰ τὸ δέον, devenir trop mûr; ὡριμάζω πολύ, mûrir trop. § [μεταφ.] παραγίνομαι, ὑπερβαίνω τὰ ὅρια, ἐξέρχομαι τῶν ὁρίων, sortir des bornes; ὑπερβαίνω τὸ μέτρον, passer la mesure. § —, παρεκκλίνω, décliner; καταπίπτω, baisser.

παράγκα, ας, ἡ [δημ. ξεν.] καὶ μπαράκα, baraque, n. f. βλ. **καλύβη.**

παράγκο, τὸ [δημ. ναυτ.] καὶ παλάγκο, palan, n. m. βλ. **σύσπαστον.**

παραγκῶμι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ **παρωνυμία** καὶ κατ' εὐφημισμὸν τὸ **ἐπώνυμον.**

παραγκωνίζω, μέλ. ίσω· μὲ τὸν ἀγκῶνα τῆς χειρὸς σπρώχνω, ὅθεν ἀφίνω (θέτω) κατὰ μέρος, laisser (mettre) de côté; θέτω κατὰ μέρος (χωριστά), mettre à l'écart; ἀποχωρίζω, ἀπομακρύνω, écarter; ὅθεν ἀπορρίπτω, rebuter; παραμελῶ, négliger. § —, κάμνω τινὰ νὰ χάσῃ τὴν θέσιν του, τὴν προαγωγήν του ἢ ὠφέλειαν τινά, le supplanter, **ὑποσκελίζω.**

παραγκώνιον, ου, τό· βλ. **γωνιόλιθος.**

παραγκωνισμός, οῦ, ὁ· τὸ παραγκωνίζειν τινά, θέτειν τινὰ ἤ τι κατὰ μέρος, action de laisser de côté; βλ. **παραγκωνίζω**· παραμέλησις, négligence, n. f. || ἡ λήθη, τὸ λησμόνημα, oubli, n. m. § —, ὑποσκελισμός, supplantation, n. f. βλ. **παραγκωνίζω.**

παραγλυφή, ῆς, ἡ· [οἰκοδομ.], γλυφή τις εἰς τὸ ἄκρον λίθου λελαξευμένου, ciselure [d'une pierre de taille].

παραγναθίδιον, ου, τό· montant de bribe; βλ. **χαλινὸς** (bride) καὶ **χαλινίσκος** (bridon)· || μέγα παραγναθίδιον, grand-montant, καὶ βραχὺ παραγναθίδιον, petit-montant.

παραγναθίς, ίδος, ἡ· favori, n.m. τὰ ἐπὶ τῶν παρειῶν ἀφιέμενα γένεια· [πληθ. κωμ.] côtelettes, κοινῶς **κοτλέτες**· || φέρω παραγναθίδας, porter des favoris. § —, abajoue, n.f. (τοῦ πηληκίου) κοινῶς τὸ **καψάλι.** § —, jugulaire, n. f. ou mentonnière. n. f. || **παριγναθίς, ὑποσιαγώνιον,** ου, τό· κοινῶς τὸ **καψάλι.** Δερμάτινος ἱμὰς εὑρισκόμενος ἐπὶ τοῦ στρατιωτικοῦ πηληκίου, περιβάλλων τὰς γνάθους (τὰ μάγουλα), πρὸς στερέωσιν τοῦ πηληκίου. Εἰς τὰς **περικεφαλαίας** (casques), ἡ παραγναθὶς εἶνε κεκαλυμμένη διὰ χαλκίνης πλακός. § —, mentonnière, n. f. ἡ **περιγναθίς,** ίδος, ἡ· ὑποσιαγώνιον, τό· κοινῶς ἡ μαγουλίκα· μέρος τῆς περικεφαλαίας (casque) πρὸς προφύλαξιν τοῦ πώγωνος· εἶνε κεκαλυμμένη διὰ χαλκίνης πλακός.

παραγνωρίζω, μέλ. ίσω· κακῶς κρίνω, κακῶς ἐκλαμβάνω, κακῶς διαγινώσκω τι, δὲν ἀναγνωρίζω κάμνω λάθος εἰς τὸ γνώρισμα), ἀλλογνοέω, prendre le change, méconnaître; || ἡ ἀξία του παρεγνωρίσθη, son mérite a été méconnu; || ἀθωότης παραγνωρισθεῖσα, innocence méconnue. § —, γνωρίζω τι πολύ, connaître trop; || παραγνωρισθήκαμεν, παρεγνωρίσθημεν, nous nous sommes par trop familiarisés.

παραγνώρισις, εως, ἡ· τὸ παραγνωρίζειν, ἡ πρᾶξις τοῦ παραγνωρίζειν, action de méconnaître, méconnaissance, n. f.

παραγραμματίζω, μέλ. ίσω· ἀλλοιῶ, μεταβάλλω τὴν ὀρθογραφίαν μιᾶς λέξεως, altérer l'orthographe d'un mot (συχνάκις ἀστεϊσμοῦ ἕνεκα, souvent par plaisanterie); περιγελῶ τινα μεταβάλλω τὰ γράμματα τοῦ ὀνόματός του.

παραγραμμάτισις, εως, ἡ καὶ **παραγραμματισμός,** οῦ, ὁ· ἡ μεταβολὴ τῆς ὀρθογραφίας λέξεως τινὸς διὰ τῆς ἀλλαγῆς ἑνὸς γράμματος, artération de l'orthographe d'un mot par le changement d'une lettre.

παραγραπτέος, α, ον· βλ. παραγράψιμος.

παραγραφή, ῆς, ἡ [νομ.] prescription, n. f. καλεῖται ἡ διὰ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου ἀπόσβεσις τοῦ πρὸς ἀγωγὴν δικαιώματος (ἀποσβεστική.) Ἡ παραγραφὴ ἄρχεται ἀφ' ἧς ὑπάρχει γεγενημένη ἀγωγή, ἤτοι ἀφ' ἧς δυ-

νατή ἐστιν ἡ κίνησις τῆς ἀγωγῆς, ὅπερ εἶνε ζήτημα ἱκανὰς ἐν τοῖς καθ' ἕκαστον γεννῶν δυσχερείας, περατοῦται δ' ἅμα παρέλθῃ ἐκ μέρους τοῦ δικαιούχου ὁλόκληρος, ὁ πρὸς τοῦτο ὡρισμένος χρόνος, ὅστις κατὰ κανόνα εἶνε τριακονταετία. Ἡ παραγραφὴ διακόπτεται ἕνεκα ὡρισμένων λόγων (ἐγέρσεως ἀγωγῆς, ἀναγνωρίσεως) ματαιουμένου ὁλοκλήρου τοῦ διαρρεύσαντος χρόνου μέχρι τοῦ ἐπενεγκόντος τὴν διακοπὴν γεγονότος, ἀφ' οὗ ἄρχεται νέα ἐξ ὑπαρχῆς παραγραφὴ ἢ ἀναστέλλεται ἕνεκα ἄλλων αἰτίων (ἀνηβότης τοῦ δικαιούχου, προθεσμία διασκέψεως κληρονόμων), ὅτε ἢ ἐμποδίζεται ἡ ἔναρξις τῆς παραγραφῆς ἢ ἠρεμεῖ αὕτη μέχρις οὗ ἐκλίπει τὸ ἐπενεγκὸν τὴν ἀναστολὴν γεγονός, ὅτε συνεχίζεται ἀφ' οὗ σημείου ἀνεστάλη. Διὰ τῆς συμπληρώσεως τῆς παραγραφῆς, ἧς μάλιστα οὐδὲ παραίτησις ἐκ τῶν προτέρων ἐπιτρέπεται, γεννᾶται ὑπὲρ τοῦ ἐναγομένου ἔνστασις ἀνατρεπτικὴ τῆς ἀγωγῆς. Διὰ νεωτέρων νόμων εἰσήχθησαν βραχυχρόνιοι τινὲς παραγραφαὶ ὧν κυριώτεραι αἱ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου. Διὰ τῆς παραγραφῆς ἐπέρχεται καὶ κτῆσις δικαιώματος (κτητική)· βλ. **χρησικτησία.** Δικαιολογικὸς λόγος τῆς παραγραφῆς εἶνε κατὰ τὸ ῥωμαϊκὸν δίκαιον ἡ ἀβεβαιότης εἰς ἣν θὰ διετέλουν τὰ δίκαια τῶν ἰδιωτῶν ἂν μὴ ὡρίζετο χρονικόν τι σημεῖον θέτον τέρμα εἰς τὴν ἀμφίβολον κατάστασιν, ἣν ἡ διὰ τῆς παρόδου πολλοῦ χρόνου ἐπερχομένη καταστροφὴ τῶν ἀποδείξεων δημιουργεῖ· ἐνιαχοῦ δὲ φέρεται ἡ παραγραφὴ καὶ ὡς ποινὴ τῶν ἀμελούντων ἢ τεκμήριον ἀνυπαρξίας ἢ παραιτήσεως τοῦ δικαιώματος· ‖ μεταξὺ συζύγων δὲν ὑπάρχει παραγραφή, la prescription ne court point entre époux ; ‖ παραγραφὴ δικαιώματος, prescription d'un droit.

παραγραφικός, ή, όν, ἀφορῶν τὴν παραγραφήν, de prescription. § —, τῆς παραγράφου, de paragraphe.

παράγραφος, ου, ἡ [§] (γραμμ.) σημεῖον διαιρέσεως ὅλου τινὸς λόγου εἰς μέρη μικρότερα, paragraphe, n. f. καθὼς καὶ αὐτὰ τὰ διαιρούμενα μέρη. § —, alinéa (λατ. ad lineam, à la ligne), n. m. στίχος (γραμμὴ) ἐν κειμένῳ οὗτινος ἡ πρώτη λέξις εἶνε ἐνδοτέρω τῆς ἀρχῆς τῶν ἄλλων· ἐπίσης ὁλόκληρον τὸ χωρίον ἀπὸ τοῦ στίχου τούτου μέχρι τοῦ ὁμοίου ἑπομένου· πληθ. des alinéas.

παραγράφω, μέλ. άψω· γράφω πολύ, écrire trop. § —, ἁμιλλῶμαι εἰς τὸ γράψιμον, écrire à l'envi, κοινῶς παραβγαίνω εἰς τὸ γράψιμο μέ τινα, écrire pour voir qui écrira le mieux (le plus). § [συνήθ. νομ.] prescrire; ἀντικρούω τι φέρων τὴν ἔνστασιν τῆς παραγραφῆς, repousser par la prescription ; périmer ; παραγράφομαι, périr ; être périmé, ée; ‖ ἡ ἔνστασις παρεγράφη, l'instance est périmée, a péri ; ‖ δικαίωμα παραγραφέν, droit prescrit ; ‖ τὰ δικαιώματα τῶν ἀνηλίκων δὲν παραγράφονται, les droits des mineurs ne se prescrivent point ἢ on ne prescrit pas contre les mineurs ; **βλ. παραγραφή.**

παραγράψιμος, η, ον [νομ.], ὅστις δύναται νὰ ἀπορριφθῇ, νὰ παραγραφῇ, δυνάμενος παραγραφῆναι, ἄξιος παραγραφῆς, digne d'être rejeté, ée, prescrit, e, adj. **παραγραπτέος,** prescriptible, adj.

παραγυιός, οῦ, ὁ [δημ.], υἱὸς θετός, fils adoptif (παρακόρη, fille adoptive) ; καὶ ἐν γένει ὁ ψυχογυιός. § [μικρὸς] ἀκόλουθος, garçon de suite ; ὑπηρέτης domestique, n. m. valet, n. m.

παραγυλίζω [διάλ. Οἰνόης], παραγυρίζω, ἐνεδρεύω, κάμνω γύρους, κατασκοπεύω.

παράγω, μέλ. άξω, ἀποφέρω, κάμνω νὰ γείνῃ τι, produire; δίδω, donner; δημιουργῶ, créer ; γεννῶ, προξενῶ, engendrer ; προξενῶ, ἐντύπωσιν (ὕψωσιν τῶν τιμῶν), causer, produire; ‖ ἡ χώρα αὕτη παράγει καπνόν, ce pays produit du tabac ; ‖ ἡ σχολὴ αὕτη παρήγαγε διασήμους ζωγράφους, cette école a donné des peintres célèbres ; ‖ ὁ ποιητὴς οὗτος δὲν παρήγαγε τύπους, ce poète n'a pas créé de types ; ‖ — προϊόντα, produire ; ‖ ἡ Γαλλία παράγει πλείονα παρ' ὅσα καταναλίσκει, la France produit plus qu'elle ne consomme ; ‖ ἡ Ἑλλὰς παρήγαγε μεγάλους ἄνδρας, la Grèce a donné de grands hommes ; ‖ πᾶν ὅ,τι παράγει ἡ γῆ, tout ce que la terre produit ; ‖ τὰ δένδρα αὐτὰ παράγουσι σκιάν, ces arbres donnent de l'ombre ; ‖ ὁ θόλος παράγεται διὰ τῆς περιστροφικῆς κινήσεως τόξου τινός, la voûte est engendrée par le mouvement de révolution d'un arc ; ‖ [μετοχ. ἐπίθ.] **παράγων** [ἰδ. μαθημ.], facteur, n. m. § [ἀρχ.] φέρω τινὰ εἰς πλάνην, πλανῶ, ἀπατῶ, induire [en erreur] ; ἀπομακρύνω τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ἐκτρέπω τοῦ ὀρθοῦ δρόμου, τοῦ ὀρθοῦ, κοινῶς παραστρατίζω, dérouter, ἀποπλανῶ, égarer. § [γραμμ.] παράγειν λέξιν ἐξ ἄλλης, faire dériver, tirer; [μεσ.] παράγομαι, πηγάζω, προέρχομαι, dériver; venir ; ‖ τὰ ἐκ τῆς λέξεως ταύτης παραγόμενα, les dérivés de ce mot.

παραγωγεύς, έως ὁ· générateur, n. ‖ παραγωγεὺς ἠλεκτρικῆς, générateur d'électricité

παραγωγή, ῆς, ἡ· τὸ παράγειν, production, n. f. action de produire ; τὸ παραχθέν, ce qui est produit ; ‖ αἱ παραγωγαὶ τῆς γῆς, les productions du sol. § —, τὸ προέρχεσθαι, ἡ προέλευσις, dérivation, n. f. dérivé, ée, παράγωγος, παραγωγή, ὁ ἐξ ἑτέρου παραγόμενος· ἡ πηγή, καταγωγή, προέλευσις [λέξεως], origine [d'un mot]. § — [ναυτ. τακτ.], file, n. f. βλ. **γραμμὴ** παραγωγῆς, ligne de file. § — [στρατ.] βλ. **στοῖχος**, file, n. f. ‖ κατὰ παραγωγήν, par le flanc = κατὰ τετράδας· ‖ φάλαγξ κατὰ παραγωγήν, colonne par le flanc (ἢ κατὰ τετράδας)· βλ. καὶ **βάδισμα** κατὰ παραγωγήν, marche par le flanc. § — [ἀρχ.] paragoge ou paragogue, n. f. πλαγία κίνησις τῆς ἑλληνικῆς φάλαγγος (διὰ κλίσεως) πρὸς ἐπαύξησιν τοῦ βάθους τῆς γραμμῆς τῆς παρατάξεως διὰ τοῦ διπλασιασμοῦ τῶν ζυγῶν εἰς 4, 8 ἢ 16 παραλλήλως τῷ μετώπῳ. § **ἐν**

παραγωγῇ [ἱππευτ.] reprise, n. f. ἄσκησις ἐν ὡρισμένοις ἀποστήμασι· ἡ σειρὰ τῶν στοιχηδὸν γυμναζομένων ἱππέων, ἤτοι μάθημα ἱππασίας ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ, reprise de manège; Conducteur de la reprise λέγεται ὁ ἐπὶ κεφαλῆς ὁδηγὸς τῆς σειρᾶς τῶν ἱππέων, ἤτοι τῆς παραγωγῆς.

παραγωγικός, ή, όν· ὁ τῆς παραγωγῆς, ὁ παράγων τι, de production; productif, ive, adj. qui produit ou rapporte, γῆ παραγωγός, sol productif (τὸ ἀντίθετ. εἶνε improductif); || παραγωγικὸν ἐπάγγελμα, métier productif; καὶ κατ' ἐπέκτασιν γεννητικός, générateur, trice.

παραγωγικότης, ητος, ἡ· productivité, n. f. ἡ δύναμις, ἡ ἰδιότης τοῦ παράγειν, faculté de produire; ἡ κατάστασις τοῦ παραγωγοῦ, état de ce qui est productif.

παραγωγικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον παραγωγικόν, d'une manière productive. § — [στρατ.], κατὰ παραγωγήν, par le flanc; βλ. παραγωγή.

παραγώγιμος, ος, ον· productible, adj. ὁ δυνάμενος νὰ παραχθῇ, qui peut être produit; || ἐμπορεύματα παραγώγιμα, marchandises productibles; || [οὐσ.] τὸ **παραγώγιμον**, productibilité, n. f. (οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει) = **παραγωγιμότης**.

παραγωγός, οῦ, ὁ· producteur, trice, n. ἄτομον ὅπερ πλάττει τι, ἢ θέτει εἰς ἐνέργειαν ἀντικείμενον ὑπάρχον ἤδη· || ὁ καταναλωτὴς πλουτίζει τὸν παραγωγόν, le consommateur enrichit le producteur. § **παραγωγός, ός, όν**· producteur, trice, adj. πνεῦμα παραγωγόν, génie producteur. § **παραγωγός**, ός, όν· productif, ive, adj. qui produit ou rapporte; || βιομηχανία παραγωγός, industrie productive.

παραγωγιμότης, ητος ἡ· productibilité, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ παραγωγίμου.

παράγωγος, ος, ον· dérivé, ée, adj. ὁ ἐξ ἑτέρου παραγόμενος.

παραγώγως [ἐπίρ.], ἐκ παραγωγῆς, par dérivation.

παραγώνιον ἢ **περιγώνιον**, ου, τό· **παραγωνίσκος** ἢ **περιγωνίσκος**, ου, ὁ· équerre, n. m. κοινῶς γωνία σιδηρᾶ· ὀρθογώνιον πεπλατυσμένον σιδήρωμα προσηλούμενον παρὰ τὰς γωνίας τῶν **πωμαστηρίων** (couvercles) τῶν κιστῶν· περιγώνιον πωμαστηρίου, équerre de couvercle; || **περιγωνίσκος**, ὁ καὶ **περιγώνιον**, τό, équerre; σιδήρωμα γωνιῶδες προσηλούμενον περὶ γωνίαν ἔξωθεν αὐτῆς, πρὸς σύνδεσμον δύο τεμαχίων μεταλλικῶν ἢ ξυλίνων· || **περιγώνιον** ἢ **ἀγκωνίσκος**, ὁ· équerre d'angle; σιδήρωμα προσηλούμενον περὶ ἀγκῶνα, ἤτοι περὶ γωνίαν ἐξέχουσαν ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω· || **παραγώνιον ἁπλοῦν**, équerre simple; σιδήρωμά τι σχήματος ∟ διὰ τὸν σύνδεσμον ὀρθοστάτου μετὰ ζυγώματος· || **παραγώνιον διπλοῦν**, équerre double; σιδήρωμα σχήματος ┌──┐. || **παραγώνιον πήγματος** (ἁμάξης) ἢ σιδηρᾶ γωνία πήγματος, équerre de caisse; σιδηρώματα σχήματος ⊤ περισφίγγοντα τὰς γωνίας τῶν σιδηροδρομικῶν ὀχημάτων καὶ τῶν παρομοίων· || παραγωνίσκος, équerre-guide, σιδηροῦν τεμάχιον χρησιμεῦον ἵνα ὁδηγῆται ὁ κιλλίβας ἐπὶ τῆς ἐσχάρας.

παραδαρμένη, ης, ἡ· βλ. **παραδέρνω**.

παραδαρμός, οῦ, ὁ [δημ.], ῥιπτασμός, στενοχωρία, tribulation, n. f. ταραχή, agitation, n. f. τὸ κούνημα, τίναγμα, κλονισμὸς ἰσχυρός, secousse, n. f. τίναγμα κατὰ διαφόρους διευθύνσεις, ballottement, n. m. ou ballottage, n. m. action de ballotter.

παράδειγμα, ατος, τό· exemple, n. m. τὸ ὑπόδειγμα, ὁ ὑπογραμμός, ὁ τύπος, τὸ πρότυπον, modèle, n. m. βλ. καὶ **ὑπόδειγμα**· || δίδω τὸ παράδειγμα, donner l'exemple, prêcher d'exemple; || παραδείγματος χάριν· ἐν παραδείγματι, par exemple; ἤτοι, savoir; || —γραφῆς, modèle d'écriture; || βλέπουσι τοιαῦτα παραδείγματα, ils ont sous les yeux de pareils exemples; || ὁ καλὸς μαθητὴς εἶνε τὸ παράδειγμα ὅλων τῶν συμμαθητῶν του, un bon écolier est l'exemple de toute sa classe.

παραδειγματίζω, μέλ. ίσω, κάμνω νὰ χρησιμεύσῃ ὡς παράδειγμα, faire servir d'exemple; δίδω ὡς παράδειγμα, rendre un exemple; παρέχω ὡς παράδειγμα, offrir en exemple; χρησιμεύω ὡς παράδειγμα, faire exemple de; instruire d'exemple; κάμνω παραδείγματα, faire des exemples. § [μέσ.] παραδειγματίζομαι, λαμβάνω ὡς παράδειγμα, prendre exemple de; ὅθεν συμμορφοῦμαι, se conformer; κανονίζομαι ἐπί τινος, se régler sur; ἀπομιμοῦμαι, imiter.

παραδειγματικός, ή, όν· ὁ χρησιμεύων ὡς παράδειγμα, qui sert d'exemple, exemplaire, adj. || παραδειγματικὴ διαγωγή, une conduite exemplaire; || παραδειγματικὴ τιμωρία, punition exemplaire; τιμωρία χρησιμεύουσα ὡς παράδειγμα, πρὸς παραδειγματισμόν· || παραδειγματικὴ εὐσέβεια, pitié exemplaire; || — εἰς ἀρετήν, édifiant, e; qui porte à la vertu, à la piété.

παραδειγματικότης, ητος, ἡ· exemplarité (οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει), n. f. ὁ χαρακτὴρ τοῦ παραδειγματικοῦ.

παραδειγματικῶς [ἐπίρ.] exemplairement, adv. κατὰ τρόπον χρησιμεύοντα ὡς παράδειγμα, d'une manière exemplaire; διὰ παραδειγμάτων, par des exemples; || ζῆν παραδειγματικῶς, vivre exemplairement.

παραδειγματισμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ παρέχειν παράδειγμά τι, action de faire un exemple; παραδειγματικὴ τιμωρία, punition exemplaire; || πρὸς παραδειγματισμὸν τῶν ὁμοίων αὐτῷ, pour donner une leçon à ses pareils = πρὸς παραδειγματισμὸν τῶν ὁμοίων του, pour donner un enseignement à ses pareils.

παραδεισιακός, ή, ὸν καὶ

παραδείσιος, ος, ον· ὁ εἰς τὸν παράδεισον ἀνήκων, qui appartient au paradis, du paradis, paradisiaque, adj. || τέρψεις παραδεισιακαί, joies paradisiaques. § **παραδείσιον**

πτηνόν, oiseau de paradis, paradisier. n. m. εἶνε τὸ περιληπτικὸν ὄνομα τοῦ γένους τῶν **Παραδεισίων** ἀνήκοντος εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Παραδεισιδῶν, ἐχόντων ῥάμφος ἡμικεκαμμένον καὶ πρόσθεν πεπιεσμένον μετ' ὀξείας ῥάχεως, ὄνυχας ὀξεῖς καὶ ἑκατέρωθεν πεπιεσμένους. Τὸ γένος παραδείσιον ἔχει ῥάμφος ἰσόμηκες τῇ κεφαλῇ. Τὰ μεταξὺ κοιλίας καὶ οὐρᾶς πτερὰ τῶν ἀρρένων εἶνε λίαν ἀνεπτυγμένα καὶ ἔχουσιν ὡραίαν μεταλλικὴν λάμψιν, ἐνῷ αἱ θήλειαι στεροῦνται τῶν τοιούτων. Ζῶσι δὲ τὰ Παραδείσια πτηνὰ ἐν Νέᾳ Γουϊνέᾳ καὶ ἐπὶ τῶν πλησίον νήσων. Τὸ γνωστότερον εἶδος εἶνε Παραδεισία ἡ ἄπους, καφέχρους μετὰ μακρῶν λευκοκιτρίνων πτερῶν ὅπερ εἶνε περιζήτητος καὶ πολύτιμος κόσμος.

παράδεισος, ου, ὁ· paradis, n. m. λέξις μεταβᾶσα ἀπὸ τῆς περσικῆς εἰς τὴν ἑλληνικήν, σημαίνουσα δὲ μέγαν καὶ ὡραῖον κῆπον. Ὡς τοιοῦτος περιγράφεται ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ ἡ διαμονὴ τῶν πρώτων ἀνθρώπων. Πολλαὶ εἰκασίαι ὑπάρχουσιν ὡς πρὸς τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ κῆπος οὗτος. Ἐν τοῖς κατόπιν λέγεται οὕτω καὶ ἡ διαμονὴ τῶν μακάρων· || [μεταφ.] —, paradis, λέγεται πᾶς ὡραῖος εὐχάριστος πρὸς διαμονὴν τόπος· || ὁ ἐπίγειος παράδεισος, le paradis terrestre.

παραδεκτός, ή, όν· ὁ γενόμενος ἢ δυνάμενος νὰ γείνῃ δεκτός, qui peut être admis, e (accepté, ée), admis, e, adj. accepté, ée, adj. admissible, adj. acceptable, adj.

παραδέρνω, μέλ. δείρω [παραδέρω], κτυπῶ, δέρω ὑπερμέτρως, battre avec excès ; rosser. § κυλῶ, παρακυλῶ, ballotter ; κλονίζω, ταράσσω, agiter; χουνῶ, τινάσσω, κλονίζω ἰσχυρῶς, secouer. § [οὐδ. καὶ μέσ.] παραδέρνομαι, παρακυλῶ, κλυδωνίζομαι, être ballotté ; ῥιπτάζομαι, σφαδάζω, se débattre (προσπαθῶ ν' ἀπαλλαγῶ ἀπό τι)· κλονίζομαι, ταράσσομαι, s'agiter ; παλαίω πρός τι, lutter ; || τὸ πλοῖον παραδέρνει, le navire lutte contre les flots; || [ναυτ.] τὸ πανὶ παραδέρνεται, la voile bat (fouette) (=παραχρούομαι, παραδέρω, πάλλω). § [μετοχ. θηλ. οὐσ.], ἡ **παραδαρμένη** [κωμ. ἡ κοιλία, ἡ γαστήρ], la panse ; le ventre ; μεγάλη, παχεῖα γαστήρ, κοινῶς κοιλάρα, la bedaine ; || ἐγέμισε τὴν παραδαρμένην του, il a déjà rempli sa bedaine.

παραδέτης, ου, ὁ [ναυτ.] (σκηνῆς, αἰώρας), hanet ou hamet, n. m. κοινῶς **μαραφούντι**· παραδέται καλοῦνται τὰ μικρὰ τεμάχια σχοινίου τὰ χρησιμεύοντα διὰ τῆς προσδέσεώς των ἐπὶ τοῦ σκηνούχου πρὸς ἀνάτασιν σκηνῆς, ἢ πρὸς περίδεσιν τῶν αἰωρῶν ὅταν αὗται πτύσσωνται. § — [ναυτ.] aiguillette ; βλ. ἀναδέτης.

παραδέχομαι, μέλ. έξομαι, λαμβάνω, αναλαμβάνω νὰ πράξω τι, ἀποδέχομαι, παραδέχομαι, admettre; δέχομαι, ἀποδέχομαι, accepter; υἱοθετῶ τι, adopter : συμφωνῶ, convenir de; ἀναγνωρίζω, reconnaître; συμφωνῶ, παραχωρῶ, accorder ; ἐχχωρῶ, concéder ; || δὲν παραδέχομαι αὐτὸν τὸν ὅρον, je n'accepte pas cette condition ; || ἂς παραδεχθῶμεν ὅτι, admettons que ; || παραδέχομαι ὅ,τι λέγετε, ἀλλά, je conviens de ce que vous dites mais ; || — ὅτι συνεβούλευσα τὸν λαὸν νά, je conviens d'avoir conseillé au peuple de . . . || ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ νομοσχέδιον, la Chambre a adopté le projet de loi; || δὲν τὸν παραδέχομαι ὡς τίμιον ἄνθρωπον, je ne le reconnais pas pour un honnête homme ; || — ὅτι ἔσφαλα, je reconnais que j'ai eu tort ; je passe condamnation ; || — ὅτι εἶχε δίκαιον ν' ἀρνηθῇ, j'accorde qu'il avait raison de refuser ; || [καὶ ἀπολ.] δὲν παραδέχεται, il n'accepte pas; il s'y refuse ; il n'y consent pas (=δὲν συναινεῖ); || παραδεδεγμένος, η, ον· reçu, e, adj. (δεκτός, παραδεκτός), admis, ise, adj. || κατὰ τὰ παραδεδεγμένα, selon l'usage ; || κατὰ τὰ παραδεδεγμένα ἔθιμα, selon les usages reçus.

παραδιαβάζω, μέλ. άσω [δημ.], διαβάζω (ἀναγιγνώσκω) πολύ, lire trop. § —, ἁμιλλῶμαι εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, lire à l'envi ; κοινῶς παραβιαίνω εἰς τὴν ἀνάγνωσιν μέ τινα, lire pour voir qui lira le mieux (le plus).

παραδιαβάθρα, ας, ἡ [ναυτ.], petit marche pied ; **διαβάθρα.**

παραδίδω, μέλ. ώσω, παραδίδωμι, παραδίδω τι εἰς τὴν ἐξουσίαν τινος, δίδω τι εἴς τινα, δίδω τι ὅπως ἀποσταλῇ εἴς τινα, παραδίδω, livrer ; délivrer ; παραδίδω ἐγχειρίζω, remettre ; παραδίδω (τὴν ἀρχήν, τὴν ὑπηρεσίαν εἰς ἄλλον) remettre ; ἀποδίδω, rendre ; || [ἐμπορ.] παραδίδω ἐμπορεύματα [δέμα κτλ.], livrer des (faire livraison de) marchandises ; || θέλουσι παραδοθῇ ὑμῖν ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς μηνός, ils vous seront livrés dans le courant du mois prochain ἢ délivrer des marchandises, etc [ἐπὶ φορτωτικῶν, passer] ; ἐπίσης déposer, remettre ; π. χ. εἰς ποῖον θέλετε νὰ τὸ παραδώσω, à qui voulez-vous que je le dépose ; βλ. καὶ **παραδοτέος** ; || παρέδωκε τὴν ὑπηρεσίαν [εἰς τὸν διάδοχόν του], il a remis le service ; || — χρήματα, remettre de l'argent ; || παρέδωκε τὰ ὅπλα, il a rendu (mis bas) les armes ; || παρέδωκε τὸ πνεῦμα, il a rendu l'âme; || παραδίδω εἰς λήθην, mettre en oubli ; λησμονῶ, oublier; || —ἔνοχον εἰς τὴν δικαιοσύνην, livrer un coupable à la justice ; || παρέδωκεν ὅλα τὰ ἐμπορεύματα, il a fait la délivrance de toutes les marchandises; || παρέδωκεν ἑκατὸν ἀντίτυπα τοῦ συγγράμματός του, il a livré cent exemplaires de son ouvrage ; || — υἱὸν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ πατρός του, remettre un fils entre les mains de son père; || —τινὰ εἰς τὸ δικαστήριον, livrer quelqu'un au tribunal; || [ταχτ.] παραδίδω τὴν ὑπηρεσίαν, κτλ. remettre le service ; || [ταχτ.] παραδίδω τὰ στρατεύματα τοῖς πολεμίοις, livrer les troupes aux ennemis. § —, μεταδίδω, μεταβιβάζω, transmettre ; μεταδίδω, ἀφίνω κληροδοτῶ, léguer ; ἐμπιστεύομαι πρός τινα ὡρισμένον σκοπόν), confier ; || οἱ μαθηταί του μᾶς παρέδωκαν τὴν διδασκαλίαν του, ses disciples, nous ont transmis sa doctrine ; || ἡ ἐλευθερία

ἣν παρέδωκαν ἡμῖν οἱ πατέρες ἡμῶν, la liberté que nos pères nous ont léguée; || ὅτε ἀνεχώρησε μοῦ παρέδωκε τὸν υἱόν του, quand il partit il m'a confié son fils; || [παθ. τριτοπρ.] παραδίδεται ὅτι, la tradition nous apprend que. § παραδίδω, διδάσκω τινά τι, professer; enseigner; lire; χάμνω παράδοσιν μαθήματος τινός, faire un cours; || παραδίδει μαθηματικά, il professe les mathématiques; || παραδίδει Πλούταρχον, il lit Plutarque; || παραδίδει ἱστορίαν, il enseigne (il professe) l'histoire; || παραδίδει Ξενοφῶντα, il lit Xenophon; || ἐπῆγε νὰ παραδώσῃ, il est allé faire son cours; || παραδίδει εἰς πεντήκοντα μαθητάς, il montre à cinquante écoliers; || παραδίδει εἰς τὴν τετάρτην τάξιν, il fait la quatrième; || παραδίδει εἰς τὴν δευτέραν τάξιν, il fait la seconde; || [καὶ παθητ.] ποῖον συγγραφέα παραδίδεσθε; quel auteur vous lit-on? || τί μάθημα παραδίδεσθε; quel leçon prenez-vous? § [ναυτ.] παραδίδω τὸ πλοῖον εἰς τὸν ἄνεμον, fuir devant le vent; βλ. **ἀφίεμαι** τῷ ἀνέμῳ· || [ναυτ.] — φυλακήν, rendre le quart, ἤτοι παραδίδω τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πλοίου εἰς τὸν ἔχοντα σειρὰν νὰ παραλάβῃ. § [μέσ.] παραδίδομαι, παραδίδω τὸν ἑαυτόν μου εἴς τινα, se livrer; παραδίδομαι ὡς δεσμώτης, ὡς αἰχμάλωτος εἰς φυλάκισιν, se constituer prisonnier; παραδίδομαι, se rendre; παραδίδομαι διὰ συνθήκης, συνθηκολογῶ, capituler; ἐγκαταλείπω τὸν ἑαυτόν μου, s'abandonner; παραδίδομαι, ἀφίνομαι εἴς τι, s'adonner; || παρεδόθη εἰς τὴν δικαιοσύνην, il s'est livré à la justice; il s'est constitué prisonnier; || ἡ φρουρὰ παρεδόθη, la garnison s'est rendue; || παραδίδομαι, καταθέτω τὰ ὅπλα, rendre les armes; ὁμολογῶ ἐμαυτὸν ἡττημένον· || παραδίδομαι αἰχμάλωτος, αἰχμαλωτίζομαι, se rendre prisonnier; || ἠνάγκασαν τὸν ἐχθρὸν νὰ παραδοθῇ, ils obligèrent l'ennemi à se rendre; || — τὰ ὅπλα, παραδίδομαι = παύω ἀνθιστάμενος [φρ.], mettre la crosse en l'air || ἡ φρουρὰ παρεδόθη εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἐχθροῦ, la garnison s'est rendue à discrétion; || τὸ φρούριον παρεδόθη, la citadelle (forteresse) s'est rendue; || — φρούριον, rendre une place; ἡ δὲ πρᾶξις **παράδοσις**, reddition; βλ. λέξιν· || παρεδόθη εἰς τὴν χαρτοπαιξίαν, il s'est adonné au jeu; || παρεδόθη εἰς ὕπνον, il s'est livré (abandonné) au sommeil; || παρεδόθη εἰς τὴν μέθην, il s'est adonné à la boisson; || **παραδεδομένος**, η, ον· κοινῶς παραδομένος, adonné, ée; π. χ. παραδομένος εἰς τὰ χαρτιά, τὸ μεθύσι, κτλ., il s'est adonné au jeu, à la boisson.

παραδίνω [δημ.], ἀντὶ **παραδίδω**.

παραδιορθόνω, μέλ. ώσω· παραδιορθόω, διορθόνω πολύ, corriger trop.

παραδοδουλειά, ᾶς, ἡ [δημ.]. ὑπόθεσις, (ζήτημα) χρήματος, affaire (question) d'argent; χρηματικὴ ὑπόθεσις, affaire pécuniaire.

παραδολώνιον, τὸ [ναυτ.], bonnette d'hune (n. f.) ἡ χουρτελάτσα γάπιας· τοιαῦται τοποθετοῦνται ἑκατέρωθεν τοῦ δολωνίου καὶ τοῦ δόλωνος ἀναλόγως τοῦ καιροῦ. Τὰ παραδολώνια διακρίνονται εἰς **πρωραῖα** καὶ **πρυμναῖα** (bonnettes du petit et du grand hunier).

παραδομένος, η, ον [δημ.], βλ. **παραδίδω**, **παραδεδομένος**.

παραδοξολόγημα, ατος, τὸ καὶ

παραδοξολογία, ας, ἡ· λόγος ἢ διήγησις παραδόξων (ἀπιστεύτων) πραγμάτων, paradoxe, n. f. extravagance, n. f.

παραδοξολόγος, ος, ον· ὁ λέγων (διηγούμενος) παραδοξολογίας, παράδοξα πράγματα, qui dit des choses singulières; qui dit (des paradoxes); homme à paradoxes.

παραδοξολογῶ (έω), μέλ. ήσω· παράδοξα, ἀπίστευτα πράγματα διηγοῦμαι, ἀντίθ. τῷ ἀληθεύω, λέγω παράδοξα, παραδοξολογίας, dire des paradoxes; extravaguer.

παράδοξον, τό· βλ. παράδοξος.

παράδοξος, ος, ον· ἐναντίος τῆς κοινῆς δοξασίας, contraire à l'opinion commune, ἀπίστευτος, incroyable; ἔκτακτος, extraordinaire; παράδοξος. ἀλλόκοτος, μοναδικός, singulier, ère, adj. ἀλλόκοτος, παράδοξος, étrange, adj. ἰδιότροπος, ἀλλόκοτος, bizarre, adj. ἀλλόκοτος, baroque, adj. παράδοξος, paradoxal, ale, adj. [οἰκ.] drôle; || — ἄνθρωπος, un homme singulier; [οἰκ.] un drôle de corps; || τί παράδοξος ἄνθρωπος, quel (homme) original; || τὸ ἔνδυμά του ἔχει σχῆμα παράδοξον, son habit est d'une forme bizarre; || αὐτὸ εἶνε παράδοξον, cela est étrange; || [πῖλος παραδόξου σχήματος], chapeau d'une forme bizarre; || — ἰδέα! une drôle d'idée! || τὸ παράδοξον εἶνε ὅτι, ce qu'il y a du singulier, c'est que; || τί παράδοξον; qu'y-a-t-il d'étonnant? || τὸ παράδοξον τῆς διαγωγῆς του, l'étrangeté de sa conduite; || διὰ τὸ παράδοξον τοῦ πράγματος, pour la curiosité (la singularité) du fait. § [οὐδ. οὐτ.] τὸ **παράδοξον**, le paradoxe; || δὲν μοῦ ἀρέσχουν τὰ παράδοξα, je n'aime pas les paradoxes; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ **παράδοξον**, étonnant, n. m. ἐκεῖνο ὅπερ ἐπιφέρει ἔκπληξιν· τὸ **παράδοξον**, ἀλλόκοτον, étrangeté, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ **ἀτοπία**.

παραδόξως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον παράδοξον, d'une manière singulière (étrange, bizarre), singulièrement, adv. ἀλλοκότως, étrangement, adv. ἰδιοτρόπως, bizarrement, adv. § παραδόξως, χωρὶς νὰ τὸ ἀναμένῃ τις, contre toute attente; ἀπροσδοκήτως, inopinément, adv.

παραδόπιστος, ος, ον [δημ.], ὁ ἀγαπῶν τὸ χρῆμα, qui aime l'argent; φιλοκερδὴς ἐνδιαφερόμενος, ὁ δεικνύων μεγάλον ἐνδιαφέρον διὰ τὸ χρῆμα, intéressé, ée, adj. ἄπληστος, cupide, adj.

παραδόσιμος, ος, ον· ὁ δυνάμενος νὰ παραδοθῇ, qui peut être délivré, délivrable, adj.

παράδοσις, εως, ἡ (παραδίδω), δόσις, ἀπόδοσις, παράδοσις ἀντικειμένου τινὸς εἰς ἕτερον, livraison, n. f. délivrance, n. f. ἐγχείρισις,

remise, n. f. || παράδοσις [ἐπιστολῆς, ἐγγράφου], remise, n. f. || **παράδοσις** ἵππων, πυρομαχικῶν, ὅπλων, ὑλικοῦ, κτλ. (ἐν τῷ στρατῷ), délivrance des chevaux, des munitions, des armes, du matériel, etc. || παράδοσις ἐμπορευμάτων, livraison (délivrance) de marchandises ; || ἡ παράδοσις τοῦ ἐνεχύρου, la remise du gage ; || ἡ παράδοσις δέματος, la remise d'un paquet ; || ἡ παράδοσις χρημάτων, la remise (ἢ la délivrance de l'argent). § —, reddition, n. f. συνθηκολόγησις, capitulation, n. f. || — ὑπηρεσίας [ἀρχῆς, κτλ.] remise du service ; βλ. καὶ **παραδίδω**· || ἡ παράδοσις φρουρίου, la reddition d'une place ; τὸ νὰ παραδώσωσι τὸ φρούριον εἰς τὸν πολέμιον εἴτε κατόπιν **προσκλήσεως** πρὸς **παράδοσιν** (sommation), εἴτε κατόπιν πολιορκίας· βλ. καὶ **συνθηκολόγησις**· || [ἠνάγκασαν τὸν ἐχθρὸν] εἰς παράδοσιν, à se rendre. § —, τὸ μεταδιδόμενον προφορικῶς ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, tradition, n.f. || κατὰ παράδοσιν· ἐκ παραδόσεως, par tradition ; traditionnellement ; || ὁ ἐκ παραδόσεως, traditionnel, elle, adj. || αἱ ἄγραφοι παραδόσεις, les traditions non écrites ; || ἔθιμον ἐκ παραδόσεως, coutume traditionnelle. § —, τὸ μάθημα, ἡ διδασκαλία μαθήματος τινός, cours, n. m. ἡ διδασκαλία, enseignement, n. m. παράδοσις, τὸ μάθημα, ἡ διδασκαλία, classe, n. f. τὸ μάθημα, leçon, n.f. || ἡ αἴθουσα τῆς παραδόσεως (salle des leçons), ἡ τάξις, la classe ; || φοιτᾷ εἰς τὰς παραδόσεις τοῦ, il suit le cours de ; || ἐν χαιρῷ τῆς παραδόσεως [σχολείου], pendant la classe; || ἡ ὥρα τῆς παραδόσεως, l'heure de la classe ; || τὸν ἀπέβαλαν ἀπὸ τῆς παραδόσεως, il fut mis à la porte de la classe.

παραδοτέος, α, ον· délivrable, adj. livrable, adj. ὄντινα δέον νὰ παραδώσωσι, qu'on doit remettre. § —, ὅστις πρέπει νὰ παραδοθῇ, νὰ διδαχθῇ, qui doit être enseigné; || [ἐμπορ.] παραδοτέος, livrable = à livrer, πρὸς παράδοσιν, ἐπὶ μελλούσῃ παραδόσει· || παραδοτέος εἰς τὸ πλοῖον, rendu à bord = franc (ἐλεύθερος)· || παραδοτέον ἐλεύθερον ἐξόδων ἐπὶ τοῦ πλοίου, à livrer franc de frais à bord ; || ἐμπορεύματα παραδοτέα, marchandises en consignation (= ἐν παρακαταθήκῃ).

παραδουλόσυς, ὁ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], **φιλάργυρος.**

παραδοχή, ῆς, ἡ· τὸ νὰ γείνῃ τις ἢ τι παραδεκτός, admission, n. f. παραδοχή, υἱοθεσία, adoption, n. f. ἔγκρισις ἐπιδοκιμασία, approbation, n.f. ἀποδοχή, acceptation, n. f. ἐπίνευσις, agrément, n. m. || ἡ παραδοχὴ αὐτοῦ εἰς τὸ συνέδριον, son admission au congrès ; || ἡ ὑπὸ τῆς Βουλῆς παραδοχὴ τοῦ νόμου, l'adoption de la loi par la Chambre ; || παραδοχὴ ἐγγυητοῦ [νομ.], réception de caution ; || παραδοχὴ (ἀποδοχὴ) συναλλαγματικῆς [προτάσεων], acceptation d'une lettre de change ; || — συνηθείας, admission d'un usage ; || παραδοχὴ γνώμης, admission d'une opinion.

παραδρομέω·ῶ [τακτ.], παρεκβαίνω τῆς ὁδοῦ, ὑπεκφεύγω, se dérober. § [ἱππευτ.] παραδρομέω, se dérober, s'écarter ; παρεκβαίνειν τοῦ δρόμου, ὁπόταν ὁ ἵππος βαδίζων ῥίπτεται αἰφνιδίως ἐκ τρόμου ἢ ἄλλης οἱασδήποτε αἰτίας πρὸς τὰ πλάγια τῆς ὁδοῦ ἐκφεύγων τῆς εὐθείας γραμμῆς.

παραδρομή, ῆς, ἡ· λάθος προελθὸν ἐξ ἀμελείας, faute commise par négligence ; παράλειψις, omission n. f. ἀμέλεια, négligence, n. f. ἀπροσεξία, inadvertance, n. f. ἀπροσεξία, inattention, n. f. λάθος, ἀστοχία, bévue, n. f. σφάλμα, λάθος, erreur, n.f. || ἦτο ἁπλῆ παραδρομή, ce n'était qu'une faute d'omission ; || κατὰ παραδρομήν· ἐκ παραδρομῆς, par erreur ; par inadvertance ; par mégarde = ἐξ ἀπροσεξίας, ἐξ ἀβλεψίας.

παραδρόμησις, εως, ἡ [ἱππευτ.] ἡ πρᾶξις τοῦ παραδρομεῖν, le dérober ; écart, n. m. ὁσάκις ὁ ἵππος εὐθέως βαδίζων, αἰφνιδίως ἀποκλίνει τῆς εὐθείας γραμμῆς παρεκτρεπόμενος πρὸς τὰ πλάγια τῆς ὁδοῦ.

παραέξω [δημ. ἐπίρ.] ἐξωτέρω, πλέον πρὸς τὰ ἔξω, plus en dehors ; πλέον ἐκεῖθεν, plus au delà; πλέον πρὸς τὰ ἐμπρός, plus en avant; ἐξωτέρω, plus extérieurement.

παραέχω, μέλ. ἕξω (προφ. κοινῶς παράχω), ἔχειν ὑπὲρ τὸ δέον, ἔχω περισσότερον ἀφ' ὅ,τι πρέπει, ἀπὸ κάτι, avoir trop de quelque chose ; avoir plus qu'il ne faut ; || [τριτοπρ.] δὲν παραέχει, il n'y en a pas beaucoup ; || ἔχει καὶ παραέχει, il y en a plus qu'il ne faut (plus qu'il ne suffit).

παραζάλη, ης, ἡ καὶ **παραζάλισμα,** τό· θόρυβος, ταραχή, trouble, n. m. στενοχωρία, embarras, n. m. ζάλη, ταραχή, τὸ νὰ χάσῃ τις, perte de contenance ; ζάλη, ἐκθορύβησις, étourdissement, n. m. ζάλη, ahurissement, n. m. ἀταξία, désordre, n. m. σύγχυσις, confusion, n. f.

παραζαλίζω, μέλ. ίσω· παρενοχλῶ, excéder ; ἐνοχλῶ ὑπερμέτρως, importuner à l'excès ; κοινῶς τὸν σκοτίζω. § [ἐκ]θορυβῶ τινά, ταράσσω, συγχίζω, troubler ; ζαλίζω, ahurir ; ταράσσω, φέρω εἰς ἀμηχανίαν, déconcerter ; θορυβῶ, ταράσσω, abasourdir.

παραζαλισμένος, η, ον· τεθορυβημένος, παραλογιασμένος, ἀμηχανῶν, déconcerté, ée ; troublé, ée ; abasourdi, e.

παραζούαλος, ὁ [διάλ. Καρπάθου] = ὁ κλίνων πρὸς τὴν μίαν πλευράν.

παραζούβαλον, τὸ [διάλ. Οἰνόης], προσωνυμία ἀτόμων κατίσχνων, καταβεβλημένων.

παραζῶ, μέλ. ήσω· ζῶ πολύ, vivre trop. § [μεταφ. ἐν.] ἐπιζῶ, se survivre.

παραθαλασσία, ας, ἡ καὶ

παραθαλάσσιον, ου, τό· τὸ παράλιον, τὸ ἄκρον τῆς θαλάσσης, bord de la mer ; rivage, n. m. συνώνυμον τῆς λέξεως, plage, n. f. βλ. **αἰγιαλὸς** (plage), ἀκτὴ (côte) καὶ **παράλιον** (rivage).

παραθαλάσσιος, ος, ον· ὁ κείμενος πλησίον (εἰς τὸ ἄκρον) τῆς θαλάσσης, situé (sis)

près (au bord) de la mer ; || ὁ γειτονεύων μὲ τὴν θάλασσαν, voisin de la mer ; littoral, e, adj. βλ. καὶ παραλία (χώρα)· || — πόλις, ville maritime καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἐμπορικῶς ἐν χρήσει, échelle, n. f. ὅπερ κυρίως σημαίνει τοὺς λιμένας τῆς 'Ανατολῆς· || — σταθμός, gare maritime.

παραθαρρέω καὶ

παραθαρρεύω, μέλ. εύσω, λαμβάνω πολὺ θάρρος, s'enhardir trop ; λαμβάνω μεγάλην ἐμπιστοσύνην (πεποίθησιν), avoir trop de confiance (d'assurance).

παραθαρρύνω, μέλ. ήσω, παραθαρρέω, παραθαρσύνω, θάρρος ἐμπνέω, ἐγκαρδιόνω, enhardir (encourager) trop.

παραθερίζω, μέλ. ίσω, διέρχομαι τὸ θέρος, passer l'été, être en villégiature ; βλ. ξεκαλοκαιριάζω.

παραθερμαίνω, μέλ. θὰ θερμάνω, θερμαίνω ὑπὲρ τὸ δέον, πολύ, chauffer trop ; ὑπερθερμαίνω, surchauffer.

παράθεσις, εως, ἡ· τὸ ἐγγύς τινα θέτειν ἢ παραθέτειν, γειτνίασις, συμπλησίασις, rapprochement, n. m. ἀντιμετώπισις, mise en regard ; ἡ παράθεσις πρὸς σύγκρισιν, ἡ σύγκρισις, comparaison, n, f. § μνημόνευσις (χωρίων συγγραφέως), citation, n. f. (d'un auteur), ἡ προσαγωγὴ παραδειγμάτων πρὸς ἀπόδειξιν. § [γραμμ.] —, apposition, n. f. ἡ πρὸς ἄλληλα θέσις γραμμάτων, ἀντιθ. πρὸς τὴν σύνθεσιν. § — νομῆς (εἰς τοὺς ἵππους, κτλ.), repas des chevaux.

παραθετικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὴν παράθεσιν, τὴν συμπλησίασιν, de rapprochement ; συγκριτικός, de comparaison ; συγκριτικός, ή, όν· comparatif, ive, adj.

παραθέτω, μέλ. έσω· θέτω τὸ ἓν πλησίον τοῦ ἄλλου, mettre auprès ; συμπλησιάζω, rapprocher ; θέτω πλησίον, ἀντιμετώπως, mettre en regard ; ἑνόνω, joindre ; προσθέτω, ajouter ; συγκρίνω, comparer ; ἀναφέρω, μνημονεύω χωρία συγγραφέων, κτλ. προσάγω παραδείγματα, citer ; προτείνω, προβάλλω, παρέχω, alléguer ; || [ἐδημοσίευσε τὸ πρωτότυπον] παραθέτων καὶ τὴν μετάφρασιν, avec la traduction en regard ; || παραθέτει ὅλα τὰ χωρία, il cite tous les passages. § —, παρατίθημι εἰς τὴν τράπεζαν ἔδεσμα, κοινῶς σερβίρω, servir [à table] προσφέρω, offrir; || μᾶς παρέθεσαν καρπούς, on nous a servi des fruits.

παραθήγω τὸ βλῆτρον, amorcer un boulon ; βλ. μηχανὴ παραθηκτικὴ (machine à amorcer).

παραθηκετέρι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], ὁ παραθέτων, ὁ ἐκθέτων εἰς ἄλλους ὅ,τι ἀκούει παρ' ἑτέρων· ῥαδιοῦργος, φιλοκατήγορος.

παράθλασις, εως, ἡ [φυσ.] διάθλασις τῶν ἀκτίνων τοῦ φωτός, diffraction, n. f.

παράθραυσις, εως, ἡ· ἡ εἰς τεμάχια διαίρεσις, fragmentation, n. f.

παράθριος, ὁ [ναυτ.], κοινῶς ἡ σεραμπούνια, fausse-cargue-point, n m. βλ. θρίος καὶ συστολεὺς (cargue-point).

παραθύρα, ας, ἡ [διάλ. 'Ηπείρου], μικρὸν ἄνοιγμα ἀφιέμενον ἐπὶ τοῦ ἡμίσεος σχεδὸν τοῦ πάχους τοῦ τοίχου πρὸς ἐναπόθεσιν μικρῶν ἀντικειμένων.

παραθυρίς, ίδος, ἡ [οἰκοδ.], porte-batarde, n. f. κοινῶς παραπόρτι· μικρὰ προαύλειος θύρα ἐξ ἧς δὲν δύνανται νὰ διέλθωσιν ἅμαξαι· συνήθως τοιαῦται μικραὶ θύραι τίθενται παραπλεύρως ἑτέρων μεγάλων διὰ τὴν συνήθη συγκοινωνίαν, ἵνα μὴ ἀνοιγοκλείηται διηνεκῶς ἡ μεμεγάλη θύρα. § —, ὁ φεγγίτης, abat-jour, n. m. μικρὸν ἄνοιγμα παρέχον φῶς.

παραθύρι(ον), τὸ καὶ

παράθυρον, ου, τό· fenêtre, n. f. θυρίς, ίδος, ἡ· φωταγωγός, οῦ, ὁ· κοινῶς τὸ παράθυρον· χαλεῖται οὕτως ἄνοιγμα (baie) ἀφιέμενον εἰς τοῖχον τινὰ ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέτουσιν ὑελοστάσιον ἵνα παρέχηται φῶς καὶ ἀὴρ ἐν τῷ οἰκήματι· βλ. καὶ θύρα, porte ; || παράθυρον κεκλιμένον, fenêtre rampante, χαλεῖται ἐκεῖνο οὗτινος τὸ ἔρεισμα (appui) καὶ αἱ ἐξωτερικαὶ κλισιάδες (fermeture) εἰσὶ κεκλιμέναι· || παράθυρον, τό, fenêtre, n. f. διὰ τῆς λέξεως ταύτης ὑπονοοῦσιν ἐπίσης τὸ σύνολον τῆς ξυλείας καὶ τῶν ὑελωμάτων τῶν ἀποτελούντων τὸ ὑελοστάσιον (bois et vitrage qui composent la croisée)· || παράθυρον μετὰ διαζώματος, fenêtre à plate-bande, ἤτοι τὸ φέρον πέριξ αὐτοῦ διάζωμα· || παράθυρον ἡμικυκλικὸν ἢ τοξοειδές, fenêtre en plein cintre ou en arcade ; || φεγγίτης στρογγύλος, fenêtre en œil de bœuf ; χαλεῖται οὕτω κυκλικὸν παράθυρον· || ἐξεδρικὸν παράθυρον, fenêtre en tribune, χαλεῖται τὸ φέρον μικρὸν ἐξέχοντα ἐξώστην. § —, croisée, n. f. (κυρίως τὸ παραθυρόφυλλον)· χαλεῖται οὕτω κατ' ἐπέκτασιν τὸ ἀφεθὲν ἄνοιγμα διὰ παράθυρον ἢ θύραν, ἤτοι αὐτὸ τὸ παράθυρον (fenêtre), ἢ θυρὶς ἡ φωταγωγός. § — ἐλλειψοειδὲς ἢ στρογγύλον, ὁ φεγγίτης, œil-de-bœuf, n. m. || διπλᾶ παράθυρα, contre fenêtres, βλ. διπλοῦν παραθυρόφυλλον.

παραθυρόφυλλον, ου, τό· volet, n. m. πληθ. παραθυρόφυλλα, volets, κοινῶς τὰ κανάτια· ταῦτα εἰσὶ πλήρεις κλισιάδες (battants) ἤτοι μετὰ τυμπάνων (ταμπλάδων, panneaux) ὡς αἱ θύραι. § —, contrevent, n. m, (d'une fenêtre) (τὸ ἐξωτερικὸν=τὸ ἐξώφυλλον), ὅπερ τίθεται ἐξωτερικῶς τοῦ παραθύρου καὶ ἀποτελεῖται ἐκ συνεχῶν σανίδων ἄνευ κενῶν, κοινῶς τὸ παντζοῦρι καὶ κυρίως τὸ σκοῦρον, πληθ. τὰ σκοῦρα· || διπλοῦν παραθυρόφυλλον, contre-fenêtre ; || τίθημι παραθυρόφυλλα, contreventer. § —, jalousie, n. f. βλ. κιγκλιδοκλισιάς. § —, valve, n. f. κλισιάς=battant de fenêtre. § —, battant (ou vantail) de fenêtre (ou valve), ou battant d'un croisée ; βλ. κλισιάς. § —, fermeture, n. f. βλ. κλισιάς. § —, croisée, n. f. χαλεῖται οὕτω σύνολόν τι λεπτουργικῆς ἐργασίας ἀποτελούμενον ἐκ ξυλείας καὶ τιθέμενον εἰς τὸ ἄνοιγμα τῶν παραθύρων, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐντὸς τῶν οἰκιῶν

εἰσβολὴν τοῦ ἀέρος, τῆς βροχῆς, κτλ. γενικῶς ὅθεν croisée καλεῖται ἡ κλισιὰς ἤτοι τὸ **παραθυρόφυλλον**, ὅπερ ἢ ἀποτελεῖται ἐκ πλαισίου μετὰ τυμπάνων (panneaux) ἢ φέρει **σταυρώματα** (petits bois) εἰς ἃ τοποθετοῦνται ὑαλοπίνακες, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ καλεῖται **ὑελοστάσιον**, τό, κοινῶς **τζαμλίκι**. Κατασκευάζουσιν ἐπίσης κλισιάδας σιδηράς· || **διπλαῖ κλισιάδες** ἤτοι **διπλᾶ παραθυρόφυλλα**, croisée double. § —, persiennes, n. f. βλ. **περσίς**.

παραθύρωμα, ατος, τό· fenêtrage, n. m. τὸ σύνολον τῶν παραθύρων κτιρίου τινός.

παραίνεσις, εως, ἡ· ἡ συμβουλή, conseil, n. m. ἡ παραινετικὴ ἐπίπληξις, νουθεσία, admonition, n. f. νουθεσία, προειδοποίησις, avertissement, n. m. παρακίνησις εἰς τὸ καλόν, προτροπή, exhortation, n. f.

παραινέτης, ου, ὁ, ἡ· ὁ νουθετῶν, ὁ συμβουλεύων διὰ τὸ καλόν, admoniteur, trice.

παραινετικός, ή, όν· ὁ εἰς προτροπήν, παραίνεσιν ἐπιτήδειος, προτρεπτικὸς διὰ τὸ καλόν, νουθετητικός, συμβουλευτικός, admonitif, ive, adj. παρακινητικὸς διὰ τὸ καλόν, προτρεπτικός, exhortatif, ive, adj.

παραινετικῶς [ἐπίρ.], ἐν εἴδει νουθεσίας, συμβουλῆς (προτροπῆς), en forme d'admonition (d'exhortation).

παραινῶ (έω), μέλ. έσω, συμβουλεύω, conseiller; προτρέπω εἰς τὸ καλόν, exhorter; εἰδοποιῶ, avertir; παραινῶ τινά, νουθετῶ, admonester; βλ. **παραίνεσις**.

παραισθάνομαι, ἔχω παραισθήσεις, avoir des hallucinations.

παραισθησία, ας, ἡ καὶ

παραίσθησις, εως, ἡ· hallucination, n.f. παραλογισμός, ἀπάτη τῶν αἰσθήσεων, τῆς φαντασίας. Ἐν τῇ ψυχοπαθολογίᾳ καλεῖται οὕτως αἴσθησις ἐπιγινομένη εἰς τὸν ἄνθρωπον χωρὶς τὰ αἰσθητήρια ὄργανα νὰ διηγέρθησαν ὅπως ἀπαιτεῖται ἵνα ἡ αὐτὴ αἴσθησις ἐπέλθῃ εἰς ψυχικῶς ὑγιᾶ ἄνθρωπον. Ἐάν τις λ. χ. χωρὶς νὰ ἦνέ τις παρὼν πρὸ αὐτοῦ νομίζῃ ὅτι βλέπει ἕνα ἢ πλείονας ἀνθρώπους, ἢ ἐὰν ἐν πλήρει νηνεμίᾳ λέγει ὅτι ἀκούει συρίζοντα τὸν ἄνεμον, ὁ τοιοῦτος ἔχει παραίσθησιν. Διακριτέα δὲ ἡ παραίσθησις καλῶς τῆς ψευδαισθήσεως. Αἱ παραισθήσεις συνοδεύουσι συχνὰ τὸ παραλήρημα τοῦ πυρετοῦ, ἐπέρχονται δὲ συνεπείᾳ καταχρήσεων οἰνοπνεύματος, ὀπίου, χασίς, ἐν τῇ ἀσιτίᾳ, ἐπὶ πολλῶν καχεξιῶν καὶ εἰσὶ συχνὸν σύμπτωμα πολλῶν φρενικῶν νοσημάτων. § —, ἡ φρεναπάτη, illusion, n. f.

παραίτησις, εως, ἡ· ἡ ἐγκατάλειψις δικαιώματος τινός, abandon, n. m. || — ὑπαλλήλου τινὸς ἀπὸ τῆς θέσεώς του, démission, n. f. § — ἀξιωματικοῦ, démission, n. f. πρᾶξις δι' ἧς ὁ ἀξιωματικὸς ἢ ὁ ἐξομοιούμενος μὲ αὐτὸν ἐπιθυμεῖ ν' ἀφήσῃ τὸν ὃν κέκτηται βαθμόν. Ἡ παραίτησις τοῦ ἀξιωματικοῦ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ του δέον νὰ γείνῃ ἀποδεκτὴ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως· || — βασιλέως, abdication [d'un roi], ἤτοι ἡ κατάθεσις ἡγεμόνος τινός, ἀφ' ἧς εἶχεν ἐν τῷ κράτει ἐξουσίας· ἡ πρᾶξις τῆς παραιτήσεως, acte d'abdication, ἤτοι ἡ **παραίτησις**· || ἡ παραίτησις τοῦ ὑπουργείου, la démission du ministère. § [νομ. ἰδ.] — δικαιώματος, désistement, n. m. renonciation, n. f. ἐγκατάλειψις, abandon, n. m. || — δικαιώματος, désistement d'un droit; || — περιουσίας, abandon de biens; ἐκχώρησις cession, n. f. || — παραίτησις κληρονομίας, renonciation à (répudiation d') une succession; || [ἐμπορ.] — δικαιωμάτων, renonciation des droits. || [νομ.] **παραίτησις** καλεῖται ἡ πρᾶξις, δι' ἧς ὁ διάδικος ἀφίσταται τῆς ἐκκρεμοῦς δίκης καθόλου ἢ ἐν μέρει· ἔχει διαφόρους αἰτίας καὶ γίνεται συνήθως μὲν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου. Ἡ παραίτησις: α') ἔγκυρος ἐστὶ καὶ ἀποτελεσματική, ἐὰν ὁ ἀφιστάμενος ἔχῃ ἀπεριόριστον τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας αὐτοῦ, συνταχθῇ δ' ἐγγράφως καὶ ὑπογραφῇ παρὰ τοῦ διαδίκου ἢ τοῦ εἰδικοῦ αὐτοῦ πληρεξουσίου· β') ἐπιδίδοται τῷ ἀντιδίκῳ ἢ τῷ ἀντικλήτῳ αὐτοῦ· ἀλλ' ἐπὶ ἀκροατηρίου δύναται νὰ γίνῃ καὶ προφορικῶς ἡ παραίτησις, ὅτε καταχωρίζεται εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως· γ') περιττὴ ἐστὶ τοῦ ἀντιδίκου τοῦ παραιτουμένου ἡ συγκατάθεσις· ὅθεν οὐδὲ συγχωρεῖται ἀνάκλησις αὐτῆς· ἀλλ' ὁ ἀντίδικος ἀφισταμένου δύναται ν' ἀποκρούσῃ παραίτησιν κεκτημένα αὐτοῦ δικαιώματα προσβάλλουσα· δ') ἀποτέλεσμα φέρει ἀποπεράτωσιν τῆς δίκης, καθολικὴν ἢ μερικήν, ἥτις λαμβάνει χώραν ὡς πρὸς τὸν ἀφιστάμενον μόνον, οὐχὶ τοὺς ὁμοδίκους, τὸν ἀντενάγοντα ἢ ἀντικαλοῦντα, ὑποχρεοῖ δὲ τὸν ἀφιστάμενον εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς δικαστικῆς δαπάνης ἐκτὸς ἂν συνεφωνήθη ἄλλο τι. Διὰ τῆς παραιτήσεως αἴρονται μὲν αἱ συνέπειαι τῆς παραιτηθείσης πράξεως, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα αὐτὸ οὐδόλως ἀπόλλυται· ὅθεν ἡ μὲν ἀγωγὴ δύναται νὰ κινηθῇ ἐκ νέου, αἱ δὲ ἐνστάσεις, ἀντενστάσεις καὶ ἀνταγωγαὶ νὰ εἰσαχθῶσιν ὡς κύριαι δίκαι, ἐὰν μὴ ὦσι δι' ἄλλον λόγον ἀπαράδεκτοι.

παραίτιος, ος καὶ α, ον· ὅστις εἶνε ἡ αἰτία διά τι, qui est la cause de; auteur, n.

παραιτῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀφίνω, ἐγκαταλείπω τι, abandonner; quitter; ἀφίνω, ἀποτίθημι, ἀπέχω ἀπό τι, renoncer; ἀφίνω τι, lâcher; ἀποσπῶμαι ἀπό τι, se détacher de; || παρήτησε τὴν γυναῖκά του, il a quitté sa femme; || παρήτησε τὰ παιδιά του, il a abandonné ses enfants; || παρήτησε τὴν θέσιν του, il a quitté son poste; || εἶνε ἰσχυρογνώμων, οὐδέποτε παραιτεῖ τὸν σκοπόν του, c'est un entêté, il ne démord jamais; || [οἰκ.] μ' ἐπαράτησε [κ' ἔφυγε], il m'a planté là; || παρήτησε τὴν δικηγορίαν, il a quitté le barreau; || μὴ τὸν παραιτῇς, ne le lâchez pas; || παρήτησε τὴν πολιτικήν, il a renoncé à la politique; || — τὴν πολιτικήν, renoncer à la politique; || — τὴν ἐξουσίαν, se dessaisir du pouvoir; || — τὸ ἐμπόριον, renoncer au commerce; || δὲν θέλει νὰ παραιτήσῃ τὴν ἐξουσίαν, il ne veut pas se dessaisir du pouvoir; || παρήτησε τὸ σχέδιόν του, il a abandonné

son projet ; || παρήτησε τὰς παλαιάς του γνώμας, il est revenu de ses anciennes opinions; || δὲν θέλει νὰ παραιτήσῃ αὐτὴν τὴν ἰδέαν, il ne veut pas se détacher de cette idée. § [μέσ.] παραιτοῦμαι [νομ.], se désister ; se départir ; se dessaisir ; se dédire ; renoncer ; || παραιτοῦμαι τῶν ἀξιώσεών μου, se désister (se départir [οἰκ.] démordre) de ses prétentions; || παρῃτήθη τοῦ δικαιώματός του, il s'est dessaisi (départi) de son droit ; || παραιτοῦμαι κληρονομίας, renoncer à (répudier) une succession ; || παραιτοῦμαι τῆς ἀρχῆς· τῆς ἐξουσίας, déposer l'autorité = ἀποτίθεμαι (καταθέτω) τὴν ἀρχήν· || παραιτοῦμαι σκοποῦ (ἐπιχειρήσεως), se départir d'un dessein (d'une entreprise) ; παραιτοῦμαι τοῦ δικαιώματός μου, se dessaisir de son droit ; || [ἐμπορ.] παραιτοῦμαι ἀξιώσεων, δικαιωμάτων, se désister de = se départir de quelque chose, y renoncer ; || εἶνε ἀκόμη καιρὸς νὰ παραιτηθῆτε [τῆς συμφωνίας], il est encore temps de vous en dédire ; || [καὶ ἀπολ.] ἀφοῦ οὕτω ἔχει τὸ πρᾶγμα παραιτοῦμαι, j'y renonce. § —, δίδω τὴν παραίτησίν μου, donner sa démission ; démissionner ; se démettre ; résigner ; || παραιτοῦμαι ἀπὸ ὑπούργημα ἢ ἀξίωμα καὶ κυρίως ἀπὸ ἀπαίτησιν πρὸς θρόνον, abdiquer ; || παραιτοῦμαι τῆς θέσεώς μου (τῆς ὑπαλληλίας), donner sa démission, se démettre = ἀποσύρομαι τῆς ὑπηρεσίας, se retirer du service ; [ἐπὶ βασιλέως], abdiquer ; || παρῃτήθη τῆς θέσεώς του, il a donné sa démission ; il a résigné son poste ; || [μετοχ. ἐπίθ.] παρῃτημένος, démissionnaire ; || [μεταφ.] ἔχε με παρῃτημένον [φρ. Γρφ.], tenez-moi pour excusé [συνεκδ.], dispensez-moi de cela (=ἀπάλλαξόν με), laissez-moi tranquille (= ἄφησόν με ἥσυχον).

παρακάθημαι, μέλ. ήσω· πλησίον ἢ εἰς τὸ πλάγι τινὸς (παραπλεύρως) κάθημαι, κάθημαι πλησίον τινός, s'asseoir (se mettre ; être assis) à côté (près) de ; κάθημαι μετά τινος, siéger avec, π. χ. παρακάθημαι ἐν συνεδρίῳ, κτλ. § — [παρα]μένω ποῦ (ἢ μένω καθήμενος) ἐπὶ πολὺν χρόνον, rester [assis] trop longtemps ; ἐγκαθίσταμαι, s'installer ; s'établir ; ἀργοπορέω-ῶ που, s'attarder.

παρακαθίζω, μέλ. ίσω, πλησίον τινὸς (παραπλεύρως) βάλλω νὰ καθίσῃ [τοποθετῶ], faire asseoir [placer] à côté de. § [οὐδ.] βλ. **παρακάθημαι.**

παράκαιρα [ἐπίρ. τοῦ παράκαιρος, **παρακαίρως**], ὁ μὴ ἐν καιρῷ γενόμενος, hors de saison ; ἀκαίρως=τὸ παράκαιρον, mal à propos ; ἀκαίρως, παράκαιρα, παρακαίρως, intempestivement ; πολὺ ἀργά, trop tard ; après coup ; προώρως, prématurément, adv. § πρὸ τοῦ ὡρισμένου χρόνου, avant le temps ; πρὸ τῆς ὡρισμένης προθεσμίας, avant terme ; || ἐγήρασε παράκαιρα, il a vieilli avant le temps.

παράκαιρος, ος, ον (παρὰ καιρός), intempestif, ive, adj. ὁ ἔξω τοῦ πρέποντος καὶ ἁρμοδίου καιροῦ, qui est hors de saison : ὁ ἐν οὐ δέοντι λεχθείς, πραχθείς, ἄκαιρος, inopportun, une, adj. || **παράκαιρος,** ος, ον· πρόωρος, prématuré, ée, qui se produit avant le temps.

παρακαίρως [ἐπίρ.], βλ. **παράκαιρα.**

παρακαλεσιά, ας, ἡ [διάλ. Οἰνόης], παράκλησις, ἱκεσία.

παρακάλεσις, εως, ἡ [δημ.] καὶ

παρακάλε(σ)μα, ατος, τὸ [δημ.], δέησις, παράκλησις, prière, n. f. τὸ ἱκέτευμα, ἡ ἱκεσία, supplication, n. f.

παρακαλεστός, ή, όν [δημ.], ὁ κατὰ παράκλησιν, παρακλητός, παρακληθείς, παρακεκλημένος, prié, ée, adj. ὅν τινα δέον νὰ παρακαλέσωσι, qu'on doit prier ; ὅστις θέλει νὰ παρακληθῇ, qui se fait prier ; ὁ γινόμενος κατόπιν παρακλήσεων, qui se fait à force de prières ; [συνεκδ.] πολυζήτητος, recherché, ée, adj.

παρακαλετὰ [δημ. ἐπίρ.], συνεπείᾳ παρακλήσεων, à force de prières.

παρακαλετός, ή, όν· βλ. παρακαλεστός.

παρακάλια, τὰ [δημ.], αἱ παρακλήσεις, prières ; || θέλει παρακάλια, il veut (il aime à) se faire prier.

παρακάλυμμα, ατος, τό· κάλυμμα, σκέπασμα οἱονδήποτε, voile de toute sorte; περικάλυμμα, enveloppe, n. f. || —, écran, n. m. προφυλακτήριον, (γενικῶς τὸ δι' οὗ προφυλάσσεται (ἢ ἐπικαλύπτεταί τι· || — πυροβόλου ἢ ταχυβόλου (πυροβόλου), écran d'une bouche à feu ou d'un canon à tir rapide ; μεταλλικὴ πλὰξ προφυλλάττουσα ἐν μέρει τοὺς πυροβολητὰς ἀπὸ τὰ θραύσματα, ὅπερ καὶ ἀσπὶς (écran ou bouclier) λέγεται.

παρακαλῶ (έω), μέλ. έσω, δέομαί τινός, prier (συντάσσεται πάντοτε μετὰ τῆς προθ. de), ἱκετεύω, supplier ; || τὸν παρεκάλεσα πολύ, je l'ai beaucoup prié ; je l'ai supplié ; || δόσατέ μοι, σᾶς παρακαλῶ, donnez-moi je vous prie ; || χάμετέ μου, παρακαλῶ, τὴν χάριν νά, faites-moi, s'il vous plaît, la grâce de ; || —, βοηθήσατέ με, de grâce, secourez-moi ; || — θερμῶς, conjurer ; σᾶς παρακαλῶ, je vous en conjure ; de grâce ; || σᾶς παρακαλῶ νά.., je vous prie de... || σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ εὐαρεστηθῆτε, nous vous prions de vouloir bien ; || εὐαρεστηθῆτε, παρακαλῶ, νὰ μοὶ ἀποστείλητε, veuillez bien, je vous prie, de m'envoyer ; || σᾶς παρακαλῶ νὰ φανῆτε εἰς αὐτὸν χρήσιμος διὰ τῶν καλῶν σας γνωμῶν καὶ συμβουλῶν, je vous prie de l'aider de vos bons avis et conseils; || σᾶς παρακαλῶ (ἁπλῶς), je vous en prie ; || [καὶ ἐπὶ ἀντιλογίας] παρακαλῶ, permettez ! pardon.

παρακάμνω, πράττω ὑπὲρ τὸ δέον, κάμνω πολύ, faire trop ; κάμνω πλέον τοῦ δέοντος, κάμνω περισσότερον ἀφ' ὅ,τι πρέπει, faire plus qu'il ne faut ; ὠθῶ τι ὑπὲρ τὸ δέον, pousser quelque chose trop loin ; ὑπερβαίνω τὰ ὅρια, [dé]passer la mesure ; ὅθεν λόγων ἢ ἔργων ὑπερβολικῶν χρῶμαι, ὑπερβάλλω, ἐξογκῶ, exagérer ; πράττω ἢ λέγω τι ὑπὲρ τὸ δέον,

χρῶμαι ὑπερβολῇ, outrer ; ‖ τὸ παρακάμνει, il en fait trop ; il dépasse la mesure ; ‖ τὸ παράκαμες, vous êtes allé trop loin ; en voilà trop ; ‖ παρακαμωμένος [ἰδ. ἐπὶ καρπῶν], trop mûr, λίαν ὥριμος.

παρακαμπτήριος, ος, ον [σιδηροδρ.], de garage ἢ ὑπεκφυγῆς, d'évitement ; ‖ σταθμὸς παρακαμπτήριος, gare d'évitement; βλ. **σταθμός**· ‖ — γραμμή, voie de garage ; βλ. **σταθμὸς** κεντρικὸς (gare).

παρακάμπτω, μέλ. άμψω, ἀποφεύγω τὶ παραμερίζων ἢ ὑπερβαίνων αὐτὸ πρὸς τὸ πλευρόν, éviter [en tournant] ; tourner ; ὑπεκφεύγω, éluder ; ‖ — δυσκολίαν, tourner une difficulté. § ὑπερβαίνω, dépasser ou passer au delà, βαίνω πέραν σημείου τινός· ‖ [ναυτ.] doubler ou dépasser = **κάμπτω**· ‖ — ἀκρωτήριον doubler un cap (ou faire le tour), κάμπτω ἀκρωτήριον ἢ ἄλλο οἱονδήποτε ἐμπόδιον χειρίζων καταλλήλως.

παράκαμψις, εως, ἡ· ἡ ὑπεκφυγή, évitement, n. m. [σιδηροδρ.] garage, n. m. σταθμὸς παρακάμψεως ἢ παρακαμπτήριος, gare d'évitement ; βλ. **σταθμὸς** (gare).

παρακαμωμένος, η, ον· λίαν ὥριμος, trop mûr.

παρακατάθεσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καταθέτειν, action de déposer ; dépôt, n. m. ἡ **παρακαταθήκη**, consignation, n. f. ‖ — ἐγγράφων ἐν τῷ δικαστικῷ γραφείῳ, production des pièces au greffe = ἡ προσαγωγή, κατάθεσις τῶν ἐγγράφων εἰς τὸν γραμματέα τοῦ δικαστηρίου.

παρακαταθετικός, ή, όν· σχετικὸς μὲ τὰς παρακαταθέσεις, relatif aux dépôts ; ‖ ταμεῖον παρακαταθετικὸν = ταμεῖον καταθέσεων, caisse des dépots.

παρακαταθέτω, μέλ. έσω (πρὸς φύλαξιν), déposer ; παρακαταθέτω ποσὸν χρημάτων ἢ πραγμάτων εἰς μεσεγγύησιν (θεματοφύλακα), consigner ; ‖ παρακαταθέτω χρήματα [εἰς συμβολαιογράφον], consigner de l'argent; ‖ παρακαταθέτω ἔγγραφα, produire des pièces (ἢ déposer) ; ‖ παρακαταθέτω (παρακατατιθέναι) τῇ Τραπέζῃ, déposer à la banque.

παρακαταθήκη, ης, ἡ (πρὸς φύλαξιν), dépôt, n. m. τὸ παρά τινι κατατιθέμενον (ἀργύριον ἢ λοιπὰ) ἵνα τὸ φυλάξῃ (βλ. καὶ κατωτέρω)· παρακατάθεσις χρημάτων, consignation, n. f. παρακαταθήκη ἐμπορευμάτων, dépôt, n.m. stock, n. m. approvisionnement, n. m. ‖ ἡ παρ' ἡμῖν παρακαταθήκη πεπέρεως εἶνε μετρία, ἐλαχίστη, ἀσήμαντος, μικρά, nos stocks de poivre sont modiques, modérés, minimes, insignifiants, de peu d'importance, peu considérables, faibles, petits ; ‖ —, ἀποταμιευμέναι μεγάλαι ποσότητες, de fortes quantités en magasin ; ‖ ἡ ἡμετέρα παρακαταθήκη ἠλαττώθη πολύ, nos existences ont fortement diminué ; ‖ αἱ παρακαταθῆκαι ἡμῶν αὐξάνουν, nos dépôts deviennent lourds ; ‖ ἡ παρακαταθήκη ἐξηντλήθη, notre dépôt est absorbé ; ‖ τὸ εἶδος διάκειται ἤδη ζητημένον καὶ ἡ παρακαταθήκη εἶνε ἐλαχίστη, l'article est demandé en ce moment et notre approvisionnement est peu considérable ; ‖ ἡ παρ' ἡμῖν παρακαταθήκη ἀκαθάρτου σακχάρεως οὐδόλως ἐξισοῦται μὲ τὴν τοῦ παρελθόντος ἔτους κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχήν, notre dépôt actuel de sucre brut n'égale pas celui de l'année dernière à pareille époque ; ‖ ἡ — ἡμῶν συνίσταται εἰς, σύγκειται ἐκ, nos approvisionnements consistent en, se composent de...; ‖ πλεῖσται ἀφίξεις ἐπαύξησαν τὴν παρακαταθήκην ἡμῶν πέραν τοῦ δέοντος, de nombreux arrivages ont grossi nos approvisionnements au delà de ce que nous avons coutume d'avoir ; ‖ ἡ ὁλικὴ παρακαταθήκη ἡμῶν συμποσοῦται εἰς δεκακισχιλίους ὡς ἔγγιστα σάκκους, nos approvisionnements peuvent aller à environ dix mille sacs (en toutes mains) ; ‖ ἡ παρ' ἡμῖν παρακαταθήκη πεπέρεως σχεδὸν ἐξηντλήθη, πλησιάζει εἰς τὸ τέρμα, nous sommes presque à sec de poivre, nous touchons à la fin de notre stock de poivre ; ‖ ἡ διατήρησις τῶν τιμῶν τούτων ἐξήρτηται πολὺ ἐκ τοῦ ἐνδιαφέροντος τῆς παρακαταθήκης, le maintien de ces prix dépend beaucoup de l'importance des approvisionnements ; ‖ ἡ παρακαταθήκη δὲν εἶνε ἀνάλογος πρός, δὲν ἐπαρκεῖ διὰ τὰς ἀνάγκας ἡμῶν, le stock n'est pas en rapport avec nos besoins, ne suffit pas à nos besoins ‖ αἱ παρακαταθῆκαι ἡμῶν ἐξαντλοῦνται, nos dépôts s'épuisent, commencent à manquer (; à s'alléger) ; ‖ ἡ ἐξαγωγὴ ἐξήντλησε τὴν παρ' ἡμῖν διαθέσιμον παρακαταθήκην, l'exportation a absorbé notre stock disponible; ‖ αἱ παρακαταθῆκαι αὐξάνουσι, ἐπισωρεύονται, les approvisionnements accumulent, s'accumulent, s'entassent ; ‖ αἱ παρ' ἡμῖν παρακαταθῆκαι ὀρύζης εἶνε μικρότεραι τῶν τοῦ τελευταίου ἔτους κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχήν, nos dépôts de riz présentent un déficit sur ceux de l'année dernière à cette époque (à la même époque) ; ‖ ἡ παρακαταθήκη ἠλαττώθη πολύ, ἐσμικρύνθη πολύ, nos existences sont fort réduites, sont réduites à un chiffre bien bas ; ‖ εἶνε δυνατὸν νὰ ἀποφασίσωμεν νὰ στείλωμεν αὐτὸ πρὸς ὑμᾶς ἐπὶ παρακαταθήκῃ, il est possible que nous nous déterminerons à vous le consigner. § [νομ.] **παρακαταθήκη**, consignation, n. f. ou dépôt, n. m. καλεῖται ἡ σύμβασις δι' ἧς ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων (παραθέμενος διδοὺς) παραδίδει τῷ ἑτέρῳ (θεματοφύλακι) κινητὸν πρᾶγμα πρὸς ἄμισθον παραφυλακὴν καὶ ἐπὶ τῇ ὑποχρεώσει τῆς ἀποδόσεως. Ἡ παρακαταθήκη ἀνήκει εἰς τὰς πράγματι συνισταμένας ἐνοχὰς οὖσα σύμβασις καλῆς πίστεως ἑτεροβαρὴς καὶ τίκτουσα ὑποχρεώσεις μόνον διὰ τὸν θεματοφύλακα, εὐθυνόμενον ἕνεκα δόλου καὶ βαρείας ἀμελείας. Ἴδιαι περιπτώσεις παρακαταθήκης εἶνε: α') ἡ ἀνώμαλος παρακαταθήκη χωροῦσα ἐπὶ ἀντικαταστατῶν πραγμάτων, ὧν ἐπιτρέπεται τῷ θεματοφύλακι νὰ ποιήσηται χρῆσιν ἐπὶ τῷ ὅρῳ τῆς ἀποδόσεως ἑτέρων πραγμάτων τῆς αὐ-

τῆς ποσότητος καὶ ποιότητος· β') ἡ μεσεγγύησις, ὅταν ὑπὸ πλειόνων παραδίδοταί τι τῷ θεματοφύλακι πρὸς φύλαξιν καὶ ἀπόδοσιν ὑπὸ τοὺς περὶ τούτου συντεθειμένους ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων ὅρους· ἴδιον μάλιστα εἶδος εἶνε ἡ ὑπὸ τῆς πολ. δικ. προβλεπομένη ἀναγκαστικὴ μεσεγγύησις ἐπιδίκων ἢ κατασχεθέντων πραγμάτων καὶ γ') ἡ κατ' ἀνάγκην παρακαταθήκη πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ πράγματος ἐν καιρῷ κινδύνου (πυρκαϊᾶς, στάσεως).

παρακαταιβαίνω [δημ.], κατέρχομαι πολὺ [χαμηλά], descendre trop [bas].

παρακατάσχεσις, εως, ἡ [νομ.], rétention, n. f. καλεῖται τὸ δικαίωμα ὅπερ ὁ ἀντὶ πράγματος εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ τεθειμένου καθιστάμενος δανειστής, ἀποκτᾷ ὅπως παρακατέχει τὸ πρᾶγμα μέχρις οὗ ἱκανοποιηθῇ. Τὸ δικαίωμα τοῦτο στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἰσότητος τοῦ φυσικοῦ δικαίου, ἀλλ' εἶνε ἀκροσφαλές, διότι ἐπὶ τοῦ προϊόντος τὰ ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ παρακατεχομένου ἔχουσι τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ οἱ ἄλλοι δανεισταί, οὐδὲν δὲ δικαίωμα προτεραιότητος κέκτηται ὁ παρακατέχων.

παρακατι(α)νός, ή, όν [δημ.], εὐτελής, κατώτερος, bas, basse; inférieur, e, adj. κοινός, ordinaire, adj. εὐτελής, κοινός, commun, une, adj. πρόστυχος, χυδαῖος, vulgaire ; ‖ — ἄνθρωπος, homme vulgaire ; ‖ παρακατινὸν πρᾶγμα [ἐμπόρευμα], marchandise inférieure (=κατωτέρας ποιότητος)· ἐμπόρευμα κατωτέρας ποιότητος [marchandise de] pacotille, n. f. ἐμπόρευμα εὐτελές, camelote, n. f.

παρακάτιον, τὸ [ναυτ.] (παρίστιον), bonnette basse, n. f. κοινῶς ἡ σκουπαμάρα· τοιαῦτα εἰσὶ δύο τὸν ἀριθμόν, τοποθετούμενα ἑκατέρωθεν τῆς κεραίας τοῦ ἀκατίου.

παρακατιών, όντος [εὔχρ. ἐν τῇ φρ.] θὰ εἴπω παρακατιών, je dirai plus bas (plus loin) ; καὶ γενικῶς παρακατιών = κατωτέρω, plus bas.

παρακάτω [δημ. ἐπίρ.], κατωτέρω, plus bas ; ci-dessous ; κάτω ἀπό, au dessous de ; μακρύτερον, plus loin ; ‖ κατοικεῖ δύο θύρας παρακάτω, il demeure deux portes plus bas ; ‖ καταιβαίνω παρακάτω, descendre plus bas ; ‖ — ἀπὸ τὸ γόνατον, au dessous du genou ; ‖ διάβασε παρακάτω, continuez [de lire] ; allez toujours. § —, ἀντὶ ὀλιγώτερον [de] moins ; εἰς μικροτέραν τιμήν, à meilleur marché ; ‖ οὐδὲ λεπτὸν παρακάτω, pas un sou de moins ; ‖ δὲν τὸ δίδει παρακάτω, il n'en veut rien rabattre.

παρακεῖ [δημ. ἐπίρ.] καὶ **παρέκει**, ἀπωτέρω, μακρύτερον, plus loin, ἐκεῖθεν, en delà.

παράκειμαι, ἐγγύς τινος κεῖμαι ἢ ἵσταμαι, εἶμαι τοποθετημένος (κεῖμαι) παραπλεύρως (πλησίον) τινός, être situé (placé ; sis) à côté (près) de ; εἶμαι συνεχόμενος, γειτνιάζων, être contigu ; ἐφάπτομαι τινός, toucher ; ‖ παρακείμενος, ὁ κείμενος πλησίον ἑτέρου τινός, προκείμενος, adjacent, e ; προσκείμενος, συνεχόμενος, συνεχής, γειτνιάζων, contigu, ë, adj. συνεχόμενος, πλησίον εὑρισκόμενος, attenant, e, adj. βλ. καὶ συνεφαπτόμενος (jointif) ; ‖ δύο παρακείμενα δωμάτια, deux chambres contiguës ; ‖ εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον, dans la chambre à côté. § [γεωμ.] παρακείμεναι γωνίαι, angles adjacents, καλοῦνται δύο γωνίαι ἔχουσαι τὴν αὐτὴν κορυφὴν καὶ μίαν πλευρὰν κοινήν. § [γραμμ.] ὁ παρακείμενος [ἐνν. χρόνος]; passé indéfini, plus-que-parfait.

παρακειμένως [ἐπίρ.], πλησίον, παραπλεύρως, à côté ; πολὺ πλησίον, ἐγγύτατα, tout proche. § —, συνεφαπτομένως, jointivement, adv.

παρακέλευσις, εως, ἡ· παρακίνησις εἰς τὸ καλόν, προτροπή, exhortation, n. f.

παρακέντησις, εως· ἡ [χειρουργ.], ponction, n. f. καλεῖται ἡ ἐγχείρησις, δι' ἧς διὰ τῶν τριγωνικῶν λεγομένων ἀκίδων, διατρυπῶμεν τὸ τοίχωμα κοιλότητος φυσιολογικῆς ἢ παθολογικῆς (οἴδημα) προς κένωσιν τοῦ ἐν αὐτῇ ὑπάρχοντος ὑγροῦ ἢ ἀερίου.

παρακεντητήριον, ου, τό· piquoir, n.m. χειρουργικὸν ἐργαλεῖον πρὸς ἐκτέλεσιν παρακεντήσεων· βελόνη δι' ἧς γίνεται ἡ παρακέντησις.

παρακεντῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐνεργῶ παρακέντησιν, opérer la ponction ; ponctionner.

παρακινδύνευσις, εως, ἡ· τολμηρὰ καὶ ἐπικίνδυνος ἐπιχείρησις, θρασύτης, acte d'audace ; ἡ ῥιψοκινδύνευσις, risque, n. m.

παρακινδυνευτικός, ή, όν· τολμηρός, ῥιψοκίνδυνος, hasardeux, euse, adj.

παρακινδυνεύω, μέλ. εύσω· τολμῶ, ἐπιχειρῶ τι μετὰ κινδύνου, ἐκτίθεμαι, θαρραλέως, ἀφόβως εἰς τὸν κίνδυνον, s'exposer témérairement au danger ; τὸν ἀψηφῶ ἤτοι [τὸν κίνδυνον], le braver [le danger], braver le danger, ὅθεν τολμῶ, oser ; ῥιψοκινδυνεύω, hasarder; ἐκτίθεμαι πολύ, risquer trop, s'aventurer trop.

παρακίνημα, ατος, τὸ καὶ

παρακίνησις, εως, ἡ· ἡ διὰ τὸ καλὸν παρόρμησις, ἡ προτροπή, exhortation, n. f. προτροπή, ἐρεθισμός, ἐμψύχωσις διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τινός, excitation, n. f. incitation (= action d'inciter) ; ὤθησις, impulsion, n. f. [ἐπὶ κακοῦ ἰδίως] instigation, n. f. (=προτροπή, incitation); ‖ κατὰ παρακίνησιν τοῦ δαίμονος, à l'instigation du démon ; ‖ ἐνεργεῖν κατὰ παρακίνησιν τινός, agir à l'instigation de quelqu'un.

παρακινητής, οῦ, ὁ [ἐπὶ κακοῦ ἰδ.], instigateur, trice, qui incite, qui pousse à faire une chose.

παρακινητικός, ή, όν, προτρεπτικός, exhortatif, ive, adj. ἐμψυχωτικός, ἐρεθιστικός, excitatif, ive, adj. ἐξωθητικός, προτρεπτικός, incitatif, ive, adj.

παρακινῶ (έω), μέλ. ήσω παρορμῶ διὰ τὸ καλόν, προτρέπω, exhorter ; προτρέπω, ὠθῶ, pousser ; προτρέπω, παροτρύνω, παρορμῶ, διερεθίζω, inciter (= pousser à, π. χ. inciter à la révolte) ; προτρέπω ἐρεθίζω, ἐμ-

ψυχόνω διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τινός, exciter: πείθω τινὰ νὰ πράξῃ τι déterminer [ἐπὶ κακοῦ ἰδ.] προτρέπω, παρακινῶ νὰ πράξῃ τι, instiguer, (= inciter, pousser à faire quelque chose) ou induire; || σὲ παρακινεῖ εἰς τὸ κακόν, il vous induit au mal; || τὸν παρεκίνησεν ὁ φθόνος, l'envie l'a poussé.

παρακκλῆσι, τὸ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρ.] ναΐσκος ἐν ἐξοχῇ· βλ. παρεκκλῆσι.

παρακλάδι, τὸ [δημ.] μικρὸς κλὼν δένδρου κλάδος, κλῶνος, rameau, n. m. κλαδίσκος, ramille, n. f. Ἐν Ἠπείρῳ λέγεται οὕτως ἐπίσης διακλάδωσις δρομίσκου ἐξοχικοῦ. § — κλάδος (βραχίων) [ποταμοῦ], branche (bras) [de rivière].

παρακλαίω, μέλ. αύσω, κλαίω πολύ, pleurer trop.

παρακλείς, ός, ἡ καὶ **παρακλεῖδι** [οἰκοδ.] βλ. **ἀντισφήνιον.**

παρακλέπτω, μέλ. έψω· κλέπτω πολύ, voler trop; λαμβάνω τι κρυφίως, prendre à la dérobée.

παράκλησις, εως, ἡ· τὸ παρακαλεῖν τινὰ νὰ πράξῃ τι, prière, n. f. παράκλησις ἐπίμονος, sollicitation, n. f. κατὰ παράκλησίν μου, à (sur) ma prière; || κατὰ παράκλησιν φίλου, à la prière d' un ami; || διὰ πολλῶν παρακλήσεων, à force de prières; || κατὰ παράκλησιν τοῦ δεῖνος, à la prière d'un tel. § [νομ.] κατὰ παράκλησιν, par (à titre) précaire; || ὁ κατὰ παράκλησιν [γινόμενος], précaire.

παρακλητική, ῆς, ἡ [ἐκκλ.], paraclétique, n. f. βιβλίον ἐκκλησιαστικὸν τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν, ἐν ᾧ ὑπάρχουσι λόγοι παρηγορητικοί.

παρακλητικός, ή, όν· ὁ παρακαλῶν, ὁ πρὸς παράκλησιν χρησιμεύων, de prière; ἱκετευτικός, suppliant, e, adj. || παρακλητικὴ φωνή, voix suppliante. § παρακλητικὸς [θεολ.] paraclétique, adj. ἀνήκων εἰς τὸν παράκλητον, qui appartient au Paraclet.

παρακλητικῶς [ἐπίρ.], διὰ παρακλήσεων, en priant; διὰ πολλῶν παρακλήσεων, à force de prières; διὰ τρόπου ἱκετευτικοῦ, d'un air suppliant=ἱκετευτικῶς.

παρακλητός, ή, όν· βλ. **παρακαλεστός.**

παράκλητος, ος, ον [θεολ.], le Paraclet; τὸ παρήγορον πνεῦμα, esprit consolateur, ὀνομασία διδομένη εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, nom donné au Saint-Esprit. Παράκλητος καλεῖται ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Ἰωάννου τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὅπερ ὑπόσχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς μαθητάς του. Οἱ Μοντανισταὶ ἐδίδασκον ὅτι μετὰ τῆς ἀποστολῆς τοῦ Παρακλήτου καὶ τῆς ἐμφανίσεως τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐμπνευσμένων προφητῶν θὰ ἤρχετο καὶ ἡ τελευταία ἐποχὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ ἀποπεράτωσις τοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀποστόλων. Ὅθεν ἀπέδιδον εἰς τὰς ἀποκαλύψεις τοῦ Παρακλήτου, ἐφ' ὧν ἐσεμνύνοντο οἱ προφῆται αὐτῶν, θείαν αὐθεντίαν καὶ μάλιστα καὶ τὴν δύναμιν νὰ μεταβάλλωσι τὰς διατάξεις τῶν ἀποστόλων.

παράκλιντρον, ου, τό· garde-corps; βλ. ἐρκάνη.

παρακλίνω, μέλ. θὰ παρακλίνω, κλίνω πολύ· incliner; ἐκτρέπω τινὰ ἀπὸ τῆς εὐθείας, détourner; ἀπομακρύνομαι τῆς εὐθείας, παρεκκλίνω, écarter; dévier.

παρακμάζω, μέλ. άσω· χάνω ἀπὸ [τὰς δυνάμεις. ἀπὸ τὴν ὡραιότητα, κτλ.], perdre de [sa force; sa beauté, etc.] καταπίπτω, baisser (= χάνω τὴν ἀκμήν)· παλαιόνω, γηράσκω, παρέρχομαι, baisser; γηράσκω, vieillir; πίπτω εἰς παρακμήν, κατάπτωσιν, tomber en décadence; εὑρίσκομαι εἰς παρακμὴν (μεταφορ. εἰς τὴν δύσιν), être sur son déclin (sur son penchant), ἐκπίπτω, décliner ou déchoir; || ἡ δύναμίς του παρακμάζει, sa force baisse (décline); || ὅλα παρακμάζουν, tout passe = τὸ πᾶν παρέρχεται· || ἐγήρασεν, ἀλλὰ δὲν παρήκμασεν, il a vieilli sans déchoir; || ἡ νεότης παρακμάζει ταχέως, la jeunesse passe bientôt; || [ἐμπορ.] — (ἐπὶ ἐμπορίου), vieillir.

παρακμή, ῆς, ἡ· ὁ χρόνος τῆς ἐλαττώσεως τῶν δυνάμεων, τῆς ὡραιότητος, θαλερότητος, κτλ. (ἐπὶ ζωϊκῶν ἰδ. ἀντικειμένων)· π. χ. ὅτε ὁ ἄνθρωπος ἀρχίζει νὰ γηράσκῃ, νὰ ἐξαντλῆται, décadence, n. f. (= κατάπτωσις, κυρ. καὶ μεταφ.), déclin, n. m. (= παρακμή, τέλος)· || εἶνε εἰς τὴν παρακμήν, il est déjà sur le retour, il commence à passer (à vieillir); || — ἐμπορίου, décadence, n. f. § [ἱππολ.] —, déclin, n. m. ὕφεσις, κυρίως ἐπὶ νοσημάτων ἅτινα βαίνουσι πρὸς ἴασιν ἀπωλέσαντα τὴν ὀξύτητά των.

παρακμόνιον, ου, τό· βλ. **ἀκμόνιον.**

παρακοή, ῆς, ἡ· τὸ μὴ θέλειν ν' ἀκούῃ τις, ἡ ἀπείθεια, désobéissance, n. f. βλ. **ἀνυπακοὴ** καὶ **παράβασις.**

παρακοιμῶμαι (άομαι), πλησίον τινὸς κοιμῶμαι, coucher (dormir) près de. § —, κοιμῶμαι πολύ, dormir trop.

παρακολούθημα, ατος, τό· ἀκολούθημα, τὸ ἀκόλουθον, ἡ συνέπεια, suite, n. f. ἡ συνέπεια, conséquence, n. f.

παρακολούθησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ παρακολουθεῖν, action de suivre; τὸ ἀκολουθεῖν, ἕπεσθαι, suite, n. f.

παρακολουθῶ (έω), μέλ. ήσω, πλησίον ἢ κατόπιν τινὸς πηγαίνω, ἀκολουθῶ, ἕπομαι τινός, suivre; συνοδεύω, accompagner; ἀκολουθῶ τινὰ κατόπιν, πηγαίνω ὄπισθέν του, poursuivre. § [οὐδ.] succéder (= ἕπομαι, ἔρχομαι κατόπιν, venir après); ἕπομαι, ἀκολουθῶ, προκύπτω, s'ensuivre; || ἐκ τούτου προκύπτει ὅτι, il's'ensuit que.

παρακοπή, ῆς, ἡ· ἀπόκομμα, τεμάχιον ὑπολειφθέντος ὑφάσματος, κοινῶς κουπόνι, coupon (m.) [d'étoffe].

παρακόπτω, μέλ. όψω· κόπτω (ἀφαιρῶ) ἀπό τινος πολύ, couper (retrancher) trop; || [ἀρχ. ψευδῶς κόπτω νόμισμα, παραποιῶ, ὅθεν ἀπατῶ, πλανῶ, ἐξ οὗ λέγομεν τὴν σήμερον] τὰ παρακόπτει, il nous en conte; il en

conte de belles (de cossues) ; il conte des fagots = ψευδῆ λέγει ἡμῖν. § [τριτοπρ.] δὲν μὲ παρακόπτει, je ne m'en soucie pas trop = δὲν μὲ μέλλει· βλ. **κόπτω.**

παρακόρη, ης, ἡ· θετὴ κορη, fille adoptive. § —, ἡ συνοδός, suivante, n. f. καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἡ ὑπηρέτρια.

παρακόρη, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ἡ ἐξ ἄλλης γυναικὸς ἢ ἄλλου ἀνδρὸς κόρη· ἡ **προγονή**, belle-fille, n. f.

παρακὸς καὶ **παρακατινὸς** [διάλ. Οἰνόης] =**κατώτερος**· «-ὸν ἀλεῦρι» = κατωτέρας ποιότητ-ος.

παρακοσκινίζω, μέλ. ίσω [συνήθ. μεταφ.] sasser et ressasser [une affaire], ἐξετάζω λεπτομερῶς ὑπόθεσιν τινά.

παράκουος, βλ. **παρήκοος.**

παρακουράζω, μέλ. άσω, κουράζω πολύ, fatiguer trop ; καταπονέω-ῶ, ὑπερκοπιάζω, surmener.

παράκουσις, εως, ἡ· paracousie (παρὰ καὶ ἀκούειν, entendre) n. f. [παθολ.] διατάραξις τῆς ἀκοῆς, trouble de l'audition.

παράκουσμα, ατος, τό· mal entendu, ἤτοι παρεξήγησις· βλ. **παρακούω.**

παρακούω, μέλ. ούσω, ἀτελῶς, κακῶς ἀκούω τι, entendre mal (de travers), ἤτοι δὲν ἐννοῶ τὴν πραγματικήν του ἔννοιαν, παρεξηγῶ τὰ λεγόμενα ὡς μὴ καλῶς ἀκούσας, ἐξ οὗ καὶ τὸ **παράκουσμα,** mal entendu = παρεξήγησις. § —, δὲν ὑπακούω εἴς τινα, ne pas écouter, ἀπειθῶ, ἀντίθετον τοῦ πειθαρχέω· ἀρνοῦμαι νὰ ὑπακούσω, refuser d'obéir, ne pas obéir, désobeir.

παρακράτησις, εως, ἡ· τὸ παρακρατεῖν, κρατεῖν, θέτειν τι κατὰ μέρος, τὸ κρατούμενον ἔκ τινος, rétenue, n. f. rétention, n. f. ἰδίως ἄδικος κράτησις, rétention injuste ; **κατακράτησις,** détenue, n. f.

παρακρατῶ (έω), μέλ. ήσω, κρατῶ ἔκ τινος, θέτω κατὰ μέρος, retenir; ἰδίως κρατῶ ἀδίκως, retenir injustement ; **κατακρατῶ,** détenir.

παράκρουσις, εως, ἡ· τὸ ἀπωθεῖν, action de repousser ; τὸ ἐσφαλμένως κρούειν ἢ πλήττειν μουσικόν τι ὄργανον toucher à faux ; || —, πλάνη, tromperie, n. f. fraude, n. f. § [μεταφ.] παράκρουσις, **παραφροσύνη,** Ἱπποκρ. dérangement d'esprit; délire, n. m. § [ναυτ.] —, battements d'une voile ; αἱ παρακρούσεις ἢ τὰ κτυπήματα ἱστίου τινός, αἱ δονήσεις ἃς ὑφίσταται ἀναπεπταμένον ἱστίον, ὁπόταν δὲν ἐνεργεῖ ἐπ' αὐτοῦ καλῶς ὁ ἄνεμος.

παρακρούω, μέλ. ούσω, ἀπωθῶ, repousser; κρούω ἢ πλήττω ἐσφαλμένως μουσικόν τι ὄργανον, faire une fausse note ; || ἀπατῶ, πλανῶ, tromper; || [μέσ.] **παρακρούομαι** [ναυτ. ἐπὶ ἱστίου] battre ; **παραδέρω,** κοινῶς παραδέρνομαι· βλ. **πατάσσω,** fouetter.

παράκτιος, α, ον· ἐπάκτιος. ἐγγὺς ἢ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, τοῦ αἰγιαλοῦ κείμενος, côtier, ère; βλ. **ἀκταῖος.**

παρακύησις, εως, ἡ· paracyésie, n. f. κύησις ἐξωμήτριος, grossesse extra-utérine.

παράκυκλος, ου, ὁ· rondelle (n. f.) ou rosette, ou virole, πληθυντ. οἱ **παράκυκλοι** καὶ τὰ **παράκυκλα,** κοινῶς ἡ **ῥοδέλλα** (ἐν τῷ ναυτικῷ καλεῖται χοινικίς, κοινῶς **χαροῦπα** ἢ **ποῦλι,** καταλληλοτέρα ὅμως εἶνε ἡ ὀνομασία **παράκυκλος** διότι **χοινικὶς** καλεῖται ἡ œil de roue ἢ trou de moyeu). Ὁ **παράκυκλος** εἶνε σιδηροῦς τις **δακτύλιος** (virole), ἢ μικρὸς δίσκος (ἐξ οὗ ἐνίοτε καλεῖται καὶ **δίσκος**), ἢ μεταλλικὴ πλὰξ συνήθως στρογγύλη (κυκλική) φέρουσα ἐν τῷ μέσῳ ὀπήν, τιθέμενος, εἰς τὰ ἄκρα τῶν **γόμφων** (chevilles) μεταξὺ τῆς ἐφηλίδος καὶ τοῦ διαπερωμένου τεμαχίου πρὸς σύσφιγξιν αὐτῶν, καθὼς καὶ εἰς πλεῖστα ἄλλα μέρη· ὑπάρχουσι **παράκυκλοι** ἐκ σκύτους ἤτοι **σκύτινοι** (en cuir), **χαλυβικοὶ** (en acier), **ξύλινοι** (en bois), ἐκ **πιλήματος** (en feutre), **μολύβδινοι** (en plomb), ἀπὸ ἐλαστικῆς κόμμεως (de caoutchouc, ἀπὸ ἐλαστικὸν κόμμι), κτλ. || παράκυκλος ὠτώεις (εντος, ὁ), rondelle à oreille ; || παράκυκλος ὠστήριος, δι' οὗ ὠθεῖταί τι, rondelle à chasser ; || παράκυκλος ἄξονος (δακτύλιος ἄξονος), rondelle d'essieu ; || παράκυκλος ἀκραξονίου, rondelle de bout d'essieu , || παράκυκλος ἐκ πεπιεσμένης βαμβακοπυρίτιδος, rondelle de coton-poudre comprimé ; || παράκυκλος τοῦ ἐλύματος τοῦ ὑποβαστακτηρίου τοῦ ῥυμοῦ, rondelle de manchon de support de timon ; || παράκυκλος ἐκ πεπιεσμένης πυρίτιδος, rondelle de poudre comprimée ; || παράκυκλος κοπιδοῦχος, rondelle porte-couteau ; || παράκυκλοι τῶν κροτάφων τῶν ἀξόνων, rondelles d'épaulements d'essieux ; || παράκυκλοι ξύλινοι τοῦ πυγαίου, rondelles en bois pour culasse ; || παράκυκλοι πρὸς πεδίλωσιν τῶν ὀβίδων, rondelles pour ensabotage des obus ; || παράκυκλοι τῶν διαμετρητικῶν κυκλίων, rondelles pour lunettes à calibrer ; || παράκυκλοι πρὸς ἐξέλεγξιν, rondelles pour vérifier. § —, frette, n.f. μεταλλικὴ στεφάνη δι' ἧς περισφίγγεταί τι. § —, feuillette, n. f. ou rondelle, n. f. βλ. ἀνωτέρω· || — πυθμένιος, feuillette de fond. § **παράκυκλος** ἀκραξονίου, κροτάφων ἄξονος, κτλ. βλ. εἰς λέξιν **κιλλίβας πεδινοῦ πυροβόλου.**

παρακύλημα, ατος, τό· ὁ παραδαρμός, ballottement, n. m. § [πλοίου] —, roulis, n. m. βλ. **διατοίχημα,**

παρακύλισμα, ατος, τό· roulis, n. m. βλ. **διατοίχημα.**

παρακυλῶ (άω), μέλ. ήσω· βλέπε παραδέρνω, ballotter. § [οὐδ. καὶ μέσ.], [se] ballotter, être ballotté ; [ἐπὶ πλοίου ἰδ.], **παρακυλῶ,** παρακυλιοῦμαι, rouler; βλ. **διατοιχέω-ῶ.**

παρακυττάζω, μέλ. άξω· κυττάζω πολύ, regarder trop ; regarder de trop près, ἐξετάζω ἐκ τοῦ πλησίον.

παρακώλυσις, εως, ἡ· τὸ κώλυμα, τὸ ἐμπόδιον, empêchement, n. m.

παρακωλύω, μέλ. ύσω· ἐμποδίζω τι ἐκ τοῦ πλησίον, empêcher ; κωλύω, ἐμποδίζω, δεσμεύω, entraver.

παραλαβή, ῆς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ παραλαμβάνειν τι, réception, n. f. || —, livraison, n. f. = prendre livraison ; || — ἐπιστολῆς, réception d'une lettre ; || — τροφίμων. réception des denrées ; || — δέματος, réception d'un paquet ; || πρὸ τῆς παραλαβῆς τῆς τελευταίας σας, avant la réception de votre dernière ; || — τοῦ ὑλικοῦ, recette du matériel ; || κατὰ τὴν παραλαβὴν (ἅμα τῇ παραλαβῇ) τῆς παρούσης, au reçu de la présente ; || ἀγγέλλω τὴν παραλαβήν, accuser réception ; || ἀπόδειξις παραλαβῆς ἔγγραφος, récépissé, n.m. ἐξοφλητικόν, ἐξόφλησις, quittance, n. f. reçu, n. m. βλ. ἀπόδειξις· || ἐπὶ παραλαβῇ, contre reçu (ἐπὶ ἀποδείξει)· || ἀγγέλλω ὑμῖν παραλαβὴν τῆς χθεσινῆς ὑμῶν ἐπιστολῆς. je vous accuse réception de votre lettre d'hier; || θέλετε ὑποχρεώσει ἡμᾶς γνωστοποιοῦντες παραλαβὴν τῆς παρούσης, vous nous obligerez en nous accusant réception de la présente (lettre); || εἰς παραλαβὴν τοῦ, à l'adresse de; à consignation de ; || λογαριασμὸς οἴνων ἀποσταλέντων εἰς παραλαβὴν τοῦ κ..., compte de vins envoyés en consignation à M[eur] ; || λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἀναγγείλω ὑμῖν παραλαβὴν τῆς χθεσινῆς ὑμῶν ἐπιστολῆς, j'ai l'honneur de vous accuser réception de votre honorée d'hier.

παραλάλημα, ατος, τὸ καὶ

παραλαλητόν, οῦ, τὸ [μετοχ.]. τὸ παραλαλεῖν· λῆρος, παραλήρησις, radotage, n. m. τὸ παραμιλητόν, délire, n. m. (qui survient pendant le sommeil ou le délire), ἢ ἀσυνάρτητοι φράσεις, propos décousus ; παραλογισμός, déraisonnement, n. m.

παραλαλῶ (έω), μέλ. ήσω [κυρίως ὅταν ἔχω θέρμην, ἢ κοιμοῦμαι], παραληρῶ, tenir des propos décousus = λέγω ἀσυναρτήτους φράσεις· παραληρῶ, battre la campagne ; παραλογίζομαι, παραμιλῶ, ἄλλα ἀντ' ἄλλων λέγω, extravaguer ἢ divaguer ; παραλογίζω, déraisonner ; παραμιλῶ, παραληρῶ, délirer (ἰδίως καθ' ὕπνον).

παραλαμβάνω, μέλ. λήψομαι, ἀόρ. ἔλαβον· λαμβάνω τι εἰς τὴν κατοχήν μου, δέχομαι, λαμβάνω ἀπό τινα, recevoir ; λαμβάνω εἰς χεῖρας, prendre en mains ; παραλαμβάνω (παραλαμβάνειν) ἐμπορεύματα, κτλ. prendre (recevoir) livraison; retirer; || παρέλαβον ἀπὸ τὸ τελωνεῖον, j'ai retiré de la douane ; || — πρᾶγμα παραδεδομένον, recevoir une chose transmise ; || παρέλαβον τόσα τεμάχια (χομμάτια) πανικῶν, j'ai reçu livraison de tant de pièces de toile ; || θέλει παραλάβῃ τὴν ἀγορὰν ταύτην κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ προσεχοῦς Ἰουνίου, il prendra livraison de cet achat dans les premiers jours de juin prochain.

παραλέγω, μέλ. λέξω, ἀόρ. εἶπον, λέγω πολλά, dire trop ; λέγω ἐπανειλημμένως τὰ αὐτά, dire à plusieurs reprises ; ἐπαναλαμβάνω, répéter.

παραλειπτέος, α, ον· negligeable, adj. [μαθ.] ὅντινα δύνανται νὰ παραλείψωσι, τηροῦντες τὰ ὅρια τῆς προσεγγίσεως, que l'on peut négliger en restant dans les limites de l'approximation; || παράγων παραληπτέος, facteur négligeable.

παραλείπω, μέλ. είψω, ἀόρ. ἔλειψα, θέτω κατὰ μέρος, mettre de côté; omettre ; ἀφίνω τι [κατὰ μέρος], laisser [de côté] ; ἀφίνω τι χωρὶς νὰ τὸ διηγηθῶ, παρατρέχω, παρασιωπῶ, παρέρχομαί τι [σιωπηρῶς] ἀντὶ ἀποσιωπῶ τι, passer [sous silence]; παραλείπω, παρασιωπῶ, ἀποκόπτω, supprimer ; παραμελῶ τινός, négliger ; λησμονῶ, oublier ; || — τὸ τέλος λόγου, supprimer la fin d'un discours; || ἐκεῖνο ὅπερ δέον νὰ παραλειφθῇ, ce qui doit être omis, e (supprimé, ée); || — τὰ σύμφωνα (ἐπιστολῆς), je passe sous silence; j'omettrai les articles sur lesquels nous sommes d'accord, sur ce qui est en règle ; || παρέλειψα νὰ σᾶς γράψω ὅ,τι, j'ai oublié de vous écrire que ; || — γεγονός τι, passer un fait; omettre un fait ; || [μετχ.] **παραλειφθείς**, εῖσα, έν· omis, e ; βλ. **παραλειφθείς**.

παραλειφθείς, ὁ· omis, n. m. ἤτοι ὁ συμπληρώσας τὸ 21ον ἔτος καὶ μὴ ἐγγεγραμμένος εἰς τὸν στρατολογικὸν κατάλογον τοῦ δήμου του.

παράλειψις, εως, ἡ· τὸ παραλείπειν τι, omission, n. f. § [νομ.] παράλειψις [ἀναγκαίου κληρονόμου ἐν διαθήκῃ] prétérition, n.f.

παράλειψις, ἡ παρασιώπησις, prétérition, n. f. καλεῖται ῥητορικὸν σχῆμα συνιστάμενον εἰς τὸ ὅτι ὁ ῥήτωρ προσποιούμενος ὅτι θέλει νὰ παρατρέξῃ τι, ἀναφέρει οὐχ ἧττον αὐτὸ τοῦτο.

παραλήγουσα, ης, ἡ [γραμμ.] ἡ προτελευταία [συλλαβή], la pénultième [syllabe] ; || λέξις τονιζομένη εἰς τὴν λήγουσαν, mot accentué sur la pénultième.

παραλήγω, μέλ. ήξω, πλησίον λήγω, παύω, τελειόνω, κάμνω τι πλησίον νὰ παύσῃ, εἶμαι εἰς τὸ τέλος, être sur la fin ; || ἔχω τὴν προτελευταίαν συλλαβήν... avoir l'avant dernière syllabe (ἤτοι τὴν παραλήγουσαν, la pénultième)....

παραληπτέος, α, ον· ὁ δυνάμενος ἢ πρέπων νὰ παραληφθῇ, ὅστις πρέπει νὰ παραληφθῇ, recevable, adj. || [ἐμπορ.] ἐμπόρευμα παραληπτέον εἰς... marchandise prise, [au quai, etc]

παραλήπτης, ου, ὁ· ὁ παραλαμβάνων, ὁ ἀποδεχόμενος, ὁ εἰς ὃν προορίζεταί τι, celui qui reçoit ; receveur, n. m. || γενικὸς παραλήπτης, receveur général. § **παραλήπτης**, consignataire, n. m. ἔμπορος εἰς ὃν ἀπευθύνουσιν (ἀποστέλλουσιν) ἐμπορεύματα εἴτε ὡς παρακαταθήκην, εἴτε πρὸς πώλησιν, ἢ διευθύνουσι πλοῖον (φορτίον) κτλ. § **παραλήπτης**, destinataire, n. m. ὁ πρὸς ὃν ἀποστέλλεται ἐπιστολή, ἐμπόρευμα, ταχυδρομικὴ ἐπιταγή, κτλ. βλ. καὶ **ἀποδέκτης**· || παραλήπτης (ἐμπορεύματος, φορτίου), réceptionaire, n. m. destinataire de la cargaison.

παραληπτός, ή, όν· ὁ ἀποδεκτός· βλ. λέξιν, ἀντίθ. τῷ **παραδοτός**.

παραλήρημα, ατος, τό· κοινῶς τὸ παραμιλητόν, délire, n. m. παθολογικὴ διαστροφὴ τῶν ψυχικῶν λειτουργιῶν ἣν ὁ πάσχων συνδυάζει ἀσυμβιβάστους ἰδέας, ὧν τὸ σύνολον ἐκλαμβάνει ὡς πραγματικὴν ἀλήθειαν. Ἡ τοιαύτη τῶν νοητικῶν δυνάμεων ἀταξία παρουσιάζεται ὑπὸ δύο μορφάς, καθόσον συμπίπτει ἢ μὴ μετά τινος φρενοπαθείας. Τὸ τελευταῖον τοῦτο παραλήρημα καλεῖται συμπτωματικὸν ἢ πυρετικὸν ὡς παριστάμενον ἐπὶ διαφόρων ὀργανικῶν νόσων, ἰδίως ὀξειῶν καὶ κυρίως κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πυρετοῦ, ὅτε ὁ πάσχων λαλεῖ ἢ πράττει παράλογα, χωρὶς νὰ ἔχῃ συναίσθησιν ὧν λέγει ἢ πράττει· εἰς τοιοῦτον παραλήρημα κατὰ τὰς ὀξείας νόσους εἰσὶ κυρίως ἐπιρρεπεῖς οἱ ἀλκολικοί. Τὸ δὲ φρενοπαθολογικὸν παραλήρημα συνοδεύει φρενοπαθείας τινὰς κατ' αὐτὸ δὲ ὁ ἄρρωστος παραλογίζεται ἐν πλήρει γνώσει καὶ συναισθήσει, φρονῶν ὅμως ὅτι λέγει καὶ πράττει λογικώτατα ἤτοι ἐκλαμβάνων ὡς ὀρθοτάτας τὰς πλάνας του. Ἐκ τῶν πασχόντων τὸ παραλήρημα τοῦτο ἄλλοι μὲν ἔχουσιν ἐμμόνους τινὰς ἰδέας ἐφ' ὧν διηνεκῶς ἐπανέρχονται, ἄλλοι δὲ παραλογίζωνται ἐπὶ διαφορωτάτων θεμάτων.

Παραλήρημα τῶν μεθύσων τρομῶδες [ἰατρ.] **delirium tremens**; καλοῦνται παροξυσμοὶ σπασμώδους παραληρήματος ἐπερχόμενοι παρὰ τοῖς μεθύουσιν, ἢ καὶ ἕνεκα ὀξείας νόσου, οἷον πνευμονίας, ἐρυσιπέλατος, τραυματισμῶν, εἴτε, ἀλλὰ σπανιώτερον, συνεπείᾳ καταχρήσεων παρατεταμένων ἢ συγκινήσεων ἀποτόμων. Προηγοῦνται πρόδρομα, ὡς κακουχία, θλῖψις, φαντασιώδεις φόβοι, ἢ ὁ παροξυσμὸς εἰσβάλλει ἀποτόμως. Τεταραγμένος εἰς ἄκρον, τὸ πρόσωπον ἔχων ἐρυθρὸν καὶ οἰδαλέον, τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς ἀγρίους καὶ τρομακτικούς, ὁ καταλαμβανόμενος ὑπὸ τοῦ τρομώδους παραληρήματος, μανιώδης καὶ ὅμοιος πρὸς παράφρονα, κραυγάζει καὶ καταβοᾷ, θραύει τὰ περιστοιχοῦντα ἀντικείμενα, ἀπειλεῖ τοὺς πλησιάζοντας αὐτὸν καὶ ζητεῖ νὰ ῥιφθῇ κάτωθεν τῆς κλίνης, νὰ κατασυντρίψῃ τὴν κεφαλήν του κατὰ τοῦ τοίχου ἢ νὰ κατακρημνισθῇ ἀπὸ τοῦ παραθύρου. **Θεραπεία**· κατὰ μέσον ὅρον ἑκατὸν γραμμάρια οἰνοπνεύματος, εἴτε μόνου, εἴτε ἐν συνδυασμῷ μετὰ 25 σταγόνων βάμματος ὀπίου ἢ καταποτίων θηβαϊκοῦ ἐκχυλίσματος ἀποτελοῦσι τὸ ἄριστον φάρμακον τοῦ τρομώδους παραληρήματος.

παραληρῶ (έω), μέλ. ήσω· ἔχω παραληρήματα, avoir le délire. § —, **παραλαλῶ**, divaguer; déraisonner.

παραλής, ὁ [δημ.], ὁ πλούσιος, riche; [οἰκ.] cossu, e, adj. huppé, ée, adj. [δημ.] calé, ée.

παράληψις, εως, ἡ· τὸ παραλαμβάνειν, ἡ παραλαβή, réception, n. f.

παραλία, ας, ἡ· ἡ ἄκρα τῆς θαλάσσης, bord de la mer, ou côte, n. f. βλ. **ἀκτή**· || rivage, n.m. plage, n. f. βλ. **παραθαλασσία**, παραθαλάσσιον, **αἰγιαλός**· || —, ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν γῆ, παραθαλάσσιος χώρα, τὰ **παράλια**, littoral, n. m. || — χώρα, ἢ παραθαλασσία, contrée littorale ou maritime, καλεῖται ἡ παρὰ τὰς ἀκτὰς κειμένη χώρα· βλ. καὶ **παράλιον**· || περιπολουμένη παραλία· βλ. **περιπολῶ**.

παραλιακός, ή, όν· ὁ παράκτιος, ἐπάκτιος, côtier, ère, adj. ὁ εἰς τὴν παραλίαν εὑρισκόμενος, qui est au bord de la mer; || παραλιακὴ ὁδός, quai, n. m. βλ. **προκυμαία**.

παράλιον, ου, τό· ἡ παραθαλασσία. ὁ αἰγιαλός, rivage, n. m. plage, n. f. ἡ ἀκτή, côte, n. f. βλ. λέξεις· || ἐπιπλέον παράλιον, rivage flottant, ἤτοι παράλιον συγκείμενον ἐκ λεπτοῦ στρώματος γῆς φυτικῆς ἢ ἀροσίμου, ἥτις ἐπικαλύπτει πύκνωμα ῥιζῶν βυθιζομένων ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἀνευρισκομένων ὅταν τις διατρυπήσῃ τὸ ἔδαφος. § τὰ **παράλια**, ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν χώρα, littoral, n. m. βλ. **παραλία**· || —, parages, n. m. pl. τμῆμα θαλάσσης πλωτὸν καὶ γειτνιάζον πρὸς τὴν ἀκτήν· || τὰ παράλια τοῦ Εὐξείνου, le littoral de la mer noire.

παράλιος, ος, ον· βλ. παραθαλάσσιος.

παραλλαγή, ῆς, ἡ· ἡ μεταβολή, variation, n. f. ou changement; || ἡ παραλλαγὴ τῆς πυξίδος, la variation ou déclinaison du compas; βλ. **ἀπόκλισις μαγνητικῆς βελόνης**. § [μηχ.] —, déplacement, n.m. μετακίνησις, μεταβολὴ θέσεως· || δυνάμει παραλλαγὴ [μηχαν.], déplacement virtuel. § **παραλλαγὴ** ἢ **παράλλαξις** [ἀστρον.], parallaxe, n. f. καλεῖται γενικῶς ἡ γωνιακὴ **ἀπόστασις τῶν τόπων**, εἰς τοὺς ὁποίους φαίνεται ὅτι ἀντιστοιχεῖ ἀντικείμενόν τι παρατηρούμενον ἐκ δύο διαφόρων σημείων· εἰδικῶς δὲ ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ καλεῖται οὕτως ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ὕψους ἀστέρος τινὸς λαμβανομένου ἀπό τινος σημείου τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καὶ **ἑτέρου ὕψους** τοῦ αὐτοῦ ἀστέρος ὅπερ ἤθελεν εὕρῃ ὁ παρατηρητὴς ἐὰν ἵστατο εἰς τὸ κέντρον τῆς γῆς· || **ὁριζόντιος παραλλαγή**, parallaxe horizontale, καλεῖται ἡ παρατηρουμένη ὅταν ὁ ἀστὴρ εὑρίσκηται ὑψωμένος ἄνωθεν τοῦ ὁρίζοντος· || **ἰσημερινὴ παραλλαγή**, parallaxe équatoriale, καλεῖται ἡ παρατηρουμένη ὅταν ὁ ἀστὴρ εὑρίσκηται παρὰ τὸν Ἰσημερινόν.

παραλλακτικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὴν παραλλαγήν, μεταβολήν, de variation; ἀφορῶν τὴν παράλλαξιν, parallactique, adj. [ναυτ. ἰδ.] azimutal; || κανὼν παραλλακτικός, règle parallactique; || γωνία παραλλακτική, angle parallactique; || διόπτρα παραλλακτική, lunette parallactique.

παραλλακτικῶς [ἐπίρ.], parallactiquement, adv. [ἀστρον.] εἰς τρόπον ὥστε νὰ περιγράφηται αὐτομάτως παράλλαξίς τις, π. χ. διόπτρα παραλλακτικῶς ἐσκευασμένη, lunette montée parallactiquement = **παραλλακτικὴ** διόπτρα.

παράλλαξις, εως, ἡ [ἀστρον.], parallaxe, n. f. βλ. **παραλλαγή**.

παράλλαμμα, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ ἀπὸ ὡραίου εἰς δύσμορφον μεταβληθεὶς ἕνεκα νόσου· ἐπίσης τὸ **ἔκτρωμα**.

παραλλάσσω, μέλ. άξω· μεταβάλλω, chan-

ger; μεταβάλλομαι (ἀλληλοδιαδόχως), ποικίλλω, varier (alternativement); μεταβάλλομαι, se changer. § [ναυτ.] **παραλλάσσω, παραλλάττω, κάμπτω**, doubler (ou dépasser); ‖ **παραλλάσσω πλοῖον τι**, doubler un bâtiment; πλέων ὑπερβαίνω πλοῖόν τι λόγῳ μεγαλειτέρας ταχύτητος· ‖ **παραλλάττω**, κοινῶς **καβαντσάρω**, doubler un cap, διέρχομαι πρὸ ἀκρωτηρίου τινός· ‖ **παραλλάττω φάρον τινά**, doubler (ou dépasser) un phare, διέρχομαι πρό τινος φάρου.

παραλληλεπίπεδον, ου, τό· parallélipipède, n. m. ou parallélépipède; καλεῖται στερεὸν περιοριζόμενον ὑπὸ 6 ἑδρῶν σχήματος παραλληλογράμμου, ὧν αἱ ἀντικείμεναι εἰσὶ παράλληλοι μεταξύ των.

παραλληλεπίπεδος, ος, ον· parallélépipédique, adj. ἔχων σχῆμα παραλληλεπιπέδου, qui a la forme d'un parallélépipède; ‖ στερεὸν παραλληλεπίπεδον, solide parallélépipédique.

παραλληλία, ας, ἡ· παράλληλος διάταξις, disposition parallèle, τὸ ἐγγὺς ἢ ἀπέναντι ἀλλήλων κεῖσθαι.

παραλληλίζω, μέλ. ίσω, ἐγγὺς ἢ ἀπέναντι ἀλλήλων τίθημι, θέτω παραλλήλως, mettre en parallèle; παραβάλλω, κάμνω σύγκρισιν, établir une comparaison, συγκρίνω, comparer; θέτω ἀντιμετώπως, placer en regard, ἀντιμετωπίζω, confronter; διαθέτω παραλλήλως, disposer parallèlement. § **παραλληλίζω**, μέλ. ίσω, paralléliser, καθιστῶ παράλληλον, rendre parallèle, ‖ παραλληλίζομαι, συγκρίνομαι, γίνομαι παράλληλος, προκειμένου περὶ διαφορετικῶν ἀντικειμένων. § — [ξυλουρ.] jauger, θέτω δύο τεμάχια παραλλήλως. § **παραλληλίζω, εὐθετῶ** (σχέδιόν τι), orienter (un plan), ἤτοι ὁ παραλληλισμὸς ἢ ὁ εὐθετισμὸς τῆς θέσεως σχεδίου τινὸς σχετικῶς πρὸς τὰ τέσσαρα τοῦ ὁρίζοντος σημεῖα· ‖ **παραλληλίζομαι** ἢ **περισκοπέομαι-οῦμαι**, παρατηρῶ τὰ περὶ ἐμὲ σημεῖα ἐν σχέσει πρὸς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος.

παραλληλικός, ή, όν· parallélique, adj. ὅστις εἶνε παράλληλος, qui est parallèle; ‖ παραλληλικὴ ταξινόμησις, classification parallélique, οὗτινος αἱ διαιρέσεις καὶ ὑποδιαιρέσεις ἀνταποκρίνονται εἰς ἴσον ἀριθμόν.

παραλληλισμός, οῦ, ὁ· τὸ ἐγγὺς ἢ ἀπέναντι ἀλλήλων τιθέναι, parallélisme, n. m. ὅθεν ἡ παραβολή, ἡ σύγκρισις (ὁμοίων πραγμάτων), comparaison, n. f. ‖ [γεωμ.] ἡ κατάστασις τοῦ παραλλήλου, état de ce qui est parallèle; π. χ. ὁ παραλληλισμὸς δύο σχεδίων, le parallélisme de deux plans. § —, parallélisation, n.f. ἡ πρᾶξις τοῦ παραλληλίζειν ἢ τοῦ καθιστᾶν παράλληλον, action de paralléliser ou de rendre parallèle § —, orientation, n. f. καλεῖται ἡ πρᾶξις τοῦ προσδιορίζειν ἢ τοῦ **εὐθετεῖν** (orienter) τὴν θέσιν ἀντικειμένου τινὸς σχετικῶς πρὸς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, ἤτοι ὁ **παραλληλισμός**, ὁ **εὐθετισμός**, ἡ **εὐθέτησις**, βλ. καὶ διαταγὴ (ordre). Εἰς σχέδιόν τι ἢ τοπογραφικὸν χάρτην, δέον νὰ σημειῶται πάντοτε ἡ Μεσημβρινο-Βορεινὴ διεύθυνσις, ἥντινα καλοῦσιν ἀστρονομικὸν μεσημβρινόν· δέον νὰ προσπαθῶσιν εἰς τὰ περὶ οὗ ὁ λόγος σχέδια, ἵνα ἡ διεύθυνσις τοῦ Βορρᾶ ᾖ πρὸς τὸ ἄνω μέρος τοῦ σχεδίου.

παραλληλιστής, οῦ, ὁ [ἀτμομηχ.], parallélogramme; βλ. **παραλληλόγραμμον**.

παραλληλόγραμμον, ου, τό· parallélogramme, n. m. ἐπίπεδον τετράπλευρον σχῆμα οὗτινος αἱ γωνίαι καὶ αἱ ἀντικείμεναι πλευραὶ εἶνε ἴσαι, συνεπῶς αἱ ἀπέναντι πλευραὶ εἶνε παράλληλοι μεταξύ των. Τὸ παραλληλόγραμμον καλεῖται **ὀρθογώνιον** (rectangle) ὅταν αἱ γωνίαι αὐτοῦ ἦνε ὀρθαί. § [ἀτμομηχ.] **παραλληλόγραμμον** parallélogramme, n. m. καλεῖται οὕτως ἔναρθρον παραλληλόγραμμον ἀποτελούμενον ἐκ **διωστήρων** (bielles) καὶ **ζυγῶν** (balanciers) χρησιμεῦον πρὸς μετατροπὴν τῆς παλινδρομικῆς εὐθυγράμμου κινήσεως τοῦ ἐμβόλου (piston) εἰς κυκλικὴν παλινδρομικήν. Τὸ σύστημα τοῦτο ἀπαντᾶται εἰς τὰς **ἐνζύγους** μηχανὰς (machines à balancier) καλούμενον καὶ **παραλληλόγραμμον** τοῦ Watt ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐφευρέτου. § [ὀργ. ναυτ.] **παραλληλόγραμμον**, τό· règles parallèles, καλεῖται κανὼν ἀποτελούμενος ἐκ δύο παραλλήλως γιγγλυμουμένων κανόνων κινουμένων τοῦ μὲν παραλλήλως τοῦ ἑτέρου· τὸ παραλληλόγραμμον χρησιμεύει πρὸς μεταφορὰν παραλλήλων γραμμῶν ἐπὶ τῶν ναυτικῶν χαρτῶν δεικνυουσῶν τὰς πορείας.

παραλληλόγραμμος, ος, ον· parallélogrammatique, adj. ὁ ἔχων τὸ σχῆμα τοῦ παραλληλογράμμου· ‖ σχῆμα παραλληλόγραμμον, figure parallélogrammatique. Λέγουσιν ἐπίσης parallélogrammique.

παραλληλογραφία, ας, ἡ· parallélographie, n. f. [μαθημ.] τέχνη τοῦ χαράσσειν γραμμὰς παραλλήλους.

παραλληλογραφικός, ή, όν· parallélographique, adj. [μαθημ.] ἀνήκων εἰς τὸν παραλληλογράφον ἢ εἰς τὴν παραλληλογραφίαν· ‖ μέθοδος παραλληλογραφική, méthode parallélographique.

παραλληλογράφος, ου, ὁ· règle à parallèles; parallélographe, n. m. ὄργανον δι' οὗ χαράσσονται παράλληλοι γραμμαί.

παραλληλόπλευρον, ον, τό· parallélopleuron, n.m. [γεωμ.] τραπέζιον, τετράπλευρον οὗτινος δύο πλευραὶ εἰσὶ παράλληλοι, trapèze, quadrilatère dont les deux côtés sont parallèles.

παράλληλος, ος, ον· parallèle, adj. ὁ πλησίον ἢ ἐγγύς, ἄλλου ἱστάμενος, κείμενος, placé (mis, e) en regard, qui se correspond; ὅθεν ὅμοιος, ἴσος (κυρίως ἐπὶ γραμμῶν)· ‖ βίοι παράλληλοι, vies parallèles, βιογραφίαι ἐξεταζόμεναι ἀνὰ δύο, biographies mises en regard, deux à deux; ‖ [γεωγρ.] οἱ παράλληλοι (κύκλοι), les cercles parallèles; βλ. καὶ κατωτέρω [ἀστρ.]. § **παράλληλος**, ος, ον, parallèle, adj. λέγεται διὰ δύο γραμμὰς ἢ δύο ἐπιφανείας ἰσα-

πεχούτας καὶ μὴ συναντωμένας κατὰ τὰς προεκτάσεις των. § [γεωμ.] **παράλληλοι,** αἱ· parallèles, n. f. pl. καλοῦνται οὕτως εὐθεῖαι κείμεναι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου ἢ ἐπίπεδοι ἐπιφάνειαι αἵτινες προεκτεινόμεναι ἑκατέρωθεν ἀπείρως δὲν συναντῶνται. § [ὀχυρ.] **παράλληλος,** ἡ· parallèle, n. f. καλοῦσι γενικῶς **παραλλήλους** (parallèles) ἢ **ὁρμητήρια** (places d'armes) ἐπιμήκεις γραμμὰς ὀρυγμάτων, ἃς ὁ πολιορκῶν ἀνορύσσει σχεδὸν παραλλήλως πρὸς τὰ ἐρύματα ἢ τὰς ἐξεχούσας γωνίας τῶν προσβαλλομένων ὀχυρωμάτων· βλ. **προσβολὴ τῶν φρουρίων,** attaque des places, καὶ **προσιτήριον,** approche. § [ἀστρ.] **παράλληλος,** ὁ· parallèle, n. m. καλοῦνται οὕτως οἱ κύκλοι τῆς γηΐνης σφαίρας τῶν ὁποίων τὰ ἐπίπεδα εἶνε παράλληλα τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ χρησιμεύουσι πρὸς ὁρισμὸν τῶν διαφόρων μοιρῶν τοῦ πλάτους (latitude).

παραλλήλως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον παράλληλον, d'une manière parallèle, parallèlement, adv. || τοῖχοι παραλλήλως οἰκοδομημένοι, murs construits parallèlement ; || ἐκ παραλλήλου, en parallèle. § [συνεκδ.] παραπλεύρως, côte à côte ; ἀντιμετώπως, de front ; καθ' ὅμοιον τρόπον, d'une manière semblable ; π. χ. l'industrie suit parallèlement la marche des sciences.

παραλογαριάζω, μέλ. άσω· λογαριάζω πολύ, compter trop ; se mécompter, ἀποτυγχάνω, διαψεύδομαι τῶν ἐλπίδων μου.

παραλογία, ας, ἡ· ὁ **παραλογισμός.**

παραλογιάζω, μέλ. ιάσω [δημ.] ξελογιάζω, συνταράσσω τὸ λογικόν τινός, ἐκπλήσσω, étourdir, déconcerter, κάμνω τινὰ νὰ χάσῃ τὰ λογικά του· || **παραλογιασμένος,** η, ον· ὁ ξελογιασμένος, ὁ ἔχων τεταραγμένον τὸ λογικόν, ἐκπεπληγμένος, ἐμβρόντητος, ἀμηχανῶν, déconcerté, ée ; étourdi, e.

παραλογίζομαι, μέσ. μέλ. ίσομαι, παθ. μέλ. θήσομαι, paralogiser = déraisonner ; σφάλλομαι εἰς τὰς σκέψεις μου raisonner mal, ἐσφαλμένως κρίνω, raisonner faux (; absurdement) ; λανθάνομαι, se tromper ; faire un faux raisonnement ; κακῶς κρίνω, κατ' ἐπέκτασιν, παραφρονῶ, extravaguer; || λέγω παραλογισμόν, παράλογον πρᾶγμα, dire une absurdité ; || **παραλογισμένος,** η, ον (παράφρων), ὁ ἀπολέσας τὸ λογικόν, τὰς φρένας, qui est hors de lui, hors de son sens, égaré, ée; étourdi, e.

παραλογισμός, οῦ, ὁ· paralogisme (παρὰ καὶ λογισμός, raisonnement), n. m. [λογικ.] ψευδὴς λογισμός, faux raisonnement. § —, ἡ παραλογία, déraisonnement, n.m. ou déraison, n. f. ψευδὴς λογαριασμός, ἀπάτη διὰ ψευδοῦς λογαριασμοῦ, κακὴ σκέψις, κρίσις, faux raisonnement. § —, ἀπάτη λογισμοῦ, παραλογισμός, ἀτόπημα, absurdité, n. f. ἀντίστροφος σκέψις, παρεξήγησις, contre-sens, n.m. ἀπάτη λογισμοῦ, erreur, n.f. ἀνοησία, ἄτοπον, παραλογισμός, non-sens, n. m. πρᾶξις ἢ τρόπος ἀλλόκοτος, extravagance, n. f.

παράλογος, ος, ον· ὁ παρὰ λόγον ἢ ὁ ἐναντίον τοῦ ὑπολογισμοῦ, παρ' ἐλπίδα γινόμενος οὗτινος δὲν ἀντιλαμβάνονται τὸν λόγον, dont on ne se rend pas compte, ὁ μὴ λογικός, déraisonnable, adj. παράλογος, ἄτοπος, absurde, adj. ὁ μὴ ἔχων λογικὴν ἔννοιαν, qui n'a pas le sens commun ; || ὁ μὴ λογικός, ἄλογος, illogique, adj. || παράλογοι ἀπαιτήσεις, des exigences déraisonnables ; || εἶνε παράλογον, c'est absurde.

παραλόγως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον παράλογον, déraisonnablement, adv. absurdement, adv. § —, ἄνευ (ἀποχρῶντος) λόγου, sans raison ; ἐναντίον τοῦ λογικοῦ, contre la raison ; ἄνευ βάσεως, sans fondement ; || ἀδίκως καὶ παραλόγως [φρ.], sans rime ni raison; à propos de bottes.

παράλπειος, ος, ον· παρὰ τὰς Ἄλπεις, près des Alpes ; voisin des Alpes.

παραλυμένος, η, ον [δημ. μεταφ.] ὁ ξελογιασμένος· || —, βλ. **παράλυτος.**

παραλυγίζω, μέλ. ίσω, λυγίζω (κάμπτω) πολύ, plier (; courber) trop.

παραλυπῶ (έω), μέλ. ήσω, λυπῶ (τινα) πολύ, affliger trop.

παραλυσία, ας, ἡ· καὶ παράλυσις, ἐλάττωσις τῆς ἐντάσεως, χαλάρωσις, relâchement, n. m. ἡ ἀποδιοργάνωσις, désorganisation, n. f. χαλάρωσις, débandade, n. f. ἡ ἀταξία, désordre, n. m. || ἡ παραλυσία τῆς διοικήσεως, la désorganisation de l'administration ; || [ἐμπορ.] παραλυσία ἀγορᾶς, paralysie du marché. § **παράλυσις,** paralysie, n. f. [παθολ.] perte totale de la contractilité de certains muscles, ἤτοι ἡ ἐλάττωσις ἢ ἡ ἀπώλεια τῆς πρὸς κίνησιν ἐπιτηδειότητος τῶν προαιρετικῶν μυῶν· κυρίως ἡ τελεία ἀπώλεια καλεῖται **παράλυσις** (paralysie complète), ἡ δὲ ἐλάττωσις **πάρεσις** (parésie). Ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν ἡ παράλυσις ὀνομάζεται **ἡμιπληγία** ἂν ἐκτείνηται κατὰ τὸ ἕτερον τοῦ σώματος ἡμιμόριον, **παραπληγία** ἂν κατέχῃ ἀμφοτέρους τοὺς βραχίονας ἢ ἀμφότερα τὰ κάτω ἄκρα, **μονοπληγία** δὲ τέλος ἂν ἓν μόνον μέλος· || πλήρης παραλυσία, paralysie complète=**παράλυσις**· || παιδικὴ παραλυσία, paralysie infantile, συνώνυμον τοῦ νωτιαία παραλυσία, paralysie spinale, προσβάλλουσα παιδία ἑνὸς μέχρι δύο ἐτῶν· || γενικὴ παραλυσία, paralysie générale ; || τρομώδης παραλυσία, paralysie agitante ou de Parkinson ; || ἀτροφικὴ παραλυσία, paralysie atrophique ; || περιφερειακαὶ παραλυσίαι, paralysies périphériques, προσβάλλουσαι τοὺς μῦς. § —, βίος ἄτακτος, vie désordonnée ; ἀκολασία, débauche, n. f. ἡ κακὴ διαγωγή, inconduite, n. f. διαφθορὰ ἠθῶν, ἀκολασία, ἐκδιαίτησις, débordement, n. m. || νεανίας ἔκδοτος εἰς παραλυσίαν, jeune homme livré à la débauche.

παράλυσις, εως, ἡ· ἐλάττωσις τῆς ἐντάσεως, χαλάρωσις, relâchement, n.m. § [ἰατρ.] βλ. **παραλυσία,** paralysie, n. f. § —, εως, ἡ· ἡ λύσις τῆς συνεχείας, déliaison, n. f. || — (λύσις, διακοπὴ) συνεχείας, solution de continuité ; || [ναυτ.] —, déliaison, n. f. ἡ χα-

λάρωσις τῶν συνδέσεων τῶν διαφόρων τεμαχίων πλοίου τινὸς ἡ ἀρχομένη κατόπιν πολυχρονίου ὑπηρεσίας.

παραλυτικός, ή, όν [παθολ.], ὁ πάσχων προσβληθεὶς ἀπὸ παραλυσίαν, atteint de paralysie, paralytique, adj. paralysé, ée, adj. || || γέρων παραλυτικὸς τὴν χεῖρα, vieillard paralytique d'un bras.

παραλυτικός, ή, όν· paralysant, ante, adj. ὁ φύσεως τοιαύτης ὥστε δύναται νὰ παραλύῃ τι (λέγεται κυρίως καὶ μεταφορικῶς).

παραλυτικός, ή, όν· paralysateur, trice, adj. ὁ ἐπιφέρων παραλυσίαν, ὁ παραλύων, qui paralyse ; || παραλυτικὴ ἐνέργεια τοξικῶν (δηλητηριωδῶν) τινῶν φαρμάκων, action paralysatrice de certains agents toxiques.

παράλυτος, ος, ον· κοινῶς **παραλυμένος,** ἐπὶ ἠθῶν διεφθαρμένος, ἀκόλαστος, débauché, ée, adj. déréglé, ée, adj. libertin, ine, adj. § —, paralysé, ée, adj. (βλ. **παραλυσία**), ὁ παραλυτικός, paralytique, adj. § —, ἐξηρθρωμένος, disloqué, ée, adj. ἀποσυντεθειμένος, démonté, ée, adj. || — [ἐπὶ πλοίου], désemparé, ée, adj. βλ. **ἀκρωτηριάζω.** § —, ὁ χαλαρωμένος, relâché, ée ; ἐξησθενημένος affaibli, e. § **παράλυτος,** ος, ον (παραλυτικός), perclus, e (ἐκ τοῦ λατ. perclusus) ὁ ἐν μέρει ἢ ἐντελῶς ἐστερημένος τῆς δυνάμεως τοῦ κινεῖσθαι· || ἀνὴρ παράλυτος, homme perclus ; || κνήμη παράλυτος, jambe percluse.

παραλύω, μέλ. ύσω, χαλαρόω-ῶ, relâcher ; ἐξασθενέω-ῶ, ἐξασθενίζω, affaiblir ; ἐκνευρίζω, ἐκλύω, énerver ; παραλύω, paralyser ; ἀποδιοργανόω-ῶ, désorganiser ; χαλῶ τὴν τάξιν μηχανισμοῦ τινός, détraquer ; || αἱ νέαι του γνωριμίαι, παρέλυσαν τοὺς δεσμοὺς τῆς φιλίας μας, ses nouvelles connaissances ont relâché les liens de notre amitié ; || ἡ ζέστη μὲ παρέλυσε, la chaleur m'a énervé ; || ὁ τρόμος τὸν εἶχε παραλύσει, la frayeur l'avait paralysé ; || [ἐμπορ.] παραλύω τὴν ἀγοράν, κτλ. paralyser le marché, etc ; || οἱ λόγοι του μὲ παρέλυσαν [φρ.] ses paroles m'ont coupé bras et jambes ; || ἡ εἴδησις αὐτὴ τοὺς παρέλυσε, cette nouvelle les démonta (κατέπληξε). les anéantit ; || πρέπει νὰ παραλύσῃς [ξηλώσῃς] ὅλον τὸ φόρεμα, il faut défaire (découdre) tout l'habit ; || ὅλα αὐτὰ παρέλυσαν τὴν ὑπηρεσίαν, tout cela a désorganisé le service. § **παραλύω** [ἐπὶ πηδαλίου, μηχανῆς], démonter, λύω, διαλύω· **παράλυτος,** ος, ον· démonté, ée ; || [ἐπὶ πλοίου] βλ. **ἀκρωτηριάζω.** § [παθολ.] παραλύω, paralyser, πλήττω διὰ παραλυσίας. ὀργανικῆς ἀδρανείας· || προσβολὴ παραλύσασα ὅλον τὸ δεξιὸν μέρος, attaque qui a paralysé tout le côté droit. § [μεταφ.] ἐξουδετερῶ, neutraliser ; καθιστῶ ἀνίσχυρον, réduire à l'impuissance ; || ἡ ἀβεβαιότης παραλύει τὰς ὑποθέσεις, l'incertitude paralyse les affaires. § [οὐδ.] **παραλύομαι,** χαλαροῦμαι, se relâcher ; διαλύομαι, se dissoudre ; παραλύομαι, être paralysé ; se détraquer ; ἀποδιοργανοῦμαι, se désorganiser ; || ἡ μηχανὴ παρέλυσε, la machine s'est détraquée (disloquée). § [παθολ.] **παραλύομαι,** se paralyser, καθίσταμαι παράλυτος, devenir paralysé ; [μεταφ.] ἀμοιβαίως ἐκμηδενίζομαι (ἐξουδετεροῦμαι), s'annuler mutuellement : deux forces contraires se paralysent. § ἀσελγῶ, ἀκολασταίνω, se débaucher; || παραλυμένος· βλ. **παράλυτος.** § [μέσ. ναυτ.] παραλύομαι, ἐπὶ συνδέσμου ἢ ἐπιδέσμου, se laguer ou foirer ; || [ναυτ.] παραλύομαι, se délier, κοινῶς **ξεχαρβαλόνομαι·** || πλοῖόν τι παραλύει ὅταν ἄρχηται ἡ παράλυσις, un bâtiment se délie ; βλ. **ἀκρωτηριάζω,** désemparer καὶ **παράλυσις,** déliaison.

παραμάγειρος, ου, ὁ· ὁ ἐν τῷ μαγειρείῳ ὑπηρετῶν βοηθὸς τοῦ μαγείρου, garçon de cuisine ; βοηθὸς μαγείρου, aide, n. m. μαθητευόμενος μάγειρος, apprenti cuisinier ; marmiton, n. m. (κοινῶς **μαρμιτόνι**).

παραμαγνητικός, ή, όν [φυσ.], paramagnétique, adj. λέγονται αἱ οὐσίαι αἱ ἔχουσαι τὰς ἰδιότητας τοῦ σιδήρου, ἤτοι νὰ ἕλκωνται ὑπὸ τοῦ μαγνήτου· τὸ ἀντίθετον εἶνε **διαμαγνητικός·** βλ. λέξιν.

παραμαγνητισμός, οῦ, ὁ [φυσ.], paramagnétisme, n. m. ἀφορῶν τὰς παραμαγνητικὰς ἰδιότητας σωμάτων τινῶν.

παραμαγοῦλα, ας, ἡ [δημ. παθολ.], τὸ πρήξιμον τῶν παρωτίδων, ἡ παραγναθίς, oreillon, n. m. ἡ παρωτίς, parotide, n. f.

παραμάζωμα, ατος, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] = ὁρμή, ἣν λαμβάνει τις ἀρχόμενος ἔκ τινος.

παραμακραίνω καὶ

παραμακρύνω, ἐπιμηκύνω πολύ, allonger trop. § [οὐδ.] -υναι, ἀπομακρύνομαι πολύ, éloigner trop ; παρατείνω τι ἐπὶ πολὺ [τραβῶ εἰς μάκρος], traîner trop [en longueur].

παραμάννα, ας, ἡ [δημ.] ἡ ἐπὶ μισθῷ θηλάζουσα, ἡ βυζάστρα, [ἀρχ.] θηλάστρια, τίτθη· ἡ **τροφός,** nourrice, n. f. § κατ' ἐπέκτασιν ἡ **παιδαγωγὸς** τῶν μικρῶν παιδιῶν, bonne, n. f. gouvernante, n. f.

παραμάσκαλα [διάλ. Ἠπείρου], ὑπὸ μάλης.

παραμελητέος, α, ον· négligeable, adj. ὁ μὴ λογαριαζόμενος, παραλειπτέος, δυνάμενος νὰ παραλειφθῇ, qui peut être négligé ; || λεπτομέρεια παραλειπτέα, détail négligeable.

παραμέλησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ παραμελεῖν τι, action de négliger ; ἡ ἀμέλεια, négligence, n. f. négligement, n. m. ἡ ἔλλειψις περιποιήσεων, manque de soins ; ἡ ἐγκατάλειψις, délaissement, n. m. ou abandon, n. m. καὶ ἐν γένει ἡ παράλειψις, omission, n. f.

παραμεμορφωμένον πλοῖον, bâtiment cassé, λέγεται ἐκεῖνο οὗτινος αἱ ἐξωτερικαὶ γραμμαὶ ἔχουσι παραμορφωθῇ ἕνεκα καταπτώσεως τῆς πρώρας καὶ πρύμνης.

παραμελῶ (έω), μέλ. ήσω, παύω νὰ φροντίζω διά τι, négliger ; ἐγκαταλείπω, abandonner ; δὲν ἐκπληρῶ ἐκεῖνο ὅπερ ἔπρεπε νὰ πράξω, ἀμελῶ τὸ καθῆκόν μου, manquer à ; || μὴ τὸ παραμελήσητε, n'y manquez pas ;

|| — τὰ καθήκοντά μου, négliger ses devoirs; || — τοὺς φίλους μου, négliger ses amis.

παραμένω, μέλ. θὰ παραμείνω, ἀόρ. παρέμεινα, μένω (διαμένω) πλησίον τινός, rester (demeurer) auprès ; παρ' αὐτῷ διατρίβω, διαμένω παρά τινι. § —, ἐξακολουθῶ νὰ ὑπάρχω, ὑφίσταμαι, subsister ; διαρκῶ, durer.

παράμερα [δημ. ἐπίρ.], ἄπω, ἄπωθεν, χωριστά, κατὰ μέρος, à l'écart ; à part ; εἰς μέρος χωριστόν, ἀπομεμακρυσμένον, dans un endroit retiré ; || θέτω τι παράμερα=παραμερίζω, mettre quelque chose de côté.

παραμερίζω, μέλ. ίσω· θέτω παράμερα, θέτω κατὰ μέρος, mettre de côté ; ξεχωρίζω, ἀπομακρύνω τι ἀπὸ τὰ ἄλλα, écarter ; τακτοποιῶ, ranger. § [ναυτ.] **παραμερίζω τὰ πυρά**, écarter les feux, ἤ καὶ **καλύπτω τὰ πυρά**· ὅταν δὲν ἔχωμεν πρὸς καιρὸν ἀνάγκην τῆς λειτουργίας τῆς μηχανῆς, ἐλαττοῦμεν τὰ πυρὰ τῶν ἑστιῶν ἐπὶ τοσοῦτον ἢ καὶ καλύπτομεν διὰ τέφρας αὐτά, οὕτως ὥστε νὰ διατηρῆται μόνον ἡ θερμότης τοῦ ὕδατος χωρὶς ν' ἀτμοποιῆται. § [οὐδ.] χάμνω τόπον, faire place ; τίθεμαι κατὰ μέρος se ranger (se mettre) de côté ; μεθίστημι, se ranger ; τοποθετοῦμαι κατὰ μέρος ὅπως ἀφήσω τόπον, se ranger de côté pour faire place à ; ἀπομακρύνομαι, s'écarter ; || ὅλοι παρεμέριζαν διὰ νὰ περάσῃ, tous se rangeaient devant lui.

παραμέρισμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ παραμερίζειν (ἀπομακρύνεσθαι, κτλ.), action d'écarter ; (de s'écarter ; de se ranger de côté) ; ἡ μετάστασις, ἡ ἀπομάκρυνσις, écart, n. m. éloignement, n. m. || — [ὀχυρ.] βλ. **ἐκχωρητήριον** (retraite).

παράμερος, ος, ον· ὁ εἰς ἀπομεμακρυσμένον τόπον (μέρος) εὑρισκόμενος ἀπομεμακρυσμένος, écarté, ée, adj. éloigné, ée, adj. retiré, ée, adj. || τόπος παράμερος, τὸ ἀπομονωτήριον, τὸ παραμέρισμα, τὸ καταφύγιον, retraite, n. f. réduit, n. m. βλ. καὶ **ἐκχωρητήριον,** retraite.

παραμερῶ [δημ.], **παραμερίζω.**

παραμέσα [δημ. ἐπίρ.], προσωτέρω, ἐνδοτέρω, ἐσωτέρω, μᾶλλον (πλέον) ἐμπρός, προσωτέρω, plus en avant ; μᾶλλον (πλέον) εἰς τό βάθος, πλέον βαθέως, βαθύτερα, ἐνδοτέρω, plus au fond ; μᾶλλον (πλέον) πρὸς τὸ ἐσωτερικόν, ἐσωτέρω, plus à l'intérieur.

παράμεσος, ος καὶ η, ον· ὁ τοποθετημένος πλησίον τοῦ μέσου, placé auprès du milieu ; || **παράμεσος,** ὁ [ἐνν. δάκτυλος, doigt], annulaire, n. m. βλ. καὶ **δάκτυλος.** § [ναυτ.] — συστολεύς, cargue-fond d'en dedans ; βλ. **εἰς συστολεὺς μέσος**· || [ναυτ.] παραμέση σκηνή, tente du gaillard d'arrière ; βλ. **σκηνή.**

παραμετρητήρ, ῆρος, ὁ· rapporteur, n. m. (ἐκ τοῦ παραμετρέω-ῶ, μετρῶ τι καὶ συγκρίνω πλησίον ἢ ἐπάνω εἰς ἄλλο τι). Οἱ γάλλοι ὀνομάζουσι rapporteurs ὄργανα τινὰ χρήσιμα εἰς τὸ παραμετρεῖν οὐ μόνον τὰς γωνίας μερῶν τινῶν τῶν ὅπλων, ἀλλὰ καὶ τὰς καμπὰς καὶ τὰς κυρτότητας καὶ τὰς διαμέτρους καὶ ἕτερα αὐτῶν μέρη· || — τοῦ κλιτυομετρίου τοῦ οὐραίου, rapporteur de la pente de culasse ; || — τοῦ πεδίλου τῆς προσωμίδος, rapporteur de la plaque de couche; || — ἐλάσματος σπάθης, rapporteur de la lame de sabre ; || — τῆς ἑλικοτομίας τοῦ οὐραίου, rapporteur du taraudage de culasse ; || — τυφεκίου, rapporteur pour le fusil.

παραμετρικός, ή, όν [μαθημ.], paramétrique, adj. ἔχων σχέσιν μὲ τὴν παράμετρον.

παράμετρος, ου, ἡ [μαθημ.], paramètre, n. m. ποσότης ἀπροσδιόριστος εἰσερχομένη εἰς ἐξίσωσιν.

παραμετρῶ (έω), μετρῶ (λογαριάζω) πολύ, mesurer (compter) trop. § [μέσ.] **μετροῦμαι,** συγκρίνομαι πρός τινα, se mesurer.

παραμήκης, ης, ες, ὁ ἐπιμήκης, μακρουλός, oblong, ue, adj. || —, ὁ κατὰ μῆκος τινὸς παρακείμενος, ἐκτεινόμενος, qui s'étend au long ; || — στρωτὴρ (γεφύρας), longeron (d'un pont), καλεῖται ὁ κατὰ μῆκος ξυλίνης ἢ σιδηρᾶς γεφύρας, τοποθετούμενος στρωτήρ.

παραμηκύνω, κάμνω τι ἐπίμηκες, ἐκτείνω κατὰ μῆκος, ἐπεκτείνω, allonger, prolonger.

παραμήρια, τά· τὰ ἐξωτερικὰ μέρη τῶν μηρῶν, Πολυδ. 2, 187, parties latérales de la cuisse ; fesse. n. f. § **παραμήρια,** τά· fesses, n.f. pl. τὰ **ἐφέδρανα** ἢ τὰ **ὑποκώλια** μέρη· οὕτως ἀποκαλεῖται ἡ ὀπισθία καὶ ἐξωτερικὴ χώρα τοῦ μηροῦ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν παχέων μυῶν τῶν κατερχομένων ἐκ τῶν γλουτῶν· || point de la fesse, ἰσχιακὸς **λόφος** ἢ καὶ γόμφος, κοινῶς ὁ γοφός, ἤτοι ἡ συναρμογὴ τοῦ ὀστοῦ τοῦ μηροῦ μετὰ τοῦ ἰσχιδιακοῦ ὀστοῦ τῆς λεκάνης· βλ. ἵππος, 43, 40, 44.

παραμηρίδιος, ος, ον· ὁ κατὰ τὸ ἐσωτερικὸν τῶν μηρῶν κείμενος, εὑρισκόμενος, ἐφαρμοζόμενος, qui s'adapte à la cuisse ; || πληθ. τὰ παραμηρίδια, cuissards, n. m. pl. βλ. **περιμήριον** (τῆς πανοπλίας).

παραμικρός, ά, όν, ὁ πολὺ μικρός, très petit, e, ἐλάχιστος, minime, adj. ἀσήμαντος, insignifiant, e, adj. τιποτένιος, ἐλάχιστος, de rien ; || — ἄνθρωπος, un homme de peu ; || ἡ παραμικρὰ παρατήρησις, la moindre observation. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ **παραμικρόν,** la moindre des choses ; τίποτε, rien ; || δὲν ἠξεύρω τὸ παραμικρόν, je ne sais absolument rien. § **παραμικρὸν** [ἐπίρ.] παρὰ μικρόν, à peu de chose près ; σχεδόν, presque ; ὀλίγον ἔλειψεν, παρ' ὀλίγον, peu s'en faut, peu s'en est fallu.

παραμιλητόν, οῦ, τὸ [δημ.] βλ. **παραλήρημα,** délire ;

παραμιλῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁμιλῶ πολύ, parler trop. § — δὲν ὁμιλῶ ὀρθῶς, parler de travers. § — ἔχω παραμιλητόν, παραληρῶ, παραλαλῶ, délirer, avoir le délire ; βλ. **παραλαλῶ** καὶ **παραλήρημα.**

παραμιτίζω, μέλ. ίσω [δημ.] μιτόω-ῶ, μιταρόνω, περνῶ τὰ νήματα τοῦ στημονιοῦ ἀπὸ τὸ μιτάρι, passer le trame par la lisse.

παραμνησία, ας, ἡ· paramnésie (ἐκ τοῦ

παρὰ καὶ μνῆσις, ἐνθύμησις, souvenir) n. f. διατάραξις τῆς ἱκανότητος τοῦ ἐκφράζεσθαι περιλαμβάνουσα δύο στοιχεῖα : 1) τὴν ἀπώλειαν τῆς μνήμης τῶν λέξεων καὶ τῶν σημείων αὐτῶν· 2) τὴν ὑποβολὴν ἤχων ἢ λέξεων, ἀσχέτων πρὸς τὴν ἰδέαν ἥντινα ὁ ἀσθενὴς θέλει νὰ ἐκφράσῃ.

παραμοιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ὁμοιάζω πολὺ πρός, ressembler trop à.

παράμολον, ου, τὸ [ἁλιευτ.] avançon, n. m. πρόσθεμα τῆς ὁρμιᾶς μεθ' οὗ προσδένεται τὸ ἄγκιστρον.

παραμονεύω, μέλ. εύσω (χάμνω χαρτέρι, βλ. λέξιν) λοχάω, **παραφυλάττω,** ἐνεδρεύω, guetter ; être à l'affût ; être au guet ; être aux aguets ; se mettre (se ternir) en embuscade = παραφυλάσσω· [μεταφ.] προσμένω εὐκαιρίαν, καιροσκοπέω, καιροφυλακτῶ, (τὴν περίστασιν, κτλ.), épier (observer) le temps (l'occasion, le moment).

παραμονή, ῆς, ἡ [δημ.], ἡ προεόρτιος ἡμέρα, ἡ προτεραία [πάσης ἑορτῆς ἡμέρα, κτλ.], veille (f.) [d'une fête, etc.]. § παραμονή, vigile, n. f. (ἐκ τοῦ λατ. vigilia, ἐγρηγόρευσις, ἀγρυπνία)· ἡ παραμονὴ ἑορτῶν τινῶν, π. χ. ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων, la vigile de Noël ; ‖ σήμερον εἶνε παραμονή, il est aujourd'hui vigile ; ‖ παραμονὴ καὶ νηστεία, vigile et jeûne ; ‖ ὄρθρος καὶ κανὼν τῆς παραμονῆς λειτουργίας γινομένης διὰ μνημόσυνον, vigiles des morts. § —, τὸ σταθερῶς παρά τι μένειν, ἡ διάρκεια, ἡ σταθερότης, constance, n. f. ἡ ἐπιμονή, καρτερία, persévérance, n.f. ‖ —, τὸ παραμένειν που, ἡ διαμονή, séjour, n. m.

παραμορφόνω, μέλ. ώσω, παραμορφόω-ῶ, μεταβάλλω τὴν μορφὴν (τὸ σχῆμα), défigurer ou déformer ; [ἰδ. ἰατρ.] παραποιῶ τι, contrefaire; νοθεύω τὰ αἰσθήματα (τὴν φύσιν τινός), dénaturer ; ἀλλοιόω-ῶ, altérer; νοθεύω, fausser ; μεταμορφόνω, déguiser ; ‖ ἡ εὐλογία τὸν παρεμόρφωσε, la petite vérole l'a défiguré ; ‖ ὁ στηθόδεσμος παραμορφώνει τὴν μέσην, le corset déforme la taille ; ‖ παραμορφόνω τὰ γεγονότα, dénaturer les faits ; ‖ οἱ σπασμοὶ εἶχον παραμορφώσει τὸ πρόσωπόν του, les spasmes avaient contrefait son visage ; ‖ παραμορφόνω τὴν ἀλήθειαν, altérer la vérité ; ‖ [ἐμπορ.] παραμορφόνω [ὑπόθεσιν, κτλ.] dénaturer ; altérer.

παραμορφῶ (όω), βλ. **παραμορφόνω.**

παραμόρφωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ παραμορφώνειν τι, action de défigurer (de contrefaire ; de dénaturer, etc.) déformation, n. f. νόθευσις, ἀλλοίωσις, μεταβολή, altération, n.f. νόθευσις τῶν αἰσθημάτων (τῆς φύσεως τινός), dénaturation, n. f. βλ. καὶ **παραμορφόνω**· ‖ παραμόρφωσις μέρους τοῦ σώματος [ἰατρ.], déformation de quelque partie du corps ; ‖ ἡ παραμόρφωσις τοῦ προσώπου, l'altération du visage.

παραμούστακον, ου, τὸ [δημ.], μέρος τοῦ γενείου ὅπερ ἀφίνουσι πρὸς ἐπέκτασιν τοῦ μύστακος, partie de barbe qu'on laisse croître près de la moustache.

παραμπαίνω [δημ.], εἰσέρχομαι πολὺ πρὸς τὰ μέσα, entrer trop en avant. § [μεταφ.] ἐνοχλέω-ῶ τινὰ πολύ, agacer (taquiner) trop; ‖ μοῦ παραμπῆκε [φρ. δημ.], il m'a trop échauffé les oreilles.

παραμπαρίζομαι [διάλ. Κύμης] = διαγωνίζομαι.

παραμποῦκι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἐμπόδιον (ἐκ τοῦ παρεμπίπτον).

παραμπρὸς [δημ. ἐπίρ.], βλ. **παρεμπρός.**

παραμυθητικός, ή, όν· ὁ ἐπιτήδειος ἢ ἐπιδέξιος εἰς παρηγορίαν [π. χ. λόγος, κτλ.] παρηγορητικός, de consolation ; consolant, e, adj. [ἐν.] **συλλυπητήριος,** de condoléance ; ‖ ἐπιστολή, ἐπίσκεψις παραμυθητική, lettre, visite de condoléance.

παραμυθάκι, τό· βλ. **παραμύθιον.**

παραμυθητικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον παραμυθητικόν, d'une manière consolante.

παραμυθία, ας, ἡ· ἐγκαρδίωσις, παραίνεσις, ἀνακούφισις, ἡ παρηγορία, consolation, n.f.

παραμύθι [ον], ου, τό· μῦθος, πλάσμα, conte, n. m. μυθοπλαστία, fable, n. f. ‖ παραμύθια ! αὐτὰ εἶνε παραμύθια ! ce sont des contes [en l'air ;] ce sont des fables ; ‖ παραμυθάκι [ὑποκορ.], μυθάριον, petite fable; ‖ **παραμύθιον,** conte, n. m. καλεῖται εἶδός τι τῆς ποιήσεως, διακρινόμενον ἀπὸ τοῦ μύθου διὰ τὸ ὅλως φανταστικόν, ἀπεικονίζον δὲ κόσμον θαυμάτων, μὴ περιωριζόμενον ὑπὸ τοῦ φραγμοῦ τῶν νόμων τῆς φύσεως, πολλὰ παραμύθια εἶνε ὑπολείμματα τῆς ἀρχαίας μυθολογίας τῶν ἐθνῶν, ὑποστάντα διαφόρους μεταβολάς, ἄλλα δὲ ἐπλάσθησαν ὑπὸ τῆς σοφίας τοῦ λαοῦ πρὸς διδακτικοὺς σκοπούς.

παραμυθῶ (έω), μέλ. ήσω, παρηγορῶ, consoler ; πείθειν, συμβουλεύειν διὰ παραφοράν· παρηγορεῖν ἐπὶ δυστυχίᾳ τινι, βλάβην ἢ ἀπώλειάν τινα ἐπανορθοῦν, ἀνακουφίζειν διὰ λύπην· ‖ παραμυθέομαι - οῦμαι, παρηγοροῦμαι, se consoler.

παραναιβαίνω, ἀνέρχομαι πολὺ ὑψηλά, monter trop [haut].

παρανάλωμα, ατος, τό· τὸ ἐγγύς, παρὰ τὸ δέον, ἀνωφελῶς, κακῶς δαπανώμενον (Πλούτ. Πύρ. 30), dépense superflue ; τὸ καταναλισκόμενον, ce qui est consommé; ‖ παρανάλωμα τοῦ πυρός, proie des flammes = βορὰ τῶν φλογῶν. § [πληθ.] faux - frais ; βλ. **ἔξοδον.**

παράνευσις, εως, ἡ [μηχ.], oscillation, n. f. ἡ **ἀναλίκνησις**· καλεῖται οὕτως ἡ διαδοχικὴ παλινδρομικὴ κίνησις ἐξηρτημένου ἢ ἐπὶ στροφαλίγγων στηριζομένου σώματος τινός, ὡς τοῦ **ἐκκρεμοῦς** (pendule) ἢ τοῦ **παρανεύοντος κυλίνδρου** (cylindre - oscillant) ; [μεταφ.] καλοῦνται oscillations, **διαδρομαί,** οἱ **ἐμβολισμοὶ** (coups de piston).

παρανεύω, μέλ. εύσω [ἐπὶ ἀτμομηχανῆς], osciller ; βλ. **παράνευσις.**

παρανοέω, βλ. **παρανοῶ.**

παρανόησις, εως, ἡ· τὸ παράκουσμα, τὸ

μὴ καλῶς (ὀρθῶς) ἐννοηθέν, mal entendu, n.m. ὅθεν ἡ κακὴ συνεννόησις, ἡ παρεξήγησις, mésintelligence, n. f.

παράνοια, ας, ἡ· ἡ μὴ ὀρθὴ διάνοια, ἀνοησία, μωρία, ὅθεν καὶ παραφροσύνη, démence, n. f. ἡ τρέλλα, folie, n. f. Παρανοίας γραφὴ ἐκαλεῖτο παρὰ τοῖς ἀρχ. Ἀθηναίοις γραφὴ κατὰ τοῦ ὡς ἐκ τῆς διανοητικῆς του καταστάσεως ἀνικάνου πρὸς διοίκησιν τῆς περιουσίας του.

παράνομα, τὸ [δημ.], βλ. **παρανόμι**,

παρανόμημα, ατος, τό· ἡ παρὰ τοὺς νόμους πρᾶξις, délit, n. m. **ἔγκλημα**, τὸ (γενικῶς)· ἀθέμιτος πρᾶξις δι' ἧς παραβιάζεται ὁ νόμος. Ὁ ποινικὸς νόμος καθὼς καὶ ἡ Στρατ. Ποινικὴ Νομοθ. διαιροῦσι τὰς ἀθεμίτους πράξεις εἰς **πταίσματα** (contravention), **πλημμελήματα** (délits) καὶ **κακουργήματα** (crimes). Τὸ κυρίως **πλημμέλημα** (délit) εἶνε **παράβασις** (infraction) τιμωρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου δι' **ἐπανορθωτικῆς ποινῆς** (peine correctionelle); βλ. **πταῖσμα**· || συλλαμβάνω ἐπ' αὐτοφόρῳ, prendre en flagrant délit; || τὸ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος, le corps du délit; βλ. **σῶμα**· || τὸ **πλημμέλημα**, délit de police correctionelle; || τὸ **πταῖσμα**, délit de simple police.

παρανόμι, τὸ [δημ.], καὶ **παράνομα**, surnom, n. m. nom, n. m. βλ. **ἐπονομασία**, **ἐπωνυμία** καὶ **ἐπώνυμον**· || αὐτὸ εἶνε τὸ παράνομά του, c'est son surnom.

παρανομία, ας, ἡ· τὸ ἐναντίον τῶν νόμων πράττειν, ἡ παραβίασις τοῦ νόμου, infraction à la loi; ἡ παραβίασις τῶν νόμων, violation des lois; τὸ μὴ νόμιμον, τὸ παράνομον, ἀνομία, παρανομία, illégalité, n. f. παρανομία, ἀνομία, illégitimité, n.f. ἀδικία, injustice, n.f.

παρανομίζω [δημ.], δίδω εἴς τινα παρανόμι, ἐπονομάζω, surnommer; βλ **παρανόμι** καὶ **ἐπονομάζω**.

παράνομος, ος, ον· ὁ παρὰ τοὺς νόμους, τὰ ἤθη ὤν, ἐναντίος τοῦ νόμου, ἢ τῆς δικαιοσύνης, contraire à la loi ou à la justice; ὁ ἐνεργῶν ἐναντίον τῶν νόμων ἢ τῆς δικαιοσύνης, qui agit contre les lois ou contre la justice; ὁ μὴ νόμιμος, ἄνομος, παράνομος, illégal, ale, adj. illégitime; || — πρᾶξις, action illégale; || — γάμος, mariage illégitime; || —, ὁ ἀθέμιτος, illicite; || πρᾶξις παράνομος, action illicite; || τὸ παράνομον τοῦ πράγματος, l'illégalité, n. f. l'illégitimité, n. f.

παρανομῶ (έω), μέλ. ήσω, παραβιάζω τὸν νόμον, violer (enfreindre; transgresser) la loi; ἐνεργῶ, πράττω ἐναντίον τῶν νόμων, agir contre les lois.

παρανόμως [ἐπίρ.], ἐναντίον τοῦ νόμου ἢ τῆς δικαιοσύνης, contre la loi ou la justice; illégalement, adv. ἐναντίον τοῦ νόμου, contrairement à la loi; illégitimement, adv.

παρανοῶ, βλ. **παρεννοῶ**.

παράνυμφος, ος, ὁ καὶ ἡ· ἀκόλουθος τῶν νυμφευομένων, garçon (; fille) d'honneur; paranymphe, n.

παρανυχίδα, ας, ἡ [δημ.]. ἡ **παρωνυχίς**, envie, n. f.

παρανύχι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], ἡ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ ὄνυχος κρεατώδης ἔκφυσις, ἡ ἀνατομικῶς ῥιζονύχιον καλουμένη.

παραξαπλόνω, μέλ. ώσω [δημ.] ἐξαπλόνω πολύ, étendre trop.

παραξεκοντακιάζω [δημ.], βλ. **ξεκοντακιάζω**.

παραξενάδα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **παραξενιά**,

παραξενεύω, μέλ. εύσω [συνήθ. τριτοπρ.], τὸ νὰ φαίνηταί τι παράξενον (νὰ ἐκπλήσσῃ), paraître étrange; ἐκπλήσσω, étonner; ἐκθαμβῶ, ἐκπλήσσω, surprendre. § [μέσ.] εὑρίσκω παράξενον (ἐκπληκτικόν), trouver étrange; **ἐκπλήσσομαι**, s'étonner; καταλαμβάνομαι ὑπὸ ἐκπλήξεως, être surpris; || μὴν παραξενεύεσαι, ne vous en étonnez pas.

παραξενιά, ᾶς, ἡ· ἰδιορρυθμία, τὸ ἀλλόκοτον, πρωτοτυπία, singularité, n. f. ὁ χαρακτὴρ τοῦ ἀλλοκότου, ἰδιοτροπία, παραξενιά, bizarrerie, n. f. § —, δυσκολία τρόπων, ἰδιοτροπία, ἡ κακὴ ψυχικὴ διάθεσις, caprice, n.m. [mauvaise] humeur, n.f. φαντασιοπληξία, fantaisie, n. f παραξενιὰ ἀλλόκοτος, γελοῖα, lubie, n. f. || εἶνε γεμᾶτος παραξενιαίς, il est plein de caprices (de lubies); || ἐβαρέθηκα ταῖς παραξενιαίς του, je suis las de ses mauvaises humeurs; || ὅταν τὸν πιάσῃ ἡ παραξενιά, εἶνε ἀνυπόφορος, quand sa quinte lui prend, il est insupportable; || ἔχει παραξενιαίς [οἰκ.], il a de fâcheux retours.

παραξενιάζω, μέλ. άσω [δημ.], γίνομαι παράξενος (ἰδιότροπος, κτλ.), devenir capricieux (fantasque; quinteux).

παράξενος, ος, ον, ἰδιόρρυθμος, μοναδικός, πρωτότυπος, singulier, ère, adj. ἀλλόκοτος, παράδοξος, étrange, adj. ἔκτακτος, ἀλλόκοτος, extraordinaire; ἐκπληκτικός, étonnant, e, adj. || παράξενον πρᾶγμα, c'est étrange! || τί παράξενον; qu'y a-t-il d'étonnant? || τί παράξενος ἄνθρωπος! quel original! § — δύσκολος, δυσάρεστος τὸν χαρακτῆρα ἰδιότροπος, capricieux, euse, adj. φαντασιώδης, φαντασιόπληκτος, fantasque, παράξενος, ἰδιότροπος, quinteux, euse. ἰδιότροπος, φαντασιώδης ἀλλόκοτος, bizarre; ἀνισόρροπος, inégal, ale, adj. || εἶνε πολὺ παράξενος, il est très-capricieux; || αὐτὸ τὸν ἔκαμεν ὀλίγον παράξενον, cela l'a rendu un peu inégal.

παράξεστρον, ου, τὸ (ἐκ τοῦ παραξέω), ramasse, n. f. ἐργαλεῖον δι' οὗ εὐρύνεται τὸ διάξυσμα τοῦ ὀβελοῦ, κτλ.

παραξηλόνω [δημ.] διαλύω ἅπασαν τὴν ῥαφήν, ξυλόνω πολύ, découdre; (défaire) trop. § βλ. **παρακάμνω**.

παραξόνιος, ος, ον· ὁ παρὰ τὸν ἄξονα εὑρισκόμενος, placé (qui est) près de l'essieu; || [οὐδ. οὐσ.] **παραξόνιον**, τό· esse (f.) d'essieu, σιδήριον ἐμποδίζον τὴν ἔκπτωσιν τοῦ τροχοῦ ἀπὸ τοῦ ἄξονος· βλ. καὶ **κιλλίβας** περιγραφή· || παραξόνια πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν ὀπῶν (τρυπῶν) τῶν χνοῶν, esses pour vérifier les trous des fusées d'essieux.

παραξοφαίνομαι [δημ. καὶ διάλ. Ἠπεί-

ρου], [τριτοπρ.] **παραξοφαίνεται,** τὸ νὰ φαίνεταί τι παράξενον, ἀλλόκοτον, paraître étrange; ἐκπλήσσω étonner ; surprendre ; ‖ μοῦ παραξοφαίνεται, je m'étonne=ἐκπλήσσομαι.

παράξυλον, ου, τό· fourrure, n. f. τεμάχιον ξύλου παρεντιθέμενόν που. § [ναυτ.] παράξυλον, coussin (ou fourrure) de bitte; τεμάχιον ξύλου ἠλούμενον ὄπισθεν τοῦ διαξύλου (traversin de bitte), πρὸς διαφύλαξιν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς προστριβῆς χάλωος· ‖ παράξυλα μοχλεύσεως, fourrures d'anspect.

παραξυσμός, οῦ, ὁ [δημ.], βλ. **παροξυσμός.**

παραξυστρίς, ίδος, ἡ (παρά, ξύω, ξυστρίς), rasette, n. f. ἐργαλεῖον δι' οὗ ξέουσί τι· ‖ — σιδηρᾶ πτερνωτὴ (ἐκ τοῦ πτέρνα, πτερνόω-ῶ), rasette en fer à talon.

παράξυστρον, ου, τό· écouane, n. f. χαλοῦσιν οὕτως οἱ Γάλλοι **ξύστρον** τι (râpe) τῶν σιδηρουργῶν λεπτότερον τῶν κοινῶν· τοῦτο ὠνόμασεν ὁ Χαντσερῆς **παράξυστρον**· (χυρίως écouane, σημαίνει ῥυκάνην διαξυστικήν).

παραπαῖδι, τὸ [δημ.], θετὸν τέκνον, enfant adoptif ; ‖ παῖς θετός, fils adoptif ; ‖ κόρη θετή, fille adoptive. § **παραπαῖδι,** τὸ [διάλ. Οἰνόης], ὁ παραγυιός, ὁ ἐξ ἄλλης γυναικὸς ἢ ἐξ ἄλλου ἀνδρὸς υἱός, ὁ παραγυιός.

παραπαίρνομαι [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου] =**παραφέρομαι.**

παραπαίρνω, μέλ. θὰ -πάρω [δημ.], λαμβάνω (ἀφαιρῶ) πολὺ (περισσότερον ἀφ' ὅ,τι πρέπει), prendre (ôter ; enlever) trop ; βλ. παίρνω· ‖ ἡ φωτιὰ παραπῆρε τὸ χρέας, le feu a havi la viande (βλ. **περιφλέγω**).

παραπαίρνω [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], μεταχειρίζομαι τινὰ κακῶς, ἐπιπλήττω, μαλόνω ἀδίκως καὶ χωρὶς νὰ ἐπιτρέψω αὐτῷ ν' ἀπολογηθῇ· βλ. **ἀποπαίρνω.**

παραπαίρομαι [διάλεκτ. Ἠπείρου], **ἐξάπτομαι.**

παραπαίρω [διάλεκτ. Οἰνόης], ξεμυαλίζω τινά, τοῦ παίρνω τὸν νοῦν· παθ. **παραπάρκομαι,** παραγ. **παραπάρσιμον.**

παραπαίω, μέλ. αίσω, χυρίως, κλονίζομαι δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ὡς ὁ μέθυσος, μεταφ. πλανῶμαι, ἀφίσταμαι τῆς ἀληθείας, ἐκ τούτου παραπαίειν (τὰς φρένας) = παραφρονεῖν, παραληρεῖν, déraisonner, extravaguer.

παράπαν [ἐπίρ.] [συνήθ. ἐνάρθρ. ἀρν.] τὸ παράπαν=ποσῶς, οὐδόλως, aucunement ; οὐδαμῶς, nullement ; ὅλως δι' ὅλου, διόλου, point du tout ; «οὐκ εἰμὶ τὸ παράπαν ἄθεος» Πλατ. ἀπολ. 26.

παραπανήσιος, ὁ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], **παραπανιστός,** πλεονάζων, περιττός· παρὰ τὸ παραπάνω.

παραπανισμένος, η, ον καὶ

παραπανιστός, ή, όν [δημ.], ὅστις εἶνε ἐπὶ πλέον, ὅστις πλεονάζει, qui est de surplus (en plus ; par surcoît ; par dessus le marché) ; surérogatoire = ὑπερπερισσός, qui est de surérogation.

παραπάνω [δημ. ἐπίρ.], ἀνωτέρω, ὑπέρ, πλέον ἄνω, πλέον ὑψηλά, plus haut ; ἄνωθεν τοῦ, au dessus de ; ἄνωθεν, par dessus ; ὑπέρ, au delà de ; ἐπὶ πλέον (περισσότερον), en sus ; ἐπὶ πλέον (περισσότερον), davantage ; πλέον, plus ; ἐπὶ πλέον, de plus ; en plus ; ‖ ἀναίβα παραπάνω, montez plus haut ; ‖ — ἀπὸ τοὺς ἄλλους, plus que les autres ; au dessus des autres ; ‖ — ἀπὸ ὅ,τι ἐπερίμενα, au delà de mes attentes ; ‖ ἦσαν παραπάνω ἀπὸ χίλιοι, il y avait plus de mille personnes ; ‖ εἶνε παραπάνω ἀπὸ εἴκοσι (ἐτῶν), il a passé les vingt (ans); ‖ — ἀπὸ τὸ ἥμισυ, plus de la moitié ; ‖ ὅποιος δώσῃ παραπάνω θὰ ὑπερισχύσῃ, le plus offrant l'emportera ; ‖ ὄχι παραπάνω, pas plus ; ‖ πήγαινε ὀλίγον παραπάνω (παρέκει), rangez-vous un peu en delà; ‖ — ἀπὸ τὸν μισθόν του, en sus de ses appointements ; ‖ τοῦ ἔδωσαν εἴκοσι δραχμὰς παραπάνω, on lui a donné vingt drachmes par dessus (ἐπὶ πλέον)· ‖ ἔκαμε [κάτι] παραπάνω, il a fait plus ; ‖ τί θέλεις παραπάνω ; que voulez-vous de plus (davantage) ? ‖ [διὰ ν' ἀλλάξω τὸ ὡρολόγιόν μου, ἔδωκα δέκα δραχμὰς παραπάνω, jai donné dix drachmes de retour. § [ἐνάρθ. ουσ.] τὸ παραπάνω, τὸ περιπλέον, l'excédant ; le surplus ; περιπλέον, ὑπόλοιπον, le reste ; ‖ τὸν εὐχαρίστησα καὶ μὲ τὸ παραπάνω, je l'ai satisfait et par delà ; ‖ ἔχει χρήματα καὶ μὲ τὸ παραπάνω, il en a de reste.

παραπαταῖκι, τὸ [δημ.], ὁ κόλυμβος, grèbe oreillard, γένος πτηνῶν.

παραπάτημα, ατος, τό· faux pas, n. m. ἡ κατὰ τὸ βάδισμα αἰφνιδία καὶ ἀπότομος πρὸς τὰ πρόσω κάμψις τῶν ἀρθρώσεων τοῦ ἀκρόποδος, ὅπερ γενικῶς λέγεται καὶ manque, n. m. τὸ ὀλίσθημα, glissade n. f.

παραπατῶ (έω), μέλ. ήσω, προσκόπτω, σφάλλομαι· κάμνω παραπάτημα, faire un faux pas ; manquer de pied ; (ἐξ) ὀλισθαίνω, glisser ; ‖ ἐπαραπάτησε, le pied lui a manqué ; ‖ παραπατήσας ἔπεσε, le pied venant à lui manquer il tomba ; ‖ ἐπαραπάτησα, le pied m'a manqué.

παραπείθω, μέλ. είσω, κάμνω τινὰ νὰ μεταβάλλῃ γνώμην, faire changer d'avis ; πείθω τινά, ἢ κάμνω τινὰ ν' ἀποφασίσῃ νὰ πράξῃ τι, décider quelqu'un à faire une chose, καταπείθω, persuader ; μεταπείθω, détourner, κάμνω τινὰ νὰ μεταβάλλῃ ληφθεῖσαν ἀπόφασιν, π. χ, détourner quelqu'un d'une résolution prise, ὅθεν καὶ μεταπείθω, dissuader ; ‖ μὲ παρέπεισε (μετέπεισε) νὰ τὸ κάμω, il m'en a dissuadé ; ‖ παραπείθω, ἐξαπατῶ, circonvenir, προσπαθῶ νὰ ἐξαπατήσω τεχνηέντως, π. χ. circonvenir un juge ; ‖ παραπείθω, διαφθείρω τινά, suborner = séduire, porter à agir contre le devoir ; π. χ. παραπείθω μάρτυρας, suborner des témoins ; ‖ καὶ γενικῶς ἀποπλανῶ τινά, égarer ; τὸν παρασύρω, entraîner ; ‖ παρεπείσθη ἐκ τῶν ἐπιχειρημάτων, il s'est rendu à ses arguments.

παραπεινῶ (άω), μέλ. άσω, πεινῶ πολύ, ἔχω ὑπερβολικὴν πεῖναν, avoir trop faim.

παραπειστικός, ή, όν· ὁ κατάλληλος νὰ καταπείσῃ, persuasif, ive, adj. ὁ κατάλληλος νὰ μεταπείσῃ· dissuasif, ive, adj. Ἐπίσης **παραπειστικός**, captieux, euse, adj. ἤτοι δόλιος, ἐπίβουλος, insidieux, προσπαθῶν ν' ἀπατήσῃ τινά, qui cherche à tromper ; || [νομ. ἰδίως] παραπειστικαὶ ἐρωτήσεις, questions captieuses (insidieuses).

παραπειστικῶς [ἐπίρ.], captieusement, adj. κατὰ τρόπον παραπειστικόν, d'une manière captieuse : π. χ. ἐξετάζειν παραπειστιστικῶς κατηγορούμενον, interroger captieusement un accusé.

παραπέμπω, μέλ. έμψω, μεταβιβάζω, transmettre ; ἀποστέλλω, envoyer ; faire parvenir; || σᾶς παραπέμπω συνημμένως τὴν ἐπιστολήν του, je vous transmets ci-joint sa lettre. § παραπέμπω=ἀποστέλλω [εἰς τὴν δικαιοσύνην], renvoyer, déférer [en justice] ; || [τὸ συμβούλιον τῶν Ἐφετῶν] τὸν παρέπεμψεν ἐνώπιον τῶν κακουργοδικῶν, l'a renvoyé devant les assises ; || — τοὺς διαδίκους εἰς δημοσίαν συνεδρίασιν, renvoyer les parties à une audience publique; || ἡ ἀναφορά του παρεπέμφθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον, sa pétition a été renvoyée au ministère ; || — εἰς συγγραφέα, citer un auteur ; || παραπέμπει εἰς τὸν δεῖνα συγγραφέα, il cite (il renvoie) à tel auteur ; || παραπέμπομαι, être renvoyé, ée ; || ἡ ὑπόθεσις παρεπέμφθη εἰς τὰ δικαστήρια, l'affaire fut renvoyée aux tribunaux. § —, ἀναβάλλω, ajourner, ἐκτέλεσιν πράξεως δι' ἄλλην ἡμέραν. § — [ναυτ.] παραπομπέω, convoyer, συνώνυμον τοῦ escorter ; προστατεύω (συνοδεύω) παραπομπήν, escorter un convoi ; βλ. **παραπομπέω, παραπομπή.**

παραπέρα [δημ. ἐπίρ.], περαιτέρω, plus au (en) delà ; μακρότερον, plus loin.

παραπέτασμα, ατος, τό· rideau, n. m. κοινῶς ὁ **μπερτές**, ὕφασμα κρεμάμενον δι' οὗ καλύπτεταί τι· || παραπέτασμα, portière, n. f. συνώνυμον τοῦ rideau, ἰδίως τὸ παραπέτασμα θύρας· σκέπασμα κρεμάμενον ἔμπροσθεν θύρας. Πολυδ. I. 32· || — παραθύρου δι' ἐλατηρίου, store, n. m. § — [θεάτρου ἰδ.], toile = **αὐλαίου**, rideau ; βλ. λέξιν· || ἅμα τῇ ἀνυψώσει τοῦ παραπετάσματος, au lever du rideau ; || τὸ παραπέτασμα ἀνυψοῦται, καταπίπτει, la toile (le rideau) se lève, tombe. § **παραπέτασμα,** ατος, τό· rideau, n. m. χαλεῖται οὕτω κλίσις ἀνυψουμένη ἄνωθεν τοῦ θόλου ὑπογείου σήραγγος· || **παραπέτασμα** ἢ **προκάλυμμα**, rideau, n. m. χαλεῖται οὕτω τὸ κατώτερον μέρος κατωφερείας τοῦ ἐδάφους ἀπολῆγον ἀποτόμως διὰ τείχους καθέτου μικροῦ ὕψους· || **παραπέτασμα** ἢ **προκάλυμμα**, rideau, χαλεῖται τοῖχος ὑποστηρίζων τὴν βάσιν κεκλιμένων γαιῶν ἢ χάνδακος, ὄχθης, κτλ.

παραπεταμένος, η, ον [μετχ.], ἀπορριφθείς, de rebut, rebuté, ée ; || [μεταφ.] περιφρονημένος, περιφρονηθείς, dédaigné, ée; méprisé, ée.

παραπέτο, τὸ [ξεν. ναυτ.], parapet, n. m. θωράκιον, pavois, βλ. **δρύφρακτον**· ἐν τῷ ναυτ parapet εἶνε συνώνυμον τοῦ pavois.

παραπετῶ (άω), θέτω, ῥίπτω κατὰ μέρος, jeter de côté ; ἀπορρίπτω, ἀποβάλλω, rejeter; ἀπορρίπτω, rebuter ; ἀπαξιῶ, dédaigner ; || η, ον, rebuté, ée, adj. de rebut ; [συνεκδ.] περιφρονημένος, méprisé, ée, adj. dédaigné, ée, adj. § [οὐδ.] πετῶ, πέτομαι, ἵπταμαι πολὺ ὑψηλά, voler trop [haut]; βλ. καὶ πετῶ.

παραπέφτω [δημ.], βλ. παραπίπτω.

παράπηγμα, ατος, τό· πᾶν πρόχειρον ἐκ ξυλείας κατασκεύασμα, baraque, n. f. βλ. καὶ **καλύβη**· || πῆξις παραπηγμάτων, baraquement, n. m. βλ. εἰς **καλύβη**· || πηγνύω παραπήγματα, baraquer ; βλ. εἰς **καλύβη**· || —, κοινῶς ἡ μπαράγκα, échoppe, n. f.=**καλύβη**· βλ. λέξιν. || κατ' ἐπέκτασιν. τὸ ὑπόστεγον, hangar, n. m. § [ναυτ.] τὰ παραπήγματα [πλοίου] les hauts, n. m. ou les pavois ; καλοῦνται οὕτω συλλήβδην πάντα τὰ πρόσθετα μέρη τοῦ σκάφους πλοίου τινός, οἷον τὰ ἀκροστόλια, δρύφρακτα, αἰωροθέσια, κανθήλια, ἄφλαστα, ἐξώστης, κτλ.

παραπηδῶ (άω), μέλ. ήσω· πηδῶ πολύ, sauter trop. § ἁμιλλῶμαι εἰς τὸ πήδημα, sauter à l'envi (à qui sautera mieux), τίς θὰ πηδήσῃ καλλίτερον.

παραπικραίνω, μέλ. ἀνῶ· λυπῶ τινὰ πολύ, affliger beaucoup ; || —, κάμνω τι λίαν πικρόν, rendre trop amer.

παραπίνω, μέλ. θὰ παραπιῶ, πίνω πολὺ (ὑπερμέτρως), boire trop (avec excès). § —, ἁμιλλῶμαι εἰς τὸ πίνειν, boire à l'envi ; [δημ.] tirer au chevrotin, ἤτοι ποῖος θὰ πίῃ περισσότερον.

παραπίπτω, μέλ. έσω· δὲν εὑρίσκομαι ἐν τῇ θέσει μου, συνεπῶς χάνομαι, ἀποπλανῶμαι, s'égarer ; χάνομαι, se perdre ; || τὸ γράμμα του παρέπεσε, sa lettre s'est égarée ; || θὰ σοῦ παρέπεσε, vous l'aurez égaré ; || δύο ἐπιστολαί μου παρέπεσαν, deux de mes lettres se sont égarées ; || τὸ παραπίπτον, ce qui tombe sous la main.

παραπιστεύω, μέλ. εύσω, εἶμαι εὔκολος εἰς τὸ νὰ πιστεύσω τι, πιστεύω εὐκόλως, croire trop [facilement] ; || δὲν τὸ παραπιστεύω, j'en doute =ἀμφιβάλλω.

παραπλάγιος, ος, ον, ὁ ὀλίγον τι πλάγιος, un peu à coté. § — [ναυτ.] συστολεύς, cargue - bouline d'en dehors ; βλ. εἰς **συστολεὺς πλάγιος**

παραπλανῶ (άω), μέλ. ήσω· ἀποπλανῶ, κάμνω τινὰ νὰ χάσῃ τὸν δρόμον μου, égarer ; ἀπατῶ, tromper ; κάμνω τινὰ νὰ κάμῃ λάθος, νὰ πλανηθῇ, induire en erreur ; || ἠθέλησε νὰ μὲ παραπλανήσῃ, il voulait m'induire en erreur καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἀποπλανῶ, διαφθείρω, séduire ; || τὴν παρεπλάνησε, il l'a enjolée ; il l'a amadouée.

παραπλευρίδιον, ου, τό· quartier, n.m. τὰ καλύπτοντα τὰς πλευρὰς τῆς σέλλης· βλ. **σέλλα.**

παράπλευρος, ος, ον· ὁ πλησίον τῶν πλευ-

ρῶν κείμενος, situé (ée) sur le côté de; ou sur le flanc de, latéral; ale, adj. ὁ εἰς τὸ πλευρόν, ὁ κατὰ πλευράν, de côté; συνεχής, συνεχόμενος, contigu, ë, adj. συνεχόμενος, παρακείμενος, attenant, e, adj. || θύρα παράπλευρος, porte latérale; || ἡ κατὰ πλευρὰν κίνησις, mouvement latéral.

παραπλεύρως [ἐπίρ. προηγ.], à côté; πλησίον, tout proche; παρακειμένως, tout contre; πλησίον, en abord. § — [ναυτ.], bord à bord; τοποθέτησις δύο πλοίων οὕτως ὥστε αἱ πλευραί των νὰ ὦσι παραλλήλως καὶ πλησίον· || —, πλησίον, en abord; βλ. καὶ **παρατείχως**.

παραπλέω, μέλ. πλεύσω-καὶ πλεύσομαι, côtoyer (ταξειδεύω γυαλό), πλέω παρὰ τὴν ἀκτήν· πλέω κατὰ μῆκος τοῦ... naviguer le long de; || — (ἀκτήν), πλέω πλησίον καὶ κατὰ μῆκος ἀκτῆς, longer [la côte etc.] ἢ ranger la côte; || — ξηρὰν τινά, côtoyer une terre, ἤτοι πλέω παρὰ τὰς ἀκτάς της· || — τὴν ἀκτήν, courir terre à terre; || — (ἀκτήν, πλοῖον) prolonger, ἤτοι πλέω παραλλήλως τῆς ἀκτῆς ἢ τοῦ πλοίου καὶ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν.

παραπληγία, ας, ἡ καὶ παραπληξία, paraplégie, n. f. [παθολ.] παράλυσις τῶν κατωτέρων ἄκρων, paralysie des membres inférieurs; βλ. καὶ **παράλυσις**.

παραπληκτικός, ή, όν [ἰατρ.] qui est affecté de paraplégie, ὁ προσβληθεὶς ὑπὸ παραπληγίας, paraplégique, adj. ὁ εἴς τι μέρος τοῦ σώματος ὑπὸ παραπληξίας κτυπηθείς, Ἱπποκρ. π. χ. ἀσθενὴς παραπληκτικός, malade paraplégique; || —, ὁ ἔχων τὸν χαρακτῆρα τῆς παραπληγίας, π. χ. παραλυσία παραπληκτική, paralysie paraplégique.

παραπληκτικῶς [ἐπίρ.] διὰ μερικῆς παραπληξίας, par une paraplégie (paralysie partielle).

παραπληξία, ας, ἡ· paraplexie (παρὰ καὶ πλῆξις, coup) n. f. καθολικὴ παραλυσία τοῦ σώματος, paralysie totale du corps. Κατά τινας δὲ συγγραφεῖς, παραλυσία περιοριζομένη εἴς τι μέρος τοῦ σώματος, paralysie limitée à une partie du corps; βλ. καὶ **παραπληγία**.

παραπληρόω-ῶ, μέλ. ώσω· συμπληρῶ, compléter; γεμίζω, remplir.

παραπλήρωμα, ατος, τό· παραγέμισμα, remplissage, n. m. πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει πρὸς πλήρωσιν τινός, συμπλήρωμα, complément, n. m. § [γραμμ.] λέξις ἢ μόριον παραπληρωματικόν, particule explétive, ἐπὶ λέξεων αἵτινες ἐκ περισσοῦ κεῖνται κόσμου ἢ μέτρου χάριν.

παραπληρωματικός, ή, όν· ὅστις χρησιμεύει πρὸς παραπλήρωμα, de remplissage; πρὸς συμπλήρωσιν, de complément; [γραμμ.] —, explétif, ive, adj. (ἐκ τοῦ λατ. expletivus, explere = remplir). Λέγεται ἐπὶ λέξεως προστιθεμένης ἐν πλήρει ἐκφράσει πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς φράσεως, π. χ. ἐν ταῖς γαλλ. ἐκφράσεσι: on vous le prend, on vous l'assomme. § ἀναπληρωματικός, ὁ συμπληρῶν τὴν ἔλλειψιν τινός, suppléant, e, adj. συμπληρωματικός, supplémentaire, adj. || παραπληρωματικοὶ σύμβουλοι, conseillers suppléants; || ἄρθρον παραπληρωματικόν, article supplémentaire; || [γεωμ.] γωνίαι παραπληρωματικαί· βλ. **γωνία**· || [ναυτ.] παραπληρωματικὸν ἱστίον· βλ. **παρίσιον**. § — [ναυτ.] (ἐπὶ προσώπων), volant, e; π. χ. παραπληρωματικὸς θωρακίτης, gabier volant, λέγεται ὁ ναύτης ὁ προσκαίρως ἀποσπώμενος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν θωρακικῶν ὅπως βοηθήσῃ αὐτούς.

παραπληρωματικῶς [ἐπίρ.], ἐν εἴδει παραπληρώματος, en guise de complément; explétivement, adv.

παραπλήρωσις, εως, ἡ· τὸ παραπλήρωμα, ἡ παραγέμισις, ἡ πρᾶξις τοῦ παραπληροῦν τι, action de remplir (de compléter), remplissage, n. m.

παραπλησιάζω, μέλ. άσω, πλησιάζω πολύ, s'approcher trop.

παραπλήσιος, ος καὶ α, ον· ὁ πλησίον τινός, ἐρχόμενος, ὁ πλησιάζων πρὸς αὐτό, ἄρα ἔχων ὁμοιότητα, ὅμοιος, παρόμοιος τινί, approchant, e, adj. semblable, adj. || [οὐδ. οὐσ.] βλ. **πάρισον**, pendant, n. m.

παραπλησίως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον παραπλήσιον, d'une manière approchante, d'une manière presque semblable à; ὁμοίως, παρομοίως, semblablement; σχεδὸν ὡς, à peu près comme.

παράπλους (οος), γεν. (όου) ου, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ παραπλέειν, action de côtoyer; πλεῦσις, πλοῦς κατὰ τὸ μῆκος ἀκτῆς, navigation le long de la côte; βλ. καὶ **παραπλέω**.

παρὰ πόδα-ἄρμ, reposez l'arme; || παρὰ πόδα, arme au pied; θέσις τοῦ στρατιώτου ἔχοντος τὸ ὅπλον παρὰ πόδα.

παραπόδας [ἐπίρ.], ci-dessous, au bas; βλ. καὶ **παρά**.

παραποίησις, εως, ἡ· τὸ παραποιεῖν, μεταβάλλειν τι, ἡ κατὰ μίμησιν ποίησις, παραποίησις, contrefaçon, n. f. [νομ. ἰδ.] contrefaction, n. f. [γενικ.] παραποίησις = διαφθορά, νόθευσις, ἀλλοίωσις, falsification, n. f. altération, n. f.

παραποιῶ (έω) μέλ. ήσω, μεταβάλλω, κατὰ μίμησιν ποιῶ τι, contrefaire; παραποιῶ, συνήθως ποιῶ τι φαῦλον, διαφθείρω, νοθεύω, ἀλλοιῶ, falsifier, altérer.

παραπόλιος, ος, ον· circompolaire ou circumpolaire, adj. ὁ εὑρισκόμενος ἢ ὁ ἐκτελούμενος πέριξ τοῦ πόλου, qui est ou qui se fait autour du pôle; || χώρα παραπόλιος, région circompolaire; || πλοῦς παραπόλιος, navigation circompolaire.

παραπολὺ [ἐπίρ.] ἀντὶ τοῦ παρὰ πολύ, προφερ. συνήθως πάρα πολύ, trop, adv. beaucoup trop; || εἶνε πάρα πολὺ καλός, il est bien bon.

πάρα πολύς, -λλή, -λύ· ὅ,τι πλεῖστος, ὡς πλεῖστος, πάμπολυς, πλεῖστος ὅσος, ἤτοι πο-

λὺς κατὰ τὸν ἀριθμόν, λίαν πολυάριθμος, très nombreux, euse (considérable).

παραπομπέω-ῶ· παραπέμπω, convoyer, συνοδεύω, χρησιμεύω ὡς συνοδία (escorte), ἤτοι ὡς φύλαξ παραπομπῆς (convoi).

παραπομπή, ῆς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ παραπέμπειν, μεταβιβάζειν, μεταβίβασις, transmission, n. f ἀποστολή, renvoi, n. m. § παραπομπή, renvoi, n. m. παραπομπὴ εἰς συγγραφέα (ἢ συγγραφέως), citation, n. f. || — κατηγορουμένου [εἰς δικαστήριον], renvoi d'un accusé ; || — εἰς τὴν δεῖνα σελίδα, renvoi à telle page, || κάμνει κατάχρησιν παραπομπῶν, il abuse des citations. § [ναυτ. ἰδ.] παραπομπή, convoi, n. m. ὁμὰς ἐμπορικῶν πλοίων ὁμοπλοούντων ἐν καιρῷ πολέμου ὑπὸ συνοδείαν πολεμικῶν· || [ναυτ.] παραπομπή, escorte. n.f. καλεῖται οὕτως ἡ ὁμὰς τῶν πολεμικῶν πλοίων τῶν συνοδευόντων παραπομπὴν (convoi). § [τακτ.] **παραπομπὴ** ἢ μεταγωγικὸν σῶμα, train, n. m. Διὰ τῆς ὀνομασίας ταύτης ἐννοοῦσιν ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ τὸ σύνολον τοῦ προσωπικοῦ (personnel), τῶν **κτηνῶν** καὶ τῆς **τροχαίας σκευῆς** (matériel roulant) τῆς χρησιμευούσης διὰ τὴν ὄπισθεν τῶν στρατευμάτων, μεταφορὰν τῶν **ἐπιτηδείων** (subsistances), τῶν **ἐφοδίων πολέμου,** τῶν **πυρομαχικῶν** (munitions) καὶ παντὸς ἀντικειμένου ἢ μηχανήματος χρησιμεύοντος διὰ τὸν πόλεμον· || **ἐπιβοηθητικὴ παραπομπή,** train auxiliaire. Ἐπειδὴ αἱ ζωοτροφίαι αἱ μεταφερόμεναι ὑπὸ τῶν **παραπομπῶν τοῦ συντάγματος** (trains régimentaires) καὶ τῶν **οἰκονομικῶν ἐφοδιοπομπῶν** (convois administratifs) πρέπει νὰ εὑρίσκωνται διαρκῶς πλησίον τῶν στρατευμάτων, ἠναγκάσθησαν χάριν τῆς **ἀναχορηγίας** (ravitaillement) νὰ καταρτίσωσιν **ἐπιβοηθητικὴν παραπομπὴν** (train auxiliaire). Αὕτη περιλαμβάνει εἰς ἕκαστον σῶμα στρατοῦ 4 ἴσας συζυγαρχίας ἐξ 75 ὀχημάτων ἑκάστην· || **μεταγωγικὸν τάγμα,** bataillon de train; || **παραπομπὴ μάχης,** train de combat ; αὕτη περιλαμβάνει πᾶν ὅ,τι χρησιμοποιεῖται ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἤτοι 1) πλήρεις αἱ πυροβολαρχίαι μετὰ τῶν 18 αὐτῶν ὀχημάτων (**ἐμπόλεμος πυροβολαρχία,** batterie de guerre)· 2) τὰ **βληταγωγὰ** (caissons de munitions) τῶν ταγμάτων τοῦ πεζικοῦ· 3) τὰ **ἐργαλειοφόρα ὀχήματα** (voitures d'outils) τοῦ μηχανικοῦ καὶ πεζικοῦ· 4) τὰ **μεραρχιακὰ χειρουργεῖα** (ambulances divisionnaires). Τὰ ὀχήματα ταῦτα ἀκολουθοῦσι τὰς μονάδας εἰς ἃς ἀνήκουσι, τὸ δὲ μεραρχιακὸν χειρουργεῖον διαιρεῖται καὶ βαδίζει ἓν μέρος μετὰ τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς, τὸ δ' ἕτερον ὄπισθεν τῆς μεραρχίας· || **παραπομπὴ μάχης,** impédimenta ; impédimentum. Παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἡ λέξις αὕτη ἐσήμαινε τὰς **ἀποσκευὰς τοῦ στρατοῦ** (bagages). Σήμερον καλοῦνται οὕτως αἱ **παραπομπαὶ τῆς μάχης,** ἤτοι αἱ **ἁμαξοπομπαὶ** (convois de voiture) διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν **ἀποσκευῶν** (bagages), τῶν τροφῶν, τῶν **πυρομαχικῶν** καὶ ἐν μιᾷ λέξει πάντων τῶν ἀντικειμένων τῶν χρησίμων διὰ τὴν μάχην· || **παραπομπὴ ἀποχωρητική,** train d'évacuation, ἤτοι εἱρμοὶ ἐκκενώσεως=μετακομιστικοὶ τῶν πληγωμένων. Αἱ παραπομπαὶ αὗται εἶνε προωρισμέναι ἵν' ἀποχωρήσωσιν ἐκ τῆς **ὑπηρεσίας τῶν νώτων** (arrière) τοὺς ἐν ἐκστρατείᾳ ἀσθενεῖς καὶ πληγωμένους, διαιροῦνται δὲ εἰς **μονίμους ὑγειονομικὰς παραπομπὰς** (trains sanitaires permanents), εἰς **προσκαίρους ὑγειονομικὰς παραπομπὰς** (trains sanitaires improvisés), εἰς **συνήθεις παραπομπὰς** (trains ordinaires) καὶ εἰς **παραπομπὰς ἀσθενῶν** (convois de malades). Αἱ **μόνιμοι ὑγειονομικαὶ παραπομπαὶ** ἀποτελοῦνται ἐξ εἰδικῶν ὀχημάτων διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν πολὺ ἀσθενῶν ἢ βαρέως πληγωμένων εἶνε εἶδος τροχαίων νοσοκομείων φερόντων τὴν ἐπιγραφὴν **Σύμβασις τῆς Γενεύης** (Convention de Genève) ἢ **ἐρυθρὸς σταυρὸς** (Croix rouge). Αἱ **πρόσκαιροι ὑγειονομικαὶ παραπομπαὶ** σύγκεινται ἐξ ἐπικεκαλυμμένων ὀχημάτων προωρισμένων νὰ δέχωνται κατακεκλιμένους ἀσθενεῖς ἢ πληγωμένους· ἐπὶ τῶν ὀχημάτων φέρεται τὸ σύμβολον τοῦ **ἐρυθροῦ σταυροῦ.** Αἱ **συνήθεις παραπομπαὶ** καὶ αἱ **παραπομπαὶ ἀσθενῶν,** ἀποτελοῦνται ἀπὸ ὀχήματα εἰς ἃ οἱ ἀσθενεῖς ἢ πληγωμένοι δύνανται νὰ μεταφερθῶσι καθήμενοι· || **παραπομπὴ μηχανικοῦ,** train du génie ; τὰ ὀχήματα δι' ὧν μεταφέρονται τὰ διὰ τὰς ἐργασίας τοῦ μηχανικοῦ ἀναγκαιοῦντα ἐργαλεῖα καὶ λοιπὰ εἴδη· || **παραπομπὴ συντάγματος,** train régimentaire ἢ convoi régimentaire ; αὕτη περιλαμβάνει τὰ ὀχήματα τὰ ἀνήκοντα εἴτε εἰς τὰ σώματα εἴτε εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ἅτινα δὲν ἀποτελοῦσι μέρος τῆς **παραπομπῆς μάχης** (train de combat), τουτέστι, τὰ μετὰ τῶν τροφῶν **ὀχήματα** τοῦ **συντάγματος** (voitures régimentaires), τὰ μετ' **ἀποσκευῶν ὀχήματα** (voitures de bagages), τὰ μεθ' ἱματισμοῦ καὶ ἐξαρτύσεως ὀχήματα, τὰ **ὀχήματα τῶν ταμείων** (voitures du trésor), τῶν ταχυδρομείων καὶ τηλεγράφων. Τὰ ὀχήματα ταῦτα ἀκολουθοῦσι τὰς **φάλαγγας καθ' ἣν** σειρὰν διαταχθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ. Ἡ **παραπομπὴ τοῦ συντάγματος** ἀντιστοιχεῖ μὲ τὰς ἐν Γερμανίᾳ voitures de troupe ἢ voitures de bagage ; || **ἐφοδιοπομπία πυροβολαρχίας,** train régimentaire d'une batterie ; αὕτη ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ 9ον στοιχεῖον, ἤτοι ἀπὸ τὴν **προνομοδόχην** (chariot fourragère), τὰς **ἁμάξας τροφῶν** καὶ **ἀποσκευῶν** (fourgons à vivres et à bagages), κτλ.

παραπομπόν, οῦ, τὸ [ναυτ. τακτ.], convoyeur, n. m. πολεμικὸν πλοῖον συνοδεῦον **παραπομπὴν** (convoi).

παραπομπός, οῦ, ὁ [στρατ.], vaguemestre, n. m. ὑπαξιωματικὸς ἐπιπεφορτισμένος τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν τῶν σωμάτων καὶ τῶν ἀποσκευῶν τοῦ συντάγματος. Ἐν ἐκστρατείᾳ ὁ **παραπομπὸς** βοηθεῖ τὸν ἐπὶ τῶν **χορηγιῶν ἀξιωματικὸν** (officier d'approvisionnement) ἐν τῇ διευθύνσει τῆς **παραπομπῆς τοῦ συντάγματος,** (train régimentaire).

παραπονετικός, ή, όν [δημ.], γοερός, λυ-

πητερός, κλαυθμηρός, plaintif, ive, adj. λυπηρός, dolent, e, adj. || παραπονετική φωνή, voix plaintive.

παραπόνευμα, ατος, τό· τὸ παράπονον, ἡ δεινολογία, ἡ πρᾶξις τοῦ παραπονεῖσθαι, action de se plaindre, plainte, n. f.

παραπονεύομαι [δημ.] βλ. **παραπονοῦμαι** [**παραπονῶ**].

παραπονιάρης, α, ικον [δημ.] ὁ ἀγαπῶν νὰ παραπονῆται, qui aime à se plaindre toujours ; ὁ πάντοτε παραπονούμενος, qui se plaint toujours ; ὁ λαμβάνων ὕφος λυπηρὸν qui fait le piteux ; ὅθεν παραπονιάρης, ὁ μικρόλυπος, ὁ δεινολόγος, plaintif, ive ; || —, ὁ πάντοτε μεμψιμοιρῶν, qui murmure toujours, μεμψίμοιρος, γογγυστής, grognon [ἐπίθ. καὶ οὐσ.] καὶ grogneur, euse (ὁ γογγυστής)· || ἀνὴρ παραπονιάρης, γυνὴ παραπονιάρα, homme, femme grognon.

παράπονον, ου, τό· ἡ δεινολογία, plainte, n. f. θρηνῶδες παράπονον, complainte, n. f. || —, δυσαρέσκεια ἐκφραζομένη (διὰ τονθορυσμῶν), mécontentement que l'on exprime; μεμψιμοιρίαι, murmures, n. m. pl. μεμψιμοιρίαι, παράπονα, doléances, n.f. pl. § —, αἰτίαι, κατηγορίαι, αἰτιάσεις, griefs, n. m. pl. || ἔχω παράπονα ἐναντίον του, j'ai des griefs contre lui. § — [στρατ.] réclamation, n. f. (= αἴτησις)· || τὰ παράπονα τῶν στρατιωτικῶν [ὑποβάλλονται ἱεραρχικῶς], les réclamations des militaires.

παραπονῶ (έω), προξενῶ πόνον, ὀδύνην, faire mal ; προξενῶ μεγάλην ὀδύνην, causer une grande douleur ; λυπῶ (έω) τινὰ πολύ, affliger beaucoup. § [οὐδ.] ἔχω πόνον (ὀδύνην), avoir mal ; ὑποφέρω πολύ, souffrir beaucoup. § [συν. μέσ.] **παραπονοῦμαι**, murmurer, δεινολογοῦμαι, οἰκτίζομαι, se plaindre ; παραπονοῦμαι = ὑποβάλλω παράπονα (κατά τινος ἢ διά τι), porter plainte ; || — διὰ μηδέν τι (διὰ τίποτε), δι' ὀλίγον τι, se plaindre pour un rien, pour peu de chose ; || παραπονοῦμαι κατά τινος [μέμφομαί τινί τι], se plaindre de quelqu'un sur... || παραπονοῦμαι δι' αὐτὸ καθ' ὑμῶν, je me plains de vous à cet égard; || παραπονοῦμαι = ἐκφράζω τὴν δυσαρέσκειάν μου, exprimer son mécontentement, μεμψιμοιρῶ, murmurer ; γογγύζω (κατά τινος), grogner.

παραποπληκτικός, ή, όν· parapoplectique, adj. ὁ προσβληθεὶς ἐκ παραποπληξίας, affecté de parapoplexie ; || ἐπίσης ὁ ἀφορῶν τὴν παραποπληξίαν, qui concerne la parapoplexie, συμπτώματα παραποπληκτικά, symptômes parapoplectiques.

παραποπληξία, ας, ἡ· parapoplexie (παρὰ καὶ ἀποπληξία) n.f. ψευδὴς ἀποπληξία, fausse apoplexie.

παραπόρτι, τό· **παραπύλιον**, τό· μικρὰ θύρα (θυρὶς) ἀνοιχθεῖσα ἐπὶ μεγάλης, petite porte pratiquée dans une grande ; || —, **παραθυρίς**, porte bâtarde ; βλ. λέξιν· || —, **κρυφία θύρα**, porte dérobée ; || —, poterne, n.f. βλ. **ὀρσοθύρα**. § —, κατ' ἐπέκτασιν ἐνίοτε ἡ **θυρίς**, guichet, n. m. βλ. λέξιν· || θυρὶς φυλακῆς, guichet d'une prison.

παραποτάμιον, ου, τό· κλάδος, βραχίων ποταμοῦ, bras (branche) de rivière ; βλέπε ὁμόρρους, affluent, n. m. || — **πλωτόν**, marigot, n. m. ἤτοι ὁμόρρουν ῥεῖθρον ἐφ' οὗ δύνανται νὰ πλεύσωσι πλοῖα (affluent navigable d'un fleuve).

παραποτάμιος, ος, ον· ὁ κείμενος παρὰ τὴν ὄχθην ποταμοῦ, situé (sis) aux bords d'une rivière ; βλ **παρόχθιος**, riverain, adj. || παραποτάμιος ταινία, plage marginale; καλεῖται οὕτω σειρὰ ἄμμου ἢ ψήφων (graviers), ἥτις ἐκτείνεται μεταξὺ τῆς ὄχθης καὶ τοῦ ῥείθρου τοῦ ὕδατος, ὅταν τοῦτο δὲν κατέχῃ ὁλόκληρον τὸ πλάτος τῆς κοίτης του.

παραπόταμον, βλ. **παραποτάμιον**.

παραποῦλι [δημ.], κράμβης βλαστός, pousse de chou = brocoli, n. m.

παραπροίκι, τὸ [δημ.], τὰ **ἐξώπροικα**, πᾶν ὅ,τι ἡ γυνὴ φέρει εἰς τὸν σύζυγόν της ἐκτὸς τῆς χρηματικῆς προικός, ce qu'une femme apporte à son mari outre sa dot ; τὰ **παράφερνα**, les biens paraphernaux, ὁ ἱματισμὸς ἐν γένει καὶ λοιπὰ δῶρα τῆς νυμφευομένης κόρης, le trousseau ; βλ. καὶ **παράφερνα**.

παράπταισμα, ατος, τὸ καὶ

παράπτωμα, ατος, τό· τὸ σφάλμα, τὸ λάθος, faute, n. f. ἡ ἔλλειψις πρός τι, manquement, n. m. || ἐλαφρὸν (μικρὸν) παράπτωμα, faute légère; μικρὸν ἁμάρτημα, peccadille, n. f. [θρησκ.] ἁμάρτημα ἀφέσιμον (συγχωρητόν), faute vénielle. § **παράπτωμα**, infraction, n. f. **παράβασις** ἤτοι ἔλλειψις ὡς πρὸς τοὺς νόμους, τοὺς στρατιωτικοὺς κανονισμοὺς καὶ τὴν πειθαρχίαν. Ὑπάρχουσι τριῶν εἰδῶν **παραπτώματα** ἢ **παραβάσεις** τῶν νόμων, τὰ **πταίσματα** (contraventions), τὰ **πλημμελήματα** (délits) καὶ τὰ **κακουργήματα** (crimes). Παρὰ τοῖς στρατιωτικοῖς τὰ κακουργήματα καὶ πλημμελήματα δικάζονται ὑπὸ τῶν στρατοδικείων, τὰ δὲ κατὰ τῆς **πειθαρχίας** (discipline) πταίσματα τιμωροῦνται διὰ **πειθαρχικῶν ποινῶν** (punitions disciplinaires). Βλ. καὶ **πταῖσμα**.

παραρέσκω, μέλ. έσω, ἀρέσω πολύ, plaire beaucoup.

παράρθρημα, ατος, τό· βλ. **διάστρεμμα**.

πάραρμα, ατος, τὸ [ναυτ.], lis, n. m. ἡ πλευρὰ τῆς ὀθόνης (toile)· βλ. καὶ **ὀθόνη**.

παρράραμμα, ατος, τό· passepoil, n. m. καὶ ἐπίρραφον, ταινία στενή, κοινῶς τὸ φιλέτο, ὅπερ ῥάπτεται εἰς τὰς στολὰς κτλ. || [σελλ.] παράρραμμα (ἐκ σκύτους) rivet, n. m.

παραρράπτω, μέλ. άψω· ῥάπτω εἰς τὴν ἄκραν, coudre au bord de ; προσθέτω, ajouter ; ἐπιμηκύνω, allonger.

παραρράπτω, μέλ. άψω· κοινῶς **τρυπόνω**, faufiler.

παραρραφή, ῆς, ἡ· κοινῶς τὸ **τρύπωμα**, faufilure, n. f.

παραρρέω, μέλ. εύσω, ρέω πλησίον (κατὰ μῆκος) τοῦ, couler auprès (le long) de.

παράρριζον, τὸ [βοτ.] racine secondaire.

παραρριπίδια, τὰ [ναυτ.] allonges d'écubier, κοινῶς τὰ μπασταρδιά. Καλοῦνται οὕτω τὰ τεμάχια τὰ τιθέμενα μεταξὺ τῶν παραστατῶν καὶ τῶν ῥιπιδίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν.

παραρρίπτω, μέλ. ίψω, θέτω, ῥίπτω κατὰ μέρος, jetter de côté; ἀπορρίπτω, rejeter, rebuter.

παράρρυμα, ατος, τὸ [ναυτ.], toile de bande; γενικῶς παράρρυμα σημαίνει πᾶν ὅ,τι τις πλησίον ἢ πλαγίως προέλκει, ἐξαιρετικῶς δὲ **παραπέτασμα** πρὸς σκέπην ἢ **κάλυμμα** (tente ou couverture) χρήσιμον, καὶ ἰδίως ἐκαλοῦντο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων παραρρύματα, σκεπάσματα ἐκ δερμάτων ἢ τριχῶν τὰ ὁποῖα ἐκρέμων εἰς τὰ πλάγια τοῦ πλοίου κατὰ τῶν ἐχθρικῶν προσβολῶν. Τὴν σήμερον ἐν τῷ ναυτικῷ **παραρρύματα** (toiles de bande) καλοῦνται τὰ πλάγια μέρη τῆς τέντας, κοινῶς οἱ **μουσαμάδες** τῆς **μπάντας**, εἶνε δὲ ἱστία τιθέμενα πέριξ τῆς ἐπισκαλμίδος τῶν λέμβων, ἢ τοῦ περιτοναίου τῶν μικρῶν πλοιαρίων πρὸς προφύλαξιν αὐτῶν ἀπὸ τῆς εἰσβολῆς τῶν ὑδάτων ἐν αὐτοῖς.

παραρρύμιος, ὁ (ἐνν. ἵππος), timonnier (cheval), n.m. ὁ παρὰ τὸν ῥυμὸν (ζευγνύμενος).

παραρτάω-ῶ· πλησίον ἢ πρός τι ἀρτῶ, κρεμῶ, suspendre à côté de . . . , προσαρτῶ, annexer; ὅθεν συμπληρόω-ῶ, προσθέτω, suppléer; βλ. καὶ **προσαρτῶ.**

παραρτάνη, ης, ἡ [ναυτ.], fausse-suspente, n. f. κοινῶς ἡ κοντρακόβα, ἤτοι ἐπιβοηθητικὴ ἀρτάνη· βλ. **ἀρτάνη.**

παράρτημα, ατος, τό· τὸ χρησιμεῦον πρὸς συμπλήρωσιν τινός, συμπλήρωμα, τὸ ἐπὶ πλέον (περιπλέον) διδόμενον, ce qu'on donne en sus; τὸ εἴς τι βιβλίον προστιθέμενον διὰ νὰ τὸ συμπληρώσωσι, ce qu'on ajoute à un livre pour le compléter, ὅθεν παράρτημα, supplément, n. m. τὸ ἔκ τινος ἐξαρτώμενον, ἐξάρτημα, παράρτημα, appendice, n. m. annexe, n. m. dépendance, n.f. || — ἐφημερίδος, supplément d'un journal ἢ bulletin, n. m. || — ξενοδοχείου, annexe d'un hôtel; || — παραρτήματα οἰκίας, dépendances d'une maison; || — τῆς παγκοσμίου βιογραφίας, supplément à la biographie universelle.

παρᾶς, ὁ [ξεν.], para, n. m. μικρότατον χάλκινον νόμισμα τῆς Τουρκίας=τὸ $^1/_{40}$ τοῦ γροσίου· λεπτὸν τουρκικὸν νόμισμα, centime [turc]; [συνεκδ.] λεπτόν, ἡ πεντάρα, ὀβολός, sou, n. m. τὸ χρῆμα, argent; || δὲν ἔχει παρᾶν, il n'a pas le sou; || χρειάζονται παράδες [δεῖ χρημάτων], il faut de l'argent.

παρασάγγης, ου, ὁ· parasange, n.m. μέτρον ὁδοῦ (μήκους) περσικὸν ἔτι καὶ νῦν ἐν χρήσει ὑπὸ τὸ ὄνομα **φέρσεγγ.** Ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἱστορικῶν ὑπελογίζετο ἴσον πρὸς 30 σταδίους (Ἡροδ. 2, 6,), ὧν ἕκαστος εἶχεν 125 βήματα, ἤτοι 3750 βήμ. ἢ $^3/_4$ γερμανικοῦ μιλλίου.

παρασάλευσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ παρασαλεύειν, action de remuer; ἡ κίνησις, τὸ κούνημα, remuement, n. m. μετατόπισις, διαταραχή, dérangement, n. m.

παρασαλεύω, μέλ. εύσω· κινῶ πολὺ (κουνῶ), remuer; κινῶ ἀπὸ τὴν θέσιν του, remuer de sa place; μετατοπίζω, μετακινῶ, déplacer; déranger; [οὐδ.] κινῶ, bouger.

παρασάνταλος, ὁ [διάλ. Ἠπείρ.], ὁ ἐκλελυμένος, χαῦνος.

παρασαρκίδα, ἡ [διάλ. Ἠπείρ.], ἐξόγκωσις τοῦ φλοιοῦ γεγηρακότος δένδρου.

παρασάρκωμα βρυῶδες [παθολ.], fongus, n. m. εἶδος καρκίνου.

παράσειον, ου, τὸ [ναυτ.], banderolle, n. f. σημαία στενόμακρος ἐν εἴδει ἐπισείονος (flamme) χρησιμεύουσα διὰ τὰ ναυτικὰ σήματα· || —, banderolle, n. f. σημαία στενόμακρος ἥντινα ἔθετον ὡς κόσμημα εἰς διάφορα ἀντικείμενα· π. χ. τὸ παράσειον τῆς λόγχης, banderolle de lance (βλ. καὶ κατωτέρω). § —, fanion, n. m. ἢ fanon, n. m. ἢ banderolle, n. f. ἢ étendard, n. m. ἢ δράκων, οντος, ὁ· τεμάχιον ὑφάσματος προσηλούμενον ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῆς λόγχης τῶν ἱππέων. § —, fanion, n. m. τὸ **σῆμα,** ἢ καὶ σημαία· ξυστὸν φέρον εἰς τὸ ἄκρον ἐρυθρᾶν, ἢ ἐρυθρᾶν καὶ λευκὴν ὀθόνην, χρησιμεῦον κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς βολῆς πρὸς ἔνδειξιν τῶν βολῶν, κτλ.

παρασειοφόρος, ος, ον· φέρων παράσειον, porte-fanion, n. et adj.

παρασελήνη, ης, ἡ· parasélène, n. f. ψευδὲς τῆς σελήνης φάσμα, ἤτοι φαινόμενον ἀνταναχλάσεως ὅπερ κάμνει νὰ φαίνηται ἡ σελήνη πολλαπλῆ εἰς τὰ νέφη.

παράσελμα, ατος, τὸ [ναυτ.], banc volant (m.) [d'un canot]; κοινῶς ὁ πασαμπάκος· σανὶς διατεθειμένη κατὰ μῆκος τῆς λέμβου μεταξὺ δύο σελμάτων, οὖσα ἀφαιρετὴ καὶ χρησιμεύουσα ὡς ἰστοπέδη.

παρασημαίνω, κάμνω ψευδῆ σημεῖα, σφραγῖδας, παραχαράττω, κτλ. faire de fausses marques; contremarquer; παραποιῶ, contrefaire; || ἀργύριον, νόμισμα, παρασεσημασμένον (παραπεποιημένον), fausse-monnaie, n. f.

παρασημασία, ας, ἡ· ἔνδειξις, τεκμήριον ἐπιδοκιμασίας ἢ ἀποδοκιμασίας, témoignage d'approbation ou d'improbation.

παρασημειόνω [διάλ. Ἠπείρου]=παραμορφῶ τι.

παρασημείωσις, εως, ἡ καὶ παρασημείωμα· ἡ πρᾶξις τοῦ παρασημαίνειν, action de contremarquer, contremarque, n. f. || [ἱππολ.] παρασημείωσις· βλ. **παραχάραξις.**

παράσημον, ου, τό· décoration, n. f. διακριτικὸν σημεῖον (ἀστήρ, σταυρός, κτλ.), διδόμενον ὑπό τινος αὐτοκράτορος, βασιλέως, ἡγεμόνος ἢ προέδρου δημοκρατίας,, πρὸς ἔνδειξιν τιμῆς, ἀνταμοιβῆς, κτλ. καὶ φερόμενον ἐπὶ τοῦ στήθους, ὅθεν **παράσημον** λέγεται τὸ **διάσημον** (τοῦ τάγματος), insignes [d'un ordre]; ἢ τὸ **παράσημον** τοῦ τάγματος, ordre, n. m. βλ. **τάγμα·** || φέρει ἐπὶ τοῦ στήθους του πλῆθος παρασήμων, sa poitrine est chamarrée

d'ordres; || τὰ βασιλικὰ παράσημα (σήματα), les insignes royaux ; || τὰ παράσημα (σῆμα) προξενείου, πρεσβείας, les armes d'un consulat, d'une légation (ambassade)· § — (ὅρος βολῆς), παράσημον βολῆς, insigne de tir.

παράσημος, ος, ον· ὁ ψευδῶς σημειωμένος, χαραγμένος, ὁ φέρων ψευδὲς σῆμα, qui porte une fausse marque ; faux, fausse ; νόθος, νενοθευμένος, παραχαραγμένος, de mauvais aloi.

παρασημοφορία, ας, ἡ· ἀπονομὴ παρασήμου, collation d'un ordre, décoration, n. f.

παρασημοφορῶ (έω), μέλ. ήσω, φέρω παράσημον, porter une décoration ; εἶμαι παρασημοφορημένος, être décoré. § [καταχρ. μεταβ.] ἀπονέμω παράσημον, conférer un ordre (une décoration), décorer.

παρασιπάριον, ου, τὸ [ναυτ.] bonnette de cacatois, n. f. τὰ παρασιπάρια λέγονται κοινῶς κουντροκουρτελατσίνια ἀνάγονται δὲ εἰς **τὰ παρίστια** (bonnettes) ἤτοι τὰ παραπληρωματικὰ ἱστία (voiles supplémentaires).

παρασιτία, ας, ἡ· τὸ παρά τινι σιτᾶν (τρώγειν), parasitisme, n. m. ou écorniflerie, n. f. ἕξις τοῦ ζῆν ὡς παράσιτον.

παρασιτικός, ή, όν· ὁ εἰς παράσιτον ἀνήκων, qui appartient au parasite ; de parasite ; parasitique, adj. § **παρασιτικὸς** [ἰατρ.] parasitaire, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὰ παράσιτα· ὁ ἀποτελούμενος ἐκ παρασίτων· || νόσος παρασιτική, maladie parasitaire.

παρασιτοκτόνος, ος, ον· parasiticide (παράσιτον καὶ τοῦ λατ. cædere = tuer) adj. ὁ φονεύων τὰ παράσιτα ἔντομα, qui tue les insectes parasites ; || ἀλοιφὴ παρασιτοκτόνος, onguent parasiticide. Συνώνυμα **ἀντισηπτικὸς** (antiseptique), **μικροβιοκτόνος** (microbicide) κτλ.

παράσιτον, ου, τὸ [φυτ.] parasite, n. m. φυτὸν φυόμενον ἐπὶ ἄλλου καὶ τρεφόμενον ἐκ τῶν χυμῶν αὐτοῦ, plante qui végète sur une autre et qui se nourrit de sa substance ; || **παράσιτα,** parasites, ἐν τῇ φυσικῇ ἱστορίᾳ καλοῦνται τὰ φυτὰ ὅσα τὰς θρεπτικὰς οὐσίας δὲν παραλαμβάνουσιν ἐκ τῶν ἀνοργάνων συστατικῶν τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ περιβάλλοντος αὐτὰ ἀέρος ἢ ἐκ σεσηπότων ὀργανικῶν συστατικῶν, ἀλλ' ἐξ ἄλλων ζώντων φυτῶν ἢ τοῦ ζωϊκοῦ σώματος· καλοῦνται δὲ οὕτως ἀναλόγως καὶ τὰ ζῶα ὅσα κατὰ καιροὺς ἢ πάντοτε ζῶσιν ἐπὶ ἢ ἐντὸς ἄλλων ζώων καὶ δὴ ὡς ἐπὶ πλείστων δαπάναις τοῦ σώματος τούτων· || —ζωΰφιον, parasite, n. m. μικρὸν ἔντομον ὅπερ, ὡς ἡ φθεῖρα, ζῇ ἐπὶ ἑτέρου ζώου, insecte qui, comme le pou, vit sur un autre animal; || παράσιτα δερματικὰ (**ἐκτόζῳα**), ectozoaires, τὰ ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς **ἐπιφανείας** τοῦ σώματος βιοῦντα παράσιτα.

παράσιτος, ος, ον· πινακογλείπτης, ὁ τρώγων σχεδὸν καθημερινῶς εἰς τὴν τράπεζαν ἄλλου, parasite, n. m. pique assiette, n. m. ou écornifleur, euse ; écumeur des marmites ; κοινῶς **πιατογλείφτης, πινακογλείπτης.** || **Παράσιτοι·** τὸ κατ' ἀρχὰς ἐν ταῖς ἀρχ. Ἀθήναις ἐκαλοῦντο ἄνδρες ἐπιφανεῖς, αἱρούμενοι ὡς βοηθοὶ ἱερέων τινῶν, λαμβάνοντες δὲ τὸ τρίτον τῶν εἰς τοὺς ὑπηρετουμένους παρ' ἑκάστου αὐτῶν θεοὺς προσφερομένων ἱερείων, σιτιζόμενοι οὕτως εἰπεῖν παρὰ τοῖς θεοῖς (τῷ Ἡρακλεῖ, τῷ Ἀπόλλωνι, τοῖς Ἄναξιν, Ἀθηνᾷ τῇ Παλληνίδι), ἄλλοι δὲ ἦσαν βοηθοὶ ἀνωτάτων ἀρχόντων, σιτούμενοι ὡς οὗτοι δημοσίᾳ δαπάνῃ. Ἐν τοῖς ὕστερον ὅμως ἡ λέξις μετέπεσεν εἰς τὴν καὶ νῦν ἐν χρήσει χλευαστικὴν σημασίαν αὐτῆς, δηλοῦσαν ἰδιαιτέραν τάξιν ἀνθρώπων, οἵτινες ἐσύχναζον ἀπρόσκλητοι εἰς τὰ δεῖπνα τῶν πλουσίων καὶ εὐγενῶν καὶ εἰς ἀνταλλαγὴν παρεῖχον αὐτοῖς χαμερπεῖς κολακείας, ὑποβαλλόμενοι εἰς παντοίας ταπεινώσεις καὶ οὕτως εἰπεῖν ἀποτελοῦντες τοὺς γελωτοποιοὺς τῶν χρόνων ἐκείνων. Ἐν τῇ μέσῃ καὶ ἀνωτέρᾳ ἀττικῇ κωμῳδίᾳ ὁ παράσιτος ἦτο σύνηθες πρόσωπον ὁ δὲ Λουκιανὸς ἀπεικόνισεν αὐτὸν λαμπρῶς ἐν σωζομένῳ λόγῳ.

παρασιτοφόρος, ος, ον· parasitifère, adj. ὁ φέρων ἐπ' αὐτοῦ παράσιτα, qui porte sur lui des parasites.

παρασιτῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι παράσιτος, πλησίον ἢ παρά τινι τρώγω, ἀσκῶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ παρασίτου, faire le (faire métier de) parasite ; piquer l'assiette ; παρασιτῶ, écornifler ; γλείφω τὰ ξένα πιάτα, courir la lippée.

παρασιώπησις, εως, ἡ· τὸ παρατρέχειν, παραλείπειν, τὸ παρασιωπᾶν πρᾶγμά τι ἐν εὐκαιρίᾳ καθ' ἣν ἠδύνατο νὰ κάμῃ αὐτοῦ μνείαν, ἤτοι ἡ πρᾶξις τοῦ παρασιωπᾶν, action de se taire ; καὶ ἐν τῇ ῥητορικῇ, réticence, n. f. γενικῶς ὅθεν ἡ παράλειψις, omission, n. f.

παρασιωπῶ (άω), μέλ. ήσω, ἐν τῇ μνημονεύσει πράγματος τινός, παρατρέχω, δὲν ἀναφέρω τι, παρέρχομαί τι ἐν σιωπῇ, passer sous silence ; σιωπῶ, taire ; παραλείπω τι, omettre.

παρασκαλίζω, μέλ. ίσω, σκαλίζω (ἐρευνῶ, ἐξετάζω) περισσότερον τοῦ δέοντος· [διάλ. Ἠπείρου], παρεκτρέπομαι ἀπὸ τὰς ὁδηγίας ἢ διαταγὰς ἃς ἔλαβον.

παρασκεπάζω, μέλ. άσω, σκεπάζω πολύ, couvrir trop.

παρασκευάζω, μέλ. άσω, ἕτοιμον κάμνω τι, ἑτοιμάζω, préparer ; apprêter ; θέτω ἐν τάξει, τακτοποιῶ, arranger; διαθέτω **ἐν τάξει,** κανονικῶς, διαθέτω, disposer; βλ. καὶ **ἑτοιμάζω.** § [ναυτ.] — πλοῖον, gréer (armer) un navire ; βλ. **ἐξαρτίζω·** || — ἐφόλκιον, armer (équiper) une embarcation ; βλ. **ἑτοιμάζω·** || — σχοινίον (τὸν ἐργάτην), garnir un cordage (le cabestan) ; βλ. **ἑτοιμάζω·** || [ναυτ.] παρασκευάζω, appareiller une voile, τοποθετῶ οὕτω πως ἱστίον τι, ὥστε νὰ δέχηται ἐπ' αὐτοῦ τὸν ἄνεμον· || — τὸν ἀνολκέα, équiper la chèvre ; || — διὰ τῶν χειρῶν (ἢ μιγνύω ἐν τῇ φυσ. καὶ χημ.), manipuler ; || παρασκευάζομαι, s'équiper ; se préparer ; se disposer à ; βλ. καὶ **προετοιμάζω·** || **παρασκευάσθητε !** équipez-vous ; παράγγελμα πρὸς

διανομὴν τῶν ὁπλισμάτων (armements) εἰς τὰς ἀσκήσεις τοῦ πυροβολικοῦ.

παρασκεύασις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ παρασκευάζειν, action de préparer, préparation, n. f.

παρασκεύασμα, ατος, τό· τὸ παρεσκευασμένον, ἡτοιμασμένον (πρᾶγμα), chose préparée ; préparatif, n. m. apprêt, n. m. ἤτοι préparation [anatomique ; chimique, etc.] || μονιμοποίησις παρασκευάσματος, fixation, n.f. (μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα)· || σκλήρυνσις παρασκευάσματος, durcissement, n. m. (μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα). § —, μηχάνημα, συσκευή, appareil, n. m. σύνολόν τι μηχανήματος· || — πρὸς μέτρησιν τῶν ταχυτήτων, appareil à mesurer les vitesses ; || — χειροκίνητον, appareil à bras ; || — μαζοποιϊκόν, appareil de galetage ; || — πυκνογνωστικόν, appareil densimètre ; || [φυσ.] παρασκεύασμα ἐπαγωγῆς, appareil d'induction (amorce électrique) ; || — δικλιδωτόν, appareil de soupape, λέγεται τὸ σύνολον τῶν τεμαχίων τῶν ἀπαρτιζόντων δικλίδα τινά· || — περιστροφῆς, βλ. μηχάνημα περιστροφικόν· || **παρασκευάσματα**, appareils, ὡς χειρουργικὸς ὅρος σημαίνει τὰς διαφόρους ἰατρικὰς ὕλας, ἐπιδέσμους (bandes), νάρθηκας (éclisses) κτλ. ἅτινα χρῶνται διὰ τὴν περιποίησιν τῶν πληγῶν, καταγμάτων, κτλ· || παρασκευάσματα τοῦ ἀερίου, appareils à gaz ; || παρασκευάσματα χημικά, appareils de chimie. § —, dispositif, n. m. λέγεται θάλαμος ὑπονόμου (chambre de mine) πρὸς καταστροφὴν τεχνητοῦ τινος ἔργου, οἷον γεφύρας, ὀδαγωγοῦ, κτλ. § —, βλ. **παρασκευή**, équipage.

παρασκευαστήριον, ου, τὸ [ναυτ.] atelier de la garniture, ἢ ἁπλῶς garniture, n. f. κοινῶς ὁ **μπάγκος**· χαλεῖται οὕτω τὸ συνεργεῖον ναυστάθμου ἐν ᾧ παρασκευάζονται τὰ διάφορα τεμάχια τοῦ ἐξαρτισμοῦ πλοίου τινός.

παρασκευαστής, οῦ, ὁ· ὁ παρασκευάζων, ἑτοιμάζων, ποιῶν τι, préparateur, n. § — [χημ. καὶ φυσ.], manipulateur, n. m. βλ. **χείραψις**, παρασκευή.

παρασκευαστικός, ή, όν· ὁ χρησιμεύων διὰ παρασκευήν, ἑτοιμασίαν, de préparation ; préparatoire, adj. préparatif, ive, adj. || παρασκευαστικὸν μικροσκόπιον, microscope à préparer.

παρασκευή, ῆς, ἡ· προετοιμασία, préparation, n. f. apprêts, n. m. pl. préparatifs, n. m. pl. || — (προετοιμασία) κονιάματος, fabrication (κατασκευή), du mortier; || — πρὸς πόλεμον, apprêts de guerre ; || παρασκευὰς ποιοῦμαι, faire des apprêts. § [ἡμέρα ἑβδ.] ἡ ἕκτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος, vendredi, n. m. ἡ μεγάλη παρασκευή, le vendredi saint. § παρασκευή [προετοιμασία], manipulation, n. f. βλ. **χείραψις.** § [ναυτ.] παρασκευή, armement, n. m. αὕτη συνίσταται εἰς τὴν χορήγησιν εἰς τὸ πλοῖον πάντων ἐν γένει τῶν ἀναγκαιούντων εἰδῶν διὰ τὸν πλοῦν ὅντινα προώρισται νὰ ἐκτελέσῃ. § [στρατ.] **παρασκευή** λέγονται τὰ **σκευοφόρα**, équipages, n. m. καλοῦνται οὕτω τὰ διάφορα ὀχήματα μετὰ τῶν διαφόρου φύσεως ὑλικῶν, καὶ τῶν ὁμοζυγιῶν, ἅτινα στράτευμά τι εἶνε ὑποχρεωμένον νὰ ἔχῃ μεθ' ἑαυτοῦ· || **παρασκευὴ ἐκστρατείας**, équipages de campagne. Ἀνέκαθεν τὰ σώματα τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ ἐφοδιάζονται, τῇ φροντίδι τῆς ὑπηρεσίας τοῦ πυροβολικοῦ καὶ συμφώνως μὲ τὰς πρὸς τοῦτο ἐκδιδομένας διαταγάς, διὰ τῶν ὀχημάτων (μετὰ τῶν ὁμοζυγιῶν καὶ σαγῆς) ἅτινα τοῖς ἀναγκαιοῦσιν ἐν ἐκστρατείᾳ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀποσκευῶν (bagages) τῶν ἀξιωματικῶν, τῶν τροφῶν τῆς 1ης γραμμῆς, καὶ ἐν γένει τοῦ χρησίμου εἰς τὰ σώματα ὑλικοῦ, ὅπερ ἀπαραιτήτως δέον μεθ' ἑαυτῶν νὰ φέρωσι, ἤτοι κιβώτια ἐγγράφων, ταμεῖον, κτλ μεταφορικῶς ὅθεν πᾶσα **παρασκευὴ ἐκστρατείας** τῶν σωμάτων, τῶν ἐπιτελείων, καὶ τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν καλεῖται «**ἀποσκευαί**»· || **στρατιωτικαὶ ἀποσκευαὶ** ἢ τὰ **σκευοφόρα**, équipages militaires; || **πολιορκητικὴ παρασκευὴ** ἢ **παρασκεύασμα**, équipages de siège Πολιορκητική τις παρασκευὴ περιλαμβάνει τὸ σύνολον τῶν πυροβόλων, κιλλιβάντων, πολεμοφοδίων καὶ πολεμικῶν **ἀπαρτίων** (attirails) χρησιμευόντων διὰ τὴν πολιορκίαν καὶ **προσβολὴν** (attaque) φρουρίου τινός. Ἡ παρασκευὴ αὕτη ποικίλλει ἀναλόγως τοῦ εἴδους τοῦ φρουρίου καὶ τοῦ ἐξοπλισμοῦ αὐτοῦ τε καὶ τῶν πέριξ ὀχυρωμάτων. Ἡ ἕνωσις τῶν διαφόρων πρὸς τοῦτο στοιχείων ἀποτελεῖ οὐχὶ εὐκαταφρόνητον σύνολον, ἀρκεῖ δέ, ὅπως παράσχωμεν ἁπλῆν τινὰ ἰδέαν τῆς εἰρημένης **πολιορκητικῆς παρασκευῆς**, νὰ εἴπωμεν ὅτι, διὰ προσβολὴν μεγάλου τινὸς φρουρίου μετ' ἀπεσπασμένων ἐρυμάτων, ἀπαιτοῦνται τοὐλάχιστον 400 πολιορκητικὰ πυροβόλα, διαφόρων διαμετρημάτων.

Αἱ ἰδιαίτεραι **παρασκευαὶ τοῦ πυροβολικοῦ** καὶ μηχανικοῦ (équipages particuliers de l'artillerie et du génie), καθόσον ἀφορᾷ τὴν **εἰδικὴν σκευὴν** (matériel) τῶν ὅπλων τούτων, καλοῦνται **ὄρχοι** (parcs) ; || **ἔφεδρος παρασκευή**, équipage de réserve.

παρασκήνια, τά· ὁ χῶρος εἰς τὰς δύο πλευρὰς τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου, ἢ καὶ αἱ κατ' ἄμφω τὰ μέρη τοῦ θεάτρου εἴσοδοι, coulisses (f.) [de théâtre]; [καὶ καταχρ.] montants, ou portants (ὀρθοστάται τῶν σκηνῶν). § [ναυτ.] rideaux de tente ; **παρασκήνιον**, τὸ κοινῶς **μπερδές**, rideau, n. m. τεμάχιον ὀθόνης κατεσκευασμένον εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀρτᾶται ἐκ τῶν **σκηνούχων** (filières de tente) καθέτως, πρὸς παρεμπόδισιν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων ἀπὸ τοῦ νὰ εἰσδύωσιν εἰς τὸ πλοῖον ἐκ τῶν πλευρῶν.

παρασκηνιακός, ή, όν· τὸ εἰς τὰ παρασκήνια (τῶν θεάτρων) συμβαῖνον, qui se passe dans les coulisses.

παρασκοπολάβιον, ου, τὸ [ναυτ.] hausse d'affût ; κλισιοσκόπιον ἐπὶ τοῦ κιλλίβαντος.

παράσπιτο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου]· **σπίτι** ἰδίᾳ καλεῖται τὸ διαμέρισμα τῆς οἰκίας, ἐν ᾧ κατοικεῖ ἡ οἰκογένεια, ὅπερ καὶ **μάννα** λέγεται· **παράσπιτο** δὲ λέγεται ἕτερον διαμέρισμα καὶ

δῶμα πλησίον τοῦ σπιτιοῦ, ἤτοι τῆς μάννας.

παρασπόρια, τὰ [διάλ. Ἠπείρου] = τὰ χωράφια, τὰ ὁποῖα μὲ ἀγγαρίας ἐσπείροντο ὑπὸ τῶν χωρικῶν διὰ τοὺς λεγομένους σπαΐδες οἵτινες τὴν ἐπικαρπίαν ὠφελοῦντο, καὶ **παρασποριάρης**, ὁ γεωργὸς ὁ καλλιεργῶν τεμάχιον ἀγροῦ πρὸς ἴδιον ὄφελος διὰ σπόρου καὶ ἀροτήρων βοῶν τοῦ ἰδιοκτήτου.

παρασούσσωμος, ον (παρὰ - σύσσωμος) [διάλ. Οἰνόης] = ὁ μὴ σύσσωμος, ἀκανόνιστος τὸ σῶμα, ἄσχημος, δύσμορφος.

παρασταθμίς, ίδος, ἡ καὶ πληθ. αἱ **παρασταθμίδες**, τὰ πρὸς τοὺς στρόφιγγας (gonds) τῆς θύρας ἢ παραθύρου μέρη, Ἡσυχ. montant, piédroit ou jambage (de porte ou de croisée; βλ. **παραστάς, θύρα** καὶ ξυλοστάτης· || μικρὰ παρασταθμὶς [οἰκοδ.] dosseret, n. m. ἢ τοιχίσκος (petit jambage) ou petit pilastre.

παρασταίνω [δημ.], βλ. **παριστάνω** καὶ [ναυτ.] **παραβάλλω.**

παραστάς, ᾶσα, ἀν [εἰς δικαστήριον) [νομ.] comparant, e; βλ. καὶ **ἐμφανίζω.**

παραστάς, άδος, ἡ· πᾶν τὸ ἐγγὺς καὶ ὀρθίως ἱστάμενον, τὰ ἀπὸ τὰ δύο μέρη τῶν θυρῶν ἢ παραθύρων ὀρθὰ ξύλα, Πολυβ. 7, 12, πληθ. αἱ παραστάδες, montants, n. m. ou jambages, οἱ παραστάται, οἵτινες **συστάται, ἐπίστατον** καὶ **παρασταθμίδες** καλοῦνται (βλ. λέξεις)· || παραστάδες ἑστίας, θύρας, παραθύρου, montants de cheminée de porte, de croisée. § **παραστὰς** (θύρας ἢ παραθύρου), jambages ou montant (de porte ou de croisée), ἤτοι **τοιχίον** (piédroit), **στῦλοι** (piliers) ἐκ λίθων ἢ μαρμάρων, τοποθετούμενοι δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τοῦ **χάσματος** (baie) θύρας ἢ παραθύρου γενικῶς δὲ **παραστάδες** καλοῦνται τὰ ἑκατέρωθεν τῆς θύρας καθέτως προέχοντα μέρη, ἢ εἰς τὸ τέλος τοῦ τοίχου κατὰ τὰς γωνίας εὑρισκόμενα (**γωνιαία παραστάς**, ante, pilastre d'encoignure), ἢ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ τοίχου προέχοντα μέρη. § **παραστάς**, άδος, ἡ· pilastre, n. m. καὶ **ἡμικίων**, ὁ (demi - colonne); πεπλατυσμένη ὀρθογώνιος στήλη, ἤτοι εἶδος **ἐρείσματος** (contre - fort) τῆς ἀρχαίας ἀρχιτεκτονικῆς, ὀλίγον ἐξέχοντος ἐκ τοῦ τοίχου καὶ τιθεμένου συχνάκις ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ κτιρίου συμμετρικῶς ὡς πρὸς τοὺς **στύλους** (colonnes) τῆς στοᾶς **περιπτέρου** (périptère), ἢ εἰς τὸ ἄκρον τῶν **πλαγίων τοίχων** (murs latéraux) τοῦ **σηκοῦ** (cella), ὁπότε ἀποτελεῖται ἡ **μασχαλιαία παραστὰς** (ante). Οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐχώριζον λίαν εὐδιακρίτως τοὺς **στύλους** ἀπὸ τὰς **παραστάδας** (βλ. καὶ κίων, colonne), καθότι εἰς ταύτας δὲν ἔδιδον οὔτε βάσιν οὔτε κιονόκρανον ὅμοιον τῶν ἑλληνικῶν ῥυθμῶν. Οἱ Ῥωμαῖοι ἔπαυσαν τὴν εἰρημένην διαφορὰν καὶ ἐκόσμησαν τὰς παραστάδας ὅπως καὶ τοὺς στύλους, ἀπεμόνωσαν μάλιστα καὶ αὐτὴν καὶ τὴν ἐτοποθέτησαν ἐν σχήματι **τετραγωνικοῦ στύλου** (colonne carrée) εἰς τὰς γωνίας **περιστύλου** (péristyle). Ἐν τούτοις ἡ παραστὰς ἐξηκολούθη, πλὴν ἐξαιρετικῶν περιστάσεων, νὰ διατηρῇ τὸ αὐτὸ πλάτος τοῦ κορμοῦ ἀπὸ τὴν βάσιν μέχρι τῆς κορυφῆς της, σήμερον ὅμως κατασκευάζονται παραστάδες λεπτυνόμεναι πρὸς τὸ ἄνω τοῦ κορμοῦ.

Δὲν πρέπει νὰ συγχέηται ἡ **παραστὰς** (pilastre) μετὰ τῆς **μασχαλιαίας παραστάδος** (ante), ἥτις τίθεται εἰς τὰς σχηματιζομένας γωνίας ὑπὸ τῆς συναντήσεως δύο τοίχων. Ἐνίοτε ὅμως ἡ τελευταία αὕτη λαμβάνει καθ' ὁλοκληρίαν τὸν σχηματισμὸν καὶ διακόσμησιν τῆς παραστάδος. Ἐν τῇ Γοτθικῇ ἀρχιτεκτονικῇ σπανίως ἀπαντᾶται ἡ παραστάς, οὐδέποτε ὅμως μεμονωμένη, ὁσάκις δὲ ἀπαντᾶται, χρησιμεύει συνήθως πρὸς **συμπλήρωσιν συμπλέγματος** τινὸς **τετραγωνικῶν στηλῶν** (piliers).

Ἡ ἐξοχὴ ἐν γένει τῶν παραστάδων ἐκ τῶν τοίχων περιλαμβάνεται συνήθως μεταξὺ τοῦ $^1/_{10}$ καὶ $^2/_3$ τοῦ πλάτους αὐτῶν.

Ὅταν ἡ ἐξοχὴ τῶν παραστάδων ἦνε μεγαλειτέρα τοῦ ἡμίσεος τοῦ πλάτους των, τότε προεκβάλλεται ὁ **θριγκὸς** (entablement) ἄνωθεν αὐτῶν. Αἱ ῥωμαϊκαὶ παραστάδες φέρουσι συνήθως 7 **διαξύσματα** (cannelures) ἐπὶ τῆς κυρίας προόψεώς των, ὅταν δὲ ἡ ἐξοχὴ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ τοίχου ἦνε μικροτέρα τοῦ ἡμίσεος τοῦ πλάτους των, τότε δὲν τίθενται διαξύσματα ἐπὶ τῶν πλαγίων ὄψεων.

Σήμερον αἱ παραστάδες εἶνε, ὡς καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀρχιτεκτονικῇ, πεπλατυσμέναι ὀρθογώνιοι στῆλαι, κοσμούμενοι ὅπως οἱ στῦλοι, ἢ ἡμικυλινδρικαὶ τοιαῦται ἔχουσαι τὸ σχῆμα **ἡμικίονος** (demi-colonne, ἤτοι ἡμίσεος κίονος, βλ. **κίων**, colonne) τίθενται δὲ πρὸς διακόσμησιν διαφόρων μερῶν οἰκοδομῆς τινὸς μεταξὺ τῶν παραθύρων, ἢ πέριξ τῶν παραθύρων καὶ θυρῶν· || παραστὰς ἡμικυκλική, pilastre demi-rond; βλ. ἀνωτέρω ἡμικίων, demi-colonne; || **ἐντεταγμένη** παραστὰς (ἐντίθημι), pilastre **engagé**; || μασχαλιαία παραστάς, pilastre encoignure ou pilastre cornier (ante); || — ἐπερειδομένη, pilastre adossé; ἤτοι ἐπακουμβῶσα διὰ τοῦ ὀπισθίου αὐτῆς μέρους. § [ἀρχιτ.] **μασχαλιαία παραστάς**, ante, n. f. ἐκ τοῦ λατ. ante σημαίνοντος ἔμπροσθεν (πρό). Εἶδος ἐρείσματος (contrefort) ὀλίγον ἐξέχοντος τοῦ τοίχου, κοσμουμένου ἐνίοτε ὡς ἡ **παραστὰς** (pilastre), ὅπερ βλέπομεν συνήθως ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀρχιτεκτονικῇ, εἰς τὰς ὀρθὰς γωνίας τὰς σχηματιζομένας ὑπὸ τῆς συναντήσεως δύο τοίχων, πρὸς ἐνδυνάμωσιν τούτων. Ἡ λατινικὴ ἀρχιτεκτονικὴ καθὼς καὶ ἡ ῥωμαϊκὴ ἔχαμον χρῆσιν τοιούτων· ἐπίσης γίνεται χρῆσις τοῦ ἐρείσματος τούτου καὶ ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἀρχιτεκτονικῇ καλεῖται **μασχαλιαία παραστὰς** (pilastre d'encoignure ou pilastre cornier). Ἐν τῇ γοτθικῇ ἀρχιτεκτονικῇ τὸ γωνιαῖον τοῦτο ἔρεισμα ἐξέχει περισσότερον. § [ἀρχιτ.] **παραστάς**, άδος, ἡ· ante, n.f. **ἄστυλος** διάταξις (astyle). Καλεῖται οὕτω ναὸς μὴ ἔχων πρὸ τῆς εἰσόδου αὐτοῦ **προστύλιον** (prostyle), καὶ συνεπῶς ὢν ἄνευ στύλων· ἐὰν ὅμως οἱ πρὸς τὸ ἔμπροσθεν μέρος, ἤτοι εἰς τὴν κυρίαν εἴσοδον, ὑπάρχοντες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δύο κίονες, ἦνε τοποθετημένοι μεταξὺ τῶν προεκτεινομένων

δύο παραστάδων τοῦ τοίχου, τότε ὁ ναὸς καλεῖται λατινιστὶ in antis, ἤτοι ἐν **παραστᾶσιν** (βλ. καὶ **ναός**, temple).

παράστασις, εως, ἡ· τὸ παριστάνειν, ἐκθέτειν τι εἰς κοινὴν θέαν, représentation, n.f. || — θεατρική, représentation [théâtrale; d'une pièce]; || ἔξοδα παραστάσεως, frais de représentation. § —, ἡ περιγραφή, description, n. f. ἔκθεσις τινός, exposition, n. f. τὸ ζωγράφημα, peinture, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ παράστασις, représentation, n.f. ἡ ἀπεικόνισις ἀντικειμένου τινὸς μετὰ μέτρου· || ὁ τρόπος καθ' ὃν παρίσταταί τι, mode de représentation. § —, ἡ παρατήρησις, observation, n. f. représentation, n. f. || ὁ πρεσβευτὴς ἔκαμε παραστάσεις, l'ambassadeur a fait des représentations. § =, ἡ παρουσία, assistance, n. f. § —, ἡ *παρουσία κατὰ τὴν δίκην*, présence, n. f. [νομ. ἰδ.] comparution, n. f. || ἱκανότης πρὸς παράστασιν ἐπὶ δικαστηρίου, capacité d'ester en justice. § — **ἐμπορευμάτων**, étalage (m.), montre (f.) de marchandises; τὸ ἐκτιθέναι τὰ τῶν ἐμπόρων πράγματα. § **παράστασις τῶν κλίσεων**, expression des pentes. Αἱ διάφοροι κλίσεις παρίστανται κλασματικῶς διὰ τῆς ἀναλογίας τοῦ ὕψους πρὸς τὴν βάσιν· π. χ. κλίσις $^2/_3$ σημαίνει ὅτι ἔχει 2 μέτρα ὕψος πρὸς 3 βάσιν· βλ. καὶ κλίσις (pente). § **γραφικὴ παράστασις** (σχεδίου), plan graphique; λέγεται ἡ διὰ γραμμῶν ἐπὶ χάρτου παράστασις σχεδίου πόλεως, φρουρίου, κτιρίου κτλ. || **παράστασις γραφικὴ** (μηχ.). Ἐν τῇ μηχανικῇ προκειμένου νὰ παραστήσωμεν γραφικῶς τὴν ἔντασιν τῶν δυνάμεων καὶ τὸ μέγεθος αὐτῶν γράφομεν αὐτὰς δι' εὐθειῶν γραμμῶν. Τὸ μέγεθος τῆς γραμμῆς παριστᾷ τὴν ἔντασιν τῆς δυνάμεως ἐν σχέσει πρὸς ὡρισμένον μέγεθος, ὅπερ παριστᾷ τὴν μονάδα τῆς δυνάμεως, τὴν δὲ διεύθυνσιν τῆς δυνάμεως παριστῶμεν διὰ βέλους.

παραστάτης, ου, ὁ· ὁ παρά τινος τεταγμένος, ἑπομένως ὁ συμπαραστατῶν, συμπαραστάτης, ὁ βοηθός, assistant, ante; aide, n. m. § [ναυτ.] οἱ **παραστάται**, les apôtres [de l'étrave; οἱ μπαμπάδες τοῦ χορακιοῦ, τεμάχια ἰσχυρὰ τεθειμένα ἑκατέρωθεν τῆς στείρας, χρησιμεύοντα πρὸς ἐνδυνάμωσιν αὐτῆς, ὑπερέχουσι δ' αὐτῆς καὶ ὑποστηρίζουσιν ἑκατέρωθεν τὸν ἱστὸν τὸν καλούμενον πρόβολον (beaupré). § — [ναυτ.], les gaules de bande, n. f. pl. κοινῶς τὰ κοντάρια τῶν μουσαμάδων· καλοῦνται οὕτως οἱ στυλίσκοι ἐφ' ὧν προσδένονται τὰ παραρρύματα (toiles de bande). § [οἰκοδ.] **παραστάται** (οἱ) **τῆς ἑστίας** (παραστάτης), jambages ou montants de la cheminée; τὰ ποδαρικὰ ἤτοι τοιχίσκοι ἢ ὁλόσωμα μάρμαρα ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ χορωνὶς τῆς ἑστίας.

παραστατικόν, οῦ, τό· τὸ πρόσωπον, ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις, air extérieur; τὸ ἐξωτερικόν, extérieur, eure, adj. ἡ στάσις, τὸ στάσιμον, port, n.m. τὸ παρουσιαστικόν, prestance, n. f,

παραστατικός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερ. ώτατος) représentant, e, adj. représentatif, ive, adj. § —, ὁ δυνάμενος, ἢ ἱκανὸς νὰ παραστήσῃ, νὰ περιγράψῃ τι, descriptif, ive, adj. ἐκφραστικός, expressif, ive, adj. || [μαθημ.] παραστατικὴ γεωμετρία, géométrie descriptive; βλ. γεωμετρία. § —, ὁ ἔχων παραστατικόν, παρουσιαστικόν, qui a de la prestance; ὁ ἔχων ὡραῖον παρουσιαστικόν, de belle prestance; ὁ ἔχων ὡραῖον ἐξωτερικόν, ὡραίαν ὄψιν, de belle mine.

παραστατῶ καὶ

παραστέγασμα, ατος, τό· bâtiment en appentis, ἤτοι μικρὸς οἰκίσκος ἐπακουμβῶν ἐπί τινος τοίχου.

παραστεκόμενος, ὁ [διάλ. Οἰνόης] ὁ ὑπηρετῶν κατὰ τὴν ἑσπέραν τοῦ γάμου, ὁ περιποιούμενος τοὺς προσκεκλημένους.

παραστέκω [δημ. καὶ μέσ.], παραστέκομαι, παρίσταμαι, βοηθῶ τινὰ εἰς, assister à, aider, secourir.

παραστήλιον, ου, τὸ [ναυτ.[baguette (f) de senau, συνών. τοῦ mât de senau· τὸ **ἀρμπορέτο τοῦ πικιοῦ**. Καλεῖται οὕτω μικρὸς ἱστὸς παρατεθειμένος εἴς τινα πλοῖα ὄπισθεν τῆς στήλης τοῦ ἐπιδρόμου, ἐφ' οὗ στηρίζεται διολισθαίνουσα ἀνερχομένη ἢ κατερχομένη ἡ γνάθος τοῦ κέρατος τοῦ ἐπιδρόμου.

παράστημα, ατος, τό· ἡ στάσις, τὸ στάσιμον, port, n. m. τὸ ἐξωτερικὸν ὕφος, air (extérieur), n.m. τὸ παραστατικόν, prestance, n. f. ἡ ὄψις, mine, n. f. βλ. καὶ **ἀνάστημα.**

παραστήνω [δημ.], βλ. **παριστάνω.**

παραστιά, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ἡ **ἑστία.**

παραστιᾶς, ὁ [ἐπίρ. διαλ. Ἠπείρου] (παρὰ τὴν ἑστίαν)=πλησίον τοῦ πυρός, γύρωθεν τῆς ἑστίας, «ἐκάθισε παραστιᾶς).

παραστρατίζω, μέλ. ίσω [δημ.] καὶ **παραστρατῶ**, ἐκτρέπομαι τῆς εὐθείας ὁδοῦ, s'égarer du droit chemin; παραβαίνω τὴν ὁδόν, ἀκολουθῶ σφαλερὰν ὁδόν, faire fausse route; παρεκτρέπομαι (τῆς εὐθείας), se dérouter; παρεκτρέπομαι, ἀπομακρύνομαι, s'égarer; **παρεκκλίνω**, dévier.

παραστράτισμα, ατος, τό· παρεκτροπή, παρέκκλισις, déviation, n. f. ἀπομάκρυνσις, égarement, n. m. écart, n.

παραστρατῶ (έω), μέλ. ήσω [δημ.], βλ. **παραστρατίζω.**

παρασυνάγω, μέλ. άξω, παρὰ τὸν νόμον κρυφίως συναθροίζω, former des assemblées illicites.

παρασυναγωγή, ῆς, ἡ· ἡ παρὰ τὸν νόμον κρυφία συνάθροισις, παράνομος συνάθροισις, assemblée illicite; conciliabule, n. m. ἡ παρὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας γινομένη συνάθροισις σχισματικῶν ἀρχιερέων.

παρασυνεικάζω [διάλ. Νάξου]=παρεννοῶ, ἀφαιροῦμαι, λησμονῶ.

παρασύνθεσις, εως, ἡ [γραμμ.] παραγωγὴ ἢ σχηματισμὸς λέξεως ἐξ ἄλλης συνθέτου, ἧς ἡ τελευταία συλλαβὴ ἀποκόπτεται, composition d'un mot avec une préposition dont la dernière syllabe se trouve ainsi élidée.

παρασύνθετος, ος, ον [γραμμ.], λέξις

παραγομένη ἐξ ἄλλης συνθέτου, λέξις σύνθετος ἐν ᾗ παρεισάγουσιν ἑτέραν λέξιν σύνθετον ἢ παράγωγον, mot composé où l'on fait entrer un autre mot composé ou dérivé, ἤτοι παράγωγος ἐκ συνθέτου, dérivé d'un composé; surcomposé, ée, π. χ. **ἱπποτροφία** (ἱπποτρόφος).

παρασύνθημα, ατος, τὸ [ναυτ.], σῆμα ἀναγνωρίσεως, μεταξὺ πλοίων, signal de reconnaissance. § [στρατ.], **ἀντισύνθημα,** δεύτερον σημεῖον ἄφθογγον, ὃ προσετίθετο τῷ συνθήματι, Πολύβ. 9, 13, 9, signal donné par geste; parasynthème, n. m. [μεταγ.] **σημεῖον** συστάσεως ἢ παρασύνθημα, signe de ralliement; βλ. **σημεῖον.** § [στρατ.] **παρασύνθημα,** τό· contre-mot, n. m. ou mot de ralliement (ἀρχαῖον, parasynthème); λέξις διδομένη εἰς ἀπάντησιν τοῦ **συνθήματος** (mot d'ordre); contre-mot δύναται ἐπίσης νὰ σημαίνῃ τὸ **δεύτερον σύνθημα** ὅπερ δίδουσιν εἰς τὰς προφυλακὰς καὶ τοὺς σκοπούς, ἐν περιπτώσει ἀπωλείας τοῦ πρώτου· βλ. **σύνθημα,**

παρασύρω, μέλ. συρῶ, φέρω εἰς σφαλερὰν ὁδόν, entraîner hors du droit chemin; φέρω, σύρω πρός τι μέρος, entraîner; ἀφαρπάζω, παραφέρω, ἀπάγω, ἐκφέρω βιαίως ἢ ταχέως emporter; κάμνω τινὰ ἤ τι νὰ παρεκκλίνῃ, ἐκ τῆς εὐθείας παρεκκλίνω, faire dévier; ἐκτρέπω, παρεκτρέπω, ἀπομακρύνω τινὰ τῆς ὁδοῦ του, τῶν ἰδεῶν του, κτλ. détourner; ἀπομακρύνω, παρεκτρέπω τινά, égarer; φέρω, ὁδηγῶ [εἰς τὸ κακόν], induire [à mal]; || ἡ γυνὴ αὕτη παρασύρει ὅλων τὰς καρδίας, cette femme entraîne tous les cœurs; || — **εἴς τι** κακόν, induire à mal faire [en erreur]; || οἱ ποταμοὶ παρασύρουσι διὰ τοῦ βιαίου των ῥεύματος πᾶν ὅ,τι παρεμποδίζει τὸν ῥοῦν αὐτῶν, les fleuves entraînent par la violence de leurs cours tout ce qui s'oppose à leur marche; || τὸ ῥεῦμα παρέσυρε δένδρα, le courant entraînait des arbres; || τὸν παρασύρει τὸ πάθος, la passion l'emporte; || τὸ πεῖσμα μὲ παρέσυρε, le dépit m'a égaré; || τὸ ᾆσμά του σὲ παρασύρει, son chant vous enlève; || τὸ ῥεῦμα παρέσυρε τὸ πλοῖον, le courant a emporté le vaisseau; || ὁ ἔρως τῆς ἡδονῆς τὸν παρασύρει, l'amour du plaisir l'emporte; || παρασύρω εἰς κακὴν πρᾶξιν, induire à faire du mal; induire dans une mauvaise action. § [παθητ.] παρασύρομαι, se laisser aller (entraîner; emporter); se porter à; || παρεσύρθη εἰς πράξεις ἀναξίας αὐτοῦ, il s'est porté à des actes indignes de lui; || παρασύρομαι εἰς ὀργήν, se laisser entraîner à des mouvements de colère; || [ἐπὶ πλοίων] παρασύρομαι ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ἢ παρεκκλίνω τῆς ὁδοῦ, dériver; βλ. καὶ [ναυτ.] **ἀπομακρύνομαι** (dériver); || παρασύρομαι, dépaler, λέγεται περὶ πλοίου παρασυρομένου ἀκουσίως ἐκ τῆς θέσεώς του ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ἢ τοῦ ἀνέμου.

παρασυστολεύς, έως, ὁ [ναυτ.], fausse-cargue, n. f. κοινῶς ὁ **κοντραστίγκος**· πλάγιος συστολεὺς (cargue) μὴ μόνιμος ἀναδενόμενος ὡς ἐπιβοηθητικὸς ἐν κακοκαιρίᾳ ἢ εἰς πολὺ μεγάλα ἱστία, διερχόμενος ὄπισθεν τοῦ ἱστίου.

παρασφηνίσκος, ου, ὁ· clavette à talon, σφηνίσκος πτερνωτός· βλ. καὶ **κλακίδιον.**

παρασφίγγω, μέλ. σφίγξω, σφίγγω πολύ, serrer trop.

παρασφραγίζω, μέλ. ίσω· σφραγίζω διὰ ψευδοῦς σφραγῖδος, sceller d'un faux sceau, marquer d'un faux cachet; παραποιῶ, contrefaire.

παρασφράγισις, εως, ἡ· ἡ ἀλλοίωσις σφραγῖδος, falsification d'un sceau, ἡ παραποίησις σφραγῖδος, contrefaçon d'un cachet.

παρασχηματίζω, μέλ. ίσω· μεταβάλλω τὸ σχῆμα, changer la forme.

παράτα, ας, ἡ [ξεν.], στρατιωτικὴ ἐπιθεώρησις, revue militaire, καὶ ἐν γένει ἡ παράταξις, parade, n. f.

παρασχοίνισμα, ατος, τό· ὁ διάτονος (ἐκ τοῦ διατείνω) traversière, n. f. εἶδος σχοινίου.

παραταῖρι, τὸ [δημ.], βλ. **παρατέρι.**

παράταιρος [δημ.], βλ. **παράτερος.**

παράταξις, εως, ἡ διάταξις στρατοῦ πρὸς μάχην, Πολυβ. 6, 26, 11, [disposition en] ordre de bataille; ἡ παρατεταγμένη σειρὰ τῶν στρατιωτῶν· βλ. καὶ τάξις (ordre); || μάχη ἐκ παρατάξεως, bataille rangée. § [συνεκδ.] στρατιωτικὴ ἐπιθεώρησις, revue [militaire]; parade, n.f. ὁ παρατεταγμένος στρατός· συνάθροισις στρατευμάτων διὰ κοινήν τινα ὑπηρεσίαν ἢ ἐπιθεώρησιν· || parade d'exécution, παράταξις δι' ἐκτέλεσιν καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ἤτοι ὁ συναθροιζόμενος στρατὸς ὅστις ἀποτελεῖ τετράγωνον. § **παράταξις** [γενικῶς] λιτανεία, procession, n. f. τελετή, cérémonie, n. f. πομπή, pompe, n. f. || ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει, en grande pompe; || ὁ ἐπὶ τῶν παρατάξεων, le maître des cérémonies= ὁ ἐπὶ τῶν τελετῶν, τελετάρχης. § **παράταξις,** βλ. εἰς λέξιν **σχηματισμοὶ τακτικοί,** formations tactiques.

Παράταξις, amener les avant-trains; παρὰ τοῖς Γάλλοις τὸ τοιοῦτον σημαίνει τὴν ἕνωσιν τοῦ προολκαίου μετὰ τοῦ κιλλίβαντος· ἡ κίνησις αὕτη συνίσταται εἰς τὸ νὰ προχωρήσῃ τὸ προόλκαιον καὶ νὰ ἑνωθῇ μετὰ τοῦ κιλλίβαντος προκειμένου τὸ πυροβόλον νὰ μεταβάλλῃ θέσιν. Τὸ γαλλικὸν παράγγελμα amenez l'avant-train en avant, ἀντιστοιχεῖ μὲ τὸ ἡμέτερον ἐν τῷ πυροβολικῷ «**ἐμπρὸς εἰς παράταξιν**», τὸ δὲ amenez l'avant-train, ἀντιστοιχεῖ μὲ τὸ «**ὀπίσω εἰς παράταξιν**».

1) **Ἐμπρὸς εἰς παράταξιν.** Μάρς. Amenez les avant-trains en avant=Caissons en avant. 2. Marche. (Παράγγελμα ἐν ταῖς ἀσκήσεσι τοῦ ἐζευγμένου οὐλαμοῦ καὶ πυρβολαρχίας).

1) **Ὀπίσω εἰς παράταξιν.** Μάρς. Amenez les avant-trains=Caissons devant vos pièces. 2. Marche. (Παράγγελμα ἐν ταῖς ἀσκήσεσι τοῦ ἐζευγμένου οὐλαμοῦ καὶ πυρβολαρχίας).

1. Amenez les avant-trains. 2. Marche. 3. Pièces demi-tour à gauche. 4. Marche,

5. Halte. Τὸ παράγγελμα τοῦτο τῶν ἀσκήσεων τῆς πυρβολαρχίας ἐκανονίσθη (τῇ ἐγκρίσει τοῦ ὑπουργείου) ὡς ἑξῆς: 1. Ἐμπρὸς εἰς παράταξιν, πυροβόλα μεταβολὴ (δεξιὰ) διὰ τῶν προολκαίων. 2. Μάρς.

Γραμμή, ἡ (**παράταξις**, ἡ), ligne, n.f. καλεῖται οὕτως ἡ τάξις τοῦ στρατεύματος καθ' ἣν τὰ συγκροτοῦντα αὐτὸ τμήματα τάσσονται παραπλεύρως ἀλλήλων καὶ ἀπ' εὐθείας, ἐσχηματισμένα εἴτε κατ' **ἀνεπτυγμένην παράταξιν** (ligne déployée) εἴτε κατὰ **φάλαγγα** (en colonne) μετὰ ἢ ἄνευ διαστημάτων.

Εἰς **παράταξιν**. Μάρς. Ἄλτ. 1. En ligne. 2. Marche. 3. Halte. Παράγγελμα ἀσκήσεων ἐζευγμένης μοίρας πυροβολικοῦ ὅπως αὕτη ταχθῇ εἰς ἀνεπτυγμένην παράταξιν (ligne déployée) ἐκ τῆς **κλιμακοειδοῦς τάξεως** (ordre échelonné).

Παράταξις (ἢ ἡ γραμμὴ) τῶν πυροβόλων, ligne des pièces.

Παράταξις, ligne de bataille. Εἰς **παράταξιν**, en ligne de bataille. Ἀρχαία ὀνομασία διδομένη ὑπὸ τῶν Γάλλων εἰς τὴν καλουμένην σήμερον ligne déployée, **ἀνεπτυγμένην παράταξιν** ἢ ἁπλῶς **παράταξιν**· βλ. κατωτέρω.

Εἰς τὰς ἀσκήσεις τοῦ ἱππικοῦ καλεῖται **παράταξις μάχης** (ἤτοι μετωπηδόν), ligne de bataille.

Παρατάσσομαι, entrer ἢ rentrer en ligne, σημαίνει τοποθετοῦμαι ἢ ἐπανατοποθετοῦμαι (ἀποκαθίσταμαι) ἐν τῇ γενικῇ διευθύνσει τῆς **παρατάξεως**.

Τέμνειν τὴν παράταξιν, rompre la ligne; σημαίνει ἐξέρχεσθαι ἐκ τῆς παρατάξεως καὶ καταλαμβάνειν θέσιν πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῆς παρατάξεως.

Παράταξις ἢ **γραμμὴ ἑλιγμῶν**, ligne de bataille ἢ de manœuvre. Ἐν τῇ **ἀνεπτυγμένῃ παρατάξει** (ligne déployée) οἱ λόχοι τάσσονται ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας ἐζυγημένοι. Ἡ ἀνεπτυγμένη παράταξις εἶνε ἡ βάσις τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν στρατευμάτων τόσον διὰ τὴν μάχην ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἑλιγμούς, συνίσταται δὲ εἰς τὴν **ὀργανικὴν τάξιν** (ordre constitutif) τῶν συνταγμάτων, οὕτως ὥστε οἱ μὲν λόχοι ν' ἀπέχωσιν 6 βήματα μεταξύ των, τὰ δὲ τάγματα 30 βήματα· βλ. **ἀνεπτυγμένη παράταξις** εἰς τακτικοὺς σχηματισμούς.

Παράταξις κατ' ἀθρόα τάγματα, ligne de bataillon en masse; **τὰ τάγματα ἀθρόως** (en masse) εἰσὶ τεταγμένα ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς κεχωρισμένα ὑπὸ διαστήματος 30 βημάτων· βλ. **φάλαγξ** καὶ **ἀθρόως**.

Παράταξις κατὰ φάλαγγας λόχου, ligne de colonnes de compagnie; οἱ λόχοι, εἰς **φάλαγγα λόχου** ἕκαστος (colonne de compagnie), τάσσονται ὁ μὲν παρὰ τῷ δὲ ἔχοντες τὴν ἐπὶ κεφαλῆς διμοιρίαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς, διϊστάμενοι ἀλλήλων ἀνὰ **διαστήματα ἀναπτύξεως** (intervalles de déploiement) ἢ ἀνὰ 24 βήματα ἢ ἀνὰ 6 βήματα.

Κατὰ φάλαγγας εἰς παράταξιν (εἰς τὰς ἀσκήσεις τοῦ πυροβολικοῦ), ligne de colonnes; αἱ πυροβολαρχίαι ἐσχηματισμέναι εἰς φάλαγγα κατ' οὐλαμοὺς εἰσὶ παρατεταγμέναι ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας μὲ διαστήματα 86 μ. Ἡ ἰδία τάξις ἐν τῷ γερμανικῷ πυροβολικῷ ἐκτελεῖται παρατασσομένων τῶν πυρβολαρχιῶν εἰς φάλαγγα κατὰ πυροβόλα· βλ. καὶ σχηματισμός, formation en ligne de colonne.

Κατὰ φάλαγγας (ἢ ἐξ ἀριστερῶν κατὰ φάλαγγας) = εἰς παράταξιν, en ligne de colonnes (ou par la gauche = en ligne de colonnes).

Κατὰ φάλαγγας εἰς παράταξιν [παρ. πυρβ.] = ἐν παρατάξει φαλαγγηδὸν [παρ. ἱππ.] ἢ ἐν παρατάξει κατὰ φάλαγγας, = en ligne de colonnes.

Ἐπὶ τὴν (δεῖνα) πυρβολαρχίαν = **κατὰ φάλαγγας** εἰς παράταξιν, sur (telle) batterie = en ligne de colonnes.

Ἐπ' ἀριστερὰ (δεξιὰ) = **κατὰ φάλαγγας** εἰς παράταξιν, à gauche (droite) = en ligne de colonne.

Ἀριστερὰ ἐμπρὸς (δεξιὰ ἐμπρὸς) = **κατὰ φάλαγγας** εἰς παράταξιν, vers la droite (vers la gauche) = en ligne de colonnes).

Παράταξις φαλαγγηδὸν (ταξιαρχίας) (εἰς ἀσκήσεις ἱππικοῦ), ligne de colonnes (de brigade).

Παράταξις κατὰ διπλᾶς φάλαγγας (εἰς τὸ σύνταγμα), ligne de colonnes doubles. Τὰ τάγματα εἰς **διπλῆν φάλαγγα** (colonne double) ἔχοντα τὰ ἐπὶ κεφαλῆς τμήματα ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας, διΐστανται ἀλλήλων ἀνὰ διαστήματα 30 βημάτων.

Γραμμὴ τῆς μάχης, ligne de combat; βλ. formation de combat καὶ ligne d'investissement.

Παράταξις ἀθρόως (ταξιαρχίας) (εἰς ἀσκήσεις ἱππικοῦ), ligne de masses (de brigade).

Παράταξις καθ' ὑπομεραρχίας ἐν φάλαγγι ἀθρόως (εἰς ἀσκήσεις ἱππικοῦ), ligne par brigade en colonne de masses.

Ἀνεπτυγμένη παράταξις ἢ ἁπλῶς **παράταξις**, ligne déployée, καλεῖται ἡ τάξις τοῦ στρατεύματος καθ' ἣν τὰ τμήματα αὐτοῦ τάσσονται παραπλεύρως ἀλλήλων ἐπ' εὐθείας γραμμῆς.

Ἐπ' ἀριστερὰ (δεξιὰ) εἰς **παράταξιν** (παράγγελμα), ligne déployée, face à gauche (droite).

Πρὸς δεξιὰ (ἀριστερὰ) εἰς **παράταξιν** (παράγγελμα), sur la droite (gauche) ligne déployée.

Ἀναπτύξατε ἢ πρὸς δεξιὰ ἀναπτύξατε, ligne déployée ou à droite ligne déployée. Παράγγελμα μεταβάσεως ἀπὸ τῆς **φάλαγγος λόχου** (colonne de compagnie) εἰς **ἀνεπτυγμένην παράταξιν** (ligne déployée).

Εἰς **παράταξιν**. Ἡ γαλλικὴ ἔκφρασις en bataille ἀντεκατεστάθη διὰ τῆς ἐκφράσεως ligne déployée, **ἀνεπτυγμένη παράταξις** ἢ ἁπλῶς **παράταξις**, διατηρεῖται ὅμως εἰς τὰς ἀσκήσεις τοῦ πυροβολικοῦ· βλ. καὶ **γραμμή**, **ligne**.

Εἰς **παράταξιν**. Μάρς, en bataille Marche.

Εἰς παράταξιν, τροχάδην (καλπασμός). Μάρς, en bataille au trot (ou au galop). Marche.

'Επ' ἀριστερὰ (δεξιὰ) εἰς παράταξιν. Μάρς. à gauche (à droite) en bataille. Marche.

Ἥμισυ ἐπ' ἀριστερὰ (δεξιὰ) εἰς παράταξιν. Μάρς, à demi-à-gauche (demi-à-droite) en bataille. Marche.

Τάξις ἐν ἀνεπτυγμένῃ παρατάξει, ordre en bataille.

Εἰς παράταξιν, τροχάδην (καλπασμός), en bataille, au trot (ou au galop).

'Επ' ἀριστερὰ (δεξιὰ) εἰς παράταξιν, à gauche (ou à droite) en bataille.

'Εμπρὸς (δεξιὰ ἐμπρὸς) εἰς παράταξιν· ἢ ἀριστερὰ ἐμπρὸς (δεξιὰ ἐμπρὸς) εἰς παράταξιν, vers la gauche (ou vers la droite) en bataille.

Πρὸς ἀριστερὰ (δεξιὰ) εἰς παράταξιν, sur la gauche (sur la droite) en bataille.

Ἥμισυ ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερὰ) εἰς παράταξιν, demi-à-droite (demi-à-gauche) en bataille.

'Επὶ τὴν 2αν πυρβολαρχίαν (δεξιὰ) εἰς παράταξιν, sur la 2e batterie, vers la droite (gauche) en bataille.

'Επ' ἀριστερὰ εἰς παράταξιν. Κλιμακηδὸν μὲ ἀπόστασιν 50 μέτρων, δεξιὰ πυρβολαρχία ἐμπρός, demi-à-gauche en bataille; à 50 mètres en échelons, l'aile droite en avant.

παράτασις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ παρατείνειν τι, χρόνου παράτασις ἢ χρονικὴ διάρκεια παρατεινομένη, ἀναβολή, ἐπέκτασις, παρέκτασις, παράτασις, prolongation, n. f. [νομ. ἰδ.] prorogation, n. f. || — προθεσμίας, prorogation de terme; || — τῆς συγκλήσεως τῆς Βουλῆς, prorogation de la Chambre, ἤτοι ἀναβολὴ (ajournement) τῆς συγκλήσεως; || — τῆς ἀδείας, prolongation de congé; || — εἰς ἀκροβολισμόν, déploiement en tirailleurs, ἀνάπτυξις τῶν ἀνδρῶν τοῦ πεζικοῦ ἀκροβολιστικῶς· || [ἐμπορ.] παράτασις προθεσμίας συναλλάγματος, prolongation, n. f. atermoiement, n. m.

παρατατικός, οῦ, ὁ [γραμμ.], imparfait, n. m. χρόνος δεικνύων πρᾶξιν ἐν τῷ παρελθόντι κατὰ διάρκειαν καὶ μὴ τετελεσμένην.

παρατάσσω (-άττω), μέλ. άξω, ranger, διαθέτω τι ἐν ὡρισμένῃ τάξει, διαθέτω, disposer; τακτοποιῶ, arranger; || [μεταφ.] τὰ ἐπιχειρήματα ἅτινα παρέταξε, les arguments qu'il a fait valoir (προβάλλω). § —, (τάσσω πρὸς μάχην), ranger en bataille; σχηματίζω στράτευμά τι εἰς παράταξιν, ἢ εἰς τάξιν μάχης (ordre de bataille); βλ. τάξις.

παρατατικῶς [ἐπίρ.], εἰς χρόνον παρατατικόν, à l'imparfait.

παραταχυνεύω [διάλ. 'Ηπείρου], ἐξέρχομαι λίαν πρωΐ.

παρατείνω, μέλ. τενῶ, θὰ παρατείνω, ἐκτείνω καὶ ἐπὶ χρόνου ἀναβάλλω, ὅθεν παρατείνω, prolonger; ἐξακολουθῶ, continuer; || ἵνα παρατείνῃ τὸν βίον του, pour prolonger sa vie; || — μίσθωσιν, continuer un bail; || παρατείνει τὴν ὑπόθεσιν, il traîne l'affaire [en longueur]; || [νομ.] παρατείνω τὸ χρονικὸν διάστημα διότι, prolonger le temps pris ou donner pour une chose; || — τὴν λῆξιν γραμματίου, proroger l'échéance d'un billet; ἐπίσης proroger = ἀναβάλλω καὶ προσδιορίζω διὰ μεταγενέστερον χρονικὸν διάστημα, π. χ. παρατείνω τὴν σύγκλησιν τῆς Βουλῆς, proroger la Chambre; || — προθεσμίαν, proroger un délai; || — τὸν πόλεμον, prolonger la guerre; || — ὀφειλήν, atermoyer une dette. § [μέσ.] παρατείνομαι, se prolonger; ἐξακολουθῶ, continuer; διαρκῶ, durer; τραβῶ εἰς μάκρος = κάμνω τι νὰ διαρκέσῃ, traîner en longueur; || παρατεταμένος, η, ον, prolongé, ée; || ὁ πόλεμος παρετάθη ἐπὶ δύο ἔτη, la guerre dura deux ans; || παρατεταμένα χειροκροτήματα, des acclamations prolongées.

παρατειχίζω, μέλ. ίσω [ὀχυρ.], contre-murer, ἀνεγείρω παρατείχισμα καὶ γενικῶς ἀνεγείρω τοῖχον πλησίον, élever un mur auprès.

παρατείχισμα, ατος, τὸ [ὀχυρ.), contre-mur, n. m. ἐξωτερικὸν τεῖχος ἐκτισμένον ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου τείχους πόλεως τινὸς καὶ γενικῶς τοῖχος ἀνεγερθεὶς πλησίον ἑτέρου, mur élevé à côté d'un autre.

παρατείχως [ἐπίρ.] en abord; [ναυτ.] mettre un objet en abord, τοποθετεῖν ἀντικείμενόν τι παρατείχως, ἤτοι ὅσον τὸ δυνατὸν πλησιέστερον τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τοῦ τείχους πλοίου.

παρατέρι, τὸ [δημ.], ἑτερόζυγον, ἄζυγον, παράζυγον, objet dépareillé; (déparié).

παράτερος, ος, ον· ἑτερόζυγος, ἄζυγος, παράζυγος, dépareillé, ée, adj. déparié, ée, adj. [μεταφ.] ἀνόμοιος, ἀσυνάρτητος, ἀσύμφωνος, disparate, adj.

παρατεταμένον πῦρ, ἢ ἐξακολουθητικὸν πῦρ, tir traînant.

παρατήρησις, εως, ἡ· ἡ ἐγγὺς ἢ ἔν τινι θεωρία, ἐξέτασις, observation, n. f. ou remarque, n. f. (action de noter); ἐπίσης remarque = σημείωσις, note, παρατήρησις ἔγγραφος, observation écrite; || σύγγραμμα πλῆρες παρατηρήσεως, ouvrage plein de remarques; || αἱ νεώτεραι παρατηρήσεις, les observations récentes; || ἄξιον παρατηρήσεως, digne de remarque; remarquable, adj. § —, ἐπίμεμψις, ἔλεγξις, remonstrance, n. f. représentation, n. f. observation, n. f. ἔνστασις, ἀντίρρησις, ἐναντιολογία, objection, n. f. || θὰ τοῦ κάμω παρατηρήσεις, je lui ferai des remontrances; || ἡ ἐλαχίστη παρατήρησις τὸν πειράζει, la moindre observation l'irrite; || ἐδέχθη χωρὶς παρατήρησιν, il a accepté sans objection (ἄνευ ἀντιρρήσεως). § παρατήρησις, ἡ· observation, n. f. poste d'observation, σταθμὸς παρατηρήσεως, ἤτοι ὁ ἐξ οὗ ἐκτελοῦσι παρατηρήσεις· βλ. καὶ σταθμός, poste. § παρατήρησις τῶν βολῶν, observation des coups; ἡ παρατήρησις τῶν σημείων τῆς πτώσεως τῶν ὀβίδων σκοπεῖ τὴν διόρθωσιν τῶν σφαλμάτων κατά τε τὴν διεύθυνσιν καὶ τὸ βεληνεκές. § [ἀστρον.] παρατήρησις, ἡ· observation, n. f. ἡ καταμέτρησις τοῦ ὕψους

ἀστέρος τινός· || **παρατηρέω-ῶ**, faire une observation.

παρατηρητέον, τὸ [εὔχρ. ἀπόλ.] δέον τις νὰ παρατηρήσῃ, il faut observer ; il faut remarquer ; il est à remarquer.

παρατηρητήριον, observatoire, n. m. μέρος ἐξ οὗ παρατηροῦσι, ἐπισκοποῦσί τι = poste d'observation.

παρατηρητής, οῦ, ὁ· ὅστις θεωρεῖ, ἐξετάζει, παρατηρεῖ, observateur, trice ; || παρατηρητικὸν πνεῦμα, esprit observateur (d'observation) ; || παρατηρητής, ὁ· observateur, n. m. ὁ ἐπιπεφορτισμένος νὰ ἐκτελῇ παρατηρήσεις· || παρατηρητής, ὁ· observateur, ὁ ἐπιπεφορτισμένος νὰ παρατηρῇ τὰ σημεῖα τῆς πτώσεως τῶν βλημάτων, κτλ. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ παρατηρητικόν, βλ. **παρατηρικότης.**

παρατηρικότης, ητος, ἡ· τὸ φυσικὸν χάρισμα τῆς διανοίας τοῦ εὐκόλως ἀντιλαμβάνεσθαί τι δι' ἁπλῆς παρατηρήσεως, don (faculté; esprit) d'observation.

παρατηρῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐπίστημι ἐπί τινος τὴν προσοχήν, τὴν διάνοιαν, τὸν νοῦν· πλησίον ἢ ἔμπροσθέν τινος ἱστάμενος θεωρῶ, προσέχω εἴς τι ἐξετάζω, κυττάζω, παρατηρῶ, regarder ; βλέπω κατὰ πρόσωπον, παρατηρῶ, envisager ; θεωρῶ, ἐξετάζω μετὰ προσοχῆς, considérer ; θεωρῶ ἀποθαυμάζω, contempler ; βλέπω, διακρίνω, παρατηρῶ, s'apercevoir ; παρατηρῶ, θεωρῶ, διακρίνω, remarquer; παρατηρῶ, μελετῶ, ἐξετάζω, observer ; || τί παρατηρεῖτε τόσον προσεχτικῶς ; qu'est-ce que vous regardez si attentivement ? || παρατήρησε καλὰ τὸ πρόσωπόν του, envisagez-le bien ; || πρὸ πολλοῦ παρετήρησα τοῦτο, il y a longtemps que je m'en suis aperçu ; || δὲν τὸ παρετήρησα, je ne m'en suis pas aperçu ; je ne l'ai pas remarqué ; || ἡμεῖς αὐτὰ δὲν τὰ παρατηροῦμεν πολύ, nous n'y regardons pas de si près ; || δὲν παρετήρησε τὴν διαφοράν, il n'a pas observé (remarqué) la différence ; || σᾶς παρατηρῶ ὅτι, je vous ferai remarquer (observer) que ; || παρετήρησα τὴν λύπην του, je me suis aperçu de sa douleur; || παρατηρῶ τὰ θαυμάσια τῆς φύσεως, contempler les merveilles de la nature ; || μεταξὺ φίλων τὰ τοιαῦτα δὲν παρατηροῦνται, entre amis on ne regarde point à de pareilles choses ; || [τακτ.] παρατηρῶ, observer (κατοπτεύω)· || [ἀστρ.] —, observer, καταμετρῶ τὸ ὕψος ἀστέρος τινός· || [ἐμπορ.] remarquer, observer ; βλέπω voir ; π. χ. ἐκ τῆς ἐπιστολῆς παρατηρῶ, ὅτι, je vois dans votre lettre que; || σᾶς παρατηρῶ ὅτι, je vous fais observer ; || παρατηρεῖται ζήτησις [εἰς τὸ εἶδος, κτλ.], on remarque ; || παρατηρῶ μετ' εὐχαριστήσεως ὅ,τι je remarque, avec plaisir que.

παρατίθημι, πλησίον ἢ ἐμπρός τινος θέτω, mettre, placer auprès ou devant ; προσφέρω τινός τι, présenter, offrir ; || βάλλω φαγητὰ εἰς τὴν τράπεζαν = παρατίθημι εἰς τὴν τράπεζαν ἔδεσμα, κοινῶς σερβίρω, servir à table ; βλ. καὶ **παραθέτω.**

παρατιμονιά, ᾶς, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. παροιάκισις, embardée, n. f. ἢ faux coup de barre ; [καὶ γενικ.] σφάλμα, faute, n. f.

παρατιμονιάζω [ναυτ.], βλ. **παροιακίζω,** embarder.

παρατοίχιος, ος, ον [ναυτ. πυρ. amarrage] en vache ; βλ. **στερέωσις**· || — ὁδός, rue de rempart, καλεῖται ὁδὸς ἀφιεμένη μεταξὺ τείχους καὶ τῶν οἰκιῶν τῆς πόλεως.

παράτολμος, ος, ον, ῥιψοκίνδυνος, ἐν οὗ δέοντι τολμηρός, téméraire, adj. hasardeux, euse, adj. risqué, ée, adj.

παρατόλμως [ἐπίρ.], τολμηρῶς, ῥιψοκινδύνως, témérairement, adv. audacieusement.

παρατολμῶ (άω), μέλ. ήσω· τολμηρὸς εἰμί, être audacieux (téméraire), ἤτοι μὲ ἄνοιαν τολμηρὰ πράττω, faire une action téméraire ; ῥιψοκινδυνεύω, hasarder, risquer.

παρατονία, ας, ἡ· ὁ σφαλερὸς τόνος, fausse note, faux ton ; détonation, n. f.

παράτονος, ος, ον· ὁ μὴ ἀκριβὴς κατὰ τὸν τόνον, qui détonne ; faux ; fausse ; ἀσύμφωνος, κακόφωνος, παράχορδος, discordant, e, adj.

παράτονος, ος, ον [ναυτ.], galhauban, n. f. **παράτονοι,** οἱ, κοινῶς **παταράτσα.** Στερεὰ καννάβινα ἢ συρμάτινα σχοινία περιλαμβανόμενα μεταξὺ τῶν **τραχηλωμάτων** (capelages) τῶν ἐπιστηλίων καὶ τῶν παρεξαρτίων, χρησιμεύοντα διὰ τὴν στήριξιν τῶν μεγάλων ἢ μικρῶν ἐπιστηλίων, τοῦ δορατίου καὶ τῆς ἐπιδορατίδος τῶν ἀρτεμώνων ἐκ τῶν πλευρῶν καὶ πρύμνηθεν.

παρατονῶ (έω), μέλ ήσω· δὲν ἀποδίδω ἀκριβῆ τόνον, détonner.

παρατουρῶ [διάλ. Ἠπείρου] = χάνω τὸν τουρὸν (ντορόν), τὸν δρόμον καὶ μεταφ. ἐξίσταμαι τῶν φρενῶν.

παρατραβῶ [δημ.], τραβῶ πολύ, tirer trop; tirailler.

παρατράγωδος, ος, ον· ἄκαιρος, ἀκατάλληλος, ὁ μὴ γινόμενος εἰς κατάλληλον στιγμήν, qui est mal à propos ; ὁ γελοῖος, ridicule ; ὅθεν ἀπρεπής, ἄτοπος, inconvenant, e, adj. ἀπρεπής, ἀνάρμοστος, incongru, e, adj. παράλογος, ἄτοπος, absurde ; || [οὐδ. οὐσ.] παρατράγωδα, ἄτοπα, les inconvenances ; τὰ ἀπρεπῆ ἀνάρμοστα, les incongruités, n. f.

παρατρέπω, μέλ. έψω, ἐκτὸς τοῦ ὀρθοῦ δρόμου τρέπω, κάμνω νὰ ἀλλάξῃ γνώμην, faire changer d'avis ; παρεκκλίνω, faire dévier ; κάμνω νὰ ἀλλάξῃ διεύθυνσιν, faire changer de direction ; détourner ; ἐκτρέπω τῆς ὁδοῦ, [ἰατρ.] παρεκκλίνω, dévoyer ; écarter ; || παρεκτρέπομαι, se détourner ; s'écarter ; || παρεκτρέπετο τοῦ λόγου, il s'écartait du sujet; || παρεκτρέπω (ὅρος ναυπηγικός), dévoyer; βλ. **παρατροπή.**

παρατρεχάμενος, η, ον [δημ.], ὑπηρέτης, ἀκόλουθος μεταβαίνων πανταχοῦ διὰ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ αὐθέντου του, suivant, e, adj. κατώτερος βοηθός τινος, acolyte, n. m,

παρατρέχω, μέλ. έξω, παραλείπω, omet-

tre; παρασιωπῶ, supprimer; παρέρχομαι [σιωπηλῶς], passer [sous silence]; ἀντιπαρέρχομαι ἐπί τινος ζητήματος, κοινῶς ξεγλιστρῶ, glisser (couler) sur; ἀμελῶ, négliger. § —, τρέχω πολύ, courir trop. § —, ἁμιλλῶμαι εἰς τὸ τρέξιμον, courir à l'envi; διεκδικῶ τὸ βραβεῖον τοῦ δρόμου, disputer le prix de course; διαγωνίζομαι εἰς τὸν δρόμον, jouter à la course.

παρατρίβω, μέλ, ίψω, τρίβω πολύ, frotter trop.

παρατροπή, ῆς, ἡ [ναυτ.], dévoiement, n. m. ἡ ἀπὸ ὡρισμένης διευθύνσεως παρέκκλισις ξυλίνου τεμαχίου κατὰ τὴν τοποθέτησιν αὐτοῦ.

παράτροπος, ος, ον [ναυτ. ἐνν. νομεύς, couple], dévoyé; βλ. καὶ **παρατροπή.**

παρατρυπάνισμα, ατος, τό· faux coup de foret, τὸ μὴ ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει, ἀλλ' ἀλλαχοῦ τρυπανισθέν.

παρατρώγω, μέλ. θὰ ·φάγω· τρώγω περισσότερον ἀφ' ὅ,τι πρέπει, τρώγω πολύ, manger trop (κοινῶς μπουκόνομαι), se bourrer; se gorger. § —, ἁμιλλῶμαι εἰς τὸ φαγητόν, ἤτοι τίς θὰ φάγῃ περισσότερον, manger à l'envi.

παρατσοῦκλι, τό· διαφθορὰ ὀνόματος, sobriquet, n. m. ἤτοι ἐπίκλησις, παρωνύμιον, κοινῶς παρανόμι δοθὲν περιγέλου ἕνεκα, surnom donné par dérision.

παρατυγχάνω, μέλ. τεύξομαι (καὶ μετ. θὰ παρατύχω), ἀόρ. παρέτυχον, ἐκ τύχης εὑρίσκομαι παρών, se trouver par hasard (présent); εὑρίσκομαι πλησίον τινός, se trouver près de; ἐπέρχομαι, ἐπισυμβαίνω ἀπροσδοκήτως, survenir.

παρατυπία, ας, ἡ· ἡ ἔλλειψις τοῦ ὀρθοῦ τύπου, vice de forme, manque de forme; ἡ μὴ ὀρθὴ (ἀκριβὴς) ἐκπλήρωσις τῶν τύπων, qui est contre les formalités; manque de formalité. § —, ἡ παραποίησις, contrefaçon, n. f.

παρατυπόνω, μέλ. ώσω, ἀπομιμοῦμαι διὰ παραποιήσεως, imiter par contrefaçon; παραπονέω-ῶ, contrefaire; ‖ —, παραποιῶ τὴν τύπωσιν συγγράμματος, contrefaire l'impression d'un ouvrage; ἐκτυπόω τι ἄνευ τῶν κεκανονισμένων διατυπώσεων, ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ συγγραφέως, imprimer contre les formalités voulues, sans l'autorisation de l'auteur; ‖ σύγγραμμα παρατυπωθέν, ouvrage contrefait; βλ. καὶ **παρατύπωσις.**

παράτυπος, ος, ον· ὁ μὴ κατὰ τοὺς τύπους ὤν, qui est contre (qui pèche dans) la forme; ὁ ἐναντίος τῶν κεκανονισμένων τύπων, contraire à la forme. § —, παραπεποιημένος, contrefait, e.

παρατύπως [ἐπίρ.], ὁ ἐναντίον τῶν κεκανονισμένων τύπων γενόμενος, contre la forme; contre les formes; contre les formalités.

παρατύπωσις, εως, ἡ· ἡ ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ συγγραφέως γεννωμένη τύπωσις βιβλίου τινός, contrefaçon [d'un livre]; βλ. καὶ **παρατυπόνω.** § —, ἐν γένει ἡ παραποίησις, contrefaçon, n. f. πράγματος ἐπὶ βλάβῃ τοῦ ἐφευρέτου.

παρατυχών, όντος, ὁ· ὁ εὑρισκόμενος παρὼν κατὰ τύχην (τυχαίως), assistant, e (présent) par hasard; [ἐπὶ πραγμ.] ὁ πρόχειρος, qui se trouve sous la main.

παρατῶ [δημ.], βλ. **παραιτῶ.**

παραῦιός [δημ.], βλ. **παραγυιός.**

παραυλακίζω [διάλ. Καρπάθου] = παρεκτρέπομαι τῆς κανονικῆς αὔλακιᾶς.

πάραυτα [ἐπίρ.], ἀμέσως, εὐθύς, sur le champ; εἰς τὴν στιγμήν, à l'instant [même]; ἀμέσως, immédiatement, aussitôt, adv.

παραφαίνομαι, μέλ. φανήσομαι, φανῶ· γίνομαι πολὺ φανερός, φαίνομαι πολύ, paraître (se montrer; se voir) trop.

παραφάνταλος, ὁ [διάλ. Οἰνόης] ὁ πολὺ φαντασμένος ξιπασμένος φαντασιοκόπος «ἀτὸς πολλὰ παραφάνταλα ἔχει» = πολλὰς φαντασιοπληξίας.

παραφανταρέα, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου] = παραβολή, παροιμία.

παραφαρσιάζομαι [διάλ. Ἠπείρου] = συναρπάζομαι, προκαταλαμβάνομαι.

παράφερνα, τά· biens paraphernaux, πᾶν ὅ,τι μεθ' ἑαυτῆς φέρει ἡ νύμφη εἰς τὸν ἄνδρα κατὰ προσθήκην, ἐκτὸς τῆς προικός, Ἡσυχ. κοινῶς τὸ **παραπροῖκι,** le trousseau, ce que la femme apporte à son mari outre sa dot. § παράφερνα ἢ **ἐξώπροικα** καλοῦνται πᾶσα ἡ ἐκτὸς τῆς προικὸς περιουσία τῆς γυναικός, ἐφ' ἧς οὐδὲ διαχειρίσεως δικαίωμα ἔχει ὁ ἀνὴρ ἂν μὴ ἡ γυνὴ τῷ ἐπιτρέψῃ τοῦτο. Διὰ τὰ ἐξώπροικα ἡ γυνὴ παρίσταται μόνη ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου, δύναται ὅμως ὁ ἀνὴρ νὰ διορισθῇ ὑπ' αὐτῆς πληρεξούσιος διὰ τὴν ἐπὶ δικαστηρίου παράστασιν. Ἐκ τοῦ νόμου περὶ ὑποθηκῶν ἡ γυνὴ ἔχει τίτλον πρὸς ἔγγραφην ὑποθήκης ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ ἀνδρὸς διὰ τὴν ἐξώπροικον περιουσίαν ἧς τὴν διαχείρισιν ἐπέτρεψε τῷ ἀνδρί, ὅστις κατὰ νόμον εὐθύνεται διὰ τὴν διαχείρισιν ταύτην ὡς ἐντολοδόχος ἢ θεματοφύλαξ, ἀπολαύων τοῦ εὐεργετήματος τῆς εὐπορίας.

παράφερνος, ος, ον· paraphernal, ale, aux; ἀφορῶν τὰ παράφερνα.

παραφέρνω [δημ.] ὁμοιάζω πρός τι, ἔχω κάποιαν ὁμοιότητα, avoir quelque ressemblance; ὁμοιάζω ὀλίγον, ressembler un peu; πλησιάζω πρός τι, approcher de; ἔχω τὸ ὕφος (τὴν ὄψιν) τινός, avoir un petit air de.

παραφέρω, παρασύρω entraîner; ἀποσπῶ, ἀφαρπάζω, emporter; παρεκτρέπω, égarer; βλ. καὶ **παρασύρω**· ‖ ὁ θυμὸς σὲ παραφέρει, la colère vous égare. § [μέσ.] παραφέρομαι, ἐφαρπάζομαι, θυμόνω, s'emporter, s'échauffer; se monter.

παραφθάνω [ἰδ. τριτοπρ.], εἶμαι πλέον ἢ ἐπαρκής, être plus que suffisant.

παραφίμωσις, εως, ἡ [παθολ.], paraphimosis, n. m. φίμωσις τῆς βαλάνου ἕνεκεν οἰδήματος τοῦ ἀκροποσθίου.

παραφίνη, ης, ἡ [ξεν.], paraffine, n. f.

Ἐκλήθησαν οὕτως ἐν τῇ χημείᾳ οὐσίαι μὴ προσβαλλόμεναι οὔτε ὑπὸ τῶν ἐνεργητικωτέρων ὀξειδωτικῶν μέσων. Ἐν τῷ ἐμπορίῳ καλοῦσι συνήθως παραφίνην, στερεὰν λευκὴν ὕλην στίλβουσαν, ἀνάλογον ἐν τῇ συνθέσει της πρὸς τὴν **στεαρίνην** (stéarine), ἀπολαμβανομένην ἐκ τῆς ἀποστάξεως **ἀσφαλτωδῶν σχιστῶν** (schistes bitumineux), ἐκ τῶν γαιανθράκων τῆς κατηγορίας τῶν **λιγνιτῶν** (lignite), ἐκ τῆς κωνίτιδος (goudron), τῆς **νάφθης** καὶ τοῦ **πετρελαίου**· ἡ παραφίνη εἶνε εἶδος ὀρυκτοῦ κηροῦ ἀναλόγου πρὸς τὴν στεαρίνην, χρησιμοποιεῖται δὲ εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν κηρίων καὶ τοῦ σάπωνος, καθὼς καὶ ἐν τῇ ζωγραφικῇ, κτλ.

παραφθείρω, ἀλλοιόω-ῶ, νοθεύω, altérer; νοθεύω, διαφθείρω, corrompre; κοινῶς χαλῶ, gâter.

παραφθορά, ᾶς, ἡ· ἡ ἀλλοίωσις, νόθευσις, altération, n. f. νόθευσις, διαφθορά, corruption, n. f.

παραφορά, ᾶς, ἡ· ἡ ἀπὸ τοῦ ὀρθοῦ παρέκκλισις, ἡ ἔξαψις τῆς διανοίας, ἡ ὁρμή, ὁ ἐνθουσιασμός, transport, n. m. emportement, n. m. ἡ παραφροσύνη, ἡ μανία, fougue, n. f. fureur, n. f. || — χαρᾶς, transport de joie; || εἰς τὴν παραφοράν του ἔλεγεν ὅτι, dans son emportement il disait que.

παραφορμίζει (τριτοπρ.) [διάλ. Οἰνόης] = **κακοφορμίζει**, **χειροτερεύει**, διογκοῦται πλειότερον (πληγή, ἕλκος ἢ ἀπόστημά τι) (ἐκ τοῦ «παρ-ἐφορμάω»).

παράφορμος, ου, ὁ [διάλ. Ἠπείρ.], ὁ ἐξ ἐλαχίστης ἀφορμῆς ὀργιζόμενος ἢ δυσανασχετῶν, **παράφορος**.

παράφορος, ος, ον· ὁ ἀπὸ τοῦ ὀρθοῦ δρόμου παρεκκλίνας, παρασυρθείς, ὁ ἔχων ἐξημμένην τὴν διάνοιαν, emporté, ée, adj. ὀξύθυμος, παράφρων, μανιώδης, furieux, euse, adj. σφοδρός, ὁρμητικός, véhément, e, adj. ἐμπαθής, passionné, ée, adj. παράφορος, ὁρμητικός, fougueux, euse, adj. || εἶνε παράφορος ἄνθρωπος, c'est un emporté; || παράφορον πάθος, passion fougueuse; || πρᾶξις παράφορος, coup de tête.

παραφορτόνω, μέλ. ώσω [δημ.] φορτόω ὑπὲρ τὸ δέον, φορτόνω πολύ, charger trop; ὑπερφορτόω, παραφορτίζω, surcharger. § [μέσ. μεταφ.] παραφορτόνομαι, ἐνοχλῶ τινὰ ὑπερμέτρως, importuner trop; κοπιάζω τινά, excéder; κοινῶς τὸν παρασκοτίζω, rompre la tête à quelqu'un.

παραφόρτωμα, ατος, τό· τὸ πολὺ φόρτωμα, ἡ ἐπιφόρτισις, surcharge, n. f. § ὑπερβολικὴ ἐνόχλησις, importunité excessive.

παραφόρως [ἐπίρ.], μὲ τρόπον παράφορον, μετὰ παραφορᾶς, avec emportement; avec transport; παραφόρως, μανιωδῶς, furieusement; ἐμπαθῶς, passionnément; ὁρμητικῶς, avec véhémence; || ἀγαπῶνται παραφόρως, ils s'aiment éperdument.

παραφοῦρνι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], δυνατὸς φοῦρνος ὃν μὲ τὸ παραπάνω ἐθέρμαναν, ὑπὲρ τὸ δέον θερμός.

παράφραγμα, ατος, τό· κλεισμένος χῶρος, βλ. **διάφραγμα**, cloison [d'un navire].

παραφράζω, μέλ. άσω, μεταφράζω ἐλευθέρως, traduire [librement]; κάμνω παράφρασιν, faire une paraphrase; paraphraser; πλησίον τινὶ φράζω, ὁμιλῶ, εἰς τὸν λόγον τινὸς προσθέτω τι, ὅπως σαφέστερον ποιήσω αὐτόν· || —, paraphraser = παρεξηγῶ· || [κατ' ἐπέκτ.] μακρολογῶ, paraphraser un discours.

παράφρασις, εως, ἡ· ἐλευθέρα μετάφρασις, traduction libre; paraphrase, n. f. (παραφράζω) ἡ ἐπανάληψις φράσεως, λόγου τινὸς καὶ σαφεστέρα αὐτοῦ ἔκφρασις ἢ περιγραφή, σαφήνεια ἢ ἐξήγησις πλέον ἐκτεταμένη παρὰ τὸ κείμενον συγγράμματος τινός, explication ou traduction qui a plus de développement que le texte; || ἀτελεύτητος παράφρασις, une interminable paraphrase; || κάμνω παράφρασιν, faire une paraphrase. § — [οἰκ.] paraphrase = παρερμηνεία, παρεξήγησις, commentaire malicieux ou malveillant = πονηρὰ παρεξήγησις ἀθώου λόγου, paraphrase maligne d'un propos innocent.

παραφραστής, οῦ, ὁ· μεταφραστής, traducteur, n. m. paraphraste, n. m. ὁ ἐκτελῶν παράφρασιν, ὁ συγγραφεὺς παραφράσεων· || οἱ χαλδαϊκοὶ παραφρασταί, les paraphrastes chaldaïques.

παραφραστικός, ή, όν, paraphrastique, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν μετάφρασιν, ὁ ὢν τῆς φύσεως τῆς παραφράσεως· || μετάφρασις παραφραστική, traduction paraphrastique.

παραφρενῖτις, ιδος, ἡ· paraphrénésie, n. f. καὶ paraphrénitis, n. f. παροδικὴ φρενῖτις ἐκ φλεγμονῆς τοῦ διαφράγματος.

παραφρή, ἡ (παρὰ τὸν ἀφρὸν) [διάλ. Κύμης] = τὸ μέρος τῆς θαλάσσης εἰς ὃ σχάζουν τὰ κύματα πλησίον τῆς ξηρᾶς.

παραφρόνησις, εως, ἡ· βλ. **παραφροσύνη**.

παραφρονῶ (έω), μέλ. ήσω, χάνω τὸ λογικόν, perdre la raison; γίνομαι παράφρων (τρελλός), τρελλαίνομαι, devenir fou; περιέρχομαι εἰς παραφροσύνην, tomber en démence; || —, παραληρῶ, délirer; extravaguer; || παρεφρόνησε, il a perdu la raison, il est devenu fou; || παρεφρόνησες; perdez-vous la tête?

παραφρόνως [ἐπίρ.], follement, adv. μετὰ παραφροσύνης, avec folie.

παραφροσύνη, ης, ἡ· ἡ κατάστασις τῆς παρεκτραπείσης ψυχῆς ἀπὸ τοῦ ὀρθοῦ νοῦ καὶ τῆς ἀληθείας, Πλατ. σοφ. 228, démence, n.f. τανῦν παραφροσύνη καλεῖται γενικῶς ἡ κατάστασις τοῦ πάσχοντος ἀδιακρίτως οἱανδήποτε φρενοπάθειαν, μανίαν, μελαγχολίαν, κτλ. || — aliénation, n. f. [mentale]; διανοητικὴ ἀλλοίωσις, ἔκστασις φρενῶν, φρενοπάθεια, ἥτις λέγεται καὶ aliénation d'esprit; ἡ τρέλλα, folie, n. f. || [μεταφ.] αὐτὸ εἶνε παραφροσύνη, c'est de la folie; c'est une insanité (= παραφροσύνη).

παράφρων, ων, ον, γεν. ονος, (φρήν), ὁ τοῦ ὀρθοῦ νοῦ καὶ τῆς ἀληθείας ἐκτραπείς, σε-

σαλευμένος τὸν νοῦν, φρενοβλαβής, ής, ές· aliéné, ée, adj. τρελλός, ή, όν, fou, θηλ. folle συνώνυμ. τοῦ fol [πρὸ ὀνόματος ἀρχομένου ἀπὸ φωνήεντος ἢ h ἀφώνου].

παραφυάς, άδος, ἡ· βλαστὸς πλησίον δένδρου (φυτοῦ) φυόμενος, rejeton, n. m. «τὰ ἀπὸ τῆς ῥίζης βλαστάνοντα» παραβλάστημα δένδρου, drageon, n. m. καὶ surgeon, n. m.

παραφύλαξις, εως, ἡ· τὸ παραφυλάττειν, ἐνεδρεύειν, action de guetter (d'épier); ἡ ἐπιτήρησις, surveillance, n. f.

παραφυλάττω (άσσω), μέλ. άξω, ἄγρυπνος ἢ μετὰ προσοχῆς παρατηρῶ τί κάμνει τις ἱστάμενος πλησίον του, παραμονεύω, ἐνεδρεύω, guetter; être à l'affût (aux aguets); ἐπιτηρῶ, κατασκοπεύω, épier; καραδοκῶ τὴν περίστασιν, épier l'occasion; παρατηρῶ, observer; διανυκτερεύων φυλάττω, ἐπιτηρῶ, surveiller. § —, φυλάττω πολύ, garder trop.

παραφυλλίς, ίδος, ἡ· βλέπε **ἐπιφυλλίς,** feuilleton, n. m.

παράφυλλον, ου, τὸ [βοτ.], stipule, n. m. εἶνε μικρὰ φυλλώδη ἢ μεμβρανώδη παραρτήματα, τὰ ὁποῖα φαίνονται εἰς τὴν προσκόλλησιν τοῦ μίσχου μὲ τὸν κλάδον.

παραφωνάζω [δημ.], μέλ. άξω· φωνάζω πολύ, crier trop.

παραφωνία, ας, ἡ [μουσ.], ἡ ἐσφαλμένη φωνή, ὁ ἐσφαλμένος τόνος, fausse note; faux ton; détonnation, n. f. ἡ ἀσυμφωνία (τῆς φωνῆς), discordance (f.) de la voix; ἀσυμφωνία (κακοφωνία), dissonance, n. f. || κάμνω παραφωνίας, détonner; chanter faux; || κάμνει παραφωνίας, il détonne, il chante faux.

παράφωνος, ος, ον [μουσ.], faux, ausse, adj. ὁ ἀσύμφωνος, κακόφωνος, discordant, e; dissonant, e, adj.

παραφωνῶ (έω), μέλ. ήσω, κάμνω παραφωνίας, détonner, chanter faux; || παραφωνεῖ πάντοτε, il détonne toujours; il chante toujours faux.

παραφώνως [ἐπίρ. μουσικ.], κατὰ τρόπον παράφωνον, διὰ φωνῆς παραφώνου, d'une voix fausse; en détonnant.

παραφωσώνιον, τὸ [ναυτ.], bonnette (f.) de perroquet, ὅπερ εἶνε **παρίστιον**· τὰ παραφωσώνια, ἤτοι τὰ κουρτελατσίνια, τοποθετούμενα ἑκατέρωθεν τοῦ φωσωνίου καὶ τοῦ φώσωνος, κατὰ τὸν καιρόν. Τὰ παραφωσώνια διακρίνονται ἐπίσης εἰς **πρωραῖα** καὶ **πρυμναῖα** (bonnettes du petit et du grand perroquet).

παραφωτιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ ἑστία (τὸ τζάκι, ἡ γωνιά), cheminée, n. f. coin du feu.

παραφωτίς, ίδος, ἡ [ναυτ.], hublot, n.m. κοινῶς **φεγγίτης**· ὀπὴ κυκλικὴ ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ σκάφους χρησιμεύουσα πρὸς φωτισμὸν καὶ ἀερισμὸν τῶν ἐσωτερικῶν τοῦ πλοίου. Αἱ ὀπαὶ αὗται ἐσωτερικῶς κλείονται στεγανῶς διὰ κρυσταλλίνου φακοῦ ἐφηρμοσμένου ἐπὶ κυκλικῆς κλισιάδος· [ναυτ.] **ὕελος παραφωτίδος,** hublot, n. m. κοινῶς **γιαλὶ τῆς μπάντας**· κρυστάλλινος φακὸς διαμέτρου 0,20 ἕως 0,30 καὶ πάχους 0,008 ἕως 0,015 ἐφαρμοζόμενος διὰ κυκλικῆς κλισιάδος στεγανῶς ἐπὶ τῆς παραφωτίδος ἀνοίγων καὶ κλείων ἔσωθεν. § — [οἰκοδ.] faux-jour, n. m. κοινῶς ὁ φεγγίτης, ἤτοι παράθυρον ἠνεῳγμένον ἐπὶ διαχωρίσματος οἰκίας ἵνα δίδῃ φῶς εἰς διάδρομον, κλίμακα, κτλ.

παραχαλινίς, ίδος, ἡ· filet, n. m. καὶ χαλινίσκος, ὁ· **ὑποχάλινος** (sous-bride) ἄνευ **περιστομίου** (muserolle) καὶ ἄνευ ψαλλίου, μετὰ ὑγρᾶς **στομίδος** (mors brisé). Ἡ παραχαλινὶς συνοδεύεται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετὰ τοῦ **χαλινοῦ**· βλ. bride; **ῥυτὴρ τῆς παραχαλινίδος,** rêne de filet.

παραχάραγμα, ατος, τό· βλ· παραχάραξις.

παραχαράκτης, ου, ὁ· ὁ παραχαράττων, κόπτων ψευδῆ, κίβδηλα νομίσματα, faux monnayeur=κιβδηλοποιός· καὶ ἐν γένει ὁ παραποιῶν τι, νοθευτής, contrefacteur; fausséur.

παραχάραξις, εως, ἡ· ἡ κατασκευὴ κιβδήλων νομισμάτων, fabrication de fausse monnaie; faux monnayage=ἡ κιβδηλοποιΐα· καὶ ἐν γένει ἡ παραποίησις, contrefaçon, n.f. || [νομ.] contrefaction, n. f. [μεταφ.] ἀλλοίωσις, παραφθορά, altération, n. f. dénaturation, n. f. § —, contremarque, n. f. ἢ παρασημείωσις· τὰ ἀπατηλὰ μέσα ἅτινα μεταχειρίζονται οἱ ἱππέμποροι ἐπὶ τῶν τομέων ὀδόντων (τῶν γνωμόνων) πρὸς παραποίησιν τῆς ἡλικίας τῶν ἵππων· βλ. καὶ **ὀδούς.**

παραχαράττω (-άσσω), μέλ. άξω, κατασκευάζω, κόπτω ψευδῆ, νόθα, κίβδηλα νομίσματα, fabriquer de la fausse monnaie; παραχαράττω, παραποιῶ, falsifier; παραποιῶ, contrefaire; [μεταφ.] διαφθείρω, παραφθείρω, dénaturer; fausser; ἀλλοιῶ, νοθεύω, altérer. § παραχαράσσειν τὴν ἡλικίαν τοῦ ἵππου [ἱππολ.] buriner les dents (du cheval), διὰ τῆς τεχνητῆς ἀλλοιώσεως τῶν ὀδόντων· βλ. **παραχάραξις.**

παραχειμάζω, μέλ. άσω, περνῶ τὸν χειμῶνα εἴς τινα τόπον, passer l'hiver; hiverner (ἐπὶ ποιμνίων, πλοίων, κτλ.) καὶ ἐξαιρετικῶς ἐπὶ στρατοῦ περνῶντος ποῦ τὸν χειμῶνα· γίνεται δὲ χρῆσις καὶ τῆς λέξεως **διαχειμάζω,** βλ. λέξιν.

παραχείμασις, εως, ἡ· τὸ παραχειμάζειν, hivernage, n. m. hivernement, n. m. βλ. καὶ **διαχείμασις.**

παραχειρίζω, μέλ. ίσω [ναυτ. μετ.] παρὰ χεῖρα, hâler main sur main, ἢ ἁπλῶς main-sur-main, κοινῶς **χέρι χέρι**· ἤτοι ἕλκω τι ἱστάμενος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου καὶ μεταλλάσσων τὰς θέσεις τῶν χειρῶν ἀλληλοδιαδόχως.

παραχορδίζω, μέλ. ίσω, δὲν χορδίζω καλῶς, λανθάνομαι πιάνων ἄλλην χορδήν, ὅθεν ἐκφεύγω τοῦ τόνου, sortir du ton; détonner; discorder = εἶμαι ἀσύμφωνα χορδισμένος.

παράχορδος, ος, ον, ὁ ἀσυμφώνως χορδισμένος, ὅθεν ἀσύφωνος, κακόφωνος, discordant, e, adj. [μεταφ.] ἐναντίος τοῦ κοινοῦ νοός, τῆς ὀρθῆς αἰσθήσεως, contraire au sens commun, ὅθεν παράλογος, ἄτοπος, absurde; ἀπρεπής, ἀνάρμοστος, incongru, e, adj. ἄκαιρος, hors de propos.

παραχρῆμα [ἐπίρ.] ἀμέσως, tout de suite; εἰς τὴν στιγμήν, à l'instant ; πάραυτα, ἀμέσως, immédiatement ; sur le champ.

παραχρονισμὸς βαδίσματος [ἱππευτ.] contre-temps, n. m. ἐπὶ καλπάζοντος κυρίως ἵππου, ὅστις συχνάκις καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεως τοῦ ἱππέως μεταλλάσσει τὸν ἐφ' οὗ καλπάζει πόδα. Ὁ αὐτὸς ὅρος σημαίνει καὶ τὴν αἰφνιδίαν καὶ ἀπότομον στάσιν τρέχοντος ἵππου.

παράχωμα, ατος, τό· κατόρυξις, action d'enfouir, (τὸ θάψιμον) enfouissement, n. m. [φυτοῦ] buttage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ παραχώνειν δένδρον ἢ φυτόν, action de butter.

παράχωμα, levée (f.) de terre ; βλ. ἐπίχωσις, ἀνάχωμα. § — ἀμμῶδες, blouse, n. f. καλεῖται οὕτως εἰς ἀκτὰς στρῶμα λεπτὸν ἐξ ἄμμου σχηματιζόμενον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ἐγγὺς τῶν θινῶν (dunes) τελμάτων, ὅπερ καλύπτει αὐτά.

παραχώνομαι [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], ἐπιμόνως πιέζω ἢ ἐνοχλῶ τινά· «πολὺ μοῦ παραχώθηκες».

παραχώνω, μέλ. ώσω, κατορύσσω (ύττω), χώνω ἐντὸς τῆς γῆς, enfouir ; θάπτω ἐν τῇ γῇ, enterrer ; [φυτὰ] butter ; περιβάλλω διὰ χώματος τὸν κορμὸν (πρὸς προφύλαξιν), entourer de terre ; exhausser ; || παραχώνω δένδρον, φυτόν, exhausser un arbre, une plante.

παραχώρησις, εως, ἡ· ἡ μεταβίβασις πρὸς τρίτον πράγματος ἢ δικαιώματος cession, n.f. ἐκχώρησις, concession, n. f. || [νομ.] παραχώρησις περιουσίας, cession de biens ; cession judiciaire ; || [μεταφ.] κατὰ θείαν παραχώρησιν, par la grâce (ἐκκλ. par la dispensation) de Dieu. § [ἐμπορ.] ἄφεσις χρέους, remission, n. f. || [ἐμπορ.] παραχώρησις, βλ. **ἀφαίρεσις**· || κάμνω παραχώρησιν, bonifier ; βλ. **ἀφαιρῶ**.

παραχωρητήριον, ου, τό· ἡ πρᾶξις τῆς ἐκχωρήσεως (παραχωρήσεως), acte de concession (de cession).

παραχωρητικός, ή, όν· ὁ περιλαμβάνων παραχώρησιν (ἄδειαν τινά), qui renferme une cession (une permission).

παραχωρομένος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], **παραχωρισμένος**, ὁ ἀπομονωθεὶς ἔκ τινος ὁμάδος.

παραχωρῶ (έω), μέλ. ήσω· κάμνω παραχώρησιν, faire cession, céder ; ἐκχωρέω (ῶ), concéder ; παραχωρῶ ἄνευ τέλους, octroyer ; || τοῦ παρεχώρησα τὴν θέσιν μου, je lui ai cédé ma place ; || [νομ.] παρεχώρησε τὴν περιουσίαν του, il a fait cession [de biens] ; || τοῦ παρεχώρησαν τὴν ἐκμετάλλευσιν, on lui a concédé l'exploitation ; || [αἱ ἀτέλειαι] αὗται παρεχωρήθησαν ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ont été octroyées par le roi; || [ἐμπορ.] — προμήθειαν, allouer ; accorder ; || —, χρέος, χαρίζω, remettre, renoncer à ; || — ἐμπόρευμα εἰς αὐτὴν τὴν τιμήν, accorder une marchandise à tel prix.

παραψαλιδίζω, μέλ. ίσω = **περικόπτω**, rogner.

παραψήνω, μέλ. ήσω· ψήνω πλέον τοῦ δέοντος, ψήνω πολύ, cuire (rôtir) trop = ὑπεροπτάω.

παραψήφου [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρου], παρὰ τὸ πρέπον, ἀτόπως, καθ' ὑπερβολήν.

πάρδαλις, εως, ἡ· léopard, n. m. ζῶον ἐκ τῶν αἰλουροειδῶν ἔχον μῆκος μὲν ἄνευ τῆς μακρᾶς οὐρᾶς 1,50μ. χρῶμα δὲ σκωριόχρουν μετὰ μελαινῶν κηλίδων. Εὕρηται ἐν Ἀσίᾳ τε καὶ Ἀφρικῇ, εἶνε δὲ ζῷον ἁρπακτικόν. Ὁ ὅμοιος αὐτῷ Σαγοπὰρ εἶνε ἓν τῶν μεγίστων καὶ φοβερωτάτων αἰλουροειδῶν· ζῇ κυρίως ἐν Ἀμερικῇ παρὰ τοὺς μεγάλους ποταμούς, αἱ κηλῖδες δὲ αὐτοῦ φέρουσιν ἐν τῷ κέντρῳ βαθυχρουστέραν μικρὰν κηλῖδα. Ἡ δὲ Λεοπάρδαλις ζῶσα ἐπίσης ἐν Ἀφρικῇ καὶ τῇ κεντρικῇ Ἀσίᾳ, εἶνε μικροτέρα, φέρουσα ἐπὶ ξανθοῦ χρώματος ἐρυθροφαίους κηλῖδας, διαιτᾶται δὲ ἐν τοῖς δάσεσι καὶ προσβάλλει τὸν ἄνθρωπον μόνον ἐκ πείνης ἢ ἐν ὀργῇ. Πάντα τὰ ζῷα ταῦτα περιλαμβάνονται εἰς τὸ γενικὸν ὄνομα Πάνθηρ, panthère, n. f.= grand chat du genre de léopard.

παρδαλό, τὸ [διάλ. Νισύρου] = ποικίλον, τὸ ἐκ διαφόρων χρωμάτων συνιστάμενον φόρεμα.

παρδαλογραφῶ, ποικίλλον διὰ χρωμάτων ἀλλοκότων, barioler.

παρδαλόχτερας, ὁ [δημ.] καὶ **τσαλαπετεινὸς** (τὸ γνωστὸν πτηνόν), huppe, n. f.

παρδαλός, ή, όν καὶ παρδαλωτός, ή, όν· ἐκ διαφόρων χρωμάτων συνιστάμενος, ἐστιγμένος ὡς ἡ πάρδαλις, bigarré, ée, adj. bariolé, ée, adj. κατεστιγμένος, tacheté, ée, adj. moucheté, ée, adj. || σκυλὶ παρδαλόν, chien tigré.

παρδάλωμα, ατος, τό· ποικιλία χρωμάτων ἀλλόκοτος, bariolage, n. m.

παρέασις, εως, ἡ (σχοινίου) [ναυτ.] choc, n. m. κοινῶς λασκάρισμα· βλ. **παρεάω**.

παρεάω - ῶ, μέλ. άσω [ναυτ.] choquer (παρίημι), κοινῶς **λασκάρω** ἐντεταμένον σχοινίον ἢ κάλων. § **παρεάω** (ἄλυσιν ἢ κάλων) filer (de la chaîne) [ναυτ.] **καθίημι**, κοινῶς **καλουμάρω** καὶ **λασκάρω**· ἀφίνω νὰ ἐξέλθῃ πλειότερον ἔκταμα ἁλύσεως εἰς τὴν θάλασσαν πρὸς μείζονα ἀσφάλειαν τῆς ἀγκυροβολίας. Ἐπίσης ἐκτυλίσσω, ἤτοι ἀφίνω κάλων νὰ ἐκτυλιχθῇ καὶ παρεαθῇ εἰς τὴν θάλασσαν· || παρεῶ σχοινίον τι ἐλευθέρως [ναυτ.], filer à la demande; βλ. **ἀνάγκη**.

παρέγγραπτος, ος, ον· παρεντεθειμένος, intercalé, ée, adj. **ἐπείσακτος**, intrus, use, adj.

παρέγλα, ας, ἡ [δημ. ξεν.] ἡ συντροφιά, compagnie, n. f. ἡ ὁμάς, troupe, n.f. bande, n. f. clique, n. f.

παρεγκεφαλίς, ίδος, ἡ [ἀνατομ.], τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ ἐγκεφάλου, partie postérieure du cerveau ; cervelet, n. m. συνώνυμον τοῦ parencéphale, n. m. Μέρος τοῦ ἐγκεφάλου σχεδὸν αὐθυπότακτον, κείμενον πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ κάτω, ἐπὶ τῶν κάτω βόθρων τοῦ ἰνιακοῦ ὀστοῦ καὶ μετὰ τοῦ ἄλλου ἐγκεφάλου καὶ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ συνδεόμενον διὰ τῶν καλουμένων σκελῶν τῆς παρεγκεφαλίδος. Σύγκειται ἐκ

δύο ἐντελῶς ὁμοίων ἡμίσεων τῶν λοβῶν ἢ ἡμισφαιρίων τῆς παρεγκεφαλίδος, συνενουμένων ἐν τῷ μέσῳ δι' ἐπιμήκους οὐσίας, τῶν σκωλήκων τῆς παρεγκεφαλίδος. Ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια τῶν ἡμισφαιρίων αὐλακίζεται ὑπὸ στενῶν καὶ βαθειῶν αὐλάκων. Τομὴ δὲ αὐτῶν ἐγκαρσία παρουσιάζει τὴν ἔσωθεν λευκὴν οὐσίαν διακλαδιζομένην ἐν εἴδει δένδρου, ὅπερ ἐκλήθη δένδρον τῆς ζωῆς. Ἡ λειτουργία τῆς παρεγκεφαλίδος φαίνεται σχέσιν ἔχουσα πρὸς τὴν κίνησιν καὶ εἰδικώτερον πρὸς τὴν συναρμογὴν τῶν κινήσεων. Ἡ καταστροφὴ τοῦ ἑτέρου ἡμίσεος αὐτῆς ἐπιφέρει τὰς καλουμένας **ἀναγκαστικὰς** κινήσεις, ὧν συχνοτέρα εἶνε ἡ ὡς ἐν ἱπποδρομίῳ (κυκλική), καθ' ἣν τὸ ζῶον διαγράφει κύκλου περιφέρειαν μετὰ μᾶλλον ἢ ἧττον μεγάλης ἀκτῖνος.

παρεγκεφαλῖτις, ιδος, ἡ· parencéphalite, n. f. [παθολ.] φλεγμονὴ τῆς παρεγκεφαλίδος, inflammation du parencéphale ou cervelet.

παρεγκεφαλοκήλη, ης, ἡ· parencéphalocèle, n. f. κήλη τῆς παρεγκεφαλίδος διὰ μέσου ἀνοίγματος τοῦ ἰνιακοῦ ὀστοῦ, hernie du cervelet à travers une ouverture de l'os occipital.

παρεγκλίνω, κλίνω πρός τι μέρος, ἀπομακρύνομαι τινός, ἀποκλίνω, décliner.

παρέγκλισις, εως, ἡ· βλ. **ἀπόκλισις**, déclinaison, n. f.

παρέγχυμα, ατος, τὸ [ἀνατ.], parenchyme (παρά, auprès καὶ ἔγχυμα, effusion) n. m. [ἀνατ.] σπογγώδης ἱστός, ἴδιος, τῶν ἀδενωδῶν ὀργάνων, tissu spongieux, propre aux organes glanduleux. Παρέγχυμα ὀργάνου τινὸς καλεῖται ἐν τῇ ἀνατομίᾳ ὁ ἴδιος αὐτοῦ ἱστός, ἤτοι τὸ σύνολον τῶν στοιχείων αὐτοῦ τῶν ἐπιτελούντων τὴν ἰδίαν αὐτοῦ λειτουργίαν. Οὕτω τοῦ πνεύμονος τὸ παρέγχυμα εἶνε αἱ πνευμονικαὶ κυψελίδες, τοῦ ἥπατος τὰ ἡπατικὰ λοβία, κτλ. Ὁ συνδετικὸς ὅμως ἱστὸς τῶν ὀργάνων τούτων, τὰ νεῦρα, τὰ τροφικὰ ἀγγεῖα, κτλ. δὲν ἀποτελοῦσι μέρος τοῦ παρεγχύματος ὡς ὄντα κοινὰ εἰς ἅπαν τὸ σῶμα. Ἐντεῦθεν λέγονται παρεγχυματώδεις νόσοι αἱ προσβάλλουσαι αὐτὸ τὸ παρέγχυμα ὀργάνου τινός. Τὸ παρέγχυμα ἀποτελεῖται ἐξ ὀργάνων ἐσωτερικῆς ἢ ἐξωτερικῆς ἐκκρίσεως. Διακρίνουσιν ἐνίοτε τὸ **ἀδενῶδες** παρέγχυμα (parenchyme glandulaire) (μαστοί, σιελικοὶ ἀδένες, ἧπαρ, πάγκρεας, κτλ.) ἐκ τοῦ μὴ **ἀδενώδους** (parenchyme non glandulaire) (νεφροί, πνεύμων, ὄρχις, ᾠοθήκη).

παρεγχυματικός, ή, όν· parenchymal, ale, aux, adj. ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ παρεγχύματος, qui est de la nature du parenchyme.

παρεγχυματώδης, ης, ες, parenchymateux, euse; ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ παρέγχυμα, qui se rapporte au parenchyme; ‖ νεφρῖτις παρεγχυματική, néphrite parenchymateuse.

παρέδρα, ἡ [ναυτ.], fausse-varangue; βλ. **ἕδρα.**

παρεδρεύω, μέλ. εύσω, πάρεδρος εἰμί, être assesseur. § —, παρακάθημαι, κάθημαι πλησίον τινός, être assis auprès de; εἶμαι βοηθὸς τινός, εἶμαι προσκεκολλημένος παρά τινι, δι' ἐργασίαν, ὅπως τὸν βοηθῶ, être adjoint de.

παρεδρία, ας, ἡ· τὰ καθήκοντα τοῦ παρέδρου, fonctions d'assesseur; assessorat, n. m. § τὰ καθήκοντα τοῦ δημαρχικοῦ παρέδρου, fonctions d'adjoint [de maire]. § **παρεδρία** [οἰκοδ.] ἡ ἀπόστρωσις τοῦ λίθου, délit, n. m. [d'une pierre]; βλ. ὀρθία τοποθέτησις λίθου.

παρεδρικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν πάρεδρον (δικαστήν), d'assesseur, assessorial, ale, adj. § —, ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν **προσκεκολλημένον** παρά τινι, τὸν βοηθόν του, d'adjoint; π. χ. εἰς **τὸν δημαρχικὸν** πάρεδρον.

πάρεδρος, ου, ὁ· δικαστὴς παρά τινι δικαστηρίῳ, assesseur (m.) [d'un tribunal]. § **πάρεδρος** [δημαρχίας], adjoint [du maire] n. m.

παρέδρως [ἐπίρ. οἰκοδ.], en délit; βλ. ὀρθίως καὶ **ὀρθία τοποθέτησις λίθου**, mettre ou poser une pierre en délit.

παρειά, ᾶς, ἡ· κοινῶς τὸ **μάγουλον** (τοῦ προσώπου), joue, n. f. [κυρίως καὶ μεταφ.], π. χ. ἡ παρειά. joue (ἐπὶ τοῦ κοντακίου) τοῦ τυφεκίου· ‖ **παρειὰ τοῦ φατνώματος**, joue d'embrasure; στρεβλαὶ ἐπιφάνειαι ἑνοῦσαι τὸ προσκλινὲς (plongée) μετὰ τοῦ **πυθμένος τοῦ** φατνώματος (fond de l'embrasure). § [ναυτ.] **παρειά**, ἡ [τοῦ πλοίου], joue, n.f. [du navire], κοινῶς **μάσκα**, ἤτοι τὸ ὑπὲρ τὴν ἴσαλον στρογγύλον μέρος τῆς πρῴρας πλοίου τὸ ἑκατέρωθεν τῆς στείρας. Διακρίνομεν δύο παρειάς, τὴν δεξιόθεν τῆς στείρας, καλουμένην **δεξιὰν** παρειὰν (joue de tribord), καὶ τὴν ἀριστερόθεν τῆς στείρας καλουμένην **ἀριστερὰν** παρειὰν (joue de babord). § [ναυτ.] παρειαί, αἱ (τοῦ τροχίλου) joues (d'une poulie). n. f. κοινῶς **μάγουλα**· ἤτοι αἱ πλευραὶ τῆς **θήκης** (caisse) τροχίλου αἱ καλύπτουσαι τὸ **καρύλλιον** (réa). § — [συνεκδ.] ὁ τοῖχος, τὸ τοίχωμα, paroi, n. f. ἤτοι ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια (surface) ἀγγείου, σωλῆνος, κτλ. ‖ αἱ παρειαὶ τοῦ κρατῆρος, parois du cratère (ou muraille, τεῖχος), αὗται εἰσὶ τὰ πετρώδη μέρη τοῦ κώνου ὃν ἐσχημάτισεν ὁ κρατήρ· ‖ αἱ παρειαὶ ἀγγείου, côtés latéraux d'un vase ou joues. § **παρειὰ** [οἰκοδ.], embrasure, n. f. καὶ embrasement, n. m. καλεῖται οὕτως ὑπὸ τῶν Γάλλων πᾶσα καταφανὴς ἀρχὴ τοίχου ἤτοι τὸ **κεφαλότοιχον** (tête de mur), εἴτε φέρει **εὔρυνσιν** (embrasement), εἴτε μή, ὅπερ σχηματίζει τὰς πλευρὰς τοῦ χάσματος θύρας τινὸς (baie d'une porte), καθὼς ἐπίσης καλεῖται **παρειὰ** (embrasement) καὶ ἡ ἐκ ξύλου ἐπένδυσις ἡ καλύπτουσα τὸ πάχος τοῦ τοίχου ἤτοι τὸ ἐσωτερικὸν ἀνοίγματος τινός. § —, jumelles, n. f. pl. λέγονται αἱ παρειαὶ τῆς θήκης **τῶν** τροχῶν τῆς ἐσχάρας τοῦ κιλλίβαντος. § —, pan, n. m. καλεῖται κατ' ἐπέκτασιν, ἡ πλευρά, ἡ **ἕδρα** πρίσματος, κτλ.

πάρειμι [ἀρχ.] εἶμαι παρών, être présent, e; παρίσταμαί που, παρευρίσκομαι (πάρειμι),

assister. § [εὔχρ. ἰδ. ἡ μετοχ.] **παρών**, οὖσα, όν· présent, e. adj. || εἷς τῶν παρόντων, un des assistants ; || ὁ Θεὸς εἶνε πανταχοῦ παρών, Dieu est [présent] partout ; || τὸ πανταχοῦ παρεῖναι, ubiquité, n. f. le fait d'être présent en tout lieu à la fois, ἤτοι τὸ νὰ ἦνε τις συγχρόνως παρὼν παντοῦ ὅπως ὁ Θεὸς καὶ ἡ διάνοια· δὲν ἔχω τὴν δύναμιν νὰ ἦμαι πανταχοῦ παρών, je n'ai pas le don de l'ubiquité ; || δὲν ἀπήντησε : παρών, il n'a pas répondu à l'appel ; || [μεταφ.] ἐπῆγε νὰ εἰπῇ τὸ παρών, il est allé faire acte de présence ; || παρόντος τοῦ ἀδελφοῦ του, en présence de son frère ; || δὲν ἤμην παρών, je n'y étais pas ; || [ἐν συμβολαίῳ] παρόντων τῶν δεῖνα καὶ δεῖνα [à ce] présents tels et tels ; en présence de tel et tel ; || ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα ἦσαν παρόντες, tel et tel y étaient présents ; || ἡ παροῦσα [ἐπιστολὴ] (τὸ παρόν), la présente [lettre] ; || εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις, dans les circonstances actuelles ; || τὸ παρὸν (ἡ παροῦσα) θέλει σᾶς χρησιμεύσει πρὸς ἐξόφλησιν, la présente vous servira de décharge ; || ἅμα λάβητε τὸ παρόν μου (ἐνν. γράμμα), aussitôt la présente reçue ; || ἡ παροῦσα χρησιμεύει εἰς..., la présente sert à... || ἡ παροῦσα προτίθεται ν' ἀναφέρῃ ὑμῖν, ὅ,τι..., le mérite de la présente est de vous dire... ; || σκοπὸς τῆς παρούσης μας εἶνε νὰ εἰδοποιήσωμεν ὑμᾶς ὅτι... (διὰ τῆς παρούσης σκοποῦμεν), la présente a pour objet de vous donner avis que nous avons... § [οὐδ. μετοχ. οὐσ.], τὸ **παρόν**, le présent ; || δὲν εἶνε τοῦ παρόντος, ce n'est pas de l'heure présente ; || πρὸς τὸ παρόν, κατὰ τὸ παρόν· ἐπὶ τοῦ παρόντος, quant à présent ; pour le moment ; [οἰκ.], pour le présent ; || [συμβολαιογραφ.], de présent=ἐπὶ τοῦ παρόντος, dans le temps présent ; π. χ. παρόντες κάτοικοι 'Αθηνῶν, de présent domiciliés à Athènes ; || τὰ παρόντα, l'état [des choses] actuel; ἡ παροῦσα κατάστασις, la situation.

παρειοθύλακος, ου, ὁ [ζωολ.], abajoue, n. m. βλ. **γναθοθύλαξ**.

παρεισάγω, μέλ. άξω· ἐμβάζω, εἰσάγω [ἐπιτηδείως, κρυφίως, λαθραίως], introduire [adroitement] furtivement] ; ἐμβάλλω κρυφίως, εἰσάγω ταχέως, διολισθαίνω, glisser ; εἰσάγω ἐπιτηδείως, insinuer.

παρεισαγωγή, ῆς, ἡ· εἰσαγωγὴ ἐπιτηδεία (λαθραία), introduction adroite (; furtive); ἔντεχνος εἰσαγωγή, παρείσδυσις, insinuation, n. f. παρεισαγωγή, παρείσδυσις, intrusion, n. f. τὸ ἀπροσκλήτως ἢ ἄνευ δικαιώματος εἰσέρχεσθαί που.

παρείσακτος, ος, ον, ὁ λάθρα, κρυφίως, ἐπιτηδείως εἰσαχθείς, ἐπείσακτος, ὁ ἀπροσκλήτως ἐλθών, intrus, e, adj. ὁ διολισθήσας, glissé, ée, adj. ὁ παρεμβληθείς, intercalé, ée, adj.

παρείσδυσις, εως, ἡ· ingestion, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ παρεισδύειν, action d'ingérer, τοῦ εἰσάγειν ἐν τῷ στομάχῳ, d'introduire dans l'estomac, ὅθεν ἡ ἀπορρόφησις ὑπὸ τοῦ σώματος, πέψις ἐν τῷ στομάχῳ. § —, intrusion, βλ. **παρεισαγωγή**.

παρεισδύω, μέλ. ύσω, εἰσάγω τι που, ingérer, εἰσάγω ἐν τῷ στομάχῳ, ingérer dans l'estomac, κτλ. βλ. **παρείσδυσις**. § **παρεισδύω**, μέλ. ύσω, εἰσέρχομαι ἐπιτηδείως (λαθραίως), κοινῶς τρυπόνω που, s'introduire adroitement (furtivement) ; διολισθαίνω, se glisesr ; παρεισάγομαι, s'insinuer ; εἰσέρχομαι λάθρα, se faufiler ; s'ingérer ; se couler.

παρεισφρέω-ῶ, μέλ. ήσω, εἰσέρχομαί που, παρεισδύω ἐν (κρυφίως), se glisser dans ; παρεισάγομαι, ἐμβαίνω που, s'insinuer ; **παρεισφρέω ἐν γένει ἐπὶ λαθῶν**, se glisser ; || **παρεισέφρησε λάθος**, une faute s'y est glissée.

παρεκβαίνω, μέλ. ήσομαι, ἀπομακρύνομαί τινος ἢ ἔκ τινος, ἀπομακρύνομαι [ἐκ τοῦ προκειμένου], s'écarter [de son sujet] = ἐξέρχομαι τοῦ θέματος· || παρεκβαίνει πολὺ συχνά, il ne fait que divaguer, ἤτοι ἐξέρχεται τοῦ προκειμένου καὶ μεταφ. παραλογίζεται, λέγει ἀλλ' ἀντ' ἄλλων. § — [ἱππευτ.] se dérober ; βλ. **παραδρομέω**.

παρέκβασις, εως, ἡ· ἡ παρέκκλισις τῆς εὐθείας ὁδοῦ, τῆς μετριοπαθείας, κτλ. digression, n. f. ἡ ἀπομάκρυνσις, écart, n. m. οἱ ἐκτὸς τοῦ προκειμένου λόγοι, παραληρήματα, παραλογισμός, divagation, n. f.

παρεκβατικός, ή, όν· ὁ εἰς παρέκβασιν ἀνήκων, de digression, ἰδ. ὁ ἔξω τῆς ὑποθέσεως τοῦ λόγου ἐξερχόμενος, παρεκβαίνων, digressif, ive, adj.

παρεκβατικῶς [ἐπίρ.], ἐν εἴδει παρεκβάσεως, par (sous forme de) digression ; digressivement, adv.

παρεκβολή, ῆς, ἡ· ἡ κατ' ἐκλογὴν συλλογὴ τῶν περὶ συγγραφέως τινὸς σημειώσεων ἄλλων (σχολίων), [συνήθ. πληθ.] choix (extraits) [de commentaires].

παρέκει [δημ.] καὶ

παρεκεῖ [ἐπίρ.], περαιτέρω, μακρύτερον, plus loin; πλέον ἐκεῖ, plus au delà ; ἐκεῖθεν, en delà ; de là ; || πήγαινε ὀλίγον παρέκει, rangez-vous un peu en delà ; || ὀλίγα βήματα παρέκει, à quelques pas de là.

παρεκκλήσιον, ου, τὸ, chapelle, n. f. μικρὰ ἐκκλησία, petite église, ἢ μέρος τοῦ οἴκου ἢ πλοίου, εὐκτήριον (τό), μεταβεβλημένον εἰς τόπον προωρισμένον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων· βλ. καὶ **ἐκκλησία**· || παρεκκλήσιον τῶν ἀνακτόρων, chapelle du palais.

παρεκκλίνω, ἐκκλίνω, κλίνω, ἐκτρέπομαι ἀπὸ τῆς εὐθείας, λαμβάνω ἄλλην διεύθυνσιν, dévier ; ἀπομακρύνομαι, s'écarter ; βλ. καὶ **παρέκκλισις**. § **παρεκκλίνω**, se dévoyer, ἐκτρέπομαι τῆς εὐθείας ὁδοῦ, sortir de la bonne voie. § [μεταφ.] παρεκτρέπομαι, παραβαίνω, déroger [ἰδίως ἐπὶ διαγωγῆς] manquer à la dignité. § —, forjeter [οἰκοδ.] παρεκκλίνω τῆς γραμμῆς, παρεκβαίνω· || τοῖχος παρεκκλίνων (τῆς εὐθείας) mur forjeté. § — [ναυτ.]

dévirer, παρεκκλίνω τῆς ὁδοῦ ἢ παρασύρομαι ὑπὸ τοῦ ῥεύματος. § — [ναυτ.] drosser ; || τὰ ῥεύματα, τὸ κῦμα, ὁ ἄνεμος **παρεκκλίνουσι πλοῖόν τι**, les courants, la lame, le vent drossent un navire, ὅταν μεθ' ὅλας τοῦ πληρώματος τὰς προσπαθείας τὸ πλοῖον παρασύρηται ἀκουσίως ἐκτὸς τῆς πορείας του. § — [ναυτ.] παρεκκλίνω ἐπ' ἀγκύρας, rôder, λέγεται ἐπὶ ἠγκυροβολημένου πλοίου ὅπερ παρεκκλίνει μεγάλως τὴν πρῷράν του ἐκ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀνέμου ἕνεκα ῥεύματος ἢ κυματισμοῦ. § — ἀτάκτως, affoler (προκειμένου περὶ μαγνητικῆς βελόνης). Πυξίς τις (compas) λέγεται ὅτι ἔχει ἄτακτον παρέκκλισιν (affolé), ὅταν ἡ μαγνητικὴ αὐτῆς βελόνη ὑποστῇ παρεκτροπὰς (déviations) αἰφνιδίας καὶ ἀκανονίστους ἕνεκα καταιγίδος, σεισμῶν, ἡφαιστειωδῶν ἐκρήξεων, δριμέος ψύχους, γειτνιάσεως μεταλλείων, ἀστραπῶν, κεραυνῶν, ἢ τοῦ πολικοῦ σέλαος. Αἱ παρεκτροπαὶ αὗται δύνανται νὰ ὦσι τοιαῦται ὥστε οἱ πόλοι ἀναστρέφονται. Παρελθουσῶν τῶν ἀνωτέρω αἰτιῶν, αἱ ταλαντεύσεις τῆς βελόνης παύουσι καὶ λαμβάνει αὕτη τὴν ἀρχικήν της θέσιν, ἐνίοτε ὅμως ἀπόλλυσιν ἐντελῶς τὰς μαγνητικὰς αὐτῆς ἰδιότητας καὶ δέον ν' ἀντικατασταθῇ.

παρέκκλισις, εως, ἡ· τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ παρεκκλίνειν, action de dévier ; déviation, n. f. action de s'écarter ; ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπό τι, écart n. m. ἡ μεταβολὴ ἐκ τῆς φυσικῆς διευθύνσεως, ἤτοι ἡ πρᾶξις δι' ἧς σῶμά τι ἀπομακρύνεται τῆς διευθύνσεώς του· || [σιδηρ.] παρέκκλισις ἐν τῷ δρόμῳ τῆς ἁμαξοπομπῆς, déviation dans la marche du convoi; || — (τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς), déviation, n.f. § **παρέκκλισις (ἔκκλισις) βλήματος**, déviation d'un projectile ; ἀπόστασις καθ' ἣν τὸ βλῆμα ἀπομακρύνεται ἐκ τοῦ ἐπιπέδου τῆς βολῆς. Αἱ αἰτίαι τῆς **ἐκκλίσεως** αἵτινες μεταβάλλουσι τὴν πορείαν τῶν βλημάτων ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ εἰσὶ κανονικαὶ (régulières) καὶ ἔκτακτοι (accidentelles) ; αἱ πρῶται ἐπιφέρουσι σταθερὰ ἀποτελέσματα, αἱ δὲ δεύτεραι οὐσιωδῶς μεταβλητά.

Αἱ πρῶται προέρχονται· 1) ἐκ τῆς ἀσυμμετρίας τοῦ ὅπλου· 2) ἐκ τῆς ἐπηρείας τῶν αὐλακίων, καλοῦνται δὲ **παρεκτροπαὶ** (dérivations).

Αἱ δὲ δεύτεραι· 1) ἐκ τῶν ὅπλων (κλίσεως τῶν ὅπλων, κλίσεως στροφαλίγγων πυροβόλου)· 2) ἐκ τῶν φυσιγγίων· 3) ἐξ ἀτμοσφαιρικῶν περιστάσεων (ἀνέμου, κτλ.)· 4) ἐκ τοῦ σκοπευτοῦ ἢ τῆς ταχύτητος τοῦ κινουμένου σκοποῦ· βλ. κατωτέρω ἔκκλισιν βλημάτων πυροβολικοῦ ἐν τῷ ναυτικῷ (déviation). § [ναυτ.] **παρέκκλισις (ἔκκλισις) βλήματος** (πυροβολικοῦ), déviation; ἡ ποσότης καθ' ἣν βλῆμά τι παρεκκλίνει τοῦ σκοποῦ του ἕνεκα διαφόρων αἰτίων, ὧν τὰ κυριώτερα εἰσί.

1) Ὁ ἄνεμος· οὗτος ὠθεῖ τὸ βλῆμα πρὸς τὸ ἀντίθετον τῆς πνοῆς του μέρος κατὰ τοσοῦτον περισσότερον καθ' ὅσον εἶνε σφοδρότερος καὶ ἡ διεύθυνσίς του μᾶλλον κάθετος πρὸς τὸ ἐπίπεδον τῆς βολῆς.

2) Ἡ ταχύτης τοῦ πλοίου· αὕτη παρασύρει τὸ βλῆμα κατὰ τὴν ἐκ τοῦ πυροβόλου ἔξοδόν του πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ πλοίου, καὶ κατὰ τοσοῦτον περισσότερον καθ' ὅσον ἡ τοῦ πλοίου ταχύτης εἶνε μεγαλειτέρα.

3) Ἡ ταχύτης τοῦ σκοποῦ· ὅταν ὁ σκοπὸς κινῆται ἡ ταχύτης του μετατοπίζει αὐτὸν ἐκ τῆς σκοπευτικῆς γραμμῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς διανύσεως τῆς τροχιᾶς τοῦ βλήματος καὶ κατὰ τοσοῦτον περισσότερον καθ' ὅσον ὁ σκοπὸς κινεῖται ταχύτερα καὶ ἡ τροχιὰ εἶνε μεγαλειτέρα.

4) Ἡ κλίσις τῶν στροφαλίγγων· ἕνεκα ταύτης ἐκκλίνει τὸ βλῆμα πρὸς τὸ μέρος τῆς χαμηλοτέρας στροφάλιγγος καὶ ἐλαττοῦται τὸ βεληνεκές.

5) Ἡ διαφορὰ τοῦ ὕψους ἐφ' ἧς κεῖται τὸ πυροβόλον καὶ ὁ σκοπός· ἕνεκα ταύτης ἐλαττοῦται μὲν τὸ **βεληνεκές**, ἐὰν ὁ σκοπὸς κεῖται ὑψηλότερα τοῦ πυροβόλου, αὐξάνει δὲ αὐτὸ ἐὰν ὁ σκοπὸς ἦνε χαμηλότερα τοῦ πυροβόλου. § **παρέκκλισις** [ναυτ.] lan, n.m. (συνώνυμον embardée, n. f.) στιγμιαία παρέκκλισις τοῦ πλοίου ἐκ τῆς πορείας του λόγῳ **παροιακίσεως**. § ἄτακτος παρέκκλισις (μαγνητικῆς βελόνης), affolement, n. m. ἡ δὲ παρεκκλίνουσα ἀτάκτως μαγνητικὴ βελόνη λέγεται (aiguille aimantée) affolée ; || κατάστασις τῆς ἀτάκτως παρεκκλινούσης μαγνητικῆς βελόνης, affolement, n. m. βλ. καὶ παρεκκλίνω. § —, revolin, n. m. παρέκκλισις τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀνέμου ἕνεκα τῆς συναντήσεως σώματος τινός.

παρέκταμα, ατος, τό· allonge, n. f. πᾶν τὸ χρησιμεῦον ἵνα μηκύνῃ τι, ἤτοι τεμάχιον ξύλου, μετάλλου, σχοινίου ἢ δέρματος ἤτοι τὸ **πρόσθεμα**, κοινῶς τὸ **φέλλισμα**, τὸ **μάτισμα**· || παρεκτάματα τῶν συμβλητικῶν χρεχῶν, allonges de crics d'assemblage ; || παρεκτάματα τρυπάνων, allonges de forets ; || **παρέκταμα** [ναυτ.] τὸ πλησίον ἐκτεταμένον, allonge ἢ alonge, n. f. καὶ ἐν γένει τὸ [ἐπ] ἔκταμα, τὸ πρόσθεμα, rallonge (pièce qui allonge) ; π. χ. τεμάχιον ξύλου, σιδήρου, κτλ. προωρισμένον νὰ ἐπιμηκύνῃ ἕτερον τεμάχιον· || παρέκταμα τοῦ ἐμβολέως [στρατ.] emmanchement du refouloir ; || —, rallonge, n. f. τὸ [ἐπ]έκταμα· βλ. καὶ παρεκτείνω (rallonger) ; || παρέκταμα σειράδος, rallonge de trait ; || —, prolonge, n. f. πᾶν τὸ δι' οὗ παρεκτείνεταί τι.

παρέκτασις, εως, ἡ· ἡ ἐξάπλωσις πλησίον τινὸς κατὰ μῆκος, ἡ ἐπιμήκυνσις τινός, allongement, n. m. rallongement, n. m. prolongation, n. f. ἐπέκτασις, προσέκτασις, prolongement, n.m. || παρέκτασις [προθεσμίας συναλλαγματικῆς], allonge, n. f.

παρεκτείνω, μέλ. τενῶ· θὰ παρεκτείνω· ἐξαπλόνω τι κατὰ μῆκος τινός, ἐπιμηκύνω, allonger ; ἐπεκτείνω, prolonger. § —, rallonger, ἐπιμηκύνω τι διὰ προσθήκης ἑτέρου τεμαχίου, ἐπεκτείνω· προσθέτω τεμάχιον κατὰ μῆκος, κοινῶς **ματίζω**, **φελλιάζω**. § [μέσ.] ἐκτείνομαι κατὰ μῆκος τινός, s'étendre le long de; border ; longer.

παρεκτικός, ή, όν, ἐπιτήδειος εἰς τὸ παρέχειν, δίδειν, μεταδοτικός, ὁ παρέχων, προμηθεύων, (ὁ παράγων) τί, qui procure; (produit) quelque chose; ὁ γόνιμος, fécond en.

παρεκτὸς [ἐπίρ.] (παρὰ ἐκτός), en dehors; ἐκτός, hors; πλήν, ἐκτός, excepté, hormis; ἐκτὸς ἐάν, à moins que; || — τούτου, en outre; || — ἂν θέλῃ νὰ ἔλθῃ, à moins qu'il ne veuille venir; || — δύο ἢ τριῶν, hors deux ou trois; || ἀνέγνωσα ὅλον τὸ βιβλίον παρεκτὸς δέκα σελίδων, j'ai lu tout le livre excepté dix pages.

παρεκτρέπω, μέλ. ψω, στρέφω ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, ἀποστρέφω, détourner; χάμνω τι νὰ ἀλλάξῃ διεύθυνσιν, ἀποκλίνω, faire dévier. § [μέσ.] **παρεκτρέπομαι**, dévier; ἀπομακρύνομαι, ἐκτρέπομαι, ἀποκλίνω [τῆς εὐθείας ὁδοῦ], s'écarter [du droit chemin]; ἀπατῶμαι, πλανῶμαι, se fourvoyer; ἀφίνομαι νὰ παρασυρθῶ, se laisser entraîner; [ἀπολ.] ὑπερβαίνω τὰ ὅρια, dépasser les bornes, aller trop loin; λησμονοῦμαι, s'oublier; || παρεξετράπη εἰς ὕβρεις, il en est venu aux (il s'est débordé en) injures; || [ἀπολ.] παρεξετράπη [ἐπὶ γυναικός], elle a donné dans le travers.

παρεκτροπή, ῆς, ἡ· μικρὰ ἀπομάκρυνσις τῆς εὐθείας ὁδοῦ ἡ παρέκκλισις, déviation, n. f. ἡ ἀπομάκρυνσις, écart, n. m. [μεταφ.] égarement, n. m. déréglement, n. m. [πληθ.] déportements; || αἱ παρεκτροπαὶ τῆς νεότητος, les égarements (les déportements) de la jeunesse. § [ἱππευτ.] παρεκτροπή, βλ. **παραδρόμησις**, écart, n. m. § — [τῆς μαγνητικῆς βελόνης], la déviation [de l'aimant], λέγεται ἡ γωνιακὴ ποσότης καθ' ἣν παρεκτρέπεται ἡ μαγνητικὴ βελόνη, ἐκ τῆς ἀληθοῦς γραμμῆς τοῦ Βορρᾶ-Νότου, συνεπείᾳ διαφόρων φυσικῶν αἰτιῶν. Εἰδικῶς δ' ἐν τῷ ναυτικῷ καλεῖται **παρεκτροπή**, ἡ γωνία καθ' ἣν παρεκτρέπεται ἡ **μαγνητικὴ βελόνη** τῆς πυξίδος ἐκ τῆς ἀληθοῦς γραμμῆς Βορρᾶ-Νότου, ἡ ἐπερχομένη συνεπείᾳ τῆς ἐπὶ τῆς μαγνητικῆς βελόνης ἐπενεργείας τοῦ σιδήρου τοῦ σκάφους, τῶν πυροβόλων καὶ τῶν λοιπῶν σιδηρῶν ἀντικειμένων τοῦ πλοίου. § — [ὅρος βολῆς, dérivation, n. f. (βλ. **παρέκκλισις** βλήματος)· κανονικὴ πλαγία μετατόπισις τοῦ κέντρου τῆς βαρύτητος βλήματος τινός σχετικῶς πρὸς τὸ **ἐπίπεδον τῆς βολῆς** (plan de tir) προερχομένη εἰς μὲν τὰ ὅπλα ἐκ τῆς ἀσυμμετρίας τῶν διαφόρων μερῶν των ὡς πρὸς τὸ ἐπίπεδον τῆς βολῆς (ὅπως γενικῶς εἶνε τὰ μετὰ τοῦ μοχλοῦ ὅπλα Σασσεπῶ, Γκρά, κτλ.), καὶ ἐκ τῶν αὐλακίων, ἤτοι ἐκ τῆς περιστροφικῆς κινήσεως τοῦ βλήματος, εἰς δὲ τὰ πυροβόλα ἐκ τῆς περιστροφῆς τοῦ βλήματος ἕνεκα τῶν αὐλακίων.

Διὰ τῆς χρήσεως τῶν αὐλακίων ἐχορηγήθη εἰς τὰ βλήματα περιστροφικὴ κίνησις, ἥτις τηρεῖ ταῦτα μετὰ μεγάλης δραστικότητος κατὰ τὴν κατεύθυνσιν, ἣν εἶχον κατὰ τὴν ἀναχώρησιν, ἀλλ' ἥτις παράγει τὴν πλαγίαν αὐτῶν μετατόπισιν κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς περιστροφῆς τοῦ βλήματος.

Ἡ παρεκτροπὴ αὐξάνει μετὰ τῆς ἀποστάσεως ἀλλὰ πολὺ ταχύτερον ταύτης.

Ἐὰν ἡ σκοπευτικὴ γραμμὴ ἦτο παράλληλος τοῦ ἄξονος τοῦ πυροβόλου, τὸ βλῆμα ἤθελε διέλθει δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ τοῦ σκοπευομένου σημείου (but), ἀναλόγως τῆς διευθύνσεως τῶν αὐλακίων. Ἵνα διορθώσωσι τὴν ἀπομάκρυνσιν ταύτην τοῦ βλήματος, ἤτοι τὴν **παρεκτροπὴν** (dérivation), ἔδει νὰ δύνωνται νὰ μετατιθῶσι τὴν σκοπευτικὴν ἐγκοπὴν τοῦ κλισιοσκοπίου ὁριζοντίως, οὕτως ὥστε ἡ σκοπευτικὴ γραμμὴ νὰ μὴ ᾖ πλέον παράλληλος τοῦ ἄξονος τοῦ πυροβόλου, τούτου ἕνεκεν ἐπὶ μὲν τῶν πυροβόλων ἡ παρεκτροπὴ διορθοῦται διὰ τῆς μετατοπίσεως τῆς **πινακίδος** (planchette) πρὸ τῆς σκοπεύσεως, ἐπὶ δὲ τῶν ὅπλων διὰ τῆς κατασκευῆς τοῦ κλισιοσκοπίου καὶ καταλλήλου τοποθετήσεως αὐτοῦ τε καὶ τοῦ στοχάστρου ἐπὶ τῆς χάννης.

Πλαγία **παρεκτροπή**, dérivation latérale.

Παρεκτροπή, ἡ· dérive, n. f. χαλεῖται οὕτως ἡ ποσότης τῶν διαιρέσεων καθ' ἣν πρέπει νὰ μετατοπίσωμεν τὴν σκοπευτικὴν ἐγκοπὴν τῆς **πινακίδος** (planchette) ἐπὶ τοῦ **κανόνος τῶν παρεκτροπῶν** (tige des dérives), ἵνα διορθώσωμεν τὴν παρεκτροπὴν τοῦ βλήματος· βλ. ἀνωτέρω, **παρεκτροπή** (dérivation) καὶ **ὀφθαλμίδιον** (œilleton).

παρέκφορος, ου, ὁ [ναυτ.], faux palanquin, n. m. κοινῶς **φάλτσο-μαντιζέλο**· δεύτερος ἔκφορος διατεταγμένος σχεδὸν καθὼς καὶ ὁ κύριος ἔκφορος (palanquin), ἀλλ' ἔχων τὸν κάτω τρόχιλόν του μετακινητόν.

παρέλα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **συμβολή**. assemblage ou écart, n. m. βλ. **παρελόνω**. § — [τοῦ ἐργάτου], marguerite [de cabestan]; βλ. **ἀνάγκαστρον**. § [πληθ.] **παρέλαι**, βλ. **σύσκευα** (apparaux).

παρέλασις, εως, ἡ· τὸ παρελαύνειν, τὸ διέρχεσθαι πρό τινος, ἡ πρᾶξις τοῦ παρελαύνειν, action de défiler; défilement, n. m. défilé, n. m. βλ. **παρελαύνω**. § —, ἐνίοτε défilade, n. f. (=διάβασις).

παρελαύνω, μέλ. ελάσσω, διέρχομαι ἔμπροσθεν (κατὰ μῆκος τινός), passer devant (le long de), défiler. § —, défiler, λέγεται ἡ διάβασις τῶν στρατευμάτων ἐνώπιον προσώπου εἰς ὃ ἀποδίδονται τιμαί· λέγουσιν ὅτι στράτευμά τι **παρελαύνει** (ἐν τῇ στενωπῷ, défilé), ὅταν ὁ σχηματισμὸς αὐτοῦ τῷ ἐπιτρέπῃ νὰ διέλθῃ τὴν στενωπόν· || **παρελαύνω**, défiler la parade, **παρέλασις κατόπιν ἐπιθεωρήσεως** τῶν παρατεταγμένων στρατευμάτων φρουρᾶς τινὸς ἢ στρατοπέδου· || **πρὸς παρέλασιν**, pour défiler; προειδοποιητικὸν κέλευσμα ὅπως παρελάσῃ πρὸ τοῦ κυβερνήτου τὸ πλήρωμα πολεμικοῦ τινος πλοίου μετὰ ἐπιθεώρησιν, καὶ γενικῶς πρὸ οἱουδήποτε προσώπου εἰς ὃ ἀποδίδονται τιμαί· || [παράγγελμα] πρὸς **παρέλασιν**, ἐμπρός, ὁδηγὸς δεξιὰ (ἀριστερά), pour défiler; en avant (guide à droite gauche); || [παράγγελμα] ἐκ δεξιῶν (ἢ ἐξ ἀριστερῶν), παρελάσατε, par la droite (ou par la gauche)=

défilez ; || **παρελαύνω τούς πολεμίους**, défiler sur la ligne ennemie (la prolonger) ; ὅρος ναυτικῆς τακτικῆς ἐκφράζων ὅτι ἀριθμός τις πλοίων πλεόντων τῶν μὲν ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν δέ, διέρχηται διαδοχικῶς πρὸ τοῦ ἐχθροῦ· || [ναυτ.] **παρελαῦνον πῦρ**, feu de défilade ; παρελαύνοντα πυρὰ λέγονται τὰ ἐκτελούμενα ὑπὸ παρελαυνόντων πλοίων, ἤτοι ὑπὸ τῶν διερχομένων πρό τινος πλοίου ἢ μέρους, εἶνε δὲ ταῦτα εἴτε ἄσφαιρα (χαιρετισμοῦ ἕνεκα), εἴτε ἔνσφαιρα (πολεμικά).

παρέλευσις, εως, ἡ· τὸ περᾶν, διαβαίνειν πλησίον ἢ ἔμπροσθεν τινός, ἡ πρᾶξις τοῦ παρέρχεσθαι), action de passer (de s'écouler) ; ἡ πάροδος (χρονικοῦ διαστήματος), cours, n. m. ἡ πάροδος [ἔκπνευσις], παρέλευσις προθεσμίας, expiration [d'un terme] d'un délai; || ἡ παρέλευσις τοῦ χρόνου, le cours; (la course) du temps ; || μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἡμερῶν, au bout de trois jours ; trois jours après ; || μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνός, après un mois [révolu] ; || ἡ τῶν ἐτῶν παρέλευσις, le cours des années ; || ἡ παρέλευσις τῶν αἰώνων, le cours des siècles ; || μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς ἔτους, après une année ; || μετὰ παρέλευσιν τριμηνίας, à l'expiration d'un trimestre.

παρελθόν, όντος, τό· βλ. **παρέρχομαι.**

παρελκόμενος, η, ον· **παρεπόμενος,** η, ον· accessoire, adj. ὁ ἀκολουθῶν ἢ συνοδεύων κύριόν τι ἀντικείμενον· [πληθ.] τὰ παρελκόμενα, choses accessoires, πᾶν ὅ,τι ἀκολουθεῖ τι· || τὰ παρελκόμενα μηχανήματος τινός, κτλ., accessoires d'une machine, etc. || παρελκόμενα ἐκτομέων, accessoires de découpoirs ; || παρελκόμενα ῥάβδων (σιδηροδρομικῶν), accessoires des rails ; || ἐπίκουρα ἢ ἐπιβοηθητικὰ μέρη, ἢ παρελκόμενα, parties accessoires ; || τὰ **παρελκόμενα τὰ παρεπόμενα**, τὰ **συναρτίσματα**, accessoires, n. m. pl. βλ. **παρεπόμενα.** § τὰ **παρελκόμενα τοῦ ὅπλου**, accessoires d'armes ; ταῦτα εἰσὶ μικρά τινα ἐργαλεῖα ἀνεξάρτητα τοῦ ὅπλου καὶ χρήσιμα εἰς τὸν στρατιώτην διὰ τὴν λύσιν, ἁρμολόγησιν καὶ κάθαρσιν τοῦ ὅπλου, συνίστανται δὲ ἰδίως ἀπὸ τὸ **χρειολόγιον** (nécessaire d'armes) καὶ τὸ **ἀπόσμηκτρον** (lavoir). Εἰς τὰ ὀπισθογεμῆ πυροβόλα ἐν γένει θεωροῦνται ὁμοίως ὡς **συναρτίσματα**, πάντα τὰ μέρη τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ **πυγαίου** (culasse), ἅτινα δύνανται νὰ ἀποχωρισθῶσιν ἐξ αὐτοῦ, καθὼς ἐπίσης θεωροῦνται ὡς τοιαῦτα τὸ **κλισιοσκόπιον** (hausse) καὶ τὸ **στόχαστρον** (guidon). Γενικώτερον δὲ καλοῦνται **συναρτίσματα** (ἢ **παρελκόμενα**) τὸ σύνολον τῶν διαφόρων ὀργάνων τῶν χρησιμευόντων διὰ τὴν ὑπηρέτησιν καὶ συντήρησιν τῶν πυροβόλων, τῶν ὅλμων, κτλ. ἤτοι ἡ **ὑδρία** (seau), τὸ **μάκτρον** (écouvillon), ὁ **μοχλὸς χειρισμῶν** (levier de manœuvre), ὁ **ἐμφραγματουλκός**, (tire-anneau), ἡ **κλεὶς κλείστρου** (clef de fermeture), καὶ ἐν γένει πάντα τὰ ὄργανα τὰ χρησιμεύοντα διὰ τὴν ὑπηρέτησιν τῶν πυροβόλων ἢ τῶν ὅλμων. **παρελκόμενα ἐπιβιβάσεως**, accessoires d'embarquement. Διὰ τὴν ταχεῖαν ἐπιβίβασιν καὶ ἀποβίβασιν τῶν στρατευμάτων εἰς τοὺς σιδηροδρόμους, δέον νὰ ὑπάρχωσιν εἰς τοὺς χυριωτέρους σταθμοὺς τὰ ἑξῆς ὑλικὰ (βλ. καὶ μεταφορὰ στρατευμάτων, transport des troupes). 1) Ξύλινοι **κινητοὶ ἀναβαθμοὶ** (rampes mobiles), ἤτοι κεκλιμένα ἐπίπεδα ξύλινα ἢ σιδηρᾶ μετὰ τροχίσκων καὶ περιαιρετοῦ μέρους διὰ τὴν ἕνωσιν τῶν ὀχημάτων μετὰ τῆς ἐπιβάθρας (embarcadère) πρὸς ἐπιβίβασιν τοῦ ὑλικοῦ καὶ τῶν κτηνῶν. 2) Τεμάχια σχοινίων μήκους 4 μέτρων καὶ διαμέτρου 0,003. 3) Ἀριθμός τις διπλοσανίδων καὶ τεμάχια τούτων. 4) Μεγάλοι καὶ μικροὶ δρύϊνοι σφῆνες, πρὸς σφήνωσιν τῶν τροχῶν καὶ παρεμπόδισιν τῆς ὀλισθήσεως τῶν ὀχημάτων. 5) Μοχλοὶ δρύϊνοι.

παρέλκω, μέλ. -έλξω· εἶμαι περιττός, être superflu ; εἶμαι ἐπὶ πλέον, être de trop ; πλεονάζω, redonder. § — βραδύνω, ἀργοπορῶ, traîner en longueur, ἀναβάλλω, βραδύνω, différer ; χρονοτριβῶ, ἀργοπορῶ, temporiser. § [ματαβ. ναυτ.] —, haler a la cordelle καὶ aller à la cordelle, ἐνεργῶ ἀπὸ τῆς ἀκτῆς ἐπὶ πλοιαρίου ἢ λέμβου διὰ **παρόλκου** (βλ. λέξιν).

πάρελξις, εως, ἡ [ἀστρον.], βλ. **διαταραχή,** perturbation, n. f.

παρελόνω [δημ. ναυτ.] (ἐκ τοῦ ἰταλ. pariglia), συμβάλλω, écarver, συνώνυμον τοῦ assembler, ἤτοι δύο ξύλα διὰ καταλλήλου ἐντομῆς προσαρμόζων κάμνω ὡς ἕν· βλ. **συμβολή** (assemblage).

παρεμβαίνω, μέλ. βήσομαι, ἐμβαίνω ἐντός, entrer dans ; ἐμβαίνω ἀνάμεσα, intervenir ; παρεντίθεμαι, s'interposer ; s'entremettre ; || παρεμβαίνω εἰς δίκην, intervenir dans un procès; || παρεμβαίνω ὑπέρ τινος, intercéder pour quelqu'un ; || παρενέβη διὰ νὰ τοὺς συμβιβάσῃ, il s'est entremis pour les accommoder; || παρενέβη ὁ βασιλεύς, le roi intervint; || παρεμβαίνω (ἀναμιγνύομαι) εἰς ξένας ὑποθέσεις, s'immiscer dans les affaires d'autrui ; || ὁ **παρεμβαίνων**, ουσα, ον· intervenant, e, n. et adj. ὁ παρεμβαίνων ἔν τινι δίκῃ, ὑποθέσει. § [ἐμπορ.] **παρεμβαίνειν** (πρὸς ἀποδοχήν), intervenir ; ἡ παρέμβασις αὕτη γίνεται ὅταν ὁ πληρωτὴς μιᾶς συναλλαγματικῆς ἀρνῆται νὰ ἀποδεχθῇ αὐτήν· || παρεμβαίνειν εἰς συναλλαγματικήν τινα, intervenir un effet; || ἐθεώρησα χρέος μου νὰ παρέμβω πρὸς τιμὴν τῆς ὑμετέρας ὑπογραφῆς, τῆς ὑμετέρας ἐχχωρήσεως, j'ai cru devoir intervenir pour l'honneur de votre signature, de votre endossement ; || εὐαρεστήθητε νὰ παρεμβῆτε διὰ λογαριασμὸν ἡμῶν, veuillez intervenir pour notre compte ; || ἔδωκαν ἐντολὴν εἰς τοὺς φίλους των νὰ παρεμβῶσιν ὑπὲρ αὐτῶν, ils ont donné ordre à leurs amis d'intervenir en leur faveur ; || παρενέβημεν διὰ τὴν τιμὴν τῆς ὑπογραφῆς σας, nous sommes intervenus pour l'honneur de votre signature.

παρεμβάλλω, μέλ. βαλῶ, θὰ βάλω· βάλλω, τοποθετῶ τι πλησίον, ἀνάμεσα, mettre (placer) entre ; εἰσάγω, insérer ; **παρενθέτω,**

παρεισάγω, introduire ; παρενθέτω, interposer [λέξιν, φράσιν] intercaler ; παρενθέτω, παρεμβάλλω, interpoler ; ‖ παρεμβάλλειν, παρεγγράφειν λέξιν τινά, intercaler un mot ; ‖ παρεμβάλλω προσκόμματα, mettre des obstacles ἢ mettre des entraves; élever des difficultés; ‖ [νομ.] παρεμβάλλω τινὰ [εἰς δίκην] mettre (appeler) en cause ; ‖ παρεμβάλλω ἐμαυτόν, s'entremettre = ἐμβαίνω εἰς τὴν μέσην. § —, encadrer, τοποθετῶ τι ἢ περιλαμβάνω μεταξὺ ἄλλων καὶ γενικῶς ἐντάσσω (-άττω). § — [στρατ.] ranger une troupe entre les fractions d'une autre, de la même arme (Αἰλ. καὶ Ἀρρ. τακτική), ἤτοι τοποθετῶ τμῆμά τι στρατεύματος τοῦ ἰδίου ὅπλου μεταξὺ τῶν τμημάτων τοῦ παρατεταγμένου σώματος. § — [στρατ. asseoir ; βλ. **ἐγκαθιδρύω.**

παρέμβασις, εως, ἡ πρᾶξις τοῦ παρεμβαίνειν εἴς τινα ὑπόθεσιν, εἴς τινα δίκην, action d'intervenir, dans une affaire, dans un procès, intervention, n. f. ἡ μεσολάβησις, entremise, n. f. γενικῶς ἡ ἐπέμβασις βλ. καὶ παρεμβαίνω.

παρεμβολή, ῆς, ἡ· τὸ παρεμβάλλειν, τὸ τοποθετεῖν τι ἐν τῷ μεταξὺ (ἀνάμεσα), action d'insérer (; d'interposer ; d'introduire ; d'intercaler, etc.) ; παρεισαγωγή, παρένθεσις, introduction, n. f. insertion, n. f. intercalation, n. f. § παρεμβολή, encadrement, n. m. τοποθέτησις ἢ περίληψις (περιλαμβάνω) μεταξὺ ἄλλων, καὶ γενικῶς ἔνταξις. § [στρατ.] παρεμβολή, assiette d'un camp ; βλ. **ἐγκαθίδρυσις.** § παρεμβολὴ (ὅρος βολῆς) τὸ **δίκρανον** (fourche) βλ. λέξιν.

παρεμβολίζω σχοινίον [ναυτ.], congréer un cordage ; κοινῶς βάλλω, βάζω χορδόνι· πληρῶ τὰς ἕλικας σχοινίου δι' ἑτέρου σχοινίου (**παρεμβόλου**), οὗτινος τὸ πάχος εἶνε ἀνάλογον τοῦ βάθους τῆς ἕλικος, πρὸς στρογγύλευσιν αὐτοῦ καὶ παρεμπόδισιν τῆς εἰσδύσεως ὕδατος ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ παρεμβολιζομένου σχοινίου. Συνήθως παρεμβολίζονται τὰ σχοινία τ' ἀποτελοῦντα τὴν ἐξαρτίαν, ὡς εἶνε οἱ πρότονοι, παράτονοι, κτλ.

παρεμβόλισμα, ατος, τὸ [ναυτ.], congréage, n. m. ἡ ἐργασία καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ παρεμβολίζειν (congréer).

παρέμβολον, ου, τὸ [ναυτ.], congréage, n. m. κοινῶς χορδόνι· σχοινίον δι' οὗ γίνεται τὸ παρεμβόλισμα· βλ. παρεμβολίζω, congréer.

παρέμβυσμα, ατος, τὸ [ἀτμομηχ.], garniture, n. f. Ποσότης καννάβεως βάμβαχος, ἐλαστικῆς κόμμεως, ἀμιάντου, κτλ. παρεντιθεμένη μεταξὺ δύο τεμαχίων προσκειμένων ἢ ἐντεθειμένων τοῦ ἑνὸς ἐντὸς τοῦ ἑτέρου καὶ ἐχόντων σχετικὴν τινὰ κίνησιν, πρὸς τελείαν ἑρμητικὴν ἀπόφραξιν τῶν μεταξὺ τῶν δύο τούτων τεμαχίων δι' ὧν δύναται νὰ ἐκφύγῃ ἀτμός, ὕδωρ ἢ ἀέριον. Τοιούτου παρεμβύσματος χυρία χρῆσις γίνεται εἰς τοὺς **στυπειοθλίπτας** (presse -étoupes), εἰς ἔμβολα ἀντλιῶν, κτλ. ‖ **μεταλλικὸν παρέμβυσμα,** garniture métallique ; παρέμβυσμα ἀποτελούμενον ἐκ μεταλλικῶν δακτυλίων, χρησιμοποιούμενον κυρίως εἰς τὰ ἔμβολα τῶν κυλίνδρων καὶ εἰς τοὺς ἀτμονομεῖς· ‖ **παρέμβυσμα** γουταπέρχας, garniture de gutta -percha ; ‖ **παρέμβυσμα** ἀμιάντου, garniture d'amianthe ; ‖ **παρέμβυσμα** ἐλαστικόν, garniture en caoutchouc

παρεμβυσματοθλίπτης, ου. τό· ἡ κεφαλὴ στυπειοθλίπτου, couronne de presse -étoupe ; βλ. καὶ **στυπειοθλίπτης.**

παρεμβύω, μέλ. ύσω [ναυτ.], garnir, θέτω παρέμβυσμα (garniture) εἴς τι μέρος.

παρεμπιπτόντως [ἐπίρ.], incidemment (si-da-man), adv. κατὰ τρόπον παρεμπίπτοντα, d'une manière incidente ; ‖ πραγματεύομαι παρεμπιπτόντως ζήτημά τι, traiter incidemment une question ; ‖ —, παρέργως, ἐπιβοηθητικῶς, incidemment.

παρεμπίπτω, μέλ. πέσω· πίπτω ἀνάμεσα, ἐν τῷ μεταξύ, tomber entre ; παρεντίθεμαι, s'interposer ; intervenir (dans) ; ἐπέρχομαι, survenir ; ‖ παρενέπεσαν δύο ἑορταί, il intervint deux jours de fête ; ‖ ἂν δὲν παρεμπέσῃ τίποτε, à moins d'imprévu (= ἐκτὸς ἀπροόπτου τινός· ‖ ὅταν ἡ σελήνη παρεμπέσῃ μεταξὺ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς γῆς, quand la lune vient à s'interposer entre le soleil et la terre. § [μετοχ. ἐπίθ.], ἐμπίπτων, παρεμπίπτων, ουσα, ον· incident, e ; ‖ ζήτημα, πρότασις παρεμπίπτουσα, proposition incidente.

παρεμποδίζω, μέλ. ίσω· ἐμποδίζω, κωλύω, διακωλύω, παρακωλύω, entraver ; ἐμποδίζω, κωλύω, empêcher ; embarrasser ; ἐνοχλῶ, gêner ; διακόπτω τὴν συγκοινωνίαν, κτλ., παρεμποδίζω, intercepter ; ‖ —τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου, entraver le développement du commerce ; ‖ — πᾶσαν συγκοινωνίαν, intercepter toute communication. § — [μεταφ.] προκαλύπτω· ‖ abriter le vent = à un bâtiment sous voiles, παρεμποδίζω τὸν ἄνεμον εἰς πλοῖον πλέον διὰ τῶν ἱστίων. Ὅταν πλοῖόν τι πλέῃ ἔχον τὸν ἄνεμον οὔριον, τὰ πρυμναῖα ἱστία προκαλύπτουσι τὰ πρωραῖα.

παρεμπόδισις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ παρεμποδίζειν, action d'entraver ; empêchement, n. m. interception, n. f. λέγουσιν ἐπίσης interceptation, n. f.

παρεμπρὸς [ἐπίρ.], περαιτέρω, προσωτέρω, πλέον ἐμπρός, plus en avant ; μακρύτερα, plus loin ; πλέον ἐκεῖθεν, plus au delà ; ‖ μὴ πηγαίνωμεν παρεμπρὸς = μὴ προχωροῦμεν, n'avançons plus loin.

παρεμπτωτικῶς [ἐπίρ.] ἢ παρεμπιπτόντως, incidemment, adv.

παρεμφαίνω, διανύω τι πλαγίως, ἐν μέρει ἢ ἐμμέσως φανερόνω τι, montrer, désigner indirectement ; φαίνομαι, ὁμοιάζω πρός τι, ressembler.

παρεμφατικός, ή, όν [γραμμ. εὔχρ. ἐπὶ τῶν ἐγκλίσεων], personnel, elle, adj. οἱ ὁριστικοὶ χρόνοι τοῦ ῥήματος, ἤτοι οἱ πρόσωπα καὶ ἀριθμὸν δηλοῦντες, ἀντίθετα τῇ ἀπαρεμφάτῳ· ‖ ἔγκλισις παρεμφατική, mode personnel.

παρεμφερής, ής, ές· ὅμοιος πρός τι, semblable à, ressemblant, e, adj. ὁ ἔχων σχέσιν πρός τι, qui a du rapport avec; παραπλήσιος, approchant de; βλ. καὶ **πάρισον**.

παρεμφέρω, κοινῶς παραφέρνω, ὁμοιάζω ὀλίγον, ressembler à; ἔχω σχέσιν πρός τι, avoir du rapport avec, πλησιάζω πρός τι, approcher de.

παρεμφερῶς [ἐπίρ.], ὁμοίως, semblablement, adv.

παρενείρω, βάλλω τι εἰς τὴν πλησίον σειράν, ἀνάμεσα παρεμβάλλω, παρενθέτω, introduire; χάμνω νὰ εἰσέλθῃ τι που, faire entrer; παρεμβάλλω, παρενθέτω, insérer, intercaler; ‖ παρενείρω εἰς τὸν λόγον ἀστειότητας, entremêler (parsemer) son discours de plaisanteries.

παρένθεσις, εως, ἡ· parenthèse, n.f. ( ), δι' ἧς περικλείονται λέξεις διασαφητικαὶ συνήθως ἄλλων λέξεων· ‖ ἐν παρενθέσει, en parenthèse; [μεταφ.] par parenthèse.

παρενθετικός, ή, όν· γεγραμμένος (λελεγμένος, τεθεὶς) ἐν παρενθέσει, écrit (dit; mis) en parenthèse.

παρενθετικῶς [ἐπίρ.], ἐν παρενθέσει, en (par) parenthèse.

παρένθετος, ος, ον· inséré, ée; intercalé, ée, μεταξὺ δύο ἑτέρων τεθείς.

παρενθέτω, μέλ. θέσω, παρεντίθημι, insérer; παρεμβάλλω, introduire; παρενείρω, interposer, intercaler. § —, ἐμβάλλω, fourrer, χώνω τεμάχιόν τι μεταξὺ δύο ἑτέρων.

παρενθήκη, ης, ἡ· ἡ παρένθεσις, interposition, n. f. τὸ παρενθέτειν, παρενείρειν, παρεμβάλλειν, insertion, n. f. intercalation, n. f.

παρεννόησις, εως, ἡ· τὸ παράκουσμα, τὸ μὴ καλῶς ἀκουσθέν, ἐννοηθέν, καὶ μεταφ. ἡ παρεξήγησις, malentendu, n. m. méprise, n. f. mésintelligence, n.f. βλ. καὶ **παράκουσμα**.

παρεννοῶ, μέλ. ήσω, δὲν ἀκούω δὲν ἐννοῶ καλῶς, ὅθεν ἀκούω (ἐννοῶ) κακῶς (ἐσφαλμένως, κοινῶς στραβά), entendre (comprendre) mal (de travers); ἀπατῶμαι εἰς (παρεξηγῶ) τὴν ἔννοιαν, se tromper (se méprendre) sur le sens de; κακῶς ἐξηγῶ, διερμηνεύω τι, mal interpréter; ‖ παρεννόησε τὸ πρωτότυπον, il a mal compris l'original; ‖ οἱ λόγοι του παρεννοήθησαν, ses paroles ont été mal interpretées; ‖ μὴ παραννοήσετε τοὺς λόγους μου, ne prenez pas en mauvaise part ce que je dis.

παρενόχλησις, εως, ἡ· ἡ διατάραξις, ἀνησύχησις, ἐνόχλησις ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἡ πρᾶξις τοῦ παρενοχλεῖν (ἀνησυχεῖν) τινά, action d'importuner (de déranger), ἀνησύχησις, dérangement, n.m. ἐνόχλησις, κακοποίησις, molestation, n. f. στενοχωρία, καταπίεσις, ἐνόχλησις, vexation, n. f. ὀχληρότης, ἀνιαρότης, φορτικότης, importunité, n.f. ἐνόχλησις, ἀνία, incommodité, n. f. στενοχωρία, embarras, n. m. ennui, n. m.

παρενοχλῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐκ τοῦ πλησίον, ἐκ διαλειμμάτων, ἀνησυχῶ τινα, ταράττω, ἐνοχλῶ, καθίσταμαι ὀχληρός, φορτικός, importuner; ἀνησυχῶ τινα, déranger; παρενοχλῶ, ἀνιῶ, φέρω τινὰ εἰς ἀνίαν, incommoder; φέρω εἰς στενοχωρίαν, ἀμηχανίαν, embarrasser; ἐνοχλῶ, στενοχωρῶ, gêner; κακοποιῶ, ἐνοχλῶ, molester; στενοχωρῶ, καταπιέζω, vexer; ‖ — τὸν πολέμιον, inquiéter l'ennemi; βλ. ἐνοχλῶ τὸν πολέμιον, harceler.

παρεντίθημι [ἀρχ.], βλ. παρεμβάλλω καὶ παρενθέτω.

παρεντομή, ῆς, ἡ [ναυτ.], échancrure, n. f. κοινῶς τὸ βερέμι. Ἡ καμπυλότης τῶν πλευρῶν καὶ τοῦ ποδώματος (bordure) οἱουδήποτε ἱστίου, ἡ στρεφομένη πρὸς τὰ ἔσω αὐτοῦ καὶ χρησιμεύουσα ὅπως τὸ ἱστίον μὴ προστρίβηται ἐπὶ τοῦ περιτονναίου, τῶν τοίχων ἢ τῶν προτόνων.

πάρεξ [ἐπίρ.], βλ. **παρεκτός**.

παρεξάρτιον, ου, τὸ [ναυτ.], porte-hauban, n. m. καλοῦνται παρεξάρτια, porte-haubans, δάπεδα ἢ ὁριζόντιοι ἐξῶσται κατασκευαζόμενοι παραπλεύρως σχεδὸν ἑκάστου ἱστοῦ ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ τοίχου τοῦ πλοίου καὶ εἰς τὸ ὕψος τοῦ καταστρώματος, χάριν τῆς ἐπ' αὐτῶν στερεώσεως τῶν ἐξαρτίων, ὧν ἡ κλίσις γίνεται οὕτω μεγαλειτέρα ἐπαυξάνουσα τὴν στερεότητά των. Τὰ παρεξάρτια ὑποστηρίζονται κάτωθεν διὰ τῶν λεγομένων **ἐξαρτορριζῶν**, αἵτινες εἰσὶ σιδηραῖ δοκοὶ στηριζόμεναι ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ χείλους τῶν παρεξαρτίων διὰ τοῦ ἄνω ἄκρου των, καὶ ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ πλοίου διὰ τοῦ κάτω αὐτῶν ἄκρου, χρησιμεύουσι δὲ καὶ διὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν στερέωσιν τῶν τριοπῶν τῶν ἐντονίων ἢ ἐντατηρίων.

παρεξήγησις, εως, ἡ· παρερμηνεία, ἐσφαλμένη ἐξήγησις, κακὴ ἑρμηνεία, fausse interprétation. § —, ἡ παρεννόησις, malentendu, n. m. mésintelligence, n. f. βλ. καὶ **παράκουσμα**.

παρεξηγῶ (έω), μέλ. ήσω, παρερμηνεύω, ἐξηγῶ ἢ ἑρμηνεύω ἐσφαλμένως, interpréter mal; κακῶς ἢ ἐσφαλμένως ἐννοῶ, comprendre mal; διαστρέφω τὴν ἔννοιαν, fausser le sens; σφάλλομαι ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν πράγματός τινός, se méprendre sur le sens de quelque chose; ‖ οἱ λόγοι μου παρεξηγήθησαν, mes paroles ont été mal interprétées.

παρέξω [δημ. ἐπίρ.], βλ. **παραέξω**.

παρεπάνω [δημ. ἐπίρ.], βλ. **παραπάνω**.

παρεπιδημία, ας, ἡ· ἡ ἐπί τινα χρόνον ἢ μετ' ἄλλων διατριβὴ ἐπὶ ξένης, Πλάτ. πρόσκαιρος διανομή, séjour passager; διαμονὴ εἰς ξένην (χώραν), résidence en pays étranger.

παρεπίδημος, ος, ον· ἐπί τινα χρόνον ἢ μετ' ἄλλων ἐπὶ ξένης διατρίβων, Πολύβ. ξένος διαβατικός, étranger de passage; ξένος διαμένων ἔν τινι χώρᾳ, étranger résidant quelque part.

παρεπιδημῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐπί τινα χρόνον ἢ μετ' ἄλλων διατρίβω ἐπὶ ξένης (σ' τὰ ξένα), Πολύβ. διαμένω προσωρινῶς που, résider provisoirement; εἶμαι διαβατικός, être de passage.

παρεπίτροπος, ου, ὁ· subrogé tuteur; protuteur, n. m. Ἐν πάσῃ ἐπιτροπείᾳ δέον κατὰ τὸν νόμον νὰ ὑπάρχῃ παρὰ τὸν ἐπίτροπον καὶ παρεπίτροπος ἔργον ἔχων νὰ ἐπιτηρῇ τὴν διαχείρισιν τοῦ ἐπιτρόπου, καὶ ν' ἀναπληροῖ αὐτὸν πρὸς ἐπιχείρησιν τῶν πράξεων καθ' ἃς τὰ συμφέροντα τοῦ ἀνηλίκου συγκρούονται πρὸς τὰ τοῦ ἐπιτρόπου. Ὁ παρεπίτροπος διορίζεται παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, ἐκ τῆς ἑτέρας τῶν συγγενῶν γραμμῆς (πατρικῆς ἢ μητρικῆς) ἐκείνης εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἐπίτροπος, ἐκτὸς ἂν οὗτος ἦνε ἀμφιθαλὴς τοῦ ἀνηλίκου ἀδελφός. Τὰ περὶ ἱκανότητος, ἀπαλλαγῆς, παύσεως καὶ ἀνικανότητος τοῦ ἐπιτρόπου κρατοῦντα ἰσχύουσι καὶ ὡς πρὸς τὸν παρεπίτροπον, οὗτινος τὰ ἔργα παύουσι αὐτοδικαίως σὺν τῷ πέρατι τῆς ἐπιτροπείας. Λεπτομερέστερον βλέπε ἄρθρα 23 - 29 τοῦ νόμου περὶ ἐπιτροπείας καὶ Κρασσᾶ οἰκογενειακὸν δίκαιον.

παρέπομαι, μέλ. ἕψομαι, ἕπομαι τινός, ἀκολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον, suivre [de près]; s'ensuivre; εἶμαι ἡ συνέπεια τινός, être la conséquence; ὅθεν προκύπτω, ἕπομαι, résulter; || τὸ παρεπόμενον· τὰ παρεπόμενα, la suite; ἡ συνέπεια, la conséquence; αἱ συνέπειαι, les conséquences; || τὰ παρεπόμενα τῶν μερῶν τοῦ λόγου, les attributs des parties du discours. § **παρεπόμενος,** η, ον, accessoire, adj. βλ. **παρελκόμενος.** § **παρεπόμενα τῆς σέλλης,** accessoires de la selle (ἅτινα καὶ **προσαρτήματα** καλοῦνται). Εἰσὶ κυρίως **τὰ ἔποχα** (sangles), **αἱ γλωχῖνες** (contre-sanglons), **αἱ ἀρτάναι** (étrivières), **αἱ πιστολιοθῆκαι** (fontes) **καὶ τὰ μαρσύπια** (sacoches); οὐχ ἧττον θεωροῦνται εἰσέτι ὡς παρεπόμενα καὶ τὸ **ὑπόσαγμα,** κτλ. βλ. καὶ **σέλλα·** || παρεπόμενα τῆς σαγῆς, accessoires du harnais; βλ. **σαγή.**

πάρεργον, ου, τό· οὐχὶ κύριον ἔργον, δευτερεῦον, πρᾶγμα δευτερεῦον, chose secondaire; τὸ παρεπόμενον, accessoire, adj. τὸ ἐκτὸς τῆς κυρίας ἐργασίας, hors-d'œuvre; ἐργασία (ἐνασχόλησις) παρεπομένη (δευτερεύουσα), travail (occupation) accessoire; || τὸ ἔχει πάρεργον, il ne s'en occupe que dans ses moments perdus; || ἐν παρέργῳ=ἐν παρόδῳ, βλ. **παρέργως.**

πάρεργος, ος, ον· οὐχὶ κύριος, δευτερεύων, παρεπόμενος, accessoire, adj.

παρέργως [ἐπίρ.] ἐπιβοηθητικῶς, accessoirement, adv. ὡς ἐν παρόδῳ, ἐκ παρέργου, incidemment, adv. négligemment, adv. sans faire attention; ἐν παρέργῳ (ἐν παρόδῳ) en passant, par manière d'acquit; || ὡς εἰπεῖν ἐν παρέργῳ, pour dire en passant; || τίθεμαί τι ἐν παρέργῳ, considérer quelque chose comme peu importante.

παρερεθίζω, μέλ. ίσω, ἐρεθίζω πολύ, exciter trop; ὑπερερεθίζω, surexciter.

παρερμηνεία, ας, ἡ καὶ

παρερμήνευσις εως, ἡ· ἐσφαλμένη ἑρμηνεία, fausse interprétation; ἐσφαλμένη ἐξήγησις, explication erronée; ὅθεν παρεξήγησις, contre sens, n. m. ἀντίθετος ἑρμηνεία, ἐξήγησις.

παρερμηνεύω, μέλ. εύσω, ἑρμηνεύω (ἐξηγῶ) ἐσφαλμένως, interpréter (expliquer) mal; κάμνω παρερμηνείαν, faire un (des) contre-sens.

παρέρχομαι, μέλ. ἐλεύσομαι, ἀόρ. παρῆλθον· διέρχομαι πλησίον (κατὰ μῆκος) τινός, passer à côté (le long) de; προσπερνῶ, ὑπερβαίνω τι, dépasser; διαβαίνω, ὑπερβαίνω (περνῶ ἐπάνωθεν), franchir; ἀφίνω κατὰ μέρος, laisser de côté; παραλείπω, παραβλέπω, omettre; παρασιωπῶ τι, taire; || δὲν δύναμαι νὰ παρέλθω ἀπαρατήρητον, je ne puis me dispenser de remarquer; || [καὶ ἀπολ.] ἂς παρέλθωμεν, passons. § [οὐδ.] παρουσιάζομαι, se présenter; εἰσορμῶ, προχωρῶ, avancer; || παρῆλθεν εἰς τὸ μέσον, il s'est avancé; || παρῆλθεν εἰς τὸ βῆμα, il monta à la tribune (=ἀναβαίνω εἰς τὸ βῆμα ἵνα δημηγορήσω). § [συνήθ. ἀπόλ.] παρέρχομαι, passer; παρέρχομαι, διαρρέω, s'écouler; ἐκπνέω, expirer; || ὁ καιρὸς παρέρχεται, le temps passe (s'écoule); || παρῆλθεν ἡ προθεσμία, le terme est expiré; || παρῆλθεν ὁ καιρὸς καθ' ὃν . . . , le temps est loin, où...; || παρῆλθε μεσημβρία, il est midi passé; || εἴκοσι χρόνοι παρῆλθον ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, vingt années sont écoulés depuis ce jour là; || ἡ ὡραιότης παρέρχεται, la beauté passe; || — ἐν σιγῇ, passer sous silence; βλ. καὶ **παραλείπω·** || παρῆλθεν ἡ ἐποχή, l'époque a été passée. § [μετοχ. ἀόρ. ἐπίθ.], **παρελθών,** οῦσα, όν· passé, ée, adj. τὸ διαρρεῦσαν χρονικὸν διάστημα, écoulé, ée, adj. || τὸν παρελθόντα μῆνα (τὸν ἐκπνεύσαντα), le mois dernier; le mois passé (écoulé); || τὴν παρελθοῦσαν πέμπτην, jeudi dernier; || τὸ παρελθὸν ἔτος, l'année passée, l'année dernière; || τῆς προθεσμίας παρελθούσης, le terme expiré; || ἐπὶ τῆς παρελθούσης πενταετίας, pendant le cours des cinq années qui viennent de s'écouler; || τὰ παρελθόντα, les choses passées; les temps (les événements) passés; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ **παρελθόν,** le passé; [οἰκ.] temps jadis; || κατὰ τὸ παρελθόν, dans (par) le passé = ἐν τῷ παρελθόντι.

πάρεσις, ἡ [ἰατρ.], parésie, n. f. βλέπε **παράλυσις.**

παρεσκευασμένως [ἐπίρ.] μετὰ προπαρασκευῆς, προετοιμασίας, avec préparation; ἐκ προμελέτης, avec préméditation.

παρευθὺς [ἐπίρ.], ἀντὶ εὐθύς, ἀμέσως, immédiatement, adv. εἰς τὴν στιγμήν, à l'instant; ἀμέσως, sur le champ; ἀμέσως, παρευθύς, incontinent, adv. εὐθύς, ἀμέσως [tout] de suite; εὐθύς, παρευθύς aussitôt.

παρευρίσκομαι, μέλ. θήσομαι, ἀόρ. παρευρέθην· εὑρίσκομαι, εἶμαι παρών που, se trouver (être) présent, e; assister; εἶμαι ἐκεῖ, y être; εἶμαι που, en être; || δὲν παρευρέθην, je n'y étais pas; || δὲν παρευρέθην

εἰς τοὺς γάμους, je n'étais pas de la noce; ‖ παρακαλεῖσθε νὰ παρευρεθῆτε, vous êtes prié d'y assister; ‖ παρευρέθην ἐκεῖ, je m'y trouvai; je me trouvai présent (= ἤμην παρών)· ‖ παρευρέθην εἰς τὴν βάπτισιν τοῦ τέκνου του, j'ai assisté au baptême de son enfant; ‖ εὐαρεστήθητε, κύριοι, παρακαλῶ ὑμᾶς, ἐὰν δὲν δύνασθε νὰ παρευρεθῆτε προσωπικῶς, νὰ ἀντιπροσωπευθῆτε διὰ πληρεξουσίου, veuillez Messieurs, je vous prie, si vous ne pouvez y assister en personne, vous y faire représenter par un fondé de pouvoir.

παρέχω, μέλ. ἕξω, ἀόρ. β' παρέσχον· δίδω τινί τι, ἐγχειρίζω, προσφέρω, δίδω, donner; καὶ ἐπὶ ἀφῃρημένων, δίδω, προξενῶ, παρέχω, fournir, procurer; δίδω, παρέχω εὐκαιρίαν, occasionner; προξενῶ, causer; ‖ παρέχω τὰ μέσα, procurer les moyens; ‖ παρέχω ἀφορμὴν εἰς, donner lieu (sujet) à; occasionner; παρέχω ὕλην εἰς [μεταφ.], donner matière à; prêter à; ‖ — πίστιν, ajouter foi; ‖ — ὅπλα, κτλ. =**προμηθεύω**, fournir des armes; ‖ — γάλα, fournir du lait; ‖ — συνδρομὴν (βοήθειαν), donner assistance; ‖ — **ἐγγύησιν**, fournir caution (garantie); ‖ [ὑδρατ. μηχ.] **παρέχω**, alimenter (τροφοδοτῶ), ἀντικαθιστῶ τὸ καταναλωθὲν εἶδος ὅπως ὑπάρχῃ πάντοτε ἡ αὐτὴ ποσότης (ἤτοι ὕδωρ, γαιάνθρακας, κτλ.)· βλ. **παροχή, παροχικός**· ‖ —, ἐφοδιάζω, munir; προμηθεύω, pourvoir; βλ. καὶ **προμηθεύω**.

παρεῶ (άω), βλ. **παρεάω**.

παρηγορημένος, η, ον· μτχ. τοῦ παρηγορῶ, consolé, ée.

παρηγορητής, οῦ, ὁ· ὁ παρηγορῶν, ὁ παρήγορος, consolateur, trice, n.

παρηγορητικός, ή, ὸν καὶ παρηγορικός, ὁ παραμυθητικός, ὁ κατάλληλος πρὸς παρηγορίαν, propre à consoler; consolant, e, adj. de consolation; consolateur, trice, adj.

παρηγορήτρια, ας, ἡ· consolatrice, θηλ. τοῦ **παρηγορητής**.

παρηγορία, ας, ἡ· παραμυθία, ἀνακούφισις παρεχομένη εἰς τὴν λύπην, soulagement donné à l'affliction; consolation, n. f. καθησύχασις, καταπράϋνσις, adoucissement, n. m. ‖ γλυκεῖα παρηγορία, douce consolation; ‖ ὁ Θεὸς εἶνε ἡ μόνη παρηγορία μου, Dieu est ma seule consolation.

παρηγοριά, ᾶς, ἡ [δημ.], δεῖπνον παρατιθέμενον τῇ φροντίδι τῶν συγγενῶν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ θανόντος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκφορᾶς, πρὸς παραμυθίαν τῶν οἰκείων· βλ. **περίδειπνον**.

παρηγοριάζω [διάλ. Οἰνόης], παρηγορῶ, παραμυθῶ.

παρήγορος, ος, ον· ὁ προξενῶν, ἐπιφέρων παρηγορίαν, ὁ παρηγορῶν, qui console, consolant, e, adj. consolateur, trice, adj. ‖ — ἐλπίς, espoir consolateur. § [οὐσ.] ὁ παρηγορητής, consolateur, trice, n. ὁ ἐπιφέρων παρηγορίαν, qui apporte de la consolation, ὁ παρηγορῶν.

παρηγορῶ (έω), μέλ. ήσω, παραμυθέομαι, παρακινῶ τινὰ διὰ λόγων, ἐνθαρρύνω, συμβουλεύω, παρηγορῶ δι' ἀτύχημα, λύπην, ἐλαφρύνω, καταπραΰνω τὴν λύπην, soulager, adoucir l'affliction; ὅθεν παρηγορῶ, consoler; καταπραΰνω, καθησυχάζω, adoucir.

παρηγόρως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον κατάλληλον πρὸς παρηγορίαν, d'une manière propre à consoler; ὡς παρήγορος, en consolateur.

παρηκμακώς, υῖα, ὸς (μετχ. τοῦ παρακμάζω), ὁ εὑρισκόμενος, ὁ ὢν ἐν παρακμῇ, qui est sur le déclin; ὁ ὢν ἐν καταπτώσει, qui est en décadence; ‖ οἱ παρηκμακότες, les hommes qui sont sur le retour = οἱ παρήλικες.

παρηκοΐα, ας, ἡ· ἡ παρακοή, ἡ ἀπείθεια, désobéissance, n. f.

παρήκοος, ος, ον· ὁ μὴ ὑπακούων εἴς τι, qui n'obéit pas, ὅθεν ἀπειθής, désobéissant, e, adj. ou indocile, adj.

παρηλικία, ας, ἡ· ἡλικία καθ' ἣν ἡ νεότης παρέρχεται, âge où la jeunesse s'en va; πεφασμένη (παρακμὴ) ἡλικίας, déclin, n. m. ἡ κατάπτωσις, décadence, n. f.

παρῆλιξ, ικος, ὁ καὶ ἡ· οὗτινος παρῆλθεν ἡ νεότης (ὁ εὑρισκόμενος ἐν παρακμῇ), qui est sur le retour [de l'âge] (sur son déclin); ὁ πάρηβος, προκεχωρημένης ἡλικίας, d'un âge avancé; d'un certain âge; κατ' ἐπέκτ. ὁ μεσῆλιξ, entre deux âges.

παρήλιον, ου, τὸ [ἀστρον.] parhélie ou parélie, n. m. ψευδὲς τοῦ ἡλίου φάσμα, ἤτοι εἰκὼν τοῦ ἡλίου ἀνταναχλωμένη εἰς νέφος, image du soleil réflechie dans un nuage.

παρημελημένος, η, ον· μετοχὴ τοῦ **παραμελῶ**, négligé, ée.

παρημελημένως [ἐπίρ.] ἀτημελήτως, négligemment, adv.

παρήμερος, ος, ον· ὁ ἡμέραν παρ' ἡμέραν γινόμενος, Πολυδ. qui se fait de deux jours l'un.

παρήορος, ου, ὁ (ἵππος), cheval badinent, πάριππος κοινῶς **γιεντέκι**· ὁ παρὰ τῇ ὁμοζυγίᾳ ἁπλῶς προσδενόμενος, εἴτε ὡς ὑπεράριθμος, εἴτε ὡς ἔφεδρος ἵππος χωρὶς νὰ συνδράμῃ εἰς τὴν ἕλξιν.

παρῃτημένος, η, ον· μετοχὴ τοῦ **παραιτῶ**.

παρήχησις, εως, ἡ· ἀπομίμησις τόνου, ἤχου, ressemblance de son, assonance, n. f. § [γραμμ. **παρήχησις**, allitération, n. f. ἐπανάληψις ἑκουσία ἢ ἀκουσία τῶν αὐτῶν γραμμάτων, τῶν αὐτῶν συλλαβῶν.

παρθένα, ἡ [δημ.] βλ. **παρθένος**.

παρθεναγωγεῖον, ου, τό· ἐκπαιδευτήριον νεανίδων, institution (école) de jeunes filles; pensionnat de demoiselles.

παρθενία, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης, ἡ κατάστασις τῆς παρθένου, état d'une personne vierge, n. f. κοινῶς ἡ **παρθενιά**, virginité, n. f. [οἰκ.] pucelage, n. m. état d'une jeune fille (= d'une pucelle).

παρθενικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων, ἢ ἀφορῶν τὴν παρθένον, de vierge, virginal, ale, adj. ‖ **παρθενικὸς ὑμήν**, l'hymen [ἀνατομ.], ὑμὴν ἀποφράσσων ἐπὶ τῶν παρθένων τὴν εἴσοδον τοῦ κολεοῦ, ἀποτελούμενος ἐκ πτυχῆς τοῦ βλεννο-

νόνου ὑμένος αὐτοῦ. Φέρει τρῆμα στρογγύλον ἢ ὠοειδὲς ἢ ἐν εἴδει σχισμῆς, δι' οὗ ἀποβάλλονται τὰ ὑγρὰ τῆς ἐμμήνου καθάρσεως, ῥήγνυται δὲ κατὰ τὴν πρώτην συνουσίαν, μεθ' ὃ τὰ ῥάκη αὐτοῦ (μύρτα καλούμενα, myrtes), συρρικνοῦνται πρὸς τὴν περιφέρειαν τοῦ κολεοῦ.

παρθένιον, ου, τὸ [φυτ.], matricaire, n.f. τὸ matricaire camomille χρησιμεύει ὡς ἀφέψημα.

παρθενομήτωρ, ορος, ἡ [ἐκκλ.], παρθένος καὶ μητέρα, vierge mère ; ἡ Παναγία, la Sainte Vierge.

παρθένος, ου, ἡ· κοινῶς ἡ παρθένα, νέα κόρη μὴ ὑπανδρευθεῖσα, jeune fille non encore mariée, ἰδίως ἡ μὴ διακορευθεῖσα, vierge, n. f. ὅθεν ἡ κόρη, τὸ κορίτσι, fille, n.f. § παρθένος, ος, ον=παρθενικός, virginal, e ; ἁγνός. pur, e ; chaste, adj. § [μεταφ.] παρθένος, ος, ον· vierge, n.f.=ἀνέπαφος, ος, ον, intact, e, adj. ‖ — γῆ, terre naturelle ou terre vierge, λέγεται ἡ μὴ σκαφεῖσα, οὐδὲ καλλιεργηθεῖσα ποτέ· ‖ παρθένον δάσος, bois vierge, τὸ ἀνέπαφον, τὸ μὴ ὑλοτομηθέν. § [οἰκ.] pucelle, n.f. = jeune fille ; la pucelle d'Orleans = Jeanne d'Arc. § [Γρφ.] ἡ Παρθένος, la Sainte Vierge=ἡ Παναγία.

παρθενοῦδι, τό· βλ. **παρθένιον.**

παρθενοφθορία, ας, ἡ· ἡ διακόρευσις (παρθένου), défloration, n. f. ἡ πρᾶξις τῆς φθορᾶς τοῦ παρθενικοῦ ὑμένος διὰ συνουσίας· ἡ **ἐκπαρθένευσις,** dépucelage, n. m. ὅταν αὕτη δὲν τελεῖται διὰ δεσμῶν γάμου λέγεται ἀτίμασις, βιασμός, viol, n. m.

παρθενοφθόρος, ου, ὁ· ὁ φθείρων παρθένον, déflorateur, n. m. ἀτιμαστής, βιαστής, διαφθορεύς, séducteur (de jeunes filles) ; βλ. καὶ **ἐκπαρθενευτὴς** (dépuceleur).

παρθενοφθορῶ (έω), διαφθείρω παρθένον, διακορεύω, déflorer; ἐκπαρθενεύω, dépuceler; ἀτιμάζω, βιάζω, violer.

παρθενών, ῶνος, ὁ [ἀρχ.], ἡ κατοικία τῶν παρθένων, habitation de jeunes filles, de vierges ; Parthénon, n. m. ὁ ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως.

παρθενωπός, ή, όν· ἔχων ὕφος παρθένου, à l'air virginal.

παρίας, α, ὁ· paria ; [μεταφ.] ἀποκληρωθείς, εῖσα, έν, déshérité, ée, adj.

παρι(γ)ημένον, τὸ [διάλ. Καρπάθου]= περιποιημένον.

παρίημι [ἀρχ.], ῥίπτω τι πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὴν γῆν, ὅθεν ἐν τῷ ναυτικῷ=**παρεάω-ῶ.**

παριππεύω, μέλ. εύσω, ἀκολουθῶ ἔφιππος παραπλεύρως τινός, π. χ. ἁμάξης, aller à cheval (chevaucher) à côté de.

πάριππος, ου, ὁ· βλ. **παρήορος** (ἵππος).

παρίσαλος, ἡ [ναυτ.], ligne d'eau, n. f. **στάθμη** (niveau) παράλληλος τῇ **ἰσάλῳ** (flottaison) ; καλοῦνται **παρίσαλοι** αἱ ἐπίπεδοι καμπύλαι γραμμαὶ ἃς φανταζόμεθα χαρασσομένας ἐπὶ τῆς γάστρας, ἐκ τῆς τομῆς ἐπιπέδων παραλλήλων τῆς ἄνω ἐπιφανείας τῆς τρόπιδος, χάριν ὁρισμοῦ τοῦ σχήματος τῆς γάστρας ἐπὶ τῶν διαγραμμάτων.

πάρισος, ος, ον, σχεδὸν ἴσος (ὅμοιος) [presque] égal. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ **πάρισον,** pendant, n. m. chose ou cadre qui va avec un autre; τὸ παρόμοιον, παραπλήσιον ἢ παρεμφερές τι, τὸ ἀνάλογον, τὸ ζευγάρι, ἤτοι ἡ ἀνταπόκρισις δύο ἀντικειμένων συμμετρικῶς διατεθειμένων ἐπί τινος τοίχου, κτλ.

παρίσταμαι, ἵσταμαι πλησίον τινός, εἶμαι παρών, être présent ; παρευρίσκομαι, παρίσταμαι, assister ; [νομ. ἰδίως] comparaître ; ester en jugement (βλ. καὶ **πάρειμι**)· ‖ οἱ παριστάμενοι, οἱ παρεστῶτες, les assistants ; ‖ παρισταμένου τοῦ νομάρχου (ἐπὶ παρουσίᾳ), en présence du préfet ; ‖ παρέστην μάρτυς ἀστείας σκηνῆς, j'ai été témoin d'une scène plaisante ; ‖ παρέστη αὐτοπροσώπως [ἐπὶ δικαστηρίου], il a comparu en personne ; ‖ παρίσταται δι' ἐπιτρόπου (πληρεξουσίου), comparaître par-procureur; ‖ οἱ ἀνήλικοι δὲν δύνανται νὰ παρίστανται ἐπὶ δικαστηρίου, les mineurs ne peuvent ester [en jugement] ; ‖ παρίσταμαί που ὁ ἴδιος, assister en personne; ‖ παρακαλεῖσθε νὰ παραστῆτε, vous êtes prié d'y assister ; ‖ δὲν παρέστη εἰς τοὺς γάμους, il n'était pas de la noce ; ‖ παρίσταμαι ἑκατέρωθεν (ὁδοῦ), βλ. **ἀντιζυγία.** § παριστῶ, **παριστάνω,** se présenter ; φαίνομαι, se montrer, paraître ; ‖ τὸ πρᾶγμα παρίσταται πιθανόν, la chose paraît probable.

παριστάμενος, η, ον [μετοχ.], représenté, ée ; βλ. καὶ **παριστῶ.**

παριστάνω, βλ. παρίστημι καὶ παριστῶ.

παρίστημι, μέλ. παραστήσω, ἀόρ. παρέστησα, θέτω ἢ τοποθετῶ πλησίον τινός, mettre ou placer auprès; [νομ.] comparaitre [μετοχή], **παραστάς,** ᾶσα, άν· comparant, e ; βλ. **ἐμφανίζω** καὶ **πάρειμι** [μέσον] **παρίσταμαι.**

παριστιόδεσμος, ον, ὁ· nœud de drisse de bonnette ; βλ. **σχοινόκομβοι** ναυτικοῦ.

παρίστιον, ου, τὸ [ναυτ.] bonnette, n. f. ἡ **κουρτελάτσα**· τὰ παρίστια καλοῦνται καὶ παραπληρωματικὰ ἱστία (voiles supplémentaires), ὡς μὴ συμπεριλαμβανόμενα μεταξὺ τῶν κυρίων ἱστίων τοῦ πλοίου, τοποθετοῦνται δ' ἑκατέρωθεν τοῦ ἀκατίου, τῶν δολώνων καὶ τῶν φωσώνων, καθ' ἃ ἐξηγεῖται ἐν τῇ λέξει κεραία (vergue), εἰσὶ δὲ τὰ ἀκόλουθα : τὸ **παρατάκιον,** τὸ **παραδολώνιον,** τὸ **παραφωσώνιον** καὶ τὸ **παρασιπάριον**· βλ. λέξεις.

παριστῶ (άω) [καὶ παριστάνω] (ἀρχ. παρίστημι), μέλ. ίσω, ἀόρ. παρέστησα· δεικνύω τι **εἴς τινα,** θέτω ὑπ' ὄψει του, ἀναπαριστῶ (ἐξηγῶ) διὰ λόγου ἢ σχημάτων, représenter, παριστῶ, ἀπεικάζω, ἀπεικονίζω, figurer ; ἐκθέτω, παρουσιάζω τι, présenter [συνεκδ.] περιγράφω, décrire ; περιγράφω, ζωγραφίζω, dépeindre ; ἐκθέτω τι, exposer ; ἀποδίδω, rendre [ἐπὶ ἠθοποιοῦ] λαμβάνω μέρος εἰς τὸ θέατρον, παίζω, jouer ; κάμνω, faire ; δίδω, donner ; ‖ παριστάνω κωμῳδίαν, représenter une comédie ; ‖ ἡ εἰκὼν αὕτη παριστᾷ τὸν κατακλυσμόν, ce

tableau représente le déluge ; || ὁ κύκνος παρίστανε τὴν πρῷραν τοῦ πλοίου, le cygne figurait la proue du navire ; || μᾶς παρέστησεν ὅτι, il nous a représenté (expliqué) que; || δὲν ἠμπορεῖ νὰ παραστήσῃ σαφῶς τὰς ἰδέας του, il ne peut présenter (exposer) ses idées avec clarté ; || οὐδεμία λέξις δύναται νὰ παραστήσῃ ὅ,τι αἰσθάνομαι, aucun mot ne peut exprimer ce que je sens ou aucun mot ne peut rendre ce que j'éprouve ; || δὲν δύναμαι νὰ σᾶς τὸ παραστήσω, je ne saurais vous le décrire ; || ἀδύνατον νὰ σᾶς παραστήσω ὅ,τι ὑπέφερα, je ne saurais vous rendre tout ce que j'ai souffert ; || ποῖος παριστάνει τὸν Ὀρέστην ; qui joue le rôle d'Oreste ? || τί παριστάνουν ἀπόψε; qu'est-ce qu'on donne (joue) ce soir ?

παρκέτα, ἡ [δημ. ναυτ.], loch, n. m. βλ. **δρομόμετρον**· || ῥίπτω παρκέτα, βλ. **δρομόμετρον.**

παρκέτον, ου, τὸ [ξεν.], parquet, n. m. **κολλητὸν δάπεδον** ἢ **κολλητὸν σανίδωμα.** Ὁ παραλληλισμὸς τῶν ἐγκαρσίων δοκῶν (δοκίδων, solives) ἐπιβάλλει τὸν παραλληλισμὸν τῶν σανίδων, δὲν ἐπιτρέπει συνεπῶς αὐταῖς ν' ἀλλάξωσι διεύθυνσιν, ἐκ τούτου ἕπεται ὅτι ἐὰν θέλωμεν νὰ κοσμήσωμεν ἓν πάτωμα, πρέπει νὰ ἐκτελέσωμεν προηγουμένως τὸ πρῶτον σανίδωμα, εἶτα δὲ νὰ κολλήσωμεν ἐπ' αὐτοῦ τεμάχια μικρὰ διατεθειμένα εἰς τρόπον ὥστε νὰ σχηματίζωνται διάφορα σχήματα· τὰ μικρὰ ταῦτα τεμάχια προσαρμόζονται ἢ δι' ἥλων ἢ διὰ γύψου, ὅταν δὲ ἀποξηρανθῶσι ῥυκανίζονται ἐκ νέου.

Ἐνίοτε ἑτοιμάζουσιν ἐκ τῶν προτέρων εἰς ἐργοστάσιον τετραγώνους ἄβακας οἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ παρκέτον, καὶ οὓς συναρμόζουσι κατόπιν, τοποθετοῦντες αὐτοὺς ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τῶν ἐγκαρσίων δοκῶν· τὸ τοιοῦτον σύστημα εἶνε τὸ μᾶλλον ἐν χρήσει σήμερον.

Ἀντὶ νὰ ἐκτελέσωσι τὸ πρῶτον σανίδωμα, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, καὶ νὰ κολλήσωσιν ἐπ' αὐτοῦ τὰ τεμάχια τῶν σανίδων, ἀντικαθιστῶσι τὸ σανίδωμα τοῦτο διὰ **δαπέδου** τινὸς ἐκ κονιάματος (aire), ἐφ' οὗ τοποθετοῦσι μικροὺς στρωτῆρας, περιβαλλομένους κατὰ τὰς πλαγίας πλευρὰς ὑπὸ κονιάματος, ἐφ' ὧν προσηλοῦται τὸ σανίδωμα· ἡ τοιαύτη κατασκευὴ ἐμποδίζει πολὺ καὶ τὴν διὰ τῶν πατωμάτων διάβασιν τοῦ ἤχου. Τὸ παρκέτον παρασκευάζεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ δρυΐνων ξύλων, λαμβάνει δὲ διαφόρους ὀνομασίας ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς του, π. χ.

Παρκέτον γωνιομετρικόν, parquet à bâtons rompus ; τοῦτο ἀποτελεῖται ἀπὸ τεμάχια τετμημένα εἰς τὰ ἄκρα καθέτως καὶ συναντώμενα κατ' ὀρθάς, τιθεμένων ἐναλλὰξ τοῦ ἑνὸς τεμαχίου ἄνωθεν τοῦ ἑτέρου.

Παρκέτον Οὐγγρικόν, point de Hongrie, ἀποτελούμενον ἀπὸ τεμάχια τετμημένα εἰς τὰ ἄκρα κατὰ γωνίαν 45°, ἅτινα ἑνούμενα ἀνὰ δύο ἀποτελοῦσι γωνίας ὀρθάς.

Τὰ παρκέτα δέον νὰ κατασκευάζωνται ἀπὸ στεγνότατα ξύλα, ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν νὰ ἦνε ἐντελῶς ὁριζόντιος, τὰ δὲ τεμάχιά των ἀκριβῶς καὶ στερεῶς συνηρμοσμένα· βλ. καὶ **ἐγκαυστικὴ** οὐσία.

παρκετοποιΐα, ας, ἡ· parqueterie, n. f. παρκετοστρωσία, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ παρκετοστρώνειν ἢ κατασκευάζειν παρκέτον.

παρκετοποιός, οῦ, ὁ· parqueteur, n. m. παρκετοστρώτης, ὁ· ὁ στρωννύων ἢ κατασκευάζων παρκέτον.

παρκεστρώνω, μέλ. ώσω· parqueter, στρωννύω ἢ στρώνω δωμάτιον διὰ παρκέτου.

παρκετοστρωσία, ας, ἡ· βλ. **παρκετοποιΐα.**

παρκετόστρωσις, εως, ἡ· parquetage, n. m. ἡ ἐργασία τοῦ τοποθετεῖν **παρκέτον** (parquet).

παρκετοστρώτης, ου, ὁ· βλ. **παρκετοποιός.**

παρκετόω-ῶ· βλ. **παρκετοστρώνω.**

παρλιακός, ή, ὁ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρ.] (ἐκ τοῦ παράλογος) ἄφρων καὶ μωρολόγος· ὅθεν τρελλὸς καὶ παλαβός. § **παρλιακὸς** [διάλ. Ἠπείρου], λέγεται ἐπίσης ἐπὶ τοῦ ἀπροσεκτοῦντος καὶ κρημνίζοντος τὰ πρὸ αὐτοῦ κείμενα πράγματα.

παρμακλίκι, τὸ [δημ.], balustrade, n. f. grille [de bois] ; travée, n. f. βλ. **κιγκλίδωμα.**

παρμένος, η, ον [μετοχὴ τοῦ παίρνω), pris, e.

παρμός, οῦ, ὁ [δημ.], ἅλωσις, αἰχμαλωσία, prise, n. f. capture, n. f.

παρνασσιδεύς, έως, ὁ [ἐπὶ ποιητοῦ], parnassien, n. m.

παροδικός, ή, όν· περαστικός, διαβατικός, πρόσκαιρος, de passage ; passager, ère, adj.

παροδικῶς [ἐπίρ.], περαστικῶς, διαβατικῶς, passagèrement, adv. **ἐν** παρόδῳ, en passant ; δι' ὀλίγον χρονικὸν διάστημα, pour peu de temps.

παρόδιος, ος, ον· ὁ κείμενος, εὑρισκόμενος πλησίον διερχομένης ὁδοῦ, ὁ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ κείμενος, ἐν ὁδῷ, qui est sur (au bord de) la route ; ὁ ἔχων κτῆμα παρὰ τὰ ὅρια ὁδοῦ τινος (ἢ δάσους) παρόδιος (ἢ παρόριος), ὁ συνορεύων ἢ παρά τινι ὁδῷ κείμενος, riverain, e, adj. || παρόδιος ἰδιοκτήτης, propriétaire riverain, ὁ ἔχων κτῆμα συνορεῦον πρὸς τὴν ὁδόν· || οἱ παρόδιοι [ἰδιοκτῆται], les [propriétaires] riverains.

παροδίτης, ου, ὁ· ὁ παρερχόμενος, ὁ διαβάτης, passant, n. m. ὁ ταξειδιώτης, voyageur, euse ; «ὦ παροδῖτα» Ἱπποκρ. ἐν γένει ὁ καθ' ὁδὸν εὑρισκόμενος ὁδοιπόρος.

πάροδος, ου, ἡ· passage, n. m. πλαγίως ἢ πλησίον διερχομένη ὁδός, rue (chemin) de traverse ; ὅθεν πάροδος, passage, λέγεται πᾶσα στενὴ διάβασις, δίοδος. § **πάροδος** [δημοσία), ἡ· passage (public). Διάβασις ἀφιεμένη εἰς δημοσίαν χρῆσιν ἐντὸς ἰδιωτικοῦ χώρου· συνήθως αἱ πάροδοι αὗται εἶνε ἄνωθεν κεκαλυμμέναι καὶ ὑπάρχουσι κατὰ τὸ μῆκος τούτων ἐμπορικὰ καταστήματα· αἱ κεκαλυμμέναι

πάροδοι καλοῦνται καὶ **στοαὶ** (galeries)· || [μεταφ.] ἐν παρόδῳ, en passant. § —, ὁ διάδρομος, couloir, n.m. ou corridor, n.m. § — [ἐπὶ τῶν ὀρέων], col de montagne, βλ. **αὐχήν.** § —, στενὸν μέρος δι' οὗ δύναταί τις νὰ διέλθῃ, νὰ ἐξέλθῃ, ἡ ἔξοδος, débouché, n. m. π. χ. πάροδος δάσους, ἕλους, débouché de forêt, de marais. § [ναυτ.] πάροδος, passe-avant ἢ passavant, n. m. κοινῶς **πέρασμα**· τὸ παρὰ τὸν ἐσωτερικὸν τοῖχον πλοίου ἐλεύθερον μέρος τοῦ καταστρώματος δι' οὗ συγκοινωνοῦσιν ἀπὸ πρῴρας εἰς πρύμνην ἐπὶ πλοίων εἰς ἃ ἡ ἄκατος καὶ τὰ ἀμοιβὰ σκεύη τίθενται μεταξὺ τοῦ ἀκατίου καὶ τοῦ μεγάλου ἱστοῦ.

παροιακίζω [ναυτ.], embarder; κοινῶς **παρατιμονίζω**· παρεκκλίνω ἀκουσίως ἐκ τῆς διευθύνσεως καθ' ἣν πρέπει νὰ **οἰακίσω** (gouverner), εἴτε ἐξ ἀπροσεξίας, εἴτε ἐκ τοῦ κυματισμοῦ, ἀνέμου, κτλ.

παροιάκισις, εως, ἡ [ναυτ.], embardée, n.f. κοινῶς ἡ **παρατιμονιά**· καλοῦνται παροιακίσεις αἱ ἐκ τῆς γραμμῆς τοῦ πλοῦ ἀκούσιαι παρεκκλίσεις· || —, βλ. καὶ **παρέκκλισις,** lan, n. m.

παροικία, ας, ἡ· ἡ ἐνορία, paroisse, n. f. ἡ συνοικία, quartier, n. m. || —, τὸ κατοικεῖν πλησίον, ἡ γειτονιά, voisinage, n. m. § —, πρόσκαιρος διαμονή που, séjour passager; τὸ κατοικεῖν ἐν τῇ ξένῃ ὡς πάροικος, ἄνευ πολιτικῶν δικαιωμάτων. § —, colonie, n. f. || ἡ ἐν Παρισίοις ἑλληνικὴ παροικία, la colonie grecque de Paris.

πάροικος, ος, ον· ξένος ἐπὶ ξένης (χώρας) κατοικῶν ἄνευ πολιτικῶν δικαιωμάτων, ἄρα ξένος ἐγκατεστημένος ἔν τινι πόλει, étranger domicilié dans une ville.

παροικῶ (έω), μέλ. ήσω· κατοικῶ πλησίον τινός, habiter (être logé) auprès. § —, κατοικῶ ἐπὶ ξένης ὡς πάροικος, ἄνευ πολιτικῶν δικαιωμάτων, διαμένω εἰς ξένην χώραν, résider en pays étranger.

παροιμία, ας, ἡ· proverbe, n.m. ἡ παραβολή πρός τι· || κατὰ τὴν παροιμίαν· τὸ τῆς παροιμίας, suivant le proverbe; comme dit le proverbe. || **Παροιμίαι** καλοῦνται σύντομοι φράσεις ἀπὸ περιστάσεων τοῦ κοινοῦ βίου εἰλημμέναι ὑπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ διαδιδόμεναι παρ' αὐτῷ πρὸς χαρακτηρισμὸν ἄλλων ἑκάστοτε παρουσιαζομένων ἀναλόγων νέων περιστάσεων. Ἡ φράσις π. χ. «φασοῦλι, φασοῦλι γεμίζει τὸ σακκοῦλι» εἶνε παροιμία. Αἱ παροιμίαι εἰσὶ πολλῆς προσοχῆς ἄξιαι διότι δεικνύουσι τὸ πνεῦμα τῶν λαῶν, δι' ὃ καὶ ἐπιμελῶς συνελέγησαν παρὰ πολλοῖς τούτων, καὶ δὴ ἐν τῇ ἀρχαιότητι ὑπὸ τῶν παροιμιογράφων.

παροιμιακός, ή, όν· ὁ εἰς παροιμίαν ἀνήκων, proverbial, ale, adj.

παροιμιογράφος, ου, ὁ· parémiographe, n. m. ὁ γράφων παροιμίας.

παροιμιώδης, ης, ες· παροιμιακός, ἐν εἴδει παροιμίας λεγόμενος, proverbial, ale, adj. || ἔκφρασις παροιμιώδης expression proverbiale.

παροιμιωδῶς [ἐπίρ.] proverbialement, adv. (οὐχὶ πολὺ εὔχρηστον), κατὰ τρόπον παροιμιώδη, d'une manière proverbiale.

παροίνιος, ος, ον· ὁ λεγόμενος ἢ γινόμενος ἐν οἰνοποσίᾳ (ἐν συμποσίῳ), qui se dit (se fait) en buvant (à table); || παροίνιον ᾆσμα, chanson à boire = βακχικὸν ᾆσμα, chanson bachique.

πάρολι, τὸ [ξεν.[paroli, n. m. ἐν τοῖς χαρτοπαιγνίοις λέγεται τὸ διπλασιάζειν τὴν κατάθεσιν (τὴν μίζαν, mise) ὅταν κερδίσωσι: faire paroli.

παρολίγον [ἐπίρ.] βλ. ὀλίγον.

παρολκή, ῆς, ἡ· halage, n. m. βλ. **ῥυμουλκία** καὶ **πάρολκος.**

πάρολκος, ου, ὁ [ναυτ.] faux-bras, n.m. κοινῶς κοντραμπράτσο· ὁλκὸς (bras) πρόσκαιρος καὶ ἀφαιρετὸς τιθέμενος ἐνίοτε πρὸς ἐνδυνάμωσιν τῶν κυρίων ὁλκῶν. § — [ναυτ.] cordelle, n. f. πεῖσμα (amarre) ἀναδενόμενον ἀπὸ πλοιαρίου ἢ λέμβου πρὸς ῥυμούλκησιν ἀπὸ τῆς ἀκτῆς ὑπὸ ἀνθρώπων ἢ ζώων κατὰ τὰς διαβάσεις στενῶν μερῶν θαλάσσης ἢ ποταμοῦ· || —, maille, n.f. σχοινίον δι' οὗ ἕλκονται τὰ πλοιάρια, κτλ. || πάρολκοι μεγάλοι, μικροί, mailles grandes, petites.

παρομοία, ἡ [διάλ. Οἰνόης] = παροιμία.

παρομοιάζω, μέλ. άσω, εἰκάζω, ἐξομοιῶ τινί ἤ τι, assimiler; συγκρίνω, comparer. § [οὐδ.] παρεμφερής πως εἰμι, παρεμφέρω, ὁμοιάζω πρός τι, ressembler; πλησιάζω, approcher;

παρομοιόνω, μέλ. ώσω, **παρομοιόω-ῶ,** καθιστῶ τι ὅμοιον, rendre semblable; παρομοιάζω, ἐξομοιῶ τινι ἤ τι, assimiler; συγκρίνω, comparer.

παρόμοιος, ος καὶ α, ον, σχεδὸν ὅμοιος, presque semblable; ὅμοιος, οία, ον· pareil, eille, adj. semblable, adj. παρεμφερής, ὁμοιάζων, ressemblant, e, adj. πλησιάζον πρός τι, approchant, e, adj. || κάτι τι τὸ παρόμοιον, quelque chose d'approchant.

παρομοιόω-ῶ, βλ. **παρομοιόνω.**

παρομοίως [ἐπίρ.], ἐπίσης, ὁμοίως, pareillement, adv. κατὰ τὰ αὐτά, ἐπίσης, ὁμοίως, de même; || [ἐπὶ ἀπαντήσεως εἰς εὐχὴν] παρομοίως! et vous pareillement.

παρομοίωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ παρομοιόνειν, ἀπαράλλακτος ὁμοίωσις, ἐξομοίωσις, assimilation, n. f. ἡ σύγκρισις, comparaison, n. f.

παρόν, όντος, τό· βλ. **πάρειμι.**

παρονομάζω, μέλ. άσω, δίδω παρονομασίαν, donner un surnom, surnommer.

παρονομασία, ας, ἡ· προσωνυμία, surnom, n. m. ὄνομα προστιθέμενον εἰς τὸ κύριον ὄνομα ἀτόμου οἰκογενείας π. χ. Σκιπίων ὁ Ἀφρικανός, Scipion l'Africain. Ὁ Σκιπίων νικήσας ἐν Καρχηδόνι, ἔλαβε τὴν προσωνυμίαν Ἀφρικανός. § [γραμμ.], paronomase, n. f. μετασχηματισμὸς λέξεως, ὀνόματος ἰδίως πρὸς δήλωσιν παρασημασίας.

παρονομαστής, οῦ, ὁ [μαθημ.], dénominateur, n. m. ὁ παρονομαστὴς κλάσματος ἐμφαίνει τὸ εἰς πόσα μέρη διῃρέθη ἡ μονάς· ||

ἀνάγω κλάσματα εἰς τὸν αὐτὸν παρονομαστήν, réduire des fractions à la même dénomination (ou au même dénominateur).

παροξυντικός, ή, όν· paroxystique, adj. ὁ ἐπιφέρων παροξυσμόν.

παροξύνω, μέλ. υνῶ, θὰ παροξύνω, κυρίως μὲν καθιστῶ τι ὀξύ, συνήθως ὅμως μεταφ. ἐρεθίζω, προτρέπω εἴς τι, παροργίζω, irriter; ὀξύνω, aigrir; ἐρεθίζω, exciter. § [γραμμ.] κάμνω τὴν λέξιν παροξύτονον, ἤτοι θέτω ὀξεῖαν ἐπὶ τῆς παραληγούσης (τῆς προτελευταίας συλλαβῆς), marquer d'un accent aigu l'avant dernière syllabe (ἤτοι la pénultième). § [ναυτ.] παροξύνω, pincer le vent, κοινῶς κοντραστάρω τὸν ἄνεμον, ἤτοι προσάγω (loffer) ὅσον τὸ δυνατὸν πλειότερον. § — (ἵππον) [ἱππευτ.] βλ. **διεγείρειν** τὸν ἵππον.

παροξυσμός, οῦ, ὁ (παροξύνω), ὁ ἐρεθισμός, παρόργισις, irritation, n. f. § [ἰατρ.] **παροξυσμὸς** (πυρετοῦ, ἀσθενείας), accès, n.m. § **παροξυσμός,** paroxysme, n. m. extrême intensité d'une maladie καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἐπίτασις πάθους, ὀδύνης, θυμοῦ· π. χ. être au paroxysme de la colère; ‖ **παροξυσμός,** paroxysme, n. m. λέγεται ἡ ἐπίτασις τῶν συμπτωμάτων νόσου τινός, ἐπερχομένη εἴς τινα νοσήματα περιοδικῶς μετὰ διαλειμμάτων καθ' ἃ τὰ συμπτώματα ταῦτα εἰσὶν ἐν ὑφέσει ἢ ἐλλείπουσι τινὰ αὐτῶν ἢ καὶ οὐδὲν ὑπάρχει τὸ νοσηρόν, οὕτως ἔχουσι παροξυσμὸν τὸ ἆσθμα, ἡ στηθάγχη, ἡ ἀρθρῖτις, κτλ. Ἄριστον ὅμως παράδειγμα παροξυσμοῦ παρέχουσιν οἱ διαλείποντες πυρετοί, δι' ὃ καὶ ἐπ' αὐτῶν ἰδίως κοινολογεῖται ἡ λέξις.

παροξυτονέω-ῶ, μέλ. ήσω [γραμμ.], προφέρω καὶ τονίζω μετ' ὀξείας φωνῆς ἢ ὀξέος τόνου τὴν παραλήγουσαν λέξεως, γράφω αὐτὴν μετ' ὀξείας ἐπὶ τῆς παραληγούσης, mettre l'accent aigu sur l'avant dernière syllabe (ἤτοι sur la pénultième).

παροξύτονος, ος, ον [γραμμ.], λέξις προφερομένη ἢ γραφομένη μετὰ τοῦ ὀξέος τόνου, ἤτοι ἔχουσα ὀξεῖαν ἐπὶ τῆς παραληγούσης, qui a l'accent aigu sur l'avant dernière syllabe (ἤτοι sur la pénultième), paroxyton, adj.

παροξυτόνως [ἐπίρ.], μὲ ὀξεῖαν ἐπὶ τῆς παραληγούσης, avec l'accent aigu sur l'avant dernière syllabe (ἤτοι sur la pémultième).

παροπλίζω, μέλ. ίσω, désarmer [ἰδίως un vaisseau, un bâtiment], **ἀφοπλίζω πλοῖον**· καθαιρῶ τὸν ἐξαρτισμόν του, ἀποσκευάζω ἢ ἀποβιβάζω τὸ πυροβολικόν του, ἀποβιβάζω τὰ ἐφόδιά του, τὸ πλήρωμα αὐτοῦ, καὶ ἐν γένει πάντα τ' ἀποτελοῦντα τὸν ἐφοπλισμόν του, ἐκτὸς τοῦ ἕρματος καὶ τῶν στηλῶν, καὶ συντηρῶ τὸ σκάφος οὕτω πως ἀπεσκευασμένον ἐν λιμένι ἢ ναυστάθμῳ· ‖ παρωπλισμένον (ἢ ἀφωπλισμένον πλοῖον, bâtiment désarmé ou sans artillerie.

παροπλισμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ παροπλίζειν πλοῖον, action de désarmer un vaisseau, désarmement, n. m. ὁ ἀφοπλισμὸς τοῦ πλοίου· βλ. **παροπλίζω.**

παρόραμα, ατος, τό· λάθος ἐκ παραδρομῆς, bévue, n. f. παραβλεψία, ἀπροσεξία, inadvertance, n.f. ἐν γένει λάθος, erreur, n.f. ‖ τυπογραφικὰ παροράματα, fautes d'impression ou coquille[s], n. f. καὶ συνήθως λατ. errata = πίναξ τῶν τυπογραφικῶν λαθῶν κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν συγγράμματος τινός· βλ. καὶ **ἔλεγχος**· ‖ **παροράματα** (βιβλίου) = ἔλεγχος παροραμάτων, liste des fautes d'impression; [συνήθ. λατ. errata.

παροράω, βλ. **παρορῶ.**

παροργίζω, μέλ. ίσω· κάμνω τινὰ νὰ θυμώσῃ διά τι ἐρεθίζω εἰς ὀργήν, mettre en colère, courroucer; κάμνω νὰ θυμώσῃ, τὸν θυμόνω, fâcher; ἐρεθίζω, irriter; ‖ [μέσ.] ὀργίζομαι [κατά τινος διά τι], se mettre en colère, se fâcher [contre quelqu'un].

παρόργισις, εως, ἡ καὶ

παροργισμός, οῦ, ὁ· irritation, n. f. ἐρεθισμὸς πρὸς ὀργήν, accès de colère.

παρόριος, ος, ον· ὁ παρὰ τὰ ὅρια, riverain, e, adj. et n. βλ. **παρόδιος**· ‖ ἐπίσης ὁ παρὰ τὰ σύνορα, **μεθόριος.**

παρόρμησις, εως, ἡ (παρορμῶ), παρακίνησις, προτροπὴ εἴς τι, exhortation, n. f. παρότρυνσις, excitation, n. f. διέγερσις, ἐρεθισμός, stimulation, n. f. **παρόρμησις,** ἡ· προτροπὴ εἰς τὸ κακόν, instigation, n. f. βλ. **προτροπή.**

παρορμητικός, ή, όν· παρακινητικός, προτρεπτικὸς εἴς τι, πρός τι, exhortatif, ive, adj. διεγερτικός, ἐρεθιστικός, stimulant, e, adj.

παρορμῶ (άω), μέλ. ήσω, προτρέπω, παρακινῶ εἴς τι, exhorter; διεγείρω, ἐρεθίζω, stimuler.

παρόρυγμα, ατος, τό· τὸ πλησίον τινὸς ὄρυγμα· ‖ [ὀχυρ.] παρόρυγμα, contre-fossé, n. m. ἡ γαλλικὴ αὕτη παλαιὰ λέξις ἀντεκατεστάθη ὑπὸ τῆς λέξεως avant-fossé = πρόταφρος· ‖ **παρόρυγμα,** débouché de sape, καλεῖται οὕτως ἡ ὄρυξις σύριγγος ἢ ἁπλοῦ ὀρύγματος σχηματίζοντος γωνίαν μετὰ ὑπαρχούσης σύριγγος ἢ ὀρύγματος· βλ. ἐπικαμπή, retour de sape.

παρορύσσω, μέλ. ύξω, déboucher; βλ. καὶ **παρόρυγμα.**

παρορῶ (άω), μέλ. παραβλέψω· δὲν βλέπω (δὲν παρατηρῶ) τι, ne pas voir; ne pas remarquer; fermer l'œil; βλ. **παραβλέπω**· ‖ τὸ παρεῖδον, je n'ai pas remarqué cela.

παρότρυνσις, εως, ἡ· excitation, n. f. ἡ προτροπή, παρακίνησις, παρόρμησις, exhortation, n. f.

παροτρυντικός, ή, όν· διεγερτικός, excitant, e; tentant, e, adj.

παροτρύνω, μέλ. υνῶ, θὰ παροτρύνω, exciter, παρακινῶ, προτρέπω, ἐνθαρρύνω τινὰ εἴς τι· διεγείρω, ἐρεθίζω, stimuler; παρορμῶ, exhorter; προτρέπω, ὠθῶ εἴς τι, pousser; διεγείρω, animer.

παροῦσα, ης, ἡ· βλ. **πάρειμι.**

παρουσία, ας, ἡ· τὸ νὰ ἦνέ τις παρών που, εἶνε τινὰ παρόντα, présence, n. f. ‖ ἐπὶ πα-

ρουσία μου, en ma présence ; (ἐμοῦ παρόντος), moi présent ; (πρὸ ἐμοῦ), devant moi ; || ἡ δευτέρα παρουσία [ἐκκλ.], le jugement dernier ; le second avènement (du Messie).

παρουσιάζω, μέλ. άσω, δεικνύω, ἐπιδεικνύω εἴς τινά τι, présenter ; παράγω, προσάγω, produire ; ἐπιδεικνύω, ἐκθέτω, exhiber ; || ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν βασιλέα, il s'est présenté au roi; || ἐπαρουσίασε τοὺς μάρτυράς του, il a produit ses témoins ; || ἐπαρουσίασε τὸ διαβατήριόν του, il a exhibé son passeport ; παρουσιάζομαι εἰς τὸ δικαστήριον, se présenter en justice ; ἐμφανίζομαι, comparaître. § [ἐμπορ.] παρουσιάζω [συναλλαγματικὴν πρὸς ἀποδοχήν], présenter ; || ἡ ἀγορά μας παρουσιάζει (ἐλάττωσιν), notre marché présente... || παρουσιάζομαι [ἐμφαίνομαι, χρεώστης εἰς τὸ βιβλίον], figurer; || παρουσιάζομαι [ἐπὶ ἀγοραστῶν], se présenter ; || [τὸ ποσὸν αὐτὸ] παρουσιάζεται [εἰς τὴν χρέωσιν], figure ; || ὁ λογαριασμός σας παρουσιάζει [ἐμφαίνει, ὑπόλοιπον], votre compte présente ; || τὸ ἐμπόρευμα τοῦτο παρουσιάζεται ἄφθονον ἐν τῇ ἀγορᾷ ἡμῶν, cette marchandise se présente en abondance sur notre place ; || ἡ ἐπιστολὴ αὕτη θέλει παρουσιασθῇ ὑμῖν ὑπὸ τοῦ κ... cette lettre vous sera présentée par M... § — [ναυτ.] prêter, παρουσιάζω τὴν πλευρὰν τοῦ πλοίου τῷ ἀνέμῳ, τῷ κύματι ἢ φρουρίῳ τινί· || [ναυτ.] παρουσιάζω ἱστία εἰς τὸν ἄνεμον, prendre le vent ; || **παρουσιάζω στρέφω** (**τὴν πλευράν**, **τὴν πρῷραν**, **τὴν πρύμνην**) πρὸς μέρος ἢ πλοῖόν τι, présenter (le côté, l'avant, l'arrière). § **παρουσιᾶστε ἄρμ**, présentez l'arme, παράγγελμα πρὸς παρουσίασιν τοῦ ὅπλου· || **παρουσιᾶστε σπάθην** ἢ **παρουσιᾶστε σπαθί** εἰς τὰς ἀσκήσεις τοῦ **ἱππικοῦ**, présentez sabre.

παρουσίασις, εως, ἡ· τὸ παρουσιάζειν, présentation, n. f. = ἐμφάνισις, προσαγωγὴ [ἐγγράφων, μαρτύρων] production [de pièces, des témoins] ; ἡ ἐπίδειξις, exhibition, n. f. βλ. καὶ **προσαγωγή**.

παρουσιαστικόν, οῦ, τό· prestance, n. f. ἤτοι εὐγενὲς καὶ μεγαλοπρεπὲς παράστημα· ὕφος ἐπιβλητικόν, mine [imposante].

παρουσιαστικός, ή, όν· ὁ ἔχων παρουσιαστικόν, qui a de la prestance ; τὸ ἐπιβλητικόν, εὐπαρουσίαστον, imposant, e, adj.

παροχετεύσιμος, ος, ον· dérivable, adj. ὁ διοχετεύσιμος, canalisable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ διοχετευθῇ, qui peut être dérivé ; βλ. **παροχετεύω**.

παροχέτευσις, εως, ἡ [ὑδρ.], dérivation, n. f. καλεῖται οὕτως ἡ πρὸς ἄλλην διεύθυνσιν ῥοὴ τῶν ὑδάτων· βλ. καὶ **διοχέτευσις**, canalisation, n. f. § — [φυσ.] dérivation, n. f. καλεῖται ἡ μεταβίβασις μέρους ῥεύματος δι' ἀγωγοῦ (conducteur) ἑνοῦντος τὰ δύο ἄκρα κυκλώματος (circuit). § — [ὀχυρ.] saignée, n. f. καλεῖται ἡ ἐξοχέτευσις τῶν ὑδάτων, ἔκ τινος τάφρου· βλ. καὶ **διαρροή**.

παροχετεύω, μέλ. εύσω [ὑδρ.], faire dériver ; δίδω ἄλλην διεύθυνσιν πρὸς τὴν ῥοὴν τῶν ὑδάτων· βλ. **διοχετεύω**, canaliser. § [φυσ.] dériver ; βλ. **παροχέτευσις**. § — [ὀχυρ.] saigner (une inondation), ἐξοχετεύω τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς τάφρου.

παροχεύς, έως, ὁ [μηχ.], alimentateur, n. m. (δὲν ἀνήκει εἰς τὰς ναυτικὰς ἀτμομηχανάς). Παροχικὴ συσκευὴ ἀτμολεβήτων ἀποτελουμένη ἐκ δύο ἀπιοειδῶν δοχείων, ἐξ ὧν τὸ ἓν κενοῦται ἐντὸς τοῦ ἀτμολέβητος καθ' ὃν χρόνον τὸ ἕτερον πληροῦται ὕδατος, ἐνεργοῦσα οὕτως αὐτομάτως συνεπείᾳ τῆς διαφορᾶς τῆς βαρύτητος τῶν δύο δοχείων μεταλλασσούσης τὰς θέσεις των.

παροχή, ῆς, ἡ· τὸ παρέχειν, δίδειν τι εἴς τινα, τὸ ὑπό τινος χορηγούμενον, fournissement, n. m. ἡ **χορήγησις**, prestation, n. f. ἡ διανομή, dispensation, n. f. § ἡ μεγαλοδωρία, largesse, n. f. ἡ ἄφθονος παροχή, ἀσωτεία, prodigalité, n. f. ἡ ὑπέρ τινος χάρις (τὸ ῥουσφέτι), faveur. n. f. || αἱ ὑπουργικαὶ παροχαί, les faveurs (les prodigalités) ministérielles ; βλ. **ῥουσφέτι καὶ νεπωτισμός**. § [ἀτμομηχ. ὑδρ.] παροχὴ ὕδατος, alimentation, n. f. || **παροχή**, alimentation, n.f. (καὶ οὐχὶ θρέψις), ἤτοι ὁ τρόπος δι' οὗ παρέχεται τὸ ὕδωρ εἰς τοὺς ποταμούς, τὰς πηγάς, κτλ. || **παροχὴ** ῥείθρου, alimentation d'un cours d'eau ; || **παροχὴ** ἢ **τροφοδότησις**, alimentation des locomotives (καὶ οὐχὶ λίπανσις) **ἁτμαμαξῶν** (ἀναφορικῶς πρὸς τὸ ὕδωρ, ἔλαιον, λίπος, κτλ.)· || [σιδηρδ.] **παροχὴ** ἢ λῆψις ὕδατος, alimentation d'eau; || [μηχ.] **παροχὴ** ὕδατος εἰς τοὺς λέβητας, alimentation des chaudières, καλουμένη συνήθως **τροφοδότησις**. Ἡ παροχὴ (alimentation) εἶνε ἡ διηνεκὴς ἀνανέωσις τοῦ ἐξατμιζομένου ὕδατος, ἐνεργεῖται δὲ διὰ τῶν **παροχικῶν σιφώνων** ἢ **τροφοδοτικῶν ἀντλιῶν** (pompes alimentaires) ἐνεργούντων διηνεκῶς ἐφ' ὅσον ἡ μηχανὴ ἐργάζεται. Οἱ εἰρημένοι μυζιτικοὶ (ἀπορροφητικοί, aspirantes) καὶ καταθλιπτικοὶ (foulantes) σίφωνες λαμβάνουσι τὸ ὕδωρ καὶ εἰσάγουσι τοῦτο διὰ τῶν παροχικῶν σωλήνων εἰς τοὺς λέβητας. Ὅταν ἡ μηχανὴ δὲν ἐργάζηται, ἢ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν πάθωσί τι οἱ παροχικοὶ σίφωνες, παρέχουσιν ὕδωρ εἰς τοὺς λέβητας διὰ τῶν ἐπιβοηθητικῶν **σιφώνων** (pompes auxiliaires), οἵτινες εἰσὶν οἱ **χειροσίφωνες** (pompes à bras) καὶ τὸ **ἱππάριον** (petit cheval, ou machine alimentaire) κινούμενον δι' ἀτμοῦ· || ἡ **παροχὴ** τῶν φυσιγγίων (εἰς τὸ πολυβόλον), alimentation des cartouches (de la mitrailleuse) ; || **παροχικός**, ή, όν· alimentaire, adj. || παροχικὸς σίφων (τῆς ἀτμομηχανῆς), alimentaire (pompe) ; || παροχικὸς σωλὴν (τῆς ἀτμομηχανῆς), alimentaire (tuyau); || [ναυτ.] —, **ἱππάριον**, τό· alimentaire (machine ou petit cheval; βλ. καὶ παροχή, alimentation.

παρόχθιος, ος, ον, riverain, e, adj. et n. ὁ παρὰ τὴν ὄχθην κατοικῶν ἢ ὁ πλησίον ταύτης εὑρισκόμενος τόπος, ὁ ἐπὶ τῶν ὄχθων ποταμοῦ κείμενος = παραποτάμιον· || παρόχθιον ἔδαφος, sol riverain.

παροχικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν ἢ χρησιμεύων πρὸς παροχήν, d'alimentation ; alimentaire, adj. || — σίφων (τῆς ἀτμομηχανῆς), pompe alimentaire ; βλ. **παροχή**· || — σωλὴν (τῆς ἀτμομηχανῆς), tuyau alimentaire ; χαλεῖται ὁ χρησιμεύων πρὸς παροχὴν ὕδατος· βλ. **παροχή**· || σωλὴν παροχικὸς τῆς μηχανῆς, tuyau communicateur d'air à la machine ; || παροχικὸν ἐπιστόμιον, soupape de conservation ; βλ. εἰς **ναύκλαστρον**· || παροχικὸν μηχάνημα, βλ. εἰς **μηχάνημα**· || παροχικὸν δοχεῖον, βλ. **δοχεῖον**.

πάροχος, ος, ον [παρέχω], ὁ παρέχων (διδων, προμηθεύων), qui fournit (donne ; procure); ὁ προμηθευτής, ὁ χορηγός, χορηγητής, fournisseur, n. m. ὁ διανομεὺς (τινός), dispensateur, trice. § [ναυτ.] πάροχος, fournisseur, n. m. (ὑπηρέτης πυροβόλου) ἢ ὁ προμηθευτὴς (pourvoyeur) τῶν πυρομαχικῶν εἰς τὰ πυροβόλα· βλ. καὶ **προμηθευτής**. § [πυροβ.] πάροχος, alimenteur, n. m. ὁ παρέχων ἢ ἐφοδιάζων τι· π. χ. alimenteur ou chargeur (= γεμιστής), λέγεται ὁ πάροχος τῶν φυσιγγίων εἰς τὸ πολυβόλον (mitrailleuse) Gardner.

παροψίς, ίδος, ἡ· κοινῶς τὸ πιάτον ἐν τῷ ὁποίῳ παρατίθεται τὸ φαγητὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης, assiette, n.f. τὸ μικρὸ πιάτο, petit plat.

παρρησία, ας, ἡ (πᾶν, ῥῆσις), ἡ ἐλευθέρα ὁμιλία, ἐλευθεροστομία, ἀνυπόκριτος χαρακτὴρ ἐν τῷ λέγειν καὶ πράττειν, ὅθεν ἡ πεποίθησις, τὸ θάρρος, assurance, n. f. ou courage, n.m. ἡ ἐλευθεροστομία, franc-parler, n.m. ἡ εἰλικρίνεια, franchise, n.f. ou rondeur, n.f. || [δοτ.] **παρρησίᾳ** [ἐπίρ.], εἰλικρινῶς, franchement, adv. ἐλευθέρως, librement, adv. ἀνυποκρίτως, ἀναφανδόν, ouvertement, adv. χαθαρά, κοινῶς ὀρθὰ χοφτά, carrément, adv. ἀνεπιφυλάκτως, sans réserve ; εἰλικρινῶς, rondement, adv.

παρρησιαστικός, ή, όν· ὁ εἰς τὸ ἐλευθερομιλεῖν κλίσιν ἔχων, ὁ ὁμιλῶν εἰλικρινῶς, qui parle franchement ; εἰλικρινής, franc, che, adj. ἀνυπόκριτος, ἀνοιχτόκαρδος, ouvert, erte, adj. ἐλευθερόστομος, θαρραλέος, assuré, ée, adj.

παρσιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] παρὰ τὸ **πρασιά**.

πάρσιμον, ατος, τὸ [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ παίρνειν, action de prendre ; ἡ **λῆψις**, prise, n. f. βλ. καὶ **παίρνω**· || —, ἡ ἅλωσις.

παρτέρω - ομαι [διάλ. Καρπάθου] = ὑπερασπίζω, προστατεύω.

παρτίδα, ας, ἡ [δημ. ξεν.] μέρος, τμῆμα, partie, n. f. compte, n. m.

παρτσαδιάζω [δημ.] μεταβάλλω εἰς τεμάχια, mettre en pièces ; [κατα]κομματιάζω, morceler.

παρτσᾶς, ᾶ, ὁ [δημ. ξεν.] τμῆμα, τεμάχιον, parcelle, n. f. morceau, n. m. (= τὸ κομμάτι).

παρυδάτιος, ος, ον καὶ πάρυδρος, ος, ον· ὁ φυόμενος ἢ ζῶν ἐν τῷ ὕδατι, qui croît, qui vit dans, l'eau; ὁ ὑδρόβιος, aquatique, adj. (προφ. akouatique).

παρυπέρα, ἡ [ναυτ.], fausse-drisse, n. f. κοινῶς τὸ κοντραμαντάρι, ἤτοι ἐπιβοηθητικὴ ὑπέρα.

παρυπήνη, ης, ἡ [ναυτ.], κοινῶς κοντρομουστάκι, sous-barbe du bout dehors de foc, n. f. ou fausse sous-barbe, n. f. ou martingale, n. f. (βλ. **ὑπήνη**)· ἡ παρυπήνη εἶνε διὰ τὸ δοράτιον τοῦ ἀρτέμωνος ὅτι ἡ ὑπήνη (sous-barbe) διὰ τὸν πρόβολον.

παρυφαίνω, προσυφαίνω, ὑφαίνω, tisser ; πλέκω τι εἰς τὴν ἄκραν μετά τινος, ἄρα προσθέτω εἰς τὴν ἄκραν ὑφάσματος, ajouter à un tissu ; γενικῶς ajouter ; ποικίλλω, κεντῶ (εἰς τὴν παρυφήν), broder (à la bordure).

παρυφή, ῆς, ἡ· ὁ προσυφασμένος γῦρος, τὸ ἄκρον τοῦ ὑφάσματος, bordure, n. f. lisière, n. f. παρυφὴ ὑφάσματος, lisière, n. f. bande, n. f. παρυφὴ ὅθεν λέγεται γενικῶς τὸ ἄκρον, τὸ ὅριον τινός, bordure, lisière. § —, liteau, n. m. ἡ εἰς τὸ ἄκρον ὑφάσματος ὑπάρχουσα **ταινία**, ὅπως ἡ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὑποσάγματος ὑπάρχουσα ἑτερόχρωμος τοιαύτη καλουμένη **ταινία** ὑποσάγματος. § —, κοινῶς ἡ φράντζα, frange, n. f. ὁ **κροσσὸς** καὶ γενικῶς, bordure, n. f. galon, n. m. ou garniture, n. f. § —, lisière, n. f. ἡ περιοχὴ τοῦ δάσους καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὅριον, ἄκρον.

παρῳδία, ας, ἡ· parodie, n. f. παρατραγοῦδι, τὸ παρατράγωδον = ἄτοπον· ἰδίως χλευαστικὴ ἀπομίμησις τοῦ ᾄσματος ἢ τῆς ἐκφράσεως τινὸς (ὁ χλευασμός), imitation d'un chant faite par dérision. § — parodie, n. f. εἶδος τῆς κωμικοσατυρικῆς ποιήσεως· ἔχει μορφὴν καὶ τόνον τῆς σοβαρᾶς ποιήσεως (ἔπος ἢ δρᾶμα), ἀντικείμενον δὲ κωμικόν, ὡς π. χ. ἡ παρῳδία τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν, ἡ Βατραχομυομαχία.

παρῳδῶ (έω), μέλ. ήσω, parodier, [ἰδ. κωμ.] ἀπομιμοῦμαι τὸ ᾆσμα ἢ τὴν ἔκφρασιν τινὸς (χλευάζω), imiter pas dérision ; βλ. καὶ **παρῳδία**.

παρωκεάνειος, ος, ον (ὠκεανός), παρὰ τὸν ὠκεανὸν χείμενος, situé (sis) près de l'océan; ὁ κάτοικος, ὁ κατοικῶν παρὰ τὸν ὠκεανόν, habitant les bords de l'océan ; océanien, enne, adj.

πάρων, ωνος, ὁ [ναυτ.], τὸ **μπρίκι** καὶ **βρίκιον**, brick, n. m. ou bric ou brig ; πλοῖον πολεμικὸν ἢ ἐμπορικὸν μετὰ δύο **θωρακιωτῶν** (βλ. πλοῖον θωρακιωτόν, bâtiment à hunes), ἢ διζυγωτῶν ἱστῶν (à barres), ἀλλὰ μετὰ πλήρους συσκευῆς κεραιῶν εἰς ἀμφοτέρους τοὺς ἱστούς· || **ἀτμοπάρων**, ὁ· brick à vapeur, πάρων δυνάμενος νὰ πλεύσῃ καὶ δι' ἀτμοῦ· || ὁ **μυοπάρων**, **γολετόβρικον**, brick-goëlette, n.m. πλοῖον δίστηλον οὗτινος ὁ ἀκάτιος ἱστός εἶνε ὡς ὁ τῶν παρώνων, ὁ δὲ μέγας δὲν ἔχει κεραίας, ἀλλὰ μόνον ἐπίδρομον καὶ **λαῖφος** ἤτοι ἱστίον τιθέμενον ἄνωθεν τοῦ ἐπιδρόμου.

παρωνόμιον, ου, τό· ἡ **παρωνυμία**.

παρωνυμία, ας, ἡ καὶ

παρωνύμιον, ου, τό· τὸ παράνομα, ἡ **παρονομασία**, surnom, n. m. || σκωπτικὸν παρώνυμον, sobriquet, n. m. κοινῶς **παρατσοῦκλι**.

παρωνυχία, ας, ἡ καὶ

παρωνυχίς, ίδος. ἡ· κοινῶς παρανυχίδα, (τὸ πτερύγιον), envie, n. f. [près des ongles; μικρὸν τεμάχιον τοῦ δέρματος ἀποσπώμενον ἐξ αὐτοῦ πλησίον τῶν ὀνύχων, petit filet qui se détache de la peau autour des ongles; || [μεταφ.] δὲν πρόκειται περὶ παρωνυχίδος, il ne s'agit pas d'une bagatelle; || [κατ' ἐπέκ.] παρωνυχίς, panaris, n. f. φλεγμονὴ μετ' οἰδήματος, σχηματιζομένου εἰς τὸ ἄκρον τῶν δακτύλων, inflammation avec tumeur, qui se forme au bout des doigts, κοινῶς **καλαγκάθι.** § **παρωνυχία** [ἱππολ.] crapaudine, n. f. ἢ mal d'âne; καρκινοειδὲς ἐξέλκωμα· κακῆς φύσεως ἕλκος ἀναφαινόμενον συνηθέστερον κατὰ τὸν χειμῶνα ἐπὶ τῆς προσθίας ἐπιφανείας τῆς στεφάνης τοῦ ποδός. § — [ἱππολ.], encorné, λέγεται πᾶσα πάθησις γειτνιάζουσα πρὸς τὸν ὄνυχα τῆς ὁπλῆς. § **παρωνυχίς**, ίδος, ἡ [ἱππολ.] panaris, n.m. (panaritium), βλάβη ἢ φλεγμονὴ κατὰ τὴν περιφέρειαν τῆς στεφάνης τῆς ὁπλῆς ἀμέσως ἄνωθεν τοῦ ὄνυχος αὐτῆς· ὅταν ἡ πάθησις ἦνε σοβαρωτέρα καὶ οἰδηματώδης λέγεται javart, n. m.

παρώπιον, ου, τὸ καὶ παρωπίς, ίδος, ἡ· œillère, n. f. δερμάτιναι πλάκες τιθέμεναι δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοῦ χαλινοῦ προφυλάττουσαι τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἵππων καὶ ἡμιόνων καὶ ἐμποδίζουσαι ἀπὸ τοῦ νὰ βλέπωσι πλαγίως.

παρωπλισμένος, η, ον· désarmé, ée; || — πλοῖον· βλ. παροπλίζω.

πάρωρα [δημ. ἐπίρ.] πολὺ ἀργά, trop tard; εἰς ἀκατάλληλον, εἰς μὴ εὔθετον ὥραν, à l'heure indue = ὀψιαίτερον (ἀργότερον) τοῦ δέοντος.

παρώρας [ἐπίρ. διάλ. Οἰνόης] = παρακαίρως, προώρως.

παρωργισμένος, η, ον· irrité, ée, etc; βλ. παροργίζω.

παρώρεια, ας, ἡ· τὸ ἀπόκλιμα ὄρους, versant d'une chaîne de montagne; βλ. καὶ **ἀπόκλιμα·** || —, λέγεται κατ' ἐπέκτασιν τὸ ἀντέρεισμα τοῦ ὄρους, contre-fort de montagne; βλ. **ἀντέρεισμα.**

παρωροφίς, ίδος, ἡ καὶ **ὑπωρόφιον,** ου, τό· Πολυδ. Α. 81, galetas, n. m. δωμάτιον ἀμέσως ὑπὸ τὴν στέγην, κοινῶς ἡ **σοφίτα·** || [ἀρχιτ.] κατ' ἐπέκτασιν παρωροφὶς λέγεται καὶ ἡ δακρυρρόη, larmier.

παρωτίς, ίδος, ἡ· parotide, n. f. ὁ μέγιστος τῶν σιελογόνων ἀδένων (glande parotide = **παρωτίδιος ἀδὴν**) κείμενος κάτωθεν τοῦ ὠτός· || —, oreillon, n. m. ὁ λοβὸς τοῦ ὠτός, τὸ ἁπαλὸν τοῦ αὐτιοῦ, τὸ ἄκρον τοῦ ὠτός, le bout de l'oreille. § — [ἀρχιτ.] βλ. **ὠτίς**, console, n. f. § — [ὀχυρ.] βλ. **ὠτίς**, oreillon ou orillon, n. m.

παρωτῖτις, ίτιδος, ἡ· parotidite, n. f. [παθολ.] ἡ φλεγμονὴ τῶν παρωτίδων, inflammation des parotides, ἐπέρχεται συνήθως ὡς ἐπιπλοκὴ βαρέων τινῶν πυρετῶν (τυφοειδοῦς, ἐπιλοχίου κτλ.) ἐπιφέρει δὲ καθ' ἑαυτὴν βαρέα γενικὰ φαινόμενα καὶ δυσφαγίαν. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παράγεται ἀπόστημα, οὗτινος μετὰ τὴν σχάσιν δὲν βραδύνει ἡ ἴασις. Ὅλως ἀνεξάρτητος καὶ ἰδιότυπος νόσος εἶνε ἐπιδημικὴ (γαλλ. oreillons) νόσος λοιμώδης μετὰ γενικῶν φαινομένων προσβάλλουσα ἐπιδημικῶς ἰδίως τοὺς παῖδας καὶ ἐφήβους καὶ μὴ ἐπανερχομένη εἰς τὸ αὐτὸ ἄτομον. Ἀνατομικῶς χαρακτηρίζεται συνήθως διὰ τῆς φλεγμονῆς τοῦ περιβάλλοντος τὴν παρωτίδα συνδετικοῦ ἱστοῦ, ἐπιφέρει δὲ ἐξόγκωσιν, σχετικῶς ὀλίγον ὀδυνηράν, τῆς παρωτίου χώρας, συνήθως ἀμφοτέρωθεν μετὰ πυρετοῦ, γαστρικῶν διαταραχῶν καὶ γενικῆς ἀτονίας, κατ' ἀντίθεσιν δὲ πρὸς τὴν κοινὴν παρωτίτιδα, ἡ πύησις ἐν αὐτῇ εἶνε σπανία, τὰ δὲ συμπτώματα παρέρχονται ἀφ' ἑαυτῶν ἐντὸς ἑβδομάδος περίπου.

παρῶφτι, τὸ [διάλ. Καρπάθου] ἡ **παρωτίς.**

παρῳχημένος, η, ον· ὁ πρὸ πολλοῦ παρελθών, passé [depuis longtemps]; || — χρόνος [γραμμ.] ὁ συντελεσμένος χρόνος, περασμένος χρόνος, les temps passés, οἷος ὁ παρακ. ὑπερσ. καὶ ἀόρ.

πᾶς (πᾶσα, πᾶν), γεν. παντός, πάσης, παντός, γεν. πληθ. ἀρσ. καὶ οὐδ. πάντων, θηλ. πασῶν· δοτ. πληθ. πᾶσι· ὁλόκληρος, σωστός, ἐπὶ ἑνότητος = ὅλος, tout, e; tout entier, ère; ἐπὶ ποσότητος καὶ ἐπιμεριστικῶς = ἕκαστος, ὁ καθείς, ὁ καθένας, chaque (πάντοτε προτασσόμενον οὐσιαστικοῦ)· || πάντες οἱ ἄνθρωποι, tous les hommes; || πᾶσα λέξις, chaque mot; || πᾶς ἄλλος, toute autre personne; || ἀνὰ πᾶν βῆμα, à chaque pas; || ἐν πάσῃ σπουδῇ, en toute hâte; || ἀντὶ πάσης ἄλλης τιμωρίας, pour toute punition; || ἐν πάσῃ μυστικότητι, en grand secret; || καιρὸς παντὶ πράγματι [παροιμ.], chaque chose à son temps; || πάντες γνωρίζουν ὅτι..., tout le monde sait que; || τοὺς γνωρίζω πάντας, je les connais tous; || ἐνώπιον πάντων, devant tout le monde; || ὑπὲρ πάντας, au dessous de tous; || πᾶς ὅστις, tout homme (toute personne) qui; || πάντες ὅσοι, tous ceux qui; || πᾶν ὅ,τι γνωρίζω, tout ce que je sais; || γίνομαι τοῖς πᾶσι τὰ πάντα [φρ. Γραφ.], se faire tout à tous. § [οὐδ. ἀπολ.] [τὸ] πᾶν [τὰ] πάντα, tout; toute chose; || ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τὰ πάντα, Dieu a créé toutes choses; || ἀπώλεσε τὸ πᾶν, il a tout perdu; || πάντα ἔχουσι καλῶς, tout va bien; || τὸ πᾶν εἶνε νὰ μάθωμεν ἄν, l'important est de savoir si; || εἶνε τὸ πᾶν δι' αὐτόν, c'est son tout; || πρὸ παντός, avant tout; || πρὸ πάντων, surtout; principalement; par-dessus tout; || διὰ παντός· διὰ πάντα, pour toujours || **ἐς** ἀεί, à jamais; || μίαν [φορὰν] διὰ πάντα, une fois pour toutes; une bonne fois; || τέλος πάντων, enfin; au bout du compte; || κατὰ πάντα, en tout point; ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν, sous tous les rapports; ἐντελῶς, tout-à-fait; || ἐν πᾶσι, en toute chose; || ἐπὶ πᾶσι, après tout; du reste; || πᾶν τοὐναντίον, tout le (tout au) contraire; ἐκ παντός, βλ. **ἐκπαντός.** § [θηλ. δημ. ἄκλ.] πᾶσα ἕνας, chacun, chacune; || πᾶσα χρόνο, chaque année

=χάθε χρόνο, tous les ans; || πᾶσα βράδυ, chaque soir = κάθε βράδυ. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ πᾶν, l'univers; || ὁ Θεὸς τοῦ παντός, le Dieu de l'univers.

πασάλειμμα, ατος, τὸ [δημ.] ἄλειμμα, ἄλειψις, ἡ πρᾶξις τοῦ ἀλείφειν, action d'oindre (d'enduire); ἐπίχρισις, graissage, n. m. ἐπίχρισις [τοίχου], ravalement [d'un mur]. § [μεταφ.] ἀτελὴς ἐκπαίδευσις [ἐπιστήμη, τέχνη, κτλ.], instruction incomplète; légère teinture [d'une science, etc.].

πασαλείφω, μέλ. είψω [δημ.], ἀλείφω, ἐπιχρίω, oindre; enduire; λιπαίνω, ἐπιχρίω, graisser; ἐπιχρίω [τοῖχον], ravaler [un mur]. § [μεταφ.] ἐκπαιδεύω [καὶ μέσ. -ομαι] ἀτελῶς, εἰς ἐπιστήμην, τέχνην, κτλ. instruire incomplètement; donner une légère teinture [de quelque science]; βλ. **ἀλευρόνω.**

πασαδοῦρος, ὁ [δημ. ναυτ.], βλ. **διαβάθρα,** marche-pied.

πασαλίκι, τὸ [ξεν.], pachalik, n. m. ἡ ἰδιότης, τὸ ἀξίωμα τοῦ πασᾶ. Ἐπίσης τὸ διαμέρισμα ὅπερ διοικεῖ ὁ πασᾶς καλούμενον καὶ **βιλαέτιον,** vilayet, n. m.

πασαλίτικος, η, ον [ξεν.], pachalesque, adj. ἀνήκων ἢ κατάλληλος εἰς πασᾶν· πολυτέλεια πασαλίτικη, luxe pachalesque.

πασαμπάγκος, ὁ [δημ. ξεν. ναυτ.], banc volant; βλ. **παράσελμα**· || — τῶν ποδιῶν, marchepied; βλ. **ὑποπόδιον.**

πασᾶς, ὁ [ξεν.], pacha ou bacha (ἐκ τοῦ περσικοῦ bacha, ἀλλοίωσις τῆς λέξεως padchah = souverain, κυρίαρχος) n. m. τίτλος τῶν κυριωτέρων στρατιωτικῶν ἀρχηγῶν καὶ τῶν διοικητῶν τῶν βιλαετίων τῆς ὀθωμανικῆς ἐπικρατείας· βλ. **πασαλίκι.**

πάσῃ θυσίᾳ, coûte que coûte; διὰ παντὸς μέσου.

πασίγνωστος, ος, ον· τοῖς πᾶσι γνωστός, connu de tout le monde; notoire, adj. de notoriété publique; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ πασίγνωστον, notoriété, n. f.

πασιγνώστως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον γνωστὸν τοῖς πᾶσι, notoirement, adv.

πασίδηλος, ος, ον· δῆλος τοῖς πᾶσι, προφανής, πρόδηλος, évident, e, adj. manifeste, adj. κοινῶς ὅπερ κτυπᾷ στὰ μάτια, qui saute aux yeux; βλέπε καὶ **ἀρίδηλος**· **πασίδηλον** χαλεῖται πᾶν γεγονός, ὅπερ τοσοῦτον γενικῶς γνωστὸν εἶνε, ὥστε δὲν ὑπάρχει εὔλογος αἰτία ἵνα ἀμφιβάλλῃ τις περὶ αὐτοῦ. Πραγμάτων πασιδήλων δὲν διατάττεται ἀπόδειξις, εἰμὴ ὅταν ἀμφισβητεῖται τὸ πασίδηλον ἢ γινώσκονται αὐτὰ ἔν τινι ἐπαρχίᾳ μόνον.

πασιδήλως [ἐπίρ.], προφανῶς, προδήλως, évidemment, adv. manifestement, adv.

πασιέντσα, ας ἡ [ξεν.], réussite, n. f. συνδυασμὸς τῶν παιγνιοχάρτων ἅτινα λαμβάνονται κατὰ τύχην πρὸς ἔνδειξιν ἐπιτυχίας ἢ ἀποτυχίας σκοποῦ τινος· λέγεται ἐπίσης patience, n. f. εἶνε δὲ ὁ συνδυασμὸς τῶν παιγνιοχάρτων καθ' ὡρισμένην τάξιν.

πασιφανής, ής, ές· βλ. **πασίδηλος**· || περιφανὲς ἔργον ronde-bosse, n. f. (ὅρος γλυπτικῆς) **περιφανὲς ἔργον**· τὸ πανταχόθεν φαινόμενον· χαλεῖται οὕτω πρόσωπον μεμονωμένον καὶ κατειργασμένον ἐξ ὅλων τῶν ὄψεών του, κατὰ μίμησιν ἀνθρωπίνου μορφῆς ἢ ζώου. Ἄγαλμα μεμονωμένον ἢ σύμπλεγμα τοιούτων ἀποτελοῦσι **πασιφανῆ ἔργα** ἢ **σκολιὰ ἔργα** (figures entrelacées). Μεταφορικῶς τὸ ronde-bosse, σημαίνει ἄγαλμά τι· statue à ronde-bosse, **ἄγαλμα πασιφανές,** ἤτοι κατειργασμένον καὶ φαινόμενον ἐξ ὅλων τῶν ὄψεών του.

Ἡμιφανὲς ἔργον, demi-bosse, τὸ κατὰ τὸ ἥμισυ σχεδὸν φαινόμενον, τοῦτο εἶνε ἡ ἐκτέλεσις προσώπου ἢ ἀντικειμένου τινὸς εἰς **ἔκτυπον** (haut relief), τοῦ ὀπισθίου αὐτοῦ μέρους εἰσδύοντος ἐπὶ πλακὸς χρησιμευούσης ὡς **ἐμβαδοῦ** (champ).

Τὸ **πρόστυπον** (bas-relief) ἢ demi-relief ἐξέχει ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸ ἡμιφανὲς ἔργον.

Τὰ **ἀνάγλυφα** (reliefs) ἔχουσι τὴν ἑξῆς σειρὰν ἀναλόγως τῆς ἐπὶ τοῦ **ἐμβαδοῦ** των (champ) προεξοχῆς, **πρόστυπον** (bas-relief), **ἔκτυπον** (haut-relief), **ἡμιφανὲς** (demi-bosse). Τὸ **περιφανὲς** (ronde-bosse) εἶνε πλῆρες ἔργον ἢ ἄγαλμα.

πασιφανῶς [ἐπίρ.], βλ. **πασιδήλως.**

πασκαλιά, ᾶς, ἡ· καὶ **πασχαλιὰ** [δημ.], τὸ **πάσχα.**

πασκίζω (πάσχω) [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης], **πασχίζω,** κοπιάζω, μοχθῶ.

πάσμα, τὸ [ὑφαντουρ.], βλ. **λυσίδι.**

πάσον, ου, τὸ [δημ. ξεν.], τὸ βῆμα, pas, n. m. || ἔρχεται μὲ τὸ πάσον του [φρ.], il vient de son petit pas.

πασπάλη, ης, ἡ [δημ.], βλ. **παιπάλη.** § πασπάλη [διάλ. Ἠπείρου], ἡ κατὰ τὸ ἄλεσμα ἐκτιναχθεῖσα κόνις, ὅθεν τὸ λεπτότατον ἄλευρον (ἡ **παιπάλη**). § **πάσπαλη,** ἡ [διάλ. Λεντεκάδ.] = ἡ πασπάλη, ἡ παιπάλη, τὸ λεπτότατον ἄλευρον.

πασπαλίζω, μέλ. ίσω [δημ.], βλ. ἐπιπάσσω. § **πασπαλίζω** ἢ **πιπιλίζω** [διάλ. Ἠπείρου], χαρυκεύω φαγητόν τι ῥίπτων ἐπ' αὐτοῦ κόνιν ἀρωματικὴν ἢ ζαχάρεως, τὸ **παιπάλημα,** καὶ γενικῶς ἐπιρρίπτω τι ὡς πίπτει ἡ παιπάλη ἀπὸ τοῦ μύλου.

πασπάλισμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. ἐπίπασμα.

πασπαλόνω, βλ. **ἐπιπάσσω,** saupoudrer; fouetter; || πασπαλίζομαι = ἀμυλόνομαι, s'amidonner; βλ. **ἀμυλόνω.**

πασπαρᾶς, ὁ [διάλ. Καρπάθου], ἡ γέμισις τῶν ἀρνίων ἢ ὀρνιθίων, τὸ **παραγέμισμα,** τὸ **γεμίδι.**

πασπάτευμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ψηλαφεῖν, action de tâtonner (; de palper); ἡ ψηλάφησις, tâtonnement, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ διερευνᾶν (ψάχνειν), action de fureter; [οἰκ.] furetage, n. m.

πασπατεύω, μέλ. εύσω [δημ.], ψηλαφέω-ῶ, tâtonner; palper; διερευνάω-ῶ, fureter.

πάσσα, ας, ἡ [δημ. ἀλιευτ.] ὁ δόλος, τὸ δόλωμα, appât, n. m.

πάσσα, ἡ [ξεν. ἐπὶ χαρτοπ.] passe, n. f.

πάσσα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] = στενὸν (ἀ)ράφι εἰς τοὺς τοίχους (ἴσως παρὰ τὸ πάσσαξ, πάσσαλος).

πασσάλευσις, εως, ἡ· piquetage, n. m. βλ. **κατάπηξις.**

πασσαλεύω, μέλ. εύσω· βλ. **πασσαλόω-ῶ.**

πασσάλι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης] 1) πασσάλιον, πάσσαλος· 2) «πασσάλιν τί εἶσαι;» = κούτσουρον εἶσαι (καὶ δὲν ἐννοεῖς);

πασσαλίσκος, ου, ὁ· μικρὸς πάσσαλος, petit pieu; petit poteau; petit piquet; μικρὸς ξύλινος πάσσαλος. § —, palin, n. m. ou petit pal, λεπτὸς χάραξ, **σκόλοψ.** § —, taquet, n. m. petit piquet, μικρὸς πάσσαλος ἐμπηγόμενος ἐν τῇ γῇ μέχρι τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ χρησιμεύων ὡς σῆμα εἰς εὐθυγραμμίαν τινά, εἰς χάραξιν (tracé), ἢ διὰ νὰ σημειώσῃ ὕψη ἐπιχωμάτων ἢ ἐκχωμάτων. § **πασσαλίσκοι** [ὀχυρ.], piquet (petits); ἐπιβοηθητικὰ ἀμυντήρια χρησιμοποιούμενα πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν δενδροτομιῶν ἐπὶ τῶν **πρανῶν** (glacis) τῶν ὀχυρωμάτων καὶ τοῦ πυθμένος τῶν τάφρων αὐτῆς. Ταῦτα εἰσὶ πασσαλίσκοι 0μ,50 ἕως 0μ,80 μήκους καὶ 0μ,04 ἕως 0μ,06 διαμέτρου οὓς ἐμπηγνύουσι κατὰ 0μ,30 ἕως 0μ,40 ἐν τῷ ἐδάφει καὶ εἶτα ὀξύνουσι τὸ ἐκτὸς τῆς γῆς εὑρισκόμενον ἄκρον. Τοὺς πασσαλίσκους τούτους ἐμπηγνύουσιν οὕτως ὥστε νὰ περιλαμβάνωνται περίπου 16 εἰς ἕκαστον τετραγωνικὸν μέτρον.

πασσαλόζευγμα, ατος, τό· ζεῦγμα ἐκ πασσάλων, estacade en pilotis.

πασσαλόνω [διάλ. Οἰνόης] (πασσαλόω), στερεόνω τι, τεντόνω καλά· 2) ἀμβλύνω, κάμνω σὰν πάσσαλον· «πασσαλόνω τὸ μαχαίρι» = τὸ ἀμβλύνω, τὸ κάμνω σὰν ξύλο καὶ δὲν κόπτει· παθ. **πασσαλοῦμαι.**

πασσαλόπηγμα, ατος, τό· βλ. **κατάπηγμα** καὶ **πασσάλωσις.**

πασσαλοπήκτης, ου, ὁ· bélier, n. m. μηχάνημα χρησιμεῦον πρὸς ἔμπηξιν πασσάλων· βλ. **καταπηκτὴρ** καὶ **βαρεῖα,** hie, n. f. mouton, n. m.

πάσσαλος, ου, ὁ· poteau, n. m. ou pieu, n. m. ὅταν ὁ ξύλινος στῦλος (poteau) ἦνε ἐμπεπηγμένος ἐν τῇ γῇ καλεῖται **πάσσαλος** (παλοῦκι), pieu, n. m. piquet, n. m. pal, n. m. καὶ ὑποκορ. palis, n. m. ‖ περίφραγμα (φράκτης) ἐκ πασσάλων, palissade, n. f. ‖ — πασσάλῳ ἐκκρούεται [παροιμ. ἀρχ.], un clou chasse l'autre; ‖ ἐμπήγω πασσάλους· βλ. **πασσαλόω·** ‖ [ναυτ.] πάσσαλος τοῦ πηδαλίου, cheville du gouvernail. § —, ὁ· κοινῶς τὸ **παλοῦκι,** pieu. n. m. Τεμάχιον ξύλου αἰχμηρὸν καὶ σεσιδηρωμένον, ἐμπηγόμενον συνήθως ἐν τῇ γῇ μέχρι **παύσεως τῆς εἰσδύσεώς** του (refus du mouton), πρὸς σχηματισμὸν φραγμάτων ἢ πρὸς στήριξιν γαιῶν, κτλ. Ἡ διαφορὰ τοῦ **πασσάλου** (pieu) ἀπὸ τὸν **κατάπηγα** (pilot) συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ὁ πάσσαλος δὲν ἐπικαλύπτεται ὑπὸ τοῦ ἔργου ἢ τῆς δομῆς πρὸς ὃ χρησιμεύει ὡς στήριγμα, ἐνῷ τοὐναντίον ὁ κατάπηξ ἐπικαλύπτεται, ὅπως εἰς τὰς θεμελιώσεις καὶ λοιπὰ ἔργα, ἐνίοτε ὅμως ποιοῦνται χρῆσιν τῶν δύο τούτων λέξεων ἀνεξαρτήτως τῆς πραγματικῆς σημασίας των. Οἱ πάσσαλοι καὶ οἱ κατάπηγες ἀπανθρακοῦνται ὀλίγον ἐξωτερικῶς εἰς τὸ ἐν τῇ γῇ ἐμπηχθησόμενον μέρος καὶ ὀξύνονται πρὸς τὸ ἄκρον εἰς ὃ τίθεται αἰχμηρὸς **στύραξ** (sabot), ἐνῷ πρὸς τὸ ἄνω μέρος, ἤτοι τὴν κεφαλήν, τίθεται σιδηρᾶ **στεφάνη** (frette) ἵνα ἐμποδίσῃ τὴν διάρρηξιν κατὰ τὴν ἔμπηξιν αὐτοῦ διὰ τοῦ πασσαλοπήκτου.

Ἡ προπαρασκευὴ τῆς αἰχμῆς καὶ τῆς κεφαλῆς τῶν πασσάλων καὶ καταπήγων δὲν εἶνε τόσον εὔκολος ὅσον νομίζει τις ἰδίως ὅταν τὸ ξύλον δὲν εἶνε εὐθύ.

Ἀπαιτεῖται εἰδήμων ἐργάτης, ὅστις μόλις ἴδει τὸ τεμάχιον τοῦ ξύλου διακρίνει ἀπὸ τοῦ κέντρου τῆς βαρύτητος αὐτοῦ ἕνα φανταστικὸν ἄξονα πρὸς τὸν ὁποῖον καθέτως κόπτει τὴν κεφαλὴν καὶ συμμετρικῶς πρὸς τὸ ἕτερον ἄκρον τὴν αἰχμήν, ἵνα τοιουτοτρόπως αὕτη ᾖ κάθετος ἐπὶ τῆς τομῆς τῆς κεφαλῆς τοῦ πασσάλου ἢ κατάπηγος. Αἱ συνθῆκαι αὗται εἶνε ἀναπόφευκτοι ἐὰν θέλωμεν νὰ ἐμπήξωμεν συνεστραμμένους ἢ καμπύλους πασσάλους ἢ κατάπηγας.

Ἡ αἰχμὴ γίνεται συνήθως ἐπὶ τῆς μικρᾶς διαμέτρου τοῦ ξύλου· τὸ ἀντίθετον δὲ πρέπει νὰ πράξωμεν ἂν κατὰ τὴν ἔμπηξιν παρατηρήσωμεν ὅτι τινὲς τῶν ἐμπηχθέντων ἤδη πασσάλων ἢ καταπήγων ἀνασηκώνονται ἕνεκα τῶν δονήσεων τοῦ ἐδάφους, πλὴν τοῦτο σπανίως συμβαίνει.

Ἡ **ἔμπηξις τῶν πασσάλων** (planter des pieux) καὶ καταπήγων γίνεται συνήθως διὰ τοῦ **καταπηκτῆρος** (mouton); βλ. **πιθήκιον, θεμελίωσις ἐπὶ καταπήγων,** sonnette, fondation sur pilots; ‖ πάσσαλος κτλ. ἐπίστεπτος καὶ ἐστυρακωμένος, pieu fretté et saboté. § πάσσαλος, piquet, n. m. λεπτὸν τεμάχιον ξύλου μικροῦ μήκους αἰχμηρὸν κατὰ τὸ ἄκρον, πρὸς ἔμπηξιν ἐν τῇ γῇ, κοινῶς τὸ παλοῦκι· ‖ — μὲ σχοινίον (σκοπευτικός), piquet à cordeau (de pointage); ‖ — γενειωτός, piquet à mentonnet; βλ. **γενειωτός·** ‖ — προκεντήσεως (διὰ τὴν χάραξιν τῶν ἔργων), piquet à tracer; ‖ ἐμβολεὺς ἀκροσίδηρος καὶ ἐπίστεπτος (ἐργαλεῖον μηχανικοῦ), piquet d'amorce (ferré et fretté); ‖ **πάσσαλος προσδέσεως** ἢ **προσδετικός,** piquet d'attache; ‖ πάσσαλος **ἀκροσίδηρος** (piquet ferré à une de ses extrémités), αἰχμηρός, **ἐπίστεπτος** (fretté, ἤτοι φέρων περὶ τὴν κεφαλὴν δακτύλιον) κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον του, φέρων **δακτύλιον** (anneau) διὰ τὴν πρόσδεσιν ἵππου ἐν τῷ καταυλισμῷ· ‖ — ἀνασταλτικὸς ἢ ἐπιτόνιος, piquet de retraite; ‖ πάσσαλοι τοῦ ἱππικοῦ σιδηροῖ, piquets de cavalerie en fer; ‖ — τῶν βαστάκων τῶν ὁπλισμάτων, piquets de chevalets d'armement; ‖ — κλινῶν piquets de plates-formes; ‖ — ἐστυρακωμένοι, piquets sabotés; ‖ — κοφίνων, piquets pour gabions; ‖ **ξύλινοι πάσσαλοι,** piquets en bois; ξυλίνους πασσάλους μεταχειρίζονται κατὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀγ-

καλοδεμάτων ἢ **φακελλωμάτων** (fascinages), τῶν **ἐπενδυμάτων** (revêtements) **κατὰ τὴν χάραξιν** τῶν **χαρακωμάτων** (tracé des ouvrages de fortification passagère), κατὰ τὴν στερέωσιν τῶν **δενδροτομιῶν** (abatis), διὰ τὴν πρόσδεσιν τῶν ἵππων εἰς τοὺς καταυλισμούς, κτλ. ‖ **πάσσαλοι σκηνῶν** ἢ **κατασκηνώσεως**, piquets de tentes ; πάσσαλοι χρησιμεύοντες διὰ τὴν στερέωσιν τῶν σχοινίων τῶν σκηνῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν πάσσαλοι, οἱ **μεγάλοι πάσσαλοι** ἢ ἁπλῶς **πάσσαλοι** (les grands piquets) χρησιμοποιούμενοι διὰ τὰς μεγάλας σκηνάς, καὶ οἱ **πασσαλίσκοι** (petits piquets) διὰ τὰ **ἀντίσκηνα** (sacs tentes-abris). § —, λέγεται κατ' ἐπέκτασιν τὸ ἀκόντιον, jalon, n. m. εἶνε δὲ πάσσαλος ἀκροσίδηρος ἢ μὴ ἐμπηγόμενος ἐν τῇ γῇ πρὸς προσδιορισμὸν σημείου τινός. § —, repère, n. m. = συγκριτικὸν σημεῖον, ἤτοι πάσσαλος (piquet) ἐμπηγόμενος ἐν τῇ γῇ πρὸς προσδιορισμὸν τοῦ ὕψους ἐχώματος (déblai) ἐπιχώματος τινὸς (remblai), κτλ.

πασσαλοσανίς, ίδος, ἡ [οἰκοδ.], palplanche, n. f. βλ. **σανιδοπάσσαλος.**

πασσαλόω ῶ, μέλ. ώσω, καὶ πασσαλεύω, piqueter, ἐμπήγω πασσάλους (piquets), ἀκόντια ἢ χάμακας (perches) ; ‖ —, piloter, ἐμπήγω πασσάλους ἢ κατάπηγας (pilots) ; ‖ —, planter des pieux, **κατοπήττω, καταπήγνυμι,** ἐμπήγω ἐν τῷ ἐδάφει πασσάλους ἢ κατάπηγας διὰ τοῦ πιθηκίου (sonnette) ἢ **βαρείας τινὸς τυπάδος** (hie) μέχρι παύσεως τῆς **εἰσδύσεώς των** (jusqu'à refus) ; ‖ πασσάλωσις, ἡ· **κατάπηξις,** ἡ· ἔμπηξις πασσάλων, action de planter des pieux.

πασσάλευσις, εως, ἡ· βλ. πασσάλωσις.

πασσάλωμα, ατος, τό· palée, n. f. καὶ **πασσάλωσις·** σειρὰ ἐμπεπηγμένων εἰς τὴν γῆν πασσάλων πρὸς σχηματισμὸν φραγμοῦ ὑδάτων, κτλ. ἢ πρὸς ὑποστήριξιν χωμάτων· βλ. **πασσάλωσις** καὶ **σανιδοπάσσαλος.**

πασσάλωμα(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], πασσάλωσις, στερέωσις διὰ πασσάλων· 2) **ἀμβλύτης.**

πασσάλωσις, εως, ἡ [δδοπ. ὀχυρ.] piquetage, n. m. βλ. **κατάπηξις.** § —, pilotis (ou) pilotage, n. m. χαλεῖται οὕτως ἡ ἔμπηξις πασσάλων ἢ καταπήγων ἐφ' ὧν μέλλουσι ν' ἀνεγείρωσι δομήν τινα, καὶ ἡ μὲν πρᾶξις χαλεῖται πασσάλωσις, εως, ἢ **κατάπηξις,** εως, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα ἤτοι τὸ σύνολον τῆς ἐμπήξεως, χαλεῖται πασσαλόπηγμα, ατος, **πασσάλωμα,** ατος, ἢ **κατάπηγμα,** ατος, τὸ (pilotis) ; βλ. καὶ πασσαλόω.

πασσαλωτής, οῦ, ὁ· ὁ ἐμπηγνύων πασσάλους, piqueur, n. m.

πασσειδεὶ [ἐπίρ. διαλ. Καρπάθου] = **σωρηδόν.**

πασσέτα, ας, ἡ [ξεν.], bassette, n. f. εἶδος τυχηροῦ χαρτοπαιγνίου ὅπου ὑπάρχει ὁ κόπτων (χάμνων) τὰ χαρτιὰ καὶ οἱ παῖκται (ποντaδόροι).

πασσίζω [δημ.], βλ. **πασπαλίζω.**

πάστα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], pâte, n. f. βλ. ζύμη. § —, ἡ πτυχή, pli, n. m. τὸ ἐπτυγμένον, plissé, n. m. les plissés d'une jupe.

πάσταρτον, τὸ [διάλ. Οἰνόης], κοινῶς μπάσταρδος (λέξις ὑβριστική, bastardo), νόθος, bâtard.

παστάς, άδος, ἡ καὶ **παστός·** ὁ **νυμφικὸς** κοιτών, chambre nuptiale, ἢ ἁπλῶς κοιτών.

παστελλάκια, τὰ [δημ.] καὶ

παστέλλι, τὸ [δημ.], σησαμόπαστον, ζύμη ἐκ μέλιτος καὶ σησαμίου, pâté fait de miel et de sésame.

παστελλογραφία, ας, ἡ [ξεν.], pastel, n. m. (peinture au pastel), χαλεῖται ἡ ζωγραφικὴ διὰ ξηρῶν χρωμάτων, ἐκτελουμένη διὰ ποικιλοχρόων κονδυλίων (κρητίδων, pastel) συνήθως ἐπὶ τραχέως χάρτου ἢ περγαμηνῆς. Ὁ τρόπος οὗτος ἐφευρέθη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙϚ' αἰῶνος καὶ ἐπὶ καιρὸν τινὰ ἦτο ἐν μεγάλῃ χρήσει καὶ νῦν δὲ πάλιν ἐγενικεύθη. Ἐπειδὴ δὲ τὸ χρῶμα ἐπίκειται ἐπὶ τοῦ χάρτου μόνον ὡς λεπτὴ κόνις, τὰ ἔργα τῆς παστελλογραφίας ταχέως καταστρέφονται ἂν δὲν φυλάττωνται ἀπὸ τῆς ὑγρασίας καὶ τῆς κόνεως δι' ὑαλίνων πλακῶν· βλ. **κρητιδογραφία.**

παστερικός, ή, όν· pasteurien, enne, adj. ἀναφερόμενος εἰς τὰς θεωρίας τοῦ Παστέρ.

παστερίς, ίδος, ἡ· pasteurella, n. f. [βοτ.] γένος βακτηρίου, εἰς ὃ ἀποδίδεται εἰδικῶς τὸ μικρόβιον τῆς χολέρας τῶν ὀρνίθων

παστερισμός, οῦ, ὁ· pasteurisation, n. f. θερμὴ ἀποστείρωσις, ἤτοι ἀποστείρωσις διὰ τῆς θερμότητος, stérilisation par la chaleur, οἴνων, ποτῶν, γάλακτος, κτλ. ‖ **ψυχρὰ ἀποστείρωσις** (παστερισμός), pasteurisation à froid, ὀνομασία δοθεῖσα εἰς τὴν ἀποστείρωσιν τῶν ρευστῶν διὰ διϋλιστηρίων. Ὁ παστερισμὸς ἐκτελεῖται δι' **ἀποστειρωτικοῦ κλιβάνου** καλουμένου pasteurisateur, n. m.

παστίτσιον, ου, τὸ [ξεν.], ζυμαρικόν, pâté, n. m. gâteau, n. m.

παστοκύδωνον, ου, τό· γλύκυσμα ἐκ κυδωνίων, pâte de coing.

παστολέμονον, ου, τό· petit citron [à confire].

παστολόγισμα, τὸ [διάλ. Καρπάθου]· βλ. παστολογῶ.

παστολογῶ [διάλ. Καρπάθου] (ἐκ τοῦ παστάς), τὸ δι' ᾀσμάτων ἐξυμνεῖν τοὺς νεονύμφους ἐν τοῖς γάμοις.

παστόνω, μέλ. ώσω, **παστόω-ῶ·** ταριχεύω, πάσσω δι' ἅλατος, saler.

παστός, οῦ, ὁ, ἡ παστάς, ὁ νυμφικὸς θάλαμος, chambre nuptiale ; ἐπίσης ἡ **νυμφικὴ** κλίνη, lit nuptial; ‖ ὅ,τι πάρῃ ἡ νύμφη σ' τὸν παστὸν [παροιμ.], au coucher se gagne le douaire. § —, alcôve, n. f. τμῆμα τοῦ δωματίου εἰς τὸ βάθος αὐτοῦ, ἤτοι εἶδος σηκοῦ ἐν τῷ ὁποίῳ τοποθετεῖται ἡ κλίνη.

παστός, ή, όν· ὁ παστωμένος, ταριχευτός, **ἁλίπαστος,** salé, ée, adj. ἁλατισμένος, η, ον, chose salée. § [οὐδ. οὐσ. περιληπτ.] τὰ παστά, la salaison ; les salaisons ; τὰ δι' ἅλατος τεταριχευμένα.

παστοῦρα, ας, ἡ [διάλ. Νάξου] (τὸ π προφέρεται ὡς τὸ γαλλικὸν б) = τὸ πέδιχλον τῶν ζώων, οὗ γίνεται χρῆσις, ὅταν θέλωσι ν' ἀφίσωσιν αὐτὰ ἐντὸς ὡρισμένου τόπου πρὸς νομὴν (pastore = ποιμήν).

παστουρμᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], viande salée; ἁλατισμένον κρέας, φυλασσόμενον ἐντὸς κάδων, ἰδίως χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν ναυτικῶν.

παστουρόνω [διάλ. Νάξου] = θέτω πέδιχλα εἰς τοὺς πόδας τῶν ζώων, ἵνα μὴ φύγωσιν ἐκ τῆς νομῆς· 2) [μεταφ.] περιορίζω τινὰ παρεκτρεπόμενον.

παστόψαρον, ου, τὸ [δημ.], ταριχευμένος ἰχθύς, poisson salé; || τελείωσε τὸ παστόψαρον [φρ. παροιμ.], adieu paniers, vendanges sont faites = τὸ πᾶν ἐτελείωσε, c'est fini.

πάστρα, ας, ἡ [δημ.], ἡ καθαριότης, καθαρότης, propreté, n. f. netteté, n. f. || [μεταφ.] τὰ ἔκαμεν ὅλα πάστρα, il a fait table rase (nette); il a tout râflé; [καὶ ἄλλ.] il a tout perdu (gaspillé).

πάστρευμα, ατος, τὸ [δημ.], καθαρισμός, κάθαρσις, nettoyage, n. m. nettoiement, n. m. [ἰδίως πράγματος βαθέος], curage, n. m. τὸ καθάρισμα, épluchage, n.m. βλ. **παστρεύω.**

παστρεύω, μέλ. εύσω [δημ.], καθαίρω, καθαρίζω, nettoyer; purger; || καθαρίζω ἔνδυμα, décrasser [un habit]; || καθαρίζω βαθύ τι, οἷον φρέαρ, χάνδακα καὶ κατ' ἐπέκτασιν τὰ ὦτα, curer un puits, un fossé, les oreilles; καθαρίζω ὀπώραν, ὄσπρια (ἐκφλοιόω, ἀποφλοιῶ), éplucher un fruit, des légumes; || — [ἁγνίζω, ἐξαγνίζω], purifier; βλ. καὶ **καθαρίζω·** || —, καθαρίζω, σφογγαρίζω, récurer. § [μεταφ.] ἐκβάλλω τινὰ ἀπὸ τὸ μέσον, se défaire de; διώκω, ἐκδιώκω, ἐξαποστέλλω, expédier; dépêcher; φονεύω, ἐξοντόω-ῶ, exterminer.

παστρικὰ [δημ. ἐπίρ.], καθαρά, καθαρῶς, proprement, adv. nettement, adv. purement, adv. § καθαρῶς, clairement, adv. tout net; εὐκρινῶς, εἰλικρινῶς, franchement, adv. ouvertement, adv. || εἰπέ το παστρικά, tranchez le mot.

παστρικός, ή, όν [δημ.], ὁ μὴ λερωμένος, καθαρός, propre, adj. net, nette, adj. [συνώνυμα σημαίνοντα τὸ μὲν πρῶτον, πᾶν ὅ,τι ἐκτὸς τῆς καθαριότητος, εἶνε καλῶς παρεσκευασμένον πρὸς χρῆσιν· π. χ. ἔνδυμα παστρικόν, un habit propre; τὸ δὲ δεύτερον, πᾶν ὅ,τι καθαρὸν καὶ ἀμόλυντον· χειρόμακτρα, τραπεζομάνδηλα παστρικά, des serviettes, des nappes nettes;] chambre nette, λέγεται τὸ σαρωθὲν δωμάτιον· chambre propre, λέγεται τὸ διευθετηθέν, τακτοποιηθὲν δωμάτιον· || — (ἐπὶ σκευῶν καὶ ὑφασμάτων), blanc, blanche; πινάκια παστρικά, des assiettes blanches; || ὑποκάμισα παστρικά, des chemises blanches; || σινδόνια παστρικά, des draps de lit blancs, etc. || εἶνε πολὺ παστρικός, il est d'une grande propreté; || κάμνει παστρικὴν δουλειάν, il travaille proprement; || [καὶ εἰρων.] παστρικὴ δουλειά! c'est du propre; βλ. καὶ **καθαρός.** § [οὐσ. εἰρων.] φαῦλος. κακοήθης, mauvais garnement; vaurien, enne; || [ἐπὶ γυν.] παστρικιά, drôlesse, n. f. φαυλόβιος γυνή, femme ou fille de mauvaise vie; [ἐν Χίῳ] **παστρικὴ** λέγεται ἡ πόρνη.

παστρικούλης, ὁ [δημ.]

παστρικούτσικος, η, ον· ὑποκορ. τοῦ παστρικός, propret, ette, adj. propre, avec une nuance, soit de simplicité, soit de minutie: vieillard propret.

πάστωμα, ατος, τό· salage, n. m. action de saler; le salage des harengs.

πάστωσις, εως, ἡ καὶ **ἁλιπάστωσις**, salaison, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ καθιστᾶν ἁλίπαστον τὸ κρέας, action de saler les viandes.

πάσχα, τό· ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ι. Χ. ἤτοι ἡ Λαμπρή, pâques, n. m. βλ. κατωτέρω [τὸ τῶν Ἰουδαίων ἰδίως], pâque, n. f. fête annuelle des Juifs; || τὸ πάσχα [ἐπίρ. χρον.], à pâques; || ἡ παραμονὴ τοῦ πάσχα, la veille de pâques; || ἐφέτος τὸ πάσχα εἶνε ἀργὰ (ἐνωρίς), pâques est haut (bas) cette année; || τὰ κεριὰ τοῦ πάσχα, les cierges pascals; || καθημέραν δὲν εἶνε πάσχα [παροιμ.], tous les jours n'est pas fête; tous jours ne sont pas noces; || **πάσχα**, pâques, n. m. ἡ μεγίστη τοῦ χριστιανισμοῦ ἑορτή, ἥτις ὡς ἐκ τούτου καλεῖται παρὰ τῷ λαῷ καὶ ἡ «Λαμπρή», τελουμένη εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος. Τὸ ὄνομα αὐτῆς εἶνε εἰλημμένον παρὰ τῶν Ἑβραίων οἵτινες ἑώρταζον τὸ Πασὰχ ἢ Πεσὰχ (ὑπέρβασιν, διάβασιν) πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου ἐξόδου καὶ τῆς ἀπαλλαγῆς αὐτῶν ἀπὸ τῆς δουλείας τῶν Αἰγυπτίων καὶ δὴ κατὰ τὸν μῆνα Νισάν. Καὶ ὅπως οἱ Ἑβραῖοι τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἑορτῆς ἔσφαζον ἀρνίον (διότι ὁ ἄγγελος τοῦ Κυρίου φονεύων πάντα τὰ πρωτότοκα τῶν Αἰγυπτίων παρῆλθε τὰς ἰουδαϊκὰς οἰκίας, φερούσας ἐπὶ τῆς θύρας σημεῖον πρὸς διάκρισιν γεγραμμένον διὰ τοῦ αἵματος ἀρνίου κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ) οὕτω καὶ οἱ Χριστιανοὶ τῶν πρώτων ἐτῶν διετήρησαν τὸ ἔθιμον νὰ σφάζωσι κατὰ τὸ Πάσχα ἀρνίον, ἐν ταὐτῷ συνεχίζοντες τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν καὶ ὑπαινιττόμενοι ὅτι καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν τοῦ Πάσχα ἐθυσιάσθη ὡς ἀρνίον, ἵν' ἀπαλλαγῇ τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ Σατανᾶ. Τὸ Πάσχα εἶνε ἡ ἀρχαιοτάτη τῶν χριστιανικῶν ἑορτῶν, ἥτις ἀνέκαθεν ἐτελεῖτο μετὰ ἰδιαιτέρας λαμπρότητος προσέλαβε δὲ καὶ μεγαλειτέραν σπουδαιότητα διὰ τοῦ ὅτι κατ' αὐτὴν ἐβαπτίζοντο τὰ νέα μέλη τῆς χριστιανικῆς κοινότητος. Πιστότατα διετήρησε κυρίως ἡ ἑλληνικὴ ἐκκλησία τὰ ἔθιμα τῆς ἑορτῆς, εἰς ἃ ἄγνωστον πότε καὶ πῶς προσετέθη καὶ τὸ τῶν ποικιλοχρόων καὶ ἰδίως ἐρυθροβαφῶν ὠῶν.

Τὸ Πάσχα εἶνε ἡ βάσις τοῦ κινητοῦ τῆς ἐκκλησίας ἑορτολογίου. Κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πρώτης οἰκουμενικῆς συνόδου (325) ἑορτάζεται τὸ Πάσχα κατὰ τὴν πρώτην Κυριακὴν μετὰ τὴν πανσέληνον τὴν ἐπομένην ἀμέσως μετὰ τὴν ἐαρινὴν ἰσημερίαν (ἥτις τῷ 325 συνέπιπτε

μετὰ τῆς 21 Μαρτίου)· ἐὰν δὲ τύχῃ ἡ πανσέληνος αὐτη ἐν Κυριακῇ ἑορτάζεται τὸ Πάσχα τὴν ἐπομένην Κυριακήν.

πασχάζω, μέλ. άσω, ἑορτάζω τὴν ἑορτὴν τοῦ πάσχα, célébrer la fête de pâques. § —, παύω νηστεύων, rompre le carême; ἀρτύομαι, ἀρταίνομαι, faire (manger) gras.

πασχαλιά, ᾶς, ἡ· ἡ ἑορτὴ τοῦ πάσχα, fête de pâques. § [δένδρ. καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ], lilas, n. m. [καταχρ.] lilas des Indes; arbre à chapelet (διότι διὰ τοῦ σπόρου τοῦ ἄνθους κάμνουν κομβολόγια). Ἡ πασχαλία, lilas, κοινῶς πασχαλιὰ εἶνε δένδρον καταγόμενον ἐκ τῆς ἀνατολῆς, ἐξ ἧς παρέλαβεν αὐτὸ ἡ δύσις. Ὑψοῦται μέχρι 1 μ. 5, εἶνε πολυσχιδές, ἔχει φύλλα καρδιόσχημα καὶ ἄνθη ῥοδόχροα καὶ εὐώδη. Ἐπειδὴ ἀνθεῖ κατὰ τὸ Πάσχα ἔλαβε τοὔνομα τοῦτο. Πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς καὶ παραφυάδων. Ἀρέσκεται εἰς γαίας μετρίας ποιότητος, φύεται τὸ φθινόπωρον ἢ τὸ ἔαρ. Ἡ περσικὴ σῦριγξ εἶνε εὐωδεστάτη καὶ μεγαλανθεστέρα. Ὑπάρχει καί τις ποικιλία λευκόχρωμος.

πασχαλινός, ή, όν, ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸ πάσχα, de pâques; pascal, ale, adj. § [ἐπὶ φαγητοῦ] ἀρτυμένος, η, ον, gras, asse, ὁ μὴ νηστήσιμος, βλ. **ἀρτύνω.**

πασχάλιον, ου, τό· canon pascal; ‖ ἔχασε τὰ πασχάλιά του [φρ.], il a perdu la carte; il s'est embrouillé.

πασχάλιος, ος καὶ α, ον· ὁ πασχαλινός, pascal, ale, adj.

πασχαλίς, ίδος, ἡ, βλ. **δακράκι.**

πασχίζω, μέλ. ήσω [δημ.], **προσπαθῶ** (έω), s'efforcer; tâcher; κοπιάζω, ὑποβάλλομαι εἰς κόπον, se donner de la peine; κάμνω ὅ,τι εἶνε δυνατόν, faire son possible; prendre à tâche, ‖ [ἀπολ.] θὰ πασχίσω, je tâcherai = θὰ προσπαθήσω, je ferai mon possible = θὰ κάμω ὅ,τι μοὶ εἶνε δυνατόν· ‖ ἐπάσχισα νὰ τὸν εὐχαριστήσω, j'ai cherché à le satisfaire; ‖ τοῦ κάκου πασχίζει, il a beau faire; il a beau se remuer; ‖ πασχίζω νὰ τὸν πείσω, je tâche de le convaincre.

πάσχω, ἀόρ. ἔπαθον, δέχομαι ἐξωτερικὴν ἐπενέργειαν, καθ' ἣν διατελῶ ἐν παθητικῇ καταστάσει, ὅθεν ἐν γένει ὑφίσταμαι ἐξωτερικὴν ἐντύπωσιν ἢ ἐπενέργειαν καλὴν ἢ κακὴν (ἀντίθ. τῷ ἐνεργῷ οἴκοθεν), κοινῶς **παθαίνω**, αἰσθάνομαι καλὴν ἢ κακὴν αἴσθησιν, éprouver une sensation, un sentiment, ὑποφέρω κακόν τι, δυσάρεστον, être affecté d'une manière quelconque; ἐν γένει ὅθεν ὑποφέρω, souffrir; ὑποφέρω, πάσχω, être malade; ‖ πάσχω, εἶμαι προσβεβλημένος ἀπό τινα νόσον, affecter; πάσχω (ἀπό τι), être affecté de; ‖ οἱ ὑπὲρ τῶν ἄλλων πάσχοντες, ceux qui souffrent pour les autres; ‖ πάσχει πολύ, il souffre beaucoup; [ἐπὶ ἀσθ.] il est très-souffrant; ‖ οἱ πάσχοντες ἀδελφοί μας, nos frères en détresse; ‖ ὁ ἀθῶος πάσχει χάριν τοῦ ἐνόχου, l'innocent pâtit pour le coupable; ‖ πάσχει πρὸ δύο μηνῶν, il est malade (il souffre) depuis deux mois; ‖ τὸ πάσχον μέρος, la partie souffrante (; affectée); ‖ πάσχει ἀρθρίτιδα, il est atteint (il souffre) de la goutte; il a la goutte; ‖ πάσχει τὸ στῆθός του, il est malade de la poitrine; sa poitrine est affectée. § —, ὑφίσταμαι [ζημίαν, ἀπώλειαν], essuyer [une perte]; δοκιμάζω, ὑφίσταμαι, éprouver; ὑφίσταμαι, subir; βλ. καὶ **παθαίνω**· ‖ δίκαια πάσχει, il a ce qu'il mérite; ‖ [μετοχ. ἐπίθ.] ὁ παθών, la personne (νομ. la partie) lésée: ‖ οἱ ἐκ τῆς πλημμύρας παθόντες, les victimes de l'inondation. § [στρατ.] οἱ παθόντες τοὺς πόδας, les éclopés; οἱ ὁπωσδήποτε ἀδιάθετοι ἄνδρες τοῦ στρατοῦ οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν πορείαν των· βλ. καὶ **κατάλυμμα** ἀδιαθέτων. § πάσχειν ἐξ ἀδενίτιδος [ἱππολ.], jeter la gourme.

πάσχω καὶ **πασχίζω** [διάλεκτος Ἠπείρου], **προσπαθῶ.**

παταγόνω καὶ **παταγώνω** [διάλ. Ἠπείρου] **ἐκφοβίζω, τρομάζω** τινά, ὥστε νὰ μείνῃ ὡσὰν ἐνεὸς ἔκ τινος αἰφνιδίου πατάγου.

πάταγος, ου, ὁ· fracas, n. m. κυρίως θόρυβος προξενηθεὶς διὰ συγκρούσεως ἢ συνθλάσεως δύο στερεῶν ἢ σκληρῶν σωμάτων, bruit causé par un choc; θόρυβος, bruit; [μεταφ.] tapage, n. m. βλ. **κρότος.**

παταγώδης, ης, ες· ὁ προξενῶν πάταγον, θόρυβον, θορυβώδης, bruyant, e, adj. tapageur, euse, adj.

παταγωδῶς [ἐπίρ.], μετὰ πατάγου, θορυβωδῶς, bruyamment, adv.

παταγωμένος, η, ον [διάλ. Ἠπείρου], ὁ παθὼν ἐκ ψύξεως, **παγωμένος.**

πάταμμα, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἐξαίσιον, θαυμάσιον, ἔκτακτον· «ηὗραν ψάρια πάταμμα», ἐξόχως πολλά.

πατάνη, ης, ἡ· gamelle, n. f. βλ. **μάττα.**

πατανηφόρος, ος, ον [μετ.] βλ. **ματταφόρος.**

παταράτσα [δημ. ναυτ.], galhaubans; βλ. **παράτονος.**

πατάρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἡμιπάτωμα δωματίου ἢ ἀποθήκης.

πατάρι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], μία φέτα ψωμιοῦ. Συγγενὲς πρὸς τό: ἐν Λέσβῳ «πτάρι» ἀμφότερα δὲ συγγενῆ πρὸς τὸ γαλ. «pâté».

πατάσσω, μέλ. άξω, κτυπῶ, frapper; [συνεκδ.] τιμωρῶ, punir; τιμωρῶ αὐστηρῶς, sévir contre. § [ναυτ.] (ἐπὶ ἱστίου), fouetter, λέγεται οὕτως ἐπὶ ἱστίου δεχομένου ἐν σχετικῇ νηνεμίᾳ αἰφνιδίας ῥιπὰς ἀνέμου αἵτινες κάμνουσιν αὐτὸ νὰ πάλλῃ, ἢ ὅταν ἐν νηνεμίᾳ πατάσσεται ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ ἕνεκα τοῦ **προνευστασμοῦ** (tangage)· συνώνυμον τοῦ battre (**παραδέρω, παρακρούομαι**).

πατάτα, ας, ἡ [δημ.], pomme de terre, n. f. βλ. **γεώμηλον.**

πατέα, ἡ [διάλ. Οἰνόης] καθῆκι, τσουκάλι (ἐκ τοῦ πάτος = κόπρος).

πατατοῦκα, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης] φόρεμα, παλτὸ χονδρὸν (ἐκ τοῦ πάτος (= φόρεμα).

πατελέττα, ἡ [ξεν.], patelette, n. f. βλ. **τμημάτιον.**

πατέρας [δημ.], βλ. πατήρ.

πατερίδι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης] σανίδιον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου πατεῖ ὁ κεραμεὺς ἐνῷ ἐργάζεται εἰς τὸν «τροχόν».

πατερίτσα, ας, ἡ [δημ.] ἡ βακτηρία, béquille, n. f. § — [ἡ τῶν ἀρχιερέων] crosse, n.f. σκῆπτρον ἀρχιερέως, ἡ ποιμαντικὴ ῥάβδος.

πατερμόν, τὸ [δημ. συνήθ. πληθ.] τὰ πατερμά, chapelet, n. m. [δημ.] patenôtres, ἤτοι κομβολόγιον ὅπερ μεταχειρίζονται οἱ καλόγηροι λέγοντες τὸ «πάτερ ἡμῶν».

πάτερον, ου, τὸ [δημ.] καὶ

πατερόν, τό· ἡ δοκός, poutre, n. f. καὶ ἡ ἰσχυροτέρα δοκός, τὸ πατώξυλον, κοινῶς τὸ βουδό, doubleau, n. m.

πατήθρα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] σανὶς ἣν ὁ ὑφάντης ῥυθμικῶς πατεῖ πρὸς λειτουργίαν τοῦ ἀργαλειοῦ.

πατήθρα, ἡ [διάλ. Κύμης] σανὶς ἢ εἶδος ξυλίνου ὑποδήματος οὗ πατεῖ ἡ ὑφάντρια εἰς τὸ ἀργαστῆρι.

πατῆκι, τὸ [δημ.] βλ. **καλόβαθρον.**

πατῆκι, [διάλ. Ἰονίων νήσων] [ἐπίρ.] λέγομεν διὰ ὑποδήματα ὅτι τὰ φοροῦμεν πατῆκι = μὲ διπλωμένας ἔσωθεν τὰς πτέρνας ὡς **ἐμβάδας.**

πατ(η)κόνου [Αἰτωλ. ἰδίωμα] πιέζω δεμάτια σίτου, κτλ.

πατηκόνω, μέλ. ώσω [δημ.] ἰπόω-ῶ] πατῶ, καταπατῶ, fouler ; πιέζω, καταπιέζω τι ὅπως καταλάβῃ μικρότερον χῶρον, presser ; ἐπισωρεύω, στοιβάζω, entasser ; ‖ [μεταφ.] τὴν ἐπατήκωσε il a rempli son ventre ; il s'est bien rembourré ; κοινῶς ἐγέμισε τὴν κοιλιάν του.

πάτημα, ατος, τό· τὸ ὑπὸ τοῦ ποδὸς πατούμενον, ἡ πρᾶξις τοῦ πατεῖν, πιέζειν, θλίβειν, καταθλίβειν, action de fouler, foulage, n. m. ‖ τὸ πάτημα [τῶν σταφυλῶν, κτλ.], pressurage [de raisins, etc.]. § [σπ.] τὸ πατητήριον, pressoir, n. m. ὁ **ληνός,** cuve, n. f. § πάτημα, τὸ βῆμα, pas n. m. τὸ ἴχνος, trace, n. f. ‖ πατήματα ἀνθρώπου εἰς τὴν ἄμμον, des pas d'homme sur le sable. § πάτημα, ἡ ἀφορμή, ἡ λαβή, prise, n. f. ἡ πρόφασις, ἡ αἰτία, prétexte, n. m. τὸ αἴτιον, motif, n. m. sujet, n. m. ‖ δίδω πάτημα, donner prise ; ‖ εὑρίσκω πάτημα νά, trouver prise (occasion) de ; avoir sujet de; trouver le joint ; ‖ αὐτὸ θὰ τοῦ ἦνε πάτημα, cela lui servira de prétexte. § **πάτημα** τῆς θύρας, pas de porte, κοινῶς ἡ **ποδιά,** λίθος ἐπιμήκης τιθέμενος εἰς τὸ κάτω μέρος, ἤτοι εἰς τὸ ἔμβασμα, τοῦ ἀνοίγματος τῆς θύρας· τὸ **πάτημα τῆς θύρας** διαφέρει ἀπὸ τὸ **κατώφλιον** (seuil), διότι τὸ πρῶτον ἐξέχει ἐκ τῆς **ἐπιφανείας τοῦ τοίχου** (nu du mur) ἐν εἴδει βαθμίδος. § —, τό· foulée, n. f. τὸ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀφινόμενον ἴχνος τῆς ὁπλῆς τοῦ ζώου κατὰ τὸ βάδισμα· [ἱππευτ.] ἐπίσης λέγεται οὕτως ἡ διάρκεια τῆς **ἐπαφῆς** τῆς ὁπλῆς **μετὰ** τοῦ **ἐδάφους** ἢ τὸ χρονικὸν διάστημα **καθ'** ὃ ἄκρον τι ἢ δίποδον διαγώνιον ἢ πλάγιον, παραμένει ἐν ἐπαφῇ μετὰ τοῦ ἐδάφους. § πάτημα [οἰκοδ.], foulée, n. f. τὸ **πλάτος τῆς βαθμίδος** ἢ τὸ πατούμενον αὐτῆς μέρος, τὸ **πάτημα·** ‖ **γραμμὴ τοῦ πατήματος,** ligne de foulée, καλεῖται οὕτω γραμμὴ διαχωρίζουσα τὸ πατούμενον μέρος τῆς κλίμακος, ἥτις ἀφίσταται 0μ.,50 ἐκ τοῦ κέντρου τῆς περιστροφῆς, ἤτοι ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἄκρου τῆς βαθμίδος, δηλ. ἐκ τοῦ πυρῆνος ἢ τῆς σανίδος ἢ μαρμάρου τῆς κανονιζούσης τὸ ὕψος τῶν βαθμίδων· (βλ. κατωτέρω, giron). Κατὰ τὴν διαχάραξιν περιστροφικῆς κλίμακος χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἡ γραμμὴ τοῦ πατήματος, ἤτοι τὸ **πλάτος τῆς βαθμίδος,** εἰς ἀπόστασιν 0μ.,50 ἐκ τοῦ πυρῆνος, ἡ δὲ γραμμὴ αὕτη διαιρεῖται κατὰ μῆκος εἰς τόσα μέρη ἴσα, ὅσας βαθμίδας προτιθέμεθα νὰ δώσωμεν εἰς ὅλην τὴν κλίμακα καὶ αἱ ὁποῖαι θὰ ἔχωσιν ἐν ἀναλογίᾳ τὸ πλάτος ὅπερ θὰ δώσωμεν εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ σχεδίου διαιρέσεις τῆς γραμμῆς τοῦ πατήματος. § — [οἰκοδ.] giron, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ὅλαι αἱ βαθμίδες περιστροφικῆς τινος κλίμακος ἔχουσι τὸ αὐτὸ πλάτος, ὅλη δὲ ἡ γραμμὴ ἡ ἀκολουθοῦσα τὰ σημεῖα τοῦ κέντρου τούτου ἐπὶ τῶν βαθμίδων καλεῖται **γραμμὴ τοῦ πατήματος** (ligne de foulée) ; ‖ [οἰκοδ.] τὸ **πάτημα,** giron, n.m. τὸ **πλάτος τῆς βαθμίδος,** ἤτοι τὸ μέρος τῆς βαθμίδος κλίμακος ἐφ' οὗ τιθεῖσι τὸν πόδα κατὰ τὴν ἀνάβασιν ἢ κατάβασιν· βλ. ἀνωτέρω (foulée), **βαθμὶς** καὶ **κλίμαξ** (marche καὶ escalier) ; ‖ τὸ **εὐθὺ πάτημα,** giron droit, ἤτοι πάτημα βαθμίδος ἔχον τὸ αὐτὸ πλάτος καθ' ὅλον τὸ μῆκός του· ‖ **τριγωνικὸν πάτημα,** giron triangulaire ; ὅπως εἶνε τὸ πάτημα τῶν κυκλικῶν ἐν γένει, ἐλλειπτικῶν καὶ ἑλικοειδῶν κλιμάκων (escalier), δηλαδὴ πάτημα πλατύτερον πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν τῆς κλίμακος καὶ στενώτερον πρὸς τὸν **πυρῆνα** (noyau).

πατημασιά, ᾶς, ἡ [δημ.], τὸ ἴχνος τοῦ ποδός, vestige, n. m. (=empreinte du pied), τὸ ἴχνος, trace, n. f. τὸ ἴχνος τοῦ βήματος, τὸ βῆμα, pas, n. m.

πατημένη, ης, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], λέγεται ἡ διακεκορευμένη, διαπεπαρθενευμένη κόρη (βλ. **ἀπατῶ, διακορεύω**).

πατήρ, τρός, ὁ· père, n. m. [οἰκ.] papa, n. m. τιμητικὴ ὀνομασία ἐνδεικτικὴ σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης τοῦ υἱοῦ πρὸς τὸν γεννήτορα καὶ ἐν γένει προσφώνησις ἢ χαιρετισμὸς νεωτέρου πρὸς πρεσβύτερον· ‖ ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν, de père en fils ; ‖ θὰ τὸ εἰπῶ εἰς τὸν πατέρα (τοῦ πατέρα), je le dirai à papa ; ‖ οἱ πατέρες ἡμῶν, nos pères, nos ancêtres=οἱ πρόγονοί μας· ‖ πρὸς πατρὸς πάππος, grand père paternel ; ‖ Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, notre Père qui êtes aux cieux ; ‖ τὸ Πάτερ ἡμῶν, le Pater ; [δημ.] la patenôtre ; ‖ [ἐπὶ μοναχῶν] ὁ πατὴρ (δημ. ὁ πάτερ) Γρηγόριος, le père Grégoire, le frère Grégoire ; ‖ οἱ Πατέρες [τῆς Ἐκκλησίας], les Pères ; καλοῦνται οὕτως οἱ ἐκκλησιαστικοὶ διδάσκαλοι καὶ συγγραφεῖς, ὧν τὰ ἔργα ἔχουσι διὰ τὴν Ἐκκλησίαν κῦρος ὀρθῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας. Οἱ σπουδαιότεροι αὐτῶν εἰσὶν οἱ μὲν τῶν Ἑλ-

λήνων Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεύς, Ὠριγένης, Εἰρηναῖος, Ἀθανάσιος, Βασίλειος ὁ Μέγας, Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς καὶ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Ἐκ δὲ τῶν Λατίνων. Τερτυλλιανός, Κυπριανός, Ἀμβρόσιος, Ἱλάριος, Αὐγουστῖνος, Ἱερώνυμος καὶ Γρηγόριος ὁ Μέγας. Ἡ περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων αὐτῶν διδασκαλία λέγεται Πατρολογία ἢ Πατριστική. Τὰ ἔργα αὐτῶν ποικίλλωνται κατὰ τὸ περιεχόμενον καὶ τὴν ἀξίαν, διαιροῦνται εἰς ἐξηγητικά, ἀπολογητικά, πολεμικά, δογματικά, ἠθικά, ἱστορικά, κτλ. ἐκ τῶν ἐκδόσεων δὲ αὐτῶν κυριωτάτη εἶνε ἡ τοῦ Migne, Curcus completus patrologiae εἰς 383 τόμους (Παρίσιοι 1844-66).

πατητή, ῆς, ἡ [δημ. εἶδος ῥαφῆς], ἐπιρραφή, point en avant.

πατητῆρι, τὸ [δημ.], τὸ πατητήριον.

πατητήριον, ον, τό· κοινῶς τὸ πατητῆρι· ὁ ληνός, pressoir, n. m. cuve, n. f. μέρος ἐν ᾧ πατοῦνται, ἐκθλίβονται, ἐκπιέζονται αἱ σταφυλαί, ἐλαῖαι ἢ ἄλλοι καρποί. § —, fouloir, n. m. = πιεστήριον.

πατητής, οῦ, ὁ· ὁ πατῶν, ἐκπιέζων διὰ τῶν ποδῶν σταφυλὰς εἰς τὸ πατητήριον, ἐλαίας ἢ ἄλλους καρπούς, celui qui foule la vendange ; fouleur, euse, adj.

πατητό, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] καὶ συνήθ. **πατητά**, λέγονται πεπατημένα καὶ εὔκολα πρὸς χρῆσιν σανδάλια, ἄλλως συρτά. Βλ. καὶ πατῆκι.

πατητός, ή, όν· ὁ πατώμενος, ἐκθλιβόμενος, ἐκπιεζόμενος διὰ τῶν ποδῶν, καὶ ἐν γένει ὁ πατημένος, foulé, ée, adj. pressé, ée, adj. emboîté, ée, adj.

πατιά! [διάλ. Οἰνόης] προσωνυμία ἀνθρώπων βραδυκινήτων, ἀργοσαλεύτων, ἀθλίων.

πατινάδα, ας ἡ [δημ.] βλ. **θυραυλία**, sérénade, n. f. ἑωθινόν, aubade, n. f.

πατ(ι)νός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] = ὁ τελευταῖος, ὁ εἰς τὸν πάτον μένων.

πατόκορφα [δημ. ἐπίρ.] (ἀπὸ τὸν πάτον μέχρι τῆς κορυφῆς, ὁλοκλήρως, καθ' ὁλοκληρίαν), ἀπὸ κεφαλῆς (κορυφῆς) μέχρι ποδῶν, de la tête aux pieds, de pied en cap ; ἀπὸ κορυφῆς μέχρι θεμελίων = ἀπὸ ἐπάνω ἕως κάτω, de fond en comble ; ‖ τὸν ἔλουσα πατόκορφα, je lui ai lavé la tête.

πατόνω, μέλ. ώσω (βάλλω τὴν πατωσιὰν τοῦ σπητιοῦ ἤτοι τοποθετῶ τὸ πάτωμα τῆς οἰκίας), πατόνω [δωμάτιον, οἰκίαν, κτλ.], planchéier [une chambre, une maison, etc.] κατασκευάζω τὸ δάπεδον διὰ σανίδων, **δαπεδόω-ῶ**, **σανιδόω-ῶ**, garnir de planches le sol d'un appartement ; βλ. καὶ **παρκετόω**. § —, τοποθετῶ πάτον, πυθμένα. mettre un fond ; foncer ; ἐνδυναμόνω, renforcer ; [un tonneau, etc.]. § βλ. **πατηκόνω**. § [οὐδ.] (ἐν θαλάσσῃ) ἐφάπτομαι διὰ τῶν ποδῶν τοῦ πυθμένος, toucher le fond (la terre) ; ‖ δὲν πατόνω, je perds terre ; ‖ αὐτοῦ δὲν πατόνει κανείς, là il n'y a pas pied.

πατόξυλον, ου, τό· βλ. **πατώξυλον**.

πάτος, ου, ὁ [δημ.], τὸ κατώτερον μέρος ἀντικειμένου τινός, τὸ βάθος, ὁ **πυθμήν**, fond, n. m. cul, n. m. τὸ κάτω μέρος, bas, n. m. ‖ — βαρελίου, fond (cul) d'un tonneau ; ‖ ὁ πάτος ποτηρίου, le cul d'un verre ; ‖ τὸ κρασὶ εἶνε εἰς τὸν πάτον, le vin est au bas ; ‖ ἄδειασε τὸ ποτῆρι του ἕως τὸν πάτον, il a vidé son verre ; il a fait rubis sur l'ongle ; ‖ πῆγε εἰς τὸν πάτον, il est allé au (à) fond ; βλ. καὶ **πυθμήν**. § —, διαμέρισμα [ἑρμαρίου, ἱματιοθήκης], rayon [d'une armoire] tablette, n. f. § — ὑποδημάτων, τὸ **πέλμα**, βλ. **κάτυμμα**, semelle [de botte] ; ‖ βάζω νέους πάτους [εἰς ὑποδήματα], ressemeler ; mettre une carrelure. § —, ἐπίστρωσις, διάστρωσις, couche, n. f. lit, n. m. ‖ ἕνα πάτον κεράσια, ἔπειτα ἕνα πάτον ζάχαρη, une couche de cerises, puis une couche de sucre. § —, ἡ βάσις, ἡ ἕδρα τοῦ σώματος, fondement, n. m. ἡ ἕδρα, ὁ πρωκτὸς (κοινῶς **πάτος**) anus, n.m. ἡ ἕδρα, siège, n. m. ‖ βάζω βδέλλαις εἰς τὸν πάτον, mettre des sangsues au siège; ‖ ἐβγῆκεν ὁ πάτος του, il a eu une chute de l'anus.

πατοῦλιν, τὸ [διάλ. Οἰνόης], νιφάς, χιών.

πατοῦνα, ας, ἡ [δημ.], τὸ κάτωθεν μέρος τοῦ ποδός, τὸ **πέλμα** [τοῦ ποδός], plante (f.) [du pied], κυρίως τὸ μεταξὺ τῶν δακτύλων καὶ τῆς πτέρνας μέρος. § —, τὸ πέλμα, τὸ **κάτυμμα** [ὑποδήματος], semelle [de soulier].

πατοῦσα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **πατοῦνα**, plante (f.) [du pied]. § ἡ πατοῦσα τῶν νυχιῶν τοῦ ἵππου, sole, n. f. βλ. **πέλμα**.

πατραγαθία, ας, ἡ [συνήθ. πληθ.] πατραγαθίαι, ἤτοι ἀνδραγαθίαι (ἀρεταί, δικαιώματα, κτλ.) τοῦ πατρὸς (τῶν προγόνων), exploits, n. m. (vertus; droits, etc.) du père (des ancêtres).

πατραδέλφη, ης, ἡ· ἡ ἀδελφὴ τοῦ πατρός, θεία ἐκ μέρους τοῦ πατρός, tante du côté du père ; (βλ. **θεία** πρὸς πατρός).

πατράδελφος, ου, ὁ· ὁ ἀδελφὸς τοῦ πατρός, θεῖος ἐκ μέρους τοῦ πατρός, oncle du côté du père ; (βλ. **θεῖος** πρὸς πατρός).

πατραῖτον, τὸ [διάλ. Οἰνόης], portrait, n. m. εἰκών, φωτογραφία.

πατρακλὸς [διάλ. Κύμης] καὶ ἐν Σκύρῳ πεζακλὸς = ὁ χωλός, ὁ τρικλίζων (ἐκ τοῦ λατ. pediculum ἐσχηματίσθη **πεδικλόνω**, **μπερδουκλόνω** καὶ ἐξ αὐτοῦ **πατρακλός**).

πατραλοίας, α, ὁ· ὁ **πατροκτόνος**, ὁ φονεύων τὸν πατέρα του, parricide, n. m.

πατριά, ᾶς, ἡ· φυλετικὴ διαίρεσις, φυλή, tribu, n. f. γενεά, γένος, race, n. f. οἰκογένεια, famille, n. f.

πατριαρχεῖον, ου, τό· patriarcat, n. m. ἡ πατριαρχικὴ ἕδρα, siège patriarcal. § —, τὸ οἴκημα (μέγαρον) τοῦ πατριάρχου, palais du patriarche.

πατριαρχεύω, μέλ. εύσω, εἶμαι πατριάρχης, être patriarche.

πατριάρχης, ου, ὁ· patriarche, n. m. Πατριάρχαι καλοῦνται ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ οἱ ἀρχηγοὶ τῶν πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ μεγάλων οἰκογενειῶν τῶν πρώτων ἀνθρώπων, ἃς ἀπετέλουν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συζῶσαι πλείονες

γενεαί, υἱοὶ καὶ θυγατέρες μετὰ τῶν συζύγων αὐτῶν, ἔγγονοι, δισέγγονοι. Ἔτι δὲ οἱ γενάρχαι τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ Ἀβραάμ, Ἰσαάκ, Ἰακώβ. Ἐντεῦθεν πατριαρχικὸς βίος λέγεται παροιμιωδῶς ὁ ἐν εἰρήνῃ, ἁπλότητι, εὐμαρείᾳ, καὶ ἀπολύτῳ σεβασμῷ καὶ ὑποταγῇ εἰς τοὺς Πατριάρχας, ὁ βίος τῶν χρόνων ἐκείνων. Βραδύτερον δὲ ὁ τίτλος οὗτος ἀπεδόθη εἰς τοὺς προέδρους τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Συνεδρίου, ὑφ' οὓς συνήχθησαν οἱ μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐν Συρίᾳ καὶ Περσίᾳ ζῶντες Ἰουδαῖοι, ἀποτελέσαντες τὰ πατριαρχεῖα τῆς Τιβεριάδος ἐν Γαλιλαίᾳ καὶ τῆς Βαβυλῶνος. Ἐν δὲ τῇ χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ ὁ τίτλος πατριάρχης ἀπεδίδετο κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς πάντας τοὺς ἐπισκόπους, εἶτα δὲ μόνον εἰς τοὺς ἀναγνωρισθέντας ἀνωτέρους ἀρχηγοὺς τῆς Ἐκκλησίας ἐπισκόπους Ῥώμης, Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἱερουσαλήμ, ὧν πάλιν σήμερον φέρουσιν αὐτὸν μόνον οἱ τελευταῖοι τέσσαρες, τοῦ πρώτου ἐπικαλουμένου Πάπα. Ἐκ τῶν τεσσάρων τούτων (ὀρθοδόξων) πατριαρχῶν, τὰ πρωτεῖα φέρει ὁ Κωνσταντινουπόλεως, ἐπικαλούμενος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης καὶ προσφωνούμενος **Παναγιώτατος** (βλ. **πανάγιος**), οἱ δὲ ἄλλοι τρεῖς τιτλοφοροῦνται **Μακαριώτατοι** (βλ. **μακάριος, μακαριότης**). Ἡ Ῥωσσικὴ Ἐκκλησία ἀφ' ὅτου ἐγένετο αὐτοκέφαλος εἶχε κατ' ἀρχὰς ἴδιον πατριάρχην, οὗτινος ὅμως κατηργήθη τὸ ἀξίωμα ὑπὸ Πέτρου τοῦ Μεγάλου ἀναθέσαντος τὴν διοίκησιν τῆς Ῥωσσικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἀνώτατον δ' αὐτῆς ἀρχηγὸν καταστήσαντος τὸν αὐτοκράτορα. Ἀφ' ὅτου δὲ κατέστη αὐτοκέφαλος καὶ ἡ ἐκκλησία τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ἔλαβε καὶ αὐτὴ ἀνεξάρτητον ἀρχηγὸν τὸν Μητροπολίτην τῶν Ἀθηνῶν ὅστις ὅμως δὲν φέρει τὸν τίτλον τοῦ Πατριάρχου. Τοὐναντίον δὲ τῶν ἐκκλησιῶν τῶν Ἀρμενίων, Ἀβησσυνίων, Ἰακωβιτῶν καὶ Μαρωνιτῶν οἱ ἀρχηγοὶ καλοῦνται Πατριάρχαι.

πατριαρχία, ας, ἡ· τὸ εἶναι τινὰ πατριάρχην, τὸ ἀξίωμα τοῦ πατριάρχου, patriarcat, n. m. patriarchie, n. f.

πατριαρχικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν πατριάρχην, patriarcal, ale, adj.

πατριαρχικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον πατριαρχικόν, patriarcalement, adv. ὡς πατριάρχης, en patriarche.

πατρίδα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **πατρίς.**

πατριδογραφία, ας, ἡ· ἡ γνῶσις τῆς χώρας, τῆς πατρίδος του, connaissance de son pays; ἰθαγενής, ἐντόπιος γεωγραφία, géographie indigène.

πατρικιακός, ή, όν· patricien, enne, adj. ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς πατρίκιον, ὅθεν καὶ εὐγενής, εὐπατρίδης καταγόμενος ἐκ τῶν πρώτων πατρικίων τῆς Ῥώμης· || πατρικιακὸν αἷμα, sang patricien; || πατρικιακὸν ἀξίωμα = πατρικιότης, patriciat, n. m. § **πατρικιακός,** patricial, ale, aux, ὁ τῶν πατρικίων· || τὸ πατρικιακὸν ἀξίωμα, les honneurs patriciaux.

πατρίκιος, ου, ὁ· τίτλος τῶν πρώτων γερουσιαστῶν τῶν ἐγκατασταθέντων ὑπὸ τοῦ Ῥωμύλου, ὅθεν **εὐγενής, εὐπατρίδης,** patrice, n. m. § [ἱστορ.] βλ. ὁμότιμος, pair [de France].

πατρικιότης, ητος, ἡ· patriciat, n. m. τὸ πατρικιακὸν ἀξίωμα.

πατρικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν ἢ ὁ ἀνήκων εἰς πατέρα, paternel, elle, adj. || πατρικὴ εὐλογία, bénédiction paternelle; || πατρικὴ κληρονομία, succession paternelle, le patrimoine; βλ. **κληρονομία** καὶ **γονικός.** § **πατρικός,** ή, όν· **πατρογονικός,** κληρονομικὸς ἐκ μέρους τῶν γονέων, patrimonial, ale, aux, qui est du patrimoine, || γῆ πατρική, terre patrimoniale.

πατρικῶς [ἐπίρ] ὡς πατήρ, en père; paternellement, adv.

πάτριος, ος καὶ α, ον· εἰς πατέρας ἢ προγόνους ἀνήκων, ἐξ αὐτῶν προερχόμενος, καταγόμενος, πατρῷος, τοῦ πατρός, du père; πατρικός, paternel, elle, adj. προγονικός, τῶν προγόνων, des ancêtres; κληρονομικός, héréditaire, adj. || ἡ πάτριος γῆ, le sol natal = ἡ γενέτειρα, ἡ πατρίς, la patrie.

πατρίς, ίδος, ἡ· patrie, n. f. ἡ γενέθλιος γῆ, τόπος τῆς γεννήσεως τινός. Πατρὶς λέγεται ἡ χώρα, le pays, ἐν ᾗ ἐγεννήθησαν· τὸ ἔθνος εἰς ὃ ἀνήκουσι καὶ ὅπερ δέον ν' ἀγαπῶσι καὶ νὰ ὑπερασπίζωνται ὡς τὴν ἰδίαν ἑαυτῶν μητέρα. Τοῦτο ἀποτελεῖται ἀπὸ πολυμελῆ οἰκογένειαν ἧς πάντα τὰ μέλη εἰσὶν ἀλληλέγγυα· || φεύγω ἀπὸ τὴν πατρίδα, quitter la patrie; ἐκπατρίζομαι, s'expatrier; || ἐπιστρέφω εἰς τὴν πατρίδα, revenir, être ramené dans sa patrie (en son pays); se rapatrier; || καλὴν πατρίδα! [εὐχή], bon retour [au pays]. § [δημ.] συμπατριώτης, compatriote, n. συγχώριος, pays, n. m. || καλημέρα πατρίδα! bonjour pays!

πατρίχα, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου] ἡ **πεδιάς.**

πατριώτης, ου, ὁ· ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς πατρίδος, συντοπίτης, συμπατριώτης, compatriote, n. m. [δημ.] pays (θηλ. payse); || [μεταφ.] ἐπὶ προσφωνήσεως, αἴ πατριώτη! hé, l'ami! § —, ὁ ἔχων στρατιωτικὰ αἰσθήματα, ἀγαπῶν τὴν πατρίδα, προσπαθῶν νὰ τῇ φανῇ χρήσιμος, patriote, n. m.

πατριωτικός, ή, όν· ἀφορῶν εἰς πατριώτην, ὁ ἔχων αἰσθήματα πατριώτου, patriotique, adj.

πατριωτικῶς [ἐπίρ.], ὡς πατριώτης, en patriote, patriotiquement, adv.

πατριῶτις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ πατριώτης, κοινῶς **πατριώτισσα,** patriote, n. f.

πατριωτισμός, οῦ, ὁ· ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη, amour pour la patrie, τὸ πρὸς τὴν πατρίδα αἴσθημα, patriotisme, n. m. || ψευδὴς πατριωτισμός, patrioterie, n. f.

πατρογονικός, ή, όν· πάτριος, πατρικός, paternel, elle, adj. προγονικός, τῶν προγόνων, des ancêtres, des aïeux; κληρονομικός, héréditaire, adj. πατρογονικός, patrimonial, ale, aux; βλ. **πατρικός.**

πατρόθεν [ἐπίρ.], πρὸς πατρός, du père ; ἐκ τοῦ πατρός, ἀπὸ τὸν πατέρα, de son père ; ἐκ μέρους τοῦ πατρός, du côté paternel.

πατροκληρονομία, ας, ἡ· patrimoine, n. m. βλ. **κληρονομία** (πατρική).

πατροκτονία, ας, ἡ· φόνος τοῦ πατρός, meurtre de son père ; [crime de] parricide, n. m. crime que commet celui qui tue son père ou sa mère (βλέπε **μητροκτονία**). Ἐν στενῇ μὲν σημασίᾳ δηλοῖ τὸν κατὰ τῶν γονέων διαπραττόμενον φόνον, ἐν εὐρυτέρᾳ δ' ἐννοίᾳ πάντα φόνον διὰ τοῦ ὁποίου ἀθετεῖται ὁ πρὸς τὸν φονευθέντα ὀφειλόμενος σεβασμὸς ἢ ἀγάπη.

πατροκτόνος, ος, ον· ὁ τὸν ἑαυτοῦ πατέρα φονεύσας, meurtrier de son père ; ἔνοχος πατροκτονίας, coupable de parricide ; parricide, n. m. personne qui tue son père, sa mère ou tout autre ascendant légitime.

πατρολογία, ας, ἡ· patrologie, n. f. γνῶσις τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας· βλ. **πατήρ**.

πατροπαράδοτος, ος, ον· ὑπὸ τῶν πατέρων ἢ τῶν προγόνων διαδοχικῶς μεταδοθεὶς κληρονομηθείς· μεταδιδόμενος ἀπὸ πατέρα εἰς υἱόν, transmis de père en fils ; κληρονομικός, héréditaire, adj. § —, traditionnel, elle, adj. ὁ κατὰ παράδοσιν (tradition) γινόμενος, ἤτοι ἱστορικὰ γεγονότα, δόγμα, διδασκαλία, κτλ. μεταδιδόμενα ἀπὸ στόματος εἰς στόμα.

πατροπαραδότως [ἐπίρ.], ἐκ τοῦ πατρὸς πρὸς τὸν υἱὸν μεταδιδόμενος, de père en fils ; § —, ἐκ παραδόσεως, par tradition ; traditionnellement, adv.

πατρότης, ητος, ἡ· τὸ εἶναι τινὰ πατέρα, ἡ ἰδιότης τοῦ πατρός, paternité, n. f. βλ. καὶ **μητρότης**.

πατροῦγος, ὁ [διάλ. Οἰνόης], ὁ **πατρυιός**.

πατρουδιάζω [διάλ. Οἰνόης], χάμνω τι ὡς πατὴρ ὑπὲρ ἄλλου, φέρομαι ὡς πατήρ, προστατεύω εἰς τὰς πράξεις του τινά· **πατρωνεύω**.

πατρυιός, οῦ, ὁ· σύζυγος γυναικὸς δευτεροϋπάνδρου ἐχούσης τέκνα, beau-père, n. m. parâtre, n. m. βλ. **μητρυιός** καὶ **μητρυιά**.

πατρώζω, μέλ. ώσω, μιμοῦμαι τὸν πατέρα, ἀκολουθῶ τὰ ἴχνη τοῦ πατρός, marcher sur les traces de son père ; ὁμοιάζω πρὸς τὸν πατέρα, ressembler à (tenir de) son père; ‖ ἀληθῶς πατρώζει, il est fils [et bien fils] de son père.

πάτρων, ωνος, ὁ· κοινῶς **πάτρωνας**, patron, n. m. ὁ προστατεύων τινά, ὁ προστάτης τινός, protecteur, trice ; [ἐπὶ κακοῦ] fauteur, trice (ἐκ τοῦ λατ. fautor) qui favorise, qui excite.

πατρῶνας, ὁ [διάλ. Οἰνόης], πατρυιὸς (ὑβριστικῶς).

πατρωνεία, ας, ἡ· patronage, n. m. τὸ εἶναι προστάτην τινός, ἡ προστασία, protection, n. f.

πατρωνεύω, μέλ. εύσω, εἶμαι προστάτης τινός, servir de patron, patronner (βλ. καὶ **προστατεύω**).

πατρωνυμία, ας, ἡ· ὀνομάζειν τινὰ μὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός του, ὀνομασία τινὸς διὰ τοῦ πατρικοῦ ὀνόματος, nom tiré de celui du père; [ἐπ]ονομασία, dénomination, n. f. (nom) patronymique (= πατρωνυμικὸν ὄνομα).

πατρωνυμικός, ή, όν· κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς ἐσχηματισμένος, προερχόμενος, qui vient du nom du père, patronymique; adj. **πατρωνυμικὰ** καὶ μητρωνυμικὰ οὐσιαστικὰ λέγονται ὅσα σημαίνουσιν υἱὸν ἢ ἀπόγονον.

πατρωνυμικῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον πατρωνυμικόν, d'une manière patronymique ; βλ. **πάτριος** καὶ **πατρικός**.

πατρῷος, ας καὶ α, ῷον· paternel, elle, adj.

πατσαβοῦρα, ας, ἡ [δημ.] βλ. **μάκτρον**, torchon, n.m. ῥάκος δι' οὗ καθαίρουσί τι, ὅθεν ῥάκος ἀκάθαρτον, lambeau sale ; chiffon, n. m. ‖ ἡ πατσαβοῦρα τοῦ τουφεκιοῦ, la bourre. § [συνεκδ. ἐπὶ γυναικὸς] φαυλόβιος, salope, n. f. drôlesse, n.f. ‖ [συνεκδ. ἐπὶ ἐφημερίδος], journal ordurier (immonde) ; [χυδ.] torche-cul = κωλόχαρτο, κωλοσφούγγι.

πατσαβουριάζω [δημ.], χάμνω ὡς πατσαβοῦραν [ῥυσσῶ], ζαρόνω, chiffonner ; λερόνω, salir.

πατσᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], ποδαράκια ἀρνήσια, μόσχεια (ἡ κοιλιὰ κεκομμένη εἰς τεμάχια) καλῶς βεβρασμένα, pieds de mouton (tripes, etc) à la poulette.

πατσομύτης, α, ικον [δημ.], ὁ σιμὸς τὴν ῥῖνα, qui a le nez écrasé (épaté), πλατομύτης, camard, e ; camus, e.

πατσός, ή, όν [δημ.] καὶ πατζός, ὁ σιμός, ζουλισμένος, écrasé, ée, adj. πεπλατυσμένος, épaté, ée, adj. aplati, e, adj.

πατσουρομύτης [δημ.], βλ. **πατσομύτης**.

πατσουρός, ὁ [δημ.], βλ. **πατσός**.

πάτταλος, ὁ· βλ. **πάσσαλος**.

πατῶ (έω), μέλ. ήσω· τὸν πόδα (τοὺς πόδας) τίθημι ἐπί τινος, mettre le pied ; (les pieds) ; πατῶ ἐπί τινος, βαδίζω ἐπί τινος, marcher sur ; τσαλαπατῶ, καταπατῶ (διὰ τῶν ποδῶν), fouler ; ‖ δὲν θὰ πατήσω πλέον εἰς, je ne mettrai plus les pieds dans ; ‖ δὲν θὰ πατήσῃ πλέον τὸ κατῶφλι μου, il ne passera plus le seuil de ma porte ; ‖ πρόσεχε ποῦ πατεῖς, prenez garde où vous marchez ; ‖ πατεῖς τὸ μανδῆλι μου, tu marches sur mon mouchoir ; ‖ πατεῖτε τὸ φόρεμά μου, vous marchez sur ma robe ; ‖ ἐπάτησε τὸ πόδι μου, il a marché sur mon pied ; ‖ πατεῖ ἐλαφρά, il a le pied léger ; ‖ τὸν ἐπάτησαν τὰ ἄλογα, les chevaux passèrent dessus (ou l'ont foulé); ‖ πατεῖς με πατῶ σε [φρ. ἐπιρ. ἐπὶ φευγόντων, κτλ.], en marchant l'un sur l'autre ; en se bousculant ; ἀτάκτως, à la débandade ; ‖ ἡ γῆ τὴν ὁποίαν πατεῖτε, la terre que vous foulez ; ‖ ὁδὸς πεπατημένη, chemin battu; ‖ [καὶ μεταφ.] πατῶ σταφύλια, fouler des raisins; ‖ [ἀπολ. ἐν θαλάσσῃ] πατῶ, toucher le fond (la terre);

|| δὲν πατεῖ, il perd terre ; βλ. καὶ πατόνω· || [μεταφ.] πατῶ τὸν ὅρκον μου (ἐκβιάζω, παραβαίνω ἀθετῶ), violer (rompre) son serment. § —, ἐπιθέτω, appliquer ; ἐπιβάλλω σφραγῖδα, apposer; τυπόνω, imprimer; πιέζω ἐπί τινος, appuyer ; presser ; || ἐπάτησε τὴν σφραγῖδα του, il a apposé, (appliqué) son cachet ; || πάτησε τὴν σφραγῖδα εἰς τὸ κερί, imprimez le sceau sur de la cire ; || πάτησέ το δυνατά, pesez fortement dessus ; || μὴν πατῇς πολὺ τὸ κονδύλι, n'appuyez pas en écrivant ; || τῆς 'πάτησε ἕνα φιλί, il lui donna un baiser ; || τοῦ 'πάτησαν ξύλον, on lui a administré des coups de bâton ; on l'a rossé ; || ἐπάτησε φαγί, il a mangé tout son soûl ; il s'en est donné [jusqu'aux gardes] ; || θὰ τοῦ πατήσω κατσάδα, je le tancerai. § πατῶ, προσβάλλω τι, ἐπιτίθεμαι κατά, τινος, attaquer, assaillir ; εἰσβάλλω που, envahir ; faire irruption, descendre ; || ἐπάτησαν τὸ χωρίον, on a attaqué (assailli) le village ; || ἐπάτησαν τὸ σπίτι του, on a forcé (pénétré dans) sa maison ; || τὸ ποτάμι ἐπάτησε τὸ ἀμπέλι του, le fleuve a inondé (empiété sur) sa vigne ; || τὸ νερὸν δὲν πατεῖ αὐτὸ τὸ μέρος, l'eau n'arrive pas jusque là ; || [κωμ.] θὰ ἔλθωμεν καμμίαν ἡμέραν νὰ σᾶς πατήσωμεν, nous irons vous surprendre un de ces jours.

πάτωμα, ατος, τό· τὸ κατασκευάζειν πάτωμα, δάπεδον, ἡ πρᾶξις τοῦ πατόνειν, action de planchéier ; planchéiage, n. m. βλ. πατόνω· § —, τὸ **δάπεδον**, plancher, n. m. || ἐκοιμήθη εἰς τὸ πάτωμα, il a couché sur le carreau. § —, βλ. **ὄροφος** οἰκίας, étage, n. m. || κατοικεῖ εἰς τὸ πρῶτον, εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα, il habite (il occupe) le premier, le second, etc ; (παραλείπεται συνήθως ἡ λέξις étage). § **πάτωμα**, ατος, τό· plancher, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ μέρος τῆς οἰκοδομῆς τὸ χωρίζον δύο **ὀρόφους** (étages).

Τὰ πατώματα συνίστανται ἐκ τῶν τεσσάρων ἀκολούθων στοιχείων.

1) Ἐξ ἑνὸς **συστήματος δοκῶν** (poutres) ξυλίνων ἢ σιδηρῶν στηριζομένων εἰς τοὺς τοίχους τῶν οἰκοδομῶν ἵνα ὑποβαστάξωσι τὸ φορτίον τοῦ πατώματος.

2) Ἐκ **συνεφαπτομένων** τεμαχίων προωρισμένων νὰ διατηρήσωσι τὸ **διάμεσον** (entrevous), ἤτοι τὸ μεταξὺ τῶν δοκῶν διάστημα· τὰ τεμάχια ταῦτα εἰσὶ **ξύλινα** (lattis jointif) ἢ **σχιστόλιθοι**, πολλάκις δὲ ἀντικαθίστανται ὑπὸ **θολίσκων** ἐκ κενῶν **πλίνθων** (briques creuses formant voûte), οὓς συνήθως βλέπει τις εἰς τὰς διαφόρους οἰκοδομάς.

3) Ἐκ τοῦ **δαπέδου** (plancher) ἢ **παρκέτου** (parquet) ὅπερ εἶνε **σανίδωμα** τοποθετούμενον ἄνωθεν τῶν δοκῶν.

4) Ἐκ τῆς **ὀροφῆς** (plafond) εὑρισκομένης ὑπὸ τὰς δοκοὺς καὶ ἀποτελουμένης ἐκ τῶν **ἐπωροφίδων πηχῶν** (lattis), τοῦ μετὰ τριχῶν αἰγὸς **πεταχτοῦ** (érépi) καὶ τῶν **ἐπαλειμμάτων** (enduits).

Ἔχοντες πάντοτε ὑπ' ὄψει τὰς συνθήκας τῆς οἰκονομίας, τῆς στερεότητος καὶ τῆς διαρκείας, τὰ ἀνωτέρω ῥηθέντα 4 στοιχεῖα μεταβάλλονται ποικιλλοτρόπως εἴτε ὡς πρὸς τὴν φύσιν τῶν ὑλικῶν, εἴτε ὡς πρὸς τὰς διαστάσεις καὶ τὰς διατάξεις αὐτῶν· αἱ μεταβολαὶ αὗται ἐπιβάλλονται συνήθως ἐξ εἰδικῶν τινων συνθηκῶν, ἃς τὸ πρὸς κατασκευὴν πάτωμα πρέπει νὰ ἐκπληροῖ· οὕτως εἰς τὰς πρὸς κατοικίαν οἰκοδομὰς τὰ πατώματα δὲν πρέπει νὰ μεταδίδωσι τὸν ἦχον, οὔτε νὰ παρουσιάζωσι μεγάλους δονισμούς· τοῦτο ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ πάχους τοῦ πατώματος καὶ τῶν κενῶν. Τὰ ὑπεράνω τῶν σταύλων καὶ τῶν μαγειρείων πατώματα δὲν πρέπει νὰ διαπερῶνται ὑπὸ τῶν ἀτμῶν.

Τὰ πατώματα δὲν πρέπει νὰ κατασκευάζωνται ἐντελῶς ὁριζόντια, ἰδίως δὲ εἰς τὰ μεγάλα πατώματα μία μικρὰ κυρτότης τοῦ **σανιδώματος** (plancher) πρὸς τὸ μέσον τῶν δοκῶν εἶνε ἀναγκαία, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι ὁ ὀφθαλμὸς θὰ βλέπῃ αὐτὰ ὡς ὁριζόντια, καὶ ἀφ' ἑτέρου προβλέπομεν καὶ τὴν κάμψιν τῶν δοκῶν, ἥτις πάντοτε παρουσιάζεται μετὰ παρέλευσιν ὀλίγου χρόνου.

Αἱ διὰ τὰ πατώματα δοκοὶ εἶνε ξύλιναι ἢ σιδηραῖ· τὰ ξύλα προτιμῶνται εἰς τὰ μικρὰ ἀνοίγματα καὶ τ' ἀσθενῆ φορτία, καθότι ἀφ' ἑνὸς μὲν εἶνε οἰκονομικώτερα, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἶνε εὔκολος ἡ ἐγκατάστασίς των. Ὅταν ὅμως τὰ ἀνοίγματα καὶ τὰ πρόσθετα φορτία ἦνε μεγάλα, τότε πρέπει νὰ προτιμῶμεν τὸν σίδηρον, διότι ἡ τιμὴ τῶν ξύλων εἶνε μεγάλη ἐπὶ τοιούτων ἀνοιγμάτων, πρὸς δὲ τὸ πάχος τῶν πατωμάτων καθίσταται μέγα καὶ οἱ τοῖχοι ἐξασθενοῦσιν ἕνεκα τῶν πολυαρίθμων πακτουμένων ἐν αὐτοῖς δοκῶν.

Ὁ σίδηρος πρέπει νὰ προτιμᾶται καὶ εἰς τὰ μικρὰ ἀνοίγματα ὁσάκις ἢ ὑπάρχει κίνδυνος πυρκαϊᾶς ἐν τῇ οἰκοδομῇ ἢ τὸ πάτωμα εὑρίσκεται ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, ὥστε εἶνε προφανὲς ὅτι ἡ σῆψις τῶν ξύλων ἔσεται ταχεῖα.

Ἐκτὸς τοῦ ἰδίου αὐτοῦ βάρους πᾶν πάτωμα ὀφείλει νὰ ὑποβαστάζῃ καὶ πρόσθετα φορτία, ἅτινα δυνάμεθα νὰ προΐδωμεν ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς οἰκοδομῆς.

Κατασκευὴ πατώματος· ὅταν τὸ ἄνοιγμα τῶν τοίχων δεν ὑπερβαίνῃ τὰ 5 μέτρα **μεταχειρίζονται δοκίδας** (solives, μικρὰ πατερά, καλούμενα κοινῶς πατώξυλα) ἅστινας **πακτοῦσι** (sceller) ἐν τῇ τοιχοποιΐᾳ· τὰ ξύλα ταῦτα πακτοῦνται ἐν τῇ τοιχοποιΐᾳ κατὰ τὴν δόμησιν· πρὸς τοῦτο ὅταν φθάσωσιν εἰς τὸ διὰ τὸ πάτωμα προωρισμένον ὕψος πακτοῦσιν εἰς τοὺς δύο τοίχους τὰς δοκοὺς ἐχούσας ὡς ἐγκαρσίαν διατομὴν τετράγωνα 9 ἕως 12 ἑκατοστομέτρων πλευρᾶς. Αἱ εἰρημέναι δοκοὶ τίθενται ἐπὶ **κρόταφον** (de champ) παραλλήλως καὶ εἰς ἀπόστασιν ἀπ' ἀλλήλων ποικίλλουσαν ἀναλόγως τοῦ πάχους αὐτῶν, ἐκ τῆς σπουδαιότητος τῆς οἰκοδομῆς ἢ τοῦ μέρους αὐτῶν, καὶ ἥτις εἶνε συνήθως 0,50 ἕως 0,60 μεταξὺ τῶν ἀξόνων τῶν δοκῶν.

Μετὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν δοκῶν προσηλοῦνται πῆχαι μικραί, εἰς τὸ κάτω ἄκρον αὐτῶν, ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ μήκους των καὶ ἑκατέρωθεν τούτων· ἐπὶ τῶν πηχῶν τούτων τοποθετοῦνται συνεφαπτόμεναι σανίδες (lattis jointif) καλούμεναι **ὑποφράγματα** (tampons), ἐρειδόμενα ἁπλῶς ὑπὸ τῶν πηχῶν καὶ ἄνευ προσηλώσεως τινός. Ἐπὶ τοῦ προχείρου τούτου σανιδώματος τίθεται στρῶμα πάχους περίπου 0,05 ἕως 0,10 ἐξ ἀργιλώδους πηλοῦ μετ' ὀλίγου ἀχύρου (bauge) ἢ γυψοκονιάματος (mortier en plâtre) καλούμενον **ἐπίστρωμα** (entrevous), ὅπερ ἐξαπλοῦται πιεζόμενον ἐλαφρῶς ἵνα εἰσδύσῃ εἰς πάσας τὰς ἐγκοπὰς καὶ γωνίας. Κατόπιν πληροῦται ὁ ἄνωθεν χῶρος, μέχρι τῆς ἐπιφανείας τῶν δοκῶν, διὰ πηλοῦ, κόνεως ἀνθράκων ἢ διὰ κρημνισμάτων (σουβάδων, plâtras) παλαιᾶς τινος οἰκοδομῆς. Ἡ πλήρωσις αὕτη τοῦ χώρου μεταξὺ τῶν δοκῶν σκοπεῖ τὴν παρακώλυσιν τῆς διαδόσεως κάτωθεν τοῦ ἤχου, καθὼς καὶ τὴν παρακώλυσιν τῆς διηθήσεως τῶν ὑδάτων ἐκ τῆς πλύσεως τῶν σανιδωμάτων (planchers) ἵνα μὴ βλάπτηται ἡ κάτωθεν ὀροφή· τὸ τοιούτου εἴδους πάτωμα καλεῖται **πλῆρες** (plancher hourdé ou plancher plein).

Ὅταν αἱ διαστάσεις πατώματος τινὸς ἦνε 6 μέτρα καὶ ἄνω, διαιροῦσι τὴν καλυφθησομένην ἐπιφάνειαν εἰς τμήματα 3 ἕως 4 μέτρων πλάτους διὰ μεγάλων δοκῶν ἐφ' ὧν στηρίζονται αἱ δευτερεύουσαι **ἐγκάρσιοι δοκοί**, ἤτοι αἱ **δοκίδες** (solives), τοποθετοῦνται δὲ ὅπως ἀνωτέρω ἐρρήθη περὶ τῶν δοκῶν. Τὰ συστήματα τῆς τοποθετήσεως τῶν δοκίδων ἐπὶ τῶν δοκῶν πρὸς κάλυψιν τοῦ μεταξὺ τούτων διαστήματος εἶνε διάφορα.

α) Αὗται τοποθετοῦνται ἐγκαρσίως ἄνωθεν τῶν δοκῶν· τὸ σύστημα τοῦτο εἶνε ἁπλοῦν καὶ στερεὸν ἀλλ' αὐξάνει τὸ πάχος τοῦ πατώματος.

β') Αἱ δοκίδες τέμνονται κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ πάχους των εἰς τὰ ἄκρα, σχηματίζουσαι οὕτως ὀδόντα, ὅστις ἐπακουμβᾷ ἐπὶ τῆς δοκοῦ. Τὸ σύστημα τοῦτο ἐλαττώνει τὸ πάχος τοῦ πατώματος κατὰ τὸ ἀφαιρεθὲν ἥμισυ πάχος, ὑπὸ τοιαύτην δὲ ἔποψιν εἶνε προτιμότερον τοῦ προηγουμένου συστήματος.

γ') Ἡ δοκὶς τέμνεται κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ πάχους της εἰς τὸ ἄκρον, σχηματίζουσα μικρόν τινα ὀδόντα ἴσον μὲ τὸ 1/4 τοῦ ἄνω πλάτους τῆς δοκοῦ· ἀφ' ἑτέρου ἐπὶ τῆς δοκοῦ, ἔνθα τοποθετηθήσεται ἡ δοκίς, ἐκτελεῖται ἐγκοπὴ πλάτους μὲν ὅσον τὸ πάχος τῆς δοκίδος, βάθους δὲ ἴσον μὲ 1/4 τοῦ ἄνω πλάτους τῆς δοκοῦ, οὕτω δὲ τοποθετουμένη ἡ δοκὶς ἐπὶ τῆς εἰρημένης ἐντομῆς τῆς δοκοῦ ἐπακουμβᾷ ἐπ' αὐτῆς δι' ὁλοκλήρου τοῦ πάχους της ἐπὶ τῆς ἐντομῆς καὶ διὰ τοῦ ἡμίσεος τοῦ πάχους της ἐπὶ τῆς ἀνωτέρας ἐπιφανείας τῆς δοκοῦ· τὸ σύστημα τοῦτο ὅπερ εἶνε τὸ μᾶλλον ἐν χρήσει εἶνε τὸ ἐλαττωματικώτερον ὡς ἐξασθενοῦν τὴν δοκόν.

δ') Ἐπὶ τῆς δοκοῦ καὶ εἰς τὸ μέρος ἔνθα τοποθετηθήσεται ἡ δοκὶς ἐπιτίθεται σιδηροῦν περίβλημα καμπτόμενον εἰς τὰ κάτω ἄκρα τῆς δοκοῦ πρὸς τὰ ἔξω καὶ εἶτα κατὰ γωνίαν ὀρθὴν πρὸς τὰ ἄνω, μέχρι τοῦ μέσου σχεδὸν τῆς δοκοῦ, σχηματίζον οὕτω δύο ἀντεστραμμένα ΙΙ· τὸ περίβλημα τοῦτο συνδέεται ἐπὶ τῆς δοκοῦ διὰ κοχλιωτοῦ βλήτρου, οὕτω δὲ τὰ δύο ἐξέχοντα σιδηρᾶ μέρη, ὧν ἡ τομὴ ἔχει τὸ σχῆμα ΙΙ, χρησιμεύουσιν ὡς ὑπερείσματα εἰς τὰς πρὸς ἀμφότερα τὰ μέρη τῆς δοκοῦ τιθεμένας ἐγκαρσίας δοκίδας, ὧν τὸ ὕψος φθάνει μέχρι τῆς ἀνωτέρας ἐπιφανείας τῆς δοκοῦ. Τὸ σύστημα τοῦτο εἶνε πολὺ καλὸν καὶ στερεώτερον τῶν ἄλλων, συνάμα δὲ δὲν αὐξάνει τὸ πάχος τοῦ πατώματος, ἀλλ' εἶνε δαπανηρότερον καὶ βαρύτερον τῶν ἄλλων.

Αἱ δοκοὶ δὲν πρέπει νὰ τίθενται ἄνωθεν τῶν θυρῶν καὶ παραθύρων· ἂν ἦνε ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ τεθῶσι, τότε κτίζουσι θολίσκους ἄνωθεν τῶν ἀνοιγμάτων.

Ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των τὰ πατώματα διακρίνονται ὡς ἑξῆς:

Πλῆρες πάτωμα, plancher hourdé ou plancher plein, οὗτινος τὰ διάμεσα μεταξὺ τῶν δοκῶν (poutres) ἢ ἐγκαρσίων δοκίδων (entredeux des solives) εἰσὶ πεπληρωμένα διὰ πηλοῦ, κόνεως ἀνθράκων, κρημνισμάτων, κτλ. ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη.

Κενὸν πάτωμα, plancher creux, καλεῖται τὸ μὴ πεπληρωμένον μεταξὺ τῶν δοκῶν ἢ ἐγκαρσίων δοκίδων, ὅπερ ἔχει ἄνωθεν συνεχῆ σανίδωσιν, ἐφ' ἧς τίθεται διάστρωσις γύψου, ἵνα ἐπιτεθῶσι πλάκες λεπταὶ ἢ **παρκέττον** (parquet), κάτωθεν δὲ **ὀροφοῦται** (plafonner).

Ἀνωρόφωτον πάτωμα, plancher enfoncé ou à entrevous. Πάτωμα ὅπερ δὲν φέρει ὀροφήν, συνεπῶς φαίνονται κάτωθεν αἱ δοκοὶ καὶ τὰ διάμεσα τούτων (entrevous). Τὰ τοιούτου εἴδους πατώματα σανιδοῦνται συνήθως δι' ἁπλῶν πετραύρων ἄνωθεν τῶν ὁποίων σχηματίζεται **δάπεδον ἐκ γύψου** (aire en plâtre) ἢ **ἀργιλοπηλοῦ** (bauge) διὰ τὰς ἰσογαίους ἢ κοινὰς οἰκοδομάς.

Πάτωμα καταχαθισμένον, plancher aréné ou affaissé, οὗτινος αἱ δοκοὶ ὑπεχώρησαν καὶ δὲν εἶνε πλέον **ἰσόπεδον** (qui n'est pas de niveau).

Πάτωμα μετὰ ὑποφραγμάτων, plancher miné ou tamponné, οὗτινος τὰ διάμεσα (entrevous) εἰσὶ πεπληρωμένα διὰ γύψου, ἀργιλώδους πηλοῦ κτλ. συγκρατουμένου τούτου διὰ τεμαχίων σανίδων καλουμένων **ὑποφραγμάτων** (tampons)· βλ. περὶ τούτου τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα περὶ κατασκευῆς τοῦ πατώματος.

Φόρτος πατώματος, charge de plancher; καλεῖται οὕτω διάστρωσίς τις ὑλικοῦ ἢ γύψου (couche en plâtre, βλ. **δάπεδον**, aire) ἵνα ὑψώσωσι πάτωμά τι μέχρι τῆς ἐπιφανείας ἑτέρου.

Δάπεδον, τὸ ἢ **σανίδωμα**, ατος, τό· plancher, n. m. καλεῖται οὕτως ἡ τοποθέτησις τῶν σανίδων ἐπὶ τῶν δοκῶν πρὸς ἀποτέλεσιν τοῦ σανιδώματος τῶν πατωμάτων.

Αἱ διὰ τὰ πατώματα σανίδες πρέπει νὰ ἦνε

ὅσον τὸ δυνατὸν στεναί, διὰ νὰ μὴ διακρίνωνται τὰ μεταξὺ αὐτῶν κενά, τὸ δὲ μῆκος αὐτῶν ἴσον πρὸς τὰς διαστάσεις τῶν δωματίων· ἂν τοῦτο δὲν ἦνε δυνατόν, πρέπει νὰ συναρμολογηθῶσιν εἰς τὸ μέσον μιᾶς ἐγκαρσίας δοκοῦ.

Αἱ σανίδες πρὸ τῆς χρήσεως πρέπει νὰ ἦνε ἐντελῶς ξηραί. Τὰ κοινὰ σανιδώματα τῶν πατωμάτων συνίστανται ἐκ σανίδων πευκίνων ἢ ἐλατίνων, πάχους 0,03 καὶ πλάτους 0,20 ἕως 0,30. Πρὸς ἐκτέλεσιν τούτου αἱ σανίδες ῥυκανίζονται μόνον ἐπὶ τῆς φαινομένης ἐπιφανείας καὶ προσηλοῦνται ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων δοκῶν διὰ τριῶν ἥλων, μετὰ δὲ τὴν προσαρμογὴν ῥυκανίζεται ἐκ νέου ἅπασα ἡ ἐπιφάνεια.

Τὰ ἐπιμελῶς κατασκευαζόμενα σανιδώματα τῶν πατωμάτων συνίστανται ἐκ στενῶν καὶ ξηρῶν σανίδων ἑνουμένων δι' ἐγκοπῶν κατὰ μῆκος πρὸς ἀλλήλας, ἔχουσι δὲ τὸ πλεονέκτημα νὰ μὴ φαίνωνται οἱ ἧλοι.

πατώξυλον, ου, τὸ (καὶ πατόξυλον) [οἰκοδ.] τὰ μακρὰ ξύλα ἐφ' ὧν στηρίζεται τὸ πάτωμα οἰκίας. poutre du plancher ; ἡ δοκός, poutre, n. f. βλ. λέξιν. Πατώξυλα λέγονται ἐπίσης αἱ **δοκίδες** τῶν πατωμάτων, solives du plancher ; βλ. **πάτωμα**· τὰ χονδρὰ πατώξυλα λέγονται doubleau, n. m. ἤτοι ἰσχυρὰ δοκός, grosse poutre, κοινῶς τὸ πατερὸν καὶ βουβό. § **πατώξυλα,** τά· burettes, n. f. bl. (πάτος, fond καὶ ξύλα) καὶ **πυνδακόξυλα,** τὰ (πύνδαξ, fond καὶ ξύλα)· ξύλον τοῦ πύνδακος ἤτοι τοῦ πάτου κιβωτίου, ἁμάξης, κτλ.

πατωσιά, ᾶς, ἡ [δημ.] τὸ δάπεδον, τὸ σανίδωμα, τὸ πάτωμα, plancher, n. m. βλ. λέξιν. § —, ὁ ὄροφος, étage, n. m. § —, ἡ διάστρωσις, ἐπίστρωσις, couche, n. f. § —, τὸ πέλμα, τὸ κάττυμα, semelle, n. f.

παῦλα, ας, ἡ [γραμμ.] ἡ διακοπὴ τοῦ λόγου καὶ τὸ σημεῖον τῆς διακοπῆς τῆς σειρᾶς τοῦ λόγου, tiret, n. m. [—] ; || [μεταφ.] τελεία καὶ παῦλα ! tout est dit ; n'en parlons plus. § **παῦλα,** ἐν γένει ἡ ἡσυχία, ἀνάπαυσις, repos, n. f. βλ. καὶ **ἀνάπαυσις**· || **παῦλα,** ἡ παῦσις, cessation, n. f. τὸ τέλος. fin.

παυλοσυκιά, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ ἀλλαχοῦ λεγομένη **φραγκοσυκιά.**

παυσανίας, α, ὁ [κωμ.] ὁ ἔκπτωτος ἐκ τῆς θέσεώς του, qui a perdu sa place ; destitué, ée, adj. [νεολ.] dégommé ; || εἶνε παυσανίας [οἰκ.] il est (on l'a mis) sous la remise.

παυσίλυπος, ος, ον· ὁ καταπαύων (ἐξαφανίζων, διαλύων τὴν λύπην (τὸν πόνον, τὴν ὀδύνην), qui apaise (dissipe) le chagrin (la douleur) [διδ.] pausillipe, adj.

παύσιμον, τὸ [δημ.] καὶ

παῦσις, εως, ἡ· τὸ παύειν τινὰ τινὸς ἀπό τι, ἡ παῦσις, cessation, n. f. ἡ διακοπή, interruption, n. f. ἡ καθησύχασις, παῦλα, παῦσις, repos, n. m. παῦσις, ἡ ἀναστολή, suppression, n. f. || ἡ παῦσις τῆς ἐργασίας, la cessation du travail ; || **μετὰ μακρὰν παῦσιν, après une longue interruption** ; || **ἂς χάμωμεν μικρὰν παῦσιν,** prenons un peu de repos ; || [πληθ.] **αἱ παύσεις** [τῶν μαθημάτων], les vacances ; || παῦσις [κινδύνων ἐπὶ ἀσφαλειῶν], cessation, n. f. || [ἐμπορ.] παῦσις πληρωμῶν, suspension de payements ; || παῦσις ἐκ τῆς θέσεως, τοῦ βαθμοῦ, révocation, n. f. (ἀνάκλησις) || [μουσ.], pause, n. f. || **παῦσις** φαινομένου τινὸς ἢ τῶν λειτουργιῶν ἑνὸς ὀργάνου [ἰατρ.] abolition, n. f. || — (ἔκπτωσις ἀπὸ τῆς θέσεως) ὑπαλλήλου, destitution (révocation) [d'un employé] ; ἔλαβε τὴν παῦσιν του, il a reçu sa destitution ; || προσωρινὴ παῦσις, suspension, n. f. ἡ ἀπαγόρευσις, interdiction, n. f. = παῦσις ἀπὸ τινος ὑπουργήματος π. χ., ἡ ἀργία ἱερέως· || — [στρατ. παράγ.] = ἀνάπαυσις, repos, n. m. || —, βλ. ἀνέτως σπάθην· || — τῆς εἰσδύσεως, battre à refus ; βλ. **εἴσδυσις**· || — τῆς λειτουργίας μηχανισμοῦ τινός, arrêt dans le fonctionnement d'un mécanisme, ἤτοι τὸ σταμάτισμα τοῦ μηχανισμοῦ ἕνεκεν αἰτίας τινός· || — ἐργασίας, bas l'ouvrage ; κέλευσμα διδόμενον πρὸς κατάπαυσιν ἐργασίας τινός· || — γυμνασίου, mettre fin à l'exercice ; κέλευσμα ὅπως παύσῃ ἐκτελούμενον γυμνάσιόν τι· || **παῦσις ἐχθροπραξιῶν,** trêve de Dieu ; ἐκάλουν οὕτω κατὰ τὸν μεσαίωνα σύμβασιν κανονισθεῖσαν μεταξὺ τῶν μεγιστάνων τὸ 1027 δι' ἧς κατέπαυε πᾶσα ἐχθροπραξία ἀπὸ τῆς τετάρτης τὸ ἑσπέρας μέχρι τῆς πρωΐας τῆς δευτέρας· || **παῦσις ἀπὸ τῆς θέσεως,** suspension d'emploi ; κατάπαυσις τῆς **ἀργίας** (non-activité) ἀξιωματικοῦ παυομένου προσωρινῶς ἐκ τῆς θέσεώς του. Ὁ χρόνος καθ' ὃν διαμένει ἐν ἀργίᾳ λογίζεται ὡς πραγματικὴ ὑπηρεσία· || **παῦσις ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ,** suspension de grade ; οἱ ἀργιμουσιμοὶ ἐν Γαλλίᾳ, οἵτινες δὲν ἐξομοιοῦνται μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ, δύνανται νὰ παυθῶσι προσωρινῶς ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

παύω, μέλ. αύσω, χάμνω τι νὰ μὴ ἐξακολουθήσῃ πλέον, χάμνω νὰ παύσῃ, faire cesser ; χάμνω νὰ λήξῃ, νὰ τελειώσῃ, θέτω πέρας, δίδω τέλος, mettre fin ; mettre un terme = περατῶ, τελειόνω, καταπαύω, παύω, cesser ; || παύω προσωρινῶς, suspendre = διακόπτω ἐπί τινα χρόνον τι· || παύω, ἀπαγορεύω, interdire, θέτω εἰς ἀργίαν ἱερέα, κτλ. || παύω, ἀναστέλλω, supprimer ; || παύσατε τὰς φωνάς σας, cessez vos cris ; || ἔπαυσε τὰς ἐργασίας, il a fait cesser les travaux ; || ὁ Θεὸς ἔπαυσε τὰ βάσανά του, Dieu mit fin à ses souffrances ; || **παύσατε !** cessez! παράγγελμα πρὸς παῦσιν ἐκτελουμένης ἀσκήσεως, χειρισμοῦ, πυρός, κτλ. || **παύσατε πῦρ,** cessez le feu, παράγγελμα πρὸς παῦσιν τοῦ πυρός, καὶ bas le feu, ἰδίως ἵνα παύσῃ τὸ πῦρ τοῦ πυροβολικοῦ· || [ἐμπορ.] παύω [ἐπὶ κινδύνων ἀσφαλείας, ἐπὶ συζητήσεως] cesser ; || [ἐμπορ.] παύω πληρωμάς, suspendre les payements ; || [ἐμπορ.] παύειν τὸ κατάστημα, ἡ διακοπὴ τῶν πράξεων καταστήματος τινός, faire cesser une maison, discontinuer une maison, un établissement, la cessation d'une maison. § — ὑπάλληλον (ἀπὸ τῆς θέσεώς του),

destituer [un employé]; révoquer; ἐκδιώκω, [ἀπο]διώκω, renvoyer; congédier; || ὁ Βασιλεὺς διορίζει καὶ παύει τοὺς ὑπουργούς του, le roi nomme et révoque ses ministres; || ἐπαύθη προσωρινῶς, il a été suspendu de ses fonctions; || ὁ δήμαρχος ἐπαύθη, le maire a été révoqué; || ἡ ἐφημερὶς αὐτὴ θὰ παυθῇ, ce journal sera supprimé (προσωρινῶς: suspendu); || ἔπαυσαν ὅλους τοὺς ἐργάτας, on a renvoyé tous les ouvriers; || [οἱ νομικοὶ σύμβουλοι δὲν παύονται, ne sont pas révocables; || εἶνε παυμένος, il est sans place. § [οὐδ.] παύω, cesser; λαμβάνω τέλος (πέρας) prendre fin; περατόω-ῶ, τελειόνω, finir; || ἡ μάχη ἔπαυσε, le combat a cessé; || παῦσε νὰ παραπονῆσαι, cessez de vous plaindre; || [καὶ ἀπολ.] ἔλα παῦσε! allons, finissez! || ἂς παύσουν αἱ ἀστειότητες, trêve de plaisanterie; || ὅταν παύσῃ τὸ μάθημα, à la fin de la classe; || ὅταν παύσουν τὰ μαθήματα, aux vacances (= εἰς τὰς διακοπάς)· || τὸ στόμα του δὲν παύει, il ne s'arrête pas; la langue lui va toujours; || δὲν θὰ παύσω, ὡς ποῦ νὰ τὸν ἰδῶ [οἰκ.] je n'aurai pas de cesse que je ne l'aie vu.

παφλάζω, μέλ. άσω, καχλάζω, κοχλάζω, χοχλακίζω, ἀναδίδω πομφόλυγας εἰς τὸ βράζον ὕδωρ, ἀναβράζω, bouillonner, ῥέω μετ' ἀναβρασμοῦ, ὁρμῆς καὶ κρότου, ἀφρίζω. § —, clapoter, συγκρούομαι ὡς ἐπὶ τῶν κυμάτων· βλ. **πίτυλος** (clapotis).

πάφλασμα, ατος, τὸ καὶ

παφλασμός, οῦ, ὁ· ὁ χοχλασμός, ἀναβρασμός, καὶ γενικῶς ἄφρισμα, bouillonnement, n. m. βλ. παφλάζω. § —, ἡ σύγκρουσις, ὡς ἡ τῶν κυμάτων, clapotement, n. m. βλ. **πίτυλος**, clapotis, n. m.

πάφυλας, α, ὁ [δημ.], laiton, n. m. βλ. **ὀρείχαλκος**.

παφυλένιος, α, ένιο [δημ.], de laiton, **ὀρειχάλκινος**.

παφύλια, τὰ [διάλ. Ἠπείρ.], αἱ ἀπὸ πάφυλα ζῶναι τοῦ χαρυοφυλλιοῦ.

παφφούτης, -οῦττα, ὁ [διάλ. Καρπάθου], ὁ μὴ ἔχων ὀδόντας, ὁ φαφούτης, νωδός.

παχαίνω [δημ.], βλ. **παχύνω**.

παχεομέτρης, ου, ὁ· compasseur, n.m. τεχνίτης ὅστις διὰ **διαβήτου** παχομετρικοῦ ἐξελέγχει τὸ πάχος τῶν πυροβόλων, τῶν ὅπλων, κτλ.

παχομέτρησις, εως, ἡ· compassage, n. m. μέτρησις ὑπὸ τοῦ παχομέτρου (compasseur) διὰ τοῦ παχομέτρου διαβήτου (compas d'épaisseur).

παχέως, ἐπίρ. τροπικὸν τοῦ παχὺς καὶ συγκρ. παχυτέρως, ἐκ τοῦ παχύτερος· χονδρῶς, χονδροτέρως, grassement, adv. [ἰδίως μεταφ.].

πάχητα [δημ.], τὸ πάχος, embonpoint, n. m. grosseur, n. f.

πάχνη, ης, ἡ· givre, n. f. ὁ δροσόπαγος, ἤτοι ἡ κατάψυξις (congélation) τῆς δρόσου, gelée blanche; || ἔπεσε πάχνη, il a gelé à blanc; || **πάχνη** χαλεῖται ὁ κατὰ τὰς ψυχρὰς νύκτας ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς σχηματιζόμενος λεπτὸς χνοῦς ἐκ πεπηγυίας δρόσου. Ψυχομένης δηλαδὴ τῆς γῆς κατὰ τὴν νύκτα οἱ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ὑδατμοὶ συμπυκνοῦνται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς εἰς σταγονίδια ὕδατος, ἅτινα πάλιν πηγνύμενα ἐκ τοῦ ψύχους ἀποτελοῦσι τὴν χιονώδη πάχνην. Κυρίως μορφοῦνται τοιαῦται συμπυκνώσεις ἐν νηνεμίᾳ καὶ ἐπὶ τραχειῶν ἐπιφανειῶν, ἰδίως σωμάτων ὄντων κακῶν τῆς θερμότητος ἀγωγῶν καὶ δὴ ἐπὶ τῶν φυτῶν· βλ. καὶ **μετέωρα**.

παχνί, τὸ [δημ.], φάτνη τῶν ἵππων, mangeoire, n. f. ἡ φάτνη τῶν βοῶν καὶ τῶν παρομοίων (πλὴν τῶν ἵππων), crèche, n. f. βλ. **φάτνη**, καὶ κατ' ἐπέκτασιν τὸ **κραστήριον**, râtelier (n. m) d'écurie (βλ. λέξιν).

πάχος, ους, τό· τὸ **λίπος**, τὸ ἄλειμμα, graisse, n. f. gras, n. m. || ἀφαιρῶ τὸ πάχος [κρέατος, ζωμοῦ, κτλ.], dégraisser [la viande; le bouillon, etc.] || δὲν μ' ἀρέσει τὸ πάχος [εἰς τὰ φαγητά], je n'aime pas le gras. § — τοῦ ἀνθρώπου, ἡ εὐσαρκία, embonpoint, n. m. τὸ χόνδρος, τὸ πάχος ἀντικειμένου τινός, grosseur, n. f. ἡ πολυσαρκία, obésité, n. f. § [γεωμ.] —, épaisseur, n. f. μία τῶν τριῶν διαστάσεων στερεοῦ τινὸς σώματος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ μῆκος καὶ πλάτος (longueur et largeur); || — κατ' ἀναγωγήν, épaisseur réduite; || τὸ πάχος τοῦ τοίχου, l'épaisseur du mur; || τρεῖς στῆλαι τοῦ αὐτοῦ πάχους, trois colonnes de même calibre; || [ναυτ.] τὸ πάχος τοῦ τοίχου (épaisseur de muraille) πλοίου τινός, échantillon, n. m. || **πάχος τοῦ προπετάσματος**, épaisseur du parapet ἢ προκαλύμματος τῶν διαφόρων ὀχυρωτικῶν ἔργων καὶ θωράκων, ὅπερ προσδιορίζεται οὕτως ὥστε νὰ μὴ διαπερᾶται ὑπὸ τῶν βλημάτων. Τὸ πάχος τοῦ ἐκ γαιῶν προπετάσματος, ἵνα ἀνθέξῃ εἰς τὰς βολίδας τῶν σημερινῶν ὅπλων, δέον νὰ ᾖ κατ' ἐλάχιστον 1μ. 20 εἰς τὰ χαρακώματα τοῦ πεδίου, ἵνα δὲ καλύψῃ τὰ στρατεύματα ἐκ τῶν βλημάτων τοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ δέον νὰ ᾖ τοὐλάχιστον 4 μέτρα. Τὸ πάχος τῶν προπετασμάτων τῆς τειχιστικῆς εἶχεν ὁρισθῇ εἰς 8 μέτρα, ἀλλὰ τοῦτο εἶνε ἀνεπαρκές, ἵνα ἀνθέξῃ εἰς παρατεταμένον πῦρ τῶν μεγάλης ὁλκῆς πυροβόλων, ὧν τὰ βλήματα πληροῦνται διὰ μελινίτιδος (mélinite). Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς μεταλλικοὺς θώρακας, ἐδέχθησαν ὡς κανόνα, ὅτι τὸ πάχος αὐτῶν δέον νὰ ᾖ τοὐλάχιστον ἴσον μὲ τὴν διάμετρον τοῦ μεγαλειτέρου βλήματος καθ' οὗ δέον ν' ἀνθέξωσι.

παχουλός, ή, όν [δημ.], παχυλός, **εὐτραφής**, εὔσαρκος, qui a de l'embonpoint, gras, asse; dodu, e, adj. potelé, ée, adj. || βρέφος παχουλόν, un petit enfant potelé.

παχουλούτσικος, η, ικον· ὑπόπαχυς, grassouillet, ette, adj.

παχτωτής [διάλ. Ἠπείρου], ὁ ἀγρομισθωτής, ὁ ἐκμισθῶν ἀγρόν.

παχύδερμος, ος, ον· ὁ ἔχων παχύ, χονδρὸν δέρμα, qui a la peau épaisse; [διδ.] pachyderme, adj. et n. παχύδερμα λέγονται τάξις

ζώων ἐχόντων λίαν παχὺ τὸ δέρμα, σῶμα δὲ συνήθως ὀγκῶδες καὶ ἄκομψον καὶ πόδας βραχεῖς ὡς ὁ χοῖρος, ὁ ἱπποπόταμος, ὁ ῥινόκερως, ὁ ἐλέφας, κτλ. § [ἱππολ.] dur à cuir, παχύδερμος, ἀναίσθητος κατὰ τὸ δέρμα, σκληρὸς ἵππος, ὅστις δὲν αἰσθάνεται τὴν πλῆξιν τοῦ μαστιγίου ἢ τὸν νυγμὸν τῶν ἐγκεντρίδων. § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] ἀπαθής, ἀνάλγητος, impassible, adj. ἀναίσθητος, insensible, adj. ἀναίσθητος, σκληροκάρδιος, endurci, e, adj.

παχυλός, ή, όν· ὀλίγον τι χονδρός, ἀδρός, ἀδρομερής, χονδροειδής, grossier, ère, adj. || παχυλὸν ψεῦδος, mensonge grossier ; || παχυλὴ ἀμάθεια, ignorance crasse.

παχυλότης, ητος, ἡ· ἡ χονδροκοπιά, grossiéreté, n. f.

παχυλῶς [ἐπίρ.], ἀντίθ. τῷ λεπτῶς, χονδροειδῶς, grossièrement, adv.

παχύμυρον, ου, τὸ [νεολ.] κοινῶς πομάδα, pommade, n. f.

πάχυνσις, εως, ἡ· τὸ νὰ παχύνῃ τις, engraissement, n. m.

παχυντικός, ή, όν· ὁ χρησιμεύων ἢ δυνάμενος νὰ παχύνῃ τινά ἤ τι, engraissant, ante, adj.

παχύνω, κοινῶς παχαίνω, χάμνω τινὰ χονδρὸν ἢ παχύν, παχύνω, engraisser ; [μεταφ.] χονδραίνω, grossir ; || παχύνω πρόβατον, engraisser un mouton ; || τὸ ζῶον αὐτὸ παχύνει πολὺ τὸν χειμῶνα, c'est en hiver que cet animal engraisse beaucoup ; || αὐτὸ τὸ φόρεμα σὲ παχαίνει, cet habit vous grossit. § [οὐδ.] παχύνομαι, engraisser ; γίνομαι χονδρός, παχύς, devenir gras ; καθίσταμαι εὔσαρκος, prendre de l'embonpoint [μέσ. ἰδ.] παχαίνω, χονδραίνω, s'engraisser ; || ἐπάχυνε πολύ, il a beaucoup engraissé ; || ἐπάχυνες πολύ, vous avez pris trop d'embonpoint ; || μὲ καλὴν τροφὴν αὐτὸ τὸ παιδὶ θὰ παχύνῃ, avec une bonne nourriture cet enfant s'engraissera.

παχύς, εῖα, ύ· χονδρός, gras, asse ; || παχὺ πρόβατον, un mouton gras ; || [συνεκδ.] παχέα στοιχεῖα [τυπογρ.], caractères gras; || [μεταφ.] παχειὰ λόγια, des grandes phrases ; || [οὐδ. ούσ.] τὸ παχὺ τοῦ κρέατος, le gras de la viande ; || τὸ παχὺ καὶ τὸ ψαχνόν, le gras et le maigre ; || δὲν ἀγαπᾷ τὰ παχειά, il n'aime pas le gras; || παχύτερος, α, ον· plus gras. § [ἐπὶ ἀνθρ.] χονδρός, εὐτραφής, gros, osse, dodu, e, adj. replet, ette, adj. potelé, ée, adj. [οἰκ.] puissant, e, adj. || [ἔγινε] πολὺ παχύς, trop replet; || παχὺ χέρι, main potelée. § —, ἀδρός, ἀδρομερής, épais, épaisse, adj. || τοῖχος παχὺς δύο μέτρων, mur épais de deux mètres.

παχύτης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ παχέος, qualité de ce qui est gras ; (;gros; replet, etc.) τὸ χόνδρος, grosseur, n. f. πολυσαρκία, corpulence, n. f. εὐσαρκία, embonpoint, n. m. § — τὸ χόνδρος, épaisseur, n. f.

παχύφυλλος, ος, ον, ὁ παχέα φύλλα, qui a les feuilles épaisses ; [διδ.] pachyphylle. § [οὐδ. οὐσ.] τὰ παχύφυλλα, les plantes grasses.

παχυχειλής, ής, ές· μὲ παχέα χείλη, aux lèvres grosses ; ἀντίθ. τῷ **λεπτόχειλος.**

πέδω [διάλ. Ἠπείρου] ἀντὶ πέμπω· «σοῦ πέδω χαιρετίσματα».

πεγάδι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], **πηγάδιον,** πηγή, φρέαρ.

πεγαδίστρα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], 1) ὁ κανθὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ ἰδίᾳ τὸ μέρος αὐτοῦ τὸ ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ ἀνατομικῶς «**δακρυϊκὸν λημνίον**» λεγόμενον.

πεδάω-ῶ, μέλ. ήσω (πέδη), entraver, δεσμεύω, δένω μὲ δεσμὰ τὰς χεῖρας, τοὺς πόδας τινός· κωλύω, ἐμποδίζω τι, **πεδίζω**· πέδας τίθημι, mettre des entraves ; βλ. καὶ **ἐμπεδάω,** ἐμπεδᾶν τὸν ἵππον.

πέδη, ης, ἡ· πληθ. πέδαι, entraves, n. f. pl. δεσμὰ τῶν ποδῶν, κοινῶς τὰ **πεδούκλια**· βλ. καὶ **ἱπποπέδη**· || πέδαι κατακλίσεως, entraves d'abatage, τὰ δεσμὰ δι' ὧν κατακλίνουσι τὸν ἵππον, κοινῶς **παϊβάνια** || πέδη, menotte, n. f. τὸ δι' οὗ δεσμεύεται, κρατεῖται ἢ ἐμποδίζεταί τι· π. χ. αἱ **χειροπέδαι**· || πέδη τοῦ ἐλατηρίου, menotte du ressort. § — [ἱππευτ.] amble, βλ. **πλαγιοδιποδισμός**· || —, caracole, n. f. κίνησις κυκλικὴ ἢ ἡμικυκλικὴ ἐκτελουμένη ὑπὸ τοῦ ἵππου· κυκλοτερὴς ἱππασία· πέδην ποιοῦμαι, caracoler = περιστρέφω τὸν ἵππον· || —, volte, n.f. βλ. κύκλος.

πεδιάς, άδος, ἡ· plaine, n. f. **πεδίον,** ου, τό· καλεῖται οὕτω πᾶσα ἔκτασις γῆς ἔχουσα ἐπιφάνειαν σχετικῶς ὁριζόντιον καὶ ὁμαλήν. Τὸ ὁριζόντιον οὐδέποτε σχεδὸν εἶνε τέλειον· αἱ πεδιάδες παριστῶσιν ἐν γένει εἰπεῖν διπλῆν κλίσιν 1) ἀπὸ τῶν ὑψῶν ἅτινα περιορίζουσιν αὐτάς, πρὸς τὸν κυριώτερον ῥοῦν τοῦ ὕδατος ὅστις ἀρδεύει αὐτάς, καὶ 2) πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὕδατος τούτου· βλ. καὶ **ὀροπέδιον** (plateau). § —, ἡ ἐπίπεδος χώρα, pays plat, n.m. ὁ ἐκτὸς τῶν πόλεων ἐπίπεδος τόπος, τὸ πεδίον, campagne, n. f. βλ. καὶ **ἀνοικτὸν πεδίον**· || —, ὁ κάμπος, campos, n. m.

πεδίζω, μέλ. ίσω· βλ. **πεδάω.**

πέδικλον, ου, τὸ [μετ.] [τὸ πέδιλον], ἡ πέδη, entrave, n. f. βλ. καὶ **πέδιλον**· || —, entravon, n. m. κοινῶς **κιουστέκι** δι' οὗ συνδένονται ὁ πρόσθιος πούς **μετὰ** τοῦ ὀπισθίου.

πεδικλόνω, μέλ. ώσω· βλ. **πεδάω,** πεδίζω, entraver.

πεδίκλωμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ **πεδᾶν,** action d'entraver ; τὸ πεδᾶν, entrave, n. f.

πεδιλατοδρομία, ας, ἡ, patinage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ πεδιλατοδρομεῖν· [ἐπὶ πάγου] **παγοδρομία.**

πεδιλατοδρόμιον, ου, τό· skating-rink, n. m. ὁμαλὴ ἐπιφάνεια ἢ τὸ μέρος ἔνθα πεδιλατοδρομοῦσι· βλ. **πέδιλον.**

πεδιλατοδρομῶ (έω), μέλ. ήσω, patiner, ὀλισθαίνω που μετὰ πεδίλων· [ἐπὶ πάγου] **παγοδρομῶ**· βλ. καὶ **πέδιλον.**

πεδιλοδέτης, ου, ὁ· bandelette de sabot (; de patin), δέτης πεδίλων.

πέδιλον, ου, τό· καὶ **πέδικλον,** abot, n.m. κοινῶς **παϊβάνι**· μακρὸν σχοινίον φέρον καὶ πέ-

δην δι' οὗ ἀπὸ πασσάλου προσδένεται ὁ ἵππος ἐν τοῖς ἀγροῖς νεμόμενος.

πέδιλον, ου, τὸ (ἐκ τοῦ **πέδη**) [ἀρχιτ.] τὸ τμῆμα δέρματος ἐκ μιᾶς ἢ πλειοτέρων πτυχῶν ἢ καὶ ἐκ φελλοῦ, ὅπερ ἐκάλυπτε μόνον τὸ πέλμα ἢ τὸν ταρσὸν τοῦ ποδὸς καὶ προσεδένετο ἄνωθεν τῶν δακτύλων διὰ ζυγοῦ [δερματίνου λωρίου), ὅθεν τὸ κάτυμμα, semelle, n. f. ἢ **σάνδαλον**, sandale, n. m. βλ. λέξιν· ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν (οἱονδήποτε) **ὑπόδημα**, chaussure, n. f. (quelconque), soulier, n. m. § πέδιλον, patin, n. m. πέλμα σιδηροῦν ἢ ξύλινον μετὰ σιδηρῶν καθέτων ῥάβδων ἢ τροχίσκων, ὅπερ προσδένουσιν ὑπὸ τὸ ὑπόδημα ἵνα ὀλισθήσωσιν ἐπὶ πάγου ἢ ἐπὶ πρὸς τοῦτο προητοιμασμένου ὁμαλοῦ καὶ σκληροῦ ἐδάφους ἐξ ἀσφάλτου ἢ σανιδώματος· βλ. καὶ **παγοπέδιλον**. § [στρατ.] πέδιλον, sabot, n. m. τὸ (πέδη, ἀκροπόδιον)· καλεῖται γενικῶς οὕτω περίβλημα μεταλλικὸν ἢ ξύλινον ὅπερ περιβάλλει ἕτερον τεμάχιον ἵνα ἐμποδίσῃ τὴν φθορὰν τοῦ τελευταίου· **πεδιλωτός**, ή, όν· avec sabot, καὶ **πεπεδιλωμένος**, η, ον (ensaboté, ée); || ἀπεδίλωτος, ος, ον, sans sabot, ἄνευ πεδίλου· || — σφαίρας, sabot à (pour) boulet; βλ. πέδιλον ὀβίδος, sabot à obus; || — ὀβίδος, sabot à (pour) obus; χυτοσιδηροῦν ἢ ξύλινον ὄργανον, ἔχον ἀκριβῶς τὸ διαμέτρημα τοῦ βλήματος καὶ χρησιμεῦον διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἐπιμήκων βλημάτων τῶν φερόντων μεταλλικὸν πυροσωλῆνα, καθὼς καὶ τῶν σφαιρικῶν βλημάτων καὶ τῶν βολιδοφόρων ὀβίδων· || — βλήματος, sabot de projectile; βλ. πέδιλον ὀβίδος, sabot à obus; || — ξύλινον, ἀπὸ χάρτονος, sabot en bois, en carton; || πέδιλα φυσιγγίων, sabot pour cartouches; || **τροχοπεδωτικὸν πέδιλον** καὶ μεταφορικῶς **τροχοπέδη** ἢ **ἐποχλεὺς** (έως, ὁ), sabot d'enrayage ἢ sabot à enrayer; σιδηροῦν πέδιλον (sabot en fer) τιθέμενον ὑπὸ τὸν τροχὸν τοῦ ὀχήματος εἰς τὰς κατωφερείας ἵνα βραδύνῃ τὴν κίνησιν αὐτοῦ. Μεταχειρίζονται ἐπίσης **τροχοπεδωτικὰ πέδιλα ὡς χαλινωτήρια** (freins, τροχοπέδη), ἵνα περιορίσωσι τὸν **ἀνατροχασμὸν** (recul) τῶν πυροβόλων, σταματῶντες δι' αὐτῶν ἐντελῶς τὴν περιστροφικὴν κίνησιν τῶν τροχῶν. Τὰ **πέδιλα** (sabots) ταῦτα ἀρτῶνται ἐκ τοῦ κιλλίβαντος δι' ἁλύσου, ἀλλὰ τὴν σήμερον ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ τῆς τροχοπέδης (χαλινωτηρίου, frein); || **πέδιλον τροχοπέδης**, sabot de frein; || **συνεζευγμένα πέδιλα**, sabots conjugués; || τὸ πέλμα τοῦ πεδίλου, semelle de sabot. § [σιδηροδρ.] πέδιλον [τῆς ῥάβδου], patin [de rail], τὸ κάτω πλατὺ μέρος τῆς σιδηροδρομικῆς ῥάβδου. § [τηλεγρ.] grippe, n.f. § **πέδιλον** τῆς προσωμίδος, plaque de couche; βλ. **προσωμίς**, couche.

πεδιλοποιΐα, ας, ἡ· sabotage (n. m.) ou sabottage, **κρουπεζοποιΐα**, ἤτοι ἡ κατασκευὴ **πεδίλων**, **πεδῶν**, κτλ. (sabots). Εἰς τοὺς σιδηροδρόμους καλεῖται sabotage ἡ κατασκευὴ **ὑπερεισμάτων** (coussinets), **ὑποθημάτων** (sabots), ἢ **θεμελίων** (chairs).

πεδιλοποιός, οῦ, ὁ· sabotier, n. m. **κρουπεζοποιός**, ὁ· ὁ ποιῶν πέδιλα τῶν βλημάτων, κτλ. βλ. πέδιλον, sabot, καὶ **πεδιλοποιΐα**, sabotage.

πεδιλῶ (όω) [στρατ.] (ἐκ τοῦ πέδιλον, sabot, τίθημι), ensaboter, βλ. **πέδιχλον**.

πεδίλωσις, εως, ἡ (ἐκ τοῦ **πεδιλόω-ῶ**, ensaboter) ensabotage, n. m. ἤτοι ἡ πρᾶξις τοῦ πεδιλοῦν· || σφῦρα πεδιλωτική, marteau pour ensabotage; || — τῶν βλημάτων, ensabotage des projectiles; || [σιδηρ.] **πεδίλωσις**, sabotage, n. m. ἐπίσης εἰς τοὺς σιδηροδρόμους καλεῖται **πεδίλωσις** (sabotage) ἡ ἐντομὴ ἡ γιγνομένη ἐπὶ τοῦ στρωτῆρος (traverse) διὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ἐλάσματος συστήματος Vignole.

πεδιλωτός, ή, όν· ensaboté, ée, adj. πεπεδιλωμένος, η, ον· ὀβὶς πεδιλωτή, obus ensaboté; βλ. καὶ **πέδιλον**.

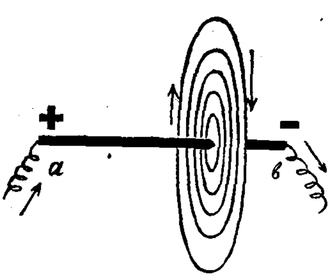
πεδινός, ή, όν· ἐν πεδιάδι οἰκῶν, ζῶν, ἀντιθ. τῷ ὀρεινός, τῆς πεδιάδος, de plaine; ἐπίπεδος, ἴσος, plat, e; τοῦ πεδινοῦ τόπου, τοῦ πεδίου, de campagne; || πεδινὴ χώρα, pays plat; || πεδινὸν πυροβολικόν, artillerie de campagne.

πεδίον, ου, τό· βλ. **πεδιάς**, plaine, n. f. πεδίον, ἡ ἐξοχή, campagne, n. f. ὁ ἐκτὸς τῶν πόλεων πεδινὸς τόπος· || ἀνοικτὸν πεδίον, rase campagne, ἢ ἀνοικτὸς τόπος, ἤτοι τόπος ἄδενδρος καὶ ἄνευ ὑψωμάτων, μὴ παρέχων συνεπῶς οὐδὲν φυσικὸν ἢ τεχνικὸν κάλυμμα. § **πεδίον** [μεταφ.] ὁ ἀγρός, champ, n. m. ὁ καλλιεργούμενος ἐπίπεδος τόπος, ὅθεν γενικῶς champ = ἐπίπεδον μέρος, ἐπίπεδος ἐπιφάνεια· || [ἐπὶ μονομαχίας] τὸ πεδίον τῆς τιμῆς, le terrain; || πεδίον χρυσταλλῶνος, χρυσταλλονοπέδιον, champ du glacier (ἐπὶ τῶν χρυσταλλώνων). § **πεδίον λάβας**, champ de lave; αἱ ἐκτάσεις τῆς ἐκχύσεως τῆς λάβας ἐκ τῶν ἡφαιστείων. § **πεδίον τῆς μάχης**, champ de bataille; ἔδαφος χρησιμεῦον ὡς θέατρον μάχης ἢ συμπλοκῆς μεταξὺ τῶν στρατευμάτων· || **ἐπιθετικὸν πεδίον μάχης**, champ de bataille offensif; καλεῖται οὕτως ἔδαφος προετοιμαζόμενον δι' ἐπιθετικὴν μάχην, ἤτοι περιλαμβάνον μίαν μόνην γραμμὴν χαρακωμάτων μικρᾶς κατατομῆς καὶ μετ' ἀποστάσεων, ἔχουσαν ὄπισθέν της ἰσχυρότερα τινὰ ἔργα ὡς σημεῖα στηρίξεως, διὰ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν εὑρεθῶσιν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ τηρήσωσιν ἀμυντικὴν στάσιν· || **ἀμυντικὸν πεδίον μάχης**, champ de bataille défensif, τὸ διωργανούμενον ἰσχυρῶς δι' ἄμυναν. Τὸ οὕτω διωργανούμενον ἔδαφος περιλαμβάνει συνήθως μίαν **κυρίαν γραμμὴν μάχης** (ligne principale de combat), ἧς προηγεῖται γραμμὴ **προφυλακῶν** (ligne d'avant-postes) καλουμένη **προβεβλημένη γραμμὴ** (avant-ligne) καὶ ἧς ἕπεται **θέσις ὑποχωρήσεως** (position de retraite).

Ἐπὶ τῆς **κυρίας γραμμῆς** ὀργανίζουσι **συνεχεῖς γραμμὰς** (lignes continues) καὶ θέτουσιν εἰς κατάστασιν ἀμύνης τὰς διαφόρους τοποθεσίας. Ἡ **προβεβλημένη γραμμὴ** ὀργανίζεται διὰ μικρῶν ἔργων ἐπὶ ἐπικρατούντων σημείων εἰς

ἀπόστασιν 1800 περίπου μέτρων πρὸ τῆς κυρίας γραμμῆς. Τέλος ἡ θέσις **τῆς ὑποχωρήσεως**, εἰς 1000 περίπου μέτρα ὄπισθεν τῆς κυρίας γραμμῆς, σύγκειται ἐξ ἰσχυροτέρων ἔργων διατεθειμένων εἰς σημεῖα δεσπόζοντα τῶν γραμμῶν τῆς ὑποχωρήσεως.

Πεδίον μάχης **ἀμυντικο-επιθετικόν**, champ de bataille défensif-offensif ; διοργανίζεται ἐξ ἀναλογίας πρὸς τὰ δύο προηγούμενα· ‖ τὸ **προσβαλλόμενον**, champ de feu, ἢ καταπυροβολούμενον **διάστημα** ἢ πεδίον, ἐκαλεῖτο ἐπίσης ἄλλοτε οὕτω γαλλιστί, τὸ ὑπὸ τοῦ βλήματος διατρεχόμενον διάστημα, ὅπερ δὲν εἶνε ἄλλο εἰμὴ **αὐτὴ ἡ τροχιὰ** (trajectoire) ; ‖ Τὸ **πεδίον τοῦ Ἄρεως**, ἢ τὸ Ἄρειον πεδίον, champ de Mars ; πεδίον ἔνθα ἐκτελοῦνται στρατιωτικαὶ ἀσκήσεις· ‖ *πεδίον ἀσκήσεων*, champ de manœuvre, καλεῖται τόπος πλησίον τῶν στρατώνων ἔνθα τὰ σώματα ἀσκοῦνται· ‖ **πεδίον βολῆς**, champ de tir, μέρος προωρισμένον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν βολῆς δι' ὅπλου καὶ περιστρόφου τῶν στρατευμάτων. Τὸ πεδίον βολῆς τοῦ πυροβολικοῦ καλεῖται ἰδιαιτέρως καὶ πολύγωνον (polygone) ; ‖ **περιοχὴ βολῆς**, champ de tir ; καλεῖται οὕτω τὸ καταπυροβολούμενον ἔδαφος ἔμπροσθεν τοποθεσίας ἢ ὀχυρώματος τινός· ‖ champ des points (ὅρος βολῆς). Ἡ ἐπιφάνεια τῶν ἐπιτυχιῶν, ἤτοι τῶν βολῶν αἵτινες θεωροῦνται ὡς ἐπιτυχοῦσαι. § **ἠλεκτρικὸν πεδίον**,

champ électrique, ὁ περιβάλλων χῶρος ἀγωγόν τινὰ αβ διατρεχόμενον ὑπὸ ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος· ὁ χῶρος οὗτος χαρακτηρίζεται διὰ τῆς ὑπάρξεως δυναμικῶν γραμμῶν ἐν ἐπιπέδῳ καθέτῳ τῷ ἀγωγῷ αβ. Αἱ **δυναμικαὶ γραμμαὶ** (lignes de force) ἠλεκτρικοῦ πεδίου διατίθενται κατὰ κύκλους συγκεντρικοὺς καὶ κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν βολῶν δεικνυομένην ἔννοιαν· ‖ **γαλβανικὸν πεδίον**, champ galvanique ; συνώνυμον τοῦ **ἠλεκτρικοῦ πεδίου**, champ électrique.

πεδούκλια, τὰ [δημ.] **πέδη.**

πεζὰ σώματα, βλ. **στράτευμα.**

πεζεβέγκης, ὁ [δημ. τουρκ.] ὁ μεσάζων, ὁ προαγωγός, entremetteur, n. m. ἐκμαυλιστής, μαστρωπός, ὁ ῥουφιάνος, maquereau, n. m. βλ. **μαστρωπός.**

πέζευμα, ατος, τὸ (πεζὸς) ἡ πρᾶξις τοῦ **ἀφιππεύειν**, action de mettre pied à terre, ἡ **ἀφίππευσις.**

πεζεύω, μέλ. εύσω (πεζὸς) **ἀφιππεύω** mettre pied à terre, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἐν Ἠπείρῳ **περιπατῶ πεζῶς.**

πεζῇ [ἐπίρ.], à pied.

πεζικόν, οῦ, τό· infanterie, n. f. (βλ. πεζικός). Τὸ πεζικὸν εἶνε ἡ κυρία δύναμις στρατοῦ τινός, σύγκειται δ' ἐξ ἀνδρῶν μαχομένων καὶ πορευομένων πεζῇ. Ὁ ὁπλισμὸς τοῦ πεζικοῦ συνίσταται σήμερον ἐκ τοῦ τυφεκίου καὶ τῆς λόγχης, ἥτις προσαρμόζεται ἐπὶ τῆς κάννης τοῦ τυφεκίου κατὰ τὰς ἐφόδους. Συνεπῶς τὸ πεζικὸν μάχεται διὰ τοῦ πυρὸς κατὰ τὰς μεγάλας ἀποστάσεις καὶ κάμνει χρῆσιν τῆς λόγχης, ἀφ' οὗ προηγουμένως κλονίσῃ τὸν ἐχθρὸν διὰ τοῦ πυρὸς αὐτοῦ. Τὸ κυριώτερον μέσον διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς πάλης εἶνε ἡ ἐπίθεσις, ἀνδρεῖον δὲ καὶ ἀτάραχον πεζικὸν δύναται ἄνευ τῆς συνδρομῆς ἄλλου τινὸς ὅπλου νὰ ἀντιστῇ κατὰ στρατευμάτων ὅλων τῶν ἄλλων ὅπλων.

Ἐν τῇ ἀρχαιότητι τὸ πεζικὸν ἀπετέλει τὴν κυρίαν δύναμιν τῶν στρατῶν.

Οἱ Ἕλληνες εἶχον τριῶν εἰδῶν πεζικὸν (βλ. καὶ **φάλαγξ**), phalange.

1) Τοὺς **ὁπλίτας** (hoplites), οἵτινες ἀπετέλουν τὸν πυρῆνα τοῦ στρατοῦ καὶ οἵτινες ἐνήργουν συνησπισμένοι. Ὁπλίτης ἐκαλεῖτο τὸ πάλαι ὁ στρατιώτης, ὁ φέρων τὴν πανοπλίαν, συνισταμένην ἐκ τῶν κνημίδων, τοῦ θώρακος μετὰ τῆς ὑπ' αὐτὸν μίτρας καὶ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ ζωστῆρος, τῆς κόρυθος, τοῦ ξίφους, τοῦ δόρατος (pique ἢ καὶ 2 δόρ.) καὶ τῆς μεγάλης στρογγυλῆς **ἀσπίδος** (bouclier), ἥτις κυρίως ὠνομάζετο **ὅπλον.** Οἱ ὁπλῖται ἐπολέμουν ἐν φάλαγγι.

2) Τοὺς **πελταστὰς** (peltastes), οἵτινες ἔφερον μικρὰν ἀσπίδα καλουμένην πέλτην (pelta).

3) Τοὺς **ψιλήτας** (psilites) ἢ **ψιλούς**, οἵτινες ἦσαν οἱ ἐλαφρῶς **ὡπλισμένοι** (armés à la légère) στρατιῶται (εὔζωνοι)· οὗτοι ἔφερον ἐπιθετικὰ μόνον ὅπλα, ἤτοι **ἀκόντιον** (javelot), **τόξον** (arc) ἢ **σφενδόνην** (fronde) καὶ ἐμάχοντο μεμονωμένως.

Οἱ Ῥωμαῖοι εἶχον δύο εἴδη πεζικοῦ· τοὺς **λεγεωνιστὰς** (légionnaires), ἤτοι τοὺς στρατιώτας τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν **λεγεῶνα** (légion, λατινιστὶ legio), ἥτις ἦτο τὸ πεζικὸν τῆς γραμμῆς (infanterie de ligne), καὶ τοὺς **βελίτας** (vélites) ἢ ἐλαφρὸν πεζικόν.

Τὰ βάρβαρα στίφη ἅτινα κατέστρεψαν τὴν Ῥωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν, ἀπετελοῦντο μόνον ἀπὸ πεζικόν.

Κατὰ τὴν τιμαριωτικὴν **ἐποχὴν** τὸ ἱππικὸν κατέστη τὸ κύριον ὅπλον ἐν Εὐρώπῃ, τὰ δὲ πεζικὰ σώματα κατεῖχον δευτερεύουσαν τάξιν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν τὰ ἰσχυρὰ τῶν Ἑλβετῶν (μισθωτὰ τάγματα Ἑλβετῶν, Suisses) τάγματα ὡπλισμένα διὰ **δοράτων**, ἐνίκησαν εἰς περιφήμους μάχας τοὺς Αὐτοκρατορικοὺς (impériaux), τοὺς Ἱσπανούς, τοὺς Βουργουνδίους καὶ τοὺς Ἰταλούς.

Τὸ πεζικὸν ὠργανώθη μονίμως ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ τὴν βασιλείαν τοῦ Καρόλου VII.

Σήμερον διὰ τῆς λέξεως infanterie de ligne, **πεζικὸν τῆς γραμμῆς**, ὑπονοοῦνται ἅπαντα τὰ

συντάγματα τοῦ πεζικοῦ· || **ἐλαφρὸν πεζικόν**, infanterie légère ; βλ. **ἑκατονταρχία**, hécatontarchie ; || **βαρὺ πεζικόν**, infanterie lourde ; τὸ βαρέως ὡπλισμένον πεζικόν· || οἱ **πεζοναῦται**, infanterie de marine. Στρατιωτικὸν σῶμα ὑπάρχον ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ, διωργανωμένον ὅπως τὸ πεζικόν, ἀλλ' ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν καὶ προωρισμένον διὰ τὴν ἄμυναν τῶν ἀκτῶν καὶ τὴν φρούρησιν τῶν ἀποικιῶν, ἀποτελεῖται δὲ ἀπὸ ἀποβατικὰ τάγματα ναυτῶν. § —, οἱ μουσκετοφόροι· βλ. καὶ **μουσκετισμός**· || **συμπυροβόλησις πεζικοῦ**, mousqueterie, n. f. ταὐτόχρονος πυροβόλησις πολλῶν ὅπλων, ἰδίως προχειμένου περὶ πυρῶν πεζικοῦ· || **πυρὰ πεζικοῦ**, feux de mousqueterie.

πεζικός, ή, όν· ὁ γινόμενος πεζῇ, qui se fait à pied, ἢ εἰς τὴν ξηράν, ou sur terre ; ὁ εἰς τὴν ξηρὰν ἢ εἰς πεζὸν ἀνήκων, de pied, pédestre, adj. ἀντίθ. τοῦ ἔφιππος· ἰδ. εἰς τὸ πεζικὸν στράτευμα, d'infanterie ; «ὅπλα πεζικὰ ἢ ἱππικὰ» Πλάτ. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ **πεζικὸν** = ὁ πεζὸς στρατός, ἀντίθ. τῷ ἱππικόν, ἢ ὁ τῆς ξηρᾶς στρατὸς (l'armée de terre), Ξενοφ. Κύρ. 5. 8. 38 «τοὺς ἀγαθοὺς τὰ πεζικὰ = τοὺς καλοὺς εἰς τὴν τακτικὴν τοῦ πεζικοῦ στρατιώτας, 1, 3, 15 (λατ. pedestris).

πεζόβολος, ου, ὁ (πεζὸς βάλλω), épervier, n. m. μικρὸν ἁλιευτικὸν δίκτυον μὲ πολλὰς μολυβήθρας ὅπερ ῥίπτουσι καὶ κρατοῦσι διὰ τῆς χειρὸς ἱστάμενοι καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς παραλίας ἢ ἐπὶ λέμβου ἢ μέχρις ὀσφύος ἐν τῇ θαλάσσῃ πρὸς ἄγραν μικρῶν ἰχθύων.

πεζοβατέω-ῶ, μέλ. ήσω, ὑπάγω πεζός, βαίνω πεζῇ (μὲ τὰ πόδια), aller à pied, ἢ περνῶ τι πεζός, traverser à pied.

πεζογέφυρα, ας, ἡ· passerelle, n. f. βλ. **γέφυρα** πεζόβατος.

πεζογραφέω, βλ. **πεζογραφῶ**.

πεζογραφία, ας, ἡ· prose, n. f. ἡ ἐν τῷ πεζῷ γραφὴ ἢ συγγραφή, ἡ ἰδιότης τοῦ πεζογράφου· βλ. καὶ **λογογραφία**.

πεζογραφικός, ή, όν, ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὴν πεζογραφίαν, ἐν πεζογραφίᾳ, de prose, en prose ; ὁ ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν πεζογράφον, de prosateur.

πεζογράφος, ος, ον· ὁ ἐν τῷ πεζῷ γράφων, συγγράφων, écrivain en prose; [ἰδ. οὐσ.] prosateur, n. m. qui écrit en prose; βλ. καὶ **λογογράφος**.

πεζογραφῶ (έω), μέλ. ήσω, γράφω, συγγράφω ἐν τῷ πεζῷ (ἐνν. λόγῳ), écrire en prose ; εἰς τὸ πεζόν, ἤτοι συντάσσω πεζὸν λόγον, faire de la prose ; **εἶμαι πεζογράφος**, être prosateur = πεζὸς συγγραφεὺς (ἀντίθ. τῷ ποιητής)· βλ. καὶ **λογογραφῶ**.

πεζοδρομέω-ῶ, μέλ. ήσω, βαίνω πεζῇ, marcher à pied ; τρέχω πεζός, courir à pied π. χ. διαγωνίζομαι πεζῇ ἐν τῷ ἀγῶνι τοῦ δρόμου, ἀντίθ. τῷ ἱπποδρομέω.

πεζοδρομία, ας, ἡ· τὸ βαίνειν, βαδίζειν πεζῇ, πορεία πεζῇ, marche (n. f.) à pied καὶ ἰδίως πορεία [βε]βιασμένη, marche [forcée] ; || πεζοδρομία, course à pied = ὑπάγειν που πεζῇ.

πεζοδρομικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὸν πεζοπόρον, τὸν δρομέα, de courrier ; ὁ ἀφορῶν τὴν πεζοδρομίαν, τὴν πορείαν, de marche.

πεζοδρόμιον, ου, τό· trottoir, n. m. (πεζοπάτιον κατὰ Κουμανούδην)· καλεῖται οὕτω τὸ δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν ὑψηλότερον μέρος τοῦ **καταστρώματος** (**ὁδοστρώματος**, chaussée) ὁδοῦ, ἢ γεφύρας ἐφ' οὗ βαδίζουσιν οἱ πεζοπόροι. Τὰ ἐπὶ τῶν ἐκτὸς τῶν πόλεων ὁδῶν ὑπάρχοντα **πεζοδρόμια**, ἅτινα καλοῦνται καὶ **προσερείσματα**, δὲν εἶνε λιθόστρωτα ἀλλ' ἀποτελοῦνται ἐξ ἀνυψωμένων γαιῶν (γαιώδη, en terre) ; βλ. **ἔρεισμα**, accotement καὶ ὁδός, route. § —, berge, n. f. (=χεῖλος, ἄκρον), καλεῖται οὕτω τὸ παράπλευρον μέρος μακρᾶς ὁδοῦ ἐφ' οὗ βαδίζουσιν οἱ πεζοί.

πεζοδρόμος, ος, ον· πεζῶς, μὲ τὰ πόδια τρέχων, qui court ou marche à pied ; ὁ ἀντέχων εἰς τὸ πεζῇ βαδίζειν, καλὸς ὁδοιπόρος, καλὸς περιπατητής, [bon] marcheur, euse ; ὁ δρομεύς, coureur, n. m. πεζοδρόμος=ὁ πεζὸς ἀγγελιαφόρος, courrier [à pied], ἀποστελλόμενος ἐκτάκτως.

πεζολογέω-ῶ, μέλ. ήσω, γράφω ἢ ὁμιλῶ ἐν τῷ πεζῷ, écrire ou parler en prose ; βλ. **πεζογραφῶ**.

πεζολογία, ας, ἡ γραφὴ ἢ ὁμιλία ἐν τῷ πεζῷ, prosaïsme, n. m. terre à terre [de style].

πεζοί, οἱ· βλ. **πεζός**.

πεζομαχία, ας, ἡ· ἡ μάχη πεζοῦ στρατοῦ ἢ διὰ ξηρᾶς, combat sur terre, ἀντίθ. τῇ **ναυμαχίᾳ**· || —, τὸ πεζῇ μάχεσθαι, combat à (de) pied, ἀντίθ. τῇ **ἱππομαχίᾳ**.

πεζομαχῶ (έω), μέλ. ήσω· πολεμῶ ὡς πεζὸς ἢ τῆς ξηρᾶς στρατιώτης, συγκροτῶ μάχην μὲ τὸ πεζικόν, ἢ διὰ ξηρᾶς, combattre sur terre, ἀντίθ. τῷ ναυμαχῶ. § —, μάχομαι πεζῇ, combattre à pied, ἀντίθ. τῷ ἐφίππως, ἱππομαχῶ.

πεζοναῦται, οἱ· infanterie de marine ; βλ. **πεζικόν**.

πεζοπόρα, τά· βλ. **στράτευμα**.

πεζοπορέω, βλ. πεζοπορῶ.

πεζοπάτιον, ου, τό· βλ. **πεζοδρόμιον**.

πεζοπορία, ας, ἡ· ἡ πεζῇ ὁδοιπορία (μὲ τοὺς πόδας), voyage à pied ; (πορεία πεζῇ) marche, n. f.

πεζοπόρος, ος, ον· πεζὸς ἢ διὰ ξηρᾶς ὑπάγων, ὁδοιπορῶν, ὁ ταξιδεύων πεζῇ, qui voyage à pied ; ὁ πεζῇ βαδίζων, πεζὸς ἢ πεζοπόρος, marcheur, euse, ou piéton, n. m. || —, homme non monté, ἀντίθ. τῷ **ἔφιππος**, homme monté.

πεζοπορῶ (έω), μέλ. ήσω, ὑπάγω, πορεύομαι πεζὸς ἢ διὰ ξηρᾶς, ταξιδεύω πεζῇ, voyager à pied.

πεζός, ή, όν· ὁ πεζῇ βαδίζων, qui va à pied ; piéton, n. m. || ἦλθε πεζός, il est venu à pied ; || [πλάγιος δρόμος, ἢ **πεζοδρόμιον**] διὰ τοὺς πεζούς, [trottoir] pour les piétons.

§ — ἀγγελιαφόρος = πεζοδρόμος, courrier [à pied] § [στρατ.] οἱ στρατιῶται τοῦ πεζικοῦ, soldats d'infanterie ou fantassins, ἐκαλοῦντο καὶ piétons μέχρι τοῦ XIV αἰῶνος. Τὴν σήμερον ὅθεν ὁ πεζὸς (ἤτοι στρατιώτης τοῦ πεζικοῦ) λέγεται fantassin, n. m. κοινῶς φαντάρος, πρὸς ἀντίθεσιν τοῦ ἱππέως. Πεζοί, gens de pied, ἐκαλοῦντο ἐπίσης οἱ στρατιῶται οἱ βαδίζοντες πεζῇ, ἤτοι οἱ στρατιῶται τοῦ πεζικοῦ, les fantassins (κοινῶς παρ' ἡμῖν οἱ φαντάροι. § —, ὁ ἐν πεζογραφίᾳ, qui est en prose (ὁμιλία), ὁ ἐν πεζολογίᾳ, prosaïque, adj. || πεζὴ μετάφρασις, traduction en prose ; || ὁ πεζὸς λόγος, la prose ; || εἰς τὸ πεζόν, en prose ; || πεζαὶ ἐκφράσεις, expressions prosaïques.

πεζότης, ητος, ἡ· prosaïsme, n. m ἔλλειψις ποιητικοῦ πνεύματος, défaut des vers qui manquent de poésie, ἤτοι manque de poésie dans les vers.

πεζοῦλι, τὸ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], ὁ **βατήρ,** banc de pierre, κυρίως τὸ κτιστὸν καὶ πέτρινον κάθισμα ἔξωθεν τῆς θύρας οἴκου· ἴσως ἐκ τοῦ πεζεύω, διότι εἰς αὐτὸ ξεπεζεύουσιν ἀπὸ τῶν ἵππων (ἀφιππεύουσι).

πεζοῦρα, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου[, ὁ πεζὸς στρατὸς «πεζοῦρα καὶ καβάλλα».

πεζῶς [ἐπίρ.] καὶ πεζῇ, à pied. § — εἰς γραφήν, ἢ λόγον πεζόν. en prose ; κατὰ τρόπον πεζόν, d'une manière prosaïque, prosaïquement, adv.

πεθαίνω [δημ.], μέλ. θὰ πεθάνω, ἀποθνήσκω, mourir ; décéder ; || ποιὸς ζῇ, ποιὸς πεθαίνει, on ne sait qui meurt, qui vit ; || [μεταβ.] κάμνω τινὰ νὰ ἀποθάνῃ, faire mourir; φονεύω ἢ δέρω διὰ ῥοπάλου, assommer= ξυλοφορτόνω· || τὸν πέθαναν στὸ ξύλο, on l'a assommé de coups ; βλ. καὶ **ἀποθνήσκω.**

πεθαμμένος, η, ον· βλ. **ἀποθαμμένος.**

πεθαμός, οῦ, ὁ [δημ.], ὁ θάνατος, mort, n. f. § [μεταφ.] δυνατή, ζωηρά, αἰσθητὴ ὀδύνη, πόνος, vive douleur ; τὸ μαρτύριον, martyre, n. m.

πεθερά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. **πενθερά.**

πεθερός, ὁ [δημ.], βλ. **πενθερός.**

πειὰ [ἐπίρ. δημ.], βλ. **πλέον.**

πειθαναγκάζω, μέλ. άσω· ἀναγκάζω, καταπείθω διὰ τῆς βίας, persuader par la force ; ἐξαναγκάζω, forcer ; καταναγκάζω, contraindre.

πειθαναγκασμός, οῦ, ὁ· πειθὼ ἐπιβεβλημένη διὰ τῆς βίας, persuasion imposée par la force ; contrainte, n. f.

πειθαρχεῖον, τό· βλ. **κρατητήριον.**

πειθαρχία, ας, ἡ· discipline, n. f. ἡ ὑποταγή, subordination, n. f. ἡ **εὐπείθεια,** ἡ ὑπακοή, obéissance, n. f. || ἔλλειψις πειθαρχίας=ἀπειθαρχία, **ἀνυποταγή,** insubordination, n. f. § **πειθαρχία,** discipline, n. f. καλεῖται οὕτως ἡ ἀπεριόριστος ὑποταγὴ ἣν ὀφείλει ὁ κατώτερος πρὸς πάντα ἀνώτερόν του εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθεστώτων νόμων καὶ τῶν διατάξεων ἐν γένει τῆς ὑπηρεσίας.

πειθαρχικός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), τῆς πειθαρχίας, de discipline ; disciplinaire, adj. ὁ εἰς τὴν πειθαρχίαν ἀνήκων ἢ διὰ τὴν πειθαρχίαν ἐπιβαλλόμενος· || πειθαρχικὴ ποινή, peine disciplinaire ; punition disciplinaire ; || πειθαρχικὸν συμβούλιον, conseil de discipline ; συμβούλιον πρὸς ἐπιβολὴν εἴς τινα πειθαρχικῆς ποινῆς. § —, ὁ ὑπήκοος, ὁ ὑπακούων, obéissant, e.

πειθαρχικῶς [ἐπίρ.], disciplinairement, adv. κατὰ τοὺς κανόνας τῆς πειθαρχίας, en vertu des règles de la discipline.

πειθαρχῶ (έω), μέλ. ήσω· ὑποτάσσομαι εἰς τὴν πειθαρχίαν, τηρῶ τὴν πειθαρχίαν, observer la discipline ; εἶμαι πειθαρχικός, être bien discipliné ; πείθομαι, ὑπακούω (τῷ προϊσταμένῳ), obéir.

πειθήνιος, ος, ον· docile, adj. **εὐπειθής,** εὔκολος εἰς ἐκπαίδευσιν, εἰς ὁδήγησιν, facile à instruire, à conduire ; ὑποτασσόμενος, soumis, e, adj. εὐπειθής, ὑπήκοος, ὑπακούων, obéissant, e. § — ἵππος, ὁ τῷ χαλινῷ πειθόμενος, κατὰ τὴν διὰ τοῦ χαλινοῦ διεύθυνσιν τοῦ ἀναβάτου βαδίζων ἢ στρεφόμενος, κτλ., cheval docile, cheval qui obéit ἢ obéissant, cheval écouteux ; βλ. **εὐάγωγος,** allant, καὶ **εὐαίσθητος.**

πειθηνιότης, ητος, ἡ· ἡ **εὐπείθεια,** docilité, n. f. ἡ διάθεσις τοῦ ν' ἀφίνηταί τις νὰ διευθύνηται, disposition à se laisser diriger.

πειθηνίως [ἐπίρ.], docilement, adv. μετὰ πειθηνιότητος (εὐπειθείας), avec docilité ; διὰ τρόπου **εὐπειθοῦς,** ὑποτεταγμένου, d'un air soumis.

πείθω, μέλ. πείσω, ἀόρ. ἔπεισα, παρακ· πέποιθα, παθ. παρακ. πέπεισμαι· ἰδίως διὰ λόγου παρακινῶ τινὰ νὰ πράξῃ τι, persuader ; καταπείθω, convaincre ; τὸν κάμνω ν' ἀποφασίσῃ τι, décider ou déterminer quelqu'un ; || δὲν ἠμπόρεσα νὰ τὸν πείσω, je n'ai pu le convaincre ; || τὸν ἔπεισαν ὅτι, on lui a persuadé que ; || ἐκίνησε πάντα λίθον διὰ νὰ μὲ πείσῃ, il a tenté tous les moyens pour me persuader ; || — τινὰ νὰ ἐπιχειρήσῃ τι, décider quelqu'un à entreprendre une chose ; || τὸν ἔπεισα νὰ φύγῃ, je l'ai décidé à partir ; || μὲ ἔπεισε νὰ μὴ τὸ κάμω, il m'en a dissuadé ; || ἐπὶ τέλους μὲ ἔπεισε, enfin il me détermina ; || τὸν ἔπεισα ὅτι εἶχεν ἄδικον, je l'ai convaincu qu'il avait tort. § [μέσ.] πείθομαι, se persuader ; εἶμαι πεπεισμένος διά τι, être convaincu ; φρονῶ πιστεύω εἴς τι, croire ; κάμνω τινὰ νὰ νομίσῃ, faire croire ; παραδέχομαι, admettre ; || τόσον μᾶλλον πείθομαι ὅτι, d'autant plus je me persuade que ; || δὲν πείθομαι ὅτι τὸ ἔκαμε, je n'admets pas qu'il ait fait cela ; || ἐπείσθη ἐκ τῶν ἐπιχειρημάτων σου, il s'est rendu à vos arguments. § [παρακειμ. ἐνεργ. ἀντὶ ἐνεστ.] **πέποιθα,** ἔχω πρός τινα ἐμπιστοσύνην, avoir confiance ; ἐμπιστεύομαι, se fier ; βασίζομαι ἐπί τινος, compter sur ; ou faire fond[s] sur ; εἶμαι βέβαιος, περί τινος, être sur (assuré) de ; || πέποιθα

εἰς τὸν Θεόν, je mets ma confiance en Dieu ; || πέποιθα εἰς τὸν λόγον του, je me fie à sa parole ; || πέποιθα εἰς τὴν φιλίαν σου, je compte sur votre amitié ; || πεποιθώς, se fiant, ayant (plein de) confiance ; βασιζόμενος, comptant sur. § [παραχ. παθ.] **πέπεισμαι**, εἶμαι πεπεισμένος, être convaincu (persuadé) ; ἔχω (σχηματίσει) τὴν πεποίθησιν, avoir la conviction ; εἶμαι πολὺ βέβαιος, être bien certain ; || πεπεισμένος, convaincu, e, adj. persuadé, ée, adj. || εἶμαι ἀδιστάκτως πεπεισμένος, j'ai la ferme conviction ; je suis fermement convaincu ; || πεπεισμένος ὅτι, dans la conviction que = μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι.

πειθώ, οῦς, ἡ· persuasion, n. f. ἡ δύναμις τοῦ πείθειν τινὰ διὰ τοῦ λόγου, ἡ πειστικὴ δύναμις.

πεικάζου (ἀπεικάζω) [διάλ. Κύμης] αἰσθάνομαι, ἐννοῶ.

πεικάζω (ἀπεικάζω) [διάλ. Καρπάθου], γνωρίζω ὁπωσοῦν, ἐννοῶ.

πεϊκός, ή, όν· pénien, enne (ἐκ τοῦ λατ. penis, τὸ πέος, pénis ou membre viril, ou verge) adj. ἀνήκων εἰς τὸ πέος, qui appartient au pénis ; || πεϊκὴ ἀρτηρία, artère pénienne.

πεῖνα, ας, ἡ· faim, n. f. μεγάλη ὄρεξις πρὸς λῆψιν τροφῆς· || ἀποθνήσκω τῆς πείνης = λιμοκτονῶ, mourir de faim ; || ἀφίνω (χάμνω) τινὰ ν' ἀποθάνῃ τῆς πείνης, laisser (faire) mourir de faim = ἀφίνω νὰ λιμοκτονήσῃ· || ἀποθνήσκει τῆς πείνης, il meurt de faim = λιμοκτονεῖ· || ἔχω πεῖναν, avoir faim. § —, γενικὴ ἔλλειψις τροφῆς, συνώνυμον τοῦ σιτοδεία, λιμός, famine, n. f. ἡ πεῖνα τοὺς ἐδεκάτιζε, la famine les décimait; || **πεῖνα αἰφνίδιος καὶ σφοδρά**, fringale, n. f.

πειναλέος, α, ον· ὁ πεινῶν, qui a faim ; γεμᾶτος ἀπὸ πεῖναν, πεινασμένος, affamé, ée, adj. famélique, adj. (ἐκ τοῦ λατ. famelicus) ordinairement tourmenté par la faim ; || ποιητής, συγγραφεὺς πειναλέος, poète, auteur famélique.

πειναλέως [ἐπίρ.], μετὰ μεγάλης πείνης, avec grand'faim; faméliquement; ἀπλήστως, avidement, adv.

πεινασμένος, η, ον [δημ.], λιμώττων, πεινῶν, **πειναλέος**, affamé, ée, adj.

πεινῶ (άω), μέλ. άσω, λιμώττω (-ώσσω), ἔχω σφοδρὰν ὄρεξιν πρὸς τροφήν, ἔχω πεῖναν, avoir faim ; || — πολύ, j'ai grand'faim.

πεῖρα, ας, ἡ· ἡ ἐμπειρία (ἀντὶ τῷ ἀπειρία), expérience, n. f. ἡ πρακτική. pratique, n. f. τὸ νὰ ἔχῃ τις ἀποκτήσῃ ἕξιν ἢ εἰδικότητα διά τι· || ἔχω πεῖραν, avoir de l'expérience ; || τὸ γνωρίζω ἐκ πείρας, je sais cela par expérienee ; || δὲν ἔχει πεῖραν τῶν πραγμάτων, τοῦ κόσμου], il manque de pratique (d'usage); || ὁ ἔχων πεῖραν, qui a de l'expérience = **ἔμπειρος**, expérimenté, ée.

πείραγμα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ πείραξις, ὄχλησις, ἡ ἐνόχλησις, importunité, n. f. ἀνησυχία, dérangement, n. m. § [συνήθ.] ἡ ἐνόχλησις, taquinerie, n. f. [μεταφ.] picoterie, n. f. = taquinerie.

πειράζω, μέλ. άξω· δοκιμάζω τινὰ εἴς τι ὅθεν κοινῶς πειράζω, ἐνοχλῶ, incommoder ; ἀνησυχῶ, déranger ; δοκιμάζω, ἅπτομαι τινός, πιάνω τι, toucher à ; || ἡ μυρωδιὰ τοῦ καπνοῦ τὸν πειράζει, l'odeur du tabac l'incommode ; || ἂν δὲν σᾶς πειράζῃ, si cela ne vous dérange pas ; || μὴ πειράζεσθε [φρ. φιλοφρ.], ne vous dérangez pas ; || τί σὲ πειράζει ; qu'est-ce que cela vous fait ? || δὲν πειράζει, cela ne fait rien ; n'importe ; || αὐτὸ δὲν μὲ πειράζει, cela m'est indifférent = μοὶ εἶνε ἀδιάφορον, cela m'est égal ; || τί πειράζει νά ; quel mal y a-t-il à ? || [πρᾶγμα κτλ.] τὸ ὁποῖον δὲν πειράζει, ce qui ne gâte rien ; || μὴ πειράζῃς τὰ πράγματά μου, ne touchez pas à mes effets; || δὲν τὸ ἐπείραξα, je n'y ai pas touché. § προσβάλλω, βλάπτω, affecter ; βλάπτω, nuire ; φθείρω, χαλνῶ, βλάπτω, endommager; προξενῶ κακὸν εἴς τινα ἤ τι, faire du mal; ἐπιφέρω βλάβην, βλάπτω, faire tort; || [τὸ συμβὰν αὐτὸ] πολὺ τὸν ἐπείραξε, l'a beaucoup affecté ; || τὸ χρασὶ τὸν πειράζει, le vin lui est contraire ; || [τὸ φῶς τοῦ πετρελαίου] πειράζει τὰ μάτια, est nuisible à la vue ; || αἱ βροχαὶ ἐπείραξαν τὰ σιτάρια, les pluies ont endommagé les blés ; || τὸ γεῦμα τὸν ἐπείραξε, le dîner l'a incommodé ; || μὴ φάγῃς ἀπ' αὐτό, θὰ σὲ πειράξῃ, n'en mangez pas, cela vous fera du mal ; || αὐτὸ δὲν πειράζει κανένα, cela ne fait tort à personne. § ἐνοχλῶ, δυσχεραίνω, προσβάλλω, attaquer; προσβάλλω τι ἢ τὴν φιλοτιμίαν τινός, offenser ; προσβάλλω, προσκρούω εἴς τι, δυσαρεστῶ, choquer ; ἐγγίζω, πληγόνω, blesser ; προσβάλλω τὴν φιλοτιμίαν, froisser ; ἐγγίζω, piquer ; || τὸν ἐπείραξε θέρμη, il a eu la fièvre ; || ἡ σφαῖρα ἐπείραξε τὸν πνεύμονα, la balle a offensé le poumon ; || τὸ στῆθός του εἶνε πειραγμένον, il a la poitrine attaquée ; || δὲν τὸ εἶπα διὰ νὰ τὸν πειράξω, je n'ai pas dit cela pour l'offenser ; || αὐτὸ ἐπείραξε τὴν φιλοτιμίαν του, cela a blessé (froissé ; offensé) son amour propre ; || ἔχει πάντοτε πνεῦμα χωρὶς νὰ πειράζῃ κανένα, il a toujours de l'esprit sans choquer personne ; || οἱ λόγοι σου τὸν ἐπείραξαν, vos paroles l'ont blessé ; || λέγει πράγματα τὰ ὁποῖα πειράζουν, il dit des choses qui piquent ; || αὐτὸ μοῦ πειράζει τὰ νεῦρα, cela m'agace les nerfs ; || δὲν ἐπέτυχα καὶ αὐτὸ μ' ἐπείραξε, je n'ai pas réussi et cela m'a contrarié. § ἐνοχλῶ, πειράζω, agacer ; taquiner ; [μεταφ.] picoter = taquiner ; [οἰκ.] asticoter ; || μὴν πειράζῃς τὸν σκύλον θὰ σὲ δαγκάσῃ, n'agacez pas le chien, il vous mordra ; || τοῦ ἀρέσει νὰ παίζῃ, il aime à taquiner ; || [δὲν πταίει αὐτὸς ἐὰν θυμόνῃ] τὸν πειράζουν ἀδιακόπως, on le picote sans cesse. § [μέσ. ἢ παθ.] προσβάλλομαι, s'offenser ; θυμόνω, se fâcher ; se formaliser ; || πειράζεται

μὲ τὸ τίποτε, il s'offense d'un rien ; la moindre chose le blesse ; || ἐπειράχθη, il s'est formalisé ; || εἶνε πειραγμένος μαζή σου, il est fâché contre vous.

πειράζων, ουσα, ον (ἐπιθετικὴ μετοχὴ τοῦ πειράζω)· || —, δελεάζων, δελεαστής, tentateur, trice.

πειρακτικός, ή, όν· ὀχληρός, ἐπαχθής, φορτικός, ἀνιαρός, importun, e ; προσβλητικός, offensant, e ; ἐγγιχτικός, blessant, e ; choquant, e ; piquant, e ; || πειραχτικοὶ λόγοι, des paroles blessantes (piquantes) ; βλ. καὶ πειράζω.

πειρακτικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον πειραχτικόν, προσβλητικὸν (ἐγγιχτικόν), d'une manière offensante ; (piquante).

πείραμα, ατος, τό· τὸ ἀποτέλεσμα δοκιμῆς, ἡ δοκιμή, essai, n. m. πρακτικὴ δοκιμή, τὸ πείραμα, expérience, n. f. πειραματισμός, expérimentation, n. f. || πειράματα φυσικῆς (ἢ χημείας), expériences de physique (ou de chimie) ; || πειράματα βολῆς (αἱ δοκιμαί), expériences de tir.

πειραματίζω, μέλ. ίσω· expérimenter, δοκιμάζω διὰ πειραμάτων, éprouver par des expériences ; expérimenter un nouveau remède ; [μέσ.] πειραματίζομαι, expérimenter, ἐκτελῶ πειράματα, effectuer des expériences.

πειραματικός, ή, όν· ὁ βασιζόμενος ἢ ἀφορῶν τὰ πειράματα, fondé sur l'expérience, expérimental, ale, adj. || πειραματικαὶ ἐπιστῆμαι, les sciences expérimentales.

πειραματικῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον πειραματικόν, d'une manière expérimentale ; expérimentalement, adv.

πειραματισμός, οῦ, ὁ· expérimentation, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ πειραματίζειν, action d'expérimenter ; δοκιμὴ ἐφαρμογῆς, essai d'application; τὸ πείραμα, expérience ; || ὁ πειραματισμὸς ἐπαληθεύει τὴν θεωρίαν, l'expérimentation vérifie.

πειραματιστής, οῦ, ὁ· expérimentateur, n. et adj. m. ὁ ἐκτελῶν πειράματα φυσικῆς, χημείας, κτλ.

πειραματουργός, οῦ, ὁ· opérateur, n.m. ὁ ἐκτελῶν πειράματα.

πείραξις, εως, ἡ· πείραγμα, ὄχλησις, ἐνόχλησις, importunité, n. f. ἀνησυχία, dérangement, n. m. || δὲν θέλω νὰ σᾶς δώσω πείραξιν, je ne veux pas vous déranger ; vous incommoder. § —, ὁρμή, ἐπιθυμία πρὸς τὸ κακόν, πειρασμός, tentation, n. f. || αὐτὸ εἶνε διαβόλου πείραξις, c'est une tentation diabolique.

πειρασμός, οῦ, ὁ· tentation, n. f. τὸ δέλεαρ, ἡ ὁρμὴ (ἐπιθυμία) πρὸς τὸ ποιῆσαί τι καὶ ἰδίως πρὸς τὸ κακόν· || ἐμβάλλω (εἰσάγω, φέρω) εἰς πειρασμόν, induire en tentation. § —, ὁ πειράζων, tentateur, trice. § —, ὁ διάβολος, le diable ; [μεταφ.] homme endiablé = ἄνθρωπος διαβολικός, diable d'homme.

πειρατεία, ας, ἡ· piraterie, n. f. καλεῖται ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πειρατοῦ· βλ. καὶ ναυταπάτη [κατ' ἐπέκτασιν] ἡ λαθρεμπορεία, flibuste, n. f. Ὁρισμὸν τῆς πειρατείας (piraterie) δὲν δίδει ἡ ἡμετέρα νομοθεσία, ἀλλ' οὔτε ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ἀπαντᾷ σαφὴς καὶ γενικῶς ἀποδεκτὸς ὁρισμὸς τοῦ ἐγκλήματος· κατὰ τὴν ἡμετέραν ὅμως νομολογίαν πειραταὶ εἶνε ὅσοι ἐν θαλάσσῃ ἐκτελοῦσι πρᾶξιν περιέχουσαν ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς ληστείας. Περὶ τῆς πειρατείας καὶ τῆς ναυταπάτης προβλέπει παρ' ἡμῖν εἰδικὸς νόμος ὁ τῆς 30 Μαρτίου 1845 τιμωρῶν τοὺς πειρατὰς μὲ ποικίλας ποινὰς ἀπὸ τῆς τοῦ θανάτου μέχρι τῆς εἱρκτῆς ἀναλόγως τῶν διαπραχθεισῶν πειρατικῶν πράξεων, τῆς συμμετοχῆς εἰς τὸ ἔγκλημα καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ ἐπελθουσῶν εἰς τοὺς παθόντας συνεπειῶν. Ἕνεκα δὲ τῆς σπουδαιότητος τοῦ ἀδικήματος ἐξαιρεῖ αὐτὸ τῆς ἁρμοδιότητος τῶν ἐνόρκων δικαστῶν, ὑπάγων εἰς τὴν τῶν ἐφετῶν, ὅπερ καὶ τὸ Σύνταγμα ἐκύρωσε.

πειρατεύω, μέλ. εύσω· μετέρχομαι, ἐξασκῶ τὴν πειρατείαν, exercer la piraterie, pirater ou écumer les mers, ληστεύω κατὰ θάλασσαν.

πειρατής, οῦ, ὁ· pirate, n. m. ou écumeur de mer ; ὁ κατὰ θάλασσαν ληστής· [κατ' ἐπέκτ.] λαθρέμπορος, flibustier, n. m. βλέπε πειρατεία.

πειρατικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς πειρατήν, τοῦ πειρατοῦ, de pirate ; χρήσιμος εἰς πειρατείαν, de piraterie, piratique, adj. || [οὐδ. οὐσ.] πειρατικόν, τό· bâtiment pirate ἢ ἁπλῶς pirate, n. m. καλεῖται πλοῖον ἐφ' οὗ ἐπιβαίνουσι πειραταί.

πειρατικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον πειρατικόν, ὡς πειρατής, en pirate.

πειράω -ῶ· βλ. πειρῶμαι.

πεῖρος, ου, ὁ [δημ.] γόμφος ξύλινος, cheville de bois ; τὸ ξύλινον στούπωμα τοῦ βαρελίου, ἡ στρόφιγξ, τὸ ἔμβολον, broche [d'un tonneau] ; [ναυτ. ἰδ.] gournable ; βλ. βλῆτρον· || — [ναυτ.] tampon de nâble ; βλ. ἴβδης· || — βλ. ἄξων, essieu.

πεῖρος, ὁ [δημ. καὶ Ἠπείρου] ῥαβδὶς λεπτοτέρα κατὰ τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων περῶσα εἰς τὸ κάτω στόμιον (ὀπὴν) τοῦ βαγενίου (κάδου) κλείουσα αὐτό. Ἐπίσης καὶ ἡ ὀπὴ τοῦ κάδου· βλ. καὶ πεῖρος (γόμφος).

πεῖρος, ὁ [διάλ. Οἰνόης] ἔμβολον, σφῆνα, ἄξων, περ' ὃν στρέφεται ἡ τροχαλία τῶν μαγγάνων, κτλ. (ἐκ τοῦ «πείρω»)

πειροῦνι, τό· πειρούνιον, τό· ἡ περόνη· βλ. πηροῦνι, κτλ.

πειρῶμαι (άομαι), ἐκτελῶ πείραμά τι, δοκιμάζω, essayer; προσπαθῶ, tâcher, s'efforcer.

πεῖσμα, ατος, τό· ἡ ἐπιμονὴ εἴς τι, πεῖσμα ἰσχυρόν, entêtement, n. m. ἰσχυρογνωμοσύνη, obstination, n. f. opiniâtreté, n. f. [παιδίων ἰδ.] mutinerie, n. f. || βάζω πεῖσμα, s'entêter=πεισμόνω· ἰσχυρογνωμονῶ, s'obstiner ; [ἐπὶ παιδίων] se mutiner ; || τί πεῖσμα ! quel entêtement ! || ἔχει πεῖσμα, il est entêté ; || τὸ ἔβαλε πεῖσμα νὰ φύγῃ, il s'est mis en tête de partir. § πεῖσμα μετ' ὀργῆς, dépit,

n. m. || εἰς τὸ πεῖσμά του, en dépit de lui ; malgré qu'il en ait ; || εἰς τὸ πεῖσμά σου θὰ ἔλθω [οἰκ.], je viendrai malgré vos dents ; || θὰ πάρῃ τὸ βραβεῖον εἰς τὸ πεῖσμά σου, il aura le prix malgré vous.

πεῖσμα, ατος, τὸ [ναυτ.], amarres, n. f. τὸ **γύαιον** (σχοινίον διὰ ῥεμιτζάρισμα), **τόννος** (grelin) ἢ **ῥῦμα** (haussière). κοινῶς τὸ **παράγγι, παλαμάρι** ἢ **καραβόσχοινον**, δι' οὗ δένουσι πλοῖον ἐξ ἑτέρου πλοίου ἢ ἐκ στερεοῦ σημείου κειμένου ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἢ τῆς ξηρᾶς· || τὰ **πείσματα**, τὰ **ῥεμέντζα**, amarres du navire. Ὀνομάζονται γενικῶς πείσματα τοῦ πλοίου, τὰ παχέα σχοινία τὰ χρησιμεύοντα εἰς ὅρμισιν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὰ πρὸς ῥυμούλκησιν ἢ μεταστροφὴν αὐτοῦ χρήσιμα. Ὡς τοιαῦτα δὲ μεταχειρίζονται τὰ **ῥύματα** (haussières), τοὺς **τόννους** (grelins), καὶ τοὺς **κάλωας** ἢ **καμίλους** (câbles) ; || τὸ **ἀπόγειον** (πεῖσμα), τὸ **ἀπόγαιον**, τὸ **παλαμάρι**, amarre de terre ἢ de tête, πεῖσμα δενόμενον ἐκ τοῦ πλοίου εἰς τὴν ξηρὰν πρὸς ὅρμισιν τοῦ πλοίου· || τὸ **πρυμνήσιον**, ἡ **πρυμάτσα**, τὸ **γύαιον**, amarre de poupe ἢ de l'arrière ; ἀπόγειον πεῖσμα δενόμενον ἐκ τῆς πρύμνης τοῦ πρὸς ὅρμισιν πλοίου· || πεῖσμα ἐκφεῦγον· βλ. **ἐκφεῦγον**.

πεισματάρης, α, ικον [δημ.], φιλόνεικος, ἰσχυρογνώμων, πεισματώδης, entêté, ée, adj. ἐπίμονος, obstiné, ée, adj. opiniâtre ; [ἐπὶ παιδίων ἰδ.], mutin, e.

πεισματίζω, μέλ. ίσω· βλ. **πεισματόνω**.

πεισματικὰ [δημ. ἐπίρ.], ἐκ πείσματος, ἐξ ἰσχυρογνωμοσύνης, par entêtement ; πεισματωδῶς, obstinément, adv. ἰσχυρογνωμόνως, opiniâtrement, adv. § μετὰ πεισματώδους ὀργῆς, par dépit.

πεισματικός, ή, όν· ὁ γινόμενος (λεγόμενος, κτλ.) ἐκ πείσματος, qui se fait (se dit, etc) par entêtement (; par dépit). § —, ἰσχυρογνώμων, ων, ον· opiniâtre, adj. ἐπίμονος, ος, ον· obstiné, ée, adj.

πεισμάτιον, ου, τὸ [ναυτ.] câblot, n. m. ou câbleau, n. m. κοινῶς **μπαροῦμα**· τεμάχιον ἐντρίτου σχοινίου (en trois torons) χρησιμεῦον πρὸς ἀνάδεσιν λέμβου ἐκ τοῦ λεμβούχου. § [ναυτ.] —, bosse, n. f. câblot ἢ bosse d'embarcation, κοινῶς ἡ **μπαροῦμα**· σχοινίον ἕως 10 ἑκατοστομέτρων περιφερείας χρησιμεῦον εἰς τὴν ἀνάδεσιν τῶν λέμβων ἐκ τῶν λεμβούχων. § [ναυτ.] —, orin, n. m. σχοινίον χρησιμεῦον πρὸς ἀνάδεσιν σημαντῆρος ἐπὶ ἀγκύρας ἢ ἀλλαχοῦ.

πεισματοδέτης, ου, ὁ, ἢ σημαντηρόδεσμος, ου, ὁ· nœud d'orin, n. m. δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς ἀνάδεσιν τοῦ πείσματος σημαντῆρος ἐπὶ ἀγκύρας.

πεισματόνω, μέλ. ώσω, καὶ πεισματίζω, ἐμμένω εἴς τι **σταθερὸς ὡς πεῖσμα** (τὸ σχοινί), ἐπιμένω, γίνομαι πείσμων, ἐπίμονος, obstiner; dépiter ; faire bisquer ; || μὴ τὸν πεισματόνῃς, ne le dépitez pas. § [οὐδ.] ἰσχυρογνωμονῶ, s'obstiner ; ἐπιμένω πεισματωδῶς, s'opiniâtrer ; se piquer au jeu ; πεισμόνω μετ' ὀργῆς, se dépiter ; bisquer ; se mutiner; βλ. καὶ **πεῖσμα**.

πεισματώδης, ης, ες· opiniâtre, adj. ἰσχυρογνώμων, ἐπίμονος, obstiné, ée, adj. [συνεκδ.] vif, ive; acharné, ée, adj. || πεισματώδης ἀγών, combat opiniâtre.

πεισματωδῶς [ἐπίρ.], obstinément, adv. ἰσχυρογνωμόνως, opiniâtrement, adv.

πεισμάτωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ πεισματώνειν, action de dépiter ; τὸ μετ' ὀργῆς πεῖσμα, dépit, n. m. § τὸ πεῖσμα, ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη, obstination, n. f. opiniâtreté, n. f. mutinerie, n. f. βλ. **πεῖσμα**.

πεισμονή, ῆς, ἡ [δημ.], τὸ πεῖσμα, ἡ ἐπιμονή, ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη, obstination, n. f. opiniâtreté, n. f.

πεισμόνω [δημ.[, βλ. **πεισματόνω**.

πείσμωμα [δημ.], βλ. **πεισμάτωμα**.

πείσμων, ων, ον [νεολ.], βλ. **πεισματώδης** καὶ **πεισματάρης**. § — ἵππος, cheval rétif, κακότροπος, δύστροπος.

πειστήριον, ου, τό· ἡ ἀπόδειξις ἐπί τινος ἀντικειμένου, preuve, n. f. || [νομ.] τὰ **πειστήρια**, les pièces de conviction, καλοῦνται τὰ ἀντικείμενα ὅσα δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἀπόδειξις τῆς ἐκτελέσεως ἀξιοποίνου πράξεως καὶ πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἐνοχῆς τοῦ κατηγορουμένου· δι' ὃ κατάσχονται ὑπὸ τῶν ἀνακριτικῶν ἀρχῶν καὶ φυλάσσονται μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῆς δίκης. § —, document, n. m. καλεῖται πᾶσα ἔγγραφος ἀπόδειξις ἐπί τινος ἀντικειμένου· || [νομ.] πειστήριον, document d'appui, καλεῖται πᾶν τὸ χρησιμεῦον πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ὑπερασπίσεως ἢ κατηγορίας ἀντικείμενον.

πειστήριος, ος, ον· ὁ πειστικός, βλ. καὶ **πειστήριον**.

πειστικός, ή, όν· ὁ πειστήριος, εἰς τὸ πείθειν ἀνήκων (propre à persuader), καταπειστικός, persuasif, ive, adj. (propre à convaincre), convaincant, e, adj.

πειστικός, ὁ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου] (ἔμπιστος) ὁ ὑπηρέτης ποιμὴν ὅστις φυλάττει τὸ **ποίμνιον**· ἐπίσης καὶ πτηνὸν ᾆδον ὥσπερ ὁ ποιμὴν αὐλεῖ.

πειστικότης, ητος, ἡ· τὸ νὰ δύναταί τις νὰ πείσῃ τινά, ἡ πειστικὴ δύναμις, force persuasive ; ἡ πειθώ, persuasion, n. f.

πειστικῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον πειστικόν, d'une manière persuasive ; μετὰ πειθοῦς, avec persuasion.

πελαγήσιος, α, ον [δημ.] ὁ **πελάγιος**, τοῦ πελάγους, de la haute mer ; || ἄνεμος πελαγήσιος = ἄνεμος πελάγιος, vent de mer ; βλ. καὶ **ἄνεμος**.

πέλα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ **πέταυρον**, αἱ σχισταὶ ῥάβδοι σανίδος, **πῆχαι**.

πελαγίζω, μέλ. ίσω, être en pleine-mer, ταξειδεύω εἰς τὸ πέλαγος· || πελαγίζομαι, ἐξέρχομαι εἰς τὸ πέλαγος· βλ. **πελαγοδρομῶ**, prendre le large ; tenir le large.

πελάγιος, ος καὶ α, ον· ἐκ τῆς θαλάσσης, ἐκ τοῦ πελάγους προερχόμενος, τοῦ πελάγους,

de haute mer; de grande mer; de pleine mer; [διδ.] pélagien; || πελάγιος ἄνεμος, βλ. **ἄνεμος**.

πελαγοδρομία, ας, ἡ· ἡ ἐν μέσῳ τοῦ πελάγους, ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης ναυσιπορία· τὸ διατρέχειν τὴν θάλασσαν, course sur mer; τὸ ταξείδιον, voyage, n. m. ἡ θαλασσοπλοΐα, ἡ **ναυσιπλοΐα**, navigation, n. f. βλ. **πλεῦσις**.

πελαγοδρόμος, ος, ον, ὁ ἐν τῷ πελάγει ἐν μέσῳ θαλασσῶν τρέχων ἢ ναυσιπορῶν· ὁ διατρέχων τὰς θαλάσσας, qui parcourt les mers; ὁ θαλασσοπόρος, navigateur, n. m. βλ. καὶ **ναυτιλόμενος**.

πελαγοδρομῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐν τῷ πελάγει, ἐν τῷ μέσῳ θαλάσσης τρέχω ἢ ναυσιπορῶ, διατρέχω τὰς θαλάσσας, courir (parcourir) les mers; (ναυσιπορῶ), naviguer (en pleine mer). § —, tenir le large, πλέω εἰς τὸ πέλαγος χωρὶς νὰ προσεγγίσω πρὸς τὴν ἀκτήν.

πελαγόνω, μέλ. ώσω· πελαγόω-ῶ, χάμνω (μεταβάλλω τι εἰς) θάλασσαν, transformer en une mer; καταπλημμυρῶ, πλημμυρέω-ῶ, inonder; submerger. § ἀνοίγομαι εἰς τὸ πέλαγος, faire perdre terre; [συνεχδ.] ἀπομακρύνομαι, égarer. § [μεταφ.] ἐκτρέπομαι τῆς συζητήσεως, τὰ χάνω, battre [dans la discussion]. § [συνεχδ.] ἐκτρέπομαι, ἀπομακρύνομαι τινός, ἀποπλανῶμαι, τὰ χάνω, se perdre; s'égarer.

πέλαγος, ους, τό· τὸ μέρος τῆς θαλάσσης τὸ ἀπομεμακρυσμένον τῶν ἀκτῶν, mer éloignée des rivages; τὸ μέρος τῆς θαλάσσης ἐξ οὗ δὲν βλέπει τις ξηράν, pleine mer; ἡ ἀνοικτὴ θάλασσα, τὸ ἀναπεπταμένον πέλαγος, la haute mer; ἡ ἀνοικτὴ θάλασσα ἢ μακρὰν τῶν ἀκτῶν, le large; || ἐβγαίνω εἰς τὸ πέλαγος, prendre le large; || ταξειδεύω εἰς τὸ πέλαγος, être en pleine mer = πελαγίζω. § [μεταφ.] —, ποσότης ἀμέτρητος, ὠκεανὸς [δεινῶν, δεινοπαθειῶν, κτλ.], océan [de malheurs, de misères, etc.].

πελαγόω-ῶ, μέλ. ώσω· βλ. **πελαγόνω**.

πελαγοῦμαι [διάλ. Οἰνόης], προχωρῶ ὁλονὲν εἰς βαθύτερα ὕδατα, καταχλύζομαι, ἀρχ. **πελαγόομαι**.

πελάει (ἐκ τοῦ ἀπολύω) [διάλ. Κύμης], «πελάει τὸ δένδρο» = ἀφίνει βλαστούς.

πελαΐδιος, ὁ [διάλ. Νάξου] = τοῦ πελάγους, πελάγιος.

πελαργιδεύς, έως, ὁ· τὸ μικρὸν πτηνὸν τοῦ πελαργοῦ, le petit de la cigogne, cigogneau, n.m.

πελαργοειδής, ής, ὲς καὶ **πελαργώδης**, ης, ες, ὅμοιος πελαργῷ, qui ressemble à la cigogne, cigonien, enne, adj.

πελαργόνιον, τὸ [φυτ.] pélargone, n. m. ou pélargonier, n. m. ou pelargonium, n. m. γένος τῆς οἰκογενείας τῶν γερανιωδῶν (géraniacées) ἀποσπασθὲν ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἀπὸ τοῦ γένους γεράνιον (geranium) τοῦ Λινναίου, καθ' ὃ καὶ εἰσέτι κοινῶς τὰ εἴδη τοῦ πελαργονίου «γεράνια» καλοῦνται. Διαφέρουσι δ' ἀπὸ τῶν τελευταίων τούτων διὰ τῶν ἀνίσων πετάλων, ὧν τὰ ἄνω δύο εἰσὶ μεγαλείτερα τῶν τριῶν κατωτέρων καὶ διὰ τοῦ πλήκτρου τοῦ συμφυομένου μετὰ τοῦ ποδίσκου εἰς ὃν λήγει ἡ ἄνω λαχὶς τῆς κάλυκος.

πελαργός, οῦ, ὁ· κοινῶς ὁ λέλεκας, τὸ **λελέκι**, cigogne, n. f. πτηνὸν ἐκ τῆς τάξεως τῶν Καλοβαμόνων, ἀποτελοῦν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Ἐρωδιωδῶν. Ἔχει τὰ γενικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς τάξεως καὶ τῆς οἰκογενείας, ῥάμφος παχύ, μακρὸν καὶ εὐθύ, σκέλη λεπτὰ καὶ μακρότατα. Πελαργὸς ὁ λευκός, πτηνὸν ἀποδημητικόν, κατασκευάζει τὴν φωλεάν του ἐπὶ οἰκιῶν, πύργων καὶ ἐρειπίων. Πελαργὸς ὁ μέλας χρῶμα ἔχει μελανωπὸν ἄνωθεν, κάτωθεν δὲ λευκόν, νεοτεύει δ' ἐπὶ δένδρων· || — ὁ γιγάντειος, marabout, n. f.

πελατεία, ας, ἡ· clientèle, n. f. τὸ σύνολον τῶν πελατῶν δικηγόρου, ἰατροῦ, ἐμπόρου, κτλ. tous les clients d'un avocat, d'un médecin, d'un commerçant, etc; achalandage, n.m. § —, ὁ πελάτης, pratique, n.f. (=chaland, acheteur).

πελατεύω καὶ **πιλατεύων** [διάλ. Ἠπείρου] (ἐκ τοῦ Πιλᾶτος), βασανίζω τινά· βλ. **πιλατεύω**.

πελάτης, ου, ὁ καὶ θηλ. πελάτις, ιδος, ἡ· ἄτομον ὅπερ ἐμπιστεύεται τὰ συμφέροντά του εἰς δικηγόρον, ὅστις προσέρχεται εἰς ἰατρόν, εἰς ἐμπορικὸν κατάστημα, κτλ. client, e, adj. || [ἐμπορ.] client, e καὶ chaland, e. § κοινῶς **μουστερής**, pratique, n. f. chaland, e, adj. ἀγοραστής, acheteur, euse; le bon marché attire des pratiques; βλ. καὶ **θαμών**.

πελεκάν, ᾶνος, ὁ· pélican, n. m. μέγα πτηνὸν τοῦ γένους τῶν στεγανοπόδων, ἐχόντων ῥάμφος μακρὸν καὶ γυμνόν, δερμάτινον σάκκον ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν χειλέων τῆς κάτω σιαγῶνος.

πελεκᾶνος, ου, ὁ [δημ.], ὁ ξυλουργός, charpentier, n. m. § [πτην.] βλ. **πέλεκας**.

πέλεκας, ὁ· pic, n. m. δρυοκολάπτης ἢ δενδροκολάπτης (ξυλοφαγᾶς), πτηνὸν τοῦ εἴδους χαλιακοῦδα, ὅπερ πελεκᾷ μὲ τὸ ῥάμφος του τοὺς φλοιοὺς τῶν δένδρων πρὸς ἀναζήτησιν σκωλήκων.

πελεκάω, βλ. πελεκῶ.

πελέκημα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ λαξεύειν (ἐκλεπτύνειν), action de tailler; (de dégauchir); ἐξομάλυνσις, dégauchissage, n. m. ἐκλέπτυνσις, démaigrissement, n. m. ἡ λάξευσις (λίθων), taille [de pierres]; ἡ ἀπόξεσις (διὰ τοῦ σκεπάνου), dolage, n. m. (action de doler) τὸ κόπτειν διὰ τοῦ πελέκεως. § — hachement, n. m. λέγονται αἱ ἐγκοπαὶ αἱ γινόμεναι ἐπὶ ξύλου διὰ τοῦ σκερπάνου (essette) ἵνα προσκολληθῇ τὸ κονίαμα.

πελέκημα, τό· ἀπόκομμα, τὸ τρίμμα πελεκημένου ξύλου, κοινῶς τὸ πελεκοῦδι, copeau, n. m.

πελέκησις, εως, ἡ· hachement, n. m. περικοπὴ ἢ κόψιμον ξύλου διὰ τοῦ πελέκεως, ἡ λέπτυνσις αὐτοῦ.

πελεκητής, οῦ, ὁ· ὁ λαξευτής, ἐκπελεκητής.

πελεκητός, ή, όν, λαξευτός, ή, όν· taillé, ée adj. ἀποξεσμένος διὰ τῆς σκεπάνης, dolé, ée; ἐκλεπτυσμένος, dégauchi, e; démaigri, e; || πέτρα πελεκητή, pierre de taille.

πελέκι, τὸ [δημ.], ὁ πέλεκυς, hache, n. f. || [εὐχρ. ἐν τῇ φρ.] θὰ πέσῃ πελέκι, il y aura du carnage.

πελέκια, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], τὰ σιδηρᾶ ἐργαλεῖα πρὸς λιθοτομίαν, π. χ. ἡ **γλαρίς**, κτλ.

πελεκίζω, μέλ. ίσω· βλ. πελεκῶ.

πελεκῖνος, ου, ὁ· συναρμογή, συμβολὴ ξύλων, νῦν χελιδονουρά λεγομένη ἀπὸ τοῦ σχήματος αὐτῆς [ναυπηγ.] queue d'aronde; βλ. **χελιδονουρά.**

πελεκοῦδα, ας, ἡ [δημ.], τὸ **πελέκημα**, ἡ **παρασχίς**, copeau, n. m.

πελεκοῦδι, τὸ [δημ.], τὸ **πελέκημα**, ἡ **παρασχίς**, copeau, n. m.

πελεκίδιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ πέλεκυς, hachereau, n. m. ou hachette, n. f. κοινῶς τὸ τσεκουράκι ἢ τὸ μπαλταδάκι. § —, hachotte, n. f. ὁ κόπτης τῶν στεγαστῶν, couvreurs) καὶ τῶν βαρελοποιῶν.

πέλεκυς, εως, ὁ· hache, n.f. τὸ **τσεκοῦρι**, ὁ **μπαλτᾶς**, κοπτερὸν ὄργανον δι' ἐκκοπὴν ἢ σχίσιμον ξύλων· || — **ἀμφίστομος**, hache à deux tranchants, ὁ κόπτων ἐκ τῶν δύο μερῶν· || — **ἐγχειρίδιος**, hache à main; **πελεκύδιον** (hachette)· μικρὸς πέλεκυς· || — **κεφαλωτός**, hache à tête; || — **ναύμαχος**, hache d'abordage; || — **σκηνοπηγός**, hache de campement; || — **τεκτονικός**, hache de charpentier; || **πέλεκυς ὑλοτόμου**, hache de bûcheron (ἐργαλεῖον ὄρχου μηχανικοῦ) πρὸς ἀποτομὴν δένδρων, προπαρασκευὴν ξύλων διὰ διαφόρους χρήσεις, πρὸς ἀνέωξιν διόδων εἰς δασώδη ἐδάφη, εἰς φράκτας, εἴς τινα **ἐπιβοηθητικὰ ἀμυντήρια** (défenses accessoires), πρὸς διάρρηξιν θυρῶν, κτλ. § —, cognée, n.f. ἢ coignée, n. f. || πέλεκυς **μακρόγναθος**, doloire, n.f. εἶδος πελέκεως τῶν **βυτιδοπηγῶν**, μακρὰν ἔχων τὴν γνάθον, δηλαδὴ τὸ κοπτερὸν μέρος· || πέλεκυς **ἁμαξοπηγοῦ**, cognée de charron; || — **τεκτονικός**, cognée de charpentier; || πέλεκυς **κοιλόγναθος** ἢ **κυρτοπέλεκυς**, herminette, n. f. ἢ erminette, n. f. || πέλεκυς **εὐρύγναθος**· βλ. **εὐρύγναθος.**

πελεκυφόρος, ὁ· ὁ φέρων πέλεκυν, porte-hache, n. m. § **πελεκυφόρος**, ὁ· porte-hache, n. m. καλοῦνται οὕτω γαλλιστὶ οἱ sapeurs porte-hache, ἤτοι οἱ **ὀρυκτῆρες πελεκυφόροι** ἢ ἁπλῶς **πελεκυφόροι**, οἵτινες εἰσὶ στρατιῶται τοῦ μηχανικοῦ ἐφωδιασμένοι μετὰ πελέκεως· || **πελεκυφόρος** (θήκη), ἡ δερματίνη θήκη ἐν ᾗ τίθεται ὁ φορητὸς πέλεκυς· || **πελεκυφόρος**, ὁ· sapeur porte-hache, πρὸ τοῦ 1871 ὑπῆρχον εἰς ἕκαστον σύνταγμα ἐν Γαλλίᾳ στρατιῶται τινες φέροντες πελέκεις καὶ βαδίζοντες ἐπὶ κεφαλῆς τῶν συνταγμάτων. Τοιοῦτοι ὑπῆρχον ἄλλοτε καὶ παρ' ἡμῖν ὡς καὶ εἰς τὴν ἐθνοφυλακήν.

πελεκῶ (άω), μέλ. ήσω, κόπτω τι διὰ τοῦ πελέκεως, λαξεύω [λίθους, κόπτω ξύλα, κτλ.] tailler [des pierres; du bois, etc]; βλ. καὶ λαξεύω, ἐκλεπτύνω, dégrossir; πελεκῶ, λιαίνω, ἐξομαλύνω, dégauchir [une pièce de charpente]; ἀποξέω, σκεπαρνίζω, doler; || πελεκῶ λοξῶς, délarder. § [μεταφ.] κατακόπτω (εἰς τεμάχια), tailler (hacher) en pièces; κατακόπτω διὰ τῆς σπάθης, σπαθίζω, sabrer.

πελιδνός, ή, όν (**πελιός**), livide, adj. ὑπομέλας, μελανός, μελανόχλωμος, τὸ τοῦ νεκροῦ ὠχρομέλαν, ὑπομελανοχυανοῦς, ἰδίως ὁμοιόχρωμος μελανῇ κηλῖδι σχηματισθείσῃ ἐκ τοῦ ὑπὸ τὸ δέρμα πεπηγότος αἵματος πληγωμένου μέλους· || πελιδνὴ ὄψις, teint livide.

πελιδνότης, ητος, ἡ· lividité, n. f. τὸ μελανόχλωμον, ἡ μελανάδα, ἡ ἰδιότης τοῦ πελιδνοῦ, ὑπομελανοχυανοῦ· βλ. **πελιδνός.**

πελιδνόω-ῶ, πελιαίνω, κάμνω τινὰ πελιδνόν, rendre livide; ὠχρομελανόν, μελανόχλωμον ὡς τὸν θνήσκοντα· κάμνω πελιόν, πελιαίνω.

πελίδνωμα, ατος, τό· κηλὶς πελιδνή, tâche livide.

πελίδνωσις, εως, ἡ· ἡ **πελιδνότης.**

πελιός, ά, όν· βλ. **πελιδνός.**

πελιόω-ῶ, βλ. **πελιδνόω.**

πελίωμα, ατος, τό· βλ. **πελίδνωμα.**

πελίωσις, εως, ἡ· βλ. **πελίδνωσις.**

πέλλα [δήμ. ναυτ.], βλ. **σελίς.**

πέλλα, ης, ἡ· κοινῶς ἡ **καρδάρα**, ἀγγεῖον ξύλινον ἐν ᾧ ἀμέλγουσιν, vase à traire le lait; écuelle [de bois], n. f.

πελλάγρα, ας, ἡ [ξεν.], pellagre, n. f. ἀσθένεια σοβαρωτάτη ἐνδεικνυομένη ὑπὸ ἐπιδερμικῶν συμπτωμάτων· εἶνε ἐνδημικὴ εἴς τινας ἐπαρχίας τῆς Ἰσπανίας καὶ Ἰταλίας.

πελλαστή, ῆς, ἡ καὶ **πέλλυτρον**, βλ. **ἐμβάς.**

πελόν, τὸ [διάλ. Οἰνόης]=ὁ **πηλός.**

πέλμα, ατος, τό· ἡ **πατοῦνα** τοῦ ὑποδήματος, τεμάχιον δέρματος ἀποτελοῦν τὸ κάτωθεν τῶν ὑποδημάτων μέρος, semelle, n. f.=τὸ **κάττυμα**, βλ. λέξιν. § —, κοινῶς ἡ **πατοῦνα** τοῦ ποδός, plante [du pied], κυρίως τὸ μεταξὺ τῶν δακτύλων καὶ τῆς πτέρνης μέρος. § —, semelle, n. f. ἐν γένει τὸ κάτω ἄκρον οἱουδήποτε πράγματος· || τὸ πέλμα τῆς ἀκτηρίδος, semelle de crosse; βλ. καὶ **ἀκτηρίς**· || τὸ πέλμα τοῦ βάστακος, semelle de chevalet; βλ. καὶ **βάσταξ**· || τὸ πέλμα, τὸ κάτω ἄκρον πλοίου ἢ λέμβου, semelle d'un bateau, d'une embarcation, etc. || τὸ πέλμα πεδίλου, semelle du sabot; || [ναυτ.] —, sole, n. f. savate, n. f. ou semelle; βλ. **ἔμβαθρον.** § [ἱππολ.] —, sole, n. f. κοινῶς ἡ **πατοῦσα** τῶν νυχιῶν τοῦ ἵππου, ἤτοι τὸ κοῖλον μέρος τῆς ὁπλῆς τὸ εὑρισκόμενον ἐπὶ τῆς κατωτέρας ἐπιφανείας τῆς ὁπλῆς.

πελματικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ πέλμα, de semelle; || [ἱππολ.] **πελματικαὶ γωνίαι**, arcs-boutants, ἀπαντώμεναι ἐν τῇ ὀπισθίᾳ μοίρᾳ τῆς πελματικῆς ἐπιφανείας τῆς ὁπλῆς καὶ συνεχόμεναι μετὰ τοῦ τοιχώματος

αὐτῆς· αὗται ἀποτελοῦσι τριγωνικὸν ἄνοιγμα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐντίθεται ἡ χελιδὼν καὶ χρησιμεύουσι πρὸς διαστολὴν τοῦ πέλματος καὶ τῶν μεθοπλίων.

πελματοβάμων, ων, ον [ζωολ.], τὰ πελματοβάμονα, βλ. καὶ **μαστοφόρος.**

πελτάριον, ου, τὸ (μικρὰ πέλτη), rondelle, n.f. ἀσπιδίσκη, μικρὰ κυκλοτερὴς ἀσπὶς (petite rondache), ἤτοι πέλτη μικρὰ καὶ στρογγύλη, bouclier petit et rond; ‖ — τοῦ θώρακος, écusson de cuirasse (ἀσπιδίσκη).

πελταστής, οῦ, ὁ· peltaste, n.m. ἐν τοῖς ἀρχαίοις στρατοῖς, οἱ φέροντες πέλτας· βλέπε **πεζικόν**· ‖ —, rondellier, n. m. στρατιώτης τοῦ μεσαιῶνος φέρων πελτάριον (μικρὰν πέλτην, rondelle).

πελτὲς ὁ [ξεν.], πηκτὴ ἐξ ὀπωρικῶν, gelée [de fruits] marmelade, n. f. βλ. καὶ **μπελντές.**

πέλτη, ης, ἡ· pelta ou pelte, n. f. ἀσπὶς μικρὰ καὶ ἐλαφρά, bouclier petit et léger = ἀσπιδίσκη). Ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἀσπὶς μηνοειδής, μικρὰ καὶ ἐλαφρά, κατασκευαζομένη συνήθως ἐκ κλώνων δένδρων, ὧν ὕπερθεν ἐτείνετο δέρμα αἴγειον. Τοιαύτην ἔφερον κατ' ἀρχὰς οἱ Θρᾶκες, εἰς δὲ τὴν Ἑλλάδα εἰσήγαγεν αὐτὴν ὁ Ἰφικράτης περὶ τὸ 393, καταρτίσας ἀθηναϊκὸν σῶμα πελταστῶν κατὰ τὸν ἄλλον ὁπλισμὸν κειμένων μεταξὺ τῶν ὁπλιτῶν καὶ τῶν ψιλῶν. § — [ἀρχιτ.] écu, n. m. ou bouclier rond; βλ. **θριγκός**, entablement.

πελώριος, α, ον, ἐκτάκτου μεγέθους, ὑπερμεγέθης, colossal, ale, aux, adj. énorme, adj. γιγάντειος, gigantesque; καὶ φοβερὸς συνάμα, τερατώδης, τεράστιος, monstrueux, euse.

πέμπτη, ης, ἡ [ἐπὶ ἡμέρας], jeudi, n. m. ἡ πέμπτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος, cinquième jour de la semaine; ‖ ἡ μεγάλη Πέμπτη, jeudi Saint. § [μουσ.] quinte, n. f. διάστημα πέντε συνεχῶν μουσικῶν φθογγοσήμων, intervalle de cinq notes consécutives.

πεμπτημόριον, ου, τό· τὸ πέμπτον [μέρος τινός], la cinquième [partie].

πέμπτος, η, ον· cinquiéme, πέμπτον ἀριθμὸν ἢ τάξιν ἀπὸ τοῦ πρώτου κατέχων· πέντε, cinq; ‖ Κάρολος ὁ πέμπτος, Charles cinq; [ὁ αὐτοκράτωρ] Charles-quint; ‖ τὴν πέμπτην Μαρτίου, le cinq Mars; ‖ τὸ πέμπτον [μέρος], la cinquième partie, le cinquième; ‖ [θηλ. οὐσ.] βλ. **πέμπτη**· | [οὐδ. ἐπίρ.] πέμπτον, cinquièmement, en cinquième lieu [λατ.] quinto; ‖ δέκατος πέμπτος, quinzième, δέκα πέντε, quinze; ‖ σελὶς δεκάτη πέμπτη, page quinze; ‖ τὴν δεκάτην πέμπτην [τοῦ μηνός], le quinze; ‖ [ἐπίρ.] δέκατον πέμπτον, quinzièmement.

πέμπω, μέλ. πέμψω, στέλλω, ἀποστέλλω, envoyer; **ἐξαποστέλω**, expédier; βλ. **στέλλω.**

πέμφιξ, ιγος ἡ· πομφόλυξ, φυσαλίς, bulle, n. f. (d'air, ou d'eau) καὶ ἐν γένει φλύκταινα τῆς ἐπιδερμίδος κοινῶς φουσκαλίδα, cloche, n. f. élevure, n. f. § **πέμφιξ** καὶ **πεμφίς**, grain blanc, ῥιπὴ ἧς προαναφαίνεται λευκὸν νέφος· βλ. **ῥιπή.** § **πέμφιξ**, ιγος, ἡ· n. f. élevure, n. f. δερματικὸν νόσημα καθ' ὃ ἐπὶ τοῦ δέρματος, κατὰ θέσεις φλεγμαίνοντος, ἀνεγείρονται φυσαλλίδες μεγέθους ποικίλλοντος μέχρι λεπτοκαρύου, πλήρεις ὑδατώδους ὑγροῦ, ὁμοιόταται δηλ. πρὸς τὰς ἐξ ἐγκαυμάτων γινομένας. Ῥηγνύμεναι μετὰ 3-4 ἡμέρας καὶ ξηραινόμεναι καταλείπουσι σκοτεινερύθρους κηλῖδας, βαθμηδὸν ὠχραινομένας, καὶ ἡ νόσος ἄλλοτε μὲν παρέρχεται οὕτως, ἄλλοτε ὅμως νέαι φυσαλλίδες εἰς ἄλλας θέσεις ἐμφανίζονται καὶ ἡ νόσος διαρκεῖ μῆνας σπανίως δὲ καὶ ἔτη ἐξαντλοῦσα τὸν ἄρρωστον. Ἐνίοτε ἡ πέμφιξ συνοδεύεται καὶ ὑπὸ πυρετοῦ. Προσβάλλει δὲ ἡ νόσος κυρίως τοὺς ἐξησθενημένους καὶ κακῶς διαιτωμένους. Ἡ πέμφιξ τῶν νεογνῶν εἶνε πάντοτε σύμπτωμα συγγενοῦς συφιλίδος. Ἐν τῇ θεραπείᾳ τονοῦμεν τὸν ἄρρωστον, τοπικῶς δ' ἐπιπάσσομεν ἐπὶ τὰς ὑγρὰς θέσεις ἄμυλον ἢ ἄλλην κόνιν ξηραντικήν.

πέμψις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ πέμπειν, action d'envoyer, ἡ ἀποστολή, envoi, n. m.

πενέστατος, η, ον· **πενέστερος**, α, ον· ὑπερθ. καὶ συγκρ. τοῦ πένης.

πενῆντα [δηγ. ἀριθ.] ὁ ἀριθμὸς πεντήκοντα, cinquante; ‖ — φοραῖς, πεντηκοντάκις· ‖ πενῆντα χιλιάδες, πενταχισχίλιοι· ‖ πενῆντα χρόνων, πεντηκοντούτης.

πενηντάρα, ας, ἡ [δημ.], ὁ ἀριθμὸς πεντήκοντα, nombre de cinquante. § —, ἡλικίας πεντήκοντα ἐτῶν, âge de cinquante ans; πεντηκοντάς, cinquantaine; ‖ ἔχει τὴν πενηντάρα, il a la cinquantaine. § πεντηκοντοῦτις, ιδος, ἡ, γυνὴ ἡλικίας πεντήκοντα ἐτῶν, femme âgée de cinquante ans; quinquagénaire, n. f.

πενηντάρης, ὁ [δημ.], ἡλικίας πεντήκοντα ἐτῶν, âgé de cinquante ans; ὁ πεντηκοντούτης, quinquagénaire, n. m.

πενηντάρι, τὸ [δημ.], ἀριθμὸς ἐκ πεντήκοντα [φύλλων, κτλ.], nombre de cinquante [feuilles etc.] § —, βάρος πεντήκοντα δραμμίων, poids de cinquante drachmes.

πενηνταριά, ᾶς, ἡ [δημ.], πεντηκοστύς, ύος, ἡ· περίπου πεντήκοντα, environ cinquante, cinquantaine, n. f.

πενηντάρικος, ικη, ικον [δημ.], ὁ ἀποτελούμενος ἐκ πεντήκοντα, de cinquante; ἐκ πεντηκοστύος, de cinquantaine.

πένης, ητος, ὁ (συγκρ. έστερος, ὑπερθετ. έστατος), κυρίως ἐργάτης τοῦ ἡμερησίου, πτωχὸς ἀνὴρ (homme pauvre) ἐργαζόμενος διὰ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον, ὅθεν ὁ μὴ ἔχων τίποτε, ὁ πτωχός, pauvre, adj. ὁ ἐνδεής, indigent, e, adj.

πενητιῶ [διάλ. Οἰνόης], **πενητεύω**, στεροῦμαι.

πενθερά, ᾶς, ἡ (θηλ. τοῦ πενθερός), κοινῶς **πεθερά**, κυρίως ἡ μήτηρ τῆς γυναικός, belle-mère, n. f. [οἰκ.] belle-maman, n. f. [μεταγ.] καὶ ἡ μήτηρ τοῦ ἀνδρὸς (ὡς πρὸς τὴν σύζυγον) ἥτις **ἑκυρὰ** λέγεται· ‖ ἐσένα τὰ λέγω πεθερὰ γιὰ νὰ τ' ἀκούῃ ἡ νύφη = battre le chien devant le lion.

πενθερικόν, οῦ, τὸ [συνήθ. πληθ.] τὰ πεν-

θερικά, beau-père et belle-mère ; famille (maison) du beau père, ἤτοι ὁ πενθερὸς καὶ ἡ πενθερά, ἢ ἡ οἰκογένεια (ἡ οἰκία) τοῦ πενθεροῦ.

πενθερός, οῦ, ὁ· κοινῶς **πεθερός**, κυρίως ὁ τῆς γυναικὸς πατήρ, beau-père, n. m. [μεταγ.] καὶ ὁ πατὴρ τοῦ ἀνδρὸς (ὡς πρὸς τὴν σύζυγον) ὅστις **ἑκυρὸς** λέγεται.

πενθημερία, ας, ἡ· χρονικὸν διάστημα πέντε ἡμερῶν, espace de cinq jours. § —, μισθοδοσία πέντε ἡμερῶν, solde de cinq jours.

πενθήμερος, ος, ον· πενταήμερος, πέντε ἡμέρας περιλαμβάνων, de cinq jours ; || κατὰ πενθήμερον = κάθε πέντε ἡμέρας, chaque cinq jours.

πενθημιμερής, ής, ὲς [ἐνν. τομή, césure], au milieu du troisième pied, καλεῖται **ἐν** τῇ μετρικῇ ἡ τομὴ ἡ γινομένη μετὰ τὴν πρώτην συλλαβὴν τοῦ τρίτου ποδός, ἰδίως **ἐν** τῷ δακτυλικῷ ἑξαμέτρῳ στίχῳ.

πενθηφορῶ (έω), μέλ. ήσω, πενθῶ, εἶμαι εἰς πένθος, être en deuil ; φέρω τὸ πένθος, porter (prendre) le deuil.

πένθιμος, ος καὶ η, ον· ὁ ἀφορῶν τὸ πένθος, τοῦ πένθους, de deuil ; νεκρώσιμος, ἐπικήδειος, funèbre, adj. [συνκδ.], λυπητερός, λυπηρός, lugubre ; triste ; || πένθιμον ἔτος [χηρείας], année de deuil; || ἡ — συνοδεία, le convoi funèbre ; le deuil; || πένθιμον ἰκρίωμα, ὁ **καταφάλτης**, catafalque ; || πένθιμον θέαμα, spectacle lugubre ; triste spectacle ; || — σημαία, pavillon à mi-mât ; μελανὴ σημαία, pavillon noir ; || πένθιμοι ἰδέαι, des idées noires ; || πένθιμα ἐνδύματα, habits de deuil ; || πένθιμος κωδονοκρουσία, le glas (funèbre= ὁ νεκρικὸς κώδων).

πενθίμως [ἐπίρ.], **ἐν** πένθει, en deuil ; δι' ὕφους πενθίμου (λυπητεροῦ), d'un air lugubre; λυπητερῶς, λυπηρῶς, lugubrement, tristement, adv.

πένθος, ους, τό· ἡ λύπη, ἡ θλῖψις, deuil. n. m. || ἔχει πένθος, il est en deuil ; || φορεῖ πένθος, διὰ τὸν ἀδελφόν του, il porte le deuil de son frère ; || ἔχουν πένθος, ils sont en deuil ; || ἐβγάζω τὸ πένθος, quitter le deuil ; || διαταχθὲν δεκαπενθήμερον πένθος, deuil ordonné pour quinze jours. § **πένθος** (ἐπὶ πίλου, στολῆς, σπάθης, σημαίας, κτλ. crêpe, n. m. λεπτὸν μελανὸν ὕφασμα, τὸ κρέπιον καὶ **κρέπι** ὅπερ φέρεται ὡς ἔνδειξις πένθους.

πενθῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι εἰς πένθος, être en deuil ; πενθηφορῶ, φέρω πένθος, porter le deuil de ; [συνεκδ.] θρηνῶ, κλαίω τινά, ἰδ. νεκρόν, pleurer; déplorer.

πενία, ας, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ πένητος, ἡ ἔνδεια, indigence, n. f. (=μεγάλη πενία)· ἡ πτωχία, pauvreté, n. f. || πιστοποιητικὸν πενίας, certificat d'indigence.

πενιχρός, ά, ὸν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), πένης, πτωχός, pauvre, adj. ἄθλιος, πενιχρός, piètre, adj. πτωχός, εὐτελής, chétif, ive, adj. εὐτελής, γλίσχρος, mesquin, ine, adj. εὐτελής, πτωχός, μικροῦ ἄξιος, mince, adj. λιτός, maigre, adj. || πενιχρὸν γεῦμα, un pauvre (un maigre) dîner ; || πενιχρὰ ἔπιπλα, de piètres meubles ; || πενιχρὸν εἰσόδημα, revenu mince ; || πενιχρὰ συγκομιδή, une chétive récolte.

πενιχρότης, ητος, ἡ· πενία, ἡ πτωχία, pauvreté, n. f. ἡ μικρότης, ἡ εὐτέλεια, petitesse, n. f.

πενιχρῶς [ἐπίρ.], πτωχῶς, pauvrement, adv. ἀθλίως, πενιχρῶς, piètrement, adv. πτωχῶς, εὐτελῶς, chétivement, adv.

πέννα, ας, ἡ [δημ.] τὸ **πεννάκι**, plume, n. f. [ἰδ. à écrire] [ἐν.] ὁ κονδυλοφόρος, porte-plume ; βλ. **γραφὶς** καὶ **κονδύλιον**. § —, penne, n. f. νόμισμα ἀγγλικόν, τὸ δωδέκατον μέρος τοῦ σελλινίου.

πεννάκι, τό· ἡ μεταλλικὴ γραφίς, plume [métallique], n. f.

πεννιά, ᾶς, ἡ· γραμμή, χάραγμα διὰ τῆς γραφίδος, ἡ κονδυλιά, trait de plume. § —, plumée, n. f. || **μιὰ** πεννιὰ μελάνι, une plumée d'encre.

-πένομαι, εἶμαι πτωχός, être pauvre ; εὑρίσκομαι (ζῶ) ἐν πενίᾳ (ἐνδείᾳ), être (vivre) dans l'indigence ; στεροῦμαι τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου, manquer du nécessaire ; [οἰκ.] tirer le diable par la queue.

πεντάβολα, **τὰ** [δημ.], βλ. **πεντόβολα**.

πεντάγλωσσος, ος, ον· εἰς πέντε γλώσσας, en cinq langues ; pentaglotte, adj.

πεντάγνωμος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] = πολύγνωμος, φρονιμώτατος.

πεντάγραμμον, ου, τὸ [μουσ.], portée, n. f. αἱ πέντε γραμμαὶ ἐφ' ὧν γράφονται τὰ μουσικὰ σημεῖα. § βλ. **πεντάλφα**.

πεντάγωνον, ου, τό· pentagone, n. m. πολύγωνον ἔχον πέντε πλευράς· || προμαχωνικὸν πεντάγωνον, pentagone bastionné.

πεντάγωνος, ος, ον· ὁ ἔχων πέντε γωνίας, à cinq angles ; quinquangulaire, adj. quinquangulé, ée, adj. pentagonal, ale, adj.

πενταδάκτυλος, ος, ον· ὁ ἔχων πέντε δακτύλους, à cinq doigts ; [διδ.] pentadactyle, adj.

πεντάδιπλος, ος, ον· ἔχων πέντε πτυχάς, à cinq plis. § πεντάδιπλος, πενταπλάσιος, quintuple, adj.

πεντάδραχμον, ου, τό· νόμισμα πέντε δραχμῶν, pièce de cinq drachmes.

πεντάδραχμος, ος, ον, ἀξίας πέντε δραχμῶν, de cinq drachmes.

πεντάεδρος, ος, ον· ὁ ἔχων πέντε ἕδρας, à cinq faces. § [οὐδ. οὐσ.] pentaèdre, adj.

πενταετηρίς, ίδος, ἡ· βλ. **πενταετία**.

πενταετής, ής, ές· πέντε ἔτη περιλαμβάνων, de cinq ans. § —, ἡλικίας πέντε **ἐτῶν**, âgé de cinq ans. § **πενταστής**, quinquennal, ale, aux, ὁ κατὰ πενταετίαν γινόμενος, ὁ διαρκῶν πέντε ἔτη.

πενταετία, ας, ἡ· χρονικὸν διάστημα πέντε ἐτῶν, espace de cinq ans; [ποιητ. καὶ ἀστείως] lustre, n. m.

πένταθλον, ου, τό· pentathle, n. m. ἐλέ-

γετο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἡ συνένωσις τῶν πέντε χυρίων ἄθλων εἰς ἕνα ἀγῶνα περιλαμβάνοντα τὸ ἅλμα (le saut), τὸν δρόμον (la course), τὴν πάλην (la lutte), τὸν δίσκον (le lancement du disque ou du palet), καὶ τὸ ἀκόντιον (et le lancement du javelot); ‖ **πένταθλον** ἀθλητικόν, pentathle athlétique; ‖ γυμναστικὸν **πένταθλον**, pentathle gymnastique.

πεντάκαλος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] = κάλλιστος.

πεντάκις [ἐπίρ.], πέντε φοραῖς, cinq fois.

πεντακοσάρα, ας, ἡ [δημ.], ποσὸν πενταχοσίων δραχμῶν, somme de cinq cents drachmes. § βλ. **πεντακοσάρι** καὶ **πεντακοσαριά**.

πεντακοσάρι, τὸ [δημ.], τὸ **πεντακοσιόδραχμον**, ἤτοι χαρτονόμισμα πενταχοσίων δραχμῶν, billet [de banque] de cinq cents drachmes.

πεντακοσαριά, ᾶς, ἡ [δημ.], πεντακοσιοστύς, ύος, ἡ· περίπου πενταχόσιοι, environ cinq cents; ἀριθμὸς πενταχόσια, nombre de cinq cents; ‖ χαμμιὰ πενταχοσαριά, quelque cinq cents.

πεντακοσιαρχία, ας, ἡ· pentacosiarchie, n. f. ὑποδιαίρεσις τῆς ἑλληνικῆς φάλαγγος (phalange) περιλαμβάνουσα οὐχὶ πενταχοσίους ἀλλὰ 512 ἄνδρας.

πεντακοσίαρχος, ου, ὁ· διοικητὴς πενταχοσιαρχίας, commandant de 500 personnes.

πεντακοσιόδραχμον, ου, τό· βλ. **πεντακοσάρι**.

πεντακόσιοι, αι, α [ἀριθμ.], cinq cents; ‖ — τριάκοντα, cinq cent trente.

πεντακοσιοστός, ή, όν [ἀριθ. ταχτ.] (le) cinq centième, ὁ κατὰ τὴν τάξιν πενταχοσιοστός.

πεντάλοβος, ος, ον [βοτ.], ὁ ἔχων πέντε λοβούς, quinquélobé, ée, adj. § —, quitilobès; ὁ ἀποτελούμενος ἀπὸ πέντε τμήματα· βλ. ἀψὶς **πολύλοβος**.

πεντάλφα, ἡ· «τρίγωνον πεντόγραμμον τὸ δι' ἀλλήλων» Πλούτ. pentagramme; [magique] nœud de Salomon.

πενταμελής, ής, ές· ἀποτελούμενος ἀπὸ πέντε μέλη, de cinq membres (ἐπὶ ἐπιτροπῶν).

πενταμερής, ής, ές· ἐκ πέντε μερῶν (συνιστάμενος), de cinq parties.

πενταμερία, ας, ἡ· βλ. **πενθημερία**· solde de cinq jours.

πεντάμετρος, ος, ον· ἀποτελούμενος ἐκ πέντε μέτρων, de cinq mètres. § [ἐπὶ στίχου] ἐκ πέντε μετρικῶν ποδῶν συγκείμενος, de cinq pieds, pentamètre.

πεντάμηνος, ος, ον· πέντε μῆνας περιλαμβάνων, συγκείμενος ἐκ πέντε μηνῶν, de cinq mois.

πεντάμορφος, ος, ον· ὁ πολὺ ὡραῖος, très beau; ‖ ἡ πεντάμορφη [τοῦ μύθου], la belle des belles.

πεντάνευρον, τὸ [δημ.], βλ. **ἀρνόγλωσσον**.

πενταπλασιάζω, μέλ. άσω, κάμνω τὶ πενταπλάσιον, πεντάκις μεγαλείτερον (περισσότερον), quintupler.

πενταπλάσιος, α, ον· πεντάκις μεγαλείτερος (περισσότερος), quintuple.

πενταπλασίως [ἐπίρ.], ὁ πεντάκις μεγαλείτερος, πέντε φοραῖς τόσος, cinq fois autant.

πετάπλεθρον, τό· arpent, n. m. μέτρον τι τῶν Γαλατῶν τετραγωνικῆς ἐκτάσεως. Τοῦτο ἦτο παλαιὸν ἀγροτικὸν μέτρον 34,189 ἕως 51,072 ἄρων (ares) ἀναλόγως τῶν διαφόρων μερῶν.

πενταπλοῦς (όος), όη-ῆ, όον-οῦν, βλ. **πενταπλάσιος**.

πεντάπρακτος, ος, ον, συγκείμενος ἐκ πέντε πράξεων, εἰς πέντε πράξεις, de (en) cinq actes.

πεντάρα, ας, ἡ [δημ.] νόμισμα χάλκινον ἀξίας πέντε λεπτῶν, pièce de cinq centimes; ὀβολός, sou, n.m. ‖ δὲν ἔχει πεντάρα, il n'a pas le sou. § [ἐπὶ παιγν. ἐν.] quine, n. m. πέντε ἀριθμοί· [τοῦ δόμινου] double cinq.

πεντάρι, τὸ [δημ.] τὸ πέντε [τῶν παιγνιοχάρτων] le cinq [d'un jeu de cartes]. § βλ. πεντάς.

πεντάρικος, η, ον [δημ.] συγκείμενος ἐκ πέντε, ἀπὸ πέντε, de cinq.

πεντάρφανος, η, ον· ὀρφανὸς πατρός τε καὶ μητρός, orphelin de père et [de] mère.

πένταρχος, ου, ὁ· pentarque, n. m. διοικητὴς πέντε ἀνθρώπων ἐν τῷ ἑλληνικῷ στρατῷ.

πεντάς, άδος, ἡ· ἀριθμὸς πέντε, ποσότης ἐκ πέντε, nombre de cinq; ἄθροισμα ἐκ πέντε ὁμοίων πραγμάτων, assemblage de choses au nombre de cinq; [διδ.] pentade, n. f.

πεντάστηλος, ος, ον· ἐκ πέντε (στηλῶν κιόνων) συγκείμενος, de (à) cinq colonnes.

πεντάστυλος, ος, ον [ἀρχιτ.], ἐκ πέντε στύλων (κιόνων), pentastyle, adj.

πεντάστιχος, ος, ον· συγκείμενος ἐκ πέντε γραμμῶν, de cinq lignes; συγκείμενος ἐκ πέντε στίχων, de cinq vers.

πεντασύλλαβος, ος, ον, συγκείμενος ἐκ πέντε συλλαβῶν, de cinq syllabes; pentasyllabe, adj.

πενταςχιδής, ής, ὲς [βοτ.], ὁ εἰς πέντε ἐσχισμένος, quinquéfide, adj.

πεντάτευχος, ου, ἡ· ὀνομασία δοθεῖσα εἰς τὰ πέντε πρῶτα βιβλία τῆς Βίβλου, nom donné aux cinq premiers livres de la Bible, pentateuque, n. f. χαλεῖται οὕτω τὸ ἐκ πέντε βιβλίων ἀποτελούμενον καὶ εἰς τὸν Μωϋσῆν αὐτὸν ἀποδιδόμενον σύγγραμμα δι' οὗ ἄρχεται ἡ Παλαιὰ Διαθήκη. Τὰ πέντε αὐτῆς βιβλία φέρουσι τὰ ὀνόματα **Γένεσις** (genèse), **Ἔξοδος** (exode), **Λευϊτικόν**, **Ἀριθμοὶ** καὶ **Δευτερονόμιον**, περιγράφουσι δὲ τὸ μὲν α' τὴν δημιουργίαν τοῦ χόσμου, τὸν χαταχλυσμὸν καὶ τὰ κατὰ Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, τὸ δὲ β' τὴν ἔξοδον τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐξ Αἰγύπτου καὶ τὰ κατὰ τὸν δεκάλογον, τὸ γ' τὰς περὶ τῶν Λευϊτῶν (ἱερέων) διατάξεις, τὸ δ' τὰ κατὰ τὴν ἀρίθμησιν τοῦ λαοῦ τοῦ Μωϋσέως, καὶ τὸ ε'

τὴν ὑπὸ τοῦ Μωϋσέως γενομένην πρὸς τὸν λαὸν ἐξήγησιν τοῦ ἰουδαϊκοῦ νόμου. Ὡς ἔχει νῦν ἡ πεντάτευχος καὶ ἰδίως τὸ Δευτερονόμιον, ἀπεδείχθη ὑπὸ τῆς νεωτέρας κριτικῆς ὅτι διεσκευάσθη μετὰ τὸ 444 π. Χ. ἐκ συνδυασμοῦ τοῦ ἐν χρήσει ἤδη παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις νόμου μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ Ἔσδρα ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλὴμ κομισθεισῶν διατάξεων.

πεντάτομος, ος, ον· συγκείμενος ἐκ πέντε τόμων, de (en) cinq volumes.

πεντάφυλλον, ου, τὸ [φυτ.], quintefeuille, n. f. βοτάνη τις φερώνυμος ἀπὸ τοῦ σχήματός της· γένος τῆς οἰκογενείας τῶν ῥοδωδῶν, περιλαμβάνον εἴδη πολυάριθμα, πάντα πολυετῆ μετὰ φύλλων δακτυλωτῶν καὶ τὰ πλεῖστα μετ' ἀνθέων κιτρίνων, § —, quinte-feuille, n. f. κόσμημα ἀρχιτεκτονικῆς ἢ κοσμηματογραφίας, παριστάνον φύλλον μὲ πέντε ἐξοχάς.

§ [**πεντάφυλλος,** ος, ον· πέντε φύλλα ἔχων, à cinq feuilles; [βοτ.] quinquéfolié, ée, adj.

πενταφωνία, ας, ἡ· μὲ πέντε φωνάς, quintette, n.f. διὰ πέντε ὄργανα, morceau de musique à cinq parties.

πεντάφωνος, ος, ον [μουσ.] πέντε φωνὰς ἔχων, à cinq voix.

πεντάφωτος, ος, ον· πέντε φῶτα ἔχων, à cinq lumières; πέντε βραχίονας φωτιστικοὺς ἔχων, à cinq branches; πέντε μυκτῆρας ἔχων, à cinq becs.

πεντάχορδος, ος, ον· πέντε χορδὰς ἔχων, à cinq cordes. § [οὐδ. οὐσ.], pentacorde, adj.

πεντάωρος, ος, ον· ἐκ πέντε ὡρῶν, de cinq heures.

πέντε [ἀριθ.], cinq; ‖ — ἕξ, cinq ou six; un petit nombre; ‖ δός του πέντε [φρ.], faites lui la nique = περιφρόνησέ τον, méprisez-le; foin de lui; ‖ τὸν πάγει πέντε πέντε [φρ.], il a grande peur; [δημ.] il a chaud aux fesses.

πεντέχτη, ἡ [διάλ. Οἰνόης], πέμπτη πρὸς τὴν ἕκτην ἡμέραν τοῦ μηνός.

πεντήκοντα, οἱ, αἱ, τά, ἄκλιτ. [ἀριθμ.], cinquante.

πεντηκονταετηρίς, ίδος, ἡ· ἑορτὴ (Ἰωβιλαῖον) πεντηκονταετηρίδος, fête (jubilé) de cinquantaine; πεντηκοστὴ ἐπέτειος, cinquantième anniversaire; περίοδος πεντήκοντα ἐτῶν, cinquantaine; ‖ ἡ πεντηκονταετηρὶς τῶν γάμων των, la cinquantaine de leur mariage.

πεντηκονταετής, βλ. πεντηκοντούτης.

πεντηκονταετία, ας, ἡ· χρονικὸν διάστημα πεντήκοντα ἐτῶν, espace de cinquante ans. § πεντηκονταετηρίς, cinquantaine, n. f.

πεντηκοντάκις [ἐπίρ.] πεντήκοντα φοραῖς, cinquante fois.

πεντηκοντάρχης, ου, ὁ· βλ. πεντηκόνταρχος.

πεντηκονταρχία, ας, ἡ· pentacontarchie, n. f. ὑποδιαίρεσις τῆς ἑλληνικῆς φάλαγγος (phalange) περιλαμβάνουσα οὐχὶ κατὰ τὴν ἐτυμολογίαν 50 ἄνδρας, ἀλλὰ πραγματικῶς 64.

πεντηκόνταρχος, ου, ὁ· διοικητὴς πεντηκονταρχίας, ἀρχηγὸς πεντήκοντα στρατιωτῶν, chef de cinquante soldats cinquantenier, n. m. κατώτερος ἀξιωματικὸς κατὰ τὸν μεσαίωνα διοικῶν μίαν πεντηκοντάδα ἀνδρῶν.

πεντηκοντάς, άδος, ἡ· ποσότης πεντήκοντα ἀριθμῶν, ciquantaine, n. f. § —, cinquantaine, n. f. λόχος ἐκ πεντήκοντα ἀνδρῶν διοικούμενος ὑπὸ πεντηκοντάρχου.

πεντηκοντούτης, ὁ· συνηρημέ. τοῦ πεντηκονταετής, ὁ ἔχων ἡλικίαν πεντήκοντα ἐτῶν, qui a (qui est âgé de) cinquante ans; quinquagénaire, n.

πεντηκοστάριον, ου, τό, pentécostaire, n. m. βιβλίον ἐκκλησιαστικόν.

πεντηκοστή, ῆς, ἡ· pentecôte, n. f. Ἑορτὴ τελουμένη ἑπτὰ ἑβδομάδας μετὰ τὸ Πάσχα, δι' ἧς ἐπισφραγίζεται ὁ κύκλος τοῦ κινητοῦ ἑορτολογίου ἑκάστου ἔτους καὶ καθ' ἣν γίνεται ἀνάμνησις τῆς ἐπὶ τοὺς Ἀποστόλους ἐπιφοιτήσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἀρχαιότατα ἑώρταζον οἱ χριστιανοὶ ὅλον τὸ ῥηθὲν πεντηκονθήμερον διάστημα καθ' ἑκάστην μεταλαμβάνοντες, βραδύτερον δὲ περιωρίσθη ἡ ἑορτὴ εἰς τρεῖς καὶ τέλος εἰς δύο ἡμέρας ἤτοι τὴν ἑβδόμην Κυριακὴν καὶ τὴν ἐπαύριον Δευτέραν. Παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ἦν ἡ Πεντηκοστὴ εὐχαριστήριος ἑορτὴ διὰ τὸν θερισμόν, τελουμένη 50 ἡμέρας μετὰ τὸ Πάσχα αὐτῶν καὶ συγχρόνως ἑορτὴ τῆς ἐν Σινᾷ νομοθεσίας καὶ σήμερον δὲ ἑορτάζεται ὑπ' αὐτῶν, στεφανούντων τὰς οἰκίας καὶ τὰς συναγωγὰς ἐν αἷς ἀναγινώσκουσι κατ' αὐτὴν συνήθως τὸ βιβλίον τῆς Ῥούθ.

πεντηκοστημόριον, ου, τό· τὸ πεντηκοστὸν μέρος, cinquantième partie; cinquantième, n. m.

πεντηκοστός, ή, όν [ἀριθ. τακτ.], ὁ ἔχων κατ' ἀριθμὸν τὴν σειρὰν πεντήκοντα, cinquantième, adj. ‖ ὁ πεντηκοστὸς πρῶτος, le cinquante [et] unième; ‖ [οὐδ. οὐσ.] **τὸ πεντηκοστόν, la cinquantième partie**; le cinquantième. § [θηλ. οὐσ.] βλ. **πεντηκοστή.**

πεντικός [διάλ. Κύμης], ἀντὶ ποντικός.

πεντόβολα, τά, osselets, n.m. pl. ‖ παίζω τὰ πεντόβολα, jouer aux osselets.

πέος, εος-ους, τὸ (ἡ **ψωλή**) ἢ **στῆμα,** verge, n. f. τὸ ἀνδρικὸν μόριον, membre viril; ‖ [ἀνατ.] pénis (λατ. penis) n. m. membre viril, τὸ ἀνδρικὸν μόριον = verge, n. f. ‖ **πεϊκός,** ή, όν· pénien, enne, ἤτοι τοῦ πέους· ‖ πεϊκὴ ἀρτηρία, ἡ ἀρτηρία τοῦ πέους (τοῦ ἀνδρικοῦ μορίου), artère pénienne; ‖ **πέος·** τὸ πρὸς συνουσίαν προσφυὲς ἔξω γεννητικὸν ὄργανον τοῦ ἀνδρὸς εἶνε καθόλου σῶμα κυλινδρικὸν καὶ ἀποτελεῖται ἐκ τῶν σηραγγωδῶν σωμάτων αὐτοῦ καὶ τοῦ σηραγγώδους σώματος τῆς οὐρήθρας. Καὶ τὸ μὲν ὀπίσθιον μέρος τὸ προσφυόμενον ἐπὶ τοῦ προσθίου μέρους τῶν ἡβικῶν ὀστῶν, καὶ τοῦ ἡβικοῦ τόξου, καλεῖται ῥίζα, τὸ δὲ μετ' αὐτὸ σῶμα καὶ τὸ πρόσθιον μέρος αὐτοῦ βάλανος. Ἡ βάλανος εἶνε λίαν συμπεπιεσμένη ἄνωθεν καὶ κάτωθεν, ἔχουσα ἐν τῷ πέρατι αὐτῆς σχισμὴν κάθετον, τὸ ἔξω στόμιον τῆς οὐρήθρας· ἡ δὲ βάσις αὐτοῦ εἶνε πλατυτέρα τοῦ σώματος τοῦ πέους, ἔχουσα

πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ τὰ πλάγια ὑποστρόγγυλον σῶμα προέχον τὴν στεφάνην τῆς βαλάνου· ὄπισθεν δ' αὐτῆς κύκλῳ παρατηρεῖται αὖλαξ ὁ αὐχὴν τῆς βαλάνου, δι' οὗ χωρίζεται αὕτη τοῦ σώματος τοῦ πέους. Τὸ δέρμα τοῦ πέους καλεῖται πόσθη· βλ. καὶ βάλανος.

πεπαιδευμένος, η, ον· βλ. **παιδεύω**· || — ἵππος, βλ. ἐξησκημένος.

πεπαλαιωμένος, η, ον· suranné, ée, ἄχρηστος.

πεπεδιλωμένος, η, ον· ensaboté, ée; πεδιλόω, πεδιλωτός.

πέπερι, τὸ καὶ ἡ πέπερις, βλ. **πιπέρι.**

πεπερίζω, μέλ. ίσω, ἔχω τὴν γεῦσιν τοῦ πεπέρεως, avoir le goût du poivre.

πεπιγυῖα θάλασσα, βλ. **παγοθάλασσα.**

πεπισσωμένος, η, ον (πισσόω), πισσωτός, goudronné, ée; ἠλειμμένος μὲ πίσσαν.

πεπιστωμένος, η, ον, accrédité, ée, τυγχάνων πίστεως.

πεπίτα, ἡ· pépie, n. f. ἡ **κόρυζα** καὶ **τσίφνα,** δερματὶς περὶ τὸ ἄκρον τῆς γλώσσης τῶν πτηνῶν φυομένη καὶ κωλύουσα αὐτὰ ἀπὸ τὸ νὰ πίνωσι· βλ. **κόρυζα.**

πεπλανημένος, η, ον (πλανάω-ῶ), erroné, ée, etc. ἡμαρτημένος, ἐσφαλμένος.

πεπλατυσμένος, η, ον· βλ. πλατύπεδος, méplat, e, adj.

πέπλος, ου, ὁ καὶ πέπλον, peplum ou péplon, n. m. (ἐκ τοῦ πετάννυμι) πληθ. ἰδ. τὰ πέπλα· λέγεται πᾶν ὕφασμα καλύπτον τι, ἤτοι χρησιμεῦον πρὸς **κάλυμμα**· ἰδίως ὅμως πολύπτυχον, πλατὺ ἐκ λεπτοτάτου ὑφάσματος ἔνδυμα, ὅπερ ὡς ἐπανωφόριον περιβαλλόμενον περιεκάλυπτεν ὅλον τὸ σῶμα, ἤτοι χλαμὺς γυναικεῖα ἄνευ χειρίδων (μανικίων, tunique de femme sans manche); **γυναικεῖος πέπλος,** voile, n. f. κατὰ Ξενοφ. ὁ γυναικεῖος πέπλος περικαλύπτει κεφαλήν, πρόσωπον καὶ χεῖρας, Κύρ. 5, 1, 6· ἰδίως περίφημος διὰ τὴν λεπτοφυᾶ ἐξεργασίαν καὶ τὰ λαμπρὰ κεντήματα ἦν ὁ πολυτελὴς πέπλος τῆς Ἀθηνᾶς (voile de la déesse Athena) τὸν ὁποῖον κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Παναθηναίων περιέφερον· || τὴν σήμερον λέγεται **πέπλος** τὸ λευκὸν ὕφασμα δι' οὗ καλύπτονται αἱ νεόνυμφοι, ὁ **νυμφικὸς πέπλος,** voile de mariée; κατ' ἐπέκτασιν δὲ λέγεται **πέπλον** (voilette) ἡ μικρὰ λεπτοφυὴς **καλύπτρα,** δι' ἧς περιβάλλουσιν αἱ γυναῖκες τὸ πρόσωπον μετὰ τοῦ πίλου· || [μεταφ.] ὁ πέπλος τῆς νυκτὸς = τὰ σκότη, les ténèbres.

πέποιθα, βλ. **πείθω.**

πεποίθησις, εως ἡ· ἐμπιστοσύνη, confiance, n. f. βεβαιότης, assurance, n. f. πεποίθησις, conviction, n. f. || **ἔχω πεποίθησιν εἰς αὐτόν,** j'ai confiance en lui; || **μὴν ἔχῃς πολλὴν πεποίθησιν εἰς ὅσα λέγει,** ne faites pas grand fonds de ce qu'il dit; || **σέβομαι τὰς πεποιθήσεις σας,** je respecte vos convictions; || **ἐνδόμυχος πεποίθησις,** intime conviction; || **ἔχω πεποίθησιν περὶ τούτου,** j'en ai l'assurance, j'y compte bien; || **σέβομαι τὰς πεποιθήσεις τῶν ἄλλων,** respecter les convictions des autres.

πεποιθότως [ἐπίρ.] μετὰ πεποιθήσεως, μετὰ βεβαιότητος, avec assurance; **μετ' ἐμπιστοσύνης,** avec confiance.

πεποιθώς, υῖα, ός· μετοχὴ τοῦ **πείθω.**

πεπόνι(ον), τὸ [δημ.], melon, n. m. ὁ πέπων (ὁ καρπός, τὸ ὀπωρικόν).

πεπονιά, ᾶς, ἡ· melon (la plante], τὸ φυτὸν τὸ παράγον τοὺς πέπονας.

πεπονόσπορος, ου, ὁ· ὁ σπόρος τοῦ πέπονος, graine de melon.

πεπρωμένον, ου, τό· τὸ ὑπὸ τῆς μοίρας ὡρισμένον, ἡ ἀπόφασις τῆς μοίρας, destin, n.m. ἡ πεπρωμένη (ἐνν. μοῖρα), ἡ μοῖρα, destinée, n. f. ὁ προορισμός, ἡ εἱμαρμένη, τὸ πεπρωμένον, prédestination, n. f. ἡ μοῖρα, ἡ εἱμαρμένη, fatalité, n. f. βλ. **μείρομαι** καὶ **εἱμαρμένη.**

πεπρωμένος, η, ον (μετοχὴ τοῦ πέπρωται), προωρισμένος ὑπὸ τῆς τύχης, marqué par le destin; ὡρισμένος, destiné, ée, adj. προωρισμένος, prédestiné, ée, adj. μοιραῖος, αία, αῖον, fatal, e, adj. βλ. καὶ **μείρομαι.**

πεπρωμένως [ἐπίρ.], μοιραίως, fatalement, adv. d'une manière fatale.

πέπρωται [ἀπρόσ.] εἶνε ὡρισμένον ὑπὸ τῆς μοίρας, c'est l'arrêt du destin; κοινῶς εἶνε γραπτό, il est écrit; || ἐπέπρωτο, il était écrit; le sort a voulu que.

πεπτικός, ή, όν· πᾶν ὅ,τι σχετίζεται μὲ τὴν πέψιν, digestif, ive, adj. || ὁ πεπτικὸς σωλήν, le canal alimentaire; || πεπτικὴ συσκευὴ [ἀνατ.] appareil digestif; καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν ὀργάνων ἅτινα διενεργοῦσι τὴν πέψιν τῶν τροφῶν, ἤτοι τὸ πεπτικὸν σύστημα· || **πεπτικὸν σύστημα,** appareil digestif, ἢ **πεπτικὰ ὄργανα** (ἀνατομ.) τὰ ὄργανα τὰ διενεργοῦντα τὴν πέψιν τῆς τροφῆς, ἤτοι τὴν μεταβολὴν αὐτῆς εἰς οὐσίαν κατάλληλον ὅπως ἀπομυζηθῇ ὑπὸ τῶν μυζητικῶν ὀργάνων καὶ διαβιβασθῇ εἰς τὸ αἷμα. Ἀποτελοῦσι συνεχῆ σωλῆνα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ στόματος καὶ τελευτῶντα εἰς τὴν ἕδραν. Ὁ σωλὴν οὗτος εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον στενὸς καὶ τῆς αὐτῆς διαμέτρου, εἴς τινα δὲ μέρη εὐρύνεται εἰς σχηματισμὸν κοιλοτήτων, ἐν αἷς διαμένουσιν αἱ τροφαὶ ἐπί τινα χρόνον· καλεῖται καὶ πεπτικὸς σωλήν. Τὰ διάφορα μέρη τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος εἶνε τὰ ἑξῆς: ἡ κοιλότης τοῦ στόματος, ὁ φάρυγξ, ὁ οἰσοφάγος, ὁ στόμαχος, τὰ λεπτὰ καὶ παχέα ἔντερα· εἰς ταῦτα προσθετέον τὸ ἧπαρ καὶ τὸ πάγκρεας, ἅτινα ἐκκρίνουσιν ὑγρὰ ἐκχυνόμενα διὰ πόρων εἰς τὸν πεπτικὸν σωλῆνα καὶ συντελοῦντα εἰς τὴν πέψιν τῶν τροφῶν.

πεπτογόνος, ος, ον· peptogène, adj. ὁ ἐπαυξάνων τὴν παραγωγὴν τῆς πεψίνης καὶ εὐκολύνων τὴν πέψιν. Μετὰ τῶν πεπτογόνων οὐσιῶν συγκαταριθμοῦνται ὁ ζωμὸς καὶ ἡ δεξτερίνη. Τὸ καλλίτερον ὀρεκτικὸν εἶνε κύπελλον ζωμοῦ ἡμίσειαν ὥραν πρὸ τοῦ γεύματος.

πεπτόνη, ης, ἡ· peptone, n. f. προϊὸν τῆς

διαλύσεως λευκωματοειδῶν οὐσιῶν διὰ πεψίνης (πεπτικαὶ πεπτόναι, peptones peptiques) ἢ διὰ τῆς παγκρεατίνης (παγκρεατικαὶ πεπτόναι, peptones pancréatiques).

πεπτονικός, ή, όν· peptonate, adj. σύνθεσις προκύπτουσα ἐκ τῆς ἐπενεργείας τῆς πεπτόνης ἐπὶ μεταλλικοῦ ἅλατος· || πεπτονικὸν ἅλας, peptonate, n. m. || — σίδηρος, peptonate de fer.

πεπτονοποίησις, εως, ἡ· peptonification, n. f. [χημ.] μετατροπὴ εἰς πεπτόνην, transformation en peptone.

πεπτονοποίησις, εως, ἡ· peptonisation, n. f. μετατροπὴ τῶν λευκωματοειδῶν οὐσιῶν εἰς πεπτόνας, transformation des albuminoïdes en peptones.

πεπτονοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, peptonifier [χημ.] μετατρέπω εἰς πεπτόνην, transformer en peptone [λαμβάνει δύο συνεχόμενα i εἰς τὰ δύο πρῶτα προσ. τοῦ παρατ. τῆς ὁριστ. καὶ τοῦ ἐνεστ. τῆς ὑποτακτ. nous peptonifiions, que vous peptonifiiez].

πεπτονοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, peptoniser, μετατρέπω λευκωματοειδῆ οὐσίαν εἰς πεπτόνην, transformer un albuminoïde en peptone.

πεπτονουρία, ας, ἡ· peptonurie (πεπτόνη, peptone καὶ οὖρον, urine) n. f. παρουσία πεπτόνης εἰς τὰ οὖρα, présence de peptone dans les urines.

πεπυρωμένος, η, ον· μετοχ. τοῦ **πυρόνω.**

πέπων, ὁ· κοινῶς τὸ πεπόνι, melon, n. m. ὁ καρπὸς τῆς πεπονιᾶς.

πεπωρωμένος, βλ. πωρόνω.

πέρα [ἐπίρ.] ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος (ἀπέναντι), de l'autre côté; περαιτέρω, ἐκεῖθεν, au delà; || περνῶ πέρα, passer de l'autre côté; || ἀπὸ πέρα, de là bas; de l'autre côté; || ἡ πέρα μεριά, l'autre côté = τὸ ἀπέναντι, ἀντικείμενον μέρος, le côté opposé. § [μετὰ τοπικῶν ἐπίρ. ἁπλῶς ἐπιτατικὸν] ἐκεῖ πέρα, là; là bas; || ἐδῶ πέρα, ἐνταῦθα, ici; || τί κάμνεις αὐτοῦ πέρα; que faites vouz là; || πέρα πέρα· πέρα **περοῦ,** de part en part; d'outre en outre; **διαμπερής·** ἀπὸ τὸ ἓν ἄκρον μέχρι τοῦ ἄλλου, d'un bout à l'autre; ἐντελῶς, complétement.

περαίνω, μέλ. ανῶ, **θὰ** περάνω, ἀόρ. ἐπέρανα· τελειόνω τι, terminer; finir; περαίνω καθ' ὁλοκληρίαν, ἀποπερατῶ, accomplir, achever. § [παθ. μετοχ. ἐπίθ.], πεπερασμένος, limité, ée, adj. (ἔχων ὅρια)· τελειωμένος, fini, e, adj.

περαιόνω, βλ. **περαιῶ.**

περαιτέρω [ἐπίρ.], πλέον μακράν, plus loin; πλέον ἐμπρός, plus avant; πλέον ἐκεῖθεν, plus au delà; || προχωρῶ περαιτέρω, aller plus loin (plus avant), avancer; || ἀναγνώσατε περαιτέρω, continuez de lire; || ἄνευ περαιτέρω ἀναβολῆς, sans plus de délai; || πᾶσα περαιτέρω ἐξήγησις, toute autre explication; || ἄνευ περαιτέρω διατυπώσεων, sans autre formalité; sans autre forme de procès; || τὰ περαιτέρω, la suite; τὸ ὑπόλοιπον, le reste; || θὰ φροντίσω διὰ τὰ περαιτέρω, j'aurai soin pour le reste; || μὴ περαιτέρω, n'allez pas plus loin; halte-là; || τὰ περαιτέρω αὔριον, la suite à demain; || ἐνεργῶ τὰ περαιτέρω, donner suite [à une affaire]; || μὴ περαιτέρω, le nec-plus-ultra: le comble de; || τὸ μὴ περαιτέρω τῆς ἀναιδείας, le comble de l'impudence; || τὸ μὴ περαιτέρω (λατ.) nec plus ultra (καὶ γαλ.) non plus ultra = rien au delà; || μὴ περαιτέρω, à refus = μέχρις ἀρνήσεως, ἤτοι ὅταν δὲν δύναται νὰ γείνῃ τι περιπλέον, π. χ. ἡ μὴ περαιτέρω εἴσδυσις = ἄρνησις ἢ παῦσις τῆς εἰσδύσεως, battre à refus; βλ. εἴσδυσις.

περαιῶ (όω), μέλ. ώσω, διαβιβάζω τι εἰς τὴν ἀπέναντι παραλίαν ἢ ὄχθην, transporter sur le rivage opposé; διαπερῶ, faire passer (au delà); faire traverser; περῶ, passer. § [συνήθ. συνεκδ.] ἐξαποστέλλω, expédier; περαίνω, τελειόνω, terminer; finir; ἀποπερατῶ, achever.

περαίωσις, εως, ἡ· διαπερᾶν τινα διὰ μέσου θαλάσσης ἢ ποταμοῦ ἄντικρυ, περᾶν ἄντικρυ, ἡ πρᾶξις τοῦ διαπερᾶν, action de faire passer (au delà); ἡ μεταφορά, διάβασις, περαίωσις, passage, n. m. ἡ περαίωσις, ὁ διάπλους (ἀπὸ μέρους τι εἰς ἕτερον), traversée, n. f. [συνεκδ.] ἡ ἐξαποστολή, expédition, n. f. τὸ τελείωμα, ἡ ἀποπεράτωσις, achèvement, n. m.

πέραμα, ατος, τό· τόπος διαπεράσεως (lieu de passage), διαβάσεως εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος, ἔνθα συνήθως σταθμεύει λέμβος διὰ τὴν διαπέρασιν, passage de bateau ἢ ἁπλῶς πέραμα = διάβασις, passage, n. m. τὸ διαβατὸν μέρος τοῦ ποταμοῦ, ὁ πόρος, gué, n. m. (βλ. λέξεις). § **πέραμα,** τὸ πλοῖον μὲ τὸ ὁποῖον περνοῦν τοὺς ποταμούς· λέμβος μεγάλη πρὸς διαπέρασιν ἀπὸ τῆς μιᾶς παραλίας ἢ ὄχθης εἰς τὴν ἄλλην· ἡ βᾶρις, bac, n. m. τὸ πορθμεῖον, bachot, n. m. ἡ πορθμίς, traille, n. f. ταχύστρωτος γέφυρα, pont volant, n. m. (βλ. λέξεις).

περαματάρης, ὁ [δημ.], ὁ **πορθμεύς,** περάτης, passeur, n. m. bachoteur, n. m.

πέραν [ἐπίρ.], ἀπέναντι, ἄντικρυ, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, de l'autre côté; ἐκεῖθεν, au delà; || ἡ πέραν ὄχθη, la rive opposée; || πέραν (πλέον) τοῦ δέοντος, plus qu'il ne faut; plus que de raison; πέραν τοῦ μέτρου, ὑπέρμετρος, outre mesure; βλ. καὶ **πέρα.**

περάντι, τὸ [δημ.], τὸ μάνδαλον, verrou, n. m.

περαπεροῦ [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρ.], εἰς τὸ τέρμα τοῦ σκοπουμένου «ἐδιάβηκε περαπεροῦ».

πέρας, ατος, τό· τὸ τέλος, fin, n. f. τὸ ἄκρον, extrémité, n. f. τὸ ἄκρον, τὸ ὅριον, terme, n. m. ἡ ἐσχατιά, τὸ ἄκρον, bout, n.m. || τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν, la fin des travaux; || τὸ πέρας τῆς συζητήσεως, la clôture des débats; || [μεταφ.] εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς, au bout du monde; || τὰ τέσσαρα πέρατα τῆς γῆς, les quatre coins de la terre; || δίδω πέρας

εἰς [ὑπόθεσιν τινά], mettre fin, à... ‖ μετὰ τὸ πέρας τοῦ θεάτρου, à la sortie du théâtre ; ‖ ἡ ὑπόθεσις ἔλαβε τοιοῦτον πέρας, l'affaire prit une telle fin ; ‖ [ναυτ.] — διαδρομῆς, à bout de bord ; βλ. **διαδρομή.**

περασιά, ᾶς ἡ [δημ.], τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὁποῖον δύνανται νὰ διαβῶσιν, ἡ διάβασις, passage, n. m. διάδρομος, corridor, n. m. καὶ ἐν γένει τὸ μέρος ἀφ' οὗ δύναται νὰ διέλθῃ, νὰ περάσῃ τι, ἡ δίοδος, passe, n. f. [ναυτ.] —, passe, n. f. βλ. **δίεσις.**

πέρασις, εως, ἡ [δημ.], κυκλοφορία (νομίσματος, ἐμπορεύματος), ὁ συρμός, ἡ μόδα, cours, n. m. vogue, n. f. ‖ αὐτὸ τὸ νόμισμα δὲν ἔχει πέρασιν (δὲν περνᾷ), cette monnaie n'a pas de cours ; ‖ τὰ κωμειδύλλια ἔχουν πέρασιν ἐφέτος, les comédies - vaudevilles sont en vogue cette année ; ‖ ὅλα αὐτὰ δὲν ἔχουν πλέον πέρασιν, tout cela n'est plus de mise ; ‖ αὐτὰ δὲν ἔχουν πέρασιν [οὐ χωρεῖ ταῦτα], à d'autres (= εἰς ἐμὲ δὲν περνοῦν αὐτά)· ‖ ἔχει πέρασιν, il est en vogue, il est recherché ; ‖ [ἐπὶ ἐμπορεύματος] ἔχω πέρασιν, avoir du cours.

πέρασμα, ατος, τὸ [δημ.], ὁ τόπος, τὸ μέρος διὰ τοῦ ὁποίου περνοῦν καὶ ἡ πρᾶξις τοῦ περνᾶν, action de passer ; ἡ δίοδος, ἡ πάροδος, ἡ διάβασις, passage ; [κυνηγετ. ἐν. ἐπὶ πτηνῶν], passée, n. f. ‖ — νήματος εἰς βελόνην, enfilement, n. m. ‖ — [οἰκοδ.] ὁ διάδρομος, corridor, n. m. couloir, n. m. διάδρομος, δίοδος, διάβασις, passage, n. m. ‖ — [ναυτ.], βλ. **δίοδος** (πλοίου), coursine ; καὶ **πάροδος,** passe-avant ou passavants, n. m. ‖ — διὰ θαλάσσης, ἢ ποταμοῦ, ὁ διάπλους, trajet, n. m. ἡ περαίωσις· ‖ —, βλ. διάβασις, passe, n. f. ‖ στενὸν πέρασμα ἐν τῇ θαλάσσῃ μεταξὺ τῶν ὀχθῶν, pas, n. m. ou passe, n. f. συνώνυμον τὸ détroit (στενόν), ὡς εἶνε ὁ πορθμὸς τοῦ Καλαί, le pas de Calais ; ‖ —, βλ. δίαυλος, chenal.

περασμένος, η, ον· παρελθών, παρῳχημένος, passé, ée ; écoulé, ée ; ‖ τὸν (παρελθόντα) περασμένον χειμῶνα, l'hiver passé ; ‖ τὸν περασμένον μῆνα, le mois dernier, le mois passé ; ‖ τὸ περασμένον Σάββατον, samedi dernier ; ‖ τὴν περασμένην νύκτα, la nuit dernière ; ‖ τὰ περασμένα, les choses passées, les temps passés, le temps jadis ; ‖ περασμένα ξεχασμένα [παροιμ.], pardon et oubli (= συγγνώμη καὶ λήθη)· ‖ [ἐπὶ ἀνθρ.] περασμένος, η [τὴν ἡλικίαν], passé, ée ; âgé, ée ; avancé (ée) en âge.

περαστικός, ή, όν, διαβατικός, de passage, passager, ère ; ‖ ἦτο περαστικός, il ne fait que passer ; ‖ [εὔχομαι νὰ ἦνε] περαστικά ! [εὐχὴ πρὸς ἀσθενῆ], je vous souhaite un prompt rétablissement.

περαστικῶς [ἐπίρ.] ἐν παρόδῳ, en passant.

περαστός, ή, όν· ὅστις εἶνε περασμένος, ὅστις ἔχει διαβληθῆ ποῦ, qui est en (à) travers ; ἐγκάρσιος, διαβεβλημένος, transversal, ale, adj. ‖ ξύλα περαστά, des pièces de bois à tenons [et à mortaises]. § νῆμα διαβεβλημένον εἰς βελόνην, enfilé, ée, adj.

περατάρης [δημ.] βλ. **περαματάρης.**

περαταριά, ἡ [δημ.] βλ. **βάρις,** bac, n.m.

περάτης, ὁ καὶ **ἀπεράτης** [διάλ. Ἠπείρου] τὸ ξύλον, ὅπερ περᾶται μεταξὺ τῶν δύο τοίχων ὄπισθεν τῆς θύρας, ὁ ὀχεύς, ὁ **μοχλός.**

περατιανός, ή, ὸν [διάλ. Οἰνόης] ὁ ἐκ τοῦ πέραν μέρους.

περατ(ι)νός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] = ὁ ἐκ τῶν πέραν χωρίων ὤν.

πορθμίδιον, bachot, n. m. καὶ **πορθμίς,** traille, n. f.

περατῶ (όω), βλ. ώσω, φέρω εἰς πέρας, mener à bout ; τελειόνω, terminer ; ἀποπερατόνω, achever. § περατοῦμαι = λήγω, καταλήγω, aboutir.

περάτωσις, εως, ἡ· τὸ τελείωμα, ἡ τελείωσις, ἡ ἀποπεράτωσις, achèvement, n. m.

περάω, βλ. **περῶ.**

περβάζι, τὸ [δημ.], βλ. **πρεβάζι.**

περβατησιά, ᾶς, ἡ καὶ **περβάτημα** [διάλ. Ἠπείρου], τὸ **βαδίζειν,** τὸ **βάδισμα.**

περβατῶ [διάλ. Ἠπείρου]=βαδίζω, **περιπατῶ** ἡσύχως.

περβολάρις, ὁ [δημ.], ὁ καλλιεργῶν περίβολον, κῆπον, ὁ προϊόντα τούτου πωλῶν· **περιβολάρις,** καὶ **περβολάρις.**

περβόλι, τὸ [δημ.], βλ. **περιβόλι,** κτλ.

περγαμηνή, ῆς, ἡ· parchemin, n. m. καὶ **μεμβράνη·** καλεῖται οὕτω δέρμα προβάτου, ἤτοι διφθέρα ἥτις ἐκαθαρίσθη ἀπὸ τῶν τριχῶν, κατειργάσθη δι' ἀσβέστου καὶ ἐλεάθη διὰ κισσήρεως, διακρινομένη ἀπὸ τοῦ διὰ βυρσοδεψίας δέρματος διὰ τῆς σκληρότητος καὶ τῆς κερατοειδοῦς ὑφῆς της. Τὸ ὄνομα ἐδόθη ἀπὸ Περγάμου, ἔνθα λέγεται ὅτι κατεσκευάσθη τὸ πρῶτον, χρησιμεύει δὲ διὰ γράψιμον ἢ ἄλλην τινὰ χρῆσιν· ‖ γράφω ἐπὶ περγαμηνῆς (μεμβράνης), écrire sur parchemin ; ‖ **περγαμηνή,** parchemin, μεταφορικῶς σημαίνει ἔγγραφα ἢ τίτλους εὐγενείας, π. χ. fier de ses parchemins, ὑπερήφανος διὰ τὰς περγαμηνάς του.

περγαμηνοειδής, ής, ές· parcheminé, ée ; adj. ὅμοιος περγαμηνῇ.

περγαμηνώδης, ης, ες, parcheminé, ée, ἐκ περγαμηνῆς πεποιημένος.

περγαμηνωτός, ή, όν, ἐπενδυμένος διὰ περγαμηνῆς, garni (ie) en parchemin.

περγάμιον, τὸ καὶ

περγαμότον, ου, τὸ, bergamote, n. m. βλ. **κίτρος.**

περγέλασμα(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης] περιγέλασμα, περίπαιγμα, περιφρόνησις.

περγέλι, τὸ [διάλ. Ἰκαρίας] = διαβήτης· βλ. **περίγρα.**

περγελῶ [διάλ. Οἰνόης] περιγελῶ, καταγελῶ, περιπαίζω.

περγιάλι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης] **περιγιάλι,** παρ-αἰγιαλός, θίς.

περγιέλι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], διαβήτης, περιέλιον· βλ. **περίγρα.**

περγουλιά, ᾶς, ἡ διάλ. Ἠπείρ.] ἀναδενδρὰς ἄμπελος, ἡ ἀλλαχοῦ **κληματαριά.**

περγώνου [διάλ. Κύμης] πειράζω, ἐνοχλῶ τινὰ καὶ κυρίως στενοχωρῶ γυναῖκα διὰ χειρονομιῶν.

περδάρι, τὸ διάλ. Ἠπείρου] 1) τὸ κρόταλον τοῦ μύλου, ὅπερ ἀλλαχοῦ καλεῖται χαρβάλι· 2) μεταφ. ἄνθρωπος φλύαρος.

περδὲς [δημ.] βλ, μπερδές.

περδεύω [διάλ. Οἰνόης] περιδέω, περιπλέκω, **μπερδεύω.**

πέρδικα, ας, ἡ [δημ.] ἡ **πέρδιξ**, perdrix, n. m. || πέρδικα τοῦ κάμπου, starne grise ; πέρδικα τῆς θαλάσσης, graléole, n. f.

περδικάκι, τὸ [δημ.] καὶ περδίκι, τὸ περδίκιον, perdreau, n. m.

περδικαύγουλον, τὸ [δημ.) τὸ ᾠὸν τῆς πέρδικος, œuf de perdrix.

περδικήσιος, α, ον [δημ.] περδικικός, ή, όν, τῆς πέρδικας de perdrix.

περδίκιον, τό· κοινῶς περδίκι, τό· ὑποκορ. τοῦ πέρδιξ, μικρὰ πέρδιξ, perdreau, n.m. || [μεταφ.] ἔγινε περδίκι· εἶνε περδίκι, il est complètement rétabli (= ἀπεκατεστάθη ἡ ὑγεία του), ou, il se porte comme un charme.

πέρδικλος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] = ὁ τῶν ἀρχαίων **πέδικλος.**

περδικογέρακο, τὸ [διάλ. Ἠπείρ.], ὁ σαρκοφάγος ἱέραξ· ὁ **ἰκτῖνος.**

περδικοθήρας, α, ὁ· κυνηγὸς περδικῶν, chasseur de perdrix.

περδικομάννα, ας, ἡ [δημ.], **περδικομήτωρ,** bartavelle, n. f. εἶδος πέρδικος μεγαλειτέρας καὶ κοκκινωπῆς.

περδικοπάνι, τὸ [δημ.], toile pour attirer les perdrix ; drap de mort.

περδικοπάτημα, ατος, τὸ [φυτ.], pied de pigeon ; ἀλεκτροπόδιον, τό· κοινὴ ὀνομασία ἀρνογλώσου τοῦ κορωνόποδος.

περδικόπουλον, τὸ [δημ.], τὸ **περδίκιον,** perdreau, n. m.

πέρδιξ, ικος, ἡ· κοινῶς ἡ πέρδικα, perdrix, n. f. γένος πτηνῶν τῆς τάξεως τῶν ἀλεκτοροειδῶν· γνωστοτάτη ἡ κοινὴ πέρδικα ἢ τεφρόχρους· || κυνήγιον τῶν περδίκων, chasse aux perdrix ; || — ἀρσενική, le mâle ou le coq de la perdrix ; || — ἡ **ἐρυθρά,** bartavelle ; βλ. **πέρδικα καὶ περδικομάννα.**

πέρδω καὶ συνηθέσ. πέρδομαι, μέλ. παρδήσομαι, ἀόρ. ἔπαρδον, παρακ. πέπορδα, ῥίπτω, ἀφίνω πορδήν, faire un pet ; κοινῶς κλάνω, péter ; || — ἄνευ κρότου, κουφοκλάνω, vesser = **ἐκφυσῶ** δυσωδῶς.

περήκονος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] = **ὑπερβολικὰ εὐπειθής.**

περητήριον, ου, τό· τρύπανον, perçoir, n. m. σιδηροῦν ὄργανον μετὰ λαβῆς ἐν σχήματι Τ πρὸς διατρύπησιν· ἐπίσης τὸ τρύπανον ἢ τρυπάνη τῶν βυτιδοπηγῶν.

περηφάνεια, ας, ἡ [δημ.], βλ. **ὑπερηφάνεια.**

περήφανος, ου, ὁ [δημ.], βλ. **ὑπερήφανος.**

περὶ [πρόθ.] (**συντάσ. μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς**) Α' [**μετὰ γενικῆς**], διά, pour ; de ; ἐπί, sur ; ἀφορῶν, ῶσα, όν· concernant, touchant ; au sujet de. Ἐκφράζει δὲ 1) σκοπὸν ἢ αἰτίαν· || ἀγωνίζονται περὶ τοῦ βραβείου, ils combattent pour le prix. § 2) **ἀντικείμενον ἢ θέμα·** || ὁμιλῶ περὶ πολιτικῆς, parler politique ; || ὁμιλῶ περὶ τοῦ ἀδελφοῦ σας, je parle de votre frère ; || θὰ σᾶς γράψω περὶ τούτου, je vous en écrirai ; || ἐσκέφθην περὶ τοῦ ζητήματος, j'ai refléchi sur la question ; || ἔχω κάτι νὰ σᾶς εἰπῶ περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως, j'ai quelque chose à vous dire concernant cette affaire là ; || οὐδεμίαν ἔχω γνῶσιν περὶ τούτου, je n'ai aucune connaissance concernant cela ; || **ἀρκοῦσιν αὐτὰ περὶ τούτου,** en voilà assez sur ce point ; || δὲν **πρόκειται** περὶ τούτου, il ne s'agit pas de cela ; || περὶ τούτου ἤθελον νὰ σᾶς ὁμιλήσω, c'est de quoi je voulais vous parler ; || μὴν ἀνησυχεῖτε περὶ τούτου, ne vous en inquiétez pas ; || — τοῦ ζητήματος τούτου, sur cette question ; || ἡ ὁμιλία **ἐστράφη** περί, la conversation roula sur ; || — ὄνου σκιᾶς [φρ. ἀρχ.], sur la pointe d'une aiguille ; || ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπόθεσις, l'affaire en question ; || **τὰ** περὶ τούτου, ce qui concerne (les détails) de cette affaire ; || τὰ περὶ τούτου δὲν εἶνε σαφῆ, la chose n'est pas claire ; || γνωρίζω τὰ περὶ τούτου ἀκριβῶς, je sais ce qui en est. § 3) [ἀρχ.] **ἐκτίμησιν·** || ποιοῦμαι (ἔχω) περὶ πολλοῦ, faire grand cas de. § B') [μετὰ **αἰτιατικῆς**], ὁλόγυρα, τριγύρω, autour ; περίπου, environ ; de ; σχεδόν, περίπου, à peu près, ἢ ἁπλῶς près, πρός, περίπου, vers. Ἐκφράζει δὲ 1) τὸ **πέριξ·** || περὶ τὴν πόλιν, autour de la ville ; || οἱ περὶ αὐτόν, son entourage ; || οἱ περὶ τὸν βασιλέα, l'entourage du roi ; || ἡ γῆ στρέφεται περὶ τὸν ἥλιον, la terre tourne autour du soleil ; || ἔφερε περὶ τὸν βραχίονα χρυσοῦν ψέλλιον, elle avait autour du bras (elle portait au bras) un bracelet d'or. § 2) **ἀντικείμενον ἐνεργείας:** || οἱ περὶ ταῦτα ἀσχολούμενοι, ceux qui s'occupent de ces choses. § 3) τὸ **περίπου** : || περὶ τὴν μεσημβρίαν, vers midi ; || περὶ ὥραν ἕκτην τῆς πρωΐας, vers les six heures du matin ; || περὶ τὰ μέσα Αὐγούστου, vers la mi-août ; || περὶ τὴν ἑσπέραν, vers le soir ; || περὶ μέσας νύκτας, au milieu de la nuit ; || περὶ λύχνων ἀφάς, à la nuit tombante ; || περὶ τούτους τοὺς χρόνους, vers cette époque; || περὶ τὴν ὥραν τοῦ γεύματος, sur l'heure du dîner ; || περὶ τὰς ἕξ, vers (sur] les six heures ; || περὶ τὰ δέκα βήματα, à peu près dix pas ; || ἐκέρδισε περὶ τὰς τρεῖς χιλιάδας δραχμάς, il a gagné près de trois mille drachmes ; || οἱ ἐχθροὶ ἀπώλεσαν περὶ τρισχιλίους ἄνδρας, les ennemis ont eu une perte près de deux mille hommes.

περιάγω, μέλ. άξω, ἄγω τινὰ περί τι, ὁδηγῶ πέριξ τινος (κύκλῳ), conduire autour ; τὸν κάμνω νὰ κάμῃ κύκλον, ὁδηγῶ τινα κύκλῳ, faire faire le tour de ; περιφέρω, pro-

mener, faire circuler. § —, φέρω τινὰ εἰς θέσιν νά, amener à ; réduire à.

περιαγωγεύς, έως, ἡ· μηχανὴ πρὸς τὸ περιστρέφειν χρήσιμος, tourniquet, n. m. τὸ στροφεῖον, τὸ δι' οὗ περιάγεται ἢ στρέφεταί τι.

περιαγωγή, ῆς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ περιάγειν, action de faire tourner (de conduire autour), ἡ κυκλικὴ περιστροφή, circonvolution, n. f.

περιαδενῖτις, ιδος, ἡ· périadénite, n. f. φλεγμονὴ τῶν περὶ τὰ γάγγλια μερῶν παρατηρουμένη εἰς τὰς ὀξείας ἀδενίτιδας.

περιαιρετός, ή, όν· ὁ δυνάμενος ἀφαιρεθῆναι, ὅστις δύναται ν' ἀφαιρεθῇ, qu'on peut enlever (ôter), ὅθεν μεταφ. ὁ τεχνητός, ὁ [ἐπι]πρόσθετος, postiche, adj. ‖ γέφυρα περιαιρετή, pont-levis· βλ. καὶ γέφυρα.

περιάκτης, ου, ὁ· ὁ πλανόδιος ἔμπορος, marchand ambulant ; colporteur, n. m. κοινῶς ὁ πραγματευτής· ὁ μεταπράτης τῶν ὁδῶν, porte-balle, n. m.

περίακτος, ος, ον· ὁ δυνάμενος περιστραφῆναι, qui peut être tourné (ée) en tout sens, ὅθεν κινητός, mobile, adj. ὁ ἀγόμενος περί τι, ὁ περιστρεφόμενος [ἰδίως ἐπὶ πυροβόλου], à pivot tournant.

περιαλγής, ής, ές· πάσχων ἢ αἰσθανόμενος ἐνδόμυχον βαθεῖαν, λύπην, περίλυπος, λίαν λυπημένος, très-affligé ; (ἀντιθ. τῷ περιχαρής), ὁ καταβεβλημένος ὑπὸ τῆς λύπης, accablé ou penétré de douleur; ὁ βαρέως, ὑπεράγαν λυπημένος, περιαλγής, navré, ée, adj.

περιαλείφω, μέλ. ψω, ἀλείφω ὁλόγυρα, oindre tout autour ; enduire.

περίαμμα, ατος, τό· τὸ **περίαπτον.** § — τοῦ προβόλου [ναυτ.], collier [de beaupré] ; τρόπος περιβάλλων τὸν πρόβολον, δι' οὗ ἐνίοτε διέρχονται καὶ οἱ πρότονοι τοῦ ἀκατίου.

περιανδρικός, ή, όν [βοτ.], périandrique, adj. ὁ περιβάλλων τοὺς στήμονας καὶ τὰ ἄρρενα ὄργανα τῶν ἀνθέων.

περιανθής, ής, ὲς [βοτ.], périanthé, ée, adj. ἔχων περιάνθιον.

περιάνθιον, ου, τὸ [βοτ.], périanthe, n. m. περίβλημα τῶν γεννητικῶν ὀργάνων τοῦ ἄνθους· ‖ ἄνθος περιβεβλημένον μὲ περιάνθιον, fleur périanthée.

περιάνθιος, ος, ον [βοτ.], périanthien, enne, adj. ἀνήκων εἰς τὸ περιάνθιον.

περίαπτον, ου, τὸ καὶ **περίαμμα,** τό· périapte (περί, autour καὶ ἅπτειν, attacher), n. m. [ἀρχ.] sorte de talisman, d'amulette, qu'on portait au coup pour se préserver des maladies ; ὅθεν τὴν σήμερον **περίαπτον,** amulette, n. f.=τὸ **φυλακτήριον,** ἢ τὸ **φυλακτόν,** talisman (n.m.) qu'on porte suspendu au cou (φερόμενον περὶ τὸν τράχηλον), κοινῶς **χαϊμαλί.**

περιάπτω, μέλ. άψω, προσδένω ὁλόγυρα, attacher autour ; κρεμῶ περί, suspendre autour καὶ κατ' ἐπέκτ. περὶ τὸν τράχηλον, autour du cou ; ἐπενδύω, revêtir. § —, προξενῶ, προσάπτω, causer ; [κάμνω τιμήν, αἶσχος, κτλ.], faire [honneur, honte, etc.] § — [ναυτ.] στερεόνω, περιβάλλω [διὰ ψελλίων], baguer [des cosses] ; ‖ —, baguer, δένω (ζπίρον ἢ τουρνέλλα) γύρω εἴς τι. § — χάλων τινὰ [ναυτ.], armer un câble, ἤτοι περιβάλλω αὐτὸν εἴς τινα μέρη ἵνα τὸν προφυλάξω ἀπὸ τὰς τριβάς.

περιαρθρικός, ή, όν [ἀνατομ.], périarticulaire, adj. ὁ εὑρισκόμενος (ἑδράζων) πέριξ ἀρθρώσεως.

περιαρθρῖτις, ιδος, ἡ· périarthrite, n. f. φλόγωσις τῶν ὀρρωδῶν ὑμένων ἀρθρώσεως τινός, inflammation des bourses sereuses d'une articulation.

περιαρτηρῖτις, ιδος, ἡ [παθολ.], périartérite, n. f. φλεγμονὴ τοῦ ἐξωτερικοῦ χιτῶνος τῶν ἀρτηριῶν, inflammation de la tunique externe des artères.

περιαυγάζω, μέλ. άσω· περικυκλόνω μὲ λάμψιν, entourer d'éclat (de splendeur) ; λάμπω, φέγγω ὁλόγυρα, φωτίζω τινά, ἀπαυγάζω, faire resplendir ; διαχέω ἀκτινοβόλον φῶς, ἐπιθέτω φωτοβόλον στέφανον, mettre une auréole autour de.

περιαυγής, ής, ές· περιλαμπής, ἀστράπτων, λάμπων ὁλόγυρα, ἀνταυγάζων, resplendissant, e.

περιαύλι, τὸ (προαύλιον) [διάλ. Ἠπείρου], αὐλὴ μεγάλης οἰκοδομῆς καὶ ἰδίως μονῆς.

περιαύλιον, ου, τό· τὰ περὶ τὴν αὐλήν, τὰ πέριξ τῆς αὐλῆς, les alentours d'une cour.

περιαυτολογία, ας, ἡ· ὁμιλία περὶ τοῦ ἑαυτοῦ μου, περὶ ἐμαυτοῦ, τὸ ὁμιλεῖν δι' ἑαυτόν, action de parler de soi ; égotisme (ἐκ τοῦ λατ. ego = moi) n. m. sentiment exagéré de sa personnalité ; καύχησις, μεγαλαυχία, vanterie, n. f.

περιαυτολόγος, ος, ον· ὁ πολὺ περὶ ἑαυτοῦ ὁμιλῶν, qui ne parle que de soi, égotiste, adj. (= ὀπαδὸς τῆς περιαυτολογίας, partisan de l'égotisme); καυχηματίας, vantard, e.

περιαυτολογῶ (έω), μέλ. ήσω· ὁμιλῶ περὶ τοῦ ἑαυτοῦ μου, ne parler que de soi ; ἐπαινῶ ἐμαυτόν, καυχῶμαι, se vanter.

περιαυχένιος, ος, ον· ὁ πέριξ τοῦ αὐχένος ἢ τοῦ λαιμοῦ τιθέμενος, qui se met (se porte) autour du cou ; ‖ [οὐδ. οὐσ.] περιαυχένιον, βλ. ἀστράγαλος τοῦ αὐχένος. § **περιαυχένιον,** τό· τὸ περὶ τὸν αὐχένα, collerette, n. f. τὸ περιλαίμιον, collet, n. m. ‖ περιαυχένιον τοῦ σκαφάνδρου, collerette du scaphandre ; ‖ περιαυχένιον μετὰ διατονίων (εἰς τὰ ναύχλαστρα), collerette avec chapes. § **περιαυχένιον,** τό· collier, τὸ περὶ τὸν αὐχένα, κοινῶς ἡ **λαιμαργιά·** μέρος τῆς σαγῆς τῶν ἵππων ἐλάσεως εἰς ὃ προσδένονται αἱ **σειράδες** (traits). Ἐν τῷ Γαλλικῷ στρατῷ τὸ περιαυχένιον (collier), ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ **ἑλκυστῆρος** (bricole), διὰ τοὺς ἵππους ἐλάσεως· παρομοία σαγὴ ὑπάρχει παρ' ἡμῖν ἐν τῷ στρατῷ· ‖ **περιαυχένιον ζευκτικόν,** collier d'attelage ; βλ. καὶ **ἵππος ζευκτήριος·** ‖ **βακτηριωτὸν ἢ σφαιριδωτὸν περιαυχένιον·** εἶδος περιτραχηλίου συνιστάμενον ἐκ σειρᾶς ἀραιᾶς κατὰ μῆκος συνδεδεμένων στρογγύλων ἐπιμη-

χων ῥαβδίσκων (βακτηρίων) μήκους ὅσον τὸ τοῦ τραχήλου, ὅπερ περιβάλλει τὸν τράχηλον καὶ χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσῃ τὰς πλαγίας στροφὰς τῆς κεφαλῆς καὶ αὐτοῦ τοῦ τραχήλου· τοῦτο ἐφαρμόζεται εἰς ἵππους ἔχοντας τὴν κακὴν ἕξιν νὰ δάκνωσι καὶ ξεσχίζωσι τὰ σκεπάσματά των, ἢ ὁσάκις ἐπὶ τοῦ κορμοῦ ὑπάρχουσιν ὑπὸ θεραπείαν τραύματα.

περιβάδην [ἐπίρ.], καθ' ὃν τρόπον περικλείει τίς τι μεταξὺ τῶν σκελῶν του, διασκελιστί, ἱππαστί, κοινῶς καβαλικευτά, à califourchon.

περιβάζι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] στενωτάτη σανὶς (πήχη) καλύπτουσα τὰ κενὰ (τὰς ῥαφὰς λεγομένας) τῶν ὑπὸ τῆς ἔνδον ὀροφῆς σανίδων.

περιβάλλον, ον, τὸ [φυσ.], le milieu, ἤτοι τὸ ῥευστόν, τὸ στοιχεῖον ἐν ᾧ ζῇ τις ἤ τι.

περιβάλλω, μέλ. βαλῶ, θὰ περιβάλλω· θέτω, βάλλω τι πέριξ τινός, καὶ ἐν γένει προσάπτω, ἐπιθέτω τινί τι, passer autour, entourer; περιορίζω μέ τι border; περιτυλίσσω, envelopper; ἐνδύω, vêtir; περιβάλλω· ἐπενδύω καὶ ἐν γένει μεταφορ. δίδω εἴς τινα ὑπούργημα, ἀξίωμα, revêtir; περιβάλλω, δίδω ἐξουσίαν, ἰσχύν, investir; ‖ περιβεβλημένος πᾶσαν ἐξουσίαν, investi de toute autorité; ‖ περιβάλλειν ἐκ νέου στεφάνας τὰ βαρέλια, relier les futailles; ‖ [μέσ.] περιβάλλομαι, βάλλω τι περὶ ἐμαυτόν, ἐνδύομαι, passer (mettre) un habit = βάλλω ἱμάτιον, φορῶ φόρεμα.

περίβλαστος, ος, ον [βοτ. ἐπὶ φύλλων], engaînant, e.

περίβλεπτος, ος, ον· ὁ πανταχόθεν βλεπόμενος ὑπὸ πάντων, τιμώμενος, θαυμαζόμενος, ἀξιοθαύμαστος, ἀξιοπαρατήρητος, remarquable; ἔξοχος ἐπίσημος, insigne, adj. (ἐπὶ καλοῦ καὶ ἐπὶ κακοῦ)· περιώνυμος, περίφημος, célèbre; ἔξοχος, illustre, adj.

περιβλέπω, μέλ. βλέψομαι, παρατηρῶ πέριξ ἐμοῦ, regarder autour de soi; βλέπω (παρατηρῶ) ὁλόγυρα, regarder tout autour; ἀναζητῶ τινὰ πέριξ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, περιφέρω τὰ βλέμματά μου πρὸς ὅλα τὰ μέρη, promener ses regards de tous côtés.

περιβλεφαρῖτις, ιδος, ἡ· lippitude, n.f. ἡ φλεγμονὴ τῶν ἀδένων καὶ τοῦ περιφερικοῦ χείλους τῶν βλεφάρων, λημαλέα κατάστασις αὐτῶν.

περίβλημα, ατος, τό· τὸ δι' οὗ περιβάλλεται ἢ περικαλύπτηταί τι περικάλυμμα, enveloppe, n. f. γενικῶς ἔνδυμα, vêtement, n. m. ἐπένδυμα, ἐπένδυσις, revêtement, n. m. § [ναυτ.] περίβλημα τοῦ πλοίου, revêtement, n. m. ou bordé extérieur [de la coque], συνώνυμον τοῦ franc-bord, n. m. κοινῶς τὸ πέτσωμα· καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν ἐπηγκενίδων τῶν καλυπτουσῶν ἔξωθεν τὸν σκελετὸν τοῦ πλοίου· αὗται ἐπιτίθενται σχεδὸν πάντοτε κατ' ὀρθὰς γωνίας ἐπὶ τῶν νομέων καὶ ἀποτελοῦσι τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ πλοίου· ‖ ἀνισοπαχὲς περίβλημα, bordé de diminution; καλεῖται οὕτω τὸ μέρος τοῦ περιβλήματος καθ' ὃ τὸ πάχος τῶν ἐπηγκενίδων βαίνει ἐλαττούμενον· βλ. **ζωστῆρες**, préceintes; ‖ ἰσοπαχὲς περίβλημα, bordé de point; βλ. **ζωστῆρες**, préceintes; ‖ περίβλημα σιδηροῦν, bondé en fer; ‖ περίβλημα τῆς ῥινωτηρίας [ναυτ.], bordé de poulaine; βλ. **δάπεδον** τῆς ῥινωτηρίας § **περίβλημα**, τό· **περικάλυμμα**, τό· chemise, n. f. τὸ δι' οὗ περικαλύπτουσί τι· ἐπένδυμα, τὸ (revêtement); **περίβλημα βολίδων**, chemise des balles; **μεταλλικὴ** λεπτὴ ἐπένδυσις ἐκ λευκομετάλλου (νικελιοχάλκου, maillechort), νικελίου (nickel) καὶ χαλκοῦ, δι' ἧς περιβάλλουσι τὴν βολίδα τῶν φυσιγγίων, ὅπως ἐπιτύχωσι μεγαλειτέραν εἰσδυτικὴν δύναμιν τοῦ βλήματος καὶ ἐμποδίσωσι τὴν ἐπιμολύβδωσιν (emplombage) τῶν αὐλακίων· ‖ — ὀβίδος, chemise d'un obus; ‖ μολύβδινον περίβλημα, chemise en plomb; βλ. εἰς λέξιν σφήνωσις, forcement, obus à chemise de plomb. § [ναυτ.] **περίβλημα**, τό· chemise, n. f. περικάλυμμα ἐκ ξύλου, μετάλλου ἢ πιλήματος, δι' οὗ περιβάλλονται τεμάχια ἀτμομηχανῶν πρὸς ἀποφυγὴν ἀπωλείας θερμότητος. § [ἀτμομηχ.] **περίβλημα τοῦ κυλίνδρου**, chemise du cylindre; εἰς τὰς ἀτμομηχανὰς οἱ κύλινδροι πρὸς ἀποφυγὴν ἀποψύξεως, περιβάλλονται ὑπὸ ἑτέρου ὁμοκέντρου καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ μετάλλου κυλίνδρου, συνηνωμένου μετὰ τοῦ κυρίως κυλίνδρου τοιουτοτρόπως ὥστε νὰ ἐναπομένῃ μεταξὺ αὐτῶν κενός τις κυλινδρικὸς χῶρος. Ὁ ἐξωτερικὸς οὗτος κύλινδρος εἶνε τὸ **περίβλημα τοῦ κυλίνδρου**, ὁ δὲ μεταξὺ τοῦ περιβλήματος καὶ τοῦ κυλίνδρου ἐναπομένων **κυλινδρικὸς κενὸς χῶρος**, εἰς ὃν κυκλοφορεῖ ἀτμὸς πρὸς ἀναθέρμανσιν, ἐρχόμενος ἐκ τοῦ λέβητος καὶ μεταβαίνων εἰς τὸ κιβώτιον τοῦ ἀτμονομέως, καλεῖται **ἀτμοπερίβλημα** (chemise à vapeur). Ἐπὶ τῶν κυλίνδρων ἢ τῶν περιβλημάτων αὐτῶν· ἐφαρμόζεται ἐνίοτε καὶ **ἀπομονωτικὸν περίβλημα** (chemise-isolant), ἀποτελούμενον ἐκ **πιλήματος** (feutre) ἐπικαλυπτομένου διὰ ξύλου καὶ συγκρατουμένου δι' ὀρειχαλκίνων στεφανῶν. § **περίβλημα καπνοδόχου**, chemise de la cheminée; ἔλασμα περιβάλλον τὴν καπνοδόχον πλοίου, ἐξ ἀποστάσεως τινὸς ἀπὸ τῆς βάσεώς της μέχρις 1μ.,50 ἕως 2μ. ἄνωθεν τοῦ ὑψηλοτέρου καταστρώματος, Τὸ ἔλασμα τοῦτο σκοπεῖ τὴν ἐκ τῆς θερμότητος τοῦ πυρὸς προφύλαξιν τῶν καταστρωμάτων ἅτινα διαπερᾷ ἡ καπνοδόχος, καθότι διὰ τῆς θερμάνσεώς της παράγεται ῥεῦμα ἀνανεοῦν διαρκῶς τὸν μεταξὺ τοῦ περιβλήματος καὶ αὐτῆς ἀέρα· βλ. **καπνοδόχος**. § περίβλημα = πλαίσιον, cadre, n.m. ou bâti, n.m. § περίβλημα μετὰ προσερείσματος, manchon à épaulement, ὅπερ συσφίγγει τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ σωλῆνος εἰς τὸ πυροβόλον Καννέ. § περίβλημα ξύλινον ἢ ξυλόζωσμα [ἀτμομηχ.] soufflage, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ ἐκ ξύλου **περίβλημα** (chemise) τεμαχίου ἀτμομηχανῆς ὡς καὶ τὸ **ἀπομονωτικὸν περίβλημα** (chemise isolant) τῶν κυλίνδρων· βλ. chemise du cylindre. § περίβλημα τοῦ πυργίου, tourelure, n. f. βλ. καὶ **πυργίον** (tourelle).

περιβόητος, ος, ον· ὁ ἐξακουστὸς τοῖς

πᾶσιν (ἐπὶ καλοῦ ἢ κακοῦ), περίφημος, περιώνυμος, célèbre, adj. fameux, euse, adj.

περιβολάκι, τὸ [δημ.] μικρὸς κῆπος, petit jardin ; τὸ κηπάριον, jardinet, n. m. κοινῶς μπαχτσεδάκι, μικρὸς μπαχτσές.

περιβολάρης καὶ **περβολάρης,** ὁ [δημ.] ὁ κηπουρὸς [ὁ μπαχτσεβάνης], jardinier, n.m. ὁ φυτοκόμος, horticulteur, n. m.

περιβολαρῆα [δημ.] καὶ

περιβολάρισσα, ἡ [δημ.], ἡ κηπουρός, jardinière, n. f. ἡ σύζυγος τοῦ κηπουροῦ, femme du jardinier.

περιβολαρίσιος, α, ιο [δημ.], de jardin, κηπαῖος, αία, αῖον.

περιβολή, ῆς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ περιβάλλειν ἢ περιβάλλεσθαι διά τινος, ἡ περίθεσις, ἡ ἔνδυσις, ἰδ. ἐνδυμάτων, ὅπλων, κτλ. τὸ ἐνδύεσθαι, ἡ ἔνδυσις, habillement, n. m. ὁ τρόπος τοῦ ἐνδύεσθαι, mise, n. f. § —, ἐπένδυσις, revêtement, n. m. § [μεταφ.] περιβολή, harnais, n. m. ἡ στολή, τὸ δι' οὗ περιβάλλεταί τι· π. χ. ἡ περιβολὴ τοῦ στρατιώτου, le harnais du troupier, ἤτοι ἡ στολὴ αὐτοῦ.

περιβολή, ἡ [ὀχυρ.], redoute, n. f. περίφρακτον ὀχύρωμα μικρᾶς χωρητικότητος, οὗτινος ἡ χάραξις εἶνε πολυγωνική, συνιστάμενον ἀπὸ μεταβλητὸν ἀριθμὸν πλευρῶν. Τὸ σχῆμα τῆς περιβολῆς δύναται νὰ ᾖ ἀκανόνιστον ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ προορισμοῦ της· αἱ διαστάσεις αὐτῆς ἐξαρτῶνται ἐκ τῶν διατιθεμένων μέσων τῆς κατασκευῆς καὶ τῆς ἀμύνης, καθὼς καὶ ἐκ τῆς σπουδαιότητος τῆς θέσεως ἐν ᾗ ἀνεγερθήσεται. Ἄλλοτε αἱ περιβολαὶ ἦσαν μᾶλλον **τετράγωνοι** (redoute carrée), ἤδη δίδουσιν εἰς ταύτας **σχῆμα** μᾶλλον **πεπλατυσμένον** ἵνα τὰς προφυλάξωσι κάλλιον ἀπὸ τὰ πυρὰ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἵνα ἐπαυξήσωσι τὴν ἄμυναν τοῦ μετώπου. Αἱ περιβολαὶ συχνάκις χρησιμοποιοῦνται μεμονωμένως διὰ τὴν ἄμυναν θέσεως τινός, τότε δὲ πρέπει νὰ ὦσιν ἰσχυραὶ ὅπως ἀνθίστανται κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον, ἑπομένως δέον νὰ ὦσι κατεσκευασμέναι οὕτως, ὥστε ν' ἀντέχωσιν εἰς τὴν ἔφοδον, τὸ προπέτασμα αὐτῶν νὰ παρουσιάζῃ πανταχόθεν τὴν αὐτὴν ἰσχύν, αἱ δὲ τάφροι νὰ πλαγιοφυλακτῶνται καλῶς καὶ οἱ ἀπειρόβλητοι τομεῖς νὰ ἐκλείψωσι· βλ. **ἡμιπεριβολή**, demi-redoute καὶ **ὀχύρωμα περίφρακτον**, ouvrage fermé.

περιβολοπυροβολεῖον, ου, τό· τὸ κανονοστάσιον, redoute-batterie, n. f. Εἶδος πυροβολείων κατεσκευασμένων εἰς τὰ κενὰ διαστήματα μεταξὺ τῶν **ἐρυμάτων** (forts), ἵνα βάλλωσιν ἀποτελεσματικῶς κατὰ τῶν **ἔργων προσπελάσεως** (travaux d'approche) τῶν διευθυνομένων κατὰ τῶν ἐρυμάτων. Τὰ περιβολοπυροβολεῖα κατασκευάζονται **ἡμιτειχιστικῶς** (en semi-permanente), ὁπλιζόμενα συνήθως διὰ 18 μεγάλου διαμετρήματος πυροβόλων, περιλαμβάνοντα ἐπίσης μικράν τινα φρουρὰν πεζικοῦ.

περιβόλι καὶ **περβόλι,** τὸ (τουρκ. **μπαχτσές**), ὁ κῆπος, jardin, n.m. καὶ verger, n.m. κυρίως κῆπος ὀπωροφόρων δένδρων· βλ. κῆπος· || [μεταφ.] κάμνω [τινὸς] τὴν καρδιὰν περιβόλι, εὐαρεστῶ, contenter ; τέρπω, réjouir.

περίβολος, ου, ὁ· περιπεφραγμένος τόπος, ἤτοι ὁ ἐσωτερικὸς χῶρος enceinte, n. f. ἢ ὁ περιβάλλων τὸν χῶρον τοῖχος, ou, mur d'enceinte ; περίβολος, περίφραγμα, τόπος περίκλειστος, enclos, n.m. περίβολος· βλ. ὄρχος, parc, n. m. || — ἐκ τείχων, enceinte ou clôture (en murailles) ; || περίβολος, clôture ou enclos ; βλ. **φράκτης**· || —, mur de clôture, τοῖχος περιφράσσων ἰδιοκτησίαν τινά. ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν **τειχισμάτων** (remparts) ἅτινα περιβάλλουσιν ὀχύρωμα ἢ φρούριον. Ὁ περίβολος δέον νὰ ᾖ συνεχὴς ἵνα προφυλάττηται ἀπὸ τὰς ἐξαπίνης ἐπιθέσεις. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δέον νὰ ᾖ ἀρκετὰ ἰσχυρός, τὰ δὲ διάφορα αὐτοῦ μέρη νὰ πλαγιοφυλάσσωνται ἀμοιβαίως· δέον ἐπίσης νὰ δύνηται ν' ἀντέχῃ εἰς τὰς βολὰς τοῦ πυροβολικοῦ. Ὁ **περίβολος** τῶν ἀρχαίων φρουρίων καλεῖται ἐπίσης **περίκυκλος** (βλ. λέξιν) (ἢ περίβολος, γαλλιστὶ corps de place), τῶν δὲ μετ' **ἀπεσπασμένων ἐρυμάτων φρουρίων** (places à forts détachés) καλεῖται **πυρὴν** (noyau) ; || **περίβολος μάχης**, enceinte de combat ; βλ. **χάραξις** προμαχωνική, tracé. § [ὀχυρ.] boulevard, n. m. διὰ τῆς λέξεως ταύτης ἠννόουν τὸν XVI αἰῶνα, **ἐξωτερικὸν περίβολον** ἢ **περίκυκλον** ἐκ χώματος χρησιμεύοντα ἵνα καλύψῃ τὸν ἐσωτερικὸν **περίβολον** (enceinte) ὀχυρωμένης θέσεως. Κατόπιν ἐγένετο χρῆσις τῆς λέξεως ταύτης πρὸς ἔνδειξιν προμαχωνικοῦ περιβόλου· ἤδη δὲν γίνεται πλέον χρῆσις τῆς λέξεως ταύτης ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ.

περιβόμβησις, εως, ἡ· θορύβησις ὁλόγυρα, βόμβησις, bourdonnement, n. m.

περιβομβῶ (έω) μέλ. ήσω, κάμνω βόμβον πέριξ τινός, ὡς ἡ μέλισσα, κτλ. βομβῶ ὁλόγυρα, bourdonner tout autour.

περιβόσκω, μέλ. βοσκήσω, βόσκω ὁλόγυρα (κτήνη), paître tout autour ; paître dans les environs.

περιβρέχω, μέλ. έξω. ὑγραίνω, βρέχω τι ὁλόγυρα, humecter, arroser tout autour ; βρέχω, βουτῶ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, baigner de tous côtés, ὅθεν περιρραντίζω, περιρραίνω, asperger de tous côtés.

περίβρωσις, εως, ἡ· péribrose, n.f. [παθολ.] ἕλκωσις τῶν βλεφάρων, ulcération des paupières.

περίβρωτος, ος, ον· φαγωμένος ὁλόγυρα, rongé tout autour.

περιγεγλυμμένος, η, ον· ciselé, ée, διὰ τῆς γλυφίδος· βλ. περιγλύφω.

περιγεγραμμένος, η, ον· circonscrit, e. || **περιγεγραμμένον** (σχῆμα) [γεωμ.] circonscrit, e ; σχῆμα εὐθύγραμμον λέγεται περιγεγραμμένον περὶ κύκλον, ἐὰν ἑκάστη πλευρὰ αὐτοῦ ἦνε ἐφαπτομένη τοῦ κύκλου· ὁ δὲ κύκλος λέγεται τότε ἐγγεγραμμένος **εἰς** τὸ σχῆμα· βλ. καὶ ἐγγεγραμμένος, inscrit.

περίγειον, ου, τὸ [ἀστρον.] périgée, n.m

τὸ σημεῖον τῆς περὶ τὴν γῆν τροχιᾶς τῆς σελήνης, εἰς τὸ ὁποῖον αὕτη εὑρίσκεται εἰς τὴν μικροτάτην ἀπόστασιν αὐτῆς ἀπὸ τῆς γῆς. Τὸ ἐναντίον τούτου λέγεται **ἀπόγειον** (apogée) ; || ἡ σελήνη εἶνε εἰς τὸ περίγειον αὐτῆς, la lune est dans son périgée ; || [ἐπιθετικῶς] ἡ σελήνη περίγειος ἐστίν, la lune est périgée, ἤτοι ὡς ἔγγιστα τῆς γῆς.

περίγειος, ος, ον· circumterrestre (προφ. kom) (ἐκ τοῦ λατ. circum = autour καὶ terrestre) adj. ὁ περιβάλλων τὴν γῆν, qui entoure la terre ; || χῶρος (διάστημα) περίγειον, espace circumterrestre.

περιγέλασμα, ατος, τό· τὸ περίπαιγμα, ἐμπαιγμός, ὁ περίγελως, χλευασμός, ἐμπαιγμός, moquerie, n.f. τὸ σκώπτειν, τὸ σκῶμμα, raillerie, n. f. ἡ εἰρωνεία, χλεύη, persiflage [δημ.] τὸ σκῶμμα, gouaillerie, n. f. τὸ ν' ἀπατήσῃ τίς τινα, ἡ ἀπάτη, tromperie, n. f. duperie, n. f.

περιγελασμός, οῦ, ὁ· βλ. **περιγέλασμα.**

περιγελαστής, οῦ, ὁ [δημ.], ἐμπαίκτης, moqueur, euse, adj. εἴρων, χλευαστής, persifleur, euse, adj. σκώπτης, [δημ.] gouailleur, euse, adj.

περιγελαστικός, ή, όν· περιπαικτικός, ἀφορῶν τὸ σκῶμμα, de raillerie ; ἀφορῶν τὸν ἐμπαιγμόν, de moquerie ; σκωπτικός, railleur, euse, adj. ἐμπαικτικός, moquant, e, adj. εἰρωνικός, χλευαστικός, persiflant, e, adj. σκωπτικός, [δημ.] gouailleur, euse, adj.

περιγελαστικῶς [ἐπίρ.], περιπαικτικῶς, διὰ τρόπου ἐμπαικτικοῦ, d'un air moqueur ; δι' ὕφους σκωπτικοῦ, d'un ton railleur.

περιγέλαστος, ος, ον· ὁ πολὺ καταγέλαστος, γελοῖος, ridicule, adj. ὁ καθιστάμενος τὸ ἀντικείμενον γέλωτος, objet de risée.

περιγέλι, τὸ [δημ.], **περιέλι, περιγιέλι** καὶ **περγέλι·** βλ. **περίγρα.**

περιγέλοιο(ν), τὸ [δημ.], βλ. **περιγέλασμα,** raillerie, n. f. moquerie, n. f. § ὁ περίγελως, risée, n. f.

περιγελῶ (άω), μέλ. άσω, περιπαίζω, μεταστρέφω τι εἰς τὸ γελοῖον, ἐμπαίζω (μᾶλλον περιφρονητικῶς), se moquer ; σκώπτω, [se] railler ; γελῶ [εἰς βάρος] τινός, rire [aux dépens] de quelqu'un ; εἰρωνεύομαι, χλευάζω, persifler ; [οἰκ.] χλευάζω, berner ; [δημ.] σκώπτω, gouailler ; ἀστειεύομαι, blaguer ; || σὲ περιγελοῦν, on se moque de vous. § παίζω μέ τινα, τὸν ἀπατῶ διά τι (οὐχὶ περιφρονητικῶς ἀλλ' ἐνίοτε καὶ ἀστειότητος ἕνεκεν), se jouer ; ἀπατῶ, ἐξαπατῶ, duper ; (envoyer se) promener ; ἀπατῶ, lanterner ; || μὲ περιγελᾷ τώρα δύο μῆνας, voilà deux mois qu'il se joue de moi.

περίγελως, ὁ· τὸ περιγέλασμα, τὸ σκώπτειν, τὸ σκῶμμα, raillerie, n. f. ὁ ἐμπαιγμός, moquerie, n. f. χλεύη, περίγελως, ἐμπαιγμός, dérision, n. f. **ἐμπαιγμός, περίγελως,** τὸ ἀντικείμενον γέλωτος πάντων, risée, n. f.

περίγερος, ὁ [διάλ. 'Ηπείρου] = ὑπερβολικὰ γέρων.

περιγιάλι, τὸ [δημ.], τὸ ἄκρον τῆς θαλάσσης, le bord de la mer ; τὸ ἀκρογιάλι, ὁ αἰγιαλός, rivage, n.m. ἡ παραθαλασσία, plage, n. f. βλ. λέξεις.

περιγλυφή, ῆς, ἡ· ciselage, n. m. τὸ γλύφειν, σκαλίζειν διὰ τῆς σμίλης· βλ. **περιγλύφω·** || — ἡ περιτόρευσις (τῶν πυροβόλων, κτλ.), ciselage (des bouches à feu, etc.); ἐργασία συνισταμένη εἰς τὸ περιτορεύειν (à ciseler) διὰ τῆς γλυφίδος (au burin) ἢ διὰ τῆς σμίλης (ciseau) μέρη τινὰ τῶν πυροβόλων, κτλ.

περίγλυφος, ος, ον· κεκοσμημένος διὰ γλυφῶν, orné de ciselures ; ὅλος μὲ γλυφάς, tout ciselé.

περιγλύφω, μέλ. ύψω, ciseler ; ἢ περιτορεύω· τορεύω, ἤτοι ἐγγλύφω, ἐγχαράττω (διὰ τῆς γλυφίδος), σκαλίζω εἰς μέταλλον, λίθον ἢ ξύλον διάφορα σχήματα καὶ τέλος διατρυπῶ ἢ διαπερῶ τι· βλ. καὶ **περιγλυφή.**

περιγόνιον, ου, τὸ [βοτ.], périgone, n. m. ἐνίοτε συνών. τοῦ **περιάνθιον.**

περιγναθίς, ίδος, ἡ· βλ. **παραγναθίς.**

περίγρα, ας ἡ· rouanne ou roanne, n. f. κοινῶς τὸ **περιγέλι·** τεκτονικὸς διαβήτης, compas, σιδηροῦν ἐργαλεῖον καταλῆγον εἰς δύο ἀκίδας δι' οὗ σημαδεύουσι τὰ ξύλα· || **περίγριον,** τό· μικρὰ **περίγρα,** rouannette, n. f. μικρὸν ἐργαλεῖον ἀποτελούμενον ἀπὸ τεμάχιον στρογγύλου σιδήρου, πεπλατυσμένου κατὰ τὸ ἓν ἄκρον καὶ διῃρημένου εἰς δύο αἰχμηροὺς ὀδόντας, δι' ὧν χαράττουσι κύκλους διὰ νὰ σημαδεύσωσι τὰ ξύλα.

περιγραμμένο, τὸ [διάλ. 'Ηπείρου] πεποικιλμένον καὶ τὸ ὡραῖον.

περιγραμμένος, ὁ [διάλ. 'Ηπείρου] καὶ **περίγραφος = ὡραιότατος.**

περιγραφή, ῆς, ἡ· προσδιορισμός, λεπτομερὴς ἐξήγησις τινός, description, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ σκιαγραφία, ἰχνογραφία, παράστασις ἐπεξηγηματικὴ τινός· || ζωηρὰ (πιστὴ) περιγραφή, description vive (fidèle ; || περιγραφὴ ἀνακτόρων, description d'un palais ; || λεπτομερὴς περιγραφή, description détaillée ; || εἶνε ἀνώτερον πάσης περιγραφῆς, il est au-dessus de toute description ; || τοπογραφικὴ περιγραφή, description topographique ; || [σιδηροδ.] περιγραφὴ χαράξεως τῆς γραμμῆς, description du tracé. §— [γεωμ.] circonscription, n. f. ὁ περιορισμὸς τινός, ἤτοι ἡ διὰ γραμμῶν χάραξις τινός· || —, ἡ διὰ γραμμῶν σχεδίασις τινός, délinéation, n. f. || —, ὁ προσδιορισμὸς τῶν ὁρίων τινός, délimitation, n. f. || —, ἡ περίμετρος, contour, n.m.

περιγραφικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν περιγραφήν, descriptif, ive, adj. || περιγραφικὴ γεωμετρία· βλ. **γεωμετρία.**

περιγραφικῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον περιγραφικόν, d'une manière descriptive (ἐπεξηγηματικόν), descriptivement adv.

περιγράφω, μέλ. άψω, κάμνω τὴν περιγραφήν τινός, décrire ; σκιαγραφῶ, ἰχνογραφῶ, ζωγραφίζω, παριστῶ, dépeindre ; παριστῶ τι, représenter ; || περιγράφει τὰ μνημεῖα τῆς πό-

λεως, il décrit les monuments de la ville; || περιγράφω χώραν, décrire un pays; || περιγράφω μάχην, décrire une bataille; || τοῦτο δὲν περιγράφεται, cela ne saurait se décrire; || δὲν ἠμπορῶ νὰ σᾶς περιγράψω τὴν χαράν του, je ne puis vous dépeindre sa joie; || ἡ ἀσχημία του δὲν περιγράφεται, sa laideur défie (est au dessus de) toute description; § [γεωμετρ.] circonscrire; διὰ γραμμῶν χαράσσω τι δλόγυρα, tracer autour; || χαράσσω, σημειῶ τὰ ὅρια, déliter; tracer les limites de... || contourner, διαγράφω τι δλόγυρα, σημειῶ τὴν περίμετρον.

περίγριον, ου, τό· βλ. **περίγρα.**

περιγυρίς, ίδος, ἡ· contour, n. m. ὁ γῦρος ἀντικειμένου τινός.

περιγώνιον, τὸ καὶ

περιγωνίσκος, ου, ὁ· βλ. **παραγώνιον.**

περίδακρυς, υς, υ· ἔνδακρυς, γεμᾶτος ἀπὸ δάκρυα, baigné de larmes, tout en larmes, πολὺ δακρύων, κλαίων· || —, éploré, ée, adj. qui est tout en pleurs; ἀπηλπισμένος, désolé, ée; || ὄψις περίδακρυς, mine éplorée.

περιδεής, ής, ές (δέος), ἔμπλεος φόβου, rempli de crainte; ἔντρομος, πολὺ πεφοβισμένος, τεθορυβημένος, alarmé, ée, adj. τρομαγμένος, πεφοβισμένος, épouvanté, ée, adj.

περίδειπνον, ου, τό· repas qui suit les funérailles; ἐκαλεῖτο τὸ πάλαι τὸ μετὰ τὸν ἐνταφιασμὸν τινὸς κοινὸν δεῖπνον τῶν συγγενῶν τοῦ ἀποβιώσαντος, παρεσκευαζόμενον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πλησιεστέρου συγγενοῦς αὐτοῦ. Ἐν Μεσολογγίῳ καὶ ἀλλαχοῦ ὅπου ἐπικρατεῖ εἰσέτι τὸ εἰρημένον ἔθιμον λέγεται κοινῶς **παρηγοριά.**

περίδεμα ἢ **περίδημα,** ατος, τό· embrasse, n. f. ταινία ἢ σειρὶς (cordon) χρησιμεύουσα εἰς τὸ νὰ κρατῇ τὸ παραπέτασμα εἰς τὴν πλευρὰν θύρας, ἢ παραθύρου· βλ. καὶ **περίδημα·** || —, bandeau, n. m.=διάδεμα, τὸ περίδεμα κεφαλῆς=κεφαλόδεσμος, καὶ ἐν γένει τὸ δι' οὗ περιδένεται, περιτυλίσσεταί τι. § τὰ μὴ ἀνήκοντα τῷ ἀποβάρῳ (τάρα) **περιδέματα,** les surcharges.

περιδένω, μέλ. έσω (περιδέω), δένω τι δλόγυρα, lier tout autour; περιζώνω, ceindre; περιβάλλω διὰ ταινίας [τὴν κεφαλήν, πληγήν, κτλ.], bander [la tête, une plaie, etc.]; || —, περισφίγγω μὲ στεφάνια (frettes), περιστεφανόνω, fretter; || περιδένω=ναρθηκίζω, enchâsser; || περιδέσατε καλῶς καὶ περιτυλίξατε (μὲ ἄχυρα καὶ χανναβάτσον), faites les bien emballer et empailler.

περιδέραιον, ου, τό· τὸ περὶ τὸν λαιμὸν τιθέμενον, collier, n. m. || ἀδαμάντινον περιδέραιον, une rivière de diamants.

περιδερίς, ίδος, ἡ· collier d'écurie d'attache; ἀποτελεῖται ἀπὸ δερμάτινον περιαυχένιον, φέρον δεσμὸν ἤτοι ἅλυσιν, χρησιμεύει δὲ διὰ τὴν πρόσδεσιν τῶν ἵππων καὶ ἡμιόνων ὁσάκις δὲν γίνεται χρῆσις τῆς ἐπιφατνιδίας φορβειᾶς (licol d'écurie). Ἡ περιδερὶς σύγκειται ἀπὸ τὸν **κορμὸν** (corps) ὅστις εἶνε δερμάτινος καὶ ἀπὸ τὸν ἐξ **ἁλύσου δεσμὸν** (longe en chaine).

1. Κέστρον τοῦ δεσμοῦ (touret de longe).
2. Γλωχὶς (contre-saglon).
3. Διατόνιον (chape).
4. Ὑποπόρπιον (sous-boucle).
5. Γλωχὶς (contre-saglon).
6. Κέστρον περιδερίδος (touret de collier).
7. Δεσμὸς ἐξ ἁλύσου (longe en chaîne).
8. Ἡμίσταυρος (té). § —, licou (licol) [de parade], etc. βλ. εἰς λέξιν **φορβιά.**

περίδεσις, εως, ἡ· τὸ δένειν τι δλόγυρα, ἡ πρᾶξις τοῦ περιδένειν, action de lier autour; (de bander) bandage, n. m. § —, ὁ ναρθηκισμός, enchâssement, n. m.

περίδεσμος, ου, ὁ· τὸ δι' οὗ δένεταί τι, ὁ ἐπίδεσμος, bandage, n. m. ὁ **δεσμός,** lien, n. m. ἡ **ταινία,** bande, n. f. βλ. λέξεις· || —, cordon, n. m. σιδήρωμα δι' οὗ στερεοῦται τι· || —, βλ. **στεφάνη,** cerce, n. f. || —, cravate, n. f. ἢ περίζωμα, τὸ δι' οὗ περιδένεται ἢ περιβάλλεταί τι· || —, frette, n. f. ἡ στεφάνη. κράτυσμα, μεταλλικὴ στεφάνη δι' ἧς περισφίγγεταί τι· || — δερμάτινος, frette en cuir; || —, βλ. **δεσμός,** embrassure. § — [ναυτ.], cravate, n. f. λέγεται ἐπὶ σχοινίου περιβάλλοντος ἱστόν, ἄγκυραν, κτλ. εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὑποβαστάζῃ μᾶλλον πρὸς τὴν ἕλκυσιν παρὰ πρὸς περίσφιγξιν. § — [ναυτ.], trinque, n. f. λέγονται οἱ περίδεσμοι (roustures) τῶν κεραιῶν· βλ. καὶ **σύμβλημα** (rousture). § —, étrier, n. m. μασχάλη, ἡ· **σφιγκτήρ,** καὶ **συσφιγκτήρ,** ῆρος, ὁ· τὸ δι' οὗ συνενοῦται ἢ περισφίγγεταί τι, ἢ τεμάχιον σιδηροῦν δι' οὗ συνδέονται δύο ἕτερα τεμάχια, ὅπως εἰς τὰ **μεταλλικὰ ζευκτὰ** τῆς στέγης (fermes métalliques], ἅτινα καὶ **πιτάρια** χαλοῦνται ὡς ἐκ τοῦ σχήματός των **ΙΙ·** γενικῶς δὲ étrier εἶνε σιδηροῦς τις δεσμὸς (lien) συνδέων δύο τεμάχια.

περίδετος, ος, ον· ὁ δλόγυρα δεδεμένος, lié tout autour.

περιδέω, βλ. **περιδένω.**

περιδεῶς [ἐπίρ.], μετὰ δέους (φόβου, τρόμου), avec épouvante; δειλῶς, timidement.

περίδημα, ατος, τό· καὶ **περίδεμα,** hart, n. m. ὁ λύγος, κοινῶς τὸ δεματικόν· τεμάχιον σύρματος ἢ κλώνου εὐλυγίστου μήκους 1-2 μέτρων, συνήθως ἐκ λύγου (osier, ἐξ οὗ καὶ **λύγος**), χρησιμεῦον διὰ τὴν πρόσδεσιν ἀντικειμένου τινός, ἢ διὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν **φακέλλων** (fascines); || **περίδημα ἐκ κλώνου,** hart en bois, διὰ τὴν πρόσδεσιν δέματος, φακέλλου κτλ. || — μετάλλινον, hart métallique; || — ἀνασταλτικόν, hart de retraite, δι' οὗ ἀναστέλλεταί τι. § —, jarretière, n. f. σχοινίον κτλ. δι' οὗ δένεταί τι.

περιδιαβάζω, μέλ. άσω [μεταφ.] περιπατῶ που, se promener.

περιδιάβασις, εως, ἡ· τὸ περιέρχεσθαι, περιπατεῖν, action de se promener; ὁ περίπατος, promenade, n. f.

περιδιδυμῖτις, ιδος, ἡ [παθολ.], péridi-

dymite, n. m. φλεγμονή τοῦ περιδιδύμου, inflammation du pérididyme.

περιδίδυμον, ου, τὸ [ἀνατ.], pérididyme, n. m. λευκωματώδης χιτὼν τῶν ὄρχεων, tunique albuginée des testicules.

περιδινέω-ῶ, στρηφογυρίζω ὁλόγυρα, faire tourner; pivoter; ‖ περιδινοῦμαι, tournoyer = στρηφογυρίζω.

περιδίνησις, εως, ἡ [μηχ.], pivotation, n. f. τὸ στρέφεσθαι πέριξ στροφέως (pivot); τὸ περιστρέφεσθαι, ἡ στρηφογύρισις, tourbillon, n. m. τὸ στρηφογύρισμα, tournoiement, n.m. ‖ — ὕδατος· βλ. **δίνη**.

περιδίνητος, ος, ον [μετοχ.], περίστροφος, tournant, e.

περίδοξος, ος, ον· περιβόητος, πολὺ περίφημος, ἔνδοξος, illustre, adj. ἔνδοξος, περίφημος, περιώνυμος, célèbre, adj.

περίδοσις, εως, ἡ· δόσις διά τι, τὸ στοίχημα, pari, n. m.

περίδραξις, εως, ἡ, βλ. κοινῶς **φούκτωμα**.

περιδράττομαι, βλ. κοινῶς **φουκτόνω**.

περιδρομή, ῆς, ἡ· τὸ περιτρέξιμον, τρέξιμον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, μεταφ. ἡ περιστροφή, contour, n. m. ou circuit, n. m. ‖ αἱ περιδρομαὶ ποταμοῦ τινός, contours ou circuits d'un fleuve, ἤτοι οἱ ἑλιγμοὶ οὓς παριστᾷ ὁ ῥοῦς αὐτοῦ· ‖ περιδρομαὶ ἢ περιστροφαὶ κοιλάδος, contours ou circuits d'une vallée, ἤτοι τὸ σύνολον τῶν καμπύλων γραμμῶν ἃς αὕτη περιγράφει.

περιδρομιάζω, μέλ. άσω [δημ.], τρώγω καθ' ὑπερβολὴν (ὑπερμέτρως), manger avec excès; se crever [de manger] = (διαρρήγνυμαι ἐσθίων), κοινῶς σκάζω ἀπὸ τὸ φαγητόν, ὑπερκορέννυμι (κοινῶς καταχορταίνω), s'empiffrer.

περίδρομος, ου, ὁ [δημ.] ἄνθρωπος σατανικὸς (διαβολικός), homme endiablé (satané); diable [d'homme]=διαβολάνθρωπος· ‖ [συνεκ.] ἀντικείμενον παράδοξον (τερατῶδες, κακόν, διαβολικόν), quelque chose de singulier (; de monstrueux; de méchant; de diabolique); ‖ ἔφαγε τὸν περίδρομον, il s'est crevé [de manger]; il a avalé la mer et les poissons; il a mangé le diable et ses cornes; βλ. περιδρομιάζω. § — [ἀρχ.] ἡ **περιδρομή**, détour, n. m. circuit, n.m. § — [ἀρχιτ.] péridrome, n. m. δίοδος, διάδρομος, galerie, n. f. ἡ διάβασις, passage, n. m. ‖ — ὑπηρεσίας, galerie de service (προκειμένου περὶ φάρων).

περιεγκεφαλῖτις, ιδος, ἡ· périencéphalite, n. f. φλεγμονὴ τῆς πλαγίου φαιᾶς ὕλης τοῦ ἐγκεφάλου καθὼς καὶ τῶν μηνίγγων.

περιεδριον, ου, τό· troussequin, n. m. τὸ ὄπισθεν μέρος τῆς σέλλης· βλ. καὶ **σέλλα**.

περιείλημα, ατος, τὸ (περιειλέω) τὸ περιτύλιγμα, τὸ περικάλυμμα, enveloppe, n. f. ἡ θήκη, étui, n. m.

περιεκτικός, ή, ὸν (συγκρ. ώτερος, ὑπερ. ώτατος) ὁ πολλὰ ἐν ἑαυτῷ συντόμως περιλαμβάνων, (ὁ περιλαμβάνων, χωρῶν πολλά), qui contient (embrasse; peut contenir, etc) [beaucoup), ὅθεν συνοπτικός, σύντομος, collectif, ive; ἐκτεταμένος, ἐκτενής, étendu, e. adj. εὐρύχωρος, ἐκτενής, vaste, adj. ‖ [γραμ.] **περιεκτικὸν ὄνομα**, nom collectif; **περιεκτικὰ** λέγονται τὰ σημαίνοντα τόπον περιέχοντα ἐν πλησμονῇ τὸ ὑπὸ τοῦ θέματος δηλούμενον. Καταλήξεις αὐτῶν εἶνε ὼν καὶ **ιά**, π. χ. **δαφνών**, **ἀμπελὼν** (δάφνη, ἄμπελος), **στρατιά**, **μυρμηκιὰ** (στρατός, μύρμηξ).

περιεκτικότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ περιεκτικοῦ, τὸ νὰ δύναται νὰ περιλαμβάνῃ πολλά, capacité [de contenir]; ἡ χωρητικότης, contenance; n. f. ἡ ἔκτασις, étendue, n. f.

περιέλασις, εως, ἡ· βλ. **γυμνιππευτική**.

περιελαύνω, μέλ. ελάσω· βλ. **γυμνιππεύω**.

περιέλευσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ προέρχεσθαι, action de parvenir; ἡ ἄφιξις, arrivée, n. f. § —, ἡ πρᾶξις τοῦ ἐπανέρχεσθαι, τὸ περιέρχεσθαι, action de revenir, ἤτοι τὸ νὰ περιέλθῃ τι εἴς τινα, ἡ μεταβίβασις, transmission, n. f. [νομ. ἰδ.] dévolution, n. f. ‖ — κτήματος (δικαιώματος), dévolution d'un bien (d'un droit); ‖ παρέλαβε τὸ δεῖνα γήπεδον δικαιώματι περιελεύσεως, ce terrain lui fut acquis par dévolution.

περιέλι, τὸ καὶ **περιγέλι** [δημ.], βλ. **περίγρα**.

περιέλιγμα, ατος, τὸ [ναυτ.], garniture, n. f. καὶ fourrure (n. f. περίβλημα) de bitord καὶ **περιένδυμα**· καλεῖται οὕτω πᾶν ἀντικείμενον ἐξ ὀθόνης, διστρόφου, βύρσης, κτλ. δι' οὗ περιβάλλεταί τι ὅπως μὴ καταστρέφηται ἐκ τῆς τριβῆς.

περιέλιξις, εως, ἡ· ἡ περιτύλιξις, enroulement, n. m. ἡ περιστροφή, circonvolution, n. f.

περιελίσσω, μέλ. ίξω· τυλίσσω, στρέφω τι περί τι, κύκλῳ τινός, ὁλόγυρα εἴς τι, τυλίσσω ὁλόγυρα, rouler autour, enrouler; περιβάλλω, περικαλύπτω, envelopper; [ναυτ.] fourrer [un cordage]; βλ. καὶ **ἐκπεριελίσσω**. § —, contourner ou rouler = συστρέφω. § — [ναυτ.], βλ. **ἑλίσσω**, arrondir, etc. § περιελίσσομαι, vriller; π. χ. ὁ πύραυλος ὑψούμενος περιελίσσεται, cette fusée volante vrille.

περιένδυμα, ατος, τό, βλ. **περιέλιγμα**.

περιεξάεδρος, ος, ον· périhexaèdre (περί, ἕξ καὶ ἕδρα, base) adj. [ὀρυκτ.] λέγεται ἐπὶ τετραέδρου πρίσματος, μεταβαλλομένου εἰς ἑξαεδρικὸν τοιοῦτον.

περιέπω, παρατ. περιεῖπον, περιποιοῦμαι τινά, soigner; μεταχειρίζομαι καλῶς τινά, τὸν προσέχω, avoir des attentions; ἐπιμελοῦμαι τινὸς μετὰ στοργῆς, être aux petits soins; περιθάλπω, καλομεταχειρίζομαι, περιέπω, choyer.

περιεργάζομαι, μέλ. ἐργάσομαι, ἐκτελῶ τι μετ' ἐπιμελείας, παρατηρῶ (ἐξετάζω) μετὰ περιεργείας (μετὰ προσοχῆς), observer (regarder) avec curiosité; παρατηρῶ, considérer; ἐξετάζω, examiner, ἐπιθεωρῶ τι, faire

l'inspection de; ἀντιμετωπίζω τινά, dévisager quelqu'un.

περιέργεια, ας, ἡ· λεπτολογία ἢ ἀμετρία ἔν τε λόγῳ καὶ ἔργῳ, ἀσχολία περὶ ἀνωφελῆ, μικροῦ λόγου ἄξια, ἄσκοπος φροντὶς περὶ ξένων πραγμάτων, περιέργεια, curiosité, n. f. (βλ. καὶ **φιλοπραγμοσύνη**)· || κινῶ τὴν περιέργειαν, exciter (piquer) la curiosité; [ἐν.] intriguer; || δὲν ἔχω περιέργειαν, je ne suis pas curieux; || ἐκ περιεργείας, par curiosité; || διὰ περιέργειαν· χάριν περιεργείας, pour la curiosité du fait.

περίεργος, ος, ον, ὁ ἔχων περιέργειαν, ὁ τὰ πάντα λεπτομερῶς ἐξετάζων, καὶ ὁ περὶ ξένων πραγμάτων ἀσκόπως φροντίζων, curieux, euse, adj. (ὁ φιλοπράγμων), ἰδιότροπος, ἰδιόρρυθμος, singulier, ère, adj. || εἶμαι περίεργος νὰ τὸν ἰδῶ, je suis curieux de le voir; || περίεργον! c'est curieux! c'est étrange! c'est drôle! || τὰ περίεργα τῆς πόλεως, les curiosités de la ville; || εἶνε περίεργος [παράδοξος] ἄνθρωπος, c'est un homme singulier; || — εἶσαι! [ἐν.] je vous trouve plaisant.

περιέργως [ἐπίρ.], μετὰ περιεργείας, avec curiosité; curieusement, adv.

περιέρχομαι, μέλ. ἐλεύσομαι, ἀόρ. ἦλθον, γυρίζω ὁλόγυρα κατὰ σειρὰν καὶ ἐπανέρχομαι ὅθεν ἐκίνησα, γυρίζω ὁλόγυρα, tourner autour, κάμνω τὸν γῦρον, faire le tour; διατρέχω, parcourir; τρέχω, courir; || περιῆλθε τὸν κόσμον, il a fait le tour du monde; || περιῆλθεν ὅλην τὴν Ἀσίαν, il a parcouru toute l'Asie; || περιῆλθον ὅλην τὴν πόλιν χωρὶς νὰ τὸν ἀπαντήσω, j'ai [par]couru toute la ville, sans le rencontrer. § [οὐδ. ἐπὶ πραγμ.] περιέρχομαι εἴς τινα, échoir; μεταβιβάζομαι, être transmis (νομ. dévolu); passer à (dans); || μετὰ τὸν θάνατόν του ὅλη ἡ περιουσία θὰ περιέλθῃ εἰς τὸ κράτος, après sa mort tous ses biens passeront à l'état; || ἡ κληρονομία περιῆλθεν εἰς τοὺς ἐκ πλαγίου συγγενεῖς, l'héritage a été dévolu aux collatéraux; || κτῆμα περιελθὸν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ..., propriété dévolue à ... § — ἐν γένει, ἔρχομαι, venir; φθάνω που, en venir à; καταντῶ, être reduit; περιπίπτω, tomber; || τὸ πρᾶγμα περιῆλθεν εἰς γνῶσίν μου, la chose est venue à ma connaissance; || περιῆλθεν εἰς τὴν ἀνάγκην νά, il en est venu à; || εἶχε περιέλθει (περιπίπτω) εἰς μεγάλην ἔνδειαν, il était réduit à (tombé dans) la misère; || περιέρχομαι εἰς ἀπόγνωσιν, être réduit (tomber dans le) désespoir.

περιεσκεμμένος, η, ον [μετοχ. τοῦ περισκέπτομαι], ὁ μετὰ σκέψεως γινόμενος, circonspect, e, adj. φρόνιμος, συνετός, prudent, e, adj. ou avisé, ée, adj. προφυλακτικός, προσεκτικός, précautionné, ée, adj. (**συνώνυμα**) **συνετός, περιεσκεμμένος, νουνεχής,** avisé, prudent, circonspect; ὁ πρῶτος εὑρίσκει τρόπους κατορθώσεως, ἐκτελέσεως τῶν ὅσων ἐσκέφθη· ὁ δεύτερος μεταχειρίζεται τὰ ἁρμόδια πρὸς ἔκβασιν τοῦ σκοπουμένου· ὁ τρίτος ἀποφεύγει τὰ πρὸς ἀποτυχίαν συντείνοντα ἄτοπα.

περιεσκεμμένως [ἐπίρ.] μετὰ περισκέψεως, avex circonspection, μετὰ φρονήσεως, συνέσεως, συνετῶς, avec prudence, prudemment; μετὰ προσοχῆς, μετὰ προφυλάξεως, προσεκτικῶς, avec précaution.

περιεστώς, ῶσα, ώς· γεν. ῶτος, ώσης [μετοχ. τοῦ περιΐσταμαι], ἀττικῶς ἀντὶ περιεστηκώς, συνήθ. ἐν χρήσει εἰς τὸν πληθ. οἱ περιεστῶτες, les assistants; βλ. περιΐσταμαι.

περιέχω, μέλ. ἕξω· περικυκλόνω τινά ἤ τι, ἤτοι περιλαμβάνω, ἐμπεριέχω, contenir; περικλείω, renfermer; βλέπε καὶ **περικυκλόνω,** investir; || ὁ γαιάνθραξ περιέχει ἄσφαλτον, le charbon de terre contient du bitume; || τὸ βιβλίον αὐτὸ περιέχει μεγάλας ἀληθείας, ce livre renferme de grandes vérités; || τὸ βιβλίον του περιέχει ὅλην τὴν διδασκαλίαν τοῦ Πλάτωνος, ce livre contient toute la doctine de Platon; || ἡ πόλις αὕτη περιέχει πλείονας τῶν πεντήκοντα χιλιάδων κατοίκων, cette ville compte plus de cinquante mille habitants; || τί περιέχει τὸ γράμμα τὸ ὁποῖον ἔλαβες; que porte la lettre que vous avez reçue? || ἡ ἔννοια τοῦ δευτέρου ἄρθρου περιέχεται εἰς τὸ πρῶτον, le deuxième article rentre dans le premier; || οἱ λόγοι του περιέχουν συναίνεσιν, ses paroles impliquent consentement; || αὐτὸ τὸ ἄρθρον δὲν περιέχεται εἰς τὸ συμβόλαιον, cet article n'est pas porté dans le contrat. § [μετ. οὐδ. οὐσ.], τὸ **περιέχον**, le contenant; [ἐν.] l'ambiant; || τὸ **περιεχόμενον,** le contenu; || τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς του, le contenu de sa lettre; || [ἡ ἀπόφασις] τῆς ὁποίας ἕπεται αὐτολεξεὶ τὸ περιεχόμενον, dont la teneur suit; || πίναξ τῶν περιεχομένων [βιβλίου], table des matières; || τὸ περιεχόμενον ἐγγράφου, teneur, n. f. || ἰδοὺ τὸ περιεχόμενον, en voici la teneur.

περιζενιθιακός, ή, όν· circumzénithal, ale, aux [προφ. kom] (ἐκ τοῦ λατ. circum = autour καὶ τοῦ zénithal) adj. ὁ περιβάλλων τὸ ζενίθ, qui entoure le zénith; || ἀστέρες περιζενιθιακοί, astres circumzénithaux.

περίζηλος, ος, ον· πολὺ ζηλευτός, très désiré, ée.

περιζήτητος, ος, ον· ὅστις ζητεῖται πολύ, ἐπιζήτητος, recherché, ée, adj. ὅστις εἶνε τοῦ συρμοῦ, τῆς μόδας, qui est en vogue; τὸ εἶναί τι περιζήτητον, être couru; couru, e; || — ἄνθρωπος, un homme recherché; || τὸ βιβλίον αὐτὸ εἶνε περιζήτητον, ce livre est très-couru; || εἶνε (κατήντησε) περιζήτητος, on se le dispute; on se l'arrache.

περιζητῶ, μέλ. ήσω, ζητῶ παντοῦ, chercher partout; ἐπιζητῶ, rechercher.

περιζῶ (άω), μέλ. ήσω, ἐπιζῶ, ζῶ ὕστερον ἀπό τινα, survivre.

περίζωμα, ατος, τό· πᾶν πρὸς περίζωσιν χρήσιμον, ἡ ζώνη, ceinture, n. f. § [ναυτ.] **περίζωμα,** ceinture, n. f. ζώνη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου περιβάλλουσα ἐξωτερικῶς σκάφος ὀλίγον ἄνωθεν τῆς ἰσάλου πρὸς ἀποφυγὴν φθορῶν

ἐκ προσκρούσεων. § —, bordure, n. f. κοινῶς τὸ **πρεβάζι** καὶ γενικῶς τὸ περιθώριον, ὁ περίκυκλος; κοινῶς ὁ γῦρος, ἤτοι πᾶν τὸ κοσμοῦν ἢ περιβάλλον ἀντικείμενόν τι· || —, bordure, n. f. = τὸ κράσπεδον, τὰ μάρμαρα τοῦ πεζοδρομίου· βλ. **κράσπεδον.** § —, bandeau, n. m. τὸ δι' οὗ περιζώνεταί τι· || — [ἀρχιτ.] bandeau, n. m. καλούμενον καὶ **διάδημα**, τό· καλεῖται οὕτω κορωνὶς (corniche) εὑρισκομένη εἰς τὸ ἐξωτερικὸν κτιρίου τινός, μεταξὺ δύο ὀρόφων (entre deux étages), κοινῶς κορνίζα· βλ. καὶ **πλίνθος.** Τὸ εἰρημένον περίζωμα δὲν πρέπει νὰ συγχέηται μὲ τὴν **κορωνίδα** (corniche) τὴν καὶ **γεῖσον** καλουμένην καὶ εὑρισκομένην εἰς τὸ ἄνω μέρος κτιρίου ἢ ἔργου τινός· βλ. εἰς λέξιν **ῥυθμός** (ordre) τὰ σχήματα τῶν **περιζωμάτων** (bandeaux) ἤτοι τῶν **κορωνίδων** ἀφ' ὧν τὸ κτίριον ἐξακολουθεῖ πρὸς τὰ ἄνω. § —, κοινῶς ἡ ποδιὰ καὶ ἐμπροστέλλα, tablier, n. m. οἵα ἡ τῶν σιδηρουργῶν, μαγείρων, ξενοδόχων, κτλ. τεμάχιον ὑφάσματος ἢ δέρματος δι' οὗ περιβάλλουσι τὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ σώματος ἵνα προφυλάξωσι τὰ ἐνδύματα κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασίας τινός· || — [ἀρχιτεκτ.] tablier, n. m. ἐπιφάνειά τις ἐγλυμμένη ἢ μή. § [ναυπηγ.] soufflage (m.) en bois, περίζωμα ξύλινον ἢ ξυλόζωσμα, κατασκευαζόμενον δι' ἐπηνεγκίδων ἡλουμένων ἐξωτερικῶς τοῦ σκάφους παρὰ τὸν ἴσαλον ἀσταθοῦς πλοίου, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπαυξήσεως τοῦ πλάτους τοῦ πλοίου κατὰ τὸ ἴσαλον ἐπίπεδον λόγῳ ἐλαττώσεως τῆς ἀσταθείας. § —, περίδεσμος, cravate, n. f. τὸ δι' οὗ περιδένεται ἢ περιβάλλεταί τι.

περιζώνω [περιζώννυμι], μέλ. ώσω, ζώνω τι ὁλόγυρα, περιβάλλω διὰ ζώνης, entourer d'une ceinture ; ceindre ; περιβάλλω, entourer ; περιορίζω, borner ; περικυκλόνω, cerner; (περιέχω) περικυκλόνω, investir ; || [οἱ χωροφύλακες] περιέζωσαν τὴν οἰκίαν, ont cerné (investi) la maison ; || οἱ ἐχθροὶ τοὺς περιέζωσαν, les ennemis les avaient cernés. § περιζώνομαι, ζώνω τι περὶ ἑαυτόν, se ceindre. § [ναυπηγ.] περιζώνω, souffler, ἤτοι ἐφαρμόζω περίζωμα (soufflage) ἐπί τινος πλοίου. § περιζώνω, βλ. **περισφίγγω**, sangler ; σφίγγω τὸ ἔποχον (sangle), ἢ περιβάλλω δι' ἀρτάνης (sangle).

περίζωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ περιζώνειν, περικυκλόνειν, περιβάλλειν, action de ceindre (; de cerner; d'entourer; de se ceindre); || περίσχεσις, investissement, n. m. βλ. λέξιν.

περιζῶστρα, ας, ἡ· πᾶν δι' οὗ περιζώνεται ἢ περισφίγγεταί τι, ἡ ζώνη, ceinture, n.f. ἡ ζῶστρα, serre, n. f. § [ναυτ.] περιζῶστρα, trévire, n. f. καλεῖται οὕτω **τόνος** (grelin) διερχόμενος ὑπὸ τὴν τρόπιδα κατακλιθησομένου πλοίου καὶ περιβάλλων τὸ σκάφος ὅπως ὑποβοηθήσῃ τὴν **κατάκλισιν** (abattage) αὐτοῦ.

περιήγησις, εως, ἡ· τὸ ὁδηγεῖσθαι, περιφέρεσθαι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ ἡ δεῖξις καὶ ἑρμηνεία ὑπὸ ὁδηγῶν (ξεναγῶν) τῶν ἀξιοσημειώτων ἐν τῷ ἐπισκεπτομένῳ μέρει ἀντικειμένων, ὅθεν τὸ ταξίδιον, voyage, n. m. ἡ περιήγησις, περιοδεία, tournée; n. f. || — τῆς γῆς, tour (voyage autour) du monde = ὁ γῦρος τοῦ κόσμου.

περιηγητής, οῦ, ὁ· θηλ. **περιηγήτρια**, ας, ἡ· ὁ ὁδηγούμενος ἔν τινι τόπῳ ξένος εἰς ὃν ἐπιδεικνύονται τὰ ἀξιοσημείωτα ἐν τῷ ἐπισκεπτομένῳ μέρει ἀντικείμενα, ὅθεν ὁ ταξιδιώτης, voyageur, euse ; ὁ περιοδεύων, touriste, n.

περιηγητικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν περιηγητήν, τοῦ ταξιδιώτου, de voyageur ; τοῦ περιοδεύοντος, de touriste.

περιηγήτρια, ας, ἡ· βλ. **περιηγητής.**

περιηγοῦμαι (έομαι) μέλ. θήσομαι, ὁδηγοῦμαι ὑπό τινος, ταξιδεύω, voyager ; διατρέχω, parcourir ; κάμνω τὸν γῦρον, faire le tour : βλ. **περιήγησις**· || περιηγήθη ὅλην τὴν Ἑλλάδα, il a parcouru toute la Grèce.

περιήλιον, ου, τὸ [ἀστρον.] périhélie (περὶ καὶ ἥλιος soleil), n. f. σημεῖον τῆς τροχιᾶς πλανήτου τινός, τὸ πλησιέστερον πρὸς τὸν ἥλιον, point de l'orbite d'une planète le plus voisin du soleil; || **περιήλιον καὶ ἀφήλιον** [ἀστρ.] ἐπειδὴ οἱ πλανῆται διαγράφουσιν ἐλλειπτικὰς καμπύλας, πέριξ τοῦ Ἡλίου, θὰ κεῖνται ὁτὲ μὲν ἐγγύτερον, ὁτὲ δὲ ἀπώτερον τοῦ ἀστέρος τούτου. Λέγομεν ὅτι πλανήτης τις εἶνε εἰς τὸ **περιήλιον**, ὅταν κεῖται ὅσον ἔνεστιν ἐγγύτερον τοῦ ἡλίου. Λέγομεν τοὐναντίον, ὅτι ὁ πλανήτης εἶνε εἰς τὸ **ἀφήλιον**, ὅταν κεῖται ὅσον ἔνεστιν, ἀπώτερον τοῦ ἡλίου. Τὸ **ἀφήλιον** καὶ τὸ **περιήλιον** ὀνομάζονται ἀψῖδες, ἡ δὲ γραμμὴ ἡ ὁποία συνδέει αὐτὰς ὀνομάζεται γραμμὴ τῶν ἀψίδων. § **περιήλιον**, périhélie, n. f. λέγεται ἐπίσης ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ἄστρον τι εὑρίσκεται εἰς τὸ περιήλιον, époque ou l'astre se trouve au périhélie.

περιήλιος, ος, ον· circumsolaire (προφ. kom) (ἐκ τοῦ λατ. circum = autour καὶ solaire) adj. ὁ ὢν περὶ τὸν ἥλιον, qui est autour du soleil ; || χῶρος (διάστημα) περιήλιος, espace circumsolaire.

περιηπατῖτις, ιδος, ἡ· périhépatite (περὶ καὶ ἡπατῖτις) n. f. φλεγμονὴ τοῦ περιτοναϊκοῦ περικαλύμματος τοῦ ἥπατος, inflammation de l'enveloppe péritonéale du foie ; βλ. **περιτονῖτις.**

περιήχημα, ατος, τὸ καὶ **περιήχησις**, εως, ἡ· retentissement, n. m. résonnance, n. f. ἤχημα, ἀντήχημα, ἤχησις, ἀντήχησις πέριξ, ὁλόγυρα, «τῶν ὀρέων ἀνταποδιδόντων τὴν περιήχησιν» Πλουτ. Συλλ. 19.

περιηχητικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν περιήχησιν, retentissant, e ; ἀντηχητικός, résonnant, e.

περιηχῶ (έω), ἠχῶ, ἀντηχῶ, πέριξ, ὁλόγυρα, retentir (tout autour) ; ἀντηχῶ, résonner.

περιθαλάμιον, ου, τό· βλ. **πυριτοδόχη.**

περιθάλπω, μέλ. άλψω, ἰδ. θάλπω τινά, θερμαίνω, ζεσταίνω· μετφ. περιποιοῦμαι, soigner ; λαμβάνω φροντίδα περί τινος, prendre

(avoir) soin; περιβάλλω διὰ περιποιήσεων, entourer de soins; βοηθῶ, secourir ou assister; χορηγῶ εἴς τινα συνδρομήν, βοήθειαν, βοηθῶ, subvenir.

περίθαλψις, εως, ἡ (περιθάλπω), ἡ περιποίησις, soins, n. m. ἡ βοήθεια, secours, n. m. || χρηματικὴ περίθαλψις, secours pécuniaire. § περίθαλψις, σύνταξις (ἀπομακρύνσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας) [ἀπὸ τὸ μετοχικὸν ταμεῖον τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων], pension de retraite [de la caisse des employés civils].

περίθεμα, ατος, τό· πᾶν περιτεθειμένον, ὁλόγυρα βεβλημένον, περίβλημα, τὸ πλαίσιον, cadre, n. m. § — ἐξαρτήσεως, cadre de suspension, ἡ ἀρτάνη (εἰς τὰ ναύκλαστρα).

περιθέρα, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου]=αἱ περὶ τὸ δῶμα τῶν οἰκιῶν ἢ τοίχων τεθειμέναι πρὸς ἐπίστρωσιν μεγάλαι πέτραι.

περίθλασις, εως, ἡ [ἀστρον.], ἡ **διάθλασις** τῶν ἀκτίνων τοῦ φωτός, diffraction, n. f.

περίθλιψις [ιατρ.], foulage, n. m. βλ. **τρίψις**.

περιθώριον, ου, τὸ (σελίδος, φύλλου χάρτου), marge, n. f. τὸ ὁλόγυρα ἀφιέμενον ἄγραφον μέρος· || σημειώσεις εἰς τὸ περιθώριον, notes marginales, § [χρηματιστ.] περιθώριον, marge, n. f. τὸ διδόμενον χρῆμα ὡς ἀντιστάθμισμα. § [τυπογρ.] περιθώριον, frisquette, n.f. σιδηροῦν πλαίσιον τῶν τυπογράφων. § [ἀρχιτ.] περιθώριον, bandeau, n. m. καὶ chamblanle, n. m. κοινῶς τὸ **πρεβάζι**· βλ. **περιπλαίσιον**.

περιΐπταμαι, μέλ. -πτήσομαι, ἀόρ. περιέπτην, ἵπταμαι, πετῶ ὁλόγυρα ἀπό, voler (voltiger) autour de; περιστρέφομαι περί τι, tournoyer, κοινῶς στριφογυρίζω.

περιΐσταμαι, μέλ. -στήσομαι, ἀόρ. περιέστην, ἵσταμαι ὁλόγυρα ἀπό, se tenir autour de; περιβάλλω, περικυκλῶ, entourer; περίκειμαι, περικυκλῶ, environner; παρίσταμαι, assister; || οἱ περιϊστάμενοι, οἱ περιεστῶτες, les assistants (οἱ παρόντες, τὸ ἀκροατήριον), l'assistance, n. f. || καὶ οἱ περιεστῶτες ἐχειροκρότησαν, et le cercle applaudit. § —, περιέρχομαι εἰς, καταντῶ, être réduit **à**; φθάνω που, en venir **à**; καταντῶ, περιπίπτω, tomber [dans la misère]; dans le désespoir, etc.]; βλ. καὶ **περιέρχομαι**.

περικάθημαι, μέλ. ήσω· κάθημαι ὁλόγυρα, περί τινα, s'asseoir; (; être assis) autour; παρακάθημαι, ἑδρεύω, siéger.

περικαίω, μέλ. καύσω, καίω τι ὁλόγυρα, brûler tout autour.

περικαλλής, ής, ἐς (κάλλος), πολὺ ὡραῖος, très-beau, très-belle; ἀπαστράπτων ἐξ ὡραιότητος, resplendissant de beauté; de toute beauté.

περίκαλος, ος, ον· πολὺ καλός, très-bon (bonne).

περικάλυμμα, ατος, τό· τὸ περιτύλιγμα, enveloppe, n. f. τὸ δι' οὗ περικαλύπτεται, περιτυλίσσεται ἢ περιβάλλεταί τι· || — μολύβδινον τῶν ὀβίδων, enveloppe de plomb d'obus; βλ. **σφήνωσις**· || — τοῦ πυρῆνος (τῆς δέσμης), enveloppe du noyau (de la gerbe). § [βοτ.] ἡ **ἐπιδερμίς**, tégument, n. m. épisperpe ou enveloppe de la gaîne. § —, τὸ ἐξωτερικὸν κάλυμμα, δέσμης χαρτίων (ἐγγράφων), chemise [d'une liasse de papiers]; || —, τὸ σκέπασμα τῶν ἐπίπλων, housse [de meubles], κοινῶς τὸ κλύφι· βλ. καὶ κατωτέρω **περίβλημα**, chemise; || —, ἡ **θήκη**, τὸ ἔλυτρον, étui, n. m. || —, τὸ ἐπικάλυμμα, **κάλυμμα**, coiffe, n. f. ἀντικείμενον δι' οὗ καλύπτεται ἢ περιβάλλεταί τι· || — πυραύλου, coiffe de fusée; || —, τὸ ἔλυμα, σκέπασμα, manchon, n. m. || manchon λέγεται περικάλυμμα λευκόν, ὅπερ φέρει ἐπὶ τοῦ πηληκίου κατὰ τὰς ἀσκήσεις τὸ ἓν μέρος τοῦ στρατεύματος πρὸς διάκρισιν τῶν ἀντιπάλων στρατευμάτων. § —, τὸ **περίβλημα**, chemise, n. f. || — ἐπίπλων, chemise pour meubles; βλ. καὶ ἀνωτέρω housse; || — σιδηροῦ θόλου, κτλ. chemise en tôle d'une coupole, etc. § —, κάλυμμα, chape, n. f. ἀντικείμενον ἐφαρμοζόμενον ἐφ' ἑτέρου χρησιμεῦον ἵνα τὸ καλύψῃ ἢ τὸ περιβάλλῃ. § — [ναυτ.] chape, n.f. μικρὸς κοῖλος ὀρειχάλκινος κῶνος τοποθετημένος εἰς τὸ κέντρον ἀνεμολογίου πυξίδος, φέρων ἐσωτερικῶς κατὰ τὴν κορυφὴν σκληρόν τινα λίθον ἐφ' οὗ ἐπακουμβᾷ ὁ στυλίσκος ἐπὶ τοῦ ὁποίου στρέφεται ἡ μαγνητικὴ βελόνη.

περικαλύπτω, μέλ. ύψω, περιβάλλω, καλύπτω τι ὁλόγυρα διά τινος ἐπιθέματος, ἐπιρρίμματος, περιτυλίσσω, envelopper; καλύπτω, couvrir; ἐπικαλύπτω, recouvrir; καλύπτω διὰ πέπλου, voiler.

περικαλῶ [δημ.], βλ. **παρακαλῶ**.

περίκαμπτος, ος, ον· ὁ δυνάμενος νὰ περικαμφθῇ, qui peut être tourné; ὁ περικαμπτόμενος, tournant, e; || [ὀχυρ.] περίκαμπτον διάχωμα· βλ. **διάχωμα**.

περικάμπτω, μέλ. άμψω, tourner; ἀποφεύγω [διὰ περικαμπῆς, περιστροφῆς], éviter [par un détour, par un écart]; ὑπερβαίνω, dépasser; κάμπτω [ἀκρωτήριον, κτλ.] doubler [un cap, etc]; βλ. **κάμπτω, παραλάττω**. § περικάμπτω [τακτ.] tourner. Τὸ ῥῆμα τοῦτο ἀκολουθούμενον ὑπὸ ἀντικειμένου τινὸς ἔχει πλείστας στρατιωτικὰς σημασίας ἐχούσας τὴν ἔννοιαν τοῦ **περικάμπτω, ἀποφεύγω** (éviter), **ὑπερκεράω-ῶ** (déborder), **κυκλόω-ῶ, περικυκλόω-ῶ** (envelopper), ἐκτελῶ **κυκλωτικὴν κίνησιν** (exécuter un mouvement tournant); π. χ. tourner une aile, **ὑπερκερῶ** (ἢ **κυκλῶ**, ἀναλόγως τῆς κινήσεως) **πτέρυγα τινὰ** (βλ. καὶ **πτέρυξ**, aile); **κυκλῶ τοποθεσίαν, στράτευμα, τὸν πολέμιον**, κτλ., tourner une position, une armée, l'ennemi, etc. || **περικάμπτω ἐμπόδιον**, tourner un obstacle.

περίκαμα, τὸ [διάλ. Νάξου] = βλ. **περικαύγω**.

περίκαμψις, εως, ἡ· τὸ περικάμπτειν, ἑλιγμός, ἡ περικαμπή, ἡ περιστροφή, détour, n.m.

περικαρδικός, ή, όν [ἀνατ.] péricardique, adj. ἀνήκων εἰς τὸ περικάρδιον, qui ap-

partient au péricarde ; || **περικαρδικὴ τριβή**, frottement péricardique, κρότος ἀνάλογος πρὸς τὸ τρίξιμον τῶν καινουργῶν ὑποδημάτων, ὅστις καθίσταται ἀντιληπτὸς δι' ἀκροάσεως κατὰ τὴν ξηρὰν περικαρδίτιδα (péricardite sèche).

περικάρδιον, ου, τὸ [ἀνατ.] péricarde, n. m. espèce de sac fibro-séreux qui enveloppe le cœur et l'origine des gros vaisseaux ; ὀρρογόνος ὑμὴν περιβάλλων τὴν καρδίαν, ἀποτελούμενος δὲ ἐκ δύο πετάλων, ὧν τὸ μὲν ἔσωθεν (περισπλάγχνιον περικάρδιον) προσφύεται ἀμέσως ἐπὶ τῆς καρδίας, τὸ δὲ ἔξωθεν [περίτονον περικάρδιον) ἐπὶ τοῦ ὑπεζωκότος τοῦ διαφράγματος καὶ τῆς ὀπισθίας ἐπιφανείας τοῦ θωρακικοῦ τοιχώματος, μεταξὺ δὲ τῶν δύο παρεμπίπτει τὸ κοῖλον τοῦ περικαρδίου, πληρούμενον ὑπὸ λεπτορρεύστου ὑγροῦ καθιστῶντος εὐχερῆ τὴν ὀλίσθησιν τοῦ ἔσω πετάλου ἐπὶ τοῦ ἔξω κατὰ τὰς κινήσεις τῆς καρδίας.

περικαρδῖτις, ίτιδος, ἡ· péricardite, n.f. [παθολ.] inflammation du péricarde, ἡ φλεγμονὴ τοῦ περικαρδίου, οὖσα ὀξεῖα ἢ χρονία. Ἡ πρωτοπαθὴς προέρχεται ἐκ πλήγματος κατὰ τὴν καρδιακὴν χώραν, σφοδρᾶς ψύξεως, κτλ. ἡ δὲ δευτεροπαθής, οὖσα συχνοτέρα, συνεπείᾳ ῥευματισμοῦ, ὀξειῶν λοιμωδῶν νόσων, νεφρίτιδος χρονίας, κτλ. Καὶ ἐνίοτε μὲν παραμένει ξηρά, συχνότερον ὅμως ἐκχύνεται κατ' αὐτὴν ἐν τῷ κοίλῳ τοῦ περικαρδίου ὑγρὸν ὀρρῶδες (ἢ πυῶδες ἢ καὶ αἱματομιγές), ὅπερ ἀπορροφᾶται πάλιν βαθμηδὸν ἢ κενοῦται διὰ παρακεντήσεως (ὡς τὸ τῆς πλευρίτιδος)· ἡ ἴασις ἄλλοτε μὲν εἶνε πλήρης, ἄλλοτε δε παραμένουσιν ἐπὶ τοῦ περικαρδίου ψευδομεμβράναι, δι' ὧν σχηματίζονται συμφύσεις τῶν δύο αὐτοῦ πετάλων κατὰ θέσεις, δυσχεραίνουσαι τὴν λειτουργίαν τῆς καρδίας. Συμπτώματα τῆς ὀξείας περικαρδίτιδος εἶνε ἄλγος, δύσπνοια, πυρετός, ἀρρυθμία τῶν καρδιακῶν σφύξεων· ἡ δὲ χρονία ἀναπτύσσεται λαθραίως. Ἐν τῇ θεραπείᾳ χρησιμοποιοῦνται αἱ ἀφαιμάξεις, τὰ ἐκδόρια, ἡ παρακέντησις, ἡ δακτυλῖτις, κτλ.

περικαρπιακός, ή, ὸν [βοτ.], péricarpial, ale, aux, adj. ἀναπτυσσόμενος ἐπὶ τοῦ περικαρπίου, qui se développe sur le péricarpe ; || ὄργανα περικαρπιακά, organes péricarpiaux ; || ἄκανθαι περικαρπιακαί, épines péricarpiales.

περικαρπικός, ή, ὸν [βοτ.], péricarpique, adj. ἀνήκων, σχετιζόμενος ἢ ὁμοιάζων πρὸς τὸ περικάρπιον· || σπόροι περικαρπικοί, graines péricarpiques, σπόροι ὧν ὁ ἄξων εἶνε παράλληλος πρὸς τὸν ἄξονα τοῦ καρποῦ.

περικάρπιον, ου, τὸ [βοτ.], péricarpe, n. m. τὸ περικάλυμμα τὸ περιέχον τὸν καρπὸν ἢ σπόρον τοῦ φυτοῦ, ἡ σπερματοθήκη, ὁ φλοιὸς τοῦ καρποῦ, enveloppe du fruit ou de la graine.

περίκαρσις, εως, ἡ (περικείρω), περικοπή, ébarbage, n. m. couper les barbes ; π. χ. περίκαρσις βλημάτων, κτλ. ébarbage de balles (λείωσις)· βλ. καὶ **περικείρω.**

περίκειμαι, κεῖμαι ὁλόγυρα ἢ πέριξ τινὸς (κεῖμαι εἰς τὰ πέριξ), être situé autour (aux alentours); περιβάλλω, entourer; περικυκλόνω, environner ; || οἱ περικείμενοι λόφοι, les collines environnantes, ἤτοι οἱ εἰς τὰ πέριξ κείμενοι λόφοι.

περικείρω, ébarber, ἀφαιρῶ τὰ προεξέχοντα μέρη· **περικείρω,** μέλ. περικερῶ καὶ περικέρσω, ἀόρ. περιέκειρα, παρακείμ. περικέκαρκα, ἀόρ. παθ. περιεκάρην καὶ περιεκάρθην· βλ. **περικόπτω·** || —, κουρεύω τὶ ὁλόγυρα, tondre tout autour.

περικεντρικός, ή, όν· péricentrique, adj. [βοτ. καὶ φυσ. ἱστορ.] ὁ διακείμενος πέριξ κέντρου τινός.

περικέφαλα, τά, garnitures de tête ; μέρος τῆς σαγῆς περιβάλλον τὴν κεφαλὴν τῶν ἵππων (ἢ ἡμιόνων καὶ περιλαμβάνον τὸν **χαλινὸν** (bride) καὶ τὸν **χαλινίσκον** (bridon) μετὰ ἢ ἄνευ **φορβιᾶς** (licol).

περικεφαλαία, ας, ἡ· casque, n. m. μέρος τῆς πανοπλίας (armure) χρησιμεῦον ὡς κάλυμμα διὰ τὴν προφύλαξιν τῆς κεφαλῆς ἤτοι ἡ **περικεφαλαία·** τὸ κάλυμμα τοῦτο ἐκαλεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων· **κράνος, κόρυς** καὶ **πήληξ,** ἦτο δὲ ἐκ δέρματος ἢ ἐκ μετάλλου· κατὰ τοὺς ἀρχαιοτέρους ἡρωϊκοὺς χρόνους ἐκαλεῖτο καὶ **καταῖτυξ,** ὅτε ἡ περικεφαλαία αὕτη ἦν ἁπλῆ καὶ ἀκόσμητος. Τὸ ἐντελὲς **κράνος** τῶν ἀρχαίων εἶχε τὸ **γεῖσον** (visière) ὅπερ προεῖχε πρὸ τοῦ μετώπου καὶ δύο κινητὰς **παραγναθίδας** (mentonnière). Κατὰ τὸν μεσαίωνα ἡ **περικεφαλαία** ἦν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μεταλλικὴ καὶ διαφόρων σχημάτων μετὰ κοσμημάτων.

περικέφαλος, ὁ καὶ περικεφάλαιος, couvre -chef, n. m. ὁ περὶ τὴν κεφαλὴν τιθέμενος, ἡ κεφαλίς, ἡ καλύπτρα· πᾶν εἶδος τῆς κεφαλῆς κάλυμμα.

περικλεής, ής, ές· ὁ πανταχοῦ φημισμένος, περίφημος, célèbre, adj. ἔνδοξος illustre, adj.

περίκλειστος, ος, ον, κλεισμένος, πεφραγμένος (περικεκλεισμένος, περικυκλωμένος) ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, clos (enfermé, entouré) de tous côtés ; περικεκλεισμένος, enclos, e, adj. περικυκλωμένος, cerné, ée, adj.

περικλείω, μέλ. είσω, κλείω τι κύκλῳ. κλείω ἐντός τινος, περικλείω, enclore ; περιβάλλω, περικυκλόνω, enceindre, entourer ; || — ἐντὸς περιβόλου, parquer ; βλ. καὶ **περίβολος.** § —, κλείω, enfermer ; ἐγκλείω, renfermer ; περιτυλίσσω ἐντός, envelopper dans ; ἐσωκλείω, inclure ; || περικλείω [συναλ/κὴν ἐν ἐπιστολῇ], renfermer.

περικνήμιον, ου, τό· jambière d'armure, grève, n. f. (λέξις παλαιὰ) μέρος τῆς πανοπλίας περιβάλλον τὴν κνήμην· βλ. **περικνημίς.**

περικνημίς, ἴδος, ἡ· τὸ περιπόδιον, κοινῶς ἡ **κάλτσα** καὶ τὸ **τσουράπι,** bas, n. m. (αἱ γυναικεῖαι κάλτσαι), καὶ chaussetes, n. f. (αἱ ἀνδρικαί)· || — ἀνδρικαί, bas pour hommes ; chaussetes ; || — βαμβακεραί, — de coton ;

|| — μὲ ἄκρας ὡς γαϊτάνιον, — à côtes; || — γυναικεῖαι, bas pour femmes; || — μάλλινοι, — de laine; || — μεταξωταί, μελαναὶ καὶ λευκαί, γυναικεῖαι μετὰ κεντήματος ἐπὶ τοῦ ταρσοῦ καὶ διάτρητοι, bas de soie noirs et blancs, de soie pour femmes avec broderie sur le cou-de-pied et points à jour; || — μεταξωταὶ δι' ἄνδρας χωρὶς ἀκροπρεπίδια (κόπιτσες), bas de soie pour hommes sans fourchettes. § —, jambard (n. m.) ou jambière, n. f. μέρος τῆς ἀρχαίας **πανοπλίας** (armure) περιβάλλον τὴν κνήμην καὶ ἀποτελούμενον ἐκ πεταλείου· βλ. **περικνήμιον** καὶ **κνημίς**· || — δερματίνη, bas en cuir; || — ἐξ ἐρέας, bas en drap. § — (ἀμφιδεύς), ὁ γονατόδεσμος, κοινῶς ἡ **χαλτσοδέτα**, jarretière, n.f. || τὸ παράσημον τῆς περικνημίδος, l'ordre de la jarretière. § —, guêtre n.f. κοινῶς ἡ **γκέττα** (συνηθ. πληθ. γκέτταις, guêtres); εἶδος ὑποδήσεως ἐκ δέρματος ἢ ὑφάσματος καλυπτούσης τὸ κάτω μέρος τῆς κνήμης καὶ περιβαλλούσης τὸ ἄνω τοῦ ὑποδήματος.

περικολλάω-ῶ, μέλ. ήσω· κολλῶ τι ὁλόγυρα, coller, souder tout autour.

περίκομμα, ατος, τό· ἀποκεκομμένον τεμάχιον, rognure, n. f. τὸ κομματάκι, petit morceau; τὸ κοψίδι, frison, n. m. βλ. **περίτρημα** καὶ **ἀπόκομμα**· || περικόμματα, cisailles, n. f. pl. τὰ τεμάχια τοῦ τεμνομένου διὰ τῆς διατομίδος μετάλλου. § περίκομμα, τό· κοινῶς **κομματιαστό**, ἰδίως φαγητὸν ἐκ λειανισμένου (τεμαχίων) κρέατος μετὰ λαχανικῶν, ragoût, n. m. (fait avec des morceaux de viande).

περίκομψος, ος, ον· πολὺ κομψός, très élégant, χαλλωπισμένος.

περικοπή, ῆς, ἡ· ἡ ἀποκοπή, ἀπότμησις τεμαχίου ἀπό τι, retranchement, n. m. ἀφαίρεσις, ἐλάττωσις, réduction de dépenses. § —, ἀπόσπασμα, τεμάχιον [συγγράμματος τινός], passage (n. m.) ou morceau [d'un ouvrage], tirade, n. f. ἤτοι περικοπὴ ἱκανὴν ἔχουσα ἔκτασιν πεζοῦ ἢ ποιητικοῦ λόγου.

περικοπτήρ, ῆρος, ὁ· βλ. **ἀναστομομωτήριον**, alésoir, n. m.

περικόπτω, μέλ. όψω· κόπτω ὁλόγυρα, couper tout autour; || [μεταφ.] μάτια περικομμένα, des yeux cernés (battus). § —, ἀποκόπτω, ἀποτέμνω, retrancher; ἀφαιρῶ, ἐλαττῶ, réduire; περι[απο]κόπτω, rogner; τοῦ περιέκοψαν-τὸν μισθόν του, on lui a rogné son traitement. § —, περιτέμνω, ébarber ou (enlever les bavures), ἀφαιρῶ τὰ ἐξέχοντα τεμάχια λίθου, ξύλου, ἢ μετάλλου ἤτοι περικόπτω τὰς ἀνωμαλίας· || — διὰ τοῦ γλυφάνου, ébarber au burin.

περικόσμημα, ατος, τό· κόσμημα περί τι, περιστόλισμα, κόσμος, διάκοσμος, parure, n. f. ornement, n. m.

περικοσμῶ (έω), μέλ. ήσω, κοσμῶ τι κύκλῳ κοσμήμασι, στολίζω ὁλόγυρα μὲ στολίδια, **κοσμῶ**, στολίζω, orner, parer; ἐξωραΐζω, embellir; || τὰ περικοσμοῦντα αὐτὸν προτερήματα, les qualités qui le distinguent (= τὰ διακρίνοντα αὐτόν).

περίκουλλος, ὁ [διάλ. Καρπάθ.] ὕποπτος, ἐπιλήψιμος.

περικόχλιον, τό· écrou, n. m. τὸ περὶ τὸν κοχλίαν τιθέμενον κοχλιωτὸν τεμάχιον χρησιμεῦον πρὸς περίσφιγξιν τοῦ κοχλίου, κοινῶς τὸ **παξιμάδι**· || περικόχλιον μετὰ πτερυγίων, écrou à ailes de mouche; || — μετ' ἀντιλάβεως, écrou à anse; || περικόχλιον ἐπικεφαλωτόν, écrou à chapeau, τὸ φέρον ἐπικέφαλον· || περικόχλιον μετ' ἐγκοπῆς écrou à encoche; || περικόχλιον ὠτῶεν (τὸ φέρον ὦτα), ἢ ὠτοφόρον, écrou à oreilles; || περικόχλιον ἀριστερόστρεπτον, écrou à pas gauche, ἤτοι ἔχον βῆμα τῆς ἕλικος ἐστραμμένον πρὸς ἀριστερά· || περικόχλιον ἑξάγωνον, écrou à six pans; || περικόχλιον ἑλικοτομικόν, écrou à tarauder; || πωματοπερικόχλιον· περικόχλιον κεκαλυμμένον ἄνωθεν χρησιμεῦον ὡς πῶμα, écrou bouchon; || ἡμιδιάτρητον περικόχλιον, écrou borgne; || — τετράγωνον, écrou carré; || —, disque écrou; || — ἄξονος, écrou d'essieu; || — τοῦ κλείστρου, écrou de fermeture; || τὸ περικόχλιον τῆς θήκης τοῦ οὐραίου, écrou de la boîte de culasse; || κινητὸν περικόχλιον, écrou démontable; || — συσφιγκτικὸν (ἢ ἐντάσεως), écrou de serrage; || ἐντατικὸν περικόχλιον, écrou de tension; || — τοῦ σκοπευτικοῦ κοχλίου, écrou de vis de pointage; || ἐποχλευτικὸν περικόχλιον, écrou-frein; || [ναυκλ.] κοχλιωτὸς χαλινὸς τοῦ ἐπικρουστῆρος, écrou tenant le percuteur; || [ναυκλ.] περικόχλια τῶν ἑλίκων, écrous des hélices; || περικόχλιον προκαθηγητικόν, conducteur-écrou.

περικοχλιοτομεύς, έως, ὁ· ἑλικοτομὶς περικοχλίων, taraud pour écrous; βλ. καὶ **ἑλικοτομίς**.

περικράνιον, ου, τό· péricrâne, n. m. περιόστεον τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τοῦ κρανίου, périoste de la surface externe du crâne; ἡ μεμβράνη ἡ περὶ τὸ ὀστοῦν τοῦτο.

περικρεμάσατε ἅρμ, grenadière = arme; βλ. **ψέλλιον**.

περίκρουσις, εως, ἡ· ἡ ταλάντευσις, ballottement, n. m. **περιώθησις** σώματος τῆδε κἀκεῖσε.

περικρούω, μέλ. ούσω· ballotter; τινάσσω, περιωθῶ σῶμά τι τῆδε κἀκεῖσε.

περικυκλόνω, μέλ. ώσω· βλ. **περικυκλῶ**.

περίκυκλος (ου, ὁ)· φρουρίου ἢ **περίβολος**, corps de place ou enceinte; τὸ σύνολον τῆς ὀχυρώσεως (**περίβολος**, enceinte, **μετὰ** πλαγιοφυλαττομένων τάφρων) τὸ περιβάλλον πόλιν τινὰ ἢ στρατιωτικὴν θέσιν. Ὁ περίβολος οὗτος δέον νὰ **ἐπικρατῇ** τῆς **πεδιάδος καὶ** τῶν πέριξ καὶ νὰ μὴ ἐπικρατῆται ὑπὸ ἑτέρας θέσεως· βλ. καὶ **περίβολος**, enceinte.

περικυκλῶ (όω), περικλείω τι κύκλῳ κυκλικῶς, γύρω γύρω, περικυκλόνω, entourer; περικυκλῶ, περιβάλλω, environner; περιτυλίσσω, envelopper; [περι]κυκλόω (ἀντὶ πολιορκῶ), cerner; περιέχω, κυκλόω, πολιορκῶ,

investir ; ἐκτελῶ τὴν περίσχεσιν φρουρίου ἢ στρατεύματος· βλ. **περίσχεσις**· || [τακτ.] κυκλῶ, περικυκλῶ· βλ. **κυκλόω**, tourner ; || τὸν περιεκύκλωσαν οἱ κλητῆρες, les sergents de ville l'entourèrent ; || οἱ ἐχθροὶ τοὺς εἶχον περικυκλώσει, les ennemis les avaient cernés; || περικυκλούμενος ὑπὸ κολάκων, environné de flatteurs.

περικύκλωμα, ατος, τὸ καὶ

περικύκλωσις, εως ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ περικυκλοῦν, ἡ κύκλωσις, cernement, n. m. περίσχεσις, investissement, n. m. ἡ περικύκλωσις, environnement, n. m.

περικυνηπόδια, τά· bottines (f. pl.) de cheval ; δερμάτινα ἢ μάλλινα ἢ καὶ ἐλαστικὰ ἐπικαλύμματα δι' ὧν προφυλάσσεται τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ κυνήποδος εἰς ἵππον, συγκρούοντα κατὰ τὸ βάδισμα τοὺς πόδας του.

περικυστικός, ή, όν· périvésical, ale, aux, περιβάλλων τὴν κύστην, qui entoure la vessie.

περιλάβειον, ου, τὸ [ναυτ.] élingue, n.f. καὶ ἐνίοτε ἡ ἀρτάνη κοινῶς τὸ σαμπάνιο. Ἰσχυρὸν τεμάχιον σχοινίου διαφόρου πάχους χρησιμεῦον πρὸς περίδεσιν οἱουδήποτε ἐπιβιβαζομένου ἢ ἀποβιβαζομένου σκεύους. Ἐπὶ τοῦ περιλαβείου ἀγκυρίζεται ἐπάρτης ἢ σύσπαστον πρὸς ἐπιβίβασιν ἢ ἀποβίβασιν τοῦ σκεύους.

περιλαίμιον, ίου, τό· collet, n. m. τὸ μέρος τοῦ ἐνδύματος ὅπερ εἶνε πέριξ τοῦ λαιμοῦ, κοινῶς ὁ **γιακᾶς** ἢ **κολάρος**. § —, collier, n. m. ἄλυσις τις ἢ ταινία ἀρτωμένη πέριξ τοῦ λαιμοῦ ὡς κόσμημα, ἢ δι' ἑτέραν τινὰ χρῆσιν· βλ. καὶ **περιαυχένιον**. § —, faux-col, n. m. ἢ ἁπλῶς col, n. m. ὁ **κολάρος** ἢ ὁ **γιακᾶς**· ἐπίσης περιλαίμιον, col, λέγεται καὶ ὁ λαιμοδέτης τοῦ ἐπενδύτου. § [ναυτ.] περιλαίμιον, latte, n. f. δοκὸς ἐφαρμοζομένη πέριξ τοῦ λαιμοῦ.

περιλακκόνω, μέλ. ώσω καὶ **περισκάπτω** κάμνω πέριξ δένδρου κυκλικὸν ἐν τῇ ῥίζῃ λάκκον, ἵνα ἐκχώσω τὸ δένδρον (πρὸς μεταφύτευσιν), ἤτοι περισκάπτω τὸ δένδρον πέριξ τῆς ῥίζης, déchausser [un arbre]; cerner au pied.

περιλάκκωμα, ατος, τὸ (περὶ τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων), déchaussement, n.m. βλ. **περιλακκόνω**.

περιλάλητος, ος, ον· ὁ πανταχοῦ ὁμιλούμενος, ὀνομαζόμενος, **ἐξακουστός**, περίφημος, fameux, euse, adj. célèbre, adj. ὀνομαστός, renommé, ée, adj.

περιλαμβάνω, μέλ. λήψομαι· περιέχω, συμπεριλαμβάνω, comprendre ; περιλαμβάνω, ἐναγκαλίζομαι, embrasser = περικλείω **ἐντός**· περιέχω, contenir = ἔχω χῶρον διά· περικλείω, renfermer ; || τὸ βασίλειον αὐτὸ περιλαμβάνει τόσας ἐπαρχίας, ce royaume comprend tant de provinces ; || τὸ πνεῦμα του ἤθελε νὰ περιλάβῃ τὸ ἄπειρον, son esprit voulait embrasser l'infini ; || τὸ ἀγγεῖον αὐτὸ περιλαμβάνει δύο λίτρας, ce vase contient deux litres ; || ἡ σπουδὴ τῆς φιλοσοφίας περιλαμβάνει τὰ πάντα, l'étude de la philosophie embrasse tout ; || τὸ βιβλίον τοῦτο περιλαμβάνει μεγάλας ἀληθείας, ce livre renferme de grandes vérités ; || τὸ γένος περιλαμβάνει τὰ εἴδη, le genre renferme les espèces ; || ἡ αἴθουσα αὕτη περιλαμβάνει χιλίους ἀνθρώπους, cette salle contient (peut contenir) mille personnes ; || περιλαμβανομένης καὶ τῆς συντάξεώς του, y compris sa pension ; sa pension y comprise ; || περιλαμβανομένων τῶν ἐξόδων, y compris les dépenses ; les dépenses y comprises. § [ναυτ.] περιλαμβάνω, élinguer, κοινῶς **σαμπανώνω**, ἤτοι περιβάλλω ἀντικείμενόν τι διὰ **περιλαβείου** (élingue) ἢ **ἀρτάνης** (patte à futailles), πρὸς ἄρσιν αὐτοῦ διὰ συσπάστου.

περιλαμπής, ής, ές· ὁ πανταχόθεν λάμπων, πολὺ λαμπρός, éclatant, e, adj. ἀκτινοβολῶν, rayonnant, e, adj. ἀπαυγάζων, ἐκλάμπων, ἀπαστράπτων, resplendissant, e, adj. [μεταφ.] περίφημος, ἔνδοξος, illustre, adj.

περιλάμπω, μέλ. άμψω, λάμπω ὁλόγυρα, πανταχόθεν, briller tout autour ; ἀπαυγάζω, ἐκλάμπω, [ἀπ]αστράπτω, resplendir. § [μεταφ.] περιβάλλω διὰ φωτός, environner de lumière ; περικυκλῶ διὰ λάμψεως, entourer d'éclat ; ἐπιθέτω αἴγλην (ἀκτινοβόλον στέμμα), mettre une auréole autour de.

περιλείπομαι [παθητ. καὶ μέσ.], ὑπολείπομαι, rester ; μένω ὑπόλοιπος, ὑπόλοιπον, être de reste ; ἐπιζῶ, survivre ; || οἱ περιλειπόμενοι, les survivants = οἱ ἐπιζῶντες.

περίλεφτη, ἡ [διάλ. Ἠπείρ.], **περίβλεπτος.** Ἰδίως ἐπὶ Ἐκκλησίας ἀνεγηγερμένης ἐπὶ θέσεως περιβλέπτου.

περιληπτικός, ή, όν· ἐπιτήδειος εἰς τὸ περιλαμβάνειν, συνάπτειν ὁμοῦ πολλά, qui embrasse beaucoup ; περιεκτικός, συνοπτικός, collectif, ive, adj. || ὄνομα περιληπτικόν, nom collectif ; περιληπτικὰ ὀνόματα λέγονται τὰ εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν πολλὰ σημαίνοντα, π.χ. λαός, στρατός, § — [καταχρ. ἐν.] συνοπτικὸς βραχύς, σύντομος, sommaire, adj. || περιληπτικὴ ἔκθεσις, aperçu, n. m.

περιληπτικῶς [ἐπίρ.], **ἐν περιλήψει**, d'une manière collective; περιεκτικῶς, συνοπτικῶς, collectivement, adv. § —, συλλήβδην, συντόμως, sommairement, adv.

περίληψις, εως, ἡ· sommaire, n. m. analyse abrégée d'un ouvrage ou d'une de ses parties; σύντομος ἀνακεφαλαίωσις, résumé, n. m. ἐπιτομή, précis, n. m. περιληπτικὴ ἔκθεσις, aperçu, n. m. || περίληψις βιβλίου, sommaire d'un livre ; || — τῶν συζητήσεων, résumé des débats ; || [ἐξέθηκε τὸ σύστημά του] ἐν βραχείᾳ περιλήψει, dans un court aperçu ; || ἐν περιλήψει, en résumé ἢ au résumé = ἐν συνόλῳ, ἐν συντομίᾳ, συντόμως, sommairement ; || [ἐμπορ.] περίληψις λογαριασμοῦ, aperçu, n. m. τὸ ἀπόσπασμα, ἀντίγραφον λογαριασμοῦ, relevé, n. m. || ἰδοὺ ἡ περίληψις τῶν πωλήσεων τοῦ μηνὸς καὶ αἱ τιμαὶ αὐτῶν, voici le relevé des ventes du mois et les prix auxquels elle se sont effectuées.

περιλούω, μέλ. ούσω, λούω τινὰ ἤ τι ὁλόγυρα, baigner de tout côté.

περίλυπος, ος, ον, πολὺ λυπημένος, τεθλιμμένος, λυπημένος, triste, adj. affligé, ée, καταλυπημένος, accablé, ée [de tristesse]; βαρέως λυπημένος, navré, ée [de douleur].

περιμαζεύω, μέλ. εύσω, συνάζω, ramasser; || ἐπεριμάζευσε τὰ πράγματά του κ' ἔφυγε, il ramassa son paquet et partit. § —, συναθροίζω, συνάγω, recueillir δέχομαι ἐν τῇ οἰκίᾳ μου, recevoir; || αὐτὸς τὸν ἐπεριμάζευσε [ὅταν ἐδυστύχει] c'est lui qui l'a recueilli; || περιμαζεύω δυστυχῆ εἰς τὴν οἰκίαν μου, recueillir un malheureux. § —, συγκρατῶ τινὰ ἤ τι, retenir; contenir; refréner; σωφρονίζω, κόσμιον ποιῶ, ramener à la raison; || περιεμάζευσε τὴν γλῶσσάν σου, retenez (refrénez) votre langue; || θὰ τὸν περιμαζεύσω, je le ramènerai bien; || περιμάζευσε τὰ λόγια σου, ménagez vos paroles; || δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸν περιμαζεύσω, je ne peux pas le contenir. βλ. καὶ **μαζεύω**· μαζεύομαι, περιορίζομαι, se borner; μετριάζομαι, se modérer; συγκρατοῦμαι, se restreindre; ὀλιγοστεύω τὰς δαπάνας, réduire sa dépense.

περιμαζόνω, βλ. **περιμαζεύω.**

περιμάχητος, ος, ον, ὃ δι' ὃν μάχονται, φιλονεικοῦσι πάντες, très-disputé; περιζήτητος, recherché, ée.

περιμένω, μέλ. μενῶ, θὰ περιμένω, ἀναμένω τινὰ (μέλλοντα ἐλθεῖν ἢ ἀπολειφθέντα), attendre; δὲν ἀναμένω (περιμένω) νὰ συμβῇ τι, δὲν περιμένω ἀπό, s'attendre à; || σὲ περιμένω ἐδῶ, je vous attends ici; || [πήγαινέ του αὐτὸ τὸ βιβλίον] τὸ περιμένει, il attend après; || δὲν τὸ ἐπερίμενα [ἤλπιζα], je ne m'y attendais pas; || περίμενέ με ἀκόμη ὀλίγον, attendez-moi encore un peu; || ἐπερίμενα ἕως νὰ ἔλθῃ, j'attendais qu'il vint; || περιμένω τι ἀνυπομόνως, soupirer après quelque chose; || — ἀνυπομόνως τινά, soupirer après quelqu'un; || — ἐπιστολήν, attendre une lettre; || ὁποία τύχη εἰσέτι μὲ περιμένει, quel sort m'est encore réservé, ée; || [ἐμπορ.] περιμένω [ἐμπόρευμα, πλοῖον], attendre; || δὲν ἐπερίμενα ἀπὸ ὑμᾶς νά, je ne m'attendais pas de votre part à; || ἀπὸ αὐτὸν μόνον περιμένω, je n'espère qu'en lui; || μὴ περιμένῃς ἀπὸ ἄλλον, εἰμὴ ἀπὸ τὸν ἑαυτόν σου, ne t'attends qu'à toi seul; || περίμενε! [φρ. εἰρων.], je t'en souhaite! [καὶ ἀλλ.] attendez-moi sous l'orme; compte là dessus; || περιμενόμενος, η, ον, attendu, e; || περιμενόμενον πλοῖον, bateau attendu (en route).

περιμεσημβρινός, ή, όν· circumméridien, enne (προφ. kom) ἐκ τοῦ λατ. circum = autour καὶ μεσημβρινός, méridien) adj. [ναυτ.] ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὰ πέριξ τοῦ μεσημβρινοῦ τοῦ τόπου, qui se trouve dans les environs du méridien du lieu; || ὕψη περιμεσημβρινά, hauteurs circumméridiennes, ὕψος ἀστέρος τινὸς ἢ τοῦ Ἡλίου ληφθὲν ὀλίγον πρὸ ἢ μετὰ τὴν διάβασίν του ἐκ τοῦ μεσημβρινοῦ ἵνα χρησιμεύσῃ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ γεωγραφικοῦ πλάτους ἐν τῇ θαλάσσῃ.

περιμετρία, ας, ἡ· périmétrie, n. f. μέτρησις τῶν περιμέτρων, mesure des périmètres.

περιμετριακός, ή, όν· périmétral, ale, aux, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν περίμετρον, qui a rapport au périmètre; || γραμμὴ περιμετριακή, ligne périmétrale.

περιμετρικός, ή, όν· périmétrique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν περίμετρον ἢ εἰς τὴν περιμετρίαν, qui appartient au périmètre ou à la périmétrie; || γραμμὴ περιμετρική, ligne périmétrique.

περιμετρικῶς [ἐπίρ.], périmétriquement, adv. κατὰ τὴν περίμετρον.

περίμετρον, τό· ἡ περίμετρος, ἡ περιφέρεια.

περίμετρος, ου, ὁ καὶ ἡ· τὸ περίμετρον, contour, n.m. ἡ περιφέρεια, circonférence, n. f. ἡ περιγραφή, ἡ γραμμὴ ἡ προσδιορίζουσα τοῦ ἄκρου τοῦ σχήματος σώματος τινός. § — [γεωμ.] **περίμετρος**, périmètre, n. m. ἡ **περιοχὴ** (contour) παντὸς πολυγώνου καλεῖται τὸ ἄθροισμα ἁπασῶν αὐτοῦ τῶν πλευρῶν, **περίμετρος** (périmètre) δὲ παντὸς σχήματος καλεῖται ἡ περιοχὴ ἡ περιορίζουσα τὸ ἐπίπεδον αὐτοῦ, ἤτοι ἡ γραμμὴ ἡ περιορίζουσα αὐτό· || ἡ περιφέρεια εἶνε ἡ περίμετρος τοῦ κύκλου, la circonférence est le périmètre du cercle; || περίμετρος φρουρίου, périmètre d'une forteresse = ἡ γραμμὴ ἡ περιορίζουσα αὐτό. § —· βλ. **περιοχὴ** (pourtour).

περιμήριον, ου, τό· καὶ **παραμήριον**, πᾶν περὶ τὰ σκέλη ἢ τοὺς μηρούς, cuissard, n. m. § —, cuissard, n. m. μέρος τῆς **πανοπλίας** (armure) τοῦ μεσαίωνος, ὅπερ ἐκάλυπτε τοὺς μηροὺς καὶ ἀπετέλει τὴν πρὸς τὰ ἔμπροσθεν ἐπέκτασιν τοῦ θώρακος· || ἡμιμήριον, τό· demi-cuissard, ὅπερ ἐκάλυπτε **μόνον** τὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ μηροῦ.

περιμητρικός, ή, όν· péri-utérin, ine, adj. ὁ κείμενος πέριξ τῆς μήτρας, qui est situé autour de l'utérus; || φλεγμὸς περιμητρικός, plegmon péri-uterin; βλ. καὶ **περιμητρῖτις.**

περιμητρῖτις, ιδος, ἡ· périmétrite, n. f. φλεγμονὴ τοῦ κυτταρώδους ἱστοῦ τοῦ περιβάλλοντος τὴν μήτραν (**περιμητρίου**), inflammation du tissu cellulaire qui entoure l'utérus. Ἡ **περιμητρῖτις** ἢ φλεγμὸς τοῦ ἰνώδους ἱστοῦ (phlegmon des ligaments) ἢ **φλεγμὸς περιμητρικὸς** (phlegmon péri-utérin) ἔχει ὡς συνήθεις αἰτίας τὸν τοκετόν, τὰς διαταράξεις (ἀκαταστασίαν) τῶν ἐμμήνων καὶ τὴν συχνὴν συνουσίαν· ἄρχεται δι' ὀδυνηρᾶς ἐξοιδήσεως καὶ καταλήγει εἰς σχηματισμὸν ἀποστήματος, ὅπερ ἀνοίγει ἀφ' ἑαυτοῦ ἐὰν δὲν προηγηθῇ χειρουργικὴ ἐπέμβασις. Ἡ θεραπεία εἶνε ἀνάπαυσις εἰς τὴν κλίνην, κλύσματα λαυδανοῦχα, κλύσματα χλιαρά, βδέλλαι, σικύαι.

περιμυελαῖος, αία, αῖον· perimédullaire (περὶ καὶ μυελαῖος, médullaire), adj.

|| σύστημα περιμυελαῖον, système périmédullaire, διάστρωσις ὀστεώδης ἐπικειμένη καὶ συγκεντρικὴ πρὸς τὸ μυελαῖον κοίλωμα τοῦ ὀστοῦ.

περινεακός, ή, όν, périnéal, ale, aux [ἀνατ.] ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ περίνεον, qui se rapporte au périnée ; ὁ τοῦ περινέου, du périnée; || περινεακὴ χώρα (ἐπίπεδον), région (plancher) périnéale· || περινεακὴ κήλη, hernie périnéale = **περινεοκήλη**· || περινεακὴ ἀρτηρία, artère périnéale.

περινενοημένος, η, ον (μετοχ. τοῦ περινοῶ), οὗτινος ἡ ἔννοια εἶνε συγκεχυμένη, dont le sens est confus ; ὅθεν συγκεχυμένος, η, ον, confus, e; περιπεπλεγμένος, entortillé, ée, adj.

περινεοκήλη, ης, ἡ· périnéocèle, n. f. καταίβασμα, σπάσιμον εἰς τὸ περίνεον, ἤτοι κήλη ἐξέχουσα πρὸ τοῦ δακτυλίου, μεταξὺ τοῦ ἀπευθυσμένου καὶ τῆς κύστεως παρὰ τῷ ἀνδρί, καὶ μεταξὺ τοῦ ἀπευθυσμένου καὶ τοῦ κολεοῦ παρὰ τῇ γυναικί, hernie faisant saillie en avant de l'anus, entre le rectum et la vessie chez l'homme, entre le rectum et le vagin chez la femme.

περινεοκλειτορικός, ή, όν· périnéoclitoridien, adj. et n. m. λέγεται ἐπὶ τοῦ σφιγκτῆρος μυὸς τοῦ κόλπου, ἐκτεινομένου ἐκ τοῦ περινέου εἰς τὴν κλιτορίδα, muscle constricteur du vagin qui s'étend du périnée au clitoris.

περίνεον, τὸ [ἀνατομ.] καὶ **περίναιον** ἢ περίνεος, périnée, n. m. τὸ ἀπὸ τῆς ῥίζης τοῦ ἀνδρικοῦ αἰδοίου μέχρι τοῦ πρωκτοῦ διάμεσον, Ἱπποκρ. καὶ γενικῶς ἡ χώρα τοῦ σώματος μεταξὺ τοῦ ἄκρου τοῦ ἀπευθυσμένου καὶ τοῦ ὀπισθίου ἄκρου τῶν ἐξωτερικῶν γεννητικῶν ὀργάνων, région comprise entre l'anus (δακτυλίου=κωλοτρυπίδας) et les parties génitales.

περινεοπλασία, ας, ἡ· périnéoplastie, n. f. [χειρουργ.] αὐτοπλασία τῆς περινεακῆς χώρας, autoplastie de la région périnéale.

περινεορραφία, ας, ἡ· périnéoraphie, n.f. ῥαφὴ διαρραγῆς ἢ χαλαρώσεως τοῦ περινέου.

περινεοτομία, ας, ἡ· périnéotomie, n. f. τομὴ τοῦ περινέου, incision du périnée.

περινεύριον, ου, τό· périnèvre (περὶ καὶ νεῦρον, nerf) n.m. ὀνομασία διδομένη εἰς τοὺς περιβάλλοντας τὰ νεῦρα σωλῆνας, συνώνυμον τοῦ gaine de Henle.

περινευρῖτις, ιδος, ἡ· périnévrite, n. f. φλεγμονὴ τοῦ περινευρίου, inflammation du périnèvre.

περινεφριτικός, ή, όν· périnéphrétique, adj. [ἰατρ.] ὁ ἑδρεύων περὶ τὸν νεφρόν, qui a son siège autour du rein.

περινεφρῖτις, ιδος, ἡ· périnéphrite, n. f. n. f. [παθολ.] φλεγμονὴ τοῦ κυτταρο-στεατώδους ὑμένος τοῦ περιβάλλοντος τὸν νεφρόν, inflammation du tissu cellulo-adipeux qui entoure le rein. Ἡ φλεγμονὴ τοῦ περὶ τὸν νεφρὸν κυτταρώδους ἱστοῦ. Πρωτοπαθῶς ἐπέρχεται κατόπιν πλήγματος, τραύματος, ψύξεως, κτλ. δευτεροπαθῶς δὲ ἐκ νεφρίτιδος. Συχνὰ καταλήγει εἰς ἀπόστημα, ὅπερ διανοίγεται ἔξωθεν, δύναται ὅμως νὰ διευθυνθῇ καὶ ἐκχυθῇ εἰς τὸ ἔντερον, τὴν κύστιν, κτλ. Πλὴν τῶν πόνων καὶ τῆς ἐξοιδήσεως συνυπάρχει πυρετός, ἔμετοι, ἐξασθένησις. Ἡ θεραπεία συνίσταται εἰς βδέλλας τοπικῶς, σικύας αἱματηράς, καταπλάσματα πραϋντικὰ καὶ τὴν διάνοιξιν τοῦ ἀποστήματος ἅμα ἐκδηλωθέντος.

περίνοια, ας, ἡ· ἐπιμελὴς σκέψις, σύνεσις, ὅθεν ὀξύνοια, ὀξυδέρκεια, sagacité, n. f. (= ξυπνητοσύνη)· εἰσδυτικότης νοῦ, βαθύνοια, ὀξυδέρκεια, pénétration, n. f. λεπτότης πνεύματος, νοῦ, finesse, n. f. καὶ ἐν γένει **περίνοια** = λεπτὴ κρίσις, tact, n. m.

περίνους, ους, ουν, προσεκτικός, συνετός, prudent, e ; d'un esprit fin, pénétrant ; [εὐχρ. τὸ ὑπερθ.] περινούστατος [ἰδ. εἰρων.] ὀξυδερκέστατος, très-sagace (= λίαν ὀξύνους, ξυπνητὸς) ὀξύνους, βαθύνους, profond, e, adj.

περινυκτίς, ίδος, ἡ· périnyctide (περί, autour, καὶ νύξ, nuit) n. f. [ἰατρ.] ἐξανθήματα τοῦ δέρματος φυόμενα τὴν νύκτα, προερχόμενα πιθανῶς ἀπὸ γαστροεντερικὰς διαταράξεις.

πέριξ [ἐπίρ.], κύκλῳ, ὁλόγυρα, autour ; tout autour ; πέριξ, κύκλῳ, γύρω, alentour ; || ἐνάρθρως, τὰ πέριξ, les alentours=ὁ πέριξ τόπος, ὁ περικείμενος· || πέριξ τῆς πόλεως, autour de la ville ; || πέριξ τοῦ ἡλίου, autour du soleil ; || πέριξ τῆς ἐκκλησίας, autour de l'église ; || κατοικεῖ κάπου ἐδῶ πέριξ, il loge quelque part ici autour ; || περιφέρεται πέριξ, il rôde alentour ; || τὰ πέριξ ἔθνη, les nations d'alentour ; || περιεφέρετο πέριξ, il rôdait alentour ; || τὰ πέριξ τοῦ χωρίου, les alentours (les environs) du village ; || τὰ πέριξ χωρία, les villages circonvoisins (environnants; || εἰς τὰ πέριξ, aux alentours ; || τὰ πέριξ = αἱ πέριξ θέσεις, aux abords ; || τὰ πέριξ οἰκίας, κτλ., les abords d'une maison.

περίξεσις, εως, ἡ· καὶ **περίξυσις,** rôdage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ περιξέειν, action de rôder.

περιξεστήρ, ῆρος, ὁ· καὶ περιξυστήρ, ῆρος, ὁ· rôdoir, n. m. (ἐκ τοῦ περιξέω, περιξύω, rôder) ; ἐργαλεῖον τῶν σιδηρουργῶν καὶ ὁπλοποιῶν δι' οὗ περιξέεται ἢ ὁμαλύνεταί τι· || — κυλινδρικός, rôdoir à cylindre ; || — κοχλίου, rôdoir à vis ; ἐργαλεῖον δι' οὗ ὁμαλύνονται ὑποκάτω αἱ κεφαλαὶ τῶν κοχλιῶν· || — (ἢ περιξυστὴρ) ἐργάτου (ἐμπυρέως), rôdoir de noix ; || — διπλοῦς, rôdoir double ou à calibre double ; ἐργαλεῖον δι' οὗ ὁμαλύνονται οἱ ἐργάται τῶν ἐμπυρέων, κτλ. ἑκατέρωθεν καὶ συγχρόνως· || — (ἢ περιξυστὴρ) μολυβδόστρωτος, rôdoir garni de plomb ; || — ἁπλοῦς, rôdoir simple ; ἐργαλεῖον ὀδοντωτὸν δι' οὗ ὁμαλύνονται αἱ ἐπιφάνειαι σιδηρῶν ἀντικειμένων· || περιξεστῆρες καννῶν ἠυλακισμένων, rôdoirs pour canons rayés.

περιξέω, μέλ. ξέσω καὶ **περιξύω,** ξύω τι πέριξ (τριγύρω), rogner tout autour ; rôder; ξύω διὰ τοῦ περιξυστῆρος (rôdoir).

περίξυσις, εως, ἡ· βλ. **περίξεσις.**

περιξυστήρ, ῆρος, ὁ· βλ. περιξεστήρ.

περίξυστρον, τὸ [ναυτ. πυρ.], grattoir à branche.

περιξύω, μέλ. ξύσω, βλ. περιξέω.

περιοδεία, ας, ἡ· τὸ ὁδοιπορεῖν, ταξειδεύειν, τὸ περιοδεύειν, ἡ περιήγησις, περιοδεία, tournée, n. f. τὸ ταξείδιον, voyage, n. m. ἡ περιήγησις, ὁ γῦρος, tour, n. m.

περιοδεύω, μέλ. εύσω, κάμνω (ἢ εἶμαι, εὑρίσκομαι εἰς) περιοδείαν, faire une (être en) tournée; ταξειδεύω, voyager; περιηγοῦμαι, κάμνω τὸν γῦρον τοῦ, faire le tour de; διατρέχω, περιέρχομαι, parcourir; || ὁ νομάρχης περιοδεύει, le préfet est en tournée (= εἶνε εἰς περιοδείαν).

περιοδικός, ή, όν· périodique, adj. ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ ἢ χρόνῳ ἐπανερχόμενος, qui revient à des temps marqués, réguliers; εἰς περίοδον, εἰς κυκλικὴν περιφοράν, ὡρισμένου χρόνου ἀνήκων· || περιοδικὸς ἄνεμος, mousson; βλ. ἄνεμος· || περιοδικὸς πυρετός, fièvre périodique; || περιοδικὴ ἔκδοσις, publication périodique; || περιοδικὸν σύγγραμμα, ouvrage périodique; [καὶ οὐσιαστικῶς] ἐγγράφεσθαι συνδρομητὴς εἰς περιοδικόν, s'abonner à un périodique; || περιοδικὰ δεκαδικὰ κλάσματα, fractions périodiques, καλοῦνται ἐκεῖνα ἐν οἷς ψηφία τινα ἐπανέρχονται ἐπ' ἄπειρον κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν οἷον 0,3333... 0,425 425 425... Τοιαῦτα κλάσματα εὑρίσκοντα συχνὰ ἐν τῇ τροπῇ τῶν κοινῶν κλασμάτων εἰς δεκαδικῶν, οἷον $^2/_3$=0,666, κτλ. || περιοδικὴ συνάρτησις, fonction périodique.

περιοδικότης, ητος, ἡ· périodicité, n. f. ὁ χαρακτήρ, ἡ κατάστασις τοῦ περιοδικοῦ, caractère, état de ce qui est périodique; || τὸ **περιοδικὸν** τῶν κομητῶν, la périodicité des comètes; || ἡ περιοδικότης (περιοδικὸν) ἀσθενείας, ἐκδόσεως, la périodicité d'une maladie, d'une publication.

περιοδικῶς [ἐπίρ.] périodiquement, adv. κατὰ περίοδον, κατὰ κυκλικὴν περιφοράν, μετὰ παρέλευσιν ὡρισμένου χρόνου· κατὰ τρόπον περιοδικόν, d'une manière périodique; || οἱ πλανῆται κινοῦνται περιοδικῶς, les planètes se meuvent périodiquement.

περιοδοντῖτις, ιδος, ἡ· périodontite, n. f. [παθολ.] περιοστεῖτις φατνιοδοντική, périostéite alvéo-dentaire; βλ. καὶ **ὀδόντες.**

περίοδος, ου, ἡ· ὅδευσις κύκλῳ, κυκλικὴ περιστροφὴ χρόνου, κτλ. χρονικὸν διάστημα, période, n. f. (= révolution qui se renouvelle régulièrement); ἐπάνοδος περιοδική, retour périodique; διαρρέον χρονικὸν διάστημα, cours, n. m. ἡ πορεία, marche, n. f. ἡ περιφορά, ἡ περιστροφή, révolution, n. f. ὁ κύκλος, ὁ γῦρος, tour, n. m. || —, période, n. m. circonstance de la durée; || μακρὰ χρονικὴ περίοδος, un long période de temps; || κατὰ μακρὰς περιόδους, à de longs intervalles; || ἡ περίοδος τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους, le retour des saisons; || αἱ μεγάλαι περίοδοι τῆς ἱστορίας, les grandes périodes (f.) de l'histoire; || περίοδος [ἀστρον.], période, n. f.=χρονικὸν διάστημα ὅπερ ἀπαιτεῖ εἷς πλανήτης ἵνα ἐκτελέσῃ τὴν περιφοράν του, temps qu'une planète met à faire sa révolution; || αἱ περίοδοι τῶν ἀστέρων, les révolutions des astres; || ἡ περίοδος τῆς σελήνης, la période de la lune; || [μεταφ.] ἔχει περιόδους μελαγχολίας, il a des accès de tristesse; || οἱ ἐκ περιόδου πυρετοί, les périodes de fièvres; || βουλευτικὴ περίοδος, législature, n. f. (= νομοθετικὴ διάρκεια)· || θεατρικὴ περίοδος, saison théâtrale; || ἔκαμε τὴν περίοδον τῆς γῆς, il a fait le tour du monde = τὸν γῦρον τοῦ κόσμου. § [γραμμ.] —, période, n. f. φράσις συνισταμένη ἐκ πλειοτέρων κώλων, phrase composée de plusieurs membres; ἡ φράσις, phrase, n. f. περικοπὴ (ἐκ συγγράμματος τινός), passage, n. m. || μακραὶ περίοδοι, des périodes longues. § —, période, n.f. ἀπροσδιόριστον χρονικὸν διάστημα, espace de temps indéterminé; || ἡ ἐσχάτη τοῦ βίου περίοδος, la dernière période de la vie. § **περίοδος,** passe, n. f. τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ ἐκτελεῖται ἐν γένει κατασκευή τις ἢ κατεργασία· || — ἐκλεπτύνσεως, passe de dégrossissage. § —, ἡ ἔμμηνος κάθαρσις, τὰ ἔμμηνα, menstrues, règles; βλ. ἔμμηνος· || ἔχει τὴν περίοδόν της, elle a ses règles (οἰκ. ses affaires). § [γεωλ.] **περίοδοι γεωλογικαί,** périodes (f.) géologiques. Ἐπειδὴ παρατηρεῖται ὅτι ὅσῳ νεώτερα τὰ ὑδατογενῆ πετρώματα, τοσούτῳ μείζων καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν αὐτοῖς ὀργανικῶν εἰδῶν καὶ εἰς μείζονα τελειοποίησιν χωρῶν βαθμηδὸν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτέρων στρωμάτων πρὸς τὰ νεώτερα καὶ τείνων πρὸς τὸν τύπον τῶν νῦν ζώντων, διὰ τοῦτο διαιροῦσι τὴν ἱστορίαν τῆς ἐξελίξεως καὶ διαμορφώσεως τῆς γῆς εἰς 4 μεγάλα χρονικὰ διαστήματα, ἅτινα καλοῦσι γεωλογικοὺς αἰῶνας (Καινοζωϊκός, Μεσοζωϊκός, Παλαιοζωϊκός, Ἀζωϊκός)· ἕκαστος τῶν αἰώνων ὑποδιαιρεῖται εἰς περιόδους καὶ αἱ περίοδοι εἰς γεωλογικὰς ἐποχὰς ἢ συστήματα.

περιοικία, ας, ἡ· ἡ γειτνίασις, voisinage, n. m.

περίοικος, ος, ον· ὁ κατοικῶν εἰς τὰ πέριξ, qui habite aux alentours, circonvoisin, e; ὁ κατοικῶν πλησίον ἢ εἰς τὰ πέριξ, qui habite tout auprès de...aux environs, ὁ γείτων, voisin, e; || οἱ **περίοικοι** [γεωγρ.], les périœciens (περίοικος, habitant autour, περὶ καὶ οἶκος) n. m. οἱ κάτοικοι τῆς αὐτῆς ζώνης ἀλλ' εἰς διαφόρους μεσημβρινούς, les habitants de la même zone sous des méridiens différents; || —, un périœcien.

περιοικῶ (έω), μέλ. ήσω, κατοικῶ πέριξ, πλησίον εἰς τὴν γειτονιάν, habiter autour auprès de . . . aux environs; εἶμαι περίοικος, être circonvoisin, e.

περιοπλικός, ή, όν· périoplique, adj. ἀφορῶν τὸ περιόπλιον.

περιόπλιον, ου, τό· périople, n.m. μέρος τῆς ὁπλῆς τοῦ ἵππου ἐπικαλύπτον τὴν στεφάνην καὶ

συνενούμενον μετὰ τῆς χελιδόνος (fourchette).

περίοπτος, ος, ον· ὁ πανταχόθεν βλεπόμενος, qui est vu de tous côtés ; ὁ πανταχόθεν φαινόμενος, ὁ καλῶς φαινόμενος, bien en vue. § [μεταφ.] περίοπτος, ὁ προσελκύων τὰ βλέμματα ὅλων, qui attire tous les regards ; περίβλεπτος, θαυμαστός, ἀξιοθαύμαστος, remarquable. adj..

περίορας, ὁ [διάλ. Ἠπείρου]=ἐπὶ ἀμπέλων καὶ ἀγρῶν μεγάλων καὶ καλῶν καὶ ἐχόντων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ περιοχήν.

περιορίζω, μέλ. ίσω, θέτω ὅρια εἴς τι πανταχόθεν, ὁροθετῶ, κοινῶς περιορίζω, limiter ; borner ; περιγράφω, circoncrire (βλ. καὶ περιορισμός)· περιστέλλω, restreindre; ἐλαττῶ, réduire ; συνάγω συσφίγγω, resserrer ; ‖ ὁ ἀριθμὸς τῶν προσκεκλημένων ἦτο πολὺ περιορισμένος, le nombre des invités était très -limité ; ‖ πρέπει τις νὰ περιορίζῃ τὰς ὀρέξεις του, on doit borner ses désirs ; ‖ περιώρισε τὰς αἰτήσεις του εἰς, il a restreint ses demandes à ; ‖ δὲν θὰ περιορισθῶ εἰς αὐτὸ μόνον, je ne m'en tiendrai pas là; ‖ περιωρίσθη νὰ ζητήσῃ, il s'est borné à demander ; ‖ περιορίζομαι νὰ σᾶς εἴπω, je me borne à vous dire ; ‖ — τὴν ἐξουσίαν πληρεξουσίου, ἐπιτρόπου, limiter les pouvoirs d'un procureur ; ‖ — τὰς ὀρέξεις μου, borner ses désirs ; ‖ περιορίζεται ἐντὸς τῶν στενῶν ὁρίων τῶν ἀναγκαίων, il se resserre dans les bornes étroites du seul nécessaire ; ‖ [ἐμπορ.] περιορίζω τιμήν, limiter le prix ; ‖ [ἐμπορ.] περιορίζω τὰ ἔξοδα, restreindre les dépenses ; ‖ διατί νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὸν στενὸν αὐτὸν κύκλον ; pourquoi nous resserrer dans ce cerle étroit? ‖ — τὰ ἔξοδά μου [καὶ μέσ. ἀπολ.] περιορίζομαι, réduire sa dépense ; se restreindre ; se retrancher ; ‖ τὸ ζήτημα τοιουτοτρόπως περιορίζεται εἰς (ἀνάγεται), la question ainsi se réduit à ; ‖ περιωρίσθη εἰς φρόνιμον σιωπήν, il s'est renfermé dans un silence prudent ; ‖ περιωρισμένος νοῦς (πνεῦμα), esprit borné ; ‖ ζοῦν περιωρισμένα, ils vivent à l'étroit ; ‖ —, συγκρατῶ, contenir, retenir ; χαλιναγωγῶ, mettre un frein, refréner ; πειθαναγκάζω, καταναγκάζω, contraindre ; ‖ προσεπάθουν νὰ περιορίσουν τὸ πλῆθος, ils tâchaient de contenir la foule ; ‖ δὲν ἠμπορεῖ νὰ περιορίσῃ τὴν γλῶσσάν του, il ne peut retenir (tenir ; refréner) sa langue ; ‖ — τὰ πάθη μου, réprimer (commander à) ses passions ; ‖ δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸν περιορίσω, je ne peux pas le contenir (le tenir en bride) ; ‖ περιορίζω, καθυποτάσσω, assujettir ; ‖ [οἱ κανόνες τῆς προσῳδίας] περιορίζουν τὸν ποιητήν, assujettissent le poète ; ‖ δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ περιορίσῃ τὸν κόσμον [φρ.], personne ne peut fermer la bouche du monde ; ‖ [ἠθέλησε ν' αὐθαδιάσῃ, ἀλλὰ] τὸν περιώρισα, je l'ai mis à sa place ; ‖ [εἶνε ἄτακτος], θὰ τὸν περιορίσω, je le mettrai à la raison ; ‖ αὐτὸ μὲ περιορίζει, cela me contraint ; ‖ περιορίσου ! modérez-vous ! ‖ περιόρισον τὰ λόγια σου, ménagez vos paroles ; ‖ ἔχει τὰ παιδιά της πολὺ περιωρισμένα, elle tient ses enfants de court ; ‖ εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν εἶνε κανεὶς πολὺ περιωρισμένος, on est fort sujet dans cet emploi. § — ἀντὶ ἐξορίζω τινά, confiner ; reléguer ; [ἐπὶ στρατιωτ. ἰδ.] consigner ; ‖ τὴν περιώρισαν εἰς μοναστήριον, on l'a confinée dans un monastère ; ‖ μὲ περιώρισαν εἰς τὴν μικρὰν αὐτὴν γωνίαν, on m'a relégué à ce petit coin; ‖ ἡ φρουρὰ εἶχε περιορισθῆ εἰς τοὺς στρατῶνας, la garnison était consignée ; ‖ **περιωρισμένος**, consigné, λέγεται ὁ ὑπὸ περιορισμὸν (κράτησιν) εὑρισκόμενος στρατιωτικός· βλ. καὶ **περιορισμός**. § [μέσ. δημ.] ἀνησυχῶ, s'inquiéter ; εἶμαι λίαν ἀνήσυχος, être très-inquiet ; ‖ [λείπει ἀπὸ τὸ πρωΐ] καὶ περιωρίσθηκα, et cela m'inquiète. § περιορίζω, ἐμποδίζω [τακτ.] βλ. **κωλύω**, tenir en échec.§ — [ναυτ.] **περιορίζειν τὰ πληρώματα**, consigner les équipages ou les officiers ; ἀπαγόρευσις εἰς τὰ πληρώματα ἢ εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ συγκοινωνεῖν μετὰ τῆς ξηρᾶς ἢ τῶν ἄλλων πλοίων.

περιορισμός, οῦ, ὁ· ἡ θέσις ὁρίων, limitation, n.f. περιστολή, restriction, n.f. ἐλάττωσις, réduction, n. f. περιορισμὸς καὶ περιόρισις, circonscription, n.f. ἤτοι ἡ περιγραφή, τὸ ἄκρον τὸ περιορίζον τὴν ἔκτασιν σώματος τινὸς ἢ περίκλεισις ἔν τισιν ὁρίοις· ‖ ὁ περιορισμὸς τῆς ἐξουσίας του, la limitation de son pouvoir ; ‖ ἄνευ περιορισμοῦ, sans restriction ; ‖ ὁ περιορισμὸς τῶν δαπανῶν, la réduction des dépenses ; ‖ ὁ περιορισμὸς τῶν καταχρήσεων, la diminution (le retranchement) des abus ; ‖ [ἐμπορ.], περιορισμὸς τιμῆς, limitation de prix. § — καταναγκασμός, contrainte, n. f. περιορισμός, ὑποταγή, assujettissement, n. m. ‖ δὲν ἠμπορῶ νὰ ὑποφέρω αὐτὸν τὸν περιορισμόν, je ne puis supporter cette contrainte. § [στρατ.] **περιορισμός**, arrêts, βλ. ποινή· ἢ κράτησις, salle [de police] ; ‖ ὁ ἀξιωματικὸς αὐτὸς εἶνε εἰς περιορισμόν, cet officier garde les arrêts ; ‖ ὁ στρατιώτης ἐτιμωρήθη μὲ τριῶν ἡμερῶν περιορισμὸν (ἀντὶ κράτησιν), le soldat a eu trois jours de salle [de police] ; βλ. **κράτησις καὶ ποινή**· ‖ **περιορισμός**, consigne, n. f. τιμωρία ἐπιβαλλομένη εἰς τοὺς ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας, συνισταμένη εἰς τὸ νὰ μὴ ἐξέρχωνται τοῦ στρατῶνος ἐπὶ ὡρισμένας ἡμέρας ἐκτελοῦντες ὅμως τὴν ὑπηρεσίαν των· ‖ **περιορισμὸς** ἐν τῷ στρατῶνι, ἢ ἁπλῶς **περιορισμός**, consigne au quartier.

περιοριστικός, ή, όν· ὁ θέτων ὅρια, limitatif, ive, adj. περισταλτικός, ὁ περιστέλλων, restrictif, ive, adj. ἐπισχετικός, καταναγκαστικός, coercitif, ive, adj. περιοριστικός, κατασταλτικός, répressif, ive, adj.

περιοστεϊκός, ή, όν· périosté, ée, adj. [ἀνατομ.] ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ περιόστεον, qui se rapporte au périoste. Λέγουσιν ἐπίσης périostéique, adj. καὶ périostéal, ale, adj.

περιοστεΐτις, ιδος, ἡ· périostéite, n. f.

[παθολ.] τοῦ ὀστεοπεριοστῖτις (ostéopériostite); βλ. λέξιν.

περιοστεογένεσις, εως, ἡ· périostéogénèse (περι, ὀστοῦν, os, καὶ γένεσις, σχηματισμός, formation) n. f. σχηματισμὸς ὀστοῦ διὰ τοῦ περιοστέου, formation de l'os au moyen du périoste: βλ. **ὀστέωσις** καὶ **ὀστεοφυΐα** (ossification).

περιοστεομυελῖτις, ιδος, ἡ· périostéomédullite (περιόστιον καὶ ἐκ τοῦ λατ. medulla = moelle) n. f. [παθολ.] φλεγμονὴ τοῦ περιοστέου καὶ τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστέων, inflammation du périoste et de la moelle des os.

περιόστεον, ου, τό· périoste (περὶ καὶ ὀστοῦν, os) n. m. [ἀνατ.] membrane fibreuse qui recouvre les os; ὑμὴν λεπτός, ἰνώδης καὶ ἀγγειώδης περιβάλλων τὰ ὀστᾶ, ὧν χρησιμεύει μεγάλως εἰς τὴν παραγωγὴν τῆς ὀστεΐνης οὐσίας καὶ τὴν θρέψιν διὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ εἰς ἐκεῖνα διανεμομένων αἱμοφόρων ἀγγείων. Ἡ χειρουργικὴ ἐπωφελεῖται τῆς πολυτίμου ταύτης ἰδιότητος τοῦ περιοστέου πρὸς θεραπείαν τεθραυσμένων ὀστῶν.

περιοστεοπλασία, ας, ἡ· périostéoplastie, n. f. συνώνυμον τοῦ **ὀστεοπλασία.**

περιοστεοτεῖτις, ιδος, ἡ· périostotéite, n. f. [παθολ.] ταυτόχρονος φλεγμονὴ τοῦ περιοστέου καὶ τοῦ ὀστίτου ἱστοῦ, inflammation simultanée du périoste et du tissu osseux.

περιοστεοτομία, ας, ἡ· périostotomie, n. f. ἐξαίρεσις ἐκ τοῦ περιοστέου πάσης ἐξοστώσεως. Ἡ ἐγχείρησις αὕτη συνεβουλεύθη πρὸς θεραπείαν τῶν ἐξοστώσεων τοῦ ἵππου, ἀλλ' οἱ κτηνίατροι προτιμοῦσι τὴν θεραπείαν διὰ διαλυτικῶν ἀλοιφῶν καὶ καυτηριάσεων.

περιοστῖτις, ίτιδος, ἡ· périostite, n. f. [παθολ.] inflammation du périoste, ἡ φλεγμονὴ τοῦ περιοστέου περιοριζομένη συνήθως ἐπὶ μοίρας τινὸς αὐτοῦ ἐπί τινος ὀστοῦ. Ἡ ὀξεία περιοστῖτις προέρχεται ἐκ πλήγματος, τραύματος, ψύξεως, ἀπαντᾶται δὲ κυρίως εἰς τὰ μακρὰ ὀστᾶ τῆς κνήμης καὶ τοῦ μηροῦ. Τοπικῶς ὑπάρχουσι τὰ φαινόμενα τῆς φλεγμονῆς, ἐνίοτε δὲ συνυπάρχει καὶ πυρετός. Ἡ περιοστῖτις προκαλεῖ πολλάκις πύησιν καὶ νέκρωσιν τμήματος τοῦ ὑποκειμένου ὀστοῦ, ἄλλοτε δὲ διαλύεται ἄνευ τούτων ἢ ἀποβαίνει χρονία. Ἡ θεραπεία συνίσταται εἰς ἀντιφλογιστικὰ ἐν ἀρχῇ, εἶτα δὲ διάνοιξιν τοῦ ἀποστήματος καὶ ἐξαγωγὴν τοῦ νεκρωθέντος ἀπολύματος· ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς ποιήσεως συνιστῶνται βαθεῖαι, μέχρι τοῦ ὀστοῦ, ἐντομαί, ἀκριβῶς πρὸς πρόληψιν αὐτῆς.

περιόστωσις, εως, ἡ· périostose, n. f. ἐξοίδησις τοῦ περιοστέου (inflammation du périoste) ἥτις ἐπακολουθεῖται πάντοτε ὑπὸ ὀστεϊκῆς βλάβης (lésion osseuse) καὶ ἥτις δέον νὰ λέγηται μᾶλλον **ὀστῖτις** (ostéite).

περιουσία, ας, ἡ· ἡ κατάστασις, τὰ πλούτη, ἡ εὐπορία, fortune, n. f. bien, n.m. **τὰ ὑπάρχοντα,** les biens; ‖ ἡ ἀκίνητος περιουσία, les immeubles; ‖ ἡ κινητὴ περιουσία, les biens-meubles, les effets mobiliers; ‖ ἐκχωρεῖν τὴν περιουσίαν, faire cession (de ses biens); ‖ παρεχωρήσαμεν τὴν περιουσίαν μας, nous avons fait cession de nos biens; ‖ παραχώρησις τῆς περιουσίας, cession des biens; ‖ ἐνεργεῖν ἀκεραίαν καὶ εἰλικρινῆ δήλωσιν τῆς περιουσίας, faire une déclaration entière et sincère de ses biens; ‖ [οἰκ.] τὸ ἔχει[ν], l'avoir; βλ. καὶ **ἔχω·** ‖ περιουσία, domaine, n. f. βλ. **κτῆμα·** ‖ χάμνω περιουσίαν, faire fortune; ‖ δαπανῶ τὴν περιουσίαν μου, dépenser son bien; ‖ ἔκαμε περιουσίαν, il a fait fortune; ‖ ἐσπατάλησε τὴν περιουσίαν του, il a dissipé son bien; ‖ αὐτὴ εἶνε (ἢ ἰδοὺ) ὅλη μου ἡ περιουσία, voilà tout mon avoir; ‖ ἡ δημοτικὴ περιουσία, les biens communaux; βλ. καὶ **δημοτικός·** ‖ περιουσία ξένη, fonds étrangers (**ξένα κεφάλαια**)· ‖ περιουσία ἐθνική, fonds nationaux (ἐθνικὰ κεφάλαια). § [ἀρχ. σπ.] ἀφθονία, abondance, n. f. ἢ exubérance; ‖ — ὑγείας, exubérance de santé; ‖ — γνώσεων, fonds de science.

περιούσιος, ος, ον· ἀφορῶν τὸν ἐκλεκτόν, d'élite; ἐκλεκτός, ἐκλελεγμένος, élu, e, adj.

περιοχή, ῆς, ἡ· τὸ ἐμπεριεχόμενον τοῦ χώρου, περιβόλου, καὶ αὐτὸς ὁ περίβολος, τὸ περιτείχισμα ἐν γένει, enceinte, n. f. ἡ περιδρομή, ἡ περίμετρος, circuit, n. m. περιοχὴ ἢ περίμετρος, pourtour, n. m. tour, n. m. ou contour, n. m. ‖ ἡ ἐξωτερικὴ περιοχή, le pourtour extérieur. Διὰ τῆς λέξεως pourtour οἱ γάλλοι ἐννοοῦσι τὴν **περίμετρον** (périmètre) οἱασδήποτε ἐπιφανείας· ‖ — σιδηροῦ θόλου, pourtour d'une coupole, εἶνε τὸ κυκλικὸν μέρος τὸ ἀποτελοῦν τὸ τοίχωμα αὐτοῦ. § — δάσους, ἡ **παρυφή,** lisière, n.f. § [συνεκδ.] ἡ ἔκτασις, étendue, n. f. ἡ ἐπιφάνεια, surface, n. f. τὸ ἐμβαδόν, aire, n. m. ‖ ἡ περιοχὴ τοῦ ἀγροῦ του, l'aire de son champ; ‖ — βολῆς, champ de tir; χαλεῖται οὕτω τὸ καταπυροβολούμενον ἔδαφος ἔμπροσθεν τοποθεσίας ἢ ὀχυρώματος τινός. § — [διοικ.], district, n. m. διοικητικὴ **περιφέρεια,** arrondissement, n.m. ἰδίως ὅμως district (= περιοχὴ στρατιωτική), ἤτοι στρατιωτικὴ περιφέρεια καὶ κατ' ἐπέκτασιν τὸ **στρατολογικὸν** τμῆμα.

περιπάθεια, ας, ἡ· σφοδρὰ ψυχικὴ ταραχή, ἐπιθυμία, ὕφος περιπαθὲς (λυπημένον, συγκεκινημένον), air passionné; σφοδρὸν πάθος, passion, n. f. σφοδρὰ στοργή, ἀγάπη καὶ ἐν γένει ψυχικὴ πάθησις, affection, n. f.

περιπαθής, ής, ές· passionné, ée, adj. ὁ σφόδρα τὴν ψυχὴν τεταραγμένος, ὑπὸ σφοδρᾶς ἐπιθυμίας, σφοδροῦ πάθους πρός τι κατειλημμένος (λυπημένος, συγκεκινημένος), παθητικός, pathétique, adj.

περιπαθῶς [ἐπίρ.] passionnément, adv. μετὰ περιπαθείας, μετὰ πάθους, aver passion; περιπαθῶς, φιλοστόργως, affectueusement, adv.

περίπαιγμα, ατος, τό· βλ. **περιγέλασμα,** τὸ σκῶμμα, raillerie, n. f. ὁ ἐμπαιγμός, moquerie, n. f. τὸ σκῶμμα, [δημ.] gouaillerie, n. f.

περιπαίζω, μέλ. αἴξω, περιγελῶ, ἐμπαί-

ζω, se moquer ; σκύπτω, railler ; χλευάζω, berner ; σκώπτω [δημ.], gouailler ; βλ. καὶ **περιγελῶ.**

περιπαίκτης, ου, ὁ, θηλ. **περιπαίκτρια,** προφ. συνήθ. **περιπαίκτρα,** κοινῶς ὁ περιγελαστής, σκώπτης, railleur, euse, adj. ἐμπαίκτης, moqueur, euse, adj. σκώπτης [δημ.], gouailleur.

περιπαικτικός, ή, όν· περιγελαστικός, ἀφορῶν τὸν ἐμπαιγμόν, de moquerie ; ἀφορῶν τὸ σκῶμμα, de raillerie ; ἐμπαικτικός, moquant, e, adj. σκωπτικός, railleur, euse, adj.

περιπαικτικῶς [ἐπίρ.], περιγελαστικῶς, διὰ τρόπου ἐμπαικτικοῦ, d'un air moqueur ; δι' ὕφους σκωπτικοῦ, d'un ton railleur.

περιπαίκτρια, βλ. **περιπαίκτης.**

περιπάτημα, ατος, τό· κοινῶς ἡ περιπατησιά, τὸ περιπατεῖν, ἡ πρᾶξις τοῦ περιπατεῖν, action de marcher ; τὸ βάδισμα, marche, n. f. τὸ βῆμα, pas, n. m. τὸ βῆμα, démarche, n. f. ὁ βηματισμός, allure, n. f. ‖ τὸν ἐγνώρισα ἀπὸ τὸ περιπάτημά του, je l'ai reconnu à sa démarche (à son allure).

περιπατησιά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. **περιπάτημα,** τὸ βῆμα, démarche, n. f. ὁ βηματισμός, allure, n. f. τὸ βάδισμα, marche, n. f. ‖ [μεταφ.] ἔκαμε (ἔβγαλε) περιπατησιὰν [φρ.], il a pris son essor ; il s'est lancé.

περιπατητήριον, ου, τό· promenoir, n. m. μέρος εἰς ὃ δύναταί τις νὰ περιπατῇ· ‖ **κατάστεγον περιπατητήριον,** promenoir ou galerie, ἤτοι στοὰ κάτωθεν τῆς ὁποίας δύναταί τις νὰ περιπατῇ· βλ. **περίπτερον,** périptère.

περιπατητής, οῦ, ὁ· ὁ περιφερόμενος, κάμνων περίπατον, promeneur, euse, adj.

περιπατητικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ κλίσιν ἔχων εἰς τὸ περιφέρεσθαι, περιπατεῖν, κάμνειν περίπατον, τοῦ περιπάτου, de promenade ; τοῦ περιπατητοῦ, de promeneur ou de marcheur; ‖ δὲν εἶχε περιπατητικὰς διαθέσεις, il n'était pas disposé à la promenade; ‖ εἶνε πολὺ περιπατητικός, c'est un grand promeneur (marcheur). § [ἀρχ.] ὁ ἀνήκων εἰς τὴν περιπατητικὴν φιλοσοφίαν, péripatétique, adj. : la doctrine péripatétique ; ἐπίσης ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν περιπατητικὴν φιλοσοφίαν, péripatéticien, enne, adj. secte péripatéticienne; [οὐσ.] péripatéticien, n. ὁ ἀκολουθῶν τὴν περιπατητικὴν φιλοσοφίαν, π. χ. les péripatéticiens ; ‖ περιπατητικὸς φιλόσοφος, philosophe péripatétique, ἐλέγετο παρ' ἀρχαίοις, ὁ συνομιλῶν, συζητῶν ἰδ. ἐπὶ φιλοσοφικῶν ἀντικειμένων ἢ διδάσκων, ὅπως ὁ 'Αριστοτέλης καὶ κατόπιν οἱ ὀπαδοὶ τῆς σχολῆς αὐτοῦ, ὅστις συνείθιζε νὰ περιπατῇ καὶ διδάσκῃ τοὺς μαθητάς του ἐν τῷ ἐγγὺς τῶν 'Αθηνῶν Λυκείῳ· ‖ **περιπατητικὴ φιλοσοφία,** péripatétisme, n. m.

περιπατητικῶς [ἐπίρ.] péripatétiquement, adv. κατὰ τὸν τρόπον τῶν περιπατητικῶν, à la façon des péripatéticiens.

περίπατος, ου, ὁ· promenade, n. f. τὸ περιπατεῖν εἰς τὰς ὁδοὺς ἰδ. πρὸς τέρψιν· περίπατος, promenade, n. f. λέγεται ἐπίσης ὁ τόπος τοῦ περιπάτου· ‖ πηγαίνωμεν περίπατον; allons nous promener ? ‖ [σκεπαστὸς περίπατος], promenoir = τὸ **περιπατητήριον.**

περιπατῶ (έω), μέλ. ήσω, ὑπάγω ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, περιφέρομαι, βαδίζω, marcher ; ὁδοιπορῶ, ὁδεύω, πορεύομαι πεζῇ, cheminer ; πηγαίνω που, aller ; ‖ ἐπεριπάτησα πολύ, j'ai beaucoup marché ; ‖ ἐπεριπάτησαν [ἐβάδισαν] πολλὴν ὥραν μαζή, ils cheminèrent longtemps ensemble ; ‖ — μεγάλοις βήμασι, marcher à grands pas ; ‖ περιπατεῖ πολύ, il marche beaucoup, il est (c'est) un grand marcheur ; ‖ οἱ ἄγριοι περιπατοῦν σχεδὸν γυμνοί, les sauvages vont presque nus ; ‖ περιπατεῖ ξυπόλυτος (ἀνυπόδυτος), il va pieds nus ; ‖ ἔλα περιπάτει ! allez donc ! ‖ καθὼς περιπατοῦμεν δὲν θὰ φθάσωμεν ποτέ, au train dont nous allons, nous n'arriverons jamais; ‖ [μεταφ.] ἡ ὑπόθεσις δὲν περιπατεῖ, l'affaire ne marche pas. § —, μεταβαίνω εἰς περίπατον, se promener ; ‖ πηγαίνωμεν νὰ περιπατήσωμεν, allons nous promener. § [δημ.] περιφέρομαι, διατρέχω, parcourir ; ‖ ἐπεριπάτησα πόλεις καὶ χωριά, j'ai parcouru des villes et des villages. § [μεταβ.] κάμνω τινὰ νὰ περιπατήσῃ, τὸν περιφέρω, τοῦ κάμνω περίπατον, promener ; ‖ περιπάτησε τὸ παιδί, promener l'enfant ; ‖ τοὺς ἐπεριπάτησα εἰς τὴν πόλιν, je les ai promenés par la ville.

περιπέτεια, ας, ἡ· αἰφνίδιος μεταβολὴ τῆς καταστάσεως ἀνθρώπου εἰς τὸ καλὸν ἢ κακόν, αἰφνιδία εὐτυχία ἢ δυστυχία, 'Αριστοτ. ῥητ. 1,11 ἀστασία, ἀπροσδόκητος μεταβολή, περιπέτεια, vicissitude, n. f. ἡ μεταβολή, changement, n. m. ‖ αἱ περιπέτειαι τοῦ βίου, les vicissitudes de la vie. § [πληθ. ἐν.] περιπέτειαι, ἰδ. ἀπροσδόκητος δυστυχία, συμβάντα, aventures, n. f. στενοχωρίαι, συμφοραί, tribulations, n. f. δυστυχίαι, mésaventures, n. f. ‖ μᾶς διηγήθη τὰς περιπετείας του, il nous a raconté ses aventures. § [δράματος, μυθιστορήματος, κτλ.] péripétie, n. f. (= ἡ λύσις τοῦ δράματος, μυθιστορήματα ἢ κωμῳδίαι δι' ἀπροσδοκήτου μεταβολῆς· ‖ —, incident, n.m. = συμβάν, περιστατικὸν ἀπροσδόκητον, événement imprévu.

περίπηγμα, ατος, τό· βλ. **σκολόπωμα,** palissade, n. f.

περιπήγνυμι, μέλ. πήξω· θέτω περίπηγμα, palissader = σχολοπόω·ῶ ἢ **περισκολοπόω.**

περιπετειώδης, ης, ες, ὁ πλήρης περιπετειῶν, plein de vicissitudes ; ‖ βίος περιπετειώδης, vie agitée = βίος τεταραγμένος.

περιπίπτω, μέλ. έσω, ἐμπίπτω εἴς τι, tomber dans ἢ tomber en (ὥστε περικυκλοῦμαι πανταχόθεν καὶ οὐδαμόθεν διέξοδον ἔχω), καταντῶ ἰδίως εἰς δυστυχίαν, ὑποπίπτω εἴς τι, ὑπόκειμαι, encourir ; ‖ περιέπεσεν εἰς ἔνδειαν, il est tombé dans la misère ; ‖ — εἰς δυσμένειαν, encourir la disgrâce; ‖ — εἰς μέγα λάθος, tomber dans une grande faute; ‖ — εἰς χεῖρας τοῦ πολεμίου, tomber entre les mains

de l'ennemi, ἤτοι συλλαμβάνομαι ὑπ' αὐτοῦ· || ἔπεσεν εἰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ του, il est tombé entre les mains de son ennemi.

περιπλαίσιον, ου, τὸ [ἀρχιτ.] [Πολυδ.], chambranle, n. m. **προστομιαῖον,** τό· **περιθώριον,** τό· κοινῶς τὸ **πρεβάζι·** ἐξωτερικὸς γῦρος περιβάλλων θύραν, κτλ. ἤτοι καλεῖται οὕτω πλαίσιόν τι ἐκ γλυφῶν (cadre de moulures) ἀποτελούμενον ἐκ λίθων, μαρμάρου ἢ ξύλου, στηρίζον ἢ περικοσμοῦν τὸ **χάσμα** (baie) θύρας, παραθύρου, κτλ. || — ἢ περιθώριον λεπτουργικῆς, chambranle de menuiserie ; || **περιπλαίσιον** ἢ **περιθώριον** ἑστίας, chambranle de cheminée, εἶνε ὁ περιβάλλων αὐτὴν λίθος ἢ μάρμαρον, κοινῶς ἡ χορνίζα.

περιπλάνησις, εως, ἡ· τὸ περιφέρεσθαι ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἀσκόπως, course [errante ; vagabonde] ; vagabondage, n. m. (ποιτ. ἐν.] ἀποπλάνησις, λάθος, erreur, n. f.

περιπλανής, ἡς, ές· περιπλανώμενος, errant, e ; ὁ πλάνης, vagabond, e ; περιφερόμενος ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἀσκόπως.

περιπλανῶ (άω), μέλ. ήσω, ὁδηγῶ τινα ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἐκτὸς τῆς ἀληθοῦς ὁδοῦ, περιπλανῶ, faire errer ; περιφέρω, promener ; ἀποπλανῶ, ἀπομακρύνω, égarer. § [συνήθ. μέσ.] περιπλανῶμαι, errer, ἤτοι περιφέρομαι ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἐκτὸς τῆς ἀληθοῦς ὁδοῦ, περιφέρομαι ἀσκόπως, βαδίζω ἀσκόπως, se promener ; περιπλανῶμαι, περιφέρομαι, rôder ; ἄγω βίον πλάνητα, vagabonder ; || περιπλανᾶται εἰς τὸ σκότος, il erre dans les ténèbres ; || περιεπλανᾶτο τὴν νύκτα πέριξ τῆς οἰκίας, il rôdait la nuit autour de la maison ; περιπλανῶμαι ἀσκόπως, errer à l'aventure.

περίπλασμα, ατος, τό· périplasme, n. m. [βοτ.] θρεπτικὸν περικάλυμμα τῆς ᾠοσφαίρας μυκήτων τινῶν.

περίπλεκτος, ος, ον [μετοχ.], entrelacé.

περιπλέκω, μέλ. ἔξω· πλέκω τὸ ἓν μὲ τὸ ἄλλο, συμπλέκω, entrelacer. § —, ἐμπερδεύω, embrouiller ; καθιστῶ τι δύσκολον, σκοτεινόν, συγχέω, ἐμπερδεύω, περιπλέκω, compliquer ; || θὰ περιπλέξῃς τὸ ζήτημα, vous allez embrouiller la question ; || ἡ ὑπόθεσις περιπλέκεται, l'affaire se complique ; || τίς ἡ ἀνάγκη νὰ περιπλέκῃς τὰ πράγματα, qu'est-il besoin de prendre des détours dans ces choses là ; quel besoin y a-t-il d'embrouiller les choses ? || περιπλέκομαι, se compliquer. § [ἐμ]περιπλέκω, ἐμπεριλαμβάνω, ἐνοχοποιῶ, impliquer; ἐμβάλλω τινὰ εἰς δυσκολίαν, empêtrer ; || μὲ περιέπλεξεν εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, il m'a impliqué dans cette affaire ; || μὴ θέλεις νὰ μὲ περιπλέξῃς εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, ne cherchez pas à m'impliquer dans cette affaire ; || περιεπλάκην εἰς δυσκολίας, je me suis attiré de mauvaises affaires. § [ναυτ.] **περιπλέκω ἄγκυραν**, surjaler [l'ancre] ; ἄγκυρά τις περιπλέκεται ὅταν ἕνεκα κακοῦ χειρισμοῦ κατὰ τὴν ἀγκυροβολίαν ἢ ἐκ περιστροφῶν τοῦ ἠγκυροβολημένου πλοίου περιπλέκῃ τὴν ἅλυσίν της ἐπὶ τοῦ **στύπους** ἢ τοῦ ὄνυχός της, ἤτοι ὅταν καταστῇ **στυπόπλεκτος** (ancre surjalée) ἢ **ὀνυχόπλεκτος** (ancre prise par la patte). § — [οἰκοδ.], enchevêtrer, περιπλέκω λίθους, κτλ. ἵνα συνδεθῶσι μεταξύ των· περιπλέκω ἢ ἐμπλέκω διάφορα ἀντικείμενα μεταξύ των, οἷον ξύλα, λίθους, κλώνους δένδρων, κτλ.

περίπλεξις, εως, ἡ· entrelacement, n.m. κοινῶς ἡ 'μπέρδευσις, τὸ ἐμπέρδεμα.

περιπλέον [ἐπίρ.], ἐπὶ πλέον, de plus ; ἐκτὸς τούτου, en outre ; ἐπὶ πλέον, ἐπάνω εἰς τοῦτο, par dessus ; || ἔλαβε δέκα δραχμὰς περιπλέον, il a eu dix drachmes de plus ; || εὑρέθησαν τρία περιπλέον, il y en avait trois en trop ; || θὰ τοῦ δώσω καὶ κάτι περιπλέον, je lui donnerai quelque chose par dessus ; || [ἐνάρθρ.] τὸ περιπλέον, le surplus = τὸ περίσσευμα, τὸ περισσεῦον, τὸ ὑπερβαῖνον, l'excédant ; || τὸ περιπλέον θὰ πληρωθῇ, le surplus sera payé ; βλ. καὶ **παραπάνω**· || [οὐσ.] τὸ περιπλέον, plus-value, n.f. βλ. **τιμὴ** (value).

περιπλευρῖτις, ιδος, ἡ· péripleurite (περὶ καὶ πλευρά, plèvre) n. f. ἀπόστημα κείμενον μεταξὺ τῆς πλευρᾶς (τοῦ ὑπεζωκότος) καὶ τοῦ θωρακικοῦ τοιχώματος, abcès situé entre la plèvre et le paroi thoracique.

περιπλέω, μέλ. εύσω, πλέω περί τι (πλησίον), ὁλόγυρα, naviguer autour ; χάμνω τὸν γῦρον, faire le tour ; [ναυτ.] arrondir ; ou rondir ou contourner ; περιπλέω πρὸς ἀναγνώρισιν, βλ. **ἑλίσσω**· || περιέπλευσε τὴν γῆν, il a fait le tour du monde ; || — (κάμπτω) ἀκρωτήριον, tourner (doubler) un cap; || — νῆσον, faire le tour d'une île. § [οὐδ.] διασταυροῦμαι, croiser ; || δύο πλοῖα περιέπλεον πρὸ τοῦ λιμένος, deux bateaux croisaient à l'entrée du port.

περιπλοκάδα, ας, ἡ καὶ

περιπλοκάς, άδος, ἡ [βοτ.], τὸ ἀναρριχώμενον φυτόν, plante grimpante ; τὸ κισσάνθεμον, liseron, n. m. γένος τῆς οἰκογενείας τῶν 'Ασκληπιαδωδῶν. Τὸ μόνον εἶδος ἡ **περιπλοκὴ** ἡ ἑλληνικὴ εἶνε φυτὸν τῆς 'Ελλάδος καὶ 'Ανατολῆς, θάμνος περιελισσόμενος, κοινὸς ἐν Αἰτωλίᾳ καὶ 'Ακαρνανίᾳ. Καλλιεργεῖται ἐν τοῖς κήποις ἵνα περιελίσσωνται δι' αὐτοῦ τὰ περίπτερα (κιόσκια). Κοινῶς ὅμως ὀνομάζει ὁ ἑλλ. λαὸς «**Περιπλοκάδας**» ἢ «**Περικοχλάδας**» τὰ διάφορα εἴδη τοῦ Convolvulus ἢ Περιαλλοκαύλου ἐνίοτε δὲ καὶ ἄλλα φυτὰ περιελισσόμενα. § [ἀρχιτ.] περιπλοκάς, rinceau, n. m. πληθ. περιπλοκαί, rinceaux ; ἀρχιτεκτονικὸν κόσμημα ἔχον σχῆμα περιεστραμμένου κλάδου μετὰ μεγάλων φυσικῶν ἢ φανταστικῶν φύλλων κτλ.

περιπλοκή, ῆς, ἡ (περιπλέκω), ἡ περίπλεξις, entrelacement, n. m. § [συνήθ.] περιπλοκή, ἐπιπλοκή, δυσχέρεια πραγμάτων, complication, n. f. || — νόσου, complication d'une maladie. § —, ἡ ἐμπλοκή, enchevêtrure, n. f. enchevêtrement, n. m. ἕνωσις διαφόρων ἀντικειμένων μεταξύ των, οἷον δοκῶν, λίθων, κλώνων, κτλ.

περίπλοκος, ος, ον· ὁ περιπεπλεγμένος,

ἐμπερδευμένος, compliqué, ée, adj. ὅθεν πολυσύνθετος, δυσχερής· || μηχανὴ περίπλοκος, machine compliquée.

περίπλους (οος), ὁ· γεν. όου-ου· περίπλευσις, περιόδευσις διὰ θαλάσσης (ταξείδιον) πέριξ τινός, ὁλόγυρα, navigation (voyage) autour; ὁ γῦρος, tour, n. m. [διδ.] circumnavigation = περίπλους τοῦ κόσμου [γεωγρ.] périple, n. m. navigation autour d'une mer, d'un pays, d'une partie du monde, ἤτοι περιηγητικὸς πλοῦς. § περίπλους, ἡ πρᾶξις τοῦ διασταυροῦσθαι, action de croiser; ἡ περιπολία, διαδρομή, croisière, n. f.

περιπνευμονία, ας, ἡ· péripneumonie, n. f. συνώνυμον τοῦ πνευμονία (pneumonie), φλόγωσις τῶν πνευμόνων κυρίως τοῦ περικυκλοῦντος αὐτοὺς ὑμένος (πνευμονικοῦ παρεγχύματος, parenchyme pulmonaire); || πάσχω ἀπὸ περιπνευμονίαν, être affecté d'une péripneumonie = **περιπνευμονιῶ.**

περιπνευμονικός, ή, όν· péripneumonique, adj. εἰς περιπνευμονίαν ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος, qui a rapport à la péripneumonie; || [οὐσ.] ἐκ περιπνευμονίας, πάσχων, περιπνευμονικός, ή, όν, péripneumonique, n.

περιπνευμονιῶ (άω) μέλ. ήσω· βλ. **περιπνευμονία.**

περιπνέω, μέλ. εύσω, περιφυσῶ, φυσῶ κύκλῳ, ὁλόγυρα, souffler autour; ζωογονῶ διὰ τῆς πνοῆς, rafraîchir de son souffle.

περιπόδιον, ου, τό· βλ. **περικνημίς,** κοινῶς ἡ κάλτσα, chaussette, n. f. [καταχρ.] bas. n. m. § —, couvre-pieds, n. m. τὸ σκέπασμα, δι' οὗ περιβάλλουσι τοὺς πόδας κατὰ τὸν χειμῶνα.

περιπόθητος, ος, ον· πολὺ ἐπιθυμητός, πολυεπιθύμητος, très-désiré, ée; λίαν, πολὺ ἀγαπητός, πολυαγάπητος, très-cher (chère).

περιποίησις, εως, ἡ· τὸ περιποιεῖσθαι, ἡ καλὴ θεραπεία, ἡ καλὴ φροντίς, ἡ ἐπιμέλεια εἴς τι, bon traitement, ἡ φροντίς, soin, n.m. ἡ φιλοφροσύνη, prévenance, n. f. ἡ μεγάλη προσοχή, ἡ μέριμνα περί τινος, attention, n.f. φιλοφροσύνη, εὐγένεια, courtoisie, n. f. [οἰκ.] φιλοφροσύνη, εὐγένεια, gracieuseté, n. f. || μᾶς ἔκαμαν πολλὰς περιποιήσεις, on nous a comblé de soins; || ἡ περιποίησις τῶν ἀσθενῶν, les soins donnés aux malades; || σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὰς περιποιήσεις σας, je vous remercie de vos attentions pour moi; || περιποίησις ἐμπορεύματος, bon traitement (soins) d'une marchandise; || — φίλου, bon accueil = καλὴ ὑποδοχή. § — ἵππου, pansage, n. m. βλ. **ἱπποκομία.**

περιποιητικός, ή, όν, ὑποχρεωτικός, obligeant, e, adj. φιλοφρονητικός, prévenant, e, adj. πρόθυμος εἰς τὸ ὑπηρετεῖν, περιποιεῖσθαι τινά, ὑπηρετικός, serviable, adj. εὐγενής, φιλόφρων, ων, ον· courtois, e, adj. εὐάρεστος, ὑποχρεωτικός, complaisant, e, adj. || ἄνθρωπος πολὺ περιποιητικός, homme fort prévenant; || — τρόπος, manière obligeante.

περιποιητικῶς [ἐπίρ.], μετ' εὐγενείας, avec politesse; φιλοφρόνως, εὐγενῶς, courtoisement, adv. d'une manière serviable; ὑπηρετικῶς, serviablement, adv. [οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει]· || περιποιητικώτατα, fort courtoisement.

περιποιῶ (έω), μέλ. ήσω· παρέχω εἴς τινά τι, procurer; παρέχω τὴν εὐκαιρίαν, occasionner; προξενῶ, causer; πράττω, κάμνω, faire; || ἡ πρᾶξις αὕτη τῷ περιποιεῖ τιμήν, cette action lui fait honneur; || αὐτὸ σᾶς περιποιεῖ τιμήν, cela vous fait honneur; || ἡ δόξα τὴν ὁποίαν περιεποίησαν εἰς αὐτὸν τὰ κατορθώματά του, la gloire que lui ont valu ses exploits. § [μέσ.] περιποιοῦμαι μεταχειρίζομαι καλῶς, traiter bien; φροντίζω διά τινα ἤ τι, avoir des soins (des attentions; des égards); παρέχω περιποιήσεις, περιποιοῦμαι, soigner; || μᾶς ἐπεριποιήθησαν πολὺ καλά, on nous a très-bien traité; || μ' ἐπεριποιήθη κατὰ τὴν ἀσθένειάν μου, il m'a soigné pendant ma maladie; || τὴν περιποιεῖται πολύ, il est aux petits soins avec elle; || περιποιοῦμαι ἐμπορεύματα, soigner des marchandises; || περιποιοῦμαι φίλον, avoir des attentions (avoir des égards) pour un ami. § περιποιοῦμαι ἵππον, panser un cheval; βλ. **ἱπποκομέω.**

περίπολα, τὰ [δημ.] βλ. **περίπολος.**

περιπολάρχης, ου, ὁ· ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς περιπολίας, chef de patrouille καὶ κατ' ἐπέκτασιν, ὁ ἐφοδευτής, chef de ronde; βλ. **περίπολος** καὶ ἐφοδεία,

περιπόλησις, εως, ἡ· καὶ

περιπολία, ας, ἡ· τὸ περιπολεῖν, action de faire la patrouille, action de patrouiller. § —, βλ. **περίπολος,** patrouille, n. f. § — εὐδρόμου, croisière, n. f. ἡ **διαδρομή.**

περιπολικός, ή, όν· péripolaire, adj. ὁ εὑρισκόμενος περὶ τὸν πόλον, qui est autour d'un pôle; συνώνυμον circumpolaire καὶ circompolaire, adj. (ἐκ τοῦ λατ. circum=autour).

περιπόλιον, ου, τὸ [ὀχυρ.], blockhaus, n.m. ἀμυντικὸν ἐστεγασμένον σκέπαστρον (abri blindé), ἐν εἴδει οἰκίσκου μετὰ ἢ ἄνευ τάφρου, κατασκευαζόμενον ἐξ ἰσχυρᾶς ξυλείας ἢ κορμῶν δένδρων (ἐξ ὧν καὶ κορμόδωμα) καὶ καλυπτόμενον διὰ ξυλίνων ἢ σιδηρῶν δοκῶν, ἐφ' ὧν τοποθετεῖται ἐπίχωμα ἑνὸς τοὐλάχιστον μέτρου. Τὰ περιπόλια φέρουσι γενικῶς πολλὰς τυφεκήθρας, τὸ δὲ σχῆμα, τὸ πάχος τῶν τοίχων καὶ αἱ διαστάσεις αὐτῶν μεταβάλλονται ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ των καὶ τῆς θέσεως ἐν ᾗ θὰ τοποθετηθῶσι, δέον ὅμως αἱ καμπαὶ νὰ σχηματίζωνται κατ' ὀρθάς, ἵνα εὐκολύνωσι τὰς συναρμογὰς καὶ ἐξασφαλίζωσι τὴν πλαγιοφύλαξιν. Τὸ ὕψος αὐτῶν εἶνε 2μ, 50 ἕως 3 μέτρα· οἱ τοῖχοι, προκειμένου ν' ἀνθέξωσιν εἰς τὰς βολὰς τοῦ πυροβολικοῦ, δέον ν' ἀποτελῶνται ἐκ δύο σειρῶν κορμῶν ἀπεχουσῶν τοὐλάχιστον 1μ. 50, πληρουμένου τοῦ κενοῦ χώρου διὰ συμπιεζομένων γαιῶν. Διὰ τὰ ὀρεινὰ μέρη εἶνε ἐξαίρετον μέσον ὀχυρώσεως διότι εὑρίσκουσιν εὐκόλως τὸ ἀπαιτούμενον ὑλικόν, δὲν ἔχουσι δὲ νὰ φοβῶνται πολὺ

ἐκ προσβολῆς πυροβολικοῦ. Κατασκευάζονται ἐπίσης διὰ τὸ πεζικὸν **περιπόλια διώροφα** (blockhaus à étage).

περιπόλιος, ος, ον· περὶ τὸν πόλον, **περιπολικός.**

περίπολον, τὸ (πλοῖον), βλ. **εὔδρομον,** croiseur, n. m.

περίπολος, ου, ὁ καὶ ἡ· patrouille, n. f. αἱ περίπολοι εἰσὶν ἀποσπάσματα μεταβλητῆς δυνάμεως ἅτινα, ἐν καιρῷ μὲν εἰρήνης, τὰ στρατεύματα τῆς φρουρᾶς ἀποστέλλουσι πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν ὁδῶν καὶ διὰ τὴν εὐταξίαν τῆς πόλεως, ἐν καιρῷ δὲ πολέμου, τὰ **φυλακεῖα** (petits postes), αἱ **πρωτοφυλακαὶ** (grand'gardes) ἢ ἡ **ἐφεδρεία** (réserve) ἀποστέλλουσι πέραν τῆς γραμμῆς τῶν σκοπῶν πρὸς **ἔρευναν** (exploration) τοῦ ἐδάφους καὶ παρατήρησιν τοῦ ἐχθροῦ. Ἐν ἐκστρατείᾳ αἱ περίπολοι συντίθενται πάντοτε ἐκ τριῶν τοὐλάχιστον ἀνδρῶν, διοικουμένων ὑφ' ἑνὸς δεκανέως, ἑνὸς ὑπαξιωματικοῦ ἢ ἐν ἀνάγκῃ ὑφ' ἑνὸς ἀξιωματικοῦ. Ἐκλέγουσι κατὰ προτίμησιν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ἄνδρας νοήμονας, ἐπιτηδείους καὶ ἱκανοὺς νὰ παραλληλίζωνται ἐπὶ ἀγνώστου ἐδάφους. Ὁ διοικητὴς τῆς **πρωτοφυλακῆς** κανονίζει τὸν ἀριθμόν, τὴν ὥραν καὶ τὸ δρομολόγιον τῶν **ἐφόδων** (rondes) καὶ περιπόλων ἀναλόγως τῇ δυνάμει τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ, τῷ εἴδει τοῦ ἐδάφους καὶ ταῖς πιθανότησι προσβολῆς. Δὲν λησμονεῖ ὅτι ἡ ἀσφάλεια τῆς γραμμῆς αὐτοῦ ἐξαρτᾶται μᾶλλον ἐκ τῶν περιπόλων ἢ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σκοπῶν. Ὁ διοικητὴς **φυλακείου** δύναται νὰ διατάξῃ κατὰ τὴν ἡμέραν ὅσας περιπόλους κρίνει ἀναγκαίας. Πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεων κατὰ τὴν νύκτα, τὰ φυλακεῖα καὶ οἱ σκοποὶ εἰδοποιοῦνται περὶ τῶν ὡρῶν καὶ τῶν τόπων τῆς ἐξόδου, ὡς καὶ περὶ ὡρῶν καὶ πιθανῶν σημείων τῆς ἐπανόδου τῶν περιπόλων. Οἱ **ἔφοδοι** (rondes) καὶ περίπολοι βαδίζουσι βραδέως καὶ ἄνευ θορύβου, ἱστάμενοι συχνάκις ὅπως ἀκροασθῶσι καὶ παραλληλισθῶσι, παρατηροῦσι δὲ μετὰ προσοχῆς τὸ ἔδαφος ὅπερ ἐρευνῶσι. Γενικῶς αἱ **μικραὶ περίπολοι** τοῦ πεζικοῦ δέον κατὰ τὴν νύκτα καὶ ἐν διακεκομμένῳ ἐδάφει νὰ μὴ προχωρῶσι πλέον τοῦ ἑνὸς χιλιομέτρου ἐκ τῆς γραμμῆς τῶν σκοπῶν. Ἂν δ' αἱ περιστάσεις ἀπαιτῶσι, ἵνα προχωρήσωσι μακρότερον, αὐξάνεται ἡ δύναμις αὐτῶν καὶ προστίθενται ἱππεῖς τινες. Ἅμα τῇ ἕῳ, αἱ περίπολοι δέον νὰ ὦσι συνεχέστεραι καὶ νὰ ἐρευνῶσι τὸ ἔδαφος μακρότερον· ἐπιστρέφουσι δ' ἅμα τῇ τελείᾳ ἡμέρᾳ. Αἱ περίπολοι ἀποφεύγουσι τὴν συμπλοκήν, ἔτι δὲ πλέον νὰ διασπῶνται μεταξύ των· πρὸς τοῦτο λαμβάνουσιν ἑτέραν ὁδὸν κατὰ τὴν ἐπιστροφήν. Ἂν συναντήσωσιν ἀπόσπασμα κατωτέρας δυνάμεως, προσποιοῦνται ὅτι δὲν βλέπουσι τοῦτο καὶ προσπαθοῦσι νὰ ἑλκύσωσιν αὐτὸ εἰς ἔνεδραν. Ἂν ὁ ἐχθρὸς ᾖ ἰσχυρότερος εἰδοποιοῦσι τὰ φυλακεῖα ὄπισθεν καὶ ἐξακολουθοῦσι νὰ παρατηρῶσι, ἂν δὲ τὰς προσβάλλῃ ὑποχωροῦσι μαχόμεναι. Πᾶς **περιπολάρχης** κοινοποιεῖ εἰς τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ τὸ **παρασύνθημα** (mot de ralliement) καὶ τὰ σημεῖα, ἵνα δύνωνται νὰ εἰσέρχωνται μεμονωμένως εἰς τὰς γραμμάς, ἂν ἡ περίπολος ἀναγκασθῇ νὰ διασπαρῇ. Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἀναφέρει περὶ παντὸς ὅπερ παρετήρησεν εἰς τὸν ἀποστείλαντα αὐτὸν ἀνώτερον· πᾶσα δὲ πληροφορία σπουδαία μεταβιβάζεται εἰς τὸν διοικητὴν τῶν **προφυλακῶν** (avant-postes). Ὅταν αἱ προφυλακαὶ δέον νὰ διημερεύσωσι πολλὰς ἡμέρας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐδάφους, ἡ ὥρα τῆς ἐξόδου καὶ τὸ δρομολόγιον τῶν περιπόλων μεταβάλλεται καθ' ἑκάστην. Αἱ **μεγάλαι περίπολοι** (grandes patrouilles) αἵτινες καλοῦνται καὶ **πολεμικαὶ περίπολοι** (patrouilles de combat), διατάσσονται ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τῶν προφυλακῶν, ἐκτελοῦσι δὲ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν **ἀναγνωρίσεων** (reconnaissances).

Περιπολίαι ἱππικοῦ, patrouilles de cavalerie; ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν τοιαῦται, ἤτοι αἱ **περιπολίαι ἀσφαλείας** ἢ **προφυλακῶν** (patrouilles de sûreté ou d'avant-postes), καὶ αἱ **περιπολίαι ἐρεύνης** (patrouilles de découverte). Αἱ **περίπολοι προφυλακῶν** (patrouilles d'avant-postes) σύγκεινται ἐκ 2 ἱππέων ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν δεκανέως ἢ ὑπαξιωματικοῦ. Οἱ ἱππεῖς ἀκολουθοῦσιν ἀλλήλους χωρὶς νὰ παύσωσιν ἀπὸ τοῦ νὰ βλέπωνται, βαίνουσι δὲ ἐπὶ γαιωδῶν ὁδῶν καὶ δὲν ὁμιλοῦσι, οὔτε καπνίζουσι. Κατὰ τὴν ἡμέραν παρεισδύουσιν ὄπισθεν τῶν φρακτῶν, τῶν τοίχων, ἐντὸς τῶν χαραδρῶν· ἐξαφανίζονται ἐντὸς τῶν δασῶν καὶ μεταβαίνουσιν εἰς τὸ πρὸς τὸν ἐχθρὸν ὅριον τοῦ δάσους, ἵνα παρατηρήσωσι τί συμβαίνει. Ἐν καιρῷ νυκτὸς ἀκολουθοῦσι τὰς στενοπόρους ὁδοὺς καὶ τὸν πυθμένα τῶν **αὐλώνων** (fond des vallons), σταματοῦσι δὲ ἵνα κάλλιον ἀκούσωσι. Αἱ περίπολοι ἐνεδρεύουσιν ὁσάκις ἀκούσωσιν ὕποπτον τινὰ θόρυβον, ἂν δὲ παρατηρήσωσι στράτευμά τι βαδίζον, οὔτε βάλλουσι, οὔτε παρουσιάζονται, ἀλλὰ προσπαθοῦσι νὰ γνωρίσωσι τὰς δυνάμεις καὶ τὰ σχέδια αὐτοῦ, ἐὰν δὲ εἷς ἐκ τῶν ἱππέων δύναται νὰ ἀποσυρθῇ χωρὶς νὰ ἐννοηθῇ, μεταβαίνει νὰ εἰδοποιήσῃ πρὸς τὰ ὄπισθεν. Ἂν συναντήσωσιν ἰσχυρὰν ἐχθρικὴν δύναμιν, καὶ δὲν δύνανται νὰ προπορευθῶσι ταύτης ἵνα εἰδοποιήσωσιν ἐγκαίρως τὰς προφυλακάς, δὲν διστάζουσι νὰ πυροβολήσωσι κατὰ τοῦ ἐχθροῦ καὶ νὰ ἐπιστρέψωσι διὰ τῆς ὁδοῦ ἣν ἠκολούθησαν. Αἱ **περίπολοι ἐρεύνης** (patrouilles de découverte) περιλαμβάνουσι γενικῶς τὸ τρίτον ἢ τὸ τέταρτον ἑνὸς οὐλαμοῦ καὶ διοικοῦνται ὑπὸ ὑπαξιωματικοῦ ἢ δεκανέως· χορηγοῦνται δὲ ὑπὸ 2 οὐλαμῶν τῆς αὐτῆς ἴλης καὶ βαδίζουσιν ὅσον εἶνε δυνατὸν ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς. Ἕκαστος οὐλαμαγὸς βαδίζει ὄπισθεν τῆς γραμμῆς τῶν περιπόλων του συνοδευόμενος ὑπὸ 3 ἢ 4 ἱππέων διὰ τὴν ἀσφάλειάν του καὶ τὴν συνεννόησίν του μετὰ τῶν περιπόλων. Ἕκαστος περιπολάρχης συμμορφοῦται πρὸς τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα διὰ τὰς **περιπόλους προφυλακῶν** καὶ τηρεῖ ὅσον τὸ δυνατὸν περὶ αὐτὸν τοὺς ἱππεῖς του. Ἅμα παρατηρήσῃ ὕψωμά τι πρὸς τὰ ἐμπρός, ἀποσπᾷ ἕνα ἱππέα

ὅστις μεταβαίνει ἐπ' αὐτοῦ ταχέως, ἀποκρύπτεται, παρατηρεῖ πανταχόθεν προσπαθῶν νὰ ὁρᾶται πάντοτε ὑπὸ τῆς περιπόλου, καὶ ἐὰν διακρίνῃ ἐνδιαφέρον τι, εἰδοποιεῖ τὴν περίπολον διὰ συμπεφωνημένου σημείου. Ὁ περιπολάρχης σταματᾷ τότε τοὺς ἱππεῖς του καὶ μεταβαίνει ἀμέσως ἐπὶ τοῦ πρὸς παρατήρησιν σημείου. Ἐὰν φαίνηται ἐχθρικόν τι στράτευμα, ὁ περιπολάρχης ποιεῖ σημεῖον εἰς τοὺς ἄνδρας του νὰ πλησιάσωσιν ἀλλήλοις, ἐξακολουθεῖ νὰ παρατηρῇ, καὶ ἐν ἀνάγκῃ, ἐξετάζει ἀκόμη μακρότερον, ἵν' ἀποφασίσῃ ἐὰν πρέπει νὰ προχωρήσῃ, ν' ἀναμείνῃ ἢ νὰ ὑποχωρήσῃ. Κατὰ τὰς δύο τελευταίας περιστάσεις εἰδοποιεῖ πάραυτα τὸν οὐλαμαγόν. Ἐὰν ὁ εἰς τὸ ὕψωμα ἀποσπασθεὶς ἱππεὺς δὲν ἀνακαλύψῃ τίποτε ἐνδιαφέρον, δὲν κάμνει κανὲν σημεῖον, ἡ δὲ περίπολος ἐξακολουθεῖ τὴν πορείαν της καὶ ὁ ἀπεσπασμένος ἱππεὺς ἐπανακάμπτει. Ὅταν τὸ ἔδαφος ἦνε κεκαλυμμένον καὶ δὲν παρουσιάζῃ ὕψωμά τι πρὸς κατόπτευσιν, ὁ περιπολάρχης βαδίζει ἔχων δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ εἰς ἀπόστασιν 200 ἕως 400 μέτρων ἱππεῖς ἀνιχνευτάς, οὗτος δὲ μένει ἐν τῷ κέντρῳ αὐτῶν μετὰ 2 ἢ 3 ἱππέων. Τοιουτοτρόπως ἀκολουθεῖ τὸ δρομολόγιον ὅπερ τῷ ἐδόθη γραπτῶς ὑπὸ τοῦ οὐλαμαγοῦ. Αἱ **περίπολοι ἐρεύνης** κατακλίνονται εἰς ἃ σημεῖα εὑρέθησαν ἠναγκασμέναι νὰ σταματήσωσι, εἴτε ἕνεκα τῆς κοπώσεως τῶν ἵππων, εἴτε ἕνεκα τῆς ἐπελθούσης νυκτός. Ἐγκαθίστανται ἐν μεμονωμένῃ ἀγροτικῇ οἰκίᾳ, τοποθετοῦντες ἄγρυπνον ἔνοπλον σκοπόν. Ἐὰν αἱ διαταγαὶ ἐδόθησαν καλῶς, αἱ περίπολοι θὰ συναντήσωσι τὸν πολέμιον μετὰ 2 ἕως 3 ἡμέρας καὶ οὕτω θὰ εἰδοποιήσωσι τὸν διοικητὴν τῆς μεραρχίας, ἵνα οὗτος δυνηθῇ ν' ἀπωθήσῃ τοὺς ἀνιχνευτὰς τοῦ πολεμίου καταπολεμῶν τὰ πρῶτα αὐτοῦ στρατεύματα. Τὸ μέρος τῆς ἴλης ὅπερ δὲν χορηγεῖ τὰς περιπόλους ἐρεύνης, ἀποτελούμενον συνήθως ἐκ 2 οὐλαμῶν, ἀποτελεῖ τὴν ἐφεδρείαν τῶν περιπόλων καὶ βαδίζει 2 ἕως 3 χιλιόμετρα ὄπισθεν τούτων.

περιπολῶ (έω), μέλ. ήσω· faire la patrouille, patrouiller ; ‖ — τὴν χώραν· βλ. **ἐρευνῶ**. § — [ναυτ.] βλ. **διαδρομέω-ῶ**· ‖ περιπολουμένη παραλία, croisière, n. f. παραλία ἣν πλοῖόν τι διαδρομεῖ καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις ἐπί τινα χρόνον, πρὸς ἐπιτήρησιν ἢ καταδίωξιν τῶν διερχομένων ἐχθρικῶν πλοίων.

περιπόρφυρος, ος, ον· καταπόρφυρος, πορφυροῦς, empourpré ée, adj.

περίπου [ἐπίρ.] περὶ ποῦ, ἐκεῖ κοντά, ἐπάνω κάτω, σχεδόν, à peu près ; environ ; ‖ μοῦ εἶπε περίπου τὰ ἑξῆς, voici à peu près ce qu'il m'a dit ; ‖ πρὸ εἴκοσι περίπου ἐτῶν, il y a environ vingt ans ; il y a une vingtaine d'années ; ‖ μοὶ ὀφείλει περίπου τέσσαρας χιλιάδας φράγκων, il me doit environ quatre mille francs ; ‖ εἶνε περίπου δύο ὧραι, il est (il y a) environ deux heures.

περιπροστατικός, ή, όν· périprostatique, adj. ὁ κείμενος περὶ τὸν προστάτην, qui est situé autour de la prostate.

περιπροστατῖτις, ιδος, ἡ· périprostatite, n. f. φλεγμονὴ τοῦ κυτταρώδους ἱστοῦ τοῦ περιβάλλοντος τὸν προστάτην, inflammation du tissu cellulaire qui entoure la prostate.

περίπτερον, ου, τό· pavillon, n. m. καλεῖται οὕτω πᾶν μεμονωμένον ἵδρυμα, μετρίου μεγέθους, σχήματος τετραγώνου ἢ **πολύπλευρον** (à plusieurs pans), κεκαλυμμένον διὰ μιᾶς μόνης ὀξυκορύφου στέγης μετὰ τόσων κεκλιμένων ἐπιπέδων, ὅσαι εἶνε αἱ πλευραὶ τοῦ ἱδρύματος, καλουμένης **περιπτέρου στέγης** (toit en pavillon)· ‖ **περίπτερον,** τό· pavillon, n. m. καλεῖται ἐπίσης ἐν τῇ οἰκοδομικῇ προέχον τι τμῆμα τῆς οἰκοδομῆς, καλύπτον εἴτε τὸ μέσον εἴτε τὰ ἄκρα αὐτῆς· ‖ στέγη περίπτερος· βλ. **στέγη**· ‖ — [κατ' ἐπέκτ.] ἡ σκιάς, κοινῶς τὸ **κιόσκι** kiosque, n. m. βλ. λέξιν· ‖ —, βλ. καὶ **περίπτερος** (périptère).

περίπτερος, ου, ὁ· périptère, n. m. [ἐκ τοῦ **περὶ** (πέριξ) καὶ **πτερόν**]. Ναὸς ἢ ἕτερον κτίριον περικυκλούμενον ἐξωτερικῶς κατὰ τὰς 4 πλευρὰς ὑπὸ μιᾶς σειρᾶς μεμονωμένων κιόνων σχηματιζόντων **στοὰν ἐν εἴδει πτερύγων** (galerie en ailes) (**πτερὸν** ἐλέγετο ἡ σειρὰ κιόνων πρὸ πλευρᾶς οἰκοδομήματος) ἢ **κατάστεγον περιπατητήριον** (promenoir), ὡς ὁ Παρθενών, τὸ Θησεῖον, κτλ. βλ. ναός (temple).

περίπτυξις, εως, ἡ· τὸ περιπτύσσεσθαι, ἐναγκαλίζεσθαι, ἡ ἐναγκάλισις, embrassement, n. m. ἡ σύσφιγξις, étreinte, n. f.

περιπτύσσομαι, μέλ. θήσομαι, ἀόρ. περιεπτύχθην· ἐναγκαλίζομαι, embrasser ; περιβάλλω (συσφίγγω) διὰ τῶν χειρῶν, presser (serrer) dans ses bras ; [συνεκδ.] συσφίγγω, enlacer.

περίπτωσις, εως, ἡ· σύμπτωσις, τυχαῖον συμβεβηκός, εὐκαιρία, περίστασις, cas, n. m. ‖ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, en pareil (en tel ; dans ce) cas ; ‖ εἰς ὁμοίαν περίπτωσιν, en cas pareil ; ‖ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, dans le cas contraire ; ‖ ἐν πάσῃ περιπτώσει, en tout cas, dans tous les cas ; ‖ διὰ πᾶσαν ἐνδεχομένην περίπτωσιν, pour toute éventualité ; ‖ ἐν περιπτώσει καθ' ἥν, καθ' ἣν περίπτωσιν, dans le cas où, en cas que ; ‖ [ἐπὶ συναλ/κῶν] ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, au besoin ; ‖ ἐν περιπτώσει θανάτου, en cas de décès ; ‖ — συναγερμοῦ, cas d'alarme ; βλ. **συναγερμός**. § **περίπτωσις**, périptose, n. f. τὸ νὰ ἐπέλθῃ αἰφνιδίως φαινόμενόν τι, arrivée subite d'un phénomène ; ‖ ἐπίσης ἡ αἰφνιδία πτῶσις ὀργάνου τινός, chute subite d'un organe.

περιπύημα, ατος, τό· péripyème, n. m. [ἰατρ.] κοινῶς τὸ **ὄμπυασμα** (ἔμπυασμα), ἐξίδρωσις πύου περί τι ὄργανον.

περιρραίνω, μέλ. ανῶ, θὰ περιρράνω, **περιρραντίζω**, ῥαίνω, ῥαντίζω ὁλόγυρα, asperger de tous côtés.

περιρραντιστήριον, ου, τό· ὄργανον πρὸς ῥάντισμα, τὸ ῥαντιστήριον, aspersoir, n. m. ἡ ἁγιαστοῦρα τῶν καθολικῶν ἱερέων, goupillon, n. m. [διδ.] périrrhantère (περί, ῥαίνω) n. m.

περιρράντισμα, ατος, τό· τὸ ῥάντισμα,

aspersion, n. f. § — [οἰκοδ.], gobetage, n. m. γύψος λεπτή, λίαν **ἀραιῶς πεφυρμένη δι' ὕδατος** (gâché très clair), ἐπιρριπτομένη διὰ σαρώθρου ἐπὶ τῶν σανιδωμάτων, ἅτινα δέον νὰ ἐπαλειφθῶσι **δι' ἐπαλείμματος** τινὸς (enduit). Ἄλλοτε τὸ περιρράντισμα ἐγίνετο ἐπὶ πάσης ἐργασίας, ἥτις ἤθελεν **ἐπαλειφθῇ** διά τινος κονιάματος, διὰ λίαν ἀραιῶς **πεφυρμένου** κονιάματος, ὅπερ γίνεται ἐνίοτε καὶ τὴν σήμερον καὶ ἰδίως εἰς τὰς πλινθοδομάς· βλ. **ἐπάλειμμα**, enduit.

περιρράπτω, μέλ. άψω, ῥάπτω τι δλόγυρα, coudre tout autour, border; περιρράπτω, **στρηφόνω**, ourler.

περιρραφή, ῆς, ἡ· τὸ στρήφωμα, ourlet, n. m.

περιρρέω, μέλ. εύσω, ῥέω περί τι, δλόγυρα, couler tout autour; διαβρέχω, περιβρέχω πανταχόθεν, baigner (arroser) de tous côtés; ‖ περιρρεόμενος ἀπὸ ἱδρῶτα, baigné (dégouttant) de sueur.

περιρρυκανήτρια, ας, ἡ καὶ

περιρρυκανίστρια, ας, ἡ· βλ. ῥυκάνη, rifloir, n. m.

περίρρυτος, ος, ον· περιβεβρεγμένος πανταχόθεν (ὑπὸ ὕδατος), baigné de tous côtés [par l'eau].

περισαίνω, μέλ. ανῶ, περιθωπεύω τινά, ὡς ἐπὶ κυνός, ὅστις ἐκ χαρᾶς κινεῖ τὴν οὐρὰν καὶ τὰ ὦτα καὶ προστρίβεται περὶ ὃν κολακεύει, flatter de la queue; [γενικ. μεταφ.] κολακεύω χαμερπῶς, aduler; κολακεύω φιλοκερδῶς, courtiser; κολακεύω συνεχῶς καὶ χαμερπῶς, flagorner; φέρομαι δουλοπρεπῶς, κάμνω δουλοπρεπεῖς ὑποκλίσεις, faire des courbettes; κολακεύω, flatter; κολακεύω, θωπεύω φιλοκερδῶς, cajoler.

περίσαλος, ἡ· ὀρθογ. **παρίσαλος**, βλ. λέξιν.

περισαλπιγκῖτις, ιδος, ἡ· périsalpingite, n. f. [ἰατρ.] φλεγμονὴ τοῦ περιτοναίου τοῦ περιβάλλοντος τὴν σάλπιγγα, inflammation du péritoine qui entoure la trombe.

περισαλπίζω, μέλ. ίσω [συνήθ. μεταφ.], διασαλπίζω, trompeter; φημίζω τινὰ ἤ τι πανταχοῦ, διαδίδω, divulguer.

περισαρκῶ (όω), μέλ. ώσω, περιβάλλω τι δλόγυρα μὲ σάρκας, entourer de chair.

περισάρκωμα, ατος, τό· ὑπερσάρκωμα, ἔκφυσις κρεατώδης, excroissance (f.) (bourrelet) de chair.

περισάρκωσις, εως, ἡ· περικάλυψις μὲ σάρκας πέριξ, ἡ δλόγυρα ἀνασάρκωσις, formation de chair tout autour.

περισκάπτω, μέλ. άψω, σκάπτω τι δλόγυρα, creuser tout autour; περισκάπτω εἰς τὴν ῥίζαν δένδρου, déchausser [un arbre]; βλ. **περιλακκόνω**.

περίσκαψις, **εως, ἡ·** βλ. **περιλάκκωμα, déchaussement, n. m.**

περισκελίς, ίδος, ἡ· κοινῶς τὸ πανταλόνι, pantalon, n. m. [κατ' ἐπέκτ.] ἡ **σκελέα**, caleçon, n. m. ‖ — ἐργασίας, pantalon de travail; ‖ — ἀσθενῶν, pantalon de malades; ‖ — ἀδιάβροχος, pantalon imperméable; ‖ — ἐφίππου (μέχρι τῶν γονάτων), τὸ κοντοβράκιον, culotte, n. f. ‖ **περισκελὶς ἐφίππου**, pantalon de cheval, ἤτοι μετὰ δερμάτων πρὸς τὸ κάτω μέρος· ‖ **περισκελὶς** πεζοπόρου, pantalon d'ordonnance; ‖ — ἐξ ἐρέας, pantalon de drap; ‖ θερινὴ περισκελὶς ἢ ἐξ ὀθόνης, pantalon de toile ou de treillis.

περισκεπάζω, μέλ. άσω· βλ. περισκέπω.

περισκεπής, ής, ές· δλόγυρα σκεπασμένος, couvert(e) de tous côtés.

περισκέπω, μέλ. έψω, περισκεπάζω, σκεπάζω τι δλόγυρα, καλύπτω ἐξ ὅλων τῶν μερῶν (πανταχόθεν) couvrir de tous côtés; [προ]καλύπτω, προφυλάσσω, abriter; ὑπερασπίζω, προστατεύω, protéger.

περίσκεψις, εως, ἡ· ἡ μετὰ συνέσεως, προσοχῆς παρατήρησις, ἐξέτασις, ἔρευνα, περίσκεψις, circonspection, n. f. σύνεσις, φρόνησις, prudence, n. f. προφύλαξις, προσοχή, πρόνοια, précaution, n. f. περίσκεψις ἐν λόγοις καὶ ἔργοις, discrétion, n. f.

περισκιάζω, άσω, καθιστῶ σκιερόν, σκιάζω ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, ombrager de tous côtés.

περίσκιος, ος, ον· ὁ πανταχόθεν ὑπὸ σκιᾶς περικυκλούμενος, ombragé de tous côtés.

περίσκιος, ου, ὁ· périscien. n. m. κάτοικος τῶν κατεψυγμένων ζωνῶν (zones froides). **Περίσκιοι** (périsciens) λέγονται οἱ περὶ τοὺς πόλους τῆς Γῆς εὑρισκόμενοι ἄνθρωποι, διότι ἀπὸ τῆς 9 Μαρτίου μέχρι τῆς 11 Σεπτεμβρίου εἰς τὸν βόρειον πόλον καὶ ἀπὸ τῆς 11 Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς 9 Μαρτίου εἰς τὸν νότιον ὁ ἥλιος θὰ φαίνηται ὅτι στρέφεται πέριξ τοῦ παρατηρητοῦ τούτου καὶ ἐπομένως ἡ σκιὰ αὐτοῦ θὰ στρέφηται ὡσαύτως εἰς εἰκοσιτέσσαρας ὥρας διαγράφουσα κύκλον πέριξ αὐτοῦ. Κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἐποχὰς ὁ ἥλιος δὲν δύει δι' αὐτούς.

περισκολοπόω-ῶ· βλ. **σκολοπόω.**

περισκοπέομαι-οῦμαι· βλέπω περὶ ἑαυτὸν καὶ παρατηρῶ, ἐξετάζω· βλ. **παραλληλίζομαι.**

περισκοπικός, ή, όν· périscopique, adj. [φυσ.] ὀπτικὴ ὕαλος (verre périscopique) ἔχουσα τὴν μὲν τῶν ἐπιφανειῶν ὁμαλὴν ἢ κοίλην, τὴν δ' ἑτέραν κυρτήν.

περισκόπιον, ου, τό· périscope (περί, σκοπέω) n. m. ὀπτικὸς σωλὴν χρησιμεύων ὡς ὄργανον δράσεως ὑποβρυχίως.

περισκοπῶ (έω), μέλ. ήσω, κυττάζω, παρατηρῶ δλόγυρα, regarder de tous côtés; παρατηρῶ μετὰ προσοχῆς, observer; θεωρῶ, ἐξετάζω, considérer; ἐρευνῶ τι ἀκριβῶς, ἐξετάζω, examiner.

περισκόπησις, εως, ἡ· orientation, n. f. βλ. **περισκοπέομαι-οῦμαι.** § —, ἡ παρατήρησις τῶν πέριξ, observation, n. f. ἡ ἐξέτασις, examen, n. m.

περισπασμός, οῦ, ὁ· φροντίς, πολυασχολία, ἀπασχόλησις ἀπὸ ἐργασίας, diversion, n. f. περισπασμός, ἀπασχόλησις ἐργασίας, distraction, n. f. ‖ φέρω περισπασμόν, faire diversion; ‖ διὰ νὰ ἐργασθῇ τις ἄνευ περισπασμοῦ,

pour travailler sans distraction. § [συνήθ. πληθ.] περισπασμοί, στενοχωρίαι, tribulations, n. f. στενοχωρίαι, ἀμηχανίαι, embarras, n.m. ἀμηχανία, tracas, n. m. mouvement accompagné d'embarras, de désordre: les tracas d'un déménagement; κοινωνικοὶ σπαραγμοί, tiraillements, n.m. § **περισπασμός**, ὁ [ταχτ.] périspasme, n. m. [ἐκ τοῦ **περὶ** (πέριξ), καὶ **σπάω**, σύρω τι].'Εσήμαινε στροφὴ πέριξ, ἢ διπλῆ στροφή, τουτέστιν ἥμισυ **περιστροφῆς** (deux quarts de conversion) ἢ **διπλῆ ἐπιστροφὴ** (double épistrophe). Ὁ περισπασμὸς ἦτο κίνησις τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων δι' ἧς τμῆμά τι παρατεταγμένον ἐξετέλει ἥμισυ **περιστροφῆς** (demi-conversion) καὶ εὑρίσκετο παρατεταγμένον μὲ μέτωπον πρὸς τὰ ὀπίσω. Ὁ ἐκπερισπασμὸς (ecpérispasme) περιελάμβανεν ἓν τέταρτον περιστροφῆς περισσότερον ἀπὸ τὸν περισπασμόν· βλ. καὶ **περιστροφή**, conversion.

περισπερματικός, ή, όν [βοτ.] périspermatique, adj. ὁ ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὸ περισπέρμιον, qui appartient, qui a rapport au périsperme. § **περισπερματικός**, ή, όν· périspermique [βοτ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ περισπέρμιον, qui a rapport au périsperme.

περισπερματώδης, ης, ες· périspermé, ée; ὁ ἐνέχων περισπέρμιον, qui est pourvu d'un périsperme; || περισπερματώδης σπόρος, semence périspermée.

περισπέρμιον, ου, τό· périsperme, n. m. [βοτ.] συνώνυμ. τοῦ **ἐνδοσπέρμιον** (endosperme ou ablumen, ἤτοι ἡ περὶ τὸ ἔμβρυον μᾶζα ἐκ πολλῶν σπόρων. Ἐπίσης καλεῖται οὕτως ἐνίοτε τὸ περικάλυμμα τοῦ σπόρου.

περισπλαγχνικός, ή, όν· périviscéral, ale, aux, adj. [ἀνατ.] κείμενος πέριξ σπλάγχνου τινός, qui est situé autour d'un viscère.

περισπληνῖτις, ιδος, ἡ· périsplénite, n. f. περιτονῖτις ἐντοπισθεῖσα εἰς τὴν χώραν τοῦ σπληνικοῦ ἀδένος ἢ σπλῆνα, péritonite localisée à la région de la glande splénique ou rate; βλ. **περιτονῖτις**.

περισπούδαστος, ος, ον· μετὰ σπουδῆς, ζήλου ἐπιδιωκόμενος, ἐπιθυμούμενος, περιπόθητος, περιζήτητος, recherché, ée, adj. ἐπιθυμητός, désiré, ée, adj. ἀγαπητός, cher, chère, adj.

περισπῶ (άω), μέλ. άσω, ἀπασχολῶ, ἀποσπῶ τὴν προσοχὴν ἀλλαχοῦ, détourner; ἀπασχολῶ, τέρπω, ἀνακουφίζω τὸν νοῦν, distraire; || περισπῶ τὴν προσοχήν, détourner (distraire) l'attention. § [γραμ.] θέτω, σημειῶ διὰ περισπωμένης, marquer d'un circonflexe; || **περισπώμενα ῥήματα**, verbes circonflexes. § [μετοχ. θηλ. οὐσ.] βλ. **περισπωμένη**.

περισπωμένη, ης, ἡ· ὁ τόνος περισπωμένη, accent circonflexe, ὁ τιθέμενος ἐπὶ τῆς ληγούσης καὶ παραληγούσης.

περισπώμενος, η, ον· périspomène, adj. ὁ σημειούμενος διὰ περισπωμένης· || συλλαβὴ περισπωμένη, syllabe périspomène.

περισσεία, ας, ἡ [κοιν. **περίσσια**] ὑπερπερίσσεια, ἀφθονία μεγίστη, ἡ ὑπεραφθονία, surabondance, n. f. πλεονασμός, superfluité, n. f. ἡ ἐπαύξησις, surcroît, n. m. augmentation, n. f. ἡ ἀφθονία, abondance, n. f.

περίσσεμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ περίσσευμα.

περίσσευμα, ατος, τό· τὸ περιπλέον, τὸ **περισσεῦον**, excédant, n. m. τὸ ὑπόλοιπον, reste, n. m. τὸ πλεονάζον, τὸ περιττὸν (-ισσόν), superflu, n. m. || — [ταμείου], l'excédant, le surplus; || — ἐσόδων, excédant de recettes; || καὶ θὰ μείνῃ καὶ περίσσευμα, et il y en aura de reste; || δόσε τὸ περίσσευμά σου εἰς, donnez votre superflu à; || [Γραφ.] ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ ἡ γλῶσσα, c'est de l'abondance du cœur que la bouche parle. § —, boni, n.m. excédent, n. m. κέρδος, ποσὸν ἐναπομένον ἔκ τινος ἐπιχειρήσεως· || — ἐκ τοῦ συσσιτίου = τὸ ἐφόδιον, ἡ πίστωσις, excédent du boni; || περίσσευμα τοῦ προϋπολογισμοῦ, excédent budgétaire.

περισσεύω, μέλ. εύσω· ὑπολείπεται, μένει ὑπόλοιπον, être de reste; εἶμαι ἐπὶ πλέον (περισσός), être superflu (surabondant); πλεονάζει, μένει, ὑπολείπεται, rester; περισσεύω, πλεονάζω, excéder (; abonder; surabonder; être de trop); || αὐτὸ μόνον ἐπερίσσευσε, il n'y a que cela de reste; || ἂν σοῦ περισσεύσῃ καιρός, si vous avez de temps à vous; || δὲν μοῦ περισσεύουν χρήματα, je n'ai pas d'argent de reste; || ἔχει καὶ τοῦ περισσεύουν, il en a de reste; || στερεῖται ὅ,τι σοῦ περισσεύει, il manque de ce que vous avez de trop; || περισσεύουν δύο, c'est trop de deux; || ὅ,τι περισσεύσῃ, ce qui en restera; || φθάνει καὶ περισσεύει, il y en a plus qu'il ne suffit; il y en a de reste; || περισσεύουν δέκα, c'est trop de dix; || [μετοχ. οὐδ. οὐσ.] τὸ **περισσεῦον**, l'excédant (= περίσσευμα, τὸ ὑπερβάλλον), τὸ ὑπόλοιπον, le reste; τὸ πλεονάζον, ἐπιπλέον, le surplus. § πλεονάζει, ἀφθονεῖ, abonder; || [εἰς τόπον ὅπου] περισσεύει τὸ χρῆμα, l'argent abonde; || ὅ,τι περισσεύει δὲν βλάπτει [παροιμ.], ce qui abonde ne vicie pas.

περίσσια [ἐπίρ. δημ.], abondamment, adv. βλ. περισσῶς.

περίσσιος, ια, ιο [δημ.], ὁ **περισσός**, ὑπερβάλλων, ἄφθονος, abondant, e, adj. || ἔχει περίσσια κάλλη, il abonde en beauté; || τὸ πολὺ περίσσιο χαλᾷ τὸ ἴσιο [παροιμ.], le mieux est l'ennemi du bien; βλ. καὶ **περισσός**.

περισσολογία, ας, ἡ· périssologie (περισσός, superflu καὶ λόγος, discours) n. f. [ῥητορ.] περισσότης λέξεων, εἶδος λόγου, συνιστάμενον εἰς τὴν ἐπανάληψιν δι' ἄλλης ἐκφράσεως τῆς ἐκφρασθείσης ἤδη ἰδέας· βλ. καὶ **περιττολογία**.

περισσολογικός, ή, όν· périssologique, adj. [ῥητορ.] ὁ ἐνέχων περισσολογίαν, qui tient de la périssologie; || ἐπανάληψις περισσολογική, répétion périssologique.

περισσός, ή, όν· κοινῶς **περίσσιος**, ὁ ὑπε-

ράφθονος, surabondant, ante, adj. πλεονάζων, περιττός, superflu, e, adj. ὅστις πλεονάζει, qui est de trop; πλεονάζων, περισσεύων, ὑπερβάλλων, ουσα, ον, excédant, e, adj. ἀφθονῶν, ἄφθονος, abondant, e, adj. qui abonde; ‖ ἐκ περισσοῦ ζήλου, par trop de zèle; ‖ ἔχει χάριν περισσήν, il a beaucoup de grâce; ‖ ἐκ περισσοῦ, ὡς ἐκ περισσοῦ [φρ. ἐπίρ.] en plus = ἐπὶ πλέον, περιπλέον, de plus; au surplus; par (de) surcroît; ἐκτὸς τούτου, en outre; par surérogation [οἰκ.] par dessus le marché.

περισσότερον [ἐπίρ.] βλ. **περισσότερος.**

περισσότερος, α, ον· πλέον ἀπό, plus de; πλέον πολυάριθμος, πολυαριθμότερος, plus nombreux; μεγαλείτερος, plus grand; ‖ ἐδῶ εἶνε περισσότερος κόσμος, ici il y a plus de monde; ‖ οἱ ἀμαθεῖς εἶνε περισσότεροι τῶν πεπαιδευμένων, les ignorants sont plus nombreux que les gens instruits ‖ μοῦ χρεωστεῖ πολὺ περισσότερα, il m'en doit beaucoup plus. § [ἐνάρθρ.] οἱ περισσότεροι, la plupart; ὁ μεγαλείτερος ἀριθμός, le plus grand nombre; ἡ πλειονότης, la majorité; ‖ οἱ περισσότεροι νομίζουν ὅτι, la plupart [des gens] croient que; ‖ ὅ,τι ἀποφασίσουν οἱ περισσότεροι, ce que la majorité aura décidé; ‖ διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς περισσοτέρους, pour contenter le grand nombre; ‖ ὅστις ἔχει τὰ περισσότερα, ἔχει καὶ τὰ ὀλιγώτερα, qui a le plus, a le moins; ‖ αὐτὸς ἔλαβε τὰ περισσότερα, c'est lui qui a été avantagé; ‖ ἡ περισσοτέρα ἢ ὀλιγωτέρα παραγωγὴ ἐξαρτᾶται ἀπό, le plus ou le moins de production dépend de; ‖ ὅστις δώσῃ τὰ περισσότερα θὰ ὑπερισχύσῃ, le plus offrant l'emportera; ‖ αἱ περισσότεραι ἐπαρχίαι, la plupart des provinces; ‖ τὸν περισσότερον καιρόν, la plupart (οἰκ. les trois quarts) du temps; ‖ τὰς περισσοτέρας φοράς, le plus souvent. § [οὐδ. ἐπίρ.] **περισσότερον,** ἐπὶ πλέον, περιπλέον, plus; de plus; davantage; par dessus; le plus; ‖ περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους, plus que les autres; ‖ περισσότερον ἀπὸ τὸ ἥμισυ, plus de la moitié; ‖ περισσότερον παρ' ὅσον νομίζεις, plus que vous ne croyez; ‖ τί θέλεις περισσότερον; que voulez-vous de plus? ‖ θὰ τὸν ἐκτιμήσω περισσότερον, je l'estimerai davantage; ‖ ὅ,τι περισσότερον φοβοῦμαι, ce que je crains le plus; ‖ ἄλλος περισσότερον, ἄλλος ὀλιγώτερον, qui plus qui moins; ‖ ἔκαμε [κάτι] περισσότερον, il a fait [quelque chose de] plus]; ‖ τίποτε περισσότερον, rien de plus; ‖ ὄχι περισσότερον, pas plus; ‖ ἔλαβε καὶ δέκα δραχμὰς περισσότερον, il a reçu dix drachmes de plus; ‖ [εἰς τὴν ἀλλαγὴν] ἔδωσα εἴκοσι δραχμὰς περισσότερον, j'ai donné vingt drachmes de retour; ‖ τόσον περισσότερον, ὅσον, d'autant plus que; ‖ τὸ ἠγόρασα τόσον, ἀλλ' ἀξίζει χιλίας δραχμὰς περισσότερον (ἐν.), je l'ai acheté tant, mais il y a une plus-value de mille drachmes; ‖ ὅσον περισσότερον, τόσον, κτλ. βλ. **ὅσον.**

περισσῶς [ἐπίρ.], κοινῶς **περίσσια,** ἀφθόνως, abondamment, adv. μετὰ περισσείας (ἀφθονίας), avec abondance.

περισταλτέος, ος, ον· κατασταλτός, ὁ δυνάμενος νὰ περιορισθῇ, νὰ παυθῇ, réprimable, adj.

περισταλτικός, ή, όν· ὁ συγκρατῶν, περιστέλλων, καταστέλλων, qui peut contenir (retenir; réprimer); περιοριστικός, κατασταλτικός, répressif, ive, adj. § [ἰατρ.] **περισταλτικὴ δύναμις,** péristaltique (περί, autour καὶ συστέλλειν, serrer) adj. [ἀνατ.] se dit des contractions œsophagiennes et intestinales qui font progresser les matières alimentaires, ἤτοι ἡ τοῦ οἰσοφάγου, τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντοσθίων, συσταλτικὴ καὶ διασταλτικὴ δύναμις δι' ἧς ἐκτελεῖται ἡ κάθοδος καὶ ἡ χώνευσις τῆς τροφῆς. Γαληνός. **Περισταλτικαὶ κινήσεις** τοῦ ἐντέρου (mouvements péristaltiques) ἰδίως καλοῦνται αἱ διαδοχικῶς ἑπόμεναι ἀλλήλαις συστολαὶ τῶν κυκλοτερῶν μυϊκῶν ἰνῶν δι' ὧν τὰ προϊόντα τῆς ἐν τῷ στομάχῳ πέψεως παραπέμπονται βραδέως ἀπὸ τοῦ δωδεκαδακτύλου πρὸς τὸ ἄκρον τοῦ ἐντέρου. Ὁμοίας κινήσεις παρουσιάζει ὁ οἰσοφάγος ἐν τῇ καταπόσει καὶ τὸ ἀπευθυσμένον ἐν τῇ ἀποπατήσει. Ἀντιπερισταλτικαὶ δὲ κινήσεις ἤτοι ὅμοιαι κατ' ἀντίστροφον διεύθυνσιν συμβαίνουσι μόνον παθολογικῶς, οἷον κατὰ τὸν ἔμετον, ἐπὶ εἰλεοῦ, κτλ.

περισταλτικότης, ητος, ἡ· péristaltisme, n. m. ἐκπλήρωσις τῶν **περισταλτικῶν συστολῶν,** accomplissement des contractions péristaltiques.

περίστασι, ἡ [δημ.], ἡ **περίστασις.**

περίστασις, εως, ἡ· circonstance, n.f. occasion, n.f. σύμπτωσις, συγκυρία, occurrence, n.f. σύμπτωσις προϋπόθεσις, conjoncture, n.f. ‖ τί θὰ ἐκάμνετε εἰς τοιαύτην περίστασιν; que feriez-vous en pareille circonstance? ‖ αἱ περιστάσεις εἶνε κακαί, les circonstances sont fâcheuses; ‖ ὠφελοῦμαι τῆς περιστάσεως, profiter de l'occasion; ‖ ἰδοὺ καλὴ περίστασις, voilà une belle occasion; ‖ περίστασις μὴ εὐνοϊκή, le contre-temps, le revers; ‖ [νομ.] ἐλαφρυντικαὶ περιστάσεις, circonstances atténuantes; ‖ ἡ περίστασις ἦτο εὐνοϊκή, l'occasion (la conjoncture) était favorable; ‖ περιστάσεως τυχούσης, ἂν τύχῃ περίστασις, si l'occasion se présente; à l'occasion; dans l' occurrence; le cas échéant; ‖ κατὰ περίστασιν, par hasard; τυχαίως accidentellement, adv. ‖ κατὰ τὰς περιστάσεις, selon les circonstances; [καὶ ἀπολ.] c'est selon; ‖ εἰς κάθε (εἰς πᾶσαν) περίστασιν, en toute occasion; à tout propos; ‖ κατὰ τὰς σημερινὰς περιστάσεις, d'après l'état de choses [actuel]; ‖ κρίσιμος περίστασις, situation critique; ‖ δὲν θὰ εὕρῃς καλλιτέραν περίστασιν [οἰκ.], vous ne l'aurez jamais plus belle. § —, περίπτωσις, cas; ‖ ἡ ἰδική μου περίστασις εἶνε διαφορετική, mon cas est différent. § —, ἡ θέσις ἡ συνθήκη ὑφ' ἣν εὑρίσκεται ἄτομον ἢ πρᾶγμα, condition,

n.f. || κανονικὴ περίστασις, condition normale.

περιστατικόν, οῦ, τὸ· γεγονὸς συμβαῖνον κατὰ τὴν πρόοδον ὑποθέσεως τινός, ἤ κατὰ τὴν διάρκειαν χρονικοῦ τινὸς διαστήματος, τὸ γεγονός, événement, n. m. τὸ συμβάν, incident, n. m. τὸ τυχαῖον, ἡ τύχη, aventure, n. f. ἡ περίπτωσις, cas, n. m. [ἐπὶ κακοῦ] τυχαῖον συμβάν, accident, n. m. || περιστατικὸν ἀπροσδόκητον, un cas imprévu. § [πληθ.] περιστατικὰ=λεπτομέρειαι, détails; || μᾶς διηγήθη ὅλα τὰ περιστατικά, il nous a raconté tous les détails.

περιστατικῶς [ἐπίρ.]. τυχαίως, accidentellement, adv. κατὰ τύχην, par hasard. § περιστατικῶς, λεπτομερῶς, en détail.

περισταύρωμα, ατος, τό· βλ. σκολόπωμα, palissade, n. f.

περισταφυλίτης, ου, ὁ· péristaphylin, n. m. [ἀνατ.] μῦς ὑπερώας περὶ τὸν γαργαρεῶνα (σταφυλίτην). Εἰσὶ πλείονες τοῦ ἑνὸς τοιοῦτοι.

περισταφυλο-φαρυγγικός, ή, όν· péristaphylo-pharyngien, adj. et n. [ἀνατ.] μῦς τοῦ σταφυλίτου καὶ τοῦ φάρυγγος, muscle de la luette et du pharynx; [οὐσ.] le péristaphylo-pharyngien.

περιστάχυον, ου, τό· péristachyon (περι καὶ στάχυς, épi), n. m. [βοτ.] ἐξωτερικὸν περικάλυμμα τοῦ στάχυος τῶν ἀγρωστωδῶν.

περιστέλλω, μέλ. στείλω, ἐλαττῶ τινὸς τὴν ἔκτασιν, ἐμποδίζω τὴν ἐπέκτασίν του, ἀναχαιτίζω, ἀναστέλλω, συγκρατῶ, contenir; μετριάζω, κρατῶ, retenir; καταστέλλω, réprimer; χαλιναγωγῶ, refréner; || δὲν ἠμπόρεσε νὰ τοὺς περιστείλῃ, il n'a pu les contenir; || — τὰς καταχρήσεις, réprimer (retrancher) les abus; || ἀπὸ τότε εἶνε πολὺ περιεσταλμένος, depuis lors il est très retenu; il a baissé le ton. § ἐλαττῶ, ὀλιγοστεύω, περιορίζω, συστέλλω, restreindre; resserrer; ἐλαττῶ, réduire, diminuer; περιορίζω, limiter; || — τὴν ἐξουσίαν τινός, restreindre l'autorité de quelqu'un; || — τὰς δαπάνας, réduire les dépenses; || πρέπει τις νὰ περιστείλῃ τὰς ἐπιθυμίας του, on doit borner ses désirs; || περιστέλλω (περιορίζω) τὸν κύκλον [γνωρίμων, κτλ.], resserrer le cercle.

περιστερά, ᾶς, ἡ· κοινῶς τὸ **περιστέρι,** colombe, n. f. [κοιν.] pigeon, n. m. γένος πτηνὸν τῆς τάξεως τῶν περιστεροειδῶν.

περιστεράκι, τό· κοινῶς τὸ **πιτσοῦνι,** pigeonneau, n. m. τὸ μικρὸν τῆς περιστερᾶς.

περιστερεών, ῶνος, ὁ· περιστεροτροφεῖον, τό· κοινῶς ὁ **περιστερῶνας** καὶ θηλ. ἡ **περιστερῶνα,** colombier, n. m. pigeonnier, n. m. || αἱ τρῦπαι τοῦ περιστερεῶνος, les boulins du colombier.

περιστέρι, τό· pigeon, n. m. [ποιητ.] colombe, n. f.

περιστεριῶνας, ὁ [δημ.], ὁ **περιστερεών.**

περιστεροειδῆ, τά· les colombidés, les péristéridés, n. m. pl. τάξις πτηνῶν μετρίου μεγέθους, ἐχόντων κεφαλὴν μικράν, τράχηλον βραχὺν καὶ ῥάμφος ἀσθενές, ἰσχυρὰν τὴν ὅρασιν καὶ τὴν ἀκοὴν καὶ μεγάλην πτητικὴν δύναμιν. Περιστερὰ ἡ κοινὴ περιστερὰ ἡ μετανάστρια, τρυγών, ἀνήκουσιν εἰς τὴν τάξιν ταύτην.

περιστερῶνας, α, ὁ [δημ.], ὁ **περιστερεών.**

περιστεφανῖτις, ιδος, ἡ [ἱππολ.] mal d'âne, n. m. ἰδιάζουσα δερματικὴ ἐκζεματικὴ πάθησις ἀναφαινομένη περὶ τὴν στεφάνην τοῦ ἀκρόποδος (sur la couronne); βλ. καὶ **μάλκη.**

περιστεφανόω - ῶ· μέλ. ώσω, fretter; περιδένω, περισφίγγω μὲ τὰ στεφάνια (frettes); || —, cercler; βλ. **στεφανόω.**

περιστεφάνωσις, εως, ἡ· frettage, n. m. ἡ ἐπιστεφάνωσις· ἡ διὰ στεφανῶν (frettes) περιβολὴ τῶν πυροβόλων, κτλ. Ἡ περιστεφάνωσις τῶν πυροβόλων σκοπεῖ νὰ ἐνδυναμώσῃ τοὺς σωλῆνας αὐτῶν· βλ. καὶ **στεφάνη** (**στεφάνιον,**, frette).

περιστεφής, ὁ· καὶ ἡ· ές, τό· γενικ. οῦς· cerclé, ée; **ἐστεφανωμένος,** η, ον· κοινῶς δεμένος μὲ στεφάνια, cerclé en fer, σιδήρῳ περιστεφὴς ἢ σιδήρῳ ἐστεφανωμένος, ἤτοι μὲ σιδερένια στεφάνια δεμένος. § — βλ. **λευκόπους.**

περιστέφω, μέλ. έψω· στέφω ὁλόγυρα, couronner tout autour. § —, cercler; βλ. **στεφανόω.**

περιστήθιον, ου, τό· ὁ στηθόδεσμος, corset, n. m. || —, corsage, n. m. κοινῶς ὁ μποῦστος (ἢ τὸ **κορσάζ**) τῶν γυναικείων φορεμάτων· βλ. **ἐπανωκόρμι.** § —, bricole, n. f. βλ. **ἑλκυστήρ.**

περιστοιχίζω, μέλ. ίσω, περιβάλλω, περικυκλόνω τι ὁλόγυρα, entourer; περικυκλῶ, περικυκλόνω, environner; || περιστοιχούμενος ὑπὸ κολάκων, environné de flatteurs; || οἱ αὐλικοὶ περιστοιχίζουν τοὺς βασιλεῖς, les courtisants entourent les rois; || περιστοιχεῖται πάντοτε ὑπὸ χρηστῶν ἀνθρώπων, il s'entoure toujours d'hommes probes.

περιστολή, ῆς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ περιστέλλειν, ὁ περιορισμός, limitation, n. f. περιορισμός, συστολή, restriction, n. f. καταστολή, répression, n. f. ἐλάττωσις, réduction, n. f. diminution, n. f. ἀφαίρεσις ἀπό τι, retranchement, n. m. βλ. **περιστέλλω·** || ἡ περιστολὴ τῶν καταχρήσεων, la répression [le retranchement) des abus.

περιστόμιον, ου, τό· ὁ περὶ τὸ στόμα, περὶ τὸ ἄνοιγμα τινὸς εὑρισκόμενος, ὁ περικυκλῶν ἄνοιγμά τι, τὸ ἄκρον, τὸ χεῖλος [στομίου, ὀπῆς], la bordure [d'un orifice. § τὸ **περιστόμιον** [φρέατος], la margelle [de puits], λίθος τετρυπημένος εἰς τὸ μέσον ἢ λίθοι κτιστοὶ σχηματίζοντες τὸ χεῖλος φρέατος, κοινῶς ἡ **πηγαδόπετρα.** § τὸ περιστόμιον [τοῦ κολεοῦ, τῆς σπάθης, ξίφους, κτλ.], chape [de fourreau, etc.]. § —, βλ. **ἐπιστομίς,** embouchure, n. f. § — [βοτ.], péristome, n. m. περιφερὴς ἐπιρραφὴ τοῦ στομίου τῆς κυψέλης τῶν βρύων. § — [ἐπὶ τοῦ σκαφάνδρου], douille, n. f. || [ναυχλ.] εἰλικωμένον περιστόμιον, douille filetée; || [ναυχλασ.] περιστόμιον στροφαλιγγοφόρον, douille à tourillons. § **περιστόμιον,**

τό· muserolle, n. f. (οὐχὶ πνιγεύς), τὸ λωρίον τοῦ χαλινοῦ ὅπερ διέρχεται ἐπὶ τῆς ῥινὸς τοῦ ἵππου καὶ ὅπερ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ **ἐπίρρινον** (dessus de nez) καὶ τὸν **γενειαστῆρα** (sous-barbe); ‖ — τῆς φορβιᾶς, muserolle de licol; βλ. καὶ **φορβιά**.

περίστοον, ου, τό· καὶ ὀρθότερ. περίστῳον (ἀττ. ἀντὶ περίστυλον), galerie circulaire ou cour entourée de galeries; βλ. καὶ **περίστυλον**.

περίστρεπτος, ος, ον (περιστρέφω), tourné, ée; contourné, ée.

περιστρέφω, μέλ. έψω, στρέφω τι κύκλῳ, κάμνω τι νὰ γυρίσῃ, νὰ στραφῇ περί τι [faire] tourner; κυλίω, κυλινδῶ, rouler; [μεταφ.] περιστρέφω τὰ βλέμματα, promener [ses regards, etc.]=στρέφω τὰ βλέμματα (κτλ.) ἐδῶ κ' ἐκεῖ. § [μέσ.] **περιστρέφομαι**, συμπληρῶ μίαν περιστροφήν, accomplir une rotation; στρέφομαι, γυρίζω, tourner; στρηφογυρίζω, tournoyer; ‖ περιστρέφομαι, pivoter, στρέφομαι πέριξ ἄξονος, πόλου, στροφέως ἢ κνωδακίου (pivot); [μεταφ. ἰδίως] κυλίω ἐπί τινος, rouler; ‖ ἡ συνομιλία περιεστράφη εἰς, la conversation a roulé sur; ‖ ὅλον τὸ κεφάλαιον τοῦτο περιστρέφεται εἰς, tout ce chapitre roule sur. § περιστρέφω [ναυτ.], βλ. **ἐπιδίδω**, abattre. § —, rôder (περιφέρω, περιφέρομαι)· ‖ ὁ ἐργάτης (τοῦ ἐμπυρέως) περιστρέφεται ἢ κινεῖται καλῶς, cette noix rôde bien; ‖ περιστρέφω τὸν ἐργάτην, rôder la noix. § περιστρέφειν τὴν οὐράν, fouailler, κακὴ ἕξις ἣν ἔχουσι πολλοὶ ἵπποι, ἰδίως δὲ αἱ φορβάδες εἰς τὸ νὰ περιστρέφωσι διαρκῶς κατὰ τὸν τροχασμὸν τὴν οὐράν. § [ἱππευτ.] περιστρέφω τὸν ἵππον = πέδην ποιοῦμαι, caracoler; βλ. **πέδη**.

περιστροφή, ῆς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ περιστρέφειν, περιστρέφεσθαι, ἡ κυκλικὴ στροφή, mouvement circulaire (rotatif); περιστροφή, rotation, n. f. κύκλος, γῦρος, tour, n. m. ὁ γῦρος, ὁ **ἑλιγμός**, circonvolution, n. f. ἡ τροχιά, ἡ περιφορὰ [τῶν ἀστέρων], révolution [des astres]; [μεταφ. ἰδ.], détour, n. m. ‖ ὡμίλησε χωρὶς περιστροφάς, il a parlé sans détours; ‖ ὁμιλῶ χωρὶς περιστροφάς, parler sans détours. ‖ — [ναυτ.], βλ. **ἐπίδοσις**, abattée, n. f. ‖ —, pivotage, n. m. πέριξ στροφέως ἢ κνωδακίου (pivot); ‖ —, pivotement, n. m. περὶ πόλου, στροφέως ἢ κνωδακίου (pivot); ‖ —, rôdage; ἡ πρᾶξις τοῦ περιστρέφειν, action de rôder; ‖ — τῶν βραχιόνων πρὸς τὰ ἐμπρὸς (ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω), rotation des bras en avant (ou en arrière); ‖ — τῶν μηρῶν, rotation de la cuisse; ‖ — τῶν ποδῶν, rotation des pieds. § [μηχ.] **περιστροφή**, ἡ· rotation, n. f. κίνησις σώματος περιστρεφομένου περὶ ἑαυτό· ‖ περιστροφαὶ κοιλάδος· βλ. **περιδρομαί**. § —, pirouette, n. f. βλ. καὶ **στροφοδίνη**. § [ἱππευτ.] περιστροφὴ ἐπὶ τῶν ὀπισθίων, pirouette ordinaire, ou demi-tour ou demi-tour sur les hanches; ‖ — ἐπὶ τῶν προσθίων, pirouette renversée ou demi-tour sur les épaules. § **περιστροφή**, ἡ· révolution; **περιστροφικὴ κίνησις**, mouvement de révolution, ἤτοι κυκλικὴ κίνησις ἣν σῶμά τι, γραμμὴ ἢ ἄξων ἐκτελεῖ πέριξ σημείου (ἢ γραμμῆς) λαμβανομένου ὡς κέντρου· ‖ **θόλος ἐκ περιστροφῆς**, voûte de révolution, ἤτοι σφαιρικὸς θόλος παραγόμενος διὰ τῆς περιστροφῆς τόξου κύκλου, ἐλλείψεως ἢ παραβολῆς πέριξ κατακορύφου ἄξονος. § **περιστροφή**, volte-face, n.f. ἐν τῇ **ὁπλομαχητικῇ** (escrime à la baïonnette) ἐκτελοῦσι **περιστροφὴν** ἐπὶ δεξιᾷ ἢ ἐπ' **ἀριστερᾷ** (volte-face à droite ou à gauche). Ἡ κίνησις αὕτη συνίσταται εἰς τὸ νὰ στραφῶσι δεξιὰ (ἀριστερὰ) ἐπὶ τοῦ ἄκρου τοῦ δεξιοῦ ποδὸς καὶ νὰ φέρωσι μετὰ ζωηρότητος καὶ ταχύτητος τὸν ἀριστερὸν καθέτως ὄπισθεν καὶ εἰς ἀπόστασιν 50 ἑκατοστομέτρων ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ· εὐθὺς κατόπιν συμπληροῦσι τὴν περιστροφὴν στρέφοντες ἐπὶ τοῦ ἄκρου τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς καὶ ἐπαναφέροντες τὸν δεξιὸν πόδα ὄπισθεν τοῦ ἀριστεροῦ εἰς τὴν κεκανονισμένην θέσιν καὶ ἀπόστασιν, λαμβάνοντες συγχρόνως τὴν **θέσιν τῆς προβολῆς** (position de la garde). § **περιστροφή**, conversion, n. f. λέξις λατινικὴ ἀνάλογος τῆς γαλλικῆς λέξεως révolution (**περιστροφή**) εἰσαχθεῖσα ἐν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ ὑπὸ τῶν παλαιοτέρων στρατιωτικῶν συγγραφέων. Καλεῖται οὕτως εἰς τὰς ἀσκήσεις ἡ ἀλλαγὴ κατευθύνσεως τοῦ μετώπου τμήματος τινὸς στρατοῦ, στρεφομένου κυκλικῶς τοῦ ἑνὸς μόνον ἄκρου, τοῦ ἑτέρου χρησιμεύοντος ὡς **στροφέως** (pivot). Ἡ ἀλλαγὴ αὕτη ἐκτελεῖται ἐν ἠρεμίᾳ, ὁπότε ὁ στροφεὺς εἶνε σταθερὸς (ἤτοι ἐκτελεῖ κλίσιν), ἢ ἐν βαδίσματι, ὁπότε ὁ ὡς στροφεὺς τεταγμένος ἀνὴρ ἐκτελεῖ βῆμα περίπου 0μ.,25. Ὅταν τὸ στρεφόμενον τμῆμα τῶν ἀνδρῶν περιγράφῃ μέρος κύκλου, τότε καλεῖται ἁπλῶς **στροφή**, ὅταν δὲ περιγράφῃ ὁλόκληρον κύκλον τότε καλεῖται **περιστροφὴ** (conversion complète; ‖ **περισπασμός**, ὁ (ἥμισυ περιστροφῆς), demi-conversion ἢ deux quarts de conversion (périspasme); ‖ **ἐπιστροφή**, ἡ (τέταρτον περιστροφῆς), quart de conversion ἢ épistrophe; ‖ **ἐκπερισπασμός**, ὁ (τρία τέταρτα περιστροφῆς), conversion de trois quarts; ‖ [ναυτ.] **περιστροφή**, conversion; ἡ κυκλικὴ κίνησις ἡ ἐκτελουμένη ὑπὸ τῶν πλοίων κατὰ τοὺς ἑλιγμοὺς τῆς ναυτικῆς τακτικῆς.

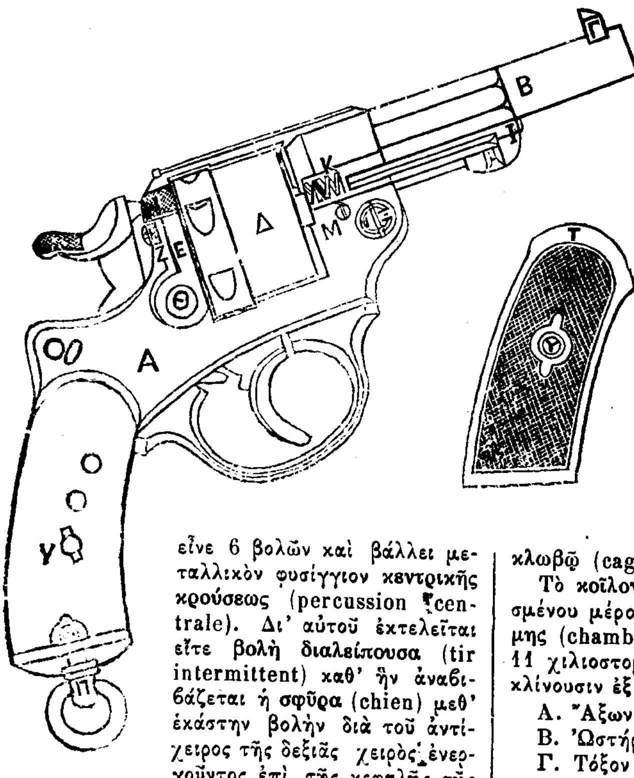
περιστροφικός, ή, όν, περιστρεφόμενος, rotatif, ive ou rotatoire, adj. qui tourne; κυκλικός, circulaire, adj. tournant, e, adj. ‖ περιστροφικὸς φάρος, phare tournant; ‖ περιστροφικὸν μηχάνημα· βλ. **μηχάνημα**· ‖ περιστροφικὴ κίνησις· βλ. **περιστροφή**· ‖ περιστροφικὴ πλάξ, plaque tournante; πλὰξ ἐφ' ἧς στρέφεται ἡ ἐσχάρα εἰς τοὺς περιστροφικοὺς ἢ τοὺς μετὰ **περιστρεφομένης κλίνης** (plate-forme tournante) κιλλίβαντας· ‖ [σιδηρ.] **περιστροφικὴ πλάξ**, plaque tournante; διάταξίς τις κινουμένης κυκλικῆς μεταλλικῆς πλακός, χρησιμευούσης διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῶν κατευθύνσεων ἀπὸ ὁδοῦ εἰς ὁδὸν τῆς ἀτμομηχανῆς ἢ με-

μονωμένων βαγονίων εἰς τοὺς σιδηροδρόμους.

περιστροφικῶς [ἐπίρ.] διὰ περιστροφικῆς κινήσεως, par un mouvement de rotation; κυκλικῶς, ἐν κύκλῳ, en rond.

περίστροφον, ου, τό· revolver, n. m. περίστροφον πιστόλιον ἢ ἁπλῶς **περίστροφον**· ὅπλον ἐπαναληπτικὸν λίαν ἐλαφρόν, δυνάμενον νὰ βληθῇ διὰ τῆς χειρὸς τεταμένης ὅπως τὸ πιστόλιον ὅπερ ἀντικατέστησε.

Τὸ **περίστροφον πιστόλιον** προτύπου 1873

εἶνε 6 βολῶν καὶ βάλλει μεταλλικὸν φυσίγγιον **κεντρικῆς κρούσεως** (percussion centrale). Δι' αὐτοῦ ἐκτελεῖται εἴτε **βολὴ διαλείπουσα** (tir intermittent) καθ' ἣν ἀναβιβάζεται ἡ **σφῦρα** (chien) μεθ' ἑκάστην βολὴν διὰ τοῦ ἀντίχειρος τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἐνεργοῦντος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς σφύρας, εἴτε βολὴ **συνεχὴς** (tir continu) καθ' ἣν ἀναβιβάζεται ἡ σφῦρα καὶ καταπίπτει διὰ πιέσεως μόνον τοῦ δείκτου ἐπὶ τῆς σχανδάλης.

Τὸ περίστροφον τοῦτο πιστόλιον ὑποδιαιρεῖται εἰς ἓξ κύρια μέρη, ἅτινα εἰσί:

1) Ἡ **κάννα** (le canon).
2) Ὁ **σκελετὸς** (la carcasse).
3) Τὸ **βικίον** (le barillet).
4) Ὁ **ἐμπυρεὺς** (la platine).
5) Τὰ **καταρτίσματα** (les garnitures).
6) Τὸ **κοντάκιον** (la monture).

Α. Σκελετὸς (carcasse).
Β. Κάννα (canon).
Γ. Στόχαστρον (guidon).
Δ. Βικίον (barillet).
Ε. Θυρὶς (porte).
Ζ. Ἐλατήριον τῆς θυρίδος (ressort de porte).
Η. Κοχλίας τοῦ ἐλατηρίου τῆς θυρίδος (vis du ressort de porte).
Θ. Κνωδάχιον τῆς θυρίδος (pivot de porte).
Ι. Ῥάβδος (baguette).
Κ. Ἐλατήριον τῆς ῥάβδου (ressort de baguette).
Λ. Κοχλίας τῆς ῥάβδου (vis de baguette).
Μ. Ἀσφαλιστικὸς κοχλίας τοῦ ἐλατηρίου τῆς ῥάβδου (vis-arrêtoir du ressort de baguette).
Ν. Κομβίον τοῦ ὠστηρίου (bouton du poussoir.
Ξ. Ἐλατήριον τοῦ ὠστηρίου (ressort du poussoir).
Ο. Περόνη τῆς κλειδὸς τοῦ μεγάλου ἐλατηρίου (goupille de la clef du grand ressort).
Π. Κνωδάκιον τοῦ δακτυλίου τοῦ καλυπτῆρος (pivot de l'anneau de calotte).
Ρ. Κοχλίας τοῦ κνωδακίου τοῦ δακτυλίου τοῦ καλυπτῆρος (vis du pivot de l'anneau de calotte).
Τ. Δεξιὸν πλακίδιον (plaquette droite).
Υ. Ῥόμβος τοῦ κονταχίου (rosette de la monture).

1. Ἡ **κάννα** (canon) φέρει τὸ **στόχαστρον** (guidon). Τὸ ὀπίσθιον μέρος ἢ **ἑλικωμένη βάλανος** (bouton fileté) εἶνε κυλινδρικόν, κοχλιοῦται δὲ ἐν τῷ **σκελετῷ** (carcasse) καὶ περατοῦται εἰς μικρὸν κόλουρον κῶνον, ὅστις εἰσέρχεται ἐν τῷ κλωβῷ (cage) τοῦ **βικίου** (barillet).

Τὸ **κοῖλον** (âme) σύγκειται ἐκ τοῦ ἠυλακισμένου μέρους (partie rayée) καὶ τῆς **θαλάμης** (chambre). Τὸ **διαμέτρημα** (calibre) εἶνε 11 χιλιοστομέτρων. Τὰ **αὐλάκια** 4 τὸν ἀριθμὸν κλίνουσιν ἐξ ἀριστερῶν πρὸς δεξιά.

Α. Ἄξων τοῦ βικίου (axe du barillet).
Β. Ὠστήριον (poussoir).
Γ. Τόξον (pontet).
Δ. Σφῦρα (chien).
Ε. Σχανδάλη (détente).
Ζ. Ἐλατήριον τῆς σχανδάλης (ressort de détente).
Η. Ἐπιβλήτιον (barrette).
Θ. Ἐλατήριον τοῦ ἐπιβλητίου (ressort de barrette).
Ι. Γένειον (mentonnet).
Κ. Σχαστηρία (gâchette).
Λ. Ἐλατήριον τῆς σχαστηρίας (ressort de la gâchette).
Μ. Μέγα ἐλατήριον (grand ressort).
Ν. Κλεὶς τοῦ μεγάλου ἐλατηρίου (clef du grand ressort).
Ξ. Ἀλύσιον (chaînette).
Ο. Κοχλίας τοῦ ἀλυσίου (vis de chaînette).
Π. Ἄξων τῆς σφύρας (axe du chien).
Ρ. Ἄξων τῆς σχαστηρίας (axe de la gâchette).
Σ. Ἄξων τῆς σχανδάλης (axe de la détente).

Τ. Κνώδαξ τοῦ μεγάλου ἐλατηρίου (étouteau du grand ressort).

Υ. Ἀριστερὸν πλακίδιον (plaquette gauche).

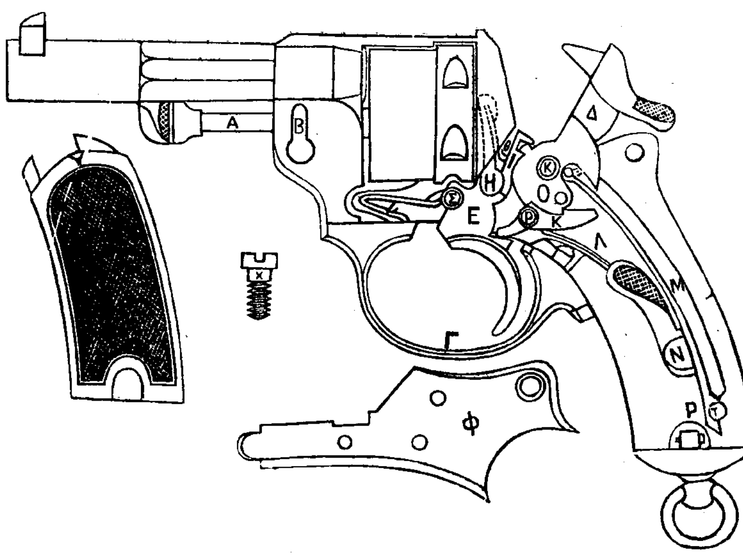
Φ. Ἀποκαλυπτικὴ πλὰξ (plaque de recouvrement).

Χ. Κοχλίας τῆς ἀποκαλυπτικῆς πλακὸς (vis de plaque de recouvrement).

2. Ὁ **σκελετὸς** (carcasse), ἐφ' οὗ συνδέονται τὰ διάφορα μέρη τοῦ ὅπλου· ἐπ' αὐτοῦ διακρίνονται:

α') Ἡ **ὠτὶς** (console), **ἐφ'** ἧς ὑπάρχουσι τὸ εἰλικοτομημένον μέρος ἐντὸς τοῦ ὁποίου κοχλιοῦται ἡ εἰλιχωμένη βάλανος τῆς χάννης· ὁ **κλωβὸς** τοῦ **βικίου** (la cage du barillet) εἶνε διάστημα ὀρθογώνιον ἐντὸς τοῦ ὁποίου περιστρέφεται τὸ βικίον.

β') Τὸ **τοιχίον** (rempart) χρησιμεῦον ὡς στήριγμα τῶν πυθμενίων τῶν φυσιγγίων· τοῦτο δέον ν' ἀντέχῃ εἰς τὴν πίεσιν αὐτῶν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς βολῆς καὶ πρὸς τοῦτο φέρει **κράτυσμα** (renfort) ὀπίσθιον, διαπερώμενον ὑπὸ τρύπης κωνικῆς πρὸς δίοδον τοῦ ἐπικρουστῆρος τῆς σφύρας.

γ') Ἡ **λεπὶς** (la lame) συνδέει τὰ ἄνω μέρη τῆς ὠτίδος καὶ τοῦ **τοιχίου**.

δ') Ὁ **κορμὸς τοῦ ἐμπυρέως** (corps de la platine) ἐφ' οὗ στερεοῦνται τὰ διάφορα μέρη τοῦ ἐμπυρέως.

ε') Ἡ **λαβὴ** (la poignée).

ϛ') Ὁ **καλυπτὴρ** (la calotte) περατοῖ τὸν σκελετὸν πρὸς τὸ κάτω μέρος, φέρει δὲ ὠτίον διὰ τὴν στερέωσιν τοῦ ἀριστεροῦ πλακιδίου τοῦ κονταχίου καὶ διαπερᾶται ὑπὸ τρύπης χρησιμευούσης πρὸς δίοδον τοῦ κνωδαχίου τοῦ δακτυλίου.

3) Τὸ **βικίον** (barillet)· τοῦτο εἶνε διατετρυπημένον ὑπὸ ἓξ **θαλαμιδίων**, τεθειμένων συμμετρικῶς πέριξ τοῦ κυλινδρικοῦ αὐλοῦ, τοῦ χρησιμεύοντος διὰ τὴν δίοδον τοῦ ἄξονος τοῦ βικίου.

4) Ὁ **ἐμπυρεὺς** (la platine)· οὗτος σύγκειται ἐκ τριῶν κυρίων μερῶν· τῆς **σφύρας** (chien), τῆς **σχαστηρίας** (gâchette) καὶ τῆς **σκανδάλης** (détente).

5) Τὰ **καταρτίσματα** (garnitures) εἰσὶν ὁ **ἄξων τοῦ βικίου**, τὸ **ὠστήριον** (le poussoir), ἡ **ῥάβδος** (la baguette), ἡ **θυρὶς** (porte) χρησιμεύουσα διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν φυσιγγίων ἐν τῷ **βικίῳ**, ἡ **ἀποκαλυπτικὴ** πλὰξ (plaque de recouvrement) χρησιμεύουσα ἵνα ἀποκαλύπτηται ἐντελῶς ὁ μηχανισμὸς τοῦ **ἐμπυρέως**, ὁ **δακτύλιος τοῦ καλυπτῆρος** καὶ ὁ **ῥύμβος** τοῦ κονταχίου.

6) Τὸ **κοντάκιον** (la monture) περιλαμβάνει τὰ δύο **πλακίδια** (plaquettes), τὸ τοῦ δεξιοῦ καὶ τοῦ ἀριστεροῦ. § **Περίστροφον** ἐλεύθερον, revolver libre.

Περίστροφον στρατιωτικόν, revolver d'ordonnance (reconnu); ‖ **περίστροφον** ὑπηρεσίας, ὑπόδειγμα 1873, revolver d'ordonnance modèle 1873. § — μηχάνημα μικροσκοπίου, revolver porte-objectif (μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα).

περίστροφος, ος, ον, ὁ περιστρεφόμενος, tournant, e, adj. περιδίνητος.

περίστρωμα τῶν τοίχων οἰκίας ἐξ ὑφάσματος ἢ χάρτου χρωματιστοῦ, κοινῶς **ταπετσαρία**, tenture, n. f.

περιστύλιον, ου, τό· péristyle, n. m. σειρὰ κιόνων πέριξ κτιρίου τινὸς σχηματίζουσα στοὰν (βλ. ναός, temple, καὶ **περίπτερον**, périptère). Καλοῦσιν ἐν τούτοις **περίστυλον** (péristyle ou portique) τὸ ἐμπρόσθιον μέρος ναοῦ ἢ κτιρίου, ἤτοι τὸν διάδρομον τοῦ **προνάου** ἢ **προπυλαίου** (porche) ὅστις σχηματίζεται ὑπὸ στύλων· βλ. ναός, temple.

περίστυλος, ος, ον· péristyle, adj. ὁ ἔχων πέριξ στύλους· ἔκτασις ὑπὸ στύλων (κιόνων) περικυκλουμένη, ἢ κυρίως κτίριον οὗτινος τὸ ἐσωτερικὸν περιστοιχίζεται ὑπὸ μεμονωμένων στύλων σχηματιζόντων στοὰν (galerie). Ἡ ἐξωτερικὴ στοὰ ἐλέγετο μᾶλλον **πτερὸν** (ptéron, aile), τὸ δὲ τοιοῦτον πτερὸν ἔχον οἰκοδόμημα ἐκαλεῖτο **περίπτερον** (périptère). Ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς ἀκμῆς τῶν Ῥωμαίων, αἱ μεγάλαι καὶ πλούσιαι οἰκίαι εἶχον συνήθως **περιστύλια** κατὰ τὰς ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ οἴκου ὑπαίθρους καταλειπομένας αὐλάς· ‖ [οὐδ. οὐσ.]

περίστυλον, τό· peristyle, n. m. στοὰ ὑπὸ στύλων πανταχόθεν βασταζομένη· βλ. καὶ **περιστύλιον**· || στρογγύλον περίστυλον, rotonde, n. f. κτίριον κυκλοειδές, ἤτοι οἰκοδομὴ κατασκευαζομένη ἐπὶ κυκλικοῦ ἐπιπέδου καὶ συνήθως καλυπτομένη ὑπὸ σφαιρικοῦ θόλου ἢ τρούλλου.

περίστωον, ου, τό· βλ. **περίστοον.**

περισυλλέγω, μέλ. έξω, συνάζω τι πανταχόθεν, ramasser ; συναθροίζω, συνάγω, rassembler ; περισυνάγω, recueillir ; || — στράτευμα [τακτ.], recueillir une armée, ὅπερ διεσπάσθη κατόπιν μάχης, κτλ.

περισυλλογή, ῆς, ἡ· τὸ περισυλλέγειν, ἡ πρᾶξις τοῦ περισυλλέγειν, action de recueillir (de rassembler); rassemblement, n.m.

περισυνάγω, μέλ. άξω, ἐπαναθέτω ὁμοῦ, remettre ensemble ; συνάγω, συναθροίζω, rassembler ; συνάγω [στρατεύματα], rallier [des troupes]; βλ. **συνάγω**· περισυλλέγω, ramasser.

περισυναγωγή, ῆς, ἡ [οἰκοδ.], contre-fruit, n. m. βλ. **συναγωγή.**

περισυστολή, ῆς, ἡ· périsystole, n. f. [παθολ.] χρόνος μεταξὺ συστολῆς καὶ διαστολῆς, temps qui s'écoule entre la systole et la diastole ; μικρὸν χρονικὸν διάστημα μεταξὺ δύο παλμῶν τῆς καρδίας, petit intervalle entre deux bruits du cœur.

περισυστολικός, ή, όν· périsystolique, adj. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν περισυστολήν, qui se rapporte à la périsystole.

περίσφαλσις, εως, ἡ· périsphalgie, n. f. [χειρουρ.] περιστροφὴ τοῦ ὀστοῦ δι' ἧς ἀποκαθιστῶσι (θεραπεύουσι) τὰς ἐξαρθρώσεις. «Ἐκ περισφάλσεως ἐμβολή» Ἱπποκρ. ἡ διὰ περιστροφῆς ἀποκατάστασις (ἐναρμογή) τοῦ ἐξαρθρωθέντος ὀστοῦ, manière de remettre un membre déboîté en le promenant doucement.

περισφίγγω, μέλ. σφίγξω, σφίγγω ὀλόγυρα δυνατά, σφίγγω πανταχόθεν, serrer de tous côtés, étreindre. § περισφίγγω τι ὅπως σχηματίσω αὐχένα, étrangler ; || περιεσφιγμένη κήλη, étranglement hernié. § —, fretter, περιδένω μὲ στεφάνια (frettes); || περιεσφιγμένος, fretté, ée. § —, sangler=περιζώνω, περιζωννύω· || — ἵππον, sangler un cheval, ἤτοι συγκρατῶ, στερεῶ (fixer) τὴν σέλλαν ἐπὶ τῆς ῥάχεως τοῦ ἵππου διὰ τοῦ ἐπόχου.

περισφιγκτήρ, ῆρος, ὁ· βλ. **σφιγγίον,** collier. § [οἰκοδ.] περισφιγκτήρ, plate-bande (f.) ou courçon, n. m. ἔλασμα μεταλλικὸν τιθέμενον κάτωθεν τῶν ἐπιπέδων ἀψίδων πρὸς ἀνακούφισιν τούτων.

περισφιγμός, οῦ, ὁ· περίσφιγξις, εως ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ περισφίγγειν, action d'étreindre ; action d'étrangler, étranglement, n. m.

περισώζω, μέλ. ώσω σώζω τινὰ ἤ τι ἀπό τινα κίνδυνον, σώζω [τὸ ὑπόλοιπον] sauver [le reste]; συντηρῶ, διατηρῶ, conserver ; || οἱ περισωθέντες, ceux qui ont échappé=οἱ διασωθέντες, οἱ διαφυγόντες κίνδυνον τινά.

περίσχεσις, εως, ἡ· τὸ περιέχειν, περιβάλλειν τι, περικυκλώνειν τι, action d'investir, investissement, n.m. § **περίσχεσις** [τακτ.] investissement, n. m. (ἐκ τοῦ περιέχω, investir)· ἡ ἔναρξις τοῦ ἀποκλεισμοῦ· ἡ περικύκλωσις καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁ **ἀποκλεισμός**· ἐπιχείρησις σκοποῦσα τὴν ἀπώθησιν καὶ περιορισμὸν τοῦ ἀμυνομένου ἐντὸς τῶν ὀχυρωμάτων του ἵνα τὸν ἐμποδίσωσιν ἀπὸ τοῦ νὰ λάβῃ ἐξωτερικὰς βοηθείας· βλ. **προσβολὴ τῶν φρουρίων**, attaque des places καὶ **γραμμὴ περισχέσεως.** Πρὸς τοῦτο περικυκλοῦσι τὸ φρούριον δι' ἀρκούντων στρατευμάτων ἵνα μὴ δυνηθῇ ὁ ἀμυνόμενος νὰ διασπάσῃ τὴν ἅλυσιν. Πλειστάκις ἐπολιορκήθησαν φρούρια δι' ἀτελοῦς περισχέσεως, ἐν τούτοις ἐπετεύχθη ὁ σκοπὸς τῆς πολιορκίας ἥτις ὀφείλεται εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις, ὅπως κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Σεβαστουπόλεως. Οἱ Γερμανοὶ ἐφήρμοσαν τὴν ἀτελῆ περίσχεσιν εἰς πάσας τὰς πολιορκίας, ὧν ἐπελήφθησαν κατὰ τὸ 1870 ἐν τῷ πολέμῳ κατὰ τῆς Γαλλίας. Ἐκ τούτων καταδεικνυται ὅτι ἡ ἐντελὴς περίσχεσις δὲν εἶνε ἀπόλυτον ἀξίωμα. Τὸ στράτευμα τῆς περισχέσεως διαιρεῖται εἰς πολλὰς φάλαγγας αἵτινες καταλαμβάνουσιν ἐν πρώτοις θέσεις ἀρκούντως ἀπομεμακρυσμένας τοῦ φρουρίου, ἀποτελούσας οὕτως ἀκανόνιστον τινὰ γραμμήν, προχωροῦσι δὲ εἶτα ταχέως πρὸς περικύκλωσιν τοῦ φρουρίου, ἡγουμένου τοῦ ἱππικοῦ, ὅπερ διακόπτει τὰς τηλεγραφικὰς γραμμάς, τοὺς σιδηροδρόμους, κτλ. Τοιουτοτρόπως καταλαμβάνει τὰς ἀναγκαιούσας θέσεις πρὸς ἐγκατάστασιν τῆς **τελικῆς περισχέσεως** (investissement définitif). Εἰς τὰς θέσεις ταύτας ἀνεγείρουσι χαρακώματα ἐξασφαλίζοντα τὴν κατοχὴν αὐτῶν. Ἡ καταλαμβανομένη ζώνη ὑπὸ τοῦ σώματος τῆς περισχέσεως διαιρεῖται εἰς τομεῖς, ἕκαστος δὲ τούτων ὀργανίζεται ἀμυντικῶς ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τῆς θέσεως. Εἰς ἕκαστον τομέα ὑπάρχουσι στρατεύματα τῆς **πρώτης γραμμῆς** καὶ **ἐφεδρεία.** Τὸ κύριον σῶμα τῶν στρατευμάτων τῆς πρώτης γραμμῆς ἐγκαθίσταται μακρὰν τῆς ἀποτελεσματικῆς βολῆς τῶν πυρῶν τοῦ πυροβολικοῦ τῶν μᾶλλον προκεχωρημένων ὀχυρωμάτων, ἡ ἀπόστασις δὲ αὕτη εἶνε ἀναλόγως τῶν περιστάσεων 3500 ἕως 6000 μέτρα. Τὰ στρατεύματα τῆς πρώτης γραμμῆς καλύπτονται διὰ δικτύου **προφυλακῶν** (avant-postes), περιλαμβανουσῶν **γραμμὴν διπλῶν σκοπῶν** (ligne de sentinelles doubles), **φυλακεῖα** (petits postes), **πρωτοφυλακὰς** (grand'gardes) καὶ **ἐφεδρείαν** τῶν προφυλακῶν (réserve). Ἡ ἐφεδρεία ἑκάστου τομέως τοποθετεῖται 4 χιλιόμετρα περίπου ὄπισθεν τοῦ κυρίου σώματος. Πρὸς τοὺς μᾶλλον ἐπικινδύνους τομεῖς, σχηματίζονται καὶ γενικαὶ τινὲς ἐφεδρεῖαι ἕτοιμαι νὰ συνδράμωσι τὸ μᾶλλον ἐπαπειλούμενον μέρος. Τὸ πυροβολικὸν τὸ προωρισμένον ν' ἀπωθήσῃ τὰς ἐκ τοῦ φρουρίου ἐξόδους τοποθετεῖται ὄπισθεν τῆς γραμμῆς τῆς μάχης, τὰ δὲ προπετάσματα αὐτοῦ ἀφίστανται μεταξύ των, ἵνα κατατέμνηται τὸ πῦρ τοῦ πολεμίου. Τὸ ὡς εἴρηται πυροβολικὸν δὲν ἐπιλαμβάνεται τῆς πάλης μετὰ τοῦ πυροβολικοῦ τῶν ὀχυρωμάτων τῆς ἀμύνης,

ἀλλὰ καταλαμβάνει σημεῖα ἐξ ὧν δύναται νὰ βάλλῃ τὰς ἐκ τοῦ φρουρίου προερχομένας ὁδούς, καθὼς καὶ τὰ μέρη εἰς ἃ δύναται ν' ἀναπτυχθῇ ἡ πολιορκουμένη φρουρά.

περίσχετος, ος, ον (περιέχω, investir), investi, e, ἢ ἀποκεκλεισμένος, περικυκλωμένος.

περιτάφρευσις, εως, ἡ· ligne de contrevallation (ἢ γραμμὴ περιταφρεύσεως) [κατὰ Σαρίπολον ἀντιπρόσχωμα]· καλεῖται οὕτω γραμμὴ ὀρυγμάτων ἀνεγειρομένων ὑπὸ τοῦ πολιορκητοῦ πέριξ τῆς πολιορκουμένης θέσεως, ἵνα ἀπομονωθῇ ὁ ἀμυνόμενος, συνάμα δὲ ἵνα ἀμύνηται ὁ πολιορκητὴς κατὰ τῶν ἐξόδων τοῦ πολιορκουμένου. Ἡ διάταξις τῆς περιταφρεύσεως ἐτροποποιήθη προϊόντος τοῦ χρόνου, εἶνε δὲ τὴν σήμερον ὁμοία μὲ τὰς **γραμμὰς περισχέσεως** (lignes d'investissement).

περιτειχίζω, μέλ. ίσω· περικυκλῶ τι τείχει, περικυκλῶ (περιβάλλω) διὰ τοίχων (ἢ τειχῶν), entourer de murs (de murailles); τειχίζω, murer; περιτοιχίζω, emmurer = περιβάλλω διὰ τοίχου· περιφράττω, clore, enclore; περιβάλλω διὰ τοίχων (διὰ τειχῶν), enceindre [de murs]; || — πόλιν, murer une ville; || πόλις περιτειχισμένη, ville close; || κῆπος περιτειχισμένος, jardin clos.

περιτείχισις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ περιτειχίζειν, action de murer; murage, n. m.

περιτείχισμα καὶ **περιτοίχισμα,** ατος, τό· τὸ ἀνεγερθὲν τεῖχος, ὁ φραγμός, clôture, n. f. enclos, n.m. περίβολος ἐκ τείχους, enceinte, n. f. καὶ ἐν γένει τὸ **τοιχογύρισμα,** murage. § —, βλ. **περιτείχισις** καὶ **περιχαράκωσις.**

περιτέμνω, μέλ. τεμῶ καὶ τμήσω, ἀόρ. β' ἔταμον, τέμνω πέριξ, couper tout autour; couper, amputer; [προκειμ. περὶ Ἑβραίων, κτλ.] circoncire (circoncisant; circoncis; je circoncis; je circoncirai); ἐκτελῶ τὴν περιτομήν, opérer la circoncision; βλ. **περιτομή.** § — [γενικῶς] βλ. **περικόπτω.**

περίτμημα, ατος, τό· frison, n. m. ἢ περίκομμα συνεστραμμένον, κοινῶς τὸ κοψίδι· ἰδίως καλοῦνται οὕτω τὰ συνεστραμμένα περιτμήματα τοῦ πεταλείου (tôle, λαμαρίνας), τοῦ λευκοσιδήρου (fer-blanc, τενεκέ), κτλ.

περίτμητος, ος, ον· ὁ περιτετμημένος, περικεκομμένος, circoncis, ise; περιτετμημένος, déprépucé, n. m.

περιτοιχίζω, μέλ. ίσω· emmurer; βλ. **περιτειχίζω.**

περιτοίχισις, εως, ἡ· βλ. **περιτείχισις.**

περιτομεύς, έως, ὁ· ἡ διατομίς, ébarboir, n. m. § —, couteau à parer et à raboter, ἐργαλεῖον τομικὸν τοῦ σκυτοτόμου.

περιτομή, ῆς, ἡ· circoncision, n. f. [διδ.] péritomie, n. f. ἡ κυκλικὴ ἐντομὴ τῆς ἀκροποσθίας ἤτοι τοῦ ἄκρου τμήματος τοῦ δέρματος (πόσθης) ὅπερ ἐπικαλύπτει τὴν βάλανον τοῦ πέους ἐπὶ τοῦ ἀνδρός. Ἡ μικρὰ αὕτη χειρουργία ἐπεβάλλετο ὡς θρησκευτικὸν ἔθιμον, τελουμένη κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, παρὰ πολλοῖς τῶν ἀρχαίων ἀνατολικῶν λαῶν, οἷον Αἰγυπτίοις, Αἰθίοψι, Φοίνιξιν, Ἑβραίοις, κτλ. ὡς καὶ νῦν παρὰ τοῖς Μωαμεθανικοῖς λαοῖς καὶ τοῖς Ἰουδαίοις· προφανῶς δὲ ἡ καθιέρωσις αὐτῆς στηρίζεται ἐπὶ λόγων καθαριότητος καὶ ὑγείαν, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς μεταξὺ τῆς βαλάνου καὶ τῆς πόσθης συσσωρεύσεως ἀκαθάρτου σμήγματος, ἐξ οὗ εἰς τὰς θερμὰς μάλιστα χώρας τῶν ῥηθέντων λαῶν εὐχερῶς γεννῶνται τοπικαὶ φλεγμοναί.

περιτομιστής, οῦ, ὁ· péritomiste, n. m. ὁ περιτέμνων, ὁ ἐκτελῶν τὴν περιτομήν.

περιτοναιακός, ή, όν· péritonéal, ale, aux, [ἀνατ.] adj. ἀνήκων εἰς τὸ περιτόναιον, qui appartient au péritoine; ὁ τοῦ περιτοναίου, de péritoine; || ὀχετοὶ περιτοναιακοί, canaux péritonéaux, ὀχετοὶ εἰς τὸ περιτόναιον εἰσβάλλοντες.

περιτόναιον, ου, τὸ [ἀνατ.], péritoine (περὶ καὶ τείνειν, tendre) n. m. περιτόναιος ὑμήν, ὀρρώδης μεμβράνη ἐνδύουσα τὸ γαστρικὸν κοίλωμα καὶ σκεπάζουσα ὅλα τὰ γαστρικὰ ὄργανα, membrane séreuse qui tapisse l'intérieur des parois abdominales, servant d'enveloppe et de soutien à la presque totalité des organes contenus dans cette cavité. Τὸ **περιτόναιον** εἶνε ὀρρογόνος ὑμὴν ἐκ δύο ἀποτελούμενος πετάλων, ὧν τὸ μὲν ἐξωτερικὸν ἢ περίτονον πέταλον ὑπαλείφει τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ κοιλιακοῦ τοιχώματος, τὸ δὲ ἐσωτερικὸν ἢ περισπλάγχνιον περιβάλλει πάντα τὰ ἐν τῇ κοιλίᾳ σπλάγχνα ἐντελῶς ἢ ἐν μέρει. Μεταξὺ τῶν δύο πετάλων (κοῖλον τοῦ περιτοναίου) παρεμπίπτει ἐλάχιστον ποσὸν ὀρρώδους ὑγροῦ καθιστῶν εὐχερῆ τὴν ἐπ' ἄλληλα ἐπολίσθησιν αὐτῶν· ἐὰν δὲ πολὺ ὑγρὸν συναχθῇ ἐν αὐτῷ γεννᾶται ὁ ἀσκίτης ὕδρωψ. Ἡ διάθεσις τοῦ ἔσω πετάλου εἶνε περίπλοκος· μεταβαῖνον δὲ τοῦτο ἀπὸ σπλάγχνου εἰς σπλάγχνον ἀποτελεῖ συνδέσμους μεταξὺ αὐτῶν. Ὄπισθεν προσφύεται τὸ περιτόναιον στερρῶς ἐπὶ τῆς ὀσφυϊκῆς μοίρας τῆς σπονδυλικῆς στήλης, τὰ δὲ ἐντεῦθεν πρὸς τὸ λεπτὸν ἔντερον, τὸ κόλον, τὸ ἀπευθυσμένον φερόμενα τμήματα αὐτοῦ φέρουσι τὰ ὀνόματα μεσεντέριον, μεσόκολον, μεσαπευθυσμένον. Εἶνε ὑμὴν λεπτός, ἰνώδης καὶ ἀγγειοβριθέστατος, ὑπόκειται δὲ εἰς σοβαρὰν φλεγμονήν, τὴν περιτονίτιδα.

περιτοναιορραγία, ας, ἡ· péritonéorragie, n.f. [παθολ.] αἱμορραγία τοῦ περιτοναίου, hémorragie du péritoine.

περιτονιτικός, ή, όν· péritonique, adj. ἀφορῶν τὴν περιτονίτιδα, de péritonite.

περιτονῖτις, ιδος, ἡ· péritonite, n. f. inflammation du péritoine. Ἡ φλεγμονὴ τοῦ περιτοναίου, οὖσα μερικὴ ἢ γενική, ὀξεῖα ἢ χρονία (partielle ou générale, aiguë ou chronique). Ἡ μερικὴ ἢ περίγραπτος περιτονῖτις ἀναπτύσσεται συνήθως ἐπὶ τῆς καλυπτούσης σπλάγχνον τι μοίρας τοῦ περιτοναίου. Οὕτως ὑπάρχουσι αἱ ἑξῆς. Περιηπατικὴ περιτονῖτις ἢ **περιηπατῖτις** (périépatite) συνέπεια ἐν γένει νόσου τινὸς τοῦ ἥπατος καθ' ἣν ὑπάρχει ἄλγος εἰς τὴν ἡπατικὴν χώραν, ἀκτινοβολοῦν πρὸς

τὸν δεξιὸν ὦμον, ἐπιτεινόμενον δὲ κατὰ τὰς κινήσεις καὶ τὴν ἀναπνοήν, πυρετός, γαστροεντερικαὶ διαταραχαί· γεννῶνται δὲ κατὰ τὴν πορείαν τῆς νόσου ἢ ψευδομεμβράναι ποιοῦσαι συμφύσεις τῶν δύο φύλλων τοῦ περιτοναίου ἢ ἐξίδρωμα ἀπορροφούμενον εἶτα ἐντελῶς ἢ πυώδες τοιοῦτο συναγόμενον εἰς ἀπόστημα. **Περισπληνῖτις** (périsplénite), ἐπερχομένη συνεπείᾳ τραυματισμοῦ, λοιμώδους νόσου κτλ. ἔχουσα τὰς αὐτὰς ἐκβάσεις, συμπτώματα δὲ λίαν σκοτεινά. **Πυελοπεριτονῖτις** (pyélo-péritonite), ἑδρεύουσα ἐν τῇ μικρᾷ πυέλῳ παρὰ τῇ γυναικὶ κατὰ τὸν κυτταρώδη ἱστὸν τὸν μεταξὺ τῶν πτυχῶν τοῦ περιτοναίου τῶν σχηματιζουσῶν τοὺς πλατεῖς συνδέσμους τῆς μήτρας, ἐπερχομένη συνεπείᾳ τοκετοῦ, καταχρήσεων τῆς συνουσίας, διαταραχῶν τῆς ἐμμήνου καθάρσεως, τραύματος ἢ χειρουργίας κτλ. παρουσιάζουσα δὲ ἄλγος καὶ πυρετὸν καὶ λήγουσα συχνὰ διὰ πυήσεως καὶ σχηματισμοῦ ἀποστήματος, ὅπερ εἰς ἑαυτὸ ἀφεθὲν διανοίγεται εἴτε πρὸς τὰ ἔξω εἴτε εἰς τὸ ἔντερον, τὴν κύστιν κτλ. Ἡ ὀξεῖα **καθολικὴ** περιτονῖτις εἶνε συνήθως συνέπεια τραυματισμοῦ, λοιμώδους τινὸς νόσου, φλεγμονῆς ὀργάνου τινὸς ἐν τῇ κοιλίᾳ, ἐκχύσεως ἐν τῷ περιτοναίῳ κοπράνων, χολῆς, οὔρων κτλ. μετὰ διάτρησιν τοῦ ἐντέρου, τῆς χοληδόχου κύστεως, τοῦ στομάχου κτλ. σπανιώτατα δὲ ἐπέρχεται πρωτοπαθῶς ἐκ ψύξεως. Παρουσιάζει ἄλγος κατὰ τὴν κοιλίαν, διάτασιν ταύτης, μετεωρισμόν, ἐμέτους χολώδεις πρασινωποὺς ἢ σκωριόχρους, δυσκοιλιότητα, πυρετόν, δύσπνοιαν, κατάπτωσιν τῶν δυνάμεων. Ἐὰν καταλάβῃ ὅλον τὸ περιτόναιον, συνήθης αὐτῆς ἔκβασις εἶνε ὁ θάνατος. Ἡ θεραπεία τῆς περιτονίτιδος συνίσταται εἰς ἰσχυρὰ ἀντιφλογιστικά, τοπικὰς ἀφαιμάξεις, παρατεταμένα λουτρά, ἐπίθεσιν καὶ κατάποσιν πάγου, ὅπιον κατὰ τοῦ ἄλγους, ὑδραργυρικὰς ἐπαλείψεις, ἐκδόρια. Ἡ χρονία περιτονῖτις σπανίως εἶνε ἁπλῆ χρονία φλεγμονή, συνήθως δὲ φύσεως φυματιώδους ἢ καρκινώδους. Ἡ **φυματιώδης** (péritonite tuberculeuse) ἀπαντᾷ κυρίως εἰς παιδία καὶ ἐφήβους, παρουσιάζει δὲ ὑποκώφους κωλικούς, διάρροιαν καὶ δυσκοιλιότητα ἐναλλάξ, ἴσχνανσιν, ἀνορεξίαν, βραδύτερον ἑκτικὸν πυρετόν, οἰδήματα τῶν κάτω ἄκρων κτλ. Ὁ θάνατος ἐπέρχεται συνήθως δι' ἐπιπλοκῆς ἐκ τῶν πνευμόνων. Κατὰ δὲ τὴν **καρκινώδη** (péritonite cancereuse) τὰ συμπτώματα εἰσὶ τὰ αὐτά, ἀλλ' οἱ πόνοι σφοδρότεροι καὶ ἡ πορεία ταχυτέρα. Ἀνατομικῶς ἡ χρονία περιτονῖτις συνίσταται εἰς πάχυνσιν τοῦ περιτοναίου καὶ συμφύσεις πολλαπλᾶς τῶν διαφόρων αὐτοῦ μερῶν· || **λοχειακὴ περιτονῖτις**, péritonite puerpérale, ἢ **ἐπιλόχειος** πυρετός, fièvre puerpérale. ὀφείλεται ἰδίᾳ εἰς μόλυνσιν ἐκ τοῦ μαιευτῆρος ἢ τῆς μαίας.

περιτονισμός, οῦ, ὁ· péritonisme, n. m. ἢ **περιτονιτικὰ φαινόμενα** (symptômes péritoniques), λέγονται τὸ σύνολον τῶν συμπτωμάτων (δυσκοιλιότης, constipation ; ἔμετοι, vomissements ; κοιλιακὸν ἄλγος, douleurs), ἅτινα ἐνδεικνυσιν ὀξεῖαν περιτονίτιδα, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ φλεγμονὴ τοῦ περιτοναίου.

περίτοξον, ου, τὸ [ἀρχιτ.], ἀψιδωτὸν **κυμάτιον**, ἢ **ἱμάντωμα μετὰ γλυφῶν** (bandeau orné de moulures). Καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν γλυφῶν (moulures) αἵτινες περιβάλλουσιν ἄνωθεν τοὺς σφηνολίθους μιᾶς ἀψῖδος ἢ τὸ τόξον θύρας τινὸς ἢ παραθύρου (βλ. καὶ **θύρα**, porte).

περιτόρευσις, εως, ἡ· βλ. **περιγλυφή**, ciselage, n. m.

περιτορεύω, μέλ. εύσω· βλ. **περιγλύφω**, ciseler.

περίτρανος, ος, ον [δημ.], προφανής, φανερός, évident, e, adj. manifeste, adj.

περιτραχήλιον, ου, τό· τὸ περὶ τὸν τράχηλον βλ. **περιλαίμιον**, collier, n. m. col, n. m. || **περιτραχήλιον**, τὸ (τῆς πανοπλίας), gorgerin, n. m. ou gorgerette, n. f. χρησιμεῦον διὰ τὴν προφύλαξιν τοῦ λαιμοῦ καὶ τοῦ τραχήλου. § [ἐκκλ. συνήθ. **πετραχῆλι**], étole, n. m. ἱερατικὸν ἄμφιον.

περιτραχήλιος, ος, ον· ὁ περὶ τὸν τράχηλον, qui est autour du cou.

περιτρέπομαι [ἐπὶ πλοίου], chavirer ou faire fond sur le côté, κοινῶς **σορβεστάρω**, λεγόμενον ἐπὶ πλοίου ἀνατρεπομένου.

περιτρέχω, μέλ. έξω, τρέχω ἐδῶ κ' ἐκεῖ, courir de tous côtés ; περιέρχομαι, διατρέχω, parcourir ; τρέχω, courir.

περίτρημα, ατος, τό· rognure, n. f. τὸ ἔκ τινος τμηθέν· καλοῦνται ἐπίσης οὕτω λείψανα ἢ τεμάχια δερμάτων χρησιμεύοντα διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς κόλλας.

περιτριβή, ῆς, ἡ· ragure, n. f. τὸ περιτετριμμένον (ἐφθαρμένον) μέρος σχοινίου, partie raguée d'un cordage ; π χ. remplacer la ragure d'un cordage par un toron neuf.

περιτριβής, ής, ές· ἄχρηστος ἐκ πολυχρηστίας, ἐφθαρμένος, usé, ée, adj. ὁ τετριμμένος, η, ον, ragué, ée, adj. et n. m. ὁ τετριμμένος (ἐφθαρμένος) ἐκ τῆς χρήσεως· || [ναυτ.] περιτριβῆ σχοινία, cordages ragués

περιτρίβω, μέλ. ίψω· τρίβω ὁλόγυρα, flotter autour ; [κατ' ἐπέκτ.] φθείρω (διὰ τρίψεως), user.

περιτριγυρίζω, μέλ. ίσω, γυρίζω ὁλόγυρα, tourner autour ; περιφέρομαι, rôder ; || [μεταφ.] κυκλόω, entourer.

περίτριμμα, ατος, τό· ἀντικείμενον ἐφθαρμένον (πρὸς ἀπόρριψιν), chose usée (de rebut) ; || [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] περίτριμμα [τῆς ἀγορᾶς] οὐτιδανός, κακοήθης, φαῦλος, vaurien; ἀναιδής, κατεργάρης, maraud, e ; ἀχρεῖος, κατεργάρης, gredin ; || **ὅλα αὐτὰ τὰ** περιτρίμματα, toute cette canaille (=**καθάρματα**).

περίτρομος, ος, ον· ὁλόκληρος τρέμων, [tout] tremblant; πεφοβισμένος, effrayé, ée, adj.

περιτροπή, ῆς, ἡ· ἡ περιστροφή, tour, n. m. || [εὔχρ. ἐν τῇ φρ.] ἐκ περιτροπῆς, à tour de rôle = ἐκ διαδοχῆς, κατὰ διαδοχήν, tour à tour, ὁ εἷς (μία, ἓν) μετὰ τὸν ἄλλον.

περιτρόχιον, ου, τὸ (τροχός, τροχίσκος),

galet, n.m. «ἄξων ἐν περιτροχίῳ=ἄξων ἐνηρμοσμένος ἐν τροχῷ καὶ μετ' αὐτοῦ περιστρεφόμενος» ‖ **περιτρόχιον**, galet, n. m. τροχὸς στρεφόμενος πέριξ ἄξονος, ἢ τροχὸς περιστρεφόμενος μετὰ τοῦ ἄξονος, ἐνίοτε δὲ σημαίνει τὴν ὀπὴν τοῦ τροχοῦ ἐν ᾗ εἰσέρχεται ὁ ἄξων (le trou d'une roue où tourne l'essieu).

περίτροχον, ου, τὸ [ναυτ. ἐνν. σχοινίον], tournevire, n.m. κοινῶς **καβολάργανο**· χαλεῖται οὕτως ἰσχυρὸς **τόνος** (grelin), ἐφωδιασμένος διὰ σφονδυλίων κατὰ διαστήματα καὶ περατούμενος κατ' ἀμφότερα τὰ ἄκρα του εἰς ἀγκύλην προωρισμένην ὅπως συνάπτωνται τὰ δύο ἄκρα ὁμοῦ· χρησιμεύει δὲ πρὸς ἀνάσπασιν ἀγκύρας ἐφ' ἧς εἶνε ἠγκυροδετημένος κάλως, ὅστις ἕνεκα τοῦ πάχους του δὲν δύναται νὰ περιτυλιχθῇ ἀπ' εὐθείας, εἰς τὸν ἐργάτην. Ἀποκλειστικὴ χρῆσις περιτρόχων ἐγένετο πρὸ τῆς παραδοχῆς τῶν ἀγκυρίων ἀλύσεων, ὅτε αἱ ἄγκυραι ἠγκυροδετοῦντο διὰ χαλώων.

περιτρώγω, μέλ. τρώξομαι, κατατρώγω ὁλόγυρα, ronger tout autour; περικόπτω, rogner.

περιττεύω, μέλ. εύσω, (περισσεύω) εἶμαι περιττός, être superflu; εἶμαι ἐπὶ πλέον, être de trop. § [γραμμ. συνήθως ἐπὶ λέξεων], redonder; ‖ ἡ λέξις αὕτη περιττεύει ἐνταῦθα, ce mot redonde ici.

περιττολογία, ας, ἡ· τὸ ὁμιλεῖν ἐν ἐκτάσει, τὸ λέγειν λόγους περιττούς, ὁ πλεονασμός, ἡ περίσσεια τῶν λόγων, la superfluité (fatras) de paroles; περιττολογία, verbiage, n. m. ἡ πολυλογία, τὸ σχοινοτενὲς τῶν ἐκφράσεων, prolixité, n. f. [γραμμ.] redondance, n. f. βλ. καὶ **περισσολογία.**

περιττολόγος, ος, ον· ὁ περιττὰ λέγων, ὁ λέγων λόγους περιττούς, qui dit des paroles superflues, ; ὁ ἐν ἐκτάσει ὁμιλῶν, σχοινοτενής, prolixe, adj. περιττολόγος, verbeux, euse; ‖ ὕφος περιττολόγον, style redondant.

περιττολογῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁμιλῶ περιττά, λέγω λόγους περιττούς, dire des paroles superflues; ὁμιλῶ ἐκτενῶς, σχοινοτενῶς, εἶμαι περιττολόγος, μακρόλογος, être prolixe, ἀντιθ. τοῦ ὁμιλῶ συντόμως.

περιττός, ή, ὸν (περισσός), ὁ πλεονάζων, ὁ πλέον τοῦ δέοντος, ὅστις εἶνε ἐπὶ πλέον, qui est de trop; περιττός, superflu, e, adj. ἀνωφελής, **ἄχρηστος**, inutile; [ἐπὶ πραγμ.] περιττός, ἄχρηστος, ἀνωφελής, oiseux, euse, adj. ‖ περιττοὶ λόγοι, des paroles superflues (inutiles); ‖ περιττὰ ζητήματα, des questions oiseuses; ‖ τὰ περιττὰ πράγματα les superfluités; le superflu; ‖ περιττὸν εἶνε νὰ εἴπωμεν ὅτι, inutile de dire que; ‖ [ἀπολ.] εἶνε περιττόν, c'est inutile; c'est de trop; [ἐν.] c'est de luxe. § [ἀριθμ.] κοινῶς ὁ μονός, impair, ἀντιθ. τῷ ἄρτιος (ζυγός)· ‖ — ἀριθμός, nombre impair.

περιττοσύλλαβος, ος, ον· imparisyllabique ou imparisyllabe, adj. λέγεται περὶ τῶν ἑλληνικῶν καὶ λατινικῶν ὀνομάτων, ἅτινα εἰς τὴν γενικὴν τοῦ ἑνικοῦ ἔχουσι μίαν ἢ δύο συλλαβὰς περισσοτέρας ἀπὸ τὴν ὀνομαστικήν.

περίττου [δημ. ἐπίρ.], πλέον ἀπό, plus de; πολὺ περισσότερον ἀπό, beaucoup plus de; ἄνω τῶν, au dessus de; ‖ περίττου ἀπὸ διακόσια, plus de deux cents.

περίττωμα, ατος, τὸ (-σσωμα), excrément, n. m. matière évacuée du corps par les voies naturelles; αἱ ἀποβαλλόμεναι περιτταὶ ὗλαι ἐκ τοῦ σώματος διὰ τῆς φυσικῆς ὁδοῦ, κοινῶς **τὰ σκατά, τὰ κόπρια**· τὸ ἀποπάτημα, τὸ ἐκ τῆς κοιλίας ἐξερχόμενον, Ἱπποκρ. ‖ —, excrément, ἡ κόπρος τοῦ ἵππου καὶ τῶν παρομοίων ζώων, συνώνυμα τοῦ crottin, fiente; βλ. καὶ **κόπρος** [μεταφ.] λέγεται πᾶν ἀποβαλλόμενον, ἀπορριπτόμενον εἶδος, rebut; ‖ ἀφόδευσις περιττωμάτων, évacuation, n. f.

περιττωματικός, ή, όν, καὶ

περιττωματώδης, ης, ες· ὁ εἰς περίττωμα ἀνήκων, κοπρώδης, qui tient de l'excrément, excrémentitiel, elle, ou excrémentiel, elle, ou excrémenteux, euse, adj.

περιτύλιγμα, ατος, τό· τὸ τύλιγμα, enroulement, n. m. § —, τὸ περίβλημα, enveloppe, n. f.

περιτύλιξις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ περιτυλίσσειν (ἢ περιβάλλειν) τι, action d'enrouler, enroulement, n. m. action d'envelopper ou de s'envelopper, enveloppement, n. m.

περιτυλίσσω, μέλ. ίξω, τυλίσσω τὶ ἐντὸς τινός, rouler dans; περιελίσσω, enrouler. § envelopper; περικαλύπτω, recouvrir.

περιτύπωμα, ατος, τό· τύπος, ὁ· gabarit, n. m. ou gabari καὶ échantillon; τεμάχιον ξύλου, ναστοχάρτου ἢ μετάλλου περικοπτόμενον καθ' ὡρισμένον σχῆμα πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ ἐξωτερικοῦ σχηματισμοῦ ἀντικειμένου τινὸς ἢ ἐργασίας· ‖ — λευκοσιδηροῦν, gabarit en tôle, δι' οὗ εἰς τοὺς σιδηροδρόμους δοκιμάζουσι τὸ ἀμετάβλητον τῆς ἀποστάσεως τῶν διδύμων τροχῶν· ‖ — κατασκευῆς **βάστακος**, gabarit de chevalet rapide; ‖ [σιδηροδρ.] **περιτύπωμα** ἢ **τύπος** τροχαίας **σκευῆς**, gabarit du matériel roulant, ἤτοι πλάτος, ὕψος καὶ ἐν γένει ὁ λεπτομερὴς προσδιορισμὸς τῆς τροχαίας σκευῆς. Εἰς τοὺς σιδηροδρόμους ὑπάρχει **περιτύπωμά** τι ἢ **τύπος** (gabarit), κάτωθεν τοῦ ὁποίου δέον νὰ διέρχηται ἐλευθέρως ἡ εἰς κυκλοφορίαν τεθησομένη τροχαία σκευή· ‖ ὁ τύπος τῶν ῥάβδων (σιδηροδρομικῶν), ἤτοι τὸ σχῆμα αὐτῶν, gabarit des rails; ‖ **περιτύπωμα** ξύλινον διὰ τὰς κλίσεις, gabarit pour les talus; ‖ [σιδηροδρ.] **περιτύπωμα φορτώσεως**, gabarit de chargement. Τὸ περιτύπωμα κάτωθεν τοῦ ὁποίου δέον νὰ διέρχωνται ἐλευθέρως αἱ ἀνοικταὶ σιδηροδρομικαὶ φορτηγίδες φορτούμεναι δι' ὑλικοῦ, ἵνα δύνωνται νὰ διέρχωνται τὰς σήραγγας καὶ γεφύρας· ‖ **περιτύπωμα** (**πρότυπον**) διὰ χάραξιν κατατομῆς ἀπεικονίσματος (silhouette), **gabarit**, n. m. ‖ περιτυπώματα δι' ἀπεικονίσματα (βολῆς), gabarits pour silhouette.

περιτυφλῖτις, ιδος, ἡ· pérityphlite, n. f.

καὶ ὀρθότερον **παρατυφλῖτις**. Ἡ φλεγμονὴ τοῦ παρὰ τὸ τυφλὸν ἔντερον, ἐν τῷ κοίλῳ τοῦ ἔσω λαγονίου βόθρου, κατασκηνοῦντος συνδετικοῦ ἱστοῦ. Προέρχεται ἐκ πλήγματος, τραύματος, γείτονος φλεγμονῆς, παρουσιάζει δὲ πυρετόν, ἄλγος σφοδρὸν τοπικῶς, ἐμέτους, δυσκοιλιότητα ἐπίμονον ἢ διάρροιαν καὶ λήγει συνήθως διὰ σχηματισμοῦ ἀποστήματος, ὅπερ εἰς ἑαυτὸ ἀφεθὲν δύναται μὲν ν' ἀνοιχθῇ πρὸς τὰ ἔξω, συχνὰ ὅμως ἐκχύνεται εἰς τὴν μικρὰν πύελον ἢ τὴν κύστιν ἢ τὸ ἔντερον μετὰ διάτρησιν τῶν ὀργάνων τούτων, ἣν ἐπακολουθεῖ πολλάκις θανατηφόρος περιτονῖτις. Ἐν ἀρχῇ ἀπαιτεῖται κατὰ τὴν περιτυφλίτιδα ἀπόλυτος ἀνάπαυσις, παρέχεται δὲ ὄπιον ἐσωτερικῶς κατὰ τῶν πόνων καὶ ἐπιτίθενται τοπικῶς βδέλλαι καὶ καταπλάσματα· ἐὰν δὲ βραδύτερον ὑπάρχωσι σημεῖα πυήσεως διανοίγεται χειρουργικῶς τὸ ἀπόστημα.

περιυβρίζω, μέλ. ίσω, ἐξυβρίζω τινά, φέρομαι ὑβριστικῶς, ὑβρίζω, insulter; καθυβρίζω, injurier; προσβάλλω δεινῶς, καθυβρίζω, προπηλακίζω, outrager.

περιύβρισις, εως, ἡ· ἡ ὕβρις, insulte, n. f. προπηλακισμός, δεινὴ ὕβρις, outrage, n.m.

περιφανής, ής, ές· ὁ πανταχόθεν φαινόμενος, βλεπόμενος, ὁρατός, καταφανής, ὁλοφάνερος, évident, e, adj. δῆλος, κατάδηλος, φανερός, manifeste; πασίδηλος, λαμπρός, éclatant, e, adj. ‖ περιφανὴς ἀπόδειξις, preuve éclatante; ‖ περιφανὲς ἔργον, ronde bosse; βλ. **πασιφανές**. § —, ἐπίσημος, ἔξοχος, insigne, adj. ἀξιοσημείωτος, signalé, ée, adj. ἀξιοθαύμαστος, remarquable, adj. ὑπέροχος, ἔξοχος, éminent, e, adj. ‖ περιφανεῖς ὑπηρεσίαι, des services signalés; ‖ περιφανὴς δόξα, gloire insigne; ‖ οἱ περιφανεῖς ἄνδρες, les hommes éminents.

περιφανόξυλο, τὸ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], ὁ οἰηματίας.

περιφανῶς [ἐπίρ.], δήλως, καταδήλως, καταφανῶς, manifestement, adv. κατὰ τρόπον πασίδηλον, d'une manière éclatante. § **περιφανῶς**, κατὰ τρόπον ἔξοχον, d'une manière insigne; ἀξιοθαυμάστως, remarquablement, adv.

περιφαρύγγιον, ου, τό· gueulard, n. m. τὸ περὶ τὴν φάρυγγα τῆς καμίνου ἔλασμα.

περιφέρεια, ας, ἡ· ὁ γῦρος, ἡ καμπύλη γραμμὴ ἡ περιορίζουσα τὸν κύκλον, circonférence, n. f. καὶ ἐν γένει περιφέρεια, περίμετρος, περιοχή, circuit, n. m. contour, n. m. pourtour, n. m. λέγεται ἡ γραμμὴ ἡ προσδιορίζουσα τὸ ἄκρον τοῦ σχήματος σώματος τινός. Διὰ τῆς λέξεως pourtour γενικῶς οἱ γάλλοι ἐννοοῦσι τὴν περίμετρον (perimètre) οἱασδήποτε ἐπιφανείας· [διδ.] périphérie, n.f. (= circonférence, pourtour; surface extérieure); ‖ ἡ περιφέρεια (περίμετρος) τῆς γῆς, la circonférence de la terre; ‖ ἡ περιφέρεια τῆς πόλεως, la circonférence (le circuit) de la ville; ‖ εἰς περιφέρειαν δέκα λευγῶν, dix lieues à la ronde; ‖ [σιδηροδρ.] — ἐξ ἐλάσματος (τῆς περιστροφικῆς πλακός), pourtour (de la plaque tournante); ‖ — τῆς θαλάμης (τῶν πυροβόλων), pourtour de la chambre. § — διοικητική, στρατιωτική, δικαστική, circonscription, n. f. (= τὸ **διαμέρισμα** ὅπερ λέγεται καὶ quartier); ‖ διοικητική, στρατιωτική ἢ ναυτικὴ περιφέρεια, arrondissement, n. m. βλ. **διαμέρισμα**· ‖ ἐκλογικὴ περιφέρεια, circonscription électorale; **βλέπε** εἰς **ὑποδιαίρεσις** (subdivision). § **περιφέρεια μηχανικοῦ**, chefferie, n. f. (ἡ σταθμοῦ μηχανικοῦ) ἤτοι τοπικὸν διαμέρισμα εὑρισκόμενον ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν ἀξιωματικοῦ τινὸς τοῦ μηχανικοῦ ἢ πολιτικοῦ μηχανικοῦ. § **περιφέρεια**, ας, ἡ [γεωμ.], circonférence, n. f. ou ligne circulaire ἢ γραμμὴ κυκλική· καλεῖται οὕτω καμπύλη κεκλεισμένη, ἧς ἅπαντα τὰ σημεῖα ἀπέχουσιν ἐξ ἴσου ἀπὸ ἐσωτερικόν τι σημεῖον καλούμενον κέντρον (centre). Τὸ μῆκος τῆς περιφερείας εἶνε κατὰ προσέγγισιν ἴσον μὲ τὴν διάμετρον πολλαπλασιαζομένην μὲ $\pi=3{,}1416$, ὅπερ παρίσταται διὰ τοῦ τύπου $2\pi R$· ‖ κεντρικαὶ ἢ ὁμόκεντροι περιφέρειαι, circonférences concentriques, καλοῦνται αἱ ἔχουσαι τὸ αὐτὸ κέντρον· ‖ ἐκκεντρικαὶ περιφέρειαι, circonférences excentriques, ὁπόταν ἡ μία εὑρίσκηται ἐντὸς τοῦ χώρου τῆς ἑτέρας, χωρὶς νὰ ἔχωσι τὸ αὐτὸ κέντρον. § **περιφέρεια σχοινίου**, circonférence d'un cordage; ἡ περιφέρεια σχοινίου χρησιμεύουσα πρὸς ἔκφρασιν τοῦ πάχους καὶ τῆς ἀντοχῆς αὐτοῦ λαμβάνεται περιτυλισσομένης μικρᾶς ταινίας περὶ τὸ σχοινίον· ἀναπτύσσοντες ταύτην κατόπιν ἐπὶ μέτρου μετατρέπομεν εἰς μῆκος δι' οὗ ἐκφράζεται τὸ πάχος· παρ' ἡμῖν ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια ὅπως τὸ πάχος τοῦ σχοινίου ἐκτιμᾶται διὰ τῆς ἀγγλικῆς μονάδος, ἤτοι τὸ πάχος ἐκφράζεται πάντοτε εἰς **δακτύλους**. § **διαμέρισμα** ἢ **στρατιωτικὴ περιφέρεια** (**μοίρας στρατιᾶς=στρατηγίας**), région de corps d'armée; ἔκτασις τοῦ ἐθνικοῦ ἐδάφους ἐξ οὗ στρατολογεῖται καὶ διαμένει ἐν καιρῷ εἰρήνης μία μοῖρα στρατιᾶς. Ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχουσι 18 **στρατιωτικαὶ περιφέρειαι** (régions) καὶ μία ἐν Ἀλγερίᾳ, αἵτινες χορηγοῦσιν ἀνὰ μίαν μοῖραν στρατιᾶς ἐξ ὅλων τῶν ὅπλων καὶ ὑπηρεσιῶν. Ἑκάστη **στρατιωτικὴ περιφέρεια** διαιρεῖται εἰς δύο **διαιρέσεις** (division ou division territoriale, **τοπικὴ διαίρεσις**) χορηγούσης ἑκάστης μίαν μεραρχίαν πεζικοῦ (division d'infanterie); ἑκάστη διαίρεσις διαιρεῖται εἰς τέσσαρας **ὑποδιαιρέσεις** (subdivisions de région καλουμένας συνάμα καὶ **διαμερίσματα περιφερειακά**, circonscriptions territoriales), ἑκάστη τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ μίαν **στρατολογικὴν περιφέρειαν** (circonscription de bureau de recrutement), ἐξ ἑκάστης δὲ τούτων στρατολογεῖται ἓν σύνταγμα πεζικοῦ καλούμενον **στρατολογικὸν σύνταγμα** (régiment subdivisionnaire). Ἐκ τούτων ἐξάγεται ὅτι ἑκάστη **στρατιωτικὴ περιφέρεια** (région) περιλαμβάνει ὀκτὼ **ὑποδιαιρέσεις**, ἐν ἑκάστῃ τῶν ὁποίων ὑπάρχει **στρατολογικὸν γραφεῖον** (bureau de recrutement); βλ. **σύνταγμα** (régiment) καὶ ὑπο-

διαίρεσις (subdivision). § **περιφέρεια** δημωδῶς λέγεται ὁ **ὀπισινός**, **πισινός**, le derrière, les fesses; || μεγάλη περιφέρεια, des fesses arrondies.

περιφερειακός, ή, όν· régional, e, aux (καθ' ἡμᾶς καὶ **ἐπαρχιακός**, ή, όν), ὁ ἀνήκων εἰς (στρατιωτικὴν) περιφέρειαν (région, ἐπαρχίαν)· || περιφερειακὴ διοίκησις, commandement régional; || περιφερειακὸν σύνταγμα, βλ. **σύνταγμα.**

περιφερής, ής, ές· ὁ κύκλῳ περικυκλούμενος, στρογγύλος, rond, e, adj. κυκλοτερής, circulaire, adj. στρογγύλος, ἐστρογγυλευμένος, arrondi, e, adj. [διδ.] orbiculaire = στρογγύλος, κυκλικός. § **περιφερής**, ής, ές· périphérique, adj. ὁ τῆς περιφερείας, ὁ κείμενος εἰς τὴν περιφέρειαν· || [βοτ.] ἔμβρυον περιφερές, embryon périphérique, τὸ ἐκτενέστερον τοῦ σπόρου· || περισπέρμιον περιφερές, périsperme périphérique, λέγεται τὸ περιβάλλον καὶ κρύπτον τὸ ἔμβρυον.

περιφερικός, ή, όν· κυκλικός, circulaire, adj. ὁ τῆς περιφερείας, périphérique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν περιφέρειαν, qui appartient à la périphérie; || γραμμὴ περιφερική, ligne périphérique.

περιφερικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον κυκλικόν, κυκλικῶς, circulairement, adv.

περιφέρω, φέρω ἐδῶ κ' ἐκεῖ, φέρω δλόγυρα, porter tout autour; περιάγω τι, promener; || — τὸ βλέμμα (τὰ βλέμματα), promener ses regards. § [μέσ.] περιφέρομαι, se promener; γυρίζω ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἀσκόπως, flâner; πλανῶμαι ἀσκόπως, errer; γυρίζω πέριξ, δλόγυρα, tourner tout autour; περιπλανῶμαι, τριγυρίζω, περιφέρομαι, rôder; || περιφέρομαι ἀσκόπως, errer à l'aventure; [διὰ τῶν ὁδῶν τῆς πόλεως], flâner; battre le pavé; || περιεφέρετο τὴν νύκτα πέριξ τῆς οἰκίας, il rôdait la nuit autour de la maison; || ποῦ περιφέρεσαι; où courez-vous?

περίφημα, [δημ. ἐπίρ.] πολὺ καλῶς, très bien; θαυμασίως, admirablement, adv. ἐξόχως, ἔξοχα, supérieurement; θαυμασίως, à merveille; πολὺ καλῶς, περίφημα, fameusement; || [ἀπολ. ὡς ἐπιφ.] περίφημα, parfait = λαμπρά, θαυμάσια.

περίφημος, ος, ον· πολύ, πανταχοῦ φημισμένος, γνωστός, ἐξακουστός, ἐξακουσμένος, ὀνομαστός, renommé, ée, adj. εὐκλεής, ἔνδοξος, illustre, adj. περίφημος, ἐπιφανής, περιώνυμος, célèbre, adj. περιώνυμος, φημισμένος, fameux, euse, adj. [ἀντίθ. τῷ ἀφανής, ἄσημος, ἄδοξος, obscur, ignoré]. § [συνεκδ.] πολὺ καλός, très-bon; ἐξαίρετος, ἔξοχος, ἐξαίσιος, excellent, e, adj. ἐκλεκτός, λίαν (πολὺ) καλός, ἐξαίρετος, exquis, e, adj. ἐντελής, τέλειος, parfait, e, adj. || εἶνε περίφημος ἄνθρωπος, c'est un excellent homme (un homme charmant); c'est un modèle = εἶνε πρότυπον.

περιφλεβῖτις, ιδος, ἡ· périphlébite, n. f. φλεγμονὴ τοῦ ἱστοῦ τοῦ περιβάλλοντος τὰς φλέβας, inflammation du tissu qui entoure les veines.

περιφλεγής, ής, ές· πολὺ φλογερός, καυστικός, ardent, e, adj. περίφλεκτος, enflammé, ée, adj.

περιφλέγω, μέλ. ξω, ἀνάπτω, καίω ἐξωτερικῶς, δλόγυρα, φλογίζω, enflammer tout autour; καίω, brûler; περιφλέγω, περιβάλλω μὲ φλόγας, embraser. § —, havir, κοινῶς ξηραίνω, ἁρπάζω (ἐξωτερικῶς) τὸ ὀπτόμενον ἢ ἑψηνόμενον κρέας· ἡ πολὺ φωτιὰ περιφλέγει (ἁρπάζει) τὸ κρέας, le trop grand feu havit la viande; || [οὐδ.] **περιφλέγομαι**, ἐπικαίομαι, κοινῶς **τσουρουφλίζομαι**· τὸ κρέας περιφλέγεται εἰς τὴν πολὺ φωτιά, la viande havit à un très grand feu.

περίφοβος, ος, ον· πολὺ πεφοβισμένος, τεθορυβημένος, alarmé, ée, adj. φοβισμένος, effrayé, ée, adj. τρομαγμένος, épouvanté, ée, adj.

περιφόβως [ἐπίρ.], πολὺ πεφοβισμένως, avec effroi; δειλῶς, timidement, adv.

περιφορά, ᾶς, ἡ· τὸ περιφέρειν κύκλῳ, ὁ γῦρος, ὁ κύκλος, tour, n. m. ἡ κυκλικὴ περιστροφή, rotation, n. f. ἡ περιστροφή, circonvolution, n. f. || ἡ περιφορὰ τῶν φαγητῶν ἐν τῇ τραπέζῃ, servir les mets; faire circuler les mets autour de la table; || — (κίνησις) ἀστέρων, course, n. f. = ἡ τροχιὰ αὐτῶν, orbite, n. f.

περιφορητός, ή, όν· περιφερόμενος, δυνάμενος κουβαληθῆναι, κουβαλούμενος, φορητός, ambulant, e, adj.

περίφραγμα, ατος, τό· φράγμα, φραγμὸς κύκλῳ τόπου τινός, φράγμα, φραγμός, enclos, n. m. βλ. **φράκτης**, clôture, n. f. περίβολος, enceinte, n. f. ὁ φράκτης, **αἱμασιά**, haie, n. f. [ἐκ πασσάλων] σκολόπωμα, palissade, n. f. § [ναυτ.] τὸ περίφραγμα [τῶν ἁλύσεων, τῶν σφαιρῶν], le puits [des chaînes; des boulets]; βλ. **φρεάτιον**. § [ναυτ.] **περίφραγμα**, διάφραγμα ἐξ ὀθόνης, paraclose, n. f. ou parclose, n. f. ἐπίσης περιπεφραγμένον μέρος. § περίφραγμα, βλ. **ἐρκάνη**, garde-corps.

περιφράζω, μέλ. άσω, περιγράφω, ἐκφράζω τι περιφραστικῶς (οὐχὶ ἀπ' εὐθείας, ἀλλ' ἐμμέσως), exprimer par une périphrase (par une circonlocution), χρῶμαι περιφράσεων, user de périphrases; ὁμιλῶ διὰ περιφράσεων, περιφράζω, périphraser; βλ. **περίφρασις**.

περιφράζω [διάλ. Οἰνόης], ἀντὶ **περιφράσσω** (-άττω).

περίφρακτος, ος, ον· ὁ κύκλῳ πεφραγμένος, περικεκλεισμένος, clos, e; enclos, e; ὁ περικυκλωμένος διὰ φράκτου (περιφράγματος), entouré d'une clôture (d'une haie), ὅθεν καὶ **περίφραγμα**, parclose, n. f. (par, clos). § —, blindé, ée, προκεκαλυμμένος, τεθωρακισμένος. § [οὐδ. οὐσ.] περίφρακτον, τό· βλ. **ὄρχος**, parc.

περίφραξις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ περιφράσσειν (-ττειν) τι, περικλείειν κύκλῳ, action d'enclore, etc. clôture, n. f.

περίφρασις, εως, ἡ· ἡ μὴ καθαρὰ ἔκφρα-

σις τινός, [ἐν τῇ ῥητορ.) périphrase, n.f. [ἐν τῇ γραμμ.] circonlocution, n.f. περίφρασις ἐστὶν «τρόπος τοῦ φράζειν λοξοτέρως ὅ,τι ὀκνεῖ τις εἰπεῖν τοῖς κυρίοις ὀνόμασι» ἤτοι τρόπος τοῦ λόγου καθ' ὃν ἀντὶ νὰ λέγεται ῥητῶς ἔννοιά τις εἰκονίζεται διὰ τῶν ἰδιοτήτων ἢ περιστάσεων ἢ τῶν ἀποτελεσμάτων κτλ. αὐτῆς, οἷον: τὸ ἄστρον τῆς ἡμέρας, ἀντί: ὁ ἥλιος· διακρίνεται δὲ ἡ περίφρασις διὰ τοῦ καλαισθητικοῦ σκοποῦ της ἀπὸ τῆς παραφράσεως καθ' ὅσον αὕτη ἀποβλέπει μόνον εἰς σαφήνειαν· || καταφεύγω εἰς (μηχανῶμαι) περίφρασιν, avoir recours à une périphrase; || χρῶμαι περιφράσεων, user de circonlocutions; || ὁμιλῶ διὰ περιφράσεων (περιφραστικῶς), parler par circonlocutions. Βλ. καὶ **περιφράζω**· [μεταφ.] περιστροφή, détour ; || ὁμίλησε χωρὶς περιφράσεις, ὁμίλησον ἄνευ περιφράσεων, parlez sans détours.

περιφράσσω, βλ. **περιφράττω.**

περιφραστής, οῦ, ὁ· périphraseur, euse, n. ἄτομον ἔχον τὴν ἕξιν ἢ τὴν μανίαν νὰ ὁμιλῇ διὰ περιφράσεων.

περιφραστικός, ή, όν· διὰ περιφράσεως, εἰς περίφρασιν, de périphrase ; κατὰ τρόπον περιφραστικόν, ὁ ἐνέχων περίφρασιν, périphrastique, adj. || ὕφος περιφραστικόν, style périphrastique. § —, périphraseur, euse, adj. ἔχων τὸν χαρακτῆρα τῆς περιφράσεως.

περιφραστικῶς [ἐπίρ.], διὰ περιφράσεως, par périphrase ; || ὁμιλῶ περιφραστικῶς, parler par périphrases ; βλ. **περίφρασις.**

περιφράττω (-άσσω], μέλ. φράξω, φράττω τι φραγμῷ κύκλῳ, περικλείω πανταχόθεν, περιβάλλω διὰ περιφράγματος, entourer d'une clôture ; clore ; enclore. § —, **περικλείω** ἐντὸς περιβόλου, ὄρχου, κοινῶς μανδρίζω, parquer ; βλ. καὶ ὄρχος.

περιφρόνησις, εως, ἡ· mépris, n. m. αἴσθημα καθ' ὃ κρίνουσιν ἄτομόν τι ἢ ἀντικείμενον ἀνάξιον σεβασμοῦ, ἐκτιμήσεως ἢ προσοχῆς· καταφρόνησις, dédain, n. m. ὕβρις, προσβολή, affront, n. m. || δεικνύω περιφρόνησιν, témoigner du mépris ; || ὑφίσταμαι τὰς περιφρονήσεις τινός, essuyer les dédains de quelqu'un ; || αὐτὸ εἶνε περιφρόνησις, c'est un affront; || (**περιφρόνησιν** ἢ ἀηδίαν ἐκφράζον), fi! § **περιφρόνησις,** εως, ἡ· mésestime, n.f. ἔλλειψις τιμῆς, ἐκτιμήσεως, défaut d'estime, mépris.

περιφρονητέος, α, ον, **περιφρονητός**· ἄξιος περιφρονήσεως, digne de mépris, méprisable, adj. [σπ.] contemptible (ἐκ τοῦ λατ. contemptibilis) adv. = vil, méprisable (τὸ ἀντίθ. εἶνε **ἐκτιμητέος**, estimable) ; βλ. καὶ **περιφρονητός.**

περιφρονητής, οῦ, ὁ· ὁ περιφρονῶν, qui méprise ; contempteur, trice, adj. et n. (ἐκ τοῦ λατ. contemptor) ; βλ. **περιφρονητέος.**

περιφρονητικός, ή, όν· ἐμφαίνων περιφρόνησιν, de mépris ; ὁ περιφρονῶν, méprisant, e, adj. dédaigneux, euse, adj. || **βλέμμα** περιφρονητικόν, regard de mépris.

περιφρονητικῶς [ἐπίρ.], μετὰ περιφρονήσεως, avec mépris ; δι' ὕφος περιφρονητικοῦ, d'un air dédaigneux ; dédaigneusement, adv. || προσβλέπω τινὰ περιφρονητικῶς, regarder quelqu'un de haut en bas = τὸν κυττάζω ἀπὸ πάνω ἕως κάτω.

περιφρονητός, ή, όν· mésestimable, adj. ἀνάξιος τιμῆς, ἐκτιμήσεως, qui n'est pas estimable ; βλ. καὶ **περιφρονητέος.**

περίφροντις, ις, ι, ἔμφροντις, ις, ι, ὁ ἔχων πολλὰς φροντίδας. qui a trop de soucis soucieux, euse, adj. ὅθεν ἀνήσυχος, inquiet, σκεπτικός, σύννους, pensif, ive, adj. ὁ ἐπιμελῶς (μετὰ μερίμνης) καταγινόμενος εἴς τι, qui s'occupe avec soin ; π. χ. μήτηρ περίφροντις, mère soucieuse ; || ἐπίσης ὁ ἐνδεικνύων μέριμναν (φροντίδα), qui marque du souci ; ὕφος περίφροντι, air soucieux.

περιφρονῶ (έω), μέλ. ήσω· καταφρονῶ, mépriser (βλ. **περιφρόνησις**), ἀπαξιῶ, δὲν καταδέχομαι, dédaigner; faire fi; || περιφρονεῖ ὅλας τὰς συμβουλὰς τὰς ὁποίας τοῦ δίδουν, il méprise tous les conseils qu'on lui donne; || οἱ πτωχοὶ περιφρονοῦνται ὑπὸ τῶν πλουσίων, les pauvres sont méprirés par les riches ; || δὲν πρέπει νὰ περιφρονῶμεν κανένα, il ne faut pas faire fi de personne ; || — τὰ πλούτη, dédaigner les richesses ; || — τὴν φιλίαν τινός, dédaigner l'amitié de quelqu'un ; || περιφρόνει τὴν συκοφαντίαν, méprisez la calomnie ; || περιεφρόνησε τὴν φιλίαν μου, il a dédaigné mon amitié ; || δὲν πρέπει νὰ περιφρονῇ τις κανένα, on ne doit faire fi de personne. § —, καταφρονῶ, ἀψηφῶ, affronter ; ἀψηφῶ (τοὺς κινδύνους), braver ἢ περιφρονῶ τινά· προκαλῶ, ἀψηφῶ, défier ; || περιεφρόνησαν τὸν θάνατον, ils ont affronté la mort ; || — τὰς ἀπειλάς του, je brave ses menaces ; || — τὸν θάνατον, affronter la mort. § **περιφρονῶ,** mésestimer, κακῶς φρονῶ περί τινος, δὲν ἐκτιμῶ αὐτόν, n'avoir pas d'estime pour; βλ. καὶ **περιφρόνησις.**

περιφρούρησις, εως, ἡ· τὸ περιφρουρεῖν, ἡ φύλαξις τινός. garde, n. f. προστασία, φρούρησις, προφύλαξις, sauvegarde, n. f. ὑπεράσπισις. protection, n. f. προφύλαξις, ἄμυνα, défense, n. f.

περιφρουρῶ (έω), μέλλ. ήσω, προφυλάσσω, φυλάσσω, garder ; προστατεύω, προφυλάσσω, sauvegarder; ἀγρυπνῶ ἐπί, veiller sur; ὑπερασπίζω, protéger; προφυλάσσω, ἀμύνω, défendre.

περίφρων, ων, ον· ὁ καταφρονῶν, περιφρονῶν τι, καταφρονητικός, περιφρονητικός, dédaigneux, euse, adj.

περιφυτεύω, μέλ. εύσω, καταφυτεύω, καθιστῶ κατάφυτον ἐκ φυτῶν, φυτεύω ὁλόγυρα, planter tout autour ; περιβάλλω διὰ φυτείας, entourer d'une plantation.

περιχαίρομαι, μέλ. ήσομαι, ἀόρ. ἐχάρην· χαίρομαι διά τι, se réjouir de ; faire sa joie de quelque chose ; ὑπερηφανεύομαι διά, être fier de.

περιχαλίκωμα, ατος, τό· βλ. **σκάφη** σκυροδέματος.

περιχαρακόνω καὶ

περιχαρακῶ (όω), κάμνω χαρακώματα, faire des tranchées ; περιβάλλω διὰ χαρακω-

μάτων, entourer de retranchements ; retrancher. § —, βλ. σκολοπόω.

περιχαράκωμα, ατος, τό· τὸ κατασκευάζειν χαρακώματα πέριξ τινός, retranchement, n. m. ἡ **περιχαράκωσις** [στρατοπέδου], circonvallation [d'un camp].

περιχαράκωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ κατασκευάζειν χαρακώματα, action de [se] retrancher ; ἡ χαρακωτική, fortification passagère ; βλ. **ὀχυρωτική.** § γραμμὴ περιχαρακώσεως, ligne de circonvallation ; **τεῖχος** ἢ **χαρακώματα** πέριξ στρατοπέδου, κτλ. **περιτείχισμα**, τό· ἰδίως **περιχαράκωσις**, ἡ· καὶ **ἀποτείχισμα** (καὶ κατὰ Σαρίπολον, **ἐπιπρόσχωμα**)· ὁ κύριος σκοπὸς ἦτο ἵνα διὰ τείχους, ἢ χαρακωμάτων προφυλάξωσι τὸ στρατόπεδον καὶ ἰδίως διὰ **χαρακωμάτων** ἀνεγειρομένων ὑπὸ τῶν στρατευμάτων τοῦ ἀποκλεισμοῦ (blocus) εἰς ἀπόστασιν 3,000 μέχρι 3,500 μέτρων ἀπὸ τοῦ φρουρίου. Τὴν σήμερον ἡ φροντὶς τῆς καλύψεως τῶν στρατευμάτων τοῦ ἀποκλεισμοῦ διὰ **περιχαρακώσεως** (circonvallation) ἐγκατελείφθη, ἡ δὲ φροντὶς τῆς ἀσφαλείας ἀφίεται εἰς τὸ ἱππικόν. Ἐν τούτοις, ἵνα προφυλαχθῶσιν ἀπὸ ἀποπείρας ἃς δύναται νὰ ἐκτελέσῃ ἐπιβοηθητικόν τι στράτευμα, ἀνεγείρουσι πρὸς τὰ ὄπισθεν, εἰς ἐπικαίρους τινὰς θέσεις, πυροβολεῖα καὶ ὀχυρώματα δυνάμενα ἀμέσως νὰ ὁπλισθῶσι κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀνάγκης.

περιχαρής, ής, ές· πάρα πολύ, ἄμετρα χαρούμενος, πολὺ χαρούμενος, tout joyeux ; πολὺ εὔθυμος, très-gai ; πλήρης χαρᾶς, παραφερθεὶς ὑπὸ χαρᾶς, transporté de joie ; καταγοητευμένος, κατευχαριστημένος, ravi, ie, adj.

περιχάρια, τὰ [διάλ. Οἰνόης], χαρὰ διὰ βλάβην ἐχθροῦ, **χαιρεκακία.**

περιχαρῶς [ἐπίρ.], **εὐθύμως**, μετὰ μεγάλης χαρᾶς, avec joie ; ἐν χαρᾷ, dans la joie, joyeusement, adv. passer joyeusement sa jeunesse ; (τὸ ἀντίθετον εἶνε ἀθύμως, θλιβερῶς, tristement).

περιχειρίδιον, ου, τὸ καὶ

περιχειρίς, ίδος, ἡ· manchette, n. f. κοινῶς τὸ **μανικέτι** (βλ. λέξ.), τὸ περὶ τὴν χεῖρα ἢ χειρίδα τιθέμενον· § **περιχειρίς**, ἡ· manchon, n. m. ἡ χειρίς, τὸ ἔλυμα, τὸ σκέπασμα τῶν χειρῶν. § περιχειρίδες, **χειρόκτια**, κοινῶς **γάντια**, gants, n. m. pl. || — ἀνδρικαί, gants pour hommes ; || — κοντὰ γυναικεῖα γλασσὲ (λουστράδα), gants de peau pour femmes, amadis glacés ; || — ἐκ δέρματος δορκάδος, gants de peau de daim ; || — ἐκ δέρματος μακραὶ διὰ χυρίας, gants de peau pour femmes, passe-coudes.

περιχέω, βλ. **περιχύνω.**

περιχόνδριον, ου, τό· périchondre (περὶ καὶ χόνδρος, cartilage), n. m. [ἀνατ.] ἰνώδης μεμβράνη περιβάλλουσα τοὺς μὴ ἀρθρικοὺς χόνδρους, membrane fibreuse qui revêt les cartilages non articulaires.

περιχονδρῖτις, ιδος, ἡ· périchondrite, n. f. φλεγμονὴ τοῦ περιχονδρίου, ἐπακολουθουμένη ἐκ σοβαρῶν ἀλλοιώσεων τῶν χόνδρων, inflammation du périchondre, suivie de graves altérations des cartilages.

περιχρίω, μέλ. ίσω, ἀλοίφω τι ὁλόγυρα, oindre ou enduire tout autour. § περιχρίω τὸ χημικὸν ἀγγεῖον, luter ; βλ. καὶ **χρίσμα** (lut).

περίχρυσος, ος, ον, ὁλόγυρα περι[χε]χρυσωμένος, tout-doré, adj.

περιχρυσῶ (όω), μέλ. ώσω· περιχρυσόνω, περιβάλλω ὁλόγυρα διὰ χρυσοῦ, dorer tout autour.

περίχυμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ χέειν (διαχέειν) ἐπί, ἐπιχέειν, action de verser (de répandre) sur ; τὸ ῥάντισμα, aspersion, n. f.

περιχύνω, μέλ. ύσω· περιχέω, χέω, χύνω (διαχέω) [ὕδωρ, κτλ.], ἐπί, ἐπιχέω, verser (répandre) [de l'eau, etc.] sur ; ῥαντίζω, ποτίζω, διαβρέχω, arroser ; || [κωμ.] τὸν **ἐπερίχυσαν** (περιέχυσαν), on le coiffa [d'un seau d'eau, etc.] ἤτοι τοῦ ἔχυσαν ἕναν χάδον ὕδατος (ἕνα μαστέλο νερό)· || περιχύνομαι ἀπὸ ἱδρῶτα, fondre en sueur ; βλ. καὶ διαρρέω.

περίχωρα, τά, ὁ πέριξ τόπος, τὰ πέριξ, les alentours ; les environs ; [περίχωρα πόλεως], banlieue, n. f. ἡ περὶ τὴν πόλιν καὶ τὰ προάστεια αὐτῆς γῆ ἥτις ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς πόλεως αὐτῆς· κατ' ἐπέκτασιν ὅθεν banlieue λέγονται καὶ τὰ **προάστεια.**

περιχωσία, ἡ [διάλ. Οἰνόης], **συνωστισμός**, πλῆθος μεταξὺ τοῦ ὁποίου χάνεται κανείς.

περιωδυνία, ας, ἡ· périodynie, n.f. douleur vive, δριμὺς καὶ σταθερὸς πόνος εἴς τι μέρος τοῦ σώματος.

περιώμιον, ου, τό· τὸ περὶ τοὺς ὤμους ῥιπτόμενον, τοὺς ὤμους περικαλύπτον, pélerine, n. f. γυναικεία ἐπωμίς, μικρὸν γυναικεῖον σκέπασμα τῶν ὤμων, mantelet, n. m. τὸ σάλι, τὸ **λαχοῦρι**, châle, n. m. || — μεταλλικὸν (τοῦ δύτου), pélerine métallique.

περιώνυμος, ός, ον· κύκλῳ ὀνομαστός, πανταχοῦ φημισμένος, ἐξακουστός, ἐξακουσμένος, ὀνομαστός, renommé, ée, adj. περιώνυμος, φημισμένος, fameux, euse, adj. περίφημος, ἐπιφανής, περιώνυμος, célèbre, adj. εὐκλεής, ἔνδοξος, illustre, adj.

περιωπή, ῆς, ἡ· ὑψηλὸς τόπος καὶ ὑπαίθριος, ἀφ' οὗ δύναταί τις νὰ ἴδῃ ὁλόγυρα καὶ μακράν, ὅθεν τόπος, μέρος ὑψηλόν, [haut] endroit; (σημεῖον) ὑψηλὸν (point) élevé; [συνεκδ.] τὸ ὕψος, ὁ κολοφών, faîte, n.m. comble, n.m. [μεταφ.] (ἡ ἀνωτέρα) (haut), τάξις, rang, n.m. ἡ σημαντικότης (τινός), importance, n. f. || βλέπω ἐκ περιωπῆς, voir de haut ; || εἰς δόξης περιωπήν, au faîte de la gloire ; || ἡ περιωπὴ δόξης, le comble de gloire ; || ἄνθρωποι περιωπῆς, des personnes haut placées ; || ἄνθρωπος τῆς περιωπῆς σου, une personne de votre importance.

περιωρισμένος, η, ον [μετοχ.], limité, ée ; borné, ée ; βλ. **περιορίζω.** § [στρατ.] —, consigné, ὁ ὑπὸ περιορισμὸν ἢ κράτησιν εὑρι-

σχόμενος στρατιωτικός· βλ. καὶ **περιορισμός**, consigne.

πέρκα [καὶ πέρκη], ης, ἡ [ἰχθ.], perche, n. f. (perca). Ἰχθὺς ἐκ τῆς τάξεως τῶν τελεοστέων, πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν περκιδῶν, ἰχθύων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον θαλασσίων, ὧν τὸ ἐπίμηκες σῶμα καλύπτεται ὑπὸ λεπίδων ἐχουσῶν χείλη, κτενοειδῶς κεχαραγμένοι, τὸ κάλυμμα τῶν βραγχίων φέρει κατὰ τὰ χείλη ὀδόντας καὶ ἀκάνθας, τὸ δὲ στόμα ὀδόντας ἀπανταχοῦ. Τοῦ γένους πέρκη, γνωστότερα εἰσὶ τὰ εἴδη **πέρκη ἡ ποτάμιος**, κοινῶς **πέρκα** ἢ **περκόχανο**, καὶ **πέρκη ἡ σάνδρα**, ἀμφότερα τῶν γλυκέων ὑδάτων.

περκάλι, τό· percale, n. f. (ἐκ τοῦ περσικοῦ parcala), βαμβάκινον ὕφασμα, χωρὶς χνοῦδι, λεπτὸν καὶ πυκνότατον, tissu de coton, ras, fin et très serré.

περκνάδα, ας, ἡ [δημ.], ἡ περκνότης, éphélide ; βλ. **ἐφηλὶς** καὶ **πέρκνωμα**.

περκνός, ή, όν· ὁ κεκαλυμμένος ὑπὸ ἐφηλίδων (περκνωμάτων), couvert de tâches de rousseur; lentilleux, euse; lentigineux, euse.

πέρκνωμα, ατος, τό· κοινῶς ἡ **πιτσυλάδα**, tache de rousseur, lentille, n. f. ἡ **ἐφηλίς**, éphélide, n. f. Μικραὶ ἐκ μελαγχρώματος κηλῖδες ἐμφανιζόμεναι παθολογικῶς ὁμοῦ καὶ εἰς ἄτακτα σχήματα ἐπὶ τοῦ προσώπου καὶ τῶν χειρῶν, σπανίως δὲ καὶ ἐπὶ κεκαλυμμένων μερῶν τοῦ σώματος· συνήθως ἐμφανίζονται περὶ τὸ 6ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ παραμένουσιν ἐπ' ἀόριστον μελάντεραι μὲν τὸ θέρος, ὠχρότεραι δὲ τὸν χειμῶνα. Ἡ κληρονομικὴ διάθεσις συντελεῖ πολὺ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν περκνωμάτων.

περνοδιαβαίνω [δημ.], διέρχομαι ἔμπροσθεν τινός, passer devant ; διέρχομαι καὶ ξαναδιέρχομαι, passer et repasser = περνῶ καὶ ξαναπερνῶ.

πέρνω (λαμβάνω), βλ **παίρνω**.

περνῶ (άω), μέλ. άσω [ἐκ τοῦ περάω-ῶ, διαπορεύω, διαβιβάζω], διέρχομαι, passer ; διέρχομαι διὰ μέσου, διαβαίνω, traverser; διατρέχω, parcourir ; ‖ ἐπέρασε βουνὰ καὶ θάλασσαν, il a passé les monts et les mers ; ‖ αὐτὸς ὁ ποταμὸς περνᾷ τὴν πόλιν, ce fleuve traverse la ville ; ‖ δὲν ἠμπορεῖ νὰ περάσῃ τὸ χανδάκι, il ne peut franchir le fossé ; ‖ ἐπεράσαμεν (ἐκάμψαμεν) τὸ ἀκρωτήριον, nous avons doublé le cap ; ‖ [ναυτ.] — σοβράνο· βλ. **ὑπερπλέω**· ‖ [ναυτ.] — σοταβέντο· βλ. **ὑποπλέω**· ‖ — μὲ τὸ μάτι, περνῶ μίαν ματιὰν (ῥίπτω βλέμμα), parcourir des yeux ; passer les yeux sur ; ‖ πέρασέ τα μὲ τὸ σφουγγάρι, passez l'éponge dessus, ἤτοι καθαρίζω διὰ τοῦ σπόγγου· ‖ νὰ τὸ περάσῃς ἀκόμη ἕνα χέρι, vous le repasserez encore une fois. § διέρχομαι ἄνω ἢ πέραν, ὑπερβαίνω, dépasser; προχωρῶ ἐμπρός, devancer ; ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ, surpasser ; [ἐπὶ ἵππων ἰδ.]. προηγοῦμαι, distancer ; ‖ τὸν ἐπέρασεν εἰς τὸ τρέξιμον, il l'a dépassé (devancé) à la course ; ‖ — τὰ ὅρια [μεταφ.], dépasser (passer ; franchir) les bornes, ἤτοι ὑπερβαίνω, διέρχομαι τὰ ὅρια· ‖ μὲ περνᾷ ἕνα κεφάλι il me dépasse (me passe) de toute la tête, ὑψηλότερος ἐμοῦ κατὰ κεφαλήν· ‖ μὲ περνᾷ δυὸ χρόνια, il est mon aîné de deux ans, μεγαλείτερός μου κατὰ διετίαν· ‖ τὰ ἔξοδα περνοῦν (ὑπερβαίνουν) τὰ ἔσοδα, la dépense passe la recette ; ‖ κανεὶς δὲν τὸν περνᾷ, personne ne l'emporte sur lui. § διατρυπῶ, διαπερῶ, percer ; εἰσδύω, pénétrer ; ‖ ἡ βροχὴ ἐπέρασεν ὅλα του τὰ φορέματα, la pluie a percé (pénetré ; traversé), tous ses habits ; ‖ αὐτὸ τὸ ὕφασμα δὲν τὸ περνᾷ ἡ βροχή, cette étoffe ne perce point (est imperméable = εἶνε ἀδιάβροχον)· ‖ τὸν θώρακα αὐτὸν δὲν τὸν περνᾷ ἡ σφαῖρα, cette cuirasse est à l'épreuve de la balle (= ἀδιάτρητος)· ‖ τὸ κρύον μοῦ ἐπέρασε τὰ κόκκαλα, le froid m'a saisi jusqu'à la moelle des os ; m'a transi. § κάμνω τι νὰ διέλθῃ ἀπό τι, [faire] passer ; [faire] couler; ‖ παιρνῶ ἀπὸ τὸ κόσκινον, passer au tamis [σήθω]· ‖ περνῶ [ὑγρόν τι] ἀπὸ ψιλὸν πανί, couler [un liquide] à travers un linge clair [διυλίζω]· ‖ περνῶ βελόνην, enfiler une aiguille ; ‖ περνῶ κλωστήν, passer un fil ; ‖ — κομβολόγι, enfiler un chapelet ; ‖ — εἰς τὴν σούβλαν, embrocher [ὀβελίζω]· ‖ τοὺς ἐπέρασαν ὅλους ἀπὸ τὸ σπαθί, ils les passèrent tous au fil de l'épée [ἀποκτείνω, φονεύω, περῶ ἐν στόματι μαχαίρας]. § βάλλω, φορῶ, mettre [sur soi, etc.] passer ; ‖ — τὸ φόρεμά μου, mettre (passer) son habit ; ‖ πέρασέ του το εἰς τὸν λαιμόν, passez cela à son cou ; ‖ τῆς ἐπέρασε δακτυλίδι [φρ. δημ.], il s'est fiancé avec elle [ἠρραβωνίσθη]. § μεταφέρω, transporter; μεταβιβάζω, transmettre; [faire] passer; ‖ τὸν ἐπέρασαν [μετέφερον] εἰς τὸ ἄλλο δωμάτιον, on l'a transporté dans l'autre chambre ; ‖ μᾶς ἐπέρασε [διαπεραιόω] εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην, il nous a passés à l'autre bord; ‖ ἐπέρασε [μετεβίβασε] τὰ δικαιώματά του εἰς τὸν ἀδελφόν του, il a transféré (transmis) ses droits à son frère ; ‖ πέρασέ το [μεταβιβάζω] εἰς τὸν γείτονά σου, passez cela à votre voisin ; ‖ δὲν ἠμπόρεσα νὰ περάσω αὐτὸ τὸ νόμισμα, je n'ai pas pu passer cette pièce (= εἶνε κίβδηλον, δὲν κυκλοφορεῖ)· ‖ ἐμένα δὲν μοῦ τὰ περνᾷς αὐτὰ [φρ. δημ.], vous ne m'en donnerez pas à garder ; [ἐν.] cela vous plaît à dire. § ἐγγράφω, inscrire ; φέρω ἐπί τινος, porter ; θέτω, βάλλω (βάζω). passer ; mettre ; ‖ τὸν ἐπέρασαν εἰς τὸν κατάλογον, on l'a inscrit (porté) sur la liste ; ‖ — εἰς τὸ καθαρὸν [ἀντιγράφω], mettre au net ; ‖ πέρασέ τα εἰς λογαριασμόν μου [καταλογίζω], mettez cela sur mon compte ; ‖ δὲν ἐπέρασεν εἰς τὸν λογαριασμὸν ὅσα τοῦ εἶχα δώσει, il n'a pas compté ce que je lui avais donné ; ‖ τὸ περνοῦμεν εἰς τὰ ἔξοδα, nous le passerons en dépense ; ‖ — εἰς τὸ χαρτί, mettre [δημ. coucher] par écrit. § κατατάσσω, taxer ; θεωρῶ, estimer ; ἐκλαμβάνω, prendre ; ‖ πέρασέ με δι' ἀνόητον, prenez-moi pour un sot ; ‖ τὸν

περνοῦν διὰ φιλάργυρον, on le taxe d'avarice. § [χρονικῶς ἰδ.], διατρίβω, διέρχομαι [τὸν χρόνον, τὴν νεότητα, κτλ.], passer [le temps; sa jeunesse, et.] || κάμνω, faire ; || ἐπέρασεν ἄσχημη νύκτα, il a passé une mauvaise nuit; || ποῦ ἐπεράσατε τὸ καλοκαῖρι ; où avez-vous passé l'été ? || ἀναγινώσκω διὰ νὰ περάσω τὴν ὥραν μου, je lis pour passer (tuer) le temps; || ἐπέρασε βαρεῖαν ἀσθένειαν, il a fait une grave maladie ; || ὁ στρατιώτης ἐπέρασε [ἐκτελῶ] τὴν θητείαν του, le soldat a fait son temps ; || ἐπέρασε τὸ γυμνάσιον, il a fait ses classes (ses humanités) ; || ἐπέρασε πολλὰ βάσανα, il a beaucoup souffert ; il a été fort éprouvé. § ζωαρκῶ, faire subsister ; τρέφω, nourrir ; συντηρῶ, entretenir ; || δὲν ἔχει πῶς νὰ περάσῃ τὰ παιδιά του, il n'a de quoi entretenir ses enfants ; || περνᾷ τὴν οἰκογένειάν του μὲ ξηρὸν ψωμί, il nourrit sa famille de pain sec ; || τὸν περνᾷ μὲ ἐλπίδας, il l'entretient (le repaît = τρέφω μὲ ματαίας ἐλπίδας, βαυκαλίζω) d'espérances ; || ἤθελε νὰ μᾶς περάσῃ μὲ λόγια, il voulait nous payer de belles paroles ; || μὲ αὐτὰ θὰ μᾶς περάσῃς ; est -ce là tout ce que vous avez à nous offrir ? § [οὐδ.] διέρχομαι πρὸ ἢ ἀπὸ τινός, passer ; || σᾶς παρακαλῶ νὰ περάσετε ἀπὸ τὸ σπίτι, je vous prie de passer de chez moi ; || τὸ ἀμάξι του ἐπέρασεν ἀπ' ἐμπρός μας, sa voiture nous coupa ; || θὰ περάσῃ (θὰ δικασθῇ) ἀπὸ τὸ στρατοδικεῖον, il passera par un conseil de guerre ; || ὅ,τι τοῦ περάσῃ ἀπὸ τὸ κεφάλι, tout ce qui lui passe par la tête ; || μή σοῦ περάσῃ ἀπὸ τὸν νοῦν ὅτι, n'allez pas vous imaginer que=μὴ φαντασθῇς ὅτι. § [ἰδ. χρον] παρέρχομαι, passer; διαρρέω, s'écouler; παρέρχομαι, ἀναχωρῶ, φεύγω, s'en aller ; παύω, cesser ; ἐκπνέω, expirer ; || ὅλα περνοῦν, tout passe ; || δέκα χρόνοι ἐπέρασαν ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, dix années sont écoulées depuis ce jour-là ; || ἐπέρασε μεσημέρι, il est midi passé ; || ἡ ὡραιότης της ἐπέρασε μὲ τὴν ἡλικίαν, sa beauté s'en est allée avec l'âge ; || ὁ ῥευματισμός του θὰ περάσῃ σιγά, σιγά, son rhumatisme s'en ira peu à peu ; || ἡ βροχὴ ἐπέρασε, il a cessé de pleuvoir ; || εἶνε θυμωμένος, ἀλλὰ θὰ τοῦ περάσῃ, il est fâché, mais cela lui passera ; || [ἐπὶ μικροῦ τραύματος, κτλ.] εἰς δύο ἡμέρας θὰ περάσῃ, dans deux jours il n'y paraîtra plus ; || ἐπέρασεν ἡ προθεσμία. le terme a (est) expiré ; || μοῦ ἐπέρασεν ἡ ὄρεξις, j'en ai perdu l'appétit ; l'envie m'en est passée ; || μετοχ. παθ.] **περασμένος**, η, ον, passé, ée, adj. διαρρεύσας, écoulé, ée, adj. || τὸν περασμένον μῆνα, le mois passé; le mois dernier ; || τὴν περασμένην τρίτην, mardi dernier ; || τὰ περασμένα, les choses passées ; [οἰκ.] le temps jadis ; || περασμένα ξεχασμένα, pardon et oubli ; || [ἐπὶ ἀνθρ.] **περασμένος**, avancé en âge ; âgé, ée, adj. =ἡλικιωμένος, παρηκμακώς, passé, ée, adj. § ἐπικυροῦμαι, θεωροῦμαι ἀναγνωρίζομαι, φημίζομαι, être sanctionné (reconnu ; réputé); passer ; τὸ νὰ ἦνέ τι τῆς μόδας (τοῦ συρμοῦ), être de mise ; (de mode); avoir cours ; || ὁ νόμος ἐπέρασε μὲ ἑκατὸν ψήφους ἐναντίον ὀγδοήκοντα, la loi a passé de cent voix contre quatre-vingts ; || περνᾷ διὰ σοφός, il passe pour un savant; || αὐτὸ τὸ νόμισμα δὲν περνᾷ, κίβδηλον, ἀδόκιμον ἐστί, cette monnaie n'a pas de cours ; || αὐτὰ δὲν περνοῦν πλέον, cela n'est plus de mise ; || αὐτὰ περνοῦν σήμερον, voilà ce qui a cours aujourd'hui ; || αὐτὰ εἰς ἐμένα δὲν περνοῦν, je ne suis pas homme à souffrir (à permettre) cela; je n'y donne pas moi ; || ὁ λόγος του δὲν περνᾷ, il n'est pas écouté ; || δὲν μοῦ περνᾷ, je n'ai pas de pouvoir (de crédit); je ne puis rien faire ; || δὲν θὰ σοῦ περάσῃ, il ne sera pas fait comme vous voulez; votre volonté ne sera pas faite; || ὅ,τι σοῦ περάσῃ πίσω μὴν τ' ἀφήσῃς [φρ.], je vous défie de faire le mal que vous pouvez ; je vous mets à pis [faire]. § διάγω, ἔχω, se porter ; aller ; διέρχομαι τὸν χρόνον (τὸν βίον), passer le temps (sa vie); πῶς περνᾶτε ; πῶς τὰ περνᾶτε ; comment allez-vous ? || περνᾷ ὡραῖα, il passe bien son temps ; || πῶς ἐπεράσατε εἰς τὴν ἐξοχήν, comment avez-vous passé le temps à la campagne ? || πῶς ἐπεράσατε εἰς τὸ ταξεῖδι ; comment s'est passé votre voyage ? || δὲν περνοῦν καλὰ μαζὴ [ἐπὶ συζύγων], ils font mauvais ménage (= διΐστανται)· || περνοῦν στενόχωρα, ils vivent (ils sont) à l'étroit ; || περνοῦν ἐκεῖ πολὺ διασκεδαστικά, on s'y amuse beaucoup ; || ἐδῶ περνᾷ κανεὶς καλά, on est très-bien ici ; il fait bon ici.

περονεμπήκτης, ου, ὁ (περόνη, ἐμπήγω), pousse-goupille.

περόνη, ης, ἡ· πᾶν ὀξύ, σουβλερὸν ἄκρον πρὸς διατρύπησιν, ὀβελὸς (σοῦβλα), broche, n. f. || —, broche, n.f. γόμφος (cheville) ξύλινος ἢ σιδηροῦς χρησιμεύων διὰ τὴν ἕνωσιν δύο ἀντικειμένων· || — τοῦ κλείθρου, broche d'une serrure ; || — γεμιστική, broche à charger ; || — σιδηρᾶ, broche en fer ; || περόναι πρὸς διαμέτρησιν τῶν κυκλίων τῶν βλημάτων, broches pour calibrer les lunettes des projectiles. § —, goupille, n. f. βλ. περόνιον. § —, βλ. στροφεύς, pivot, n. m. § μικρὰ περόνη, lacet, n. m. κοινῶς βέργα ἢ παλοῦκι, ὁ μικρὸς σιδηροῦς ἄξων δι' οὗ ἑνοῦνται τὰ δύο μέρη γιγγλύμου. § —, βλ. περόνιον, fourchette, n. f. § [ἀνατ.] περόνη, péroné, n. m. ὀστοῦν μικρὸν καὶ λεπτὸν κείμενον κατὰ τὸ ἔξω μέρος τῆς κνήμης πρὸς τὰ ἔξω καὶ ἐν μέρει ὄπισθεν τοῦ κνημιαίου ὀστοῦ, ᾧ βαίνει παραλλήλως καὶ μεθ' οὗ διαρθροῦται κατά τε τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω ἄκρον. Ἀμφότερα ταῦτα ὀγκωδέστερα ὄντα καλοῦνται τὸ μὲν κεφαλὴ τῆς περόνης, τὸ δὲ ἐξέχον πρὸς τὰ ἔξω, τὸ ἔξω σφυρόν· τὸ δὲ σῶμα τῆς περόνης εἶνε τριγωνικῶς πρισματοειδές. § [ναυτ.] —, boulon, n. m. ou cheville à goupille), γόμφος (cheville) τοῦ ὁποίου τὸ ἓν ἄκρον ἔχει κεφαλήν, τὸ δ' ἕτερον ὀπήν, δι' ἧς διέρχεται ἐφη-

λὶς (goupille) ἢ φέρει κοχλίαν ἐφ' οὗ τίθεται περικόχλιον (écrou). Ἡ λέξις **βλῆτρον** ἥντινα καθιέρωσεν ὁ Χαντσερῆς, εἶνε προτιμοτέρα ἀπὸ τὴν λέξιν **περόνην**. § —, ardillon, n.m. Αἰχμηρὸν μεταλλικὸν τεμάχιον· π. χ. τὸ εἰς τὰς **πόρπας** (boucle), εὑρισκόμενον· || ὀπὴ περόνης, trou d'ardillon, ἐπὶ δέρματος, κτλ. δι' ἧς διέρχεται ἡ περόνη τῆς πόρπης.

περονιάζω, μέλ. άσω· περονάω-ῶ, κοινῶς **πηρουνιάζω**, τρυπῶ (λαμβάνω) [διὰ τῆς περόνης], percer (saisir) [avec la fourchette]. § [μεταφ.] διατρυπῶ [τὴν καρδίαν], percer [le cœur], ἤτοι προσβάλλω τὴν φιλοτιμίαν, piquer au vif; εἰσδύω, pénétrer; καταλαμβάνομαι, saisir; χάμνω νὰ αἰσθανθῇ τις τι πολύ, γίνομαι αἰσθητός, se faire trop sentir; || οἱ λόγοι του, μ' ἐπερόνιασαν, ses paroles m'ont percé le cœur; || τὸ χρύον μ' ἐπερόνιασε, le froid m'a saisi (transi).

περόνιον, ου, τό· fourchette, n. f. κοινῶς τὸ **πηροῦνι**· ἐπιτραπέζιον ὄργανον ἀποτελούμενον ἐκ λαβῆς τινος καταληγούσης εἰς τρεῖς ἢ τέσσαρας ὀξείας αἰχμάς. § περόνιον, goupille, n. f. μικρὰ κυλινδρικὴ χαλυβδίνη περόνη τιθεμένη εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ ὅπλου, κτλ. **περόνιον**, τό· **περόνη**, ἡ· ἐν δὲ τῷ ναυτικῷ καλεῖται καὶ **ἐφηλὶς** (goupille ou clavette); || **περόνιον τῆς σκανδάλης**, goupille de détente; || **περόνιον τοῦ κλισιοσκοπίου**, goupille de la hausse; || **περόνη πυροσωλῆνος**, goupille de fusée; || **ἀνασταλτικὸν** περόνιον (ἐφηλίς), goupille d'arrêt; || **ἀσφαλιστικὸν περόνιον** (ἐφηλὶς) ἢ **περόνη ἀσφαλείας**, goupille de sûreté; || **παρασυρτικὴ ἐφηλὶς** (περόνη), goupille d'entraînement.

περονοθέτης, ου, ὁ· καὶ

περονοπήκτης, ου, ὁ· chasse-broche, n. m. ὄργανον δι' οὗ ἐμπήγνυνται αἱ περόναι (ἐφηλίδες)· || —, chasse-goupille; βλ. **ἐγκρουστήρ.**

περονοσποροειδῆ, τά· péronosporées, n. f. pl. οἰκογένεια παρασίτων μυκήτων παρουσιαζομένων ἐπὶ τῶν φυτῶν· || ἓν περονοσποροειδές, une péronosporée.

περονόσπορος, ου, ὁ· péronospore, n.m. ἢ μᾶλλον λατ. péronospora, n. m. γένος μυκήτων τῆς οἰκογενείας τῶν **περονοσποροειδῶν**, περιλαμβάνον μέγαν ἀριθμὸν εἰδῶν ὧν κυριώτερος ὁ **ἀμπελουργικὸς περονόσπορος** (peronospora viticole = de la vigne) ὁ προξενῶν τὴν ἐρυσίβην **τῶν φύλλων** (rouille des feuilles, καλουμένην mildiou ou mildew, n. m. (συνών. faux oïdium, rosée de farine).

περοῦ [δημ. ἐπίρ.], βλ. **πέρα.**

περουγλιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἀναδενδράς.

περουζές, ὁ [δημ. ξεν.], turquoise, n. f. ἡ κάλαϊς (λίθος πολύτιμος).

περπάτι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης] (τὸ περὶ τὸν πάτον) λερὸν ἀκάθαρτον, ῥυπαρόν.

περπατιάζω [διάλ. Οἰνόης], βγάλλω εἰς τὸν περίπατον, χάμνω τινὰ νὰ περιπατῇ.

περπατῶ [δημ.], βλ. **περιπατῶ**, κτλ.

περπεντούλια, τὰ [διάλ. Οἰνόης], οὕτω ἐπὶ τὸ ἀστειότερον ὀνομάζουσι τὸ ἀνδρικὸν μόριον.

περπερήθρα, ας, ἡ [δημ.], γυνὴ φλύαρος καὶ ἀνόητος, femme bavarde; βλ. **πέρπερος.**

πέρπερος, ος, ον, κοινῶς **περπερήθρα**· φλύαρος καὶ ἀνόητος, λάλος, ἀλαζὼν καὶ ψευδολόγος, fanfaron, onne; ἐπὶ γυναικῶν ἰδίως φλύαρος γυνή, femme bavarde, commère, n. f. ἢ μᾶλλον péronnelle = femme, fille sotte et babillarde.

περροῦκα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], perruque, n. f. ἡ φενάκη, ἡ πρόσθετος κόμη.

περρουκιέρης, ὁ [ξεν.], perruquier, n.m. κυρίως ὁ κατασκευάζων περρούκας (φενάκας), κατ' ἐπέκτασιν ὁ κουρεύς· ὁ κομμωτής, coiffeur, euse (κομμώτρια).

πέρσι [δημ.], βλ. **πέρυσι.**

περσίς, ίδος, ἡ [νεολ.], persienne, n. f. καλεῖται οὕτως εἶδος **παραθυροφύλλων** (contre-vents) ἐπιτρεπόντων τὴν ἐν τοῖς παραθύροις εἴσοδον τοῦ φωτὸς καὶ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ ἀέρος. Ἡ περσὶς σύγκειται ἔκ τινος ξυλίνου πλαισίου (châssis) ἐντὸς τῶν **ἐπιστάτων** (montants, κοινῶς τὸ μπόϊ) τοῦ ὁποίου τίθενται λεπταὶ σανίδες 5 - 10 χιλιοστομ. πάχους (καλούμεναι κοινῶς **φυλλαράκια**, lames minces) στερεῶς συνδεδεμέναι καὶ κεκλιμέναι κατὰ 45°· ἐνίοτε αἱ εἰρημέναι λεπταὶ σανίδες ἀντὶ νὰ ὦσι στερεαί, φέρουσιν εἰς τὰ ἄκρα μικροὺς **τορμίσκους** (tenons) καὶ εἰσέρχονται εἰς ὀπὰς ἐντὸς τῶν ἐπιστάτων, δύνανται δὲ νὰ κινῶνται τῇ βοηθείᾳ κατακορύφου τινὸς κανόνος συνηρμοσμένου διὰ μικρῶν συρμάτων εἰς τὸ μέσον αὐτῶν. Τὰ φυλλαράκια ἀνοιγοκλείουσι καὶ καλοῦνται κοινῶς **γκρίλλιαις** (grilles) ἐπειδὴ εἶνε ὡς ἐσχάρα. Τὸ εἶδος τοῦτο τῶν **κλισιάδων** (παραθυροφύλλων, croisées) τοποθετεῖται ἐξωτερικῶς τῶν ἀνοιγμάτων τῶν παραθύρων, ἵνα δὲ μένωσιν ἀνοικτὰ τοποθετοῦνται στηρίγματα διαφόρων συστημάτων. Αἱ περσίδες διαφέρουσιν ἀπὸ τὰ κοινὰ **παραθυρόφυλλα** (volets) διότι ταῦτα ἀντὶ νὰ ἔχωσι τὰς λεπτὰς σανίδας, φέρουσι πλήρη **τύμπανα** (panneaux, ταμπλάδες) ὅπως αἱ θύραι. Ἐπίσης περσίδες τίθενται καὶ ἐπὶ τοῦ ἄνω μέρους τῶν θυροφύλλων ὅταν θέλωσι νὰ φωτίσωσι τὸ δωμάτιον διὰ φωταγωγοῦ **θύρας** (porte-croisée).

πέρυσι(ν) [ἐπίρ.] κοινῶς **πέρσι**, τὸν περυσινὸν χρόνον, τὸ παρελθὸν ἔτος, l'année passée; l'année dernière; || κάθε πέρσι καὶ καλλίτερα [παροιμ.], l'an passé est toujours le meilleur. § πέρυσι [ἀρχ.], antan, n. m. = l'année passée.

περυσινός, ή, όν· ἀπὸ πέρυσι, ἀπὸ τὴν περυσινὴ χρονιά, κοινῶς **περσινός**, ή, όν· τοῦ παρελθόντος ἔτους, de l'année dernière; de l'année passée; [σπ.] d'antan = πέρυσι.

περῶ (άω), μέλ. άσω· διέρχομαι, passer; traverser; διαπερῶ, διατρυπῶ, percer; βλ. **περνῶ,**

πεσέτα, ας, ἡ· peseta, n. f. ἀπὸ τοῦ 1871 ἡ ἱσπανικὴ νομισματικὴ μονάς, ἰσουμένη ὀνομαστικῶς πρὸς τὸ γαλλικὸν φράγκον, πράγματι

ὅμως ὑπολειπομένη ὀλίγον τούτου, διαιρεῖται εἰς ἑκατοστά.

πεσηματιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ πέσιμον, ἡ πτῶσις.

πέσιμον, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πτῶσις, chute, n. f. || — τῶν τριχῶν, chute des cheveux = **τριχόρροια**· || — τῶν πτερῶν = **πτερόρροια,** mue, n. f. = μάδισμα.

πεσίνι [δημ. ἐπίρ.], au comptant, τοῖς μετρητοῖς.

πεσκαδοῦρος, ὁ [δημ. ναυτ.], croc de traversière ; βλ. ἁρπάγη τοῦ μασχαλιστῆρος.

πεσκάρω [δημ. ναυτ.], repécher une ancre; βλ. **ἀγρεύω.**

πεσκέσι, τὸ [δημ.], τὸ διδόμενον ὡς δῶρον (ἰδίως ἐπὶ φαγωσίμων), présent, n. m. cadeau, n. m.

πεσκίρι, τὸ [δημ.], τὸ **χειρόμακτρον** essuie-mains, n. m.

πέσσα, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου], ἡ **ἀνθοδέσμη.**

πεσσιμισμός, οῦ, ὁ [ξεν.], pessimisme, n. m. βλ. ὀπτιμισμὸς καὶ ἀπαισιοδοξία.

πεσσιμιστής, οῦ, ὁ, ἡ [ξεν.], pessimiste, n. m. βλ. ὀπτιμιστὴς καὶ ἀπαισιόδοξος.

πεσσοειδής, ής, ές· βλ. **ἀβακοειδής** καὶ **τάξις.**

πεσσόν, τό· damier, n. m. ou échiquier, n. m. ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ καλεῖται οὕτω κόσμημά τι ὁμοιάζον πίνακα ὡς ὁ τοῦ ζατρικίου.

πεσσός, οῦ, ὁ· ἐπιμήκης καὶ στρογγύλη ψῆφος, πέτρα πεσσοῦ, jeton, n. m.

πεστεμάλι, τὸ [δημ.], τὸ περίζωμα τοῦ βαλανέος (**λουτράρη,** λουτρατζῆ), tablier de baigneur.

πέστρα, ἡ [διάλ. Λεντεκπδ.], οἷς (προβατίνα) μελανόθριξ μέν, ἀλλὰ ἔχουσα σποραδικῶς ἐν τῷ μεταξὺ τεμάχια λευκῶν τριχῶν.

πέστροφα, ας, ἡ [ἰχθ.] ἰδίως τῶν χειμάρρων, truite, n. f.

πέταγμα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ πτῆσις [πτηνοῦ, κτλ.] vol [d'oiseau, etc]. § —, ἔκριψις, ἀπόρριψις, ἡ πρᾶξις τοῦ ἐκρίπτειν, ἀπορρίπτειν, action de jeter (de rejeter) ; || εἶνε διὰ πέταγμα, c'est à jeter=ἀπορριπτέον.

πετακτὰ [δημ. ἐπίρ.], ἐν τῇ πτήσει, au vol, à la volée ; [μεταφ.] ἐν τάχει, à la hâte.

πετακτός, ή, όν [δημ.] [συνήθ. μεταφ.] σκιρτητικός, πηδηκτός, sautillant, e, adj. ζωηρός, ἀνήσυχος, προπετής, pétulant, e, adj σκιρτητικός, ζωηρός, ἀνήσυχος, frétillant, e, adj. ἐνοχλητικός, παιδίον ζωηρόν, lutin, ine.

πέταλα, τά· βλ. **πέταλον.**

πετάλα ἢ **πάτελα** [διάλ. Ἠπείρου], βλ. **πεταλίδα.**

πεταλαουρδίζω [διάλ. Νισύρου], ῥίπτω μακράν.

πεταλᾶς, ὁ [δημ.], βλ. **πεταλωτής.**

πετάλειον, ου, τό· tôle, n. f. γενικῶς ἔλασμα καὶ ἔλαμα (ἐλαύνω), ἤτοι φύλλον μετάλλου, κυρίως ὅμως tôle ἢ tôle de fer, καλεῖται τὸ **σιδηροῦν πετάλειον,** τὸ **σιδηρόφυλλον** ἢ ἡ **λαμαρίνα,** ἤτοι σίδηρος εἰς λεπτὰ φύλλα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον πλατέα καὶ παχέα. Ἵνα τὸ πετάλειον ᾖ καλῆς ποιότητος δέον νὰ ἔχῃ ὁμοιόμορφον πάχος καὶ λείαν ἐπιφάνειαν, συνάμα δὲ νὰ δύνηται νὰ διπλωθῇ πολλάκις καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις χωρὶς νὰ θραυσθῇ. Τὸ λεπτὸν πετάλειον ἐπικαλύπτεται ἐνίοτε ἐπὶ τῶν δύο αὐτοῦ ἐπιφανειῶν ὑπὸ λεπτοτάτου στρώματος **κασσιτέρου** (étain) ὁπότε καλεῖται **λευκοσίδηρος** (fer blanc) ; || — σφυρόκοπον, tôle battue ; || — ἐκ διαλυθέντων ἀντικειμένων, tôle de démolition ; || — χαλυβικόν, tôle d'acier ; || — ἰσχυρόν, tôle forte; || — γεγαλβανισμένον, tôle galvanisée ; || — ἐληλαμένον, tôle laminée ; || — λεπτόν, tôle mince ; || σίδηρος ἐπιψευδαργυρωμένος, tôle zinguée.

πεταλειοποιεῖον, ου, τό· tôlerie, n. f. μέρος ἔνθα κατασκευάζονται πετάλεια (tôles).

πεταλίδα, ας ἡ [δημ. ὄστρακον] (πάς, πάδος, ἡ), palette, n. f. [κοιν.] œil-de-bouc ; ἐν Ἠπείρῳ λέγεται πετάλα ἢ πατέλα, ὄστρακον μικρὸν προσκολλώμενον εἰς τὰς θαλασσίας πέτρας. § βλ. **πεταλίδι.**

πεταλίδι, τὸ [δημ.], jeu du ricochet = ἐποστρακισμός, οῦ, ὁ· παιδιὰ τοῦ ἐπὶ θαλάσσης ὁριζοντίως ῥιπτομένου λιθαρίου καὶ ἐπαλλήλως ἀναπηδῶντος.

πεταλίδιον, ου, τό· clinquant, n. m. (προφ. klin-kan) κοινῶς ἡ πούλια, λεπτότατον καὶ μικρότατον κυκλικὸν φύλλον χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, ἢ μετάλλου ἐπικεχρυσωμένου ἢ ἐπαργυρωμένου ὅπερ τιθεῖσιν ἐπὶ κεντημάτων, κτλ. ὡς διακοσμητικόν.

πεταλοβράγχιος, ος, ον [ζωολ.], lamelli-branche.

πεταλοθήκη, ης, ἡ· porte-fer, n. m. ou poche à fer, n. f. θήκη δερμάτινος, ἀρτωμένη ἐκ τῆς σέλλης ἐν ᾗ τίθεται ἓν πέταλον ἵππου· || — (τῶν πεταλωτῶν), poche à fers ou poche porte-fers, θήκη ἐν ᾗ ἐπὶ τῶν μαρσυπίων τοποθετοῦνται πέταλα· βλ. καὶ **μαρσύπιον.** Ἡ πεταλοθήκη λέγεται ἐπίσης trousse à fer, n.f.

πέταλον, ου, τό· fer à cheval ἢ πέταλον ἵππου· τὸ σιδηροῦν ἔλασμα, ὅπερ περιβάλλει τὴν κατωτέραν καὶ ἐξωτερικὴν περιφέρειαν τῆς ὁπλῆς πρὸς προφύλαξιν τοῦ ὄνυχος ἀπὸ τῆς φθορᾶς· || **μονοβράχιον πέταλον,** fer à une branche tronquée, μεθ' ἑνὸς μόνου βραχίονος· || **ἀποπελματικὸν πέταλον,** fer à dessolure, ὅπερ ἐφαρμόζεται κατὰ τὴν τελείαν ἀπογύμνωσιν τοῦ πέλματος ἀπὸ τοῦ ὄνυχος αὐτοῦ· || **ἐζυγωμένον πέταλον,** fer à planche ou à plaque, οὗτινος τὰ ἀκροβραχιόνια (βλ. λέξιν) εἰσὶ συνηνωμένα ἀποτελοῦντα πέταλον σχήματος κυκλικοῦ· || **πέταλον κολωβόν,** fer tronqué, οὗτινος ἐλλείπει τμῆμά τι κατὰ τὸ ἐξωτερικὸν αὐτοῦ χεῖλος· τὰ τοιαῦτα κολωβὰ πέταλα ἐφαρμόζονται εἰς τοὺς ἵππους τοὺς ἔχοντας τὸ ἐλάττωμα τῆς συγκρούσεως τῶν ποδῶν κυρίως κατὰ τὸν τροχασμόν· || **κεκαλυμμένον** ἢ **πεφραγμένον πέταλον,** fer couvert, ὡς εἶνε τὸ ἐγχώριον ἢ τουρκικὸν πέταλον· || **ἡμισεληνοειδὲς πέταλον,** fer à lunette ou à éponge tronqué, ἐφαρμο-

ζόμενον ἐπὶ τοῦ προσθίου μόνου τμήματος τῆς ὁπλῆς· || διαστολικὸν **πέταλον**, fer à bords renversés, μὲ κλίσιν πρὸς τὰ ἔξω χρησιμεῦον πρὸς διαστολὴν τῶν πτερνῶν τῆς ὁπλῆς κατὰ τὴν πάθησιν τῆς **πτερνοσυστολῆς** (encastellure)· || **διαστολικὸν ἐγγλώττιον πέταλον**, fer à pantoufle expansif, διὰ τὴν ἰδίαν ὡς ἀνωτέρω χρῆσιν μὲ τὴν προσθήκην δύο γλωττίδων ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ χείλους· || **ἀκροβατικὸν πέταλον**, fer à pinçard, ἐφαρμοζόμενον εἰς τοὺς ἵππους τοὺς βαδίζοντας διὰ τοῦ ἀκροπλίου χωρὶς αἱ πτέρναι νὰ ψαύωσι τὸ ἔδαφος· || **παχυβραχιόνιον πέταλον**, fer à talons épais || **γλωττιδωτὸν πέταλον**, fer à pinçon ; || **μονώτιον καὶ διώτιον πέταλον**, fer à un oignon et à deux oignons ; || **αὐλακωτὸν πέταλον**, fer à rainure ou à l'anglais, πρὸς εἰσαγωγὴν τῶν ἥλων· || **ἐγγλώχινον πέταλλον** πρὸς προφύλαξιν τῆς χελιδόνος, fer à planche avec prolongement sur la fourchette ; || **γιγγλυμωτὸν πέταλον**, fer à charnière, δυνάμενον νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ διαφόρου μεγέθους ὁπλῶν· || **μονοπαχυβράχιον πέταλον**, fer à la turque, ἐφαρμοζόμενον εἰς τὰς λοξὰς ἢ ἐπικλινεῖς ὁπλάς, κτλ· || τὸ ἀκατάλληλον πρὸς τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος τῆς ὁπλῆς πέταλον, manquer le fer ; || **ἐτίναξε τὰ πέταλα** [φρ. δημ. μεταφ.], il est mort ; il a plié bagage. § **πέταλον**, τό· λέγεται ἐπίσης ferrure, n. f. (κυρίως πετάλωσις), τὸ σιδήριον τὸ χρησιμεῦον διὰ τὴν πετάλωσιν τῶν ἵππων καὶ ἡμιόνων. Ἐπίσης κατ' ἐπέκτασιν τὰ **πέταλα** λέγονται ferage, n. m. (κυρίως **πετάλωσις**). || χαμπαὶ τοῦ πετάλου, crampons (de fer), κοινῶς **ταχοῦνι**· ἐν τῇ πεταλουργικῇ τέχνῃ καλοῦνται οὕτως αἱ ἐπὶ τῶν ἀκροβραχιόνων τοῦ πετάλου γινόμεναι πρὸς τὰ κάτω μικραὶ κάμψεις αὐτῶν· || **χαμπαὶ σταθεραί**, crampons fixes; || **χαμπαὶ κινηταὶ ἢ πρόσθετοι**, crampons mobiles ; || κατασκευάζειν **χαμπάς**, cramponner un cheval· || **παρόπλιον** πετάλου, mamelles, n. f. καλοῦνται οὕτω τὰ πρόσθια καὶ πλάγια μέρη τῶν βραχιόνων τοῦ πετάλου τὰ ἀνταποκρινόμενα πρὸς τὰ **παρόπλια** τῆς ὁπλῆς (mamelles du sabot) ; || **προσόπλιον** πετάλου, pince, n. f. λέγεται τὸ πρόσθιον κεντρικὸν τρῆμα τοῦ πετάλου τὸ ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὸ ἀκρόπλιον (τῆς ὁπλῆς)· || — (fer) rassis, n. m. καλεῖται οὕτως ἐν τῇ πεταλλωτικῇ τέχνῃ τὸ **παλαιὸν πέταλον** τὸ ἐγκαθηλούμενον διὰ νέων ἥλων μετὰ τὸν κανονικὸν ἐξονυχισμὸν τῆς ὁπλῆς (τὸ καγιάρι)· || στερεόω-ῶ πέταλον, rasseoir le fer, ὅρος πεταλωτικῆς σημαίνων τὴν στερέωσιν δι' ἥλων τοῦ ἑτοίμου πρὸς ἀπόπτωσιν πετάλου· || **γλωττὶς τοῦ πετάλου**, pinçon, m. τριγωνικὴ ἐξοχὴ ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς περιφερείας τοῦ πετάλου κατασκευαζομένη πρὸς τὸ τοίχωμα τοῦ ὄνυχος ἀνερχομένη καὶ χρησιμεύουσα πρὸς στερέωσιν κυρίως τοῦ πετάλου ἐπὶ τῆς ὁπλῆς. § — [τοῦ ἄνθους], pétale [de fleur]. § **πέταλον**, τό· sépale, n. m. τὸ φυλλάριον (fiÌole) τοῦ κάλυκος ἄνθους. § [ἐλάττωμα μετάλλου], τὸ ψάθυρμα, paille, n. f.

πεταλόνω, μέλ. ώσω (πεταλόω-ῶ), ferrer [un cheval ; un mulet], συνών. τοῦ maréchausser un cheval, ἤτοι ἐφαρμόζω τὸ πέταλον ἐπὶ τῆς ὁπλῆς· || [μεταφ.] αὐτὸς πεταλόνει ψύλλον [φρ.], il est très-adroit ; (très-fort ; très-malin ;) § [μεταφ.] ἀπατῶ τινά, duper ; tromper ; κοινῶς τὸν βάζω στὸ χέρι, τὸν βάζω μέσα, mettre dedans.

πεταλοῦδα, ας, ἡ [δημ.] ἀπὸ τοῦ πεταλίς, ἡ χρυσαλίς, papillon, n. m. § [μεταφ. ἐπὶ γυναικὸς] ἡ ἐλαφρὰ τὰς σκέψεις καὶ πράξεις, étourdie, légère.

πεταλουργεῖον, ου, τό· maréchalerie, n. f. τὸ κατάστημα ἢ τὸ μέρος ἔνθα κατασκευάζονται τὰ πέταλα τῶν ἵππων καὶ πεταλώνουσιν αὐτούς, atelier de la maréchalerie ; || —, λέγεται μεταφ. forge, n. f. (σιδηρουργεῖον), ἐργοστάσιον ἢ φορητὸν σιδηρεῖον, ἔνθα κατασκευάζονται τὰ πέταλα· βλ. καὶ **πεταλωτήριον**.

πετάλωμα, ατος, τό· ferrure (f.) ou ferrage (m.) [d'un cheval ; d'un mulet]; τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πεταλώσεως.

πετάλωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ πεταλόνειν, action de ferrer un cheval ; ferrage, n. m. καὶ ferrure, n. f. ἤτοι ἡ πρᾶξις ἢ ὁ τρόπος τοῦ **πεταλοῦν** (la manière de ferrer), καλεῖται δὲ οὕτως ὁλόκληρος ἡ ἀπαιτουμένη ἐργασία πρὸς ἀφαίρεσιν τοῦ παλαιοῦ καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νέου πετάλου· || **ψυχρὰ πετάλωσις**, ferrure à froid ; || **θερμὴ** πετάλωσις, ferrure à chaud, ὁπόταν τὸ πέταλον δοκιμάζηται πρὸ τῆς καθηλώσεως ἐν ψυχρᾷ ἢ ἐν πεπυρακτωμένῃ καταστάσει· || **χειμερινὸν πετάλωμα**, ferrure à vis ou à glace, ἡ ἐφαρμογὴ πετάλων φερόντων αἰχμηρὰς ἐξοχὰς κατὰ τὰ ἀκροβραχιόνια πρὸς διάρρηξιν τοῦ πάγου.

πεταλωτήριον, ου, τό· τὸ ἐργαστήριον τοῦ πεταλωτοῦ, (atelier) boutique de maréchal ferrant ; maréchalerie, n. f. βλ. καὶ **πεταλουργεῖον**.

πεταλωτής, οῦ, ὁ· maréchal-ferrant. n. m. κοινῶς ὁ ἀλμπάνης, ὁ πεταλόνων τοὺς ἵππους.

πετάλωτρον, ου, τὸ (ἐκ τοῦ πέταλον, πεταλόω-ῶ), brochoir, n. m. ou ferretier, n. m. τὸ μικρὸν σφυρίον (marteau de maréchalerie) δι' οὗ ὁ πεταλωτὴς ἐπικρούων εἰσάγει τοὺς πεταλωτικοὺς ἥλους κατὰ τὴν καθήλωσιν. § **πετάλωτρον**, travail, n. m. καλεῖται ξύλινον κατασκεύασμα ἐκ τεσσάρων συνδεομένων ξυλίνων ὀρθοστατῶν, ἐντὸς τοῦ ὁποίου τοποθετοῦνται πρὸς πετάλωσιν οἱ ἀδάμαστοι ἢ δύστροποι ἵπποι.

πεταλωτικά, τά· ἀντίτιμον τῆς πεταλώσεως, (prix de) ferrage, n. m.

πέταμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **πέταγμα**.

πετάμενος, ὁ [δημ.], βλ. **πετούμενον**.

πέτασμα, τὸ [ναυτ.], phare (de voilure) n.m. καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν ἱστίων ἱστοῦ τινός· || πρωραῖον πέτασμα, phare de l'avant, καλεῖται τὸ σύνολον τῶν ἱστίων τοῦ ἀκατίου ἱστοῦ· || **πρυμναῖον πέτασμα**, phare de

l'arrière, καλεῖται τὸ σύνολον τῶν ἱστίων τοῦ μεγάλου καὶ ἐπιδρόμου ἱστοῦ.

πέτασος, ου, ὁ· πῖλος πλατύγυρος, chapeau [à larges bords]; πῖλος ψάθινος πλατύγυρος, chapeau de paille. § [βοτ.], ombelle, n. f. (λατ. umbella=parasol), λέγεται ὅταν πολλὰ ὁμοῦ μικρὰ ἄνθη ἔχουσιν ἴδιον μικρὸν μίσχον συνεννούμενα εἰς ἕτερον τοιοῦτον, ὅπως εἶνε τὸ ἄνθος τοῦ μαράθρου (fenouil).

πέταυρο, τὸ [διάλ. Κύμης], ἢ ξιφάρι=λεπτὸν σανίδιον καὶ στενόν· τὸ **πέταυρον** [μετφ.] καὶ ἐπὶ γυναικὸς ἀδυνάτου, ἰσχνῆς.

πέταυρον, ου, τὸ καὶ **πέτευρον,** τό· γενικῶς λεπτὴ σανίς, λεπτοσανίς, latte, n. f. ἐπίσης λεπτὴ σανὶς ἐκ δρυὸς μήκους 1 μ. 30 καὶ πλάτους 0,054 || —, volige, n.f. κοινῶς **ταβανοσάνιδον**· λεπτοσανίς, ἐξ ἐλάτης ἢ ἑτέρου λευκοῦ ξύλου (bois blanc) || —, aissan, n. m. aisseau, n.m. ὁ σχίδαξ, λεπτοσανὶς διὰ τὴν ἐπιστέγασιν τῶν οἰκιῶν· κοινῶς τὸ ταβανοσάνιδον.

πεταυρόνω [πεταυρόω-ῶ] μελ. ώσω· **σανιδόω-ῶ,** latter, ἤτοι καλύπτω μὲ πέταυρα ἢ σανίδας· || **πεταυρόνω** ἢ **σανιδόω ἀραιῶς,** latter à claire-voie; ἡ δὲ πρᾶξις καλεῖται ἀραιὰ πετaύρωσις ἢ σανίδωσις, ἤτοι τὸ νὰ μὴ ἐφάπτωνται αἱ σανίδες μεταξύ των· || **συνεχὴς πεταύρωσις** ἢ **σανίδωσις,** latter à lattes jointives, ἤτοι καθηλόω πέταυρα ἢ σανίδας οὕτως, ὥστε νὰ ἐφάπτωνται κατ' ἄκρον. § πεταυρόνω, voliger, καλύπτω διὰ πεταύρων.

πεταύρωσις, εως, ἡ· voligeage, n. m. ἡ κάλυψις διὰ πεταύρων, βλ. καὶ **πεταυρόω.**

πεταχτόν, οῦ, τὸ [οἰκοδ.], crépi, n. m. **πρώτη ἐπένδυσις**· ἡ **χονδρὴ λάσπη**· ἡ πρώτη στρῶσις κονιάματος, ἤτοι τὸ πρῶτον χονδρὸν κονίαμα ὅπερ τίθεται ἐπὶ τῶν τοίχων τῆς ὀροφῆς, κτλ. βλ. **ἐπάλειμμα,** enduit; crépi (de plafond), βλ. **ὀροφή,** plafond. Καλοῦσι **πεταχτὸν** (crépi) στρῶμά τι κονιάματος ἐφαρμοζόμενον ἐπὶ τῶν τοίχων, εἴτε πρὸς προφύλαξιν αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὑγρασίας, εἴτε διὰ νὰ θέσωσιν ἐπ' αὐτοῦ **ἐπάλειμμά** τι (enduit). Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει μεταχειρίζονται τὸ αὐτό κονίαμα, ὅπερ μεταχειρίζονται διὰ τοὺς τοίχους, ἀλλ' ὀλίγον τι πυκνότερον. Ὅταν θέλωσι νὰ προφυλάξωσι τὴν τοιχοποιΐαν ἀπὸ τῆς ὑγρασίας τῶν γαιῶν, τὸ κονίαμα πρέπει νὰ ἦνε ὑδραυλικὸν (βλ. καὶ **ἐπάλειμμα,** enduit), ἡ δὲ ὑδραυλικότης αὐτοῦ ἀνάλογος πρὸς τὴν ἀντίστασιν ἣν ὀφείλει νὰ παρουσιάζῃ εἰς τὸ ὕδωρ. **Ἐκτέλεσις τοῦ πεταχτοῦ.** Ὑψοῦντες ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν τοιχοποιΐαν πρέπει συγχρόνως νὰ κάμωμεν τὸ **πεταχτόν,** καθότι οὕτω δὲν ἔχομεν οὐδεμίαν προπαρασκευαστικὴν ἐργασίαν· ἐὰν ὅμως ἀφήσωμεν νὰ παρέλθῃ χρονικόν τι, διάστημα, πρέπει νὰ ξύσωμεν εἰς ἓν μέχρι δύο ἑκατοστῶν τοὺς ἁρμούς, διὰ νὰ συνδεθῇ τὸ πεταχτὸν μετὰ τῆς τοιχοποιΐας. Ἀφοῦ σχαλίσωμεν τοὺς ἁρμοὺς καθαρίζομεν αὐτοὺς διὰ ψήκτρας, κατόπιν ῥαντίζομεν δι' ὕδατος ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν καὶ ἐξαπλοῦμεν τὸ κονίαμα. Διὰ νὰ **εἰσαχθῇ** τοῦτο ἐντὸς τῶν ἁρμῶν, ὁ ἐργάτης ῥίπτει αὐτὸ μετὰ δυνάμεως καὶ ἔπειτα λειαίνει τὴν ἐπιφάνειαν ἐντελῶς μὲν ἐὰν δὲν θὰ θέσωμεν ἕτερον ἐπάλειμμα, μερικῶς δὲ ἐὰν πρόκειται τὸ πεταχτὸν νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάσις τοῦ ἐπαλείμματος (enduit); || **πεταχτόν,** τό, chemise n. f. **ἐπένδυσις** ἡ, (crépi) **ἐπάλειμμα** (revêtement) ἢ ἐπίχρισμα (enduit) ἀναλόγως τοῦ πράγματος, ὅπερ ἐπιτίθεται ἐπὶ σανιδώματος (pan de bois), πηλίνου σωλῆνος, τοιχοδομῆς, ὑδραποθήκης (réservoir d'eau) ἢ οἱουδήποτε ἔργου.

πετεινάρι, τὸ [δημ.], **κοκκοράκι,** μικρὸς ἀλέκτωρ, ἀλεκτορίδιον, petit coq, cochet, n. m. § [μεταφ. κωμ.] νέος κομψευόμενος, jeune galant.

πετεινόμυαλος, η, ον [δημ.], ὁ στερούμενος πνεύματος, εὐήθης, βλάξ, niais, aise, adj. sot, sotte, adj. coq-d'-inde, n. m.

πετεινός, οῦ, ὁ· ὁ ἀλέκτωρ, κοινῶς ὁ **κόκκορας,** coq, n. m. || ὅπου λαλοῦν πολλοὶ πετεινοί, ἀργεῖ νὰ ξημερώσῃ [παροιμ. ἀνάλ. τῇ] trop de cuisiniers gâtent la sauce. § —[τοῦ ὅπλου] ἡ **σφῦρα,** chien [de fusil], ὅστις καὶ λύκος, loup n. m. λέγεται.

πετιμέζι, τὸ [δημ.], raisiné, n. m. βλ. γλεῦκος καὶ sapa, **ἕψημα.**

πετονιά, ἡ [δημ.], βλ. **ὁρμιά,** ligne, n. f.

πέτομαι [διάλ. Ἠπείρ.] ἐγκαυχῶμαι, ὑπερηφανεύομαι (ἐκ τοῦ ἀρχαίου πέτομαι=ἀφίπταμαι) «πέτεται στὰ κάλλη της» =**ἐπαίρεται.**

πέτομαι, [διάλ. Νάξου] **ἐπαίρομαι** κομπορρημονῶ, ἐγκαυχῶμαι ὑπερηφανεύομαι, ἕνεκα πλούτου, εὐγενείας, ἱκανότητος, ὡραιότητος.

πετούγια, ας, ἡ [δημ.] βλ. μπετούγια.

πετουμέζι, τὸ [διαλ. Λεντεχαδ.] γλεῦκος ἐπὶ πολὺ βραζόμενον, γλυκύτατον εἰς βρῶσιν· βλ. **πετιμέζι.**

πετούμενος, η, ον, πετῶν, ἱπτάμενος, qui vole; πτητικός, volatile, adj. || [οὐδ. οὐσ.] τὰ **πετούμενα,** les volatiles = **τὰ πετεινά,** ὄρνις, πτηνὸν ὅπερ πετᾷ.

πέτουρα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου] τὰ φύλλα τῆς πήττας.

πέτρα, ας, ἡ· ὁ **λίθος,** pierre, n. f. (βλ. λέξιν)· || πέτρα σκληρὰ (μαλακή) pierre dure (tendre); || [συνεχδ.] αὐτὸ εἶνε πέτρα, c'est dur comme la pierre; || [ἐπὶ ψύχους] σχίζει πέτρα, il gèle à pierre fendre; || ἀπὸ πέτρα σὲ λιθάρι [παροιμ.], de mal en pire; || παίρνω μὲ ταῖς πέτραις, jeter des pierres à quelqu'un; poursuivre à coup de pierres; || τὸ ἠξεύρουν καὶ ἡ πέτραις [φρ. παροιμ.] tout le monde le sait; les pavés le disent; || βγάζω ταῖς πέτραις [ἀπὸ τὸ χωράφι], épierrer [un champ]; || πέτρα μύλου, meule, μυλίας λίθος. || [μεταφ.] πέτρα σκανδάλου, pierre d'achopement. § —, bloc de pierre; βλ. **πέτρος** || πλάνητες πέτραι, blocs erratiques (ἐν τῇ γεωλογίᾳ). § — ἔξαλος (ἐν τῇ θαλάσσῃ), βλ. **ῥηγμίν.** § — [νόσ.] ὁ λίθος, pierre, n. f. τὸ **σύγκριμα,** calcul, n. f. || ἔχει πέτραν, il a la pierre.

πετραδάκι, τὸ [δημ.], λιθάριον, λιθαράκι, μικρὸν τεμάχιον πέτρας, petite pierre; pier-

rette, n. f. ὁ χάλιξ, caillou, n. m. μικρὸς χάλιξ, petit caillou.

πετράδι, τὸ [δημ.], πολύτιμος λίθος, pierre précieuse (fine); [πληθ.] τὰ πετράδια = ἀδάμαντες, κτλ. pierreries, n. f. pl. διάφοροι πολύτιμοι λίθοι, κοινῶς τὰ **διαμαντικά.**

πετρᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], γενικῶς ὁ δουλεύων πέτραις, ὁ λαξεύων αὐτάς, λιθοξόος, tailleur de pierres; ὁ λατόμος, carrier, n. m.

πετραχῆλι, τὸ [δημ.], τὸ πετραχήλιον καὶ ἐπιτραχήλιον, étole, n. f. ἱερὸν ἄμφιον ἀρτώμενον ἐκ τοῦ τραχήλου.

πετρεά, ἡ [διάλ. Οἰνόης], πετριά, βολὴ πέτρας.

πετρέλαιον, ου, τό· pétrole, n. m. ὑγρὸν ὀρυκτὸν καύσιμον (combustible minéral) ἢ μεταλλικὸν ἔλαιον (huile métallique) χρησιμοποιούμενον μᾶλλον πρὸς φωτισμόν. Ὡς ἀναβλύζει ἐκ τῆς γῆς, ἀκαθάριστον, ἔχει ποικίλην πυκνότητα ὃν μᾶλλον ἢ ἧττον λεπτόρρευστον ἢ πυκνόρρευστον, χρῶμα δὲ ἀπὸ κιτρίνου μέχρι μέλανος. Εἶνε δὲ τὸ πετρέλαιον οὐσιωδῶς μίγμα διαφόρων ὑδρογονανθράκων τῆς σειρᾶς τοῦ μεθανίου, ἐνέχον οὐχ ἧττον καὶ ἑνώσεις τινὰς ἐκ τῶν καλουμένων ἀρωματικῶν· οὕτω δὲ διὰ τῆς εἰς διαφόρους θερμοκρασίας θερμάνσεως αὐτοῦ ἀποστάζονται ἐκ τοῦ πετρελαίου ὁ πετρελαϊκὸς αἰθήρ, ἡ βενζίνη, ἡ λιγροίνη, ἡ βαζελίνη, νάφθαι παραφῖναι κλ. Τὸ δὲ ἐν κοινῇ χρήσει σχεδὸν ἄχρουν λεπτόρρευστον καὶ διαυγὲς πετρέλαιον τοῦ ἐμπορίου (ἐν τῇ χημείᾳ καλούμενον καὶ Κηροσύνη) εἶνε μίγμα τῶν μεταξὺ 150 καὶ 300 βαθμῶν ἀποσταζομένων συστατικῶν τοῦ ὀρυκτοῦ. Πλὴν τῆς ἐξ αὐτοῦ ἐξαγωγῆς τῶν διαφόρων τούτων σωμάτων ἐφηρμόσθη τὸ πετρέλαιον (μᾶλλον ἢ ἧττον ἀκάθαρτον) καὶ ὡς θερμαντικὸν μέσον, εἰς τὴν μαγειρικὴν καὶ ὡς κινητήριον (διὰ τῶν ἐξ αὐτοῦ ἀτμῶν) εἰς μηχανάς· ἀλλ' αἱ τοιαῦται χρήσεις του δὲν διεδόθησαν πολύ.

πετρελαϊκός, ή, όν· pétroléen, enne, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ πετρέλαιον· ‖ βιομηχανία πετρελαϊκή, industrie pétroléenne. § **πετρελαϊκός,** ή, όν· pétrolier, ère, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ πετρέλαιον· ‖ πλοῖον πετρελαϊκόν, bateau pétrolier, τὸ μεταφέρον πετρέλαιον· ‖ βιομηχανία πετρελαϊκὴ industrie pétrolière.

πετρελαιουργεῖον, ου, τό· pétrolerie, n. f. μέγα βιομηχανικὸν κατάστημα πετρελαίου, usine à pétrole.

πετρελαιοφόρος, ος, ον· pétrolifère, adj. ὁ περιέχων πετρέλαιον, qui contient du pétrole; ‖ πετρελαιοφόρα ὀρυκτά, minéraux pétrolifères.

πετρελαιόω-ῶ· pétroler, ἀλείφω διὰ πετρελαίου, ῥίπτω που πετρέλαιον.

πετρελαιωρυχεῖον, ου, τό· pétrolerie, n. f. ὠρυχεῖον πετρελαίου.

πετρένιος, α, ον· πέτρινος, λίθινος, ἀπὸ πέτρα, de pierre.

πετριά, ᾶς, ἡ [δημ.], βολὴ λίθου ἢ πλῆγμα ἐκ λίθου, coup de pierre; ‖ μία πετριὰ τόπον, un jet de pierre = λίθου βολήν. § [μεταφ.] ἡ ἰδιοτροπία, κοινῶς παραξενιά, caprice, n. m. toquade, n.f. ‖ ἔχει μίαν πετριάν, il a un petit coup de hache; il est un peu toqué (timbré); ‖ ἔχει τὴν πετριὰν ὅτι, il a l'idée fixe que; ‖ εἶνε ἡ πετριά του, c'est sa toquade (sa marotte; sa turlutaine); ‖ καθεὶς ἔχει τὴν πετριάν του, chacun a son dada.

πέτρινος, η, ον· λίθινος, η, ον· ὁ ἐκ λίθων, λίθου πεποιημένος, fait de pierre; λιθόκτιστος, ὅθεν πέτρινος, de pierre; ‖ οἰκία πέτρινος, maison de pierres.

πετρίτης, ου, ὁ· ὁ κοινὸς ἱέραξ, faucon [commun], n. m.

πετρίτσα, ἡ· βλ. **πετραδάκι,** petite pierre; pierrette, n. f. caillou, n. m.

πετροβολάου [διάλ. Κύμης], ῥίπτω λίθους, **πετροβολῶ.**

πετροβόλημα, ατος, τό· ἐπίθεσις (καταδίωξις) κατά τινος διὰ λίθων, attaque (poursuite) à coup de pierres; λιθοβόλημα, lapidation, n. f.

πετροβόλος, ου, ἡ· pétrobole, n. f. [d'un talent, ἑνὸς ταλάντου = 26 χλγ.] μηχάνημα δι' οὗ ἐβάλλοντο πέτραι μεγάλαι μέχρι 258 χιλιογράμμων.

πετροβολῶ (έω), μέλ. ήσω, ῥίπτω λίθους, πέτρας, jeter des pierres; καταδιώκω τινὰ (ἐπιτίθεμαι κατά τινος) διὰ λίθων, poursuivre (attaquer) à coups dr pierres; λιθοβολέω-ῶ, lapider.

πετρογνωσία, ας, ἡ· βλ. **πετρογονία.**

πετρογονία, ας, ἡ [γεωλ.] pétrognosie, n. f. **πετρογνωσία.** ὁ κλάδος τῆς γεωλογίας ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἐγεννήθησαν τὰ διάφορα πετρώματα.

πετρογραφία, ας, ἡ [γεωλ.] pétrographie, n f. ὁ κλάδος τῆς γεωλογίας ὁ σπουδάζων τὰς ἰδιότητας τῶν πετρωμάτων, ἤτοι τοῦ ὑλικοῦ ἐξ οὗ συνίσταται ἡ λιθόσφαιρα, οὐδόλως λαμβάνων ὑπ' ὄψει τὸν τρόπον τῆς γενέσεως ὡς καὶ τὴν διάταξιν· βλ. καὶ **λιθολογία.**

πετροκάρβουνον, ου, τὸ [δημ.] βλ. **γαιάνθραξ,** charbon de terre; houille, n. f.

πετροκάρδις, ισσα, ικο [διάλ. Οἰνόης] σκληρόκαρδος, ἄσπλαχνος.

πετροκάρυδον, οὔ, τό· noix angleuse, n. f. κάρυον οὗ ὁ καρπὸς εἶνε μεμιγμένος μετὰ σκληροῦ φλοιοῦ.

πετροκαταλύτης, θηλ. ισσα [διάλ. Ἠπείρου], **ἐργατικώτατος.** Ἐπίσης ὡς οὐσ. ἀρσ. σφοδρὸς ἄνεμος, σίφων.

πετροκέρασον, ου, τό· τὸ μαυριδερὸν καὶ σκληρὸν κεράσι, griotte [tardive], n. f.

πετρόκλης, ὁ [πτην.] traquet, n. m. μικρόν τι πτηνὸν πολὺ κοινὸν ἐν Γαλλίᾳ.

πεντροκόνδυλον, ου, τό· crayon d'ardoise, n. m. crayon gris; κοινῶς τὸ κονδύλι, μὲ τὸ ὁποῖον γράφουν εἰς τὰς πλάκας τὰ παιδία, κτλ.

πετροκονίαμα, ατος, τὸ [οἰκοδ.], béton, n. m. βλ. **σκυρόδεμα.**

πετροκοπειό, τὸ [διάλ. Ἰκαρίας], τὸ **λατομεῖον.**

πετροκόπος, ου, ὁ· ὁ κόπτων πέτραις, ὁ λιθοξόος, tailleur de pierres; ὁ λατόμος, carrier, n. m.

πετροκόσσυβας, ὁ [διάλ. Λευτεκαδ.], ὁ πετροκότσυφος.

πετροκότσυφος, ου, ὁ· merle de roche; πετροκόττυφος· «ὅμοιος τῷ μέλανι κοττύφῳ ἐστί, φαιός, τὸ δὲ μέγεθος μικρῷ ἐλάττων· οὗτος ἐπὶ τῶν πετρῶν καὶ τῶν κεράμων τὰς διατριβὰς ποιεῖται· τὸ δὲ ῥύγχος οὐ φοινικοῦν ἔχει καθάπερ ὁ κόττυφος» Ἀριστοτ.

πετροκύλισμα, ατος, τό· avalanche (f.) de pierres, ἡ κατάρρευσις συντριμμάτων πετρῶν.

πετρολεΐνη, ης, ἡ [χημ.], pétroléine, n. f. συνώνυμον τοῦ βαζελίνη (vaseline).

πετρολογία, ας, ἡ· pétrologie, n. f. μέρος τῆς φυσικῆς ἱστορίας πραγματευόμενον περὶ τῶν λίθων· βλ. καὶ **λιθολογία.**

πετρομάρουλον, τό· εἶδος ἀγρίου μαρουλίου (θρίδαχος), espèce de laitue sauvage.

πετρόνω, πετρόω-ῶ, μέλ. ώσω· pétrifier, ἀπολιθόνω, κάμνω τι πέτραν· ‖ [μέσ. μεταφ.], ἀπολιθοῦμαι, se pétrifier ; μένω ἄναυδος.

πετρορρήκτης, ου, ὁ· fourneau, n. m. κοινῶς τὸ **φουρνέλλο**· ὀπὴ ἣν ἀνοίγουσιν ἐν τῷ βράχῳ καὶ ἐντὸς τῆς ὁποίας θέτουσι διαρρηκτικὸν γέμισμα, ὅπερ ἀναφλέγουσι διὰ θρυαλλίδος πρὸς ἀπόσπασιν λίθων.

πετροπόλεμος, ου, ὁ· λιθομαχία· ἡ διὰ λίθων βολὴ ἀντικειμένων ἀντιπάλων, bataille à coup de pierres (à coups de fronde) ; οἱ λίθοι βάλλονται συνήθως διὰ σφενδόνης.

πέτρος, ου, ὁ· ἡ πέτρα, ὁ ὀγκόλιθος, ὀλότροχος λίθος, bloc de pierre ἢ gros morceau de pierre ; ὁλοφυὴς (λίθος) ἢ μονοκόμματος· ὁ ὁλομερὴς (λίθος συγκείμενος ἀπὸ μέγα τεμάχιον), μεγάλο **κοτρόνι.**

πετροσέλινον, ου, τό· persil sauvage ou des rochers ; ὁ μαϊδανός· ἄγριος ἢ βουνήσιος διότι φυτρόνει κατ' ἐξοχὴν ἐν ταῖς πέτραις, pétrosélinum, n. m. nom scientifique du persil.

πετρότοπος, ου, ὁ· πετρώδης τόπος, lieu pierreux ; μέρος ἔνθα ὑπάρχουσι πολλαὶ πέτραι.

πετροτόρος, ου, ὁ· pistolet de mine ou pistolet de mineur (πέτρα, τείρω)· σιδηρᾶ ῥάβδος μήκους 1 μέτρου φέρουσα εἰς τὸ ἄκρον χαλύβδινον ἔλασμα, χρησιμεύουσα εἰς τοὺς ὑπονομευτὰς πρὸς τὸ τείρειν, διαρρηγνύειν, θραύειν τὰς πέτρας.

πετροφυής, ής, ές· ἐπὶ βράχων, ἐπὶ λίθων φυόμενος, qui croît sur les rochers.

πετροχελίδονον, ου, τό· πετροχελιδών, δρεπανίς, τρωγλίτης, martinet, n. m. χελιδὼν βιοῦσα ἐντὸς τοίχων, σπηλαίων· χελιδὼν τῶν βράχων.

πετροχήβαδο, τὸ [διάλ. Ἰονίων νήσων καὶ Ἠπείρου], χήμη πετραία, εἶδος χηβάδος. Ἡ λέξις παριστάνει δύο εἴδη, τὴν venus gallina καὶ τὴν venus verrucosa. [Ἐν Κερκύρᾳ **βασιλόστρουδο**].

πετρόψαρον, ου, τό· labre, n. m. μικρὸς ἰχθὺς χρώματος πρασίνου μὲ στίγματα λευκὰ ἢ ἄλλα βαθυτέρου χρώματος, ὅστις μεταξὺ τῶν πετρῶν διαιτᾶται· ὁ παρ' Ἀριστοτέλους **πετραῖος** ἰχθύς.

πετρώδης, ης, ες, pierreux, euse, adj. γεμᾶτος ἀπὸ βράχους, ἀπὸ πέτραις, plein de pierres ; χαλικώδης, rocailleux, euse.

πέτρωμα, ατος, τό· σχηματισμὸς λίθου, ἡ ἀπολίθωσις, pétrification, n. f. ‖ πέτρωμα, βλ. λιθολόγημα, pierrée, n. f. ‖ πέτρωμα [ὀρυκτ.] roche, n. f. ὁ βράχος, σκληρὸς λίθος χαλῆς ποιότητος· ‖ βασαλτικὸν ἢ βασανιτικὸν πέτρωμα, roche basaltique ; ‖ πέτρωμα ἡφαιστειογενές, roche volcanique ; ‖ **πετρώματα** [γεωλογ.] roches, n. f. pl. οὕτως ὀνομάζεται τὸ ὑλικὸν ἐξ οὗ ἀποτελεῖται ὁ στερεὸς τῆς γῆς φλοιός· καταλαμβάνοντα ταῦτα μεγάλας τῆς γῆς ἐκτάσεις, δὲν ἔχουσι πάντα πέτρας σκληρότητα, διότι πολλαχοῦ ὑπάρχουσι καὶ πετρώματα ἄμμου, πηλοῦ, κροκαλῶν κλπ. Ἡ πετρογραφία ἀσχολουμένη εἰς τὴν σπουδὴν αὐτῶν ἐξετάζει : α') τὴν ὕλην τῶν πετρωμάτων, τουτέστι ποῖα εἶνε τὰ ὀρυκτολογικὰ καὶ χημικὰ αὐτῶν συστατικά· β') τὸν ἱστὸν αὐτῶν, τουτέστι κατὰ τίνα τρόπον συνέχονται καὶ ἀλληλουχοῦνται πρὸς ἄλληλα τὰ ὀρυκτολογικὰ αὐτῶν συστατικά· γ') τὴν μηχανικὴν αὐτῶν πλύσιν καὶ χημικὴν ἀνάλυσιν καὶ δ') τὴν μικροσκοπικὴν κατασκευὴν αὐτῶν, τουτέστι πῶς διαγιγνώσκονται μικροσκοπικῶς τὰ ὀρυκτολογικὰ συστατικὰ τῶν κρυπτομερῶν πετρωμάτων. Τὰ πετρώματα λέγονται **ὁμοιομερῆ,** ὅταν ἡ μᾶζα αὐτῶν ἀποτελῆται ἐξ ἑνὸς καὶ μόνου ὀρυκτολογικοῦ συστατικοῦ (ἀσβεστόλιθος, δολομίτης, χαλαζίτης)· **ἀνομοιομερῆ,** ὅταν ἦνε συσσωμάτωμα κρυσταλλοφυὲς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δύο ἢ πλειόνων ὀρυκτῶν, συμπεφυκότων ἀλλήλοις, εἴτε ἀμέσως εἴτε τῇ μεσολαβήσει ὀρυκτῆς τινὸς κόλλης. **Στρωσιγενῆ,** ὅταν ἦνε διατεταγμένα κατὰ στρώματα ἐπάλληλα καὶ **ἄστρωτα** ἂν δὲν ἔχωσι οὕτως. **Θραυσματοπαγῆ,** δὲ λέγονται τὰ πετρώματα τὰ συνιστάμενα ἐκ θραυσμάτων μὴ συγκεκολλημένων ἢ ἀποπετρωθέντων διά τινος ὀρυκτῆς κόλλης (ἄμμος, ψαμμίτης, πηλός).

πετρών, ῶνος, ὁ· βραχώδης, πετρώδης τόπος, lieu pierreux ; σωρὸς λίθων, amas de pierres.

πετρῶνας, ὁ [διάλ. Οἰνόης] τόπος βραχώδης, πετρώδης.

πετρώνω, μέλ. ώσω [διάλ. Ἠπείρου] καταφθάνω τινὰ φεύγοντα «τὸν ἐπέτρωσε».

πετρωτά, τὰ [διάλ. Ἠπείρου] τὰ πετρώδη μέρη τοῦ βουνοῦ· «στὰ πλάγια καὶ στὰ πετρωτὰ καὶ σ' τὲς κοντορραχοῦλες».

πετρωτός, ή, όν [διάλ. Οἰνόης] στικτός, ψηφιδωτός.

πέτσα, ας, ἡ [δημ.], τὸ δέρμα, ἡ ἐπιδερμίς, peau, n. f. πᾶν ὅπερ ξηραίνεται ἐπί τινος, λεπτὸς ὑμήν, δερμάτιον, pellicule, n. f. § **πέτσα,** κύταλον, φλόγωμα, κοινῶς ἡ κόρα ἢ **τσίπα** τοῦ ψωμιοῦ, κτλ. croûte de pain [de pâté etc.] βλ. καὶ **κροῦστα**· τὸ καϊμάκι [τοῦ

γάλακτος], crême [de lait] ; [ἐν.] ἐσχάρα πληγῆς, eschare, n. f. βλ. **ἐφελκίς**.

πετσένιος, α, ον ἢ πέτσινος, η, ον [δημ.], δερμάτινος, η, ον· ἐκ δέρματος (ἐκ σκύτους) πεποιημένος, de (en) peau ; βλ. **δέρμα**· σκύτινος, η, ον, de (en) cuir ; βλ. **σκῦτος**.

πετσέτα, ας, ἡ [δημ.], τὸ **χειρόμακτρον**, τετράγωνον ὕφασμα δι' οὗ ἀπομάσσουσι τὰς χεῖρας εἰς τὴν τράπεζαν, serviette, n. f. || —,τὸ προσόψιον, serviette de toilette=χειρόμακτρον, essuie-main, n. m. § [μεταφ.] βλ. **πετσετάκι**.

πετσετάκι, τὸ [δημ.] καὶ **πετσετίτσα**, μικρὸν χειρόμακτρον, petite serviette. § [μεταφ.] φλυαρία, caquetage, n. m. ἡ κακογλωσσιά, αἱ κακολογίαι, caquets, cancans, ou malins propos ; || στρώνω πετσέτα=κακολογῶ, cancaner.

πετσετοθήκη, ης, ἡ· θήκη χειρομάκτρου, rond (m.) de serviette, ἡ στρογγύλη θήκη δι' ἧς περιβάλλεται τὸ χειρόμακτρον τῆς τραπέζης.

πετσί, τὸ [δημ.], τὸ **δέρμα**, peau, n. f. (βλ. λέξιν)· || ἔγινε πετσὶ καὶ κόκκαλο, il n'a que les os et la peau ; il a la peau collée sur les os ; || σηκόνεται τὸ πετσὶ τοῦ ἀνθρώπου [φρ.], cela fait venir la chair de poule ; || τοῦ ἐτίναξαν τὸ πετσί, on l'a battu ; on lui a frotté l'échine ; || ξεύρει τὸ πετσί του ! c'est un malin ; || τὸν τρώγει τὸ πετσί του, la peau lui démange. § —, βλ. **σκῦτος**, cuir, n. m. τὸ τομάρι· βλ. **δέρμα** (peau) ; || τὸ πετσὶ τῆς ἀλεποῦς, la peau du renard ; || — ἀργασμένον, cuir tanné (corroyé); || — γουρουνιοῦ (χοίρου=φορκή), couenne, n. f. || — βουβαλίσιο, σκῦτος βουβάλιον, buffle, n. m.

πετσιάζω [δημ.], μέλ. άσω, σχηματίζω πέτσαν, ἐσχάραν, s'encroûter ; βλ. **πέτσα**. § —, γίνομαι δερματώδης, devenir coriace, **τυλοῦμαι**.

πέτσινος, η, ον [δημ.] βλ. **πετσένιος**, de (en) peau; **σκύτινος**, de (en) cuir; || χειρόκτια πέτσινα, gants de peau.

πετσοκόμματα, τὰ [δημ.], εὐτελῆ τοῦ δέρματος (σκύτους) τεμάχια, καὶ μεταφ. πᾶν εὐτελὲς καὶ ἄχρηστον.

πετσοκομματιάζω [δημ.] καὶ

πετσοκόπτω [δημ.]. μέλ. κόψω, κόπτω, τέμνω εἰς τεμάχια, tailler en pièces ; **διαμελίζω**, κοινῶς κομματιάζω, dépécer ; déchiqueter ; taillader.

πετσόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀνανεόνω τὸ δέρμα, renouveler le cuir ; ἀνανεόνω τὰ καττύματα [τῶν ὑποδημάτων], ressemeler [des souliers]. § [βιβλιοδ.] ἐπενδύω διὰ δέρματος τὴν ῥάχιν βιβλίου, couvrir [le dos d'] un livre. § [ναυπηγ.] passer ; border [l'extérieur d'un navire] ; βλ. **ἐνδύω σκάφος πλοίου**.

πετσός, ἡ, ὸν [διάλ. Οἰνόης], σφιγκτός, πυκνὸς σὰν πετσί.

πετσοῦδα, ας, ἡ [δημ. ἰχθ.], ἡ μεγάλη παλαμύδα ἥντινα κόπτουσι κατὰ τεμάχια, pélamyde, n. f. θύννος, thon, n. m. ἁλιεύεται εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ Μάϊον μῆνα, ὅθεν λέγεται καὶ **ψάρι** μαϊάτικο.

πετσοῦτσα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ἡ **νυκτερὶς** (ἴσως διότι εἶνε ὅλη πετσί).

πέτσωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἀνανέωσις τῶν καττυμάτων τῶν ὑποδημάτων, ressemelage, n. m. βλ. καὶ στέρφωσις. § [ναυπηγ.] **ἐπένδυσις** πλοίου, revêtement [d'un navire], n.m. bordé extérieur ; βλ. **περίβλημα**.

πέττα [διάλ. Ἠπείρου], τὰ ἐξ ἀλεύρου φύλλα, δι' ὧν κατασκευάζουσι τοὺς πλακοῦντας, **λάγανον**.

πεττάχτα [διάλ. Ἠπείρου], λεπτὸς ἄρτος ἐν εἴδει πήττας, ἀλλαχοῦ **λαγάνα** (ἀρχ.) **λάγανον**.

πέττουρα, τά· τὰ φύλλα δι' ὧν πλάθεται ἡ πήττα (ἐκ τοῦ πέττω, πλάθω).

πετῶ (άω) μέλ. άξω, ῥίπτω, jeter; βάλλω, lancer ; ἐκρίπτω, ἀπορρίπτω, rejeter ; || τὸ ἐπέταξεν ἀπὸ τὸ παράθυρον, il l'a jeté par la fenêtre ; || [μεταφ.] μὴ πετάξῃς τὴν γνώμην του, ne rejetez pas son avis ; || τὸν ἐπέταξαν ἔξω, on l'a jeté dehors ; on l'a mis à la porte ; || τὸν ἐπέταξαν ἀπὸ τὴν θέσιν του, on l'a renvoyé ; on l'a congédié ; [οἰκ.] on l'a fait sauter ; || ἐπέταξε τὰ μυαλά του, il s'est brûlé la cervelle. § [ἐπὶ δένδρου] ἀναδίδω, ἐκφύω, pousser ; rejeter ; jeter ; || τὸ δένδρον αὐτὸ πετᾷ πολλὰ κλαδιά· θὰ πετάξῃ ἀπὸ κάτω, cet arbre rejette beaucoup de branches ; || τὸ κλῆμα ἀρχίζει νὰ πετᾷ, la vigne commence à jeter ; § [οὐδ.] ἵπταμαι, ἀναλαμβάνω πτῆσιν, πετῶ, voler ; s'envoler ; **περιίπταμαι**, voltiger ; || εἶνε ἔντομα τὰ ὁποῖα πετοῦν, il y a des insectes qui volent ; || ἐπέταξε τὸ πουλί, l'oiseau s'est envolé ; [μεταφ.], l'oiseau a déniché ; || πετᾷ ἀπὸ τὴν χαράν του, il ne se sent pas (il saute) de joie ; || πετάει πετάει [παιγν. παιδ.], pigeon vole. § [μέσ.] πετηοῦμαι, ὁρμῶ πρὸς τινα ἤ τι, s'élancer ; sauter; ῥίπτομαι, ὁρμῶ, se précipiter ; || πετηοῦμαι εἰς τὸν ὕπνον μου, s'éveiller en sursaut ; || πετάξου εἰς τὸ σπῆτι, courez à la maison.

πετωνιά, ᾶς, ἡ [ἁλιευτ.] καὶ πετονιά· βλ. **ὁρμιά**, ligne à soutenir.

πεύκη, ης, ἡ, καὶ πεῦκον, ου, τό, καὶ πεῦκος ου, ὁ· κοινῶς τὸ πεῦκο ἡ ἀγρία πίτυς, ἡ ἀγριοκουκκουναρηά, τὸ τουρκ. **τσάμι**, pin [sauvage], n.m. τὸ γνωστὸν ῥητινῶδες δένδρον μετὰ βελονοειδῶν φύλλων, ἐξ οὗ ἐκρέει ὡς δάκρυ ἡ ῥητίνη· βλ. καὶ **πίτυς εἰς λέξιν ξύλον**.

πεῦκι, τὸ [δημ. ξεν.] [μικρὸς] τάπης, [petit] tapis, n. m.

πεύκινος, η, ον· ἐκ πεύκης, de pin, ξύλον πεύκης· ὁ καμωμένος ἀπὸ ξύλον πεύκης, fait de bois de pin.

πεῦκον, ου, τὸ καὶ

πεῦκος, ου, ὁ· βλ. **πεύκη**.

πευκών, ῶνος, ὁ· τόπος κατάφυτος ἐκ πεύκων, δάσος πεύκων, forêt ou bois de pins.

πεφοβημένως [ἐπίρ.], (**φοβοῦμαι**, παθ. παρακ. μετοχ. πεφοβημένος), τετρομαγμένως, δειλῶς, avec effroi, en tremblant.

πεφορτωμένος, η, ον (φορτόω-ῶ), chargé, ée ; ἀντίθ. τῷ ἀφόρτωτος, non chargé ; πε-

φορτωμένον πλοῖον, bâteau chargé ; être en charge=ἔμφορτος, ος, ον.

πέφτω, βλ. πίπτω· || — ἔξω, βλ. ἐξοκέλλω· || [ναυτ.] πέφτω· βλ. ἀποκλίνω.

πεφυσημένος, βλ. πνευματώδης.

πεφυσιωμένος, η. ον· οἰηματίας, être infatué de soi-même, ἤτοι ἔχων οἴησιν.

πεφωτισμένος, η, ον (φωτίζω), éclairé, ée.

πεχλιβάνης, βλ. μπεχλιβάνης.

πεχνί(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], τὸ παχνί, ἡ φάτνη, τὸ μέρος ὅπου τρώγουν τὰ ἄλογα.

πεψίνη, ης, ἡ· pepsine, n.f. (ἐκ τοῦ ἑλλ. πέψις = digestion), διαλυτός ζυμεγέρτης (ferment) περιεχόμενος εἰς τὸ γαστρικὸν ὑγρόν, ὅστις μετατρέπει τὰς λευκωματοειδεῖς οὐσίας εἰς πεπτόνας. Πεψίνη λέγεται τὸ ζύμωμα τοῦ γαστρικοῦ ὑγροῦ, δι' οὗ τελεῖται ἐν τῷ στομάχῳ ἡ πεπτοποίησις τῶν λευκωματοειδῶν οὐσιῶν. Εἶνε οὐσία ὀργανικὴ λευκωματοειδής, ἥτις καὶ ἀπεχωρίσθη ἀπὸ τοῦ ὑγροῦ ὡς λευκὴ ἄμορφος κόνις. Ἡ ῥηθεῖσα πεπτοποίησις τελεῖται μὲν οὐσιωδῶς διὰ τῆς πεψίνης, ἀλλ' ἀπαιτεῖται συγχρόνως καὶ ἡ παρουσία τοῦ ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος (ὅπερ ἐπίσης περιέχει τὸ γαστρικὸν ὑγρόν), οὗ ἄνευ οὐδεμίαν ἡ πεψίνη ἐπίδρασιν ἔχει ἐπὶ τῶν λευκωματοειδῶν οὐσιῶν. Ἡ κόνις τῆς πεψίνης δίδεται καὶ ὡς φάρμαχον εἴς τινας δυσπεψίας.

πέψις, εως, ἡ· ἡ χώνευσις digestion, n. f. πέψις, χώνευσις, coction, n. f. λειτουργία τοῦ ζωϊκοῦ σώματος καθ' ἣν αἱ προσλαμβανόμεναι ὑπ' αὐτοῦ τροφαὶ διὰ φυσικῆς καὶ χημικῆς κατεργασίας μεταποιοῦνται ἐν μέρει μὲν εἰς ὑγρὸν πολυσύνθετον, ἐνέχον τὰ χρήσιμα πρὸς τὴν θρέψιν στοιχεῖα αὐτῶν καὶ κατάλληλον ὅπως ἀπομυζώμενον εἰσέλθῃ ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ αἷμα, ἐν μέρει δὲ εἰς μᾶζαν ἐνέχουσαν τὰ περιττὰ τῶν τροφῶν στοιχεῖα καὶ ἀποβαλλομένην ὡς περίττωμα. Τὰ ὄργανα τῆς λειτουργίας ταύτης, ἣν περιγράφομεν ἐνταῦθα ὡς ἔχει ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ἀνωτέρων ζῴων εἰσὶ τοῦτο μὲν ὁ ἀπὸ τοῦ στόματος μέχρι τοῦ πέρατος τοῦ ἐντέρου συνεχὴς πεπτικὸς σωλήν, οὗ μέρη εἰσὶ τὸ στόμα, ὁ φάρυγξ, ὁ οἰσοφάγος, ὁ στόμαχος καὶ τὸ ἔντερον, τοῦτο δὲ τὸ πάγκρεας καὶ τὸ ἧπαρ, ὧν τὰ ἐκκρίματα ἐκχεόμενα εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐντέρου χρησιμοποιοῦνται εἰς τὴν πέψιν. Ἡ μάσησις καὶ ἡ κατάποσις εἰσὶ μηχανικαὶ ἐργασίαι σκοπὸν ἔχουσαι τὴν κατάτμησιν καὶ τὴν παραπομπὴν τῶν τροφῶν εἰς τὸν στόμαχον, ἀλλ' ὁ κατὰ τὴν μάσησιν ἀναμιγνυόμενος μετ' αὐτῶν σίελος ἔχει καὶ χημικὴν ἐπίδρασιν, ἐν αὐτῷ τῷ στόματι ἀρχομένην, ἐπὶ τῶν ἀμυλούχων σιτίων, ὧν μετατρέπει τὸ ἄμυλον εἰς σάκχαριν. Ἐν τῷ στομάχῳ αἱ τροφαὶ προκαλοῦσι τοῦτο μὲν ἄφθονον τὴν ἔκκρισιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐκκρινομένου γαστρικοῦ ὑγροῦ, τοῦτο δὲ περισταλτικὰς αὐτοῦ κινήσεις, δι' ὧν τὸ ὑγρὸν τοῦτο μιγνύεται καλῶς μετὰ τῶν τροφῶν ἀποτελουμένης ἐν συνόλῳ ἀραιῶς πολτώδους μάζης· χημικῶς δὲ δρᾷ τὸ γαστρικὸν ὑγρόν, κυρίως διὰ τῆς ἐν αὐτῷ πεψίνης, ἐπὶ τῶν λευκωματούχων σιτίων, ὧν τὰς λευκωματώδεις οὐσίας μετατρέπει εἰς πεπτά. Παραμένουσι δ' οὕτως αἱ τροφαὶ ἐν τῷ στομάχῳ ἐπὶ χρόνον ποικίλλοντα ἀναλόγως τῆς φύσεως αὐτῶν, 2-4 ὥρας, μεθ' ὃ διὰ τῶν ῥηθεισῶν συστολῶν τοῦ στομάχου, ἀνοιγομένου καὶ τοῦ πυλωροῦ, παραπέμπεται τὸ περιεχόμενον τοῦ στομάχου ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὸ ἔντερον. Ἐν τῇ ἀρχῇ τούτου, κατὰ τὸ δωδεκαδάκτυλον, ἀναμιγνύεται μετὰ τοῦ παγκρεατικοῦ ὑγροῦ καὶ τῆς χολῆς, τὸ σύνολον δὲ διὰ τῶν περισταλτικῶν τῶν ἐντέρων κινήσεων φέρεται βαθμηδὸν ἀπὸ τοῦ δωδεκαδακτύλου πρὸς τὸ λεπτὸν ἔντερον καὶ ἀπὸ τούτου εἰς τὸ παχύ. Τὸ παγκρεατικὸν ὑγρὸν διὰ τῶν τριῶν αὐτοῦ ζυμωμάτων δρᾷ καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν εἰδῶν τῶν ἐν ταῖς τροφαῖς οὐσιῶν· διὰ μὲν τῆς τρυψίνης πεπτοποιεῖ ἐντελέστερον τὰς λευκωματώδεις οὐσίας, διὰ τῆς ἀμυλοψίνης σακχαροποιεῖ τὰς ἀμυλώδεις, διὰ δὲ τῆς στεατοψίνης γαλακτωματοποιεῖ τὰ λίπη ἤτοι κατατέμνει αὐτὰ εἰς μόρια λεπτότατα ἐναιωρούμενα ἐν τῷ ὑγρῷ. Ἡ δὲ χολὴ συντελεῖ πιθανῶς μᾶλλον εἰς τὴν ἀπομύζησιν τῶν λιπωδῶν μορίων, περιβάλλουσα αὐτὰ καὶ εὐχεραίνουσα τὴν δίοδόν των διὰ τῶν ἀπομυζητικῶν ἀγγείων.

πέψις, εως, ἡ· pepsie ou pepsis, n. f. (ἀρχ. ἰατρικῆς), ἡ πέψις τῶν τροφῶν, coction des aliments ; ἡ χώνευσις, digestion, n. f.

πηγαδᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], ὁ φρεατωρύχος, puisatier, n. m. ὁ ἀνορύσσων φρέατα.

πηγαδήσιος [δημ.], φρεάτιος, ος, ον· de puits ; ὁ ἐκ τοῦ φρέατος προερχόμενος· || ὕδωρ πηγαδήσιον (φρεάτιον), eau de puits.

πηγάδι, τὸ [δημ.], τὸ φρέαρ, puits, n. m.

πηγαδόπετρα, ας, ἡ [δημ], ὁ τοῦ φρέατος ἐπιστόμιος λίθος, margelle, n. f. βλ. περιστόμιον φρέατος.

π(η)γαδούλια, τὰ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], αἰδαῖον γυναικός.

πηγάζω, μέλ. άσω. ἔχω (λαμβάνω τὴν) πηγήν, avoir (prendre) sa source ; λαμβάνω γένεσιν, prendre naissance ; ἕλκω τὸ γένος, τὴν καταγωγήν, τὴν ἀρχήν, tirer son origine; προέρχομαι, provenir ; ἀπορρέω, émaner ; προέρχομαι, παράγομαι, dériver ; ἐκπορεύομαι, προέρχομαι, procéder ; προέρχομαι προκύπτω, résulter ; ῥέω ὡς ἐκ τῆς πηγῆς, ἀπορρέω, découler ; || ὁ ποταμὸς αὐτὸς πηγάζει ἐκ τοῦ δεῖνα ὄρους, ce fleuve prend sa source dans telle montagne ; || τὸ ῥυάκιον αὐτὸ πηγάζει ἐδῶ πλησίον, ce ruisseau naît tout près d'ici; || ἡ δικαιοσύνη πηγάζει ἀπὸ τοῦ βασιλέως, la justice émane du roi ; || ἐκεῖθεν πηγάζουσιν αἱ καταχρήσεις, de là proviennent les abus.

πηγαιμός, οῦ, ὁ [δημ.], τὸ μεταβαίνειν που, ἡ μετάβασις, allée, n. f. ἡ διαδρομή, trajet. n. m. τὸ πηγαίνειν, τὸ μεταβαίνειν, l'aller ; || ὁ πηγαιμὸς καὶ ὁ ἐρχομός, l'aller et le retour.

πηγαινοέρχομαι [δημ.], πηγαίνω καὶ ἐπιστρέφω, aller et venir ; βλ. καὶ κερκίς.

πηγαινοερχομός, οῦ, ὁ· ἡ διαδρομή, allées et venues ; va-et-vient, n.m. § [μηχ.] πη-

γαινοερχομός, βλ. παλινδρομικός, va-et-vient.

πηγαίνω [καὶ παγαίνω, 'πάγω, πάω], μεταβαίνω που, διευθύνομαί που, πορεύομαι, aller ; πορεύομαι, ὑπάγω, se rendre ; [ἐνεστ. ὁριστ. je vais, tu vas, il va, nous allons, vous allez, ils vont ; μέλ. j'irai ; παρακ. je suis allé] ; ‖ ποῦ πηγαίνεις ; [κοιν.] ποῦ πᾶς ; où allez-vous ? ‖ ἐπῆγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν [καὶ δὲν ἐπέστρεψεν], il est allé à l'église ; ‖ ἐπῆγε δὶς εἰς τὸ Λονδῖνον, il a été deux fois à Londres ; ‖ ἐπῆγεν εἰς τὴν θέσιν του, il s'est rendu à son poste ; ‖ ἐπῆγαν εἰς τὰ δικαστήρια [μεταφ.], ils ont pris la voie des tribunaux ; ‖ ὅπως πῆγε ἦλθε [φρ.], il a eu l'aller pour le venir ; ‖ ποῦ θὰ πάγῃ αὐτὴ ἡ κατάστασις; [μεταφ.] comment cela finira-t-il? où cela aboutira-t-il ? ‖ [ἐνίοτε ἀμετάφρ.] ποῦ πῆγε καὶ τὸ ηὗρε ? où a-t-il trouvé (déniché) cela ? ‖ δὲν πᾶς νὰ μοῦ ξεφορτώνεσαι ; voulez-vous bien me laisser tranquille? § βαδίζω, marcher ; κινοῦμαι, se mouvoir ; βαδίζω τὴν κανονικὴν ὁδόν, πορεύομαι, aller son train ; ‖ πήγαινε ἴσια, marchez droit ; ‖ τὸ ὡρολόγι μου πηγαίνει καλά, ma montre marche (va) bien ; ‖ τὸ ὡρολόγι πηγαίνει ἐμπρὸς (ὀπίσω), la montre avance (retarde) ; ‖ πηγαίνω κ' ἔρχομαι, aller et venir ; ‖ [μεταφορικ.] αὐτὸ πάγει κ' ἔρχεται, cela va ; cela pourrait aller ; cela s'arrange ; ‖ ἡ ὑπόθεσις πηγαίνει καλά, l'affaire est en bon train ; marche bien ; ‖ τὸ πρᾶγμα πηγαίνει εἰς μάκρος, l'affaire traine en longueur; ‖ καθὼς πηγαίνει, δὲν θὰ τελειώσῃ ποτέ, au train dont il va, il n'aura jamais fini ; ‖ ὅσον πηγαίνει χειροτερεύει, il va de mal en pire ; ‖ δὲν θὰ πάγῃ πολύ· δὲν θὰ πάγῃ μακρυὰ [φρ.], il ne vivra pas longtemps ; il ne la fera pas longue ; ‖ μὴ πηγαίνεις μ' αὐτούς, ne fréquentez pas ces gens là ; ‖ πές μου μὲ ποιὸν πᾶς, νὰ σοῦ πῶ ποιὸς ἦσαι [παροιμ.], dis-moi qui tu hantes, je te dirai qui tu es ; ‖ τὰ πηγαίνουν καλὰ μαζή, ils vivent en bonne harmonie ; ils s'accordent bien ; ‖ [ἐπὶ συζύγων] δὲν τὰ πηγαίνουν καλά, ils font mauvais ménage ; ‖ πῶς πάγει τὸ συνάχι σας ; comment va votre rhume ? ‖ πόσον πηγαίνει τὸ φράγκον ; quel est le cour du franc ? ‖ εὐμορφαίνει καὶ πάγει [φρ.], elle embellit de jour en jour ; ‖ [ἀπολ. τριτοπρ.] πάγει καλά ! c'est bon. § ἀπέρχομαι, s'en aller ; ἀναχωρῶ, partir ; καταναλίσκω, consumer ; καταναλίσκομαι. se consumer ; δαπανῶ, dépenser ; δαπανῶμαι, être dépensé; ‖ πήγαινε ! allez-vous en ! allez ! partez ! décampez ! [δημ.] filez ! πηγαίνωμεν! allons! partons ! ‖ εἶνε καιρὸς νὰ πηγαίνωμεν, il est temps de partir ; ‖ [ἐπὶ πραγμ.] ἐπῆγαν ὅλα κατὰ διαβόλου, tout s'en est allé au diable ; ‖ ἐπῆγαν ὅλα χαμένα, tout a été en pure perte ; ‖ πόσα σοῦ ἐπῆγαν εἰς αὐτὴν τὴν οἰκοδομήν ; combien vous a coûté cette construction ? ‖ θὰ σοῦ πάγουν πολλά, vous y dépenserez beaucoup ; ‖ θὰ πάγῃ πολὺ [ὕφασμα], il en faudra beaucoup ; ‖ [ἀπολ.] πάγει πειά ! c'en est fait ! c'est fini ! § φθάνω εἰς τὸ σημεῖον νά, être sur le point de ; εἶμαι ἕτοιμος νά, être près de, aller ; μικροῦ δέομαι, ὀλίγου δεῖν, manquer de ; ὀλίγου δεῖν (παρ' ὀλίγον) faillir ; ‖ ἐπῆγε ν' ἀποθάνῃ, il faillit (il fut près de) mourir ; ‖ ἐπῆγε νὰ πνιγῇ, il a manqué de (il a pensé) se noyer; ἐπήγαινα νὰ εἰπῶ ὅτι, j'allais dire que ; ‖ πάγει (πλησιάζει) μεσημέρι, il s'en va midi ; ‖ πάγω νὰ πιστεύσω ὅτι εἶνε τρελλός, je dirais qu'il est fou ; ‖ πάγει νὰ χαθῇ, il touche à sa perte ; ‖ πῆγε νὰ μὲ τρελλάνῃ. § [τριτοπρ.] εἶμαι κατάλληλος, ἁρμόζω, convenir ; ἁρμόζομαι, ἐφαρμόζομαί που, s'adapter, s'ajuster ; πηγαίνω, aller ; ‖ τὰ ὑποδήματα δὲν μοῦ πηγαίνουν, les souliers ne me vont pas ; ‖ αὐτὸ τὸ καπέλλον σοῦ πηγαίνει πολὺ καλά, ce chapeau vous va (vous coiffe) très-bien ; ‖ τὸ τριανταφυλλὶ χρῶμα πηγαίνει εἰς ταῖς ξανθαῖς, le rose va aux blondes ; ‖ [ἀπολ.] δὲν πάγει νά, il ne convient pas de ; δὲν ἁρμόζει, δὲν εἶνε πρέπον, il n'est pas convenable de ; ‖ δὲν σοῦ πάγει νὰ φέρεσαι τοιουτοτρόπως, il ne vous sied pas de vous comporter ainsi. § [μεταβ.] ἄγω, φέρω, ὁδηγῶ, mener ; conduire ; porter ; apporter ; ‖ ποῦ τὸν πηγαίνεις ; où le menez-vous ? ‖ τὸν ἐπήγαιναν εἰς τὴν φυλακήν, on le menait en prison ; ‖ θὰ σὲ πάγῃ [εἰς τὸ σπίτι] ὁ ὑπηρέτης μου, mon domestique vous reconduira (vous accompagnera) ; ‖ ὁ δρόμος αὐτὸς πηγαίνει εἰς τὴν πόλιν, ce chemin mène (conduit ; va) à la ville ; ‖ πήγαινε αὐτὸ τὸ γράμμα εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, portez cette lettre à la poste; ‖ πήγαινέ του αὐτὸ τὸ βιβλίον, apportez-lui ce livre ; ‖ [μεταφ.] τὸν ἐπῆγε εἰς τὰ δικαστήρια, il l'a appelé en justice ; ‖ τί τὰ πᾶς καὶ τί τὰ φέρνεις ; [φρ.] à quoi bon ces détours ? § [ἐπὶ χαρτοπ.], y aller de ; risquer ; πόσα πηγαίνετε ; de combien y allez-vous ? ‖ πηγαίνω δέκα δραχμάς, j'y vais de dix drachmes. § [τριτοπρ.] ἐνεργῶ, ἀφοδεύω ἐκ τῆς γαστρός, faire évacuer par bas ; faire aller ; ‖ [τὸ καθάρσιον] τὸν ἐπῆγε τρεῖς φοραῖς, l'a fait aller trois fois ; ‖ τὸν ἐπῆγαν τρία χέρια, il est allé trois fois ; ‖ τὸν πηγαίνει αἷμα, il fait (il rend) du sang ; ‖ [μεταφορ.] τὸν πῆγε ῥοῦδι (χαρδάλι· τρία κ' ἕνα· τρίτη καὶ τετράδη) [φρ.], il a eu grande peur ; il a eu chaud aux fesses.

πηγαῖος, α, ον, ὁ ἐκ πηγῆς, ἀπὸ πηγῆς ἀρυσθείς, εἰς πηγὴν ἀνήκων, ὁ ῥέων ἐκ πηγῆς, ἐκ κρήνης, qui coule d'une source, d'une fontaine ; ἀναβρυτικός, πηγαῖος, de fontaine ; de source ; ‖ πηγαῖον ὕδωρ, eau de fontaine.

πηγανέλαιον, ου, τό· ἔλαιον πηγάνου, huile de rue (n.f.).

πήγανον, ου, τὸ [φυτ.] ὁ ἀπήγανος κηπευτὸς =τὸ ἥμερον πήγανον, rue [des jardins], τὸ γνωστὸν φυτὸν ἀπήγανος, ὁ πικρὸς τοῦ ὁποίου χυμὸς εἶνε τονικὸν τοῦ στομάχου φάρμακον· Διοσκ.

πήγανος, ὁ [διάλ. Λεντάδ.], τὸ πήγανον (παρ' ἀρχ.) φυτὸν μικρόν, πιστεύεται δ' ὅτι εἶνε ἀποδιωκτικὸν τῆς εὐφλογίας.

πηγανώδης, ης, ῶδες· ὅμοιος πηγάνῳ, semblable à la rue [des jardins].

πήγασος, ου, ὁ· pégase, n. m. εἶνε ἐν τῇ ἑλληνικῇ μυθολογίᾳ ὁ πτερωτὸς ἵππος (cheval ailé) ὁ ἀναπηδήσας ἐκ τοῦ αἵματος τῆς Μεδούσης τῆς ἀποκεφαλισθείσης ὑπὸ τοῦ Περσέως.

πηγή, ῆς, ἡ· τὸ μέρος ἐξ οὗ ἀναβρύει ὕδωρ, source, n. f. κοινῶς μάνα τοῦ νεροῦ, διάφορον τοῦ «κρήνη» κοινῶς βρύσις, fontaine, n. f. ὅπερ ὅμως ἐν γένει ἀναβρύον νερὸν σημαίνει· || μικρὰ πηγή, petite source; || ὕδωρ πηγαῖον, eau de source; || αἱ πηγαὶ ποταμοῦ, les sources d'une rivière. § [μεταφ.] πηγή, source, n. f. ἐν γένει **ἀρχὴ** (ἐξ ἧς ἀπορρέει τι), principe, n. m. origine, n. f. καὶ αἰτία τινός, cause, n. f. ἡ προέλευσις, provenance, n. f. || ἡ ἐργασία εἶνε πηγὴ πλούτου, le travail est une source de richesse; || ἀνέρχομαι εἰς τὴν πηγήν, remonter à la source = ἀπ' ἀρχῆς ἐρευνῶ τι· || γινώσκω τι ἀπὸ καλῆς πηγῆς [ἀκριβῶς], savoir une chose de bonne source; || τὸ γνωρίζω ἐκ πηγῆς, je tiens cela de bonne source; || αἱ πηγαὶ τῆς ζωῆς, les sources de la vie; || αἱ πηγαὶ τῶν ὀμμάτων = ἄφθονα δάκρυα, larmes abondantes; ὅθεν, ἄφθονα δάκρυα κατέρρεον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του, des larmes abondantes coulaient de ses yeux; || οἱ ὀφθαλμοί του ἔγιναν πηγαὶ δακρύων, ses yeux devinrent deux fontaines de larmes; || [ναυτ.] πηγή, βλ. **ὕδρευμα** (aiguade). § **πηγή,** ῆς, ἡ· source, n. f. καλοῦσι **πηγὴν** πᾶσαν φλέβα ἢ νᾶμα ὕδατος ῥέοντος (filet d'eau), οἱοσδήποτε καὶ ἂν ᾖ ὁ ὄγκος αὐτοῦ, ὅπερ φυσικῶς ἀναβρύει ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Ἡ πηγὴ λέγεται **μόνιμος** ἢ **διηνεκὴς** (permanente ou pérenne) ὅταν παρέχῃ ὕδωρ ἀκαταπαύστως, **διαλείπουσα** (intermittente) δὲ ὅταν ὁ ῥοῦς αὐτῆς παύῃ καὶ ἐπανέρχεται κατὰ διαλείμματα μᾶλλον ἢ ἧττον ἴσα, καὶ **πρόσκαιρος** (temporaire) ὅταν μόνον ἐν διαστήματι μέρους τοῦ ἔτους παρέχῃ ὕδωρ.

Καλοῦσι πηγὰς **ἀναπηδητικὰς** ἢ **ἀναπιδυτικὰς** (ἀναπιδύω, ἀναβρύω) (sources jaillissantes) ἐκείνας τῶν ὁποίων τὰ ὕδατα ἀναβρύουσιν ἐκ τῆς γῆς μετὰ πολλῆς δυνάμεως καὶ ὑψοῦνται μέχρις ὕψους τινός. Αἱ **γεϋσάριαι** (gaysers) διακρίνονται ἰδίως ὡς τοιαῦται, εἰσὶ δὲ ἐν ταὐτῷ διαλείπουσαι καὶ ἀναπιδυτικαί, αἵτινες καθ' ὃν χρόνον λειτουργοῦσιν ἀναφυσῶσιν εἰς μέγα ὕψος στήλην ὕδατος συνήθως διαθέρμου. Αἱ **ὀρυκταὶ** (μεταλλικαί, αὐτοφυεῖς) πηγαὶ (sources minérales) εἰσὶν ἐκεῖναι ὧν τὰ ὕδατα ψυχρὰ ἢ θερμὰ περιέχουσιν ὕλας ὀρυκτὰς ἐν διαλύσει. **Αἱ θέρμαι** ἢ **θερμαὶ πηγαὶ** (sources minérales) ἔχουσιν ὕδατα πάντοτε θερμά, καὶ εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ αὐταὶ ὀρυκταί, ἤτοι ἰαματικαὶ πηγαί. Αἱ πηγαὶ ἢ **κρῆναι αἱ ἐπιφλοιοῦσαι** ἢ **περιοστρακοῦσαι** (sources ou fontaines incrustantes) εἰσὶν ἐκεῖναι ὧν τὰ ὕδατα πλήρη ὑλῶν ἀσβεστολιθικῶν ἢ πυριτιούχων γεννῶσι συμπήξεις ἐπὶ τῶν περιβαλλόντων αὐτὰς σωμάτων. Τέλος ὑπάρχουσι καὶ πηγαὶ ἐκ διαφόρων ὑλῶν, οἷον πηγαὶ **νάφθης, πετρελαίου,** κτλ. (sources de naphtes, de pétrole).

Θεωρεῖται ὡς πηγὴ (source) ποταμίου ἢ ποταμοῦ τινός, τὸ σημεῖον ἔνθα τὰ ὕδατα ἅτινα τρέφουσιν αὐτοὺς ἐξέρχονται ἐκ τῆς γῆς, χωρὶς νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψει ὁ δρόμος ὃν διήνυσαν ἤδη τὰ ὕδατα ταῦτα ὑπὸ τὴν γῆν.

Ἡ μελέτη τῶν πηγῶν ἄγει ἡμᾶς εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς φύσεως καὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ χορηγουμένου ὕδατος. Τὰς πηγὰς διακρίνομεν εἰς **ψυχρὰς** ἢ **συνήθεις** (sources froides ou ordinaires) καὶ εἰς πηγὰς **θερμὰς** (θέρμας, sources chaudes ou thermales), ἀναλόγως τῆς θερμοκρασίας αὐτῶν, τοῦ ἐδάφους ἢ τῆς μέσης θερμοκρασίας τοῦ ἀέρος ἐν τῷ τόπῳ ἔνθα ἀναβρύουσι.

Ἡ σύστασις τῶν πηγαίων ὑδάτων (la composition des eaux de sources) δὲν εἶνε πάντοτε εὐπροσδιόριστος. Τὰ ὕδατα ταῦτα οὐδέποτε εἰσὶ χημικῶς καθαρά, περιέχουσι δὲ πάντοτε ποσότητα μεταβλητὴν ὀρυκτῶν ὑλῶν ἐν διαλύσει. Ὅταν ὦσι λίαν κεχορεσμένα ὑπ' αὐτῶν ὀνομάζονται **πηγαὶ ὀρυκταὶ** (sources minérales) καὶ διακρίνονται ἀμέσως διὰ τῶν **καθιζημάτων** (dépôts) ἅτινα σχηματίζονται περὶ τὸ στόμα αὐτῶν, ἢ διὰ τῆς γεύσεως τῶν ὑδάτων αὐτῶν, ἅτινα καίτοι διαυγέστατα ἴσως, ἔχουσιν ἐνίοτε ἰδιαιτέραν γεῦσιν **σιδηροῦχον, θειοῦχον, δριμύλην** (acidule), **ἁλμώδη** (saline), κτλ. Ἀλλ' ἐὰν θέλῃ τις νὰ μάθῃ ἀκριβέστερον τὴν σύνθεσιν αὐτῶν, δέον νὰ πληρώσῃ φιάλην καθαρωτάτην ἐκ τοῦ πηγαίου τούτου ὕδατος, ὅπερ ὑποβάλλει εἰς ἀνάλυσιν. Ὅσον διὰ τὰς πηγὰς αἵτινες περιέχουσι μικρὰς δόσεις ὀρυκτῶν ὑλῶν, ἀρκεῖ νὰ ἐξετάσῃ τις ἐὰν ἦνε πόσιμοι, τοῦτ' ἔστι κατάλληλοι δι' οἰκιακὴν χρῆσιν. Δὲν εἶνε πόσιμοι, ἢ τοὐλάχιστον ἀτελῶς μόνον, ὅταν δὲν διαλύωσι τὸν σάπωνα, τοῦτο δὲ δηλοῖ ὅτι περιέχουσιν ἱκανὴν δόσιν θειϊκοῦ ἀσβεστίου καὶ τότε καλοῦνται **πηγαὶ γυψοῦχοι** (séléniteuses).

Ἡ διαρροὴ (**χορήγησις**, débit) πηγῆς τινος εἶνε τὸ ποσὸν τοῦ ὕδατος, ὅπερ περιέχει ἐν ὡρισμένῳ χρόνῳ. Ἡ διαρροὴ εἶνε τακτικὴ ἢ ἄτακτος τοῦτ' ἔστι μένει σχεδὸν ἡ αὐτὴ δι' ὅλου τοῦ ἔτους ἢ ὑπόκειται εἰς αὐξομειώσεις καὶ παύει ἢ στειρεύει μάλιστα ἐνίοτε ἐντελῶς κατά τινα διαλείμματα ἢ ὥρας τοῦ ἔτους. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην διακρίνουσι τὰς πηγὰς εἰς **σταθερὰς** ἢ **διηνεκεῖς** (permanentes ou pérennes), **διαλειπούσας** (intermittentes), **περιοδικὰς** (périodiques) ἢ **προσκαίρους** (temporaires). Ὡς πρὸς τὴν διαρροὴν ἐν ὡρισμένῃ στιγμῇ μετρεῖται κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν λιτρῶν ἢ μερῶν λίτρας, ὃν εὑρίσκει τις συνάζων εἰς δοχεῖον ἐπὶ τούτῳ καὶ διαιρῶν τὸν ἀριθμὸν τοῦτον τῶν λιτρῶν διὰ τοῦ χρόνου, ἐκφραζομένου εἰς δευτερόλεπτα τῆς ὥρας. Ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι εἰς 5 λεπτὰ συνήγαγέ τις τρεῖς λίτρας, ἡ διαρροὴ ἔσται $^{3}/_{300}$ ἤτοι 0,01 τῆς

λίτρας ἀνὰ πᾶν δευτερόλεπτον. Ἐὰν ἡ πηγὴ χορηγῇ ἄφθονον ὕδωρ, τότε ἡ διαρροὴ αὐτῆς μετρεῖται ὡς καὶ διὰ τὸν ὄγκον **ῥείθρου ὕδατος** (volume d'un cours d'eau).

πῆγμα, ατος, τό· τὸ ἐμπηχθέν, chose enfoncée (fichée); τὸ ἀμετακινήτως ἠλωθὲν ἢ στερεωθέν, chose clouée ou invariablement fixée; ‖ —, bâti, n. m. τὸ δάπεδον, τὸ ἵδρυμα· καλεῖται οὕτως ἀναλόγως τοῦ πράγματος πᾶν κατασκεύασμα ξύλινον, σιδηροῦν ἢ ἐκτισμένον ἐφ' οὗ στηρίζεται μηχάνημά τι· π. χ. πῆγμα ἢ ἵδρυμα τοῦ ἄξονος μηχανῆς τινος, bâti de l'arbre d'une machine; βλ. καὶ **ἰκρίωμα·** échafaud; τὸ **δάπεδον,** plancher; ‖ —, armature, n. f. [εἰς τοὺς φάρους], table d'armature = δάπεδον τῆς φαρικῆς συσκευῆς ἢ δάπεδον τοῦ πήγματος· ‖ **πῆγμα,** caisse, n. f. πῆγμα ἁμάξης (σιδηροδρομικῆς ἢ ὀχήματος), caisse ou corps de wagon (ou de voiture); ‖ τὸ πῆγμα τοῦ τυμπάνου = κύλινδρος τοῦ τυμπάνου, caisse de tambour; ‖ — χυτοσιδηροῦν, caisse en fonte; ‖ **πῆγμα,** τὸ συμπηχθὲν εἰς σῶμα, corps (τὸ σῶμα, ὁ κορμός)· ‖ — ἁμάξης, corps de chariot, etc. ‖ — ἀπήνης, corps de charrette; ‖ — (ἢ κορμὸς) κιλλίβαντες, ὁ κυρίως κιλλίβας ἄνευ τῶν τροχῶν καὶ τοῦ προολκαίου; ‖ — προολκαίου, corps d'avant train, τὸ ἄνευ τῶν τροχῶν ὅλον αὐτοῦ· ‖ — βλητοφόρου, corps de caisson, τὸ ἄνευ τῶν τροχῶν ὅλον αὐτοῦ· ‖ — ὄχου, corps de haquet; ‖ — συμφορητηρίου, corps de tombereau; ‖ — ὀχήματος ἢ ἁμάξης σιδηροδρομικῆς, corps ou caisse de voiture (ou de wagon). § **πῆγμα,** τὸ συμπύκνωμα, concrétion, n. f. πῆξιμον, πάγωμα (ῥευστοῦ, χιόνος, κτλ. congélation, n. f. ὡς καὶ τὸ χρησιμεῦον πρὸς πῆξιν, ce qui rend compacte, ce qui sert à coaguler, π. χ. ἡ **πυτία,** la présure, le caille lait.

πήγνυμι καὶ

πηγνύω, μέλ. πήξω (ῥιζ. παγ.) ἀόρ. ἔπηξα, παθ. ἀόρ. ἐπήχθην καὶ ἐπάγην, παραχ. πέπηγμαι· ἁπαλόν τι πήγνυμαι, ἢ ῥευστὸν ποιῶ στερεὸν ἢ σκληρόν, πήζω, coaguler (ἐκ τοῦ λατ. coagulum = lait caillé) ἤτοι cailler, figer, προκειμένου περὶ ῥευστοῦ), δίδω εἴς τι σύστασιν τινά, στερεότητα ἢ σκληρότητα = χάμη τι νὰ πήξῃ· ‖ τὸ οἰνόπνευμα ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ πηγνύῃ τὸ λεύκωμα, l'alcool a la propriété de coaguler l'albumine. § πήζω, [faire] cailler; παγόνω, congeler, μεταβάλλω ὑγρόν τι εἰς κρυσταλλώδη κατάστασιν ἢ εἰς **πηκτήν.** βλ. καὶ πήζω. § **πήγνυμαι** [οὐδ.] **πήζομαι,** se cailler, ἐπὶ γάλακτος καὶ αἵματος· ‖ **πήγνυμαι,** se coaguler, γίνομαι πηκτός, λαμβάνω μορφὴν πηκτῆς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον συμπαγοῦς. § πηγνύω, **ἐμπήγω τι ἐντός,** ficher; ἐμπήγω, ἐμβάλλω, enfoncer; ‖ **πηγνύω,** εἰσδύω, τὸ πηγνύειν, prendre la fiche; βλ. **εἴσδυσις·** ‖ —, ἐμπήγω, στήνω [σημαίαν, ἀκόντιον, κτλ.] planter [un drapeau etc]; ‖ πηγνύω [στήνω σκηνήν], dresser [une tente]; ‖ πηγνύω φωλεάν, faire son nid; ‖ πηγνύω στρατόπεδον, dresser le camp, ἤτοι στήνω τὰς σκηνὰς τοῦ στρατοπέδου = tendre un camp, τὰς σκηνὰς πήγνυμι· ‖ πηγνύω καλύβας ἢ παραπήγματα, baraquer. § —, ἰδιαίτερα μέρη ἢ τεμάχια συνάπτω, συναρμόζω, assembler (plusieurs parties), ὅθεν οἰκοδομῶ, κατασκευάζω, construire, συνθέτω, συμπήγω, composer.

πηγοῦνι, τὸ [δημ.] (**παρὰ τὸ πώγων**) κατὰ συνεκδοχὴν τὸ μέρος ἐν ᾧ φύεται ὁ πώγων· βλ. **πώγων** καὶ **γένυς·** ‖ —, ὁ **πώγων** menton, n. m. πηγοῦνι ὀξύ, μακρόν, στρογγύλον, menton pointu, long, rond; ‖ σείω τὸ πηγοῦνι, secouer le menton [ἐπὶ ἀπειλῆς].

πηγός, ή, όν (πήγνυμι), στερεός, solide; συμπαγής, compacte; χονδρός, παχύς, épais, aisse; ὅθεν εὔσαρκος, εὐτραφής, gras, grasse; ἀκμαῖος, ἰσχυρός, fort, e; puissant, e.

πηδάλιον, ου, τό· gouvernail, n.m. κοινῶς τὸ **τιμόνι,** timon, n. m. Ὠνομάσθη πηδάλιον διότι τὸ κάτω μέρος αὐτοῦ εἶνε πλατὺ ὡς «**πηδόν**», ἤτοι ὡς τὸ κάτω πλατὺ μέρος τοῦ ἐρετμοῦ (κωπίου), ὅπερ ἐν τῇ κωπηλασίᾳ βυθίζεται ἐν τῷ ὕδατι. Καλεῖται οὕτως ὄργανον ἀποτελούμενον ἐξ ἐπιπέδου πλατέος καὶ ἐπιμήκους τεμαχίου ξύλου ἢ σιδήρου ἢ καὶ ἐκ πλειοτέρων τεμαχίων συμβεβλημένων ἀλλήλοις, ὅπερ τοποθετούμενον πρὸς πρύμνην εἰς τὴν προέκτασιν τοῦ διαμήκους ἐπιπέδου τοῦ πλοίου, ἐπὶ τοῦ ποδοστήματος ἐκ τῆς μιᾶς στενῆς αὐτοῦ πλευρᾶς καὶ εἰς τρόπον ὥστε αἱ δύο πλάγιαι καὶ πλατεῖαι αὐτοῦ ὄψεις νὰ δύνωνται νὰ πλαγιάζωνται κατὰ τὸ δοκοῦν ἐν τῷ ὕδατι· τὸ ὄργανον τοῦτο χρησιμεύει διὰ τὴν κυβέρνησιν τοῦ πλοίου στρεφόμενον διὰ μέσου μοχλοῦ ἐστερεωμένου εἰς τὸ ἄνω τοῦ πηδαλίου μέρος. Τὸ πηδάλιον ἐνεργεῖ διὰ τῆς ἀντιστάσεως, ἣν παρουσιάζει ἡ πλατεῖα αὐτοῦ ὄψις εἰς τὸ ἐπ' αὐτῆς προσπίπτον ὕδωρ ὅταν τὸ πλοῖον κινῆται, καὶ ἥτις ἀντίστασις ἀναγκάζει τὸ πλοῖον νὰ στρέφηται πρὸς τὴν πλευρὰν πρὸς ἣν καὶ τὸ πηδάλιον εὑρίσκεται πλαγιασμένον, ὅταν τὸ πλοῖον προχωρῇ, πρὸς τὴν ἀντίθετον δὲ πλευράν, ὅταν τὸ πλοῖον ἀνακρούηται.

Τὸ πηδάλιον σύγκειται ἐκ τῶν ἑξῆς κυρίων μερῶν:

τῆς **ῥίζης** (mèche),

τοῦ **φθειρὸς** (safran),

καὶ **πηδοκράνου** (tête du gouvernail)· βλ. λέξεις· καθὼς καὶ **οἰακίζω·** ‖ **αὐτοσχέδιον πηδάλιον,** gouvernail de fortune. Πηδάλιον κατασκευαζόμενον προχείρως ἐν πλῷ, διὰ κεραίας, κεκομμένων τεμαχίων ἱστῶν, σανίδων, σχοινίων καὶ λοιπῶν προχείρων μέσων πρὸς προσωρινὴν ἀντικατάστασιν τοῦ θραυσθέντος ἢ ἀπωλεσθέντος πηδαλίου πλοίου τινός. Ἡ πεῖρα καθιέρωσε πολλὰ εἴδη αὐτοσχεδίων πηδαλίων, ὧν κυριώτερα εἰσὶ τὰ τῶν Packenham, Bassière, Olivier, Quoniam, Fabre, Prat, κληθέντα οὕτως ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν ἐρευρετῶν.

Τὰ αὐτοκίνητα ναύκλαστρα διευθύνονται ἐπίσης διὰ **πηδαλίου,** ὅπερ δύναται νὰ ᾖ **κάθετον** (vertical) ἢ **ὁριζόντιον** (horizontal).

πηδαλιουχεῖον, ου, τὸ [ναυτ.], timon·

neric, n. f. ἢ **οἰακιστήριον,** τό· διαμέρισμα πλοίου εἰς ὃ εὑρίσκεται τὸ **οἰακοστρόφιον** (roue du gouvernail) καὶ αἱ **πυξίδες.** § — ἢ **οἰακιστήριον,** timonnerie, n. f. χαλεῖται ἐπίσης τὸ διαμέρισμα τοῦ πλοίου τὸ χρησιμεῦον πρὸς φύλαξιν πυξίδων, σημάτων καὶ ναυτικῶν ἐργαλείων ἀναγομένων εἰς τὴν **πηδαλιουχίαν** (timonnerie).

πηδαλιουχία, ας, ἡ [ναυτ.], timonnerie, n. f. κλάδος τῆς ναυτικῆς ὑπηρεσίας εἰς ὃν εἶνε ἀνατεθειμένη ἡ ἐκτέλεσις, ἀναγνώρισις καὶ συντήρησις τῶν τμημάτων, ἡ συντήρησις καὶ ὁ χειρισμὸς ναυτικῶν ἐργαλείων καὶ ἑτέρων εἰδῶν (π. χ. πυξίδων), δρομομέτρων, βολίδων, ὡρολογίων, ναυτικῶν χαρτῶν, κτλ.)· ἐπίσης ὁ χειρισμὸς τοῦ πηδαλίου καὶ ἡ συντήρησις τῶν ἐξαρτημάτων του, ἡ συγγραφὴ τοῦ ἡμερολογίου πηδαλιουχίας (journal de la timonnerie) καὶ ἄλλα τινὰ καθήκοντα διαλαμβανόμενα ἐν τοῖς κανονισμοῖς. Οἱ ὑπαξιωματικοὶ καὶ πτυχιοῦχοι οἰακισταὶ τοῦ κλάδου τούτου φέρουσιν ὡς διακριτικὸν χρυσοκέντητον ἢ ἐκ κιτρίνης μετάξης ἀστέρα ἐπὶ τῶν χειρίδων ἄνωθεν τῶν διακριτικῶν σημάτων τοῦ βαθμοῦ των. § —, timonnerie, n. f. χαλεῖται οὕτω συλλήβδην τὸ **προσωπικὸν** τοῦ κλάδου τῆς πηδαλιουχίας πλοίου τινός.

πηδαλιοῦχος, ου, ὁ· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν κλάδον τῆς πηδαλιουχίας, timonnier, n. m. ὁ κρατῶν τὸ πηδάλιον, qui tient le gouvernail ; ὁ κρατῶν τὸν οἴακα, homme de barre ; βλ. **οἰακιστής**· ‖ — λέμβου, barreur, n. m.

πηδαλιουχῶ (έω), κρατῶ τὸ πηδάλιον, tenir le gouvernail ; βλ. **οἰακίζω**, gouverner ; καὶ ἐν γένει ὁδηγῶ, gouverner, διευθύνω, diriger (κυρίως καὶ μεταφ.).

πηδαλιοφόρος, ος, ον (πηδάλιον, φέρω), porte-gouvernail, n. m.

πηδηκτὰ [δημ. ἐπίρ.], δι' ἅλματος, d'un saut ; πηδητικῶς, en sautant ; en sautillant ; en bondissant ; ‖ πηδητικῶς δι' ἁλμάτων, par sauts et par bonds.

πηδηκτός, ή, όν· πηδητικός, ή, όν, sautillant, e, adj. ζωηρός, ἀεικίνητος, pétulant, e, adj.

πήδημα, ατος, τό· βλ. ἅλμα, saut, n. m. πήδημα, ἅλμα· βλ. **ἀναπήδημα**, bond, n. m. [κωμ.] gambade, n. f. ‖ μ' ἓν πήδημα, d'un saut ; d'un seul bond ; ‖ — τοῦ προβάτου, βλ. **σκίρτημα**, bond, καὶ **ἅλμα** προβάτειον.

πηδηματιά, ᾶς, ἡ [δημ.] καὶ

πηδηξιά, ἡ [δημ.], ἡ **πήδησις**, τὸ πηδᾶν, σκιρτᾶν, sautée, n. f. ἡ ἀναπήδησις, τὸ **ἅλμα**, πήδημα. saut, n. m. bond, n. m. bondissement, n. m. ‖ μία πηδηξιά, une sautée.

πήδησις, εως, ἡ· κοινῶς ἡ **πηδηξιά**· βλ. λέξιν.

πηδητής, οῦ, ὁ· ὁ πηδῶν, sauteur, n.= — (ἵππος), sauteur, n. m. (cheval), ὁ ἐξησκημένος εἰς τὰ ἅλματα ἵππος καὶ χρησιμεύων πρὸς ἐξάσκησιν τῶν μαθητευομένων ἐν τῇ ἱππασίᾳ.

πηδητικῶς [ἐπίρ.], κοινῶς **πηδηκτά**· βλ. λέξιν.

πηδοδόκη, ης, ἡ [ναυτ.], jaumière, n. f. κοινῶς **τρῦπα τοῦ τιμονιοῦ**· ὀπὴ κατεσκευασμένη εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ ποδοστήματος (étambot) καὶ ἐπὶ τῆς **ἁψῖδος**(voûte) πρὸς διάβασιν τοῦ **πηδοκράνου** (tête de gouvernail).

πηδόκρανον, ου, τὸ [ναυτ.], la tête du gouvernail, κοινῶς τὸ κεφάλι τοῦ τιμονιοῦ, ἤτοι τὸ ἄνω μέρος τῆς ῥίζης (mèche) τοῦ πηδαλίου.

πηδόν, τό· pelle d'aviron ; βλ. **πηδάλιον.**

πῆδος, ὁ [δημ.], βλ. **πήδημα.**

πηδοῦλι, τὸ [δημ.] (ἐκ τοῦ πηδῶ, **μυλαυρίς**· ἄχαρι τοῦ τυροῦ, mite (f.) [ἰδ. de fromage], ὁ μικρὸς σκώληξ τοῦ τυροῦ.

πηδῶ (άω), μέλ. ήσω, ἐκτελῶ πήδημα, σκίρτημα, πηδῶ, σκιρτῶ, sauter ; bonder ; sautiller ; [κωμ.] gambader ; βλ. καὶ **πήδημα**· ‖ πηδῶ χανδάκι, sauter un fossé ; ‖ ἐπήδησεν ἀπὸ τὴν χαράν του, il a bondi tressailli) de joie ; ‖ τὸ τόπι πηδᾷ, la balle rebondit ; ‖ πηδῶ τὸν κουτσόν, sauter à cloche-pied ; ‖ πηδῶ εἰς ταῖς τρεῖς, jouer aux (faire les) trois sauts ; ‖ αἱ ἀκρίδες πηδῶσι καὶ πετῶσι, les sauterelles sautent et volent; ‖ ὁ ἀντιγραφεὺς ἐπήδησε δύο σειράς, le copiste à sauté deux lignes ; ‖ ἡ καρδία μου πηδᾷ (πάλλει), mon cœur bat. § — [ἐπὶ ζῴων] ὀχεύω, couvrir ; saillir ; βλ. **βατεύω** καὶ **ὀχεύω.** § [ἐπὶ ὑδάτων] ἀναπηδῶ, ἀναβρύω, ἀναβρύζω, soudre, jaillir ; ‖ τὸ ὕδωρ πηδᾷ, l'eau jaillit. § [ἱππευτ.] sauter ; ‖ πηδήσατε ἐπὶ τὸν ἵππον, sauter à cheval ἢ διὰ πηδήματος **ἐπὶ** τὸν ἵππον· ‖ πηδήσατε **εἰς** τὴν γῆν ἢ διὰ πηδήματος εἰς τὴν γῆν, sautez à terre (παραγ. ἀσκήσεων **ἱππικοῦ**)· ‖ πηδήσατε εἰς τὴν γῆν καὶ ἐπὶ τὸν ἵππον ἢ διὰ πηδήματος ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ εἰς τὴν γῆν, sautez à terre et à cheval ; ‖ ὑπερπήδησις τοῦ ἵππου ἐκ τῶν ὄπισθεν, sautez en croupe.

πήζω, μέλ. πήξω (βλ. **πήγνυμι**), coaguler ; χάμνω τι νὰ πήξῃ, ὑγρόν τι [faire] cailler ; figer ; καθιστῶ τι πηκτόν, πυκνόν, πυκνόω, épaissir ; ‖ ἡ πυτιὰ πήζει τὸ γάλα, la présure caille le lait ; ‖ τὸ κρύον πήζει τὸ αἷμα, le froid coagule (caille) le sang ; ‖ βάλε ἀλεῦρι διὰ νὰ τὸ πήξῃς, mettez de la farine pour l'épaissir. § [οὐδ.] **πήγνυμαι,** se cailler ; se coaguler ; se figer ; s'épaissir ; se congeler ; λαμβάνω πῆξιν, prendre ; ‖ τὸ λάδι ἔπηξε, l'huile s'est figée ; ‖ ἡ σάλτσα δὲν ἔπηξε χαλά, la sauce n'a pas bien pris ; ‖ [μεταφ.] τὸ μυαλό του δὲν ἔπηξεν ἀκόμη, son esprit (sa tête) n'a pas encore mûri ; ‖ τὸ βούτυρον πήζει, le beurre se fige (πήγνυται).

πηθηρός, ὁ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ὁ πενθερός, θηλ. **πηθηρά.**

πηκοῦνι, τὸ [διάλ. Κύμης], ἐργαλεῖον χρήσιμον εἰς τὴν ἐξαγωγὴν λίθων, ὅμοιον μὲ τὸ τσαπὶ ἀλλ' ὀξύτερον καὶ μακρότερον.

πηκτή, ῆς, ἡ (πηκτός), τὸ πεπηγμένον, τὸ **πῆγμα**, gelée. n. f. ‖ — ἰχθύων, gelée de poisson; ‖ — ὀπωρῶν, gelée de fruits.

πηκτικός, ή, όν· ὁ δυνάμενος νὰ πήξῃ οὐ-

σίαν τινά, ὁ χρήσιμος πρὸς πῆξιν, qui a la propriété de congeler ou de figer (les autres substances; congelant, ante, adj. § πηκτικός, ή, όν· coagulateur, trice, adj. ὁ παράγων τὴν πῆξιν, qui produit la coagulation ; ‖ τὸ πηκτικὸν ἀποτέλεσμα, l'effet coagulateur. § **πηκτικός**, coagulant, ante, adj. ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα νὰ πήζῃ, qui a la propriété de coaguler ; ‖ ἡ πυτία εἶνε οὐσία πηκτική, la présure est une substance coagulante. § [οὐδ. οὐσ.] Τὸ πηκτικόν, coagulant, n. m. οὐσία πηγνύουσα ἑτέρας οὐσίας, π. χ. ἡ τανίνη εἶνε τὸ πηκτικὸν τῆς πηκτίνης (τζελατίνας), le tanin est le coagulant de la gélatine.

πηκτικότης, ητος, ἡ· coagulabilité, n. f. ἡ ἰδιότης ἥντινα ἔχουσιν οὐσίαι τινὲς νὰ πήγνυνται, propriété qu'ont certaines substances de se coaguler ; ‖ ἡ πηκτικότης τοῦ αἵματος, la coagulabilité du sang.

πηκτίνη, ης, ἡ· gélatine, n. f. κοινῶς ἡ τζελατίνα· χυμὸς ἀπολαμβανόμενος διὰ τοῦ βρασμοῦ διαφόρων ζωϊκῶν ὑλῶν, ἰδίως δὲ τοῦ δέρματος τῶν νέων ζώων· ἐκ τοῦ εἰρημένου χυμοῦ κατασκευάζεται ἡ ξυλόκολλα (colle-forte). § πηκτίνη, pectine, n. f. [χημ.] στοιχεῖον οὐδέτερον εὑρισκόμενον ἐντὸς τῶν ὡρίμων καρπῶν. § **πηκτίνη**, coaguline, n. f. οὐσία χρησιμεύουσα πρὸς πῆξιν τινός.

πηκτινοειδής, ής, ές· ὅμοιος πηκτίνῃ, de gélatine=gélatineux, euse, adj. καὶ gélatiniforme, adj. qui a la nature ou l'aspect de la gélatine.

πηκτοειδής, ής, ές· ὅμοιος πηκτῇ, de gelée.

πηκτός, ή, όν· ὁ πηγμένος (ἐπὶ ὑγρῶν, ἀντιθ. τῷ ῥευστός), πηκτός, παχύς, épais, aisse, adj. πεπηγμένος, caillé, ée, adj. coagulé, ée, adj. gelé, ée ; congelé, ée ; ‖ τὸ μελάνι εἶνε πολὺ πηκτόν, l'encre est trop épaisse. § [συνεκδ.] πυκνὸς [ἐπὶ στερεῶν, ἀντίθ. τῷ μαλακός], dru, e ; serré, ée, adj. compact, e ; dense, adj. ‖ [οὐσ.] βλ. **πηκτή**.

πήκτρα, ας, ἡ [δημ.], κάτι τι πυκνόν, συμπαγές, quelque chose de serré (de compact etc.) [ἐπὶ πλήθ. ἀνθρ.] presse, n. f. ‖ ὁ κόσμος ἦτο πήκτρα εἰς τὸν δρόμον, la foule était compacte dans la rue ; ‖ τί πήκτρα ! quelle presse.

πήκτωμα, ατος, τό· ἡ πηκτή, gelée, n. f.

πηλά, τὰ [διάλ. Νισύρου] αἱ λάσπαις.

πηλάλα, ας, ἡ [δημ.], ταχὺς δρόμος, course rapide, ταχεῖα φυγή.

πηλαλάει (τὸ ἄλογο) [διάλ. Ἠπείρ.] ζωηρεύεται, ἀνορθοῦται χρεμετίζον· ἐπίσης διὰ τὸν τρέχοντα δρομέως.

πηλαλῶ [δημ.], τρέχω ταχέως, τρέχω πάσῃ δυνάμει, courir [à toutes jambes].

πηλήκιον, ου, τὸ [νεολ. στρατ.], casquette, n. f. καὶ πηλίσκος, ὁ στρατιωτικὸς πῖλος, κοινῶς τὸ **κασκέτο**· ὅπερ καλεῖται ἐπίσης képi ou képy, n. m. βλ. καὶ **πηλίσκος**.

πήληξ, ηκος, ὁ· βλ. **περικεφαλαία**.

πηλίκον, ου, τὸ [ἀριθμ.], quotient, n. m. ὁ διὰ τῆς διαιρέσεως δύο ἀριθμῶν προκύπτων τρίτος τοιοῦτος.

πηλίνη, ης [διάλ. Καρπάθου] ἡ λεκάνη.

πήλινος, ος, ον (πηλὸς) ὁ ἐκ πηλοῦ κατεσκευασμένος, χωματένιος, de terre ; en terre ; en terre cuite ou en poterie ; fait de terre argileuse, fait d'argile ; ‖ δοχεῖον πήλινον, vase de terre ; ‖ πήλινοι σωλῆνες, tuyaux en poterie ; βλ. **κεραμεικὸς** καὶ **σωλήν**· ‖ πήλινα σκεύη, poterie, n. f. βλ. **κεραμεικά**.

πηλίσκος, ου, ὁ· μικρὸς πῖλος, petit chapeau. § —, bonnet de police.

πηλοβατίς, ίδος, ἡ· κοινῶς ἡ γαλόσσα, galoche, n. f. ὑπόδημα ἰδίως ἐξ ἐλαστικοῦ φερόμενον ἄνωθεν τῶν ὑποδημάτων ἵνα μὴ λερόνωνται ὑπὸ τῆς λάσπης.

πηλόγι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] γῆ πηλώδης.

πηλοπίθι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] πίθος ἐκ μὴ ἐψημένου πηλοῦ.

πηλοπλάστης, ου, ὁ· ὁ κεραμεύς, potier, n. m.

πηλοπλαστική, ῆς, ἡ· ἡ κεραμικὴ (τέχνη), poterie, n. f. céramique, n. f.

πηλός, οῦ, ὁ· ἡ κεραμικὴ γῆ, ἡ κεραμῖτις γῆ, terre de potier ; ἀργιλώδης γῆ, ἡ ἄργιλος, [terre] glaise ; βλ. γῆ· ἡ ἄργιλος, argile ; ‖ δέρνω τὸν πηλόν, battre la pâte ; ἡ λάσπη πρὸς κατασκευὴν τῶν κεραμικῶν ἀγγείων· «ὁ πηλὸς ἂν δὲν δαρθῇ κέραμος δὲν γίνεται». § [πρὸς καθαρισμὸν] σμηκτρὶς γῆ, argile smectique ou terre à foulon ; παχεῖα ἄργιλος πρὸς καθαρισμὸν ὑφασμάτων καὶ διαφόρων ἀντικειμένων· βλ. **ἄργιλος**, ἀσπρόχωμα καὶ τάλκης, σαπωνόχωμα, talc, βλ. **κιμωλίτης**. § —, λάσπη τῶν ὁδῶν, boue, n. f. βλ. **ἰλύς**, limon, vase. § — ἀχυρώδης, torchis, n. m. βλ. **ἀχυρόλασπη**. § —, boudin, n. m. λάσπη, ἰλὺς ἐξαγομένη ἔκ τινος ὑδραγωγοῦ σωλῆνος. § —, mortier des maçons ἤτοι λάσπη τῶν οἰκοδόμων, βλ. **κονίαμα** (ἡ λέξις **πηλὸς** μὲ τὴν σημασίαν τοῦ λάσπη οἰκοδομικὴ δὲν διατηρεῖται εἰμὴ εἰς τὰς λέξεις **πηλοφόρι, πηλοφόρος**).

πηλουργία, ας, ἡ καὶ πηλουργική, ῆς, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ πηλουργοῦ (κεραμέως), poterie, n. f.

πηλουργός, οῦ, ὁ· ὁ κεραμεύς, potier, n. m.

πηλοφόριον, τό· κοινῶς τὸ πηλοφόρι, oiseau, n. m. (de maçon pour porter le mortier), τὸ σανίδι μὲ τὸ ὁποῖον μεταφέρουσιν οἱ κτίσται τὴν λάσπην. § —, ἡμισκάφιον, demi-auget, n. m.

πηλοφόρος, ου, ὁ· aide-maçon, n. m. ὁ βοηθὸς τοῦ οἰκοδόμου, ὁ μεταφέρων αὐτῷ τὸ κονίαμα καὶ τοὺς λίθους, κοινῶς τὸ **μαλέτσικο**, porte-auge, n. m. § [ἐπίθ.] πηλώδης, à terre-glaise.

πηλώδης, ης, ες· γεμᾶτος ἀπὸ πηλόν, ἰλῶν, βόρβορον, λάσπην, βορβορώδης, ἰλυώδης, vaseux, euse ; βλ. **ἰλιώδης**· λασπώδης, boueux, euse, adj. λασπώδης, gâcheux, euse, adj.

’πήματος, ὁ [διάλ. Καρπάθ.], **αἱμόφυρτος**.

πηνίζω, μέλ. ίσω· bobiner ; βλ. **καλαμίζω**.

πηνίον, ου, τό· βλ. ἄτρακτος, bobine, n. f. ou fuseau, n.m. || [ἠλεκτρ.] πηνίον **ἀντιστάσεως**, bobine de résistance ; || [ἠλεκτρ.] ἐπαγωγικὸν πηνίον, bobine d'induction. Πηνίον μετὰ δύο περιελίξεων ὑπερκειμένων ἐξ ὧν ἡ μὲν διαρρέεται ὑπὸ τοῦ ἐπαγωγοῦ ῥεύματος, ἡ δὲ ὑπὸ τοῦ ἐξ ἐπαγωγῆς παραγομένου. Ἡ περιέλιξις ἡ διαρρεομένη ὑπὸ τοῦ ἐπαγωγοῦ ῥεύματος, καλεῖται πρωτεύουσα (primaire), ἡ δὲ ἑτέρα δευτερεύουσα (secondaire) ; || —, fusée, n.f. καὶ ἄτρακτος, μικρὸν ἀτρακτοειδὲς ξύλινον τεμάχιον· || τὸ πηνίον τοῦ πυρεκτρίπτου, fusée du tire-feu, ὅπερ λέγεται καὶ cabillot, n.m. εἶνε δὲ τὸ ξύλινον τεμάχιον τὸ συρόμενον ἐπὶ τῆς σειρίδος τοῦ πυρεκτρίπτου (tire-feu).

πηνιστήρ, ῆρος, ὁ· βλ. **τυλιγάδι.**

πήξιμον, ατος, τό· βλ. πῆξις.

πήξιμος, ος, ον· coagulable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ πηχθῇ, qui peut se coaguler ἐπιδεκτικὸς πήξεως· || τὸ λεύκωμα εἶνε πήξιμον, l'albumine est coagulable. § πήξιμος, ος, ον· καταψύξιμος, παγώσιμος, congelable, adj. ὅστις δύναται νὰ καταψυγῇ, νὰ παγώσῃ, συνεπῶς νὰ πήξῃ, qui peut être congelé : presque tous les liquides sont congelables.

πῆξις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ πηγνύειν, τοῦ πήζειν· βλ. **πήγνυμι**, caillement, n. m. coagulation, n. f. congélation, n.f. (κατάψυξις), figement, n. m. épaississement, n. m. [χημ.] concrétion, n. f. (σωμάτωσις). Πῆξις λέγεται ἡ ἀπὸ ῥευστῆς εἰς στερεὰν κατάστασιν μετάβασις σώματος τινός. Ἐπέρχεται ἐν γένει διὰ τῆς ψύξεως τῶν ῥευστῶν εἰς βαθμὸν ποικίλλοντα κατὰ τὰ διάφορα σώματα, ὅστις ἐννοεῖται ὅτι εἶνε ὁ αὐτὸς μὲ τὸν βαθμὸν τῆς ἀντιστρόφου μεταβολῆς τῆς τήξεως. Οὕτως ὁ μόλυβδος π. χ. τήκεται ὅταν θερμανθῇ μέχρι 330°, ἀλλὰ καὶ πήγνυται ἀντιστρόφως ὁ ῥευστὸς οὗτος μόλυβδος εἰς στερεὸν ὅταν ψυχθῇ μέχρι 330°. Ἐκ τῶν ἐν τῇ συνήθει θερμοκρασίᾳ ῥευστῶν σωμάτων εὐχερέστατα πήγνυται τὸ ὕδωρ (εἰς 0°), τὸ ἔλαιον, κτλ. δυσχερέστερον δὲ ὁ ὑδράργυρος (-38°) καὶ δυσχερέστατα πάντων τὸ οἰνόπνευμα. Ἔτι χαμηλοτέρας θερμοκρασίας ἀπαιτοῦσι τὰ ἀέρια ἵνα παγῶσι, ἀφοῦ πρότερον ἐκρευστωθῶσι. Εἰς τὴν ὑγροποίησιν δὲ αὐτῶν συντελεῖ καὶ ἰσχυρὰ ἀτμοσφαιρικὴ πίεσις, ἥτις ὅμως μόνη δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὴν πῆξιν, ἐὰν δὲν συνυπάρχει καὶ ψῦξις ἀνάλογος· || **πῆξις**, coagulation, n. f. **ἡ κατάστασις πηχθείσης οὐσίας** (ἢ ῥευστοῦ), état d'une substance coagulée (ou d'un liquide coagulé), ἤτοι ἡ κατάστασις τῆς πήξεως. Ἐπίσης ἡ πρᾶξις δι' ἧς οὐσία (ἢ ῥευστόν τι) **πήγνυται**, action par laquelle une substance (ou un liquide) se coagule : lorsque le lait se caille, lorsque le blanc d'œuf se prend en masse par la chaleur, il s'opère une coagulation). § **πῆξις**, enrochement, n. m. σωμάτωσις, μεταβολὴ εἰς πυκνόν, στερεόν τι σῶμα. § **πῆξις**, prise, n. f. ἤτοι ἡ σκλήρυνσις κονιάματος· || βραδεῖα πῆξις, prise lente ; βραδύπηκτος, de prise lente ; || ταχεῖα πῆξις, prise rapide ; ταχύπηκτος, de prise rapide. § — (πήγνυμι), fiche, n. f. action de ficher; βλ. ἔμπηξις καὶ εἴσδυσις. § — χαλυβῶν, baraquement, n. m. βλ. **καλύβη.**

πήρα, ας, ἡ· βλ. **δισσάκιον**, besace, n. f. sac (m.) ouvert par le milieu et fermé par les deux bouts en forme de poches. § — τῶν κυνηγῶν, gibecière, n. f. δισσάκιον συνήθως ἐκ δέρματος (sac en peau) τῶν κυνηγῶν, ποιμένων κτλ. ἡ δικτυωτὴ πήρα τοῦ κυνηγοῦ λέγεται carnassière, n. f. sac en filet pour mettre le gibier ; λέγουσιν ἐπίσης carnier, n. m. § —, canapsa, n. f. εἶδος δικτυωτοῦ σάκκου ὃν ἔφερον κατὰ τὸν μεσαίωνα· οὗτος μετεβλήθη εἰς τὸν ἤδη ὑπάρχοντα γυλιὸν (havresac) τῶν στρατιωτῶν. § — τοῦ πεταλωτοῦ, ferrière, n. f. ἡ ἐγκλείουσα τὰ πεταλωτικὰ αὐτοῦ ἐργαλεῖα· τὸ σακκοῦλι μὲ τὰ ἐργαλεῖα. § **πήρα**, porte-manteau, n. m. **σακκοπήρα**, ἡ· **ἀσκοπήρα**, ἡ· **μανδυοφόρος**, ὁ· **ἱπποπήρα**, ἡ (porte-manteau du cavalier). Οἱ Γάλλοι καλοῦσι porte-manteau οὐ μόνον τὴν **ἱπποπήραν**, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ἄλλην δερματίνην ἢ ἐξ ἐρίου πήραν, ἐν ᾗ τοποθετοῦσιν ἐνδύματα διὰ τὸ ταξείδιον. Ἡ δὲ τοιαύτη πήρα, εἰ μὲν ἐξ ἐρίου ἐστί, **σακκοπήρα** καλεῖται, εἰ δὲ ἐκ δέρματος **ἀσκοπήρα** (ὀνομ. Πολυδ. I. 161, 160)· οἱαδήποτε πήρα κοινῶς καλεῖται **τζαμαντάνι.**

πήρατα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου] = τὰ πέρατα.

πηρδικαύγου [Αἰτωλ. ἰδίωμα] = ὠὸν πέρδικας.

πηροῦνι, τό· πειροῦνι, τὸ περόνι, ἡ περόνη, βλ. **περόνιον**, fourchette, n. f.

πηρουνιά, ᾶς, ἡ· fourchetée, n. f. τὸ διὰ τοῦ περονίου λαμβανόμενον ποσόν.

πηρουνιάζω, μέλ. άσω, κεντῶ (λαμβάνω, διατρυπῶ) διὰ περονίου, piquer ; (prendre ; saisir ; percer) avec la fourchette. § [μεταφ.] βλ. **περονιάζω.**

πετρουβουλλάου [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ῥίπτω πέτρας.

πητρουχηλίδουνου [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ἡ χελιδὼν τῶν ὀρέων, τὸ **πετροχελίδοναν.**

πήττα, ας, ἡ [δημ.], ὁ πλακοῦς, pâté, n. m. ἡ γαλέττα, galette, n. f. || πέσε πήττα νὰ σὲ φάγω [παροιμ.], il attend que les alouettes lui tombent toutes rôties ; || καὶ τὴν πήτ' ὁλάκερη καὶ τὸ σκυλὶ χορτάτο. [παροιμ.], avoir le drap et l'argent ; || ἀπὸ πήττα ποῦ δὲν τρῶς μὴ σὲ μέλῃ κ' ἂν καῇ [παροιμ.], quand le fricot d'un autre brûle, il faut le laisser brûler = ne te mêle point d'une affaire qui ne t'intéresse pas, ἤτοι μὴ ἀναμιγνύεσαι εἰς τὰ ἀλλότρια. § πήττα κερί, pain de cire ; βλ. **κηρός.**

πηττακόνω, μέλ. ώσω [δημ.], πλατύνω, ἐπιπεδῶ, aplatir, πιέζω τι, τὸ κάμνω 'σὰν πήττα.

πηττάρι, τὸ [δημ.], ἐκπίεσμα ἐλαιῶν, tourteau [d'olives], n. m.

π(ητ)τάρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ προσφορὰ ἣν μετὰ βραστοῦ σίτου ἐν σκουτελίῳ οἱ

πανηγυρίζοντες πέμπουσιν εἰς τὸν ναὸν τῇ παραμονῇ ἑορτῆς.

π(ητ)τόβεργος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ξύλον δι' οὗ πλάσσουσι τὰ πέττα διὰ τὰς πήττας.

πηττοποῦλα [διάλ. Ἰονίων νήσων], ὁ τουρκιστὶ λεγόμενος κιοφτές, κεφτὲς [ἰταλ. polpetta]; βλ. λέξιν.

πήχη, ης, ἡ [δημ.], βλ. πῆχυς, aune, n. f. § — ξυλίνη, tringle en bois, τεμάχιον ξύλου ἐπίπεδον, μακρύ, λεπτὸν καὶ στενόν· ξυλίνη ῥάβδος· βλ. καὶ ῥάβδος. § — ἢ πηχίσκος, liteau, n. m. μικρὸς κανὼν συνήθως ξύλινος, χρησιμεύων ὡς ἔρεισμα ἢ διὰ τὴν στερέωσιν ἀντικειμένου τινός· ‖ πηχίσκος σκοπεύσεως, liteau de pointage. § [ξυλουρ.] πήχη, limande, n. f. τεμάχιον ξύλου ἐπιπέδου καὶ στενοῦ, ἢ πλατὺς ξύλινος κανών, πλατεῖα ῥήγα. § πήχη ξυλίνη, baliveau, n. m. § πήχη [οἰκοδ.], palançon, n. m. τεμάχιον ξύλου ἐπηλειμμένου δι' ἀχυρώδους πηλοῦ (torchis); διὰ τοιούτων συνεχομένων πηχῶν ἀποτελεῖται ὁ κοινῶς λεγόμενος τσατμᾶς. § [ξυλουρ.] πήχη, bandeau, n.m. πᾶσα λεπτὴ σανὶς χρησιμεύουσα ἵνα ἀποφράξῃ κενόν τι, ἢ νὰ καλύψῃ ἁρμογήν τινα. § [ξυλουρ.] πήχη couvre-joint, n. m. τὸ ἁρμογοκάλυμμα, πήχη ξυλίνη δι' ἧς καλύπτουσι τοὺς ἁρμούς. § [ξυλουρ.] πήχη (ξυλίνη), battement, n. m. κοινῶς τὸ μπινί· πήχη τοποθετουμένη εἰς τὸ ἄκρον τῆς μιᾶς κλισιάδος θύρας ἢ παραθύρου, ὅπως ἐπικαλύψῃ τὴν μεταξὺ τῶν δύο κλισιάδων ὑπάρχουσαν ἁρμογὴν κατὰ τὸ κλίσιμον αὐτῶν. § πῆχαι (ἐπωροφίδες) αἱ (ἡ πήχη, τῆς πήχης), κοινῶς πήχαις, ἤτοι αἱ πῆχαι τῆς ὀροφῆς, lattis, n. m. ἐπὶ τῶν πηχῶν τούτων καὶ πρὶν ἢ αὗται καθηλωθῶσιν ἐπὶ τῆς ὀροφῆς σχηματίζονται ἐντομαὶ διὰ σκεπαρνίου ἵνα προσκολληθῇ τὸ πεταχτὸν (crépi)· βλ. ὀροφή, plafond; ‖ σανίδωμα ἐκ πηχῶν (εἰς τὰ διαφράγματα τῶν οἰκιῶν, εἰς τοὺς ἁψιδοτύπους, cintres, κτλ.), lattis. Ἐπίσης ἐπὶ τούτων σχηματίζονται ἐντομαὶ ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη ὁσάκις πρόκειται νὰ τεθῇ ἐπ' αὐτῶν κονίαμα· ‖ πῆχαι ἢ τεμάχια σανίδων ἐφαπτόμεναι ἀλλήλων ἤτοι συνεχόμεναι πῆχαι ἢ σανίδες, lattis jointifs; ‖ ἀραιῶς τοποθετημέναι πῆχαι (ὅπως εἶνε τὰ ἐκ ξυλείας διαφράγματα, αἱ ἐπωροφίδες πῆχαι, κτλ.), lattis à claire-voie.

πηχίζω, μέλ. ίσω, μετρῶ μὲ τὸν πῆχυν, auner; βλ. πῆχυς.

πηχίσκος, ου, ὁ· γενικῶς μικρὰ ἢ λεπτὴ πήχη, liteau, n. m. βλ. πήχη. § —, flipot, n. m. λεπτὴ ξυλίνη πήχη πρὸς ἔμφραξιν τῶν ἁρμῶν τῶν σανίδων τῶν πατωμάτων, κτλ. § πηχίσκος σιδηροῦς ἢ ξύλινος, fenton ἢ fanton, n. m. σιδηροῦς πηχίσκους παρενθέτουσιν ἐν τοῖς ἐκ γύψου ἔργοις ἵνα μὴ ταῦτα διαρρήγνυνται.

πηχτός, ὁ· βλ. πηκτός, κτλ.

πηχυάζω [δημ.], χάμνω τὸ νῆμα πήχαις, ἀναπηνίζω (νῆμα), dévider [du fil].

πῆχυς, εως, ὁ (γεν. πληθ. πήχεων, συνηρ. πηχῶν), κοινῶς ἡ πήχη, aune, n. f. pique, n. m. ὁ παλαιὸς πῆχυς, ὁ μικρὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, 0,648· ὁ τεκτονικὸς 0,75 καὶ ὁ βασιλικὸς πῆχυς 1 μ. βλ. μέτρον καὶ δεκαδικὸν σύστημα· ‖ μετρῶ μὲ τὸν πῆχυν, mesurer à l'aune; πηχίζω, auner; ‖ ὁ γαλλικὸς πῆχυς, le mètre = ὁ βασιλικὸς πῆχυς = τὸ μέτρον. § ὁ πῆχυς τῆς χειρός, l'avant-bras. § ὁ πῆχυς τῆς χειρός, l'avant bras (βλ. καὶ ἀντιβράχιον). Τὸ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος μέχρι τοῦ καρποῦ μέρος τοῦ βραχίονος τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ σκελετὸς αὐτοῦ ἀποτελεῖται ἐκ δύο ἐπιμήκων ὀστῶν, τῆς κερκίδος καὶ τῆς ὠλένης, πολυάριθμοι δὲ εἶνε οἱ μύες αὐτοῦ, κυρίως εἰς τὰς κινήσεις τοῦ καρποῦ, τῶν δακτύλων καὶ τῆς ὅλης ἄκρας χειρὸς χρησιμεύοντες.

πῖ, τό, pi, δέκατον ἕκτον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, seizième lettre de l'alphabet grec; βλ. Π.

πιάνομαι [διάλ. Ἰκαρίας], σημαίνει πολλάκις τὸ πείθομαι. «Δὲν πιάνεται» = δὲν πείθεται.

πιάνον, τὸ [ξεν.] τὸ κλειδοκύμβαλον, piano, n. m. ἔγχορδον μουσικὸν ὄργανον μετὰ πλήκτρων.

πιάνω, μέλ. θὰ πιάσω [δημ.] συλλαμβάνω, ἁλίσκω, prendre; δράττω, συλλαμβάνω, saisir; συλλαμβάνω πιάνω, δράττω διὰ τῶν χειρῶν, attraper, empoigner; κυριεύω, ἁρπάζω, s'emparer; ‖ τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι, il le prit par la main; ‖ ὁ σκύλος ἔπιασε τὸν λαγόν, le chien a attrapé le lièvre; ‖ ἔπιασε μίαν πεταλοῦδαν, il a saisi un papillon; ‖ πιάνω μὲ θηλειά, prendre au laguis = βροχίζω· βλ. καὶ βρόχος· ‖ πιάνω μὲ οὔνεζα· βλ. βροχίζω· ‖ τὸν ἔπιασαν, on l'a pris; on l'a arrêté; [οἰκ.] on l'a pincé; ‖ ἂν σὲ πιάσω! [οἰκ.] si je te pince! ‖ τώρα τρέχα πιάσ' τον, maintenant courez après lui; ‖ [ἐπιφ.] πιάστε τον! [τὸν κλέπτην], au voleur! ‖ τὸν ἔπιασαν ψεύστην, on l'a attrapé à mentir; il a été convaincu de mensonge; ‖ σ' ἔπιασα! [πράττοντα κακόν], je vous y prends! je vous y attrape! ‖ πιάσε το σφικτά, empoignez-le bien; ‖ — (ἅπτομαι) τὸν σφυγμόν, tâter le pouls; ‖ εἶνε νὰ πιάσῃ κανεὶς τὴν μύτην του, c'est à se boucher le nez (ἀποφράττω τὴν ῥῖνα)· ‖ πιάσε τον, θὰ πέσῃ, tenez-le, il va tomber; ‖ πιάσε μου ὀλίγον, aidez-moi un peu (βοήθησόν με), donnez-moi un coup de main; ‖ [ἐπὶ τικτούσης] ποιὰ μαμμὴ τὴν ἔπιασε, quelle sage-femme l'a accouchée? (= μαιεύω)· ‖ τὸν ἕνα ἀφίνει τὸν ἄλλον πιάνει [φρ.], il va de l'un à l'autre; ‖ τὸν ἔπιασε θέρμη, il a eu la fièvre; ‖ τὸν ἔπιασε πάλιν θέρμη = τὸν κατέλαβε πυρετός, la fièvre l'a repris; ‖ τὸν ἔπιασε κόψιμον, il lui prit une colique; ‖ τὸν πιάνει ἡ θάλασσα, il a le (il souffre du) mal de mer; ‖ θὰ σὲ πιάσῃ ὁ ἥλιος, le soleil vous hâlera le teint; ‖ δὲν τὸν πιάνει τὸ φαγί, la nourriture ne lui profite pas; ‖ νὰ μὴ σὲ πιάσῃ μάτι! [εὐχή], loin de toi le mauvais œil; ‖ τὸ κρασὶ τὸν πιάνει, il porte mal le vin; ‖ ὅταν τὸν πιάσῃ ὁ θυμός, quand il se met en colère; ‖ τὸν ἔπιασε τρόμος, il fut saisi de

frayeur ; || τί τὸν ἔπιασε καὶ θέλει νὰ φύγῃ ; quelle envie lui prend de partir ? || πιάνω γράμματα (συλλαμβάνω αἰφνιδίως), intercepter (saisir) des lettres; || πιάνω φωτιὰν [ἀνάπτω], prendre feu ; || τὸ γλυφὸν νερὸν δὲν πιάνει [τὸ] σαποῦνι, l'eau crue ne dissout pas le savon; || τὴν πέτραν αὐτὴν δὲν τὴν πιάνει ἡ λίμα, la lime ne mord pas sur cette pierre; || μᾶς ἔπιασεν ἡ νύκτα, la nuit nous surprit ; || εἰς τὸν δρόμον μᾶς ἔπιασεν [ἡ] βροχή, la pluie nous prit en chemin ; || — ὅρκον, ὁρκίζομαι, jurer ; || ἔπιασε [ὅρκον] τὸν Θεόν, il a juré Dieu ; || μὴ τὸν πιάνῃς εἰς τὸ στόμα σου, ne prononcez pas son nom ; || ποιὸς τὸν πιάνει τώρα [ποῦ ἐπλούτησε, κτλ.], qui oserait l'aborder maintenant ? || πρέπει νὰ τὸν πιάσῃς μὲ τὸ καλόν, vous devez le prendre par la douceur ; || τὸν ἔπιασε μὲ ταῖς ὁμιλίαις, il l'accrocha de conversation. § ἄρχομαι, commencer ; entamer ; se mettre à ; || — ὁμιλίαν, lier conversation ; λόγον συνάπτω, entrer en conversation ; || — φιλονεικίαν, entamer une discussion ; || ἔπιασε φιλίαν μαζή του, il lia amitié avec lui ; || ἔπιασε κακὸν δρόμον, il s'est engagé dans une mauvaise voie ; || αὔριον θὰ πιάσω νὰ τὸ κάμω, demain je me mettrai à l'œuvre ; || ἔπιασε κι' ἔκλαιε· ἔπιασε τὰ κλαύματα, il se prit à pleurer ; || ἔπιασε τὸν δρόμον, il se mit en route ; || [μεταφ.] τὸ ἔπιασες πολὺ ψηλά vous l'avez pris de trop haut. § λαμβάνω ἔκ τινος, tirer ; retirer ; συνάγω, recueillir ; συνάγω, συνάζω, percevoir ; || — κρασί, tirer du vin ; || πόσα πιάνεις τὸν χρόνον ἀπὸ τὸ κτῆμά σου ; qu'est-ce que vous retirez par an de votre terre ? || δὲν ἐπιάσαμεν μεγάλα πράγματα, nous n'en avons pas retiré (nous n'avons pas fait) grand chose ; || θὰ εὐχαριστηθῶ νὰ πιάσω τὰ χρήματά μου, je serai content de rentrer dans mes fonds ; || — μόλις πιάνει τὰ ἔξοδά του, il fait à peine ses frais ; || ὅ,τι πιάσῃ τὸ ἐξοδεύει, il dépense tout ce qu'il gagne ; || δὲν ἔπιασα χαρτωσιά, je n'ai pas fait une levée. § κρατῶ, retenir ; arrêter ; ἐνοικιάζω, louer ; prendre ; ἔχω ὑποχρέωσιν τινά, engager ; || εἶχα πιάσει δύο δωμάτια [εἰς τὸ ξενοδοχεῖον], j'avais retenu deux chambres ; || — σπίτι, arrêter (louer) un logement ; || ἔπιασα τὸ δωμάτιον μὲ τὸν μῆνα, j'ai pris la chambre au mois ; || δὲν θὰ ἠμπορέσω νὰ ἔλθω, εἶμαι πιασμένος, je ne pourrais pas venir, je suis engagé. § καταλαμβάνω, occuper ; καταλαμβάνω, κρατῶ, tenir ; πληρόω, γεμίζω, remplir ; || — πολὺν τόπον, occuper (tenir) une grande (trop de) place ; || [μεταφ.] ὁ λόγος του ἔπιασε τόπον, sa parole a fait son effet (= ἐπέφερεν ἀποτέλεσμα), a porté coup ; || τὰ λόγια μου δὲν ἔπιασαν τόπον (δὲν εἰσηκούσθην), j'en ai été pour mes frais de parole ; || ἔπιασαν τὰ στενά, ils ont occupé les (ils se sont assurés des) défilés ; || τὰ πράγματά του ἔπιασαν ὅλον τὸ δωμάτιον, ses effets ont rempli toute la chambre ; || τὸ δάσος αὐτὸ πιάνει τὸ ἥμισυ τοῦ κτήματος, cette forêt tient la moitié de la propriété ; || μοῦ πιάνεις ὅλον τὸν ἥλιο, vous m'ôtez tout le soleil. § περιλαμβάνω, contenir ; tenir ; || τὸ θέατρον αὐτὸ πιάνει χιλίους ἀνθρώπους, ce théâtre contient (peut contenir) mille personnes ; || τὸ βαρέλι πιάνει διακοσίας ὀκάδας, ce tonneau tient deux cents ocques. § ἐκτιμῶ, estimer ; tenir ; θεωρῶ, λογίζω, λογαριάζω, compter ; faire cas ; || δὲν τὸ πιάνω διὰ χάριν, je ne compte pas cela pour un service ; || ποιὸς τὸν πιάνει δι' ἄνθρωπον; [φρ.] qui pense à lui? qui fait cas (compte) de lui? || τὸν πιάνεις διὰ φίλον σου ; le tenez-vous pour (le croyez-vous) votre ami ? || δὲν τὸν πιάνει τὸ μάτι μου [φρ.], il ne me fait pas grande impression ; sa mine ne me dit pas grand chose; || [καὶ παθητ.] αὐτὸ δὲν πιάνεται, cela ne compte pas. § [οὐδ. ναυτ.] προσεγγίζω, toucher ; aborder ; relâcher ; || ἐπιάσαμεν εἰς τὴν Σῦρον, nous avons touché à Syra ; || ἔπιασαν, διὰ νὰ πάρουν νερό, ils ont relâché pour faire de l'eau. § [οὐδ. τριτοπρ.] ἐφαρμόζομαί που, aller ; ἁρμόζει, s'adapter, seoir ; || τὸ κλειδὶ αὐτὸ δὲν πιάνει εἰς τὴν κλειδαριάν, cette clef ne s'adapte pas (ne va pas) ; || τὸ τριανταφυλλὶ πιάνει εἰς ταὶς ξανθαίς, le rose va aux blondes. § [οὐδ. τριτοπρ.] ἐπιφέρω ἀποτέλεσμα, faire son effet ; ἐπιτυγχάνω, réussir ; prendre ; || τὸ κλῆμα δὲν πιάνει εἰς αὐτὴν τὴν γῆν, la vigne ne prend pas dans ce terrain ; || τὸ μπόλι αὐτὸ [τοῦ δένδρου] ἔπιασε, cette greffe a bien repris ; || [τὸ ἐκδόριον] ἔπιασε καλά, a bien pris ; || τὸ τουφέκι δὲν ἔπιασε, le fusil a raté (a fait long feu) ; || τὰ χρώματα πιάνουν εἰς τὸ ξύλον, les couleurs prennent sur le bois; || ὁ συρμὸς αὐτὸς δὲν θὰ πιάσῃ, cette mode ne prendra pas; || ὁ λόγος του δὲν πιάνει, sa parole n'a aucun poids (= δὲν ἔχει κῦρος, βαρύτητα), δὲν εἰσακούεται, il n'est pas écouté ; || εἰς τὸ σπίτι του ἔπιασε φωτιά· [καὶ ἀλλ.] ἔπιασε τὸ σπίτι του, le feu a pris à (a éclaté dans) sa maison ; sa maison a pris feu ; || τὸ κρέας ἔπιασε (τσικνίζω), le feu a surpris la viande ; || ἡ σάλτσα ἔπιασε [ἐκόλλησε], la sauce s'est attachée ; || αὐτὸ τὸ βούτυρον πιάνει εἰς τὸν λαιμόν, ce beurre prend à la gorge ; || τὰ σπίρτα δὲν πιάνουν, les allumettes ne prennent pas; || ὁ ποταμὸς ἔπιασε (κατέβασε νερό), la rivière a pris ; || αὐτὸ τὸ μελάνι δὲν πιάνει καλά, cette encre prend mal ; || [καὶ ἀπολ. μεταφ.] αὐτὰ δὲν πιάνουν, cela ne prend pas ; || αὐτὰ εἰς ἐμένα δὲν πιάνουν, cela n'a pas de prise sur moi. § [μέσ.] πιάνομαι, προσκολλῶμαί που, se prendre ; se tenir ; s'accrocher ; s'engager ; || [τὸ φόρεμά του ἐπιάσθη εἰς ἕνα καρφί, son habit s'est accroché (s'est pris) à un clou ; || [μεταφ.] δὲν ἠξεύρει ποῦ νὰ πιασθῇ, il ne sait où se prendre ; à quoi s'attacher ; ποῦ νὰ καταφύγῃ, à quoi recourir ; || ἠθέλησε νὰ πιασθῇ, (ἀπέβλεψε) ἀπὸ πολὺ ὑψηλά, il a visé trop haut ;

|| ὁ λύκος ἐπιάσθη (συνελήφθη) εἰς τὴν παγίδα, le loup s'est pris au piège ; || [μεταφ.] ἐπιάσθη, il s'est laissé prendre ; ἐπροδόθη, il s'est trahi ; il a donné dedans ; || τὸ πουλὶ ἐπιάσθη εἰς ταῖς ἐξόβεργαις, l'oiseau s'est englué ; || ἐπιάσθηκα [μεταφ.] me voilà pris ; || [οἰκ.] je suis pincé ; || τὸ πόδι του ἐπιάσθη εἰς τὸν ἀναβολέα, son pied s'est engagé dans l'étrier ; || ἐπιάσθη (ἐστηρίχθη) ἀπὸ τὸν τοῖχον διὰ νὰ μὴ πέσῃ, il s'est tenu au mur ; || πιασμένοι ἀπὸ τὸ χέρι (κρατούμενοι διὰ τῆς χειρός), se tenant par la main ; || ὁ πνιγμένος ἀπὸ τὰ μαλλιά του πιάνεται [παροιμ.], un noyé s'accroche à un brin de paille ; || ἐπιάσθηκαν [ἐφιλονείκησαν· συνεπλάκησαν, κτλ.], ils se sont pris de paroles ; ils se sont querellés (chamaillés); ils en sont venus aux prises ; ils se sont empoignés (colletés); || μὴ πιάνεσαι μὲ τοὺς δυνατωτέρους σου, ne vous prenez (commettez) pas à plus fort que vous ; || δὲν πιάνεται μαζή του, il n'ose pas s'attaquer à lui. § **πιάνομαι** παραλύω, être (devenir) perclus (entrepris); se paralyser ; || ἐπιάσθη τὸ δεξιόν του χέρι, il est perclus du bras droit ; || εἶνε πιασμένος, il est perclus (impotent); || εἶνε τὸ πόδι του πιασμένον [ἀπὸ τὸν ῥευματισμόν], il a la jambe toute entreprise ; || ἐπιάσθη ἡ γλῶσσά του, il a la langue paralysée ; || [μεταφ.] ἐπιάσθη ἡ γλῶσσά του ἀπὸ τὸν φόβον, la peur lui a lié la langue ; || ἐπιάσθη ἡ φωνή του, il a perdu la voix ; || πιασμένος ἵππος, pris des épaules || συνεσταλμένος τὰς ὠμοπλάτας, ἤτοι μὴ ἔχων ἐλευθέραν κίνησιν τῶν προσθίων ἄκρων.

πῖαρ, τὸ (μόνον ὀνομ. καὶ αἰτιατ.] τὸ πάχος, τὸ λίπος, ἰδίως τοῦ γάλακτος, crème, n. f. τὸ **ἀνθόγαλα**· παχεῖα κιτρινόλευκος ὕλη ἀνερχομένη ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ γάλακτος καὶ ἐξ ἧς διὰ δαρμοῦ ἀπολαμβάνεται τὸ βούτυρον.

πιαρόμετρον, ου, τό· crémomètre, n. m. ὄργανον δι' οὗ ἀνευρίσκουσι πόσον πῖαρ περιέχει γάλα τι.

πιάσιμον, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ πιάνειν, συλλαμβάνειν, κτλ., action de prendre (de saisir, etc.); σύλληψις, λῆψις, prise, n.f. προσέγγισις πλοίου εἴς τινα λιμένα δι' ὀλίγον χρονικὸν διάστημα, le toucher ; βλ. **πιάνω**. § —, τὸ δι' οὗ λαμβάνεταί τι, ἡ λαβή, manche, n. f. ἡ κώπη, poignée [d'épée] de couteau; βλ. **λαβή**. § —, ἡ **παράλυσις** μέλους τινὸς τοῦ σώματος, perclusion, n. f. § —, ἡ ἐπίσχεσις τοῦ οὔρου, retention d'urine = **δυσουρία** καὶ **ἰσχουρία**.

πιασίος, ὁ [διάλ. Οἰνόης] καὶ [διάλ. Λέσβου], ὁ **πυρετός**.

πιασμένος, η, ον [δημ.], βλ. πιάνω.

πιάστρα, ἡ [διάλ. Οἰνόης] τεμάχιον παλαιοῦ ὑφάσματος δι' οὗ πιάνουσι θερμά, καίοντα σκεύη, **πατσαβοῦρα**.

πιατάκι, τὸ [δημ.] μικρὸν πιάτον, πινακίδιον, petite assiette ; ὑποχύπελλον, soucoupe, n. f. ἤτοι τὸ πιατάκι τοῦ καφέ, τοῦ κυπέλλου τοῦ τείου, κτλ.

πιατέλλα, ας, ἡ [δημ.], plat, n. m. ἡ λοπὰς δι' ἧς φέρεται ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ φαγητόν, ἤτοι πεπλατυσμένον τρυβλίον (πινάκιον).

πιατικόν, οῦ, τὸ [καὶ πληθ.], **πιατικὰ** [δημ.], vaisselle, n. f. γενικῶς τὰ πιάτα, ἀλλὰ vaisselle σημαίνει ἐν γένει τὰ ἐπιτραπέζια σκεύη, ἤτοι πιάτα, ποτήρια, κτλ.

πιατοθήκη, ης, ἡ· τὸ μέρος ἐν ᾧ ἐναποτίθενται τὰ καθαρὰ πινάκια, vaisselier, n. m.

πιάτον, ου, τὸ [ξεν.], τὸ πινάκιον (ἰδίως ὅταν ἦνε ξύλινον), καὶ τρυβλίον (τὸ δι' ὀπτῆς γῆς), assiette, n. f. τὸ δὲ δι' οὗ φέρεται ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ φαγητόν, λοπάς, plat, n. m. κοινῶς ἀπλάδα καὶ πιατέλλα, κατ' ἐπέκτασιν δὲ πιάτον. plat, λέγεται καὶ τὸ φερόμενον ἐπὶ τῆς λοπάδος εἶδος τοῦ φαγητοῦ· || — βαθὺ (ῥηχόν), assiette creuse (plate) ; || τρία πιάτα [φαγί], trois plats ; || πλύνω τὰ πιάτα, laver la vaisselle ; || γλείφει τὰ πιάτα, il écume les marmites [φο. καὶ παροιμ. ἐπὶ λίαν φορτικῶν ἀνθρώπων ἢ λαιμάργων].

πιατογλείφης, ὁ [δημ.], pique-assiette, n. m. ὁ **πινακογλείφτης**· βλ. λέξιν.

πιγκώνομαι [διάλ. Ἠπείρ.], ἀποπνίγομαι· ἐξ ἀγανακτήσεως ἀκούων τι παράλογον (ἴσως ἐκ τοῦ ὀγκοῦμαι).

πῖδαξ, ακος, ὁ· jet d'eau, γενικῶς ἡ πηγή, τὸ μέρος ἐξ οὗ ἀναβρύει καὶ ἀναπηδᾷ τὸ ὕδωρ, ὁ ἀναβρυτὴρ καὶ ἀναβρυτήριον, κοινῶς τὸ **συντριβάνι**. Συσκευὴ δι' ἧς ἐξακοντίζεται καθέτως πρὸς τὰ ἄνω λεπτὴ ἀκτὶς ὕδατος, ὅπερ φθάσαν εἰς ὡρισμένον τι ὕψος ἀναλύεται εἰς σταγόνας καταπιπτούσας βροχηδὸν πέριξ τῆς διευθύνσεως τῆς ἀκτῖνος. Τίθεται δ' ὡς κόσμημα ἐν κήποις, πλατείαις, κτλ. || προστόμιον τοῦ ὕδατος, jet d'eau.

πιέζω, μέλ. έσω, θλίβω, συνθλίζω, ζουλῶ δυνατά, εἰσάγω τι διὰ τῆς βίας που, στρυμόνω, πιέζω, presser ; serrer ; ἀναγκάζω, στενοχωρῶ, καταθλίβω, opprimer, accabler; βιάζω, presser ; || μὴ τὸν πιέζετε, ne le pressez pas; || τὸν ἐπίεσα πολὺ [οἰκ.], je lui ai serré le bouton ; || [οἱ φόροι] οἵτινες πιέζουσι τὸν λαόν, qui accablent le peuple ; || χάρτης πεπιεσμένος, papier mâché ; || [ἐμπορ.] πιέζειν τὰ δέματα, presser les balles. § —, συμπιέζω, comprimer, πιέζω μετὰ δυνάμεως, συσφίγγω οὕτως ὥστε νὰ ἐλαττώσω τὸν ὄγκον· || πιέζω γαίας, damer, κοπανίζω διὰ τοῦ ἐδαφιστηρίου (avec la dame).

πιένα, ἡ [ξεν. ἐκ τοῦ Ἰταλ.] λέγεται ὅταν τὸ θέατρον ἦνε πλῆρες ἀπὸ θεατάς.

πίεσις, εως, ἡ· ἡ σύνθλιψις κοινῶς τὸ ζούλισμα, ἡ πρᾶξις τοῦ πιέζειν τι, action de comprimer ; pression, n.f. || —, **συμπίεσις**, compression, n. f. **συμπιεσμός**, ὁ· **σύνθλιψις**, ἡ· κατάθλιψις, ἡ πρᾶξις τοῦ πιέζειν τι, ὡς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πράξεως ταύτης. Ἐν τῇ φυσικῇ καλεῖται οὕτως ἡ μηχανικὴ **ἐλάττωσις τοῦ ὄγκου** σώματος τινὸς πιεζομένου· βλ. καὶ **ἀντίστασις, ἀντοχή**· || —, τὸ βάρος, ἡ βαρύτης, pesanteur, n. f. ἡ κατάθλιψις, oppression, n. f. || —, θλῖψις, étreinte = action de

comprimer. § **πίεσις** (ἡ θλῖψις), pression, n. f. χαλεῖται ἡ ἐνέργεια σώματος τινὸς ὅπερ δύναμίς τις τείνει νὰ μεταχινήσῃ ἐπὶ ἑτέρου σώματος, ἀνθισταμένου εἰς τὴν κίνησιν ταύτην ὅταν τὸ δεύτερον τοῦτο σῶμα κεῖται πέραν τοῦ πρώτου πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς προκειμένης κινήσεως. Οὕτω σῶμά τι κείμενον ἐπὶ τραπέζης ἀσκεῖ πίεσιν ἐπὶ ταύτης, ἀνθισταμένης εἰς τὴν πτῶσιν αὐτοῦ· ἡ ἐνέργεια ὅμως τοῦ αὐτοῦ σώματος ἐπὶ νήματος συγκρατοῦντος αὐτὸ δὲν εἶνε πίεσις ἀλλὰ τάσις τοῦ νήματος· τῆς τοιαύτης εἰς τὴν βαρύτητα ὀφειλομένης πιέσεως τῶν σωμάτων ἐπὶ τῶν ὑποστηριγμάτων αὐτῶν τὸ ποσὸν καλοῦμεν βάρος. Ὁμοίαν δὲ πίεσιν ἀσκοῦσι τὰ ῥευστὰ ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων τῶν δοχείων ἐν οἷς περιέχονται ἢ ἐπὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἐμβεβυθισμένων σωμάτων (ἡ θάλασσα π. χ. ἐπὶ τῶν δυτῶν, ὡς καὶ τὰ ἀέρια (βλ. κατωτέρω). Ἡ δὲ πίεσις ἣν ὡς ἐκ τοῦ βάρους τοῦ ἀέρος ἡ ἀτμόσφαιρα ἀσκεῖ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καὶ τῶν ἐπ' αὐτῆς ἀντικειμένων εἶνε ἡ καλουμένη ἀτμοσφαιρικὴ πίεσις. Ἡ πίεσις ἀπὸ τῆς ἀμέσως πιεζομένης ἐπιφανείας μεταδίδοται καθ' ὅλην τὴν μᾶζαν τοῦ ἀνθισταμένου σώματος, ἐν μὲν τοῖς στερεοῖς μόνον κατὰ τὴν ἀρχικὴν διεύθυνσιν αὐτῆς, ἐν δὲ τοῖς ῥευστοῖς καὶ τοῖς ἀερίοις κατὰ πᾶσαν ἐν αὐτοῖς διεύθυνσιν μετ' ἴσης ἐντάσεως. Ἐὰν π. χ. ῥευστὸν ἰσορροποῦν ἐν δοχείῳ ἔχοντι στόμιον 1 τετραγωνικοῦ δεκατομέτρου πιεσθῇ ἄνωθεν διὰ βάρους 10 χιλιογράμμων, ἡ προϋπάρχουσα ἕνεκα τοῦ βάρους τοῦ ὑγροῦ πίεσις ἐπὶ τῆς βάσεως καὶ τῶν τοιχωμάτων τοῦ δοχείου ἢ ἐπὶ σωμάτων ἐμβεβαπτισμένων ἐν τῷ ὑγρῷ αὐξάνεται κατὰ 10 χιλιογρ. ἐπὶ παντὸς τετρ. δκτμ. καὶ ἄρα ἐὰν ἡ βάσις π. χ. ἔχῃ ἐπιφάνειαν 8 τετρ. δκτμ. ἡ ὁλικὴ ἐπ' αὐτῆς πίεσις αὐξάνει κατὰ 80 χιλγρ. Ὁ νόμος οὗτος ἀνακαλυφθεὶς διὰ τὰ ὑγρὰ ὑπὸ τοῦ Πασκὰλ (1650) ἰσχύει ἀπαραλλάκτως καὶ διὰ τὰ ἀέρια, ἐφηρμόσθη δὲ εἰς τὰ καλούμενα ὑδραυλικὰ πιεστήρια, ἐν οἷς ἡ ἐπὶ μικρᾶς ἐπιφανείας ἀσκουμένη μικρὰ πίεσις μεταδίδοται πολλαπλασία εἰς πλάκα φέρουσαν τὸν πιέζοντα ἐμβολέα, καλύπτουσαν δ' ἐπιφάνειαν ὕδατος πολλαπλασίαν τῆς πρώτης· αἱ δύο αὗται μάζαι ὕδατος αἱ τοσοῦτον ἀνίσους ἔχουσαι τὰς ἐλευθέρας ἐπιφανείας συγκοινωνοῦσι πρὸς ἀλλήλας διὰ σωλῆνος, δι' οὗ μεταδίδοται ἡ πίεσις ἀπὸ τῆς πρώτης εἰς τὴν δευτέραν· ‖ **πίεσις, ἡ θλῖψις**, ἡ pression, n. f. (ἀτμοῦ, de vapeur, **ἀτμόθλιψις** ἢ ἀερίου), χαλεῖται ἡ ἐλαστικὴ αὐτῶν δύναμις ἡ τείνουσα πάντοτε ν' ἀπομακρύνῃ τὰς παρειὰς τῶν περιεχόντων αὐτὰ κεκλεισμένων δοχείων· ἡ **πίεσις** διακρίνεται εἰς **ἀπόλυτον** καὶ **πραγματικήν**· καὶ **ἀπόλυτος** μὲν **πίεσις** (pression totale) εἶνε ἡ πραγματικῶς ἐξασκουμένη ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν παρειῶν τοῦ περιέχοντος τὸν ἀτμὸν ἢ τὸ ἀέριον κεκλεισμένου δοχείου, **πραγματικὴ δὲ πίεσις** (pression effective) εἶνε ἡ **ἀπόλυτος πίεσις ἠλαττωμένη** κατὰ τὴν **ἀτμοσφαιρικὴν πίεσιν**, καὶ αὕτη κυρίως εἶνε ἡ τείνουσα νὰ διαρρήξῃ τὰς παρειὰς τῶν ἐμπεριεχόντων ἀτμὸν ἢ ἀέριον δοχείων ἐκ τῶν ἔσω πρὸς τὰ ἔξω. Αἱ πιέσεις ἐκτιμῶνται κατὰ μὲν τὸ Ἀγγλικὸν σύστημα εἰς **ἀτμοσφαίρας**, **δακτύλους** καὶ **λίτρας** ἀνὰ τετραγωνικὸν δάκτυλον ἐπιφανείας, κατὰ δὲ τὸ Γαλλικὸν εἰς **ἀτμοσφαίρας**, **ἑκατοστὰ** τοῦ ὑδραργυρικοῦ βαρομέτρου καὶ **χιλιόγραμμα** ἀνὰ τετραγωνικὸν ἑκατοστόμετρον ἐπιφανείας· ἐν Ἑλλάδι χρῶνται ὁτὲ μὲν τοῦ ἑνὸς συστήματος, ὁτὲ δὲ τοῦ ἑτέρου· ‖ **πίεσις ἀερίων**, pression des gaz; ἡ πίεσις τῶν παραγομένων ἀερίων διὰ τῆς καταχαύσεως ἐκρηκτικῆς τινὸς οὐσίας ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ **εἰδικοῦ** ὄγκου (volume spécifique), ἤτοι ἐκ τοῦ ὄγκου ὃν κατεῖχον τὰ ἀέρια εἰς θερμοκρασίαν 0° καὶ ἐκ τῆς θερμοκρασίας τῶν εἰρημένων ἀερίων κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκρήξεως· βλ. καὶ δύναμις κινοῦσα, force motrice. § **πίεσις**, appui, n. m. [ἱππευτ.] ἡ ἐπὶ τῶν φορέων τοῦ στόματος τοῦ ἵππου ἐπίδρασις τοῦ ἐνστομίσματος, ὡς καὶ ἡ διὰ τῶν χειρῶν τοῦ ἱππέως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μέρους διὰ τῶν ἡνίων ἀσκουμένη, cheval qui n'a point d'appui, σημαίνει τὸν **ἀπαλόγναθον** ἵππον, καὶ τοὐναντίον, qui a de l'appui, τὸν **σκληρόγναθον**· appui à pleine main, **εὔστομος**, ὁπόταν ὁ ἵππος εὐχαρίστως ἀνέχηται τὴν ἐπὶ τῶν φορέων του πίεσιν τοῦ ἐνστομίσματος χωρὶς νὰ μετακινήσῃ τὴν κεφαλὴν ἢ νὰ σύρῃ τὰ ἡνία τοῦ χαλινοῦ· ‖ appui au delà de la pleine main, λέγεται περὶ μετρίως σκληρογνάθου ἵππου· ‖ **εὐαισθησία**, **ἀναισθησία** τῶν φορέων, appui fin, lourd; ‖ **ἀμβλεῖα**, **αἴσθησις**, appui sourd, ὁπόταν εἰ καὶ ἀπαλόγναθος ὁ ἵππος δὲν αἰσθάνηται τὴν ἐπὶ τῶν φορέων του πίεσιν τοῦ ἐνστομίσματος, ἕνεκα τοῦ πάχους τῆς γλώσσης.

πιεστήρ, ῆρος, ὁ· ὁ πιέζων, compresseur, n. m.

πιεστήρ, ῆρος καὶ

πιεστήριον, ου, τό· presse, n. f. ἐκπιεστήριον, pressoir, n. m. (ἐνν. ὄργανον) δι' οὗ πιέζει, συνθλίβει τίς τι· ‖ **πιεστήρια καλοῦνται** μηχανήματα δι' ὧν ἀσκεῖται πίεσις ἐπὶ στερεῶν σωμάτων σκοπὸν ἔχουσα εἴτε τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ὄγκου αὐτῶν, εἴτε τὴν μεταβολὴν τοῦ σχήματός των, εἴτε τὴν ἐκροὴν ὑγρῶν ἐν τῇ στερεᾷ μάζῃ περιεχομένων, κτλ. Τὸ πιεζόμενον ἀντικείμενον, ἢ τεθειμένον ἐπὶ ἀκινήτου ὑποστηρίγματος ἢ ἐν στερεῷ δοχείῳ πιέζεται ὑπὸ ὁλονὲν πλησιάζοντος πρὸς τοῦτο ἐμβολέως ἢ πλακὸς ἢ τίθεται μεταξὺ δύο πλακῶν πλησιαζουσῶν πρὸς ἀλλήλας κτλ. Τὸ δὲ πιέζον ἔμβολον ἢ πλὰξ κινεῖται ἢ διὰ κοχλίου φέροντος μέγαν βραχίονα, ὥστε μικρὰ δύναμις περιστροφῆς τούτου νὰ παράγῃ μεγάλην πίεσιν, ἢ διὰ τῆς ὑδραυλικῆς πιέσεως. Τέλος ὑπάρχουσι πιεστήρια χειροκίνητα καὶ ἄλλα ἀτμοκίνητα· ‖ τὸ βιβλίον αὐτὸ εἶνε ὑπὸ τὰ πιεστήρια, ce livre est sous presse; ‖ πιεστήριον τυπογραφικόν, presse d'imprimerie; ‖ πιεστήριον ἐλαιῶν, pressoir d'olives; ‖ πιεστήριον, δι' ἀντισηκωτῆρος, presse à balancier; ‖ — πρὸς γέμισιν (ἢ γεμιστικὸν) τῶν καψυλλίων (τῶν πυραύλων, κτλ.), presse à (ἢ

pour) charger les capsules (les fusées, etc.); || ἀντιγραφικὸν πιεστήριον, presse à copier; || — χάρτου ἢ **χαρτοθλίπτης**, presse à papier; || — περικοπτικόν, presse à rogner; || — στιλβουργικόν, presse à satiner; || — σφραγιστικόν, presse à (pour timbrer; || — χοχλιωτόν, presse à vis; || — αὐτογραφικόν, presse autographique; || **πιεστήριον ὑδραυλικόν**, presse hydraulique, χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν ἀνύψωσιν μεγάλων βαρῶν καὶ διὰ τὴν παραγωγὴν ἰσχυρᾶς πιέσεως. Πίεσις ὑγροῦ 600 ἀτμοσφαιρῶν τὸ ἀνώτερον ὅριον περιέχει **πρόσοδον** (rendement) 0,8· || πιεστήριον λιθογραφικόν, presse lithographique; || πιεστὴρ μηχανῆς τρυπανιστικῆς, presse pour machine à forer; || πίεστρα πρὸς ἐπισήμανσιν τῶν ὅπλων, presses à contrôler les armes; || πίεστρα πρὸς σημείωσιν, presses à marquer; || πιεστήρια πρὸς ἐφόπλισιν τῶν πυραύλων (τῶν πολεμικῶν), presses pour armer les fusées; || πιεστῆρες πρὸς σύναψιν τῶν τύπων, presses pour assembler les moules; || πιεστήρια πρὸς ἔμπηξιν, presses pour enfoncer; || πιεστήρια πρὸς ἀφαίρεσιν, presses pour enlever.

πιεστήριος, α, ον· βλ. πιεστικός.

πιεστής, οῦ, ὁ [τυπογρ.], pressier, n. m. ἐργάτης τυπογραφείου χειριζόμενος τὸ πιεστήριον, ouvrier imprimeur qui travaille à une presse.

πιεστικός, ή, όν· ὁ πιέζων, ζουλῶν τι, ὁ ἀφορῶν τὴν πίεσιν, de pression; pressant, e, adj. καταθλιπτικός, oppressif, ive, adj. oppresseur, adj. (qui opprime); || πιεστικὴ ἀντλία, pompe foulante; || πιεστικός, de compression; compressif, ive; ὁ χρησιμεύων διὰ νὰ πιέζῃ, συμπιέζῃ· = πιεστικὰ (καταπιεστικὰ) μέτρα (ἐπὶ πολιτικῶν ὑποθέσεων), mesures compressives; || πιεστικὴ μηχανή, machine de compression.

πιεστόν, τό· ἡ ἰδιότης τοῦ πιεστοῦ, compressibilité, n. f. πάντα τὰ σώματα καὶ ὑπὸ τὰς τρεῖς αὐτῶν καταστάσεις λαμβανόμενα εἶνε **πιεστά**, τουτέστι σμικρύνονται κατὰ τὸν ὄγκον, ὅταν ἐξωτερική τις δύναμις ἐπενεργήσῃ καταλλήλως ἐπ' αὐτῶν· π. χ. τὰ μέταλλα διὰ τῆς σφυρηλασίας λαμβάνουσιν ὄγκον μικρότερον· βλ. καὶ **σῶμα** (corps).

πιεστός, ή, όν καὶ οὐσιαστικῶς τὸ **πιεστόν**· compressible, adj. et n. m. ὁ δυνάμενος νὰ πιεσθῇ, ἢ ὁ ἐπιδεκτικὸς πιέσεως· τὸ ἀντίθετον χαλεῖται **ἀπίεστος**, ὁ καὶ ἡ, ον, τό· || πιεστὸν ὑγρόν, fluide compressible; βλ. καὶ **πιεστόν**.

πίεστρον, ου, τό· χοχλίας (βίδα), (βλῆτρον, κτλ.), πιεστικός, vis (bouton, etc.) de pression; || — τηλίας, presse d'établi, ἡ βίδα τοῦ πάγκου· εἶδος **συνδήκτορος** (étau) συνισταμένου ἔκ τινος ξυλίνου ἢ σιδηροῦ χοχλίου καὶ **δηκτῆρος** (mors) καὶ εὑρισκομένου ἐπὶ τῆς τηλείας· || πιεστροφόρος τηλία, établi avec presse.

πιζέλι, τό· προφ, κοινῶς **μπιζέλι** (ὄσπριον), τὸ πίσον, pois, n. m. petit pois; || πιζέλια χλωρά, pois verts (ἀρτιδρεπῆ)· βλ. καὶ πίσον.

πίζελος, η, ον [διάλ. Οἰνόης]. ἐπίζηλος, ἐπίφθονος.

πιθαμή, ῆς, ἡ [δημ.], βλ. **σπιθαμή.**

πιθανολογία, ας, ἡ· ἐκφέρειν ἀποδείξεις πρὸς τὸ καταστῆσαί τι πιθανόν, Πλατ. Θεαίτ. 162 (ἀντίθ. τῷ ἀπόδειξις, ἀνάγκη), ἐπιχείρημα (μνεία) πιθανή, argument (allégation) probable; ἡ πιθανότης, probabilité, n. f.

πιθανολογῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐκφέρω ἀποδείξεις ὅπως καταστήσω τί πιθανόν, πιστευτόν, Ἀριστοτ. ἠθ. 1, 3· καθιστῶ πιθανόν, rendre probable; χάμνω πιστευτόν, accréditer; || πιθανολογεῖται ὅτι, on dit comme probable que.

πιθανός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ εὐκόλως πείθων τινά, ὁ δυνατὸν νὰ συμβῇ, probable, adj. vraisemblable, adj. πιστευτός, croyable, adj. ἐνδεχόμενος, εἰκαστός, présumable, adj. || εἶνε πολὺ πιθανόν, c'est fort probable; || εἶνε πιθανόν, il est probable, il est à présumer, il y a apparence, c'est présumable; || ὅλα αὐτὰ δὲν εἶνε πιθανά, tout cela n'est pas vraisemblable (croyable).

πιθανότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ πιθανοῦ, τοῦ δυνατὸν συμβῆναι, probabilité, n. f. ἡ ὁμοιότης πρὸς τὴν ἀλήθειαν, vraisemblance, n. f. τὸ φαινόμενον, apparence, n. f. || εἶνε μεγάλη πιθανότης ὅτι, il y a grande probabilité que; || [ἡ ὑπόθεσις τοῦ δράματος] στερεῖται πιθανότητος, manque de vraisemblance; || κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, selon toutes les probabilités (les apparences). § **πιθανότης**, probabilité, n.f. χαλεῖται ἐκεῖνος ὁ βαθμὸς τοῦ κύρους ἰδέας τινὸς καθ' ὃν πολλοὶ μὲν λόγοι ὑπάρχουσιν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ταύτης, πολὺ δὲ ὀλιγώτεροι κατ' αὐτῆς. Κεῖται οὕτως ἡ πιθανότης μεταξὺ ἀμφιβολίας καὶ βεβαιότητος πολὺ μᾶλλον ὅμως πρὸς ταύτην πλησιάζουσα. Ἡ πιθανότης βασίζεται συνήθως ἐπὶ τῆς ἀναλογίας καὶ τῆς ἐπαγωγῆς, ὧν τὰ πορίσματα εἰσὶ πολλάκις οὐχὶ βέβαια, ἀλλὰ πιθανὰ μόνον τοσοῦτον ὅμως πιθανὰ ὥστε νὰ ἐκλαμβάνωνται ὡς βέβαια, ἐὰν λ. χ. δοκιμάζων ἐκ σάκκου καρύων εὕρω πολλὰ κατὰ σειρὰν ἐφθαρμένα, σχηματίζω τὴν βεβαιότητα, ἥτις κυρίως ἐστὶ πιθανότης, ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τῷ σάκκῳ καρύων εἰσὶν ἐφθαρμένα. Ἐν ἐλλείψει βεβαιότητος ἡ πιθανότης εἶνε παραδεκτὴ καὶ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, ἥτις πρὸς ἐξήγησιν τῶν φυσικῶν φαινομένων μορφοῖ ὑποθέσεις πιθανὰς ὑπὲρ ὧν συνηγοροῦσι τὰ φαινόμενα, καὶ ἐὰν αἱ ὑποθέσεις αὗται ἐξηγῶσι πάντα τὰ σχετικὰ φαινόμενα ἡ πιθανότης αὐτῶν καταντᾷ σχεδὸν βεβαιότης. Οὕτως οὐδεὶς μὲν εἶδε τὴν ἐν τῷ κέντρῳ τῆς γῆς ὑπάρχουσαν ἑλκτικὴν δύναμιν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ὑποθετικὴ αὐτῆς ὕπαρξις ἐξηγεῖ πάντα τὰ φαινόμενα τῆς βαρύτητος, θεωρεῖται ἡ ἕλξις ὡς βεβαίως ὑπάρχουσα. Ἡ πιθανότης δὲ τοιούτων ὑποθέσεων αὐξάνει καθόσον πληθύνονται τὰ δι' αὐτῶν ἐξηγούμενα φαινόμενα· || ἐν τῇ μαθηματικῇ **πιθανότης** (probabilité) χαλεῖται ὁ λόγος τῶν ὑπὲρ τινος γεγονότος εὐνοϊχῶν περι-

πτώσεων πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ συνόλου τῶν δυνατῶν περιπτώσεων. Οὕτως ἐὰν ῥιφθῇ τυχαίως κύβος τις, ἐπειδὴ αἱ ἕδραι αὐτοῦ εἰσὶν ἐν ὅλῳ 6, ὑπάρχει πιθανότης $^1/_6$ ὑπὲρ τῆς ἄνω ἐμφανίσεως ὡρισμένης τινὸς ἕδρας. Ἢ ἐὰν ἐκ κληρωτίδος ἐνεχούσης χωριστὰ τὰ στοιχεῖα, α, β, γ. δ, ε ληφθῶσι τυχαίως δύο ἐξ αὐτῶν, ἐπειδὴ οἱ συνδυασμοὶ τῶν 5 στοιχείων ἀνὰ 2 εἶνε τὸ ὅλον 10 (αβ, αγ, αδ, αε, βγ, βδ, βε, γδ, γε, δε) ὑπάρχει πιθανότης $^1/_{10}$ ὑπὲρ τοῦ ὅτι θὰ ληφθῇ ὡρισμένος τις συνδυασμός. Ὁ **ὑπολογισμὸς τῶν πιθανοτήτων** (calcul des probabilités) εἶνε ἴδιον κεφάλαιον τῆς μαθηματικῆς βασιζόμενον ἐπὶ τῶν συνδυασμῶν, ἀποβαίνει δὲ πολύπλοκος εἰς ζητήματα συνθετώτερα τῶν ἀνωτέρω.

πιθανῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον παρουσιάζοντα πιθανότητα, ἴσως, probablement, adv. vraisemblablement, adv. ὡς φαίνεται, apparemment, adv. βλ. καὶ **πιθανότης**.

πιθαράδικον, ου, τὸ [δημ.], τὸ κεραμεῖον, τὸ κεραμοποιεῖον, poterie, n. f. [συνεκδ.] τὸ πλινθουργεῖον, tuilerie, n. f.

πιθαρᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], ὁ κεραμεύς, potier, n. m. ὁ κατασκευάζων κεραμεικά, ἐν γένει πήλινα ἀγγεῖα, fabricant de pots.

πιθαράκι, τὸ [δημ.], μικρὸς πίθος, τὸ πιθάριον, cuveau, n. m. βλ. **πιθίσκος**.

πιθάρι, τὸ [δημ.], ὁ πίθος, jarre, n. f. [τὸ τοῦ μαγειρείου διὰ νερὸν] fontaine, n. f. cuve, n. f.

πιθέματα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], τὰ **χαρακτηριστικὰ** τοῦ προσώπου, τὰ ἀλλαχοῦ **σουσούμια**.

πιθέτης, ὁ [δημ.], βλ. **ἐπιθέτης**.

πιθηκίζω, μέλ. ίσω· ποιῶ σχήματα ὡς πίθηκος, φέρομαι ὡς πίθηκος, ἀπομιμοῦμαι τὸν πίθηκον, grimacer comme le singe; faire le singe, singer; ἀπομιμοῦμαι, δουλοπρεπῶς, imiter servilement, πράττω τι ὡς κόλαξ.

πιθήκιον, ου, τό· μικρὸς πίθηκος, petit singe. § **πιθήκιον**, sonnette, n. f. μηχανή τις πρὸς ἔμπηξιν **πασσάλων** (pieux), **καταπήγων** (pilots), **σανιδοπασσάλων** (palplanches), κτλ. Αἱ εἰρημέναι μηχαναὶ κινοῦνται διὰ τῶν χειρῶν ἢ δι' ἀτμοῦ. Τὸ πρωτεῦον μέρος αὐτῶν εἶνε ὄγκος τις σχεδὸν πάντοτε ἐκ χυτοσιδήρου καλούμενος **καταπηκτὴρ** ἢ **πασσαλοπήκτης** (mouton), ὃν ἡ μηχανὴ ὑψοῖ κανονικῶς εἰς ὕψος τι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μέγα καὶ ἀφίνει κατόπιν ἐλεύθερον ὅπως καταπέσῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ πασσάλου. Διακρίνουσι δύο εἰδῶν τοιαύτας μηχανάς, 1) **πιθήκιον μετ' ἐπισπαστῆρος,** sonnette à tiraude, ἤτοι τὸ μετὰ μικρᾶς διαδρομῆς τοῦ καταπηκτῆρος καὶ 2) **πιθήκιον μετ' ἐπισχέστρου**, sonnette à déclic, ὅπερ ἔχει μεγαλειτέραν διαδρομὴν τοῦ καταπηκτῆρος.

1) Τὸ μετ' **ἐπισπαστῆρος πιθήκιον**, sonnette à tiraude, σύγκειται ἐκ δύο **ὀρθοστατῶν** (montants) καλουμένων **διδύμων** (jumelles), ἡνωμένων καθέτως δι' **ἐντορμίας** (assemblage à tenon et mortaise) ἐπὶ **κρηπῖδος** ἐκ **παχείας δίπλακος** (semelle) καὶ τηρουμένων μεταξύ των ἐν ἀποστάσει 10 ἕως 12 ἑκατοστῶν. Οἱ δύο οὗτοι ὀρθοστάται ἐνισχύονται καὶ στερεοῦνται δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν διὰ δύο κεκλιμένων **ἀντηρίδων** (contre-fiches) καλουμένων **ἰσχίων** (hanches), ἅτινα ἑνοῦνται δι' ὁριζοντίων **διαπήγων** (entretoises), καλουμένων **ζυγωμάτων** (épars). Μεταξὺ τῶν ὀρθοστατῶν καὶ εἰς τὸ ἄνω αὐτῶν μέρος τίθεται τροχαλία. Τὸ ὅλον τοῦτο σύστημα τηρεῖται καθέτως δι' ἑτέρας **ἀντηρίδος** (arc-boutant) φερούσης **ἐμβόλους** (échelons), ἥτις ἀφ' ἑνὸς μὲν συνδέεται μετ' ὀρθοστατῶν κάτωθεν τῆς τροχαλίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ στηρίζει τὸ κάτω αὐτῆς ἄκρον ἐπὶ ἑτέρας **κρηπῖδος** ἐκ **παχείας δίπλακος** (semelle) ἥτις ἑνοῦται καθέτως ἐπὶ τῆς κρηπῖδος τῆς ἀνεχούσης τοὺς ὀρθοστάτας. Διὰ τῆς τροχαλίας τῆς κειμένης μεταξὺ τῶν δύο ὀρθοστατῶν διέρχεται ἓν καλώδιον ἀπολῆγον κατὰ μὲν τὸ ἓν ἄκρον εἰς 20 ἕως 40 διακλαδώσεις καλουμένας **ἐπισπαστῆρας** (tiraudes), διὰ νὰ ἕλκωσιν οἱ ἐργάται, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον εἰς ἄγκιστρον ἐξ οὗ ἀρτᾶται ὁ **καταπηκτὴρ** (mouton). Αἱ διαστάσεις τούτου εἶνε συνήθως 0,30×0,30×0,60, τὸ δὲ βάρος του περὶ τὰ 450 χιλιόγραμμα. Ὁ καταπηκτὴρ φέρει δύο ὀπὰς ἐντὸς τῶν ὁποίων τίθενται δύο τεμάχια ξύλων, ἅτινα διευθύνουσι τοῦτον κατὰ τὴν ἄνοδόν του ἐν τῇ θέσει του καὶ κατὰ τὴν πτῶσίν του.

Ἡ **ἔμπηξις τῶν πασσάλων** (enfoncement des pieux) ἐνεργεῖται ὡς ἑξῆς· ἀφοῦ φέρωσι τὴν μηχανὴν εἰς τὴν θέσιν ἣν πρόκειται νὰ καθέξῃ, ἀναβιβάζουσι τὸν καταπηκτῆρα ὅσον οἷόν τε ὑψηλότερον, ἔνθα κρατοῦσιν αὐτὸν τῇ βοηθείᾳ ἑνὸς σιδηροῦ τεμαχίου· παρασκευάζουσι κατόπιν μικρὰν τινὰ ὀπήν, ἐν ᾗ θέτουσι τὴν αἰχμὴν τοῦ πασσάλου καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν κατακόρυφον διὰ σχοινίου μέχρις ὅτου τὸν δέσωσιν ἐπὶ τῶν δύο ὀρθοστατῶν. Τούτων οὕτω παρασκευασθέντων, ἕκαστος τῶν ἐργατῶν λαμβάνει ἀνὰ ἕνα **ἐπισπαστῆρα** (tiraude) τοῦ καλωδίου, πάντες δὲ συγχρόνως ἐνεργοῦντες ὑψοῦσι τὸν καταπηκτῆρα· κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἕτερός τις ἐργάτης ἀφαιρεῖ τὸ βαστάζον αὐτὸν σιδηροῦν τεμάχιον καὶ οὕτως ὁ καταπηκτὴρ καταπίπτει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ πασσάλου. Εἷς τῶν ἐργατῶν δίδει τὸ σύνθημα ὅπως ἅπαντες ἐνεργοῦντες ταὐτοχρόνως ἐπιφέρουσι 30 συνεχεῖς κρούσεις ἐπὶ τοῦ πασσάλου. Οἱ ἐργάται δὲν δύνανται νὰ ὑψώσωσι τὸν καταπηκτῆρα περισσότερον τοῦ 1μ.20, ἡ δὲ μεγίστη δύναμις ἑκάστου τούτων εἶνε 15 χιλιόγραμμα, ἀπαιτοῦνται συνεπῶς 30 ἐργάται δι' ἕνα καταπηκτῆρα βάρους 450 χιλιογράμμων· βλέπε καὶ **εἴσδυσις**.

2) **Πιθήκιον μετ' ἐπισχέστρου**, sonnette à déclic; τὸ πιθήκιον τοῦτο δὲν διαφέρει τοῦ προηγουμένου εἰμὴ κατὰ τὸ ὅτι, τὸ ἄκρον τοῦ καλωδίου ἀντὶ νὰ ἔχῃ **ἐπισπαστῆρας** (tiraudes) περιτυλίσσεται εἰς **ἐξελίκτραν** (treuil) ἐνεργοῦσαν εἴτε διὰ μοχλῶν ὑπ' ἀνδρῶν, εἴτε δι' ἀτμοῦ, οὕτω δὲ ἀναβιβάζεται ὁ καταπηκτὴρ εἰς ὅσον δήποτε ὕψος θέλουσι. Ἵνα ἐν τῇ περι-

πτώσει ταύτῃ ἐκτελεσθῇ ἀκαριαία ἡ πτῶσις τοῦ καταπηκτῆρος, μεταχειρίζονται ἄγκιστρόν τι καλούμενον **ἐπίσχεστρον** (déclic).

πιθηκισμός, οῦ, ὁ· τρόπος, διαγωγή, ἀπομίμησις πιθήκου, singerie, n. f. οἱ προσπεποιημένοι τρόποι, manières affectées; πληθ. οἱ μορφασμοί, grimaces; δουλοπρεπὴς ἀπομίμησις, imitation servile, ὡς ἡ τοῦ κόλακος.

πιθηκοειδής, ής, ές· simien, enne (ἐκ τοῦ λατ. simius = singe) adj. ὁ ἔχων τὴν ἔκφρασιν τοῦ πίθηκος, ὁ ἀναφερόμενος ἢ σχετιζόμενος μὲ τοὺς πιθήκους, qui se rapporte aux singes; ‖ φυλὴ (γένος) πιθηκοειδής, gent simienne; ‖ πρόσωπον πιθηκοειδές, figure simienne; ‖ χειρονομίαι (κινήματα) πιθηκοειδῆ, gestes simiens.

πιθηκόμορφος, ος, ον, πιθήκου μορφὴν ἔχων, qui a la forme (la figure) d'un singe, καὶ πιθηκοειδής, ής, ές, simien, enne.

πίθηκος, ου, ὁ· τὸ γνωστὸν ζῶον λεγόμενον κοινῶς ἡ **μαϊμοῦ**, singe, n. m. ἡ θήλεια τοῦ πίθηκος, guenon, n. f. § — [μεταφ.] ὁ ὑποκρινόμενος (μιμούμενος), ὁ μιμούμενος τὰς πράξεις τῶν ἄλλων, celui qui contrefait, qui imite les actions des autres; singe=μῖμος· εἶνε αὐτόχρημα πίθηκος, c'est un vrai singe. § [ζωολογ. πληθυν.] οἱ **πίθηκοι**, τὰ **πιθηκώδη** ἢ **πιθηκοειδῆ**, simiens, n. m. pl. Ἡ πρώτη καὶ ὁμοιοτάτη πρὸς τὸν ἄνθρωπον τάξις τῶν μαστοφόρων ζώων. Τὸ ὅλον τοῦ σώματός των ὁμοιάζει πρὸς τὸ ἀνθρώπινον. Ἔχουσι τέσσαρα τέλεια ἄκρα, δύο πρόσθια καὶ δύο ὀπίσθια, φέροντα πάντα ἢ τουλάχιστον τὰ δύο πρόσθια ἄκρας χεῖρας ἐντελεῖς (δι' ὃ καὶ **τετράχειρα** ἐκαλοῦντο ἄλλοτε). Ἡ οὐρά, εἰς ὀλίγους ἐλλείπουσα, ποικίλλει κατὰ τὸ μῆκος, εἴς τινα δὲ εἴδη ἔχει συλληπτικὴν δεξιότητα καὶ δύναμιν καθιστῶσαν αὐτὴν ὡς πέμπτην τινὰ χεῖρα. Πάντες ἔχουσι τὸ σῶμα τριχωτόν, τινὲς ὅμως τὸ πρόσωπον καὶ τοὺς γλουτοὺς γυμνὰ καὶ ἐνίοτε ζωηρῶς κεχρωσμένα. Δυσκόλως ὀρθοποδοῦσιν ἐπὶ τῶν ὀπισθίων μόνον ἄκρων, ἀναρριχῶνται ὅμως δεξιώτατα καὶ τάχιστα ἐπὶ δένδρων χάρις εἰς τὰς 4 χεῖράς των καὶ πηδῶσιν ἀπὸ κλάδον εἰς κλάδον εἰς ἀπόστασιν 10 μέτρων. Ὀδόντας ἔχουσι τομεῖς καὶ κυνόδοντας καὶ τραπεζίτας ἐν ὅλῳ 32, ὡς καὶ ὁ ἄνθρωπος ἢ 4 τραπεζίτας ἐπὶ πλέον καὶ δύο μαστοὺς αἱ θήλειαι. Οἱ πλεῖστοι ζῶσιν ἐντὸς δασῶν, ὀλίγοι δὲ ἐπὶ ψιλῶν καὶ ὀρεινῶν τόπων (ὡς καὶ ὁ κυνοκέφαλος). Τὸ μέγεθος αὐτῶν ποικίλλει ἀπὸ τοῦ ἀνθρωπίνου μέχρι τοῦ τῆς γαλῆς· πάντες δὲ ἔχουσι μεγίστην μυϊκὴν δύναμιν. Τρέφονται ἰδίως ἐκ καρπῶν καὶ σπερμάτων, χωρὶς ὅμως νὰ περιφρονῶσι μικρὰ θηλαστικὰ καὶ πτηνά, ἑρπετὰ καὶ ἔντομα, ὠὰ καὶ κάμπας.

πιθηκώδης, ης, ες· simiesque, adj. ὁ εἰς τὸ εἶδος τῶν πιθήκων ἀνήκων, ὁ ἐκ πιθήκων καταγόμενος ἢ εἰς αὐτοὺς ἀνήκων, qui tient du singe, qui appartient au singe; ‖ μορφαὶ πιθηκώδεις, formes simiesques; βλ. καὶ **πίθηκοι.**

πίθηξ, ηκος, ὁ· βλ. πίθηκος.

πιθιακός, ὁ [διάλ. Νισύρου] = μικρὸν ἀγγεῖον πρὸς λῆψιν ὕδατος χρήσιμον.

πιθίσκος, ου, ὁ· κοινῶς **πιθαράκι**, μικρὸς πίθος, τὸ πιθάριον, cuveau, n. m. petite jarre, petit tonneau; petite futaille.

πίθος, ου, ὁ· κοινῶς **πιθάρι**, καὶ **κιοῦπι**, μεγάλη στάμνος μετὰ πλατέος στόματος πρὸς εὔκολον ἄντλησιν, grande cruche en terre cuite, jarre, n. f. § — [ἀρχ.], βαρέλιον, futaille, n. f. tonneau, n. m. ‖ ὁ πίθος τοῦ Διογένους, le tonneau de Diogène; ‖ ὁ πίθος τῶν Δαναΐδων, tonneau des Danaïdes = τρύπιον πιθάρι, λέγεται περὶ τῶν κατασπαταλώντων τὰ κτώμενα καὶ οὐδὲν ὠφελουμένων· ‖ — ἄπληστος = ἀχόρταγον πιθάρι, τρύπιον = ἀχόρταστος, insatiable, adj. ἄπληστος, ἀκόρεστος, avide, adj.

πιθουλάκι, τὸ [διάλ. Χαλκίδος], ὁ μικρὸς πίθος· 2) ὁ σκώληξ τοῦ τυροῦ.

πιθοῦλι, τὸ [διάλ. Πάτμου] = τὸ ὑπὸ τὸν ληνὸν τετράγωνον (ὑπολήνιον) πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ γλεύκους (ἐκ τοῦ πίθος).

πίκα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], ἡ ἐπιμονή, τὸ πεῖσμα, ἰσχυρογνωμοσύνη, entêtement, n. m. ἐπιμονή, πεῖσμα, obstination, n. f. τὸ πεῖσμα (μετ' ὀργῆς), dépit, n.m. [οἰκ.] pique; ‖ [τὸ] βάζω πίκα, s'entêter, κοινῶς πικάρομαι, se piquer au jeu; ‖ ἀπὸ πίκα, par (de) dépit = ἀπὸ θυμό, par pique. § πίκα [χαρτοπ.], τὸ **μπαστοῦνι**, pique, n. f.

πικάρης, ὁ [διάλ. Νισύρου], ὁ ἐμπνέων ἔχθραν, μνησίκακος.

πικαρίζομαι [διάλ. Νισύρου], ἐχθρεύομαι.

πικάρω [δημ.], κάμνω τινὰ πείσμονα, κάμνω νὰ θυμώσῃ, νὰ πεισμώσῃ ἤτοι παροξύνω, ἐρεθίζω, παροργίζω τινά, πεισμόνω, dépiter; πορογίζω, πεισμόνω, bisquer; παροργίζω, παροξύνω, ἐρεθίζω, piquer; ‖ ἐπικαρίσθηκε, il s'est piqué au jeu.

πίκεντρος, ὁ [διάλ. Καρπάθου], σκληρολόγος, ἰδιότροπος.

πικές, ὁ [ξεν.], piqué, n. m. ὕφασμα βαμβάκινον ἐφ' οὗ παριστῶνται διάφορα σχήματα οὐχὶ διὰ διαφορᾶς χρωμάτων, ἀλλὰ διὰ τῆς κατὰ θέσεις ἀνυψώσεως ἢ ἐμβαθύνσεως τοῦ ἱστοῦ τοῦ ὑφάσματος. Ἡ κατεργασία αὐτοῦ γίνεται διὰ δύο νημάτων ἅτινα κατὰ θέσεις συνενοῦνται ἢ χωρίζονται ἀναλόγως τοῦ σχεδίου. Χρησιμοποιεῖται δὲ ὁ πικὲς εἰς ἐνδύματα, καλύμματα, ἐφαπλώματα, κτλ.

πικέτον, τὸ [ξεν.], piquet, n. m. εἶδος χαρτοπαιγνίου, παιζόμενον ὑπὸ δύο προσώπων διὰ 32 παιγνιοχάρτων.

πίκι, τὸ [δημ. ναυτ.], βλ. κέρας (corne).

πικρὰ [ἐπίρ.], πικρῶς, amèrement, adv.

πίκρα, ας, ἡ [δημ.], ἡ γεῦσις τοῦ πικροῦ, πικρὰ γεῦσις, goût amer = ἡ πικράδα, ἡ πικρότης· ἡ πικρία, ἡ πικρότης, amertume, n. f. [μεταφ.] πικρία, λύπη ἐξ ἀποτυχίας τινός, déboire, n. m. ἡ λύπη, θλῖψις, chagrin, n. m. peine, n. f.

πικραγγουριά, ᾶς, ἡ· ἀγριαγγουρέα, con-

combre sauvage; concombre d'âne; giclet, n. m. κοινὴ ὀνομασία τοῦ ἐπιστημονικῶς καλουμένου echalion, élatérion (καὶ ἰδίως τοῦ καρποῦ αὐτῶν).

πικράδα, ας, ἡ [δημ.], ἐκπίκρωσις, ἡ γεῦσις τοῦ πικροῦ, πικρὰ γεῦσις, goût amer = ἡ πικρότης, ἡ πίκρα· ἡ πικρία, πικρότης, amertume, n. f.

πικράζω [διάλ. Οἰνόης], πικραίνω, λυπῶ.

πικραίνω, μέλ. θὰ πικράνω, ἀόρ. ἐπίκρανα· (πικρόω), καθιστῶ τι πικρόν, rendre amer; [οὐδ.] γίνομαι πικρός, devenir amer. § [μεταφ.] δυσαρεστῶ τινά, ἐγγίζω κατάκαρδα, προξενῶ εἴς τινα λύπην, θλῖψιν, faire de la peine; θλίβω λυπῶ, affliger; ‖ μὴν πικραίνεσαι, ne vous affligez pas: ‖ πικραμένος, η, ον, λυπημένος, affligé, ée.

πικραλίδα, ας, ἡ [δημ.], τὸ καλλιεργημένον ραδίκι, πικρίς, κιχώρη καὶ κιχώριον (τὸ κηπαῖον), chicorée, n. f.

πικραμένος, η, ον· ὁ λυπημένος, affligé, ée.

πικραμός, οῦ, ὁ [δημ.] ὁ πικρασμός, θλῖψις, λύπη, affliction, n. f. chagrin, n. m. peine, n. f.

πικραμυγδαλέα, ας, ἡ· ἀμυγδαλέα, ἀμυγδαλῆ πικρά, amandier amer, n. m.

πικραμύγδαλον, ου, τό· ἀμυγδαλῆ ἡ πικρά, τὸ πικρὸν ἀμύγδαλον, amande amère.

πικράντερος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], πικρόθυμος.

πικραντικός, ή, όν· ὁ προξενῶν ἐπιφέρων πικρίαν (λύπην), qui cause de l'amertume (du chagrin); ‖ λόγοι πικραντικοί, des paroles amères.

πίκραμα, ατος, τὸ καὶ **πικρασμός,** οῦ, ὁ· κοινῶς ὁ **πικραμός**· βλ. λέξιν.

πικρία, ας, ἡ· κοινῶς ἡ πίκρα καὶ πικράδα, ἡ γεῦσις τοῦ πικροῦ, πικρὰ γεῦσις, goût amer; ἡ πικρότης, ἡ πικρία, amertume, n. f. [κυρ. καὶ μεταφ.]; [μεταφ.] πικρία, λύπη ἐξ ἀποτυχίας τινός, déboire, n.m. λύπη, θλῖψις, chagrin, n. m. affliction, n. f. peine, n. f. ‖ μ' ἐπότισε πικρίας, il m'a abreuvé d'amertume; ‖ ἔπιε πολλὰς πικρίας εἰς τὴν ζωήν του, il a avalé le calice. § —, amertume, n.f. ἡ δριμύτης (χυμοῦ) καὶ μεταφ. πικρία, δηκτικότης, acrimonie, n. f. τραχύτης, ὀξύτης, aigreur, n.f. πικρία, δηκτικότης, fiel, n.m. δυσμένεια, ἀπέχθεια, animosité, n. f. ‖ οἱ λόγοι του εἶχον πικρίαν, il y avait de l'acrimonie (de l'amertume) dans ses paroles; ‖ ἀπήντησε μὲ πικρίαν, il répondit avec aigreur.

πικρίζω, μέλ. ίσω, εἶμαι πικρός, être amer; ἔχω πικρὰν γεῦσιν, avoir un goût amer; γίνομαι, καθίσταμαι πικρός, devenir amer; ἀποκτῶ πικρὰν γεῦσιν, contracter un goût amer; ‖ —, κάμνω, καθιστῶ τι πικρόν, rendre amer=πικραίνω.

πικρίδα, ἡ [διάλ. Λεντεκαδ.], λάχανον ἄγριον πικρὸν (ἡ **πικρὶς** τῶν παλαιῶν).

πικρικός, ή, όν· picrique, adj. ‖ πικρικὸν ὀξύ, acide picrique; ‖ πικρικὰ ἅλατα, picrates. § **πικρικός,** picrate; ἅλας τοῦ πικρικοῦ ὀξέος (acide picrique). Ἡ σύνθεσις αὕτη εἶνε ἀφ' ἑαυτῆς ἰσχυρὰ ἐκρηκτικὴ οὐσία, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν περιέχει ἀρκετὸν ὀξυγόνον ἵνα κατακαύσῃ τὸν ἄνθρακα αὐτῆς, τὴν ἀναμιγνύουσι μὲ δραστήρια ὀξειδωτικά, ἵνα τὴν χρησιμοποιήσωσιν ὡς ἐκρηκτικὴν δύναμιν, ἀπολαμβάνουσι δὲ πυριτίδας ἐκ **πικρικοῦ ἀμμωνίου** ἢ **πικρικοῦ καλίου**· ‖ **πικρικὸν ἀμμώνιον,** picrate d'ammoniaque; τοῦτο παρασκευάζεται διὰ τῆς ἀναμίξεως πικρικοῦ ὀξέος (acide picrique) μετὰ πυκνῆς διαλύσεως καυστικῆς ἀμμωνίας. Ἔχει μορφὴν κρυστάλλων κιτρίνων πορτογαλλοχρόων, δὲν εἶνε πολὺ εὐαίσθητον εἰς τὰς κρούσεις, θερμαινόμενον δὲ τήκεται καὶ καίεται ἄνευ ἐκρήξεως. Δὲν περιέχει δὲ καὶ τοῦτο, ὅπως καὶ τὸ **πικρικὸν κάλιον,** ἀρκετὸν ὀξύγονον πρὸς ἐντελῆ καῦσιν πάντων τῶν καυσίμων συστατικῶν αὐτοῦ· ‖ **πικρικὸν κάλιον,** picrate de potasse; τὸ πικρικὸν ὀξὺ διαλυόμενον ἐν θερμῷ ὕδατι καὶ μιγνύμενον μετὰ θερμῆς διαλύσεως ἅλατος τινὸς τοῦ καλίου (λ. χ. τῆς ποτάσσης) παρέχει τὸ **πικρικὸν κάλιον.** Τὸ παραγόμενον ἅλας κρυσταλλοῦται ἐν τῷ πυθμένι τοῦ ἀγγείου καὶ ἀποτελεῖται ἐκ κόνεως κρυσταλλικῆς, κιτρίνης καὶ χρυσοειδοῦς. Πλυθὲν δι' ὕδατος ψυχροῦ καὶ μετὰ ταῦτα ἐν ὕδατι θερμῷ διαλυθέν, μετὰ τὴν ἀπόψυξιν ἐναποτίθεται εἰς κρυσταλλικὰς βελόνας πρισματικὰς λίαν στιλπνάς. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν θερμότητος 310° τὸ πικρικὸν κάλιον ἐκρήγνυται παρέχον ὡς προϊόντα τῆς ἀποσυνθέσεως ὀξείδιον τοῦ ἄνθρακος, ἄζωτον, ὑδατμὸν καὶ ὡς στερεὸν ὑπόλειμμα ἄνθρακα καὶ ἀνθρακικὸν κάλιον. Ἐκ τούτων ἕπεται ὅτι τὸ ἅλας τοῦτο δὲν περιέχει ἱκανὸν ὀξυγόνον ὅπως ἐπέλθῃ ἐντελὴς καῦσις τῶν συστατικῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ χλωρικοῦ καλίου, τοῦ νίτρου, κτλ. οὕτω δὲ κατεσκευάσθησαν διάφοροι **πικρικαὶ πυρίτιδες** τοῦ Fontaine, Dessignole, Abel, κτλ. Μίγμα ἴσων μερῶν **πικρικοῦ καλίου** (picrate de potasse) καὶ **χλωρικοῦ καλίου** (chlorate de potasse) παράγει ἰσχυρὰν τινὰ ἐκρηκτικὴν οὐσίαν, ἀλλὰ ἐπικίνδυνον εἰς τὴν κατασκευήν της.

πικρίς, ίδος, ἡ· κοινῶς ἡ πικραλίδα, picride, n. f.

πίκρισμα, ατος, τό· τὸ πικραίνειν, ἡ πρᾶξις τοῦ πικραίνειν, τοῦ γίνεσθαι πικρόν, action de devenir amer; ἡ πικρότης, amertume, n. f.

πικρόγλυκος, ος, ον, οὗτινος ἡ γλυκύτης εἶνε ἀναμεμιγμένη μετὰ ψυχρότητος, dont la douceur est mêlée d'amertume; γλυκύπικρος, doux amer.

πικρόγλωσσος, ος, ον, πικρῶς, μετὰ πικρᾶς γλώσσης, μετὰ πικρίας ἐκπεφρασμένος, πειρακτικός, δηκτικός, mordant, e, adj. δηκτικός, ἐγγικτικός, πειρακτικός, piquant, e, adj.

πικροδάφνη, ης, ἡ· ἡ ροδοδάφνη, laurier-rose, n. m. oléandre, n. f. = ὀνομασία κατὰ Λινναῖον τῆς ροδοδάφνης.

πικροκαρδίζω, μέλ. ίσω [δημ. καὶ διάλ.

Ἠπείρου] πικραίνω τινὰ ἢ καὶ πικραίνομαι.

πικροκυματοῦσα, ας, ἡ, [ἐνν. θάλασσα], mer [aux ondes amères], ἡ θάλασσα μετὰ τῶν πικριζόντων ὑδάτων της (ἐπίθετον τῆς θαλάσσης, ἥτις παρίσταται ἔχουσα πικρὰ κύματα).

πικρολάχανο, τὸ [διάλ. Ἰκαρίας] τὸ κιχώριον· συνών. **ῥαδίκι.**

πικρομάρουλον, ου, τό· ἀγρία θρῖδαξ, laitue amère ; ἀντίδιον, endive, n. f. (= espèce de chicorée).

πικρός, ά, όν, συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος· τὴν γεῦσιν πικρός, amer, amère [κυρ. καὶ μεταφ.] [μεταφ.] τραχύς, σκληρός, dur, e, adj. ὀξύς, aigre, adj. ‖ — φαρμάκι [φρ.], amer comme chicorée; ‖ πικροὶ λόγοι, des paroles amères ; (acerbes) ; ‖ αὐτὸ εἶνε ἡ πικρὰ ἀλήθεια, c'est la triste (l'âpre) vérité ; ‖ [τοῦ ἔκαμε] πικρὰς παρατηρήσεις, il lui a fait des observations bien rudes ; ‖ [ἀπολ. μεταφ.] εἶνε πικρόν ! c'est dur ! c'est rude ! ‖ πικρὰ ἡ ἀλήθεια [παροιμ.], qui dit la verité, est mal payé; ‖ πικρὰ δάκρυα, larmes amères ; ‖ πικρὰ εἰρωνία, ironie amère.

πικρόσκοτος, ὁ [μεταφ. διάλ. Ἠπείρου], ὁ μοχθηρὸς «γλυκόστομος καὶ πικρόσκοτος» (παροιμία).

πικρότης, ητος, ἡ· ἡ πικρὰ γεῦσις, goût amer; πικρία, amertume, n. f.

πικρούτσικος, η, ον· ὀλίγον, ἐλαφρῶς πικρῶς, légèrement amer.

πικρόχολος, ος, ον· πικρὸς ὡς ἡ χολή, χολώδης, bilieux, euse, adj. δύστροπος, revêche, adj. δύστροπος, πικρόχωλος, acariâtre, adj. κακός, méchant, e, adj,

πικρῶς [ἐπίρ.] (κυρίως καὶ μεταφ.), amèrement, adv. μετὰ πικρίας, avec amertume ; [μεταφ.] σκληρῶς, durement, adv. αὐστηρῶς, sévèrement. adv. ‖ ἐστέναζε πικρῶς, il soupirait amèrement; ‖ ἔκλαυσε πικρῶς, il pleura amèrement.

πιλαλάου [δημ.] βλ. πιλαλῶ.

πιλάλημα(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης] **βασκανία** ἐκ καταλαλιᾶς.

πιλαλίσκομαι [διάλ. Οἰνόης] **βασκαίνομαι,** διότι πολὺ ἀναφέρουν τὸ ὄνομά μου, διαλαλοῦν τὰ ἔργα μου, ὅθεν **βασκανία.**

πιλαλῶ [δημ.] βλ. πηλαλῶ.

πιλατεύω, μέλ. εύσω [δημ.] βασανίζω, τυραννέω-ῶ, tourmenter ; κάμνω τι νὰ μαρτυρήσῃ, martyriser ; torturer.

πιλάτος, ου, ὁ· τύραννος, tyran, n. m. (εἰς πᾶσαν σημασίαν) ὁ βασανίζων τινὰ· σκληρὸς ἄνθρωπος, un homme cruel ; ἐνσαρκωμένος διάβολος, un diable incarné.

πιλάφι, τὸ [ξεν.], pilau (lô), pilaf ou pilaw, n. m. ἐν Ἀνατολῇ λέγεται οὕτως ἔδεσμα ἐξ ὀρύζης βεβρασμένης ἐντὸς ζωμοῦ ἐκ κρέατος ἢ πουλερικῶν, ὅπερ περιχέεται διὰ βουτύρου, ἐντὸς δ' αὐτοῦ πολλάκις ἀφίνουσι τὸ κρέας ἢ τὰ πουλερικά.

πίλημα, ατος, τό· feutre, n. m. laine foulée ; ἔριον ἢ τρίχες ἐξασμέναι, κεκαθαρισμέναι καὶ συγκεκολλημέναι διὰ συμπιέσεως, κοινῶς ὁ **κετσές**· καὶ γενικῶς πᾶν ἐκ πιλήματος κατασκεύασμα· ‖ [σελ.] **πίλημα,** feutre, n. m. εἶνε τεμάχιον σκύτινον ἢ τρίχινον ἢ οἱουδήποτε ἄλλου εἴδους, κοινῶς **κετσές,** προωρισμένον νὰ καταστήσῃ ἐλαφροτέραν τὴν ἐπαφὴν πόρπης τινὸς ἢ μερῶν τινῶν τῆς σαγῆς ὧν τὸ πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἵππου ἐστραμμένον μέρος παρουσιάζει ἐξοχάς· ‖ **πιλήματα** πιεστηρίων, feutres pour les presses ; ‖ [ναυτ.] **πίλημα,** τό· feutre, n. m. κοινῶς ὁ **κετσές.** Ὕφασμα χονδρὸν κατασκευαζόμενον διὰ συνθλίψεως τριχῶν διαφόρων ζώων. Ἐχρησίμευεν ἄλλοτε ὡς διάστρωμα τιθέμενον μεταξὺ τῆς ἐπιχαλκώσεως καὶ τῆς γάστρας, ἀλλ' ἐγκατελείφθη χρησιμοποιούμενον σήμερον ἐνίοτε μόνον ὡς παραγέμισμα τῶν **συμβολῶν** (assemblage) τῶν ξύλων ἀλειφομένων διὰ λεπτῆς στρώσεως κεδρίας. Ἐπίσης χρησιμεύει εἰς τὰς ἀτμομηχανὰς πρὸς ἐπικάλυψιν διαφόρων τεμαχίων ὅπως μὴ ἀπόλλυται ἡ θερμότης αὐτῶν.

πιλογή, ῆς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἀπάντησις, ἡ **ἀπολογία.**

πιλοθήκη, ης, ἡ· θήκη ἐκ δέρματος (ἢ ἐκ χαρτονίου) διὰ τὴν ἔνθεσιν τῶν πίλων, étui (boîte ; carton) à chapeau, κοινῶς ἡ καπελλιέρα.

πιλόνω, ὀρθότ. **πυλόνω**· βλ. λέξιν.

πιλοποιεῖον, ου, τό· τὸ ἐργοστάσιον ἔνθα κατασκευάζουσι πίλους, κοινῶς **τὸ καπελλάδικο,** chapellerie, n. f.

πιλοποιητικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος εἰς τὸ κατασκευάζειν πίλους, de chapellerie.

πιλοποιΐα, ας, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν πίλους, ἡ τέχνη τοῦ πιλοποιοῦ, art de chapelier ; chapellerie, n. f.

πιλοποιός, οῦ, ὁ· ὁ κατασκευάζων πίλους, κοινῶς **ὁ καπελλᾶς,** chapelier, n. m.

πιλοποιῶ (έω), κατασκευάζω πίλους, fabriquer (faire) des chapeaux.

πιλοπωλεῖον, ου, τό· κατάστημα εἰς ὃ πωλοῦσι πίλους, boutique de chapelier, κοινῶς **τὸ καπελλάδικο,** chapellerie, n. f.

πιλοπώλης, ου, ὁ· [marchand] chapelier, n. m. ὁ ἔμπορος πίλων, κοινῶς **ὁ καπελλᾶς.**

πῖλος, ου, ὁ· τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, κοινῶς τὸ καπέλλο, chapeau, n. m. ‖ — μαλακός, chapeau mou ; ‖ — σκληρός, chapeau dur ; ‖ ψάθινος πῖλος, chapeau de paille ; ‖ — ὑψηλός, chapeau haut ; ‖ ἐν τῷ ναυτικῷ καλοῦσι πίλους (chapeaux) τοὺς θερινοὺς πίλους, κοινῶς καπέλλο· ‖ gibus, n.m. **τὸ κλάκ,** ἤτοι chapeau à claque, haut de forme.

πιλοτιέρα, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **πλοηγόν.**

πιλοτίνα, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **πλοηγίς.**

πιλότος, ου, ὁ [δημ.], βλ. **πλοηγός,** pilote, n. m.

πιλοφόρος, ος, ον· πῖλον φορῶν, qui porte un chapeau.

πιλώματα, τά· ὀρθότ. **πυλώματα** (πύλη).

πιμελή, ῆς, ἡ· τὸ λίπος, graisse, n. f. (βλ. λέξιν), κοινῶς **παχάδι** (πάχος) φυσικὸν «χυτὸν καὶ ἄπηκτον», ἀντίθ. τῷ στέαρ. Ἀρι-

στοτ. λίπος τῶν θυμάτων, σφαγείων, Σοφοκ.

πιμελής, ής, ές (συγκρ. έστερος, ὑπερθετ. έστατος), παχύς, εῖα, ύ, gras, asse ; plein de graisse ou d'embonpoint, «ὄρνις πιμελεστέρα».

πιμελόω-ῶ· ποιῶ τι παχύ, παχύνω, engraisser.

πιμελώδης, ης, ες· ὅμοιος πιμελῇ, semblable à de la graisse, καὶ κατ' ἐπέκτ. γεμᾶτος ἀπὸ πάχος, παχύς, gras, grasse.

πιμπίλα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **μπιμπίλα.**

πίμυτα [δημ. ἐπίρ.], βλ. **πρόμυτα.**

πινά, τά, πινό, τὸ [ναυτ. δημ.], bouts de vergue ; βλ. **ἀκροκέραιον.**

πινάκα, ας, ἡ [δημ.], γενικῶς ἡ ἁπλάδα, ἡ λοπάς, plat, n. m. ἡ ἐκ ξύλου λοπάς, ξυλοπινάκα, écuelle, n. f. ἡ ἐξ ὀπτῆς γῆς λοπάς, terrine, n. f.

πίνακας, α, ὁ [δημ.], βλ. **πίναξ.**

πίνακες, οἱ [πληθ.], placards, n. m. καλοῦνται οὕτως οἱ πίνακες οἱ ἀρτώμενοι ἐντὸς τῶν θαλάμων τῶν στρατιωτῶν ἢ ναυτῶν, ἐμφαίνοντες τὰ εἴδη τὰ ὑπάρχοντα ἐν τοῖς θαλάμοις, κτλ. βλ. καὶ πίναξ.

πινακίδα, ας, ἡ [δημ.]. βλ. **πινακὶς** (tablette).

πινακίδιον, ου, τό· πινάκιον, μικρὸς πίναξ, βλ. **πινακίς.** § **πινακίδιον βολῆς,** planchette de tir ; τοῦτο εἶνε πίναξ βολῆς καταρτιζόμενος ἐκ τῶν προτέρων δι' ἕκαστον πυροβόλον εὑρισκόμενον ἐπὶ ὡρισμένης θέσεως πυροβολείου φρουρίου, κτλ. Ὁ πίναξ οὗτος καθιστᾷ γνωστὴν τὴν ἀπόστασιν τοῦ πυροβόλου ἀπὸ τὰ διάφορα σημεῖα τὰ εὑρισκόμενα ἐντὸς τῆς **περιοχῆς τῆς βολῆς του** (champ de tir)· δίδει τὴν γωνίαν διὰ τὴν **καθ' ὕψος σκόπευσιν** (pointage en hauteur) καθ' ἑκάστου τῶν εἰρημένων σημείων, καθὼς καὶ τὴν γωνίαν ἣν δέον ν' ἀποτελῇ ὁ ἄξων τοῦ πυροβόλου μετὰ τῆς **κατευθυντηρίας** (directrice de l'embrasure) διὰ τὴν **κατὰ διεύθυνσιν σκόπευσιν** (pointage en direction)· τέλος σημειοῦται ἡ γέμισις ἧς δέον νὰ γίνῃ χρῆσις δι' ἑκάστην τῶν σημειουμένων βολῶν· ‖ — νοτιστικὸν (τοῦ λιθογράφου), planchette à mouiller ; ‖ — γραφικὸν (τοῦ λιθογράφου), planchette pour écrire ; ‖ **πινακίδια εἰς ἐπιγραφὰς καὶ ἐγγραφάς,** planchettes pour étiquettes et inscription.

πινάκιον, ου, τό· μικρὸς πίναξ, tablette, n. f. πίναξ ἐφ' οὗ γράφεται ἐπιγραφή τις, écriteau, n. m. ἡ πινακίς, planchette, n. f. § [νομ.] πινάκιον (δικαστηρίου), rôle, n. m. ὁ πίναξ ἐφ' οὗ ἀναγράφονται αἱ κατὰ σειρὰν καὶ ἡμερομηνίαν συζητηθησόμεναι ἔν τινι δικαστηρίῳ ὑποθέσεις· ‖ ἡ ὑπόθεσις ἐνεγράφη εἰς (διεγράφη ἀπὸ) τὸ πινάκιον, la cause est mise sur le (est rayée du) rôle. § —, κοινῶς τὸ **πιάτον** τοῦ φαγητοῦ τῆς τραπέζης, ἡ παροψίς, assiette, n.f. (βλ. λέξιν)· ἡ λοπάς, plat, n.m.

πινακίς, ίδος, ἡ· πινακίδιον, πίναξ ξύλινος ἢ μὴ πρὸς διαφόρους χρήσεις, μικρὸς πίναξ, petite table, tablette, n. f. πινακὶς ἰδ. ξυλίνη, ἢ μεταλλικὴ ἐφ' ἧς ἐπιγράφουσί τι, écriteau, n. m. § **πινακὶς κλισιοσκοπίου,** planchette de hausse (ἤτοι ἡ πινακὶς τῶν παρεκτροπῶν, planchette des dérives (τῶν πυροβόλων)· ‖ **πινακὶς τῶν παρεκτροπῶν,** planchette des dérives ; ἡ ἐκ τοῦ κανόνος τῶν παρεκτροπῶν εὑρισκομένη πινακίς, ἥτις δι' **ἀνακλητικοῦ κοχλίου** μετατοπίζεται δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ ἵνα διορθωθῇ ἡ **παρεκτροπὴ** (βλ. λέξιν καὶ **κλισιοσκόπιον**), hausse de bouche à feu). § — σκοπευτικὴ (ὅπλου), curceur de mire ; βλ. **κλισιοσκόπιον.** § **πινακίς,** voyant, n. m. (βλ. **ὀμμάτιον**), κινητὸν **τμῆμα** στοχασματίου (mire) δι' οὗ σκοπεύουσιν ἀντικείμενόν τι· ‖ ἡ διαρτία τοῦ στοχασματίου ἢ τοῦ ὀμματίου, armature de la mire ou du voyant. § —, tablette, n. f. κοινῶς **πινακίδα** ἢ **πλάκα·** τεμάχιον λίθου ἢ σανὶς τιθεμένη ὁριζοντίως διὰ τὴν ἐναπόθεσιν ἀντικειμένου τινός, ἢ ἀρτωμένη δι' ἐπίθεσιν ἐπιγραφῆς, κτλ. ‖ **πινακὶς χρωμάτων,** tablette de couleurs. § — [ναυτ.] renard, n. m. πινακὶς ἐφ' ἧς σημειοῦνται προχείρως ἐν πλῷ κατὰ πᾶσαν ὥραν αἱ **πορεῖαι,** ἡ **ταχύτης** καὶ ἡ **ἔκπτωσις,** διὰ νὰ ἐγγραφῶσιν εἶτα ἐν τῷ ἡμερολογίῳ τοῦ πλοίου. § **στοχαστικὴ πινακίς,** table de visée ; ὄργανον δι' οὗ ὁρίζεται ἡ κατάλληλος στιγμὴ πρὸς ἐκσφενδόνησιν αὐτοκινήτου ναυκλάστρου, ὅπως ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ. Ἡ κατάλληλος στιγμὴ ὁρίζεται διὰ τῆς **σκοπευτικῆς γωνίας τοῦ σωλῆνος** (angle du pointage du tube), τῆς **ταχύτητος καὶ πορείας τοῦ σκοποῦ** (vitesse du but et sa route), τῆς **ταχύτητος τοῦ ναυκλάστρου** (vitesse de la torpille), καὶ τῆς **γωνίας τῆς πλαγίας ἀποκλίσεως τοῦ ναυκλάστρου** (angle de déviation latérale de la torpille) ὅταν ὁ σωλὴν ἦνε ἄνευ **κοτύλης** (cuiller).

πινακογλύφος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου]= ἐργαλεῖον, δι' οὗ κατασκευάζουσι πινάκια.

πινακογλείφτης, ου, ὁ· κοινῶς **πιατογλείφτης,** pique-assiette, n. m. βλ. **παράσιτος,** parasite, n. m. ou écornifleur, euse ; ou écumeur de marmites ; ou flaireur de cuisine.

πινακογραφία, ας, ἡ· βλ. **χαρτογραφία,** cartographie, n. f.

πινακογραφικός, ή, όν· **χαρτογραφικός,** cartographique, adj.

πινακογράφος, ος, ον· βλ. cartographe, n. m.

πινακοθήκη, ης, ἡ· αἴθουσα ἐν ᾗ διαφυλάσσονται εἰκόνες, συλλογὴ εἰκόνων, galerie de tableaux.

πινακολόγιον, ου, τό· barème, n. m. καὶ τυπολόγιον· καλοῦνται οὕτω διάφοροι τύποι, πίνακες ἢ σχέδια αὐτῶν.

πινακοπλύτης, ου, ὁ· ὁ πλένων τὰ πιάτα, laveur de vaisselle. § —, βλ. **νεροχύτης,** évier, n. m. pierre à laver.

πινακωτή, ῆς, ἡ [δημ.] ἡ μετὰ χωρισμάτων σανὶς ἐντὸς τῶν ὁποίων τοποθετοῦσι τὴν ζύμην (μᾶζαν) ἤτοι τοὺς ζυμωθέντας ἄρτους (ψωμιὰ) ἵνα μεταφέρωσι αὐτοὺς εἰς τὸν κλίβανον (φοῦρνον) πρὸς ἔψησιν αὐτῶν, planche à

porter les pains au four; τὸ μαζονόμιον ἢ μαζονόμος πίναξ [Πολυδ.] sébile, n. f.

πίναξ, ακος, ὁ· σανὶς ἐπίπεδος διὰ διαφόρους χρήσεις, tableau, n. m. π. χ. σανὶς ἐπικεχρισμένη πρὸς γραφὴν ἢ ἐγχαραγήν, ὅθεν ὁ γραφικὸς πίναξ=μαῦρος πίναξ [σχολείου], le tableau [noir]; ἐκ τούτου πίναξ, tableau, λέγεται πᾶν ἐπίπεδον τεμάχιον ξύλου, μετάλλου ἢ χάρτου ἐφ' οὗ γράφουσιν ἢ ἐκθέτουσί τι· π. χ. πίναξ κοινοποιήσεως τινός, tableau, n.m. ὁ ἀνηρτημένος που πίναξ ἐφ' οὗ ἐπικολλᾶται πρὸς κοινοποίησιν ἔγγραφόν τι· ‖ συγκριτικὸς πίναξ, tableau comparatif; ‖ γεωγραφικὸς πίναξ (ἢ χάρτης), carte géographique; βλ. καὶ **χάρτης**· ‖ πίναξ συνοπτικός, tableau synoptique; ‖ πίναξ ἰχνογραφικός tableau pour le dessin. § **πίναξ,** tableau, m. m. (ou toile, n. f.=ἐλαιογραφία), ἐζωγραφημένη ἐπὶ πίνακος εἰκὼν (ὄνος, ἡ), τὸ ζωγράφημα, ἡ ζωγραφία. § **πίναξ, ἄβαξ,** table, n.f. ἀναλόγως τοῦ πράγματος καὶ τῆς χρήσεως· ὁ κατάλογος, liste, n. f. catalogue, n. m. ἡ κατάστασις, état, n. m. ‖ — **ἀλφαβητικός,** table alphabétique; ‖ **ἀπογραφικὸς πίναξ** = στρατολογικὸς κατάλογος, liste de recrutement; ‖ — **τῶν περιεχομένων** (εἰς βιβλίον τι), table de matières, index, n. m. ‖ — **χρονολογικός,** table chronologique. § — ἢ **ἄβαξ** (τετράγωνος), cadre, n. m. ‖ — πρὸς ἀναγραφήν, cadre à calquer. § — (ξύλινος ἢ χάρτινος), placard, n. m. ἐφ' οὗ προσκολλᾶταί τι ἵν' ἀρτηθῇ ἐπὶ τοῦ τοίχου· ‖ πίνακες, placards, λέγονται οἱ ἀρτώμενοι ἐντὸς τῶν θαλάμων τῶν στρατιωτῶν ἢ τῶν ναυτῶν. § — **λογιστικός,** χρήσιμος εἰς τὸ λογαριάζειν, Πλουτ. βλ. **ἄβαξ,** abaque, n. m. § **πίναξ,** planche, n. f. ‖ — **ἀνυψωμένος,** planche levée; ‖ **κινητὸς πίναξ** (τοῦ κλισιοσκοπίου), planche-mobile (de la hausse). Πίναξ τοῦ κλισιοσκοπίου τοῦ ὅπλου (planche de la hausse) ἐστερεωμένος διὰ γιγγλυμοῦ ἐπὶ τοῦ ποδὸς (pied de hausse), καὶ φέρων τρεῖς σκοπευτικὰς ἐγκοπάς· (βλέπε κλισιοσκόπιον, hausse); ‖ — (κλισιοσκοπίου) **καταχεκλιμένος,** planche rabattue en avant; ‖ — (κλισιοσκοπίου) ἐπὶ τοῦ ποδός, planche rabattue sur le pied. § **πίναξ** [ναυτ.], role, n. m. αἱ διαιρέσεις τῆς ὑπηρεσίας, roles de services. **Πίναξ** περιλαμβάνων τὴν διαίρεσιν τοῦ πληρώματος πλοίου τινὸς σχετικῶς πρὸς ὑπηρεσίαν τινά· λ. χ. **πολεμικὸς πίναξ,** rôle de combat, εἶνε ὁ δεικνύων τὴν θέσιν ἣν ἕκαστος ὀφείλει νὰ κατέχῃ κατὰ τὴν μάχην· **ναυτολόγιον,** rôle d'équipage, εἶνε ὁ πίναξ ὁ περιλαμβάνων τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον, βαθμὸν καὶ εἰδικότητα ἑκάστου ἀνδρὸς τοῦ πληρώματος· **σισσιτολόγιον,** rôle de plats, εἶνε ὁ πίναξ ὁ δεικνύων τὸν ἀριθμὸν ἑκάστου ἀνδρὸς τοῦ πληρώματος. § **πίναξ κατατάξεως** (Πολιτ. Δικονομ.) procès-verbal d'ordre (de collocation). Γενομένου τοῦ πλειστηριασμοῦ κινητοῦ ἢ ἀκινήτου κτήματος τοῦ ὀφειλέτου καὶ καταβληθέντος τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, ἐπέρχεται ἡ διανομὴ αὐτοῦ εἰς τοὺς δανειστάς· καὶ ἂν μὲν ἀρκῇ τὸ ἐκπλειστηρίασμα πρὸς πληρωμὴν ὅλων τῶν ἀναγγειλάντων ἑαυτοὺς δανειστῶν πληρώνονται ὅλοι, τὸ δὲ τυχὸν ὑπολειπόμενον δίδοται τῷ ὀφειλέτῃ· ἐν ᾗ ὅμως περιπτώσει δὲν ἐξαρκῇ τὸ ἐκπλειστηρίασμα πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν δανειστῶν χωρεῖ ἡ διαδικασία τῆς κατατάξεως, καθ' ἣν προσδιορίζεται ἡ τάξις ἑκάστου δανειστοῦ ἐν τῇ διανομῇ· μετὰ τὰς ὁριζομένας ὑπὸ τῆς δικονομίας προκαταρκτικὰς πράξεις πρὸς βεβαίωσιν τῶν ἀξιώσεων τῶν ἀναγγειλαμένων δανειστῶν συντάσσεται ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς κατατάξεως ὑπαλλήλου ὁ τῆς κατατάξεως πίναξ ἐν ᾧ ἀναγράφονται κατὰ τὰς ἐν τῷ νόμῳ ὁριζομένας τάξεις (τρεῖς ἐπὶ κινητῶν καὶ πέντε ἐπὶ ἀκινήτων) πάντες οἱ δανεισταί, πέμπεται δ' εἶτα ὁ πίναξ πρὸς τὸν πρόεδρον τῶν πρωτοδικῶν πρὸς ἐπικύρωσιν ἢ διόρθωσιν· μετὰ τοῦτο ὑπόκειται εἰς ἀνακοπὴν τῶν ἀναγγειλαμένων δανειστῶν, ἧς μὴ γενομένης ἢ ἀπορριφθείσης καθίσταται τελεσίδικος καὶ ἐπέρχεται ἡ ἐκτέλεσις αὐτοῦ. Ὁ νόμος ἀναγράφων τὰς ἄνω σημειωθείσας τάξεις τῶν δανειστῶν ῥητῶς ἀναγράφει τοὺς ἐκ τούτων ἔχοντας προνόμιον ὅπως πληρωθῶσι πρὸ παντὸς ἄλλου καὶ τοὺς συμμέτρως μετὰ τῶν λοιπῶν δανειστῶν τῆς αὐτῆς τάξεως πληρωνομένους. § [οἰκοδ.] **πίναξ,** ἡ **ἐπιφάνεια,** table, n. f. καλεῖται οὕτω μέρον τῆς τοιχοποιΐας παρουσιάζον περιωρισμένην τινὰ ἐπιφάνειαν ἐκ λελαξευμένων λίθων ἢ ἐπειλημμένην δι' ἐπαλείμματος (enduit), ἥτις εἶνε συνεχὴς καὶ λεία, ἐξέχουσα ἢ εἰσέχουσα, ὀρθογώνιος ἢ τετράγωνος. § **πίναξ ἐπιγραφῆς,** table d'attente; πίναξ ἢ ἐπιφάνεια ἐφ' ἧς χαράσσονται ἐπιγραφαί, κτλ. ἐπὶ τῶν προόψεων τῶν οἰκιῶν, κτλ. § **πίναξ** κατασκευῆς, table de construction; πίναξ ἐφ' οὗ ἀναγράφονται μεθοδικῶς πᾶσαι αἱ ἀναγκαῖαι πληροφορίαι διὰ τὴν κατασκευὴν ὅπλου, μηχανήματος, κτλ. § **πίναξ ἀντεπισκοπεύσεως,** table de défilement; πίναξ κατηρτισμένος ἐκ τῶν προτέρων πρὸς εὔκολον ἀνεύρεσιν τοῦ σημείου ἔνθα δέον νὰ τοποθετηθῇ ὁ σκοπευτὴς ἵνα ἐπιτύχῃ δι' **ἐμμέσου** (tir indirect) στόχον κεχρυμμένον ὄπισθεν ἐμποδίου, τῆς βολῆς ἐφαπτομένης τῆς ὑψηλοτέρας τοῦ ἐμποδίου κόψεως. § **πίναξ τῆς βολῆς,** table de tir (ἄλλοτε ἐν τῷ ναυτικῷ ἐκαλεῖτο στοχαστικὸς πίναξ, σήμερον καλεῖται πίναξ τῆς βολῆς). Πίναξ παρέχων ἅπαντα τὰ στοιχεῖα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἑκάστου εἴδους βολῆς δι' ἕκαστον τῶν διαφόρου συστήματος πυροβόλων. Οἱ πίνακες οὗτοι περιλαμβάνουσι σειρὰν στηλῶν συνήθως κατὰ τὴν ἑξῆς τάξιν, 1) **βεληνεκῆ** (portées), 2) **ὑψώσεις** (hausses), 3) **παρεκτροπαί** (dérives), 4) **γωνίαι βολῆς** (angles de tir) διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ σκοπευτικοῦ χωροβάτου (niveau de pointage), 5) **γωνίαι πτώσεως** (angles de chute) ἀνταποκρινόμεναι εἰς τὰς διαφόρους γωνίας τῆς βολῆς τῆς προηγουμένης στήλης, 6) **μένουσαι ταχύτητες** (vitesses restantes), 7) **διάρκεια διανύσεως** (durée du trajet), 8) **παρεκτροπαὶ τῶν βλημάτων** (dérivations des projectiles), 9) **μέγι-**

στον βέλος (flèche maxima) τῆς τροχιᾶς, 10) ἐπικίνδυνος ζώνη (zone dangereuse) διὰ τὸ πεζικόν. § πίναξ ἐπισκηπτικῆς βολῆς, table de tir plongeant, παρέχων ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰ στοιχεῖα τῆς βολῆς διὰ σειρὰν ἠλαττωμένων γεμισμάτων, χρησιμοποιουμένων μετὰ τῆς αὐτῆς γωνίας βολῆς, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐπισκηπτικῆς βολῆς (tir plogeant), καὶ ἀφ' ἑτέρου τὰ στοιχεῖα τῆς βολῆς διὰ σειρὰν γωνιῶν βολῆς χρησιμοποιουμένων μετὰ τοῦ αὐτοῦ γεμίσματος, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς καταχορύφου βολῆς (tir vertical). § στοχαστικὴ πινακίς, table de visse; ὄργανον δι' οὗ ὁρίζεται ἡ κατάλληλος στιγμὴ πρὸς ἐκσφενδόνησιν αὐτοκινήτου χαυκλάστρου, ὅπως ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ. Ἡ κατάλληλος στιγμὴ ὁρίζεται διὰ τῆς σκοπευτικῆς γωνίας τοῦ σωλῆνος (angle du pointage du tube), τῆς ταχύτητος καὶ πορείας τοῦ σκοποῦ (vitesse du but et sa route), τῆς ταχύτητος τοῦ ναυκλάστρου (vitesse de la torpille) καὶ τῆς γωνίας τῆς πλαγίας ἀποκλίσεως τοῦ ναυκλάστροου (angle de déviation latérale de la torpille), ὅταν ὁ σωλὴν ἦνε ἄνευ κοτύλης (cuiller). § [οἰκοδ.] πίναξ (τοῦ χάσματος ἢ τῆς θύρας), tableau n. m. (de baie ou de porte); καλεῖται οὕτως εἰς τὸ ἄνοιγμα θύρας ἢ παραθύρου, τὸ μέρος τοῦ πάχους τοῦ τοίχου ὅπερ ἄρχεται ἀπὸ τὴν ὀρθογώνιον ἐντομὴν (feuillure) τοῦ χάσματος· ὁ πίναξ οὗτος τοῦ χάσματος εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κάθετος εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ τοίχου. § πίναξ διανομῆς, tableau de distribution; καλεῖται οὕτως ἡ ἐπὶ σανιδώματος διάταξις μεταγωγῶν ῥευματοκλειστῶν, ἀμπερομέτρων, βολταμέτρων, κτλ. τιθεμένη ἐν ἠλεκτρικῷ τινι κυκλώματι καὶ χρησιμεύουσα εἰς τὴν διανομὴν τοῦ ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος εἰς διάφορα μέρη ἔνθα ὑπάρχει ἐγκατάστασις ἠλεκτρικοῦ φωτισμοῦ ἢ ὅπου γίνεται χρῆσις αὐτοῦ δι' οἱονδήποτε σκοπόν. § ἐνδεικτικὸς πίναξ, tableau indicateur ou tableau d'appartement; ὄργανον περιλαμβάνον διάταξιν ἠλεκτρομαγνητῶν καὶ δεικτῶν. Ὁ ἐνδεικτικὸς πίναξ χρησιμοποιεῖται εἰς ξενοδοχεῖα, οἰκήματα, κτλ. χρησιμεύει δέ, ὅταν σημαίνῃ ὁ μετ' αὐτοῦ συνδεδεμένος ἠλεκτρικὸς κώδων, νὰ δεικνύῃ ἐκ ποίου μέρους κλείεται τὸ κύκλωμα, ἤτοι ἐκ ποίου δωματίου ἢ μέρους σημαίνουσι.

πινελάρισμα, ατος, τὸ [δημ. ναυτ.], empennelage; βλ. **ἴσχασις.**

πινεράρω [δημ. ναυτ.], empenneler; βλ. **ἰσχάζω.**

πινελιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ διὰ τοῦ χριστῆρος ἐπίθεσις χρώματος, ἐπὶ εἰκόνος, κτλ. coup de pinceau; coup de brosse; **βλ. χριστήρ.**

πινέλον, ου, τὸ [δημ.], χριστὴρ καὶ χρωστήρ, ῆρος, ὁ· pinceau, n. m. χρωματιστήρ, brosse, n. f. βλ. **χριστήρ.** § [ναυτ.] **πινέλο, ancre à jet**; βλ. **ἰσχάς·** ‖ χάμνω πινέλο [ναυτ.], **βλ. κρεμῶ.**

πινιάρω [διάλ. Οἰνόης], ὅλον τὸ βάρος δίδω **κάπου,** πιέζω, βαρύνω (ἐκ τῶν peiner, **pena,** penare).

πίννα, ας, ἡ, καὶ **πίννη·** τὸ θαλάσσιον κογχύλιον πίννα, εἶδος μεγάλου μύακος (μυδιοῦ), pinne marine, n. f. [κοιν.] jambonneau, n. m. ἡ πίννα συγκρατεῖται ἐν τῷ πυθμένι τῆς θαλάσσης διὰ λεπτοτάτων ἰνῶν· εἶδός τι αὐτῆς παράγει τοὺς μαργαρίτας.

πιννολόγος, ου, ὁ [δημ.] ὄργανον δι' οὗ ἁλιεύουσι (ψαρεύουσι) τὰς πίννας, engin pour la pêche des jambonneaux; crampe, n. f.

πιννόμαλλον, ου, τό· τὸ χνοῦδι τῆς πίννας, poil de nacre.

πιννοτήρας, α, ὁ· pinnier, n. m. καὶ pinnotère, n. m. μαλακόστρακον παρακόλουθον τῆς πίννας, δάκνον αὐτήν, ὁσάκις ἴδῃ πλησιάζοντα ἐχθρόν, ὅπως κλείσῃ τὸ ὄστρακον.

πινὸ [δημ. ναυτ.] pic, n. m. βλ. **τέρθρον** καὶ **ἀκροκέραιον·** πληθ. τὰ **πινά.**

πίνομα, τὸ [διάλ. Νισύρου] = κατὰ παραφθορὰν ἀντὶ ἐπινομή, δέλεαρ συνιστάμενον ἐκ χόρτων χρησιμεῦον ἰδίως πρὸς ἁλιείαν.

πινόμι, τὸ καὶ [πινομὶ] [δημ.] τὸ ἐπώνυμον, surnom, n. m. τὸ ὄνομα, nom; ‖ γιὰ πινομί του [φρ.], pour lui; πρὸς εὐχαρίστησίν του, pour lui faire plaisir.

πίνος, ὁ [διάλ. Λεντεκάδ.] ἡ λιπώδης ἀκαθαρσία τῶν ἐρίων.

πίνω, μέλ. πίομαι, θὰ πίω, ἀόρ. ἔπιον, παρακ. πέπωκα, παθ. παρακ. πέπομαι· πίνω ῥευστόν τι, boire; ‖ δόσε του νὰ πιῇ, donnez lui à boire; πίνει ὅταν διψᾷ, il boit à sa soif; ‖ δὲν ἔπιεν ἀκόμη τὸν καφέν του, il n'a pas encore pris son café; ‖ θέλετε καφέν; εὐχαριστῶ, δὲν πίνω, voulez-vous du café, merci, je n'en use (prends) pas; ‖ [συνεκδ.] τὸ σφουγγάρι πίνει, l'éponge boit; ‖ αὐτὸ τὸ χαρτὶ πίνει, ce papier boit (fonge); ‖ ἡ γῆ πίνει τὴν βροχήν, la terre boit (absorbe) la pluie; ‖ πίνω ἀπ' ὀλίγον· πίνω σιγὰ σιγά, buvoter; ‖ πίνει νερὸν εἰς τ' ὄνομά του [φρ. μεταφ.], elle ne jure que par lui; ‖ εἶνε νὰ τὴν πιῇ κανεὶς εἰς τὸ ποτῆρι [φρ.], elle est [belle] à croquer. § [ἀπολ.] πίνω οἶνον, boire du vin; boire; ‖ πίνει πολύ· πίνει γερά, il boit bien (beaucoup; sec); il entonne bien; ‖ βάλε νὰ πιοῦμεν, versez-nous à boire! ‖ εἶνε πιωμένος, il est gris; ‖ εἶνε ὀλίγον πιωμένος, il est entre deux vins; βλ. καὶ **μεθυσμένος.**

'πινωτίσκομαι [διάλ. Οἰνόης] (ἐπ-ἐνωτίζομαι) ἀκροῶμαι, ὠτακουστῶ.

πιόσιμον, ατος, τὸ [δημ.], ἡ **πόσις,** ἡ πρᾶξις τοῦ πίνειν, action de boire; τὸ πίνειν, le boire

πιοτής, οῦ, ὁ [δημ.], ὁ πότης, ὁ **κρασοπινᾶς.**

πιοτί, τὸ [δημ.], μεθύεσθαι δι' οἴνου ἢ πνευματωδῶν ποτῶν, τὸ πίνειν, action de boire; boisson, n. f. ἡ μέθη, ivrognerie, n. f.

πιοτόν, οῦ, τὸ [δημ.], ἐκεῖνο ὅπερ τις πίνει, ὁ πότος, boisson, n. f. τὸ πίνειν, le boire; ‖ τὸ πιοτόν του εἶνε μπύρα, la bière est sa boisson. § τὸ ἡδύποτον, liqueur, n. f. πνευματῶδες ποτόν, λαμβανόμενον ἐντὸς μικροῦ ποτηρίου, ὅθεν καὶ petit verre; ‖ πάρετε ἕνα πιοτόν, prenez une liqueur.

πίπα, ας, ἡ [ξεν.], pipe, n.f. [διὰ σιγάρον ἰδ.], porte-cigare, n. m. bouquin, n. m. (de pipe), bout que l'on adapte au tuyau d'une pipe et qui est le plus souvent de corne ou d'ambre = ὁ ἰμαμές. § [έν. δημ. ναυτ.], πίπα, πληθ. πίπαις, futaille, n. f. βλ. δοχεῖον.

πιπεράτος, η, ον, ὁ ἔχων πολὺ πιπέρι, πιπερωτός, πιπερίζων, poivré, ée, adj.

πιπέρι, τὸ καὶ πέπερι, εως, τό· poivre, n. f. ‖ κόκκινο πιπέρι, poivre de Cayenne; ‖ θὰ τοῦ δείξω, πῶς τὸ τρίβουν τὸ πιπέρι [φρ. παροιμ.], je le ferai danser sans violon.

πιπεριά, ᾶς, ἡ· ἡ πεπερίς, ίδος, piment, n. m. ἡ κόκκινη πιπεριά, corail de jardin; ‖ πιπεριαῖς [ξειδάταις], des poivrons [confits dans le vinaigre]. § [δένδρ.] ἡ πιπεριά, lentisque de Pérou; poivrier d'Amérique.

πιπεριδίνη, ης, ἡ [χημ.], pipéridine, n.f.

πιπερίζω, μέλ. ίσω, πιπερίζω, ἔχω τὴν δριμεῖαν γεῦσιν τοῦ πεπέρεως, avoir un goût de poivre; piquer; ‖ τὸ τυρίον τοῦτο πιπερίζει, ce fromage pique un peu.

πιπερῖτις, ιδος, ἡ· pébrine, n. f. νόσος μεταξοσκωλήκων χαρακτηριζομένη διὰ μελανῶν στιγμάτων ἐπὶ τοῦ σκώληκος.

πιπεροδοχεῖον, ου, τό· δοχεῖον ἔνθα τίθεται τὸ πιπέρι ἐπὶ τῆς τραπέζης, poivrière, n.f.

πιπερόνω, μέλ. ώσω· poivrer; ἀρτύω διὰ πεπέρεως, assaisonner de poivre.

πιπερόρριζα, ας, ἡ· ἡ ῥίζα τοῦ ζιγγίβερι, racine de gingembre; τὸ ζιγγίβερι, gingembre. § πιπερόρριζα, ης, ἡ· gingibrine, n. f. ὀνομασία διδομένη εἰς τὸ ἐμπόριον εἰς τὴν κόνιν τῆς ζιγγιβέρεως (poudre de gingembre).

πιπεροφάγος, ος, ον· ὁ τρώγων τὸ πέπερι, qui mange du poivre; ὁ ἀγαπῶν τὸ πέπερι, qui aime le poivre; [διδ.] pipérivore, adj.

πιπέρωμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ πιπερίζειν, τὸ ἐπιθέτειν πέπερι, action de poivrer.

πιπεύω [διάλ. Οἰνόης] = ἐπιπάσσω.

πίπιζα, ἡ· εἶδος αὐλοῦ τῶν χωρικῶν.

πιπίζω (ἐπὶ νεοσσῶν ὀρνίθων), piauler, χάμνω πί, πί.

πιπιλίζω, μέλ. ίσω [δημ.] πιπίζω, μυζάω-ῶ, ἐκμυζάω, sucer; suçoter, sucer à plusieurs reprises, βυζάνω τι.

πιπίλισμα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ ἐκμύζησις, τὸ βύζαγμα, sucement, n. m. (ὀλίγον εὔχρηστον), καὶ succion, n. f. action de sucer.

πιπιλιστὰ [ἐπίρ.] ἐκμυζητικῶς, en suçant.

πίπιλος, η, ον [δημ.] ὁλόγυμνος, η, ον, tout nu.

πίπολο, τὸ καὶ πίπουλο [δημ. ναυτ.], flèche de mât ou flèche en l'air συνώνυμα τοῦ bout de flèche; βλ. ἄτρακτος.

πιπίνι, τὸ [δημ.], τὸ νεογεννημένον περιστέρι, νεοσσὸς περιστερᾶς, τὸ πιτσοῦνι, pigeonneau, n. m. ‖ [χωμ.] πιπίνι μου! ma colombe! ma caille.

πίπτω [κοιν. πέφτω], μέλ. πεσοῦμαι, θὰ πέσω, ἀόρ. β' ἔπεσον (καὶ κοινῶς ἔπεσα), παρακ. πέπτωκα, tomber; καταπίπτω, s'abattre; καταρρέω, s'écrouler; ‖ — ἄρρωστος, ἀσθενὴς [ἀσθενῶ], tomber malade; ‖ ἔπεσεν εἰς τὸ κρεββάτι, il est tombé malade; ‖ ἔπεσε νεκρὸς [ἀπέθανε], il est tombé raide mort; ‖ — ἀνάσκελα, tomber à la renverse; ‖ ἔπεσε πρόμυτα, il tomba sur le nez; ‖ ὀλίγον ἔλειψε νὰ πέσῃ, il a failli tomber; ‖ τὰ φύλλα τῶν δένδρων πίπτουν [φιλορροέω], les arbres se dépouillent dejà; ‖ ἔπεσεν ὁ ἄνεμος, le vent est tombé; ‖ ἔπεσεν ὁ πυρετός, la fièvre s'est abattue; ‖ τὰ πίπτοντα φύλλα, les feuilles qui tombent; ‖ θὰ πέσῃ τὸ σπίτι σου, votre maison va crouler; ‖ τὸ σπίτι σου κοντεύει νὰ πέσῃ, votre maison menace ruine; ‖ ἔπεσεν ἡ γέφυρα, le pont s'est écroulé; ‖ ἔπεσαν τὰ χώματα, les terres se sont éboulées; ‖ ἄρρωστος, il tomba malade; ‖ ἔπεσεν τὸ ἄλογόν του, son cheval s'est abattu; ‖ ἔπεσεν ἀπὸ τὸ ἄλογόν του, il est tombé de cheval; il a vidé les arçons; il a été démonté; ‖ ἔπεσαν τὰ κέρατα τῆς ἐλάφρου, le cerf a jeté sa tête; ‖ τοῦ ἔπεσαν ἀπὸ τὰ χέρια (ἐκφεύγω), cela lui est échappé des mains; ‖ τοῦ ἔπεσεν ἕνας λόγος (ἐξέφυγεν), il a laissé échapper un mot; ‖ πίπτω εἰς τὰ γόνατα, tomber sur les genoux; se mettre à genoux; [μεταφ.] tomber à genoux; γονατίζω, se mettre à deux genoux; ‖ ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ [κατακλίνομαι], il s'est couché; ‖ πᾶμε νὰ πέσωμεν, allons nous coucher; ‖ ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάξῃ νὰ πέσῃς εἰς τὴν γλῶσσάν του, Dieu vous garde de sa langue (de sa médisance; ‖ [συνεκδ.] ἔπεσαν τὰ μοῦτρά μου, j'ai eu honte. § ἐκπίπτω, ἐλαττόνω ἀπό τι, baisser; diminuer; décliner; déchoir; tomber; ‖ αἱ μετοχαὶ (αἱ τιμαὶ) ἔπεσαν, les actions (les prix) ont baissé (ont fléchi); ‖ ὁ ἄνεμος πέφτει, le vent s'abat (tombe) [καταπίπτω]· ‖ τοῦ ἔπεσεν ὁ πυρετός, sa fièvre s'est abattue (est tombée); ‖ ἔπεσεν ἡ ὑπόληψίς του, il est déchu de sa réputation; ‖ [οἰκ.] δὲν θὰ πέσῃ ἡ ὑπόληψίς σου ἄν, vous ne dérogerez pas si; ‖ ἡ ἐπιρροή του ἔπεσε, il a perdu de son crédit; ‖ ἡ κωμωδία του ἔπεσεν, sa comédie est tombée; ‖ τὸ βαρόμετρον ἔπεσε, le baromètre est descendu. § ἐπιπίπτω (κατά τινος), ῥίπτομαι, se jeter; se précipiter; donner dans; ἀφίεμαι εἴς τι, s'adonner; ‖ ἔπεσεν εἰς τὸν λαιμόν μου, il s'est jeté à mon cou; ‖ ἔπεσαν ἐπάνω του, ils se sont précipités (jetés; ils sont tombés) sur lui; ‖ [μεταφ.] ἔπεσεν ἐπάνω μου, il m'a prié instamment; [=μὲ παρεκάλεσε θερμῶς], μὲ ἐπίεσε, il m'a pressé; ‖ τοῦ ἔπεσαν ἀπὸ πίσω, on le poursuivit; [καὶ ἄλλ.] on l'attaqua par derrière; ‖ τοῦ ἔπεσεν ἀπὸ κοντὰ [ἀκολουθεῖ τὰ ἴχνη του], il se mit à ses trousses; ‖ τὸ σκυλί του δὲν πέφτει εἰς τὸ νερόν, le chien ne va pas à l'eau; ‖ [τὸ πλοῖόν του] ἔπεσεν ἔξω, a échoué; (a fait côte) βλ. ἐξοκέλλω· ‖ [μεταφ.] πέφτω ἔξω, échouer; καταστρέφομαι, se ruiner; [οἰκ.] aller à vau

-l'eau; donner du nez en terre; || ἔπεσεν εἰς τὴν ἐργασίαν, il s'et adonné au travail; || ἔπεσεν ἔξω [κατεστράφη], il s'est ruiné; || θὰ πέσῃς ἔξω, vous n'y trouverez-pas votre compte; || ἔπεσεν εἰς τὴν πολυτέλειαν, il a donné dans le luxe; || ἔπεσεν εἰς τὸ πιοτόν, il s'est adonné à la boisson; || ἔπεσαν ἡ ἀκρίδες εἰς τ' ἀμπέλια, les criquets se sont abattus sur les vignes; || ἔπεσαν ἀσθένειαι εἰς τὸν στρατόν, des maladies se mirent dans l'armée. § [συνήθ. τριτοπρ.] γίγνομαι, devenir; εἶμαι, être; φαίνομαι, paraître; γίγνομαι, se faire; φθάνω, arriver; πίπτω, tomber; || ὁ λόγος σου μοῦ ἔπεσε βαρύς, vos paroles m'ont fait de la peine (προξενῶ λύπην)· || μοῦ πέφτει βαρὺ νά, il m'en coûte de; j'ai de la peine à; || [καὶ ἀπολ.] μοῦ πέφτει βαρύ, cela me pése; || θὰ σοῦ πέσῃ [βαρὺ] εἰς τὸ στομάχι, cela vous pésera sur l'estomac; || [μεταφ.] σοῦ πέφτει εἰς τὸ στομάχι; σοῦ πέφτει πολύ, c'est trop pour vous; || τὸ σπίτι του πέφτει μακρυά, sa maison est loin; || ποῦ πέφτει τὸ Μαροῦσι; de quel côté est Maroussi? || ἔπεσε ὁ λόγος διά, on vient de parler de; il fut question de; le discours tomba sur; || ἔπεσαν δύο τουφεκιαὶς (τουφέκια), on entendit deux coups de fusil; || τὸ τουφέκι ἔπεσε μόνον του, le fusil partit tout seul; || ἡ ἑορτή του πέφτει Παρασκευήν, sa fête tombe un Vendredi; || τὸ Πάσχα πέφτει ἐνωρὶς ἐφέτος, Pâques est bas cette année. § [τριτοπρ.] λαγχάνει, τυγχάνω, κληροῦμαι, échoir; πίπτω κατὰ τὴν διανομήν, tomber [en partage]; αὐτὸ ἔπεσεν εἰς τὸ μερίδιόν του, cela lui est échu (tombé) en partage; || εἰς αὐτὸν ἔπεσεν ὁ κλῆρος, le sort est tombé sur lui; || [ἐπὶ στρατευσίμου] τοῦ ἔπεσεν ὁ κλῆρος, il est tombé au sort; || δὲν σοῦ πέφτει λόγος, vous n'avez pas voix au chapitre; || εἰς αὐτὸν ἔπεσε τὸ καλλίτερον μέρος, c'est lui qui fut le mieux partagé; || τοῦ ἔπεσε τὸ λαχεῖον, il a gagné à la loterie.

πίπτω = **κοιμῶμαι**· βλ. **ἐπέσανε**.

περικαλλίον, τὸ [διάλ. Οἰνόης], περικαλλές, τὸ πειὸ καλλίτερον.

πιρνάρι, τὸ [δημ.], βλ. **πρινάρι**, κτλ.

περόνι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], πριόνι, πρίων.

'πισημοήμεραι, αἱ [διάλ. Ἠπείρου], ἡμέραι ἐπίσημοι.

πισθάγκωνα [δημ. ἐπίρ.], **ὀπισθάγκωνα**, τὰ χέρια ὀπίσω δεδεμένα, les mains liées derrière le dos.

πισιθιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἀψιθιά, ἄψινθος, absinthe, n. m.

πισίνα [θωπευτικῶς ἐπὶ γαλῆς], minon, n. m.

πισινέλα [δημ.], βλ. **γλουτιαῖον**.

πισινός, ή, όν· **ὀπισινός**, ὁ· ὁ πρωκτός, ἀφεδρών· βλ. **γλουτός**, cul, n.m. le derrière.

π(ι)σκιώνουμη [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ὑπόσχομαι.

πισοβελονιά, ᾶς, ἡ· εἶδος ῥαψίματος, πισοκέντι, arrière-point; point d'aiguille empiétant sur le précédent.

πισοκάπουλα [δημ. ἐπίρ], en croupe, ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ἵππου, ἡμιόνου ἢ ὄνου, εἰς τὰ καπούλια, ὄπισθεν τῆς σέλλης.

πισοκέντι [δημ.], βλ. **πισοβελονιά**.

πισόκωλα [δημ. ἐπίρ.], à reculons=παλιμπυγηδόν, ἐπὶ πόδα, acculement, n. m. βλ. **βαίνω** παλιμπυγηδόν.

πίσον, ου, τό· κοινῶς τὸ **πιζέλι** (ὄσπριον), pois, n m. βλ. καὶ **πιζέλι**· || τὰ πίσα (πιζέλια), les pois; || — δι' ἄλεσμα, pois à moudre; || — διὰ τροφὴν ζώων, pois à fourrage; || — καθαρά, ἄνευ μελανῶν, pois franc, exempt de noirs; sans noirs; || — κίτρινα, pois jaunes; || — **κακόψητα**, pois qui ne cuisent pas bien; || — **καλόψητα**, pois qui cuisent bien; || — λευκά, pois blancs; || — σκληρά, pois durs; || — σκωληκόβρωτα, (σκωληκιασμένα), pois piqués; || — τρυφερά, pois mous; || — φαιά, pois gris; || — χλωρά, pois goulas (verts); βλ. καὶ **πιζέλι**.

πισουσκοίνια, τὰ [Αἰτωλ. ἰδίωμα] τὰ σχοινιὰ δι' ὧν ὁ γεωργὸς κρατεῖ τοὺς βοῦς.

πίσπηλο, τὸ [διάλ. Κύμης] πλῆθος πολύ.

πισπιρίγκος, ου ὁ [δημ.] ἀνθρωπίσκος, ἀνθρωπάριον, petit bon homme; petit bout d'homme; gringalet, n. m.

πίσσα, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης] τὸ ἔρεβος, τὸ σκότος καὶ ἐν γένει τὸ **μαῦρο**· || μαῦρος πίσσα, noir comme [du] jais (comme de l'encre).

πίσσα, ης, ἡ· goudron, n. m. καὶ κῶνος, ου, ὁ· κοινῶς τὸ **κατράμι** (βλ. **ζώπισσα**, brai καὶ **ἄσφαλτος**, bitume); ὕλη ὑπομελανή, παχεῖα καὶ κολλώδης ἀπολαμβανομένη ἐκ τῆς ἀποστάξεως τοῦ **γαιάνθρακος** (houille), ἢ ἐκ τῶν ῥητινωδῶν δένδρων. Τὸ μὲν πρῶτον καλεῖται **πίσσα ῥευστὴ** (goudron liquide) καὶ **πισσάσφαλτος** (goudron minéral ἢ pissasphalte), τὸ δὲ δεύτερον **ὑγρόπισσα** (goudron végétal ἢ ἁπλῶς goudron, τὸ **κατραμόνερο**, eau de goudron), καὶ **κωνῖτις** (ἡ ἐκ τοῦ κώνου πεύκης κατασκευαζομένη πίσσα).

Ἡ **πισσάσφαλτος** εἶνε πολυσύνθετον προϊὸν ἀπολαμβανόμενον σήμερον ἐκ διαφόρων ὑλῶν καὶ παχέων ἐλαίων, χρησιμεύει δὲ δι' ἐπαλείψεις διαφόρων εἰδῶν καὶ μερῶν ἐν τῇ οἰκοδομικῇ, κτλ. **καὶ** καλεῖται γαλλιστὶ pissasphalte.

Ἡ **ὑγρόπισσα** χρησιμοποιεῖται κυρίως ὡς φάρμακον.

Κεδρία (goudron), κοινῶς **κατράμι**, καλεῖται καὶ ἡ ἐκ τοῦ κέδρου ἢ πεύκων λαμβανομένη ῥητίνη ἐξ ἧς κατασκευάζεται ἡ μελαίνη **πίσσα** Ἡ ὕλη αὕτη παράγεται ἐκ τεμαχίων πεύκης μὴ ἐχόντων ἐπαρκῆ τερεβινθίνην καὶ ἐπομένως ἀκαταλλήλου πρὸς παραγωγὴν τοιαύτης. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τίθενται τὰ τεμάχια τῆς πεύκης ἐντὸς κλιβάνου, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πυθμένος τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ὀπή, δι' ἧς ἐκρέει ἡ ῥητίνη ἐντὸς τοῦ ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τὸν κλίβανον ὑπάρχοντος ἀγγείου. Ἡ κεδρία εἶνε οὐσία κολλώδης, χρώματος μελανοφαίου, ἡμι-

διαφανής, ἐκπέμπουσα ἰδιαιτέραν ὀσμὴν καιομένου ἀντικειμένου. Ἐκτιθεμένη εἰς τὸν ἀέρα κατ' ἐλαφρὰ στρώματα μετασχηματίζεται εἰς χρύσταλλον χρώματος μελανοφαίου στιλπνοῦ, ἐπικολλᾶται δὲ ἰσχυρῶς ἐπὶ τοῦ ξύλου· θερμαινομένη ἰσχυρῶς ἀναλύεται παράγουσα ἄφθονον καπνὸν καὶ μετασχηματίζεται εἰς μελαίνην **πίσσαν**, καίεται δὲ εὐκόλως.

Ἡ κεδρία χρησιμεύει ἐν τῷ ναυτικῷ δι' ἐπάλειψιν σχοινίων, ἱστίων καὶ ξύλων πρὸς προφύλαξιν αὐτῶν ἀπὸ τῆς φθορᾶς καὶ σήψεως, ἀναμιγνυομένη δὲ μετὰ πίσσης (poix) καὶ ῥητινοπίσσης (poix-résine,) χρησιμεύει διὰ τὴν **διάναξιν** (calfatage) τῶν **κομμάτων** (joints) τῶν ἐπηγκενίδων. Ἡ καλῆς ποιότητος κεδρία ἐμβαπτιζομένη εἰς τὸ ὕδωρ, μεταδίδει εἰς αὐτὸ χρῶμα ῥόδινον **ἀνοικτόν**, ἡ δὲ κακῆς ποιότητος μεταδίδει εἰς αὐτὸ **γαλακτώδη ὄψιν**· ‖ **ἀνθρακάσφαλτος**, ἡ· **πισσάσφαλτος**, ἡ· goudron de houille, ou goudron minéral, ou goudron de gaz, ou coaltar; (βλ. ἀνωτέρω)· ‖ poix (n. f.) ou poix noire; βλ. ζώπισσα (brai); πισσουργέω-ῶ, faire cuire la poix; **πισσουργός**, ὁ καὶ ἡ, όν, τό· qui prépare ou fait la poix; ‖ πίσσα λευκή, poix blanche = galipot, ῥητίνη πεύκης· ‖ πίσσα ὑγρὰ ἢ **ὑγρόπισσα**, poix liquide; ‖ πίσσα μέλαινα, poix noire; ‖ ξηρόπισσα δι' ἀμπέλους, poix pour vignobles; ‖ **ῥητινόπισσα**, ἡ· poix -résine, n. f. ἡ **κοινὴ ῥητίνη** (résine commune); τὸ κατάλληλον τῆς **τερεβινθίνης** ἢ ἡ **κολοφωνία** ἀνακινουμένη ζέουσα ἔτι μετὰ 10 % ὕδατος. Τρία μέρη ῥητινοπίσσης ἀναμεμιγμένης μετὰ δύο μερῶν θείου καὶ ἑνὸς μέρους ἀλείμματος ἀποτελοῦσιν ἐξαισίαν ὕλην διὰ τὴν ἐπάλειψιν τῶν ὑφάλων πλοίου· ‖ **πίσσα ξηρὰ** (ξηρόπισσα, ξηροπίσσι), poix sèche; ‖ **πίσσα ὑγρὰ** (κατράμιον), poix liquide (goudron); ‖ πίσσα χλωρά, poix verte.

πισσαλειφέω-ῶ καὶ

πισσαλείφω, μέλ. είψω, ἀλείφω μὲ πίσσαν, enduire de poix (de goudron), πισσόω -ῶ, πισσόνω, poisser, goudronner = κατραμόνω. § — [ναυτ.] poisser, **πισσαλειφέω-ῶ**, **πισσόω-ῶ**, καὶ **πισσαλείφω**, **πισσόνω**, εἶνε κυρίως τὸ ἐγχύνειν πίσσαν εἴς τινα κοιλότητα ὅπως μὴ διέρχηται ὕδωρ δι' αὐτῆς, π. χ. καθὼς γίνεται εἰς τοὺς **ἁρμοὺς** (coutures) τῶν ἐπηγκενίδων τοῦ καταστρώματος. Brayer δὲ σημαίνει **πισσαλειφέω-ῶ**, ἤτοι ἀλείφειν ἀντικείμενόν τι διὰ πίσσης ὅπως μὴ φθείρηται ὑπὸ τοῦ ὕδατος ἢ τῆς ὑγρασίας.

πισσάνθραξ, ακος, ὁ· **λιγνίτης**, lignite, n. m. βλ. λέξιν.

πισσάσφαλτος, ου, ἡ· pissasphalte, n.m. ἢ goudron minéral; βλ. **πίσσα**, goudron, καὶ **ἄσφαλτος**, bitume. § —, guitran, n. m. πισσάσφαλτος διὰ τὴν **ἐπάλειψιν** τῶν πλοίων· βλ. καὶ **ἄσφαλτος** (bitume).

πισσέλαιον, ου, τό· σύνθεσις ἐλαίου καὶ πίσσης, composition d'huile et de poix; **ἔλαιον** πίσσης, huile de poix; βλ. καὶ **πίσσα**.

πισσέψης, ὁ [ναυτ.], pot à brai, n. m. **ὑποδοχάριον** τό· κοινῶς **ποδοχάρι**· μικρὸς λέβης ἐν ᾧ ἀναλύεται καὶ βράζεται ἡ πίσσα ἢ τὸ μίγμα δι' οὗ ἐπαλείφονται οἱ ἁρμοὶ καὶ τὰ ὕφαλα τῶν πλοίων.

πισσοειδής, ής, ές· ὅμοιος πίσσῃ (κατραμίῳ), semblable à la poix (goudron).

πισσοκονίασις, εως, ἡ· goudronnage, n.m. (τῶν ὁδῶν) τὸ κατάβρεγμα τῶν ὁδῶν διὰ ἀραιᾶς ῥευστῆς πισσοκονίας.

πισσόνω, μέλ. ώσω· πισσόω, ἀλείφω μὲ πίσσαν· βλ. **πισσαλείφω**, poisser, empoisser, goudronner = **κατραμόνω**· [ναυτ. ἰδ.], brayer; ‖ πισσῶ, ἢ ἀλείφω τοὺς ἄξονας τῶν ὀχημάτων μὲ πίσσαν, goudronner les essieux.

πισσοποιεῖον, ου, τό, καὶ

πισσουργεῖον, είου, τό· goudronnerie, n. f. κεδροποιεῖον, κατραμοποιεῖον· ἐργοστάσιον ἐν ᾧ παρασκευάζεται ἡ πίσσα ἢ κεδρία.

πισσουργέω-ῶ· παρασκευάζω πίσσαν, faire cuire la poix.

πισσουργίς, ίδος, ἡ [ναυτ.], pigoulière, n. f. λέμβος ἐν ᾗ εὑρίσκονται τοποθετημένοι **πισσέψαι** (ὑποδοχάρια, pots à brai) καὶ πάντα τ' ἀναγκαιοῦντα πρὸς βράσιν πίσσης ἢ πρὸς παρασκευὴν μίγματος πρὸς διάναξιν ἢ ἐπάλειψιν πλοίου· ‖ **πισσουργίς**, ἡ, pigoulière, n.f. κτίριον ἢ διαμέρισμα ἐν τῇ ξηρᾷ προωρισμένον πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν.

πισσουργός, οῦ, ὁ (ἐργάτης) κατασκευάζων πίσσαν, qui prépare ou fait la poix.

πισσόω-ῶ· πισσόνω· βλ. **πισσαλείφω**. § —, κατραμόνω, goudronner, ἀλείφω μὲ κατράμι.

πισσώδης, ης, ες· ὅμοιος πίσσῃ, πισσοειδής, ἐνέχων πίσσαν, poisseux, euse.

πίσσωμα, ατος, τὸ καὶ πίσσωσις, ἡ πρᾶξις τοῦ πισσαλείφειν, action de poisser; ἡ κώνησις, κεδρίασις, κέδρωσις, goudronnage, n.m. κοινῶς τὸ **κατράμωμα**.

πίσσωσις, εως, ἡ· βλ. **πίσσωμα**.

πισσωτής, οῦ, ὁ· goudronneur, n. m. ὁ πισσώνων, κεδρωτής, ὁ· κωνιστής, κοινῶς κατραμωτής.

πισσωτός, ή, όν· goudronné, ée; **πεπισσωμένος**, η, ον· **κεδρωτός**, ή, όν· **κωνητὸς** καὶ **κωνιστός**, ή, όν· κοινῶς **κατραμωμένος**, η, ον· **ἀπίσσωτος**, ον· non goudronné, ée, **ἀκώνητος** ἢ **ἀκώνιστος**, ον· κοινῶς **ἀκατράμωτος**, ον·

πιστακία, ας, ἡ καὶ πιστάκη, ης, ἡ· pistachier, n. m. κοινῶς ἡ **φιστικιά**· δένδρον παράγον τὰ φιστίκια.

πιστάκιον, ου, τό· ὁ καρπὸς τῆς πιστακίας, κοινῶς τὸ **φιστίκι**, pistache, n. f.

πιστακόχροος-ους, οος-ους, οον-ουν· κοινῶς τὸ **φιστικὶ** χρῶμα, vert de pistache; βλ. καὶ **χλοερός**.

πιστασφάλεια, ας, ἡ· ducroire, n. m. ὄφελος, προμήθεια παραχωρουμένη εἰς τὸν ἐντολοδόχον ὅστις ἐγγυᾶται περὶ ἐκείνων εἰς οὓς ἐπώλησε τὰ ἐμπιστευθέντα αὐτῷ ἐμπορεύματα· βλ. καὶ **ῥήτρα ἀσφαλιστήριος**· ‖ ἡ πιστασφάλεια, **ἐγγυασφάλεια**, ἡ ἐγγύη τῶν συναλ)τικῶν,

le ducroire des remises à faire, commission de cautionnement.

πιστεμένος, η, ον· βλ. πιστός, ἔμπιστος.

πιστευτός, ή, όν· ὅστις δύναται νὰ πιστευθῇ, croyable, adj. || καθιστῶ τι (κάμνω) πιστευτόν, accréditer, δίδω πίστιν εἰς, donner créance à.

πιστεύω, μέλ. εύσω (πίστις) ἀφ' ἑαυτοῦ πιστεύω τινὰ ἤ τι, croire à, δίδω πίστιν εἴς τινα ἤ τι, ajouter (prêter) foi à la possibilité, à l' existence de, aux paroles, aux actions de; καὶ croire en=croire à l'existence de; || δὲν τὸ πιστεύω, je ne le (; je n'y crois pas); je n'en crois rien; || ἂν τὸν πιστεύσῃ κανεὶς εἴμεθα χαμένοι, à l'en croire nous sommes perdus; || τὸ πιστεύω [φρονῶ ὅτι οὕτως ἔχει], je le crois bien; || δὲν ἐπίστευσαν τοὺς λόγους του, on n'a pas ajouté foi à ses paroles; || πιστεύω τὰς ὑποσχέσεις τινός, ajouter foi aux promesses de quelqu'un; || ἀδιστάκτως πιστεύω ὅτι, j'ai la ferme croyance que; || πιστεύει εἰς ὅ,τι τοῦ λέγουν, il croit à tout ce qu'on lui dit; il prend pour bon tout ce qu'on lui débite; || εἶνε ψεύστης, μὴ τὸν πιστεύετε, c'est un menteur, ne le croyez pas: || πιστεύεις νὰ τὸ κάμῃ; croyez vous qu'il le fasse? || ποῖος τὸ ἐπίστευε;=ποῖος ἤθελε τὸ πιστεύσει; qui l'aurait (qui l'eût) dit? || πιστεύω τὰ θαύματα (τὰ ὄνειρα), croire aux miracles (aux songes); || [Γραφ. μακάριοι οἱ πιστεύοντες, bienheureux ceux qui croient (qui ont la foi); || πιστεύω εἰς Θεόν, croire en Dieu; || — εἰς τὴν ἰατρικήν, croire en la médecine; || — νὰ ἔλθῃ, je crois qu'il viendra; || δὲν πιστεύω νὰ ἔλθῃ, je ne crois pas qu'il vienne; || πιστεύεις νὰ ἔλθῃ; croyez-vous qu'il vienne? || δὲν τὸ πιστεύει κανείς, on ne le dirait pas; on ne s'en douterait pas; || **πιστεύω**, κοινῶς χάφτω, gober. § [ἐνάρθ. οὐσ.] τὸ **Πιστεύω**, le Credo; || λέγω τὸ πιστεύω, réciter son Credo. § [παθητ.] πιστεύομαι, γίνομαι πιστευτός, être cru; εὑρίσκω (ἔχω) πίστιν, trouver (avoir du) crédit; πιστοῦμαι διά τι, s'accréditer; || εἶνε μῦθος, πιστευόμενος ὑπὸ τῶν χωρικῶν, c'est une fable accréditée parmi les paysans. § [μέσ.] ἔχω ἐμπιστοσύνην πρός τινα ἤ διά τι, avoir confiance; ἐμπιστεύομαι, se fier; βλ. **ἐμπιστεύομαι**.

πίστι, ἡ [διάλ. Οἰνόης], πίστις.

πιστιά, ᾶς, ἡ [δημ.] (ἐκ τοῦ ὀπιστία), ὁ καπουλοδέτης, μέρος τῆς σκευῆς τοῦ ἵππου· βλ. **ὑπουρίς**, croupière [de cheval].

πιστικός, ή, όν [δημ.], ἄνθρωπος ἐμπιστοσύνης, homme de confiance; πιστός, ἔμπιστος, affidé, ée, adj. § [δημ.], **ποιμήν**, berger, n. m. pâtre, n. m. ὑπηρέτης ἰδιοκτήτου ἢ ποιμένος βόσκων τὸ ποίμνιον.

πιστικοῦδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] = τὸ τριγωνοειδὲς τεμάχιον τῆς πήττας.

πίστις, εως, ἡ· τὸ πιστεύειν εἰς τὰς ἀληθείας τῆς θρησκείας, croire (croyance) aux vérités de la religion, ἡ πρὸς τὸν Θεὸν πίστις, foi, n. f. croyance, n. f. || τὸ σύμβολον τῆς πίστεως, le symbole de la foi; || θρησκευτικὴ πίστις, croyance religieuse; || χριστιανικὴ πίστις, foi chrétienne; || μάχομαι ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος, combattre pour sa foi et sa patrie; || ἀρνοῦμαι τὴν πίστιν μου, renier sa foi; || μὰ τὴν πίστιν μου, εἰς τὴν πίστιν μου [ὅρκ. δημ.], sur ma foi; par ma foi; ma foi. § —, ἐμπιστοσύνη, confiance, n. f. foi, n. f. ou croyance, n. f. || παρέχω (δίδω, βάζω) πίστιν, ajouter foi, ou accorder (donner) croyance; || δὲν δίδω πίστιν εἰς τὰ ὄνειρα, je ne crois pas aux songes; || δίδω πίστιν εἰς τὰς ὑποσχέσεις τινός, ajouter foi aux promesses de quelqu'un; || καλὴ (κακὴ) πίστις, bonne (mauvaise) foi; || εἶνε καλῆς (κακῆς) πίστεως ἄνθρωπος, c'est un homme de bonne (de mauvaise) foi; || καλῇ τῇ πίστει, de bonne foi; || δὲν ἔχω πίστιν εἰς τοὺς λόγους του, je n'ai aucune confiance (foi) en ses paroles. § — ἡ πιστότης, fidélité, n. f. || ἡ πίστις τοῦ κυνός, la fidélité du chien; || ὑπηρέτησε μὲ πίστιν, il a servi avec fidélité; || ἡ συζυγικὴ πίστις, la foi conjugale.

πίστις, crédit, n. m. καλεῖται ἐν τῇ πολιτικῇ οἰκονομίᾳ ἡ ἀμοιβαία ἐμπιστοσύνη, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ὁ πιστοδότης ἐρειδόμενος ἐπὶ τοῦ ἀξιοχρέου καὶ τῆς ἱκανότητος τοῦ πιστούχου παρέχει αὐτῷ πρὸς χρῆσιν τὰ ἴδια κεφάλαια ἀντὶ παραδιδομένου αὐτῷ ὁμολόγου. Ἡ πίστις εἶνε ἡ μεγάλη δύναμις δι' ἧς αἱ παραγωγικαὶ ἐργασίαι πολλαπλασιάζονται, ἡ βιομηχανία ἀναπτύσσεται, τὰ κεφάλαια καθίστανται ἐνεργὰ καὶ ἐν γένει ἡ κοινωνία πλουτεῖ. Ἡ πίστις καλεῖται ἐμπορικὴ ὅταν παρέχωνται τῷ **πιστούχῳ** ἐμπορεύματα ἀντὶ τῶν διδομένων ὑπ' αὐτοῦ τῷ **πιστοδότῃ** συναλλαγμάτων· τραπεζιτική, ὅταν ἀντὶ νομισμάτων δίδονται γραμμάτια τραπεζιτικὰ ἢ ἐπιταγαὶ πρὸς πληρωμήν· ὑποθηκική, κτηματική, γεωργικὴ κλπ. ἀναλόγως τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς· || τοῦτο κατέστρεψε τὴν πίστιν του, cela a ruiné son crédit public; βλ. καὶ **πίστωσις**· || || τὸ ἐξαγόμενον ἐφέρομεν εἰς πίστιν σας, nous avons porté le montant à votre crédit; || αἱ ἐργασίαι καὶ ἡ πίστις αὐτῶν εἶνε λίαν περιωρισμέναι, leurs affaires et leur crédit sont très limités; || λαμβάνω τὴν ἐλευθερίαν νὰ ἀνοίξω ἐφ' ὑμῶν πίστωσιν ἐκ φρ... ὑπὲρ τοῦ Κ..., je prends la liberté d'ouvrir sur vous un crédit de f[rs] ... en faveur de M... || εὐαρεστήθητε νὰ ἐγγράψητε τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς πίστωσίν μας, veuillez porter cette somme à notre crédit; || τὸ κατάστημα, περὶ οὗ μοῦ ζητεῖτε πληροφορίας, ἀπολαύει ἐνταῦθα ἐξαιρέτου πίστεως, la maison sur laquelle vous nous demandez des informations jouit ici d'un excellent crédit.

πιστόβαρο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], λέγεται ἐπὶ τοῦ σαγμαρίου, ἢ ἐν γένει τοῦ φορτίου ὅπερ κλίνει πρὸς τὰ ὀπίσω μέρη τοῦ ζώου, **ὀπισθοβαρές**.

πιστόβλιακος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] λαίμαργος, γαστρίμαργος.

πιστοδότης, ου, ὁ [ἐμπορ.], ὁ παρέχων τὴν πίστιν, ὁ πιστόνων τινά, ὁ **πιστωτής**, créancier, n. m. βλ. καὶ **πίστις**.

πιστόλα, ἡ· pistole, n. f. χρυσοῦν Ἱσπανικὸν νόμισμα.

πιστόλα, ας [δημ.], pistole, n. f. βλέπε **πιστόλιον.**

πιστόλι, τό· βλ. πιστόλιον.

πιστολιά, ᾶς, ἡ· βλ. πιστολισμός, coup de pistolet.

πιστολίζω, μέλ. ίσω· βάλλω, ρίπτω μίαν πιστολιάν, tirer un coup de pistolet; ἡ πρᾶξις **πιστόλισις**, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα **πιστολισμὸς** ἢ **πιστόλισμα**, κοινῶς ἡ **πιστολιά**.

πιστολιοθήκη, ης, ἡ· fonte, n. f. (ὁπλοθήκη), κοινῶς τὸ **κουμπουρλοῦκι**· θῆκαι δερμάτιναι δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τοῦ ἐμπροσθίου μέρους τῆς σέλλης ἐν αἷς θέτουσι τὰ πιστόλια.

πιστόλιον, ου, τό· κοινῶς **τὸ πιστόλι**, ἡ **πιστόλα** ἢ **κουμπούρα**, pistolet, n. m. ou pistole, n. f. φορητὸν πυροβόλον ὅπλον, ἐλαφρόν, μετὰ βραχείας κάννης, βαλλόμενον δι' ἡμιτεταμένης χειρός· ἕλκει τὴν ὀνομασίαν του ἐκ τῆς μικρᾶς πόλεως τῆς Τοσκάνης Pistoia; ‖ — πληκτικὸν (κρουστικὸν) ὅπως τὰ ὅπλα (βλ. armes)· ‖ — μὲ πυρόλιθον, pistolet à silex; ‖ μέγα ἢ μακρὸν πιστόλιον, pistolet d'arçon; ‖ μικρὸν ἢ βραχὺ πιστόλιον. Τὸ πιστόλιον ἐν τῷ στρατῷ ἀντικατεστάθη τὴν σήμερον ὑπὸ τοῦ **περιστρόφου** (revolver); ‖ — ἔνθηκον, pistolet à coffre; εἶδος πιστολίου οὗτινος ὁ μηχανισμὸς περιεκλείετο εἰς χαλκίνην πυξίδα· ‖ — **τοῦ ναυτικοῦ ἐν χρήσει τῷ 1777**, pistolet à la Mandrin; ‖ περίστροφον πιστόλιον, pistolet revolver de marine, modèle 1870, ὅπλον μὲ 6 βολὰς κεντρικῆς ἀναφλέξεως (à percussion centrale)· ‖ ἀνορθώσατε πιστόλιον, haut -pistolet; ‖ εἰς θήκην πιστόλιον, replacez -pistolet; ‖ γεμίσατε πιστόλιον, chargez pistolet; ‖ ἑτοιμάσατε πιστόλιον. apprêtez pistolet; ‖ **πιστόλιον** ἀκριβείας ἢ μονομαχίας, pistolet de précision ou de duel; ‖ **πιστόλιον** μονομαχίας διὰ παραγγέλματος, pistolet de duel au commandement.

πιστόλισις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ πιστολίζειν, action de tirer un coup de pistolet, pistolade, n. f.

πιστολισμός, οῦ, ὁ καὶ **πιστόλισμα**, κοινῶς ἡ **πιστολιά**, coup de pistolet; τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ πιστολίζειν, pistolade, n. f. ou pistoletade, n. f.

πίστομα [δημ. ἐπίρ.] **ἐπίστομα** (ἐπὶ στόμα), πρανὴς καὶ πρηνής, ventre à (visage contre) terre.

πιστομίζω, βλ. **ἐπιστομίζω.**

πιστόνω [διάλ. Οἰνόης] ἐμβάπτω εἰς τὸν **πίστον.**

πιστόνω, μέλ. ώσω, **πιστόω-ῶ**· χορηγῶ **εἴς** τινα πίστιν, πίστωσιν, créditer; φέρω (ἐγγράφω) **εἰς** πίστωσιν (λογαριασμοῦ) porter (passer) au crédit [d'un compte], ἤτοι ἐγγράφω εἰς τὸν λογαριασμόν τινος ἐκεῖνο ὅπερ τῷ ὀφείλουσι, inscrire au compte de quelqu'un ce qu'on lui doit; ‖ πιστώσατέ με διὰ τὰς χιλίας δραχμὰς τὰς ὁποίας σᾶς ἐδάνεισα, créditez-moi des mille drachmes, que je vous ai prêtées; ‖ πιστόνω τινὰ διὰ ποσόν τι, créditer quelqu'un d'une somme; ‖ πιστόνω διά τι ποσὸν τινὰ = δίδω (παρέχω) πίστωσιν, créditer une somme à quelqu'un; ἤτοι ἐξουσιοδοτῶ τινὰ νὰ λάβῃ ποσόν τι ἀπό τινα τραπεζίτην, ἀπὸ ἔμπορον ἢ ἄλλον τινά· ‖ πιστόνω παραγγελιοδόχον εἰς τράπεζαν, créditer un commissionnaire chez un banquier; ‖ ὁ λογαριασμός σας ἐπιστώθη ἐν καταλλήλῳ καιρῷ διὰ τῶν διαφόρων συναλ/χῶν, τὰς ὁποίας ἐνέκλειον αἱ ἐπιστολαί, votre compte a été crédité en temps utile des diverses remises qu'elles renfermaient; ‖ . . . μὲ τὸ ὁποῖον θέλω σᾶς πιστώσει, . . . dont je vous donnerai crédit.

πιστοποίησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ πιστοποιεῖν (βεβαιώνειν τι), action de certifier; certification, n. f. τὸ πιστοποιητικόν, certificat, n. m. τὸ μαρτυρικόν, ἡ ἔγγραφος μαρτυρία διά τι, attestation, n. f. ‖ ὑγειονομικὴ πιστοποίησις, patente [sanitaire] ἢ ἁπλῶς patente (n. f.) ou patente de santé; πιστοποιητικὸν δι' οὗ ἐφοδιάζεται πᾶν πλοῖον ἀποπλέον ἔκ τινος λιμένος, χρησιμεῦον αὐτῷ ὅπως πιστοποιήσῃ εἰς τὸν λιμένα τοῦ κατάπλου τὴν ὑγειονομικὴν κατάστασιν τοῦ τόπου ἐξ οὗ ἀπέπλευσε, ἵνα τῷ ἐπιτραπῇ ἡ **ἐλευθεροκοινωνία** (pratique); ‖ ἰατρικὴ ἔνδειξις (πιστοποίησις), patente de santé.

πιστοποιητικόν, οῦ, τό· certificat, n. m. τὸ ἐκδιδόμενον ἔγγραφον πρὸς πιστοποίησίν τινά, ἡ ἀπόδειξις, τὸ ἀποδεικτικόν, μαρτυρικόν, attestation, n. f. ‖ — τῆς ἐθνικότητος, certificat d'origine; ‖ — τῆς φορτώσεως, certificat de décharge; ‖ — κυριότητος, ἰδιοκτησίας, certificat de propriété; ‖ — προσηκόντως ἐπικυρωμένον, certificat dûment légalisé; ‖ — τῆς οὐδετερότητος, certificat de neutralisation; ‖ — πραγματογνωμοσύνης, certificat d'expertise; ‖ — τοῦ προξενείου, certificat du consul; ‖ — τοῦ φορτίου, certificat de chargement; ‖ — συμβολαιογραφικόν, certificat de notaire; ‖ — τοῦ τελωνείου, certificat de douane; ‖ πιστοποιητικὸν ὑγειονομικόν, certificat de santé; ‖ — ἱκανότητος συντασσόμενον ὑπὸ ἰατροῦ, certificat d'aptitude; βλ. καὶ **ἔνδειξις**· ‖ —, acte, n. m. γενικῶς λέγεται πᾶν ἀντίγραφον ληξιαρχικῆς πράξεως· ‖ — γεννήσεως, γάμου, θανάτου, acte de naissance, de mariage, de décès; βλ. καὶ **ληξιαρχικός**· ‖ — ἱκανότητος καὶ εἰδικότητος εἴς τι = τὸ πτυχίον, brevet, n. m.

πιστοποιῶ (έω), μέλ. ήσω· βεβαιόνω τι προφορικῶς ἐγγράφως, certifier; [ἐπι]μαρτυρῶ, attester, καὶ ἐν γένει ἐκδίδω ἔγγραφον πιστοποιητικόν.

πίστος, ὁ [διάλ. Οἰνόης], **ἀλευρόκολλα,**

κόλλα ἐξ ἀλεύρου, εἰς τὴν ὁποίαν ἐμβάπτουσι τὰ νήματα, ἅπερ πρόκειται νὰ ὑφάνωσι. Ποιοῦσι δὲ τοῦτο ὅπως στερεώτερα κατεργασθῶσι ταῦτα.

πιστός, ή, όν· ἀφοσιωμένος, fidèle, adj. || — ὑπηρέτης, domestique fidèle ; || πιστὴ (ἀκριβὴς) μετάφρασις, traduction fidèle. § ὁ ἄξιος πίστεως, ἐμπιστοσύνης, digne de foi ; (de confiance), εἰς ὃν δύναταί τις νὰ ἔχῃ βεβαιότητα, sûr, e, adj. ἀξιοπίστευτος, πιστευτός, ἔμπιστος, affidé, ée, adj. § πιστός, ἔντιμος, τίμιος, loyal, ale, aux ; || εἶνε πιστὸς ἄνθρωπος, c'est un homme sûr ; || [οὐδ. πληθ. οὐσ.] ἔχω τὰ πιστά, jouir de (avoir la) confiance = χαίρω τὴν ἐμπιστοσύνην τινός. § — [οὐσ.], ὁ πιστεύων εἰς τὴν θρησκείαν, εἰς τὸν Θεόν, croyant, e, adj. fidèle ; || ὅσοι πιστοὶ [φρ. Γρφ.], tous les fidèles ; [καὶ μεταφ.] tous les partisans ; toute la clique.

πιστοσύνη, ης, ἡ [δημ.], τὸ νὰ ἔχῃ τις πίστιν εἴς τινα ἤ τι, ἡ ἐμπιστοσύνη, fidélité, n. f. confiance, n. f.

πιστότης, ητος, ἡ· ἡ ἀξιοπρέπεια, ἡ πίστις, ἡ καλὴ πίστις, bonne foi, fidélité, n. f. πιστότης, τιμιότης, loyauté, n. f.

πιστοῦχος, ος, ον, ὁ ἔχων πίστωσιν εἴς τινα τράπεζαν, qui a crédit en banque, crédité, ée, adj.

πιστοχρεόνω, μέλ. ώσω, πιστόνω καὶ χρεόνω (τινὰ εἰς λογαριασμόν, εἰς ἐμπορικὸν βιβλίον), créditer et débiter.

πιστοχρέωσις, εως, ἡ· πίστωσις καὶ χρέωσις (ἀτόμου εἰς λογαριασμόν τινα, εἰς ἐμπορικὸν βιβλίον), crédit et débit ; τὸ δοῦναι καὶ λαβεῖν, doit et avoir.

πιστρόφι, τὸ [δημ.], βλ. ἐπιστρόφιον.

πιστρόφια, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ κατὰ τὴν ὀγδόην μετὰ τὸν γάμον ἡμέραν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῶν γονέων ἑστίασις τῆς νύμφης· τὰ ἐπιστρόφια, τὰ ἀλλαχοῦ **ἀντίχορα.**

πιστῶς [ἐπίρ.], fidèlement, adv. κατὰ τρόπον πιστὸν (ἀκριβῆ), d'une manière fidèle (exacte) ; πιστῶς, τιμίως, loyalement, adv.

πίστωσις, εως, ἡ [λογιστ.], crédit, n. m. créance, n. f. || ἀνοίγω πίστωσιν, ouvrir un crédit (=παρέχω ποσόν τι) (ὅρος τραπεζιτικός), ἡ Τράπεζα ὁρίζει εἰς τὸν ἔμπορον τὸ ποσόν, ὅπερ δικαιοῦται νὰ ἀποσύρῃ παρ' αὐτῆς· ἡ πρᾶξις αὕτη λέγεται **ἄνοιγμα πιστώσεως**· βλ· καὶ **πίστις**· || ἔχειν πίστωσιν (εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν) παρὰ τῇ τραπέζῃ, avoir un compte à la banque ; || πώλησις ἐπὶ πιστώσει, vente à crédit ; || ἀγοράζω (πωλῶ) ἐπὶ πιστώσει, acheter (vendre) à crédit ; || δίδω πίστωσιν, faire (ouvrir un) crédit ; || ἐγγράφω εἰς πίστωσιν, porter (passer) au crédit ; || αἱ πιστώσεις τῆς τραπέζης, les créances de la banque ; || λαμβάνομεν τὴν ἐλευθερίαν νὰ ἀνοίξωμεν πίστωσιν ὑπὲρ τοῦ κομιστοῦ, nous prenons la liberté d'ouvrir un crédit en faveur du porteur ; || ἀπέναντι τῆς πιστώσεως ἣν ἀνοίξατε παρ' ἐμοὶ ὑπὲρ αὐτοῦ, à valoir sur le crédit que vous lui avez ouvert chez... || — εἰς λευκόν, ἀνοικτὸν λογαριασμόν, crédit en blanc, à découvert ; || ποιεῖν χρῆσιν πιστώσεως εἰς λευκόν, εἰς ἀνοικτὸν λ)ν, faire usage d'un crédit à découvert ; || ἡ ἀνάκλησις πιστώσεως εἰς λευκόν, la révocation, le retrait d'un crédit à découvert ; || ἐπιζητεῖν πίστωσιν εἰς ἀνοικτὸν λ/σμόν, désirer un crédit à découvert ; || συμφωνεῖν πίστωσιν εἰς ἀνοικτὸν λ/σμόν, accorder un crédit à découvert ; || ἐκτείνειν τὴν ἀνοικτὴν πίστωσιν, étendre le crédit à découvert ; || περιορίζειν, ὁρίζειν τὴν εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν πίστωσιν, borner, limiter le crédit à découvert ; || ὑπερβαίνειν τὴν ἀνοικτὴν πίστωσιν, dépasser, outrepasser le crédit à découvert ; || ἀνακαλεῖν τὴν εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν πίστωσιν, révoquer le crédit à découvert ; || εἰδοποιεῖν, ὅτι ἡ εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν πίστωσις ἔπαυσε, πρέπει νὰ παύσῃ, νὰ κλείσῃ, donner avis que le crédit à découvert doit cesser, ne doit pas continuer ; || πίστωσις, χρέος παθητικόν, une créance, une dette passive ; || πιστώσεις, créances; || — ἐνεργητικαί, créances actives; || — δεκταί, créances admises ; || — βεβαιωμέναι ἐγγράφως, αὐθεντικαί, créances confirmées par écrit ; || — χειρόγραφοι (ἐγγεγραμμέναι, καταστιχωμέναι), créances chirographaires; || — ἀμφίβολοι, créances douteuses ; || — ἀπωλεσθεῖσαι, créances perdues ; || — δεδοκιμασμέναι, créances prouvées ; || — ἐγγυημέναι, créances cautionnées; || — ἐκκαθαρισμέναι, ἀνεγνωρισμέναι, créances liquides, reconnues ; || — ἐνυπόθηκοι, créances hypothécaires; || — ἐξησφαλισθεῖσαι, créances assurées ; || — καλαί, créances bonnes ; || — κακαί, créances mauvaises ; || — προνομιοῦχοι, créances privilégiées ; || εὐαρεστήθητε, παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς εἴπητε, ἐὰν ἦνε δυνατὸν νὰ ἀνοίξητε ἡμῖν πίστωσιν τραπεζικὴν μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 15000 φρ. nous vous prions de vouloir bien nous dire s'il pourrait vous convenir de nous accorder un crédit de Banque jusqu'à concurrence de 15000 fr. || δὲν θὰ ἐδιστάζομεν νὰ παραχωρήσωμεν αὐτῷ πίστωσιν ἐκ φρ.... nous n'hésiterions pas à lui accorder un crédit de fr... || τίτλοι πιστώσεως, ἀποζημιώσεως, titres de créance, à dédommagement (à indemnisation) ; || τίτλοι πιστώσεως, titres de créance ; || πίστωσις προνομιοῦχος, une créance privilégiée, ἡ πληρωνομένη πρὸ τῶν ἄλλων· || θεωροῦμεν τὴν πίστωσίν σας ἱεράν, nous regardons votre créance comme sacrée. § **πίστωσις,** διαβεβαίωσις, ἐπιβεβαίωσις, μαρτυρία, témoignage, n. m. ἐπικύρωσις, πιστοποίησις, certification, n.f. || εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω, en foi de ce qui précède, en foi de ce qui est dit ; || εἰς πίστωσιν τούτου, en foi de quoi. § [στρατ.] **πίστωσις** (τὸ ἐφόδιον τοῦ συσσιτίου), excédent de boni ; βλ. **ἐφόδιον**· || — κινητή, le crédit mobilier. § **πιστώσεις,** les crédits pour les dépenses générales ; διὰ τοῦ ἐνιαυσίου προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους προσδιορίζονται τὰ δημόσια ἔσοδα

καὶ ἔξοδα· διὰ τὰ προϋπολογισθέντα δ' ἔξοδα χορηγοῦνται αἱ τακτικαὶ λεγόμεναι πιστώσεις· δυνατὸν ὅμως αἱ ληφθεῖσαι διά τι ἔξοδον τακτικαὶ πιστώσεις ν' ἀποδειχθῶσιν ἀνεπαρκεῖς, ἐν τοιαύτῃ ὅθεν περιπτώσει χορηγοῦνται ἀναπληρωτικαὶ πιστώσεις ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἢ ἐν ἀπουσίᾳ ταύτης ὑπὸ τοῦ Βασιλέως διὰ διαταγμάτων ὑποβαλλομένων πρὸς ἐπικύρωσιν ἐν τῇ πρώτῃ προσεχεῖ συνόδῳ τῆς Βουλῆς, διὰ δὲ τὰς παρουσιαζομένας ἀνάγκας τὰς μὴ προβλεπομένας ποσῶς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ δίδονται ἔκτακτοι πιστώσεις ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἢ τοῦ Βασιλέως ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἀνωτέρω ὅρους· τελευταῖον εἶδος πιστώσεων εἶνε αἱ συμπληρωτικαί, χορηγούμεναι ἐὰν κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς χρήσεως ἀποδειχθῶσιν ἀνεπαρκεῖς αἱ χορηγηθεῖσαι πιστώσεις δι' ὑπηρεσίας κατονομασθείσας ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὡς δεκτικὰς τοιαύτης αὐξήσεως. Αἱ διὰ μίαν χρῆσιν ὁριζόμεναι πιστώσεις δὲν δύνανται νὰ διατεθῶσιν εἰς ἔξοδα ἄλλης χρήσεως, οὔτε τὰ δι' ἕκαστον ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ἄλλο ἄρθρον.

πιστωτής, οῦ, ὁ· ὁ πιστόνων τινά, ὁ δανείζων αὐτῷ, créancier, ère, ἤτοι ὁ εἰς ὃν ὀφείλουσι, à qui l'on doit ; τὸ ἀντίθετον εἶνε **ὀφειλέτης** (débiteur); || —προνομιοῦχος, créancier privilégié, ὅστις δέον νὰ πληρωθῇ πρὸ τῶν ἄλλων· || — ἐνυπόθηκος, un créancier hypothécaire ; || — ἐν τοῖς καταστίχοις, ἐγγεγραμμένος, un créancier chirographaire ; || εἶνε πιστωταί μου, ils sont mes créanciers.

πιστωτικός, ή, όν· ὁ εἰς πίστωσιν ἀνήκων, de crédit ; de créance ; || πιστωτικὴ ἐπιστολή, lettre de crédit (de créance) ; || εὐαρεστήθητε, παρακαλοῦμεν, ὅπως δώσητε ἡμῖν πιστωτικὴν ἐπιστολὴν ἐπὶ Παρισίων, nous vous prions de vouloir bien nous donner une lettre de crédit sur Paris ; || πιστωτικὴ τράπεζα, banque de crédit [mobilier] ; || πιστωτικὰ ἱδρύματα = τράπεζα, banque, n. f. § **πιστωτικός**, fiduciaire, (ἐκ τοῦ λατ. fiduciarius, confiance) adj. λέγεται περὶ τῶν ἀξιῶν τῶν ἐρειδομένων ἐπὶ τῆς πίστεως τοῦ ἐκδίδοντος, π. χ. πιστωτικὸν νόμισμα, monnaie fiduciaire = papier-monnaie, billets de banque. § **πιστωτικὰ ὄργανα** (μέσα), moyens de crédit. Ὡς ὄργανα διὰ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ πλούτου χρησιμεύουσι τὰ νομίσματα, κυρίως τὰ μεταλλικά, εἶτα δὲ τὰ χάρτινα δηλαδὴ τὰ χαρτονομίσματα. Ἀλλὰ πλὴν τούτων ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα τινὰ ὄργανα χρησιμεύοντα εἰς τὴν κυκλοφορίαν τοῦ πλούτου· ταῦτα δὲ εἶνε τὰ ἐκ τοῦ θεσμοῦ τῆς πίστεως γεννώμενα. Εἶνε τὰ γραμμάτια εἰς διαταγὴν ἢ εἰς τὸν κομιστήν, αἱ συναλλαγματικαί, αἱ ἐπιταγαὶ (chèques) καὶ τὰ διάφορα χρεώγραφα ἢ χρηματόγραφα. Ταῦτα ὀνομάζονται πιστωτικὰ ὄργανα πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ πιστωτικοῦ νομίσματος, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ γεννᾶται ἐκ τοῦ θεσμοῦ τῆς πίστεως, ἀλλὰ κύριος προορισμὸς αὐτοῦ εἶνε ὁ τοῦ νομίσματος καὶ ὡς τοιοῦτον εἶνε ἐν κοινῇ καὶ νομίμῳ χρήσει. Διὰ τῶν μνησθέντων πιστωτικῶν ὀργάνων μεταφέρεται ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, ἀπὸ ἀνθρώπου εἰς ἄνθρωπον πλοῦτος ἄνευ τῆς ἐλαχίστης παρεμβάσεως τοῦ νομίσματος. Εἶνε μάλιστα γνωστὸν ὅτι ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, εἰς τὰ ἔθνη τὰ μᾶλλον προηγμένα ἐν τῷ πολιτισμῷ, ἡ κυκλοφορία τοῦ πλούτου γίνεται κατὰ πολὺ μεγαλείτερον μέτρον διὰ τῶν πιστωτικῶν τούτων ὀργάνων ἢ διὰ τῶν νομισμάτων.

πίσω [δημ. ἐπίρ.], βλ. **ὀπίσω**.

πισωβόλι [ἐπίρ. διαλ. Ἠπείρου], ἐκ νέου, καὶ αὖθις, «μᾶς ἦρθε πισωβόλι».

πισώπλατα [ἐπίρ. διαλ. Ἠπείρου] ὄπισθεν τῶν ὤμων.

'πίταγμα, τὸ [διάλ. Οἰνόης], **ἐπίταγμα**, προσταγή, διαταγή.

'πιτάζω [διάλ. Οἰνόης]. **ἐπιτάσσω**, προστάσσω, διατάσσω.

πιτάριον, ου, τὸ [σιδηρ.], étrier, n. m. σιδηροῦν τεμάχιον διττάγκωνον, σχήματος **Π**, διὰ τὸν σύνδεσμον διὰ βλήτρων δύο ξυλίνων ἢ σιδηρῶν δοκῶν ἢ δύο τεμαχίων ξύλων, ὡς π.χ. ἐν τῷ ζευκτῷ (ferme) τῆς στέγης, διὰ τὸν σύνδεσμον τοῦ τεγοστάτου μετὰ τοῦ ἑλκυστῆρος· βλ. καὶ **μασχάλη**, **περίδεσμος**· || — κοχλιωτόν, étrier à vis ; || — ἄξονος, étrier d'essieu ; || — ῥυμοφόρον, étrier porte-timon ; || συσφιγκτὴρ τροχοπέδης (χαλινωτηρίου), étrier de frein. Ὅταν ὁ περίδεσμος οὗτος ἔχῃ σχῆμα **Π**, τότε καλεῖται **σφενδόνη**· || étrier de balance, ἡ σφενδόνη τῆς τρυτάνης· || — τοῦ ζυγοῦ (ἁμάξης), étrier de volée ; || — τοῦ ἐλατηρίου, étrier de ressort ; || πεπλατυσμένον πιτάριον, patte-étrier.

πιταυτοῦ [δημ. ἐπίρ.], βλ. **ἐπιταυτοῦ**.

πίτερον, τὸ [δημ.], βλ. **πίτυρον**, son, n.m.

πιτηδειγμή, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ **ὑπόδειγμα**, ὅπως εἶνε τὸ τετράδιον τῆς καλλιγραφίας ἐξ οὗ ἀντιγράφει ὁ μαθητής.

πίτροπος, ὁ [δημ.], ὁ **ἐπίτροπος**· π. χ. οἱ ἐπίτροποι τῆς ἐκκλησίας.

'πιτσακόνω [διάλ. Οἰνόης], κάμνω τινὸς χαλάστρα, **παρακωλύω**, φέρω κώλυμα εἴς τι σχέδιόν του.

πιτσικοῦλι, τὸ [διάλ. Καρπάθου] = ἄσημον, μικρόσωμον· μεταφ. ὁ εἰσαγόμενος αἴφνης εἰς ξένας ὁμιλίας ἢ ἐργασίας.

πιτσοῦνι, τὸ [δημ.], νεοσσὸς τῆς περιστερᾶς, περιστεράκι, pigeonneau, n. m.

πιτσυλάδα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **πέρκνωμα**, tache de rousseur ; lentille, n. f. **ἐφηλίς**, éphélide, n. f. § στίγματα, διάστιξις ὑφάσματος, moucheture, n. f.

πιτσυλίζω [δημ.] σπιλῶ, περιρραίνω, πιτιλίζω, éclabousser, **ῥαντίζω** διὰ πηλοῦ ἢ ὕδατος. § —, διαστίζω, **στίζω**, tacheter ; στίζω, moucheter, κάμνω πιτσυλάδες ἐπὶ ὑφάσματος.

πιτσύλισμα, ατος, τὸ [δημ.], **πιτύλισμα**, τὸ· **ἐπιτίλησις**, τὸ ῥάντισμα διὰ πηλοῦ ἢ ὕδατος, éclaboussure, n. f. § —, ἡ πρᾶξις τοῦ διαστίζειν, action de tacheter ; **στίξις**, διάστιξις, moucheture, n. f.

πίττα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **πήττα,** κτλ.

πιττακόνω [δημ.], βλ. πηττακόνω.

πιτύα, ας, ἡ· présure, n. f. κοινῶς **πιτυά·** ζύμωμα ἐν τῷ γαστρικῷ ὑγρῷ, τῷ ὑπὸ τοῦ στομάχου ἐκκρινομένῳ, περιεχόμενον, ἔχον δὲ τὴν δύναμιν νὰ πηγνύῃ τὴν τυρίνην τοῦ γάλακτος καὶ ἄνευ τῆς συμπράξεως ὀξέος τινὸς (οἷον τὸ ἐν τῷ γαστρικῷ ὑγρῷ ὑδροχλωρικὸν ὀξύ). Ἀφθονωτάτη εὑρίσκεται ἐν τῷ βλεννογόνῳ τῆς τετάρτης κοιλίας τοῦ στομάχου τῶν μόσχων καὶ τῶν ἐριφίων, δι' ὃ καὶ χρησιμοποιεῖται αὕτη εἰς τὴν παρασκευὴν τῶν τυρῶν πρὸς ἀποχωρισμὸν τῆς τυρίνης. Ἀπὸ τοῦ προσφάτως δηλ. σφαγέντος ζῴου λαμβάνεται ὁ στόμαχος, πλύνεται καλῶς, εἶτα δὲ ἢ ξηραίνεται καὶ καπνίζεται ὥστε νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ μακρόν, τῆς πιτύας μενούσης ἀναλλοιώτου, ἢ νωπὸς τέμνεται εἰς τεμάχια, ἅτινα ῥίπτονται εἰς ὕδωρ ἁλατοῦχον (5 %) ἐνέχον καὶ ὀλίγον βορικὸν ὀξὺ καὶ μετὰ 5 ἡμέρας διηθεῖται τὸ ὅλον· τὸ οὕτω λαμβανόμενον ὑγρὸν ἐκχύλισμα ἐνέχει τὸ πλεῖστον τῆς πιτύας, συμπυκνούμενον δὲ δι' ἐξατμίσεως φέρεται καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον.

πιτυΐς, ίδος, ἡ· κοινῶς τὸ **κουκκουνάρι,** pignon, n. m. graine du pin pignon, ἤτοι ὁ καρπὸς τῆς ἡμέρου πίτυος.

πιτύλισμα, ατος, τό· βλ. κοινῶς **πιτσύλισμα.**

πίτυλος, ου, ὁ [μηχ.], clapotis, n. m. ταχεῖα καὶ ἔρρυθμος μηχανικὴ κίνησις. § [ναυτ.] πίτυλος, clapotis, κοινῶς ἀναμπάμπουλο· ὁ κτύπος καὶ ἡ κίνησις τῶν ἀκτῶν ἢ σκοπέλων θραυομένων κυμάτων, ὡς καὶ ἡ ἔρρυθμος κίνησις ἐν τῇ κωπηλασίᾳ, ἢ τὸ σύγχρονον πλατάγισμα τῶν ὑδάτων τὸ ἐκ τοῦ κτύπου τῶν κωπῶν προερχόμενον.

πιτυόχλωρον, τό· vert pin, τὸ χρῶμα τῆς πίτυος· βλ. καὶ **χλωρός.**

πιτυρίασις, εως, ἡ· pityriasis, n. m. κοινῶς **πιτυρίδα** καὶ **πιτύργιασμα,** dermatose à desquamation (ἐκλέπισις) en fines écailles; δερματικὸν νόσημα καθ' ὃ ἡ ἐπιδερμὶς ξηρὰ καὶ εὔθρυπτος ἀποβαίνουσα ἀποπίπτει κατὰ σωροὺς μικρῶν θρυμμάτων, παραβληθέντων πρὸς τὰ πίτυρα. Ἰδίως παρατηρεῖται ἐπὶ τῆς τριχωτῆς κεφαλῆς, εἶνε δὲ πάθημα χρονιώτατον καὶ εντελῶς ἀβλαβές, πλὴν τῆς ἐκ τῆς ῥυπάνσεως τῶν ἐνδυμάτων ἐνοχλήσεως καὶ τοῦ ἐνίοτε παρακολουθοῦντος ὀδαξησμοῦ. Ἄπειρα φάρμακα ἐδοκιμάσθησαν κατ' αὐτῆς ἄνευ ἐπιτυχίας, ὧν σχετικῶς κρείττονα ἀποτελέσματα φαίνεται ὅτι ἔδωκαν τὰ ἁπλᾶ χλιαρὰ λουτρὰ καὶ αἱ διὰ γλυκερίνης κατόπιν ἐπιτριβαί· ‖ πιτυρίασις ποικιλόχρους, pityriasis versicoler (μικροβ. ἰατρ. Σάββα).

πιτυριασικός, ή, όν, pityriasique, adj. σχετιζόμενος μὲ τὴν πιτυρίασιν.

πιτυρίδα, ας, ἡ [δημ.], ἡ **πιτυρίς,** θρύμματα τῆς ἐπιδερμίδος τῆς κεφαλῆς, pellicules [de la tête]; βλ. **πιτυρίασις.**

πιτυρίς, ίδος, ἡ· κοινῶς **πιτυρίδα·** βλέπε λέξιν.

πιτυρίτης, ου, ὁ [ἐνν. ἄρτος] ψωμὶ ἀπὸ πίτυρα, pain de son; βλ. **πίτυρον.** § —, fulmi-son, n. m. βλ. **δυναμῖτις,** πιτυροδυναμῖτις.

πίτυρον, ου, τό, son, n. m. ὁ μετὰ τὸ ἄλεσμα τοῦ σίτου ἀποβαλλόμενος διὰ κοσκινίσματος λεπτὸς φλοιός· ‖ — λεπτὸν (φράζι), recoupe, n. f. (son fin); ‖ — χονδρόν, χονδροπίτυρον, bran de son; ‖ ὅποιος ἀνακατεύεται μὲ τὰ πίτυρα τὸν τρῶν (τρώγουν) ἡ κόττοις [παροιμ.] qui couche avex les chiens se lève avec des puces; ‖ **πίτυρα,** ὁ μετὰ πιτύρων ἄρτος παραγγέλλεται πρὸς τὰς ἐπιμόνους δυσκοιλιότητας γυναικῶν ἀγουσῶν ἑδραῖον βίον καὶ πρὸς χρονίους τῆς μήτρας ἐκτοπισμοὺς ἢ παρεγκλίσεις ἢ φλεγμονάς.

Πιτυρίτης **ἄρτος** ὡς ἐνέχων πολλὴν τὴν φυτόκολλαν, ὀλίγον δ' ἄμυλον προυτάθη πρὸς τοὺς πάσχοντας διαβήτην σακχαρώδη εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ γλοιαδίτου ἄρτου. Ἀφέψημα πιτύρων ἀναγράφεται ἔσω τε καὶ εἰς ἀνακογχυλισμοὺς κατὰ κατάρρων τοῦ φάρυγγος καὶ λάρυγγος, τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων καὶ τῶν λεπτῶν ἐντέρων ἢ καὶ εἰς ὑποκλυσμοὺς ἐπὶ δυσεντερικῶν διαρροιῶν καὶ εἰς ἐνέσεις ἐπὶ κολπίτιδος καὶ φλεγμονῶν τοῦ αὐχένος τῆς μήτρας.

πιτυρώδης, ης, ες, ὅμοιος πιτύροις, semblable au son; [διδ.] furfuracé.

πίτυς, υος, ἡ· pin, n.m. [φυτολ.]. Ἡ πίτυς εἶνε δύο εἰδῶν, ἡ ἀγρία τῶν δρυμώνων, κοινῶς **ἀγριοκουκκουναριά** καὶ ἡ καλλιεργητὴ κοινῶς **κουκκουναριά.** Εὑρίσκεται ἡ ἀγρία πίτυς σχεδὸν πανταχοῦ, συγχέεται ὅμως ὑπό τινων μετὰ τῆς πεύκης· διαφέρει ὅθεν ἐκείνης, οὔσης φυλλοβόλου καὶ ἐχούσης ἀσαπέστερον τὸ ξύλον. Ἡ πίτυς παρέχει ξύλον δι' ἱστοὺς (κατάρτια) καὶ πίσσαν διὰ τὴν ναυτικήν, ἔτι δὲ ξύλα καὶ σανίδας δι' οἰκοδομάς. Αἱ πολλαὶ τῆς πίτυος ποικιλίαι ἠνάγκασαν τοὺς βοτανικοὺς καὶ δενδροκόμους νὰ διαιρέσωσιν αὐτὰς εἰς κλάσεις τέσσαρας ἢ πέντε χαρακτηρίζοντες αὐτὰς ἐκ τῶν ἀριθμῶν τῶν φύλλων· αἱ ποικιλίαι φθάνουσιν ἕως τριάκοντα. Ἡ κοινοτέρα τῶν δασῶν ἀγρία πίτυς ἔχει φύλλα βελονοειδῆ, φυόμενα ὁμοῦ ἀνὰ δύο, ἀφθόνως ὅμως καὶ λήγοντα εἰς κέντρον. Ἀνθεῖ τὸν Μάϊον.

Ἡ Ἑλβετικὴ πίτυς, παρέχει ξύλον ἐρυθρὸν καὶ ἄριστον εἰς ξυλουργίαν, κατώτερον ὅμως τῆς πεύκης καὶ κυπαρίσσου.

Ἡ Κορσικὴ πίτυς, ὑψοῦται 140 πόδας, ἔχει ὀφθαλμοὺς ῥητινώδεις, κώνους κοκκίνους, ὡς ἐκεῖνοι τῆς ἀγρίας.

Ἡ θαλάσσιος πίτυς (pin maritime) ἔχει μεγάλους κλάδους ἐπιτηδείους εἰς ναυπηγείαν, καὶ οἰκοδομὴν ὡς ἡ ἀγρία, ἐπιτυγχάνει εἰς μεσημβρινὰ κλίματα θαυμασίως.

Ἡ Κιμβρία πίτυς ἤτοι τῶν Καρπαθίων ὀρέων καὶ τῶν Ἄλπεων εἶνε μετρίου μεγέθους καὶ ὡραίου σχήματος.

πίφιρον, ου, τὸ [ξεν.] μικρὸς αὐλός, petite flûte; βλ. **νίγλαρος,** fifre, n. m.

πίχερος, η, ον [διάλ. Οἰνόης], ἐπίχειρ, **ἐπιδέξιος.**

πιωμένος, η, ον· μτχ. τοῦ **πίνω.**

πλαγγόνιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ πλαγγών, petite poupée ; || πλαγγόνιον κήρινον ἤ πήλινον ἤ ἐξ ἄλλης ὕλης, figurine, n. f. βλ. κόρη.

πλαγγών, ῶνος, ἡ· κοινῶς ἡ **κοῦκλα** καὶ κουτσοῦνα, παιδικὸν ἄθυρμα, poupée, n. f. καὶ γενικῶς πᾶν ἀνθρωπίνης μορφῆς κακὸν κατασκεύασμα· κοῦκλα θεάτρου, νευρόσπαστον, marionnette, n. f. ἀνδρείκελον, mannequin, n. m. fantoche, n.m. (=marionnette articulée).

πλάγι, τὸ [δημ.], πληθ. τὰ πλάγια τὸ πλάγιον μέρος, partie latérale ; τὸ πλάγιον, côté, n. m. τὸ πλευρόν, ἡ πλευρά, côte, n.f. ou flanc, n.m. || εἰς τὸ πλάγι σου, à côté de vous ; || εἰς τὸ πλάγι, tout-à-côté ; || πλάγι πλάγι· πλάγι μὲ πλάγι, à côté l'un de l'autre; côte à côte ; de front ; || μὲ τὸ σπαθὶ εἰς τὸ πλάγι, l'épée au côté ; || μ' αὐτὸ τὸ πλάγι νὰ κοιμηθῇς [φρ. παροιμ.] comptez là dessus ; fiez vous y ; je vous en souhaite. § τὸ πλάγι τοῦ σώματος τοῦ ἵππου, côté, n. m. = τὸ πλάγιον, τὸ πλευρόν· τὸ ἀριστερὸν πλάγιον, le côté montoir ; τὸ δεξιὸν πλάγιον, le côté hors-montoir. § πλάγι καὶ πλαγιά, τὸ ἀπόκλιμα [τοῦ ὄρους, λόφου, λοφοσειρᾶς, κτλ.] versant (n. m.), penchant (n. m.), ἡ κλιτύς, pente (n. f.), flanc (n. m.) [d'une montagne, d'une colline, etc.]. § ἡ πλευρὰ [πλοίου], flanc [d'un navire].

πλάγια [δημ. ἐπίρ.], βλ. **πλαγίως.**

πλαγιά, ᾶς, ἡ [δημ.], τὸ **πλάγι,** τὸ **ἀπόκλιμα** (ἡ **κλιτὺς**) [ὄρους, λόφου, λοφοσειρᾶς], versant (penchant ; pente) [d'une montagne; d'une colline, etc.].

πλαγιάζω, μέλ. άσω, πλαγιόω-ῶ, κλίνω τι πρὸς τὸ πλάγιον μέρος, κατακλίνω, coucher, καὶ κατ' ἐπέκτ. βάλλω τινὰ νὰ κοιμηθῇ· || [δημ.] ἐπλάγιασες τὸ παιδί ; avez-vous couché l'enfant ? || πλαγιάζω κλῆμα, coucher un sarment ; provigner. § [ναυτ.] πλαγιάζω τὸ πλοῖον, tenir (serrer) le vent ; κοινῶς βαστῶ τὰ ὄρτσα, ἤτοι κυβερνῶ ὅσον τὸ δυνατὸν ἐγγύτατα (plus près) πρὸς τὴν εὐθεῖαν τοῦ ἀνέμου (lit du vent; || — τὰ πρωραῖα (τὰ πρυμναῖα ἱστία), bouliner, κοινῶς **μπουρινάρω,** ἤτοι ἕλκω τοὺς πλαγιαστῆρας (haler les boulines) ; || [δημ.] πλαγιάζω πλοῖον [πρὸς ἐπισκευήν], abattre en carène ; βλ. **κατακλίνω.** § [ναυτ.] **πλαγιάζω, πλαγιόω,** apiquer; θέτω, σύρω τι πλαγίως, εἰς τὰ πλάγια, κάμνω λοξὸν· κλίνω τι κατὰ διεύθυνσιν ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω. Πλαγιάζω κέρας ἢ κεραίαν. Πλαγιάζουσι κεραίαν τινὰ ἕλκοντες πρὸς τὰ κάτω τὸν ἕνα κεροίακα (balancine) καὶ χαλαροῦντες τὸν ἕτερον· ὁ χειρισμὸς οὗτος (manœuvre) ἐκτελεῖται ὅταν διέρχωνται πλησίον ἑτέρων πλοίων ἢ κατὰ τὴν διάβασιν στενῶν ὁπότε ἐπίκειται κίνδυνος νὰ προσκρούσῃ που ἡ ἐξαρτία. Ἐπίσης ἐκτελεῖται εἰς ἔνδειξιν πένθους διασταυρουμένων τῶν κεραιῶν ὁπότε καλεῖται χιασμὸς κεραιῶν = apiquer les vergues. § [οὐδ.] κατακλίνομαι, se coucher ; πέφτω εἰς τὸ κρεββάτι, se mettre au lit.

πλαγιανὸς [δημ.], βλ. πλαγινός.

πλαγίασις, εως, ἡ καὶ **πλαγιασμός,** οῦ, ὁ (ὅπλου), couche (d'un fusil) κατάκλισις, σκόπευσις (τοῦ ὅπλου) πρὸς πυροβόλησιν.

πλάγιασμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ κατακλίνειν, κατακλίνεσθαι, action de coucher (de se coucher), le coucher ; γενικῶς ὅθεν ἡ κατάκλισις, βλ. λέξιν.

πλαγιασμένος, η, ον· κατακεκλιμένος, κοιμισμένος, η, ον· couché, ée, etc ; || [ναυτ.] bouliné, ée ; βλ. **πλαγιάζω.**

πλαγιασμός, οῦ, ὁ· βλ. **κατάκλισις** γενικῶς. § —, πλάγιασμα· βλ. **κατάκλισις,** décubitus. § —, apiquage, n. m. πλάγιος, λοξὴ τοποθέτησις. Ἡ πρᾶξις τοῦ πλαγιάζειν (apiquer) κέρας (corne, πίκι), κεραίαν. Ἐπίσης καλεῖται οὕτως ἡ γωνία ἥντινα τὸ κέρας ἢ ἡ κεραία ἀποτελεῖ μετὰ τοῦ ὁρίζοντος, ἤτοι ἡ **γωνία τοῦ πλαγιασμοῦ.** § — ἢ πλαγιοβάδισμα [ἱππευτ.] tête au mur.

πλαγιαστήρ, ῆρος, ὁ [ναυτ.] bouline, n. f. ἡ **μπουρίνα·** ἀγόμενον (manœuvre courante) οὗτινος ἡ μὲν μία ἄκρα καθάπτεται ἐπὶ τῶν πλαγίων λωμάτων τῶν τετραγώνων ἱστίων, ἕλκοντες δ' ἐκ τῆς ἑτέρας, ἥτις διευθύνεται πρὸς τὴν πρῷραν ἀνοίγομεν τὸ ἱστίον κατὰ τὴν ἐγγυτάτην ἱστιοδρομίαν. Πλαγιαστῆρας ἔχουσιν ἐνίοτε καὶ αἱ ψάθαι ἐπὶ τοῦ προσθίου λώματος. § — [ναυτ.] boulinier, n. m. πλοῖόν τι καλεῖται καλὸς ἢ κακὸς πλαγιαστήρ, ἐὰν πλέῃ καλῶς ἢ κακῶς δι' ἐγγυτάτης ἱστιοδρομίας.

πλαγιαστός, ή, όν· ὁ πλαγίως τεθειμένος, κατακεκλιμένος, couché, ée, adj. ὁ τεθειμένος πρηνής, mis (posé) à plat.

πλαγίαυλος, ου, ὁ· κοινῶς τὸ φλάουτο, flûte [traversière] n. f. ὁ πλαγίως εἰς τὸ στόμα τιθέμενος καὶ φυσώμενος, παιζόμενος αὐλός.

πλαγιάω (ῶ), βλ. **πλαγιοβαδίζω.**

πλαγινὸς καὶ **πλαγιανός,** ή, ὸν [δημ.], ὁ πλαγίως εὑρισκόμενος, ὁ πλάγιος, παράπλευρος, latéral, ale, adj. ἐκ τοῦ πλευροῦ, de côté; λοξός, ἐγκάρσιος, de traverse. § —, γειτονικός, voisin, ine, adj. ὁ εὑρισκόμενος πλησίον, παραπλεύρως, qui est à côté ; παρακείμενος, attenant, e adj. συνεχόμενος, contigu, ë, adj. βλ. καὶ **πλάγιος.**

πλαγιοβαδίζω, μέλ. ίσω [ἱππευτ.], appuyer ; **πλαγιόω-ῶ,** ἐν τῇ ἱππευτικῇ σημαίνει τὸ ἐκ παραλλήλου καὶ ἐπὶ τῷ αὐτῷ ὁριζοντίῳ συμβάδισμα τοῦ τε προσθίου καὶ ὀπισθίου τμήματος τοῦ σώματος, ἤτοι ἡ κίνησις τοῦ ἵππου ἐν ᾗ οἱ ὦμοι καὶ τὰ ἰσχία διατρέχουσι δύο στίβους παραλλήλους, marcher de deux pistes; || **πλαγιοβάδισμα δεξιά,** appuyer la croupe en dedans, τοῦ ἵππου ἔχοντος ἐστραμμένα τὰ νῶτα πρὸς τὸ κενὸν τοῦ ἱπποδρομίου, καὶ τοὐναντίον **πλαγιοβάδισμα ἀριστερά,** appuyer la croupe en dehors ; || ἡ **πλαγιοβάδισις** ἢ **πλαγιοβάδισμα,** action d'appuyer ; || **πλαγιοβαδίσατε δεξιὰ** (ἀριστερά), appuyez la croupe en dedans (en dehors), παράγγελμα ἱππικῶν ἀσκήσεων· βλ. ἀνωτέρω **πλαγιοβάδισμα·** || πλα-

γιοβαδίζειν (πλαγιάω-ῶ) διασκελιστί, chevaler, διασταυρώνειν τὰ ἄκρα κατὰ τὴν πλαγιοβάδισιν.

πλαγιοβάδισις, εως, ἡ· βλ. πλαγιοβαδίζω· ‖ — ἀριστερά, croupe au mur ἡ πλαγιασμὸς τῶν γλουτῶν ἔξω = appuyer la croupe en dehors; τῆς κεφαλῆς τοῦ ἵππου οὔσης ἐστραμμένης πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν δὲ ἰσχίων πρὸς τὸν τοῖχον τοῦ ἱππευτηρίου· ἀντιθ. τοῦ τῷ tête au mur; ‖ — δεξιὰ ἡ πλαγιασμὸς δεξιά, tête au mur (ἀντιθ. τῷ croupe au mur); βλ. καὶ **στίβος** (piste).

πλαγιόβλητος, ος, ον· écharpé, ée; ὁ βαλλόμενος ἐκ τῶν πλαγίων, λοξῶς· βλ. καὶ βολὴ λοξή.

πλαγιογώνιος, ος, ον [γεωμ.], obliquangle, adj. οὗτινος ἡ γωνία ἢ αἱ γωνίαι εἶνε πλάγιαι, ἤτοι δὲν εἶνε ὀρθαί· ‖ τρίγωνον πλαγιογώνιον, triangle obliquangle.

πλαγιόδεσμος, ου, ὁ· écharpe, n. f. σιδήρωμά τι, ἢ τεμάχιον ξύλου κεκλιμένον, δι' οὗ συνδέονται δύο ἕτερα τεμάχια. Πλαγιόξυλον, ὅταν ἦνε ἐκ ξύλου· ἢ **πλαγιόδεσμος** (βλ. καὶ **βάσταξ**, chevalet.

πλαγιοδέτης, ου, ὁ [ναυτ.], embossure, n. f. κοινῶς ἡ **λεντία**· πεῖσμα δενόμενον ἐπ' ἀγκύρας, ἰσχάδος, στερεοῦ σημείου ἢ καὶ ἐπὶ τῆς ἀλύσεως τῆς πεποντισμένης ἀγκύρας τοῦ πλοίου, καὶ εἰσαγόμενον ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου, πρὸς στροφὴν αὐτοῦ ἂν καὶ ἠγκυροβολημένου **καθ'** ὡρισμένην διεύθυνσιν.

πλαγιοδέτησις, εως, ἡ [ναυτ.], embossage, n. m. ἡ ἐνέργεια τῆς διὰ **πλαγιοδέτου** (embossure) στροφῆς τοῦ πλοίου, ἢ καὶ ἡ ἐργασία τῆς δέσεως τοῦ πλαγιοδέτου.

πλαγιόδετος, ος, ον [ναυτ.], ὁ πλαγιοδετημένος, embossé, ée, adj. ‖ — γραμμή, ligne d'embossage; γραμμὴ ἀποτελουμένη ἐξ ἠγκυροβολημένων καὶ πλαγιοδέτων πλοίων, δυναμένων νὰ στραφῶσιν ὅλα συγχρόνως καθ' ὡρισμένην διεύθυνσιν· ‖ **πλαγιόδετον** (πλοῖον, κτλ.), embossé (bâtiment, etc.) τὸ ἐστραμμένον ἢ στρεφόμενον διὰ **πλαγιοδέτου** (embossure).

πλαγιοδετῶ (έω), μέλ. ήσω (πλοῖον) [ναυτ.], embosser ou entraverser, κοινῶς **δένω λεντία**, δένω τὸν πλαγιοδέτην ἢ καὶ στρέφω διὰ πλαγιοδέτου τὴν τοῦ πλοίου πλευρὰν καθ' ὡρισμένην διεύθυνσιν.

πλαγιοδιποδίζω [ἱππευτ.], βλ. **πλαγιοδιποδισμός.**

πλαγιοδιποδισμός, οῦ, ὁ [ἱππευτικ.], amble, ἡ **πέδη ἱππασία** κατὰ Ξενοφ. καὶ κοινῶς **ῥαχβάνι**· κατά τινας ἱππολόγους φυσικόν, κατ' ἄλλους ἐπίκτητον βάδισμα τοῦ ἵππου, καθ' ὃ ἡ προχώρησις ἐκτελεῖται διὰ τῆς συγχρόνου κινήσεως τοῦ πλαγίου διπόδου (τοῦ ἑνὸς προσθίου καὶ τοῦ ὁμολόγου ὀπισθίου)· θεωρεῖται ὡς λίαν ταχὺ καὶ ἀνακουφιστικὸν βάδισμα, προτιμᾶται διὰ τὰς μακρὰς ὁδοιπορίας καὶ κατὰ πολὺ ἀπαντᾶται ὡς φυσικὸν βάδισμα ἐν γένει μεταξὺ τῶν ἀνατολικῶν ἵππων· ‖ **διακεκομμένος** ἢ **τετράκροτος πλαγιοδιποδισμός,** amble rompu, κοινῶς **καραϊσκίν**· τὸ αὐτὸ εἶδος βαδίσματος, μὲ τὴν διαφοράν, ὅτι κατὰ τὴν κίνησιν ἀκούονται τέσσαρες ταχέως ἀλλήλαις διαδεχόμεναι ποδοκρουσίαι, ἀντὶ δύο, ὡς εἰς τὴν ἁπλῆν πέδην· ‖ **πλαγιοδιποδίζω,** aller à l'amble (ἢ d'amble); ‖ ἵππος πλαγιοδιποδίζων, ambleur (cheval). § **τετράκροτος πλαγιοδιποδισμός,** traquenard, n. m. ἐλαττωματικὸν βάδισμα τοῦ ἵππου, διάμεσόν τι τοῦ τροχασμοῦ καὶ τοῦ **βάδην** βηματισμοῦ, καθ' ὃ οἱ δύο πόδες τοῦ πλαγιοδιπόδου δὲν ὑψοῦνται καὶ δὲν καταπίπτουσι συγχρόνως, ὡς κατὰ τὸν τροχασμόν, ἀλλ' ἰδιαιτέρως, οὕτως ὥστε ἀκούονται τέσσαρες ἴδιοι ψόφοι.

πλαγιοδρομία, ας, ἡ (πλοίου)· βλ. **λοξοδρομία.**

πλαγιοδρομῶ (έω), μέλ. ήσω [ναυτ.], courir vent de travers, κοινῶς ἀρμενίζω μὲ ἄνεμο στὴν μπάντα.

πλαγιοξόος, ἡ· βλ. ῥυκάνη, guillaume, n.m.

πλαγιόξυλον, ου, τὸ [ξυλουργ.], chevrette, n. f. πλαγία τις δοκὸς (chevron) χρησιμεύουσα ὡς ἀντέρεισμα. § — [λεπτουργ.], claveau, n. m. τεμάχιον ξύλου διατεθειμένον πλαγίως (en biais), οὕτως ὥστε νὰ τείνῃ πρὸς τὸ κέντρον τόξου ἢ **καμάρας** (arcade). Καλεῖται ἐπίσης γαλλιστὶ claveau, ὀροφὴ κλίμακος (plafond d'escalier) ἧς οἱ ἁρμοὶ τείνουσι πρὸς τὸ κέντρον. § —, βλ. **πλαγιόδεσμος.**

πλάγιος, ος καὶ α, ον· πλαγίαν ἔχων θέσιν ὡς πρός τι, λοξός, μὴ εὐθύς, ὁ μὴ κατ' κατ' εὐθεῖαν, ἀντίφ. τῷ καταντικρύ· βλ. **ἐγκάρσιος,** transversal, ale, aux, adj. βλ. **λοξός,** oblique, adj. biais, e, adj. λοξός, ἐγκάρσιος, de travers; πρὸς τὸ πλευρόν, de côté; ὁ κατὰ πλευράν, παράπλευρος, latéral, ale, aux, adj. [μεταφ.] détourné, ée, adj. ἔμμεσος, indirect, ecte, adj. ‖ πλάγιος δρόμος, chemin (rue) de traverse; chemin détourné; ‖ πλαγία γραμμή, [ligne] transversale; ‖ — ἄνεμος, vent de travers; vent traversier; βλ. **ἄνεμος**· ‖ πλάγιαι θύραι, portes latérales; ‖ [γραμμ.] **αἱ πλάγιαι πτώσεις,** les cas obliques; ‖ μεταχειρίζομαι πλάγια μέσα, j'emploie des moyens obliques (; détournés); des biais; ‖ **πλαγία** μομφή, reproche détourné; ‖ **οἱ πλάγιοι** (οἱ ἐκ πλαγίου συγγενεῖς), les collatéraux; ‖ [οὐσ.] τὸ **πλάγιον,** τὰ πλάγια, le côté; τὸ πλευρόν, le flanc; βλ. καὶ **πλάγι**· ‖ **ἐκ πλαγίου,** de côté; de flanc; λοξῶς, obliquement, adv. ἐμμέσως, indirectement; βλ. καὶ **πλαγίως.** § [ἐκκλησ. μουσ.] ἦχος πλάγιος, mode plagal. § [ναυτ.] πλάγιος συστολεύς, cargue-bouline; βλ. **συστολεύς**· ‖ πλαγία φάλαγξ, ligne de bataille sur la perpendiculaire du vent; ‖ στρέφω πλάγιον [τὸ πλοῖον], mettre en travers (à la cape); ‖ τὸ **πλάγιον** (πλοίου), le travers, n. m. ἤτοι ἡ πλευρὰ (côté) αὐτοῦ· ‖ [ναυτ. τακτ.] travers, n. m. καλεῖται οὕτω **τὸ πλάγιον** μέρος μοίρας, στόλου, ἢ **ναυτικῆς** δυνάμεως.

πλαγιοτέμνω, μέλ. τμήσω· chanfreiner; βλ. **λοξότμητον.**

πλαγιοτετμημένος, η, ον· chanfrein ; βλ. λοξότμητον.

πλαγιότης, ητος, ἡ· obliquité, n. f. βλ. λοξότης.

πλαγιότμητος, ος, ον· chanfrein ; βλ. λοξότμητον.

πλαγιοτομή, ῆς, ἡ· βλ. λοξότμησις.

πλαγιοφύλακες, οἱ [τακτ.] flanqueurs, n. m. pl. καὶ gardes-flancs ; οἱ στρατιῶται οἱ προφυλάσσοντες τὰ πλάγια (τὰς πλευρὰς) στρατεύματος κατὰ τὰς πορείας· βλ. πλαγιοφυλακή.

πλαγιοφυλακή, ῆς, ἡ· flanc-garde, n. f. Αἱ πλαγιοφυλακαὶ εἰσὶ προωρισμέναι νὰ προστατεύωσι τὸ ἀποκεχαλυμμένον ἢ ἀποκεχαλυμμένα πλάγια φάλαγγος τινὸς ἐν πορείᾳ. Σύγκεινται ἐξ ὀργανικῶν τμημάτων (fractions constituées), ὧν ἡ δύναμις ἀνάλογος ἐστὶ τῇ τῆς φάλαγγος καὶ τοῖς ἐμπνεομένοις δυνατοῖς φόβοις τῶν ἐνοχλήσεων, εἰς ἃς δέον ν' ἀντιστῶσι. Αὗται καταλαμβάνουσι κατὰ τὴν διάβασιν τῆς φάλαγγος τὰ ἐπίκαιρα σημεῖα ἐξ ὧν ὁ ἐχθρὸς δύναται ν' ἀνησυχήσῃ τὴν πορείαν καὶ ἐγκαταλιμπάνουσι ταῦτα μόνον, ὅταν ἡ φάλαγξ διέλθῃ ἐντελῶς· (πλθ. des flancs-gardes).

πλαγιοφυλακτέω-ῶ [τακτ. καὶ ὀχυρ.], flanquer, πλαγιοφυλάσσω, πλευροφυλακτῶ, προφυλάσσω τὰ πλευρὰ στρατεύματος, ὀχυρώματος ἢ θέσεως τινός, βλ. **πλαγιοφύλαξις**· ‖ πλαγιοφυλακτέομαι-οῦμαι, s'épauler, σκεπάζω τὰ πλάγιά μου, καὶ ἐπὶ ὀχυρωμάτων σκεπάζω τὰς πλευράς, πλευροφυλακτοῦμαι.

πλαγιοφυλακτικός, ή, όν· flanquant, e, adj. πλαγιοφυλακτῶν, οῦσα, οῦν· ‖ γωνία πλαγιοφυλάττουσα, angle flanquant ; βλ. **γωνία πλευροῦ**, angle de flanc ; ‖ partie flanquante, τὸ **πλαγιοφυλακτοῦν μέρος** ὀχυρώματος τινός ἢ γραμμῆς τινὸς στρατευμάτων εἶνε (τὸ πλευρὸν) τὸ χρησιμεῦον εἰς τὸ νὰ **πλευροφυλακτῇ** (flanquer, νὰ φυλάττῃ τὰς πλευρὰς) ἢ νὰ πλευροκοπῇ τὴν πρὸς ἄλλα μέρη πλησίασιν τοῦ **ἀντιπάλου.**

πλαγιοφύλαξις, εως, ἡ· flanquement, n. m. πλευροφύλαξις χαλεῖται ἡ πρᾶξις τοῦ πλαγιοφυλάσσειν (πλαγιοφυλακτεῖν, flanquer) τὸ δὲ ἀποτέλεσμα χαλεῖται πλευροκόπημα (flanquement) εἰς τὴν ὀχυρωτικήν. Καλεῖται οὕτως ἡ λαμβανομένη διάταξις πρὸς ἄρσιν τῆς νεκρᾶς γωνίας (angle mort) τῶν τάφρων εἰς τὰ ὀχυρωτικὰ ἔργα, καθὼς καὶ πρὸς **ἐξάλειψιν** τοῦ πρὸ τῶν **ἐξεχουσῶν γωνιῶν** (saillants) ὑπάρχοντος **ἀπυροβλήτου τομέως** (secteur privé de feux).

Ἡ πλαγιοφύλαξις ἀπολαμβάνεται ἐξ αὐτῆς τῆς χαράξεως τοῦ ὀχυρώματος· βλ. **χάραξις.**

Ἐν τῇ **προμαχωνικῇ χαράξει** (tracé bastionné) ἡ **πλαγιοφύλαξις** εἶνε **ἐμπηκτική** (flanquement fichant), τουτέστι τὰ διάφορα τμήματα ὑπέρκεινται τὰ μὲν τῶν δέ, διευθυνομένων τῶν βολῶν ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω· ἐν τῇ **πολυγωνικῇ χαράξει** (tracé polygonal) εἶνε **πρόσγειος** (rasant), τουτέστι ἐκτελεῖται ἐκ σημείων εὑρισκομένων ἐντὸς αὐτῶν τῶν τάφρων.

Τὴν πλαγιοφύλαξιν διοργανοῦσιν ἐνίοτε δι' εἰδικῶν πρὸς τοῦτο ὀχυρωμάτων ἀνεγειρομένων εἰς κατάλληλα γειτνιάζοντα μέρη. Ἡ πλαγιοφύλαξις δύναται ἐπίσης νὰ παράσχῃ **διασταυρούμενα πυρὰ** (feux croisés) ἔμπροσθεν ὀχυρώματος τινὸς ἢ θέσεως τινός.

πλαγιοφυλάσσω, μέλ. άξω· βλ. **πλευροφυλακτέω.**

πλαγιόω-ῶ· βλ. **πλαγιάζω.**

πλαγίως [ἐπίρ.] κατὰ πλευράν, de côté ; λοξῶς, ἐγκαρσίως, de travers; λοξῶς, de biais; (βλ. λοξός, biais) ; λοξῶς obliquement, adv. παραπλεύρως, latéralement, adv. ἐμμέσως, indirectement, adv. κατὰ τρόπον ἔμμεσον, d'une manière détournée ; (un peu couverte) ; ‖ τοῦ ὑπέδειξα πλαγίως τὴν ἐπιθυμίαν μου, je lui insinuai mon désir.

πλαδαρός, ά, όν· χαῦνος, χαλαρός, ἁπαλός, flasque, adj. μαλαχός, mou, molle, adj. μαλαχὸς εἰς τρόπον δυσάρεστον, mollasse, adj. χαλαρός, χαῦνος, lâche, adj.

πλαδαρότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ πλαδαροῦ, τὸ ἁπαλόν, τὸ μαλαχόν, ἡ μαλακότης, χαυνότης, mollesse, n. f. ἡ χαλαρότης, χαυνότης, flaccidité, n. f. état d'une chose flasque.

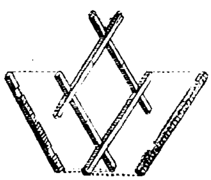
πλάθανον, ου, τὸ καὶ **πλαθάνη,** κοινῶς ἡ **πλασταριά,** τὸ πηττοσάνιδον, πλατεῖα σανίς, ἐφ' ἧς ἔπλαθον, ὡς καὶ νῦν, ἄρτον, πλακοῦντας (πήτταις) καὶ διάφορα ζυμαρικά, plateau sur lequel on tourne (on forme) le pain ; tour, n. m. ‖ ἐπίσης ὁ ξύλινος χύλινδρος δι' οὗ ἀνοίγουσι τὰ ἀπὸ ζύμης φύλλα, rouleau de pâtissier.

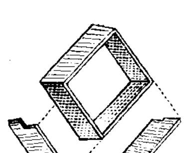
πλάθω, μέλ. άσω (ψωμί), πλάσσω (-ττω), tourner (former) [le pain].

πλάϊ, τὸ [δημ.], ἀντὶ πλάγι.

πλαίσιον, ου, τό· τὸ ἐπίμηκες τετράγωνον καὶ πᾶν ὁμοιόσχημον σῶμα, cadre, n. m. τὸ πλαίσιον ἢ πλαισίωσις, encadrement, n. m. § πλαίσιον [ξυλουρ.], bâti, n. m. ou cadre, n. m. πλαισίωμα, τό· σχελετός, ὁ· περίβλημα τετράγωνον ἢ ἄλλου σχήματος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου περιλαμβάνονται τεμάχια ἅτινα θὰ ἀπαρτίσωσι σύνολόν τι, π. χ. τὰ ξύλα τοῦ θυροφύλλου, ἤτοι τὰ **ἐπίστατα** (montants) μετὰ τῶν **ζυγωμάτων** (traverses) τὰ περιβάλλοντα τὰ **τύμπανα** (panneaux) θύρας τινός, ἢ τὰ περιβάλλοντα ξύλινον **φατνωτῆρα** τοίχου (lambris), **περσίδας** (persiennes) καὶ οἱονδήποτε περίβλημα λεπτουργικῆς ἐργασίας περιβάλλον τύμπανόν τι. Τὸ περίβλημα τοῦτο χαλεῖται **πλαίσιον πλαισίωμα** ἢ **σκελετός**· ‖ διπλοῦν πλαίσιον, bâti double ; πλαίσιον εὑρισκόμενον ἐντὸς ἑτέρου πλαισίου. § **πλαίσιον,** τό· **περίθεμα,** τό· **περίβλημα,** τό· cadre, n. m. κοινῶς τὸ πρεβάζι· χανονικὸν περίβλημα σχηματιζόμενον πέριξ τμήματος τινὸς οἰκοδομῆς ἢ ἔργου τινός· ‖ **περίβλημα,** τό· cadre ἢ bâti ; ‖ **πίναξ,** ὁ· ἢ **ἄβαξ,** ὁ (τετράγωνος)· πλινθίον, τό· cadre ; πίναξ πρὸς ἀναγραφήν, cadre à calquer ; ‖ πλαίσιον τοῦ σχοποῦ, cadre de la cible ; ‖ τὸ **πλαίσιον** (bâti) ἐν τῇ ξυλουργικῇ, **cadre dormant** ; βλ. κατω-

τέρω· || πλαίσιον τοῦ κλείστρου, cadre de fermeture; || πλαίσιον **ὑπονόμου**, cadre de mine; χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν στρατιωτικῶν ὑπονόμων καὶ σύγκειται ἐκ τεσσάρων τετραγωνισμένων ξύλων τῶν αὐτῶν διαστάσεων ἐξ ὧν τὰ δύο κατώτερα καλοῦνται **κρηπῖδες** (semelles), τὰ δὲ δύο ἀνώτερα **ὑπέρτονα** (chapeaux). Ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν πλαίσια ὑπονόμου· 1) τὸ **μετὰ ἐξεχόντων ἄκρων πλαίσιον** ἢ ὠτῶεν (cadre à oreilles), χρησιμεῦον διὰ τὴν ἀνωτέραν ἐπιφάνειαν τῶν φρεάτων καὶ τοῦ ὁποίου τὰ ἐξέχοντα ἄκρα ἀναλόγως τοῦ πλάτους τῶν φρεάτων(puits) εἶνε 0μ.,30 ἕως 0μ.,50· 2) τὸ **συνεχὲς πλαίσιον** (cadre uni) ἤτοι ἄνευ ἐξεχόντων ἄκρων. Καλοῦσι **ψευδοπλαίσιον** (faux cadre), πλαίσιον οὗτινος τὰ ἄκρα εἶνε κατὰ 0μ.,03 ἕως 0μ.,04 μεγαλείτερα· || **ἐπενδυτικὸν πλαίσιον**, cadre coffrant, πλαίσιον ἀποτελούμενον ἐκ τεσσάρων σανίδων διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἐπένδυσιν τῶν φρεάτων πρὸς ἀποφυγὴν τῆς καταπτώσεως τῶν γαιῶν.

§ **πλαίσιον**, ου, τό· châssis, n. m. καλεῖται οὕτω περίβλημα ἐκ σιδήρου ἢ ξύλου ἄνευ τυμπάνου (panneau) ὅπερ περιβάλλει θύραν, παράθυρον, κτλ. Τὰ πλαίσια τῶν ὑελοστασίων διαιροῦνται ὑπὸ τῶν σταυρωμάτων (petits bois) ἅτινα συναρμόζονται εἰς τὰ ἐπίστατα (montants) αὐτοῦ, καὶ οὕτω κατασκευάζονται τὰ χωρίσματα ἐφ' ὧν προσκολλῶνται οἱ ὑελοπίνακες· || **πλαίσιον ὑπονόμου**, châssis de mine; τετράγωνον ἐκ ξύλου περίβλημα κατασκευαζόμενον ἐπιπέδως καὶ χρησιμοποιούμενον εἰς τὰς στρατιωτικὰς ὑπονόμους τὴν ὑποστήριξιν τοῦ **ἐγκιβωτισμοῦ** (coffrage) καὶ τῶν γαιῶν (cadre de mine); || **ἐγκιβωτικὸν** (ἢ ἐπενδυτικὸν) **πλαίσιον**, châssis coffrant; πλαίσιον τετράγωνον, ἐν εἴδει ἡμικιβωτίου ἄνευ πυθμένος χρησιμεῦον διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἐγκιβωτισμοῦ (coffrage) εἰς τὰς στρατιωτικὰς ὑπονόμους· (βλ. **πλαίσιον ὑπονόμου**, cadre coffrant); || — τυπωτικὸν ἢ πλαίσιον τυπαστικόν, châssis de moulage; || — μεθ' ὑέλου, châssis à tabatière, εὑρισκόμενον ἐπὶ τῆς κλίσεως τῶν κεράμων τῆς στέγης, διὰ τὸν φωτισμὸν τῶν ὑπερῴων· ὁ **φεγγίτης**· οἱ φεγγῖται οὗτοι κατασκευάζονται ἐξ ἁπλοῦ πλαισίου μετὰ ἢ ἄνευ σταυρωμάτων, ἐφ' ὧν τοποθετοῦνται ὑελοπίνακες; || λίθινον πλαίσιον, châssis de pierre, περιθώριος βάσις ἐκ λίθου· || — θυρώματος, châssis de portière; || — ἐξελίκτρας, châssis de treuil; || — (περιθώριος βάσις) σιδηροδρομικῆς ἁμάξης, châssis de wagon; || — δικτυωτόν, châssis en grillage; || — ὑαλουργητόν, châssis en vitrage; || — πυραυλοφόρον, châssis porte-fusées; || — συμβλητικόν, châssis pour l'assemblage; || πλαίσιον χονδροποιϊκόν, châssis à grener; || πλαίσιον σταθμητικόν (ἐκ τοῦ σταθμάω), châssis à peser. § **πλαίσιον** [ξυλουργ.], membrure, n. f. βλ. σκελετός. § **πλαίσιον**, plésion, n. m. ὀνομασία διδομένη ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων εἰς ὀρθογώνιον διάταξιν τῆς φάλαγγος (phalange). § [βολὴ] **τὰ** πλαίσια τοῦ σκοποῦ, biseaux de la cible, ἅτινα παρουσιάζουσι κοπτερὸν μέρος πρὸς τὸν σκοπευτὴν ἵνα μὴ ἀντανακλῶνται αἱ ἐπ' αὐτοῦ πλήττουσαι βολίδες.

πλαισιοφόρος, ος, ον· φέρων πλαίσιον, porte-chassis n. m. || κίστη πλαισιοφόρος, coffre porte-chassis.

πλαισιῶ (όω), μέλ. ώσω, θέτω ἐντὸς πλαισίου, encadrer; enchâsser.

πλαισίωμα, ατος, τό· βλ. πλαίσιον, bâti, n.m. cadre, n. m. || πλαισίωμα τοῦ ἐκκρεμοῦς πυροβόλου, écran pour le canon-pendule.

πλαισίωσις, εως, ἡ· encadrement, n. m. προσαρμογὴ ἐν πλαισίῳ, τὸ περιβάλλειν διὰ πλαισίου.

πλαισιωτός, ή, όν· encadré, ée, ὁ ἐντὸς πλαισίου εὑρισκόμενος.

πλάκα, ἡ [δημ.] βλ. **πλάξ**, **πινακὶς** καὶ γυλλός. § —, βλ. **σχιστόλιθος**, [tablette d']ardoise. § μία πλάκα σαποῦνι, un pain (une brique) de savon. § [ἐπὶ γαιῶν] ἄγονον ἔδαφος, terroir stérile; κακὸν ἔδαφος, mauvais terrain. § πλάκες ξύλιναι, lames, n. f. βλ. καὶ κιγκλίδες.

πλακάκι, τὸ [δημ.] μικρὰ πλάξ, **πλακίδιον**, petit carreau [petite] tablette, n. f. plaquette. n. f. βλ. καὶ πλάξ· || πλακίδιον, plaquette, n. f. ὑποκορ. τοῦ πλὰξ (plaque), ἤτοι μικρὰ πλάξ· βλ. καὶ **περίστροφον**. § [πληθ.] πλακάκια, εἶδος χαρτοπαιγνίου, espèce de jeu de cartes; petits tas; || [μεταφ.] τὰ χάμνω πλακάκια [φρ.] assoupir; (étouffer; aplatir) [une affaire], ἤτοι καλύπτω, ἀποσιωπῶ ὑπόθεσιν τινά.

πλακαμός, ὁ [διάλ. Οἰνόης] ἡ **πλακόστρωσις**, **πλακοστρωσία**, ἔδαφος **ἐστρωμένον** μὲ πλάκας.

πλακὴ καὶ

πλακί, τὸ (κατασκευὴ φαγητοῦ), salmis [de poisson; de morue sèche, etc.].

πλακίδα, ας, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα καὶ διάλ. Ἠπείρου] ὄρνις νεαρά, ἡ μὴ ὠτοκήσασα ἔτι ὄρνις· κατὰ συγκοπὴν τοῦ **πουλακίδα**.

πλακίδιον, ου, τό· βλ. **πλακάκι**· || — σοκολάτας, tablette de chocolat; || **πλακίδια**, tablettes, φαρμακευτικὰ εἴδη ἔχοντα σχῆμα ὀρθογωνίου □, λέγονται δὲ **τροχίσκοι** ὅταν ἔχωσι σχῆμα κυκλικὸν ○.

πλακίζω [διάλ. Οἰνόης] χάμνω ἐπίπεδον, ὡς πλάκα.

πλακοειδής, ής, ές· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα ἢ τὴν ὄψιν τῆς πλακός, τοῦ εἴδους τῆς πλακός, τοῦ σχιστολίθου, ardoisé, ée, adj.

πλακομύτης καὶ **πλατσομύτης**, ισσα, ικον [δημ.] ἔχων τὴν ῥῖνα πεπλατυσμένην, qui a le nez écrasé (aplati); σιμὸς τὴν ῥῖνα, camus, e, adj.

πλακόνω, μέλ. ώσω [δημ.], κυρίως βάλλω πέτραν ἢ πλάκαν ἐπάνω εἴς τι, πλακόω-ῶ, presser sous une pierre ; ὅθεν πιέζω τι, presser ; θλίβω, καταθλίβω, καταπιέζω, accabler; βαρύνω ἐπί τινος, peser sur (πρὸ συλλαβῆς ἀφώνου λαμβάνει è: il pèsera); [συνεκδ.] συνθλῶ, συντρίβω, écraser ; ‖ τὸν ἐπλάκωσαν τὰ χώματα, les terres l'ont enseveli (τὸν κατέθαψαν)˙ ‖ ἔπεσε καὶ τὸν ἐπλάκωσε, il l'a écrasé dans sa chute ; ‖ θὰ σοῦ πλακώσῃ τὸ στομάχι, cela vous pèsera sur l'estomac. § —, προφθάνω τινὰ ἐν ᾧ κάμει τι, καταλαμβάνω, surprendre ; assaillir (ἐπιπίπτω κατά τινος)˙ ‖ μᾶς ἐπλάκωσεν ἡ βροχή, la pluie nous a surpris ; ‖ ὅπου καὶ ἂν ἦνε, ἐπλάκωσε, il ne tardera pas à paraître ; ‖ μᾶς πλάκωσαν οἱ ἐχθροί, nous fûmes assaillis (surpris)=αἴφνης ἐπέπεσον ἡμῖν οἱ πολέμιοι. § [μέσ.] πλακόνομαι, αἰσθάνομαι πίεσιν (βάρος), ressentir une oppression (un poids).

πλακοπλάστης, ου, ὁ˙ ὁ ἀβακοπλάστης, carrelier, n. m. ὁ κατασκευάζων πλάκας (carreaux).

πλακοπώλης, ου, ὁ˙ ὁ ἀβακοπώλης, carrelier, n. m. ὁ πωλῶν πλάκας (carreaux).

πλακοστρόω-ῶ, καὶ

πλακοστρόνω, μέλ. ώσω, λιθοστρώνω, στρώνω μὲ πλάκας ἢ λίθους, paver (couvrir) avec des dalles ; πλακοστρόω, **γυλλοστρόω,** daller ; ‖ —, ἀβακοστρώνω, carreler ; στρώνω διὰ πλακῶν, ἀβάκων (carreaux).

πλακόστρωμα, ατος, τὸ καὶ

πλακόστρωσις, εως, ἡ˙ pavage en dalles ou dallage, n. m. βλ. **ἐπίστρωσις**˙ ‖ πλακόστρωσις, **ἀβακόστρωσις,** carrelage, n. m. βλ. **ἐπένδυσις, ἐπίστρωσις.** Αἱ διὰ τὰς πλακοστρώσεις εἰσόδων καὶ αὐλῶν ἐν χρήσει πλάκες εἰσὶ συνήθως τετράγωνοι ἢ ἑξάγωνοι. Ἡ ἄργιλος ἡ χρησιμεύουσα διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν πλακῶν **ἐξ** ἑψημένης γῆς εἶνε ἡ αὐτὴ μὲ τὴν διὰ τὰς κεράμους, ἀλλ' ὀλίγον τι μᾶλλον πυριτική. Ἡ τύπωσις συνοδεύεται διὰ πιέσεως καὶ ἀποκοπῆς εἰς ἀκριβῆ γεωμετρικὰ σχήματα. Θεωρεῖται καλὴ μία τοιαύτη πλάξ, ἂν ἦνε κανονική, ἂν ἀποδίδῃ ἦχον καθαρόν, ἂν ἀνθίσταται εἰς τὴν τριβὴν καὶ τὰς κρούσεις, εἰς ἃς θὰ ὑποβληθῇ καὶ ἂν τέλος δὲν προσβάλλεται ὑπὸ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς ἐπηρείας. Αἱ πλάκες αὗται εἶνε πολλάκις ἐπικεχρισμέναι ἐπὶ τῆς μιᾶς τῶν ἐπιφανειῶν δι' ὑελώδους τινὸς οὐσίας˙ ‖ **πλακόστρωσις μωσαϊκή** (ὑδατοστεγής), carrelage mosaïque, κοινῶς δὲ ἐν τῷ ἐμπορίῳ **μωσαϊκαὶ πλάκες**˙ ἤτοι εἶνε ἀβακίσκοι ὑδατοστεγεῖς καὶ καλῶς ἑψημένοι καὶ κεχρωματισμένοι, ἐν εἴδει μωσαϊκοῦ χρησιμεύοντες δι' ἐπιστρώσεις εἰσόδων, αὐλῶν, κτλ. οἰκιῶν ἢ καταστημάτων.

πλακόστρωτος, ος, ον˙ ὁ διὰ πλακῶν ἐστρωμμένος, (γυλλόστρωτος), dallé, ée, adj. ‖ [οὐδ.] τὸ πλακόστρωτον, pavage en dalles ; βλ. καὶ **ἐπίστρωσις.**

πλακοστρώτης, ου, ὁ˙ ἀβακοστρώτης, carreleur, n. m. ὁ ἐργάτης ὁ στρώνων πλάκας.

πλακούντιον, ου, τό˙ μικρὸς πλακοῦς, petit gâteau ; petit pâté.

πλακοῦς, οῦντος, ὁ˙ gâteau, n. m. ζυμαρικὸν ἐν γένει, ὀνομασθὲν οὕτως ἐκ τοῦ πλατέος σχήματός του, ὡς νῦν ἡ πήττα. § **πλακοῦς,** οῦντος, ὁ˙ tourteau, n. m. τὸ μετὰ τὴν ἐκποίησιν εἰδῶν τινων ἀπομένον, π. χ. τὸ μετὰ τὴν ἐκπίεσιν ὀπωρῶν, ἐλαιῶν, σπόρων, κτλ. ἐξ ὧν ἀφῃρέθη ὁ χυμός, τὸ ἔλαιον. § **πλακοῦς,** galette, n. f. ἡ **μᾶζα**˙ μίγμα ἐκ διαφόρων στοιχείων ὅσον τὸ δυνατὸν ὁμογενές˙ ‖ πλακοῦς **πυρίτιδος,** galette de poudre ; μᾶζα ὅσον τὸ δυνατὸν ὁμογενὴς ἐκ τῶν στοιχείων τῶν ἀποτελούντων τὴν σύνθεσιν τῆς πυρίτιδος, οὕτως ὥστε διὰ τῆς **κατατρίψεως** (trituration) καὶ τῆς **μαζοποιΐας** (galetage) νὰ ἀποτελεσθῇ συμπαγής τις πλακοῦς˙ ‖ **πεπλασμένος πλακοῦς,** galette plastique ; μίγμα ἐξ οὗ σχηματίζεται πλακοῦς τις, ὅθεν μεταφορικῶς **παράκυκλος.** § — τοῦ **αἵματος,** cruor (ἐκ τοῦ λατ. ὅπερ σημαίνει αἷμα, sang), n. m. caillot de sang ; partie du sang qui se coagule, par opposition au sérum, τὸ πεπηγὸς ἐρυθρὸν μέρος τοῦ αἵματος, μετὰ τὴν ἐκ τῶν διοχετευτικῶν του ἀγγείων ἔξοδον. § [ἀνατ.] **πλακοῦς,** placenta (ἐκ τοῦ ἑλλ. πλακοῦς = gâteau) n. m. masse charnue qui attache le fœtus. Τὸ κατὰ τὴν κύησιν μεσάζον μεταξὺ τοῦ μητρικοῦ σώματος καὶ τοῦ ἐμβρύου ὄργανον. Εἶνε πλακουντοειδὴς μᾶζα λίαν ἀγγειοβριθής, ἀναπτυσσομένη βαθμηδὸν ἐκ τοῦ βλεννογόνου τῆς μήτρας καθ' ἣν θέσιν προσφύεται ἐπ' αὐτῆς τὸ γονιμοποιηθὲν ὠάριον, ἐν τῇ τελείᾳ δ' αὐτῆς ἀναπτύξει κατὰ τὸν γ΄ μῆνα τῆς κυήσεως ἔχουσα κατὰ μέσον ὅρον εὖρος 20 ἑκατοστῶν καὶ πάχος 2 ἢ 3. Ἐν τῷ μέσῳ συνήθως προσφύεται ἐπ' αὐτοῦ ὁ ὀμφάλιος λῶρος ὁ περιέχων τὰ ὀμφαλικὰ ἀγγεῖα.

πλακώδης, ης, ες [ἀνατ.] pavimenteux, euse ; βλ. **ἐπιθήλιον.**

πλάκωμα, ατος, τό˙ ἡ πρᾶξις τοῦ πλακόνειν, θλῖψις, πίεσις, pression, n. f. βλ. **πλακόνω.** § [μεταφ.] κατάθλιψις, oppression, n.f. τὸ βάρος, poids, n. m. ἡ βαρύτης, pesanteur, n. f.

πλακωτός, ή, όν˙ ὁ ἐπίπεδος, plat, e, adj. ζουλισμένος, πεπλατυσμένος, aplati, e, adj. πεπιεσμένος, écrasé, ée, adj.

πλανέμπορος, ου, ὁ˙ πλανόδιος ἔμπορος, colporteur, n. m.

πλάνευσις, εως, ἡ [δημ.], **ἀποπλάνησις,** enjôlement, n. m. action d'enjôler.

πλανεύω, μέλ. εύσω [δημ.] πλανῶ, διαφθείρω, séduire ; γοητεύω, μαγεύω, charmer; μαγεύω, ensorceler ; ἀπατῶ διὰ κολακευτικῶν λόγων, enjôler, séduire par des cajoleries.

πλανεύω, [διάλ. Ἠπείρου] ἐξαπατῶ, ἀποπλανῶ, ἰδίως ἐπὶ ἀποπλανήσεως παρθένου «μὲ πλάνεψε»=μὲ ἠπάτησε, μὲ ἀπεπλάνησε.

πλάνη, ης, ἡ˙ ἀποπλάνησις τῆς ὑποθέσεως, ἡ παραδρομή, τὸ σφάλμα, τὸ λάθος, ἡ πλάνη, erreur, n. f. ou méprise, n. f. ἀποπλάνησις, παρέκβασις, παρεκτροπή, égarement, n. m. ἀπάτη τῆς διανοίας, τῆς φαντασίας, ὄψις ἀπατηλή, φρεναπάτη, illusion, n. f. ‖

εἶσθε εἰς πλάνην, vous êtes dans l'erreur ; ‖ ἐκ πλάνης, par méprise ; par erreur ; ‖ αἱ πλάναι τῆς νεότητος, les égarements de la jeunesse ; ‖ [δὲν εἶνε ἀληθὲς ὅ,τι βλέπεις] εἶνε πλάνη, c'est une illusion ; ‖ τὸν ἐνόμιζα τίμιον, ποία πλάνη! je le croyais honnête quelle déception ! ‖ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης [Γρφ.], cette dernière imposture serait pire que la première ; [παροιμ.] le retour sera pis que matines. § [νομ.] **πλάνη**, erreur, n. f. ἐστὶ τὸ ἐσφαλμένως γινώσκειν τι, **ἄγνοια** δὲ τὸ μὴ γινώσκειν τί. Ἡ πλάνη ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς, διαιρεῖται εἰς πλάνην περὶ τὰ συστατικὰ τῆς δικαιοπραξίας στοιχεῖα καὶ εἰς πλάνην περὶ τὰ προκαλέσαντα τὴν δικαιοπραξίαν αἴτια. Ἡ περὶ τὰ συστατικὰ στοιχεῖα τῆς πράξεως πλάνη ἐνεργεῖ ἀκυρωτικῶς ἐὰν ἦνε οὐσιώδης, ἄλλως οὐδὲν ἔχει καθ' ἑαυτὴν ἀποτέλεσμα. Οὐσιώδης δ' ἐστὶν ἡ πλάνη ἡ ἀποκλείουσα τὴν θέλησιν, ἤτοι ἐὰν στρέφηται περὶ τὴν ταυτότητα τῶν πραττόντων ἢ τοῦ ἀντικειμένου (αὐτοῦ τούτου ἢ τῆς οὐσίας αὐτοῦ) τῆς πράξεως, ὡς καὶ αὐτῆς ταύτης. Πᾶσα ἑτέρα πλάνη ἐστὶν ἐπουσιώδης. Ἡ περὶ τὰ αἴτια πλάνη, ὡς μὴ ἀποκλείουσα τὴν θέλησιν ἀλλὰ περιορίζουσα μόνον αὐτήν, ὡς ἡ βία, οὐδόλως ἐπηρεάζει τὸ κῦρος τῆς πράξεως, οὐδὲ ἀποτέλεσμα ἄλλο ἔχει κατὰ γενικὸν κανόνα, κατ' ἐξαίρεσιν δὲ μόνον δύναται ν' ἀκυρωθῇ ἕνεκα τοιαύτης πλάνης ἡ δικαιοπραξία. Τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως τῆς πλάνης ῥυθμίζεται κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχάς· ‖ — δικαστική, erreur judiciaire.

πλάνη, ης, ἡ [ξεν.], plane, n. f. rabot, n. m. [ἡ μεγάλη] varlope, n. f. βλ. **ῥυχάνη**.

πλάνης, ητος, ὁ· ὁ περιπλανώμενος, περιφερόμενος ἐδῶ κ' ἐκεῖ, errant, e, adj. ἀλήτης, ἀνέστιος, vagabond, e, adj. ‖ διάγω βίον πλάνητος, ἀλητεύω, vagabonder.

πλάνησις, εως, ἡ· ἀποπλάνησις τῆς ὀρθῆς ὁδοῦ, περιαγωγή, τὸ πλανᾶσθαι τῇδε κακεῖσε, course errante (vagabonde) ; ἡ περιπλάνησις, vagabondage, n. m.

πλανήτης, ου, ὁ, καὶ θηλ. **πλανῖτις**, ιδος, ὁ πλάνης, ὁ περιπλανώμενος, ἐδῶ κ' ἐκεῖ περιφερόμενος, errant, e, adj, ὁ πλάνης, vagabond, e, adj. § [ἀστρον. οὐσ.], planète, n. f. **Πλανῆται** (planètes), καλοῦνται τὰ οὐράνια σώματα τὰ περὶ τὸν ἥλιον ὁπωσδήποτε κυκλοειδῆ τροχιὰν διαγράφοντα. Καθ' ἑαυτοὺς εἶνε σώματα σκοτεινά, καθίστανται δ' ἡμῖν ὁρατὰ φωτιζόμενα ὑπὸ τοῦ ἡλίου. Εἷς δ' ἐξ αὐτῶν εἶνε καὶ ἡ Γῆ. Μετὰ ταύτην ὑπάρχουσιν 8 μεγάλοι πλανῆται, ἤτοι κατὰ σειρὰν μέσης ἀποστάσεως αὐτῶν ἀπὸ τοῦ Ἡλίου, οἱ Ἑρμῆς, Ἀφροδίτη, Γῆ, Ἄρης, Ζεύς, Κρόνος, Οὐρανὸς καὶ Ποσειδῶν, ὧν οἱ μὲν ἄλλοι ὁρατοὶ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ ἦσαν γνωστοὶ καὶ τοῖς ἀρχαίοις ὁ δὲ Οὐρανὸς ἀνεκαλύφθη τῷ 1781 διὰ τοῦ τηλεσκοπίου καὶ ὁ Ποσειδῶν τῷ 1846. Ἐξ ἀστρονομικῶν δεδομένων ὑποπτεύεται καὶ ἡ ὕπαρξις ἄλλου πλανήτου μεταξὺ Ἡλίου καὶ Ἑρμοῦ. Πλὴν τῶν ῥηθέντων ὑπάρχουσι πλῆθος πλανητῶν μικροσκοπικῶν κειμένων μεταξὺ τοῦ Ἄρεως καὶ τοῦ Διὸς οἵτινες καλοῦνται **πλανητοειδεῖς** (planétoïde, n. m.) ἢ **ἀστεροειδεῖς**.

πλανητικός, ή, όν· ὁ περιπλανώμενος, qui erre ; erratique, adj. ἀφορῶν τὸν πλάνητα, vagabond, e, adj. κινητός, μεταφερτός, φορητός, ambulant, e, adj. § [ἀστρον.] ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς πλανήτην ἢ τὸ πλανητικὸν σύστημα, planétaire, adj.

πλάνια, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ἐργαλεῖον τεκτονικόν, ῥυκάνη, ἡ πλάνη, la plane.

πλανίζω, μέλ. ίσω, **ῥυκανίζω**, planer, raboter ; ὁμαλύνω, ἀποξέω διὰ τῆς πλάνης, τῆς ῥυκάνης, λειαίνω ξύλον ἢ σανίδα.

πλανίστρια, ας, ἡ· βλ. **ῥυκανίστρια**, raboteuse, n. f.

πλανῖτις, ιδος, ἡ· βλ. **πλανήτης**.

πλανόδιος, ος, ον· ὁ πλανώμενος, περιφερόμενος εἰς τὰς ὁδούς, qui erre dans les rues; τοῦ δρόμου, τῶν ὁδῶν, des rues ; περιφερόμενος [μετα]κινητός, ambulant, e, adj. ‖ — ἔμπορος, ὁ περιάκτης, colporteur, n. m. κοινῶς ὁ πραγματευτής.

πλάνος, ος, ον, ἀπατηλός, ή, όν· ὁ ἀπατῶν, qui trompe, trompeur, euse, adj. ‖ λόγος (ὁμιλία) πλάνος (ἀπατηλός), discours trompeur. § [οὐσ.] πλάνος, trompeur, euse, n. ὁ ἐκμεταλλευόμενος τὴν δημοσίαν πίστιν, qui exploite la crédulité publique, τυχοδιώκτης, ἀγύρτης, charlatan, n. m. ἀπατεών, imposteur, n. m. ‖ — [πτην.] ὁ αἰγοθήλας, engoulevent, n. m. § [κυνηγ.] κοινῶς ὁ **κράκτης**, chanterelle, n. f. πτηνὸν ὅπερ μεταχειρίζονται ἵνα προσελκύσωσι τὰ ἄλλα.

πλάνος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] **ἀπατεών**. Ἐπίσης τὸ δέλεαρ τοῦ ἀγκίστρου. Ἐπίσης τὸ ἐργαλεῖον τοῦ ξυλουργοῦ δι' οὗ λειαίνει τὴν σανίδα, ἡ πλάνη.

πλάνταγμα, ατος, τὸ [δημ.] (ἐκ τοῦ πλαντάζω, ἀδημονῶ), ἡ λύπη, chagrin, n. m. λύπη μετ' ὀργῆς, dépit, n. m. ἀδημονία, στενοχωρία, κοινῶς τὸ σκάσιμον, crève-coeur, n. m. τὸ βασανιστήριον, ἡ βάσανος, tourment, n. m.

πλαντάζω, μέλ. άξω [δημ.], σκάζω ἀπὸ τὸ κακόν μου ἢ χολοσκάνω, ὀργίζομαι πολύ, ἀγανακτῶ, endêver; ἐξ ὀργῆς λυσσῶ, enrager; παροργίζομαι, συγχύζομαι, bisquer; ἀνησυχῶ, βασανίζομαι, se tourmenter ; ‖ νὰ σκάσῃ καὶ νὰ πλαντάξῃ, qu'il crève, qu'il étouffe.

πλάνω [διάλ. Οἰνόης] πλάττω, πλάθω, **κατασκευάζω**.

πλανῶ (άω), μέλ. ήσω, περιφέρω ἐδῶ κ' ἐκεῖ, promener ; ἀφίνω νὰ περιπλανᾶται, laisser errer ; ‖ πλανῶ τὸ βῆμα, promener le pas. § [συνήθ. μεταφ.] ἀποπλανῶ τινα τῆς εὐθείας, ὀρθῆς ὁδοῦ, égarer; ἀποπλανῶ, παρεκκλίνω τινὰ τῆς εὐθείας, dévoyer ; κάμνω τινὰ νὰ πλανηθῇ, νὰ σφάλλῃ, ἄγω, ὁδηγῶ εἰς πλάνην, induire en erreur ; ἀπατῶ τινα, donner le change; ἀπατῶ, tromper; duper; πλανεύω, διαφθείρω, séduire ; ‖ οἱ πλανῶντες τὴν κοινὴν γνώμην, ceux qui égarent l'opinion [publi-

que]; || αὐτὸ σᾶς πλανᾷ, c'est ce qui vous trompe; || ἤθελε νὰ μὲ πλανήσῃ, il voulait m'induire en erreur; || τὴν ἐπλάνησε μὲ γλυκεῖς λόγους, il l'a enjôlée (amadouée). § [μέσ.] **πλανάομαι-ῶμαι**, περιφέρομαι ἐδῶ κ' ἐκεῖ, se promener; περιπλανῶμαι, errer; περιπλανῶμαι ἀσκόπως, vaguer; || μὴν ἀφίνῃς τὴν φαντασίαν σου νὰ πλανᾶται, ne laissez pas vaguer votre imagination; || πλανῶμαι ἀσκόπως, flâner, aller de côté et d'autre en perdant son temps; βλ. καὶ **γαστρονομία**. § [παθ.] ἀποπλανῶμαι ὑπό τινος, παρεκκλίνω τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ἄγομαι εἰς πλάνην, ἀποπλανῶμαι, s'égarer; se dévoyer; ὑποπίπτω (εἶμαι) ἐν πλάνῃ, tomber; (être) en erreur; λανθάνομαι, ἀπατῶμαι, se tromper; σφάλλω εἴς τι, ἀπατῶμαι, s'abuser; πλανῶμαι, ἀπατῶμαι, se fourvoyer; || πλανᾶσθε, vous êtes dans l'erreur; || μὴ πλανᾶσθε, ne vous abusez pas; ne vous faites pas illusion; || πλανῶντες καὶ πλανώμενοι, les dupeurs et les dupes; || [ἐκκλ.] οἱ πεπλανημένοι, les dévoyés; οἱ μὴ ἀκολουθοῦντες τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, τὰ ἀπολωλότα πρόβατα· || πεπλανημένη γνώμη, opinion erronée = ἐσφαλμένη.

πλάξ, ακός, ἡ· πᾶν ὁμαλόν, πλατὺ καὶ ἐπίπεδον σῶμα, tout ce qui est large et plat, ὁμαλὴ καὶ ἐπίπεδος ἐπιφάνεια, ἔκτασις, κοινῶς **πλάκα**, plaque, n. f. πλάκες γαλλικῆς γῆς, carreaux de ciment. § —, plaque, n.f. ἐπίπεδος λίθος, pierre plate; λιθίνη πλὰξ διὰ ἐπίστρωσιν· βλ. γυλλὸς (dalle). ἄβαξ (carreau); || ὁ **σχιστόλιθος**, ardoise, n.f. || αἱ πλάκες τοῦ πεζοδρομίου, les dalles du trottoir; || ἐπιτάφιος πλάξ, pierre [tumulaire] § **πλάξ**, ακός, ἡ, plaque, n. f. (γενικῶς), κοινῶς **πλάκα**, plaque (de métal) = feuille de métal; π. χ. une plaque de cuivre (d'argent); || πλάκες χυτοσιδηραῖ, plaques en fonte; || **πλάτυσμα**, ατος, τὸ (τὸ ἀπὸ μετάλλου ἐληλαμένου)· ὑποκοριστ. **πλατυσμάτιον**, τὸ (petite plaque); || πλὰξ γενειωτή, plaque à mentonnet; βλέπε **γένειον**, mentonnet; || **μικτὴ πλάξ**, plaque compound, ἐκ σιδήρου καὶ χάλυβος διὰ τοὺς θώρακας τῶν πλοίων· || ἐρεισματικὴ πλὰξ (ἢ πλάτυσμα), plaque d'appui; ἀναλόγως τῷ πράγματι· || ἡ **πόρπη** τοῦ ζωστῆρος, plaque de ceinturon, μεταλλικὴ πλὰξ δι' ἧς πορποῦται πρὸς τὰ ἔμπροσθεν ὁ ζωστὴρ τοῦ ξίφους· || **προφυλακτήριος** πλὰξ ἢ μᾶλλον προφυλακτήριον πλάτυσμα, plaque de garde; σιδηρᾶ τεμάχια εὑρισκόμενα ἐπὶ τῶν ἐσχαρῶν τῶν σιδηροδρομικῶν ἁμαξῶν, ἐπακουμβῶντα **ἐπὶ τῶν χνοῶν** (τῶν ἀξόνων) (fusées des essieux). **Τὰ λιπαντικὰ δοχεῖα** (ἄλειπτρα) (boîtes à graisse) περιλαμβάνονται μεταξὺ τῶν **σκελῶν** (branches) τῶν **προφυλακτηρίων** πλακῶν· || πλὰξ τοῦ κλείστρου, plaque de fermeture (ἐπὶ τοῦ κλείστρου πυροβόλων, bouches à feu), καὶ γενικῶς **ἀποφρακτικὴ** πλάξ· || πλὰξ κλείστρου μετ' ἀγκίστρου καὶ ἁλύσεως, plaque de fermeture avec crochet à chaîne; || **θεμέλιος πλὰξ** ἢ **πλὰξ βάσεως**, plaque de fondation; || πλὰξ **βάσεως** ἢ **δάπεδον**, plaque de fondation, n. f. ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ ἀτμομηχανὴ πλοίων ἀποτελούμενον ἐκ χυτοσιδήρων πλακῶν· || πλάτυσμα προστριπτικὸν ἢ πλὰξ προστριβῆς ἢ καὶ προστριβεύς, plaque de frottement; || πλάτυσμα, πλὰξ κλισιοσκοπίου, plaque de hausse; || σκοπευτικὴ πλάξ, plaque de pointage; || ἀποκαλυπτικὴ πλάξ, plaque de recouvrement, βλέπε περίστροφον (revolver); || ἐπικαλυπτικὴ πλάξ, plaque de recouvrement, βλ. **κάλυμμα**· || **γηΐνη πλὰξ** ἢ **πλὰξ ὑδατοσυναφείας**, plaque de terre; μικρὰ χαλκίνη τετράγωνος πλὰξ συγκεκολλημένη εἰς τὸ ἄκρον ἀγωγοῦ τινος καὶ ἐμβαπτιζομένη ἐν τῇ θαλάσσῃ ἢ ὑγρῷ ἐδάφει πρὸς συμπλήρωσιν ἠλεκτρικοῦ κυκλώματος· || πλὰξ **προφυσίου**, plaque de tuyère; || χαλυβικὴ πλάξ, plaque en acier (ἀντίπλαξ, ou contre-plaque; || πλὰξ ἀπὸ σιδηροῦ χωνεύματος, plaque en fonte; || πλὰξ **ὀρειχαλκίνη**, plaque en laiton; || **πλὰξ ταυτότητος**, plaque d'identité; ἐν καιρῷ πολέμου, ἐν Γαλλίᾳ, ἕκαστος στρατιωτικὸς φέρει ἀρτωμένην ἐκ τοῦ λαιμοῦ του μικρὰν τινὰ μεταλλικὴν πλάκα φέρουσαν γεγραμμένον τὸ ὄνομα, τὸν ἀριθμὸν μητρῴου, τὸ τάγμα, τὸν λόχον, κτλ. ἵνα ἀναγνωρισθῇ ἐν ᾗ περιπτώσει φονευθῇ ἢ πληγωθῇ. Αἱ πλάκες αὗται διανέμονται ὑπὸ τῶν σωμάτων κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιστρατεύσεως· || πλὰξ τυπογραφικὴ ἢ διὰ τυπογραφεῖον, plaque d'imprimerie; || πλάτυσμα τῆς σελμίδος, plaque de sellette; || **περιστροφικὴ πλάξ**, plaque tournante, πλὰξ ἐφ' ἧς στρέφεται ἡ ἐσχάρα εἰς τοὺς περιστροφικοὺς ἢ τοὺς μετὰ **περιστρεφομένης κλίνης** (plate-forme tournante) κιλλίβαντας· || [σιδηροδ.] **περιστροφικὴ πλάξ**, plaque tournante, διάταξίς τις κινουμένης κυκλικῆς μεταλλικῆς πλακός, χρησιμευούσης διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῶν κατευθύνσεων ἀπὸ ὁδοῦ εἰς ὁδὸν τῆς ἀτμομηχανῆς ἢ μεμονωμένων βαγονίων εἰς τοὺς σιδηροδρόμους· || πλὰξ **σωληνοφόρος**, plaque tubulaire; σιδηρᾶ διάτρητος πλὰξ ἐφ' ἧς ἐρείδονται οἱ σωλῆνες τοῦ ἀτμολέβητος. § **πλάξ**, cadette, n. f. λίθος λελαξευμένος, λεπτὸς καὶ τετράγωνος κατάλληλος διὰ τὴν πλακόστρωσιν· βλέπε καὶ **γυλλός** (dalle). § πλὰξ ἢ σιδήριον ῥόπτρον· βλ. **ῥόπτρον**. § —, mitre, n.f. πλὰξ τριγωνική· τριγωνικὸν λιθόστρωτον ἀποτελούμενον ἀπὸ τριγωνικοὺς λίθους ἢ πλάκας. § —, cadran, n. m. ἡ πλὰξ τοῦ ὡρολογίου ἤτοι ὁ πίναξ ἐφ' οὗ εἶνε σημειωμέναι αἱ ὧραι. § —, cale, n. f. παρενθετικὴ πλάξ· μεταλλικὴ λεπτοτάτη πλὰξ τιθεμένη μεταξὺ δύο τεμαχίων πρὸς ἀναπλήρωσιν ἐλλειπούσης ὕλης χάριν τῆς τελείας συναρμογῆς αὐτῶν. § —, platine, n. f. πλὰξ ἐκ πεταλείου, σφυρηλάτου σιδήρου ἢ ἑτέρου μετάλλου διὰ διαφόρους χρήσεις.

πλάσιμον, ατος, τὸ [δημ.], τὸ πλάθειν (πλάθω), τὸ ζυμώνειν, κατασκευάζειν, τὸν ἄρτον, action de tourner (de former) le pain. § —, ἡ πλάσις, ἡ πρᾶξις τοῦ πλάσσειν, action

de modeler (de façonner), modelage, n. m. façonnage, n.m.

πλάσι, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], ἡ πλάσις, ἡ ἀνθρωπίνη φύσις.

πλάσις, εως, ἡ· ὁ σχηματισμός, κατασκευή, μόρφωσις, formation, n. f. § [συνήθ.] —, création, n. f. action de créer.

πλάσμα, ατος, τὸ (πλάσσω), τὸ ἀνθρώπινον πλάσμα, ὁ ἄνθρωπος, créature, n. f. [κυρίως καὶ μετσφ.] || ταλαίπωρον πλάσμα! pauvre créature! || τί ἀφόρητον πλάσμα! quel être insupportable! || [ἐπὶ ὡραίας γυναικὸς] εἶνε πλάσμα! c'est une beauté. § — φαντασίας, μυθολόγημα, μῦθος, τὸ μὴ ἀληθές, fiction, n. f. || νομικὸν πλάσμα, fiction de la loi; fiction de droit; || ὅλα αὐτὰ εἶνε πλάσματα, tout cela n'est que fiction; || ὅλα αὐτὰ εἶνε πλάσματα τῆς φαντασίας του [οἰκ.], tout cela est de son cru.

πλάσμα, ατος, τὸ [βιολογ.], plasma, n.m. (λέξις σημαίνουσα σχηματισμόν, formation), ὀνομασία διδομένη γενικῶς, ἐν τῷ ὀργανισμῷ, εἰς τὸ ὑγρὸν μέρος (στοιχεῖον) τῶν διαφόρων ἱστῶν (π. χ. πλάσμα μυϊκόν, plasma musculaire) καὶ εἰδικώτερον εἰς τὸ ὑγρὸν μέρος τοῦ αἵματος καὶ τῆς λέμφου· || πλάσμα σωματικόν, plasma somatique, τὸ μέρος τῆς ὕλης τοῦ σώματος τὸ ὑποκείμενον εἰς τὴν καταστροφὴν καὶ τὸν θάνατον· || πλάσμα ἀπογεννητικόν, plasma germinatif, μέρος τῆς ὕλης γεννητόρων μὴ ἀποθνῆσκον μετ' αὐτῶν ἀλλὰ διαιωνιζόμενον διὰ τῶν τέκνων των (J. Delage), ἤτοι ἡ ἐκφυτική, βλαστητικὴ δύναμις, faculté germinative, ὡς τὸ βλαστητικὸν τῶν σπόρων.

πλασματικός, ή, όν· ὁ πεπλασμένος, ὁ μὴ πραγματικός, ψευδής, πλαστός, fictif, ive, adj.

πλασματικός, ή, όν [βιολογ.] plasmatique, adj. ὁ ἐξαρτώμενος ἐκ τοῦ πλάσματος, ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ πλάσμα, qui a rapport au plasma.

πλασματόσωμα, ατος, τὸ [βιολογ.] plasmatosome (πλάσμα, formation καὶ σῶμα, corps) n. m. ἀρχικὴ ὀνομασία τῶν πλασώμων τοῦ Weisner, nom primitif des plasomes de Weisner.

πλασμοκύτταρον, ου, τό· plasmocyte (πλάσμα καὶ κύτος, κύτταρον, cellule) n. m. σύνθετον στοιχεῖον φαγοκυταρρῶδες ὅπερ ὁ Eisen ἀνεκάλυψεν ἐν τῷ αἵματι τῶν βατραχείων.

πλασμολυσία, ας, ἡ· plasmolyse (πλάσμα καὶ λύσις, action de délier) n. f. [βιολ.] κατάστασις κυττάρου ὅταν ἡ ὀσμωτικὴ πίεσις (pression osmotique, βλ. ἐξόσμωσις) ἦνε ἡ αὐτὴ ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς τοῦ πρωτοπλασμικοῦ σώματος.

πλασμωδιακός, ή, όν· plasmodial, ale, aux, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰ πλασμώδια.

πλασμώδιον, ου, τὸ [βιολογ.], plasmode ou plasmodie, n.f. (λατ. plasmodium), σωρὸς πρόσκαιρος σχηματιζόμενος διὰ τῆς συνενώσεως μεγάλου ἀριθμοῦ πρωτοζώων μυκητοζώων.

πλάσσω, βλ. πλάττω.

πλασταριά, ᾶς, ἡ [δημ.]

πλαστήρ, ῆρος, ὁ καὶ

πλαστῆρι, τό· βλ. πλάθανον. § πλαστήρ, ὁ· pâtissoire, n. f. τράπεζα ἐφ' ἧς πλάθουσι. § πλαστῆρι, τὸ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], ἡ κυκλοτερὴς σανὶς ἐφ' ἧς πλάθουσιν αἱ γυναῖκες τὸ προωρισμένον διὰ πήττας ἄζυμον, τὸ πλάθανον.

πλάστης, ου, ὁ· créateur, trice, n. ὁ πλάττων (-σσων), qui crée; ἐφευρέτης, inventeur, trice; ὁ πρῶτος κατασκευαστής, premier auteur; [ἀπολ.] πλάστης, le Créateur, ἤτοι ὁ Θεός, Dieu; ἀντίθ. τοῦ καταστροφεὺς (destructeur). § [δημ.] βλ. πλαστῆρι. § πλάστης, ὁ· modeleur, n. m. κατασκευαστὴς τινός, ἰδίως ἐξ ἁπαλῆς ὕλης, μορφωτής, τεχνίτης πηλίνων ἢ κηρίνων κατασκευασμάτων (ἀγαλματοποιός, statuaire; γλύπτης, sculpteur); βλ. πλαστική.

πλάστης, ὁ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], κυλινδρικὴ ῥάβδος δι' ἧς ἁπλώνονται καὶ κατασκευάζονται τὰ ἐκ ζύμης φύλλα διὰ τὴν πήττα.

πλάστιγξ, ιγγος, ἡ· bassin ou plateau de balance, κοινῶς τὸ τάσι τῆς ζυγαριᾶς ἢ τῆς μπαλάντζας, καὶ κατ' ἐπέκτασιν πλάστιγξ λέγεται αὐτὸς ὁ ζυγός, ἡ ζυγαριά, balance, n. f. βλ. ζυγὸς καὶ ἀχθόμετρον· || — χαλκῆ, κτλ. bassin en cuivre, etc. § —, bascule, n. f. ἢ balance à bascule, ἢ balance de réduction. Εἶδος μεγάλης καὶ πολυσυνθέτου τρυτάνης δι' ἧς σταθμίζονται μεγάλα βάρη καὶ ἅμαξαι σὺν αὐτῷ τῷ φορτίῳ. Ὠνόμασαν δ' αὐτὴν οἱ Γάλλοι bascule, διὰ τὸ περίπου ὅμοιον τοῦ ζυγοῦ (fléau) αὐτῆς πρὸς κήλονα, κηλώνειον (bascule). Ὅθεν αὐτὴν ταύτην τὴν τρυτάνην ὀνομάζει ὁ Χαντζερῆς κηλωνευτῆρα (bascule), (κηλωνευτής, ῆρος, ὁ, ἐκ τοῦ κηλωνεύω, basculer, ἥτις πλάστιγξ συνήθως καλεῖται), ἢ τρυτάνη κηλωνειωτὴ (balance à bascule), ἢ τρυτάνη ἀναγωγικὴ (balance de réduction); || — χυτοσιδηρᾶ, balance en fonte; || — ὀρειχάλκινος, balance en laiton; || — ἀλεξίπυρος, balance réfractaires.

πλαστιδιακός, ή, όν· plastidulaire, adj. ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀπολαμβάνων τὰς ἰδιότητας τοῦ πλαστιδίου.

πλαστίδιον, ου, τό· plastide (ὑποκορ. τοῦ πλάσμα) n. m. [βιολογ.] λέγεται σήμερον τὸ σύνολον τῶν ζωϊκῶν οὐσιῶν τοῦ κυττάρου (ensemble de la matière vivante de la cellule), ἐξαιρέσει τῶν τῆς ἐκκρίσεως προϊόντων, τῆς περικαλυπτούσης μεμβράνης, κτλ. || — ἀτελές, plastide incomplet.

πλαστική, ῆς, ἡ· plastique, n. f. ou modelage, n. m. καλεῖται ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν τι ἐκ πηλοῦ, γύψου, κηροῦ, κτλ. ἤτοι ἡ τέχνη τοῦ πλάστου (modeleur), τοῦ γλύπτου (sculpteur), ἡ ἀγαλματοποιία (la statuaire); || πλαστικὴ ἄργιλος, argile plastique; || πλαστική, plastique, n. f. συνήθως ὁ ὅρος οὗτος θεωρεῖται ὡς συνώνυμος τοῦ «γλυπτική» κυρίως ὅμως σημαίνει τὴν πλάσιν καλλιτεχνι-

κῶν ἔργων ἐκ μαλακῆς ὕλης, ὡς πηλοῦ, κηροῦ, γύψου, κτλ. Κατὰ τὴν παράδοσιν πρῶτος ὁ Κορίνθιος κεραμεὺς Διβουτάδης ἔπλασε καὶ ἔψησεν εἰκονικὰς παραστάσεις (ἀνάγλυφα). Ἡ ἐφεύρεσις τῆς ἀποτυπώσεως ἀνθρωπίνου μορφῆς διὰ γύψου ἀποδίδεται ὑπὸ τοῦ Πλινίου εἰς τὸν Λυσίστρατον ἀδελφὸν τοῦ Λυσίππου. Ὡς μέσον διακοσμήσεως τῶν οἰκιῶν ἡ γυψοπλαστικὴ ἦτο ἤδη τὸ πάλαι ἐν χρήσει, ὡς ἀποδεικνύουσι διάφοραι ἐν Πομπηΐᾳ, Ῥώμῃ καὶ ἀλλαχοῦ ἀνασκαφεῖσαι οἰκίαι. Κυρίως ὅμως ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τῆς ἀναγεννήσεως ἐχρησιμοποίησεν ἐν μεγάλῳ βαθμῷ τὰ ἐξ ὀπτοῦ καὶ ἐφυαλωμένου πηλοῦ (ἀργίλου) πλαστικὰ ἔργα καὶ δὴ πρὸ πάντων ἐν τῇ τοσκανικῇ σχολῇ. Τὴν σήμερον διὰ τὰς τοιαύτας διακοσμήσεις χρησιμοποιοῦνται ὡς ὑλικὰ στοῦχον (ἐξ ἀσβέστου καὶ γύψου), ὀπτὴ γῆ, ψευδάργυρος, τσιμέντον καὶ ἅτινα ἐπιτρέπουσι τὸν πολλαπλασιασμὸν ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ τύπου. Ἐν τῇ κυρίως γλυπτικῇ ἡ πηλοπλαστικὴ κατέστη νῦν ἡ προκαταρκτικὴ ἐργασία δι' ἧς ὁ καλλιτέχνης σχεδιάζει τὰ ὕστερον εἰς μάρμαρον, κτλ. ἐκτελεσθησόμενα ἔργα.

πλαστικός, ή, όν· εἰς τὸ κατασκευάζειν τι ἐξ ἁπαλῆς ὕλης ἀνήκων, ἐπιτήδειος· ὁ ἐπιδεκτικὸς πλάσεως, εἰς ὃν δύναται νὰ δοθῇ οἱονδήποτε σχῆμα, plastique, adj. qui a la puissance, la vertu de former ; || [οὐσ.] ἡ πλαστικὴ [ἐνν. τέχνη], βλ. λέξιν· || πλαστικὸν μέταλλον, métal plastique [ὡς ὁ μόλυβδος]. § [μεταφ.] πλαστικαὶ εἰκόνες, tableaux vivants, εἰκόνες παριστανόμεναι ὑπὸ ἀτόμων ζώντων.

πλαστικός, ή, όν [βιολ.], plastique, adj. ὁ ἔχων πλαστικότητα, ἤτοι ὁ ἐπιδεκτικὸς εἰς τὸ εἰσέρχεσθαι ἐν τῇ συστάσει τῶν ζωϊκῶν ἱστῶν, π. χ. πλαστικαὶ τροφαί, aliments plastiques ; || ἐπίσης ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὸ **πλαστίδιον**, π.χ. οὐσίαι πλαστικαί, matières plastiques.

πλαστικότης, ητος, ἡ· plasticité, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ εὐμαλάκτου ἀντικειμένου τοῦ δυναμένου νὰ λάβῃ διάφορα σχήματα· π. χ. ἡ πλαστικότης τῆς ἀργίλου, la plasticité de l'argile.

πλαστικότης, ητος, ἡ [βιολ.], plasticité, n. f. ἰδιότης ἣν κέκτηται ἡ ζῶσα ὕλη τοῦ ν' ἀναπτύσσηται εἰς ἔμψυχα ὄντα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον σύνθετα καὶ νὰ πλάσσῃ τὴν μορφὴν αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὴν κληρονομικότητα ἢ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν πρὸς τὸ εἶδος.

πλαστικότης, ητος, ἡ [action de] faire pelote, π. χ. τὸ νὰ διατηρῇ ζύμη τις τὸ διδόμενον αὐτῇ σχῆμα ἐν τῇ παλάμῃ τῆς χειρός.

πλαστικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον πλαστικόν, d'une manière plastique, plastiquement, adv. διὰ μεθόδων πλαστικῶν ἢ ὑπὸ ἔποψιν πλαστικῆς, par des procédés ou au point de vue de la plastique.

πλαστογαμία, ας, ἡ· plastogamie, n. f. [βιολ.] ἕνωσις δύο ἢ πλειοτέρων κυτοπλασμάτων (cytoplasmes) ὧν οἱ πυρῆνες παραμένουσιν εὐδιάκριτοι.

πλαστογράφημα, ατος, τό· πλαστῶς γεγραμμένον γράμμα, ψευδές, νόθον ἔγγραφον, κτλ. γράψιμον (κείμενον, κτλ.), νόθον, écriture (texte, etc.) falsifié, ée, τὸ ἀπομιμηθέν, τὸ ψευδές, faux, ausse, adj.

πλαστογράφησις, εως, ἡ· ἡ νόθευσις, falsification, n. f. ἡ **πλαστογραφία**, faux, n.m.

πλαστογραφία, ας, ἡ· ἡ πλαστή, ἡ ἐντέχνως ἀπομιμηθεῖσα γραφή, ὑπογραφή, καὶ ὁμοία τῇ πρωτοτύπῳ, νόθος, ψευδής, faux, n. m. || πλαστογραφία, τὸ ἔγκλημα τοῦ πλαστογράφου, crime du faussaire || διέπραξε πλαστογραφίαν, il a commis un faux ; || κατηγορία πλαστογραφίας ἐγγράφου, inscription de faux.

πλαστογραφικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν πλαστογράφον, de faussaire ; ἀφορῶν τὴν πλαστογραφίαν, de faux.

πλαστογραφικῶς [ἐπίρ.] διὰ πλαστογραφίας, par un faux ; ὡς πλαστογράφος, en faussaire.

πλαστογράφος, ος, ον· faussaire, n. m. ὁ πλαστάς, ψευδεῖς, νόθους γραφὰς γράφων, νοθεύων γραφάς, ἀπομιμούμενος γραφὴν ἢ ὑπογραφήν.

πλαστογραφῶ (έω), μέλ. ήσω· γράφω πλαστάς, ψευδεῖς γραφὰς ὁμοίας μὲ τὰς πρωτοτύπους, γράφω πλαστὰ ἔγγραφα, νοθεύω ἔγγραφον, σύγγραμμα, κτλ. πλαστογραφῶ ὑπογραφήν, διαπράττω πλαστογραφίαν, commettre (faire) un faux. § νοθεύω, falsifier ; ἀλλοιῶ, altérer ; μεταποιῶ, contrefaire ; || πλαστογραφῶ ὑπογραφήν, falsifier une signature.

πλαστοδυναμία, ας, ἡ· plastodynamie (πλαστός, qui forme καὶ δύναμις, force) n. f. θρεπτικὴ ἐνέργεια τῶν ἱστῶν καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ αἵματος (κατὰ τὸν Lobstein).

πλαστοδυναμικός, ή, όν· plastodynamique, adj. ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν πλαστοδυναμίαν.

πλαστός, ή, όν (πλάσσω, πλαστική), κυρίως πεπλασμένος, ἐσχηματισμένος, κατεσκευασμένος, modelé, ée ; formé, ée ; façonné, ée; κατ' ἐπέκτασιν ὁ ἐπινοηθείς, supposé ée ; ὁ κατὰ φαντασίαν, ὁ μὴ ἀληθής ὁ προσπεποιημένος, ὁ εἰκονικός, simulé, ée ; προσποιητός, εἰκονικός, feint, e, (βλ. λέξ.) πλαστός, μὴ ἀληθής, factice ; || διὰ πλαστῆς πωλήσεως, par une vente simulée ; || πλασταὶ ἀνάγκαι, des besoins factices ; || πλαστὴ μάχη, combat simulé. § — ἐπινοηθείς, controuvé, ée, adj, μεταποιηθείς, πλαστοποιηθείς, contrefait, e, adj. ψευδής, faux, fausse, adj. πλαστογραφηθείς, νοθευθείς, falsifié, ée, adj. || πλασταὶ εἰδήσεις, des nouvelles controuvées (; fausses); || πλαστὴ ὑπογραφή, signature contrefaite ; || προσβάλλω ἔγγραφον ὡς πλαστὸν [νομ.], arguer une pièce de faux.

πλαστότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ πλαστοῦ, τοῦ πλαστογεγραμμένου, qualité de ce qui est faux (faussé, etc.); fausseté, n. f. νόθευσις, πλαστογραφία, falsification, n. f. || ἀποδεικνύω τὴν πλαστότητα, prouver le faux.

πλαστουργεῖον, τό· τυποποιεῖον, moulerie, n. f.

πλαστουργέω ῶ, mouler, τυπάζω.

πλαστούργημα, ατος, τό· τὸ πλασθέν, τὸ πλάσμα, création, n. f. § —, τὸ ἐπινόημα, invention, n. f. πλάσμα φαντασίας, μυθολόγημα, μῦθος, τὸ μὴ ἀληθές, fiction, n.f.

πλαστούργησις, εως, ἡ· moulage, n. m. τύπασις.

πλαστουργός, ός, ον, πλάστης, créateur, trice, adj. § —, ἐπινοητής, inventeur, trice, adj. § πλαστουργός, τυπωτής, mouleur, n. m. τῶν πλίνθων, κτλ.

πλαστῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον πλαστόν, πλαστογεγραμμένως, faussement, adv.

πλάσωμα, ατος, τὸ [βιολογ.], plasome (πλάσσω, former καὶ σῶμα, corps), n. m. κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ Weisner, τὰ ἔσχατα συστατικὰ μόρια τοῦ πρωτοπλάσματος ἅτινα κέκτηνται ὅλας τὰς ἰδιότητας τῶν ζώντων ὄντων.

πλατάγημα, ατος, τό· σύγκρουσμα πλατέων σωμάτων καὶ τὸ ἐκ τούτων ἀντήχημα, κρότημα, claquement, n.m. (π.χ. τῶν χειρῶν).

πλαταγίζω, βλ. πλαταγῶ.

πλαταγῶ (έω), λέξις παράγωγος τοῦ ἐκ δύο πλατέων συγκρουομένων σωμάτων ἤχου «πλάτ», ὅθεν ἠχῶ πλάτ, πλάτ, συγκρούω τὰς χεῖρας καὶ κάμνω τοιοῦτον κρότον, χειροκροτῶ, κτυπῶ τὰ παλαμάκια ἢ παλάμια· πλαταγῶ, claquer.

πλαταίνω [δημ.], κάμνω τι πλατύτερον, πλατύνω, εὐρύνω, élargir. § [οὐδ.] πλατύνομαι, εὐρύνομαι, γίνομαι πλατύς, s'élargir.

πλαταμών, ῶνος, ὁ· berge, n. f. ἔκτασις σκοπέλων κειμένων πολὺ πλησίον ἀλλήλων παρὰ τὴν ἀκτήν· λίθοι ἢ βράχοι πλατεῖς ἐν τῇ κοίτῃ ποταμοῦ ἢ παρὰ τὰς ἀκτὰς θαλάσσης. § —, grève, n.f. ἀκτὴ ψηφωτή, ἤτοι ἀκτὴ ἥτις ἀντὶ νὰ ἦνε ἀμμώδης σύγκειται ἐκ λίαν χονδρῆς ἄμμου μετὰ πετραδίων καὶ κατ' ἐπέκτασιν **αἰγιαλός** (grève).

πλατάνα, ἡ [διάλ Οἰνόης], μέδουσα (ζωόφυτον).

πλατάνι [δημ.], τό, ἡ **πλάτανος.**

πλάτανος, ου, ἡ· κοινῶς ὁ πλάτανος (τὸ δένδρον), platane, n. m. βλ. καὶ εἰς ξύλον.

πλατανών, ῶνος, ὁ· μέρος πεφυτευμένον ἐκ πλατάνων, lieu planté de platanes, platanaie, n. f.

πλατεῖα, ας, ἡ· ἀνοικτός, εὐρὺς καὶ ἐπίπεδος τόπος, πλατεῖα [δημοσία], place (f.) [publique]; ‖ — ἀσκήσεων, place d'armes, θέσις ὡρισμένη ἐν ᾗ συγκεντροῦνται τὰ στρατεύματα πρὸς ἄσκησιν ἐν τοῖς στρατοπέδοις, κτλ. § —, esplanade, n. f. βλ. **πρόπεδον**· ‖ — [θεάτρου], parterre, n. m.

πλατειά [δημ. ἐπίρ.], πλατέως, εὐρέως, largement; ‖ φαρδειὰ πλατειὰ [φρ.], au large; au long et au large ; [tout] de son long.

πλατειασμός [δημ.], βλ. **πλατυσμός.**

πλατεῖον, ου, τό· marron, n. m. βλ. **σῆμα.**

πλάτη, ης, ἡ· épaule, n. f. ἡ ὠμοπλάτη, omoplate, n. f. [ζώων ἰδ.] paleron, n. m. [προβάτου σφαγμένου], éclanche, n. f. ‖ [μεταφ.] κάμω πλάτην (πλάταις), donner un coup d'épaule ; épauler ; faire la courte échelle ; ‖ ἔχει γεραῖς πλάταις [φρ.], il a de puissantes protections. § πλάτη, πεπλατυσμένον τεμάχιον, ὡς τὸ ἄκρον τοῦ κουπιοῦ, patte, n. f. ou palette, n. f. ‖ πλάτη μισχωτή, patte à tige ; ‖ πλάται συνθετικαὶ ἐξ ἐπιτόνου ἐσχυτωμένου, pattes d'attacte en sangle avec cuir ; ‖ πλάτη ἢ σιαγών, όνος, ἡ· patte ou mâchoir, λέγεται τὸ κινητὸν τμῆμα συσφιγκτῆρος (serre-joint, ξυλόδιδα). § —, pattes, n. f. (sorte de fiches en fer, εἶδος σιδηρῶν ἐφηλίδων)· **σιδηρᾶ χείρ, συνδετήρ,** ῆρος, ὁ· ἀναλόγως τοῦ πράγματος. Καλοῦνται οὕτω μικρὰ τεμάχια σιδήρου, πλατέα πρὸς τὸ ἓν ἄκρον καὶ αἰχμηρὰ πρὸς τὸ ἕτερον χρήσιμα εἰς διαφόρους περιστάσεις ἐν τῇ οἰκοδομικῇ· π. χ. διὰ τὴν στερέωσιν διαφραγμάτων, τετραξύλων (κάσσα) τῶν θυρῶν καὶ παραθύρων, διὰ τὸν σύνδεσμον πλακῶν μεταξύ των, μαρμάρων κτλ. Τὰ ἀνωτέρω σιδηρᾶ τεμάχια λαμβάνουσιν ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ των διάφορα σχήματα καὶ διαφόρους ὀνομασίας, π. χ. πλάται αἰχμηραὶ εὐθεῖαι ἢ κεκαμμέναι, pattes à pointes droites ou coudées; συνδετῆρες εὐθεῖς, κεκαμμένοι ἢ ἐν ἡμισταύρῳ, pattes à scellement droites, coudées ou en **T**· πλάται (ἢ συνδετῆρες) ἑλικότμητοι εὐθεῖαι ἢ κεκαμμέναι, pattes à vis (avec ou sans scellement) droites ou coudées; πλάται δεδιχασμέναι μετὰ πλατείας κεφαλῆς, pattes à queue d'aronde ; § — κώπης (τοῦ κουπιοῦ), τὸ πτερὸν ἢ ταρσός, plat, n. m. palette de rame ; palée ou pelle d'aviron, λέγεται τὸ κάτω μέρος τῆς κώπης τὸ εἰσερχόμενον ἐν τῷ ὕδατι· βλ. **ταρσός.** § — [ναυτ.], roche plate; βλ. βράχος. § — (χορμὸς) τοῦ ὑποφυλακτῆρος, lame de sous-garde. § **πλάτη,** ἡ (τοῦ τυποποιοῦ), palette, n. f. πεπλατυσμένον τεμάχιον· ‖ **πλάτη χρυσωτική,** palette à dorer ; λεπτὸς καὶ πεπλατυσμένος χριστήρ, δι' οὗ οἱ χρυσωταὶ λαμβάνουσι τὰ φύλλα τοῦ χρυσοῦ καὶ τὰ ἐπιθέτουσιν ἐπὶ τοῦ πρὸς χρύσωσιν ἀντικειμένου· ‖ πλάτη χαλκῆ, palette en cuivre, πεπλατυσμένον τεμάχιον χάλκινον χρήσιμον ἐν τοῖς πυροτεχνουργείοις· ‖ — διὰ τὰ μίγματα (ἐν τοῖς πυροτεχνουργείοις), palette pour les compositions ; ‖ **πλάτη σημειωτοῦ,** palette de marqueur ; μικρὸς δίσκος ἐκ πεταλείου ἐπὶ τοῦ ἄκρου ξυστοῦ 3 μέτρων χρησιμεύων εἰς τοὺς σημειωτὰς τῆς ἐπὶ σκοπὸν βολῆς διὰ τὴν ἔμφραξιν τῶν ὀπῶν· ‖ **πλάτη τρυπανιστική,** palette à forer ; τεμάχιον ξύλου ὅπερ ὁ ἐργάτης τοποθετεῖ ἐπὶ τοῦ ἐμπροσθίου τοῦ σώματός του ἵνα στηρίξῃ τὸ τρύπανον.

πλάτινα, ίνης, ἡ· platine, n. m. λευκὸν πολύτιμον μέταλλον ἀνακαλυφθὲν τῷ 1735 ὁ λεγόμενος **λευκόχρυσος.**

πλατινικός, ή, όν [χημ.], platinique, adj.

πλατινιφόρος, ος, ον· platinifère, adj. ὁ περιέχων πλάτιναν, qui contient du platine.

πλατινοτυπία, ας, ἡ· platinotypie, n. f. φωτογραφικὴ μέθοδος βασιζομένη ἐπὶ τῆς ἐνερ-

γείας τοῦ φωτὸς ἐπὶ τῶν ἁλάτων τῆς πλατίνης καὶ τῶν σιδηρούχων.

πλατινοτυπικός, ή, όν· platinotypique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν πλατινοτυπίαν.

πλατινόω-ῶ· platiner, καλύπτω διὰ λεπτοῦ φύλλου πλατίνης.

πλατινώδης, ης, ες [χημ.], platineux, euse, adj. ὁ ἐνέχων πλάτιναν, π. χ. chlorure platineux.

πλατοκλείς, ειδός, ἡ· clef-plate, n. f.

πλατολαβίς, ίδος, ἡ· pince-plate, n. f. ἡ πλατοτσιμπίδα.

πλατομανδῆλα, ας, ἡ [δημ.] [φυτ.] τὸ ἄρκειον, bardane, n. f.

πλάτος, εος-ους, τό· κοινῶς τὸ φάρδος· μία τῶν τριῶν γεωμετρικῶν διαστάσεων τῶν σωμάτων, «ἐν μήκει, βάθει καὶ πλάτει» Πλτ. τὸ εὖρος, largeur, n. f.=large, n. m. || δύο μέτρα πλάτος, deux mètres de large; || κατὰ πλάτος=ἐν πλάτει, en largeur=ἐν ἐκτάσει, κατ' ἔκτασιν, εὐρέως, amplement, adv. longuement, adv. § [φιλοσ.] πλάτος [ἐννοίας], extension, n. f. ἡ ἔκτασις. § — [ναυτ.] διαφορὰ πλάτους· βλ. **διαφορά**. § [ναυτ.] πλάτος ἱστίου, croisure, n. f. ἰσοδύναμον μὲ τὸ μῆκος κεραίας· || [ναυτ.] πλάτος φύλλου ὀθόνης, κτλ. laize, n. f. βλ. **φύλλον**, (laisse). § πλάτος πετάλου, couverture de fer; λέγεται ἡ ἀπόστασις τοῦ πετάλου μεταξὺ τοῦ ἐξωτερικοῦ χείλους ἢ περιφερείας αὐτοῦ. § [ἀρχιτ.] πλάτος τῆς βαθμίδος, βλ. **πάτημα**, foulée καὶ giron. § πλάτος τῆς ὁδοῦ ἢ πλάτος τῶν σιδηροδρομικῶν ὁδῶν, largeur de la voie ἢ largeur des voies ferrées. Εἰς τοὺς σιδηροδρόμους τὸ πλάτος τῆς ὁδοῦ μετρεῖται μεταξὺ τῶν **ἐσωτερικῶν χειλέων** (bords intérieurs) τῶν ῥάβδων (rails), εἶνε δὲ 1 μ. 44 ἕως 1 μ. 45 δι' ὅλα τὰ σιδηροδρομικὰ **συμπλέγματα** (réseaux) τῆς Εὐρώπης πλὴν τῶν τῆς Ἰσπανίας (1 μ. 736) καὶ τῆς Ῥωσσίας (1 μ. 523). § **πλάτος τῆς κεφαλῆς** (τοῦ ἐλάσματος), largeur du champignon (du rail). § **πλάτος πλοίου**, τό· largeur du bâtiment, n. f. εἶνε γενικῶς ἡ ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασις τῶν σκελῶν νομέως τινός. Κυρίως ὅμως **πλάτος** εἶνε ἡ ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασις τῶν ἔξω ἐπιφανειῶν τῶν δύο σκελῶν τοῦ **μεγίστου νομέως** (maître couple), ὅπερ καὶ **μέγιστον πλάτος** (largeur au fort) καλεῖται, καὶ μετρεῖται ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τῆς ἰσάλου τοῦ πλοίου ἐμφόρτου, δι' ὃ καὶ **μέγιστον πλάτος τῆς ἰσάλου ἔξω τῶν ἐγκοιλίων** (largeur au fort à la flottaison hors membrés) καλεῖται. § [ἀστρ. ναυτ.] **γεωγραφικὸν πλάτος** ἢ μᾶλλον ἁπλῶς **πλάτος**, τό· latitude, n. f. πλάτος σημείου τινὸς τῆς σφαίρας καλεῖται ἡ ἀπόστασις αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ (équateur). Διακρίνεται δὲ εἰς βόρειον καὶ νότιον καὶ μετρεῖται ἐπὶ τόξου μεσημβρινοῦ, ἑκατέρωθεν τοῦ Ἰσημερινοῦ ἐξ οὗ γίνεται καὶ ἡ ἀρχὴ (ἤτοι ἔνθα εἶνε 0°) πρὸς τοὺς πόλους (ἔνθα εἶνε 90°)· || **βόρειον πλάτος**, latitude Nord, καλεῖται τὸ μετρούμενον ἐπὶ τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου· || **νότιον πλάτος**, latitude Sud, καλεῖται τὸ μετρούμενον ἐπὶ τοῦ νοτίου ἡμισφαιρίου· || **παρατηρηθὲν πλάτος**, latitude observée, καλεῖται τὸ ἐξαχθὲν κατόπιν ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων· || **ἀναμετρηθὲν πλάτος**, latitude estimée, καλεῖται τὸ ἐξαχθὲν δι' ὑπολογισμοῦ πορειῶν καὶ διατρεχθέντος διαστήματος.

πλάτρα, ἡ [δημ.] βλ. **πλάτρια**.

πλατσομύτης [δημ.] βλ. **πλακομύτης**.

πλάττω [πλάσσω], κατασκευάζω τι, δημιουργῶ, créer; μορφόω, μορφόνω, σχηματίζω ἰδ. ἐκ μαλακῆς μάζης, ἤτοι γῆς, πηλοῦ, γύψου, κηροῦ, κτλ. κοινῶς πλάθω· διαπλάττω, μορφόνω, former; façonner; modeler; || ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν κόσμον, Dieu a créé le monde; || πλάττω (πλάθω) ψωμί, tourner (former) le pain. § [μεταφ.] ἐπινοῶ, inventer; χαλκεύω, forger; ἐπινοῶ, διαπλάττω, fabriquer; || αὐτὸς ἔπλασεν ὅλην αὐτὴν τὴν ἱστορίαν, c'est lui qui a fabriqué toute cette histoire.

πλατύ, τὸ [οὐδ. τοῦ πλατύς], large, n.m. || τὸ πλατὺ τοῦ κοπάνου, plat de crosse; τὸ πεπλατυσμένον μέρος τοῦ κοπάνου ὅπερ εἶνε εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος τῆς **παρειᾶς** (joue)· || τὸ πλατὺ τῆς **σπάθης** (ξίφους), ἤτοι τὸ πεπλατυσμένον ἢ συνεχὲς μέρος ὅπερ ἑνώνει τὴν ῥάχιν (dos) καὶ τὸ **στόμα** (tranchant)· || τὸ πλατὺ τοῦ πηδαλίου [ναυτ.], βλ. **φθείρ**.

πλατύβαθμον, τὸ (πλατεῖα βαθμίς)· βλ. **πλατύσκαλον καὶ ἀναπαυτήριον**· || [γεωλ.] πλατύβαθμον ἢ ἀναπαυτήριον, palier, n. m. μέρος σχεδὸν ὁριζόντιον εὐρύτερον τῆς βαθμίδος (gradin).

πλάτυγξ, υγγος, ἡ· plateau, n. m. δίσκος, πίναξ ἢ πινάκιον· φύλλον μετάλλου ἐφ' οὗ τίθεταί τι· || — τοῦ σκοπευτικοῦ ἀναπαυτηρίου, plateau du coussinet de pointage; || — ἐπικαλυπτήριος, plateau de recouvrement; || — ῥηξιπύλου, plateau pour pétard; || πλάτυγγες ὑψωτικαὶ τῶν φρουριακῶν ἐσχαρῶν.

πλατύγυρος, ος, ον, ἔχων πλατὺν γῦρον, à larges bords.

πλατύδεσμος, ου, ὁ [ναυτ.], amarrage plat (ἢ à plat); ἴσια λιγαδοῦρα, ἤτοι ἐλαφρὸς ἐπίδεσμος χρησιμεύων εἰς τὴν σύσφιξιν δύο σχοινίων.

πλατύκερως, ως, ων· ἔχων πλατέα κέρατα, à larges cornes; [διδ.] laticorne.

πλατυκέφαλος, ος, ον· πλατεῖαν κεφαλὴν ἔχων, à large tête.

πλατυμέτωπος, ος, ον· μὲ πλατὺ μέτωπον, au front large.

πλάτυνσις, εως, ἡ (πλατύνω), ἡ κατὰ πλάτος αὔξησις, élargissement, n. m. βλ. καὶ **εὔρυνσις**· || — [μεταφ.] ἡ λέπτυνσις, élégissement, n. m. βλ. **πλατύνω**· || —, ἡ σίμωσις, épatement, n. m. || —, ἡ εὔρυνσις, évasement, n. m.

πλατύνω, μέλ. θὰ πλατύνω· αὐξάνω τὸ πλάτος, élargir; || πλατύνω, εὐρύνω (ἀνοιγμά τι), évaser; || —, ἐπιπεδῶ τι, aplatir. § — [μεταφ.] λεπτύνω, élégir, καθιστῶ τι λεπτὸν διὰ πλατύνσεως· π. χ. ἡ κεφαλὴ μεταλλικοῦ τινος γόμφου ἢ ἥλου εἶνε τὸ πεπλατυσμένον

αὐτοῦ μέρος, la tête d'une cheville en métal, ou d'un clou est sa partie élégie.

πλατύουρος, ος, ον· ἔχων πλατεῖαν οὐρὰν (κέρκον), qui a la queue large; [διδ.] laticaude, adj.

πλατύπεδος, ος, ον· πλατὺ ἐπίπεδον, πλατεῖαν ἐπιφάνειαν ἔχων, méplat, e, adj. πεπλατυσμένος, η, ον· ὁ ἔχων μεγαλείτερον πλάτος ἢ πάχος· ‖ ξύλον πλατύπεδον, bois méplat, ὅπερ εἶνε πλατύτερον παρὰ παχύτερον· ‖ πλατύπεδος ἕδρα (ξύλου, λίθου, κτλ.), face méplate, ἤτοι ἡ πλατυτέρα αὐτοῦ ὄψις· ‖ τοποθετεῖν τεμάχιόν τι ἐπὶ τῆς πλατυπέδου ἕδρας του, poser une pièce sur son méplat; ‖ barre méplate ou fer en bande, καλεῖται ἐν τῇ σιδηρουργικῇ **σιδηρᾶ λεπίς,** ἤτοι σιδηρᾶ ἐπιμήκης ῥάβδος ἔχουσα μεγαλείτερον πλάτος παρὰ πάχος. Τὸ πλατὺ μέρος τοῦ ἐλάσματος, le méplat de la lame.

πλατύπους, ους, ουν· ἔχων πλατεῖς πόδας, qui a les pieds larges; [διδ.] latipède, adj.

πλατύς, εῖα, ὑ [συγκρ. ύτερος, ὑπερθ. ύτατος], κοινῶς φαρδύς, ὁ ἔχων ἀρκετὸν πλάτος, large, adj. ἐκτενής, vaste; εὐρύς, ample; ‖ πλατὺ ὕφασμα, étoffe large; ‖ [ναυτ.] — τρόχιλος, poulie plate; ‖ μακρὺς πλατύς· βλ. **μακρύς**· ‖ πλατύτερον [ἐπίρ. μεταφ.], plus amplement; plus au long; ‖ ἡ πλατεῖα πλευρὰ λίθου, ὀπτοπλίνθου, (le) plat d'une pierre, d'une brique, ἤτοι τὸ πλατὺ αὐτοῦ μέρος· ‖ ἡ πλατεῖα πλευρὰ ξύλου, (le) plat du bois, ἤτοι τὸ πλατὺ αὐτοῦ μέρος· ‖ [θηλ. οὐσ.] βλ. **πλατεῖα**· ‖ [οὐδ. οὐσ.], βλ. **πλατύ.**

πλατύσκαλον, ου, τὸ καὶ πλατύβαθμον, palier, n. m. πλατεῖα βαθμὶς τοποθετουμένη ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὕψους ἐφ' οὗ καὶ τὸ πάτωμα ἑκάστου **ὀρόφου** (étage), ἢ κατὰ τὰς ἀλλαγὰς τῆς διευθύνσεως τῆς κλίμακος, ὁπότε καλεῖται καὶ **ἀναπαυτήριον** (palier de repos); ‖ [κατ' ἐπέκτ.] —, perron, n. m. βλ. **ἀνάβαθρον**· ‖ —, carré, n, m. καλεῖται οὕτω μεταφορικῶς τὸ πλατύσκαλον (palier) ἐπὶ τῶν κλιμάκων, ὅταν ἔχῃ σχῆμα τετραγωνικόν.

πλάτυσμα, ατος, τὸ (πλατύνω), πᾶν τὸ πεπλατυσμένον, plaque, n. f. ἡ ἀπὸ μετάλλου ἐληλαμένου πλάξ· ὑποκοριστ. **πλατυσμάτιον,** τὸ (= μικρὸν πλάτυσμα, petite plaque); ‖ — ὠτῶεν (γεν. ὠτώεντος) ἢ ὠτοφόρον, plaque à oreille; τοιοῦτόν τι πλάτυσμα ὑπάρχει ἐπὶ τῶν πυροβόλων Κανὲ συνδέον τὸ φορεῖον μετὰ τῆς τομῆς τοῦ πυγαίου· ‖ — κυκλοτερὲς (γεν. οῦς), plaque circulaire; ‖ — τοῦ ὑποκάτω τοῦ ῥύγχους, plaque au dessous de mufle; ‖ — τῆς σελμίδος, plaque de sellette; ‖ — προστριπτικὸν ἢ πλὰξ προστριβῆς ἢ καὶ προστριβεύς, plaque de frottement; ‖ — τῆς μηχανικῆς χονδροποιοῦ, plaque de grenoir mécanique; ‖ πλάτυσμα κλισιοσκοπίου, plaque de hausse. § —, palier, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ παρεντιθέμενον ὁριζόντιον μέρος μεταξὺ δύο **ἀντιθέτων κλίσεων** (déclivités de sens contraire ou inverse), ἢ πρὸς διακοπὴν συνεχοῦς κλίσεως κατὰ τὴν κατασκευὴν ὁδοῦ ἢ σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Τὸ ὁριζόντιον τοῦτο τμῆμα εἰς τὰς σιδηροδρομικὰς γραμμὰς εἶνε τοὐλάχιστον 60 μέτρων· βλ. **κατατομή,** profil des routes καὶ profil des voies ferrées. § — [ὀχυρωτ.] palier, n.m. ὁριζόντιον τμῆμα ἐπὶ τῶν ὀχυρωμάτων. § —, palier d'une galerie; τὸ μέρος ἔνθα συναντῶνται δύο ὑπόνομοι· βλ. καὶ **ἐπικαμπή** (retour). § — [ὀχυρ.] tablette, n.f. ἵνα μὴ τὰ ὕδατα τῆς ἐξωτερικῆς κλίσεως φθείρωσι τὴν κορυφὴν τοῦ κρημνοῦ ἐν τῇ τειχιστικῇ, τίθεται ἄνωθεν αὐτοῦ σειρὰ πλακῶν ἀποτελοῦσα οὕτω τὸ **πλάτυσμα.** § **πλάτυσμα,** tourteau, n. m. δίσκος ἐν γένει. § —, ἄνοιγμα, πλατυστομία, évasement, n. m.

πλατυσμάτιον, τό· μικρὸν πλάτυσμα, petite plaque; βλ. **πλάτυσμα.** § **πλατυσμάτια** (εὐτηκτα ἢ **ἀσφαλιστικά**), bouchon fusibles ou plaques fusibles, ou plaques de sûreté. Μικροὶ μεταλλικοὶ δίσκοι πρὸς ἑρμητικὴν ἀπόφραξιν ὀπῶν ἀτμολεβήτων. Τὰ πλατυσμάτια κατεσκευασμένα ἐξ εὐτήκτου συγχωνεύματος κασσιτέρου, βισμουθίου καὶ μολύβδου, σκοπὸν ἔχουσιν ὅπως τηκόμενα ὑπὸ τῆς ὑπερβαλλούσης θερμότητος τοῦ ἀτμοῦ, ἀφίνουσιν ἐλευθέραν ἔξοδον εἰς αὐτὸν ἐκ τῶν λεβήτων, ἅμα ὡς ὑπερβῇ ὡρισμένην θλῖψιν, ἤτοι θερμοκρασίαν.

πλατυσμός, οὗ, ὁ· ἡ πλάτυνσις, εὔρυνσις, élargissement, n. m.

πλατυστομία, ας, ἡ· γενικῶς τὸ ἄνοιγμα, τὸ πλάτυσμα, ἡ διεύρυνσις, ἡ εὔρυνσις, évasement, n. m. ‖ —, évasement, n. m. καλεῖται τὸ μέρος ἔνθα κοιλάς τις εὐρύνεται.

πλατύστομος, ος, ον, ὁ ἔχων πλατὺ στόμα (ἄνοιγμα), qui a la bouche (l'ouverture) large, évasé, ée; ‖ — λαβίς, pince plate, ἡ **πλατολαβίς.**

πλατύφυλλος, ος, ον, μετὰ πλατέων φύλλων, aux feuilles larges; [διδ.] latifolié, ée, adj.

πλατῶνι, τό· daim, n. m. θηλ. daine, n. f. **ἔλαφος** μὲ πλατέα κέρατα, πλατύκερως.

πλατωνικός, ή, ον· platonicien, enne, adj. ὁ ἀκολουθῶν τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Πλάτωνος, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν φιλοσοφίαν ταύτην· ‖ πλατωνικαὶ θεωρίαι, théories platoniciennes; ‖ — φιλόσοφος, philosophe platonicien; ‖ πλατωνικὴ σχολή, école platonicienne. § **πλατωνικός,** ὁ· platonicien, n. m. φιλόσοφος τῆς σχολῆς τοῦ Πλάτωνος: ὁ Φίλων ἦτο ζηλωτὴς πλατωνικός, Philon fut un zélé platonicien. § **πλατωνικός,** ή, όν· platonique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν φιλοσοφίαν, μὲ τὸ σύστημα τοῦ Πλάτωνος· ‖ [κατ' ἐπέκτασιν] καθαρῶς ἰδεώδης, purement idéal, μὴ ἔχων οὐδεμίαν φυσικὴν ὑπόστασιν, π. χ. πλατωνικὸς ἔρως, amour platonique, καλεῖται ὁ ἰδεώδης ἐκεῖνος ἔρως ὅστις θὰ συνέδεε δύο ἑτερόφυλα πρόσωπα χωρὶς ἐν αὐτῷ νὰ ὑπάρχῃ οὐδ' ἡ ἐλαχίστη βλέψις πρὸς οἱανδήποτε σωματικὴν ἀπόλαυσιν. Ὁ Πλάτων διέκρινεν ἐν τῷ κοινῷ ἔρωτι μέρος σαρκικῶς ἡδονικὸν καὶ μέρος ἰδεώδους ἀπολαύσεως ἣν θεωρεῖ ὡς συντελοῦσαν πρὸς τελειοποίησιν τῆς ἀνθρωπίνου ψυχῆς· τοῦτο δὲ

τὸ τελευταῖον καθ' ἑαυτὸ ἀποτελεῖ τὸν κληθέντα πλατωνικὸν ἔρωτα, οὗ ἀποκλείεται ἐντελῶς τὸ πρῶτον.

πλατωνικῶς [ἐπίρ.], platoniquement, adv. κατὰ τρόπον πλατωνικόν.

πλατωνισμός, οὗ, ὁ· platonisme, n. m. τὸ σύνολον τῶν ἰδεῶν τῶν ἀπορρεουσῶν ἐκ τῶν πλατωνικῶν θεωριῶν· || ἐπίσης χαρακτὴρ πλατωνικός, caractère platonique, ἤτοι καθαρῶς ἰδεώδης, purement idéal, π. χ. un amour d'un platonisme absolu.

πλέγμα, ατος, τὸ (πλέκω), πᾶν τὸ πεπλεγμένον, tout ce qui est tressé, πλόκαμος, πλεξίς, πλεξοῦδα, tresse, n. f. natte, n. f. βλ. πλόκαμος καὶ πλεξίς· || —, tresse, n. f. (στρημένον σχοινίον)· || πλέγμα καννάβινον, tresse de chanvre ; || —, ὕφασμα πλεκτὸν ἢ μεταλλικόν, tissu, n. m. βλ. **ὕφασμα**· || —, claie, n. f. βλ. **ταρσός**· || —, clayonnage, n. m. βλ. **τάρσωμα.**

πλεγμάτι, τὸ [δημ.], πλέγμα, δίκτυον, filet, n. m. réseau, n. m.

πλεθαίνω [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης], πληθύνω, πολλαπλασιάζω· 2) πολλαπλασιάζομαι, πλεονάζω.

πλέθρον, ου, τό· plèthre, n. m. παρὰ τοῖς ἀρχαίοις μέτρον μήκους, τὸ $^1/_6$ τοῦ σταδίου, ἴσον πρὸς 100 πόδας, ἤτοι περίπου πρὸς 30.83 μ., καὶ μέτρον ἐπιφανείας τετράγωνον ἔχον πλευρὰν 100 ποδῶν, ἤτοι περίπου ἴσον πρὸς 950 $^1/_2$ τετραγ. μέτρα.

πλειὰ [δημ. ἐπίρ.], βλ. πλέον.

πλειάς, άδος, ἡ· pléïades, n. f. [κοιν.] poussinière, n. f. Πλειάδες ἢ Πελειάδες [μυθολ.] θυγατέρες τοῦ Ἄτλαντος καὶ τῆς Ὠκεανίδος Πληϊόνης, ἑπτὰ τὸν ἀριθμόν. Κατά τινα παράδοσιν αὐτοκτονήσασαι διὰ τὴν σκληρὰν τύχην τοῦ πατρός των μετετέθησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἔνθα ἀπετέλεσαν τὸν ὁμώνυμον ἀστερισμόν· κατ' ἄλλην δὲ διωκόμεναι ὑπὸ τοῦ κυνηγοῦ Ὠρίωνος μετεμορφώθησαν εἰς περιστερὰς (πελείας) καὶ εἶτα εἰς ἀστέρας. Οὕτω καλεῖται (κοινῶς «Πούλια») ἀπὸ τῶν μυθολογικῶν Πλειάδων τὸ κατὰ τὴν ῥάχιν τοῦ ἀστερισμοῦ Ταύρου ἄθροισμα ἀστέρων, ἀποτελούμενον ἐξ 1 ἀστέρος τρίτου μεγέθους (τῆς Ἀλκυόνης), 1 τετάρτου, 4 πέμπτου, 2 ἕκτου, 9 ἑβδόμου καὶ πλειόνων τῶν 20 ὀγδόου, ὧν ὅμως διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ μόνον 6 ὁρῶνται σαφῶς, δυσκόλως δὲ καὶ ὁ ἕβδομος. § [μεταφ.] **πλειάς,** pléïade, n. f. groupe, réunion d'hommes, de poètes célèbres, etc.

πλειοδοσία, ας, ἡ (ὑπερθεματισις), τὸ πλειοδοτεῖν, τὸ προσφέρειν περισσότερα, ἡ μεγαλειτέρα προσφορά, enchère[s], n. f. offre d'un prix supérieur qu'un autre a offert pour l'achat d'une chose qui se vend au plus offrant ; manière de vendre au plus offrant ; || ἐκθέτω εἰς πλειοδοσίαν, mettre aux enchères ; || πωλῶ οἰκίαν εἰς πλειοδοσίαν, vendre une maison aux enchères ; βλ. καὶ **πλειστηριασμός.**

πλειοδότης, ου, ὁ (ὑπερθεματιστής), enchérisseur, n. m. qui met une enchère ; ὁ προσφέρων περισσότερα, plus offrant ; || ὁ τελευταῖος πλειοδότης, le dernier (et plus offrant) enchérisseur.

πλειοδοτικός, ή, όν· ὁ τῆς πλειοδοσίας, d'enchères ; || πλειοδοτικὴ δημοπρασία, [mise aux enchères ; adjudication aux enchères.

πλειοδοτῶ (έω), μέλ. ήσω, enchérir ; δίδω τὴν μεγαλειτέραν προσφοράν, couvrir l'enchère sur ; || — εἰς κτῆμα (ἀκίνητον), enchérir un immeuble.

πλειονότης, ητος, ἡ (πλείων)· τὸ περισσότερον, μεγαλείτερον μέρος, majorité, n. f. pluralité, n. f.

πλειονοψηφία, ας, ἡ· τὸ περισσότερον, πλειότερον ποσὸν τῶν ψήφων, majorité des voix [des suffrages]; || κατὰ πλειονοψηφίαν, à la majorité.

πλειονοψηφῶ (έω), ἔχω τὴν πλειονοψηφίαν, avoir la majorité.

πλειότερος, α, ον· βλ. **περισσότερος.**

πλειοψηφία, ας, ἡ· βλ. **πλειονοψηφία.**

πλειοψηφῶ, βλ. **πλειονοψηφῶ.**

πλειστάκις [ἐπίρ.] πλείονας φοράς, πολλαῖς φοραῖς, τὰς περισσοτέρας φοράς, plusieurs fois ; πολὺ συχνὰ συχνάκις, bien souvent.

πλειστηριάζω, μέλ. άσω, ἐκθέτω (πωλῶ) εἰς πλειοδοσίαν ἤτοι εἰς ἐκεῖνον ὅστις θὰ προσφέρῃ τὰ περισσότερα, mettre (vendre, etc) aux enchères (à l'encan). § —, enchérir, mettre une enchère sur.

πλειστηρίασις, εως, ἡ· ἡ πώλησις εἰς πλειοδοσίαν (δημοπρασίαν), vente (; mise) aux enchères = encan, n. m. (ἐκ τοῦ λατ. in quantum = à combien), κοινῶς τὸ **ἰνκάντο**· βλ. **πλειοδοσία, πλειστηριασμός.**

πλειστηρίασμα, ατος, τό· βλ. καὶ **ἐκπλειστηρίασμα**· τὸ ποσὸν τὸ εἰσπραττόμενον ἐκ πλειστηριάσεως, produit d'une vente aux enchères ; τὸ ἀντίτιμον, ἡ ἀξία, prix, n. m.

πλειστηριασμός, οὗ, ὁ· enchères, n. f. πώλησις εἰς πλειοδοσίαν, vente aux enchères; ἡ **πλειοδοσία,** encan (κοινῶς τὸ **ἰνκάντο**). **Πλειστηριασμὸς** [νομ.] λέγεται ἡ δύναμις ἐκείνη τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου καὶ ἡ ἐνέργεια ἐκείνη τοῦ δημοσίου ὀργάνου, Συμβολαιογράφου, καθ' ἣν μετὰ προηγουμένην τελεσίδικον ἀπόφασιν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ἐκτίθεται εἰς δημοπρασίαν ἐν ὡρισμένῳ χώρῳ καὶ χρόνῳ ἡ διὰ τῆς ἀποφάσεως ἐπιδικασθεῖσα εἰς τοὺς δανειστὰς περιουσία τοῦ ὀφειλέτου, ὅπως ἐκ ταύτης ἱκανοποιηθῶσιν οὗτοι.

πλεῖστος, η, ον· ὑπερθ. τοῦ πολύς, ὁ περισσότερος, ἐπὶ ποσότητος, μεγέθους, ἐκτάσεως καὶ ἀξίας, λίαν πολύς, λίαν πολυάριθμος (ἐπὶ ἀριθ.), très-nombreux, euse ; πάρα πολὺς (ἐπὶ ποσότητος), très considérable ; μέγας ἀριθμὸς ἀπό, grand nombre de; πλεῖστοι, πολλοί, plusieurs ; [ἐνάρθρ.], ὁ πλεῖστος = ὁ περισσότερος ἀριθμός, πολυαριθμότερος, le plus nombreux ; le plus grand nombre de ; τὸ πλεῖστον, la plupart de ; || πλεῖστοι ἄνθρωποι, un grand nombre de personnes ; beaucoup

de gens ; || ἔχει πλείστους φίλους, il a nombre d'amis ; || τὸ πλεῖστον μέρος, la plus grande partie=ὁ μεγαλείτερος ἀριθμός· || οἱ πλεῖστοι ἐνόμιζον ὅτι, la plupart croyait que; || κατὰ τὸ πλεῖστον· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, pour la plupart ; d'ordinaire ; le plus souvent ; βλ. καὶ **περισσότερος**.

πλείων, ων, ον, γεν. ονος, συγκρ. τοῦ πολύς· βλ. **περισσότερος**.

πλεκτάνη, ης, ἡ· χυρίως πᾶν πλεκτόν· βλ. πλέγμα. § **πλεκτάνη** [μεταφορ.] δόλος, πλοκή, μηχανορραφία, σκευωρία, trame, n. f. (= complot, n. m. intrigue, n. f.) παγίς, piège, n. m. δίκτυον, filet, n. m. ῥαδιουργία, ruse, n. f. μηχανορραφία, machination, n. f. § [ναυτ.] **πλεκτάνη**, garcette, n. f. κοινῶς **τουρνέλα** ἢ **σαλαμάστρα**. Πλεξὶς κατασκευαζομένη ἐκ περιττοῦ ἀριθμοῦ **διστρόφων** (σχοινίων) 3 ἢ 4 μέτρων μήκους, χρησιμεύουσα πρὸς κατασκευὴν **ἐπιδέσμων** (amarrages) ἐπὶ τῶν ἀλύσεων ἢ ἄλλων μερῶν, πρὸς πρόσδεσιν συσπάστων, κτλ. βλ. καὶ **σειράδια**· || **πλεκτάνη περιτρόχου**, garcette de tournevire; πλεκτάνη χρησιμοποιουμένη ἄλλοτε πρὸς ἔχμασιν χάλω ἐπὶ τοῦ **περιτρόχου** (tournevire).

πλέκτης, ου, ὁ· θηλ. **πλέκτρια**, ιας, ἡ· tresseur, euse, celui, celle qui tresse des fils, des cheveux, etc.

πλεκτός, ή, όν· ὁ πεπλεγμένος, η, ον· tressé, ée ; πλεξιδωτός, natté, ée, adj. πλεκτός, tricoté, ée, adj. || χειρόκτια πλεκτά, gants de tricot. § [θηλ. οὐσ. ναυτ.] **πλεκτὴ** [ἐνν. ζώνη], tresse, n. f. βλ. **πλεξίς**· || [ναυτ.] πλεκτὴ μάκτρου ἢ πλοχαμὶς (ἴδος, ἡ) μάκτρου, tresse d'écouvillon ; || [ναυτ.] κατ' ἐπέκτ. sangle, n. f. (=ἀρτάνη).

πλέκω, μέλ. ἔξω, παθ. ἀόρ. α' ἐπλέχθην καὶ συχνοτ. ἐπλάκην, συμπλέκω τι, χάμνω πλέγμα, πλέκω, tresser ; χάμνω πλεξίδαν, arranger en tresse ; χάμνω πλεξίδαν, ψάθην, natter ; [σχοινίον] commettre ; βλ. **συστρέφω**· || πλέκει **τὰ** μαλλιά της, elle tresse ses cheveux. § πλέκω μὲ βελόναις, tricoter ; || πλέκει χάλτσαις, elle tricote des bas. § [μεταφ.] ὑφαίνω, σκευωρέω, μηχανορραφῶ, tramer, machiner ; βλ. **πλεκτάνη**· || νὰ ἤξευρες τί σοῦ πλέκει, si tu savais seulement ce qu'il trame contre toi. § [δημ. ἀντ. **πλέω**] χολυμβῶ, nager ; ἐπιπλέω, flotter.

πλέκω [διάλ. Νισύρου] μαλλόνω, ἔρχομαι εἰς χεῖρας.

πλεμμάτι, τὸ [δεμ.], τὸ δίκτυον, βλ. πλεγμάτι.

πλεμόνι, τὸ [δημ.], ὁ πνεύμων, poumon, n. m. || ἔβγαλε τὰ πλεμόνια του [ἀπὸ ταῖς φωναῖς], il a usé ses poumons ; ἐξελαρυγγιάσθηκε, il s'est égosillé. § [σφαγίου] mou, n. m. || δόσε πλεμόνι τῆς γάτας, donnez du mou au chat.

πλέμπα καὶ **πλεμπάγια** [δημ.], βλ. ὄχλος.

πλεξίδα, ας, ἡ [δημ.] καὶ **πλεξοῦδα**, τὸ πλεγμένον, tresse, n. f. tissu plat de fils, de cheveux etc. entrelacés ; βλ. καὶ **πλεξίς**· ἡ πλεξοῦδα τῶν μαλλιῶν, natte [de cheveux].

πλέξιμον, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ πλέκειν, action de tresser; τὸ πλέκειν, tressage, n. m. [σχοινίου] commettage ; || —, τὸ πλέκειν διὰ βελονῶν, action de tricoter, tricotage, n. m.

πλεξίς, ίδος, ἡ· βλ. καὶ πλέκω· κοινῶς ἡ **πλεξίδα**, tresse, n. f. τὸ πεπλεγμένον, tresse, n. f. ἡ πλεξὶς τῶν μαλλιῶν, natte, n. f. (de cheveux). § [ναυτ.] **πλεξὶς** ἢ **πλεκτή**, ῆς, ἡ· κοινῶς **μπαλλέτα**, tresse, n. f. Εἶδος πλεκτοῦ σχοινίου κατασκευαζομένου ἐκ πλοκῆς κλωσμάτων ἢ διστρόφου, χρησιμεύοντος εἰς διάφορα μέρη τοῦ ἐξαρτισμοῦ, καθὼς καὶ πρὸς κατασκευὴν **χειραγωγῶν** ἢ **δετῶν**. Αἱ πλεξίδες ἀναλόγως τοῦ σχήματός των λαμβάνουσι διάφορα ὀνόματα, π. χ. **πλακωτὴ πλεξίς**, tresse plate, **ἀγγλικὴ πλεξίς**, tresse anglaise ; **στρογγύλη πλεξίς**, tresse ronde ; **τετράγωνος πλεξίς**, tresse carrée. § πλεξὶς περιχεφαλαίας, βλ. **κρώβυλος** (cadenette).

πλεξοῦδα, ἡ [δημ.] καὶ **μπουρμάδα**· βλ. **πλεξίδα**.

πλέον [ἐπίρ.] (οὐδ. τοῦ πλέων, πλείων), περισσότερον, plus, ἐπὶ πλέον, en plus ; || πολὺ πλέον παρ' ὅ,τι νομίζει, beaucoup plus qu'il ne croit ; || τί πλέον θέλει ; que veut-il de plus ? || καὶ οὐδὲν πλέον, et rien davantage ; et rien de plus, en sus ; || [ἀριθ.] δύο πλέον πέντε, deux plus cinq. § ἤδη, déjà ; τέλος, en fin ; τοῦ λοιποῦ, désormais ; || εἶνε πλέον γέρων, il est déjà vieux ; || ἦλθε πλέον, enfin il est arrivé ; le voilà arrivé ; || ἀρκεῖ πλέον, c'en est assez ; || εἶνε πλέον μεσημέρι, il est déjà midi ; || αὐτὸ δὰ πλέον ἔλειπε, voilà ce qui manquait encore ; || τώρα πλέον εἶνε ἀργά, maintenant c'est trop tard ; || τί μένει πλέον νὰ χάμωμεν ; que reste-t-il désormais à faire ? [μετ' ἀρνήσ.], plus ; εἰς τὸ ἑξῆς, τοῦ λοιποῦ, désormais ; || δὲν θὰ τὸν ἴδω πλέον, je ne le verrai plus ; || μὴ πλέον δάκρυα, plus de larmes; || χωρὶς ν'ἀναβάλλωμεν πλέον, sans plus différer ; || **ποτὲ πλέον**, jamais plus au grand jamais.

πλεονάζω, μέλ. άσω, εἶμαι πολύς, ἀφθονῶ, abonder; ὑπεραφθονῶ, surabonder ; ἀφθονῶ, foisonner ; εἶμαι περισσότερος τοῦ δέοντος, εἶμαι ἐπὶ πλέον, être de trop ; εἶμαι περιττός, ὑπέρμετρος, περιττεύω, être superflu ; ὑπερβάλλω, excéder ; [γραμμ.] redonder, être superflu dans le discours ; || ἐκφράσεις πλεονάζουσαι, expressions qui redondent ; || ἐπλεόνασαν τὰ ἐγκλήματα, le crime abonde (foisonne); || τὸ ἐπίθετον αὐτὸ πλεονάζει, cette épithète redonde ; || [μετοχ. οὐδ. οὐσ.] τὸ **πλεονάζον**, l'excédant ; || **πλεονάζων**, ουσα, ον, redondant, e, adj. superflu, qui est de trop ; || ἔκφρασις πλεονάζουσα, expression redondante.

πλεονάκις [ἐπίρ.] πολλάκις, πολλαῖς φοραῖς, plusieurs fois ; συχνάκις, bien souvent.

πλεόνασμα, ατος, τό· ἡ ἀφθονία, τὸ περίσσευμα, τὸ πλεονάζον, τὸ ἐπὶ πλέον ὑπάρχον, excédant, e, adj. ὁ ὑπερβάλλων, qui excède,

ὁ περιλαμβάνων πλεόνασμα. § [ἐνί.] plus-value, n. f. excédent du produit d'un impôt sur les prévisions budgétaires ; πληθ. des plus-values ; ἀντίθετον εἶνε τὸ ἔλλειμμα (moins-value). § **πλεόνασμα,** ὑπόλοιπον, excédent, n. m. le nombre, la quantité qui excède ; πλεόνασμα προϋπολογισμοῦ, excédent budgétaire. § —, trop-perçu, n. m. πληθ. les trop-perçus ; τὸ ἀντίθ. τούτου εἶνε τὸ ἔλλειμμα (moins-perçu). § πλεόνασμα [ὑδραυλ.] βλ. **ὑπερχείλημα.**

πλεονασμός, οὔ, ὁ· ἡ ἰδιότης τοῦ πλέον τοῦ δέοντος, ὑπεραφθονία, surabondance, n. f. ἀφθονία, abondance, n.f. ἐπαύξησις, surcroît, n. m. ἡ ὑπέρβασις, débord, n.m. § [γραμμ.], —, redondance, n.f. (= superfluité de paroles) ou pléonasme, n. m. προσθήκη περιττῆς, ἀσημάντου λέξεως ἢ φράσεως· ‖ ὕφος πλῆρες πλεονασμῶν, style plein de redondances.

πλεονέκτημα, ατος, τό· τὸ ἔχειν τι περισσότερον **τοῦ** ἄλλου, ὄφελος, κέρδος, προσόν, πλεονέκτημα, avantage, n. m. ἡ ὑπεροχή, supériorité, n. f. [καλή. καλλιτέρα] ποιότης, [bonne, meilleure] qualité; μεγαλειτέρα ἀξία, mérite, n. m.

πλεονέκτης, ου, ὁ (πλέον, ἔχω)· ὁ θέλων ζητῶν νὰ ἔχῃ ἐπὶ πλέον, ἄπληστος, cupide, adj. ὁ ἔχων πλεονεξίαν, qui a de la cupidité ; ‖ ἀχόρταγος, ἀκόρεστος, avide, adj. ὁ μὴ εὐχαριστούμενος μὲ ὅ,τι ἔχει, ἀλλὰ θέλων πλειότερα, συνών. τοῦ cupide.

πλεονεκτικός, ή, όν (συγκριτ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ ἔχων πλεονεξίαν, cupide, adj. ἀκόρεστος, avide, adj βλ. καὶ **πλεονέκτης·** ‖ —, ἔχων περισσότερα πλεονεκτήματα, **ἐπωφελέστερος.**

πλεονεκτῶ (έω), μέλ. ήσω, πλεονέκτης εἰμί, être cupide (avide). § —, πλέον ἔχω, ἔχω περισσότερον, ἔχω τὸ πλεονέκτημα, avoir l'avantage ; ὑπερτερῶ τινός, εἶμαι ὑπέρτερος, être supérieur ; ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ, l'emporter.

πλεονεξία, ας, ἡ· cupidité, n. f. ἀπληστία, convoitise, n. f. ὑπέρμετρος ἐπιθυμία πλούτου, désir immodéré des richesses ; συνώνυμον τῷ ἀπληστίᾳ, avidité, n. f.

πλεοῦσα, ας, ἡ [ναυτ. δημ.], βλ. **γάστρα,** carène, n. f.

πλέρια, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], τὰ πλήρη, στερεά· «πάτα στὰ πλέρια» εἰς τὸ στερεόν, ἀσφαλές, πλῆρες ἔδαφος.

πλερόνω, βλ. **πληρόνω.**

πλεροφορῶ [δημ.], πληροφορῶ, ἱκανοποιῶ.

πλερωτής, ὁ [δημ.], πληρωτής.

πλέτσα, ἡ [διάλ. Νισύρου], ὕφαλος· ἴσως ἐκ τοῦ πλέω.

πλετσές, ὁ [διάλ. Νισύρου], χαίτη, κόμη διήκουσα μέχρι τῆς ὀσφύος.

πλευρά, ᾶς, ἡ· πληθ. αἱ πλευραί· τὸ **πλευρόν,** ἡ πλευρά, τὰ πλάγια τοῦ σώματος ἀνθρώπου καὶ ζώου, côte, n. f. ὀστοῦν ἐπιμηκες τοξοειδὲς καὶ πεπλατυσμένον δι' ὧν ἀποτελεῖται τὸ τοίχωμα τοῦ θώρακος· ‖ **αἱ γνήσιοι** (αἱ νόθοι) πλευραί, les vraies (les fausses) côtes. § **πλευρά,** ᾶς, ἡ ἢ ὑπεζωκώς, ότος, ὁ [ἀνατ.], plèvre (ἐκ τοῦ πλευρόν, flanc) n. f. ἡ μεμβράνη ἥτις καλύπτει ἔσωθεν τὸ στῆθος, membrane qui tapisse le thorax et enveloppe les poumons : l'inflammation de la plèvre se nomme pleurésie (**πλευρῖτις**). § **αἱ πλευραὶ** (τοῦ ἵππου), côtes (du cheval); ὑπὸ τὴν λέξιν **πλευραί,** ἐννοοῦμεν ἐν τῇ ἱππολογίᾳ οὐ μόνον τὰ ἐπιμήκη τοξοειδῆ ὀστᾶ τοῦ θώρακος, ἤτοι τὰ ὀστᾶ τῶν πλευρῶν, ἀλλὰ καὶ κυρίως τὰ πλάγια τοιχώματα τοῦ θώρακος, μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν μυῶν· αἱ γνήσιοι πλευραί, côtes vraies, αἱ μετὰ τοῦ στέρνου ἀμέσως συνδεόμεναι· αἱ νόθοι πλευραί, côtes sternales ἢ casternales ἢ fausses ; αἱ πλευραὶ καλοῦνται ἐν τῇ ἱππολογίᾳ καὶ cerceaux, συνών. τοῦ côtes. § **πλευρόν,** τό· côte, n. f. κοινῶς τὸ **πλάγι.** § ἡ **πλευρά,** ᾶς· τὸ **πλευρόν,** οὔ, côté, n.m. § [γεωμ.] **πλευρά,** ἡ, côté, n.m. καλεῖται οὕτως ἡ γραμμὴ ἡ ἀποτελοῦσα τὴν περίμετρον (contour) σχήματος τινός· βλ. καὶ **γωνία·** ‖ αἱ πλευραὶ τριγώνου, les côtés du triangle. § **πλευρόν,** τό· côté ou flanc, n. m. κοινῶς ἡ **μπάντα,** καλεῖται ἑκάστη τῶν μικρῶν πλευρῶν σώματος τινός, π. χ. τὸ δεξιὸν πλευρὸν (ἢ ἁπλῶς τὸ δεξιόν), τὸ ἀριστερὸν πλευρὸν (ἢ ἀριστερὸν) ἀνθρώπου τινός, le côté droit, le côté gauche d'un homme. § **πλευρόν,** τό· **πλευρά,** ἡ· côté ou flanc, n. m. καλοῦνται ἐπίσης τὰ ἀντικείμενα μέρη, ἢ τὰ πλάγια ἀντικειμένου τινός, π. χ. ἡ δεξιὰ πλευρὰ (ἢ ἁπλῶς τὸ δεξιόν), ἡ ἀριστερὰ πλευρὰ (ἢ ἀριστερὸν) ὁδοῦ τινος, κτλ. le côté droit, le côté gauche d'une route, etc.) § [ὀχυρ.] **ἐξωτερικὴ πλευρά,** côté extérieur ; καλεῖται ἡ γραμμὴ ἡ ἑνοῦσα **τὰς δύο ἄκρας τοῦ μετώπου** (front), ἥτις πράγματι εἶνε **φανταστικὴ** χρησιμεύουσα διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ προμαχῶνος (βλ. σχῆμα εἰς γωνίαν ἀμύνης, angle de défense, γραμμὴν AB). § πλευρὰ ἐσχάρας κιλλίβαντος, côté de châssis d'affût. § **πλευραὶ κοιλάδος,** côtés ou flancs d'une vallée ; καλοῦνται οὕτω τὰ πρηνῆ ἢ οἱ κρημνοὶ ὑφ' ὧν αὕτη περικυκλοῦται· αἱ πλευραὶ τῆς κοιλάδος εἰσὶν αἱ κλιτύες τῶν ὑψωμάτων ἅτινα δεσπόζουσιν ἢ ὑπέρκεινται αὐτῆς, ἐπονομάζονται δὲ **παρειαὶ** ὅταν ὀρθῶνται ὡς τείχη, καὶ **βαθμίδες** ἢ **πλάγια ἐπίπεδα** (gradins ou terrasses latérales) ὅταν ἦνε τεθειμένα κλιμακηδόν. § [ναυτ.] **πλευρά,** κοινῶς ἡ **μπάντα,** côté, n.m. ἡ λέξις αὕτη σημαίνει : 1) τὸν **τοῖχον τοῦ πλοίου** (bord) ἀπὸ τῆς ἰσάλου καὶ ἄνω (βλ. **τοῖχος**)· 2) τὸ **πλάγιον τοῦ πλοίου** (le travers d'un bâtiment) καὶ 3) τὸ μεταξὺ **παρειᾶς** (joue) καὶ **ἰσχίου** (hanche) περιλαμβανόμενον μέρος τῆς **πλευρᾶς,** ὅπερ εἶνε τὸ κυρίως καλούμενον **πλευρὸν** (flanc). Ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι ἱστάμεθα πρὸς πρύμνην καὶ βλέπομεν πρὸς πρῷραν, ἅπαν τὸ δεξιόθεν ἡμῶν καὶ μεταξὺ τοῦ διαμήκους ἐπιπέδου μέρους τοῦ πλοίου καλεῖται **δεξιὰ πλευρὰ** (côté tribord), τὸ δ' ἀριστερόθεν **ἀριστερὰ πλευρὰ** (côté bâbord); ‖ — λέμβου, bord d'une embarcation.

§ [ναυτ.] αἱ **πλευραὶ** (ἱστίου), κοινῶς αἱ μπάνταις τοῦ πανιοῦ, côtés (d'une voile); καλοῦνται οὕτως αἱ περιορίζουσαι τὴν ἐπιφάνειαν οἱουδήποτε ἱστίου γραμμαί. Εἰς τὰ **σταυρωτὰ ἱστία** (voiles carrées) λέγονται κυρίως πλευραὶ τὰ πλάγια αὐτῶν μέρη, ἤτοι αἱ μεταξὺ τῶν κεραιῶν περιλαμβανόμεναι πλευραί, καὶ ἡ μὲν ἐστραμμένη πρὸς τὸν ἄνεμον, ὅταν τὰ ἱστία ἦνε κερουλχημένα, ὀνομάζεται **προσθία προσήνεμος πλευρὰ** (chûte avant, βλ. καὶ **κρέμασις**, chûte), ἡ δ' ἐστραμμένη πρὸς τὸ ὑπήνεμον, **ὀπισθία** ἢ **ὑπήνεμος πλευρὰ** (φάλλο) (chûte arrière). Εἰς τὰ **μεγάλα ἱστία** (basses voiles) ἡ μὲν προσήνεμος πλευρὰ καλεῖται καὶ πλευρὰ τοῦ **πρόποδος**, ἡ δὲ ὑπήνεμος καλεῖται καὶ πλευρὰ τοῦ ποδός, εἰς δὲ τὰ **τρίγωνα** καὶ τὰ **τραπεζοειδῆ ἱστία**, ἡ μὲν ὀνομάζεται ἀδιαφόρως **προσθία** ἢ πλευρὰ **τοῦ** πρόποδος, ἡ δὲ **ὀπισθία** ἢ **πλευρὰ τοῦ** ποδός· § **πλευρά**, τὸ **πλευρόν**, flanc, n. m. § **πλευρὰ** τοῦ σκάφους, flanc, n. m. βλ. ἀνωτέρω côté. § **πλευρόν**, τό· flanc, n. m. καλεῖται τὸ δεξιὸν ἢ ἀριστερὸν μέρος στρατεύματος τινός· ‖ κλίνατ' ἐπὶ δε-ξιὰ (ἀρι-στερά), 1) par le flanc droit (gauche); 2) (à) droite (gauche); ὅπως οἱ πεζοὶ κλίνωσιν ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερά), στρέφονται ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πτέρνης κατὰ τέταρτον κύκλου ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερά). § [ὀχυρ.] τὸ **πλευρὸν** τοῦ προμαχῶνος, flanc d'un bastion, εἶνε τὸ μέρος τὸ ἑνῶνον τὸ **πρόσωπον** (face) μετὰ τοῦ **μεταπυργίου** (courtine); βλ. καὶ face d'un ouvrage; ‖ **κοῖλον πλευρόν**, flanc concave; ‖ τὰ **πλευρὰ** τῆς διόπτρας flancs d'une lunette; ταῦτα εἰσὶν οἱ μικροὶ βραχίονες οἵτινες εἶνε παράλληλοι πρὸς τὸν ἄξονα (capitale) τοῦ ὀχυρώματος· ‖ πλευρὰ ἐπιθετική, flanc offensif; ‖ πλευρὰ ἀμυντική, flanc défensif; ‖ πλευρὸν μετ' ὠτίδος, flanc à orillon; βλ. **ὠτὶς** (orillon); ‖ **παρουσιάζειν τὸ πλευρόν**, présenter le flanc, σημαίνει παρουσιάζειν τὸ δεξιὸν ἢ ἀριστερὸν μέρος πρὸς τὸν ἐχθρόν, εἴτε τοῦ στρατεύματος **βαδίζοντος**, εἴτε ἱσταμένου· ‖ τὰ **πλευρὰ** τοποθεσίας τινὸς εἶνε τὸ πρὸς δεξιὰ **καὶ ἀριστερὰ** μέρος **αὐτῆς**, ἅτινα συνήθως εἰσὶν ἀνίσχυρα καὶ ἔχουσιν ἀνάγκην ἐνισχύσεως καὶ προφυλάξεως. § πλευραὶ τοῦ ὄρους, flancs de montagne; βλ. **ὄρος**. § **πλευρὸν τῆς γεμίσεως**, flanc de chargement; βλ. **αὐλάκιον**, rayure. § **πλευρὸν τῆς βολῆς**, flanc de tir; βλ. **αὐλάκιον**. § αἱ πλευραὶ τοῦ θώρακος, flancs de la cuirasse. § [οἰκοδ.] **πλευρὰ θόλου**, retombée (f.) de voûte, τὸ **πλευρὸν ἀψῖδος** ἢ **θόλου**, ou première assise, οἱ **πρῶτοι σφηνόλιθοι** τῆς ἀψῖδος, ἢ οἱ πρῶτοι λίθοι τόξου ἢ θόλου· καλοῦσιν οὕτω τοὺς θολίτας ἢ τοὺς πρώτους λίθους οἵτινες ἐφάπτονται τοῦ **ἑδραστηρίου λίθου θόλου** (coussinet d'une voûte) ἢ **λιθίνης καμάρας** (arcade de pierres), ἐξ ὧν ἄρχεται ἡ γέννησις τοῦ θόλου καὶ οἵτινες στηρίζονται ἄνευ ἀψιδοτύπου. Mur de retombée ἢ ἁπλῶς retombée καλεῖται **ἡμίτοξον** ἢ **ἡμιαψίς**, ὁ **ἡμίθολος**, ἄρχεται δὲ ἀπὸ τὴν γέννησιν τῆς ἀψῖδος ἢ θόλου μέχρι τοῦ ὑψηλοτέρου σφηνολίθου ἢ θολίτου τοῦ στηριζομένου ἄνευ ἀψιδοτύπου, ἤτοι τὸ μέρος τῆς ἀψῖδος ἢ θόλου τὸ στηριζόμενον ἄνευ ἀψιδοτύπου. § **πλευρά**, pan, n. m. καλεῖται οὕτω τμῆμα συνόλου τινός· π. χ. ἐπιμήκης πλευρά, long pan, καλεῖται ἡ ἐπιμηκεστέρα πλευρὰ δοκοῦ, κτλ. ‖ πλευρὰ [οἰκοδ.], τὸ πρόσωπον, ἡ ὄψις, parement, n. m. τὸ καταφανὲς μέρος ἐκτισμένου λίθου ἢ τοίχου· ‖ **κατὰ πλευρὰν** [οἰκοδ.], βλ. εἰς **δρομικός**· ‖ **πλευρὰ τῆς στέγης**, pan de comble, καλεῖται οὕτως ἡ μεγαλειτέρα πλευρὰ τῆς στέγης· ‖ ἡ πλευρὰ τοῦ θώρακος, pan de cuirasse, ἤτοι τὸ μέρος τοῦ θώρακος τὸ καλύπτον τὸ ἄνω μέρος τῆς ὀσφύος· ‖ **πλευρὰ τοίχου**, pan de mur, ἤτοι τὸ τμῆμα τοῦ τοίχου ἀπὸ τοῦ ἐδάφους μέχρι τῆς κορυφῆς αὐτοῦ. § συμπλεκῶ τὴν πλευρὰν [ναυτ.], parer de bordé, ἤτοι λιαίνω τὴν πλευρὰν ξυλίνου σκάφους διὰ σκεπάρνου. § [ναυτ.], battant, n.m. λέγεται ἡ μεγάλη πλευρὰ τῆς σημαίας (pavillon), ἡ δὲ μικρὰ πλευρὰ καλεῖται guindant, n.m. § rives, n. f. pl. καλοῦνται αἱ πλάγιαι πλευραὶ τῶν ἐν τῷ λιθοστρώματι κυβολίθων. § πλευρά, douve, n. f. τὸ **βαρελοσάνιδον**· βλ. **δόγα**. § **πλευρά**, douve, n. f. ὁ ἐσωτερικὸς τοῖχος **δεξαμενῆς** τινός.

πλευραλγία, ας, ἡ· mal au côté, pleuralgie, n. f. ἡ **πλευρωδυνία**.

πλεύρι, τὸ [διάλ. Κύμης], **πλευρά**· «ἕνα πλεύρι ξύλα ἐκάψαμε», ἤτοι ἥμισυ φορτίον, ὅσα ξύλα φορτώνονται εἰς τὴν μίαν πλευρὰν τοῦ ζώου.

πλευρικός, ή, όν· costal, ale, aux (ἐκ τοῦ λατ. costa = côte) adj. ἀνήκων εἰς **τὰ** πλευρά, qui appartient aux côtes; ‖ πλευρικοὶ σπόνδυλοι, vertèbres costales.

πλευρικός, ή, όν [ἀνατ.] pleural, ale, aux (ἐκ τοῦ πλευρά, côté) adj. ἀνήκων εἰς τὴν πλευράν (ὑπεζωκώς), qui appartient à la plèvre; βλ. **πλευρά**. ‖ χώρα πλευρική, région pleurale.

πλευρίον, ου, τὸ καὶ **πλευρίς**, κοινῶς **κοτελέττα**, côtelette, n. f. βλ. **ψωμοψιχιασμένος** καὶ **πλευρίς**.

πλευρίς, ίδος, ἡ καὶ **πλευρίον**, πλευρία ἐσχάρας, côtelette grillée; βλ. καὶ **φλογίς**.

πλευριτικός, ή, όν· pleurétique καὶ pleuritique, adj. ὁ ἐξαρτώμενος ἢ προερχόμενος ἐκ πλευρίτιδος, qui tient de la pleurésie, qui est causé par pleurésie; ‖ πόνος (ἄλγος) πλευριτικός, douleur pleurétique. § —, ὁ **προσβληθεὶς** ἐκ πλευρίτιδος, qui est atteint de la pleurésie; π. χ. γυνὴ πλευριτική, une femme pleurétique.

πλευρῖτις, ιδος, ἡ· pleurésie, n. f. συνώνυμον τοῦ pleurite, n. f. inflammation de la plèvre, καλεῖται ἡ φλεγμονὴ τοῦ **ὑπεζωκότος**, ἥτις δύναται νὰ ἦνε ὀξεῖα, χρονία ἢ πυώδης, aiguë, chronique (ou purulente), γενικὴ ἢ μερική. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει λαμβάνει τὸ ὄνομα τῶν χωρῶν καθ' ἃς εὑρίσκεται περιωρισμένη· οἷον πλευρῖτις διαφραγματική, μεσολόβειος, μεσοθωράκειος.

Ἡ πυώδης πλευρῖτις λέγεται ἐπίσης πυοθώραξ (pyothorax) ἢ **ἐμπύημα** (empyème) ; βλ. καὶ πλευρὰ (plèvre) ; ‖ ξηρὰ πλευρῖτις, pleurésie sèche.

πλευριτόνω, μέλ. ώσω· πλευρίτιδι λαμβάνομαι (Ἀριστοφ.), προσβάλλομαι ὑπὸ πλευρίτιδος, faire gagner une pleurésie. § [συνήθ. οὐδ. καὶ μέσ.] gagner une pleurésie ; [μεταφ.] χρυολογέω-ῶ, prendre froid ; se refroidir ; ‖ ἐπλευρίτωσα, je suis transis de froid.

πλευρίτωμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **πλευρῖτις**, pleurésie, n. f. [μεταφ. κοιν.] χρυολόγημα, refroidissement, n. m.

πλευροβότανον, ου, τὸ [δημ.] (φυτὸν) πνευμονιάς, πνευμονίς, pulmonaire, n.f. συνώνυμον τοῦ φυτοῦ consoude, n. f.

πλευροκάμπτης, ου, ὁ· batissoir, n. m. (πλευρά, κάμπτω), ὄργανόν τι δι' οὗ κάμπτονται αἱ **πλευραὶ** (douves) βυτίνης (tonne) καὶ τῶν τοιούτων, ὅταν αὗται προσαρμόζωνται πρὸς ἀλλήλας.

πλευροκλιμακίς, ίδος, ἡ [ναυτ.], échelle de côté ; κλῖμαξ ἀποτελουμένη ἐξ **ὑποθημάτων** (taquets) καθηλωμένων μονίμως ἐπὶ τῆς **πλευρᾶς** (côté) καὶ μᾶλλον πρώραθεν τοῦ πλοίου, δι' ἧς τῇ βοηθείᾳ δύο **χειραγωγῶν** (tire-veilles), ἐπιβιβάζεται ἢ ἀποβιβάζεται τὸ πλήρωμα· βλ. καὶ **κλιμακὶς** (étance).

πλευροκοπέω-ῶ, μέλ. ήσω· enfiler ; βλ. πλευροκόπησις· ‖ —, flanquer, προσβάλλω τὰ πλευρὰ στρατεύματος ἢ ὀχυρώματος· βλ. καὶ **πλευροκόπημα**, flanquement, n. m. εἰς λέξιν **πλαγιοφύλαξις**· ‖ πλευροκοπέω ἢ τὸ πλευροκόπημα, prendre en flanc ou d'enfilade ; βλ. καὶ **βολή**.

πλευροκόπημα, ατος, τό· βλ. πλευροκόπησις· ‖ —, ὑλικῆς γραμμῆς, οἷον ὀχυρώματος, prendre en rouage ; βλ. καὶ **πλαγιοφύλαξις**.

πλευροκοπήσιμος, ος, ον· d'enfilade, ὁ ἐπιδεκτικὸς πλευροκοπήσεως.

πλευροκόπησις, εως, ἡ· enfilade, n. f. πλευροκόπημα, τό· ἡ κατὰ πλευρὰν διὰ τῶν πυρῶν προσβολὴ θέσεως τινός, κτλ. βλ. **βολὴ** (tir d'enfilade καὶ batterie d'enfilade) ; ὅπως καλυφθῶσι κατὰ τῶν πλευροκοπικῶν πυρῶν ἀνεγείρουσι **διαχώματα** (traverses) ἢ κάμπτουσι τὸ προπέτασμα τοῦ ὀχυρώματος· βλ. καὶ **χάραξις** (tracé à clameaux) ; ‖ **πλευροκοπικός**, ή, όν, d'enfilade ; ‖ **πλευροκοπικὸν πῦρ**, feu d'enfilade ; ‖ **πλευροκοπικαὶ** βολαί, coups d'enfilade ; βλ. **βολή**.

πλευρόν, οῦ, τό· côte, n. f. (λατ. costa) ὀστοῦν τῶν πλαγίων μερῶν τοῦ στήθους, os des parties latérales de la poitrine ; ὁ ἄνθρωπος ἔχει δώδεκα ζεύγη πλευρῶν, l'homme a douze paires de côtes ; ‖ **πλευρά**, coté, n. m. (de côte), ἐξωτερικὸν πλάγιον μέρος τοῦ στήθους, τῶν ἀνθρώπων καὶ ζώων, τὸ **πλευρόν**, flanc, n. m. βλ. γενικῶς **πλευρά**· ‖ τοῦ ἐμέτρησαν (τοῦ ἔσπασαν) τὰ πλευρὰ [φρ. δημ.], on lui a mesuré (rompu) les côtes ; ‖ ἔχω **ἕνα πόνον εἰς τὸ πλευρόν**, j'ai un point de côté ; ‖ κάθισε **εἰς** τὸ πλευρόν μου, assieds-toi à mon côté. § —, βλ. πτέρυξ, aile. § — [ὁδοῦ], aile, n. f. καλεῖται οὕτω τὸ ἥμισυ τῆς ὁδοῦ διηρημένης κατὰ τὸν ἄξονά της ὑπὸ σειρᾶς λιθοστρώματος (tas). § **πλευραὶ ὑδραγωγοῦ**, ailes d'une écluse, καλοῦνται οἱ τοῖχοι οἱ ἀποτελοῦντες αὐτόν.

πλευροπερικαρδῖτις, ιδος, ἡ· pleuro-péricardite, n. f. [παθολ.] φλεγμονὴ τῆς πλευρᾶς (τοῦ ὑπεζωκότος) καὶ τοῦ περικαρδίου, inflammation de la plèvre et du péricarde.

πλευροπνευμονία, ας, ἡ· pleuropneumonie (πλευρόν, flanc καὶ πνευμονία, pneumonie), n. f. [παθολ.] ταὐτόχρονος φλεγμονὴ τῆς πλευρᾶς (τοῦ ὑπεζωκότος) καὶ τοῦ πνεύμονος, inflammation simultanée de la plèvre et du poumon ; συνώνυμα, pleuropéripneumonie ou pleuroptomonie, n.f. βλ. καὶ πνευμονοπλευρῖτις.

πλευροπνευμονικός, ή, όν· pleuropneumonique, adj. ἀφορῶν τὴν πλευροπνευμονίαν· συνώνυμον pleuropéripneumonique, adj. βλ. καὶ πνευμονοπλευριτικός.

πλευρορθόπνοια, ας, ἡ· pleurorthopnée (πλευρόν, flanc ; ὀρθός, droit καὶ ἀναπνέω, respirer) n. f. πόνος πλευριτικὸς ἀναγκάζων τὸν ἀσθενῆ νὰ ἀναπνέῃ ἐν ὀρθῇ στάσει, douleur pleurétique qui force le malade à respirer dans la position verticale.

πλευροτόμος, βλ. **πρίων**, costotome, n. m.

πλευροφυλακτέω-ῶ, βλ. **πλαγιοφυλάσσω**.

πλευροφυλακτικός, ή, όν· βλ. **πλαγιοφυλακτικός**.

πλευροφυλακτοῦμαι, βλ. **πλαγιοφυλακτέομαι-οῦμαι**.

πλευροφύλαξις, βλ. **πλαγιοφύλαξις**.

πλευρορραγία, ας, ἡ· pleurorragie, n.f. [παθολ.] αἱμορραγία τοῦ ὑπεζωκότος, hémorragie de la plèvre.

πλευρόρροια, ας, ἡ· pleurorrhée (πλευρόν, flanc καὶ ῥέω, couler) n. f. [παθολ.] ἔχυσις τῶν ὑγρῶν ἐν τῇ πλευρᾷ (ἐν τῷ ὑπεζωκότει), épanchement des liquides dans la plèvre.

πλευρωδυνία, ας, ἡ· pleurodynie (πλευρόν, flanc καὶ ὀδύνη, douleur), n. f. ἰσχυρὸς πόνος ἑδρεύων εἰς τοὺς θωρακικοὺς μῦς, douleur très vive qui a son siège dans les muscles thoraciques. Ἡ πλευρωδυνία εἶνε ὁ συχνότερος πάντων τῶν μυικῶν ῥευματισμῶν, καταλαμβάνουσα τοὺς μῦς τῶν θωρακικῶν τοιχωμάτων, χαρακτηριζομένη δὲ δι' ἐντόνου πόνου ὁμοίῳ τῷ τῆς πλευρίτιδος καὶ τῆς μεσοπλευρίου νευραλγίας. Ὁ πόνος οὗτος αὐξάνει διὰ τῶν κινήσεων τῆς βηχὸς καὶ τῆς ἀναπνοῆς. Ἐν τούτοις ἡ ἔλλειψις τῶν ὁρατῶν σημείων τῆς πλευρίτιδος ἐπιτρέπει νὰ μὴ συγχίζῃ τις τὰς δύο ταύτας νόσους· ἐπὶ πλέον ἡ πλευρωδυνία δὲν παρακολουθεῖται ὑπὸ πυρετοῦ· βλ. καὶ **πλευραλγία**.

πλευρωδυνικός, ή, όν· pleurodynique, adj. ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν πλευρωδυνίαν· ‖ πόνοι πλευρωδυνικοί, douleurs pleurodyniques.

πλεύσιμος, ος, ον· βλ. **πλωτός**, naviga-

ble, adj. βλ. καὶ ἐπιπλεύσιμος (εἰς παράρτημα λεξικοῦ).

πλεῦσις, εως, ἡ· navigation, n. f. πλόος -ους, όου-οῦ, ὁ· **ναυσιπλοΐα**, ἡ· καὶ **θαλασσοπλοΐα**, καλεῖται οὕτως ὁ διάπλους τῶν θαλασσῶν, ἤτοι ἡ κυκλοφορία τῶν πλοίων ἐπὶ τῶν ὑδάτων. Ἡ ἀρχὴ τῆς **ναυσιπλοΐας** (ἢ ναυτιλίας) ἀπόλλυται ἐν τῷ σκότει τῶν αἰώνων, ἡ δὲ ἱστορία τῆς προόδου αὐτῆς εἶνε αὐτὴ ἡ ἱστορία τῆς προόδου τοῦ πολιτισμοῦ. Ἀπὸ τῆς ἀπωτάτης ἐποχῆς εὑρίσκουσιν ὅτι κεκοιλωμένος κορμὸς δένδρου ἐχρησίμευε διὰ τοὺς πλόας.

Ἡ ἱστορία τῆς ναυσιπλοΐας περιλαμβάνει δύο εὐδιακρίτους ἐποχάς, ὧν ἡ πρώτη διατρέχει ἅπασαν τὴν ἀρχαιότητα καὶ καταλήγει μέχρι τῆς βαρβάρου ἐποχῆς τῆς ἐπακολουθησάσης τὴν Ῥωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν. Στερούμενοι ὁδηγῶν οἱ ναυτίλοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης σπανίως ἀπεμακρύνοντο τῶν ἀκτῶν. Ὁ Ἡρόδοτος διηγεῖται ὅτι οἱ Φοίνικες ναῦται περιέπλευσαν ποτὲ καὶ τὴν Ἀφρικήν. «Νεκὼς (Néchao ἢ Néco) ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, λέγει, ἀπέστειλε διὰ θαλάσσης Φοίνικας νὰ περικάμψωσι τὴν Ἀφρικὴν καὶ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς Αἴγυπτον διὰ τῶν Ἡρακλείων στηλῶν (Γιβραλτάρ), ὅπερ καὶ ἔπραξαν».

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ XIV αἰῶνος ἡ ἐφεύρεσις τῆς πυξίδος, ἥτις ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς ναυτιλομένους νὰ πλεύσωσι πρὸς τὸν Ὠκεανόν, παρουσιάζει τὴν δευτέραν ἐποχὴν τῆς ναυσιπλοΐας. Τὸ 1492 ὁ Χριστόφορος Κολόμβος ἀνακαλύπτει τὴν Ἀμερικήν· τὸ 1498 ὁ Βάσκος δὲ Γάμας (Vasco de Gama) περικάμπτει τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς-Ἐλπίδος, καὶ τὸ 1519 ὁ Μαγελὰν (Magellan) ἐκτελεῖ τὸν πρῶτον περίπλουν τῆς γῆς.

Ἡ ἐφεύρεσις τοῦ ἀτμοῦ ἐπιτρέπουσα τὴν ἀψήφισιν τῆς ἀσταθείας τῶν ἀνέμων φαίνεται παραγαγοῦσα νέαν ἐποχὴν διὰ τὴν ναυτιλίαν.

πλεῦσις, εως, ἡ, βλ. **πορεία** (route).

πλευστικότης, ητος, ἡ· navigabilité, n. f. ἡ κατάστασις τοῦ πλωΐμου ῥείθρου, λίμνης ἢ θαλάσσης· ἡ **πλωϊμότης**. § —, flottabilité, n. f. ἰδιότης ἐπιπλεόντων τινῶν σωμάτων τοῦ νὰ μένωσιν ἀβύθιστα, qualité de certains corps flottants de rester insubmersibles; βλ. καὶ **ἰδιότητες πλευστικότητος**.

πλευστός, ή, όν· βλ. πλωτὸς (navigable). § ὁ πλέων, qui nage; ἐπιπλέων, flottant, e, adj.

πλέω, μέλ. πλεύσω, ναυσιπλοέω-ῶ, πλέω ἐπὶ πλοίου, ταξειδεύω μὲ πλοῖον, naviguer; πλέω, ἀναπετάσσω τὰ ἱστία καὶ ἀναχωρῶ, κοινῶς κάμνω πανιά, faire voile; ταξειδεύω, voguer; ‖ πλέω εἰς τὸ πέλαγος, naviguer en pleine mer; ‖ ἡ λέμβος ἔπλεε πρὸς τὴν νῆσον, la barque voguait dans la direction de l'île; ‖ πλέω τὸν ἰσθμόν, naviguer l'isthme; ‖ πλέω μετὰ στόλου = στολοδρομέω, naviguer en escadre; ‖ πλέω δι' ἀτμοῦ, naviguer à vapeur = ἀτμοπλοέω· ‖ πλέω δι' ἱστίων, naviguer à voiles = ἱστιοπλοέω· ‖ πλέω, ἀρμενίζω, tenir la mer. § **πλέω**, courir, προχωρῶ μὲ τὸ πλοῖον, συνώνυμον τοῦ faire route = ἐπέχω πρὸς διεύθυνσιν τινά· ‖ πλέω **πρὸς τὴν** ξηράν, courir à terre ou sur la terre; ‖ πλέω **πρὸς τὸ πέλαγος**, courir au large; ‖ πλέω **πρὸς πλοῖόν τι**, courir sur un navire, **καταδιώκω** τὸ πλοῖον, ἢ διευθύνομαι μὲ τὸ πλοῖον πρὸς τὴν ξηράν, τὸ πέλαγος ἢ πρὸς πλοῖόν τι· ‖ courir des bordées, συνώνυμον τοῦ διαδρομέω, louvoyer; ‖ **εὐφορέω-ῶ**, courir largue, κοινῶς πλέω, ἀρμενίζω λασκάδα· ‖ **παραπλέω** τὴν ἀκτήν, courir terre à terre; ‖ **πλαγιοδρομέω-ῶ**, courir vent du travers, κοινῶς πλέω, ἀρμενίζω μὲ ἄνεμο 'στὴν μπάντα· ‖ **οὐριοδρομέω-ῶ**, courir vent arrière, πλέω ἐξ **οὐρίας**, κοινῶς ἀρμενίζω πρύμα ‖ **πλέω τὴν ἐγγυτάτην ἐκ κεραίας** ἢ **εἰς τὴν ἐγγυτάτην**, courir au plus près du vent ou le plus près, κοινῶς πλέω στὴ μπουρίνα, ἤτοι πλέω ὑπὸ μίαν ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἱστιοδρομιῶν περὶ ὧν βλέπε τὴν λέξιν **ἱστιοδρομία**· ‖ **ἐναντιοδρομέω-ῶ** ἢ **ἀντιπλέω**, courir à contre bord ἢ à l'autre bord, συνώνυμον τοῦ naviguer à contre-bord. § πλέω πλησιστίως, βλ. **πλησίστιον**. § πλέω συχνάκις εἰς λιμένα, ὅρμον ἢ θάλασσαν τινά, pratiquer un port, une rade, une mer. § ἐπιπλέω, πλέω ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, flotter; nager; surnager; ‖ τὸ ξύλον πλέει εἰς τὸ ὕδωρ, le bois flotte (nage) sur l'eau; ‖ [μεταφ.] [τὸ πόδι μου] πλέει μέσα εἰς αὐτὸ τὸ ὑπόδημα, mon pied nage dans ce soulier.

πληγή, ῆς, ἡ (πλήσσω), τὸ τραῦμα, blessure, n. f. ἡ πληγή, ἕλκος, plaie, n. f. ‖ ἀπέθανεν ἀπὸ τὰς πληγάς του, il est mort de ses blessures; ‖ τὸ σῶμά του εἶνε ὅλον μία πληγή, son corps n'est qu'une plaie. § κτύπος, κτύπημα, corps, n. m. ‖ πληγὴ ξίφους, coup d'épée. § [μεταφ.] πληγή, plaie, n. f. = συμφορὰ μάστιξ, fléau, n. m. ‖ ἡ ἀνηθικότης τῆς διοικήσεως εἶνε πληγὴ ἀθεράπευτος, l'immoralité du gouvernement est une plaie incurable; ‖ αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τοῦ Φαραὼ (τῆς Αἰγύπτου) [φρ. Γραφ.], les plaies d'Égypte.

πλῆγμα, ατος, τό· ἡ πληγή, τὸ τραῦμα, blessure, n. f. § — [ἱππιατ.] blessure, n. f. **πλῆξις**· ἔκφρασις περιεκτικὴ δι' ἧς ἡ ἱππιατρικὴ δηλοῖ πᾶσαν βλάβην ἐπιγιγνομένην ἐφ' οἱουδήποτε μέρους τοῦ σώματος δι' ἐξωτερικῆς ἐπιδράσεως μετὰ ἢ ἄνευ λύσεως τῆς συνεχείας τοῦ δέρματος (sans ou avec solution de continuité). Τὰ πλήγματα δυνάμεθα νὰ ὑποδιαιρέσωμεν εἰς **μώλωπας** (contusion) καὶ εἰς **τραύματα** (plaies). § —, βλ. μώλωψ, foulure, n. f.

πληγόνω, μέλ. ώσω, τραυματίζω, blesser [κυρ. καὶ μεταφ.]· [μεταφ.] ἑλκόω, ulcérer; ‖ πληγωμένος, η, ον· τραυματίας, blessé, ée, ὁ τετρωμένος.

πληγοῦρι, τὸ [δημ.] κοπανισμένος σῖτος, gruau, n. m. τὸ βρασμένο πληγοῦρι, bouillie de gruau.

πλήγωμα, ατος, τὸ [δημ.], ὁ τραυματι-

σμός, ἡ πρᾶξις τοῦ πληγόνειν, action de blesser ; ἕλκωσις, ulcération, n. f.

πληθαίνω [δημ.], βλ. πληθύνω.

πληθοκοπειό, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ χαμαιτυπεῖον, πορνοστάσιον.

πλῆθος, εος-ους, τό· πολλοί, μέγας ἀριθμός, grand nombre ; ποσότης, quantité, n.f. σωρός, σωρεία, tas, n. m. ἰδίως πλῆθος λαοῦ, πολὺς λαός, κοινῶς πλῆθος ἀνθρώπων, κόσμος, monde, n.m. πληθύς, multitude, n. f. πλῆθος, foule, n. f. πλῆθος, ἀφθονία, abondance, n.f. ‖ πλῆθος ἀνθρώπων, un grand nombre de personnes ; ‖ [εἶπεν] ἕνα πλῆθος ψέμματα, il a dit un tas de mensonges ; ‖ ἔχει πλῆθος ἐχθρῶν (ἐχθρούς), il a un monde d'ennemis ; ‖ πλῆθος ἀναφορῶν, une foule de pétitions ; ‖ τὸ βιβλίον αὐτὸ ἔχει πλῆθος σφαλμάτων, ce livre fourmille de fautes ; ‖ τί πλῆθος ! [ἐνν. ἀνθρώπων], quelle foule ! ‖ τὰ πλήθη, les masses ; τὸ πλῆθος, ὁ ὄχλος, la multitude.

πληθυντικός, οῦ, ὁ [ἐνν. ἀριθ.] ὅστις δηλοῖ πολλά· [γραμμ.] pluriel, n. m.

πληθυντικῶς [ἐπίρ.] εἰς τὸν πληθυντικόν, au pluriel ; ‖ ὁμιλῶ πληθυντικῶς εἴς τινα, dire vous à quelqu'un ; voussoyer quelqu'un.

πληθύνω [κοιν. πληθαίνω], κάμνω τι πολλαῖς φοραῖς περισσότερον, πολλαπλασιάζω, multiplier ; μεγαλύνω αὐξάνω, augmenter ; αὐξάνω κατ' ὄγκον, grossir. § [οὐδ. καὶ μέσ.], **πληθύνομαι**, πολλαπλασιάζομαι, [se] multiplier ; αὐξάνομαι s'accroître, croître ; μεγαλύνομαι, αὐξάνομαι, s'augmenter ; αὐξάνω κατ' ὄγκον, foisonner ; ἀφθονέω-ῶ, abonder ; [ἐπὶ ζώων] ἰδ. peupler ; ‖ αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε [Γρφ.], croissez et multipliez ; ‖ τὸ κακὸν ἐπλήθυνε, le mal a augmenté ; ‖ τὸ κριθάρι πληθαίνει, l'orge foisonne ; ‖ τὰ κουνέλια πληθαίνουν πολύ, les lapins peuplent (multiplient) beaucoup ; ‖ τὰ ἐγκλήματα πληθύνονται, les crimes se multiplient ; ‖ **πληθύνομαι** μεγάλως, αὐξάνω, βρύω, πολλαπλασιάζομαι, ἐπὶ ζώων καὶ φυτῶν, pulluler [ῥῆμα οὐδέτερον].

πληθύς, ύος, ἡ· τὸ πλῆθος, ἡ πλησμονή, ἰδ. πλῆθος ἀνθρώπων, πολλοὶ ἄνθρωποι, multitude, n. f. pluralité, n. f. foule, n. f. ‖ ἡ πληθὺς τῶν κόσμων, la pluralité des mondes. Βλ. καὶ **πλῆθος**.

πληθυσμός, οῦ, ὁ· population, n. f. § [κοιν.] βλ. **πλῆθος**.

πλήθω, μέλ. πλήσω, ἀόρ. ἔπλησα (ἐκ τοῦ πίμπλημι)· εἶμαι πλήρης, γεμᾶτος, γέμω, être plein (comble) ; ἀφθονῶ, abonder ; ‖ σελήνη πλήθουσα, pleine lune ; lune dans son plein = γεμᾶτο φεγγάρι, ἡ πανσέληνος.

πληθώρα, ας, ἡ· πλησμονή, ἀφθονία μεγάλη, ὑπεραφθονία, surabondance, n. f. ὑπερχειλισμός, ἀφθονία, regorgement, n. m. § [ἰατρ.] ὑπερβολικὴ πληθὺς τῶν χυμῶν τοῦ σώματος, ἰδ. τοῦ αἵματος, plénitude d'humeurs, pléthore, n. f. ἡ ἀφθονία αἵματος ἡ παρατηρουμένη ἐπί τινων ἀνθρώπων (πληθωρικῶν), ὧν τὸ πρόσωπον ἰδίως εἶνε κατέρυθρον, τὰ ἐπιπόλαια ἀγγεῖα φαίνονται ὑπερπλήρη, ὁ σφυγμὸς εἶνε μέγας καὶ σκληρός, αἱ φλέβες τοῦ λαιμοῦ ἐξέχουσιν ὡς ἕτοιμοι νὰ διαρραγῶσιν. Οἱ τοιοῦτοι εἰσὶν ἐκτεθειμένοι εἰς ἐγκεφαλικὰς συμφορήσεις, ἰλίγγους, παλμοὺς καὶ συγκοπάς, κεφαλαλγίαν, δύσπνοιαν, κτλ. Σημειωτέον ὅτι ἡ ὑπέρμετρος ἀφθονία τοῦ αἵματος εἰς τοὺς τοιούτους εἶνε ἁπλῆ ὑπόθεσις τῶν παλαιῶν, σύμφωνος μὲν βεβαίως πρὸς τὰ ῥηθέντα φαινόμενα οὐχὶ ὅμως καὶ ἀποδεδειγμένη. Ἡ τοπικὴ ἔν τινι χώρᾳ τοῦ σώματος πληθώρα καλεῖται συμφόρησις, εἶνε δὲ ὀξεῖα κατάστασις.

πληθωρικός, ή, όν, πολύαιμος, αἱματώδης, ἐκ πληθώρας πάσχων, pléthorique, adj.

πληκτικός, ή, όν, συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος· ὁ τὰς αἰσθήσεις πλήττων, στενοχωρητικός, ἐνοχλητικός, ennuyeux, euse, adj. ὀχληρός, φορτικός, fastidieux, euse, adj. πληκτικός, μελαγχολικός, triste, adj. [οἰκ.] ὀχληρός, ἐνοχλητικός, embêtant, e, adj. κοπιαστικός, εἰς ἄκρον ὀχληρός, assommant, e, adj. ‖ — ἄνθρωπος, homme ennuyeux ; ‖ εἶνε φοβερὰ πληκτικός, il est assommant ; ‖ τί πληκτικὸν χειμῶνα ἐπεράσαμεν, quel triste hiver nous venons de passer.

πλῆκτρον, ου, τό· κτυπητήριον, οἱονδήποτε ὄργανον δι' οὗ τις κτυπᾷ, πλήσσει τι, ὅπως τὰ πλῆκτρα τοῦ κλειδοκυμβάλου, touche [de clavier]; τὸ πλῆκτρον τοῦ τετραχόρδου (βιολίου), archet (d'un violon) καὶ τῶν παρομοίων ὀργάνων· βλ. **δοξάρι**. § ἡ στέκα [τοῦ μπιλλιάρδου], queue [de billard]. § [ἀρχ.] πλῆκτρον, plectre, n. m. τεμάχιον ὀστέϊνον, ξύλινον ἢ χρυσοῦν δι' οὗ ἔπλη ττον τὰς χορδὰς τῆς λύρας. § [ζωολ.] **πλῆκτρον**, βλ. **κέντρον** [éperon).

πλήκτω, μέλ. πλήξω, στενοχωρῶ, ἐνοχλῶ, ennuyer ; [οἰκ.] embêter. § [οὐδ.] στενοχωροῦμαι, s'ennuyer ; ‖ — τρομερά, je m'ennuie à mourir ; je meurs d'ennui.

πλήμη, ης, ἡ, προφ. μπλήμη [διάλ. Νάξου] ἡ **πλήμμυρα**.

πλημμέλεια, ας, ἡ· ἀτέλεια εἴς τι, ἐλάττωμα, défectuosité, n. f. τὸ σφάλμα, défaut, n. m. τὸ ἐλάττωμα, κακὴ ἕξις, vice, n. m.

πλημμελειοδικεῖον, ου, τό· δικαστήριον ὅπερ δικάζει τὰ πλημμελήματα, tribunal de police correctionnelle ; tribunal correctionnel; [δημ.] correctionnelle, n. f. βλ. καὶ **δικαστήριον**. **Πλημμελειοδικεῖον** καλεῖται τὸ ἀνεκκλήτως δικάζον τὰ πλημμελήματα δικαστήριον· ἐξαιροῦνται ὅμως τῆς δικαιοδοσίας του τὰ πλημμελήματα τῶν ἀπολαυόντων ἰδιαζούσης δικαιοδοσίας προσώπων, τὰ πολιτικὰ ἀδικήματα καὶ τὰ τοῦ τύπου ἔστω καὶ ἂν φέρωσι χαρακτῆρα πλημμελήματος, τὰ ἕνεκα συναφείας ἢ συναιτιότητος ὑπαγόμενα εἰς τὰ κακουργιοδικεῖα, τὰ διαπραττόμενα ἐν συνεδριάσει πολιτικοῦ δικαστηρίου καὶ τὰ δι' εἰδικῶν νόμων ὑπαχθέντα εἰς τὰ πταισματοδικεῖα. Πλὴν τῶν πλημμελημάτων ὅμως εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν πλημμελειοδικείων ὑπάγονται καὶ τὰ πταίσματα τῶν

ἀπολαυόντων ἰδιαζούσης δικαιοδοσίας, αἱ ζωοκλοπαὶ καὶ ζωοκτονίαι καὶ ἂν φέρωσι χαρακτῆρα πταίσματος, αἱ ἐφέσεις κατ' ἀποφάσεων πταισματοδικῶν καὶ τὰ συναφῆ πλημμελήματα. Ἐν συμβουλίῳ τὸ πλημμελειοδικεῖον ἐκ τριῶν δικαστῶν, ἐν οἷς ὁ ἀνακριτής, ἀποφασίζει περὶ τῶν εἰς τὴν ἀνάκρισιν ἀναγομένων ζητημάτων.

πλημμελειοδίκης, ου, ὁ· δικαστὴς ἐν τῷ πλημμελειοδικείῳ, juge au tribunal correctionnel, καὶ ἐν γένει membre du tribunal correctionel (ἤτοι μέλος).

πλημμέλημα, ατος, τό· τὸ λάθος, τὸ σφάλμα, ἡ πλημμέλεια, τὸ πταῖσμα, faute, n. f. § [συνήθ. νομ.] délit, n. m. (de police correctionnelle). Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Ποιν. Νόμου καλεῖται πλημμέλημα πᾶσα ἀθέμιτος πρᾶξις καθ' ἧς οἱ νόμοι ὁρίζουσι ποινὴν ἐπανορθωτικήν, ἤτοι φυλάκισιν ἢ χρηματικὴν ποινήν. Τὰ πλημμελήματα ἀναλογοῦσι πρὸς τὰ délits τῆς Γαλλικῆς καὶ τὰ Vergehen τῆς Βαυαρικῆς νομοθεσίας.

πλημμεληματώδης, ης, ες· βλ. ἐγκληματώδης.

πλημμελής, ής, ές· ὁ ἔχων ἐλαττώματα, ἐλαττωματικός, défectueux, euse, adj. ἐλαττωματικός, μὲ κακὰς ἕξεις, πλημμελής, μὲ ἐλάττωμα, vicieux, euse, adj. ἐσφαλμένος, λελανθασμένος, fautif, ive, adj. πλημμελής, ἐσφαλμένος, incorrect, e, adj. || — ὀργανισμός, organisation défectueuse; || — κύκλος [φρ. φιλοσ.], cercle vicieux.

πλημμελῶ (έω), μέλ. ήσω, σφάλλω, pécher; λανθάνομαι, σφάλλω, faillir; ὑποπίπτω, (διαπράττω) σφάλμα, tomber en (commettre une) faute. § [νομ. ἰδ.] διαπράττω πλημμέλημα, commettre un délit.

πλημμελῶς [ἐπίρ.], ἐλαττωματικῶς, défectueusement, adv. ἐσφαλμένως, λελανθασμένως, fautivement, adv. ἐλαττωματικῶς, vicieusement, adv. πλημμελῶς, ἐσφαλμένως, incorrectement, adv.

πλήμμη, ης, ἡ (πλήμη καὶ πλήσμη), mer-pleine (ou pleine-mer) ou haute-mer ou plein ou plein de l'eau, λέγεται τὸ ἀνώτατον ὕψος τῶν θαλασσίων ὑδάτων καθ' ὃ ταῦτα μένουσι στάσιμα ἐπὶ 10 λεπτὰ περίπου μετὰ τὴν πλημμυρίδα (flot)· βλ. παλίρροια.

πλημμύρα, ας, ἡ (καὶ ὀρθότ. πλήμμυρα). ὕψωσις καὶ ἐκχείλησις τῶν ὑδάτων, ὁ ἐπικλυσμός, inondation, n. f. (ἐκ τοῦ ἐπικλύζω, πλημμυρῶ, ξεχειλίζω), ὅθεν ἡ ὑπερεχχείλισις (τῶν ὑδάτων), débordement, n. f. π.χ. ὑπερχείλισις ἢ ἐκχείλισις ποταμοῦ (κοινῶς ἡ πλημμύρα). § — [ὀχυρ.], inondation, n. f. λέγεται ἡ ὕψωσις τῶν ὑδάτων ἐντὸς τάφρων ἵνα δυσχολεύηται ἡ πρόσβασις τῶν πολεμίων εἰς τὰ χαρακώματα. § —, λέγεται κατ' ἐπέκτασιν ἡ πλημμυρίς.

πλημμυρίζω, βλ. πλημμυρῶ.

πλημμυρίς, ίδος, ἡ· marée montante ou flux, ou flot, n. m. ἡ μᾶλλον ὁ χρόνος τῆς πλημμυρίδος, ἤτοι τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ διαρκεῖ ἡ ἀνύψωσις τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης κατὰ τὴν παλίρροιαν· βλ. παλίρροια (marée); || —, haute marée ἢ marée; βλ. παλίρροια· || —, στιγμὴ τῆς πλημμυρίδος, haute-mer; βλ. πλήμμη· || —, gros de l'eau (n. m.), λέγεται ἡ πλημμυρὶς τῶν ἡμερῶν τῆς νέας σελήνης καὶ πανσελήνου.

πλημμύρισμα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ πλημμύρα, ἡ ὑπερχείλησις τῶν ὑδάτων, débordement, n. m. § — [ὑδραυλ.] τὸ ὑπερχείλημα, trop-plein, n. m. § [μεταφ.] κατάλυσις καὶ εἰσβολὴ (ἐχθρική), envahissement, n. m.

πλημμυρῶ (έω), μέλ. ήσω· πλημμυρίζω [ὑδραυλ.] ὑπερχειλίζω, déborder, αὐξάνω τὸν ὄγκον, grossir. § [μεταβ.] ἐπικλύζω, inonder; βλ. πλημμύρα· κατακλύζω καὶ εἰσβάλλω (ἐχθρικῶς), envahir.

πλήμνη, ης, ἡ [ναυτ.] dé [de réa] κοινῶς ταμπάνι· ὀρειχάλκινος ἢ βύρσινος δακτύλιος τιθέμενος ἐν τῇ ὀπῇ (clan) καρυλλίου τροχίλου (réa) ἐν ᾗ διέρχεται ὁ ἄξων, πρὸς παρεμπόδισιν τῆς ἐκ τῆς φθορᾶς ἐκκεντρότητος. § πλήμνη, αἱ πλῆναι, moyeu, n.m. πληθ. moyeux; ὁ ὀμφαλὸς τροχοῦ, ἤτοι τὸ μέσον τοῦ τροχοῦ, ἐν ᾧ εἰσέρχεται ὁ τῆς ἁμάξης ἄξων. Τὸ μέρος τοῦτο ἤτοι ἡ σῦριγξ αὕτη τοῦ τροχοῦ καλεῖται καὶ χοῖνιξ, ικος, ἡ, καὶ χοινίκη· βλ. τροχὸς (roue).

πλημνόδετον, ου, τό· cordon de roue (m.) μικρὰ σιδηρᾶ στεφάνη περισφίγγουσα τὴν ξυλίνην πλήμνην πλησίον τῶν ἀκτίνων τοῦ τροχοῦ πρὸς συγκράτησιν αὐτῶν· || —, frette de roue (f.) στεφάνιον τροχοῦ· σιδηροῦς κύκλος δι' οὗ περιβάλλουσι τὸ ἄκρον τῆς πλήμνης τοῦ τροχοῦ.

πλημόν(ι), τὸ [Αἰτωλ. ἰδιωμ.]=πνεύμων.

πλὴν [ἐπίρ.] ἐξαιρέσει, excepté, ἐκτός, hors; hormis; outre; à . . . près; μεῖον, ἔλαττον, ἐκτός, moins; || πλὴν τῆς ἀδελφῆς μου, excepté ma sœur; ma sœur exceptée; || πάντες πλὴν ὀλίγων, tous à un très-petit nombre près; || — τούτου· πλὴν τούτων· πλὴν τῶν ἄλλων, en outre; outre cela; || — ὑμῶν, excepté vous; || πάντες πλὴν δύο ἢ τριῶν, tous hors deux ou trois; || — τῶν γυναικῶν τούτων, ces femmes exceptées; || δέκα πλὴν πέντε, dix moins cinq; || [ἀριθ.] πέντε πλὴν δύο, cinq mois deux; || — ἐάν, à moins que; || — ὅτι, si ce n'est que; sinon que, excepté que. § [σύνδ.] ἀλλά, mais; [ὅλα αὐτὰ καλῶς ἔχουσι] πλὴν δὲν ἐννοῶ, mais je ne comprends pas; || καλὸς πλὴν ἀνίκανος, bon mais sans capacité; || αὐστηρὸς ἀλλὰ δίκαιος, sévère mais juste; || πολὺς στρατὸς πλὴν ἀπειροπόλεμος, une armée nombreuse mais sans expérience (de combat); || — ἀλλά, πλὴν ὅμως, mais cependant.

πλῆξις, εως, ἡ· ὄχλησις, ἡ στενοχωρία, ennui, n. m. || διασκέδασις τῆς πλήξεως, désennui, n. m. || διασκεδάζω τὴν πλῆξιν, chasser l'ennui; se désennuyer; se distraire = τέρπομαι, ἀνακουφίζω τὸν νοῦν.

πλῆξις, εως, ἡ· βλ. πλῆγμα. § πλῆξις, acculée (n. f.) ou acculement (n. m.), κα-

λεῖται ἡ πλῆξις τῶν ὑδάτων διὰ τῆς πρύμνης τοῦ πλοίου, ἡ προερχομένη ἐκ τοῦ κακοῦ σχήματος τοῦ δοθέντος τῇ πρύμνῃ κατὰ τὴν ναυπήγησιν. § —, recevoir la mer de l'arrière, τὸ κτύπημα τοῦ πλοίου ὑπὸ τῆς θαλάσσης ἐκ τῶν ὄπισθεν. § [ἱππολ.] πλῆξις, étonnement du sabot, πλῆξις ἢ **σύνθλασις τῶν σαρκωδῶν μερῶν** τῆς ὁπλῆς, προερχομένη ἐκ διαφόρων ἰσχυρῶν ἐπὶ τοῦ ὄνυχος αὐτῆς ἐξωτερικῶν ἐπιδράσεων αἵτινες ἐπιφέρουσιν ἰσχυρὸν δονισμὸν τῶν ἐντὸς ἐγκεκλεισμένων μερῶν.

πληρεξούσιον, τό· βλ. **πληρεξουσιότης**· || πληρεξούσιον, un mandat, une procuration ; || — γενικόν, une procuration générale ; || — εἰδικόν, une procuration spéciale ; || — συμβολαιογραφικόν, procuration notariée ; || δυνάμει τοῦ πληρεξουσίου, en vertu de la procuration.

πληρεξούσιος, ου, ὁ· ὁ εἰς ὃν δίδεται ἐπιταγὴ (πληρεξουσιότης) πρὸς ἐκτέλεσιν τινός, fondé de pouvoir[s]; revêtu de pouvoirs ; fondé de procuration. § **πληρεξούσιος**, ὁ ἐντολοδόχος, mandataire, n. m. ὁ ἔχων ἐντολὴν ἢ πληρεξουσιότητα νὰ ἐνεργήσῃ ἐπ' ὀνόματι ἄλλου, qui a mandat ou procuration pour agir au nom d'un autre : être le mandataire de quelqu'un. § **πληρεξούσιος**, délégataire, n. m. ὁ ἐντολοδόχος, ὁ λαβὼν πληρεξουσιότητα (ἐντολήν, délégation) νὰ ἐνεργήσῃ ἀντὶ ἑτέρου· || —, ἀντιπρόσωπος, délégué, n.m. § —, procureur, n. m. ἐπίτροπος (μονῆς, κτλ.), ὁ ἔχων τὸ δικαίωμα νὰ πράττῃ τι δι' ἄλλον. § [νομ.] πληρεξούσιος λέγεται ὁ ἀντὶ τοῦ διαδίκου παριστάμενος ἐπὶ δικαστηρίου. Δικαστικὸς πληρεξούσιος δύναται νὰ διορισθῇ, ὅστις πρῶτον μὲν ἔχει αὐτὸς ἱκανότητα δικαστικῆς παραστάσεως, ἔπειτα δὲ νὰ ἦνε σύζυγος, συγγενὴς κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἐπ' ἄπειρον, ἀδελφὸς καὶ ἀδελφοῦ σύζυγος, ὁμόδικος ἢ δικηγόρος. Ἡ πληρεξουσιότης δίδεται παρὰ τοῦ διαδίκου ἢ τοῦ ἐντολοδόχου αὐτοῦ (ἐὰν βεβαίως ἡ ἐντολὴ παρέχῃ αὐτῷ τοιαύτην ἐξουσίαν), ἀλλὰ μόνον διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου ἢ διὰ προφορικῆς ἐπὶ ἀκροατηρίου δηλώσεως, καταχωριζομένης εἰς τὰ πρακτικά· τέλος δι' ἐγγράφου ἁπλοῦ, ἂν τὴν πληρεξουσιότητα δίδῃ ἀρχή τις. Ἡ πληρεξουσιότης ἐὰν μὲν δίδηται διὰ πάσας τὰς δίκας λέγεται γενική, ἐὰν δὲ διὰ μίαν μόνον δίκην μερική. § —, ὁ ἐπιπεφορτισμένος μὲ πλήρη δικαιώματα, plénipotentiaire, n. m. || [ἔκτακτος ἀπεσταλμένος καὶ] πληρεξούσιος ὑπουργός, ministre plénipotentiaire ; βλ. **πρεσβευτής**. § μέλος συνελεύσεως τινός, membre d'une assemblée constituante, ὁ ἀντιπρόσωπος, réprésentant, n. m.

πληρεξουσιότης, ητος, ἡ· ἡ πρᾶξις δι' ἧς δίδουσι τὸ δικαίωμα εἰς ἕτερον νὰ ἐνεργήσῃ ἀντ' αὐτοῦ, τὰ πλήρη δικαιώματα, plein[s] pouvoir[s] ; ἡ ἐντολή, délégation, n.f. [δικαστ.], procuration, n. f. πρᾶξις δι' ἧς ἄτομόν τι παρέχει εἰς ἕτερον, ὅπερ δέχεται, τὸ δικαίωμα νὰ πράξῃ τι δι' αὐτὸ καὶ ἐπ' ὀνόματί του· βλ. **πληρεξούσιος**· || [μεταφ.] σοῦ δίδω πληρεξουσιότητα [νὰ κάμῃς ὅ,τι θέλεις], je vous donne carte blanche ; || δίδω πληρεξουσιότητα, déléguer = ἐξουσιοδοτῶ· || πληρεξουσιότης = τὸ πληρεξούσιον, acte de procuration, ἡ συμβολαιογραφικὴ πρᾶξις· βλ. καὶ **πληρεξούσιον**· || ἡ πληρεξουσιότης παύει ἀπὸ σήμερον, la procuration cesse à dater d'aujourd'hui ; || εὐαρεστήθητε νὰ διαβιβάσητε ἡμῖν διὰ τοῦ προσεχοῦς ταχυδρομείου πληρεξούσιον (ἔγγραφον) καὶ τότε θέλομεν πράξῃ τὰ δέοντα, veuillez nous remettre par le prochain courrier une procuration, et alors nous ferons le nécessaire; || πρὸς τὸν ὁποῖον δίδομεν τὴν πληρεξουσιότητα ἡμῶν, à qui nous donnons notre procuration; || Ὁ Κ...θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ὑπογράφῃ κατὰ πληρεξουσιότητα, M.. continuera de signer par procuration.

πληρέστατα [ἐπίρ.] (ὑπερθ. τοῦ πλήρης), ἐντελῶς, complètement, adv. ὁλοσχερῶς pleinement, adv. καθ' ὁλοκληρίαν, entièrement, adv. ἐντελῶς, λαμπρά, τελείως, parfaitement, adv. || αἱ ὀρέξεις μας συμφωνοῦν πληρέστατα, nos goûts se conviennent parfaitement.

πλήρης, ης, ες (συγκρ. έστερος, ὑπερθ. έστατος), ἀντιθ. τῷ κενός, γεμᾶτος η, ον· γεμισμένος ἐντελῶς, γέμων, ουσα, ον, plein, pleine, adj. πεπληρωμένος, rempli, e, adj. comble, adj. || πλήρης, γεμᾶτος, [πε]ποτισμένος, imbu, e ; || πλῆρες βαλάντιον, bourse pleine (bien garnie); || τὸ θέατρον ἦτο πλῆρες, la salle [de spectacle] était comble ; || ἡ πόλις εἶνε πλήρης ξένων, la ville est remplie (οἰκ. pavée) d'étrangers ; || πλήρης εὐγνωμοσύνης, pénétré de reconnaissance ; || πλῆρες ποτήριον, verre plein ; || πλῆρες σφαλμάτων, plein de fautes ; || ἀπέθανε πλήρης ἡμερῶν, il est mort plein de jours ; || πλήρης ἀγάπης, φιλοστοργίας, plein de tendresse ; tendre, adj. || **πλήρης, ης, ες, γέμων, ουσα, ον· μεστός**, ή, ον· **ὁλομερής**, ής, ές· **ὁλόσωμος**, ος, ον, plein, e, adj. || **τοῖχος πλήρης**, mur plein, καλεῖται ὁ ἄνευ ἀνοιγμάτων ἢ κενῶν τοῖχος (βλ. κενόν, vide); τὸ πάχος τοῦ τοίχου, le plein d'un mur. § **πλήρης**, plein, e, ἐντελής, ὁλόκληρος, ὁλομερής, complet, ète, adj. ὁ ἔχων ὅλα αὐτοῦ τὰ μέρη, ὁλόκληρος, entier, ère, adj. || ἓν πλῆρες ἔτος, une année complète ; || [στρατ.] πλήρης λόχος, une compagnie au complet ; || πλῆρες βλῆμα boulet massif ; projectile plein = βλῆμα ὁλόσωμον· || ἐν πλήρει πεποιθήσει, en pleine conviction. § [ἐπὶ συνελεύσεως] δικαστηρίου κτλ., qui est en nombre ; || [μεταφ.] τώρα εἴμεθα πλήρεις, nous voilà au grand complet; || ἐν πλήρει συνεδριάσει, en plein auditoire ; || ἐν πλήρει (μέσῃ) ὁδῷ, en pleine rue. § [ἀρχιτ.] πλήρης ἀψὶς (θόλος), plein-cintre, n. m. βλ. **ἀψίς**.

πληρόνω, μέλ. ώσω, ἐκτελῶ πληρωμάς, δίδω χρήματα, payer (γράφ. ἐνίο. je paie, je paierai κτλ. εἶνε ὅμως προτιμότ. je paye, je payerai etc.) ; ἐξοφλῶ (έω), acquitter ; ἐμβάζω εἴς τινα (δίδω) χρηματικὸν ποσόν, rembourser ; καταβάλλω χρήματα ἐκ τοῦ ταμείου

μου, débourser; καταθέτω, καταβάλλω, verser; || τὰ ἐπλήρωσα, je les ai payés (παθ. μετοχὴ payé, ée, συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν πρὸς τὸ προτασσόμενον ἀντικείμενον)· || ἐπλήρωσα ταῦτα τοῖς μετρητοῖς, je les ai payés argent comptant; || πληρόνω τοὺς μισθούς, faire la paye; || μὲ ἐπλήρωσεν, il m'a payé; || πληρόνω λογαριασμόν, solder (acquitter) un compte; || θὰ σᾶς πληρώσω ὅ,τι ἐξοδεύσετε, je vous rembourserai de vos frais; || [θὰ τοῦ ἀποδώσω ὅ,τι ἐπλήρωσε, je lui rendrai, ce qu'il a déboursé; || πληρόνω εἰς τὸ ταμεῖον τὰ εἰσπραχθέντα ποσά, verser dans la caisse les sommes reçues; || πληρόνω ἀπέναντι χρέους, payer à compte; || πληρόνω πρὸς ἐξόφλησιν, acquitter ses dettes; || τὸν ἐπλήρωσα, je l'ai payé; || ἐπλήρωσε πᾶν ὅ,τι ὤφειλε, il a acquitté toutes ses dettes; || θὰ πληρώσετε τὸ ποσὸν αὐτὸ εἰς τὸ ταμεῖον, vous verserez cette somme dans la caisse; || [μεταφ.] ὁ Θεὸς νὰ σοῦ τὸ πληρώσῃ, Dieu vous le rende; || [μεταφ.] τοῦ τὸ ἐπλήρωσα, je lui ai rendu la monnaie de sa pièce; || θὰ σοῦ τὸ πληρώσω, je vous revaudrai cela; || θὰ μοῦ τὸ πληρώσῃ, il me le payera; || ἀκριβὰ τὸ ἐπλήρωσα [μεταφ.], cela m'a coûté cher; || ἄνθρωπος ἀδυνατῶν νὰ πληρώσῃ, homme insolvable; || παρακαλῶ, ὅπως μοὶ πληρωθῇ ἡ ἀνωτέρω ἀξία, je vous prie de me faire toucher le montant sus dit; || ἅμα πληρώσῃ ὁ κύριος, aussitôt que Monsieur aura payé; || ἔχοντες νὰ πληρώσωμεν τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα μεγάλας ποσότητας, ayant de forts paiements à faire la semaine prochaine; || πληρώνειν, payer; || — δι' ἐπιταγῆς εἰς τράπεζαν, payer par banque; || — κεφάλαιον καὶ τόκους, payer capital et intérêts; || — μετρητοῖς, payer au comptant, par caisse; || — ἐξ ὁλοκλήρου, payer intégralement; || — ζημίαν καὶ ἔξοδα (ἀποζημιώνειν), payer dommages -intérêts; || — μέχρι λεπτοῦ, payer jusqu'au dernier centime; || πληρώσατε ὑμῖν αὐτοῖς, τῆς ἀξίας εἰς λογαριασμόν, payer à vous-même, valeur en compte; || πληρώσατε τῇ διαταγῇ τοῦ κυρίου Π. Ρ. τῆς ἀξίας εἰς λογαριασμόν, payez à l'ordre de Monsieur P. R. valeur en compte; || θὰ σᾶς πληρώσω ταῦτα κατὰ τὴν εἰς Παρισίους ἐπιστροφήν μου, je vous les rembourserai à mon retour à Paris; || θὰ σᾶς εἶμαι ὑπόχρεως ἐὰν εὐαρεστηθῆτε νὰ πληρώσητε εἰς τοὺς κ. κ. ἀδελφοὺς Βαφειάδου, τὸ μικρὸν ὑπόλοιπον, ὅπερ ὀφείλω αὐτοῖς, je vous aurai obligation de vouloir bien payer à M. M. Vafiadès frères le petit solde que je leur dois; || πληρώσατε εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ.. ἀξίαν εἰς λογαριασμόν, payez à l'ordre de... valeur (reçue) en compte; || μετὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ (τῆς χρονολογίας) τῆς ἐκδόσεως πληρώσατε τῇ διαταγῇ ἡμῶν τὸ ποσὸν τῶν ἑπτὰ χιλ. φρ. à trois mois de date payez à notre ordre la somme de sept mille frs. || εὐαρεστήθητε νὰ πληρώσητε (ἐξοφλήσητε) ταύτην ἅμα τῇ ἐμφανίσει, veuillez l'acquitter à présentation; || παρακαλῶ ὑμᾶς νὰ πληρώσητε τὴν συναλλαγματικὴν ταύτην κατὰ τὴν λῆξιν, εἰς χρέωσιν τοῦ λογαριασμοῦ μου, je vous prie d'acquitter cette traite à l'échéance, au débit de mon compte; || τὰ εἴδη ταῦτα πληρώνουσι κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν δικαίωμα 18 φρ., ces articles acquittent à l'entrée un doit de 18 francs; || θὰ δυνηθῆτε νὰ λάβητε πληροφορίας περὶ ἐμοῦ εἴτε παρὰ τῷ Κ...τῆς πόλεώς σας εἴτε παρὰ τῷ Κ..., vous pourrez prendre des informations sur mon compte soit chez M...de votre ville, soit chez M... || θέλετε μᾶς ὑποχρεώσει πληροφοροῦντες ἡμᾶς περὶ τούτου, vous nous obligerez de nous donner ces renseignements; || εὐχαριστοῦμεν ὑμᾶς διὰ τὰς διαβιβασθείσας ἡμῖν πληροφορίας περὶ τῶν Κυρίων..., nous vous remercions des informations que vous avez bien voulu nous donner sur le compte de Messieurs... de votre ville; || **πληρωμένος**, payé, ée, adj. μισθωτός, mercenaire; ἐπὶ μισθῷ, à gages; || πληρόνω τὴν ἀποστολὴν ἐπιστολῆς, affranchir [une lettre] = πληρόνω τὸ ταχυδρομικὸν τέλος, ἤτοι θέτω ἐπ' αὐτῆς τὰ γραμματόσημα· || γράμμα (ἐπιστολὴ) πληρωμένον, lettre affranchie.

πληροφορία, ας, ἡ· τὸ νὰ ζητήσῃ τις νὰ μάθῃ τι ἀπό τινα, renseignement, n. m. τὸ ἐξετάζειν καὶ μανθάνειν τι, information, n. f. || ζητῶ (λαμβάνω) πληροφορίας περί τινος, aller aux informations sur quelque chose; || δίδω πληροφορίας, fournir des renseignements; || γραφεῖον πληροφοριῶν, bureau de renseignements. § **πληροφορία**, ἡ· renseignement, n.m. ἔνδειξις, παρατήρησις ἐξ ἧς δύναται νὰ ἐπέλθῃ **διασάφησις** (éclaircissement) ἐπί τινος γεγονότος, ἐπὶ τοῦ πολεμίου, τῶν δυνάμεων αὐτοῦ, τῆς θέσεώς του, τῶν σχεδίων του, κτλ. Ἐν καιρῷ εἰρήνης τὸ γενικὸν ἐπιτελεῖον εἶνε ἐπιπεφορτισμένον νὰ συνάζῃ τὰς ἀκριβεστέρας πληροφορίας ἐπὶ τῶν ξένων δυνάμεων. Αἱ πληροφορίαι αὗται εἰσὶ γεωγραφικαί, στατιστικαί, στρατιωτικαὶ καὶ πολιτικαί· ἀφορῶσιν ἅπαντα τὰ μέρη ἅτινα δυνατὸν νὰ καταστῶσι **θέατρα ἐπιχειρήσεων** (théâtres d'opérations) καὶ ἀνάγονται εἰς τὰς πρὸς πόλεμον προπαρασκευάς. Ἐν καιρῷ πολέμου αἱ περισυλλεγόμεναι πληροφορίαι εἰσὶ δύο εἰδῶν, **ἄμεσοι καὶ ἔμμεσοι**· || **ἄμεσοι πληροφορίαι**, renseignements directs, εἰσὶν αἱ λαμβανόμεναι ὑπὸ τοῦ ἱππικοῦ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θεάτρου τῶν ἐπιχειρήσεων, δι' ἀναγνωρίσεων, διὰ τῶν κατοίκων, διὰ τῶν κατασκόπων, διὰ τῶν αἰχμαλώτων, διὰ τῶν ἐπιδρομέων, διὰ τῆς συλλαμβανομένης ἰδιαιτέρας ἀλληλογραφίας ἐπὶ τοῦ τόπου εἰς ὃν εὑρίσκονται, κτλ. || **ἔμμεσοι πληροφορίαι**, renseignements indirects, εἰσὶν αἱ χορηγούμεναι ὑπὸ τῶν **οὐδετέρων** (neutres) τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς πολεμίου χώρας, ὑπὸ τῆς ἰδιωτικῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῆς ἀκριτομυθίας τοῦ ξένου τύπου, ἰδίως δὲ ἐκ τῆς ἀκριτομυθίας τῶν ἐφημερίδων τοῦ πολεμίου.

πληροφορῶ (έω), ήσω, δίδω (παρέχω) πληροφορίας, donner des renseignements;

(des informations) renseigner ; informer ; εἰδοποιῶ, avertir ; γνωστοποιῶ, faire savoir; φέρω εἰς γνῶσιν, porter à la connaissance ; || πληροφορήσατέ με περὶ τῶν συμβαινόντων, informez-moi de ce qui se passe ; || σᾶς πληροφορῶ ὅτι, je vous avertis que ; || μ' ἐπληροφόρησαν κακῶς περὶ τοῦ πράγματος τούτου, on m'a mal instruit de cet affaire ; || σᾶς πληροφοροῦμεν ὅτι..., nous portons à votre connaissance que... || λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσωμεν ὑμᾶς, ὅτι..., nous avons l'honneur de vous informer que... § [μέσ.] πληροφοροῦμαι, λαμβάνω πληροφορίας, se renseigner ; s'informer ; ἐξετάζω, examiner ; μανθάνω, apprendre ; || πληροφοροῦμαι ὅτι, j'apprends que ; || ἐπῆγε νὰ πληροφορηθῇ, il est allé se renseigner ; il est allé aux informations ; βλ. καὶ **πληροφορία**· || ἐπληροφορήθην ὅτι, je me suis informé que ; || ἐπληροφορήθην τὰ συμβαίνοντα, je sais ce qui se passe ; || πηγαίνετε νὰ πληροφορηθῆτε περὶ τούτου, allez vous assurer à cet égard ; || θέλω νὰ πληροφορηθῶ μόνος μου, je veux m'en convaincre par moi-même ; je veux m'en éclaircir ; || εἶμαι κάλλιον ὑμῶν περὶ τούτου πληροφορημένος, je suis là-dessus mieux renseigné que vous.

πληρῶ (όω), μέλ. ώσω, γεμίζω τι ἀπό τι ἐντελῶς, remplir ; combler ; ἀπογεμίζω, emplir (= rendre plein, combler) ; || πληρώσατε τὰ κύπελλα, remplissez les verres ; || [ναυτ.] πληρῶ πλοῖον, mettre du monde à bord d'un navire (ou d'une embarbation) = armer (au personnel), καταρτίζω πλοῖον (ἢ λέμβον μὲ τέλειον ναυτικὸν πλήρωμα (ναύτας)· || πληρῶ τοὺς λέβητας (ὕδατος), faire le plein des chaudières ; || — αἰχμάλωτον πλοῖον, amariner une prise ; || — τὰς βαρέλας, remplir des fûts ; || — τὰς ἀποθήκας οἴνου, remplir les caves de vin ; || — τοὺς σάκκους, remplir des sacs ; || ἡ αἴθουσα ἐπληρώθη, la salle s'est remplie ; || —, γεμίζω τι, combler, π. χ. τάφρον, κοιλότητα, κτλ. καὶ ἡ πρᾶξις **πλήρωσις**, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα πλήρωμα, τὸ ἀπογέμισμα=comblement, n.m. || [οἰκοδ. ξυλουρ.] πληρῶ κενά, βλ. **τοποθετῶ** (peupler). § [μεταφ.] συμπληρόω-ῶ, ἐκπληρῶ, accomplir ; ἐκτελῶ, remplir ; πραγματοποιῶ, réaliser; βάλλω εἰς πρᾶξιν, ἐκτελῶ, effectuer; || ἡ πρόρρησίς του πληροῦται, sa prédiction s'accomplit ; || ἵνα πληρώσῃ τὸ πάθος του, pour assouvir sa passion ; || ἡ ἐργασία αὕτη δὲν πληροῖ ταὺς ἀπαιτουμένους ὅρους, ce travail n'est pas dans les conditions voulues ; || ἵνα πληρωθῇ ἡ γραφὴ (τὸ ῥηθὲν) [Γραφ.], afin que l'Écriture fût accomplie. § **πληρόω-ῶ** [οἰκοδ.], hourder ou hourdir ; **γεμίζω**, **κτίζω** (προχείρως) ἢ **συνδέω** (δι' ἑνωτικῆς τινος ὕλης), ἤτοι θέτω οἱονδήποτε **κονίαμα** μεταξὺ τῶν διαφόρων ὑλικῶν οἰκοδομῆς τινος πρὸς σύνδεσμον αὐτῶν· || **ὑπερπληρόω-ῶ** τὰ κενὰ δι' ἑνωτικῆς τινος ὕλης, hourdir à bain, ἤτοι **παραγεμίζω** ἢ **κτίζω** δι' ἀφθόνου κονιάματος. § [ναυτ.] πληρόω-ῶ ὕδατος, abreuver un canot, un bâtiment ; πληρῶ ὕδατος λέμβον ἢ πλοῖον, σημαίνει πληρῶ τὸ σκάφος ὕδατος πρὸ τῆς καθολκῆς, ἵνα ποτισθῶσι τὰ ξύλα καὶ παρατηρήσωσι μήπως τοῦτο διαρρέῃ ἐκ τῶν ἁρμῶν. Ἐπὶ πλοίων δὲν ἐφαρμόζεται πλέον ἡ μέθοδος αὕτη, καθότι ἡ ναυπηγικὴ κλείει σήμερον τοὺς ἁρμοὺς ἑρμητικῶς δι' ἄλλων μέσων κατὰ τὴν κατασκευήν.

πλήρωμα, ατος, τό· τὸ ἐντελὲς γέμισμα, τὸ συμπλήρωμα, complément, n. m. || τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου [Γρφ.], la plénitude des temps.

πλήρωμα, ατος, τό· équipage (m.) (ἐκ τῆς παλαιᾶς γαλλικῆς λέξεως équipe) d'un navire (ou — de la flotte). Το **πλήρωμα** (ἢ τὸ πλήρωμα τοῦ στόλου)· καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τοῦ προσωπικοῦ πολεμικοῦ ἢ ἐμπορικοῦ πλοίου, ἐξαιρουμένων τῶν ἐπιβατῶν. Τὸ πλήρωμα χρησιμεύει διά τε τὸν χειρισμὸν καὶ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πλοίου, καθὼς καὶ διὰ τὴν μάχην.

Μεταφορικῶς ὅμως ἐν τῇ ναυτικῇ γλώσσῃ, λέγοντες **πλήρωμα**, ἐννοοῦμεν τὸ σύνολον τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ ναυτῶν τῶν διαφόρων κλάδων τῶν ἐπιβιβαζομένων πλοίου τινός.

Τὸ πλήρωμα πολεμικοῦ τινὸς πλοίου ἀποτελεῖται ἐξ ἀνδρῶν διαφόρων κλάδων διαιρουμένων εἰς δύο κατηγορίας, ἤτοι εἰς **μαχίμους** καὶ εἰς μὴ μαχίμους ἤτοι **ἀμάχους** οἵτινες καλοῦνται καὶ **ναυτικοὶ ἐπαγγελματίαι**.

καὶ μάχιμοι μὲν εἶνε,
οἱ **ἀρμενισταὶ** (hommes de la manœuvre),
οἰακισταὶ (timoniers),
πυροβοληταὶ (canonniers),
ὁπλῖται (hommes de la mousqueterie) καὶ
τορπιλληταὶ (torpilleurs).
ἄμαχοι δὲ ἤ
ναυτικοὶ ἐπαγγελματίαι,
οἱ μηχανικοὶ (mécaniciens),
θερμασταὶ (chauffeurs),
ξυλουργοὶ (charpentiers),
ἱστιοποιοὶ (voiliers),
διανάκται (calfats),
μουσικοὶ (musiciens),
τυμπανισταὶ (tambours),
ὁπλοδιορθωταὶ (armuriers),
νοσοκόμοι (infirmiers),
διανομεῖς (distributeurs),
ἀποθηκοφύλακες ἢ **ἀποθηκάριοι** (magasiniers),
ἐσχαρεῖς (coqs),
καὶ ὑπολογισταὶ (commis aux vivres) ; βλ. καὶ **ἄμαχοι** ὑπαξιωματικοί. § **μέρος** ἢ τὸ **ὅλον** τοῦ πληρώματος monde, n. m. (équipage) πλοίου τινός· || **ἅπαντες εἰς τὸ κατάστρωμα** ! tout le monde en haut ! **κέλευσμα** διδόμενον ὅπως ὅλον τὸ πλήρωμα συναχθῇ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. § **πλήρωμα**, les hommes du bord, ἤτοι τὸ σύνολον τῶν ναυτῶν τοῦ πλοίου.

πληρωμή, ῆς, ἡ· τὸ δίδειν χρηματικόν τι ποσόν, payement ou paiement, n. m. τὸ πληρώνειν, action de payer ; ἐπίσης τὸ πληρονόμενον ποσόν, somme payée remboursement,

n. m. βλ. καὶ πληρόνω· || ἐπὶ πληρωμῇ, contre payement ; || εἰσιτήριον ἐπὶ πληρωμῇ, billet payant ; || ἀντὶ πληρωμῆς, en (pour) payement ; || —, πληρωμαί, paiement, n.m. paiements ; || — πραγματική, un payement effectif, réel ; || — ὑποθετική, πλαστή, un payement fictif ; || — ἀναγκαστική, ἐκβεβιασμένη, un payement forcé, par contrainte ; || πληρωμὴ ὁλόκληρος, ὁλοσχερής, un payement entier, intégral ; || — μερική, un payement partiel; || πληρωμὴ κατ' ἀναλογίαν, ἀνάλογος, un payement au prorata, ἰδίως κατὰ τὰς διαλύσεις τῶν καταστημάτων, ὁπότε ἕκαστος πιστωτὴς λαμβάνει κατ' ἀναλογίαν· || πληρωμὴ ἀκριβής, un payement exact (ou ponctuel); || — προσωρινή, προκαταρκτική, un payement provisoire ; || — εἰς λογαριασμόν, (μέρος τῆς ὅλης ἀξίας), un payement à compte, un à compte ; || — πρὸς ἐξίσωσιν λογαριασμοῦ, un payement pour balance (solde) de compte ; || — τοῦ ὑπολοίπου (πρὸς ἐξόφλησιν) λογαριασμοῦ, un payement par appoint ; || — ἐμπρόθεσμος, εἰς προθεσμίας (ἐποχάς), un payement par terme ; || – διαρκούσης τῆς ἑβδομάδος, payement dans le courant de cette semaine ; || — κατὰ τὰ μέσα τοῦ τρέχοντος, payement à la mi-courant ; || — ἐν τέλει τοῦ προσεχοῦς μηνός, payement fin du mois prochain ; || — ἐν τέλει τοῦ προσεχοῦς 'Ιανουαρίου, payement fin Janvier ; || — ἐν τέλει τοῦ ἔτους, 31 Δεκεμβρίου, payement fin de l'année au 31 Décembre; || προπληρωμή, un payement anticipé ; || — ἐτησία, un payement annuel ; || — ἐξαμηνιαία, un payement semestriel ; || — τριμηνιαία, un payement trimestriel ; || — μηνιαία, un payement mensuel ; || — ἑβδομαδιαία, un payement hebdomadaire ; || — βραδύνασα, ἀναβληθεῖσα, un payement retardé ; || — τελευταία, un payement final ; || τὸ νὰ ἦνε τις βραδὺς εἰς τὰς πληρωμάς, être lent à payer ; || ζητεῖν, ἀπαιτεῖν τὴν πληρωμήν, demander, exiger le payement ; || πληρωτής, un payeur ; || αἱ πληρωμαὶ ἀνεβλήθησαν ἐκ νέου, les payements ont été de nouveau remis ; || πραγματοποιεῖν πληρωμήν, effectuer un payement ; || ἀναβάλλειν πληρωμήν, ajourner le payement ; || ἐκτελεῖν, ἐνεργεῖν πληρωμήν, faire effectuer, opérer un payement ; || ἐπιμένειν εἰς τὴν πληρωμήν, insister sur le payement. § πληρωμή, ἀμοιβὴ (ἄμεσος ἀποζημίωσις), rémunération, n. f. ἀμοιβή, μισθός, les honoraires ; μισθοδοσία, μισθός, paye, n. f. βλ. μισθός· || ἡ πληρωμὴ τῶν ἐργατῶν, la paye des ouvriers ; || ζητεῖ τὴν πληρωμήν του, il demande son dû ; || payement de la solde = **μισθοδοσία**· βλ. λέξιν.

πληρώνων, ουσα, ον· βλ. μέρος ἐκτελεστικόν.

πλήρως [ἐπίρ.] = **πληρέστατα.**

πλήρωσις, εως, ἡ· ἡ ἐντελὴς γέμισις, συμπλήρωσις, ἡ πρᾶξις τοῦ πληρόνειν, γεμίζειν, action de remplir ; τὸ γέμισμα, remplissage, n. m. remplage, n. m. ἐκπλήρωσις, accomplissement, n. m. τὸ ἀπογέμισμα, comblement, n. m. || — ἠλεκτρική, charge électrique ; βλ. **ἠλεκτρικός.**

πληρωτέος, α, ον· ὅστις δέον νὰ πληρωθῇ, payable, adj. à payer ; || συνάλλαγμα πληρωτέον μετὰ τρεῖς μῆνας, lettre de change à trois mois de date.

πληρωτής, οῦ, ὁ, ἡ· ὁ πληρώνων, payeur, euse ; || καλὸς (κακὸς) πληρωτής, bon (mauvais) payeur ; || ἐπιμελὴς (ἀκριβὴς) πληρωτής, un payeur prompt.

πληρωτός, ή, όν, ἔμμισθος, πληρωνόμενος, payé, ée, adj.

πλησιάζω, μέλ. άσω, φέρω κοντά, φέρω πλησίον τινός, προσάγω, θέτω τὸ ἓν ἀντικείμενον πλησίον τοῦ ἄλλου, approcher ; φέρω πλησιέστερον, συμπλησιάζω, rapprocher ; || πλησίασε τὸ φῶς, approchez la lumière ; || [τὸ τηλεσκόπιον] πλησιάζει τὰ ἀντικείμενα, rapproche les objets. § κοντά, approcher, s'approcher ; se rapprocher ; προσεγγίζω, προσπελάζω, aborder, accoster, φέρω τι πρός που, κάμνω νὰ πλησιάσῃ που· || πλησίασε τὸ τραπέζι, approchez la table ; || μὴ μὲ πλησιάζῃς, ne m'approchez pas ; || (μεταφ.] πλησιάζει τὸν ὑπουργόν, il approche le ministre ; || τὸν ἐπλησίασε καὶ τοῦ εἶπε, il s'approcha de lui (il l'aborda) et lui dit ; || [ναυτ.] πλησιάζω πρὸς φαινομένην ξηράν, πλοῖον, κτλ. approcher ; || ἐπεθύμουν πολὺ νὰ τὸν πλησιάσω, je voudrais beaucoup me rapprocher de lui ; || [ἐπὶ ἡλικίας] πλησιάζει τοὺς πενῆντα, il frise la cinquantaine ; || [ναυτ.] πλησιάζω, aborder, accoster = **παραβάλλω,** φέρω τι πρός που, πλησίον, κάμνω νὰ πλησιάσῃ που, ζυγόνω· || [ναυτ.] πλησιάζω, se rapprocher, rallier ; || πλησιάζω (καταφθάνω) πλοῖον, rallier un vaisseau ; || πλησιάζω πρὸς τὸν ἄνεμον ἢ κυβερνῶ εἰς τὴν **ἐγγυτάτην,** rallier le vent (au plus près) ; || πλησιάσαντες εἰς τὴν νῆσον ταύτην ἐμείναμεν δύο ἡμέρας, abordés dans cette île, nous y sommes restés deux jours. § [οὐδ.] εἶμαι πλησίον, ἔρχομαι πλησίον τινός, se rapprocher ; εἶμαι ἐγγύς, être proche ; toucher ; || πλησιάσατε, approchez ; approchez-vous ; || αἱ βρονταὶ πλησιάζουν, les bruits du tonnerre se rapprochent ; || πλησιάζει ν' ἀποθάνῃ, il est près de mourir ; || πλησιάζει εἰς τὸ τέλος του, il approche (il est près) de sa fin ; || αὐτὸ τὸ σπῆτι πλησιάζει νὰ πέσῃ, cette maison menace ruine ; || πλησιάζουν πέντε ἔτη, il y aura bientôt cinq ans ; || πλησιάζουν μεσάνυχτα, il s'en va minuit ; || πλησιάζομεν εἰς τὴν ἄνοιξιν, nous touchons au printemps ; || πλησιάζει μεσημέρι, il s'en va midi ; || ἐπλησίαζεν ὁ καιρὸς καθ' ὅν, le temps était proche, où ; || τὸ χρῶμα αὐτὸ πλησιάζει εἰς τὸ κίτρινον, cette couleur tire sur le jaune ; || ἡ ὥρα πλησιάζει, l'heure approche ; || ὁ ἐχθρὸς πλησιάζει, l'ennemi approche ; || πλησιάζει ἡ νύξ, la nuit approche.

πλησίαλον, ου, τό· estran ou étran, n. m. ὀνομάζεται οὕτω τὸ ἐπίπεδον μέρος τῆς ἀκτῆς ὅπερ ἡ θάλασσα καταχλύζει καὶ καταλείπει ἀλλεπαλλήλως, ἤτοι ἀκτὴ ὁμαλὴ καὶ ἀμμώδης.

πλησίαλος, ος, ον· ὁ παραθαλάσσιος· βλ. καὶ πλησίαλον.

πλησίασις, εως, ἡ· τὸ νὰ πλησιάσῃ τίς που, ἡ προσέγγισις, approche, n. m. τὸ φέρειν τι πλησίον, rapprochement, n.m. abord, n.m.

πλησίασμα, βλ. πλησίασις.

πλησιέστατος, η, ον (ὑπερθ. τοῦ πλησίος) ὅστις εἶνε πολὺ πλησίον, qui est très-près, très-proche [ἔναρθρ.] le plus proche. § [οὐδ. ἐπίρ.] **πλησιέστατα**, πάρα πολὺ πλησίον, très-près, tout auprès; ἐντελῶς παραπλεύρως, tout-à-côté.

πλησιέστερος, α, ον (συγκρ. τοῦ πλησίος), ὁ πλέον πλησίον τῶν ἄλλων, plus proche; ὁ ἐγγύτερος, plus rapproché; ὅστις εἶνε πλησιέστερον, qui est plus-près; [ἔναρθρ.] le plus proche; || οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς, les plus proches parents; || ὁ πλησιέστερος δρόμος, le chemin le plus court=ὁ συντομώτερος. § [οὐδ. ἐπίρ.] **πλησιέστερον**, plus-près.

πλησίον [ἐπίρ.] ἐγγύς, près; παρά, auprès; ἐγγὺς κείμενος, γειτονικός, proche; || ἐδῶ πλησίον, près d'ici; auprès d'ici; ici proche; || πλησίον μου, près de moi; || ἀπὸ πλησίον· ἐκ τοῦ πλησίον, de près; || μὴ πηγαίνῃς πλησίον του, ne vous approchez pas de lui; || πολὺ πλησίον εἰς τὸν τοῖχον, [ἐν.] contre le mur; || τὰ δύο χωρία εἶνε πλησίον [τὸ ἓν τοῦ ἄλλου], les deux villages sont rapprochés=**παράκεινται**· || **κάθεται ἐδῶ πλησίον**, il demeure auprès d'ici; || πολὺ πλησίον, très-près, tout auprès; || πλησίον τῆς πόλεως, près de la ville; || ἡ οἰκία του εἶνε πλησίον τῆς ἰδικῆς μου, sa maison est située près de la mienne. § [ἐνάρθρ.] ὁ πλησίον, le prochain, n. m. || ἀγάπα τὸν πλησίον σου, aimez votre prochain; || εἰς τὸ πλησίον δωμάτιον, dans la chambre voisine. § πλησίον ἐγγύς, rez (ré) (=tout contre).

πλησιόχωρος, ος, ον· ὁ κείμενος πλησίον, situé tout près; γειτονικός, voisin, e; βλ. καὶ **ἀμφίγειος**.

πλησίστιος, ος, ον [ταξειδεύων, πλέων] διὰ πάντων τῶν ἱστίων [qui navigue; qui vogue] à pleines voiles; || πλοῖόν τι πλέει πλησίστιον, un bâtiment court à pleines voiles, ἤτοι διὰ τῆς ἐνεργείας πάντων τῶν ἱστίων του· || **κυβερνῶ πλησιστίως**, porter plein, ἢ **κυβερνῶ εἰς τρόπον ὥστε τὰ ἱστία νὰ κολπῶνται καλῶς τὸν ἄνεμον καὶ νὰ μὴ παίζωσι** (faséyer).

πλησιστίως [ἐπίρ.], μεθ' ὅλων τῶν ἱστίων, à pleines voiles; βλ. **πλησίστιος**.

πλησιφαής, ής, ές [ἰδ. ἐπὶ τῆς σελήνης], qui est dans son plein=**ἡ πλήθουσα σελήνη**, ἡ ὁλόφωτος σελήνη· βλ. **πλήθω**.

πλήσμη, ης, ἡ· βλ. πλήμμη.

πλησμονή, ῆς, ἡ· ἡ ἐντελὴς γέμισις, ὁ χορτασμὸς (μέχρι ἀηδίας), ὁ κόρος, satiété, n. f. (προφ. saciété); replétion, n.f. (=surcharge d'aliments); πλησμονή, plénitude, n. f. ἡ ὑπεραφθονία, surabondance, n. f. [συνήθ.] μέγας ἀριθμός, grand nombre; πληθύς, foule; βλ. καὶ **πλῆθος**.

πλήττω, μέλ. ήξω (πλήσσω), (ἀόρ. ἐπλήγην, ἐν συνθέσει ἐξεπλάγην, κατεπλάγην)· κτυπῶ τινα μέ τι, frapper; battre; || τὰ κύματα πλήττουσι τοὺς βράχους; les vagues battent les rochers; || τὰ κύματα πλήττουσι τὴν ἀκτήν, les vagues battent la côte. § [ἱππολ.] **πλήττειν τοὺς παρωτίους ἀδένας**, battre les avives; εἰδικὴ θεραπευτικὴ ἀγωγὴ ἐθιζομένη τὰ μάλιστα ὑπὸ τῶν ἐμπειρικῶν ἐν Γαλλίᾳ ἐναντίον τῆς **παρωτίδος τῶν ἵππων**. Ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἀναφέρεται καὶ παρὰ τῶν ἀρχαίων ἱππιάτρων. § —, βλ. **πλήττω**. § —, férir, κτυπῶ τινὰ [ἀρχ. λέξις εὔχρηστος μόνον ἐν τῇ ἐκφράσει] sans coup férir, ἤτοι χωρὶς νὰ συμπλακῶσι, ἀμαχητί, ἀναιμωτί. § [ναυτ.] πλήττω, acculer, πλήττω διὰ τῆς πρύμνης τὰ ὕδατα, avoir des mouvements d'acculée; βλ. καὶ **πλῆξις**.

πλιάτσικο, τὸ [δημ.], ἡ λεία, τὸ λάφυρον, butin, n. m.

πλίθα, ας, ἡ [δημ.], καὶ

πλιθάρι, τὸ [δημ.], **πλίθι**, **πλιθίον**, τό, καὶ

πλίθος, ου, ὁ [δημ.], ἡ ὠμὴ **πλίνθος**, brique crue; βλ. **πλίνθος**, καὶ **ὠμόπλινθος** (pisé).

πλίκος, ου, ὁ [ξεν.] (ἐκ τοῦ ἰταλ.), τὸ περικάλυμμα, ὁ **φάκελλος** τῶν ἐπιστολῶν, enveloppe [de lettres]. § —, **δεσμὶς** [ἐπιστολῶν], paquet [de lettres].

πλινθεῖον, ου, τό· βλ. **πλινθοποιεῖον**.

πλίνθευσις, εως, ἡ· ἡ κατασκευὴ πλίνθων, fabrication des briques.

πλίνθινος, ος, ον· ἐκ πλίνθων κατεσκευασμένος, de (en) briques [crues].

πλινθίον, ου, τὸ [τεχν.], τὸ πλαίσιον, cadre, n. m. § **πλινθίον**, stambs ἢ stabs, n. m. ὁ ἐν εἴδει πλίνθου σχηματισμὸς ὃν δίδουσιν εἰς τὴν **βαμβακοπυρῖτιδα** κατὰ τὴν τύπωσιν. § —, **ἀβαχίσκος**, carreau (n. m.) de terre.

πλινθίς, ίδος, ἡ· briquette, n. f. || **πλινθὶς καύσιμος**, κοινῶς **μπρικέττα**, briquette de chauffage, κατασκευαζομένη ἐκ καυσίμων ὑλῶν· βλ. **γαιανθρακοφύραμα**, aggloméré; || **πλινθὶς ἐκ γαιάνθρακος**, briquette, ἤτοι πλακοῦς ἐκ γαιάνθρακος (houille); βλ. καὶ **γαιανθρακόπλινθος**.

πλινθιορρίνη, ης, ἡ· carreau, n. m. τετράγωνος πλατεῖα ῥίνη χρησιμεύουσα διὰ τὴν ῥίνισιν μετάλλων.

πλινθιορρινίδιον, ου, τό· carrelette, n. f. τετραγωνικὴ ῥίνη μικροτέρα τῆς πλινθιορρίνης καὶ τοῦ πλινθιορρινίου.

πλινθιορρίνιον, ου, τό· carrelet, n. m. σιδηρᾶ τετραγωνικὴ ῥίνη μικροτέρα τῆς πλινθιορρίνης.

πλινθόδμητος, ος, ον· βλ. **πλινθόκτιστος**.

πλινθοδομέω-ῶ, μέλ. ήσω [οἰκοδ.] briqueter; ἀνεγείρω τοῖχον διὰ πλίνθων ἢ στρωννύω διὰ πλίνθων = πλινθοστρώνω· ἐπίσης ἀπομιμοῦμαι ἐπί τινος τοίχου τοὺς πλίνθους.

πλινθοδομή, ῆς, ἡ καὶ

πλινθοδομία, ας, ἡ· maçonnerie de briques ou construction en briques; τοιχοποιΐα ἐκ πλίνθων ὀπτῶν ἢ μή. Ὅταν ἦνε ἐξ ὀπτῶν πλίνθων καλεῖται καὶ ὀπτοπλινθοδομή· || ὀρθία πλινθοδομή, galandage, n. m. κοινῶς **ὄρθιο τοῦβλο**· βλ. ὄρθιος.

πλινθόκτιστος, ος, ον· πλινθόδμητος, ὁ κτισμένος διὰ πλίνθων (ὀπτοπλίνθων ἢ ὠμοπλίνθων), bâti de briques [crues].

πλινθοποιεῖον, ου, τό· briqueterie, n. f. τὸ κεραμεῖον, πλινθεῖον ἢ πλινθουργεῖον· ὁ τόπος, τὸ μέρος, τὸ ἐργοστάσιον ἔνθα κατασκευάζουσι κεράμους, πλίνθους, κτλ

πλινθοποιός, οῦ, ὁ· briquetier, n. m. κεραμεύς, πλινθουργός, τεχνίτης κατασκευάζων πλίνθους, κτλ.

πλίνθος, ου, ἡ· brique, n. f. πλίνθος ὀπτή· πλίνθος κεραμίνη, κεράμιον, τό· κοινῶς τὸ **τοῦβλον**. Οἱ ἀρχαῖοι ὠνόμαζον **πλίνθον** καὶ τὸ κοινῶς παρ' ἡμῖν πλιθάρι, ὅπερ ἰδίᾳ καὶ **πλίνθον ὠμὴν** (brique non cuite) ἐκάλουν. Πλίνθος ἐστὶ τεχνητὸς λίθος κατασκευαζόμενος ὑπ' ἀργιλωδῶν γαιῶν.

Τὰς **πλίνθους** διακρίνουσι:

1) Εἰς ὠμὰς (briques crues), ἤτοι ἐξηραμένας εἰς τὸν ἥλιον· **ἀχυρόπλινθος**, ἡ· κοινῶς τὸ **πλιθὶ** καὶ **πλιθάρι**.

2) Εἰς ἑψημένας (briques cuites) διὰ τοῦ πυρός, καλουμένας **ὀπτοπλίνθους**· αἱ τελευταῖαι αὗται διαιροῦνται εἰς τὰς **κοινὰς ὀπτοπλίνθους** (briques ordinaires) καὶ εἰς τὰς **πυριμάχους** ἢ **ἀλεξιπύρους πλίνθους** (briques réfractaires)· αἱ κοιναὶ ὀπτόπλινθοι διακρίνονται ἐπίσης εἰς **πλήρεις πλίνθους** (briques pleines), καὶ εἰς **κενὰς** (briques creuses) καλουμένας κοινῶς **γαλλικὰ τοῦβλα**.

Ὠμόπλινθος (ὠμὴ πλίνθος), brique crue, **ἀχυρόπλινθος**, κοινῶς πλιθὶ ἢ πλιθάρι· αὗται χρησιμοποιοῦνται εἰς τὰ μεσημβρινὰ κλίματα, διότι δὲν ἀντέχουσιν εἰς τὴν ὑγρασίαν. Δύνανται ἐπίσης νὰ χρησιμοποιηθῶσιν ἐπωφελῶς εἰς τὰς ἀντισεισμικὰς οἰκοδομὰς (βλ. **οἰκοδομή**). Αἱ ἐν Ἑλλάδι κατασκευαζόμεναι ὠμαὶ πλίνθοι ἔχουσι περίπου 0μ,20 μῆκος, 0,10 πλάτος καὶ 0,08 ὕψος· κατασκευάζονται ἐξ ἀργιλώδους γῆς ἀναμεμιγμένης συνήθως μετ' ἀχύρων, εἶνε δὲ λίαν ἐν χρήσει εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν μικρῶν οἰκιῶν· ὑπάρχουσι τοιαῦται κατασκευασθεῖσαι πρὸ 70 ἐτῶν, οὐχ ἧττον διατηροῦνται ἀρκούντως στερεαί· ἂν κατασκευάσωσι τὸ κατώτερον μέρος τοῦ τοίχου ἐκ συνήθους τοιχοποιΐας καὶ ἄνωθεν ἐξ ὠμῶν πλίνθων, ἐπιτυγχάνουσι τοῖχον στερεώτατον (βλ. καὶ **ἐπένδυσις** revêtement en briques crues); || **ὀπτόπλινθος**, ἡ (συνήθης), brique cuite ou brique ordinaire (κοινῶς **τοῦβλο γερό**), αὗται εἰσὶ γενικῆς χρήσεως. Αἱ ἐν Ἑλλάδι κατασκευαζόμεναι ἔχουσι συνήθως τὰς ἀκολούθους διαστάσεις· αἱ τῆς Χαλκίδος 0,25 μῆκος, 0,025 πλάτος καὶ 0,045 πάχος, πωλοῦνται ἀνὰ χίλια περὶ τὰς 40 δραχμάς· αἱ τοῦ Πόρου ἔχουσαι 0,27 μῆκος, 0,12 πλάτος καὶ 0,04 πάχος πωλοῦνται περὶ τὰς 35 δραχ. Αἱ τοῦ Πειραιῶς πωλοῦνται ἐπίσης περὶ τὰς 34 δρ. ἀλλὰ τὸ μῆκός των εἶνε μικρότερον τῶν τοῦ Πόρου, πολλαὶ δὲ ἐξ αὐτῶν εἶνε κακῆς ποιότητος, ἕνεκα τοῦ ἐν αὐταῖς ἐμπεριεχομένου θαλασσίου ἅλατος· τούτου ἕνεκεν ἐφ' ὅλων σχεδὸν τῶν δι' αὐτῶν κατασκευαζομένων τοίχων ἀναφαίνεται ἴχνος ἅλατος προξενοῦντος κηλῖδας ἐπὶ τοῦ ἐπαλείμματος (enduit) τοῦ τοίχου.

Οἱ ἐν Ἀθήναις κεραμεῖς κατασκευάζουσιν ὀπτοπλίνθους 0,33 μήκους, 0,14 πλάτους, καὶ 0,04 ἕως 0,06 πάχους· ἡ τιμὴ τούτων ἀνέρχεται εἰς 60 δραχμὰς κατὰ χιλιάδα καὶ ἔτι περισσότερον εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ὑπάρχει ζήτησις· || κενὴ πλίνθος, brique creuse (γαλλικὸ τοῦβλο, τρυπητὸ ἢ κούφιο). Πλεῖσται περιστάσεις παρουσιάζονται ἐν τῇ οἰκοδομικῇ ἐν αἷς αἱ συνθῆκαι τῆς σταθερότητος ἀπαιτοῦσι τοίχους ἢ θόλους λίαν μεγάλων διαστάσεων, ὅπως ἀνθέξωσιν εἰς τὰς μεγάλας πιέσεις εἰς ἃς θὰ ὑποβληθῶσιν, ἢ εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀνεγερθῶσιν ἐλαφρὰ διαχωρίσματα ἐπὶ πατωμάτων, κτλ. Εἰς τὰς εἰρημένας περιστάσεις μεταχειρίζονται κενὰς πλίνθους αἵτινες ἔχουσιν ὀλίγον μεγαλείτερον ὄγκον ἀπὸ τὰς συνήθεις ὀπτοπλίνθους καὶ βάρος μικρότερον τούτων. Αἱ πλίνθοι αὗται ἔχουσι συνήθως 0,22 μῆκος, 0,11 πλάτος 0,055 πάχος, φέρουσι δὲ κατὰ τὸ μῆκος των 2,4 ἢ 6 ἐπιμήκη κενά· || **πλίνθος πυρίμαχος** ἢ **ἀλεξίπυρος**, brique réfractaire; ὅταν ἡ ἄργιλος δὲν περιέχῃ οὔτε ὀξείδιον σιδήρου, οὔτε ἄσβεστον εἰμὴ ἐλαχίστην ταύτης ποσότητα, πλησιάζει δηλαδὴ εἰς πυριτίωμα ἀργιλλίου (silicate d'alumine), τότε ἀνθίσταται εἰς τὴν θερμότητα χωρὶς νὰ τακῇ ἢ νὰ παρουσιάσῃ φαινόμενα ὑελοποιήσεως. Τὴν ἰδιότητα ταύτην ἔχουσιν αἱ **πλαστικαὶ ἄργιλοι** (argiles plastiques), τούτων ἕνεκα χρησιμοποιοῦνται εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν πυριμάχων πλίνθων. ὧν ἡ χρῆσις γίνεται εἰς ὅλα τὰ μέρη τῶν κλιβάνων, ἅτινα ἐκτίθενται εἰς ὑψηλὰς θερμοκρασίας. Τὸ χρῶμα τῶν πλίνθων τούτων εἶνε σχεδὸν ὠχρὸν καὶ κατασκευάζονται συνήθως διὰ μηχανῶν, πρὸς αὔξησιν δὲ τῆς πυκνότητος ὑποβάλλουσιν αὐτὰς κατὰ τὴν κατασκευήν των εἰς ἰσχυρὰν πίεσιν. Αἱ πλίνθοι αὗται χρησιμεύουσι πρὸς κατασκευὴν **ὑψικαμίνων** (haut fourneaux) καὶ **βωμῶν** (autels) ἑστιῶν· || **μαλακὴ πλίνθος**, brique tendre; || **πλίνθοι** ἀλεξίπυροι ὀρθογώνιοι, briques réfractaires rectangulaires; || **πλίνθοι** ἀλεξίπυροι οἰκοδομῆς, briques réfractaires pour construction; || **πλίνθοι** ἀλεξίπυροι κοινοί, briques réfractairss ordinaires.

Κατασκευὴ τῶν πλίνθων (fabrication des briques). Τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς τῶν πλίνθων ὄντος σχεδὸν τοῦ αὐτοῦ διὰ τὰ ἀνωτέρω εἴδη, περιγράφομεν τὴν κατασκευὴν τῶν **κοινῶν πλίνθων** (briques ordinaires).

Ἐπὶ τῆς κατασκευῆς διακρίνομεν 4 ἐργασίας.

1) Τὴν ἐκλογὴν καὶ παρασκευὴν τῶν γαιῶν (choix et préparation des terres).

2) Τὴν πλαστούργησιν (τύπασιν, moulage).

3) Τὴν ἀποξήρανσιν (séchage).

4) Τὴν ἔψησιν (cuisson).

Ἐκλογὴ τῶν γαιῶν (choix des terres). Ἡ καλὴ πρὸς κατασκευὴν πλίνθων γῆ, πρέπει νὰ ἦνε παχεῖα, οὐχὶ δὲ πολὺ ἀργιλώδης, οὔτε πολὺ ἀμμώδης. Ἂν δὲ ὑπάρχῃ κατάλληλος γῆ, παρασκευάζομεν αὐτὴν δι' ἑνὸς μίγματος γαιῶν, εἴτε διὰ τῆς προσθήκης ἄμμου ἢ ἀργίλου.

Ἡ διὰ πλίνθους γῆ δὲν πρέπει νὰ περιέχῃ ἀσβεστολίθους, καθότι οὗτοι διὰ τῆς ἐψήσεως παρέχουσιν ἄσβεστον, ἥτις ἐρχομένη κατόπιν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ ὕδατος ἐξογκοῦται καὶ θραύει τὴν πλίνθον. Ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ περιέχῃ σίδηρον, καθότι σχηματίζονται διττοξυπυριτιώματα σιδήρου καὶ ἀσβεστίου τηκτὰ (silicates doubles de fer et de calcium fusibles) συνεπάγοντα τὴν παραμόρφωσιν τῆς πλίνθου κατὰ τὴν ἔψησιν καὶ τὸν σχηματισμὸν εἴδους ὑελώδους ἐπιχρίσματος ἐμποδίζοντος τὴν συσσωμάτωσιν τῆς πλίνθου μετὰ τοῦ κονιάματος. Διὰ νὰ ἐξετάσωμεν πλίνθον τινὰ ἂν περιέχῃ ἄσβεστον, πρέπει νὰ τὴν ἐμβαπτίσωμεν ἐντὸς θερμοῦ ὕδατος καὶ νὰ παρατηρήσωμεν αὐτὴν τὴν ἐπαύριον· ὁ λευκὸς ἢ φαιὸς σιδηροπυρίτης σχηματίζει κατὰ τὴν ἔψησιν ὀξυπυριτίωμα σιδήρου (silicate de fer) διαλυόμενον ἐντὸς τοῦ ὕδατος.

Προπαρασκευὴ τῶν γαιῶν (préparation des terres). **Διαχείμανσις γαιῶν** (hivernement des terres). Τῶν γαιῶν ἐξαχθεισῶν συνήθως πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ χειμῶνος, διαθέτομεν αὐτὰς κατὰ μικροὺς σωρούς, οὓς ἀνακινοῦμεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν· μέχρι τῆς ἀνοίξεως αἱ ἀτμοσφαιρικαὶ μεταβολαὶ θὰ διαλύσωσι τὰ διαλυτὰ ἅλατα καὶ θ' ἀποσυνθέσωσι τὰς ἐν ταῖς γαίαις ὑπαρχούσας ὀργανικὰς οὐσίας.

Κατὰ τὸ θέρος ἐκτελοῦμεν τὴν **διάβρεξιν** (trempage), ἤτοι ἀναμιγνύομεν τὰς γαίας μετὰ τοῦ ὕδατος πρὸς σχηματισμὸν μιᾶς ζύμης (pâte).

Ἀνάδευσις ἢ ἀνάμιξις (corroyage). Ἡ ἀνάδευσις τῶν γαιῶν διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν πλίνθων καὶ λοιπῶν πηλίνων ἀγγείων εἶνε ἡ σπουδαιοτέρα ἐργασία. Ὁ Γάλλος Gallon, ἀντισυνταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ, ἔκαμε τὸ ἑξῆς πείραμα· κατεσκεύασε δύο πλίνθους διὰ τῆς αὐτῆς γῆς· τὴν ὑπ' ἀριθ. 1 τὴν κατεσκεύασε διὰ ζύμης ἀναδευθείσης δίς, ἐνῷ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2 διὰ ζύμης ἀναδευθείσης ἅπαξ. Αἱ δύο πλίνθοι ἐψήθησαν ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας καὶ ἐτέθησαν ἐπὶ τῆς στενῆς πλευρᾶς των στηριχθεῖσαι ἐκ τοῦ μέσου· ἡ 1η διερράγη ὑπὸ φορτίον 64 χιλιογρ. 236, διανεμημένον ἐξ ἴσου ἐπὶ τῶν ἄκρων της, ἐνῷ ἡ 2α ὑπὸ φορτίον 34 χιλιογρ. 266 διανεμημένον κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Ἡ ἀνάδευσις ἐκτελεῖται εἴτε διὰ τῶν ποδῶν, εἴτε δι' ἐργαλείων, εἴτε διὰ μηχανῶν.

Ἡ διὰ μηχανῶν ἀνάδευσις εἶνε καλλιτέρα, ἀλλὰ δέον αἱ γαῖαι νὰ ὦσι λίαν καθαραί, καθότι αὗται δὲν δύνανται, ὡς ὁ ἐργάτης, ν' ἀπορρίψωσι τοὺς λίθους, τὰς ῥίζας καὶ τὰς ἀκαθαρσίας. Ὁ ὄγκος τοῦ ὕδατος δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὸν τοῦ παρασκευαζμένου μίγματος.

Ἡ ἀνάδευσις δέον νὰ ᾖ ἐντελής, καθότι ἐξ αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἡ ποιότης τῶν ἐπιτευχθησομένων πλίνθων, αἵτινες ἔσονται ἐπὶ τοσοῦτον σκληραὶ καὶ πυκναί, ἐφ' ὅσον ἡ ἀνάμιξις κάλλιον ἐξετελέσθη.

Πλαστούργησις (**τύπασις**, moulage). Ἡ ἐργασία αὕτη ἐκτελεῖται διὰ συνεργείου (atelier) συγκειμένου ἐξ ἑνὸς **πλαστουργοῦ** (mouleur) καὶ δύο **βοηθῶν** (manœuvres).

Τὰ ἐν χρήσει ἐργαλεῖα εἰσί:

Μία **τράπεζα** (une table de brique) δύο **τύποι** (moules) κατὰ τὸ μέγεθος τῆς πλίνθου, ἓν **ἀπότμητρον** (plane) καὶ ἓν ἀγγεῖον μετ' ἄμμου.

Πρὸς κατασκευὴν μιᾶς πλίνθου ὁ πλαστουργὸς (mouleur) λαμβάνει τὸν τύπον, θέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης, πληροῖ διὰ τοῦ παρασκευασθέντος μίγματος, ἰσοπεδοῖ τὴν ἀνωτέραν αὐτοῦ ἐπιφάνειαν διὰ τοῦ ἀποτμήτρου, καὶ δίδει τὸν πλήρη τύπον εἰς ἕνα τῶν βοηθῶν του, ὅστις κενώνει αὐτὸν ἐπὶ ἐδάφους λίαν ὁμαλοῦ, πεπιεσμένου καὶ κεκαλυμμένου ὑπὸ διαστρώσεως ἄμμου, εἶτα ἐπαναφέρει τὸν τύπον ἐπὶ τῆς τραπέζης. Εἷς καλὸς ἐργάτης δύναται οὕτω νὰ τυπώσῃ μέχρις 8000 πλίνθων καθ' ἑκάστην ἐργαζόμενος 9 - 10 ὥρας.

Ἀποξήρανσις (séchage). Κατὰ τὴν ἐκκένωσιν τῶν τύπων, αἱ πλίνθοι διατίθενται κατὰ γραμμὰς παραλλήλους ἔχουσαι τὴν μεγάλην αὐτῶν ἐπιφάνειαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους· ἀφοῦ σκληρανθῶσιν ὀλίγον διατίθενται καθέτως, ἤτοι ἡ στενὴ αὐτῶν πλευρὰ νὰ ἐφάπτηται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καὶ εἶτα ὅταν ἡ ξήρανσις φανῇ ἀρκοῦσα κατατάσσονται πλησίον ἀλλήλων κατὰ παραλλήλους γραμμάς. τῆς ὑπερκειμένης στρώσεως οὔσης καθέτου τῆς ὑποκειμένης. Τοιουτοτρόπως διατίθενται στρώσεις μέχρις ὕψους 1,50 ἕως 2 μέτρων ὅτε τὰς καλύπτουσι διὰ ψιαθῶν πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν ἐπηρειῶν. Εἰς τὰ ἐργοστάσια ἔνθα ἡ κατασκευὴ τῶν πλίνθων εἶνε διαρκής, ἡ ἀποξήρανσις γίνεται διὰ τῆς διαθέσεως τῶν πλίνθων ἐπὶ διαρκῶς κεκαλυμμένου χώρου.

Ἔψησις (cuisson). Ἡ ἔψησις γίνεται διὰ ξύλων, ποανθράκων ἢ γαιανθράκων. Εἰς τὰς δύο πρώτας περιπτώσεις γίνεται χρῆσις καμίνων· διὰ τῶν γαιανθράκων ἀποφεύγει τις συνήθως ταύτας, ἐκτελουμένης τῆς ἐψήσεως ἐν σωρῷ.

Ἰσοπεδοῦσι τὸ ἔδαφος ἐπὶ τετραγώνου δεκαμέτρου πλευρᾶς καὶ κατόπιν τοποθετοῦσι τὰς πλίνθους κατὰ στρώματα ὡς ἑξῆς:

1) Στρῶμα, πλίνθοι ὀρθαὶ μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀφίενται κενὰ ἴσα πρὸς τὰς πλίνθους πληρούμενα διὰ γαιανθράκων.

2) Πλῆρες στρῶμα ἐκ πλίνθων τεθειμένων ἐπιπέδως.

3) Στρῶμα ὡς τὸ πρῶτον.

4) Πλῆρες στρῶμα ὀρθῶν πλίνθων καὶ ἐπ'

αὐτῶν ἓν λεπτὸν στρῶμα λεπτῶν γαιανθράκων.

5) Ἓν στρῶμα κατὰ γραμμὰς διαδοχικῶς πλήρεις καὶ κενάς, τῶν κενῶν ὄντων ἴσων πρὸς τὰ πλήρη.

6, 7, κτλ. Πλήρη στρώματα ὀρθῶν πλίνθων διαχωριζόμενα δι' ἑνὸς λεπτοῦ στρώματος γαιανθράκων.

Ὀπαὶ πλάτους 0,15 καὶ ὕψους τριῶν στρωμάτων ἀπέχουσαι κατὰ 4 πλίνθους ἀφίενται ἐφ' ὅλου τοῦ μήκους τοῦ σωροῦ, κατὰ μῆκος δὲ τῶν ὀπῶν τούτων ἀνὰ 8 πλίνθους ἀφίεται μία καπνοδόχος.

Αἱ ὀπαὶ αὗται πληροῦνται ξύλων ἢ μεγάλων τεμαχίων γαιανθράκων, ἐνῷ οἱ μεταξὺ τῶν στρωμάτων τῶν πλίνθων γαιάνθρακες εἶνε λεπτοί.

Μετὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ 8 στρώματος, θέτομεν τὸ πῦρ, ῥίπτοντες συγχρόνως καὶ ἀνημμένους γαιάνθρακας διὰ τῶν κατακορύφων καπνοδόχων.

Συνήθως οἱ σωροὶ σύγκεινται ἐκ 500,000 πλίνθων, ἀπαιτοῦνται δὲ 3 περίπου ἡμέραι διὰ τὴν ἐγκατάστασιν αὐτῶν καὶ 12 διὰ τὴν ἐντελῆ ἕψησιν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐνάρξεως τοῦ πυρός.

Ἕψησις ἐν κλιβάνῳ (cuisson dans le four). Διὰ τῆς ἑψήσεως ἐν σωρῷ ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ $^1/_{10}$ εἶνε ἀπορριπτέον, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπάρχει ποικιλία τοῦ βαθμοῦ τῆς ἑψήσεως καὶ συνεπῶς τῆς ποιότητος· οὕτως αἱ τὰς παρειὰς τοῦ σωροῦ σχηματίζουσαι πλίνθοι εἶνε ὀλίγον ἑψημέναι· πρὸς τοῦτο ἔκαμον ἐν ἀρχῇ παρειὰς ἐκ τοιχοποιΐας, κατόπιν δὲ εἶδον ὅτι εἶνε συμφερώτερον ἂν ἐνώσωσι ταύτας διὰ θόλων καὶ ἔφθασαν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν καμίνων. Αἱ πλίνθοι διατίθενται ἐν τῇ καμίνῳ ὡς ἐλέχθη διὰ τὴν ἕψησιν ἐν σωρῷ.

Ἔνδειξις καλῆς ποιότητος πλίνθων. Αἱ καλαὶ πλίνθοι ἔχουσιν ἁπάσας αὐτῶν τὰς γωνίας πλήρεις, κανονικὰς καὶ τὰς πλευρὰς αὐτῶν ἐπιπέδους, εἶνε δὲ ὀλίγον τι ὑελοποιημέναι (vitrifiées), σκληραί, μεγάλης ἀντιστάσεως, μετὰ κόκκων λεπτῶν καὶ συμπαγῶν καὶ παράγουσιν ἦχον καθαρὸν κρουόμεναι ἀνὰ δύο. Βυθιζόμεναι ἐν τῷ ὕδατι ἀπορροφοῦσιν ὀλίγον καὶ ἀνθίστανται εἰς τὸ ψῦχος· πρὸς τοῦτο τὸ χρῶμα αὐτῶν δεικνύει τὴν ποιότητα, πλὴν δὲν εἶνε τὸ αὐτὸ διὰ τὰς ἐκ διαφόρων γαιῶν προερχομένας. Ἐν γένει τὸ καλὸν χρῶμα ὅπερ δυνάμεθα νὰ ἐπιζητῶμεν εἶνε τὸ ὑπέρυθρον· || τοῦβλον δρομικό· βλ. **δρομικός**, en parement ; || τοῦβλο μπατικὸ=en parpaing=à deux parement=**διάτονος**. § πλίνθος, carreau de terre =**ἀβακίσκος**· βλ. λέξιν. § **πλίνθος** ἢ σύννομος λίθος ἄθετος, ἤτοι ὁ μὴ τοποθετημένος ἐν τῇ δομῇ, pierre de taille non posée. § πλίνθος, stylobate, n. m. (plinthe), πλίνθος ὑψηλή, μετὰ γλυφῆς πρὸς τὰ ἄνω.

πλίνθος, ου, ἡ· plinthe, n. f. (ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ plinthos. Κατὰ τοὺς πρώτους τῆς ἀρχιτεκτονικῆς χρόνους ἔθετον ὑπὸ τοὺς **στύλους** (colonnes) μίαν μεγάλην ὀπτόπλινθον, ἤτοι τετράγωνον **πλάκα** ἐξ ἑψημένης γῆς (carreau de terre cuite). Ἐκ τούτου ἐκλήθη **πλίνθος** ἡ βάσις τοῦ στύλου ἡ ἀποτελουμένη ἀπὸ ἕνα μόνον τετράγωνον λίθον· βλ. **βάσις** (base). **Πλίνθος** (plinthe) ἐστὶ τὸ κατώτερον μέρος τῆς **βάσεως** (base).

Ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ καλεῖται **πλίνθος** (plinthe) τὸ πρῶτον οὐσιῶδες καὶ ἀπαραίτητον ὑποστήριγμα παντὸς ὀρθίως ἱσταμένου σώματος· βλ. βάσις δωρικὴ (base dorique), τίθεται δὲ εἰς τὴν βάσιν **βάθρου** (socle), στυλοβάτου, τετραγωνικῆς στήλης (pilier), ἀνδριάντος, ἀγγείου, προτομῆς, κτλ. Ἐπίσης καλοῦνται **πλίνθοι** (plinthes) καὶ οἱ παρόμοιοι τῇ πλίνθῳ **λαξευτοὶ λίθοι** (pierres de taille)

Ἐπίσης καλεῖται **πλίνθος** (plinthe) **συνεχής** τις **δρόμος** (assise continue) ἀποτελούμενος ἐκ συννόμων λίθων ἤτοι **πλίνθων** (plinthes, βλ. **ἀβακίσκος**, carreau) καὶ ἐξέχων ἐκ τῆς **ἐπιφανείας τοῦ τοίχου** (nu du mur) προόψεως τινός, τιθέμενος συνήθως εἰς τὴν βάσιν τοῦ τοίχου ἢ ὑποδομῆς τινὸς (soubassement) ; || **πλίνθος**, plinthe ou bandeau, καλεῖται ἐπίσης πλατὺ καὶ τετράγωνον ἀρχιτεκτονικὸν ἄρθρον, εὑρισκόμενον ἐξωτερικῶς τοίχου τινός, καλούμενον καὶ **διάζωμα** (bandeau), ὅπερ προώρισται νὰ παριστᾷ τὸ πάτωμα ἑκάστου **ὀρόφου** (étage) ; || **πλίνθος** (plinthe) καλεῖται ἐπίσης καὶ ὁ ἄβαξ τοῦ τοσκανικοῦ **κιονοκράνου**, ἐνίοτε δὲ καλεῖται οὕτω καὶ τοῦ δωρικοῦ· || ἡ **πλίνθος**, plinthe καλεῖται ἐπίσης καὶ **βάσις** ἢ **βάθρον** (socle), καθὼς καὶ τὸ ἀντίθετον.

Ἡ μὴ ἐπακουμβῶσα ἐπὶ τῆς γῆς **πλίνθος** κοσμεῖται ἐνίοτε ὑπὸ γλυφῶν **προστύπων** (en bas-relief). § [ξυλουρ.] **πλίνθος**, ἡ· plinthe, κοινῶς τὸ **σουβαντιμπί**· καλεῖται οὕτω μικρὸν διάζωμα ἐξέχον εἰς τὴν βάσιν τῶν θαλάμων, ὅπερ δύναται νὰ ᾖ εἴτε ἐκ ξύλου εἴτε ἐκ λεπτῶν μαρμάρων.

Ἐν τῇ λεπτουργικῇ καλεῖται ἐπίσης **πλίνθος**, plinthe, λεῖον καὶ συνεχὲς τμῆμα ξύλου τιθέμενον **εἴτε ὁριζοντίως εἴτε κατακορύφως**.

πλινθοστρώνω, μέσ. ώσω (πλινθόω-ῶ), στρώνω τὸ ἔδαφος διὰ πλίνθων, paver avec de la brique; briqueter; δι' ἀβακίσκων, carreler.

πλινθόστρωσις, εως, ἡ· βλ. **ἐπένδυσις**, carrelage, n. m. καὶ **ἐπίστρωσις**, pavage en briques.

πλινθόστρωτος, ος, ον, ἐστρωμένος διὰ πλίνθων, briqueté, ée; δι' ἀβακίσκων, carrelé, ée.

πλινθότοιχος, ου, ὁ· cloison en brique posée à plat, χώρισμα ἐξ ὀπτοπλίνθων τοποθετημένων ἐπὶ τῆς πλατείας αὐτῶν πλευρᾶς· κοινῶς δρομικὸ τοῦβλο· βλ. καὶ **δρομικός**· || ὄρθιος πλινθότοιχος ἢ ὀρθία πλινθοδομή, galandage, n. m. κοινῶς **ὄρθιο τοῦβλο**· βλ. **ὄρθιος**.

πλινθουργεῖον, ου, τό· βλ. **πλινθοποιεῖον**, briqueterie, n. f. καὶ **κεραμοποιεῖον**, tuilerie, n. f.

πλινθουργός, οῦ, ὁ· βλ. **πλινθοποιός**, briquetier, n. m.

πλινθόω-ῶ, πλινθοστρώνω, ἀβακοστρώνω, carreler.

πλίνθωμα, ατος, τό· lingot, n. m. τεμάχιον ἢ ὄγκος μετάλλου τινός· || πρότυπον πλινθώματος, lingot-type.

πλόγγος, ου, ὁ [πτην.], aigle tacheté.

πλοηγέω-ῶ [ναυτ.], piloter, ὁδηγῶ πλοῖον εἰς δυσπρόσιτα μέρη ἢ λιμένα, ἢ τὸ εἶναι τινὰ πλοηγόν· βλ. πλοηγεσία.

πλοηγεσία, ας, ἡ καὶ

πλοηγία, ας, ἡ· pilotage, n. m χαλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν ἀναγκαίων γνώσεων τοῦ πλοηγοῦ (pilote) ἵνα ὁδηγήσῃ ἐντὸς τοῦ λιμένος ἢ ἐξαγάγῃ ἐξ αὐτοῦ πλοῖόν τι, γενικῶς δὲ χαλεῖται οὕτως ἡ κυβέρνησις τοῦ πλοίου. Ἐπίσης χαλεῖται οὕτω καὶ ἡ ὑπὸ πλοηγοῦ (pilote) ὁδηγία τοῦ πλοίου εἰς δυσπρόσιτα μέρη ἀκτῶν ἢ λιμένων· βλ. καὶ **ἀκτοπλοηγία**, lamanage.

πλοηγικόν, οῦ, τὸ [ἐνν. πλοῖον]· βλ. πλοηγόν, bâteau-pilote.

πλοηγόν, οῦ, τὸ ἢ **πλοηγίς**, κοινῶς **πιλοτιέρα** καὶ **πιλοτίνα**, bateau-pilote, n. m. τὸ πλοῖον τὸ χρησιμεῦον διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν πλοηγῶν, ὅπερ χαλεῖται ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ καὶ pilote-boat, n.m.

πλοηγός, οῦ, ὁ [ναυτ.], pilote, n. m. ἢ καὶ **πρωρεὺς** καὶ ναυηγός, κοινῶς **πιλότος**· ὁ ἐπιπεφορτισμένος νὰ ὁδηγῇ τὰ πλοῖα εἰς λιμένας ἢ δυσπροσίτους ἀκτάς· βλ. καὶ πλοηγεσία· || ἀντιμισθία πλοηγοῦ (διὰ νὰ ὁδηγήσῃ πλοῖόν τι), pilotage, n. m. ἥτις λέγεται καὶ lamanage, n. m. || μαθητευόμενος πλοηγός, pilotin, n.m. || — ἀκτῶν, lamaneur, n. m. ἢ ἀκτοπλοηγός, pilote lamaneur; βλ. λέξιν.

πλοιάριον, ου, τό· τὸ χαραβάχι, μικρὸν πλοῖον (ἀκτοπλοϊκόν), petit bateau; βλέπε **πλοῖον**, bateau, καὶ γενικῶς ἡ λέμβος, τὸ ἐφόλκιον, embarcation, n. f. § —, bateau, n. m. ἡ **λέμβος** τῶν λεμβοζεύκτων γεφυρῶν. § —, felouque, n. f. κοινῶς ἡ φελοῦκα· μικρὸν ἐπίμηκες σκάφος, ἐλαφρόν, προσομοιάζον πρὸς λέμβον, φέρον δύο ἱστοὺς μετὰ κεραιῶν, κεκλιμένους πρὸς πρῷραν, κινούμενον ἐνίοτε καὶ διὰ κωπῶν. § —, houari, n. m. πλοιάριον ἢ λέμβος μετ' ὠτοειδῶν ἱστίων. § —, heu, n.m. πλοιάριον ἀκτοπλοϊκὸν τῶν βορείων θαλασσῶν. § —, smogleur, n. m. πλοιάριον λαθρεμπορικὸν τῶν ἀγγλικῶν ἀκτῶν.

πλοιαρχία, ας, ἡ· ἡ διοίκησις (κυβέρνησις) πλοίου, commandement [d'un navire].

πλοίαρχος, ου, ὁ· γενικῶς ὁ κυβερνήτης (ἐμπορικοῦ πλοίου), capitaine, n. m. || — διπλωματοῦχος τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, capitaine au long-cours; || [ἐν τῷ πολεμικῷ ναυτικῷ] capitaine de vaisseau, βαθμὸς ἀντίστοιχος μὲ τὸν τοῦ συνταγματάρχου (colonel), βλ. καὶ **βαθμός**· || — λέγεται γενικῶς ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοίου, commandant, n. m. εἶνε δὲ καὶ ὁ τίτλος ἀξιωματικοῦ κυβερνοῦντος πολεμικὸν πλοῖον. Κατ' ἐπέκτασιν καὶ συνήθως ὁ κυβερνήτης τῶν μεγάλων ἐμπορικῶν ταχυδρομικῶν σκαφῶν χαλεῖται **πλοίαρχος** καὶ γαλλιστὶ commandant. § **πλοίαρχος**, capitaine, χαλεῖται ὁ ἀρχηγὸς τοῦ πληρώματος τοῦ πλοίου διοικῶν αὐτὸ καὶ ἐπιτάσσων πᾶσαν σχετικὴν πρὸς τὸν πλοῦν ἐνέργειαν. Ὁ πλοίαρχος διορίζεται ὑπὸ τοῦ πλοιοκτήτου, δέον δὲ νὰ ᾖ πολίτης Ἕλλην καὶ νὰ ἔχῃ δίπλωμα ἐμποροπλοιάρχου· τὰ καθήκοντα αὐτοῦ εἰσὶ ποικιλώτατα καθ' ὅσον κυβερνᾷ τὸ πλοῖον κατὰ τὸν πλοῦν, δύναται ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἰδιοκτήτου νὰ ναυλώνῃ αὐτό, ἀπαρτίζει τὸ πλήρωμα, κατὰ τὸν διάπλουν κέκτηται ἀστυνομικά, διοικητικὰ καὶ συμβολαιογραφικὰ καθήκοντα, κτλ. Περὶ τοῦ πλοιάρχου πραγματεύεται τὸ δ' τμῆμα τοῦ β' βιβλίου τοῦ ἐμπορ. νόμου (ἄρθρ. 221-249).

πλοιαρχῶ (έω), μέλ. ήσω· commander un navire.

πλοῖον, ου, τό· bateau, n.m. πλοῖον, σκάφος ἢ πλοιάριον. Γενικὴ ὀνομασία διδομένη εἰς πᾶν πλωτὸν κατασκεύασμα μικρῶν διαστάσεων, προωρισμένον δι' ἀκτοπλοΐαν, ὅρμους, ποταμούς, λίμνας καὶ λιμένας (βλ. καὶ **πολεμικὸν πλοῖον**, bâtiment); || **ἀτμοκίνητον πλοῖον**, bateau à vapeur ou vapeur, n.m. οὕτινος ἡ δύναμις τῆς μηχανῆς εἶνε κατωτέρα τῶν 60 ἵππων· || τὸ πλοηγόν, ἡ πλοηγίς, ἡ **πιλοτιέρα**, bateau-pilote; τὸ χρησιμεῦον εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν πλοηγῶν· || ἡ **ὑδροφόρος**, ἡ νεροχουβαλίστρα, bateau à eau ou bateau citerne, πλοιάριον δι' οὗ μεταφέρεται ὕδωρ· || ἡ **πυρσωρίς**, bateau à feu ἢ feu flottant; πλωτὸς φανὸς (χαραβοφάναρο)· πλοῖον ἠγκυροβολημένον κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μακρὰν τῆς ἀκτῆς καὶ ἐφωδιασμένον διὰ φάρου ἢ φανοῦ· || **ἀμφίστολον** πλοῖον, bateau (ou bâtiment) armé en guerre et marchandise; || καθωπλισμένον, ἔνοπλον πλοῖον, bateau armé en guerre; || παρεσκευασμένον ἢ κατηρτισμένον πλοῖον, bateau armé, équipé; || **ἱστιοφόρον** πλοῖον, bateau à voiles; voilier, n. m. || **καταδρομικὸν** πλοῖον, bateau chasseur; || bateau croiseur; croiseur, n.m. (**εὔδρομον**) καὶ bâtiment armé en course; || **ἀπεσκευασμένον** πλοῖον, ξαρματωμένο, bateau dégréé, désarmé; || **παρωπλισμένον**, ἀφωπλισμένον πλοῖον, bateau désarmé, sans artillerie; || **ναυαγοσωστικόν**, bateau (ou canot) de sauvetage; || ἡ **βυθοκόρος**, bateau dragueur ou bateau-rabot (cure-môle), n. m. machine à curer les ports; πληθ. des cure-môles; || **θαλαμηγόν**, bateau (ou bâtiment) de plaisance, βασιλικὸν ἢ ἐμπορικὸν πλοῖον χρησιμεῦον πρὸς μεταφορὰν ἐπισήμων προσώπων καὶ ἰδιωτῶν πρὸς διασκέδασιν· || **πρόσκοπον** πλοῖον, **ἀνιχνευτικόν**, bateau éclaireur; || **σκευαγωγόν**, bateau flûte ἢ ἁπλῶς flûte, n. f. || **ἀμφικίνητον** ἀτμόπλοιον, **ἀμφίπλουν**, bateau mixte; || **προφυλακίς**, συνηθέστερον ὅμως ἀτμάκατος, bateau mouche ἢ ἁπλῶς mouche, n.f. || πλοιάριον (ἀκτοπλοϊκόν), petit bateau. § **πλοῖον**, τό· **ναῦς**, ἡ· τὸ **χαράβι**, bâtiment ou navire, n. m. (ἐνίοτε vaisseau, βλ. κατωτέρω) γενικὸν ὄνομα διδόμενον εἰς πᾶν πλωτὸν κατασκεύασμα, ὁπωσοῦν μεγάλων διαστάσεων προωρισμένον εἰς τὴν ποντοπλοΐαν, καὶ γενικῶς χαλεῖται **σκάφος**.

Ἀναλόγως τῆς κινητηρίου δυνάμεως **τὰ**

πλοῖα διαιροῦνται εἰς **ἱστιοφόρα** (bateau ἢ bâtiments ou navires à voiles), εἰς **ἀτμοκίνητα** (ἀτμόπλοια, bateaux ἢ bâtiments à vapeur), εἰς **ἀμφικίνητα** (bateaux ἢ bâtiments mixtes) ὅταν ὡς κινητήριος δύναμις χρησιμεύωσι τά τε ἱστία καὶ ὁ ἀτμός, καὶ εἰς **κωπήρη** (bateaux à rames, βλ. **ἐφόλκια**, embarcation) ὅταν ὡς κινητήριος δύναμις χρησιμεύωσιν αἱ κῶπαι. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει λέγουσιν ἀδιαφόρως bateau ou embarcation, **πλοιάριον** ἢ λέμβος.

Τὰ διάφορα ταῦτα πλοῖα εἰσὶ **Βασιλικὰ** ἢ **Πολεμικὰ** ἢ **Δημόσια** (navires, bâtiments ou bateaux du Roi, de guerre ou de l'État), ἂν ἀνήκωσιν εἰς τὸ κράτος, καὶ **ἐμπορικὰ** ἢ **ἰδιωτικὰ** (navires ἢ bateaux de commerce ἢ privés), ἂν ἀνήκωσιν εἰς ἐμπόρους ἢ ἰδιώτας· **ἐμπορικὸν** πλοῖον, bâtiment marchand, καλεῖται τὸ ἀνῆκον εἰς τὸ ἐμπορικὸν ναυτικόν· τὰ πλοῖα πρὸς τούτοις ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ των, τοῦ μεγέθους, τῆς κατασκευῆς, τῆς δυνάμεως, τοῦ σκάφους, τῶν ἀρμένων, τοῦ ἐξαρτισμοῦ, ὑποδιαιροῦνται εἰς πολλὰς κατηγορίας.

Ἡ λέξις **πλοῖον** (bateau ἢ bâtiment) συνοδεύεται ὑφ' ἑτέρας λέξεως ἐνδεικνυούσης τὸ εἶδος τοῦ πλοίου κτλ.

Ἕκαστον **ἀτμοκίνητον** (bateau ἢ bâtiment à vapeur) περιλαμβάνει τέσσαρα κύρια μέρη.

1) Τοὺς **λέβητας** (chaudières), προωρισμένους νὰ παραγάγωσι τὸν ἀτμόν.

2) Τοὺς **κυλίνδρους** (2-4) (cylindres), ἐν οἷς ἐνεργεῖ ὁ ἀτμός.

3) Τὰ **μηχανήματα** τοῦ μετασχηματισμοῦ καὶ μεταδόσεως τῆς κινήσεως (appareils de transformation et de transmission du mouvement).

4) Τὸν **προωστῆρα** (propulseur), ὅστις διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἐνεργείας του δίδει εἰς τὸ πλοῖον τὴν προωθητικὴν κίνησιν (βλ. τὰς ἀνωτέρω λέξεις),

Τὸ κύριον πλεονέκτημα τῶν ἀτμοκινήτων εἶνε τὸ νὰ ἔχωσι μεγάλην ταχύτητα, ἐζήτησαν ὅθεν ν' αὐξήσωσιν εἰς ταῦτα τὸ εἰρημένον πλεονέκτημα αὐξάνοντες ἀφ' ἑνὸς τὴν δύναμιν τῆς μηχανῆς καὶ ἐλαττοῦντες ἀφ' ἑτέρου τὴν ἀντίστασιν τοῦ ὕδατος· τούτου ἕνεκεν ἔδωκαν εἰς ταῦτα πρῴρας ὅσον τὸ δυνατὸν ὀξείας καὶ ηὔξησαν ἐπαισθητῶς τὸ μῆκος των σχετικῶς πρὸς τὸ πλάτος τοῦ μεγίστου ζυγοῦ (maître bau); ‖ τὸ **διζυγωτόν**, bâtiment à barres, ἐκεῖνο τοῦ ὁποίου οἱ ἱστοὶ ἔχουσι μόνον δίζυγα· ‖ τὸ **δίστηλον**, δικάταρτον, bâtiment à deux mâts; τὸ ἔχον δύο ὀρθίους ἱστούς· ‖ τὸ **ἑλικοφόρον** ἢ **ἑλικοκίνητον**, bâtiment à hélice; τὸ κινούμενον δι' ἕλικος, βλ. καὶ **ἀτμόπλοιον**· ‖ **θωρακιωτὸν πλοῖον** (Κοφάδο), bâtiment à hunes, τὸ φέρον ἱστοὺς μετὰ θωρακίων (hune).

Σημ. Ἡ λέξις **καρχήσιον** καὶ **καρχησιωτὸν** ἣν μεταχειρίζονται τινὲς εἶνε λίαν ἀπηρχαιωμένη καὶ οὐδέποτε ἐχρησιμοποιήθη ἐν τῷ ναυτικῷ. Δὲν πρέπει δὲ νὰ συγχέηται τὸ **θωρακιωτὸν** (à hunes) μετὰ τοῦ **θωρηκτοῦ** (cuirassé); ‖ ἡ **νεωρίς**, bâtiment amiral du port; ‖ τὸ **στηλιδωτόν**, μὲ **πίπολα**, bâtiment à pibles ἢ polâcre, τὸ ἔχον τοὺς ἱστοὺς ἐπιδόλους, ἤτοι ἄνευ θωρακίων καὶ διαζύγων· ‖ **κωπήλατον** πλοῖον ἢ **κωπῆρες**, bâtiment à rames; βλ. καὶ ἐφόλκιον (embarcation); ‖ τὸ **καταδρομικόν**, bâtiment armé en course ἢ corsaire, n.m. ἐμπορικὸν ἰδίως πλοῖον ἐξωπλισμένον ὑπὸ ἰδιωτῶν ἐν πολέμῳ τῇ ἀδείᾳ τῆς κυβερνήσεως, ἢ καὶ ὑπὸ ταύτης, καὶ προωρισμένον διὰ τὴν καταδίωξιν τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ τοῦ πολεμίου. Τὰ **εὔδρομα** πλοῖα, (croiseurs) καλοῦνται πλειστάκις **καταδρομικά**· ‖ τὸ **τροχοφόρον** ἢ **τροχήλατον**, bâtiment à roues, τὸ ἀτμόπλοιον τὸ κινούμενον διὰ τροχῶν· ‖ τὸ **τρίστηλον**, τρικάταρτον, bâtiment à trois mâts, τὸ ἔχον τρεῖς ὀρθίους ἱστούς· ‖ τὸ **μονόστηλον**, μονοκάταρτον, bâtiment à un mât, πλοῖον ἔχον ἕνα μόνον ὄρθιον ἱστόν· ‖ **ἀτμοκίνητον** πλοῖον, ἀτμόπλοιον ἢ ἀτμήλατον, bâtiment à vapeur ἢ vapeur; ἀτμοκίνητον οὗτινος ἡ δύναμις τῆς μηχανῆς εἶνε ἀνωτέρα τῶν 60 ἵππων (βλ. καὶ λέξιν ἀτμόπλοιον, vapeur); ‖ τὸ **σιδηρόφρακτον** ἢ **θωρηκτόν**, bâtiment (ἢ navire) blindé ἢ cuirassé; πλοῖον περιβεβλημένον κατὰ τὰ κύρια αὐτοῦ μέρη διὰ μεταλλικοῦ θώρακος.

Ἀναλόγως τοῦ μεγέθους των καὶ τοῦ τύπου των τὰ πλοῖα ταῦτα ὀνομάζονται **θωρηκτὰ τῆς γραμμῆς** (cuirassés d'escadre), **θωρακοφρεγάται** (frégate-cuirassée), **θωρακοδρόμωνες** (corvette-cuirassée), **θωρακοβάριδες** (canonnière-cuirassée), κτλ. ‖ **ἐμβολοφόρον**, bâtiment cuirassé à éperon, τὸ φέρον ἔμβολον **θωρηκτὸν** (cuirassé)· ‖ **χαμηλότοιχον** πλοῖον, bâtiment de bas bord, καλεῖται τὸ ἔχον χαμηλὰ πλευρά, ἤτοι περιλαμβάνον ἓν κεκαλυμμένον πυροβολεῖον ἢ μὴ ἔχον ποσῶς τοιοῦτον· ‖ **φορτηγόν**, τό· bâtiment de charge, πλοῖον προωρισμένον πρὸς μεταφορὰν φορτίου· ‖ **ἐμπορικὸν** ἢ **φορτηγὸν** πλοῖον, bâtiment de commerce ἢ marchand; ‖ **ὑψηλότοιχον** πλοῖον, bâtiment de haut bord, τὸ ἔχον ὑψηλὰ πλευρὰ (**τοίχους**, murailles) συνεπῶς περιλαμβάνον πλειότερα τοῦ ἑνὸς κεκαλυμμένα πυροβολεῖα· ‖ **ὑψηλότοιχον** (ὑψιπαγὲς) καὶ ἐλαφρὸν ἢ λεπτὸν πλοῖον (ὑψιπαγῆ καὶ ἐλαφρά), bâtiment de haut-bord et léger; ‖ **σκοποῦν** πλοῖον, bâtiment de garde; ἐν στόλῳ ἢ μοίρᾳ ναυλοχούσῃ ἔν τινι λιμένι ὑπάρχει πάντοτε πλοῖόν τι τῆς ὑπηρεσίας ἕτοιμον νὰ παράσχῃ πᾶσαν ζητηθησομένην συνδρομήν, πρὸς διάσωσιν κινδυνεύοντος πλοίου, κατάσβεσιν πυρκαϊᾶς, ἰατρικὴν συνδρομήν, κτλ. Ἡ ὑπηρεσία αὕτη διαρκοῦσα ἐπὶ 24 ὥρας δι' ἕκαστον πλοῖον, γίνεται ἐκ περιτροπῆς ὑφ' ὅλων τῶν ἀποτελούντων τὸν στόλον ἢ μοῖραν πλοίων. Τὸ **σκοποῦν** πλοῖον πρὸς διάκρισιν φέρει κατὰ τὸ εἰκοσιτετράωρον τῆς ὑπηρεσίας του ἐπηρμένον ἐπὶ τῶν ἀκατίων ἱστῶν διακριτικὸν σῆμα, ὅπερ διὰ τὸ ἡμέτερον ναυτικὸν εἶνε τὸ **τετράγωνον 6**· ‖ bâtiment de la douane, καλεῖται **τελωνειακὸν** πλοῖον ἐὰν ἦνε μέγα, **ἀτμοτελωνὶς** δὲ ἐὰν ἦνε μικρόν· ‖ **πλοῖον τῆς γραμμῆς**, bâtiment de ligne ou vaisseau de ligne; ἰσχυρὸν πολεμικὸν πλοῖον συνήθως θωρηκτὸν λαμ-

βάνον κατὰ τὴν ναυμαχίαν μέρος ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ τῆς παρατάξεως· || bâtiment de plaisance ; βλ. bateau ; || ἠκρωτηριασμένον ἢ παράλυτον πλοῖον, bâtiment désemparé ; || ὑπηρετικὸν πλοῖον, bâtiment de servitude ; τὸ μὴ πολεμικόν, ἀλλὰ χρησιμεῦον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ναυστάθμων, στόλων, κτλ. || — ἔχον βαθέα ὕφαλα, bâtiment d'un fort tirant d'eau ; || τὸ ἱππηγόν, bâtiment écurie, τὸ πρὸς μεταφορὰν ἵππων ὡρισμένον πολεμικὸν πλοῖον ἢ καὶ ἐμπορικόν· || — συντηρούμενον ἐν τοῖς νεωρίοις, ἐν ὅρμῳ, bâtiment en commission de port, de rade ; || προφυλακίς, bâtiment en observation ἢ à la découverte (mouche) ; || σκευαγωγόν, bâtiment flûte ou flûte ; || πειρατικὸν πλοῖον, bâtiment pirate; || ἀθωρακίωτον πλοῖον (κορζετάδο), bâtiment sans hunes, τὸ ἀντίθετον τοῦ θωρακιωτοῦ (bâtiment à hunes).

Κατάφρακτον (πλοῖον), vaisseau ou vaisseau de ligne, κοινῶς βατσέλο. Ὠνομάζοντο γενικῶς κατάφρακτα τὰ παλαιοτέρου τύπου ἱστιοφόρα πολεμικὰ πλοῖα (δίκροτα καὶ τρίκροτα κυρίως), ἅτινα εἶχον δύο ἢ τρία κατάφρακτα πυροβολεῖα, καὶ τρεῖς πάντοτε ἱστούς. Τὰ κατάφρακτα ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πυροβόλων των διῃροῦντο εἰς τάξεις (rangs) ; βλ. λέξιν· || ὑπὸ τὴν νεωτέραν σημασίαν, vaisseau de ligne, βλ. bâtiment de ligne ; || τρίκροτον, τό· vaisseau ou navire à trois ponts, n. m. βλ. κατάστρωμα (pont); || δίκροτον, τό· vaisseau ou navire à deux ponts, n. m. βλ. κατάστρωμα· || vaisseau amiral, n. m. βλ. ναυαρχίς, amiral ; || ἀτμοκατάφρακτον, vaisseau à vapeur, n. m. καλεῖται τὸ δι' ἀτμοῦ κινούμενον κατάφρακτον πλοῖον· || ἀτμοτρίκροτον, vaisseau à vapeur à trois ponts, καλεῖται τὸ δι' ἀτμοῦ κινούμενον τρίκροτον· || ἀτμοδίκροτον, τό· vaisseau à vapeur à deux ponts; τὸ δι' ἀτμοῦ κινούμενον δίκροτον· || vaisseau de queue, ἐν τῇ ναυτικῇ τακτικῇ καλεῖται οὕτω τὸ ἐπ' οὐρᾶς πλοῖον· βλ. οὐρά· || vaisseau de tête, ἐν τῇ ναυτικῇ τακτικῇ καλεῖται οὕτω τὸ πρῶτον πλοῖον, εἶνε δὲ συνώνυμον τοῦ tête de l'armée ; βλ. κεφαλή· || vaisseau du centre, ἐν τῇ ναυτικῇ τακτικῇ καλεῖται οὕτω τὸ μέσον πλοῖον· βλ. μέσον· || — παραμεμορφωμένον· βλ. παραμεμορφωμένον· || — ὀξύακρον, navire fin, εἶνε ἐκεῖνο οὗτινος αἱ ναυπηγικαὶ γραμμαὶ στενοῦνται τοσοῦτον πρὸς τὰ ἄκρα (πρῷραν καὶ πρύμνην), ὥστε καθίστανται ταῦτα σχεδὸν ὀξέα· || ὀξύπλουν (ἱστιοφόρον), voilier fin ; ἱστιοφόρον πλέον καλῶς καὶ ταχύτατα, κυρίως εἰς τὴν ἐγγυτάτην (au plus-près) ἕνεκα τῆς ὀξύτητος τῶν ἄκρων του. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ αἱ ὁλκάδες (clipper) καὶ ὀξύπλοα καλοῦνται· || τὸ πλοῖον, bord, n. m. εἰς τὸ πλοῖον à bord ; || αἱ ἕξεις παρὰ τῷ πλοίῳ, les habitudes du bord (ἤτοι ὧραι ὑπηρεσίας, κτλ.) || τὸ πλήρωμα, les hommes du bord, ἤτοι τὸ σύνολον τῶν ναυτῶν τοῦ πλοίου· || κατάκλισις πλοίου· βλ. κατάκλισις· || προσδεδεμένα πλοῖα (ῥυμουλκούμενα), équipe, n. f. τὸ ἓν ὄπισθεν τοῦ ἄλλου· || — ἐλαφρόν, bâtiment léger, τὸ πλέον καλῶς δι' ἱστίων ἢ διὰ κωπῶν· βλ. καὶ ἐλαφρός· || — ἄξιον, bâtiment mâle, τὸ παρουσιάζον προτερήματα κατὰ τὴν θαλασσοπλοΐαν· || — χαμηλόν, navire ras, καλεῖται τὸ ὑψούμενον ὀλίγον ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑδάτων· || γυμνὸν πλοῖον (navire ras) καλεῖται ἐκεῖνο οὗτινος οἱ ἱστοὶ κατέπεσαν δι' οἱονδήποτε λόγον· || — ἀσταθές, rouleur, n. m. λέγεται τὸ ὑπὲρ τὸ δέον διατοιχούμενον (rouler) || [τακτ. ναυτ.] τὰ πρῶτα πλοῖα τάξεώς τινος· βλ. κεφαλή· || — μετὰ τετραγώνων ἱστίων, un trait carré ; (trait, n. m. συνων. τοῦ voile, ἱστίον)· || τὸ πλοῖον τοῦτο πρὸ ὀλίγου ἀνεχώρησε (προοριζόμενον) δι' Ἀλεξάνδρειαν, ce navire vient de partir en destination pour Alexandrie ; || συνιστῶμεν ὑμῖν ἰδιαιτέρως τὴν ἐκλογὴν καλοῦ πλοίου, nous vous recommandons particulièrement le choix d'un bon navire ; || [ἐμπ.] τὸ πλοῖον εἶνε ἕτοιμον ν' ἀναχωρήσῃ διὰ Μασσαλίαν, le navire est sur le point de mettre à la voile pour Marseille.

πλοκαμίς, ίδος, ἡ· ὑποκορ. τοῦ πλόκαμος· || — μάκτρου [ναυτ.], tresse d'écouvillon, ἡ πλεκτή.

πλόκαμος, ου, ὁ (πλέκω), πλεκτὴ κόμη, tresse, n.f. πλεξοῦδα μαλλίων, natte [de cheveux], ὅθεν πᾶν πεπλεγμένον, tresse, n.f. || πλόκαμος, ὁ, tresse, n. f. πρὸς σχηματισμὸν αὐτοῦ διπλοῦται τὸ σχοινίον καὶ σταυροῦνται οἱ κλῶνοι ὁ εἷς ἐπὶ τοῦ ἑτέρου· βλ. εἰς σχοινόκομβος· || πλόκαμος, ὁ, tresse, n.f. κόσμημα ἀρχιτεκτονικὸν παριστάνον πλέγμά τι. § [ζωολ.], tentacule, n.m. τὰ ποδάρια τοῦ ὀκτάποδος, τῆς σηπίας, τοῦ καλαμαριοῦ, κτλ. bras ; || οἱ πλόκαμοι τοῦ ὀκταποδιοῦ, les bras du poulpe.

πλοκαριά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ πλεκτὸς φράκτης τῶν κήπων καὶ ἀμπέλων.

πλοκή, ῆς, ἡ· ἡ πλέξις, ὕφανσις, texture, n. f. ὕφασμα, tissu, n. m. σύμπλεγμα, entrelacement, n. m. [σχοινίου] commettage, n. m.= σχοινοπλοκία, σχοινοστροφία, καλωστροφία, ἡ συστροφή, ἡ κατασκευὴ τῶν σχοινίων· βλ. συστρέφω. § [μεταφ.] πλοκή, συνύφανσις, contexture, n. f. ὕφανσις, texture, n. f. = πλοκὴ λόγου, ποιήματος, κτλ. κατάταξις τῶν μερῶν αὐτοῦ, ἡ συναρμολόγησις, τὸ ὕφασμα, ἡ πλοκή, tissu, n.m. ἡ σύνθεσις, composition, n.f. || ἡ πλοκὴ τῆς τραγῳδίας, le tissu de la tragédie; || κωμῳδία πλοκῆς, comédie d'intrigue.

πλόκιον, ου, τό· toron, n.m. βλ. ἔμβολον.

πλόκος, ὁ [διάλ. Οἰνόης] καὶ μπλόκος, blocus, n. m. πολιορκία, περιτριγύρισμα «παίρω πλόκον» = περιβάλλω, πολιορκῶ· βλ καὶ ἀποκλεισμός.

πλοκός, οῦ, ὁ [δημ.], ὁ πλεκτὸς φράκτης τῶν κήπων καὶ ἀμπελιῶν, τὸ τάρσωμα, treillis, n. m. claie, n. f.

πλόσκα, ας, ἡ [δημ.], ξύλινον στρογγύλον δοχεῖον μετὰ στομίου ἐν εἴδει φιάλης πρὸς ἔνθεσιν οἴνου, espèce de bouteille de bois ; gourde de bois. § πλόσκα, βλ. κόφα.

πλουμίδι, τὸ [δημ.], τὸ κεντίδι, τὸ κέν-

τημα, broderie, n.f. τὸ κόσμημα, ornement, n. m. τὸ ἀγλάϊσμα, κόσμημα, enjolivement, n.m. κοσμημάτιον, enjolivure, n. f.

πλουμίζω, μέλ. ίσω [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], ποιῶ τι πολυμηγές, πολυποίκιλον, κεντῶ, broder ; στολίζω, διακοσμῶ, orner ; ἀγλαΐζω, χαλλωπίζω, enjoliver.

πλουμίν, τὸ [διάλ. Οἰνόης], τὸ πλουμίδι, κόσμημα, στολίδι, ζωγραφιὰ (ἐπὶ χάρτου ἢ πανίου ἢ πέτρας).

πλούμισμα, ατος, τὸ [δημ.] τὸ κέντημα, broderie, n. f. ἀγλάϊσμα κόσμημα, ἐγκαλλώπισμα, enjolivement, n. m.

πλουμιστός, ή, όν [δημ.], κεντητός, brodé, ée, adj. κεκοσμημένος, ἐγκαλλωπισμένος, enjolivé, ée, adj.

πλουμπί, τό [διάλ. Ἠπείρου] τὸ εἰς τὸ πλέξιμον τῶν τσουραπίων κέντημα καὶ γενικῶς τὸ κέντημα.

πλοῦς, οός, ὁ· ὁ διάπλους, traversée, n. f. ou trajet, n. m. τὸ διὰ θαλάσσης ταξείδιον, voyage sur mer ; βλ. πλεῦσις, navigation, n. f. || κατὰ τὸν πλοῦν, pendant la traversée; || ὁ πλοῦς τοῦ Δουνάβεως, la navigation du Danube. § —, route, n.f. ou direction [d'un navire]; ἡ πλεῦσις καὶ κυρίως ἡ **πορεία** route, n. f. βλ. πορεία.

πλουσιοπάροχα [ἐπίρ.] βλ. πλουσιοπαρόχως.

πλουσιοπαροχία, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ πλουσιοπαρόχου, τοῦ πλουσίως δίδειν, πλούσια δῶρα χαρίζειν, μεγαλοδωρία, γενναιοδωρία, ἐλευθεριότης, libéralité, n. f.

πλουσιοπάροχος, ος, ον· ὁ πλουσίως δίδων, χαρίζων, ἀφθόνως παρέχων τι, ὅθεν μεγαλόδωρος, ἐλευθέριος, libéral, ale, aux, adj. large, adj. (ὁ τουρκ. τζουμέρτης)· || [κατ'ἐπέκ.] πλούσιος, riche, adj. πολυτελής, somptueux, euse, adj. || — [ἐπὶ πραγμάτων] δαψιλής, ἄφθονος, abondant, e, adj. ou copieux, euse, adj.

πλουσιοπαρόχως [ἐπίρ.] πλουσίως, richement, adv. πολυτελῶς, somptueusement, adv. § ἐν ἀφθονίᾳ, en abondance ; ἀφθόνως, abondamment, adv. μεγαλοδώρως, ἀφθόνως, δαψιλῶς, largement, adv. ἐν ἀφθονίᾳ, en profusion ; δαψιλῶς, ἀφθόνως, copieusement, adv. ἐλευθερίως, libéralement, adv.

πλούσιος, α, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ ἔχων πλούτη, εὐδαίμων, πολυκτήμων (ἀντίθ. τῷ πτωχός), πλούσιος, riche, adj. ὄλβιος, εὔπορος, opulent, e, adj. [ἐπὶ πραγμ.] ὑπερπληθής, ἄφθονος, abondant, e, adj. || — ἄνθρωπος, homme riche ; || πλούσιον θέρος, riche (abondante) moisson ; || πλούσιος τινός, riche en quelque chose ; || εἶμαι πλούσιος, πλουτέω, εὐδαιμονέω, être riche ; || πλουσία νύμφη, riche héritière ; || νυμφεύομαι πλουσίαν γυναῖκα, faire un riche mariage ; || πλούσιον γεῦμα, dîner (banquet) somptueux (πολυτελές).

πλουσιώτατος, η, ον· richissime, adj. πολὺ πλούσιος, très riche.

πλουσίως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον πλούσιον, richement, adv. || πλουσίως, μεγαλοπρεπῶς, ἀφθόνως, ἐν ἀφθονίᾳ, opulemment, adv.

πλουταίνω [δημ.], μέλ. θὰ πλουτήνω, πλουτίζω, πλούτῳ περιβάλλω, χάμνω τινὰ πλούσιον, enrichir ; [οὐδ.] πλουτίζομαι, πλουτέω, s'enrichir.

πλούτη, τά· ἡ ἀφθονία τῆς περιουσίας, les richesses ; ἡ ὀλβιότης, εὐμάρεια, εὐπορία, opulence, n. f. ὁ πλοῦτος, ἡ περιουσία, fortune, n. f.

πλουτίζω, μέλ. ίσω· κοινῶς πλουταίνω, πλούτῳ περιβάλλω, χάμνω τινὰ πλούσιον, enrichir ; [οὐδ.] πλουτίζομαι, s'enrichir, γίνομαι πλούσιος.

πλουτισμός, οῦ, ὁ· ἡ (ἐμ)πλούτισις, τὸ πλουτίζειν, τὸ καθιστᾶν τινά ἤ τι πλούσιον, enrichissement, n. m.

πλουτοκρατία, ας, ἡ· ἡ κυριαρχία, ἐξουσία τοῦ πλούτου, τῶν πλουσίων, gouvernement des riches ; ἡ βασιλεία τοῦ χρήματος, règne de l'argent ; plutocratie ou ploutocratie, n. f. influence des richesses dans un État.

πλουτοκρατικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὴν πλουτοκρατίαν, de plutocratie ; plutocratique ou ploutocratique, adj.

πλουτοκρατῶ (έω), μέλ. ήσω, κυριαρχῶ, ἐξουσιάζω διὰ τοῦ πλούτου, dominer (gouverner, régner) par l'argent.

πλουτολογία, ας, ἡ· πραγματεία (ἐπιστήμη) περὶ πλουτισμοῦ, traité (science) des richesses ; plutologie ou ploutologie, n. f. Οὕτως ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Ι. Α. Σούτσου ἡ ἐπιστήμη ἡ συνήθως καλουμένη **πολιτικὴ οἰκονομία** (Économie politique). Ὁ ὅρος οὗτος τοῦ ὁποίου καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἐγένετο ἐνίοτε χρῆσις (Ploutologie, Science des richesses) δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς λίαν εὔστοχος, καθ' ὅσον καὶ μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἑλλην. γλώσσης συμφωνότατος εἶνε (πρβλ. ὀρυκτολογία, ψυχολογία, κτλ.) καὶ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐπιστήμης δηλοῖ κάλλιον ἢ ὁ ὅρος Πολιτικὴ Οἰκονομία, ὅστις ἀφ' ἑνὸς μὲν παρορᾷ τὸ πορίσασθαι περιοριζόμενος εἰς τὸ χρήσασθαι τῷ πλούτῳ, ἀφ' ἑτέρου δὲ δίδει τὴν ἔννοιαν οἰκονομίας τῆς πολιτείας μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ τῆς κοινωνίας, ἐνῷ καὶ ταῦτα εἶνε ἐπίσης ἀντικείμενον τῆς ἐπιστήμης· οὐχ ἧττον καὶ ὁ ὅρος οὗτος ἀποκρούεται ὑπό τινων ὡς ἐξαίρων τὸ μέσον, τὸν πλοῦτον, καὶ οὐχὶ τὸν σκοπὸν τῆς ἐπιστήμης· βλ. **πολιτικὴ οἰκονομία**.

πλουτολογικός, ή, όν· ploutologique ou plutologique, adj. ἀφορῶν τὴν πλουτολογίαν.

πλουτονομία, ας, ἡ· ploutonomie ou plutonomie (πλοῦτος, richesse καὶ νόμος, foi), n. f. Πολιτικὴ Οἰκονομία, économie politique, ἐπιστήμη τοῦ πλούτου· βλ. **πλουτολογία**.

πλουτονομικός, ή, όν· ploutonomique ou plutonomique, adj. ἀφορῶν τὴν πλουτονομίαν.

πλοῦτος, ου, ὁ· ἡ ἀφθονία τῆς περιουσίας, ὁ πλοῦτος, richesse, n. f. ἡ ὀλβιότης, εὐμά-

ρεια, εὐπορία, opulence, n. f. ἡ περιουσία, ὁ πλοῦτος, fortune, n. f. [συνεχδ.] ἀφθονία, abondance, n. f. ou profusion, n. f. || μέγας (ἄφθονος) πλοῦτος, opulence, n. f. || ζῶ εὐπόρως, vivre dans l'opulence ; || πλοῦτος γνώσεων, profusion de connaissances ; richesse de savoir ; || πλοῦτος ἰδεῶν, abondance de pensées ; || [πληθ. οὐδ.] βλ. πλούτη.

πλουτῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι πλούσιος, être riche ; ἀφθονῶ εἴς τι, abonder en. § —, πλουτίζομαι, πλουτέω, s'enrichir ; γίνομαι πλούσιος, devenir riche ; χάμνω, ἀποχτῶ περιουσίαν, faire fortune.

πλουτωνικός, ή, όν· plutonien, enne, adj. τοῦ Πλούτωνος ἴδιος (τοῦ βασιλέως τοῦ Ἄδου, τοῦ θεοῦ τῶν νεκρῶν)· || τὰ βασίλεια τοῦ Πλούτωνος, les royaumes plutoniens ; les demeures plutoniennes.

πλουτωνικός, ή, όν [γεωλ.], plutonique, adj. ἐξ ὑπογείου πυρὸς παραχθείς· λέγουσιν ἐπίσης plutonien, enne, adj. || πέτρωμα πλουτωνικόν, roche plutonique ; γαῖαι πλουτωνικαί, terrains plutoniques ; πετρώματα ἢ γαῖαι ἐκτιναχθεῖσαι ἐκ τοῦ βάθους εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ὑπὸ τοῦ ὑπογείου πυρός.

πλουτωνισμός, οῦ, ὁ [γεωλ.] plutonisme, n. m. γεωλογικὴ ὑπόθεσις καθ' ἣν αἱ πρῶται καὶ κύριαι στοιβάδες τῆς γῆς προῆλθον ἐξ ἡφαιστείων ἐκρήξεων, ἐκ τοῦ ὑπογείου πυρὸς ἀναλύοντος τὴν ὕλην, ἢ ἀνατινάσσοντος αὐτὴν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, καὶ ἥτις ὑπόθεσις ἐξηγεῖ τὸν σχηματισμὸν τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς (croûte de la terre).

πλουτωνιστής, οῦ, ὁ [γεωλ.] plutoniste, n. m. γεωλόγος ὀπαδὸς τοῦ πλουτωνισμοῦ.

πλόχερο, τὸ καὶ πλοχεριά, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], **δράξ, δράγμα,** ὅ,τι δύναται ἡ χεὶρ (ἡ **χοῦφτα** ἢ **φοῦχτα**) νὰ περιλάβη.

πλυνός, οῦ, ὁ· τὸ μέρος εἰς ὃ πλένουσι, νῦν **πλυσταρεῖον**, κοινῶς **πλυσταργειό,** lavoir, n. m. τὸ **πλυντήριον,** κοινῶς πλυσταργειό, blanchisserie, n. f. ou buanderie, n. f. § **πλυνὸς** [πλοίου], gatte, n. f. ou lavoir, n. m. κοινῶς ὁ **νεροχύτης**· χῶρος κείμενος εἰς τὸ πρωραῖον. κατάστρωμα καὶ παρὰ τοὺς **ὀφθαλμοὺς** (écubiers), κεχωρισμένος **καὶ** ἐπενδεδυμένος διὰ μολύβδου, χρησιμεύων **διὰ** τὴν πλύσιν τῶν ἀλύσεων τῶν ἀγκυρῶν, τὴν πλύσιν τῶν ναυτῶν καὶ τὴν ἀπόπλυσιν τῶν ἱματίων. § **πλυνὸς** ἢ **πλυντήρ,** λίθος κοῖλος, σκάφη οἱαδήποτε, πρὸς πλύσιν, cuvier, n. m.

πλυντήρ, ῆρος, ὁ· βλ. **νιπτήρ, lavabo,** n. m. § **πλυντήρ**· βλ. **πλυνός,** cuvier, n. m. || πλυντὴρ πρὸς ἀπόπλυσιν τῶν σχωριῶν, cuvier à laver les scories. § **πλυντήρ,** lavoir, n. m. τὸ δι' οὗ πλύνεταί τι, π. χ. lavoir ou baguette à laver, ἡ ῥάβδος πρὸς ἐσωτερικὴν πλύσιν σωλῆνος τινός.

πλυντήριον, ου, τὸ [ἰδ. **μεταλλουργ.**], lavoir, n. m. § **πλυντήριον**· βλ. **πλυνός,** τὸ **πλυσταρεῖον.**

πλύντρα, τά· βλ. **πλυστικόν.**

πλύντρια, ας, ἡ· κοινῶς ἡ πλύστρα, blanchisseuse, n. f. ἡ γυνὴ ἥτις ἐκτελεῖ τὴν πλύσιν τῶν ἀσπρορρούχων, κτλ. ἤτοι τὴν μπογάδαν.

πλυντρίς, ίδος, ἡ· βλ. **λευκάργιλος,** argile blanche molle, τὸ ἀσπρόχωμα.

πλύνω, μέλ. υνῶ, θὰ πλύνω, ἀόρ. ἔπλυνα, παθ. ἀόρ. ἐπλύνθην, παθητ. παρακ. πέπλυμαι, μετοχ. πεπλυμένος· ἀποπλύνω, χάμνω τι καθαρόν, ἰδ. λευκὰ ἀσπρόρρουχα καὶ φορέματα, πλύνω, laver ; || — τὸ πρόσωπόν μου, se laver le visage ; [**οἰκ.**] se **débarbouiller** ; || σήμερον πλύνομεν, nous **avons la lessive aujourd'hui** ; || — ἐπιτραπέζια σκεύη, **laver la** vaisselle ; || — ποτήριον, rincer un verre ; || — ἀσπρόρρουχα, laver (blanchir) du linge ; || πλυμένα ἀσπρόρρουχα, du linge blanc ; || αὐτὴ μᾶς πλύνει [τὰ ἀσπρόρρουχα], c'est elle qui nous blanchit ; || — τὰς χεῖράς μου [μεταφ.], je m'en lave les mains ; || τὸ ἕνα χέρι πλύνει τ' ἄλλο [παροιμ.], une main lave l'autre ; || [μεταφ.] πλυμένον πρόσωπον· βλ. ξεπλύνω.

πλύσιμον, τὸ καὶ

πλύσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ πλύνειν, ἡ κάθαρσις, ἡ λεύκανσις, blanchissage, n. m. πλύσις (κοινῶς ἡ μπουγάδα), lessive, n. f. || τὰ ὑποκάμισα εἶνε εἰς τὴν πλύσιν, les chemises sont à la lessive ; (au blanchissage) ; || [σήμερον] ἔχομεν πλύσιμον, nous avons (faisons) la lessive. § —, κάθαρσις, ἀπόπλυσις, lavage, n. m. || — [ναυτ.] (καταστρώματος, ἱματίων, αἰωρῶν), lavage (du pont, du linge, des hamacs). § **πλύσις,** εως, ἡ [χειρουργ.] (ἢ ῥευστόν), lotion, n. f. **φάρμακον** ἤτοι ὑγρὸν δι' οὗ ἀποπλύνουσι τὰς πληγάς· || πλύσις (ἢ ῥευστὸν) ἀντιγαγγραινώδης, lotion antigangréneuse.

πλυσταργειό, τὸ [δημ.], βλ. **πλυσταρεῖον.**

πλυσταρεῖον, τό· κοινῶς πλυσταργειό, ὁ πλυνός, τὸ μέρος εἰς ὃ πλύνουσι, buanderie, n. f. blanchisserie, n. f.

πλυστικόν, τὸ [συνήθ. πληθ.] [δημ.], τὰ πλύντρα, ἡ τιμὴ (ἀντίτιμον) τῆς πλύσεως (ἀντικειμένου τινός), prix de blanchissage. § τὰ ἀσπρόρρουχα, linge, n. m. ἡ μπουγάδα, lessive, n. f.

πλύστρα, ας, ἡ [δημ.], ἡ **πλύντρια,** blanchisseuse, n. f. ἡ γυνὴ ἥτις ἐκτελεῖ τὴν πλύσιν, τὴν μπογάδαν.

πλώϊμος, ος, ον· βλ. **πλωτός, navigable** ; || — ποταμός, rivière navigable.

πλωϊμότης, ητος, ἡ· βλ. **πλευστικότης,** navigabilité, n. f.

πλωραῖος, αία, αῖον [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης], ἀντὶ **πρωραῖος.**

πλώρη, ης, ἡ [δημ.], βλ. **πρῷρα,** proue [de navire] ; || βάζω πλώρην εἰς, mettre le cap à ; [καὶ μεταφ. ἀπολ.], entrer en lice ; ἀνταγωνίζομαι, se mesurer ; faire concurrence.

πλῶσκα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **πλόσκα.**

πλωτάρχης, ου, ὁ· capitaine de corvette, βαθμὸς ἐν τῷ ναυτικῷ ἀντίστοιχος **μὲ** τὸν τοῦ

ταγματάρχου τῆς ξηρᾶς (commandant, major); βλ. βαθμός.

πλωτήρ, ῆρος, ὁ· βλ. ἐπιπλεύστης, flotteur, n. m.

πλωτική, ῆς, ἡ· navigation, n. f. ἡ ναυτιλία, ἤτοι ὁ τρόπος τοῦ διαπλέειν τὰς θαλάσσας.

πλωτικός, ή, ὸν [ναυτ.], de navigation; ἀφορῶν τὴν θαλασσοπλοΐαν, τὴν πορείαν πλοίου· || [ουσ. θηλ.] βλ. **πλωτική.**

πλωτός, ή, όν· navigable, adj. **πλώϊμος,** ος, ον· **πλευστός,** ή, όν· χαλεῖται τὸ μέρος ῥείθρου, λίμνης ἢ θαλάσσης ἔνθα πλοῖόν τι δύναται νὰ ἐπιπλέῃ· **πλεύσιμος,** ον· || **ναυσίπορος** (πλωτὸς) ποταμός, rivière navigable (Διον. Βυζ. XXIX)· ἵνα ποταμὸς ῃ **πλωτὸς** ἐπί τινος αὐτοῦ ἐκτάσεως δέον ἡ μέση αὐτοῦ κλίσις νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὸ $^1/_{1000}$, τὸ δὲ βάθος νὰ μὴ ἦ μικρότερον τοῦ 1 μέτρου. § —, ὁ ἐπιπλέων, flottant, e, adj. || πλωτὴ γέφυρα, pont flottant, ἡ κατασκευαζομένη διὰ πακτώνων· βλ. **πάκτων.**

πνεοδυναμική, ῆς, ἡ· pnéodynamique (πνέειν, respirer καὶ δύναμις, force) n. f. μελέτη τοῦ φυσικοῦ μηχανισμοῦ τῆς ἀναπνοῆς. Ἐκτελεῖται διὰ τῆς μεθόδου τοῦ Gréhaut καὶ διαφόρων ὀργάνων τοῦ πνεομέτρου, πνευματομέτρου, πνευμογράφου, κτλ.

πνεομετρία, ας, ἡ· pnéométrie, n. f. μέτρησις τῆς ἀναπνεομένης ἢ ἐκπνεομένης ποσότητος ἀέρος εἰς ἑκάστην ἀναπνοὴν πρὸς προσδιορισμὸν τῆς χωρητικότητος τῶν πνευμόνων.

πνεομετρικός, ή, όν· pnéométrique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν πνεομετρίαν· || πειράματα πνεομετρικά, expériences pnéométriques.

πνεόμετρον, ου, τό· pnéomètre (πνέειν καὶ μέτρον) n. m. ὄργανον ἐφευρεθὲν ὑπὸ τοῦ Hutchinson καὶ χρησιμεῦον πρὸς καταμέτρησιν τῆς ποσότητος τοῦ ἀέρος τῆς εἰσερχομένης εἰς τοὺς πνεύμονας ἢ τῆς ἐξερχομένης ἐξ αὐτῶν κατὰ τὴν ἀναπνοήν.

πνεοσκοπικός, ή, όν· pnéoscopique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ πνεοσκόπιον· || παρατηρήσεις πνεοσκοπικαί.

πνεοσκόπιον, ου, τό· pnéoscope (πνέειν, respirer καὶ σκοπεῖν, observer) n. m. ὄργανον ἐφαρμοζόμενον ἐπὶ τοῦ στήθους πρὸς παρατήρησιν τῶν κινήσεων τῆς ἀναπνοῆς.

πνεῦμα, ατος, τό· pneuma, n. m.=ἀήρ, air; πνοή, souffle, n. m. καὶ pneumo χρησιμεῦον ὡς προσυνθετικὸν πολλῶν λέξεων.

πνεῦμα, ατος, τό· οὐσία ἀσώματος (ἄϋλος), substance incorporelle, esprit, n. m. génie, n. m. ὁ Θεός, οἱ ἄγγελοι, ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ εἶνε πνεύματα, Dieu, les anges, l'âme humaine sont des esprits; || τὰ οὐράνια πνεύματα, les esprits ou les intelligences célestes; || τὸ ἅγιον Πνεῦμα, le Saint-Esprit; || τὸ πονηρὸν πνεῦμα, l'esprit malin; ὁ διάβολος, ὁ δαίμων, le démon; || τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής, l'esprit est prompt, mais la chair est faible; βλ. καὶ **ἀσθενής**· || τὸ πνεῦμα τῆς γλώσσης, le génie de la langue—τὸ γλωσσικὸν πνεῦμα, ὁ διακριτικὸς χαρακτὴρ γλώσσης τινός· || τὸ πνεῦμα (ἡ τάσις) τοῦ αἰῶνος, la tendance (l'esprit) du siècle; || ἐν πνεύματι, ἤτοι νοερῶς, en esprit. § —, génie (ἐκ τοῦ λατ. genius = démon favorable), n. m. θεότης, ἥτις κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἀρχαίων προΐσταται ἐπὶ τῆς ζωῆς ἑκάστου· καλόν, κακὸν πνεῦμα, bon, mauvais génie. § πνεῦμα, ἄνεμος, ἀήρ, φύσημα, πνοή, ἀναπνοή, souffle, n. m. ἡ πνοὴ τῆς ζωῆς, ἡ ζωή, ἡ ψυχή, âme; || οὔριον πνεῦμα, vent propice; || πνεῦμα ἀντίον=ἐναντίος ἄνεμος, vent contraire; || παρέδωκε τὸ πνεῦμα = ἀφῆκε τὸ πνεῦμα = ἐξέπνευσεν, il a rendu l'âme (l'esprit), κοινῶς ἐψυχομάχησε. § **πνεῦμα,** ὁ ὀρθὸς νοῦς, τὸ φρόνημα, τὸ πνεῦμα, ὁ νοῦς, ἡ διάνοια, intelligence, n. f. ἡ ὀξύνοια, λεπτότης φρενῶν, finesse (pénétration) d'esprit; ἡ εὐφυΐα, κοινῶς ἐξυπνάδα, τὸ πνεῦμα, esprit, ἤτοι ἡ ἀνθρωπίνη ἰδιότης (faculté de l'homme); || δὲν ἔχει πνεῦμα, il manque d'esprit; || ἔχει πολὺ πνεῦμα, il est très-spirituel = εἶνε πολὺ ἔξυπνος· || τί πνεῦμα! = ὢ τῆς λεπτότητος τῶν φρενῶν! oh! qu'il a d'esprit; || αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἔχει πολὺ πνεῦμα, c'est un homme de beaucoup d'esprit. § —, ἡ ἀποδιδομένη εἴς τι ἔννοια, sens, n. m. ἡ σημασία, signification, n. f. πνεῦμα, esprit, n. m. || δὲν ἐννόησε τὸ πνεῦμα τῶν λόγων μου, il n'a pas compris le sens de mes paroles; || τὸ πνεῦμα τοῦ συγγραφέως, le sens (la pensée) de l'auteur; || κατὰ τὸ πνεῦμά σας, dans votre esprit; selon vos intentions; || τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, la lettre et l'esprit de la loi. § τὰ πνεύματα (ποτὰ μεθυστικά), les esprits; || ἀπέχω τῶν πνευμάτων, s'abstenir des esprits = τῶν πνευματωδῶν ποτῶν. § —, βλ. **οἰνόπνευμα,** esprit de vin; ἀλκοολικόν, alcool, n. m. Πνεύματα καλοῦνται ἐν τῇ ὀργανικῇ χημείᾳ οὐσίαι παράγωγοι ἐκ τῶν κεκορεσμένων ὑδρογονανθράκων ἤτοι τῶν παραφινῶν δι' ἀντικαταστάσεως ἐν ταύταις ἑνὸς ἢ πλειοτέρων ἀτόμων ὑδρογόνου (H) δι' ἴσων ἀτόμων ὑδροξυλίου (OH). § — [γραμμ.] esprit, n. m. καλεῖται ἐν τῇ ἑλληνικῇ γραμματικῇ τὸ σημεῖον ὅπερ τίθεται ἐπὶ τῶν φωνηέντων, διφθόγγων καὶ τοῦ ρ ὅταν δι' αὐτῶν ἄρχηται λέξις τις· ταῦτα εἶνε ἡ ψιλὴ ᾽ καὶ ἡ δασεῖα ῾ (δηλ. πνοή). esprit doux, esprit rude. § **πνεῦμα,** génie = lutin, sylphe: un génie lui apparut. § **πνεῦμα** [ζωγραφικῶς] génie, n. m. ἐναέριος παράστασις πτερωτῶν μορφῶν παίδων· ἐκεῖναι δὲ ὧν τὸ κάτω μέρος τοῦ σώματος καταλήγει εἰς **περιπλοκάδας,** (rinceaux) ἐξ ἀνθέων, καλοῦνται **πνεύματα ἀνθοφόρα** (génies fleuronnés). § **στρατιωτικὸν πνεῦμα,** esprit militaire; «τὸ στρατιωτικὸν πνεῦμα δὲν συνίσταται μόνον εἰς τὴν πρὸς τὸ ἐπάγγελμα ἀγάπην, ἤτοι εἰς τὴν πρὸς τὴν δόξαν ἀπόβλεψιν, τὴν αὐστηρὰν τήρησιν τῆς πειθαρχίας καὶ τὸν σεβασμόν, ἅτινα ἡ ἠθικὴ διαγράφει διὰ τὸ πρὸς τὸν πλησίον

συμφέρον, ἀλλὰ καὶ εἰς γενικὴν τινὰ ὁμόνοιαν καὶ ἀλληλεγγύην, αἵτινες καθιστῶσι τὸ στράτευμα ἀληθῆ οἰκογένειαν, ἐν ᾗ αἱ ἐπιτυχίαι καὶ ἀποτυχίαι, ἡ χαρὰ καὶ ἡ λύπη, εἶνε ἐξ ἴσου αἰσθηταὶ ἀπὸ ὅλα τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὴν μέλη» (Chesnel)· || **πνεῦμα συναδελφότητος**, esprit de corps; κατ' ἐπέκτασιν **στρατιωτικὸν φρόνημα**· || ἐθνικὸν πνεῦμα (φρόνημα), esprit national.

πνευμάρθρωσις, εως, ἡ· pneumarthrose (πνεῦμα, air καὶ ἄρθρωσις, articulation) n. f. [παθολ.] εἴσδυσις ἀέρος ἔν τινι ἀρθρικῇ κοιλότητι.

πνευματάνθραξ, αχος, ὁ ἢ συμπτωματικὸς ἄνθραξ, charbon symptomatique.

πνευματέμφραξις, εως, ἡ· pneumemphraxie (πνεῦμα, air καὶ ἔμφραξις, obstruction), n. f. ἔμφραξις τῶν βρόγχων ὑπὸ βλέννης, obstruction des bronches par des mucosités.

πνευματίζω [γραμμ.] σημειῶ, θέτω ἐπὶ τῆς λέξεως τὸ σχετικὸν πνεῦμα, marquer d'un esprit [doux ou rude]. § **πνευματίζω**, spiritualiser, δίδω πνεῦμα, ψυχὴν εἰς, donner un esprit une âme à: spiritualiser la matière. § [μέσ. νεολ.] πνευματίζομαι, καταγίνομαι εἰς τὸν πνευματισμόν, s'occuper de spiritisme.

πνευματικοπαῖδι, τὸ [δημ.], ὁ μεταβαίνων πρὸς ἐξομολόγησιν εἴς τινα ἱερέα, qui va à confesse à un prêtre; ὁ ἐξομολογούμενος, pénitent, e, adj.

πνευματικός, ή, όν· ὁ εἰς τὸ πνεῦμα ἀνήκων, ὁ ὢν πνεῦμα (qui est esprit), spirituel, elle, adj. ὁ ἀσώματος, incorporel, elle; || οἱ ἄγγελοι εἶνε πνευματικὰ ὄντα (πνεύματα), les anges sont des êtres spirituels; || πνευματικὴ συγγένεια, parenté spirituelle; compaternité, n. f. || πνευματικὴ ἐξουσία· βλ. **ἐξουσία**. § —, διανοητικός, intellectuel, elle, adj. || πνευματικὴ καταπόνησις, surménage (m.) intellectuel; || [μεταφ.] πνευματικὴ ζωή, vie littéraire; || [μεταφ.] ἀδράνεια πνευματική, torpeur, n. f. (= νάρκη τοῦ πνεύματος)· || αἱ πνευματικαί μας δυνάμεις, nos facultés intellectuelles; || πνευματικὴ συγγένεια [μεταφ.], affinité, n. f. § **πνευματικός**, ή, όν, pneumatique, adj. ἀφορῶν τὸ πνεῦμα, τὸ ἀέριον, καὶ κατ' ἀποκοπὴν ἐν τῇ ποδηλατικῇ pneu, n. m.

πνευματικός, οῦ, ὁ· ὁ **ἐξομολογητής**, confesseur, n. m.

πνευματικότης, ητος, ἡ· spiritualité, n. f. ἰδιότης τοῦ ὅ,τι εἶνε πνεῦμα· ἡ πνευματικότης τῆς ψυχῆς, la spiritualité de l'âme; || [θεολ.] πᾶν τὸ ἔχον ὡς ἀντικείμενον τὴν πνευματικὴν ζωήν· βιβλίον πνευματικότητος, livre de spiritualité.

πνευματικῶς [ἐπίρ.], spirituellement, adv. ἐν πνεύματι, en esprit; || κοινωνεῖν πνευματικῶς μετὰ τοῦ ἱερέως, communier spirituellement avec le prêtre. § διανοητικῶς, intellectuellement, adv. νοερῶς, mentalement, adv. διὰ τῆς σκέψεως, τοῦ νοῦ, par la pensée.

πνευματισμός, οῦ, ὁ· spiritualisme, n. m. φιλοσοφικὸν δόγμα ὅπερ παραδέχονται οἱ πνευματισταὶ (βλ. λέξιν). § **πνευματισμός**, spiritisme, n. m. doctrine des spirites, εἶνε τὸ νέον ὄνομα διὰ τὴν ἀρχαιοτάτην πίστιν εἰς τὸ δυνατὸν τῆς συγκοινωνίας ζώντων μετὰ ἀποθανόντων δι' ἐξορκισμῶν καὶ ἄλλων μαγικῶν μέσων.

πνευματιστής, οῦ, ὁ, ἡ· spiritualiste, n. ὀπαδὸς τοῦ πνευματισμοῦ, partisan du spiritualisme. **Πνευματισταὶ** (spiritualistes) ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ καλοῦνται οἱ ὀπαδοὶ ἐκείνης τῆς θεωρίας ἥτις ἀποδίδει εἰς τὰ ἀντικείμενα μόνον πνευματικὴν ἢ ψυχικὴν ὑπόστασιν, καθ' ἣν ὁ ὑλικὸς κόσμος εἶνε μόνον μορφὴ παραστάσεως ἐντὸς τῆς ψυχῆς. **Κατὰ** τοῦτο ὁ πνευματισμὸς εἶνε ἐκ διαμέρου ἀντίθετος πρὸς τὸν ὑλισμόν, ἀμφοτέροις δὲ ἀντιμάχεται ὁ δυϊσμός. Ὁ σπουδαιότερος ἀντιπρόσωπος τοῦ πνευματισμοῦ ἐν τῇ νεωτέρᾳ φιλοσοφίᾳ εἶνε ὁ Βερκελέϋ, ἡ μοναδολογία δὲ τοῦ Λεϊβνιτίου δύναται ἐπίσης νὰ ὀνομασθῇ πνευματισμός. § **πνευματιστής**, spirite (ἐκ τοῦ λατ. spiritus=esprit), n. ἄτομον θεωρούμενον ὅτι ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ ἐπικοινωνῇ μετὰ τῶν πνευμάτων. Ἐπίσης ἄτομον καταγινόμενον εἰς τὸν **πνευματισμὸν** (spiritisme).

πνευματιστικός, ή, όν, spirite, adj. ἀφορῶν τὸν πνευματισμόν, qui concerne le spiritisme.

πνευματογραφία, ας, ἡ· pneumatographie (πνεῦμα, esprit καὶ γραφή, écriture), n.f. διατεινομένη ἐπικοινωνία τῶν πνευμάτων μετὰ τῶν πνευματιστῶν (des esprits avec les spirites) διὰ μέσου γραφῆς.

πνευματογραφικός, ή, όν· pneumatographique, adj. ἀφορῶν τὴν πνευματογραφίαν.

πνευματοζύγιον, ου, τό· alcoolmètre, n. m. βλ. **οἰνοπνευματόμετρον**.

πνευματοθώραξ, αχος. ὁ· pneumatothorax (πνεῦμα, air καὶ θώραξ), n. m. [παθολ.] συσσώρευσις ἀερίου ἐντὸς τοῦ στέρνου (θώρακος), accumulation de gaz dans la poitrine.

πνευματοκήλη, ης, ἡ· pneumocèle, n.f. [παθολ.] κήλη φυσώδης καὶ ἰδίως κήλη τοῦ πνεύμονος, hernie du poumon.

πνευματοκτόνος, ος, ον· ὁ κτείνων τὸ πνεῦμα, qui tue l'esprit.

πνευματολογία, ας, ἡ· pneumatologie, n.f. ἐπιστήμη πραγματευομένη περὶ τῶν πνευμάτων· ἡ περὶ τῶν μεσαζόντων πνευμάτων μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἐπιστήμη. § [ἰατρ.] πραγματεία περὶ τῶν ἀερωδῶν (φυσωδῶν) ἀσθενειῶν, traité des maladies venteuses.

πνευματολογικός, ή, όν· pneumatologique ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν πνευματολογίαν ἢ ἐπιστήμην περὶ πνευμάτων.

πνευματολόγος, ου, ὁ· pneumatologue, n. m. ὁ συγγράφων περὶ πνευματολογίας. Λέγουσιν ἐπίσης pneumatologiste, n. m.

πνευματομάχος, ου, ὁ· pneumatomaque, n. m. [ἐκκλησ.] ὁ μὴ δεχόμενος τὴν θεότητα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

πνευματομετρία, ας, ἡ· pneumatomé-

trie, n. f. μέτρησις τῆς πνευμονικῆς δυνάμεως τῆς εἰσπνοῆς καὶ ἐκπνοῆς, mesure de la force d'inspiration et d'expiration pulmonaire.

πνευματομετρικός, ή, όν· pneumatométrique, adj. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν πνευματομετρίαν.

πνευματόμετρον, ου, τό· pneumatomètre (πνεῦμα, souffle καὶ μέτρον, mesure), n. m. ὄργανον πρὸς μέτρησιν τῆς δυνάμεως τῆς εἰσπνοῆς καὶ ἐκπνοῆς τῶν πνευμόνων, instrument pour mesurer la force d'inspiration et d'expiration des poumons.

πνευματόμφαλον, ου, τό· pneumatomphale, n. m. [χειρουρ.] πνευματώδης (ἀερώδης) κήλη τοῦ ὀμφαλοῦ.

πνευματοπερικάρδιον, ου, τό· pneumatopéricarde (πνεῦμα, air καὶ περικάρδιον) n. m. συσσώρευσις ἀερίου ἐν τῷ περικαρδίῳ, accumulation de gaz dans le péricarde.

πνευματόρραχις, εως, ἡ· pneumatorrachis (πνεῦμα, air καὶ ῥάχις) n. m. πνευμάτωσις ῥάχεως, ἤτοι συσσώρευσις ἀερίου ἐν τῇ σπονδυλικῇ στήλῃ, accumulation de gaz dans le canal vertébral.

πνευματοφόρος, ος, ον· pneumatophore (πνεῦμα, air καὶ φέρω) adj. [φυσ. ἱστορ.] ὁ περιέχων ἀέρα, qui contient de l'air ; ‖ [βοτ.] ἀγγεῖα πνευματοφόρα, vaisseaux pneumatophores.

πνευματοχημεία, ας, ἡ· pneumatochimie, n. f. μέρος τῆς χημείας πραγματευόμενον περὶ τῶν ἀερίων, partie de la chimie qui traite des gaz.

πνευματοχημικός, ή, όν· pneumatochimique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν πνευματοχημείαν, qui appartient à la pneumatochimie ; ἐπίσης ὁ χρησιμεύων πρὸς συλλογὴν τῶν ἀερίων, qui sert à recueillir les gaz.

πνευματώδης, ης, ες· pneumatode (ἐκ τοῦ πνεῦμα, air), adj. [παθολ.] πεφυσημένος ὑπὸ πνευμάτων, ὁ ὑπερενταθεὶς ὑπὸ τῶν ἀερίων ἢ προξενηθεὶς ὑπὸ τοιούτων, qui est distendu par des gaz ou qui est causé par des gaz.

πνευματώδης, ης, ες· ὁ ἔχων πνεῦμα, spirituel, elle, ὁ πλήρης πνεύματος, εὐφυΐας, plein d'esprit ; εὐφυής, intelligent, e, adj. ingénieux, euse, adj. ὀξύνους, λεπτός, fin, ine, adj. βλ. καὶ πνεῦμα· ‖ — ἄνθρωπος, homme spirituel ; ‖ — ἐπινόησις, invention ingénieuse. § ὁ ἐνέχων πνεῦμα (οἰνόπνευμα), spiritueux euse ; ‖ τὰ πνευματώδη ποτά, les boissons spiritueuses ; τὰ οἰνοπνευματώδη, les spiritueux ; ‖ πνευματώδη ὑγρά, liqueurs alcooliques ; π. χ. τὸ σίκερον (ῥοσόλι=ἡδύποτον), crème de liqueur).

πνευματωδῶς [ἐπίρ.], μετὰ πνεύματος, avec esprit ; εὐφυῶς, spirituellement, adv.

πνευμάτωσις, εως, ἡ [ἰατρ.], pneumatose (πνεῦμα, air), n. f. πλήρωσις πνεύματος· ἀσθενικὴ κατάστασις προερχομένη ἐκ τῆς συσσωρεύσεως ἀερίου εἰς τὰς φυσικὰς κοιλότητας τῶν ὀργάνων καὶ τῶν ἱστῶν.

πνευμοθώραξ, ακος, ὁ· pneumothorax (πνεῦμα, air καὶ θώραξ, thorax) n.m. [παθολ.] épanchement de gaz dans la cavité pleurale, βλ. καὶ ἀεροπλευρία· καλεῖται οὕτως ἡ παρουσία ἀερίων ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ ὑπεζωκότος, συνυπάρχει δὲ μετὰ ὑδροπνευμοθώρακος, διότι σχεδὸν πάντοτε ὑγρὸν ἔξωθεν ἐρχόμενον ἢ ἐκκρινόμενον ὑπὸ τοῦ ὑπεζωκότος, ἀναμιγνύεται μετὰ τῶν ἀερίων.

πνευμονία, ας, ἡ· pneumonie, n.f. φλεγμονὴ τοῦ πνευμονικοῦ παρεγχύματος, inflammation du parenchyme pulmonaire ; συνών. τοῦ **περιπνευμονία** εἰσὶ péripneumonie, fluxion de poitrine, pulmonite. **Πνευμονία** εἶνε εἰδικὴ φλεγμονὴ τοῦ πνευμονικοῦ παρεγχύματος, συμβαίνουσα κατά τινα θέσιν τοῦ ἑτέρου ἢ ἀμφοτέρων τῶν πνευμόνων καὶ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐπεκτεινομένη ἐν αὐτοῖς, ἀποτελοῦσα δὲ νόσον ἐκ τῶν κοινοτάτων. Αἱ κατ' αὐτὴν παθολογικαὶ ἀλλοιώσεις τοῦ πνεύμονος ἔχουσιν ὡς ἑξῆς: Κατὰ τὴν πρώτην περίοδον, τὴν τῆς «συμφορήσεως», ἡ πάσχουσα θέσις ἀποβαίνει ἕδρα ἐντονωτάτης συμφορήσεως, ἀπὸ δὲ τῶν τριχοειδῶν ἀγγείων διαπιδύει εἰς τὸ κοῖλον τῶν πνευμονικῶν κυψελίδων ἰνῶδες ὑγρὸν καὶ αἱμοσφαίρια λευκά τε καὶ ἐρυθρά· διαρκεῖ δὲ ἡ περίοδος αὕτη 1 - 2 ἡμέρας. Κατὰ τὴν δευτέραν περίοδον τὴν τῆς «ἐρυθρᾶς ἡπατώσεως» ἡ παθοῦσα θέσις ὑφίσταται πύκνωσιν καὶ μεταποιεῖται εἰς ἐρυθρὰν μᾶζαν ὑφῆς στερεᾶς ἀναλόγου πρὸς τὴν τοῦ ἥπατος· διαρκεῖ δὲ ἡ περίοδος αὕτη 3 - 5 ἡμέρας, μεθ' ἃς ἐὰν μὲν ἡ ἔκβασις τῆς νόσου μέλλῃ νὰ ἦνε ἀγαθὴ ἐπέρχεται βαθμηδὸν ἡ μαλάκυνσις καὶ ἀπορρόφησις τοῦ παθολογικοῦ ἐξιδρώματος καὶ σὺν αὐτῇ ἡ ἴασις· ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει ἐπακολουθεῖ τὴν δευτέραν τρίτη περίοδος, ἡ τῆς «φαιᾶς ἡπατώσεως», καθ' ἣν ἡ πάσχουσα θέσις πληροῦται πύου, ἀποβαίνει δὲ φαιά, ἡ δὲ περίοδος αὕτη διαρκοῦσα ἡμέρας τινὰς λήγει συνήθως εἰς τὸν θάνατον. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἀκόμη τῆς πρώτης περιόδου ἐμφανίζονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πρόδρομα τινὰ συμπτώματα, οἷον κόπωσις, κεφαλαλγία, ἐπίσταξις, ἀϋπνία, κτλ. διαρκοῦντα 1-2 ἡμέρας. Ἡ κυρίως νόσος ἄρχεται δι' ἐνιαίου ἰσχυροῦ καὶ παρατεταμένου ῥίγους καὶ πυρετοῦ μέχρι 39°, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐμέτων· περὶ τὸ τέλος δὲ τῆς πρώτης περιόδου ἐμφανίζονται ἄλγος ἰσχυρὸν κατὰ τὸ πλευρόν, δύσπνοια καὶ βήξ, ξηρὰ ἐν ἀρχῇ εἶτα δὲ μετ' ἀποχρέμψεως πτυέλων ἰξωδῶν, λευκῶν ἢ φαιῶν ἐν ἀρχῇ, ἐρυθροτέρων δὲ καὶ σχωριοχρόων κατόπιν. Κατὰ τὴν δευτέραν περίοδον ἐλαττοῦται τὸ ἄλγος, αὐξάνει ὅμως ἡ δύσπνοια καὶ ἡ θερμοκρασία ποικίλλει συνεχῶς μεταξὺ 39 καὶ 40· τὸ πρόσωπον τοῦ ἀρρώστου καὶ ἰδίως αἱ παρειαὶ εἰσὶν ἐρυθραί, ἡ γλῶσσα ξηρά, ἡ ἀνησυχία αὐτοῦ αὐξάνεται, παρακολουθεῖ δ' ἐνίοτε (ἰδίως παρὰ τοῖς πόταις) ἐλαφρὸν παραλήρημα. Μετὰ δὲ τὴν περίοδον ταύτην ἐν ταῖς εὐνοϊκαῖς μὲν περιπτώσεσι πίπτει ταχέως ὁ πυρετός, ἐλαττοῦνται δὲ καὶ τὰ ἄλλα συμπτώματα καὶ ὁ πάσχων εἰσέρχεται εἰς τὴν ἀνάρρωσιν· ἐν δὲ ταῖς ἐναντίαις (κατὰ τὴν φαιὰν

ἡπάτωσιν) ὁ πυρετὸς ἐξακολουθεῖ μετὰ γενικῶν ἀδυναμικῶν φαινομένων ἡ κοιλία, μετεωρίζεται, ἐπιφαίνεται διάρροια καὶ ἰξώδεις ἱδρῶτες καὶ παραλήρημα, ὁ δὲ ἄρρωστος ἀποθνήσκει ἐν μέσῳ τῶν φαινομένων τούτων. Ἡ πνευμονία ἑδράζεται συχνότερον εἰς τὸν δεξιὸν πνεύμονα ἢ εἰς τὸν ἀριστερόν· ἐνίοτε ὅμως προσβάλλονται ἀμφότεροι (πνευμονία διπλῆ) συγχρόνως ἢ ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου ἢ ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς ἕδρας της ἐπεκτείνεται βαθμηδὸν ἡ πάθησις ἢ κατὰ συνέχειαν χώρου (ἑρπυστικὴ πνευμονία) ἢ δι' ἁλμάτων (πνευμονία μεταστατική). Εἰς τὴν παραγωγὴν τῆς νόσου κυριώτατον ἀσκεῖ πρόσωπον ἡ μόλυνσις δι' εἰδικοῦ βακτηριδίου τοῦ πνευμονοκόκκου, ὅπερ ἀνευρίσκεται εἰς πᾶσαν περίπτωσιν περιπνευμονίας, ἐντὸς τοῦ παθολογικοῦ ἐξιδρώματος τοῦ πληροῦντος τὰς πνευμονικὰς κυψελίδας καὶ συνεπῶς καὶ ἐντὸς τῶν πτυέλων· ἀλλ' ὁ πνευμονόκοκκος εὑρίσκεται καὶ ἐν τῷ στόματι ἀνθρώπων ὑγιῶν ἐξ οὗ ἕπεται ὅτι καθίσταται νοσογόνος συνεπείᾳ προδιαθέσεων τινῶν· ταύτας δὲ ἀποτελοῦσιν ἡ ψῦξις ἐν γένει, ἰδίᾳ δὲ αἱ ἀτμοσφαιρικαὶ μεταβολαὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ φθινοπώρου καὶ τοῦ ἔαρος. Ἄτομα δέ τινα φαίνονται προδιατεθειμένα εἰς τὴν περιπνευμονίαν, ἥτις προσβάλλει αὐτὰ πολλάκις. Ἐπιδημίαι τινὲς τῆς γρίππης ἀκολουθοῦνται ὑπὸ πνευμονίας λαμβανούσης οὕτως ἐπιδημικὸν χαρακτῆρα. Ἐπακόλουθα τῆς διὰ τοῦ πνευμονοκόκκου μολύνσεως δύνανται νὰ ἦνε πλευρῖτις, ἐνδοκαρδῖτις, περικαρδῖτις, μηνιγγῖτις ἢ καὶ νεφρῖτις, εἰς τὰ παθολογικὰ δὲ προϊόντα πάντων τούτων τῶν νοσημάτων ὅταν συνοδεύωσι πνευμονίαν καὶ ὀφείλονται εἰς τὴν ῥηθεῖσαν μόλυνσιν, ἀνευρίσκεται ὁ ῥηθεὶς πνευμονόκοκκος. Ἡ πνευμονία παρουσιάζει ποικιλίας συμπτωματικὰς ἀναλόγως τῆς ἕδρας της, ἐὰν λ. χ. ἑδρεύῃ ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ πνεύμονος (ἡ συνήθης πνευμονία) ἢ εἰς τὸ βάθος (κεντρικὴ πνευμονία) ἢ εἶνε διπλῆ (ὅτε ἡ δύσπνοια ἰδίως εἶνε ἐντονωτάτη) κτλ. ὡς καὶ ἀναλόγως τῆς ἡλικίας, οὖσα σπανία μὲν ἐπὶ τῶν παιδίων, κοινὴ δὲ ἐπὶ τῶν ἀκμαίων καὶ συνηθεστάτη ἐπὶ τῶν γερόντων, ἐφ' ὧν ἀποβαίνει συχνότατα θανατηφόρος, ἀποτελοῦσα τὸ συνηθέστατον τέρμα τοῦ βίου αὐτῶν· ἐπίσης δὲ ποικιλίας παρουσιάζει καὶ ἡ κλινικὴ αὐτῆς εἰκὼν καθ' ἑαυτήν, ἐφ' ᾧ καὶ διεκρίθησαν ἡ ἐντόνως φλεγμονώδης πνευμονία, ἡ ἀδυναμικὴ μορφή, αἱ νευρικαὶ μορφαί, ἡ χολώδης μορφή, ἡ κακοήθης καὶ ἐπιδημικὴ πνευμονία, κτλ. Ἐὰν γυνὴ κυοφοροῦσα ἢ θηλάζουσα προσβληθῇ ὑπὸ πνευμονίας δύναται νὰ μεταδοθῇ αὕτη καὶ εἰς τὸ ἔμβρυον ἢ τὸ νεογνόν. Ἡ διάγνωσις τῆς πνευμονίας στηρίζεται ἐπὶ τῶν ῥηθέντων συμπτωμάτων ὡς καὶ ἐπὶ τῶν στηθοσκοπικῶν φαινομένων τῆς ἐπικρούσεως καὶ ἀκροάσεως, περὶ ὧν δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος ἐνταῦθα. Ἡ δὲ πρόγνωσις τῆς ἐκβάσεως αὐτῆς ποικίλλει ἀναλόγως τῆς ἡλικίας, τῆς μορφῆς τῆς πνευμονίας, τῆς ἀντοχῆς τοῦ παθόντος ὀργανισμοῦ· ἐπὶ νέων, ἐντελῶς ὑγιῶν πρότερον καὶ ἀκμαίων, ἡ συνήθης αὐτῆς ἔκβασις εἶνε ἡ ἴασις. Ἡ δὲ θεραπεία κατὰ μὲν τὴν ἀκμὴν τῆς νόσου συνίσταται εἰς τονωτικὰ (ἰδίως κονιὰκ καὶ γενναίους οἴνους, ἐν μέτρῳ ἐννοεῖται) καὶ εἰς τὴν καταστολὴν τῶν τυχὸν ἐντόνων συμπτωμάτων· τὰ ἐπισπαστικὰ ἐπίσης (ἐκδόρια) καὶ τὰ ἀποχρεμπτικὰ χρησιμοποιοῦνται κατ' αὐτήν, εὐλογωτέρα ὅμως εἶνε ἡ χρῆσις των μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ πυρετοῦ, πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἀπορροφήσεως καὶ ἀποχρέμψεως τοῦ ἐξιδρώματος. Ἄλλως ἡ θεραπεία ποικίλλει κατὰ τὰς μορφὰς τῆς πνευμονίας ἀναλόγως τῶν συμπτωμάτων· εἰδικὸν δὲ κατ' αὐτῆς τῆς νόσου φάρμακον δὲν εἶνε γνωστόν. Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ἀσθενείας ἐπιτίθενται ξηραὶ σικύαι ἐπὶ τοῦ μέρους τῆς ῥάχεως ἔνθα αἰσθάνωνται ἐλαφρὸν πόνον καὶ σιναποῦχα καταπλάσματα ἐπὶ τοῦ ἐμπροσθίου καὶ ἄνω μέρους τοῦ στέρνου.

πνευμονικός, ή, όν· pulmonaire (ἐκ τοῦ λατ. pulmonaris, de pulmo=poumon), adj. [ἀνατομ.] ἀναφερόμενος ἀνήκων εἰς τοὺς πνεύμονας· || πνευμονικὴ ἀρτηρία, artère pulmonaire; || πνευμονικὴ φλέψ, veine pulmonaire; || πνευμονικὴ συμφόρησις, congestion pulmonaire; || πνευμονικὴ γάγγραινα, gangrène pulmonaire; || πνευμονικὴ ἀποπληξία, apoplexie pulmonaire; || ἔμφραξις τῆς πνευμονικῆς ἀρτηρίας, oblitération de l'artère pulmonaire, ὀφείλεται εἰς ἐμβολὴν ἢ θρόμβωσιν τοῦ αἵματος, παρατηρουμένη κατὰ τὴν φλεβῖτιδα, τὸν καρκῖνον, τὴν φυματίωσιν, τὴν χλώρωσιν, κτλ.

πνευμονικός, ή, όν· pneumonique, adj. [παθολ.] ἴδιος τῶν πνευμόνων, ὁ πάσχων ἐξ ἀσθενείας τοῦ στήθους, qui a une maladie de poitrine; || ἀσθενὴς πνευμονικός, malade pneumonique. § [ἰατρ.] κατάλληλος εἰς τὸ νὰ θεραπεύσῃ τὰς ἀσθενείας τοῦ πνεύμονος, π. χ. φάρμακον πνευμονικόν, remède pneumonique. § [οὐσ.] **πνευμονικός,** un, une pneumonique, ἀσθενὴς πάσχων ἐξ ἀσθενείας τοῦ πνεύμονος= **φθισικός.** § **πνευμονικός,** ή, όν· pulmonique (ἐκ τοῦ λατ. pulmo = poumon) adj. [παθολ.] ὁ πάσχων ἐκ τοῦ πνεύμονος = **φθισικός**· || νέος πνευμονικός, jeune homme pulmonique; [καὶ ὡς οὐσ.] un, une pulmonique.

πνευμονίς, ίδος, ἡ· βλ. **πλευροβότανον.**

πνευμονό, pneumo, καὶ ὀρθότ. pneumono, προσυνθ. (préfixe) σημαῖνον **πνεύμων.**

πνευμοναιμία, ας, ἡ· pneumohémie (πνεύμων, poumon καὶ αἷμα, sang) n. f. ἔκπτυσις αἵματος προερχομένη ἐκ τοῦ πνεύμονος· συνών. τοῦ **αἱματέμεσις** (hématémèse) καὶ **αἱμοπτυσία.**

πνευμοναιμορραγία, ας, ἡ· pneumohémorragie (πνεύμων καὶ αἱμορραγία) n. f. πνευμονικὴ αἱμορραγία, hémorragie pulmonaire.

πνευμονογαστρικός, ή, όν· pneumogastrique (πνεύμων, poumon καὶ γαστήρ, ventre) adj. κοινὸς εἰς τὸν πνεύμονα καὶ τὴν γαστέρα· || νεῦρον πνευμονογαστρικόν, nerf pneumogastrique; λέγεται περὶ (ζεύγους) νεύρου ἐξαπλουμένου εἰς τοὺς πνεύμονας καὶ τὴν γαστέρα.

πνευμονογραφία, ας, ἡ· pneumographie, n. f. περιγραφὴ τοῦ πνεύμονος, descrip-

tion du poumon ; || ἐπίσης σπουδὴ τῶν ἀναπνευστικῶν κινήσεων, étude des mouvements respiratoires.

πνευμονογραφικός, ή, όν· pneumographique, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν πνευμονογραφίαν· || δοκιμὴ πνευμονογραφική, essai pneumographique.

πνευμονογράφος, ου, ὁ· pneumographe (πνεύμων, poumon καὶ γραφή, description), n. m. συγγραφεὺς περιγράφων τὸν πνεύμονα· || ἐπίσης ὄργανον παρέχον τὴν γραφικὴν παράστασιν τῶν ἀναπνευστικῶν κινήσεων τοῦ θώρακος (mouvements respiratoires du thorax).

πνευμονοεντερῖτις, ιδος, ἡ· pneumoentérite (πνεύμων καὶ ἐντερῖτις) n. f. [κτηνιατρ.] εἰδικὴ μεταδοτικὴ ἀσθένεια ἰδίως τῶν χοίρων.

πνευμονοθεραπεία, ας, ἡ· pneumothérapie, n. f. θεραπεία διὰ τῆς εἰσπνεύσεως ἀέρος καὶ ἰδίως εἰς ὑψηλὰ μέρη.

πνευμονόκοκκος, ου, ὁ· pneumocoque (πνεύμων, poumon καὶ κόκκος, grain) n. m. [μικροβιολ.] τὸ μικρόβιον τῆς πνευμονίας, microbe de la pneumonie ; βλ. **πνευμονία.**

πνευμονοκονίωσις, εως, ἡ· pneumokoniose (πνεύμων, poumon καὶ κόνις, poussière), n. f. βρογχοπνευμονία προερχομένη διὰ τῆς εἰσαγωγῆς κόνεως ἐντὸς τῶν πνευμόνων παρατηρουμένη εἰς τοὺς ὑπονομοποιούς, λιθοτόμους, κτλ.

πνευμονολιθίασις, εως, ἡ· pneumonolithiase, n. f. συνών. τοῦ pneumonolithe (πνεύμων, poumon καὶ pierre) n. m. [ἰατρ.] σύγκριμα, λίθος σχηματιζόμενος ἐν τῷ πνεύμονι, concrétion ou calcul qui se forme dans le poumon.

πνευμονολογία, ας, ἡ· pneumologie (πνεύμων καὶ λόγος) n. f. πραγματεία ἐπὶ τοῦ πνεύμονος, traité sur le poumon.

πνευμονολογικός, ή, όν· pneumologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν πνευμονολογίαν· || σπουδὴ πνευμονολογική, étude pneumologique.

πνευμονομυκήτωσις, εως, ἡ· pneumonomycosis (πνεύμων καὶ μύκης, champignon) n. f. ἐκφύσεις ὅμοιαι πρὸς μύκητας παραγόμεναι εἰς τὰ πνευμονικὰ σπήλαια τῶν φθισικῶν.

πνευμονοπάθεια, ας, ἡ· pneumonopathie (πνεύμων καὶ πάθος) n. f. πάθησις τοῦ πνεύμονος οἱασδήποτε φύσεως ἢ σοβαρότητος.

πνευμονοπλευρῖτις, ιδος, ἡ καὶ **πλευροπνευμονία,** ας, ἡ· pneumopleurésie, n. f. φλεγμονὴ τοῦ πνεύμονος καὶ τοῦ περὶ αὐτὸν ὑμένος (ἤτοι τοῦ ὑπεζωκότος), inflammation de la plèvre et du poumon. Εἶνε συνώνυμον τοῦ pneumopleurite, n. f.

πνευμονοπλευριτικός, ή, ὸν καὶ **πλευροπνευμονικός,** ή, όν· pneumopleurétique, adj. [παθολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν πνευμονοπλευρίτιδα.

πνευμονοπυοθώραξ, ακος, ὁ· pneumopyothorax (πνεύμων, πῦον καὶ θώραξ) n. m. ἔκχυσις πύου καὶ πνεύματος ἐν τῷ θώρακι, épanchement de pus et d'air dans le thorax.

πνευμονορραγία, ας, ἡ· pneumorragie (πνεύμων καὶ ῥαγή, rupture) n. f. πνευμονικὴ αἱμορραγία, hémorragie pulmonaire.

πνευμονορραγικός, ή, όν· pneumorragique, adj. [παθολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν πνευμονορραγίαν· || συμπτώματα πνευμονορραγικά, symptômes pneumorragiques.

πνευμονόρροια, ας, ἡ· pneumorrhée (πνεύμων καὶ ῥέω, couler) n. f. [παθολ.] ῥοὴ ὕλης προερχομένης ἐκ τοῦ πνεύμονος, écoulement de matières provenant du poumon.

πνευμορροϊκός, ή, όν· pneumorrhéique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν πνευμονόρροιαν.

πνευμονοτομία, ας, ἡ· pneumotomie, n. f. [χειρουργ.], τομὴ τοῦ πνεύμονος πρὸς ἔκκρισιν πύου ἢ ἀφαίρεσιν ὄγκου.

πνευμονοτομικός, ή, όν· pneumotomique, adj. ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὴν πνευμονοτομίαν.

πνεύμων, ονος, ὁ· poumon, n. m. κοινῶς τὸ πλεμόνι· πνεύμονες λέγονται τὰ κύρια ὄργανα τῆς ἀναπνοῆς ἐπὶ τῶν θηλαστικῶν ἐν γένει, τῶν πτηνῶν καὶ ἄλλων τάξεων ζώων· ἡ διὰ τῶν πνευμόνων ἀναπνοὴ καλεῖται πνευμονική, ἐνῷ ἕτερα ζῷα ἀναπνέουσι διὰ τραχειῶν (τραχειακή), ἕτερα ὑδρόβια διὰ βραγχίων (βραγχιακή). § — [σφαγίου] mou, n. m. nom vulgaire du poumon de certains animaux de boucherie : mou de veau.

πνευστίασις, εως, ἡ· essoufflement, n. m. κοινῶς **μπαΐλτισμα,** κατάστασις τοῦ πνευστιῶντος.

πνευστιῶ (άω), κοινῶς **μπαϊλτίζω,** ἀφαιρῶ ἢ κόπτω τὴν ἀναπνοήν, κάμνω τινὰ νὰ πνευστιᾷ ἀπὸ κόπον, s'essouffler ; βλέπε καὶ **ἀσθμαίνω**· || —, ἀσθμαίνω, haleter, souffler, πάσχω ὑπὸ δυσπνοίας· || πνευστιῶν, ῶσα, ῶν, essoufflé, ée; hors d'haleine.

πνευστός, ή, όν· ὁ ἐμφυσώμενος, soufflé, ée, adj. || πνευστὰ [μουσικὰ] ὄργανα, instruments à vent.

πνέω, μέλ. εὔσω, ἐπὶ ἀνέμου (κινήσεως τοῦ ἀέρος) φυσῶ, souffler, venter ; || ὁ ἄνεμος πνέει, le vent souffle ; || τί ἄνεμος πνέει ; d'où vient le vent ? quel vent fait-il ? || πνέω σφοδρότερον, κοινῶς φρεσκάρω (ἐπὶ ἀνέμου), affraîchir ἢ fraîchir ; βλ. **ἐπακμάζω** καὶ **αὔξησις ἀνέμου**· || [ναυτ.] πνέω, dépendre ; βλ. **μεταπίπτω.** § [μεταφ.] ἀναπνέω (δυνατὰ) φλέγομαι ὑπό τινος, respirer ; ἀποπνέω ἡδεῖαν τινὰ ὀσμήν, exhaler ; aspirer après ; || οἱ στίχοι του πνέουν τρυφερότητα, ses vers respirent la tendresse ; || πνέει ἐκδίκησιν, il ne respire que vengeance.

πνιγετός, οῦ, ὁ· ὁ βρόχος πρὸς πνίξιμον· βλ. **ἀγχόνη.**

πνιγεύς, εως, ὁ· étouffoir, n. m. ἀποσβεστὴρ πρὸς σβέσιν τοῦ πυρός. § —, ὁ φιμός, τὸ φίμωτρον, muselière, n. f. βλ. **φιμός.**

πνιγεύς, εως, ἡ· sourdine, n. f. καλεῖται μηχάνημα ὅπερ ἐφαρμόζεται ἐπὶ πολλῶν μου-

σικῶν ὀργάνων ὅπως καταστήσωμεν τὸν τόνον αὐτῶν ἀσθενέστερον καὶ ἁπαλώτερον. Ὄργανα μουσικὰ ἐφ' ὧν γίνεται χρῆσις τοῦ πνιγέως εἶνε τὰ ἑξῆς: βιολίον, βιόλα, σπανιώτερον τὸ βιολοντσέλλον, κέρας, σάλπιγξ, ἡ ὀβόη, τὸ κλαρινέτον καὶ τὰ ὁμοειδῆ αὐτῷ, τὰ τυμπανοειδῆ καὶ κυμβαλοειδῆ ὄργανα. Τὸ μέρος μουσικοῦ ποιήματος ὅπερ πρέπει νὰ παιχθῇ μετὰ πνιγέως σημειοῦται οὕτω: con sordini, τὸ μέρος δὲ ἔνθα παύει ὁ πνιγεὺς οὕτω: senza sordini ἢ si levano i sordini.

πνιγηρός, ά, όν· ὁ πνιγμὸν ἐπιφέρων ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς ζέστης, étouffant, e, adj. ou suffoquant, e, adj.

πνιγμονή, ῆς καὶ πνιγμός, οῦ, ὁ· πνιγηρὸς καύσων, ὑπερβολικὴ ζέστη, étouffement, n. m. suffocation, n. f. § τὸ πνίξιμον, σύσφιγξις, σύνθλιψις, presse, n. f.

πνιγμός, οῦ, ὁ· πνιγηρὸς καύσων, ὑπερβολικὴ ζέστη, étouffement, n. m. suffocation, n. f. || ἐδῶ εἶνε πνιγμός, on étouffe ici; || **πνιγμὸς** εἶνε ὁ συχνότατος τῶν βιαίων θανάτων ἐπερχόμενος διὰ τῆς εἰσροῆς ὑγροῦ εἰς τ' ἀναπνευστικὰ ὄργανα τὸ ὁποῖον ἢ διακόπτει τὴν λειτουργίαν τῆς ἀναπνοῆς (**ἀσφυξία**), ἢ παραλύει τὸν ἐγκέφαλον διὰ τῆς εἰς αὐτὸν συμφορήσεως τοῦ αἵματος (**ἀποπληξία**). Ὁ ἐξ ἀποπληξίας θάνατος συμβαίνει, ὅταν οἱ πνιγόμενοι ῥίπτωνται εἰς τὸ ὕδωρ ἔχοντες τὸ σῶμα θερμόν, ὅτε τὸ αἷμα ἀπὸ τῆς περιφερείας ὁρμᾷ ἀθρόον πρὸς τὸ κέντρον· οἱ τοιοῦτοι σπανίως ἐπανέρχονται εἰς τὴν ζωήν, ἐνῷ ἔγκαιρος βοήθεια δύναται νὰ σώσῃ πολλάκις τοὺς ἀσφυκτιῶντας ἐν τῷ ὕδατι. Πρὸς σωτηρίαν τούτων ὑπάρχουσι διάφοροι μέθοδοι, ὧν ἁπλουστέρα εἶνε ἡ τοῦ Συλβέστρου, καθ' ἣν τὸν πνιγέντα ἀπογυμνόνουν τῶν ἐνδυμάτων, ἐξαπλόνουν ὕπτιον, θέτουν ὑπὸ τοὺς ὤμους του προσκεφάλαιον, σύρουν τὴν γλῶσσάν του μέχρι τῶν χειλέων καὶ βραδέως καὶ ῥυθμικῶς ὑψώνουν μέχρι τῆς κεφαλῆς καὶ ἀκολούθως καταβιβάζουν μέχρι τοῦ στήθους τοὺς βραχίονάς του, ἕως οὗ φανοῦν τὰ πρῶτα σημεῖα τῆς αὐτομάτου ἀναπνοῆς, ἡ ὁποία πραγματικῶς ἀναφαίνεται πολλάκις μετὰ δίωρον καὶ τρίωρον τοιαύτην ἐνδελεχῆ ἐργασίαν. § —, τὸ πνίξιμον, ὁ στραγγαλισμός, étranglement, n. m. § —, ἡ πρᾶξις τοῦ πνίγειν (πνίγεσθαι), action de [se] noyer; ἡ κατάδυσις ἔν τινι ὑγρῷ, submersion, n. f, πνιγμός, καταποντισμός, noyade, n. f.

πνίγος, εος-ους, τό· chaleur étouffante, κοινῶς χάψα πνιγηρά· βλ. καὶ καιρὸς (temps).

πνίγω, μέλ. ίξω, κυρίως σφίγγω τὸν λαιμὸν τινὸς δυνατὰ καὶ τὸν κάμω νὰ μὴ ἠμπορῇ ν' ἀναπνεύσῃ, ἀποπνίγω, étouffer; suffoquer; [διὰ τῶν χειρῶν· διὰ βρόχου] ἀποπνίγω, στραγγαλίζω (διὰ στραγγάλης), étrangler; || μὴ μὲ σφίγγῃς] θὰ μὲ πνίξῃς, vous allez m'étrangler; || ὁ καπνὸς θὰ μᾶς πνίξῃ, la fumée va nous suffoquer; || τὸν ἔπνιξαν εἰς τὴν φυλακήν, on l'a étranglé dans la prison; || **πνίγομαι,** s'engouer=obstruer (ἐπὶ φάρυγγος)· || τρώγει τόσον γρήγορα, ὥστε πνίγεται, il mange tellement vite qu'il s'engoue; || μὲ πνίγει ὁ θυμός, je suffoque de colère; || [μεταφ.] μ' ἔπνιξε [μ' ἐστενοχώρησε πολύ], il m'a pris à la gorge; κοινῶς μ' ἔπιασεν ἀπὸ τὸν λαιμόν. § — πνίγω διὰ βυθίσεως ἔν τινι ὑγρῷ, ἰδίως ὕδατι, πνίγω, noyer; κατακλύζω, πλημμυρῶ, inonder; κατακλύζω, βυθίζω εἰς τὸ ὕδωρ, submerger; καταβυθίζω, καταποντίζω, faire sombrer, couler bas (à fond); || τὸν ἔπνιξαν εἰς τὸν ποταμόν, on l'a noyé dans la rivière; || ἡ βροχὴ ἔπνιξε τὰ χωράφια, la pluie a inondé les champs; || τὸ πλοῖόν του ἐπνίγη, son bâteau a coulé bas; a sombré; || [ναυτ.] ἡ βάρκα πνίγεται, l'embarcation emplit; || [μεταφ.] πνιγμένος εἰς τὴν δουλειάν, accablé de travail; || πνιγμένος εἰς τὰ χρέη, criblé (noyé) de dettes; || πνιγμένος εἰς τὰ δάκρυα, noyé de (dans les) larmes; || [μεταφ.] πνίγεται εἰς ἕνα ποτῆρι νερόν, il se noierait dans un verre d'eau (οἰκ. dans son crachat).

πνικτός, ή, όν (πνίγω), πεπνιγμένος, πνιγμένος, étouffé, ée, adj. suffoqué, ée, adj. στραγγαλισμένος, étranglé, ée, adj. § πνικτός, πνιγμένος ἐν τῷ ὕδατι, noyé, ée, adj.

πνίξιμον, ατος, τὸ (πνίγω), ἡ πνῖξις, τὸ πνίγειν τινά, ἀπόπνιξις, στραγγαλισμός, étranglement, n. m. strangulation. § —, ὁ πνιγμός, ἡ πρᾶξις τοῦ πνίγειν (πνίγεσθαι) διὰ καταδύσεως ἐν τῷ ὕδατι, action de (se) noyer, noyade, n. f.

πνιουρλάζομαι [διάλ. Ἠπείρου], **πνίγομαι** (s'engouer) ἐν τῇ καταπόσει φαγητοῦ ἢ ποτοῦ.

πνοή, ῆς, ἡ· ἐλαφρὰ πνεῦσις, φύσησις ἀέρος, αὔρας, ἡ σφοδρὰ φύσησις ἀνέμου, souffle, n. m. καὶ ἐν γένει ἀναπνοή, κοινῶς ἀνασασμός, ἀνάσα, respiration, n. f. ou haleine, n.f. ἡ πνοὴ τοῦ ζεφύρου, le souffle du zéphyr; || ἀκούω τὴν πνοήν του, j'entends son souffle; (sa respiration); || τοῦ ἐκόπη ἡ πνοή του, il a perdu haleine; || μέχρις ἐσχάτης μου πνοῆς, jusqu'à mon dernier soupir; || [ναυτ.] σφοδρὰ πνοὴ ἀνέμου, affraichie, n. f. βλ. καὶ **πνέω.**

πνοῶ [διάλ. Ἰκαρ.] **ἀναπνέω.**

πνύξ, ἡ (πνυκός, πνυκί, πνύκα) pnyx, n. m. ἐκαλεῖτο ἐν ταῖς ἀρχαίαις Ἀθήναις ὁ τόπος ἐν ᾧ συνήρχετο ἡ ἐκκλησία τοῦ δήμου κάτωθεν τῆς Ἀκροπόλεως.

πνύχτρα, ας, ἡ [διάλ. Ἰκαρ.] ὁ ἐπιλόχιος πυρετός.

πόα, ας, ἡ· χόρτον, βοτάνη, herbe, n. f. πᾶν ἐν γένει βλάστημα τῆς γῆς, χορτάρι καὶ λαχανικόν.

ποανθρακών, ῶνος, ὁ· tourbière, n. f. μέρος ἔνθα ἐξορύττουσι τοὺς ποάνθρακας· παραθαλάσσιος ποανθρακών, tourbière littorale.

ποάνθραξ, ακος, ὁ ἢ **τύρφη,** ης, ἡ· tourbe, n. f. (ἐκ τοῦ γερμανικοῦ torf); **τάρφιον,** τὸ (κατὰ Χατσερῆν, ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος **τάρφος** σημαίνοντος τὴν πυκνότητα τῆς ὕλης). Ὁ ποάνθραξ ἢ τάρφιον εἶνε τὸ νεώτατον γνωστὸν εἶδος τῶν γαιανθράκων, ὅπερ παράγεται διὰ τῆς σήψεως φυτῶν βλαστανόν-

των ἰδίως εἰς ἑλώδη ἐδάφη· ταῦτα μαραινόμενα καθ' ἕκαστον φθινόπωρον καὶ πίπτοντα ὑπὸ τὸ ὕδωρ σήπονται ἀπανθρακούμενα. Ὁ ποάνθραξ καίεται βραδέως, ἀναπτύσσει δὲ μικρὰν θερμοκρασίαν σχετικῶς πρὸς τὴν τοῦ ξύλου· ‖ ποάνθραξ ἕλειος, tourbe de marais ; ‖ — ἀσφαλτώδης, tourbe bitumeuse ; ‖ — ὀρεινός, tourbe de montagne ; ‖ — θαλάσσιος, tourbe marine ; ‖ — χαρτοειδής, tourbe papyracée.

'πογονίκια, τὰ [διάλ. Ἠπείρου] (ἀπόγονος), τὸ συμπόσιον ὅπερ δίδεται εἰς τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους ἐν τῇ ὀνοματοθεσίᾳ πρωτοτόκου παιδίου.

ποδ, ποδο ἢ **ποδι**, pod, podo ou podi προσυνθετικὸν σημαῖνον πούς, préfixe signifiant pied.

ποδάγρα, ας, ἡ [παθολογ.], goutte du pied ou podagre, n. f. Συνηθεστάτη ἐκδήλωσις τῆς ἀρθριτικῆς διαθέσεως συνισταμένη εἰς τὴν ἐν τοῖς ἄρθροις ἐναπόθεσιν τοῦ πλεονάζοντος ἐν τῷ αἵματι οὐρικοῦ ὀξέος, ὡς ἐξ ἧς ἀναπτύσσονται χρόνιαι ἐν αὐτοῖς φλεγμοναί. Ἄρχεται ἐν γένει ἀπὸ τοῦ ἄρθρου τοῦ συνδέοντος τὸν μέγαν τοῦ ποδὸς δάκτυλον μετὰ τοῦ μεταρσίου ὀστοῦ, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα, ἐπεκτείνεται δὲ καὶ εἰς ἄλλα ἄρθρα τοῦ σώματος. Τὰ συμπτώματα ἐπέρχονται κατὰ παροξυσμοὺς εἰς ἄλλα ἄλλοτε τῶν ἄρθρων, μετὰ διαλειμμάτων καθ' ἃ πολλάκις οὐδεμίαν αἰσθάνεται ἐνόχλησιν ὁ πάσχων. Κύριον δὲ χαρακτηριστικὸν τῶν παροξυσμῶν τούτων εἶνε τὸ σφοδρότατον τοπικὸν ἄλγος, συνήθως ὑπάρχον τὴν νύκτα, ἐλαττούμενον δὲ ἢ ἐξαφανιζόμενον τὴν ἡμέραν καὶ ἐπανερχόμενον τὴν ἐπομένην νύκτα καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς ἐπὶ 1-2 ἑβδομάδας. Συγχρόνως δὲ ὑπάρχει κατὰ τοὺς παροξυσμοὺς τούτους ἐξοίδησις καὶ ἐρυθρότης τοῦ προσβαλλομένου ἄρθρου. Ἡ νόσος διαρκεῖ οὕτως ἐπὶ ἔτη. Ἐκ τῶν ἐπιπλοκῶν κυριώτεραι εἶνε χρόνιαι νεφρίτιδες καὶ αἱ τῆς καρδίας προσβολαί, ἐξ ὧν ἐπέρχεται συνήθως ὁ θάνατος μετὰ χρόνον μᾶλλον ἢ ἧττον μακρόν, ἐξαρτώμενον κυρίως ἐκ τῆς διαίτης τοῦ πάσχοντος. Καθ' ἑαυτὴν δὲ ἡ ποδάγρα εἶνε μὲν σχεδὸν ἀνίατος ἀλλὰ δὲν ἀποτελεῖ κίνδυνον τῆς ζωῆς. Ἐκ τῶν φαρμάκων καλαὶ εἶνε αἱ σκευασίαι τοῦ ἀνθρακικοῦ λιθίου, τὰ θειοῦχα λουτρὰ καὶ τὸ ἰωδιοῦχον κάλιον· κατὰ δὲ τοὺς παροξυσμοὺς ἀνάπαυσις καὶ θερμὰ καταπλάσματα τοπικῶς, ἐνέσεις μορφίνης ἐν ἀνάγκῃ κατὰ τοῦ ἄλγους, καὶ τὸ ἰτεϊλικὸν νάτρον ἐσωτερικῶς· ‖ πάσχω ἀπὸ ποδάγραν, **ποδαγρέω**, avoir la goutte ; ‖ — [ἱππολ.] fourbure, n. f. βλ. **ἐνδονυχῖτις**.

ποδαγρικός, ή, όν· βλ. ποδαγρός.

ποδαγρός, ός, όν· ὁ **ποδαγρικὸς** καὶ **ποδαλγός**, ὁ πάσχων ἀπὸ ποδάγραν, qui a la goutte aux pieds ; podagre, adj. ‖ γέρων ποδαγρός, vieillard podagre ; ‖ [καὶ οὐσιαστικῶς] ἄτομον πάσχον ἐκ ποδάγρας, personne qui a la goutte ; ‖ εἷς ποδαγρὸς (ποδαγρικός), un podagre.

ποδαλγία, ας, ἡ· ἀσθένεια (ἄλγος) τῶν ποδῶν, maladie des pieds ; ὁ ποδόπονος, ἡ ποδάγρα, goutte du pied ou podagre, n. f. βλ. ποδάγρα· ‖ πάσχω ἀπὸ ποδαλγίαν, ποδαλγέω, avoir la goutte.

ποδαλγός, οῦ, ὁ· βλ. ποδαγρός.

ποδάρα, ας, ἡ [δημ.], μέγας (χονδρὸς) πούς, grand (gros) pied.

ποδαράκι, τὸ [δημ.], ὑποκορ. τοῦ πούς, μικρὸς πούς, petit pied ; [οἰκ.] peton, n. m.

ποδάρι, τὸ [δημ.] καὶ πόδι· βλ. πούς· ‖ ποδάρια τῶν πασαδούρων [ναυτ.], étriers ; βλ. **ἀναβολεύς**· ‖ ποδάρι [ναυτ.], βλ. **ἐπάγων** (itague).

ποδαριά, ᾶς, ἡ [δημ.], τὸ ἴχνος τοῦ ποδός, la trace de pied, vestige, n. m.

ποδαρικόν, οῦ, τὸ [δημ.], ὑποβάτης, ὑπόβαθρον, tréteau, n. m. ὑποστήριγμα, βάσταξ, chevalet, n. m. κοινῶς ξυλογαϊδάρα, ὑποβάτης, baudet, n. m. § —, ὁ πούς [τῆς κλίνης, τραπεζιοῦ, σκαμνιοῦ], pied [de lit, de table, de chaise]. § —, βλ. ἀψιδοστάτης καὶ βάθρον, pied-droit [de voute ; d'arcade], pile (de pont), n. f. καὶ ἐν γένει ἡ κρηπίς, ἡ βάσις, ὁ στυλοβάτης, piédestal. § — [μεταφ.] ἐπιρροή, ἐπήρεια, influence, n. f. οἰωνός, augure, n. f. ‖ ἔχει καλὸν (κακὸν) ποδαρικόν, il porte bonheur (malheur) il est de bon (de mauvais) augure ; φάσις στηριζομένη εἰς ἀρχαιοτάτην δεισιδαιμονίαν, τὸ νὰ ἐπιφέρῃ καλὸν ἢ κακὸν ἡ ἐμφάνισις τινός.

ποδαρίλα, ας, ἡ [δημ.], ἡ κακοσμία τῶν ποδῶν, odeur (puanteur) des pieds ; [δημ. καὶ παλαιὸν] sentir l'escafignon = sentir mauvais les pieds.

πόδας (π. χ. δολώνων) ἢ εἰς **πόδωσιν** (δολώνων) [ναυτ.] bordez ou à border (π. χ. les huniers) ; κέλευσμα προειδοποιητικὸν διὰ τὴν πόδωσιν τῶν ἱστίων· προκειμένου περὶ μεγάλων ἱστίων λέγουσιν amurez; ‖ **πόδου!** bordez ! κέλευσμα ἐκτελεστικὸν διὰ τὴν πόδωσιν τῶν ἱστίων· βλ. καὶ **ποδόω**.

ποδέα, ἡ (ποδεῖον) [διάλ. Οἰνόης] ποδιά, σκέπασμα τῶν ποδῶν ἢ ἄκρα τοῦ ἀντεριοῦ ἡ καλύπτουσα τοὺς πόδας.

ποδεμή, ἡ [διάλ. Ἰονίων νήσων], ἡ ὑποδημασία, ἡ **ὑπόδησις**.

ποδένω [δημ.], βλ. **ὑποδένω**. § **ποδένω** [διάλ. Ἰονίων νήσων] (ὑποδύω) φροντίζω διὰ τὴν ὑποδημασίαν (**ὑπόδησιν**) τινός. § **ποδένω** [διάλ. Ἠπείρου], βάλλω τινὶ τὰ ὑποδήματα· **πόδες** τοῦ ἵππου, βλ. **ἄκρα**, extrémités, n. f. pl. βλ. **κνήμη**, jambe, n. f. καὶ **μέλος** (membre).

ποδεσιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ὑπόδησις, τὰ παπούτσια.

ποδεών, ῶνος, ὁ [ναυτ.], πληθ. ποδεῶνες, οἱ κοινῶς μπούνιαις, points de la voile (n. m.) ou pointes de la voile. Διὰ τῆς λέξεως ταύτης σημαίνονται γενικῶς αἱ γωνίαι τῶν ἱστίων αἱ σχηματιζόμεναι ὑπὸ δύο παρακειμένων λωμάτων· κυρίως ὅμως διὰ ταύτης σημαίνονται αἱ **κάτω γωνίαι**, ἤτοι αἱ γωνίαι τοῦ **πρόποδος** (point d'amure) καὶ τοῦ ποδὸς point d'écoute) προκειμένου περὶ τῶν μεγά-

λων ἱστίων· αἱ ἄνω δ' αὐτῶν γωνίαι καλούμεναι γαλλιστὶ empointures δὲν ἔχουσιν ἴδιον ὄνομα ἀλλὰ καλοῦνται μεταφορικῶς **ἀκροδέαι.**

ποδηγέτης, ου, ὁ καὶ ποδηγός, ὁδηγὸς ὁδοῦ καὶ ἐν γένει ὁδηγός, guide, n. m. conducteur, n. m. καὶ μεταφ. παιδαγωγός, διδάσκαλος, ἐκπαιδευτής.

ποδηγετῶ (έω) καὶ ποδηγέω ὁδηγῶ (τὰ βήματα τινός), guider [le pas]; (προπορεύομαι τινὸς) ἐν γένει ὁδηγῶ, conduire ; εἰσάγω εἰς τὴν ἔννοιαν συγγραφέως, κτλ. παιδαγωγῶ, διδάσκω τινά.

ποδηλασία, ας, ἡ· vélocipédie, n. f. cyclisme, n. m. τὸ ποδηλατεῖν, τὸ τρέχειν διὰ τοῦ ποδηλάτου· βλ. καὶ **ποδηλατοδρόμιον**· || ποδηλασία 5 χιλιομ. vélocipédie 5 kilom.

ποδηλάτης, ου, ὁ καὶ **ποδηλατητής,** ὁ· κοινῶς **ποδηλατιστής,** ὁ· vélocipédiste, n. m. ὁ ἐπιβαίνων ποδηλάτου, cycliste, n. m. bicycliste, n. m. tricycliste, n. m. ὁ ἐπιβαίνων ποδηλάτου μεθ' ἑνός, δύο ἢ τριῶν τροχῶν (**κυκλιστής, δικυκλιστής, τρικυκλιστής**)· βλ. καὶ ποδηλατοδρόμιον.

ποδηλατητής, οῦ, ὁ· βλ. ποδηλάτης.

ποδηλατικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς ποδήλατον, de vélocipède ; ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς ποδηλάτην, de vélocipédique, adj.

ποδηλατιστής, οῦ, ὁ· βλ. ποδηλάτης.

ποδηλατοδρομεύς, έως, ὁ· ὁ τρέχων διὰ τοῦ ποδηλάτου· βλ. **ποδηλατοδρόμιον.**

ποδηλατοδρομέω - ῶ· βλ. **ποδηλατοδρόμιον.**

ποδηλατοδρομία, ας, ἡ· δρόμος διὰ ποδηλάτων, course en vélocipède.

ποδηλατοδρόμιον, ου, τὸ (κατὰ τὸ ἱπποδρόμιον), piste (n.f.) (pour les courses en vélocipède) ou vélodrome, n. m. (ὅπερ καὶ **ποδηλατόδρομος, κατὰ** τὸ ἱππόδρομος, δύναται νὰ κληθῇ). Καλεῖται οὕτω τὸ μέρος ἔνθα τρέχουσι διὰ τῶν ποδηλάτων ἐν τοῖς ἀγῶσι· || courir sur la piste (ou faire une course) en vélocipède, **ποδηλατοδρομέω-ῶ**· || celui qui court, ὁ **ποδηλατοδρομεὺς** ἢ **ποδηλατητής**· || L'action de courir (ou la course) en vélocipède, **ποδηλατοδρομία,** ἡ.

ποδήλατον, ου, τό· vélocipède, n. m. [μονότροχον, cycle ; **δίτροχον,** bicycle ou bicyclette, ἢ τρίτροχον, tricycle, ὀχημάτιον ἐλαυνόμενον διὰ τῶν ποδῶν]. Καλεῖται γενικῶς **ποδήλατον,** vélocipède, **ἐλαφρὸν** μηχάνημα μεθ' ἑνός, δύο ἢ τριῶν τροχῶν, ἐπιβαινόμενον ὑπὸ ἀτόμου, ὅπερ διὰ τῆς κινήσεως τῶν ποδῶν του δίδει κίνησιν εἰς τοὺς τροχοὺς καὶ οὕτω διατρέχει ταχέως μεγάλα διαστήματα. Τὰ μᾶλλον ἐν χρήσει εἶνε **τὰ δίτροχα,** ἅτινα κατασκευάζονται νὰ κινῶνται διὰ καύσεως βενζίνης, πετρελαίου, κτλ. || **ποδήλατον δίδυμον,** tandem, n. m. bicyclette à deux places.

ποδηλατῶ (έω), μέλ. ήσω, βαίνω διὰ τοῦ **ποδηλάτου,** vélocipéder ; pédaler=se promener à bicyclette.

πόδημα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **ὑπόδημα.**

ποδήρης, ης, ες· ὁ μέχρι τῶν ποδῶν φθάνων (κατερχόμενος), qui descend jusqu'aux pieds (jusqu'aux talons); [ἐπὶ φορεμ. ἰδ.] μακρός, ά, όν, long, ue, adj. ὁ κατὰ γῆς συρόμενος, traînant, adj.

πόδι, τὸ [δημ.], βλ. ποῦς, pied, n. m. [ζώων] patte, n. f. [ὡς μέτρον ἐν.] semelle, n. f. (=τὸ μῆκος τοῦ ποδός, τοῦ πέλματος)· || ἦλθε μὲ τὰ πόδια, il est venu à pied ; || εἶμαι εἰς τὸ πόδι ἀπὸ τὸ πρωί, je suis sur pied depuis la matin ; || ἐφάγαμεν κάτι τι εἰς τὸ πόδι, nous avons mangé quelque chose sur le pouce ; || [περνῶ ἀσθένειαν] εἰς τὸ πόδι, sans prendre le lit ; || σηκόνω εἰς τὸ πόδι [μεταφ.] ὑπεγείρω, ἀναστατόνω, soulever ; mettre en émoi ; || ὅλη ἡ πόλις ἐσηκώθη εἰς τὸ πόδι, toute la ville fut en l'air; || βάζω (κτυπῶ), πατῶ πόδι [μεταφ.], tenir ferme=ἐπιμένω, insister; parler haut ; || πηδᾷ εἴκοσι πόδια (ποδάρια), il saute vingt semelles; || ἕως [εἰς] τὰ πόδια, jusqu'aux pieds ; jusqu'aux talons ; || ἔπεσαν τὰ πόδια μου ἀπὸ τὴν κούρασιν, je n'ai plus de jambes ; || τρέμουν τὰ πόδια του, les jambes lui flageolent ; || ἔλυωσα εἰς τὰ πόδια μου, j'ai séché sur pied ; || δὲν ἠμπορεῖ νὰ κουνήσῃ τὰ πόδια του, il ne peut mettre un pied devant l'autre ; || τὸν ἄφησεν εἰς τὸ πόδι του [μεταφ.], il l'a laissé à sa place ; || τοῦ ἔβαλε τὰ δύο πόδια εἰς ἕνα παποῦτσι [φρ. δημ.], il l'a mis en brassières ; il lui a serré le bouton. § [ναυτ. δημ.], **πόδι** (ποδάρι), βλ. **ἐπάγων,** itague [de palan] ; καὶ **ἀναβολεὺς** (étrier).

ποδιά, ᾶς, ἡ [δημ.], τὸ **κράσπεδον** [ἐνδύματος = τὸ κρεμώμενον τεμάχιον], pan [d'habit] ; ὁ **ποδόγυρος,** τὸ ἄκρον ἐνδύματος, κτλ. τὸ κράσπεδον, basque, n. f. partie découpée et tombante de certains vêtements ; || ἄναψαν ἡ ποδιαίς του, βλ. **ἀνάπτω.** § **ποδιά,** τὸ περίζωμα, tablier, n. m. ὕφασμα τετράγωνον, οὗ τὴν μίαν πλευρὰν ζώννυνται αἱ γυναῖκες ῥίπτουσαι τὸ λοιπὸν πρὸς τὰ κάτω· **ποδιὰ** ἐκλήθη, διότι ἀπὸ τῆς ὀσφύος καταπίπτει ἐπὶ τῶν ποδῶν. § **ποδιά,** crépine [d'agneau] λεπτὴ μεμβράνη περιβάλλουσα τὰ σπλάγχνα, λεγομένη καὶ **σκέπη**· ἡ ἐπιστημονικὴ ὀνομασία εἶνε ἐπίπλοον (épiploon). § ποδιά, ἡ κλίσις, κλιτὺς (ὄρους, λόφου), pente, n. f. penchant [d'une montagne, d'une colline]. § — [ναυτ.] βλ. **κύρτωμα,** rond [de voile]. § —, βλ. **δουροδόκος,** sablière, n. f. § —, γενικῶς τὸ **ὑπέρεισμα,** support, n. m. βλ. καὶ **πάτημα** (τῆς θύρας), giron, n. m. || ποδιὰ τοῦ παραθύρου, appui, n. m. (de fenêtre), κοινῶς **τσερτσεβές,** βλ. **ἔρεισμα** καὶ **ἡμιστηθαῖον**· || **ποδιὰ** τῶν σκαλοπατιῶν, βλ. **βαθμίς,** contre-marche.

ποδιατρική, ῆς, ἡ· la médecine pédicure ; βλ. **ποδιατρός.**

ποδιατρός, οῦ, ὁ, ἡ καὶ **τυλιατρός,** pédicure (**ἐκ** τοῦ λατ. pes, pedis=pied, et curare=soigner) n. ἰατρὸς περιποιούμενος τοὺς πόδας τῶν ἄλλων, ἐξάγων τοὺς τύλους καὶ

ἄλλα σκληρώματα τῶν ποδῶν· ‖ ἐπιτήδειος ποδιατρός, habile pédicure.

ποδίζω, μέλ. ίσω [ναυτ.] βλ. **ἐπιδίδω**, arriver ; laisser porter (κοινῶς) revirer de bord. § —, πεδάω, πεδίζω, δεσμεύω, δένω τοὺς πόδας τινός, ἰδ. ἵππου, entraver. § — [ναυτ.] ἕνεκα κακοκαιρίας, fuir, ἐπιστρέφω ὀπίσω, μεταβαίνω εἰς ἀσφαλὲς μέρος.

ποδίζω [διάλ. Οἰνόης], γυρίζω ὀπίσω, ἐπιστρέφω ἐπὶ τὰ βήματά μου.

ποδικός, ή, όν [ἀνατομ.] pédieux, euse, adj. ὁ τοῦ ποδός, de pied, ἀνήκων εἰς τὸν πόδα, qui appartient au pied ; ‖ ἀρτηρία ποδική, artère pedieuse ἢ καὶ ὡς οὐσ. la pédieuse ; ‖ μῦς ποδικός, muscle pédieux.

πόδιον, ου, τό· τὸ **ἀνάβαθρον**, perron, n. m. ou estrade, n. f.

πόδιον, ου, τὸ ἢ **ποδεῖον**, τό· podium, n. m. **τοῖχος** στηθαῖος, ἐν δωματίῳ πρὸς ἐναπόθεσιν ἀντικειμένων. Ἐπίσης καὶ τοῖχος μικροῦ ὕψους ὅστις εἰς τὰ ἀμφιθέατρα ἐχώριζε τὴν κονίστραν ἀπὸ τὰς βαθμίδας τῶν θεατῶν.

πόδιον, ου, τὸ [δημ.] ὑποκορ. τοῦ ποῦς, ποδαράκι, petit pied. § **πόδιον καὶ ποδίον**, ὁ ποδίσκος, pédoncule, n. m. queue d'une fleur ou d'un fruit ; βλ. καὶ **ποδίον**.

ποδίον, ου, τὸ [βοτ.] pédicule, n. m. (ἐκ τοῦ λατ. pédiculus, ποδίσκος, ποδαράκι), κοινῶς **κοτσάνι**, εἶδος, **οὐρᾶς** μερῶν τινῶν τῶν φυτῶν ἄλλων, παρὰ τὰ ἄνθη καὶ τοὺς καρπούς, οἷον ἀδένων, λόφων, κτλ. ἐπίσης καὶ ὁ καυλός, τὸ κοτσάνι ἐπὶ τῶν μυκήτων· ‖ ὁ ἔχων ποδίον, pédiculé, ee ; π. χ. champignon pédiculé=**ἔνουρος**.

ποδισιά, ᾶς, ἡ [δημ. ναυτ.] arrivée, n.f. abattée, n. f. βλ. **ἐπίδοσις**.

ποδίσκος, ου, ὁ· ὑποκορ. τοῦ ποῦς, ποδαράκι, μικρὸς ποῦς, petit pied. § [βοτ.] pédoncule, (λατ. pedunculus), n. m. queue d'une fleur ou d'un fruit. § **ποδίσκος**, ὁ [βοτ.], pétiole, n. m. ὁ μίσχος, support de la feuille, qu'on appelle vulgairement queue (**οὐρά**).

ποδίσκος, ου, ὁ [δημ. ναυτ.], amure (n. f.) (de foc, d'artimon, de voile d'étai, etc.), κοινῶς τὸ **μπάνιο** (τοῦ ἀρτέμονος, τοῦ ἐπιδρόμου, τῶν προϊστίων, κτλ.) ὅπερ εἶνε εἶδος **πρόποδος σταθεροῦ**, δι' οὗ στερεοῦται τὸ πρωραῖον κάτω μύομμα αὐτῶν ἐκ τῶν κάτω.

πόδισμα, ατος, τὸ [δημ. ναυτ.], revirement de bord ; βλ. καὶ **ἀναστρέφω** ἢ **ὑποστρέφω**.

ποδιστά, βλ. **ἀναστροφή**.

ποδοβολητός, οῦ, ὁ· bruit de pas, ὁ ἐκ τοῦ βαδίσματος ὑπὸ τῶν ποδῶν γινόμενος κρότος.

ποδόγυρος, ου, ὁ· τὸ κράσπεδον φορέματος, basque, n.f. ἰδ. τὸ κάτω μέρος (τὸ ἄκρον) γυναικείου φορέματος, bas (bord) d'une robe; βλ. **καὶ ποδιά**· ‖ ἀγαπᾷ τὸν ποδόγυρον [φρ.], il aime le cotillon=il aime les femmes, ἤτοι ἀγαπᾷ **τὰ φουστάνια**, τὰ μεσοφόρια ; βλ. **κοτιγιόν**.

ποδόδεσμος, ου, ὁ [ναυτ.], nœud d'écoute ; βλ. εἰς λέξιν σχοινόκομβος.

ποδοδέτης, ου, ὁ [ναυτ.], bittes de manœuvre. Οἱ ποδοδέται κοινῶς τὰ **καμπανέλια**· κιονίσκοι ξύλινοι τιθέμενοι περὶ τοὺς ἱστοὺς καὶ τὰς ἱστοπέδας, χρησιμεύοντες εἰς τὴν διάβασιν καὶ τὴν θέσιν τῶν διαφόρων καλωδίων τοῦ ἐξαρτισμοῦ. Βλ. καὶ **κιονίσκος** (bitton d'écoute).

ποδοδετῶ (έω), μέλ. ήσω, bitter, περιτυλίσσω σχοινίον εἰς ποδοδέτην (bitte).

ποδοκαθαριστήριον, ου, τό· βλ. ποδόψηστρον.

ποδοκάλυμμα, ατος, τό· couvre-pied, n.m. τὸ διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ποδῶν σκέπασμα.

ποδοκίνητος, ος, ον· ὁ διὰ τοῦ ποδὸς (τῶν ποδῶν) κινούμενος, mu par le pied, ἀντιθ. τῷ χειροκίνητος.

ποδοκόπι, τὸ [δημ.], ἀντιμισθία ἢ πληρωμὴ διδομένη εἴς τινα ἐκτελέσαντα ὑπηρεσίαν ἢ ἐντολήν τινα πεζῇ, prix de course ; φιλοδώρημα, pourboire, n. m. ἐν γένει δὲ ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν λεγομένην τοῦ ποδὸς (δουλειὰ στὸ πόδι).

ποδοκρότημα, ατος, τό· ποδοκρότησις, ποδοκρουσία, κτύπημα τῶν ποδῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, battement (trépignement) des pieds. § — [ἱππευτ.] battue, n. f. **ποδοβολητόν**, **ποδοκρουσία**, ψόφος ἀκουόμενος κατὰ τὰ διάφορα βαδίσματα τοῦ ἵππου, ὁ προερχόμενος ὡς ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πλήξεως τῆς ὁπλῆς· ὁ ψόφος οὗτος γίνεται αἰσθητότερος, ὅταν ἡ ὁπλὴ φέρῃ βαρὺ πέταλον τὸ δὲ πέλμα ἦνε ὑπερβαλλόντως κοῖλον. Cheval qui prend sa battue trop tôt ἢ trop tard de l'obstacle, λέγεται περὶ ἵππου, ὅστις δὲν ὑπολογίζει καλῶς τὴν ἀπὸ τοῦ κωλύματος κατὰ τὸ πήδημα μέχρι τῶν τελευταίων πατημάτων του ἀπόστασιν· (ἐνταῦθα ἡ λέξις battue εἶνε ταυτόσημος μὲ τὸ foulée).

ποδοκροτῶ (έω), μέλ. ήσω, ποδοκτυπῶ, κτυπῶ μὲ τοὺς πόδας τὸ ἔδαφος, frapper (taper) des pieds ; trépigner ; ‖ — ἀπὸ χαράν, ἀπὸ ὀργήν, trépigner de joie, de colère. § [μεταβ.] ἀποδοκιμάζω ποδοκροτῶν, désapprouver en trépignant.

ποδοκρουσία, ας, ἡ· βλ. **ποδοκρότημα**.

ποδοκτυπῶ, piétiner ; ἰδιότης τῶν ἵππων καθ' ἣν ἐν στάσει εὑρισκόμενοι, κυρίως ἐν τῷ σταύλῳ, ἀνυψοῦσι καὶ καταβιβάζουσι διαδοχικῶς τοὺς προσθίους αὐτῶν πόδας, ἤτοι ἀνυπόμονος τῶν προσθίων κίνησις· βλ. καὶ **κροαίνω**, piaffer.

ποδοκυλῶ (έω), μέλ. ήσω· βλ. **ποδοπατῶ**.

ποδόλιτρον, ου, τό· livre-pied, n. m. ἰσοῦται μὲ 0,138 τοῦ χιλιογραμμομέτρου.

ποδολόγα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] τεμάχιον χονδροῦ ὑφάσματος πλεκόμενον διὰ συστροφῆς εἰς σχῆμα κουλλούρας καὶ τιθέμενον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἵνα ἐπ' αὐτῆς στηριχθῇ ἡ ὑδρία.

ποδολογία, ας, ἡ· podologie (ποῦς, pied καὶ λόγος, discours) n. f. πραγματεία περὶ ποδῶν [ποιητικῶν], traité sur le pied ; ἐπίσης περιγραφὴ τοῦ ποδός, description du pied.

ποδολογικός, ή, όν· podologique, adj. ὁ

σχετιζόμενος μὲ τὴν ποδολογίαν, qui a rapport à la podologie ; ‖ μελέται ποδολογικαί, études podologiques.

ποδολουσία, ας, ἡ· pédiluve (λατ. pes, pedis=pied, et luere=laver) n. m. [ἰατρ.] bains de pieds=ποδόλουτρον.

ποδόλουτρον, τό· λουτρὸν τῶν ποδῶν, bain de pieds ; βλ. καὶ ποδολουσία.

ποδονάρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] 1) τὸ ἄκρον τῶν βραχίων, ὅπερ τυλίσσεται περὶ τὸν πόδα· 2) τὸ ἄκρον τῶν ἀγρῶν.

ποδόνευρος, ος, ον [βοτ.], pédalinerve, adj. qui a des nervures ramifiées en forme de pédale ; λέγουσιν ἐπίσης pédalinervé, ée ; [ἐπὶ φύλλων] pédalé, ée, en forme de pédale ; ἤτοι ἐν εἴδει ποδοπλήκτρου.

ποδονιπτήρ, ῆρος, ὁ· ἀγγεῖον μετάλλινον πρὸς πλύσιν τῶν ποδῶν, petite baignoire (f.) pour laver les pieds.

ποδοπατῶ (έω), μέλ. ήσω, ποδοχυλῶ, πατῶ, καταπατῶ διὰ τῶν ποδῶν, fouler aux pieds ; piétiner.

ποδόπληκτρον, ου, τό· pédale, n. f. τὸ διὰ τοῦ ποδὸς πλησσόμενον, π. χ. πλῆκτρον ὀργάνων τινῶν, ὅπως τοῦ κλειδοκυμβάλου, ἅρπας, κτλ.

ποδοπύραυνον, τό· chauffe-pieds, n. m. σκεῦος πρὸς θέρμανσιν τῶν ποδῶν.

ποδόστημα, ατος, τὸ [ναυ.], étambot, n. m. κοινῶς τὸ ποδόσταμο. Τεμάχιον τοῦ σκάφους πλατὺ ὅσον καὶ ἡ τρόπις (quille) συνδεόμενον μετὰ τοῦ πρυμναίου αὐτῆς ἄκρου κατὰ τὸ διάμηκες τοῦ πλοίου ἐπίπεδον, καὶ σχηματίζον μετ' αὐτῆς γωνίαν ἄλλοτε μὲν ὀρθὴν καὶ ἄλλοτε ἀμβλεῖαν. Ἐπὶ τοῦ ποδοστήματος στηρίζεται τὸ πηδάλιον καὶ ἡ πρύμνη κατὰ τὸ πλεῖστον. Τὰ ἑλικοφόρα σκάφη ἔχουσι δύο ποδοστήματα συνδεόμενα μετὰ τῆς τρόπιδος, καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ προσθίου καλουμένου καὶ ἑλικοστήματος στηρίζεται ἡ ἄτρακτος τῆς ἕλικος (arbre de l'hélice), ἐπὶ δὲ τοῦ ὀπισθίου καλουμένου καὶ οἰακοστήματος στηρίζεται τὸ πηδάλιον· βλ. καὶ ἀκρόνηον. § δεύτερον ποδόστημα, le contre étambot κοινῶς τὸ ἀκράπι τοῦ ποδοστάμου· ποδόστημα ἐπιτεθειμένον τοῦ κυρίου ποδοστήματος πρὸς ἐνδυνάμωσιν, ἐφ' οὗ γομφοῦνται αἱ ἐπηγκενίδες (bordages) τοῦ περιβλήματος. § τὸ ἔξω ποδόστημα, faux -étambot, n. m. Πρόσθετόν τι ποδόστημα ἐπιτιθέμενον ἐκ τῶν ἔξω τοῦ κυρίου ποδοστήματος σκάφους τινός, συνδεόμενον μετ' αὐτοῦ καὶ χρησιμεῦον πρὸς ἐνδυνάμωσιν τοῦ κυρίου ποδοστήματος καὶ διὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ καθήλωσιν τῶν γομφώσεων (femelots) τοῦ πηδαλίου.

ποδοσφαίρισις, εως, ἡ· football (προφ. foutbol) n. m. (ἀγγλιστὶ σφαῖρα τοῦ ποδός), ἀγγλικὸν παιχνίδιον εἰς ὃ οἱ παῖκται διαιρούμενοι εἰς δύο ὁμάδας κατεχούσας ὡρισμένον ἀντικείμενον χῶρον, προσπαθοῦσι νὰ ἐπιρρίψωσι τὴν σφαῖραν εἰς τὸν χῶρον τοῦ ἀντιπάλου, πλήττοντες ταύτην διὰ τοῦ ποδός.

ποδοτάπης, ητος, ὁ· βλ. ποδοψίαθος.

πόδου ! [ναυτ.], βλ. πόδας.

ποδοχάρι, τὸ [δημ.], βλ. ὑποδοχάριον καὶ πισσέψης.

ποδόψηστρον, ου, τὸ καὶ ποδοκαθαριστήριον, τό· fer pour essuyer les pieds ; τὸ ἐν σχήματι πεπλατυσμένου Π πλαγίως τῆς ἔξω θύρας οἰκίας στερεούμενον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους σιδήριον πρὸς καθαρισμὸν τῶν ὑποδημάτων.

ποδοψίαθος, ου, ἡ· ποδοψάθα, ας, ἡ, ἢ ποδοτάπης, paille (ou tapis) (pour essuyer les pieds), paillasson, n. m. ἡ πρὸ τῆς θύρας τοῦ δωματίου ἢ τῆς εἰσόδου τῆς οἰκίας τιθεμένη ψάθη πρὸς καθαρισμὸν τῶν ὑποδημάτων.

ποδῶ (όω), μέλ. ώσω [ναυτ.] (ἱστίον), κοινῶς κατσάρω, καλάρω, amurer ou border (une voile) ; βλ. καὶ πόδας.

πόδωμα, ατος, τὸ [ναυτ.], bordure d'une voile ἢ le fond, ἢ ὁ ποῦς τοῦ ἱστίου· εἶνε ἡ κατωτέρα πλευρὰ τῶν ἱστίων τῶν περιοριζομένων ὑπὸ γραμμῆς εὐθείας ἢ καμπύλης, ὡς εἶνε τὰ σταυρωτὰ ἱστία, οἱ ἀρτέμονες, τὰ ἡμιόλια, οἱ ἐπίδρομοι, κτλ. Τὸ πόδωμα τετραγωνικοῦ ἱστίου εἶνε ἡ κατωτέρα αὐτοῦ πλευρὰ καὶ ἰσοῦται μὲ τὸ μῆκος τῆς κεραίας ἀφ' ἧς ἀναδένεται.

πόδωσις, εως, ἡ [ναυτ.], εἰς πόδωσιν· βλ. πόδας.

ποδωτήρ, ῆρος, ὁ [ναυτ.], minot, n. m. ou porte-lof, κοινῶς μούρα τοῦ τρίγκου, καλοῦνται οὕτως οἱ προῶσται (arc-boutant) οἱ τιθέμενοι ἀνὰ εἷς ἑκατέρωθεν τῶν παρειῶν τοῦ πλοίου καὶ σχηματίζοντες γωνίαν 40° περίπου μετὰ τοῦ διαμήκους ἄξονας τοῦ πλοίου καὶ χρησιμεύοντες εἰς τὴν διάβασιν τῶν προπόδων τοῦ ἀκατίου (amures).

πόζα [δημ. ξεν.], pose, n. f. προσποιητή, ἐπιτετηδευμένη στάσις, ὕφος, attitude affectée; ἡ προσποίησις, affectation, n. f. ὅθεν προσπεποιημένον, σοβαρὸν ὕφος, pose, n. f. ‖ ὁ βαστῶν πόζαν, poseur, euse ; βλ. ποζάρω.

ποζάρω [δημ. ξεν.], poser, λαμβάνω ὕφος, στάσιν προσποιητήν, ἐπιτετηδευμένην, étudier ses gestes, ses paroles et en général son attitude pour produire de l'effet ; ὅθεν ποζάρω=σοβαρεύομαι προσπεποιημένως, poser ; καὶ poseur, euse, ὁ βαστῶν πόζαν, ὁ σοβαρευόμενος προσπεποιημένως, ὁ ποζάρων, ἤτοι ὁ προσποιούμενος κατὰ τοὺς τρόπους, τὴν στάσιν, τὸ ὕφος, τὰ κινήματα, τοὺς λόγους του, celui qui met de l'affectation dans ses manières, ses attitudes, ses gestes, ses paroles.

ποζάρω [διάλ. Οἰνόης], poser ; ἐφαρμόζομαι, τίθεμαι καταλλήλως.

πόζηλο [διάλ. Κύμης], λέγεται τὸ νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς τὸ δωμάτιον τῆς λεχοῦς μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἀπ' ἔξω, ἢ τὸ νὰ λουσθῇ καὶ ἀμέσως νὰ ἐξέλθῃ τῆς οἰκίας, ὁ τόπος αὐτὸς εἶνε πόζηλο, ἤτοι κατοικία τῶν ἐξωτικῶν.

ποήλα, ἡ [διάλ. Κύμης] τὸ πρωϊνὸν ψῦχος πρὶν ν' ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος.

πόη, ης, ἡ [ἰωνι.] ἡ πόα.

ποηφαγέω-ῶ, μέλ. ήσω· εἶμαι ποηφάγος, χορτοφάγος, ἐσθίω, τρώγω, πόας, χόρτα, se nourir d'herbes.

ποηφαγία, ας, ἡ· βλ. χορτοφαγία.

ποηφάγος, ου, ὁ· βλ. ποοφάγος καὶ χορτοφάγος.

ποθεινός, ή, όν· ἐπιθυμητός, désiré, ée, adj. ἀγαπητός cher, chère, adj. ποθητός, ἐπιθυμητός, οὗ ἡ ἀπουσία καθίσταται αἰσθητή, ὅστις ἐπιθυμεῖται, désirable; δι' οὗ τὴν ἀπώλειαν λυπούμεθα, regrettable, adj.

ποθεινῶς [ἐπίρ.] μετ' ἐπιθυμίας, avec désir; μετ' ἀγάπης, avec amour; μετ' ἀγάπης, στοργῆς, avec tendresse.

πόθεν [ἐπίρ. ἐρωτημ.] ἀπὸ ποῖον μέρος, de quel côté? ἀπὸ ποῦ; d'où? ἀπὸ ποίαν χώραν, ἀπὸ ποῖον τόπον, de quel pays? ἀπὸ ποίου τόπου; par où? || πόθεν ἔρχεται; d'où vient-il? || πόθεν εἶσθε; de quel pays êtes-vous; || πόθεν ἐπέρασε; par où a-t-il passé? || πόθεν ἡ τόση του ἀλαζονεία; d'où lui vient tant d'orgueil. § διατί; πῶς; comment? διατί; pourquoi? || πόθεν; ποῦ; πῶς τοῦτο; comment cela? pourquoi cela? βλ. καὶ ποῦ.

ποθητός, ή, όν· ἐπιζήτητος, ἐπιθυμητός, ὅντινα ἐπιζητεῖ, ἐπιθυμεῖ, désiré, ée, adj. δι' ὅντινά τις λυπεῖται, regretté, ée, adj. περὶ οὗτινος εὔχεται, souhaité, ée, adj. § ποθεινός, ἐπιθυμητός, οὗ ἡ ἀπουσία καθίσταται αἰσθητή, ὅστις ἐπιθυμεῖται, désirable, adj. δι' οὗ τὴν ἀπώλειαν λυπούμεθα, regrettable, adj.

πόθος, ου, ὁ· ἐπιθυμία πολὺ πρός τινα ἤ τί, désir, n. m. μεγάλη ἐπιθυμία [grande] envie, n. f. πόθος πρὸς ἀπόντα, λύπη, regret, n. m. τὸ ἀποβλέπειν πρός τι, ἡ βλέψις, aspiration, n. f. εὐχή, ἐπιθυμία, voeu, n. m. ἐπιζήτησις, εὐχή, souhait, n. m. || ὁ πόθος τῆς δόξης, le désir de la gloire; || ἔχω μεγάλον πόθον, avoir une grande envie de, brûler d' envie; || ἔχω πόθον νὰ ταξειδεύσω, j'ai grande envie de voyager; || ὁ πόθος τῆς πατρίδος, le regret de la patrie; || οἱ πόθοι τοῦ ἔθνους, les voeux de la nation; || εὐγενεῖς πόθοι, nobles aspirations; || ἡ πλήρωσις τῶν πόθων του, l'accomplissement de ses souhaits.

ποθῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐπιθυμῶ τινὰ ἤ τι πολύ, désirer; ἔχω μεγάλην πρὸς τοῦτο ἐπιθυμίαν, envier; ποθῶ τινὰ ἀπόντα, αἰσθάνομαι τὴν ἀπουσίαν του, λυποῦμαι διὰ τὴν στέρησίν του, regretter; ἔχω βλέψεις, ἀποβλέπω πρός τι, aspirer à; ἐπιζητῶ, εὔχομαι διά τι, souhaiter; || δὲν ποθῶ πλέον τίποτε, je ne désire plus rien; || αὐτὴν τὴν θέσιν ἰδίως ποθῶ, c'est le poste que j'envie le plus; || ἐπόθησα τὸ παρελθόν, j'ai regretté le passé; || τὸν ἐπόθησα, il me manque; || σᾶς ἐποθήσαμεν, vous nous avez manqué; || ποθῶ νὰ ζήσω ἥσυχος, j'aspire à vivre tranquille; || δὲν ἔχω πλέον τί νὰ ποθήσω, je n'ai plus rien à souhaiter; || ποθῶ νὰ μάθω τοῦτο, je souhaite encore de savoir cela; || εἶνε μέγα καλὸν νὰ ἔχῃ τις ὅ,τι ποθεῖ, c'est un grand bien d'avoir ce qu'on désire.

ποίημα, ατος, τό· κυρίως πᾶν τὸ πεποιημένον, καμωμένον, κάμωμα, πρᾶγμα, ce que l'on a fait, ὅθεν ἔργον, τεχνούργημα (οἱονδήποτε), ouvrage (quelconque); συχνότερον ὅμως ποίημα, poème, n. m. λέγεται ἔμμετρον σύγγραμμα, ouvrage en vers; ἤ pièce de vers ὅθεν οἱ στίχοι ποιήματος, les vers; βλ. καὶ ποίησις· [πληθ. ἐν.] ποιήματα, poésies; || τὰ ποιήματα τοῦ Λαμαρτίνου, les poésies de Lamartine; || βουκολικὸν ποίημα, églogue, n. f. petit poème pastoral: Virgile a imité les églogues de Théocrite.

ποιημάτιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ ποίημα, pièce en vers; ποιηματάκι, μικρὸν ποίημα, petit poème.

ποίησις, εως, ἡ· poésie, n.f. τὸ στιχουργεῖν, στιχούργησις, ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν ποιήματα, ἤτοι ἔμμετρα συγγράμματα· ποίησις καλεῖται κυριολεκτικῶς πᾶσα παραγωγή. Ἐν τούτοις ἤδη τὸ πάλαι περιωρίσθη ἡ σημασία τῆς λέξεως εἰς τὴν διὰ τῆς γλώσσης παραγωγὴν ἔργων καλλιτεχνικῶν ὑποκειμένων εἰς ὡρισμένους κανόνας (οὓς διδάσκει ἡ ποιητική). Ἡ ποιητικὴ τέχνη εἶνε πασῶν τῶν τεχνῶν ἡ πλουσιωτάτη καὶ ἐμβριθεστάτη. Ἐνῷ αἱ ἄλλαι τέχναι ὡς ἡ ἀρχιτεκτονική, ἡ γλυπτικὴ καὶ ἡ ζωγραφική, ἐνεργοῦσι μόνον διὰ τῆς παραστάσεως τῆς ἐξωτερικῆς μορφῆς καὶ τοῦ χρώματος, μόνα ἀντικείμενα ἔχουσαι τὸ διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ παρατηρητὸν καὶ φυσιογνωμικῶς ἐκφραστόν, ἡ δὲ μουσικὴ ἕνεκα τῆς φύσεως τοῦ τόνου περιορίζεται εἰς τὸν ὅλως ἀόριστον καὶ ἄμορφον κόσμον τῶν αἰσθημάτων καὶ συναισθημάτων, ἡ ποίησις συνενοῖ ὑπό τινα ἄποψιν τὴν ἐνέργειαν ὅλων τῶν τεχνῶν τούτων, ἀποτελοῦσα οὕτως εἰπεῖν τὴν κορυφὴν αὐτῶν. Εἶνε μὲν παράστασις τῶν ἐσωτερικῶν αἰσθημάτων καὶ συναισθημάτων, ἔχει ὅμως συγχρόνως, ἂν καὶ μόνον διὰ τὸν ἐσωτερικὸν ἢ ψυχολογικὸν ὀφθαλμὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἅπασαν τὴν πλαστικὴν δύναμιν παραστάσεως οἵαν ἡ πλαστικὴ τέχνη. Διαιρεῖται δὲ ἡ ποίησις εἰς διαφόρους κλάδους, τὴν ἐπικήν, τὴν λυρικήν, τὴν δραματικήν, οἵτινες πάλιν ἔχουσι πολλὰς ὑποδιαιρέσεις.

ποιητάριον, ου, τό· poétereau, n. m. mauvais poète ou rimailleur, n. m. ὁ κάμνων κακοὺς στίχους, qui fait des mauvais vers.

ποιητέον, τό· ἐκεῖνο ὅπερ δέον τις νὰ κάμῃ (νὰ πράξῃ), ce qu'il faut faire; || τώρα τί ποιητέον, que faire maintenant?

ποιητής, οῦ, ὁ· poète, n.m. ὁ συγγράφων, ποιήματα· θηλ. ποιήτρια. § —, ἐν γένει ὁ κατασκευαστής, δημιουργός, ὁ κάμνων τι, créateur, n. m. ὁ πλάστης, auteur, n. m. || ὁ ποιητὴς τοῦ παντός, le créateur de l'univers.

ποιητίζω, μέλ. ίσω καὶ ποιητικίζω, ἀναμιγνύομαι εἰς τὴν ποίησιν, se mêler de poésie; κάμνω τὸν ποιητὴν (ἢ λαμβάνω ὕφος ποιητοῦ), faire le (se donner des airs de) poète.

ποιητική, ῆς, ἡ (ἐνν. τέχνη), art poétique; poétique, n. f. Ποιητικὴ τέχνη καλεῖται ἡ περὶ τῆς ποιήσεως θεωρία ἡ καθορίζουσα τοὺς ποιητικοὺς κανόνας καὶ ἀποτελοῦσα μέρος τῆς αἰσθητικῆς ἤτοι τῆς διδασκαλίας τοῦ καλοῦ (ὡραίου). Ἐπὶ κεφαλῆς τῶν περὶ ποιητικῆς γρα-

ψάντων ἵσταται ὁ Ἀριστοτέλης, οὗ ἡ «Ποιητική» ἐγένετο πρότυπον ἁπάντων τῶν μεταγενεστέρων περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἔργων.

ποιητικίζω, μέλ. ἴσω· βλ. ποιητίζω.

ποιητικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς ποιητήν, de poète; ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὴν ποίησιν, poétique, adj. || ὕφος, ἔκφρασις ποιητική, style, expression poétique; || κατάλληλος πρὸς ἔμπνευσιν τῶν ποιητῶν, π. χ. ποιητικὸς μῦθος, légende poétique; || ποιητικὴ ἄδεια, licence poétique, ἐλευθερία παραβάσεως τῶν συνήθων κανόνων περὶ τὴν γλῶσσαν, ἰδίᾳ ποιητῶν. § [φιλοσ.] efficient, e, adj. ὁ ἐπιφέρων πραγματικὸν ἀποτέλεσμα, qui produit réellement un effet; le soleil est la cause efficiente de la chaleur; || ποιητικὸν αἴτιον, cause efficiente.

ποιητικῶς [ἐπίρ.] κατὰ ποιητικὸν τρόπον, κατὰ τὸν τρόπον τῶν ποιητῶν, poétiquement, adv. || περιγράφειν ποιητικῶς τοπεῖόν τι, décrire poétiquement un paysage.

ποιητίσκος, ου, ὁ· τὸ ποιητάριον, poétereau, n. m.

ποιήτρια, ας, ἡ· γυνὴ ποιητής, une [femme] poète; [σπ.] poétesse, n.f. || ἡ Σαπφώ, poétesse grecque.

ποικιλανθής, ής, ές, διηνθισμένος, ἐστολισμένος μὲ ποικίλα, διάφορα ἄνθη ἢ ἔχων ποικίλα ἄνθη, diapré de fleurs. § ποικιλόχρωμος, multicolore, adj. παρδαλός, ποικίλος, varié, ée, adj.

ποικιλανθίς, ίδος, ἡ [πτην.] colibri, n. m. οὕτω καλεῖται μικρὸν πτηνὸν μὲ ποικίλα ὡραῖα χρώματα.

ποικιλία, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ ποικίλου, τὸ πολυειδές, παντοειδές, variété, n. f. diversité, n. f. ἡ μεταλλαγή, changement, n. m. || χάριν ποικιλίας, pour varier; πρὸς μεταλλαγήν, pour changer; || ποικιλία, χρωμάτων, diaprure, n. f. variété de couleurs d'un objet diapré (πεποικιλμένου ἀντικειμένου)· || αἱ ποικιλίαι τῶν λειμώνων, les diaprures des prairies.

ποικίλλω, μέλ. ιλῶ, θὰ ποικίλλω, ποιῶ τι ποικίλον, παρδαλίζω, χρωματίζω, στολίζω ποικίλως, πολυειδῶς, μεταβάλλω τι, ποικίλλω, varier; ἀλλοιῶ, ποικίλλω, diversifier; μεταβάλλω, changer. § — [μεταφ.] καλλύνω, émailler; ποικίλλω διὰ ξηρῶν χρωμάτων, diaprer; ποικίλλω, διὰ χρωμάτων ἀλλοκότως, παρδαλογραφῶ, barioler; ποικίλλω διὰ χρωμάτων ἀλλοκότως, κακοτέχνως, ἀπειροκάλως, bigarrer; καλλωπίζω, ἀγλαΐζω, enjoliver; κεντῶ ἢ ὑφαίνω, broder; || τὸ ἔαρ ποικίλλει δι' ἀνθέων τοὺς λειμῶνας, le printemps émaille les prairies de fleurs; || πεποικιλμένος διὰ ζωηρῶν χρωμάτων, diapré, ée. § —, matter, ποικίλλω τι διὰ μετάλλου οἱουδήποτε ἄρα ἐπισιδηρῶ, ἐπιχαλυβῶ, ἐπαργυρῶ, κτλ. τι καὶ ἰδ. ἐν τῇ ὁπλουργικῇ. § [οὐδ. καὶ μέσ.] μεταβάλλομαι, varier; μεταβάλλομαι, se varier; μεταβάλλω, changer; || τὰ ἤθη ποικίλλουσι κατὰ τόπους, les habitudes varient selon les pays, κοινῶς κάθε τόπος καὶ ζακόνι.

ποίκιλμα, ατος, τό· διακόσμησις, κόσμησις, ornement, n. m. ὕφανσις, κέντημα, broderie, n. f. κοσμημάτιον, enjolivure, n. f. ποικιλία χρωμάτων κακοσυνθέτων, bigarrure, n. f.

ποικιλοβαφής, ής, ές, ὁ βεβαμμένος μὲ διάφορα χρώματα, teint de couleurs variées; παρδαλός, bariolé, ée, adj. πεποικιλμένος διὰ χρωμάτων κακοτέχνως, bigarré, ée.

ποικιλογονία, ας, ἡ· pœcilogonie (ποικίλος, varié καὶ γεννᾶν, engendrer) n. f. [βιολ.] ἐξαιρετικὴ λεπτομέρεια ἥντινα ἔχουσιν εἴδη τινὰ τὸ νὰ παρουσιάζωσι δύο διαφορετικοὺς τρόπους ἀναπτύξεως, ἀναλόγως τῆς ἀφθονίας τῶν θρεπτικῶν ἰδιοτήτων τοῦ ᾠοῦ καὶ τῶν συνθηκῶν τοῦ **περιβάλλοντος** (milieu).

ποικιλόγραμμος, ος, ον· ποικίλας, διαφόρους γραμμὰς ἔχων, κεχαραγμένος διὰ διαφόρων γραμμῶν, rayé (strié) de lignes variées.

ποικιλογράφος, ου, ὁ· ὁ γράφων κατὰ ποικίλους τρόπους (ποικιλοτρόπως), qui écrit en divers genres.

ποικιλόδερμος, ος, ον· ὁ πεποικιλμένον ἔχων τὸ δέρμα, celui dont la peau est tachetée.

ποικιλόθερμος, ος, ον· poïkilotherme (ποικίλος, varié καὶ θερμότης, chaleur), adj. ὁ ἔχων ποικίλην θερμοκρασίαν· || [ζωολ.] ποικιλόθερμα, poïkilothermes, n. m. pl. βλ. εἰς λέξιν **θερμότης**· || un poïkilotherme; λέγουσιν ἐπίσης **ἑτερόθερμα**, hétérothermes.

ποικιλόμορφος, ος, ον· ὁ ποικίλας μορφὰς ἔχων ἢ παρουσιάζων, de formes variées. § μεταβάλλων (μεταλλάσσων) μορφάς, changeant de formes.

ποικιλόπτερος, ος, ον· ὁ ἔχων πτέρωμα παρδαλόν, qui a le plumage bigarré.

ποικίλος, η, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερ. ώτατος) (κατὰ τὴν ὄψιν), ὁ παρουσιάζων πολλὰς μεταβολάς, ποικιλίας, διαφοροτρόπως κατεσκευασμένος, ὁ οὐχὶ ὁμοιόμορφος, varié, ée, adj. διάφορος, divers, e, adj. ποικίλα χρώματα, des couleurs variées; || τὰ ποικίλα συμφέροντα τῶν λαῶν, les divers intérêts des peuples; || [οὐδ. οὐσ.] περὶ τούτου ποικίλα λέγονται, on en parle diversement; on en dit toutes sortes de choses; || ποικίλα [ἐφημερίδος], variétés=τὰ διάφορα. § ποικίλος, ἀνώμαλος, ος, ον, accidenté, ée; [μεταφ.] ἄνισος, inégal, e; || ἀνώμαλον ἢ ποικίλον ἔδαφος, terrain accidenté, καλεῖται οὕτω τὸ ἀκανόνιστον ἔδαφος, ὅπερ καὶ σκολιὸν καλεῖται (mouvementé).

ποικιλότροπος, ος, ον· μεταβλητός, παντοειδής, varié, ée, adj. κατὰ διαφόρους τρόπους, de diverses manières,

ποικιλοτρόπως [ἐπίρ.], κατὰ διαφόρους τρόπους, en diverses manières; diversement, adv.

ποικιλοφωνία, ας, ἡ· ἡ ποικιλία τῶν ἤχων (τῆς φωνῆς), diversité de sons (de voix). § [μουσ.] **ποικιλῳδία**, variation, n. f.

προσθήκη τόνων ἔν τινι μελῳδίᾳ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ διατηρηθῶσι τὰ στοιχεῖα τοῦ αὐτοῦ θέματος καὶ τῆς μελῳδίας.

ποικιλόφωνος, ος, ον, ὁ ἔχων ποικίλας φωνάς, ἤχους, aux sons variés, ὅθεν ὁ εὔστροφον ἔχων φωνὴν καὶ ποικιλοτρόπως ᾄδων· βλ. καὶ ποικιλοφωνία.

ποικιλόχρους, ους, ουν· omnicolore, adj. ὁ ἔχων διαφόρων εἰδῶν χρώματα, qui a toutes sortes de couleurs.

ποικιλόχροος (-οος), ους, ουν καὶ

ποικιλόχρωμος, ος, ον, ὁ ἔχων ποικίλα, διάφορα χρώματα, de couleurs variées ; παρδαλός, bigarré, ée, adj. bariolé, ée, adj. [ἐν.] panaché, ée.

ποικιλτήριον, ου τό· matoir ἢ mattoir, n. m. ἐπιστρωτήριον· εἶδος σφυρίου πρὸς ποίκιλσιν· βλ. ποικίλλω, matter.

ποικιλτής, οῦ, ὁ· ὁ κεντῶν, κεντητής, brodeur, euse, n.

ποικιλῳδία, ας, ἡ [μουσ.], βλ. ποικιλοφωνία, variation, n. f.

ποικίλως [ἐπίρ.], κατὰ διαφόρους τρόπους, en diverses manières.

ποιμένω, μέλ. ανῶ, θὰ ποιμάνω, ὁδηγῶ εἰς βοσκὴν (πρόβατα, ποίμνιον), faire (mener) paître ; βόσκω, paître. § [μεταφ.] διευθύνω, διοικῶ, gouverner ; διευθύνω, diriger; ὁδηγῶ, conduire.

ποιμαντικός, ή, όν· εἰς τὸ ποιμαίνειν, βόσκειν ποίμνια, ἀνήκων, ἐπιτήδειος, pastoral, ale, aux, adj. || ἡ ποιμαντικὴ ῥάβδος, la houlette du berger ; || ἡ ποιμαντικὴ ῥάβδος τοῦ ἐπισκόπου, crosse, n. f. κοινῶς ἡ πατερίτσα, τὸ σκῆπτρον τοῦ ἀρχιερέως. § [οὐσ.] ἡ ποιμαντικὴ (ἐνν. τέχνη), l'art pastoral, la science du berger = ἡ βοσκητικὴ τέχνη ἢ ἐπιτηδειότης τοῦ βόσκειν ποίμνια, καὶ μεταφ. διοικεῖν λογικὰ ποίμνια· || ποιμαντικὴ [γεωπον.] ὀνομάζεται τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς Ἀγρονομίας, τὸ ὁποῖον ἀσχολεῖται εἰς τὴν φυσικὴν ἀνατροφὴν τῶν ἡμετέρων ζώων. Ἡ ἱστορία τῆς γεωργικῆς ἀποδεικνύει ὅτι αὕτη οὐδαμοῦ ἀνεπτύχθη δεόντως, ἔνθα ὁ ἀριθμὸς τῶν τοιούτων ζώων ὑπῆρξε μικρός, καὶ ἔνθα ὁ γεωργὸς δὲν ἐπεμελήθη αὐτῶν. Ὅπως δέ τις ἐπιμεληθῇ δεόντως τῶν ἀποτελούντων τὴν ψυχὴν τῆς Γεωργικῆς ζώων ἢ κτηνῶν, ἀνάγκη νὰ ἔχῃ πρὸ ὀφθαλμῶν τοὺς γενικοὺς τούτους κανόνας.

ποιμαντορία, ας, ἡ καὶ ἡ ποίμανσις, ὁδηγία, διεύθυνσις λαοῦ, λογικοῦ ποιμνίου, pastorat, n. m. ἐπίσης καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ ποιμένος (πνευματικοῦ ὁδηγοῦ).

ποιμαντορικός, ή, όν· ποιμαντικός, pastoral, ale aux. τοῦ ποιμενάρχου, de pasteur ;

ποιμαντορικῶς [ἐπίρ.], pastoralement, adv. κατὰ τὸν τρόπον τῶν ποιμένων, à la façon des pasteurs ; [μεταφ.] ὡς καλὸς ποιμὴν (ὁδηγός), en bon pasteur ; βλ. καὶ ποίμνη· || ζῆν ποιμαντορικῶς, vivre pastoralement.

ποιμενάρχης, ου, ὁ [ἐκκλ.], ὁδηγὸς ποιμνίου λογικοῦ, prélat, n. m. pasteur, n. m.

ποιμενικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν ποιμένα, de berger, pastoral, ale, aux, adj. βουκολικός, bucolique, adj. || ποιμενικὸς βίος, vie pastorale ; || ποιμενικὸν ᾆσμα, chant de berger ; chant pastoral ; || ποιμενικὸν ποίημα, poème pastoral.

ποιμενικῶς [ἐπίρ.], ὡς ποιμήν, en berger.

ποιμενίς, ίδος, ἡ· θηλ. τοῦ ποιμήν, bergère, n. f. bergerette, n. f.

ποιμήν, ένος, ὁ· ὁ βοσκός, ἰδ. προβάτων, berger, n. m. ou pâtre, n. m. celui qui fait paître un troupeau. § [μεταφ. ἰδ.] [ἐκκλ.], ὁ ὁδηγός, ἀρχηγὸς ἀνθρώπων, pasteur, n. m.

ποίμνη, ης, ἡ· ποίμνιον, τὸ κοπάδι βοσκητικῶν ζώων, troupeau, n. m. § [μεταφ.] ποίμνιον χριστιανοῦ ἱερέως, ouailles, n. f. pl. (ἡ λέξις αὕτη ἐσήμαινε τὸ πάλαι πρόβατον)· || ἄγειν (ὁδηγεῖν) τὴν ποίμνην ποιμαντορικῶς, paître ses ouailles pastoralement.

ποιμνιακός, ή, όν· ἀφορῶν τὸ ποίμνιον, de troupeau ; ἀφορῶν ἀγέλην ζώων, de bétail; || — φόρος, impôt sur le bétail.

ποίμνιον, ου, τό· βλ. ποίμνη.

ποιμνιοστάσιον, ου, τό· ὁ τόπος (περίβολος) ἐν ᾧ διαιτῶνται [πρόβατα, κτλ.] parc [de moutons, etc ;] κοινῶς ἡ στάνη, bergerie, n. f.

ποινή, ῆς, ἡ· ἡ ἐπιβαλλομένη πρός τινα τιμωρία διά τινα παράβασιν, ποινή, peine, n. f. (βλ. καὶ ποινικός), τιμωρία, punition, n.f. κολασμός, châtiment, n. m. || ἐπὶ ποινῇ θανάτου, sous peine de mort ; || [μεταφ.] αὐτὸ θὰ ἦνε ἡ ποινή του, ce sera son châtiment (sa punition ; sa pénitence) ; || διὰ (ὡς) ποινήν, pour punition ; || ὑφίσταμαι ποινήν, subir une peine ; || χρηματικὴ ποινή, peine pécuniaire = βλ. πρόστιμον, amende, n. f. || κεφαλικὴ ποινή, peine capitale, peine de mort = θανατικὴ ποινή· || σωματικὴ ποινή, peine afflictive; || ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, sous (à) peine de nullité. § **ποινή**, peine, n. f. καλεῖται ἐν τῇ νομικῇ ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου καθιερωμένη τιμωρία, δι' ἧς κολάζονται τὰ ἐγκλήματα. Ἐπιδιώκει ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν ἐπίρρωσιν τῆς ἀπολύτου δικαιοσύνης καὶ τὴν παγίωσιν τῆς ἐννόμου τάξεως ἥτις εἶνε ἡ κρηπὶς πάσης εὐνομουμένης πολιτείας καὶ ὅρος ἀπαραίτητος τῆς εὐημερίας καὶ ἀναπτύξεως τοῦ ἀνθρώπου, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν βελτίωσιν καὶ ἠθικοποίησιν τοῦ ἅπαξ ἐγκληματίσαντος, ὅπως μετὰ τὴν ἀπότισιν τῆς ποινῆς δυνηθῇ νὰ βιώσῃ ἐν τῇ κοινωνίᾳ ὡς χρηστὸς πολίτης καὶ μὴ θρασυνόμενος ἐκ τῆς ἀτιμωρησίας καταστῇ ἐπικίνδυνον ἐν αὐτῇ στοιχεῖον.

Ἡ **ποινή**, peine, εἶνε **τιμωρία** (punition) ἐπιβαλλομένη ὑπὸ πολιτικοῦ ἢ στρατιωτικοῦ δικαστηρίου διὰ **πταῖσμα** (contravention) τιμωρούμενον δι' ἀστυνομικῆς ποινῆς, **πλημμέλημα** (délit) τιμωρούμενον δι' **ἐπανορθωτικῆς ποινῆς** (peine en matière correctionnelle, ἢ peine correctionnelle), ἢ **κακούργημα** (crime) τιμωρούμενον **δι' ἐγκληματικῆς** ποινῆς (peine en matière de crime ἢ peine criminelle).

|| ἡ ποινὴ τῶν δεσμῶν, la peine des fers= τὰ δεσμά· βλ. λέξιν.

Ὁ γαλλικὸς ποινικὸς Νόμος (Ἄρθρ. 1) διαιρεῖ τὰς ποινὰς ὡς καὶ ὁ ἡμέτερος Κ. Ποιν. Νόμος (Ἄρθρ. 4) εἰς ἐγκληματικὰς (peines criminelles), **ἐπανορθωτικὰς** (peines correctionnelles) καὶ **ἀστυνομικὰς** (βλ. ἀστυνομία **δικαστική**, police judiciaire), διακρίνει ὅμως τὰς **ἐγκληματικὰς** εἰς **ἀλγεινὰς** καὶ ἀτιμωτικὰς (peines afflictives et infamantes) ἢ μόνον εἰς **ἀτιμωτικὰς** (peines infamantes).

Ἀλγειναὶ καὶ ἀτιμωτικαί εἰσιν ὁ **θάνατος** (la mort ou peine capitale, **κεφαλικὴ ποινή**), **τὰ δεσμὰ διὰ βίου** (les travaux forcés à perpétuité), **τὰ πρόσκαιρα δεσμὰ** (travaux forcés à temps), ἡ **φυλάκισις** (**κάθειρξις**) **ἐν φρουρίῳ** (détention), καὶ ἡ **εἱρκτὴ** (réclusion).

Ἀτιμωτικαὶ δὲ ἡ **ἐξορία** (bannissement) καὶ ἡ **πολιτικὴ καθαίρεσις** (la dégradation civique).

Ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Στρατιωτικῇ ποινικῇ Νομοθεσίᾳ ἐν ἄρθρῳ 175 καὶ ἐφεξῆς περιλαμβάνονται αἱ ἑξῆς ποιναί:

α') **Ἐγκληματικαί**, peines en matière de crime.

Ὁ **θάνατος**, la mort; βλ. λέξιν.

Τὰ **διὰ βίου δεσμά**· βλ. **δεσμά**, travaux forcés à perpétuité.

Τὰ **πρόσκαιρα δεσμά**, travaux forcés à temps; βλ. **δεσμά**.

Ἡ **ἐν φρουρίῳ φυλάκισις**, détention; βλ. **φυλάκισις**.

Ἡ **καθαίρεσις**, dégradation militaire; βλ. λέξιν.

β') **Ἐπανορθωτικαὶ** (peines correctionnelles ou en matière de délit).

Ἡ **ἔκπτωσις**, destitution; βλ. λέξιν.

Τὰ **δημόσια ἔργα**, travaux publics; βλέπε λέξιν.

Ἡ **φυλάκισις**, emprisonnement; βλ. λέξιν.

Πειθαρχικὴ ποινή, peine disciplinaire, χαλεῖται ἡ ἐπιβαλλομένη ὑπὸ ἀρχῆς τινὸς καὶ οὐχὶ ὑπὸ δικαστηρίου.

Τιμωρία, ἡ· punition, n.f. **ποινή**, ἡ (peine).

Αἱ **ἐπιβαλλόμεναι** εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς **ποιναὶ** (punitions) διὰ **πταίσματα τῆς πειθαρχίας** (fautes contre la discipline) εἶνε αἱ ἑξῆς:

Ἐπίπληξις (réprimande).

Περιορισμὸς (arrêts simples).

Κράτησις (arrêts de rigueur).

Φυλάκισις (arrêts de forteresse).

Ἀργία διὰ προσκαίρου παύσεως ἀπὸ τῆς θέσεως (non-activité par suspension d'emploi).

Ἀργία δι' ἀπολύσεως ἀπὸ τῆς θέσεως (non -activité par retrait d'emploi).

Ἀπόταξις (réforme).

Αἱ εἰς τοὺς ὑπαξιωματικοὺς **ἐπιβαλλόμεναι ποιναὶ** (punitions) εἰσι:

Στέρησις ἀδείας ἐξόδου μετὰ τὸ ἑσπερινὸν προσκλητήριον (privation de sortir du quartier après l'appel du soir).

Ἐπίπληξις παρὰ τοῦ λοχαγοῦ (réprimande du capitaine).

Ἐπίπληξις παρὰ τοῦ συνταγματάρχου (réprimande du colonel).

Περιορισμὸς (consigne au quartier) ἐν τῷ στρατῶνι.

Κράτησις (consigne à la chambre).

Φυλάκισις (la prison).

Ὑποβιβασμὸς (rétrogradation).

Ἔκπτωσις (cassation).

Αἱ εἰς τοὺς ὑποδεκανεῖς καὶ στρατιώτας ἐπιβαλλόμεναι ποιναί εἰσι

Αἱ πρόσθετοι **ἀγγαρεῖαι** (corvées supplémentaires).

Ἡ μετὰ τῶν φρουρῶν ἐπιθεώρησις (l'inspection avec la garde).

Ὁ ἐν τῷ στρατῶνι **περιορισμὸς** (la consigne au quartier).

Ἡ **κράτησις** (la salle de police).

Ἡ **ἁπλῆ φυλάκισις** (la prison).

Ἡ **αὐστηρὰ φυλάκισις** (la cellule).

Ἡ μεταφορὰ τοῦ ὑποδεκανέως εἰς τὴν τάξιν τοῦ ἁπλοῦ στρατιώτου.

Ποινή, pénalité, n. f. αἱ ποιναὶ (les peines), τὸ ποινικὸν σύστημα νομοθεσίας τινός· βλ. **ποινικότης**.

Ποινή, arrêts, ἐπιβαλλομένη εἰς στρατιωτικόν· || λῆξις τῆς ποινῆς, expiration des arrêts; Ὑπάρχουσι τριῶν εἰδῶν ποιναὶ (arrêts); || ὁ **περιορισμός**, arrêts simples; ὁ διὰ περιωρισμοῦ τιμωρούμενος ἀξιωματικὸς οὐδεμιᾶς ἀπαλλάσσεται ὑπηρεσίας, ὁσάκις δὲ δὲν ἔχει τοιαύτην ὑποχρεοῦται νὰ μένῃ οἴκαδε || ἡ **κράτησις**, arrêts de rigueur; ὁ ἀξιωματικὸς ἀπαλλάσσεται τῆς ὑπηρεσίας, παραμένει δὲ οἴκαδε μὴ δεχόμενος οὐδὲν ξένον τῆς ὑπηρεσίας ἄτομον· || ἡ **φυλάκισις**, arrêts de forteresse; ὁ ἀξιωματικὸς παραμένει οἴκαδε ὅπως καὶ κατὰ τὴν κράτησιν, δύναται ὅμως ὁ διοικητὴς τοῦ σώματος νὰ διατάξῃ ἵνα ὁ ἀξιωματικὸς ἐκτελέσῃ τὴν φυλάκισίν του ἐντὸς ἰδιαιτέρου δωματίου ἐν τῷ στρατῶνι.

ποινικολόγος, ου, ὁ· criminaliste, n.m. ὁ ἀγορεύων (ἢ συγγραφεὺς γράφων) περὶ ἐγκληματικότητος, celui qui plaide (ou auteur qui écrit) sur la criminalité.

ποινικός, ή, όν, pénal, e; ὁ ἀφορῶν τὰς ποινάς, ὁ ὑποβαλλόμενος ἢ ὑπαγόμενος εἰς ποινήν· βλ. καὶ **νομοθεσία,** ὁ καταλήγων ἢ ὑποβαλλόμενος εἰς ποινήν τινα, qui assujettit à quelque peine; ὁ ἐγκληματικός, criminel, elle, adj. || — νόμος, loi pénale; || ὁ ποινικὸς νόμος, le code pénal, συλλογὴ νόμων ἐπὶ τῶν ποινῶν τῶν ἐπιβαλλομένων ἐπὶ τῶν πταιστῶν (ἐνόχων), recueil des lois sur les pénalités encourues par les délinquants; || ἡ ποινικὴ δικονομία, le code d'instruction criminelle; || ποινικὴ διαδικασία, procédure criminelle; || ποινικαὶ φυλακαί, maison de force; || ποινικὸν δικαστήριον· βλ. **δικαστήριον**· || ποινικὸν σύστημα νομοθεσίας, pénalité, n. f.=**αἱ ποιναί,** les peines, βλ. καὶ **ποινικότης**· || ποινικὴ ῥήτρα διὰ τὴν **καθυστέρησιν**, κτλ. pénalité pour retard, etc. || **ποινικὴ ἀγωγή,** action publique, βλ. **ἀγωγὴ** καὶ **ἐνάγων**· || **ποινικὸν δίκαιον**

[νομ.], droit pénal (criminel) εἶνε τὸ σύνολον τῶν νομικῶν κανόνων, τῶν τεθειμένων πρὸς ἐπανόρθωσιν τοῦ ἀδικήματος ἄρα καὶ πρὸς ἀποκατάστασιν τοῦ δικαίου προσβληθέντος. Ἡ ποινὴ εἶνε ἐκδήλωσις τοῦ δικαίου, ἵνα ἐπιβληθῇ δέ, πρέπει νὰ ὁρισθῇ προηγουμένως διὰ νόμου. Ἡ ποινὴ σκοπεῖ μετὰ τῆς ἐπανορθώσεως τοῦ δικαίου καὶ τὴν βελτίωσιν τοῦ προσώπου. Τὸ ποινικὸν καθόλου δίκαιον διαιρεῖται εἰς δύο κλάδους, εἰς τὸ θεωρητικὸν καὶ τὸ δικανικὸν (ποινικὴ δικονομία). Ἡ ποινικὴ δικονομία ἀναγράφει τοὺς κανόνας καὶ τὸν τρόπον καθ' ὃν πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῇ ὑπὸ τοῦ ἀδικηθέντος ἢ ὑπὸ τῆς πολιτείας ἔν τισι περιστάσεσιν, ἡ καταδίωξις τοῦ ἀδικήσαντος. Ἀμφισβητεῖται ἂν τὸ ποινικὸν δίκαιον ἀνήκῃ εἰς τὸ δημόσιον δίκαιον ἢ εἰς τὸ ἰδιωτικόν. Ἀκριβῆ βεβαίως περὶ τούτου ὅρια δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ καθορισθῶσιν οὐχ ἧττον ἐκ τῆς ἀναλύσεως τῶν θεσμῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ σκοποῦ καταδείκνυται, ὅτι ἀνήκει μᾶλλον εἰς τὸ δημόσιον δίκαιον. Τὸ δίκαιον τῆς ποινῆς προσήκει τῇ πολιτείᾳ, οἱαδήποτε δὲ προσβολὴ ἀτομικῶν δικαίων δὲν παραβιάζει μόνον τὸ δίκαιον τοῦ ἀτόμου, ὡς ἰδιώτου, ἀλλ' ἅμα καὶ τὸ δίκαιον τοῦ συνόλου, καὶ τὸ δίκαιον τῆς πολιτικῆς κοινωνίας, ἐν διηνεκεῖ ἀλληλεγγύῃ διατελούσης μετὰ τῶν ἀτόμων· || **ποινικὴ ψυχολογία**, psychologie pénale, αὕτη βασίζεται ἐπὶ τοῦ ὅτι ἕκαστος ἄνθρωπος, φθάσας εἰς ἓν σημεῖον τῆς ἡλικίας του, δύναται μόνος του νὰ διακρίνῃ τὰς ἀξιοποίνους ἀπὸ τῶν ἐπιτετραμμένων πράξεων καὶ εἶνε εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ ὅτι εἶνε ἐλεύθερος νὰ τὰς πράξῃ ἢ νὰ μὴ τὰς πράξῃ. Πραγματεύεται δὲ ἡ πρὶν ψυχολογία τὰς σωματικὰς καὶ ψυχικὰς ἀσθενείας, αἱ ὁποῖαι βλάπτουν τὰς λειτουργίας τοῦ πνεύματος, δυνάμει τῶν ὁποίων ὁ ἄνθρωπος κατορθώνει νὰ κάμῃ τὴν ἀνωτέρω διάκρισιν καὶ ἔχει συναίσθησιν τῆς ἐλευθερίας του. Τοιαῦται ἀσθένειαι εἶνε α' αἱ παρακωλύουσαι ὁπωσδήποτε τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν, ὡς ἡ ἐντελὴς κωφότης τῶν κωφαλάλων, β') αἱ καθιστῶσαι ἐντελῶς ἀδύνατον πᾶσαν διανοητικὴν μόρφωσιν, ὡς ἡ ἀπηλιθίωσις ἐν γένει, τῆς ὁποίας αἱ ἀποχρώσεις καὶ οἱ βαθμοὶ εἶνε ποικίλοι καὶ δύνανται νὰ ὁρισθῶσιν εἰς μίαν ἑκάστην περίπτωσιν μόνον ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ, γ') αἱ ἀναφαινόμεναι ἀργότερον, μετὰ τὴν ὡρίμανσιν τοῦ ἀνθρώπου, ὡς αἱ παθήσεις τῶν φρενῶν καὶ αἱ ἀσθένειαι τοῦ ἐγκεφάλου, ἐφ' ὅσον αὗται ἐπηρεάζουν τὰς πνευματικὰς λειτουργίας, καὶ τέλος ἡ νυκτοβασία, ὑπνοβασία, ἡ ὀργή, συνοδευομένη μὲ ἀπώλειαν τῶν αἰσθήσεων παροδικήν, αἱ παρακρούσεις συνεπείᾳ δηλητηριάσεων, πυρετωδῶν ἀσθενειῶν κτλ. Παρομοία πρὸς τὰς καταστάσεις ταύτας εἶνε καὶ ἡ μέθη, ἀλλ' αὐτὴ δὲν συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν παθήσεων αἱ ὁποῖαι μᾶς ἀφαιροῦν τὰς αἰσθήσεις καὶ ἐπομένως δὲν δύναται οὔτε πρέπει νὰ μᾶς καθιστᾷ ἀνευθύνους διὰ μίαν πρᾶξιν ἣν διεπράξαμεν ἐν ὥρᾳ μέθης.

ποινικότης, ητος ἡ· pénalité (ἐκ τοῦ ποινικός, pénal), ποινικὸν σύστημα καθιερωμένον ὑπὸ τοῦ νόμου, système des peines établies par la loi; ὅθεν αἱ **ποιναί**, les peines; || βαρεῖαι ποιναὶ καταγινώσκονται εἰς τοὺς κιβδηλοποιούς, de lourdes pénalités frappent les faux monnayeurs.

ποινικῶς [ἐπίρ.], criminellement, adv. κατὰ τρόπον ποινικόν, d'une manière criminelle; ἐνώπιον τῆς ποινικῆς δικαιοδοσίας, devant la juridiction criminelle. § **ποινικῶς**, pénalement, adv. ὑπὸ ποινικὴν ἔποψιν, au point de vue pénal; en matière pénale.

ποιόν, οῦ, τό· ἡ ποιότης, qualité, n. f. ἡ φύσις (τοῦ πράγματος), nature, n. f. ἡ οὐσία (ἐξ οὗ σύγκειται), essence, n. f. § τὸ **ποιόν**, acabit (προφ. bi), n. m. ποιότης καλὴ ἢ κακὴ ἀντικειμένου τινός, qualité bonne ou mauvaise d'une chose; || ἄπιον καλῆς ποιότητος, poire d'un bon acabit; [μεταφ. καὶ οἰκ.] φύσις, χαρακτήρ, nature, caractère; || ἄνθρωπος καλοῦ ποιοῦ, homme d'un bon acabit; || τὸ ποιόν του, son acabit.

ποιός, ά, όν· τοιοῦτός τις, tel ou tel, ὁ ἔχων ἰδιότητα τινά, doué d'une certaine qualité, qui a telle ou telle qualité; ποιότητος τινός, d'une certaine qualité; ποιός τις, ποιά τις, κάποιος, α, ον, certain, aine, adj. || ποιά τις κακεντρέχεια, une certaine malice.

ποῖος, ποία, ποῖον (καὶ ποιός, ά, όν), ἐρωτ. ἀντων ἐπὶ εὐθείας καὶ πλαγίας ἐρωτήσεως· ὁποῖός τις· ὁποῖος τὴν ποιότητα; τί λογῆς; οὐδ. πληθ. τὰ ποῖα; ὅθεν τίς; ποῖος; ὁποῖος; qui? quel? lequel? ἀπὸ ποῖον τόπον; ἀπὸ ποίαν γαῖαν; ποίῳ τρόπῳ; ὁ ποῖος; ὁποῖος; τὸ ποῖον; τὰ ποῖα; ποῖός τις; ποία τις; ποῖόν τι; κατὰ δὲ τοὺς πολὺ μεταγενεστέρους ἡ λήγουσα τοῦ θηλ. ἐνίοτε βραχεῖα «ποῖα;»· || — μὲ φωνάζει, qui m'appelle? || — τὸ εἶπε; qui l'a dit? || — εἶνε; qui est-ce; || — εἶνε [αὐτοῦ] ἐκεῖ; qui est là; || — εἶνε [αὐτός]; qui est-il; || ποῖαι εἶνε [αὗται]; qui sont-elles; || [σὰν] ποιος νὰ ἦνε; qui peut-il être? || ποῖον βιβλίον θέλετε; quel livre voulez-vous? || ποῖον ζητεῖτε; qui demandez-vous? || ποῖος πταίει; à qui la faute? || ἰδὲ ποῖος εἶνε; voyez qui c'est? || ποῖον ἐκ τῶν δύο προτιμᾶτε; lequel des deux préférez-vous! || ποία ἐκ τῶν δύο σᾶς φαίνετε ὡραιοτέρα; laquelle des deux vous parait la plus belle; || δὲν ἠξεύρω διὰ ποῖον λόγον, je ne sais pas pour quelle raison; || διὰ ποῖον σκοπόν; dans quel but? à quel effet? || ποῖον εἶνε προτιμότερον; lequel vaut mieux? || διὰ ποῖον ὅλαι αὗται αἱ προετοιμασίαι; pour qui tous ces préparatifs? || — τῶν δύο εἶνε εὐτυχέστερος? qui (lequel) des deux est le plus heureux || ποῖον [τῶν δύο] εἶνε προτιμότερον, νά...ἢ νά..., lequel vaut mieux, de...ou de...? || εἰπέ μου ποῖος ἦλθε, dites moi qui est venu; || δὲν ἠξεύρω ποῖος, je ne sais qui; || κύτταξε ποῖος εἶνε, voyez qui c'est; || [παίζουν] ποιὸς θὰ (νὰ) γελάσῃ τὸν ἄλλον, à qui trompera l'autre; || ἀγνοῶ διὰ ποίων μέσων, j'ignore par

quels moyens ; || ποῖαι εἶνε αὐταὶ αἱ γυναῖκες; quelles sont ces femmes ?

ποιότης, ητος, ἡ· qualité, n. f. ἡ ἰδιότης ἣν ἔχει τι, τὸ τί λογῆς (ποίου εἴδους) εἶνε τι, τοιαύτη τις ἢ τοιαύτη κατάστασις πράγματος, καὶ τέλος ὡς χαρακτὴρ προσώπου [ἐν.] acabit, n. m. βλ. τὸ ποιόν· || [ἐμπορεύματα] κακῆς ποιότητος, de mauvaise qualité (de mauvais aloi) ; || — ἀρίστη, qualité surfine ; || — καλή, qualité parfaite ; || — ἀγοραία, qualité marchande ; || — ὡραία, qualité belle ; || — εὐάρεστος, ἐπαρκής, qualité satisfaisante ; || — μεσαία, qualité moyenne ; || — κοινή, qualité commune ; || — μετρία, qualité médiocre ; || ἡ καλλιτέρα ποιότης, la meilleure qualité ; || πρώτη ποιότης, première qualité ; || δευτέρα ποιότης, seconde deuxième qualité ; || τρίτη ποιότης, troisième qualité ; || εὐτελὴς ποιότης, basse qualité ; || μία ποιότης, une espèce ; || ἡ ποιότης δὲν εἶνε καλή, la qualité n'est pas bonne ; || αἱ τιμαὶ τῶν καλῶν ποιοτήτων διατηροῦνται καλῶς, les prix des belles qualités sont bien tenus ; || μῆλα κακῆς ποιότητος, des pommes de mauvaise qualité (de mauvais aloi) ; || μῆλα κακῆς ποιότητος, des pommes de mauvais acabit ; || [ἐπὶ κακοῦ] εἶνε καὶ οἱ δύο τῆς αὐτῆς ποιότητος, ils sont du même acabit. § —, τὸ εἶδος, ἡ φύσις τινός, nature, n. f. || — βυθοῦ, nature de fond ; || — (ἢ φύσις) τῶν ὑλικῶν, qualité (nature) des matériaux; || [ναυτ.] ποιότης βυθοῦ· βλ. βυθός.

ποιοτικός, ή, όν· ἐξετάζων τὴν ποιότητα, qualitatif, ive, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ποιότητα, μὲ τὴν φύσιν τῶν ἀντικειμένων, qui a rapport à la qualité, à la nature des objets; || [χημ.] ποιοτικὴ ἀνάλυσις, analyse qualitative, λέγεται ἡ ἀναζητοῦσα τὴν φύσιν τῶν στοιχείων ἐξ ὧν σῶμά τι σύγκειται· τὸ ἀντίθετον εἶνε ποσοτική.

ποιοτικός, ή, όν· qualificatif, ive, adj. qui qualifie, ὁ ἐκφράζων τὴν ποιότητα τινός, ὁ χαρακτηρίζων αὐτήν. Τὰ ἐπίθετα εἰσὶ ποιοτικὰ (adj. qualificatifs) καὶ προσδιοριστικὰ (adj. déterminatifs). Τὸ πρῶτον εἶνε λέξις χρησιμεύουσα πρὸς ἔκφρασιν τοῦ τρόπου τῆς ὑπάρξεως, τῆς καταστάσεως ἢ ποιότητος τῶν προσώπων, τῶν ζώων ἢ τῶν πραγμάτων, π. χ. παιδίον ἐπιμελὲς (ἐν τοῖς γράμμασι), enfant studieux ; τίγρις ἀπάνθρωπος (ἀγρία), tigre cruel ; μάρμαρον λεῖον, marbre poli ; παιδίον σεμνόν, enfant modeste ; τετράδιον καθαρόν, cahier propre. Βλ. καὶ προσδιοριστικός.

ποιοτικῶς [ἐπίρ.], κατὰ ποιότητα, au point de vue de qualité, qualitativement, adv.

ποιῶ (έω), μέλ. ήσω, γράφω στίχους, écrire des vers ; κάμνω ποιήματα, faire des poèmes. § κατασκευάζω, παράγω ὑλικόν τι, ὡς οἱ χειροτέχναι, ἀπεργάζομαί τι, ἐκτελῶ τι, κάμνω, πράττω, faire; || καλῶς ἐποίησε, il a bien fait. § [μέσ.] ὑπολήπτομαι πολύ τι, ἐκτιμῶ τι πολύ, estimer ; apprécier ; κρατῶ, ἔχω ὑπόληψιν εἴς τι, tenir ; faire ; || ποιοῦμαι περὶ πολλοῦ, faire grand cas de ; tenir beaucoup à ; || ποιοῦμαι χρῆσιν, faire usage ; χρησιμοποιῶ, μεταχειρίζομαι, employer ; || ποιοῦμαι μνείαν, faire foi, faire mention.

ποκάμισον, ου, τὸ [δημ.] βλ. ὑποκάμισον, κτλ.

ποκάρι, τὸ [δημ.] τὸ ποκάριον, ὁ πόκος.

ποκάριον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ πόκος· τὸ κουρευμένον μαλλὶ ὅσον πιάνει ὁ κουρευτὴς ὅταν κουρεύῃ πρόβατα.

'ποκάρω [διάλ. Οἰνόης] πλημμυρῶ, περικλείομαι διὰ πλημμύρας (ἐκ τοῦ boucher).

πόκερ, τό poker (προφ. keur', λέξ. ἀγγλ. n. m. εἶνε παίγνιον διὰ παιγνιοχάρτων, ἀμερικανικῆς προελεύσεως παιζόμενον διὰ χρηματικῶν καταθέσεων. Οἱ παῖκται δύνανται νὰ ὦσι τέσσαρες ἢ πέντε χρησιμοποιοῦντες δεσμίδα ἐκ τριάκοντα δύο παιγνιοχάρτων. Ὁ ἄσσος εἶνε τὸ ἰσχυρότερον χαρτίον, κατόπιν ὁ ῥήγας καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἕκαστος παίκτης λαμβάνει πέντε χαρτία, ἅτινα δύνανται νὰ παρουσιάζωσι τοὺς ἑξῆς συνδυασμούς : 1) ἓν ζεῦγος (une paire) ἢ δύο χαρτία τῆς αὐτῆς ἀξίας 2) δύο ζεύγη (deux paires)· 3) σειρὰ (une séquence, λεγομένη συνήθως κέντα, quinte) ἤτοι σειρὰ πέντε διαδοχικῶν χαρτιῶν αὐξανούσης ἀξίας· 4) μπρελὰν (un brelan) ἢ τρία χαρτία τῆς αὐτῆς ἀξίας· 5) φοὺλ (un full) ἤτοι ἓν μπρελὰν καὶ ἓν ζεῦγος· 6) χρῶμα (couleur, ὅπερ καὶ flux λέγεται) ἤτοι πέντε χαρτία τοῦ αὐτοῦ χρώματος καὶ εἴδους π. χ. πέντε κούπαις· 7) καρρὲ (un carré ἢ πόκερ) ἢ τέσσαρα χαρτία τῆς αὐτῆς ἀξίας, π. χ. τέσσαρες ἄσσοι. Τὰ ζεύγη, ἡ κέντα, τὸ μπρελάν, κτλ. εἶνε κατὰ τοσοῦτον ἰσχυρότερα, καθ' ὅσον τὰ συνιστῶντα αὐτὰ χαρτία εἶνε μεγαλείτερα.

ποκοιλᾶς καὶ προκοιλᾶς [διάλ. Ἠπείρου] ὁ προγάστωρ.

ποκοῖλι καὶ προκοῖλι [διάλ. Ἠπείρου] ὁ ὄγκος τῆς γαστρός, τὸ ὑποκοίλιον.

ποκοῖλι, τὸ [διάλ. Νισύρου] ἀντὶ ὑποκοίλιον· καλοῦσιν οὕτω τὸν ὀμφαλὸν τῆς κοιλίας.

πόκος, ου, ὁ· κοινῶς ποκάρι, κυρίως κουρευμένον καὶ ἀκατέργαστον προβάτειον ἔριον, τὸ ἀποκεκαρμένον μαλλίον τοῦ προβάτου, moraine, n. f. laine brute (et non travaillée); [κατ' ἐπέκτασιν] τὸ δέρας, toison, n. f. μικρὰ διφθέρα (γοῦνα).

πολέμαρχος, ου, ὁ· ἀρχηγὸς πολέμου, στρατιωτικὸς ἀρχηγός, chef [militaire] ; συνώνυμον τοῦ στρατηγός, capitaine, n. m. φιλοπόλεμος, πολεμιστὴς grand guerrier. § [ἱστορ.] polemarque, n. m. εἷς τῶν 9 ἀρχόντων, ὁ τρίτος μετὰ τὸν «ἄρχοντα ἐπώνυμον» καὶ «βασιλέα» κυρίως στρατηγὸς ἐν πολέμῳ καὶ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐν εἰρήνῃ, ὅστις συνάμα ἐδίκαζε καὶ τὰς μεταξὺ ξένων καὶ μετοίκων ἀναφυομένας διαφοράς.

πολεμεφόδια, τά, ἐφόδια πολέμου, munitions de guerre ; βλ. ἐφόδια καὶ πυρομαχικά.

πολεμέω, βλ. πολεμῶ.

πολεμική, ῆς, ἡ (τέχνη), ἡ τέχνη τοῦ

πολέμου, art de la guerre ou art militaire. Τὸ σύνολον τοῦτο εἶνε λίαν ἐκτεταμένον καὶ περιλαμβάνει τὰς ἑπομένας γνώσεις· **τακτικὴν** (tactique), **στρατηγικὴν** (stratégie), **στρατιωτικὴν λογιστικὴν** ἢ **καταλυτικὴν** (logistique) (βλ. λέξιν), **ὀχυρωτικὴν** (fortification), **πυροβολικὴν** (artillerie), **τοπογραφίαν** (topographie), **στρατιωτικὴν οἰκονομίαν** (administration). § **πολεμική**, διένεξις διὰ τοῦ τύπου (δημοσιογραφική), dispute par écrit ; polémique, n. f.

πολεμικόν, οῦ, τὸ (ἦχημα) [τακτ.], générale (n. f.) ou alarme générale, γενικὴ **συνάθροισις** (τῶν στρατευμάτων), ἥτις ἐκτελεῖται διὰ τῆς σημάνσεως τῶν σαλπίγγων ἢ τυμπάνων. § [ναυτ.] πολεμικόν, générale, n. f. ἦχημα καὶ τυμπανοκρουσία δι' ὧν σημαίνεται ἡ **πολεμικὴ ἔγερσις** (branlebas de combat) ἐν πολεμικῷ τινι πλοίῳ.

πολεμικός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), εἰς πόλεμον ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος, de guerre ; guerrier. ère, adj. ἀγαπῶν τὸν πόλεμον, πολεμικός, φιλοπόλεμος, belliqueux, euse, adj. ὁ ἔχων πολεμικὰς ἰδιότητας, βλ. **ἄρειος,** martial, ale, adj. πολεμικός, ἐμπειροπόλεμος, aguerri, n. m. ἀνὴρ συνειθίσας εἰς τὰς κακουχίας καὶ ἕξεις τοῦ πολέμου· ‖ ἀνὴρ πολεμικώτατος, homme très aguerri ; ‖ πολεμικὸν ἀρχεῖον, dépôt de la guerre ; ‖ [μεταφ.] polémique ; ‖ πολεμικὸν πλοῖον, bâtiment de guerre ; ‖ πολεμικὸν ἔθνος, nation guerrière (belliqueuse); ‖ πολεμικὸν ὕφος, style polémique ; ‖ πολεμικὴ στάσις, allure martiale, ἤτοι στάσις τινὸς ἑτοίμου πρὸς πόλεμον· ‖ πολεμικὸν συμβούλιον, conseil de guerre. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ πολεμικόν, la générale ; **πολεμικόν.**

πολεμικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον πολεμικόν, d'une manière belliqueuse (guerrière).

πολέμιος, ος καὶ α, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), εἰς πόλεμον ἀνήκων, ἰδίως ἐχθρικός, ή, όν, hostile, adj. ennemi, e, adj. ἀντίθ. τῷ φίλιος· [μεταφ.] ἀντιμαχόμενος, ὁ ἐναντίος, contraire, adj. § [οὐσ.] πολέμιος = ὁ ἐχθρός, ennemi, n. m. ὁ ἀντίπαλος, adversaire, n. m. ὁ καθ' οὗ μάχονται ἀντίπαλος ἢ μεθ'οὗ εὑρίσκονται εἰς πόλεμον· βλ. καὶ **ἐχθρός.**

πολεμιστήριος, ος, καὶ α, ον· ἀνήκων, ἐπιτήδειος εἰς πόλεμον (π. χ. ἵπποι, ὅπλα, ἅρματα), τοῦ πολέμου, de guerre ; πολεμικός, guerrier, ère, adj. ἄρειος, martial, ale, adj.

πολεμιστής, οῦ, ὁ· ἀνὴρ χάμνων τὸν πόλεμον, guerrier, n.m. μαχητής, combattant, e, adj. ἀνὴρ λαμβάνων μέρος εἰς μάχην· ὁ διὰ τὸν πόλεμον ἐξωπλισμένος.

πολεμίστρα, ας, ἡ [δημ.], ἡ τρῦπα τοῦ τειχοκάστρου διὰ τῆς ὁποίας πολεμοῦν (τὸ τουρκιστὶ **μασγάλι**)· βλ. **τυφεκήθρα,** meurtrière, n. f. créneau, n. m. βελοθυρίς, τοξική, archière, n.f. βελοθυρίς, barbacane, n.f.

πολεμίως [ἐπίρ.], ὡς πολέμιος, ὡς ἐχθρός, ἐχθρικῶς, hostilement, adv.

πόλεμος, ου, ὁ· guerre, n. f. ἐν γένει ὁ ἀγὼν κατά τινος, ἡ διαμάχη, ἡ φιλονεικία· [συνεχδ.] ὁ ἀγών, combat, n. m. (μεταξὺ εὐαρίθμων μᾶλλον πολεμίων καὶ πολλάκις ἐξ ἀπροόπτου συγκροτουμένη μάχη)· βλ. μάχη, bataille, n. f. (ἡ μεγάλη, κρίσιμος μάχη μετὰ πολλῶν στρατευμάτων προπαρασκευαζομένη καὶ ἐκ παρατάξεως), καὶ τέλος ἡ πάλη τμηματική), lutte, n. f. [πάντα κυρίως καὶ μεταφορικῶς] [δημοσιογραφικός], polémique, n. f. ‖ χάμνω πόλεμον τινός, faire la guerre à quelqu'un ; ‖ θὰ ἔχωμεν πόλεμον, nous aurons la guerre; [καὶ μεταφ.] nous aurons à lutter ; l'affaire sera chaude.

Πόλεμος, ὁ· guerre, ἤτοι ἔνοπλος πάλη μεταξὺ δύο ἢ περισσοτέρων ἐθνῶν. Ὁ πόλεμος εἶνε ἀπόρροια τῶν ἀνθρωπίνων ἀλόγων παθῶν, προερχόμενος εἴτε ἐκ τοῦ ἑνός, εἴτε ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· καὶ ὅταν μὲν προέρχηται ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, εἶνε ἀπόρροια συμφέροντος ἢ ἀμοιβαίας ἔχθρας, ὅταν δὲ ἐκ τοῦ ἑνὸς μόνον μέρους, τότε εἶνε ἀπόρροια πλεονεξίας, ὁ δὲ ἀμυνόμενος πολεμῶν ὑπὲρ τῶν ἑαυτοῦ δικαίων, ἔχει ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν θείαν ἀντίληψιν, καθὸ ἀσκῶν τὸ ἱερὸν τῆς ἀμύνης δικαίωμα.

Ὁ πόλεμος λοιπὸν εἶνε δίκαιος ὅπως καὶ καθ' ἃς περιστάσεις εἶνε δίκαιον τὸ τῆς ἀμύνης δικαίωμα διὰ τὸν ἄνθρωπον ἀτομικῶς ἐξεταζόμενον, ὁσάκις ἄλλο μέσον πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν προσβολῶν δὲν ὑπάρχῃ. Ὁ πόλεμος εἶνε δίκαιος ὅταν ὁ τελευταῖος αὐτοῦ σκοπὸς ἦνε ἡ συντήρησις ἢ ἡ ἀνάκτησις τῆς ἐθνικότητος καὶ τῆς αὐτοτελείας, τῆς συνειδήσεως τὸ ἀνεξάρτητον, τῶν πατρῴων τάφων καὶ ἱερῶν ἡ εὐγενὴς ἄμυνα, ὁπότ' ἂν προσαπίζῃ τῆς εὐνομίας, τῆς ἠθικῆς βελτιώσεως καὶ τῶν λοιπῶν ἀρετῶν.

Κατὰ τὴν ἀπωτέρω ἀρχαιότητα οἱ ἄνθρωποι ἐπέπιπτον οἱ μὲν κατὰ τῶν δὲ ἄνευ κανόνων καὶ σχεδὸν ἄοπλοι, ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον ἡ ἀριθμητικὴ ὑπερτερότης καὶ ἡ φυσικὴ δύναμις τῶν ἀτόμων ἀπετέλουν τὰ μόνα στοιχεῖα τῆς ἐπιτυχίας. Ἀλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰ ὅπλα ἐτελειοποιήθησαν, ἀποτελέσθησαν στρατοὶ καὶ ἀνεπνύσσετο ἡ **πολεμικὴ τέχνη** (art de la guerre), ἥτις ἔλαβε σπουδαίαν ἀνάπτυξιν εἰς τοὺς Μακεδόνας, τοὺς Ἕλληνας, τοὺς Ῥωμαίους καὶ Καρχηδονίους. Αἱ εἰσβολαὶ τῶν βαρβάρων παρημπόδισαν καὶ ἀνέτρεψαν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς εἰρημένης τέχνης, καὶ ἐπὶ πολὺν μετέπειτα χρόνον, σχεδὸν καθ' ὅλον τὸν μεσαίωνα, ἡ ἐκ τοῦ συστάδην πάλη, καθὼς καὶ ἡ κατὰ τοὺς ἀγῶνας μεμονωμένη τῶν ἀτόμων πάλη καὶ ἡ ἀτομικὴ ἀξία ἀπετέλουν τὰ κύρια μέσα ἵνα νικήσωσι τὸν ἀντίπαλον. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐφευρέσεως τῆς πυρίτιδος καὶ τῶν πυροβόλων, ἀνεγνώρισαν τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ μεταβάλωσιν ἐντελῶς τὸν τρόπον τοῦ μάχεσθαι, τοῦ νὰ δημιουργήσωσι κανόνας **τακτικῆς** συμφώνως μὲ τὰς νέας τοῦ πολέμου συνθήκας, αἵτινες προώδευον ἀδιακόπως ἀναλόγως τῆς προόδου τῶν πυροβόλων ὅπλων, τῶν διαφόρων μηχανημάτων καὶ ἐν γένει τῶν τελειοποιουμένων μέσων.

Μέγας πόλεμος, εὐρὺς πόλεμος, grande guerre, ὅστις καὶ πόλεμος τοῦ πεδίου καλεῖται, πρὸς ἀντίθεσιν τοῦ μικροῦ **πολέμου** (petite guerre).

Καλεῖται **μέγας πόλεμος** ἡ τέχνη τοῦ μάχεσθαι ἐπὶ εὐρείας κλίμακος, μετ' ἰσχυρῶν μέσων, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπιτεύξεως ταχείας καὶ πλήρους κρίσεως διὰ μάχης ἢ σπουδαίας συμπλοκῆς, χαρακτηρίζεται δὲ οὗτος διὰ διαδοχῆς μαχῶν **ἐκ παρατάξεως** (bataille rangée) καὶ πολιορκιῶν.

Μικρὸς πόλεμος, petite guerre, κατ' ἀντίθεσιν τοῦ ἐν ἀνοικτῷ πεδίῳ ἢ **μεγάλου πολέμου**, καλεῖται ἡ τέχνη τοῦ ἀποφεύγειν τὴν γενικὴν πάλην καὶ τοῦ ζητεῖν τὴν ἐπιτυχίαν ὡρισμένου σκοποῦ διὰ μερικῶν συμπλοκῶν.

Ὁ μικρὸς πόλεμος, ὅστις καὶ ἀναλόγως τοῦ μέρους, εἰς ὃ ἐκτελεῖται καλεῖται καὶ **ὀρεινὸς πόλεμος**, εἶνε τὸ ὑποκοριστικὸν τοῦ ἐν **ἀνοικτῷ πεδίῳ** ἢ **μεγάλου πολέμου** (guerre en rase campagne ou grande guerre).

Ἐπίσης οἱ γάλλοι καλοῦσι petite guerre, τὰς **ἐμπολέμους ἀσκήσεις**, ἤτοι τὰς ἀσκήσεις αἵτινες σκοποῦσι νὰ προετοιμάσωσι τὸ στράτευμα διὰ τὸν πόλεμον, ἐκτελοῦντες καὶ πλησιάζοντες ὅσον εἶνε δυνατὸν εἰς ὅ,τι δύναται νὰ παρουσιασθῇ ἐν τῇ πραγματικότητι.

Ἡ τοιαύτη ἄσκησις εἶνε καταλληλοτάτη διά τε τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τοὺς ὁπλίτας ἐν γένει. Τὴν σήμερον ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῶν λεγομένων **μεγάλων ἀσκήσεων** (grandes manœuvres).

Ὁ μικρὸς πόλεμος (petite guerre) (βλ. καὶ **διεύθυνσις** τοῦ πολέμου, conduite de la guerre) ἐνεργεῖται ἢ διὰ ν' ἀποφύγωσι τὰς γενικὰς συμπλοκάς, ἐπιδιώκοντες μερικὰ ἀποτελέσματα, ἢ εἶνε ἐπιβοηθητικὸς τοῦ **μεγάλου πολέμου** (grande guerre). Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ὁ σκοπὸς τοῦ μικροῦ πολέμου εἶνε τὸ νὰ κερδίσωσι χρόνον, νὰ ἐξαντλήσωσι τὸν ἀντίπαλον, τέλος νὰ παρατείνωσι τὸν πόλεμον μέχρι τῆς προσελεύσεως νέων δυνάμεων ἢ σχηματισμοῦ νέων στρατιῶν, κτλ.

Ὑπὸ τὴν δευτέραν ἔποψιν θεωρούμενος, ἤτοι ὡς ἐπιβοηθητικὸς τοῦ μεγάλου πολέμου, ὁ **μικρὸς πόλεμος** σκοπεῖ νὰ ἐπιφέρῃ βλάβας εἰς τὸν ἀντίπαλον, οὕτως ὥστε νὰ παρακωλύηται ὅσον τὸ δυνατὸν ἡ ἐκτέλεσις τῶν μεγάλων αὐτοῦ ἐπιχειρήσεων, πρὸς τοῦτο δὲ ὡς κύρια ἀντικείμενα προσβολῆς λαμβάνονται αἱ **γραμμαὶ συγκοινωνίας** (lignes de communication), οἱ σιδηρόδρομοι, οἱ τηλέγραφοι, οἱ **σταθμοὶ** (étapes), κτλ. **προσπαθεῖ** ἐπίσης νὰ ἐνοχλῇ τὸν ἀντίπαλον ἀπὸ τὰ πλευρὰ καὶ τὰ νῶτά του, νὰ **συλλέγῃ** οὐσιώδεις περὶ αὐτοῦ εἰδήσεις, νὰ καταλαμβάνῃ τὰς **στενωποὺς** (défilés) καὶ ἄλλα ἐπίκαιρα σημεῖα ἐπὶ τῶν νώτων τοῦ ἀντιπάλου καὶ ἐν περιπτώσει ἀτυχοῦς ἐκβάσεως ἐπιχειρήσεως τούτου νὰ διασπείρῃ ἀρκετὰ μακρὰν τὴν ἀνησυχίαν καὶ τὸν τρόμον δι' **ἐξαπίνης ἐπιθέσεων** (surprises).

Ὅσον μικρὰ καὶ ἂν ἦνε τὰ ἐπιπεφορτισμένα τὴν ἐκτέλεσιν τῶν τοιούτων ἀποστολῶν ἀποσπάσματα, αἱ ἐπιτυχίαι αὐτῶν ἐπιδρῶσι σπουδαίως ἐπὶ τῆς πορείας τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων.

Ὁ μικρὸς πόλεμος εἶνε ἰδιαιτέρως κατάλληλος ὑπὸ τὰς ἑξῆς συνθήκας.

1) Ἐπὶ ἐδάφους ὀρεινοῦ ἢ δασώδους μὴ εὐνοϊκοῦ διὰ τὰς κινήσεις μεγάλων σωμάτων, συνεπῶς καταλλήλου διὰ τὰς ἐξαπίνης ἐπιθέσεις.

2) Ὅταν ὁ πόλεμος ἐνεργῆται ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ ἐδάφους, διότι οἱ κάτοικοι χορηγοῦσι πληροφορίας περὶ τοῦ ἀντιπάλου καὶ διότι κινδυνεύουσιν ὀλιγώτερον ἀπὸ τοῦ ν' ἀνακαλυφθῶσι καὶ καταστραφῶσι καθ' ὃ γνωρίζοντες κάλλιον τὴν χώραν των.

Τὰ ἐπιπεφορτισμένα τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαφόρων ἐπιχειρήσεων τοῦ μικροῦ πολέμου τμήματα στρατοῦ καλοῦνται **ἀποσπάσματα** (détachements) ἢ **μεταβατικαὶ φάλαγγες** (colonnes volantes) ὁπόταν ἀποστέλλωνται δι' ἐκτέλεσιν **εἰδικῶν ἐντολῶν** (missions déterminées ou particulières), μετὰ τὸ πέρας τῶν ὁποίων ἑνοῦνται μετὰ τοῦ σώματος ἐξ οὗ ἀπεσπάσθησαν· ὅταν ὅμως τὰ τμήματα ἦνε διαρκῶς προωρισμένα νὰ ἐνεργῶσι κατὰ τοῦ ἀντιπάλου τὸν μικρὸν πόλεμον, ἤτοι ἔχουσιν **ἐντολὴν γενικὴν** (mission générale) νὰ βλάψωσι δι' οἱουδήποτε τρόπου τὸν ἀντίπαλον, τὰ τμήματα ταῦτα καλοῦνται **ἐπιδρομεῖς** (partisans ; βλ. λέξιν), ἢ **σώματα ἀτάκτων** (corps francs).

Ἡ ὀνομασία **μεταβατικὴ φάλαγξ** (colonne volante) δίδεται ἰδίως εἰς τὰ τμήματα στρατοῦ τὰ διατρέχοντα ἐπανεστημένην χώραν ὅπως ἀποκαταστήσωσι τὴν τάξιν καὶ διαλύσωσι τὰς ἐνόπλους συναθροίσεις.

Ἀνθενωτικὸς πόλεμος, guerre de la Sécession. Πόλεμος εἰς τὰς Ἡνωμένας πολιτείας, μὴ ἐπιθυμούντων κρατῶν τινων τὴν μεταξὺ των ἕνωσιν.

Πόλεμος ἐπιθετικὸς (ἢ ἀμυντικός), guerre offensive (ou défensive). Διὰ τοῦ **ἐπιθετικοῦ** πολέμου σκοποῦσι ν' ἀναλάβωσι τὴν ἐπίθεσιν ἐκλέγοντες ὡς θέατρον τοῦ πολέμου τὴν ἐχθρικὴν χώραν, διὰ δὲ τοῦ **ἀμυντικοῦ** εἰς τὸ νὰ ὑπερασπίσωσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν χώραν ἐπωφελούμενοι τῶν πλεονεκτημάτων τῆς ἀμύνης. Ὁ πόλεμος εἶνε σπανίως ἐντελῶς ἐπιθετικὸς ἢ ἀμυντικός, αἱ δὲ περιστάσεις ἀναγκάζουσι νὰ μάχωνται κατ' ἀμφοτέρους τοὺς τρόπους (βλ. μάχη, bataille καὶ **ἄμυνα**, défense).

Ἐμφύλιος πόλεμος, guerre civile, ὁ ἔν τινι χώρᾳ μεταξὺ τῶν ὁμοφύλων **ἀναπτυσσόμενος**· βλ. καὶ **ἐπανάστασις**.

Πολιορκητικὸς πόλεμος, guerre de siège ; βλ. **προσβολὴ** φρουρίων, attaque des places.

Ὑπόγειος **πόλεμος**, guerre souterraine. Πάλη συναπτομένη ὑπογείως μεταξὺ τοῦ πολιορκητοῦ καὶ τοῦ πολιορκουμένου, πλησίον τοῦ **ἀντιχρήμνου** (contrescarpe), ὅταν ὁ πολιορκῶν κατορθώσῃ νὰ κατασκευάσῃ σύστημα **ἀνθυπονόμων** (βλ. λέξιν contre-mines, καὶ ὑπόνομος, mine).

Ὁ πολιορκητὴς δέον, ἅμα τῷ δοθῇ εὐκαι-

ρία, νὰ ἐγκαταστήσῃ ὑπονόμους (παραλλήλους μεταξύ των καὶ βάθους 1μ, 50 ἕως 1μ, 80) 20 ἕως 30 μέτρα μακρὰν τῶν μᾶλλον προκεχωρημένων **ἑστιῶν** (fourneaux) τῆς ἀμύνης.

Ἡ πρόοδος τῶν ὑπονόμων τῆς ἐπιθέσεως (galerie de mine) ἐκτελεῖται κατὰ τὸν ἑξῆς σχεδὸν τρόπον.

Ἐκ τοῦ μέρους τῆς **ἐγκαταστάσεως τῶν ὑπονόμων** (logement des mines) ἄρχονται κατασκευάζοντες **κεκλιμένους κλάδους** (rameaux inclinés) ἢ **φρέατα** καὶ **ὁριζοντίους κλάδους** (puits et rameau horizontal) ἢ **διατρήσεις** (forages), προχωροῦντες ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον· ἀποκρύπτουσι (διασπείροντες, κτλ.) τὰς ἐξαγωμένας γαίας, πληροῦσι τὰς ἑστίας, θέτουσι πῦρ κατασκευάζοντες **χῶνας** (entonnoirs) καὶ ἑνοῦσι ταύτας μετὰ τοῦ μέρους τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν ὑπονόμων δι' ἀνεπιβλέπτων ἢ κεκαλυμμένων συγκοινωνιῶν. Ἐκ τῶν εἰρημένων χωνῶν προχωροῦσιν ἐκ νέου ὅπως ἤρξαντο τῆς ἐργασίας των ἐκ τοῦ μέρους τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν ὑπονόμων καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ἐκ τῶν ἀβαθῶν ὀρυγμάτων καὶ χωνῶν δέον ν' ἄρχωνται τῆς ἐργασίας των διὰ φρεάτων, νὰ γίνηται δὲ χρῆσις **μεγάλων ἑστιῶν** (fourneaux surchargés), ἵνα ἀνοίγωνται βαθεῖαι καὶ εὐρεῖαι **χῶναι**. Ἡ εἴσοδος τῶν κλώνων καὶ **φρεάτων** δέον νὰ καλύπτηται ὑπὸ παθητικῶν **σκεπάστρων** (abris), ἵνα προφυλάττηται ἀπὸ τὰς ἐκρήξεις τῶν ὑπονόμων τῆς ἀμύνης.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὰς χώνας ἐργαζομένων στρατιωτῶν δέον νὰ ᾖ ὁ ἀπολύτως ἀναγκαῖος, οὗτοι δὲ νὰ ὑπερασπίζωνται ὑπὸ **φρουρᾶς ὀρύγματος** (garde de tranchée) ἐγκατεστημένης ἐκεῖ πλησίον. Δέον νὰ ἐκτελῶνται πλεῖσται **διατρήσεις** (forages), 1) ἐπὶ τῶν πλευρῶν, ἵνα καταστρέψωσι τοὺς **κλάδους** τῆς ἀμύνης, ἥτις προσπαθεῖ νὰ περικάμψῃ τοὺς τῆς ἐπιθέσεως, καὶ 2) ἐπὶ τῆς **κεφαλῆς** (tête, ἥτις εἶνε τὸ ἀντίθετον ἄκρον τῆς εἰσόδου), ἵνα ἐξαπατήσωσι τὴν ἄμυναν, ἀπὸ καιροῦ δὲ εἰς καιρὸν δέον νὰ διακόπτωσι τὴν ἐργασίαν ἵνα ἀκροῶνται ἐκ τῶν **ὠτακουστηρίων** (écoutes).

Ἅμα ἀνακαλύψωσιν ἑστίαν τινὰ (fourneau) τῆς ἀμύνης, κόπτουσι τοὺς **ἀγωγοὺς** δι' ὧν μεταδίδεται τὸ πῦρ ἢ **διαβρέχουσι τὴν πυρίτιδα** (noyer les poudres). Ἐὰν συναντήσωσι **κλάδον** τινά, προχωροῦσιν ἐν αὐτῷ ὅσον τὸ δυνατόν, ἀποκαλύπτουσι τὰς ἑστίας καὶ κόπτουσι τοὺς **μεταδοτῆρας τοῦ πυρὸς** (transmetteurs du feu)· ἐν ᾗ περιπτώσει συναντηθῶσι μετὰ ἰσχυροτέρου ἀντιπάλου **ὁδοφράσσονται** (barricader) καὶ τοποθετοῦσιν ἑστίαν τινὰ ἣν ἀναφλέγουσι.

Δέον νὰ μὴ ἐπιλαμβάνωνται **ἐκβιαστικῆς προσβολῆς** (attaque brusquée) (κατὰ τὸ σύστημα Cillot) εἰμὴ ἐνώπιον κακῶς ὠργανισμένου συστήματος ὑπονόμων ἢ μὴ ἀγρύπνου ἀμύνης. Ἡ ἐκβιαστικὴ προσβολὴ συνίσταται εἰς τὴν ἀνόρυξιν **ταχυσκάπτου σύριγγος** (sape volante) ἐγκαρσίως τοῦ συστήματος τῶν ὑπονόμων τὸ δυνατὸν πλησιέστερον τῆς περιταφρίου ὁδοῦ. Εἰς τὸν πυθμένα τῆς σύριγγος ταύτης ἀνορύσσουσι σειρὰν **φρεάτων ἄνευ ἐπενδύσεων** (puits sans coffrage) ἢ **διατρήσεις** (forages), τῶν ὁποίων τὸ βάθος, ἡ μεταξύ των ἀπόστασις καὶ ἡ γόμωσις ὑπολογίζονται ἵνα καταδυθίσωσι τὰ ὠτακουστήρια. Ἐν ἐλλείψει ἑτέρας ἐνδείξεως, παραδέχονται βάθος 3μ, 50 μέχρι 4 μέτρων, ἀπόστασιν 7 ἕως 8 μέτρων καὶ γέμισμα 200 ἕως 400 χιλιογράμμων πυρίτιδος ἢ δυναμίτιδος· βύουσιν ὅσον τὸ δυνατὸν ἰσχυρότερον τὰς ὀπὰς καὶ ἀναφλέγουσιν αὐτὰς ταὐτοχρόνως (βλ. **σῦριγξ**, sape forée).

Ἄμυνα (défense). Τὸ σχέδιον τῆς **ἐπιστρατεύσεως** (mobilisation) καὶ ἀμύνης ἑκάστου φρουρίου περιλαμβάνει καὶ ὑποδεικνύει τὸ ὑλικὸν καὶ τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν **ἀνθυπονόμων** (contre-mines)· ὑπολείπεται μόνον ἡ ἐκτέλεσις τῶν διατάξεων τοῦ εἰρημένου σχεδίου κατὰ τὴν περίοδον τῆς διοργανώσεως τῆς ἀμύνης (mise en état de défense).

Οἱαιδήποτε καὶ ἂν ὦσιν αἱ ληπτέαι διατάξεις, τὸ **σύστημα τῶν ἀνθυπονόμων** (système de contre mines) συνίσταται ἀπὸ ἀριθμὸν τινὰ **ὠτακουστηρίων** (écoutes) σχεδὸν παραλλήλων, ἀρχομένων ἐκ τῆς **στοᾶς τοῦ ἀποκρήμνου** (galerie de contrescarpe) ἢ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀντικρήμνου. Ἡ ἀπόστασις μεταξὺ τῶν ὠτακουστηρίων μεταβάλλεται ἀπὸ 30 ἕως 40 μέτρα· τὸ **ἔδαφος** αὐτῶν (sol) (βλ. στοὰ ὑπονόμου, galerie de mine) τηρεῖται ὅσον τὸ δυνατὸν 8 ἕως 10 μέτρα κάτωθεν τοῦ **πρανοῦς** (glassis). Εἰς τὸ εἰρημένον βάθος αἱ **στοαὶ** (galeries) ἐπιτρέπουσι νὰ ἐνεργήσωσι συγχρόνως κατὰ τῶν ἄνωθεν εὑρισκομένων ἔργων δι' **ἀντιφρεάτων** (contre-puits) καὶ **θλιπτικῶν ἀντιφρεάτων** (camouflets contre-puits), καὶ κατὰ τῶν ὑποδείων ἔργων δι' ἑστιῶν (fourneaux) μετὰ μικροῦ γεμίσματος, αἵτινες καταστρέφουσι τὰ ἐκτελούμενα ὑπὸ τῆς ἐπιθέσεως **φρέατα** ἢ **κλάδους**, χωρὶς νὰ ἐκτελεσθῇ **χώνη** (entonnoir) ἄνωθεν τοῦ ἐδάφους. Σύστημα κλάδων, ἐκτελούμενον γενικῶς κατὰ τὴν δοθεῖσαν στιγμὴν τῆς ἀνάγκης, ἀρχόμενον ἐκ τῶν **ὠτακουστηρίων** ἐπιτρέπει τὴν τοποθέτησιν ἑστιῶν εἰς τὰ μέρη εἰς ἃ εἶνε ἀνάγκη.

Ἡ ὑπὸ τῆς ἀμύνης ἀκολουθητέα πορεία περιληπτικῶς εἶνε ἡ ἑξῆς: **γενικὸς κανὼν** εἶνε νὰ τοποθετῶσι πάντοτε τοὺς ἰδίους ἄνδρας εἰς τὰς ἰδίας θέσεις, νὰ ἀποφεύγωσι, κατ' ἀρχήν, τὴν χρῆσιν τῶν **μεγάλων** ἑστιῶν (fourneaux surchargés), αἵτινες καταναλίσκουσι μεγάλην ποσότητα πυρίτιδος καὶ νὰ σχηματίζωσι **χώνας** εἰς ἃ μέρη ἐγκαθίσταται ἡ ἄμυνα. Ἐὰν διαθέτωσι πολλοὺς ἐξησκημένους ὑπονομευτάς, δέον νὰ προτιμήσωσι τὴν **ἐνεργὸν ἄμυναν** (défense active), κατασκευάζοντες κλώνους μέχρις ὅτου συναντήσωσι τὸν πολέμιον, ὁπότε ἄρχονται τῆς κατασκευῆς καὶ ἀναφλέξεως **ἑστιῶν**, ἐὰν δὲ διαθέτωσιν ὀλίγους ὑπονομευτὰς δέον νὰ τηρήσωσι **παθητικὴν ἄμυναν** (défense passive), ἤτοι νὰ κατασκευάσωσι καὶ γεμίσωσι τὰς **ἑστίας** ἐκ τῶν προτέρων, ν' ἀναμείνωσι δὲ τὴν κατάλληλον στιγμὴν ἵνα ἀναφλέξωσι ταύτας.

πολεμοχαρής, ής, ές· ὁ ἀγαπῶν τὸν πόλεμον, qui aime la guerre; ὁ εὐχαριστούμενος εἰς τοῦτον, qui s'y plait.

πολεμῶ (έω) μέλ. ήσω· χάμνω πόλεμον (χυρίως καὶ μεταφ.), faire la guerre; ἀγωνίζομαι, μάχομαι πρός τινα, combattre; se battre; [συν. οἰκ.] πολεμῶ, guerroyer (=μεταφ. ἐρίζω, φιλονειχῶ)· [μεταφ.] φιλονειχῶ, batailler; ‖ **θὰ** τὸν πολεμήσω, je lui ferai la guerre; ‖ ἐπολέμησα τὴν γνώμην του, j'ai combattu son opinion; ‖ ἐπολέμησαν γενναίως, ils se sont battus vaillamment; ‖ αἰωνίως πολεμεῖ, il ne fait que guerroyer ‖ ἐπολέμησα [ἐφιλονείχησα] δύο ὥρας, j'ai bataillé pendant deux heures. § [δημ.] προσπαθῶ, χοπιάζω, s'efforcer, tâcher, ἐμβάλλομαι εἰς χόπον, se donner de la peine; ‖ μὴν πολεμᾶς, θὰ πληγωθῇς, ne vous efforcez pas, vous vous blesserez; ‖ πολεμῶ νὰ τὸν πείσω, je tâche de (je cherche à) le convaincre; ‖ τοῦ χάχου πολεμᾷ, il a beau faire; il a beau se remuer; ‖ θὰ πολεμήσω, je tâcherai, je ferai mon possible; ‖ πολεμεῖ νὰ περιπατήσῃ, il s'efforce à marcher.

πολεμῶν (γεν. οῦντος), οῦσα, οῦν· belligérant, e, adj. διαμαχόμενος, η, ον· ὁ εὑρισχόμενος εἰς πόλεμον, ὁ χάμνων τὸν πόλεμον· ‖ οἱ πολεμοῦντες=τὰ ἐμπόλεμα (μέρη), les belligérants; ‖ —, militant, e, ὁ χατάλληλος ἢ διατεθειμένος πρὸς μάχην.

πολευτός, ὁ· ἔχων πόλον πέριξ τοῦ ὁποίου περιστρέφεται, à pivot (tournant); βλ. **πόλος,** pivot.

πολῆνι, τὸ [δημ.], ὁ μιχρὸς χάδος εἰς τὸν ὁποῖον χύνεται τὸ διὰ τοῦ ἐχ πιεστηρίου θλιβόμενον, cuvier (cuve) de pressoir.

πολήξευρος, η, ο [διάλ. Οἰνόης], πολύξευρος, ὁ πολλὰ εἰδώς.

πόλι, ἡ [δημ.], ἀντὶ **πόλις,** ἡ· χυρίως **Πόλι** λέγεται χατ' ἐξοχὴν ἡ Κωνσταντινούπολις καὶ **πολῖται** (πολιτάχια) οἱ Κωνσταντινουπολῖται.

πόλια - πόλια [ἐπίρ.] [διάλ. Οἰνόης], **ἀφθόνως.**

πολικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὸν πόλον, ὁ περὶ τὸν πόλον εὑρισχόμενος, polaire, adj. ‖ **πολικὸς ἀστήρ,** l'étoile polaire, χαλεῖται ὁ ἐγγύτατα τοῦ Β. πόλου τοῦ οὐρανοῦ χείμενος ἄχρος ἀστὴρ (τὸ α) τῆς οὐρᾶς τῆς μιχρᾶς ἄρχτου, ὢν χατὰ τὴν λάμψιν δευτέρου μεγέθους. Ἀπέχει ἀπὸ τοῦ πόλου χατά τι πλεῖον τῆς μιᾶς μοίρας, ἀλλ' ἡ ἀπόστασίς του αὕτη ἐλαττοῦται νῦν χατ' ἔτος χατὰ 19'' περίπου ὅταν δὲ φθάσῃ εἰς ἀπόστασιν 21' ἀπὸ τοῦ πόλου (μετὰ 300 δηλ. περίπου ἔτη), θέλει αὐξάνεσθαι πάλιν αὕτη χατ' ἔτος οὕτως ὥστε μετά τινας χιλιάδας ἐτῶν ἄλλοι ἀστέρες θὰ ἦνε πλησιέστερον τῷ πόλῳ ἢ ὁ νῦν πολιχὸς ἀστήρ, ὅστις πάλιν μόνον μετὰ 257 αἰῶνας θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν σημερινήν θέσιν του. Ἕνεχα τῆς μιχρᾶς του ἀπὸ τοῦ πόλου ἀποστάσεως φαίνεται ὁ πολιχὸς ἀστὴρ ὡς ὅλως ἀχίνητος, ἐνῷ ἀληθῶς διαγράφει καὶ αὐτὸς χατὰ τὴν φαινομενιχὴν χίνησιν τοῦ οὐρανοῦ μιχρὸν χύχλον περὶ τὸν Β. πόλον. Παρὰ τὸν Ν. πόλον δὲν ὑπάρχει ἀστὴρ τόσον ἐγγύς, ὁ δὲ πλησιέστερος αὐτῷ φαινόμενος ἀστὴρ ἀπέχει 11 ὅλας μοίρας· ὁ δὲ τῶν ἀστρονόμων νότιος πολιχὸς ἀστήρ, ὅστις χεῖται $^3/_4{}^0$ ἀπὸ τοῦ Ν. πόλου, εἶνε ἀστὴρ ἕχτου μεγέθους· βλ. καὶ **βόρειος**· ‖ **πολικοὶ κύκλοι,** cercles polaires [ἀστρον.] Τὰ σημεῖα τὰ χείμενα, ὅπου τὸ φῶς ἵσταται χατὰ τὰ ἡλιοστάσια, προσδιορίζουσι δύο μιχροὺς χύχλους τῆς σφαίρας, οἱ ὁποῖοι χαλοῦνται πολιχοὶ χύχλοι. Οἱ χύχλοι οὗτοι εἶνε παράλληλοι τῷ ἰσημερινῷ καὶ ἀφίστανται τοῦ πόλου $23^0\ ^1/_2$. Ἀπὸ τῆς 9 Δεχεμβρίου μέχρι τῆς 9 Μαρτίου, ὁ ἥλιος πλησιάζει τὸν ἰσημερινόν, διαγράφων τοὺς αὐτοὺς παραλλήλους, τὰ ἰσημερινὰ τόξα βαίνουσι αὐξανόμενα τὸ δὲ ὕψος τοῦ ἡλίου γίνεται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν μεῖζον· αἱ ἡμέραι αὐξάνονται. Τὴν 9 Μαρτίου τὸ ἡμερινὸν τόξον εἶνε ἴσον τῷ νυχτερινῷ καὶ ἡ ἡμέρα εἶνε ἴση τῇ νυχτί· ‖ **Πολικαὶ χῶραι** (pays polaires). Αἱ περὶ τοὺς πόλους τῆς γῆς μέχρι τῶν πολιχῶν χύχλων χείμεναι χῶραι. Εἰς τὰς βορείους πολιχὰς ἢ ἀρχτιχὰς χώρας ἀνήχουσιν ἡ Λαππωνία καὶ τὸ ΒΑ ἄχρον τῆς Ῥωσσίας μετὰ τῶν ἐχβολῶν τοῦ Πετοχώρα, τὰ βορειότατα τῆς Σιβηρίας, τὸ ἄχρον τῆς Β. Ἀμεριχῆς καὶ πλῆθος νήσων, ὧν ἐπισημότεραι ἡ Γροιλανδία καὶ ἡ Σπιτσβέργη. Αἱ δὲ Νότιαι πολιχαὶ ἢ ἀνταρχτιχαὶ χῶραι χατέχονται ὑπὸ τῶν ὑδάτων τοῦ Εἰρηνιχοῦ ὠχεανοῦ καὶ τινων ἐν αὐτῷ νήσων ἥχιστα γνωστῶν, ἐξ ἴσου σχεδὸν ἀπέχουσαι τῶν νοτίων ἄχρων τῆς Ἀφριχῆς, τῆς Ἀμεριχῆς καὶ τῆς Αὐστραλίας. Πάγοι αἰώνιοι καὶ ψῦχος δριμὺ εἰσὶ τὸ χύριον χαραχτηριστιχὸν τῶν χωρῶν τούτων, ἐν αἷς ὁ ὑδράργυρος τοῦ θερμομέτρου πήγνυται. Περίεργος δὲ εἶνε καὶ ἡ σχετιχὴ ἐν αὐταῖς διάρχεια τῆς ἡμέρας καὶ νυχτός· ἐπὶ τοῦ $70^{ου}$ παραλλήλου (ἤτοι 20^0 ἀπὸ τῶν πόλων) ἡ ἡμέρα αὐξανομένη ἀπὸ τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας ὅπως καὶ ἐπὶ πάσης τῆς γῆς φθάνει εἰς διάρχειαν δύο ἡμετέρων μηνῶν, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ νὺξ ἀπὸ τῆς φθινοπωρινῆς ἰσημερίας· ἐπὶ δὲ τοῦ $80^{ου}$ παραλλήλου ἡ μεγίστη ἡμέρα ὡς καὶ ἡ μεγίστη νὺξ διαρχοῦσι πλέον τῶν τριῶν ἡμετέρων μηνῶν· τέλος ὁ Β. πόλος αὐτὸς ὅπως καὶ ὁ Νότιος ἔχουσι διαδοχιχῶς ἓξ μηνῶν διαρχῆ ἡμέραν καὶ ἓξ μηνῶν διαρχῆ νύχτα. Ἡ βλάστησις ἐν γένει μόλις προχωρεῖ μέχρι τῶν χωρῶν τούτων, δένδρων τινῶν αὐξανομένων μέχρι τοῦ $70^{ου}$ καὶ $71^{ου}$ παραλλήλου τοῦ Β. ἡμισφαιρίου. Ἐχ δὲ τῶν ζώων τῶν Β. πολ. χ. χυριώτεροι εἶνε ὁ τάρανδος, ὁ μοσχόβους, ἡ λευχὴ ἄρχτος, ἔτι λύχοι, ἀλώπεχες καὶ παμπληθῆ πτηνά, ὡς καὶ θαλάσσια θηλαστιχὰ καὶ ἰχθύες. Ἄνθρωποι οἰχοῦσι μέχρι περαιτέρω τοῦ $80^{ου}$ παραλλήλου πρὸς Β. Εἶνε δὲ οὗτοι οἱ Σχιμῶοι ἐν Ἀμεριχῇ καὶ Γροιλανδίᾳ, οἱ Λάππωνες καὶ Σαμογέται ἐν Εὐρώπῃ, ἐν Ἀσίᾳ δὲ οἱ Σαμογέται, Ἰαχοῦτοι, χτλ.

πολιόθριξ, τριχος, ὁ· πολιός, ά, όν· ὁ λευχόθριξ, ἀσπρομάλλης, ὁ ἔχων πολιὰς (λευχὰς) τρίχας, qui a les cheveux blancs; [ποιητ.]

chenu, e; πολιός, λευκὸς ἐκ τοῦ γήρως, καὶ μεταφ. χιονοσκεπής· ὑποπόλιος, ψαρομάλλης, grison, onne.

πολιόν, τὸ [διαλ. Καρπάθου] (πολιός), τὸ φαιόν.

πολιορκητής, οῦ, ὁ· **πολιορκῶν**, ὁ· **προσβάλλων**, ὁ· assiégeant, n.m. Τὸ σύνολον τῶν στρατευμάτων ἅτινα προσβάλλουσι, πολιορκοῦσι φρούριον, ὀχύρωμα ἢ θέσιν τινά· βλ. καὶ **προσβάλλων**.

πολιορκητικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν πολιορκίαν, de siège (π. χ. ὄργανα, ἔργα, κτλ.) § **πολιορκητικός**, ή, όν· obsidional, e, aux, adj. ὁ ἔχων σχέσιν μὲ τὴν πολιορκίαν πόλεως. Ἡ γαλλικὴ αὕτη ὀνομασία λέγεται κυρίως διὰ στέμμα τι ἐκ χόρτου (καλούμενον couronne obsidionale, **πολιορκητικὸν στέμμα**) ὅπερ οἱ Ῥωμαῖοι προσέφερον εἰς τὸν κατορθώνοντα νὰ ἄρῃ τὴν πολιορκίαν πόλεως τινός· ἐπίσης λέγεται διὰ τὸ **πολιορκητικὸν νόμισμα** (monnaie obsidionale), ἤτοι τὸ νόμισμα ὅπερ ἀναγκάζονται νὰ ἐκτυπώσωσιν ἔν τινι πολιορκουμένῃ πόλει χάριν τῆς συναλλαγῆς. § —, poliorcétique, adj. ὁ εἰς πολιορκίαν ἀνήκων· || **πολιορκητική**, ἡ· poliorcétique, n. f. κλάδος τῆς πολεμικῆς τέχνης πραγματευόμενος τὴν **προσβολὴν καὶ ἄμυναν** τῶν **φρουρίων** (attaque et défense des places; || τὰ πολιορκητικά, les poliorcétiques, ἤτοι ἐγχειρίδιον τῆς πολιορκητικῆς τέχνης· || πολιορκητική, ἡ (ἐνν. τέχνη), art d'assiéger; || πολιορκητικὰ ἔργα, travaux de siège; βλ. **ἔργα**.

πολιορκία, ας, ἡ· obsidion, n. m. παλαιὰ λέξις συνώνυμος τῆς siège offensif ἤτοι **πολιορκία ἐπιθετική**. § **πολιορκία**, siège, n.m. τὸ σύνολον τῶν **ἐπιχειρήσεων** καὶ τῶν **ἐκτελουμένων** ἔργων **ἔμπροσθεν** φρουρίου, διὰ τὴν προσβολὴν αὐτοῦ· || ταχτικὴ πολιορκία, siège en règle; || ἔκβια τικὴ πολιορκία, siège brusqué; βλ. **προσβολὴ τῶν φρουρίων**· || πολιορκία, ἡ **περίσχεσις**, investissement, n. m. βλ. λέξιν.

πολιορκούμενος, η, ον· assiégé, ée, τὸ σύνολον τῶν ἀμυνομένων ἐντὸς πόλεως ἢ πολιορκουμένου ὀχυρώματος.

πολιορκῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐκτελῶ τὴν πολιορκίαν, faire le siège (φρουρίου ἢ ὀχυρώματος), assiéger (κυρίως καὶ μεταφ.)· ἐκτελῶ περίσχεσιν, investir; [μεταφ.] obséder; || πολιορκεῖ τὸν ὑπουργόν, il obsède le ministre; || **πολιορκῶν**, οῦσα, οῦν· assiégeant, e; βλ. καὶ **πολιορκητής**.

πολιός, οῦ, ὁ· βλ. **πολιόθριξ**.

πολιότριχος, ος, ον· ὁ ἔχων πολιὰς τρίχας· βλ. **πολιόθριξ**· || — ἵππος, cheval grisonné, ὅστις ὡς ἐκ τῆς ὑπερβεβηκυΐας ἡλικίας φέρει λευκὰς τρίχας κατὰ τοὺς κροτάφους ὡς ὁ ἄνθρωπος.

πολιοῦχος, ος, ον· ὁ προστάτης (ἰδ. ἅγιος) πόλεως τινός, protecteur (tutélaire; patron) d'une ville; || ἡ πολιοῦχος Ἀθηνᾶ, Minerve protectrice de la ville d'Athènes, ἡ προστάτις τῶν Ἀθηνῶν.

πολιόω-ῶ, πολιοῦμαι, λευκαίνομαι, blanchir; ὑποπολιοῦμαι ἀσπρίζω, grisonner; πολιούμενος, ἀσπρίζων, grisonnant, e; || [ἱππολ.] πολιοῦν, βλ. **λευκαίνειν**, ciller ou cilier.

πόλις, εως, ἡ· ville, n. f. Τὰ κυριώτερα κέντρα τοῦ πληθυσμοῦ εἰσιν αἱ **πόλεις**· καλοῦσιν ἐνίοτε **μητροπόλεις** (métropoles) τὰς πόλεις ἐκείνας αἵτινες καλύπτουσι μεγάλην ἔκτασιν ἐδάφους καὶ περιέχουσιν ἱκανὸν πληθυσμόν. Ἡ κυριωτέρα πόλις κράτους τινὸς εἶνε ἡ **πρωτεύουσα** (capitale), ἡ δὲ κυριωτέρα ἐπαρχίας ἢ νομοῦ εἶνε **πρωτεύουσα νομοῦ** (chef-lieu)· || **φρούριον** (ville de guerre ἢ place de guerre ἢ place forte) λέγεται ὑπὸ τῶν Γάλλων **πόλις ὀχυρὰ** ἢ **ὠχυρωμένη** (ville forte ἢ ville fortifiée) (βλ. **φρούριον, place de guerre**)· **πόλις ὀχυρὰ** ἢ **ὠχυρωμένη** εἶνε ἐκείνη ἥτις περιβάλλεται δι' ὀχυρωτικῶν ἔργων, οἷον τάφρων, προτειχισμάτων, κτλ. || **πόλις περίφρακτος** (ville fermée) εἶνε ἐκείνη ἥτις περιβάλλεται ὑπὸ συνεχοῦς **περιβόλου** (enceinte) καὶ δὲν δύναταί τις νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν ἄλλως ἢ διὰ τῶν **πυλῶν** (portes), πόλις δὲ **ἀτείχιστος** ἢ **ἄφρακτος** (ville ouverte) καλεῖται ὅταν δύνηταί τις νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν πανταχόθεν· || πόλις = τὸ ἄστυ, cité, n. f. || ἐντὸς τῆς πόλεως, dans la ville; || ἡ ἱερὰ (ἡ ἁγία) πόλις [Ἱερουσαλήμ], la sainte cité; la cité sainte; || ἐμπορικὴ πόλις, ville marchande; || πόλις πολυάνθρωπος, une ville fort peuplée; || κτίζω πόλιν, bâtir (fondre) une ville; || ὅλη ἡ πόλις μετέβη εἰς προϋπάντησίν του, toute la ville est allée au devant de lui; || ὅλοι εἰς τὴν πόλιν ὁμιλοῦσι περὶ τούτου, toute la ville parle de cette nouvelle; || αἰωνία πόλις, la ville éternelle; || **κάτοικος πόλεως**, citadin, n. m. || Πόλις, ἡ Κωνσταντινούπολις· βλ. Πόλι.

πολιτεία, ας, ἡ· état, n. m. Κατὰ τὸν ἀκριβέστερον ὁρισμὸν πολιτεία εἶνε λαὸς ὠργανωμένος ἐπὶ χώρας εἰς κυρίαρχον νομικὸν πρόσωπον. Κατὰ τὸν ὁρισμὸν τοῦτον πολιτεία εἶνε: 1) **νομικὴ προσωπικότης** καὶ ὀργάνωσις, ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν χωρεῖ **θεμελίωσις** καὶ **δρᾶσις** τῆς πολιτείας πρὸς τὸν ἑαυτῆς σκοπόν· 2) **ὁ λαός**, ἤτοι **ὁμὰς** ἀνθρώπων **συντεθειμένη** κατ' οἰκογενείας καὶ κοινότητας· 3) **χώρα**, ἤτοι μόνιμον ἔδαφος ἐφ' οὗ τυγχάνει ἐγκατεστημένος ὁ λαός· βλ. **ἐπικράτεια**· ὅθεν οἱ νομάδες δὲν ἀποτελοῦσι πολιτείαν. Πολιτεία ὅθεν λέγεται τὸ **κράτος** (état), ἡ δημοκρατία, république, n. f. Ἡ **πολιτεία** ἐμφανίζεται ὑπὸ ποικίλας μορφὰς παραλλασσούσας ἑκάστοτε. Ἀλλ' αἱ πρῶται τυγχάνουσαι τρεῖς, ὡς ἐγένοντο ἔκπαλαι ἀποδεχταὶ παρὰ τῶν πολιτειοδιφῶν. Αὗται εἶνε ἡ μοναρχία, ἡ ἀριστοκρατία καὶ ἡ δημοκρατία. Ἡ **μοναρχία** εἶνε ἡ ἀρχαιοτάτη μορφὴ τῆς πολιτείας, ἐρειδομένη ὁτὲ μὲν ἐπὶ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, ὁτὲ δὲ ἐπὶ τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐνίοτε ἐπ' ἀμφοτέρων συνάμα. Πρότυπον τοιαύτης μοναρχίας εἶνε ἡ ἀνατολική. Συνήθως αὕτη εἶνε ἡ **κληρονομική**. Ἐρειδομένη δὲ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς καλεῖται αἱρετὴ **μοναρχία**. Ἡ πάλαι Πολωνικὴ μοναρχία εἶνε τὸ

πρότυπον τοῦ εἴδους τούτου. Παρέκβασις τῆς μοναρχίας εἶνε ἡ **τυραννίς**. **Ἀριστοκρατία** Ἐν μὲν τῇ μοναρχίᾳ ἡ πολιτικὴ δύναμις ἀπορρέει ἀπὸ τῆς βουλήσεως τοῦ ἑνός, ἀλλ' ἐν τῇ ἀριστοκρατίᾳ ἐρείδεται ἐπὶ τῶν ὀλίγων. Οὗτοι εἶνε οἱ ἄριστοι λόγῳ καταγωγῆς, γένους ἐνίοτε δὲ καὶ ἐκλογῆς. Ἡ ἀριστοκρατία ὁτὲ μὲν εἶνε θρησκευτική, ὁτὲ δὲ στρατιωτικὴ καὶ ὁτὲ πολιτική. Ἐνίοτε ὁ πλοῦτος εἶνε παράγων τῆς ἀριστοκρατικῆς πολιτείας. Αὕτη εἶνε τὸ χείριστον εἶδος. Παρέκβασις τῆς ἀριστοκρατίας εἶνε ἡ **ὀλιγαρχία**. **Δημοκρατία** εἶνε τὸ σχετικῶς προσεγγίζον μᾶλλον πρὸς τὴν λογικὴν ἀνθρωπίνην φύσιν πολίτευμα, ἀλλ' ἀπαιτοῦν πρὸς πραγμάτωσιν τὸ προσῆκον κοινωνικὸν ἦθος. Ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐρείδεται ἐπὶ τῆς βουλήσεως, ἀλλ' ἅμα καὶ τῆς ἀρετῆς τῶν πολλῶν. Ηὐδοκίμησεν ἐπί τινα χρόνον ἐν τῇ πολιτείᾳ τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν· ἀπό τινος δὲ χρόνου λειτουργεῖ εὐκόσμως ἐν τῇ ἀμερικανικῇ συμπολιτείᾳ, ἐν Ἑλβετίᾳ καὶ ἐπὶ τέλους ἐν Γαλλίᾳ. Ἡ δημοκρατικὴ ἐν τῇ πολιτείᾳ ἰδέα κατίσχυσε σήμερον τέλεον ἐν τῇ συνειδήσει τῆς νέας κοινωνίας. Παρέκβασις τῆς δημοκρατίας εἶνε ἡ ὀχλοκρατία· ‖ αἱ ἡνωμέναι πολιτεῖαι [τῆς Ἀμερικῆς], les Etats-Unis. § —, ἡ διαγωγή, conduite, n. f. ἤτοι ὁ τρόπος τοῦ φέρεσθαι, ligne de conduite; ὁ τρόπος τῆς ἐνεργείας τινός, manière d'agir; ‖ ἡ πρὸς ἐμὲ πολιτεία του, sa conduite à mon égard. § [δημ.] πολιτεία, λέγεται κοινῶς ἡ πόλις, cité, n. f. ville, n. f. ἀντίθ. τῷ χωρίον.

πολιτειακός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὴν πολιτείαν, d'état; δημόσιος, α, ον· public, ique; πολιτικός, politique, adj.

πολίτευμα, ατος, τό· καλεῖται τὸ σύνολον τῶν νόμων δι' ὧν νομικὸν πρόσωπον τῆς πολιτείας καταρτίζεται καὶ ἀσκεῖ τὰς ἐν τῇ κυριαρχίᾳ περιλαμβανομένας ἐξουσίας· τὸ εἶδος τῆς διοικήσεως κράτους τινός, τὸ εἶδος τοῦ πολιτεύματος, forme de gouvernement; τὸ διοικητικὸν σύστημα, constitution, n. f. régime, n. m. ‖ τὸ κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα, le régine parlementaire; ‖ τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα, le régine républicain; ‖ μοναρχικὸν πολίτευμα, le régime monarchique; ‖ τὸ ἀντιπροσωπευτικὸν (κοινοβουλευ-τικὸν) πολίτευμα, le régime représentatif, ἤτοι συνταγματικὴ πολιτεία· ‖ φεουδαλικὸν ἢ χωροδεσποτικὸν πολίτευμα, régime féodal; ‖ **τὸ ἀρχαῖον πολίτευμα**, ancien régime, ἤτοι ὁ ἀρχαῖος τῆς διοικήσεως τρόπος· πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ ὀργάνωσις ἐν Γαλλίᾳ ἀπὸ τῆς καταλύσεως τοῦ φεουδαλικοῦ πολιτεύματος (régime féodal) (XV^{ου} αἰῶνος) μέχρι τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1789· ‖ **τὸ νέον πολίτευμα**, le nouveau régime, πολιτικὸν σύστημα ἐγκαθιδρυθὲν κατὰ τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν καὶ βασιζόμενον ἐπὶ τῆς ἰσότητος τῶν πολιτῶν, τοῦ χωρισμοῦ (διακρίσεως) τῶν ἐξουσιῶν καὶ τῆς ἐκλογῆς νομοθετικῶν συνελεύσεων (basé sur l'égalité des citoyens, la séparation des pouvoirs et l'élection des assemblées législatives); ‖ [νομ.] τὸ **πολίτευμα** ἐστὶν ἡ **πολιτεία**. Τοῦτο εἶνε ὁ θεμελιώδης αὐτῆς νόμος, περιλαμβάνων τὰς μεταξὺ τοῦ κύκλου καὶ ἑκάστου τῶν μελῶν αὐτοῦ λειτουργούσας σχέσεις. Τὸ πολίτευμα ἐκδηλοῖ πρωτίστως τὸν χαρακτῆρα τοῦ κοινωνικοῦ καὶ πολιτικοῦ βίου τοῦ λαοῦ, τὴν ἠθικὴν αὐτοῦ κατάστασιν ἐν δεδομένῃ ἱστορικῇ περιόδῳ. Οὐδεμία πολιτικὴ κοινωνία δύναται εὐκόσμως νὰ λειτουργήσῃ ἄνευ πολιτεύματος, ἂν δὲ τοῦτο δὲν ἦνε ἐγγράφως διατετυπωμένον, ὑφίσταται σιωπηρῶς, ἀπορρέον ἀπὸ τῶν ἱστορικῶν παραδόσεων καὶ τῶν ἐθίμων τοῦ ἔθνους. Τὸ πολίτευμα τυγχάνει ὢν ἡ πρωτίστη ἐκδήλωσις τοῦ πολιτικοῦ βίου λαοῦ τινος, κατ' ἀνάγκην ἄρα παρακολουθεῖ τὰς ποικίλας περιπετείας αὐτοῦ εἶνέ τι ἄρα σχετικόν, δεκτικὸν ἑκάστοτε μεταρρυθμίσεων καὶ βελτιώσεων. Τούτου τεθέντος, οὐδεὶς δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἀπολύτου, περὶ καλλίστου πολιτεύματος. Τὸ πολίτευμα ἐπίσης ἐκδηλοῦν τὸ ἦθος, τὰς παραδόσεις καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ λαοῦ, παρ' ᾧ λειτουργεῖ, εἶνε πιστὸν παραγόμενον τοῦ πνεύματος αὐτοῦ. Ὡς ἐκ τούτου δὲν παραχωρεῖται παρὰ λαοῦ τινὸς εἰς ἕτερον πρὸς οὗ τὰς ἕξεις καὶ τὰς ῥοπὰς εἶνε ἀνάρμοστον. Τὰ πολιτεύματα εἶνε διαφόρων εἰδῶν· διακρίνονται δὲ εἰς μοναρχικὰ καὶ πολυαρχικά· τὰ μοναρχικὰ πολιτεύματα ὑποδιαιροῦνται εἰς ἄκρατα, καθ' ἃ ἡ θέλησις τοῦ ἡγεμόνος εἶνε πανίσχυρος, οὐδενὸς προσκόμματος παρεμβαλλομένου εἰς αὐτὴν ὑπὸ γραπτοῦ ἢ ἀγράφου συντάγματος καὶ εἰς κεκερασμένα, καθ' ἃ ἡ ἐξουσία τοῦ μονάρχου ὑφίσταται περιορισμοὺς ὑπό τινων σωμάτων ἢ σωματείων, ὧν ἡ γνώμη καὶ ἡ ἀπόφασις ἔχει ῥοπὴν εἰς τὴν ἡγεμονικὴν θέλησιν.

πολιτεύομαι, μέλ. εύσομαι· ἔχω τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον πολίτευμα (ἐπὶ πόλεως, ἐπικρατείας), avoir telle forme de gouvernement; διοικοῦμαι, κυβερνῶμαι, être régi (gouverné); ‖ συνταγματικῶς πολιτευόμενον κράτος, un état gouverné constitutionnellement. § συμμετέχω τῆς πολιτικῆς διοικήσεως τοῦ τόπου, εἶμαι πολιτευόμενος, être homme politique; ἀναμιγνύομαι εἰς τὴν πολιτικήν, faire de la politique; ‖ **πολιτεύομαι**, s'occuper des affaires politiques, ἤτοι τὰ τῆς πόλεως, τὰ κοινὰ πράττω· ‖ οἱ πολιτευόμενοι, les hommes politiques=οἱ πολιτικοὶ (ἄνδρες). § πράττω [ἢ συμπεριφέρομαι] ὡς πολιτευόμενος, agir [se conduire] en homme politique. § [νομ.] προσαρμόζομαι ἰσχύω, être en vigueur. § [ἐπὶ νομισμάτων] avoir tel cours; ‖ πόσον πολιτεύεται τὸ φράγκον; quel est le cours du franc? § κοιν.] περιποιοῦμαί τινά, ménager; φέρομαι ἐπιδεξίως πρὸς αὐτόν, traiter adroitement; [συνεκδ.] ἀπατῶ τινα, tromper; ἐμπαίζω, promener; amuser; ‖ δὲν σὲ πολιτεύομαι, je suis franc avec vous=εἶμαι εἰλικρινὴς μετ' ἐσοῦ.

πολιτευτής, ου, ὁ· πολιτευόμενος ἀνήρ, homme d'état [homme politique] ὁ ἐνασχολούμενος, ἀναμιγνυόμενος εἰς τὰ πολιτικά.

Richelieu fut un habile politique ; || οἱ πολιτευταί, les politiques.

πολιτευτικός, οῦ, ὁ· ἁρμόζων εἰς πολιτευτήν, d'homme d'état ; politique, adj.

πολίτης, ου, ὁ (θηλ. πολῖτις, ιδος, ἡ·) ὀνομάζεται τὸ μέλος τῆς πολιτείας, citoyen, enne, adj. ἀστός, πολίτης τῆς μεσαίας τάξεως, bourgeois, e, adj. ἡ τάξις τῶν ἀστῶν, οἱ πολῖται, la bourgeoisie ; || πολίτης = κάτοικος πόλεως, habitant d'une (qui habite une) ville, citadin, e, n. || τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου, les droits de citoyen ; les droits civiques (politiques)=τὰ πολιτικὰ δικαιώματα· || ἐξασκῶ τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου, exercer les droits de citoyens ; || οἱ ἀγαθοὶ πολῖται, les bons bourgeois ; || πολίτης=κάτοικος Κωνσταντινουπόλεως, habitant de Constantinople; Constantinopolitain, e. § ὁ πολίτης [νομ.] citoyen, διαστέλλεται τοῦ ἀλλοδαποῦ, ὅστις ἀποτελῶν μέλος ἄλλης κοινωνίας, προσκαίρως μεταβαίνει εἰς ἄλλην ἐπικράτειαν, καίπερ διατεθειμένος νὰ διατελέσῃ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ἧς κοινωνίας ἀποτελεῖ μέλος. Καὶ ὁ μὲν πολίτης ἀπολαύει οὐ μόνον τῶν ἀτομικῶν λεγομένων δικαιωμάτων ἢ ἐλευθεριῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν πολιτικῶν, καθόσον ἔχει τὴν πρὸς τοῦτο ὡρισμένην ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἢ τῶν ἄλλων ὀργανικῶν νόμων ἱκανότητα, ὁ δὲ ἀλλοδαπὸς τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων καὶ ἰδίως τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ κτᾶσθαι συνδεομένων ἢ μᾶλλον ἀπ' αὐτοῦ ἀπορρεόντων ἀστικῶν δικαιωμάτων. Δύναται δὲ οὐ μόνον ὁ ἀνέκαθεν ἀποτελῶν μέλος κοινωνίας τινὸς ἢ ὁ ἀπὸ μελῶν αὐτῆς καταγόμενος ν' ἀποτελῇ μέλος αὐτῆς, νὰ διατελῇ δηλονότι πολίτης καὶ ὡς τοιοῦτος ν' ἀσκῇ τὰ ὡρισμένα ἐν αὐτῇ πολιτικὰ δικαιώματα, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀλλοδαπὸς πολιτογραφούμενος.

πολιτίζω, μέλ. ίσω· ἐκπολιτίζω, civiliser ; καθιστῶ κοινωνικόν, εὐγενῆ, rendre sociale, poli ; ἐξευγενίζω τὰ ἤθη, polir les mœurs ; policer les mœurs ; établir des lois sages dans un pays ; policer une nation ; βλ. policer ; || πολιτισμένος λαός, peuple civilisé ; || οἱ Ἕλληνες συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ ἐκπολιτισθῶσιν οἱ Ῥωμαῖοι, les Grecs contribuèrent à civiliser les Romains ; βλ. ἐκπολιτίζω.

πολιτική, ῆς, ἡ· politique, n. f. [κυρ. καὶ μεταφ.] ὁ ἀφορῶν τὰ τῆς πολιτείας, τῆς κυβερνήσεως ἢ τῶν διαφόρων κυβερνήσεων τοῦ κόσμου πρὸς ἀλλήλας· || τὰ ἀπόρρητα τῆς πολιτικῆς, les secrets de la politique ; || ὁμιλῶ περὶ πολιτικῆς, parler politique ; || ἐσωτερική, ἐξωτερικὴ πολιτική, politique intérieure, extérieure. § [νομ.] πολιτική, politique, n. f. εἶνε ἡ μέθοδος ἡ διδάσκουσα τὴν χρῆσιν καὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν τρόπων, καθ' οὓς δέον νὰ πράττωνται τὰ κοινά, ἡ τέχνη τοῦ πολιτικοῦ ἀνδρός. Ἀλλ' ἡ τέχνη αὕτη δὲν διδάσκεται, ἰδιάζει εἴς τινας χαρακτῆρας, κατέχοντας τὸ μυστήριον τῆς πολιτικῆς ἐπιτηδειότητος. Ἐντεῦθεν συμπεραίνεται, ὅτι ἡ πολιτικὴ ὡς ἐπιστήμη καὶ ὡς τέχνη σπανίως συνυπάρχει ἐν ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ προσώπῳ. Πολλοὶ δύνανται νὰ καταστῶσι μεγάλοι πολιτικοὶ θεωρητικοὶ ἀλλ' οὐχὶ καὶ πρακτικοί.

Οἱ κανόνες καὶ τὰ πορίσματα τῆς πολιτικῆς τέχνης εἶνε ἀναγκαιότατοι ἐν τῷ συστήματι τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν. Τὰ δόγματα αὐτῆς εἶνε θετικὰ λαμβάνουσιν ὑπ' ὄψει τὸ ἐνεστώς, τὸ δυνατὸν γενέσθαι, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἀπολύτως ἀληθές· τὸ κατὰ θεωρίαν μόνον τοιοῦτον, τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ὁποία εἶνε καὶ οὐχὶ ὁποία πρέπει νὰ ἦνε. Ὑπὸ τοιαύτην ἔποψιν ἡ πολιτικὴ τέχνη δύναται νὰ συγκρουσθῇ κατὰ τὸ φαινόμενον πρὸς τὴν πολιτικὴν θεωρίαν πρὸς τὰ ἴδια δόγματα τῆς ἠθικῆς καὶ τοῦ δικαίου. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἡ σύγκρουσις αὕτη ἐκδηλοῦται ἐπ' ἀγαθῷ τῆς κοινωνίας, ἡ ἐκτροπὴ τῆς πολιτικῆς εἶνε συγγνωστέα, ἀλλ' ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει γινομένη πρὸς ἐγωϊστικὸν συμφέρον εἶνε ἀξία καταδίκης. Τὴν χρησιμότητα καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς Πολιτικῆς πρῶτος διετύπωσεν ὁ Σωκράτης ἐν τῇ ἀπαραμίλλῳ ἐκείνῃ πρὸς τὸν Ἀθηναῖον νεανίσκον Γλαύκωνα νουθεσίᾳ. Ἡ πολιτικὴ σήμερον ἐν Ἑλλάδι παρακολουθεῖ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ λοιποῦ διοικητικοῦ καὶ ἐπιστημονικοῦ ὀργανισμοῦ ἀναλόγως τῶν μέσων καὶ τῆς διαπλάσεως τοῦ κοινωνικοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐποχῆς.

πολιτικολογία, ας, ἡ· πολιτικὴ ὁμιλία, causerie politique ; politiquerie, n. f. ἰδίως μανία τῶν ἀνθρώπων νὰ ὁμιλῶσι περὶ πολιτικῆς χωρὶς νὰ γνωρίζωσι τὰ κατ' αὐτήν.

πολιτικολόγος, ου, ὁ, ἡ· politiqueur, euse, n. ἄτομον ὅπερ πολιτικολογεῖ, personne qui politique, ἰδίως δὲ ὁ ἀναρμοδίως, ἄνευ γνώσεως τῶν πραγμάτων περὶ τὰ πολιτικὰ ἐνασχολούμενος.

πολιτικολογῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁμιλῶ περὶ πολιτικῆς, parler politique ; politiquer, ἀναμιγνύομαι καὶ συζητῶ ἐπὶ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων· || οἱ ἀνόητοι πολιτικολογοῦσι μετὰ πεποιθήσεως, tout imbécile politique avec conviction.

πολιτικομανία, ας, ἡ· ἡ μανία τοῦ πολιτεύεσθαι, ἡ μανία διὰ τὴν πολιτικήν, manie de la politique ; politicomanie, n. f. ἐλάττωμα τῶν καταγινομένων μεθ' ὑπερβολῆς εἰς τὴν πολιτικήν.

πολιτικομανής, ής, ές· ὁ ἔχων τὴν μανίαν τῆς πολιτικῆς, qui a la manie de la politique ; politicomane, adj. ὁ κατεχόμενος ὑπὸ πολιτικομανίας, possédé de la politicomanie ; || συγγραφεὺς πολιτικομανής, écrivain politicomane ; || [ουσ.] πολιτικομανής, un politicomane.

πολιτικο-οικονομικός, ή, όν· politico-économique, adj. ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὴν πολιτικὴν οἰκονομίαν.

πολιτικός, ή, όν, politicien, enne, n. ἄτομον καταγινόμενον εἰς τὴν πολιτικὴν (λέγεται ἐπὶ κακῆς σημασίας).

πολιτικός, ή, όν· ὁ εἰς πολίτην, πολίτας, ἢ εἰς τὴν τάξιν τοῦ πολίτου ἀνήκων, civil, ile, adj. bourgeois, e, adj. βλ. πολίτης· || αἱ

πολιτικαὶ ἀρχαί, les autorités civiles; || [οὐσ.] οἱ πολιτικοὶ καὶ οἱ στρατιωτικοί, les bourgeois et les militaires; || μὲ πολιτικὰ ἐνδύματα, en [costume] bourgeois; || [νομ.] ὁ πολιτικὸς θάνατος, la mort civile; || πολιτικὸς ἐνάγων· βλ. **ἐνάγων**· || πολιτικὸς κατάσκοπος, furet, n.m. (ou espion); βλ. καὶ **κατάσκοπος**. § —, ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν πολίτην, politique, adj. civique, adj. πολιτικὴ καθαίρεσις, dégradation civique; βλ. **ποινή**. § —, ἐπιτήδειος εἰς κυβέρνησιν, διοίκησιν πολιτείας, ἐπικρατείας, τῶν κοινῶν πραγμάτων, politique, adj. § —, politique, adj. ἔμπειρος ἢ ἴδιος τῆς πολιτικῆς· || **τὰ πολιτικά**, les affaires politiques, ἤτοι τὰ δημόσια, τὰ τῆς πόλεως, τὰ περὶ τὴν πόλιν, τὰ κοινὰ πράγματα. § **πολιτικὰ δικαιώματα**, droits politiques (civiques) ou droits civils, καλοῦνται αἱ εἰς τὸν ὀργανισμὸν καὶ τὴν δρᾶσιν τῆς πολιτείας ἀναγόμεναι λειτουργίαι ἃς οἱ νόμοι ἀναθέτουσιν εἰς ὡρισμένα φυσικὰ πρόσωπα ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸν οἰκεῖον λαόν. Τὸ σύνολον τῶν δικαιωμάτων τούτων, λίαν ποικίλον ἑκασταχοῦ ἀναλόγως τῶν πεποιθήσεων καὶ ἰδεῶν τοῦ νομοθέτου, ἀποτελεῖ τὴν πολιτικὴν ἐλευθερίαν, οὖσαν μείζονα ἔνθα τὰ πολιτικὰ δικαιώματα εἶνε μείζονα καὶ σπουδαιότερα, ἐξ οὗ καὶ ἡ διάκρισις τῶν πολιτευμάτων εἰς ἐλεύθερα καὶ ἀνελεύθερα. § ἡ **πολιτικὴ οἰκονομία**, l'économie politique, εἶνε ἡ ἐπιστήμη ἡ συνάγουσα καὶ μελετῶσα τοὺς νόμους καθ' οὓς ὁ πλοῦτος παράγεται, διανέμεται καὶ κυκλοφορεῖ. Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ ἡ πολ. οἰκον. ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐρευνᾷ τοὺς λόγους δι' οὓς ἡ παραγωγή, ἡ διανομὴ καὶ ἡ κυκλοφορία τοῦ πλούτου γίνεται κατὰ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον τρόπον, τὰ αἴτια καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν διαφόρων οἰκονομικῶν φαινομένων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑποδεικνύει τὸν τρόπον καθ' ὃν ἀναπτυσσομένης τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς κυκλοφορίας τοῦ πλούτου αὐξάνει ἡ εὐπραγία τῶν διαφόρων τάξεων τοῦ λαοῦ, ὅπερ ἀκριβῶς εἶνε ὁ σκοπὸς αὐτῆς. Ὡς ἐπιστήμη ἡ πολ. οἰκ. ἐμορφώθη κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους· βλ. **πλουτολογία**. § [οὐσ.] πολιτικός, politique, n. m. πολιτευτής, πολιτευόμενος ἀνήρ, homme d'état; ὁ ἐνασχολούμενος, ἀναμιγνυόμενος εἰς τὰ πολιτικά. § [οὐδ. πληθ. οὐσ.] τὰ **πολιτικά**, les affaires publiques = ἡ πολιτική, la politique; βλ. **πολιτική**. § **πολιτικὰ δικαστήρια**, tribunaux civiles, βλ. **δικαστήριον**. § **πολιτικὸν δίκαιον**, droit civil, καλεῖται τὸ περιέχον τοὺς κανόνας καθ' οὓς θεμελιοῦται, ὀργανοῦται καὶ λειτουργεῖ ἡ πολιτεία. Ἐπειδὴ δ' αἱ θεμελιώδεις ἀρχαὶ ἐφ' ὧν στηρίζονται οἱ κανόνες οὗτοι ἀναγράφονται ἐν τῷ πολιτεύματι, ἐν τῇ ἀναλύσει τοῦ ἑκασταχοῦ πολιτεύματος κορυφοῦται ἡ μελέτη τοῦ πολιτικοῦ δικαίου, καθισταμένου τούτου ἕνεκα συνταγματικοῦ, δημοκρατικοῦ, κτλ. δικαίου. Ἡ συνηθεστάτη χρῆσις τοῦ ὅρου πολιτικὸς ἀντὶ τοῦ ὅρου ἀστικὸς ἐξ οὗ πολιτικὸν δίκαιον καλεῖται ἐνίοτε τὸ ἀστικόν, πολιτικὴ δικονομία ἡ ἀστική, πολιτικὰ δικαστήρια τὰ ἀστικά, κτλ. εἶνε προφανῶς ὅλως ἐσφαλμένη. § **πολιτικὴ δικονομία**, procédure civile, καλεῖται ἡ **διαδικασία** ἡ λαμβάνουσα χώραν περὶ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς σχετικῆς ἀδικίας (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν **ποινικὴν δικονομίαν**, σκοποῦσα τὴν ἀνόρθωσιν τῆς ἀπολύτου ἀδικίας) ἤτοι ἡ ἀναγραφὴ τῶν κανόνων καθ' ἃς ἐφαρμοστέον τὸ δίκαιον ἐπὶ δεδομένης ἀστικῆς διαφορᾶς. § **πολιτικὰ ἐγκλήματα** [νομ.], crime politique; crime d'état. Διὰ τοῦ νόμου τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1830 πολιτικὰ ἀδικήματα ἐχαρακτηρίσθησαν τὰ ἑξῆς: α') Τὰ κακουργήματα καὶ πλημμελήματα κατὰ τῆς ἀσφαλείας τοῦ κράτους καὶ τὰ κατὰ τοῦ πολιτεύματος· β') Αἱ διαταράξεις τῆς κοινῆς εἰρήνης παρὰ τῶν λειτουργῶν τῶν διαφόρων θρησκευμάτων, ὡς καὶ ἀθέμιτοι ἑνώσεις καὶ ἑταιρεῖαι, αἵτινες ὅμως βραδύτερον διὰ τοῦ νόμου τῆς 10 Ἀπριλίου 1834 ἀφῃρέθησαν ἐκ τῆς κατηγορίας τῶν πολιτικῶν ἐγκλημάτων· γ') Ἡ ἀφαίρεσις τῶν ἐμβλημάτων τῆς ἀρχῆς, ἡ δημοσία χρῆσις σημείων ἑνώσεων ἢ ἡ ἔκθεσις στασιαστικῶν συμβόλων. Ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐπὶ τῶν πολιτικῶν ἐγκλημάτων ἔχει καταργηθῇ διὰ τοῦ Συντάγματος, ὅπερ παραπέμπει αὐτὰ εἰς τὴν διαδικασίαν τῶν ἐνόρκων δικαστηρίων. § **πολιτικὴ ἡμέρα** [ἀστρ.], jour civil, εἶνε ὁ μεταξὺ δύο μεσημβρινῶν χρόνος 24 ὡρῶν. Πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων ἔχει διαιρεθῇ ἡ χρονικὴ αὕτη περίοδος εἰς εἴκοσι τέσσαρα μέρη ἠριθμημένα εἴτε ἀπὸ τῆς μεσημβρίας εἴτε ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου. Οἱ ἀστρονόμοι ἄρχονται ἀριθμοῦντες τὰς ὥρας ἀπὸ τῆς μιᾶς μεσημβρίας εἰς ἄλλην ἀπὸ 1 - 24, ὥστε ἡ μεσημβρία εἶνε 24η ὥρα. Οἱ Εὐρωπαῖοι διαιροῦσι τὸ ἡμερονύκτιον εἰς δύο δωδεκάωρα τμήματα, πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον εἶνε κατεσκευασμέναι καὶ αἱ πλάκες τῶν ὡρολογίων καὶ ἀριθμοῦσι τὰς ὥρας ἀπὸ μεσημβρίας μέχρι μεσονυκτίου (1 - 12 ὧραι) καὶ ἀπὸ μεσονυκτίου μέχρι μεσημβρίας· ὥστε κατά τε τὴν μεσημβρίαν καὶ τὸ μεσονύκτιον τὰ ὡρολόγια δεικνύουσι 12· || **πολιτικὸν ἔτος**, année civile; βλ. **ἔτος** καὶ **ἡμέρα**.

πολιτικῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον πολιτικόν, ἴδιον τῶν πολιτῶν, civilement, adv. || ὁ πολιτικῶς ἐνάγων, la partie civile; βλ. **ἐνάγων**. § **πολιτικῶς**, politiquement, adv. συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τῆς πολιτικῆς· ὑπὸ πολιτικὴν ἔποψιν· π. χ. ce ministre conduit politiquement cette grande affaire [μεταφ.] κατὰ τρόπον ἐπιτήδειον, μετ' ἐπιφυλάξεως· π. χ. agir politiquement dans une affaire délicate; il agit politiquement en toute chose.

πολῖτις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ πολίτης καὶ **πολίτισσα**, ἡ ἀπὸ τὴν Πόλιν = Κωνσταντινούπολιν, Κωνσταντινοπολῖτις· βλ. καὶ **πολίτης**.

πολιτισμένος, η, ον (πολιτίζω), civilisé, ée; || πολιτισμένος λαός, peuple civilisé.

πολιτισμός, οῦ, ὁ· βλ. ἐκπολιτισμός, civilisation, n. f. || ὁ πολιτισμὸς λαοῦ τινος εἶνε μακρὸν καὶ δύσκολον ἔργον, la civilisation d'un peuple est un ouvrage long et difficile.

πολιτιστικός, ή, όν· civilisateur, trice, adj. ἐκπολιτιστικὸς ἐκπολιτίζω.

πολιτογράφησις, εως, ἡ· naturalisation, n. f. ἡ πρᾶξις δι' ἧς ξένος ὑπήκοος ἀπολαμβάνει ἔν τινι χώρᾳ τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ προνόμια ἅτινα ἀπολαμβάνουσιν οἱ ἰθαγενεῖς· βλ. καὶ **ἰθαγένεια**· || γενικὴ πολιτογράφησις, grande naturalisation; || ἀθρόα πολιτογράφησις, naturalisation collective; || πιστοποιητικὰ πολιτογραφήσεως, lettres de naturalisation.

πολιτογραφῶ (έω), μέλ. ήσω, naturaliser; βλ. πολιτογράφησις· || ἐπολιτογραφήθη γάλλος, il s'est naturalisé français.

πολιτοφυλακή, ῆς, ἡ· garde municipale ou garde civique, n. f. χαλεῖται οὕτως εἴς τινα μέρη ἡ ἐθνοφυλακὴ (garde nationale)· βλ. **ἐθνοστρατιά.**

πολιτοφύλαξ, ακος, ὁ· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν πολιτοφυλακήν, garde municipal, n.m.

πολιφάδι, τὸ [δημ.] καὶ **πολοιφάδι,** ἀντὶ ἀπονιφάδι, ἀπολειφάδι, reste de savon; λέγεται τὸ μικρὸν ἀπομεινάρι τῆς πλακὸς τοῦ σαπουνιοῦ.

πολιχνιά, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ὅπου ὑπάρχουν «πολλὰ ἴχνη», πολυχοσμία, πολυανθρωπία.

πολίχνη, ης καὶ

πολίχνιον, ου, τό· ὑποχορ. τοῦ πόλις, μικρὰ πόλις, petite ville; ἡ κώμη, bourgade, n. f.

πολίωσις, εως, ἡ (πολιός)· ἡ τῶν τριχῶν τοῦ ἀνθρώπου λεύκανσις, action de blanchir ou de grisonner. Ἡ πολίωσις συμβαίνει κατὰ κανόνα κατὰ τὴν γεροντικὴν ἡλικίαν, ἀνθρώπων ὅμως τινῶν λευκαίνονται αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ἐν νεαρᾷ ἡλικίᾳ, ἄλλοτε μὲν ἐκ κληρονομικῆς διαθέσεως, συχνότερον δὲ συνεπείᾳ ἰσχυρῶν ψυχικῶν καταπονήσεων, ὁπότε δύναται νὰ συμβῇ καὶ εἰς ὀλιγίστας ἡμέρας.

πόλκα, ας, ἡ [ξεν.], polka, n. f. πολωνικὸς χορός· || χορεύω πόλκαν, polker; || ὁ χορεύων πόλκαν, polkeur, euse, ὁ πολκιστής, πολκοχορευτής. § — [ἔνδυμα γυν.] jaquette [de femme[, n. f.

πολλὰ [ἐπίρ.], βλ. πολύς.

πολλακιουρία, ας, ἡ· pollakiurie (πολλάκις, fréquemment καὶ οὐρεῖν, uriner) n. f. νοσηρὸν σύμπτωμα συνιστάμενον εἰς τὴν συχνὴν ἀποβολὴν μικρῶν ποσοτήτων οὔρων, ὀρθότερον ὅθεν εἶνε νὰ λέγηται **συχνουρία.**

πολλάκις [ἐπίρ. ποσότητος] πολλαῖς φοραῖς, plusieurs fois; bien de fois; πλειοτέρας τῆς μιᾶς φοράς, plus d'une fois; πλειστάκις, συχνάκις, maintes fois συχνάκις [bien] souvent; || πολλάκις τοῦ μηνός, plusieurs fois par mois; || πολλάκις τῆς ἡμέρας, plusieurs fois par jour.

πολλαπλασιάζω, μέλ. άσω· χάμνω τι πολλάκις μεγαλείτερον, περισσότερον ἄλλου ἀριθμοῦ, χάμνω τὴν πρᾶξιν τοῦ πολλαπλασιασμοῦ, πολλαπλασιάζω, multiplier; αὐξάνω [τὸν ἀριθμὸν κατά], augmenter [le nombre de]; || [ἀριθ.] πολλαπλασιάζω δέκα μὲ (διὰ) πέντε, multiplier dix par cinq. § [μέσ.] πολλαπλασιάζομαι, se multiplier; multiplier; γίνομαι μεγαλείτερος, περισσότερος, αὐξάνομαι, se propager [ἐπὶ ζώων ἰδ.] peupler [ἐπίσης ἐπὶ ζώων καὶ φυτῶν] πολλαπλασιάζομαι, pulluler=γεννοβολῶ, βρύω, ἤτοι πληθύνομαι μεγάλως· || οἱ χόνιχλοι (κουνέλια) πολλαπλασιάζονται πολύ, les lapins multiplient (peuplent) beaucoup.

πολλαπλασιάσιμος, ος, ον καὶ πολλαπλασιαστός, multipliable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ πολλαπλασιασθῇ.

πολλαπλασίασις, εως, ἡ· χάμνειν τι πολλάκις μεγαλείτερον, περισσότερον, πολλαπλασιασμός, multiplication, n. f. ἡ αὔξησις, propagation, n. f.

πολλαπλασιασμός, οῦ, ὁ, ἡ πολλαπλασίασις [ἰδ. ἀριθ.], multiplication, n. f. Πολλαπλασιασμὸς χαλεῖται ἐν τῇ ἀριθμητικῇ ἡ πρᾶξις δι' ἧς δοθέντων δύο ἀριθμῶν ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἷς τόσας φορὰς ὅσας μονάδας ἔχει ὁ ἄλλος. Ὁ πρῶτος χαλεῖται «**πολλαπλασιαστέος**» ὁ δὲ δεύτερος «**πολλαπλασιαστής**», ἀμφότεροι δὲ «**παράγοντες**» τοῦ ἐξαγομένου τῆς πράξεως, ὅπερ χαλεῖται «**γινόμενον**» τῶν δύο δοθέντων παραγόντων. Ὁ πολλαπλασιασμὸς εἶνε μέθοδος πρὸς σύντομον ἐκτέλεσιν προσθέσεως, διότι ὄντως δι' αὐτοῦ χατορθοῦται νὰ προστεθῇ ὁ πολλαπλασιαστέος εἰς ἑαυτὸν τοσάκις ὅσας μονάδας ἔχει ὁ πολλαπλασιαστής. Ὅταν μεταξὺ δύο ἀριθμῶν πρόκειται νὰ γίνῃ πολλαπλασιασμός, τίθεται μεταξὺ αὐτῶν τὸ σημεῖον ×, προφερόμενον ἐπί, οἷον $8 \times 5 = 8+8+8+8+8 = 40$. Τὸ γινόμενον δὲν μεταβάλλεται ἐὰν ἐναλλαχθῇ ἡ θέσις τῶν παραγόντων· οὕτως $8 \times 5 = 40$, ἀλλὰ καὶ $5 \times 8 = 5+5+5+5+5+5+5+5 = 40$. Δύναται νὰ εὑρεθῇ γινόμενον πολλῶν παραγόντων, ἐὰν τὸ γινόμενον τῶν δύο πολλαπλασιασθῇ ἐπὶ τὸν τρίτον, τὸ νέον γινόμενον ἐπὶ τὸν τέταρτον, χτλ. Καὶ ἐνταῦθα δὲ ἡ θέσις τῶν παραγόντων εἶνε ἀδιάφορος. § [βοτ.] πολ**λαπλασίασις,** multiplication, n. f. μόσχευσις, bouturage, n. m. § ὁ πολλαπλασιασμὸς ζώων ἢ φυτῶν, pullulation, n. f. ἤτοι ἡ αὔξησις, ὁ **πληθυσμὸς αὐτῶν, τὸ πληθύνεσθαι**· τὸ γεννοβόλημα· βλ. καὶ **πολλαπλασιάζομαι.**

πολλαπλασιαστέος [ἀριθ.], multiplicande, n. m. βλ. **πολλαπλασιασμός.**

πολλαπλασιαστήριον, ου, τὸ [βοτ.], θερμοχήπιον πολλαπλασιασμοῦ τῶν φυτῶν, serre de multiplication.

πολλαπλασιαστής, οῦ, ὁ [ἀριθμ.], ἀριθμὸς δι' οὗ πολλαπλασιάζεται ἕτερός τις, multiplicateur, n. m. βλ. **πολλαπλασιασμός.** § **πολλαπλασιαστής,** multiplicateur, n. m. ἀπὸ τῆς πράξεως τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ὁ ὅρος οὗτος μετηνέχθη εἰς τὰς τέχνας δι' ἐργαλεῖα ἢ μέρη μηχανῶν δι' ὧν χατορθοῦται ἡ αὔξησις π. χ. τῶν στροφῶν τροχοῦ τινος, ἡ μεγέθυνσις μικρᾶς ἀποστάσεως ὥστε νὰ καταστῇ αὕτη καταφανής, ἡ αὔξησις τῆς ἐντάσεως ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος, χτλ. **πολλαπλασιαστής,** multiplicateur, n. m. γενιχῶς χαλεῖται οὕτω πᾶν τὸ χρησιμεῦον νὰ πολλαπλασιάσῃ τὴν ἐνέργειαν ἀντιχειμένου τινός. § **πολλαπλασιαστής,** multiplicateur, n. m. χαλεῖται οὕτω γαλβανόμετρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου πολλαπλασιάζεται ἡ ἐνέργεια τοῦ ῥεύματος ὡς ἐχ τῶν πολλῶν στρο-

φῶν τοῦ περιβάλλοντος τὴν μαγνητικὴν βελόνην σύρματος.

πολλαπλασιαστικός, ή, όν· multiplicatif, ive, adj. ὁ συντελῶν εἰς πολλαπλασιασμόν· || αἰτία —, cause multiplicative. § —, multipliant, e, adj. qui multiplie.

πολλαπλασιαστός, ή, όν· βλ. πολλαπλασιάσιμος.

πολλαπλάσιος, ος, καὶ α, ον· πολλάκις μεγαλείτερος, περισσότερος ἄλλου, multiple, adj. πλέον πολυαριθμότερος, beaucoup plus nombreux ; || [οὐδ. οὐδ.] πολλαπλάσιον, multiple ; || τὸ ἐννέα εἶνε πολλαπλάσιον τοῦ τρία, neuf est multiple de trois.

πολλαπλασίως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον πολλαπλάσιον, au multiple, εἰς πολλαπλάσιον, μεγαλείτερον ἀριθμόν, πολὺ περισσότερον, beaucoup plus.

πολλαπλοῦς (όος), όοη-πλῆ, όον-πλοῦν· ὁ μὴ ἁπλοῦς (qui n'est pas simple), multiple, adj. κυρίως πολλάκις μεγαλείτερος ἄλλου, πολλαπλάσιος· ἀλλὰ συνήθως μεταφ. πολλὰ εἴδη ἔχων, πολυειδής, παντοειδής, ποικιλόμορφος· || πολλαπλοῦν ζήτημα, question multiple.

πολλαπόφθογγος, ου, ὁ [φυσ.], polyacoustique, adj. πολλαπλόηχος, ὁ πολλαπλασιάζων τοὺς ἤχους.

πολλαχόθεν [ἐπίρ. τοπ. σημ. κίνησιν ἀπὸ τόπου], ἀπὸ πολλοὺς τόπους, ἀπὸ πολλὰ μέρη, de plusieurs côtés (endroits) ; ἀπὸ πλειότερα τοῦ ἑνὸς μέρη, de plus d'un côté ; ἀπὸ πολλὰ (πλειότερα) σημεῖα, de plusieurs points.

πολλαχόσε [ἐπίρ. τοπ. σημ. κίνησιν εἰς τόπον], εἰς πολλοὺς τόπους, πολλὰ μέρη, vers plusieurs points, à beaucoup d'endroits.

πολλαχοῦ [ἐπίρ. σημ. στάσιν ἐν τόπῳ] ἐν πολλοῖς τόποις, εἰς πολλὰ μέρη, en plusieurs endroits.

πολλαχῶς [ἐπίρ.] κατὰ πολλούς, διαφόρους, πολυειδεῖς τρόπους, de plusieurs manières, diversement; adj. ἀντίθ. τῷ «ἑνὶ τρόπῳ» = κατὰ ἕνα τρόπον.

πολλεώρα [δημ. ἐπίρ.], βλ. **ἐπολλεώρα.**

πολλοζήτητος, η, ον [δημ.] **περιζήτητος,** recherché, ée.

πολλοστημόριον, ου, τὸ καὶ

πολλοστόν, ου, τὸ (μέρος), μικρότατον μέρος τοῦ ὅλου, ἐλάχιστον μέρος, partie minime ; [ἐνάρθρ.] la moindre partie = τὸ ἐλάχιστον μέρος· || οὐδὲ πολλοστὸν μέρος, pas la moindre parcelle. § [ἀριθμ. ἐν.] ὑποπολλαπλάσιον, sous-multiple ; πολὺ μικρὸν (ἐλάχιστον) μέρος συνόλου τινός, aliquote, n. f. γνήσιον κλάσμα, ἤτοι ἔχον παρονομαστὴν μεγαλείτερον τοῦ ἀριθμητοῦ, π. χ. $^1/_3$ $^1/_4$.

πολλότατα [δημ. ἐπίρ.] πολύ, beaucoup.

πολλότατοι, οἱ [δημ.], βλ. **πλεῖστοι.**

πολλότερος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] (προφ. πολλιότερος) = **πλείων,** συγκρ. τοῦ πολύς, παρὰ τὸ Ἰωνικὸν **πολλός.**

πολοδείκτης, ου, ὁ· ὁ δεικνύων τὸν πόλον, ἡ **πυξίς,** boussole, n. f. βλ. λέξιν.

πολοδόκη, ης, ἡ [ναυτ. πυρ.], ἡ πλὰξ ἐφ' ἧς στηρίζεται ὁ πόλος, plaque de pivot ; || — [ναυτ.] sellette de pivot ; βλ. **ἑστεροδόχη**· || — στερεώσεως [ναυτ.], boîte de pivot d'amarrage ; σιδηρᾶ θήκη ἐν ᾗ εἰσέρχεται ὁ πόλος τῆς στερεώσεως (τῶν κιλλιβάντων) ἐμβεβλημένη ἐντὸς τοῦ καταστρώματος τῶν πλοίων καὶ ἐστερεωμένη ἐπ' αὐτοῦ διὰ 4 εἰλικωμένων βλήτρων μετὰ περικοχλίων.

(πε)πολωμένος, η, ον (ἐπιθετ. μτχ. τοῦ πολόω), polarisé, ée, adj.

πολοιφάδι, τὸ [δημ.], βλ. **ἀπολοιφάδι** καὶ πολιφάδι.

πόλος, ου, ὁ· pôle, n. m. καλεῖται οὕτως ἕκαστον τῶν δύο ἄκρων τοῦ ἀκινήτου ἄξονος πέριξ τοῦ ὁποίου φαίνεται στρεφομένη ἐντὸς 24 ὡρῶν ἡ οὐράνιος σφαῖρα· ἐπίσης καλοῦνται πόλοι τὰ δύο ἄκρα τοῦ ἄξονος (axe) τῆς γῆς καὶ τὸ μὲν ἓν καλεῖται **βόρειος πόλος** (pôle nord, pôle boréal ou arctique, **ἀρκτικός**), τὸ δὲ ἕτερον **νότιος πόλος** (pôle sud, pôle austral ou antarctique, **ἀνταρκτικός**)· βλ. καὶ βόρειος. § **μαγνητικὸς πόλος** (γήϊνος), pôle magnétique (terrestre); καλεῖται οὕτω τὸ μέρος ἔνθα ἡ **ἔγκλισις** (inclinaison) τῆς μαγνητικῆς βελόνης εἶνε 90°, ἤτοι κατέχει τὴν κατακόρυφον θέσιν, τοῦτο δὲ συμβαίνει εἰς πλάτος 70° 10′ Β καὶ μῆκος 100° 40′ Δ (Βόρειος Ἀμερική), ὅπου εὑρίσκεται ὁ **βόρειος μαγνητικὸς πόλος,** καὶ εἰς πλάτος 75° Ν καὶ μῆκος 136° Α ὅπου εὑρίσκεται ὁ **νότιος μαγνητικὸς** πόλος. Ἐνίοτε **μαγνητικοὶ** πόλοι pôles magnétiques, καλοῦνται καὶ οἱ **πόλοι τοῦ μαγνήτου** (pôles de l'aimant) || **πόλοι μαγνήτου,** pôles de l'aimant ; καλοῦνται οὕτω τὰ σημεῖα τοῦ μαγνήτου, ἤτοι τὰ ἀντίθετα ἄκρα τὰ ἔχοντα τὴν μεγίστην μαγνητικὴν ἔντασιν· βλ. βελόνη μαγνητική, aiguille aimantée ; § πόλος [ναυτ.] pivot, n. m. (ἢ καὶ στροφεὺς) καλεῖται ἐπίσης ὁ **ἕστωρ** (cheville-ouvrière); **πολευτός,** ή, όν· à pivot ; ὁ ἔχων πόλον. Καλεῖται γενικῶς πόλος τὸ σημεῖον περὶ ὃ τελεῖται ἡ περιστροφὴ τῆς **ἐσχάρας** (châssis) κατὰ τὰς πλαγίας μετακινήσεις τοῦ συστήματος· || **πόλος** κιλλίβαντος, pivot (d'un affût) ; ἤτοι κνωδάκιον (ἄξων) πέριξ τοῦ ὁποίου στρέφεται ὁ κιλλίβας. Ὑπάρχουσιν **ἐπάκτιοι κιλλίβαντες** (affûts de cote), **ἐπήνιοι** (affûts marins) καὶ **μετ' ἐσχάρας** (affûts à châssis) **μετὰ κεντρικοῦ πόλου** (à pivot central) ἢ **μετὰ ἐμπροσθίου πόλου** (à pivot antérieur). Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει χρειάζονται εἰδικαὶ **κλίναι** (plates-formes) ; βλ. καὶ **κιλλίβας,** affût à pivot ; || — στερεώσεως, pivot d'amarrage ; διὰ τὴν στερέωσιν τοῦ πυροβόλου· || — μάχης, pivot de combat, ἐν ᾧ τὸ πυροβόλον τίθεται πρὸς μάχην· || — περιστροφῆς, pivot de conversion ; || — πλαγίας μεταγωγῆς, pivot de déplacement latéral ; || — πόλος σιδηροῦ θόλου, pivot de coupole ; || [ναυτ.] πόλος μάχης, cheville-ouvrière, n. f. καλεῖται εἰς τοὺς ναυτικοὺς κιλλίβαντας ὁ πόλος ἐφ' οὗ τοποθετεῖται τὸ πυροβόλον κατὰ τὴν μάχην. § [φυσ.] **πόλοι ἠλεκτρικῆς στήλης,** pôles d'

une pile; τοὺς πόλους ἠλεκτρικῆς στήλης δυνατὸν ν' ἀναγνωρίσῃ τις διὰ τοῦ ἀκολούθου κανόνος, «**ἀρνητικὸς πόλος** (pôle négatif) εἶνε τὸ ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ τῆς στήλης προσβαλλόμενον μέταλλον καὶ **θετικὸς** πόλος (pôle positif) εἶνε τὸ μὴ προσβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ σῶμα»· ‖ θετικὸς πόλος, pôle positif; βλ. καὶ **θετικός**· ‖ anion [φυσ.] λέγεται ὁ θετικὸς πόλος ἠλεκτρικῶς διαλυομένου σώματος. § πόλος ἀρνητικὸς [ἠλεκτρ.], antilogue, λέγεται περὶ πόλου, ὅστις εἰς σῶμα πυροηλεκτρικὸν (pyro-électrique), καθίσταται ἀρνητικὸς ὁπόταν ἡ θερμοκρασία ἀνυψοῦται, καὶ θετικὸς ὁπόταν αὕτη χαμηλοῦται.

πόλωσις, εως, ἡ· polarité, n. f. [φυσ.] ἰδιότης ἣν κέκτηται μαγνήτης τις ἢ μαγνητισμένον σῶμα εἰς τὸ νὰ στρέφηται πρὸς τὸν πόλον, propriété qu'a un aimant ou un corps aimanté de se tourner vers le pôle.

πολωσκόπιον, ου, τό· polarimètre (ἐκ τοῦ πόλωσις, polarité καὶ μέτρον, mesure), n. m. [φυσ.] ὄργανον προωρισμένον νὰ μετρᾷ τὴν ἀναλογίαν τοῦ πολωθέντος φωτὸς τὴν ὑπάρχουσαν ἔν τινι φωτεινῇ ἀκτῖνι ἢ τὴν περιστροφὴν τοῦ ἐπιπέδου τῆς πολώσεως.

πολόω-ῶ, μέλ. ώσω, polariser (ἡ ἰδέα τοῦ πόλου, pivot, δὲν ἐνυπάρχει ἐν τῇ λέξει polariser, ἥτις ἐσχηματίσθη ἐλαττωματικῶς ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ ῥήματος **πολέω**, **πολεύω**=περιφέρομαι, περιστρέφομαι, tourner, διότι αἱ πρῶται παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς **πολώσεως**, polarisation, ἐγένοντο τῇ βοηθείᾳ διαθλαστικοῦ πρίσματος στρεφομένου περὶ ἑαυτό), ὑποβάλλω εἰς τὸ φαινόμενον τῆς πολώσεως, soumettre au phénomène de la polarisation; ‖ πολόω φωτεινὰς ἀκτῖνας, polariser des rayons lumineux.

πόλτος, ου, ὁ· μίγμα τι ζουμερὸν καὶ βραστόν, ἤτοι πηκτὸς ζωμός, κτλ. ἢ χυλὸς ἐξ ἀλεύρου καὶ γάλακτος, bouillie, n.m. ἢ μίγμα βεβρασμένων καὶ λυωμένων (λυῶμα) ὀσπρίων, purée, n.f. κοινῶς ἡ **πουρέ**· ‖ [φαρμακολ.] pulpe, n.f. § **πόλτος ὀδόντων**, pulpe dentaire; βλ. **ὀδόντες**. § —, pâte molle, λέγεται οὕτω πᾶσα μαλακὴ ζύμη, μὴ ἔχουσα σύστασιν σκληράν· § — (ἢ ῥόφημα), barbotage, n. m. ἰδιαιτέρα συσκευασία τροφῆς μᾶλλον ὑδαρώδους, ἀποτελουμένη ἐξ ἀλεύρων διαφόρων δημητριακῶν καρπῶν, ἀναμιγνυομένων μεθ' ὕδατος· ὁ πόλτος οὗτος συνιστᾶται τὰ μάλιστα διὰ τοὺς ἀσθενεῖς, ὑπερήλικας καὶ τοὺς ἀναρρωνύοντας ἵππους· ‖ faire barboter, mettre un cheval au barbotage, τρέφειν τὸν ἵππον διὰ πόλτου.

πολτρόνα, ας, ἡ [δημ. ξεν.] καὶ πολυθρόνα, ἡ ἕδρα fauteuil, n. m.

πολτώδης, ης, ες· μαλακός, ἐν καταστάσει πόλτου, ἐν εἴδη πόλτου, pulpeux, euse, adj.

πολὺ [ἐπίρ.] βλ. **πολύς**.

πολύ, poly, προσυνθετικὸν σημαῖνον πολυάριθμος, πολύς, préfixe qui signifie nombreux, beaucoup.

πολυαγάπητος, ος, ον· ὁ πολὺ ἠγαπημένος, πολὺ ἀγαπώμενος, bien-aimé, ée, adj. très-aimé; ἀγαπητός, ή, όν· cher, chère, adj. chéri, e, adj.

πολυάγκιστρον, ου, τό· ἁλιευτικὸν ἄγκιστρον μὲ πολλὰ ἄγκιστρα, ligne à plusieurs hameçons; palancre, n.m. βλ. καὶ **παραγάδι**.

πολυαδελφία, ας, ἡ· πληθὺς ἀδελφῶν, πολυαδελφότης, τὸ ἔχειν πολλοὺς ἀδελφούς, avoir beaucoup de frères.

πολυαδελφία, ας, ἡ [βοτ.] polyadelphie (πολὺ καὶ ἀδελφός) n. f. κατάστασις φυτοῦ μετὰ πολυαδέλφων στημόνων (étamines). Δεκάτη ὀγδόη κλάσις κατὰ Λινναῖον σύστημα περιλαμβάνουσα τὰ φυτὰ μετὰ πολυαδέλφων στημόνων· ἐξαιρουμένης τῆς πορτοκαλλέας.

πολυάδελφος, ος, ον [βοτ.] polyadelphe (πολὺ καὶ ἀδελφός) adj. λέγεται περὶ τῶν φυτῶν τῶν ἐχόντων τοὺς **στήμονας** (étamines) συνημμένους κατὰ παλλὰς δέσμας.

πολυάδενος, ος, ον [βοτ.] polyadène (πολὺ καὶ ἀδήν, glande) adj. ἔχων πολλοὺς ἀδένας.

πολυαδένωμα, ατος, τό· polyadénome (πολὺ καὶ ἀδένωμα) n. n. οἰδηματώδης ὑπερτροφία ἐπερχομένη ἐπὶ πολλῶν ἀδένων τῆς αὐτῆς φύσεως.

πολυαίματος, ος, ον· βλ. **πολύαιμος**.

πολυαιμία, ας, ἡ· εἶναι τινὰ πολύαιμον, ἔχειν πολὺ αἷμα, πληθώρα αἵματος, pléthore sanguine; πολυαιμία, polyémie, n. f.

πολύαιμος, ος, ον· πολὺ αἷμα ἔχων, qui a trop de sang; πληθωρικός, pléthorique, adj.

πολυάκανθος, ος, ον· [βοτ.] ἀκανθώδης, très épineux, euse; πολλὰς ἀκάνθας ἔχων, qui a beaucoup d'épines; [διδ.] polyacante, adj.

πολυαλγής, ής, ές· ὁ πολυώδυνος, πολλὴν ὀδύνην, πολὺν πόνον προξενῶν, très-douloureux.

πολυαναγνωσία, ας, ἡ· τὸ ἀναγινώσκειν πολύ, grande lecture; ὅθεν κατ' ἐπέκτ. πολυμάθεια, érudition, n. f.

πολυανδρία, ας, ἡ· μέγας ἀριθμὸς ἀνδρῶν, grand nombre d'hommes.

πολυανδρία, ας, ἡ· polyandrie (ῥίζα πολύανδρος), n. f. κατάστασις πολυάνδρου γυναικός, ἤτοι ὑπανδρευθείσης πολλοὺς συγχρόνως ἄνδρας, ἐχούσης πολλοὺς συζύγους. § [βοτ.] πολυανδρία, polyandrie, n. f. δεκάτη τρίτη τάξις κατὰ Λινναῖον σύστημα περιλαμβάνουσα φυτὰ ἔχοντα εἴκοσι στήμονας καὶ ἄνω.

πολυανδρικός, ή, όν· polyandrique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν πολυανδρίαν, **πολύανδρος**.

πολυάνδριον, ου, τό· νεκροταφεῖον πολλῶν, κοινὸν νεκροταφεῖον, cimetière, n. m. § [ἱστορ.] polyandrion, n. m. τόπος ἐν ᾧ πολλοὶ ἄνδρες συνέρχονται, συναθροίζονται.

πολύανδρος, ος, ον· πολλοὺς ἄνδρας (κατοίκους) ἔχων, qui renferme beaucoup d'hommes ou beaucoup d'habitants (προκειμένου περὶ πόλεως), ὅθεν πολυπληθής, πολυχατοίκητος.

πολύανδρος, ος, ον· polyandre (πολὺ καὶ ἀνήρ) adj. λέγεται περὶ γυναικὸς ἐχούσης πολλοὺς ἄνδρας. § [βοτ.] πολύανδρος, ἔχων πολλοὺς στήμονας (étamines) ἤτοι ἄρρενα μόρια.

πολυάνθηρ, ηρος, ὁ [βοτ.], polyanthère

(πολὺ καὶ ἀνθὴρ) adj. ἔχων πολλοὺς ἀνθῆρας, στήμονας, qui a beaucoup d'anthères, d'étamines.

πολυανθής, ής, ές· ὁ παράγων πολλὰ ἄνθη, qui produit beaucoup de fleurs; [βοτ.] polyanthe, adj. ὁ φέρων μέγαν ἀριθμὸν ἀνθέων· λέγουσιν ἐπίσης polyanthème; ὁ παράγων, ἔχων διάφορα ἄνθη, multiflore, adj.

πολυανθρωπία, ας, ἡ· πληθὺς κατοίκων, μέγας, πολὺς πληθυσμός, nombreuse population; populosité, n. f. § [συνεκδ.] πληθὺς ἀνθρώπων, ὄχλος, foule, n. f. presse, n. f.

πολυάνθρωπος, ος, ον· ὁ πολλοὺς ἀνθρώπους, πολλοὺς κατοίκους ἔχων, ὁ πολὺ κατῳκημένος, très-peuplé, ée; πολυάνθρωπος, populeux, euse, adj. [ἐν.] πολυπληθής, πολυάριθμος, nombreux, euse, adj. || πόλις πολυάνθρωπος, ville très-peuplée.

πολυαρθρικός, ή, ὸν [παθολ.], polyarticulaire (πολὺ καὶ ἀρθρικός, articulaire) adj. ὁ προσβάλλων πολλὰς ἀρθρώσεις· || ῥευματισμὸς πολυαρθρικός, rhumatisme polyarticulaire.

πολυαρθρῖτις, ιδος, ἡ [παθολ.], polyarthrite (πολύ, καὶ ἄρθρον, articulation) n. f. φλεγμονὴ ἐπερχομένη ταυτοχρόνως ἐπὶ πλειοτέρων ἄρθρων. Διακρίνουσι τὴν **πυρετικὴν ὀξεῖαν πολυαρθρίτιδα** (polyarthrite aiguë fébrile) ἥτις δὲν εἶνε ἄλλο εἰμὴ ὁ ὀξὺς **ἀρθρικὸς ῥευματισμὸς** (rhumatisme articulaire aigu), καὶ τὴν **παραμορφωτικὴν πολυαρθρίτιδα** (polyarthrite déformante) ἢ **ὀζώδη ῥευματισμὸν** (rhumatisme noueux).

πολυάρθρος, ος, ον· multiarticulé, ée, adj. [ζωολ.] ὁ συγκείμενος ἐκ πλειοτέρων ἄρθρων· π. χ. κεράτιον πολυάρθρον, antenne multiarticulé.

πολυάριθμος, ος, ον· πολλοὺς ἀριθμοὺς περιλαμβάνων, πολυπληθής, nombreux, euse, adj.

πολυαρίθμως [ἐπίρ.], ἐν μεγάλῳ ἀριθμῷ, en un grand nombre, nombreusement, adv.

πολυαρχέω-ῶ, ἄρχω, κυβερνῶ μετὰ πολλῶν, gouverner avec d'autres; ἰδ. παθ. πολυαρχοῦμαι, ἄρχομαι, κυβερνῶμαι ὑπὸ πολλῶν, ὑπὸ πολυαρχίας, être gouverné par plusieurs.

πολυαρχία, ας, ἡ· polyarchie, n. f. ἀρχή, κυβέρνησις συνισταμένη ἐκ πολλῶν, καθ' ἣν πολλοὶ ὁμοῦ διοικοῦσι, ἄρχουσι, gouvernement de plusieurs.

πολυαρχικός, ή, όν· polyarchique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν πολυαρχίαν· || διοίκησις πολυαρχική, gouvernement polyarchique.

πολυάσχολος, ος, ον· πολλὰς ἀσχολίας, ἐργασίας ἔχων, πολὺ ἐνησχολημένος, très-occupé; fort affairé; ὁ μὲ πολλὰς ὑποθέσεις (ἐργασίας) ἐπιπεφορτισμένος, surchargé d'affaires (d'occupations); βλ. καὶ **ἄσχολος**.

πολυατομικός, ή, ὸν [χημ.], polyatomique (πολὺ καὶ ἄτομον, atome) adj. λέγεται περὶ σώματος ἐπιδεκτικοῦ εἰς τὸ νὰ ἑνωθῇ μετὰ πλειοτέρων μονοατομικῶν σωμάτων ἢ μετὰ πλειοτέρων ἀτόμων τοῦ αὐτοῦ σώματος.

πολυατομικότης, ητος, ἡ [χημ.], polyatomicité, n. f. κατάστασις ἑνὸς συνθέτου πολυατομικοῦ, état d'un composé polyatomique.

πολυάχυρον, ου, τό· polyachyre, n. m. γένος φυτῶν τοῦ Χιλλὶ τῆς Ἀμερικῆς.

πολυβασικός, ή, ὸν [χημ.], polybasique, adj. λέγεται περὶ τῶν ὀξέων ἅτινα περιέχουσι πλειότερα ἄτομα ὑδρογόνου ἀντικαταστάσιμα ὑπὸ μεταλλικῶν στοιχείων.

πολύβιβλος, ος, ον· ὁ ἔχων πολλὰ βιβλία, qui a beaucoup de livres, riche en livres (=πλούσιος εἰς βιβλία).

πολυβόλον, τό· polybole, n. m. μηχάνημα πολεμικὸν βάλλον διὰ μιᾶς πλειότερα βλήματα. § —, mitrailleuse, n. f. ἢ μυδροβόλος. ἢ μυδραλιοβόλος, ἡ· πυροβόλον ὅπλον μὴ φορητὸν ἔχον μίαν ἢ πλειοτέρας κάννας (σωλῆνας) μικροῦ διαμετρήματος, δυνάμενον νὰ βάλλῃ ταχέως μέγαν ἀριθμὸν βλημάτων (ἐν (εἴδει μύδρων ἤτοι πεπυρακτωμένων τεμαχίων). Ὑπάρχουσι διάφορα ὑποδείγματα **μυδροβόλων** δυνάμενα νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τρεῖς διαφόρους τύπους.

1) Τὸ **βολιδοβόλον** (canon à balle); βλ. λέξιν.

2) Τὸ **πολυβόλον-πυροβόλον** (canon-revolver); βλ. **βολιδοβόλον.**

3) Τὸ **πολυβόλον** Γκάτλινγ (mitrailleuse Gattling). Τοῦτο εἶνε τύπος πολυβόλου μετὰ συνεχοῦς βολῆς. Σύγκειται ἐξ ἀριθμοῦ τινος σωλήνων τοποθετημένων πέριξ κεντρικοῦ ἄξονος μεθ' οὗ συνδέονται διὰ δύο **δίσκων** (disque) ἐκ κρατερώματος.

Ὄπισθεν τῶν **καννῶν** (canons) ὑπάρχει **φυσιγγιοδέκτης** (pignon à cartouche), ἀποτελούμενος **ἐκ χυτοσιδηροῦ κυλίνδρου** ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὁποίου ὑπάρχουσιν αὔλακες κατὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν καννῶν, χρησιμεύουσαι ἑκάστη διὰ τὴν ἔνθεσιν ἑνὸς φυσιγγίου. Ἄνωθεν τοῦ φυσιγγιοδέκτου εὑρίσκεται **σκαφίδιόν** τι (trémie) ἐν ᾧ τιθεῖσι τὰ διὰ τὴν γέμισιν προωρισμένα φυσίγγια.

Ἓν **βικίον** (barillet) εἶνε διατεθειμένον ὄπισθεν τοῦ φυσιγγιοδέκτου, περιλαμβάνον κατὰ τὸ μῆκός του τόσους ἐπικρουστῆρας ὅσαι εἶνε αἱ κάνναι.

Ἑκάστη κάννα φέρει δύο **ὦτα** (oreilles) εἰσερχόμενα εἰς ἐγκοπὰς εὑρισκομένας κατὰ τὰς γεννητρίας τοῦ φυσιγγιοδέκτου ἐπιτρέποντα οὕτως αὐτῷ μόνον παλινδρομικὴν κίνησιν. Ἡ κίνησις αὕτη μεταδίδεται εἰς ἑκάστην κάννην δι' ὑπαρχούσης τινὸς **πτέρνης** (talon) εἰσερχομένης εἰς ἑλικοειδεῖς ἐντομάς.

Τὸ πῦρ μεταδίδεται εἰς τὸ φυσίγγιον διὰ βελόνης ὠθουμένης πρὸς τὰ ἔμπρὸς διὰ τῆς ἐπεκτάσεως ἑλικοειδοῦς ἐλατηρίου.

Ἡ ταχύτης τῆς βολῆς τοῦ εἰρημένου πολυβόλου εἶνε 800 ἕως 1000 βολαὶ κατὰ λεπτόν.

Πολυβόλον Ἀλβερτίνη, mitrailleuse Albertini. Τὸ πολυβόλον τοῦτο ἐφευρεθὲν ὑπὸ τοῦ ὁμωνύμου αὐστριακοῦ συνταγματάρχου, περιλαμβάνει 10 κάννας ὅπλου διατεθειμένας ἐπὶ

τοῦ αὐτοῦ ὁριζοντίου ἐπιπέδου· ὄπισθεν ἑκάστης κάννης ὑπάρχει **γεμιστικὸς ἐμβολεὺς** (piston de chargement) φέρων **ἐξολκέα** (extracteur) καὶ περιλαμβάνων **ἐπικρουστῆρα** (percuteur) καὶ **ἑλικοειδὲς ἐλατήριον**.

Τὸ σύνολον τῶν ἐμβολέων εἶνε προσκεκολλημένον εἴς κοινόν τινα **διάπηγα** (traverse), πρὸς ὃν **ἔκκεντρόν τι** (excentrique) μεταδίδει παλινδρομικὴν τινὰ κίνησιν.

Τὸ πολυβόλον τοῦτο βάλλον μετὰ ταχύτητος 800 βολῶν κατὰ λεπτὸν κέκτηται **αὐτόματον διασπορὰν** (dispersion automatique), ἀπολαμβανομένην διά τινος ἐκκέντρου εὑρισκομένου ἐπὶ τοῦ χειριστικοῦ ἄξονος.

Τὸ **πολυβόλον Γκάρντνερ**, mitrailleuse Gardner, οὗτινος ὑπάρχουσι διάφορα ὑποδείγματα, συνίσταται κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀγγλικοῦ ναυτικοῦ παραδεδεγμένον ἐξ ὀρθογωνίου τινὸς **κιβωτίου** (boîte), εἰς τὴν ἐμπροσθίαν ἄκραν τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται **ὁ γεμιστὴς** (alimenteur ou chargeur), ὅστις εἶνε μετακινητὸς καὶ εὑρίσκεται ἐντὸς ὁλκοῦ (coulisse). Ὁ γεμιστὴς οὗτος φέρει **ζύγωθρον** (verrou) ὅπερ κρατεῖ αὐτὸν ἐν τῇ θέσει του.

Ἡ παροχὴ τῶν φυσιγγίων γίνεται διηνεκῶς διὰ τοῦ ὁλκοῦ κατὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ μηχανισμοῦ.

Ὁ μηχανισμὸς λειτουργεῖ δι' ἐγκαρσίας τινὸς ἀτράκτου (arbre) φερούσης λαβήν.

Πολυβόλον Μαξὶμ (**αὐτόματον**, automatique), mitrailleuse Maxim. Ἡ δύναμις τῆς **ὀπισθοδρομήσεως** (recul) χρησιμοποιεῖται ἵνα ἐκτελέσῃ αὐτομάτως ἁπάσας τὰς κινήσεις τῆς γεμίσεως· ἀφοῦ γεμίσωσιν ἅπαξ καὶ κανονίσωσι τὴν ταχύτητα τῆς βολῆς, σκοπεύουσι καὶ πιέζουσι τὴν σκανδάλην· ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης τὸ μηχάνημα ἐνεργεῖ ἀφ' ἑαυτοῦ ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσι φυσίγγια, ἢ δὲν σταματήσωσι τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ ἢ δὲν σταματήσῃ ἕνεκεν ἀφλογιστίας. Τὸ μηχάνημα ἐπιτρέπει ἐπίσης τὴν **μεμονωμένην βολὴν** (coup par coup) κατὰ θέλησιν τοῦ ὑπηρετοῦντος αὐτό· τῇ ἐνεργείᾳ **ὑδραυλικοῦ χαλινωτηρίου** (frein hydraulique) κανονίζεται κατὰ θέλησιν ἡ ταχύτης τοῦ πυρὸς μεταξὺ 300 καὶ 600 βολῶν, κατὰ τὴν αὐτόματον βολήν.

Πολυβόλον Νόρδενφελτ, mitrailleuse Nordenfelt. Ὑπάρχουσι τοιαῦτα πολλῶν ὑποδειγμάτων, ἐξ ὧν τὸ πρακτικώτερον περιλαμβάνει ὁριζοντίως ἐντὸς **σιδηροῦ πλαισίου** (cadre en fer) 4 κάννας συνδεομένας ὑπὸ τριῶν **ζυγωμάτων** (traverses). Ὁλόσωμον **πυρεκβόλιον** (bloc de batterie), δυνάμενον νὰ κινηθῇ παλινδρομικῶς ἐκ τῶν ἔμπροσθεν πρὸς τὰ ὄπισθεν ἢ ἐκ τῶν ὄπισθεν πρὸς τὰ ἔμπροσθεν, εἶνε τοποθετημένον ὀπίσω τοῦ μεσαίου ζυγώματος. Προηγεῖται ὑπὸ τεσσάρων χαλυβδίνων **ἐμφρακτήρων** (obturateurs) φερόντων ἐξολκέα· ἕκαστος ἐξολκεὺς τίθεται εἰς κίνησιν διὰ **σφύρας** (chien) καὶ **ἑλικοειδοῦς ἐλατηρίου** (ressort à boudin). Ἀποφρακτικὴ **πλὰξ** τοῦ οὐραίου (plaque de fermeture de culasse), τοποθετημένη κάτωθεν τοῦ ὁλοσώμου πυρεκβολίου, χρησιμεύει πρὸς μετάδοσιν παλινδρομικῆς κινήσεως εἰς τὰ οὐραῖα, ὅπερ ἐμποιεῖ τὴν λειτουργίαν ὁλοκλήρου τοῦ μηχανισμοῦ.

Ἡ χρῆσις τῶν πολυβόλων εἰς τὸν πόλεμον συζητεῖται πολύ, ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲ ταῦτα ἐγένοντο ἄνευ ἀμφισβητήσεως δεκτά.

1) Διὰ τὴν πλαγιοφύλαξιν τῶν τάφρων εἰς τὰ ὀχυρώματα.

2) Ἐν τῷ ναυτικῷ διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν πλοίων κατὰ τῶν ἐπιτιθεμένων πλοιαρίων (λέμβων, ἀκατίων, μικρῶν τορπιλλοβόλων κτλ.).

πολυβόλος, ος, ον· ὁ βάλλων πλειοτέρας βολάς, à plusieurs coups.

πολυβράγχιος, ος, ον [ζωολ.] polybranche, adj. ὁμὰς ὀστρακοδέρμων ἐχόντων πολλὰ βράγχια.

πολυβροχιὰ [δημ.] βλ. **καιρὸς** (temps).

πολυγαλακτία, ας, ἡ· polygalactie (πολὺ καὶ γάλα, lait) n. f. [ἰατρ.] ὑπεραφθονία γαλακτούχου ἐκκρίσεως, surabondance de sécrétion lactée.

πολύγαλον, τό· polygale ou polygala, n. m. [κοιν.] herbe à lait; μικρὸς ἀειθαλὴς θάμνος, ὅστις βοσκόμενος ὑπὸ τῶν ζώων ποιεῖ αὐτοῖς πλειότερον γάλα, Διοσκ. χρησιμεύει καὶ ὡς φάρμακον διουρητικὸν καὶ καθαρκτικόν.

πολυγαμία, ας, ἡ· polygamie, n. f. νυμφευσις, σύζευξις ἀνδρὸς μετὰ πολλῶν γυναικῶν, ἢ γυναικὸς μετὰ πολλῶν ἀνδρῶν.

πολύγαμος, ος, ον· polygame, πολλάκις ἢ πολλὰς γυναῖκας νυμφευθεὶς ἀνήρ, πολλάκις ἢ πολλοὺς ἄνδρας νυμφευθεῖσα γυνή.

πολυγλωσσία, ας, ἡ· τὸ γνωρίζειν (ὁμιλεῖν) πολλὰς γλώσσας, connaissance de plusieurs langues; [διδ.] polyglotie, n. f. βλ. πολύγλωσσος καὶ **γλωσσομάθεια**.

πολύγλωσσος, ος, ον· polyglotte (πολὺ καὶ γλῶσσα) adj. ὁ γεγραμμένος εἰς πλειοτέρας γλώσσας· ‖ λεξικὸν πολύγλωσσον, dictionnaire polyglotte; ‖ βίβλος πολύγλωσσος, bible polyglotte. Ἐπίσης ὁ γνωρίζων (ὁμιλῶν) πολλὰς γλώσσας· ‖ διερμηνεὺς πολύγλωσσος, un interprète polyglotte; ‖ [οὐσ.] un, une polyglotte. § Συνώνυμα **πολύγλωσσος**, polyglotte καὶ **γλωσσομαθής**, linguiste. Ὁ **πολύγλωσσος** εἶνε ἄνθρωπος ἔχων τὴν πρακτικὴν γνῶσιν πολλῶν γλωσσῶν ἃς καὶ ὁμιλεῖ· ὁ **γλωσσομαθής**, ἔστω καὶ ἔξοχος, εἶνε πιθανὸν νὰ γνωρίζῃ ἀληθῶς πρακτικῶς μόνον τὴν μητρικὴν αὐτοῦ γλῶσσαν.

πολύγνωμος, ος, ον· ὁ πολλὰς γνώμας ἔχων, πολλὰς ἀποφάσεις λαμβάνων, ἄστατος, inconstant, e; ἀναποφάσιστος, indécis, e.

πολύγονος, ος, ον· ὁ πολλὰ γεννῶν, πολὺ γεννητικός, παράγων πολύ, qui produit beaucoup; γόνιμος, fécond, e, adj.

πολύγραμμος, ος, ον· ὁ πολλὰς γραμμὰς ἔχων, ὁ σημειωμένος μὲ πολλὰς γραμμάς, qui est marqué de plusieurs lignes; polygramme, adj.

πολυγραφία, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ πολυγράφου, τὸ γράφειν πολλά, action d'écrire beaucoup; σύνθεσις ἐκ πλειοτέρων συγγραφῶν,

composition de beaucoup d'ouvrages ; [ἐπὶ κακοῦ] écrivaillerie, n. f.

πολυγραφικός, οῦ, ὁ· polygraphique, adj. ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν πολυγραφίαν.

πολυγράφος, ου, ὁ· συγγραφεὺς γράψας ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων, auteur qui a écrit sur plusieurs matières, polygraphe, n. m. [ἐπὶ κακοῦ], écrivailleur, n. m. ou écrivassier, n. m. § [οὐσ.] μηχανὴ αὐτογραφική, machine autographique ; autographe, n. m. polygraphe, n. m. § **πολυγράφος**, ὁ καὶ πολύγραφον, τό· polygraphe, n. m. κιβωτίδιόν τι περιέχον πηκτήν τινὰ ὕλην ἐφ' ἧς ἀποτυποῦται τὸ διὰ χημικῆς μελάνης γεγραμμένον καὶ λαμβάνονται ἐξ αὐτοῦ πολλὰ ἀντίτυπα.

πολυγραφῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀναπαράγω διὰ τοῦ αὐτογράφου, reproduire par l'autographe ; autographier.

πολυγωνικός, ή, όν· polygonal, ale, aux, adj. ἔχων πλειοτέρας γωνίας· ‖ σχῆμα πολυγωνικόν, figure polygonale ; ‖ γραμμὴ πολυγωνική, ligne polygonale, ἤτοι μέρος τοῦ πολυγώνου. § ἐπίσης οὗτινος ἡ βάσις εἶνε πολύγωνον : π. χ. πρίσμα πολυγωνικόν, prisme polygonal ; πυραμὶς πολυγωνική, pyramide polygonale. § πολυγωνικός, polygonal, ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ πολύγωνον (βλ. ὀχυρωτική, fortification polygonale καὶ χάραξις, tracé polygonal).

πολύγωνον, ου, τὸ [γεωμ.] polygone, n. m. καλεῖται ἡ ὁριζομένη ἐπίπεδος ἔκτασις ὑπὸ πολλῶν εὐθειῶν καλουμένων **πλευρῶν** (côtés), ἢ πᾶν εὐθύγραμμον σχῆμα ἔχον γωνίας πλείονας τῶν τεσσάρων· τὸ ἔχον τρεῖς καλεῖται τρίγωνον, τὸ δὲ τέσσαρας τετράπλευρον, γενικώτερον ὅμως ὁ ὅρος πολύγωνον περιλαμβάνει καὶ ταῦτα τὰ δύο σχήματα. Πᾶν πολύγωνον ἔχον πάσας τὰς πλευρὰς καὶ πάσας τὰς γωνίας ἴσας πρὸς ἀλλήλας καλεῖται πολύγωνον κανονικὸν καὶ δύναται νὰ ἐγγραφῇ καὶ νὰ περιγραφῇ εἰς κύκλον. Παντὸς πολυγώνου τὸ ἄθροισμα τῶν γωνιῶν ἰσοῦται πρὸς δὶς τόσας ὀρθὰς γωνίας, ὅσαι εἶνε αἱ πλευραὶ αὐτοῦ πλὴν δύο. § [ὀχυρ.] **τὸ πρὸς ὀχύρωσιν πολύγωνον**, polygone à fortifier ; πολύγωνον περιβάλλον τὴν περίμετρον τοῦ ὀχυρωθησομένου μέρους καὶ οὗτινος αἱ πλευραὶ ἀποτελοῦσι τὰς **ἐξωτερικὰς πλευρὰς** (côtés extrérieurs) ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται τὸ σύστημα τῆς ὀχυρώσεως· ‖ [ὀχυρ.] **ἐξωτερικὸν πολύγωνον**, polygone extérieur ; τὸ ἐφαπτόμενον τῶν ἄκρων τῶν προμαχώνων· ‖ [ὀχυρ.] **ἐσωτερικὸν πολύγωνον**, polygone intérieur, τὸ σχηματιζόμενον ἐκ τῶν γραμμῶν τῶν συναπτουσῶν τὰ σημεῖα τῶν αὐχένων τῶν προμαχώνων.

πολύγωνον, τό· polygone, n. m. καλεῖται ἐκτεταμένον γήπεδον ἐν ᾧ ἐκτελοῦνται αἱ ἀσκήσεις καὶ τὰ διάφορα ἔργα τοῦ πυροβολικοῦ καὶ μηχανικοῦ (βλ. καὶ **πεδίον βολῆς**, champ de tir). Ὁ Χαντσερῆς καλεῖ τοῦτο λίαν ὀρθῶς **ἐξασκητήριον**, ἐπεκράτησεν ὅμως παρ' ἡμῖν νὰ ὀνομάζηται **πολύγωνον**.

πολύγωνος, ος, ον [γεωμ.] **πολυγωνικός**, polygonal, ale, aux, adj. polygone, adj. multiangulaire, adj.

πολύδακρυς, υς, υ (γεν. υος) καὶ **πολυδάκρυτος,** ος, ον· ὁ χύσας (ἢ ὅστις ἔκαμε νὰ χύσωσι) πολλὰ δάκρυα, qui a versé (a fait verser) beaucoup de larmes ; πολλῶν δακρύων αἴτιος, ἀξιοθρήνητος, déplorable, adj.

πολυδάκτυλος, ος, ον [ζωολ.] πολλοὺς δακτύλους ἔχων, polydactyle, adj.

πολυδάπανος, ος, ον· ὁ πολλὰ στοιχίζων, ὁ πολλῆς δαπάνης χρήζων, δαπανηρός, dispendieux, euse, adj. coûteux, euse, adj. § —, πολυέξοδος, dépensier, ère ; ὁ πολλὰ δαπανῶν, ἐξοδεύων, qui dépense beaucoup.

πολυδαπάνως [ἐπίρ.], κατὰ πολυδάπανον, πολυέξοδον τρόπον, dispendieusement, adv.

πολύδενδρος, ος, ον· ἔχων πολλὰ δένδρα, ὁ ἀφθονῶν εἰς δένδρα, qui abonde en arbres ; σύνδενδρος, πλήρης δένδρων, κατάφυτος, δασώδης, boisé, ée, adj.

πολυδίδακτος, ος, ον· πολλά, πολὺ διδαγμένος, qui connait beaucoup de choses ; très-instruit, e.

πολυδιήγητος, ος, ον· ὁ χρήζων πολὺν χρόνον πρὸς διήγησιν, long à raconter.

πολυδιψία, ας, ἡ· polydipsie, n.f. [ἰατρ.] ὑπερβολικὴ δίψα, soif excessive ; ἐξαιρετικὴ ἀνώμαλος κατάστασις τῆς ἀνάγκης τοῦ πίνειν.

πολυδοξία, ας, ἡ· πληθὺς γνωμῶν, δοξασιῶν, multiplicité d'opinions ; ‖ ὁ ἔχων πολλὴν δόξαν, φήμην, ἐνδοξότης, célébrité, n. f.

πολύδοξος, ος, ον· πολλάς, παντοειδεῖς γνώμας, δοξασίας ἔχων, qui a beaucoup d'opinions ; ‖ ὁ πολὺ περίφημος, πολυδόξαστος, ἔνδοξος, célèbre.

πολυδυναμία, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ πολυδυνάμου, ἔχειν τινὰ πολλὴν δύναμιν, avoir grande puissance ; avoir grande force ; être très puissant.

πολυδύναμος, ος, ον· πολλὴν δύναμιν ἔχων, πολὺ δυνατός, très puissant, e ; [μεταφ.] πολλὰ δυνάμενος πρᾶξαι, qui peut beaucoup.

πολύδωρος, ος, ον, ὁ πολλὰ δωρούμενος, ὁ δίδων πολλά, qui donne beaucoup ; ὁ λίαν ἐλευθέριος, très-libéral.

πολυεδρικός, ή, όν· polyédrique, adj. βλ. **πολύεδρος**.

πολύεδρον, ου, τὸ [γεωμ.], polyèdre, n. m. λέγεται τὸ στερεὸν τὸ πανταχόθεν ὑπὸ ἐπιπέδων περατούμενον. Τὰ ἐπίπεδα σχήματα ὑφ' ὧν περατοῦται, λέγονται ἕδραι, αἱ δὲ πλευραὶ τῶν ἑδρῶν λέγονται **ἀκμαὶ** ἢ καὶ **δίεδροι** (γωνίαι) τοῦ πολυέδρου. Τὸ πολύεδρον καλεῖται ὡς ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἑδρῶν του τετράεδρον, πεντάεδρον, ἑξάεδρον, κτλ. τὸ ἁπλούστατον δε πάντων εἶνε τὸ τετράεδρον, διότι ἵνα κλεισθῇ πανταχόθεν χῶρος ἀπαιτοῦνται τέσσαρα ἐπίπεδα τουλάχιστον.

πολύεδρος, ος, ον, ὁ ἔχων πολλὰς ἕδρας, qui a plusieurs faces ; polyèdre, adj. πολυεδρικός, ή, όν, ἢ πολύεδρος, polyédrique, adj.

πολυειδής, ής, ές, πολλὰ εἴδη, πολλὰς

μορφὰς ἔχων, de différentes sortes; παντοειδής, ποικίλος, varié, ée, adj.

πολυειδῶς [ἐπίρ.], κατὰ πολλὰ εἴδη, κατὰ διαφόρους τρόπους, de diverses manières; παντοειδῶς, ποικιλοτρόπως, diversement, adv.

πολυέλαιος, ου, ὁ· τὸ πολυκάνδηλον, lustre, n. m. μέγα κρεμαστὸν κηροπήγιον, grand chandelier suspendu καὶ ἐν γένει τὸ **ὑψίφωτον**, lustre, n. m. εἴτε ἠλεκτρικόν, εἴτε δι' ἀεριόφωτος.

πολυέλεος, ος, ον· ὁ πολὺ ἐλεήμων, πολὺ εὐσπλαγχνικός, très-miséricordieux; πολὺ οἰκτίρμων, πολὺ εὐσπλαγχνικός, très-clément.

πολυέξοδος, ος, ον· ὁ δαπανῶν πολλά, ἐξοδεύων, qui dépense beaucoup; dépensier, ère, adj. § —, ὁ στοιχίζων πολύ, πολλῆς δαπάνης χρήζων, δαπανηρός, coûteux, euse, adj. dispendieux, euse, adj.

πολυεξόδως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον πολυέξοδον, δαπανηρῶς, dispendieusement, adv.

πολυετής, ής, ές· ὁ διαρκῶν (ἢ διαρκέσας) πολλὰ ἔτη, qui dure (qui a duré) plusieurs (de longues) années; μακρός, πολυχρόνιος, μακροχρόνιος, long, longue, adj. παλαιός, γέρων, vieux, vieille; ‖ πολυετὴς (μακρὰ) πεῖρα, longue expérience; ‖ — (παλαιὰ) φιλία, amitié de vieille date; ‖ — μίσθωσις, bail à long terme (μακροχρόνιος).

πολυετία, ας, ἡ· τὸ εἶναι τινὰ πολυετῆ, ἡ ἰδιότης τοῦ πολυετοῦς, ἡ μακρὰ διάρκεια, longue durée; τὸ εἶναι παλαιόν, γέροντα, πολλῶν χρόνων ἡλικία, grand âge.

πολυετῶς [ἐπίρ.], διὰ πολλὰ ἔτη, pendant de longues années; πολυχρονίως, μακροχρονίως, à long terme.

πολυεύσπλαγχνος, ος, ον· πολὺ ἐλεήμων, πολὺ εὐσπλαγχνικός, très-miséricordieux, euse; πολὺ οἰκτίρμων, très-compatissant, e; πολὺ εὐσπλαγχνικός, très-clément, e.

πολυζήλευτος, ος, ον καὶ

πολύζηλος, ος, ον, ὁ πολὺ ζηλευτός, πολὺ περιζήτητος, πολὺ ἐπιθυμητός, très-envié, ée (recherché; désiré); ὁ λίαν ἐπίφθονος, λίαν ἐπίζηλος, très-enviable.

πολυζήτητος, ος, ον, ὁ πολὺ ἐπιζητούμενος, ὁ πολὺ περιζήτητος, très-recherché, ée, ou fort couru, e; ‖ εἶνε πολυζήτητος ἐνταῦθα, il est très-recherché.

πολυήμερος, ος, ον, ὁ πολλῶν ἡμερῶν, de plusieurs jours; ὁ διαρκῶν πολλὰς ἡμέρας, qui dure plusieurs jours; μακρός, μακροχρόνιος, long, longue, adj.

πολυήρατος, ος, ον (ἐκ τοῦ ἔραμαι), πολὺ ἀγαπητός, très aimé; καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἀξιαγάπητος, θελκτικός, charmant, e; χαρίεις, gracieux, euse.

πολυθεΐα, ας, ἡ· ἡ πολυθεϊσμός, οῦ, ὁ· polythéisme, n. m. λέγεται ἡ εἰς τὴν ὕπαρξιν πολλῶν θεῶν πίστις. Ὑπῆρξεν ἡ φυσικὴ θρησκεία τῶν ἀρχεγόνων λαῶν, οἵτινες ἔκπληκτοι βλέποντες τὰ μεγαλοπρεπῆ φυσικὰ φαινόμενα ἐφαντάσθησαν τὰς αἰτίας αὐτῶν, τὰς φυσικάς, δηλ. δυνάμεις, ὡς ἴδια πρόσωπα ἅτινα καὶ ἐθεοποίησαν ὑπὸ διάφορα ὀνόματα. Ἀλλὰ καὶ ζῷα ἐλατρεύθησαν ὡς θεοί, ἄλλα μὲν ἐξ εὐγνωμοσύνης ὡς ὠφέλιμα, ἄλλα δὲ ἐκ φόβου ὡς καταστρεπτικά, ἔτι δὲ καὶ ἄψυχα ἀντικείμενα. Ἀπὸ τῶν ἐν χρήσει ἐν τῇ λατρείᾳ εἰδώλων ἤτοι ὁμοιωμάτων τῶν θεῶν ὁ πολυθεϊσμὸς καλεῖται καὶ εἰδωλολατρεία.

πολυθεϊστής, οῦ, ὁ· βλ. πολύθεος.

πολυθέλγητρος, ος, ον, ἔχων πολλὰ θέλγητρα, εὐχάριστος, θελκτικός, charmant, e, adj. ravissant, e, adj.

πολύθεος, ος, ον καὶ πολυθεϊστής, polythéiste, n. ὀπαδὸς τῆς πολυθεΐας.

πολύθηκον, ου, τό· rayon, n. m. καλούμενον συνήθως καὶ **ἀρχειοθήκη** (casier); πῆγμα ἐκ σανίδων, διῃρημένον εἰς θήκας, ἤτοι **θυρίδας** (casse), διὰ τὴν ἐναπόθεσιν διαφόρων ἐγγράφων· rayon μεταφορικῶς καλεῖται **διαμέρισμα** ἐντὸς καταστημάτων, βιβλιοθηκῶν, κτλ.

πολυθρήνητος, ος, ον, πολύκλαυστος, ἀξιοθρήνητος, déploré, ée, adj. déplorable, adj.

πολύθρομβος, ος, ον· ἀποτελούμενος ἐκ πολλῶν θρόμβων.

πολυθρόνα, ας, ἡ [δημ. ἐν.] καὶ πολτρόνα, ἡ ἕδρα, fauteuil, n. m.

πολυθρύλλητος, ος, ον· πολὺ λεγόμενος, πολὺ πεφημισμένος, dont le monde parle, πολὺ ὀνομαστός, πολὺ περίφημος fameux, euse, adj. célèbre, adj.

πολύθυρος, ος, ον· πολλὰς θύρας (ἐξόδους, ὀπὰς) ἔχων, qui a plusieurs portes (issues; trous).

πολυΐστωρ, ορος, ὁ καὶ ἡ· ὁ πολλὰ γνωρίζων, πολυμαθής, πεπαιδευμένος, érudit, e, adj. σοφός, savant, e, adj.

πολυκαιρία, ας, ἡ· μακρὸν χρονικὸν διάστημα, long laps de temps; ἡ μακροχρονιότης, πολὺς καιρός, long temps; ‖ ἡ παλαιότης, vétusté, n. f.

πολυκαιρίζω, μέλ. ίσω, χρονίζω, διαρκῶ ἐπὶ πολὺν χρόνον, durer longtemps.

πολυκαιρινός, ή, όν· χρόνιος, ὁ διαρκῶν ἐπὶ πολὺν καιρόν, qui dure longtemps; γηραιός, παλαιός, vieux, vieille, adj. πρὸ πολλοῦ, ἐκ παλαιοῦ χρόνου, de vieille date (=ἐκ παλαιᾶς ἡμερομηνίας)· πεπαλαιωμένος, suranné, ée, adj. [συνεκδ.] ἐφθαρμένος, usé, ée; μαραμμένος, fané, ée, adj.

πολυκαίρισμα, ατος, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ πολυχρονιότης.

πολυκάνδηλον, ου, τό· βλ. **πολυέλαιος,** lustre, n. m. καὶ ἰδίως πολύφωτος λυχνία, μὲ πολλὰ κανδήλια.

πολύκαννος, ος, ον· ὁ ἔχων πολλοὺς σωλῆνας, κάννας, à plusieurs canons; à plusieurs coups; βλ. καὶ **πολυβόλον.**

πολυκαρπία, ας, ἡ· πληθύς, ἀφθονία καρπῶν, abondance de fruits; εὐφορία, εὐκαρπία, fertilité, n. f.

πολύκαρπος, ος, ον· ὁ πολλοὺς καρποὺς ἔχων, ἄφθονος εἰς καρπούς, riche en fruits; εὔφορος, εὔκαρπος, fertile, adj. § [βοτ.] polycarpien, enne, adj. συνώνυμον τοῦ polycar-

pique, adj. λέγεται περὶ τῶν φυτῶν ἅτινα δίδουσι πλειστάκις ἄνθη καὶ καρπούς. § [βοτ.] —, polycarpe, adj. ὁ φέρων πολλοὺς καρπούς.

πολυκέρατος, ος, ον, καὶ

πολύκερως, ωτος, ὁ καὶ ἡ [ζωολ.], πολλὰ κέρατα ἔχων, multicorne, adj. polycérate, adj.

πολυκέφαλος, ος, ον· πολλὰς κεφαλὰς ἔχων, qui a plusieurs têtes [διδ.] polycéphale, adj.

πολυκίνητος, ος, ον· ὁ πολὺ κινούμενος, qui se meut beaucoup ; κινητός, ή, όν, remuant, e, adj. mobile, e, adj.

πολύκλαδος, ος, ον· πολλοὺς κλάδους ἔχων, qui a beaucoup de branches [βοτ.] polyclade, adj. ὁ κλαδώδης, branchu, e, adj.

πολύκλαστρον, ου τὸ [ναυτ. πυρ.] pétard, n. m. ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς λέγεται ῥηξίπυλον· βλ. λέξιν.

πολύκλαυστος, ος, ον, ὁ ὑπὸ πολλῶν ἢ πολὺ κλαιόμενος, θρηνούμενος ἢ θρηνηθείς, qu'on a beaucoup pleuré ; très-regretté, διὰ τὸ ὁποῖον πολὺ ἐλυπήθησαν, πολυπόθητος.

πολυκλινική, ῆς, ἡ· polyclinique (πολὺ καὶ κλινικός, clinique), n. f. κλινικὴ ἐν ᾗ μεταβαίνουσιν οἱ ἀσθενεῖς καὶ ἐν ᾗ νοσηλεύουσιν, ἐνίοτε δωρεάν, διαφόρους ἀσθενείας.

πολύκλωνος, ος, ον· ὁ ἔχων πολλοὺς κλώνους, qui a beaucoup de branches (ou de rameaux). § πολύκλωνος μάστιγξ (ιγος), martinet, n. m. μικρὰ λαβὴ ἐφ' ἧς εἶνε καθηλωμένα τεμάχια σχοινίου ἢ κλῶνοι ἐκ δέρματος, χρησιμεύοντα διὰ τὴν ἐκτίναξιν τοῦ κονιορτοῦ ἐκ τῶν μαλλίνων ὑφασμάτων

πολυκορία, ας, ἡ· polycorie, n. f. κατάστασις τοῦ ὀφθαλμοῦ παρουσιάζοντος πλειότερα ἀνοίγματα κόρης.

πολυκοτυληδόνος, ος, ον [βοτ.], polycotylidone, adj. ἔχων πολλὰς κοτυληδόνας.

πολύκροτον, τό· συνήθως **περίστροφον,** revolver, n. m. βλ. λέξιν.

πολύκροτος, ος, ον, ὁ προξενῶν (ἢ ὅστις ἐπροξένησε) πολὺν κρότον (θόρυβον), qui fait (a fait) beaucoup de bruit ; περίφημος, célèbre, adj. fameux, euse, adj.

πολυκτημοσύνη, ης, ἡ· ἰδιότης τοῦ πολυκτήμονος, τὸ ἔχειν πολλὴν περιουσίαν (Πολυδ.) [κτήματα], possession de beaucoup de biens ; πλοῦτος, εὐπορία, opulence, n. f.

πολυκτήμων, ων, ον (γεν. ονος), μέγας ἰδιοκτήτης (γαιοκτήμων), grand propriétaire, ὁ ἔχων πολλὰ κτήματα, qui possède beaucoup de biens ; πλούσιος, εὔπορος, opulent, e, adj.

πολυκύμαντος, ος, ον [ἰδ. ἐπὶ θαλάσσης], ὁ λίαν τεταραγμένος, très-agité, ée ; ἐξηγριωμένος, irrité, ée, adj. θυελλώδης, orageux, euse, adj. ‖ πολυκύμαντος θάλασσα, mer moutonneuse ; ‖ [συνεκδ.] πολυκύμαντος βίος, vie orageuse.

πολύκωπος, ος, ον· πολλὰς κώπας, πολλὰ κωπία ἔχων, à plusieurs rames.

πολυλαλία, ας, ἡ· ἡ **φλυαρία,** babil, n. m. ἀφθονία περιττῶν λόγων· ἡ τῶν μικρῶν παιδίων ὁμιλία· ἐπίσης ᾆσμα λάλον πτηνῶν τινων.

πολύλαλος, ος, ον· babillard, e, adj. et n. ὁ λέγων πολλὰ ἀνωφελῶς.

πολυλαλῶ, μέλ. ήσω· πολυλογῶ, φλυαρῶ, babiller ; βλ. **πολυλαλία.**

πολυλογᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.] βλ. **πολύλογος.**

πολυλογία, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ πολλὰ ὁμιλοῦντος, φλυαρία, bavardage, n. m. περιττολογία, verbiage, n. m. στωμυλία, loquacité, n.f. (προφ. kouas) ἡ μακρότης, τὸ σχοινοτελὲς τοῦ λόγου, ἡ πολυλογία, prolixité, n. f. ἡ πολυλαλία, babil, n. m. ὀχληρὰ πολυλογία, caquet, n. m. (babil importun), καὶ ἰδίως τῶν μικρῶν παιδίων, caquetage, n. m. ou caqueterie, n. f.

πολύλογος, ος, ον· κοινῶς πολυλογᾶς, ὁ πολλὰ ὁμιλῶν, φλύαρος, bavard, e, adj. περιττολόγος, verbeux, euse, adj. λάλος, στωμύλος, loquace (προφ. kouas), adj. μικρόλογος, prolixe, adj. πολύλαλος, babillard, e, adj. [μεταφ.] πολυλογᾶς, caqueteur, euse, adj. qui caquette, qui bavarde.

πολυλογῶ (έω), μέλ. ήσω· εἶμαι πολυλόγος, πολλὰ ὁμιλῶ, parler beaucoup; φλυαρῶ, bavarder ; ‖ διὰ νὰ μὴ πολυλογῶ, pour être bref (= διὰ νὰ ἦμαι σύντομος)· [μεταφ.] —, caqueter = babiller.

πολυμάθεια, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ πολυμαθοῦς, πολυμαθῆ εἶναι τινά, τὸ πολλὰ μανθάνειν, savoir étendu ; grand savoir ; εὐπαιδευσία, πολυμάθεια, érudition, n. f. [σπ.] polymathie, n. f.

πολυμαθής, ής, ές· ὁ πολλὰ γνωρίζων, ὁ ἔχων πολλὰς γνώσεις, qui a beaucoup de connaissances ; σοφός, savant, e, adj. λόγιος, πολυμαθής, érudit, e, adj. et n. [σπ.] polymathe, n.

πολυμαθῶς [ἐπίρ.], μετὰ πολυμαθείας, avec érudition ; ὡς πολυμαθής, en homme érudit, savamment, adv.

πολύμαστος, ον, ον [ζωολ.], πολλοὺς μαστοὺς ἔχων, multimamme, adj.

πολυμελής, ής, ές, συγκείμενος ἐκ πολλῶν μελῶν (μερῶν), composé de plusieurs membres ; πολυάριθμος, nombreux, euse, adj. ‖ οἰκογένεια πολυμελής, une famille nombreuse. § [ἀνατομ.] polymélien, enne, adj. ὁ ἔχων πλειότερα τῶν κεκανονισμένων μελῶν.

πολυμέρεια, ας, ἡ· polymérie, n. f. καλεῖται ἐν τῇ χημείᾳ τὸ γεγονὸς ὅτι ὑπάρχουν χημικαὶ ἑνώσεις ἔχουσαι τὴν αὐτὴν μὲν σύνθεσιν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν συστατικῶν αὐτῶν, διάφορα δὲ μοριακὰ βάρη καὶ διαφόρους ἰδιότητας. Τοιαύτην σχέσιν παρουσιάζουσι π. χ. τὰ σώματα μεθυλένιον CH_2, αἰθυλένιον C_2H_4 προπυλένιον C_3H_6 κτλ., ἅτινα συνίστανται μὲν πάντα ἐξ ἄνθρακος καὶ ὑδρογόνου συντεθειμένων κατὰ λόγον 1:2, ὧν ὅμως τοῦ μὲν πρώτου τὸ μόριον περιλαμβάνει 1 ἄτομον ἄνθρακος καὶ 2 ὑδρογόνου, τοῦ δευτέρου 2 ἄνθρακος καὶ 4 ὑδρογόνου καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

πολυμερής, ής, ές, ἐκ πολλῶν μερῶν

(συγκείμενος), de plusieurs parties; ἔχων πολλὰς ὄψεις, à plusieurs faces; πολλαπλοῦς, multiple; ποικίλος, varié, ée, adj. § [ζωολ.] polymère, adj. polyméré, ce adj. § **πολυμερής**, ής, ὲς [χημ.], polymère, adj. λέγεται ἐπὶ τῶν σωμάτων ἅτινα παρουσιάζουσι τὸ φαινόμενον τῆς πολυμερείας.

πολυμέριμνος, ος, ον, ὁ προξενῶν πολλὰς μερίμνας, qui cause beaucoup de soucis. § —, περίφροντις, très-soucieux; βεβαρυμένος διὰ πολλῶν φροντίδων, accablé de soucis.

πολυμερῶς [ἐπίρ.], κατὰ πολλοὺς τρόπους, de plusieurs manières; ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις, à plusieurs points de vue; πολυειδῶς, πολυτρόπως, ποικιλοτρόπως, diversement, adv.

πολυμεταλλίτης, ου, ὁ [ὀρυκτ.] panabase, n. f. ὀρυκτὸν τοῦ κυβικοῦ συστήματος κρυσταλλούμενον τετραεδρικῶς, ἐξ οὗ ἐκλήθη καὶ τετραεδρίτης. Εἶνε δύσξεστον, ἔχει χρῶμα μολυβδόφαιον πρὸς τὸ σιδηρομέλαν καὶ δίδει γραμμὴν μέλαιναν μὲν ἐὰν ἐμπεριέχῃ ὀλίγον ψευδάργυρον, βαθεῖαν δὲ κερασόχρουν, ἐὰν ἦνε ἀρκούντως ψευδαργυρομιγής.

πολύμικτος, ος, ον· polyvalent, e, adj.

πολυμήχανος, ος, ον· ὁ πολλὰ μηχανευόμενος, πολὺ ἐπιτήδειος, ἐπινοητικός, très ingénieux, euse; ἐπινοητικὸς διαφόρων ἐπιχειρημάτων, τεχνασμάτων, ἐπινοητικὸς εἰς διάφορα μέσα, τρόπους λύσεως δυσκολίας τινος, fécond en expédients (en ressources).

πολυμιγής, ής, ές· πολλαπλῶς ἢ ἐκ πολλῶν πραγμάτων ἀνάμικτος, ὁ πολὺ ἀναμεμιγμένος, très-mêlé (mélangé); μετ' ἄλλων ἀναμεμιγμένος, entremêlé, ée, adj. πολλαπλοῦς, ποικίλος, varié, ée, adj.

πολυμιλῶ (έω) [δημ.], ὁμιλῶ πολύ, parler beaucoup.

πολυμορφία, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ πολυμόρφου, ἔχειν τινὰ πολλὰς μορφάς, πολλαπλότης (ποικιλία) μορφῶν, multiplicité (pluralité; diversité) de formes; πολυμορφία, multiformité, n. f. polymorphie, n. f. § [βοτ.] **πολυμορφία**, polymorphisme, n. m. ἰδιότης ἣν κέκτηνται εἴδη τινὰ νὰ λαμβάνωσι διαφόρους σχηματισμοὺς (νὰ μεταβάλλωσι μορφὴν) χωρὶς νὰ μεταβάλλωσι τὴν φύσιν των. § [χημ.] **πολυμορφία**, polymorphisme, n. m. καὶ polymorphie, n. f. βλ. **ἑτερομορφία**.

πολύμορφος, ος, ον, πολλὰς μορφὰς ἔχων, de plusieurs formes; multiforme, adj. ποικίλος, varié, ée, adj. qui est sujet à varier beaucoup de formes, polymorphe, adj.§ [χημ.] πολύμορφος, polymorphe, λέγεται περὶ τῶν ὑλῶν τῶν ὑποκειμένων εἰς τὴν **πολυμορφίαν**.

πολύμοχθος, ος, ον, πολὺν μόχθον, ἐργασίαν, κόπον ἔχων, προξενῶν, ὁ πολὺ ἐργατικός, très-laborieux, euse; ὁ πολὺ κοπιώδης, très-fatigant, e; ἐπίμοχθος, ἐπίπονος, λίαν κοπιαστικός, très-pénible; ὁ πλήρης (μεστὸς) θλίψεων, στενοχωριῶν, plein de tribulations.

πολύξερος, η, ον [δημ.] (ἰδ. ἐπὶ κακοῦ) ὁ πολλὰ εἰδώς, ὁ γνωρίζων πολλὰ πράγματα, πολυειδήμων, qui sait beaucoup de choses; ὁ ἔχων μεγάλην πεῖραν, πολύπειρος, qui a une grande expérience; ‖ εἶνε πολύξερος, il en sait plus d'une=εἰξεύρει πολλά.

πολύξευρος, η, ον· βλ. **πολύξερος**.

πολυόδους, οντος, ὁ καὶ ἡ [ζωολ.] πολλοὺς ὀδόντας ἔχων, πολύδοντος, polyodonte, adj.

πολυομβρία, ας, ἡ· πολὺ βροχή, βρέχειν πολύ, ἀφθονία βροχῶν, abondance de pluies; βροχερὰ ἐποχή, saison pluvieuse; αἱ μεγάλαι βροχαί, grandes pluies.

πολυόμματος, ος, ον· ἔχων πολλοὺς ὀφθαλμούς, πολυόφθαλμος πολλὰ ὀμμάτια ἔχων, qui a plusieurs yeux. § [οὐδ. οὐσ. ζωολ.], polyommate, adj.

πολυοπτικός, ή, όν· polyoptique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν πολυοψίαν, qui a rapport à la polyopsie.

πολυοπτικός, ή, όν· polyoptre, adj [φυσ.] ὁ πολλαπλασιάζων τὰς εἰκόνας, qui multiplie les images.

πολυόπτρον, ου, δ· polyoptre, n. m. ὕαλος δι' ἧς φαίνονται πολλαπλᾶ ἀλλὰ μικρότερα τὰ ἀντικείμενα.

πολυόροφος, ος, ον· ὀρθότ. **πολυώροφος**, ἔχων πολλοὺς ὀρόφους, à plusieurs étages.

πολυουρία, ας, ἡ· polyurie, n. f. καθημερινὴ ὑπερβολικὴ ἔκκρισις οὔρου ὑπερβάλλουσα τὰ 1800 γραμμάρια διὰ τὸν ἄνδρα καὶ 1500 γραμμάρια διὰ τὴν γυναῖκα.

πολυουρικός, ή, όν· polyurique, adj. qui tient à la polyurie.

πολυόφθαλμος, ος, ον· ὁ ἔχων πολλοὺς ὀφθαλμούς, qui a plusieurs yeux; [ζωολ.] polyophtalme, adj. qui possède un grand nombre d'yeux; annélide polyophtalme.

πολυοψία, ας, ἡ· polyopsie (πολὺ καὶ ὄψ, ὅρασις, vue) n. f. [ἰατρ.] ἐλάττωμα τῆς ὁράσεως ὅπερ παρουσιάζει τὰ ἀντικείμενα πολλαπλᾶ, ἤτοι πολλαπλῆ ὄψις. Λέγουσιν ἐπίσης **πολυωπία**, polyopie, n. f.

πολυπαθημένος καὶ

πολυπαθής, ής, ές, ὁ ὑποστὰς πολλὰ δεινά, ὁ πολὺ ὑποφέρας, qui a beaucoup souffert; ὁ σκληρῶς δοκιμασθείς, cruellement éprouvé.

πολυπειρία, ας, ἡ· πολλὴ ἢ μεγάλη πεῖρα, grande expérience.

πολύπειρος, ος, ον· πολλὴν ἢ μεγάλην πεῖραν ἔχων, ὁ λίαν πεπειραμένος, fort expérimenté; ‖ εἶνε πολύπειρος [οἰκ.], c'est un vieux routier.

πολυπέταλος, ος, ον [βοτ.], ὁ ἔχων πολλὰ πέταλα, polypétale, adj. multipétale, adj.

πολυπλάνητος, ος, ον· ὁ πολὺ περιπλανηθείς, qui a beaucoup erré; errant, e, adj. πλάνης, ἀλήτης, vagabond, e, adj.

πολυπλασιάζω, βλ. **πολλαπλασιάζω**.

πολυπληθής, ής, ές· πολὺ τὸ πλῆθος ἢ τὸν ἀριθμόν, πολυάριθμος, très-nombreux, euse.

πολύπλοκος, ος, ον· πολὺ πεπλεγμένος, très-compliqué; πολὺ περιπεπλεγμένος κοινῶς ἐμπερδευμένος, embrouillé, ée, adj. entortillé, ée, adj.

πολυπλόκως [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον λίαν πολύπλοκον, d'une manière très-compliquée.

πολυπόθητος, ος, ον· ὁ πάρα πολὺ ποθητός, σφόδρα ἐπιθυμητός, très-désiré, ée ; très regretté, ée.

πολυποίκιλος, ος, ον· πάρα πολὺ ποικίλος, très-varié, ée, adj. ὁ ἀπειροκάλως ποικίλος, bigarré, ée, adj. bariolé, ée, adj.

πολύπονος, ος, ον· ἐπίμοχθος, ἐπίπονος, λίαν κοπιαστικός, fort-pénible ; ὁ πολὺ κοπιώδης, très-fatigant, e.

πολυποσία, ας, ἡ· ὑπερβολὴ εἰς τὸ πίνειν, ὑπέρμετρος πόσις, excès dans le boire. § [ἰατρ.] polyposie, n. f. συνώνυμον τοῦ πολυδιψία (polydipsie).

πολύπους, ους, ουν, ἔχων πλειοτέρους πόδας, qui a plusieurs pieds ; [διδ.] polypode, n. m. multipède, n. m. § [οὐσ.] **πολύπους**, polype, n. m. γενικὸν ὄνομα ἀποδιδόμενον εἰς τὰ μαλάκια τῶν κεφαλοπόδων διὰ τοὺς πολλοὺς πόδας ἢ μᾶλλον πλοκάμους των· τοιαῦτα εἶνε ὁ ὀκτάπους (κοινῶς **χταπόδι**, poulpe], ὁ ναυτίλος, ἡ σηπία, ἡ τευθίς, ὁ ἀργοναύτης, κτλ. § [χειρουργ.] **πολύπους**, polype, n. m. Πολύποδες καλοῦνται ἐν τῇ ἰατρικῇ ὀγκώδεις ἐκβλαστήσεις ἀναπτυσσόμεναι κατά τινας θέσεις ἐπὶ βλεννογόνων ὑμένων. Κατὰ τὴν ὑφὴν αὐτῶν διαιροῦνται εἰς βλεννώδεις (μαλακωτέρους) καὶ ἰνώδεις (σκληρούς). Εἶνε ἐν γένει ἐκ φύσεως ὅλως καλοήθεις, ἐνοχλοῦσι δὲ μόνον ὡς ἐκ τῆς θέσεως ἐν ᾗ ἀναπτύσσονται. Συνηθέστατοι εἰσὶν οἱ ἐν τῇ ῥινοφαρυγγαίᾳ κοιλότητι, οἵτινες δυσχεραίνουσι τὴν ἀναπνοὴν καὶ τὴν λαλιάν· ἐπὶ δὲ τῆς μήτρας παραχθέντες παρακωλύουσι τὴν σύλληψιν ἢ ἐπιφέρουσι μεγάλας αἱμορραγίας· οἱ ἐπὶ τοῦ ἀπευθυσμένου προξενοῦσι δυσκοιλιότητα καὶ αἱμορραγίας κτλ. Ἡ θεραπεία συνίσταται εἰς τὴν χειρουργικὴν ἐξαίρεσιν τοῦ πολύποδος, ἥτις κατὰ τὰς περιστάσεις γίνεται διὰ τομῆς, περιβρογχισμοῦ, συστροφῆς (ἐὰν ὁ ὄγκος τοῦ πολύποδος στηρίζεται ἐπὶ μίσχου) κτλ. Ἄλλοτε δὲ ἐξαφανίζονται διὰ καυτηριάσεως. Συχνότατα ὅμως ὑποτροπιάζουσιν οἱ πολύποδες ἐπὶ τῆς αὐτῆς θέσεως, ἰδίως ἐπὶ ἀτόμων νεαρᾶς ἡλικίας.

πολυπραγμονῶ (έω), μέλ. ήσω (συνήθως ἐπὶ μομφῆς), ἐπεμβαίνω (ἀπρόσκλητος) [ἀναμιγνύομαι], πληροφοροῦμαι περὶ πάντων, s'ingérer [se mêler], s'informer de tout ; **εἶμαι πολὺ περίεργος**, être très-curieux ; **ἐνασχολοῦμαι** εἰς παντοίας ξένας ὑποθέσεις (ἀπρόσκλητος), se fourrer partout, κοινῶς χώνομαι παντοῦ, **ἐξετάζω νὰ μάθω τὰ πάντα**.

πολυπραγμοσύνη, ης, ἡ· ὁ χαρακτὴρ καὶ αἱ πράξεις τοῦ πολυπράγμονος, ἀνάμιξις εἰς ξένας ὑποθέσεις, ἄκαιρος περιέργεια, curiosité déplacée ; περιέργεια (ἐπέμβασις) ἀδιάκριτος, curiosité (ingérence) indiscrète; ἄκαιρος προθυμοποίησις, empressement déplacé.

πολυπράγμων, ων, ον (γεν. ονος), ἰδίως εἰς πολλά, εἰς ξένα πράγματα ἀναμιγνυόμενος, ἐξ ἀκαίρου περιεργείας, φιλέριδος χαρακτῆρος ἢ κερδοσκοπίας ἀναμιγνυόμενος εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν ἄλλων, περίεργος, curieux, euse, adj. ἀδιάκριτος, indiscret, ète, adj. ὁ ἀναμιγνυόμενος (ἐνασχολούμενος) εἰς πολλὰ πράγματα (ὑποθέσεις), qui se mêle (s'occupe) de beaucoup de choses.

πολύπτυχος, ος, ον· ὁ ἔχων πολλὰς πτυχάς, qui a plusieurs plis.

πολύρριζος, ος, ον [βοτ.] πολλὰς ῥίζας ἔχων, polyrrhize, adj.

πολύς, πολλή, πολύ, γεν. πολλοῦ, πολλῆς, πολλοῦ· ἐκ τοῦ πολὺς μόνον ἡ ἑν. ὀνομ. καὶ αἰτ. τοῦ ἀρσ. καὶ οὐδετ. πολύς, πολύν, πολύ· πολὺ ἀπό, beaucoup de ; [πολύ, beaucoup de... ἢ ὀλίγον, peu de, μετὰ τὰς λέξεις ταύτας αἵτινες σημαίνουσι ποσότητα τίθεται ἡ πρόθεσις de καὶ ὄχι τὸ ἄρθρον des] ; || μέγας ἀριθμὸς ἀπό, grand nombre de; πολυάριθμος, nombreux, euse, adj. μέγας, μεγάλη, μέγα, grand, e, adj. μακρός, ά, όν, long, ue, adj. [πληθ.] πολλοί, πλεῖστοι, plusieurs; περισσότεροι τοῦ ἑνός, plus d'un ; διάφοροι, πολλοί, maint, e, adj. [ἐν.] πολὺ ἀπό τι, trop de; || — κόσμος, beaucoup de monde ; grand monde; || πολὺ πνεῦμα, beaucoup d'esprit ; || πολλὴ ἀπόστασις, grande (longue) distance ; || μετὰ πολλοῦ στρατοῦ, avec une nombreuse armée; || — κόπος, bien de la (beaucoup de) peine ; || μὲ πολὺν κόπον, à grande peine ; || πολὺς καιρὸς παρῆλθεν, beaucoup de temps s'est écoulé ; || εἶνε πολὺς καιρὸς ἀφ' ὅτου, il y a longtemps que ; || ἔβαλες πολὺ ἅλας, vous avez mis trop de sel ; || [ἀπολ.] εἶνε πολύ, c'est beaucoup ; c'est trop ; c'en est trop ; c'est trop fort ; || καὶ αὐτὸ πολὺ εἶνε, c'est déjà beaucoup; || μετὰ πολλῆς προσοχῆς, avec beaucoup d'attention ; || διὰ πολλῆς ἐπιμελείας, à force d'application ; || ἔφθασαν πολλὰ πλοῖα, il est arrivé plusieurs bâtiments ; || δὲν ἦσαν πολλοὶ ἄνθρωποι, il n'y avait pas grand' monde ; || πολλοὶ φρονοῦσιν ὅτι, plusieurs (beaucoup de gens) pensent que ; || πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, plusieurs d'entre eux ; || πολλὰ πράγματα δὲν ἠξεύρεις, il y a bien de choses que vous ignorez ; || [ἀπολ.] πολλά, bien de choses ; || εἴπαμεν πολλὰ καὶ διάφορα, nous avons parlé de choses et autres ; || πολλοὶ ἄλλοι κίνδυνοι, bien d'autres périls; || μετὰ πολλῶν ἄλλων, avec plusieurs autres personnes ; avec bien d'autres ; || [ἐλλειπτ.] ἔφαγε πολλαῖς, il a reçu force coups ; || ἀνέγνωσε πολλά, il a beaucoup lu ; || πολλὰ λέγονται, on dit beaucoup de choses ; on en raconte de toutes les façons ; || ἠξεύρω πολλὰ περὶ αὐτοῦ, j'en sais long sur son compte ; || πολλὰ ζητεῖς, vous demandez beaucoup ; vous demandez trop ; || ἔπαθε πολλά, il a beaucoup souffert ; || πολλοῦ ἄξιος, précieux, euse, adj. μεγάλης ἀξίας, de grande valeur ; de grand mérite ; || ἔχω (ποιοῦμαι) περὶ πολλοῦ, estimer beaucoup (ἐκτιμῶ πολύ), faire grand cas de ; tenir beaucoup à ; || πολλοῦ γε καὶ δεῖ [φρ. ἀρχ.], il s'en faut [de] beaucoup ; à beaucoup près ; tant s'en faut ; || πρὸ πολλοῦ

[καιροῦ], il y a longtemps ; || διὰ πολὺν καιρόν· διὰ πολύ, pour longtemps ; || μετὰ πολὺν καιρὸν (χρόνον) longtemps après ; || κατὰ πολύ· κατὰ πολλά, de beaucoup ; || μετ' οὐ πολύ, bientôt après ; || peu [de temps après]; || ἐπὶ πολύ, pendant longtemps. § [ἐνάρθρ.] μέγας ἀριθμός, le grand nombre ; τὸ πλῆθος, ἡ πληθύς, la multitude ; ἡ πλειονότης, la pluralité ; la majorité ; ὁ μεγαλείτερος ἀριθμός, le plus grand nombre ; οἱ πολλοί, οἱ πλεῖστοι, la plupart ; || ὁ πολὺς κόσμος οὕτω φρονεῖ, le gros du monde est de cet avis ; || οἱ πολλοί του φίλοι, le grand nombre de ses amis ; οἱ πολυάριθμοι φίλοι του, ses nombreux amis ; || αἱ πολλαί του ἀσχολίαι, la multitude de ses occupations ; || ἡ πολλή του ἀδυναμία, sa grande faiblesse ; || ἡ πολλή μου ἐμπιστοσύνη, mon trop de confiance ; || ἡ πολλὴ δουλειά, l'excès du travail ; || γράφει εἰς τοὺς πολλούς, il écrit pour les masses ; || αὐτὸ ἀρέσκει εἰς τοὺς πολλούς, c'est ce qui plaît à la multitude ; || οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, la plupart des hommes ; || οἱ πολλοὶ ἐνόμιζον ὅτι, la plupart croyait que ; || συμφωνεῖ πάντοτε μὲ τοὺς πολλούς, il se range toujours à l'avis de la majorité ; || οἱ πολλοὶ (πολλαπλότης) νόμοι γεννῶσι τὰς πολλὰς δίκας, la multiplicité des lois est cause de la multiplicité des procès ; || οἱ πολλοὶ αὐτοὶ ὑποψήφιοι, cette foule de candidats ; || ὅπου εἶνε τὰ πολλὰ πηγαίνουν καὶ τὰ ὀλίγα [παροιμ.], le bien cherche le bien ; un bien acquiert l'autre ; || οὐκ ἐν τῷ πολλῷ τὸ εὖ, ἀλλ' ἐν τῷ εὖ τὸ πολὺ [παροιμ. ἀρχ.], la qualité vaut mieux que la quantité ; non combien, mais comment bien ; || μὲ τὰ πολλὰ τὸν ἔπεισα, enfin (à grande peine) je l'ai persuadé. § [οὐδ. ἐπίρ.] πολύ· [καὶ ἐν.] πολλά, bien ; très ; fort; beaucoup ; trop ; || εἶσθε πολὺ (πολλὰ) καλός, vous êtes bien bon ; || εἶνε πολὺ ἀδύνατος, il est très faible ; || μὲ διεσκέδασε πολύ, il m'a beaucoup amusé ; || δὲν τρώγει πολύ, il ne mange pas beaucoup ! || πεινῶ πολύ, j'ai bien faim ; j'ai grand' faim ; || αὐτὸ σημαίνει πολύ, c'est beaucoup dire ; || εἶνε πολὺ μεγαλείτερος, il est beaucoup plus grand ; || τὸν περνᾷ πολύ, il le dépasse de beaucoup ; || πολὺ ὀλίγον, très-peu ; bien peu ; trop peu ; || πολὺ ὀλιγώτερον, beaucoup moins ; || δὲν θὰ διαρκέσῃ πολύ, cela ne durera pas longtemps ; ce ne sera pas long ; || δὲν ἀπέχει πολύ, ce n'est pas loin; || πολὺ ἀπατᾶται [οἰκ.], il se trompe joliment ; || πολὺ πολύ, beaucoup, beaucoup ; on ne peut plus ; énormément ; || ἡ ἀνατροφή του εἶνε πολὺ δυσκολωτέρα, son éducation est bien (tout) autrement difficile; || παρὰ (πάρα) πολύ, trop ; beaucoup trop ; || τόσον πολύ, tant; || τὸν ἀγαπῶ τόσον πολύ, je l'aime tant ; || τόσον πολύ, ὥστε, au point que; à ce point que ; jusqu'à ; || ὅσον πολὺ καὶ ἂν τὸν ἀγαπῶ, quelque (si) grande que soit mon affection pour lui ; βλ. καὶ ὅσον· || οὔτε πολύ, οὔτε ὀλίγον [φρ.], ni peu ni prou. § [οὐδ. ἐπιφ. ἐνάρθρ.] τὸ πολύ· τὸ πολὺ πολύ, tout au plus; || εἶνε τὸ πολὺ τριακοντούτης, il a trente ans au plus ; || ἐντὸς δέκα ἡμερῶν τὸ πολύ, dans dix jours au plus tard ; || ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, pour la plupart ; κατὰ τὸ σύνηθες, à l'ordinaire ; τὸ συνηθέστερον, le plus souvent.

πολυσαρκία, ας, ἡ· obésité, n. f. ὑπερβολικὴ εὐτραφία, excès d'embonpoint, ἤτοι ἡ ἰδιότης τοῦ σωματώδους, ἡ εὐτραφία, πολυσαρκία, corpulence, n. f. [ἰατρ.] πολυσαρκία, polysarcie (πολὺ καὶ σάρξ, chair) n.f. ὑπερβολικὴ ἀνάπτυξις τοῦ μυϊκοῦ ἱστοῦ ἢ τοῦ λιπώδους (στεατώδους) ἱστοῦ, développement excessif du tissu musculaire ou du tissu adipeux. **Πολυσαρκία** λέγεται ἡ ὑπέρμετρος ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι ἄθροισις λίπους, ἀποτιθεμένου ἰδίως ὑπὸ τὸ δέρμα μεταξὺ τῶν μυῶν καὶ τῶν μυϊκῶν ἰνῶν, ἐν διαφόροις σπλάγχνοις, οἷον τῷ ἥπατι, τοῖς νεφροῖς καὶ ἐνίοτε καὶ τῇ καρδίᾳ, ἐπὶ τοῦ ἐπιπλόου, κτλ. ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ αἵματι. Ἡ πολυσαρκία ἀποτελεῖ νοσηρὰν κατάστασιν, συχνοτέραν ἐπὶ τῶν γυναικῶν καὶ δὴ μετὰ τὸ 40ὸν ἔτος, ἀναπτύσσεται δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συνεπείᾳ προδιαθέσεως κληρονομικῆς (ἀναγομένης εἰς τὴν ἀρθριτικὴν διάθεσιν), ἐὰν συντρέχωσι καὶ περιστάσεις τινές, οἷον ὅταν εἰσάγωνται εἰς τὸ σῶμα πολλαὶ τροφαὶ λιπαραὶ καὶ ὑδατανθρακοῦχοι (ἀμυλώδεις) ἢ ἀτελῶς ἐνεργεῖται ἡ καῦσις τοῦ λίπους ἐν τῷ ὀργανισμῷ δι' ἔλλειψιν ἐπαρκοῦς κινήσεως τοῦ σώματος, πολυϋπνίαν καὶ βίον ἑδραῖον καὶ νωθρόν. Συνέπειαι τῆς πολυσαρκίας εἶνε βάδισις κοπιώδης καὶ γενικὴ δυσκινησία, προεξοχὴ τῆς κοιλίας, κρεμαμένης σχεδὸν πρὸς τοὺς μηρούς, ἐνδιπλώσεις τοῦ δέρματος, κατά τινας θέσεις ὑποχωροῦντος εἰς τὸ βάρος τοῦ ὑποδορίου λιπώδους ἱστοῦ, ἐξάλειψις τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ προσώπου ἐκ τοῦ πολλοῦ πάχους· ἐν δευτέρῳ δέ τινι σταδίῳ ἐπέρχονται πολλάκις καὶ ὀργανικαὶ ἀλλοιώσεις καὶ διαταραχαί, οἷον δύσπνοια καὶ βρογχικὸς κατάρρους, διόγκωσις τοῦ ἥπατος, διαταραχαὶ τῆς πέψεως, οἴδημα τοῦ προσώπου καὶ τῶν ἄκρων, τὸ δὲ σημαντικώτατον πάντων καρδιακὴ ἀτονία. Τὰ κυριώτατα στοιχεῖα τῆς θεραπείας εἶνε ἡ δίαιτα καὶ αἱ σωματικαὶ ἀσκήσεις· ἡ τροφὴ δέον νὰ ἦνε λιτή, ἀποτελουμένη ἐκ κρεάτων ἀλιπῶν, ἰχθύων, λαχανικῶν, κτλ. νὰ ἀποφεύγωνται δὲ αἱ λιπαραὶ οὐσίαι, τὰ ὄσπρια, τὰ ἀμυλώδη ἐν γένει, τὰ γλυκίσματα καὶ ὁ ζύθος· αἱ δὲ ἀσκήσεις περιλαμβάνουσι περιπάτους, ἐπιπόνους ὁπωσδήποτε σωματικὰς ἐργασίας, κτλ. Διαρκεῖ δὲ ἡ θεραπεία ἐπὶ μακρὸν ἐλεγχομένου τοῦ ἀποτελέσματος διὰ συχνῶν ζυγίσεων τοῦ σώματος. Μετρία χρῆσις τῶν ἀλκαλικῶν ὑδάτων (Καρλοβάδ, Μαρίενβαδ, Κίσιγγεν) εἶνε ὠφέλιμος. Ἐὰν δὲ ἐπέλθωσιν ὀργανικαὶ διαταραχαὶ ἐφαρμοστέα ἡ δι' ἑκάστην εἰδικὴ θεραπεία.

πολύσαρκος, ος, ον, obèse, adj. ὁ πολὺ εὐτραφής, σωματώδης, corpulent, e, adj. [ἰατρ.] —, polysarque, adj. et n. qui est at-

teint de polysarcie ; qui a un embonpoint excessif ; βλ. πολυσαρκία.

πολυσέβαστος, ος, ον, πολὺ σεβαστός, très-vénéré ; πολὺ σεβάσμιος, très-vénérable.

πολυσέλιδος, ος, ον, ἔχων πολλὰς σελίδας, de plusieurs pages.

πολυσήμαντος, ος, ον, ὁ ἔχων πολλὰς σημασίας, qui a plusieurs significations. § ὁ ἔχων πολύν, μεγάλην σημασίαν, μεγάλην βαρύτητα, qui signifie beaucoup ; πολὺ σημαντικός, ἐκφραστικός, très-significatif.

πολύσπαστον, ου, τό· jeu de poulies, ἄθροισμα ἢ σύστημά τι ἐκ πολλῶν τροχαλιῶν· βλ. καὶ **τροχαλία.** § —, βλ. **μάγγανον,** moufle, n. m. § [ναυτ.] τὸ **πολύσπαστον,** caliorne ou cayorne, n. f. κοινῶς ὁ **μάντος**· χαλοῦνται οὕτω τὰ ἰσχυρότερα σύσπαστα (βλ. palans) ναυστάθμου ἢ πλοίου. Οἱ τρόχιλοι (poulies) τῶν πολυσπάστων ἔχουσι τρία **καρύλλια** (rouets ἢ réa) ἢ **κάρυα.**

πολυσπερμία, ας, ἡ [βοτ.] πληθύς, ἀφθονία σπόρων, abondance de semences ; polyspermie, n. f. § [μεταφ.] βλ. **πανσπερμία.**

πολύσπορος, η, ον [διάλ. Ἠπείρ.] νόθος, ος, ον.

πολυστέναχτος, ος, ον καὶ πολύστονος, ὁ πολὺ στενάζων ἢ ὁ πολὺ στενάξας, qui gémit (a gémi) beaucoup. § αἴτιος πολλῶν στεναγμῶν, περὶ οὗ πολὺ ἐστέναξαν, sur lequel on a beaucoup gémi ; δυστυχής, ἀξιοθρήνητος, déplorable, adj. ἀξιοθρήνητος, ἀξιοδάκρυτος, lamentable, adj.

πολύστηλος, ος, ον· ὁ ἔχων πολλὰς στήλας, de (à) plusieurs colonnes.

πολύστιχος, ος, ον, ἔχων πολλὰς γραμμὰς (στίχους), de plusieurs lignes (vers).

πολυστοιχειοποιός, ος, ον, polyamatype (πολύ, ἅμα = en même temps καὶ τύπος), adj. et n. λέγεται περὶ πολλαπλοῦ τύπου ἀποτελοῦντος σύστημα δι' οὗ ἀπολαμβάνουσι διὰ μιᾶς μέγαν ἀριθμὸν τυπογραφικῶν στοιχείων (χαρακτήρων)· ‖ χυτήριον πολυστοιχειοποιόν, fonderie polyamatype; [οὐσ.] un polyamatype.

πολυστοιχειοτυπία, ας, ἡ· polyamatypie (ῥίζα πολυστοιχειοποιός), n. f. μέθοδος δι' ἧς χύνουσι συγχρόνως μέγαν ἀριθμὸν τυπογραφικῶν χαρακτήρων.

πολυστοιχειοτυπῶ (όω), μέλ. ώσω, polyamatyper, χύνω χαρακτῆρας διὰ τοῦ πολυστοιχειοποιοῦ (ἐννοεῖται μηχανήματος).

πολύστομος, ος, ον, ἔχων πολλὰ στόματα, qui a plusieurs bouches (embouchures ; [ζωολ.] polystome, adj.

πολύστονος, ος, ον· βλ. **πολυστέναχτος.**

πολύστροφος, ος, ον· ὁ εὐκόλως περιστρεφόμενος, μεταβαλλόμενος, εὔστροφος, εὐμετάβολος, versatile, adj. εὐμετάβολος, changeant, e. § γνωρίζων νὰ ὑπεκφεύγῃ, qui sait se retourner ; εὐλύγιστος, εὔστροφος, souple, adj. ἐπιδέξιος, adroit, e, adj.

πολύστυλος, ος, ον, ἔχων πολλοὺς στύλους, qui a beaucoup de colonnes ; polystyle, adj.

πολυσύλλαβος, ος, ον, πολλὰς συλλαβὰς ἔχων, qui a plusieurs syllabes ; polysyllabe, adj..

πολυσύνθετος, ος, ον, ὁ ἐκ πολλῶν στοιχείων συντεθειμένος, composé de plusieurs éléments ; λίαν σύνθετος, très-composé ; λίαν περιπεπλεγμένος, très-compliqué.

πολύσχημος, ος, ον, καὶ πολύμορφος, ἔχων πολλὰ σχήματα, μορφάς, de plusieurs formes ; [διδ.] multiforme, adj.

πολυσχιδής, ής, ές· πολλαχῶς ἐσχισμένος ἢ διῃρημένος, ἔχων πολλὰς σχισμάς, à plusieurs fentes ; (scissures) multifide, adj. multiséqué, adj.

πολυτάλαντος, ος, ον· πολλὰ τάλαντα ἔχων, πολὺ πλούσιος, très riche ; richissime, adj. μυριόπλουτος, richard, e, n. personne très riche ; ἑκατομμυριοῦχος, millionnaire, adj. et n.

πολυτάραχος, ος, ον· ταραχοποιός, ταραχώδης, turbulent, e, adj. τεταραγμένος, agité, ée, adj. τρικυμιώδης, orageux, euse, adj.

πολυτεκνία, ας, ἡ· πολλὰ τέκνα ἔχειν, μέγας ἀριθμὸς τέκνων, grand nombre d'enfants.

πολύτεκνος, ος, ον· πολλὰ τέκνα ἔχων (ἔχουσα), qui a beaucoup d'enfants.

πολυτέλεια, ας, ἡ· luxe (somptuosité excessive dans le vêtement, la table, etc.) n. m. ὅθεν τὸ πολυδάπανον, πολυέξοδον, ἡ μεγαλοπρέπεια, somptuosité, n. f. πολυτέλεια, μεγαλοπρέπεια, faste, n. m. ὁ πλοῦτος, richesse, n. f. ‖ οἱ κατὰ τῆς πολυτελείας νόμοι, les lois somptuaires ; ‖ [νομ.] δαπάναι πολυτελείας, impenses voluptuaires (αἱ μεγάλαι δαπάναι πρὸς συντήρησιν τινός).

πολυτελής, ής, ές· ὁ χρήζων πολλῆς δαπάνης, πολυδάπανος, πολυέξοδος, μεγαλοπρεπής, somptueux, euse, adj. πλούσιος, riche, adj. πολυτελής, luxueux, euse, adj. plein de luxe, qui déploie du luxe ; ‖ πολυτελὲς ἔνδυμα, un riche habit ; ‖ — ἑορτή, une fête somptueuse ; ‖ — ἔκδοσις [βιβλίου], édition de luxe.

πολυτελῶς [ἐπίρ.], μετὰ πολυτελείας, avec luxe ; πολυεξόδως, μεγαλοπρεπῶς (ζῶν), somptueusement, adv. πλουσίως, richement, adv.

πολυτεχνεῖον, ου, τό· école des arts [et metiers] ; ἡ πολυτεχνικὴ σχολή, école polytechnique.

πολυτεχνία, ας, ἡ· πληθὺς τῶν τεχνῶν, multitude d'arts (de métiers ; de talents) ; ἡ ἐπιδεξιότης εἰς τὰς τέχνας, habileté dans plusieurs arts (métiers) ; τὸ πολλὰς τέχνας ἐπίστασθαι (γνωρίζειν), ὅθεν ἡ ἰδιότης τοῦ πολυτέχνου. § **πολυτεχνία,** polytechnie, n.f. σπουδὴ προδιαθέτουσα εἰς τὴν ἀπόκτησιν ἐπιτηδειότητος ἐν τῇ πρακτικῇ ἐφαρμογῇ τῶν διαφόρων τεχνῶν.

πολυτεχνικός, ή, όν, polytechnique, adj. ὁ ἀφορῶν, ὁ περιλαμβάνων πλειοτέρας τέχνας, πλειοτέρας ἐπιστήμας, qui concerne, qui embrasse plusieurs arts, plusieurs sciences ; ‖

πολυτεχνικὴ σχολή, école polytechnique, ἤτοι τὸ **πολυτεχνεῖον**.

πολυτέχνης, ου, ὁ καὶ

πολυτεχνίτης, ου, ὁ καὶ

πολύτεχνος, ος, ον· ὁ πολλὰς τέχνας ἐπιστάμενος (εἰξεύρων, γνωρίζων), qui connait plusieurs arts (métiers); ὁ φιλότεχνος, industrieux, euse. adj. ἐπιδέξιος, habile, adj. [διδ.] polytechnicien, enne, adj. ὁ ἐπιδέξιος εἰς πλειοτέρας τέχνας, qui est habile dans plusieurs arts [καὶ ὡς οὐσ.] polytechnicien, n. m. μαθητὴς τῆς πολυτεχνικῆς σχολῆς, élève de l'école polytechnique.

πολυτίμητος, ος, ον· ὁ ἔχων μεγάλην τιμήν, ἀξίαν, ὁ πολὺ ἀκριβό;, βαρύτιμος, très -précieux; ὁ πολὺ ἐκτιμώμενος, très-estimé, ée.

πολύτιμος, ος, ον· ὁ πολὺ τιμώμενος, ἐκτιμώμενος, ἀξίαν ἔχων, ἀκριβός πολύτιμος, précieux, euse, adj. ἀκριβός, chère, adj. ὁ ἔχων πολλὴν τιμήν, ἀξίαν, βαρύτιμος, de grand prix; de grand mérite; ‖ οἱ πολύτιμοι λίθοι, les pierres précieuses (fines); ‖ ὁ χρόνος εἶνε πολύτιμος, le temps est cher (précieux).

πολυτίμως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον πολύτιμον, précieusement, adj.

πολυτοκία, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ πολυτόκου, τὸ πολλὰ τίκτειν, μεγάλη γονιμότης, grande fécondité; [ζωολ.] multiparité, adj.

πολυτόκος, ος, ον, πολλὰ παιδιὰ ἢ νεογνὰ (ἐπὶ ζώων) γεννῶν, λίαν γόνιμος très -fécond, e, adj. [ζωολ.] multipare, adj.

πολύτομος, ος, ον· ὁ ἐκ πολλῶν τόμων συνιστάμενος, de (en) plusieurs volumes.

πολυτρίχι, **πολυτρίχιον**, ου, τό· τὸ **πολύτριχον**.

πολυτριχοειδής, ής, ές· polytricé, ée, adj. qui ressemble ou qui se rapporte au polytric.

πολύτριχον, ου, τὸ [φυτ.], capillaire, n. m. βλ. καὶ **ἀδίαντον** (adiante), polytric, n. m. Τὸ **πολυτρίχιον** ἢ **ἀδίαντος** καὶ **ἀδίαντον** (adiantum) εἶνε φυτὸν τῆς τάξεως τῶν πτερίδων. Οἱ ἀδίαντοι εὑρίσκονται εἰς φυτογῆν ὑγράν, εἰσὶ φυτὰ σκιοβιοῦντα καὶ θεραπεύονται διὰ τὴν κομψότητα τῶν καυλῶν καὶ τῶν φύλλων αὐτῶν. Πολλαπλασιάζεται τὸ φθινόπωρον καὶ τὴν ἄνοιξιν διὰ διαιρέσεως τῆς πυκνάδος τουτέστιν διὰ χωρισμοῦ τῶν παραφυάδων. Ὅπου τὸ ψῦχος εἶνε ὑπερβολικόν, δέον νὰ διαχειμάζωσιν ὑπὸ στέγην.

πολύτροπος, ος, ον· ὁ κατὰ πολλοὺς τρόπους (παρουσιαζόμενος, γινόμενος), de plusieurs façons; διάφορος, παντοῖος, παντοειδής, divers, e, adj. ποικίλος, varié, ée, adj. § ὁ εὐκόλως εὑρίσκων ἐπιχειρήματα, fertile en expédients; πολυμήχανος, ingénieux, euse, adj. πανοῦργος, δόλιος, rusé, ée, adj.

πολυτρόπως [ἐπίρ.], κατὰ πολλοὺς τρόπους, de différentes manières; diversement, adv.

πολυτροφία, ας, ἡ· ὑπερβάλλουσα τροφή, ὑπερβολὴ τῆς τροφῆς, excès de nourriture; polytrophie, n. f.

πολυτρώγω, τὸ τρώγειν πολύ, manger beaucoup (; trop).

πολυΰμνητος, ος, ον· ὁ πολὺ ὑμνούμενος, ἐγκωμιαζόμενος, très-vanté, ée, adj. ὑπερεπαινούμενος, prôné, ée, adj. ὀνομαστός, renommé, ée, adj. περίφημος, célèbre, adj.

πολυφαγία, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ πολυφάγου, τὸ πολὺ τρώγειν, ἀδηφαγία, voracité, n. f. gloutonnerie, n. f. βλ. καὶ **ἀδηφάγος**· [ἰατρικ.] polyphagie, n. f. ἀκόρεστος πεῖνα, faim insatiable; faculté de manger beaucoup, sans être incommodé.

πολυφάγος, ος, ον· ὁ πολὺ τρώγων, qui mange beaucoup; ἀδηφάγος, κοινῶς **φαγᾶς**, glouton, onne, adj. vorace; βλ. καὶ **ἀδηφάγος**· [ἰατρ.] polyphage, n. ὁ ἔχων ἀκόρεστον πεῖναν.

πολύφερνος, ος, ον· πλουσίως προικιζόμενος, richement doté.

πολύφθογγος, ος, ον· πολλοὺς φθόγγους, ἤχους ἐκπέμπων, qui rend plusieurs sons; πολλὰς φωνὰς ἐκπέμπων, πολύφωνος, à plusieurs voix; πολύηχος, ἠχηρός, sonore, adj.

πολυφίλητος, ος, ον· πολυηγαπημένος, πολὺ ἀγαπώμενος, très-aimé, πολὺ ἀγαπητός, très-cher.

πολύφλοισβος, ος, ον· τεταραγμένος, ταραχώδης, très-bruyant; ‖ — θάλασσα, mer agitée, dont on entend au loin le mugissement; βλ. καὶ **φλοῖσβος**.

πολυφροντις, ιδος, ὁ καὶ ἡ· πολλὰς φροντίδας, μερίμνας ἔχων, ἔμφροντις, plein de soucis, très-soucieux, euse.

πολυφυής, ής, ές· πολλὰς φύσεις, εἴδη παρουσιαζων, περιπεπλεγμένης φύσεως, d'une nature complexe; πολλαπλοῦς, multiple, adj. πολυειδής, multiforme, adj.

πολύφυλλος, ος, ον· πολλὰ φύλλα ἔχων, qui a plusieurs feuilles; [βοτ.] polyphylle, adj.

πολυφωνία, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ πολυφώνου, τὸ ἔχειν πολλὰς φωνὰς (ἤχους), pluralité de voix (de sons). § [μουσ.] μουσικὴ σύνθεσις διὰ τέσσαρας φωνάς, arrangement à quatre voix; τετραφωνία, quatuor, n. m. § —, θόρυβος ἐκ φωνῶν, bruit de voix; φλυαρία, **πολυλογία**, babil, n. m.

πολύφωνος, ος, ον· ἔχων πολλὰς φωνὰς (ἤχους), à plusieurs voix (sons). § [μουσ.] διὰ τέσσαρας φωνάς, à quatre voix (parties). § —, ἠχηρός, sonore, adj. ἀντηχῶν, retentissant, e, adj. θορυβώδης, bruyant, e, adj. [ἐν.] polyphone, adj.

πολύφωτον, συρ τό· βλ. **πολυέλαιος**, lustre, n. m. § —, **λαμπτὴρ** (μανουάλι) μετὰ πλειοτέρων βραχιόνων, candelabre à plusieurs branches. § —, girandole, n. f. κηροπήγιον (chandelier) φέρον πλειότερα φῶτα.

πολύφωτος, ος, ον· πολὺ φῶς ἔχων, ἢ πλήρης φώτων, rempli de lumières; ὁ λαμπρῶς πεφωτισμένος, brillamment éclairé.

πολύχειρ, ειρος, ὁ καὶ ἡ· πολλὰς χεῖρας (βραχίονας) ἔχων, qui a plusieurs mains (; bras).

πολυχολία, ας, ἡ· polycholie (πολὺ καὶ χολή, bile), n. f. [παθολ.] ὑπεραφθονία χολῆς, surabondance de bile.

πολύχολος, ος, ον· polychole, adj. et n. [παθολ.] ὁ ἔχων ὑπεραφθονίαν χολῆς.

πολύχορδος, ος, ον· πολλὰς χορδὰς ἔχων, à plusieurs cordes.

πολυχρηματία, ας, ἡ· ἀφθονία χρημάτων, abondance d'argent.

πολυχρήματος, ος, ον, ἔχων πολλὰ χρήματα, qui a beaucoup d'argent; πολὺ πλούσιος, très-riche.

πολυχρηστία, ας, ἡ· συχνὴ (μακρὰ) χρῆσις, fréquent (long) usage.

πολύχρηστος, ος, ον, ὅντινα μεταχειρίζονται (χρησιμοποιοῦσι) πολύ, dont on se sert beaucoup; κατάλληλος διὰ πολλὰς χρήσεις, bon à plusieurs usages.

πολυχρονίζω, μέλ. ίσω, ζῶ (διαρκῶ) ἐπὶ πολὺν χρόνον, vivre; (durer) longtemps; παρατείνω τὸν χρόνον, τείνω εἰς μάκρος, trainer en longueur. § [μεταβ.] κάμνω τι νὰ ζήσῃ (νὰ διαρκέσῃ) ἐπὶ πολύ, faire vivre (durer) longtemps; κάμνω νὰ παραταθῇ ὁ χρόνος, faire trainer en longueur; ‖ ὁ Θεὸς νὰ σὲ πολυχρονίσῃ [εὐχή], Dieu vous accorde une longue vie. § εὔχομαι εἴς τινα πολλὰ τὰ ἔτη, souhaiter une longue vie (de longues années).

πολυχρόνιον, ου, τό· polychrone, n. m. προσευχὴ ἥντινα ἔψαλλον ἐν τῇ ἑλληνικῇ Ἐκκλησίᾳ διὰ τὴν μακροβιότητα τοῦ βασιλεύοντος αὐτοκράτορος. Τὸ πολυχρόνιον ψάλλεται ἐπίσης σήμερον ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ ἁπάσης τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας.

πολυχρόνιος, ος, ον· ὁ ζῶν (διαρκῶν) ἐπὶ πολύ, qui vit (dure) longtemps; μακρᾶς διαρκείας, de longue durée; γέρων, παλαιός, vieux, vieille; μακρός, ά, όν, long, ue, adj. ‖ — πεῖρα, longue (vieille) expérience. § —, polychrone (πολὺ καὶ χρόνος, temps) adj. ὁ ἐπὶ πολὺ διαρκῶν, qui dure longtemps; [οὐδ. οὐσ.], βλ. πολυχρόνιον.

πολυχρονιότης, ητος, ἡ· μακρὰ διάρκεια, longue durée; μακρὸς χρόνος, μακροχρονιότης, longueur de temps; ἡ παλαιότης, vétusté, n. f.

πολυχρόνισμα, ατος, τό· τὸ εὔχεσθαι πολλὰ τὰ ἔτη, souhait de longues années.

πολυχρονίως [ἐπίρ.], ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα, très longtemps, πολυετῶς.

πολύχρονος, ος, ον· βλ. πολυχρόνιος.

πολυχρονῶ (έω), βλ. πολυχρονίζω.

πολύχρους, ους, ουν, πολλὰ χρώματα ἔχων, de plusieurs couleurs; παρδαλός, bigarré, ée, adj. bariolé, ée, adj.

πολυχροϊκός, ή, όν· polychroïque (πολὺ καὶ χρόα, couleur) adj. [φυσ.] ὁ δυνάμενος νὰ παρουσιάσῃ πλειότερα τῶν δύο χρωμάτων, ἀναλόγως τῆς διευθύνσεως καθ' ἣν εἰσδύει τὸ φῶς.

πολυχροϊσμός, οῦ, ὁ· polychroïsme (ῥίζα πολυχροϊκός) n. m. [φυσ.] φαινόμενον ὅπερ λαμβάνει χώραν κατὰ τὴν παρατήρησιν διαφανοῦς σώματος, ὅπερ παρουσιάζει πλειότερα χρώματα, ἀναλόγως τῆς διευθύνσεως καθ' ἣν εἰσδύει τὸ φῶς. § πολυχροϊσμὸς [ὀρυκτ.] polychroïsme, n. m. οὕτω καλοῦσι τὴν ἰδιότητα, ἣν ἔχουσι διάφοροι διπλοθλαστικοὶ κρύσταλλοι νὰ παρουσιάζωσι διάφορα χρώματα ἢ διαφόρους τόνους ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ χρώματος, κατὰ διαφόρους διευθύνσεις τῆς μάζης αὐτῶν. Τοῦτο δὲ συμβαίνει, διότι ἐκ τοῦ δι' αὐτῶν διερχομένου λευκοῦ φωτὸς ἀπορροφῶσι κατὰ τὰς διαφόρους διευθύνσεις διαφόρους ἁπλᾶς ἀκτῖνας, τὰς δ' ἐπιλοίπους ἀφίνουσι νὰ διέρχωνται καὶ συνεπῶς ἀναλόγως τῶν ἐξ ἑκάστης διευθύνσεως ἐξερχομένων ἀκτίνων παρουσιάζουσι διάφορον χρῶμα.

Ὁ πολυχροϊσμὸς παρετηρήθη κατὰ πρῶτον ἐπὶ κρυστάλλων τοῦ κορδιερίτου ἢ διχροΐτου, ὅστις ἐμφανίζεται κατὰ μίαν μὲν διεύθυνσιν μὲ ὡραῖον κυανοῦν χρῶμα, καθ' ἑτέραν δὲ κάθετον πρὸς τὴν πρώτην μὲ τεφρόχρουν χρῶμα.

Ὁ πολυχροϊσμὸς καλεῖται καὶ **διχροϊσμός,** διότι εἰς τοὺς πολλοὺς κρυστάλλους σχεδὸν δύο μόνον εὐδιάκριτα χρώματα ἐμφανίζονται κατὰ δύο διαφόρους διευθύνσεις.

πολυχρωϊσμός, οῦ, ὁ· polychromisme (ἐκ τοῦ πολυχρωΐζω) n. m. ἐνέργεια ἣν κέκτηνται βακτηρίδια τινὰ χρωμογενῆ νὰ παρέχωσι διαφόρους χρωματισμούς.

πολυχρωΐτης, ου, ὁ [ὀρυκτ.], polychroïte, n. m. silicate naturel.

πολυχρώζω, μέλ. ώσω, καὶ

πολυχρωΐζω, μέλ. ίσω, καὶ

πολυχρωματίζω, μέλ. ίσω, polychromiser; χρωματίζω, ζωγραφίζω διὰ πλειοτέρων χρωμάτων, peindre de plusieurs couleurs.

πολυχρωμία, ας, ἡ· ἡ πληθὺς τῶν χρωμάτων, multitude de couleurs; τὸ παρδάλωμα, bariolage, n. f.

πολυχρωμία, ας, ἡ· polychromie (πολὺ καὶ χρῶμα, couleur) n. f. κατάστασις σώματος παρουσιάζοντος μέρη μετὰ διαφόρων χρωμάτων. § [ἀρχιτ.] λέγεται οὕτω τέχνη παρομοία τῆς διακοσμητικῆς ζωγραφικῆς ἥντινα μετεχειρίσθησαν ἰδίως οἱ Αἰγύπτιοι ἀρχιτέκτονες πρὸς ἀνύψωσιν τῆς ὡραιότητος τῶν μνημείων των. Οἱ Ἕλληνες ἐπίσης ἐφήρμοζον καθ' ἁπάσας τὰς ἐποχὰς τὰ χρώματα ἐπὶ τῶν μνημείων των. § [φωτογρ.] χρωματιστικὴ φωτογραφία, φωτογραφία τῶν χρωμάτων, photographie de couleurs.

πολύχρωμος, ος, ον· **πολύχρους,** polychrome (πολὺ καὶ χρῶμα, couleur), adj. ὁ συνιστάμενος ἐκ πλειοτέρων χρωμάτων, ἢ ἔνθα μεταχειρίζονται πλειότερα χρώματα· ‖ ἀγάλματα πολύχρωμα, statues polychromes; ‖ πολύχρωμος ἀρχιτεκτονική, architecture polychrome; βλ. **πολυχρωμία.**

πολυχυλία, ας, ἡ· polychylie, n. f. [ἰατρ.] ὑπεραφθονία χυλοῦ, surabondance de chyle.

πολύχυλος, ος, ον· polychyle (πολὺ καὶ χυλός, chyle), adj. ὁ παράγων πολὺν χυλόν, qui produit beaucoup de chyle; ‖ τροφὴ πολύχυλος, aliment polychyle.

πολυψηφία, ας, ἡ· πληθὺς καὶ διαφορὰ ψηφίων, multitude (pluralité) de suffrages (de voix).

πολυψήφιος, ος, ον, [ἀριθμὸς] ἔχων πολλὰ ψηφία, [nombre] de plusieurs chiffres.

πολυώδινος, ος, ον· ὁ σφοδροὺς πόνους ἐπιφέρων, πολὺ ὀδυνηρός. très-douloureux. § ὁ ἀπὸ πολλούς, σφοδροὺς πόνους (ὀδύνας, πάθος, παθήματα) πάσχων, accablé de souffrances.

πολυωνυμία, ας, ἡ· polyonymie, n. f. χαρακτὴρ τῶν γλωσσῶν ὅπου τὰ αὐτὰ ἀντικείμενα ἔχουσι πολλάκις διαφόρους ὀνομασίας.

πολυώνυμον, ου, τὸ [μαθημ.] polynôme, n. m. ἀλγεβρικὴ ποσότης συνισταμένη ἐκ πλειοτέρων μονωνύμων· βλ. λέξιν.

πολυώνυμος, ος, ον· πολυονόμαστος, ὁ ἔχων πολλὰ ὀνόματα, qui a plusieurs noms ; [διδ.] polyonyme, adj. se dit des objets qui peuvent être désignés par plusieurs noms différents, λέγεται περὶ τῶν ἀντικειμένων ἅτινα δύνανται νὰ ὑποδειχθῶσι διὰ πλειοτέρων ὀνομάτων.

πολυώνυχος, ος, ον· ὁ ἔχων πολλοὺς ὄνυχας, qui a plusieurs ongles (; griffes) ; [ζωολ.] multonglé, ée, adj.

πολυωπία, ας, ἡ· polyopsie, n. f. βλ. **πολυοψία.**

πολύωρος, ος, ον· ἀπὸ πολλὰς ὥρας (συνιστάμενος), de plusieurs (de longues) heures ; μακρός, μακροχρόνιος. long, longue, adj.

πολυώροφος, ος, ον· βλ. **πολυόροφος,** ὁ πολλοὺς ὀρόφους, πολλὰ πατώματα ἔχων, πολύπατος, à plusieurs étages π. χ. οἶκος.

πολωθείς, εῖσα, ἐν (ἐπιθ. μετοχ. τοῦ (πολόω), polarisé, ée, adj.

πόλωσις, εως, ἡ· polarisation (ῥίζα πολόω -ῶ, polariser) n.f. [φυσ.] λέξις χρησιμεύουσα πρὸς ἔνδειξιν πολλῶν φαινομένων φωτεινῶν, ἠλεκτρικῶν ἢ μαγνητικῶν· || ὀπτικὴ πόλωσις polarisation optique, μεταβολὴ προξενουμένη ὑπὸ τοῦ φωτός, ὅπερ [ἀντ]ανακλώμενον ἢ διαθλώμενον κατά τινας συνθήκας, δὲν [ἀντ]ἀνακλᾶται ἢ δὲν διαθλᾶται πλέον ἐκ νέου· || **πόλωσις φωτός,** polarisation de la lumière ; καλεῖται οὕτω τὸ ὀπτικὸν φαινόμενον κατὰ τὸ ὁποῖον μία φωτεινὴ ἀκτὶς μετὰ τὴν [ἀντ]ανάκλασιν ἢ διάθλασιν ὑπὸ ὡρισμένας περιστάσεις, προσπίπτουσα ἐπὶ δευτέρου σώματος οὔτε ἀνακλᾶται οὔτε διαθλᾶται ἐκ δευτέρου, ἀλλὰ σβέννυται τρόπον τινὰ καὶ ἐξαφανίζεται· || **γωνία πολώσεως,** angle de polarisation ; γωνία καθ' ἣν ἡ πόλωσις εἶνε πλήρης· || **ἐπίπεδον πολώσεως,** plan de polarisation ; ἐπίπεδον προσδιοριζόμενον ὑπὸ τῆς ἐμπιπτούσης ἀκτῖνος καὶ τῆς πολωθείσης τοιαύτης· || πόλωσις στήλης, polarisation d'une pile ; ἐλάττωσις τῆς ἠλεκτροκινητηρίου δυνάμεως ἠλεκτρικῆς στήλης ἢ κεκλεισμένου κυκλώματος συνεπείᾳ τῶν ἐσωτερικῶν χημικῶν ἀντιδράσεων· || πόλωσις τῶν ἠλεκτροδίων, polarisation des électrodes ; || **μαγνητικὴ περιστροφικὴ πόλωσις,** polarisation rotatoire magnétique, ἐνέργεια παραγομένη ὑπὸ μαγνητικοῦ πεδίου (champ magnétique) ἐπὶ φωτεινῆς ἀκτῖνος.

πολωσκοπικός, ή, όν· polariscopique, adj. [φυσ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ πολωσκόσκόπιον, qui a rapport au polariscope, ὁ ἐκτελούμενος τῇ βοηθείᾳ τοῦ πολωσκοπίου, qui se fait à l'aide du polariscope ; || ἀνάλυσις πολωσκοπική, analyse polariscopique.

πολωσκόπιον, ου, τό· polariscope [πολόω-ῶ, polariser καὶ σκοπεῖν, examiner) n. m. ὄργανον κατάλληλον πρὸς ἐξακρίβωσιν ἐὰν φῶς τι ἦνε φυσικὸν ἢ πεπολωμένον, instrument propre à constater si une lumière est naturelle ou polarisée.

πολωτής, οῦ, ὁ· polariseur, n. m. συσκευὴ χρήσιμος πρὸς πόλωσιν τοῦ φωτός, appareil servant à polariser la lumière.

πολωτικός, ή, ὸν [φυσ.], polarisateur, trice; χρησιμεύων διὰ τὴν πόλωσιν, πολώνων, qui polarise ; || πρίσμα πολωτικόν, prisme polarisateur ; || [οὐσ.] un polarisateur.

πολωτικός, ή, όν· polarisant, ante, adj. ὁ χρησιμεύων διὰ τὴν πόλωσιν, πολώνων, qui polarise ; || πολωτικὴ συσκευή, appareil polarisant ; || μικροσκόπιον πολωτικόν, microscope polarisant, εἰς ὃ εἶνε προσηρμοσμένον πολωτικὸν πρίσμα (polarisateur) οὕτως ὥστε νὰ δύνωνται νὰ παρατηρῶσι διὰ τοῦ πωλουμένου φωτός, en lumière polarisée.

πόμα, ατος, τό· ποτόν, κοινῶς τὸ πιοτόν, boisson, n. f.

πόμα, ατος, τὸ [φαρμ.], potion, n. f. φάρμακον ἐν ῥευστῇ καταστάσει παρεχόμενον συνήθως κατὰ κοχλιάριον καὶ καθ' ὡρισμένας ὥρας· || — κατευναστικόν, potion calmante.

πομάδα, ας, ἡ [ξεν.], pommade, n. m. εὐώδης ἀλοιφή· βλ. **μυραλοιφή.**

πομαδιάζω, μέλ. άσω· pommader, χρίω δι' εὐώδους ἀλοιφῆς.

πόμολον, ου, τὸ [ξεν.], ἡ λαβὴ [τῆς θύρας, τῆς κλειδαριᾶς], bouton [de porte ; de serrure], κοινῶς τὸ **χερούλι·** ἡ λαβὴ [ῥάβδου, κτλ.], pomme [de canne, etc.]. § [δημ.ναυτ.] βλ. **ἐπίμηλον,** pomme du mât.

πόμπευμα, ατος, τὸ καὶ

πόμπευσις, εως, ἡ· τὸ ἐντρόπιασμα, ἡ πρᾶξις τοῦ παρέχειν ὡς θέαμα, action de donner en spectacle ; ἔκθεσις εἰς δημοσίαν θέαν, mise au pilori ; διαπόμπευσις, καταισχύνη, honnissement, n. m. δημόσιος στιγματισμός, flétrissure publique.

πομπεύω, μέλ εύσω, ἐντροπιάζω, θεατρίζω, περιφέρω χλευαστικῶς πρὸς κοινὴν θέαν, donner en spectacle ; ἐκθέτω εἰς δημοσίαν θέαν, mettre au pilori ; παραδίδω πρὸς ἀτίμωσιν, vouer à l'infamie ; στηλιτεύω δημοσίᾳ, afficher ; στιγματίζω δημοσίᾳ, flétrir publiquement; διαπομπεύω, καταισχύνω, honnir.

πομπεύω [διάλ. Οἰνόης] ἀπατῶ, θεατρίζω, ἐκθέτω παθ. πομπεύχομαι· βλ. **πομπεύω.**

πομπευτής, ὁ [διάλ. Οἰνόης], ἀπατεών, ὑποκριτής, ὁ τοὺς ἄλλους παραπλανῶν δι' ἐπιπλάστου ἀγωγῆς.

πομπή, ῆς, ἡ (πέμπω), ἡ συνοδεία, cortège, n. m. ἐκφορά, convoi, n. m. [ἐκκλ. ἰδίως] θρησκευτικὴ περιφορά, procession, n.f. παράταξις θριαμβευτική, ἐπίδειξις, pompe, n.f. ἐπίδειξις, πομπή, apparat, n. m. ἐπίδειξις, παράταξις, parade, n. f. ‖ ἡ γαμήλιος πομπή, le cortège nuptial ; ‖ ἡ ἐπικήδειος πομπή, le convoi (le cortège) funèbre ; la pompe funèbre ; ‖ ἐν πομπῇ, avec pompe ; ‖ ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει, en grande pompe ; ‖ [Γρφ.] ἀποτάσσομαι τῷ Σατανᾷ καὶ πάσῃ τῇ πομπῇ αὐτοῦ, renoncer à Satan et à toutes ses pompes. § [δημ.] αἶσχος, honte, n. f. ἀτιμία, infamie, n. f. πρᾶξις ἀποτρόπαιος, ἀχρειότης, indignité, n. f. αἰσχρότης, turpitude, n. f. ‖ ἠξεύρω ταῖς πομπαῖς του, je connais ses turpitudes ; [καὶ ἀστείως] je connais ses équipées (ses escapades ; ses fredaines) ; ‖ κάθησε ἡ πομπὴ στὴ στράτα κ' ἀνεγέλα τοὺς διαβάτας, [παροιμ. ἀναλ. τῇ] le four appelle le moulin brulé.

πομπή, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], 1) ἡ ὕβρις· 2) ἡ αἰσχρὰ γυνή.

πομπιάζω [δημ.], βλ. πομπεύω.

πόμπιασμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. πόμπευμα.

πομπιεμένος, η, ον [δημ.] δυσφημισμένος, diffamé, ée, adj. δυσφημισμένος, ἀτιμασμένος, flétri, e, adj. ἄτιμος, αἰσχρός, infâme, adj. κακοήθης, ἄτιμος, malhonnête, adj. κακοήθης, φαῦλος, vaurien, enne, n. et adj.

πομπικός, ή, όν, εἰς συνόδευσιν, πανηγυρικὴν πομπὴν ἀνήκων, ἐπιτήδειος, ἐπιδεικτικός, πομπικός, d'apparat ; de pompe ; πομπώδης, ἐπίσημος, solennel, elle, adj. μεγαλοπρεπής, πομπώδης, pompeux, euse, adj.

πομπώδης, ης, ες, μεγαλοπρεπής, pompeux, euse, adj. [κυρ. καὶ μεταφ.] πομπώδης, ἐπίσημος, solennel, elle. adj.

πομπωδῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον μεγαλοπρεπῆ, πομπώδη, pompeusement, adv.

πομφολυγώδης, ης, ες· πομφολυγοειδής, ὅμοιος πομφόλυγι ἢ γεμᾶτος φουσκαλίδας [Γαλην.], ampoulé, ée, adj. πρισμένος, ἐξοιδηκώς, boursouflé, ée, adj. enflé, ée, adj.

πομφόλυξ, υγος, ἡ (πομφός), πέμφιξ, φυσαλίς, κοινῶς φουσκαλίδα [ἐκ σάπωνος=**σαπουνόφουσκα**, ὕδατος, κτλ.], bulle, n. f. [de savon ; d'eau, etc.].

πομφός, οῦ, ὁ· πέμφιξ, φυσαλίς, φουσκαλίδα, φουσκαλίς, **φλύκταινα**, ἰδίως ἐκ καύματος προελθοῦσα [Ἱπποκρ. Γαλην.], ampoule, n. f. καὶ empoule, n. f. § **πομφός**, ὁ· empoule, n. f. ἢ ampoule, φουσκαλίδα σχηματιζομένη ἐπὶ τοῦ χάλυβος· ‖ **πομφοί**, ampoules, καλοῦνται γενικῶς ἐν τῇ μεταλλευτικῇ μικραὶ κοιλότητες σχηματιζόμεναι ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν ἐπιφάνειαν τοῦ δι' ἀνθρακιάσεως κατασκευαζομένου χάλυβος, αἵτινες ἔδωκαν τὸ ὄνομα εἰς τὸν χάλυβα κληθέντα **ἐπίπομφον** (acier poule).

πόνεμα, ατος, τὸ [δημ.], πόνος, ὀδύνη, douleur, n. f. ὁ πόνος, mal, n. m. [κωμικ.] bobo, n. m.

πονεμένος, η, ον· μετχ. τοῦ (πονῶ), malade, adj. souffrant, e ; endolori, e ; ‖ τὸ πονεμένον μου πόδι, mon pied malade; ‖ πονεμένα μάτια, des yeux malades ; ‖ ἡ πονεμένη του καρδιά, son cœur endolori.

πονέντης, ὁ [δημ. ξεν.], βλ. **πουνέντες**.

πονετικός, ή, ὸν [δημ.], ὁ πονῶν, συμπαθῶν τινα, οἰκτίρμων, συμπαθής, compatissant, e, adj. φιλόστοργος, πλήρης ἀγάπης, tendre, adj.

πόνημα, ατος, τό· γενικῶς πᾶν εἰργασμένον ἐργασία, ἔργον, ὅθεν πόνημα=σύγγραμμα, ouvrage, n. m. ἔργον, œuvre, n. f. ἐργασία, travail, n. m. σύνθεσις, composition, n. f.

πονημάτιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ πόνημα, μικρὸν ἔργον, μικρὸν σύγγραμμα, petit ouvrage ; ἰδ. ὅθεν πονημάτιον = συγγραμμάτιον (βιβλίον), opuscule, n. m.

πονήρευμα, ατος, τό· κακὴ πρᾶξις, κακοτροπία, malice, n. f. δόλος, ruse, n. f. artifice, n. m. πονηρία, δολοπλοκία, δολορραφία, finasserie, n. f.

πονηρεύω, μέλ. εύω [καὶ μέσ.] γίνομαι πονηρὸς (δόλιος, κακότροπος), devenir fin (rusé ; malicieux). § [συνήθ. μέσ.] πονηρεύομαι (πονηρός), εἶμαι κακός, κακότροπος, κακῆς διαθέσεως ἢ πράττω κακίας, κακοτροπίας, δολιεύομαι τινὰ, ἐνεργῶ μετὰ κακίας, πονηρίας (δόλου), agir avec malice (avec ruse), ruser ; δολοπλοκῶ, πονηρεύομαι, finasser.

πονηρία, ας, ἡ· ἡ ἕξις καὶ τὸ ἔργον τοῦ πονηροῦ, ἡ ἄλλως διαβολιά, ἡ κακὴ διάθεσις, κακὴ κατάστασις, καὶ ἐν γένει κακία, perversité, n. f. méchanceté, n. f. ἀντίθ. τῷ ἀρετή. § —, ἡ κακία, κακοτροπία, malice, n. f. ἡ πανουργία, δόλος, ruse, n. f. artifice, n. m. δολοπλοκία, δολορραφία, πονηρία, finasserie, n. f. πανουργία, δολιότης, finesse, n. f.

πονηρός, ά, ὸν [ἐπὶ κακοῦ] κυρίως μοχθηρός, κακεντρεχής, pervers, e, adj. malin, igne, adj. κακός, méchant, e, adj. ‖ τὸ πονηρὸν πνεῦμα, l'esprit malin ; ‖ ἐποίησε τὸ πονηρόν, il a commis un adultère ; ‖ [οὐσ.] οἱ **πονηροί**, les méchants. § —, δόλιος, ἀπατεών, rusé, ée, adj. δόλιος, πανοῦργος, fin, fine, adj. πονηρός, κακόφρων, κακότροπος, malin, igne, adj. πονηρός, πανοῦργος, matois, e, adj. (=rusé, fin) ; πονηρός, fripon, onne, adj. ‖ εἶνε πονηρὸν πουλὶ [φρ.], c'est un fin merle ; [ἐπὶ γυν.] c'est une fine mouche.

πονηρῶς [ἐπίρ.], μετὰ πονηρίας, μοχθηρίας, avec méchanceté ; μοχθηρῶς, méchamment, adv. § **μετὰ κακίας**, **κακεντρεχίας**, avec malice ; **μετὰ δολιότητος**, δόλου, avec ruse.

πόνια, τὰ [διάλ. Οἰνόης], αἱ **ὠδῖνες**, οἱ ἐπὶ τοῦ τοκετοῦ πόνοι.

πονιάσκομαι [διάλ. Οἰνόης], ἔχω πόνους, ὠδῖνας, **ὠδίνω**.

πονίδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ πόνος, ἐπίσης καὶ τὸ **σπυρὶ** (**φῦμα**).

πονόδοντος, ου, ὁ· πόνος τοῦ ὀδόντος, mal (rage) de dents ; ‖ [μεταφ.] **συμπαθῶ πρός τινα**, avoir un faible pour quelqu'un.

πονόκαρδος, ὁ [διάλ. Οἰνόης], ὁ αἰσθανόμενος πόνον εἰς τὴν καρδίαν δι' ἄλλους, εὔσπλαγχνος, εὐαίσθητος.

πονοκέφαλος, ου, ὁ· κεφαλαλγία, βλ. κεφαλόπονος, πόνος τῆς κεφαλῆς, mal de tête ; ‖ ἔχω πονοκέφαλον, j'ai mal à la tête.

πονοκεφαλῶ (έω), μέλ. ήσω [δημ.], ὠτοκοπέω, ἐνοχλῶ, παραζαλίζω τινὰ διὰ τῆς πολυλογίας, étourdir quelqu'un par son caquet; «κόπτω ἀκαίροις ἐρωτήμασι»», rompre la tête à quelqu'un, κοινῶς ζαλίζω, ἐνοχλῶ, importuner ; ἐνοχλῶ, βαρύνω, σκοτίζω, ennuyer ; βασανίζω, καταπιέζω, vexer; ἐνοχλῶ καθ' ὑπερβολήν, ἀνιῶ, assommer. § [οὐδ.] κοπιῶ, κοπιάζω, se donner trop de peine ; ζαλίζομαι, se creuser l'esprit (le cerveau) ; τσαχίζω, σπάζω τὸ κεφάλι μου, se rompre la tête ; ‖ μὴ πονοκεφαλᾷς, ne vous rompez pas la tête.

πονόλαιμος, ου, ὁ· πόνος (φλεγμονὴ) τοῦ λαιμοῦ, mal de gorge.

πονομματίος, ὁ [διάλ. Οἰνόης] ὀφθαλμοπονία, **ὀφθαλμία.**

πονόμματος, ου, ὁ· ματόπονος, πόνος, ἀσθένεια τῶν ὀφθαλμῶν, mal d'yeux (βλ. **ὀφθαλμία**), mal aux yeux ; ‖ ἔχω πονόμματον, ὀφθαλμιῶ, avoir mal aux yeux.

πόνος, ου, ὁ· ὀδύνη, ἄλγος, ἀλγηδών, douleur, n. f. souffrance, n. f. ὁ πόνος, τὸ κακόν, mal, n. m. αἰσθάνομαι πόνον, sentir (éprouver) de la douleur ; ‖ ἔχω ἕνα πόνον εἰς τὴν ῥάχιν, (εἰς τὸ πλευρόν), j'ai un point au dos (de côté) ; ‖ [ἐπὶ τικτούσης] πόνος= ὠδίν, ἀντὶ κοιλοπόνημα [δημ.] douleur d'enfantement ; ‖ ἔχει πόνους, τὴν ἔπιασαν οἱ πόνοι (ὠδίνουσα), elle est en mal d'enfant (en travail); ‖ λέγω τὸν πόνον μου [μεταφ.], épancher son chagrin ; épancher son cœur ; exhaler sa peine ; ‖ ξένος πόνος ὄνειρον, mal d'autrui n'est que songe. § —, συμπάθεια, compassion, n. f. λύπη, οἶκτος, εὐσπλαγχνία, pitié, n. f. στοργή, ἀγάπη, affection, n. f. ‖ μοῦ προξενεῖ πόνον (λύπην) νὰ τὸν βλέπω, il me fait pitié ; ‖ δὲν ἔχει πόνον διὰ τοὺς συγγενεῖς του, il n'a pas d'affection pour ses parents.

πονοστόμιος, ὁ [διάλ. Οἰνόης] ὁ πόνος, πάθος ἐν τῷ στόματι, στομαλγία, στοματῖτις.

πονόψυχος, ὁ [διάλ. Νάξου]=ὁ εὐαίσθητος εἰς τὰς τῶν ἄλλων ἀτυχίας, ὁ συμπάσχων καὶ συμπονῶν τοῖς ἀτυχοῦσι.

πόντα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **ποῦντα.**

ποντα δόρος, ου, ὁ [ξεν.] [ἐπὶ χαρτοπ.], ponte, n. m.

ποντάρισμα, ατος, τὸ [ξεν.] τὸ κάμνειν ὀλίγαις βελονιαῖς, action de pointer (de faire quelques points d'aiguille). § [συνήθ. ἐπὶ χαρτοπ.] action de ponter : τὸ καταβαλλόμενον ἐπὶ χαρτοπαιγνίου ποσόν, mise, n. f.

ποντάρω [ξεν.], pointer ; κάμνω ὀλίγαις, βελονιαῖς, faire quelques points d'aiguille. § [ἐπὶ χαρτοπ.] ponter ; καταθέτω χρηματικόν τι ποσόν, y aller de.

ποντιάζω [δημ.], βλ. **πουντιάζω.**

ποντιάζω [διάλ. Ἠπείρου], βρέχομαι ὑπὸ σφοδροῦ ὑετοῦ (ῥίζα πόντος).

ποντιάς, άδος, ἡ (ἰδ. θηλ. τοῦ πόντιος) [ἐν. αὔρα], θαλάσσιος αὔρα, brise de la mer.

ποντίζω [ναυτ.] [τὴν ἄγκυραν], mouiller [l'ancre] κοινῶς φουντάρω· ἤτοι ῥίπτω ἄγκυραν εἰς τὴν θάλασσαν ὅπως εἰσαχθῇ ὁ ὄνυξ αὐτῆς εἰς τὸν βυθὸν (fond) καὶ προσδέσῃ τὸ πλοῖον· ‖ πόντισον ! mouillez ! κέλευσμα ἐκτελεστικὸν ὅπως ποντισθῇ ἄγκυρά τις.

ποντικάκι, τὸ [δημ.], μυΐδιον, τό· μικρὸν ποντίκι, petite souris ; souriceau, n. m.

ποντίκι, τὸ [δημ.], μῦς, ὁ· souris, n. f. [τὸ μεγαλείτερον], rat, n. m. βλ. **ποντικός.**

ποντικοδόκανον, ου, τὸ [δημ.], βλ. **ποντικοπιάστρα.**

ποντικοδυναμόνω [δημ. κωμ.], δίδω τὴν δύναμιν μυός, donner la force d'une souris ; ‖ ὁ Θεὸς νὰ σὲ ποντικοδυναμόνῃ [φρ. εἰρων.], Dieu vous assiste ; ὁ Θεὸς νὰ σὲ βοηθήσῃ, Dieu vous bénisse, ὁ Θεὸς νὰ σ' εὐλογήσῃ.

ποντικοκούραδον, τὸ [δημ.], μυόχοδον, τό· crotte de souris, τὰ περιττώματα τῶν μυῶν.

ποντικοπαγίδα, ας, ἡ καὶ

ποντικοπιάστρα, ας, ἡ [δημ.], τὸ ποντικοδόκανον, ἡ **μυοπαγίς,** souricière, n. f. ratière, n. f. παγὶς ποντικοῦ, ὄργανον δι' οὗ συλλαμβάνονται οἱ μῦς.

ποντικός, οῦ, ὁ [δημ.], μῦς, μυός, ὁ, souris, n. f. (ὁ μικρός), καὶ rat, n. m. (ὁ μέγας)· ‖ τρῦπα ποντικοῦ, ἡ ποντικότρυπα, trou de souris (μυωξία ἢ μυωνία)· ‖ κυνηγῶ τοὺς ποντικούς, μυοθηρῶ, faire la chasse aux souris. § —, μυών, ῶνος, ὁ· muscle, n. m. βλ. καὶ μῦς, μύες.

ποντικότρυπα, ας, ἡ [δημ.], μυωξία ἢ μυωνία, ἡ, ἡ ὀπή, ἡ τρῦπα τῶν ποντικῶν, trou de souris (de rat); [μεταφ.] στενόχωρον μέρος, οἴκημα, κοινῶς τρῦπα, trou, n. m. ἄθλιον, ῥυπαρὸν οἰκίδιον, taudis, n. m. [ἐπίσης] ἡ **ποντικοφωλεά,** nid à rats ; βλ. λέξιν.

ποντικοφάγωμα, ατος, τὸ [δημ.], μυοβρωσία, ας, ἡ· mangeure (f.) de souris, τὸ ὑπὸ μυὸς φαγωμένον μέρος.

ποντικοφαγωμένος, η, ον [δημ.], μυόβρωτος, ος, ον, ὁ ὑπὸ μυῶν φαγωμένος, μυότρωχτος, ος, ον, rongé par les souris (par les rats).

ποντικοφάρμακον, ου, τό· **μυοκτόνον,** τό, mort aux rats, φάρμαχον δι' οὗ κτείνονται (φονεύονται) οἱ μῦς· π. χ. τὸ **ἀκόνιτον**· Διοσκ. καὶ συνήθως τὸ **ἀρσενικὸν** (arsenic). Παντικοφάρμακον **λευκόν**· ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο καλοῦσι κοινῶς τὸ τριοξείδιον τοῦ ἀρσενικοῦ (λευκὸν ἀρσενικόν, ἀρσενικῶδες ὀξύ), ἕνεκα τῆς ἐφαρμογῆς ἣν εὑρίσκει πρὸς ἐξολόθρευσιν τῶν ποντικῶν. Ἐπίσης καλοῦσι λευκὸν ποντικοφάρμακον καὶ συσκευασίαν τινὰ τοῦ φωσφόρου διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν παρασκευαζομένην διὰ φωσφόρου, ἀλεύρου καὶ τυροῦ· βλ. καὶ δηλητήριος λίθος.

ποντικοφωλιά, ᾶς, ἡ· μυοφωλεά, μυοδό-

χος, ἡ δεχομένη κρύπτουσα ποντικούς, nid à rats, ἥτις καὶ μυωνία καλεῖται. § τὸ σύνολον τῶν ἐν τῇ φωλεᾷ μυῶν, nichée de souris.

πόντισις, εως, ἡ (ἀγκύρας) [ναυτ.], mouillage d'une ancre, ἡ πρᾶξις τοῦ ποντίζειν ἄγκυραν, action de mouiller une ancre.

ποντοπλοΐα, ας, ἡ [ναυτ.] long-cours, n. m. ἤτοι πλεῦσις (navigation) ὅλων τῶν θαλασσῶν τῆς σφαίρας.

ποντίφιξ, ικος, ὁ· pontifix, n. m. ὁ πρόεδρος τοῦ ἐν Ῥώμῃ ἱεροῦ συνεδρίου τοῦ διέποντος τὰ τῶν ἱερῶν (τὰ θρησκευτικά), ὁ Πάπας.

ποντοπορεία, ας, ἡ· πορεία διὰ τοῦ πόντου, ταξείδιον διὰ θαλάσσης, voyage sur mer; θαλασσοπλοΐα, ναυσιπλοΐα, navigation, n. f.

ποντοπόρος, ος, ον· ὁ τὸν πόντον (τὴν θάλασσαν) πλέων, θαλασσοπόρος, **ναυτιλόμενος**, navigateur, trice, adj. et n.

ποντοπορῶ (έω), μέλ. ήσω, πλέω τὸν πόντον (τὰς θαλάσσας), θαλασσοπορῶ, ναυτίλλομαι, naviguer; διατρέχω τὰς θαλάσσας, parcourir les mers.

πόντος, ου, ὁ (βάθος ἢ πάτος, λατ. pons), ἡ θάλασσα, mer, n. f. ἰδ. τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος θαλάσσης (συχν. ἀντίθ. τῇ γῇ)· ‖ Εὔξεινος Πόντος, le pont-Euxin).

πόντος, ου, ὁ καὶ ποῦντος [ξεν.], point, n. m. ‖ παρὰ πόντον [φρ.], faute d'un point =παρὰ ἕνα ἀριθμόν, pour un point; καὶ κατ' ἐπέκτ. δι' ἐλάχιστον, διὰ μηδαμινόν τι, διὰ τίποτε, pour un rien.

πόντσι, τὸ [ξεν.], βλ. ποῦντσι.

πόντσα! [ναυτ.] ἐπίδος, arrivez; βλ. **ἐπιδίδω**. § **πόντσα** λαμπάντα [δημ. ναυτ.] βλ. **ἀναστροφή**.

πόντσι, τὸ [ξεν.], βλ. **ποῦντσι**.

ποοφαγέω-ῶ καὶ ποηφαγέω, μέλ. ήσω, τρέφομαι μὲ πόας (μὲ χόρτα), se nourrir d'herbes.

ποοφαγία, ας, ἡ· βλ. χορτοφαγία.

ποοφάγος, ος, ον, καὶ ποηφάγος, ὁ τρεφόμενος μὲ πόας (μὲ χόρτα), qui se nourrit d'herbes, poophage, adj. et n. βλ. **χορτοφάγος**.

ποόχρους, ους, ουν, ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς πόας, qui a la couleur de l'herbe, herbicolore, adj.

ποππυσμός, οῦ, ὁ· appel des lèvres, ἢ πόππυσμα, σύριγμα διὰ στενώσεως καὶ συμπιέσεως τῶν χειλέων καὶ ἀπορροφήσεως ἀέρος, ἤτοι ὁ διὰ τῶν χειλέων γινόμενος ψόφος, ὡς ὅταν προσκαλῶμεν τὸν κύνα· βλ. καὶ **κλωγμός**· [μεταφ.] καθησύχασμα, κολάκευμα κοινῶς χάϊδευμα διὰ τοὺς ἵππους.

πονῶ (έω), μέλ. έσω, ἀόρ. ἐπόνεσα· ἀλγέω-ῶ, αἰσθάνομαι πόνον (ὀδύνην), sentir de la douleur; **ἔχω** που πόνον, πονῶ, avoir mal; ὑποφέρω, souffrir; ‖ (ἀλγῶ τὴν κεφαλήν), πονεῖ τὸ κεφάλι μου, μοῦ πονεῖ τὸ κεφάλι, j'ai mal à la tête; ‖ πονεῖ τὸ στῆθός μου, je souffre à la poitrine; ‖ πονεῖ τὸ πλευρόν μου, j'ai un point de côté; ‖ πονεῖ ἡ γλῶσσά μου, la langue me fait mal; ‖ μοῦ πονοῦν ὅλαι αἱ κλειδώσεις, je souffre à toutes les jointures; ‖ — πολύ, je souffre beaucoup; ‖ [μετοχ. παθ.] πονεμένος, η, ον, malade (ἀσθενής)· ὑποφέρων, souffrant, e, adj. πονῶν, endolori, e, adj. ‖ τὸ πονεμένο του χέρι, son bras malade; ‖ ἡ πονεμένη του καρδιά, son cœur endolori. § [μεταβ.] χάμνω τινὰ νὰ πονῇ, τοῦ χάμνω κακόν, τὸν πονῶ, faire mal; προξενῶ εἴς τινα πόνον (ὀδύνην), causer de la douleur; ‖ μ' ἐπόνεσες, vous m'avez fait mal. § συμπαθῶ πρός τινα, compatir; αἰσθάνομαι λύπην, οἶκτον, εὐσπλαγχνίαν διά τινα, avoir pitié; αἰσθάνομαι στοργήν, chérir; αἰσθάνομαι ἀγάπην, ἀγαπῶ, aimer; εἶμαι προσκεκολλημένος, ἀφοσιωμένος εἴς τινα, être attaché (dévoué) à; ‖ τὸν ἐπόνεσα, τὸν ἐπόνεσεν ἡ ψυχή μου (ἡ καρδιά μου), j'ai eu pitié de lui; ‖ δὲν πονεῖ χανένα, il n'aime personne; ‖ πονεῖ τὸ σπίτι, il est attaché à la maison. § φείδομαι, φέρομαι πράως, δὲν σπαταλῶ τι, ménager; épargner; ‖ δὲν πονεῖ τὰ χρήματα, il ne ménage pas l'argent=σπαταλᾷ, εἶνε σπάταλος.

πόπατο, τὸ [διάλ. Κύμης], τὸ **κατακάθισμα** παντὸς ὑγροῦ· πρὸς τούτοις **πόπατο** λέγεται καὶ τὸ ἐκτὸς τοῦ κυρίου πατώματος ἰδιαίτερον πάτωμα δι' ἓν δωμάτιον.

ποπονέα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ὀσμὴ πεπονίου.

ποπόνι, τὸ [δημ.], ὁ πέπων.

πορδακᾶς [δημ. φυτ.], pet d'âne, λάχανον ἄγριον ὅπερ τρωγόμενον ὑπὸ τῶν ὄνων χάμνει αὐτοὺς νὰ πέρδωνται, τὸ **ὀνόπορδον**, βλέπε λέξιν.

πορδαλᾶς, αλοῦ, άδικον [δημ.] (πέρδω, πορδή), κοινῶς **κλανιάρης**, α, ικον καὶ **πορδιάρης**, ὁ πέρδων, ὁ **πορδαλέος**, α, ον, ὁ ἠχηρῶς πέρδων (χλάνων), ἡ πέρδουσα, péteur, euse; ὁ ἀφίνων κούφιαις πορδαῖς, ὁ κουφοχλάνων, vesseux, euse. § [μεταφ.] καυχηματίας, vantard, e; καυχηματίας καὶ θρασύδειλος, fanfaron, onne; [δημ.] κομπαστής, craqueur, euse; [μεταφ.] ὁ δειλός, lâche, adj. poltron, onne, adj.

πορδαλόχτερας, ὁ [δημ.], βλ. **παρδαλόχτερας**.

πορδή, ῆς, ἡ καὶ κοινῶς ἡ πορδιὰ (πέρδομαι), τὸ ἐκ τῶν ὄπισθεν ἐκφύσημα· συνήθως τὸ ἠχηρόν, ἡ βροντώδης πορδή, pet, n. m. vent, n. m. καὶ τὸ ἀθόρυβον ἢ **φύσα**, vesse, n. f. (τὸ κουφοχλάσιμο ἢ ἡ φέντα· ‖ τῆς πορδῆς τὸ ρέγκι, τὸ ἄχρουν, incolore; τὸ χλωμὸν [ἐπὶ ἀνθρώπων], pâle, adj. décoloré, en parlant d'une personne. [μεταφ.] ἡ θρασυδειλία, fanfaronnade, n. f. ἡ καύχησις, μεγαλαυχία, hâblerie, n. f. [δημ.] ὁ κομπασμός, craque, n. f.

πορδιάρης, α, ικον [δημ.], βλ. **πορδαλᾶς**, péteur euse; vesseur, euse; [μεταφ.] φοβιτσάρης, θρασύδειλος, poltron, onne, adj. δειλός, lâche, adj.

πορδοκλανειό, τὸ [δημ.], συνέλευσις πολυτάραχος, συγκεχυμένη, pétaudière, n. f.

κοινῶς βαβυλωνία, τοῦ Κουτρούλη ὁ γάμος.

πορδοκοπάει [διάλ. Ἠπείρου] ἀδιαλείπτως ἀποπέρδει.

πορδομανίταρον, τὸ [δημ. φυτ.] ὄνομα μύκητος, vesse de loup; λυκόπορδον, lycoperdon, n. m.

πορεία, ας, ἡ (πορεύω), ἡ πρᾶξις τοῦ βαδίζοντος, τὸ βάδισμα, ἡ βάδισις, τὸ βαδίζειν, ἡ ὁδοιπορία, marche, n. f. τὸ ὁδοιπορεῖν, τὸ πεζῇ καθ' ὁδὸν βαίνειν, route, n. f. ‖ ἐβράδυνε τὴν πορείαν του, il a ralenti sa marche; § **πορεία,** ἡ· marche, n. f. κίνησις ἤτοι βάδισμα ἐκτελούμενον ὑπὸ στρατεύματος ἵνα μεταβῇ ἐξ ἑνὸς τόπου εἰς ἕτερον.

Ἡ ταχύτης τῆς **πορείας** (τοῦ **βαδίσματος**) μεταβάλλεται ἀναλόγως τοῦ ὑπὸ τοῦ στρατεύματος ἐκτελουμένου βήματος, ἤτοι ἐὰν τοῦτο βαδίζῃ **βάδην** (pas accéléré), **τροχάδην** (pas gymnastique), **ὁδοιπορικῶς** (pas de route), πρὸς **ἔφοδον** (pas de charge) ἢ **δρομαίως** (pas de course), βλ. καὶ **ῥυθμὸς** (cadence). Κατ' ἀρχὴν ὅμως αἱ **ὁδοιπορικαὶ πορεῖαι** (marches de routes) ἐκτελοῦνται ὁδοιπορικῶς, τὸ δὲ μῆκος καὶ ἡ ταχύτης τοῦ βήματος τούτου εἶνε μεταβλητά, οὐχ' ἧττον ὅπως διατρέξωσιν ἓν χιλιόμ. διὰ τοῦ βήματος τούτου ἀπαιτοῦνται 11 ἕως 12 λεπτὰ μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν **ἀναπαύσεων** (repos) καὶ **στάσεων** (haltes).

Αἱ πορεῖαι διακρίνονται, ἀναλόγως τοῦ διατρεχομένου διαστήματος ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας, εἰς **συνήθεις πορείας** (marches ordinaires), αἵτινες περιλαμβάνουσι διατρεχθὲν διάστημα ἑνὸς **σταθμοῦ** (étape), καὶ εἰς **συντόνους πορείας** ἢ **ταχείας πορείας** (marches forcées ou marches rapides), συνισταμένας εἰς τὸ νὰ διατρέξωσι δύο **σταθμοὺς** (étapes), ἢ εἰς τὸ νὰ διατρέξωσιν ἕνα σταθμὸν εἰς ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον χρονικὸν διάστημα.

Καλοῦσιν **ὁδοιπορικὰς πορείας** (marches de routes) τὰς ἐπὶ τῶν συνήθων ὁδῶν ἐκτελουμένας, καὶ **πολεμικὰς πορείας** (marches de guerre) τὰς ἐκτελουμένας διὰ μέσου οἱωνδήποτε ὁδῶν καὶ ἐμποδίων. Αἱ τελευταῖαι αὗται ἐκτελούμεναι ἐν τῇ πρὸς τὸν ἐχθρὸν γειτνιάσει, ἀπαιτοῦσι πλείστας προφυλάξεις, διακρίνονται δὲ εἰς:

1) **Ἐπιθετικὰς πορείας** (marches d'attaque) σκοπούσας τὴν συνάντησιν καὶ καταπολέμησιν τοῦ ἐχθροῦ.

2) **Ὑποχωρητικὰς πορείας** (marches de retraite), ὅταν θέλωσι ν' ἀποφύγωσι τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ ἀντιπάλου.

3) **Πορείας μεθ' ἑλιγμῶν** (marches-manœuvres), ὅταν πρόκειται ν' ἀντιτάξωσιν ἀντίστασιν δι' ἐκτελέσεως ἑλιγμῶν τινῶν.

Αἱ **μεθ' ἑλιγμῶν πορεῖαι** εἰσὶ **πορεῖαι κατὰ μέτωπον** (marches de front) **προχωρητικαὶ** ἢ **ὑποχωρητικαὶ** (en avant ou en retraite), ὅταν προχωρῶσι καθέτως εἰς τὴν γραμμὴν τῆς μάχης, καὶ **πλευρικαὶ πορεῖαι** (marches de flanc), ὅταν ἐκτελῶνται παραλλήλως πρὸς τὴν γραμμὴν ταύτην.

Κυρίως marche de flanc «**πλευρικὴ πορεία**» καλεῖται ἡ πορεία στρατεύματος, οἱονδήποτε καὶ ἂν ἔχῃ σχηματισμὸν [ὁπωσδήποτε δηλαδὴ καὶ ἂν βαδίζῃ, φαλαγγηδὸν (en colonne) ἢ παραγωγικῶς διὰ κλίσεως (par le flanc)], ἥτις ἐκτελεῖται παραλλήλως τῷ μετώπῳ τοῦ ἐχθροῦ.

Marche de flanc ἢ marche par le flanc εἰς τὰς ἀσκήσεις καλεῖται «**βάδισμα κατὰ παραγωγὴν**» ἤτοι βάδισμα κατὰ τετράδας.

Τὸ τμῆμα τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἐν ἐκστρατείᾳ ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ (Règlement sur le service des armées en campagne) περιλαμβάνει τὰς ληπτέας διατάξεις διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν πορειῶν (service des marches), ἐν αἷς περιλαμβάνονται τὰ ἑξῆς κεφάλαια:

Α') Ὀργάνωσις τῶν φαλάγγων (organisation des colonnes). Β') Προστασία τῶν φαλάγγων (protection des colonnes). Γ') Προπαρασκευὴ τῆς πορείας (préparation de la marche). Δ') Ἐκτέλεσις τῆς πορείας (exécution de la marche). Ε') Διατάξεις ἀφορῶσαι τὰς παραπομπὰς συντάγματος καὶ τὰς ἐφοδιοπομπὰς χορηγίας (dispositions concernant les trains régimentaires et les convois d'approvisionnements); ‖ τάξις πορείας, ordre de marche; βλ. **τάξις**· ‖ **νυκτοπορία**, marche de nuit; ‖ **σύντονος νυκτοπορία**, marche de nuit forcée; ‖ βάδισμα λοξόν, διαγώνιος ἢ λοξὴ πορεία, marche diagonale ou oblique; ‖ βάδισμα εὐθύ· εὐθεῖα πορεία, marche directe; ‖ πορεία ὑποχωρητική, marche rétrograde; ‖ πορεία καὶ στάθμευσις τῶν ἁμαξοστοιχιῶν, marche et stationnement des trains; ‖ πορεία δι' ἀντιθέτου ἀτμοῦ (εἰς τὰς ἀτμομηχανάς, marche à contre-vapeur. § — [τακτ.] route; ‖ **φύλλον πορείας** ἢ καὶ **δρομολόγιον**, feuille (ordre) de route; ‖ **πορεία ἐντὸς τοῦ κράτους**, route dans l'intérieur, ἤτοι κίνησις τῶν στρατευμάτων ἢ ἀποσπασμάτων μεταβαινόντων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἐντὸς τοῦ κράτους ἐν καιρῷ εἰρήνης. § — [ναυτ.] **πορεία χρονομέτρου**, marche du chronomètre, ἡ περιστροφὴ τῶν δεικτῶν του· μεταφορικῶς δὲ marche diurne, **ἡμερησία πορεία** καλεῖται ἡ **ἡμερησία μεταβολὴ** (état journalier). § [ναυτ.] **πορεία**, ἡ· πλεῦσις, ἡ· κοινῶς **ῥότα**, route, n. f. (le cours) du navire, ἡ διεύθυνσις ἣν δέον ν' ἀκολουθήσῃ πλοῖόν τι ὅπως μεταβῇ εἰς ὡρισμένον σημεῖον· ‖ δίδω **πορείαν**, donner la route, σημαίνει ὁρίζω πρὸς ποῖον σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος θὰ διευθυνθῇ τὸ πλοῖον· ‖ ἐπὶ **τῆς πορείας**! en route! κέλευσμα διδόμενον εἰς πηδαλιοῦχον ὅπως κυβερνήσῃ πρὸς τὴν ὡρισμένην διεύθυνσιν· ‖ διασταυρώνειν πορείαν, naviguer à bord droit.

πορεϊά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου καὶ Λευτεκάδος], ὁ πόρος τοῦ περιβόλου τοῦ ἀγροῦ, ἡ ἀνοιγομένη εἰς τὸν φράκτην περιβολίου ἢ ἄλλου κτήματος εἴσοδος, ἡ **πορεία**.

πορεύκομαι [διάλ. Οἰν.], πορεύομαι, διάγω τὸν βίον, ζῶ.

πορεύομαι, παθ. μέλ. πορευθήσομαι, μέσ. μέλ. πορεύσομαι, παθ. ἀόρ. ἐπορεύθην, μέσ. ἀόρ. ἐπορευσάμην· κινοῦμαι ὑπό τινος, ἀναγκάζομαι νὰ πορευθῶ, μεταβαίνω ἀπὸ ἑνὸς ση-

μείου εἰς ἕτερον, passer d'un lieu à un autre, ὅθεν βαδίζω, marcher (πορεύομαι, κοινῶς πηγαίνω, aller; διευθύνομαί που, se diriger; || πορεύου εἰς εἰρήνην [Γρφ.], va-t-en en paix. § [μεταφ. δημ.] πορεύομαι (τὸ ἄλλως περνῶ, ζῶ), μέλ. θὰ πορευθῶ, ἀόρ. πορεύθηκα· εὑρίσκω (ἔχω) τὰ μέσα τῆς ζωαρκείας, trouver (avoir) des ressources; ὑπάρχω, ζωαρκῶ, subsister; ζῶ, vivre; διαγίνομαι, διεξάγω τὸν βίον=περνῶ τὴν ζωήν μου, couler (passer) sa vie; [συνεκδ. καὶ κοινῶς] τὰ καταφέρνω νὰ ζῶ, se tirer d'embarras; τακτοποιοῦμαι, s'arranger; || δὲν ἔχει νὰ πορευθῇ, il manque du nécessaire=στερεῖται τῶν μέσων (τοῦ ἀναγκαίου).

πορεύσιμος, ος, ον· βαδιστός, δυνάμενος πορευθῆναι, διαπερασθῆναι, guéable, adj. βλ. **διαβατός.**

πορευτική, ῆς, ἡ· τὸ πορεύεσθαι, marchétique, n. f.=τακτικὴ μάχης· ἰδίως τὸ περὶ πορειῶν. § —, γενικώτερον ἡ **καταλυτική,** logistique, n. f. βλ. λέξιν.

πορεύω [διάλ. Ἠπείρου], διάγω, ζῶ· 2) φθάνω, ἐξαρκῶ, κατὰ τριτ. προσ. βλ. **πορεύομαι.**

πόρεψη, ης, ἡ [δημ.], τὸ ἀναγκαῖον, ἡ χρεία, ὁ ἀπόπατος. lieux d'aisance

πορθέω-ῶ, μέλ. ήσω, καταστρέφω, ἀφανίζω, ἐρημόνω, λεηλατῶ, διαρπάζω, piller; dévaster; saccager; détruire; || κατ' ἐπέκτασιν πολιορκῶ, assiéger.

πόρθησις, εως, ἡ· ἡ καταστροφή, ἀφανισμός, ἐρήμωσις, λεηλασία, δῄωσις, διαρπαγή, pillage, n. m. dévastation, n. f.

πορθητής, οῦ, ὁ· ὁ καταστροφεύς, ἀφανιστής, ἐρημωτής, dévastateur, trice, adj. pillard, e, adj. ὁ **κατακτητής,** conquérant, e; βλ. λέξιν.

πορθμεία, ας, ἡ (πορθμεύω), passage, n. m. (διὰ πορθμείου)· ἡ διαβίβασις, διαπέρασις τινὸς εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην ποταμοῦ, διαπόρθμευσις· καὶ ἐν γένει ἡ μεταβίβασις, transport, n. m.

πορθμεῖον, ου, τό· λέμβος ἢ κύμβη, barque, n. f. ou nacelle, n. f. πορθμεῖον, τὸ πορθμίδιον, bachot, n. m. ἡ βάρις, bac, n. m. ἡ **πορθμίς,** traille, n. f. βλ. λέξεις· || [οὐδ. οὐσ. πληθ.] τὰ πορθμεῖα, ἡ πληρωμὴ διὰ τὴν πορθμείαν (πόρθμευσις, πόρθευμα), prix du passage; τὸ ναῦλον, le péage.

πόρθμευμα, ατος, τὸ καὶ **πόρθμευσις,** ἡ διαπόρθμευσις, ἡ πορθμεία, passage, n. m.

πορθμεύς, έως, ὁ· ὁ τοὺς ταξειδεύοντας διὰ λέμβου ἢ περάματος διαβιβάζων εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην ποταμοῦ ἢ θαλάσσης, κοινῶς περαματᾶς ἢ περαματάρης, ὅθεν ὁ λεμβοῦχος, batelier. n. m. [κυρ.] **περαματάρης,** passeur, n. m. καὶ bachoteur, n. m. ὁ διευθύνων τὴν βάριδα (bac) ἢ τὸ πορθμίδιον (bachot).

πορθμεύω, μέλ. εύσω, διαπορθμεύω, διαβιβάζω, διαπερῶ τινα ὑπεράνω ποταμοῦ, πορθμοῦ, θαλάσσης εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην, faire passer d'un bord à l'autre; ὅθεν passer; faire passer; **μεταφέρω,** transporter.

πορθμίδιον, ου, τό· bachot, n. m. petit bac, μικρὰ **περαταριά.** Πλοιάριον διαπορθμεῦον ἀνθρώπους ἀπὸ τῆς μιᾶς ὄχθης εἰς τὴν ἑτέραν ποταμοῦ τινος ἢ στενοῦ θαλάσσης. Σημαίνει ἐπίσης ἔκφρασιν περιφρονήσεως προκειμένου περὶ πλοίου.

πορθμίς, ίδος, ἡ· traille, n. f. τὸ πορθμεῖον ἢ καὶ πέραμα (κοινῶς περαταριά)· μεγάλη λέμβος πρὸς διαπέρασιν ἀπὸ μιᾶς παραλίας ἢ ὄχθης εἰς τὴν ἄλλην· βλ. **βάρις** (bac) καὶ **διάβασις.**

πορθμός, οῦ, ὁ· détroit, n. m. καλεῖται οὕτω στενὸν μέρος θαλάσσης, τουτέστιν ἀμφίγειος θάλασσα εἴτε μεταξὺ δύο ἠπείρων, εἴτε μεταξὺ ἠπείρου καὶ νήσου ἢ νησιδίου, εἴτε τέλος μεταξὺ δύο νήσων· παρὰ τοῖς ναυτικοῖς ὁ πορθμὸς λέγεται καὶ manche, n. f. (ou canal; βλ. **δίαυλος**) καὶ εἶνε συνώνυμον τῆς λέξεως détroit περιελθὼν εἰς τὴν σημασίαν ταύτην ἐκ τῆς Manche, ἤτοι τῆς Μάγχης, ἥτις εἶνε ὁ μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας πορθμός· || ὁ πορθμὸς τῶν Γαδείρων, le détroit de Gibraltar; || ὁ πορθμὸς τῆς Μάγχης, le Pas de -Calais; la Manche ἢ le détroit. § —, γενικῶς τὸ μέρος τῆς διαπορθμεύσεως, πορθμείας, ὁ τόπος ἀφ' οὗ δύναταί τις νὰ διαβῇ εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην ποταμοῦ, θαλάσσης, τὸ στενώτερον ἢ καταλληλότερον πρὸς τοῦτο μέρος, détroit, n. m. passage, n. m.

πορθῶ (έω), βλ. **πορθέω.**

πορίζω, μέλ. ίσω, κυρίως κάμνω τι νὰ κινηθῇ, νὰ ὑπάγῃ πρός που· διανοίγω ὁδόν, frayer le passage, ouvrir le chemin; ὅθεν φέρω τί που· καὶ **μεταφ.** παρέχω τι εἴς τινα, προσπορίζω, προξενῶ, κάμνω, προμηθεύω, παρέχω, fournir; procurer. § [συνήθ.] **μέσ.** πορίζομαι, προμηθεύομαι, se procurer; s'approvisionner; ἀποκτῶ, acquérir; κερδίζω, gagner; πορίζομαι πόρισμα = ἐξάγω ἔκ τινός τι, tirer; συμπεραίνω, ἐξάγω, déduire; || πορίζομαι τὰ πρὸς τὸ ζῆν, gagner sa vie (son pain); || ἐκ τῶν ἀνωτέρω πορίζεταί τις τὸ συμπέρασμα, de ce qui précède on peut déduire la conclusion.

πόρισμα, ατος, τό· τὸ ἔκ τινος ἐξαγόμενον, τὸ συμπέρασμα, déduction, n. f. ἡ συνέπεια, conséquence, n. f. τὸ ἀποτέλεσμα, résultat, n. m. τὸ τέλος, ἡ περάτωσις, τὸ συμπέρασμα, conclusion, n. f. || τὸ πόρισμα μακρῶν ἐρευνῶν, le résultat (le fruit) de longues recherches. § — [μαθημ.] corollaire, n. m. συνέπεια ἀπορρέουσα ἐξ ἀποδειχθέντος θεωρήματος ἢ προτάσεως.

πορισμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ πορίζειν (παρέχειν, προμηθεύειν) (πορίζεσθαί τι), action de procurer; ἀπόκτησις, ἡ πρόσκλησις, ἀποκτήσεως μέσον, acquisition, n. f. § προμήθευσις, πορισμὸς τῶν ἐπιτηδείων, ressource, n. f. || μεταχειρίζεται τὴν ἐπιστήμην εἰς πορισμόν, il fait de la science un gagne-pain.

ποριστικός, ή, όν, ὁ παρέχων (προμηθεύων) τι, qui procure (fournit) quelque chose; ἐπικερδής, lucratif, ive, adj. ὁ πρὸς πορισμὸν (τῶν ἐπιτηδείων) χρήσιμος, de ressource.

ποριώτης, ου, ὁ [ναυτ. δημ.], drisse d'en dedans [de bonnette basse]; βλ. **ἀνάπους.**

πορνεία, ας, ἡ (πορνεύω), ἡ μετὰ πόρνης μίξις, συνουσία, τὸ μιγνύεσθαι μετὰ πορνῶν, ἡ ἐπὶ ἀμοιβῇ σωματικὴ συναλλαγὴ τῆς γυναικός, infâme trafic de son corps, ἤτοι ἐπάγγελμα συνιστάμενον εἰς τὸ νὰ παραδίδῃ τις τὸ σῶμά του εἰς τὰς ἡδονὰς τοῦ κοινοῦ ἀντὶ χρήματος, prostitution, n. f. || [κατ' ἐπέκτ.] πορνεία = διαφθορά, débauche, n. f.

πορνεῖον, ου, τό· τὸ κατοικητήριον πορνῶν, οἶκος ἀνοχῆς (πορνείας), lieu, maison de tolérance (de prostitution); lupanar, n. m. (λέξις λατ.) καὶ [χυδ.] bordel, n. m. κοινῶς **μπορντέλο** (ἐκ τῆς παλαιᾶς γαλ. λέξεως bordeau, σημαινούσης ἐξοχικὴν οἰκίαν μεμονωμένην ἐν τοῖς ἀγροῖς ἐν ᾗ ἐγκαθίστατο τὸ χαμαιτυπεῖον)· βλ. καὶ **πόρνη**.

πορνεύω, μέλ. εύσω (πόρνος, πόρνη), ποιῶ τινα πόρνον ἢ πόρνην, διαφθείρω, débaucher; ἀποπλανῶ, prostituer; ζῶ ἐν πορνείᾳ, vivre dans la prostitution; || [μέσ.] πορνεύομαι, ἐπαγγέλλομαι, κάμνω τὴν πόρνην, être livrée à la prostitution; βλ. καὶ **ἐκπορνεύω**.

πόρνη, ης, ἡ (θηλ. τοῦ πόρνος), ἡ ἐπὶ μισθῷ μετ' ἀνδρῶν μιγνυομένη, ἤτοι γυνὴ παραδίδουσα τὸ σῶμά της εἰς τὸ κοινὸν πρὸς ἀσέλγειαν ἀντὶ χρήματος, prostituée, n. f. ἡ δημοσία, κοινῶς δημόσια, fille (femme) publique; fille de joie; ἡ ἑταίρα, cocotte, n. f. [οἰκ.] **πόρνη**, catin, n. f. (κατὰ συγκοπὴν τοῦ ὀνόματος (Catherine), femme ou fille de mauvaise mœurs. [Catin εἶνε ὄνομα κόρης καὶ ἰδίως κόρης διαμενούσης ἐν τῇ ἐξοχῇ, ἐπειδὴ δὲ τὰ πορνεῖα (bordels) ἐγκαθίσταντο ἐν ἐξοχῇ, ἐκτὸς τῶν πόλεων, ἡ λέξις catin παρέμεινε διδομένη οἰκείως εἰς τὰς πόρνας· βλ. καὶ **πορνεῖον**]· πουτάνα [δημ.], putain, n. f. ou garce, n. f. παληογυναῖκα, grue, n. f. sale grue; || συχνάζει εἰς τὰς πόρνας, il fréquente les filles.

πορνίδιον, ου, τό· ὑποχορ. τοῦ πόρνη, μικρὰ πόρνη, petite prostituée; δημοσία, fille publique, καὶ περιφρονητικῶς ποταπὴ κόρη.

πορνικός, ή, όν· ὁ εἰς πόρνην ἀνήκων ἢ ἀφορῶν αὐτήν, de prostituée; ὁ τὴν πορνείαν ἀφορῶν, de prostitution; || πορνικὸν ἦθος, air débraillé.

πορνικῶς [ἐπίρ.], ὡς πόρνη, comme une prostituée.

πορνοβοσκός, οῦ, ὁ καὶ ἡ· ὁ πόρνας βόσκων, ὁ διατηρῶν (διατηροῦσα) οἰκίαν πορνῶν, ὁ διατηρῶν πορνεῖον, qui tient une maison de débauche. § —, ὁ κάμνων τὸν παλληκαρᾶν καὶ ὑπερασπιζόμενος τὴν ἐρωμένην του πόρνην, souteneur, n. m. μαστρωπός, maquereau, n. m. θηλ. maquerelle, n. f.

πορνογενής, ής, ές· γεννηθεὶς (εῖσα, ὲν) ἐκ πόρνης, né (née) d'une prostituée (d'une fille publique).

πορνογραφία, ας, ἡ· pornographie, n. f. συγγραφὴ ἐπὶ ζητημάτων πορνείας· ἀνηθικότης φιλολογικῶν ἢ καλλιτεχνικῶν τινῶν ἔργων.

πορνογραφικός, ή, όν, pornographique, adj. ἀνήκων, ἀφορῶν ἢ σχετιζόμενος μὲ τὴν πορνογραφίαν· || ἐφημερὶς (βιβλίον) πορνογραφική, journal (livre) pornographique.

πορνογράφος, ου, ὁ, ἡ· pornographe (πόρνη, prostituée καὶ γράφειν, écrire) n. ὁ γράψας ἢ γράφων ἐπὶ ζητημάτων πορνείας. Ἄτομον πραγματευόμενον ἀνηθίκους ὑποθέσεις, λέγον ἢ πράττον ἀνηθικότητας.

πόρνος, ου, ὁ· ἐπὶ μισθῷ πορνευόμενος (ἑαυτὸν πωλῶν), ὅθεν ἀσελγής, débauché, ée, adj. ἀσελγής, ribaud, e, adj. et n. (= λάγνος, luxurieux, euse); ἀσελγής, ἀκόλαστος, paillard, e, adj. et (=débauché).

πορνοστάσιον, ου, τό· βλ. **πορνεῖον**.

πόρος, ου, ὁ· κυρίως διαπέρασις, καὶ ἐν γένει ἡ **διάβασις**, passage, n. m. βλ. λέξιν· τὸ ποσὶ διαβατὸν μέρος ποταμοῦ, βλ. **πέραμα**, gué [d'une rivière]. § **πόρος**, ὁ· gué, n. m. μέρος ἔνθα τὸ ῥεῖθρον τοῦ ὕδατος εἶνε ἀβαθὲς καὶ δύναταί τις νὰ διαβῇ· || gué constant ou permanent; χαλεῖται **πόρος σταθερὸς** ἢ **διαρκὴς** ὅταν οὗτος ἦνε μόνιμος καὶ δύναταί τις νὰ διαβῇ δι' αὐτοῦ ἐν πάσῃ ὥρᾳ τοῦ ἔτους· || **πόρος πρόσκαιρος**, gué temporaire, ὅταν μόνον ἐν ἀνυδρίᾳ τοῦ ποταμοῦ ὑπάρχῃ· || **πόρος μεταβλητός**, gué changeant, ὅταν ὑπόκειται εἰς μετάθεσιν ἢ μετατόπισιν· || **διαβατός**, ή, όν· guéable, adj. ἐπὶ ποταμῶν καὶ ἐν γένει ῥείθρων, οὓς δύναταί τις νὰ διαβῇ διὰ τοῦ **πόρου** (gué); **πορεύσιμος**, ον· || **διαβαίνω** τὸν **πόρον** (gué) guéer. § **πόρος**, chenal, n. m. ou passe, n. f. **πέρασμα**, διάβασις ἐν τῷ ποταμῷ, βλ. **δίαυλος** (chenal) καὶ **δίοδος** (passe). § [ἀνατομ.] **πόρος**, conduit, n. m. συνώνυμον τοῦ canal, n. m. **ἀγωγός**, βλ. **σωλήν**· || [ἱππολ.] πόρος τῆς γλώσσης, canal de la langue; χαλεῖται οὕτω τὸ μεταξὺ τῶν ὀστῶν τῆς κάτω σιαγῶνος ἐντὸς τοῦ στόματος κοίλωμα ἐν ᾧ ἐπαναπαύεται ἡ γλῶσσα· || ὁ ἀκουστικὸς πόρος, le conduit auditif. § [φυσιολ.] **πόρος** (διάβασις), pore, n. m. ἄνοιγμα ἀόρατον ἐπὶ τοῦ ζωϊκοῦ δέρματος, ἐξ οὗ ἐκτελεῖται ἡ ἄδηλος διαπνοὴ καὶ ἐκρέει ὁ ἱδρώς· || **πόρος**, pore, n.m. κενὸν διάστημα εὑρισκόμενον μεταξὺ τῶν ἀτόμων ἐξ ὧν σύγκειται σῶμά τι. Ἐπειδὴ πάντα τὰ σώματα στερεὰ καὶ ὑγρὰ συστέλλονται καὶ διαστέλλονται ἕπεται ὅτι πάντα τὰ σώματα εἶνε **πορώδη** (poreux); || οἱ πόροι τοῦ δέρματος, les pores de la peau; || [καὶ συνεκδ.] οἱ πόροι τοῦ ξύλου, les pores du bois; || **πόρος**, méat (προφ. mé-a) n. (λατ. meatus) ἀγωγός, conduit; διάλειμμα (interstice) μεταξὺ πλειοτέρων φυτικῶν κυττάρων· || [βοταν.] μεσοκύτταροι πόροι, méats intercellulaires. § **πόρος**, τὰ πρὸς συντήρησιν μέσα, ressource, n. f. moyen, n. m. ἡ πρόσοδος, revenu, n. m. || δὲν ἔχει ἄλλον πόρον πλὴν τῆς ἐργασίας του, il n'a d'autre ressource que son travail; || δημόσιοι πόροι, revenus de l'état; voies et moyens; || αὐτοὺς μόνον τοὺς πόρους ἔχω, je n'ai que ces revenus.

ποροστάτης, ὁ [διάλ. Καρπάθου] = ὁ ἱστάμενος παρὰ τῷ πόρῳ τῆς μάνδρας (βλ. **πορειὰ** = **εἴσοδος**).

πόρπαξ, αχος, ὁ· dé, n.m. μεγάλη πόρπη, λαβή, μετάλλινος κρίκος προσηρμοσμένος που, π. χ. (τῆς σαγῆς), dé (pour harnais), χαλεῖται οὕτω πλαίσιον μεταλλικὸν οὗ τὸ σχῆμα προσεγγίζει κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον πρὸς τὸ γράμμα D· || ἀνασταλτικὸς πόρπαξ, dé de retraite ; || δακτυλοειδὴς πόρπαξ, anneau-dé ; || — ἑλκυστῆρος, dé de bricole ; || — δεσμοῦ, dé de longe ; βλ. **μαρσύπιον** (sacoche).

πορπάτημα, ατος, τὸ [δημ.] τὸ **περιπάτημα.**

πορπατῶ [δημ.] βλ. **περιπατῶ.**

πόρπη, ης, ἡ· ἐνετὴ (ἐνδυμάτων), agrafe, n. f. (pour les habits), κοινῶς **θηλυκωτῆρι,** πόρπης κρίκος, ἐν ᾧ ἐφηρμόζετο ἡ περόνη καὶ ἐν γένει καρφίτσα γυναικείων ἐνδυμάτων, ἐνίοτε καὶ ἀνδρικῶν. § πόρπη, ἡ ἐνετή, ἡ κόπιτσα, agrafe, n. f. ὅπερ ὅμως σημαίνει ἐνίοτε τὴν κυρίως πόρπην (boucle ou piton). § ἡ πόρπη τοῦ ζωστῆρος, plaque de ceinturon ; μεταλλικὴ πλὰξ δι' ἧς πορποῦται πρὸς τὰ ἔμπροσθεν ὁ ζωστὴρ τοῦ ξίφους. § **πόρπη,** boucle, n. f. κοινῶς ὁ **τοκᾶς** ἢ ἡ **φιοῦμπα·** μεταλλικὸς δακτύλιος (anneau) διαφόρων σχημάτων, φέρων μίαν εἴτε περισσοτέρας **περόνας** (ardillon) κινητὰς πέριξ **διάπηγος** (entretoise). Ἡ πόρπη χρησιμεύει ἵνα πορπωθῇ, συνδεθῇ ἢ ἐνταθῇ ζώνη, ἱμάς, ἔποχον, κτλ. προσαρμοζομένη εἰς τὸ ἄκρον αὐτῶν· || πόρπη τοῦ γλουτιαίου, boucle d'avaloire ; || — τοῦ λεπάδνου, boucle de plate longe ; || **ῥυτηρούχη,** ἡ· boucle rênoir, n.f. πόρπη μετὰ **ἡμισταυρούχου περόνης** (ardillon à T) καὶ διάπηγος (entretoise) εὑρισκομένη ἐπὶ τῆς ἀψῖδος τῆς σελλίσκης καὶ τοῦ σάγματος· || πόρπαι συνδετικαὶ τῶν τυλῶν, boucles d'attache de panneau ; || — συνοχέως, boucle de dragonne; βλ. **ἑλκυστὴρ** (bricole); || boucle de contre sanglon de croupière ; βλ. **ὑπουρίς** (croupière). § **πόρπη,** fermoir, n. m. τὸ δι' οὗ κλείεταί τι, κοινῶς θηλυκωτῆρι βιβλίου, ὅπως εἶνε εἰς βιβλία, λευκώματα (albums), κτλ. § [ναυτ.] **πόρπη,** piton, n. m. ἢ πορπωτὸς γόμφος, cheville à piton ; γόμφος φέρων μικρὸν δακτύλιον ἀντὶ κεφαλῆς ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ἄκρου του, ἐμπηγνύμενος δέ που ἐκ τοῦ ἑτέρου ἄκρου του· βλ. καὶ **στρόφιγξ.**

πόρπημα, ατος, τό· καὶ **πόρπωμα,** τό· bouclement, n. m. ἡ περίδεσις ἢ σύνδεσις διὰ πόρπης (boucle).

πορπῶ (άω), μέλ. ήσω, παθ. παρ. μετοχ. [πε]πορπισμένος, συνδέω, συναρτῶ δι' **ἐνετῆς,** agrafer, κοινῶς κουμβόνω, θηλυκόνω διὰ τῆς κόπιτσας (βλ. **ἐνετή,** agrafe, ἥτις σημαίνει ἐνίοτε τὴν πόρπην, boucle ou piton) ; || **πορπισμένος,** η, ον, agrafé, ée ; **ἐνειμένος,** δεδεμένος, agrafé, ée (attaché par une agrafe); || πορπάω-ῶ, boucler, περιδένω, συνδέω, συναρτάω διὰ **πόρπης·** βλ. λέξιν.

πόρπωμα, ατος, τό· bouclement, n. m.

πορπωτός, ή, όν· πεπορπισμένος, η, ον, bouclé, ée, adj. agrafé, ée, adj. **μετὰ πόρπης, à** boucle. § [ναυτ.] **πορπωτός,** ή, όν, à piton.

***πορρίφτω** [διάλ. Οἰνόης], **ἀπορρίπτω·** ἐπίσης ῥίπτω τὸν ἀνέψητον ἄρτον εἰς τὸν φοῦρνον.

πόρρω [ἐπίρ.], ἐκ τοῦ πρόσω, ἐμπρός, μακράν, loin, ἀντίθ. τῷ ἐγγύς· || πόρρω ἀπέχει τοῦ νὰ ἦνε φίλος μου, il est loin d'être mon ami. § [ναυτ.] —, βλ. **λέμβος.**

πόρρωθεν [ἐπίρ. τοπ. ἀπὸ τόπου κίνησιν], μακρόθεν, ἀπὸ μακράν, de loin.

πορρωτέρω [ἐπίρ.], ἔτι μακρότερον, πλέον μακράν, plus loin.

πορσελάνα, ας, ἡ [δημ.], προφ. συνήθ. πορτσελάνα· βλ. **πουζολάνη.**

πορσελάνη, ης, ἡ [ξεν.], porcelaine, n.f. ἡ **σινοκέραμος,** ὁ· κοινῶς τὸ **φαρφουρί·** Τὸ τελειότερον πάντων τῶν εἰδῶν τῆς ἀργίλου, ἐξ οὗ κατασκευάζονται τὰ πολυτιμότατα τῶν εἰδῶν τῆς ἀργιλοπλαστικῆς. Εἶνε λεπτὴ λευκὴ καὶ διαφώτιστος, τὰς ἰδιότητας δὲ ταύτας ὀφείλει εἴς τε τὴν ἐξαίρετον ποιότητα τοῦ ὑλικοῦ καὶ εἰς τὴν μεθοδικὴν καῦσιν ἐν τῇ κλιβάνῳ. Οὐσιώδες αὐτῆς συστατικὸν εἶνε ὁ καολίνης, ἐνέχει δὲ ἡ πορσελάνη καὶ μέρος ἀστρίου καὶ χαλαζίου. Εἶνε προσέτι ἐπιδεκτικὴ λαμπρᾶς διακοσμήσεως διὰ τῆς ζωγραφικῆς. Κατασκευάζονται δ' ἐξ αὐτῆς ἀγγεῖα, πινάκια, κύπελλα, κυάθια, σωλῆνες, κάψαι διάφορα κομψοτεχνήματα, κλπ. Ἡ ἐφεύρεσις αὐτῆς εἶνε ἀρχαιοτάτη, ἤδη κατὰ τὸν Α' μ. Χ. αἰῶνα γνωστῆς οὔσης εἰς τοὺς Σίνας, παρ' οἷς ὅμως ἡ ἀκμὴ τῆς ἐξ αὐτῆς βιομηχανίας ὑπῆρξε κατὰ τοὺς αἰῶνας ΙΔ'-ΙΖ'. Εἰς τὴν Εὐρώπην ἐγνώσθησαν τὰ ἐκ πορσελάνης εἴδη ἐκ Κίνας διὰ τῶν Πορτογάλλων κατὰ τὰς ἀργὰς τοῦ ΙϚ' αἰῶνος, ἔμεινεν ὅμως ἀδύνατος ἡ παρασκευὴ αὐτῆς ἐν ὅσῳ ἠγνοεῖτο τὸ οὐσιῶδες αὐτῆς συστατικόν, ὁ κασλίνης· οὐχ ἧττον ἐν Σαὶν-Κλοὺ τῆς Γαλλίας κατεσκευάζετο ἀπὸ τοῦ 1695 μίμησις αὐτῆς λίαν ἐπιτυχής. ἧς ἡ βιομηχανία διεδόθη εἶτα καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Γαλλίας καὶ τὰ ἐν Σέβρ ἐργοστάσια, ἀπὸ τοῦ 1759 ἰδιοκτησία τοῦ κράτους, ἐγένοντο περιώνυμα διὰ τὰ ἐκ πορσελάνης εἴδη των.

πόρτα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], porte, n. f. βλ. **θύρα, πύλη** καὶ **πυλών.**

πορταδέλα, ας, ἡ [δημ.], penture [de porte, etc.] ; βλ. **γίγγλυμος, ἀμφιδέα.**

πόρταις, ἡ [δημ.], βλ. **πόρτες.**

πορτέλο, τὸ [δημ.], ὑποκορ. τοῦ πόρτα, θυρίς, μικρὰ θύρα, petite porte ; βλ. **θυρίς,** guichet, etc. § — μονόφυλλο [ναυτ.], mantelet, n. m. βλ. **κλισιάς·** || — δίφυλλο· βλέπε **δικλίς.**

πορτιέρης, ὁ [ξεν.], βλ. **θυρωρός,** portier, n. concierge, n.

πόρτες [δημ.], défilé ; βλ. **στενά.**

πορτογάλλινον, τό· **πορτογαλλύ,** τὸ (χρῶμα) orange (couleur), τὸ χρῶμα τοῦ πορτοκαλλίου, τὸ χρυσοειδές· χρῶμα σύνθετον ἐξ 1 μέρους ἐρυθροῦ καὶ 2 μερῶν κιτρίνου· βλ. καὶ εἰς **κίτρινον.**

πορτογαλλόχρους, ους, ουν· τὸ **πορτογάλλινον** ἢ **πορτοκαλλὺ** χρῶμα.

πορτοκαλλάδα, ας, ἡ· ποτὸν ἐκ χυμοῦ

πορτοκαλλίου μετὰ ζαχχάρεως, orangeade, n.f.

πορτοκαλλέα, ας, ἡ· ἡ χρυσομηλέα, oranger, n. m. βλ. **κίτρος.**

πορτοκάλλι, τὸ καὶ **πορτοκάλλιον·** τὸ χρυσόμηλον, orange, n. f. ὁ καρπὸς τῆς πορτοκαλλέας· βλ. καὶ **κίτρος.**

πορτοκαλλιά, ᾶς, ἡ· ἡ πορτοκαλλέα, oranger, n. m. βλ. **κίτρος.**

πορτοκαλλοειδής, ής, ές· τὸ πορτογάλλινον χρῶμα.

πορτοκαλλύς, ύς, ύ· τὸ πορτοκαλλὺ χρῶμα, qui est couleur d'orange ; orangé, ée ; βλ. **πορτογάλλινον.**

πορτοκαλλών, ῶνος, ὁ· μέρος εἰς ὃ εἶνε ἐφυτευμέναι πορτοκαλλέαι, ἄλσος πορτοκαλλεῶν, bosquet (plantation) d'orangers ; [ὁ ὑπόστεγος], orangerie, n. f.

πορτουζάκι τῆς κορυφαίας [δημ. ναυτ.], maille, βλ. **ὀμματίδιον.**

πορτούζια [δημ. ναυτ.] βλ. **ὀμμάτια.**

πορτοφόλλι, τὸ καὶ

πορτοφόλλιον, ου, τὸ [ξεν.], τὸ χρηματοφυλάκιον, porte feuille, n. m. μικρὸν ἀντικείμενον τῆς τσέπης, συνήθως ἐκ δέρματος, ἀνοίγον ὡς βιβλίον, μετὰ χωρισμάτων, ἐν ᾧ τίθενται χαρτονομίσματα, ἐπισκεπτήρια καὶ σημειώσεις.

πορτσελάνα, βλ. πορσελάνα.

πορφύρα, ας, ἡ· pourpre, n. f. [ζωολ.] γένος μαλακίων τῆς τάξεως τῶν κεφαλοφόρων ἢ κοχλιωδῶν· ἔχουσι κόγχην ᾠοειδῆ, τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς κειμένους ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῶν κεραιῶν· πορφύρα ἡ αἱμόστομος παρεῖχε παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὴν γνωστὴν χρωστικὴν πορφυρὰν οὐσίαν, ὅθεν **πορφύρα,** le pourpre, n. m. σημαίνει καὶ τὸ πορφυροῦν χρῶμα.

πορφύρα, ας, ἡ· pourpre, n. f. ὕφασμα κεχρωματισμένον πορφυροῦν, étoffe teinte de pourpre ; ‖ ἡ βασιλικὴ πορφύρα, la pourpre royale, le manteau royal ; ‖ [μεταφ.] [ποιητι.] ἡ πορφύρα τῶν παρειῶν της, la pourpre de ses joues.

πορφύρα, ας, ἡ· pourpre, n. m. τὸ **πορφυροῦν,** χρῶμα τῆς πορφύρας, βαθὺ ἐρυθρὸν κλῖνον πρὸς τὸ ἰῶδες, couleur de pourpre, rouge foncé qui tire sur le violet ; étoffe d'un beau pourpre ; ‖ ἡ πορφύρα τῆς δύσεως, le pourpre du couchant.

πορφύρα, ας, ἡ [ἰατρ.], pourpre, n. m. ou maladie pourprée, ou fièvre pourprée, συνώνυμον τοῦ purpura, n. f. καλεῖται ἡ νοσηρὰ κατάστασις καθ' ἣν παράγονται πολυπληθεῖς τοῦ δέρματος αἱμορραγίαι κατὰ διαφόρους τοῦ σώματος θέσεις. Τὸ φαινόμενον ἐπισυμβαίνει ἐκ ῥήξεως ἢ ἀλλοιώσεως τῶν τριχοειδῶν ἀγγείων, συγγενεύει δὲ ἡ κατάστασις αὕτη πρὸς τὸ σκορβοῦτον καὶ τὴν αἱμοφιλίαν. Διακρίνονται πολλὰ εἴδη πορφύρας, διαφέροντα κατὰ τὴν πρόγνωσιν. Βαρυτάτη δὲ εἶνε αὕτη ἐπὶ τῆς εἰδικῆς αἱμορραγικῆς καλουμένης πορφύρας ἢ νόσου τοῦ Werlhof, ἥτις χαρακτηρίζεται ὑπὸ κηλίδων αἱμορραγικῶν ἐπὶ τοῦ δέρματος μετὰ αἱμορραγιῶν διαφόρων βλεννογόνων ὑμένων, οἷον ῥινός, στόματος, στομάχου, ἐντέρων καὶ μετὰ βαρέων ἐνίοτε τυφοειδῶν φαινομένων. Ἄλλοτε μετὰ τῆς πορφύρας συνυπάρχουσι ῥευματικοὶ πόνοι ἰδίως τῶν κάτω ἄκρων (πορφύρα ἢ πελίωσις ῥευματική). Ἐν τῇ θεραπείᾳ χρησιμοποιοῦνται πάντα τὰ στυπτικὰ καὶ ἴσχαιμα ἤτοι ὁ ὑπερχλωριοῦχος σίδηρος, στυπτηρία, ταννίνη, ἐργοτίνη, κλπ.

πορφυρίνη, ης, ἡ· porphyrine, n. f. [χημ.], ἐνυπάρχει μετὰ τῆς ἀλιζαρίνης ἐν τῇ ῥίζῃ τοῦ ἐρυθροδάνου. Τεχνητῶς παρασκευάζεται ἐκ τῆς ἀλιζαρίνης διὰ θερμάνσεως ταύτης μετὰ διοξειδίου τοῦ μαγγανίου καὶ θειϊκοῦ ὀξέος. Κρυσταλλοῦται εἰς βελόνας ἢ πρίσματα ἐρυθρῶς κίτρινα, εὐδιάλυτος ἐν ὕδατι, μᾶλλον εὐδιάλυτος ἐν οἰνοπνεύματι διὰ καθαρῶς ἐρυθροῦ χρώματος. Ἐν χρήσει ἐν τῇ βαφικῇ.

πορφυρίτης, ου, ὁ [λίθ.], porphyre, n.m. οὗτος εἶνε λίθος ἀποτελούμενος ἐκ **ῥύακος** (lave) συμπαγοῦς, εἶνε δὲ πολὺ σκληρότερος τοῦ γρανίτου, λίαν ἀντεσχηκὼς καὶ ἐπιδεκτικὸς λαμπρᾶς στιλβώσεως· ὑπάρχει πορφυρίτης ἐρυθρός, πράσινος, μέλας (porphyre rouge, vert, noir).

πορφυροβαφής, ής, ές· βεβαμμένος διὰ πορφύρας, teint de pourpre ; empourpré, ée, adj.

πορφυροειδής, ής, ές· purpurin, ine, adj. ὅμοιος τῷ χρώματι τῆς πορφύρας.

πορφυροπύρωσις, εως, ἡ· βλ. **πύρωσις** καὶ **ἐρυθροπύρωσις.**

πορφυροῦς (πορφύρεος), έα - ᾶ, πορφύρεον - οῦν· ὁ ἐκ πορφυροῦ χρώματος, rouge pourpre ; pourpré, ée, adj. de couleur de pourpre ; πορφυροειδής, purpurin, ine, adj· ‖ πορφυροῦν κιρμάσινον, pourpre cramoisi ; ‖ ‖ — καθαρόν, pourpre riche ; ‖ — τοῦ ῥουβινίου, pourpre rubis ; βλ. **πορφύρα** (χρῶμα).

πορφυρῶ (όω), μέλ. ώσω, κάμνω τι πορφυροῦν, βάπτω πορφυροῦν, empourprer.

πορῶ [διάλ. Οἰνόης], ἔχω **πόρον,** μέσον, τρόπον· δύναμαι, **ἠμπορῶ, κατορθόνω.**

πορώδης, ης, ες· poreux, euse, adj. ἔχων πόρους· ‖ ἡ ὕαλος εἶνε πορώδης, le verre est poreux ; ‖ [οὐδ. οὐσ.] τὸ **πορῶδες,** la porosité, n. f. ἰδιότης σώματος τινὸς θεωρουμένου ὡς ἔχοντος **πόρους** (pores) ἤτοι **πορώδους** (poreux). Τὸ πορῶδες ἔγκειται ἐν τῇ συστάσει τῶν σωμάτων, ὅπου τὰ μόρια εἶνε διατεθειμένα οὕτως ὥστε ν' ἀφίνωσι μεταξὺ αὐτῶν κενὰ καλούμενα **πόρους** (pores).

ποσάκις [ἐπίρ.], πόσαις φοραῖς, combien de fois ; [ἐπιφων.] que de fois ; ‖ — τῆς ἡμέρας ; combien de fois par jour ? ‖ — τὸν εἶδα κλαίοντα ! que de fois je l'ai vu pleurer !

ποσαπλάσιος καὶ

ποσαπλοῦς, ῆ, οῦν, πόσον πλειότερος, ποσάκις μεγαλείτερος, combien de fois plus grand.

πόσθη, ης, ἡ· prépuce, n. m. [ἀνατ.] κινητὸν δέρμα καλύπτον τὴν βάλανον τοῦ πέους,

peau qui recouvre le gland de la verge; **ἀκροποσθία** δὲ ἡ **ἀκροβυσθία** τὸ ἐλεύθερον ἄκρον αὐτοῦ, τὸ περιβάλλον τὴν βάλανον χωρὶς νὰ συνέχηται μετ' αὐτῆς. Ἡ ἐν μέρει ἐκτομὴ τοῦ ἄκρου τούτου ἀποτελεῖ τὴν περιτομήν.

ποσθιακός, ή, όν· préputial, ale, aux, adj. τῆς πόσθης, ἀναφερόμενος εἰς τὴν πόσθην· || ἕρπης ποσθιακός, herpès préputial.

ποσθΐτις, ιδος, ἡ· posthite, n. f. ἡ φλεγμονὴ τῆς πόσθης, συνήθης ἐπὶ τῆς ἔσω ἐπιφανείας αὐτῆς ἐπὶ ἀνθρώπων ἀκαθάρτων, ἰδίως ἐν τοῖς θερμοῖς κλίμασιν, ἢ συμβαίνουσα ἐκ μολυσμοῦ διὰ βλενορροϊκοῦ ὑγροῦ, κτλ. βλ. καὶ **βαλανῖτις** (balanite).

πόσι, τὸ [διάλ. Ἠπείρ.] κεντητὸν καὶ διὰ χροσσῶν πεποικιλμένον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς ὅπερ ἔφερον οἱ ἁρματωλοί.

πόσιμος, ος, ον, ὁ πινόμενος (ἐπὶ ὕδατος), potable, adj. [οἰκ.] buvable, adj. ἐπὶ ποτῶν ἐν γένει.

πόσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ πίνειν, action de boire; τὸ πίνειν, le boire; [διδ. σπ.] bibition, n. f.

ποσολογία, ας, ἡ· posologie (ποσόν, δόσις, dose καὶ λόγος, πραγματεία, traité) n. f. τμῆμα τῆς φαρμακολογίας καὶ τῆς θεραπευτικῆς πραγματευόμενον περὶ τῶν δόσεων καθ' ἃς μεταχειρίζονται τὰ φάρμακα.

ποσολογικός, ή, όν· posologique, adj. ὁ ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὴν ποσολογίαν, qui appartient ou qui se rapporte à la posologie.

ποσόν, οῦ, τό· ἡ ποσότης, quantité, n. f. || προτιμᾷ τὸ ποσὸν τοῦ ποιοῦ, il préfère la quantité à la qualité; || χρηματικόν, somme, n. f. || τὸ ὅλον ποσὸν τῆς δαπάνης, le montant de la dépense; || μέχρι τοῦ ποσοῦ τοῦ. . jusqu'à concurrence de... || ἐὰν ὁ κ.... λάβῃ ἀνάγκην χρημάτων διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ ταξειδίου του, λάβετε τὴν καλοσύνην νὰ τῷ μετρήσητε ὅ,τι θὰ ζητήσῃ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 8000 φρ. ἐπὶ τῇ βάσει ἀποδείξεων, si M... a besoin d'argent pour ses frais de voyage, ayez la bonté de lui compter ce qu'il vous demandera jusqu'à concurrence de 8000 frs. contre ses quittances.

πόσον [ἐπίρ.] βλ. **πόσος.**

πόσος, η, ον, ἐπὶ εὐθείας ἐρωτήσεως, πόσος μεγάλος, πόσος τὸν ἀριθμόν, combien de; quel, quelle; || πόσοι ἄνδρες; combien d'hommes? || πόσαι γυναῖκες; combien de femmes? || πόσοι ἄνθρωποι ἦσαν; combien y avait-il de personnes? || πόσοι εἶνε; combien sont-ils? || πόσα χρήματα σᾶς μένουν; conbien vous reste-t-il d'argent? || πόσα ἐξώδευσες; combien avez-vous dépensé? || πόσος εἶνε ὁ ἀριθμός των; quel est leur nombre? || [θαυμαστ.] πόσος ἔγινε! comme il a grandi! || μὲ πόσην εὐχαρίστησιν τὸν ἐπανεῖδα! avec quel plaisir je l'ai revu! || πόσας τοῦ μηνὸς ἔχομεν; πόσας ἔχει ὁ μήν; quel quantième du mois avons nous? quel quantième tenons nous? quel est le quantième? || πόσων ἐτῶν εἶσθε; quel âge avez-vous? || πόσα σᾶς χρεωστῶ (σοῦ ὀφείλω); qu'est-ce que je vous dois? || πόσα πράγματα μοῦ εἶπε! que de choses il m'a dites! || πόσα ξεύρει! [φρ.] il en sait plus d'un[e] εἶνε πονηρός, c'est un malin. § [οὐδ. ἐπίρ.] πόσον, combien; que; comme; || πόσον θέλεις, combien voulez-vous? || πόσον τὰ σταφύλια; [pour] combien les raisins? || δὲν ἠξεύρεις πόσον σὲ ἀγαπᾷ, vous ne savez pas, combien (comme) il vous aime; || ἠξεύρω πόσον καλὸς εἶσθε, je sais combien vous êtes bon; || κύτταξε πόσον ἐργάζεται, voyez comme il travaille; || πόσον εὐτυχὴς εἶσθε! que vous êtes heureux; || — μετεβλήθη, comme il est changé; || — πλατὺ εἶνε αὐτὸ τὸ ὕφασμα; quelle est la largeur de cette étoffe? || — ὀλίγον, combien peu; || — περισσότερον, combien plus.

ποσοστόν, οῦ, τό· τὸ λαμβανόμενον ἐπὶ τοῖς $^0/_0$ (le tant pour $^0/_0$) ἢ ἐπί τινος ποσοῦ, tantième, n. m. || τὰ εἰς τοὺς ταμίας διδόμενα ποσοστά, les taxations bonifiées aux trésoriers payeurs. § ποσοστόν, οῦ, τό· tantième, adj. τὸ ἀνταποκρινόμενον εἰς τόσον ποσόν, παριστάμενον δι' ἀριθμοῦ τόσου, π. χ. εὑρίσκειν τὸ ποσοστὸν τὸ ἀναλογοῦν εἴς τινα συνέταιρον, trouver la tantième partie qui revient à un associé.

ποσότης, ητος, ἡ· ποσὸν ἀριθμοῦ ἢ μέτρου τινός, quantité, n. f. || ἡ ποσότης εἶνε περιωρισμένη, la quantité est limitée; βλ. καὶ **ποσόν.** § —, quotité des rations, ἡ ποσότης, ἤτοι ὡρισμένον ποσὸν ἑκάστης μερίδος. § —, dose, n. f. ἡ δόσις, τὸ ποσὸν ὕλης τινὸς εἰσερχομένης ἔν τινι συνδυασμῷ. § [μηχ.] **ποσότης κινήσεως** ἢ **ὁρμή,** ῆς, ἡ, quantité de mouvement; καλεῖται οὕτως ἐν τῇ μηχανικῇ τὸ γινόμενον τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῆς **μάζης** (masse) τοῦ σώματος **μετὰ** τῆς ταχύτητος ἣν τοῦτο κέκτηται κατὰ τὴν ἐξεταζομένην στιγμήν· || [μηχ.] **ποσότης ἐνεργείας** ἢ **δυνάμεως** ἢ ἰσχύς, ύος, ἡ, quantité d'action ou de force. § **ποσότης ἠλεκτρικῆς,** quantité d'électricité; ἡ ποσότης τῆς δι' ἀγωγοῦ διερχομένης ἠλεκτρικῆς δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς τὴν ποσότητα τοῦ διερχομένου ὕδατος διά τινος σωλῆνος ὑφ' ὡρισμένην πίεσιν· ἡ μονὰς ποσότητος εἶνε τὸ κούλομβον (coulomb)· βλ. καὶ **ἠλεκτρομετρία** (électrométrie); || **ἐν ποσότητι** ἢ ἕνωσις στοιχείων ἐν ποσότητι, montage des piles en quantité; βλ. ἕνωσις (accouplement).

ποσοτικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν ποσότητα, ὁ εἰς ποσὸν προσδιοριζόμενος, quantitatif, ive, adj. qui a rapport à la quantité. § ποσοτικὴ δυναμῖτις, βλ. **δυναμῖτις.** § **ποσοτικὸς προσδιορισμὸς** ἢ **ποσοτικὴ σύνθεσις** ἢ καὶ **ἀναλογισμός,** dosage, n. m. ἡ κατὰ δόσεις διαίρεσις· ἀναλογισμός, ὁ· ἡ ἀναλογία τῆς ἀναμίξεως διαφόρων ὑλῶν· π. χ. ποσοτικὴ σύνθεσις τῆς πυρίτιδος, dosage de la poudre, ἤτοι αἱ διάφοροι ἀναλογίαι νίτρου, θείου καὶ ἄνθρακος αἱ ἀποτελοῦσαι τὴν πυρίτιδα.

Ποσοτικὸς προσδιορισμὸς τοῦ κονιάματος,

dosage du mortier. Διὰ νὰ ὁρίσωμεν τὴν ποσότητα τῶν ὑλῶν ὧν πρέπει νὰ κάμωμεν χρῆσιν πρὸς παραγωγὴν κοινοῦ κονιάματος, λέγομεν ἐν πρώτοις ὅτι ἡ ἄμμος εἶνε μία ὕλη ἀδρανὴς καὶ ὅτι ἡ ἄσβεστος εἶνε προωρισμένη νὰ συγκολλᾷ ὅλους τοὺς κόκκους αὐτῆς· ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι ἡ ποσότης τῆς ἀσβέστου ὀφείλει νὰ ἦνε ἀρκοῦσα πρὸς πλήρωσιν τῶν μεταξὺ τῶν κόκκων ὑπαρχόντων κενῶν. Ἂν ἡ ἄσβεστος ἦνε ὀλιγωτέρα, τότε θὰ ἔχωμεν ἓν κονίαμα ἄνευ ἀντοχῆς, ἂν δὲ πλέον τοῦ δέοντος, τότε παραβαίνομεν τοὺς κανόνας τῆς οἰκονομίας. Τούτου ἕνεκα πρέπει, πρὶν ἢ ὁρίσωμεν τὴν ποσότητα **ἀσβέστου** ἢ **κονίας** (ciment) καὶ ἄμμου νὰ προσδιορίσωμεν τὸν ὄγκον τῶν κενῶν, ἅτινα ἀφίνουσι μεταξύ των οἱ κόκκοι τῆς ἄμμου ἧς σκοποῦμεν νὰ κάμωμεν χρῆσιν. Πρὸς τοῦτο θέτομεν τὴν ἄμμον ἐν ξηρᾷ καταστάσει ἐντὸς ἀγγείου γνωστῆς χωρητικότητος, χύνομεν δὲ κατόπιν μέχρις ὅτου καλυφθῇ ἡ ἄνω ἐπιφάνεια τῆς ἄμμου. Ἐκ πείρας ἐδείχθη ὅτι διὰ τὴν ποταμίαν ἄμμον (sable de rivière), ἡ διάμετρος τῶν κόκκων τῆς ὁποίας μεταβάλλεται ἀπὸ 0,0005 ἕως 0,0015, ἡ πληροῦσα τὰ κενὰ ζητουμένη ποσότης ὕδατος εἶνε 31 ἕως 38 τοῖς $^0/_0$· ἂν κτυπῶντες ἰσχυρῶς τὸ ἀγγεῖον κάμωμεν νὰ κατακαθίσῃ ἡ ἄμμος, τὰ κενὰ κατέρχονται εἰς 18 ἕως 22 τοῖς $^0/_0$, ἂν δὲ τέλος ὑπολογίσωμεν ταῦτα ὑποθέτοντες ἅπαντας τοὺς κόκκους ἴσους καὶ σφαιρικούς, εὑρίσκομεν 26 τοῖς $^0/_0$ ὅστις εἶνε ὁ μέσος ὅρος ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ἀνωτέρω.

Εἶνε προφανὲς ὅτι πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τοὺς ἐν ἀρχῇ εὑρεθέντας ἀριθμοὺς οἵτινες δεικνύουσιν ὅτι καλὴ ἀναλογία εἶνε ἂν λάβωμεν ἓν μέρος ἀσβέστου διὰ 2 $^1/_2$ μέρη ἄμμου, ἐπειδὴ ὅμως ἡ μικροτέρα κατάχρησις τοῦ ἐργολάβου ἐπὶ τῆς ποσότητος τῆς ἀσβέστου θὰ ἐλαττώσῃ ἐπαισθητῶς τὴν ποιότητα τοῦ κονιάματος, παρεδέχθησαν ἐν γένει νὰ θέτωσιν 1 μέρος ἀσβέστου καὶ 2 ἄμμου. Εἰς τὰ ἔργα τοῦ σιδηροδρόμου Πειραιῶς-Λαρίσσης μετεχειρίσθησαν τοὺς ἑξῆς ποσοτικοὺς προσδιορισμούς:

1) **Διὰ κοινὸν κονίαμα.**

1 μέρος παχείας ἐσβεσμένης ἀσβέστου καὶ 2 μέρη ποταμίας ἄμμου.

Διὰ τὰς ἀξίας λόγου οἰκοδομὰς εἶνε ἀναγκαῖον νὰ κάμωμεν πειράματα μετὰ τῆς ἀσβέστου ἧς θὰ κάμωμεν χρῆσιν, ὅπως ἴδωμεν ἂν ἦνε προτιμότερον νὰ μεταβάλλωμεν τὴν ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαν ἀναλογίαν.

2) **Δι' ὑδραυλικὸν κονίαμα.**

1 μέρος ὑδραυλικῆς ἀσβέστου (Theil) καὶ 3 μέρη ἄμμου ἢ κατὰ βάρος 250 χιλιόγραμμα ὑδραυλικῆς ἀσβέστου δι' ἓν κ.μ. ἄμμου· διὰ δὲ τὴν ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος τοιχοποιΐαν 350 χιλιόγραμμα ἀνὰ κυβικὸν μέτρον ἄμμου.

3) **Θηραϊκοκονίαμα,**

4 μέρη Θηραϊκῆς γῆς, 2 μέρη ἐσβεσμένης ἀσβέστου καὶ 1 μέρος ἄμμου.

4) **Σκυρόδεμα** (béton).

0, κ. μ. 60 τεθραυσμένους λίθους διαμέτρου ἑνὸς μέχρι 3 ἑκατοστῶν.

0, κ. μ. 70 χαλῆς ἄμμου.

350 χιλιόγραμμα κονίας (τσιμέντου) Πορτλάνδης (ἀγγλικὸν χῶμα, κοινῶς τσιμέντο).

Ἐπειδὴ εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ὀχετῶν τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Πειραιῶς-Λαρίσσης δὲν ἠδύναντο νὰ ἐργασθῶσι πολλοὶ ἐργάται, τὸ δὲ **σκυρόδεμα** λαμβάνει πῆξιν, ἂν μείνῃ ἐκτεθειμένον ἐπὶ πολλὴν ὥραν, κατεσκεύαζον μικρὰν ποσότητα τούτου, λαμβάνοντες τὸ $^1/_3$ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθεισῶν ποσοτήτων· πρὸς τοῦτο κατεσκεύασαν ἓν κιβώτιον ἐκ σανίδων ἄνευ πυθμένος ἔχον ἑνὸς μέτρου πλευρὰν καὶ 20 ἑκατοστῶν ὕψους, ὅπερ ἐπλήρουν τεθραυσμένων λίθων ἢ χαλίκων, ἕτερον κιβώτιον τῆς αὐτῆς διατομῆς καὶ 0,233 ὕψους, ὅπερ ἐπλήρουν ἄμμου, πρὸς δὲ ἓν κιβώτιον οἱασδήποτε μορφῆς χωρητικότητος 116 χιλιογράμμων καὶ ἑξήκοντα ἑκατοστῶν, δηλαδὴ τὸ $^1/_3$ τῶν 350 χιλιογράμμων.

Ἀνάμιξις **σκυροδέματος**. Ἐν ἀρχῇ ἀναμιγνύουσι τὴν ἄμμον μετὰ τῆς κονίας, εἶτα δὲ προβαίνουσιν εἰς τὴν σβέσιν ῥίπτοντες ὕδωρ διὰ ῥαντιστηρίου, σβεννύουσι δηλ. τὴν κονίαν διὰ ῥαντισμοῦ, ἥτις εἶνε ἡ προτιμοτέρα σβέσις διὰ τὰς ὑδραυλικὰς ἀσβέστους καὶ κονίας, κατόπιν δὲ ἀναμιγνύουσι τὸ οὕτω παρασκευασθὲν φύραμα μετὰ τῶν χαλίκων. Ἡ ἀνάμιξις δέον νὰ ᾖ ἐντελής, ἤτοι νὰ ὑπάρχῃ στρῶμα φυράματος ἐφ' ἁπάντων τῶν χαλίκων· ἂν οἱ χάλικες εἶνε μεμιγμένοι μετὰ γαιῶν πρέπει νὰ πλύνωνται μέχρις ὅτου τὸ ὕδωρ ἐξέρχηται κάτωθεν σχεδὸν καθαρόν.

ποσοτικῶς [ἐπίρ.] κατὰ ποσόν, quantitativement, adv. au point de vue de la quantité.

πόστα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], τὸ ταχυδρομεῖον, poste, n. f. § — [ἐπὶ χαρτοπ.] τὸ κατατιθέμενον χρηματικὸν ποσόν, mise, n. f. § [ναυπηγ.] βλ. νομεὺς (couple).

ποστάδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ὕφασμα μάλλινον πρὸς κατασκευὴν ἐνδυμάτων· 2) κρᾶσις ἀνθρώπου· ὅθεν: «χοντροπόσταβος».

ποσταίνου [διάλ. Κύμης] ἀποσταίνω, **κουράζομαι,** κοπιάζω (πονέω) ἀόρ. πόστακα = ἐκουράσθην εἶμαι ποσταμένος = κουρασμένος ξεπόστατος = δὲν ἔχω κουρασθῆ.

ποσῶς [ἐπίρ.], διόλου, point du tout; ὅλως διόλου, pas du tout; οὐδαμῶς, nullement, adv.

ποτάζω [διάλ. Ἠπείρου], **κατέχω** πρᾶγμα τί, καθὼς καὶ **ἀποκτῶ**· «ποῦ τὸ πόταξες»; ποῦ τὸ ἀπέκτησες; ἴσως ἐκ τοῦ ὑποτάσσσω, ἀποκτῶ.

ποταμάκι, τό μικρὸν ποτάμιον, petit ruisseau, ῥυάκιον.

ποτάμειος, α, ον βλ. ποτάμιος.

ποταμηδὸν [ἐπίρ.], δίκην ποταμοῦ, ὥσπερ ποταμός, 'σὰν ποτάμι, comme un fleuve; ὡς χείμαρρος, comme un torrent; à flots; ‖ βρέχει ποταμηδόν, il pleut à verse.

ποταμήσιος, α, ον [δημ.], ποτάμιος, τοῦ ποταμοῦ, de rivière; fluvial, e, adj.

ποτάμι, τὸ [δημ.], βλ. **ποταμός,** rivi-

ère, n. f. ῥυάκιον, ruisseau, n. m. [συνεκδ]. τὸ ῥεῦμα, courant, n. m. || κατέβη ποτάμι [φρ.], la rivière (le torrent) a grossi ; || τὸν πῆρε τὸ ποτάμι, le courant l'a emporté ; [καὶ μεταφ.] il va à la débandade = καχὴν καχῶς, il est (il va) à vau-l'eau ; || τὰ μάτια του ἔτρεχαν (ἐπήγαιναν) ποτάμι [φρ.] il répandait des flots de larmes ; il fondait en larmes ; || σιγανὸ ποτάμι [μεταφ.] eau qui dort ; || τὸ σιγανὸ ποτάμι νὰ φοβῆσαι [παροιμ.] il n'y a pire eau que celle qui dort, méfiez vous de l'eau qui dort.

ποταμία, ας, ἡ· bassin de rivière, ou d'un cours d'eau, ou d'un fleuve, ou bassin fluvial καὶ vallée d'une rivière = λεκανοπέδιον ποταμοῦ. Ἡ **ποταμία** κοινῶς ἡ ποταμιὰ εἶνε τὸ μέρος ἐν ᾧ ῥέει ὁ ποταμός, ἢ **ἐπικράτεια ποταμοῦ** ἤτοι ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους ἧς τὰ ὕδατα ῥέουσι φυσικῶς πρὸς τὸ εἰρημένον ῥεῖθρον· βλ. καὶ **λεκανοπέδιον** (bassin hydrographique).

ποταμίδα, ας, ἡ [δημ.] τὸ πτηνὸν ἡ **ὑπολαῒς**, fauvette, n. f.

ποτάμιον, ου, τό· ὑποκρ. τοῦ ποταμός, μικρὸς ῥύαξ, petit ruisseau ; ὅθεν ῥυάκιον, ruisseau, n.m. μικρὸν **ῥεῖθρον** (cours d'eau) ; γενικώτερον ὅμως τὴν σήμερον **ποτάμιον**, rivière, n. f. λέγεται πᾶν ῥεῖθρον μικρότερον τοῦ **ποταμοῦ** (fleuve). § —, rivière, n. f. καλεῖται οὕτω πᾶν **ῥεῖθρον ὕδατος** (cours d'eau) ἀρκούντως ἄφθονον, καὶ ἰδίως τὸ χυνόμενον ἐντὸς **ποταμοῦ** (fleuve)· || **ἐσωτερικὸν ποτάμιον**, rivière intérieure, εἶνε ῥεῖθρον ὕδατος μὴ ἐκβάλλον εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλ' εἰς λίμνην τινά· || **ὑπόγειον ποτάμιον**, rivière souterraine, ἤτοι ὕδατα εἰσχωροῦντα ἐντὸς τοῦ ἐδάφους διὰ διηθήσεως καὶ ἀποτελοῦντα ὡς ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῶν στρωμάτων ὑπόγειον ῥοῦν.

ποτάμιος, ος καὶ α, ον· ἀνήκων τοῖς ποταμοῖς, κοινῶς ποταμήσιος, de rivière ; de fleuve; fluvial, ale, aux, adj. || ποταμία ἄμμος, sable de rivière; βλ. **ἄμμος**· || ποτάμια ὕδατα, eaux fluviales. § **ποτάμιος**, fluviatile, adj. σχετιζόμενος πρὸς τοὺς ποταμούς· || ποτάμιοι ἐναποθέσεις, dépôts fluviatiles ; [ἐπίσης ἐπὶ φυτῶν καὶ ἀνθέων] τὰ ποτάμια φυτά, les plantes fluviatiles, τὰ ἐν τοῖς ποταμοῖς φυόμενα.

ποταμόκλειθρον, ου, τό· écluse d'une rivière ; βλ. **ὑδροφραγμός**.

ποταμόκολπος, ου, ὁ, estuaire ἢ æstuarium, κατὰ Στράβωνα **στομαλίμνη**, ἡ· καλεῖται οὕτω στόμα ποταμοῦ ἠνεῳγμένον οὕτως ὥστε ν' ἀποτελῇ ἐπιμήκη κόλπον, ἐν ᾧ τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ συγκεράννυνται μετὰ τῶν ὑδάτων τῆς θαλάσσης.

ποταμολίμνη, ης, ἡ· lagune fluviale ; τὸ **τέναγος**· λιμνάζοντα ὕδατα σχηματιζόμενα ὑπὸ ποταμίου καὶ στερούμενα ἐκροῆς.

ποταμομετρικός, ή, όν· fluviométrique, adj. ἀναφερόμενος εἰς τὸ ποταμόμετρον ἢ εἰς τὴν στάθμην διώρυγος· || κλῖμαξ ποταμομετρική, échelle fluviométrique.

ποταμόμετρον, ου, τό· fluviomètre, n.m. ἢ **ὑδροδείκτης**, ὁ· Πάσσαλος ἐμπηγόμενος καθέτως ἐν τῇ κοίτῃ τοῦ ποταμοῦ, ἐφ' οὗ εἶνε κεχαραγμέναι διαιρέσεις, ἤτοι **κλῖμαξ βεβαθμολογημένη** (échelle graduée), ἣν σχεδιάζει τις ἐπιτοπίως καὶ κατὰ τὰς δεούσας ἀναλογίας, σχετικῶς πρὸς ἐξαχθεῖσαν κατατομὴν τοῦ ὕδατος.

ποταμοί, οἱ [διάλ. Ἠπείρ.], αἱ πρὸς σύνδεσιν τοῦ ὀρόφου τοποθετούμεναι ὁριζόντιοι δοκοί· βλ. καὶ **στέγη**.

ποταμοπλοηγός, οῦ, ὁ· marinier, n. m ὁ ὁδηγῶν πλοῖα εἰς ποταμούς.

ποταμοπλοΐα, ας, ἡ· navigation de rivière ἢ navigation fluviale, καλεῖται ὁ τρόπος τοῦ ἀναπλέειν ἢ καταπλέειν ποταμόν.

ποταμόπλοιον, ου, τό· ἀτμόπλοιον τοῦ ποταμοῦ, bateau [de rivière] ; chaland, n. m. (= bateau plat); foncet, n. m. navire de charge pour rivières.

ποταμός, ὁ [διάλ. Ἠπείρ.], βλ. **ποταμοί**.

ποταμός, οῦ, ὁ (γενικὴ ὀνομασία τῶν ῥείθρων, ἰδίως ὅμως ὁ μικρὸς λέγεται **ποτάμιον**), ὁ πλωτός, rivière, n.f. ὁ μεγάλος, fleuve, n. m. καὶ οἱ μικροὶ λέγονται ῥυάκια, ruisseaux ; βλ. καὶ **ῥεῖθρον**· || οἱ μεγάλοι ποταμοί, les grands fleuves ; || [μεταφ.] ποταμοὶ αἱμάτων, des flots de sang ; || ἄνω ποταμῶν [φρ.], en amont = ἀνάντι ῥεύματι, contre le courant = ἐναντίον τοῦ ῥεύματος· || — συμβάλλων· βλ. **παραποτάμιον**, ὁμόρρους, affluent, n. m. || ἐπικράτεια ποταμοῦ· βλ. **ποταμία**· || ποταμὸς πλωτός, fleuve navigable ; βλέπε **πλωτός**. § ποταμός, ὁ· fleuve, n. m. μέγα ῥεῖθρον ὕδατος (cours d'eau) χυνόμενον ἐν τῇ θαλάσσῃ (βλ. **ποτάμιον**, rivière, καὶ **ῥεῖθρον**). Ποταμός τις δύναται ν' ἀποτελέσῃ καλὴν ἀμυντικὴν γραμμήν, ὅταν ἦνε πλατὺς καὶ βαθύς, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ καταστραφῶσιν ἅπασαι αἱ γέφυραι καὶ νὰ ἐπιτηρῆται καλῶς ἵνα ἐμποδισθῇ ἡ διάβασις τοῦ ἀντιπάλου.

Ἡ στρατιωτικὴ ἀξία ποταμοῦ τινος καὶ οἱουδήποτε ῥείθρου, ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς διευθύνσεως, τοῦ πλάτους καὶ τοῦ βάθους καὶ τῆς φύσεως τῶν ὀχθῶν αὐτοῦ, πρωτίστως δὲ ἵν' ἀποτελέσῃ σπουδαῖον ἐμπόδιον δέον νὰ μὴ ὑπάρχῃ **πόρος** (gué).

Τὰ εἰς τὴν πορείαν τῶν στρατευμάτων παράλληλα ῥεῖθρα εἶνε μικρᾶς ἀξίας ὑπὸ ἀμυντικὴν ἔποψιν, καθότι πράγματι, ὅταν ἦνε κύριοι ἀμφοτέρων τῶν ὀχθῶν, εἶνε πάντοτε εὔκολον ν' ἀποκαταστήσωσι τὴν συγκοινωνίαν καὶ οὕτως τὰ ἑκατέρωθεν αὐτῶν στρατεύματα νὰ δύνωνται νὰ ἀλληλοβοηθῶνται.

Τὰ κάθετα εἰς τὴν πορείαν τῶν στρατευμάτων ῥεῖθρα εἶνε σπουδαῖα εἰς ταύτην ἐμπόδια, διότι αἱ γέφυραι δύνανται πάντοτε νὰ καταστραφῶσι, ἄλλως τε δέ, εἴτε ἐπὶ τῶν ὑπαρχουσῶν, εἴτε ἐπὶ νεοκατασκευασθησομένων γεφυρῶν τὰ στρατεύματα εἶνε ὑποχρεωμένα νὰ διέλθωσιν ὡς διὰ **στενωπῶν** (défilés)· || **ἀκταῖος ποταμός**, fleuve côtier, ὁ πηγάζων πρὸς τὰς ἀκτὰς καὶ ἐκβάλλων μετὰ βραχὺ διάστημα ἐν τῇ θαλάσσῃ· || **μεσόγειος ποταμός**, fleuve continental ; ὁ πηγάζων ἐκ τοῦ ἐνδοτέρου τῆς

χώρας καὶ χυνόμενος εἰς τὴν θάλασσάν ἀφοῦ αὐξήσῃ ὑπὸ παραποταμίων· || **ποταμοὶ τῶν στέππων**, fleuves de steppes, ἤτοι ῥεῖθρα ὕδατος ἐξαφανιζόμενα ἐν τοῖς ἄμμοις τῶν στέππων (steppe, πάμπεδον) ἢ τῶν ἐρήμων, ἢ ἐξατμιζόμενα χωρὶς ν' ἀποτελέσωσι λίμνην· || fleuves conjoints, fleuves jumeaux ἢ fleuves doubles καλοῦνται **ποταμοὶ δίδυμοι** ἢ **διπλοῖ**, ὑπονοοῦνται δὲ διὰ τούτου δύο ῥεῖθρα ὕδατος ἰσομεγέθη ἑνοῦντα τὰ ὕδατά των χωρὶς νὰ δύνηται νὰ διακρίνῃ τις πότερον ἐκ τῶν δύο ὑπερτερεῖ.

ποταμόσκυλον, ου, τὸ [δημ.] ἡ ἐνυδρίς, loutre, n. m. κοινῶς **βύδρα**.

ποταμόσυρμα, ατος, τὸ [διάλ. Καρπάθου] =τὸ παρακείμενον εἰς ποταμὸν χωράφιον, ὅπερ παρασύρεται ὑπ' αὐτοῦ.

ποταμόψαρον, ου, τὸ [δημ.], ποτάμιος ἰχθύς, poisson de rivière.

ποταπός, ή, όν, εὐτελής, οὐτιδανός, χαμερπής, bas, basse, adj. τιποτένιος, vil, vile, adj. χαμερπής, rampant, e, adj.

ποταπότης, ητος, ἡ· χαμέρπεια, ἡ· bassesse, n. f. αἴσθημα κλίσις, πρᾶξις, τρόποι ἀνάξιοι ἐντίμου ἀνδρός· || — καρδίας (ψυχῆς), bassesse de cœur (d'âme) ; || διαπράττειν ποταπότητα τινά, faire une bassesse.

ποταπῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ποταπόν, χαμερπῶς, bassement, adv. vilement, adv. || ἐνεργεῖν (πράττειν τι) ποταπῶς, agir bassement.

πότασσα, ης, ἡ [ξεν.], potasse, n. f. βλ **κάλιον**.

ποτάσσιον, ου, τὸ [χημ.], potassium, n. m. βλ. **κάλιον**.

ποταυρίζομαι [διάλ. Κύμης], τεντόνομαι, **τανίζομαι** (ἀρχ. **ταυρίζω**).

ποταφνιῶ [διάλ. Οἰνόης], κιτρινίζω (ἀπὸ φόβον, ψῦχος, κτλ.) ὠχριῶ.

ποταχὺ [διάλ. Κύμης], λίαν πρωΐ.

ποτὲ [ἐπίρ. χρον.], προτάσσεται ἐν ἀρχῇ σημαῖνον μίαν φοράν, une fois; χάποτε, ἐνίοτε, quelquefois ; μίαν φορὰν τυχαίως, une fois par basard ; χάποτε, ποτέ, jamais ; || ἦτο ποτὲ ἄνθρωπός τις, il y avait une fois un homme ; || ἂν ἔλθῃς ποτὲ νὰ μὲ ἴδῃς, si vous venez jamais (un jour) me voir ; || ὡραιοτέρα παρὰ ποτέ, plus belle que jamais; || ἐὰν ποτέ, si jamais; || μοὶ εἶσαι ὑπέρ ποτε ἀγαπητός, vous m'êtes plus cher que jamais ; || ἐὰν ποτὲ συμβαίνῃ, s'il arrive quelquefois ; || πάλαι ποτέ, jadis ; || ἄλλοτέ ποτε, autrefois ; || ποτὲ μέν . . ., ποτὲ δέ, tantôt . . ., tantôt = ὁτὲ μέν, ὁτὲ δέ· || κάλλιον ἀργὰ παρὰ ποτέ, mieux (vaut) tard que jamais. § [ἀρνητ.] οὐδέποτε, jamais ; || — δὲν θὰ θελήσῃ, il ne voudra jamais ; || ἐπήγατε εἰς τὸ Λονδῖνον ; ποτέ, avez-vous été à Londres ? jamais : || δὲν εἶδα ποτέ μου τοιοῦτον ἄνθρωπον (τόσον πλῆθος), je n'ai vu de ma vie un tel homme (une telle foule).

πότε [ἐπίρ.] [ἐρωτημ.] quand ? || — θὰ ἔλθῃ ; quand viendra-t-il ? || ἠξεύρεις πότε θὰ ἔλθῃ ; sais-tu quand il viendra ? || ἀπὸ πότε ; depuis quand ; || ἕως πότε ; jusqu'à quand ? || διὰ πότε ἀνεβλήθη ἡ ἑορτή ; à quand la fête est-elle remise ? || διὰ πότε εἶνε ἡ συνάθροισις ; pour quand est la réunion ? || δὲν ἠξεύρω πῶς καὶ πότε, je ne sais quand ni comment. § [ἀοριστ.] καμμίαν φοράν, μερικαῖς φοραῖς, κάποτε, ἐνίοτε, quelquefois ; ὁτέ, ἄλλοτε, tantôt ; || πότε κλαίει, πότε γελᾷ, tantôt il pleure, tantôt il rit=ὁτὲ (ἄλλοτε) μὲν κλαίει, ὁτὲ (ἄλλοτε) δὲ γελᾷ· || πότε πότε· πότε καὶ πότε, de temps en temps; de temps à autre=ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, de loin en loin ; ἐνίοτε, parfois.

πότημα, ατος, τό· πᾶν τὸ πινόμενον, τὸ ποτὸν [Ἱπποκρ.] potion, n.f. § — [κτηνιατρ.] breuvage, n. m. σκευασία φαρμακευτικὴ ἐν καθαρᾷ ῥευστῇ καταστάσει. Τὰ ποτήματα ἐν τῇ ἱππιατρικῇ χορηγοῦνται σπανιώτερον, συνιστῶνται δὲ κυρίως κατὰ τὰς ὀξείας νόσους καὶ ἔνθα ἡ ἐνέργεια τῶν φαρμάκων δέον νὰ ἦνε ἄμεσος.

πότημα(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], τρόπος τοῦ πίνειν, ἡ πόσις, le boire.

ποτηράκι, τό· μικρὸν ποτήριον, ποτηρίδιον, petit verre.

ποτῆρι, τὸ [δημ.] τὸ **ποτήριον**, verre, n. m. τὸ ὑάλινον δοχεῖον δι' οὗ πίνουσι ποτόν τι· || ἕνα ποτῆρι νερόν, un verre d'eau ; || ποτῆρι τοῦ κρασιοῦ, verre à vin ; verre à pied; || δός μου ἕνα ποτῆρι, donnez-moi un verre [blanc].

ποτηριά, ᾶς, ἡ [δημ.] τὸ ἐντὸς ποτηρίου περιλαμβανόμενον ποσόν; plein un verre ; rasade, n. f. § κτύπημα δι' ἐκσφενδονίσεως ποτηρίου, coup de verre [jeté ; lancé].

ποτήριον, ου, τό· κοινῶς τὸ ποτῆρι, verre; βλ. **ποτῆρι**.

πότης, ου, ὁ (καὶ θηλ. βλ. **πότις**) ὁ πολυπότης, ὁ πολὺ πίνων, buveur, n, m.

ποτίζω, μέλ. ίσω, προσφέρω δίδω εἴς τινα νὰ πίῃ, donner à boire ; [ζῶα ἰδ.] mener boire, donner à boire, faire boire, ἤτοι ποτίζω, προσφέρω εἰς τὸν ἵππον καὶ λοιπὰ ζῶα τὸ πρὸς πόσιν ὕδωρ, ἐπίσης mener à l'eau ; καὶ· γενικῶς ποτίζω, abreuver ; || ποτίζω τὸ ἄλογον, abreuver le cheval ; || μὲ τρέφει καὶ μὲ ποτίζει, il me donne à manger et à boire ; || [μεταφ.] μ' ἐπότισε χολήν, il m'a abreuvé de fiel. § — [γῆν, φυτά, κτλ.], arroser ; [μεταφ.] abreuver ; || — τὸν κῆπον, arroser le jardin ; || [ἡ γῆ αὐτὴ] ἐποτίσθη μὲ αἷμα, fut abreuvée (arrosée) de sang; || μαζὶ μὲ τὸ βασιλικὸν ποτίζεται καὶ ἡ γάστρα [παροιμ. ἀνάλ. τῇ], quant il pleut sur le curé il dégoutte sur le vicaire. § ποτίζω [συνεκδ.] ἐμβάλλω, ἐμβρέχω, διαβρέχω, imbiber; imprégner; εἰσδύω, pénétrer; || ἡ βροχὴ ἐπότισε τὸν τοῖχον, la pluie a pénétré le mur ; || αὐτὸς σὲ ἐπότισεν αὐτὰς τὰς ἰδέας, c'est lui qui vous a imbu de ces idées; || ποτισμένος προλήψεις, imprégné de préjugés ; || [καὶ ἀπολ.] [ἡ μελάνη αὐτὴ] ποτίζει, perce.

§ [οὐδ.] ἐμβρέχομαι, s'imprégner ; ἀπορροφῶ, πίνω, boire ; ‖ τὸ χαρτὶ αὐτὸ ποτίζει, ce papier boit (fonge ; perce).

πότις, ιδος, ἡ (θηλ. τοῦ πότης), buveuse, n. f. ἡ πίνουσα, πολυπίνουσα.

πότισμα, ατος, τό· τὸ ποτίζειν (ζῷα, κτλ.), abreuvement, n. m. abreuvage, n. m. § τὸ πότισμα γαιῶν, ἡ ἄρδευσις, arrosement, n. m. ὁ ποτισμός, arrosage, n. m. ἄρδευσις (γαιῶν), irrigation, n. f.

ποτισμένος, η, ον (μτχ. τοῦ ποτίζω), πεποτισμένος, πλήρης, κοινῶς γεμᾶτος, imbu, e.

ποτισμός, οῦ, ὁ· τὸ ποτίζειν, κοινῶς τὸ **πότισμα**· βλ. λέξιν.

ποτιστῆρι, τὸ καὶ **ποτίστρα**, ἡ [δημ.], τὸ **ποτιστήριον**, τὸ δοχεῖον δι' οὗ καταβρέχουσι ἢ ποτίζουσί τι, π. χ. τὰ ἄνθη, arrosoir, n. m. τὸ ῥάντιστρον, ἡ βρεχτηρία. § — ἢ ποτίστρα, τὸ **ποτιστήριον**, abreuvoir, n. m. τὸ μέρος ἔνθα ποτίζονται τὰ ζῷα, αὖλαξ πρὸς πόσιν.

ποτιστήριον, ου, τό· κοινῶς **ποτιστῆρι**· βλ. λέξιν.

ποτιστικός, ή, όν· ὁ ποτιζόμενος, ἀρδευτικὸς (χωράφι, γῆ, φυτόν, κτλ. ἀντίθ. τῷ ξερικός), ὑδρευόμενος, arrosé, ée, adj. ποτιζόμενος, arrosable, adj. ἀρδεύσιμος, ἀρδευτός, irrigable, adj. § χρησιμεύων πρὸς πότισμα (ἄρδευσιν), d'arrosage ; d'arrosement ; irrigatoire, adj.

ποτίστρα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **ποτιστῆρι.**

ποτιστῶνα, ἡ [διάλ. Λεντεκάδ.], τόπος πηγὴν ἔχων, ἐν ᾗ ποτίζονται τὰ θρέμματα· ποτιστῆρι, abreuvoir, n. m. 2) τόπος πολλὰς πηγὰς ἔχων, πολλαχοῦ ἀναβλύζων, ἡ πηγή, source, n. f.

ποτόν, οῦ, τό· πᾶν τὸ πινόμενον, ce qu'on boit ; boisson, n. f. τὸ πότημα, breuvage, n.m. ‖ δροσιστικὰ ποτά, des boissons rafraîchissantes ; ‖ — φαρμακευτικόν, boisson médicinale, λέγεται πᾶσα ὑγρὰ φαρμακευτικὴ οὐσία διδομένη πρὸς πόσιν· ‖ [ἰατρ. ἰδ.] τὸ ποτὸν αὐτὸ εἶνε πικρόν, ce breuvage est amer. § τὸ ἡδύποτον, liqueur, n. f.

πότος, ου, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ πίνειν, action de boire ; τὸ ποτόν, boisson, n. f. [συνεκδ.] συμπόσιον, festin, n. m. εὐωχία, bombance, n. f. τὸ γλέντι, noce, n. f.

ποττάζω [δημ.], βλ. ἀποττάζω.

πού καὶ που (ἀτόνως) [ἐγκλι. ἐπίρ. ἀοριστολ.] κάπου, quelque part ; εἴς τι μέρος, εἴς κάποιον μέρος, en quelque endroit ; ἐνίοτε, quelquefois ; ‖ ἂν που εὑρεθῇ, s'il se trouve quelque part ; ‖ πού και πού ἢ πού καὶ που, par ci par là ; [καὶ χρον.] ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, de temps à autre ; κάπου, κάπου, de loin en loin ; μερικαῖς φοραῖς, ἐνίοτε, κάποτε, parfois.

ποῦ [ἐπίρ. τοπ. μετ' ἐρωτήσεως], où ? εἰς ποῖον μέρος, en quel endroit ? ποῦ ἐστι ; ποῦ εἶνε ; où est-il ? μέχρι ποῦ ; jusq' où ? ‖ ποῦ κατοικεῖτε ; où demeurez-vous ? ‖ ποῦ νὰ τὸν εὕρῃ κανείς ; où le trouver ; ‖ ἠξεύρω ποῦ εἶνε, je sais où il est ; ‖ ὁ Θεὸς ἠξεύρει ποῦ, Dieu sait où ; ‖ ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι ; d'où venez-vous ? ‖ ἀπὸ ποῦ ἐπέρασε, par où a-t-il passé ? ‖ διὰ ποῦ [φρ.], où allez-vous ? ‖ ποῦ εἶχες τὸν νοῦν σου; où (à quoi) pensiez-vous? § πῶς, comment ? ‖ ποῦ τὸ εἰξεύρεις ; comment le savez-vous ? qu'en savez-vous ? ‖ ποῦ νὰ ὑποθέσω ὅτι; comment supposer que? ‖ ποῦ νὰ φύγῃ ! [φρ.], s'en aller ? il n'y pense pas ; ‖ ἀπὸ ποῦ καὶ ὡς ποῦ [φρ.], comment cela ? comment est-ce possible ? d'où vient cela ? [ἐν.] à quel titre ? = τίνι δικαιώματι ; de quel droit ? § [ἀναφορ] ὅστις, ἥτις, ὅ,τι, ὁ ὁποῖος, ἡ ὁποία, τὸ ὁποῖον, que ; qui; ὅπου, où ; ‖ ὁ ἄνθρωπος ποῦ εἶδα, l'homme que j'ai vu ; ‖ τὰ παιδιὰ ποῦ παίζουν, les enfants qui jouent ; ‖ ἐκεῖ ποῦ εἶνε, là où il est ; ‖ τὴν ἡμέραν ποῦ ἐγεννήθη, le jour où il est né ; ‖ τὴν ὥραν ποῦ θέλεις, l'heure que vous voulez ; ‖ εὐθὺς ποῦ ἔλθῃ, dès qu'il viendra; ‖ τὸν ἀγαπῶ τόσον... ποῦ μοὶ φαίνεται ὅτι... je l'aime tant... qu'il me semble que... ‖ εἶνε δύο χρόνια ποῦ ἔφυγε, il y a deux ans qu'il est parti. § [αἰτιολ.] τί ἔχει ποῦ κλαίει; qu'a-t-il qu'il pleure; ‖ λυποῦμαι ποῦ δὲν εἶν' ἐδῶ, je regrette qu'il ne soit pas ici ; ‖ τί νὰ κάμω ποῦ δὲν θέλει ; que [puis-je] faire, puisqu'il ne veut pas ? ‖ πῶς νὰ τὸ κάμῃ, ποῦ εἶνε τρελλός ; comment le ferait-il, fou qu'il est ? § [ἐπιφωνημ.] ἀνόητος ποῦ ἤμην ! insensé que j'étais ! ‖ τί φλύαρος ποῦ εἶνε ! est-il bavard ! ‖ ποῦ νὰ μὴν εἶχα γεννηθῆ ! je voudrais ne pas être né!

πούβετα [δημ. ἐπίρ], βλ. **πούπετα.**

πουγγή, τὸ καὶ

πουγγί, ου, τό, κοινῶς καὶ **μποῦρσα**, τὸ θυλάκιον, bourse, n.f. [οἰκ. ἐν.] gousset, n.m.

πούγκα, ας, ἡ [διάλ. Νισύρου] = βαλάντιον, σακκοῦλα διὰ χρήματα, τὸ **πουγγί.**

πουδὲν [διάλ. Οἰνόης]=πουθενά.

πουδόλ(υ)σσα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ποδόλυσσα, ἀσθένεια κυνός.

πούδρα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], κόνις λειοτετριμμένου ὀρυζίου, παιπάλη [ὀρυζίου], poudre [de riz].

πουδράρω [δημ.], πασπαλίζω, ἐπιρρίπτω ποῦδραν, poudrer ; ‖ πουδράρομαι, s'amidonner ; βλ. **ἀμυλόνομαι.**

πουζολάνη, ης, ἡ· κοινῶς **πορσελάνα**· πουζολάναι (**ἡφαίστειοι γαῖαι** ἢ **ἄμμοι**), **ἡφαιστειογενὴς κονία**, pouzzolanes, n. f. (terres ou sables volcaniques) ; βλ. ὑδραυλικὴ **ἄσβεστος** καὶ ποσοτικὸς ἀναλογισμός. Καλοῦσιν οὕτως ὕλας τινὰς ἃς τὸ ὕδωρ οὐδόλως ἐπηρεάζει, ὅταν ἦνε μεμονωμέναι, ἀλλ' ὅταν ἀναμιχθῶσι μετὰ τῆς ἀσβέστου, σκληρύνονται ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ ὕδατος. Αἱ πουζολάναι εἶνε φυσικαὶ καὶ τεχνηταί.

Αἱ φυσικαὶ ἡφαίστειοι γαῖαι ἢ πουζολάναι ὀφείλουσι τὸ ὄνομα αὐτῶν εἰς ἡφαιστειώδη τινὰ προϊόντα ἐκμεταλλευθέντα ἐν ἀρχῇ ὑπὸ ἑλληνικῶν τινῶν ἀποικιῶν, κατόπιν δὲ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, εἰς τὰ πέριξ τῆς Πουζόλης κειμένης εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Βεζουβίου ἐν Ἰταλίᾳ.

Αὗται εἶνε **λάβαι** (ῥύαξ, lave) καὶ ἄλλαι **ἡφαιστειώδεις ἐκκρίσεις** εὔθρυπτοι, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀρχαῖαι, ἔχουσαι ὡς πρωτεύοντα συστατικὰ τὸ πυρίτιον, τὸ **ἄνυδρον ὀξυπυριτίωμα ἀργιλίου** (silicate d'aluminium anhydre), τὸ πρωτοξείδιον τοῦ σιδήρου ἐν συνθέσει ἐνίοτε μετὰ μικρᾶς ποσότητος ἀσβέστου, σόδας, ποτάσσης, μαγνησίας, κτλ. Εὑρίσκονται πουζολάναι ἐπὶ τῶν κλιτύων καὶ κορυφῶν ὅλων σχεδὸν τῶν ἡφαιστείων ἐσβεσμένων ἢ ἐν ἐνεργείᾳ. Ἐν Βελγίῳ, Ὁλλανδίᾳ, Ἀγγλίᾳ καὶ ἰδίως εἰς τὰ βόρεια τῆς Γαλλίας γίνεται μεγάλη χρῆσις πουζολάνης τινὸς ἣν καλοῦσι **τρασσίαν γῆν** (trass de Hollande ἢ trass d'Andernach), ἔχει δὲ γαιώδη ὄψιν χρώματος ἐρυθροφαίου. Διὰ νὰ κάμωμεν χρῆσιν τῆς ἡφαιστείου γῆς εἰς τὰ διάφορα ἔργα οὐδεμία προπαρασκευὴ ἀπαιτεῖται ἢ εἰς κόνιν μετατροπὴ αὐτῆς.

Ἡ ἐν Ἑλλάδι, ἐν τῇ νήσῳ Θήρᾳ, ὑπάρχουσα **Θηραϊκὴ γῆ**, ἧς γίνεται μεγάλη παρ' ἡμῖν χρῆσις, εἶνε ὀρυκτὸν ἡφαιστείου παραγωγῆς· αὕτη εἶνε κόνις λευκόφαιος, ἀμμοειδὴς καὶ τραχυτάτης ἀφῆς, συνισταμένη κυρίως ἐκ **κισσήρεως** (pierre ponce) καὶ **ὀψιδιανοῦ** λίθου (obsidiane), ἀπαντᾶται δὲ ἐφ' ὅλης τῆς ἐκτάσεως τῆς νήσου καὶ ἰδίως εἰς τὰς ἀκτὰς ἐν ἀνεξαντλήτῳ ποσότητι κατὰ στρώματα μέχρι 15 μέτρων πάχους. Ἐκ τῶν χημικῶν ἀναλύσεων ἀπεδείχθη ὅτι περιέχει πυριτικὸν ὀξὺ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄργιλον, ἔτι δὲ πότασσαν, σόδαν, ἄσβεστον, ὀξείδια τινὰ σιδήρου, μαγγάνιον, μαγνησίαν καὶ ὕδωρ. Εἰς τὴν χημικὴν σύνθεσιν τῆς θηραϊκῆς γῆς συγκειμένης ἐξ 67 % πυριτικοῦ ὀξέος, 13 % ἀργίλου καὶ 20 % ἀλκαλικῶν βάσεων, δέον ν' ἀποδοθῇ ἡ ὑδραυλικὴ ἰδιότης ἡ καθιστῶσα αὐτὴν ἀξιολογώτατον καὶ χρησιμώτατον προϊὸν τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.

Ὅλαι αἱ ἡφαίστειαι γαῖαι δὲν ἔχουσι τὴν αὐτὴν δόσιν ἐνεργείας· τινὲς τούτων μιγνυόμεναι μετὰ παχείας ἀσβέστου, ἵνα χρησιμεύσωσιν ὡς κονιάματα τοιχοποιΐας ἐντὸς τοῦ ὕδατος, πήγνυνται εἰς τρεῖς ἡμέρας, ἐν ᾧ ἄλλαι ἀπαιτοῦσι πρὸς τοῦτο 15 ἡμέρας καὶ ἄλλαι πήγνυνται ἐντὸς 3 μέχρι 15 ἡμερῶν· ἡ διαφορὰ αὕτη τῆς ἐνεργείας προκύπτει ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν συστατικῶν αὐτῶν, ἐκ τῆς διαφόρου ἐντάσεως τοῦ πυρὸς εἰς δ ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των ὑπεβλήθησαν καὶ τέλος ἐκ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν ἐπηρειῶν ἃς κατόπιν ὑπέστησαν.

Αἰτίαι τῆς σκληρύνσεως. Ὁ γάλλος μηχανικὸς Chevreuil, ἀσχοληθεὶς εἰς τὰ αἴτια τῆς σκληρύνσεως ὑπὸ τὸ ὕδωρ μίγματος τινὸς παχείας ἀσβέστου μετὰ ποσότητος τινὸς ὑφαιστείου γῆς (πουζολάνης), λέγει ὅτι, ἀφ' ἑνὸς τὸ ἄνυδρον ὀξυπυριτίωμα ἀργιλίου σχηματίζει εἶδός τι ὑφάσματος πορώδους, ὅπερ ἀπορροφᾷ μέρος ἀσβέστου διὰ τῆς τριχοειδοῦς ἰδιότητος, ἀφ' ἑτέρου τὸ πυρίτιον καὶ ἡ **λευκάργιλος** (alumine) ἑνούμενα μετὰ τῆς ἀσβέστου σχηματίζουσι ποικίλους συνδυασμοὺς πυριτίου, λευκαργίλου καὶ ἀσβέστου, τὸ σύνολον δὲ τοῦτο παρουσιάζει μίαν μᾶζαν στερεάν.

Ὅταν ἡ ποσότης τῆς ἀσβέστου ἦνε ἡ ἀπαιτουμένη διὰ τὴν ἀπορρόφησιν καὶ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας συνδυασμούς, τὸ μίγμα λαμβάνει ταχέως σύστασιν. Ὅταν ἡ ποσότης τῆς ἀσβέστου ἦνε μεγαλειτέρα, ἡ σύστασις λαμβάνει χώραν βραδέως, διότι τὸ πλεονάζον μέρος τῆς ἀσβέστου δὲν δύναται νὰ σκληρυνθῇ ἢ διὰ τῆς ἑνώσεως μετὰ τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος τοῦ περιεχομένου ἐν τῷ ὕδατι.

Εἰς τὰ μέρη ἔνθα δὲν ὑπάρχει φυσικὴ πουζολάνα κατασκευάζουσι τοιαύτην τεχνητὴν ἔχουσαν ἁπάσας τὰς ἰδιότητας τῆς φυσικῆς· ὅλαι αἱ τεχνηταὶ πουζολάναι ἔχουσιν ὡς βάσιν τὴν ἄργιλον ψηνομένην καθαράν, ἢ μᾶλλον ἀναμιγνυομένην πρὸ τῆς ἐψήσεως μετά τινος ποσότητος ἀσβέστου.

Ἡ ἄργιλος ἐν τῇ φυσικῇ αὐτῆς καταστάσει δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἀσβέστου, τότε δὲ μόνον ἐπηρεάζει αὐτὴν ὅταν διὰ μετρίας τινὸς ἐψήσεως ἐξαγάγωσιν ἐκ τῆς ἀργίλου ἐντελῶς τὸ ἐνυπάρχον ὕδωρ καὶ ἀπαλλάξωσιν αὐτὴν ἀπό τινος ποσότητος λευκαργίλου καὶ πυριτίου.

Μετὰ τὴν ἔψησιν ταύτην ἡ ἄργιλος ἀποκτᾷ τὰς ἰδιότητας τῆς φυσικῆς πουζολάνης καὶ ἐνεργεῖ ὁμοιοτρόπως ἐπὶ τῆς ἀσβέστου, μόνον δὲ ἡ ἐνέργεια αὐτῆς δὲν εἶνε τόσον κανονικὴ καὶ διαρκής· τοῦτο προέρχεται καθότι μέγα μέρος τῆς τεχνητῆς πουζολάνης δὲν ὑπέστη τὴν ἀρκοῦσαν ἔψησιν ἢ ὑπέστη μεγαλειτέραν τῆς ἀναγκαίας πρὸς καλὴν καὶ ἐντελῆ ἀποσύνθεσιν, ἢ τέλος ἐν περιπτώσει καταλλήλου ἐψήσεως ἡ ποσότης τοῦ ἀπαλλαγέντος πυριτίου εἶνε μικροτέρα ἐκείνης, ἣν αἱ φυσικαὶ πουζολάναι ἐγκλείουσι.

Τῆς ἑνώσεως τῆς ἀσβέστου μετὰ τῆς ἀργίλου οὔσης στενωτέρας ἐν τῇ ἀσβεστοφόρῳ ἀργίλῳ, παρὰ εἰς τὸ σχηματιζόμενον μίγμα ἐξ ἀργίλου καὶ ἀσβέστου, αἱ διάφοροι ἀποσυνθέσεις αἱ παραγόμεναι διὰ τῆς ἐψήσεως, γίνονται κάλλιον ἐν τῇ ἀσβεστοφόρῳ ἀργίλῳ ἢ ἐν τῷ μίγματι, διὰ τοῦτο διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς τεχνητῆς πουζολάνης εἶνε προτιμοτέρα ἡ ἀσβεστοφόρος ἄργιλος.

Κατασκευὴ πουζολάνης. Δύο μέθοδοι κατασκευῆς εἶνε ἐν χρήσει.

1) **Ἡ δι' ἁπλῆς ἐψήσεως**, ὅταν γίνηται χρῆσις φυσικῆς ἀσβεστοφόρου ἀργίλου, ἢ ὅταν ὁ ἀσβεστόλιθος, ὃν μεταχειρίζονται, δύναται νὰ μετατραπῇ εὐκόλως εἰς κόνιν.

2) **Διὰ διπλῆς ἐψήσεως**, καθ' ἣν μετατρέπουσι προηγουμένως τὸν ἀσβεστόλιθον εἰς ἄσβεστον καὶ ἥτις διαφέρει τῆς προηγουμένης μόνον κατὰ τὸ ὅτι λαμβάνουσι χώραν δύο ἐψήσεις.

Αἱ διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς πουζολάνης ἐργασίαι εἰσὶν αἱ ἀκόλουθοι.

1) Τριβὴ καὶ ἐντελὴς ἀνάμιξις τῶν ὑλῶν μεταξύ των καὶ μετὰ τοῦ ὕδατος· βλ. εἰς κατασκευὴν πλίνθων, brique.

2) Χύσις ἐντὸς περιπεφραγμένου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μέρους ἐπιτρέποντος τὴν διήθησιν τοῦ ὕδατος ὅπως αἱ ἀναμεμιγμέναι ὗλαι λάβωσι σύστασίν τινα μεταβαλλόμεναι εἰς ζύμην (pâte).

3) Τομὴ τῆς ζύμης εἰς μικρὰ τεμάχια, ἰδίως εἰς παραλληλεπίπεδα.
4) Ἀποξήρανσις αὐτῶν εἰς τὸν ἀέρα ἢ εἰς τὸν ἥλιον.
5) Ἕψησις ἐντὸς κλιβάνων.
6) Κονιοποίησις, ἤτοι μετατροπὴ εἰς λεπτὴν κόνιν.

Ὁ διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς πουζολάνης ἀναγκαῖος βαθμὸς τῆς θερμοκρασίας δὲν εἶνε σταθερός, ἀλλὰ μεταβάλλεται συμφώνως πρὸς τὰς ὕλας ὧν κάμνομεν χρῆσιν. Κατὰ τὸν Vicat διὰ τὰς κοινὰς **ἀσβεστοφόρους ἀργίλους** (15 %$_0$ ἀσβέστου) ἀπαιτεῖται κανονικὴ ἕψησις ἐκπληροῦσα τὰς ἀκολούθους συνθήκας.
1) Μετατροπὴν τῆς ὕλης εἰς λεπτὴν κόνιν.
2) Θερμοκρασίαν 600^0-700^0 ἐπὶ 6 ἕως 7 λεπτά.
3) Διάταξιν ἐπιτρέπουσαν τὴν κυκλοφορίαν τοῦ ἀέρος κατὰ τὴν ἕψησιν ἐφ' ὅλης τῆς ὕλης.

Διὰ τὰς λίαν ἀσβεστοφόρους ἀργίλους (30 %$_0$ ἀσβέστου) πρέπει χωρὶς νὰ ὑψώσωμεν τὴν θερμοκρασίαν ἄνω τῶν 750^0, νὰ διατηρήσωμεν αὐτὴν μέχρις ὅτου ὁ ἀσβεστόλιθος μετατραπῇ εἰς ἄσβεστον.

Δὲν δύναταί τις μετὰ θετικότητος νὰ ὁρίσῃ τοὺς χαρακτῆρας δι' ὧν ἀναγνωρίζεται ἡ καλὴ ποιότης τῆς πουζολάνης, πρὶν ἢ γίνῃ χρῆσις ταύτης καὶ παρέλθῃ ἱκανὸς χρόνος ἵνα κριθῇ αὕτη οὐ μόνον ἐκ τῆς ταχείας πήξεως αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς σκληρότητος ἣν θ' ἀποκτήσῃ.

Ἡ καλὴ ποιότης τῆς πουζολάνης δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ κατὰ προσέγγισιν ἐκ τῶν ἑξῆς χαρακτηριστικῶν.

Οἱ λεπτοὶ κόκκοι αὐτῆς δὲν πρέπει νὰ ἦνε σκληροὶ μήτε ὑελώδεις καὶ στιλπνοί, ὅπερ σημαίνει ὅτι ἡ ἕψησις ἐγένετο καλῶς· ἐπίσης δεικνύεται ἡ κακὴ ποιότης τῆς πουζολάνης ὁπόταν αὕτη ῥιπτομένη ἐντὸς ὕδατος κεκορεσμένου ἀσβέστου προξενῇ καταχρήμνισμα, καὶ ὁπόταν προσβάλληται εὐκολώτερον ὑπὸ τῶν ὀξέων.

Διὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς πουζολάνης παρατηροῦσι τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον ὅπως τὸ φύραμα λάβῃ σύστασιν καὶ τὴν κατόπιν σκληρότητα τοῦ φυράματος. Ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι τὰ δύο ταῦτα δὲν εἶνε πάντοτε ἐν τῇ αὐτῇ ἀναλογίᾳ, συνεπῶς πρὸς ἐκλογὴν τῆς καταλλήλου πουζολάνης δέον νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψει τὴν ποιότητα ἐκείνης ἥτις εἶνε ἀναγκαιοτέρα διὰ τὸ ἐκτελούμενον ἔργον.

Εἶνε προφανὲς ὅτι προτιμοτέρα πασῶν εἶνε ἡ **φυσικὴ πουζολάνα**, κατὰ δεύτερον λόγον ἡ παραγομένη διὰ τῆς ἑψήσεως **φυσικῆς ἀσβεστοφόρου ἀργίλου**, καὶ κατὰ τρίτον λόγον ἡ ἐκ τῆς ἀναμίξεως ἀργίλου μετ' ἀσβέστου.

Ἅπασαι ἐν γένει αἱ πουζολάναι, φυσικαὶ ἢ τεχνηταὶ ἀναμιγνυόμεναι μετὰ παχείας ἀσβέστου καθιστῶσι ταύτην ὑδραυλικήν, ἤτοι τὸ τοιοῦτον φύραμα σκληρύνεται ὑπὸ τὸ ὕδωρ, χρησιμεύουσιν ὅθεν διὰ **ὑδροπαγεῖς λιθοκόλλας** ἢ **κονιάματα** (ciment ou mortier hydraulique βλ. λέξιν).

ποῦθε [δημ. ἐπίρ.], βλ. **πόθεν**.

πουθενὰ [δημ. ἐπίρ.], οὐδαμοῦ, nulle part ; εἰς κανὲν μέρος, en aucun lieu.

πουκαμίσα, ας, ἡ [δημ.], μακρὺ ὑποκάμισον, μακρὸς ὑποδύτης, longue chemise.

πουκαμισάκι, τὸ [δημ.], ἀμπεχόνιον γυναικεῖον, chemisette, n. f.

πουκαμισᾶς, ὁ [δημ.], θηλ. **πουκαμισοῦ,** κατασκευαστὴς ὑποκαμίσων, **ὑποκαμισοποιός,** chemisier, ère.

πουκάμισον, τὸ [δημ.], chemise, n. f. βλ. **ὑποδύτης, ὑποκάμισον.** § [ναυτ.] βλ. **ἔλυτρον,** étui, n. m.

πουλάδα, ας, ἡ [δημ.], ἡ **νεοσσίς,** poulette, n. f. βλ. καὶ **πουλακίδα.** § —, μεγάλη ὄρνις, ἡ **ὀρταλίς,** poularde, n. f. § —, ἡ νερόκοττα, poule d'eau ; gallinule, n. f.

πουλάκι, τό· ὀρνίθιον, τό· τὸ μικρὸ τῆς κόττας ὅταν βγαίνῃ ἀπὸ τὸ αὐγόν, νεόσσιον, [petit] poussin, n. m. ‖ —, μικρὸν πτηνόν, νεοσσός, petit oiseau ; [συνεκδ.] πτηνόν, oiseau ; βλ. **πουλί.**

πουλακίδα, ας, ἡ [δημ.], νεοσσὰς ὄρνις, **νεοσσίς,** κοινῶς νοσσίδα, poulette, n.f. νέα ὄρνις, jeune poule.

πουλαράκι, τὸ [δημ.] πωλίον, πωλάριον, μικρὸς πῶλος, petit poulain, poulichon, n.m.

πουλάρι, τὸ [δημ.] τὸ μικρὸν τοῦ ἀλόγου (ἐκ τοῦ πωλάριον), πῶλος (ὁ καὶ ἡ) poulain (le), pouline (la) ; [ὄνου] ânon, n. m. bourriquet=γαϊδουράκι· βλ. **πῶλος.**

πούλωμα(ν), τὸ [διαλ. Οἰνόης] πώλησις.

πουλεύω [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου] (ἐκ τοῦ **πουλί**) ἵπταμαι, πετῶ, ἐπὶ πτηνῶν κυρίως, ἔπειτα καὶ ἐπὶ πραγμάτων καὶ ἀνθρώπων φεύγω κρυφίως καὶ ταχέως «τὸ **πούλεψε**»=ἔφυγε.

πούλημα, ατος, τὸ [δημ.] πρᾶσις, πώλησις, εως, ἡ· vente, n. f. ‖ εἶνε διὰ πούλημα, c'est à vendre.

πούλησι, ἡ [δημ.] βλ. **πώλησις.**

πουλητής, οῦ, ὁ [δημ.] βλ. **πωλητής** (πρατήρ).

πουλί, τὸ [δημ.] κάθε ζῷον πτερωτόν, τὸ πτηνὸν (βλ. καὶ **πουλάκι**), oiseau, n. m. ‖ ἐλεύθερος σὰν τὸ πουλί, libre comme l'oiseau. § —, τὸ ὀρνίθιον, poulet, n. m. ‖ ἕνα ζευγάρι πουλιά, une paire de poulets. § τὸ μικρὸν πτηνόν, petit d'oiseau; νεοσσὸς πτηνοῦ, poussin, n.m. ‖ ἡ κόττα καὶ τὰ πουλιά της, la poule et ses poussins. § [θωπευτικὰ] πουλί μου ! (ἀγάπη μου), mon cher, ma chérie ; (γατάκι μου), mon petit chat ; ma mignonne ; (θησαυρέ μου), mon trésor ; (ἀγάπη μου), mon amour [οἰκ.] ma bichette ; (κοττούλα μου), ma poulette ; mon chou ; mon petit chou.

ποῦλι, τὸ [δημ.], βλ. **παράκυκλος.**

πούλια, ας, ἡ [δημ.], βλ. **πλειάς,** pléiades ; [κοιν.] poussinière, n. f. § **πούλια,** clinquant, n. m. μικρὸν ὡς κόκκος φακῆς μετάλλινον ποίκιλμα ῥαπτόμενον ἐπὶ ὑφασμάτων· βλ. καὶ **πεταλίδιον.**

πουλί(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], πουλί, πτηνόν· 2) ἡ γαστροκνημία, γάμπα· ἐκ τοῦ :

pulpa, polpa (= πουλί, σὰρξ τὸ πάχος τῆς κνήμης)· 3) δύο τροχιλίαι εἰς τὸν ἀργαλειόν, αἱ ὁποῖαι καλοῦνται **πουλιά**, διότι ἐν τῷ ὑφαίνειν ᾄδουσι, τρόπον τινά, διὰ τοῦ τριγμοῦ των.

ποῦλλα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ὄρνις νεαρά, νεοσσίς.

πούλμπερη, ης, [δημ. ξεν.], ἡ πυρῖτις, poudre, n. f. ἡ κόνις, poussière, n. f.

πούλουδον, τὸ [δημ.], τὸ ἄνθος, fleur, n.f.

πουλῶ [δημ.], βλ. **πωλῶ**.

ποῦμα, τὸ [δημ.], τὸ πῶμα, στούπωμα.

πουμόνω [δημ.], μέλ. ώσω, βλ. βύω, πωματίζω, boucher ; tamponner.

πουμπώνω [διάλ. Ἠπείρου], **πουμόνω**, καλύπτω, πωματίζω.

πουνέντης, ὁ [δημ. ναυτ.], ponant, n.m. βλ. **ζέφυρος**, ouest, n. m. καὶ **ἄνεμος** (διεύθυνσις).

πουνεντογάρμπης, ὁ [δημ.], ὁ λιβοζέφυρος, βλ. **ἄνεμος** (διεύθυνσις).

πουνεντομαΐστρος, ὁ [δημ.], ὁ σκιρωνοζέφυρος, βλ. ἄνεμος (διεύθυνσις).

ποῦντα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], βλ. **πλευρῖτις**. pleurésie, n. f.

πουντάρω [δημ.], βλ. **ποντάρω**.

πουντελάρισμα, ατος, τὸ [δημ, ναυτ.], βλ. **στυλίδωσις**.

πουντελάρω [δημ. ναυτ.] καὶ **πουτελιάζω**, βλ. **στυλιδόω**, épontiller ; καὶ **ὑποστηρίζω**, béquiller.

πουντέλι, τὸ [δημ. ξεν.] ἔρεισμα ἀντέρεισμα, étai, n. m. ὑποστήριγμα, ἀντέρεισμα, étançon, n. m. [ναυτ.] στήριγμα, στυλίσκος, étance, n. f. βλ. λέξις· ἀντηρίς, poteau de décharge ; [ναυτ. ἰδ.] βλ. **στυλίσκος**, épontille, n. f. βλ. **ὑποστήριγμα**, béquille, n. f. βλ. **στυλίσκοι** (forants).

πουντελιάζω [δημ.] καὶ πουντελάρω, ὑποστηρίζω, étayer; ἀντερείδω, étançonner; [ναυτ. ἰδ.] στυλιδόω, épontiller ; βλ. **πουντελάρω**.

πουντιάζω [δημ.] μέλ. άσω, gagner une pleurésie ; **πλευριτόνω**.

ποῦντος, ὁ βλ. **πόντος**.

πουντόχορτο, τὸ [διάλ. Λεντεχάδ.] βοτάνη ἀντιδοτικὴ εἰς τὴν πούνταν, τὸ **πλευροβότανον**.

ποῦντσι, τὸ [ξεν.] punch (ponch, λέξ. ἀγγλ.), n. m. μίγμα οἰνοπνευματώδους ποτοῦ καὶ ἰδίως ῥουμίου ἢ κονιὰκ μεθ' ὕδατος, σακχάρεως, λεμονίου, κτλ., boire un punch.

πούπετα [δημ. ἐπίρ.], κάπου, εἰς κάποιον μέρος; quelque part ; ‖ ἂν τὸ εὕρω πούπετα, si je le trouve quelque part (dans quelque coin). § [ἀρνητ.] πουθενά, οὐδαμοῦ. εἰς κανὲν μέρος, nulle part ; ‖ δὲν τὸν εἶδα πούπετα, je ne l'ai vu nulle part.

πούποτε [δημ. ἐπίρ.] βλ. **πούπετα**. § [σπ.] κάποτε, quelquefois ; κατὰ τύχην, τυχαίως, par hasard.

πουπουλένιος, α, ον [δημ.] πτιλωτός, ἐκ πτερῶν, de plumes ; ἐκ πτίλων, de duvet ; **ἐκ πτίλων** (ἀπὸ **πούπουλον**), d'édredon; ‖ πουπουλένιον **στρῶμα**, matelas d'édredon ; ‖ πουπουλένιον προσκέφαλον, coussin de plumes.

πούπουλον, ου, τὸ [δημ.] τὸ πτερόν, τὸ πτίλον, plume, n. f. τὸ λεπτότατον, ὁ χνοῦς, duvet, n. m. édredon (ἐκ τοῦ σουηδ. eider, εἶδος ἀγριόπαππιας) n. m. λεπτότατον πτίλον λαμβανόμενον ἐκ τῆς ἀγριόπαππιας eider ; κατ' ἐπέκτασιν **πούπουλον**, édredon, n. m. καλεῖται εἶδος ἐφαπλώματος μετὰ πτίλων· ‖ ἐλαφρὸς σὰν πούπουλον, léger comme une plume.

'πουράνια, τὰ [διαλ. Οἰνόης] = τὰ **ἐπουράνια**, τὰ ὑπὸ καὶ ἐπ' οὐρανόν.

πουράντζα, ἡ [ξεν. [φυτ.] βούγλωσσον, bourrache, n. m.

πουργατόριον, ου, τὸ [ξεν.] βλ. **καθαρτήριον**.

πουρδαλιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], 1) ξύλον τι, δι' οὗ βάπτουσι τὰ βαθέα κίτρινα· 2) τὸ δι' αὐτῆς βαφὲν κίτρινον γνέμα.

πουρδουνλός, ὁ [διάλ. Καρπάθ.] = ἐπιπόλαιος.

πουρὶ [δημ. ξεν.], βλ. **πόλτος**.

πουρί, τὸ [δημ.] καὶ **πωρί**· βλ. **πῶρος** καὶ **πωρόλιθος**.

ποῦρι(ν) χῶμα [διάλ. Οἰνόης] σάπιο, πολφῶδες τὴν σύστασιν χῶμα.

πουρνάλι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], ὁ ἔβενος. 'Εκ τοῦ eburneus.

πουρνάρι, τὸ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], πρινάρι, πρῖνος.

πουρνήσιος, α. ον [δημ.], πρωϊνός, πρώϊος, ἑωθινός, matinal, e ; du matin.

πουρνιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] = ἀγρία χορομηλέα.

ποῦρνο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] = ὁ καρπὸς τῆς πουρνιᾶς, προῦμνον.

πουρνοκόκκι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ πρινοκόκκιον.

πουρνόν, τὸ [δημ.], ἡ πρωΐα, τὸ πρωΐ, matin, n. m. ‖ πουρνὸ πουρνό, de bon matin ; ‖ πλειὸ πουρνό, πρωϊαίτερον, de plus grand matin ; ‖ **πολλὰ** προυνό, **πρωϊαίτατα**, de grand (de bon) matin ; ‖ **σηκόνομαι** πουρνό, πρώϊος ἐγείρομαι, εἶμαι πρωϊνός, je suis matinal, e ; matineux, euse ; ‖ ἀπὸ τὸ πουρνό, dès le matin, ἀπὸ πρωΐας· βλ. καὶ **πρωΐ**.

πουρνός, ὁ [διάλ. Οἰνόης], **πρωϊνός**, **πρωΐ**, πουρνό.

πουροῦλι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], 1) τὸ κιτρινάδι, ὁ κρόκος τοῦ αὐγοῦ, 2) τὸ ὀρθόν.

πουρπουριὰ [ἰχθ.], girelle élégante.

πουρτοῦλι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], ῥάκος, καταξεσχισμένον ἔνδυμα.

ποῦς, ποδός, ὁ (καὶ πού;), δοτ. πλ. ποσί· κοινῶς τὸ **πόδι**, τὸ **ποδάρι**, pied, n. m. μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος καὶ τῶν διπόδων ἢ τετραπόδων, ἐφ' οὗ ἵσταται τὸ σῶμα καὶ χρησιμεύει διὰ τὸ βάδισμα· ‖ ἔπεσεν **εἰς** τοὺς πόδας μου, il s'est jeté à mes pieds ; ‖ ἐπὶ ποδός, sur pied ; [μεταφ.] en passant ; ‖ κατὰ πόδα[ς], βλ. **καταπόδας**· ‖ παρὰ πόδας τῆς ἐπιστολῆς ὑπάρχει σημείωσις, au bout de la lettre il y a une note ; ‖ παρὰ πόδα ! [στρατ.

πρόσταγμα], armes au pied: θέσις τοῦ στρατιώτου ἔχοντος τὸ ὅπλον παρὰ πόδα· || παρὰ πόδα ἄρμ, reposez arme (arme à terre); || πρὸ ποδῶν, aux pieds; [μεταφ.] devant soi; tout près; || κατὰ πόδας = ἐπὶ τὰ ἴχνη, aux trousses ἢ à la piste; || κατὰ πόδας ἕπομαί τινι, être aux trousses de quelqu'un=καταδιώκω, ἀκολουθῶ τινά. § —, πόδι, ποδάρι, pied, n. m. μεταφ. ἐν γένει διὰ πᾶν στήριγμα τραπέζης, καρέκλας, κτλ. ὅθεν ποῦς, ἡ βάσις (base), ἤτοι τὸ κατώτερον μέρος τὸ στηρίζον πᾶν ἔργον· || bicoq, n. f. καλεῖται ὁ τρίτος ποῦς τοῦ ἀνολκέως (τρίποδος) ὁ ὑποστηρίζων τοὺς δύο ἑτέρους· || ποῦς τοῦ πρανοῦς [ὀχυρ.], queue du glacis; βλ. καὶ **πρανές**· τὸ ἄκρον τοῦ πρανοῦς τὸ ἑνούμενον μετὰ τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους. § — [ὡς μέτρ.], pied, n. m. ἀρχαία μονὰς μήκους ἴση μὲ 0,3248 τοῦ μέτρου. Εἰς θὰ 1812 ὡρίσθη ἐν Γαλλίᾳ ὁ εἰρημένος ποῦς ἵνα ἔχῃ μῆκος 0μ,333 ἤτοι $^1/_3$ τοῦ μέτρου, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ 1840 ἡ μονὰς αὕτη ἐγκατελείφθη· || ὁ ποῦς στύλου, ὀρθοστάτου, κτλ. pied d'une colonne, d'un pied-droit, etc. ἤτοι τὸ κατώτερον τῆς βάσεως αὐτῶν μέρος, καὶ ἡ βάσις αὕτη· || ἡ βάσις ἢ ὁ ποῦς τοῦ τοίχου, pied de mur; καλεῖται οὕτως ἐν τῇ οἰκοδομικῇ τὸ κατώτερον μέρος τοίχου τινός, ἀπὸ τῆς **ἐξοχῆς** (empattement) τῶν θεμελίων, μέχρι τοῦ ὕψους τοῦ **ἰσογαίου πατώματος** (rez de chaussée); || ποῦς τῆς **κλίσεως**, pied de talus, τὸ κατώτερον μέρος τῆς κλίσεως· || **ποῦς δίχηλος**, pied à fourche, βλ. καὶ **χηλή**, pied de biche; || ποῦς τοῦ **ἐργοκαλύπτρου** (τοῦ **ἐμπυρέως**), pied de bride; || ποῦς τοῦ κλισιοσκοπίου, pied de la hausse; || πόδες ὀργάνων, pieds d'instruments; || κατὰ πόδας, pied à pied, σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμήν, ἀκολουθεῖν τινὰ κατὰ πόδας, καταδιώκειν ἐκ τοῦ πλησίον· || εὑρίσκομαι ἐπὶ ποδός, être sur pied, ἤτοι εἶμαι ἕτοιμος· || κατὰ πόδας ἕπομαι τινός, être aux trousses de quelqu'un, ἤτοι καταδιώκω, ἀκολουθῶ τινά. § **ποῦς** [ἱππευτ.], pied. n. m. Ἐν τοῖς **ἱππευτηρίοις** (manège) μεταχειρίζονται καὶ τοὺς ἑξῆς ὅρους: ὁ **ἀριστερὸς ἐμπρόσθιος ποῦς** τοῦ ἵππου, pied montoir; ὁ **δεξιὸς ἐμπρόσθιος ποῦς**, pied hors montoir; ὁ ἵππος καλπάζει διὰ τοῦ δεξιοῦ ποδός, ὅταν ἐγείρῃ κατὰ πρῶτον τὸν δεξιὸν ἐμπρόσθιον πόδα, le cheval galope sur le bon pied; διὰ τοῦ δεξιοῦ (ἀριστεροῦ) καλπάσατε, sur le pied droit (gauche) partez au galop; || ὀπίσθιος ποῦς, pied postérieur; || ἐμπρόσθιος ποῦς, pied antérieur. § [ναυτ.] **ποῦς**, οὸς, ὁ· écoute, n. f. πληθυντ. οἱ **πόδες**, les écoutes, κοινῶς ἡ **σκόταις**· σχοινία προσδενόμενα εἰς τοὺς **ποδεῶνας τῶν ἱστίων** (points de la voile), προορισμὸν ἔχοντα τὴν πόδωσιν, ἔντασιν καὶ στερέωσιν αὐτῶν. Εἰς τὰ **σταυρωτὰ ἱστία** (voiles-carrées) οἱ δύο πόδες των διακρίνονται ἐν ὅρμῳ μὲν διὰ τῶν ὀνομάτων **δεξιὸς** ἢ **ἀριστερὸς ποῦς** (écoute de tribord ou de bâbord), ἐν ταῖς ἱστιοδρομίαις δὲ διὰ τῶν ὀνομάτων **προσήνεμος** ἢ **ὑπήνεμος ποῦς** (écoute du vent ou sous le vent). Τὰ **τριγωνικὰ καὶ τραπεζοειδῆ ἱστία** (voiles triangulaires et auriques) ἔχουσι τὸν πόδα πρὸς τὸν πρυμναῖον ποδεῶνα· || **πόδες τῶν παριστίων** (σκόταις τῶν κουρτελατσῶν), écoutes des bonnettes; σχοινίον ἀναδεδεμένον εἰς τὴν κάτω γωνίαν τῆς ἔσω πλευρᾶς τοῦ παριστίου, χρησιμεῦον εἰς τὴν πόδωσιν, ἔντασιν καὶ στερέωσιν αὐτοῦ· βλ. καὶ **πόδες**· || **μεταβάλλω** τοὺς πόδας, βλ. **μεταβάλλω**· || ποῦς τοῦ ἱστίου, βλ. **πόδωμα**· || λῶμα τοῦ ποδός, βλ. **λῶμα**. § ποῦς [ἀνατ.] pied, n. m. ἐν γένει πόδες καλοῦνται τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἐρειδόμενα, στηρίζοντα τὸ σῶμα καὶ τὴν βάδισιν ἐπιτελοῦντα ἄκρα τῶν ζώων. Μέρη αὐτῶν εἰσὶν ὁ μηρός, ἡ κνήμη καὶ ὁ εἰδικώτερον «ἄκρος ποῦς» καλούμενος. Ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ὁ σκελετὸς τοῦ τελευταίου τούτου ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ ταρσοῦ (ὃν συνιστῶσιν ὁ ἀστράγαλος, μεταξὺ τῆς κνήμης καὶ τοῦ ἄκρου ποδός, ἡ πτέρνα, κατὰ τὸ ὅλως ὀπίσθιον ἄκρον τοῦ ποδός, καὶ ἄλλα 5 μικρότερα ὀστᾶ ἤτοι τὸ σκαφοειδές, τὰ τρία σφηνοειδῆ καὶ τὸ κυβοειδές), τοῦ μεταταρσίου, κειμένου προσωτέρω, ἀποτελουμένου δὲ ἐκ 5 ἐπιμήκων ὀστῶν ἀναλόγων πρὸς τὰ τοῦ μετακαρπίου, καὶ τῶν πέντε δακτύλων, συνισταμένων ἑκάστου ἐκ τριῶν φαλάγγων, πλὴν τοῦ πρώτου ἔχοντος δύο. Τὰς δὲ κινήσεις αὐτοῦ τελοῦσι μύες τοῦτο μὲν ὁλοτελῶς εἰς αὐτὸν ἀνήκοντες, τοῦτο δὲ ἄλλοι ὧν τὸ σῶμα μὲν κεῖται ἐπὶ τῆς κνήμης, οἱ τένοντες δὲ καταφύονται εἰς τὸν ἄκρον πόδα. Ἡ ἄνω αὐτοῦ ἐπιφάνεια καλεῖται ῥάχις τοῦ ποδός, ἡ δὲ κάτω πέλμα. Νόσοι δὲ καὶ διαμαρτίαι αὐτοῦ εἰσὶν ὁ βλαισόπους, ὁ πλατύπους, ὁ ῥαιβόπους, ἡ ταρσαλγία, κατάγματα καὶ διαστρέμματα, φυματίωσις τῶν ὀστῶν κτλ. Τὸ δὲ διατιτραῖνον ἕλκος τοῦ ποδὸς εἶνε ἰδία ὅλως πάθησις συνισταμένη εἰς ἕλκος ἐπὶ τοῦ πέλματος ὅπερ εἰς βάθος ἐκτεινόμενον διαβιβρώσκει καὶ αὐτὰ τὰ ὀστᾶ, σχετιζομένη δὲ πρὸς γενικὰς δυστροφικὰς καταστάσεις τοῦ σώματος. § **ποῦς** [μετρική], pied, n. m. οὕτω καλεῖται ἐν τῇ μετρικῇ τὸ σύνολον δύο ἢ πλειόνων συλλαβῶν ὧν ἑκάστης εἶνε ὡρισμένος ὁ χρόνος δι' ἕκαστον εἶδος ποδός. Ὑπάρχουσι δὲ πολλῶν εἰδῶν πόδες ὧν κυριώτεροι εἰσὶν οἱ ἑξῆς: α') δισύλλαβοι οἱ καλούμενοι ἴαμβος (υ-), τροχαῖος (-υ), σπονδεῖος (- -), πυρρίχιος ἢ δίβραχυς (υυ)· τρισύλλαβοι οἱ δάκτυλος (-υυ), ἀνάπαιστος (υυ-), τρίβραχυς (υυυ), μολοσσός (- - -), βακχεῖος (- -υ), ἀντιβάκχειος (υ- -), κρητικὸς ἢ ἀμφίμακρος (-υ-), ἀμφίβραχυς (υ-υ)· τετρασύλλαβοι οἱ Ἰωνικὸς ἀπ' ἐλάσσονος (υυ--) καὶ Ἰωνικὸς ἀπὸ μείζονος (- υυ), τὰ 4 εἴδη τοῦ ἐπιτρίτου (υ- - -, -υ- -, - -υ-, - - -υ) καὶ τὰ 4 τοῦ παίωνος (-υυυ, υ-υυ, υυ-υ, υυυ-), ὁ χορίαμβος (-υυ-), ὁ ἀντίσπαστος (υ- -υ), οἱ ἀποτελούμενοι ἐκ δύο διαδοχικῶν σπονδείων (ὁ διπυρρίχιος, υυυυ, καλεῖται καὶ προκελευσματικὸς) κτλ. Οἱ πόδες εἶνε τὰ μέλη τῶν στίχων, οἵτινες ἀποτελοῦνται ἢ ἐκ πολλῶν ποδῶν τοῦ αὐτοῦ εἴδους ἢ ἐκ δια-

φορωτάτων ποδῶν (βλ. π. χ. ἑξάμετρον, ἰαμβικὸν μέτρον, πεντάμετρον, σαπφικὸν μέτρον.

πούσελα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ναυτικὴ πυξίς, boussole, n. f.

πούσι, τὸ [δημ.], βλ. ὁμίχλη.

πουσουάρω [διάλ. Καρπάθου], «δὲν πουσουάρεται» = δὲν ὑποφέρεται.

πουσουέρομαι [διάλ. Καρπάθ.], «δὲν πουσουέρεται» = δὲν οἰκονομεῖται (ἐπὶ μεγέθ. ἄχθους), 2) ἀπουσουάριστος, ἀκή[δ]ευτος, ἀνήκεστος.

πούσουλας [δημ.], βλ. μπούσουλας.

πούστης [δημ.], βλ. κίναιδος.

πούστικος, ον [δημ.], κιναιδιώδης, impudique, adj. αἰσχρός, ἀσελγής, ἄτιμος, infâme, adj.

πουτάνα, ας, ἡ [χυδ.], putain, n.f. garce, n. f. [καὶ οἰκ.], catin, n. f. βλ. πόρνη.

πουταναριόν, τὸ [δημ.], χαμαιτυπεῖον, πορνοστάσιον· βλ. πορνεῖον.

πουτανιάρης, ικον [δημ.], ὁ πόρνος, ὁ συναγελαζόμενος μὲ τὰς πόρνας, ἔκδοτος, ἀκόλαστος, ἀσελγής, débauché, ée, adj. ὁ κυνηγῶν πολὺ τὰς γυναῖκας, γυναικοθήρας, coureur, n. m. ἀσελγής, ribaud, e, adj. et n. ἀσελγής, ἀκόλαστος, paillard; [χυδ.] putassier, n.

πουτανίστικος, η, ον [δημ.] ἀφορῶν τὴν πόρνην, πορνικὸς (πρᾶξις, τρόπος τοῦ φέρεσθαι, κτλ.) de putain; putassier, ère.

πούτινα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἀγγεῖον δι' ἄλευρον.

ποῦτσος, ὁ καὶ ποῦτσα, ἡ [δημ.], λέγεται οὕτω χυδαίως τὸ ἀνδρικὸν μόριον, membre viril; [δημ.] pine, n. f. (ἀνατ. pénis ἐκ τοῦ λατ. penis = membre viril, verge) ou vie. n. m. βλ. ψωλή, πέος.

πούφ! [ἐπιφ.] pouah! fi! § [οὐσ. οὐδ.] ἀποτυχία, échec, n. m. [δημ.] pouf; ‖ ὅλα αὐτὰ θὰ τελειώσουν μὲ ἕνα πούφ, tout cela finira par un pouf.

πουχός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] καὶ παρ' ἡμῖν κοινῶς μπουχός, ἡ ἀναδιδομένη ὀσμὴ καὶ ὁ λεπτὸς κονιορτός, poussière, n. f.

'πόχα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ ἀπόχη, 1) μικρὰ σαγήνη ἐκ ῥαμμάτων κατεσκευασμένη, δι' ἧς συλλαμβάνουσι τὰ ὀψάρια τὰ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ἐπιπλέοντα τοῦ ὕδατος· 2) ὁ περὶ τὸν πόδα προσραμμένος ἱμὰς εἰς τὸ πέλμα τῶν τσαρουχίων.

πόχερας, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], βάναυσος, χονδροειδής.

πόχες, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], τὰ τσαρούχια (ῥίζα πούς).

πόχη, ης, ἡ [δημ. ἁλιευτ.], βλ. ἀπόχη.

ποώδης, ης, ες, πόα ὅμοιος, χορτοειδής, χόρτῳ ὅμοιος, herbacé, ée, adj. § [φυτολ.] ποώδη, herbacés, n. m. pl. φυτὰ ἢ βότανα καλοῦνται πάντα τὰ φυτὰ τὰ ἔχοντα καυλὸν πόαν καὶ ὄντα ἐπετείου διαρκείας, ὁποῖα εἶνε τὸ Ἴον, ἡ Ἀναγαλλίς, τὸ Σύμφυτον, κτλ. Ἡ διάρκεια λοιπὸν τοῦ καυλοῦ παραλλάσσει, ἐπειδὴ ἠμπορεῖ νὰ ζῇ ἓν μόνον ἔτος, καθὼς ὁ σῖτος, ὁ κύαμος ἢ δύο ἔτη ὡς ἡ ἐρυθρᾶ δακτυλῖτις ἢ καὶ περισσότερα καθὼς τὰ δένδρα, οἱ θάμνοι, καθὼς καὶ ὅλα τὰ φυτὰ τὰ ἔχοντα ξυλώδεις ἢ ἡμιξυλώδεις καυλούς. Πρέπει ὅμως νὰ σημειώσωμεν ὅτι αἱ διάφοροι αὗται τροποποιήσεις δὲν ἠμποροῦν νὰ θεωρηθοῦν ἐπιστημονικῶς ὡς ἀκριβεῖς, ἐπειδὴ δὲν εἶνε μόνιμοι, ἀλλ' ἠμποροῦν νὰ παραλλάσσουν κατὰ τὸ κλῖμα, κατὰ τὴν καλλιέργειαν καὶ κατ' ἄλλας τοπικὰς περιστάσεις. § ποώδης, ες, ἀγρωστώδης, ης, ες· graminée, n. f. πληθ. ποώδη (τὰ) καλοῦνται ἐν τῇ βοτανικῇ οἰκογένειά τις φυτῶν τοῦ εἴδους τῶν μονοκοτυλιδόνων, ὧν ὁ μίσχος (tige) ἀποτελεῖται ἐκ καλάμης (chaume), ὅπως εἶνε ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ὁ βρῶμος, ὁ ἀραβόσιτος, ἡ χλόη, κτλ. κατ' ἐπέκτασιν δὲ καλεῖται graminée, ἡ γράστις κοινῶς γρασίδι· ‖ ποῶδες χρῶμα, vert de pré; βλ. χλωρός.

ποωφάγος, ος, ον· βλ. ποηφάγος, herbivore, adj.

πράγκα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ἐξορία, καταδίκη, κάτεργον.

πράγκα, ἡ [διάλ. Κύμης], τὸ ὄργανον δι' οὗ ἁλιεύουσι τὰ ὄστρακα.

πρᾶγμα, ατος, τὸ (προφ. κοινῶς καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἀπ' αὐτοῦ πρᾶμα) πᾶν πεπραγμένον, γεγενημένον, ἄψυχόν τι, ἀντικείμενόν τι, γενικῶς πρᾶγμα, chose, n. f. τὸ γεγονός, ἡ πρᾶξις, τὸ ἔργον, fait, n. m. ἡ ὑπόθεσις, ἄψυχόν τι, affaire, n. f. ‖ περίεργον πρᾶγμα, chose étonnante; ‖ διὰ τὸ σπάνιον τοῦ πράγματος, pour la rareté du fait; ‖ εἶμαι βέβαιος περὶ τοῦ πράγματος, je suis sûre de mon fait; ‖ ἐπληροφορήθην περὶ τοῦ πράγματος, je suis au fait; ‖ τὸ πρᾶγμα εἶνε σπουδαῖον, l'affaire est sérieuse; ‖ τὸ πρᾶγμα θέλει προσοχήν, cela demande attention; ‖ αὐτὸ δὲν εἶνε μικρὸν πρᾶγμα, ce n'est pas une petite affaire; ‖ εἶνε τὸ ἴδιον πρᾶγμα, c'est la même chose; ‖ εἶνε πρᾶγμα (γεγονός), c'est un fait; ‖ τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει, c'est une autre affaire; ‖ δὲν εἶνε μεγάλον πρᾶγμα, ce n'est pas grand' chose; [ἐπὶ ἀνθρ.], il ne vaut pas grand' chose; ‖ [εἰρων.] μεγάλον πρᾶγμα! la belle affaire! ‖ τί πρᾶγμα εἶνε αὐτό! τί πράγματα εἶνε αὐτά! qu'est-ce, que c'est que ça? ‖ αὐτὰ δὲν εἶνε πράγματα! εἶνε πράγματα αὐτά; [φρ.] c'est à n'y pas croire! a-t-on jamais vu? ‖ ἐν γνώσει τοῦ πράγματος (τῶν πραγμάτων), en connaissance de cause; ‖ ἄλλο πρᾶγμα [φρ.], c'est autre chose; c'est différent; ‖ [εἰρων.] ὡραῖον πρᾶγμα! ὡραῖα πράγματα! c'est du propre; ‖ τὸ ψεῦμα εἶνε ἄσχημον πρᾶγμα, c'est une vilaine chose que de mentir; ‖ ἀσήμαντον πρᾶγμα, objet sans valeur; οὐτιδανόν, τιποτένιον, bagatelle, n. f. rien, n. m. ‖ εἶδα κάτι εὔμορφον πρᾶγμα, j'ai vu quelque chose de joli; ‖ ἔχω χίλια πράγματα νὰ φροντίσω, j'ai mille affaires sur le bras; ‖ δὲν εἶνε πράγματα νὰ τὰ λέγῃς [φρ.], vous n'y songez pas; ‖ πράγματι [ἐπίρ.], de fait; par le fait; τῷ ὄντι, en effet;

τῇ ἀληθείᾳ, en vérité; ἀληθῶς, vraiment, adv. εἶνε ἀληθές, c'est vrai; || πράγματι, οὐδὲν εἶνε εὐχαριστότερον, en effet, rien n'est plus agréable, que; || εἶνε πράγματι σοφός, il est vraiment sage; || καὶ πράγματι, δὲν ἤργησε νὰ ἔλθῃ, et de fait il ne tarda pas à arriver (à venir); || [δὲν ἀρκεῖ νὰ λέγηταί τις] πρέπει νὰ ἦνε πράγματι, il faut l'être en effet; || τὸ εἶπες πράγματι; avez-vous dit cela, vrai (vraiment)? || εἶνε πράγματι φίλος σου; est-il bien votre ami? § πᾶν εἶδος ἐμπορείας, ἐμπόρευμα, marchandise, n. f. προϊόντα τῆς γῆς, denrée, n. f. εἶδός τι, article, n. m. || τὸ κακὸν πρᾶγμα δὲν εἶνε ποτὲ φθηνόν, on n'a jamais bon marché d'une mauvaise marchandise; || ὅσον πρᾶγμα ἔχει εἰς τὸ μαγαζί του, son fonds de boutique. § τὸ ἀνῆκον τινί, τὸ κτῆμα, bien, n. m. ἡ περιουσία, fortune, n.f. || θὰ φυλάξω τὸ πρᾶγμά μου, je défendrai mon bien. § τὸ ὕφασμα, étoffe; || τὸ πρᾶγμα δὲν φθάνει, il n'y a pas assez d'étoffe; || ἠγόρασα τὸ πρᾶγμα, j'ai acheté l'etoffe. § [πληθ.] πράγματα, τὰ διάφορα ἀντικείμενα, σκεύη, objets, n. m. pl. ὁ ῥουχισμός, τὰ ἐνδύματα, effets, n. m. pl. αἱ ἀποσκευαί, bagages, n.m. pl. τὰ ἔπιπλα, meubles, n. m. τίνος εἶνε αὐτὰ τὰ πράγματα; à qui [sont] ces objets? || ἐπῆρε τὰ πράγματά του, il a emporté ses effets; || τὰ πράγματα τῶν ταξειδιωτῶν, les bagages des voyageurs. § [πληθ. δημ.], **πράγματα** καὶ **πράμματα**, τὸ ποίμνιον, troupeau, n. m. bestiaux, τὰ ποιμενικὰ ζῶα. § [πληθ.] αἱ ὑποθέσεις τῆς πολιτείας, τοῦ κράτους, τὰ δημόσια πράγματα, affaires publiques; || οἱ ἐν τοῖς πράγμασι, les gens en place; || εἶνε πρὸ καιροῦ ἐν τοῖς πράγμασι, il est depuis longtemps dans les affaires; || τὰ πράγματα (ἡ κατάστασις) μετεβλήθησαν, la situation a changé; || ὅταν ἔλθωμεν εἰς τὰ πράγματα, quand nous viendrons au pouvoir (=εἰς τὴν ἐξουσίαν).

πραγματάκι, τό· μικρᾶς ἀξίας, μικρόν τι πρᾶγμα, une petite chose.

πραγματεία, ας, ἡ· διανοητικὴ ἐνασχόλησις, πνευματικὴ ἐργασία, travail d'esprit; φιλολογικὸν ἔργον· συγγραφὴ ἔργου ἐπιστημονικοῦ, traité, n. m. σύγγραμμα, ouvrage, n. m. || — ἀρχιτεκτονικῆς, traité d'architecture; || —, λόγος ἐπιστημονικός, dissertation, n. f. || γράφω πραγματείαν, disserter. § [δημ.] **πραγμάτεια**, πᾶν εἶδος ἐμπορείας (ἤτοι τὸ πρᾶγμα μὲ τὸ ὁποῖον πραγματεύεταί τις), πᾶν ἐμπόρευμα, marchandise, n. f. προϊόντα τῆς γῆς, denrée, n. f. εἶδός τι [ἐμπορείας], article [de commerce] n. m. § —, λέγεται ἐπίσης τὸ ἔργον τοῦ πραγματευτοῦ, ἡ ἐμπορία ἢ ἐμπορεία, ἡ ἐργασία, τὸ ἐμπόριον, commerce, n. m. negoce, n. m.

πραγματεύομαι, μέλ. εύσομαι· παθ. ἀόρ. ἐπραγματεύθην, μετέρχομαι ἔργον τι, ἐνασχολοῦμαι εἴς τι, ἐργάζομαι εἴς τι, καὶ ἐν γένει συγγράφω ἢ ὁμιλῶ διά τι, πραγματεύομαι περί τινος, avoir trait, traiter [de]; § [δια]πραγματεύομαι (ὑπὸ ἔποψιν ἐμπορείας), ἐμπορεύομαι, négocier; marchander; [συνεκδ.] ἀπατῶ, tromper; amuser; || δὲν σὲ πραγματεύομαι, je suis franc avec vous.

πραγματευτάδικον [δημ.], τὸ ἐργαστήριον τοῦ ἐμπόρου, boutique de marchand; [ἰδ. de mercerie] magasin, n.m. ἐμπορικὸν κατάστημα.

πραγματευτάδικος, η, ον [δημ.] ὁ ἀφορῶν τὸ ἐμπόριον, ἐμπορικός, ή, όν, commercial, ale, aux, adj. ἀφορῶν τὸν ἔμπορον, ἐμπορικός, [de] marchand, e, adj. [ἰδ. de mercerie ψιλικῶν, π. χ. νημάτων, βελονῶν, ταινιῶν καὶ τῶν τοιούτων λεπτῶν ἀντικειμένων. ἐμπορίου], de mercerie.

πραγματευτής, οῦ, ὁ [δημ.], γενικῶς ὁ ἔμπορος, ὁ ἔχων ἐμπορικὸν κατάστημα, καὶ πωλῶν λιανικῶς (τμηματικῶς), marchand, n. m. § —, ὁ ἔμπορος ψιλικῶν, mercier, n. m. (βλ. **πραγματευτάδικος**)· || —, ὁ περιάκτης, colporteur, n. m. ὁ πλανόδιος ἔμπορος, ὁ περιφερόμενος καθ' ὁδὸν καὶ μεταφέρων τὸ ἐμπόρευμα μετ' αὐτοῦ πρὸς πώλησιν.

πραγματικός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερ. ώτατος), ὁ πράγματι λόγῳ ἢ ἔργῳ ὑπάρχων, réel, elle, adj. de fait; effectif, ive, adj. ἀληθής, véritable, adj. vrai, e, adj. || φαινόμενος μᾶλλον ἢ πραγματικός, plus apparent que réel; || πραγματικαὶ ἀνάγκαι, les besoins réels; || ἡ πραγματικὴ εὐτυχία, le vrai bonheur; || ἡ πραγματικὴ δύναμις τοῦ στρατοῦ, l'effectif [réel] de l'armée, ἢ ἁπλῶς ἡ δύναμις, effectif, n. m. βλ. **δύναμις**· || πραγματικὰ φράγκα, frs effectifs; || ὑπάρχει τι πραγματικὸν εἰς τὰ μυθολογήματα ταῦτα, il y a du réel dans les fictions. § [νομ.] **πραγματικός**, réel, elle, adj. || πραγματικὰ δικαιώματα, droits réels. § [νομ.] **πραγματικὴ δουλεία**, servitude réelle, καλεῖται τὸ ἐπὶ ἀλλοτρίου παρακειμένου ἀκινήτου χάριν ἑτέρου ὡρισμένου ἀκινήτου πραγματικὸν δικαίωμα. Αἱ πραγματικαὶ δουλεῖαι διαιροῦνται εἰς ἀστικὰς καὶ ἀγροτικάς, ἀμφότεραι δὲ ὑποδιαιροῦνται εἰς διαφόρους κατηγορίας· οὕτως ἀγροτικαὶ δουλεῖαι εἶνε αἱ τῆς ὁδοῦ, τοῦ ὕδατος, τῆς βοσκῆς, κτλ. ἀστικαὶ δὲ δουλεῖαι αἱ τοῦ ἐποικοδομεῖν, τοῦ ἐκπέμπειν τὸ ὕδωρ, τῆς ἐπόψεως τοῦ φωτός, κτλ. βλ. καὶ **δουλεία**. § **πραγματικός**, ή, όν· **οὐσιώδης**, ης, ες· intrinsèque (ἐκ τοῦ λατ. intrinsecus, intérieurement), adj ὁ ἐσωτερικῶς, ὁ ἐνυπάρχων, qui est intérieur, inhérent; ὁ ἴδιος, εἰδικός, οὐσιώδης τινὸς πράγματος, essentiel; π. χ. προτερήματα (ἰδιότητες) πραγματικαί, des qualités intrinsèques; ἰδιότης πραγματική, une propriété intrinsèque; || ἐπίσης ὁ ἔχων ἐν ἑαυτῷ πραγματικήν, ἀληθῆ ἀξίαν, π. χ. ἀληθὴς (πραγματικὴ) ἀξία πράγματος τινός, valeur intrinsèque; ἡ ὑλικὴ (πραγματικὴ) ἀξία τοῦ μετάλλου νομίσματος τινός, la valeur intrinsèque d'une pièce de monnaie; συνώνυμα, intérieur, interne.

πραγματικότης, ητος, ἡ· réalité, n. f. ἡ πραγματικὴ ὕπαρξις, exictance effective; || ἡ πραγματικότης τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, la

réalité du monde extérieur ; || —, τὸ πραγματικὸν πρᾶγμα, chose réelle ; || ἀφίνειν τὰς πραγματικότητας διὰ χιμαίρας, abandonner les réalités pour des chimères. 'Αντιθ. τῆς πραγματικότητος εἶνε πλάσμα, μυθολόγημα (fiction), ὄνειρον (songe), χίμαιρα (chimère).

πραγματικῶς [ἐπίρ.], réellement, adv. ἐν πραγματικότητι, en réalité ; ἀληθῶς, véritablement, adv. πράγματι, τωόντι, effectivement, adv. πράγματι ὑπάρχων, πραγματικός, de fait; par le fait ; τῷ ὄντι, en effet ; βλ. πράγματι [πρᾶγμα]· || εἶνε εὐτυχὴς κατὰ τὸ φαινόμενον, οὐχὶ δὲ πραγματικῶς, il est heureux en apparence, mais il ne l'est pas en réalité ; || καὶ πραγματικῶς δὲν ἤργισε νὰ ἔλθη, et de fait il ne tarda pas à arriver. § πραγματικῶς, οὐσιωδῶς, intrinsèquement, adv. κατὰ τρόπον πραγματικὸν (ἀληθῆ, οὐσιώδη), d'une manière intrinsèque, ἤτοι ἀληθῶς, καθ' ἑαυτὸ θεωρουμένου τοῦ πράγματος.

πραγματισμός, οῦ, ὁ [φιλοσ.], réalisme, n. m. τὸ δοξάζειν ὅτι αἱ ἀφῃρημέναι ἰδέαι εἰσὶ πράγματα· τὸ παριστᾶν τὰ πράγματα ἐν τῇ φυσικῇ καταστάσει αὐτῶν, ὡς ποιοῦσι τὴν σήμερον καλλιτέχναι τινὲς καὶ συγγραφεῖς· οἱ τοιοῦτοι ὀπαδοὶ τοῦ πραγματισμοῦ καλοῦνται πραγματισταὶ (réalistes).

πραγματιστής, οῦ, ὁ· réaliste, n. m. ὀπαδὸς τοῦ πραγματισμοῦ ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ, τῇ φιλολογίᾳ καὶ τῇ τέχνῃ, partisan du réalisme en philosophie, en littérature et en art.

πραγματογνωμοσύνη, ης, ἡ· expertise, n. f. ἡ ἐπὶ τόπου ἐπίσκεψις (αὐτοψία) καὶ ἐργασία τῶν πραγματογνωμόνων, visite et opération des experts.

πραγματογνώμων, ονος, ὁ καὶ ἡ· expert, n. m. ὁ διοριζόμενος ὅπως ἐπιφέρῃ γνώμην τινά· ἐν τῇ κτηνιατροδικαστικῇ καλεῖται κυρίως ὁ κτηνίατρος ὁ μέλλων νὰ δώσῃ γνώμην τινὰ ἐπὶ ἐπιστημονικοῦ ζητήματος ἰδίως δὲ προκειμένου περὶ κεκρυμμένου πάθους ἢ ἐλαττώματος (βλ. καὶ **ἐπιγνώμων**)· || — πλοίαρχος, capitaine expert ; || οἱ πραγματογνώμονες τοῦ πλοίου καὶ φορτίου, les délégués, députés au navire et chargement ; || ἔκθεσις τῶν πραγματογνωμόνων, rapport des experts ; expertise, n. f. (= ἡ πραγματοσύνη)· || πραγματογνώμονες διοριζόμενοι ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, des experts nommés par le tribunal; || πραγματογνώμονες [νομ.] experts. 'Εὰν πρὸς ἀπόδειξιν γεγονότος τινὸς ἀπαιτοῦνται ἰδιάζουσαι πρακτικαὶ ἢ ἐπιστημονικαὶ γνώσεις, οἱ δικασταὶ ἢ οἱ ἐπὶ τῆς ἀνακρίσεως ὑπάλληλοι δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὴν συνδρομὴν εἰδημόνων ἀνδρῶν, οἵτινες πρὸς βεβαίωσιν καὶ ἀκριβῆ ἐκτίμησιν τοῦ ἀποδεικτέου γεγονότος χρησιμεύουσι· καλοῦνται δ' οὗτοι πραγματογνώμονες ἢ ἐμπειροτέχναι. § [γενικ.] εἰδικός, γνώστης, connaisseur, euse.

πραγματογνωσία, ας, ἡ· ἡ γνῶσις τῶν πραγμάτων, la connaissance des choses.

πραγματοποιήσιμος, ος, ον· ὅστις δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ, réalisable, adj.

πραγματοποίησις, εως, ἡ· ἐκτέλεσις τινός, réalisation, n. f. accomplissement, n. m. [σπ.] ἐκτέλεσις, effectuation, n. f. || — δανείου, réalisation d'un emprunt.

πραγματοποιῶ (έω), μέλ. ήσω κάμνω τι πραγματικόν, réaliser ; ἐκτελῶ, effectuer ; συμπληρῶ, ἐκτελῶ, accomplir ; θέτω εἰς ἐνέργειαν, εἰς ἔργον, mettre en exécution ; ἐκτελῶ, exécuter ; || πραγματοποιῶ σχέδιον, réaliser (effectuer) un projet ; || αἱ ἐλπίδες του ἐπραγματοποιήθησαν, ses espérances se sont réalisées.

πραγματώδης, ης, ες [φιλοσοφ.], réel, elle, adj. ὁ πραγματικός.

πραγμάτωσις, εως, ἡ· réalisation, n. f. ἡ πραγματοποίησις.

πραδέα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ποδαριά, τύπος τοῦ ποδός.

πράζω [διάλ. 'Ηπείρου], πράττω· «δὲν πράζεις καλά». 'Επίσης καὶ μὲ τὴν σημασίαν τοῦ συνοικειοῦμαι.

πραιτωριανοί, οἱ· prétoriens, n. m. pl. οἱ σωματοφύλακες τῶν ῥωμαίων αὐτοκρατόρων οὓς κατήργησεν ὁ Κωνσταντῖνος.

πρακτέον, τό· ἐκεῖνο ὅπερ δέον τις νὰ πράξῃ, ce qu'il faut faire.

πρακτικόν, οῦ, τό· procès-verbal, n. m. πληθ. des procès - verbaux ;. ἔκθεσις συντασσομένη ὑπὸ δημοσίου λειτουργοῦ πρὸς ἐπιβεβαίωσιν πράξεως τινός, ἐγκλήματος ἢ πλημμελήματος· || — (πρωτόκολλον) περὶ θανατώσεως (ἀσθενοῦντος ἵππου), procès-verbal d'abatage ; || —περὶ τοῦ θανάτου ἵππου, procès verbal de mort d'un cheval ; || τὰ πρακτικὰ συνελεύσεως (συνεδριάσεως), procès verbal d'une séance; [πληθ ἐν.], actes ; || τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, les procès verbaux de la Chambre ; || [νομ.] τὰ πρακτικὰ (δικαστηρίου), les actes, λέγονται αἱ συντασσόμεναι ἐπὶ ἀκροατηρίου κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ περὶ τῆς συζητήσεως ἐκθέσεις, συντάσσονται δὲ παρὰ τοῦ γραμματέως καὶ ὑπογράφονται ὑπ' αὐτοῦ μόνον καὶ τοῦ προέδρου.

πρακτικός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ ἱκανὸς νὰ ἐνεργήσῃ, κατάλληλος δι' ἐνέργειαν, pratique, adj. (ἀντιθ. τῷ θεωρητικός), ὁ ἔχων πεῖραν, ἔμπειρος, πεπειραμένος, expérimenté, ée, adj. || πρακτικὴ ἀλήθεια, vérité pratique ; || — ἰατρὸς [médecin] praticien ; || πρακτικαὶ σχολαὶ (ἐπαγγελματικαί), écoles professionnelles ; [ἐν Γερμανίᾳ] écoles [dites] réales ; || βίος πρακτικός, vie active ; || ἄνθρωπος πρακτικός, homme pratique ; || πρακτικὴ γεωμετρία (ἀριθμητική), géométrie (arithmétique) pratique ; || ἡ πρακτικὴ (ἡ πρᾶξις) καὶ ἡ θεωρία, la pratique et la théorie.

πρακτικότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ πρακτικοῦ, qualité [de ce qui est] pratique.

πρακτικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον πρακτικόν, d'une manière pratique ; ἐν τῇ πράξει (πρακτικῇ), en pratique ; pratiquement, adv.

πρακτορεῖον, ου, τό· agence, n. f. τὸ

γραφεῖον τοῦ πράκτορος, ἡ ὑπηρεσία ἥτις τῷ ἀνατίθεται νὰ διευθύνῃ. § **πρακτορεῖον**, ου, τὸ [ἐμπορ.] factoterie, n. f. (παλαιοτέρως factorie, ἐκ τοῦ facteur), γραφεῖον τοῦ πράκτορος, (τῶν πρακτόρων) ἐμπορικῆς τινὸς ἑταιρείας ἐν ξένῃ χώρᾳ.

πράκτρα, ας ἡ [διάλ. Καρπάθου]. ἡ πολυμήχανος ἢ πολύπειρος γυνή.

πράκτωρ, ορος, ὁ· agent, n. m. (ἐκ τοῦ agir), ὁ **ἐνεργῶν**· ὁ ἐπιτετραμμένος τι· ὄνομα διδόμενον εἰς ἄτομον ἐνεργοῦν ἐπ' ὀνόματι ἀτόμου τινός, ἑταιρίας ἢ τοῦ κράτους· || ἐμπορικὸς πράκτωρ, facteur, n. m. agent d'un marchand pour l'achat ou la vente ; || — πτωχεύσεως, agent de faillite ; || — ἀποστολεύς, un commissionnaire de transit ; || — μεταβιβαστής, un agent expéditionnaire ; || οἱ πράκτορες τῆς Τραπέζης, les censeurs de la banque ; || **προξενικὸς πράκτωρ**, agent consulaire ; καλεῖται οὕτω τετάρτη κατηγορία προξενικῶν ὑπαλλήλων, οὓς προτείνουσιν οἱ προϊστάμενοι τῶν προξενείων καὶ διορίζει τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον εἰς τὰ ἧσσονος ἄξια λόγου μέρη τῆς προξενικῆς περιφερείας, ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ τοῦ προξένου εὐθύνῃ· || **διπλωματικὸς πράκτωρ**, agent diplomatique ; καλεῖται οὕτω διπλωματικὸς ὑπάλληλος ἀποστελλόμενος ὑπὸ τῆς κυβερνήσεώς του εἰς τὰ ἡμικυρίαρχα κράτη καὶ εἰς ἐκεῖνα ὧν δὲν ἀνεγνωρίσθη εἰσέτι ἡ ἀνεξαρτησία. Παρ' ἡμῶν διπλωματικοὶ πράκτορες ἀποστέλλονται ἐν Αἰγύπτῳ.

πρᾶμα καὶ

πρᾶμμα, τὸ [δημ.] βλ. πρᾶγμα.

πράμματα, τὰ καὶ πράγματα [δημ.], τὸ ποίμνιον, ἤτοι αἶγες, οἶς (προβατίνες), κριοί, τράγοι, ἀμνοί, ἐρίφια· βλ. **πρᾶγμα**.

πραμματευτής καὶ **πραγματευτής**, οῦ, ὁ· colporteur, n. m. πλανόδιος ἔμπορος.

πρανές, οῦς, τό· βλ. κλίτος, **κλίσις**, pente, n. f. § —, talus, n. m. κλιτύς, ύος, ἡ· κλίσις, εως, ἡ· καλεῖται οὕτως ἡ κλίσις (pente, inclinaison) ἡ διδομένη εἰς τοὺς χωματισμοὺς (terrassement), εἰς τὰς **ἐπενδύσεις** (revêtement) τοίχου, **τάφρου** (fossé) κτλ. βλ. καὶ **κλίσις**· || **κλιμακωτὸν πρανές**, talus à redan ; ἤτοι μετὰ **βαθμίδων** (redans)· || **φυσικὸν πρανὲς** ἢ **φυσικὴ κλίσις** (γαιῶν, κτλ.), talus coulant, ἤτοι ἡ κλίσις ἥντινα λαμβάνουσιν αἱ γαῖαι ἀφ' ἑαυτῶν κατὰ τὰς **ἐπιχωματώσεις** (remblais). Ἡ φυσικὴ κλίσις εἶνε 45⁰ ἢ $^1/_1$. || **πρανὲς ἐπιχωματώσεως** ἢ ἁπλῶς **πρανὲς** καὶ **πρηνές**, talus en remblai, ἤτοι κλίσις ἐπιχωματώσεως· || **κλίσις τῶν πρανῶν**, inclinaison des talus ; || κλίσις τῶν **κρημνῶν**, talus en déblai; βλ. καὶ **κλίσις**, pente des talus. § —, ἡ **κλίσις**, déclivité, n. f. § **πρανές**, οῦς, τό· glacis, n. m. δμαλὴ κατωφέρεια. § [ὀχυρωτ.] **πρανές**, τό· glacis, n. m. ὁμαλὴ κλίσις ἑνοῦσα τὴν κορυφὴν τοῦ **ἀντικρήμνου** (contrescarpe) ἢ τῆς **περιταφρίου ὁδοῦ** (chemin couvert), **μετὰ** τοῦ φυσικοῦ **ἐδάφους**· ἡ διατομὴ μετὰ τοῦ τελευταίου καλεῖται **ποὺς** τοῦ **πρανοῦς** (queue ou pied du glacis); βλ. καὶ **κλίσις** (inclinaison). Ὁ ὄγκος τῶν γαιῶν ὁ ἀποτελῶν τὴν ὁμαλὴν ταύτην κλίσιν, ἤτοι τὸ πρανὲς (glacis), καλεῖται **πρόχωμα**, γαλλιστὶ δὲ glacis ; βλ. σχῆμα εἰς λέξιν **κατατομή**· || **τάφρος τοῦ προχώματος**, fossé du glacis ; βλ. **κατατομή**, profil ; || **ἐσωτερικὴ κλίσις τοῦ προχώματος**, talus intérieur du glacis ; || **τὸ πρανὲς τοῦ προχώματος**, plan de glacis, ἤτοι τὸ ἐπίπεδον ὅπερ σχηματίζει τὴν κλίσιν τοῦ **προχώματος** (glacis) ; || **προκαλύπτον πρανές**, glacis masqué · εἶδος πρανοῦς εὑρισκομένου κατὰ τὴν εἴσοδον τῆς τάφρου τῆς μήνης (demi-lune) ἐν τῇ τάφρῳ τοῦ **περικύκλου** (corps de place).

πρᾶξι, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] παρὰ τοῖς ἐμπόροις «μοῦ ἔκαμε πρᾶξι» ἠγόρασε παρ' ἐμοῦ. Μᾶλλον ἐκ τοῦ πρᾶσις καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ πρᾶξις.

πραξικόπημα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ πραξικοπεῖν, coup d'état (n. m.)

πραξικοπῶ (έω), μέλ. ήσω· faire un coup d'état, ἐκτελῶ τι δι' ἐπιβουλῆς, αἰφνιδίως ἢ διὰ προδοσίας, προσχεδιάζω, ἐκτελῶ τι μετὰ δόλου καὶ προδοσίας.

πρᾶξις, εως, ἡ (πράττω), τὸ πράττειν τι, ἐργασία, ἔργον, κοινῶς δουλειά, acte, n. m. ἥτις εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δράσεως (= ἐνεργείας, action) ; || **πρᾶξις**, ἡ, action, n. f. πᾶν τὸ πραττόμενον· || λαμπρὰ πρᾶξις, belle action; ἀνδραγάθημα, τό· ἀρίστευσις, ἡ· || —, ἔργον, action, n.f. λέγεται ἡ δρᾶσις δυνάμεως ἐν ἐνεργείᾳ οὔσης· || ἡ ἐργασία, ἡ ἐκτέλεσις, ἡ ἐπιχείρησις, opération, n. f. ἡ ἐπιχείρησις ἡ σκοποῦσα νὰ καταλήξῃ εἰς ὡρισμένον τινὰ σκοπόν, τὸ ἔργον, fait, n. m. || κακὴ (καλὴ) πρᾶξις, mauvaise (bonne) action ; || ἀσεβὴς πρᾶξις, acte d'impiété ; || αἱ πράξεις του δὲν συμφωνοῦν μὲ τοὺς λόγους του, ses actions et ses discours ne sont pas d'accord ; || — ἀλλόκοτος, extravagance, n. f. action extravagante; || αἱ πράξεις τῆς κυβερνήσεως, les actes du gouvernement ; || ἐμπορικαὶ πράξεις, opérations commerciales ; || ἀριθμητικὴ **πρᾶξις**, opération d'arithmétique ; || αἱ τέσσαρες πράξεις [τῆς ἀριθμητικῆς], les quatre règles ; || ἕκαστος εὐθύνεται διὰ τὰς πράξεις του, chacum répond de son fait ; || γνωρίζω τὰς πράξεις σου [οἰκ.], je connais vos faits et gestes ; || κωμῳδία εἰς τρεῖς πράξεις, comédie en trois actes ; || αἱ πράξεις τῶν Ἀποστόλων [ἐκκλητ.], les actes des Apôtres ; || [διοικ.] διὰ πράξεως τοῦ νομάρχου, par un acte du préfet ; || αἱ ἐπὶ προθεσμίᾳ πράξεις μένουσιν ἀμετάβλητοι, les transactions à terme restent sans changement; § [ἐμπορ.] **πρᾶξις**, affaires, n. f. (πράξεις), παραγγελίαι, affaires de commission ; || πράξεις κατὰ παραγγελίαν, affaires de commission ; || πράξεις ἀποστολῆς, affaires d'expédition, de transit ; || διαπραγματεύεσθαι πρᾶξιν τινά, tomber d'accord sur une affaire ; || διαπραγματεύεσθαι πράξεις, combiner des affaires ; || ἀρχίζειν πράξεις, entamer des affaires; || ζωηραὶ πράξεις, les affaires sont animées ; || ἐν γένει ὀλίγαι πράξεις ἐγένοντο εἰς βαμβάκια κατὰ τὸ ὀκταήμερον τοῦτο, il s'est fait

en général peu d'affaires en cotons cette semaine ; || περαιώνειν πρᾶξιν τινά, venir à bout d'une affaire ; || σκέπτεσθαι ὡρίμως ἐπὶ πράξεως τινός, réfléchir mûrement sur une affaire ; || πρᾶξις περιπεπλεγμένη, une affaire compliquée ; || ἡ πρᾶξις αὕτη ἀπαιτεῖ ὥριμον σκέψιν, cette affaire demande (exige), une mûre réflexion ; || ἡ πρᾶξις αὕτη μὲ ἐπασχολεῖ, μ' ἐνοχλεῖ, ἔχει ζιζάνια, δυσχερείας, cette affaire me donne, me cause bien de l'embarras, bien de la besogne, beaucoup de vexations, de tracasseries ; || αἱ πράξεις μαραίνονται, διατελοῦσιν ἐν μαρασμῷ, les affaires languissent, sont languissantes ; || αἱ πράξεις παρέλυσαν, les affaires sont paralysées ; || αἱ πράξεις εἶνε ἥσυχοι, ἄνευ ζωηρότητος, les affaires sont sans animation ; || αἱ εἰς καφφὲ πράξεις ἐγένοντο μεγάλαι, ἔσχον ἔντασιν, ἐγένοντο εἰς εὐρὺν κύκλον, les opérations en café ont été fort étendues, se sont faites sur une grande base, vaste échelle ; || ὀλίγισται πράξεις ἐγένοντο ἢ δὲν ἐγένοντο ποσῶς ἐπὶ τῶν τελευταίων τούτων, il ne s'est fait que peu ou point de ces derniers ; || κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην ἐγένοντο ἀρκεταί, ἀξιοσημείωτοι πράξεις, les opérations, faites pendant la semaine ont été assez considérables ; || αἱ ἐν τῷ παρόντι, αἱ στιγμιαῖαι πράξεις, les affaires qui se font en ce moment ; || διατελοῦμεν σχεδὸν ἄνευ πράξεων, nous sommes à peu près sans affaires ; || αἱ εἰς ζαχάρεις πράξεις ἐξακολουθοῦσι μετὰ ζωηρότητος, les affaires en sucre sont suivies, vont bon train, continuent avec vivacité ; || ἐγένοντο πράξεις τινὲς κατὰ τὰς παρελθούσας ἡμέρας, ἀλλὰ χθὲς καὶ σήμερον οὐδεμία, il y avait un peu de mouvement ces jours passés, mais hier et aujourd'hui il ne s'est rien fait ; || αἱ πράξεις εἶνε περιωρισμέναι, les affaires sont limitées, restreintes, bornées ; || αἱ πράξεις εἶνε ἐν πλήρει ζωηρότητι, les affaires sont en pleine activité ; || ἡ πρᾶξις εἶνε κατορθωτή, l'affaire est faisable, praticable ; || ὀλίγαι πράξεις ἐγένοντο εἰς δέρματα, il s'est fait peu d'affaires en cuirs ; || αἱ πράξεις εἶνε ὀλίγαι, ὅπως συνήθως συμβαίνει ἐν τοιαύτῃ ἐποχῇ, les affaires sont nulles, comme c'est l'ordinaire dans cette saison-ci ; || μεγάλαι, ἀξιοσημείωτοι πράξεις ἐγένοντο, des affaires importantes sont faites ; || αἱ πράξεις ἐσταμάτησαν καθ' ὁλοκληρίαν, les affaires sont tout à fait arrêtées; ; || δυνάμεθα ν' ἀναγγείλωμεν ἤδη βελτίωσιν τῆς ἀγορᾶς..., ἐπανάληψιν τῶν πράξεων εἰς, nous pouvons rapporter, annoncer, citer une amélioration dans les affaires, une reprise des affaires ; || πράξεις χρηματικαί, affaires d'argent ; || πράξεις ἀργυραμοιβικαὶ (νομισματαλλακτικαί), affaires de changeur ; || πράξεις προεξοφλητικαί, affaires d'escomptes ; || — τραπεζική, la banque, affaire de banque ; || ἐνεργεῖν πράξεις τραπεζικάς, συναλλαγματικάς, κολλυβιστικάς, faire la banque, faire des affaires de banque ; || τραπεζικὴ πρᾶξις, κολλυβιστική, une opération de banque, cambiste; || αἱ πράξεις τῶν συναλλαγῶν ἦσαν σήμερον ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ λίαν ἐμψυχωμέναι, les affaires en valeurs ont été fort animées à notre bourse de ce jour ; || ἐξώδικοι πράξεις, affaires extra judiciaires ; || ἀξιόποινος πρᾶξις, βλ. ἀξιόποινος· || πρᾶξις, βλ. σύμβασις, recès, n. m. || πολεμικαὶ πράξεις· βλ. πολεμικαί. § πρᾶξις, ἡ· acte, n. m. ἔκθεσις, ἡ· καλεῖται οὕτως ἔγγραφον ἐπίσημον ἐπιβεβαιοῦν γεγονός τι· || τὰ ἔγραφα, actes ou pièces ; || δημόσια ἔγγραφα actes publiques ; || πρωτότυπα ἔγγραφα, actes originaux ; || πρᾶξις ἀποδοχῆς. acte d'acceptation ἢ d'adhésion ; βλ. πρόσβασις (accession)· || ἔκθεσις ἐνοχῆς, acte d'accusation ; ἔγγραφον συντασσόμενον ὑπό τινος ἐν τῷ ὁποίῳ ἐκτίθενται τὰ περιστατικὰ τῆς ἐκτελέσεως τῆς πράξεως ὑπὸ τοῦ ὑποτιθεμένου ἐνόχου· || ληξιαρχικὴ πρᾶξις θανάτου ἢ καὶ πιστοποιητικὸν θανάτου, acte de décés ; || ἀνακριτικὴ πρᾶξις ἢ ἔκθεσις, acte d'instruction ; || ληξιαρχικὴ πρᾶξις, acte de l'état civil ; βλ. ἀστικὴ κατάστασις· || ληξιαρχικὴ πρᾶξις γάμου ἢ καὶ πιστοποιητικὸν γάμου, acte de mariage ; || γεννητήριος πρᾶξις. acte de naissance, ἢ ληξιαρχικὴ πρᾶξις γεννήσεως, ἢ καὶ πιστοποιητικὸν γεννήσεως· || τελειωτικὴ πρᾶξις ἢ τελικὴ πρᾶξις, acte final ἢ recès général, καλεῖται ἡ γινομένη ἔγγραφος τελευταία πρᾶξις δι' ἧς περατοῦται συνεννόησίς τις μεταξὺ ἀτόμων, κτλ. || δικαστικὴ ἔκθεσις ἢ πρᾶξις, acte judiciaire ; || ἡ πρᾶξις, fait, n. m. (νομικὸς ὅρος), ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν ταύτην περιλαμβάνονται τὰ κακουργήματα (crimes), τὰ πλημμελήματα (délits), τὰ παραπτώματα (contraventions), καθὼς καὶ παραπτώματα ἀδικήματα, σφάλματα (fautes). Ποιν. Νομ. 3· βλ. καὶ στρατιωτικὴ δικαιοσύνη. § πρᾶξις, ἰδιότης ἀποκτηθεῖσα διὰ τῆς ἕξεως, ἡ πεῖρα, ἡ πρακτική, pratique, n. f. τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πράξεως, ἡ πεῖρα, routine, n. f. ἡ πεῖρα, ἡ ἐμπειρία, πολυπειρία, expérience, n. f. δὲν ἔχει πρᾶξιν, il manque de pratique; || πρέπει νὰ κάμῃ πρᾶξιν, il doit pratiquer ; || γνωρίζω τι κατὰ πρᾶξιν, connaître (savoir) quelque chose par la pratique (par routine).

πρᾶος, ος, καὶ εῖα, ον (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), ἤρεμος τοὺς τρόπους, τὸν χαρακτῆρα, μαλακός, γλυκύς, doux, douce, adj. ἀγαθός, ἤπιος, bénin, igne, adj. προσηνής, affable, adj. ἠπίου χαρακτῆρος, εὔκολος, facile, adj. εὐπειθής, docile, adj. πρᾶος, εὐάγωγος, traitable, adj. (=doux, facile).

πρᾳότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ πράου, ἠπιότης, μαλακότης, γλυκύτης, douceur, n. f. προσήνεια, affabilité, n. f. εὐπείθεια, docilité, n. f.

πρασάγγουρας, ὁ [δημ.], βλ. πρασοκουρίς.

πρασιά, ᾶς, ἡ· τετράγωνον μέρος κήπου πλῆρες λαχανικῶν, φυτῶν (ἰδίως πρασίνων, planche (f.) ou carré (m.) [de jardin] καὶ γενικώτερον [πλῆρες ἀνθέων], plate bande, n. f. [ἰδίως de fleurs].

πρασίζω, μέλ. ίσω, εἶμαι πράσινος ὡς πράσον, ἔχω χρῶμα πράσου, ressembler au poireau.

πράσιμος, ος, ον (πράσσω), ὅστις εἶνε διὰ πώλησιν, qui est à vendre ; πωλήσιμος, vénal, ale, adj.

πρασινάδα, ας, ἡ [δημ.], τὰ πράσινα φυτευμένα χορταρικά, ἡ χλόη, τὸ φυόμενον χόρτον, verdure, n.f. [συνεκδ.] γήπεδον χλοάζον, pelouse, n. f. ἡ χλόη, gazon, n. m.

πρασινιάχκομαι [διάλ. Οἰνόης], κάμνω χόρτε, περνῶ τὸν καιρόν μου μὲ κάποιαν, **ἐρωτοτροπῶ.**

πρασινίζω, μέλ. ίσω, πρασίζω, χρωματίζω (βάφω) πράσινον, peindre (teindre) en vert ; κάμνω τι πράσινον, verdir. § [οὐδ.] γίνομαι πράσινος, devenir vert; πρασινίζω, verdir ; καλύπτομαι ὑπὸ χλόης, se couvrir de verdure ; χλοάζω, verdoyer. § φαίνομαι πράσινος, paraître vert ; κλίνω πρὸς τὸ πράσινον (χρῶμα), tirer sur le vert.

πρασινίλα, ας, ἡ [δημ.], τὸ πράσινον χρῶμα, couleur verte ; τὸ πράσινον, vert, e, adj. βλ. **χλωρόν.**

πράσινος, η, ον· πράσινος τὸ χρῶμα ὡς πράσον, ἢ ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ χόρτου, qui est de couleur de l'herbe ; vert, e, adj. βλ. **χλωρός·** || σῖτος εἰσέτι πράσινος, blé encore en herbe ; || ξύλον πράσινον (τὸ μὴ ξηρόν), bois vert (= τὸ χλωρόν).

πρασινωπός, ή, όν· ὁ τὴν ὄψιν πράσινος, verdâtre, adj. ὑπόχλωρος, vert tendre.

πρασινοσιδηρῖτις (γῆ), fer terreux vert.

πράσινον, ου, τό· vert de gris ; βλ. **χαλκάνθη.**

πρᾶσις, εως, ἡ (πιπράσκω), ἡ πώλησις, mise en vente ; vente, n. f.

πρασοειδής, ής, ές· ὅμοιος πράσῳ τὸ χρῶμα ἢ τὸ εἶδος, semblable au poireau ou à sa couleur ; **πρασινωπός.**

πρασοκουρίς, ίδος, ἡ (κείρω) [έντομ.], κατατρῶγον πράσα καὶ ἄλλα λάχανα, courtilière, n. f. κοινῶς **πρασάγγουρας·** προξενεῖ μεγάλας καταστροφάς, ἀνήκει δὲ εἰς τὴν τάξιν τῶν ὀρθοπτέρων καὶ εἰς τὴν ὁμοιογένειαν τῶν γρύλλων.

πράσον, ου, τό· τὸ λαχανῶδες ἐδώδιμον φυτὸν πράσον (τὸ κεφαλωτόν), poireau, n. m.

πρασουλίδα, ας, ἡ (φυτὸν) ἡ γηθυλλὶς (μικρὸν πράσον), ciboule, n.f. ciboulette, n.f.

πρασόφυλλον, ου. τό· τὸ φύλλον τοῦ πράσου, feuille de poireau.

πράσσω [διάλ. Καρπάθου]=διενεργῶ (ἐπὶ ἐμπείρων).

πράτα, ας, ἡ καὶ **πρατίνα** [διάλ. Ἠπείρου] τὸ **πρόβατον** καὶ ἡ **προβατίνα,** καὶ πληθ. τὰ **πρᾶτα=τὰ πρόβατα** (κατὰ συγκοπήν).

πρατήρ, ῆρος, ὁ (θηλ. πράτρια), πωλητής, πωλήτρια, vendeur, euse, n.

πρατήριος, α, ον· πωλήσιμος, ὁ εἰς πώλησιν ἀνήκων, de vente ; || [οὐδ.] πρατήριον, τό· αἴθουσα πωλήσεων, salle de vente.

πράτιγο, τὸ [δημ.] βλ **ἐλευθεροκοινωνία.**

πράτρια, ας, ἡ· ἡ πωλήτρια, marchande à la toilette ; revendeuse [à la toilette].

πρατσόλιν, τὸ [διάλ. Οἰνόης] (ναυπηγ.) στραβόξυλα ἅτινα προσαρμόζουν εἰς γωνιώδεις εἰσοχάς, τὸ μπρατσόλι, ἀγκὼν (courbe).

πράττω, μέλ. άξω, κάμνω τι ἔργον, κοινῶς φτιάνω τι, κάμνω δουλειάν, πράττω, faire; παθ. μετοχ. fait, e ; παραχ. j'ai fait; || πράττω τὸ καλόν, faire le bien ; || πράττω τὸ κακόν, commettre le mal ; || [ἐπὶ κακοῦ]. διαπράττω, commettre ; || πράττω (διαπράττω) πταῖσμα, ἀδικίαν, κλοπήν, κτλ. commettre une faute, une injustice, un vol, etc ; || πολλὰς ἔπραξαν καταχρήσεις, ils commirent bien des excès; || ἔπραξε φρικῶδες ἔγκλημα, il a commis un crime horrible ; || τί ἔπραξε ; qu'est - ce qu'il a fait ? § —, ἐνεργῶ, agir; || κακῶς ἐπράξατε, vous avez mal agi ; || πράξατε ὡς βούλεσθε, agissez comme vous voudrez. § —, χειρίζομαι, manier ; διοικῶ, administrer ; || πράττω (χειρίζομαι) τὰ δημόσια, manier (administrer) les affaires publiques ; || οἱ πράττοντες τὰ δημόσια, ceux qui manient (administrent) les affaires publiques ; les hommes d'état.

πραΰζω [διάλ. Οἰνόης], **πραΰνω,** καθησυχάζω, ἀποχαυνοῦμαι.

πραΰνσις, εως, ἡ· καθησύχασις, κατευνασμὸς ὀργῶν, πείνης, κτλ., apaisement, n. m. καθησύχασις, ἀνακούφισις πόνου, μάλαξις, adoucissement, n. m.

πραϋντικός, ή, όν· καταπραϋντικός, κατευναστικός, καθησυχαστικός, calmant, e, adj. μαλακτικός, adoucissant, e, adj. [ἰατρ. ἰδ.] sédatif, ive.

πραΰνω, μέλ. υνῶ, θὰ πραΰνω, καταπραΰνω, καθησυχάζω τινὰ ἤ τι (π. χ. ὀργήν, πεῖναν), calmer ; μαλακώνω, adoucir ; καταπαύω (πόνον), apaiser ; ἀνακουφίζω (πόνον), soulager; || [παθ.] καταπραΰνομαι, se calmer ; s'apaiser ; se soulager ; || **πραΰνομαι,** se défacher, ξεθυμόνω.

πραΰς, εῖα, ὑ (συγκρ. ύτερος, ὑπερθ. ύτατος)· βλ. **πρᾶος.**

πράως [ἐπίρ.], μετὰ πραότητος, μετ' ἠπιότητος, μετὰ γλυκύτητος, avec douceur ; μετ' ἠρεμίας, avec calme ; ἠρέμως, ἠπίως, πράως, doucement, adv.

πρέα, ἡ [διάλ. Καρπάθου], ἡ ὑπὸ τῶν ζώων προξενηθεῖσα ζημία (κυρίως ἐπὶ γεννημάτων).

πρεβάζι [δημ.], βλ. **περίζωμα,** bordure ; cordon, n. f. || —, βλ. **περιπλαίσιον** (chambranle).

πρέζα, ας, ἡ [ξεν.], τὸ διὰ τῶν ἄκρων τῶν δύο δακτύλων (ἀντίχειρος καὶ λιχανοῦ) λαμβανόμενον ποσόν, prise [de tabac]. § —, pincée ; || μία πρέζα ἁλάτι, une pincée de sel.

πρέκι, τὸ [δημ.], βλ. **ζύγωμα.**

πρέκνα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] = αἱ χηλῖδες, αἱ ὁποῖαι εἶνε εἰς τὸ δέρμα τοῦ προσώπου καὶ τῶν χειρῶν, **πέρκνωμα, ἐφηλίς.**

πρέμνον, ου, τό· στέλεχος, κοινῶς κούτσουρον, souche, n. f. (τὸ ἐν τῇ γῇ) κάτω

ἄκρον ἀποκοπέντος δένδρου, pied [d'un arbre]; ὁ κορμός, tronc, n. m.

πρένζα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ἡ τυρώδης οὐσία ἡ παραγομένη ἀπὸ τὸ ξυνόγαλα.

πρέπει (τριτοπρ.) ἁρμόζει, ταιριάζει, seoir (il sied); τὸ εἶνε κατάλληλον, ἁρμόζον, πρέπον, εἶνε κατάλληλος, convenable, convenir (il convient); || δὲν σοῦ πρέπει νά, il ne vous sied pas de; || αὐτὸ δὲν πρέπει εἰς τὴν ἡλικίαν του, cela ne sied pas à son âge; || οἱ ἔπαινοι αὐτοῦ δὲν τοῦ πρέπουν, ces éloges ne lui conviennent point; || θὰ τοῦ γράψω καθὼς τοῦ πρέπει, je lui écrirai comme il le mérite; de la bonne manière; de la bonne encre. § [ἀπρόσ.] δεῖ, χρή, προσήκει, εἰκὸς (χρεών) ἐστι, il faut; πρέπον ἐστί, devoir; || πρέπει ν' ἀναχωρήσω, il faut que je parte; il me faut partir; je dois partir; || ὁ τίμιος ἄνθρωπος πρέπει νὰ φυλάττῃ τὸν λόγον του, un homme d'honneur doit tenir sa parole; || πρέπει νὰ κάμητε ὅ,τι σᾶς λέγω, vous devez faire ce que je vous dis; || δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ κάμῃ, il ne devait pas le faire; || εἶνε ἄνθρωπος καθὼς πρέπει, c'est un homme comme il faut; || πρέπει νὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι, vous saurez que; || ἀναχωρεῖτε; — πρέπει, vous partez? — il le faut. § [ἐπὶ ὑποθέσεως] [ἀφοῦ δὲν μοῦ τὸ εἶπε], δὲν πρέπει νὰ τὸ ἠξεύρῃ· πρέπει νὰ μὴ τὸ ἠξεύρῃ, il faut qu'il ne le sache pas; il ne doit pas le savoir; || ἐκεῖ πρέπει νὰ κάμνῃ πολὺ κρύον, il doit y faire bien froid; || πρέπει νὰ ἔλαβε τὸ γράμμα μου, il doit avoir reçu ma lettre; || πρέπει νὰ τὸ ἐλησμόνησε, il l'aura oublié; || πρέπει νὰ ἐθύμωσε, il a dû se fâcher; || πρέπει νὰ ἦνε πολὺ ὡραία, elle doit être bien belle; || πρέπει νὰ τὴν εἶδες, vous devez l'avoir vue.

πρέπειος καὶ **πρέπιος**, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἄνθρωπος εὐπρεπής, σεμνός.

πρέπον, τό· βλ. **πρέπων**.

πρεπόντως [ἐπίρ.] καταλλήλως, ἁρμοδίως, convenablement, adv. ὅπως πρέπει, comme il faut; πρεπόντως, dûment, adv.

πρεπούμενον, τὸ [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης] τὸ πρέπον, τὸ ἁρμόδιον.

πρεπούμενος, η, ο [δημ.] βλ. **πρέπων**.

πρέπων (οντος), ουσα, ον (μετχ. τοῦ πρέπω) ἁρμόδιος, κατάλληλος, convenable, adj. ἐν καταλλήλῳ, ἐν εὐθέτῳ στιγμῇ, ἁρμόδιος, κατάλληλος, d'à propos; ἁρμόδιος, πρέπων, κατάλληλος, propre, adj. κατάλληλος, ἁρμόδιος διὰ (πρός), propre à; || ἡ πρέπουσα λέξις, le mot propre; || αὐτὴ εἶνε ἡ πρέπουσα λέξις, c'est le mot; || δὲν εἶνε πρέπον, ce n'est pas convenable. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ **πρέπον**, τὰ **πρέποντα**, ἐκεῖνο ὅπερ δέον τις νὰ πράξῃ, ce qu'il faut faire; **ἐκεῖνο** ὅπερ πρέπει (ἁρμόζει), ce qu'il sied; ἐκεῖνο ὅπερ ἁρμόζει νὰ γείνῃ (εἶνε κατάλληλον), ce qu'il convient; ἡ εὐπρέπεια, εὐκοσμία, la convenance, les convenances, la bienséance; le bonton = ἡ καλὴ συμπεριφορά, οἱ καλοὶ τρόποι· || κατὰ τὸ πρέπον, selon les bienséances.

πρεσβεία, ας, ἡ· ἡ ἀποστολὴ πρεσβείας ἤτοι ἀτόμων πρὸς ὡρισμένον τινὰ σκοπόν, ambassade, n. f. || πρεσβεία συγγνώμης, ambassade d'excuses, ἡ ἀποστελλομένη πρὸς αἴτησιν συγγνώμης πρεσβείας· || —ὑπακοῆς, ambassade d'obédience (obéissance) ἢ de révérence; § — πολυμελής, ἤτοι ἐπιτροπή, députation, n. f. || πρεσβεία τῆς Βουλῆς [πρὸς τὸν Βασιλέα, κτλ.], députation de la Chambre. § **πρεσβεία**, ἡ, légation, n. f. τὸ προσκεκολλημένον προσωπικὸν εἰς πρεσβείαν ἢ εἰς ἐπιτετραμμένον χώρας τινὸς πρὸς ἑτέραν, ἢ εἰς διπλωματικὴν ἀποστολήν, κτλ. Κατ' ἐπέκτασιν καλοῦσι πρεσβείαν (légation) τὸ οἴκημα ἐν ᾧ διαμένει ἡ πρεσβεία· || ἡ ἐν Παρισίοις ἑλληνικὴ πρεσβεία, la légation de Grèce à Paris; || ἡ ἐν Ῥώμῃ γαλλικὴ πρεσβεία, l'ambassade de France à Rome.

πρεσβεῖα, ων, τά· τὰ πρωτοτόκια, δικαίωμα τοῦ πρωτοτόκου, droits d'ainesse. § πρεσβεῖα, δικαίωμα ἀρχαιότητος, droits d'ancienneté.

πρέσβειρα, ης (θηλ. τοῦ πρέσβυς), ἡ σύζυγος τοῦ πρέσβεως, ambassadrice, n.f. femme d'ambassadeur.

πρέσβευσις, εως, ἡ· ἀποστολὴ πρεσβείας, ἐπιτροπῆς, députation, n. f. § —, ἡ διδομένη εἰς πρεσβευτὴν ἀποστολή, ambassade, n. f. ἀποστολή, mission, n. f. Ἐπίσης ἡ διδομένη εἰς ἰδιώτην τινὰ ἀποστολή, ambassade: chargez-vous de l'ambassade; βλ. καὶ εἰς λέξιν **πρεσβευτής**, δικαίωμα πρεσβεύσεως.

πρεσβευτής, οῦ, ὁ· γενικῶς ὁ ἀπεσταλμένος, ambassadeur, n. m. ὁ ἐπιπεφορτισμένος ἐντολήν τινα, personne chargée d'un message (πληθ. οἱ πρέσβεις, τῶν πρέσβεων, τοῖς πρέσβευσι(ν), τοὺς πρέσβεις, ὦ πρέσβεις. Τὸ πρεσβευταὶ κτλ. εἶνε μεταγενέστερον). § πρεσβευτής, ambassadeur, n. m. διπλωματικὸς ἀντιπρόσωπος κράτους πλησίον ξένης δυνάμεως. Ἐκ τῶν οὐσιωδῶν στοιχείων τῆς κυριαρχίας καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν ἐθνικοτήτων εἶνε τὸ **δικαίωμα τοῦ πρεσβεύεσθαι,** συνιστάμενον ἐν τῷ δικαιώματι τοῦ ἀντιπροσωπεύεσθαι εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ὑπὸ διπλωματικῶν πρακτόρων, ἐπιπεφορτισμένων τὴν μετὰ τῶν λοιπῶν ἐθνικοτήτων καλλιέργειαν φιλικῶν σχέσεων. Τὸ πρὸς τὸ πρεσβεύεσθαι ἢ τὸ τῆς **πρεσβεύσεως δικαίωμα** (droit d'ambassade), ἐγκείμενον ὡς εἴρηται τῷ τῆς κυριαρχίας, ἐνοεῖται ὅτι δὲν δύναται ν' ἀσκηθῇ ὑπὸ ἡμικυριάρχου πολιτείας.

Ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς πρεσβεύσεως ἀνήκει ἐν ἑκάστῃ πολιτείᾳ εἰς τὴν εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ὁρισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ πολιτεύματος ἢ τοῦ θεμελιώδους νόμου τῆς χώρας ἀρχὴν ἢ ἐξουσίαν. Ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ἀνατίθεται τῷ ἀνωτάτῳ τῆς πολιτείας ἄρχοντι, κυριάρχῳ, ἡγεμόνι ἢ προέδρῳ, ἐνεργοῦντι ὁτὲ μὲν μόνῳ, ὁτὲ δ' ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας.

Ἡ πολιτεία δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν ἀποδοχὴν διπλωματικῶν πρακτόρων, βασιζομένη ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἀποστελλομέ-

νου πράκτορος, ἢ ἐπὶ τῆς φύσεως καὶ τῆς ἐκτάσεως λειτουργιῶν ἃς πρόκειται ν' ἀσκήσῃ οὗτος· ἀλλ' ἅπαξ δεκτὸς γενόμενος ἀπολαύει πάντων τῶν ὑπὸ τοῦ δικαίου τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν συνθηκῶν καθιερωθέντων προνομίων.

Ὁ **πρεσβευτὴς** κατέχει τὴν ὑψίστην βαθμίδα ἐν τῇ διπλωματικῇ ἱεραρχίᾳ. Κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς Βιενναίας συνόδου τῇ 19 Μαρτίου 1815, ἀποδεκτὸν γενόμενον καὶ ὑπὸ τῆς συνόδου τοῦ Ἀχουϊσγράνου (Aix-la-Chapelle) τῷ 1818 συμπληρωθέντα κανονισμόν, οἱ διπλωματικοὶ ὑπάλληλοι τάσσονται εἰς τέσσαρας κατηγορίας: α') Οἱ πρεσβευταὶ (ὁ κυρίως **πρέσβυς**) (ambassadeurs) τῶν κοσμικῶν δυνάμεων, καὶ οἱ ἔξαρχοι (legati, γαλ. legats) ἢ ἄγγελοι (νούντσιοι, nuntii γαλ. nonces) τοῦ Πάπα. β') Οἱ ἔκτακτοι ἀπεσταλμένοι καὶ πληρεξούσιοι ὑπουργοὶ (envoyés extraordinaires et ministres plénipotentiaires ἢ ἁπλῶς ὑπουργοὶ (ministres) κοινῶς οἱ πρέσβεις. γ') Οἱ πρόσεδροι ὑπουργοὶ (ministres résidents, ἀντιπρεσβευτής), καὶ δ') οἱ ἐπιτετραμμένοι (chargés d'affaires). Ἐκ τούτων οἱ **πρεσβευταὶ** διακρίνονται εἰς **τακτικοὺς** (ordinaires) καὶ **ἐκτάκτους** (extraordinaires)· ὁ πρῶτος ὅρος ἀναφέρεται εἰς τοὺς κληθέντας, ὅπως ἀσκήσωσι διαρκῆ διπλωματικὴν ἀποστολήν, ὁ δὲ δεύτερος εἰς τοὺς ἐπιτετραμμένους προσωρινὴν ἀποστολήν. Ἀλλ' ἡ εἰς τέσσαρας τάξεις ἐν γένει διαίρεσις κατὰ τὴν σύγχρονον ἐποχήν, ἐπὶ μόνων τῶν τῆς ἐθιμοτυπίας τιμῶν στηρίζεται, δύο δὲ κυρίως τῶν **πρέσβεων** (γενικὴ ὀνομασία τῶν διπλωματικῶν πρακτόρων) οἱ βαθμοὶ εἶνε, διότι ἐκ τούτων οἱ μὲν διαπιστεύονται (**διαπιστευτήρια**, lettres de créances) παρὰ τῷ ἡγεμόνι ἢ προέδρῳ (εἰσὶ δ' οἱ τῆς πρώτης, δευτέρας καὶ τρίτης τάξεως), οἱ δὲ παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργῷ (εἰσὶ δ' οἱ τῆς τετάρτης τάξεως) (βλ. καὶ **διπλωματικὸς ὑπάλληλος**).

Παρ' ἡμῖν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ περὶ πρεσβειῶν νόμου ΑΧΚΓ τοῦ 1887 καὶ τοῦ νόμου ΑΠΞΖ τοῦ 1891, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν διπλωματικῶν ἀποστολῶν διαιροῦνται εἰς ἐκτάκτους ἀπεσταλμένους καὶ πληρεξουσίους ὑπουργούς, καὶ εἰς προσέδρους ὑπουργούς, καὶ οἱ μὲν πρῶτοι ἔχουσι βαθμὸν προέδρου Ἀρ. Πάγου, οἱ δὲ δεύτεροι ἀντιπροέδρου.

πρεσβευτικός, ή, όν, ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς πρεσβείαν, d'ambassade; ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν πρεσβευτήν, d'ambassadeur; de ministre. § ἀφορῶν πρεσβείαν, πρέσβευσιν, ἀποστολὴν ἐπιτροπῆς, de députation.

πρεσβεύω, μέλ. εύσω, ἀκολουθῶ, ὁμολογῶ, πιστεύω, πρεσβεύω [δόγμα τι, θρησκείαν], professer [une doctrine; une religion]; ὁμολογῶ πίστιν, faire profession; ‖ — ἀρχήν, δοξασίαν τινά, professer un principe, une opinion. § — εἶμαι πρεσβευτής, être ambassadeur (ministre, etc.) ἀπέρχομαι ὡς πρεσβευτής, διαπραγματεύομαι ὡς πρέσβυς.

πρέσβυς, ὁ (γεν. εως, δοτ. εϊ-ει, αἰτ. υν, κλητ. υ), ἀπεσταλμένος, βλ. **πρεσβευτής**.

πρεσβύτατος, η, ον, πάρα πολὺ ἡλικιωμένος, très-âgé; [ἐνάρθρ.] ὁ πλέον ἡλικιωμένος, le plus âgé.

πρεσβυτέρα, ας, ἡ· βλ. πρεσβύτερος.

πρεσβυτεριανός, ή, όν, presbytérien, enne, adj. Πρεσβυτεριανοὶ λέγονται τὰ μέλη ἐκκλησίας ἀποσπασθείσης ἀπὸ τῆς Ἀγγλικανικῆς ἤδη ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς βασιλίσσης Ἐλισάβετ, λίαν δὲ διαδεδομένης ἐν Ἀγγλίᾳ, Σκωτίᾳ καὶ Ἀμερικῇ. Αὕτη ἀπορρίπτει τὸ ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα, ἑκάστη δὲ κοινότης ἐν αὐτῇ διοικεῖται ὑπὸ πρεσβυτέρων· ὑπάρχουσι δὲ παρὰ τοῖς πρεσβυτεριανοῖς καὶ διάκονοι καὶ ἱερεῖς, ἀλλὰ πάντες οὗτοι οἱ τοῦ ὑψίστου λειτουργοὶ θεωροῦνται ἰσότιμοι. Ἐπὶ πάντων τῶν ζητημάτων ὑπάρχει ἐλευθερία συνειδήσεως. Αἱ ἐκκλησιαστικαὶ τελεταὶ παρουσιάζουσιν ἐπίσης διαφορὰς τινὰς ἀπὸ τῆς Ἀγγλικανικῆς ἐκκλησίας. Ἀριθμοῦνται δὲ ἐν Ἀγγλίᾳ περίπου 270 κοινότητες πρεσβυτεριανῶν, ἐν Ἰρλανδίᾳ περὶ τὰς 560 καὶ ἐν τῇ Β. Ἀμερικῇ ὑπὲρ τὰς 7000, ἔχουσαι καὶ πρὸς ἀλλήλας οὐκ ὀλίγας διαφοράς.

πρεσβυτέριον, ου, τό· ἡ κατοικία τοῦ ἐφημερίου, presbytère, n. m. § [ἐνν.] τὸ μέρος ἔνθα διαμένουσιν οἱ ἱερεῖς, τὸ ἱερατεῖον, sacerdoce, n. m. § **πρεσβυτέριον,** τό· presbyterium, n. m. ou presbytère, n. m. ἡ ἀψὶς (abside) τοῦ ἀρχαίου **βασιλικοῦ** (basilique; βλ. λέξιν), ἔνθα ἐκάθητο ὁ ἐπίσκοπος ἐπὶ τῆς **καθέδρας** του (trône ou cathedra), ἔχων τοὺς ἱερεῖς παρακαθημένους δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν αὐτοῦ, ὄπισθεν τοῦ βωμοῦ.

πρεσβύτερος, α, ον· πλέον ἡλικιωμένος, plus âgé; ὁ μεγαλείτερος τὴν ἡλικίαν, aîné, ée, adj. ‖ ὁ πρεσβύτερος ἀδελφός του, son frère aîné; ‖ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ χωρίου, les anciens du village. § [οὐσ.] νυμφευμένος ἱερεύς, prêtre [marié]; ‖ [θηλ.] **πρεσβυτέρα**, femme de prêtre, ἡ σύζυγος τοῦ ἱερέως.

πρεσβύτης, ου, ὁ· μεγάλος κατὰ τὴν ἡλικίαν, ὁ γέρων, vieillard, n. m.

πρεσβυτίζω, μέλ. ίσω· ποθῶ, λυποῦμαι, ἀναμιμνήσκομαι τὰ καλὰ περασμένα χρόνια, regretter le bon vieux temps; ἀναμιμνήσκομαι τῶν παλαιῶν ἡμερῶν, se souvenir du temps jadis.

πρεσβυτικός, ή, όν· παλαιός, ἀφορῶν τὸν γέροντα, de vieillard; γεροντικός, sénile, adj.

πρεσβῦτις, ιδος, ἡ· γραῖα γυνή, vieille femme; γυνὴ ἡλικιωμένη, femme âgée.

πρεσβυωπία, ας, ἡ· presbyopie, n. f. presbytie, n. f. ou presbytisme, n. m. ἀνικανότης τοῦ διακρίνειν εὐκρινῶς τὰ πλησίον ἀντικείμενα, inaptitude à distinguer nettement les objets rapprochés. Πάθησις τῆς δράσεως συνήθης εἰς τὴν πρεσβυτικὴν ἡλικίαν, καθ' ἣν ὁ ὀφθαλμὸς ὁρᾷ μὲν εὐκρινῶς τὰ ὁπωσδήποτε ἀπομεμακρυσμένα ἀντικείμενα, ἀλλὰ συγκεχυμένως τὰ πλησίον κείμενα. Ὀφείλεται εἰς τὴν ἐξασθένισιν τῆς προσαρμοστότητος τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὡς ἐκ τῆς πρεσβυτικῆς ἀδυναμίας τοῦ ἀκτινωτοῦ μυὸς καὶ τῆς πυκνώσεως καὶ δυσκαμψίας τοῦ κρυσταλλοειδοῦς φακοῦ. Τὰς ἐλλείψεις δὲ ταύτας ἀναπληροῦσι τὰ ἐν χρήσει

παρὰ τοῖς πρεσβύωψι δίοπτρα μετ' ἀμφικύρτων φακῶν, ὧν ἡ κυρτότης ἀναπληροῖ τὴν ἀνεπαρκῆ τοιαύτην τοῦ κρυσταλλοειδοῦς φακοῦ.

πρεσβυωπικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν πρεσβύωπα, de presbyte, ἢ τὴν πρεσβυωπίαν, de presbytisme, presbytique, adj. || ὅρασις πρεσβυωπική, vue presbytique.

πρεσβυωπῶ (έω), ἔχω τὴν ὅρασιν τοῦ πρεσβύωπος, εἶμαι πρεσβύωψ, être presbyte.

πρεσβύωψ, ωπος, ὁ καὶ ἡ· ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἴδῃ εὐκρινῶς τὰ μικρὰ ἀντικείμενα ἐκ τοῦ πλησίον ἀλλ' ὑποχρεούμενος ν' ἀπομακρύνῃ αὐτὰ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του, presbyte, adj. καὶ n. || δίοπτρα πρεσβύωπος, lunette de presbyte.

πρέφα, ας, ἡ [ξεν. χαρτοπ.] préférence, n. f. παιγνίδιον, παιζόμενον ὑπὸ τριῶν μὲ 32 χαρτιά.

πρηνηδὸν [ἐπίρ.] πρηνής, εἰς τὰ ἐμπρός, προύμυτα, couché, ée ; βλ. καὶ **κατακλίνω.**

πρηγκιόν(ι), τὸ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], αἰδοῖον γυναικός.

πρηνής, ής, ές· κοινῶς προύμυτα, εἰς τὰ ἐμπρὸς κεκλιμένος, μὲ τὰ μοῦτρα πεσμένος, couché sur la face ; [tombé] visage contre terre ; ὁ κλίνων πρὸς τὰ ἐμπρὸς μὲ τὸ πρόσωπον πρὸς τὰ κάτω, prosterné, ée ; || ἐκυλίσθη πρηνὴς ἀπὸ τῆς ἁμάξης, il fut précipité de la voiture visage contre terre.

πρήξιμον καὶ πρίξιμον, ατος, τό· τὸ πρῆσμα, οἴδημα, ὄγκωμα, τὸ φλογισμένον ἢ πρησμένον μέλος, enflure, n. f. (= gonflement, bouffissure) ; tuméfaction, n. f. (= enflure, gonflement) ; τὸ οἴδημα, tumeur, n. f. (= περιφερειακὸν ἐξόγκωμα ἀναπτυσσόμενον εἰς σημεῖόν τι τοῦ σώματος)· πρήξιμον, τὸ οἴδημα, engorgement, n. m. ὡς ἐπακολούθημα φλεγμονῆς.

πρησκάλι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ὄγκωμα τοῦ λαιμοῦ, ἡ ἀλλαχοῦ **γαργαλήθρα,** ἡ **παρωτίς,** καὶ ἐνίοτε αἱ **χοιράδες.**

πρησκοκοίλης, ὁ [δημ.], ἐξῳδηκὼς τὴν γαστέρα, κοιλαρᾶς, ὁ προγάστωρ, ventru, n.

πρήσκω καὶ **πρίσκω,** ὀγκόω, ἐπαίρω, πρήθω = φουσκόνω [συνήθ. μέσ.], πρήσκομαι, ἐπαίρομαι, ἐξογκοῦμαι, se gonfler ; s'enfler ; [se] bouffir ; ἐξοιδαίνομαι, se tuméfier ; || ἐπρήσθη τὸ πόδι του, il a la jambe enflée ; || [πε]**πρησμένος,** η, ον, ἐξωγκομένος, gonflé, ée, adj. **φουσκωμένος,** enflé, ée, adj. ἐξῳδηκὼς καὶ ἐξοιδηκώς, υῖα, ός, tuméfié, ée, adj. πρησμένα (μάτια) **ὄμματα** (des yeux) gros ; chargé, ée, adj. || εἶνε τὰ μάτια του πρησμένα, il a les yeux enflés ; || πόδες πρησμένοι (ἐξῳδηκότες), des jambes enflées.

πρῆσμα, τὸ (πρήθω=φυσῶ, φουσκόνω τι), βλ. **πρήξιμον.**

πρηστήρ, ῆρος, ὁ (ὁ καύστης), θύελλα μετ' ἀστραπῶν, βροντῶν καὶ κεραυνῶν, orage avec éclairs, tonnerres et foudres.

πρητσαλίζω καὶ **πρητσαλίζω** [διάλ. Ἠπείρου], βλ. **μαρκαλίζω.**

πρητσιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ τοῦ τράγου ὀσμή, ἐκ τοῦ πρητήν, ὁ ἐνιαύσιος ἀμνός· βλ. καὶ **πρητσίλα.**

πρητσίλα [δημ.], ἡ βρῶμα τῶν τράγων, ἡ τοῦ τράγου ὀσμή, odeur de bouc ; ἡ **κινάβρα.**

πριαπισμός, οῦ, ὁ· ὀδυνηρὰ καὶ διηνεκὴς στῦσις τοῦ πέους, érection continuelle et douloureuse, priapisme, n. m. παθολογικὸν φαινόμενον συνιστάμενον εἰς τὴν παρατεταμένην στῦσιν τοῦ πέους, συνοδευομένην συνήθως ὑπὸ ἄλγους καὶ αἰσθήματος καύσεως, οὐχὶ ὅμως καὶ ὑπὸ ἀφροσιδίου ὁρμῆς. Παρατηρεῖται ἐπὶ βλεννορροίας, κυστίτιδος, λίθων τῆς κύστεως, ὡς καὶ νόσων τινῶν τοῦ νωτιαίου μυελοῦ. Θεραπεία : ψυχραὶ πλύσεις, καὶ ἐσωτερικῶς τὰ βρωμιοῦχα, τροφὴ λιτή, ἐν ἀνάγκῃ καὶ τοπικαὶ ἀφαιμάξεις τοῦ ὑπογαστρίου.

πριάπος, ου, ὁ [μεταφ.] **λάγνος,** lascif, n. m.

πριάρι, τὸ καὶ **προιάρι** [πλοιάριον], filadière, n. f. λέμβος ἀβαθῶν ὑδάτων, ἤτοι ἄνευ γάστρας καὶ τρόπιδος, ἐντελῶς ἐπίπεδος κάτωθεν ὅπως ἔχῃ ἐλάχιστον βύθισμα, χρησιμοποιουμένη εἰς ἀβαθῆ ὕδατα. Ἐν Μεσολογγίῳ καλοῦνται **πριάρια, πριάρ**[ι] = μονόξυλον ἐπιμήκες.

πριβατάει τὸ παιδὶ [διάλ. Ἠπείρου] = **βαδίζει**· πριβάτα = πορεύου, βάδιζε.

πρίγκηψ καὶ **πρίγκιψ,** ιπος, ὁ· βλ. **πρίγκιψ.**

πριγκιπᾶτον, τό· ἡγεμονία, principauté, n. f.

πριγκιπέσσα, ας, ἡ· βλ. **πριγκίπισσα.**

πρίγκιπες, οἱ· princes, n. m. ἐκαλοῦντο οἱ ἀκμαιότατοι τὴν ἡλικίαν ἄνδρες τῆς ῥωμαϊκῆς λεγεῶνος οἵτινες ἦσαν ἐν δευτέρῳ σώματι μετὰ τοὺς ἀστάτους· βλ. καὶ **τριάριοι.**

πριγκιπικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς πρίγκιπα, princier, ère, adj. de prince ; || οἶκος πριγκιπικός, maison princière.

πριγκιπικῶς [ἐπίρ.], [ἡγεμονικῶς], princièrement, adv.

πριγκίπισσα, ης, ἡ· κοινῶς πριγκιπέσσα [ἡγεμονίς], princesse, n. f. || princesse royale, λέγεται ἡ σύζυγος τοῦ διαδόχου τοῦ θρόνου· βλ. καὶ **πρίγκιψ.**

πριγκιπόπουλον, ου, τό· υἱὸς πρίγκιπος, fils de prince ; νεαρὸς πρίγκιψ, jeune prince.

πρίγκιψ, ιπος, ὁ [ἡγεμονίδης, ἐξ ἡγεμόνος], prince, n. m. Πρίγκιψ (prince) σημαίνει κυρίως «ὁ πρῶτος», ἀπαντᾷ δὲ ὡς τίτλος τιμητικὸς παρὰ Ῥωμαίοις, ὡς π. χ. Princeps senatus (τῆς συγκλήτου), Princeps legationis (ἀρχηγὸς πρεσβείας). Ὁ Ὀκταβιανὸς ἐξέλεξε τὸν τίτλον πρίγκιψ ἵνα χαρακτηρίσῃ ἑαυτὸν ὡς πρῶτον τῶν πολιτῶν καὶ διευκολύνῃ τὴν μετάβασιν εἰς τὴν μοναρχίαν, ἀπ' αὐτοῦ δ' ἐκληροδοτήθη ὁ τίτλος καὶ εἰς τοὺς ἄλλους αὐτοκράτορας. Οἱ δὲ υἱοὶ ἢ ἔγγονοι τοῦ αὐτοκράτορος ἤδη ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου εἶχον τὸν τίτλον princeps juventutis (πρίγκιψ τῆς νεολαίας). Ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας ὑπῆρχεν ὁ τίτλος πρίγκιψ, ὡς π. χ. ἐπὶ τῶν μεταγενεστέρων αὐτοκρατόρων ἐκαλοῦντο οὕτως οἱ προεστῶτες διαφόρων ὀφφικίων.

Κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ μεσαιῶνος ὅλοι οἱ κοσμικοὶ καὶ κληρικοὶ προεξέχοντες προσηγορεύοντο principes· ἀλλὰ ἐν τῇ φεουδαλικῇ πολιτείᾳ ἀπεχωρίσθη ἐκ τῶν ἀριστοκρατῶν τούτων ἰδίᾳ τάξις πρίγκιπες, ἧς τὰ μέλη ἐλάμβανον τὰ φέουδα ἀμέσως παρὰ τοῦ βασιλέως. Καὶ νῦν δὲ προσαγορεύονται οὕτω τὰ μέλη τῶν οἴκων οἵτινες ἤδη κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἔφερον τὸν τίτλον· πρὸς δὲ τὰ μὴ ἄρχοντα μέλη τῶν ἡγεμονικῶν οἴκων. Ἐν Γαλλίᾳ δὲ ἀποδίδεται ὁ τίτλος ἀδιαφόρως εἰς τὰ μέλη τῆς ἀνωτάτης εὐγενικῆς τάξεως· βλ. καὶ **πρίγκιπες**· || ὁ πρίγκιψ (πριγκίπισσα) υἱὸς τοῦ βασιλέως, λέγεται **βασιλόπαις**, ὁ καὶ ἡ· || **πρίγκιπες**, princes, λέγονται γενικῶς οἱ υἱοὶ τῶν πριγκίπων· || prince royal, λέγεται ὁ **διάδοχος** τοῦ θρόνου.

πριέλι, τὸ [δημ.], ὁ διαβήτης, ἡ περίγρα, compas, n. m.

πρίζω, μέλ. ίσω, βλ. **πριονίζω**, **πρίω**.

πρικί, τὸ [διάλ. Νισύρου] ἀντὶ πικρόν.

πρικοδάφνη, ἡ [διάλ. Κύμης] ἡ **πικροδάφνη**, ἡ ἄλλως **ῥοδοδάφνη** (νήριον).

πριμάρω [δημ.], πλέω ὑπὸ οὔριον ἄνεμον (ναυτ.) ὀρθότ. πρυμάρω, πρυμίζω.

πριμικήριος, ὁ· primicier, n. m. ὁ κατέχων τὴν θέσιν εἴς τινα ἀξιώματα, celui qui a la première dignité dans certains chapitres.

πρὶν [ἐπίρ. χρον.] προτήτερα, προτοῦ, προηγουμένως, auparavant, adv. antérieurement, adv. || δὲν τὸν εἶδα πρίν, je ne l'ai pas vu auparavant; || ἡ πρὶν ἡμέρα, le jour d'avant; || τὸ πρίν, précédemment; ἐν τῷ παρελθόντι (χρόνῳ), dans le passé; || αὐτὰ δὲν συνέβαινον πρίν, cela n'arrivait pas auparavant; || ἡ αἴτησίς μου ἐγένετο πρὶν τῆς ἰδικῆς σου, ma demande a été faite antérieurement à la vôtre. § [προθετ.] πρὶν ἀπό, πρό, avant; || πρὶν ἐμοῦ, avant moi; || πρὶν τῆς ὥρας, avant le temps; || ἦλθε πολὺ πρίν, il est venu beaucoup plus tôt; || ὀλίγας ἡμέρας πρίν, quelques jours avant; || πρὶν τοῦ δείπνου, avant le souper; || μ' ἐπλήρωσε πρὶν τῆς προθεσμίας, il m'a payé par anticipation. § [σύνδ.] πρίν, πρὶν ἤ, avant de; avant que; que; || θὰ τὸν ἰδῶ πρὶν ἀναχωρήσω, je le verrai avant de partir; || πήγαινε νὰ τὸν ἰδῇς πρὶν ἀναχωρήσῃ, allez le voir avant qu'il parte; || ἤμην ἐδῶ πρὶν ἔλθῃ, j'étais ici avant qu'il fût venu; || δὲν σᾶς ἀφίνω πρὶν μοῦ ἀπαντήσετε, je ne vous laisse pas que vous ne m'ayez répondu; || δὲν πρέπει ν' ἀναχωρήσω πρὶν ἰδῶ τοὺς φίλους μου, je ne dois pas partir avant d'avoir vu mes amis; || πρὶν ἢ παρέλθῃ ἡ νύξ, avant que la nuit fût écoulée; || πρὶν ἢ νυκτώσῃ, avant qu'il fasse nuit.

πριναρήσιος [δημ.] βλ. **πρίνινος**.

πρινάρι, τὸ [δημ.] βλ. **πρῖνος**.

πρίνινος, η, ον· ἐκ ξύλου πρίνου, de [bois de] chêne nain.

πρινοκόκκι, τό, **πρινοκόκκιον**, τό· κόκκος ὁ φοινικοῦς (Διοσκ.) καλούμενον καὶ ἀνθηρόκοκκος, ἡ ὕσγη [τοῦ Παυσανίου], ὁ καρπὸς τοῦ πρίνου· cochenille, n. f. kermès (du petit chêne, ou chêne vert); graine d'écarlate.

πρῖνος, ου, ὁ· κοινῶς τὸ πρινάρι καὶ πουρνάρι, chêne nain, n. m. chêne au kermès; [δημ.] garouille, n. f. ἀειθαλὲς δένδρον, χαμηλὸν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ἐκ τοῦ γένους τῆς δρυός, φυόμενον ἐν πετρώδεσι τόποις.

πρίντσι [διάλ. Οἰνόης], ὁ **πρίγκιψ**.

πριντσιπᾶτον, τὸ [διάλ. Οἰνόης], τὸ πριγκιπᾶτον, ἡ ἡγεμονία.

πρίξιμον, τό· βλ. **πρήξιμον**.

πριόνα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], πριονώδης κορυφὴ βουνοῦ.

πριονάκι, τό, πριόνιον, τό· μικρὸς πρίων, petite scie.

πριόνι, τὸ [δημ.], βλ. **πρίων**, scie, n. f.

πριονιά, ᾶς, ἡ [δημ.], χάραγμα διὰ πρίονος· βλ. **τομὴ** πρίονος, trait de scie.

πριονίδι, τὸ [δημ.] (συνήθ. πληθ.], πριονίδια, sciures, n. f. pl. τὰ διὰ τοῦ πρίονος πρίσματα· βλ. **πρίσμα**, **ἀπόπρισμα**· || πριονίδια, râpures; βλ. καὶ **ἀπόξεσμα**.

πριονίζω, μέλ. ίσω· scier; (διχοτομῶ, διασχίζω διὰ πρίονος). **Πρίζω**, μέλ. πρίσω· ἐπίσης **πρίω**, προστ. πρῖε, παθητ. παρακ. πέπρισμαι, παθ. ἀόρ. ἐπρίσθην· οἱ χρόνοι οὗτοι παρακτέοι μᾶλλον ἐκ τοῦ «πρίζω»· || — **καθέτως** τῶν διασταυρώσεων, scier à contre-passe; βλ. καὶ **μαρμάρου φύλλον** (marbre en contre-passe); || **πριονίζειν** (πρίζειν) ἢ **πριονισμός**, scier du bribon ou du filet, διὰ τοῦ **χαλινίσκου** ἢ τῆς παραχαλινίδος. Ἐνεργεῖν ἐναλλὰξ ἐπὶ τῶν ῥυτήρων τοῦ χαλινίσκου ἵνα ἡ ἐνέργεια ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ ἵππου ᾖ ἐνεργητικωτέρα. Ἰσχυρὰ καὶ μονομερὴς ἐπὶ τῆς γωνίας τοῦ στόματος ἢ τῶν φορέων ἐπίδρασις τοῦ ἐνστομίσματος, γινομένη κατ' ἐξοχὴν πρὸς τοὺς ἀφηνιάζοντας ἵππους.

πριόνιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ πρίων· βλ. πρίων.

πριονίσεις, αἱ· dentelures, n. f. pl. τὸ πριονωτόν, τὸ ὀδοντωτόν.

πριόνισις, εως, ἡ· βλ. **πρῖσις**.

πριόνισμα, ατος, τό· βλ. **πρῖσις**· || **πριονίσματα**, τά, sciures, n. f. pl. βλ. **ἀποπρίσματα**,

πριονισμὸς διὰ τοῦ χαλινίσκου· βλ. **πριονίζω**.

πριονιστήριον καὶ **πριστήριον**, ου, τό· scierie, n. f. ἐργοστάσιον ἔνθα διὰ μηχανικῶν πριόνων τέμνουσι τὰ ξύλα, τοὺς λίθους, κτλ. || ἀτμοκίνητον πριονιστήριον, scierie à vapeur; || μηχανικὸν πριονιστήριον, scierie mécanique; βλ. **πριστήριον**.

πριονιστής, οῦ, ὁ· ὁ **πρίστης**, scieur, n. m. βλ. λέξιν.

πριονιστικός, ή, όν· **πριστός**, de sciage; à scier; βλ. καὶ **πρῖσις**· || πριονιστικὴ μηχανή, scie mécanique.

πριονιστός, ή, όν· πριστός, ή, όν, scié, ée, adj.

πριονόδοντες, οἱ· dents de scie, **χαλεῖ-**

ται ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ οὕτω κόσμημά τι παριστῶν τοὺς ὀδόντας πρίονος.

πριονοειδής, ής, ές, dentelé, ée; ὁ ὡς πρίων κεχαραγμένος, denté en scie; [βοτ.] serrulé, adj. § [ναυτ.] πριονοειδὴς τάξις, ordre d'endentement; βλ. τάξις. § πριονοειδές, τό· σειρὰ ὀδοντωτή, crénelure ou grain d'orge, ἐντομαὶ τριγωνικαὶ ὡς οἱ ὀδόντες τοῦ πρίονος. Τὸ πρὸς τοῦτο ἐργαλεῖον καλεῖται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον· || [ὀχυρ.] πριονοειδὲς ὀχύρωμα, crémaillère, n.f. || πριονοειδὴς χάραξις, (tracé ou ligne à) crémaillère; καλεῖται οὕτω χάραξις συνισταμένη ἐξ εὐθειῶν ἐναλλὰξ μακρῶν καὶ βραχειῶν τεμνομένων κατὰ γωνίας ὀλίγον μεγαλειτέρας τῆς ὀρθῆς· βλ. καὶ **γραμμαὶ** (lignes).

πριονόμυλος, ου, ὁ· moulin à scie; scierie, n. f. βλ. **πριονιστήριον.**

πριονόω-ῶ, ὀδοντόω-ῶ, endenter; || ἐν τῇ ναυτικῇ τακτικῇ σημαίνει σχηματίζω πριονοειδῆ τάξιν (ordre d'endentement)· βλ. **τάξις.**

πριόνωσις, εως, ὀδόντωσις, endentement, n. m. || ἐν τῇ ναυτικῇ τακτικῇ καλεῖται οὕτως ἡ πριονοειδὴς τάξις· βλ. καὶ τάξις.

πριονωτός, ή, όν, εἰργασμένος (τετμημένος) ἐν σχήματι πρίονος, travaillé (; découpé) en forme de scie; [φυσ. ἱστ.] serratiforme, adj. ou serratile, adj. πριονοειδής, denté en scie; [βοτ.] serratifolié, ée, adj. || —, dentelé, ée, ὀδοντωτός.

πρῖσις, εως, ἡ· sciage, n. m. ἡ πρίσις, εως καὶ ἰωνικῶς **πρίσιος,** ἡ· **πριόνισις,** εως, ἡ· κοινῶς τὸ **πριόνισμα·** καλεῖται οὕτως ἡ πρᾶξις τοῦ **πρίζειν** ἢ **πριονίζειν** (scier), καθὼς καὶ αἱ πριονισμέναι πλευραὶ λίθου ἢ ξύλου· || **ἀνάπρισις,** εως, ἡ, sciage en long; ἡ διὰ τοῦ πρίονος κατὰ μῆκος διάσχισις, συνήθως δὲ ἐπὶ τῶν ξύλων· || **πριστός,** ή, όν, **πριονιστός,** ή, όν, de sciage; || ξύλον πριστόν, bois de sciage, ὅπερ ἐλήφθη ἐκ διασχίσεως διὰ τοῦ πρίονος.

πρίσκω, βλ. πρήσκω, κτλ.

πρίσμα, ατος, τὸ [διάλ. Καρπάθου]=καχία, ἐκδίκησις.

πρίσμα, ατος, τό· prisme [κυρ. καὶ μεταφ.] καλεῖται ἐν τῇ Γεωμετρίᾳ στερεὸν πολύεδρον ἔχον δύο μὲν τῶν ἑδρῶν πολύγωνα ὅμοια, ἴσα, παράλληλα καὶ ὁμοίως κείμενα, τὰς δὲ λοιπὰς παραλληλόγραμμα ἀποτελούμενα ἐκ τῆς δι' εὐθειῶν συνδέσεως τῶν ὁμολόγων κορυφῶν τῶν ῥηθεισῶν δύο πρώτων ἑδρῶν. Αἱ δύο αὗται καλοῦνται βάσεις τοῦ πρίσματος, ὅπερ λέγεται **τριγωνικὸν** (triangulaire), **τετραγωνικὸν** quatrangulaire) ἢ ὀρθογώνιον (rectangulaire), κτλ. ἀναλόγως τοῦ σχήματος τῶν βάσεων. Ὕψος δὲ αὐτοῦ καλεῖται ἡ ἀπόστασις τῶν βάσεων ἀπ' ἀλλήλων. Ὀρθόν (droit) καλεῖται τὸ πρίσμα ἐὰν τῶν ῥηθέντων παραλληλογράμμων αἱ μὴ ἀνήκουσαι εἰς τὰς βάσεις πλευραὶ (αἵτινες εἶνε ἐπὶ παντὸς πρίσματος παράλληλοι πᾶσαι καὶ ἴσαι πρὸς ἀλλήλας) ὦσι κάθετοι ἐπὶ τῶν βάσεων, ὅτε ἑκάστη αὐτῶν ἰσοῦται πρὸς τὸ ὕψος τοῦ πρίσματος. Ἄλλως εἶνε τὸ πρίσμα **πλάγιον** (oblique). Κανονικὸν δὲ λέγεται τὸ πρίσμα ἐὰν αἱ βάσεις αὐτοῦ ὦσι πολύγωνα κανονικά. Πρίσμα ἔχον καὶ τὰς βάσεις παραλληλόγραμμα εἶνε τὸ παραλληλεπίπεδον. Ὁ ὄγκος παντὸς πρίσματος ἰσοῦται πρὸς τὸ γινόμενον τῆς ἑτέρας τῶν βάσεων αὐτοῦ ἐπὶ ὕψος. Τὸ πρίσμα εἶνε μία τῶν συχνοτέρων μορφῶν κρυσταλλώσεως τῶν ὀρυκτῶν. Κανονικὸν δὲ **τριγωνικὸν πρίσμα** (prisme triangulaire) ἐκ καθαροῦ κρυστάλλου εἶνε ἐν χρήσει ἐν τῇ ὀπτικῇ πρὸς πειραματικὴν ἀνάλυσιν τοῦ φωτός, ἤτοι χρησιμεῦον διὰ τὴν ἀποσύνθεσιν τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων· || **πρισμάτιον,** τό· petit prisme; || [μεταφ.] ὑπὸ τὸ πρίσμα (διὰ τοῦ πρίσματος) τῆς φαντασίας του, à travers le prisme de son imagination.

πρίσμα, τό· sciure, n. f. τὸ **ἀπόπρισμα,** ἤτοι τὰ ῥινίσματα ἢ ἀποτρίμματα τὰ προερχόμενα ἐκ τῆς πρίσεως (sciage), κοινῶς τὰ πριονίδια ἢ πριονίσματα.

πρισματικός, ή, όν· prismatique, adj. ὁ ἔχων σχῆμα πρίσματος.

πρίστης, ου, ὁ· scieur, n. m. καὶ **πριστήρ,** ῆρος, ὁ, συνήθ. ὁ πριονιστής. Γενικῶς καλεῖται οὕτως ὁ χειριζόμενος τὸν πρίονα ἐργάτης· || **λιθοπρίστης,** ου, ὁ ἢ **μαρμαροπρίστης,** ου, ὁ, scieur de pierre ou de marbre; καλεῖται οὕτως ὁ πριονίζων λίθους ἢ μάρμαρα· || **ἀναπρίστης,** ου, ὁ καὶ **ξυλοπρίστης,** ου, ὁ, scieur de long, καλεῖται ὁ διασχίζων διὰ τοῦ πρίονος ξύλα, ἰδίως κατὰ τὸ μῆκός των, εἰς σανίδας κτλ. διὰ τοῦ **καταρράκτου.**

πριστήρ, ῆρος, ὁ· βλ. **πρίστης.**

πριστήριον καὶ **πριονιστήριον,** ου, τό· scierie, n. f. μηχάνημα ἢ ἐργοστάσιον ἔνθα ἐνεργεῖται ἡ καταμέρισις ξυλείας ἢ ἑτέρων ὑλῶν· || πριστήριον πρὸς καταμέρισιν τῆς ἀναποφλοιώτου (ἢ στρογγύλης) ξυλείας, scierie à débiter les bois en grume; || πριστήριον πρὸς καταμέρισιν ξυλείας λεπτῆς, scierie pour le menu débit; βλ. **πριονιστήριον.**

πριτσιλίζω [δημ.] river un clou; βλ. **γυρόω ἧλον.**

πριτσίλισμα, ατος, τὸ [δημ.] rivure, n. f. βλ. **γύρωσις** καὶ **γυρόω ἧλον.**

πριχοῦ [ἐπίρ. χρον. δημ.], πρὶν ἀπό, avant de; avant que; πρίν, προτοῦ, avant; βλ. **πρίν.**

πρίω, βλ. **πριονίζω.**

πρίων, ονος, ὁ, scie, n. f. κοινῶς τὸ **πριόνι·** ὑποκοριστικὸν τὸ **πριόνιον,** petite scie. Καλεῖται **πρίων** ἐργαλεῖον συνιστάμενον ἐκ πλατέος χαλυβδίνου ὀδοντωτοῦ ἐλάσματος (ἤτοι φέροντος ὀδόντας ἀπὸ τὴν μίαν πλευράν), καὶ **ἡρμολογημένου** (montée) **καταλλήλως** ἐπὶ **ἐνδέσμου** (armature). Ὁ πρίων χρησιμεύει διὰ τὴν διάσχισιν τῶν στερεῶν ὑλῶν, οἷον λίθων, ξύλων, μετάλλων, προσαρμοζομένου τοῦ ὀδοντωτοῦ μέρους τοῦ **ἐλάσματος** (lame) ἐπὶ τῶν εἰρημένων ὑλῶν καὶ διδομένης εἰς τὸ ἐργαλεῖον παλινδρομικῆς τινος κινήσεως εἴτε διὰ τῆς χειρὸς εἴτε διὰ μηχανήματος· || — ἀρθρωτὸς ἢ ἔναρθρος, scie articulée, ἀποτελούμενος ἀπὸ μικρὰ τεμάχια ἠρθρωμένα μεταξύ των, συνεπῶς δυνάμενος νὰ τυλιχθῇ· || — μαχαιρωτός, scie à couteau, ἤτοι πρίων ἄνευ ὀδόντων πρὸς διχοτόμησιν λίθων· || — μετὰ κρεμαστῆρος, scie

à crémaillère ; || — καταμεριστικός, scie à débiter (βλ. καταμερίζω)· || — ἐγχειρίδιος, scie à main ; || — πρὸς πρίσιν τοῦ προσεπιχωνεύματος, scie à masselotte ; || — μεταλλοπρίστης (μέταλλον, πρίω), scie à métaux ; || — ἀνασχίστης ἢ **σανιδοσχίστης**, scie à refendre (ὅταν σανίδας μόνον σχίζῃ, ἐκ τοῦ ἀνασχίζω, ἢ σανὶς καὶ σχίζω)· || — ἐλατηριωτὸς (ὁ ἔχων ἐλατήριον), scie à ressort ; || **πρίων καμπυλοτόμος**, scie à chantourner, κοινῶς **ξεγυριστάρι** (ὅστις καλεῖται ἐνίοτε καὶ scie à découper, **πρίων ἀποτμητικός**)· ὁ πρίων οὗτος εἶνε ἀκριβῶς ὅμοιος μὲ τὸν **πρίονα τοῦ λεπτουργοῦ** (scie du menuisier), μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι τὸ ἔλασμα δὲν εἶνε ἐστερεωμένον ἐπὶ τῶν ζυγωμάτων, ἀλλὰ τὰ ἄκρα αὐτῶν (πρὸς τὸ μέρος πρὸς ὃ τοποθετηθήσεται τὸ ἔλασμα) διαπερῶνται ὑπὸ κυλινδρικῶν **κυνδάλων** (chevilles) δυναμένων νὰ στραφῶσιν ἐντὸς τῶν ὀπῶν των, εἰς δὲ τὰ ἄκρα τῶν εἰρημένων κυνδάλων στερεοῦται τὸ ἔλασμα, ὅπερ τοιουτοτρόπως στρέφεται κατὰ βούλησιν στρεφομένων τῶν κυνδάλων, καὶ δίδεται ἡ ὡρισμένη καμπυλότης εἰς τὸ πριονιζόμενον ξύλον· ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν **καμπυλοτόμοι πρίονες**, ἤτοι ὁ γερμανικὸς τοῦ ὁποίου τὸ ἔλασμα εἶνε πλατύτερον, καὶ ὁ κοινὸς οὗτινος τὸ ἔλασμα εἶνε στενόν· ὁ πρῶτος χρησιμεύει διὰ τὰς καμπυλοτομίας μεγάλης διαμέτρου, ὁ δὲ δεύτερος διὰ τὰς καμπυλοτομίας μικρᾶς διαμέτρου· || — τορμωτός, scie à tenon ; || **ἀποτμητικὸς πρίων**, scie à découper ; καλεῖται ἐνίοτε οὕτως ὁ καμπυλοτόμος πρίων (scie à chantourner). Ἐπίσης καλεῖται παρὰ τοῖς γάλλοις scie à découper μικρὸς σιδηροῦς ὀδοντωτὸς **κοπεὺς** (ciseau)· || **χειροπρίων**, ὁ, scie à guichet, ἤτοι ἔλασμα πρίονος μετὰ ξυλίνης λαβῆς· || **σμίνη**, ἡ, κοινῶς τὸ **σμίνι**, scie à manche ou sciotte, n.f. αὕτη εἶνε μικρὸς αἰχμηρὸς χειροπρίων μὲ ξυλίνην λαβήν, χρησιμεύων δι' ἐσωτερικὰς καμπυλοτομίας ἢ καὶ ἁπλῶς δι' ἐντομάς· ὅταν ἡ σμίνη ἔχῃ ἔλασμα πλατύτερον, ἀλλὰ πάντοτε αἰχμηρόν, καλεῖται **σιγάσσα**· || **ταινιωτὸς πρίων** ἢ **πρίων ἀτέρμων**, scie à ruban ou scie sans fin ; εἴς τινας ἐργασίας μεταχειρίζονται τὸν **ταινιωτὸν πρίονα** (scie à ruban) καλούμενον καὶ **ἀτέρμονα** (scie sans fin), συνιστάμενον ἐκ μακροῦ **εὐκάμπτου** (souple) ὀδοντωτοῦ **ἐλάσματος** (lame), οὗτινος τὰ ἄκρα εἰσὶ συγκεκολλημένα μεταξύ των. Τὸ ἔλασμα τοῦτο διέρχεται διὰ **τροχαλιῶν** (poulies) αἵτινες τῷ μεταδίδουσι περιστροφικὴν κίνησιν, ὡς εἰς τοὺς ἱμάντας τῶν μηχανῶν· || **κυκλοτερὴς πρίων**, scie circulaire ; πρὸς **καταμερισμὸν** τῶν ξύλων (pour débiter les bois) μεταχειρίζονται ἐνίοτε κυκλοτερῆ πρίονα συνιστάμενον ἐκ κυκλικοῦ χαλυβδίνου δίσκου, οὗτινος ἡ περιφέρεια φέρει τοὺς ὀδόντας· ὁ πρίων οὗτος στρέφεται λίαν ταχέως κατὰ τὴν αὐτὴν πάντοτε **φορὰν** (dans le même sens) ; || — τέκτονος ἢ ξυλουργοῦ, scie de charpentier ; || ὁ **πρίων τοῦ οἰκοδόμου**, scie du maçon (πρίων μαχαιρωτός, Γαλην.) εἶνε ἔλασμα χαλύβδινον ἄνευ ὀδόντων, πρὸς διάσχισιν τῶν σκληρῶν λίθων διὰ τῆς ἐπιρρίψεως ἄμμου μεθ' ὕδατος ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ πρίονος σχηματιζομένης ἐν τῷ λίθῳ σχισμῆς· || **πρίων τοῦ λεπτουργοῦ**, scie du menuisier, κοινῶς **κοραστάρη**, ἢ καὶ κοραστάρι, τό· ὁ πρίων οὗτος συνίσταται ἐξ ὀδοντωτοῦ ἐλάσματος (lame) μετ' **ἐνδέσμου** (châssis ou monture) ἐν εἴδει πλαισίου, προωρισμένου νὰ τηρῇ τὸ ἔλασμα εὐθυτενές. Ὁ σύνδεσμος ἀποτελεῖται ἐκ δύο ζυγωμάτων, ὧν τὰ μὲν δύο ἄκρα ἑνοῦνται διὰ τοῦ ἐλάσματος τοῦ πρίονος, ὅπερ συνεπῶς μένει ἀκίνητον, τὰ δὲ δύο ἕτερα διὰ σχοινίου· ἵνα τὸ οὕτω πως σχηματιζόμενον ὀρθογώνιον παραλληλόγραμμον τηρῆται τεταμένον, τοποθετεῖται μεταξὺ τῶν δύο ζυγωμάτων ἐπιμήκης ξύλινος κανών. Τὰ δύο ζυγώματα στηρίζονται ἐπὶ τοῦ μεσαίου κανόνος μόνον μὲ τὴν ἔντασιν τοῦ σχοινίου, δι' αὐτοῦ δὲ τοῦ τρόπου ἔχομεν τὰ ἑξῆς πλεονεκτήματα: δυνάμεθα νὰ πλησιάσωμεν ἢ ν' ἀπομακρύνωμεν τὸν μεσαῖον κανόνα ἀπὸ τοῦ ἐλάσματος καὶ γνωρίζομεν ὅτι, ὅσῳ περισσότερον πλησίον τοῦ ἐλάσματος εὑρίσκεται ὁ μεσαῖος κανών, τόσῳ περισσότερον ἐντείνεται τοῦτο, καθὼς καὶ ὅσῳ εὑρίσκεται μακρότερον τοῦ ἐλάσματος, τόσῳ βαθύτερον σχίζομεν τὸ ξύλον· || ὁ **πρίων τοῦ σιδηρουργοῦ**, scie du serrurier, εἶνε λεπτὸν χαλύβδινον ἐλασμάτιον ῥαβδωτὸν καὶ ὀδοντωτὸν πρὸς τὰ πλευρά, καλεῖται δὲ καὶ **σχισματικὴ ῥίνη** (lime à fendre)· || **πρίων τοῦ ἀναπρίστου** ἢ ξυλοπρίστου, scie [du scieur] de long, ou scie à bras, ὁ **καταρράκτης**· διὰ τούτου συνήθως καταμερίζουσι τὴν ξυλείαν. Οὗτος εἶνε πρίων ὅστις σύγκειται ἐκ **πλαισίου** (châssis ou monture) σχήματος ὀρθογωνίου παραλληλογράμμου καὶ ἐκ τοῦ **ἐλάσματος** (lame). Τὸ πλαίσιον ἀπαρτίζεται ἐκ δύο καθέτων **ἐπιστάτων** (montants) ἀπεχόντων συνήθως 0μ,70 καὶ ἐκ δύο **ζυγωμάτων** (traverses) ἀπεχόντων συνήθως 0μ,50. Ἕκαστον ζύγωμα φέρει εἰς τὸ μέσον μικρὸν τετράγωνον ξύλον ὅπερ ἔχει **σχισμὴν** εἰς τὴν μίαν αὐτοῦ πλευράν. Εἰς τὰς σχισμὰς ταύτας εἰσέρχεται τὸ ἔλασμα τοῦ πρίονος. Πρὸς χειρισμὸν τοῦ καταρράκτου ἀσχολοῦνται δύο ἄνδρες ἐξ ὧν ὁ εἷς εὑρίσκεται ἐπὶ τοῦ **ὑποβάτου** (tréteau) ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ ξυλεία καὶ ὁ ἕτερος κατωθεν αὐτοῦ· || **χειροπρίων**, ὁ, scie égohine ; βλ. λέξιν· || **πρίων ἀκροτμητὴρ** (δι' οὗ κόπτονται τὰ ἄκρα τῶν πασσάλων, κτλ.), scie pour récéper (les pieux, etc.) || — λιθοπρίστης, scie pour la pierre ; || πρίων **πρόχειρος**, scie passe-partout ἢ ἁπλῶς passe-partout ; ὀδοντωτὸν ἔλασμα φέρον εἰς ἕκαστον τῶν ἄκρων του δακτύλιον ἢ ὀπὴν ἐν ᾧ εἰσάγουσι τεμάχιον ξύλου χρησιμεύοντος ὡς λαβή. Ὁ πρίων οὗτος χρησιμεύει διὰ τὸν **καταμερισμὸν τῶν μαλακῶν λίθων** (à débiter les pierres tendres) καὶ διὰ τὴν ἐκκοπὴν χονδρῶν τεμαχίων ξύλων καὶ κορμῶν δένδρων. Ἐπίσης χρησιμοποιεῖται ὁσάκις ὁ ἔνδεσμος (monture) τοῦ πρίονος ἐμποδίζει τὴν διάσχισιν ἀντικειμένου τινός· || πρίων περίστροφος, scie tournante ; βλ. πρίων **κυκλοτερής**·

|| μικρὸς ἐγχειρίδιος πρίων, sciotte, n. f. βλ. καὶ ἀνωτέρω **σμίνη** (scie à manche)· || — μαχαιρωτός, ἤτοι τοῦ μαρμαροπρίστου, sciotte, n. f. οὗτος εἶνε μικρὸς ἐγχειρίδιος πρίων ἄνευ ὀδόντων· || **πρίων**, hansar, n. m. πρίων οὗτινος τὸ ἔλασμα εἶνε πλατὺ καὶ εὔκαμπτον· || — **ναυπηγικός**, arpent ou arpon, n. m. ἤτοι πρίων πλατὺς καὶ μακρὸς χρήσιμος εἰς τὰ ναυπηγεῖα· || — **πλευροτόμος**, costotome, n. m. ἐργαλεῖον χειρουργικὸν χρησιμεῦον πρὸς πρίσιν τῶν ὀστῶν τῶν πλευρῶν κατὰ τὰς νεκροψίας· || — **μέγας**, raquette, n. f. καλούμενος **γερμανικός**, κοινῶς **ξεγυριστάρι**, χρησιμεύων διὰ καμπυλοτομίας· || **πρίων πρόχειρος** (**παμπρίων**) ἄνευ **ἐνδέσμου**, passant, n. m. (sans monture) τῶν ξυλουργῶν, ἀποτελούμενος ἀπὸ μίαν λεπίδα φέρουσαν εἰς ἕκαστον ἄκρον ἀνὰ μίαν ὀπὴν ἐν ᾗ περῶσι τεμάχιον κυλινδρικοῦ ξύλου ὅπερ χρησιμεύει ἀντὶ λαβῆς· || **πρίων τοῦ λιθοξόου** διὰ τὴν τομὴν τῶν ἁπαλῶν λίθων, passe partout du tailleur de pierres; || **πρίων πρόχειρος ἢ παμπρίων**, passe-partout du charpentier (scie sans monture) ἢ passant ; || **πρίων ἁρμῶν ἢ ἁρμοπρίων**, fiche, n. f. χρήσιμος εἰς τοὺς λιθοτόμους διὰ τὴν συναρμογὴν καὶ ἔνθεσιν κονιάματος μεταξὺ τῶν ἁρμῶν τῶν λελαξευμένων λίθων· || **ὑπαγωγεύς**, ὁ, fiche, n.f. εἶδος πρίονος δι' οὗ τιθεῖσι τὴν ἄμμον ἐν τοῖς ἁρμοῖς τοῦ λιθοστρώτου.

πρὸ [πρόθ.] [συντάσ. μετὰ γενικῆς] ἐμπρός, ἔμπροσθεν, devant ; avant ; il y a. **Ἐκφράζει** δὲ 1) **θέσιν** ἢ **τάξιν** : || πρὸ τῆς θύρας, devant la porte ; || [ἡ ἀντωνυμία] τίθεται πρὸ τοῦ ῥήματος, se place avant (précède) le verbe ; || πρὸ πάντων, avant tout ; ἰδίως, surtout ; par dessus tout. § 2) **χρόνον** : πρίν, ἀπό, πρότερον· || πρὸ τοῦ πολέμου, avant la guerre ; || πρὸ δύο ἡμερῶν, il y a deux jours ; || πρὸ πολλοῦ, il y a longtemps ; || πρὸ ὀλίγου, il y a peu de temps ; ἐσχάτως, récemment ; || πρὸ ὀλίγου τὸν ἀπήντησα, je viens de le rencontrer ; || πρὸ τῆς ὥρας, avant le temps ; avant l'heure ; || πρό τινων ἡμερῶν· πρὸ ἡμερῶν, il y a quelques jours ; l'autre jour; || τὸ ἔγραψε πρὸ τοῦ θανάτου του, il l'a écrit avant de mourir ; || δὲν θὰ ἔλθῃ πρὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνός, il ne viendra pas avant la fin du mois ; || οἱ πρὸ ἡμῶν, ceux qui nous ont précédé ; οἱ προηγηθέντες ἡμῶν, nos devanciers ; || πρὸ τοῦ (προτοῦ) ἔλθῃ, avant qu'il vienne.

προαγγελία, ας, ἡ· προειδοποίησις, ἀγγελία (γνωστοποίησις) ἐκ τῶν προτέρων, annonce (avis) préalable, πρόρρησις prédiction, n. f. || τὸ προαγγελθὲν πρᾶγμα, chose prédite =προάγγελμα.

προαγγέλλω, μέλ. ελῶ, θὰ προαγγείλω, γνωστοποιῶ ἐκ τῶν προτέρων, annoncer à l'avance ; προειδοποιῶ, prévenir ; προλέγω, prédire. § εἶμαι τὸ σημεῖον ἐμφανίσεως τινός, être le signe de quelque chose à venir ; προσημαίνω, προοιωνίζω, présager ; προαγγέλλω, προμηνύω, promettre.

προάγγελμα, ατος, τό· ἡ **προαγγελία**, προειδοποίησις· || προάγγελμα, ἰδ. τὸ προαγγελθὲν πρᾶγμα, chose prédite.

προάγγελος, ος, ον· ὁ προαγγέλλων τι, προμηνυτής, προειδοποιητής, précurseur, adj. qui vient avant et annonce ; || σημεῖα προάγγελα καταιγίδος, signes précurseurs de l'orage ; ὁ προτρέχων, ὁ τρέχων ἐμπρός, **πρόδρομος**, ος, ον, avant-coureur, adj. et n. qui court en avant ; || [μεταφ.] πᾶν ὅ,τι προαγγέλλει προσεχὲς συμβάν· π. χ. signes avant-coureurs de la tempête.

προαγιάζω, μέλ. άσω· ἁγιάζω, ἀφιερῶ τι ἐκ τῶν προτέρων, consacrer d'avance ; || [ἐκκλησ.] προηγιασμένος, présanctifié, ée, adj.

προαγορά, ᾶς, ἡ· ἡ ἐκ τῶν προτέρων ἀγορὰ τινός, préachat, n. m. ou achat à livrer, καλεῖται σύμβασις δι' ἧς συνομολογεῖται ἡ ἀγορὰ πράγματος ἐν μέλλοντι χρόνῳ ὑπάρξοντος· || [ἐμπορ.] **προαγορά**, ἀγορὰ ἐπὶ μελλούσῃ παραδόσει, achat à livrer ; || προαγοραὶ ἐγένοντο, des achats à livrer ont été faits. § προαγορά, préemption ; βλ. **προτιμήσεως δικαίωμα.**

προαγοράζω, μέλ. άσω· χάμνω προαγοράν, préacheter ; συνωνοῦμαι κοινῶς ἀκχαπαριάζω, accaparer ; || ἀγοράζω ἐπὶ μελλούσῃ παραδόσει, acheter à livrer. § **προαγοράζω**, préempter ; βλ. προτιμῶμαι

προαγοραστής, οῦ, ὁ, ἡ· ὁ ἐκτελῶν τὴν προαγοράν, celui qui préachète ; κοινῶς ἀκχαπαριστής, accapareur, euse, n. celui, celle qui accapare ; accapareur de denrées.

προαγορεύω, μέλ. εύσω, ἀγορεύω πρὶν ἀπὸ ἄλλον, parler avant un autre ; préopiner; ἀποφαίνομαι γνωμοδοτῶ πρὸ ἄλλου τινός, opiner avant quelqu'un ; || ὁ **προαγορεύσας** [κοινοβουλ.], le préopinant ; ὁ **προλαλήσας**, ὁ ὁμιλήσας, ἀποφανθεὶς πρὸ ἄλλου τινός, qui a opiné avant un autre ; || συμμερίζεσθαι τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, partager l'avis du préopinant.

προάγω, μέλ. άξω, ὁδηγῶ τινὰ ἐμπρός, φέρω ἐμπρός, προάγω εἰς εὐπορίαν, faire avancer ; προάγω, avancer ; ὠθῶ πρὸς τὰ ἐμπρός, pousser ; χάμνω τινὰ νὰ προοδεύσῃ, faire progresser ; προβιβάζω κατὰ βαθμόν, avancer (de grade) ; ἀνυψῶ, élever ; || προήγαγε τὴν ἐπιστήμην, il a fait avancer la science ; || προάγει τοὺς συγγενεῖς του, il avance ses parents ; || προήχθη εἰς λοχαγόν, il a été promu au grade de (il a passé) capitaine ; || αὐτὸ δὲν προάγει τὴν ὑπόθεσίν μου, cela n'avance pas mon affaire ; || [ἐμπορ.] προάγω τὰ συμφέροντα τινός, avancer les intérêts de quelqu'un; || [τὸ καλλίτερον μέσον] διὰ νὰ προαχθῇ τις, pour parvenir ; pour faire son chemin dans le monde ; pour percer ; || θέλει **νὰ** προαχθῇ διὰ πάσης θυσίας, il veut parvenir à quel prix que ce soit ; || προάγομαι = προβιβάζομαι (ἐν τῷ βαθμῷ), monter en grade = passer changer de position ou de grade, s'élever, **μεταβάλλω** θέσιν ἢ βαθμόν· || προάγομαι εἰς λοχαγὸν (εἰς λοχίαν), passer capi-

taine (sergent). § προάγω εἰς πορνείαν· βλ· ἐκπορνεύω.

προαγωγεία, ας, ἡ· proxénétisme, n. m. ἀθέμιτος, ἐρωτικὴ μεσιτεία, courtage, galant; [δημ.] maquerellage, n. m. = μαστροπεία, κοινῶς τὸ **ῥουφιανλίκι**. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐκαλεῖτο προαγωγεία ἡ ἀποπλάνησις ἐλευθέρας παρθένου ἢ γυναικός, ἢ ἐλευθέρου παιδὸς εἰς ἀθεμίτους ἐρωτικὰς σχέσεις, κοινῶς ξεμαύλισμα, ἐν ᾧ θανατικὴ ποινὴ ὥριστο ἐν Ἀθήναις. Σήμερον καλεῖται οὕτως ἡ ἐνέργεια τοῦ παρέχοντος τόπον διατριβῆς πρὸς ἀσέλγειαν ἢ ἄλλως συντελοῦντος εἰς διάπραξιν ταύτης (Ποιν. Ν. 660)· βλ. καὶ ἐκπόρνευσις.

προαγωγέω-ῶ, μέλ. ήσω, βλ. ἐκπορνεύω, prostituer.

προαγωγή, ῆς, ἡ (προάγω), κυρίως φέρω τι ἐμπρός, μεταφ. ἡ πρόοδος εἴς τι, προβιβασμός, ἀξίωμα, τιμή, βαθμός, avancement, n. m.=ἡ κατὰ βαθμὸν αὔξησις, ὁ προβιβασμός, promotion, n. f. ἤτοι ἡ παροχὴ βαθμοῦ εἰς ἄτομόν τι· ‖ — κατ' ἐκλογήν, avancement au choix; ‖ — κατ' ἀρχαιότητα, avancement, à l'ancienneté; ‖ [ἐμπορ.] προαγωγή, avancement, n. m.

προαγωγικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν προαγωγήν, d'avancement.

προαγωγός, ός, όν· ὁ μεσάζων (ἡ μεσάζουσα), entremetteur, euse; ὁ διαφθορεύς, corrupteur, trice; προαγωγός, proxénète, n. ὁ ἀποπλανῶν ἢ συνάγων εἰς ἀθεμίτους ἐρωτικὰς σχέσεις γυναῖκα μετ' ἀνδρός, ὁ μαυλιστής, ἡ μαυλίστρια· ὁ καὶ ἡ μαστροπὸς [δημ.] maquereau, n. m. [θηλ.] maquerelle, n. f. βλ. καὶ προαγωγεία. § **προαγωγός**, οῦ, ὁ, ἡ (προαγωγεύς), prostituteur, euse, n. ὁ προάγων πρὸς ἀσέλγειαν, celui qui prostitue; ἄτομον ἔχων ὡς ἐπάγγελμα τὸ παραδίδειν νέας γυναῖκας ἢ παιδία εἰς πορνείαν.

προαγωνίζομαι, μέλ. ίσομαι, ἀγωνίζομαι προτοῦ, πρότερον πρός τινα, combattre auparavant. § ἀγωνίζομαι ὑπέρ τινος, combattre pour; ἀμύνομαι τινός, défendre.

προαίρεσις, εως, ἡ· λαμβάνειν τι κατ' ἐκλογήν, ἐλευθέρα ἐκλογή, choix libre; ὅθεν ἡ προτίμησις διά τι, préférence, n. f. ἡ πρόθεσις, ὁ σκοπός, intention, n. f. ἡ ἀπόφασις, ἡ θέλησις, volonté, n. f. καὶ ἐν γένει ὁ τρόπος, διαρρύθμισις, διάταξις, disposition, n. f. ‖ ἐξ ἀγαθῆς προαιρέσεως, à bonne intention; ‖ καλὴ προαίρεσις, bonne volonté; ‖ ἐὰν ἔχητε τὴν καλὴν προαίρεσιν, si vous avez la bonne volonté; ‖ ἐκ προαιρέσεως, de bonne volonté, de plein gré=ἐξ οἰκείας (καλῆς θελήσεως)· ‖ κατὰ προαίρεσιν=κατὰ θέλησιν, à volonté. § προαίρεσις, κατ' ἐκλογήν, option, n. f. ‖ τὰ κατὰ προαίρεσιν σφάλματα (ἀδικήματα), les fautes préméditées=τὰ ἑκουσίως, ἐν γνώσει γινόμενα=προαιρετικῶς ἀνθ. τῷ ἐξ ἀγνοίας.

προαιρετικός, ή, όν (προαίρεσις) ὁ εἰς ἐλευθέραν ἐκλογήν, πρόθεσιν, ἀπόφασιν, θέλησιν ἀνήκων, ὁ ἐξαρτώμενος ἐκ τῆς θελήσεως τοῦ ἀτόμου, qui dépend de la volonté; ἑκούσιος, volontaire, adj. § ὁ κατὰ προαίρεσιν γινόμενος, προαιρετικός, facultatif, ive, adj.

προαιρετικῶς [ἐπίρ.], κατ' ἐκλογήν, par choix; ἐξ οἰκείας, ἐλευθέρας ἀποφάσεως, de propos délibéré; ἑκουσίως, volontairement, adv. ἐκ καλῆς προαιρέσεως, de bonne volonté; ἐξ οἰκείας (καλῆς) θελήσεως, de plein gré. § —, ἐξ ἰδίας βουλήσεως, αὐτοπροαιρέτως, facultativement, adv.

προαιροῦμαι (έομαι), ἔχω τὴν προαίρεσιν, τὴν πρόθεσιν, τὸν σκοπόν, προτίθεμαι, avoir l'intention = ἀποφασίζω νὰ πράξω τι, εἶμαι διατεθειμένος (πρὸς τοῦτο), être disposé; θέλω, ἐπιθυμῶ, vouloir; προτιμῶ, préférer; ἀγαπῶ καλλίτερον, aimer mieux; ‖ εὐχαριστοῦμαι εἴς τι, se plaire; ‖ ὅπως προαιρεῖσθε, comme vous voulez; comme il vous plaira

προαισθάνομαι, μέλ. προαισθήσομαι, ἀόρ. ᾐσθάνθην· αἰσθάνομαι, παρατηρῶ τι προτήτερα, ἔχω τὴν προαίσθησιν τινός, avoir le pressentiment de; προαισθάνομαι, pressentir (μεταφ. ὑπακούω).

προαίσθημα, ατος, τὸ καὶ

προαίσθησις, εως, ἡ· τὸ ἐννοεῖν, αἰσθάνεσθαί τι ἐκ τῶν προτέρων, τὸ προαισθητικόν, pressentiment, n. m. sentiment vague, instinctif de ce qui doit arriver; ‖ καταλαμβάνεσθαι ὑπὸ κακῶν προαισθήσεων, être assailli de mauvais pressentiments; ‖ [ἐπὶ κακοῦ ἐν.] appréhension, n. f.

προαιώνιος, ος, ον· ὁ πρὸ αἰώνων γινόμενος, πολὺ παλαιός, très-ancien; de toute éternité; séculaire, adj.

προαλείφομαι, μέλ. θήσομαι, κυρ. ἀλείφομαι ἐκ τῶν προτέρων διὰ τὴν πάλην, διότι οἱ ἀρχαῖοι ἠλείφοντο διὰ χρίσματος πρὶν ἢ παλαίσωσι, ἐξ οὗ μεταφ. προετοιμάζομαι [διὰ τὸν ἀγῶνα], se préparer [au combat].

προάλλαι [εὔχρ. ἐν τῇ φρ.], ταῖς προάλλαις, κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας, ces derniers jours; l'autre jour; πρό τινων ἡμερῶν, il y a quelques jours.

προάλλω [διάλ. Νισύρου] = φαίνομαι· ἀντὶ προβάλλω.

προαναγγέλλω, μέλ. ελῶ· θὰ προαναγγείλω, εἰδοποιῶ, γνωστοποιῶ τι πρότερον, annoncer d'avance; προειδοποιῶ, prévenir; βλ. καὶ προαγγέλλω.

προαναγκάζω, μέλ. άσω· ἀναγκάζω, βιάζω τινὰ πρότερον, ἐκ τῶν προτέρων forcer d'avance.

προανακρίνω, μέλ. θὰ κρίνω· ἐκτελῶ προεισαγωγικὴν ἀνάκρισιν, faire une enquête préalable; ἡ προανάκρισις, enquête interlocutoire.

προανάκρισις, εως, ἡ· enquête interlocutoire; ἀνάκρισις προεισαγωγική, instruction préalable; βλ. καὶ εἰς λέξιν ἀστυνομία, police judiciaire.

προανάκρουσμα, ατος, τὸ καὶ προανάκρουσις, ἡ· prélude (pré καὶ λατ. ludus=jeu) n. m. τὸ ᾀδόμενον, τὸ παιζόμενον πρὸς δοκιμὴν τῆς φωνῆς ἢ ὀργάνου τινός. Μουσικὴ εἰσα-

γωγὴ (introduction) εἰς μουσικόν τι ἔργον. § [μεταφ.] —, prélude, n. m. λέγεται τὸ προηγούμενον τινός, τὸ προοιωνιζόμενόν τι· ‖ προανάκρουσις μελοδράματος, ouverture d'un opéra.

προανακρούω, μέλ. ούσω, préluder ; δοκιμάζω τὴν φωνὴν ἢ ὄργανόν τι· ‖ — [μεταφ.] préluder ; προηγοῦμαι τινός· βλ. καὶ **προανάκρουσις.**

προαναφαίνομαι, μέλ. φανήσομαι, δείκνυμαι, παρουσιάζομαι, φαίνομαι πρότερον, se montrer (paraître ; apparaître) d'avance.

προαναφέρω, ἀναφέρω (μνημονεύω) προηγουμένως, rapporter (citer ; mentionner) auparavant (précédemment) ; ‖ **προαναφερόμενος,** précité, ée, adj. προαναφερθείς, susmentionné, ée, adj. προονομασθείς, prédénommé, ée, adj. susnommé, ée, adj.

προαναχώρησις, εως, ἡ· ἡ ἀναχώρησις πρὸ τῆς ὥρας, départ antérieur.

προαναχωρῶ, μέλ. ήσω, ἀναχωρῶ πρότερον (πρὸ τῆς ὥρας), partir d'avance; ἀναχωρῶ πρὶν ἀπὸ ἄλλον, partir avant quelqu'un.

προαπαιτῶ, μέλ. ήσω, ἀπαιτῶ (ζητῶ) τι πρότερον, ἐκ τῶν προτέρων, exiger (requérir) d'avance ; (préalablement) ; ‖ προαπαιτεῖται νά, il faut avant tout que.

προαπάντησις, εως, ἡ· ἡ ἐκ τῶν προτέρων ἀπάντησις, réponse antérieure. § βλ. **προϋπάντησις.**

προαπαντῶ, μέλ. ήσω, ἀπαντῶ εἴς τι ἐκ τῶν προτέρων, ἤτοι πρὶν ἢ μοὶ ἀπευθυνθῇ ἡ ἐρώτησις ἥν τινα γνωρίζω, répondre d'avance; (antérieurement). § βλ. προϋπαντῶ.

προαπέρχομαι, ἀπέρχομαι πρότερον (πρὸ τῆς ὥρας), s'en aller d'avance ; ἀποσύρομαι ἀναχωρῶ πρῶτος, se retirer (partir) le premier.

προαποβιῶ, μέλ. ώσω, ἀποθνήσκω πρὶν ἀπὸ ἄλλον τινα, mourir avant quelqu'un ; [νομ.] prédécéder ; ‖ προαποβιώσας, ασα, αν, prédécédé, ée.

προαποβίωσις, εως, ἡ· τὸ νὰ ἀποθάνῃ τις προτήτερον ἄλλου, θάνατος προηγούμενος, mort antérieure; [νομ.] prédécès, n.m.

προαποδεικνύω, μέλ. δείξω, ἀποδεικνύω τι πρότερον, ἐκ τῶν προτέρων, démontrer (prouver) auparavant.

προαπόδειξις, εως, ἡ· προτέρα, προηγουμένη ἀπόδειξις, démonstration préalable.

προαποδίδω, μέλ. δώσω, ἀποδίδω τί τινι πρότερον, rendre auparavant.

προαποθνήσκω, βλ. προαποβιῶ.

προαποκλείω, μέλ. κλείσω, ἀποκλείω ἐκ τῶν προτέρων, exclure d'avance.

προαπολαύω, αύσω, ἀπολαύω τινὸς πρότερον, jouir d'avance.

προαπόλλυμαι, προαφανίζω τι, ἀφανίζω πρότερον, périr auparavant.

προαποστέλλω, μέλ. στείλω, στέλλω τινὰ ἤ τι πρότερον, envoyer (expédier) auparavant; ‖ προαποσταλείς, εῖσα, έν, envoyé (expédié) d'avance.

προαρπάζω, μέλ. άσω· ἁρπάζω τι προτήτερα, enlever auparavant.

προάσκησις, εως, ἡ· προκαταρκτικὴ ἄσκησις (προγύμνασις), exercice préalable (préparatoire).

προασκῶ (έω), μέλ. ήσω· προγυμνάζω τινά, exercer auparavant ; προετοιμάζω, préparer.

προασπίζω, μέλ. ίσω· κυρ. κρατῶ πρό τινος ἀσπίδα καὶ τὸν ὑπερασπίζω, ὅθεν ὑπερασπίζω, défendre ; προφυλάσσω, protéger.

προάσπισις, εως, ἡ καὶ

προασπισμός, οῦ, ὁ (προασπίζω), ὑπεράσπισις, défense, n. f. προφύλαξις, protection, n. f.

προασπιστής, οῦ, ὁ (προασπίζω), πρόμαχος, ὑπέρμαχος, ὑπερασπιστής, défenseur, n. protecteur, trice, n.

προάστειον καὶ **προάστιον,** ου, τό· faubourg, n. m. καλεῖται οὕτω κυρίως τὸ μέρος τῆς πόλεως ὅπερ εὑρίσκεται ἐκτὸς τοῦ περιβόλου αὐτῆς, ἤτοι ἐκτὸς τῶν ὁρίων ἐξ ὧν ἄρχονται πληρώνοντες φόρον εἰσαγωγῆς ἀντικειμένου τινὸς ἐν τῇ πόλει. Ἐπειδὴ πόλεις τινὲς ἐπεξετάθησαν καὶ περιέλαβον ἐν αὐταῖς πρώην **προάστεια,** ἡ λέξις faubourg δίδεται ἐνίοτε ὑπὸ τῶν γάλλων εἰς τὰ συμπεριληφθέντα ταῦτα προάστεια. § [πληθ.] τὰ προάστεια, βλ. **περίχωρα,** banlieue, n. f.

προασφαλίζω, μέλ. ίσω, ἀσφαλίζω τι ἐκ τῶν προτέρων, assurer d'avance (préalablement) ; ‖ — ἀπὸ κακοῦ, prémunir ; précautionner contre... ‖ προασφαλίζομαι, se prémunir.

προασφάλισις, εως, ἡ· ἡ ἐκ τῶν προτέρων ἀσφάλισις, assurance préalable.

προαύλιον, ου, τό· ὁ πρὸ τῆς αὐλῆς τόπος, avant-cour, n. f. συνώνυμον τοῦ anti-cour, n. f. ‖ προαύλιον ναοῦ, parvis d'une église, χῶρος πρὸ τῆς εἰσόδου. § —, atrium, n. m. καλεῖται ἐν τῇ γαιολογίᾳ ὁ χῶρος ὁ περιλαμβανόμενος μεταξὺ τοῦ ἀρχαιοτάτου κρατῆρος ἡφαιστείου τινὸς καὶ τοῦ νεωτέρου.

προαφαίρεσις, εως, ἡ· ἡ ἐκ τῶν προτέρων ἀφαίρεσις ποσοῦ ἀφ' ἑτέρου, prélèvement, n. m. ἤτοι κράτησις μέρους ἐκ τοῦ ὅλου. § — [νομ. ἐκ.] préciput, n. m. βλ. **ὑπερμοιρία** συγκληρονόμου.

προαφαιρῶ (έω), μέλ. έσω, ἐκ τῶν προτέρων ἀφαιρῶ τι ἀπό τινος, prélever, ἤτοι κρατῶ μέρος ἐκ τοῦ ὅλου· ἀφαιρῶ ἀπό τινος, défalquer.

πρόβα, ας, ἡ [δημ. ξεν.] γενικῶς ἡ δοκιμή, essai, n. m. épreuve, n. f. § [θεατρ.] ἡ δοκιμή, ἐπανάληψις (τοῦ παρασταθησομένου ἔργου), répétition, n. f.

προβάδισις, εως, ἡ· préséance, n. f. τὸ δικαίωμα τοῦ προηγεῖσθαι τινὸς λόγῳ μεγαλειτέρου ἀξιώματος, βαθμοῦ, κτλ.

προβαίνω, μέλ. βήσομαι, ἀόρ. προέβην· προηγοῦμαι, προπορεύομαι, ὑπάγω ἐμπρός, προχωρῶ, ὑπερβαίνω τοὺς ἄλλους, dévancer ; ‖ προέβη τῶν ἄλλων, il a dévancé les autres. § προχωρῶ πρός τι, s'avancer ; προβαίνω εἰς

τι, προχωρῶ, procéder à ; || ἡ ὥρα προβαίνει, l'heure avance ; || προέβη εἰς τὴν ἐξέτασιν, il procéda à l'examen ; || προέβη εἰς λεπτομερείας, il entra dans les détails ; || προέβη εἰς τόσην αὐθάδειαν, ὥστε νά, il a poussé l'impertinence jusqu'à; || προβαίνειν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν (κατασχέσεως), procéder à la saisie ; || [μετοχ.] ἐπίθ.] **προβεβηκώς**, avancé en âge ; || προβεβηκυῖα ἡλικία, âge avancé ; || — περαιτέρω, passer outre, προχωρῶ, δὲν ἀνησυχῶ, δὲν μὲ μέλλει· || [ἐμπορ.] προβαίνω εἰς ἀγοράν, s'avancer à l'achat.

προβάλλω, μέλ. βαλῶ, θὰ βάλω, προτείνω τινί τι, proposer ; ῥίπτω ἢ θέτω τι ἐμπρός, mettre en avant ; προτείνω, produire ; προβάλλω, προφασίζομαι, προτείνω, alléguer ; || προβάλλω αἴνιγμα εἰς λύσιν, proposer une énigme à deviner ; || προβάλλω ζήτημα, mettre une question sur le tapis ; || οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους προέβαλλε, les raisons qu'il a produites ; (mises en avant); || προβάλλω πρὸς δικαιολογίαν μου, alléguer pour ma justification ; || προβάλλει εἰς δικαιολογίαν του, il allègue pour sa justification ; || [οὐδ.] προκύπτω, προβάλλω τὴν κεφαλήν, avancer la tête, ἤτοι προχωρῶ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἐμπρός, συνεπῶς παρουσιάζομαι, δεικνύομαι, se montrer ; φαίνομαι, paraître ; || ἐπρόβαλεν εἰς τὸ παράθυρον, il se mit (il parut) à la fenêtre ; || —, ἐξέχω, ἐκφέρω, projeter ; βλ. ἐκφορά (projecture). § προβάλλω, projeter (λαμβάνει δύο t πρὸ τῶν ἀφώνων συλλαβῶν, je projetterai, je projette) ; βλ. προβολή (projection).

προβάρω [δημ. ξεν.], δοκιμάζω (ἐνδύματα, κτλ.) essayer. § — [δημ. ναυτ.], présenter (passer) [un mât, etc.], βλ. παραβάλλω.

πρόβατα, τὰ [διαλ. Ἠπείρ.], μεταφ. παρὰ τοῖς ναυτικοῖς τὰ κύματα, ἅτινα προηγοῦνται τοῦ ἀνέμου, ἐξ οὗ καὶ ἡ παρὰ τοῖς ναυτικοῖς παροιμία «εἶδες πρόβατα ; πίσω εἶνε κι' ὁ βοσκὸς» ὁ ἄνεμος.

προβάτειον ἅλμα, estrapade, n. f. βλέπε ἅλμα.

προβάτειος, α, ον· ὁ ἐκ προβάτου προερχόμενος, εἰς πρόβατον ἀνήκων, de mouton, de brebis.

προβατέλαιον, ου, τό· huile de mouton ; τὸ ὀστέλαιον, ἐκ τῶν ὀστῶν τοῦ προβάτου.

προβατήσιος, α, ον· βλ. πρόβειος.

προβατικὸς [Γρφ.], probatique ; || προβατικὴ κολυμβήθρα, piscine probatique.

προβατίλα [δημ.] καὶ **πρητσίλα**, ἡ βρῶμα τῶν προβάτων, τῶν τράγων, odeur de bouc, ἡ κινάβρα.

προβατίνα, ας, ἡ· ἡ ἀμνάς brebis, n. f. βλ. καὶ ἀμνός.

προβατοκάμηλος, ου, ἡ· βλέπε λάμα, lama, n.

πρόβατον, ου, τό· mouton, n. m. ζῶον θηλαστικὸν ἐκ τῶν μυρηκαστικῶν, ἀνῆκον εἰδικώτερον εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν κοιλοκέρων, εἰς ἣν ἀνήκουσι καὶ ὁ βοῦς, ἡ αἴξ, ἡ ἀντιλόπη· || τὸ γένος τῶν προβάτων, ovine n. f. =la race ovine=les brebis, les moutons ; || [Γραφ.] τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον, la brebis égarée ; βλ. καὶ πρόβατα.

προ(β)ατσουλέα, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου] ἡ πρόβειος κόπρος.

προβατῶ [δημ.] βλ. περιπατῶ.

προβεβηκώς, υῖα, ός μετχ. βλ. προβαίνω.

προβεβλημένη γραμμὴ [ὀχυρ.] βλ. τὰ προκεχωρηκότα.

προβεβουλευμένως [ἐπίρ.] sciemment, adv. περιεσκεμμένως, προεσκεμμένως, μετὰ προηγουμένης σκέψεως· ἐν γνώσει τοῦ τί πράττουσι· || ψεύδεσθαι προβεβουλευμένως (ἐν γνώσει), mentir sciemment.

προβεδοῦρος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] ἀπεσταλμένος μηνυτής.

προβειά, ᾶς, ἡ [δημ.] κώδιον, δέρας, τὸ δέρμα τοῦ προβάτου μετὰ τοῦ μαλλίου, peau de mouton ; βλ. καὶ νάκη· || τοῦ ἐτίναξεν τὴν προβειὰν [φρ. δημ.], on l'a rossé = τὸν ἔδειραν, on lui a donné sur le casaquin ; on l'a brossé ; [δημ.] on lui a secoué les puces

πρόβειος, α, ον, ἀνήκων εἰς τὸ πρόβατον, de mouton ; || πρόβειον γάλα, lait de brebis.

προβέλλου [διάλ. Κύμης] ὑπερτερῶ «μὲ προβέλλει στὰ μαθήματα».

προβιβάζω, μέλ. άσω, ἀναβιβάζω τινὰ εἰς ἀνώτερον ἀξίωμα, θέσιν, προβιβάζω, προάγω, avancer ; κάμνω τινὰ νὰ προοδεύσῃ, faire avancer ; promouvoir; || — ὑπάλληλον, avancer un employé. § [μέσ. καὶ παθητ.] προβιβάζομαι, être avancé (promu) ; avancer (en grade) ; monter (en grade) ; βλ. προάγομαι· || περιμένει νὰ προβιβασθῇ, il attend son avancement ; || ἐπροβιβάσθη λοχαγός, il a passé capitaine ; || ὁ μαθητὴς ἐπροβιβάσθη εἰς τὴν δευτέραν τάξιν, l'élève est monté en seconde.

προβιβασμένος, η, ον· promu, e; προηγμένος, η, ον· ὁ τυχὼν προαγωγῆς.

προβιβασμός, οῦ, ὁ· προαγωγή, ῆς, ἡ· avancement, n. m. promotion, n. f. ἡ παροχὴ βαθμοῦ εἰς ἄτομόν τι, ἤτοι ἡ προαγωγὴ ἀπὸ βαθμοῦ εἰς βαθμόν· βλ. καὶ ὀνομασία (nomination).

προβλεπτικός, ή, όν· προορατικός, prévoyant, e, adj. ὁ προβλέπων τι, προμαντευτικός, προνοητικός.

προβλεπτικότης, ητος, ἡ· prévoyance, n. f.

προβλέπω, μέλ. έψω, βλέπω τὶ προτήτερα, προμαντεύω, προνοῶ, προβλέπω, prévoir ; προαισθάνομαι, pressentir; προοιωνίζομαι, προμαντεύω (ἀπό τινος σημείου, οἰωνοῦ), présager ; || τίς ποτὲ ἠδύνατο νὰ προΐδῃ τὸ δυστύχημα τοῦτο ; qui eut jamais pu prévoir ce malheur? || προεῖδεν ὅ,τι συμβαίνει, il a prévu ce qui arrive ; || δὲν προβλέπω καλά, je ne présage rien de bon ; || εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένας περιπτώσεις, dans les cas prévus par la loi. § προβλέπω, προνοῶ (εἰς προμήθειαν), pourvoir ; || πρέπει νὰ προβλέ-

ψης ἐγκαίρως, il faut y pourvoir à temps.

προβλεψία, ας, ἡ καὶ

πρόβλεψις, εως, ἡ· προμάντευσις, πρόνοια, τὸ προβλέπειν τι, prévision, n. f. ‖ τὸ συμβὰν ἐδικαίωσε τὴν πρόβλεψίν μου, l'événement à justifié ma prévision.

πρόβλεψις, εως, ἡ [ἐμπορ.], provision, n. f. (τὸ κεφάλαιον, fonds, n. m. ἡ **ἀξία**, valeur. n. f.) καλεῖται τὸ ποσὸν διὰ τὸ ὁποῖον ὁ ἀποδέκτης μιᾶς ἐπιταγῆς ἢ συναλλαγματικῆς, κτλ. εἶνε χρεώστης ἀπέναντι τοῦ ἐκδότου ἢ ἀπέναντι τοῦ προσώπου διὰ λογαριασμὸν τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη αὕτη. Ἡ πρόβλεψις δύναται νὰ συνίσταται εἰς χρηματικὴν ποσότητα, πεμπομένην ἐπὶ τούτῳ εἰς τὸν ἀποδέκτην, εἴτε εἰς ἀπαίτησιν τινὰ τοῦ ἐκδότου κατὰ τοῦ ἀποδέκτου, εἴτε εἰς **ἀξίαν** τινὰ συνισταμένην ἐξ ἐμπορευμάτων ἢ γραμματίων ἰσοδυναμοῦσαν πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἐκδοθείσης συναλλαγματικῆς ἢ ἐπιταγῆς. Ἡ πρόβλεψις πρέπει νὰ ἦνε τοὐλάχιστον ἴση μὲ τὴν ἀξίαν τῆς ἐκδοθείσης συναλλαγματικῆς. Valeurs en mains=προχειμένου περὶ τῶν ἀξιῶν τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ πληρωτὴς ὅπως ἀποδεχθῇ τὴν συναλλαγματικήν, αἱ δὲ ἀξίαι αὗται ἀποτελοῦσι τὴν λεγομένην πρόβλεψιν· βλ. καὶ **ἀποδέχομαι**· ‖ ἐπειδὴ αἱ προβλέψεις μας σχεδὸν ἐξηντλήθησαν, nos provisions étant presque épuisées, nous... ‖ δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ σᾶς εἴπω (κρίνω περιττὸν νὰ σᾶς εἴπω), ὅτι θὰ φροντίσω νὰ σᾶς στείλω πρόβλεψιν 337 φρ., ἅτινα εἶνε πληρωτέα τῇ 26 τρέχοντος, je n'ai besoin de vous dire, que j'aurai soin de vous faire les fonds des frs. 337 qui échoient le 26 courant; ‖ διὰ τὰς ἐκδοθησομένας ὑπ' ἐμοῦ συναλλαγματικὰς θὰ στέλλω πρόβλεψιν πάντοτε πρὸ τῆς λήξεως αὐτῶν, mes dispositions seront toujours couvertes avant l'échéance.

πρόβλημα, ατος, τό· problème, n. m. λέγεται πᾶσα πρότασις, ἧς δέον νὰ δοθῇ λύσις τις, ἢ ζήτημα ὅπερ δέον νὰ λυθῇ δι' ἐπιστημονικῶν μεθόδων, question à résoudre par des procédés scientifiques; καὶ γενικῶς τὸ ζήτημα, question, n. f. ἰδίως, διαφιλονικούμενον ἀμφισβήτημα· ‖ [μαθημ.] —, problème, n. m. ‖ λύσις τοῦ προβλήματος, solution du problème. § — [μεταφ.] πᾶν οὕτινος ἡ ἐξήγησις εἶνε δυσχερής, tout ce qui est difficile à expliquer; π. χ. αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶνε πρόβλημα, cet homme est un problème.

προβληματικός, ή, όν, εἰς πρόβλημα, ζήτημα ἀνήκων, problématique, adj. ὅθεν ἀμφισβητήσιμος, ἀμφίβολος, douteux, euse, adj.

προβληματικῶς [ἐπίρ.] ἐν εἴδει προβλήματος, κατὰ τρόπον προβληματικόν, d'une manière problématique; problématiquement, adv.

προβληματώδης, ης, ες, problématique, adj. εἰς τὸ εἶδος τῶν προβλημάτων ἀνήκων ἢ ὅμοιος προβλήματι, ὅθεν προβληματικός, ἀμφίβολος, douteux, euse.

προβλής, ῆτος, ὁ (προβάλλω), ὁ προβεβλημένος, ἐρριμμένος ἢ τεθειμένος ἔμπρός, ἐξέχων, προέχων ἐν ἐξοχῇ, qui s'avance en saillie, en pointe; ὁ σχηματίζων ἀκρωτήριον, qui forme un cap, un promontoire; ὅθεν τὸ ἀκρωτήριον τοῦτο, cap, n. m. ἡ προβολή, promontoire, n. m. § —, βλ. **χηλή**, jetée, n. f. § **προβλής**, ῆτος, ὁ [ὀχυρ.], fraise, n.f. πληθ. οἱ προβλῆτες· οὗτοι εἶνε σκόλοπες τιθέμενοι πλαγίως ἐπὶ τῆς ζώνης (berme) τῶν προπετασμάτων, ἤτοι ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ κρημνοῦ ἢ κλίσεως τινός, ἵνα παρεμποδίσωσι τὴν **ἀναρρίχησιν** (escalade). Διὰ τὴν τοποθέτησίν των ἀπαιτεῖται ν' ἀνασυρθῇ μέρος τῶν γαιῶν τοῦ προπετάσματος· οὗτοι καταστρέφονται εὐκόλως ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ. Εἰς τὸ μέλλον γενήσεται μικρὰ χρῆσις τούτων.

προβόδημα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ προπομπὴ (τινός), conduite, n. f. ἡ συνοδεία, accompagnement, n. m.

προβοδιά, ἡ [διάλ. Οἰνόης] πρόοδος, προκοπή, καλὴ πορεία, [ἀρχ.] **εὐοδία**, chemin aisé; bon voyage; καλὴ ἔκβασις, heureuse issue.

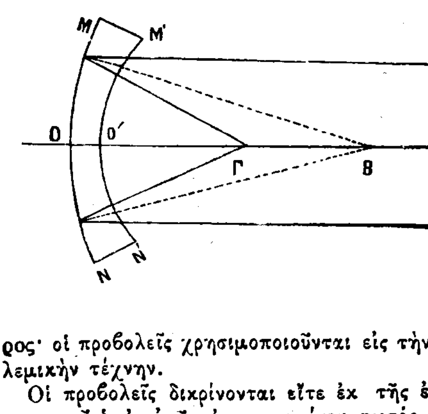
προβοδιαὶς [διάλ. Ἠπείρου]=τὰ στελλόμενα πράγματα ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διαμένοντος καὶ ἐργαζομένου εἰς τοὺς οἰκείους αὐτοῦ.

προβοδίζω καὶ

προβοδῶ, μέλ. ήσω [δημ.]=ξεπροβοδῶ, προπέμπω, συνοδεύω τινὰ ἀναχωροῦντα, accompagner quelqu'un qui part; ὁδηγῶ τινά, donner la conduite; conduire; προπέμπω, reconduire.

προβόλαιος, ος, ον· ὅντινα ἀντιτιθεῖσιν ἢ παρουσιάζουσι πρὸς ἄμυναν, ce qu'on oppose ou qu'on présente comme défense; ‖ —, ἀφορῶν τὴν προβολήν, τῆς προβολῆς, de projection.

προβολεύς, έως, ὁ ἢ ἠλεκτρικὸς **προβολεύς**, projecteur (n. m.) ou projecteur électrique. Ὄργανον ὅπερ τὰς ἀκτῖνας φωτεινῆς πηγῆς σχηματίζει εἰς κυλινδρικὴν δέσμην παραλλήλων ἀκτίνων, συνιστάμενον ἐκ κυλινδρικοῦ τυμπάνου, φακοῦ καὶ **ἠλεκτρικοῦ λαμπτῆ**-

ρος· οἱ προβολεῖς χρησιμοποιοῦνται εἰς τὴν πολεμικὴν τέχνην.

Οἱ προβολεῖς διακρίνονται εἴτε ἐκ τῆς ἐντάσεως τοῦ ὑπ' αὐτῶν ἐκπεμπομένου φωτός, εἴτε ἐκ τῆς διαμέτρου τοῦ κυκλικοῦ τυμπάνου· ὁ δὲ τελειότερος καὶ μᾶλλον ἐν χρήσει τὴν σήμερον τύπος προβολέως εἶνε ὁ ὑπὸ τοῦ Γάλλου συνταγματάρχου Mangin ἐπινοηθεὶς συγκείμενος

ἐκ φακοῦ οὗ τὸ εἶδος εἶνε μηνίσκος ἀποκλίνων· ὁ φακὸς οὗτος, τοῦ ὁποίου τομὴν παριστᾷ τὸ ἀνωτέρω σχῆμα, κατασκευάζεται ἐξ ὑαλίνης στεφάνης (ἀγγ. crown-glass) ἐχούσης τὴν μίαν ἐπιφάνειαν κοίλην-σφαιρικήν. Ἡ σχέσις τῶν ἀκτίνων ὑπελογίσθη ἐν συναρτήσει τοῦ δείκτου τῆς διαθλάσεως τῆς οὐσίας οὕτως, ὥστε αἱ ἐκ τοῦ σημείου Γ ἐκπορευόμεναι ἀκτῖνες ἀνακλώμεναι ἐπὶ τῆς ἐπαργύρου ἐπιφανείας ΜΟΝ καὶ εἶτα θλώμεναι κατὰ τὴν ἔξοδον νὰ σχηματίζωσι δέσμην παραλλήλων ἀκτίνων.

Εἰς τὸ ναυτικὸν χρησιμοποιοῦνται τεσσάρων εἰδῶν προβολεῖς.

α΄.) Προβολεὺς 0μ,30 (διαμέτρου). Ἔντασις φωτὸς 200 περίπου μονάδων Carcel μὲ ῥεῦμα ἐντάσεως 10 ἕως 12 **ἀμπέρ**. Ὁ τύπος οὗτος χρησιμοποιεῖται ἐπὶ τῶν ναυκλαστροφόρων καὶ ἐπὶ τῶν **φυλακίδων ἀτμακάτων** (vedettes).

β΄.) Προβολεῖς 0μ,40 καὶ 0μ,60. Οἱ τύποι οὗτοι χρησιμοποιοῦνται ἐπὶ τῶν πλοίων καὶ οἱ μὲν προβολεῖς τῶν 0μ,40 τίθενται ἐπὶ τῶν ἱστῶν χρησιμοποιούμενοι διὰ τὴν βολὴν τοῦ πυροβολικοῦ, οἱ δὲ τῶν 0μ,60 τίθενται ἐπὶ τοῦ σκάφους καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν παρὰ τὴν ἴσαλον, χρησιμεύοντες διὰ τὴν ἀνίχνευσιν τῶν ναυκλαστροφόρων καὶ ναυκλαστροβόλων.

Ὑπουργικὴ ἐγκύκλιος τῆς 26ης Νοεμβρίου 1890 ἐν Γαλλίᾳ ὁρίζει εἰς τὸ Γαλλικὸν ναυτικὸν ἵνα εἰς τοὺς προβολεῖς 0μ,40 δίδηται ῥεῦμα ἐντάσεως 45 **ἀμπὲρ** (ἡ ἔντασις αὐτὴ τοῦ φωτὸς ἀντιστοιχεῖ εἰς 1600 περίπου μονάδας Carcel), εἰς δὲ τοὺς προβολεῖς 0μ,60 δίδεται ῥεῦμα ἐντάσεως ἀπὸ 45 ἕως 65 **ἀμπὲρ** (ἤτοι ἔντασις τοῦ φωτὸς ἀπὸ 1600 μέχρι 3000 μονάδας Carcel).

γ΄.) Προβολεὺς 0μ,90. Ὁ τύπος οὗτος χρησιμοποιεῖται διὰ τὸν φωτισμὸν ἀκτῶν καὶ ἰδίως ἐν τοῖς ἐπακτίοις πυροβολείοις· τὸ διδόμενον ῥεῦμα εἶνε **ἐντάσεως** 75 **ἀμπὲρ** καὶ ἔχει φωτιστικὴν ἔντασιν 4000 μονάδων Carcel.

προβολή, ῆς, ἡ (προβάλλω), ῥίψις, ἔκριψις ἢ θέσις πρὸς τὰ ἐμπρός, projection, n. f. § —, τὸ προβάλλειν, ἐξέχειν, βλ. **ἐκφορὰ** [ἀρχιτ], ressaut, n. m. § —, projection, n. f. [ἱππευτ.] βλ. **τροχασμὸς καὶ καλπασμός**. § — [οἰκοδ.] βλ. **προεξοχή**, avant-corps, n. m. § —, promontoire, n. m. ἐξέχον μέρος τῆς ἀκτῆς ἐντὸς τῆς θαλάσσης, χαμηλότερον καὶ μᾶλλον ἐπίπεδον τοῦ ἀκρωτηρίου (cap). § εἰς προβολήν, en garde, ὅρος ξιφασκίας, σπαθασκίας καὶ λογχομαχίας. § **προβολὴ** ὕδατος, projection d'eau, n. f. εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα ἰσχυρᾶς **ἀναβράσεως** (ébullition) αὐτοῦ, ἀποτελουμένης ἐκ τῆς **εἰσροῆς** τοῦ ὑψουμένου ὡς ἐκ τῆς ἀναβράσεως ἐν τῷ λέβητι ὕδατος, παρασυρομένου ὑπὸ τοῦ ἀτμοῦ εἰς τοὺς **ἀτμοσωλῆνας καὶ κυλίνδρους**· βλ. **ἀνάβρασις**. § **προβολὴ** σημείου ἐπὶ ἐπιπέδου ἢ εὐθείας, projection d'un point sur un plan ou sur une ligne, καλεῖται ὁ ποὺς τῆς καθέτου τῆς καταβιβαζομένης ἐκ τοῦ σημείου ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου ἢ τῆς εὐθείας. § **προβολή**, ῆς, ἡ· projection, n. f. καὶ κατ' ἐπέκτασιν **σχεδιαγράφημα**. Ἡ προβολὴ ἢ τὸ σχεδιαγράφημα εἶνε γεωμετρικὴ εἴτε ἀποπτικὴ (perspective) διὰ γραμμῶν παράστασις κτιρίου τινός ἢ ἑτέρου ἀντικειμένου. Λέγουσιν ὅτι κτίριόν τι ἢ ἀρχιτεκτονικὸν ἄρθρον **προβάλλεται** (se projette, ἐκ τοῦ ῥήματος, projeter, προβάλλω) ἐπὶ ἑτέρου, ἵνα δείξωσιν ὅτι καλύπτει μέρος τι τοῦ ἑτέρου κτιρίου ἢ ἄρθρου κειμένου ἐπὶ ἑτέρου ἐπιπέδου, ἢ ὅτι ἀπεικονίζεται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ τελευταίου τούτου. Λέγουσιν ἐπίσης la projection de la lumière, ἡ προβολὴ τοῦ φωτός· la projection des ombres, ἡ προβολὴ τῶν σκιῶν, πρὸς ἔνδειξιν τῶν **περιμέτρων** (contours) ἢ εἰκόνων ἃς χαράσσουσι τὸ φῶς ἢ αἱ σκιαὶ αἱ ῥιπτόμεναι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ τῶν ἐπιφανειῶν σώματος τινός.

προβολή, ῆς, ἡ· πληθ. προβολαὶς [διάλ. Ἠπείρου] τῶν ἐργαστηρίων λέγονται οἱ καταρράκται, αἱ καταρρακταί, καταπακταὶ θύραι.

πρόβολος, ου, ὁ [ναυτ.], beaupré, n. m. ἢ mât de beaupré, κοινῶς τὸ **μπομπρέσο**· ὁ εἰς τὴν πρῷραν κεκλιμένος ἱστὸς ὑπὸ γωνίαν 20° ἕως 25°. § [ἀρχιτ. ὑδρ.] καλοῦσι «**πρόβολον πρὸς τ' ἄναντα**» (bec d'amont), τὸν πρὸς τ' ἄναντα **κυματοτόμον** ἢ **κυματόμον** (ἢ **πρόγολον** avant bec d'une pile), καὶ **πρόβολον πρὸς τὰ κάταντα** (bec d'aval), τὸν **ὀπίσθιον πρόβολον** (arrière bec)· βλ. **κυματόμος**· ‖ ἐμπρόσθιος πρόβολος, avant-bec de devant ; ‖ ὀπίσθιος πρόβολος, avant-bec de derrière ; ‖ **ὀπίσθιος πρόβολος** καὶ ὀπισθορρίνιον, τό, arrière-bec, n. m. πρὸς τὸν κατάρρουν, βάθρου γεφύρας· τὸ ἀντίθετον μέρος τοῦ avant-bec. § —, éperon, n. m. (τὸ λεγόμενον ὑπό τινων καὶ ἀκρορρίνιον) γωνιῶδες ἔρεισμα κατασκευαζόμενον ἔμπροσθεν τῶν βάθρων γεφύρας τινός, ἵνα τὰ προφυλάξῃ ἀπὸ τὰς κρούσεις τῶν ἐπιπλεόντων σωμάτων· βλ. καὶ **κυματόμος**. avant bec (d'une pile).

προβοσκίς, ίδος, ἡ (πρό, βόσκω), ἡ μακρὰ ῥὶς τοῦ ἐλέφαντος, trompe [d'éléphant] ; ‖ — τῆς μυΐας (τοῦ κώνωπος, κτλ.) trompe de la mouche (du cousin, etc.).

προβοσκιδωτός, ή, όν [ζωολ.], proboscidien, enne, adj. **προβοσκιδωτὰ** λέγεται τάξις ζώων παμμεγέθων, ἐχόντων σῶμα ὀγκωδέστατον καὶ ἰδιαίτατον χαρακτηριστικὸν τὴν προβοσκίδα, ἐπέκτασιν κυλινδροειδῆ τῆς ῥινὸς σὺν τῷ ἄνω χείλει, οἵαν φέρει ὁ ἐλέφας. Οὗτος εἶνε καὶ τὸ μόνον ἐπιζῶν γένος τῆς τάξεως ταύτης, εἰς ἣν ἐν παλαιοτέραις γεωλογικαῖς περιόδοις ἀνῆκον καὶ ὁ μαστόδους, ὁ μαμούθ, τὸ δεινοθήριον, ἅπαντα νῦν ζῷα ὀρυκτά· ‖ [οὐσ.] un proboscidien.

προβούλευμα, ατος, τὸ [νομ.] ἀπαλλακτικὸν βούλευμα [ἐκδιδόμενον ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως], ordonnance de non lieu [rendue par le procureur du roi]. § **προβούλευμα** παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἀθηναίοις ἐλέγετο πᾶσα ἀπόφασις τῆς βουλῆς, ἥτις ὑπέκειτο εἶτα εἰς τὴν κύρωσιν τῆς ἐκκλησίας, **ἐκτὸς** ἔν τισι περιστάσεσι **καθ'** ἃς ἦτο ἀμέσως ἐκτελεστὴ ἐπὶ τὸ ἔτος **καθ'** ὃ **ἐψηφίσθη**, décret ou senatus-consulte soumis à la ratification du peuple.

προβυστήρ, ῆρος, ὁ (ἐκ τοῦ προβύω), mouchettes, n. f. pl. **προμυξωτήρ**, ῆρος, ὁ· ἐκ τοῦ **προμύσσω,** μέλ. ύξω (moucher) κοινῶς τὸ **ψαλιδοκέρι** ἢ τὸ **κεροψάλιδο.**

προβύω λύχνον, κοινῶς ξεφυτιλίζω, moucher la lampe.

προγαμιαῖος, α, ον· ὁ πρὸ τοῦ γάμου (γινόμενος διδόμενος), antérieur au mariage; anténuptial, ale, aux, adj. || δῶρα προγαμιαῖα, cadeaux anténuptiaux; || προγαμιαία δωρεά, donation par contrat de mariage; douaire, n.m. (λατ. dotarium) biens assurés à la femme par le mari, en cas de survie (ἐν ἐπιζωῇ). Προγαμιαία δωρεὰ εἶνε ἡ πρὸ ἢ μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου συνομολογουμένη διὰ συμβάσεως, σκοπὸν ἔχουσα τὴν μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἀνδρὸς ἀνακούφισιν τῆς ἐν χηρείᾳ διαμενούσης γυναικός· διὸ συνεστῶτος τοῦ γάμου τὴν διαχείρησιν καὶ τὰς ὠφελείας τῆς δωρεᾶς ταύτης ἔχει ὁ ἀνήρ, μόνον δὲ μετὰ τὴν λύσιν αὐτοῦ ἡ κυριότης τῶν δωρηθέντων μεταβαίνει εἰς αὐτήν. Ἡ προγαμιαία δωρεὰ ἔχουσα τὴν ἀρχὴν αὐτῆς ἐκ τῶν πρὸ τοῦ γάμου γιγνομένων εἰς τὴν νύμφην δώρων παρὰ Ρωμαίοις, ὡρίσθη βραδύτερον, ὅτι δίδεται τῇ γυναικὶ εἴτε πρὸ τοῦ γάμου, εἴτε καὶ συνεστῶτος τούτου πρὸς ἀνακούφισιν τῶν τοῦ γάμου βαρῶν, ὡς ἡ προίξ εἰς τὸν ἄνδρα.

προγάστωρ, ορος, ὁ καὶ ἡ· ventru, e; προέχουσαν, χονδρὴν κοιλίαν ἔχων, κοινῶς κοιλαρᾶς, qui a un fort embonpoint, une grosse badaine (μεγάλην γαστέρα, κοιλιάν).

προγεγραμμένος, η, ον (προγράφω), proscrit, e, n. ὁ προγραφείς, καταδικασθεὶς εἰς προγραφήν, frappé de proscription; [καὶ ἐπιθετικῶς] ἀπηγορευμένος, défendu, e; καταλυθείς, καταργηθείς, aboli, e.

προγενέστερος, α, ον (συγκρ. τοῦ προγενής), ὁ προγεννώμενος, γεννημένος προτήτερα, ὅθεν παλαιότερος, προηγούμενος, antérieur, eure, adj. ou antécédent, e, adj. ἡ προηγουμένη πρᾶξις ἢ διαγωγή· || [ἀπολ.] οἱ **προγενέστεροι** [ἡμῶν], nos prédécesseurs = οἱ προηγηθέντες ἡμῶν, nos devanciers (οἱ γεννηθέντες πρὸ ἡμῶν = οἱ πρόγονοι.

προγενεστέρως [ἐπίρ.], προηγουμένως, antérieurement, adv. ou précédemment, adv. (= auparavant) [ἀντίθ. τούτων εἶνε **ὑστέρως**, postérieurement).

πρόγευμα, ατος, τό· τὸ πρὸ τοῦ γεύματος φαγητόν, déjeuner, n. m. καὶ σπανιώτερον déjeuné, n. m. βλ. **γεῦμα** καὶ **ἀκράτισμα.**

προγευματίζω καὶ

προγεύομαι, μέλ. γευθήσομαι, ἀόρ. ἐπρογεύθην, λαμβάνω τὸ πρόγευμά μου, déjeuner, ἀκρατίζομαι.

προγεφύρωμα, ατος, τὸ [όχυρ.], tête de pont, πληθ. τὰ **προγεφυρώματα.** Καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν κατασκευαζομένων ὀχυρωμάτων εἴτε πρὸς διευκόλυνσιν τῆς διαβάσεως ῥείθρου ἢ γεφύρας, εἴτε πρὸς παρεμπόδισιν ταύτης.

Κατασκευὴ προγεφυρώματος ἐν ἐπιθέσει (tête de pont dans l'offensive). Ἐλλείψει ἀρκετοῦ ἀριθμοῦ γεφυρῶν ἢ κειμένων ὑπὸ δυσχερεῖς τακτικὰς συνθήκας, κατασκευάζουσι στρατιωτικὰς γεφύρας. Τὸ σημεῖον τῆς διαβάσεως δέον νὰ ᾖ εὐπρόσιτον, ἡ δὲ ἀντίπεραν ἀποβίβασις εὔκολος.

Τὸ ἐκλεχθησόμενον διὰ τὴν ἵδρυσιν γεφύρας σημεῖον διαβάσεως δέον νὰ πληροῖ τὰς ἑπομένας συνθήκας· 1) ἡ ὄχθη νὰ ἦνε κεχαλυμμένη, ὥστε νὰ καλύπτῃ τὴν κατασκευὴν ἀπὸ τὰς ἐχθρικὰς ὄψεις. 2) Ἡ κατασκευὴ τῆς γεφύρας νὰ δύνηται νὰ ἐκτελεσθῇ ταχέως καὶ εὐκόλως, ὁ πυθμὴν τοῦ ῥείθρου νὰ ἦνε στερεός, αἱ ὄχθαι μικρᾶς κλίσεως, τὸ πλάτος τοῦ ποταμοῦ νὰ ἦνε μικρόν, τὸ βάθος ἐπίσης, νὰ ὑπάρχωσι δὲ εἰ δυνατὸν νησίδια ἢ μέρη ἔνθα ὑπῆρχον πορθμεῖα (περάματα). 3) Ἡ ὑπεράσπισις τῆς διαβάσεως διὰ τῶν στρατευμάτων ἅτινα θὰ καταλάβωσι τὴν ἀντίθετον ὄχθην νὰ ἦνε εὔκολος, νὰ ὑπάρχωσι καλύμματα καὶ σημεῖα στηρίξεως εἰς τὴν ἀντίθετον ὄχθην πρὸ τοῦ ἐκλεχθέντος σημείου διαβάσεως, νὰ ἦνε εὔκολος ἡ ὑπεράσπισις τῶν διελθόντων στρατευμάτων διὰ πυρῶν ἐκ τῆς ἐντεῦθεν ὄχθης, πρὸς τοῦτο δὲ δέον τὸ μέρος τοῦ ποταμοῦ νὰ ἦνε κοῖλον, σχετικῶς πρὸς τὸ κατεχόμενον ἔδαφος, ἐπιτρέπον τὴν συγκέντρωσιν τῶν φιλίων πυρῶν πρὸ τοῦ σημείου τῆς διαβάσεως, ἡ δὲ φιλία ὄχθη νὰ ἐπικρατῇ τῆς ἑτέρας. 4) Ἡ ἀνάπτυξις τῶν στρατευμάτων εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην νὰ ἦνε εὔκολος.

Ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρατευμάτων κατασκευάζονται πλειότεραι γέφυραι ἀπέχουσαι μεταξύ των 300 περίπου μέτρα.

Ἐν **ἀμύνῃ** (dans la défensive), πρὸς παρεμπόδισιν τοῦ πολεμίου ἀπὸ τοῦ νὰ διαβῇ ῥεῖθρόν τι, ὅταν μάλιστα ἀγνοῶσι τὸ σημεῖον τῆς διαβάσεως ὅπερ θὰ ἐκλέξῃ ἡ ἄμυνα δέον νὰ ἦνε δραστηριωτάτη ὡς πρὸς τὴν ἐπιτήρησιν. Πρὸς τοῦτο καταστρέφουσιν ἅπαντα τὰ μέσα τῆς διαβάσεως, ἤτοι γεφύρας, πορθμεῖα, λέμβους, κτλ. Ἅμα γνωσθέντος τοῦ σημείου τῆς διαβάσεως ἐγκαθιδρύουσιν ὄπισθεν τούτου ὡς πρώτην γραμμὴν **ἔργα** τινὰ διὰ **πεζικὸν** εὑρισκόμενα ἡμικυκλικῶς πέριξ τοῦ σημείου τῆς ἀποβάσεως καὶ εἰς καλὴν ἀπὸ τούτου βολήν. Πρὸς τὰ ὄπισθεν δὲ καὶ ἐπὶ δεσποζουσῶν θέσεων ἐγκαθιδρύουσι δευτέραν ἀμυντικὴν γραμμὴν περιλαμβάνουσαν ὁλόκληρον τὸ πυροβολικὸν καὶ προηγουμένην ἀπὸ διάφορα ἐπιβοηθητικὰ μέσα ἀμύνης (défenses accessoires).

προγινώσκω, γνωρίζω ἐκ τῶν προτέρων, voir, connaître, savoir par avance; προβλέπω, prévoir: on ne peut tout prévoir; προαισθάνομαι, pressentir; προοιωνίζω, προμαντεύω, présager; προεικάζω, προγινώσκω, pronostiquer; προλέγω, prédire, faire le pronostique; pronostiquer le temps = προλέγω τὸν καιρόν· || —, προμηνύω, προσημαίνω, le vent d'ouest pronostique la pluie.

πρόγνωσις, εως, ἡ· ἡ πρόβλεψις, prévision, n. f. τὸ προγινώσκειν, action de prévoir; || τὸ γενόμενον (γεγονὸς) δὲν δικαιολογεῖ πάντοτε τὰς προγνώσεις ἡμῶν, l'événe-

ment ne justifie pas toujours nos prévisions. § —, ἡ **προαίσθησις**, pressentiment, n. m. § [θεολ.] πρόγνωσις, prescience, n. f. connaissance de l'avenir. § — καιροῦ, connaissance du tempe ; βλ. **καιρός**.

πρόγνωσις, εως, ἡ· prognose (= prévision) n. f. [ἰατρ.] ἐπιστήμη τῆς πορείας καὶ τῶν συμπτωμάτων τῶν ἀσθενειῶν σκιαγραφηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἱπποκράτους διὰ τὰς πυρετικὰς νόσους. § **πρόγνωσις**, τὸ **προγνωστικόν**, pronostic, n.m. (βλ. λέξιν)· || δὲν ἐπέτυχεν εἰς τὴν πρόγνωσίν του, il n'a pas réussi dans son pronostique. § **πρόγνωσις**, εως, ἡ· pronostic, n. m. Ἐν τῇ ἰατρικῇ λέγεται οὕτως ὁ προσδιορισμὸς τῆς πιθανῆς πορείας καὶ ἐκβάσεως νόσου τινός, ἀναλόγως τῶν νόσων καὶ τῶν μορφῶν αὐτῶν οὖσα ἀγαθή, κακή, βαρεῖα, ἀμφίβολος.

προγνώστης, ου ὁ (εἰκαστής), pronostiqueur, trice, n. ὁ προλέγων τι, personne qui pronostique, qui fait des pronostics.

προγνωστικόν, οῦ, τό· pronostic (προφ. noss-tik) (ἀντὶ prognostic) n. m. σκέψις, κρίσις, ὑπόθεσις ἐπὶ τοῦ μέλλοντος νὰ συμβῇ· || οἱ πολιτικοὶ ἀπατῶνται συχνάκις εἰς τὸ προγνωστικόν των, les politiques se trompent souvent dans leurs pronostics. § ἐν γένει σημεῖον ἐφ' οὗ βαδίζουσιν ὑποθετικὴν τινὰ σκέψιν. § [παθολ.] **προγνωστικόν**, pronostic, n. m. κρίσις ἐπιφερομένη ἐκ τῶν προτέρων ἐπὶ τῆς πορείας ἀσθενείας τινός· || τὰ **προγνωστικὰ** τοῦ Ἱπποκράτους, les pronostics par Hippocrate. Ὁ Ἱπποκράτης διὰ τούτου ἠνόει (prognostic ou prognose) τὴν τέχνην τοῦ σκέπτεσθαι ἐπί τινος ἀσθενείας ἐκ τῶν ἀρχικῶν συμπτωμάτων καὶ τὸ προβλέπειν ἐκ τούτων τὴν πορείαν καὶ τὴν ἔκβασιν αὐτῆς· βλ. καὶ **πρόγνωσις**.

προγνωστικόν, οῦ, τό· intuition, n. f. προαίσθησις (pressentiment), εἶδος ἐνστίκτου δι' οὗ προμαντεύουσι τὸ συμβησόμενον· || προγινώσκειν (προαισθάνεσθαι) τὸ μέλλον, avoir l'intuition de son avenir.

προγνωστικός, ή, όν· εἰς τὸ προγνωρίζειν, προεξεύρειν, προφητεύειν, προμαντεύειν τι ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος, ἀφορῶν εἰς πρόγνωσιν, de prévision ; pronostique, adj. ὁ προεννοῶν, προβλέπων τὸ συμβησόμενον, qui prévoit bien ce qui doit arriver ; || προγνωστικὰ σημεῖα, signes pronostiques. § [ἰατρ.] **προγνωστικός**, ή, όν· prognostique, adj. (**πρόγνωσις**) προαγγέλλων ἀσθένειαν τινά, qui annonce une maladie, qui a rapport au pronostique. Λέγουσιν ἐπίσης pronostique ; || προγνωστικὰ σημεῖα, des signes pronostiques ; βλ. **προγνωστικόν**. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ **προγνωστικὸν** [ἰατρ.], le pronostic, τὸ σύμπτωμα, σημεῖον ἐξ οὗ προεννοεῖ τίς τι, ἤτοι προεννοεῖ τὸ συμβησόμενον, indice de ce qui doit arriver.

προγνωστικός, ή, όν· intuitif, ive ; ὁ προαισθανόμενος, καταληπτὸς γινόμενος ἀπ' εὐθείας διὰ τοῦ νοὸς ὡς διὰ βλέμματος.

προγνωστικῶς [ἐπίρ.] μετὰ προγνώσεως, avec prévoyance ; avec prévision; avec prescience; βλ. **πρόγνωσις**.

προγονή, ῆς, ἡ· κοινῶς τὸ **προγόνι**, belle-fille, n. m. κόρη ἐκ τοῦ πρώτου γάμου, fille d'un premier lit, ὡς πρὸς τὸν πατρυιὸν ἢ τὴν μητρυιάν, ἤτοι ἡ κόρη τῆς ὁποίας ὑπανδρεύθησαν τὸν πατέρα ἢ ἐνυμφεύθησαν τὴν μητέρα, celle dont on a épousé le père ou la mère ; βλ. καὶ **προγονός**.

προγονικός, ή, όν, καὶ **προπατορικός**, ὁ ἐκ τῶν προγόνων (προπατόρων) προερχόμενος, qui vient des ancêtres ; εἰς τοὺς προγόνους ἀνήκων, ἢ ἀφορῶν αὐτούς, τῶν προγόνων, des aïeux ; τῶν προπατόρων, des ancêtres ; ἄξιος τῶν προγόνων, digne des ancêtres ; κληρονομικός, héréditaire; || τὸ προγονικὸν ἁμάρτημα, le péché originel, ἤτοι τὸ προπατορικὸν ἁμάρτημα. § **προγονικός**, atavique, adj. σχετιζόμενος μὲ τὴν προγονικότητα, qui se rapporte à l'atavisme.

προγονικότης, ητος, ἡ· atavisme, n. m. (λατ. atavus=bisaïeul), κληρονομικότης χαρακτήρων τινῶν προερχομένων ἐκ τῶν προγόνων, hérédité de certains caractères venus des aïeux.

προγονός, οῦ, ὁ· κοινῶς τὸ προγόνι, beau-fils ; fils de la personne épousée ; υἱὸς τοῦ ἀτόμου ὅπερ ἐνυμφεύθησαν· βλ. καὶ **προγονή**· ἤτοι ὁ πρὸ τοῦ γάμου τῆς μητρυιᾶς ἢ ἐκ τοῦ προτέρου γάμου γεννηθεὶς υἱός.

πρόγονος, ου, ὁ· ὁ πρότερον γεννηθείς, ἀρχαιότερος, παλαιότερος, aïeul, e, n. ὁ πάππος, le grand-père, ἡ μάμμη, la grand'mère, πληθ. des aïeuls, aïeules ; [πληθ.] οἱ πρόγονοι, les aïeux = les ancêtres, οἱ πρὸ τῶν γονέων, οἱ προπάτορες, οἱ πατέρες, les pères.

πρόγραμμα, ατος, τό· programme, n. m. ἔντυπον ὅπερ παρέχει λεπτομερεῖς πληροφορίας ἐπὶ ἐκτελέσεως ἑορτῆς τινός, ἱπποδρομιῶν, παραστάσεων, κτλ. § [μεταφ.] σκοπός, πρόθεσις, dessein, n.m. καταστρωθὲν σχέδιον, projet arrêté, διά τινα ἐκτέλεσιν· || ἀκολουθεῖν ἀπαρεγκλίτως τὸ πρόγραμμα, suivre sans dévier son programme. § —, ἀγγελία, τὸ τοιχοκολληθέν, τοιχοκόλλημα, affiche, n. f. ἀγγελία, τοιχοκόλλημα, placard, n. m. ἀμφότερα σημαίνοντα τὰς ἐπὶ τῶν τοίχων τιθεμένας ἐγγράφους ἢ ἐντύπους ἀγγελίας καὶ προκηρύξεις· καὶ τὸ μὲν affiche λέγεται ἐπὶ ἀγγελίας συνισταμένης ἐξ ἑνὸς φύλλου, τὸ δὲ placard εἶνε μεγαλείτερον ἢ σύγκειται ἐκ πλειοτέρων φύλλων· placards λέγονται καὶ αἱ τοιχοκολλούμεναι σάτυραι.

προγραφή, ῆς, ἡ· καταδίκη ἄνευ δικαστικῶν διατυπώσεων, condamnation sans forme judiciaire, proscription, n. f. || προγεγραμμένος, η, ον, proscrit, e.

προγράφω, μέλ. άψω (καὶ προδιαγράφω), καταδικάζω τινὰ ἄνευ δικαστικῶν διατυπώσεων, condamner quelqu'un sans forme judiciaire, proscrire.

προγυμνάζω, μέλ. άσω, γυμνάζω τινὰ ἤ τι προτοῦ, γυμνάζω, (ἀσκῶ) προηγουμένως, exercer auparavant ; προετοιμάζω τινὰ εἰς

τι, préparer ; || προγυμνάζω μαθητάς, répéter des élèves. § προγυμνάζω (μορφόνω) νεοσυλλέκτους, dresser les recrues, ἤτοι ἐξασκῶ καὶ διδάσκω τοὺς νεοσυλλέκτους.

προγύμνασις, εως, ἡ καὶ

προγύμνασμα, ατος, τό· ἡ προκαταρκτικὴ ἄσκησις, ἡ ἐπανάληψις τινός, ἰδ. τῶν μαθημάτων, répétition, n. f.

προγυμναστήριον, ου, τὸ [ναυτ.] dépôt d'instruction, εἰδικὸν κατάστημα ἢ πλοῖον εἰς ὃ ἐκπαιδεύονται οἱ νεοσύλλεκτοι ναῦται, πρὸς ἀπόκτησιν διπλώματος ἢ πτυχίου εἰδικότητος τινὸς τοῦ ναυτικοῦ. Τοιοῦτον εἶνε τὸ ἐν Πόρῳ εὑρισκόμενον κεντρικόν προγυμναστήριον· βλ. καὶ διπλωματοῦχος. § —, μέρος εἰς ὃ ἀσκοῦνται εἰς τὴν γυμναστικήν, lieu où l'on s'exerce à la gymnastique ; [ἀρχ.] τὸ γυμνάσιον, gymnase, n. m.

προγυμναστής, οῦ, ὁ· ὁ προγυμνάζων τοὺς μαθητὰς διδάσκαλος, celui qui exerce, qui prépare, προγυμναστὴς μαθημάτων, répétiteur [στρατ.] instructeur, n. m. τῶν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων.

πρόδειπνον, ου, τό· τὸ δειλινόν, goûter, n. m. βλ. δειλινός.

πρόδηλος, ος, ον, ὁ ὑποπίπτων εἰς τὰ ὄμματα πάντων, évident aux yeux de tous ; προφανής, φανερός, évident, e, adj. κατάδηλος, ὁλοφάνερος, manifeste, adj. σαφής, clair, e, adj. πρόδηλος, προφανής, flagrant, e, adj. (= ὁ φαινόμενος, ὁρώμενος, προφανής, évident); || πρόδηλος ἀνισότης, inégalité flagrante, ἡ ὑπὸ τὰς ὄψεις προσπίπτουσα, ὀφθαλμοφανής.

προδηλῶ (όω), μέλ. ώσω, φανερόνω τι προτοῦ ἢ γνωστοποιῶ, δηλῶ προηγουμένως, manifester auparavant; γνωστοποιῶ (κοινοποιῶ) ἐκ τῶν προτέρων, déclarer (notifier) d'avance.

προδήλως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον πρόδηλον, évidemment, adv. καταφανῶς, ὁλοφάνερα, manifestement, adv. σαφῶς, clairement, adv.

προδιαγραφὴ πλοίου, devis, n. m. [ναυτ.] ou spécification d'un navire ; ἡ περιγραφὴ τοῦ συνόλου, τῶν μετὰ προδιαγραμμάτων συνθηκῶν ἃς πρέπει νὰ πληροῖ ναυπηγηθησόμενον πλοῖον, ἡ χρησιμεύουσα καὶ ὡς βάσις τῶν διαγραμμάτων (plans).

προδιαγράφω, μέλ. άψω, διαγράφω ἐκ τῶν προτέρων, décrire auparavant ; prescrire ; ordonner.

προδιάθεσις, εως, prédisposition, n. f. δεξιότης, κλίσις, φυσικὴ διάθεσις πρός τι, aptitude, penchant, disposition naturelle à ; ἡ κλίσις πρός τι, vocation, n. f. § ἡ προηγουμένη (προτέρα) θέσις, διάθεσις, κατάστασις, disposition antérieure.

προδιαθέτω, μέλ. έσω, prédisposer; προετοιμάζω, préparer ; προειδοποιῶ, prévenir ; διαθέτω προηγουμένως, disposer antérieurement ; διαθέτω ἐκ τῶν προτέρων, disposer ; d'avance ; || ἡ κακὴ ὑγιεινὴ προδιαθέτει εἰς ἀσθενείας, la mauvaise hygiène prédispose aux maladies.

προδιαλαμβάνω, μέλ. λήψομαι, πραγματεύομαι, περιγράφω (ἐξηγῶ, ἐξετάζω) τι προτοῦ, traiter (expliquer ; examiner) auparavant.

προδιασάφησις, εως, ἡ· σαφής, καθαρά, προεξήγησίς τις, ἐξήγησις (σαφήνισις) καθαρά, explication (éclaircissement) préalable.

προδιασαφῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐξηγῶ (σαφηνίζω) τι προηγουμένως, expliquer (éclaircir) auparavant ; προεξηγῶ σαφῶς.

προδιασκέπτομαι, μέλ. θήσομαι, σκέπτομαι (παρατηρῶ, ἐρευνῶ ἢ ἐξετάζω) τι ἀκριβῶς προτοῦ, délibérer (considérer ; examiner) auparavant.

προδιάσκεψις, εως, ἡ· σύσκεψις (παρατήρησις, ἔρευνα ἢ ἐξέτασις) τινὸς προηγουμένη, προκαταρκτική, délibération (; examen) préalable.

προδιάταξις, εως, ἡ· τακτοποίησις (διάταξις) προηγουμένη, προκαταρκτική, arrangement (disposition) préalable ; préordonnance, n. f. préordination, n. f.

προδιατάσσω, μέλ. άξω· τακτοποιῶ (διατάσσω) ἐκ τῶν προτέρων, προκαταρκτικῶς, arranger (disposer) d'avance ; préordonner ; προεγκαθιστῶ, préétablir.

προδιατυπόνω καὶ **προδιατυπῶ**, προσχεδιάζω, διατυπῶ τι ἐκ τῶν προτέρων, formuler d'avance.

προδιατύπωσις, εως, ἡ· προσχεδίασμα, διατύπωσις ἐκ τῶν προτέρων, formulation préalable.

προδίδω, μέλ. ώσω, trahir ; ἐκδίδωμι, παραδίδωμι τινὰ ἢ τι τοῖς ἐχθροῖς· βλ. καὶ **προδοσία**· || — τὴν πατρίδα, trahir sa patrie ; || — τὸν βασιλέα, τοὺς φίλους, trahir le roi, ses amis. § ἀποκαλύπτω, φανερόνω [μυστικόν], ἔνοχον τινά, déceler [un secret] un coupable; ἀποκαλύπτω, dévoiler; καταδίδω, καταγγέλλω [ἔνοχον], dénoncer [un coupable].

προδιήγησις, εως, ἡ· προοιμιαστικὴ διήγησις, préambule [ἰδ. d'une narration]; exorde (λατ. ex καὶ ordiri = commencer) n. m. première partie d'un discours oratoire, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἀρχή, ἔναρξις, début, entrée en matière. § —, προοίμιον, πρόλογος, avant propos, n. m.

προδιηγοῦμαι, μελ. θήσομαι, διηγοῦμαί τι πρότερον ἢ προοιμιαστικῶς, raconter auparavant, ἐν εἴδη προοιμίου.

προδικάζω, μέλ. άσω· δικάζω, κρίνω, τινὰ ἢ τι προτοῦ, ἐκ τῶν προτέρων, préjuger.

προδικασία, ας, ἡ [ἰδ. νομ.] instruction (f.) [d'une affaire]. Προδικασία κατὰ μὲν τὴν πολιτικὴν δικονομίαν λέγεται ἡ πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἀκροατήριον γινομένη μεταξὺ τῶν διαφερομένων ἔγγραφος διαδικασία, ἥτις σκοπὸν ἔχει τὸν προσδιορισμὸν καὶ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς, προηγοῦνται δὲ αὐτῆς συνήθως προπαρασκευαστικαί τινες πράξεις πρότερον μὲν ἡ τοῦ συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα καὶ ἡ αἴτησις θεραπείας, νῦν δὲ ἡ δευτέρα μόνον. Κατὰ δὲ τὴν ποινικὴν δικονομίαν ἡ προδικασία περιλαμβάνει τὴν ἀνάκρισιν ἐν γένει καὶ τὴν ἐνώπιον τῶν

δικαστικῶν συμβουλίων μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν ταύτης διαδικασίαν, ἣν προπαρασκευαστικὴν διαδικασίαν δυνάμεθα ν' ἀποκαλέσωμεν· βλ. καὶ **διαδικασία**.

προδικαστικός, ή, όν· ὁ δικαζόμενος, ἀποφασιζόμενος πρὸ τῆς κυρίας ὑποθέσεως, προκαταρκτικῶς, préjudiciel, elle, adj. ‖ ζήτημα προδικαστικόν, question préjudicielle; ‖ προδικαστικὴ ἀπόφασις, jugement interlocutoire (préparatoire).

πρόδομος, ου, ὁ [ἀρχιτ.], vestibule, n. m. τὸ πρῶτον διαμέρισμα τῆς οἰκίας τὸ παρουσιαζόμενον εἰς τοὺς εἰσερχομένους ἐν αὐτῇ, ὅπερ χρησιμεύει ὡς δίοδος ἵνα μεταβῶσιν εἰς τὰ ἕτερα διαμερίσματα, ἤτοι **πρόδομος** ἢ **πρόδρομος** ἢ **προθάλαμος**, antichambre, n. f. ὁ προηγούμενος χῶρος τῶν ἄλλων δωματίων οἰκήματός τινός.

προδοσία, ας, ἡ· trahison, n. f. action de celui qui trahit; traîtrise, n. f. caractère de traître; ‖ ἡ προδοσία εἶνε μυσαρά, la traîtrise est odieuse; ‖ δυσχόλως συγχωροῦσι μίαν προδοσίαν, on pardonne difficilement une traîtrise; ‖ **προδοσία** (trahison) καλεῖται πᾶσα πρᾶξις ἢ παράλειψις τείνουσα εἰς βλάβην τοῦ κράτους ἢ τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν ἐκπροσώπησιν αὐτοῦ προσώπων. Τοιαύτη δὲ εἶνε πᾶσα ἐπίθεσις κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ βασιλέως ἢ τοῦ διέποντος τὴν βασιλείαν μὲ σκοπὸν νὰ φονεύσῃ, αἰχμαλωτίσῃ ἢ παραδώσῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐχθροῦ τοῦτον ἢ ἐκεῖνον ἐξ αὐτῶν (ἐσχάτη προδοσία)· ἐπίσης δὲ ἡ ἐπὶ σκοπῷ τοιούτῳ ἢ μεταβολῆς τοῦ καθεστῶτος πολιτεύματος συνωμοσία ἢ στάσις καὶ πᾶσα πρᾶξις τείνουσα κατὰ τῆς ἀσφαλείας καὶ ἀνεξαρτησίας τοῦ κράτους· ‖ **προδοσία**, ἡ· trahison, n. f. ἔγκλημα διαπραττόμενον ὑπό τινος ἐναντίον τοῦ συμφέροντος τῶν συμπολιτῶν του ἐν καιρῷ πολέμου· ‖ **ἐσχάτη προδοσία**, haute trahison, καλεῖται ἔγκλημα (crime) κατὰ τῆς ἀσφαλείας τοῦ κράτους, ὅπερ προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 193 τῆς Στρατιωτικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας καὶ ἀναγράφεται **προδοσία**.

Τὸ ἔγκλημα τῆς **προδοσίας** κατὰ τὸ ἀρχαῖον δίκαιον συγκατελέγετο μετὰ τῶν ἐγκλημάτων τῆς ἐσχάτης προδοσίας καὶ ἐτιμωρεῖτο δι' ἀπηνῶν ποινῶν, ἃς ἡ πρόοδος τῆς κοινωνίας ἀπέβαλεν ἐκ τῶν ἐγκληματικῶν νόμων. Τὸ ἔγκλημα τοῦτο καθίσταται σοβαρώτερον διὰ τὸν στρατιωτικὸν ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητός του καὶ ὡς ἐκ τούτου τῷ ἐπιβάλλεται ποινὴ μᾶλλον αὐστηρά. Τὰ ἄρθρα 193 καὶ 194 τῆς Σ. Π. Ν. ἀπαριθμοῦσι τὰ στοιχεῖα ἅτινα τὸ συνιστῶσι. Παρατηρητέον ὅτι ἐν αὐτοῖς δὲν προβλέπονται ἅπασαι αἱ περιπτώσεις αἱ ἀναφερόμεναι ἐν τῷ Κ. Π. Νόμῳ, δὲν ἕπεται ὅμως ἐκ τούτου ὅτι παύει νὰ ἐφαρμόζηται οὗτος εἰς τοὺς στρατιωτικούς. Ὁ εἰδικὸς Νόμος καταφεύγει ἐνίοτε εἰς τὸν γενικὸν Νόμον καὶ ὁπόταν οὗτος δὲν τὸν ἀναιρῇ ῥητῶς ὁ γενικὸς Νόμος διατηρεῖ τὸ κῦρός του. Ἡ παρατήρησις αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὸ ἔγκλημα τῆς προδοσίας ὡς καὶ εἰς ὅλα τὰ λοιπὰ κακουργήματα ἢ πλημμελήματα.

Ὁ μὴ στρατιωτικὸς καταδικαζόμενος ὑπὸ στρατοδικείου διὰ προδοσίαν ἢ κατασκοπίαν συμφώνως τοῖς ἄρθροις 49-51, καὶ 193-195 τῆς Σ. Π. Νομοθεσίας δὲν δύναται νὰ προσφύγῃ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἀποφ. Ἀχυρ. 11 Ὀκτωβ. 1872) (Ἀρθ. 63 Σ. Π. Ν.).

προδότης, ου, ὁ (βλ. θηλ. **προδότις**) traître, esse, καλεῖται οὕτως ἐκεῖνος ὅστις προδίδει ἢ ἐπρόδωσέ τι. Οἱ προδόται καθὼς οἱ **κατάσκοποι** (espions) τιμωροῦνται μὲ θάνατον ἐν γένει συμφώνως μὲ ὅλους τοὺς στρατιωτικοὺς ποινικοὺς νόμους, ἀλλὰ πάντοτε μετὰ προηγουμένην δίκην ὑπὸ στρατοδικείου· βλ. καὶ **προδοσία**, trahison. § —, καταδότης, dénonciateur, trice; ὁ μυνητής, καταδότης, délateur, trice.

προδοτικός, ή, όν, ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς προδότην, de traître; traître, esse, adj. (=qui trahit, capable de trahison); ἄπιστος, δόλιος, ἐπίβουλος, perfide, adj. δόλιος, ἐπίβουλος, insidieux, euse, adj. ‖ ψυχὴ προδοτική, âme traîtresse; ‖ λόγοι προδοτικοί, paroles traîtresses. § , traîtreux, euse, adj. (=traître, adj. perfide); ‖ προδοτικὴ φυσιογνωμία, physionomie traîtreuse.

προδοτικῶς [ἐπίρ.], ὡς προδότης, en traître, par trahison, traîtreusement, adv. attaquer traîtreusement un homme; ἀπίστως, δολίως, ἐπιβούλως, perfidement, adv. δολίως, ἐπιβούλως, insidieusement, adv.

προδότις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ **προδότης**, traîtresse, n. f. ‖ ψυχὴ προδότις, une âme traîtresse.

πρόδρομος, ος, ον· **προάγγελος**, précurseur, adj. (βλ. λέξιν), ὁ προτρέχων, τρέχων ἐμπρός, qui précède quelqu'un, avant-coureur, adj. ‖ αἱ χελιδόνες εἶνε πρόδρομοι τοῦ ἔαρος, les hirondelles sont les avant-coureurs du printemps; ‖ [ποιητ. περὶ τῆς ἠοῦς] ὁ πρόδρομος τῆς ἡμέρας, l'aurore est l'avant-courrière du jour; ‖ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, Saint-Jean Baptiste [le précurseur de Jésus-Christ]. § [ναυτ.] πρόδρομος, οἱ **πρόδρομοι** [τῶν ἀμειβόντων], les étais de bigues; βλ. **ἀμείβοντες**. § — κατ' ἐπέκτ. λέγεται ὁ **πρόδομος**, vestibule, n. m. βλ. λέξιν.

προεδρεία, ας, ἡ· βλ. **προεδρία**.

προεδρεῖον, ου, τό· bureau, n. m. μέρος ἐν ᾧ συναθροίζονται καὶ παρακάθηνται τὰ διευθύνοντα συνέλευσιν ἢ σωματεῖον μέλη· ἐπίσης ὁ πρόεδρος, ἀντιπρόεδρος καὶ οἱ γραμματεῖς συνελεύσεως τινός· ‖ τὸ προεδρεῖον τῆς Βουλῆς, le bureau de la Chambre.

προεδρεύω, μέλ. εύσω· εἶμαι πρόεδρος (πρωτοκάθεδρος), être président; présider; κατέχω τὴν ἕδραν τοῦ προέδρου, occuper (tenir) le fauteuil, ὅθεν διευθύνω δικαστήριον, συμβούλιον, συνέλευσιν, συνάθροισιν, κτλ.

προεδρία, ας, ἡ· ἡ πρωτοκαθεδρία, τὸ δικαίωμα τοῦ διευθύνειν ἐν δικαστηρίῳ, συμβουλίῳ, κτλ. ὡς πρόεδρος, présidence, n. f. τὰ καθήκοντα τοῦ προέδρου, fonctions de président; ἡ προεδρικὴ ἕδρα, fauteuil, n. m. ‖ ἐπὶ τῆς προεδρίας τοῦ δεῖνα, sous la présidence

d'un tel ; || [συνεκδ.] ὁ ἔχων τὰ πρωτεῖα, celui qui a le pas, le premier.

προεδρικός, ή, όν· présidentiel, elle, adj. ὁ ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν πρόεδρον, ἢ ὁ ἐκ τούτου ἀπορρέων, qui concerne le président, qui émane de lui ; || διάταγμα προεδρικόν, decret présidentiel ; || κώδων προεδρικός, cloche présidentielle.

πρόεδρος, ου, ὁ· ὁ πρωτοκάθεδρος, ὁ διευθύνων ἐν δικαστηρίῳ, ἐν συνεδριάσει, ἐν συνελεύσει, κλπ. président, n. m. || [θηλ.] ἡ πρόεδρος, la présidente ; || πρόεδρος **οἰκονομικοῦ συμβουλίου**, président du conseil d'administration ; || — στρατοδικείου, président du conseil de guerre ; || — ἀναθεωρητικοῦ δικαστηρίου, président du conseil de révision ; || — ἐμποροδικείου, le président du tribunal de commerce.

προειδοποίησις, εως, ἡ· ἡ ἐκ τῶν προτέρων γνωστοποίησις (εἰδοποίησις) περί τινος, avis (avertissement) préalable.

προειδοποιητικός, ή, όν· ὁ χρησιμεύων πρὸς εἰδοποίησιν, d'avertissement ; || προειδοποιητικὸν παράγγελμα· βλ. **παράγγελμα.**

προειδοποιῶ, μέλ. ήσω, εἰδοποιῶ ἐκ τῶν προτέρων, avertir d'avance ; prévenir.

προεικάζω, μέλ. άσω, προβλέπω τι δι' εἰκασίας (ἐκ συμπερασμοῦ, prévoir par conjecture ; συμπεραίνω ἐκ τῶν προτέρων, présumer ; προκρίνω, προδικάζω, préjuger.

προεικασία, ας, ἡ· εἰκασία, συμπερασμὸς [ἐκ τῶν προτέρων], conjecture [préalable].

προειρημένος, η, ον, ὅστις ἐλέχθη (περὶ οὗ ἐλέχθη) προηγουμένως, qui a été dit (dont on a parlé) précédemment ; προλεχθείς, sus-dit, e, adj. προμνημονευθείς, sus-mentionné, ée, adj. προονομασθείς, sus-nommé, ée, adj. προδηλωθείς, ἐκφρασθείς, sus-énoncé, ée, adj. προειρημένος, ῥηθείς, précité, ée, adj.

προεισάγω, μέλ. άξω, εἰσάγω ἐκ τῶν προτέρων, introduire d'avance.

προεισαγωγή, ῆς, ἡ· ἡ προοιμιακὴ εἰσαγωγή, introduction préliminaire ; βλ. καὶ **προεισαγωγικός.**

προεισαγωγικός, ή, όν· préliminaire, adj. εἰς τὸ εἰσαγάγειν, ὁδηγῆσαι τινὰ προτοῦ, εἴς τι ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος. § —, préliminaire, adj. **προκαταρκτικός,** ή, όν· προκειμένου περὶ ἐπιστημῶν καὶ φιλολογίας σημαίνει τὸ ἐν ἀρχῇ ἤτοι τὸ προηγούμενον τῆς κυρίας ὕλης καὶ χρησιμεῦον πρὸς διαφώτισιν αὐτῆς.

προεισαγωγικῶς [ἐπίρ.] préliminairement, adv. ἐν εἴδει προεισαγωγῆς, en forme d'introduction.

προεισόδιος, ος, ον· ὁ προκαταρκτικός, προεισαγωγικός, préliminaire, adj. || τὰ προεισόδια τῆς εἰρήνης, articles préliminaires de la paix.

προεκβάλλω, μέλ. βαλῶ, θὰ προεκβάλω, προεκτείνω [γραμμήν, κτλ.] prolonger [une ligne, etc].

προεκβολή, ῆς, ἡ· ἡ προέκτασις [γραμμῆς, κλπ.] prolongement, n. m.

προεκδίδω, μέλ. δώσω, προεκτυπῶ, δημοσιεύω διὰ τοῦ τύπου προηγουμένως, publier auparavant ; || οἱ προεκδοθέντες τόμοι, les volumes déjà parus.

προεκθέτω, μέλ. έσω· ἐκθέτω προηγουμένως, exposer auparavant.

προέκτασις, εως, ἡ· ἡ ἐπέκτασις, ἐπιμήκυνσις, prolongement, n. m. ἔκτασις, extension, n. f. || — [μεταφ.] ἡ εὐθυγραμμία, alignement, n.m. || [σιδηροδρ.] — ἡ ἐπιμήκυνσις τοῦ κοινοῦ κορμοῦ εἰς τὰς δύο ὁδούς, alignement du tronc commun aux deux voies.

προεκτείνω, μέλ. ενῶ, θὰ προεκτείνω, prolonger, étendre.

προεκχώρησις τῶν βλημάτων, précession des projectiles. Κωνικὴ κίνησις τοῦ ἄξονος τοῦ βλήματος, κατὰ τὴν ἐν τῷ ἀέρι πορείαν του, πέριξ γραμμῆς διερχομένης ἐκ τοῦ κέντρου τῆς βαρύτητος τοῦ βλήματος καὶ παραλλήλου πρὸς τὴν ἀντίστασιν τοῦ ἀέρος.

προέλασις, εως, ἡ· ἡ πρὸς τὰ ἔμπρὸς πορεία, marche en avant ; προέλασις στρατοῦ, ἱππικοῦ, la poussée de l'armée, de la cavalerie.

προελαύνω, μέλ. άσσω· βαδίζω πρὸς τὰ ἐμπρός, marcher (pousser) en avant ; προχωρῶ, avancer ; || — μετὰ στρατοῦ ἢ μετὰ ἱππικοῦ, pousser en avant.

προέλευσις, εως, ἡ· τὸ μέρος ἐξ οὗ προέρχεταί τι· τὸ πόθεν τι ἔρχεται, ὁ ἐρχομός, provenance, n. f. καὶ μεταφ. ἡ πηγή, ἡ ἀρχή, origine, n f. [ἐμπορ.] ἡ ἄφιξις, arrivage, n.m. || — κατ' εὐθεῖαν, arrivages directs

προέλκω [ἰδ. ναυτ.], touer [un navire]; προέλκομαι, se touer, ἤτοι μεθορμίζω τῆς θέσεώς του τὸ πλοῖον κάμνων αὐτὸ νὰ προχωρήσῃ τῇ βοηθείᾳ τόνων, ῥυμάτων ἢ ἁλύσεων δενομένων ἐπὶ ποντιζομένων ἰσχάδων ἢ στερεῶν σημείων· βλ. καὶ **πρόολκος, προολκή.** § —, ἕλκω πρός τι, ὠθῶ, pousser ; || [ναυτ.] προέλκω δοράτιον, pousser un bout-dehors, κοινῶς **σαγιάρω,** ἤτοι ὠθῶ αὐτὸ εἰς τὴν θέσιν του. § [ναυτ.] προέλκω (πυροβόλον), **τάσσω** πρὸς πυροβόλησιν, mettre en batterie ; (καὶ ἡ πρᾶξις) **προολκή** (l'action ou la mise en batterie), τοποθέτησις τοῦ στομίου τοῦ πυροβόλου ἐκτὸς τοῦ τοίχου (muraille) τοῦ πλοίου ἢ τῆς χανονοθυρίδος (sabord), ἤτοι **τάξις πρὸς πυροβόλησιν·** βλ. καὶ **τάσσω.**

προεμβολὶς λέμβου, têtière de bateau ou nez de bateau ou de nacelle ; τὸ τμῆμα τῆς πρῴρας πρὸς τὸ ἄνω μέρος τῆς τρόπιδος, τὸ καταλῆγον ἐπὶ τὴν πρῷραν, Πολυδ.

προεξαίρεσις, εως, ἡ· ἡ ἐκ τῶν προτέρων ἐξαίρεσις, (ἀφαίρεσις, ἀποκοπή τινός), exception préalable ; ἡ προαφαίρεσις ἔκ τινος, ἀφαίρεσις, κράτησις [ποσοῦ], prélèvement [d'une somme].

προεξαιρῶ (έω) ἐξαιρῶ (ἐκβάλλω, ἀποκόπτω) ἐκ τῶν προτέρων, excepter (exclure ; retrancher) d'avance ; προαφαιρῶ (ποσόν, κτλ.) prélever [une somme etc].

προεξάρχω, μέλ. άρξω, πρῶτος ἄρχομαι

τινός, commencer le premier ; εἶμαι (τίθεμαι) ἐπὶ κεφαλῆς... être (se mettre) à la tête de..., εἶμαι ὁ ἀρχηγός, être le chef ; ἄγω, ὁδηγῶ, mener.

προεξελεγκτικός, ή, όν· ὁ ἐκ τῶν προτέρων ἐλέγχων, προκαταρκτικοῦ ἐλέγχου, de contrôle préalable.

προεξέλεγξις, εως, ἡ· ἔλεγχος (ἐξέτασις) προκαταρκτική, contrôle (examen) préalable.

προεξελέγχω, μέλ. ελέγξω· ἐλέγχω (ἐξετάζω) ἐκ των προτέρων (προκαταρκτικῶς), contrôler (examiner) préalablement.

προεξεργάζομαι, μέσ. μέλ. άσομαι· προκατεργάζομαι, ἐπεργάζομαι (ἐκτελῶ, ἐργάζομαί) τι προκαταβολικῶς (προκαταρκτικῶς), élaborer (exécuter ; travailler) d'avance.

προεξεργασία, ας, ἡ· κατεργασία, ἐπεργασία (ἐργασία) προκαταρκτική, élaboration (travail) préalable.

προεξετάζω, μέλ. άσω· ἐξετάζω, ἐρευνῶ τι προηγουμένως, examiner préalablement.

προεξέτασις, εως, ἡ· ἐξέτασις προηγουμένη (προκαταρκτική), examen préalable (préliminaire).

προεξέχω, βλ. προέχω καὶ ἐξέχω· ‖ προεξέχων ουσα, ον· saillant, e, ἢ ἐξέχων, ουσα, ον· πᾶν ὅ,τι προέχει ἢ ἐξέρχεται πρὸς τὰ ἔξω· βλ. καὶ προέχων· ‖ —, proéminent, e, qui est plus en relief que ce qui l'environne ; qui est saillant; ‖ μέτωπον προεξέχον, front proéminent. § —, protubérant, e, adj. ὁ σχηματίζων προεξοχήν, qui forme une protubérance.

προεξήγησις, εως, ἡ· ἐξήγησις προηγουμένη (προκαταρκτική), explication préalable (préliminaire).

προεξηγῶ (έω), μέλ. ήσω (προεξηγέομαι -οῦμαι), ἐξηγοῦμαί τι πρότερον, expliquer préalablement ; (ἀδόκιμον τὸ κοινῶς ἐξηγῶ, ὅθεν ὀρθότερον διηγοῦμαι).

προεξομαλύνω, μέλ. θὰ προεξομαλύνω, ὁμαλύνω προηγουμένως, aplanir d'avance.

προεξόφλημα, ατος, τό· ὁ τόκος (ἡ τιμὴ) τῆς προεξοφλήσεως, taux (prix) d'escompte.

προεξόφλησις, εως, ἡ· escompte, n. m. ἡ πρὸ τῆς ἀρχικῶς ὡρισμένης ἐποχῆς χρέους τινὸς καὶ κυρίως συναλλαγματικῶν. Ἡ προεξόφλησις συνηθέστατα ἀποτελεῖ ἔργον τῶν τραπεζῶν, αἵτινες δεχόμεναι συναλλαγματικάς, ὡς ἐπὶ πλεῖστον τριμήνους, ἐξαργυρώνουσι ταύτας τῷ πιστωτῇ κρατοῦσαι πρὸς ὄφελός των τὸν μέχρι τῆς λήξεως τῆς συναλλαγματικῆς τόκον, εἰσπράττουσι δὲ ταύτην κατὰ τὴν λῆξιν παρὰ τοῦ ὀφειλέτου· ‖ προεξόφλησις γραμματίων, escompte, n. m. καλεῖται ἡ πληρωμὴ τῆς ἀξίας αὐτῶν πρὸ τῆς λήξεως. Ὁ προεξοφλῶν κρατεῖ τὸν τόκον ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν τὰ προεξοφλεῖ μέχρι τῆς λήξεως. Τὸ κρατούμενον ποσὸν καλεῖται προεξόφλημα, τὸ δὲ μετὰ τὴν ἔκπτωσιν διδόμενον ὑπόλοιπον καλεῖται καθαρὸν προϊὸν ἢ ἁπλῶς προϊόν· ‖ προεξοφλῶ (escompter) σημαίνει λαμβάνω γραμμάτια κρατῶν τὸν τόκον (τὸ προεξόφλημα) καὶ καταβάλλων τὸ ὑπόλοιπον (τὸ καθαρὸν προϊόν)· ‖ διαπραγματεύομαι (négocier) δὲ σημαίνει δίδω γραμμάτια λαμβάνων τὸ μετὰ τὴν ἔκπτωσιν τοῦ τόκου καθαρὸν αὐτῶν προϊόν. Εἰς μίαν προεξόφλησιν λοιπὸν ὁ μὲν εἷς διαπραγματεύεται ὁ δὲ ἕτερος προεξοφλεῖ. Συνήθως ὅμως εἰς τὸ ἐμπόριον μεταχειρίζονται τὴν λέξιν προεξοφλῶ δι' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις· ‖ ἡ προεξόφλησις τῆς τραπέζης, l'escompte de la banque. Βλ. προεξοφλητικός.

προεξοφλητικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν προεξόφλησιν, d'escompte ; ‖ ταμεῖον προεξοφλητικόν, caisse d'escompte ; ‖ πινάκιον προεξοφλήσεως ἢ προεξοφλητικόν, tableau d'escompte, καλεῖται πίναξ ἐν τῷ ὁποίῳ σημειώνουσι τοὺς ἀριθμούς, ποσά, λήξεις, ἀποδέκτας, ἐκδότας, κλπ. τῶν πρὸς προεξόφλησιν διδομένων γραμματίων. Τὰ πινάκια ταῦτα εἶνε ἔντυπα διδόμενα παρὰ τῶν τραπεζῶν ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἐμπόρων. Ὅταν εἷς ἔμπορος θελήσῃ νὰ δώσῃ πρὸς προεξόφλησιν γραμμάτια εἴς τινα Τράπεζαν, θὰ καταγράψῃ ταῦτα ἐπὶ τοῦ πινακίου κατὰ τάξιν λήξεως σημειῶν τὰς διὰ τῶν στηλῶν τοῦ πινακίου αἰτουμένας λεπτομερείας. Οὐδεμία δυσκολία ὑπάρχει εἰς τὸν καταρτισμὸν πινακίου καθόσον ὁδηγεῖταί τις ἐκ τῶν στηλῶν αὐτοῦ.

προεξοφλητικῶς [ἐπίρ.] προεξοφλῶν, en escomptant, μετὰ προεξοφλήσεως (ἐκπτώσεως), avec escompte ; sous escompte.

προεξοφλῶ (έω), μέλ. ήσω, escompter, προπληρόνω μὲ ἔκπτωσιν· βλ. προεξόφλησις· ‖ προεξοφλεῖν παρὰ τῇ Τραπέζῃ, escompter à la banque.

προεξοχή, ῆς ἡ· πᾶν ἐξέχον μέρος, ἐπίσης κατάστασις τοῦ προεξέχοντος, proéminence, n. f. βλ. προεξέχω· ‖ [ἀνατομ.] προεξοχή, protubérance (λατ. pro, en avant καὶ tuber=bosse) n. f.=saillie ; π. χ. αἱ προεξοχαὶ τοῦ κρανίου, les protubérances du crâne; ‖ [μεταφ.] αἱ προεξοχαὶ τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς, les protubérances de l'écorce terrestre ; ‖ — [ἀρχιτ.] saillie, n. f. ressaut, n. m. projecture, n. f. βλ. ἐκφορά· ‖ — [οἰκοδ.] avant-corps, n. m. προβολή, ἡ· καλεῖται οὕτω πᾶν μέρος ἐξέχον ἐκ τοῦ προσώπου οἰκοδομῆς ἢ ἔργου τινὸς πλέον τῶν δέκα ἑκατοστομέτρων· ‖ — τοιχοβάθρου [οἰκοδ.] βλ. ὑπέρβασις (empattement)· ‖ — κλιμακοειδής, βλ. κλιμακοειδής· ‖ ἄνευ προεξοχῶν=ἐπὶ ψιλοῦ, à cru ; ψιλὸς σημαίνει ὁ ἀπογεγυμνωμένος ἀπὸ προεξέχοντα μέρη· ‖ [σιδηροδ.] ὁλικὴ ἀπόστασις (ἢ προεξοχὴ) τῶν ἐζευγμένων τροχῶν, empattement total des roues couplées.

προεορτάζω, μέλ. άσω· ἑορτάζω (ἑορτὴν) ἐκ τῶν προτέρων, célébrer [une fête] d'avance.

προεόρτιος, ος, ον· ὁ πρὸ τῆς ἑορτῆς, τῆς κυρίας ἑορτῆς προηγούμενος, qui précède un jour de fête. § [οὐδ. οὐσ.] τὰ προεόρτια, la veille ; (le prélude ; les préparatifs) d'une fête.

προεπίθεσις, εως, ἡ· βλ. ἐπίθεσις, agression, n. f.

προεπωστρίς, ίδος, ἡ· dard du fusil chassepot (ἐπὶ τῆς ἐπωστρίδος, tête mobile).

προέρχομαι, ἔρχομαι εἰς τὰ ἔμπροσθεν, προχωρῶ, s'avancer ; προέρχομαι, πηγάζω, procéder ; ἔρχομαι εἰς, [en] venir à. § [συνήθ. τριτοπρ.], προέρχομαι, πηγάζω ἔκ τινος αἰτίας, provenir ; προκύπτω, résulter ; πηγάζω, procéder ; πηγάζω, ἀπορρέω, émaner ; πηγάζω, ἔρχομαι, venir ; πηγάζω, προέρχομαι, dériver ; ‖ πόθεν προέρχονται αὐταὶ αἱ καταχρήσεις ; d'où proviennent ces abus ? ‖ πόθεν προέρχεται ὅτι ; d'où vient que ? ‖ τί προῆλθεν ἐκ τούτου ; qu'en est-il résulté ? ‖ πόθεν προέρχεται τοῦτο ; d'où vient cela ? ‖ πόθεν προέρχονται ὅλα ταῦτα τὰ δεινά ; d'où proviennent tous ces maux ? ‖ ἐντεῦθεν προέρχονται αἱ καταχρήσεις, de là proviennent les abus.

προεσκεμμένως [ἐπίρ.], sciemment, adv. βλ. **προβεβουλευμένως.**

προεστώς, ῶτος, ὁ (ὁ πρόκριτος πόλεως ἢ ἐπαρχίας καὶ ὁ πρωτεύων τῶν ἐφημερίων ἐνορίας), ὁ προύχων.

προεσχάρια, τά· τὰ πρὸ τῆς ἐσχάρας μέρη, avant-grille, n. f.

προετοιμάζω, μέλ. άσω, προετοιμάζω τι πρὸς ὄφελος ἢ χρῆσίν μου, préparer ; τακτοποιῶ, διατάσσω τι, disposer ; προδιαθέτω, prédisposer; προετοιμάζω, ἐπιφυλάσσω ἔκπληξιν τινά, ménager une surprise ; ‖ [ὀχυρ.] προετοιμάζω τὴν ἀγκαλίδα, garnir (παρασκευάζω) le saucisson ; ‖ [ναυτ.] προετοιμάζω ἀγόμενον ἢ ἀντικείμενον ὅπως ᾖ ἕτοιμον πρὸς χρῆσιν, parer une manœuvre ou parer un objet ; ‖ προετοιμάζομαι διὰ νὰ κάμω τι, se parer ou être paré.

προετοιμασία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ προετοιμάζειν τι, préparation, n. f. [πληθ. ἰδ.] préparatifs=αἱ **προπαρασκευαί** ; βλ. λέξιν.

προέχω, προεξέχω, ἐξέχω εἰς τὰ ἔμπροσθεν, être proéminent ; ἐκτείνομαι, προχωρῶ ἐν προεξοχῇ, avancer en saillie ; σχηματίζω προεξοχήν, faire saillie ; ἐξέχω, saillir. § προέχω, εἶμαι ἀνώτερος τινός, être au dessus de ; ὑπερβαίνω, dépasser ; ὑπερτερῶ, surpasser ; εἶμαι ἀνώτερος, être supérieur ; ὑπερτερῶ, ὑπερβαίνω τινὰ κατὰ τὴν ἀξίαν, τὴν τέχνην, l'emporter [ἐπικρατῶ τινος, dominer ; διακρίνομαι εἴς τι, se distinguer ; ‖ οἱ προέχοντες τῶν λογίων, les sommités littéraires ; βλ. **προεξέχω** καὶ **ἐξέχω.** ‖ **προέχων,** ουσα, ον, saillant, e, adj. ‖ [ὀχυρ.] saillant, **προέχον** μέρος, **προέχουσα** ἢ **ἐξέχουσα** (γωνία, angle saillant). Καλεῖται οὕτω τὸ προέχον μέρος χαρακώματος ἢ ὀχυρώματος, τὸ ἀποτελούμενον διὰ τῆς συναντήσεως τῶν δύο **προσώπων** (faces) ὑπὸ προέχουσαν γωνίαν. Τὰ **προέχοντα** μέρη εἶνε φυσικῶς τὰ σημεῖα τῆς προσβολῆς καὶ δέον νὰ ὀργανίζωνται ἰσχυρότερον ἀπὸ τὰ **εἰσέχοντα** (rentrants, τὰς εἰσεχούσας γωνίας), ἅτινα εἰσὶν ὀλιγώτερον ἐκτεθειμένα. Κατ' ἀρχὴν εἶνε παραδεδεγμένον, ὅτι κατὰ τὴν χάραξιν αἱ προέχουσαι γωνίαι δέον νὰ τοποθετῶνται ἐπὶ τῶν σχετικῶς ὑψηλοτέρων σημείων τοῦ ἐδάφους· ‖ τὰ ἐξέχοντα μέρη τοῦ δάσους, saillants de bois.

προζυμερή, ἡ [διάλ. Οἰνόης]· ἀγγεῖον διὰ προζύμι.

προζύμη, ἡ καὶ **προζύμι,** τὸ καὶ

προζύμιον, ου, τό· levain, n. m. διὰ κατασκευὴν ἄρτου, βλ. καὶ **μαγιά**· ‖ προζύμιον ζύθου, βλ. **ἀφρόζυθος,** levure, n. f.

προζυμοκῶμι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], ὁ ἐκ τοῦ προζυμίου ζωμός.

προηγητής, οῦ, ὁ· ὁ προηγούμενος, devancier, ère, n.

προηγητικός, ή, όν· προπορευτικός, ὁδηγητικός· ‖ [οὐσ.] ἡ **προηγητική** [ἐνν. τέχνη], proégétique, n. f.=ἡ τακτικὴ πορείας.

προηγμένος, η, ον (προάγομαι), promu, e.

προηγιασμένος, η, ον· βλ. προαγιάζω.

προηγοῦμαι (έομαι), προπορεύομαι τινὸς καὶ τὸν ὁδηγῶ, précéder ; βαδίζω ἐπὶ κεφαλῆς (πρῶτος), marcher en tête (le premier); εἶμαι ὁ πρῶτος, être le premier ; primer ; ἔχω τὰ πρωτεῖα, avoir la préséance (le pas), προηγοῦμαι, devancer ; ‖ προηγεῖτο τῆς συνοδείας, il précédait le cortège ; ‖ [ὁ νομάρχης] προηγεῖται τοῦ εἰσαγγελέως, a le pas sur le procureur du roi ; ‖ [μεταφ.] θέλει νὰ προηγῆται πάντοτε, il veut toujours primer ; ‖ ἡ αὐγὴ προηγεῖται τοῦ ἡλίου, l'aurore devance le soleil ; ‖ ἓν σύνταγμα προηγεῖτο τῆς παρατάξεως, un regiment ouvrait la marche ; ‖ ὅσοι προηγήθησαν ἡμῶν, ceux qui nous ont devancés ; nos devanciers. § [μετοχ. ἐπίθ.] προηγούμενος, η, ον, précédent, e, adj. πρότερος, antécédent, e, adj. προκαταρκτικός, préalable ; ‖ ἡ προηγουμένη συνεδρίασις, la séance précédente ; ‖ ἡ προηγουμένη ἡμέρα, le jour précédent; ‖ ἴχνη προηγούμενα, traces de personnes marchant en avant ; de nos précédents ; ‖ [οὐδ. οὐσ.] τὰ προηγούμενα, ce qui précède ; les précédents ; les antécédents ; ‖ ἐκ τῶν προηγουμένων ἕπεται ὅτι, de ce qui précède il s'ensuit que ; ‖ ἔχει κακὰ προηγούμενα, il a des mauvais antécédents ; ‖ ἡ Βουλὴ συνεμορφώθη πρὸς τὰ προηγούμενα, la Chambre s'est conformée aux précédents ; ‖ [διοικ.] τὰ προηγούμενα [ἐνν. ἔγγραφα], le dossier [d'une affaire]. § [μετοχ. οὐσ.] **προηγούμενος,** le précédent, e.

προηγούμενος, ου, ὁ [ἐκκλ.] (μονῆς), sous-prieur, n. m.

προηγουμένως [ἐπίρ.] πρότερον, précédemment, adv. préalablement, adv. ἐκ τῶν προτέρων, d'avance ; προτήτερον, πρότερον, auparavant, adv. [ἐπὶ συνθηκῶν] προκαταρκτικῶς, préliminairement, adv. § **προηγουμένως,** ἐκ τῶν προτέρων, προκαταβολικῶς, par anticipation.

προθάλαμος, ου, ὁ· antichambre, n. f. ὁ προηγούμενος χῶρος τῶν ἄλλων δωματίων οἰ-

κήματος τινός· βλ. καὶ **πρόδομος**, ὅστις συνηθέστερον λέγεται **πρόδρομος**.

πρόθεμα, τὸ [γραμμ.] **προσυνθετικόν**, τό· préfixe, n. m. τὸ πρὸ τῆς λέξεως συνδετικόν.

πρόθεσις, εως, ἡ· ἐκεῖνο ὅπερ ἔχει τις κατὰ νοῦν νὰ πράξῃ, intention, n. f. ὁ σκοπός, τὸ σχέδιον, dessein, n.m. τὸ σχέδιον, projet, n.m. ἡ ἐπιθυμία, désir, n.m. ἡ θέλησις, volonté, n.f. || ἡ πρόθεσις, intention, εἶνε ἐπιβαρυντικὴ περίπτωσις τῶν ἐγκλημάτων· || δὲν εἶχον τὴν πρόθεσιν νά, mon intention n'était pas de ; || ἐκ προθέσεως, à dessein ; ἐπίτηδες, exprès ; [ἐπὶ κακοῦ ἰδ.] de propos délibéré : || δὲν τὸ ἔκαμεν ἐκ προθέσεως, il l'a fait sans intention ; [οἰκ.] il n'y tâchait pas. § [γραμμ.] **πρόθεσις**, préposition, n. f. **προθέσεις** λέγονται αἱ λέξεις, αἵτινες χρησιμεύουσι πρὸς ἀκριβέστερον προσδιορισμὸν τῶν σχέσεων, ἃς γενικῶς δηλοῦσιν αἱ πτώσεις· οἷον **ἔρχομαι πρός σε, μένω ἐν τῇ οἰκίᾳ**. § [ἐκκλ.] proposition, n. f. || οἱ ἄρτοι τῆς προθέσεως, les pains de la proposition ; || ἡ τράπεζα τῆς προθέσεως, la crédence.

πρόθεσις, εως, ἡ· prothèse (πρὸ καὶ θέτω, je place), n. f. μέρος τῆς χειρουργικῆς προτιθέμενον τὴν ἀντικατάστασιν ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ ἀποτμηθέντων μελῶν, οἷον χειρὸς ἢ ποδός.

προθεσμία, ας, ἡ· χρονικὸν διάστημα πρὸς ἐκτέλεσιν τινός, terme, n. m. || **προθεσμία**, délai, n. m. καλεῖται ὡρισμένη χρονικὴ ἔκτασις ἐντὸς τῆς ὁποίας, ἢ χρονικὸν διάστημα κατὰ τὸ ὁποῖον πρᾶξίς τις ἢ ἐργασία πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ· χρησιμεύει δὲ ἡ προθεσμία συνήθως μὲν ὑπὸ τοῦ νόμου, ἢ τοῦ δικαστηρίου, ἐνίοτε δὲ καὶ ὑπὸ τῶν διαδίκων· || — ἐγγυήσεως, délai de garantie ; || — ἀφίξεως ἢ χρόνος μεταβάσεως, délai d'arrivée ; χρονικὸν διάστημα ὅπως μεταβῇ τις εἰς τὸ προωρισμένον μέρος· || — ἐκτελέσεως, délai d'exécution ; || μὲ μακρὰν προθεσμίαν, à long terme ; || [ἐμπ.] προθεσμία, terme, n. m. π. χ. πράξεις ἐπὶ προθεσμίᾳ, transactions à terme; || —, usance, n. f. terme de trente jours habituellement fixé pour le payement d'une lettre de change, τριακονθήμερος προθεσμία διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ συναλλάγματος· || αἱ νόμιμοι προθεσμίαι, les délais de la loi ; βλ. κατωτέρω· || παρατείνω τὴν προθεσμίαν [πληρωμῆς, κτλ.], atermoyer ; || —, ἡ ἀναβολή, sursis, n. m. || — (ἀναβολὴ) παρεχωρήθη τῷ ἐναγομένῳ, un délai, un sursis a été accordé au défenseur ; || —, βλ. **ἀναβολὴ** προελεύσεως (sursis)· || [νομ.] **προθεσμία**, délai de la loi. Ἡ ἐκδίκασις τῶν διαφορῶν προβαίνει εὐρύθμως καὶ ταχέως, ὅταν αἱ καθ' ἕκαστον δικαστικαὶ πράξεις τῶν δικαζομένων ἢ καὶ τοῦ δικαστηρίου ἐπιχειρῶνται οὐ μόνον κατὰ τὴν προσήκουσαν τάξιν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ δέοντι χρόνῳ. Ἐτέθησαν λοιπὸν ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ διατυπώσεις, ὁρίζουσαι ἀκριβῶς τὸν χρόνον τῆς ἐκτελέσεως ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς δικαστικῆς πράξεως. Τὸ ῥωμ. δὲ δίκαιον προσδιώρισεν ὅρια καὶ εἰς τῆς ὅλης δίκης τὴν διάρκειαν. Τὰς προθεσμίας χορηγεῖ συνήθως μὲν ὁ νόμος ἢ ὁ δικαστής, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ οἱ διάδικοι αὐτοὶ δύνανται κατὰ θέλησιν νὰ τάξωσι προθεσμίας· ὑπάρχουσι δὲ αὐτῶν δύο εἴδη, ἢ χρονικαὶ ἐκτάσεις, ἐντὸς τῶν ὁποίων, ἢ χρονικὰ σημεῖα, κατὰ τὰ ὁποῖα ἡ πρᾶξις πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ.

Ὡς πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν τῶν προθεσμιῶν ἐξηγήσεως χρήζουσι τὰ ἑξῆς· α') ὁ μὴν κατὰ τὴν πολιτικὴν δικονομίαν εἶνε χρονικὸν τμῆμα ἐκ 30 ἡμερῶν· ὅθεν ἡ κατὰ μῆνας προσδιωρισμένη προθεσμία περιέχει πάντοτε χρόνον πολλαπλάσιον τοῦ 30 ἀριθμοῦ· β') ἡ προθεσμία ἄρχεται ποτὲ μὲν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως δικογράφου τινός, ποτὲ δὲ ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως ἑτέρου γεγονότος. Τὸ πρῶτον εἶνε συνηθέστερον καὶ ἔχει οὕτως ἡ προθεσμία· 1) ἄρχεται οὐχὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς κοινοποιήσεως, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐπιούσης ἡμέρας, καὶ λήγει τὴν 6 ὥραν μ. μ. τῆς τελευταίας ἡμέρας. Αἱ μεταξὺ μὲν παρεμπίπτουσαι ἑορταὶ ὑπολογίζονται, δὲν ὑπολογίζεται ὅμως ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τυγχάνουσα, ἀνθ' ἧς προσλαμβάνεται τότε ἡ ἐπομένη ἐργάσιμος· 2) τρέχει ὑπὲρ τοῦ κοινοποιήσαντος τὸ δικόγραφον καὶ κατὰ τοῦ ἀντιδίκου αὐτοῦ, ἤγουν οὗτος μόνον ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιχειρήσῃ ἐμπροθέσμως ὅσας πράξεις τὸ κοινοποιηθὲν ἔγγραφον ἀπαιτεῖ, ἀλλ' ἡ προθεσμία πρὸς ἐμφάνισιν ἐνώπιον δικαστηρίου ἢ δικαστοῦ τινος τρέχει κατ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων· 3) ἀποθανόντος τοῦ διαδίκου πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας, ἄρχεται διὰ τοὺς κληρονόμους αὐτοὺς νέα, λογιζομένη ἀπὸ τῆς ἀποδοχῆς τῆς κληρονομίας. Κατ' ἐξαίρεσιν, ἐν τοῖς παρὰ τοῦ νόμου ῥητῶς προβλεπομένοις θέμασι κινεῖ τὴν προθεσμίαν οὐχὶ ἡ κοινοποίησις δικογράφου, ἀλλ' ἕτερόν τι γεγονός· τότε δὲ εἰς τὴν προθεσμίαν λογίζεται καὶ ἡ ἡμέρα τοῦ γεγονότος τούτου· 4) ἐπὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ ἀκροατηρίου κατὰ τακτὴν ἡμέραν ἐπιχειρητέων πράξεων ἀναγκαῖον νὰ ὁρίζηται οὐ μόνον ἡ ἡμέρα ἀλλὰ καὶ ἡ ὥρα ὅπερ καὶ διὰ τὰς πράξεις τοῦ ἀκροατηρίου ἀπαιτεῖται ἐνίοτε.

Τὴν ἔκτασιν τῶν προθεσμιῶν προσδιορίζει εἴτε ὁ νόμος εἴτε τὸ δικαστήριον, ἀλλ' αἱ νόμιμοι προθεσμίαι, νενομοθετημέναι γενικῶς καὶ σχετικῶς πρὸς ὡρισμένην πρᾶξιν, χρησιμεύουσιν ἁπλῶς εἰς προπαρασκευὴν τῶν διαδίκων· διὰ τοῦτο, ὅταν ἐκτὸς τῆς προπαρασκευῆς ἀπαιτῆται καὶ ὁδοιπορία πρὸς ἐκτέλεσιν δικαστικῆς τινος πράξεως αὐξάνει ἡ προθεσμία, ὅπερ λαμβάνει χώραν, ὅταν διάδικός τις, ὀφείλων νὰ ἐμφανισθῇ καθ' ὡρισμένην προθεσμίαν εἰς δικαστήριον, δὲν κατοικῇ, μήτε διαμένῃ εἰς τὴν ἕδραν αὐτοῦ, ἢ ὀφείλων νὰ πράξῃ τι πρὸς τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ, κατοικῇ εἰς ἕτερον ἢ αὐτὸς τόπον. Ἡ αὔξησις γίνεται οὕτως. Ἐπὶ ἀποστάσεως 4 σχοίνων προστίθεται μία ἡμέρα εἰς τὴν νόμιμον προθεσμίαν, ἐπὶ ἀποστάσεως 8 σχοίνων, δύο ἡμέραι καὶ οὕτως ἐφεξῆς.

Οἱ διάδικοι δύνανται κατ' ἀμοιβαίαν συναίνεσιν νὰ παρεκτείνωσι τὰς προθεσμίας, ἀλλὰ καὶ τὰ δικαστήρια. Ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει

γίνεται ἡ αἴτησις περὶ τούτου εἰς τὸ δικαστήριον, ὅπερ δι' ἀποχρῶντας λόγους καὶ ἐὰν ἡ αἴτησις εἰσαχθῇ πρὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας, παρεκτείνει αὐτήν· ἡ παρέκτασις δὲ ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐκπνεύσεως τῆς πρώτης προθεσμίας καὶ ἂν δοθῇ πρότερον.

προθέτης, ου, ὁ [νεολ.], βλ. **προθήκη**.

προθετικός, ή, όν, prépositif, ive, adj. [γραμμ.] λέγεται περὶ λέξεως ἢ μορίου προτασσομένης ἑτέρας λέξεως, se dit d'un mot ou particule qui se place toujours devant un autre mot; ‖ σύνδεσμος προθετικός, conjonction prépositive ; ‖ ἔκφρασις προθετική, locution prépositive, ἕνωσις πλειοτέρων λέξεων λαμβανομένων προθετικῶς, π. χ. vis-à-vis de. § —, prépositionnel, elle, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν πρόθεσιν, ὁ ἔχων τὴν ἀξίαν ἢ λαμβανόμενος ἀντὶ τοιαύτης.

προθετικῶς [ἐπίρ.], prépositivement, adv. κατὰ τὸν τρόπον τῶν προθέσεων, à la manière des prépositions, ἀντὶ προθέσεως· ‖ ἐπίρρημα λαμβανόμενον προθετικῶς, adverbe employé prépositivement.

προθεωρία, ας, ἡ· προκαταρκτικὴ παρατήρησις καὶ ἔρευνα, προεισαγωγή, aperçu préliminaire.

προθήκη, ης, ἡ· τὰ μεγάλα ὑαλοσκεπῆ παράθυρα τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων εἰς ἃ ἐκτίθενται διὰ εἴδη ἐμπορευμάτων, devanture [de magasin], n. f. ou vitrine, n. f. ἐπίσης καὶ αἱ ἐντὸς τῶν καταστημάτων ὑαλόθετοι θῆκαι λέγονται **προθῆκαι** (vitrines). Ἐν ταῖς προθήκαις ἐκτελεῖται ἡ **ἔκθεσις τῶν ἐμπορευμάτων** (étalage des marchandises, montre des marchandises), ἐκ τούτου κατ' ἐπέκτασιν καλεῖται **προθήκη,** étalage, n. m.=l'ensemble des marchandises exposées ; καὶ **προθήκη**, montre, n. f.= vitrine pleine de marchandises.

πρόθοος, [ναυτ.] clin-foc, n. m. κοινῶς **κοντραφλόκος**· τὸ ὑπὲρ τὸν ἀρτέμονα τριγωνικὸν ἱστίον.

προθυμία, ας, ἡ· empressement, n. m. ἡ καλὴ θέλησις, bonne volonté, le bon vouloir ; ζῆλος, zéle, n. m. προθυμία, ζέσις, ardeur, n. f. § [ἐπὶ φυτῶν] βλαστητικὴ δύναμις, force végétative ; ἡ χυμός, sève, n. f. Ἀντίθετα εἰσὶ **βραδύτης** (lenteur), **χαυνότης** (mollesse), **ἀδιαφορία** [indifférence).

προθυμοποίησις, εως, ἡ· ἡ **προθυμία** περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τινός, empressement, n.m.

προθυμοποιοῦμαι (έομαι), μέλ. θήσομαι, s'empresser, γίνομαι πρόθυμος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τινός.

προθυμοποιοῦμαι (έομαι) καὶ **προθυμοῦμαι,** s'empresser, πράττω τι μετὰ προθυμίας, ζέσεως, ζήλου, agir avec ardeur, avec zèle ; se hâter ; montrer une civilité attentive.

πρόθυμος, ος, ον· empressé, ée, adj. qui se hâte ; qui se donne du mouvement ; qui montre une civilité attentive ; ὁ καλῶς διατεθειμένος [bien] disposé, ἕτοιμος πρός τι, prêt à ; ἕτοιμος εἰς τὸ παρέχειν ὑπηρεσίαν τινά, prompt à [rendre service] ; ὑποχρεωτικός, serviable, adj. obligeant, e, adj. ‖ — νὰ τὸ κάμῃ, prêt à le faire ; ‖ ἦτο ἕτοιμος νὰ τὸ κάμῃ, il était prêt à le faire ; ‖ τὸν ηὗρα πάντοτε προθυμότατον, je l'ai toujours trouvé très-empressé (très-serviable); ‖ [ἐν τέλει ἐπιστολῆς] ὅλως πρόθυμος· προθυμότατος, votre très-affectionné ; votre très obéïssant (très -humble) serviteur;ὅλως ὑμέτερος, tout-à-vous.

προθύμως [ἐπίρ.], μετὰ προθυμίας, avec empressement ; ἀπὸ καρδίας, μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως, de grand cœur ; εὐχαρίστως, volontiers, adv. ἀγογγύστως, ἀσμένως, de bon gré, de bonne grâce.

πρόθυρον, ου, τὸ [εὔχρ. συνήθ. πληθ.] τὸ πρὸ τῆς θύρας μέρος, place devant la porte, καὶ κατ' ἐπέκτ. ὁ **πρόδομος**, vestibule ou entrée d'une maison ; κυρίως ὅμως πρόθυρον λέγεται τὸ πρὸ τοῦ πυλῶνος (τῆς θύρας) μέρος, βλ. **πυλὼν** (portail)· ‖ τὰ **πρόθυρα** τοῦ ναοῦ, le parvis de l'église ; ‖ [μεταφ.] εἰς τὰ **πρόθυρα** τῆς πόλεως, aux portes de la ville ; ‖ ἤμεθα εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ χειμῶνος, nous sommes aux approches de l'hiver; ‖ εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ τάφου, aux approches du tombeau.

προθωράκισμα, ατος, τὸ καὶ

προθώραξ, ακος, ὁ· avant-cuirasse. Κυκλικὸς μεταλλικὸς δακτύλιος προφυλάσσων τὸ προπέτασμα τὸ καλύπτον τὰ τρωτὰ μέρη τῶν **σιδηρῶν θόλων** (coupoles)· ὁ δακτύλιος οὗτος οὗτινος τὸ ἀνώτερον μέρος εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ **ἐδάφους**, δέον νὰ ἔχῃ ἀρκετὸν βάθος, ὥστε ἐὰν οὐδείς τις διαρραγῇ ἐν τῷ πρὸ τοῦ δακτυλίου συμπαγεῖ **σκυροδέματι** (béton), νὰ μὴ προξενήσῃ βλάβην ἐν τῷ θαλάμῳ τῶν χειρισμῶν (chambre de manœuvre).

προϊάρι καὶ πριάρι, τὸ [Αἰτ. ἰδίωμα καὶ διάλ. Ἠπείρου]· μικρὸν σκάφος δι' ἀκοντίου κινούμενον εἰς τὰ ῥηχὰ ὕδατα, διὰ μεταφορὰν ἢ ψάρευμα (ἐκ τοῦ πλοιάριον)· βλ. **πριάρι**.

προϊδεάζω, μέλ. άσω, δίδω τὴν ἰδέαν εἴς τινα περί τι, πληροφορῶ τινα ἐκ τῶν προτέρων περί τινος, instruire d'avance de quelque chose ; εἰδοποιῶ ἐκ τῶν προτέρων, avertir d'avance ; προειδοποιῶ, prévenir ; ‖ **προϊδεασμένος,** η, ον [μετοχ.] instruit (e) d'avance, προειδοποιημένος, averti, e ; prévenu, e.

προῖκα, ός, ἡ· βλ. **προίξ**.

προικίζω, μέλ. ίσω, δίδω ὡς προῖκα, donner une dot ; προικοδοτῶ, doter ; [ἐπὶ ἡγεμ. ἐν.] apanager, βλ. **προικοκτησία**. § [μεταφ.] προικίζω μὲ προτερήματα, μὲ χαρίσματα, douer ; favoriser ; ‖ τὰ προτερήματα μὲ τὰ ὁποῖα τὸν ἐπροίκισεν ἡ φύσις, les qualités dont la nature l'a doué ; ‖ ἡ φύσις λίαν καλῶς ἐπροίκισε τὴν νεάνιδα ταύτην, la nature a fort bien doué cette jeune personne.

προικιόν, τὸ [δημ.] ἡ προίξ, dot, n. f. § [πληθ. ἰδ.] τὰ **προικιά**, τὰ **παράφερνα**, trousseau, n. m.

προίκισις, εως, ἡ καὶ **προικισμός**, οῦ, ὁ· κοινῶς τὸ **προίκισμα**, τὸ δίδειν προῖκα, ἡ **προικοδότησις**, dotation, n.f. § —, **προίκισμα**, κλη-

ροδότησις, apanage, n. m. || ἡ χάρις καὶ τὸ κάλλος ἐκληροδοτήθησαν εἰς τὴν γυναῖκα, la grâce et la beauté sont l'apanage de la femme; βλ. καὶ **προικοκτησία**. § —, dotation, n. f.=**προικοδότησις**, ὁ προορισμὸς εἰσοδημάτων διὰ κατάστημα δημοσίας χρήσεως, ἐκκλησίας, νοσοκομείου, κτλ. revenus assignés à un établissement d'utilité publique, une église, un hôpital, etc.

προικισμός, οῦ, ὁ· dotation, n. f. βλ. **προίκισις**.

προικοδοσία, ας, ἡ· ἡ προικοδότησις, dotation, n. f.

προικοδότης, ου, ὁ· ὁ δίδων τὴν προῖκα, κοινῶς **προικιστής**, celui qui dote.

προικοδότησις, εως, ἡ καὶ **προικισμός**, dotation, n. f.

προικοδοτῶ (έω), μέλ. ήσω, δίδω προῖκα, donner une dot; προικίζω, doter; ἢ προσδιορίζω εἰσόδημα εἰς κοινότητα, κατάστημα, κτλ. assigner un revenu à une communauté, un établissement, etc. § **προικοδοτῶ**, apanager, κληροδοτῶ, βλ. **προικοκτησία**.

προικοθήρας, α, ὁ· ὁ θηρεύων προῖκα (ὅπως νυμφευθῇ), coureur de dots.

προικοθηρῶ (έω), ἐπιζητῶ σύζυγον μετὰ προικός, être coureur de dots; courir les dots.

προικοκτησία, ας, ἡ (προίξ, κτῆμα), δώρησις κτημάτων, προικισμός, dotation, n. f. § **προικοκτησία**, apanage, n. m. ἡ κατὰ τὸ φεουδαλικὸν σύστημα ἐν Γαλλίᾳ δωρεὰ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ βασιλέως ἢ τὰ δευτερότοκα τέκνα αὐτοῦ δημοσίων κτημάτων ἢ καὶ ἐπαρχιῶν ὁλοκλήρων, σκοποῦσα τὴν ὑλικὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν μελῶν τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, ἅτινα ἕνεκα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ δικαιώματος τῆς πρωτογενείας ἦσαν ἀποκεκλεισμένα τοῦ θρόνου καὶ συνεπῶς τῶν ἐξ αὐτοῦ ὠφελημάτων. Τὸ κατ' ἀρχὰς αἱ δωρεαὶ αὗται ἦσαν ὁριστικαὶ καὶ ἀμετάκλητοι, ἀλλὰ κατόπιν ἐπεκράτησεν ἡ ἀρχὴ τοῦ νὰ περιέρχηται πάλιν ἡ κυριότης τῶν δωρηθέντων κτημάτων εἰς τὸ δημόσιον ἤτοι εἰς τὸ Στέμμα, ἐν ᾗ περιπτώσει ὁ λαβὼν ταῦτα ἤθελεν ἀνέλθει εἰς τὸν θρόνον ἢ ἀποβιώσει ἄνευ ἀρρένων κληρονόμων. Κατὰ τὸ 1790 ἡ Συνταχτικὴ Συνέλευσις κατήργησε τὰς πρὸς τοὺς βασιλόπαιδας προικοκτησίας, ὁ δὲ Ναπολέων Α' τὰς ἐπανέφερε καὶ ὁ μετ' αὐτὸν Λουδοβῖκος ΙΗ' ἐπέστρεψεν εἰς τὸν ἐξάδελφόν του δοῦκα τοῦ Ὀρλεάν, ὅ,τι εἶχεν ἀπομείνει ἀνεκποίητον ὑπὸ τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ἐκ τῆς ἀρχαίας προικοκτησίας τοῦ Ὀρλεάν. Ἀλλὰ τοῦ δουκὸς τοῦ Ὀρλεὰν ἀνελθόντος εἶτα εἰς τὸν θρόνον συνηνώθη ἡ προικοκτησία αὕτη μετὰ τῆς περιουσίας τοῦ Στέμματος. Ἐπὶ Ναπολέοντος Γ' αἱ πρὸς τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ δωρεαὶ ἐγίνοντο εἰς χρήματα, τοῦτο δὲ ἀκολουθεῖται τὰ νῦν καὶ ἁπανταχοῦ σχεδὸν τῆς μοναρχικῆς Εὐρώπης.

προικοπαράδοσις, εως ἡ· ἡ παράδοσις τῆς προικὸς ἐν γένει εἰς τὸν νυμφίον, remise [des biens meubles] de la dot; (du trousseau).

προικοσύμφωνον, ου, τό· τὸ συμβόλαιον τοῦ γάμου, contrat de mariage.

προικῷος, α, ον· ἀνήκων εἰς τὴν προῖκα, qui appartient à la dot, dotal, ale, aux, adj. || προικῷον εἰσόδημα, apport dotal, τὸ ἐκ τῆς προικὸς παρεχόμενον εἰσόδημα· || περιουσία προικῴος, fortune dotale; || τὰ προικῷα κτήματα εἶνε, κατ' ἀρχήν, ἀναπαλλοτρίωτα, les biens dotaux sont, en principe, inaliénables.

προίξ, οικός, ἡ· dot, n. f. bien qu'une femme apporte en mariage, ou une religieuse en entrant au couvent; βλ. κατωτέρω· || χωρὶς προῖκα, sans dot. § —, βλ. **παράφερνα**, trousseau, n. m. || ἔκαμε τὴν προῖκά της, elle a fait son trousseau. § [αἰτιατ. ἐπίρ.] προῖκα, δωρεάν, gratis, adv. ματαίως, en vain; ἀτιμωρητί, impunément, adv. § **προίξ**, dot, n. f. καλεῖται ἡ τῷ ἀνδρὶ παρεχομένη περιουσία πρὸς ἀνακούφισιν τῶν βαρῶν τοῦ γάμου. Ἑπομένως διὰ ταύτην πάντοτε προσυπακούεται ὁ ὅρος τελέσεως γάμου, καὶ ἂν ὁ γάμος δὲν δύναται πλέον νὰ τελεσθῇ, λογίζεται ὁ ὅρος ματαιωθεὶς καὶ τὰ δοθέντα ἐπιστρέφονται. Πληρωθέντος τοῦ ὅρου τοῦ γάμου τῶν μὲν ἀντικαταστατῶν πραγμάτων τῆς προικὸς ἡ πλήρης κυριότης μεταβαίνει εἰς τὸν ἄνδρα, ὥστε αὐτὸν βαρῇ ὁ κίνδυνος, τῶν δὲ μὴ ἀντικαταστατῶν ἀνήκει μὲν εἰς τὸν ἄνδρα ἡ κυριότης, ἀλλ' ὁ κίνδυνος βαρῇ τὴν γυναῖκα. Μετὰ τὴν λύσιν δὲ τοῦ γάμου ἡ προὶξ ἀποδίδεται, εὐθυνομένου τοῦ ἀνδρὸς μόνον ἕνεκα τῆς ἐκ δόλου ἢ πταίσματος ἀπωλείας ἢ χειροτερεύσεως. Ἕνεκα ὅμως τῶν δυσχερειῶν τῶν προερχομένων ἐκ τῶν διαφόρων τούτων περιστάσεων εἰσήχθη ἡ ἀποτίμησις τῶν προικῴων ἥτις ἐξομοιοῦται πρὸς ἀληθῆ πώλησιν. Κατὰ ταύτην ὡς προὶξ λαμβάνεται τὸ τίμημα τῆς πωλήσεως καὶ τοῦτο ἀποδίδεται ὑπὸ τοῦ ἀνδρός, ὁ ὁποῖος ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ἢ χειροτερεύσεως τοῦ ἀποτιμηθέντος προικῴου δὲν ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως ν' ἀποδώσῃ τὸ ποσὸν τῆς ἀποτιμήσεως. Ὅταν ὅμως τὰ προικῷα ἀκίνητα δοθῶσιν ἀδιατίμητα, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐκποίησις αὐτῶν, οὐδὲ ἂν συναινῇ ἡ σύζυγος. Ἐν περιπτώσει δὲ λύσεως τοῦ γάμου ἕνεκα θανάτου τῆς γυναικὸς ἡ προὶξ μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῆς.

προϊόν, όντος, τό· τὸ ἔκ τινος παραγόμενον, produit, n. m. ἡ παραγωγή, production, n. f. [συνεκδ.] τὸ ἀποτέλεσμα, résultat, n. f. ou effet, n. m. ἀποτέλεσμα, καρπός, fruit, n. m. || γεωργικὰ προϊόντα, produits agricoles; || ὁ οἶνος αὐτὸς εἶνε προϊὸν τοῦ κτήματός μου (τῆς ἀμπέλου μου), ce vin est de mon cru; || τὰ προϊόντα τῆς τέχνης, les productions de l'art; || προϊὸν μακρῶν σπουδῶν, fruit de longues études; || τὰ προϊόντα τῆς βιομηχανίας, les produits de l'industrie; || προϊόντα χημικά, produits chimiques; || — καθαρόν, produit net. § προϊόντα τῆς γῆς, denrée, n. f. pl. καλοῦνται οὕτω γενικῶς πάντα τὰ προϊόντα τῆς γῆς, π. χ. οἱ δημητριακοὶ καρποὶ (les céréales), κτλ.

προϊπιτον, τὸ [διάλ. Οἰνόης] ἐμποδισμένον, ἀπηγορευμένον (λατ. prohibitum), prohibé.

προϊσταμαι, εἶμαι προεστὼς τινος, εἶμαι ὁ πρῶτος, ὁ ἀνώτερος (ὁ ἀρχηγός), être le supérieur (le chef); προΐσταμαι, προεδρεύω, présider; προΐσταμαι, présider=διέπω, régir; διευθύνω, diriger; κυβερνῶ, gouverner; || προΐσταται τῶν κοινῶν, il est à la tête des affaires. § [μετοχ. οὐσ.] **προϊστάμενος** (ἀνώτερος), supérieur, cure; ὁ ἐπὶ κεφαλῆς, ὁ ἀρχηγός, chef; || δὲν ὑπακούει εἰς τοὺς προϊσταμένους του, il n'obéit pas à ses supérieurs; || ἔχει κακὸν προϊστάμενον, il a un mauvais chef; || ὁ προϊστάμενος τῶν ἐνόρκων, le chef du jury; || **προϊστάμενος** ὑπηρεσίας τινός, chef de servise.

προϊστάμενος, η, ον· patron, onne, n. ὁ διευθύνων, ὁ ἐπιβλέπων ἢ δίδων τὴν ἐργασίαν καὶ ἐν γένει ὁ ἐπὶ κεφαλῆς ἐργασίας τινὸς εἰς κατάστημά τι. ὡς πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους ἢ τοὺς ἐργάτας, chef ou maîtresse d'un établissement, par rapport aux ouvriers; s'adresser au patron, à la patronne; βλ. **ἐργοδότης** καὶ **προϊσταμαι.**

προϊστια, τὰ [ναυτ.] voiles d'étai; βλ. εἰς **ἱστίον.**

προϊστορία, ας, ἡ· préhistoire (προ, pré καὶ ἱστορία, histoire) n. f. ὀναμασία δοθεῖσα ἐν τῇ ἀρχαιολογίᾳ, εἰς τὸ σύνολον τῶν ἐκτελεσθέντων ἔργων τῶν προηγηθέντων τῶν ἱστορικῶν χρόνων· || ἡ γαλατικὴ προϊστορία, la préhistoire gauloise.

προϊστορικός, ή, όν· préhistorique (ῥίζα, **προϊστορία**) adj. ὁ προηγηθεὶς τῶν λεγομένων ἱστορικῶν χρόνων· ὁ προϊστορικὸς ἄνθρωπος, l'homme préhistorique; ὁ σχετιζόμενος μὲ τοὺς προηγουμένους χρόνους τῶν ἱστορικῶν χρόνων· προϊστορικὴ ἀρχαιολογία, archéologie préhistorique.

προϊστορικῶς [ἐπίρ.] κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους, dans les temps préhistoriques.

προϊών, οῦσα, ὸν [μετοχ. τοῦ ἀχρ. πρόειμι] avançant; || [εὔχρ. συνήθ. **ἐν τῇ** φράσει] προϊόντος τοῦ χρόνου, avec le temps=σὺν τῷ χρόνῳ, à la longue.

πρόκα, ας, ἡ [δημ. ξεν.] μικρὸς ἧλος, petit clou; broquette, n. f. petit clou à large tête, μικρὸς πλατυκέφαλος ἧλος· βλ. καὶ **ἧλος.**

προκάθεμα, ατος, τὸ (τῆς ἀλύσεως) [ναυτ.] bitture, n. f. κοινῶς τὸ **μόρτο**· εἰς παλαιοτέρας ἐποχάς, ὅτε μετεχειρίζοντο χάλωας καννα-βίνους, τὸ παρεαθησόμενον ἔκταμα τοῦ χάλω ἐξ ἑκάστης ἀγκύρας ἐσπειοᾶτο ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἢ τοῦ πυροβολείου καὶ ἐκιονοδετεῖτο τὸ ἄκρον· τὸ οὕτω προπαρασκευασμένον ἔκταμα ἐκαλεῖτο **προκάθεμα.**

προκαθηγητήρ, ῆρος, ὁ· conducteur, n.m. ὄργανον προκαθηγούμενον ἐργασιῶν τινῶν· || **προκαθηγητὴρ** πρὸς τρύπασιν, conducteur à percer; || προκαθηγητῆρες τῶν στιγέων τῶν πρὸς γέμισιν τῶν καψυλλίων, conducteurs de poinçons à charger les capsules.

προκάθημαι, χυρ. κάθημαι πλησίον τινός, μεταφ. κατέχω τὴν πρώτην θέσιν, avoir la première place; ἔχω τὴν πρωτοκαθεδρίαν, avoir la préséance; ἔχω τὰ πρωτεῖα, avoir le pas; προεδρεύω, présider.

προκάλυμμα, ατος, τό· πᾶν τὸ εἰς σκέπην ἢ περικάλυψιν σώματος τινός χρήσιμον, γενικῶς couvert, n. m. abri, n. m. βλ. **κάλυμμα** καὶ **σκέπαστρον**· || —, couvert, n. m. εἰς τὰ ὀχυρώματα καλεῖται οὕτω τὸ parapet ἤτοι τὸ **προπέτασμα**, εἰς δὲ τὴν τειχιστικὴν καλεῖται προκάλυμμα, rempart, n. m. τὸ **τείχισμα.** βλ. λέξ. || —, blindage, n. m. πᾶν στέγασμα ἐκ διαφόρων ὑλικῶν ἢ μεταλλικῶν πλακῶν, ὅπως προφυλάξωσιν ἀντικείμενα τινὰ ἀπὸ τὰ ἐχθρικὰ βλήματα· || — τεθωρακισμένον, blindage cuirassé; || —, blindage. n. m. ἡ ἀσπὶς τῶν ταχυβόλων, μυδροβόλων, κτλ. || —, βλ. **παραπέτασμα**, rideau, n. m. || [ὀχυρ.] προκάλυμμα, masque, n. m. πᾶν τὸ χρησιμεῦον εἰς τὸ νὰ καλύπτῃ τι φυσικὸν ἢ τεχνικόν· σιδηροῦν προκάλυμμα, masque en fer; βλ. καὶ **ἀσπίς**, masque, n. m. || —, défense, n. f. ou couvert, n. m. σκέπαστρον ἀπὸ τὰς ὄψεις καὶ τὰς βολὰς τοῦ ἀντιπάλου· || —, enveloppe, n. f. καλεῖται οὕτως ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ ἔργον προηγούμενον ἑτέρου ὅπως καλύψῃ τὰ ἀνίσχυρα αὐτοῦ μέρη· βλ. καὶ **προμετώπιον** (contre-garde)· || — (τῶν ὑπονομοποιῶν καὶ ὀρυκτήρων), mantelet, n. m. ou couvre corps, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, κτλ. χρησιμεῦον πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τὰς βολὰς τοῦ ἀντιπάλου· || —, βλ. **προπέτασμα**, épaulement, n. m.

προκαλύπτω, μέλ. ὕψω· θέτω, κρατῶ τι ἔμπροσθεν τινὸς ὅπως τὸ σκεπάσω, τὸ προφυλάξω, σκεπάζω, καλύπτω, couvrir. § —, στεγάζω, abriter, προφυλάσσω· || προκάλυψις τῶν προολκαίων, abriter les avant-trains; || προκαλύψατε τὰ προόλκαια (παράγγελμα), abritez les avant-trains; || προκαλύψατε τὰς ὁμοζυγίας τῶν βλητοφόρων, abritez les attelages des caissons. § προκάλυμμα, blinder; βλ. **προκάλυμμα**, blindage. § — [ὀχυρ. καὶ τακτ.] **καλύπτω, ἀνεπιβλεπτόω-ῶ,** masquer ou masquer aux vues, καθιστῶ ἀνεπίβλεπτον, ἤτοι κρύπτω, ἀποκρύπτω κίνησιν πυροβολαρχίας, στρατεύματος. κτλ. ἀπὸ τὰς ὄψεις τοῦ ἀντιπάλου διὰ προτάξεως ἑτέρων στρατευμάτων ἢ διὰ φυσικῶν ἐμποδίων ἢ τέλος δι' ὀχυρωμάτων· || **προκαλύπτω φρούριον**, masquer une place forte, ἤτοι ἀρκοῦμαι εἰς τὸ νὰ ἐπιτηρήσω δι' ἀποσπασμάτων φρούριόν τι ὅπερ ὁ ἀντίπαλος στρατὸς δὲν θεωρεῖ ἀρκετὰ ἐπικίνδυνον διὰ νὰ πολιορκήσῃ πρὶν ἢ προχωρήσῃ πρὸς τὰ ἐμπρός. § [τακτ.] προκαλύπτομαι ὑπὸ γαιῶν, se terrer, καλύπτομαι ὄπισθεν ἔργων ἐκ γαιῶν.

προκάλυψις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ προκαλύπτειν ἢ προκαλύπτεσθαι, action de couvrir (d'abriter, de blinder, de masquer); βλ. καὶ **πρόφραξις**, blindage, n. m. καὶ **προκαλύπτω.** § —, rideau, n. m. π. χ. τὸ ἱππικὸν ἐν πολέμῳ ἔχει τὴν ὑπηρεσίαν τῆς προκαλύψεως, ἤτοι νὰ προκαλύπτῃ τὰ στρατεύματα.

προκαλῶ (έω), μέλ. έσω· παρακινῶ τινὰ εἴς τι (εἰς μονομαχίαν, μάχην, κτλ.) provoquer ; sommer ; défier ; || προκαλῶ εἰς στάσιν, provoquer à la révolte ; || προκαλῶ τὸν ἐχθρὸν [εἰς μάχην κτλ.], défier l'ennemi (δίδω ἀφορμήν)· || [νομ.] προκαλῶ εἰς ἀγωγήν, sommer d'intenter une action ; || προκαλῶ εἰς μονομαχίαν, défier, δίδω ἀφορμὴν πρὸς μονομαχίαν. § —, προξενῶ, ἐπιφέρω, occasionner ou causer ; προξενῶ, πράγω, produire ; || τὰ μέτρα ταῦτα προεκάλεσαν ταραχάς, ces mesures ont occasionné des troubles ; || ἡ διαθήκη αὐτὴ θὰ προκαλέσῃ δίκας, ce testament produira des procès ; || προκαλῶ ὕπνον, provoquer le sommeil.

προκάμνω, προφθάνω καὶ κάμνω τι, προλαμβάνω, atteindre ; joindre ; φθάνω ἐγκαίρως, arriver à temps ; || τὸν ἐπροκάμαμεν, nous l'atteignimes ; || δὲν ἐπρόκαμα, je suis arrivé trop tard ; || —, ἐπαρκῶ, suffire ; || δὲν ἠμπορῶ νὰ τὰ προκάμω ὅλα, je ne saurais suffire à tout ; || βλ. καὶ **προφθάνω.**

προκάνω [δημ.], προκάμνω, προφθάνω, προλαμβάνω.

προκαταβάλλω, μέλ. θὰ βάλω, πληρόνω ἐκ τῶν προτέρων, payer d'avance (par avance); avancer; προπληρόνω, anticiper [un payement]; || τοῦ προκατέβαλον δύο ἐνοίκια, je lui ai avancé deux termes ; || τοῦ ἀπέδωσα ὅ,τι προκατέβαλε, je lui ai rendu ce qu'il a déboursé ; || [νομ.] προκαταβάλλω τὸ τίμημα δίκης, consigner l'amende.

προκαταβολή, ῆς, ἡ· avance, n. f. ou avancement, n. m. τὸ προκαταβαλλόμενον ποσόν· πληρωμὴ προκαταβολικῶς, payement anticipé ; un déboursé, n. m. un acompte, n. m. [ἡ εἰς δικηγόρους συνήθ.] provision, n. f. || ἐζήτησε μικρὰν τινὰ προκαταβολὴν [τοῦ τιμήματος, κτλ.], il a demandé un petit acompte ; || ἐκ προκαταβολῆς [φρ. ἐπίρ.], d'avance ; || κατάστασις προκαταβολῆς, état d'avancement ; || [ἐμπορ.] προκαταβάλλω, avancer ; faire des avances ; πληρόνω προκαταβολικῶς, payer d'avance ; προκαταβολὴ (ἀπέναντι ἐμπορεύματος σταλέντος ἔξωθεν πρὸς πώλησιν), avance, n. f. débours, n.m. déboursé, n. m. || **προκαταβολή,** anticipation, n. f. ἡ προπληρωμὴ ποσοῦ. ['Εν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ anticipation σημαίνει ἐνίοτε τὸ ἀντισήκωμα, ἤτοι χρηματικὸν ποσὸν ὅπερ καταβάλλεται ὑπὸ τῶν ἐξαιρουμένων, ἀπαλλασσομένων καὶ διαθεσίμων στρατιωτῶν συμφώνως μὲ τὸν περὶ στρατολογίας νόμον]· || προεπιτάττειν πληρωμήν, ἐκδίδειν συναλλαγματικὴν διὰ προκαταβολὴν εἰς λογαριασμὸν τῆς ἀξίας ἀποσταλείσης φορτωτικῆς, tirer par anticipation contre une consignation ; || τὰ μέσα μου ἐπιτρέπουσι νὰ ἐνεργήσω προκαταβολάς, les moyens que j'apporte dans les affaires me permettent de donner des anticipations. § — [στρατ.] prélèvement, n. m. (sur la solde des soldats pour l'ordinaire, λέγεται ἡ κράτησις ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὸ συσσίτιον, ἡ καλουμένη προκαταβολὴ συσσιτίου.

προκαταβολικός, ή, όν, anticipé, ée, adj. fait (donné, payé, etc.) par avance (d'avance), ὁ ἐκ τῶν προτέρων γινόμενος ἢ πληρωνόμενος.

προκαταβολικῶς [ἐπίρ.], ἐκ προκαταβολῆς, par anticipation, ἤτοι ἐμπρός, ἐκ τῶν προτέρων (προκειμένου περὶ πληρωμῆς), d'avance ; par avance ; à l'avance.

προκατακλυσμιαῖος, α, ον, antédiluvien, enne, adj. ὁ προηγηθεὶς τοῦ κατακλυσμοῦ, qui a précédé le déluge ; || ζῶον προκατακλυσμιαῖον, animal antédiluvien.

προκαταλαμβάνω, μέλ. λήψομαι, προλαμβάνω, προφθάνω καὶ κυριεύω τινὰ ἤ τι, occuper d'avance ; καταλαμβάνω πρῶτος, occuper le premier ; || [νομ. ἰδ.] ὁ προκαταλαμβάνων· ὁ προκαταλαβών, όντος, le premier occupant ; ὁ πρῶτος κατέχων. § [μεταφ.] προλαμβάνω, anticiper=prévenir [=ἐπηρεάζω, influencer) ; προκαταλαμβάνω, préoccuper (=parvenir pour ou contre) ; ἐπέρχομαι αἰφνιδίως, surprendre ; || θέλει νὰ προκαταλάβῃ τὸ μέλλον, il veut anticiper l'avenir ; || διὰ νὰ τὸν προκαταλάβῃ ὑπὲρ αὐτοῦ, pour le prévenir en sa faveur ; || δὲν θέλω νὰ προκαταλάβω τὴν κρίσιν σας, je ne veux pas préoccuper votre jugement ; || [τὸ σχέδιον ἐματαιώθη, διότι] τὸν προκατέβαλεν ὁ θάνατος, la mort l'a surpris ; || [μετοχ.] **προκατειλημμένος,** prévenu, e, ὁ ἔχων προκατάληψιν ὑπὲρ ἢ κατά τινος· ὁ ἐπηρεασμένος ὑπὲρ ἢ κατά τινος, influencé : être prévenu contre (ou en faveur de) quelqu'un ; ὁ ἐκ τῶν προτέρων κατειλημμένος, préoccupé, ée, adj.

προκαταληπτικῶς [ἐπίρ.] καθ' ὑποψίαν, par prévention, préventivement, adv.

προκατάληψις, εως, ἡ [νομ.] ἡ ἐκ τῶν προτέρων κατάληψις, occupation antérieure ; préoccupation, n. f. § [συνηθ. μεταφ.] ὑποψία, prévention, n.f. ἡ καλὴ ἢ καλὴ πρόληψις ὑπὲρ ἢ κατά, ἡ ἐντύπωσις πρὸ τῆς ἐξετάσεως τινός· || ἄνευ προκαταλήψεως, sans prévention; || ἐκ προκαταλήψεως [ἐν.], de parti pris.

προκαταμέτρησις, εως, ἡ [ἀρχιτ.], avant-métré, n.m. τὸ σύνολον τῶν διαφόρων μετρήσεων (προϋπολογισμῶν) κατασκευασθησομένου ἔργου· πληθ. des avant-métrés.

προκαταρκτικός, ή, όν· ὁ ἀρχόμενος πρότερον, πρὸ τῆς κυρίας ὑποθέσεως, préliminaire, adj. ὅθεν **προεισαγωγικός**· προηγούμενος τινός, préalable, adj. || τὰ **προκαταρκτικά,** préliminaires ; || τὰ **πρὸ τοῦ ἀγῶνος,** préliminaires du combat (ἡ **εἰσαγωγή, introduction**), τὰ **προκαταρκτικά**· || τὰ **προκαταρκτικὰ συνθήκης,** préliminaires d'un traité. Ταῦτα εἰσὶν αἱ βάσεις τῶν ὅρων ἐφ' ὧν διαπραγματεύεται συνθήκη τις μεταξὺ δύο κρατῶν. § —, primaire, adj. || προκαταρκτικὰ σχολεῖα, écoles primaires.

προκαταρκτικῶς [ἐπίρ.], préalablement, adv. (= ἐν πρώτοις, d'abord ; πρότερον, προτοῦ, auparavant) ; préliminairement, adj. (= préalablement ; ἐκ πρώτης ὄψεως, ἐκ πρώτης ἀφετηρίας, tout d'abord).

προκαταρτίζω, μέλ. ίσω, καταρτίζω (όργανίζω ταχτοποιώ, άποκαθιστώ) έκ τών προτέρων, constituer (organiser; arranger; établir) d'avance; προεγκαθιστώ, préétablir.

προκατειλημμένος, η, ον· βλ. προκαταλαμβάνω.

προκάτοχος, ος, ον· ό προηγούμενος κάτοχος τινός, ό προηγούμενος τινός, celui qui a précédé quelqu'un; prédécesseur, n. m. § —, devancier, ère; prédécesseur dans une fonction, une carrière quelconque, un genre d'études.

πρόκειμαι [έλλειπτ.], κεῖμαι ἔμπροσθεν, ἔμπροσθεν τόπου τινός, être placé (situé) devant; en avant; εἶμαι έκτεθειμένος που, être exposé (étalé); être proposé; (κεῖμαι) ἐπὶ τάπητος, être sur le tapis; ‖ τὸ ζήτημα τὸ ὁποῖον πρόκειται, la question qui est sur le tapis; ὅπερ μᾶς ἀπασχολεῖ, qui nous occupe; ‖ πρόκειται ἀγὼν ὑπὲρ πατρίδος, nous allons combattre pour la patrie; ‖ παράδειγμα προκείμενον, exemple proposé. § [τριτοπρ.] **πρόκειται,** il s'agit de... il est question; il y va; περὶ τίνος, πρόκειται; de quoi s'agit-il? ‖ δὲν πρόκειται περὶ τούτου, il ne s'agit pas de cela; la question n'est pas là; ‖ πρόκειται περὶ ζωῆς, il y va de la vie; ‖ ἐὰν πρόκειται νὰ τιμωρηθῇ, s'il s'agit de le punir; ‖ ἡ ὑπόθεσις περὶ τῆς ὁποίας πρόκειται, l'affaire en question; ‖ ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἐπιστολή, la lettre en question; ‖ καὶ ἂν πρόκειται ν' ἀποτύχωμεν, dussions-nous échouer; ‖ καὶ ἂν ἐπρόκειτο περί...δὲν θὰ τὸ ἔκαμνα, il s'agirait de..., que je ne le ferais pas; ‖ προκειμένου περὶ πολιτικῆς δὲν ἔχω γνώμην, en fait de politique, je n'ai pas d'opinion. § [μετοχ. ἐπίθ.] προκείμενος, η, ον· παρών, οὖσα όν, présent, e, ὁ ἐνώπιον ἡμῶν ὑπάρχων, qui est sous (devant) les yeux; ‖ κατὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν, dans le cas présent; ‖ ὁ προκείμενος νεκρός, le mort [qui est] étendu devant nous = ὁ νεκρὸς ὅντινα θρηνοῦμεν, le mort que nous pleurons. § [μετοχ. οὐδ. οὐσ.] τὸ **προκείμενον,** τὸ περὶ οὗ πρόκειται ζήτημα, la question [dont il s'agit] (τὸ πεπραγμένον, τὸ πρᾶγμα), le fait; la matière; ‖ ἂς ἔλθωμεν εἰς τὸ προκείμενον, allons (venons) au fait; ‖ ὅσα ἐγράφησαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, tout ce qu'on a écrit sur la matière; ‖ ἐξέρχομαι τοῦ προκειμένου, sortir de la question = ἀπομακρύνομαι τοῦ ζητήματος, τῆς ὑποθέσεως, s'écarter du sujet; ‖ ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, ἐκτὸς τοῦ ζητήματος, hors de la question; ‖ ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ προκείμενον, revenons à notre sujet; [οἰκ.] revenons à nos moutons.

προκεκαλυμμένος, η, ον (προκαλύπτω), blindé, ée, etc.

προκέντησις, εως, ἡ [ὁδοπ.] βλ. **κατάπηξις, πασσάλευσις,** piquetage, n. m. ἤτοι ἡ χάραξις ὁδοῦ διὰ τῆς ἐμπήξεως πασσάλων, ἡ πρᾶξις τοῦ πασσαλοῦν, action de piqueter; ἡ χάραξις, action de tracer; βλ. καὶ **χαράσσω.**

προκεντῶ (έω), μέλ. ήσω, piqueter, προσδιορίζω κατεύθυνσιν δι' ἀκοντίων ἢ πασσάλων. βλ. χαράσσω ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, tracer sur le terrain; βλ. καὶ **κατάπηξις.**

προκεχωρηκώς, υῖα, ός· avancé, ée; ‖ τὰ προκεχωρηκότα, avant-ligne, n. f. **προβεβλημένη γραμμή.** Ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν ἔργων τῆς χαρακωτικῆς ἅτινα ἐκτελοῦνται ὑπὸ τῶν προφυλακῶν πρὸς ὀχύρωσιν θέσεως τινός· ‖ βλ. καὶ **πεδίον,** champ de bataille défensif. § avant-ligne, ἐν τῇ τακτικῇ καλεῖται **προκεχωρημένη γραμμὴ** ἢ πρόμαχος **γραμμή,** ἡ γραμμὴ τῶν ἀκροβολιστῶν μετὰ τῶν ἀκολουθούντων αὐτοὺς στηριγμάτων.

προκήρυγμα, ατος, τό· βλ. **προκήρυξις,** manifeste, n. m.

προκήρυξις, εως, ἡ· γνωστοποίησις διὰ τοῦ κήρυκος ἢ τοιχοκολλήσεως, ἀγγελία, annonce, n. f. εἰδοποίησις, avis, n. m. δημοσίευσις, προκήρυξις τοιχοκολλημένη, publication, n. f. § —, proclamation, n. f. καλεῖται οὕτως ἡ δημοσίᾳ καὶ γεγωνυίᾳ τῇ φωνῇ ἀγγελία πράξεως τινός· ‖ καλεῖται ἐπίσης προκήρυξις τὸ δημοσιευόμενον ἔγγραφον τὸ περιέχον τὴν ἀγγελίαν πράξεως τινός· τοιαῦται εἶσιν αἱ πρὸς τὸν στρατὸν προκηρύξεις κατὰ τὴν κήρυξιν πολέμου (déclaration de guerre); ‖ προκήρυξις τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου, proclamation de la loi martiale. § — καὶ **προκήρυγμα,** τό· manifeste, n. m. διπλωματικὸν ἔγγραφον, ἐπέχον τόπον τῶν ἄλλοτε κηρύξεων (déclarations de guerre), δι' οὗ γνωστοποιοῦσιν εἴς τε τοὺς ὑπηκόους καὶ τὰς οὐδετέρας Δυνάμεις τοὺς ἰσχυροὺς λόγους, ἕνεκα τῶν ὁποίων γίνεται ὁ πόλεμος καὶ ἐπιρρίπτουσι τὴν εὐθύνην τῶν δεινῶν τοῦ πολέμου εἰς τὴν ἐναντίαν Δύναμιν.

προκηρύττω, μέλ. ύξω, ἀναγγέλλω, annoncer; δημοσιεύω [faire] publier [d'avance]; προκηρύττω, proclamer; βλ. **προκήρυξις.**

προκινδυνεύω, μέλ. εύσω, εἶμαι ἐν τῷ κινδύνῳ πρῶτος, ἐκτίθεμαι πρῶτος εἰς τὸν κίνδυνον, s'exposer le premier au danger; μάχομαι (εἶμαι) ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ τῆς μάχης (Πολύβ.), combattre aux premiers rangs. § —, γενικῶς ἀψηφῶ τὸν κίνδυνον (ἐκθέτω τὴν ζωήν μου· μάχομαι) ὑπέρ τινος (ἢ διά τι), affronter le danger (exposer sa vie; combattre) pour quelqu'un (pour quelque chose).

πρόκλησις, εως, ἡ· τὸ καλεῖν, φωνεῖν τινὰ ἔξω, πρόκλησις εἰς μονομαχίαν, provocation, n. f. ou défi, n. m. ‖ —, provocation, n. f. τὸ νὰ προκληθῇ τις εἰς τὸ νὰ διαπράξῃ τι· ‖ — πρὸς λιποταξίαν, provocation à la désertion. § [νομ.] **πρόκλησις εἰς ἀγωγήν,** sommation d'intenter une action, καλεῖται ἡ δικαστικὴ πρᾶξις ἡ προκαλοῦσα τὸν καθ' οὗ αὕτη νὰ κινήσῃ τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ, διαιρεῖται δὲ εἰς δύο εἴδη, φέροντα τὸ ὄνομα ἐκ τῶν ἀρχικῶν λέξεων τῶν χωρίων τοῦ ῥωμ. δικαίου, εἰς provocatio ex lege diffamare, ὅταν τις διαδίδῃ ψευδῆ περὶ τῆς κτηματικῆς τινος καταστάσεως, ὅτε ὁ ἀδικούμενος δικαιοῦται νὰ προ-

καλέση τὸν καυχώμενον, ὅτι ἔχει ἀξίωσιν οἱανδήποτε ἐπὶ τοῦ κτήματος αὐτοῦ νὰ ἐγείρῃ τὴν περὶ τούτου ἀγωγήν του, καὶ εἰς provocatio ex lege si contendat, ὅταν ἔνστασίς τις οὐσιαστικὴ κινδυνεύῃ παρερχομένου τοῦ χρόνου νὰ μείνῃ ἄνευ ἀποτελέσματος, ὅτε ὁ ἔχων τὴν κινδυνεύουσαν ἔνστασιν δικαιοῦται ν' ἀναγκάσῃ τὸν καθ' οὗ ἡ ἔνστασις νὰ κινήσῃ τὴν ἀγωγὴν καθ' ἧς ἡ ἔνστασις χρησιμεύει.

προκλητικός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ εἰς πρόκλησιν ἀνήκων, προκαλῶν εἴς τι, qui provoque à, provocant, e, adj. provocateur, trice, adj. de défi.

προκλητικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον προκλητικόν, d'une manière provocante; avec un air de défi.

προκλινής, ής, ές· proclive, adj. ὁ πρὸς τὰ ἐμπρὸς κλίνων, διευθυνόμενος, qui se dirige en avant.

προκλίνιον, ου, τὸ [ναυπηγ.], avant-cale, n.f. ἡ προέκτασις τῆς ναυπηγικῆς κλίνης (cale de construction) ὑπὸ τὴν θάλασσαν, ἀναγκαιοῦσα εἰς τὴν ὑποστήριξιν τοῦ πλοίου κατὰ τὴν καθολκήν του.

προκλίνω, μέλ. ινῶ· θὰ προκλίνω, κλίνω τι εἴς τι, κλίνω ἢ κύπτω εἰς τὰ ἔμπροσθεν, pencher (incliner) en avant.

προκοῖλι, τὸ [δημ.], τὸ ὑποκοίλιον, τὸ ὑπογάστριον, bas-ventre, n. m. § ἡ ἐξωγκωμένη κοιλία τοῦ προγάστορος, gros-ventre, n.m. || ἔκαμε προκοῖλι, il a pris du ventre.

πρόκολα, τά· βλ. πρόκωλον καὶ **μπρόκολα.**

προκόλπιον, ου, τό· entrée de la baie, τὸ πρὸ τοῦ **μυχοῦ** (baie) μέρος.

προκόμιον, ου, τό, καὶ **προκόμη,** ης, ἡ, toupet, n. m. μέρος τῆς χαίτης τοῦ ἵππου διερχόμενον τῶν ὤτων καὶ πίπτον ἐπὶ τοῦ μετώπου, ἤτοι δέσμη τριχῶν φυομένη ἀπὸ τοῦ ἰνίου καὶ πίπτουσα πρὸς τὸ μέτωπον.

προκομμένος, η, ον (προκόπτω), ὁ γραμματισμένος, πεπαιδευμένος, instruit, e, adj. ἐγγράμματος, lettré, ée, adj. § —, ἐπιδίδων εἴς τι, ἐπιμελής, diligent, e, adj. ἐπιμελής, ἀκριβὴς καὶ προσεκτικὸς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν του, assidu, e, adj. ἐπιμελής, appliqué, ée, adj. § [εἰρων.] **προκομμένος** ἄνθρωπος! un joli moineau; || — ποιητής, un drôle de poète.

προκοπή, ῆς, ἡ (ὑλική τε καὶ πνευματική), ἡ ἐπίδοσις εἴς τι, ἡ πρόοδος, progrès, n. m. καὶ ἐν γένει ἡ ἐκ τῆς ἐπιδόσεως προερχομένη ὠφέλεια, τὸ κέρδος, profit, n. m. || χάμω προκοπήν, προκόπτω, ὠφελοῦμαι, profiter, προοδεύω, προκόπτω, faire du progrès; || δὲν εἶνε προκοπὴ ἀπὸ αὐτόν, on ne fera jamais rien de lui. § —, ἡ πνευματικὴ ἐπίδοσις εἰς τὴν ἐπιστήμην, τὴν μάθησιν, ὅθεν ἡ παιδεία, instruction, n. f. ἡ μάθησις, savoir, n. m. [συνεκδ.] ἡ ἱκανότης εἴς τι, capacité, n. f. § [πληθ. εἰρων.] αἱ μωρίαι, ἀνοησίαι, folies, n. f. pl. ἀποκοτιαῖς, τρέλλαις, ἀλλόκοτοι πράξεις, équipées, n. f. pl. || χαρὰ σ' ταῖς προκοπαῖς σου! vous en avez fait de belles.

προκόπτω, μέλ. όψω, ἐπιδίδωμι, προοδεύω εἴς τι, faire du (des) progrès; προοδεύω, progresser; προχωρῶ, avancer, s'avancer; [ἐπὶ φυτῶν] profiter; βλ. **προκοπή·** || ἂν θέλῃς νὰ προκόψῃς, si vous voulez vous avancer (faire votre chemin) [dans le monde]; || τὰ δένδρα αὐτὰ δὲν θὰ προκόψουν, ces arbres ne profiteront pas; || [εἰρων.] ἐπροκόψαμεν! nous voilà bien! nous voilà dans de beaux draps! μ' ἐπρόκοψες! vous m'avez bien arrangé; bien obligé! || τὰ πρόκοψες! vous avez fait de belles choses! vous avez fait là une belle poussée! [καὶ ἄλλως] vous voilà beau garçon. § [μετοχ. παθ. ἐπίθ.] βλ. **προκομμένος.**

προκοσκίνιστρον, ου, τό· guillaume, n. m. βλ. **χονδροκόσκινον.**

προκριματικός, ή, όν (προκρίνω), προκριτικός, ὁ πρὸς ἐκλογὴν χρησιμεύων, de choix, pour choisir.

προκρίνω, μέλ. ινῶ, θὰ προκρίνω· κρίνω, ἀποφασίζω, διακρίνω τι προτοῦ, juger d'avance, préjuger; ἰδίως κρίνω τι ἢ τινα πρό τινος, διὰ τῆς κρίσεώς μου προτιμῶ, préférer, aimer mieux (ἀγαπῶ καλλίτερον, προτιμῶ)· ὅθεν ἀπολύτ. ἐκλέγω κατὰ προτίμησιν, choisir préférablement; || οἱ προκριθέντες=οἱ ἐκλεχθέντες, les choisis, les préférés.

πρόκριτος, ος, ον [εὔχρ. ἰδ. συγκρ.], προκριτότερος, προτιμητέος, préférable, adj. ὅστις θὰ προτιμηθῇ, à préférer; καλλίτερος, meilleur, eure, adj. § [οὐσ.] οἱ τὰ πρῶτα φέροντες, οἱ καλλίτεροι, notable, adj. βλ. **προεστώς,** primat, n. m.

προκυλίνδημα, ατος, τό· gabion farci du sapeur; βλ. **κόφινος.**

προκυμαία, ας, ἡ· quai, n. m. τὰ παραλιακὰ κρηπιδώματα ἅτινα ἀποτελοῦσι τὴν παραλιακὴν ὁδόν· καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁ μῶλος, môle, n. m. ou accostement pour les navires, ἤτοι τὸ μέρος ἔνθα ἐκφορτώνουσι τὰ πλοῖα· βλ. καὶ **μῶλος.** § **προκυμαία** ἢ **μῶλος,** digue, n. f. ou môle, n. m. ἐπίχωμα προστατευόμενον ἐκ τοιχοποιΐας ἐξ ὀγκολίθων, ἀνεγειρόμενον συνεχὲς εἰς τὸ ἄκρον ἀκτῆς, ἐκ τοῦ πυθμένος τῆς θαλάσσης καὶ ὑπερκείμενον τῆς ἐπιφανείας της, χρησιμεῦον διὰ τὴν περίφραξιν τῶν λιμένων, τὴν προστασίαν τῆς ἀκτῆς ἀπὸ τῶν κυμάτων καὶ τῆς πλημμυρίδος, καὶ διὰ τὴν πρυμνοδέτησιν τῶν πλοίων. Ἐπὶ τῶν προκυμαιῶν διέρχονται ὁδοὶ καὶ ἐνίοτε σιδηρόδρομοι διὰ τὴν εὐκολίαν τοῦ ἐμπορίου.

προκυματιά, ἡ [διάλ. Οἰνόης] (ναυτ.), τὰ πρὸ τοῦ πλοίου **κύματα.**

προκυνηποδιστής (ἵππος), juché (cheval), ὅστις βαδίζων φέρει τοὺς κυνήποδας πολὺ πρὸς τὰ πρόσω. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὰ μεσοκύνια λαμβάνουσιν ἐντελῶς κάθετον διεύθυνσιν πρὸς τοὺς κανόνας.

προκύπτω, μέλ. ύψω· κύπτω τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἔμπροσθεν, avancer la tête; ὅθεν προ-

βάλλω, φαίνομαι, se montrer; μεταφ. ἀναδύομαι, ἐξέρχομαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, émerger; ἐξέρχομαι, ἀναβρύω, surgir; φαίνομαι, apparaître. § [μεταφ.] προκύπτω, ἕπομαι ἔκ τινος, s'ensuivre; προέρχομαι, provenir; πηγάζω, καταλήγω, προκύπτω, résulter; || ἐκ τούτου προκύπτει ὅτι, il en résulte que; || ἐκ τούτου ἕπεται ὅτι, il s'ensuit que; || **προκύπτων**, ουσα, ον [νομ.], résultant, ante, ὁ προερχόμενος, **ἐξαγόμενος**.

πρόκωλον, τὸ (συνήθ. πληθ. **πρόκωλα**), brocoli (ἐκ τοῦ ἰταλ. brocolo), n. m. εἶδος ἀνθοκράμβης (chou-fleur) προερχομένης ἐξ Ἰταλίας, ἧς τινος ὑπάρχουσι διάφορα εἴδη ἐξ ὧν τὰ μᾶλλον ἐκτιμώμενα εἰσὶ τὸ **λευκὸν πρόκωλον**, brocoli blanc καὶ τὸ **ἰόχρουν πρόκωλον**, brocoli violet.

προκώλυμα, ατος, τὸ [ὑδραυλ. ἀρχι.], risberme ou risbenne, n. f. ἔργον ἀμυντήριον ἐκτελούμενον ἔμπροσθεν τῆς βάσεως **χηλῆς** τινὸς (jetée) ἔν τινι λιμένι, ἢ πρὸς τὸ μέρος τῆς **ἀνακοπῆς** (ressac) τῶν **κυμάτων** ὅπως προφυλαχθῇ ἡ βάσις **προφυλακτηρίου** τινὸς **τοίχου** (mur d'abri), ἢ οἱασδήποτε ἑτέρας ὑπὸ τὸ ὕδωρ δομῆς (προκυμαίας, κτλ.), διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν θεμελίων, ἵνα μὴ ταῦτα ὑποσκάπτωνται ὑπὸ τῶν ῥευμάτων τῶν ὑδάτων ἢ τῶν θαλασσίων ὑποσκαφῶν. Πρὸ τῆς τοιχοποιΐας ἐμπηγνύουσι πασσάλους ἢ τοποθετοῦσι **φακέλλους** (fascines), οὓς συγκρατοῦσιν ἐν τῷ βυθῷ δι' ἐμπηγνυομένων κλάδων, ἐπ' αὐτῶν δὲ τοποθετοῦσιν ὀγκολίθους, ὧν τὰ κενὰ πληροῦνται διὰ μικροτέρων λίθων.

πρόκωπος, ὁ [ναυτ.], brigadier, n. m. πληθ. οἱ πρόκωποι, κοινῶς οἱ **γαντζιέροι**· οἱ δύο πρῶτοι πρὸς πρῷραν εὑρισκόμενοι ναῦται τῆς λέμβου· βλ. καὶ **ἐπίκωπος**.

προλαβόντως [ἐπίρ.], προηγουμένως, précédemment, adv. πρότερον, auparavant, adv. προηγουμένως, antérieurement, adv. ἔμπροσθεν, ci-devant, adv.

προλαβών, οὖσα, όν· βλ. **προλαμβάνω**.

προλάκκι, τὸ [δημ.], ἐπιμήκης πλυνὸς (κάδιον) ἐκπιεστηρίου, cuvier [de pressoir] bar-long.

προλαλήσας, ασα, αν, ὁ ὁμιλήσας πρὶν ἀπὸ ἄλλον, celui qui a parlé avant un autre [κοινοβουλ.], préopinant, e; βλ. **προαγορεύω**.

προλαμβάνω, μέλ. ήψομαι, κάμνω τι προτήτερον ἀπὸ ἄλλον, prendre (gagner) les devants; προφθάνω, προηγοῦμαι, devancer; προηγοῦμαι, précéder; προ[κατα]λαμβάνω, anticiper; προλαμβάνω, prévenir; || [θὰ σοῦ γράψῃ καὶ αὐτός], ἀλλ' ἐγὼ προλαμβάνω, mais je prends les devants; || [ἤθελεν αὐτὴν τὴν θέσιν] ἀλλὰ τὴν προέλαβον ἄλλοι, mais d'autres l'ont devancé; || διὰ νὰ προλάβωμεν τὸν κίνδυνον, pour prévenir le danger; || — ἔνστασιν, aller au devant d'une objection; || — νὰ σᾶς εἰδοποιήσω ὅτι, je vous préviens que; || πρέπει νὰ προλάβῃς, il faut vous hâter; || θὰ μᾶς προλάβῃ ἡ νύξ, nous serons surpris par la nuit. § [μετοχ. ἀόρ. ἐπίθετ.] προλαβών, οὖσα, όν, précédent, e, adj. προηγούμενος, η, ον, antérieur, eure, adj. || εἰς τὸ προλαβὸν κεφάλαιον, dans le chapitre précédent; || εἰς προλαβοῦσαν ἐποχήν, à une époque antérieure. § **προλαμβάνω** [ναυτ.] prendre vent dessus ou coiffer, κοινῶς **πέρνω σόπρα**, ἐπὶ ἱστίου καὶ πλοίου· πλοῖόν τι ἢ ἱστίον λέγεται ὅτι προλαμβάνει τὸν ἄνεμον, ὅταν ἕνεκα παροιακίσεως πλοίου ἢ μεταπτώσεως τοῦ ἀνέμου προσπίπτῃ οὗτος ἐπὶ τῆς προσθίας ἐπιφανείας τῶν ἱστίων ἀνακρούων τὸ πλοῖον.

προλέγω, μέλ. λέξω, ἀόρ. εἶπον· λέγω (ἀναγγέλλω, δηλῶ) ἐκ τῶν προτέρων, dire (annoncer; déclarer) d'avance = προκηρύττω προειδοποιῶ, προλέγω, prédire; καὶ λέγω τι προτοῦ, ἤτοι προμαντεύω, προφητεύω, λέγω προηγουμένως, dire antérieurement; (préalablement), προλέγω, prédire; || προλέγω τὸ μέλλον, prédire l'avenir; || ὡς προείπομεν, comme nous avons dit plus haut; || [μετοχ. παθητ. οὐδ. οὐσ.] **προλεγόμενα**, avant-propos; ὁ πρόλογος, préface, n. f. les prolégomènes, n. m. pl. ἐκτενὴς ἐπεξηγηματικὸς πρόλογος τιθέμενος ἐν ἀρχῇ συγγράμματος τινός, προκαταρκτικὴ εἰσαγωγή, introduction préliminaire; || [μετοχ.] προειρημένος, η, ον, προρρηθείς, εῖσα, έν· βλ. **προειρημένος**· || μετὰ τὰ προρρηθέντα, après ce qui a été dit.

προλειαίνω, μέλ. ανῶ, θὰ προλειάνω, λειαίνω (ἰσοπεδῶ, κτλ.) ἐκ τῶν προτέρων, aplanir d'avance.

προλεπτύνω, μέλ. υνῶ, θὰ προλεπτύνω, κάμνω τι λεπτότερον, dégrossir, ἀφαιρῶ ἐκ τοῦ πάχους του.

προλῆνι, τό, βλ. πολῆνι.

προληπτικός, ή, όν· préventif, ive, adj. ὁ δυνάμενος νὰ προλάβῃ τι, ὁ προωρισμένος εἰς τὸ νὰ παρεμποδίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν πράξεως τινὸς ἢ κακοῦ· || σύστημα προληπτικόν, système préventif; || μέτρα προληπτικά, mesures préventives; || [νομ.] φυλάκισις ἢ κράτησις προληπτική, prison, détention préventive. § —, ὁ πλήρης προλήψεων, δεισιδαιμονιῶν, plein de préjugés; δεισιδαίμων, ων, ον, superstitieux, euse, adj.

προληπτικῶς [ἐπίρ.], préventivement, adj κατὰ τρόπον προληπτικόν, d'une manière préventive. § ἐκ προλήψεως (δεισιδαιμονίας), par préjugé; superstitieusement.

προληπτός, ή, όν· préventable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ προληφθῇ, qui peut être prévenu; || νόσος προληπτική, maladie préventable.

πρόληψις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ προλαμβάνειν, action de prévenir; || πρὸς πρόληψιν τοῦ κακοῦ, pour prévenir le mal; || πρὸς πρόληψιν φιλονικειῶν, pour prévenir des discussions. § —, καλὴ ἢ κακὴ ἰδέα ὑπὲρ ἢ κατά τινος, προκατάληψις, prévention, n. f. ἡ ἐν τῷ νῷ συλλαμβανομένη ἰδέα, idée préconçue; || ψηφίζω ἐκ προλήψεως, voter par prévention; || ἐψήφισεν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκ προλήψεως, il a voté pour lui par prévention. §

[νομ. ἰδ.] πιθανότης ἡ μέχρι τῆς ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου, présomption, n. f. § —, ἡ δεισιδαιμονία, préjugé, n. m. superstition, n. f. § [ῥητορ.] πρόληψις, préoccupation, n. f. ἢ **προκατάληψις**, καλεῖται ἐν τῇ ῥητορικῇ σχῆμα διανοίας καθ' ὃ ὁ ῥήτωρ ἀποκρούει τὰς ἐνδεχομένας ἐνστάσεις τοῦ ἀνταγωνιστοῦ ἢ ἁπλοῦ ἀκροατοῦ, προλαμβάνει δῆλα δὴ τὴν καταπολέμησιν τῆς ἰδίας του γνώμης.

προλίμενον, ένου, τό· avant-port, n. m. τὸ πρὸς τὰ ἐμπρὸς προκεχωρημένον μέρος τοῦ λιμένος εἰς τὸ ὁποῖον ἵστανται τὰ πλοῖα ἁπλῶς πρὸς προφύλαξιν καὶ εἰσὶ ἕτοιμα πρὸς ἄπαρσιν (prêts à appareiller)· βλ. καὶ λιμὴν (port).

πρόλοβος, ου, ὁ [ζωολ.], jabot, n.m. κοινῶς **γκοῦσα** καὶ **γοῦσα** τῶν πτηνῶν, ἤτοι ὁ θύλαξ ὅστις σχηματίζεται εἰς τὸν οἰσοφάγον τῶν πτηνῶν καὶ ἐν ᾧ παραμένουσιν αἱ τροφαὶ ἐπί τινα χρόνον, προτοῦ νὰ εἰσέλθωσιν ἐν τῷ στομάχῳ.

προλογίζω, μέλ. ίσω, ὁμιλῶ πρῶτος [ἔν τινι θεατρικῷ ἔργῳ], parler le premier [dans une pièce de théâtre ;] ouvrir la scène ; καὶ ἰδ. παρουσιάζομαι ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ λέγω τὸν πρόλογον τοῦ δράματος, réciter le prologue, ἤτοι προοιμιακὸν μονόλογον.

πρόλογος, ου, ὁ· τὰ ἐν τῇ ἀρχῇ συγγράμματος τινὸς προλεγόμενα ὑπὸ τοῦ συγγραφέως, ὁ πρόλογος (βιβλίου), préface [d'un livre]; avant-propos, n. m. préambule, n.m. ἤτοι εἶδος **προοιμίου** (sorte d'exorde). § — θεατρικοῦ τινος ἔργου, prologue [d'une pièce de théâtre], πρὸς εἰσαγωγὴν ἐν τῇ ὑποθέσει τῆς κωμῳδίας ἢ δράματος ὅστις δύναται νὰ ἦνε καὶ προοιμιακὸς μονόλογος.

πρόλογος, ὁ [διάλ. Νισύρου] = προπέτης, αὐθάδης, ἐκ τοῦ προλέγω.

προλύτης, ου, ὁ· ὁ λαβὼν δίπλωμα προλύτου, ἤτοι δεύτερος τῆς ἐπιστήμης του, μετὰ τὴν διδακτορίαν, licencié, ée, adj. || — τῆς φιλολογίας, bachelier ès lettres.

προμάμμη, ης, ἡ· ἐπιπρομήτωρ, ἡ μήτηρ τοῦ πάππου ἢ τῆς μάμμης, bisaïeule, n. f.

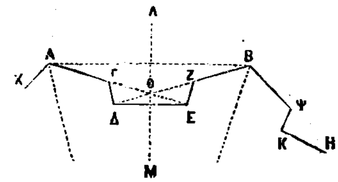
προμάντευμα, ατος, τό, ἡ **προμάντευσις**, pronostic, n. m. τὸ προλέγειν, προγινώσκειν, προμαντεύειν τι, action de pronostiquer ; βλ. καὶ κλήδονας.

προμαντεύω, μέλ. εύσω, μαντεύω, ἐννοῶ τι ἐκ τῶν προτέρων, προ[επ]οιωνίζομαι, présager ; μαντεύω, deviner ; pronostiquer ; προλέγω, prédire ; [συνεκδ.] προϋποθέτω, συμπεραίνω, présumer ; προκρίνω, préjuger ; κρίνω, συμπεραίνω ἐξ εἰκασίας, εἰκάζω, conjecturer.

πρόμαχος, ος, ον, ὁ εἰς τὰς πρώτας τάξεις μαχόμενος, qui combat au premier rang. § — ὁ ἀγωνιζόμενος διά τι, qui combat pour ; πρόμαχος, ὑπέρμαχος, champion, n. m. προστάτης, ὑπερασπιστής, défenseur, n. m. ὑπερασπιζόμενος τινά, ὁ λαμβάνων τὸ μέρος αὐτοῦ· || — γραμμὴ [τακτ.], βλ. **προκεχωρηκώς**.

προμαχῶ (έω), μέλ. ήσω, μάχομαι ἐν τῇ πρώτῃ **γραμμῇ**, combattre au premier rang. § — ἀγωνίζομαι διά τι, combattre pour ; ὑπερασπίζομαι, défendre.

προμαχών, ῶνος, ὁ· τὸ μέρος ἐφ' οὗ τις μάχεται, κυρίως bastion, n. m. (βλ. κατωτέρω) καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἡ ἔπαλξις, βλ. τείχισμα, rempart, n. m. καὶ [μεταφ.] ἡ λεωφόρος, boulevard, n. m. βλ. καὶ **περίβολος**. § —, bastion, n. m. τμῆμα τοῦ **περιβόλου** (enceinte) ὀχυρώματος κεχαραγμένου κατὰ τὸ **προμαχωνικὸν σύστημα** (système bastionné).

Ὁ προμαχὼν περιλαμβάνει δύο **πρόσωπα** (faces) ΒΖ καὶ ΒΨ, δύο **πλευρὰ** (flancs) ΖΕ καὶ ΨΚ, ἅτινα ἑνοῦνται μὲ τὰ πλευρὰ τῶν παρακειμένων προμαχώνων διὰ τῶν **μεταπυργίων** (courtines) ΕΔ καὶ ΚΗ· βλ. καὶ **περίβολος** || κατασκευάζω προμαχῶνας, bastionner ; || προμαχωνίσκος, ὁ· bastionnet, n. m. μικρὸς προμαχών· || κορυφὴ τοῦ προμαχῶνος [ὀχυρ.], pointe du bastion, λέγεται ἡ προεξέχουσα γωνία αὐτοῦ.

προμαχωνικός, ή, όν· bastionné, ée adj. ὁ ἔχων προμαχῶνας (bastion) ; || προμαχωνικὴ χάραξις, tracé bastionné ; βλ. **χάραξις**.

προμαχωνίσκος, ου, ὁ· ὑποκορ. τοῦ προμαχών, βλ. λέξιν.

προμελέτη, ης, ἡ· γεν. ἡ ἐκ τῶν προτέρων μελέτη τινός, προκαταρκτικὴ μελέτη, étude préparatoire ; ὅθεν προσχεδίασις, προετοιμασία, ἡ πρόσκεψις, préméditation, n. f. § **προμελέτη**, préméditation, n. f. (ὅρος νομικός). Αὕτη συνίσταται εἰς τὸν προσχεδιασθέντα σκοπὸν πρὸ τῆς πράξεως πρὸς προσβολὴν ἀτόμου ὡρισμένου ἢ παντὸς προτυγχάνοντος καὶ εἰς τὸ ἂν ὁ σκοπὸς οὗτος ἐξαρτᾶται ἀπό τινος περιστάσεως· || ἐκ προμελέτης, avec préméditation ; de propos délibéré ; προεσκεμμένως.

προμελετῶ (άω), μέλ. ήσω, μελετῶ προκαταβολικῶς, étudier d'avance ; προετοιμάζομαι, προγυμνάζομαι εἴς τι, se préparer ; ἐπαναλαμβάνω τὰ μαθήματα, répéter [ses leçons ;] § —, προσχεδιάζω, προσκέπτομαί τι, préméditer ; βλ. **προμελέτη**.

προμεσημβρία, ας, ἡ· αἱ πρὸ τῆς μεσημβρίας ὧραι, ἡ πρωΐα, matinée, n.f. matin, n.m.

προμεσημβρινός, ή, όν, ἀφορῶν ἢ συμβαίνων τὴν προμεσημβρίαν, de la matinée.

προμεσοτείχισμα, ατος, τὸ [ὀχυρ.], ravelin, n. m. ἐκαλεῖτο ὑπὸ τῶν γάλλων ravelin κατ' ἀρχὰς ἡ μήνη (demi-lune) ; βλ. λέξιν. Ἡ πολυγωνικὴ **ὀχύρωσις** (fortification polygonale) περιλαμβάνει **προμεσοτείχισμα** οὗτινος αἱ **πρώτισται** (magistrales) συναντῶνται εἰς ἀπόστασιν 150 μέτρων ἐκ τοῦ μετώπου.

πρόμετρον, ου, τὸ [ναυτ.], houache, n.f. κοινῶς **πανί**· τὸ τεμάχιον τοῦ σχοινιδίου τοῦ **δρομομέτρου** (ligne de loch) τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τοῦ **δέλτα** (bateau de loch) καὶ σημείου ἐκ σακκελίδος εὑρισκομένου ἐπὶ τοῦ σχοινιδίου τοῦ δρομομέτρου. Τὸ μῆκος τοῦ προμέτρου ἰσοῦται μὲ τὸ μῆκος τοῦ πλοίου καὶ δὲν εἶνε διῃρημένον εἰς **κόμβους** (nœuds), χρησιμεύει δὲ ἵνα τὸ **δέλτα** τοῦ δρομομέτρου εὑρεθῇ, μετὰ τὴν ἐκτύλιξιν τοῦ προμέτρου, ἐκτὸς τῆς ὄπισθεν τοῦ πλοίου ἐκ τοῦ δρόμου σχηματιζομένης δίνης τῆς θαλάσσης, ἥτις παρασύρει τὸ δέλτα προς τὰ ἐμπρὸς καὶ ἐπηρεάζει τὴν καταμέτρησιν τῶν κόμβων.

προμετωπίδιον, ου, τό· frontal, frontail, fronteau, n. m. **ἄμπυξ**, υκος, ὁ, μέρος τῆς **κορυφαίας** (têtière) χαλινοῦ τινός, διερχόμενον ἄνωθεν τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἵππου (βλ. **χαλινός**, bride), **κοινῶς** ἡ **κουτελιέρα**· τὸ προμετωπίδιον χρησιμεύει εἰς τὴν παρακώλυσιν τῆς πρὸς τὰ ὀπίσω ὀλισθήσεως τῆς κορυφαίας τοῦ χαλινοῦ καὶ τῆς φορβιᾶς.

προμετώπιον, ου, τό· [ὀχυρω.], contre-garde ou contregarde ou contre-face; καλεῖται οὕτως ἔργον σχήματος μήνης (demi-lune), εὑρισκόμενον ἔμπροσθεν τοῦ προσώπου τοῦ **προμαχῶνος** (bastion), καὶ οὗτινος τὰ **πρόσωπα** εἶνε συνήθως παράλληλα μὲ τὰ τοῦ προμαχῶνος· τὸ ἔργον τοῦτο βάλλεται ὑπὸ τῶν πυρῶν τοῦ προμαχῶνος, δὲν δύναταί τις δὲ νὰ φθάσῃ εἰς τοῦτο ἐὰν δὲν κυριεύσῃ αὐτό. Ἡ ὑπερασπίστρια τοῦ προμετωπίου εἶνε χαμηλοτέρα τῆς τοῦ **προμαχῶνος**, ἀλλ' ὑψηλοτέρα τῆς περιταφρίου ὁδοῦ. Δὲν πρέπει νὰ καλύπτῃ τὰ πυρὰ τοῦ προμαχῶνος, ἀλλ' εἶνε δύσκολον, ἂν οὐχὶ ἀδύνατον, ἵνα τὰ πυρὰ τοῦ προμετωπίου τούτου νὰ συνυπάρχωσι μετὰ τῶν πυρῶν τῶν ὀπισθίων ἔργων. Ὅταν τὸ προμετώπιον εἶνε ὠργανισμένον ἀμυντικῶς, ὁ **κρημνός** του (escarpe) εἶνε γενικῶς ἐπενδεδυμένος· βλ. **προμέτωπον** καὶ **προμήνιον**, couvre-face καὶ tenaillon.

προμετωπίς, ίδος, ἡ· frontispice, n. m. λέγεται οὕτως **ἐν** τῇ οἰκοδομικῇ **τὸ μέτωπον**, ἤτοι ἡ κυρία πρόσοψις κτιρίου ἢ μνημείου, face principale d'un édifice, ou d'un monument, § —, fronteau, n. m. ἡ ταινία δι' ἧς αἱ χαλογραῖαι προσδένουσι τὸ μέτωπον.

προμέτωπον, ου, τὸ [ὀχυρ.], couvre-face, n. f. (πρὸς διάκρισιν ἐκ τοῦ **προμετωπίου**, contre-garde)· ὀχυρωτικὸν ἔργον ὡς τὸ **προμετώπιον** χρησιμεῦον διὰ τὴν κάλυψιν τῶν προσώπων **προμαχῶνος**, διαφέρει δὲ μόνον τοῦ προμετωπίου κατὰ τὸ ὅ,τι ὁ κρημνὸς εἶνε μόνον ἐκ γαιῶν καὶ οὐχὶ ἐπενδεδυμένος, ὡς εἶνε ὁ τοῦ **τελευταίου**, συνάμα δὲ τὸ ἔργον εἶνε ἀμυντικῶς ὠργανισμένον. § —, avant-front, n. m. βλ. **βρέγμα**.

προμήθεια, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ **προμηθεύειν** τι (χορηγεῖν), action de fournir; ἡ χορηγία, χορήγησις, fourniture, n. f. **προμήθεια**, provision, n. f. ἡ ἐφοδίασις, approvisionnement, n. m. ‖ προμήθεια παραδοτέα **ἐλευθέρα** πάσης μεταφορᾶς, fourniture livrée franco; **προμήθειαι**, αἱ· βλ. **ἐπιτήδεια**, approvisionnements, n. m. pl. βλ. ἐπίσης **ἐφοδίασις**, avitaillement, n. m. § ἡ προορατικότης, prévoyance, n. f. § [ἐμπορ.] commission, n. f. λέγεται τὸ πληρωνόμενον εἴς τινα ποσὸν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἰδίᾳ μεσιτείας τινός ἤτοι ἀγορὰ ἢ τοποθέτησις ἐμπορεύματος ἢ οἱουδήποτε ἀντικειμένου ἢ ἐκτέλεσις πράξεως τινὸς διὰ λογαριασμὸν ἄλλου· ἰδίως ἐπὶ τῆς πωλήσεως ἀντικειμένων ἀνατεθέντων εἴς τινα ἡ **προμήθεια** αὕτη λέγεται remise, n. f. ‖ **προμήθεια**, provision, n. f. λέγεται σωρεία ἀντικειμένων ἀναγκαίων καὶ χρησίμων, π. χ. προμήθεια σίτου, provision de blé; ‖ ἐκτελεῖν προμηθείας, faire ses provisions=ἀγοράζειν χρήσιμα εἴδη διὰ τὸν βίον· ‖ ἐκράτησε τόσα διὰ προμήθειαν, il a prélevé tant pour la commission; ‖ ἡ συμφωνηθεῖσα προμήθεια εἶνε 4 $^{0}/_{0}$, la commission convenue est de 4 pour cent; ‖ πωλῶ, ἀγοράζω ἐπὶ προμηθείᾳ, acheter, vendre à la commission. § [ἐμπορ.] προμήθεια ἀγορᾶς, commission d'achat; ‖ — ἀποδοχῆς, commission d'acceptation; ‖ — ἀποστολῆς (ἐν γένει), commission d'expédition, d'acheminement; ‖ — ἀποστολῆς διὰ θαλάσσης, commission d'expédition; ‖ — ἀποστολῆς διὰ ξηρᾶς, commission de roulage; ‖ — ἀσφαλείας, commission d'assurance; ‖ — διαμετακομίσεως, commission de transit; ‖ — καὶ πιστασφάλεια, commission et ducroire; ‖ προμήθεια ἐγγύης, commission de cautionnement; ‖ — καὶ ἐγγύη, commission et garantie; ‖ — εἰσπράξεως, commission d'encaissement; ‖ — ἐπιστροφῶν, commission sur les retours; ‖ — καὶ κινδύνος πληρωμῆς, commission et risque de payement; ‖ — παραδόσεως, commission de consignation; ‖ προμήθεια παραλαβῆς καὶ ἀποστολῆς, commission de réception et d'expédition; ‖ προμήθεια παρεμβάσεως, commission d'intervention; ‖ προμήθεια πωλήσεως, commission de vente; ‖ προμήθεια τραπεζική, commission de banque; ‖ ἡ προμήθεια δὲν κατελογίσθη εἰμὴ διὰ τὴν τάξιν, la commission ne figure que pour la bonne règle. § [ἐμπορ.] **προμήθεια ἢ πιστασφάλεια**, ducroire, n. m. ὄφελος, ὠφέλεια παραχωρουμένη εἰς τὸν ἐντολοδόχον (τὸν μεσίτην) ὅστις ἐγγυᾶται περὶ ἐκείνων εἰς οὓς ἐπώλησε τὰ ἐμπιστευθέντα αὐτῷ ἐμπορεύματα· βλ. καὶ **πιστασφάλεια**.

προμηθευτής, οῦ, ὁ· ὁ χορηγητής, fournisseur, n. m. ὁ ἐφοδιάζων, approvisionneur, n. m. § —, pourvoyeur, n. m. ἐν τῷ πυροβολικῷ καὶ τῇ τακτικῇ καλεῖται **προμηθευτής**, εἶνε δὲ ὁ ἐπιπεφορτισμένος νὰ προμηθεύῃ, νὰ χορηγῇ (**χορηγητὴς καὶ χορηγός**), νὰ παρέχῃ (**πάροχος**)· ‖ προμηθευτὴς πυροβόλου, pourvoyeur d'une pièce. § — [ναυτ.] munitionnaire, n. m. ὁ δυνάμει συμβολαίου ὑποχρεούμενος νὰ χορηγῇ τὰ τρόφιμα τῶν πολεμικῶν πλοίων, καθ' ὅλον τὸ ἔτος εἰς ὡρισμένας τιμάς· βλ. καὶ **τροφοδότης**.

προμηθεύω, μέλ. εύσω, χορηγῶ, fournir;

προμηθεύω, παρέχω, procurer; προμηθεύω, pourvoir; ἐφοδιάζω, approvisionner; munir; || μᾶς ἐπρομήθευσεν ὅπλα, il nous a fourni des armes; || αὐτὸς μᾶς προμηθεύει τὸ γάλα, c'est lui qui nous fournit de lait; || μοῦ ὑπεσχέθη νὰ μοῦ προμηθεύσῃ ὑπηρέτην, il m'a promis de me procurer un domestique; || τοῦ ἐπρομήθευσα ὅ,τι χρειάζεται, je l'ai pourvu de tout ce qu'il lui faut; || προμηθεύει τὸν στόλον, il approvisionne la flotte; || ἡ πηγὴ αὐτὴ προμηθεύει ὕδωρ εἰς τὰς βρύσεις τῆς πόλεως, cette source alimente les fontaines de la ville § [μέσ.] προμηθεύομαι, se fournir; se procurer; faire provision; s'approvisionner; se munir; || ἐπρομηθεύθη ξύλα διὰ τὸν χειμῶνα, il s'est approvisionné de bois pour l'hiver; || ἐπρομηθεύθην ἄνθρακας διὰ τὸν χειμῶνα, je me suis approvisionné de charbon pour l'hiver; || προμηθεύομαι χρήματα, se procurer de l'argent.

προμήκης, ης, ες· γεν. ους· εἰς τὰ ἔμπροσθεν ἐκτεινόμενος ἢ ἐπιμήκης, κοινῶς μακρουλός, oblong, ongue, adj. βλ. καὶ ἐπιμήκης· || — μυελὸς [ἀνατ.], moelle allongée, μέρος τοῦ ἐγκεφάλου, κείμενον κατὰ τὸ ὀπίσω καὶ κάτω ὅριον αὐτοῦ, ὅπου ὁ ἐγκέφαλος μεταβαίνει εἰς τὸν νωτιαῖον μυελόν, ὄντα συνέχειαν τοῦ προμήκους.

προμήνιον, ου, τὸ [ὀχυρ.] (πρό, μήνη), tenaillon, n.m. τοῦτο εἶνε προμετώπιον (contre-garde) ἐν σχήματι διόπτρας (lunette) εὑρισκόμενον ἔμπροσθεν τῆς μήνης (demi-lune).

προμήνυμα, ατος, τό· προειδοποίησις, σημεῖον προειδοποιητικόν, πρόδρομος, avant-coureur; προάγγελος [signe] précurseur; οἰωνός, présage, n. m. || αἱ ταραχαὶ αὐταὶ εἶνε προμηνύματα ἐπαναστάσεως, ces troubles sont les précurseurs d'une révolution; || τὸ ῥῖγος εἶνε προμήνυμα τοῦ πυρετοῦ, le frisson est un avant-coureur de la fièvre; || αἱ χελιδόνες εἶνε προμήνυμα τοῦ ἔαρος, les hirondelles sont les avant-coureurs du printemps.

προμηνύω, μέλ. ύσω, εἰδοποιῶ, ἀγγέλλω τινί τι [προτοῦ, ἐκ τῶν προτέρων], annoncer [d'avance]; προοιωνίζομαι, προσημαίνω, présager; ὑπόσχομαι, promettre; [ἐπὶ κακοῦ], menacer de; || ἡ πτῶσις τῶν φύλλων προμηνύει τὸν χειμῶνα, la chute des feuilles annonce l'hiver; || ὁ καιρὸς προμηνύει βροχήν, le temps promet de la pluie.

προμήτωρ, ορος, ἡ· ἡ μάμμη, ἡ μήτηρ τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρός, grand'mère; aïeule, n. f. βλ. καὶ πρόγονος.

προμιτοῦ [ἠπίρ. διαλ. Ἠπείρου], πρὶν ἤ, προτοῦ.

πρόμοχθος, ου, ὁ [ἀρχιτ.], mutule, n. f. (λατ. mutulus) (τὰ προβεβλημένα τῶν τοίχων· οἱ πρόμοχθοι παριστάνουσι τὰ ἄκρα, ἤτοι τὰς **ἐκφοράς**, projectures). Καλεῖται οὕτω γεισίπους τετράγωνος τιθέμενος ὡς κόσμημα εἰς τὸ **γεῖσον** (**κορωνίδα**, corniche) τοῦ Δωρικοῦ ῥυθμοῦ ὅστις παριστᾷ κάτωθεν τῆς **δακρυρρόης** (larmier, ἤτοι τοῦ πλατυτέρου τετραγώνου ἄρθρου) τὸ ἄκρον τῶν **ἐπιτεγίδων** (chevrons). Ὁ πρόμοχθος τοῦ Δωρικοῦ ῥυθμοῦ ἀνταποκρίνεται πρὸς τοὺς **γεισίποδας** (modillons) τῶν ἑτέρων ἀρχιτεκτονικῶν ῥυθμῶν. Οἱ πρόμοχθοι τίθενται ἀκριβῶς κάτωθεν τῶν τριγλύφων καὶ φέρουσι 18 **σταγόνας** (gouttes) ἕκαστος.

προμυκτήρ, ῆρος, ὁ· τὸ ἄκρον τοῦ μυκτῆρος, bout de bec; βλ. **μυκτήρ.**

προμυξωτήρ, ῆρος, ὁ· mouchettes; βλ. **προβυστήρ.**

προμύσσω (λύχνον), moucher (la lampe); βλ. καὶ **προβύω.**

πρόμυτα [δημ. ἠπίρ.], προύμυτα [ἐπὶ στόμα πρηνής], μὲ τὸ πρόσωπον κατὰ γῆς, visage ou face contre terre; || ἔπεσε πρόμυτα, il tomba sur le nez; [καὶ μεταφ.], il a donné tête baissée dans.

προμυτίζω, μέλ. ίσω, προμυτῶ [δημ.] [ἐπὶ στόμα πρηνής], πίπτω (ῥίπτομαι) μὲ τὸ πρόσωπον κατὰ γῆς, tomber (se jeter) face (ou visage) contre terre; (sur le nez); [πίπτω ἐπὶ στόμα], se prosterner, προσπίπτω (προσκυνῶ) ἐδαφιαίως.

προμύτισμα, ατος, τὸ [δημ.] [πτῶσις ἐπὶ στόμα], ἡ προσκύνησις (τὸ προσκύνημα) ἐδαφιαία, prosternation, n. f.

πρόναος, ου, ὁ· pronaos ou prodomos, ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ **πρὸ** (ἔμπροσθεν) καὶ **δόμος** (κτίριον)· **πρόδομος,** ὁ· **πρόθυρον** (vestibule d'un temple) τοῦ ἀρχαίου ναοῦ· τὸ πρὸ τοῦ κυρίως σηκοῦ τοῦ ναοῦ κατὰ τὴν εἴσοδον περίστυλον μέρος αὐτοῦ. Ἡ **στοὰ** (portique) ἥτις εὑρίσκετο ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ ἀντικατεστάθη κατὰ τὴν χριστιανικὴν ἐποχὴν ὑπὸ τοῦ **προνάου** (porche ou portique d'un temple) § **πρόναος,** porche d'un temple, ou portique d'un temple, narthex; τὸ περίστυλον ναοῦ· **νάρθηξ,** ηκος, ὁ· τὸ **προπύλαιον** (porche), ἀντικαθιστᾷ ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ τοῦ μεσαιῶνος τὸν πρόναον (pronaos) τῆς ἀρχαίας ἀρχιτεκτονικῆς, τούτου ἕνεκα porche ou narthex καλεῖται **πρόναος** ἢ **νάρθηξ** προκειμένου περὶ ναῶν. Ὁ πρόναος οὗτος εἶνε πλειστάκις κεκλεισμένος, συνήθως δὲ εἶνε **στοὰ** πρὸ τῆς ἔξω πύλης ναοῦ (βλ. περίστυλον, peristyle) καὶ χρησιμεύει ὡς κυριώτερον κόσμημα τῆς ἀρχαίας προόψεως, ἥντινα ἐκάλυπτον ἐνίοτε ὁλόκληρον. Ὁ **πρόναος** ἢ **νάρθηξ** ἦτο εἰς τὰ ἀρχαῖα χριστιανικὰ βασιλικὰ ὁ ἀναγκαῖος πρόδρομος τῆς ἐμπροσθίας προόψεως τοῦ ναοῦ, εἰς ὃν ἔμενον οἱ **κατηχούμενοι** (cathécumènes, ἤτοι οἱ διδασκόμενοι τὸ χριστιανικὸν δόγμα), οἱ μετανοοῦντες διὰ τὰς ἑαυτῶν πράξεις, οἱ **δαιμονιόληπτοι** (énergumènes, ἤτοι οἱ ὑπὸ δαίμονος κατειλημμένοι), οἱ **ἐθνικοὶ** (païens, ἤτοι οἱ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις εἰδωλολάτραι), καὶ πάντες οἱ λοιποὶ εἰς οὓς δὲν ἐπετρέπετο νὰ εἰσέλθωσιν ἐν τῷ ναῷ καὶ νὰ παρασταθῶσι κατὰ τὴν ἱεροτελεστίαν, ἀλλ' οἵτινες ὤφειλον ἢ ἠδύναντο νὰ παρευρεθῶσι κατὰ τὰς διδασκαλίας.

πρόνευμα, ατος, τό· βλ. **προνευστασμός.**

προνευστάζω [ἐπὶ πλοίου], tanguer, προ-

νεύω, κοινῶς **σκαμπαναιβάζω**· νεύω, κλίνω πρὸς τὰ ἐμπρός· βλ. προνευστασμὸς (tangage)· || tangueur, n. m. πλοῖον ὅπερ ὡς ἐκ τῆς στοιβασίας του **προνευστάζει** ὑπερμέτρως.

προνευστασμός, οῦ, ὁ· tangage, n. m. πρόνευμα, τό· κοινῶς **σκαμπαναίβασμα**· ἡ κατὰ τὸ διάμηκες τοῦ πλοίου ἐπίπεδον ἀλληλοδιάδοχος αὐτοῦ κίνησις, ἐπερχομένη ἐκ τοῦ πρὸς πρῷραν κυματισμοῦ· || ἀπότομος προνευστασμός, coup de tangage, προνευστασμὸς βίαιος, ἀπότομος καὶ μεγάλης ἐγκλίσεως.

προνεύω, μέλ. εύσω, νεύω, κλίνω πρὸς τὰ ἐμπρός, se pencher en avant ; βλ. καὶ **προνευστάζω**.

προνοητικός, ή, ὸν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. **ώτατος**), προορατικός, προβλεπτικός, prévoyant, e, adj.

προνοητικότης, ητος, ἡ· ἡ προορατικότης, ἡ **προβλεπτικότης**, prévoyance, n. f. τὸ νὰ προσχεδιάσῃ τίς τι **ἐκ** τῶν προτέρων μετὰ τῆς δυνατῆς κατὰ τὸ μᾶλλον **καὶ** ἧττον ἀκριβείας.

προνοητικῶς [ἐπίρ.] μετὰ προνοητικότητος, avec prévoyance.

πρόνοια, ας, ἡ· ἡ προτοῦ παρατήρησις καὶ ἰδ. ἡ προσοχή, περίσκεψις, σύνεσις, τὸ φροντίζειν περί τινος, prévoyance, n. f. ἡ πρόβλεψις, prévision, n. f. || λαμβάνω πρόνοιαν· βλ. **προνοῶ**. § ἡ [θεία] πρόνοια, la [divine] Providence.

προνομευτής, οῦ, ὁ καὶ

προνομεύς, έως, ὁ· fourrageur, n. m. στρατιώτης ἐπιτρέχων ἐν πολέμῳ τὴν ἐχθρικὴν χώραν καὶ συνάγων ἐκ τῶν ἀγρῶν νομὴν διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἵππων καὶ ἡμιόνων. Ἡ ἔκφρασις charger en fourrageurs (ἐπελαύνω κατὰ προνομεῖς ἢ ἐσπαρμένως) ἐπέλασις προνομέων ἢ **ἐσπαρμένη** ἐπέλασις, σημαίνει ὅτι τὸ ἱππικὸν ἀντὶ νὰ ἐκτελέσῃ ἐπέλασιν ἐν πυκνῇ τάξει, ἐπελαύνει εἰς ἕνα μόνον ζυγὸν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀραιῶς.

προνομεύω, μέλ. εύσω [τακτ.] fourrager ; συνάζω προνομήν· βλ. **προνομή**.

προνομή, ῆς, ἡ· fourrage, n. m. εἶνε **εἰσφορὰ** (réquisition) προϊόντων τῆς γῆς χρησιμευόντων ὡς νομὴ τῶν κτηνῶν. Κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα μόνον ἡ εἰρημένη εἰσφορὰ ἦτο ἐν χρήσει, πάντα δὲ τὰ εἰς τοὺς ἄνδρας ἀπαιτούμενα εἴδη καὶ τροφὰς παρεῖχον αἱ **ἐπιμελητεῖαι** (intendances) διὰ τῶν ἀποθηκῶν· τούτου ἕνεκεν ἐδόθη καὶ ἡ ἰδιαιτέρα λέξις **προνομὴ** (fourrage), σημαίνουσα τὴν διασπορὰν τῶν στρατιωτῶν πρὸς εἰσφορὰν νομῆς. § [τακτ.] **προνομή**, ἡ, fourrage, n. m. ἐκδρομὴ ἐσπαρμένη πρὸς συλλογὴν νομῆς καὶ μεταφορικῶς ὁ τρόπος τῆς διασπορᾶς τῶν ἱππέων κατὰ τὴν **ἐπέλασιν** (charge)· || εἰς **προνομὴν** (παράγγελμα ἀσκήσεων ἱππικοῦ), en fourrageurs ; βλ. **προνομεύς**.

προνομία, ας, ἡ καὶ **προνόμιον**, prérogative, n. f. προνόμιον ἀξιώματος τινός, κτλ. || προνομίαι καὶ ἀτέλειαι, prérogatives et immunités (ἀπαλλαγὴ τέλους ἤτοι φόρου).

προνομίαι, αἱ· capitulations, n. f. pl. συμβάσεις κανονίζουσαι τὰ δικαιώματα τῶν ὑπηκόων δυνάμεως τινὸς κατοικούντων ἐπὶ ξένης χώρας. Ἐπίσης προνομίαι ἃς κέκτηται τὸ Πατριαρχεῖον ἐν Κωνσταντινουπόλει ὅσον ἀφορᾷ τοὺς Ἕλληνας ἀλλ' ὑπηκόους Ὀθωμανούς.

προνομιακός, ή, όν· privilégiaire, adj. ὁ ὢν τῆς φύσεως τῶν προνομίων, qui est de la nature des privilèges ; || δικαιώματα προνομιακά, droits privilégiaires.

προνομιακῶς [ἐπιρ.], κατὰ προνόμιον, par privilège ; βλ. καὶ **προνόμιον**.

προνόμιον, ου, τό· privilège, n. m. ἀποκλειστικὸν πλεονέκτημα, avantage exclusif ; ἀποκτῶ προνόμιον, obtenir un privilège ; || πλεονέκτημα ὅπερ ἔχουσι πιστώσεις τινὲς νὰ πληρόνωνται πρὸ τῶν ἄλλων· π. χ. τὰ δικαστικὰ ἔξοδα πληρόνονται **προνομιακῶς**, les frais de justice sont l'objet d'un privilège ; || τὸ προνόμιον τῆς Τραπέζης, le privilège de la banque ; || τὸ προνόμιον τῆς Ἀγγλικῆς Τραπέζης, le privilège de la banque d'Angleterre ; || [νομ.] ἡ προνομία, prérogative, n. f. ἀποκλειστικὸν ἀτομικὸν πλεονέκτημα, avantage exclusif personnel ; || προεδρεύειν συνελεύσεως προνομιακῶς λόγῳ ἡλικίας, présider une assemblée par privilège d'âge ; βλ. καὶ **προνομία**· || **παρέχω** (δίδω) εἴς τινα προνόμιον, accorder un privilège, **privilégier**. § [βιομηχ.] —, brevet, n.m. βλ. **δίπλωμα**· || προνόμιον ἐφευρέσεως, brevet d'invention ; βλ. δίπλωμα εὑρεσιτεχνίας· || δίδω προνόμιον, breveter. § —, δικαίωμα, faculté, n.f. δικαίωμα τοῦ νὰ δύναταί τις νὰ πράξῃ τι. § [μεταφ.] —, privilège = φυσικὸν δῶρον, don naturel.

προνομιοῦχος, ος, ον· privilégié, ée, adj, ὁ ἀπολαμβάνων προνομίου τινός, qui jouit d'un privilège ; || οἱ προνομιοῦχοι τοῦ βίου, les privilégiés de la vie ; || πιστωτὴς προνομιοῦχος, créancier privilégié, ὁ πληρωνόμενος πρὸ τῶν ἄλλων. § —, διπλωματοῦχος breveté, ée, ὁ λαβὼν δίπλωμα (brevet) ; βλ. **δίπλωμα** καὶ **πτυχίον**.

προνομοδόχη, ἡ (chariot-) fourragère, n. f. νομοφόρος ἢ χορτοφόρος ἅμαξα· ἡ φέρουσα τὴν νομὴν ἢ τὸν χόρτον ἅμαξα· βλ. **νομὴ** καὶ **προνομή**· || πυρβολαρχιακή, chariot-fourragère de batterie ; ἡ νομοφόρος, ἐπίμηκες ὄχημα διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς νομῆς.

προνουντσιαμέντο, τὸ [ξεν.] pronunciamiento, n.m. ἱσπανικὴ λέξις εἰς κοινὴν χρῆσιν πρὸς δήλωσιν τῶν στρατιωτικῶν ἐπαναστατικῶν προκηρύξεων ἢ ἐπιδείξεων, ἤτοι ἀντιπειθαρχικὸν ἢ ἐπαναστατικὸν στρατιωτικὸν κίνημα.

προνοῶ (έω), μέλ. ήσω, λαμβάνω προφυλάξεις, prendre des (ses) précautions ; φροντίζω περί τινος, veiller ; λαμβάνω φροντίδα, avoir soin ; ἢ λαμβάνω φροντίδας περὶ τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τινός, pourvoir ; προβλέπω, prévoir ; || προνοῶ περὶ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, pourvoir (veiller à la sûreté publique ; || δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ προνοήσῃ τις περὶ πάντων, il n'est pas possible de tout pré-

voir ; || αὐτὸς προνοεῖ περὶ ὅλων, c'est lui qui veille à tout.

προνύμφαι κωνώπων, larves de moustiques ; βλ. καὶ κώνωψ.

προξενειά, ᾶς· ἡ [δημ.] καὶ προξενιά, ἡ προξενία, προξένησις, διαπραγμάτευσις (γάμου), négociation (d'un mariage), entremise, n. f. || στέλνω προξενειάν, négocier (un mariage) = διαπραγματεύομαι γάμον· ἐπιζητῶ νέαν πρὸς γάμον, rechercher une fille en mariage ; || αὐτὸς ἔκαμε ταῖς προξενιαῖς, c'est lui qui a fait ce mariage.

προξενεῖον, ου, τό· consulat, n. m. ἡ κατοικία τοῦ προξένου, résidence d'un consul ; ἐπίσης τὰ γραφεῖα τοῦ προξένου· || ἐμπρήζειν προξενεῖον, incendier le consulat.

προξενεύω, μέλ. εύσω, διαπραγματεύομαι γάμον, négocier [un mariage] ; μεσάζω (γίνομαι τὸ ἐνδιάμεσον) [διὰ γάμον], s'entremettre [d'un mariage] ; προμηθεύω, procurer ; || προξενεύω [εἴς τινα] νύμφην, proposer un parti=προτείνω νύμφην.

προξενέω, βλ. προξενῶ.

προξενητής, οῦ, ὁ (γυναικὸς πρὸς ὑπανδρείαν) ὁ μεσάζων (μεσίτης) διά τινα γάμον, entremetteur d'un mariage ; [κωμ.] μεσίτης γάμων, courtier de mariages ; marieur, n.m. **Προξενηταὶ** καλοῦνται οἱ διὰ τῶν πρὸς τὰ μέρη συστάσεων καὶ διαπραγματεύσεων φέροντες εἰς πέρας τὸν γάμον. Οὗτοι κατὰ τὸ Ῥωμ. Δίκαιον δικαιοῦνται εἰς ἀμοιβήν, ἐὰν τοιαύτη ἐκανονίσθη, οὐχὶ ὅμως ἀνωτέρα ὡρισμένου ὁρίου.

προξενήτρια, ας, ἡ, κοινῶς προξενήτρα, ας, ἡ· ἡ μεσάζουσα διά τινα γάμον, ἡ μεσίτρα τῶν γάμων, courtière de mariages, marieuse, n. f. βλ. προξενητής.

προξενιά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. προξενειά.

προξενία, ας, ἡ, κοινῶς προξενιά· βλ. προξενειά.

προξενικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς πρόξενον, de consul ; consulaire, adj. || αἱ προξενικαὶ ἀρχαί, les autorités consulaires ; || προξενικοὶ δικασταί, les juges consulaires; || προξενικὸν δίπλωμα, βλ. δίπλωμα.

προξενικῶς [ἐπίρ.], consulairement, adv. ἐν τῇ ἰδιότητι τοῦ προξένου, en qualité de consul.

προξενολογῶ [δημ.], βλ. προξενεύω.

πρόξενος, ος, ον· ὁ προξενῶν, πορίζων, ἀρχόμενος τινός, ὅστις εἶνε αἰτία, [qui est la] cause de ; αἴτιος παραίτιος τινός, auteur; || ὁ πρόξενος τοῦ κακοῦ, la cause (auteur) du mal; § [οὐσ.] πρόξενος, ὁ, consul, n.m. ἀντιπρόσωπος τῆς κυβερνήσεως ἀποστελλόμενος παρ' ἑτέρᾳ κυβερνήσει, διαμένων ἰδίως εἰς τὰς παραλίους ἐμπορικὰς πόλεις, διὰ νὰ προστατεύῃ τὰ ἐμπορικὰ καὶ λοιπὰ συμφέροντα τῶν ἐκεῖ διαμενόντων ἢ διερχομένων ὁμοεθνῶν του· || γενικὸς πρόξενος, consul général ; || πρόξενος α' ἢ β' τάξεως, consul de première ou de deuxième classe ; || ὑποπρόξενος, ὁ· vice-consul ; || τὸ ἀξίωμα τοῦ προξένου, consulat, n.m. || προξενικός, ή, όν· consulaire, adj. ὁ ἀνήκων ἢ ποιούμενος μνείαν περὶ προξένων.

προξενῶ (έω), μέλ. ήσω· παρέχω τινί τι, γίνομαι πρόξενος τινός, προξενῶ, causer ; κάμνω νὰ γείνῃ, faire naître ; ἐπιφέρω, παρέχω (τὴν περίστασιν), occasionner ; προσδιορίζω, déterminer ; παράγω, produire ; παράγω, προξενῶ, engendrer ; δίδω, donner ; κάμνω, faire; || — ζημίαν, causer du dommage ; || προξενεῖν σκάνδαλον, causer du scandale ; || — βλάβην, causer préjudice ; || — μεγάλην συγκίνησιν, produire une grande émotion ; || μᾶς ἐπροξένησε μεγάλην ἀνησυχίαν, il nous a donné une grande inquiétude ; || τοῦτο θὰ προξενήσῃ δυστυχήματα, cela occasionnera des malheurs ; || ἡ ἐμφάνισίς του ἐπροξένησε μεγάλην συγκίνησιν, son apparition a produit une grande émotion ; || — ἐντύπωσιν, faire [de l'] impression ; || [ἡ ἀνησυχία] τὴν ὁποίαν μᾶς ἐπροξένησε, l'inquiétude qu'il nous a donnée.

προοδευτικός, ή, όν· progressif, ive, adj. ὁ πρὸς τὰ ἐμπρὸς βαδίζων, ὁ προχωρῶν κατ' εὐθεῖαν ἔννοιαν, qui marche en avant, qui avance dans le sens direct ; || κίνησις προοδευτική, mouvement progressif ; || πορεία προοδευτική, marche progressive ; || [μεταφ.] ὁ ἀκολουθῶν τὴν πρόοδον, ἢ αὔξουσαν καλλιτέρευσιν, qui suit une voie de progrès, ou d'amélioration croissante ; ἀφορῶν τὴν πρόοδον, τῆς προόδου, de progrès ; || ἡ ἰσότης, μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, εἶνε ἀναγκαίως προοδευτική, l'égalité, parmi les hommes est nécessairement progressive ; || —, ὀπαδὸς τῆς προόδου, partisan du progrès ; || ἐστὲ προοδευτικοί, soyez progressifs ; || [οὐσ.] ὑπάρχουσι τριῶν εἰδῶν ἄνθρωποι : οἱ **ὀπισθοδρομικοὶ** (les rétrogrades), οἱ **στάσιμοι** (les stationnaires) καὶ οἱ **προοδευτικοὶ** (les progressifs)· || οἱ προοδευτικοὶ φόροι ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος, impôts progressifs sur le revenu, οἱ ἐπιβαλλόμενοι κατὰ σύστημα ἀριθμητικῆς προόδου· || προοδευτικὸς ἄνθρωπος, homme du progrès; || [οὐσ.] οἱ προοδευτικοί, les progressistes, ὀπαδοὶ τῆς προόδου· || [παθολ.] προοδευτικὴ παραλυσία, paralysie progressive, λέγεται ἡ καταλαμβάνουσα διαδοχικῶς τὰ διάφορα μέρη τοῦ σώματος. § προοδευτικός, progressible, adj. ἐπιδεκτικὸς προόδου, qui est susceptible de progrès. § προοδευτικός, ή, όν· progressionnel, elle, adj. ὁ ἔχων προοδευτικὸν χαρακτῆρα· || θεωρία προοδευτική, théorie progressionnelle.

προοδευτικότης, ητος, ἡ· progressibilité, n. f. ἡ κατάστασις τοῦ προοδευτικοῦ, état de ce qui est progressible.

προοδευτικῶς [ἐπίρ.], progressivement, adv. κατὰ τρόπον προοδευτικόν, d'une manière progressive.

προοδεύω, μέλ. εύσω, βαίνω πρὸς τὰ ἐμπρός, κάμνω πρόοδον, faire du (des) progrès; progresser ; ἀναπτύσσομαι, se développer ; προχωρῶ, avancer ; βαδίζω, ὁδοιπορῶ, cheminer; [μεταφ.] profiter; || ἡ ἐπιστήμη προώ-

δευσε πολύ, la science a fait de grands progrès; || ὁ κόσμος προοδεύει. le monde progresse; || ἡ βιομηχανία προοδεύει δσημέραι, l'industrie progresse chaque jour; || ἡ ἀνθρωπότης προοδεύει ἀδιακόπως, l'humanité progresse sans cesse; || ἡ ἐργασία προώδευσε πολὺ ἐντὸς ὀλίγου χρόνου, le travail a beaucoup avancé en peu de temps; || αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος θὰ προοδεύσῃ, cet homme fera son chemin; || ἡ ὑπόθεσις προοδεύει, l'affaire marche (va son train); || [ἡ φυτεία αὐτὴ] προώδευσε πολύ, a beaucoup profité; || αὐτὰ τὰ δένδρα δὲν προοδεύουν, ces arbres ne profitent pas.

προοδοποίησις, εως, ἡ· τὸ προπορεύεσθαι καὶ ποιεῖν, ἀνοίγειν ὁδόν, ἐν γένει προετοιμασία [τῆς ὁδοῦ, τῶν μέσων], préparation [des voies; des moyens].

προοδοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, προπορεύομαι καὶ ποιῶ, ἀνοίγω ὁδόν, frayer (ouvrir) le chemin; ὅθεν ἐν γένει προετοιμάζω τὴν ὁδὸν (τὰ μέσα), préparer les voies; διαθέτω πρός, disposer à.

πρόοδος, ου, ἡ· τὸ προοδεύειν, progrès, n. m. ἀνάπτυξις ὄντος ἢ ἐνεργείας συμφώνως πρὸς νόμον τινά, ἢ ὑπὸ ἔποψιν ἰδέας τινός· || αἱ πρόοδοι μαθητοῦ, les progrès d'un écolier; || αἱ πρόοδοι πλημμύρας, les progrès d'une inondation; || **πρόοδος,** ἡ προχώρησις, avancement, n. m. ἡ πρὸς τὰ ἐμπρὸς ὤθησις τινός, marche [en avant]; progression, n.f. || αἱ πρόοδοι τῶν ἐπιστημῶν, les progrès des sciences; || [δὲν δύναταί τις νὰ σταματήσῃ] τὴν πρόοδον τῆς γλώσσης, la marche de la langue; || ἀνακόπτω τὴν πρόοδον τοῦ ἐχθροῦ, arrêter les progrès de l'ennemi; || [μεταφ.] ἡ πρόοδος τῶν φώτων, la progression des lumières; || ἡ πρόοδος ἀσθενείας, les progrès d'une maladie. § **πρόοδος,** avancement, n. m. ἡ προαγωγή, ἡ κατὰ βαθμὸν αὔξησις. § **πρόοδος,** progression, n. f. πρᾶξις τοῦ προοδεύειν, προχωρεῖν πρὸς τὰ ἐμπρός, ἢ **προχώρησις** βαθμιαία καὶ συνεχής. § **πρόοδος,** progression, n. f. καλεῖται ἐπίσης ἡ σειρὰ τῶν ἀσκήσεων ἃς ἐκτελοῦσιν εἰς τοὺς στρατιώτας κατὰ προοδευτικὴν τάξιν· || **βαθμιαία** (ἢ προοδευτική, progressif) **κίνησις,** mouvement de progression; § [μαθημ.] —, progression, n. f. **πρόοδοι** καλοῦνται ἐν τῇ μαθηματικῇ σειραὶ ἀριθμῶν ὧν ἕκαστον μέλος σχηματίζεται ἐκ τοῦ προηγουμένου του διὰ προσθέσεως (ἢ ἀφαιρέσεως) τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ ἢ διὰ πολλαπλασιασμοῦ (ἢ διαιρέσεως) ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἀριθμόν, ὅστις καλεῖται «λόγος» τῆς προόδου. Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ἡ πρόοδος λέγεται ἀριθμητικὴ ἢ κατὰ διαφοράν, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ γεωμετρικὴ ἢ κατὰ πηλίκον. Καὶ «αὔξουσα» μὲν λέγεται ἡ πρόοδος ὅταν οἱ ὅροι αὐτῆς διηνεκῶς γίνονται μείζονες, «φθίνουσα» δὲ ἐὰν ἐλάσσονες. Οὕτως ἡ σειρὰ 1, 4, 7, 10... εἶνε π. ἀριθμ. αὔξουσα, ἔχουσα λόγον καὶ ἀριθμὸν 3. Ἡ σειρὰ 12, 7, 2, — 3 — 8... Εἶνε πρόοδος ἀριθμ. φθίνουσα ἔχουσα λόγον τὸν ἀριθμὸν — 5 (ἕκαστος ὅρος σχηματίζεται προστιθεμένου εἰς τὸν προηγούμενον τοῦ ἀριθμοῦ — 5, ὅπερ ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἀφαίρεσιν τοῦ τοῦ ἀριθμοῦ 5). Ἡ σειρὰ 5, 10, 20, 40, 80... εἶνε πρόοδος γεωμ. αὔξουσα, λόγον ἔχουσα τὸν ἀριθμὸν 2. Ἡ δὲ σειρὰ 1, $^1/_2$, $^1/_4$, $^1/_8$... εἶνε πρόοδος γεωμ. φθίνουσα λόγον ἔχουσα τὸν ἀριθμὸν $^1/_2$, ὅστις ἰσοδυναμεῖ πρὸς διαίρεσιν διὰ 2· || ἀριθμητικὴ (ἢ κατὰ διαφορὰν) πρόοδος, progression par différance (arithmétique); || πρόοδος γεωμετρικὴ (ἢ κατὰ πηλίκον), progression par quotient (géométrique).

προοικονομία, ας, ἡ· ἡ ἐκ τῶν προτέρων (προκαταρκτικὴ) διάθεσις (διάταξις, τακτοποίησις), disposition (arrangement) préalable.

προοικονομῶ (έω), προευθετίζω, προδιαθέτω, προπαρασκευάζω, προετοιμάζω, ἤτοι εὐθετίζω (διαθέτω, τακτοποιῶ) ἐκ τῶν προτέρων, ménager (disposer; arranger) d'avance.

προοιμιάζομαι, μέλ. άσομαι, προλογίζομαι, ὁμιλῶ ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου τὰ προσήκοντα εἰς κατανόησιν τῆς ὅλης ὑποθέσεως, τοῦ θέματος τῆς ὁμιλίας, κάμνω προοίμιον, faire un préambule (un exorde); ἄρχομαι διά, commencer par; ἄρχομαι διὰ προοιμίου λόγου, débuter.

προοιμιακός, ή, όν· εἰς προοίμιον ἀνήκων, de préambule; προκαταρκτικός, προεισαγωγικός, préliminaire, adj.

προοιμιακῶς [ἐπίρ.], ἐν εἴδει προοιμίου, en forme de préambule; προεισαγωγικῶς, préliminairement, adv.

προοίμιον, ου, τό· πρόλογος, προεισαγωγικὴ ἀρχὴ λόγου, préambule, n. m. ἔναρξις, προοίμιον λόγου, début, n. m. entrée en matière; [ῥητορ.], exorde, n. m. première partie d'un discours oratoire; [βιβλίου ἰδ.] ὁ **πρόλογος,** préface, n. f. ἡ προεισαγωγή, avant-propos; [συνεκδ.] τὸ προανάκρουσμα, prélude, n. m. τὸ προμήνυμα [signe] précurseur; || [αἱ στάσεις εἶνε πολλάκις] προοίμια ἐμφυλίου πολέμου, les préludes de la guerre civile; || ἐκ προοιμίου· ἐκ προοιμίων [φρ. ἐπίρ.], dès le début = εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, d'avance; || προοίμια μανίας, signes précurseurs de démence.

προοιωνίζομαι, μέλ. ήσομαι. προσημαίνω, προαγγέλλω, προμαντεύω, présager; προοιωνίζομαι, προβλέπω (τοὺς οἰωνούς), augurer.

προόλκαιον, ου, τό· avant-train, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ πρόσθιον μέρος ὀχήματος ὅταν τοῦτο δύναται νὰ διαιρεθῇ εἰς δύο μέρη. Ἐπίσης καλεῖται οὕτως ὄχημα δίτροχον χρησιμεῦον διὰ τὴν ῥυμουλκίαν τοῦ κιλλίβαντος πυροβόλου τινὸς ἢ βλητοφόρου (caisson de munitions). Ἐν τῷ προολκαίῳ διακρίνονται:

Ὁ **ῥυμὸς** (timon) ὅστις χρησιμεύει ἵνα διευθύνηται τὸ ὄχημα διὰ τῶν παραρρυμίων ἵππων.

Αἱ **ἀλύσεις τοῦ ἀκρορρυμίου** (les chaînes du bout de timon), αἵτινες προσαρτῶνται ἐπὶ τῆς σαγῆς τῶν παραρρυμίων ἵππων, χρησιμεύουσι διὰ νὰ ἐμποδίζωσι τὴν ὀλίσθησιν τοῦ

όχήματος κατὰ τὰς καταβάσεις, ἢ διὰ τὴν ὀπισθοδρόμησιν αὐτοῦ.

Ὁ **ζυγὸς** (la volée) καὶ τὰ **σειραφόρια** (palonnies) χρησιμεύουσι διὰ τὴν ζεῦξιν τῶν παραρρυμίων ἵππων.

Ἡ **στήριγξ** (servante ou chambrière) χρησιμεύει διὰ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ ῥυμοῦ, ὅταν ἀποζευχθῶσιν οἱ ἵπποι. Αὕτη ἀνυψοῦται ὑπὸ τὸν **ζυγὸν** ὅταν οἱ ἵπποι ὦσιν ἐζευγμένοι.

Ἡ **ἀναβαθμὶς** (gradin) χρησιμεύει διὰ τὴν ἀνάβασιν τῶν πυροβολητῶν ἐπὶ τῆς κίστης (coffre).

Τὸ **συνδετικὸν ἄγκιστρον** (crochet-cheville ouvrière) χρησιμεύει διὰ τὴν ἕνωσιν τοῦ κιλλίβαντος μετὰ τοῦ προολκαίου, εἰσαγόμενον ἐν τῷ κυκλίῳ (lunette).

Ὁ **κυνδαλίσκος** (chevillette) χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ ἐμποδίζῃ τὸ **κύκλιον** (lunette) τοῦ νὰ ἐκφεύγῃ ἀπὸ τὸ συνδετικὸν ἄγκιστρον.

Ἡ **κίστη** (coffre) χρησιμεύει διὰ τὴν ἐν αὐτῇ φύλαξιν τῶν πυρομαχικῶν.

Τὸ **ὑποπόδιον** (le marche-pied) χρησιμεύει διὰ τὴν ὑποστήριξιν τῶν ποδῶν τῶν ἐπὶ τῆς κίστης καθημένων πυροβολητῶν· || ἕνωσις ἢ ἀποχώρησις προολκαίου· βλ. ἕνωσις.

προολκή, ῆς, ἡ [ναυτ.] (πλοίου), touage, n. m. βλ. προέλκω (touer). § — πυροβόλου, βλ. **τάσσω** πρὸς πυροβόλησιν.

πρόολκος, ου, ὁ· touée, n. f. ἤτοι τὸ πρὸς προολκὴν τοῦ πλοίου χρησιμεῦον μέσον (τόνος, ῥῦμα, ἅλυσις)· || aller à la touée εἶνε συνώνυμον τοῦ touer ; βλ. **προέλκω**.

προονός, ὁ [διάλ. Νισύρου], βλ. **προγονός**.

προόπτης, ου, ὁ· vigile, n. m. ἄγρυπνος, ὁ· στρατιώτης ῥωμαῖος ἐπιπεφορτισμένος τὴν νυκτερινὴν ἐπιτήρησιν πέριξ τοῦ στρατοπέδου. § **προόπτης**, vigie, n. f. καλεῖται οὕτω γενικῶς ὁ προωρισμένος νὰ παρατηρῇ καὶ νὰ γνωστοποιῇ πᾶν ὅ,τι βλέπει· ἐν τῷ ναυτικῷ καλεῖται οὕτω ναύτης ὡς σκοπὸς ἐπὶ τῶν θωρακίων πολεμικοῦ πλοίου, ὅπως παρατηρῇ ἀπὸ μακρὰν τὰ ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος παρουσιαζόμενα ἀντικείμενα καὶ γνωστοποιῇ ἐγκαίρως περὶ τούτων· βλ. καὶ **ὀπτήρ**, homme de vigie. § —, vedette, n. f. ἔφιππος σκοπὸς (sentinelle à cheval) τῶν προφυλακῶν τοῦ ἱππικοῦ. § — [τακτ.], coureur, n. m. (=éclaireur), ἱππεὺς ἀνήκων **εἰς εἶδός** τι ἐλαφροῦ ἱππικοῦ ὃν ἐχρησιμοποίουν τὸ πάλαι διὰ τὰς ἀνιχνεύσεις. Τὴν σήμερον λέγεται **ἀνιχνευτής**, éclaireur ; || **προόπτης**, éclaireur, ὁ ἐπιβλέπων σκοπὸς ἢ περίπολος· βλ. **ἀνιχνευτής**.

προοπτική, ῆς, ἡ ἢ μᾶλλον **ἀποπτική**, perspective, n. f. βλ. λέξιν.

προοπτικός, ή, όν· **ἀποπτικός**, perspectif, ive, adj. de perspective ; βλ. **ἀποπτική**.

προοπτικῶς [ἐπίρ.], **ἀποπτικῶς**, en perspective.

προορατικός, ή, όν, εἰς πρόβλεψιν ἢ προσοχὴν ἀνήκων, προβλεπτικός, προγνωστικός, prévoyant, e, adj.

προορατικότης, ητος, ἡ· ἡ πρόνοια, ἡ προβλεπτικότης, prévoyance, n. f. τὸ φυσικὸν δῶρον τῆς προμαντεύσεως, προβλέψεως, [don de] prévision.

προορίζω, μέλ. ίσω, παθ. ἀόρ. προωρίσθην, μεσ. ἀόρ. προωρισάμην, παθ. παρ. προώρισμαι· ὁρίζω ἐκ τῶν προτέρων, προσδιορίζω τι διά τι, prédestiner ; ὁρίζω, προορίζω διά τινα σκοπόν, destiner, affecter ; || τὸ ποσὸν αὐτὸ εἶνε προωρισμένον εἰς, cette somme est destinée (affectée) à ; || [ἀπρόσ.] ἦτο προωρισμένον νά, il était écrit que ; || [ἐμπρ.] destiner ; εἶνε προωρισμένον διά, être destiné pour.

προόρισις, εως, ἡ, καὶ

προορισμός, οῦ, ὁ· ὁ ὁρισμὸς ἐκ τῶν προτέρων, prédestination, n. f. ὁρισμὸς διὰ τινὰ σκοπόν, destination, n. f. ἡ κλίσις τινὸς πρός τι, ἡ φυσικὴ πρὸς ἐπάγγελμά τι ἢ σκοπὸν ῥοπὴν καὶ ἐνίοτε affectation, n.f. ὁ ὁρισμὸς ἀτόμου διά τινα ὑπηρεσίαν, vocation, n. f. || ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου, la destination de l'homme ; || ἐξεπλήρωσε τὸν προορισμόν του, il a rempli sa vocation ; || [ἐμπορ.] προορισμὸς=ἡ διεύθυνσις, la destination; π.χ. διά..., en destination pour ; [ἢ προκειμένου περὶ λιμένος], port de destination ; || εἰδικὸς προορισμός, affectation spéciale, ἀτόμου διά τινα ὑπηρεσίαν. § **προορισμὸς** ἢ **ἀξία**, τὸ μέρος ὅπερ διαδραματίζει τι, rôle, n. m. π. χ. προορισμὸς (ἢ ἀξία) τῶν σιδηροδρόμων, le rôle des chemins de fer. § — ἵππου, βλ. **καταλληλότης**. § — [μεταφ.] βλ. **καθήκοντα**, **rôle**, **n.m**, ἡ ἐνέργεια.

προορῶ (άω), μέλ. βλέψω, ἀόρ. προεῖδον, μετχ. προϊδών, προβλέπω τι μέλλον ἔσεσθαι, prévoir ; βλ. **προβλέπω**.

πρόοψις, εως, ἡ [οἰκοδ.], façade, n. f. **πρόσωπον κτιρίου, μέτωπον**, τό· ἥτις καὶ **κυρία πρόοψις** καλεῖται, εἶνε δὲ ἡ κυριωτέρα πρόοψις τοῦ κτιρίου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, αὐλῆς ἢ κήπου. § πρόοψις, face, n. f. **ὄψις**, ἡ· **πρόσωπον**, τό· τὸ φαινόμενον μέρος ἀντικειμένου τινός· || ἡ ὄψις σφηνολίθου, la face d'un claveau ; || **τοῖχος προόψεως**, mur de face, καλοῦνται οὕτως οἱ ἐξωτερικοὶ τοῖχοι κτιρίου τινὸς πρὸς οἱανδήποτε τῶν πλευρῶν αὐτοῦ· βλ. καὶ **τοῖχος**, mur de face. § —, élévation, n. f. καλεῖται ἡ παράστασις ἐν σχεδίῳ ἢ τὸ διάγραμμα οἰκοδομῆς τινός, μηχανῆς κτλ. καὶ ὅταν μὲν τὸ διάγραμμα παριστᾷ τὴν **κυρίαν πρόοψιν** (καὶ πρόσοψιν), αὕτη καλεῖται élévation de face, ὅταν δὲ τὴν **κατὰ πλευρὰν ὄψιν** ἤτοι τὴν **πλαγίαν** ὄψιν, καλεῖται profil ἢ élévation de côté, τέλος ὅταν τὸ διάγραμμα παριστᾷ **κατατομήν** τινά, αὕτη καλεῖται coupe ; βλ. καὶ **κατατομή**, profil ; || **πρόσοψις κτιρίου**, élévation d'un bâtiment, etc. § frontispice, n. m. λέγεται ἡ κυρία **πρόοψις** κτιρίου ἢ μνημείου.

προπαγάνδα, ας, ἡ· propagande, n. f. (ἐκ τοῦ λατ. Congregation cardinalium de propaganda fide=σύνδεσμος τῶν καρδιναλίων πρὸς διάδοσιν τῆς πίστεως) καλεῖται σωματεῖον καρδιναλίων ἐν Ῥώμῃ ἱδρυθὲν τῷ 1622 ὑπὸ τοῦ

πάπα Γρηγορίου ΙΕ' καὶ σκοπεῦον τὴν διάδοσιν τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας ἀνὰ τὴν ὑφήλιον διὰ καταλλήλων μέσων, ἔχουσα πρὸς τοῦτο ἐκτὸς τοῦ ἁπανταχοῦ ἀποστελλομένου προσωπικοῦ καὶ μέγαν ἀριθμὸν διδακτικῶν ἱδρυμάτων, τυπογραφεῖον μετὰ στοιχείων ὅλων τῶν γλωσσῶν τοῦ κόσμου κτλ. ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν **προπαγάνδα,** propagande, λέγεται πᾶν ὅ,τι πράττουσιν πρὸς διάδοσιν δόγματος ἢ γνώμης τινός.

προπαίδεια, ας, ἡ· ἐκπαίδευσις προπαρασκευαστικὴ (προκαταρκτική), instruction prépatoire (préliminaire). § [ἐν τοῖς σχολείοις] βιβλιάριον ἀριθμητικῆς, livret (m.) [d'arithmétique].

προπαιδευτικός, ή, όν, προπαρασκευαστικός, préparatoire, adj. || προπαιδευτικὴ σχολή, école préparatoire.

προπαιδεύω, μέλ. εύσω· δίδω προπαρασκευαστικὴν ἐκπαίδευσιν, donner l'instruction préparatoire; διδάσκω τὰ στοιχεῖα, enseigner les éléments. § προετοιμάζω (προγυμνάζω) [μαθητήν], préparer (répéter) [un élève].

προπαίρνω [δημ.], μεταχειρίζομαι τινὰ σκληρῶς, traiter rudement; κακομεταχειρίζομαι, malmener; βλ. **ἐμπροπαίρω** καὶ **ἀποπαίρνω**. § [μέσ.] προπαίρνομαι, προκαταλαμβάνομαι, s'emporter, θυμόνω, ἐρεθίζομαι.

πρόπαλαι [ἐπίρ.], πρὸ πολλοῦ, ἀπὸ πολλοῦ χρόνου, il y a bien longtemps.

πρόπαππος, ου, ὁ· ἐπιπροπάτωρ, ὁ πατὴρ τοῦ πάππου ἢ τῆς μάμμης, bisaïeul, n.m.

προπαραλήγουσα, ης, ἡ [syllabe] antipénultième, n. f. ἡ τρίτη συλλαβὴ ἀπὸ τὸ τέλος τῆς λέξεως.

προπαράλληλος, ου, ἡ [ὀχυρ.], avant-parallèle, n. f. **ὁρμητήριον** (place d'armes) **ἐνδιάμεσον** κατασκευαζόμενον μεταξὺ τῶν πυροβολείων τῆς 1ης θέσεως καὶ τῆς 1ης παραλλήλου, ὁπόταν τὰ μεταξὺ τούτων ἐκτελεσθέντα ἔργα δὲν παρέχωσιν ἀρκετὸν ὑποστήριγμα διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς 1ης παραλλήλου.

προπαραμονή, ῆς, ἡ· ἡ πρὸ τῆς παραμονῆς ἡμέρα, avant-veille, n. f.

προπαρασκευάζω, μέλ. άσω· προετοιμάζω τι, παρασκευάζω ἐκ τῶν προτέρων, préparer d'avance. § — [οἰκοδ.], appareiller, χαράσσω τοὺς λαξευτοὺς λίθους.

προπαρασκευαστής, οῦ, ὁ· ὁ προπαρασκευάζων, préparateur, trice, qui prépare quelqu'un ou quelque chose: préparatrice au brevet; préparateur de laboratoire; [ἀνατομ.] prosecteur, n. m. ὁ προετοιμάζων ἢ κάμνων **ἀνατομικὰς** προπαρασκευὰς διὰ παραδίδοντα ἀνατομίαν καθηγητήν, καθὼς καὶ ὁ ἐξασκῶν τοὺς μαθητὰς εἰς τὸ ἀνατέμνειν. § —, appareilleur, n. m. ὁ ἀρχιεργάτης ὁ χαράσσων εἰς τοὺς λιθοξόους τὰς πλευρὰς τῆς λαξεύσεως τῶν λίθων.

προπαρασκευαστικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν ἢ χρησιμεύων πρὸς προπαρασκευήν, préparatoire, adj.

προπαρασκευή, ῆς, ἡ· préparation, n.f. προετοιμασία, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ προετοιμάζειν τι· ἡ **κατεργασία** ἀντικειμένου τινός· ἐπίσης προπαρασκευή, ἤτοι ἡ ἐκτέλεσις **προπαρασκευῶν** (préparatifs); || **προπαρασκευαί,** préparatifs, καλοῦνται αἱ προκαταρκτικαὶ διατάξεις, ἡ μελέτη τῶν μέσων τῆς ἐνεργείας καὶ ἡ συνάθροισις τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ καὶ ὑλικοῦ διὰ στρατιωτικήν τινα ἐπιχείρησιν, οἷον δι' **ἀγῶνα, πολιορκίαν, πόλεμον.** || **Προπαρασκευὴ τῆς ἐπιθέσεως ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ,** préparation de l'attaque par l'artillerie. Τὸ πυροβολικὸν προπαρασκευάζει τὴν ἐπίθεσιν, κλονίζον διὰ τῶν πυρῶν τὰ στρατεύματα τῆς ἀμύνης καὶ καταστρέφον τὰ ὑλικὰ ἐμπόδια ἐπὶ τοῦ σημείου τῆς προσβολῆς· || προπαρασκευὴ τῆς ἀμύνης, préparation de la défense; || προπαρασκευὴ πρὸς πόλεμον, préparation de la guerre, n.f. § — [ἀρχιτ. καὶ οἰκοδ.] βλ. **διάταξις,** appareil. § —, action d'équiper, équipement, n.m. σκευασία. § —, προπόνησις, entraînement, n. m. ἐκπόνησις, ἡ πρᾶξις τοῦ προπονεῖν, ἐκπονεῖν, action d'entraîner; || προπαρασκευὴ ἵππου διὰ τὰς ἱπποδρομίας, entraînement d'un cheval pour les courses; βλ. ἐκπόνησις.

προπαρελθών, οῦσα, όν· προηγούμενος, η, ον· antérieur, eure, adj. précédent, e, adj. ὁ προτελευταῖος, avant-dernier, ère.

προπαροξύνω, μέλ. θα-ύνω· θέτω ἐπὶ τῆς προπαραληγούσης τόνον ὀξὺν (ὀξεῖαν) marquer l'antépénultième d'un accent aigu.

προπαροξύτονος, ος, ον· ἔχων ὀξεῖαν ἐπὶ τῆς προπαραληγούσης, qui a l'accent aigu sur l'antépénultième; proparoxyton, adj.

προπαροξυτόνως [ἐπίρ.], μὲ ὀξεῖαν ἐπὶ τῆς προπαραληγούσης, avec l'accent aigu sur l'antépénultième.

προπατορικός, ή, όν· εἰς τὸν προπάτορα ἢ τοὺς προπάτορας ἀνήκων, τῶν προγόνων, des ancêtres; des aïeux; προγονικός, κληρονομικός, héréditaire, adj. || τὸ προπατορικὸν ἁμάρτημα, le péché originel.

προπατορικότης, ητος, ἡ· ἡ **προγονικότης,** atavisme, n. m. βλ. λέξιν.

προπατῶ [δημ.], βλ. **περιπατῶ,** κτλ.

προπάτωρ, ορος, ὁ· ὁ πρὸ τοῦ πατρὸς ἢ τῶν πατέρων, πάππος ἢ πρόγονος, aïeul, eule, adj. [πληθ.] προπάτορες = οἱ πρόγονοι, les ancêtres; les aïeux. Βλ. **πρόγονος.**

πρόπεδον, ου, τό· esplanade, n. f. καὶ **πλατεῖα,** ἡ· (ἐν Κερκύρᾳ καλεῖται κοινῶς σπιανάδα). Συνεχὲς καὶ ἀποκεκαλυμμένον ἔδαφος εὑρισκόμενον μεταξὺ τῶν **πρανῶν** (glacis) τῆς **ἀκροπόλεως** (citadelle) καὶ τῶν οἰκιῶν τῆς πόλεως. Τὸ μέρος τοῦτο εἶχε συνήθως 200 ἕως 400 μέτρα μῆκος ἵνα ἀναγκασθῇ ὁ πολέμιος νὰ βαδίσῃ κατὰ τῆς ἀκροπόλεως δι' **ὁδευμάτων.**

προπεμπτήριον, ου, τό· sauf-conduit, n. m. βλ. **ἀσφάλιον.**

προπέμπω, μέλ. έμψω, κοινῶς ξεπροβοδῶ, ἀποστέλλω τι πρότερον πρὸς ἐκτέλεσιν τινός, ὁδηγῶ, conduire; reconduire; ἤτοι συνοδεύω

τινὰ μέχρι τινός, faire la conduite de ; συνοδεύω, accompagner ; ἀποστέλλω διὰ συνοδείας, escorter.

προπερισπῶ, σημειῶ, τονίζω, θέτω περισπωμένην εἰς τὴν παραλήγουσαν, marquer la pénultième de l'accent circonflexe ; || **προπερισπώμενος**, η, ον, propérispomène.

προπερισπωμένως [ἐπίρ.], μετὰ περισπωμένης εἰς τὴν παραλήγουσαν, avec l'accent circonflexe sur la pénultième.

προπεριτάφριος ὁδός, ἡ [ὀχυρ.], avant-chemin couvert, n. m. (ἡ **προτάφριος ὁδός**). Ἐν τῇ **τειχιστικῇ** (fortification permanente) καλοῦσιν οὕτω δευτέραν **περισκεπῆ ὁδὸν** (chemin couvert) κατεσκευασμένην εἰς τὸν **πόδα τοῦ κρανοῦς** (pied des glacis) τῆς πρώτης **περιταφρίου** ὁδοῦ (chemin couvert) τῆς περιβαλλούσης τὸν ἀντίκρημνον, ἢ κατασκευασμένην εἰς τὸ χεῖλος δευτέρας τάφρου καλουμένης **προτάφρου** (avant-fossé).

προπερνῶ (άω) [δημ.] προηγοῦμαι τινός, devancer ; ὑπερβαίνω τινά, dépasser ; surpasser ; ὑπερβαίνω, τὸν ἀφίνω ὀπίσω, distancer. § [μετοχ.] προπερασμένος, βλ. **προπαρελθών**.

πρόπερσι [δημ.]=**προπέρυσι**.

προπέρυσι κοινῶς πρόπερσι [ἐπίρ.] τὸ προπαρελθὸν ἔτος, l'avant dernière année ; πρὸ διετίας, il y a deux ans.

προπερυσινός, ή, όν· ὑπάρχων πρὸ δύο ἐτῶν, qui existe depuis deux ans; d'il y a deux ans.

προπέτασμα, ατος, τό· τὸ ἔμπροσθεν ἡπλωμένον, tapisserie, n. f. tenture, n. f. τὸ παραπέτασμα, rideau, n. m. τὸ προκάλυμμα, couvert, n. m. § — [ὀχυρ.], couvert, n. m. εἰς τὰ ὀχυρώματα καλεῖται οὕτω ὁ καλύπτων ὄγκος, τὸ προπέτασμα, parapet, n.m. εἰς δὲ τὴν τειχιστικὴν τὸ προκάλυμμα, rempart, n. m. βλ. **τείχισμα**. § — [ὀχυρ.], parapet, n.m. συνεχὲς ἐμπόδιον ἢ **καλύπτων ὄγκος** (masse couvrante) τῆς **κατατομῆς** παντὸς ὀχυρώματος ἢ ὀρύγματος (βλ. **κατατομή**, profil, προκάλυμμα, couvert, καὶ θωράκιον, épaulement).

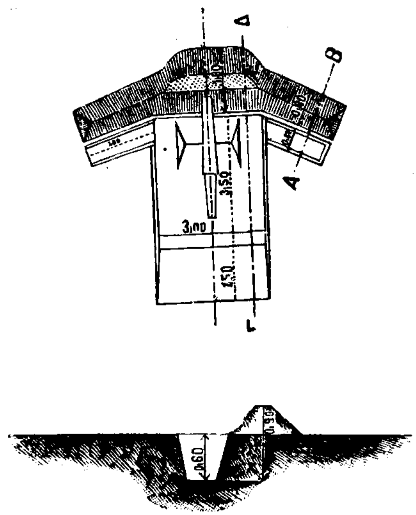
Τὸ σχῆμα τοῦ προπετάσματος δέον νὰ εὐκολύνῃ τὴν βολὴν τῶν ἀμυνομένων διὰ τῆς πρὸς τοῦτο ὑπαρχούσης **βαθμίδος** (banquette) καὶ **προσκλινοῦς** (plongée). Τὸ πάχος δέον νὰ ᾖ ἀνάλογον τῆς εἰσδύσεως τῶν βλημάτων εἰς ἃ δέον ν' ἀνθέξῃ.

Ἡ **ὕψωσις** (hauteur) ἢ **ἀνέγερσις** (relief) μεταβάλλεται ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς ὀχυρώσεως, τῶν ἀπαιτουμένων συνθηκῶν καὶ τοῦ χρησιμοποιηθησομένου συστήματος· βλ. πάχος τοῦ προπετάσματος (épaisseur du parapet)· || **προπέτασμα** τοῦ **μετώπου**, parapet de tête, ἤτοι τὸ εἰς τὸ κύριον πρόσωπον εὑρισκόμενον προπέτασμα τοῦ ὀχυρώματος· || καταστρέφω τὸ προπέτασμα· βλέπε **ἀποθριγκόω** (écrêter)· || ὕψος τοῦ προπετάσματος, hauteur du parapet, ἤτοι ἡ ὕψωσις (**ἀνύψωσις**, hauteur) ἢ ἡ **ἀνέγερσις** (relief) τοῦ **προπετάσματος** (parapet, ἢ **καλύπτοντος ὄγκου**, masse couvrante) ἄνωθεν τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους· αὕτη ἐξαρτᾶται πρωτίστως, ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἐδάφους, ὅπερ τὸ ὀχύρωμα θὰ καλύψῃ διὰ τῶν πυρῶν του καὶ ἐκ τοῦ χρόνου ὅντινα διαθέτουσι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν. Ἡ **ὕψωσις** ἢ **ἀνέγερσις** μεταβάλλεται ἐπίσης ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς ὀχυρώσεως, ἀπὸ 0μ, 60 εἰς τὴν **ταχύσκαπτον χαρακωτικὴν** (la tranchée-abri), 2μ, 50 εἰς τὴν **χαρακωτικὴν τοῦ πεδίου** (fortification de campagne) καὶ 7-14 μέτρα εἰς τὴν **τειχιστικὴν** (fortification permanente). Ἐξαιρέσει τῆς τελευταίας ταύτης δέον νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ὅτι, ὅσον ἡ **ἀνέγερσις** (relief) εἶνε μεγαλειτέρα, τοσοῦτον περισσότερον ἡ ἐκτελεσθησομένη ἐργασία ἐπαυξάνει, διὰ τοῦτο ἐν τῇ χαρακωτικῇ τοῦ πεδίου δὲν πρέπει, κατ' ἀρχήν, νὰ ὑπερβαίνωσι τὰ 2μ, 50, δέον μάλιστα νὰ προσπαθῶσι νὰ μὴ ὑπερβαίνωσι τὰ 2μ. (βλ. **ὀχυρώματα θέσεως**, ouvrages de position). Δέον πρὸς τούτοις νὰ γνωρίζωσιν ὅτι, ἀνόρυξις χάνδακος ἔσωθεν τοῦ προπετάσματος, αὐξάνει τὴν ἰσχὺν τοῦ προκαλύμματος, χωρὶς ν' ἀνυψώνῃ πολὺ τὸ προπέτασμα, καὶ οὕτω παρέχεται ἧττον ὁρατὸς σκοπὸς εἰς τὰς βολὰς τοῦ πυροβολικοῦ.

Μέχρις ἐσχάτων ἔδιδον μεγάλην σημασίαν εἰς τὸ **μέγα ὕψος**, (**μεγίστη ἀνέγερσις**, grand relief], ἵνα κάλλιον βλέπωσι καὶ ἐπικρατῶσι (commander) τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐδάφους. Ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ **τειχιστικῇ**, ἀπὸ τῆς προόδου τῆς **ἐπισκηπτικῆς βολῆς** (tir plongeant) καὶ τῆς ἐμφανίσεως τῶν **ὀβιδοναυκλάστρων** (τορπιλλοβίδων, obus-torpilles) ἀνεγνώρισαν τὰ μειονεκτήματα τῶν **ὑψηλῶν ἀνεγέρσεων** (reliefs élevés) τοῦ νὰ καθορῶνται μακρόθεν καὶ συνεπῶς νὰ χρησιμεύωσιν ὡς σκοποὶ τοῦ ἐχθρικοῦ πυροβολικοῦ· ὑπάρχει δὲ τὴν σήμερον γενική τις τάσις εἰς τὴν **ἐλάττωσιν** (καθ' ὕψος) τῶν **ἀνεγέρσεων** καὶ εἰς τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν **κάλυψιν τῶν χαρακωμάτων**. § **προπέτασμα**, épaulement ou parapet, γενικῶς μὲν **προπέτασμα**, ἐνίοτε δὲ καὶ **θωράκιον**, πρὸς προφύλαξιν τοῦ θώρακος χρησιμεῦον· || θωράκιον ξύλινον, épaulement en bois. § **προπέτασμα**, τό· épaulement, n. m. **προκάλυμμα** καλεῖται οὕτω γενικῶς ἔργον ἐκ γαιῶν χρησιμεῦον διὰ τὴν προφύλαξιν, ἰδίως δὲ διὰ τὴν προφύλαξιν τῶν πυροβόλων. § épaulement d'artillerie, ὅπερ καὶ batterie καλεῖται, σημαίνει τὸ **προπέτασμα** ὄπισθεν τοῦ ὁποίου τοποθετοῦνται πυροβόλα· ὑπάρχουσι τοιαῦτα δι' ἐν ἢ πλειότερα πυροβόλα καλούμενα **ταχύσκαπτα προπετάσματα** (épaulements rapides) ; βλ. κατωτέρω· || **ταχύσκαπτον προπέτασμα** (πυροβολικοῦ), épaulement rapide, καὶ γενικώτερον **ταχύσκαπτον** (ἤτοι πρόχειρον ὀχύρωμα πεζικοῦ· βλ. καὶ **χαράκωμα**, retranchement).

Κατασκευὴ ταχυσκάπτων προπετασμάτων. Ἑκάστη πυροβολαρχία συγκειμένη ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῆς πυροβολαρχίας τῶν ἀσκήσεων, ὁδηγεῖται παρὰ τοῦ πυροβολάρχου αὐτῆς εἰς τὸ πεδίον τῶν ἀσκήσεων καὶ ἀσκεῖται εἰς τὴν κατα-

σκευὴν ταχυσκάπτων προπετασμάτων διὰ τῶν ἐπὶ τῶν κιστῶν τῶν ὀχημάτων ἐργαλείων, κατασκευαζομένου δι' ἕκαστον πυροβόλον ταχυσκάπτου προπετάσματος τοιούτου, ὥστε τὰ μὲν

πυροβόλα νὰ ἔχωσι περιοχὴν βολῆς ἐκτεταμένην, οἱ δὲ ὑπηρέται νὰ προφυλάσσωνται ἀρκούντως.

Ἕκαστον τῶν προπετασμάτων τούτων χαράσσεται κατὰ τὸν ἑπόμενον τρόπον.

1) Ὁ ποῦς τῆς ἐσωτερικῆς κλίσεως σημειοῦται διὰ γραμμῆς καθέτου ἐπὶ τῆς πιθανῆς διευθύνσεως τῆς βολῆς, μήκους ἀρκετοῦ, 3 τοὐλάχιστον μέτρων, ἵνα τὸ πυροβόλον ἔχῃ περιοχὴν βολῆς ἀρκούντως ἐκτεταμένην π. χ. 90°.

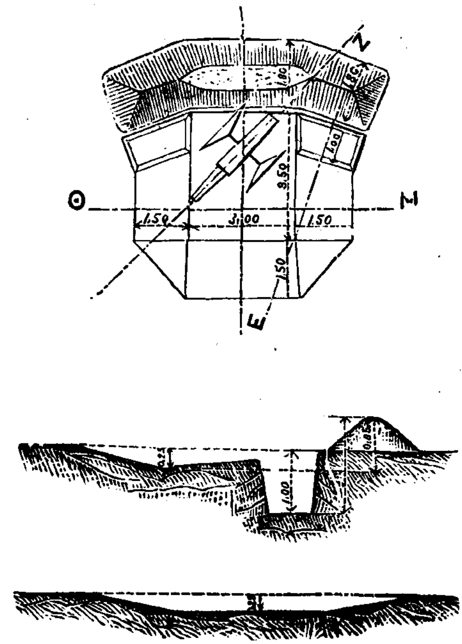
2) Χαράσσονται δύο γραμμαί, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μακραὶ (1 μ.,50 ἢ 2 μ. τοὐλάχιστον), παριστῶσαι τὰς χαμπὰς καὶ ἀποτελοῦσαι μετὰ τῆς πρώτης γωνίαν τοιαύτην, ὥστε τὰ διὰ τοὺς ὑπηρέτας ὀρυχθησόμενα ὀρύγματα κατὰ μῆκος τῶν χαμπῶν τούτων, νὰ μὴ κωλύωσι τὸν ἀνατροχασμὸν τοῦ πυροβόλου οἱαδήποτ' ἂν ᾖ ἡ διεύθυνσις τῆς βολῆς.

Ἡ πρόοδος τῆς ἐργασίας ἔκτοτε δύναται νὰ κανονισθῇ ὡς ἑξῆς:

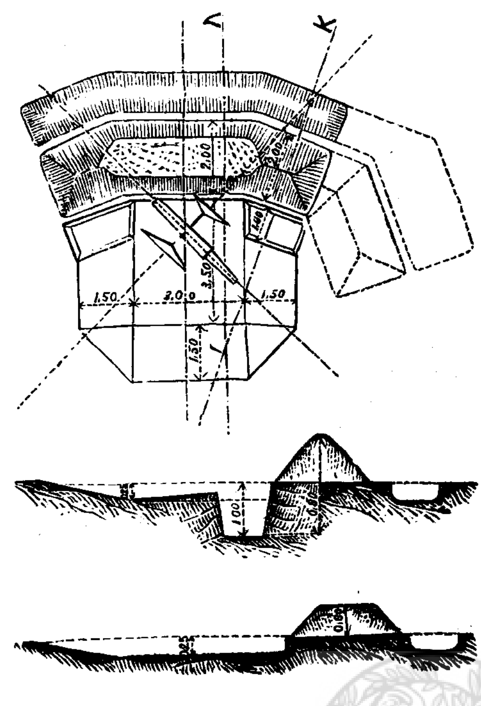
Πρώτη περίοδος. Οἱ ὑπηρέται, τασσόμενοι ὄπισθεν τῶν χαμπῶν, ὀρύσσουσι τάφρον 0μ.,60 πλάτους καὶ 0μ.,60 βάθους περίπου προκαλυπτόμενοι διὰ τῶν ἐκ τῆς τάφρου ἐξαγομένων γαιῶν.

Συγχρόνως σκάπτουσι πρὸς τοποθέτησιν τοῦ πυροβόλου κλίνην βάθους μὲν 0μ.,25, μήκους δὲ 3μ.,50 τοὐλάχιστον, ἣν ἑνοῦσι μετὰ τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους διὰ κεκλιμένων ἐπιπέδων, ἅτινα εὐκολύνουσι τὴν τάξιν τοῦ πυροβόλου πρὸς πυροβόλησιν καὶ περιορίζουσι τὸν ἀνατροχασμόν. Αἱ γαῖαι ῥιπτόμεναι πρὸς τὰ ἐμπρός, μεταξὺ τῶν δύο ὄγκων τῶν χαμπῶν, καθιστῶσι συνεχὲς τὸ προπέτασμα.

Δευτέρα περίοδος. Αὐξάνουσιν ἀρκούντως τὸ πάχος τοῦ καλύπτοντος ὄγκου πλατύνοντες καὶ βαθύνοντες τὰ πρῶτα ὀρύγματα.

Τρίτη περίοδος. Ἀκολούθως, ἐὰν ὑπάρχῃ διαθέσιμος χρόνος, δύνανται ν' αὐξήσωσι τὸ

πάχος τοῦ προπετάσματος διὰ γαιῶν ἐξαγομένων εἴτε ἐκ τῶν ὄπισθεν, εἴτε ἐκ τάφρου ὀρυσ-

σομένης ἔμπροσθεν τοῦ προπετάσματος. Δύνανται ἐπίσης, τηρουμένης πάντοτε ἀρκούσης περιοχῆς βολῆς, ν' αὐξήσωσι τὸ ὕψος τῶν χαμπῶν καὶ μάλιστα νὰ ἐπεκτείνωσιν ταύτας ἐν ἀνάγκῃ κατὰ διεύθυνσιν διάφορον τῆς ἀρχικῆς.

'Εν τούτοις, τὸ προπέτασμα τοῦτο ὑποδεικνύμενον ὡς κανονικὸν ὑπόδειγμα, πρέπει νὰ τροποποιῆται ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἀναλόγως τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς ἀνηκού ης ἐνεργείας εἰς ἑκάστην προκεχαλυμμένην πυρβολαρχίαν. Αἱ ἐπὶ παντοδαπῶν ἐδαφῶν ἀσκήσεις θέλουσι παρέξει εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τὴν εὐκαιρίαν τοῦ νὰ σπουδάσωσι τὰς καταλλήλους δι' ἑκάστην ἰδιαιτέραν περίπτωσιν διατάξεις· || καλύπτειν διὰ προπετάσματος, épauler ; § —, chemise de batterie, **προπέτασμα** (épaulement) **πυροβολείου.** § —, chemise de fortification, σημαίνει κυρίως τὸν ἐκ γαιῶν **περίβολον** (enceinte en terre) ἢ γαιῶδες **προπέτασμα.** 'Εν τῇ τειχιστικῇ ἡ λέξις chemise σημαίνει τὸν **κύριον περίβολον** (corps de place) ὅταν οὗτος ἔχῃ μικρὰν ἀντοχήν.

προπέτεια, ας, ἡ· ἄκαιρος προδρομὴ εἰς τὸ λέγειν, προπέτεια [τῆς γλώσσης], pétulance [de langue] ; ἔλλειψις περισκέψεως, συνέσεως (κοσμιότητος, σεμνοπρεπείας, manque de retenue (de modestie); ὅθεν ἀπερισκεψία, ἀδιακρισία, indiscrétion, n. f. αὐθάδεια, impertinence, n. f. § [ναυτ.] **προπέτεια πρῴρας** καὶ **πρύμνης,** élancement de l'étrave et de l'étambot (τὸ λάντσο τῆς πλώρης καὶ πρύμνης), ἤτοι ἡ κλίσις τῆς πρῴρας καὶ τῆς πρύμνης.

προπετής, ής, ές, ὁ ἀκαίρως προτρέχων, ἐπεμβαίνων ἐν τῇ ὁμιλίᾳ, κοινῶς ὅστις πετιέται προτοῦ, ὁ ἀσυνέτως καὶ αὐθαδῶς λέγων τι, ὁ ἐπειγόμενος εἰς τὸ λέγειν, trop prompt à parler ; προπετής, pétulant, e, adj. ἄκοσμος, ἀναιδής, immodeste, adj. ἀδιάκριτος, indiscret, ète, adj. αὐθάδης, impertinent, e, adj. || γέλως προπετής, rire impertinent.

προπετῶς [ἐπίρ.], μετὰ προπετείας, avec pétulance ; ἀπερισκέπτως, ἀσυνέτως, sans retenue ; ἀκόσμως, ἀναιδῶς, immodestement, adv. μετ' αὐθαδείας, avec impertinence ; αὐθαδῶς, impertinemment, adv.

προπεφυλαγμένος, η, ον (προφυλάσσω), abrité, ée, etc. à l'abri.

προπήδημα, ατος, τὸ [ἱππευτ.], courbette, n. f. προπηδητικῶς βαδίζειν, aller en courbettes. 'Ιδιόρρυθμος κίνησις τοῦ ἵππου καθ' ἣν ἐλάχιστα μετεωριζόμενος διὰ τῶν προσθίων ἄκρων ἐγκάθεται ἐπὶ τῶν ὀπισθίων, κάμπτων τοὺς ταρσούς.

προπηλακίζω, μέλ. ίσω, βάλλω τινὰ πηλῷ, ῥίπτω κατά τινος λάσπην, τὸν ῥίπτω μέσα εἰς τὴν λάσπην, σύρω ἐν τῇ λάσπῃ (ἐν τῷ βορβόρῳ), traîner dans la boue (dans la fange) ; ὅθεν μεταφορικῶς μεταχειρίζομαι, προσφέρομαι τινὶ ὑβριστικῶς, καταπτύω, προπηλακίζω (δημοσίᾳ), conspuer ; περιφρονῶ, ἐξευτελίζω, vilipender ; ἐμπαίζω, σκώπτω τινά, bafouer ; καταισχύνω, honnir ; καθυβρίζω, ὑβρίζω, outrager.

προπηλάκισις, εως, ἡ καὶ

προπηλακισμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ προπηλακίζειν, κατάπτυσις, action de conspuer ; ὑβριστικὴ μεταχείρισις, καθύβρισις, ὑβρισμός, outrage, n.m. insulte, n. f. καταισχύνη, honnissement, n. m.

προπηλακιστής, οῦ, ὁ· ὁ προπηλακίζων, καθυβριστής, ὑβριστής, insulteur, n. m.

προπηλακιστικός, ή, όν· ὑβριστικός, injurieux, euse, adj. outrageant, e, adj.

προπηλακιστικῶς [ἐπίρ.], ὑβριστικῶς, injurieusement, adj.

προπίνω, μέλ. θὰ προπίω, ἀόρ. προέπιον· πίνω εἰς ὑγείαν τινός, boire à (porter) la santé de quelqu'un ; χάμνω πρόποσιν, porter un toast ; toaster ; γράφουσιν ἐνίοτε toster.

πρόπλασμα, ατος, τό· βλ. ὑπόδειγμα (πρότυπον), modèle [d'une statue, etc.]; maquette, n. f. ἐκμαγεῖον, πρῶτον μικρὸν σχέδιον ἀναγλύφου· || **πρόπλασμα** ὅπερ παριστᾷ τὰς ἐσοχὰς καὶ ἐξοχὰς ἀντικειμένου τινός, relief, n. m. π. χ. τὸ πρόπλασμα τῆς ἀποτυπώσεως τοῦ ἐδάφους, relief. § —, ἐν τῇ πλαστικῇ καλεῖται ébauche, n. f. καὶ esquisse, n. f. τὸ ἐκ κηροῦ, πηλοῦ, ἢ γύψου πρόπλασμα.

προπλαστικός, ή, όν· τοῦ ὑποδείγματος (προτύπου), de modèle ; τοῦ ἐκτελοῦντος τὸ πρόπλασμα, τοῦ πλάστου, de modeleur ; ἀφορῶν τὸ πρόπλασμα, proplastique, adj.

προπλάττω (-άσσω), ébaucher ; esquisser ; κάμνω πρόπλασμα.

προπλέω, (μέλ. εύσω), πλέω ἐμπρός, naviguer devant ; || [ναυτ.] ὁ **προπλέων,** le matelot de l'avant (ἢ d'avant) ; καλεῖται οὕτως ἐν τῷ ναυτικῇ τακτικῇ τὸ πλοῖον τὸ προηγούμενον ἐκείνου περὶ οὗ ὁμιλοῦσι.

προπληρόνω, μέλ. ώσω, πληρόνω ἐκ τῶν προτέρων, payer d'avance ; **προκαταβάλλω,** avancer ; προκαταβάλλω τὴν πληρωμήν, anticiper le payement ; [ἐπὶ ἐπιστολῶν] πληρόνω τὰ ταχυδρομικὰ τέλη, affranchir ; || προπληρόνειν ταχυδρομικὰ ἐπιστολῆς, affranchir une lettre; || **προπληρωμένος,** η, ον· payé d'avance, avancé, ée ; anticipé, ée. Βλ. **καὶ πληρόνω.**

προπληρωμή, ῆς, ἡ· ἡ ἐκ τῶν προτέρων πληρωμή, (προκαταβολικῶς), payement d'avance (par anticipation) ; προκαταβολή, avance, n. f. προκαταβολὴ πληρωμῆς, anticipation de payement ἢ un payement anticipé ; βλ. καὶ **προκαταβολή·** [ἐπιστολῆς] ἡ προπληρωμὴ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν, affranchissement, n. m. || προπληρωμὴ ἐκουσία, affranchissement libre ; || προπληρωμὴ ὑποχρεωτική, affranchissement forcé ;

προπληρωτέος, α, ον· πληρωτέος προκαταβολικῶς, payable d'avance.

πρόποδες, οἱ· βλ. **πρόπους·** || — ὄρους, ἡ ὑπώρεια, pied ou base d'une montagne ; βλ. καὶ **ὄρος.**

προπόδια, τὰ [διάλ. 'Ηπείρου], κοντὰ τσουράπια μὲ κεντήματα εἰς τὸν γῦρον, ἅτινα βάλλονται ἐπάνω τῶν τσουραπίων.

προποδῶν [ἐπίρ.] βλ. **πούς** [πρὸ ποδῶν].

προπομπή, ῆς, ἡ· ἡ πρόπεμψις, συνόδευσις τινὸς μέχρι τινὸς ἐκ σεβασμοῦ ἢ ἀγάπης πρὸς αὐτόν, κοινῶς ξεπροβόδισμα, accompagnement, n. m. conduite, n. f. ἡ συνοδεία, escorte, n. f. § ἡ πομπή, cortège, n. m.

προπομπός, οῦ, ἡ· pointe d'avant-garde, κλιμάκιον βαδίζον ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς (avant-garde; βλ. λέξιν). Ἡ προπομπὸς ἀποσπᾷ πρὸ αὐτῆς μικρόν τι τμῆμα καλούμενον **ἄκραν προπομπὸν** (extrême pointe), καθὼς καὶ ἀνιχνευτάς τινὰς (éclaireurs).

προπονέω-ῶ, μέλ. ήσω, **ἐκπονέω-ῶ,** entraîner, γυμνάζω, προπαρασκευάζω· βλ. ἐκπονῶ.

προπόνησις, εως, ἡ [γυμναστ.] entraînement, n. m. βλ. ἐκπόνησις. § — [ἵππου] βλ. ἐκπόνησις.

προπορεία, ας, ἡ· avance, n. f. λειτουργία **ἀτμονομέως** (tiroir) ἐν τῷ **κυλίνδρῳ** (cylindre) ἀτμομηχανῆς τινος, συνισταμένη εἰς πρόωρον μικρὰν ἀποκάλυψιν τῶν ἀτμοθυρίδων (orifices) πρὸς διέλευσιν ποσότητος τινὸς ἀτμοῦ, πρὶν ἢ τὸ ἔμβολον (piston) περατώσῃ τὴν διαδρομήν του. Καὶ ἡ μὲν ἀποκάλυψις ἀτμοθυρίδος εἰσαγωγῆς καὶ ἡ διὰ ταύτης εἴσοδος ἀτμοῦ εἰς τὸν κύλινδρον καλεῖται **προπορεία εἰσαγωγῆς** (avance à l'introduction), ἡ δ' ἀποκάλυψις ἀτμοθυρίδος ἐξαγωγῆς καὶ ἡ διὰ ταύτης ἔξοδος ἀτμοῦ ἐκ τοῦ κυλίνδρου καλεῖται **προπορεία ἐξαγωγῆς** (avance l'évacuation. § — καὶ **πρωτοπορεία**· βλ. **ἐμπροσθοφυλακή.**

προπορεύομαι, μέλ. σομαι πορεύομαι βαδίζω ἐμπρὸς (ἐπὶ κεφαλῆς, εἰς τὰ ἔμπροσθεν), marcher en avant (à la tête; devant); εἶμαι ἐπὶ κεφαλῆς τῆς πορείας, ouvrir la marche; ‖ — τινός, προηγοῦμαι τινός, précéder; devancer; βλ. καὶ προηγοῦμαι· ‖ — [ταχτ.], être en pointe, σημαίνει τὸ βαδίζειν πρὸς τὰ ἐμπρὸς μακρὰν τοῦ κυρίου σώματος.

πρόποσις, εως, ἡ· τὸ προπίνειν τινά, ἐγείρειν τὸ ποτήριον καὶ πίνειν εἰς τὴν ὑγείαν τινός, toast ou toste, n. m. santé, n. f. ‖ κάμνω, ἐγείρω πρόποσιν, porter une santé; porter un toast; ‖ ἐγένοντο πολλαὶ προπόσεις, on a porté plusieurs tostes.

προπότης, ου, ὁ· ὁ κάμνων πρόποσιν, celui qui porte un toast.

πρόπους, ὁ [ναυτ.], amure, n. f. κοινῶς ἡ **κούντρα.** Σχοινίον ἰδιάζον εἰς τὰ μεγάλα ἱστία, συμβεβλημένον μετὰ τοῦ ποδὸς αὐτῶν καὶ χρησιμεῦον εἰς τὴν ἔντασιν καὶ στερέωσιν τοῦ προσηνέμου ποδεῶνος αὐτῶν. Οἱ πρόποδες τῶν μεγάλων ἱστίων ἀνάγονται εἰς τὰ ἀγόμενα (manœuvres courantes). Πρόποδας ἔχουσι καὶ τὰ παρίστια, ὀνομάζομεν δὲ οὕτω τοὺς πόδας (écoutes) τοὺς δεδεμένους εἰς τὴν κάτω γωνίαν τῆς ἔξω αὐτῶν πλευρᾶς· ‖ —, amure (de foc, d'artimon, de voile d'étai, etc.). Ὁ **ποδίσκος,** κοινῶς **τὸ μπάνιο** (τοῦ ἀρτέμονος, τοῦ ἐπιδρόμου, τῶν προϊστίων, κτλ.), ὅπερ εἶνε εἶδος **πρόποδος σταθεροῦ,** δι' οὗ στερεοῦται τὸ πρωραῖον κάτω μύομμα αὐτῶν ἐκ τῶν κάτω· ‖ οἱ **πρόποδες τῶν παριστίων,** amures des bonnettes (παραφωσωνίου, παραδολωνίου, παρακατίου), αἱ μούραις τῶν κουρτελατσῶν· σχοινία χρησιμεύοντα εἰς τὴν πόδωσιν τοῦ ἐξωτερικοῦ **μυόμματος τῆς κάτω πλευρᾶς τῶν παριστίων.** § [πληθ.] **πρόποδες,** pied [d'une montagne]; ἡ **ὑπώρεια**· βλ. **ὄρος.**

προπρανές, οῦς, τὸ [ὀχυρ.], avant-glacis, n. m. Ὅταν ὑπάρχῃ **προπεριτάφριος ὁδὸς** (avant-chemin couvert), τὸ **πρανὲς** ὅπερ προηγεῖται ταύτης καλεῖται προπρανὲς (καὶ ἀντιπρόχωμα).

πρόπτωσις, εως, ἡ· ἡ πρὸς τὰ ἔμπροσθεν πτῶσις, ἐξοχή τινός, κοινῶς πέσιμον, chute, n. f. πέταγμα ἔξω· π. χ. πρόπτωσις μήτρας, ὀμφαλοῦ, ἢ σπλάγχνου τινός· [χειρουργ.], chute, n. f. proptose, n. f.

προπύλαια, τά· βλ. **προπύλαιος.**

προπύλαιον, ου, τό· τὸ πρὸ τῆς πύλης μέρος, vestibule, n. m. ‖ — ναοῦ, vestibule ou portique d'un temple, ὁ πρόναος· βλ. καὶ **στοά,** portique; ‖ τὸ **προπύλαιον,** vestibule d'un palais, ὁ πυλών· ‖ **ἁπλοῦν προπύλαιον,** vestibule simple, καλεῖται τὸ ἔχον τὰς δύο αὐτοῦ ὄψεις ἐξ ἴσου κεκοσμημένας· ‖ **προπύλαιον μετὰ πτερύγων,** vestibule à ailes, καλεῖται τὸ παρέχον δίοδον εἰς παραπλεύρους διαδρόμους (bas-côtés). § [πληθ. ἀρχαιολ.] τὰ **προπύλαια,** les propylées; βλ. **προπύλαιος.**

προπύλαιος, ου, ὁ· propylée, n.m. ὁ ἔμπροσθεν τῆς πύλης, τὸ **προπύλαιον** καὶ συνηθέστερον τὰ **προπύλαια**· ‖ [ἀρχαιολ.] **προπύλαιος,** ον, τό· porche, (n. m.) ou propylée; συνήθως **προπύλαια** (ἔμπροσθεν τῆς πύλης ἤτοι τῆς ἐξωθύρας). Καλεῖται οὕτως εἶδος **προδρόμου** (vestibule) κατεσκευασμένου ἐκ **κιόνων** (colonnes) ἢ **τετραγωνικῶν στηλῶν** (piliers), κεκαλυμμένου ἄνωθεν καὶ φέροντος συνήθως **ἀέτωμα** (fronton). Τὸ **προπύλαιον** τοῦτο τίθεται ἔμπροσθεν τῶν εἰσόδων ἀνακτόρου, ναοῦ ἢ μεγάλου τινὸς κτιρίου,

πρόπυλον ναοῦ· βλ. **πυλών,** portail, n. m.

προπύργιον, ου, τό· γενικῶς **ἔρυμα ἀμυντήριον,** fort, n. m. κατ' ἐπέκτ. **προκάλυμμα,** τείχισμα, rempart, n. m. προκεχωρημένον ἔρυμα, œuvre avancée; ‖ [μεταφ.] ἡ προφύλαξις, sauvegarde, n. f.

προπώλησις, εως, ἡ· ἡ ἐκ τῶν προτέρων γενομένη πώλησις, vente préalable; vente par avance; [ἐμπορ. ἰδ.] vente à livrer; βλ. καὶ **προαγορά.**

προπωλῶ (έω), μέλ. ήσω, πωλῶ προκαταβολικῶς, vendre par avance; vendre à livrer; ‖ προεπώλησαν 400 σάκκους πρὸς 103 φρ. on a vendu à livrer 400 sacs à 103 frs.

προρρηθείς, εῖσα έν· βλ. **προλέγω.**

πρόρρησις, εως, ἡ· τὸ προλέγειν τι, προμαντεύειν, ἡ προμαντεία, τὸ **προμάντευμα,** πρόρρησις, prédiction, n. f. προφητεία, prophétie, n. f.

πρόρριζος, ος, ον· σύρριζος, σύρριζα (ξερριζωμένος) ἀπεσπασμένος μετὰ τῆς ῥίζης, [arraché] avec la racine; ἀποσπῶ πρόρριζον,

extirper ; ‖ [ἐπιρ.] πρόρριζα, radicalement = ῥιζικῶς, ἄρδην, ἐκ βάθρων, de fond en comble; τὸ ἀνατρέπειν πρόρριζα, ἐντελῶς, ῥιζικῶς.

πρὸς (πρόθ.) [**συντάσσεται μετὰ γενικῆς, δοτικῆς καὶ αἰτιατικῆς**], Α' **μετὰ γενικῆς**, au nom de ; pour ; du côté de. Ἐκφράζει δέ : 1) **ἐξορκισμόν**: ‖ πρὸς θεοῦ ! au nom de Dieu! pour [l'amour] de Dieu ! 2) **σχέσιν** : ‖ πρὸς μητρὸς θεῖος, oncle [de côté] maternel. § 3) [ἐλλειπτ.] **σκοπόν** : ‖ ἐπῆγε πρὸς νεροῦ του, il est allé faire ses besoins. § Β' **μετὰ δοτικῆς** outre ; de plus; encore. Ἐκφράζει δὲ **προσθήκην**: ‖ — τούτοις· πρὸς τοῖς ἄλλοις; en outre ; outre cela ; de plus ; ‖ πρέπει πρὸς τούτοις νὰ ἐνθυμηθῆτε, il faut en outre vous rappeler. § Γ'. **μετὰ αἰτιατικῆς**, vers ; à ; pour ; sur ; en ; envers ; par. Ἐκφράζει δὲ 1) **διεύθυσιν** : ‖ ἐστράφη πρὸς ἐμέ, il se tourna vers moi ; ‖ ἀποστέλλω τι πρός τινα, envoyer quelque chose à quelq'un ; ‖ πρὸς ὑμᾶς ὁμιλῶ, c'est à vous que je parle ; ‖ πρὸς τὸν Πειραιᾶ, du côté du Pirée ; vers le Pirée ; ‖ πρὸς ἀνατολάς, vers l'orient ; à l'est ; ‖ πηγαίνω πρὸς τὸ μέρος σας, je vais de votre côté ; ‖ — πᾶσαν διεύθυνσιν, dans toutes les directions ; en tout sens ; ‖ στρέφω πρὸς τὰ δεξιὰ (πρὸς τ' ἀριστερά), tourner à droite (à gauche) ; ‖ [ἐν **ἐπιγραφῇ ἐπιστολῆς** πολλάκις ἀμετάφρ,] πρὸς τὸν Κύριον δεῖνα, Monsieur tel. § 2) **σκοπὸν ἢ τέλος** : ‖ πρὸς ζημίαν του· πρὸς ὄφελός του, à son préjudice ; à son profit ; ‖ πρὸς κοινὴν εὐχαρίστησιν, à la satisfaction générale ; ‖ ὕδωρ πρὸς πόσιν, de l'eau à boire ; ‖ πρὸς ἀνταμοιβὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, en récompense de ses services ; ‖ πρὸς ὑπεράσπισίν του, pour sa défense ; ‖ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς δεῖνα ἀποφάσεως, en exécution de tel arrêt ; ‖ [ἐμπορ.] **πρὸς ἐξόφλησιν**, pour acquit ἢ pour solde ; ‖ πρὸς τί ταῦτα πάντα; pourquoi (; à quoi bon) tout cela ? ‖ πρὸς δυστυχίαν μου, pour mon malheur. § 3) **σχέσιν ἢ ἀναφοράν** : ‖ ἡ πρὸς ἐμὲ διαγωγή του, sa conduite à mon égard ; ‖ εὐγνώμων πρὸς τὸν εὐεργέτην του, reconnaissant envers son bienfaiteur ; ‖ ὡς πρός, à l'égard de ; σχετικῶς πρός, relativement à ; à propos de ; au sujet de ; ἀναφορικῶς πρός, par rapport à ; ὅσον ἀφορᾷ, quant à ; pour ; ‖ ὡς πρὸς ἐμέ, quant à moi ; pour ma part ; ‖ τί πρὸς ἐμέ ; qu'est ce que cela me fait ? ‖ ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν του εἶνε πολὺ ὑψηλός, il est bien grand pour son âge ; ‖ εἶνε σύμφωνοι ὡς πρὸς τὴν τιμήν, ils sont d'accord sur le prix ; ‖ ὡς πρὸς τὴν ὑπόθεσίν σας, en ce qui concerne votre affaire. § 4) **διαδοχήν** : ‖ ἄρθρον πρὸς ἄρθρον, article par article ; ‖ λέξιν πρὸς λέξιν, mot à mot ; mot pour mot ; ‖ βῆμα πρὸς βῆμα, pas à pas ; ‖ [σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμήν], pied à pied ; ‖ τὰ ἐμέτρησα ἓν πρὸς ἕν, je les ai comptés un à un ; ‖ πρὸς ἀλλαγὴν (τόσων) θέσεων, pour changer de (tant de) postes ; παράγγελμα κανονισμοῦ μεμονωμένου πυροβόλου· βλ. **ἀλλαγὴ** καὶ παράγγελμα· ‖ πρὸς δεξιὰ (ἀριστερὰ) εἰς παράταξιν, sur la droite gauche ligne deployée. 5) **ἀναλογίαν** : ‖ δύο πρὸς τέσσαρα εἶνε ὡς τέσσαρα πρὸς ὀκτώ, deux est à quatre comme quatre est à huit ; ‖ [ἐπὶ παιγν.] εἴμεθα πέντε πρὸς ἐννέα, nous sommes cinq à neuf ; ‖ πρὸς τρεῖς δραχμὰς τὸ μέτρον, à trois drachmes le mètre ; ‖ δανείζεται πρὸς δέκα τοῖς ἑκατόν, il emprunte à dix pour cent. § 6) **χρόνον** : ‖ πρὸς τὸ ἑσπέρας, vers le soir ; ‖ πρὸς καιρόν, pour quelque temps.

πρόσαγε! [ναυτ. παράγ.], βλ. **οἴαξ** καὶ **προσάγω**.

προσάγομαι [ναυτ.], ὅσον τὸ δυνατὸν πλειότερον, piquer au vent.

προσαγόρευσις, εως, ἡ· πρόσρησις, χαιρετισμός, salutation, n. f. ‖ ἡ προσφώνησις πρός τινα, allocution, n. f. § **προσαγόρευσις (στρατιωτική)**, appellation (n. f.) (militaire); τρόπος καθ' ὃν ἀνώτερος ἢ κατώτερος ἀπευθύνεται πρὸς κατώτερον ἢ ἀνώτερον· ὁ ἀνώτερος ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν κατώτερόν του καλεῖ αὐτὸν διὰ τοῦ βαθμοῦ του, προσθέτων τὸ ἐπώνυμον ἐὰν τὸ κρίνῃ ἀναγκαῖον· ὁ κατώτερος ὁμιλῶν πρὸς ἀνώτερόν του προσαγορεύει αὐτὸν διὰ τοῦ βαθμοῦ του προτάσσων τὴν λέξιν «**κύριε**» (οἱ γάλλοι προτάσσουσι τὴν λέξιν «mon» π. χ. mon colonel, **συνταγματάρχα μου**) ἢ «monsieur le».

προσαγορεύω, μέλ. εύσω, χαιρετίζω τινά, saluer ; βλ. καὶ **προσφώνησις**. § ἀπευθύνω προσφώνησιν, προσφωνῶ τινά, adresser une allocution.

προσάγω, μέλ. άξω, ὁδηγῶ, φέρω τι πλησίον ἢ εἴς τι μέρος, ὁδηγῶ, amener ; φέρω, apporter ; παρουσιάζω, présenter ; [νομ. ἰδ.] παρουσιάζω, produire ; (ἐκθέτω) παρουσιάζω, exhiber ; administrer ; ‖ προσάγω μάρτυρας, produire des témoins ; ‖ προσάγω ἀποδείξεις, fournir (νομ. produire, administrer) des preuves. § [ναυτ. ἀπολ.] προσάγω κοινῶς ὀρτσάρω, venir au vent, loffer ; ἤτοι στρέφω τὴν πρῷραν τοῦ πλοίου οὕτως ὥστε νὰ πλησιάζῃ μᾶλλον πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου· ‖ προσάγομαι ὅσον τὸ δυνατὸν πλειότερον, piquer au vent. § [ναυτ.] προσάγω πρὸς τὸ κῦμα, couper la lame, κυβερνῶ εἰς τρόπον ὥστε τὸ πλοῖον νὰ παρουσιάζῃ ὅσον τὸ δυνατὸν τὴν πρῷράν του πρὸς τὸ κῦμα. § [ναυτ.] προσάγω ἐπηγκενίδα, appliquer un bordage, κοινῶς κουνιάζω μαδέρι, ἐφαρμόζω εἰς τὴν θέσιν της ἐπηγκενίδα. § — [ἱππευτ,] προσάγειν, χειραγωγεῖν τὸν ἵππον, amener un cheval par la figure ; ἡ φράσις αὕτη κυρίως σημαίνει τὴν διὰ τοῦ ἀγωγέως πεζῇ ὁδηγίαν τοῦ ἵππου.

προσαγωγή, ῆς, ἡ· τὸ προσάγειν, ἡ πρᾶξις τοῦ προσάγειν, action d'amener ; παρουσίασις, présentation, n. f. [νομ.] παρουσίασις, production, n. f. exhibition, n. f. administration, n. f. § [ναυτ.] προσαγωγή, aulofféе, n. f. βλ. **προσάγω** (loffer) ; ‖ ἐκ προσαγωγῆς, de proche en proche, ὀλίγον κατ' ὀλίγον, διαδοχικῶς.

προσαγώγιον, ου, τὸ [ναυπηγ.], bridole, n. m. κοινῶς τὸ **κούνιο**· ὄργανον δι' οὗ κάμπτουσι τὰς ἐπηγκενίδας (bordages) ὅπως τὰς προσαρμόσωσιν ἐπὶ τοῦ σκελετοῦ τοῦ σκάφους. § — [στρατ.], sergent, n. m. καὶ presse, n. f. ξυλοσφίγκτης, κοινῶς καὶ **νταβίδι**, ἤτοι ὁ **ἁρμοσφίγκτης**· βλ. λέξιν· ‖ προσαγώγιον ὁλκωτόν, sergent à coulisse ; ‖ — δίκαυλον (φέρον δύο καυλούς), sergent à double tige ; ‖ — κοχλιωτόν, sergent à vis ; ‖ — ξύλινον, sergent en bois.

προσαγωγὸς μῦς, adducteur muscle, ὅστις ὡς κινητικὴν λειτουργίαν ἔχει τὴν ἐπαναφορὰν μέλους τινὸς τοῦ σώματος ἀφ' ἧς θέσεως ἀπεμακρύνθη δι' ἑτέρου ἀνταγωνιστικοῦ μυός, καλουμένου ἀπαγωγοῦ, abducteur.

προσαμμόω-ῶ· sabler, διασπείρω ἢ καλύπτω τι δι' ἄμμου.

προσάμμωσις, εως ἡ [ὁδοπ.], sablage, n. m. ἡ ἐπίρριψις ἄμμου ἢ ἡ ἐξάπλωσις αὐτῆς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ λιθοστρώτου πρὸς πλήρωσιν τῶν ἁρμῶν.

προσανάβασις εως, ἡ [ὑδραυλ.] crue, n. f. **ἀνάβασις**, ἡ ἐκχείλισις ἢ πλημμύρα ποταμοῦ, λέγεται ἡ ἐπαύξησις τῶν ὑδάτων ποταμοῦ τινός· ‖ ἡ πορεία τῶν ἀναβάσεων, la marche des crues, ἤτοι ἡ βαθμιαία ἐπαύξησις τῶν ὑδάτων· βλ. **ὑδάτων** ὕψωσις.

προσάναμμα, ατος, τὸ [δημ.] (πρός, ἄναμμα) σχίδακες ξύλων πρὸς ἄναμμα τοῦ πυρός, menu bois (copeau) pour allumer le feu ; τὸ ἔναυσμα, allume, ἤτοι τὸ πρὸς ἔναυσιν (ἔναυσμα) τοῦ πυρὸς φρύγανον ἢ δαδίον.

προσανατολίζω [ναυτ.] προσεόω-ῶ, orienter ; προσανατολίζομαι, s'orienter, ἤτοι στρέφω πρὸς ἀνατολάς, ἢ ἀναγνωρίζω τὴν θέσιν μου σχετικῶς πρὸς τὰ πέριξ ἀντικείμενα· βλ. καὶ **προσανατολισμός.**

προσανατόλισις, εως, ἡ, καὶ

προσανατολισμός, οῦ, ὁ· orientation, n. f. **προσέωσις**, ἡ· καλεῖται οὕτως ἡ διάταξις ἡ διδομένη εἰς ναόν τινα **ἐκ δυσμῶν** πρὸς ἀνατολάς, ἢ ἁπλῶς ἡ διεύθυνσις πρὸς ἀνατολὰς ἀντικειμένου τινὸς ἢ ἀτόμου.

προσανάχωμα, ατος, τό· épi, n. m. καλεῖται οὕτω τμῆμα ἀναχώματος ἐρειδόμενον εἴτε ἐπὶ **ἀναχώματος** (digue) εἴτε ἐπὶ τῆς ὄχθης ποταμοῦ τινος (**παρόχθιον ἀνάχωμα**)· τὰ **προσαναχώματα** εἰσὶ μικρὰ **ἀναχώματα** ἐκ τοιχοποιΐας, ἢ κατασκευάζονται διὰ ξυλίνων κιβωτίων πεπληρωμένων λίθων, καὶ τοποθετοῦνται κατὰ τὸ μῆκος τῆς ὄχθης ποταμοῦ τινος, ἢ ἑτέρου **ἀναχώματος**, ἵνα ἐμποδίσωσι τὸ ῥεῦμα τῶν ὑδάτων ἀπὸ τοῦ νὰ βλάψῃ τὰ ἔργα, ἅτινα θέλουσι νὰ προφυλάξωσι· ‖ **τριγωνικὸν προσανάχωμα**, épi triangulaire ; ταῦτα εἰσὶ προσαναχώματα ὡς τὰ προηγούμενα, ἀλλ' ἡ τριγωνικὴ αὐτῶν κατασκευὴ ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ μὴ ἐπιβραδύνῃ ἐπὶ πολὺ τὴν διάβασιν ῥεύματος τινὸς κατὰ τὰς **μεγάλας προσαναβάσεις** τῶν ὑδάτων (grande crue). § —, contre-digue, n. f. ou arrière-bord, n. m. ἤτοι ἀνάχωμα εὑρισκόμενον παρὰ τὸ κυρίως ἀνάχωμα, χρησιμεῦον ἐνίοτε καὶ ὡς ἔρεισμα τούτου.

προσάπτω, μέλ ἄψω, προσαρμόζω τινί τι ἢ πρός τι, ὅθεν ἐν γένει ἀποδίδω τινί τι, attribuer ; imputer ; ἐπιβαρύνω τινὰ διά τινος, mettre sur le compte (à la charge) de quelqu'un; ἐνοχοποιῶ διά τι, accuser de ; μέμφομαι τινά, reprocher ; ἀποδίδω, δίδω, prêter ; ‖ τί σοῦ προσάπτουν ; de quoi vous accuse-t-on ? qu'est-ce qu'on vous reproche ?

προσάραξις, εως, ἡ· échouage ou échouement, n. m κοινῶς τὸ **κάθισμα** τοῦ πλοίου· βλ. **καθίζω** καὶ **ἐποκέλλω.**

προσαράσσω (-άττω), βλ, **ἐποκέλλω.**

προσαρμογή, ῆς, ἡ· ἡ ἐφαρμογή, ἕνωσις τινὸς ἐπί τι, application, n. f. adaptation, n. f. προσάρμοσις, ajustement, n. m. accommodation, n. f. συναρμογὴ δύο μερῶν, raccordement, n. m. ‖ προσαρμογὴ διὰ παραβολικοῦ τόξου, parabole de raccordement ; βλ. **διαπλάτυνσις.**

προσαρμόζω, μέλ. ώσω· βλ. καὶ **ἐφαρμόζω**· ἁρμόζω, στερεόνω, ταιριάζω τι εἴς τι, appliquer ; ἐφαρμόζω, προσκολλῶ, adapter ; καθαρμόζω, ἐφαρμόζω ἐπί τινος, ajuster. Οἱ Γάλλοι λέγουσιν ἐπίσης ajuster l'équipement, **προσαρμόζω τὴν ἐξάρτυσιν**, ὑπονοοῦντες τὴν ἐργασίαν τῆς προσαρμογῆς ἐπὶ τοῦ ἀναστήματος τοῦ ἀνδρὸς τοῦ **ζωστῆρος**, τοῦ **γυλιοῦ** καὶ τῶν λοιπῶν τῆς ἐξαρτύσεως μερῶν. Ἐπίσης λέγουσιν ajuster les effets d'habillement et de harnachement, ἤτοι **προσαρμόζω τὰ** εἴδη τοῦ **ἱματισμοῦ** καὶ τῆς **σαγῆς**· ‖ —, συναρμόζω, raccorder ; accommoder ; ‖ — τὰ ἐργαλεῖα εἰς τοὺς κορμούς των, affuter les outils.

προσάρμοσις, εως, ἡ· τῶν ἐργαλείων εἰς τοὺς κορμούς των, affûtage, n. m.

προσάρτημα, ατος, τό· τὸ παράρτημα, ατος, appendice, n. m. annexe, n. m. ἐξάρτημα, dépendance, n. f. ‖ προσαρτήματα τῆς σέλλης, accessoires de la selle ; βλ. **παρεπόμενα**

προσάρτησις, εως, ἡ· annexion, n. f. action d'annexer ; ‖ προσάρτησις, ὁ **δεσμός**, attache, n. f.

προσαρτῶ (άω), ἀναρτῶ τι ἀπό τινος, συνδέω τι μετά τινος, attacher ; ἑνόνω, unir ; προσαρτῶ, ἐπισυνάπτω, annexer ; ‖ — χώραν εἰς ἄλλην, annexer une contrée à une autre.

πρόσαυγον, τό, κοινῶς ὁ **φῶλος**, nichet, n. m. τὸ ὠὸν ὅπερ ἀφίνουσιν εἰς τὸ μέρος ἔνθα γεννῶσιν αἱ ὄρνιθες.

προσαυξάνω [ἰδ. νομ.], accroître à; αὐξάνω τι, ποιῶ ἔτι περισσότερον.

προσαύξησις, εως, ἡ· ἡ προσέτι αὔξησις, ἡ πολλαπλασίασις, ἡ προσθήκη, accroissement, n. m. ‖ [νομ.] **προσαύξησις** λέγεται ὁ τρόπος δημιουργίας ἰδιοκτησίας **καθ'** ὅσον ἐκ τῆς ἑνώσεως δύο πραγμάτων δημιουργεῖται νέα ἰδιοκτησία. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει κρατεῖ τὸ ἀξίωμα «τὸ προσαύξημα ἀκολουθεῖ τὸ κύριον». Ἐν τῷ θετικῷ δικαίῳ κρατεῖ ὁ κανὼν «τὰ ἐπικείμενα εἴκει τοῖς ὑποκειμένοις». Οὐχ ἧττον ὁ

στερηθεὶς τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ ἕνεκα ἑνώσεως αὐτῆς μετ' ἄλλης δικαιοῦται εἰς εὔλογον ἀποζημίωσιν.

προσάψιμον, τὸ [διάλ. Νάξου], ἔναυσμα (προς-ἄψιμον), **προσάναμμα.**

προσβάλλα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] (ἐκ τοῦ προσβολή), λίθος ἐπιτήδειος εἰς τὸ προσβάλλειν, χερμάδιον, ἤτοι πέτρα ῥιπτομένη κατά τινος.

προσβάλλω, μέλ. βαλῶ· θὰ προσβάλω, κτυπῶ, πλήττω, frapper ; προσβάλλω, ἐπιτίθεμαι κατά τινος, attaquer ; ἐφορμῶ, assaillir ; [ναυτ.] προσγειόω, atterrir ; ‖ προσβάλλω τὴν ὅρασιν, frapper la vue ; ‖ προσβάλλω τὸν ἐχθρόν, attaquer l'ennemi ; ‖ [λησταὶ] προσέβαλον τὸ χωρίον, ont assailli le village ; ‖ προσβάλλω (attaquer) τὸν πολέμιον κατὰ μέτωπον, κατὰ πλευράν, prendre l'ennemi en face, en flanc. § ἐπικρατῶ, commander ; δεσπόζω, dominer ; ‖ [τὸ φρούριον] προσβάλλει ὅλην τὴν πόλιν, commande toute la ville. § [μεταφ.] προσβάλλω, attaquer ; porter atteinte ; πλήττω τι, atteindre ; προσβάλλω, ὑβρίζω, offenser, insulter (βλ. καὶ **προσβολή**)· προσβάλλω, προσκρούω (εἰς τὴν αἰδώ), choquer ; προσκρούω ἐπί τινος, heurter ; προσβάλλω, προσκρούω, froisser ; πληγόνω τινά, blesser ; ‖ προσβάλλει τὴν κυβέρνησιν, il attaque le gouvernement ; ‖ [τὸ μέτρον αὐτὸ] προσβάλλει τὰ δικαιώματά μου, porte atteinte à mes droits ; ‖ με προσβάλλετε, vous m'offensez ; ‖ — τὴν φιλοτιμίαν τινός, blesser l'amour propre de quelqu'un ; ‖ — τὸ ἔγκυρον τοῦ ἐγγράφου, attaquer un acte ; ‖ — ἔγγραφον ὡς πλαστὸν, [νομ.], arguer une pièce de faux ; ‖ [δὲν ἐννοῶ] νὰ προσβάλλω τὰ συμφέροντά του, froisser ses intérêts ; ‖ — αὐτὸ προσβάλλει τὴν αἰδῶ, cela choque la pudeur ; ‖ αὐτὸ μοῦ προσβάλλει τὰ νεῦρα, cela m'agace les nerfs. § **προσβάλλω**, πάσχω, affecter. § **προσβάλλων**, ὁ **ἐπιτιθέμενος**, attaquant, n. m. Καλεῖται οὕτως ὁ ἐκτελῶν **προσβολὴν** (attaque) **εἰς ἀνοικτὸν τόπον** (rase campagne). Καλεῖται **πολιορκητὴς** (assiégeant) ὅταν προσβάλλῃ φρούριον καὶ **ἐπιτιθέμενος** (assaillant) ὅταν λαμβάνῃ μέρος εἴς τινα **ἔφοδον** (assaut) θέσεως ἢ **εἴς** τινα ἀνάβασιν διὰ κλιμάκων, κτλ. ἐπὶ φρουρίου ἢ ὀχυρώματος· ‖ ὁ **προσβαλλόμενος**, attaqué ὁ καθ' οὗ ἐπιτίθεταί τις.

προσβάνω [διάλ. Λεντεκαδ.], προσβάλλω ἠθικῶς.

πρόσβαρος, ος, ον (ἐπὶ σταθμῶν)· ὁ ὑπερβαίνων κατά τι τὸ κανονικὸν βάρος, qui est de poids ; [ἐπὶ νομίσμ. ἰδ.] βαρύς, pesant, e, adj. trébuchant, e, adj. ‖ εἶμαι πρόσβαρος, trébucher, trébuchant, e, adj.

πρόσβασις, εως, ἡ· ἡ **πλησίασις** πρός τι, abord, n. m. ‖ les abords, ἡ πλησίασις ἢ ἀνάβασις, τὸ μέρος ἐξ οὗ δύναταί τις νὰ πλησιάσῃ· ‖ πρόσβασις (τοποθεσίας), abord (d'une position ou approche), αἱ πλησίον θέσεις τοποθεσίας τινὸς ἐξ ὧν δύνανται νὰ πλησιάσωσιν εἰς τὴν κυρίως τοποθεσίαν,

πρόσβασις [ὅρος νομ.]· accession, n. f. Ὁπόταν διὰ συνθήκης μεταξὺ κρατῶν τινων καθιερωθῇ γενναία τις καὶ εὐγενὴς ἀρχὴ τοῦ δικαίου τῶν ἐθνῶν, εἴθισται νὰ χορηγῆται ἡ **ἄδεια** ἢ καὶ ῥητῶς νὰ προσκαλῶνται τὰ ξένα κράτη ἵνα **μετάσχωσι** τῆς συνθήκης καὶ τῶν ἀπ' αὐτῆς **ὠφελημάτων**, **ἡ δὲ** πρᾶξις δι' ἧς ἐκδηλοῦσι τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ **μετάσχωσι** τῆς συνθήκης καλεῖται **πρόσβασις**· ἐν τῇ τῆς **προσβάσεως** περιπτώσει συντάσσονται δύο ἐπίσημοι πράξεις, ὧν ἡ μὲν καλεῖται **πρόσβασις** (acte d'accession) παρὰ τοῦ ἀσπαζομένου τὴν συνθήκην ἐκδιδομένη πρὸς τὰ τὴν συνθήκην διομολογησάμενα κράτη, ἡ δ' ἑτέρα καλεῖται πρᾶξις **ἀποδοχῆς** (acte d'acceptation) παρ' ἑκάστου τούτων πρὸς τὸ προσβαῖνον διαβιβαζομένη δι' ἧς ἀνακοινοῦται αὐτῷ ὅτι ἡ πρόσβασις αὐτοῦ ἐγένετο δεκτή.

προσβλέπω, μέλ. έψω, ὑψόνω τὰ βλέμματά μου πρός τινα ἤ τι, βλέπω, κυττάζω, regarder ; προσηλῶ τὰ βλέμματά μου ἐπί τινός, fixer ; παρατηρῶ τινὰ κατὰ πρόσωπον, envisager.

προσβλητέος, α, ον· ὅστις δύναται νὰ προσβληθῇ, attaquable, adj.

προσβλητικός, ή, όν· ὁ καθυβρίζων, ὁ προσβάλλων τινά, offensant, e. adj.

προσβλητικῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον ὑβριστικόν, προσβλητικόν, d'une manière offensante.

προσβοηθῶ (έω), μέλ. ήσω, ἔρχομαι, προστρέχω εἰς βοήθειαν τινός, βοηθῶ τινά, venir en aide (au secours).

προσβολή, ῆς ἡ· ἐφόρμησις, attaque, n. f. ἔφοδος, assaut, n. m. ἐφόρμησις, ἔφοδος, ἐπέλασις, charge, n. f. σύγκρουσις, choc, n. m, κτύπημα, πλῆγμα, coup ; ‖ **αἰφνίδιος προσβολή**, attaque soudaine ; ‖ [στρατ.] προσβολὴ ἱππικοῦ, charge de cavalerie ; ‖ [μεταφ. κοιν.] ἔτρεχε (ἐπήγαινε) προσβολήν, il allait ventre à terre ; ‖ διὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν προσβολήν, pour éviter le coup : ‖ — ἀσθενείας, accès (attaque) d'une maladie ; ‖ —, coup d'apoplexie ; βλ. **ἀποπληξία.** § ὕβρις, προσβολή, atteinte, n. f. ὕβρις, offense, n. f. insulte, n. f. ‖ αἱ προσβολαὶ τῆς συκοφαντίας, les atteintes de la calomnie ; ‖ ἐθεώρησε τοὺς λόγους μου ὡς προσβολήν, il a pris mes paroles pour une offense ; ‖ — τῶν ἠθῶν, outrage aux mœurs. § — [τακτ.], insulte, n.f. καλεῖται ἀπότομος ἔνοπλος ἐπίθεσις, ἤτοι αἰφνιδία καὶ τολμηρὰ προσβολή, ἥτις εἶνε ἐπιχείρησις ἔχουσα τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀπροόπτου ἐπιθέσεως, ἤτοι **ἐφόδου** (coup de main) ἐπιχειρουμένης κατὰ κακῶς φυλασσομένου φρουρίου ὑπὸ μὴ ἀγρύπνου φρουρᾶς, ἀλλ' ἥτις ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν ἔχει περιωρισμένον σκοπὸν ἐνεργείας καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ σπουδαίαν ἐπιτυχῇ ἔκβασιν· ‖ insulte envers une sentinelle, **προσβολὴ** κατὰ σκοποῦ **διὰ λόγων** (paroles), **κινημάτων** (gestes) ἢ **ἀπειλῶν** (me-

naces). Ἄρθ. 209 Σ. Π. Ν. ‖ αἰφνιδία καὶ τολμηρὰ προσβολή, coup de main. § προσβολὴ [τακτ.], attaque, n. f. ἐπίθεσις, ἡ· ‖ **προσβολή, ἡ· attaque**, n. f. **προσβολή, ἡ· ἐπίθεσις, ἡ.** Ἡ πρᾶξις τοῦ προσβάλλειν ἢ ἐπιτίθεσθαι κατά τινος θέσεως, ἐφοδιοπομπῆς, στενωποῦ, κτλ. Οἱ κανόνες τῆς προσβολῆς μεταβάλλονται ἀναλόγως τῶν περιστάσεων· ‖ **προσβολὴ ἐξ ἐφόδου, attaque à l'assaut** ἢ **attaque de vive force**; ‖ ἡ **ἐξαπίνης ἐπίθεσις attaque à l'improviste**; βλ. attaque par surprise (κατωτέρω)· ‖ **ἐκβιαστικὴ** προσβολὴ ἢ **ἐπίθεσις, attaque brusquée** ou **attaque d'emblée**; βλ. **προσβολὴ** φρουρίων, attaque des places; ‖ **συγκεντρικὴ ἐπίθεσις, attaque concentrique**, ἡ διευθυνομένη ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς ἐπιθέσεως πρὸς ἓν σημεῖον τῆς ἀμύνης· ‖ **τακτικὴ προσβολὴ ἢ ἐπίθεσις, attaque dans les formes** ou **attaque régulière**; ‖ **ἀποφασιστικὴ ἢ τελικὴ ἐπίθεσις, attaque décisive**; βλ. **μάχη, bataille**; ‖ προσβολὴ **ἐξ ἐφόδου** ἢ ἁπλῶς **ἔφοδος, attaque de vive force** (βλ. καὶ **ἔφοδος, assaut**). Καλεῖται οὕτω προσβολὴ μεθ' ὁρμῆς δι' ἧς προσπαθοῦσι παντοιοτρόπως νὰ εἰσδύσωσιν ἐν τῷ φρουρίῳ ἢ τῇ τοποθεσίᾳ, διὰ τῶν ἀσθενεστέρων σημείων· ‖ **κλιμακοειδὴς ἐπίθεσις, attaque en échelons**, ἡ ἐπίθεσις ἐν κλιμακοειδεῖ τάξει· ‖ **ἀβακοειδὴς ἐπίθεσις, attaque en échiquier**; ‖ **attaque en règle**, καλεῖται ἡ κανονικὴ προσβολὴ τῶν φρουρίων (attaque des places) ἤτοι ἡ **κανονικὴ πολιορκία**· ‖ **κυκλωτικὴ προσβολή, attaque enveloppante** ou **attaque tournante**, ὅταν προσπαθῶσι νὰ κυκλώσωσι τὸν ἀντίπαλον προσβάλλοντες τὰς δύο αὐτοῦ πτέρυγας· βλ. καὶ **κυκλωτικὴ κίνησις, mouvement tournant**; ‖ **attaque (fausse)**; βλ. κατωτέρω **ψευδεπίθεσις, attaque simulée**; ‖ ἡ **ἐξ ἀπροόπτου ἐπίθεσις, attaque inopinée**, κατὰ θέσεως τινός· βλ. κατωτέρω, **attaque par surprise**; ‖ **ἄτακτος προσβολὴ** ἢ ἐπίθεσις, **attaque irrégulière**; βλ. προσβολὴ τῶν φρουρίων (attaque des places)· ‖ **ἐπίθεσις** (προσβολὴ) **μεθοδική, attaque méthodique**, ἡ ἐκτελουμένη μεθοδικῶς· βλ. κατωτέρω τακτικὴ πολιορκία· ‖ **ἐσπαρμένη ἐπέλασις** (ἐκ τοῦ ἐπί, ἐλαύνω), **attaque (ou charge) en fourrageurs**; ‖ **φανερὰ προσβολὴ** ἢ ἐπίθεσις, **attaque ouverte**; ‖ ἡ διὰ **προδοσίας προσβολὴ** ἢ ἐπίθεσις, **attaque par intelligence**; ‖ διὰ τῆς **ἰσχύος προσβολὴ ἢ ἐπίθεσις, attaque par la force**; βλ. προσβολὴ ἐξ ἐφόδου (attaque de vive force)· ‖ προσβολὴ δι' **αἰφνιδίου ἐπιβολῆς** ἢ ἁπλῶς **αἰφνίδιος, attaque par surprise** (ou coup de main), **ἐπιβολή** (la surprise). Αὕτη συνίσταται εἰς τὴν ταχεῖαν καὶ **ἐξαπίνης** (ἀπρόοπτον, à l'improviste) **ἀναρρίχησιν** ἤτοι ἀνάβασιν διὰ κλιμάκων ἐπὶ τῶν **τειχῶν** (remparts) τοῦ φρουρίου ὥστε ἡ πάλη νὰ συναφθῇ ἐντὸς αὐτοῦ, ἢ εἰς τὴν **ἐξαπίνης** ἐπίθεσιν **κατὰ θέσεως τινὸς** ἢ **στρατεύματος** (poste ou troupe). **Αἰφνίδιος ἐπιβολὴ** ἐκτελεῖται ὅταν ἡ φρουρὰ τοῦ φρουρίου ἢ τῆς θέσεως δὲν ἐπαγρυπνῇ καλῶς ἢ ὅταν ἦνε ἀνεπαρκής· ὁ πολιορκῶν πλησιάζει συντόνως καὶ νύκτωρ πρὸ τοῦ φρουρίου ἢ τῆς θέσεως καὶ ἐπιπίπτει συντόνως περὶ τὰ ἐξημερώματα· πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς αἰφνιδίου ἐπιβολῆς ἀπαιτεῖται μυστικότης καὶ σιγή· ‖ ἡ **κατὰ πόδας προσβολὴ** ἢ **ἐπίθεσις, attaque pied à pied**, ἡ προσβολὴ σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμήν· ‖ **ἐσπευσμένη ἐπίθεσις, attaque précipitée**; ‖ **ψευδεπίθεσις** ἢ ἐπίδειξις, **attaque simulée** ou **fausse-attaque**, καλεῖται προσπεποιημένη ἐπίθεσις ἢ κίνησις σκοποῦσα νὰ ἐπασχολήσῃ καὶ κρατήσῃ εἰς τὴν θέσιν του τὸν ἀντίπαλον· ‖ **attaque tournante**; βλ. **κυκλωτικὴ** προσβολὴ (**attaque enveloppante**)· ‖ [ναυτ.] ἡ **προσβολή, attaque**, ἡ ἐπίθεσις πλοίου καθ' ἑτέρου. § **προσβολὴ τῶν φρουρίων, attaque des places**. Καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν μέσων ἅτινα στράτευμα μεταχειρίζεται, ἵνα κυριεύσῃ φρούριόν τι. Οἱ κανόνες τῆς προσβολῆς ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας τῆς ἀμύνης.

Ἡ προσβολὴ φρουρίου τινὸς ἐκτελεῖται κατὰ διαφόρους τρόπους.

1) **Δι' αἰφνιδίου ἐπιβολῆς αἰφνιδιασμὸς** (βλ. ἀνωτέρω **attaque par surprise**).

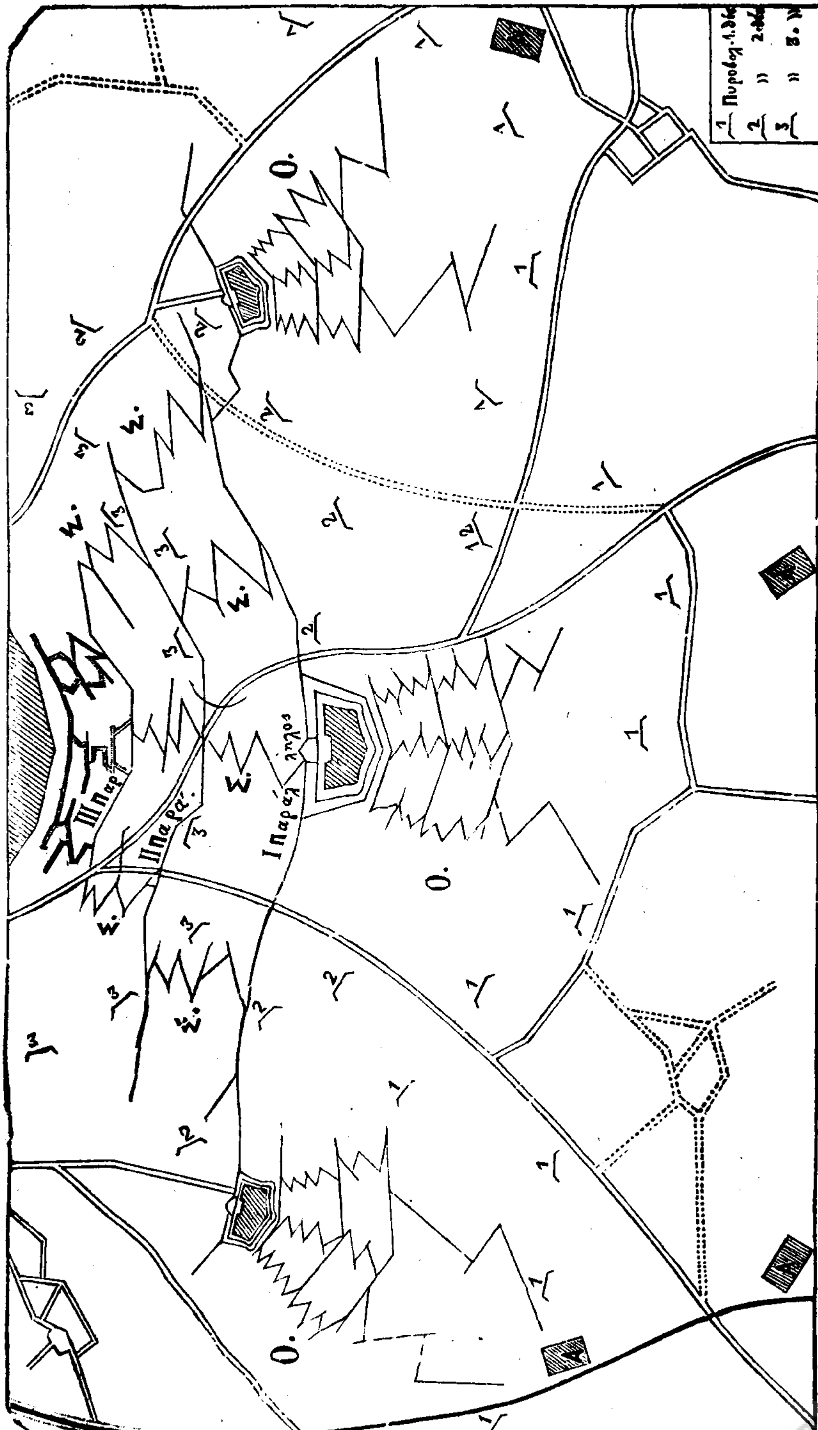
2) **Δι' ἐφόδου** (βλ. ἀνωτέρω **attaque de vive force**).

3) **Διὰ καταβομβολισμοῦ** (**bombardement**), ὅστις σκοπεῖ τὴν καταστροφὴν τῶν κυριωτέρων μερῶν τῆς ἀντιστάσεως καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς πόλεως δι' ἐμπρηστικῶν βλημάτων, ἵνα ἀποθαρρύνωσι τοὺς πολιορκουμένους καὶ ἀναγκάσωσι τὴν φρουρὰν νὰ παραδοθῇ.

4) **Δι' ἀποκλεισμοῦ** (**blocus**) οὗτος σκοπεῖ ν' ἀπομονώσῃ ἐντελῶς τὸ φρούριον, νὰ παρακωλύσῃ τὴν ἀνανέωσιν τῶν τροφῶν καὶ τῶν πυρομαχικῶν τῆς φρουρᾶς καὶ τέλος νὰ ὑποχρεώσῃ αὐτὴν νὰ παραδοθῇ διὰ τῆς ἐξαντλήσεως τῶν πόρων.

Οἱ ἀνωτέρω οὗτοι τέσσαρες τρόποι τῆς προσβολῆς καλοῦνται **προσβολαὶ** (ἢ ἐπιθέσεις) **ἄτακτοι** ἢ **ἐκβιαστικαὶ** (**attaques irrégulières** ou **brusquées**), ἐπιφέρουσι δὲ τὴν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ταχυτέραν παράδοσιν τοῦ φρουρίου (ἢ ἅλωσιν τῆς θέσεως).

Ἡ **τακτικὴ πολιορκία** (**siège en règle**) ἢ προσβολὴ σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμὴν καταλήγει βραδέως μέν, ἀλλ' ἀσφαλῶς, εἰς τὴν ἐκνίκησιν τῆς ἀντιστάσεως τοῦ φρουρίου διὰ **μεθοδικῶν ἔργων**, καλουμένων **ἔργων προσπελάσεως** (ἢ **προσιτηρίων**, **travaux d'approche**). Ἐκθέτομεν τὰ ἔργα ταῦτα συντόμως, ὑποθέτοντες ὅτι ἡ ἄμυνα παρουσιάζει τέσσαρας κλιμακτῆρας. 1) Τὰς **ἐξωτερικὰς τοποθεσίας** (**positions extérieures**). 2) Τὰ **ἐρύματα** (**forts**) τῆς 1ης γραμμῆς. 3) Τὰ **ἐρύματα** τῆς 2ας γραμμῆς, καὶ 4) τὸν **κεντρικὸν πυρῆνα** ἢ **φρούριον** (βλ. **πυρήν**, **noyau central** καὶ **place à forts détachés**). Ἐν πρώτοις δέον ν' ἀπομονωθῇ τὸ φρούριον καὶ ἐμποδισθῇ ἀπὸ τοῦ νὰ λάβῃ ἐξωτερικὴν βοήθειαν· ἡ ἀπομόνωσις αὕτη καλεῖται **πρόσκαιρος περίσχεσις** (**investissement provisoire**) καὶ ἐκτελεῖται διὰ τῶν πρώτων στρατευμάτων ἅτινα διευθύνονναι κατὰ τοῦ φρου-

ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΦΡΟΥΡΙΟΥ ΜΕΓ' ἈΠΕΣΠΑΣΜΕΝΩΝ ΕΡΥΜΑΤΩΝ

ρίου ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐκδιώξωσι τὸν πολιορκούμενον ἐκ τῶν προκεχωρημένων ἐξωτερικῶν θέσεων, νὰ τὸν ἀναγκάσωσι νὰ ἀποσυρθῇ ἐντὸς τῶν ὀχυρωμάτων του καὶ νὰ διακόψωσι πᾶσαν συγκοινωνίαν τοῦ φρουρίου μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ· κατόπιν ἐκτελεῖται ἡ τελικὴ **περίσχεσις** (investissement définitif), ἤτοι συμπληροῦται ἡ γραμμὴ **τῆς περισχέσεως** (ligne d'investissement) δι' ἐκτελέσεως χαρακωμάτων ἐξασφαλιζόντων τὴν κατοχὴν τοῦ καταληφθέντος ἐδάφους (βλ. καὶ **περίσχεσις**, investissement). Ταὐτοχρόνως ἀσχολοῦνται εἰς τὰς προετοιμασίας τῆς πολιορκίας, αἵτινες συνίστανται ἰδίως εἰς τὴν ἄφιξιν τοῦ συμπληρωτικοῦ διὰ τὴν πολιορκίαν προσωπικοῦ καὶ τοῦ ἀναγκαίου ὑλικοῦ, εἰς τὸν ὀργανισμὸν τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν (π. χ. **ὄρχων**, parcs ; **ἐγκαταθηκῶν ὑλικοῦ ὀρύγματος** A, A, dépôts de tranchées, κτλ.), **εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ σημείου τῆς προσβολῆς** (choix du point d'attaque), κτλ.

Ἡ προσβολὴ τῶν ἐρυμάτων τῆς πρώτης γραμμῆς ἄρχεται καθ' ἑνὸς ἢ κατὰ πλειοτέρων συγχρόνως, ἀναλόγως τῶν μέσων τοῦ πολιορκητοῦ.

Ἡ **πάλη τοῦ πυροβολικοῦ** (lutte ou combat d'artillerie) σκοπεῖ νὰ καταστρέψῃ ἢ παραλύσῃ τὸ πυροβολικὸν τῆς ἀμύνης, ν' ἀποσυνθέσῃ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀντιστάσεως, νὰ καταστρέψῃ τὰς διαφόρους τοῦ πολιορκουμένου πηγάς, κτλ. πρὶν ἢ ὁ πολιορκῶν ἐπιχειρήσῃ τὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων τῆς **προσπελάσεως** (βλ. approche).

Ἡ καλλιτέρα πρὸς ἐπίτευξιν τούτου μέθοδος σύγκειται εἰς τὴν ἐγκατάστασιν **πυροβολείων πρώτης θέσεως** (batteries de 1ère position) ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς **γραμμῆς τῆς περισχέσεως**. Τὰ πυροβολεῖα ταῦτα ἀνεγείρονται εἰς ἀπόστασιν 2,000 μέχρι 4,000 μέτρων ἀπὸ τοῦ φρουρίου, ὁπλίζονται διὰ πυροβόλων μεγάλου διαμετρήματος καὶ σκοποῦσι νὰ παραλύσωσι τὰ στοιχεῖα τῆς ἀμύνης πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐκ τοῦ σύνεγγυς προσβολῶν.

Ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς μάχης τοῦ πυροβολικοῦ ἐξαρτᾶται ἡ πρὸς τὰ ἐμπρὸς προχώρησις τῶν στρατευμάτων καὶ ἡ ἔναρξις τῆς κατασκευῆς τῆς πρώτης παραλλήλου εἰς ἀπόστασιν 600 ἢ 1000 μέτρων ἀπὸ τὰς μᾶλλον προκεχωρημένας ἐξεχούσας γωνίας.

Πρὸς περάτωσιν τῆς παραλυσίας τῶν στοιχείων τῆς ἀμύνης ἐγκαθιδρύονται τὰ **πυροβολεῖα τῆς 2ας θέσεως** (batteries de deuxième position) εἰς ἀπόστασιν περιλαμβανομένην γενικῶς μεταξὺ 800 καὶ 1500 μέτρων, προστατευόμενα ὑπὸ τῆς πρώτης παραλλήλου. Τὰ πυροβολεῖα ταῦτα περιλαμβάνουσι **πυροβολεῖα πλευροκοπικὰ** (batteries d'enfilade), **πυροβολεῖα διαλυτικὰ** (batteries à démonter) **πυροβολεῖα ῥωγμῆς** (batteries de brèche), **ὁλμοστάσια** (batteries de mortiers). Τὰ πυροβολεῖα ταῦτα ἐγκαθιδρύονται ὄπισθεν τῆς 1ης παραλλήλου καὶ εἰς ἀπόστασιν τοιαύτην ὥστε ἡ βολὴ αὐτῶν νὰ μὴ ἀνησυχῇ τὸ πεζικὸν ὅπερ ἐτάχθη ἐν τῇ παραλλήλῳ ὡς **φρουρὰ τοῦ ὀρύγματος** (garde de tranchée) καὶ ἧστινος τὸ πῦρ εἶνε λίαν ἀποτελεσματικόν. Ἡ ὅπλισις τῶν πυροβολείων τούτων εἶνε δυσχερεστέρα καὶ κινδυνωδεστέρα, διὰ τοῦτο ταῦτα ὁπλίζονται δι' ἐλαφροτέρων πυροβόλων, οἷα εἰσὶ τῶν 12 ἑκατ. ἢ τῶν 15 ἑκατοστομέτρων.

Ἡ πρώτη παράλληλος περιλαμβάνει συνήθως εὐδιάκριτα τμήματα δι' ἕκαστον προσβαλλόμενον ἔρυμα· ἡ ἐργασία ἐκτελεῖται διὰ νυκτὸς καὶ αἰφνιδίως ἐφ' ὅλης τῆς ἐκτάσεώς της συγχρόνως διὰ **ταχυσκάπτου σύριγγος** ἄνευ κοφίνων (sape volante), ἢ **ἁπλοῦ ὀρύγματος** (tranchée simple)· ἡ ἐργασία αὕτη καλεῖται **ἀναστόμωσις τῶν ὀρυγμάτων** (ouverture de la tranchée). Ὀρύγματα καλούμενα **σκέλη συγκοινωνίας** Σ, Σ (boyaux de communication) ἐπιτρέπουσι τὴν κεκαλυμμένην κυκλοφορίαν μεταξὺ τῆς παραλλήλου ταύτης καὶ τῶν πρὸς τὰ ὄπισθεν **καλυπτηρίων ὀρυγμάτων** ἢ **προκαλυμμάτων** (couverts).

Ἕτερα **σκέλη συγκοινωνίας**, κεχαραγμένα ἑλίγδην (en zigzags) ἐπὶ τῶν ἀξόνων τῆς ὀχυρώσεως, ἤτοι ἐπὶ τῶν ἀπυροβλήτων τομέων, ἑνοῦσι μεταξύ των τὰς διαφόρους παραλλήλους· τὰ σκέλη ταῦτα ἐκτελοῦνται διὰ **ταχυσκάπτου σύριγγος** (sape volante). Δι' **ὁδευμάτων** O, O (cheminements) καὶ ἑτέρων παραλλήλων ἢ **ὁρμητηρίων** (places d'armes) προχωροῦσι σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμὴν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ χωρίζοντος τὴν α' παράλληλον ἀπὸ τὰ προσβαλλόμενα ὀχυρώματα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν παραλλήλων ὁρίζεται οὕτως ὥστε νὰ κατασκευασθῇ μία τοιαύτη εἰς τὸν **πόδα τῶν πρανῶν** (pied des glacis), ἤτοι 60 περίπου μέτρα μακρὰν τῶν ἐξεχουσῶν γωνιῶν, ἡ δὲ ἀπόστασις μεταξὺ ἑκάστης παραλλήλου καὶ τῆς ἑπομένης αὐτῇ δέον νὰ ἦνε ὀλίγον μικροτέρα ἀφ' ὅ,τι ἀφίσταται ἡ τελευταία ἀπὸ τὰς ἐξεχούσας γωνίας τοῦ ὀχυρώματος. Τὴν προτελευταίαν παράλληλον, ἤτοι τὴν προηγουμένην τοῦ **ποδὸς τῶν πρανῶν**, δύνανται ν' ἀντικαταστήσωσι δι' **ἡμιορμητηρίων** (demi-places d'armes). Αἱ διάφοροι παράλληλοι χρησιμεύουσιν ὡς καλυπτήρια καθὼς καὶ διὰ τὸν σύνδεσμον τῶν πυροβολείων τῆς προσβολῆς μετὰ τῶν στρατευμάτων τῶν προωρισμένων ν' ἀποκρούσωσι τὰς ἐκ τοῦ φρουρίου ἐξόδους (**φρουραὶ ὀρυγμάτων**, gardes de tranchées). Αἱ παράλληλοι φέρουσι **βαθμίδας** (gradins) διά τε τὸν τυφεκισμὸν καὶ τὴν ἐκ τῶν ὀρυγμάτων ἔξοδον.

Τὴν χάραξιν τῶν ὁδευμάτων (tracé des cheminements) τὴν περιορίζουσι μεταξὺ δύο εὐθειῶν κειμένων ἑκατέρωθεν τοῦ ἄξονος (capitale) τῆς διευθύνσεως ἑκάστης προσβολῆς καὶ ἀφισταμένων 40 μὲν μέτρα εἰς τὸ ὕψος τῆς 1ης παραλλήλου, 20 δὲ μέτρα ἐκ τῆς τελευταίας κατασκευασθησομένης, τὸ δὲ μῆκος ἑκάστου σκέλους συγκοινωνίας δέον νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰ 120 μέτρα. Ὅταν φθάσωσιν εἰς 150 περίπου μέτρα ἀπὸ τοῦ φρουρίου δὲν δύνανται νὰ ὁδεύσωσιν εἰμὴ διὰ τῆς διπλῆς ἢ πλή-

ρους σύριγγος (sape double ou pleine). Φθάσαντες εἰς τὸν πόδα τοῦ πρανοῦς (glacis), ἐὰν οὗτος ἔχῃ **ἀνθυπονόμους** (contremines), δέον ἐν πρώτοις νὰ καταστρέψωσιν αὐτὰς διὰ τοῦ **ὑπογείου πολέμου** (guerre souterraine) σκοποῦντος τὴν **στέψιν** τῆς **περιταφρίου** ὁδοῦ.

Ἐὰν τὸ πρανὲς δὲν ἔχει ἀνθυπονόμους, προσπαθοῦσι νὰ καταλάβωσι τοῦτο ἐξ ἐφόδου, ἐὰν αἱ περιστάσεις τὸ ἐπιτρέπωσι· ἡ **στέψις τῆς περιταφρίου ὁδοῦ** γίνεται εἴτε ἐξ ἐφόδου (couronnement du chemin couvert), εἴτε σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμήν.

Μετὰ ταῦτα ἐκτελεῖται ἡ **κατάβασις** τῆς **τάφρου** (descente de fossé), ἥτις γενικῶς εἰς τὰς ἀνύδρους τάφρους, συνίσταται εἰς τὴν ἀνατροπὴν τοῦ ἀντικρήμνου δι' ὑπονόμου ἵνα κατασκευασθῇ ὑπόγειος καταβαθμός.

Ἡ **ῥωγμὴ** (brèche) ἐπὶ τοῦ φρουρίου, δέον κατ' ἀρχήν, νὰ ἐκτελεσθῇ ἀπὸ μακράν, διὰ τῶν **πυροβολείων** τῆς 2ας θέσεως, καὶ νὰ συμπληρωθῇ ἐν ἀνάγκῃ ὑπὸ ἐλαφρῶν πυροβόλων τοποθετουμένων ἐν τῇ στέψει τῆς περιταφρίου ὁδοῦ (batteries de couronnement).

Ἡ **ἔφοδος** (assaut) κατὰ τοῦ ὀχυρώματος ἐκτελεῖται εἴτε ἐκ τῆς περιταφρίου ὁδοῦ, εἴτε ἐκ τοῦ πυθμένος τῆς τάφρου, ὅταν θεωρηθῇ ὅτι ἡ ῥωγμὴ εἶνε ἀρκούντως βατή.

προσγειάζειν, nager ; cheval qui nage ; ἐν τῇ ἱππευτικῇ ὁ ὅρος οὗτος σημαίνει τὸν ἵππον, ὅστις τροχάζων δὲν ἀνυψοῖ ἀρκούντως ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τὰς ὁπλάς, ἤτοι **προσγειάζειν** ταὐτόσημον τοῦ raser le tapis.

προσγειαστὴς (ἵππος), cheval qui rase le tapis ; ἵππος ὅστις βαδίζων δὲν ἀνυψοῖ ἀρκούντως ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τὰς ὁπλάς, οὕτως ὥστε δυνατὸν νὰ ψαύωσι διὰ τοῦ ἀκροπλίου τὸ ἔδαφος· συνώνυμον τοῦ courir près du tapis.

πρόσγειος, ος, ον· ὁ εὑρισκόμενος πλησίον τῆς γῆς (τοῦ ἐδάφους), qui est près de la terre (du sol) ; ὁ ἰσόγειος, qui est au rez de chaussée ; [συνεκδ.] χαμηλός, bas, basse. § **πρόσγειον,** τό, rez-de-chaussée (πληθ. des rez-de chaussée); **ἰσόγαιον** τό· καλεῖται οὕτως ἔν τινι οἰκοδομῇ τὸ **ἔδαφος** ἢ τὸ **δάπεδον** τοῦ **ὀρόφου** (le sol de l'étage) ὅπερ εὑρίσκεται σχεδὸν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὕψους μὲ τὴν ἐξωτερικὴν ὁδόν, κατ' ἐπέκτασιν δὲ καλεῖται οὕτως αὐτὸς ὁ ἴδιος **ὄροφος** (l'étage lui-même). § —, ras, rase (γυμνός), ὁ ἐπὶ τῆς **ἐπιφανείας** τοῦ **ἐδάφους**. § —, rasant, e, adj. καλεῖται οὕτω πᾶν τὸ διερχόμενον πλησίον τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους· || **πρόσγειος ὀχύρωσις,** fortification rasante, καλεῖται ἡ ὀχύρωσις ἡ μὴ ἔχουσα σχεδὸν **ἐπικράτησιν** (commandement) ἐπὶ τῶν πέριξ, καὶ ἧς τὰ **πυρὰ** εἰσὶ **πρόσγεια** ἢ **θεριστικὰ** (βλ. raser καὶ feux rasants), ἤτοι διέρχονται ὀλίγον ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους· || **πρόσγειος βολὴ** ἢ **πρόσγειον** ἢ **θερίζον πῦρ,** tir rasant ou feu rasant ; βλ. **πῦρ** καὶ **βολή**· || **πρόσγειαι** ἢ **θεριστικαὶ βολαί,** coups rasants ; βλ. πρόσγειον πῦρ.

προσγειῶ (όω) [ναυτ.] μέλ. ώσω atterrir, ἢ προσβάλλω (γῆν)· atterrir à, προσβάλλω (γῆν) εἰς ἢ κατά, κοινῶς χάμνω στεριά, ἤτοι πλησιάζω πρὸς τὰς ἀκτάς.

προσγείωσις, εως ἡ [ναυτ.], atterrage, atterrissage, n. m. ἡ πλησίασις πλοίου πρὸς τὰς ἀκτάς· || ἡ ἀπὸ μακρὰν προσγείωσις, grand atterrage, ἡ ἀπὸ μακρὰν διὰ τῶν φάρων πρώτης τάξεως, ἀνακάλυψις τῆς ἀκτῆς.

πρόσγεννα, ἡ [διάλ. Οἰνόης]=ἡ ἐπίτοκος γυνή, ἡ μέλλουσα τίκτειν.

προσγίνομαι, ἔρχομαι πρός τινα, πλησιάζω, προσέρχομαι, (καὶ ἐπὶ πραγμάτων ἐπέρχομαι, συμβαίνει τι), survenir ou arriver.

προσδένω, μέλ. έσω· δένω εἴς τι, lier à ; attacher à ; || — τὰς σειράδας, fixer les traits. § προσδένω, amarrer, στερεόνω, δένω· || ὁρμίζω πλοῖον, κοινῶς **ῥεμιτζάρω**, amarrer un navire, ἤτοι προσδένω πλοῖον διὰ πεισμάτων (amarrer), ἐνίοτε δὲ σημαίνει καὶ προσδένω αὐτὸ διὰ τῶν ἀγκυρῶν του· || **προσδέω,** προσδένω, **στερεόω,** πυροβόλον τί, κτλ., amarrer une pièce, etc. διὰ πεισμάτων (amarres) ; || **στερεόω-ῶ,** amarrer à demeure, μποτσάρω γερνέ· || προσδέω διὰ τοῦ χηνοδέσμου ἢ τοῦ τριδέσμου, amarrer en patte d'oie ; || προσδέω διὰ τοῦ ἡμιδέσμου, amarrer par demi-clefs ; || δένω ἐφόλκιόν τι, amarrer un canot ; || **στερεόνω, δένω** ἀγόμενόν τι, amarrer une manœuvre ; || **δέσον·** amarrez, κέλευσμα ναυτικοῦ πρὸς δέσιν ἀγομένου τινός· || **προσδέσατε·** amarrez-amarre. Παράγγελμα διὰ τὴν στερέωσιν τοῦ ἐλευθέρου ἄκρου ἀγομένου τινός.

πρόσδεσις, εως, ἡ· δέσις τινὸς εἴς τι, μετά τινος, action d'attacher, attache, n. f. action d'amarrer, amarrage, n. m. ἡ στερέωσις ἀντικειμένου τινὸς ἐπὶ ἑτέρου διὰ μέσου χάλω, ἁλύσεων, κτλ. βλ. καὶ **στερέωσις**· || ἡ **πρόσδεσις** ἢ **στερέωσις** πυροβόλου ἐπὶ τῆς θέσεως, amarrage d'une bouche à feu (d'une pièce).

προσδετήρ, ῆρος, ὁ· câble d'amarrage, ἐκ σχοινίου, κτλ. διὰ τὴν στερέωσιν πυροβόλου ἢ ἄλλων ἀντικειμένων. § **προσδετῆρες πυροβόλου,** amarrages de canon ; συσκευὴ δι' ἧς στερεοῦται ὁ σωλὴν τοῦ πυροβόλου, ἀποτελουμένη ἐκ δύο χαλυβδίνων ἐντατικῶν κοχλιῶν εἰλιγμένων δεξιὰ καὶ ἀριστερά, φερόντων κεκοχλιωμένον εἰς ἑκάτερον τῶν ἄκρων ἀνὰ ἓν περικόχλιον ἐντάσεως καὶ συνδεομένων μεταξύ των διὰ καλυπτῆρος.

προσδέχομαι, μέλ. δέξομαι· ὑποδέχομαι τινὰ φιλικῶς, ὑποδέχομαί τι εὐμενῶς, accueillir ; δέχομαι, λαμβάνω τι παρά τινος, accepter.

προσδέω, βλ. προσδένω.

προσδίδω, μέλ. ώσω (προσδίδωμι) δίδω τινί τι προσέτι, donner en outre ; || μεταδίδω, προσθέτω, ajouter ; || ἡ δυστυχία προσδίδει λάμψιν εἰς τὴν δόξαν, le malheur ajoute un nouveau lustre à la gloire.

προσδιορίζω, μέλ. ίσω· δηλῶ, σημαίνω, ὑποδεικνύω τινί τι, désigner ; δεικνύω, δίδω, προσδιορίζω, assigner ; χαράττω τὰ ὅρια τινὸς προσέτι προσδιορίζω, déterminer ; ὁρί-

ζω, προσδιορίζω τιμήν, τίμημα, ὁρίζω τι σαφῶς, fixer ; ὁρίζω κατὰ τρόπον ἀκριβῆ, préciser ; || — ἡμέραν καὶ ὥραν, désigner le jour et l'heure ; || προσδιορίσατε τὴν ὥραν, fixez l'heure ; || — τὸν τόπον (τὸν χρόνον), désigner le temps (le lieu) ; || — εἰς ἕκαστον τὰ καθήκοντά του, assigner à chacun ses fonctions ; || — ποσόν τι χρημάτων, allouer une somme à... || δὲν δύναταί τις νὰ προσδιορίσῃ ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν τῆς ἀφίξεώς του, on ne peut pas préciser le moment de son arrivée ; || τὸ ποσὸν τοῦτο εἶνε προσδιωρισμένον διὰ τοὺς πτωχούς, cette somme est destinée aux pauvres ; || — εἰς ἕκαστον τὴν ἐργασίαν του, assigner à chacun son travail; || [γραμμ.] ἡ λέξις αὐτὴ προσδιορίζει τὴν προηγουμένην, ce mot détermine le précédent ; || — τὴν ταχύτητα τοῦ φωτός, déterminer la vitesse de la lumière ; || ἡ ἡμέρα αὐτὴ εἶνε προσδιωρισμένη διά, ce jour est fixé pour ; || — ἀκριβῶς, préciser ; || — ἐκ τῶν προτέρων, fixer d'avance ; [νομ. ἐν.] préfixer. § —, προορίζω, destiner ; προσδιορίζω διά τινα σκοπόν, affecter ; βλ. ὁρίζω καὶ προορίζω. § —, amorcer ou pointer, διορίζω, σημειόω-ῶ ἐπὶ τόπου ἢ χάρτου. § — τοὺς ναύτας ἀνὰ δύο, amateloter ; βλ. δυάζω. § — χορηγίας [ταχτ.] aligner des approvisionements ; βλ. προσδιορισμός.

προσδιορισμός, οῦ, ὁ· τὸ προσδιορίζειν, ὁ ἰδιαίτερος χαρακτηρισμός, ὑπόδειξις, désignation, n. f. ἡ διαγραφὴ ὁρίου τινός, προσδιορισμός, détermination, n. f. ὁρισμὸς τιμῆς, κτλ. fixation [du prix, etc.], ὁ πρὸς ὃν ὅρος, destination, n. f. § —, indication, n.f. ὁρισμός. § [γραμμ.] complément [déterminatif]. § — ἀνὰ δύο τῶν ναυτῶν, amatelotage, n.m. βλ. δυασμός, δυάζω. § —, affectation, n. f. ὁρισμὸς ἀτόμου διά τινα σκοπόν, ὑπηρεσίαν· || —, fixation, n. f. προσδιορισμὸς ποιότητος τινός, μήκους, κτλ. || — φόρου, taxation, n.f. § προσδιορισμὸς χορηγιῶν [ταχτ.] alignement des approvisionnements, σημαίνει τὸ νὰ διατηρήσωσι τὰς διαφόρους χορηγίας δι' ὡρισμένον χρόνον, π. χ. αἱ ἐντὸς τοῦ γυλιοῦ τοῦ στρατιώτου τροφαὶ εἰσὶ προσδιωρισμέναι (sont alignés) διὰ δύο ἡμέρας, ὁπόταν οἱ ἄνδρες φέρωσι μεθ' ἑαυτῶν μερίδας τροφῶν διὰ δύο ἡμέρας.

προσδιωρισμένος, η, ον· μετοχ. τοῦ προσδιορίζω.

προσδιοριστικός, ή, όν, εἰς προσδιορισμόν, προσδιορίζων τι, qui détermine ; déterminatif, ive ; [γραμμ.] προσδιοριστικός, déterminatif, ive, ὁ προσδιορίζων, περιορίζων τὴν ἔκτασιν τῆς σημασίας λέξεως τινός, π. χ. le, la, les, mon, ce, κτλ. || προσδιοριστικὰ ἐπίθετα, adjectifs déterminatifs, εἶνε τὰ προσδιορίζοντα ἀκριβῶς τὴν σημασίαν τῶν ὀνομάτων, εἶνε δὲ ταῦτα τὰ δεικτικὰ (démonstratifs) ἐπίθετα, τὰ κτητικὰ (possessifs), τὰ ἀριθμητικὰ (numéraux) καὶ τὰ ἀόριστα (indéfinis).

προσδοκία, ας, ἡ· ἀναμονή, attente, n. f. ἐλπὶς (espoir) ἢ δέος, ἐλπὶς ἀνάμικτος δέους, φροντίδος ἀγωνίας περὶ μέλλοντος τινός, expectative, n. f. || ἐπὶ προσδοκίᾳ ταχείας ἀπαντήσεώς σας, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ διατελῶ, dans l'attente d'une prompte réponse à la présente, j'ai l'honneur ; || παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, contre toute attente ; || [εἰρων.] ὡραία προσδοκία ! belle expectative.

προσδόκιμος, ος, ον· ἀναμενόμενος, περιμενόμενος, expectatif, ive, adj. qui donne droit d'espérer.

προσδοκῶ (άω), μέλ. ήσω, προσμένω τι μεταξὺ δέους καὶ ἐλπίδος, φοβοῦμαι καὶ ἐλπίζω, ἀναμένω, attendre, s'attendre à ; ἐλπίζω, espérer; εὑρίσκομαι ἐν προσδοκίᾳ, προσδοκῶ, être dans l'expectative.

προσεγγίζω, μέλ. ίσω, φέρω τι ἐγγύς, πλησίον ἄλλου, ποιῶ ὥστε νὰ προσψαύσωσιν ἄλληλα, χάμνω ν' ἀκουμβήσωσι τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο, συμπλησιάζω, approcher; s'approcher. § [ναυτ.] —, toucher, κοινῶς πιάνω εἴς τινα λιμένα προσκαίρως· βλ. καὶ προσορμίζομαι (relâcher); || προσεγγίζω εἰς λιμένα ἢ ὅρμον τινά, faire escale ; βλ. ἐπίνειον· || προσηγγίσαμεν εἰς Νεάπολιν, nous avons touché à Naples ; || τὸ ἀτμόπλοιον προσεγγίζει εἰς Σῦρον, le bateau touche à Syra.

προσεγγίσιμος, ος, ον· abordable, adj. εὐκόλου προσεγγίσεως.

προσέγγισις, εως, ἡ· ἡ πρός τι πλησίασις, τὸ φέρειν τι πλησίον που, action d'approcher, approche, n. f. approchement, n. m. συμπλησίασις, rapprochement, n. m. || ἡ προσέγγισις τῶν ἐχθρῶν, l'approche des ennemis. § [ἀριθμ.] approximation, n. f. λέγεται ἡ ὡς ἔγγιστα ἐκτίμησις, estimation, évaluation par à peu près, λέγεται ἐπὶ παντὸς ὅπερ δὲν παρουσιάζει ἐντελῆ ἀκρίβειαν. [Τὸ ἀντίθετον εἶνε ἀκρίβεια, exactitude, précision]· || κατὰ προσέγγισιν, approximativement, adv. par approximation ; d'une manière approximative ; || κατὰ προσέγγισιν γινόμενος, approximatif, ive ; fait par approximation ; || ὑπολογισμὸς κατὰ προσέγγισιν, calcul approximatif [τὸ ἀντίθετον εἶνε ἀκριβής, exact, précis]. § [ναυτ.] προσέγγισις, relâche, n.f. βλ. προσορμίζομαι καὶ ἐπίνειον (escale).

πρόσεδρος, ου, ὁ (ἐνν. ὑπουργός, ministre] résident ; βλ. πρεσβευτής.

προσεκτικὰ [δημ. ἐπίρ.] προσεχτικῶς.

προσεκτικός, ή, ὸν (συγκρ. ώτερος, ὑπερ. ώτατος), ποιῶ τινα προσεκτικόν, ἐφιστῶ τὴ προσοχὴν τινὸς ἐπί τι, ὅστις ἔχει τὸν νοῦν του εἰς τὴν δουλειάν του, attentif, ive, adj. προσεχτικός, soigneux, euse, adj. [ἐπὶ πραγ.] περιπεποιημένος, η, ον, soigné, ée, adj. || εἰς τὸ μέλλον νὰ ἦσαι περισσότερον προσεχτικός, soyez plus attentif dans l'avenir. § — ὅστις φυλάσσεται ἵνα μὴ προσκρούσῃ εἴς τι, περιεσκεμμένος, προσεχτικός, circonspect, ecte, adj. συνετός, φρόνιμος, avisé, ée, adj. προσεκτικός, περιεσκεμμένος, précautionné, ée, adj.

προσεκτικῶς [ἐπίρ.], attentivement, adv. μετὰ προσοχῆς, avec soin. § —, μετὰ προφυ-

λάξεως, προνοίας, περισκέψεως, avec précaution ; ‖ προχώρει ἀλλὰ προσεκτικῶς, avancez mais avec précaution.

προσέλευσις, εως, ἡ· ἡ πλησίασις πρός που, approche, n. f. ὁ ἐρχομός, arrivée, n. f. προσέγγισις, abord, n. m. accès, n. m. § τὸ μεταβαίνειν ἀπό τινος... εἰς..., action de passer [à un parti] ; ‖ ἔγειναν καὶ ἄλλαι προσελεύσεις εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν, l'opposition compte de nouvelles recrues ; ‖ — τῶν ἐπιβατῶν, l'accès des voyageurs.

προσελκύω, ύσω (προσέλκω) σύρω τι πρός με, attirer ; [μέσ. s'attirer ; ‖ προσελκύω τὰ βλέμματα ὅλου τοῦ κόσμου, attirer sur soi les yeux de tout le monde ; [μεταφ.] προσλαμβάνω, καθιστῶ εὔνουν ἐμαυτῷ, προσέλκεμαι (ἀντίθ. τῷ ἀπωθοῦμαι), gagner ; se concilier ; ‖ προσείλκυσε τὸ σέβας των, il s'est concilié leur respect ; ‖ — τὴν ἀγάπην, gagner l'affection ; ‖ προσελκύει ὅλον τὸν κόσμον, elle captive tout le monde.

προσεπαυξάνω, βλ. προσαυξάνω.

προσεπικαλῶ (έω), μέλ. έσω (ἰδ. νομ.], mettre en cause [le garant], appeler [son auteur] en garantie ; βλ. προσεπίκλησις.

προσεπίκλησις, εως, ἡ [νομ.], mise en cause [du garant] ; citation de l'auteur, καλεῖται ἡ δικαστικὴ πρᾶξις, δι' ἧς προσκαλεῖται παρά τινος τῶν δικαζομένων τρίτος, ἵνα παρέμβῃ καὶ λάβῃ μέρος εἰς δίκην μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἄλλου τινὸς ὑφισταμένην. Λαμβάνει ἡ προσεπίκλησις χώραν· α') ἐπὶ θεμάτων ὁμοδικίας, ὅταν πλείονες δικαιοῦχοι μόνον διὰ κοινῆς συμπράξεως δύνανται νὰ διαθέσωσι τὸ κοινὸν δίκαιον ἢ ὅταν ἡ ὑποχρέωσις τῶν πολλῶν ὀφειλετῶν δὲν ἐπιδέχεται μερισμὸν καὶ β') ὁσάκις ὁ προσεπικαλούμενος προσβάλλεται ὡς δικαιοπάροχος τῶν δικαιωμάτων τοῦ προσεπικαλοῦντος ἢ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἀντιδίκου αὐτοῦ ἢ ὡς κύριος τοῦ παρὰ τοῦ προσεπικαλοῦντος ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ κατεχομένου πράγματος ἢ ὁσάκις ὁ προσεπικαλούμενος δύναται εἴτε νὰ παρεμβῇ εἴτε νὰ ἀνακόψῃ τὴν ἐκδοθησομένην ἀπόφασιν. Σκοπεῖ δέ, ἵνα ὁ προσεπικαλούμενος παρεμβῇ εἴτε πρὸς ἐπιδίωξιν τῶν ἑαυτοῦ δικαίων εἴτε πρὸς ὑποστήριξιν τῶν δικαίων τοῦ προσεπικαλοῦντος καὶ ἐν ἀποτυχίᾳ ἀποζημίωσιν αὐτοῦ.

προσεπικυρῶ, μέλ. ώσω, ἐπικυρῶ τι, ἐπικυρωθέν, ἐπιβεβαιῶ, confirmer.

προσεπικύρωσις, εως, ἡ· ἐπιβεβαίωσις, ἡ ἐπικύρωσις ἐπικυρωθέντος, confirmation, n. f.

προσεπιμετρῶ (έω), μέλ. ήσω, μετρῶ καὶ δίδω τινί τι προσέτι, παρέχω, προσθέτω εἰς τὸ μετρηθέν, ajouter à la mesure ; μετρῶ προσέτι, mesurer en outre.

προσεπιχώνευμα, ατος, τὸ [χυτηρ.], masselotte, n. f. (πρός, ἐπί, χωνεύω)· καλεῖται οὕτως ἐπέκτασις τοῦ χωνεύματος ἥτις δίδεται συνήθως εἰς τὰ χυτὰ ἀντικείμενα πρὸς τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ τύπου, διότι βοηθεῖ καὶ αὐξάνει τὴν συνεκτικότητα τῶν κατωτέρων στρωμάτων τοῦ μετάλλου, καὶ διότι δέχεται ἐν τῇ μάζῃ του τὰ ξένα σώματα, ἄνθρακας, σκωρίας, φύσκας, ἅτινα εἶνε ἐλαφρότερα ἀπὸ τὸ μέταλλον· βλ. καὶ ὀβὶς (κατασκευὴ βλημάτων).

προσερείδω τινί, στηρίζω τι ἐπί τινος, προσκλίνω, κοινῶς ἀκουμβῶ τι ἐπάνω εἴς τι, appuyer sur ou contre ; accoter contre (= appuyer de côté).

προσέρεισις, εως, ἡ· ἡ ἔρεισις, στήριξις τινὸς ἐπί τινος, εἴς τι, action d'appuyer sur, etc.

προσέρεισμα, ατος, τό· buttoir ἢ butoir, n. m. τὸ μέρος ἐφ' οὗ ἐπακουμβᾷ τι καὶ στηρίζεται.

προσέρεισμα, ατος, τό· épaulement, n.m. ou épaule, n. f. τὸ ἔρεισμα, μέρος τι ἐργαλείου ἢ σκεύους, κτλ. ἐφ' οὗ ἐπακουμβᾷ τι, π. χ. ‖ τὸ προσέρεισμα τοῦ ἀκραίου ψελλίου, épaulement d'embouchoir ; ‖ — τοῦ ἐμπυρέως, épaulement de la platine. § — [ὁδοπ.], βλ. **ἔρεισμα,** accotement ou accolement, n.m.

προσέρχομαι, μέλ· ελεύσομαι, ἀόρ· προσῆλθον· πορεύομαι πρός που, πλησίον, πλησιάζω, s'approcher ; ἔρχομαι, arriver ; παρουσιάζομαι, se présenter ; μεταβαίνω, ἑνοῦμαι πρός τινα, se joindre à ; passer à ; παραδίδομαι, se livrer ; se remettre ; ‖ προσῆλθεν εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν, il a passé à l'opposition ; ‖ [ὁ φυγόδικος] προσῆλθεν εἰς τὰς ἀρχάς, s'est livré aux autorités (s'est constitué prisonnier) ; ‖ προσέλθετε, approchez; ‖ προσέρχομαι εἰς τὸ δικαστήριον, se présenter en justice, comparaître ; ‖ οἱ μάρτυρες δὲν προσῆλθον, les témoins ont fait défaut.

προσεταιρίζομαι, μέλ. θήσομαι, ἀόρ. ἐταιρίσθην, προσλαμβάνω τινὰ ἑταῖρον, σύντροφον, s'adjoindre; συνεταιρίζομαι, s'associer.

προσεταιρίζω, μέλ. ίσω, affilier = υἱοθετῶ, adopter : συνεταιρίζω, associer, en parlant d'une société ; ‖ **προσεταιρίζομαι,** s'affilier.

προσεταιρισμένος, η, ον, affilié, ée, adj. et n. ὁ εὑρισκόμενος εἰς προσεταιρισμόν τινα, qui est dans une affiliation. § —, μετοχὴ τοῦ **προσεταιρίζομαι,** βλ. λέξιν.

προσεταιρισμός, οῦ, ὁ· affiliation, n. f. συνεταιρισμὸς εἰς σωματεῖον, εἰς μυστικήν τινα ἑταιρείαν, association à une corporation, à une société secrète.

προσέτι [ἐπίρ.] πρὸς τούτοις, en outre ; ἐπὶ πλέον, de plus ; ἀκόμη (ἀκόμα), aussi, encore.

προσευκτήριον, ου, τό· τόπος προσευχῆς, lieu où l'on prie, προσευχητήριον, oratoire, n. m.

προσευκτικός, ή, όν· εἰς προσευχὴν ἀνήκων ἢ κατάλληλος, propre à la prière.

προσευχή, ῆς, ἡ· ἡ πρὸς τὸν Θεὸν παράκλησις, prière, n. f. ‖ κάμνω τὴν προσευχήν μου, faire sa prière ; προσεύχομαι, prier ; ‖ ἡ κυριακὴ προσευχή, l'oraison dominicale.

προσευχητάριον, ου, τό· βιβλίον ἐν ᾧ ὑπάρχουσι γεγραμμέναι προσευχαί, livre de prières ; manuel de piété.

προσευχητήριον, ου, τό, τὸ προσευχτήριον (oratoire).

προσεύχομαι, μέλ. εὔξομαι, ἀόρ. προσηυχήθην· ἱκετεύω, παρακαλῶ τὸν Θεὸν διά τι, κάμνω τὴν προσευχήν μου, faire sa prière; se mettre en prière; προσεύχομαι, prier; || — εἰς τὸν Θεόν, prier Dieu.

προσεχής, ής, ές, ὁ πλησίον ὑπάρχων, ἑπόμενος, prochain, e, adj. ὁ πλησίον τινός, proche, adj. || τὸν προσεχῆ μῆνα, le mois prochain; || ὁ χειμὼν εἶνε προσεχής, l'hiver approche (est proche); || τὴν προσεχῆ Πέμπτην, jeudi prochain; || τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα, la semaine prochaine; || ὁ πόλεμος εἶνε προσεχής, nous sommes à la veille d'une guerre =εὑρισκόμεθα εἰς τὰς παραμονὰς πολέμου.

προσέχω, μέλ. ἕξω, ἰδίως προσέχω τὸν νοῦν, attacher son esprit; προσηλόνω τὸν νοῦν, σκέπτομαι, penser à, στρέφω, ἐφιστῶ τὴν προσοχήν μου ἐπί τι πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, προσέχω, faire attention; εἶμαι προσεκτικός, être attentif; δίδω προσοχήν, faire (prêter) attention; τείνω τὸ οὖς, prêter l'oreille; || πρόσεχε εἰς ὅ,τι λέγει, faites attention à ce qu'il dit; || δὲν προσέχεις εἰς ὅ,τι σοῦ λέγω, vous n'êtes pas à ce que je vous dis; || — περισσότερον, redoubler d'attention; || πρόσεχε περισσότερον εἰς τὸ μέλλον, soyez plus attentif dans l'avenir. § λαμβάνω προφύλαξιν, prendre garde; λαμβάνω προφυλακτικὰ μέτρα, être sur ses gardes, se donner de garde; προφυλάσσομαι, se garder; || πρόσεχε ἀπὸ τοὺς κόλακας, gardez-vous des flatteurs; || πρόσεχε μὴν πέσῃς, prenez garde de (à ne pas) tomber; || πρόσεχε μὴ σοῦ φύγῃ, prenez garde qu'il ne vous échappe; || [ἀπολ.] πρόσεχε! prenez garde; prenez garde à vous; δυσπίστει (πρός τινα), méfiez-vous; (κοινῶς πρόσεξε, κύτταξε καλά), regardez-y-bien; || αἴ! ἐσύ, πρόσεξε [φυλάξου]! hé, là-bas! gare! § [μεταβ.] τὸν ὀφθαλμὸν ἔχειν ἐπί τινα, avoir l'œil sur; ἐποπτεύειν, ἐπιβλέπειν, ἐπιτηρεῖν τινά, surveiller; δίδειν προσοχήν, ἐπιμέλειαν εἰς, prendre soin de; ἐπιτηρῶ φροντίζω, soigner; || πρόσεχέ τον! surveillez le; (κοινῶς ἔχε τὰ μάτια σου ἀνοικτά), ayez l'œil sur lui! || πρόσεχε τὰ παιδιά! ayez soin des (surveillez) les enfants; || [συνεκδ.] ποιὸς τὸν προσέχει! qui est-ce qui pense à lui! § [ναυτ.] **προσέχω, σκοπέω-ῶ,** veiller; || **προσέχω τὴν ἐπίδοσιν καὶ τὴν προσαγωγήν,** veiller l'arrivée, l'oloffée, ἤτοι προσέχω κυβερνῶν μὴ τυχαίως ἐπιδώσῃ ἢ προσαχθῇ τὸ πλοῖον· || **σκοπέω-ῶ ἱστίον τι,** veiller une voile, ἤτοι προσέχω κυβερνῶν ὅπως ἱστίον τι δέχηται καλῶς τὸν ἄνεμον.

προσεχῶς [ἐπίρ. τοῦ προσεχής], ἀμέσως, prochainement, adv. || πολὺ (λίαν) προσεχῶς, au plus tôt (=τὸ ταχύτερον, ἐν τάχει), ὅσον οὔπω, incessament, adv. au premier jour.

-**προσέψι,** τὸ [διάλ. Καρπάθου], **προσόψιον,** χειρόμακτρον.

προσηγορία, ας, ἡ· ἐπωνυμία, ὀνομασία, dénomination, n. f. § —, qualification, n. f. ὁ τίτλος, titre, n. m. ὁ διδόμενος εἴς ἄτομόν τι, π. χ. βασιλεύς, ἄρχων, τύραννος, κτλ.

προσηγορικός, ή, όν, ὁ [γραμμ.], ὄνομα οὐσ. προσηγορικόν, ὁ ἁρμόζων εἰς εἶδος, appellatif, ive, adj. καθὼς τὸ ὄνομα **ἄνθρωπος** (homme), δένδρον (arbre); λέγουσι μᾶλλον ὄνομα κοινὸν (nom commun), ἀντιθ. τοῦ ὄνομα οὐσ. κύριον (nom propre)· || ὄνομα προσηγορικόν, nom commun.

προσηκόνομαι, μέλ. θὰ σηκωθῶ, ἐγείρομαι πρό τινος, se lever devant quelqu'un; παραμερίζομαι πρό τινος (σεβασμοῦ ἕνεκεν), faire place à quelqu'un [par déférence].

προσηκόντως [ἐπίρ.], ὅπως προσήκει, comme il convient, ἁρμοδίως, convenablement, adv. δεόντως, dûment, adv. πρεπόντως, ὅπως πρέπει, comme il faut.

προσήκω [τριτοπρ.] προσήκει, τὸ εἶναί τι κατάλληλον, ἁρμόδιον διά τινα ἤ τι, ἁρμόζει τί τινι, convenir, il convient; εἶναι κατάλληλον, être convenable; πρέπει, ἁρμόζει, seoir, il sied à; ἀνήκει, appartenir; || ὡς προσήκει, comme il convient; comme de raison; || δὲν προσήκει εἰς ἄνθρωπον, ὡς σεῖς, il ne sied pas à un homme comme vous; || εἰς αὐτὸν προσήκει ἡ τιμή, c'est à lui que l'honneur revient; || δὲν προσήκει εἰς ἐμὲ νὰ ἐξετάσω, ἄν, il ne m'appartient pas d'examiner si; || [νομ.] εἰς ὅντινα προσήκει, à qui il appartiendra; βλ. καὶ **ἀνήκω.** § [μετοχ. ἐπίθ.] **προσήκων,** ήκουσα, ῆκον, ἁρμόζων, κατάλληλος, πρέπων, convenable, adj. ἁρμόζων, convenant, e, adj. qui convient; κατάλληλος, propre, adj. pertinent, e, adj. (ἐκ τοῦ λατιν. pertinens), ἀκριβῶς ἐφαρμοστέον εἰς τὸ πρᾶγμα· ἁρμόζων, dû, e, adj. [ἐν.] mérité, ée; || τὰ προσήκοντα διαβήματα, les démarches convenantes (nécessaires); || προσήκοντες λόγοι, des raisons pertinentes; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ **προσῆκον,** [ce qui est de] convenance; || θὰ πράξω τὸ προσῆκον, je ferai ce qu'il convient (ce qu'il faut).

προσήκωμα, ατος, τὸ [δημ.], (προσηκώνομαι), ἡ ἔγερσις πρό τινος (ἐκ σεβασμοῦ), action de se lever [par déférence]. § [ὀχυρ.] προσήκωμα, antestature, n. f. πρόχειρον ὀδόφραγμα ἢ χαράκωμα κατεσκευασμένον διὰ κοφίνων (gabions), φακέλλων (fascines), γαιοσάκκων, ἢ σχολοπωμάτων (palissades).

προσηλιάζω, μέλ, άσω, ἡλιάζω, ἐκθέτω τι τῷ ἡλίῳ, exposer au soleil; || προσηλιάζομαι, s'exposer au soleil; βλ. ἡλιάζομαι.

προσηλιακός, ή, όν· βλ. **προσήλιος.**

προσήλιος, ος, ον· ὁ πρὸς τὸν ἥλιον κείμενος, ἐστραμμένος, ἐκτεθειμένος, exposé au soleil; ὁ πρὸς μεσημβρίαν κείμενος, situé au midi; βλ. **εὐήλιος.**

προσηλόω-ῶ, καὶ

προσηλόνω, μέλ. ώσω, προσηλόνω τι πρός τι, στερεόνω, προσκολλῶ τι δι' ἥλου (κοινῶς καρφόνω), ἡλόω, καθηλόω, clouer; προσκολλῶ, προσαρμόζω, στερεόνω δι' ἥλων, attacher (fi-

xer) avec des clous ; βλ. καὶ **ἡλόω**. § [συνήθ. μεταφ.] συγκεντρῶ τὴν προσοχήν μου εἴς τι, προσκολλῶμαι, attacher ; ῥίπτω, συγκεντρῶ τὰ βλέμματά μου ἐπί τινος, προσηλῶ, fixer; συγκεντρῶ τὸν νοῦν σταματῶν πρός τι, arrêter ; ἐφαρμόζω τι, appliquer ; || — τὸ βλέμμα, fixer ses regards ; || **προσηλῶ** τινος τὴν προσοχήν, fixer l'attention de quelqu'un ; || — τὰς σκέψεις μου εἴς τι, arrêter ses pensées à quelque chose ; || προσηλωμένος εἰς τὰς μελέτας του, attaché à ses études. § προσηλῶ, αἰχμαλωτίζω τὴν προσοχήν μου εἴς τι, captiver ; ἐνδιαφέρομαι διά τι, intéresser καὶ συνεπῶς ὁ νοῦς μου ἀπορροφᾶται εἰς τοῦτο, absorber ; || τὸ θέαμα αὐτὸ προσήλωσεν ὅλην του τὴν προσοχήν, ce spectacle captiva toute son attention ; || ἐφαίνετο ἐντελῶς προσηλωμένος, il paraissait complétement absorbé.

προσηλυτίζω, μέλ. ίσω, κάμνω προσηλύτους, faire des prosélytes ; convertir ; κάμνω τινὰ νὰ μεταβάλλῃ ἀπόφασιν, γνώμην, faire changer de résolution, d'opinion, de religion ; || **προσηλυτίζομαι**, se convertir, changer d'avis, de sentiments, de religion ; βλ. καὶ **προσήλυτος**.

προσηλυτικός, ή, όν· prosélytique, adj. ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τοὺς προσηλύτους ἢ μὲ τὸν προσηλυτισμόν, qui appartient, qui a rapport aux prosélytes ou au prosélytisme ; || ὁ προσηλυτικὸς φανατισμός, le fanatisme prosélytique.

προσηλυτίσιμος, ος, ον· convertissable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ προσηλυτισθῇ, qui peut être converti.

προσηλυτισμός, οῦ, ὁ· prosélytisme, n. m. ὁ ζῆλος εἰς τὸ νὰ κάμωσι προσηλύτους, zèle qu'on met à faire des prosélytes ; ἐπίσης καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐνεργείας ταύτης (βλ. **προσήλυτος**)· || θρησκευτικὸς προσηλυτισμός, prosélytisme religieux ; convertissement, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ προσηλυτίζειν, action de convertir.

προσηλυτιστής, οῦ, ὁ· convertisseur, euse, n. qui réussit dans la convertion des âmes.

προσηλυτιστικός, ή, όν· τοῦ προσηλυτισμοῦ, de prosélytisme § —, ὁ προσηλυτίζων, qui fait des prosélytes; qui convertit.

προσήλυτος, ος, ον· prosélyte, n. nouveau converti. Προσήλυτος λέγεται ὁ ἔκ τινος ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας προσερχόμενος εἰς ἑτέραν· προσηλυτισμὸς δὲ ἡ δι' ἀθεμίτων μέσων προσπάθεια εἰς προσέλκυσιν ἄλλων εἰς οἱανδήποτε θρησκείαν. Ὁ **προσηλυτισμὸς** τιμωρεῖται ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ ποινικοῦ νόμου διὰ φυλακίσεως ἓξ μηνῶν μέχρις ἑνὸς ἔτους. § [κατ' ἐπέκτ.] **προσήλυτος**, prosélyte, n. λέγεται ὁ ἀσπασθεὶς γνώμην τινά, φατρίαν κτλ.

προσηλῶ (όω) βλ. **προσηλόνω**.

προσήλωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ προσηλόνειν, προσοχή, πρόσδεσις, κτλ. attachement, n.m. attache, n.f. ἡ μεγάλη προσοχή, grande attention ; τὸ προσήλωμα, fixation, n. f. || προσήλωσις (στερέωσις), fixation, n.f. || προσήλωσις μικροσκοπικοῦ παρασκευάσματος, fixation, n. f. || —, ἡ ἥλωσις, τὸ κάρφωμα, clouage, n. m. προσήλωσις, accrochement, n. m. ἡ ἔκ τινος ἥλου ἐξάρτησις.

προσημαίνω, μέλ. ανῶ, θὰ προσημάνω, προοιωνίζω, προμαντεύω, présager ; προαναγγέλλω, annoncer; ἀναγγέλλω, προμηνύω, promettre ; [ἐπὶ κακοῦ] ἀπειλῶ, menacer.

προσημείωσις, εως, ἡ [ἐνν. ὑποθήκης], prénotation hypothécaire ; προσωρινὴ ἐγγραφὴ ὑποθήκης ἐπί τινος κτήματος, hypothèque provisoire.

προσήνεια, ας, ἡ· ὁ καλός, εὐγενής, πρᾶος, γλυκὺς τρόπος τοῦ φέρεσθαι, πραότης, douceur, n. f. εὐπροσηγορία, affabilité, n. f. εὐγένεια τρόπων, amabilité, n. f. § [ἐν.] ἐπιείκεια, indulgence, n. f. § **προσήνεια**, εὐγένεια, εὐπροσηγορία, accortise, n. f. = civilité, complaisance; humeur gracieuse et complaisante.

προσήνεμος, ος, ον· ὁ πρὸς τὸν ἄνεμον, qui est au vent ; πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἀνέμου, du vent ; ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἄνεμον, exposé au vent. § [ναυτ.] προσήνεμος, du vent, ou qui est au vent, ou du côté du vent, κοινῶς **σοβράνο**· ἐπὶ **πλοίου** λέγεται οὕτω πᾶν τὸ κείμενον πρὸς τὴν **πλευρὰν** ἐξ ἧς πνέει ὁ ἄνεμος· ἐπὶ **νήσου** δὲ **ἀκτῆς** ἢ οἱουδήποτε ἄλλου **ἀντικειμένου** λέγεται οὕτω τὸ **τμῆμα** τὸ κείμενον πρὸς τὸ μέρος ἐξ οὗ πνέει ὁ ἄνεμος.

προσηνεμῶ (όω) [ναυτ.], μέλ. ώσω, gagner le vent, ou s'élever au vent, κοινῶς **σοβρανάρω**· ἱστιοδρομῶ εἰς τρόπον ὥστε νὰ προχωρῶ καὶ ὑψῶμαι πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου.

προσηνέμως [ἐπίρ. ναυτ.], dessus de vent; ἔκφρασις χρησιμεύουσα πρὸς ἔνδειξιν ὅτι πλοῖόν τι εὑρίσκεται **προσηνέμως** καὶ **πλησιέστερον** τῆς πηγῆς τοῦ ἀνέμου, **σχετικῶς** πρὸς ἄλλο πλοῖον ἢ ἀκτὴν λαμβανομένων ὡς ὅρων συγκρίσεως.

προσηνής, ής, ές, εὐπροσήγορος, affable, adj. πρᾶος, εὐγενής, γλυκύς κατὰ τοὺς τρόπους τοῦ φέρεσθαι, doux, douce, adj. χαρίεις, gracieux, euse, adj. § [ἐν.] ἐπιεικής, indulgent, e, adj. § **προσηνής**, εὐγενής, εὐπροσήγορος, accort, e (ἐκ τοῦ ἰταλ. acorto = avisé) adj. = civil, complaisant ; || γυνὴ γλυκεῖα καὶ προσηνής, femme douce et accorte.

προσηνῶς [ἐπίρ.], μετ' εὐπροσηγορίας, avec affabilité ; εὐπροσηγόρως, affablement, adv. μετὰ πραότητος, γλυκύτητος, avec douceur ; χαριέντως, gracieusement, adv. accortement, adj.

προσηρμοσμένος, η, ον [μτχ.] προσαρμόζω)· βλ. **συνεφαπτόμενος** (jointif).

προσθαφαίρεσις, εως, ἡ· πρόσθεσις καὶ ἀφαίρεσις ποσότητος τινός, addition et retranchement.

προσθαφαιρῶ (έω), μέλ. έσω· προσθέτω καὶ ἀφαιρῶ, ajouter et retrancher.

πρόσθεμα, ατος, τό· πᾶν προστιθέμενον,

ἐπιτιθέμενον, ce qu'on ajoute, ce qu'on applique; allonge ou alonge; βλ. καὶ **παρέκταμα**· ‖ [ἐμπορ.] — συναλλαγματικῆς (κοινῶς αὐγάτισμα), allonge, n f.

πρόσθεσις, εως, ἡ· τὸ προσθέτειν τινί τι, ἡ πρᾶξις τοῦ προσθέτειν, action d'ajouter; [ἀριθ. ἰδ.] addition, n.f. ἡ πρόσθεσις εἶνε πρᾶξις δι' ἧς δοθέντων δύο ἢ πλειοτέρων ἀριθμῶν εὑρίσκομεν τρίτον ἔχοντα τόσας μονάδας ὅσας οἱ προστιθέμενοι ἀριθμοί.

προσθετέος, α, ον· ὅστις δέον νὰ προστεθῇ, qui doit être ajouté, ée (additionné, ée).

πρόσθετος, ος, ον· κοινῶς προσθετός, προστεθειμένος, ἐπιτεθειμένος, προσηρτημένος, ajouté, ée, adj. ὁ ἐπὶ πλέον τιθέμενος, εἴς τινα ἀριθμόν, additionnel, elle, adj. ὁ μὴ κύριος. πρόσθετος, παρεπόμενος, accessoire, adj. ὁ δυνάμενος νὰ προστεθῇ, ajoutable, adj. ‖ **πρόσθετον ἄρθρον**, article additionnel; ‖ — προθεσμία, délai supplémentaire; ‖ πρόσθετος, δευτερεύων, παρεπόμενος, accessoire, adj. § — τεχνητός, ψευδής, πλαστός, postiche, adj. ‖ πρόσθετα κοσμήματα, ornements postiches; ‖ πρόσθετος (τεχνητὸς) κόμη, γένειον, ὀδόντες, cheveux, barbe, dents postiches (κοινῶς ψεύτικα μαλλιά, δόντια).

προσθέτω, μέλ. έσω, προστίθημι, ajouter; ἑνόνω μέ τι, joindre; ‖ ὀφείλω νὰ σᾶς προσθέσω ὅτι, je dois vous ajouter que; ‖ — ἐν ὑστερογράφῳ, ἢ ἐπισημειώσει, appostiller; βλ. **ὑστερόγραφον καὶ ἐπισημείωσις**· ‖ δὲν ἔχω τίποτε νὰ προσθέσω, je n'ai rien à ajouter; ‖ προσθέσατε τοὺς τόκους εἰς τὸ κεφάλαιον, joignez les intérêts au capital; ‖ [ναυτ.] προσθέτω ἱστία, augmenter de voiles, κοινῶς βάλλω πανιά, ἤτοι αὐξάνω τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ἐκπεπετασμένων ἱστίων διὰ τῆς ἐκπετάσεως καὶ ἄλλων. § [ἀριθμ.] —, χάμνω πρόσθεσιν, προσθέτω ποσότητας, additionner.

προσθέτως [ἐπίρ.], additionnellement, adv. διὰ προσθήκης, ἐπαυξήσεως, par surcroît; ἐπὶ πλέον, par dessus; ἐκτὸς τούτου, en outre.

προσθήκη, ης, ἡ· προσάρτησις, πρόσθεσις (τινὸς ἔν τι), addition, n. f. τὸ ποιεῖν τι πλειότερον διὰ προσθήκης, ἡ ἐπαύξησις, augmentation, n. f. ou surcroît, n. m. § **προσθήκη** εἰς τὸ περιθώριον ἐγγράφου, βλ. **ἐπισημείωσις** (apostille). § —, τὸ προστεθὲν ἀντικείμενον, chose ajoutée; τὸ παράρτημα, προσάρτημα, annexe, n. f. τὸ παρεπόμενον (οὐχὶ κύριον) τὸ πρόσθετον, accessoire, n. m.

προσθηλαίνω [διάλ. Ἠπείρου] = **βυζάνω**.

προσθηλιάζω [διάλ. Ἠπείρου] = προσαρμόζω τὸ στόμα τοῦ νεογνοῦ ἀρνίου εἰς τὴν θηλὴν τῆς προβατίνας καθ' ἣν στιγμὴν γεννᾶται.

πρόσθια τοῦ ἵππου· βλ. **πρόσθιος** καὶ **ἐμπρόσθιον**· ‖ τὰ πρόσθια ἄκρα, extrémités antérieures; βλ. καὶ **ἄκρα**.

πρόσθιος, α, ον· ἐμπρόσθιος, κοινῶς **μπροσθινός**, ὁ εἰς τὸ ἐμπρόσθιον μέρος ἀνήκων, πρόσθιος, de devant; antérieur, e, adj. π. χ. οἱ πρόσθιοι πόδες (ζώου τινὸς) = **τὰ** μπροσθινὰ ποδάρια· βλ. καὶ **ὀπίσθιος**· ‖ τὸ **πρόσθιον τμῆμα, τὰ πρόσθια** ἢ **ἐμπρόσθια** τοῦ ἵππου, avant-main, n. m. ou avant-train (du cheval). Διὰ τῆς ἐκφράσεως ταύτης ἐννοοῦσι τὸ μέρος τοῦ ἵππου τὸ περιλαμβάνον τὴν **κεφαλὴν** (tête), τὸν **τράχηλον** (cou), τὸ **ἀκρώμιον** (garrot), τὸ **στῆθος** (poitrail), καὶ τὰς **ὠμοπλάτας** (épaules); βλ. **ὀπίσθιον**· ‖ ἐπιφόρτισις ἢ ἐπιβάρυνσις τοῦ προσθίου τμήματος, surcharge de l'avant-main.

προσθοβαρής, ής, ές (ἵππος), ὁ εἰς τὰ ἐμπρόσθια βεβαρυμένος, chargé de devant; βλ. **ὀπισθοβαρής**.

προσθοφόρος, ος, ον (ἵππος), βλ. **εὐστάθεια** ἀνώμαλος· ‖ ἵππος **προσθοφόρος τὰ πρόσθια**, sous-lui du devant (cheval), ὁπόταν οἱ μὲν πρόσθιοι πόδες μὴ εὑρισχόμενοι ἐν εὐσταθείᾳ φέρωνται πρὸς τὰ ὀπίσω, ἤτοι πρὸς τὴν κοιλίαν, ἐνῷ ὁ κορμὸς φέρεται πρὸς τὰ πρόσω.

προσιδιάζω, μέλ. άσω, εἶμαι ἴδιος, κατάλληλος (ἰδιαίτερος) πρός τινα, être propre (particulier) à, ἁρμόζω, κοινῶς ταιριάζω ἢ τεριάζω εἴς τινα.

προσιτήριον, ου, τὸ (ὄρυγμα) [ὀχυρ.], approche, n. f. τὰ **προσιτήρια**, les approches (βλ. καὶ ὄρυγμα, tranchée). Κατὰ τὴν μεθοδικὴν προσβολὴν φρουρίου τινός, καλοῦσι **προσιτήρια** τὰ ὀρύγματα δι' ὧν προχωροῦσι πρὸς τὰ ὀχυρώματα κεκαλυμμένως ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς 1ης **παραλλήλου**. Τὰ **προσιτήρια** περιλαμβάνουσι, 1ον) τὰς **παραλλήλους** (parallèles) ἢ **ὁρμητήρια** (places d'armes), ἅτινα εἰσὶ εὐρεῖαι γραμμαὶ ὀρυγμάτων σχεδὸν παράλληλοι πρὸς τὸ φρούριον, χρησιμεύουσαι εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ὀρυγμάτων, εἰς τὴν ἕνωσιν τῶν ὁδευμάτων (cheminements), εἰς τὸ νὰ δέχωνται τὴν **φρουρὰν τοῦ ὀρύγματος** (garde de tranchée) καὶ εἰς τὸ νὰ ἐπιτρέπωσι τὴν κεκαλυμμένην μεταφορὰν τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὴν πολιορκίαν ὑλικοῦ· ὁ ἀριθμὸς τῶν παραλλήλων ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀποστάσεως τῆς τοποθετήσεως τῆς πρώτης ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ **πρανοῦς** (glacis), οὐδέποτε ὅμως εἶνε κατώτερος τῶν τριῶν. 2ον) τὰ **ὁδεύματα** (cheminements), ἅτινα καλοῦνται καὶ **σκέλη συγκοινωνίας** (boyaux de communication) ἢ **ἑλιγδεῖς γραμμαὶ** (zigzags), ἅτινα εἰσὶν ὀρύγματα ἑνοῦντα τὰς παραλλήλους μεταξύ των. 3ον) τὰς **ἡμιπαραλλήλους** (demi-parallèles), ἤτοι ὀρύγματα προεκτεινόμενα μόνον ἐφ' ἑνὸς **προσώπου** (face) τοῦ ὀχυρώματος. 4ον) τὰ **πυροβολεῖα τῆς 1ης θέσεως** (batteries de 1re position), ἅτινα σκοποῦσι νὰ παραλύσωσι τὰ στοιχεῖα τῆς ἀμύνης πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐκ τοῦ σύνεγγυς προσβολῶν. 5ον) τὰ **πυροβολεῖα τῆς 2ας θέσεως** (batteries de 2e position), ἅτινα τοποθετοῦνται πλησιέστερον πρὸς τὸ φρούριον ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς 1ης παραλλήλου καὶ ὀλίγον ὄπισθεν ταύτης· βλ. λέξιν **προσβολή, attaque**, ἔνθα ὑπάρχει καὶ σχῆμα.

προσιτός, ή, όν· ὁ δυνάμενος πλησιασθῆναι, πλησιαστός, accessible, adj. (εὐπρόσιτος,

d'un accès facile); προσπελαστός, προσεγγίσιμος, abordable, adj. εὐχόλου προσεγγίσεως, d'un accès facile; || ἀκτὴ προσιτή, côte abordable; [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.], ὁ εὐκόλως πλησιαζόμενος, de facile accès; d'un abord facile.

πρόσκαιρος, ος, ον· ὁ ἐπ' ὀλίγον μόνον χρόνον διαρκῶν, προσωρινός, πρόσκαιρος, temporel, elle, adj. διαβατικός, passager, ère, adj. ὁ χρησιμεύων διὰ προσωρινὴν χρῆσιν, provisoire, adj. δι' ὀλίγας στιγμάς, πρόσκαιρος, στιγμιαῖος, momentané, ée, adj. || ὁ βίος εἶνε πρόσκαιρος, la vie est passagère; || [νομ.] πρόσκαιρα δεσμά, travaux forcés à temps; βλ. δεσμά· || πρόσκαιρος χαρακωτική· βλ. εἰς λέξιν **ὀχυρωτική** [fortification semi-permanente, (dite aussi) provisoire].

προσκαίρως [ἐπίρ.], δι' ὀλίγον, διά τινα χρόνον, pour un certain temps; διὰ χρονικόν τι διάστημα, pour quelque temps; temporairement, adv. temporellement, adv. προσωρινῶς, provisoirement, adv. προσωρινῶς, δι' ὀλίγας στιγμάς, στιγμιαίως, momentanément, adv.

προσκάλεσμα, ατος, τὸ [δημ.], πρόσκλησις, invitation, n. f.

προσκαλούμενος, ὁ· appelé, n. m. νέος στρατιώτης ἀνήκων εἰς τὴν ἐνιαύσιον ἀπογραφὴν καὶ καλούμενος ὑπὸ τὰς σημαίας, ἤτοι στρατεύσιμος, (βλ. **κληρωτός**, conscrit).

προσκαλῶ (έω), μέλ. έσω· καλῶ τινά, κοινῶς τὸν κράζω, τὸν φωνάζω νὰ ἔλθῃ ἐδῶ, πλησίον, τῷ παραγγέλλω νὰ ἔλθῃ, προσκαλῶ, appeler; mander; faire venir; [νομ.] προσκαλῶ εἰς τὸ δικαστήριον, citer; || προσεκάλεσε τὸν ἰατρόν, il a appelé le médecin; || — τινὰ ὡς μάρτυρα, citer quelqu'un comme témoin. § — εἰς χορόν, γεῦμα, διασκέδασιν, κτλ. inviter; || — εἰς γεῦμα, inviter à dîner. § **προσκαλῶ** τινὰ νὰ ἐκτελέσῃ τι, ἐντέλλομαι ἐπισήμως, intimer l'ordre de; καλοῦμαι ἐπισήμως, requérir. § **προσκαλῶ**, inviter, engager; || τὸν προσεκάλεσαν ν' ἀναχωρήσῃ, on l'a invité à (on lui a intimé l'ordre de) partir; || προσκαλοῦμεν πάντας τοὺς ἀξιωματικοὺς πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικούς, nous requérons tous les officiers civils et militaires. § [ναυτ.] προσκαλῶ, appeler; προσκαλῶ λέμβον τινὰ ἢ ἄνδρας εὑρισκομένους ἐκτὸς τοῦ πλοίου διὰ σημάτων· || [ναυτ.] προσκαλῶ εἰς παράγγελμα, appeler à l'ordre. § — εἰς παράδοσιν, sommer; βλ. **πρόσκλησις**, sommation, n. f.

προσκεκολλημένος, η, ον· adjoint, e, adj. ὁ παρά τινι ἐργαζόμενος ὡς βοηθός.

προσκεφαλάδα, ας, ἡ· μέγα προσκέφαλον (προσκεφάλαιον), grand oreiller; traversin, n. m. [ἀνακλίντρου] coussin, n. m.

προσκεφάλαιον, τό· κοινῶς προσκέφαλον [κλίνης], oreiller, n. m. [ἀνακλίντρου καὶ πάντα τὰ λοιπά], coussin, n. m.

προσκεφαλάκι, τὸ [δημ.], μικρὸν προσκεφάλαιον, προσκεφαλίδιον, petit coussin, coussinet, n. m.

προσκεφαλίδιον, ου, τό· μικρὸν προσκεφάλαιον· κοινῶς βλ. **προσκεφαλάκι** || — σέλλης, coussinet de selle; βλ. **κεφαλίς**.

προσκέφαλον, ου, τό· βλ. **προσκεφάλαιον**· [τὸ μικρὸν] προσκεφαλίδιον, coussinet, n. m. || — σκοπεύσεως, coussinet de pointage.

προσκήνιον, ου, τό· τὸ ἔμπροσθεν μέρος τῆς σκηνῆς θεάτρου, ἐφ' ἧς παρίστανται οἱ ὑποκριταί, avant-scène. § [καταχρ.] ἡ σκηνή, ἡ αὐλαία [τοῦ θεάτρου], rideau [de théâtre], toile, n. f.

προσκλαίομαι [δημ.] παραπονοῦμαι διά τι, se plaindre de.

πρόσκλησις, εως, ἡ (προσκαλῶ) τὸ προσκαλεῖν τινά, appel, n. m. || ἡ πρόσκλησις τῆς ἐφεδρείας, l'appel de la réserve; || —, appel, ὑπὸ στρατολογικὴν ἔποψιν καλεῖται **πρόσκλησις** τῶν ἀνδρῶν ἵνα καταταχθῶσιν ἐν ταῖς τάξεσι τοῦ στρατοῦ· || **πρόσκλησις** (ἢ κλῆσις) τῶν **ἐφέδρων**, appel des réservistes; || πρόσκλησις τῶν νεοσυλλέκτων, appel des recrues, ἤτοι ἡ κλῆσις πρὸς κατάταξιν πάντων τῶν κριθέντων ἱκανῶν διά τινα ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ, ἀνηκόντων δὲ εἰς τὴν ἀπογραφὴν (conscription) τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν. § [τακτ.] **πρόσκλησις** ἢ **προσκλητήριον**, appel, n. m. ἀνάγνωσις μεγαλοφώνως τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀτόμων ἵνα ἐξελεγχθῇ ἐὰν ἦνε πάντες παρόντες· || **πρωϊνὴ πρόσκλησις**, appel du matin; || **πρόσκλησις**, appel, π. χ. ἡ ὑπὸ τῶν σκοπῶν πρόσκλησις τῶν ἀνδρῶν εἰς τὰ ὅπλα· || τὸ **ἑσπερινὸν προσκλητήριον** (ἑσπερινὴ πρόσκλησις), appel du soir, ἡ πρόσκλησις ἡ γενομένη κατὰ τὸ ἀνακλητικὸν (retraite); || **προσκλητήριον**, τό, appel, **συγκλητήριον**, τό· τὸ σημεῖον τὸ διδόμενον διὰ τοῦ ἤχου τοῦ τυμπάνου ἢ τῆς σάλπιγγος, κτλ. πρὸς συνάθροισιν τῶν ἀνδρῶν· βλ. καὶ **ἀνάκλησις**. § — (διὰ χορόν, διασκέδασιν, κτλ.) invitation, n. f. || πρόσκλησις εἰς γεῦμα, invitation à dîner; || λαμβάνω πρόσκλησιν, recevoir une invitation. § —, κλῆσις, σύγκλησις, convocation, n. f. βλ. καὶ **ἀνάκλησις**· || — τῶν ἐφέδρων, convocation des réservistes. § — εἰς μονομαχίαν, cartel, n. m. § —, sommation, n. f. **κλῆσις**, ἡ (πρὸς παράδοσιν)· πρόσκλησις γινομένη εἰς τὸν διοικητὴν φρουρίου τινός, κτλ. ἵνα παραδώσῃ αὐτό· || πρόσκλησις ὑπακοῆς ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου, sommation (d'obéir) au nom de la loi.

προσκλητήριον, ου, τό· billet (lettre) d'invitation, ἡ **πρόσκλησις**. § —, βλ. καὶ **πρόσκλησις**, appel, n. m.

προσκλινής, ής, ές· ὁ κλίνων πρός τι, incliné, ée. § [οὐδ. οὐσ.] **προσκλινές**, τὸ [ὀχυρ.] ἡ ἐπίπεδον τοῦ πυρός, plongée (n. f.) ἢ plan de feu. Ἐπίπεδον τοῦ **προπετάσματος** (parapet) περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῆς **κορυφῆς τῆς ἐσωτερικῆς κλίσεως** (crête intérieure) καὶ τῆς **κορυφῆς τῆς ἐξωτερικῆς κλίσεως** (crête extérieure). Ἐπὶ τοῦ προσκλινοῦς ἐπακουμβῶσιν οἱ ἀμυνόμενοι τὰ ὅπλα των ἵνα βάλλωσι, τούτου ἕνεκεν εἶνε συμφέρον νὰ δώσωσιν εἰς τοῦτο κλίσιν πρὸς τὰ ἔξω ὅσον τὸ δυνατὸν με-

γαλειτέραν, ἵνα δύνωνται νὰ βάλλωσιν ἅπαν τὸ πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἔδαφος καὶ μέχρι τῶν πλησιεστέρων μερῶν τοῦ ὀχυρώματος. Ἐὰν ὅμως ἡ κλίσις ὑπερβῇ τὸ $^1/_6$ μέχρι $^1/_4$ (βλ. **κλίσις**, inclinaison, pente), ἡ σχηματιζομένη γωνία ὑπὸ τῆς **ἐσωτερικῆς** κλίσεως (talus intérieur) καὶ τοῦ **προσκλινοῦς** ἔσεται πολὺ ὀξεῖα, συνεπῶς εὐκολωτέρα ἡ καταστροφὴ τοῦ προπετάσματος· βλ. **σχῆμα** εἰς κατατομή, profil.

πρόσκλιντρον, ου, τό· accoudoir, n. m. **ὑπαγκώνιον**, τό· **ὑπέρεισμα**, τό· κοινῶς τὸ ἀκουμβιστῆρι. Μέρος ἐφ' οὗ στηρίζει τις τοὺς ἄγκωνάς του. Ἐν τῇ οἰκοδομικῇ καλεῖται οὕτω τὸ ὑπέρεισμα ὅπερ τίθεται εἰς ἄνοιγμά τι παραθύρου· βλ. καὶ **κιγκλίδες** (balustrade).

προσκλίνω, μέλ. θὰ προσκλίνω, γεν. κλίνω τι πρός τι, incliner; faire pencher vers. § —, ὑποκλίνομαι, s'incliner ; κάμνω ὑπόκλισιν πρός τινα, faire la révérence.

πρόσκλισις, εως, ἡ· τὸ ὑποκλίνεσθαι πρός τινα, ὑπόκλισις, révérence, n. f. χαιρετισμός, salutation, n. f. [κωμ.] courbette, n. f.

προσκόλλησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ προσκολλᾶν διὰ κόλλας, action de coller à; τὸ προσαρμόζειν (προσδένειν) τι ἐπί τινος, action d'attacher ; ἡ προσαρμογή, ἐφαρμογή, adaption, n. f. προσκόλλησις, fixation, n. f. ἡ ἀμετάβλητος στερέωσις. § —, adhérence, n. f. ἡ στενὴ ἕνωσις ἀντικειμένου τινὸς πρὸς ἕτερον· βλ. καὶ **σύμφυσις**. § —, βλ. **πρόσφυσις** (adhésion. § [στρ.] —, mise en subsistance, ἡ πρόσκαιρος τοποθέτησις (**προσκόλλησις**) ἀνδρὸς ἢ κτήνους εἰς ἕτερον τμῆμα στρατοῦ διὰ τροφοδοσίαν (ἢ μισθοτροφοδοσίαν) ἢ νομήν.

προσκολλητικός, ή, όν, fixatif, ive, adj. qui sert à fixer ; [οὐδ. οὐσ.] [**προσ**]**κολλητικόν**, τό, fixatif, n. m. σκευασία γόμμας μετὰ οἰνοπνεύματος πρὸς κόλλησιν ἀντικειμένων, π. χ. εἰκόνων ἐπὶ χάρτου, κτλ.

προσκολλῶ (άω), μέλ. ήσω, coller à ; κολλῶ, προσαρμόζω τι εἴς τι, ἐπί τινος διὰ κόλλας· ἐφαρμόζω ἐπί τινος, adapter ; προσκολλῶ στερεῶς, fixer ; [μεταφ.] προσκολλῶ εἰς, attacher à ; || προσκολλῶμαι, s'attacher ; || προσκεκολλημένος, η, ον, attaché, ée.

προσκομιδή, ῆς, ἡ [ἐκκλ.], ἡ προσφορά, δώρησις, offerte, n. f. ἢ κάλλιον offertoire, n. f. ἣν ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ ἱερῷ τόπῳ μυστικῶς ἐκτελεῖ προετοιμάζων καὶ καθαγιάζων τὰ «ἱερὰ δῶρα» ἤτοι **ἄρτον καὶ οἶνον**. § —, τὸ προσάγειν, φέρειν που, π. χ. προσκομιδὴ τῶν ἐμπορευμάτων, l'accès des marchandises.

προσκομίζω, μέλ. ίσω, προσάγω, φέρω τι πρός που, πρός τινα, apporter ; [ἐκκλ.] ἐκτελῶ προσκομιδήν, offrir à Dieu.

πρόσκομμα, ατος, τὸ (προσκόπτω), γενικῶς τὸ ἐμπόδιον, obstacle, n. m. τὸ κώλυμα, ἐμπόδιον, entrave, n. f. ἐμπόδιον, empêchement, n. m. βλ. **ἐμπόδιον** γενικῶς· || παρεμβάλλω **προσκόμματα**, mettre des obstacles (des entraves) ; || ὑπερπηδῶ τὰ προσκόμματα, surmonter les obstacles. § **πρόσκομμα**, τό· κοινῶς τὸ **σκόνταμμα**, bronchade, n.f. action de broncher.

πρόσκοπος, ος, ον· λέγεται ὁ **ἀνιχνευτής**, éclaireur, n. m. || [ναυτ.] οἱ πρόσκοποι· τὰ πρόσκοπα πλοῖα, les éclaireurs ; les chasseurs ; les mouches ; βλ. καὶ **πλοῖον**· || —, aviso, n. m. **ἀπόστολον** ἢ **ἀγγελιαφόρον** πλοῖον, ἢ ἁπλῶς ἀγγελιαφόρος. Ἐλαφρὸν πολεμικὸν πλοῖον μεγάλης ταχύτητος, προωρισμένον εἰς μεταφορὰν διαταγῶν, εἰδήσεων, ἢ διὰ κατοπτεύσεις· βλ. καὶ **ἀγγελιαφόρον πλοῖον**.

προσκόπτω, μέλ. προσκόψω, προσκρούω, κρούω, κτυπῶ ἰδίως τὸν πόδα μου πρός τι, σκοντάπτω ἐπί τινος, [se] heurter contre ; broncher ; συνώνυμον τοῦ faux pas ; [**μεταφ.**] συναντῶ ἐμπόδια, rencontrer des obstacles ; σταματῶ, s'arrêter ; δὲν προχωρῶ, ne pas avancer ; [οἰκ.] être au croc ; || ὁ ἵππος αὐτὸς προσκόπτει, ce cheval bronche ; || προσέκοψεν εἰς δυσχερείας, il s'est heurté contre des difficultés ; || [ἀπολ.] ἡ ὑπόθεσις προσκόπτει, l'affaire n'avance pas ; l'affaire est accrochée.

πρόσκοψις, εως, τό· κοινῶς τὸ σκόνταμα, action de broncher ; bronchade, n. f.

πρόσκρουσις, εως, ἡ· τὸ προσκόπτειν (προσκρούειν), action de heurter (de choquer) ; ἡ ἐπί τινος κροῦσις, heurt, n. m. ἡ κροῦσις, τὸ κτύπημα σώματος τινὸς πρὸς ἕτερον, choc, n. m.

προσκρουστήρ, ῆρος, ὁ· heurtoir, n.m. ἐκ τοῦ προσκρούω (κτυπῶ πρός τι, συναντῶ τι), **κωλυμάτιον** δὲ λέγεται ὅταν χρησιμεύῃ ἵνα σταματήσῃ ἀντικείμενόν τι. § **προσκρουστὴρ** [σιδηροδρ.], heurtoir, **φραγμὸς** ἢ **ἐμπόδιον**· δοκοὶ ἰσχυραὶ σιδηραῖ ἢ ξύλιναι ἐμπηγόμεναι ἐν τῷ ἐδάφει εἰς τὸ ἄκρον ὁδοῦ τινὸς ἵνα σταματῶσι τὰς σιδηροδρομικὰς ἁμάξας. § —, buttoir ἢ butoir, n. m. τεμάχιον σιδηροῦν, κτλ. ἐφ' οὗ προσκρούει τι καὶ σταματᾷ· **προσκρουστὴρ** ἢ καὶ **ἀντωθητήριον**, ἐὰν μετὰ τὴν πρόσκρουσιν ἀπωθῇ τὸ ἀντικείμενον μεταδίδον τὴν πρὸς τὰ ὀπίσω κίνησιν.

προσκρούω, μέλ. ούσω· πίπτω ἐπί τινος, κτυπῶ ἐπί τινος, [se] heurter contre ; buter, προσκρούω ἐπί τινος = προσκόπτω, donner sur; || —, buter (broncher), προσκόπτω, σκοντάπτω, λέγεται περὶ ἵππου ὅστις προσκόπτει ἕνεκα τῶν ἀνωμαλιῶν τοῦ ἐδάφους· || ἵππος προσκόπτων, cheval qui bute. § **προσκρούω** εἴς τι, forger ; || ὁ ἵππος **προσκρούει**, le cheval forge ; || ἡ **πρόσκρουσις** τοῦ ἵππου, action de forger, le forger; || **προσκρούω**, **πρόσκρουσις**, forger ; ἐλαττωματικὸν βάδισμα τοῦ ἵππου καθ' ὃ κατὰ τὸν τροχασμὸν κυρίως οἱ ὀπίσθιοι πόδες συναντῶσι τὰς προσθίας ὁπλάς, παραγομένου ἐκ τῆς συναντήσεως ταύτης ἰδίου ψόφου ὡς ὁ τῆς σφυρηλατήσεως ἐπὶ τοῦ ἄκμονος· || [μεταφ.] προσβάλλω, δυσαρεστῶ, choquer ; προσβάλλω πρός τι, pécher contre ; ἐλλείπω εἴς τι, manquer à ; προσβάλλω τινά, offenser ; λυπῶ, πληγόνω, blesser ; ἀντίκειμαι εἴς τι, contrevenir ; || προσκρούω εἰς τὴν

ἠθικήν, blesser la morale ; || [ἀπολ.] διὰ νὰ μὴ προσκρούσῃ, pour ne pas manquer.

πρόσκτησις, εως, ἡ· νέα ἀπόκτησις, nouvelle acquisition.

πρόσκτητος, ος, ον· ἐπίκτητος, ὁ [προσ]κτηθείς, acquis, e.

προσκτῶμαι (άομαι), μέλ. ήσομαι, πορίζομαι προσέτι, ἀποκτῶ, προσλαμβάνω ὑπὲρ ἐμοῦ, προσελκύω τὴν ἀγάπην, τὸν σεβασμόν, acquérir en outre; [μεταφ.] κερδίζω, gagner; se concilier [l'amitié, le respect].

προσκύνημα, ατος, τό· τὸ μέρος ἔνθα μεταβαίνουσιν οἱ προσκυνηταὶ διὰ νὰ προσκυνήσωσι, νὰ λατρεύσωσι, νὰ δοξάσωσί τι, lieu de pélerinage, n. m. § —, βλ. **προσκύνησις.** § [πληθ.] **προσκυνήματα**, ὁ πρός τινα χαιρετισμός, τὰ νῦν **προσκυνήματα, ἀσπασμοὺς καὶ χαιρετίσματα,** salutations, n. f. pl. compliments, n. m. pl. χαιρετισμός, φιλοφροσύνη, civilités, n. f. pl. τὰ σέβη, hommages, n. m. pl. βλ. καὶ **προσκυνῶ**· || τὰ προσκυνήματά μου εἰς τὴν Κυρίαν, mes hommages à Madame ; || εἰπέ του τὰ προσκυνήματά μου, saluez-le de ma part (=ἄσπασον αὐτὸν καὶ παρ' ἐμοῦ), faites-lui mes civilités ; || [εἰρων.] γειαὶς καὶ προσκυνήματα ! mes compliments chez vous !

προσκύνησις, εως, ἡ· ἡ διὰ γονυκλισίας ἔνδειξις τιμῆς, σεβασμοῦ, λατρείας, ἡ πρᾶξις τοῦ προσκυνεῖν, ἡ λατρεία, adoration, n. f. || ἡ προσκύνησις τῶν εἰκόνων, l'adoration des images. § —, ὁ χαιρετισμὸς (πρός τινα), salutation, n. f. salut, n. m. ἡ μετὰ σεβασμοῦ ὑπόκλισις, révérence, n. f. || **προσκύνησις** ἐδαφιαία, prosternation, n. f βλ. **προσκυνῶ.** § —, ἡ καθυπόταξις, ἡ ὑποταγὴ τινὸς εἴς τινα, [acte de] soumission, n. f.

προσκυνητάρι, τὸ [δημ.] καὶ

προσκυνητήριον, ου, τό· ὁ τόπος τῆς προσκυνήσεως (τοῦ προσκυνήματος), [lieu de] pélérinage, n. m. § —, ὁ τόπος ἔνθα προσεύχονται, ὁ τόπος τῆς προσευχῆς, λατρείας, τὸ εὐχτήριον, εἰκονοστάσιον, prie-Dieu, n. m.

προσκυνητής, οῦ, ὁ· ὁ μεταβαίνων εἰς ἅγιον τινὰ τόπον, ὅπως διὰ γονυκλισίας προσφέρει τὴν πρὸς τὸν Θεὸν λατρείαν του, pélerin, π. χ. εἰς τὸν ἅγιον τάφον τοῦ Σωτῆρος ἐν Ἱερουσαλήμ, ἢ εἰς ἐκκλησίαν ἑορτάζουσαν ἐπὶ τῇ ἀφιερώσει της εἰς τὴν Πανάχραντον Μητέρα ἢ εἰς ἅγιον τινά.

προσκυνητός, ή, όν· ὅστις προσκυνεῖται, ὁ προσκυνούμενος, τιμώμενος, λατρευόμενος, adoré, ée, adj.

προσκυνητῶς [ἐπίρ.] μετὰ σεβασμοῦ, avec respect, en [vous] saluant.

προσκυνισμός, οῦ, ὁ [συνήθ. πληθ.], salutation, n. f. pl. civilités, n. f. hommages, n. m. pl. βλ. **προσκυνήματα.**

προσκυνῶ (έω), μέλ. ήσω πίπτων κατὰ γῆς ἢ γονυκλινῶς προσφέρω τὴν λατρείαν μου πρὸς τὸν Θεόν, κλίνω τὸ γόνυ πρό, se prosterner devant=προσκυνῶ ἐδαφιαίως, λατρεύω, adorer ; καὶ πρὸς ἀνθρώπους προσκυνῶ=χαιρετίζω, χαιρετῶ, saluer, ἤτοι φέρω τὴν χεῖρα εἰς τὸ στόμα καὶ ἐκτείνω ἔπειτα πρός τινα, τῷ ἀποστέλλω διὰ τῆς χειρὸς φίλημα ὡς χαιρέτισμα καὶ σημεῖον σεβασμοῦ. Ἡροδ. 1. 134· || προσκυνῶ τὰς εἰκόνας, adorer les saintes images. § [δημ.] ὑποτάσσομαι τινί, se soumettre ; κλίνω εἰς σημεῖον ὑποταγῆς, faire acte de soumission. § —, χαιρετῶ, χαιρετίζω, saluer (βλ. ἀνωτέρω) ; προσφέρω τὰ σέβη, rendre ses hommages ; || σᾶς προσκυνῶ, je vous salue ; votre serviteur ; bonjour ! || ὁ ἀδελφός μου σᾶς προσκυνεῖ, mon frère vous fait saluer (me charge des vous faire ses compliments); βλ. καὶ **προσκυνήματα.**

προσλαλιά, ᾶς, ἡ· ἡ πρός τινα ὁμιλία, προσφώνησις, allocution, n. f.

προσλαμβάνω, μέλ. λήψομαι, λαμβάνω τι ἐπὶ πλέον, prendre de plus ; λαμβάνω προσέτι, prendre en outre ; λαμβάνω ὡς βοηθόν, προσκολλῶ εἰς ἐμαυτόν τινα, s'attacher ; συμβοηθῶ τινι, ἐπιλαμβάνομαι τινός, λαμβάνω ὡς βοηθόν, συνεργάτην, s'adjoindre ; λαμβάνω, prendre ; || τὸν προσέλαβεν ὡς γραμματέα, il se l'attacha en qualité de secrétaire ; || προσέλαβε βοηθὸν τὸν δεῖνα, il s'est adjoint un tel ; || θὰ τὸν προσλάβω εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου, je le prendrai à mon service; || προσλαμβάνω τινὰ ὡς ἑταῖρον (σύντροφον), s'associer quelqu'un.

πρόσληψις, εως, ἡ· ἡ προσέτι λῆψις, τὸ προσλαμβάνειν τινά, action de prendre (de s'attacher) ; ἡ πρόσληψις ὡς βοηθοῦ, συνεργάτου, adjonction, n. f. § [φιλοσ.] aperception, n. f. βλ. **ἀφομοίωσις.**

προσμάμμη, ης, βλ. **προμάμμη.**

προσμαρτυρῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐπιβεβαιῶ διὰ τῆς μαρτυρίας μου, confirmer par mon témoignage ; ἐπιμαρτυρῶ, attester.

προσμειδιῶ (άω), μέλ. άσω, μειδιῶ (χαμογελῶ) πρός τινα, sourire à.

προσμένω, μέλ. ενῶ, θὰ προσμείνω, ἀναμένω τινὰ ἤ τι, προσμένω, περιμένω, attendre; προσδοκῶ, ἐλπίζω, προβλέπω, s'attendre ; || προσμένειν ἐπιστολήν, attendre une lettre ; || μὴ προσμένῃς ἀπὸ ἄλλον ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἑαυτόν σου, ne t'attends qu'à toi seul ; || προσμένω τὸν ἀδελφόν σου, j'attends votre frère ; || μὴ προσμένῃς ἀπ' αὐτόν, n'attendez rien de lui ; βλ. καὶ **περιμένω.**

προσμετρῶ (άω), μέλ. ήσω, προσθέτω εἰς τὸ μέτρον, ajouter à la mesure ; μετρῶ εἰς, mesurer à ; προσθέτω, ajouter ; μετρῶ, λογαριάζω μετά τινος, compter avec. § —, ἀναλογίζω (ποινήν), proportionner [une peine].

προσμιγνύω, μιγνύω τινί τι, **συμμιγνύω.**

πρόσμιξις, εως, ἡ· ἡ μετά τινος μίξις, σύμμιξις, ἀνάμιξις.

προσμοιάζω [διάλ. Ἰονίων νήσων] **προσομοιάζω**, ὁμοιάζω κατά τι.

προσνεύω, μέλ. εύσω, νεύω, ποιῶ σημεῖον διὰ τῆς κεφαλῆς, faire un signe de tête; καλῶ (ἐγκρίνω) διὰ νεύματος, ἤτοι διὰ κινήσεως τῆς κεφαλῆς, appeler (approuver) par un signe de tête.

προσοδεύματα, τὰ [ὀχυρ.] προσιτήρια ἔργα, travaux d'approches; βλ. **προσιτήρια.**

πρόσοδος, ου, ἡ· τὸ εἰσόδημα τινὸς (πολιτείας, ἀτόμου, κτλ.) revenu, n. m. rapport. n. m. || — ἀπὸ γῆς, revenu en terres; || ἡ πρόσοδος τῶν γαιῶν του, le rapport de ses terres; || ἐτησία πρόσοδος, revenu annuel; [ἀπὸ χρημάτων ἰδ.], rente, n. f. § —, rendement, n. m. τὸ ὠφέλιμον **ἀποτέλεσμα** (effet utile), π.χ. πυροβόλου τινός· τὸ ὠφέλιμον **ἔργον** (travail utile) μηχανῆς τινος. Ἡ πρόσοδος πυροβόλου τινὸς μετρεῖται διὰ τοῦ ἡμίσεος τῆς μεταδιδομένης ῥύμης εἰς τὸ βλῆμα· || **πρόσοδος μηχανῆς,** rendement d'une machine; σχέσις τοῦ χρησιμοποιουμένου ἔργου πρὸς τὸ καταναλισκόμενον.

προσοδοφόρος, ος, ον· ὁ ἔχων καλὴν πρόσοδον, d'un bon rapport; καρποφόρος, παραγωγικός, productif, ive, adj. ἐπικερδής, lucratif, ive, adj.

προσοδοφόρως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον προσοδοφόρον, d'une manière productive; ἐπικερδῶς, lucrativement, adv.

προσοικειόνω καὶ

προσοικειῶ (όω), ποιῶ, καθιστῶ τινα οἰκεῖον, rendre familier; συνηθίζω εἴς τι, ἐξοικειῶ, familiariser; συνεταιρίζω τινά, associer. § [μέσ.] προσοικειοῦμαι, ποιῶ τινα ἐμαυτῷ φίλον, ἐξοικειοῦμαι, se familiariser, καὶ ἐν γένει οἰκειοποιοῦμαί τι, s'approprier; συνεταιρίζομαι, s'associer.

προσοικείωσις, εως, ἡ· τὸ προσοικειοῦν (ἢ προσοικειοῦσθαι), action de (de se) familiariser; ἐξοικείωσις, familiarité, n.f. οἰκειοποίησις, appropriation, n. f. συνεταιρισμός, association, n. f.

προσομοιάζω, μέλ. άσω, εἶμαι ὅμοιος τινί, ὁμοιάζω πρός τι, ressembler; πλησιάζω πρός, approcher; κλίνω πρός τι, avoir un air de.

προσομολόγησις, εως, ἡ [νομ.], expromission, n.f. (ἐκ τοῦ λατ. expromissio) [ῥωμ. δίκ.] ἀποκατάστασις ὀφειλέτου, substitution de débiteur, καθ' ἣν νέος ὀφειλέτης ἀναλαμβάνει τὸ χρέος, συναινῶν πρὸς τοῦτο.

προσόν, όντος, τό· ἡ ἰδιότης, τὸ προσόν, attribut, n. m. propriété, n. f. || ἡ εὕρεσις εἶνε προσὸν τῆς μεγαλοφυΐας, l'invention est l'attribut du génie. § —, τὸ ὑπό τινος ἀπαιτούμενον νὰ ὑπάρχῃ, qualité, n. f. ἱκανότης, capacité, n. f. δεξιότης (εἴς τι), aptitude, n. f. || δὲν ἔχει τὰ (ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα) προσόντα, il n'a pas les qualités [requises par la loi].

προσονομάζω, μέλ. άσω, ἐπονομάζω, surnommer.

προσόπλιον, ου, τὸ [ἱππολ.], βλ. **ἀκρόπλιον.**

προσορμίζομαι [ναυτ.], relâcher, κοινῶς **ἀράζω περαστικά,** ἤτοι διακόπτω τὸν πλοῦν ἀγκυροβολῶν προσωρινῶς εἰς λιμένα τινὰ ἢ ὅρμον, εἴτε πρὸς ἐπισκευὴν βλάβης τινός, εἴτε ἕνεκα κακοκαιρίας, εἴτε πρὸς προμήθειαν ἐφοδίων ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας. § —, προσγειόω, atterrir. § —, **προσεγγίζω** (προσκαίρως), toucher.

προσορμίζω, μέλ. ίσω [ναυτ.], aborder, accoster; προσπελάζω, παραβάλλω, φέρω τι πρός που, πλησίον, κάμνω νὰ πλησιάσῃ που, ζυγόνω, κοινῶς διπλαρόνω.

προσόρμισις, εως, ἡ [ναυτ.], ἡ πρᾶξις τοῦ προσορμίζεσθαι, relâche, n. f. βλ. **προσορμίζομαι.** § —, ἡ προσγείωσις, atterrissage, n. m. ἡ παραβολή, action d'aborder, abordage, n. m. || — (πλοίου), abord au rivage.

προσοφθάλμιον, ου, τό· œilleton, n. m. μικρὰ πλὰξ μετ' ὀπῆς, προσκεκολλημένη εἰς τὸ ἓν ἄκρον τῶν **διοπτήρων** (alidades) καὶ τῶν παρομοίων ἐργαλείων. Χρησιμεύει ἵνα ὁ παρατηρητὴς θέτῃ τὸν ὀφθαλμόν του κατὰ τὰς παρατηρήσεις. § —, pinnule œilleton, n. m. τὸ πρὸς τὸν ὀφθαλμὸν **διαστοχάστριον**· βλ. λέξιν· καθὼς καὶ **διοπτήρ,** alidade à pinnules.

προσοφθάλμιος, ος ον [ἐνν. φακκός], oculaire, n. m.

προσοχή, ῆς, ἡ· προσέχειν τὸν νοῦν (ἐπίστασις νοός, διανοίας), attention, n. f. ἐπιμέλεια, application, n. f. φροντίς, soin, n. m. ἡ ἀκρίβεια, exactitude, n. f. || καταβάλλω προσοχήν, mettre de l'attention (du soin); || [ἐπιφ.] προσοχή! attention; || μεγάλη προσοχή, ἐπαγρύπνησις, vigilence, n.f. § —, πρόνοια, περίσκεψις, circonspection, n.f. πρόνοια, προφύλαξις, précaution, n.f. [ἐν.] ménagement, n.m. || προχώρει, ἀλλὰ μὲ προσοχήν, avance mais avec précaution; || [ἐπιφ.] προσοχή! prenez garde; [οἰκ.] gare! || τὸ πρᾶγμα δεῖται πολλῆς προσοχῆς, l'affaire doit être traitée avec une grande délicatesse. § **προσοχή!** [στρατ.] garde à vous! παράγγελμα διδόμενον ὅπως οἱ ἄνδρες σταθῶσιν ἐν προσοχῇ ἐν ᾗ θέσει εὑρίσκονται· || προσοχή, δεξιά, πρὸς παρέλασιν, garde à vous vers la droite, pour défiler. § — [ναυτ.] attention; παράγγελμα προειδοποιητικὸν διδόμενον εἰς τοὺς ἐν γραμμῇ ἢ ἐπὶ τῶν κερκιῶν ἄνδρας πρὸς ἐκτέλεσιν ἑτέρου παραγγέλματος. § [ναυτ.] attention pour les couleurs. **Εἰς ἔπαρσιν** ἢ εἰς **ὑποστολὴν σημαίας. Προσοχή.** Προειδοποιητικὸν κέλευσμα διδόμενον διὰ τὴν ἔπαρσιν ἢ ὑποστολὴν τῆς σημαίας πολεμικοῦ πλοίου· || **προσοχή· πῦρ,** attention, feu; παράγγελμα πεζικοῦ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν πυρῶν.

προσόψιον, τό, κοινῶς τὸ **προσόψι** καὶ ἡ **πετσέτα,** τὸ χειρόμακτρον, essuie-main, n. m. (ἡ πετσέτα), serviette de toilette.

πρόσοψις, εως, ἡ· βλ. **πρόοψις.** § —, ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις, aspect, n. m. ἡ μορφή, τὸ ἐξωτερικὸν προσώπου ἢ πράγματος, καὶ ἐν γένει ἡ θέα, vue, n. f. βλ. ὄψις [ἰδ. ἐμπορ.]

προσπάθεια, ας, ἡ· ἡ μετὰ ζήλου ἐνέργεια, ἐνασχόλησις περί τι, effort[s], n. m. ἐν γένει ὁ κόπος, peine, n. f. ἡ φροντίς, μέριμνα, προσπάθεια περί τι, sollicitude, n. f. || εἶνε ματαία προσπάθεια, c'est peine perdue; || μ' ὅλας μου τὰς προσπαθείας, malgré tous mes efforts; || καταβάλλω πᾶσαν προσπάθειαν, s'efforcer, mettre tout soin, faire de son mieux; || θὰ καταβάλωμεν πάσας ἡμῶν τὰς προσπαθείας, ὅπως ἐπιτύχωμεν,

nous ferons tous nos efforts pour réussir.

προσπαθῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐνεργῶ, ἐνασχολοῦμαι περί τι δραστηρίως, s'efforcer; προσπαθῶ, καταβάλλω κόπους, προσπαθείας, faire des efforts; προσπαθῶ, tâcher; καταβάλλω προσπάθειαν, ἀγωνίζομαι ἵνα, προσπαθῶ, prendre à tâche; ἐπιζητῶ, chercher à; κοπιάζω, προσπαθῶ, se donner de la peine; ‖ προσπαθεῖ ν' ἀρέσῃ, il s'efforce de plaire; ‖ προσπαθεῖ νὰ περιπατήσῃ, il s'efforce à marcher; ‖ [ἀπολ.] θὰ προσπαθήσω, je tâcherai; je ferai mon possible; ‖ προσεπάθησα νὰ τὸν εὐχαριστήσω, j'ai cherché à le satisfaire.

προσπάππος, βλ. πρόπαππος.

προσπελάζω, μέλ. άσω, aborder; φέρω τι πρός πού, πλησίον, κάμνω νὰ πλησιάσῃ πού, πλησιάξω· ‖ ἡ **προσπέλασις** (προσέγγισις, πλησίασις), action d'aborder; ‖ προσπελάζω τὸν πολέμιον, aborder l'ennemi; γενικώτερον ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ aborder σημαίνει προσβάλλω τὸν πολέμιον διὰ τῆς βίας.

προσπέλασις, εως, ἡ· approche, n. f. τὸ φέρειν τι πλησίον· προσέγγισις, ἡ· πλησίασις, ἡ· τὸ προσεγγίζειν, **πρόσβασις** (approche), τὰ μέρη ἐξ ὧν δύναταί τις νὰ προσεγγίσῃ πού· ‖ ἔργα προσπελάσεως ἢ προσιτήρια, travaux d'approche; ‖ σχηματισμὸς προσπελάσεως, formation d'approche.

προσπελαστός, ή, όν· abordable, adj. ὁ προσιτός, ὁ εὐκόλως πλησιαζόμενος.

προσπερνῶ, βλ. προπερνῶ.

προσπέφτω [δημ.], ἀντὶ προσπίπτω.

προσπίπτω, μέλ. έσω· ῥίπτομαι (πίπτω) εἰς τοὺς πόδας τινός, tomber aux pieds de quelqu'un; γονυπετὴς παρακαλῶ, ἱκετεύω, γονυπετῶ πρό τινος, se mettre à deux genoux devant quelqu'un; [συνεκδ.] αἰτῶ συγγνώμην, demander pardon; ὁμολογῶ τὸ σφάλμα μου, faire amende honorable. § —, ὑποπίπτω ἐν τῇ ἀκοῇ, τῇ ὁράσει, frapper; donner dans; ‖ — εἰς τὰς αἰσθήσεις, frapper les sens.

προσποίησις, εως, ἡ· τρόπος ὑποκριτικός, ὑπόκρισις, προσποίησις, dissimulation, n. f. ἐπιτήδευσις, προσποίησις, affectation, n. f. feinte, n. f. faux semblant; ‖ αὐτὰ εἶνε προσποιήσεις, ce sont des affectations; ‖ — φιλανθρωπίας, faux semblant d'humanité; ‖ — εὐσεβείας, faux semblant de dévotion. § —, feinte, n. f. ἔκφρασις τῆς ὁπλομαχητικῆς σημαίνουσα τὸ νὰ ἐξαπατήσωσι τὸν ἀντίπαλον διὰ προσπεποιημένης τινὸς κινήσεως.

προσποιητικός, ή, ὸν καὶ

προσποιητός, ή, όν· ὑποκριτικός, ἀντιθ. τῷ γνήσιος, dissimulé, ée, adj. affecté, ée, adj. feint, e, adj. προσπεποιημένος, simulé, ée, adj. ψευδής, ής, ές, faux, fausse, adj. καὶ ἐν γένει προσποιητικός, ὁ τεχνητός, πλαστός, fictice, adj. καὶ fictif, ive.

προσποιοῦμαι (έομαι), μέλ. θήσομαι, ἀόρ. προσεποιήθην· ὑποκρίνομαι ὅτι εἶμαι ἢ ἔχω κάτι, κάμνω ὅτι δὲν βλέπω, δὲν αἰσθάνομαι, προσποιοῦμαι, dissimuler; feindre; affecter; faire semblant de; faire; contrefaire; ‖ ἠξεύρει νὰ προσποιῆται, il sait dissimuler; ‖ δὲν ἠξεύρει νὰ προσποιῆται, il ne sait pas feindre; ‖ προσποιηθεὶς ὅτι δὲν ἐγνώριζε τοῦτο, faisant semblant de ne pas le savoir; ‖ προσποιοῦμαι χαράν, feindre la joie; ‖ προσποιεῖται τὸν ἀσθενῆ, il fait le malade; ‖ προσποιεῖται τὸν εὐλαβῆ, il contrefait le dévot; ‖ προσποιεῖται ὅτι κοιμᾶται, il fait semblant de dormir; ‖ — ἔκπληξιν, faire l'étonné; jouer la surprise; ‖ προσποιεῖται πολλὴν μετριοφροσύνην, il affecte une grande modestie; ‖ προσπεποιημένος, η, ον· ὑποκριτικός, dissimulé, ée. § μεταμορφόνω, déguiser; ἀπομιμοῦμαι, contre-faire; imiter; ‖ προσποιούμενος τὴν φωνήν του, en déguisant sa voix.

προσπορίζω, μέλ. ίσω, πορίζω, προμηθεύω (χορηγῶ, παρέχω) τινί τι προσέτι], procurer (fournir) [en outre]; ‖ προσπορίζομαι, se procurer en outre.

πρόσραμμα, ατος, τὸ (προσράπτω), πᾶν ἐπί τινος ἐρραμμένον, προσκεκολλημένον διὰ ῥαψίματος, qui est cousu à. § —, blanchet, n. m. ἐν τῇ σελλοποιΐᾳ καλεῖται οὕτω τεμάχιον σκύτους ἐρραμμένον ἐφ' ἑτέρου σκυτίνου τεμαχίου, ὅπως καταστήσῃ τοῦτο στερεώτερον· ‖ προσράμματα τῶν παραπλευριδίων, blanchets de quartiers; ‖ — τοῦ παραπλευριδίου, faux quartier, n. m. βλ. **σέλλα.**

προσράπτω, μέλ. άψω, ῥάπτω τι πρός τι, ἐπί τινος, coudre à.

πρόσρησις, εως, ἡ· ὁ χαιρετισμός, salutation, n. f. § [εὐχρ. συνήθ. πληθ.] προσρήσεις, salutations, n. f. pl. compliments, n. m. pl. amitiés, n. f. pl. civilités, n. f. pl. hommages, n. m. pl. βλ. **προσκυνήματα**· ‖ τὰς προσρήσεις μου εἰς τὸν $K^{ον}$ ἀδελφόν σας, mes amitiés (mille choses de ma part) à M^{eur} votre frère; ‖ φιλικὰς προσρήσεις, mille amitiés; βλ. καὶ ἐγκαρδίως· ‖ δεχθῆτε, κύριε, τὰς προσρήσεις μου, recevez Monsieur, mes salutations empressées; βλ. καὶ **ἀσπάζομαι.**

προσταγή, ῆς, ἡ· ἡ διαταγή, ordre, n. m. διαταγή, ῥητὴ προσταγή, injonction, n. f. διαταγή, commandement, n. m. βλ. **διαταγή**· ‖ εἰς τὰς προσταγάς σου, à vos ordres = εἰς τὰς διαταγάς σας.

πρόσταγμα, ατος, τὸ [ἰδ. στρατ.], βλ. **παράγγελμα,** commandement, n. m.

προστάζω, μέλ. άξω· ἐπιτάσσω τινί τι, δίδω διαταγήν, διατάσσω, donner l'ordre, ordonner; δίδω προσταγήν, commander; δίδω πρόσταγμα [ταχτ.] (**παράγγελμα**), commander (= ἐκφωνῶ τὸ παράγγελμα)· ‖ ἀρκεῖ νὰ προστάξητε, vous n'avez qu'à commander; ‖ ὅπως προστάζετε, comme il vous plaira; ‖ τί προστάζετε [τί ἐπιθυμεῖτε]; qu'y a-t-il pour votre service?

προστακτική, ῆς, ἡ [γραμμ.], impératif, n. m. ἡ πρᾶξις δι' ἧς παρίσταται ὑπὸ τοῦ λέγοντος ὡς σημαίνουσα προσταγὴν ἢ προτροπήν.

προστακτικός, ή, όν, εἰς προσταγήν, διαταγὴν ἀνήκων, de commandement; προστα-

κτικός, impératif, ive, adj. ἐπιτακτικός, impérieux, euse, adj.

προστακτικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον προστακτικὸν (ἐπιτακτικόν), d'un air de commandement ; impérativement, adv. ἐπιτακτικῶς, impérieusement, adv.

πρόσταξις, εως, ἡ [τακτ.], crochet offensif ; βλ. **ἐπιθετικὴ** χαμπή.

προστασία, ας, ἡ· protection, n. f. ἡ προφύλαξις, ὑπεράσπισις τινὸς [μεταφ.] ἡ πατρωνεία, patronage, n. m. ἡ πρός τινα χορηγουμένη βοήθεια, auspices ; || ἐζήτησε τὴν προστασίαν μου, il a demandé ma protection ; || [ὁ σύλλογος αὐτὸς συνεστήθη] ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Βασιλέως, sous le patronage du Roi ; || [εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν] ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ θείου του, sous les auspices de son oncle. § — [πολιτ. ἐν.] **προστασία,** protectorat, n. m. τὸ ἀξίωμα, τὰ καθήκοντα τοῦ προστάτου. Ἡ ὑποστήριξις ἥντινα μεγάλη τις δύναμις παρέχει εἰς ἀσθενῆ τινὰ χώραν, συνεπείᾳ συμβάσεως. § —, βλ. **παλλάδιον.** § — τῶν φαλάγγων, protection des colonnes ; βλ. **ὑπηρεσία** ἀσφαλείας.

προστάσσω, βλ. **προστάζω.**

προσταταλγία, ας, ἡ· prostatalgie (προστάτης, καὶ ἄλγος, douleur) n. f. πόνος τοῦ προστάτου, douleur de la prostate.

προστατεκτομία, ας, ἡ· prostatectomie (προστάτης καὶ ἐκτομή) n. f. [χειρουρ.] μερικὴ ἢ ὁλικὴ ἐκτομὴ τοῦ προστάτου, ablation partielle ou totale de la prostate.

προστατευτικός, ή, όν, ὁ ἀφορῶν τὴν προστασίαν, de protection ; protecteur, trice, adj. || προστατευτικὸν ἦθος, air protecteur ; || [οἰκονομ.] προστατευτικὸν σύστημα, système protecteur ; protectionnisme, n. m. || προστατευτικὰ τέλη, droits protecteurs ; || οἱ ὀπαδοὶ τοῦ προστατευτικοῦ συστήματος, les protectionnistes [πολιτ. οἰκον.] les partisans du protectionnisme.

προστατευτικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον προστατευτικόν. d'un air protecteur ; ὡς προστάτης, en protecteur.

προστατεύω, μέλ. εύσω, protéger ; παρέχω τινὶ τὴν προστασίαν μου (τὴν ὑποστήριξίν μου), prêter son appui ; πατρωνεύω, patronner ; [συνεκδ.] εὐνοῶ, favoriser ; || — τοὺς ἀδυνάτους, protéger les faibles ; || — τὰς τέχνας (τὰς ἐπιστήμας), protéger les arts (les sciences) ; || ἡ ἀκρόπολις προστατεύει τὴν πόλιν, la citadelle protège la ville ; || προστατευόμενος γάλλος, protégé français.

προστάτης, ου, ὁ (θηλ. ἄτις), ὁ ὑπερασπιζόμενος, ἔχων τινὰ ὑπὸ τὴν προστασίαν του, protecteur, trice, adj. § —, ὁ πάτρων, patron, onne, n. || ὁ ἅγιος Διονύσιος εἶνε προστάτης τῶν Ἀθηνῶν, St Denis est patron d'Athènes.

προστάτης, ου, ὁ (ἀδὴν) [ἀνατομ.] prostate, n. f. ἀδὴν μόνον ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς ὑπάρχων, κείμενος δὲ ἀμέσως κάτωθεν τῆς οὐροδόχου κύστεως, ἧς περιλαμβάνει τὸν τράχηλον ὡς καὶ τὴν πρώτην μοῖραν τῆς οὐρήθρας (προστατικὴν μοῖραν), corps glanduleux, propre au sexe masculin, qui enveloppe le col vésical et la première partie de l'urètre.

προστατικός, ή, όν· prostatique, adj. [ἀνατομ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸν προστάτην, ὁ τοῦ προστάτου· || ἀδενίσκοι προστατικοί, glandules prostatiques ; || σύγκριμα προστατικόν, concrétion (ou calcul) prostatique, λίθος ἢ σκληρὸν κρᾶμα σχηματιζόμενον ἐν τῷ προστάτῃ.

προστάτις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ **προστάτης.**

προστατῖτις, ιδος, ἡ [νοσ.], prostatite, n. f. inflammation de la prostate, ἡ φλεγμονὴ τοῦ προστάτου ἀδένος, οὖσα ὀξεῖα ἢ χρονία. Ἡ πρώτη εἶνε συνήθως ἐπακολούθημα βλεννορροίας, σπανιώτερον δὲ ἀδεξίου καθετηριασμοῦ, σφοδροῦ πλήγματος κατὰ τὸ περίνεον. κτλ.

προστατοκήλη, ης, ἡ· prostatocèle, n. f. [παθολ.] οἴδημα τοῦ προστάτου, tumeur de la prostate.

προστατόλιθος, ου, ὁ· prostatolithe (προστάτης καὶ λίθος) n. f. [παθολ.] σύγκριμα τοῦ προστάτου, calcul de la prostate.

προστατόρροια, ας, ἡ· prostatorrhée (προστάτης καὶ ῥέειν, couler) n. f. [παθολ.] νοσηρὰ ῥύσις προερχομένη ἐκ τοῦ προστάτου, écoulemsnt morbide provenant de la prostate.

προστάττω, βλ. **προστάζω.**

προστέγασμα, ατος, τό· βλ. **προστέγιον,** appentis. § [οἰκοδ.] προστέγασμα ἐξέχον· βλ. **γεῖσον** (auvent). § —, βλ. **γείσωμα,** marquise. § —, **σκέπη,** ἡ· balme (m.) beaume (m.) ou abri ; αἱ ὀνομασίαι αὗται δίδονται ἀναλόγως τῷ πράγματι, καλοῦνται δὲ τοιουτοτρόπως καὶ σπήλαια (grottes) σχηματιζόμενα ὑπὸ πέτρας προτενοῦς.

προστέγιον, ου, τό· appentis, n. m. (a-pan-ti) **προστέγασμα,** τό, ἤτοι ἡμίστεγον (demi-comble) ἐπακουμβῶν ἐπί τινος τοίχου καὶ στηριζόμενον πρὸς τὰ ἔμπρὸς ὑπὸ στηλῶν τετραγωνικῶν ἢ ξυλοστατῶν (piliers ou poteaux); || **στέγη μονόρρους** ἢ **μονόρρηκτος,** toit en appentis; || παραστέγασμα, bâtiment en appantis, ἤτοι μικρὸς οἰκίσκος ἐπακουμβῶν ἐπί τινος τοίχου. § —, avancement d'un toit.

προστέγισμα, ατος, τό· chanlatte, n. f. (de champ καὶ latte, latte mise de champ) ; διπλοσανὶς (madrier) κεκομμένη διαγωνίως ἀπὸ τὴν μίαν πρὸς τὴν ἑτέραν κόψιν, ἥντινα καθηλοῦσιν εἰς τὰ ἄκρα τῶν ἐπιτεγίδων (chevrons) τῆς στέγης καὶ ἐφ' ἧς θέτουσι τὴν πρώτην σειρὰν τῶν κεράμων.

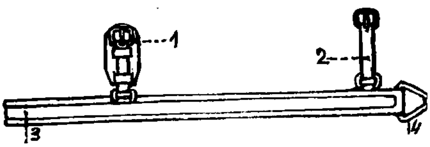
προστελεύει [διάλ. Ἠπείρου], λαμβάνει καλὴν ἔκβασιν ὑπόθεσίς τις, προκόπτει.

προστέλλα, ἡ· [διάλ. Οἰνόης], ἐμπροσθέλλα, ποδιά.

πρόστεγον, ου, τό· ἢ προστέγασμα· βλ. γεῖσσον, auvent. § — [ἀρχιτ.], βλ. πρόστῳον, porche d'une maison. § — [ναυτ.], teugue, n. f. ou châtean d'avant ; κοινῶς **καμποῦνι·** ὁ ἐπὶ τοῦ πρωραίου καταστρώματος ὑπόστεγος χῶρος πλοίων τινῶν.

προστερνίδιον, ου, τό· poitrail, n. m.

κατ' ἐπέκτασιν καλεῖται οὕτω τὸ ἐπὶ τοῦ **στέρνου** ἐπιτιθέμενον μέρος τῆς σαγῆς. Τὸ προστερνίδιον τοῦ κέλητος ἵππου περιλαμβάνει ἕνα **κορμὸν προστερνιδίου** (corps de poitrail) καὶ δύο **ἀνάσπαστρα προστερνιδίου** (montants de poitrail) μετ' **ἀκροπόρπου** (boucleteau),

δύο **ἀκρόπορπα ἐξαρτήσεως προστερνιδίου** (boucleteau de support de poitrail) καὶ δύο **πόρπακας προστερνιδίου** (dé de poitrail). Τὸ προστερνίδιον χρησιμεύει ὅπως παρεμποδίζῃ τὴν σέλλαν νὰ ὀλισθαίνῃ πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἐν ἀνάγκῃ πρὸς ζεῦξιν, καλούμενον καὶ **προστερνίδιον ζευκτικὸν** (poitrail d'attelage).

προστέρνιον, ου, τό· conscience, n. f. ou plastron; κεχυρτωμένη πλὰξ ἐκ πεταλείου (ἢ ἐκ ξύλου) μετ' ἐντομῆς ἐν τῷ μέσῳ, τιθεμένη ἐπὶ τοῦ στήθους πρὸς πίεσιν τοῦ τρυπάνου· τὸ προστέρνιον μετὰ τοῦ τρυπάνου καλεῖται καὶ **στηθοτρύπανον** ἢ **τρυπανιστικὸς στρόφαλος.**

προστήθιον, ου, τό· τὸ καλύπτον τὸ στῆθος, plastron, n. m. ‖ **προστήθιον τοῦ θώρακος,** plastron (n. m.) ou devant de cuirasse; τὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ θώρακος (βλ. **θώραξ,** cuirasse)· ‖ — τῆς ὁπλομαχητικῆς, plastron pour l'escrime; εἶδος ἡμιθώρακος δερματίνου ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ὅντινα φέρουσιν ἐπὶ τοῦ στήθους κατὰ τὰς ἀσκήσεις τῆς ὁπλομαχητικῆς· ‖ — μολύβδινον, plastron en plomb, βάρος ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ στήθους τοῦ δύτου κατὰ τὴν κατάδυσιν, ὅπως κρατῆται ἐν τῷ πυθμένι.

προστίθημι, βλ. **προσθέτω.**

προστιμάω-ῶ, βλ. **προστιμόνω.**

πρόστιμον, ου, τό· amende, n. f. ἡ ἐπιβαλλομένη χρηματικὴ ποινή, peine pécuniaire; ‖ ἐπιβάλλω (κοινῶς βάζω) πρόστιμον, βλ. **προστιμόνω**· ‖ **πρόστιμον** (amende) καλεῖται ἡ ἐπὶ ὡρισμέναις παραβάσεσι διατάξεων τοῦ πολιτικοῦ ἢ ποινικοῦ νόμου ἢ καὶ ὀργανισμοῦ ὑπηρεσίας τοῦ κράτους καταγινωσκομένη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἢ ἄλλης δημοσίας ἀρχῆς καταβολὴ χρηματικοῦ ποσοῦ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ταμείου. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ἐπιβαλλομένη χρηματικὴ ποινὴ ἕνεκα παραβάσεως ὀργανισμοῦ ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρετῶν αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης κατὰ προηγουμένην συμφωνίαν. Ἡ **χρηματικὴ ποινὴ** εἶνε ποινὴ ἐπανορθωτική, κυρία ἢ παρεπομένη. Εἶνε ποινὴ τοῦ κοινοῦ δικαίου οὐσιωδῶς ἀπάδουσα εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς νόμους, ὡς ἐκ τούτου τὰ στρατοδικεῖα χρηματικὴν ποινήν, νὰ μεταβάλλωσι τὴν ποινὴν ἐξουσιοδοτοῦνται, ὅταν ὁ νόμος ἐπιβάλλῃ χρηταύτην εἰς φυλάκισιν ἓξ ἡμερῶν μέχρι ἓξ μηνῶν. Ἄρθρ. 185. Στρ. Ποιν. Νόμ.

προστιμόνω, μέλ. ώσω, ἐπιβάλλω εἴς τινα πρόστιμον, imposer (infliger; appliquer) une amende; mettre quelqu'un à l'amende.

προστοιχίζω, μέλ. ίσω [δημ.], συναγοράζω, κοινῶς χαπαρόνω, accaparer; προαγοράζω ὁλόκληρον τὸ ἐμπόρευμα, ἵνα εἶμαι μόνος κάτοχος.

προστοίχιος (στερέωσις) [ναυτ.] [amarrage] à la serre; βλ. **στερέωσις.**

προστοίχισμα, ατος, τὸ [δημ.], συναγορά, προαγορά, κοινῶς τὸ χαπάρισμα, accaparement, n. m. βλ. **προστοιχίζω.**

προστομιαῖον, ου, τὸ [ἀρχιτ.], ὁ ἐξωτερικὸς φαινόμενος γῦρος ὑπερθυρίου (ἀνωφλίου) θύρας· βλ. **περιπλαίσιον,** chambranle, καὶ ἐκ τούτου κατ' ἐπέκτασιν λέγεται καὶ linteau, n.m. ὅπερ σημαίνει αὐτὸ τὸ ὑπερθύριον, **ὑπέρθυρον.**

προστομίς, ίδος, ἡ· τὸ ἐπὶ τοῦ ἄκρου τοῦ στομίου αὐλοῦ πρόσθετον τμῆμα, γενικῶς embouchure, n. f. § —, bavette, n. f. τὸ εἰς τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ κολεοῦ (θήκης) ξίφους ἢ σπάθης τιθέμενον ἐπιστόμιον, ὅπερ λέγεται καὶ cuvette de chape ἢ cuvette de fourreau de sabre, etc.

πρόστοον, ου, τό· βλ. **πρόστωον.**

προστρέχω, μέλ. έξω· τρέχω πρός τινα, πρός που, accourir. § καταφεύγω πρός τινα, recourir; προστρέχω, καταφεύγω εἴς τινα ἢ τι, avoir recours.

προστριβεύς, έως, ὁ (τῆς τροχοπέδης), patin, n. m. βλ. **τροχοπέδη.**

προστριβή, ῆς, ἡ **πρόστριψις,** ἡ ἐπί τινος τριβή, frottement contre, ἡ τριβή, frottement, ἡ τρῖψις, πρόστριψις, friction, n. f. § —, rencontre, n. f. ἐν τῇ ὁπλουργικῇ μεταφ. σημαίνει τὴν προστριβήν, βλ. καὶ **προστρίβομαι.** § —, κατ' ἐπέκτ. ἡ ἐπαφή, touche, n. f. βλ. **μαγνήτισις.** § [ἱππολ.] προστριβή, rasement des dents ἢ usure des dents, **προστριβὴ** τῆς ἐπιφανείας τῶν τομέων **ὀδόντων** τοῦ ἵππου, οἵτινες διὰ τῆς προόδου τῆς ἡλικίας προστριβόμενοι μεταλλάσσουσι τὸ ἀρχικὸν αὐτῶν σχῆμα, ἢ ἐξαλείφεται ἀπ' αὐτῶν ἡ μέλαινα ἔλλειψις. Ὡς γνωστὸν διὰ τῆς προστριβῆς ταύτης τῆς ἐπιφανείας τῶν τομέων ὀδόντων διαγιγνώσκεται ἡ ἡλικία τῶν ἵππων.

προστρίβομαι [ὁπλουρ.], βλ. **προστρίβω.**

προστρίβω, μέλ. τρίψω, τρίβω ἐπί τινος, frotter contre. § [μεταφ.] μεταδίδω, προσάπτω, imputer; attacher; faire peser; faire rejaillir; ‖ [τὸ αἶσχος τὸ ὁποῖον ἡ πρᾶξις αὕτη] προστρίβει εἰς τὴν οἰκογένειάν του, attache à (fait rejaillir sur) sa famille; ‖ [ὁπλουρ.] **προστρίβομαι,** rencontrer, ἤτοι μέρος τι τοῦ ὅπλου, κτλ. συναντᾶται ἐπὶ ἑτέρου τεμαχίου καὶ παράγεται προστριβή.

προστύλιον, ου, τό· prostyle, n. m. et adj. τὸ **πρόστυλον** (βλ. **πρόστυλος**)· καλεῖται οὕτως ἐπίσης τὸ προπύλαιον (propylée).

πρόστυλος, ος, ον· prostyle n. m. adj. καλεῖται οὕτω ναὸς ἢ ἕτερον κτίριον ἔχων ἔμπροσθεν **στοὰν** (portique) ἢ 4, 6, 8 κίονας μόνον εἰς τὴν κυρίαν αὐτοῦ **πρόοψιν** (façade)

(βλ. **ναός**, temple καὶ **περίπτερον**, periptère), ὁ δὲ ἔχων ἄλλους τόσους κίονας ἢ στοὰν ἐπὶ τῆς ἀντικειμένης πλευρᾶς καλεῖται **ἀμφιπρόστυλος** (amphiprostyle)· βλ. καὶ **ναός**, temple.

πρόστυπος, ος, ον· bas-relief, n. f. [ἀρχιτ.] ἡμιανάγλυφον, ἤτοι προστετυπωμένος, η, ον, πεπιεσμένος πρός τι, οὗ ἡ ἐργασία κατὰ τὸ ἥμισυ ἐξέχει. Καλεῖται **πρόστυπον** ἔργον (bas-relief) τὸ ἀντίθετον τοῦ **ἐκτύπου** (haut-relief), εἶνε δὲ γλυφὴ ὀλίγον ἐξέχουσα, οὕτως εἰπεῖν πεπλατυσμένη, εἴτε ἐκτελεσθεῖσα ἀπ' εὐθείας ἐπὶ λίθου, ξύλου ἢ μετάλλου, εἴτε προσκολληθεῖσα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τούτων, εἶνε συνεπῶς **ἀνάγλυφον** (relief) ἐπίπεδον, ἤτοι ὀλίγον προέχον καὶ φαινόμενον πεπιεσμένον. Οἱ γλύπται παριστῶσι διὰ τοῦ τρόπου τούτου διάφορα ἀντικείμενα καὶ ἁπλᾶ κοσμήματα εἰσέτι. Ἀπολύτως ὅμως διὰ τῆς ἐκφράσεως **πρόστυπον** (bas-relief) ὑπονοοῦσι πάντοτε ὅτι πρόκειται περὶ ἀναγλύφου παριστῶντος ὑπόθεσιν τινὰ (sujet). Ἡ ἀρχαία τέχνη καὶ ἡ τοῦ μεσαίωνος ἔκαμον χρῆσιν τῶν **προστύπων** διὰ τὴν κόσμησιν διαφόρων μνημείων, ἰδίως ἡ πρώτη ἐχρησιμοποίησε ταῦτα ἐν τῇ ζωοφόρῳ (frise) τοῦ κορινθιακοῦ καὶ συνθέτου **θριγκοῦ** (entablement), καὶ εἰς τὰς **μετόπας** (métopes) τοῦ δωρικοῦ· βλ. σχήματα εἰς λέξιν **βάσις** (base)· ἐπίσης πρόστυπα κοσμοῦσι πλεῖστα τύμπανα ἀρχαίων ἀετωμάτων· βλ. **ἀνάγλυφον** καὶ **περιφανὲς ἔργον**.

προστυχαίνω [δημ.], βλ. ἐκχυδαΐζω.

προστύχι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ προσυμφωνία ἀγορᾶς τῶν ἔκ τινος κτήματος παραχθησομένων καρπῶν ἢ προϊόντων.

προστυχιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ κακὴ ποιότης τινός, mauvaise qualité. § [συνεκδ.] προστυχιά, χυδαιότης, trivialité, n. f. χαμέρπεια, εὐτέλεια, bassesse, n. f. ὁ κακὸς (χυδαῖος τρόπος τοῦ φέρεσθαι, ἡ κακὴ συμπεριφορά, mauvais ton.

πρόστυχος, ος, ον [δημ.], κακῆς ποιότητος, de mauvaise qualité; **κοινός**, commun, une, adj. ordinaire, adj. || πρόστυχον ἐμπόρευμα (πρᾶγμα) [marchandise de] pacotille; camelote, n. f. § —, χυδαῖος, α, αῖον, trivial, ale, aux, adj. κοινός, commun, une, adj. χαμερπής, εὐτελής, bas, basse, adj. κακῆς συμπεριφορᾶς, de mauvais ton.

προστυχών, οῦσα, ὸν (προστυγχάνω), ὁ πρῶτος τυχὼν (ἐλθών), le premier venu; ὁστισδήποτε τύχῃ, tout venant; [οὐδ. ἐπὶ πραγμ.] τὸ **προστυχόν**, ce qui tombe sous la main, τὸ πρὸ ἡμῶν ὑπάρχον, πᾶν τὸ προχείρως εὑρισκόμενον.

πρόστωον, ου, τὸ καὶ πρόστοον, porche d'une maison ou d'un édifice (λατ. porticus), **πρόστεγον**, τό· τὸ πρὸ τῆς πύλης (ἐξωθύρας) στέγασμα οἰκίας τινὸς βασταζόμενον ὑπὸ κιόνων ἢ τετραγωνικῶν στηλῶν (piliers).

προσυλλέγω, μέλ. λέξω, συλλέγω τι ἐκ τῶν προτέρων, recueillir ou ramasser auparavant (d'avance).

προσυλλογίζομαι [μέσ.], μεταχειρίζομαι προσυλλογισμόν, user de prosyllogisme.

προσυλλογισμός, οῦ, ὁ· prosyllogisme, n. m. ἐν τῇ λογικῇ συλλογισμὸς οὗ τὸ «συμπέρασμα» γίνεται ἡ «μείζων πρότασις» εἰς ἄλλον (δεύτερον) συλλογισμὸν (ἀντίθ. τῷ ἐπισυλλογισμός, syllogisme dont la conclusion sert de majeur à un second syllogisme; ἐν γένει συνεχὴς σειρὰ συλλογισμῶν.

προσυλλογιστικός, ή, όν [λογ.] prosyllogistique, adj. ὁ ἔχων τὸν χαρακτῆρα προσυλλογισμοῦ, qui a le caractère d'un prosyllogisme; || προσυλλογιστικὴ πρότασις, proposition prosyllogistique.

προσυμφωνία, ας, ἡ· ἐκ τῶν προτέρων συμφωνία (ὅροι συμφωνιῶν), accord (convention; stipulation) préalable.

προσυμφωνῶ (έω), μέλ. ήσω, συμφωνῶ (συμβάλλομαι, προσδιορίζω ὅρους) ἐκ τῶν προτέρων, s'accorder; (convenir; stipuler) d'avance.

προσυνθετικόν, τὸ καὶ **προσυνθετικὸν** τὸ πρόθεμα [γραμμ.] préfixe, n. m.

προσυνθετικός, ή, όν· préfixe, adj. ῥίζα προσυνθετική, ἤτοι λέξις τιθεμένη ἐν ἀρχῇ ἑτέρας λέξεως πρὸς σχηματισμὸν ἄλλης· **π. χ.** γαλβανο-καυτήριον, galvano-cautère; || **τὰ** προσυνθετικά, les préfixes; βλ. καὶ **πρόθεμα**.

προσυννιάζω [διάλ. Ἠπείρου] = ἁρμόζω τὸ ὕννὶ πρὸς τὸ ἄροτρον· 2) διὰ τοῦ ὑννίου προσβάλλω τοὺς ὀπισθίους πόδας τοῦ βωδίου.

προσυπακούω, μέλ. ούσω, ἐννοῶ τι προσέτι ἐν τῇ διανοίᾳ μου, ἐξυπακούω, sous-entendre.

προσυπογραφή, ῆς, ἡ· contreseing, n. m. ὑπογραφὴ τοῦ προσυπογράφοντος ἐπὶ ἐγγράφου τινός.

προσυπογράφω, μέλ. ψω, θέτω τὴν ὑπογραφήν μου κάτωθεν ἐκείνης ἄλλου ἐξ οὗ ἡ κυρία πρᾶξις προέρχεται, contresigner; || ὁ **προσυπογράφων**, ὁ **προσυπογράψας**, le contresignataire, ὁ θέτων τὴν προσυπογραφήν του.

προσφάγι, τὸ [δημ.], προσόψημα, τὸ ἐσθιόμενον μετ' ἄρτου, ce qu'on mange avec le pain; [οἰκ.] fricot, n. m.

πρόσφατος, ος, ον· ἰδίως νωπός, ή, όν· frais, fraîche, adj. ὁ πρὸ μικροῦ γενόμενος, νεωστὶ συμβάς, πρόσφατος, récent, e, adj. νέος, nouveau, elle, adj. νεωστί, τελευταίως ἐπελθών, de fraîche date; || πρόσφατοι εἰδήσεις, des nouvelles récentes; || ἰχθύες πρόσφατοι, du poisson frais.

προσφάτως [ἐπίρ.], νεωστί, récemment, adv. νωπότατος, fraîchement; tout frais; νεωστί, nouvellement, adv. πρὸ ὀλίγου, depuis peu; ἀρτίως, ἐσχάτως, dernièrement, adv.

προσφέρω, μέλ. θὰ προσφέρω, ἀόρ. προσήνεγκα, δίδω τι εἴς τινα, προσφέρω (δωροῦμαι), offrir à...; faire l'offre; présenter, ou faire hommage de (=δωροῦμαι, προσφέρω), ἀποδίδω, rendre; φέρω εἴς τινα, apporter; || — εἴς τινα δῶρον, ἀνθοδέσμην, κτλ. offrir à quelqu'un un présent, un bouquet, etc. || — (ὑποβάλλω) βαθύτατον σέβας, ἄμετρον εὐγνω-

μοσύνην, présenter l'hommage de son respect, de sa reconnaissance ; || — (ἀφιερῶ) τι εἴς τινα, faire hommage à quelqu'un de quelque chose ; || — θυσίαν εἰς τὸν Θεόν, offrir un sacrifice à Dieu ; || τοῦ προσέφεραν δῶρα, on lui a offert des présents ; || — 10,000 φρ., offrir dix mille frs. ; || προσφέρατε τοὺς ἀσπασμούς μου εἰς τὸν κύριον πατέρα σας, présentez mes civilités à monsieur votre père ; || τί δύναμαι νὰ σᾶς προσφέρω ; que pourrais je vous offrir ? || προσέφερε τὸ βιβλίον του εἰς τὸν βασιλέα, il a offert son livre au roi ; || αἱ ὑπηρεσίαι τὰς ὁποίας προσέφερε, les services qu'il a rendus ; || οἱ μὲν προσφέρουσι τὴν τέχνην των, οἱ δὲ τὰ κεφάλαιά των, les uns apportent leur industrie, les autres leurs capitaux ; || αἱ ζαχάρεις εἶνε λίαν ἄφθονοι καὶ προσφέρονται πολύ, les sucres sont très abondants et très offerts; || ἐπιτρέψατέ μοι, Κύριε, νὰ ἐπωφεληθῶ ἐκ τῆς εὐκαιρίας ταύτης, ὅπως προσφέρω ὑμῖν τὰς ὑπηρεσίας μου, permettez-moi Monsieur, de saisir cette occasion pour vous faire l'offre de mes services. § [δημ.] προσφέρνω, ὁμοιάζω πρός τι, avoir quelque ressemblance ; πλησιάζω πρός τι, approcher ; avoir un air de. § [μέσ.] **προσφέρομαι**, ὁ τρόπος τοῦ φέρεσθαι, φέρομαι, συμπεριφέρομαι, se comporter; se conduire; [en] agir; s'y prendre; || δὲν προσφέρεται καλῶς, il ne se conduit pas bien ; || προσφέρεται καλῶς πρὸς ὅλους, il se conduit bien envers tout le monde.

προσφεύγω, μέλ. φύγω, φεύγω πρός τινα, πρός που, ὅπως σωθῶ, se réfugier ; [συνεκδ.] ἀποτείνομαι πρός τινα, ἐπικαλοῦμαι τὴν συνδρομήν, βοήθειαν, προστρέχω, recourir; avoir recours ; || προσέφυγεν εἰς αὐτόν, c'est à lui qu'il a eu recours.

προσφιλέστατος, η, ον [ὑπερθ. τοῦ προσφιλής], très cher ; très chéri [συγκρ. έστερος, ὑπερθ. έστατος].

προσφιλής, ής, ής, ές, ἀγαπητός, ή, όν, cher, chère, adj. πολυαγαπημένος, chéri, e, adj. ἠγαπημένος, aimé, ée, adj. εὔνους, εὐνοούμενος, εὐμενής, προτιμώμενος, favori, ite, adj. || ὅ,τι προσφιλέστερον ἔχω, ce que j'ai de plus cher ; || εἶνε προσφιλὴς εἰς ὅλους, il est aimé de tous ; || τὸ προσφιλές του ἀνάγνωσμα, sa lecture favorite.

προσφιλοῦντες, οἱ· βλ. **ἀμείβων**.

προσφιλῶς [ἐπίρ.], μετ' (ἰδιαζούσης) ἀγάπης, avec amour ; μετ' ἀγάπης, στοργῆς, avec affection; φιλοστόργως, tendrement, adv.

προσφορά, ᾶς, ἡ· τὸ προσφέρειν τι εἴς τινα, action d'offrir, offre, n. f. πρᾶξις τῶν βιομηχάνων, ἐμπόρων καὶ ἐν γένει τῶν τεχνητῶν, κτλ. οἵτινες ἐπιθυμοῦσι νὰ τοποθετήσωσι (πωλήσωσι) τὰ ἐξ αὐτῶν παραγόμενα ἢ προϊόντα τῆς ἐργασίας των· || ὁ νόμος τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως, la loi de l'offre et de la demande ; || [ἐμπορ.] προσφορὰ καὶ ζήτησις, offre et demande ; κατὰ τὸν νόμον τῆς προσφορᾶς καὶ ζητήσεως, ὅταν ἡ ζήτησις ἦνε μικρὰ καὶ ἡ προσφορὰ μεγάλη, ἡ τιμὴ ἐκπίπτει, ὅταν δὲ ἡ ζήτησις ἦνε μεγάλη καὶ ἡ προσφορὰ μικρὰ ἡ τιμὴ ἀνέρχεται (ὑψοῦται)· || προσφορά, hommage, n. m. offrande, n. f. || εὐλαβὴς προσφορὰ πρός τινα, un hommage respectueux à quelqu'un ; || εὐχάριστος εἰς τὸν Θεὸν προσφορά, une offrande agréable à Dieu ; || [ἐπὶ πλειστηριασμοῦ] πρώτη προσφορά, mise à prix ; || ἀνωτέρα προσφορά, enchère ; || ἐνσφράγιστοι προσφοραὶ [ἐπὶ δημοπρασίας, κτλ.] des soumissions cachetées. § [ἐκκλ.] βλ. **πρόσφορον**.

πρόσφορον, ου, τὸ [ἐκκλ.] (βλ. **ἀντίδωρον**), pain à chanter. § ἄρτος εὐλογηθείς, pain bénit.

πρόσφορος, ος, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερ. ώτατος), ὁ ἐν ἁρμοδίᾳ στιγμῇ γινόμενος, ὁ ἁρμόδιος, πρέπων, ἔγκαιρος, qui est à propos ; ἁρμόδιος, κατάλληλος, convenable, adj. propre, adj. ὁ εἰς εὔθετον ὥραν γινόμενος, πρόσφορος, εὔθετος, opportun, une, adj. εὐνοϊκός, κατάλληλος, propice, adj. τρόπος λύσεως δυσχολίας ἢ ἐπιτυχίας σκοποῦ ἀναγκαῖος, expédient, e, adj. || στιγμὴ πρόσφορος, moment convenable ; || ἡ πρόσφορος λέξις, le mot propre ; || πρόσφορος περίστασις, circonstance opportune.

προσφόρως [ἐπίρ.], ἁρμοδίως, καταλλήλως, convenablement, adv. à propos.

προσφυγή, ῆς, ἡ (προσφεύγω), ἡ πρός τινα καταφυγή, recours, n. m. || [νομ.] — πρὸς αἴτησιν χάριτος, recours en grâce ; || [νομ.] — πρὸς ἀναίρεσιν, recours (pourvoi) en cassation.

προσφυής, ής, ές· ὁ καλῶς, ἁρμοδίως προσπεφυκώς, προσηρμοσμένος, στερεωμένος εἴς τι, bien adapté ; ἁρμόδιος, κατάλληλος, convenable ; propre, adj. ἀκριβής, juste, adj.

πρόσφυμα, ατος, τὸ [γραμμ.], suffixe, adj. (ἐκ τοῦ λατ. sub=sous καὶ fixus=placé) ; **προσφύματα** λέγονται τὰ γράμματα ἢ αἱ συλλαβαὶ αἵτινες ὑπάρχουσι μεταξὺ τῆς ῥίζης καὶ τῶν καταλήξεων· π. χ. τοῦ **γραφ-εύ-ς**, **λόγ-ο-ς**, προσφύματα εἶνε τὸ **ευ**, **ο**. Ἐν γένει δὲ πρόσφυμα, λέγεται τὸ μέρος τῆς λέξεως ὅπερ προστιθέμενον εἰς τὴν ῥίζαν προσδιορίζει τὴν φύσιν ἢ τὴν ἔννοιαν, ἤτοι ἡ **κατάληξις**· [τὸ ἀντίθετον τούτου εἶνε τὸ **προσυνθετικόν**.

πρόσφυξ, υγος, ὁ καὶ ἡ· réfugié, ée, adj. ὁ προσφεύγων πρός τινα, καταφεύγων, ἱκέτης, ζητῶν τὴν προστασίαν τινός· ὁ πρόσφυξ, λέγεται καὶ transfuge, n. m.

προσφύομαι, φύομαι (γεννῶμαι) ἐπί τινος, croître (naître) sur ; προσκολλῶμαι, adhérer ; προσκολλῶμαι ἐπί τινος, s'attacher ; être attaché à ; βλ. καὶ **πρόσφυσις**.

πρόσφυσις, εως, ἡ· adhérence, n. f. ἡ προσκόλλησις ἐπί τινος· βλ. καὶ σύμφυσις· || [φυσ.] adhésion, n. f. προσκόλλησις, ἔφελξις, ἡ φυσικὴ δύναμις ἡ συγκρατοῦσα ἐν ἐπαφῇ δύο σώματα.

προσφυῶς [ἐπίρ.], καταλλήλως, à propos, convenablement, adv.

προσφῶλι, τὸ [διάλ. Ἠπείρ.], φῶλι [φῶλος] λέγεται τὸ ᾠὸν τὸ ἐν τῇ φωλεᾷ τῶν ὀρνίθων τιθέμενον, ἵνα μὴ ξεφωλεάζωνται αὗται, προσφῶλι δὲ τὸ ὑπάρχον παρὰ τὸ φῶλι ᾠόν· βλ. καὶ φῶλος.

προσφώνημα, ατος, τὸ καὶ

προσφώνησις, εως, ἡ· ἡ πρός τινα ὁμιλία, προσλαλιά, allocution, n. f. [πρὸς Βασιλέα], adresse, n. f. § —, ἀφιέρωσις, dédicace, n. f. § [στρατ.] προσφώνημα σκοποῦ, alerte, n. f. εἰς τὰ ὅπλα! κλῆσις τῆς φρουρᾶς εἰς τὰ ὅπλα διὰ πυρκαϊάν, θόρυβόν τινά, ἢ ἀπόδοσιν τιμῶν.

προσφωνητικός, ή, όν, ὁ εἰς προσφώνησιν ἀνήκων ἢ ἁρμόδιος, d'allocution; d'adresse. § —, ὁ εἰς ἀφιέρωσιν ἀνήκων, dédicatoire, adj.

προσφωνῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀπευθύνω πρός τινα τὸν λόγον, adresser la parole; κάμνω προσφώνησιν, faire une allocution; ἀγορεύω [πρὸς τὸν λαόν], haranguer [la foule, le peuple. § —, ἀφιερῶ τι πρός τινα, dédier; δωρῶ, προσφέρω ἐκ σεβασμοῦ, faire hommage.

προσχαρής, ής, ές, καὶ πρόσχαρος.

προσχαριά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] = εὐμένεια, φιλοφροσύνη, εὐθυμία.

πρόσχαρος, ος, ον· φαιδρός, χαρούμενος, joyeux, euse, adj. εὔθυμος, εὐφρόσυνος, jovial, ale, adj. εὔθυμος, gai, gaie, adj. φαιδρός, εὐτράπελος, enjoué, ée, adj.

προσχεδιάζω, μέλ. άσω· σχεδιάζω ἐκ τῶν προτέρων, projeter d'avance; προσυλλαμβάνω ἐν νῷ, préconcevoir; ‖ προσχεδιασμένος, η, ον, préconçu, e. § — [ζωγρ.] ébaucher; esquisser; ‖ προσχεδιασμένος, η, ον, ébauché, ée; esquissé, ée; βλ. προσχεδίασμα καὶ ἀποσχεδιάζω.

προσχεδίασμα, ατος, τὸ [ζωγρ.] esquisse, n.f. ébauche, n.f. ἤτοι σχεδίασμα δεικνῦον τὰ κύρια μέρη ζωγραφήματος, ἢ ἔργου γλυπτικῆς, φιλολογικόν, κτλ. ὅθεν ὑπόδειγμα, modèle, n.m. σύνταξις σχεδίου, avant-projet, n. m.

πρόσχερο, τὸ [διάλ. Ἠπείρ.], τὸ πρόχειρον.

πρόσχημα, ατος, τό· ἡ πρόφασις, προσποίησις, semblant, n. m. ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις, τὸ φαινόμενον, apparence, n. f. τὸ ἐξωτερικὸν φαινόμενον, dehors, n. m. προκάλυμμα, manteau, n.m. masque, n.m. ‖ ὑπὸ πρόσχημα φιλίας, sous un semblant d'amitié; ‖ [κρύπτει τὴν φιλοδοξίαν] ὑπὸ πρόσχημα φιλοπατρίας, sous une apparence de (sous le masque du) patriotisme.

προσχηματισμός, οῦ, ὁ [γραμμ.], ἡ κατὰ γράμμα ἢ συλλαβὴν ἐπαύξησις τῆς ληγούσης λέξεως τινός, allongement [d'un mot par une syllabe].

πρόσχωμα, ατος, τό· βλ. πρόσχωσις, εως, ἡ·

προσχωματικός, ή, όν· d'atterrissement; βλ. πρόσχωσις.

προσχωμένος, η, ον (μετοχ. τοῦ προσχώνω)· ‖ προσχωμέναι γαῖαι, terrains alluviaux = ποταμόχωστοι· ‖ ποταμόχωστος, ος, ον· προσχωμένος, η, ον, alluvial, ale, aux; ‖ ποταμόχωστον στρῶμα, couche alluviale, εἶνε ἐκεῖνο ὅπερ προσθέτει εἰς τὴν γῆν ἡ ἰλὺς ποταμοῦ· βλ. καὶ πρόσχωσις.

προσχώνω (προσχώννυμι), μέλ. ώσω· προσθέτω σωρὸν γαιῶν ἐπί, ajouter un amas de terre sur; ἢ χώνω ἐντὸς τῶν γαιῶν· σωρεύω πλησίον ἢ ἐπί τινος, amasser auprès, accumuler sur.

προσχώρησις, εως, ἡ· ἡ πρός τινα ἢ πρός που, χώρησις, πόρευσις, προσέγγισις, συγκατάθεσις, accession, n. f. adhésion, n. f.

προσχωρῶ (έω), μέλ. ήσω, δέχομαι, προσέρχομαι, συντάσσομαι [συνθήκῃ τινί], accéder [à un traité; à une convention]; adhérer.

πρόσχωσις, εως, ἡ· alluvion, n. f. τὸ πρόσχωμα, ἔδαφος σχηματιζόμενον διὰ τῆς ἐναποθέσεως τῆς ἰλύος τῶν ὑδάτων. Ἀναλόγως τοῦ σχηματισμοῦ τῶν προσχώσεων αὗται καλοῦνται κῶνος προσχώσεως, cône d'alluvion; πρηνὴς πρόσχωσις, nappe ou talus d'alluvion; ‖ γαῖαι προελθοῦσαι ἐκ προσχώσεως, ἤτοι προσκεχωμένον ἔδαφος, terrain d'alluvion; ‖ —, dépôt d'alluvion, τὰ ἐναποθέματα ἐκ τῆς ἰλύος. § πρόσχωσις ἢ πρόσχωμα, atterrissement, n. m. ἐναπόθεσις γαιῶν ἢ ἰλύος ὑπὸ τῶν ὑδάτων· ‖ ποταμιαία πρόσχωσις, atterrissement fluvial; ‖ προσχωματικὸν βέλος, flèche d'atterrissement; καλεῖται οὕτως ἀνάχωμα ἢ ἄρσις σχηματιζομένη ἀπέναντι τῆς ἀκτῆς ἢ ἀπό τινος ἀκρωτηρίου εἰς ἕτερον διὰ μέσου κόλπου, ὅρμου ἢ ὁρμίσκου· τοῦτο καλεῖται ἀκροταινία (cordon littoral) ὅταν ἦνε συνεχὲς ἢ ὀλίγον μόνον διακόπτηται ὑπὸ στενῆς διόδου. § —, endiguement, n. m. πρόσχωμα· ἐργασία ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ὑψώσεως τῶν ὄχθῶν ῥείθρου ἵνα περιορισθῇ ἡ κοίτη αὐτοῦ καὶ προληφθῶσιν αἱ πλημμύραι. § πρόσχωσις παρόχθιος, lais, n.m. καλεῖται οὕτω ζώνη ἐδάφους σχηματιζομένη διὰ προσχώσεως παρὰ τὰς ὄχθας ποταμοῦ ἢ θαλάσσης.

πρόσω [ἐπίρ.], εἰς τὰ πρόσω, εἰς τὰ ἔμπροσθεν, ἐμπρός, en avant. § [ναυτ.] πρόσω τὰ δεξιὰ ἢ ἀριστερά, avant tribord ou bâbord; παράγγελμα διδόμενον εἰς τοὺς κωπηλάτας μιᾶς πλευρᾶς ὅπως κωπηλατήσωσι μετὰ πλειοτέρας δυνάμεως, ἵνα ἡ λέμβος ἀποκλίνῃ πρὸς τὴν ἑτέραν πλευράν.

προσῳδία, ας, ἡ· prosodie, n. f. ἐσήμαινε τὸ κατ' ἀρχὰς ἁπλῶς τὴν πρὸς ὄργανον ᾠδήν, τὸ προσαρμόζειν τὴν φωνὴν εἰς τὴν μελῳδίαν· παρὰ δὲ τοῖς γραμματικοῖς ἐδόθη τῇ λέξει ἡ συγκεκριμένη σημασία τοῦ διαφόρου τρόπου μεθ' οὗ ἐκφέρονται αἱ τῶν λέξεων συλλαβαὶ καὶ κυρίως τὰ φωνήεντα, δι' ὃ καὶ οἱ διάφοροι τόνοι (ὀξεῖα, βαρεῖα, καὶ περισπωμένη), τὰ πνεύματα (δασεῖα καὶ ψιλὴ καὶ οἱ χρόνοι (βραχεῖα καὶ μακρὰ συλλαβή) ἐκαλοῦντο προσῳδίαι. Τανῦν ὅμως περιορίζεται ἡ ἔννοια τῆς προσῳδίας εἰς τὴν περὶ τῶν χρόνων τῶν συλλαβῶν διδασκαλίαν. Πᾶσα συλλαβὴ διὰ νὰ ἐκφωνηθῇ ἀπαιτεῖ κατὰ τὴν ἰδιότητά της μακρότερον ἢ βραχύτερον χρόνον, εἶνε μακρὰ ἢ βραχεῖα (ὑπάρχουσι δὲ καί τινες, ἀμφίδοξοι ἢ δίχρονοι ἢ κοιναὶ καλούμεναι, αἱ ὁποῖαι ὁτὲ μὲν εἶνε μακραί,

ὁτὲ δὲ βραχεῖαι). Στηρίζεται δὲ τὸ μακρὸν τῆς συλλαβῆς κατὰ πρῶτον εἰς τὸ μακρὸν τοῦ φωνήεντος αὐτῆς, ὁπότε ἡ συλλαβὴ λέγεται «φύσει» μακρά, ἢ εἰς τὴν ἕνωσιν τοῦ φωνήεντος μετὰ ἑπομένων συμφώνων, ὁπότε εἶνε «**θέσει**» μακρά· ἀλλὰ τινὲς ἑνώσεις βραχέος φωνήεντος μεθ' ἑπομένων συμφώνων δύνανται κατὰ βούλησιν τοῦ ποιητοῦ νὰ χρησιμεύσωσιν αὐτῷ ὡς μακραὶ ἢ ὡς βραχεῖαι (ἀμφίδοξοι). Ἐπὶ τῆς προσῳδίας τῶν συλλαβῶν στηρίζεται τὸ μέτρον τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ποιήσεως, ὡς καὶ τῆς λατινικῆς μετὰ τὸν Λίβιον Ἀνδρόνικον. Ἐν τῇ ποιήσει ὅμως τῶν νεωτέρων γλωσσῶν τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν συλλαβῶν ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ποιοῦ, τοῦ τόνου δηλαδή, τὸ δὲ μακρὸν ἢ βραχὺ τῶν συλλαβῶν δὲν λαμβάνεται πλέον ὑπ' ὄψει.

προσῳδιακός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν προσῳδίαν, de prosodie, prosodique, adj.

προσωμίς, ίδος, ἡ· couche, n. f. τὸ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον καμπύλον μέρος τοῦ **κοπάνου** (crosse) τοῦ ὅπλου ὅπερ χρησιμεύει ἵνα διευκολύνῃ τὴν σκόπευσιν· τὴν προσωμίδα ταύτην ὁ Χαντζερῆς ὁρίζει ὡς ἑξῆς: «**προσωμὶς** καλεῖται μόνον τὸ κατὰ τὴν σκόπευσιν πρὸς τὸν ὦμον στηριζόμενον μέρος τοῦ κοπάνου»· βλ. καὶ **κόπανος**, crosse. Οἱ Γάλλοι συγχέουσι πολλάκις τὰς λέξεις couche καὶ crosse πρὸς ἀλλήλας. Τὸ **πέδιλον τῆς προσωμίδος** (la plaque de couche) εἶνε τὸ μεταλλικὸν τεμάχιον τὸ προφυλάσσον τὸ μέρος τοῦ **κοπάνου** (crosse) τὸ ἐπακουμβῶν εἰς τὴν γῆν· ‖ **προσωμὶς τῶν περιστρόφων**, ἵνα δύνωνται διὰ τούτων νὰ βάλλωσι σκοπεύοντες ὡς τὰ ὅπλα, λέγεται gaîne d'épaulement.

προσωνυμία, ας, ἡ· ἐπωνυμία, ἡ δι' ἐπωνύμου ὀνομασία τινός, ἐπώνυμον (παράνομα), surnom, n. m. βλ. **καὶ παρονομασία.**

προσωπάκι, τό· μικρὸν πρόσωπον, petit visage; minois, n. m. visage gracieux d'enfant ou de jeune femme; ‖ εὔμορφον προσωπάκι, joli minois.

προσωπαλγία, ας, ἡ· prosopalgie (πρόσωπον, ἄλγος) n. f. [παθολ.] νευραλγία τοῦ προσώπου, névralgie faciale.

προσωπαλγικός, ή, όν· prosopalgique, adj. ἀφορῶν τὴν προσωπαλγίαν.

προσωπάρχης, ου, ὁ· ὁ διευθυντὴς τοῦ προσωπικοῦ, directeur (ou chef) du personnel.

προσωπεῖον, ου, τό· βλ. καὶ **προσωπίς**, masque, n. m. ‖ ἀφαιρῶ τὸ προσωπεῖον, ôter le masque; [μεταφ.] démasquer.

προσωπιδοειδής, ής, ές [ἰδ. βοτ.], personné, ée; en masque.

προσωπιδοφορία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ προσωπιδοφορεῖν, action de se masquer; κοινῶς ἡ **μασκαράτα**, mascarade, n. f. βλ. λέξιν.

προσωπιδοφόρος, ος, ον· ὁ φέρων προσωπίδα, qui porte un masque, κοινῶς **μασκαρᾶς** καὶ **κουδουνᾶτος**, masqué, ée, adj. masque, n. m. [δημ.] chie-en-lit ou chienlit, n.m. ὁ εἰς τὰς ὁδοὺς περιφερόμενος, ὅστις καλεῖται καὶ carême-prenant, n. m. ‖ χορὸς προσωπιδοφόρων, bal masqué.

προσωπιδοφορῶ (έω), μέλ. ήσω· φέρω προσωπίδα, porter un masque; εἶμαι μετημφιεσμένος, être masqué; μεταμφιέζομαι, se masquer.

προσωπικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸ πρόσωπον (τὸ ἄτομον), personnel, -elle, adj. ‖ ζήτημα προσωπικόν, question personnelle; ‖ [νομ.] προσωπικὴ κράτησις, contrainte par corps; prise de corps; ‖ διετάχθη κατ' αὐτοῦ προσωπικὴ κράτησις, il y a prise de corps contre lui; ‖ ἐπιτυγχάνειν κατά τινος προσωπικὴν κράτησιν, obtenir un mandat d'arrêt contre quelqu'un. ‖ ἀτομικὴ ὑπόθεσις, affaire personnelle. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ προσωπικόν, le personnel, n. m. **προσωπικὸν** λέγεται ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **ὑλικὸν** (matériel)· τὸ σύνολον τῶν προσώπων τῶν ἀποτελούντων μέρος ὑπηρεσίας τινός, διοικήσεως ἢ ἀνηκόντων εἰς τὸν στρατὸν ἢ **ναυτικόν**· ‖ τὸ προσωπικὸν τοῦ γραφείου, le personnel du comptoir· ‖ μόνιμον προσωπικόν, personnel permanent, τὸ διαρκῶς μένον τὸ αὐτό· ‖ κινητὸν προσωπικόν, personnel mobile, τὸ μεταβαλλόμενον ἢ μετακινούμενον.

προσωπικός, ή, όν· facial, ale, aux, adj. [ἀνατομ.] τοῦ **προσώπου**, ἀνήκων εἰς τὸ πρόσωπον, qui appartient à la face; ‖ οἱ **μῦς τοῦ προσώπου**, muscles fasciaux; ‖ **νεῦρον τοῦ προσώπου**, nerf facial; ‖ **γωνία τοῦ προσώπου**, angle facial.

προσωπικότης, ητος, ἡ· personnalité, n.f. ἡ ἀτομικότης, individualité, n.f. ἐπίσης ἐξέχον πρόσωπον, τὸ ἔχον ἀξίαν τινά, personnage, π.χ. une haute personnalité. § —, trait injurieux tiré de l'individualité même de quelqu'un; personnalité: ne faites pas de personnalités.

προσωπικῶς [ἐπίρ.], ἀτομικῶς, personnellement, adv. ὁ ἴδιος, en personne; βλ. καὶ **προσωπικός**· ‖ ἀτομικῶς ὑπεύθυνος (προσωπικῶς), personnellement responsable.

προσωπίς, ίδος, ἡ· τὸ **προσωπεῖον**, κοινῶς ἡ **προσωπίδα** καὶ **μουτσοῦνα**, masque, n. m. ὁμοίωμα προσώπου ἐκ χάρτονος ἢ μεταξίνου ὑφάσματος δι' οὗ καλύπτουσι τὸ πρόσωπον κατὰ τὰς μεταμφιέσεις. Αἱ μετάξινοι ἡμιπροσωπίδες καλοῦνται loup, n. m. ‖ προσωπεῖον ἀναπνευστικὸν ἐκ σπόγγου, masque respiratoire en éponge; ‖ **προσωπίς**, ίδος, ἡ· masque, n.m. τὸ πρόσθιον μέρος τῆς περικεφαλαίας τὸ καλύπτον τὸ πρόσωπον· ‖ — ξιφασκίας, masque d'escrime; ‖ — σατυρική, ἡ **μορμώ**, mascaron, n.m. βλ. καὶ **ὑδρορρόη** (gargouille); ‖ **προσωπίδες** (masques) καλοῦνται τεχνηταὶ ἀπομιμήσεις τοῦ προσώπου πρὸς κάλυψιν τούτου χρησιμεύουσαι. Τοιαύτας εἶχον ἀρχαιότατα οἱ λαοὶ τῆς Αἰγύπτου, Δυτ. Ἀσίας καὶ τῆς Ἰταλίας πρὸς κάλυψιν τοῦ προσώπου θανόντος τινός, οἵας εὗρε καὶ ὁ Σχλῆμαν, καὶ δὴ χρυσᾶς, ἐν τοῖς τάφοις τῶν Μυκηνῶν. Οἱ Ἕλληνες ἐχρησιμοποίουν τοιαύτας καὶ ἐν **βακχικαῖς** τελεταῖς καὶ **πομπαῖς**, ὅθεν μετέβη ἡ χρῆσις αὐτῶν καὶ εἰς τὰς **θεατρικὰς παραστάσεις**. Δὲν ἐκάλυπτον δὲ αἱ **θεατρικαὶ προσωπίδες** μόνον

τὸ πρόσωπον ἀλλὰ πᾶσαν τὴν κεφαλήν, ὡς περικεφαλαῖαι, ἔφερον δὲ καὶ κόμην, γένεια, ὦτα, διὰ τὰ γυναικεῖα πρόσωπα μάλιστα καὶ κοσμήματα. Τὸ κατ' ἀρχὰς κατεσκευάζοντο ἐκ φλοιοῦ δένδρων, εἶτα δὲ ἐκ δέρματος καὶ τέλος ἐκ ξύλου καὶ μάλιστα ἐξ ἐλεφαντόδοντος. Διεκρίνοντο δὲ αἱ τραγικαὶ (ἔχουσαι ἔκφρασιν φοβεράν), κωμικαί, σατυρικαὶ καὶ ὀρχηστρικαὶ προσωπίδες. Αἱ πλεῖσται εἶχον τὸ στόμα εὐρέως διεσταλμένον ἵνα προσλαμβάνῃ ἡ φωνὴ τοῦ ὑποκριτοῦ τὴν διὰ τὰς διαστάσεις τῶν θεάτρων ἀπαιτουμένην ἰσχύν. Ἡ χρῆσις τῶν προσωπίδων μετέβη ἀπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου εἰς τὸ ῥωμαϊκὸν καὶ ἀπὸ τούτου εἰς τὴν ἰταλικὴν «ἔντεχνον» λεγομένην κωμῳδίαν, εἰσήχθη δὲ κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα εἰς σχεδὸν ὅλα τὰ θέατρα τῆς Εὐρώπης. Ἐν Ἰταλίᾳ καὶ κυρίως ἐν Ἑνετίᾳ, ἦσαν ἀπὸ τοῦ μέσου αἰῶνος ἐν μεγάλῃ χρήσει οὐ μόνον κατὰ τὰς ἀπόκρεω ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ἄλλας εὐθύμους ἑορτάς. Πέραν δὲ τῶν Ἄλπεων εὑρίσκομεν τὴν χρῆσιν αὐτῶν ἤδη κατὰ τὸν ΙΔ' αἰῶνα, ἐφέροντο δὲ μέχρι τοῦ ΙΗ' αἰῶνος πολλάκις ὑπὸ κυριῶν πρὸς προφύλαξιν τοῦ προσώπου ἀπὸ τῶν ἐπηρειῶν τοῦ καιροῦ.

προσωπογραφία, ας, ἡ· ζωγράφημα προσώπου, peinture de portrait. § —, εἰκὼν προσώπου, portrait, n. m.

προσωποδέρω [διάλ. Ἠπείρου], ὀνειδίζω.

προσωποκράτησις, εως, ἡ· προσωπικὴ κράτησις, contrainte par corps; prise de corps.

προσωποκρατῶ (έω), μέλ. ήσω· φυλακίζω διὰ χρέη, emprisonner pour dettes; contraindre par corps.

προσωπολήπτης, ου, ὁ· ὁ εἰς πρόσωπον ἀποβλέπων, qui fait acception de personnes; μεροληπτης, être partial.

προσωποληψία, ας, ἡ· τὸ λαμβάνειν ὑπ' ὄψει τὰ πρόσωπα, acception de personnes; μεροληψία, partialité, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ προτίμησις, préférence, n. f. || ἀποδίδειν δικαιοσύνην ἄνευ προσωποληψίας, rendre la justice sans acception de personne.

πρόσωπον, ου, τό· τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀνθρώπου, visage, n. m. figure, n. f. ἡ ὄψις, face, n. f. βλ. καὶ κατωτέρω· [ἐπὶ πραγμ.] τὸ ἔμπροσθεν μέρος, devant, n.m. πρόοψις, ἡ ὄψις, face, n.f. ὅθεν κατὰ πρόσωπον (κυρίως καὶ μεταφ.) de face, en face; [ἐπὶ οἰκοδομῆς ἰδ.] βλ. **πρόοψις**, façade, n.f. (=πρόσωπον κτιρίου)· τὸ μέτωπον, front, n. m. [σανίδος τὸ πλατύ], plat, n.m. βλ. **μέτωπον**, [τὸ στενόν], can, n.m. βλ. **κρόταφος**· || ἔχει πρόσωπον ὠοειδές, il a le visage ovale; || πλύνω τὸ πρόσωπόν μου, se laver la figure; [οἰκ.] se débarbouiller; || πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, face à face; || θὰ τοῦ τὸ εἰπῶ κατὰ πρόσωπον, je le lui dirai en face; || δὲν ἔχω **πρόσωπον νά**, je n'ose plus; || **μὲ τί πρόσωπον θὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιόν σου**; de quel front se présentera-t-il devant vous? || κ' ἔχει πρόσωπον νὰ ὁμιλῇ, il lui sied bien de parler! || ἐν ἱδρῶτι τοῦ **προσώπου** του, à la sueur de son front; || ἡ οἰκία ἔχει **εἴκοσι** μέτρα πρόσωπον, la maison a vingt mètres **de** front; || [οἰκοδ.] πρόσωπον τοίχου (θύρας κτλ.), parement d'un mur (d'une porte, etc.) βλέπε κατωτέρω. § πρόσωπον, τὸ ἄτομον, personne, n. f. personnage, n. m. rôle; || τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως εἶνε ἀπαραβίαστον, la personne du roi est inviolable; || [γραμμ.] **πρόσωπον**, personne, n. f. λέγον-αι οὕτω οἱ τύποι τοῦ ῥήματος οἱ δηλοῦντες τὰ πρόσωπα τοῦ λόγου· εἶνε δὲ τὰ πρόσωπα τρία, **πρῶτον**, **δεύτερον** καὶ **τρίτον**, οἷον **γράφω**, **γράφεις**, **γράφει**· || πρώτου προσώπου, de la première personne; || νομίζει ὅτι εἶνε σπουδαῖον πρόσωπον, il se croit un personnage; || τὰ πρόσωπα τοῦ δράματος, les personnages de la pièce; || [θεατρ.] τὸ πρόσωπον τὸ ὁποῖον ὑπεκρίθη, le rôle qu'il a joué; || ἀλληγορικὸν πρόσωπον, personnage allégorique; || [νομ.] νομικὸν πρόσωπον, personne civile; || ἐνεργὸν πρόσωπον, personne qui agit; acteur, trice, n. qui joue un rôle dans un événement; || [μεταφ.] ἔπαιξε ἐνεργόν πρόσωπον, il a joué un rôle actif; il a eu une part active. § **πρόσωπον**, visage, n. m. καλεῖται τὸ πρόσθιον μέρος τῆς κεφαλῆς τὸ ὁποῖον περιορίζεται ὑπὸ τοῦ τριχώματος τῆς κεφαλῆς, τῶν κροτάφων, τῶν ὤτων καὶ τοῦ λαιμοῦ. Τὸ δέρμα ἐν τῷ προσώπῳ εἶνε λεπτοφυέστερον παρὰ εἰς οἱονδήποτε μέρος τοῦ σώματος, καὶ ὑπ' αὐτὸ εὑρίσκεται σχετικῶς μεγάλη πληθὺς νεύρων καὶ αἱμοφόρων ἀγγείων. Εἰς τὴν χώραν ταύτην τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ἀπαντᾷ εἰς μικρὰν ἔκτασιν μεγάλη ἀφθονία καὶ ποικιλία ὀργάνων, τῶν ὁποίων ἡ κατασκευὴ εἶνε ἐκ τῶν πολυσυνθετωτάτων καὶ λεπτοφυεστάτων. Παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ τὸ μέγεθος τοῦ προσώπου σχετικῶς πρὸς τὸ κρανίον εἶνε πολὺ μικρότερον παρὰ εἰς τὰ ἄλλα ζῷα, καὶ ὅσῳ κατερχόμεθα εἰς ζῷα κατωτέρας ζωολογικῆς βαθμίδος, τόσῳ μᾶλλον εὑρίσκομεν τὸ πρόσωπον ἀνεπτυγμένον, τὸ δὲ κρανίον ἠλαττωμένον. Ὁ σκελετὸς τοῦ προσώπου ἀποτελεῖται ἐκ πολυαρίθμων ὀστῶν. § [ξυλουργ.], **πρόσωπον**, τό· parement, n. m. ὄψις, εως, ἡ· ὁρατὴ ἐπιφάνεια. Οἱ λεπτουργοὶ καὶ ξυλουργοὶ καλοῦσιν οὕτω τὴν φαινομένην ἐπιφάνειαν τοῦ ἔργου των. Ἔργον μὲ δύο ὄψεις (πρόσωπα), ouvrage à double parements, καλεῖται τὸ ἔργον οὗτινος αἱ δύο ὄψεις εἰσὶ καταφανεῖς. § — [οἰκοδομ.], parement, n.m. τὸ καταφανὲς μέρος ἐκτισμένου λίθου ἢ τοίχου, τὸ **πρόσωπον**, ἡ **ὄψις**, ἡ **πλευρά**· || en parement, κατὰ πρόσωπον, διὰ τὸ πρόσωπον· || **διάτονος**, ὁ (λίθος), pierre à deux parements; || **διατόνως** (κείμενος λίθος), pierre posée en double parements; βλ. **διάτονος**, (parpaing)· || τὸ **πρόσωπον**, ἡ **ὄψις**, ἡ **ἐπιφάνεια τοῦ** τοίχου, κτλ., parement d'un mur; || **ὁρατὴ ἐπιφάνεια** ἢ πρόσωπον, parement vu; || ὁ ἀποτελῶν τὴν ὁρατὴν ἐπιφάνειαν, formant parement; || τὸ **πρόσωπον** (τῆς βαϊόννιδος), face (de la baïonnette); || τὸ

πρόσωπον ἢ καὶ **μέτωπον** (ὀχυρώματος τινός), face (d'un ouvrage), τὰ πρόσωπα ὀχυρώματος τινὸς εἶνε τὰ ἐπιμήκη μέρη, τὰ δὲ **πλευρὰ** (flancs) εἶνε σχετικῶς βραχύτερα.

προσωποπαίρνω [διάλ. Ἠπείρου], ἐπιπλήττω τινὰ κατὰ πρόσωπον, τὸν **ἀποπαίρνω**, τὸν **ἐξευτελίζω**.

προσωποποίησις, εως, ἡ· καὶ προσωποποιΐα, personnification, n. f. ἡ παράστασις ἀφῃρημένων ἰδεῶν, ἀψύχων πραγμάτων ὡς ἐμψύχων, διαλεγομένων καὶ δρώντων ὡς προσώπων, ὡς ἀνθρώπων.

προσωποποιΐα, ας, ἡ· βλ. προσωποποίησις, personnification, n. f. βλ. καὶ εἰδωλοποιΐα· [ῥητορ.] ἰδίως, prosopopée, n. f.

προσωποποιῶ (έω), μέλ. ήσω, personnifier, ἤτοι, ἰδανικόν, πλαστόν, ἄψυχόν τι παριστῶ συνδιαλεγόμενον καὶ δρῶν ὡς ἔμψυχον, ὡς πρόσωπον, ὡς ἄνθρωπον· «διάλογον προσωποποιῶ» = πλάττω κατὰ βούλησιν πρόσωπα, ἀνθρώπους διαλεγομένους περί τινος.

πρόσωπος, ὁ [διάλ. Οἰνόης], τὸ πρόσωπον· 2) τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ἐφαπλώματος καὶ ἐν γένει ἡ καλὴ **μεριὰ** παντὸς ὑφάσματος· 3) τὸ θάρρος, ἡ τόλμη, ἡ παρρησία.

προσώρεμμα(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], συμμάζωμα, συστολὴ ἐνώπιον πρεσβυτέρου.

προσωρεύκομαι [διάλ. Οἰνόης], συμμαζεύομαι, συστέλλομαι ἐνώπιον ἀνωτέρων ἢ πρεσβυτέρων· 2) περιποιοῦμαι τὸν ἑαυτόν μου, διορθόνομαι.

προσωρινός, ή, όν· ἐφήμερος, πρόσκαιρος, provisoire, adj. διαβατικός, passager, ère, adj. πρόσκαιρος, temporaire, adj. [διοικ.] interimaire, adj. qui a lieu, qui s'exerce par intérim (**προσωρινῶς**)· ‖ καθήκοντα προσωρινά, fonctions intérimaires ; ‖ ὁ προσωρινὸς ὑπουργός, le ministre intérimaire, ἤτοι ἀναπληρωτὴς τοῦ ὑπουργοῦ ἢ ministre par intérim ; βλ. καὶ **προσωρινῶς**· ‖ [νομ.] **προσωρινὰ μέτρα**, mesures provisoires = mesures prises par provision, καλοῦνται τοῦ δικαστηρίου αἱ διαταγαί, δι' ὧν ἕνεκα ἐπικειμένου κινδύνου κανονίζεται προσκαίρως ἢ διασφαλίζεται ἡ διαφορά· τοιαῦτα δὲ δύναται νὰ διατάξῃ τὸ πρωτοδικεῖον, ὁ πρόεδρος καὶ ὁ εἰρηνοδίκης. ‖ [νομ.] **προσωρινὴ ἐκτέλεσις**, sentence provisoire ou jugement exécutoire par provision, καλεῖται ἡ διάταξις τῆς ἀποφάσεως ἡ καθιστῶσα αὐτὴν δεκτικὴν ἐκτελέσεως καίτοι μὴ τελεσίδικον οὖσαν. Ἐπιτρέπεται δὲ ἐπὶ ἀπαιτήσεων εἰς ἀναμφισβήτητα δημόσια ἔγγραφα ἢ εἰς ἰδιωτικὰ δικαστικῶν ἀνεγνωρισμένα στηριζομένων καὶ κατεπειγουσῶν δικῶν· ‖ [νομ.] προσωρινὴ ἐκτέλεσις, exécution provisoire, ἡ ἐκτελουμένη μολονότι **ἐπιδεκτικὴ** ἐφέσεως.

προσωρινότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ προσωρινοῦ, qualité de ce qui est provisoire.

προσωρινῶς [ἐπίρ.] οὐχὶ διαρκῶς, ἐφημέρως, προσωρινῶς, provisoirement, adv. ‖ intérim, n. m. (**προσωρινὸς**) τὸ μεταξὺ χρονικὸν διάστημα (entre temps) ἢ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ ὑπηρεσία τις ἐκτελεῖται ὑπὸ ἀναπληρωτοῦ καὶ οὐχὶ ὑπὸ τοῦ ἰδίου τοῦ κατέχοντος τὸ ἀξίωμα, ὅθεν **προσωρινῶς**, par intérim, adv. = provisoirement ; ‖ προσωρινὴ διοίκησις, commandement par intérim ; ‖ —, à titre provisoire ; βλ. καὶ τίτλος· ‖ ἀπόφασις προσωρινῶς ἐκτελεστὴ [νομ.] jugement [exécutoire par provision] ; βλ. **προσωρινὴ ἐκτέλεσις**.

προτακτικός, ή, όν [γραμμ.] prépositif, ive, adj. λέγεται ἐπὶ λέξεως ἢ μορίου προτασσομένου πάντοτε μιᾶς ἄλλης λέξεως· ‖ σύνδεσμος προτακτικός, conjonction prépositive.

πρόταξις, εως, ἡ· protaxe, n. f. ἡ ἔμπροσθεν ἄλλων τάξις· ‖ **πρόταξις**, protaxe, n.f. ἐκαλεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων διάταξις συνισταμένη εἰς τὴν τοποθέτησιν πρὸ τοῦ μετώπου τῆς φάλαγγος (phalange) καὶ εἰς ἀπόστασιν $^1/_4$ τοῦ μετώπου ἐλαφρῶν στρατευμάτων, ἤτοι ψιλῶν (psiles).

πρότασις, εως, ἡ· proposition, n. f. ἡ προτεινομένη ἐρώτησις ἢ ζήτημα· ‖ πρότασις γάμου, proposition de mariage ; ‖ κάμνω πρότασιν, faire une proposition ; ‖ αἱ πρῶται προτάσεις [πρὸς ἔναρξιν διαπραγματεύσεων], les ouvertures ; ‖ **πρότασις**, motion, n. f. πρότασις (proposition) γινομένη ὑπὸ μέλους συνεδριαζούσης ὁμάδος, ἢ σωματείου ἢ τῆς βουλῆς· ‖ **ὑποβάλλειν, ὑποστηρίζειν, ἀπορρίπτειν πρότασιν**, faire, appuyer, repousser une motion ; ‖ [κοινοβουλ.] πρότασις βουλευτοῦ, motion d'un député ; ‖ ὑποστηρίζω πρότασιν, appuyer une motion ; ‖ πρότασις ἀναβολῆς, motion d'ajournement ; ‖ πρότασις δημάρχου (νομάρχου), présentation d'un maire (d'un préfet) ; ‖ πρότασις ἐργολάβου (δι' ὑλικά), soumission, n. f. ‖ [οἱ καθηγηταὶ τοῦ πανεπιστημίου διορίζονται] τῇ προτάσει τῶν σχολῶν, sur la présentation des facultés ; ‖ **πρότασις νόμου**, présentation d'un projet de loi, εἶνε ἡ εἰς τὴν βουλὴν ὑποβαλλομένη τοιαύτη· ἐκράτησε δὲ νὰ καλεῖται οὕτως ἡ ὑπὸ βουλευτοῦ ὑποβαλλομένη, ἡ δὲ ὑπὸ ὑπουργοῦ σχέδιον νόμου. Ἵνα καταστῇ δὲ νόμος δέον νὰ ψηφισθῇ εἰς τρεῖς συζητήσεις κατὰ τρεῖς διαφόρους συνεδριάσεις· βλ. καὶ **ὑποβάλλω νόμον**· ‖ [νομ.] προτάσεις δικηγόρου, conclusions d'un avocat, εἶνε τὸ σύνολον τῶν αἰτήσεων ἢ ἐνστάσεων τῶν ὑποβαλλομένων ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ὑπὸ τοῦ διαδίκου, διαιροῦνται δὲ εἰς ἐγγράφους καὶ προφορικάς. § [γραμ. καὶ φιλοσ.] proposition, n. f. [ῥητορ. ἐν.] protase, n. f. ‖ ἡ μείζων (ἡ ἐλάσσων) πρότασις, la majeure (la mineure). § [λογικὴ] **πρότασις**, prémisses, n.f. pl. ἡ μείζων καὶ ἡ ἐλάσσων πρότασις συλλογισμοῦ, chacune des deux premières propositions, majeure et mineure, d'un syllogisme.

προτάσσω, μέλ. άξω, τάσσω, τοποθετῶ τινὰ ἢ τι εἰς τὰ ἔμπροσθεν, mettre (placer) devant ; κάμνω νὰ προηγηθῇ τι ἀπό, faire précéder de ; ‖ προτάσσομαι, se mettre devant.

πρόταφρος, ου, ἡ [ὀχυρ.], avant-fossé, n. m. ἡ δευτέρα τάφρος κατασκευαζομένη,

ἰδίως εἰς τὰς ὑδατώδεις χώρας, εἰς τὸν πόδα τοῦ πρανοῦς (glacis).

προτείνω, μέλ. θὰ προτείνω, φέρω πρὸς τὰ ἐμπρός, porter en avant ; ἐκτείνω πρὸς τὰ ἔμπροσθεν, tendre avant [π. χ. χεῖρα, πόδα] προτείνω, avancer ; ‖ [στρατ.] προτείνω λόγχην, croiser la baïonnette ; ‖ προτείνατε ἅρμ, croisez la baïonnette, παράγγελμα τοῦ χειρισμοῦ τῶν ὅπλων προφερόμενον, croisez... ette ; ‖ [ναυτ.] προτείνω δοράτιον, pousser un bout dehors ; ἢ προέλκω, κοινῶς σαγιάρω, ἤτοι ὠθῶ τὸ δοράτιον εἰς τὴν θέσιν του. § [συνήθως] προτείνω, χάμνω εἴς τινα πρότασιν τινά, προβάλλω τινὶ ζήτημα, proposer ; ‖ τί προτείνετε ; qu'est-ce que vous proposez ? ‖ — ζήτημα (ἐρώτημα), proposer une question ; ‖ — γνώμην, proposer son avis ; ‖ — τινὰ διὰ τὴν δεῖνα θέσιν, proposer (présenter) quelqu'un pour telle place. § —, θέτω, βάλλω πρὸς τὰ ἐμπρός, προτείνω, προβάλλω (λόγους, αἰτιολογίαν, πρόφασιν), mettre en avant ; avancer ; alléguer ; présenter ; produire ; ‖ οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους προτείνει, les raisons qu'il met en avant (qu'il allègue) ; ‖ ὁ ὑπουργὸς προτείνει καὶ ὁ βασιλεὺς διορίζει, le ministre présente et le roi nomme ; ‖ προτείνω, χάμνω πρότασιν (εἰς τὴν βουλήν), faire une motion ; ‖ προτείνω ἔνστασιν (ἐνίσταμαι), ἐξαίρεσιν κατὰ νόμον [νομ.] exciper.

προτειχίζω, μέλ. ίσω, κτίζω, ὑψῶ ἔμπροσθεν τινὸς τεῖχος πρὸς ὑπεράσπισιν, κτλ. élever une muraille devant ; ὀχυρῶ τι διὰ προτειχίσματος, fortifier par un avant mur (par un rempart).

προτείχιον, ου, τὸ [ὀχυρ.], braie ou braye, n. f. τεῖχος πρό τινος εἰσόδου φρουρίου, πύργου, κτλ. ‖ ψευδότειχος, τό· fausse -braie, ἐκαλεῖτο οὕτως ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ ὕψωμά τι ἔμπροσθεν προπετάσματος (parapet) καὶ χαμηλότερον τούτου, σχηματίζον οὕτω διπλοῦν περίβολον. Ὁ ψευδότειχος οὗτος, ὅστις ἦτο κατ' ἀρχὰς ἁπλοῦς καλύπτων ὄγκος (masse couvrante), ἐχρησιμοποιήθη ταχέως ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐγένετο ἀμυντικὸν ἔργον μετὰ τάφρων ὕδατος, προωρισμένον νὰ παρέχῃ διπλῆν σειρὰν πυρῶν καὶ νὰ ἐξαλείφῃ τὴν νεκρὰν γωνίαν (angle mort).

προτείχισις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ προτειχίζειν, ἡ κατασκευὴ προτειχίσματος, construction d'un rempart.

προτείχισμα, ατος, τὸ [ὀχυρ.] (Φίλων ὁ Βυζαντινός), avant-mur, n. m. περίβολος ἐκ τοιχοποιΐας ὁ μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένος τοῦ κυρίου περιβόλου (corps de place) φρουρίου τινός· ‖ κατ' ἐπέκτασιν ὁ προμαχών, bastion, n. m. [συνεκδ.] τὸ τείχισμα, rempart, n. m. καὶ ἐν γένει πᾶς φραγμός, barrière, n. f.

προτεκάρι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], πρωτότοχος.

προτελευταῖος, α, ον· ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου, avant-dernier, ère.

προτεμένισμα, ατος, τό· vestibule d'un temple, ὁ πρόναος.

προτεραία, ας, ἡ (ἐνν. ἡμέρα), ἡ προλαβοῦσα ἡμέρα, le jour précédent ; ἡ προηγουμένη ἡμέρα, le jour d'avant ; ἡ παραμονή, la veille ; ‖ τῇ προτεραίᾳ ὅτε ταῦτα ἔλεγε, la veille du jour où il parlait ainsi.

προτεραῖος, αία, αῖον· ὁ τῆς προλαβούσης ἡμέρας, ὁ πρὸ μιᾶς ἡμέρας, du jour d'avant ; τῆς παραμονῆς, de la veille.

προτεραιότης, ητος, ἡ· τὸ νὰ προηγεῖταί τις ἄλλου, priorité, n. f. = antériorité, n. f. primauté de temps ou de rang ; ‖ — ἡμερομηνίας, ὑποθήκης, priorité de date, d'hypothèque ; ‖ δικαίωμα προτεραιότητος, droit de priorité ; ‖ δικαίωμα τοῦ ὁμιλεῖν πρὸ ἄλλου τινός, droit de parler le premier, droit de priorité ; ‖ διεκδικεῖν προτεραιότητα, réclamer la priorité ; ‖ ἡ ἐν παρατάξει προτεραιότης τῶν στρατευμάτων, rang des troupes.

προτέρημα, ατος, τό· πρωτεῖον βαθμοῦ ἢ ἡλικίας, ἀνωτέρα ἀξία, πλεονέκτημα, avantage, n. m. ὑπεροχή, supériorité, n. f. ‖ τὰ προτερήματα τῆς μεθόδου του, les avantages de sa méthode. § —, ἀνωτέρα, καλλιτέρα ποιότης, ἰδιότης, προσόν, [bonne] qualité ; προίκισμα φυσικὸν ἢ ἐπίκτητον, προτέρημα, talent, n. m. mérite, n.m. ‖ ἔχει πολλὰ προτερήματα, il a beaucoup de qualités ; ‖ δὲν ἐγνώριζα ὅτι ἔχετε αὐτὸ τὸ προτέρημα, je ne vous connaissais pas ce talent ; ‖ ἄνθρωπος μὲ πολλὰ προτερήματα, homme de grand mérite (= μεγάλης ἀξίας), qui a beaucoup de bonnes qualités, homme de talent.

πρότερον [ἐπίρ.], ταχύτερον, plus tôt ; προηγουμένως, antérieurement, adv. précédemment, adv. ἄλλοτε, autrefois, adv. προτήτερον, auparavant, adv. ἐκ τῶν προτέρων, à l'avance ; πρὶν (ἀπό), avant ; ‖ ἦλθε πολὺ πρότερον, il est venu beaucoup plus tôt ; ‖ αὐτὰ δὲν συνέβαινον πρότερον, cela n'arrivait pas autrefois (auparavant); ‖ ὀλίγας ἡμέρας πρότερον, quelques jours avant ; ‖ — ἦτο πλούσιος, autrefois il était riche ; ‖ ὅπως ἦτο πρότερον, tel qu'il était auparavant ; ‖ ὡς καὶ πρότερον, comme auparavant; ‖ πολὺ πρότερον, longtemps auparavant ; ‖ τρεῖς μῆνας πρότερον, trois mois avant.

πρότερος, α, ον· προηγούμενος, antérieur, eure, adj. προγενέστερος, précédent, e, adj. πρότερος, d'avant ; préalable, adj. ‖ ἐκ τῶν προτέρων, d'avance ; à l'avance ; par avance; προκαταβολικῶς, par anticipation ; [φιλοσ. λατ.] à priori = d'après un principe antérieurement posé.

προτεστάντης, ου, ὁ· [ξεν.], protestant, ante, n. (ῥίζα protester, διαμαρτύρομαι)· ὀνομασία διδομένη εἰς τοὺς Λουθηρανοὺς καὶ εἰς ὅλους ἐκείνους οἵτινες, μετ' αὐτούς, ἀκολουθοῦντες τούτους, ἀπεσπάσθησαν τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ἤτοι διαμαρτυρόμενος, η, ον· ‖ οἱ προτεστάνται τῆς Γερμανίας, τῆς Ἀγγλίας, τῆς Ἑλβετίας, les protestants d'Allemagne, d'Angleterre, de Suisse.

προτεσταντικός, οῦ, ὁ· de protestant, ἢ

ἁπλῶς protestant, aute, adj. ὁ ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τοὺς προτεστάντας ἢ μὲ τὴν θρησκείαν αὐτῶν· ‖ ἡ προτεσταντικὴ λατρεία, le culte protestant.

προτεσταντισμός, οῦ, ὁ [ξεν.], protestantisme, n. m. τὸ σύνολον τῶν προτεσταντικῶν δογμάτων, ἤτοι τὰ δόγματα τῶν διαμαρτυρομένων.

προτήτερα [ἐπίρ.], πρότερον, ταχύτερον, plus tôt, adv. πρὶν ἀπό, avant, adv. προτήτερον, auparavant. adv. προηγουμένως, précédemment, adv. ἄλλοτε, autre fois, adv. ‖ ἦλθε πολὺ προτήτερα, il est venu beaucoup plus tôt ; ‖ τὸν εἶχα εἰδοποιήσει πολὺ προτήτερα, je l'avais prévenu longtemps auparavant ; ‖ δύο μῆνας προτήτερα, deux mois avant ; βλ. καὶ **πρότερον**. § [προθετ.] προτήτερα ἀπό, avant; ‖ ἦλθε προτήτερά μου, il est venu avant moi = προηγήθη ἐμοῦ, il m'a précédé.

προτήτερος, α, ον, καὶ

προτητερινός, ή, ὸν [δημ.] προηγούμενος, antérieur, e, adj προγενέστερος, précédent, e, adj. πρότερος, préalable, adj. d'avant.

προτίθεμαι, θέτω ἔμπροσθέν μου, πρὸ ὀφθαλμῶν, σκοπὸν τινα, προτίθεμαι, se proposer ; ἔχω πρόθεσιν, σκοπὸν νά, avoir l'intention ; ἔχω ὑπ' ὄψει, avoir en vue ; σκέπτομαι νά, songer (penser) à ; ἔχω κατὰ νοῦν, σχεδιάζω, σκοπῶ, projeter ; ‖ τί προτίθεται ; quelle est son intention ? ‖ προτίθεται μεγάλα πράγματα, il roule de grands desseins dans sa tête ; ‖ προτίθεμαι ν' ἀναχωρήσω αὔριον, je me propose de partir demain.

προτίμησις, εως, ἡ· τὸ τιμᾶν ἢ ἐκτιμᾶν τι περισσότερον ἄλλου, préférence, n. f. ἡ κατὰ προτίμησιν ἀγάπη, ἡ μείζων στοργή, prédilection, n.f. ‖ κατὰ προτίμησιν, de (par) préférence ; préférablement, adv. ‖ εὐχαριστοῦμεν ὑμᾶς διὰ τὴν προτίμησιν, τὴν ὁποίαν... nous vous remercions de la préférence que... ‖ — προσώπου, **προσωποληψία**, acception, n.f. § [νομ. ἐπὶ ἀγορᾶς] **δικαίωμα προτιμήσεως**, droit de préemption [λατ. præ, πρὸ καὶ emptio, ἀγορά, ὅθεν **προαγορὰ**] προαγοραστικὸν δικαίωμα, καθ' ὃ τὸ τελωνεῖον δύναται νὰ ἀγοράσῃ εἰς τὴν δηλωθεῖσαν τιμὴν ἐμπορεύματα ὑποτετιμημένα λόγῳ δόλου. § [νομ.] **προτίμησις**, préférence, n. f. καλεῖται τὸ δικαίωμα ὅπερ ἔχει ὁ ἐνάγων νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ πλειόνων ἐξ ἴσου ἁρμοδίων δικαστηρίων.

προτιμητέος, α, ον· ὅστις δέον νὰ προτιμηθῇ, qui doit être préféré ; à préférer ; préférable, adj.

προτιμότερος, α, ον, ὅστις εἶνε προτιμητέος, ὅστις ἀξίζει περισσότερον, καλλίτερον, qui vaut mieux ; προτιμητέος, préférable; ‖ εἶνε προτιμότερον, il vaut mieux.

προτιμῶ (άω), μέλ. ήσω, τιμῶ, ἐκτιμῶ τι, τινὰ περισσότερον ἄλλου, ἐκλέγω, προκρίνω, προτιμῶ, préférer ; δίδω (παρέχω) τὴν προτίμησιν, donner (accorder) la préférence; προτιμῶ, ἀγαπῶ καλλίτερον, aimer mieux; ‖ προτιμᾷ τῶν φίλων τοὺς κόλακας, il préfère les flatteurs aux amis ; ‖ προτιμῶ νὰ ὑποφέρω, παρὰ νά, j'aime mieux souffrir que [de] ; ‖ [ἂν λάβω ὁμοίας προτάσεις], θὰ σᾶς προτιμήσω, je vous donnerai la préférence. § [νομ.] **προτιμῶμαι** εἰς ἀγοράν, préempter (λατ. præ, πρὸ καὶ émere, ἀγοράζειν = **προαγοράζω**), βλ. **προτιμήσεως δικαίωμα**. § [μετοχ.] **προτιμώμενος**, η, ον· préféré, ée.

προτομή, ῆς, ἡ· buste, n. m. τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματος ζώου ἢ ἀνθρώπου, ἰδίως τὸ «πρόσωπον» ὃ μόνον ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων οὕτω καλοῦμεν, ἐπὶ γὰρ τῶν ζώων «**προτομήν**», Πολυδ. ‖ — ἐκ μαρμάρου (ἐκ γύψου), buste en marbre (en gypse). § **προτομὴ πυροβόλου**, volée d'une bouche à feu ; ἡ **προτομὴ** εἶνε τὸ μέρος τοῦ σωλῆνος τοῦ πυροβόλου τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῶν στροφαλίγγων ἢ μεταξὺ τοῦ ἄκρου τοῦ δευτέρου κρατύσματος καὶ τῆς τομῆς τοῦ στόματος.

προτονίζω [ναυτ.] τὸν ἱστόν, tenir en étais, ἤτοι θέτω τοὺς προτόνους ἱστοῦ τινὸς καὶ ἐντείνω αὐτοὺς προσηκόντως.

προτονίς, ίδος, ἡ [ναυτ.], βλ. εἰς λέξιν ἱστίον, **τριγωνικὰ ἱστία**· ‖ **προτονὶς τοῦ ἐπιδρόμου**, foc d'artimon, κοινῶς ἡ **καρβουνιέρα**. Τριγωνικὸν ἀναδρομικὸν ἱστίον προσομοιάζον τῇ μεγάλῃ **προτονίδι**, τοποθετούμενον μεταξὺ τοῦ τραχηλώματος τοῦ ἱστοῦ τοῦ ἐπιδρόμου καὶ τῆς ἱστοπέδης τοῦ μεγάλου ἱστοῦ· ‖ **μεγάλη προτονίς**, pouillousse ou pouillouse, n. f. κοινῶς **σταντζαβέλα**· τριγωνικὸν ἱστίον οὗτινος ὁ ἀνάδρομος εὑρίσκεται μεταξὺ τοῦ τραχηλώματος τῆς στήλης τοῦ μεγάλου ἱστοῦ καὶ τῆς ἱστοπέδης τοῦ ἀκατίου ἱστοῦ, καὶ ὅπερ μεταχειρίζονται ἐν κακοκαιρίᾳ καὶ ἀντιμονῇ· ‖ **προτονὶς τοῦ ἀκατίου**, trinquette (n. f.) ou petit contre-cacatois, κοινῶς **σταντζιέρα**· τὸ πρῶτον τριγωνικὸν ἱστίον τὸ τοποθετούμενον ἐπὶ τοῦ προτόνου τῆς στήλης τοῦ ἀκατίου ἱστοῦ, μεταξὺ τοῦ τραχηλώματος αὐτῆς καὶ τῆς ἄνω ἄκρας τοῦ ποδοστήματος. Ἀντὶ τῆς προτονίδος ταύτης ἐν κακοκαιρίᾳ τοποθετοῦμεν ἄλλην μικροτέραν καλουμένην **μικρὰν προτονίδα τοῦ ἀκατίου** (tourmentin) ; ‖ μικρὰ προτονὶς τοῦ ἀκατίου, tourmentin, n. m. trinquette, n. f. = προτονίσκος.

προτονίσκος, ου, ὁ· βλ. προτονὶς μικρά.

πρότονος, ου, ὁ [ναυτ.], état, n. m. πληθ. **πρότονοι**, les étais, κοινῶς (**στάντζοι καὶ στράλια**). Καλοῦνται οὕτω τὰ σχοινία δι' ὧν στηρίζονται ἐκ τοῦ **λαιμοῦ** (ton) αὐτῶν **αἱ στῆλαι** καὶ τὰ ἐπιστήλια (bas-mâts et mât de hune et perroquet) πρῴραθεν κατὰ τὸ διάμηκες τοῦ πλοίου ἐπίπεδον· γενικῶς δὲ **πρότονος** ἐστὶ κάλως ὅστις ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ἱστοῦ πρός τε τὴν πρῷραν καὶ τὴν πρύμνην τοῦ πλοίου προετείνετο καὶ ἐχρησίμευε πρὸς ἀνύψωσιν, καταβίβασιν καὶ στερέωσιν τοῦ ἱστοῦ. Οἱ **πρότονοι** ὧν τινων τὸ πάχος εἶνε ἀνάλογον τῶν διαστάσεων τοῦ ἱστοῦ καὶ ἡ κλίσις αὐτῶν ὡς πρὸς τὴν κατακόρυφον 50°—60°, τραχηλοῦνται ἐκ

μὲν τῆς μιᾶς αὐτῶν ἄκρας ἐπὶ τῆς στήλης ἢ τοῦ ἐπιστηλίου, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν φέρουσι λοβὸν ἢ **τρόχιλον**, δι' οὗ διαβάλλεται λεπτὸν σχοινίον χρησιμεῦον πρὸς ἔντασιν αὐτῶν, δι' ὃ καὶ **ἐντόνιον** (ride) καλεῖται. Οἱ πρὸς στήριξιν τῶν στηλῶν χρησιμεύοντες πρότονοι κοινῶς καλοῦνται **στάντζοι**, οἱ δὲ πρὸς στήριξιν τῶν ἐπιστηλίων καλοῦνται **στράλια**, γενικῶς ὅμως καλοῦνται **πρότονοι**, διακρινόμενοι ἀπ' ἀλλήλων διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς στήλης ἢ τοῦ ἐπιστηλίου ὅπερ στηρίζουσι, λ. χ. Πρότονος **τῆς στήλης τοῦ ἀκατίου** (στάντζος **τοῦ τουρκέτου**), étai de misaine. Πρότονος **τοῦ ἐπιστηλίου τοῦ δολωνίου** (**στράλιο τοῦ τσιμπουκιοῦ τοῦ παρουκέτου**), étai du petit mât d'hune, καὶ οὕτω καθεξῆς.

προτορνεία, ας, ἡ [ὁπλουρ.], portée, n.f. (ἐκ τῆς πρὸ καὶ τοῦ τορνεία). Ἐργασία τις προπαρασκευαστικὴ ἐπὶ τῶν πυροβόλων κατὰ τὴν τρυπάνισιν αὐτῶν, ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν καννῶν τῶν ὅπλων· ‖ προτορνείαν ποιοῦμαι, faire la portée.

πρότορος, ου, ὁ· amorçoir, n. m. (ἐκ τῆς πρὸ καὶ τοῦ τείρω). Ἐργαλεῖον τῶν τρυπανιστῶν (foreurs), δι' οὗ προετοιμάζεται ἡ εἰς τὸ τρυπανιζόμενον μέρος ἐμβολὴ τοῦ πρώτου τρυπάνου (foret). Ἡ πρᾶξις αὕτη λέγεται γαλλιστὶ faire l'entrée du foret, τὴν ἐμβολὴν τοῦ τρυπάνου ποιῶ· ‖ πρότοροι πρὸς τρυπάνισιν τῶν πυροβόλων, amorçoirs pour le forage des bouches à feu.

προτοῦ [ἐπίρ.], πρὸ τοῦ, πρὸ τούτου, ἐν τῷ προτέρῳ χρόνῳ, πρότερον, προτήτερον, auparavant, adv. προηγουμένως, antérieurement, adv. précédemment, adv. πρὶν (ἀπὸ) πρότερον, avant ; ‖ ὀλίγας ἡμέρας προτοῦ, quelques jours avant ; ‖ καθὼς καὶ προτοῦ, comme auparavant; ‖ δύο μῆνας προτοῦ, deux mois avant ; ‖ αὐτὰ δὲν ἐγένοντο προτοῦ, cela n'arrivait pas auparavant. § προτοῦ, πρὶν ἤ, avant que ; avant de ; ‖ μὲ εἶδε προτοῦ [νὰ] ἀναχωρήσῃ, avant de partir ; ‖ ἤμην ἐδῶ πρὶν ἔλθῃ, j'étais ici avant qu'il vienne (ἢ avant qu'il fût venu) ; ‖ δὲν πρέπει νὰ ἀναχωρήσω προτοῦ ἰδῶ τοὺς φίλους μου, je ne dois pas partir avant d'avoir vu mes amis.

προτρεπτικός, ή, όν· διεγερτικός, ἐνθαρρυντικός, παραινετικός, d'exhortation ; exhortatif, ive, adj. exhortatoire, adj. ‖ προτρεπτικὸς (παραινετικὸς) λόγος, discours exhortatif. § **προτρεπτικὸς** (εἰς τὸ κακόν), **προτρέπων**, instigateur, trice, adj. § **προτρεπτικὸς** (εἰς τὴν ἀρετήν, εἰς τὴν εὐσέβειαν), édifiant, e, qui porte à la vertu, à la piété ; ‖ ἀνάγνωσμα προτρεπτικὸν εἰς τὸ καλόν, lecture édifiante ; [ἀντίθ. τοῦ **σκανδαλώδους**, scandaleux].

προτρεπτικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον προτρεπτικόν, d'une manière exhortative ; en exhortant.

προτρέπω, μέλ. έψω, exhorter ; διεγείρω, exciter, ἐνθαρρύνω, encourager, τινὰ εἰς τὸ νὰ ποιήσῃ τι [ἀντιθ. τῷ **ἀποτρέπω**], παρακινῶ, ὠθῶ εἰς τὸ νὰ πράξῃ τι, pousser ; προσκαλῶ, παρακινῶ, προτρέπω, engager ; διεγείρω, exciter ; φέρω εἰς θέσιν νὰ κάμῃ τι, porter à ; παρακινῶ εἰς τὸ καλόν, κτλ, inviter [au bien, etc] ; ‖ **προτρέπω**, inciter (λατ. incitare, de in, dans et citare, pousser]=pousser à ; ἐξωθῶ εἰς τὸ νὰ πράξῃ τι· ‖ προτρέπω εἰς στάσιν, inciter à la révolte. § **προτρέπω**, παρακινῶ, ἐξωθῶ (συνήθως λέγεται ἐπὶ κακοῦ), instiguer=inciter, pousser à faire quelque chose.

προτρέπων, ουσα, ον· instigateur, trice, n. qui incite, qui pousse à faire une chose (λέγεται συνήθως ἐπὶ κακοῦ). § **προτρέπων** εἰς τὴν ἀρετήν, εἰς τὴν εὐσέβειαν, édifiant, e, adj. qui porte à la vertu, à la piété.

προτρέχω, μέλ. ξω (ἀόρ. ἔδραμον), τρέχω πρό τινος, ὑπερβαίνω αὐτὸν τρέχων, κοινῶς ξαπερνῶ, devancer [en courant], ὑπερβαίνω τινά, dépasser. § [ἀπολ.] τρέχω ἔμπροσθεν, courir devant ; πηγαίνω, βαίνω πολὺ ταχέως, aller trop vite, ἤτοι τρέχω πρότερον τινός, «ἡ γλῶσσα προτρεχέτω τῆς διανοίας» Ἰσοκρ. «γλῶσσα μὴ προτρεχέτω διανοίας»=qu'on ne doit pas parler avant de penser ; la langue ne doit pas devancer la pensée.

προτροπάδην [ἐπίρ.] ἰδ. φυγὴ εἰς τὰ ἔμπροσθεν, δρομαίως, σπεύδων, φυγὴ ἄτακτος, en fuite, en déroute, ὡς τοῦ ἡττηθέντος.

προτροπή, ῆς, ἡ (ἀντίθ. τῷ ἀποτροπή), ἡ παρόρμησις, διέγερσις, ἐνθάρρυνσις, προτροπὴ εἰς τὸ νὰ πράξῃ τίς τι, exhortation, n. f. ἡ παρακίνησις εἰς τὸ νὰ πράξῃ τίς τι, invitation, n. f. ὤθησις, impulsion, n. f. § **προτροπή**, instigation, n. f. (συνήθως λέγεται ἐπὶ κακοῦ), ἢ incitation, n. f. βλ. **προτρέπω**· ‖ ἐνεργεῖν τῇ προτροπῇ τινός, agir à l'instigation de quelqu'un.

πρότυπον, ου, τό· modèle ; γενικῶς σημαίνει τὸ παράδειγμα, ὁ προεσχηματισμένος τύπος, τὸ προεσχηματισμένον σχῆμα, χρησιμεῦον ὡς **ὑπόδειγμα** (βλ. λέξιν) πρὸς κατασκευὴν καὶ ἄλλων ὁμοίων· τὸ πρωτότυπον, original, ale, aux, adj. § **πρότυπον**, modèle, n. m. ἔργον εἰς φυσικὸν μέγεθος ἐξ οὗ θὰ ἐκτελεσθῶσιν ὅμοια αὐτῷ· ‖ fusil modèle 1874, δέον νὰ καλεῖται ὅπλον **προτύπου** 1874, κτλ. § **πρότυπον, δεῖγμα, ὑπόδειγμα**, échantillon, n. m. τεμάχιον ἀπὸ εἶδός τι, γενικώτερον δὲ αἱ **διαστάσεις** ἀντικειμένου τινός· ‖ **κυβόλιθος πρότυπος** ἢ **ὡρισμένων διαστάσεων**, pavé d'échantillon ; βλ. **κυβόλιθος**· ‖ **λίθος πρότυπος** ἢ **ὡρισμένων διαστάσεων**, pierre d'échantillon, ἤτοι ἐξαχθεὶς ἐκ τοῦ λατομείου σχεδὸν εἰς τὸ σχῆμα εἰς ὃ μέλλει νὰ χρησιμοποιηθῇ. § —, βλ. **ἀποσχεδίασμα**, ébauche, n. f. § [γλυπτ.] πρότυπον, esquisse, n. f. § —, βλ. **διακριβωτὴρ** (étalon)· § πρότυπον, τὸ **περιτύπωμα**, gabarit, n. m. βλ. λέξιν· ‖ κατασκευάζω πρότυπα (gabarits), gabarier, ἤτοι κατασκευάζω τεμάχιόν τι ὅμοιον τῷ προτύπῳ του (gabarit). § —, singe, n. m. συνώνυμον τοῦ modèle (πρότυπον), ἤτοι ἀντικείμενον ὅπερ χρησιμεύει

ὡς δεῖγμα πρὸς κατασκευὴν ἑτέρου· ὑπάρχει ἐπίσης καὶ ῥῆμα singer = modeler καὶ machine à singer=ἀπομιμητικὴ μηχανή.

προτυποποιός, οῦ, ὁ [ναυτ.], maître modeleur, ὁ κατασκευάζων τὰ πρότυπα.

προτυποποιέω-ῶ, κατασκευάζω πρότυπον, gabarier, συνώνυμ. τοῦ modeler; **προτυπόω**-ῶ.

πρότυπος, ος, ον· ὁ χρησιμεύων ὡς πρότυπον, qui sert de modèle; (τακτικὸς) πρότυπος, normal, ale, aux, adj. || πρότυπον ἀγρόκτηπιον, ferme modèle; || πρότυπος σχολή, école normale; || πρότυπον θερμόμετρον, thermomètre normal. Βλ. **καὶ πρότυπον.**

προτυπόω-ῶ, modeler, ébaucher; ἀπεικονίζω, σχηματίζω τί προτοῦ, σχεδιάζω τὸ σχῆμα κατασκευασθησομένου τινός.

προτύπωμα, ατος, τό· modèle, n. m. τὸ **πρότυπον.**

προτύπωσις, εως, ἡ· modelage, n. m. ἡ κατασκευὴ προτύπου.

προύμνη, ης, ἡ [φυτολ.], prunier, n. m. ἡ παράγουσα **προῦμνα** (ἢ **προῦνα, κορόμηλα**), κοινῶς ἡ **προυνιὰ** (**κορομηλιά**).

προῦμνον, ου, τό· ὁ καρπὸς τῆς προύμνης, τὸ κορόμηλον, prune, n. f.

προυβοδοῦρος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἀγγελιαφόρος, ἀπεσταλμένος.

προύμυτα [δημ. ἐπίρ.], βλ. **πρόμυτα.**

προῦνον, τὸ [διάλ. Ἠπείρ.], [ἀρχ.] **προῦμνον,** τὸ **κορόμηλον** (ἀλλαχοῦ). Ἐν Ἠπείρῳ λέγεται καὶ **κούμπουλον.**

προῦντζος, ου, ὁ [δημ. ξεν.], βλ. **μπροῦντζος,** κτλ.

προϋπάντησις, εως, ἡ· τὸ μεταβαίνειν εἰς συνάντησιν τινός, action d'aller à la rencontre (au devant de), ἡ ὑπάντησις, συνάντησις, rencontre, n. f.

προϋπαντῶ (άω), μέλ. ήσω· μεταβαίνω εἰς προϋπάντησιν, aller à la rencontre (au devant) de quelqu'un; || ἐπῆγε νὰ τὸν προϋπαντήσῃ, il est allé à sa rencontre.

προϋπαρξις, εως, ἡ· ἡ προτοῦ ὕπαρξις, τὸ προτοῦ ὑπάρχειν, préexistence, n. f. existence antérieure; || ἡ προϋπαρξις τῶν ψυχῶν, la préexistence des âmes; || ἡ προϋπαρξις τοῦ Λόγου, la préexistence du Verbe.

προϋπάρχω, μέλ. άρξω· ὑπάρχω πρότερον τινός, προηγουμένως, exister avant; préexister; εἶμαι προηγούμενος, être antérieur; προηγοῦμαι, précéder; || ἡ χρυσαλλὶς προϋπάρχει ἐν τῇ κάμπῃ, le papillon préexiste dans la chenille.

προϋποβάλλω, ὑποβάλλω ἐκ τῶν προτέρων, soumettre d'avance (préalablement).

προϋπογράφω, μέλ. άψω, ὑπογράφω ἐκ τῶν προτέρων, signer d'avance (auparavant).

προϋπόθεσις, εως, ἡ· ὑποθετικὴ σκέψις, συμπερασμός, supposition préalable; présupposition, n. f. || — παράλογος (ἄτοπος), βάσιμος, une présupposition absurde, fondée.

προϋποθέτω, μέλ. έσω, ὑποθέτω προηγουμένως, supposer d'avance; admettre (supposer) d'avance; admettre (supposer) préalablement; présupposer; ὑποθέτω, supposer; || — γεγονός τι, présupposer un fait.

προϋπολογίζω, μέλ. ίσω, ὑπολογίζω (ἐκτιμῶ τι κατὰ προσέγγισιν), ἐκ τῶν προτέρων, calculer (estimer) d'avance; συντάσσω προϋπολογισμὸν (κατὰ προσέγγισιν), faire le devis (estimatif)=προϋπολογισμὸς τῆς δαπάνης· βλ. **ὑπολογίζω,** supputer.

προϋπολογισμός, οῦ, ὁ· κατὰ προσέγγισιν ἐκτίμησις τινός, estimation, n. f. λογαριασμὸς κατὰ προσέγγισιν, calcul estimatif; βλ. **ὑπολογισμός** (supputation). § [ἐπὶ οἰκοδ. κτλ.] **προϋπολογισμός,** devis, n. m. ἡ ἀνάλυσις οἰκοδομῆς ἢ ἔργου τινός· καλεῖται οὕτως ἡ λεπτομερὴς ἀναγραφὴ τῶν ποσοτήτων, ποιοτήτων καὶ κατεργασίας (façon) τῶν ὑλικῶν οἰκοδομῆς ἢ ἔργου τινός, μετὰ σχεδίων καὶ ἀναλύσεως τῶν τιμῶν δι' ἕκαστον τῶν ὑλικῶν καὶ εἶδος τῆς ἐργασίας· || **προϋπολογισμὸς τῆς δαπάνης** τῆς ναυπηγήσεως πλοίου τινός, devis estimatif. § [διοικ.] budget, n. m. κατάστασις δι' ἧς προβλέπονται τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα κράτους τινός, δήμου, κτλ. état de prévision des recettes et des dépenses d'un État, d'une commune, etc. καὶ κατ' ἐπέκτασιν τὰ ἔσοδα ἢ ἔξοδα ἰδιώτου τινός, recettes ou dépenses d'un particulier; || ὁ **προϋπολογισμὸς τοῦ κράτους,** budget de l'État, εἶνε ἡ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων αὐτοῦ λεπτομερὴς κατὰ ὑπουργεῖα, ὑπηρεσίας, κεφάλαια καὶ ἄρθρα κατάστασις, ἥτις δέον νὰ εἰσάγηται ἐντὸς τῶν δύο πρώτων μηνῶν ἑκάστης συνόδου εἰς τὴν βουλήν. Αὕτη δὲ ἀφοῦ δι' εἰδικῆς ἐπιτροπῆς προσεξελέγξῃ αὐτόν, συζητεῖ ἐπ' αὐτοῦ καὶ ψηφίζει εἰς μίαν συζήτησιν καὶ οὐχὶ εἰς τρεῖς, ὅπως ἐπὶ τῶν νόμων.

προϋπόστασις, εως, ἡ· ἡ **προϋπαρξις** τινός, préexistence, n. f.

προϋπόσχεσις, εως, ἡ· ἡ ἐκ τῶν προτέρων ὑπόσχεσις, promesse antérieure.

προϋπόσχομαι, μέλ. θήσομαι, ἀόρ. ὑπεσχέθην, ὑπόσχομαι ἐκ τῶν προτέρων (προηγουμένως) promettre d'avance (préalablement); s'engager.

προυσήμαδον, τὸ [διάλ. Νισύρου], σημεῖον, κακὸς οἰωνός.

προυσκαλουμάνα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ἡ μήτηρ τῆς μάμμης, ἡ **προσμάμμη.**

προυσπαππούλ(ης)ς, ὁ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ὁ **πρόσπαππος.**

προυτσαλίδα, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ **πρητσίλα,** ἡ ὀσμή, ἡ δυσωδία τῶν τράγων, **κινάβρα.**

προυτσαλίζω καὶ **προυτσαλάω** [διάλεκ. Ἠπείρου]=ἐπὶ τράγου, **βατεύω, ὀχεύω.**

προυτσίλα, ἡ [διάλ. Λεντεχάδ.], ἡ **πρητσίλα,** ἡ ὀσμὴ τοῦ τράγου.

προϋφίσταμαι, ὑπάρχω (ὑφίσταμαι), προηγουμένως, exister (subsister) avant; **προϋπάρχω,** préexister.

προύχων, οντος, ὁ [συνήθ. πληθ.] οἱ προύχοντες, les notables; οἱ προεστῶτες, les primats; βλ. **προεστώς.**

προφανής, ής, ές, ὁ πρῶτος τῶν ἄλλων φαινόμενος, φανερός, πρόδηλος, évident, e, adj. καταφανής, πρόδηλος, manifeste, adj. κοινῶς ὁλοφάνερος, φανερός, clair, claire, adj. δῆλος, ος, ον, patent, e, adj. || — κίνδυνος, péril évident ; || προφανής, ὁ ἐπιδείξιμος, δεικτέος, ostensible, adj. ὁ δυνάμενος νὰ ἐπιδειχθῇ, qui peut être montré ; ὁρατός, apparent, e ; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ **προφανές**, évidence, n. f. ἡ **ἐνάργεια**, ἡ κατάστασις ἢ συνθήκη τοῦ **ἐναργοῦς** ἢ χαρακτὴρ τοῦ προφανοῦς· || τὸ **προφανὲς** (**ἐναργὲς**) ἀξιώματος τινός, l'évidence d'un axiome.

προφαντό, τὸ [δημ. καὶ διάλ. Κύμης] (ἐκ τοῦ προφαίνομαι)=ἐπὶ τῶν πρώτων καρπῶν πρὶν ἢ γενικευθῇ ἡ ὡρίμανσις αὐτῶν· ὁ πρῶτος ὡριμάσας καρπὸς λέγεται πρωτολάτης, ἐπίσης πρωτολάτης λέγεται καὶ τὸ προπορευόμενον πρόβατον τῆς ἀγέλης (πρῶτος-ἐλαύνω-ἐλάτης).

πρόφαντος, ος, ον καὶ κοινῶς **προφαντὸς** καὶ **προφαντό**, ὁ προδεικνυόμενος, ὁ κατὰ πρῶτον παρουσιαζόμενος [qui est] de primeur ἢ ἁπλῶς primeur, n.f. λέγεται ἐπὶ τῶν πρώτων παραγομένων καρπῶν, πρὸ τῆς γενικῆς ὡριμάνσεως· || τὰ πρόφαντα εἰσὶν ἀκριβά, les primeurs coûtent cher. Βλ. καὶ **πρωϊμάδια**.

προφανῶς [ἐπίρ.] προδήλως, ἐναργῶς, évidemment, adv. κατὰ τρόπον προφανῆ, φανερόν, βεβαίως, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀμφιβολίας, d'une manière évidente, certainement, sans aucun doute, καταφανῶς, manifestement, adv. κοινῶς ὁλοφάνερα, clairement, adv.

προφασίζομαι, προβάλλω πλαστὴν αἰτίαν πρὸς ἀπαλλαγήν μου ἀπό τινος, prétexter ; δικαιολογοῦμαι ἐπί τινος, s'excuser sur ; προβάλλω ὡς πρόφασιν, alléguer [comme prétexte].

πρόφασις, εως, ἡ· ἡ προτεινομένη πλαστὴ αἰτία, ἀφορμὴ πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπό τινος πρὸς δικαιολογίαν, ὄπισθεν τῆς αἰτίας κρύπτεται ἡ ἀληθὴς αἰτία, πρόφασις, prétexte, n. m. ψευδὴς αἰτιολογία, δικαιολογία, fausse excuse ; τὸ καταφύγιον, refuge, n.m. || ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι (νά)..., sous prétexte que (de)... ; || μὴ μοῦ ἀπαντᾶτε μὲ προφάσεις, ne me payez pas de défaites ; || προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις [φρ.] ce sont des mauvais prétextes.

προφασίσκομαι [διάλ. Οἰνόης], προφασίζομαι.

προφέρνω [δημ.], ἀντὶ **προφέρω**.

προφέρω, μέλ. θὰ προφέρω, λέγω τὶ διὰ τοῦ στόματος, proférer ; prononcer ; || δὲν προφέρει καλά, il ne prononce pas bien ; || || μὴ προφέρῃς τὸ ὄνομά του, ne proférez (prononcez) pas son nom ; βλ. καὶ **προφορά**.

προφητάναξ, ακτος, ὁ· roi-prophète, προφήτης καὶ ἄναξ, βασιλεὺς ἐν ταὐτῷ ὡς ὁ Δαβίδ.

προφητεία, ας, ἡ καὶ προφήτευσις, τὸ παρὰ τοῦ Θεοῦ χάρισμα τοῦ προφήτου, prophétie (προφ. sî) n. f. πρόρρησις τῶν μελλόντων, prédiction, n. f. βλ. καὶ **προφῆται**.

προφητεύω, μέλ. εύσω· εἰμὶ προφήτης, prophétiser ; προλέγω, prédire ; προοιωνίζω, présager ; μαντεύω, deviner ; βλ. **προφήτης**.

προφήτης, ου, ὁ· ὁ κοινοποιῶν τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ περὶ τοῦ μέλλοντος, prophète, n. m. μάντις, devin, n. m. || δὲν εἶμαι προφήτης [μεταφ.], je ne suis pas devin ; || κανεὶς δὲν εἶνε προφήτης εἰς τὸν τόπον του [παροιμ.], nul n'est prophète dans son pays ; le saint de la ville n'est pas prié ; || ὁ προφήτης Ἡσαΐας, le prophète Isaïe ; || εἶσαι κακὸς προφήτης, tu es mauvais prophète ; || ὁ προφήτης (παρὰ Μωαμεθανοῖς), le Prophète = ὁ Μωάμεθ, Mahomet. || **Προφῆται**, ἑβραϊστὶ Nebiim ἤτοι Ἀπόστολοι, ἐκαλοῦντο ἐν τῷ ἀρχαίῳ ἰουδαϊκῷ κόσμῳ ἄνδρες πλήρεις θρησκευτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, οἵτινες ἐκλαμβάνοντες ἢ παριστάνοντες ἑαυτοὺς ὡς ἐπὶ τούτῳ ἀπεσταλμένους ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἐλάλουν ἐν ὀνόματι αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν, ἤλεγχον τὰς παρεκτροπὰς αὐτοῦ καὶ ἰδίως τὴν πρὸς τὸν θεὸν ἀπιστίαν ἤτοι τὴν πρὸς τὰ εἴδωλα παρέκκλισιν, ἐνουθέτουν δὲ ἢ καὶ ἠπείλουν καὶ αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς διὰ τὰ ἁμαρτήματά των, κύπτοντας ὑπὸ τοὺς λόγους τῶν ἀνδρῶν τούτων διὰ τὴν πιστευομένην παρ' αὐτοῦ τοῦ θεοῦ ἀποστολήν των. Πρὸς ἀπειλὴν ἢ πρὸς ἐνθάρρυνσιν πάντες σχεδὸν ὑπεδείκνυον τὴν ἐκ παραδόσεως πιστευομένην μέλλουσαν ἔλευσιν ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Μεσσίου, χαρακτηρίζοντες προφητικῶς τὰς περὶ αὐτὸν περιστάσεις, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα **προφῆται**. Εὐνόητον ὅτι περὶ τοὺς Προφήτας ἐπλάσθησαν παντοῖαι θαυμάσιαι παραδόσεις, ἀποδιδομένης αὐτοῖς καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ θαυματουργεῖν καὶ τοῦ παρέχειν χρησμοὺς ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν ὑποθέσεων.

προφητικός, ή, όν· ὁ εἰς προφήτην ἢ προφητείαν ἀνήκων, prophétique, adj.

προφητικῶς [ἐπίρ.], ὡς προφήτης, en prophète ; κατὰ τρόπον προφητικόν, d'une manière prophétique ; prophétiquement, adv.

προφθάνω, μέλ. άσω, κινήσας κατόπιν τινὸς τὸν φθάνω, καταφθάνω τινά, τὸν προφθάνω ἀκολουθῶν αὐτόν, atteindre ; joindre ; rejoindre ; attraper ; || [ἂν καὶ εἶχε προχωρήσει] τὸν ἐπροφθάσαμεν, nous l'atteignîmes ; || τὸν ἐπρόφθασα γρήγορα, je ne tardais pas à le joindre. § φθάνω ποῦ ἐγκαίρως, arriver à temps ; ἔχω τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν διὰ νὰ πράξω τι, avoir le temps ; φθάνω, arriver ; || πρέπει νὰ τελειώσω ἀπόψε, ἀλλὰ δὲν ἠξεύρω ἂν θὰ προφθάσω, je dois finir ce soir, mais je ne sais si j'arriverai ; || μόλις ἐπρόφθασα νὰ τὸν ἰδῶ, c'est à peine si je l'ai vu; || δὲν ἐπρόφθασα τὸ ἀτμοκίνητον, j'ai manqué le bateau ; || [ἀπολ.] δὲν ἐπρόφθασα, je suis arrivé trop tard ; (après coup) ; || δὲν ἐπρόφθασε νὰ σημαδεύσῃ, il n'a pas eu le temps d'ajuster ; || μόλις ἐπρόφθασε νὰ εἰπῇ αὐτοὺς τοὺς λόγους καὶ ἐλιποθύμησε, il n'eut pas plus tôt dit ces paroles qu'il perdit connaissance. § ἐπείγομαι, βιάζομαι διά τι, se hâter ; se hâter de ; || πρόφθασε νὰ φύγῃς, hâtez-vous de partir ; || τοῦ τὰ ἐπρόφθασεν, il se hâta de lui en faire part (de lui rapporter la chose)= ἐβιάσθη νὰ τοῦ τὰ

ἀναγγείλῃ. § ἐπαρκῶ, suffire ; pourvoir ; ‖ δὲν ἠμπορῶ νὰ τὰ προφθάσω ὅλα, je ne saurais suffire à tout ; ‖ δὲν τὸν προφθάνω εἰς τὰ ἔξοδα του, je ne puis faire face à ses dépenses: ‖ — τινὰ (βοηθῶ ἐγκαίρως), assister quelqu'un [à temps]; ‖ [ἐπιφ.] προφθάστε! au secours! à moi! § [ναυτ.] **προφθάνω ἀντλῶν**, pouvoir franchir, λέγεται ἐπὶ πλοίου διαρρέοντος, οὕτινος αἱ ἀντλίαι ἐπαρκοῦσιν ὅπως ἐξάγωσι τὰ **εἰσρέοντα** ὕδατα καὶ οὕτω τηρεῖται ἡ πλευστικότης του· ‖ **ὑπεραντλέομαι-οῦμαι**, ne pouvoir franchir, λέγεται ἐπὶ πλοίου διαρρέοντος οὕτινος αἱ ἀντλίαι δὲν ἐπαρκοῦσιν ὅπως ἐξάξωσι τὰ εἰσρέοντα ὕδατα καὶ οὕτω χάνει βαθμηδὸν τὴν πλευστικότητά του· βλ. καὶ ἀντλῶ.

προφορά, ᾶς, ἡ· ὁ τρόπος τοῦ προφέρειν τὰς λέξεις, prononciation, n. f. ὁ τόνος τῆς ὁμιλίας, accent, n. m. ‖ διετήρησε τὴν ἐπαρχιωτικήν του προφοράν, il a conservé son accent ; ‖ ἔχει προφορὰν γαλλικήν, il a l'accent français ; ‖ **προφορά,** prononciation, n. f. τὰ ἐλαττώματα ἐν τῇ προφορᾷ προέρχονται ἐξ ἐπιτοπίων ἀσθενειῶν, ἐκ κακοῦ σχηματισμοῦ τῶν χρησίμων πρὸς ὁμιλίαν ὀργάνων καὶ ἐκ κακῶν συνηθειῶν. Κυριωτέρα ὅμως αἰτία τῆς κακῆς προφορᾶς εἶνε αἱ κακαὶ ἕξεις, αἵτινες ἐπεκράτησαν κατὰ τὴν μικρὰν τοῦ παιδὸς ἡλικίαν· διὰ τοῦτο πρέπει νὰ λαμβάνηται πρόνοια ὅπως περικυκλῶσι τὸ ἀρχόμενον τῆς ὁμιλίας του παιδίον ἄτομα ἀμέμπτου ἐντελῶς προφορᾶς.

προφορικός, ή, όν, ὁ εἰς προφοράν, εἰς ζῶσαν φωνήν, ἔκφρασιν ἀνήκων, verbal, ale, aux, adj. ὁ διὰ ζώσης φωνῆς ἐκφραζόμενος, de vive voix; oral, ale, aux, adj. ‖ προφορικὴ διδασκαλία, enseignement oral ; ‖ προφορικὴ διαταγή, ordre verbal ; ‖ προφορικαὶ ἐξετάσεις, examens oraux ; (examen) oral ; ‖ προφορικὴ συνεννόησις, abouchement, n. m.

προφορικῶς [ἐπίρ.], διὰ ζώσης φωνῆς ἐκφραζόμενος, de vive voix; verbalement, adv. ‖ συνεννοοῦμαι προφορικῶς, s'aboucher.

πρόφραγμα, ατος, τό· blinde, n. f. τεμάχια ξύλινα ἢ μετάλλινα διὰ τὴν κατασκευὴν προκαλυμμάτων· ‖ πρόφραγμα (ἢ διάπηξις) ξύλινον, blindes en bois.

πρόφραξις, εως, ἡ· blindage, n. m. τοποθέτησις διαφόρων ὑλικῶν ὅπως προφυλάξωσιν ἀντικείμενα τινὰ ἀπὸ τὰ ἐχθρικὰ βλήματα.

προφρόνως [ἐπίρ.], μετὰ καλῆς θελήσεως, bien volontiers.

πρόφρων, ων, ον, γεν. ονος [συγκρ. έστερος, ὑπερθ. έστατος], ὁ πλήρης καλῆς θελήσεως (προθυμίας) ἢ εὐνοίας, plein de bonne volonté ou de bienveillance ; ὅθεν πρόθυμος, empressé, ée, adj. prompt (e) à; εὔνους bienveillant, e, adj.

προφυλακή, ῆς, ἡ· οἱ ἔμπροσθεν τιθέμενοι φύλακες, avant-poste, n.m. ἤτοι φυλακὴ ἀσφαλείας, garde de sûreté, n. f. ‖ αἱ **προφυλακαί,** **avant-postes,** εἶνε στρατεύματα προωρισμένα **νὰ πληροφορῶσι** (de renseigner) τὸ σταθμεῦον στράτευμα, ὅπερ καλύπτουσι, περὶ τῆς θέσεως καὶ τῶν κινήσεων τοῦ ἐχθροῦ καὶ νὰ **προστατεύωσιν** (protéger) αὐτὸ ἀπὸ τὰς αἰφνιδίους ἐπιβολὰς (surprises), παρέχοντα αὐτῷ τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον ἵνα παρασκευασθῇ εἰς μάχην.

Ἐπειδὴ τὸ ἱππικὸν εἶνε μᾶλλον εὐκίνητον, ἐπιφορτίζουσιν αὐτὸ διὰ τῆς **ὑπηρεσίας τῶν πληροφοριῶν** (service des renseignements), τὴν δὲ **ὑπηρεσίαν τῆς ἀσφαλείας** (service de sûreté) ἀπαιτοῦσαν δύναμιν ἀντιστάσεως ἀναθέτουσι σχεδὸν ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ πεζικόν.

Σπανίως καὶ ὅταν ὁ ἐχθρὸς ᾖ ἀπομεμακρυσμένος, τὸ ἱππικὸν δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς δύο ἀποστολάς, ἔτι δὲ σπανιώτερον καὶ ὅταν ἡ χώρα ᾖ λίαν κεκαλυμμένη καὶ λίαν ἀνώμαλος τὸ πεζικὸν δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς συνδρομὴν τοῦ ἱππικοῦ. Ἐκτὸς τῶν εἰδικῶν τούτων περιστάσεων τὸ ἱππικὸν ἐξασκεῖ τὴν ἐπίβλεψιν αὐτοῦ ὅσῳ τὸ δυνατὸν μακρότερον. Συλλέγον πάσας τὰς πληροφορίας, προστατεύει ἐκ τῶν ἐπιβολῶν (surprises) τὰς προφυλακὰς τῆς ἀσφαλείας τοῦ πεζικοῦ καὶ εὐκολύνει αὐταῖς τὴν ἀνάπαυσιν. Πληροφορεῖ αὐτὰς περὶ πασῶν αὐτοῦ τῶν κινήσεων καὶ συναθροίζεται παρ' αὐταῖς ὅταν ἀπωθηθῇ. Κατὰ τὴν νύκτα, ἂν τὰ πέριξ τοῦ ἐχθροῦ δὲν ἐπιτρέπωσι τῷ ἱππικῷ νὰ προχωρήσῃ ἐμπρός, ὑποχωρεῖ τοῦτο πρὸς τὰς προφυλακὰς τοῦ πεζικοῦ, αἵτινες ἀναλαμβάνουσι τότε τὴν διπλῆν ὑπηρεσίαν τῶν πληροφοριῶν καὶ τῆς ἀσφαλείας.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἕπεται ὅτι ὁ συνδυασμὸς καὶ ἡ κοινὴ ἐνέργεια τοῦ πεζικοῦ καὶ τοῦ ἱππικοῦ εἶνε σταθερὰ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας τῶν προφυλακῶν.

Πυροβολικὸν τίθεται εἰς τὰς προφυλακὰς μόνον ὅταν πρόκειται νὰ προφυλαχθῶσι σπουδαῖα σημεῖα καὶ πρὸ πάντων στενωποί.

Ἡ συνένωσις καὶ ἡ ὑπηρεσία τῶν προφυλακῶν ποικίλλουσι μετὰ τῶν θέσεων, τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ.

Κατὰ τὰς κινήσεις καὶ πρὸ πάντων ὅταν ἐκτελῆται στάσις κατὰ τὸ ἑσπέρας, πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς πορείας κατὰ τὴν ἐπομένην, προσπαθοῦσι κυρίως νὰ καταλάβωσι τὰς πρὸς τὸν ἐχθρὸν ἀγούσας ὁδούς. Ἀλλ' ὅταν αἱ κινήσεις ὦσιν ἀμφίβολοι καὶ ἰδίᾳ εἰς τὰ πέριξ τοῦ ἐχθροῦ, τὰ μέτρα τῆς ἀσφαλείας λαμβάνουσι περισσοτέραν ἔκτασιν καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν πλήρη.

Γενικαὶ ὅθεν μόνον ὁδηγίαι δυνατὸν ἐστὶ νὰ δοθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ὑπηρεσίας τῶν προφυλακῶν. Ἡ κρίσις δὲ μόνη ἔσεται σχεδὸν πάντοτε ὁ καλλίτερος ὁδηγὸς πρὸς ἐκλογὴν τῶν καταλληλοτέρων μέσων διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς διττῆς ἀποστολῆς ἥτις ἐμπιστεύεται εἰς τὰς προφυλακάς· βλ. καὶ **θέσις τῶν προφυλακῶν,** emplacement des avant postes.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ προορισμοῦ τῶν προφυλακῶν παραδέχονται· 1) ὅτι ἡ δύναμις τῶν προφυλακῶν δέον νὰ ᾖ τὸ $^1/_4$ μέχρι τοῦ $^1/_6$ τῆς δυνάμεως τοῦ καλυπτομένου στρατεύματος· 2) ὅτι δέον νὰ ἀποτελῆται ἐξ ὀργανικῶν τμημάτων ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν διοικητῶν αὐτῶν· 3) ὅτι ἡ καταλαμβανομένη θέσις νὰ ᾖ ἀνάλογος πρὸς τὸν κανονικὸν σχηματισμὸν τῆς μάχης. Διὰ προφυλακὰς σώματος στρατοῦ (στρατηγίας) ἀπο-

σπῶσι μίαν ταξιαρχίαν (brigade)· διὰ μεραρχίαν (division), ἓν σύνταγμα· διὰ ταξιαρχίαν, δύο τάγματα· διὰ σύνταγμα, ἓν τάγμα· δι' ἓν τάγμα, ἕνα λόχον· καὶ δι' ἕνα λόχον, μίαν διμοιρίαν.

Τὸ **δίκτυον τῶν προφυλακῶν** (réseau d'avant-postes) ἤτοι τὰ διάφορα κλιμάκια αὐτοῦ εἰσί·

Μία γραμμὴ διπλῶν σκοπῶν ἢ **ἐφίππων σκοπῶν** (ligne des sentinelles doubles, ou des vedettes).

Τὰ **φυλακεῖα** (petits postes, βλ. λέξιν).

Αἱ **πρωτοφυλακαὶ** (grand'gardes, βλ. λέξιν) καὶ

Ἡ **ἐφεδρεία** τῶν προφυλακῶν (réserve, βλ. λέξιν).

Ταῦτα ἀποτελοῦσι τὸ **σταθερὸν μέρος** τοῦ δικτύου (**la partie fixe du réseau**), τὸ δὲ **κινητὸν μέρος** (**partie mobile**) ἀποτελεῖται ὑπὸ τῶν ἐφόδων καὶ περιπόλων.

Μέρος σταθερόν. Οἱ διπλοῖ σκοποὶ τοποθετοῦνται εἰς πρώτην γραμμήν, ἵνα παρατηρῶσι τὸν ἐχθρὸν καὶ νὰ πληροφορῶσι περὶ τῶν κινήσεων αὐτοῦ.

Τὰ **φυλακεῖα** προωρισμένα εἰσὶ νὰ χορηγῶσι τοὺς σκοποὺς καὶ νὰ ὑποστηρίζωσιν αὐτούς.

Αἱ **πρωτοφυλακαὶ** ἔχουσιν ἀποστολὴν νὰ χορηγῶσι, νὰ ἐνισχύωσι καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ συναθροίζωσι τὰ φυλακεῖα.

Ἡ **ἐφεδρεία** ἐπιφορτίζεται νὰ ὑποστηρίζῃ τὰς πρωτοφυλακάς, νὰ συναθροίζῃ αὐτάς, ἂν ἀπωθῶνται, καὶ νὰ ἐπιμηκύνῃ ἐπαρκῶς τὴν ἀντίστασιν, ἵνα δοθῇ εἰς τὸ κύριον σῶμα ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος, ὅπως λάβῃ τὰς πρὸς μάχην διατάξεις αὐτοῦ.

Εἰδικαὶ φυλακαὶ (postes spéciaux) ἀποσπῶνται ἐνίοτε ἵνα καταλάβωσιν ἐπίκαιρα σημεῖα εἴτε ἐπὶ τῆς γραμμῆς τῶν σκοπῶν, εἴτε ἐκτὸς τῆς γραμμῆς ταύτης.

Κινητὸν μέρος. Αἱ ἔφοδοι (rondes) ἔχουσιν ὡς σκοπὸν νὰ ἐξακριβῶσι, ἂν ἡ ὑπηρεσία ἐκτελῆται ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς γραμμῆς τῶν σκοπῶν καὶ τῶν φυλακείων.

Αἱ περίπολοι (patrouilles) εἰσὶν ἀποσπάσματα δυνάμεως διαφόρου ταῖς τῶν φυλακείων, πρωτοφυλακῶν καὶ ἐφεδρείας, πεμπόμεναι πέραν τῆς γραμμῆς τῶν σκοπῶν πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ἐδάφους καὶ παρατήρησιν τοῦ ἐχθροῦ.

Ἡ δύναμις ἑνὸς φυλακείου ποικίλλει μεταξὺ ἐνωμοτίας καὶ διμοιρίας. Ἡ δύναμις μιᾶς πρωτοφυλακῆς, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀποσπωμένων φυλακείων, εἶνε συνήθως εἷς λόχος. Ἡ ἐφεδρεία ἔχει γενικῶς δύναμιν ἴσην πρὸς τὴν ὁλικὴν δύναμιν τῶν πρωτοφυλακῶν, εἰς ἃς ἀνταποκρίνεται. Ἡ ἔκτασις τοῦ φυλακτέου μετώπου, ἡ φύσις τοῦ ἐδάφους, ἡ ἀνάγκη τῆς ἐνισχύσεως τοῦ δεῖνος ἢ δεῖνος ἐπικινδύνου σημείου, τέλος διάφοροι περιστάσεις ἐπηρεάζουσι τὴν δύναμιν, ἥτις δέον νὰ διδῶται εἰς τὰς πρωτοφυλακάς. Ἡ δύναμις αὕτη ποικίλλει συνήθως μεταξὺ τοῦ τετάρτου καὶ ἕκτου τοῦ πρὸς κάλυψιν στρατεύματος.

Ὅταν ἡ ὑπηρεσία τῶν προφυλακῶν ἐκτελῆται κατὰ ταξιαρχίαν, ἓν τάγμα γενικῶς χρησιμεύει δι' αὐτάς. Τοῦτο ἀποσπᾷ δύο λόχους ὡς πρωτοφυλακάς, οἱ δὲ λοιποὶ δύο ἀποτελοῦσι τὴν ἐφεδρείαν.

Αἱ προφυλακαὶ σχηματίζονται πάντοτε ὑπὸ ὀργανικῶν τμημάτων ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν διοικητῶν αὐτῶν. Ὅταν αὗται χορηγῶνται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ πεζικοῦ, πλεονεκτικὸν ἐστὶ νὰ προστίθενται εἰς αὐτὰς ἱππεῖς τινὲς διὰ τὴν ταχεῖαν μεταβίβασιν τῶν πληροφοριῶν καὶ τῶν διαταγῶν.

Ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας τῶν προφυλακῶν ἐν στάσει εἶνε 24 ὡρῶν. Ἡ ἀντικατάστασις ἐκτελεῖται τὴν πρωΐαν κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ διοικητοῦ ὁριζομένας ὥρας. Ἐν περιπτώσει ἀναχωρήσεως τῶν στρατευμάτων αἱ προφυλακαὶ λαμβάνουσι τὰ ὅπλα καὶ καλύπτουσι τὸ κύριον σῶμα μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἡ **προπομπὸς** (**pointe**) τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς ὑπερβῇ τὴν γραμμὴν τῶν σκοπῶν. Συγκεντροῦται κατόπιν καὶ λαμβάνει τὴν ὁρισθεῖσαν αὐτῇ θέσιν ἐν τῇ φάλαγγι.

Ὅταν τὸ σῶμα ὅπερ πρόκειται νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἀσφαλείας του ἦνε μικρότερον συντάγματος, δὲν σχηματίζει ἐφεδρείαν προφυλακῶν.

Τὰ φυλακεῖα τοποθετοῦνται 200 περίπου μέτρα ὄπισθεν τῆς γραμμῆς τῶν σκοπῶν· αἱ πρωτοφυλακαὶ εὑρίσκονται εἰς ἀπόστασιν 500 - 700 μ. ἀπὸ τὴν γραμμὴν τῶν φυλακείων, ἡ δ' ἐφεδρεία εἰς ἀπόστασιν 600 - 800 μ. ὄπισθεν τῶν πρωτοφυλακῶν.

Ἐν τῷ ἱππικῷ, ἡ διάταξις τῶν προφυλακῶν εἶνε ἡ αὐτὴ ὡς καὶ ἐν τῷ πεζικῷ ἀλλ' ἕνεκεν τῆς εὐκινησίας αὐτοῦ αἱ ἀποστάσεις τῶν διαφόρων κλιμακίων εἰσὶν αἱ ἑξῆς: τὰ φυλακεῖα εὑρίσκονται 600 - 800 μ. ὄπισθεν τῶν ἐφίππων σκοπῶν (vedettes), αἱ πρωτοφυλακαὶ 1200 μ. ὄπισθεν τῶν φυλακείων καὶ αἱ ἐφεδρεῖαι 2000 μ. ὄπισθεν τῶν πρωτοφυλακῶν.

Ἡ γραμμὴ τῶν σκοπῶν δὲν πρέπει ν' ἀπέχῃ ἀπὸ τὸν **ὄγκον** (gros) τῶν καλυπτομένων στρατευμάτων ὀλιγώτερον τῶν 3 χιλιομέτρων, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν καταλλήλῳ ἐδάφει, δέον νὰ φέρηται εἰς 4 ἢ 5 χιλιόμ. ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου σώματος.

Τὸ σύστημα τοῦτο τῶν προφυλακῶν δύναται νὰ ἁπλοποιηθῇ ἐπὶ τῶν μὴ ἐπικινδύνων σημείων καὶ ὅταν ἡ πρὸς ἐπιτήρησιν ἔκτασις ἦνε πολὺ μεγάλη· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀρκοῦνται εἰς τὴν ἐγκατάστασιν τῶν πρωτοφυλακῶν ἐπὶ τῶν θέσεων ὧν τὴν κατοχὴν θέλουσι νὰ διατηρήσωσι, ὀργανίζοντες ταῦτα ἀμυντικῶς, ἡ ἀνίχνευσις ἐκτελεῖται μόνον ὑπὸ γραμμῆς ἁπλῶν σκοπῶν, αἱ δὲ ἐφεδρεῖαι κατηυλισμέναι εἰσὶν ἕτοιμαι νὰ δράμωσιν εἰς βοήθειαν μὲ τὸ πρῶτον δοθησόμενον σημεῖον.

προφυλακίζω, μέλ. ίσω, θέτω εἰς προφυλάκισιν, emprisonner [détenir] préventivement; βλ. **προφυλάκισις,**

προφυλακίς, ίδος, ἡ [ναυτ.], bâtiment en observation; bâtiment à la découverte; βλ. **ἀνίχνευσις**· ‖ — [ναυτ.] vedette, n. f. ἢ canot à vapeur rapide, ἢ καὶ ἁπλῶς **φυλακίς**·

ένθετος άτμάκατος μεγάλης ταχύτητος δυναμένη νά έξοπλισθή και διά ναυκλάστρων, χρησιμεύουσα πρός περιπολίαν και προφύλαξιν τού μέρους ένθα όρμεί στόλος τις, και ένίοτε ώς ναυκλαστρικόν.

προφυλάκισις, εως, ή· prévention, n. f. ή détention préventive ; πρόσκαιρος φυλάκισις τού ένόχου (prévenu) μέχρι τής δίκης αύτού καθ' ήν θά καταδικασθή ή θ' άθωωθή (βλ. και **φυλάκισις**· || **προφυλάκισις** καλείται ή ύπό τού νόμου έπιτρεπομένη κατά τών κατηγορουμένων έπι κακουργήματι, κατ' έξαιρετικάς δέ περιπτώσεις και έπι πλημμελήματι, ίνα μή ούτοι άπομακρυνόμενοι ή άποκρυπτόμενοι διαφύγωσι τάς συνεπείας τού νόμου ή μετ' άλλων συνεννοούμενοι παρακωλύουσι τής δικαιοσύνης τήν ένέργειαν. Έν περιπτώσει δέ καταδίκης είς φυλάκισιν, είρκτήν ή πρόσκαιρα δεσμά ό χρόνος τής προφυλακίσεως ύπολογίζεται έν τή καταγινωσκομένη ποινή ύπέρ τού καταδικασθέντος.

προφυλακτήριος πλάξ, βλ. πλάξ.

προφυλακτήριον, ου, τό· βλ. **σκέπαστρον**, abri, n. m.

προφυλακτικός, ή, όν· ό είς προφύλαξιν άρμόδιος ή χρήσιμος, préservatif, ive, adj· de précaution ; [ιατρ.] prophylactique, adj. || προφυλακτικά μέτρα, des mesures de précaution; || προφυλακτικόν δίκτυον, βλ. **δίκτυον**. § ό προφυλασσόμενος, précautionné, ée; προσεκτικός, περιεσκεμμένος, circonspect, ecte, adj. συνετός, prudent, e, adj.

προφυλακτικώς [έπίρ.], μετά προφυλάξεως, avec précaution.

προφύλαξις, εως, ή· ή φροντίς, ή περίσκεψις διά τι, précaution, n. f. ή πρόνοια, σύνεσις, circonspection, n. f. || τά πρός προφύλαξιν λαμβανόμενα μέτρα, mesures, n. f. § **προφύλαξις βιβλίων**, précautions ou mesures à prendre pour la conservations des livres. Τά βιβλία δύνανται νά προφυλαχθώσιν άπό τής διαβρώσεως ύπό τών έντόμων, πρώτον μέν τηρούμενα καθαρά και προφυλασσόμενα άπό τόν κονιορτόν, και δεύτερον, τιθεμένων όπισθεν αύτών τεμαχίων ύφάσματος βεβαμμένων έντός τερεβινθίνης, βενζίνης, καμφοράς ή άφεψήματος καπνού και άνανεουμένων άμα ώς ή όσμή των έξατμισθή όλίγον. Τό φανικόν όξύ είνε προτιμότερον, έπίσης καλή είνε ή κόνις τού πυρέθρου. Ό,τι δήποτε και άν μεταχειρισθή τις πρέπει έν τούτοις νά διατηρή τά βιβλία είς ξηρόν μέρος και ν' άφαιρή άπ' αύτών τόν κονιορτόν όσον τό δυνατόν συχνότερον. § [ιατρ.] prophylaxie, n. f. λέγεται τό σύνολον τών μέσων άτινα δύνανται νά προφυλάξωσι άπό άσθενείας.

προφυλάττω, μέλ. άξω, σκεπάζω, θέτω τι έμπροσθεν, mettre à couvert (à l'abri) ; προκαλύπτω, abriter ; διατηρώ, προφυλάσσω, préserver ; ύπερασπίζω, protéger ; προφυλάσσω άπό βλάβην, σκέπω, garantir ; φυλάσσω, garder ; φρουρώ, προστατεύω τι, sauvegarder ; || διά νά προφυλάξη τήν ύπόληψίν του, pour mettre sa réputation à couvert ; || διά νά προφυλαχθή κατά τής βροχής (άπό τήν βροχήν), pour se mettre à l'abri de la pluie ; || προφυλάττομαι άπό τό ψύχος, se garantir du froid ; || ό τοίχος αύτός μάς προφυλάττει άπό τάς άκτίνας τού ήλίου, ce mur nous protège contre les rayons du soleil; || [ή έγκράτεια] προφυλάττει άπό πολλάς άσθενείας, préserve de beaucoup de maladies ; || ήθέλησα νά τόν προφυλάξω άπό τόν κίνδυνον, j'ai voulu le prémunir contre le danger ; || προφυλάξου άπό τάς ένέδρας, gardez-vous des embûches ; || [άπολ.] δέν προφυλάττεται, il ne se conserve pas ; il ne se ménage pas. § προφυλάσσω πλοίον, abriter, σημαίνει όδηγώ έντός λιμένος ή όρμου όπως τό προφυλάξω. § [ναυτ.] προφυλάσσομαι, άποφεύγω, défier, συνώνυμον τού défendre ; || προφυλάσσομαι έκ συγκρούσεως (μεταξύ λέμβων), défier un abordage. § [ναυτ.] **προφυλάσσω** (λέμβον), défendre (une embarcation), άπωθών αύτήν διά τού **κοντού** (gaffe) έκ τού μέρους είς ό **παρεβλήθη** (accoster) ή είς ό διευθύνεται, όπως μή προσκρούση βιαίως· || **προφυλάχθητι έκ τού κύματος!** défiez-vous de la lame ! Πρόσαγε ή έπίδος κατά τήν προσέγγισιν κύματος τινός όπως τό πλοίον δεχθή τούτο κατά τόν άκινδυνωδέστερον τρόπον. § προφυλάσσομαι, se tenir sur ses gardes, παρατηρώ μετά προσοχής πάν τό συμβαίνον και βαδίζω μετά προφυλάξεως.

προφύσιον, ου, τό· tuyère, n. f. σωλήν σιδηρούς φέρων τόν άέρα έκ τού **φυσητήρος** (soufflet) έν τώ **σιδηρείω** (forge)· || — σιδηρείου όρειβατικού, tuyère de forge de montagne ; || — σιδηρουργείου, tuyère de forge stable.

προφωνούμαι [διάλ. Καρπάθου]=έντέλλομαι, έπισυνιστώ.

προχάω [διάλ. Ήπείρου], περιχέω, περιχύνω.

πρόχειλον, ου, τό· lippe, n. f. (γερ. λέξις σημαίνουσα χείλος, lèvre) λέγεται όταν τό έν χείλος και ίδίως τό κατώτερον προεξέχη και ήνε παχύτερον τού έτέρου.

πρόχειλος, ος, ον· lippu, e, adj. ό έχων έν παχύ χείλος, qui a une grosse lèvre ; || οί μαύροι είνε πρόχειλοι, les nègres sont lippus.

προχειρίζω [έκκλ.], διορίζω, χειροτονώ ίερέα, ordonner un prêtre.

πρόχειρος, ος, ον (συγκρ. ότερος, ύπερθ. ότατος), ό πρό ή παρά χείρας εύρισκόμενος, qui est sous la main (à la portée) de la main); || ό,τι εύρης πρόχειρον, ce que vous trouverez sous la main; || δέν τό έχω πάντοτε πρόχειρον, je ne l'ai pas toujours sous main. § παρεσκευασμένος, έτοιμος, άνευ προετοιμασίας, fait sans préparation; ό έκ τού προχείρου λεγόμενος ή γινόμενος αύτοσχέδιος, improvisé, ée, adj. αύτοσχέδιος, άπρομελέτητος, impromptu, e, adj. ταχύς, εία, ύ, prompt, e, adj. rapide, adj. || πρόχειρος ύπολογισμός, aperçu,

n. m. || πρόσχειρον σχεδίασμα, **προσχεδίασμα**, esquisse ; || πρόχειρον γεῦμα, dîner impromptu ; || [ναυτ.] ἡ πρόχειρος φάλαγξ, la prompte ligne, ou à prompte formation ; βλ. καὶ **τάξις**. § [οὐδ. ούσ.] **πρόχειρον** [βιβλίον], manuel; || τὸ **πρόχειρον** [τῶν ἐμπόρων], le brouillon ; la main courante καὶ mémorial, n. m. βλ. καὶ **βιβλίον**· || ἐκ τοῦ προχείρου [φρ. ἐπίρ.] sans préparation ; en improvisant ; || ὁμιλῶ ἐκ τοῦ προχείρου, parler d'abondance ; || μεταφράζω (παίζω) ἐκ τοῦ προχείρου, traduire (jouer) à livre ouvert ; || κρίνω ἐκ τοῦ προχείρου [οἰκ.], juger à vue de pays.

προχείρως [ἐπίρ.] ἄνευ προετοιμασίας, sans préparation ; ἐν τάχει, à la hâte ; αὐτοσχεδίως, à l'impromptu ; βλ. **πρόχειρος** [ἐκ τοῦ προχείρου].

προχθὲς [ἐπίρ.] (τρίτην ταύτην ἡμέραν), avant-hier ; || ἀπὸ προχθές, d'avant-hier.

προχθεσινός, ή, όν, d'avant-hier, ὁ τῆς προχθὲς (τρίτης) ἡμέρας, ἤτοι τριῶν ἡμερῶν.

προχόανον, τὸ (τοῦ σιδηρείου), avant-creuset, n. m.

προχοΐς, ίδος, ἡ· καὶ **πρόχους**, aiguière, n. f. κοινῶς τὸ **ἰμπρίκι**, ἀγγεῖον χρήσιμον εἰς πρόχυσιν· || προχοΐς τεΐου, théière, n. f. κοινῶς ἡ **τσαϊέρα** ἢ **τεϊέρα**.

πρόχοος, πρόχους, ὁ· pot, n. m. καὶ ὑποκορ. **προχοΐς**· ἀγγεῖον χρήσιμον πρὸς τὸ νίπτεσθαι.

προχρονολογία, ας, ἡ· antidate, n. f. χρονολογία προηγουμένη ἀπὸ τὴν πραγματικήν, date antérieure à la véritable ; [ἀντίθ. εἶνε **ὑστεροχρονολογία**, postdate].

προχρονολογῶ (έω), μέλ. ήσω, τίθημι (θέτω) προχρονολογίαν, mettre une antidate, antidater ; || — πρᾶξίν τινα (ἔγγραφον), ἐπιστολήν, antidater un acte, une lettre ; [ἀντίθ. εἶνε **ὑστεροχρονολογῶ**, postdater].

πρόχωμα, ατος, τό· τὸ ἐπί τινος τόπου συσσωρευθὲν ἢ ὑπὸ ποταμοῦ προσχυθὲν χῶμα, πρόχωμα, Στραβ. digue, n. f. [μεταφ.] φραγμός, barrière, n. f. βλ. καὶ **ἀνάχωμα**· || [ὀχυρ.] κατ' ἐπέκτ. προχώματα λέγονται γενικῶς τὰ ἐκ γαιῶν **ὀχυρώματα**· βλ. λέξιν· || [ὀχυρ.] πρόχωμα, glacis, n. m. βλ. **πρανές**.

προχώρησις, εως, ἡ· ἡ πρὸς τὰ ἐμπρὸς πορεία, marche en avant ; ἡ πρᾶξις τοῦ προχωρεῖν, προοδεύειν, action d'avancer ; πρόοδος, avancement, n. m. § — [τακτ.], cheminement. n. m. ἡ καταμέτρησις τῶν διαφόρων βηματισμῶν τῶν σωμάτων· ἡ πορεία, τὸ βάδισμα ἐπί τινος ὁδοῦ.

προχωρῶ (έω), μέλ. ήσω, βαδίζω πρὸς τὰ ἐμπρός, marcher (aller) en avant ; [s']avancer ; ὠθῶ πρὸς τὰ πρόσω, pousser ; βαδίζω, marcher ; ὁδεύω, cheminer ; ἀκολουθῶ τὴν πρὸς τὰ ἐμπρὸς (τὰ πρόσω) πορείαν, φοράν, poursuivre son cours ; προχωρῶ, κερδίζω ἔδαφος, gagner du terrain ; προοδεύω, faire des progrès ; ἐξακολουθῶ, continuer ; προβαίνω περαιτέρω, passer outre; [ναυτ.] aller de l'avant ; πάγω μὲ τὴν πλώρη· || δὲν ἐπροχώρησαν περαιτέρω, il n'allèrent pas plus avant; || ἐπροχωρήσαμεν μέχρι τοῦ δάσους, nous avons poussé jusqu'à la forêt ; || ἀντὶ νὰ προχωρήσῃ ὀπισθοδρομεῖ, il recule au lieu d'avancer ; || [μεταφ.] ἐπροχώρησε [προώδευσε] πολύ, il a beaucoup avancé ; ἔκαμε μεγάλας προόδους, il a fait de grands progrès ; || ἡ ὑπόθεσις δὲν προχωρεῖ, l'affaire ne marche pas ; || ἡ ἡλικία του προχωρεῖ, il avance en âge ; || ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς θὰ προχωρήσῃ, cet homme fera son chemin ; || ἡ ἐπανάστασις προχωρεῖ, la révolte gagne du terrain ; || [πρὸς ἀναγινώσκοντα, ὁμιλοῦντα, κτλ.] προχωρήσατε, continuez ; || [τὸ δικαστήριον] ἐπροχώρησε, χωρὶς ν' ἀκούσῃ τὸν κατηγορούμενον, a passé outre, sans entendre l'accusé ; || πόσον ἐπροχωρήσατε εἰς τὸ ἔργον σας ; où en êtes-vous de votre ouvrage ? || [τακτ.] προχωρεῖν ἐσπευσμένως καὶ θαρραλέως ἐκτὸς τῆς γραμμῆς τῶν ἐπιχειρήσεων, faire une pointe. § — [στρατ.] avancer, βαδίζω πρὸς τὰ ἐμπρός· || προχωρήσον εἰς τὸ σύνθημα (προσφώνημα σκοποῦ), avance à l'ordre. § — [ἱππευτ.] porter, σημαίνει ἐπισπεύδειν τὸν βηματισμόν· || προχωρήσατε τὸν ἵππον σας, portez votre cheval en avant.

προψὲς (δημ. ἐπίρ.], βλ. **προχθές**.

προωθέω-ῶ, μέλ. ήσω, ὠθῶ τι πρὸς τὰ ἐμπρός, pousser en avant ; || προωθῶ λέμβον, pousser de fond, κάμνω αὐτὴν νὰ προχωρήσῃ ἐπὶ ἀβαθῶν ὑδάτων, ὠθῶν αὐτὴν διὰ κοντοῦ ἢ κώπης, στηριζομένης ἐπὶ τοῦ θαλασσίου πυθμένος.

προώλης, ης, ες (ὄλλυμι), ὁ ἐντελῶς χαμένος, tout-à-fait perdu ; ἐντελῶς διεφθαρμένος, dépravé, ée, adj. ἄθλιος, misérable, adj. || [εὔχρ. ἐν τῇ φρ.] ἐξώλης καὶ προώλης, le dernier des hommes ; βλ. καὶ **ἐξώλης**.

πρόωρος, ος, ον· ὁ πρὸ τοῦ καιροῦ συμβαίνων, παράκαιρος, ἄωρος, prématuré, ée, adj. πρόωρος, πρωΐμος, précoce, adj. ὁ ἐσπευσμένος, hâtif, ive, adj. || ὁ πρόωρος θάνατός του, sa mort prématurée ; || — ἀνάπτυξις [παιδίου], croissance hâtive ; || — τοκετός, accouchement précoce.

προώρως [ἐπίρ.], πρὸ τοῦ καιροῦ, avant le temps ; prématurément, adv. πρωΐμως, précocement, adv.

πρόωσις, εως, ἡ (ὠθέω-ῶ), propulsion, n. f. ἡ πρὸς τὰ πρόσω ὤθησις τινός. § [μηχ.] —, propulsion, n. f. (προωθέω-ῶ)· ὤθησις ἐπὶ τὰ πρόσω· ἡ ἐνέργεια τοῦ **προωστῆρος** (propulseur) ; **προωστικός**, ή, όν, de propulsion.

προωστήρ, ῆρος, ὁ· propulseur, n. m. καὶ **προώστης**, ὁ (προωθέω-ῶ)· μηχάνημα ὅπερ χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ παράγῃ τὴν **πρόωσιν** (propulsion) ἢ **προωστικὴν κίνησιν** (mouvement de propulsion), ὡς εἶνε ἡ ἕλιξ (hélice) καὶ οἱ **τροχοὶ** (roues) τῶν πλοίων.

προωστήριος, ος, ον· ὁ προωστικός, de propulsion, propulsif, ive, adj.

προώστης, ου, ὁ [ναυτ.], arc-boutant

de mâtage, κοινῶς ὁ **βαρδαφόγος**· || — προβόλου, arc-boutant de ridage; || οἱ **προῶσται τοῦ προβόλου**, arcs-boutants de ridage, κοινῶς οἱ βαρδαφόγοι τῶν βέντων· ξύλα ἐπιμήκη στερεούμενα ὑπὸ τὸν πρόβολον ὀλίγον ἐσωτέρω τοῦ θαλασσομάχου, ἀνὰ ἓν ἑκατέρωθεν τοῦ διαμήκους ἐπιπέδου καὶ σχεδὸν καθέτως ὡς πρὸς αὐτό, χρησιμεύοντα εἰς τὴν διάβασιν τῶν παρατόνων τοῦ δορατίου τοῦ ἀρτέμονος καὶ τῆς ἐπιδορατίδος. § — [ναυτ.], davier, n. m. κοινῶς τὸ **ἀργανέλο**· μηχάνημα ἀποτελούμενον ἐκ σιδηροῦ ἢ ξυλίνου ὁριζοντίου κυλίνδρου στρεφομένου πέριξ ἄξονος, ὅπερ τίθεται προσκαίρως εἰς τὴν πρῷραν λέμβου τινὸς καὶ χρησιμεύει διὰ τὴν ἀνολκὴν ἁλύσεως ἢ τόνου. § —, βλ. **προωστὴρ** (propulseur).

προωστικός, ή, όν· ὁ εἰς πρόωσιν χρήσιμος, προωθῶν τινὰ ἤ τι, de propulsion, propulsif, ive, adj.

πρύμα [δημ. ἐπίρ.], ἄνεμος οὔριος, φορός, ἐκ τῆς πρύμνης πνέων, vent favorable ou vent en poupe; τὸ **ἐπούρισμα**· βλ. ἄνεμος ἐξ οὐρίας καὶ ἱστιοδρομία ἐξ οὐρίας· || δίδω πρύμα, βλ. **ἀφίεμαι τῷ ἀνέμῳ καὶ ἐπουρίζω**. § — [μεταφ.] καλῶς, bien; πολὺ καλά, εἰς τὴν ἐντέλειαν, parfaitement, adv. || ἡ δουλειὰ πάγει πρύμα, l'affaire va bon train.

πρυμάρω [δημ.]=**πρυμίζω**.

πρυμάτσα, ας, ἡ [δημ.] βλ. **πρυμνήσιον**.

πρύμη, ης, ἡ [δημ.] βλ. **πρύμνη**.

πρυμίζω [δημ. ἰδ. ναυτ.], faire vent arrière; βλ. ἐπουρίζω. § — [μεταφ.] τὰ πρυμίζω, ἀποχωρῶ ἀπαρατήρητος, s'esquiver; φεύγω, fuir ou filer.

πρύμισμα, ατος, τὸ [δημ.], πρύμα, βλ. **ἐπούρισμα**.

πρυμναῖος, αία, αῖον· ὁ πρὸς τὴν πρύμνην εὑρισκόμενος, de poupe; || πρυμναία σκηνή, tente de dunette (de poupe); βλ. **σκηνή**· || πρυμναῖα ἱστία, voiles de l'arrière, ἤτοι τὰ τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ ἐπιδρόμου ἱστοῦ· βλ. καὶ **πρύμνη**· || πρυμναῖον κατάστρωμα, βλ. **κατάστρωμα** || πρυμναῖος ἱστός, βλ. **πρύμνη**· || πρυμναία κρεμαστή, βλ. **κρεμαστός**.

πρύμνη, ης, ἡ [ναυτ.], poupe, n. f. κοινῶς **πρύμη**· καλεῖται οὕτως εἰδικῶς τὸ **ὀπίσθιον ἄκρον** πλοίου τὸ κατασκευαζόμενον λεπτότερον τῆς πρῴρας εἰς τὸ ὑπὸ τὸ ὕδωρ μέρος καὶ περιοριζόμενον ἐκ κυρτῶν ἢ κεκοιλασμένων ἐπιφανειῶν. § —, arrière, n. m. (συν. τοῦ poupe); καλεῖται οὕτω τὸ μέρος τοῦ πλοίου τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τοῦ κέντρου τοῦ βάρους καὶ τοῦ πηδαλίου. Ἐν τῇ ναυπηγικῇ καλεῖται οὕτως, ὁλόκληρον τὸ μέρος τοῦ πλοίου τὸ εὑρισκόμενον ὄπισθεν τοῦ **μεγίστου ζυγοῦ** (maître bau). Πάντες οἱ ἱστοὶ καὶ τὰ σκεύη τὰ τετοποθετημένα εἰς τὸ ἥμισυ τοῦτο μέρος τοῦ πλοίου καλοῦνται **πρυμναῖα**, π. χ. **πρυμναῖα ἱστία**, voiles de l'arrière; || **πρυμναῖος ἱστός**, mât sur l'arrière, τοιοῦτοι εἰσὶν ὁ **μέγας ἱστὸς** (grand mât) καὶ ὁ **ἱστὸς τοῦ ἐπιδρόμου** (mât d'artimon). § —, derrière, n. m. συνώνυμον τοῦ arrière καὶ poupe; || διέρχομαι ἐκ τῆς πρύμνης πλοίου, passer derrière un navire, ἤτοι διέρχομαι ὄπισθεν αὐτῆς· || **πρυμναῖοι, πρυμναῖα, πρυμναῖαι**, mâts, vergues, voiles, manœuvres de derrière; τὰ **πρυμναῖα**, ἱστοί, κεραῖαι, ἱστία, ἀγόμενα. § —, cul d'un navire, τὸ ὄπισθεν μέρος πλοίου· || **στρογγύλη πρύμνη**, cul rond; || **τετράγωνος πρύμνη**, cul carré; || **ἔμπρυμνον**, sur le cul, κοινῶς **ἔμπρυμο**, τοῦτο λέγεται περὶ πλοίου ἔχοντος τὴν **στοιβασίαν** (arrimage) μᾶλλον πρὸς τὴν πρύμνην· βλ. καὶ **ἔμπρῳρον**. § ἡ πρύμνη τῆς βάριδος, l'arrière du bac; τὸ ὀπίσθιον μέρος τῆς βάριδος.

πρυμνήσιον, ου, τό· amarre de poupe ou amarre de l'arrière, κοινῶς ἡ **πρυμάτσα** (τὸ γύαιον)· ἀπόγειον πεῖσμα δενόμενον ἐκ τῆς πρύμνης τοῦ πρὸς ὅρμισιν πλοίου.

πρυμνῆται, οἱ [ναυτ.], hommes de l'arrière; πρυμνήτης, homme de l'arrière, λέγεται ὁ ἀνὴρ τοῦ πληρώματος οὗτινος ἡ ὑπηρεσία εἶνε πρὸς πρύμναν.

πρυμνίζω, βλ. **πρυμίζω**.

πρυμνοδέτης, ου, ὁ [ναυτ.], croupiat, n. m. κοινῶς **κουτοῦκι**· πεῖσμα δενόμενον ἐπὶ οἱουδήποτε στερεοῦ σημείου, ναυδέτου ἢ παρακειμένου πλοίου, καὶ εἰσαγόμενον ἐκ τῆς πρύμνης πρὸς στροφὴν ἀπαίροντος πλοίου καθ' ὡρισμένην διεύθυνσιν κατὰ τὴν ἄπαρσιν. § —, croupière, n. f. πεῖσμα δενόμενον ἐπὶ ἰσχάδος ποντιζομένης μακρὰν τοῦ πλοίου, καὶ εἰσαγόμενον ἐκ τῆς πρύμνης, πρὸς περιστροφὴν ἠγγυροβολημένου πλοίου καθ' ὡρισμένην διεύθυνσιν. Συγγραφεῖς τινὲς συγχέουσι τὸ croupiat καὶ croupière νομίζοντες ὅτι εἶνε ἓν καὶ τὸ αὐτό· || **ποντίζειν πρυμνοδέτην**, mouiller en croupière, σημαίνει ὅτι ποντίζομεν **ἰσχάδα** ἧς ὁ κάλως εἰσέρχεται ἐκ τῆς πρύμνης εἰς τὸ πλοῖον.

πρύμος, ου, ὁ [ναυτ. δημ. ἐπὶ ἀνέμου, vent] en poupe, ou vent favorable, ἤτοι οὔριος, φορός, ἐκ τῆς πρύμνης πνέων· βλ. καὶ **πρύμα**.

πρυτανεία, ας, ἡ· τὸ ἀξίωμα τοῦ πρυτάνεως, dignité, charge de recteur; rectorat, n. m.

πρυτανεῖον, ου, τό· τὸ γραφεῖον τοῦ πρυτάνεως, bureau du recteur, rectorat, n. m. § — [ἀρχ.] prytanée, n. m. ἐκαλεῖτο ἐν ταῖς ἀρχαίαις πόλεσι τῆς Ἑλλάδος δημόσιον οἴκημα ἀντιστοιχοῦν περίπου εἰς τὸ σημερινὸν δημαρχεῖον ἢ ἀρχεῖον, ἀποτελοῦν ὅμως συγχρόνως καὶ τὸ θρησκευτικὸν κέντρον, ἐν τῷ ὁποίῳ εὑρίσκετο καὶ ἡ ἑστία ἁπάσης τῆς πόλεως μετ' ἀσβέστου πυρός. Ἐν τῷ πρυτανείῳ συνήρχοντο καὶ συνεσιτοῦντο οἱ πρυτάνεις ἢ πρόεδροι τῆς Βουλῆς, ἐσιτοῦντο δὲ καὶ οἱ ξένοι πρέσβεις καὶ ἐκεῖνοι εἰς οὓς ἐψηφίσθη ἡ μεγάλη τιμὴ τῆς σιτήσεως δημοσίᾳ δαπάνῃ συνεπείᾳ μεγάλων ὑπηρεσιῶν παρασχεθεισῶν ὑπ' αὐτῶν ἢ τῶν προγόνων των κτλ. Ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Κλεισθένους ἐν Ἀθήναις αἱ συνελεύσεις καὶ τὰ συσσίτια τῶν πρυτάνεων μετετέθησαν εἰς τὴν λεγομένην Θόλον παρὰ τὴν Ἀγοράν, ἀλλὰ θρησκευτικὸν κέντρον διέμεινε πάντοτε τὸ ἀρ-

χαῖον πρυτανεῖον τὸ κείμενον εἰς τὰς βορείους κλιτύας τῆς Ἀκροπόλεως.

πρυτανεύω, μέλ. εύσω, εἰμὶ πρύτανις, être recteur. § [μεταφ. ἐν.] προεδρεύω, présider.

πρυτανικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν πρύτανιν, de recteur ; ἀφορῶν τὴν πρυτανείαν, rectoral, e, aux, adj.

πρύτανις, εως, ὁ· recteur, n. m. χαλεῖται παρ' ἡμῖν ὁ κατ' ἔτος ἐκ τῶν καθηγητῶν τοῦ πανεπιστημίου ἐκλεγόμενος ἀνώτατος λειτουργός, ὁ ἐκπροσωπῶν ὡς ἠθικὸν πρόσωπον τὸ πανεπιστήμιον καὶ διεξάγων τὰς ὑποθέσεις του, ἀντιστοιχῶν εἰς τὸν Rector magnificus τῶν γερμανικῶν πανεπιστημίων. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐνιαυσίου ἀρχῆς του ὁ Πρύτανις λαμβάνει τὸν τίτλον Ἀντιπρύτανις καὶ ὡς τοιοῦτος εἶνε ὁ βοηθὸς τοῦ νέου Πρυτάνεως, ὃν καὶ ἀντικαθιστᾷ ἀπόντα ἢ ἐμποδιζόμενον. § — [μεταφ.] doyen du corps diplomatique, etc] ὁ ἀρχαιότερος τῶν ἔν τινι κράτει διαμενόντων πρεσβευτῶν, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁ ἀρχαιότερος ἢ γεροντότερος ὁμάδος τινός.

πρώην [ἐπίρ.] πρὸ μικροῦ, πρὸ ὀλίγου, προηγουμένως, précédemment, adv. antérieurement, adv. ci-devant ; || πρώην ὑπουργός, ancien ministre ; ex-ministre ; || πρώην πατριάρχης, ex-partiarche ; || πρώην νομάρχης, ci-devant préfet.

πρωθιερεύς, έως, ὁ· archiprêtre, n. m. τίτλος διδόμενος εἰς ἐφημέριον τινὰ ἱερέα, ὅστις τῷ παρέχει τὸ δικαίωμα νὰ προηγῆται τῶν ἄλλων ἐφημερίων.

πρωθυπουργεύω, βλ. πρωθυπουργῶ.

πρωθυπουργία, ας, ἡ· ἡ προεδρεία τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, présidence du ministère; ἡ ἰδιότης, τὸ ἀξίωμα τοῦ πρωθυπουργοῦ, qualité de premier ministre ; || ὑπὸ τὴν πρωθυπουργίαν του, sous sa présidence.

πρωθυπουργικός, ή, όν, ὁ ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν πρωθυπουργόν, de premier ministre ; présidentiel, elle, adj.

πρωθυπουργός, οῦ, ὁ· ὁ πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, président du conseil ; ὁ προϊστάμενος τῶν ὑπουργῶν, premier ministre.

πρωθυπουργῶ (έω), εἰμὶ πρωθυπουργός, être premier ministre ; || πρωθυπουργοῦντος τοῦ Θιέρσου, sous le ministère Thiers.

πρωθύστερον, ου, τό· ἀναστροφή, inversion, n. f. πρῶτος, ἔμπροσθεν τασσόμενος, ὁ δέον ταχθῆναι ἔπειτα, τὸ πρωθύστερον = ὕστερον πρότερον ἢ ὑστερολογία, hystérologie, n. f. τουτέστι γραμμ. σχῆμα, καθ' ὃ τάσσεται ἔμπροσθεν ἢ πρῶτον ὅ,τι ἔδει νὰ ταχθῇ ἔπειτα. || πρωθύστερον ἢ ὑστερόπρωτον [γραμμ. καὶ ῥητορ.] ὕστερον πρότερον, renversement de l'ordre naturel des idées, τρόπος καθ' ὃν μέρος τῆς φράσεως (ἢ καὶ ὁλόκληρος φράσις), ὅπερ λογικῶς ἢ χρονικῶς ἔδει νὰ ἕπηται ἑτέρῳ, τίθεται πρὸ αὐτοῦ.

πρωθύστερος, ος, ον, οὗτινος ἡ τάξις εἶνε ἀντεστραμμένη, dont l'ordre est renversé ; ἀντεστραμμένος, inverti, e, βλ. καὶ πρωθύστερον.

πρωΐ [ἐπίρ. χρον.] καὶ ἐνάρθρ. τὸ πρωΐ, ἤτοι πρὸ μεσημβρίας, κοινῶς προτήτερα ἀπὸ τὸ μεσημέρι, τὸ πουρνὸ = τὸ πρωϊνὸν (ἀντίθ. τῷ ὀψέ), τὸ πρωΐ, matin ; de bon matin ; || αὔριον τὸ πρωΐ, demain matin ; || σήμερον [τὸ] πρωΐ, ce matin ; || ἀπὸ τὸ πρωΐ, depuis le matin ; || πολὺ πρωΐ· πρωΐ πρωΐ, de grand matin ; || κάθε πρωΐ, tous les matins ; || πρωΐ καὶ βράδυ, matin et soir ; || ἀπὸ τὸ πρωΐ ἕως τὸ βράδυ, du matin au soir ; || πόθεν ἔρχεσαι τόσον πρωΐ ; d'où venez-vous de si grand matin ? || δὲν ἐσηκώθης πρωΐ σήμερον, vous n'avez pas été matinal aujourd'hui ; || σηκόνεται πάντοτε πρωΐ, il est matineux ; βλ. πρωϊνός. § [συγκρ. ἐπίρ.] πρωϊαίτερον, ταχύτερον, πλέον πρωΐ, de bonne heure ; καὶ ὑπερθ. πρωϊαίτατα = πολὺ πρωΐ, πρωΐ πρωΐ, de grand matin, de très bonne heure.

πρωΐα, ας, ἡ (κυρ. θηλ. τοῦ πρώϊος), ἐνν. ὥρα = ἡ πρωϊνὴ ὥρα, τὸ πρωΐ, ὅθεν πρωΐα, matin, n. m. matinée, n. f. || ἀπὸ πρωΐας, depuis le matin ; dès le matin ; || ὡραία πρωΐα, une belle matinée.

πρωϊανθής, ής, ές· ὁ πρωΐμως, προώρως, πρὸ τοῦ καιροῦ ἀνθῶν, qui fleurit prématurément ; [ἀντίθ. τῷ ὀψιανθής].

πρωϊμάδια, τὰ [δημ.], πρώϊμος, αἱ πρῶται ὥριμοι ὀπῶραι ἢ λαχανικὰ (πρώϊμα), fruits ou légumes précoces ; fruits hâtifs ; τὰ πρωτοφορήματα, les primeurs, n. f. pl. produit horticole qui vient d'apparaître ou que l'on a obtenu avant l'époque normale ; || τὰ πρωϊμάδια (πρωτοφορήματα) εἶνε, στοιχίζουν ἀκριβά, les primeurs coûtent cher. Βλ. καὶ πρόφαντος.

πρωϊμιά, ᾶς, ἡ [δημ.], οἱ πρώϊμοι καρποὶ καὶ πᾶν ὅ,τι γίνεται πρότερον (ἀντίθετον τῷ ὀψιμιά), ἡ πρωϊότης ἢ πρωϊμότης.

πρώϊμος, ος, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος (ἀντίθ. τοῦ ὄψιμος), ὁ πρὸ τοῦ καιροῦ καρποφορῶν, ὡριμάζων, ὁ προώρως, πρὸ τοῦ καιροῦ ἐρχόμενος, qui vient de bonne heure, avant la saison, préoce ; πρόωρος, prématuré, ée ; πρώϊμος, πρόωρος, hâtif ive, de primeur ; [ἐπὶ καρπῶν τὸ ἀντίθετον τοῦ ὄψιμος, tardif] ; || κεράσια πρώϊμα, cerises précoces ; cerises de primeur ; || [συνεκδοχ.] ὁ χειμὼν εἶνε πολὺ πρώϊμος ἐφέτος, l'hiver est très-avancé cette année.

πρωϊμότης, ητος, ἡ καὶ πρωϊότης· ἡ ἰδιότης τοῦ πρωΐμου, τὸ πρόωρον, précocité, n.f. prématurité, n. f. || πρωϊμότης (φυτῶν καὶ καρπῶν), hâtiveté, n. f. [ἀντίθετον εἶνε ὀψιμότης, tardiveté].

πρωΐμως [ἐπίρ.] ὀψίμως, ἐνωρίτερον τοῦ δέοντος, de bonne heure ; prématurément, adv. hâtivement, adv. βλ. πρώϊμος [ἀντίθ. τοῦ ὀψίμως].

πρωϊνέσιος, α, ον [διάλ. Οἰνόης] πρωϊνός.

πρώνια, τὰ [διάλ. Ἠπείρ.] αἱ κορυφαὶ τῶν ὀρέων, ἀκρώρειαι, πρῶνες.

πρωϊνός, ή, ὸν (πρώϊος), ὁ τῆς πρωΐας, du

matin ; matinal, ale, adj. ‖ πρωϊνὴ δρόσος, rosée matinale ; ‖ —, matinal λέγεται ὁ τοῦ ὕπνου ἐξεγερθεὶς πρωΐ : π. χ. εἶσθε πολὺ πρωϊνὸς σήμερον, vous êtes bien matinal aujourd'hui; ‖ —, matineux, euse, ὁ ἔχων συνήθειαν νὰ ἐξυπνᾷ πρωΐ : π. χ. οἱ ἐργάται εἶνε πρωϊνοί, les ouvriers sont matineux ; ‖ —, matinier, ère, πᾶν τὸ ἀνῆκον εἰς τὴν πρωΐαν· βλ. καὶ **πρωΐ**· ‖ τὸ πρωϊνὸν ἄστρον, l'étoile du matin, l'étoile matinière (βλ. ἀστήρ). § [θηλ. οὐσ.] ἡ **πρωϊνὴ**=πρωΐα), matin, n. m. matinée, n. f.

πρωϊότης, ητος, ἡ· ἀντίθετον τῷ ὀψιμότης· βλ. **πρωϊμότης.**

πρωκτικός, ή, όν· rectal, ale, aux ; ἴδιος τοῦ πρωκτοῦ, τοῦ **ἀπευθυσμένου.**

πρωκτός, οῦ, ὁ· ὁ κῶλος (καὶ κόλος Σουϊδ.) (ἐκ τοῦ κῶλον, κόλον, ἔντερον, κοινῶς **κωλάντερον**), ὁ καὶ νῦν κῶλος (λεγόμενος), cul, n.m. ·ὁ ὀπίσθιος (κοινῶς **πισινός**), derrière, n. m. ἡ ἕδρα, κοινῶς **πάτος**, fondement, n. m. ‖ φέρειν ἕλκος ἐπὶ τοῦ πρωκτοῦ, avoir un ulcère au fondement. § — [κατ' ἐπέκτ.], anus, n.m. (= ὁ δακτύλιος, ὁ σφιγκτήρ, κοινῶς ἡ κωλοτρυπίδα), ἤτοι τὸ τελικὸν ἄκρον, ὁ ἐκφορητικὸς πόρος τοῦ τελευταίου τῶν ἐντέρων (κῶλον), τοῦ καλουμένου ἀπευθυσμένου, ὅπερ παρίστησι εἰς τὸ ὀπίσθιον ἄνοιγμα τοῦ ὅλου πεπτικοῦ σωλῆνος.

πρῷρα, ας, ἡ [ναυτ.], proue, n. f. κοινῶς **πλώρη**· καλεῖται οὕτως εἰδικῶς τὸ πρόσθιον **ἄκρον** πλοίου τὸ προωρισμένον νὰ διασχίζῃ τὸ ὕδωρ, τὸ κατασκευαζόμενον ἐν εἴδει σφηνὸς καὶ περιοριζόμενον ἐκ χορτῶν συνήθως ἐπιφανειῶν· Περὶ τῆς γενικῆς σημασίας τῆς λέξεως **πρῷρα** βλ. κατωτέρω avant. § [ναυτ.] **πρῷρα**, avant, n. συνώνυμ. τοῦ proue, κοινῶς ἡ **πλώρη**· καλεῖται οὕτω γενικῶς ἅπαν τὸ μέρος τοῦ πλοίου τὸ εὑρισκόμενον πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ μεταξὺ τοῦ κέντρου τοῦ βάρους αὐτοῦ καὶ τῆς **στείρας** του (étrave).

Τοῦ κέντρου τοῦ βάρους κειμένου ἐπὶ τῶν ἀρχαίων πλοίων ὡσεὶ δύο μέτρα πρὸ τοῦ μέσου τοῦ μήκους των καὶ εἰς τὸ ὕψος περίπου τοῦ ἐπιπέδου τῆς ἰσάλου, τοῦ πλοίου ὄντος ἐμφόρτου καὶ καθέτου ἐπὶ τοῦ ὕδατος, ὠνόμαζον κοινῶς πρῷραν τοῦ πλοίου τὸ πρὸ τοῦ μέσου αὐτοῦ μέρος, πάντες δὲ οἱ ἱστοὶ καὶ τὰ σκεύη τοῦ πλοίου τὰ τετοποθετημένα εἰς τὸ ἥμισυ αὐτὸ καλοῦνται **πρῳραῖα**· π. χ. **πρῳραῖα ἱστία**, voiles de l'avant ; ‖ **ἔμπρῳρος ἱστὸς** ἢ **πρῳραῖος**, mât sur l'avant ; ‖ **ἔμπρῳρος εἰμί**, être sur l'avant. Πλοῖόν τι εἶνε **ἔμπρῳρον** (un bâtiment est sur l'avant, ou sur nez) ὅταν ὡς ἐκ τοῦ φόρτου αὐτοῦ βυθίζεται ἐν τῷ ὕδατι ἡ πρῷρα περισσότερον τῆς πρύμνης· τὸ ἀντίθετον καλεῖται **ἔμπρυμνον** (être sur l'arrière). § [ναυτ.] **πρῷρα**, devant, n. m. συνών. τοῦ poupe καὶ avant (mâts, vergues, voiles, manœuvres) ; ‖ **πρῳραῖος**, αία, ον, de devant, **τὰ πρῳραῖα** (ἱστοί, κεραῖαι, ἱστία ἀγόμενα)· ‖ διέρχομαι ἐκ τῆς πρῴρας πλοίου τινός, passer devant un navire. § ἡ πρῷρα τῆς βάριδος, le bec (ou l'avant) du bac. § πρῷρα τοῦ πλοίου, bout, n. m. συνών. τοῦ avant. § — τοῦ πλοίου, cap, n. m. βλ. **ἀκρόνηον.**

πρῳραῖος, α, ον· ὁ πρὸς πρῷραν εὑρισκόμενος, de [la] proue ; ‖ ἡ πρῳραία σκηνὴ [ναυτ.], le marsouin ; βλ. **σκηνή**· ‖ τὸ πρῳραῖον κύτος, la cale-avant, τὸ πρὸς πρῷραν κύτος· ‖ τὰ **πρῳραῖα** ἱστία, voiles de l'avant (τὰ τοῦ ἀκατίου ἱστοῦ)· βλ. καὶ **πρῷρα** (devant) ; ‖ — ἱστός· βλ. **πρῷρα**· ‖ πρῳραῖον κατάστρωμα, gaillard d'avant ; βλ. **κατάστρωμα.**

πρῳράτης, ου, ὁ [ναυτ.] homme de l'avant, ἀνὴρ τοῦ πληρώματος οὗτινος ἡ ὑπηρεσία εἶνε πρὸς πρῷραν.

πρῳρατικός, ή, όν [ναυμ. εὔχρ. ἐν τῇ φρ.] πρῳρατικὰ ἢ **ναυκληρικὰ** ἔργα, matelotage, n. m. καλοῦνται οὕτω πάντα τὰ ἔργα, τὰ ἐκτελούμενα ὑπὸ τῶν ναυτῶν καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ πρῳρέως καὶ τῶν ὑπαξιωματικῶν τῶν ἀρμένων, οἷον **κατασκευὴ δεσμῶν, συρραφὴ ἱστίων, χειρισμὸς ἀγκυρῶν, παρασκευὴ ἐξαρτίας**, κτλ. Τὰ διὰ τὰ ἔργα ταῦτα χρήσιμα ἐργαλεῖα, ἐκτὸς τῶν εἰδικῶς εἰς τοὺς ἱστιοποιοὺς ἀναγκαιούντων, εἰσὶν ἡ **κέστρα** (épissoir), τὸ **ἐμβόλαιον** (burin), ἡ **τυπὰς** (mailloche à fourrer), τὸ **στροφεῖον** (tour à bitord) καὶ ἡ **στραγγάλη** (trésillon).

πρῳρεύς, έως, ὁ [ναυτ.], maître d'équipage ; βλ. **ὑπαξιωματικοὶ** ὑπόλογοι ναυτικοῦ (τὸ πάλαι ἐλέγετο καὶ bosseman). § [καταχρ.] ἐνίοτε λέγεται ὁ πλοηγός, pilote, n. m.

πρῶτα [ἐπίρ.] (αἰτ. πληθ. τοῦ **πρῶτος**), πρῶτον, premièrement, adv. ἐν πρώτοις, en premier lieu ; ἐν πρώτοις, κατὰ πρῶτον, d'abord; κατ' ἀρχάς, au commencement ; ‖ — δὲν ἠθέλησε, d'abord il n'a pas voulu; ‖ πρῶτα πρῶτα πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν ἄν, d'abord (en premier lieu) il faut examiner si ; ‖ — ὁ Θεὸς [φρ.], Dieu aidant ; ‖ — πρῶτα, avant tous ; avant toutes choses. § —, πρότερον, auparavant, adv. προηγουμένως, antérieurement, adv. précédemment, adv. ἐν τῇ ἀρχῇ (τῇ γενέσει), dans l'origine ; ἄλλοτε, ποτέ, jadis, adv. ἄλλοτε, autrefois, adv. ‖ ὅπως ἦτο πρῶτα, dès l'origine ; ‖ — ἦτο πλούσιος, autrefois il était riche ; ‖ τί ἔχεις Γιάννη ; τί εἶχα πάντα [παροιμ.], tel change qui ne gagne pas. § [προθετ.] πρὶν ἀπό, avant ; ‖ — ἀπ' αὐτόν, avant lui ; ‖ — ἀπ' ὅλα, avant tout.

πρωταγωνιστής, οῦ, ὁ· ὁ πρῶτος ἀγωνιστής, ἰδ. ὑποκριτὴς (ἠθοποιὸς) ὑποδυόμενος (παριστῶν ἐν τῷ θεάτρῳ) τὸ κύριον πρόσωπον δράματος (κωμῳδίας κτλ.), acteur qui joue le rôle principal ; premier rôle ; ‖ [θηλ.] πρωταγωνίστρια, ας, ἡ· première actrice ; ἡ πρώτη ἀοιδός, première chanteuse ; § [μεταφ.] τὸ κύριον, τὸ δρῶν πρόσωπον (ἐπί τινος ὑποθέσεως), acteur principal ; premier acteur.

πρωταγωνιστῶ (έω), εἶμαι πρωταγωνιστής, ὑποδύομαι τὸ κύριον πρόσωπον, jouer le

premier rôle; παριστῶ ὡς ὑποκριτὴς τὸ πρῶτον πρόσωπον δράματος (κωμῳδίας, κτλ.).

πρωταθλητής, οῦ, ὁ· ὁ ἀγωνιζόμενος (ἢ ἀγωνισθείς, ἀθλήσας) εἰς τὴν πρώτην γραμμήν, qui combat (a combattu) au premier rang; [πρῶτος] ἀθλητής, [premier] champion.

πρωταίτιος, ος, ον· ὁ πρῶτος αἴτιος, premier auteur; ἡ πρώτη αἰτία, première cause; ὁ αἴτιος, ὁ πρωτουργὸς τινός.

πρωτάκουστος, ος, ον· ὅπερ ἀκούουσι διὰ πρώτην φοράν, qu'on entend pour la première fois; ‖ [ἐν.] ἀνήκουστος, inouï, e, adj. tel qu'on n'a jamais entendu parler de rien de pareil; ‖ θαῦμα (τῆς ἐπιστήμης, τῆς τέχνης) πρωτάκουστον, prodige (de science, de l'art) inouï; ‖ —, ἔκτακτος, étrange, extraordinaire; σκληρότης πρωτάκουστος, cruauté inouïe.

πρωταπριλιά, ᾶς, ἡ· ἡ πρώτη (ἡμέρα τοῦ Ἀπριλίου), le premier [jour d'Avril]; ‖ ψεῦμα τῆς πρωταπριλιᾶς, poisson d'avril.

πρωταπριλιάτικος, η, ον· τῆς πρώτης ἀπριλίου, du premier jour d'avril; ‖ αὐτὸ εἶνε πρωταπριλιάτικον [φρ.], c'est un poisson d'avril.

πρωτάρα, ἡ καὶ

πρωταρκά, ᾶς, ἡ [δημ.], πρωτοτόκος (γυνή), **πρωτολεχής,** γυνὴ τίκτουσα διὰ πρώτην φοράν, [femme] qui enfante (qui accouche)· pour la première fois; [διδ.] primipare, adj. κατ' ἐπέκτασιν λέγεται καὶ διὰ τὰ ζῷα.

πρωτάρικος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου], πρωτότοχος.

πρωταρχίζω, μέλ. ίσω, ἄρχομαι, ἀρχίζω πρῶτος, commencer le premier.

πρωτᾶτον, ου, τὸ [δημ.], τὸ πρωτεῖον, ἡ πρώτη θέσις, première place; ἡ πρώτη γραμμή, premier rang; ὁ πρῶτος βαθμός, τὸ πρωτεῖον, ἡ **πρωτεία,** primauté, n. f. τὸ δικαίωμα τοῦ πρώτου, κοινῶς ἡ πρωτειά· ‖ [πληθ.] τὰ **πρωτᾶτα,** ἤτοι οἱ τὰ πρῶτα φέροντες ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, ἡ προεστηκυῖα ἀρχή.

πρωτειά [δημ. συνήθ. ἐπὶ χαρτοπαιγν.], τὸ πρωτεῖον, ἡ **πρωτεία,** primauté, n. f. τὸ δικαίωμα τοῦ παίζειν πρῶτος, ὁ πρῶτος παίζων, main, n. f. ‖ ποιὸς ἔχει τὴν πρωτειάν; à qui la main? qui est le premier en cartes? ‖ χάνω τὴν πρωτειάν, perdre la main.

πρωτεῖον, ου, τὸ [συνήθ. πληθ.] τὰ πρωτεῖα, ἡ πρώτη θέσις, première place; ὁ πρῶτος βαθμός, ἡ πρώτη γραμμή, premier rang; τὸ δικαίωμα τοῦ ἡγεῖσθαι ἢ προηγεῖσθαι, préséance, n. f. ou pas, n. m. τὸ πρωτεῖον, τὰ πρωτεῖα, primauté, n. f. ἡ ὑπεροχὴ (βαθμοῦ), supériorité n. f. τὸ πρῶτον βραβεῖον, premier prix; ‖ τὰ πρωτεῖα τοῦ βαθμοῦ, primauté de grade; τὰ ἐκ τοῦ βαθμοῦ ἀπορρέοντα πρωτεῖα· ἐν ἰσοβαθμίᾳ ὁ ἀρχαιότερος ἔχει τὰ πρωτεῖα· ‖ ἔχω τὰ πρωτεῖα, tenir le premier rang; être le premier; προηγοῦμαι τινός, avoir le pas; πρωτεύω, primer; ‖ ἀμφισβητῶ τὰ πρωτεῖα, disputer le pas (le prix) = διεκδικῶ τὰ πρωτεῖα, contester la primauté; ‖ οἱ φιλόδοξοι θέλουν νὰ ἔχωσι παντοῦ τὰ πρωτεῖα, les ambitieux veulent tenir le haut bout partout; ‖ ἔχει τὰ πρωτεῖα, il a le pas (sur les autres).

πρώτεισνος, η, ον [διάλ. Οἰνόης] προγενέστερος, πρόγονος.

πρωτεξαδέλφη, ης, ἡ· θυγάτηρ τοῦ ἀδελφοῦ (ἀδελφῆς) τοῦ πατρὸς (μητρός), ἡ πρώτη ἐξαδέλφη, cousine germaine; βαθμὸς συγγενείας τῶν τέκνων δύο ἀδελφῶν.

πρωτεξάδελφος, ου, ὁ· υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ (ἀδελφῆς) τοῦ πατρὸς (μητρός), ὁ πρῶτος ἐξάδελφος, cousin germain; βαθμὸς συγγενείας τῶν τέκνων δύο ἀδελφῶν.

πρωτεργάτης, ου, ὁ· ὁ πρῶτος ἐργάτης, ἐκτελεστής, ὁ πρωτουργός, ὁ πρωταίτιος, premier auteur, première cause. § —, βλ. **ἐργάτης** (cheville-ouvrière).

πρωτεύουσα, ης, ἡ [ville] capitale, n. f. ἡ κυριωτέρα πόλις ἔθνους ἢ διαμερίσματος τινὸς [δήμου, ἐπαρχίας], chef-lieu, n.m. ‖ ἡ πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου, la capitale du royaume; ‖ πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ, chef-lieu de département. § **πρωτεύουσα ναυτικοῦ διαμερίσματος,** préfecture maritime, n. f. (chef-lieu d'arrondissement maritime), ἤτοι ἡ πόλις **ναυτικοῦ διαμερίσματος** ὅπου ἑδρεύει ὁ **διευθυντὴς τοῦ ναυτικοῦ διαμερίσματος,** (préfet-maritime). Τὰ παράλια τῆς Γαλλίας διαιροῦνται εἰς πέντε **ναυτικὰ διαμερίσματα** (arrondissements maritimes) ἔχοντα **πρωτευούσας** τὰς πόλεις Cherbourg, Brest, Lorient, Rochefort καὶ Toulon.

πρωτεύω, μέλ. εύσω, εἰμὶ πρῶτος (πρωτεύων), être le premier; ἔχω τὴν πρώτην θέσιν, τὸν πρῶτον βαθμόν, τὰ πρωτεῖα, tenir le premier rang (le haut bout; le haut du pavé); ‖ — εἰς τὸν διαγωνισμόν, obtenir la première place (remporter le prix) au concours, ἤτοι ἔρχομαι πρῶτος εἰς τὸν διαγωνισμὸν (κερδίζω τὸ βραβεῖον)· ‖ θέλει νὰ πρωτεύῃ πάντοτε, il veut toujours primer; ‖ — τινός, être supérieur à quelqu'un; l'emporter sur quelqu'un; ὑπερβαίνω τινά, surpasser. § [μετοχ. ἐπίθ.] **πρωτεύων,** ουσα, ον, ὁ κύριος, κυριώτερος, principal, ale, aux; ὁ πρῶτος, premier, ère, adj. ‖ τὸ πρωτεῦον ζήτημα, la question principale; ‖ οἱ πρωτεύοντες τραπεζῖται [οἰκ.] les gros bonnets de la banque.

πρώτη παράλληλος, première parallèle; βλ. **παράλληλος** καὶ **προσβολὴ** φρουρίων.

πρωτήτερος, ὁ· βλ. **προτήτερος.**

πρωτίκι, τὸ [διάλ. Καρπάθου], τὰ **πρωτοτόκια·** 2) ἐπὶ ἀδιανεμήτου ὑδρεύσεως σειρὰ λήψεως αὐτοῦ.

πρωτινός, ή, όν, τοῦ παλαιοῦ, τοῦ παλαιοτέρου καιροῦ, τῶν περασμένων χρόνων, de l'ancien temps; d'autrefois; de jadis. § [συγκρ.] πρωτινώτερος, βλ. **προτήτερος.**

πρωτινός, ὁ [διάλ. Νισύρου], **παλαιός,** ἡ λέξις λέγεται ἐπὶ τοῦ πεπαλαιωμένου ἄρτου, ἐπὶ τοῦ χρέατος κτλ.

πρώτιστος, ος καὶ η, ον (ὑπερθ. τοῦ πρω-

τος), πρῶτος πάντων, le premier [de tous]; ὁ κυριώτερος, principal, ale, adj. || [οὐδ. οὐσ.] τὸ πρώτιστον, la chose principale ; τὸ κύριον, κυριώτερον, le principal, ale ; τὸ οὐσιῶδες, l'essentiel, elle, adj. τὸ ἐνδιαφέρον, l'important, n. m. le point essentiel : l'important est de... || [θηλ. οὐσ.] [ὀχυρ.] ἡ πρωτίστη, magistrale, n. f. ἡ κορυφὴ τοῦ κρημνοῦ· γραμμὴ ἥτις ἐν τῇ τειχιστικῇ (fortification permanente) ἀποτελεῖ τὴν διατομὴν τοῦ ἐπιπέδου τῆς ζώνης (berme) καὶ τῆς ἐξωτερικῆς ὄψεως τοῦ τοίχου τοῦ κρημνοῦ (escarpe). Ἡ γραμμὴ αὕτη προσδιορίζει τὸν χωρισμὸν τοῦ προπετάσματος (parapet) ἀπὸ τῆς τάφρου, ἡ δὲ χάραξις (tracé) τῶν τῆς τειχιστικῆς ὀχυρωμάτων ἐκτελεῖται ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης.

πρωτίστως [ἐπίρ.], κατὰ πρῶτον λόγον, en premier lieu ; πρὸ πάντων, avant tout; ἰδίως, surtout, adv.

πρωτο- [ἐν συνθέσει μετὰ ῥημάτων], διὰ πρώτην φοράν, pour la première fois; ὁ πρῶτος, le premier; || πρωτομιλῶ, πρωτομανθάνω, κτλ., parler (apprendre), le premier (; pour la première fois). § [ἐν συνθέσει μετ' ὀνομάτων] σημαίνει μέγας, ἔξοχος, insigne ; μέγας, grand ; πρῶτος, premier ; κάτοχος τινός, ἄξιος (μάστορης), maître ; ἐπὶ κεφαλῆς τινός, ἀρχηγός, chef ; || πρωτοψεύστης, grand menteur ; || πρωτοκλέπτης, maître filou.

πρωτοβάζω [δημ.], βάζω (φορῶ) διὰ πρώτην φοράν, mettre pour la première fois ; [ἐπὶ ἐνδυμάτων], étrenner.

πρωτοβάθμιος, ος, ον· πρώτου βαθμοῦ, de premier degré ; ἐν τῇ πρώτῃ τάξει, de première classe.

πρωτόβαλτος, ος, ον [δημ.] [κυρίως ἐπὶ ἐνδυμάτων], ὁ διὰ πρώτην φορὰν φορεθείς, mis pour la première fois ; étrenné, ée, adj.

πρωτόβγαλτος, ος, ον [δημ.], ὁ διὰ πρώτην φορὰν ἐξερχόμενος, qui sort pour la première fois.

πρωτοβουλία, ας, ἡ· initiative, n. f. ἡ ἀφ' ἑαυτοῦ ἐνέργεια τινός· || ἀναλαμβάνειν τὴν πρωτοβουλίαν, prendre l'initiative, σημαίνει ἐνεργεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ· || prendre l'initiative pour une armée, σημαίνει γενικῶς ἀναλαμβάνειν τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις (opérations)· ἐν τῇ μάχῃ σημαίνει ἀποφασίζειν περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας. Ἡ πρωτοβουλία ἀνήκει εἰς ἐκεῖνον ὅστις προλαμβάνει τὸν ἀντίπαλόν του εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιχειρήσεως τινός.

πρωτοβρόχια, τὰ [δημ.], αἱ πρῶται βροχαὶ [τοῦ φθινοπώρου], les premières pluies [de l'automne].

πρωτόγαλα, ακτος, τό· τὸ πρῶτον τῆς μητρὸς γάλα (ἀνθρ. καὶ ζώων), premier lait ; τὸ **πύαρ, πυὸς** ἢ **πῦος**, τὸ **κόλοστρον**, τῶν ζώων, colostrum, n. m. κοινῶς ἡ κολάστρα τῶν προβάτων, κτλ. (πυώδες γάλα ἐνέχον καθαρκτικὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τῶν νεογνῶν), καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ κατασκευαζόμενον ἔδεσμα, ὁ πυριάτης, τὸ πρωτόγαλα ζώου ἑψημένον μετὰ ζαχχάρεως.

πρωτογένεια, ας, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ πρωτογενοῦς, état du premier-né.

πρωτογενής, ής, ὲς καὶ

πρωτογέννητος, ος, ον· ὁ πρῶτος (ὁ ἀρχικὸς) γεννηθείς, premier-né, n. m. et adj. [κατ' ἐπέκτ.] —, ὁ πρωτότοκος, aîné, ée, adj. || ὁ πρωτογέννητος, le premier-né ; [καὶ ἐπιθετικῶς] παιδίον πρωτογενές, enfant premier-né. **Παρατήρησις.** Ἡ σύνθετος αὕτη λέξις εἰς τὸν πληθ. τοῦ ἀρσ. λαμβάνει εἰς ἀμφοτέρας τὰς λέξεις s π. χ. les premiers-nés, ὅσον ἀφορᾷ ὅμως διὰ τὸν θηλ. πληθ. εἶνε ἀμφιρρεπὲς ἐὰν πρέπει νὰ εἴπωσι la fille premier-née ἢ première-née ; [adhuc sub judice=le procès est encore devant le juge].

πρωτόγερος, ὁ· ὁ παλαιότερος, ὁ γηραιότερος (χωρίου τινός, κτλ.), le plus ancien [d'un village, etc.] δημογέρων, προεστώς.

πρωτογεύομαι, μέλ. θήσομαι, γεύομαι διὰ πρώτην φοράν, goûter pour la première fois.

πρωτο(γ)όνατος, ὁ [διάλ. Καρπάθου], ὁ πρωτότοκος.

πρωτόγονος, ος, ον· γεννηθεὶς πρῶτος, né le premier ; πρωτογέννητος, premier-né ; [συνεκδ.] ἀρχικός, primitif, ive ; ἀρχέγονος, primordial, ale, aux, ὁ ὑπάρχων ἐξ ἀρχῆς· || ἀρχαὶ πρωτόγονοι, principes primordiaux ; || γένη ἀρχέγονα, races primordiales ; || ἡ πρωτόγονος (ἀρχέγονος) κατάστασις τῶν πραγμάτων, l'état primordial des choses ; || [βοτ.] **πρωτόγονα φύλλα**, feuilles primordiales, τὰ ἐν τῷ σπόρῳ διαφαινόμενα φυλλίδια, προσκείμενα τῷ ἀρτιγενεῖ καυλῷ.

πρωτόγραφον, ου, τό· τὸ πρόχειρον, τὸ σχέδιον, brouillon, n. m. τὸ πρῶτον σχέδιον ἐπιστολῆς, ἐγγράφου, τὸ πρωτόγραφον, minute, n. f. πρωτότυπον, original, ale, adj. [νομ. ἐν.] plumitif, n. m. τὸ πρόχειρον ὅπερ τηροῦσιν οἱ γραμματεῖς διὰ τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων· || — συμβολαίου, minute d'un contrat ; βλ. πρωτότυπος.

πρωτόγρηα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], παληόγρηα (λέξις ὑβρ.)

πρωτοδικεῖον, ου, τό· tribunal de première instance ; βλ. δικαστήριον· || ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν (πρωτοδικείου), près le tribunal de première instance ; || τὰ **πρωτοδικεῖα** κρίνουσι περὶ ὅλων τῶν πολιτικῶν διαφορῶν αἱ ὁποῖαι δὲν παρεπέμφθησαν εἰς τοὺς ἐμποροδίκας ἢ τοὺς εἰρηνοδίκας, ἰδίως δὲ καὶ περὶ παντοίων εἰς τὴν διακατοχὴν ἀναγομένων διαφορῶν καθ' ὅσον τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγωγῆς δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν εἰρηνοδικῶν, περὶ ἐφέσεως ἀποφάσεων τῶν εἰρηνοδικῶν ἀνεκκλήτως περὶ πάσης ἀγωγῆς, ἄνευ διακρίσεως τῆς ποιότητος καὶ τῆς ἁρμοδιότητος ἐὰν ὅλοι οἱ διάδικοι ἢ παρεξέτειναν τὴν δικαιοδοσίαν ἢ ῥητῶς καθυπέβαλλον ἑαυτούς, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν πρωτοδικῶν ὡς διαιτητῶν· ἀνεκκλήτως δὲ (εἰς

πρῶτον καὶ τελευταῖον βαθμὸν) ἀποφασίζουσι τὰ πρωτοδικεῖα περὶ προσωπικῶν καὶ εἰς κινητὰ πράγματα ἀναγομένων ἀγωγῶν, τῶν ὁποίων τὸ ἀντικείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς 500 δρ. περὶ πραγματικῶν ἀγωγῶν, τῶν ὁποίων τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα δὲν ὑπερβαίνει τὰς 25 δρ. τέλος συνυποσχετικῶν, ἐὰν τοῦτο συνεφωνήθη ῥητῶς. Ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν τὰ σπουδαιότερα εἶνε τὰ ἑξῆς. Δικάζει περὶ προσωρινῶν μέτρων εἰς λίαν κατεπειγούσας ὑποθέσεις, περὶ δυσχερειῶν, συμβασῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως κτλ. περὶ φυλακίσεως φυγόντος ἢ ὑπόπτου φυγῆς ἡμεδαποῦ ὀφειλέτου ἢ τινὸς ἐν τῇ ἡμεδαπῇ συλληφθέντος ξένου χρεώστου, περὶ ἐξώσεως τῶν δυστροπούντων μισθωτῶν, κηρύσσει δὲ ἐκτελεστοὺς τοὺς πίνακας κατατάξεως, τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις τοὺς ἐνώπιον συμβιβαστῶν γενομένους συμβιβασμούς, τὰ κατὰ τῆς λογοδοσίας ἐν τῇ προδικασίᾳ ὁμολογηθέντα, τὰς ἀποφάσεις τῶν πραγματογνωμώνων εἰς τὰς περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ σχεδίου τῶν πόλεων ἀποζημιώσεις, τὰς ἀποφάσεις τῶν ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων ἐνίοτε, κηρύττει εἰσπράξιμα τὰ δικαιώματα τινῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ἀποφαίνεται ἐπὶ ἐρίδων διὰ τὴν εἰς τὸ πινάκιον ἐγγραφὴν ὑποθέσεων, συντέμνει τὰς προθεσμίας τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον εἰσαγωγῆς αὐτῶν κτλ. διατάττει τὴν ἄρσιν τῆς ἐγγυήσεως ἢ ἀποφαίνεται περὶ τῆς καταπτώσεως αὐτῆς, ἐπιτρέπει συντηρητικὰς κατασχέσεις ἐπὶ ἐγγυήσει ἢ καὶ προσωποκρατήσεις.

πρωτοδίκης, ου, ὁ· δικαστὴς ἐν πρωτοδικείῳ, juge de première instance.

πρωτόδικος, ος, ον, ὁ ὢν τῆς δικαιοδοσίας τοῦ πρωτοδικείου, qui se juge en première instance (en premier ressort) ; de première instance ; βλ. **πρωτοδικεῖον.**

πρωτοδίκως [ἐπίρ.] τὸ ἐν πρωτοδικείῳ δικαζόμενον, en première instance ; en premier ressort.

πρωτοετής, ής, ές, ὢν τοῦ πρώτου ἔτους (ἑνὸς ἔτους), de la première année.

πρωτοζωάριον, ου, τό, καὶ

πρωτόζωον, τὸ [ζωολ.] ἢ **ἀνιστόζωα,** protozoaire, n. m. Πρωτόζωα καλοῦνται τὰ ἀτελέστατα τῶν ζώων, ὧν τὸ σῶμα συνίσταται ἐξ ἑνὸς καὶ μόνου κυττάρου ἐξ οὗ καὶ μονοκύτταρα ζῶα ἐκλήθησαν (ἀνιστόζωα). Τὸ μέγεθος τῶν πρωτοζώων εἶνε λίαν σμικρὸν καί τινα μὲν τούτων διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ ὡς σμικρότατα κοκκίδια παρουσιάζονται, ἕτερα δὲ εἶνε ὅλως ἀόρατα, διακρινόμενα διὰ τοῦ μικροσκοπίου.

πρωτόθετος, ος, ον [γραμμ.] ἀρχικός, ή, όν, [ἀρχικὴ λέξις, ῥίζα γραμμ.], primitif, ive, adj. πρωτότυπος, original, ale, aux, adj. § πρωτόθετος ἀριθμὸς (πλοίου), numéro officiel ; βλ. **ἀριθμός.**

πρωτόθρονος, ος, ον· ἐπὶ τοῦ πρώτου θρόνου καθήμενος, τὴν πρώτην ἕδραν (θέσιν) κατέχων, qui occupe le premier siège (la première place).

πρωτοκαθεδρία, ας, ἡ· ἡ πρώτη θέσις, première place ; ἡ τιμητικὴ θέσις, place d' honneur. § ἡ προεδρεία, préséance, n. f. τὰ πρωτεῖα, pas, n. m.

πρωτοκάθεδρος, ος, ον· ὁ κατέχων τὴν πρώτην θέσιν, qui occupe la première place ; ὁ προεδρεύων.

πρωτοκλέπτης, ου, ὁ· ἀρχηγὸς κλεπτῶν (λῃστῶν, λῄσταρχος), chef de voleurs. § —, ἐπιτήδειος κλέπτης, grand voleur ; grand (maître) filou.

πρωτόκλητος, ος, ον· ὁ πρῶτος καλούμενος, appelé le premier. § [νομ.] **πρωτόδικος,** de première instance.

πρωτοκλήτως [ἐπίρ.], **πρωτοδίκως, ἐν** τῷ πρωτοδικείῳ κατὰ πρῶτον καλούμενος, en première instance ; en premier ressort.

πρωτόκλιτος, ος, ον [γραμμ.], τῆς πρώτης κλίσεως, de la première déclinaison.

πρωτοκολλάω-ῶ, μέλ. ήσω, enregistrer, σημαίνει τὴν ἐγγραφὴν τοῦ ἐγγράφου ἐν περιλήψει ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τῶν δημοσίων γραφείων.

πρωτοκολλητής, οῦ, ὁ· enregistreur. n. m. ὁ ἐπὶ τῶν πρωτοκολλήσεων ὑπάλληλος, commis d'enregistrement.

πρωτοκόλλησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ καταχωρεῖν ἔγγραφόν τι ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ, enregistrement, n. m.

πρωτόκολλον, ου, τό· registre, n. m. τὸ βιβλίον ἐν ᾧ πρωτοκολλοῦσι, ἤτοι καταχωρίζουσι τὰ διάφορα εἰσερχόμενα ἢ ἐξερχόμενα ἔγγραφα ὑπηρεσίας τινός. § —, procès-verbal, n. m. πρωτόκολλον συντασσόμενον ὑπὸ ἐπιτροπῆς διὰ τὴν παραλαβὴν διαφόρων ἀντικειμένων, ἐκτελεσθέντων ἔργων, κτλ. [ἐν.] protocole, n. m. Ἐν τῇ διπλωματίᾳ λέγεται οὕτω τὸ συντασσόμενον ἔγγραφον, κατόπιν συζητήσεως, καὶ ὑπογραφόμενον ὑπὸ διπλωματικῶν ἀντιπροσώπων· ‖ συντάττω πρωτόκολλον, verbaliser.

πρωτοκολλῶ, μέλ. ήσω, enregistrer ; βλ. **πρωτοκολλάω.**

πρωτολάτης, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ **ἀπαρχή.**

πρωτόλειβο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἀπαρχὴ καρποῦ τινος, τὸ **πρωτόλειον.**

πρωτόλειον, ου, τὸ [συνήθ. πληθ.] **τὰ πρωτόλεια,** ἡ πρώτη λεία, **τὰ πρῶτα** λάφυρα, ἰδ. αἱ ἀπαρχαί, ἃς τοῖς Θεοῖς ἀνετίθεσαν, καὶ ἐν γένει **ἀπαρχαί,** prémices, n. f. pl. οἱ πρῶτοι καρποὶ τῆς γῆς ἢ τῶν ζώων, les premiers produits de la terre ou du bétail ; les prémices des champs, de la ferme.

πρωτολεμβῖται, οἱ [ναυτ.], τὸ πλήρωμα τῆς πρώτης **λέμβου,** les grands canotiers ; βλ. **λεμβίτης.**

πρωτολεχής, ἡ· ἡ πρωτοτόκος, ἡ τὸ πρῶτον γεννήσασα γυνή, κοινῶς **πρωτάρα** [femme] qui enfante (qui accouche) pour la première fois ; primipare, n. f. λέγεται ἐπίσης καὶ διὰ τὰ ζῶα.

πρωτόλης, ὁ [διάλ. Καρπάθου]=ὁ **ἰούνιος** (καὶ δευτερόλης ὁ ἰούλιος).

πρωτόλογος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], **ἀρχάριος.**

πρωτομάγειρος, ου, ὁ· ὁ πρῶτος μάγει-

ρος, premier cuisinier; ἀρχιμάγειρος, chef (m.) [de cuisine].

πρωτομαγιά, ᾶς, ἡ· ἡ πρώτη τοῦ (μηνὸς) μαΐου, le premier mai.

πρωτομάρτυς, υρος, ὁ καὶ ἡ· ὁ πρῶτος μάρτυς· [ἐκκλ.] μεγαλομάρτυς, premier (ou grand) martyr; βλ. **καὶ μάρτυς.**

πρωτομάστορης [δημ.], τεχνίτης προϊστάμενος, premier maître ouvrier; ἀρχιτεχνίτης, maître, n.m. chef de métier. § [οἰκοδ.] ἐργολάβος οἰκοδομῶν, entrepreneur de constructions; intendant de bâtiments. § [μεταφ.] ἄνθρωπος λίαν ἐπιδέξιος, homme très-habile.

πρωτομηνιά, ᾶς, ἡ· ἡ πρώτη ἡμέρα ἑκάστου μηνός, le premier jour du mois.

πρωτομιγὴς γενεὰ (ἵππου), premier sang, ταὐτόσημον τοῦ pur sang; βλ. **καθαρὸν αἷμα καὶ γενεά.**

πρῶτον [ἐπίρ.], βλ. **πρῶτος.**

πρωτοξείδιον, τὸ [χημ.], protoxyde, n.m.

πρωτοπάθεια, ας, ἡ [ἰατρ.], ἡ πρώτη πάθησις, ἡ πρώτη αἴσθησις [Γαλην.], protopathie, n. f. πάθησις οὕτως εἰπεῖν αὐτόνομος, ἥτις δὲν εἶνε οὔτε ἡ συνέχεια, οὔτε ἡ συνέπεια ἑτέρας ἀσθενείας.

πρωτοπαθής, ής, ές· ὁ πρῶτον πάσχων ἢ αἰσθανόμενός τι, protopathique, adj.

πρωτοπαίρνω [δημ.], λαμβάνω διὰ πρώτην φοράν, prendre pour la première fois. § —, ἁρπάζω, ἁλίσκω, συλλαμβάνω, prendre (attraper, etc.) le premier; ‖ ποιὸς θὰ τὸ πρωτοπάρῃ, à qui l'aura le premier.

πρωτοπαλλήκαρον, τό· προέχων (τῶν ἄλλων) ἐπὶ ῥώμῃ (τόλμῃ), premier palicare; ὁ πρῶτος τῶν ἀνδρείων, le premier des braves. § [συνεχδ. **ἐπὶ κακοῦ** ἰδ.], bretteur, n.m. φίλερις.

πρωτόπαππας, ὁ [δημ.], ὁ **πρωθιερεύς,** archiprêtre, n. m. § —, protopapa, n. m. τιτλοῦχος ἱερωμένος τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ Πατριαρχεῖον.

πρωτόπειρος, ος, ον· ὁ πρῶτον πειρώμενος, δοκιμάζων, ἀποπειρόμενος τινός, κοινῶς **ἀρχάριος,** μαθητευόμενος, novice, n. apprenti, e, n. ἄπειρος, inexpérimenté, ée, adj.

πρωτόπλασμα, ατος, τό· protoplasma ou protoplasme (πρωτο καὶ πλάσμα, formation) n. m. [βιολ.] καλεῖται ἐν τῇ φυσιολογίᾳ ἡ ζῶσα οὐσία ἥτις ἀποτελεῖ κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος τὰ κύτταρα τῶν ζώντων ὀργανισμῶν ζώων τε καὶ φυτῶν. Εἶνε **οὐσία** λευκωματώδης διαφόρου πυκνότητος.

πρωτοπλασμικός, ή, όν· protoplasmique, adj. ὁ ἀφορῶν τὸ πρωτόπλασμα, qui a rapport au protoplasme. Λέγουσιν **ἐπίσης** protoplasmatique.

πρωτόπλαστος, ος, ον· ὁ πρῶτος ἐσχηματισμένος, qui a été créé (formé) le premier; [διδ.] protoplaste, adj. § [οὐσ.] ὁ πρωτόπλαστος, le premier homme, **ἐπίθετον τοῦ** Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὔας.

πρωτόπλους, ὁ· **πρωτόπλουν,** τὸ [ναυτ.], chef de file, τὸ **ἐπὶ τῆς κεφαλῆς γραμμῆς** ἢ σχηματισμοῦ τινὸς πλοίου. § πρωτόπλους· βλ. **πρωτοτάξειδος.**

πρωτοπορεία, ας ἡ· avant-garde, n. f. οἱ πρὸς τὰ ἔμπροσθεν βαδίζοντες. § [ναυτ.] πρωτοπορεία, avant-garde, n. f. καλοῦνται οὕτως ἐν τῇ ναυτικῇ τακτικῇ, τὰ πλοῖα ἅτινα εὑρίσκονται εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος σχηματισμοῦ τινός. § [στρατ.] πρωτοπορεία, βλ. **ἐμπροσθοφυλακή.**

πρωτοπρεσβύτερος, ου, ὁ· βλ. **πρωθιερεύς,** archiprêtre, n. m.

πρῶτος, η, ον· ἐμπροσθιαίτατος ἐν τόπῳ ἢ ἐν χρόνῳ πρῶτος εἰς τὴν τάξιν ἢ τὸν βαθμόν, premier, ère, adj. [ἀριθ. ἐν.] unième; ‖ ὁ πρῶτος τόμος, le premier volume; ‖ τριακοστὸς πρῶτος, trente [et] unième; ‖ ἡ πρώτη [ἐν. ἡμέρα] τοῦ μηνός, le premier du mois; ‖ τὴν πρώτην Ἰουνίου, le premier juin; ‖ ἡ πρώτη τοῦ ἔτους, le jour (le premier) de l'an; ‖ τὴν πρώτην ὥραν μετὰ μεσημβρίαν, à une heure après-midi; ‖ κατοικεῖ εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα, il loge au premier; ‖ πρώτη ἔκδοσις [ἀρχαίου συγγραφέως], édition princeps; ‖ εἶνε τὸ πρῶτόν του παιδί, c'est l'aîné de ses enfants; ‖ ἔχασε τὸ πρῶτόν του ἀγόρι, il a perdu son premier né; ‖ πρώτη σειρὰ θεωρείων, premières loges; ‖ ἡ πρώτη παράστασις [δράματος], la première; ‖ [ναυτ. τακτ.] τὰ πρῶτα πλοῖα, les vaisseaux de tête; ‖ ἡ πρώτη λέμβος, le grand canot; ‖ [τυπογρ.] ἡ πρώτη διόρθωσις, la première [épreuve]; ‖ ἔφθασε πρῶτος, il est arrivé le premier; ‖ [ἐπὶ παιγν.] ποῖος εἶνε πρῶτος; à qui la main? ‖ [ἐπὶ ζατρικίου] παίζει πρῶτος, il a le trait; ‖ σὺ πρῶτος θὰ μετανοήσῃς, vous serez le premier à vous en repentir; ‖ ὁ πρῶτος ὅστις τὸ παρετήρησε, le premier qui ait remarqué cela; ‖ κάθε πρῶτον δύσκολον [παροιμ.], c'est le premier pas qui coûte; ‖ μὲ τὴν πρώτην [φρ.], du (au) premier coup; ‖ οἱ τὰ πρῶτα φέροντες, ceux qui tiennent le premier rang = (οἱ ἐκλεκτοὶ τῆς κοινωνίας), l'élite de la société, la fine fleur. § [οὐδ. ἐπίρ.] **πρῶτον** [καὶ ἐνάρθρ.] τὸ πρῶτον, κατὰ πρῶτον, ἐν πρώτοις, premièrement, en premier lieu; d'abord; primo; ‖ πρέπει πρῶτον νὰ ἐξετάσωμεν, il faut d'abord examiner; ‖ πρῶτον ἐπεσκέφθη τοὺς φίλους του, il a commencé par visiter ses amis; ‖ ἐν πρώτοις δὲν εἶνε ἀληθές, d'abord ce n'est pas vrai; ‖ ὅτε πρῶτον τὸν εἶδα, quand je le vis [pour] la première fois; ‖ πρῶτον πάντων, avant tout; βλ. καὶ **πρῶτα.**

πρωτοστατέω-ῶ, μέλ. ήσω, ἵσταμαι ἐν ταῖς πρώταις τάξεσι ἢ βαδίζω ἐπὶ κεφαλῆς, se tenir au premier rang, ou marcher en avant; καὶ γενικῶς τίθεμαι ἐπὶ κεφαλῆς ἐνεργείας τινός.

πρωτοστάτης, ου, ὁ [στρατ.], chef de file, n. m. ὁ πρὸς τὰ ἔμπροσθεν στρατιώτης στοίχου τινὸς πεζῶν ἢ ἐφίππων· βλ. καὶ **στοῖχος.** § —, protostate, n. m. εἶδος ὁδηγοῦ ὅστις ἦτο ὁ

πρῶτος ἐν τῷ στοίχῳ (file) ἢ γραμμῆς τινὸς τῆς φάλαγγος, βλ. καὶ **φάλαγξ**.

πρωτοστάτωρ, ορος, ὁ· connétable, n. m. βλ. καὶ **στρατάρχης**.

πρωτοστρόφος (τροχός), roue de renvoi; τροχὸς **πρωτοστρόφος**, ἤτοι ὁ τροχὸς ὁ τὴν πρώτην, τὴν ἀρχικὴν στροφὴν τοῖς λοιποῖς μεταδίδων· **ἐξ** οὗ καὶ ῥῆμα **πρωτοστροφέω-ῶ**· οἷον ὁ τροχὸς Α πρωτοστροφεῖ τὴν μηχανήν, καὶ ἡ μηχανὴ πρωτοστροφεῖται ὑπὸ τοῦ τροχοῦ Α.

πρωτοσύγκελλος, ου, ὁ [ἐκκλ.], premier syncelle; protosyncelle, n.m. ὁ ἐπέχων τόπον συμβούλου τῆς **ἐπισκοπῆς** καὶ ἐπιτροπεύων **αὐτῆς** ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ **ἐπισκόπου**.

πρωτοσύστατος, ος, ον· ὁ κατὰ πρῶτον συσταθείς, συσταινόμενος, qui s'établit (etc.) pour la première fois (βλ. καὶ **συνιστῶ**).

πρωτόσχολος, ος, ον, ὁ εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ἐπιτηρῶν τοὺς μαθητάς, moniteur, n. m. ἢ ὁ προγυμνάζων τοὺς ἀρχαρίους μαθητάς, élève répétiteur.

πρωτοταγής, ής, ές, ἀρχέγονος, primordial, ale, aux; βλ. **πρωτόγονος**.

πρωτοτάξειδος, ος, ον (ἰδίως πλοῖον), ὁ κάμνων τὸ πρῶτόν του ταξείδιον, qui fait son premier voyage, qui voyage pour la première fois; ὁ διὰ θαλάσσης τὸ πρῶτον πλέων, qui va la première fois en mer.

πρωτότιμος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ ἐντιμότερος τῶν προκρίτων τῆς κοινότητος,

πρωτοτοκία, ας, ἡ· ἡ πρώτη γέννα, γέννησις, ἰδ. τῆς πρωτοτόκου, primogéniture, n.f.

πρωτοτόκια, τὰ (καὶ τὰ **πρωτοτοκεῖα**), τὰ δικαιώματα τῆς πρωτοτοκίας, τοῦ πρωτοτόκου, droits d'aînesse.

πρωτοτόκος, ἡ· βλ. **πρωτολεχής**.

πρωτότοκος, ος, ον· ὁ κατὰ πρῶτον γεννηθείς, πρωτογέννητος, premier-né, adj. πρωτότοκος, aîné, ée, adj. καὶ κατ' ἐπέκτασιν μεγαλείτερος ἄλλου ἀδελφοῦ.

πρωτοτυπία, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ πρωτοτύπου, originalité, n. f. [μεταφ.] cachet, n. m. χαρακτὴρ τοῦ πνεύματος, τῆς ἰδιοφυΐας, caractère du talent; || ἔργον ἄνευ πρωτοτυπίας, œuvre qui n'a point de cachet; || τὸ ἔργον αὐτὸ δὲν ἔχει πρωτοτυπίαν, cet ouvrage manque de cachet.

πρωτότυπος, ος, ον· ὁ πρῶτος σχηματισθείς, ἀρχικός, original ale, aux, adj. ὁ χρησιμεύων ὡς πρότυπον ἀλλὰ σχηματισθεὶς ἄνευ τοιούτου· [οὐδ. οὐσ.] τὸ **πρωτότυπον**, l'original; [καὶ καταχρ. ἐν. ἀντὶ **πρωτόγραφον**] la minute; || τὸ πρωτότυπον τοῦ συμβολαίου, la minute du contrat; || [νομ.] τὸ πρωτότυπον (σχέδιον) τῆς ἀποφάσεως, minute de jugement; || ἐν πρωτοτύπῳ, en original; || ἀντιγράφω ἐκ τοῦ πρωτοτύπου, copier sur l'original; βλ. **πρωτόγραφον** καὶ **αὐθεντικός**, authentique. § **πρωτότυπον**, τό· τὸ ὡς ὑπόδειγμα τύπος, chef modèle-type.

πρωτοτύπως [ἐπίρ.], ἐν πρωτοτύπῳ, en original; originalement, adv.

πρωτοῦπνι, τὸ [δημ.] καὶ

πρωτοῦπνιον, ου, τό, κοινῶς τὸ **πρωτοῦπνι**, ὁ πρῶτος ὕπνος, premier somme (m.).

πρωτουργός, ός, όν· ὁ πρῶτος πράττων, ἐνεργῶν τι, μεταφ. ὁ πρῶτος αἴτιος, πρωταίτιος, αὐτουργός, premier auteur, première cause.

πρωτοφανής, ής, ές· ὁ τὸ πρῶτον φαινόμενος, ἐμφανιζόμενος, ὁρατός, ὁ φαινόμενος διὰ πρώτην φοράν, qui paraît pour la première fois; ὅθεν νέος, nouveau, elle, adj. νεοφανής, de nouveauté; [ἐπὶ καρπῶν] πρόφαντος, πρώϊμος, de primeur.

πρωτοφανήσιμος, ος, ον [δημ.] [κυρ. **ἐπὶ** καρπῶν] πρόφαντος, de primeur.

πρωτοφορήματα, τά les primeurs, n. f. κοινῶς τὰ **πρωϊμάδια**· βλ. λέξιν.

πρωτοφορῶ (έω), μέλ. έσω, φέρω, φορῶ τι διὰ πρώτην φοράν, porter pour la première fois [un habit]; étrenner.

πρωτοφυλακή, ῆς, ἡ· τὸ κύριον σῶμα τῶν φυλακείων, corps de garde principale; grand'garde, n. f. καὶ κατ' ἐπέκτασιν τὸ φυλακεῖον, poste, n. m. § — [τακτ.] grand' garde, n. f. καλεῖται οὕτω τμῆμα **προφυλακῆς** τινος (avant-poste) προωρισμένον **νὰ** χορηγήσῃ, **νὰ** ἐνισχύσῃ καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ περισυλλέξῃ τὰ **φυλακεῖα** (petits-postes); βλ. καὶ **ἀνιχνευτής** (éclaireur).

Αἱ πρωτοφυλακαὶ ἐγκαθίστανται ὄπισθεν τοῦ μέσου τῆς γραμμῆς τῶν φυλακείων ἅτινα χορηγοῦσι, ὅσον δὲ τὸ δυνατὸν πλησίον ὁδοῦ τινος καὶ ἐκτὸς τῶν ὄψεων τοῦ ἐχθροῦ.

Εἷς λόχος τῆς πρωτοφυλακῆς ἀποσπᾷ τὸ ἥμισυ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς φυλακεῖα καὶ **διπλοῦς σκοπούς** (sentinelles doubles), τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ, σχηματίζον τὴν κυρίως **πρωτοφυλακὴν** (grand'garde), χρησιμεύει ὡς ὑποστήριγμα καὶ χορηγεῖ τοὺς **ἐφόδους** (rondes) καὶ **περιπόλους**.

Τὸ τέταρτον τῆς κυρίως **πρωτοφυλακῆς** μένει ὡς **ἐπιφυλακὴ** (piquet), ἕτοιμος νὰ **βαδίσῃ** εἰς πρῶτον σημεῖον. Ἡ ἐπιφυλακὴ χορηγεῖ ἕνα σκοπὸν πρὸ τῶν ὅπλων καὶ τοὺς ἀναγκαίους ἄνδρας πρὸς παρατήρησιν τῶν σημείων τῶν φυλακείων.

Τὸ λοιπὸν τῆς πρωτοφυλακῆς **καταυλίζεται** (bivouaquer) ἀναπαυόμενον· αἱ πυραὶ ἀποκρύπτονται πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἐχθροῦ καὶ προπαρασκευάζεται **χλόη** (gazon) ἢ γῆ βεβρεγμένη πρὸς σβέσιν αὐτῶν εἰς πρώτην διαταγήν.

Ὁ διοικητὴς τῆς πρωτοφυλακῆς λαμβάνει τὰς ὁδηγίας αὐτοῦ ἀπὸ τὸν διοικητὴν τῶν **προφυλακῶν** (avant-postes) μεταβιβάζει αὐτῷ τὰς ἀναφοράς του, καὶ πληροφορεῖ αὐτόν, καθὼς καὶ τοὺς διοικητὰς τῶν γειτνιαζουσῶν **πρωτοφυλακῶν**, περὶ τῶν ἐπελθόντων **συμβάντων** εἰς τὴν γραμμὴν τῶν σκοπῶν.

Ὅταν αἱ πρωτοφυλακαὶ τοποθετῶνται **πλησιέστατα** ἢ εἰς τὰ **βλέμματα** τοῦ ἐχθροῦ **κατὰ** τὴν ἡμέραν, ὁρίζεται αὐταῖς διὰ τὴν νύκτα θέσις πλέον **ὀπίσω**, ἣν καταλαμβάνουσι κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου.

Ἅπασαι αἱ πρωτοφυλακαί, τεθειμέναι ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ αὐτοῦ διοικητοῦ τῶν προφυλακῶν, ἀριθμοῦνται ἐκ τοῦ δεξιοῦ.

πρωτοχλωροῦχος, ος, ον, protochlorure, n. f.

πρωτοχρονιά, ᾶς, ἡ· βλ. **ἀρχιχρονιά,** ἡ· ἡ πρώτη τοῦ ἔτους, le jour de l'an ; le premier de l'an.

πρωτοχρονιάτικος, η, ον· βλ. **ἀρχιχρονιάτικος.**

πρωτοψάλτης, ου, ὁ· ὁ πρῶτος ψάλτης (τῆς ἐκκλησίας), premier chantre ou maître chantre, n.m. ἤτοι ὁ ἀρχιμουσικὸς τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς.

πρωτοψεύ(σ)της, ου, ὁ· μέγας ψεύστης, grand menteur, ὁ λέγων χονδροειδῆ ψεύματα ἢ διαρκῶς ψευδόμενος.

πταῖσμα, ατος, τό· faute, n. f. **σφάλμα,** τό· ἔλλειψις πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν, τοὺς κανονισμοὺς ἢ τὴν στρατιωτικὴν. πειθαρχίαν· **στρατιωτικὸν παράπτωμα·** ‖ — κατὰ τῆς πειθαρχίας, faute contre la discipline ; ‖ σφάλματα ἁπλῶς πειθαρχικά, fautes de simple discipline. § —, contravention, n. f. **παραβίασις** νόμου ἢ κανονισμοῦ, πρᾶξις ἐναντία εἰς τὰ διαγεγραμμένα ὑπὸ νόμου, διαταγῆς, κανονισμοῦ, κτλ. ‖ [νομ.] τὸ **πταῖσμα,** contravention, n.f. ὁ ποινικὸς νόμος διαλαμβάνει ὅτι, «Αἱ ἀθέμιτοι πράξεις καὶ ἐλλείψεις, εἰς ὅσας οἱ νόμοι ἐπιβάλλουσι ποινὴν ἐγκληματικήν, καλοῦνται **κακουργήματα** (crimes)· ἐκεῖναι δέ, κατὰ τῶν ὁποίων ὁρίζουσιν οὗτοι ποινὴν ἐπανορθωτικήν, ὀνομάζονται **πλημμελήματα** (délits), καὶ ἐκεῖναι περὶ τῶν ὁποίων τάσσουσι ποινὴν ἀστυνομικήν, λέγονται **πταίσματα** (contraventions de police) ἢ délit de simple police ; βλ. καὶ **πλημμέλημα.**

πταισματοδικεῖον, ου, τό· tribunal de [simple] police. Καλοῦνται οὕτω τὰ κατώτερα ποινικὰ δικαστήρια εἰς ὧν τὴν ἁρμοδιότητα ὑπάγονται πάντα τὰ πταίσματα τὰ διαπραχθέντα ἐντὸς τῆς περιφερείας των, ὡς καί τινα πλημμελήματα (π. χ. φθορῶν εἰς σπαρτά)· βλ. καὶ **δικαστήριον.**

πταισματοδίκης, ου, ὁ· δικαστὴς (ἢ εἰρηνοδίκης) δικάζων τὰ πταίσματα, juge de [paix, chargé de juger les contraventions de] police ; δικαστὴς εἰς πταισματοδικεῖον, juge au tribunal de police.

πταίστης, ου, ὁ· ὁ διαπράξας πταῖσμα, ὁ ὑποπεσὼν εἰς πταῖσμα, qui est en faute, délinquant, n. m. καὶ γενικῶς ὁ ἔνοχος, coupable, n.

πταίω, μέλ. αίσω· κοινῶς φταίω, ἁμαρτάνω, ὑποπίπτω εἰς (διαπράττω) σφάλμα (πταῖσμα), commettre (faire) une faute ; πταίω, σφάλλω, faillir ; ‖ τίς πταίει ; à qui la faute ? ‖ ἐγὼ πταίω ; est-ce ma faute ? [οἰκ.] en puis-je mais ? ‖ ὅλοι πταίομεν, nous sommes tous coupables ; ‖ χωρὶς ἐγὼ νὰ πταίω, sans qu'il y ait de ma faute.

πταρμίζομαι καὶ **πταίρω,** κοινῶς **φταρνίζομαι,** éternuer ; βλ. **πταρμός.**

πταρμικός, ή, όν· ὁ πταίρειν ποιῶν τινά, sternutatif, ive, adj. ou sternutatoire, adj. συνώνυμα τοῦ ptarmique, adj. ὁ προκαλῶν τὸν πταρμόν, qui provoque l'éternuement.

πταρμός, οῦ, ὁ, κοινῶς τὸ **πτέρνισμα** καὶ **φτάρνισμα,** éternuement ou éternûment, n. m. [διδ.] sternutation, n. f. Τὸ φαινόμενον τοῦτο προέρχεται ἐξ αἰφνιδίας καὶ σπασμωδικῆς συστολῆς τῶν ἐκπνευστικῶν μυῶν, δι' ἧς ὁ ἐν τοῖς πνεύμοσιν ἀὴρ ἐκδιωκόμενος ὁρμητικῶς διὰ τῆς ῥινὸς προσκρούει ἐπὶ τῶν ἀνωμάλων τοιχωμάτων τῶν ῥινικῶν κοιλοτήτων καὶ παράγει ἰδιάζοντα ἦχον· παρασύρει δὲ πρὸς τὰ ἔξω τὴν βλένναν καὶ εἴ τι ἄλλο ξένον σῶμα εὕρηται ἐν ταῖς ῥινικαῖς κοιλότησι. Τὸ φαινόμενον ἀνάγεται εἰς τὰ ἀνακλαστικά, ἔχον τὴν ἀρχήν του εἰς ἐρεθισμὸν τοῦ βλεννογόνου ὑμένος τῆς ῥινὸς ὑπὸ ξένου τυχὸν σώματος παρεισδύσαντος ἢ διὰ τῆς εἰσπνοῆς ἐρεθιστικῶν ἀτμῶν ἢ καπνοῦ, σύνηθες δὲ εἶνε καὶ κατὰ τὴν κόρυζαν ὡς ἐκ τοῦ ἐρεθισμοῦ ὃν καὶ αὐτὸς ὁ καθαρὸς ἀὴρ ἐπιφέρει κατὰ τὴν εἰσπνοὴν εἰς τὸν φλεγμαίνοντα ὑμένα.

πταρνίζομαι, βλ. **πταρμίζομαι.**

πτελέα, ας, ἡ (δένδρον), κοινῶς ἡ **φτελιὰ** καὶ **καραγάτσι,** orme, n. m. ‖ — καταμεμερισμένη, orme débité ; ‖ πτελέϊνον ξύλον, ὁ ἐκ πτελέας, ἀπὸ ξύλον φτελιᾶς· βλ. καὶ εἰς **ξύλον.**

πτερὰ ἁμάξης, garde-crotte, βλ. **ἀλεξιβόρβορον.**

πτερένιος, α, ον [δημ.] καὶ

πτέρινος, ος, ον· ὁ ἐκ τῶν πτερῶν κατεσκευασμένος, de plume[s].

πτέρις, ιδος, αἰτ. ιν (πτερόν), ἡ, κοινῶς ἡ **φτέρη,** fougère, n. f. βοτάνη ὀνομασθεῖσα οὕτως «ὅτι τὰ φύλλα αὐτῆς ἐντετμημένα καὶ ἀνηπλωμένα ὡς πτέρυξ» Διοσκ., «ὅμοια πτερῷ στρουθοκαμήλου» Θεόκρ., ὑπάρχει ποικιλία τῶν **πτεριδωδῶν.**

πτέρνα, ης, ἡ καὶ πτέρνη, ης ἡ (αἰτ. πτέρναν), κοινῶς ἡ **φτέρνα,** talon, n. m. τὸ ἄκρον ἢ τὸ ὀπίσθιον μέρος ἀντικειμένου τινός, ὁπότε καὶ ῥάχις δύναται νὰ κληθῇ. Ἡ πτέρνα εἶνε γενικῶς μέρος ὀργάνου, μηχανῆς, κτλ. κληθὲν οὕτω διὰ τὸ σχῆμα ἢ τὴν σχετικὴν αὐτοῦ θέσιν· ‖ **πτερνωτός,** ή, όν (ἔχων πτέρναν), à talon ; ‖ τὸ ὀστοῦν τῆς πτέρνης, l'os du talon ; [ἀνατ.] le calcaneum, ὀστοῦν τοῦ ἄκρου ποδὸς κείμενον κατὰ τὸ ὀπίσθιον τούτου ἄκρον καὶ ἀποτελοῦν μέρος τοῦ ταρσοῦ. § [ἱππολ.] **πτέρνα,** calcaneum, n. m. κυρίως τὸ ὀστοῦν τῆς πτέρνης· τὸ μεγαλείτερον ἐκ τῶν τὴν ἄρθρωσιν τοῦ ταρσοῦ συνιστώντων ὀσταρίων, κείμενον κατὰ τὴν ὀπισθίαν καὶ ἀνωτέραν μοῖραν τῆς ἀρθρώσεως Ἡ ἀνωτέρα κορυφὴ τῆς πτέρνης ἀποτελεῖ ἐξοχήν, ἣν **εἰδικῶς** ὀνομάζομεν ἀκροτάρσιον (poind du jarret). § [ἀρχιτ.] πτέρνα, talon, n. m. γλυφὴ (moulure) κατὰ τὸ ἥμισυ **κυρτὴ** (convexe) καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ **κοίλη** (concave), συνισταμένη ἐξ ἐχίνου (quart de rond) καὶ ἐκ **κοιλώματος** (βλ. **κοίλωμα,** cavet)· ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀρχιτεκτονικῇ καλεῖται ἐπίσης καὶ **λέσβιον κυμάτιον** (cimaise lesbienne). Ὁπόταν τὸ **κοῖλον τμῆμα** κατέχῃ τὸ

ἄνω μέρος τῆς γλυφῆς, τὸ δὲ κυρτὸν τὸ κάτω αὐτῆς μέρος τότε καλεῖται **πτέρνα ἀντεστραμμένη** (talon renversé), τὸ δ' ἀντίθετον καλεῖται **πτέρνα εὐθεῖα** ἢ ἁπλῶς **πτέρνα** (talon droit ou talon). § [ναυτ.] **πτέρνα**, talon, n. m. καλεῖται τὸ ὀπίστατον ἄκρον τῆς **τρόπιδος** (quille), ἤτοι τὸ ἐφ' οὗ στηρίζεται τὸ **ποδόστημα** (étambot)· || ἡ **πτέρνα** τοῦ κοπάνου, talon de crosse, ἤτοι τὸ μέρος τοῦ κοπάνου τοῦ ὅπλου τὸ ἐπακουμβῶν ἐπὶ τῆς γῆς· εὑρίσκεται ἀντιθέτως τῆς γωνίας (bec) τοῦ κοπάνου· || ἡ **πτέρνα** τοῦ ξίφους, τῆς σπάθης, ἐλάσματος, talon d'épée, du sabre, d'une lame; καλεῖται οὕτω τὸ μέρος τοῦ **ἐλάσματος** (lame) τοῦ ξίφους, τὸ πλησιέστερον πρὸς τὸν **φυλακτῆρα** (garde)· || πτέρνα **ἄξονος**, talon d'essieu; || πτέρνα τῆς σκανδάλης, talon de détente; || [σιδηρ.] πτέρνα κλειδός, talon d'aiguille; βλ. **κλείς**, aiguille; || ἡ πτέρνα τοῦ ἐλατηρίου τῆς σχαστηρίας, talon du ressort; || πτέρνα ὑποδεσμίδος, talon de sous-bande; || —, τὸ ὀπίσθιον ἄκρον τοῦ ὑποδήματος quartier ou talon [de soulier]; || [ναυτ.] ἡ πτέρνα τοῦ ἱστοῦ, pied [de mât]; talon [de poulie], κοινῶς **φτέρνα**, ἤτοι τὸ κατώτατον μέρος τοῦ ἱστοῦ δι' οὗ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἐσωτροπίου· || — ἡ προσδετικὸν ἄκρον, talon d'attache; || — τοῦ πετάλου, talon du fer à cheval, τὰ ὄπισθεν ἄκρα ἤτοι τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ πετάλου· || πτέρνα, βλ. **ἑλκυστήρ**, entrait ou tirant; || [ὁπλουρ.] πτέρνα, cul de poule, λέγεται ἡ πτέρνη (talon) τοῦ πεδίλου τῆς προσωμίδος (plaque de couche) τοῦ τυφεκίου· || — ἀντιστατικὴ (τῆς θήκης τοῦ οὐραίου), tenon de recul ἢ talon de recul; βλ. τυφέκιον, gras.

πτερνίζω, μέλ. ίσω· κεντῶ διὰ τῶν πτερνιστήρων, donner de l'éperon; ἐγκεντρίζω, éperonner.

πτερνίς, ίδος, ἡ· ὑποκορ. τοῦ πτέρνα, petit talon; || **πτερνὶς** κολεοῦ σπάθης, dard de fourreau de sabre, ἤτοι ὁ ποῦς τῆς ξιφοθήκης, χρησιμεύουσα πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἄκρου τοῦ κολεοῦ ἵνα μὴ οὗτος φθείρηται συρόμενος κατὰ γῆς.

πτερνιστήρ, ῆρος, ὁ· βλ. **ἐγκεντρίς**, éperon, n.m. § [ἱππολ.] —, βλ. **λοφεῖον** (fanon).

πτερνοδιαστολεύς, έως, ὁ, désencasteleur ou dilatateur des talons; ἐργαλεῖον χρησιμεῦον εἰδικῶς πρὸς διαστολὴν τῶν μεθοπλίων μερῶν τῆς ὁπλῆς καὶ τῶν πτερνῶν κατὰ τὴν πτερνοσυστολὴν (encastelure)· || — τοῦ Δεφάγ, étau désencasteleur de Defags, ἐργαλεῖον χρήσιμον κατὰ τὴν πτερνοσυστολήν.

πτερνοκόπημα, ατος, τὸ [ναυτ.], coup de talon; πρόσκρουσις τῆς πτέρνης τῆς τρόπιδος (quille) ἐπὶ τοῦ πυθμένος τῆς θαλάσσης· βλ. καὶ **πτερνοκοπῶ**.

πτερνοκοπῶ [ναυτ.] (ἐπὶ πλοίου), talonner, ἤτοι ψαύω ἢ ἅπτομαι (toucher) τοῦ πυθμένος τῆς θαλάσσης διὰ τῆς **πτέρνης** (talon) τῆς **τρόπιδος** (quille).

πτερνοσυνεσταλμένος ἢ **στενόπτερνος** ἵππος [ἱππολ.], encastelé ou encastellé (cheval), οὗτινος τὰ ὀπίσθια μέρη τῆς ὁπλῆς, τὰ μεθόπλια δηλονότι εἰσὶν ὑπερβαλλόντως συνεσφιγμένα· || πτερνοσυστολὴ ἢ πτερνόσφιγξις, encastelure ou encastellure, n. f. τὸ ἀποτέλεσμα ἢ ἡ πάθησις ἡ ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς συστολῆς τῶν πτερνῶν προερχομένη.

πτερνόω-ῶ· talonner, θέτω πτέρναν (talon).

πτεροειδής, ής, ές· ὅμοιος μὲ πτερὸν (μὲ πτέρυγα), qui ressemble à une plume; (à une aile); [διδ.] penniformé, ée, adj.

πτεροθύσανος, ου, ὁ· θύσανος ἐκ πτερῶν, γενικῶς, plumet, n. m. § **πτεροθύσανος**, ὁ, panache, n. m. τὸ σύνολον τῶν πτερῶν ἅτινα ἐτίθεντο ἐπὶ τῆς περικεφαλαίας ἢ τοῦ καλύμματος τῶν πολεμιστῶν· ἐπίσης τὸ σύνολον τῶν κυμαινομένων πτερῶν ἅτινα ἐχρησίμευον ὡς κόσμημα τῆς περικεφαλαίας τῶν πριγκίπων καὶ τῶν στρατηγῶν. Ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ πτερολόφου (plumet) ἢ **τριχολόφου** (aigrette).

πτερόλοφος, ου, ὁ· plumet, n. m. λόφος ἐκ πτερῶν ὅν τινα φέρουσιν ἐπὶ τοῦ καλύμματός των ἐν μεγάλῃ στολῇ οἱ στρατιωτικοί, κτλ. § **πτερόλοφος**, ὁ ἢ **τριχόλοφος**, ὁ· aigrette, n. f. ἢ καὶ ἁπλῶς λόφος (ὅταν σύγκειται ἀπὸ εὐθέα λεπτότατα πτερὰ ἢ ἀπὸ **ἱππείας** τρίχας)· κόσμημα φερόμενον ἐπὶ τοῦ στρατιωτικοῦ πηληκίου, κτλ. βλ. λόφος καὶ **πτεροθύσανος**.

πτερολοφωτός, ή, όν· φέρων πτερόλοφον, qui porte un panache ou une huppe, empanaché, ée, καὶ ἐπὶ πτηνῶν huppé, ée.

πτερόν, οῦ, τό· plume, n. f. [τῶν πτερύγων καὶ τῆς οὐρᾶς ἰδ.], penne, n. f. κοινῶς ἡ **πέννα**· || μαδῶ τὰ πτερὰ [πτηνοῦ], arracher les plumes; déplumer; plumer; || πέφτουν τὰ πτερά του [ἐπὶ πτηνοῦ], il mue; βλ. πτερορροῶ· || στολίζεται μὲ ξένα πτερὰ [φρ. παροιμ.], il se pare des plumes du paon; c'est la corneille de la fable. § —, aile, n. f. ἡ πτέρυξ, αἱ πτέρυγες, τὰ πρὸς πτῆσιν ὄργανα τῶν πτηνῶν, ἐντόμων, κτλ. καὶ γενικῶς **πτερόν**, aile, σημαίνει πτερύγιον, πτέρωμα· δίπτερος, à deux ailes; || αὐτὸ τοῦ ἔδωσε (τοῦ ἔκαμε) πτερά, cela lui a donné des ailes; || ἔχασε τὰ πτερά του [μεταφ.], il ne bat que d'une aile; || εἰς τὸ πτερὸν [φρ. κυνηγ.], au vol; [μεταφ.] εὐκόλως, facilement, adv. διὰ μιᾶς, εὐθύς, d'emblée; || πτερὰ ἁμάξης, βλ. **ἀλεξιβόρβορον** (garde-crotte). § τὸ πτερὸν τοῦ μύλου, aile [d'un moulin à vent] ἢ **πτερύγιον ἀνεμομύλου**, volant, n. m. ἡ **πτερωτή**, aileron [de la roue d'un moulin à eau]; βλ. **πτερωτὴ** καὶ **πτερύγιον**. § — ἕλικος, βλ. πτέρυξ ἕλικος, aile (ou branche) d'hélice. § — [οἰκοδ.] βλ. **πτέρυξ**, aile de bâtiment § — [ἀρχιτ.], aile, n. f. ἐκαλεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων προεξέχουσα πλευρὰ οἰκοδομήματος, ἔστω καὶ ἄνευ κιόνων. § — [ἀρχιτ.], aile, n. f. ou ptéron, n. m. [ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀρχιτεκτονικῇ] σειρὰ κιόνων πρὸ πλευρᾶς οἰκοδομήματος· βλ. καὶ **περίπτερον** (périptère); || —, aile ou ptéron, τὸ περίστυλον, péristyle· ἐκαλεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων οὕτως ἡ σειρὰ τῶν

κιόνων τῶν εὑρισκομένων περὶ ἑκάστην τῶν (μακρῶν πλευρῶν κτιρίου καὶ γενικώτερον ἢ περὶ οἰκοδόμημά τι ἢ ναόν, ἐξωτερικὴ σειρὰ κιόνων, ἐξ οὗ καὶ περίπτερος (periptère) ναός, ὁ πέριξ καὶ τῶν τεσσάρων πλευρῶν του διὰ κιόνων κοσμούμενος (βλ. **ναός**, **ἄπτερος**, **μονόπτερος**, **δίπτερος** καὶ **περίστυλος**). § — [ναυτ.], aube, n. f. ou palettes, les aubes, **τὰ πτερὰ** ἢ **κωπία**· αἱ ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν τροχῶν τῶν τροχοφόρων ἀτμοπλοίων ξύλιναι ἢ σιδηραῖ ἐπιφάνειαι αἱ ἐνεργοῦσαι ἐπὶ τοῦ ὕδατος πρὸς κίνησιν τοῦ πλοίου. § — [ναυτ.] βλ. **ταρσός**, palette [d'aviron]. § —, volée (f.) d'un escalier), τὰ μέρη τῆς κλίμακος τὰ προβαλλόμενα ἐν εὐθείᾳ γραμμῇ ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου, ἤτοι **εὐθὺς κλιμακτὴρ** (rampe droite) ; κλῖμαξ **μετὰ** πλειοτέρων **εὐθέων** κλιμακτήρων ἢ **κλῖμαξ πολύπτερος**, escalier à plusieurs volées. § —, πτερὰ πίλου, βλ. **πτεροθύσανος**, panache, n. m. βλ. **πτερόλοφος**, aigrette [d'un chapeau], plumet, n. m. § —, τὸ πτερὸν δι' οὗ ξεσκονίζουσι, plumeau (m) [à épousseter]; plumail, n. m. petit balai de plumes. § τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ βέλους (ὡς πτερωτόν), pennon [d'une flèche].

πτερόνευρος, ος, ον [βοταν.], penninerve, adj.

πτερόπους, ους, ουν, γεν. οδος, εἰς τοὺς πόδας ἔχων πτέρυγας, πτερά, qui a les pieds ailés (ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ)· ὅθεν ἐλαφρός, léger, ère, adj. ταχύς, rapide, adj.

πτεροπώλης, ου, ὁ· ὁ πωλῶν πτερά, qui vend des plumes, plumassier, ère, n. vendeur (euse) de plumes.

πτερόρροια, ας, ἡ· ἡ πτῶσις τῶν πτερῶν, mue, n. f. τὸ φαινόμενον καθ' ὃ τὰ πτηνά, ἅπαξ τοὐλάχιστον κατ' ἔτος ἀλλάσσουσι τὸ πτέρωμα αὐτῶν. Διακρίνουσι φθινοπωρινὴν καὶ ἐαρινὴν πτερόρροιαν. Τὸ θερινὸν ἢ γαμήλιον πτέρωμα εἶνε ὡραιότερον τοῦ χειμερινοῦ.

πτερορροῶ, μέλ. ήσω, ἀποβάλλω τὰ πτερά, τὰ πτερὰ μοὶ πίπτουσι, muer.

πτεροσχιδής, ής, ές [βοτ.], pennatifide, adj.

πτερότροχος, ου, ὁ· roue à aubes ; τροχὸς **μὲ πτερά**· βλ. **πτερόν**.

πτεροῦγα, ας, ἡ [δημ.] καὶ **φτεροῦγα**, ἡ **πτέρυξ**, aile, n. f.

πτεροφόρος, ος, ον, ὁ ἔχων (φέρων) πτερὰ (πτέρυγας, κτλ.), qui porte des plumes (des ailes ; un panache, etc.) ὁ κεκοσμημένος διὰ πτερῶν, garni de plumes; πτερωτός, emplumé, ée, adj. **πτερολοφωτός**, empanaché, ée, adj.

πτεροφυΐα, ας, ἡ· ἡ ἔκφυσις τῶν πτερῶν, pousse des plumes ; ἡ γέννησις πτερύγων (πτερῶν), naissance des ailes.

πτεροφυῶ (έω), μέλ. ήσω, φύω πτερὰ (ἢ πτέρυγας), pousser des plumes (des ailes).

πτερόω-ῶ, μέλ. ώσω (τὸ βέλος, κτλ.), empenner, θέτω εἰς τὴν ἄκραν αὐτοῦ πτερά. § **πτερόω-ῶ** (**τὰς κώπας**), lever rames, κοινῶς **στέκω στὰ κουπιά**, ἤτοι παύω τοῦ νὰ κωπηλατῶ **καὶ** κρατῶ **τὰς** κώπας ὁριζοντίως ἐπὶ τῶν ἐγκώπων (dames) ἢ ἐπὶ τῶν **σκαλμῶν** (tolets) των, πρὸς ἐλάττωσιν τῆς ταχύτητος τῆς λέμβου ἢ πρὸς χαιρετισμὸν διερχομένου προσώπου· βλ. καὶ **πτέρωσον**.

πτερυγίζω, μέλ ίσω, κινῶ τὰς πτέρυγας (ὡς νεοσσὸς προσπαθῶν ν' ἀποπτῇ), battre des ailes ; περιίπταμαι, voltiger.

πτερύγιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ πτέρυξ, κοινῶς φτερουγάκι, φτεράκι, petite aile, ou aileron, n. m. ou ailette, n. f. (γενικῶς)· ‖ — πυροστροβίλου, aileron de tourbillon. § — [ἀρχιτ. οἰκοδ.] aileron, n. m. βλ. **πτέρυξ**, aile ; ‖ πτερύγια [ἀρχιτ.], ailerons, μικρὰ ὑποστηρίγματα ἐν εἴδει ἀντεστραμμένης ὠτίδος (console renversée). § — [ὀχυρ.] aileron, n. m. ἡ **ἁπλῆ δίοδος** (caponnière simple), χρησιμεῦον διὰ τὴν πλαγιοφύλαξιν πρὸς μίαν μόνην διεύθυνσιν κατὰ τὸ μῆκος τάφρου (βλ. **ἁπλῆ**). § [ναυκλ.] πτερύγια ὁριζόντια καὶ πτερύγια κάθετα, ailerons horizontaux et verticaux. § **πτερύγιον**, τό· ailette, n. f. ‖ — τῆς σκανδαλοθήκης, ailette d'écusson ; ‖ πτερύγια ἐμβολέων, ailette de refouloirs. § [πυροβ.] **πτερύγιον**, τό· ailette, n. f. ἐξέχοντα τεμάχια τοποθετημένα ἐπί τινων βλημάτων τοῦ πυροβολικοῦ (καὶ ἰδίως ἐπὶ τῶν παλαιῶν) προωρισμένα νὰ ὀλισθαίνωσιν εἰς τὰ αὐλάκια (rayures) τῶν πυροβόλων. Τὰ πτερύγια ἔχουσι τὴν αὐτὴν κατατομὴν οἵαν καὶ τὰ αὐλάκια, κατασκευάζονται δὲ ἀπὸ μέταλλον μαλακώτερον ἀπὸ τὸ τοῦ πυροβόλου, π. χ. ἀπὸ ψευδάργυρον (zinc), ἐὰν τὸ πυροβόλον ἦνε ἀπὸ κρατερώματος (bronze), καὶ ἀπὸ κρατερώματος ἢ χαλκοῦ, ἐὰν τὸ πυροβόλον ἦνε χαλύβδινον. Ἀνταποκρίνονται ἀνὰ δύο ἢ τρία, εἰς τὰ διάφορα αὐλάκια τοῦ πυροβόλου καὶ ἀποτελοῦσιν οὕτω ἐπὶ τοῦ βλήματος δύο ἐπερείσματα ἐν τῇ πρώτῃ καὶ τρία ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει· βλ. **σφήνωσις** (forcement). § —, τὰ πτερύγια τῶν ἰχθύων, nageoire [de poisson]. § — [τῶν μυκτήρων τῆς ῥινός], aile [du nez]. § — [ἱππολ.] ailes du nez, **πτερύγια τῶν μυκτήρων** καλοῦνται τὰ σχηματίζοντα τὰς ἐξωτερικὰς ῥινικὰς ὀπάς ἢ τοὺς μυκτῆρας· ταῦτα ἀποτελοῦνται ἐκ χονδρώδους οὐσίας καὶ παρουσιάζουσι διαφόρους ἐσοχάς, ἐξοχὰς καὶ περιελιγμούς. § —, λοβὸς τοῦ ὠτός, lobe (cartilage) [d'oreille]. § — [ναυτ.] τὸ ὠτίον (ἀγκύρας); oreille [d'ancre]. § — ἀνεμομύλου, ailes de moulin à vent ; βλ. καὶ **πτερόν**, volant, n.m. § — τοῦ πηδαλίου, palette de gouvernail, λέγεται καὶ **φθεὶρ** (ειρός, ὁ), safran, n. m. ἤτοι τὸ πλατύ, τὸ μέρος τοῦ πηδαλίου τὸ περιορίζον αὐτὸ ὄπισθεν. § — τροχοῦ, palette d'une roue ; βλ. **πτερωτὴ** (aube). § **πτερύγιον** [ὀφθαλ.], ptérygion, n. m. excroissance membraneuse qui se forme sur la cornée de l'œil. Ὀφθαλμικὸν πάθος συνιστάμενον εἰς τοπικὴν ὑπερτροφίαν τοῦ συνδετικοῦ ἱστοῦ, ἀποτελοῦντος ἐπὶ τοῦ βολβοῦ ὄγκωμα ἐν σχήματι τριγώνου οὗ ἡ μὲν βάσις εἶνε ἐστραμμένη πρὸς τὴν περιφέρειαν τοῦ βολβοῦ, καὶ δὴ συνηθέστερον πρὸς τὸν ἕτερον τῶν κανθῶν, ἡ δὲ

κορυφὴ κεῖται ἐπὶ τῆς περιφερείας τοῦ κερατοειδοῦς ἢ καὶ ἐνδοτέρω· ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει τὸ πτερύγιον καλύπτον καὶ μέρος τοῦ κερατοειδοῦς παρενοχλεῖ τὴν ὅρασιν. Ἡ μόνη κατ' αὐτοῦ θεραπεία εἶνε ἡ χειρουργικὴ αὐτοῦ ἐξαίρεσις.

πτερύγισμα, ατος, τὸ καὶ

πτερυγισμός, οῦ, ὁ· κίνησις τῶν πτερύγων, battement des ailes (πτερυγίζω), τὸ πτερυγίζειν, περιίπτασθαι, voltigement, n. m.

πτερυγόπους, ους, ουν [ζωολ.], pinn[at]ipède, adj. φέρων πτερὰ εἰς τοὺς πόδας.

πτέρυξ, υγος, ἡ· aile, n. f. τὸ **πτερόν**, κοινῶς τὸ φτερόν, ἡ φτεροῦγα [κυρ. καὶ μεταφ.] || ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων [φρ. μεταφ.], sur les ailes des vents; **à** tire d'aile; || ἐκτείνω τὰς πτέρυγας, étendre (déployer) les ailes; || ὑπὸ τὰς πτέρυγας τοῦ [κυρ. καὶ μεταφ.], sous les ailes de. § **πτέρυξ ἕλικος**, aile d'hélice (ou branche d'hélice). Τεμάχιον ἑλικοειδοῦς ἐπιφανείας ἐν εἴδει κλάδου, ἐντετορμωμένου ἀκτινοειδῶς πέριξ πλήμνης, ἐφ' οὗ γίνεται ἡ ὦσις τοῦ ὕδατος (βλ. **ἕλιξ**, hélice). Ἀναλόγως τῶν πτερῶν ἡ ἕλιξ καλεῖται: **δίπτερος**, à deux ailes; **τρίπτερος**, à trois ailes; **τετράπτερος**, κτλ. à quatres ailes, etc. § — [ἀρχιτ.], πλάγιον μέρος (κτιρίου), partie latérale [d'un bâtiment]; **πτέρυξ**, aile, n. f. ou aile de bâtiment, **πλευρόν**, τὸ (ἢ **πτερὸν** ὑπὸ τῶν ἀρχαίων καλούμενον· βλ. κατωτέρω). Καλοῦσιν οὕτω ἔν τινι κτιρίῳ τὰ πλάγια μέρη αὐτοῦ ἤτοι τὰ σχηματίζοντα γωνίαν μετὰ τοῦ κυρίως κτιρίου. Λέγουσι δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ πτέρυξ (aile droite ou aile gauche), τὸ δεξιὸν ἢ ἀριστερὸν μέρος τοῦ κτιρίου σχετικῶς πρὸς τὸ κύριον κτίριον καὶ οὐχὶ πρὸς τὸ παρατηροῦν ἔξωθεν ἄτομον. § πτέρυγες (θώρακος, κτλ.), entournures d'une cuirasse); τὰ περιβάλλοντα μέρη. § **πτέρυξ** [τακτικ.], aile, n. f. **κέρας**, ατος, τό· οἱοσδήποτε καὶ ἂν ᾖ ὁ **σχηματισμὸς** (formation) στρατεύματος τινός, διακρίνουσι πάντοτε τρία κύρια μέρη· τὸ κεντρικὸν μέρος ἢ **κέντρον** (centre), καὶ τὰ δύο ἄκρα δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τοῦ κεντρικοῦ μέρους, ἅτινα καλοῦνται **δεξιὰ πτέρυξ** (ἢ **δεξιὸν κέρας**, aile droite) καὶ **ἀριστερὰ πτέρυξ** (ἢ **ἀριστερὸν κέρας**, aile gauche). Αἱ πτέρυγες **ἑλίσσουσι** κανονιζόμεναι ἐπὶ τοῦ κέντρου· ὁπόταν βαδίζωσι πρὸ αὐτοῦ, τότε λέγουσιν ὅτι **αἱ πτέρυγες ὑπερβαίνουσι τὸ κέντρον** (les ailes débordent le centre) ἢ αἱ **πτέρυγες ὑπερκερῶσι**, ὅταν δὲ παραμένωσι πρὸς τὰ ὀπίσω τοῦ κέντρου, τότε λέγουσιν ὅτι αἱ **πτέρυγες καθυστεροῦσι** (que les ailes sont refusées) ἢ αἱ **πτέρυγες ἀναστέλλονται**. Ἐπίσης λέγουσιν ὅτι στράτευμά τι βαδίζει πρὸς τὰ ἐμπρὸς **ὑπερκερώσης τῆς δεξιᾶς πτέρυγος** (l'aile droite débordante) καὶ **ἀναστελλομένης τῆς ἀριστερᾶς** (en refusant l'aile gauche). § [τακτ.] πτέρυξ ἢ **κέρας** aile, καλεῖται τὸ ἄκρον, **δεξιὸν** (droite) ἢ **ἀριστερὸν** (gauche) γραμμῆς στρατεύματος τινός. Ἡ ὀνομασία αὕτη δίδοται ἐπίσης εἰς τὰ ὀργανικὰ τμήματα ἅτινα εἶνε τεταγμένα εἰς τὸ δεξιὸν ἢ τὸ ἀριστερὸν γραμμῆς τινός· || ἡ κινουμένη ἢ βαδίζουσα πτέρυξ, aile marchante. § [ὀχυρ.] **πτέρυξ ὀχυρώματος**, aile de fortification; ἐπίμηκες **σκέλος** (branche) τοποθετούμενον ἐπὶ τῶν πλευρῶν **ἀφράκτου** εἰς τὸν αὐχένα **ὀχυρώματος** (ouvrage ouvert). Καλοῦνται οὕτω γενικῶς αἱ πλάγιαι ὄψεις ἢ σκέλη κερατοειδοῦς ἢ στεμματοειδοῦς ὀχυρώματος (ouvrage à corne ou à couronne. § [ναυτ.] πτέρυξ, aile, n. f. τὸ **κέρας**, ἤτοι τὰ πρὸς τὰ ἄκρα ναυτικῆς τινὸς μοίρας πλοῖα ἢ αἱ πρὸς τὰς πλευρὰς ναυτικῆς δυνάμεως (armée navale) τεταγμέναι μοῖραι.

πτερῶ (όω) μέλ. ώσω, δίδω πτερά, donner des ailes; [ναυτ.] lever rames; βλ. **πτερόω**.

πτέρωμα, ατος, τό· τὸ σύνολον τῶν πτερῶν πτηνοῦ τινος, τὰ πτερά, plumage, n. m. § πτέρωμα γεφύρας [γεφ. ὁδοπ.] mur en aile ἢ aile de pont. Καλοῦνται οὕτως οἱ τοῖχοι τοὺς ὁποίους κατασκευάζουσι δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τῶν **ἀκροβάθρων** (culées) γεφύρας Οἱ τοῖχοι οὗτοι εἶνε **κάθετοι** (murs droits) ἢ **καμπύλοι** (murs courbes) καὶ χρησιμεύουσιν ὡς τοῖχοι ὑποστηρίξεως (murs de soutènement), συνεπῶς δέον **νὰ** ὑπολογίζηται καταλλήλως τὸ πάχος των.

πτέρωσις, εως, ἡ· ἡ ἔκφυσις τῶν πτερῶν, pousse des plumes; naissance des ailes.

πτέρωσον [ναυτ.] lève rame; κέλευσμα διδόμενον πρὸς τοὺς κωπηλάτας λέμβου ὅπως πτερώσωσι τὰς κώπας· βλ. καὶ **πτερόω**.

πτερωτή, ῆς, ἡ, κοινῶς φτερωτή· τροχὸς [ὑδρομύλου] roue [d'un moulin à eau]; aube (f.) de moulin; aileron (m.), ailette (f.) ou aube de roue hydraulique; σανὶς προσκεκολλημένη ἐπὶ τῆς περιφερείας τοῦ ὑδραυλικοῦ τροχοῦ καὶ ἐφ' ἧς ἐπενεργεῖ τὸ ὕδωρ διὰ τὴν περιστροφὴν τοῦ τροχοῦ· || πτεροφόρος, ος, ον, καὶ πτερωτός, ή, όν, à aileron ou à aube.

πτερωτός, ή, όν· ὁ ἔχων πτέρυγας, ailé, ée, adj. || —, κεκοσμημένος διὰ πτερῶν, garni de plumes; ἐπτερωμένος, emplumé, ée, adj. || —, empenné, ée; πτιλωτός, ή, όν, ὁ διὰ πτερῶν, πτίλων κεκοσμημένος.

πτηνόν, οῦ, τό· oiseau, n. m. εἶνε ζῷα σπονδυλωτά, θερμόαιμα (40°-43° K), ᾠοτόκα, ἔχοντα τὸ σῶμα κεκαλυμμένον ὑπὸ πτερῶν, ῥάμφος κεράτινον, δύο πόδας καὶ δύο πτέρυγας δι' ὧν ἵπτανται· μετὰ τὴν ἐπώασιν τῶν ᾠῶν των ἐξέρχονται οἱ νεοσσοί των· || τὰ πτηνά, les oiseaux; [περιληπτ.], les volatiles, n.m. ζῷον ὠργανισμένον διὰ τὴν πτῆσιν, ἰδίως δὲ τὰ κατοικίδια πτηνὰ (oiseaux domestiques); λέγεται ἰδίως εἰς τὸν πληθ. ἀριθ. || τὸ ζῷον τοῦτο εἶνε τοῦ γένους τῶν πτηνῶν, cet animal est du genre des volatiles; || τὰ κατοικίδια πτηνά, la volaille; || πτηνὰ ἁρπακτικά, oiseaux de proie.

πτηνοτροφεῖον, ου, τό· τὸ μέρος ἔνθα ἀνατρέφονται πτηνὰ (ὄρνεις, νῆσσαι, κτλ.) oisellerie, n.f. γεν. ὀρνιθοτροφεῖον, basse-cour, n.f.

πτηνοτροφία, ας, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ ἀνα-

τρέφειν πτηνά, art d'élever les oiseaux; oisellerie, n. f.

πτηνοτρόφος, ου, ὁ· ὁ τρέφων καὶ πωλῶν πτηνά, qui élève et vend des oiseaux, oiselier, n. m.

πτῆσις, εως, ἡ, κοινῶς τὸ **πέταμα** τῶν πτηνῶν, vol, n. m. ἡ ὁρμή, **ἐξόρμησις,** essor, n. m. **πτῆσις** λέγεται ἡ ἐν τῷ ἀέρι ἐπὶ μακρὸν κίνησις ἡ εἴς τινα τῶν ζώων ἰδιάζουσα. Ταῦτα εἶνε τὰ πλεῖστα ἐκ τῶν πτηνῶν καὶ τῶν ἐντόμων, ἔτι δὲ θηλαστικά τινα ζῶα (νυκτερὶς) καί τινες ἰχθύες. Ἔχουσι δὲ τὰ ζῶα ταῦτα ἴδια πρὸς πτῆσιν ὄργανα, τὰς πτέρυγας, αἵτινες εἰσὶν ἀληθῆ ἄκρα τοῦ σώματος μεταπλασμένα ἁρμοδίως πρὸς τὴν λειτουργίαν ταύτην.

πτήσσω, μέλ. ήξω, **πτήσσομαι,** συστέλλομαι ἐκ φόβου, se blottir; φοβοῦμαι, s'effrayer; avoir peur.

πτητικός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), εἰς πτῆσιν ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος, volatile, adj. qui vole, qui est organisé pour le vol; || ἔντομα πτητικά, insectes volatiles; βλ. καὶ πτηνόν. § — volatil, e, adj. [χημ.] ἐξατμιστός, ὁ δυνάμενος νὰ ἐξατμισθῇ, μεταβαλλόμενος εἰς ἀτμὸν ἢ ἀέριον. Πτητικὰ καλοῦνται (ὡς ἀφιπτάμενα) ἐκεῖνα τὰ ὑγρὰ ἅτινα ἐξατμίζονται ταχέως καὶ εἰς χαμηλὰς θερμοκρασίας, οἷον τὴν συνήθη θερμοκρασίαν τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος· τοιαῦτα εἶνε κατ' ἐξοχὴν ὁ θειϊκὸς αἰθήρ, ἡ βενζίνη, τὸ οἰνόπνευμα κτλ. Ὁμοίως πτητικά εἰσι καί τινα στερεὰ σώματα, ἐξατμιζόμενα ἀμέσως χωρὶς νὰ τακῶσιν, οἷα ἡ καφουρά, αἱ ἀρωματικαὶ οὐσίαι. Τὰ ἄλλα σώματα παρουσιάζουσι διαφόρους βαθμοὺς πτητικότητος, σχεδὸν δὲ οὐδαμῶς πτητικὰ εἶνε τὰ λίπη καὶ ἔλαια, καλούμενα διὰ τοῦτο «μόνιμα ἢ ἔμμονα ὑγρά· || πτητικὸν ῥευστόν, fluide volatil, ὡς εἶνε ὁ αἰθήρ, ἡ ὀλεόλη (oléole), κτλ. || πτητικὰ ἔλαια, huiles volatiles.

πτητικῶς [ἐπίρ.] ὡς πτητικόν, en volatil.

πτιζάνη, ης, ἡ· βλ. πτισάνη.

πτίλον, ου, τό· **ἐλαφρὸν** πτερόν, plume légère, duvet, n. m. ἰδ. τὰ μικρὰ καὶ μαλακὰ πτερὰ τὰ ὁποῖα κεῖνται ἐπὶ τοῦ δέρματος καὶ καλύπτονται ὑπὸ τῶν πτερῶν· βλ. **πούπουλον,** édredon, n. m.

πτιλόω-ῶ, ἀφαιρῶ τὸ λεπτὸν πτίλον, éplucher=χνουδίζω, ἀφαιρῶ τὸ χνοῦδι.

πτίλωσις, εως, ἡ· ἡ πτῶσις τῶν βλεφάρων, chute des cils, mue, n. f. πάθος τῶν ὀφθαλμῶν καθ' ὃ τὰ ἄκρα τῶν βλεφάρων ἐξοιδαίνονται καὶ ἐρυθραίνονται καὶ αἱ βλεφαρίδες πίπτουσι. § —, ἡ πτέρωσις, ἡ ἔκφυσις τῶν πτερῶν, croissance des plumes, plumage, n. m.

πτιλωτός, ή, όν· κεκοσμημένος διὰ πτίλων, garni de plumes (de duvet); βλ. καὶ πτερωτός.

πτισάνη καὶ **πτιζάνη,** ης· ἡ tisane, n. f. τὸ ὕδωρ ἐν ᾧ ἔβρασαν ἰαματικόν τι φυτόν, eau dans laquelle on a fait bouillir des plantes médicamenteuses. **Πτισάναι** καλοῦνται ἐν τῇ φαρμακευτικῇ ἐγχύματα ἢ ἀφεψήματα φυτικῶν φαρμακευτικῶν οὐσιῶν, μικρὰς μὲν ἔχοντα θεραπευτικὰς ἰδιότητας χρήσιμα ὅμως τοῦτο μὲν ὡς πρόχειρα καὶ εὐπρόσδεκτα πόματα, τοῦτο δὲ ὡς φορεῖς σημαντικωτέρων φαρμάκων προστιθεμένων εἰς τὰς πτισάνας.

πτόησις, εως, ἡ· φόβησις, **ἐκφόβησις,** ἐμβάλλειν τινὰ εἰς φοβερὰν ταραχήν, ἔκπληξιν, κοινῶς τὸ ξύπασμα, ébahissement, n.m. étonnement extrême. § —, ἡ ἔκπληξις, ὁ φόβος, frayeur, n. f. ἡ δειλία, intimidation, n. f. || ἡ πτόησις τοῦ θανάτου, la frayeur de la mort, ὁ φόβος τοῦ θανάτου.

πτοῶ (έω), μέλ. ήσω, φοβέω, **ἐκφοβῶ** τινὰ καὶ ἀποδιώκω, δειλιῶ τινά, intimider; τῷ ἐμπνέω φόβον (δειλίαν), faire peur; [en] imposer. § [μέσ.] πτοέομαι-οῦμαι, φοβοῦμαι, avoir peur; φοβοῦμαι ἐξαίφνης, **ἐκπλήσσομαι,** δειλιῶ, s'intimider; καταλαμβάνομαι ὑπὸ δειλίας, se laisser intimider; φοβοῦμαι, craindre. § **πτοοῦμαι,** ξυπάζομαι, s'ebahir = ἐκπλήττομαι, s'étonner.

πτυάζω, βλ. πτυαρίζω.

πτυαλαγωγός, ὁ· βλ. πτυελαγωγός.

πτυαλισμός, οῦ, ὁ· ptyalisme, n. m. ἄφθονος σιαλισμὸς (**σιέλωσις,** salivation abondante), ἀντικανονικὸς καὶ ἐπακόλουθος ἀσθενειῶν τινῶν, οἷον τῆς στοματίτιδος, ὑστερισμοῦ, ἀσθενειῶν τοῦ παγκρέατος ἢ καὶ δηλητηριάσεων ὑδραργυρικῶν· || ὑδραργυρικὸς πτυαλισμός, ptyalisme mercuriel.

πτυαλισμός, οῦ, ὁ· sputation (ἐκ τοῦ λατ. sputare, cracher) n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ πτύειν, action de cracher.

πτύαλον, τό· βλ. πτύελον.

πτυαριά, ῆς, ἡ· κοινῶς ἡ **φτυαριά,** ποσὸν ἀντικειμένου εἰς χύμα λαμβανόμενον διὰ μιᾶς διὰ τοῦ πτύου, quantité que l'on peut enlever en une fois avec une pelle, pelletée, n. f. λέγουσιν ἐνίοτε pellée καὶ pellerée, n.f. || μία πτυαριὰ γῆς, une pelletée de terre; || [κατ' ἐπέκτασιν] σωρεία, tas, n. m. μεγάλη ποσότης, grande quantité; σωρεία ὕβρεων, des pelletées d'injures.

πτυαρίζω, μέλ. ίσω· **πτυάζω,** κοινῶς φτυαρίζω, pelleter (τὸ t διπλασιάζεται πρὸ συλλαβῆς ἀφώνου, je pellette, il pellettera); ἀνακινῶ διὰ τοῦ πτύου, remuer à la pelle; || — γεννήματα, pelleter des grains.

πτυάριον, ου, τὸ (ὑποκορ, τοῦ πτύον), μικρὸν πτύον, petite pelle, palette, n. f. **βλ.** πτύον, pelle, n. f. || — [σιδηρείου ἢ χαλκείου], palette [de forge].

πτυαρισμός, οῦ, ὁ· τὸ πτυαρίζειν, pelletage, n. m. τὸ ἀνακινεῖν διὰ τοῦ πτύου, action de remuer à la pelle; || ὁ πτυαρισμὸς τοῦ σίτου, le pelletage du blé.

πτυαριστής, οῦ, ὁ· pelleteur, n. m. ἐργάτης χειριζόμενος (**ἐργαζόμενος μὲ**) τὸ πτύον, ouvrier qui travaille à la pelle.

πτυελαγωγός, ός, όν· ptyalagogue (πτύελον, crachat καὶ ἀγωγός, qui chasse) adj. [ἰατρ.] ὁ ἐπιταχύνων τὴν ἔκκρισιν σιέλου καὶ πτυέλων.

πτυελισμός, οῦ, ὁ καὶ **πτυαλισμός,** κοι-

νῶς τὸ **σαλιάρισμα**, τὸ συχνὸν πτύσιμον, crachotement, n. m. τὸ πάθος τῆς συχνῆς ἐκκρσῆς ἀποπτύσεως σιάλου, Ἱπποκρ.

πτυελοδοχεῖον, ου, τὸ καὶ

πτυελοδόχη, ης, ἡ, καὶ **πτυστήριον**, τό· crachoir, n. m. μικρὸν δοχεῖον ἔνθα πτύουσι.

πτύελον, ου, τὸ καὶ **πτύαλον**, κοινῶς ἡ **ῥοχάλα**, crachat, n. m. matière muqueuse que l'on crache; λέγεται ἡ κατὰ τὴν ἀπόχρεμψιν διὰ τοῦ στόματος ἀποβαλλομένη ὕλη. Εἶνε συνήθως τὸ προϊὸν ὑπερεκκρίσεως τοῦ βλεννογόνου τῶν βρόγχων, τῆς τραχείας, τοῦ λάρυγγος, τοῦ φάρυγγος, ἐνέχουσι δὲ καὶ ἄλλα τινὰ συστατικὰ ἀναλόγως τῆς παθήσεως, ἡ ὄψις δὲ καὶ ἡ ἐξέτασις αὐτῶν εἶνε χρησιμωτάτη διὰ τὴν διάγνωσιν· οὕτως εἶνε τὰ πτύελα βλεννώδη κατὰ τὴν βρογχίτιδα ἐν ἀρχῇ καὶ κατὰ τοὺς παροξυσμοὺς τοῦ ἄσθματος, βλεννοπυώδη ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς βρογχίτιδος καὶ κατὰ τὴν φθίσιν τῶν πνευμόνων, ἰνώδη κατὰ τὴν πνευμονίαν, αἱματηρὰ κατὰ τὰς πνευμονικὰς συμφορήσεις καὶ τὴν φθίσιν κτλ. δύσοσμα κατὰ τὴν γάγγραιναν τῶν πνευμόνων καὶ τὴν δυσώδη βρογχίτιδα. Ἐνέχουσι δὲ πολλάκις τὰ παθογόνα βακτηρίδια, ὅτε ἐπὶ τῆς μικροσκοπικῆς αὐτῶν ἐξετάσεως βεβαιοῦται ἡ διάγνωσις.

πτυκτήριον, ου, τό· plioir, n. m. τὸ δι' οὗ πτύσσεταί τι· εἶδος μαχαιρίου.

πτυκτικοὶ δέται [ναυτ.] rabans de ferlage; βλ. **δέτης**.

πτύξ, υχός, ἡ· βλ. **πτυχή**· || —, βλ. **κλισιάς**, battant, vantail.

πτύξις, εως, ἡ (πτύσσω), ἡ δίπλωσις, ἡ κάμψις, τὸ δίπλωμα, pliage, n. m. καὶ plissement, n. m. (=σύμπτυξις)· βλ. **δίπλωσις, διπλόω**· || **πτύξις**, plissage, n. m. action de plisser, son résultat; || **πτύξις**, plissure, n. f. ὁ τρόπος τοῦ πτύσσειν (διπλόνειν), manière de plisser; || [ἱππευτ.] πτύξις τοῦ τραχήλου, pli de l'encolure. § — [ναυτ.] ἡ πρᾶξις τοῦ πτύσσειν (ἱστίον, σκηνήν, κτλ.), βλ. **πτύσσω**, serrer (ἐπὶ ἱστίων συνών. τοῦ ferler), ὅθεν πτύξις, ferlage, n. m.

πτύξον! [ναυτ.], βλ. **πτύσσω**.

πτύον, ου, τό· ὑποκορ. **πτυάριον**, τό, pelle, n. f. κοινῶς τὸ **φτυάρι**· σιδηροῦν πεπλατυσμένον ἐργαλεῖον μετὰ ξυλίνου στειλαιοῦ, χρήσιμον διὰ τὴν ἐκτόπισιν ἔκ τινος μέρους γαιῶν, ἄμμου, κτλ. ἢ διὰ τὴν ἐπίρριψιν τῶν καυσίμων εἰς τοὺς κλιβάνους, κτλ. Ἐν τῷ στρατῷ γίνεται χρῆσις διαφόρων πτύων· || **σκαφευτικὸν πτύον**, pelle-bêche, n. f. μικρὸν φορητὸν ἐργαλεῖον χρησιμεῦον ἐν τῷ στρατῷ ὡς σκαφευτικὸν ἐργαλεῖον, ὡς πέλεκυς καὶ ὡς πρίων· **φορητὸν πτύον πεζικοῦ** πεπλατυσμένον ἐργαλεῖον ἐν εἴδει πτύου ὅπερ διανέμεται εἰς 48 ἄνδρας κατὰ λόχον ἐν τῷ Γαλλικῷ στρατῷ διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ταχυσκάπτων· || **πτύον στρογγύλον**, pelle ronde, οὗτινος τὸ σιδηροῦν μέρος εἶνε πρὸς τὸ ἄκρον καμπύλον· || **πτύον τετράγωνον**, pelle carrée, οὗτινος τὸ σιδηροῦν μέρος εἶνε τετράγωνον· || **πτύον** μικρὸν διὰ τὰς **θερμάστρας**, pelle à feu; || — ξύλινον, σιδηροῦν, pelle en bois, en fer; || — ἀνθράκων· pelle à charbon; || **πτύον τρυπανιστικόν**, pelle pour forage ou pelle d'Arras, εἶδος κεκαμμένου σκαφείου ὅπερ μετ' εὐκολίας δύνανται νὰ χρησιμοποιήσωσι διὰ τὰς **τρυπανίσεις** (forages) τῶν συμπαγῶν ἀλλ' εὐκόλως ἐσκαπτομένων γαιῶν· || **σκαφευτικὸν πτύον**, bêche, n.f. ἤτοι πτύον τριγωνικὸν ἢ τετραγωνικὸν μετὰ βραχέος ἢ μακροῦ στειλαιοῦ φέροντος εἰς τὸ ἄκρον ἐνίοτε λαβήν, δι' οὗ ἐκσκάπτουσι τὰς μαλακὰς γαίας, εἴτε δι' ὠθήσεως ἐντὸς τούτων διὰ τῶν χειρῶν εἴτε καὶ τῇ βοηθείᾳ τοῦ ποδός.

πτυοφόρος, ου, ὁ (πτύον, φέρω), porte-pelle, n. m.

πτύσιμον, ου, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ πτύειν, action de cracher, crachement, n. m. τὸ πτύελον, crachat, n. m. [διδ.] πτυαλισμός, sputation, n. f. || εἶνε διὰ πτύσιμον, c'est à cracher dessus.

πτύσμα, ατος, τὸ (πτύω), τὸ πτύελον, κοινῶς φτύμα, τὸ ἀποπτυόμενον, matière muqueuse que l'on crache, crachat, n. m. βλ. **πτύελον**.

πτύσσω, μέλ. ύξω, διπλόω-ῶ, διπλόνω, διπλῶς, τριπλῶς, πολλαπλῶς, plier; || πτύσσω τὰς πλάκας, plier les plaques. § [ναυτ.] πτύσσω ἱστίον (σκηνήν), serrer une voile (une tente) (ἐπὶ ἱστίου συνών. τοῦ ferler), κοινῶς **μαζόνω** πανί, ἤτοι διπλῶ αὐτὸ παρὰ τὴν κεραίαν του μετὰ τὴν **συστολήν** του (carguer une voile; || πτύσσω (μαζόνω) σκηνήν, serrer une tente; || **πτύξις ἱστίων**, serrer les voiles; || **πτύξις** σκηνῶν, serrer les tentes; || **εἰς πτύξιν ἱστίων!** à serrer les voiles! || **εἰς πτύξιν σκηνῶν!** à serrer les tentes! Ἅπαντα εἰσὶ κελεύσματα προειδοποιητικὰ διὰ τὴν πτύξιν τῶν ἱστίων ἢ σκηνῶν. **Πτύξον!** Serrez! Ἐκτελεστικὸν κέλευσμα τῆς πτύξεως τῶν ἱστίων ἢ σκηνῶν. § [ναυτ.] πτύσσω **τὰ** δίχτυα, rentrer les filets; βλ. **δίκτυα ἀμυντικά**.

πτυστήριον, ου, τό· βλ. **πτυελοδοχεῖον**.

πτυχή, ῆς, ἡ· πτύξ, υχός, ἡ· τὸ δίπλωμα, ἡ δίπλωσις, pli, n. m. [συνεκδ.] ἡ ἐπιπτυχή, repli, n.m. ὁ ἑλιγμός, sinuosité, n.f. || **αἱ πτυχαὶ** φορέματος, les plis d'une robe; || **αἱ πτυχαὶ** τῆς σημαίας, les replis du drapeau; || **αἱ πτυχαί**, αἱ πτύξεις, les plissures, τὸ σύνολον τῶν πτυχῶν, assemblage de plis, κοινῶς ἡ **πιέταις καὶ πλέταις**. § —, pli, n. m. τὸ δεδιπλωμένον μέρος· τὸ μέρος ἔνθα συνενοῦνται δύο ἐλάσματα, κτλ. καὶ οὕτω σχηματίζεται πτυχή· || **πτυχὴ τοῦ ἐδάφους**, pli de terrain, καλεῖται μικρὸν ὕψωμα τοῦ ἐδάφους, ἀρκετὸν ἵνα καλύψῃ **τὰ** στρατεύματα ἀπὸ τὰς ὄψεις τοῦ πολεμίου.

πτυχίον, ου, τό· δίπλωμα [διδάκτορος, δημοδιδασκάλου, κτλ.], diplôme (m.), [de docteur; de maître d'école, etc.] § — [ἱκανότητος, εὑρεσιτεχνίας], brevet [de capacité; d'invention, etc.] πιστοποιητικὸν ἱκανότητος καὶ εἰδικότητος· βλ. καὶ **δίπλωμα**· || δίδω **πτυχίον εἴς** τινα, breveter. § —, commission,

n. f. εἶδος διπλώματος διδόμενον εἴς τινας κατηγορίας τοῦ στρατοῦ ἐν Γαλλίᾳ ὅπερ τοῖς ἐπιτρέπει νὰ μένωσιν εἰς τὰς τάξεις ἀνακατατασσόμενοι.

πτυχιοῦχος, ος, ον· ὁ λαβὼν δίπλωμα, πτυχίον, diplômé, ée, adj. breveté, ée, adj, ‖ ναύτης πτυχιοῦχος, matelot breveté ; ‖ —, commissionné, n. m. ὁ λαβὼν πτυχίον στρατιωτικός.

πτυχολογία, ας, ἡ· τάξις (διάταξις) τῶν πτυχῶν, ordre (disposition) des plis ; draperie, n. f.

πτύω, μέλ. ύσω, cracher ; κοινῶς φτύνω, ἐκρίπτω σίελον ἢ πτύελον ἐκ τοῦ στόματος· ‖ τὸν ἔπτυσε κατὰ πρόσωπον, il lui cracha au visage ; ‖ — αἷμα, cracher (rendre) du sang; ‖ — συχνά, crachoter.

πτῶμα, ατος, τό· cadavre, n. m. σῶμα [νεκρόν], corps [mort] ; σῶμα ἀνθρώπου ἢ ζώου νεκρόν· [μεταφ.] σῶμα λίαν ἐξασθενισμένον βαῖνον πρὸς τὸν θάνατον· π. χ. εἶνε κινούμενον πτῶμα, c'est un cadavre ambulant.

πτωματικός, ή, όν· cadavérique, adj. ὁ ἀφορῶν τὸ πτῶμα, qui a rapport au cadavre ; ‖ πτωματικὴ ἀκαμψία, rigidité cadavérique.

πτωματίνη ἢ πτωμαΐνη, ης, ἡ, ptomaïne, n.f. alcaloïde provenant de la décomposition des matières organiques. Πτωμαΐναι (ptomaïnes) καλοῦνται δηλητηριώδεις οὐσίαι ἀναπτυσσόμεναι κατὰ τὴν σῆψιν τῶν πτωμάτων ὡς προϊόντα πιθανῶς τῆς ἀποσυνθέσεως τῶν λευκωματοειδῶν οὐσιῶν. Ὁμοιάζουσι πολὺ κατὰ τὰς ἰδιότητας πρὸς τὰ φυτικὰ ἀλκαλοειδῆ, δι' ὃ καὶ ἐπεκλήθησαν «ζωϊκὰ ἀλκαλοειδῆ». Καὶ ἄλλαι μὲν εἰσὶ στερεαὶ οὐσίαι, ἄλλαι δὲ ὑγραί, δὲν εἶνε δὲ πᾶσαι ἐξ ἴσου τοξικαί· τινὲς μάλιστα φαίνονται ὡς μὴ δηλητηριώδεις. Ὀλίγαι εἰσὶν αἱ ἀποχωρισθεῖσαι καὶ ὁπωσδήποτε γνωσταὶ πτωμαΐναι (παρβολίνη, κολλιδίνη, ἀμφικρεατίνη κτλ.) Ὡς φυσιολογικαὶ πτωματῖναι χαρακτηρίζονται αἱ λευκωμαΐναι.

πτωματοκόμος, ου, ὁ· ὁ τὰ πτώματα μεταφέρων, enleveur de cadavres; βλ. καὶ ζωοκτόνος.

πτωματώδης, ης, ες· cadavéreux, euse, adj. ὡς πτῶμα ἢ ὅμοιος πτώματι, qui tient du cadavre ; ‖ χροιὰ (χρῶμα) πτωματώδης, teint cadavéreux.

πτῶσις, εως, ἡ· τὸ πίπτειν, κοινῶς πέσιμον, chute, n. f. ‖ ἡ πτῶσις τοῦ τείχους, la chute de la muraille ; ‖ ἡ πτῶσις τῶν χρηματογράφων, la chute (la baisse; la dépression) des valeurs. § [φυσ.] πτῶσις, chute, n. f. ἡ κίνησις τῶν ἐν τῷ ἀέρι ἐλευθέρων ἀφινομένων βαρέων σωμάτων πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, ἐφ' ἧς πίπτουσιν. Εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς βαρύτητος ἤτοι τῆς πρὸς τὸ κέντρον τῆς γῆς ἕλξεως τῶν σωμάτων. πρὸς τὸ ὁποῖον καὶ διευθύνονται τὰ πίπτοντα σώματα· βλ. καὶ **βαρύτης**· ‖ ἡ πτῶσις τῶν σωμάτων, la chute des corps. § [γραμμ.], cas, n. m. ἡ πτῶσις ὀνόματος, ἐν γένει ἡ τῆς ληγούσης μεταβολὴ παντὸς κλιτοῦ μέρους λόγου, π. χ. δικαίου, δίκαιον· ἢ οἱ τύποι οὓς λαμβάνουσι τὰ πτωτικὰ πρὸς δήλωσιν διαφόρων σχέσεων, ἃς διδάσκει τὸ συντακτικόν· ‖ αἱ πλάγιαι πτώσεις, les cas obliques. § [μουσ.] πτῶσις, cadence, n.f. repos marqué et amené de la voix ou de l'instrument à la fin d'une phrase musicale; cadence parfaite ; cadence plagale.

πτωτικός, ή, όν· εἰς πτῶσιν (ὄνομα) ἀνήκων, qui concerne les cas ; des cas, ὅθεν κλιτὸς «τὰ πτωτικὰ»=τὰ ὀνόματα· «πτωτικὸν σχῆμα» λέγεται γραμματικῶς σχῆμα καθ' ὃ δύο ἢ πολλαὶ τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος πτώσεις ἕπονται ἀλλεπάλληλοι. Πτωτικὰ εἶνε τὸ ἄρθρον, τὸ οὐσιαστικόν, τὸ ἐπίθετον, ἡ ἀντωνυμία καὶ ἡ μετοχή· τὰ δὲ διάφορα εἴδη τῶν τύπων οὓς ἐν τῇ κλίσει λαμβάνουσι τὰ πτωτικά, εἶνε τὸ γένος, ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ πτῶσις.

πτωχαίνω, θὰ πτωχάνω, κάμνω τινὰ πτωχόν, rendre pauvre, appauvrir. § — [οὐδ.], πτωχεύω, γίνομαι πτωχός, devenir pauvre ; s'appauvrir.

πτωχαλαζονεία, ας, ἡ· κοινῶς πτωχο[ψωρο]περηφάνεια, ὑπερηφάνεια τοῦ πτωχοῦ, fierté de gueux ; ἀλαζονική, ἀνόητος ὑπερηφάνεια, sot orgueil.

πτωχαλαζών, ῶνος, ὁ, ἡ· μεγάλαυχος ἐπαίτης ἢ πτωχὸς καυχηματίας, κοινῶς πτωχοπερήφανος, ξηλοπερήφανος, gueux présomptueux ; ὁ ἀνοήτως ἀλαζὼν (ὑπερήφανος), sottement fier.

πτωχεία, ας, ἡ· κοινῶς πτώχεια, κυρίως ἡ κατάστασις τοῦ ἐπαίτου (ψωμοζήτου), κοινῶς ἡ ψωμοζητεία, pauvreté, n. f. ὅθεν ἐσχάτη πενία, κοινῶς φτώχεια, ἡ ζήτεια, ἡ ἐπαιτεία, mendicité, n. f. βλ. καὶ **πενία**· ἡ ἔνδεια, ἄκρα πενία, indigence, n.f. [μεταφ.] πτωχία πνεύματος, pauvreté d'esprit.

πτώχευσις, εως, ἡ· appauvrissement, n. m. κατάστασις πτωχείας ἐν ᾗ περιέρχονται μικρὸν κατὰ μικρόν, état de pauvreté ou l'on tombe peu à peu ; [μεταφ.] ἐλάττωσις δυνάμεως, ἀφθονίας, diminution de force, d'abondance ; appauvrissement du sang ; [τὸ ἀντίθ. εἶνε **πλουτισμός**, enrichement]. § [συνήθ. νομ.], faillite, n.f. κατάστασις ἐμπορευομένου παύοντος (ἀναστέλλοντος) τὰς πληρωμάς του, état d'un commerçant qui cesse (suspend) ses payements ; ‖ εἶμαι ἐν πτωχεύσει, être en faillite ; βλ. καὶ **εἰσηγητὴς πτωχεύσεως**· ‖ πτώχευσις, ἡ χρεωκοπία, banqueroute, n. f. faillite d'un commerçant occasionnée par sa faute, et punie par la loi ; βλ. πτωχεύω· ‖ συνεπείᾳ τῆς πτωχεύσεως τῶν κ. κ. ... par suite de la faillite de M. M. ... nous nons trouvons obligés de... ‖ ὁ οἶκος οὗτος πρὸ ὀλίγου ἐπτώχευσε, cette maison vient de faire faillite ‖ — δολία, une banqueroute frauduleuse ; ‖ κηρύττεσθαι εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, se constituer en état de faillite, se déclarer en faillite ; ‖ πτωχεύειν, faire faillite ; faillir, manquer ; ‖ ἡ πτώχευσις αὕτη ἐπροξένησε πολὺν θόρυβον,

cette banqueroute a fait beaucoup de bruit, beaucoup d'éclat; || ἀπειράριθμοι πτωχεύσεις συμβαίνουσι καθ' ἑκάστην, de nombreuses faillites se déclarent tous les jours; || δὲν ἐνδιαφέρομαι ποσῶς εἰς τὴν πτώχευσιν τοῦ... je ne suis pour rien dans la faillite..., mes intérêts ne sont point compromis dans la faillite... || ᾄδεται, ὅτι τὸ κατάστημα...θὰ πτωχεύσῃ, le bruit court que la maison...faillira sous peu; || οἱ σύνδικοι τῆς πτωχεύσεως, les syndics de la faillite; || πτωχός, πτωχεύσας, **χρεωκόπος**, un failli.

πτωχεύω, μέλ. εύσω, καθιστῶ πτωχόν, appauvrir; γίνομαι πτωχός, s'appauvrir; ὁ πόλεμος πτωχεύει χώραν τινά, la guerre appauvrit un pays; || [μεταφ.] ἐλαττόνω τὴν γονιμότητα, τὴν ἀφθονίαν, diminuer la fertilité, l'abondance: appauvrir un terrain; [τὸ ἀντίθ. εἶνε [ἐμ]**πλουτίζω**, enricher]. § [συνήθ. νομ.] faire faillite; || ὁ **πτωχεύσας**, ασα, αν, le failli, n. ἐμπορευόμενος ὅστις ἔκαμε πτώχευσιν, commerçant qui a fait faillite; || οἱ πτωχεύσαντες δὲν εἶνε ἐκλέξιμοι καὶ δὲν δύνανται νὰ διορισθῶσιν οὔτε κηδεμόνες, οὔτε ἐπίτροποι, les faillis ne sont pas éligibles, et ne peuvent être ni tuteurs ni curateurs; || πτωχὸς (πτωχεύσας) ἐκ δυστυχιῶν, ἐκ δυστυχημάτων, un failli malheureux, excusable; || πτωχὸς δόλιος, ἐκ κακῆς προθέσεως, **χρεωκόπος**, un failli frauduleux, mal intentionné, inexcusable, un banqueroutier; || ἡ ὁμὰς (τὸ σύνολον) τῶν πτωχευσάντων, la masse du failli, de la faillite, la masse; || ὁ ἐλεγκτὴς (ἐξακριβωτὴς) τῶν βιβλίων τῆς πτωχεύσεως, le vérificateur des livres du failli.

πτωχικὰ [ἐπίρ.], πενιχρῶς, κατὰ πενήτων τρόπων, pauvrement, adv. ou petitement, adv.

πτωχικόν, οῦ, τό· πτωχὸν ἐνδιαίτημα (οἴκημα), pauvre demeure; || καταδεχθῆτε τὸ πτωχικόν μου, veuillez entrer sous mon (humble) toit.

πτωχικός, ή, όν· κοινῶς φτωχικός, εἰς πτωχὸν ἢ πένητα ἀνήκων, de pauvre; πτωχός, pauvre; γλίσχρος, μικρός, petit.

πτωχοζῶ, μέλ. ήσω· vivoter, ζῶ πτωχικά.

πτωχοκομεῖον, ου, τό· ἄσυλον τῶν πτωχῶν, hospice des pauvres; ἄσυλον [διὰ τοὺς ἐνδεεῖς], asile [pour les indigents], ἤτοι οἶκος καταφυγῆς τῶν πτωχῶν, maison de refuge; βλ. καὶ **ἄσυλον.**

πτωχολογιά, ᾶς, ἡ [δημ-] οἱ πτωχοὶ [ἐν γένει ἄνθρωποι], les pauvres [gens].

πτωχοπερηφάνεια, ας, ἡ [δημ.] βλ. **πτωχαλαζονεία.**

πτωχοπερήφανος, ὁ [δημ.] **πτωχαλαζών.**

πτωχός, ή, όν, προφ. κοινῶς φτωχὸς (εἰς τοὺς ἀρχαίους ὠνομάζετο κυρίως οὕτως ὁ ζητιάνος, mendiant, e, n. καὶ διέφερεν ἀπὸ τὸ πένης) «καὶ πτωχὸς μὲν λέγεται ὁ ἀπὸ πλούτου πεσὼν εἰς πενίαν, πένης δὲ ὁ ἀεὶ ἐν πενίᾳ διάγων» Χοιροβ. σήμερον πτωχὸς ὁ ἐνδεής, ὁ δυσπραγών, pauvre, adj. [συνεκδ.] κακεκτικός, chétif, ive, adj. ἄθλιος, misérable, adj. γλίσχρος, μικρός, petit, e, adj. || γῆ πτωχή, terroir stérile = ἄγονον ἔδαφος, κακὴ γῆ, mauvais terrain; || πτωχὸς τὸ πνεῦμα, pauvre d'esprit; || τὰ πτωχὰ τὸ πνεῦμα παιδία, enfants arriérés; || ὁ πτωχός! le pauvre homme. § [οὐσ. ἐν.] πτωχός, ὁ ἐπαίτης, ζητιάνος, mendiant, e, n.

πτωχοτροφεῖον, ου, τό· βλ. **πτωχοκομεῖον.**

πτωχῶς [ἐπίρ.], πενιχρῶς, πενήτων τρόπον, pauvrement, adv.

πυαιμία, ας, ἡ· pyohémie, n. f. συνώνυμον τοῦ pyhémie ou pyémie (πῦον, pus καὶ αἷμα, sang) n. f. [παθολ.] γενικὴ τοῦ ὀργανισμοῦ μόλυνσις ὑπὸ παθογόνου μικροβίου, infection générale de l'organisme par un microbe pathogène. Γενική τις τοῦ αἵματος διαφθορὰ ἐπερχομένη ἐνίοτε κατόπιν χειρουργιῶν ἐν αἷς δὲν ἐτηρήθη ἐπαρκὴς ἀντισηψία. Συμπτώματα αὐτῆς εἰσὶν αἰφνιδία ἀνύψωσις τῆς θερμοκρασίας μετὰ ῥίγους, ἰκτερική τις χρῶσις τοῦ δέρματος, ἄλγη κατὰ τὰς ἀρθρώσεις, τέλος ἀνάπτυξις ἀποστημάτων εἰς παντοίας θέσεις τοῦ σώματος. Σχεδὸν οὐδέποτε σώζεται ὁ παθών. Τὸ ὄνομα πυαιμία βασίζεται ἐπὶ τῆς θεωρίας ὅτι ἀπὸ τῆς τραυματικῆς ἐπιφανείας εἰσδύουσιν εἰς τὸ αἷμα αὐτούσια τὰ στοιχεῖα τοῦ πύου· πιθανώτερον ὅμως εἶνε ὅτι εἰσδύουσιν οἱ παράγοντες τοῦτο μικροοργανισμοί. Συχνότατα σὺν τούτοις εἰσδύουσι καὶ στοιχεῖα σηπτικά, ὅτε μετὰ τῆς πυαιμίας ἐπέρχεται καὶ σηψαιμία.

πυαιμικός, ή, όν, pyohémique, adj. [παθολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν πυαιμίαν, qui a rapport à la pyohémie; || μόλυνσις πυαιμική, infection pyohémique.

πύαρ, αρος, τό· πυὸς καὶ πῦος, βλ. **πρωτόγαλα.**

πυγαί, αἱ· βλ. **πυγή.**

πυγαῖον, ου, τὸ [στρατ.], culasse, n. f. (des bouches à feu), καλεῖται πυγαῖον τοῦ πυροβόλου τὸ ὄπισθεν τῆς θαλάμης μένον μέρος τοῦ σωλῆνος, ὅπερ εἰς τὰ ἐμπροσθογεμῆ πυροβόλα ἦτο ἐντελῶς κεκλεισμένον, ἀποτελοῦν τὸν πυθμένα τοῦ κοίλου, καὶ ἀπέληγεν ἐξωτερικῶς εἰς καμπύλην ἢ κωνικὴν ἐπιφάνειαν καὶ κεντρικὴν βάλανον, χρησιμεύουσα διὰ τοὺς χειρισμούς. Εἰς τὰ νεώτερα ὀπισθογεμῆ πυροβόλα τὸ πυγαῖον εἶνε ἀνοικτόν, διαπερώμενον ὑπὸ κυλινδρικῆς ὀπῆς, ἀποτελούσης προέκτασιν τοῦ κοίλου, ὅπως διὰ ταύτης τελῆται ἡ γέμισις, καὶ ἀπολῆγον εἰς ἐπίπεδον τομήν· προστίθεται ὅμως ἀναγκαίως ἕτερόν τι μηχάνημα, τὸ κλεῖστρον (fermeture), ὅπερ εἰσαγόμενον μετὰ τὴν γέμισιν ἐν ἐγκαθήσει κατασκευασμένῃ ἐν τῷ πυγαίῳ, χρησιμεύει πρὸς στεγανὴν καὶ ἀσφαλῆ ἔμφραξιν τοῦ ἄκρου τούτου τοῦ σωλῆνος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς βολῆς. Τὸ **πυγαῖον** περιλαμβάνεται μεταξὺ τῆς τομῆς αὐτοῦ (tranche de la culasse) καὶ τῆς **στεφάνης** (frette ou premier renfort. Κατ' ἐπέκτασιν διὰ τῆς λέξεως culasse οἱ γάλλοι ἐννοοῦσι πλειστάκις αὐτὸ τὸ **κλεῖστρον** (fermeture) [βλ. **οὐραῖον**, culasse, **ἐμφρακτήρ**, obturateur καὶ **πυριτοδόχην**].

πυγή, ῆς, ἡ· ἡ ἕδρα, κάθισμα (Ἡσύχ.), τὰ ὀπίσθια, ὁ πρωκτὸς (κῶλος), αἱ πυγαί· βλ. **πρωκτός,** καὶ **γλουτὸς** (fesse).

πυγηδὸν [ἐπίρ.], κατὰ πυγήν, κατὰ πυγάς, ἐκ τῶν ὄπισθεν, μὲ τὰ ὀπίσθια, par derrière ; πυγηδὸν ὀχεύεται = βατεύονται πλησιάζοντα κῶλον μὲ κῶλον· παλιμπυγηδὸν ὑποχωροῦντα = ὀπισθοπόρως, κῶλο μὲ κῶλο, en reculant.

πυγμαῖος, αία, αῖον· μεγέθους πυγμῆς, pygmée, n.m. μικρότατος τὸ μέγεθος, ἄνθρωπος νάνος, nain, n. m.

πυγμαχία, ας, ἡ· ἡ διὰ πυγμῆς μάχη, ἡ διὰ πυκτικῶν ἱμάντων μάχη, ἀγών, combat à coups de poing [ἀρχ.], pugilat, n. m. καθ' ἣν οἱ πύκται (πυγμάχοι) ἐπὶ Ὁμήρου εἰσέτι ἐμάχοντο ἔχοντες τὴν πυγμὴν τῆς χειρὸς ὡπλισμένην πυκτικοῖς ἱμᾶσι, δερματίνῃ τινὶ χειρίδι (χειροκτίῳ), πάλη διὰ τῶν πυγμῶν· || [μεταγ.] boxe, n. f.

πυγμαχικός, ή, ὸν καὶ **πυγμικός,** ἀφορῶν τὴν πυγμαχίαν, qui a rapport au pugilat, pugilistique, adj. || πυγμαχικοὶ ἀγῶνες, luttes pugilistiques.

πυγμάχος, ου, ὁ· ὁ πὺξ μαχόμενος, πυκτικοῖς ἱμᾶσι πυκτεύων [ἀρχ.], athlète qui se livre au pugilat, pugiliste, n. m. βλ. καὶ **πυγμαχία·** || [μεταγ.], boxeur, n. m. athlète qui s'exerce au pugilat.

πυγμαχῶ (έω), μέλ. ήσω, πὺξ μάχομαι, ἤτοι μάχομαι διὰ τῆς πυγμῆς, se battre à coups de poing ; se livrer au pugilat ; βλ. καὶ **πυγμαχία·** || [μεταγ.] boxer.

πυγμή, ῆς, ἡ· συνεσφιγμένη ἡ παλάμη τῆς χειρός, κοινῶς ὁ **γρόνθος,** poing, n. m. || πυγμή, κοινῶς ἡ **γροθιά,** coup de poing. § —, ἡ πυγμαχία (pugilat).

πυγμόμετρον, ου, τό· pygilomètre, n.m. ὄργανον πρὸς μέτρησιν τῆς δυνάμεως τῆς πυγμῆς.

πυγολαμπίς, ίδος, ἡ (πυγή), κοινῶς κωλοφωτιά, σκώληξ λάμπων κατὰ τὴν πυγήν, ver-luisant, n. m. ὅταν πετᾷ λέγεται mouche lumineuse ; [ποιητ.] luciole, n. m.

πυγονιπτήρ, ῆρος, ὁ (πυγή, νίπτω), bidet, n. m. (σημαίνει κυρίως τὸ ἱππάριον), λεκάνη σχήματος βιολίου (τετραχόρδου), τοποθετουμένη ἐπὶ χαμηλοῦ καθίσματος ἐφ' οὗ κάθηνται ἱππαστὶ καὶ χρησιμεύουσα διὰ πλύσιμον τῶν ἀποκρύφων μερῶν (qui sert aux ablutions intimes)· κατασκευάζεται ἐκ πορσελάνης, μετάλλου ἢ ἀπὸ ἐλαστικὸν κόμμι (καουτσούκ).

πυέλιον, ου, τό· poêle, n. f. κοινῶς κουτάλα· μέγα στρογγύλον κοχλιάριον ἐν ᾧ τήκουσι τὸν μόλυβδον.

πυελίς, ίδος, ἡ· βλ. **κοτύλη** (crapaudine). § **πυελὶς** ἢ **στροφεύς,** femelle, n. f. ou femelle de charnière, καλεῖται τὸ **θῆλυ τοῦ γιγγλυμοῦ** ἐντὸς τοῦ ὁποίου στρέφεται ὁ **στρόφιγξ** θύρας τινὸς (crapaudine dans laquelle tourne le gond d'une porte), ἤτοι ἐπίπεδον τεμάχιον σιδήρου φέρον ὀπὴν ἢ κοίλωμα ἐντὸς τοῦ ὁποίου στρέφεται ὁ **στρόφιγξ** (gond), βλ. λέξιν.

πυελῖτις, ιδος, ἡ· pyélite, n. m. inflammation de la muqueuse du bassinet et des calices du rein, φλεγμονὴ τοῦ βλεννογόνου ὑμένος ὅστις ἐπικαλύπτει τὴν πύελον καὶ τὰς κάλυκας τῶν νεφρῶν. Αἴτιον αὐτῆς συνηθέστατον εἶνε ἡ λιθίασις τοῦ νεφροῦ, σπανιώτερον δὲ ἡ διὰ τῶν νεφρῶν δίοδος ἐρεθιστικῶν οὐσιῶν (κανθαρίδων, κτλ.), συμπτώματα δὲ πυρετός, ἔμετοι, ἄλγος τῆς ὀσφυϊκῆς χώρας, βλέννα καὶ πῦον ἢ καὶ αἷμα ἐν τοῖς οὔροις, σπάνις τούτων ἢ καὶ τελεία ἀνουρία. Συχνὰ ἡ νόσος καταντᾷ χρονία καὶ λήγει εἰς θάνατον. Θεραπεία : ἐν ἀρχῇ τὰ ἀντιφλογιστικὰ (βδέλλαι, πάγος τοπικῶς), βραδύτερον ἐσωτερικῶς τὰ βαλσαμικά, τὰ στυπτικά, ἀλκαλικὰ ποτά, γάλα. Ἐὰν συνυπάρχῃ καὶ νεφρῖτις ἡ νόσος καλεῖται «**πυελονεφρῖτις**».

πυελονεφρῖτις, ιδος, ἡ· pyélo-néphrite (πύελος, bassin, καὶ νεφρός, rein) n. f. πυελῖτις συνοδευομένη ὑπὸ φλογώσεως τοῦ νεφρικοῦ παρεγχύματος, pyélite qui s'accompagne de l'inflammation du parenchyme rénal ; βλ. καὶ **πυελῖτις.**

πυελοπεριτονῖτις, ιδος, ἡ· pyélo-péritonite, n. f. βλ. **περιτονῖτις.**

πύελος, ου, ἡ· γενικῶς ἡ σκάφη, ἡ λεκάνη, bassin, n. m. βλ. καὶ **κάδος,** baquet, n. m. § [ἀνατ.] πύελος ἢ **λεκάνη,** bassin, n. m. καλεῖται τὸ μέρος τοῦ σκελετοῦ τὸ ἀποτελούμενον ἐκ τῶν λαγονίων ὀστῶν, τοῦ ἱεροῦ ὀστοῦ καὶ τοῦ κόκκυγος. Εἶνε κύτος εὐρύτερον μὲν πρὸς τὰ ἄνω, στενώτερον δὲ πρὸς τὰ κάτω, ἡ δὲ σπουδὴ αὐτῆς εἶνε ἐνδιαφέρουσα διὰ τὴν μαιευτικὴν ἰδίως ἅτε δι' αὐτῆς διερχομένου τοῦ νεογνοῦ κατὰ τὸν τοκετόν. Ἐν γένει ἡ πύελος εἶνε ἐπὶ τῆς γυναικὸς πλατυτέρα καὶ κατὰ τὸ ὕψος βραχυτέρα ἢ ἐπὶ τοῦ ἀνδρός. § **πύελος** [ἀνατ.] bassinet, n. m. petite poche du rein.

πυέμεσις, εως, ἡ· pyoémèse (πῦον καὶ ἔμεσις, vomissement) n. f. ἔμεσις (ξέρασμα) πύου, vomissement de pus.

πυεμετικός, ή, όν· pyomésique, adj. [παθολ.] ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν πυέμεσιν, qui se rapporte à la pyoémèse ; ὁ τῆς πυεμέσεως.

πύησις, εως, ἡ· ἡ πύωσις κοινῶς **ἔμπυωμα** καὶ **ὄμπυασμα,** suppuration, n. f. production ou écoulement de pus.

πυθαγόριον θεώρημα, théorème de Pythagore, καλεῖται τὸ γεωμετρικὸν θεώρημα ὅτι τὸ τετράγωνον τῆς ὑποτεινούσης παντὸς ὀρθογωνίου τριγώνου, ἰσοῦται μὲ τὸ ἄθροισμα τῶν τετραγώνων τῶν δύο αὐτοῦ πλευρῶν, le carré construit sur l'hypoténuse d'un triangle rectangle équivaut à la somme des carrés construits sur les côtés de l'angle droit.

πυθία, ας, ἡ [ἀρχ.], pythie, n. f. prêtresse de l'oracle d'Apollon à Delphès, ἡ ἱέρεια ἡ χρησμοδοτοῦσα ἐν τῷ ἐν Δελφοῖς μαντείῳ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ὁσάκις ἠρωτᾶτο τὸ μαντεῖον ἡ Πυθία μασσῶσα πρῶτον φύλλα δάφνης ἀνέβαινεν ἐπὶ τρίποδος τεθειμένου ἄνωθεν

βαράθρου ὅθεν ἐξήρχοντο πυκναὶ ἀναθυμιάσεις καὶ ἐκεῖ ἐν ἐκτάσει διατελοῦσα ἐξεστόμιζεν ἀσυναρτήτους λόγους, οἵτινες ἐπιμελῶς συλλεγόμενοι ὑπὸ τῶν παρισταμένων ἱερέων καὶ ἐπιτηδείως συναρμοζόμενοι παρεδίδοντο εἰς τοὺς ἐρωτῶντας ὡς χρησμοὶ ὑπὸ μορφὴν ἔμμετρον καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διφορουμένου νοήματος. Ἡ Πυθία ἐλαμβάνετο ἐκ τῶν ἐγχωρίων συνήθως παρθένων καὶ κατ' ἀρχὰς ἔπρεπε νὰ ἦνε νεαρᾶς ἡλικίας, ἀλλ' ὑστερώτερον μόνον 50ούτιδες ἐγίνοντο Πυθίαι· || ἡ Πυθία ἔδιδε τοὺς χρησμοὺς καθημένη ἐπὶ τρίποδος, la Pythie rendait ses oracles sur un trépied. § **πυθία**, pythonisse, n. f. [ἀρχ.] γυνὴ πεπροικισμένη ὑπὸ τοῦ δώρου τῆς προφητείας· [μεταγ.] γυνὴ ἐπαγγελλομένη τὴν μάντιν, ἤτοι προλέγουσα τὸ μέλλον. § [συνεκδ.] τὸ **μαντεῖον**, oracle, n.m. || εἶνε ἡ πυθία τοῦ κόμματος, c'est l'oracle du parti.

πυθμένιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ πυθμήν, culot, n. m. τὸ ἐπίπεδον μέρος τὸ ἀποτελοῦν τὸν **πυθμένα** (fond) **φυσιγγίου** (cartouche), **φυσίγγης** (gargousse), **ὀβίδος** (obus), κτλ. || — **βολίδος**, culot d'une balle oblongue; || — **βλήματος**, culot d'un projectile; || — βολιδοθήκης, culot de boîte à mitraille; || — σακκιδίου, culot de sachet; || — τοῦ κάλυκος, culot d'étui (d'une cartouche); || **πυθμένιον**, culot, n. m. τὸ μέρος ἐξ οὗ εἰς τὴν κοσμηματογραφίαν ἐξέρχονται τὰ φύλλα τοῦ **ἀραβουργήματος** (arabesque) καὶ τὰ φύλλα τῆς ἀκάνθης· || —, **ὑπόθημα**, **ὑπόβλημα**, culot ou culotte, n.f. τὸ ὑποκάτωθεν τιθέμενον· || πυθμένια πρὸς τόρνευσιν τῶν ἐγκρουστήρων τῶν πυροσωλήνων, culots pour tourner les chasses-fusées.

πυθμήν, ένος, ὁ· fond, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ μέρος τῶν κοίλων ἢ κενῶν σωμάτων τὸ μᾶλλον ἀπέχον ἐκ τῆς ἐπιφανείας, ἤτοι ὁ **πυθμὴν** (ἢ καὶ **πύνδαξ**, ακος, ὁ), τὸ **βάθος**, κοινῶς ὁ **πάτος**· || **διττοπύθμενος**, ον, à double fond; || **πυθμὴν** τοῦ κυλίνδρου, fond de cylindre, εἰς τὰς ἀτμομηχανὰς καλεῖται οὕτως ἡ χυτοσιδηρᾶ κυκλικὴ πλὰξ ἡ ἀντικειμένη εἰς τὸ **πῶμα** (couvercle) καὶ κλείουσα πρὸς τὰ κάτω τὸν κύλινδρον τῆς ἀτμομηχανῆς· || ὁ πυθμὴν τοῦ κολεοῦ, fond de fourreau de sabre; || ὁ πυθμὴν τοῦ κοίλου (τῶν πυροβόλων), fond de l'âme; || ὁ πυθμὴν τῆς πυξίδος, κτλ. fond de la boîte; || ὁ πυθμὴν τοῦ αὐλακίου, fond de la rayure; βλ. **αὐλάκιον** (rayure)· || τὸ ἔδαφος, ὁ πυθμὴν τῆς λέμβου, κτλ., fond du bateau; || ὁ πυθμὴν τῆς τάφρου, fond du fossé. § **πυθμήν**, cul, n. m. τὸ ὄπισθεν μέρος ἢ ἡ βάσις ἀντικειμένου τινός· || ὁ πυθμὴν τοῦ ὅλμου, cul de mortier. § **πυθμήν**, culot, n. m. τὸ μέρος τῆς σφενδόνης ἐν ᾧ ἐτίθεντο τὰ ἐκσφενδονιζόμενα ἀντικείμενα. § — τοῦ φατνώματος [ὀχυρ.] âme (ou fond) de l'embrasure. § — τῆς κοιλάδος, βλ. **βάσις**, seuil ou fond d'une vallée.

πύθων, ωνος, ὁ· python, n.m. γένος ὄφεων ἐκ τῶν μὴ ἰοβόλων, λίαν ὅμοιον πρὸς τὸ τοῦ βόα.

πυΐσκομαι, βλ. **πυοῦμαι.**

πυκνὰ [ἐπίρ.] βλ. **πυκνὸς** καὶ **πυκνῶς.**

πυκνάδα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου]=κόσκινον χονδρὸν (πυκνὸν) καὶ ἐκ δέρματος κατασκευασμένον, δι' οὗ κοσκινίζουσι τόν τε σῖτον καὶ τὸ ἄλευρον.

πυκνοζύμη, ης, ἡ· levure pressée; βλ. ζύμη.

πυκνόμαλλος, ος, ον· βλ. **βαθύκομος.**

πυκνόμετρον, ου, τό· densimètre n. m. ἢ πυκνογνωμόνιον, τὸ (κατὰ τὸν τύπον τοῦ μοιρογνωμόνιον)· ὄργανον δι' οὗ προσδιορίζεται ἡ πυκνότης (δασύτης, densité) τῶν σωμάτων, ὅπερ καλεῖται καὶ **δασύμετρον** διὰ τὴν καταμέτρησιν τῆς δασύτητος τῆς πυρίτιδος.

πυκνόθριξ, ιχος, ὁ· ὁ ἔχων πυκνὰς τὰς τρίχας, à la chevelure épaisse.

πυκνόνω, μέλ. ώσω, **πυκνόω-ῶ**, συμπυκνόω, condenser; κάμνω τι παχύ, αὐξάνω τὸ πάχος, épaissir; καθιστῶ τι πυκνόν, rendre compact; πυκνόω-ῶ, serrer. § [οὐδ. καὶ μέσ.] γίνομαι πυκνός, στερεός, devenir compact (épais); παχύνομαι, χονδραίνω, s'épaissir; συμπυκνοῦμαι, se condenser. § [τακτ.] **πυκνόω-ῶ**, serrer; || πυκνόω-ῶ τοὺς ζυγούς, serrer les rangs, τοὺς ζυγοὺς πυκνώσατε· || **πυκνώσατε**! serrer les intervalles, σημαίνει ἐν τῇ τακτικῇ τὴν σμίκρυνσιν, ἤτοι τὴν πύκνωσιν τῶν διαστημάτων εἴτε πρὸς τὰ δεξιά, εἴτε πρὸς τ' ἀριστερά· βλ. καὶ παραγγέλματα εἰς λέξιν **διάστημα** (intervalle).

πυκνοπαιδοῦσα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ ἀλλεπαλλήλως τίκτουσα γυνή.

πυκνόρρευστος, ος, ον· ὁ ῥέων ἐν ῥευστῇ πυκνῇ καταστάσει.

πυκνός, ή, ον· φύσει ἢ τέχνῃ πυκνός, στερεός, ἀδρομερὴς (ἀντίθ. τῷ ἀραιός, μανός, λεπτός), παχύς, χονδρός, πυκνός, épais, aisse, adj. συμπαγής, compact, e, adj. (βλ. **πυκνότης, δασύτης**)· σφικτός, πυκνός, serré, ée, adj. dru, e, adj. touffu, e, adj. **πυκνὰ μαλλιά**, cheveux épais; || πυκνὸν πλῆθος, une foule compacte; || — πληθυσμός, une population dense; || πυκνὸν ὕφασμα, tissu serré; || πυκνὴ χιών, neige serrée (drue); || πυκνὸν δάσος, bois touffu. § [οὐδ. πληθ. ἐπίρ.] **πυκνά**, κατὰ τρόπον πυκνόν, d'une manière serrée, serré, ée; πυκνῶς, dru, adv. || γράφει πυκνά, il écrit serré; il serre son écriture; || σπείρω πυκνά, semer dru; || συχνὰ πυκνὰ [φρ.], très-souvent; || πυκνὴ γῆ, terre massive, ἤτοι ἡ στερεὰ καὶ ἄνευ κενῶν· || πυκνὴ φάλαγξ· βλ. **φάλαγξ.**

πυκνόστυλον, ου, τὸ [ἀρχιτ.], pycnostyle, n. m. ὁ ἔχων διαστύλιον (entrecolonnement) ἴσον τῷ πάχει μιᾶς καὶ ἡμισείας διαμέτρου τοῦ στύλου, ἤτοι ἴσον μὲ τρεῖς **ἐμβάτας** (module) (Βιτρούβιος). § **πυκνόστυλος**, ος, ον· pycnostyle, adj. ὁ ἔχων πυκνοὺς στύλους, ἤτοι ὁ **μετὰ** πυκνοστύλου κατεσκευασμένος.

πυκνότης, ητος, ἡ· ἡ φύσει ἢ τέχνῃ ἰδιότης τοῦ πυκνοῦ (ἀντίθετον τῷ ἀραιότης, μανό-

της, λεπτότης), épaisseur, n.f. densité, n.f. consistance, n. f. [διδ. ἐν.]. compacité, n.f. § **πυκνότης**, ἡ· densité, n. f. **πυκνόν**, τὸ (δασύτης, ἡ), σώματος τινὸς ὁμογενοῦς καλεῖται ἡ **μάζα τῆς μονάδος τοῦ ὄγκου αὐτοῦ**· σῶμά τι εἶνε πυκνότερον ἑτέρου ὅταν ἐμπεριέχῃ περισσοτέραν ὕλην ἐν τῷ αὐτῷ ὄγκῳ. Ἐὰν παραστήσωμεν διὰ Π τὴν πυκνότητα, δι' Ο τὸν ὄγκον καὶ διὰ Μ τὴν μάζαν σώματός τινός, θέλομεν ἔχει ἐκ τοῦ δοθέντος τῆς πυκνότητος ὁρισμοῦ τὴν ἰσότητα $Μ = Π \times Ο$. Ἡ ἰσότης αὕτη ἐκφράζει, 1ον ὅτι ἡ μάζα εἶνε ἀνάλογος τῆς πυκνότητος καὶ τοῦ ὄγκου, 2ον ὅτι, ὅταν οἱ ὄγκοι δύο σωμάτων ἦνε οἱ αὐτοί, αἱ μάζαι αὐτῶν Μ καὶ Μ' εἶνε ἀνάλογοι τῶν πυκνοτήτων Π καὶ Π', καὶ 3ον ὅτι ἡ πυκνότης Π μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς μάζης εἶνε ἀντιστρόφως ἀνάλογος τοῦ ὄγκου αὐτῆς Ο. Βλ. καὶ **δασύτης**.

πυκνόφυλλος, ος, ον· ὁ ἔχων πυκνὰ τὰ φύλλα, touffu, e, adj.

πυκνόω-ῶ, καὶ

πυκνῶ, βλ. πυκνόνω.

πυκνῶς [ἐπίρ.] καὶ **πυκνά**, κατὰ τρόπον πυκνόν, d'une manière épaisse (serrée), serré, adv. dru, adv. ‖ [τόποι] πυκνῶς κατοικημένοι, à population dense.

πυκνώσατε! βλ. πυκνόνω καὶ **διάστημα**.

πύκνωσις, εως, ἡ· τὸ ἀποτέλεσμα καὶ ἡ πρᾶξις τοῦ κάμνειν τι πυκνόν, action d'épaissir, de s'épaissir, épaississement, n. m. συμπύκνωσις, condensation, n. f.

πυκνωτής, οῦ, ὁ [ἠλεκτρ.] βλ. **συμπυκνωτὴρ** (condensateur).

πύκτης, ου, ὁ [ἀρχ.] pugile, n. m. ἀθλητὴς παλαιῶν τῇ πυγμῇ, athlète qui se battait à coups de poing; [μεταγ.] boxeur, n. m. qui dispute le prix du pugilat; βλ. καὶ **πυγμάχος**, **πυγμαχία**.

πύλαι, αἱ· les portes ou défilé, n. m.= τὰ **στενά**, ἰδίως ἐπὶ ποταμοῦ, κοινῶς ἡ **πόρτες**, ἤτοι μέρος ἔνθα ἡ κοίτη στενοῦται περιλαμβανομένη μεταξὺ ἀποκρήμνων μερῶν, ὅπως σήμερον καλοῦνται **πόρτες** ἐπὶ τοῦ Ἀχελῴου, τὸ μέρος ἔνθα εἶνε ἤδη ἡ μεγάλη γέφυρα τῆς ὁδοῦ μεταξὺ Ἀγρινίου καὶ Κραβασαρᾶ.

πύλη, ης, ἡ· porte, n. f. κοινῶς ἡ πόρτα, ἰδίως ἡ μεγάλη θύρα τείχους πόλεως, φρουρίου, μεγάλου κτιρίου, ναοῦ, βλ. **θύρα**· ‖ ἡ Ὑψηλὴ Πύλη [ἐν Τουρκίᾳ], la Sublime Porte; ‖ ἡ πύλη τοῦ Ἀδριανοῦ, la porte d'Adrien; ‖ αἱ πύλαι τοῦ Ἅδου, les portes de l'Enfer; βλ. καὶ **πύλαι**.

πύλη, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], σώζεται ἡ λέξις μόνον ἐπὶ τοῦ παραπετάσματος τῆς μέσης πύλης τοῦ ἱεροῦ. Ἡ Ὡραία Πύλη.

πυλόνω, πάσχω ἀπὸ πυλώματα. § **πυλόνω** [διάλ. Οἰνόης], σφίγγομαι, πιέζω (διὰ τοῦ διαφράγματος τὰ κοιλιακὰ τοιχώματα) = δυσκολεύομαι (εἰς τὴν ἀφόδευσιν, ἀποπάτησιν καὶ μεταφορ.) «ἐπύλωσα, ἐπύλωσα καὶ τίποτε 'κ ἐποῖκα» = σφίχθηκα, μὰ τίποτε δὲν ἔκαμα· βλ. καὶ **πυλώματα**.

πυλώματα, τὰ (πύλη), épreintes n. m. pl. ὀδυνηρὰ ἐπιθυμία πρὸς ἀφόδευσιν, envie douloureuse d'aller à la selle, οἱ **τανυσμοὶ** (ténesmes); βλ. λέξιν.

πυλών, ῶνος, ὁ· portail, n. m. μεγάλη θύρα κεκοσμημένη ἄνωθεν δι' ἐξοχῶν καὶ ἔμπροσθεν διὰ στύλων, ἐν τῇ κυρίᾳ εἰσόδῳ ναοῦ ἢ μεγάρου. Ἡ ὡραία αὕτη διακόσμησις τῆς προόψεως τοῦ ναοῦ κατὰ τὸν μεσαίωνα ἦτο ἄγνωστος ἐν τῇ ἀρχαιότητι. Δὲν παρουσιάζει οὐδὲν τὸ κοινὸν μὲ τὸ **προπύλαιον** (portique), ὅπερ ἀπήλασσε τοὺς ἀρχαίους νὰ δώσωσι τοσούτῳ μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν **πύλην** (porte). ‖ **πύλη καὶ πρόπυλον** ναοῦ, portail (ἤτοι porte et façade d'un temple); ‖ **πυλών**, ἡ πύλη, portail d'une maison, μεγάλη τις αὔλειος θύρα. Τὸ **πρόθυρον** ἢ τὰ **πρόθυρα**· ἐπὶ προθύροις ἢ ὑπὸ τὸ πρόθυρον, sous le portail ἢ à l'entrée. § **πυλών**, τὸ **πρόστῳον**, portique, n. m. ou porche [d'église; de temple] [ἐνί.] pylône, n. m. ‖ **πυλῶνες**, pylône, n. m. οὕτως ὀνομάζονται τὰ μεγάλα πυργοειδῆ οἰκοδομήματα ἅτινα σχηματίζουσι τὴν κυρίαν εἴσοδον τῶν ναῶν τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἅτινα ἕνεκα τῆς ἰδιαζούσης αὐτοῖς διαμορφώσεως εἶνε ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων χαρακτηριστικῶν τῆς ἀρχαίας Αἰγυπτιακῆς ἀρχιτεκτονικῆς.

πυλωρικός, ή, όν· pylorique, adj. [ἀνατομ.] ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὸν πυλωρόν, τοῦ πυλωροῦ· ‖ στόμιον, μῦς πυλωρικός, orifice, muscle pylorique; ‖ ἀρτηρία, φλὲψ πυλωρική, artère, veine pylorique.

πυλωρισμός, οῦ, ὁ· pylorisme, n. m. συσφιγκτικὴ σπασμωδικὴ κίνησις τοῦ πυλωροῦ προερχομένη ἐκ τῆς ὑπάρξεως γειτνιαζουσῶν αὐτῷ ἐξελκώσεων τοῦ στομάχου.

πυλωρός, οῦ, ὁ· ὁ θυρωρός, portier, n. m. ‖ — **τοῦ στρατῶνος**, planton à la porte du quartier. § **πυλωρὸς** [ἀνατομ.], pylore, n. m. τὸ εὐθὺ καὶ κατώτερον στόμιον τοῦ στομάχου δι' οὗ διέρχονται αἱ τροφαὶ μεταβαίνουσαι εἰς τὸ δωδεκαδάκτυλον, orifice inférieur de l'estomac, par ou passent les aliments pour entrer dans le duodénum; ‖ **ἔμφραξις τοῦ πυλωροῦ**, obstruction du pylore.

πυνδακόξυλα, τά· βλ. **πατώξυλα**, burettes.

πύνδαξ, ακος, ὁ· βλ. **πυθμήν**, fond, n.m.

πυνθάνομαι, ἐρωτῶ νὰ μάθω τι, ἐρευνῶ, ἐξετάζω, λαμβάνω πληροφορίας, s'enquérir.

πυξάρι, τὸ [δημ.], βλ. πύξος.

πυξιδοθήκη, ης, ἡ [ναυτ.], habitacle, n. m. κοινῶς ἡ **γριζόλα**· ἡ πρὸς ἐναπόθεσιν τῆς πυξίδος προωρισμένη θήκη.

πυξιδοποιεῖον, ου, τὸ [ναυτ.], ἐργαστήριον κατασκευῆς πυξίδων, atelier des boussoles; cadrannerie, n. f. (cadran, συνών. τοῦ boussole, πυξίς).

πυξιδοποιός, οῦ, ὁ· ὁ κατασκευάζων πυξίδας, cadrannier, n. m.

πύξινος, η, ον· ἐξ ξύλου πύξου, de buis.

πυξίον, ου, τὸ (τοῦ ζωγράφου), palette (f.) du peintre; τεμάχιον ἐκ λεπτοῦ ξύλου, με-

τάλου ἢ ὑέλου ἐφ' οὗ οἱ ζωγράφοι ἀναμιγνύουσι τὰ χρώματά των.

πυξίς, ιδος, ἡ· boîte, n. f. κάψα, ης, ἡ· κυτίς, ιδος, ἡ· θήκη, ης, ἡ· **περίβλημα,** τό· δοχεῖον, τό· κιβώτιον, ου, τό· ἀναλόγως τοῦ πράγματος, κοινῶς τὸ **κουτί, κουτίον**· ‖ ἡ πυξὶς τῆς σφραγῖδος, boîte à cachet, τὸ κουτὶ τῆς βούλας· ‖ — πυροσωλήνων, boîte à fusées; ‖ — ἐκκαυμάτων, boîte à étoupilles; ‖ — στέατος, boîte à suif; ‖ — ἀπὸ πεταλείου, boîte en tôle; ‖ — κεντρικὴ [σιδηροδ.] boîte radiale; ‖ πυξίδες κτιδονωταὶ ἢ ὁδηγοὶ διωστήρων [ναυχλ.) boîtes à came. § πυξίς, κυτίδιον, κιβωτίδιον, caissette, n.f. § — ἐμπυρευμάτων, ἐκκαυμάτων ἢ καψυλλίων, amorçoir, n. m. § — σίφωνος, corps de pompe, ἢ ἀντλίας, ἢ σῶμα τῆς ἀντλίας, ἤτοι ἡ θήκη (ὁ κύλινδρος) ἐν ᾗ κινεῖται τὸ ἔμβολον τοῦ σίφωνος· βλ. καὶ **σίφων** (pompe). § πυξίς, ίδος, ἡ, boussole, n. f. ἢ **πολοδείκτης,** ὁ. Ἡ πυξὶς σύγκειται ἀπὸ μαγνητικὴν τινὰ βελόνην, περιστρεφομένην ἐλευθέρως ἐπὶ **στυλίσκου** (pivot) εὑρισκομένου εἰς τὸ κέντρον κυκλικοῦ πίνακος φέροντος **βεβαθμονομημένην ἄντυγα** (limbe gradué) εἰς μοίρας. Τὸ σύνολον τοῦτο περιλαμβάνεται ἐντὸς θήκης. Ἡ πυξὶς βασίζεται ἐπὶ τῆς ἰδιότητος τῆς μαγνητικῆς βελόνης, ἥτις ἐλευθέρως αἰωρουμένη λαμβάνει ἀφ' ἑαυτῆς καὶ διατηρεῖ διεύθυνσιν πλησιάζουσαν πρὸς τὴν τοῦ Βορρᾶ-Νότου, ἤτοι τῆς Μεσημβρίας· βλ. **βελόνη** (aiguille aimantée)· ‖ [ναυτ.] πυξὶς (μαγνητική), boussole, n.f. ou compas, n. m. κοινῶς ὁ **μπούσουλας** ἐν τῷ ναυτικῷ, βλ. κατωτέρω· ‖ — μετὰ κλισιμέτρου, boussole à éclimètre; βλ. **κλισίμετρον** (éclimètre)· ‖ μαγνητικὸν ἄθυρμα, boussole breloque, μικρὰ πυξὶς διαμέτρου 1-2 χιλιοστ. ‖ **χωρομετρικὴ πυξίς,** boussole d'arpenteur; πυξὶς χρήσιμος εἰς τὴν τοπογραφίαν πρὸς μέτρησιν γωνιῶν· ‖ **ναυτικὴ πυξίς,** boussole de marine, compas; βλ. **κατωτέρω**· ‖ **ἀποκλιτικὴ πυξίς,** boussole de déclinaison; καλεῖται οὕτως ἡ πυξὶς ἤτοι τὸ ὄργανον δι' οὗ εὑρίσκομεν τὴν ἀπόκλισιν τῆς μαγνητικῆς βελόνης ἔν τινι δεδομένῳ τόπῳ. Αὕτη σύγκειται ἐκ πυξίδος μετὰ τηλεσκοπίου· βλ. **ἀπόκλισις** καὶ **βελόνη μαγνητική** (déclinaison καὶ aiguille aimantée); ‖ **πυξὶς ἡμιτόνων καὶ ἐφαπτομένων,** boussole des sinus et des tangentes; ὄργανον χρησιμεῦον πρὸς μέτρησιν τῆς ἐντάσεως τῶν ἠλεκτρικῶν ῥευμάτων. Τὸ ὄργανον τοῦτο ἐκλήθη **πυξὶς ἡμιτόνων καὶ ἐφαπτομένων** διότι αἱ ἐντάσεις τῶν ἠλεκτρικῶν ῥευμάτων εἶνε ἀνάλογοι τῶν ἡμιτόνων καὶ τῶν ἐφαπτομένων τῶν σχηματιζομένων γωνιῶν ὑπὸ τοῦ μαγνητικοῦ μεσημβρινοῦ (ὅταν τὸ ὄργανον ἦνε τοποθετημένον καὶ ἕτοιμον πρὸς χρῆσιν) καὶ τῆς μαγνητικῆς βελόνης ἀποκλινούσης κατὰ τὴν διάβασιν διαφόρων ἠλεκτρικῶν ῥευμάτων διὰ τοῦ ὀργάνου· ‖ **ἐγκλιτικὴ πυξίς,** boussole d'inclinaison, καλεῖται τὸ ὄργανον τὸ χρησιμεῦον διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐγκλίσεως τῆς μαγνητικῆς βελόνης, ἀποτελεῖται δὲ ἀπὸ κατακόρυφον διῃρημένον εἰς μοίρας κύκλου εἰς τὸ κέντρον τοῦ ὁποίου ἀρτᾶται περὶ ἄξονα ὁριζόντιον ἡ μαγνητικὴ βελόνη, ἵνα στρέφηται ἐν τῷ ἐπιπέδῳ τοῦ μαγνητικοῦ μεσημβρινοῦ. Βλ. **ἔγκλισις** καὶ **βελόνη μαγνητικὴ** (inclinaison, aiguille aimantée); ‖ χωροσταθμικὴ πυξίς, boussole nivelante. § — [ναυτ.], compas, n. m. (**πυξὶς μαγνητική**), boussole, κοινῶς ὁ **μπούσουλας**· ὄργανον χρησιμεῦον διὰ νὰ δεικνύῃ τὰ κύρια καὶ ἐνδιάμεσα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, τὰς διευθύνσεις τῶν ἀνέμων καὶ τὴν πορείαν τοῦ πλοίου· ἀποτελεῖται ἐξ **ἀνεμολογίου** (rose des vents; βλέπε λέξιν) προσκεκολλημένου ὁριζοντίως ἐπὶ **μαγνητικῆς βελόνης** (aiguille aimantée), στηριζομένης καὶ περιστρεφομένης διὰ τοῦ κέντρου τῆς βαρύτητός της ἐπὶ τῆς αἰχμῆς **στυλίσκου** (pivot) καθέτως τοποθετουμένου ἐν τῷ κέντρῳ ὀρειχαλκίνης κυλινδρικῆς **θήκης** (boîte ou cuvette). Ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ, τοποθετήσεως, κατασκευῆς, κτλ. ὑπάρχουσι διαφόρων εἰδῶν πυξίδες· ‖ **εὐθυντηρία πυξίς,** compas de route, χρησιμεύουσα διὰ τὰς πορείας τῶν πλοίων. Ἡ **θήκη** (boîte) τῆς πυξίδος ταύτης φέρει ἐσωτερικῶς καὶ πρῴραθεν μελαίνην γραμμὴν καλουμένην **δεικνύουσαν γραμμὴν** (ligne de foi), ἀνταποκρινομένην εἰς τὸ διὰ τῆς τρόπιδος καὶ τῆς **πρῴρας** διερχόμενον κάθετον ἐπίπεδον. Πρὸς τήρησιν δεδομένης πορείας πλοίου τινός, ἀρκεῖ ἡ κατάλληλος τοῦ πλοίου τούτου στροφὴ μέχρις οὗ ἡ **δεικνύουσα γραμμὴ** συμπέσῃ εἰς τὴν προέκτασιν τῆς ἀκτῖνος τοῦ ἀνεμολογίου τῆς πυξίδος τῆς διερχομένης διὰ τῆς δοθείσης πορείας· ‖ **διοπτηρία πυξίς,** compas de relèvement, χρησιμεύουσα πρὸς διόπτευσιν ἀντικειμένου τινός, ἢ πρὸς προσδιορισμὸν τοῦ ἀνεμορρόμβου εἰς ὃν κεῖται ἀντικείμενόν τι. Πρὸς τοῦτο αἱ πυξίδες αὗται φέρουσιν ἄνωθεν **διοπτῆρα** (alidade) περιστρεφόμενον ὁριζοντίως· ‖ **ἀζιμουθικὴ πυξὶς** ἢ **παραλλακτικὴ πυξίς,** compas azimutale ou compas de variation, χρησιμεύουσα πρὸς προσδιορισμὸν τοῦ **ἀζιμοὺθ** ἀστέρος ἢ ἀντικειμένου τινός, καὶ τῆς παραλλαγῆς τῆς πυξίδος. Αἱ πυξίδες αὗται εἰσὶν ὅμοιαι τῶν **διοπτηρίων,** ἀλλ' ὁ διοπτὴρ αὐτῶν στρέφεται ὁριζοντίως καὶ καθέτως· βλ. καὶ **ἀζιμουθιακός**· ‖ **ἀνάστροφος πυξίς,** compas renversé, ἤτοι πυξὶς ἐξαρτωμένη ἐξ ὀροφῆς ἢ ὑψηλοῦ τινος ἀντικειμένου, εἰς τρόπον ὥστε νὰ βλέπωμεν ἐκ τῶν κάτωθεν τὴν πορείαν τοῦ πλοίου. Αἱ πυξίδες αὗται τοποθετοῦνται συνήθως εἰς τὰς αἰθούσας τῶν κυβερνητῶν· ‖ **πυξὶς μετὰ ῥευστοῦ,** compas à liquide. Ἡ θήκη τῶν πυξίδων τούτων οὖσα ἑρμητικῶς κεκλεισμένη εἶνε πλήρης οἰνοπνεύματος ἢ ἄλλου παραπλησίου ὑγροῦ ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται τοποθετημένη ἡ πυξίς· ὁ λόγος τῆς τοιαύτης διατάξεως εἶνε ὅπως αὕτη καθίσταται εὐσταθεστέρα κατὰ τὰ μεγάλα διατοιχήματα καὶ προνευστάσματα, χρησιμοποιεῖται δὲ ὡς **εὐθυντηρία πυξὶς** (compas de route); ‖ **ἐπιλέμβιος πυξὶς** φορητή, compas d'embarcation ou volet, n. m. εὐθυντηρία πυξὶς ἐντὸς ξυλί-

νου πυξιδοθήκης τοποθετουμένη ἐντὸς λέμβου.

πύξος, ου, ὁ· buis n. m. δένδρον καλούμενον οὕτω διὰ τὸ πυκνὸν τοῦ ξύλου· τὸ πυξάρι ἢ **τσιμισίρι**· βλ. καὶ ξύλον.

πυξῶδες (τὴν χροιάν), brun de buis; χρῶμα **καστάνινον**.

πυογένεια, ας, ἡ· pyogénie ou pyogénèse, n. f. παραγωγὴ πύου, πύωσις, ἐμπύησις (suppuration), κοινῶς ὄμπυασμα.

πυογενικός, ή, όν· pyogénique, adj. ὁ τῆς πυογενείας· || **μεμβράνη** πυογενική, membrane pyogénique, τοίχωμα τοῦ ἀποστήματος σχηματιζόμενον ὑπὸ κυτταρώδους ἱστοῦ, κληθὲν οὕτω διότι ἐφρόνουν τὸ πάλαι ὅτι ἐκκρίνει τὸ πῦον.

πυογόνος, ος, ον· pyogène (πῦον καὶ γεννῶ, qui engendre), adj. ὁ ἐπιφέρων ἐμπύησιν, qui fait suppurer; || τὰ πυογόνα βακτηρίδια, les bacilles pyogènes.

πυοδερμία, ας, ἡ· pyodermie (πῦον καὶ δέρμα, peau) n. f. δερματικὴ πάθησις (affection cutanée) συνισταμένη ἐκ διαφόρων ἐμπυήσεων προξενουμένη συνήθως ὑπὸ τοῦ σταφυλοκόκκου τοῦ παρατηρουμένου εἰς τὰ παιδία καὶ νήπια τὰ προσβαλλόμενα ὑπὸ στομαχικῶν διαταράξεων.

πυοειδής, ής, ές· pyoïde, adj. ὁμοιάζων τὸ πῦον, qui ressemble au pus.

πυοθώραξ, ακος, ὁ· pyothorax (πῦον καὶ θώραξ) n. m. [παθολ.] ἡ ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ ὑπεζωκότος ὑμένος ἄθροισις πύου, συνήθως προερχομένου ἐκ πυογόνου **πλευρίτιδος** (pleurésie purulente).

πυοκοιλία, ας, ἡ· pyocélie (πῦον, pus καὶ κοιλία, bas-ventre) n. f. [παθολ.] σχηματισμὸς πύου ἐν τῇ κοιλίᾳ, formation du pus dans l'abdomen.

πυοκοιλιακός, ή, όν· pyocélique, adj· ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν πυοκοιλίαν.

πυοκυανικός, ή, όν· pyocyanique, adj. βακτηρίδιον χρωματίζον κυανᾶς τὰς πυώδεις ὕλας· λέγεται καὶ bacille Gessord; τὸ **πυοκυανικὸν βακτηρίδιον** (bacille pyocyanique du pus bleu) ἀφθονεῖ ἐν τῷ ὕδατι καὶ εἰς τὰς ὀργανικὰς κοιλότητας τοῦ σώματος.

πυοκυάνιον, ου, τό· pyocyanine, n. f. οὐσία χρωματίζουσα κυανὰς τὰς πυώδεις ὕλας.

πυόκυστις, εως, ἡ· pyocyste (πῦον καὶ κύστις, vessie) n. f. οἴδημα ἐκ κύστεως πεπληρωμένης διὰ πύου.

πῦον, ου, τό· pus (προφ. pu) n. m. σεσηπὸς αἷμα, κοινῶς ἔμπυον καὶ ὄμπυον· ἐξίδρωμα παθολογικὸν (exsudat pathologique) εἰς ὃ καταλήγουσι τὰ ἀποστήματα, οἱ φλεγμοί, κτλ

πυόρροια, ας, ἡ· ῥοή, ἐκροὴ πύου, écoulement de pus; pyorrhée, n. f. ou pyorrhagie, n. f. πύησις ἢ **ἐμπύησις**, suppuration, n. f. production ou écoulement de pus.

πυορροϊκός, ή, όν· suppurant, e, adj. ὁ **πυορροῶν**, qui suppure; || πληγὴ πυορροϊκή, plaie suppurante.

πυορροῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐκρέω πῦον, rendre du pus; suppurer; || ἀπόστημα πυορροοῦν, abcès qui suppure.

πυοῦμαι, πυΐσκομαι, πυορροῶ, suppurer, rendre du pus; βλ. καὶ **ἐμπυόομαι**.

πυουρία, ας, ἡ· pyurie (πῦον καὶ οὐρεῖν, uriner) n. f. présence du pus dans l'urine, ἡ ἐν τοῖς οὔροις παρουσία πύου, σύμπτωμα πυογόνου φλεγμονῆς τῶν νεφρῶν (**πυελονεφρῖτις**), τῶν οὐρητήρων, τῆς κύστεως (**κυστῖτις**), ἢ τῆς οὐρήθρας.

πυοφθαλμία, ας, ἡ· pyophtalmie (πῦον καὶ ὀφθαλμός) n. f. [παθολ.], συσσώρευσις πύου ἐν τῷ ὀφθαλμῷ, accumulation de pus dans l'œil; πύωσις τοῦ ὀφθαλμοῦ.

πυοφθαλμικός, ή, όν· pyophtalmique, adj. ἀφορῶν τὴν πυοφθαλμίαν.

πυοφύτης, ου, ὁ καὶ ψωροφύτης ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν νηπίων, gourme [des enfants] croûtes de lait; βλ. **ὄμπυο** καὶ **ἀχὼρ** (achores).

πῦρ, ός, τό· feu, n. m. κοινῶς ἡ **φωτιά**· ταυτόχρονος ἀνάπτυξις θερμότητος καὶ φωτὸς παραγομένη διὰ τῆς κατακαύσεως σωμάτων τινῶν, οἷον ξύλων, ἄνθρακος, ἀχύρου, κτλ. Οἱ ἀρχαῖοι ὑπελάμβανον τὸ πῦρ ὡς ἰδιαίτερον στοιχεῖον ἐκ τῶν τεσσάρων τοῦ σύμπαντος (πῦρ, ἀήρ, ὕδωρ, γῆ). Βραδύτερον ἐπεκράτησεν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ἡ ἰδέα ὅτι τὸ πῦρ ἦν προϊὸν τῆς χημικῆς ἑνώσεως τῶν σωμάτων μετὰ ἰδίας τινὸς οὐσίας, τοῦ «φλογιστοῦ». Ἀλλ' ὁ Λαβοαζιὲ εὑρὼν τὴν ἀληθῆ τῆς καύσεως φύσιν κατέρριψε τὴν θεωρίαν ταύτην, ἔκτοτε δὲ εἶνε γνωστὸν ὅτι τὸ πῦρ εἶνε ἁπλῶς φωτεινὸν φαινόμενον ὅπερ παρουσιάζει ἡ ὕλη κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς καύσεως ἢ τῆς πυρακτώσεως μέχρι βαθμοῦ τινος ποικίλλοντος κατὰ τὴν ὕλην· || διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου, par le feu et par le fer; || κατέστρεψαν τὴν χώραν διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου, ils ont mis le pays à feu et à sang; ils ont porté le fer et la flamme dans le pays; || πνέει πῦρ ἐναντίον σου, εἶνε πῦρ καὶ μανία ἐναντίον σου, il jette feu et flamme contre vous; || διῆλθε διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος [φρ.], il a passé par de rudes épreuves. § —, ἡ πυρκαϊά, incendie, n. m. αἱ φλόγες, flammes; || ἔγινε παρανάλωμα τοῦ πυρός, il devint la proie des flammes.

πῦρ! feu! ἐκτελεστικὸν παράγγελμα πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ πυροβολισμοῦ πυροβόλων ἢ ὅπλων. Ἐν τῷ ναυτικῷ λέγεται καὶ envoyez; || **πυροβολέω-ῶ**, faire feu; || **διακόπτω τὸ πῦρ**, faire halte au feu; || **διακόψατε τὸ πῦρ**, halte au feu; || **πυροβόλον ὅπλον**, arme à feu; || τὸ **πυροβόλημα**, coup de feu; || **ἀρχίζω τὸ πῦρ**, commencer le feu; || **παύω τὸ πῦρ**, cesser le feu; || [ναυτ.] **ἀμφοτερότοιχον πῦρ**, feu des deux bords; || **ἀμφίπυρος, ἀμφοτερόμαχος**, qui est entre deux feux, ὁ **ἐν μέσῳ δύο πυρῶν** εὑρισκόμενος.

Τὰ διάφορα εἴδη **πυρῶν** τοῦ πεζικοῦ εἶσι τὰ ἑξῆς:

1) **πῦρ κατὰ θέλησιν**, feu à volonté, ἐν ᾧ ἕκαστος στρατιώτης μετὰ τὸ παράγγελμα **ἀρχίσατε πῦρ** (commencez le feu) βάλλει, γεμί-

ζει καὶ ἐξακολουθεῖ βάλλων ἄνευ διακοπῆς μέχρις ὅτου δοθῇ τὸ παράγγελμα **παύσατε πῦρ** (cessez le feu).

2) **Πῦρ ὁμαδόν** ἢ **συμπυροβόλησις**, ἡ· feu de salve; ἡ ὑποδειχθεῖσα μονὰς (ἐνωμοτία, escouade, **διμοιρία**, section, κτλ.) βάλλει διὰ παραγγέλματος· βλ. **συμπυροβόλησις**.

3) **Πῦρ ταχύ**, feu rapide; ἐκτελεῖται ὡς τὸ κατὰ θέλησιν πῦρ, αὐξανομένης ὅμως τῆς ταχύτητος τῆς γεμίσεως, οὕτως ὥστε νὰ δυνηθῶσι νὰ βάλλωσι τοὐλάχιστον 12 βολὰς κατὰ λεπτόν.

4) **Ἐπαναληπτικὸν πῦρ**, feu à répétition; διὰ τῶν ἐπαναληπτικῶν ὅπλων, ἐκτελεῖται δὲ ὡς τὸ κατὰ θέλησιν πῦρ, τοῦ στρατιώτου χρησιμοποιοῦντος τὰ ἐν τῇ ἀποθήκῃ τοῦ ὅπλου φυσίγγια.

5) **Συμπυροβολήσεις δι' ἐπαναληπτικοῦ πυρός**, feu de salve à répétition.

Τὰ διάφορα ταῦτα εἴδη τῶν πυρῶν ἐκτελοῦνται **ὀρθίως** (debout), **γονυπετῶς** (à genoux) καὶ **πρηνηδὸν** (couché).

Ἐνίοτε ἐκτελεῖται τὸ ἀθρόον καλούμενον πῦρ ἢ **πῦρ ἀθρόως** (feu de masse), συνιστάμενον εἰς τὸ νὰ βάλλωσι δύο τμήματα (ἐνωμοτίαι, διμοιρίαι) συγχρόνως τοῦ μὲν πρὸς τὰ ἐμπρὸς βάλλοντος γονυπετῶς, τοῦ δὲ ἀκριβῶς ὄπισθεν βάλλοντος ὀρθίως.

Ἐν τῇ **ἀραιᾷ τάξει** (ordre dispersé) γίνεται χρῆσις τοῦ παραγγέλματος **πῦρ τριῶν φυσιγγίων** (feu de trois cartouches) διατασσομένου ὑπὸ τοῦ δεκανέως καὶ ἐκτελουμένου ὑφ' ὁλοκλήρου τῆς ἐνωμοτίας.

Οἱ κανόνες περὶ ἐκτελέσεως τῶν πυρῶν διαλαμβάνουσιν ὅτι δέον νὰ ἀποφεύγηται ἡ πρόωρος κατανάλωσις τῶν φυσιγγίων, νὰ συγκεντρῶνται αἱ βολαὶ κατὰ τοῦ ὑποδεικνυομένου σκοποῦ, νὰ γεμίζωσι ταχέως καὶ νὰ σκοπεύωσι προσεκτικῶς.

Αἱ συμπυροβολήσεις (feux de salve) κατ' **ἐνωμοτίας** (par escouades) ἐκτελοῦνται ἐξ ἀποστάσεων 800 ἕως 1200 μέτρων· βλ. καὶ **συμπυροβόλησις**.

Τὰ κατὰ θέλησιν (feux à volonté) καὶ τὰ δι' ὡρισμένων **φυσιγγίων πυρὰ** (feux à cartouches comptées) ἐκτελοῦνται ἐξ ἀποστάσεως 700 μέχρι 400 μέτρων.

Τοῦ **ταχέος** καὶ κατὰ μεμονωμένην βολὴν **πυρὸς** (feu rapide coup par coup), ὡς καὶ τοῦ **ἐπαναληπτικοῦ** (feu à répétition) γίνεται χρῆσις ἀπὸ μικρῶν ἀποστάσεων κατὰ τὰς κρισίμους στιγμὰς ἐνεργείας τινός· δύναται ἐπίσης νὰ γίνηται χρῆσις αὐτῶν ἀπὸ οἱασδήποτε ἀποστάσεως, ὁσάκις ὁ ἀντίπαλος παρουσιάζῃ πρὸς στιγμὴν σκοποὺς λίαν τρωτούς· ‖ ἀτομικὸν πῦρ, feu individuel; ‖ πυρὰ ὁμαδόν, feu collectifs.

Πυρὰ ὁμαδόν, feux d'ensemble; ‖ **πυρὰ ἐνωμοτίας, διμοιρίας**, feux d'escouade, de section; ‖ πυρὰ ἀκροβολιστῶν, feux de tirailleurs; ‖ πυρὰ ἀκροβολιστῶν ἀκινητούντων, feux de tirailleurs de pied ferme; ‖ πυρὰ ἀκροβολιστῶν ἐν προχωρήσει, feux de tirailleurs en avançant.

Τὰ **πυρὰ τοῦ πυροβολικοῦ** (feux d'artillerie) διαιροῦνται εἰς,

Πῦρ κατὰ πυροβόλον (feu par pièce), ἤτοι ἕκαστον πυροβόλον βάλλει διὰ παραγγέλματος ἀπευθυνομένου πρὸς αὐτό· τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ πυρὸς εἶνε τὸ μᾶλλον ἐν χρήσει.

Πῦρ ὁμαδὸν κατὰ πυρβολαρχίαν (feu de selve par batterie) ἢ **κατ' οὐλαμοὺς** (feu par section)· τοῦ εἴδους τούτου τοῦ πυρὸς γίνεται χρῆσις εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις, π. χ. ὅταν πρόκειται νὰ καταπυροβολήσωσι στρατεύματα συνηγμένα εἰς μικρόν τινα χῶρον, ἢ πυρβολαρχίαν τινὰ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐνώσεως ἢ **ἀποχωρήσεως τῶν προολκαίων** (mouvements d'avant-train), ἢ διὰ νὰ προλάβωσιν ἐπέλασιν τινὰ ἱππικοῦ.

Ἡ ταυτόχρονος πτῶσις πολλῶν ὀβίδων ἐπιφέρει μέγιστον ἠθικὸν ἀποτέλεσμα ἐπὶ τῶν βαλλομένων στρατευμάτων.

Πῦρ ἐμπρός. Πρὸς πυροβόλησιν. Ἅλτ. 1. Feu en avant. 2. En batterie. 3. Halte. (παράγγελμα πυροβολικοῦ).

Πῦρ ὀπίσω. Πρὸς πυροβόλησιν. Ἅλτ. 1. Feu en arrière. 2. En batterie. 3. Halte. (παράγγ. πυροβολ.)

Πῦρ ἐμπρός, βάδην, τροχάδην, καλπασμός. Ἐκτέλεσις. 1. Feu en avant = au pas, au trot, ou au galop. 2. Exécution· ‖ **διακόψατε τὸ πῦρ**, halte ou feu! ‖ πῦρ κατ' οὐλαμὸν ἢ κατὰ πυρβολαρχίαν ἢ πῦρ ὁμαδόν, par section (ou par batterie), feu! ‖ δεῖνα πυροβόλον = πῦρ, telle pièce, feu! ‖ δεῖνα οὐλαμὸς ἢ δεῖνα (διὰ βολὴν μοίρας) **πυρβολαρχία** πῦρ, telle section (ou batterie), feu; ‖ **κατὰ θέλησιν πῦρ**, feu à volonté, διὰ τὸ πεζικόν· βλ. ἀνωτέρω· ‖ **διασταυρούμενον πῦρ**, feu croisé; τὰ εἰς τὸ αὐτὸ μέρος διευθυνόμενα ἐκ διαφόρων σημείων πυρά· ‖ feu de billebaude; ἄλλοτε ἐκάλουν οὕτω τὸ **κατὰ θέλησιν πῦρ** (feu à volonté); ‖ **πῦρ στοιχηδόν**, feu de file; ἕκαστος στοῖχος ἔβαλε μετὰ τὴν πυροβόλησιν τοῦ προηγουμένου στοίχου (file); ἡ ἐκτέλεσις αὕτη δὲν εἶνε πλέον ἐν χρήσει· ‖ **πλευρικὸν πῦρ**, feu de flanc, τὸ ἐξασφαλίζον τὴν πλαγιοφύλαξιν· ‖ **πυρὰ πεζικοῦ**, feu de mousqueterie; ‖ **πῦρ εὐθύφορον, κεκλιμένον, ὀπισθοβόλον, λοξόν, πλευροκοπικόν**, κτλ. feu direct, oblique, de revers, d'écharpe, d'enfilade; βλ. ταῦτα εἰς λέξιν **βολή** (tir); ‖ **κλιμακωτὰ πυρά**, feu étagés; γραμμαὶ πυρῶν αἱ μὲν ὑπερκείμεναι τῶν δέ· ‖ **ἐμπηκτικὸν πῦρ**, feu fichant; βλ. **βολή**, tir fichant; ‖ [χημ.] ὑγρὸν πῦρ, feu liquide; βλ. ἑλληνικόν, feu grégeois; ‖ **πεπυκνωμένον** ἢ **πυκνὸν πῦρ**, feu nourri; συνεχὲς καὶ μετ' ἐντάσεως πῦρ· ‖ **ἄπρακτον πῦρ**, feu nul; τὸ ἄνευ ἀποτελέσματος πῦρ· ‖ **ἐπισκήπτον πῦρ**, feu plongeant; βλέπε **βολή**· ‖ **πῦρ ταχύ**, feu rapide; ‖ **πρόσγειον** ἢ **θεριστικὸν πῦρ** (ἢ **πρόσγειος βολή**), feu rasant (ou tir rasant); βολή ης τινος ἡ τροχιὰ διέρχεται ὀλίγον ἄνωθεν τοῦ

ἐδάφους προσβάλλουσα πᾶν τὸ πρὸ αὐτῆς εὑρισκόμενον. Τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ πυρὸς χρησιμοποιεῖται ἰδίως διὰ τὴν πλαγιοφύλαξιν τῶν τάφρων τῶν ὀχυρωμάτων· βλ. **θεριστικόν**· ‖ **συνεχὲς πῦρ**, feu roulant ; ἐξακολουθητικὸν πῦρ τοῦ πεζικοῦ· ‖ **παρατεταμένον πῦρ**, ἐξακολουθητικὸν πῦρ, feu traînant ; ‖ **κατακόρυφον πῦρ**, feu vertical, τὸ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω διευθυνόμενον· βλ. βολή, tir vertical. ‖ ἀτομικὸν πῦρ, feu individuel ; ‖ πῦρ ὁμαδόν, feu collectif, καὶ ἐν τῷ πυροβολικῷ συγκεντρωτικὸν πῦρ, καθ' ὃ σκοπεύουσι τὰ πυροβόλα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου μὲ διαφόρους παρεκτροπὰς (κλιμάκωσις διανομῆς)· ‖ πῦρ συγκλίνον, tir convergent, λέγονται τὰ συγκεντρωτικὰ πυρά· βλ. βολή· ‖ πῦρ ταχύτατον=**ῥιπαία** ἢ καταιγιδοειδὴς βολή, tir par rafale ; βλ. **βολή**. Τὰ **πυρὰ τοῦ πυροβολικοῦ** (tir d'artillerie), λέγονται καὶ écoles à feu, σημαίνει δὲ τὰς πρακτικὰς ἀσκήσεις τῆς βολῆς τοῦ πυροβολικοῦ, αἵτινες ἐκτελοῦνται εἰς τὰ πολύγωνα τοῦ πυροβολικοῦ.

πυρά, ᾶς, ἡ· σωρὸς ξύλων τεθειμένων κατὰ τάξιν, ἐφ' ὧν ἐκαίετο μετ' ἄλλων πολυτίμων πραγμάτων ὁ νεκρὸς τινός, bûcher, n. m. καὶ ἐν γένει τὸ πῦρ, feu, n. m.

πύρα καὶ **πυράδα,** ας, ἡ [δημ.] θερμότης ἐκπεμπομένη ἐκ τοῦ πυρός, ἡ θερμότης τοῦ πυρός, chaleur du feu ; ἡ θερμότης, ardeur, n. f. ἡ ἀντανάκλασις τῆς θερμότητος, réverbération de la chaleur.

πυραγής, ής, ὲς (σίδηρος), rouverain ou rouvereux (fer), ὁ εὔθραυστος σίδηρος.

πυράγρα, ας, ἡ· tenaille, n. f. ἡ δι' ἧς τὸ πῦρ ἀγρεῖται (λαμβάνεται), κοινῶς ἡ **τσιμπίδα** ἢ **μασιά**· βλ. καὶ **θερμαστρίς**· [ἡ μικρὰ] pincettes, n. f. § —, βλ. **καρκῖνος**, écrevisse, n. m.

πυραγωγός, οῦ, ὁ· conduit (de feu) ; ‖ **πυραγωγὸς ἀκαριαῖος**, cordeau instantané ou cordeau porte-feu; βλ. **ἐμπύρευμα** (amorces pyrotechniques)· ‖ — ὑδατοστεγής, cordeau imperméable ; βλ. **ἐμπύρευμα** (amorce)· ‖ **βραδυφλεγὴς πυραγωγὸς** ἢ πυραγωγὸς Μπικφόρ, cordeau ordinaire; βλ. **ἐμπύρευμα** (amorce)· ‖ — ἀκαριαῖος, cordeau porte-feu ; βλ. **ἐμπύρευμα** (amorces pyrotechniques)· ‖ **ταχυφλεγὴς πυραγωγὸς** ἢ **πυραγωγὸς ἀκαριαῖος**, fusée vive ou fusée instantanée ou cordeau porte feu ; βλ. **ἐμπύρευμα** (amorce)· ‖ **βραδυφλεγὴς πυραγωγὸς** Μπικφόρ, fusée lente ou cordeau Bickford ; βλ. **ἐμπύρευμα**· ‖ **πυραγωγὸς ἀσφαλείας** (ὁ βραδυφλεγής), fusée de sûreté.

πυράδα, ας, ἡ [δημ.], βλ. πύρα.

πυράδα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] = τεμάχιον ἄρτου σφηνοειδὲς ὅπερ βάλλεται εἰς τὸ πῦρ διὰ νὰ θερμανθῇ.

πυραίθουσα, ης, ἡ· chauffe, n. f. τὸ μέρος ἔνθα κατακαίεται ἡ καύσιμος ὕλη ἐντὸς τῶν καμίνων, ἐν γένει τῶν χωνευτηρίων (fonderies) **μετάλλων,** κτλ.

πυράκανθα, ης, ἡ [βοτ.], pyracantha, n. m. ὀνομαζομένη κοινῶς buisson ardent (=φλεγομένη βάτος).

πυράκμων, ονος, ὁ· βλ. ἑστία.

πυρακτῶ (έω), μέλ. ώσω· θερμαίνω εἰς τὴν πυράν, ἐρυθροπυρόω, rougir au feu ; [συνεκδ.] φλογίζω, enflammer.

πυράκτωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ θερμαίνειν μέχρις ἐρυθροπυρώσεως, action de rougir au feu ; βλ. πύρωσις, chaude, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ θερμαίνειν, action de chauffer, ἡ θέρμανσις, chauffe, n. f. —, incadescence, n. f. βλ. **λαμπτὴρ ἠλεκτρικός**.

πυραλίς, ίδος, ἡ [πτην.] ὁ ἐρυθρεύς, rouge-gorge, n. m.

πυράμη, ης, ἡ· auge (f.) de forge ; σκάφη τις τῶν χαλκέων ἐν ᾗ οὗτοι ψυχραίνουσι τὸν πεπυρωμένον σίδηρον· ‖ — σιδηρᾶ ἢ λιθίνη, auge de forge en fer, en pierre. § —, fosse, n. f. σκάφη λιθίνη ἐν ᾗ τήκουσι τὸν μόλυβδον διὰ νὰ κατασκευάσωσι τοὺς σωλῆνας, κτλ.

πυραμίδιον, ου, τό· pyramidion, n. m. μικρὰ πυραμὶς εἰς τὸ ἄκρον **ὀβελίσκου**.

πυραμιδοειδές, οῦς, τό· pyramidoïde, n. m. [γεωμ.] στερεὸν σχηματιζόμενον διὰ τῆς περιστροφῆς παραβολικοῦ τμήματος.

πυραμιδοειδής, ής, ές· ἀνήκων τῇ πυραμίδι, ὅμοιος πυραμίδι, pyramidal, ale, aux, adj. ὕψωμα (ἐξοχὴ) πυραμιδοειδές, éminence pyramidale ; ‖ σχῆμα πυραμιδοειδές, figure (forme) pyramidale. § [ἀνατομ.] ὀνομασία διαφόρων ὀργάνων ἐχόντων τὸ σχῆμα τῆς πυραμίδος· ‖ **πυραμιδοειδὲς ὀστοῦν**, os pyramidal, τὸ τρίτον ὀστοῦν τῆς πρώτης σειρᾶς τοῦ καρποῦ· ‖ — μῦς τῆς κοιλίας, muscle pyramidal de l'abdomen ; ‖ — μῦς τοῦ μηροῦ (τῆς ῥινός), muscle pyramidal de la cuisse (; du nez). § [βοτ.] **πυραμιδοειδῆ φυτά**, plantes pyramidales. § [ὀρυκτ.] **σύστημα** πυραμιδοειδές, système pyramidal ; τὸ σύνολον διαφόρων κρυστάλλων παρουσιαζόντων μορφὰς πυραμίδων· ‖ — στέγη, βλ. **στέγη**.

πυραμιδοειδῶς [ἐπίρ.] ἐν εἴδει πυραμίδος, en forme de pyramide, en pyramide ; pyramidalement, adv.

πυραμίς, ίδος, ἡ· pyramide, n. f. στερεὸν σῶμα οὗ ἡ μὲν μία τῶν ἑδρῶν εἶνε οἱονδήποτε πολύγωνον, αἱ δὲ ἄλλαι τρίγωνα ἔχοντα βάσεις μὲν τὰς πλευρὰς τοῦ πολυγώνου, κοινὴν δὲ τὴν κορυφήν. Ἡ πολυγωνικὴ ἕδρα καλεῖται βάσις τῆς πυραμίδος, κορυφὴ δὲ αὐτῆς ἡ κοινὴ τῶν τριγωνικῶν ἑδρῶν κορυφὴ καὶ ὕψος ἡ κάθετος ἀπόστασις τῆς κορυφῆς ἀπὸ τοῦ ἐπιπέδου τῆς βάσεως. Καλεῖται δὲ ἡ πυραμὶς τριγωνική, τετραγωνική, κτλ. καθόσον ἡ βάσις αὐτῆς εἶνε τρίγωνον, τετράπλευρον, κτλ. Κανονικὴ λέγεται ἡ πυραμὶς ἐὰν ἡ βάσις αὐτῆς εἶνε πολύγωνον κανονικόν, αἱ δὲ ἄλλαι ἕδραι πᾶσαι ἴσαι ἀλλήλαις, ὅτε ἡ ἀπὸ τῆς κορυφῆς εἰς τὴν βάσιν κάθετος πίπτει ἀκριβῶς εἰς τὸ κέντρον ταύτης. Ὁ ὄγκος πάσης πυραμίδος εἶνε ἴσος πρὸς τὸ τρίτον τοῦ γινομένου τῆς ἐπιφανείας τῆς βάσεως ἐπὶ τὸ ὕψος αὐτῆς. Ἐὰν δι' ἐπιπέδου παραλλήλου τῇ βάσει πυραμίδος τινὸς

ἀποτμηθῇ καὶ ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῆς τὸ πρὸς τὴν κορυφὴν τμῆμα (ὅπερ εἶνε ἐπίσης πυραμὶς ὁμοία τῇ ἀρχικῇ τὸ ὑπολειπόμενον στερεόν, ὅπερ ἔχει ὡς βάσεις μὲν δύο ὅμοια τρίγωνα παραλλήλως κείμενα, ὡς πλαγίας δὲ ἕδρας ῥόμβους, καλεῖται κόλουρος πυραμίς. § **πυραμίς,** ίδος, ἡ· faisceau, n. m. ἕνωσις τῶν ὅπλων ἀνὰ τρία, στηριζομένων διὰ τῆς διασταυρώσεως τῶν **ὑποδεκτήρων** (quillons) τῶν λογχῶν· ‖ εἰς **πυραμίδας ἄρμ,** formez les faisceaux ; παράγγελμα πρὸς σχηματισμὸν τῶν πυραμίδων· ‖ **ἀναλάβετε** ἄρμ, rompez-faisceaux ; παράγγελμα πρὸς λύσιν τῶν πυραμίδων. § **πυραμίδες** [ἀρχιτ.] (pyramides) ὀνομάζονται τὰ ἐκτισμένα ἐπὶ ὀρθογωνίου βάσεως τετράπλευρα καὶ εἰς ὀξὺ λήγοντα οἰκοδομήματα τὰ χρησιμεύοντα ὡς τάφοι τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων, καὶ ἀπὸ τούτων πᾶν σῶμα ὁμοίως ἐσχηματισμένον.

πυράρχης, ου, ὁ [ναυτ.], maître canonnier ; βλ. **ὑπαξιωματικοὶ** ὑπόλογοι.

πυραυλοβολία, ας, ἡ· ἡ βολή, τὸ ῥίπτειν πυραύλους, tir des fusées.

πυραυλοδέσμη, ης, ἡ· bouquet de fusées, δέσμη πυραύλων ἀναφλεγομένων ὁμοῦ.

πύραυλος, ου, ὁ· fusée, n. f. τὸ κοινὸν πυροτέχνημα ἢ **ῥοκέττα**· ‖ φωτοβόλος **πύραυλος,** fusée à éclairer ; ‖ πολεμικὸς **πύραυλος** (ἢ πολέμου), fusée de guerre ; ‖ **πύραυλος σημαλέος** ἢ **σηματοπύραυλος,** ἢ **πύραυλος** ὑψιπέτης [ἐν τῷ ναυτικῷ καλεῖται καὶ σκυταλὶς (πυρσευτική), κοινῶς ῥοκέττα], fusée de signal ou fusée volante. Οὗτος εἶνε **σημαλέον πυροτέχνημα** (artifice de signal) ὑψούμενον ἐν τῷ ἀέρι, ὅπερ ἐκρηγνύμενον ἐκπέμπει ἐννέα λαμπροτάτους ἀστέρας. Τὸ πυροτέχνημα τοῦτο σύγκειται ἐκ **φυσιγγίου** (cartouche) πεπληρωμένου **πυροτεχνικοῦ μίγματος** (composition fusante) καὶ ἐκ μιᾶς **κυλινδρικῆς θήκης** (pot cylindrique) περιεχούσης ἐννέα **ἀστέρας** (étoiles)· ἄνωθεν φέρει κωνικὸν **καλυπτῆρα** (chapiteau conique) πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἀναβάσεως τοῦ πυραύλου, κάτωθεν δὲ **οὐρὰν** (baguette) ξυλίνην χάριν τῆς διευθύνσεως· ‖ οὐρὰ τοῦ πυραύλου, baguette de fusée; βλ. καὶ **ῥάβδος.** § — (πολέμου), roquette, n. f. roquet, n. m. ou rochette, n. f. συνώνυμον τοῦ fusée de guerre, πολεμικὸς πύραυλος, κοινῶς **ῥοκέττα.**

πυραυλοστοιχία, ας, ἡ· batterie de fusées.

πυραυλοφόρος, ὁ (πύραυλος, φέρω), porte-fusée, n. m. ‖ πλαίσιον πυραυλοφόρον, chassis porte-fusée.

πύραυνον, ου, τό· κοινῶς [τουρκ.] τὸ **μαγκάλι,** brasier, n. m. φορητὸν δοχεῖον ἐν ᾧ καίονται ἄνθρακες, χρησιμεῦον ἐν τῷ ναυτικῷ πρὸς στέγνωσιν ἐσωτερικοῦ τινος μέρους τοῦ πλοίου ἀπὸ τῆς ὑγρασίας.

πυρβολάρχης, ου, ὁ· ὁ διοικητὴς τῆς πυρβολαρχίας, commandant de batterie.

πυρβολαρχία, ας, ἡ· batterie, n. f. (ἐκ τοῦ πῦρ-βάλλω), (ἡ λέξις **κανονοστοιχία** δὲν εἶνε εὔχρηστος)· ἕνωσις ἀριθμοῦ τινὸς πυροβόλων διὰ τὴν κοινὴν σύμπραξιν. Ὑπὸ ἔποψιν προσωπικοῦ ἡ πυρβολαρχία παριστᾷ τὴν μονάδα τῆς μάχης τὴν ἀνταποκρινομένην μὲ τὸν λόχον (compagnie) τοῦ πεζικοῦ καὶ τὴν ἴλην (escadron) τοῦ ἱππικοῦ· βλ. καὶ **τακτικοὶ σχηματισμοὶ** (formations tactiques): ‖ **ἔφιππος πυρβολαρχία,** batterie à cheval (batterie à pied λέγεται ὁ **πεζοπόρος** τοῦ πυροβολικοῦ λόχος, χρήσιμος διὰ τὰ φρουριακὰ καὶ ἐπάκτεια πυροβολεῖα)· ‖ ἐζευγμένη πυρβολαρχία, batterie attelée; ‖ πεδινὴ πυρβολαρχία, batterie de de campagne ; ‖ λυομένη πυρβολαρχία, batterie (de canons) démontable[s]; ‖ **ἐπάκτιος** πυρβολαρχία (ἐκ βαρέων πυροβόλων), batterie de côte ; ‖ — ἀσκήσεων, batterie de manœuvre; ‖ ὀρειβατικὴ πυρβολαρχία, batterie de montagne ; ‖ **ὁλμοστοιχία,** batterie de mortiers, πυρβολαρχία ἔχουσα ὅλμους· ‖ πολιορκητικὴ πυρβολαρχία (ἐκ βαρέων πυροβόλων), batterie de siège ; ‖ — βολῆς, batterie de tir ; ‖ ἐλαφρὰ πυρβολαρχία, batterie légère ; ‖ ἐποχουμένη πυρβολαρχία, batterie montée. Διὰ τὰ ἀνωτέρω βλ. καὶ λέξιν **πυροβολικὸν** (artillerie)· ‖ **ἐμπόλεμος πυρβολαρχία,** batterie de guerre ; κατὰ τὴν πορείαν καὶ κατὰ τὴν μάχην ἡ ἐμπόλεμος πυρβολαρχία διαιρεῖται εἰς τὰς ἑξῆς δύο **ὁμάδας** (groupes).

1) Εἰς **πυρβολαρχίαν** μάχης (batterie de combat).

2) Εἰς ἐφοδιοπομπίαν **πυρβολαρχίας** (παραπομπὴν ἐπιτηδείων, train régimentaire).

Ἐκ τῶν ὁμάδων τούτων ἡ πρώτη «**πυρβολαρχία μάχης**» τάσσεται ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἐπὶ δύο γραμμῶν :

1η γραμμή, **πυρβολαρχία βολῆς** (batterie de tir).

2α γραμμή, ἐφεδρεία (κλιμάκιον) μάχης (échelon de combat ou réserve).

Οὕτως ἡ ἐμπόλεμος πυρβολαρχία κατατέμνεται εἰς τὰ ἑξῆς **τρία κλιμάκια** (trois échelons).

1) κλιμάκιον ἢ **πυρβολαρχία βολῆς.**

2) κλιμάκιον ἢ **ἐφεδρεία μάχης.**

3) κλιμάκιον ἢ **ἐφοδιοπομπία πυρβολαρχίας** (train régimentaire).

Ἡ **πυρβολαρχία βολῆς** σύγκειται ἐξ 6 πυροβόλων καὶ 3 βλητοφόρων.

Ἡ **ἐφεδρεία** μάχης περιλαμβάνει 6 βλητοφόρα (caissons),

τὴν **πυρβολαρχιακὴν σκευοφόρον** (chariot de batterie),

τὸ **τροχοφόρον** (voiture porte-roue),

τὸ σιδηρεῖον (forge) καὶ

6 **ἔφεδρα ζεύγη** ἵππων (attelages haut-le pied).

Ἡ **ἐφοδιοπομπία** περιλαμβάνει τὸ **νομοφόρον** (ὄχημα, chariot fourragère), τὰς **ἁμάξας τροφῶν** καὶ **ἀποσκευῶν** (fourgons à vivres et à bagages), κτλ.

Πυρβολαρχία ἐξόδου, batterie mobile ou batterie de sortie, καλεῖται πεδινὴ πυρβολαρχία εὑρισκομένη ἐντὸς φρουρίου καὶ ἀπο-

λουθοῦσα τὰς ἐξόδους στρατευμάτων ἐκτὸς αὐτοῦ πρὸς ἀπώθησιν τοῦ ἀντιπάλου.

Βάλλουσα πυρβολαρχία, batterie sous le feu.

Πυρβολαρχία ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερὰ) ἢ πυρβολαρχία ἥμισυ ἐπὶ δεξιὰ (ἥμισυ ἐπ' ἀριστερά), batterie à droite (à gauche) ou batterie demi-à droite (demi-à gauche) (πράγγελμα ἀσκήσεων πυρβολαρχίας.

Ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερὰ) εἰς πυκνὴν φάλαγγα, batteries à droite (à gauche) = formez la colonne serrée.

πυρβολοστοιχία, ας, ἡ [ναυτ.], βλ. πυροβολεῖον (batterie).

πυργάκι, τὸ [δημ.], πυργίον, πυργίσκος, ὑποκορ. τοῦ πύργος, tourelle, n. f. § —, μικρὰ ἐξοχικὴ οἰκία (ἰδίως ὑψηλὴ ὡς πύργος), petite maison de campagne.

πυργίδιον, τό· μικρὰ πύργος, ἤτοι μικρὰ τύρσις, petit chateau ; βλ. **τύρσις.**

πυργίον, ου, τό· tourelle, n.f. μικρὸς πύργος, petite tour ; βλ. καὶ **πύργος** (tour). § **πυργίον**, tourelle, n. f. κινητὴ **θωράκισις** (cuirassement), προκαλύπτουσα 1 ἢ 2 πυροβόλα καὶ ἐν ᾗ αἱ **θυρίδες** (embrasures ou sabords) τῶν πυροβόλων διαπερῶσι τὸ τοίχωμα τοῦ κυλινδρικοῦ τμήματος, ἐνῷ εἰς τοὺς **σιδηροῦς θόλους** (coupoles, βλ. λέξιν)· ὁ **ὄροφος** (ciel) ἀποτελεῖται ἐκ **σφαιρικοῦ τμήματος** (calotte sphérique) ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἡ θυρὶς δι' ἧς διέρχεται ὁ σωλὴν τοῦ πυροβόλου. Τὸ ἀνώτερον μέρος ἢ ὁ ὄροφος τοῦ πυργίου ἀποτελεῖται ἀπὸ πλάκας σχεδὸν ἐπιπέδους· || **πυργίον μετὰ λέκτρου**, tourelle à barbette ; μικρὸς τεθωρακισμένος κυλινδρικὸς πύργος ἐπὶ τοῦ δαπέδου τοῦ ὁποίου κινεῖται πυροβόλον οὗτινος ἡ **προτομὴ** (volée) ἐξέρχεται ἄνωθεν τοῦ θωρακίσματος καὶ ἐπιτρέπει οὕτω τὴν ἀπὸ λέκτρου βολὴν εἰς τὰ πολεμικὰ πλοῖα· || **πυργίον κεκλεισμένον**, tourelle fermée ; πυργίον συνήθως περιστρεφόμενον ἐν ᾧ τὰ πυροβόλα εἰσὶν ἐντελῶς κεκρυμμένα, κατ' ἀντίθεσιν τῶν μετὰ λέκτρου πυργίων· || **πυργία σταθερὰ ἢ κινητά**, tourelles fixes ou mobiles ; εἰς ταῦτα περιλαμβάνονται τὰ μετὰ **λέκτρου πυργία** καὶ τὰ κυρίως καλούμενα **σταθερὰ πυργία** (tourelles fixes), εἰς ἃ τὸ πυροβόλον εἶνε ἐντελῶς κεκαλυμμένον καὶ δὲν δύναται νὰ βάλλῃ εἰμὴ ἀπὸ μίαν ἢ πλειοτέρας παραπλεύρους θυρίδας (sabords) ; || **πυργία κινητὰ ἢ περιστρεφόμενα**, tourelles mobiles ou tournantes ; πυργία σταθερὰ μετὰ δαπέδου φέροντος πυροβόλα, κατέχοντα σταθερὰν θέσιν· τὸ σύνολον τοῦ πύργου δύναται νὰ περιστραφῇ. Ὑπάρχουσι διαφόρων εἰδῶν μετὰ σταθεροῦ ἢ κινητοῦ ἄξονος, καθὼς εἶνε τὰ **τεθωρακισμένα πυργία** (tourelles cuirassées) ; || tourelure, n. f. ἐκλήθη οὕτω κατ' ἀρχὰς τὸ **περίβλημα** τοῦ **πυργίου**. § [ναυτ.] **πυργίον τεθωρακισμένον**, blockhaus, n. m. (tourelle cuirassée), ἤτοι τεθωρακισμένον πυροβολεῖον τοποθετημένον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ πλοίου· μεταφορικῶς καλεῖται blockhaus, **ὑψηλὸν πυροβολεῖον.**

πυργίσκος, ου, ὁ [γενικῶς καὶ ὀχυρ.] μικρὸς πύργος, petite tour, tourelle, n.f. || [ἐπὶ τῶν πλοίων], tourelle, n.f. tourillon, n. m. § — [ναυτ.] kiosque, n. m. καλοῦνται οὕτως οἱ ἐπὶ τῶν πολεμικῶν πλοίων ὑπάρχοντες τεθωρακισμένοι πυργίσκοι οἱ χρησιμεύοντες πρὸς προφύλαξιν τοῦ κυβερνήτου καὶ τῶν οἰακοστρόφων· || — οἰακοστροφίου, kiosque de la barre; || — κυβερνήτου, kiosque du commandant. § — [ναυτ.] κυβερνήτου, réduit (ou tourelle du commandant), πυργίσκος τεθωρακισμένος ἐξ οὗ ὁ κυβερνήτης διευθύνει τὰ τῆς μάχης.

πυργίτης, ου, ὁ [πτην.] κοινῶς σποργίτης, ὁ· τὸ στρουθίον, moineau, n. m.

πυργοδέσποινα, ης, ἡ· θηλ. τοῦ **πυργοδεσπότης**, châtelaine, n. f.

πυργοδεσπότης, ὁ, châtelain, n. m. **ἄρχων,** οντος, ὁ· τίτλος εὐγενείας σημαίνων τὸν ἄρχοντα πύργου (château).

πυργοειδής, ής, ές, ὅμοιος πύργῳ, semblable à une tour ; [διδ. ἐν.] turriculé, ée.

πυργοποιΐα, ας, ἡ· ἡ κατασκευὴ πύργου, construction d'une tour. § [Γραφ.] ἡ κατασκευὴ τοῦ πύργου τῆς Βαβέλ, construction de la tour de Babel ; [μεταφ,] σύγχυσις, confusion, n. f.

πύργος, ου, ὁ· tour, n.f. κτίριον ἢ τμῆμα κτιρίου ὑψηλὸν ἤτοι ἀνυψωμένον σχετικῶς πρὸς τὴν βάσιν του, στερεᾶς κατασκευῆς καὶ σχήματος κυκλικοῦ, τετραγωνικοῦ ἢ πολυγωνικοῦ. Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ὀχυρωτικῇ οἱ **πύργοι** ἐχρησίμευον διὰ νὰ **πλαγιοφυλάττωσι** (flanquer) τὰ **τείχη** (murailles) πόλεως, φρουρίου ἢ **τύρσεως** (βλ. λέξιν, château-fort) κατὰ τὸ μῆκος αὐτῶν, πρὸς τοῦτο δὲ ἐτοποθετοῦντο εἰς τὰς γωνίας καὶ ἐδέσποζον τῶν τειχῶν. Ἐπίσης ἐτοποθετοῦντο δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τῶν θυρῶν καθὼς καὶ εἰς πάντα τὰ τρωτὰ μέρη τῶν τειχῶν. Ἡ τοποθέτησις αὐτῶν ἐπεβάλλετο ἀναλόγως τῆς **ἐμβελείας τῶν ἐκηβόλων ὅπλων** (portée des armes de jet) οἷς ἐχρῶντο κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχάς. Τὸ ἄνω μέρος τῶν πύργων κατέληγεν εἰς εἶδος **δώματος** φέροντος ὁλογύρως **ἐπάλξεις** (créneaux) καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἵσταντο οἱ ἀμυνόμενοι, τοποθετοῦντες τὰ πολεμικὰ αὐτῶν μηχανήματα καὶ ἐν γένει τὰ **βλήματα** ἢ **βέλη** (projectiles). Τὸ δῶμα τοῦτο ἀντικαθίστατο ἐνίοτε ὑπὸ εἴδους στοᾶς κεκαλυμμένης ὑπὸ κωνικῆς **στέγης** καλουμένης γαλλιστὶ en poivrière. Οἱ πύργοι οὗτοι εἶχον ἐνίοτε καὶ **τυφεκηθρωτοὺς ἐξώστας** (mâchicoulis), ἦσαν δὲ τὰ σημεῖα στηρίξεως τῆς ἀμύνης τοῦ **περιβόλου** (enceinte) καὶ ἐνίοτε ἦσαν ἐνδεδομημένοι ἐντὸς τῶν τειχῶν, οὕτως ὥστε ἐξεῖχον ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς, διακόπτοντες τὰ τείχη, ἵνα κατὰ βούλησιν ἐπιτρέπηται ἡ δι' αὐτῶν συγκοινωνία.

Ὅταν ἕνεκα τῆς προόδου τοῦ πυροβολικοῦ ἠναγκάσθησαν νὰ ἐπαυξήσωσι τὸ πάχος τῆς **κατατομῆς** τῶν τειχῶν, ὅπερ ἀπήτησε τὴν ἐπαύξησιν τῶν διαστάσεων τῶν πύργων, κατέληξαν εἰς τὴν **προμαχωνικὴν χάραξιν** (tracé

bastionné), ἵνα ἐξαλείψωσι τὰ μὴ πλαγιοφυλασσόμενα μέρη τῶν στρογγύλων πύργων.

Ὁ Βωμπὰν ἐχρησιμοποίησε πολυγωνικοὺς πύργους (tours polygonales) ἐν τῷ β' περιβόλῳ, ἐκ τούτου δὲ ἐχαρακτηρίσθησαν τὸ β' καὶ γ' αὐτοῦ σύστημα. Οἱ πύργοι οὗτοι, τοποθετημένοι εἰς τὰς ἐξεχούσας γωνίας, ἐχρησίμευον διὰ νὰ πλαγιοφυλάττωσιν ἰσχυρῶς τὸν β' τοῦτον περίβολον, πρὸς τοῦτο δὲ ὡπλίζοντο ὑπὸ πυροβολικοῦ καὶ χαλῶν σκοπευτῶν.

Πύργος μετὰ πυροβόλου, tour à canon. Τὸν XV αἰῶνα ἐχρησιμοποίησαν μικρὸν ἀσκεπῆ πύργον εἰς τὸ κέντρον τοῦ ὁποίου ἔθετον πυροβόλον περιστρεφόμενον καὶ δυνάμενον νὰ βάλλῃ καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις. § **πύργος σηματοφόρος**, tour à signaux ou sémaphore; βλ. **σηματοφόρος**. § **πύργος κριοφόρος**, tour bélière. Πολιορκητικὴ μηχανὴ τῶν ἀρχαίων, ἤτοι ξύλινος πύργος κινούμενος ἐπὶ τροχῶν, ὅστις πλὴν τῶν ἑτέρων μηχανημάτων ἔφερε καὶ **κριὸν** (bélier) τειχορρήκτην, ἤτοι προωρισμένον νὰ ἐπιφέρῃ ῥωγμὰς ἐπὶ τῶν τειχῶν· βλ. καὶ tour mobile. § [οἰκοδ.] **πύργος ἐπεστεγασμένος**, tour chaperonnée, ἤτοι μεθ' ὁρατῆς στέγης. § πύργος μετ' ἐπάλξεων, tour crénelée. § **πύργος Μαρτέλλο**, tour Martello. Ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐφευρέτου· πύργος χρησιμοποιηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἄγγλων κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος διὰ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς μὴ ἀποβιβάσεως τῶν Γάλλων ἐπὶ τῆς ἀγγλικῆς χώρας. Ἐχρησίμευεν ὡς κατοπτευτήριον καὶ ὡς μέσον ἀμύνης, ἔφερε δὲ καὶ πυροβόλα. § **πύργοι Μαξιμιλιανοί**, tours Maximiliennes, ἐφευρεθέντες ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Μαξιμιλιανοῦ, ἀποθανόντος ἐν Μεξικῷ. Εἶχον 25 μέτρων διάμετρον, τρεῖς **γοργυρωτοὺς** ὀρόφους (étages de casemates), ἐπὶ δὲ τοῦ ἀνωτέρου αὐτῶν δαπέδου ὑπῆρχε πυροβολεῖον μετὰ 13 πυροβόλων βαλλόντων ἀπὸ **λέκτρου** (barbette) ἄνωθεν γαιώδους προπετάσματος. Οἱ πύργοι οὗτοι δὲν ἀντέσχον εἰς τὰ κατ' αὐτῶν ἐνεργηθέντα πυρὰ συνεπῶς ἀφωπλίσθησαν πρὶν ἢ χρησιμοποιηθῶσι. § **πύργος κινητός**, tour mobile. Πολεμικὸν μηχάνημα χρησιμοποιούμενον συχνάκις ὑπὸ τῶν ἀρχαίων κατά τε τὴν προσβολὴν καὶ ἄμυναν τῶν φρουρίων. Συνέκειτο ἐκ ξυλίνου τινὸς σκελετοῦ λίαν ἰσχυροῦ μετὰ πολλῶν ὀρόφων, οὗτινος αἱ διὰ σανίδων κεκαλυμμέναι πλευραὶ ἐπροφύλαττον ἀπὸ τὰ ἐχθρικὰ βλήματα ἢ βέλη τοὺς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ εὑρισκομένους ἄνδρας. Οἱ διὰ τὰς προσβολὰς τῶν φρουρίων χρησιμοποιούμενοι πύργοι ἐγίνοντο ὑψηλότεροι τῶν πολεμίων τειχῶν πρὸς ἃ προσήγοντο διὰ τροχῶν, εἶχον δὲ καὶ **περιαιρετὴν γέφυραν** (pont-levis) ἵνα οἱ πολιορκηταὶ κατέρχωνται ἐπὶ τῶν ὀχυρωμάτων. Εἰς τοὺς πύργους τούτους ἐνέθετον **κριοὺς** καὶ ἄλλα μηχανήματα, πρὸς δὲ εἰσήρχοντο στρατιῶται καὶ τοξόται ἵνα καταβάλλωσι τοὺς ἐπὶ τῶν τειχῶν ἀμυνομένους. § [οἰκοδ.] **κυκλικὸς πύργος** tour ronde; **κυρτὴ ἐπιφάνεια** τοίχου (parement), κυλινδρικὴ ἢ κωνική, en tour ronde ou tour ronde. § —, ἡ ἔπαυλις, château, n.m. ἐξοχικὴ οἰκία, maison de campagne (βλ. καὶ **τύρσις**). § [ὀχυρ.] πύργος château, n. m. βλ. **τύρσις**. § [ναυτ.] πύργος, réduit, n. m. εἰς τὰ παλαιὰ πλοῖα καλεῖται οὕτως ὁ πύργος τῶν πυροβόλων, σήμερον καλεῖται tourelle, n. f·

πυργωτός, ή, όν [ἰδ. ἐπὶ πλοίου], à tourelle[s]; monitor (βλ. **μονίτωρ**).

πύρεθρον, ου, τό· pyrèthre, n. m. ἀρωματῶδες φυτὸν ἐκ τοῦ γένους τῶν συνθέτων, οὗτινος ἡ ῥίζα παράγει κόνιν ἐντομοφθόρον.

πυρεῖον, ου, τό· allumette, n. f. κοινῶς τὸ **σπίρτο**· ‖ χημικὰ πυρεῖα, allumettes chimiques, τὰ κατασκευαζόμενα ὑπὸ φωσφόρου καὶ χλωρούχου ποτάσσης· ‖ **πυρεῖα** εἶνε ξυλάρια εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον φέροντα εὔφλεκτον ὕλην καὶ ἀναπτόμενα προχείρως διὰ τῆς τριβῆς ταύτης εἴτε ἐπὶ πάσης τραχείας ἐπιφανείας εἴτε ἐπὶ ὡρισμένης οὐσίας. Ἵνα ὦσι μᾶλλον εὔφλεκτα ἐμβαπτίζονται πρῶτον τὰ ξυλάρια εἴτε ἐξ ὁλοκλήρου ἢ συνηθέστερον κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον εἰς τετηκυῖαν παραφίνην ἢ στεατινικὸν ὀξὺ καὶ θεῖον. Ἡ δὲ κατὰ τὸ ἄκρον ἐφαρμοζομένη εὔφλεκτος ὕλη εἶνε συνήθως φωσφόρος τετηκὼς καὶ ἀναμεμιγμένος ἐν κολλητικῇ τινι οὐσίᾳ, οἷον διαλύματος δεξιτερίνης ἢ κόμμεως. Εἰς τὸ πολτῶδες τοῦτο μίγμα ἐμβαπτιζόμεναι αἱ κορυφαὶ τῶν ξυλαρίων προσλαμβάνουσι μικρὸν αὐτοῦ ποσὸν ὅπερ ταχέως εἰς τὸν ἀέρα ξηραίνεται· ἀνάπτονται δὲ τὰ τοιαῦτα πυρεῖα διὰ τῆς θερμότητος ἥτις ἀναπτύσσεται κατὰ τὴν τριβήν· ὑπάρχουσι καὶ πυρεῖα **κήρινα**. § [πληθ.] τὰ πυρεῖα, briquet, n. m. κοινῶς τὰ **τσακμάκια** καὶ **πυριόβολα**, πυριτόλιθοι διὰ τῆς κρούσεως τῶν ὁποίων παράγονται σπινθῆρες πρὸς μετάδοσιν πυρός.

πυρεκβόλιον, ου, τὸ (τοῦ ὅπλου), batterie, n. f. (de fusil); καλεῖται οὕτω τεμάχιον χάλυβος, ὅπερ εἰς τὰ **πυριτοφόρα** ὅπλα (armes à silex), ἐκάλυπτε τὴν **σκάφην** (bassinet) καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου προσέκρουεν ὁ πυρόλιθος.

πυρεκτρίπτης, ου, ὁ tire-feu, n. m. οὗτος χρησιμεύει διὰ τὴν ἀνάφλεξιν τοῦ ἐκκαύματος, συνίσταται δὲ ἀπὸ τὸ **πηνίον** (bobine), τὴν **σειρίδα** (cordon) καὶ τὸ **ἄγκιστρον** (crochet). Ἡ σειρὶς περατοῦται εἰς σκύτινον ψέλλιον φέρον διεμβολὴν **ῥυτὴν** (coulant) καὶ φέρει κόμβον 0μ.50 μακρὰν τῆς ἄκρας τοῦ ψελλίου· ‖ σειρὶς πυρεκτρίπτου, cordon tire-feu ἢ καὶ αὐτὸς ὁ πυρεκτρίπτης (tire-feu).

πυρεκτριπτικός, ή, όν· βλ. **κροτῶν**, οῦσα, οῦν.

πύρεξις, εως, ἡ· pyrexie (προσβολὴ πυρετοῦ) n. f. γενικὴ ὀνομασία τῶν ἀσθενειῶν αἵτινες, μὴ ἐξαρτώμεναι ἐκ τῆς βλάβης ἰδιαιτέρου τινὸς ὀργάνου, ἔχουσιν ὡς κοινὸν χαρακτῆρα πυρετώδη κατάστασιν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἔντονον, γενικῶς μολυσματικῆς προελεύσεως.

πυρέσσω, μέλ. έξω, **πυρέσσων εἰμί**, κοινῶς θερμαίνομαι, ἔχω θέρμην (πυρετόν), avoir la fièvre; fébriciter (ἐκ τοῦ λατ. febricitare=πυρέσσω)· ‖ **πυρέσσων**, ουσα, ον, fébricitant, ante, adj. [παθολ.] qui a la fièvre:

un homme fébricitant ; || [ουσ.] fébricitant, ante, personne qui a la fièvre.

πυρεστία, ας, ἡ· fourneau potager, ἢ ἁπλῶς fourneau, n. m. κοινῶς ἡ **πυροστιὰ** ἢ φωγοῦ (διὰ τὸ μαγείρευμα. § —, βλ. καὶ ἑστία μαγειρείου.

πυρετικός, ή, όν· fébrile, adj. qui appartient à la fièvre, qui accuse de la fièvre; || σφιγμὸς πυρετικός, un pouls fébrile ; || — παροξυσμός, un accès fébrile. § **πυρετικός,** ή, όν, fiévreux, euse, adj. ὁ ἐνδεικνύων τὸν πυρετόν, qui dénote la fièvre ; σφιγμὸς πυρετικός, un pouls fiévreux ; || [ουσ.] ἔχων πυρετόν, personne qui a la fièvre; fiévreux, euse, adj. || un fiévreux.

πυρετικός, ή, όν. pyrétique, adj. [παθολ.] ὁ προξενῶν πυρετόν, qui cause de la fièvre, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν πυρετόν· || remède pyrétique, φάρμακον κατὰ τοῦ πυρετοῦ (ἀντιπυρετικόν).

πυρετικῶς [ἐπίρ.], fébrilement, adj. d'une manière fébrile.

πυρετογένεσις, εως, ἡ· pyrétogenèse (ῥίζα **πυρετογόνος**) n. f. συνθῆκαι καὶ μηχανισμὸς τῆς παραγωγῆς τοῦ πυρετοῦ, condition et mécanisme de la production de la fièvre.

πυρετογόνος, ος, ον· pyrétogène (πυρετός, fièvre, καὶ γεννᾶν, engendrer) adj. ὁ προξενῶν πυρετόν, qui produit la fièvre. [Τὴν ὀνομασίαν ταύτην δίδουσι συνήθως εἰς τὰς βακτηριώδεις τοξίνας (toxines bactériennes), ἀλλ' ὁ Roger παραδέχεται ὅτι ὁ πυρετὸς τῶν μολυσματικῶν νόσων ὀφείλεται ἁπλῶς εἰς τὰς ἀμυντικὰς ἀντιδράσεις τοῦ ὀργανισμοῦ].

πυρετολογία, ας, ἡ· pyrétologie (πυρετὸς καὶ λόγος, discours) n. f. [παθολ.] πραγματεία περὶ πυρετῶν, traité des fièvres.

πυρετολογικός, ή, όν· pyrétologique, adj. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν πυρετολογίαν, qui a rapport à la pyrétologie.

πυρετοξίνη, ης, ἡ· pyrétoxine, n. f. βλ. **πυρετογόνος.**

πυρετός, οῦ, ὁ· fièvre, n.f. [ἰατρ.] ἡ ὑπὲρ τὰ φυσιολογικὰ αὐτῆς ὅρια αὔξησις τῆς θερμοκρασίας τοῦ σώματος ἢ μᾶλλον τὸ σύνολον τῶν νοσηρῶν συμπτωμάτων, ἐξ ὧν σπουδαιότερα εἰσὶν ἡ ἀνύψωσις τῆς θερμοκρασίας τοῦ σώματος καὶ διάφοροι νευρικαὶ ταραχαί· || **ἀδυναμικὸς πυρετός,** fièvre adynamique ou asthénique, πυρετὸς μετὰ καταπτώσεως τῶν δυνάμεων καὶ κομματώδης (comateuse) καταλήγων συχνάκις εἰς ὑποθερμίαν· || **ἀφθώδης πυρετός,** fièvre aphteuse ; || **αἱματουρικὸς** χολώδης **πυρετός,** fièvre bileuse hématurique, ἀσθένεια τοῦ ἥπατος εἰς τὰ θερμὰ κλίματα χαρακτηριζομένη καὶ ὑπὸ συχνῶν αἱματουριῶν· || **καταρροϊκὸς πυρετός, ἐφήμερος, συνεχής,** fièvre catarrhale, éphémère, synoque, **γαστρικὸς** πυρετός· || **ἐγκεφαλικὸς πυρετός,** fièvre cérébrale, πᾶς πυρετὸς καθ' ὃν παρουσιάζονται ἐγκεφαλικαὶ διαταραχαὶ καὶ ἰδίως ἡ μηνιγγῖτις· || **συνεχὴς πυρετός,** fièvre continue, καθ' ὃν ἡ θερμοκρασία τοῦ σώματος εἶνε ὑψωμένη παραμένουσα οὕτω μετὰ ἐλαφρῶν αὐξομειώσεων· συχνάκις εἶνε συνώνυμος τοῦ **τυφοειδοῦς πυρετοῦ** (fièvre typhoïde); || **πυρετὸς ὑποσυνεχής,** fièvre subcontinue ; || **πυρετὸς νοσοκομιακός,** fièvre des hopitaux, συνώνυμον τοῦ **τῦφος** (typhus) ; || **ἐξανθηματικοὶ πυρετοί,** fièvres éruptives, εἶνε γενικὴ ὀνομασία τῶν μολυσματικῶν πυρετικῶν νόσων, αἵτινες συνοδεύονται ὑπὸ ἐξανθήματος, ὅπως εἶνε ἡ σκαρλατίνα (**ὀστρακιά,** scarlatine), ἡ **ἱλαρὰ** (rougeole), ἡ **εὐλογία** (variole) καὶ ἡ **ἀνεμοβλογιὰ** (varicelle)· || **ἑκτικὸς πυρετός,** fièvre hectique, καχεκτικὴ κατάστασις μετ' αὐξομειώσεων τῆς θερμοκρασίας εἴς τινας ἀσθενείας **βραδείας** ἀναπτύσεως· βλ. καὶ **ἑκτικός·** || **ἑρπητικὸς πυρετός,** fièvre herpétique, ὁ προκαλούμενος ἀπὸ ἕρπητας· || **ὑστερικὸς πυρετός,** fièvre hystérique, ἐπερχόμενος κατόπιν ὑστερικῆς τινὸς προσβολῆς μὴ οὔσης γνωστῆς τῆς αἰτίας· || **πυρετὸς διαλείπων** (περιοδικός), **ἑλώδης,** fièvre maremmatique, palustre, συνών. τοῦ paludisme, malaria; || **κίτρινος πυρετός,** fièvre jaune, ἐπιδημικὸς καὶ μολυσματικὸς πυρετὸς τῶν θερμῶν κλιμάτων· || **πυρετὸς γαλακτουχίας,** fièvre de lait, μικρὰ αὔξησις θερμοκρασίας εἰς τὴν λεχώ, ὁπόταν ὁ μαστικὸς ἀδὴν ἄρχεται τῆς ἐνεργείας του· || **πνευμονικὸς πυρετός,** fièvre pneumonique, παλαιὰ ὀνομασία τῆς πνευμονίας· || **ἐπιλόχειος πυρετὸς** ἢ **λοχειακὸς πυρετός,** fièvre puerpérale ; || **πυρετὸς πυώδης, πυαιμικός,** fièvre purulente, pyohémique ; μολυσματικὸς πυρετὸς ἐπισυμβαίνων κατόπιν βαρέων πληγῶν ἢ ἐγχειρήσεων· || **τριταῖος πυρετός,** fièvre tierce, ὁ ἐπερχόμενος μεθ' ἑκάστην δευτέραν (ἤτοι τὴν τρίτην) ἡμέραν· || **τεταρταῖος πυρετός,** fièvre quarte, ὁ ἐπερχόμενος μεθ' ἑκάστην τρίτην (ἤτοι τὴν τετάρτην) ἡμέραν· || **ῥευματικὸς πυρετός,** fièvre rhumatismale, ὁ προερχόμενος ἐκ ῥευματισμῶν· || **τραυματικὸς πυρετός,** fièvre traumatique, ὁ προερχόμενος ἐκ τραύματος· || **τυφοειδὴς πυρετός,** fièvre typhoïde ; || **κακοήθης πυρετός,** fièvre pernicieuse ; || **οὐρικὸς πυρετός,** fièvre urineuse ; || **αἱμοσφαιρινουρικὸς πυρετός,** fièvre hæmoglobinurique ; || **πυρετὸς ὑφέσιμος,** fièvre rémittente, πυρετὸς οὗτινος οἱ παροξυσμοὶ χωρίζονται δι' ἐντελοῦς καταπαύσεως τοῦ πυρετοῦ· || **μελιταῖος πυρετός,** fièvre de Malte. § **ἐλαφρὸς πυρετός,** fébricule, n. f. fièvre légère. § [μεταφ.] λέγεται διὰ πᾶσαν ταραχὴν καὶ διὰ πᾶν ζωηρὸν αἴσθημα, π. χ. πολιτικὸς πυρετός, fièvre politique.

πυρετώδης, ης, ες, fiévreux, euse, adj. ὁ ἐπιφέρων τὸν πυρετόν, qui occasionne la fièvre : ἡ γειτνίασις τῶν ποταμῶν, ἢ ἑλῶν ἐπιφέρει πυρετούς, le voisinage des rivières ou marais est fiévreux ; || προξενούμενος ὑπὸ πυρετοῦ, causé par la fièvre : πυρετώδης θερμότης, chaleur fiévreuse ; || ὑποκείμενος εἰς πυρετόν, sujet à la fièvre : κρᾶσις πυρετώδης, tempérament fiévreux. § **πυρετώδης,** πυρετικός, fébrile. adj.

πυρετωδῶς [ἐπίρ.] fiévreusement, adv

κατὰ τρόπον πυρετώδη, τεταραγμένον, d'une manière fiévreuse, agitée.

πυρεύς, έως, ὁ· pyrothèque.

πύρευσις, εως, ἡ· mise de feu ; βλ. **πυροδότησις.**

πυρευτής, οῦ, ὁ [ναυτ. πυρ.] boute-feu.

πυρεύω, μέλ. εύσω [ναυτ. πυρ.], mettre le feu à ; βλ. **πυροδοτῶ.**

πυρηλιομετρικός, ή, όν· pyrhéliométrique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ πυρηλιόμετρον ἢ ἀπολαμβανόμενος διὰ τοῦ ὀργάνου τούτου.

πυρηλιόμετρον, ου, τό· pyrhéliomètre (πῦρ καὶ ἡλιόμετρον) n. m. ὄργανον χρήσιμον πρὸς μέτρησιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἡλίου λαμβανομένης θερμότητος.

πυρήν, ῆνος, ὁ· noyau, n. m. τὸ ὀστοῦν, ὁ ἔσω κόκκος (κουκκοῦτσι) τῶν σκληροπυρήνων καρπῶν, οἷον ἐλαίας, κερασίου, κτλ. [ὁ μικρὸς] pépin (ὡς τῆς σταφυλῆς)· || πυρὴν ῥοδακίνου, noyau de pêche ; || οἱ πυρῆνες τοῦ μήλου, les pépins de la pomme. § [μεταφ.] **πυρήν,** noyau, n. m. ἡ βάσις, fonds, n. m. τὸ κέντρον, centre, n. m. § — [τακτ.] ὁ πυρὴν τῆς παρατάξεως, corps de bataille. § [βιολ.] **πυρήν,** nucléus (προφ. uss, λεξ. λατ.) n. m. συνώνυμ. τοῦ noyau. § [ὀχυρ.] **κεντρικὸς πυρήν,** noyau central ; βλ. καὶ **περίβολος** (enceinte). Καλεῖται οὕτως ἄθροισμα στρατιωτικῶν οἰκημάτων καὶ καταστημάτων εὑρισκομένων εἰς τὸ κέντρον τῆς γραμμῆς **τῶν ἐρυμάτων** (ligne des forts), καὶ ἀποτελούντων **φρούριον** (place forte) ; || πυρὴν ἑλικωτῆρος, noyau de filière ; || ὁ πυρὴν τῆς δέσμης, noyau de la gerbe ; || πυρῆνες πυροβόλων, noyaux des bouches à feu ; || πυρῆνες τῶν κοίλων βλημάτων, noyaux des projectiles creux. § [οἰκοδ.] **πυρήν,** ῆνος, ὁ, noyau, n. m. χονδροειδὴς **ἐξοχή·** καλεῖται οὕτως ἐν τῇ οἰκοδομικῇ πᾶσα χονδροειδὴς ἐξοχὴ καὶ ἰδίως ἐξ ὀπτοπλίνθων ἀφιεμένη ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν ἵνα δι' ἐπιθέσεως κονιάματος σχηματισθῶσι κορωνίδες ἢ διαζώματα διὰ τοῦ διατυπώματος· βλ. **διατύπωμα** (calibre). § **πυρὴν κλίμακος,** noyau d'escalier ; εἰς τὰς **ἑλικοειδεῖς κλίμακας** (escaliers à vis) καλεῖται οὕτως ὁ ἐσωτερικὸς κύλινδρος, ὅστις δύναται νὰ ᾖ λίθινος, χυτοσιδηροῦς ἢ ξύλινος, καὶ ἐφ' οὗ ἐρείδονται αἱ βαθμίδες· ὁ **πυρὴν** οὗτος εἶνε ἢ **ὁλόσωμος** ἢ **κενὸς** (noyau creux) ; ὁ ἐσωτερικὸς οὗτος πυρὴν κατασκευάζεται ἐνίοτε καὶ τετράγωνος. § **πυρὴν πηνίου** ἢ **ἐπαγωγέως,** noyau d'une bobine ou d'un inducteur, **καλεῖται** τὸ ἐκ **μαλακοῦ σιδήρου τεμάχιον** τὸ **μαγνητιζόμενον τῇ** ἐπαγωγῇ ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος.

πυρηνοειδής, ής, ές· nucléiforme (πυρήν, nucléus καὶ forme) adj. qui est en forme de noyau.

πυρηνόπλασμα, ατος, τό· nucléoplasma (πυρήν, nucléus καὶ πλάσμα) n. m. πρωτόπλασμα τοῦ πυρῆνος, κατ' ἀντίθεσιν τοῦ **κυτόπλασμα** (cytoplasma) ἢ πρωτόπλασμα τοῦ κυτταρώδους σώματος.

πυρηνοτομία, ας, ἡ [βιολ.], caryocinèse ou karyokinès (ἐκ τοῦ ἑλλ. **κάρυον** ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ πυρῆνος, noyau, καὶ κίνησις, mouvement), ἄμεσος διαίρεσις τοῦ ζῶντος κυττάρου, division indirecte de la cellule vivante. Γράφουσιν ἐπίσης cariocinèse, συνώνυμ. τοῦ mitose.

πυριατήριον, ου, τό· βλ. **ὑπόκαυστον.**

πυρίβλητος, ος, ον· ὁ ὑπὸ τοῦ πυρὸς προσβαλλόμενος (ἢ προσβεβλημένος) attaqué par le feu ; || [ἀτμομηχ.] πυρίβλητος ἐπιφάνεια, surface de chauffe ; βλ. θερμαινομένη ἐπιφάνεια.

πυρίκαυστος, ος, ον· ὁ ὑπὸ τοῦ πυρὸς κεκαυμένος, brûlé par le feu.

πυρικός, ή, όν· pyrique, adj. ὁ ἀφορῶν τὸ πῦρ, ὁ σχετιζόμενος πρὸς τοῦτο· λέγεται ἰδίως διὰ τὰ **πυροτεχνήματα,** π. χ. spectacle pyrique = πυροτεχνικὸν θέαμα· || amusements (science, expériences, jeux) pyriques = πυροτεχνήματα.

πυρίμαχος, ος, ον· ὁ ἀντέχων εἰς τὸ πῦρ, qui résiste au feu ; καὶ ἀλεξίπυρος, réfractaire, adj. || πλίνθος πυρίμαχος, brique réfractaire ; || ἀβακίσκος πυρίμαχος, carreau réfractaire; || χημικῶς καλεῖται **πυρίμαχος** μεταλλικὴ οὐσία ἄτηκτος ἢ δύστηκτος· βλ. καὶ **γῆ·** || **πυρίμαχοι ὗλαι,** matières réfractaires, αἱ ἀνθιστάμεναι εἰς ὑψηλὴν πυράκτωσιν ἤτοι αἱ διὰ ταύτης οὐδεμίαν μόνιμον ὑφιστάμεναι μεταβολὴν (ἀλλοίωσιν καταστάσεως, σχήματος, κτλ.) Ἰδίως γνωστὴ εἶνε ἡ πυρίμαχος ἄργιλος ἥτις εἶνε τόσῳ μᾶλλον δύστηκτος καὶ ἀναλλοίωτος ἐν τῷ πυρὶ ὅσον κατὰ τὴν σύστασιν πλησιάζει μᾶλλον πρὸς τὸ καθαρὸν πυριτικὸν ἀργίλιον. Ἐκ τοιαύτης κατασκευάζονται δοχεῖα πρὸς τῆξιν μετάλλων· || χῶμα πυρίμαχον· βλ. χῶμα **ἀλεξίπυρον.** § —, ὁ ἄπυρος, apyre, adj.

πύρι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], τὸ **πῦρ,** φωτιά, θυμός, ὀργή, «ἐνῆβεν τὸ πύρι μου»=ὠργίσθην, ἐθύμωσα, ἐφλογίσθην ἐξ ὀργῆς.

πύρινος, ος, ον· ἐκ φλογός, ἐκ πυρὸς συνιστάμενος,de feu ; φλογερὸς καυστικός, ardent, e, adj. brûlant, e, adj. || πύρινα δάκρυα, larmes brûlantes=θερμὰ δάκρυα, chaudes larmes ; || πυρίνη γλῶσσα, langue de feu; || πύρινοι στεναγμοί, des soupirs enflammés.

πυριόβολα, τὰ [δημ.] καὶ τσακμάκια, τὰ πυρεῖα, briquet, n. m. βλ. **πυρίτης** λίθος.

πυρίπνους (οος), οος-οῦς, οον-ουν, ὁ τὸ πῦρ ἀναπνέων, qui respire le feu; πῦρ πνέων, ἐκπέμπων, ἐκβάλλων, qui vomit des flammes; [διδ. ἐπὶ ἡφαιστείου] [volcan, cratère] ignivome, qui vomit du feu.

πυριστάτης, ου, ὁ· chenet, n. m. κοινῶς πυρωστιὰ καὶ γενικῶς ὑπέρεισμα· τεμάχια σιδηρᾶ ἐφ' ὧν ἐπακουμβοῦσι τὰ ξύλα, κτλ. ἐπὶ τῆς ἑστίας (cheminée).

πυριταποθήκη, ης, ἡ· βλ. **πυριτιδαποθήκη.**

πυρίτης, ου, ὁ· πυρόλιθος, pierre à feu ou silex n. m. κοινῶς **στουρναρόπετρα** καὶ **τουφεκόπετρα·** τῶν πυρολίθων ἐγένετο χρῆσις

εἰς τὰ παλαιὰ ὅπλα τὰ καλούμενα μετὰ πυρολίθου (fusils à pierres). § — (λίθος), pyrite, n. f. ὁ **πυρόλιθος**. Ὀρυκτὸν (minerai) περιλαμβάνον θεῖον καὶ μέταλλόν τι, οἷον σίδηρον, χαλκόν, χρυσόν, κτλ. Ὁ πυρόλιθος ἐτίθετο ἐπὶ τοῦ ἐμπυρέως τῶν ὅπλων καὶ παρῆγε διὰ τῆς κρούσεώς του σπινθῆρας δι' ὧν ἀνεφλέγετο τὸ γέμισμα τῆς πυρίτιδος· ‖ — ἀρσενικώδης, pyrite arsénicate ; ‖ — χαλκώδης, pyrite cuivreuse ; ‖ — μαγνητικός, pyrite magnétique ; ‖ — σιδηροῦχος pyrite martiale ; ‖ — κοινός, pyrite ordinaire ; ‖ — θειώδης, pyrite sulfureuse. § — (λίθος), silex, n m. (προφ. si-lèkss) λέξις λατινικὴ [ὀρυκτ.] ὁ **πυρόλιθος**, λίθος σκληρὸς ἔχων ὡς βάσιν τὸ πυρίτιον· οὗτος εἶνε μία ἰδιαιτέρα ἄμορφος ποικιλία τοῦ σχεδὸν καθαροῦ **χαλαζίου** (quartz). Ὁ **λίθος** οὗτος ἔχει τὴν ἰδιότητα ν' ἀναδίδῃ σπινθῆρας διὰ τῆς κρούσεως; καλεῖται δὲ κοινῶς **στορναρόπετρα** (silex, silex pyromatique, ou pierre à feu) : ‖ σιδηροῦχος πυρόλιθος, silex ferrugineux.

πυριτιδάγρα, ας, ἡ [στρατ. λέξις παλαιά], lanterne, n. f. χουλιάρα πυροβόλου.

πυριτιδαποθήκη, ης, ἡ· poudrière, n.f. ou magasin aux poudres, ἡ ἀποθήκη ἐν ᾗ τοποθετεῖται ἡ πυρῖτις. § — [ναυτ.], soute à poudre ; βλ. καὶ **ἀποθήκη**, ἰδ. ὅμως λέγεται Sainte-Barbe ; ‖ —, Sainte-Barbe, n. f. ἤτοι τὸ μέρος τῶν πλοίων ἔνθα τοποθετοῦνται αἱ πυρίτιδες καὶ τὰ πυρομαχικά· ‖ **ἀποθήκη πυροβολικοῦ**, Sainte-Barbe, n. f. καλεῖται οὕτως ἰδιαίτερον μικρὸν κεκλεισμένον διαμέρισμα ἐν ᾧ ἀποτίθενται προσκαίρως τὰ πρὸς χρῆσιν τοῦ πυροβολικοῦ ἀπαιτούμενα παρελκόμενα ἢ ἐφόδια.

πυτιριδοθήκη, ης, ἡ· βλ. **πυριτιδαποθήκη**.

πυριτιδοκέρας, ατος, τό· poire à poudre, ou poire à amorcer, ou corne d'amorce, ἡ **πυριτοθήκη** (πυρῖτις, κέρας) μικρά τις θήκη ἐν εἴδει ἀπίου, κατασκευαζομένη ἐκ κέρατος, ἐν ᾗ ἐτίθετο ἡ πυρῖτις καὶ ἥντινα ἔφερεν ἕκαστος στρατιώτης μέχρι τῆς ἐφευρέσεως τοῦ φυσιγγίου.

πυριτιδόκονις, εως, ἡ· pulvérin, n. m. πυρῖτις **λειοτριβής** (poudre pulvérisée)· κατασκευάζεται ἐκ λεπτοτάτης πυρίτιδος πυροβόλου μεταβαλλομένης εἰς κόνιν, χρησιμεύει δὲ ὡς **ἐναυσματικὴ πυρῖτις** (poudre d'amorce), καθὼς καὶ εἰς τὸ πυρπόλιον (roche à feu).

πυριτιδόμυλος, ου, ὁ· μύλος πυρίτιδος, moulin à poudre ; βλ. πυρῖτις.

πυριτιδοποιεῖον, ου, τό· poudrerie, n. f. κατάστημα ἐν ᾧ κατασκευάζεται ἡ πυρῖτις· ‖ πυριτιδοποιεῖα καὶ νιτρουργεῖα, poudres et salpêtres.

πυριτιδοποιΐα, ας, ἡ· ἡ κατασκευὴ τῆς πυρίτιδος, fabrication de la poudre.

πυριτιδοποιός, οῦ, ὁ· poudrier, n. m. κατασκευαστὴς πυρίτιδος.

πυριτιδοῦχος σωλήν, βλ. **πυρόσφηξ**.

πυριτιδόχιον, ου, τό· βλ. **ἐξάρτυσις**.

πυριτικός, ή, όν· ὁ ἐνέχων πυρίτην, pyriteux, euse, adj. βλ. **πυρίτης**. § [χημ.] πυριτικός, silicique, adj. ὀνομασία διδομένη εἰς ὀξύ τι ἢ εἰς οἱασδήποτε ἄλλας συνθέσεις ἐχούσας ὡς βάσιν τὸ **πυρίτιον** (silicium)· ‖ πυριτικὸν ὀξύ, acide silicique ; βλ. καὶ **πυρίτιον**· ‖ πυριτικὰ ἄλατα, silicates; βλ. **πυριτίωμα**. § **πυριτικός**, ή, όν, ὁ ἐνέχων πυρῖτιν, silice, n. m. βλ. λέξιν· ‖ πυριτικὸν ἀργίλιον, silice d'alumine ; ‖ πυριτικὴ γῆ, βλ. **πυριτιώδης**.

πυρίτιον, ου, τό· silicium, n. m. (si-li-çiomm) (λέξις λατινικὴ σχηματισθεῖσα ἐκ τοῦ silex) ou silice, n. f. Στοιχεῖον ὅπερ ἑνούμενον μετὰ τοῦ ὀξυγόνου ἀποτελεῖ τὸν **πυρίτην** λίθον ἢ **πυρίτιδα** γῆν (silex ou silice). Τὸ χημικὸν αὐτοῦ σύμβολον εἶνε Si, τὸ δὲ ἀτομικὸν βάρος του 28.

Τὸ πυρίτιον ἀπαντᾶται ἀφθόνως ἐν τῇ φύσει, οὐδέποτε ὅμως ἐλεύθερον ἀλλὰ πάντοτε ἐν ἑνώσει, κυρίως δὲ μετὰ τοῦ ὀξυγόνου ὡς **πυριτικὸν ὀξὺ** (acide silicique). Ὡς τοιοῦτον εὑρίσκεται καθαρὸν μὲν καὶ κρυσταλλικὸν ὡς **ὀρεινὸς κρύσταλλος** (le cristal de roche est de la silice pure), ἀκάθαρτον δὲ ὡς **ἀμμόλιθος** (grès), ὡς **πυρόλιθος** (pierre à fusil), ὡς **ἀμέθυστος** (améthyste), ὡς **ἀχάτης** (agathe), ὡς **ὀπάλλιος** (opale), ὡς **ἴασπις** (jaspe), ἐν μίγματι δὲ μετ' ἄλλων οὐσιῶν ἐν τῷ **γρανίτῃ** (granit), τῇ **λάβᾳ** (lave), κτλ.

Εἰς ἕκαστον φυτὸν ἐμπεριέχεται ποσότης τις πυριτικοῦ ὀξέος ἐκ τῆς γῆς προσλαμβανομένου καὶ εἰς ὃ ὀφείλεται ἡ σκληρότης αὐτῶν.

Αἱ χημικαὶ ἰδιότητες τοῦ πυριτίου εἶνε λίαν ἀνάλογοι πρὸς τὰς τοῦ **ἄνθρακος** (carbone), καὶ **βορίου** (bore), παρουσιάζεται δὲ ὡς **κρυσταλλικὸν** (silicium cristallin) ἢ **ἀδαμαντοειδές**, ὡς **γραφιτοειδὲς** (graphitique) καὶ ὡς **ἄμορφον** (amorphe). Τὸ πυρίτιον ἀνήκει εἰς τὴν κλάσιν τῶν τετραέδρων. Ἓν μόνον ἄνυδρον ὀξείδιον πυριτίου ὑπάρχει (oxyde anhydre de silicium) καλούμενον **ἀνυδρίτης τοῦ πυριτικοῦ ὀξέος** ἢ **διοξείδιον τοῦ πυριτίου**, καλούμενον κοινῶς **πυριτικὸν** ὀξὺ ἢ **πυρίτιον** (acide silicique ou silice)· ὁ χημικὸς δὲ αὐτοῦ τύπος εἶνε Si. O^2. Τοῦτο εἶνε δίμορφον (dimorphe), εὑρίσκεται δὲ ἀφθόνως ἐν τῇ φύσει, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, ὡς **ὀρεινὸς κρύσταλλος** (cristal de roche), ὡς **χαλαζίας** (quartz), ὡς **ἀμέθυστος** (améthyste), κτλ.

πυρίτιος, α, ον, silicé, ée, adj. ὁ περιέχων πυρίτης (silice) ἢ ἔχων τὸν χαρακτῆρα τούτου.

πυρῖτις, ιδος, ἡ· silice, n. f. καλεῖται οὕτω γῆ ἢ ὕλη πυριτικὴ (siliceuse) ; βλ. **πυρίτιον** (silicium).

πυρῖτις, ιδος, ἡ· κοινῶς τὸ μπαροῦτι, poudre [à tirer] n. f. ‖ — πυροβόλου, poudre à canon ; ‖ — ὅπλου ἢ τυφεκίου, poudre à fusil; ‖ — ἰσόχονδρος, poudre à grains égaux; ‖ — χονδρόχονδρος (χονδρόκοκκος), poudre à gros grains ; ‖ — γωνιώδης, poudre angulaire ; ‖ — ἐφθαρμένη, poudre avariée ; ‖ — λευκή, poudre blanche ; ‖ — λευκὴ κροτοῦσα, poudre blanche fulminante; ‖ ῥηκτικὴ ἢ διαρ-

ρηκτικὴ πυρῖτις, poudre brisante ; βλ. ἐκρηκτικὴ οὐσία· || ἐναυσματικὴ πυρῖτις, poudre d'amorce, ἡ ὡς ἔναυσμα χρησιμεύουσα πυρῖτις· || — θηρευτικὴ ἢ κυνηγετικὴ (κοινῶς μπαροῦτι τοῦ κυνηγιοῦ) (λεπτή, ὑπέρλεπτος, λεπτοτάτη), poudre de chasse (fine, superfine, extrafine ou très fine) ; || — ἐμπορίου ἐξωτερικοῦ, poudre de commerce extérieur ; || — πολέμου ἢ πολεμική, poudre de guerre; || — ὑπονόμου ἢ ὑπονομευτική, poudre de mine ; || πυρῖτις κοκκωτή, poudre en grains ; || πυρῖτις κονιώδης ἢ **πυριτιδόκονις**, poudre en poussière ; || πυρῖτις ὑδροχλωρική, poudre muriatique; || πυρῖτις τετριμμένη, poudre tombée en poussière ; || — μετεσκευασμένη, poudre radoubée ; || — βασιλικὴ ἤτοι λεπτοτάτη, poudre royale ; || — χλωρά, ἤτοι νεοκατασκεύαστος, poudre verte.

Ἡ **πυρῖτις** εἶνε μίγμα **νίτρου** (salpêtre), **θείου** (soufre) καὶ **ἄνθρακος** (charbon). Ἡ σύνθεσις τῆς συνήθους πυρίτιδος τυφεκίου εἶνε 75 μερῶν νίτρου, 12,50 ἄνθρακος καὶ 12,50 θείου. Ἡ πυρῖτις κέκτηται μεγάλην ταχύτητα καταχαύσεως, παράγουσα μεγάλην ποσότητα ἀερίων μετ' ἰσχυρᾶς θερμοκρασίας. Τ'ἀποτελέσματα αὐτῆς ἐξαρτῶνται 1) ἐκ τῆς χημικῆς συνθέσεως, 2) ἐκ τῶν φυσικῶν χαρακτήρων καὶ 3) ἐκ τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς.

1) Χημικὴ **σύνθεσις** (composition chimique). Ὅπως δώσωσιν εἰς τὴν πυρίτιδα σύστασιν καὶ καταστήσωσι ταύτην ἧττον ὑγρομετρικήν, συνάμα δὲ μᾶλλον εὔφλεκτον, ἀπετέλεσαν ταύτην ἐκ δύο **καυσίμων σωμάτων** (corps combustibles), τὸ θεῖον καὶ τὸν ἄνθρακα, καὶ ἐξ ἑνὸς **ἐμπρηστικοῦ** (comburant), τὸ νίτρον.

Ἡ ποσοτικὴ **σύνθεσις** (dosage) τῆς πυρίτιδος ἐπηρεάζει μέχρις ὁρίου τινὸς τὰ ἀποτελέσματα τῆς καταχαύσεως, ποικίλλει δὲ ἀναλόγως τῶν ὅπλων δι' ἃ ἡ πυρῖτις εἶνε προωρισμένη.

2) **Φυσικοὶ χαρακτῆρες** (caractères physiques). Τὸ **μέγεθος** (grosseur), τὸ σχῆμα (forme), ἡ **δασύτης** (densité), ἡ **σκληρότης** (dureté) καὶ ἡ **ὑγρομετρικότης** (hygrométricité) τῶν χόνδρων τῆς πυρίτιδος ἐπηρεάζουσι πολὺ τὰ παραγόμενα ἀποτελέσματα τοῦ γεμίσματος ἐπὶ τοῦ βλήματος· βλ. καὶ κατωτέρω πυρῖτις **αὐξικαής** (poudre progressive) καὶ πυρῖτις **ταχυκαής** (poudre vive).

3) **Τρόπος τῆς κατασκευῆς** (mode de fabrication). Ἀναλόγως τῆς χρησιμοποιουμένης **μεθόδου** τῶν **μυλῶν** (meules) ἢ **ὑπέρων** (pilons) διὰ τὴν **κατάτριψιν** (trituration) τῶν συστατικῶν τῆς πυρίτιδος παράγονται καὶ διάφορα ἀποτελέσματα· π. χ. ἡ διὰ τῶν ὑπέρων κατασκευαζομένη πυρῖτις δύναται ν' ἀπορροφήσῃ 6 καὶ 7 τοῖς $^0/_0$ ὕδωρ καὶ νὰ ἐπανακτήσῃ κατόπιν ἁπάσας τὰς βλητικὰς αὐτῆς ἰδιότητας δι' ἁπλῆς **ξηράνσεως** (séchage), ἐν ᾧ ἡ διὰ τῶν μυλῶν κατασκευαζομένη ἀλλοιοῦται διὰ τοιαύτης ἀπορροφήσεως· ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἡ κατάτριψις διὰ τῶν ὑπέρων δὲν εἶνε λίαν ἐντελής, κατεσκευάσθη δὲ πυρῖτις MC_{30}, ἥτις ἀπαιτεῖ 30 λεπτὰ τῆς ὥρας κατάτριψιν διὰ τῶν μυλῶν καὶ ἥτις δύναται ν' ἀντικαταστήσῃ, καθ' ἁπάσας τὰς χρήσεις αὐτῆς, τὴν πυρίτιδα τὴν κατασκευαζομένην διὰ τῶν ὑπέρων δι' ἑνδεκαώρου κατατρίψεως. Κατεδείχθη ἐπίσης ὅτι ἡ πυρῖτις εἶνε τοσοῦτον δραστικωτέρα, ὅσον ἡ διάρκεια τῆς κατατρίψεως παρατείνεται πλειότερον. Ὁ τρόπος τῆς κατασκευῆς μεταβάλλεται ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς πυρίτιδος.

Ἡ **πυρῖτις τυφεκίου** (poudre à fusil) ἔχει ἀνάγκην ἰσχυρᾶς **κατατρίψεως**, μεγάλης **δασύτητος** καὶ ἐνεργητικῆς **ἐπιλειώσεως** (lissage). Τὸ σχῆμα τοῦ **χόνδρου** (grain) δέον νὰ πλησιάζῃ ὅσον τὸ δυνατὸν τὸ σφαιρικόν. Αἱ **πυρίτιδες τοῦ πυροβόλου** (poudres à canon) ἔχουσιν ἰδίως ἀνάγκην ἐνεργητικῆς **κατατρίψεως**, μέσης **δασύτητος** καὶ ἰσχυρᾶς **ἐπιλειώσεως**.

Ἡ καταλληλοτέρα πυρῖτις δι' ὡρισμένον πυροβόλον ὅπλον, εἶνε ἐκείνη, ἥτις, καταχαιομένη ἐντελῶς κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ τὸ βλῆμα διανύει τὸ κοῖλον τοῦ πυροβόλου, μεταδίδει εἰς τὸ βλῆμα τοῦτο, οὐχὶ ἀμέσως, ἀλλὰ προοδευτικῶς ἅπασαν τὴν ὠθητικὴν αὐτῆς **δύναμιν** (force de projection).

Φυσικαὶ ἰδιότητες τῆς καλῆς πυρίτιδος. Ἡ ὄψις αὐτῆς δέον νὰ ἦνε πλακοειδής, χρώματος μολυβδομέλανος καὶ ὁμοιομόρφου, νὰ μὴ συντρίβηται διὰ τῶν δακτύλων, οὐδὲ νὰ ῥυπαίνῃ αὐτούς· δι' ἕκαστον εἶδος πυρίτιδος οἱ χόνδροι νὰ ἔχωσι σχεδὸν τὸ αὐτὸ μέγεθος, πρὸς δὲ καταχαιομένη ἐπὶ λευκοῦ χάρτου νὰ μὴ ἀφίνῃ πολλὰ **κατάλοιπα** (résidus) καὶ νὰ μὴ καίῃ αὐτόν· βλ. καὶ **ἐνδυνάμωσις** τῆς **πυρίτιδος**.

Πυρικὴ πυρῖτις, poudre pyrique ; τὸ ὄνομα τοῦτο δίδεται εἰς τὰς συνήθεις τριγενεῖς μελανὰς πυρίτιδας τὰς ἀποτελουμένας ἐκ νίτρου, θείου καὶ ἄνθρακος.

Χλωρικὴ πυρῖτις, poudre au chlorate ou poudre chloratée. Αἱ χλωρικαὶ πυρίτιδες, αἵτινες εἰσὶ **ῥηκτικαὶ** (brisantes), περιλαμβάνονται εἰς τὰς μηχανικὰς καλουμένας πυρίτιδας, τὰς συνισταμένας δηλαδὴ ἐκ μηχανικοῦ μίγματος **ἐμπρηστικῶν** (comburants) καὶ καυσίμων ὑλῶν, διαφέρουσι δὲ τῆς κοινῆς πυρίτιδος καθ' ὅ,τι τὸ **ἐμπρηστικὸν** (ὀξειδωτικὸν) ἐν αὐταῖς δὲν εἶνε νιτρικὸν ἅλας ἀλλὰ χλωρικόν· ὡς τοιοῦτον δὲ λαμβάνεται συνήθως τὸ **χλωρικὸν κάλιον** (chlorate de potasse).

Πικρικὴ πυρῖτις, poudre au picrate ou poudre picratée; κατεσκεύασαν πυρίτιδας ἀποτελουμένας ἐκ μίγματος **πικρικοῦ καλίου** (picrate de potasse) καὶ νίτρου μετὰ ἢ ἄνευ προσθήκης ἄνθρακος, ἐπίσης κατεσκεύασαν μετὰ διαφόρων ἀναλογιῶν πικρικοῦ καλίου, ἄνθρακος καὶ νίτρου διαφόρους διαρρηκτικὰς πυρίτιδας.

Ἐπίσης διὰ μίξεως **πικρικοῦ ἀμμωνίου** (picrate d'ammoniaque) μετὰ νίτρου κατεσκεύασαν **βραδυκαεῖς πυρίτιδας** (poudres lentes).

Πυρῖτις συμπεπιεσμένη, poudre comprimée ; αὕτη ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς συμπιέσεως τῆς μετὰ συνήθων χόνδρων πυρίτιδος, οὕτως ὥστε ν' ἀποτελεσθῇ γέμισμα συμπαγὲς δασύτη-

τος μεγαλειτέρας τῶν ἀρχικῶν χόνδρων, ἢ καὶ διὰ συμπιέσεως πυριτιδοχόνεως.

Πυρῖτις συμπεπιεσμένη εἰς παρακύκλους, poudre comprimée en rondelles. Ἐν Γαλλίᾳ μεταχειρίζονται διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς φυσίγγης τῶν πυροβόλων τῶν 5 καὶ τῶν 7 (Reffye) παρακύκλους ἀπὸ πυρίτιδος πεπιεσμένης. Ἕκαστος παράκυκλος ἀποτελεῖται ἐκ ποσότητος πυρίτιδος ἐσταθμισμένης καὶ συμπεπιεσμένης διὰ πιέσεως 27000 χιλιογράμμων περίπου κατὰ τετραγωνικὸν ἑκατοστόμετρον.

Ξυλοπυρῖτις, ἡ, poudre de bois, εἶνε βελγικὸν προϊὸν κατασκευαζόμενον κατὰ μυστικὸν τοῦ ἐφευρέτου τρόπον, συνίσταται δὲ ἐκ πριονισμάτων ξύλου προκατεργασθέντων ἐν μίγματι νιτρικοῦ καὶ θειϊκοῦ ὀξέος, εἶτα δὲ ἀναμιχθέντων μετὰ νιτρικοῦ καλίου καὶ νιτρικοῦ βαρίου· φέρεται εἰς κυλίνδρους καὶ πρίσματα συνήθη 100 γραμ. τὸ περικάλυμμα αὐτῶν εἶνε χάρτινον φέρον ἐπίστρωσιν ἐκ παραφίνης, ἐκρήγνυται δὲ διὰ καψυλλίων **βροντώδους ὑδραργύρου** (fulminate de mercure), ἔχει θραῦσμα κοκκῶδες καὶ χρῶμα κιτρινωπόν.

Ἐκτριπτικὴ πυρῖτις ἢ ἐκρηκτικὴ πυρῖτις, poudre fulminante, καλοῦνται οὕτω διάφοροι συνθέσεις ἐκρηγνύμεναι ἰσχυρῶς διὰ τῆς **κρούσεως** (choc, ἐκρηκτικὴ πυρῖτις) ἢ διὰ τῆς **προστριβῆς** (frottement, ἐκτριπτικὴ πυρῖτις). Ἡ προετοιμασία καὶ ἡ **χείραψις** (manipulation) τῶν εἰρημένων πυριτίδων εἰσὶ λίαν κινδυνώδεις καὶ δέον νὰ ἐκτελῶνται μετὰ μεγάλης προσοχῆς. Ὑπάρχουσι διάφορα εἴδη τοιούτων πυριτίδων.

1) Μίγμα 2 μερῶν θειούχου ἀντιμονίου καὶ 1 μέρους χλωρικοῦ καλίου (chlorate de potasse).

2) Μίγμα 2 μερῶν βροντώδους ὑδραργύρου (fulminate sec), 1 μέρους νίτρου καὶ 1 μέρους θειούχου ἀντιμονίου (διὰ τὰ καψύλλια).

3) Μίγμα ἐξ 1 μέρους ἀμόρφου φωσφόρου, 2 μερῶν θειούχου ἀντιμονίου, 3 μερῶν ἀμμίου (minium) καὶ 4 μερῶν χλωρικοῦ καλίου.

Πυρῖτις βραδυκαὴς ἢ **βραδύκαυστος**, poudre lente, ἡ βραδέως καταχαιομένη.

Μελανὴ πυρῖτις, ἢ **μέλαινα πυρῖτις**, poudre noire, χονδρόκοκκος πολυγώνιος πυρῖτις μὴ θρυπτομένη διὰ τῶν δακτύλων καὶ μὴ καταλείπουσα κόνιν, χρήσιμος πρὸς γόμωσιν ναυκλάστρων **πυθμένος** (torpilles de fond) καὶ **φορητῶν** (torpilles portées), καθὼς καὶ πρὸς ἐκσφενδόνησιν τῶν αὐτοκινήτων. Ἐν τῷ ἡμετέρῳ ναυτικῷ ἡ πυρῖτις αὕτη χρησιμεύει πρὸς γόμωσιν **ναυκλάστρων γυμνασίων** (torpilles d'exercices) καὶ ἐκσφενδόνησιν **αὐτοκινήτων** (torpilles automobiles).

Χαρτοπυρῖτις, poudre papier (Melland), αὕτη κατασκευάζεται ἐκ χάρτου κατεργασθέντος ἐπὶ ὥραν ἐν διαλύσει ζεούσῃ 9 μερῶν χλωρικοῦ καλίου, 45 μερ. νίτρου καὶ 3,25 μερ. κιτρίνου σιδηροκυανιούχου καλίου εἰς 80 μέρη ὕδατος, εἶτα δὲ ἀναμιχθέντος μετὰ 3,25 μερ. κόνεως ξυλάνθρακος καὶ μικρᾶς ποσότητος ἀμύλου καὶ χρωμικοῦ καλίου· μετὰ ταῦτα ὁ χάρτης ξηραίνεται εἰς 110° καὶ μετατρέπεται εἰς φυσίγγια, ἅτινα ἐπιχρίονται δι' εἰδικοῦ βερνικίου.

Πυρῖτις πρισματική, poudre prismatique, ἕκαστος χόνδρος αὐτῆς ἔχει σχῆμα πρίσματος ἑξαέδρου, φέροντος παραλλήλως τοῦ ὕψους αὐτοῦ 7 σωλήνια, ὧν τὸ κεντρικὸν ἀφίσταται τῶν λοιπῶν κατὰ 11 χιλιοστόμετρα ἀπὸ ἄξονος εἰς ἄξονα. Ὁ χόνδρος περιλαμβάνει 27 γραμμάρια πυρίτιδος πυροβόλου συμπεπιεσμένης ἐν τύπῳ ἀπὸ χωνεύματος· τοιαύτης πυρίτιδος γίνεται χρῆσις ἐν Ῥωσσίᾳ καὶ Γερμανίᾳ διὰ πυροβόλα μεγάλου διαμετρήματος.

Αὐξικαὴς (ἢ **προοδευτική**) **πυρῖτις**, poudre progressive, ἤτοι πυρῖτις ἧς οἱ χόνδροι ἔχουσι τοιαύτην κατασκευήν, ὥστε ἡ κατάκαυσις ἐκτελεῖται βαθμιαίως καθ' ὃν χρόνον τὸ βλῆμα κινεῖται ἐν τῷ κοίλῳ τοῦ πυροβόλου, καὶ τοῦτο ἵνα παρεμποδισθῶσι τὰ διαρρηκτικὰ ἀποτελέσματα τῆς εἰρημένης πυρίτιδος. Πρὸς τοῦτο κατεσκεύασαν διαφόρους πυρίτιδας ὧν οἱ χόνδροι ἔχουσι διάφορον σχῆμα, μέγεθος καὶ βαθμὸν συμπιέσεως, ἃς ἀπεκάλεσαν **πρισματικὰς** (prismatiques), **αὐξικαεῖς** (progressives), **σοκολατοειδεῖς** (chocolat), κτλ. χωρὶς ἐν τούτοις νὰ λύσωσι καθ' ὁλοκληρίαν τὸ ζήτημα. **Αἱ ὄρφναὶ πυρίτιδες** (poudres brunes) ἔχουσι βραδεῖαν καὶ βαθμιαίαν κατάκαυσιν ἁρμόζουσαν εἰδικῶς εἰς τὰ μεγάλου διαμετρήματος πυροβόλα.

Ῥωσσικὴ πυρῖτις, poudre russe (Silotvor). Ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Ruckstchelle μηχανικοῦ Ῥώσσου καὶ κατασκευάζεται ἐν εἰδικῷ ἐργοστασίῳ τῆς Φιλανδίας, ἀναγράφεται δὲ ὡς δεκάκις ἰσχυροτέρα τῆς κοινῆς πυρίτιδος, ἡ δὲ ἔκρηξις αὐτῆς ἐπέρχεται μετὰ μικροῦ κρότου καὶ ἐλαχίστου καπνοῦ.

Ἄκαπνος πυρῖτις, poudre sans fumée. Ὀνομασία δοθεῖσα εἰς τὰς πυρίτιδας τὰς παραγούσας ἐλαχίστην ποσότητα καπνοῦ, καθότι δὲν κατωρθώθη νὰ ἐκλείψῃ ἐντελῶς οὗτος κατὰ τὸν ἐντελῆ ἐμπρησμὸν πυρίτιδος τινός. Μετὰ μακρὰς ἐρεύνας κατώρθωσαν πρῶτον ἐν Γαλλίᾳ νὰ δώσωσι πρακτικήν τινα λύσιν. Τοιαύτη πυρῖτις ἐφευρέθη ὑπὸ τοῦ κ. M, Vieille μηχανικοῦ διὰ τὸ φυσίγγιον τοῦ ὅπλου προτύπου 1886. Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐξετιμήθησαν τὰ πλεονεκτήματα τῆς εἰρημένης πυρίτιδος ὡς ἐπιφερούσης ἐπαύξησιν τοῦ βεληνεκοῦς, ἀκρίβειαν βολῆς καὶ εἰσδυτικὴν δύναμιν, μετὰ διετίαν δὲ ἤρξαντο συζητούμενα τὰ πλεονεκτήματα τῆς ἐκλείψεως τοῦ κρότου καὶ τοῦ καπνοῦ. Αἱ πολύτιμοι αὗται ἰδιότητες ὀφείλοντο εἰς τὴν μεγάλην διασταλτικὴν δύναμιν τῶν ἀερίων τῆς νέας πυρίτιδος, ἧς ἡ ἐφεύρεσις ἐπέφερε κατὰ μέγα μέρος τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος τῶν τοῦ μικροῦ διαμετρήματος ὅπλων. Τῷ ὄντι, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ταχείας **ῥυπάνσεως** (encrassement) τῆς κάννης καὶ πρὸς ὑπερνίκησιν τῆς ἀντιστάσεως τῆς βολίδος μελλούσης νὰ ἐκτελέσῃ 3 στροφὰς ἐντὸς τῆς κάννης, ἔδει νὰ γενῇ χρῆσις ἰσχυροτάτης πυρίτιδος ἧς ἡ ἀνάφλεξις, ἀντὶ στερεῶν καταλοίπων, νὰ παρέχῃ ἀέρια καὶ ἀτμοὺς ἤτοι καπνὸν σχεδὸν ἀόρατον.

Αἱ ἄκαπνοι πυρίτιδες ἀπολαμβάνονται διὰ τῆς διαλύσεως εὐδιαλύτου κυτταρίνης ἐντὸς πτητικοῦ ὑγροῦ, μόνης ἢ ἀναμεμιγμένης μετ' ὀξειδωτικοῦ (oxydant) τινος σώματος χρησιμεύοντος ὡς ἐμπρηστικοῦ (comburant).

Ἡ Γαλλικὴ ἄκαπνος πυρῖτις εἶνε σύνθεσις πυροξυλίνης (pyroxiline, νιτροκυτταρίνης, nitro-cellulose) διαλελυμένης ἐντὸς κολλοδίου (collodion), ὅπερ ἐξατμίζουσιν οὕτως ὥστε νὰ σχηματίσωσι πλάκας ἃς τέμνουσιν εἰς φυλλώματα πάχους οἱουδήποτε θέλουσιν, εἶτα δὲ εἰς χόνδρους διαφόρου μεγέθους ἀναλόγως τοῦ βλήματος δι' ὃ εἶνε προωρισμένη.

Αἱ λοιπαὶ δυνάμεις ἔχουσιν ἐπίσης ἄκαπνον πυρίτιδα· ἡ τῶν Γερμανῶν εἶνε εἶδος δυναμίτιδος. Ἡ Ἀγγλία φαίνεται δεχθεῖσα τὴν μετὰ νιτρογλυκερίνης πυρίτιδα τοῦ Nobel. Ἡ Αὐστρία κέκτηται τὴν πυρίτιδα Schwab. Τὸ Βέλγιον ἐξετέλει πειράματα χαρτοπυρίτιδος. Ἡ Ἰταλία ἐδέχθη τὴν βαλιστίδα τοῦ Nobel διὰ τὰ πυροβόλα καὶ ὅπλα· τέλος ἡ Ἑλβετία κέκτηται πυρίτιδα ἐφευρεθεῖσαν ὑπὸ τῶν κ. κ. Tkhencer καὶ Amsler διὰ τὸ ὅπλον της διαμετρήματος 7,5 χιλιοστομ.

Αἱ γενικαὶ ἰδιότητες τῶν ἀκάπνων πυριτίδων εἰσὶν αἱ ἑξῆς: ἡ κατασκευή, ἡ διατήρησις ἐν ἀποθήκαις καὶ ἡ μεταφορὰ δὲν παρουσιάζουσιν οὐδένα κίνδυνον, τουλάχιστον ἐν Γαλλίᾳ· δὲν ὑφίσταται πλέον κίνδυνος αὐτομάτου ἀναφλέξεως ἢ ἀποσυνθέσεως δι' ἐξυδρώσεως· μεγάλη ἐπαύξησις τῶν βλητικῶν ἰδιοτήτων· ἐλάττωσις τῆς ὀπισθοδρομήσεως (recul) ὀφειλομένη εἰς τὸ ἀκαριαῖον τῆς ἀναφλέξεως ἐξ ἧς παρέχεται πρὸς τούτοις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πληρεστέρας χρησιμοποιήσεως τῶν ἰδιοτήτων τῆς πυρίτιδος. Ἐν ἐλευθέρῳ ἀέρι ἡ κατάκαυσις ἐκτελεῖται βραδέως, ἄνευ κρότου, μετὰ καθαρᾶς φλογός, παράγουσα ἀνεπαίσθητον τινὰ ἀτμόν, ἐξαφανιζόμενον τάχιστα καὶ μὴ ἐμποδίζοντα ἀπὸ τοῦ νὰ βλέπωσι τὸν σκοπόν. Ἡ δύναμις αὐτῆς ἀναπτύσσεται ὅταν εὑρίσκηται περιωρισμένη, ὅπως ὅταν ᾖ κεκλεισμένη ἐντὸς σωλῆνος φραττομένης τῆς διεξόδου ὑπὸ τοῦ βλήματος. Ὁ ἐμπρησμὸς σιδηροδρομικῆς ἁμάξης φερούσης πυρομαχικὰ μετ' ἀκάπνου πυρίτιδος δὲν ἤθελεν ἐπιφέρει μεγάλας φθοράς.

Ἡ παραδοχὴ τῆς ἀκάπνου πυρίτιδος καθιστᾷ δυσχερεστέραν τὴν ἐπίθεσιν (offensive), τὰς προηγουμένας τῆς μάχης ἀναγνωρίσεις (reconnaissances), τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἱππικοῦ, κτλ. ἐπιβάλλει δὲ τὴν τροποποίησιν ἐπὶ πολλῶν σημείων τῆς τακτικῆς τῶν διαφόρων ὅπλων.

Ἡ ἔλλειψις τοῦ καπνοῦ δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ἐπιφέρῃ λαμπρὸν ἀποτέλεσμα ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ τοῦ στρατιώτου ὅστις ἀγαπᾷ νὰ βλέπῃ πρὸ αὐτοῦ.

Ἤδη ὁ πόλεμος εἶνε ἐπιστημονικώτερος καὶ ἀπαιτῇ εὐφυΐαν εἰς πάντας τοὺς βαθμοὺς τῆς στρατιωτικῆς ἱεραρχίας, ψυχραιμίαν δὲ καὶ θάρρος ἐκ μέρους ὅλου τοῦ στρατεύματος.

Ταχυκαὴς πυρῖτις, poudre vive, καλεῖται ἡ τάχιστα κατακαιομένη· ‖ πυρῖτις φολιδωτή, poudre en paillettes, ἡ ἄκαπνος πυρῖτις ἡ κεκομμένη εἰς μικρὰ λεπτὰ τετραγωνίδια.

πυριτιώδης, ης, ες· siliceux, euse, adj. ὁ ἔχων τὴν φύσιν τοῦ πυρίτου (silex)· ‖ γῆ πυριτιώδης ἢ πυριτική, terre siliceuse (κατὰ Δαμβέργην χαλικῖτις γῆ)· ‖ πέτρωμα ἢ βράχος πυριτιώδης, roche siliceuse.

πυριτίωμα, ατος, τὸ [χημ.], silicate, n. m. ἅλας σχηματιζόμενον διὰ τῆς ἑνώσεως τοῦ πυριτικοῦ ὀξέος (acide silicique) μετά τινος βάσεως. Τὰ κυριώτερα φυσικὰ πυριτιώματα εἶνε οἱ ὀφῖται (serpentines), οἱ ἄστριοι (feldspaths), αἱ κισσήρεις (pierres ponces), κτλ. Ἅπαντα τὰ πυριτιώματα, πλὴν τῶν τοῦ ἀνθρακικοῦ καλίου (silicate de potasse) καὶ ἀνθρακικοῦ νατρίου (silicate de soude) εἰσὶν ἀδιάλυτα· ‖ πυριτικὴ τίτανος (ἢ ἀνθρακική), silicate de chaux); ‖ — σιδήρου, silicate de fer.

πυριτοβολή, ῆς, ἡ· λέγεται τὸ φυσίγγιον (τοῦ ὅπλου), cartouche, n. f. ἡ φυσίγγη (τοῦ πυροβόλου), gargousse, n. f.

πυριτογεμής, ής, ές, καὶ

πυριτογέμιστος, ος, ον· ὁ διὰ πυρίτιδος γεμισμένος, chargé à poudre.

πυριτοδόκη, ης, ἡ [ναυτ.], κιβώτιον πυρίτιδος, caisse à poudre; χάλκινον κιβώτιον μετὰ στρογγύλου πώματος συναρμοζομένου ἑρμητικῶς, ἐν ᾧ φυλάσσεται ἡ πυρῖτις ἐν ἀποθήκαις τοῦ πλοίου.

πυριτοδότης, ου, ὁ [ναυτ.], homme du passage des poudres; ἀνὴρ τοῦ πληρώματος ἀνήκων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς μεταφορᾶς τῶν πυρομαχικῶν ἐκ τῶν ἀποθηκῶν τοῦ πλοίου εἰς τὰ πυροβόλα.

πυριτοδόχη, ης, ἡ [ὁπλουρ.], tonnerre, n. m. τὸ μᾶλλον ἰσχυρὸν μέρος τῆς κάννης πυροβόλου τινὸς ὅπλου ἔνθα ἐκτελεῖται ἡ ἀνάφλεξις τοῦ γεμίσματος· ‖ τὸ περιθαλάμιον (τὸ περὶ τὴν θαλάμην τοῦ ὀβιδοβόλου), tonnerre (autour de la chambre d'un obusier; ‖ τὸ πυγαῖον (πυροβόλου), tonnerre (d'un canon); ‖ πυριτοδόχην = ἀνοίξατε, ouvrez = tonnerre; παράγγελμα κατὰ τὴν γέμισιν τοῦ ὅπλου.

πυριτοθήκη, ης, ἡ, καὶ πυριτιδοθήκη, βλ. πυριτιδαποθήκη, poudrière, n. f. [ναυτ. ἰδ.] soute aux poudres ou Sainte Barbe. § —, ἡ φυσιγγιοθήκη, ἡ παλάσκα, giberne, n. f. [κυνηγετ.] poire à poudre; βλ. πυριτιδοκέρας· ‖ ἡ πυριτοθήκη λέγεται καὶ gargoussière, n. f. =giberne, ἐν ᾗ ἔθετον τὰς μικρὰς φυσίγγας, ἤτοι τὰ φυσίγγια (cartouches).

πυριτόλιθος, ου, ὁ ἢ πυρόλιθος, palet, n.m. ὁ πυρόλιθος τῶν παλαιῶν ὅπλων· βλ. καὶ πυρίτης (λίθος).

πυριτώδης, ης, ες· silexé, ée, adj. ὁ περιέχων πυρίτην (silex).

πυριφλεγής, ής, ὲς καὶ

πυρίφλεκτος, ος, ον· κεκαυμένος ὑπὸ τοῦ πυρός, brûlé par le feu; καίων ὡς πῦρ, qui est en feu; φλέγων ὡς πῦρ, embrasé, ée, adj. πυριφλεγής, enflammé, ée, adj. πεπυρα-

κτωμένος, incadescent, e, adj. διάπυρος, ardent, e, adj.

πυρκαϊά, ᾶς, ἡ· ἐμπρησμός, ἔμπρησις, τὸ νὰ θέσῃ τις πῦρ πού, ἡ πρᾶξις τῆς καύσεως, incendie, n. m. τὸ πῦρ, feu, n. m. || [στρατ.] πυρκαϊά! au feu! προσφώνημα σκοποῦ.

πυροαυγές, βλ. **ἐρυθρόν**, rouge ardent.

πυροβολαρχία, ας, ἡ· εὔχρηστον πυροβολαρχία, batterie, n. f. βλ. λέξιν.

πυροβολεῖον, ου, τό· batterie, n. f. (κανονοστάσιον, τό· παλαιοτέρα λέξις), καλεῖται οὕτως ἔργον χαρακωτικῆς διατεθειμένον οὕτως ὥστε νὰ περιλαμβάνῃ ὄπισθεν **προπετάσματος** (épaulement, βλ. λέξ.) δύο ἢ πλειότερα πυροβόλα, δυνάμενα νὰ βάλλωσιν εἴτε ἀπὸ **λέκτρου** (barbette), εἴτε ἀπὸ **φατνώματος** (embrasure).

Ἀναλόγως τῆς χρήσεώς των τὰ πυροβολεῖα λαμβάνουσι τὰς ἑξῆς ὀνομασίας: **πεδινὸν πυροβολεῖον**, batterie de campagne, τὸ κατασκευαζόμενον ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης διὰ πεδινὰ πυροβόλα (βλ. καὶ **προπέτασμα**, épaulement]; || **πυροβολεῖον τῶν περιστάσεων**, batterie de circonstance, κατασκευαζόμενον ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης διὰ τῶν ὑπαρχόντων ὑλικῶν· βλ. καὶ ὀχυρώματα προσηρτημένα (ouvrages annexes)· || **ἐπάκτιον πυροβολεῖον**, batterie de côte; βλ. κατωτέρω· || **πυροβολεῖον θέσεως**, batterie de place, κατασκευαζόμενον ἐν ὥρᾳ εἰρήνης πρὸς ὑπεράσπισιν θέσεως τινός· || **ὁλμοστάσιον**, τό· batterie de mortiers, πυροβολεῖον περιλαμβάνον ὅλμους· || **πολιορκητικὸν πυροβολεῖον**, batterie de siège; βλ. κατωτέρω.

Ἀναλόγως τῆς τοποθετήσεως τοῦ **δαπέδου** (terre-plein) τοῦ πυροβολείου, ταῦτα καλοῦνται: **βαθυδάπεδον** πυροβολεῖον, batterie enterrée, ὅταν τοῦτο ᾖ ἐσκαμμένον ἐντὸς τοῦ ἐδάφους· || **ἰσόγαιον**, batterie sur le sol ἢ horizontale, ὅταν τὸ δάπεδον τοῦ πυροβολείου εὑρίσκηται ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους· || **ὑψιδάπεδον**, batterie au dessus du sol ἢ enhaussée, ὅταν τὸ **δάπεδον** τοῦ πυροβολείου εὑρίσκηται ἄνωθεν τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους.

Ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των τὰ πυροβολεῖα λαμβάνουσι διαφόρους ὀνομασίας: **πυροβολεῖον ἀσκεπὲς καὶ ὑπαίθριον**, batterie à ciel ouvert, τὸ μὴ ἐστεγασμένον· βλ. καὶ κατωτέρω· || **πριονοειδὲς πυροβολεῖον**, batterie à redans, ὅταν ἡ κορυφὴ τῆς ἐσωτερικῆς κλίσεως (γραμμὴ τοῦ πυρὸς) εἶνε τεθλασμένη· || **πυροβολεῖον ἐστεγασμένον**, batterie blindée, δι' ἀντεχούσης στέγης, ἐκ ξύλων, κορμῶν δένδρων, σιδηρῶν δοκῶν κτλ. κεκαλυμμένης ὑπὸ χώματος· || **πυροβολεῖον γοργυρωτόν**, batterie casematée, τὸ ἐντὸς ἐκτισμένων θόλων εὑρισκόμενον· βλ. καὶ κατωτέρω· || **πυροβολεῖον θωρηκτὸν** ἢ **τεθωρακισμένον**, batterie cuirassée, τὸ ὄπισθεν μεταλλικοῦ προπετάσματος· βλ. καὶ κατωτέρω εἰς batterie de côte, πυροβολεῖα θωρηκτά· || **διαφοροΰψὲς πυροβολεῖον**, batterie ressaut, ὅταν τὰ πυροβόλα τοποθετοῦνται εἰς διάφορα ὕψη ἕνεκεν τῆς κλίσεως τοῦ ἐδάφους.

Πολιορκητικὰ **πυροβολεῖα**, batteries de siège. Ταῦτα διαιροῦνται ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς τῆς κατασκευῆς των εἰς **πυροβολεῖα 1ης θέσεως** (batteries de 1re position), **2ας θέσεως** (de 2me position) καὶ εἰς **πυροβολεῖα στέψεως** (batteries de couronnement), βλ. **προσβολὴ φρουρίων**, attaque des places. Ὁ τρόπος τῆς κατασκευῆς των ἔν τινι πολιορκίᾳ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν θέσιν εἰς ἣν ταῦτα εὑρίσκονται.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν κατασκευὴν τῶν πυροβολείων τῆς 1ης θέσεως δὲν ὑπάρχουσιν ἕτερα ὑποστηρίζοντα ταῦτα, ἐκλέγουσι θέσεις τοιαύτας ὥστε ἡ κατασκευὴ τῶν πυροβολείων νὰ ᾖ, εἰ δυνατόν, ἀφ' ἑνὸς μὲν κεκαλυμμένη, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀρκετὰ μακρὰν ἐκ τοῦ φρουρίου ὥστε νὰ μὴ ἦνε ἐκτεθειμένα εἰς λοξὰ (d'écharpe) πυρά· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν κατασκευὴν τούτων δὲν λαμβάνουσιν ἀνάγκην τοποθετήσεως διαχωμάτων (traverses).

Εἰς τὰ πυροβολεῖα τῆς 2ας θέσεως, ἅτινα εἶνε μᾶλλον ἐκτεθειμένα εἰς τὰ ἐκ τοῦ φρουρίου πυρὰ δέον τὰ πυροβόλα νὰ διαχωρίζωνται ἀνὰ ἓν ἢ δύο διὰ **διαχωμάτων**· ἡ κατασκευὴ τῶν πυροβολείων τούτων εἶνε εὐκολωτέρα, διότι ὑποστηρίζονται ἐκ τῶν πρὸς τὰ ὄπισθεν πυροβολείων. Εἰς τὸ ἐκτεθειμένον πλευρὸν ἀνεγείρουσι διάχωμα· || **προσηρτημένον πυροβολεῖον**, batterie annexe, καλεῖται τὸ κατασκευαζόμενον ἐξωτερικῶς πλησίον ἐρύματος καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν τούτου· βλ. ὀχυρώματα προσηρτημένα· || **ἀπεσπασμένον πυροβολεῖον**, batterie détachée, καλεῖται τὸ εὑρισκόμενον εἰς ἀπόστασιν τινὰ ἐκ τοῦ ἐρύματος, χρησιμεῦον πρὸς ἐνίσχυσιν τούτου.

Τὰ **πολιορκητικὰ πυροβολεῖα**, ἀναλόγως τῆς χρήσεώς των καλοῦνται.

Διαλυτικὸν ἢ **καταβλητικὸν πυροβολεῖον**, batterie à démonter, τὸ βάλλον κατ' εὐθεῖαν κατὰ τῶν προσώπων τῶν ὀχυρωμάτων, ὧν τὴν ὅπλισιν προσπαθεῖ νὰ καταστρέψῃ. Τὰ πυροβολεῖα ταῦτα ἐγκαθιδρύονται ἀπέναντι τῶν προσβληθησομένων γραμμῶν ὥστε ν' ἀποτελῶσι μετ' αὐτῶν γωνίαν μικροτέραν τῶν 30 μοιρῶν ἐπὶ θέσεων δεσποζουσῶν καὶ εἰς ἀπόστασιν 1200 μέτρων κατὰ μέγιστον ὅρον, ἵνα δύνωνται νὰ βάλλωσι μετ' ἀκριβείας· εἰς ἕκαστον μέτωπον ἐστραμμένον πρὸς τὸ ἔδαφος τῶν προσβολῶν ἀνταποκρίνεται ἓν τοιοῦτον πυροβολεῖον εἴς τινας δὲ περιστάσεις τὸ αὐτὸ πυροβολεῖον δύναται νὰ ᾖ **διαλυτικὸν** καὶ **πλευροκοπικὸν** (d'enfilade); βλ. καὶ **βολή** (tir à démonter); || **πυροβολεῖον καταβομβολισμοῦ** (**βομβιστικόν**), batterie de bombardement; ταῦτα δέον οὐ μόνον νὰ πληρῶσι τὸν σκοπὸν τοῦ **βομβαρδισμοῦ** (**βομβισμοῦ**, bombardement), ἀλλὰ νὰ δύνωνται νὰ ἐπικρατήσωσι διὰ **μονοκαμπύλου** καὶ **ἐπισκηπτικῆς βολῆς** τοῦ πυροβολικοῦ τῶν προσβαλλομένων ὀχυρωμάτων· πρὸς τοῦτο καταλληλότερα πυροβόλα εἰσὶ τῶν 12 καὶ 15 ἑκατοστῶν· || **πυροβολεῖον ῥωγμῆς**, batterie de brèche, προωρισμένον ν' ἀνοίγῃ μεθοδικῶς ῥωγμὰς ἐπὶ τῶν τειχῶν τοῦ κρη-

μνοῦ τῶν ὀχυρωμάτων. Τὰ πυροβολεῖα ταῦτα βάλλουσι δι' **εὐθυφόρου** ἢ **ἐπισκηπτικῆς βολῆς** (tir direct ou tir plongeant)· || εὐθύβολον πυροβολεῖον ῥωγμῆς, batterie de brèche à tir direct ; || **πυροβολεῖον στέψεως**, batterie de couronnement, τὸ κατασκευαζόμενον πυροβολεῖον ἐν τῇ στέψει τῆς περιταφρίου ὁδοῦ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ῥωγμῆς (βλ. προσβολὴ φρουρίων, attaque des places).

Ἐπάκτιον πυροβολεῖον, batterie de côte ; καλοῦνται οὕτω τὰ πυροβολεῖα τὰ ἀνεγειρόμενα πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ἀκτῶν καὶ ὁπλιζόμενα διὰ πυροβόλων μεγάλου διαμετρήματος. Ταῦτα δύνανται νὰ ὦσι· 1) **πυροβολεῖα ἄσκεπῆ** (batteries à ciel ouvert), ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἕκαστον πυροβόλον χωρίζεται ὑπὸ διαχωμάτων (traverses). 2) **πυροβολεῖα γοργυρωτὰ** (batteries sous casemates ou casematées). Τοιαῦτα κατασκευάζουσιν ὅταν ἔχωσιν ἀνάγκην νὰ τοποθετήσωσι πολλὰ πυροβόλα ἐντὸς στενοῦ χώρου, ἀποτελοῦντες διαφόρους ὀρόφους (étages) καλυπτομένων τῶν τε πυροβόλων καὶ ὑπηρετῶν. 3) **Πυροβολεῖα θωρηκτὰ** ἢ **σιδηροῖ θόλοι** (batteries cuirassées ou coupoles), εἰς ταῦτα ἐπίσης καλύπτονται τά τε πυροβόλα καὶ οἱ ὑπηρέται.

Κατεδαφιστικὸν πυροβολεῖον, batterie de démolition, τὸ προωρισμένον νὰ κατεδαφίσῃ ἀπὸ μακρὰν τοὺς κευθμοὺς (caponnières), γοργύρας (casemates), πυριτιδαποθήκας καὶ πάσας τὰς τρωτὰς τοιχοποιΐας. Τὰ πυροβολεῖα ταῦτα ἀνεγείρονται ἐπὶ δεσποζουσῶν θέσεων καὶ ὁπλίζονται διὰ βραχέων πυροβόλων (canons courts de 15c.) καὶ ὅλμων· || **πλευροκοπικὸν πυροβολεῖον**, batterie d'enfilade, ὅπερ συνήθως βάλλει ἐπισκηπτικῶς. Αἱ γραμμαὶ τῆς βολῆς του εἶνε ἐπαισθητῶς παράλληλοι ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ σκοποῦ (βλ. σχῆμα εἰς λέξιν **βολή**, tir)· || **ὀπισθοβολοῦν πυροβολεῖον**, batterie de revers, τὸ βάλλον τὸν σκοπὸν λοξῶς ἐκ τῶν νώτων (βλ. καὶ **βολή**, tir à revers)· || **πυροβολεῖον λοξῆς βολῆς**, batterie d'écharpe, ὅταν αἱ γραμμαὶ τῆς βολῆς του διευθύνωνται λοξῶς ἐπὶ τοῦ βαλλομένου μετώπου (βλ. **βολὴ λοξή**, tir d'écharpe)· || **εὐθύβολον πυροβολεῖον**, batterie directe, οὗτινος αἱ γραμμαὶ τῆς βολῆς εἶνε κάθετοι ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ σκοποῦ· || **πυροβολεῖον πλαγιοφυλακτοῦν**, batterie de flanquement, ὁπόταν ὑπερασπίζηται διὰ τῶν πυρῶν του τὰ πλευρὰ θέσεως, ἐμποδίου, κτλ. || **ῥηκτικὸν πυροβολεῖον**, batterie de rupture, προωρισμένον νὰ διατρυπήσῃ καὶ διαρρήξῃ θώρακα· || **πυροβολεῖον ἐποστρακιστικόν**, batterie à ricochet.

Πυροβολεῖον [ναυτ.], batterie, n. f. **πυροβολοστοιχία**, ἡ, καὶ κατ' ἐπέκτασιν συνηθέστερον καλεῖται **πυροβολεῖον**, ἐκ τοῦ μέρους ἔνθα ὑπάρχωσι τὰ πυροβόλα. Τὸ σύνολον τῶν ἐφ' ἑκάστου τῶν τοιχῶν (murailles) πολεμικοῦ πλοίου τοποθετημένων πυροβόλων. § [ναυτ.] **πυροβολεῖον**, batterie, n. f. τὸ μέρος τῶν πλοίων ἔνθα εἰσὶ τοποθετημένα τὰ πυροβόλα.

Τὰ **τρίκροτα** (vaisseaux à trois ponts) πλὴν τοῦ ἀνωτέρω ἐπὶ τοῦ **καταστρώματος πυροβολείου** (batterie du pont supérieur ou batterie des gaillards) ἔφερον καὶ τρία ἕτερα πυροβολεῖα κατὰ τὴν ἑξῆς τάξιν :

1) Τὸ **κάτω πυροβολεῖον**, la batterie basse (τὸ χαμηλώτερον) καλούμενον καὶ **πρῶτον πυροβολεῖον** (première batterie).

2) Τὸ **μεσαῖον πυροβολεῖον**, la deuxième batterie.

3) τὸ **ἄνω πυροβολεῖον**, la troisième batterie ou batterie haute (βλ. καὶ **κατάστρωμα**, pont). Σήμερον τὰ θωρηκτὰ πλοῖα φέρουσιν ἓν μόνον πυροβολεῖον κάτωθεν τοῦ κυρίου καταστρώματος ὅπερ συνήθως διακρίνεται καὶ διὰ τοῦ διαμετρήματος τῶν πυροβόλων, οὕτω λέγουσι τὸ πυροβολεῖον τῶν 15, la batterie de 15 (ἐννοοῦντες ὅτι τὰ πυροβόλα τοῦ πυροβολείου ἔχουσι διαμέτρημα 15 ὑφεκατομέτρων)· || **πλωτὸν πυροβολεῖον**, batterie flottante, σκάφος ἐν εἴδει σχεδίας ἐφ' ἧς ὑπάρχουσι πυροβόλα· || **ἔξοδος ἐκ τοῦ πυροβολείου**, sortir de batterie ; εἰς ἔξοδον (κέλευσμα ναυτικόν). § **ὑψηλὸν πυροβολεῖον** (ἐπὶ τῶν πλοίων (blokhaus ; βλ. **πυργίον**. § [ναυτ.] τὸ **κάτω πυροβολεῖον**, batterie basse, ἤτοι τὸ χαμηλότερον μέρος τοῦ πλοίου ἐφ' οὗ ὑπάρχουσι πυροβόλα. § [ναυτ.] **ὑπέρτοιχον πυροβολεῖον**, batterie à barbettes, καλεῖται οὕτως ἐν τοῖς πλοίοις τὸ σύνολον τῶν πυροβόλων τῶν τοποθετουμένων ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρου καταστρώματος καὶ προωρισμένων νὰ βάλλωσιν ἄνωθεν τοῦ περιτοναίου (κωπαστῆς), ἤτοι ἄνωθεν τῶν τοιχῶν. § **ἐπάκτιον** (**παραλιακὸν**) **πυροβολεῖον**, risban (n.f.) ou fort maritime, παράλιον τείχισμα ἀποτελοῦν **δάπεδον** (terre-plein) ἐφ' οὗ τοποθετοῦνται πυροβόλα διὰ τὴν ἄμυναν λιμένος, κτλ. § **κεκλεισμένον πυροβολεῖον**· βλ. **γοργύρα** (casemate)· || ὑπόγειον πυροβολεῖον, cave à canons ; βλ. **γοργύρα**.

πυροβόλημα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ πυροβολεῖν, coup de feu ; βλ. **τυφεκισμός**· ὁ **κανονιοβολισμός**, coup de canon ; βλ. **κανονοβολῶ**.

πυροβόλησις, εως, ἡ· ἡ ὑπὸ τοῦ πυροβόλου ἢ ὅπλου ἐκτελουμένη πυροκρότησις, décharge, n. f. [d'une bouche à feu ou d'un fusil], καὶ γενικῶς ἡ ἐκπυρσοκρότησις, coup (m.) [de canon ou de fusil] ; βλ. καὶ **βολή**, coup ; || —, action de faire feu ; βλ. καὶ **πυροβολῶ**· || **πρὸς πυροβόλησιν**, en batterie. Τάξις καὶ ἑτοιμασία τῶν πυροβόλων πρὸς πυροβόλησιν· || τάσσω πυροβόλον πρὸς πυροβόλησιν, mettre en batterie une pièce, οὕτω λέγεται προχειμένου περὶ ἀνοικτοῦ ἐδάφους· εἰς τὸ ναυτικὸν ὅμως καὶ ὅταν πρόκειται νὰ ἀνυψωθῇ ὁ σωλὴν τοῦ πυροβόλου ἢ νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς κανονοθυρίδος, καλεῖται **προέλκω** τὸ πυροβόλον, ἡ δὲ πρᾶξις **προολκὴ** (mise en batterie). § **πρὸς πυροβόλησιν**, en batterie, παράγγελμα σημαῖνον ὅτι τὰ πυροβόλα δέον ν' ἀποχωρισθῶσιν ἀπὸ τὰ προόλκαιά των καὶ νὰ καταλάβωσι τὰς θέσεις των ἐξ ὧν θ' ἄρξωνται τοῦ πυρός· || Πῦρ ἐμπρός. Πρὸς πυροβόλησιν. Πυροβόλα

μεταβολὴ (δεξιά). Μάρς. Ἀλτ. 1 Feu en avant. 2 En batterie. 3 Pièces demi-tour à gauche. 4 Marche. 5 Halte. Παράγγελμα πρὸς τάξιν τῆς πυροβολαρχίας πρὸς πυροβόλησιν· || κατὰ θέλησιν πρὸς πυροβόλησιν, en batterie à volonté; || ἐμπρὸς (ὀπίσω) πρὸς πυροβόλησιν, en batterie (face en arrière = en batterie).

πυροβολητής, οῦ, ὁ· artilleur, n. m. στρατιωτικὸς παντὸς βαθμοῦ ἀνήκων εἰς τὸ σῶμα τοῦ πυροβολικοῦ. § πυροβολητής, οῦ, ὁ· κοινῶς ὁ κανονιέρης, canonnier, n. m. συνώνυμον τοῦ artilleur; στρατιώτης τοῦ πυροβολικοῦ ἢ ναύτης ἐπιπεφορτισμένος τὴν ὑπηρεσίαν τῶν πυροβόλων· || ἔφιππος πυροβολητής, canonnier monté ou à cheval; πυροβολητὴς ἀκολουθῶν ἔφιππος τὸ πυροβόλον, ὅπως εἰς τὸ ἔφιππον πυροβολικόν· || **ἡνίοχος**, ου, ὁ· canonnier conducteur, n. m. ὅταν ὁδηγῇ τοὺς ἵππους διὰ τῶν μακρῶν ἡνίων καθήμενος ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ἕδρας τοῦ ὀχήματος· **ἐλάτης** δὲ ὅταν ὁδηγῇ τὸ ὄχημα ἐπιβαίνων τοῦ ἵππου· || **ἡμιονηγός**, ὁ· canonnier conducteur (de l'artillerie de montagne), πυροβολητὴς ὁδηγῶν πεζῇ τὸν ἡμίονον· || ὑπηρέτης πυροβολητής, canonnier servant; στρατιώτης τοῦ πυροβολικοῦ ἀκολουθῶν πεζῇ τὸ πυροβόλον, καλούμενος καὶ ἁπλῶς **ὑπηρέτης** (servant); || 1) **πυροβοληταὶ κλίνατ' ἐπ' ἀρι=στερά**, canonniers à gauche =gauche; 2) ἐμπρὸς=μάρς, en avant=marche (παράγγελμα χανονισμοῦ τῆς ὑπηρετήσεως τῶν πυροβόλων)· || πυροβοληταί, ἀνάβητε, canonniers montez; παράγγελμα ὅπως οἱ πυροβοληταὶ καθίσωσιν ἐπὶ τῶν κιστῶν τῶν ὀχημάτων· || πυροβοληταὶ κατάβητε, canonniers descendez; παράγγελμα ὅπως οἱ πυροβοληταὶ καταβῶσιν ἐκ τῶν ὀχημάτων· || ἐπὶ τὸν πυροβολητὴν δεῖνα (ἢ ἐπὶ τὸν πυροβολητὴν δεῖνα μὲ διάστημα τόσων μέτρων) ἐφ' ἑνὸς ζυγοῦ, sur le canonnier un tel (à... de mètres) au rang § [ναυτ.] πυροβολητής, canonnier, n. m. ou homme de pièce; καλοῦνται οὕτως οἱ ἄνδρες οἱ ὑπηρετοῦντες τὰ πυροβόλα· || **πτυχιοῦχος πυροβολητής**, canonnier breveté; βλ. πτυχίον, brevet; || [ναυτ.] **τελειοποιούμενος πυροβολητής**, canonnier vétéran, καλεῖται οὕτως ἐν Γαλλίᾳ ὑπαξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ ὅστις ἀφ' οὗ ὑπηρετήσῃ ἐπὶ τετραετίαν ἐν τῷ ναυτικῷ πυροβολικῷ, ἀποστέλλεται εἰς εἰδικὸν πλοῖον πρὸς τελειοποίησίν του εἰς τοὺς χειρισμοὺς καὶ τὴν ὑπηρέτησιν τῶν πυροβόλων τοῦ ναυτικοῦ.

πυροβολική, ῆς, ἡ· βλ. πυροβολικόν.

πυροβολικόν, οῦ, τό· artillerie, n. f. Ἡ λέξις αὕτη παρὰ τοῖς Γάλλοις ἔχει τρεῖς διαφόρους σημασίας· 1) τὴν ἐπιστήμην, τοῦ πυροβολικοῦ (la science), ἥτις καλεῖται Πυροβολική. 2) Τὴν **ὑπηρεσίαν** καὶ τὸ **προσωπικὸν** τοῦ πυροβολικοῦ (service et personnel) ἤτοι τὸ πυροβολικὸν καὶ 3) τὴν **σκευὴν** (matériel) δι' οὗ τὸ πυροβολικὸν εἶνε ὡπλισμένον.

1) **Πυροβολική**, ἡ· artillerie, n. f. καλεῖται ἡ ἐπιστήμη τοῦ βάλλειν βλήματα. Ἡ ἐπιστήμη αὕτη περιλαμβάνει τὴν βλητικὴν (balistique), τὰ πυροβόλα καὶ τὴν κατασκευὴν αὐτῶν, τὰς διαφόρους πυρίτιδας καὶ τὴν κατασκευήν των, τὴν βολὴν τῶν πυροβόλων καὶ τὰ πυρομαχικά, τὴν χάραξιν καὶ κατασκευὴν τῶν πυροβολείων, τὰ φορητὰ πυροβόλα ὅπλα καὶ τὴν κατασκευὴν αὐτῶν.

2) Ἡ **ὑπηρεσία** τοῦ πυροβολικοῦ (ἤτοι τοῦ προσωπικοῦ). Ἡ ὑπηρεσία αὕτη ἀνάγεται εἰς τὴν ἐν εἰρήνῃ ἢ **ἐσωτερικὴν** (service à l'intérieur) καὶ εἰς τὴν ἐν **ἐκστρατείᾳ** (service en campagne). Ἡ ἐσωτερικὴ ὑπηρεσία τοῦ πυροβολικοῦ περιλαμβάνει· τὴν κατασκευὴν τῶν ἀναγκαίων διὰ τὸν στρατὸν ὅπλων (πυροβόλων, φορητῶν ὅπλων, κτλ.), τὴν ἐξέλεγξιν καὶ συντήρησιν τῆς σκευῆς καὶ τῶν πυρομαχικῶν, τὴν κατασκευὴν τῶν ἀναγκαιούντων διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς σκευῆς τοῦ στρατοῦ διαφόρων ὀχημάτων, κτλ. καὶ τὴν κατασκευὴν καὶ συντήρησιν τῶν εἰδικῶν τοῦ ὅπλου καταστημάτων. Ἡ ἐν **ἐκστρατείᾳ** ὑπηρεσία τοῦ πυροβολικοῦ περιλαμβάνει· τὴν γενικὴν ὑπηρέτησιν ἁπάντων τῶν πυροβόλων, τὴν εἰς τὸν στρατὸν χορηγείαν ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν τοῦ πολέμου, τὴν κατασκευὴν πυροβολείων, καὶ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐγκαθίδρυσιν τῶν κινητῶν γεφυρῶν ἢ τῶν διαβάσεων ἐπὶ λέμβων, εἴτε διὰ τῆς μεταφερομένης γεφυροσκευῆς, εἴτε διὰ τῶν ἐπὶ τόπου εὑρισκομένων ὑλικῶν.

Πυροβολικόν, τό· artillerie. Καλεῖται οὕτω τὸ προσωπικὸν τὸ χειριζόμενον τὰ μὴ φορητὰ ἤτοι τὰ βαρέα ὅπλα, μετὰ τῶν βαθμοφόρων αὐτοῦ, ὅπερ διαιρεῖται εἰς **πυροβολικὸν ἐποχούμενον** (artillerie montée), **ἔφιππον** (à cheval), **φρουριακὸν** (de forteresse), **γεφυρωτὰς** (pontonniers), τεχνίτας πυροβολικοῦ καὶ πυροτεχνουργούς, συνεπῶς ὑπὸ ἔποψιν προσωπικοῦ ἔχομεν· || **πυροβολικὸν ἔφιππον**, artillerie à cheval; εἰς τὰς ἐφίππους πυροβολαρχίας οἱ ὑπηρέται (servants) καθὼς καὶ οἱ ὁδηγοῦντες τὰ πυροβόλα ἢ ἐλάται (conducteurs) εἰσὶν ἔφιπποι· || **μεταβατικὸν πυροβολικόν**, artillerie mobile, τὸ κινούμενον καὶ δυνάμενον νὰ μεταβῇ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον· π. χ. τὸ πεδινόν· || **πυροβολικὸν ἐποχούμενον**, artillerie montée; οἱ ἐλάται εἰσὶν ἔφιπποι καὶ οἱ ὑπηρέται πεζοί, καθήμενοι ἐνίοτε ἐπὶ τῶν κιστῶν· οἱ βαθμοφόροι, οἱ σαλπιγκταὶ καὶ οἱ πεταλωταὶ εἰσὶν ἔφιπποι· || **πυροβολικὸν πεζὸν** ἢ **πεζοπόρον**, artillerie à pied, καλοῦνται οὕτως οἱ πεζοπόροι λόχοι οἱ προωρισμένοι διὰ τὴν ὑπηρέτησιν τῶν ἐπακτίων καὶ φρουριακῶν πυροβόλων· οἱ ἀξιωματικοὶ μόνον εἶνε ἔφιπποι· ἐπίσης καλοῦνται οὕτω τὰ στρατεύματα τοῦ πυροβολικοῦ ὅταν βαδίζωσι πεζῇ· || **φρουριακὸν πυροβολικόν**, artillerie de forteresse, λέγεται τὸ πεζοπόρον πυροβολικὸν εἰς ὃ εἶνε ἀνατεθειμένη ἡ ὑπηρέτησις τῶν πυροβόλων καὶ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν προσβολὴν ἢ ἄμυναν τῶν φρουρίων· || **πυροβολικὸν πεδινὸν** ἢ πυροβολικὸν τοῦ πεδίου, artillerie de campagne, καλοῦνται οὕτως αἱ ἔφιπποι καὶ αἱ ἐποχούμεναι πυροβολαρχίαι αἵτινες παρακολουθοῦσι τὰ ἐν ἐκστρατείᾳ στρατεύματα.

Πυροβολικὸν ὀρειβατικόν, artillerie de montagne, εἶνε πεζοπόροι πυρβολαρχίαι διὰ τὸν ὀρεινὸν πόλεμον· || **πυροβολικὸν ναυτικόν**, artillerie de marine, διὰ τὰς εἰδικὰς ἀνάγκας τοῦ ναυτικοῦ· || artillerie non montée ou artillerie à pied ; βλ. ἀνωτέρω· || **γεφυρωταὶ πυροληταί**, artillerie pontonniers ; οἱ γεφυρωταὶ τοῦ πυροβολικοῦ, ἤτοι οἱ διὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν ἢ κατασκευὴν τῶν κινητῶν γεφυρῶν καὶ διαβάσεων ἐπὶ λέμβων· τελευταίως κατηργήθησαν καὶ ἀνήκουσιν ἤδη εἰς τὸ μηχανικόν· βλ. **γεφυρωτὴς** (pontonnier).

3) Τὸ **πυροβολικόν**, artillerie (ἤτοι τὰ **πύροβόλα**) ὑπὸ ἔποψιν **σκευῆς** (matériel) ἤτοι τῆς ὑπηρεσίας δι' ἣν εἶνε προωρισμένον (βλ. κιλλίβαντες καὶ πυροβόλα, affûts et bouches à feu) διαιρεῖται εἰς,

Πυροβολικὸν πεδινόν, artillerie de campagne, ἀποτελούμενον ἀπὸ πεδινὰ πυροβόλα· βλ. καὶ ἀνωτέρω· || **πυροβολικὸν ὀρειβατικόν**, artillerie de montagne, ἀποτελούμενον ἀπὸ ὀρειβατικὰ πυροβόλα· βλ. καὶ ἀνωτέρω· || **πυροβολικὸν πολιορκητικόν**, artillerie de siège, ἀποτελούμενον ἀπὸ μεγάλου διαμετρήματος πυροβόλα· || **πυροβολικὸν φρουριακόν**, artillerie de place, συνιστάμενον ἐκ τῶν πυροβόλων ἅτινα χρησιμεύουσι διὰ τὴν ὀχύρωσιν τῶν φρουρίων· || **πυροβολικὸν ἐπάκτιον**, artillerie de côte, ἢ ἐπάκτια πυροβόλα· πυροβόλα μεγάλου διαμετρήματος διὰ τὴν ὀχύρωσιν τῶν παραλίων· || **πυροβολικὸν ναυτικοῦ**, artillerie de marine, ἢ πυροβόλα ναυτικοῦ· τὰ χρήσιμα ἐν τῇ ναυτικῇ ὑπηρεσίᾳ· || **πυροβολικὸν** (ἢ πυροβόλα) **τοπομαχικὸν** ἢ **θέσεως** (βαρὺ πυροβολικόν), artillerie de position; || τὸ βαρὺ **πυροβολικόν**, grosse artillerie, ἤτοι τὰ μεγάλου διαμετρήματος πυροβόλα πολιορκίας, ἐπάκτια, ναυτικοῦ, κτλ. βλ. **πυροβόλον**· || **ἐλαφρὸν πυροβολικόν**, artillerie légère, τὸ ἔφιππον ἢ ἐποχούμενον πυροβολικόν, ἤτοι τὰ εὐκίνητα πεδινὰ πυροβόλα. Ἐν Ρωσσίᾳ χαλεῖται οὕτω τὸ ἔφιππον πυροβολικόν· || **ἐλαφρὸν πυροβολικόν**, artillerie volante, καλεῖται τὸ ἔφιππον καὶ ἐνίοτε τὸ ἐποχούμενον.

Δι' ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω βλ. **κιλλίβας** (affût) καὶ **πυροβόλα** (bouches à feu).

Πυροβολικὸν στρατηγίας, artillerie de corps. Τὸ εἰς **στρατηγίαν** (corps d'armée) προσκεκολλημένον πυροβολικὸν ἀποτελούμενον ἐξ 8 πυρβολαρχιῶν (μὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψει τοῦ μεραρχιακοῦ πυροβολικοῦ, artillerie divisionnaire) ; || **μεραρχιακὸν πυροβολικόν**, artillerie divisionnaire, τὸ εἰς τὰς μεραρχίας τοῦ πεζικοῦ (division d'infanterie) προσκεκολλημένον πυροβολικόν. § **πυροβολικὸν** [ναυτ.], canonnage, n. m. λέξις σημαίνουσα τὸ σύνολον τοῦ προσωπικοῦ τῶν πυροβόλων, πυριτοδοτηρίων, βληματοδοτηρίων καὶ παντὸς σχέσιν ἔχοντος μὲ τὸ πυροβολικὸν πλοίου τινός· || γυμνάσιον πυροβολικόν, canonnage (m.) [exercice].

πυροβολικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸ πυροβολικόν, d'artillerie ; [ναυτ.] de canonnage ; || [ναυτ.] πυροβολικὰ γυμνάσια, exercices de canonnage ; || ἀποθήκη πυροβολικοῦ· βλ. **ἀποθήκη** καὶ [ναυτ.] **πυριτιδαποθήκη**· || τοποθέτησις πυροβολικοῦ· βλ. **τοποθέτησις**.

πυροβολισμός, οῦ, ὁ· coup de feu ; décharge, n. f. βλ. **πυροβόλησις**, **πυροβολῶ**.

πυροβολιστής, οῦ, ὁ· βλ. **πυροβολητής**.

πυροβόλον, ου, τὸ (ὅπλον), arme à feu, ἤτοι τὸ τυφέκιον, fusil, n. m. || **πυροβόλον** (μὴ φορητόν), bouche à feu, n. f. τὸ **τηλεβόλον** κοινῶς **κανόνι**, canon, n. m. γενικὴ ὀνομασία διδομένη εἰς τὰ μὴ φορητὰ πυροβόλα ὅπλα (armes à feu) τοῦ πυροβολικοῦ. Ταῦτα ἀναλόγως τοῦ μήκους των, τῆς φύσεώς των καὶ τῆς χρήσεώς των διαιροῦνται εἰς **τηλεβόλα** (canons), **ὀβιδοβόλα** (obusiers) καὶ **ὅλμους** (mortiers).

Συνήθως λέγοντες **πυροβόλον** ἐννοοῦμεν οὐ μόνον τὸν σωλῆνα αὐτοῦ, ἀλλ' ὁλόκληρον τὸ καθιστῶν αὐτὸ χρησιμοποιήσιμον μηχάνημα, ὅπερ περιλαμβάνει τρία κύρια συστατικὰ μέρη, ἤτοι·

1) Τὸν **σωλῆνα** αὐτοῦ (tube ou canon), ὅστις δέχεται τὸ γέμισμα καὶ τὸ βλῆμα.

2) Τὸ κλεῖστρον αὐτοῦ (fermeture), διὰ τὰ ὀπισθογεμῆ πυροβόλα, καὶ

3) Τὸν **κιλλίβαντα** (affût).

Εἰς τὰ πυροβόλα διακρίνονται· τὸ **κοῖλον** (âme), ἤτοι τὸ ἐσωτερικὸν κενὸν τοῦ σωλῆνος τοῦ πυροβόλου. Τὸ **στόμα** (bouche), ἤτοι τὸ πρόσθιον ἄκρον τοῦ πυροβόλου. Τὸ **πυγαῖον** (culasse), τὸ ὀπίσθιον τμῆμα τοῦ πυροβόλου τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῆς **τομῆς αὐτοῦ** (tranche de la culasse) καὶ τῆς **στεφάνης** (anneau ou frette). Ἡ **θαλάμη** (chambre), τὸ ἐσωτερικὸν κενὸν ἐν ᾧ τίθεται ἡ φυσίγγη. Ὁ **αὐλὸς τῆς ὀπῆς** (canal de la lumière), μακρὰ ὀπὴ χρησιμεύουσα διὰ τὴν μετάδοσιν τοῦ πυρός. Αἱ **στροφάλιγγες** (tourillons), αἵτινες εὑρίσκονται ἑκατέρωθεν τοῦ πυροβόλου καὶ χρησιμεύουσιν ὡς σημεῖα στηρίγματος τούτου ἐπὶ τοῦ κιλλίβαντος. Ἡ **προτομὴ** (volée), τὸ τμῆμα τοῦ πυροβόλου ἀπὸ τὰς στροφάλιγγας μέχρι τῆς τομῆς τοῦ στόματος.

Τὰ πυροβόλα λέγονται **λεῖα** (lisses), ὅταν τὸ ἐσωτερικὸν κενὸν τοῦ σωλῆνος δὲν ἔχῃ **αὐλάκια** (rayures), καὶ **ηὐλακισμένα** (rayées) ἐν τῇ ἐναντίᾳ περιπτώσει. Ἅπαντα τὰ λεῖα πυροβόλα γεμίζονται ἐκ τοῦ **στόματος**, ἐνῷ τὰ **ηὐλακισμένα**, ἄλλα μὲν γεμίζονται ἐκ τοῦ **στόματος** καὶ ἄλλα ἐκ τοῦ **πυγαίου**. Τὰ βλήματα τῶν λείων πυροβόλων εἶνε **σφαιρικά**, ἐνῷ τὰ τῶν ηὐλακισμένων εἶνε ἐπιμήκη (oblongs).

Ἄλλοτε ἐχαρακτήριζον τὰ πυροβόλα διὰ τοῦ βάρους τοῦ βλήματός των εἰς λίτρας, ἀλλὰ τὴν σήμερον καλοῦσι ταῦτα διὰ τοῦ **διαμετρήματος** (calibre), ἤτοι διὰ τοῦ μήκους τῆς διαμέτρου τοῦ κοίλου τοῦ πυροβόλου, ὅπερ μετρεῖται μεταξὺ τῶν **ῥάβδων** (cloisons) καὶ ἐκφράζεται δι' ἑκατοστομέτρων ἢ χιλιοστομέτρων, ἢ δι' ἄλλης τινὸς μετρικῆς μονάδος.

Τὰ πυροβόλα ἀναλόγως τῆς χρήσεως καὶ τοῦ προορισμοῦ των διαιροῦνται εἰς,

Πυροβόλα πεδινὰ ἢ τοῦ **πεδίου**, bouches à

feu de campagne, προωρισμένα διὰ τὸν πεδινὸν πόλεμον· || **πυροβόλα ὀρειβατικά**, bouches à feu de montagne, διὰ τὸν ὀρεινὸν πόλεμον· || **πυροβόλα πολιορκητικά**, bouches à feu de siège, διὰ τὴν προσβολὴν τῶν φρουρίων· || **πυροβόλα φρουριακά**, bouches à feu de place, διὰ τὴν ἄμυναν τῶν φρουρίων· || **πυροβόλα ἐπάκτια**, bouches à feu de côte, διὰ τὴν ἄμυναν τῶν ἀκτῶν· || **πυροβόλα τοῦ ναυτικοῦ**, bouches à feu de marine, διὰ τὸν ὁπλισμὸν τῶν πολεμικῶν πλοίων.

Διὰ τὴν διάκρισιν ταύτην τῶν πυροβόλων βλ. κατωτέρω καθὼς καὶ τὴν λέξιν κιλλίβας (affût). Τὰ πυροβόλα λαμβάνουσιν ἐπίσης διαφόρους ὀνομασίας, π. χ.

Πυροβόλον ἐπιλέμβιον, bouche à feu de chaloupe ; || πυροβόλον ἀποβατικόν, bouche à feu de débarquement ; || — ἐπινήϊον ἢ ἐπίνηον, bouche à feu de navire ; || — ἐλαφρόν, bouche à feu léger ; || — βραχύ, bouche à feu court ; || — μακρὸν ἢ ἐπίμηκες, bouche à feu long.

Πυροβόλα πεδινά, bouches à feu de campagne. Τὸ πεδινὸν πυροβολικόν, προωρισμένον νὰ παρακολουθῇ τοὺς στρατοὺς ἐν ταῖς ἐκστρατείαις καὶ νὰ συμμετέχῃ τῶν ἐν ἀνοικτοῖς πεδίοις μαχῶν, ὀφείλει νὰ ἐκπληροῖ τὰς ἑπομένας εἰδικὰς συνθήκας.

1) Νὰ ἔχῃ ἱκανὴν εὐκινησίαν, ὅπως δύνηται νὰ παρακολουθῇ τὰ στρατεύματα εἰς πάσας αὐτῶν τὰς κινήσεις καὶ ἐν ἀνάγκῃ μάλιστα νὰ προηγῆται αὐτῶν.

2) Νὰ ἔχῃ μεγάλην εὐθυβολίαν καὶ τροχιὰν λίαν εὐθυτενῆ, τὸ δὲ βλῆμα αὐτοῦ νὰ διατηρῇ μέχρι μεγίστων ἀποστάσεων ῥύμην ἱκανήν.

3) Τὰ πυροβόλα νὰ συνοδεύωνται ὑπὸ ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ βλημάτων.

4) Ἡ συντήρησις καὶ ὑπηρέτησις τῶν πυροβόλων ὀφείλουσι νὰ ὦσιν εὐχερεῖς, ἡ δὲ βολὴ αὐτοῦ ἱκανῶς ταχεῖα, ὡς τὰ σημερινὰ ταχυβόλα.

Βλέπε καὶ παρακατιὸν περιγραφὴν πεδινοῦ πυροβόλου τῶν 7 ἑκ.,5 καὶ 8 ἑκ.,7 ἥντινα παραθέτομεν χάριν τῆς ὀνοματολογίας.

Πυροβόλα ὀρειβατικά, bouches à feu de montagne. Τὸ ὀρειβατικὸν πυροβόλον εἶνε προωρισμένον νὰ παρακολουθῇ τὰ στρατεύματα εἰς τὰ ὀρεινὰ καὶ ἀνώμαλα ἐδάφη, ἐφ' ὧν τὰ ὀχήματα τοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ δὲν δύνανται ν' ἀνέλθωσι. Ἡ κυριωτέρα συνθήκη, ἥτις πρέπει νὰ ἐκπληρῶται διὰ τὸ εἶδος τούτου τοῦ πυροβόλου εἶνε ἡ ἐλαφρότης, ὅπως δύνηται νὰ μεταφέρηται πανταχοῦ φορτούμενον ἐπὶ ἡμιόνων· ἡ συνθήκη αὕτη ἐπιβάλλει τὴν ἐλάττωσιν τοῦ μήκους τοῦ σωλῆνος, ὡς καὶ τὴν τοῦ βάρους αὐτοῦ, ὅπερ περιορίζεται εἰς 100 χιλιόγραμμα περίπου. Ἡ βλητικὴ ἰσχὺς τοῦ τοιούτου πυροβόλου εἶνε πολὺ κατωτέρα τῆς τῶν πεδινῶν.

Πυροβόλα πολιορκητικά, bouches à feu de siège. Ὁ προορισμὸς τῶν πυροβόλων τούτων εἶνε νὰ καταπυροβολῶσι καὶ καταστρέφωσι τὸ ἰσχυρὸν πυροβολικὸν πολιορκουμένου φρουρίου, καθὼς καὶ τὰ ἐν γένει τοῦ φρουρίου ἀμυντικὰ ἔργα. Ὅθεν τὸ πυροβολικὸν τοῦτο εἶνε ἀνάγκη νὰ σύγκειται ἐκ μεγάλου διαμετρήματος πυροβόλων.

Πυροβόλα φρουριακά, bouches à feu de place. Ὁ προορισμὸς τῶν πυροβόλων τούτων εἶνε ν' ἀντιπαλαίσωσι κατὰ τῶν πολιορκητικῶν πυροβόλων, δέον συνεπῶς νὰ ὦσι μεγάλου διαμετρήματος.

Πυροβόλα ἐπάκτια, bouches à feu de côte. Ταῦτα εἰσὶ προωρισμένα νὰ ὁπλίζωσι τὰ ἐπάκτια πυροβολεῖα ὅπως παρακωλύωσι διὰ τῶν πυρῶν των τὴν προσέγγισιν τῶν πολεμικῶν πλοίων· ἡ κυρία ἑπομένως ἰδιότης αὐτῶν δέον νὰ ᾖ βλητικὴ δύναμις, παραμελουμένου παντελῶς τοῦ ζητήματος τῆς εὐκινησίας, διὸ τὸ ἐπάκτιον πυροβολικὸν περιλαμβάνει πυροβόλα τῶν μεγαλειτέρων διαμετρημάτων, δυνάμενα νὰ βάλλωσι διὰ τῶν ἰσχυροτέρων γεμισμάτων βαρύτατα βλήματα ἱκανὰ πρὸς διάτρησιν τῶν θωρηκτῶν πλοίων.

Πυροβόλα τοῦ ναυτικοῦ, bouches à feu de la marine. Αἱ παρουσιαζόμεναι εἰς τὸ ναυτικὸν πυροβολικὸν περιστάσεις εἰσὶ τόσῳ ποικίλαι, ὥστε εἶνε ἀνάγκη ὅπως τοῦτο καταρτίζηται ἐκ πάντων σχεδὸν τῶν διαμετρημάτων, ἀπὸ τοῦ μικροτέρου μέχρι τοῦ μεγαλειτέρου. Τὰ μικροῦ καὶ μεσαίου διαμετρήματος πυροβόλα εἶνε ἀναγκαῖα πρὸς ὁπλισμὸν τῶν λέμβων τῶν ἀποβατικῶν ἀποσπασμάτων καὶ τῶν συνήθων πλοίων, τὰ δὲ μεγάλου διαμετρήματος πρὸς ὁπλισμὸν τῶν ἰσχυρῶν πλοίων.

Τὰ ἐν τῷ ἡμετέρῳ πολεμικῷ ναυτικῷ ἐν χρήσει μεγαλείτερα διαμετρήματα πυροβόλων εἶνε τὰ τῶν 21 ἑκ. καὶ 26 ἑκ. συστήματος Κρούπ καὶ τὸ τῶν 27 ἑκ. συστήματος Κανέ.

Διὰ τὸ ναυτικὸν πυροβολικὸν εἶνε πρὸς τούτοις ἀναγκαία ἡ προσθήκη εἰδικῶν τινων πυροβόλων καλουμένων πολυβόλων (mitrailleuses) καὶ ταχυβόλων πυροβόλων (canons à tir rapide) ἐχόντων ὡς προορισμὸν τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἀμυντικῆς δυνάμεως τῶν θωρηκτῶν κατὰ τῶν προσβολῶν τῶν ναυκλαστροβόλων πλοίων, ἅτινα παρουσιάζουσι μικρὰν ἐπιφάνειαν καὶ κινοῦνται μετὰ μεγίστης ταχύτητος.

Τὰ πυροβόλα κατασκευάζονται ἀπὸ **κρατερώματος** (bronze), (**χυτοσιδήρου** (fonte) ἢ **χάλυβος** (acier). Εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον **ἐπίστεπτα** (frettées), τουτέστι περιβεβλημένα ὑπὸ ἐξωτερικῶν δακτυλίων ἢ **στεφανῶν** (anneaux ou frettes), πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ σωλῆνος.

Τὰ πρὸ τῶν ταχυβόλων ἐν τῷ πυροβολικῷ ἡμῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ἐν ὑπηρεσίᾳ πυροβόλα συστήματος Κρούπ εἰσί·

Τὰ **πεδινὰ πυροβόλα** τῶν 7 ἑκ. 5 καὶ 8 ἑκ. 7 (canon de campagne).

Τὸ **ὀρειβατικὸν πυροβόλον** τῶν 7 ἑκ. 5 (canon de montagne).

Τὸ **λυόμενον ὀρειβατικὸν πυροβόλον** τῶν 7 ἑκ. 5 (canon démontable).

Τὰ **πολιορκητικὰ** καὶ **φρουριακὰ πυροβόλα**

τῶν 10 ἑκ., 5, τῶν 15 ἑκ. καὶ τῶν 17 ἑκ. (canons de 10, 5 cm, de 15 cm, et de 17 cm de siège et de place), καὶ

Ὁ ὅλμος τῶν 15 ἑκ. (mortier de 15 cm).

Τὸ ναυτικὸν ἡμῶν πυροβολικὸν περιλαμβάνει πλὴν τῶν ταχυβόλων τὰ ἑξῆς πυροβόλα τοῦ αὐτοῦ συστήματος.

Ἐπιλέμβια καὶ ἀποβατικὰ (canons de chaloupe et de débarquement) τῶν 7 ἑκ., 5 ὅμοια πρὸς τὰ ὀρειβατικὰ τοῦ πυροβολικοῦ τῆς ξηρᾶς, καὶ

Ἐπινήϊα (canons de navire) τῶν 8 ἑκ., 7, τῶν 9 ἑκ., 6, τῶν 12 ἑκ., τῶν 15 ἑκ., τῶν 17 ἑκ., τῶν 21 ἑκ. καὶ τῶν 26 ἑκ. συστήματος Κρούπ, συνάμα δὲ καὶ τῶν 27 ἑκ. συστήματος Κανέ.

Περιγραφὴ πεδινοῦ πυροβόλου τῶν 7 ἑκ., 5 καὶ 8 ἑκ., 7. Ταῦτα σύγκεινται γενικῶς ἐκ κεντρικοῦ τινος σωλῆνος, περιέχοντος τὸ κοῖλον καὶ ἐξ ἑνὸς χιτωνίου (jaquette) περιβάλλοντος τὸ ὀπίσθιον ἥμισυ σχεδὸν τοῦ σωλῆνος καὶ φέροντος τὰς στροφάλιγγας· τὸ χιτώνιον τοῦτο ἐξέχει τῆς ὀπισθίας τομῆς τοῦ κεντρικοῦ σωλῆνος καὶ τό ἐξέχον τοῦτο μέρος ἀποτελεῖ τὸ πυγαῖον τοῦ πυροβόλου.

Ἐσωτερικῶς τοῦ πυροβόλου διακρίνονται,

Τὸ **κοῖλον** (l'âme), ἤτοι τὸ ἐσωτερικὸν κενὸν τοῦ πυροβόλου.

Τὰ 24 **αὐλάκια** (les rayures), στρεφόμενα ἐξ ἀριστερῶν πρὸς δεξιά, χρησιμεύουσιν ἵνα μεταδίδωσιν εἰς τὸ βλῆμα περιστροφικὴν κίνησιν.

Αἱ **ῥάβδοι** (les cloisons), ἤτοι τὰ διαχωρίζοντα τὰ αὐλάκια μέρη.

Ἡ **κωνικὴ συναρμογὴ** (le raccord conique), ἥτις χρησιμεύει ἵνα ἀσφαλίζῃ τὸ βλῆμα εἰς τὴν θέσιν τῆς γεμίσεως.

Ἡ **θαλάμη** (la chambre ou chambre de charge) εἶνε τὸ ἐσωτερικὸν κενὸν ἐν ᾧ τίθεται ἡ φυσίγγη.

Ἡ **ἐγκάθισις τοῦ ἐμφραγματικοῦ δακτυλίου** (longement de l'anneau obturateur).

Ἡ **τρῦπα τῆς γεμίσεως** (trou de chargement ou ouverture pour la charge), εἶνε τὸ μέρος τοῦ κοίλου τὸ εὑρισκόμενον ὄπισθεν τῆς **ἀνατρήσεως** (ouverture du coin).

Ἡ **ἀνάτρησις** (ouverture du coin ou mortaise), εἶνε τὸ μέρος εἰς ὃ ἐμβάλλεται τὸ κλεῖστρον, ἐν αὐτῇ διακρίνονται οἱ κατιθυντῆρες (guides).

Τὸ **κλεῖστρον** (la fermeture), εἶνε τὸ μηχάνημα δι' οὗ κλείεται τὸ ὀπίσθιον τοῦ κοίλου. Τὰ μέρη αὐτοῦ εἰσὶ τὰ ἑξῆς·

Ὁ **σφὴν** (le coin) ἐφ' οὗ διακρίνονται τὸ **χαλκοῦν ὀπαῖον** (doublure de la lumière), τὸ **ἀσφαλιστικὸν περόνιον τῆς ἀντίπλακος** (goupille d'arrêt de la contre-plaque) χρησιμεῦον ἵνα κωλύῃ τὴν ἀντίπλακα νὰ περιστρέφηται, ἡ **ἐγκάθισις** τῆς **ἀντίπλακος** (logement de la contre-plaque), ἡ **ἐγκάθισις τοῦ ἐμφράγματος τοῦ ὀπαίου** (le logement de l'obturateur du grain de lumière), ἡ **ἐγκάθισις τοῦ κυκλίου τῆς γεμίσεως** ἢ **ὀπὴ τῆς γεμίσεως** (logement de la boîte de charge, ou trou de charge), αἱ **ἀνατομαὶ τῶν τόρμων** (les rainunures des tenons), ἡ **ἐγκάθισις τοῦ κοχλίου τοῦ κλείστρου** (le logement de la vis de fermeture).

Τὸ **κύκλιον τῆς γεμίσεως** (boîte de charge ou tube de charge) μετὰ δύο τόρμων (tenon).

Τὸ **ἔμφραγμα τοῦ ὀπαίου** (obturateur du grain de lumière).

Ἡ **πλὰξ τοῦ κλείστρου** (plaque de fermeture).

Οἱ δύο **κοχλίαι τῆς πλακὸς τοῦ κλείστρου** (les deux vis de la plaque de fermeture).

Ὁ **στρόφαλος** (manivelle), οἱ **βραχίονες** αὐτοῦ (ses bras).

Τὸ **ἀσφάλιστρον** (l'arrêtoir ou cliquet d'arrêt).

Ὁ **κοχλίας τοῦ κλείστρου** (la vis de fermeture).

Τὸ **σφηνάριον τοῦ γόμφου** (la cale de la cheville).

Ὁ **κοχλίας μετὰ λυκόδοντος** (la vis avec la dent de loup).

Ἡ **ἀντίπλαξ** (la contre-plaque).

Ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τοῦ πυροβόλου διακρίνονται :

Ἡ **προτομὴ** (la volée), ἥτις εἶνε τὸ μέρος τοῦ πυροβόλου τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τοῦ ἄκρου τοῦ 2ου **κρατύσματος** (2me renfort) καὶ τῆς τομῆς τοῦ στόματος.

Τὸ **στόμα** (la bouche), ἤτοι τὸ πρόσθιον ἄκρον τοῦ πυροβόλου· (τὸ **κάλυμμα τοῦ στόματος**, couvre-bouche ἢ coiffe de la bouche).

Ἡ **τομὴ τοῦ στόματος** (la tranche de la bouche), ἥτις εἶνε τὸ ἐπίπεδον εἰς ὃ περατοῦται τὸ πυροβόλον πρὸς τὸ ἐμπρόσθιον αὐτοῦ μέρος.

Τὸ **στόχαστρον** (le guidon), ἐπὶ τῆς ἐμβάσεως τῆς δεξιᾶς στροφάλιγγος· ἐπ' αὐτοῦ διακρίνονται ἡ **ἀκὴ** (la pointe), ἡ **ἔμβασις** (embase) καὶ τὸ **εἱλικωμένον μέρος** (la partie filetée).

Τὸ **δεύτερον κράτυσμα** (le 2me renfort), ὅπερ εἶνε τὸ μέρος τοῦ πυροβόλου τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῆς **στεφάνης** (anneau ou frette) καὶ τῆς **προτομῆς** (volée).

Αἱ **στροφάλιγγες** (les tourillons), αἵτινες εὑρίσκονται ἑκατέρωθεν τοῦ πυροβόλου καὶ χρησιμεύουσιν ὡς σημεῖα στηρίγματος τοῦ πυροβόλου ἐπὶ τοῦ κιλλίβαντος.

Αἱ **ἐμβάσεις** les (embases), αἵτινες κρατύνουσι τὰς στροφάλιγγας καὶ ἀσφαλίζουσι τὴν σύνθεσιν τοῦ πυροβόλου μεταξὺ τῶν τοίχων τοῦ κιλλίβαντος.

Ἡ **στεφάνη** (anneau ou frette), ἥτις εἶνε τὸ 1ον **κράτυσμα** (1er renfort) τοῦ πυροβόλου.

Τὸ **πυγαῖον** (la culasse), ὅπερ περιλαμβάνεται μετὰ τῆς **τομῆς αὐτοῦ** καὶ τῆς **στεφάνης**.

Τὸ **κάλυμμα τοῦ πυγαίου** (la coiffe de culasse).

Ἡ **τομὴ τοῦ πυγαίου** (la tranche de culasse), ἥτις εἶνε τὸ ἐπίπεδον εἰς ὃ περατοῦται τὸ πυροβόλον πρὸς τὸ ὀπίσθιον αὐτοῦ μέρος.

Τὸ **πλαίσιον** (le chassis) ἀπὸ ὀρειχάλκου,

χρησιμεύει ἵνα προφυλάττῃ τὸ κλεῖστρον κατὰ τὰς πορείας· τὸ κάλυμμα τοῦ πλαισίου (couvre-châssis, ou coiffe de châssis).

Ὁ κοχλίας τῆς ὀπῆς (la vis de lumière), ὅστις χρησιμεύει ἵνα περιορίζῃ τὴν κίνησιν τοῦ κλείστρου κατὰ τὴν γέμισιν· ἐπ' αὐτοῦ διακρίνονται ἡ ὀπὴ (la lumière), ἡ κόγχη (la coquille) καὶ ὁ κοχλίας (la vis).

Ὁ αὐλὸς τοῦ κοχλίου τῆς ὀπῆς (le canal de la vis de lumière).

Ὁ ἐμφραγματικὸς δακτύλιος (l'anneau obturateur), χρησιμεύει ἵνα κωλύῃ τὴν ἐκφυγὴν τῶν ἀερίων τῆς πυρίτιδος.

Ὁ αὐλὸς τοῦ κλισιοσκοπίου (le canal de la hausse).

Τηλεβόλον, τό· canon, n. m. (ἐκ τοῦ τηλεβόλος, μακρὰν ῥίπτων, κτυπῶν)· ὁ σωλὴν τοῦ πυροβόλου, τὸ κανόνιον, κοινῶς τὸ κανόνι· καλεῖται οὕτως αὐτὸ τὸ **πυροβόλον** (bouche à feu) ὅπερ εἶνε ὠργανωμένον οὕτως ὥστε νὰ παράγῃ ἐκ τῆς κατακαύσεως τῆς πυρίτιδος τὴν μεγαλειτέραν **πρόσοδον** (rendement), ἤτοι εἰς τὸ νὰ μεταδίδῃ τὴν μεγαλειτέραν ταχύτητα εἰς **βλῆμα** (projectile) ὡρισμένου βάρους.

Ἡ λέξις canon ἐπεκράτησε νὰ λαμβάνηται ἀντὶ τῆς bouche à feu καὶ νὰ καλῆται **πυροβόλον**· βλ. καὶ **κάννα** τοῦ ὅπλου (canon de fusil).

Ὑπάρχουσι πυροβόλα διαφόρου **διαμετρήματος**, μήκους καὶ **βάρους**, ἀνταποκρινόμενα εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἰσχύος, τῆς **εὐκινησίας** καὶ τῶν **ὑπηρεσιῶν** ἃς ἀπαιτεῖ τὸ πυροβολικὸν κατὰ τὰς διαφόρους αὐτοῦ ἐνεργείας. Ὑπὸ ἔποψιν μήκους καὶ βάρους ταῦτα διαιροῦνται εἰς **πυροβόλα μακρὰ** (canons longs), καλούμενα ἐπίσης **πυροβόλα βαρέα** (canons lourds), καὶ εἰς **πυροβόλα βραχέα** (canons courts) ἢ **ἐλαφρὰ** (légers).

Τὸ μῆκος τῶν πυροβόλων ποικίλλει ἀναλόγως τῆς ταχύτητος τῆς κατακαύσεως τῆς χρησιμοποιουμένης πυρίτιδος, ὅπως δὲ τὰ ἀέρια ταύτης ἐπιφέρωσι τὸ μέγιστον ὠφέλιμον ἀποτέλεσμα, τὸ μῆκος εἶνε τοσοῦτον μεγαλείτερον ὅσον ἡ κατάκαυσις εἶνε βραδυτέρα.

Τὸ βάρος τῶν **πεδινῶν πυροβόλων** (canons de campagne) καὶ τῶν **ὀρειβατικῶν** (de montagne), ἐξαρτᾶται ἰδίως ἐκ τῆς ἀντοχῆς τῶν κιλλιβάντων καὶ τῆς ἐπιθυμητῆς εὐκινησίας· διὰ τὰ **πολιορκητικὰ πυροβόλα** (canons de siège) δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὸ βάρος τῶν 3,500 χιλιογράμμων λόγῳ τῆς εὐκινησίας· ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ βάρος τῶν **φρουριακῶν πυροβόλων** (canons de place), τῶν **ἐπακτίων** (de côte), καὶ τῶν τοῦ **ναυτικοῦ** (de marine), δὲν ὑπάρχει εἰς ταῦτα ὅριον, καθότι δὲν μετακινοῦνται.

Μακρὰ πυροβόλα, canons longs. Ταῦτα εἶνε προωρισμένα νὰ βάλλωσι διὰ μεγάλων γεμισμάτων καὶ διὰ μικρῶν γωνιῶν βολῆς, παρέχουσι δὲ οὕτω τροχιὰς λίαν εὐθυτενεῖς· τὸ μῆκος αὐτῶν περιλαμβάνεται συνήθως μεταξὺ 18 καὶ 36 διαμετρημάτων, εἴς τινα δὲ νεώτατα πυροβόλα ηὐξύνθη μέχρι 50 καὶ πλέον· ἡ μικροτέρα ἀναλογία ἀνήκει εἰς τὰ πεδινὰ πυροβόλα ἕνεκα τῆς ἀνάγκης τῆς μὴ αὐξήσεως τοῦ βάρους αὐτῶν.

Βραχέα πυροβόλα, canons courts. Ταῦτα βάλλουσι διὰ μικροτέρων γεμισμάτων καὶ διὰ μειζόνων γωνιῶν βολῆς, παρέχοντα τροχιὰς μᾶλλον κεκαμπυλωμένας· τὸ μῆκος αὐτῶν περιλαμβάνεται μεταξὺ 12 καὶ 16 διαμετρημάτων· βλ. καὶ **ὀβιδοβόλα**.

Αὐτόματον πυροβόλον Μαξίμ, canon automatique Maxim. Ὁ κ. Hirand Maxim, ἐκτὸς τῶν **πολυβόλων** (mitrailleuses) βαλλόντων αὐτομάτως βολίδας ὅπλου, ἐφεῦρε σειρὰν **ταχυβόλων πυροβόλων** (canons à tir rapide) καὶ **αὐτόματόν τι πυροβόλον** τῶν 37 χιλιοστομ. Ἡ ὀπισθοδρομικὴ δύναμις (force de recul) τοῦ πυροβόλου τούτου προξενεῖ αὐτομάτως διαφόρους κινήσεις τῆς γεμίσεως.

Βολιδοβόλον, τό· canon à balle, μηχάνημα πολύκαννον δι' οὗ βάλλονται βολίδες μικραί.

Πυροβόλον μετὰ πλευρῶν, canon à côtes. Κατὰ τὸ 1872 ὁ κ. Vavasseur, ἄγγλος μηχανικός, ἐπαρουσίασεν εἶδός τι πυροβόλου ἀπὸ χάλυβος καὶ σιδήρου, οὗ τὸ κοῖλον ἀντὶ αὐλακίων ἔφερε τρεῖς ἐξεχούσας ἑλικοειδεῖς **πλευρὰς** (côtes), δυναμένας νὰ κληθῶσιν ὡσαύτως **ῥάβδοι** (cloisons), αἵτινες εἰσχωροῦσιν ἐπὶ τριῶν ὁμοίων αὐλακίων κατεσκευασμένων ἐπὶ τῆς κυλινδρικῆς ἐπιφανείας τοῦ βλήματος.

Μερμιθοστεφῆ πυροβόλα, canon à fils d'acier; καλοῦνται οὕτω πυροβόλα ὧν ὁ κεντρικὸς σωλὴν περιβάλλεται ὑπὸ διαστρώσεων μερμίθων· εἰς ταῦτα ὁ κεντρικὸς σωλὴν δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἔχῃ μέγα πάχος, διότι κατ' ἐλάχιστον συντείνει εἰς τὴν ἀντίστασιν, χρησιμεύων ἁπλῶς διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἐπένδυσιν καὶ διὰ τὴν χάραξιν τῶν αὐλακίων.

Πυροβόλον λυόμενον, canon démontable; πυροβόλον οὗτινος ὁ σωλὴν ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο τεμάχια δυνάμενα εὐκολώτερον νὰ μεταφερθῶσιν, οὕτω δὲ νὰ στηθῶσι πυροβόλα μεγαλειτέρου διαμετρήματος ἢ βεληνεκοῦς, εἰς μέρη ἔνθα δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μεταφερθῶσιν ὅμοια ὁλόσωμα πυροβόλα.

Πυροβόλα θέσεως, canons de position; ταῦτα εἰσὶ μεγάλου διαμετρήματος πυροβόλα, ἐνδιάμεσα μεταξὺ τῶν πεδινῶν καὶ τῶν πολιορκητικῶν καὶ φρουριακῶν δυνάμενα ἐξ ἴσου νὰ χρησιμεύσωσι δι' ἀμφοτέρας τὰς ὑπηρεσίας ταύτας τοῦ πυροβολικοῦ.

Πυροβόλα ἐπίστεπτα, canons frettés; τὰ συγκείμενα ἐκ κεντρικοῦ σωλῆνος καὶ περιβαλλόμενα ἐκ μιᾶς ἢ πλειοτέρων σειρῶν **στεφανῶν** (frettes) ἐνισχυουσῶν αὐτόν.

Ὀβιδοβόλον πυροβόλον ἢ διττοβόλον, τό· canon obusier; πυροβόλον χρησιμοποιούμενον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν λείων πυροβόλων καὶ ὡς πυροβόλον (canon) καὶ ὡς **ὀβιδοβόλον**· βλ. ὀβιδοβόλον.

Πνευματικὸν πυροβόλον, canon pneumatique; πυροβόλον εἰς ὃ ἀντὶ πυρίτιδος μεταχει-

ρίζονται ὡς βλητικὴν δύναμιν τὸν πεπιεσμένον ἀέρα ἢ ἕτερόν τι ἀέριον.

Πολυβόλον - πυροβόλον, canon - revolver; βλητικὸν μηχάνημα ἐνδιάμεσον μεταξὺ τοῦ πεδινοῦ πυροβόλου (canon de campagne) καὶ τοῦ πολυβόλου (mitrailleuse). Τοῦτο κέκτηται τὴν ἰδιότητα τοῦ πυροβόλου, διότι βάλλει χυτοσιδηρᾶ κενὰ βλήματα ἐκρηγνύμενα εἰς τὸ σημεῖον τῆς πτώσεώς των ἕνεκα τῆς ἐπ' αὐτῶν ὑπάρξεως κρουσιφλόγου πυροσωλῆνος· ὁμοιάζει πρὸς τὸ πολυβόλον ὡς ἐκ τῆς πολλαπλότητος τῶν σωλήνων (2-6), ὧν τὸ γέμισμα ἐκτελεῖται αὐτομάτως, καὶ ὡς ἐκ τῆς βολῆς του ἥτις εἶνε συνεχὴς καὶ ἄνευ ὀπισθοδρομήσεως, ἀλλὰ διαφέρει τούτου διότι φέρει ἓν μόνον πυγαῖον (culasse) δι' ἅπαντας τοὺς σωλῆνας· τοιοῦτον εἶνε τὸ πολυβόλον Χότσκις.

Ταχυβόλον - πυροβόλον, canon à tir rapide, ἢ καὶ ἁπλῶς ταχυβόλον ἐν τῷ ναυτικῷ καλεῖται καὶ ταχύπυρον. Τοῦτο βάλλει κενὰ βλήματα (συνήθεις, βολιδοφόρους καὶ ῥηκτικὰς ὀβίδας, ἢ καὶ βολιδοθήκας) μετὰ ταχύτητος 36 βολῶν κατὰ λεπτόν, ἀλλὰ κατὰ μέσον ὅρον 10-12. Τὴν ἀνεπάρκειαν τῆς βλητικῆς δυνάμεως τοῦ πολυβόλου - πυροβόλου τὴν ἀντικατέστησαν ἐν τῷ ναυτικῷ διὰ τῶν ταχυβόλων -πυροβόλων συστήματος Χότσκις, Νόρδενφελτ καὶ Canet.

Τὰ ταχυβόλα - πυροβόλα Χότσκις (canons Hotchkiss) εἰσὶ διαφόρων διαμετρημάτων. Τὸ πυγαῖον αὐτῶν ἀποτελεῖται ἐξ ὁλοσώμου τεμαχίου (bloc). Ἕλκοντες πρὸς ἑαυτοὺς μοχλὸν ὑπάρχοντα εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ πυροβόλου καταβιβάζεται τὸ πυγαῖον καὶ ὁπλίζεται ὁ ἐπικρουστὴρ (percuteur), ἐνῷ συγχρόνως ὁ ἐξολκεὺς (extracteur) ἐξάγει τὸν κενὸν κάλυκα (étui vide). Εἰσάγεται νέον φυσίγγιον καὶ κλείεται τὸ πυγαῖον ὅπερ εἶνε ἐφηρμοσμένον εἰς εἶδός τι λαβῆς πιστολίου (espèce de crosse de pistolet), ἧς τινος πιέζουσι τὴν σκανδάλην (détente) ἵνα βληθῇ ἡ βολή. Ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν ταχυβόλα-πυροβόλα, 1ον τὰ μακρὰ (canons longs), ὧν ἡ ἀρχικὴ ταχύτης φθάνει μέχρι 620 μέτρων, καὶ 2ον τὰ βραχέα (canons courts), ὧν ἡ ταχύτης ποικίλλει ἀπὸ 435 ἕως 450 μέτρα.

Ἡ βολὴ τῶν μακρῶν πυροβόλων δύναται νὰ διατρήσῃ τὸν ἀτμολέβητα καὶ τὴν μηχανὴν τῶν ναυκλαστροβόλων. Ἐν τῷ Γαλλικῷ ναυτικῷ ἔχουσι ταχυβόλα-πυροβόλα τῶν 47 χιλ. ἐν δὲ τῷ Ἀγγλικῷ τῶν 57 χιλιοστ.

Τὰ ταχυβόλα-πυροβόλα Νόρδενφελτ (canons Nordenfelt) εἶνε πολυπλοκώτερα, ἀλλ' ἡ βολή των εἶνε ταχυτέρα ἀπὸ τὴν τῶν Χότσκις.

Ὑπάρχουσιν εἰσέτι διάφορα ἄλλα συστήματα ταχυβόλων-πυροβόλων· ‖ ὀπισθόγομον ἢ ὀπισθογεμὲς πυροβόλον, canon qui se charge par la culasse; ‖ ἔνθυρον πυροβόλον, canon de sabord ou d'embrasure; ‖ εἰσέλκω, ἐφέλκω πυροβόλον, rentrer un canon, ἡ δὲ πρᾶξις εἰσολκή, ἐφολκή, σύρω τὸ πυροβόλον ἐσωτερικῶς τῆς θυρίδος τοῦ πλοίου· ‖ ἀποβατικὸν πυροβόλον, canon de débarquement; βλ. κιλλίβας.

Pièce (d'artillerie). Καλοῦσιν οὕτως οἱ γάλλοι γενικῶς πᾶν πυροβόλον (bouche à feu) ἢ τηλεβόλον (canon); βλ. ἀνωτέρω· ‖ πυροβόλα πεδινά, ὀρειβατικά, φρουριακά, πολιορκητικά, τειχομαχητικά, pièces de campagne, de montagne, de place, de siège, de rempart; βλ. πυροβολικὸν (artillerie) καὶ κιλλίβας (affût).

Τὸ πυροβόλον (pièce) ἐν τῷ πυροβολικῷ, εἶνε ἡ μονὰς ἡ ἀντιπροσωπεύουσα τὴν ἐνωμοτίαν (escouade)· εἷς οὐλαμὸς (section) περιλαμβάνει δύο πυροβόλα. Πυροβόλον (pièce) καλεῖται τὸ προόλκαιον μετὰ τοῦ ἐφολκαίου του, ἤτοι τὸ προόλκαιον μετὰ τοῦ κιλλίβαντος τοῦ φέροντος τὸν σωλῆνα τοῦ πυροβόλου.

Διὰ τῆς λέξεως πυροβόλον (pièce) ἐννοοῦσι τὸ προσωπικὸν καὶ τὸ ὑλικόν· ἡ μονὰς αὕτη διοικεῖται ὑπὸ λοχίου καλουμένου ἀρχηγοῦ πυροβόλου (chef de pièce), καὶ ὑφ' ἑνὸς δεκανέως ὡς ἀρχηγοῦ βλητοφόρου (chef de caisson); ‖ ἐμπροσθογεμὲς ὅπλον ἢ πυροβόλον, pièce-bouche; ‖ ὀπισθογεμὲς ὅπλον ἢ πυροβόλον, pièce-culasse; ‖ [ναυτ.] πυροβόλον διώξεως, pièce de chasse, ὅταν βάλλῃ πρὸς τὴν πρῷραν· ‖ πυροβόλον φυγῆς, pièce de retraite, ὅταν βάλλῃ πρὸς τὴν πρύμνην· ‖ πυροβόλον πῦρ, pièce feu; ‖ κατ' ὄχημα (ἢ ὀχήματα) λοξῶς ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερά), pièces et caissons oblique à droite (à gauche); ‖ κλίνατ' ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερά), pièces et caissons à droite (à gauche); ‖ μεταβολή, pièces et caissons demi-tour à gauche; μάρς, marche; ‖ πυροβόλα (ἀριστερόθεν) πρὸ τῶν βλητοφόρων σας, μάρς, pièces doublez vos caissons, marche; ‖ τὸ πυροβόλον κύπτει, pièce qui saigne du nez; saigner du nez; ἡ αὐτὴ γαλλικὴ φράσις δηλοῖ προσέτι ὅτι τὸ στόμιον τοῦ πυροβόλου ἐκάμφθη ἢ ἐκυρτώθη πρὸς τὰ κάτω· βλ. στροφάλιγγες, tourillons.

πυροβολοστάσιον, ου, τὸ (παλαιὰ λέξις), ἡ σήμερον ἐν χρήσει εἶνε ὄρχος (πυροβολικοῦ), parc d'artillerie; μέρος ἔνθα τοποθετοῦνται τὰ πυροβόλα.

πυροβολοστοιχία, ας, ἡ [ναυτ.], batterie, n. f. βλ. πυροβολεῖον.

πυροβολουργεῖον, ου τό· fabrique de canons ou manufacture de canons, μέγα βιομηχανικὸν κατάστημα, ἐργοστάσιον ἔνθα κατασκευάζονται καὶ ἐπισκευάζονται πυροβόλα· συνήθως πληθ. τὰ πυροβολουργεῖα, ἤτοι τὰ διάφορα τμήματα μεγάλου ἐργοστασίου κατασκευῆς πυροβόλων καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτῶν.

πυροβολῶ (έω), μέλ. ήσω· τὸ βάλλειν διὰ πυροβόλου ὅπλου, faire feu; tirer un coup (γενικὴ ὀνομασία)· ἡ πρᾶξις τοῦ πυροβολεῖν καλεῖται πυροβόλησις, action de tirer, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα πυροβολισμός, πυροβόλισμα, coup de feu; βλ. κανονοβολῶ καὶ τυφεκίζω· ‖ —, abattre de chien = καταρρίπτω τὴν σφῦραν τοῦ ὅπλου· ‖ —, décharger, βλ. πυροβόλησις· ‖ πυροβολῶ εἰς τὸν ἀέρα, tirer en l'air, ἤτοι χωρὶς νὰ σκοπεύσω ἐπί τι-

νος σημείου· mettre la crosse en l'air, σημαίνει παραδίδομαι, παύω ἀνθιστάμενος· || ὁ πυροβολῶν, ὁ βάλλων· tireur, n. m. καλεῖται οὕτως στρατιώτης ὅστις βάλλει ἢ προτίθεται νὰ βάλῃ διὰ τοῦ ὅπλου. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀσκήσεων τῆς ἐπὶ **σκοπὸν βολῆς** (tir à la cible) οἱ στρατιῶται διαιροῦνται εἰς τρεῖς κλάσεις **σκοπευτῶν** (tireurs, ὁ **σκοπευτής**, ὁ **εὔστοχος**). Tireur de 1e classe, σκοπευτὴς πρώτης τάξεως. Tireur maladroit, σκοπευτὴς ἀνεπιτήδειος. Διὰ τὴν βολὴν ὁ στρατιώτης λαμβάνει τρεῖς θέσεις· position du tireur debout, à genou, couché, **θέσις τοῦ πυροβολοῦντος ὀρθίως, γονυπετῶς, πρηνηδόν**

πυρογένεια, ας, ἡ· pyrogénèse (πῦρ καὶ γένεσις, formation) n. f. [φυσ.] παραγωγὴ τῆς θερμότητος, production de la chaleur.

πυρογενετικός, ή, όν· pyrogénétique (πῦρ καὶ γενετικός, génétique) adj. [φυσ.] ὁ παράγων τὴν θερμότητα, qui produit la chaleur; ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν παραγωγὴν ταύτην. Συνώνυμον τοῦ pyrogénésique, adj.

πυρογενής, ής, ές· ὁ ἐκ πυρὸς ἢ ἐν πυρὶ γεννηθείς, παραχθείς, né du feu; || [γεωλ.] igné, ée (ἐκ τοῦ λατ. ignis, feu) adj. produit par l'action du feu: les laves sont des roches ignées; πλουτώνειος ἢ πλουτωνικός, plutonien, enne, ἐκλήθησαν οὕτω τὰ πυρογενῆ ἐκεῖνα πετρώματα, ἅτινα μὴ δυνηθέντα νὰ φθάσωσι μέχρι τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ἐστερεοποιήθησαν βραδέως καὶ ὑπὸ μεγίστην θλῖψιν ἐν κρυσταλλικῇ καταστάσει ἀποτελέσαντα φλέβας καὶ ὑπερσωρεύματα ἅτινα βραδύτερον ἀνεκαλύφθησαν.

πυρογενής, ής, ές· pyrogéné, ée, adj. [χημ.] ὁ παραχθεὶς διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ πυρός, qui a été produit par l'action du feu, καθὼς τὰ ἐμπυρευματικὰ ἔλαια καὶ αἱ ῥητῖναι, comme les huiles et résines empyreumatiques; || σώματα πυρογενῆ, corps pyrogénés; || ὀξέα πυρογενῆ, acides pyrogénés.

πυρογενής, ής, ές· pyrogène (πῦρ καὶ γέννησις, naissance) adj. πυρώδης, ἡφαίστειος [γεωλ.] ὁ παραχθεὶς διὰ τοῦ πυρός, qui a été produit par le feu; || πετρώματα πυρογενῆ, roches pyrogènes.

πυρογλιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] = τὸ κραββατωμένον κλῆμα.

πυρογνωστικός, ή, όν· pyrognostique (πῦρ καὶ γνῶσις, connaissance) adj. [χημ.] λέγεται περὶ τῶν διὰ τοῦ **καμινευτικοῦ φυσητῆρος** (chalumeau) γενομένων δοκιμῶν πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς φύσεως οὐσίας τινός.

πυρογραφία, ας, ἡ· pyrogravure (πῦρ καὶ χάραξις, gravure) n. f. μέθοδος διακοσμήσεως ξύλων (χαρτονίων ἢ δερμάτων) συνισταμένη εἰς τὴν διαγραφὴν σχεδίου δι' ἐρυθροπυρουμένης μεταλλικῆς ἀκίδος.

πυρογραφικός, ή, όν· pyrographique, adj. ἀφορῶν τὴν πυρογραφίαν καὶ ἐν γένει τὰ ὑπὸ τῆς κατακαύσεως τῆς πυρίτιδος ἐπὶ ἀντιδραστικοῦ χάρτου ἀφιέμενα ἀποτυπώματα· || ἀποτυπώματα πυρογραφικά, empreintes pyrographiques.

πυροδαίσιον, ου, τό· âtre, n. m. τὸ μέρος ἔνθα ἀνάπτεται ἡ πυρὰ ἐν ταῖς ἑστίαις (cheminées) ἢ σιδηρείοις (forges).

πυροδόται, οἱ [διάλ. Ἠπείρου], τὰ ξηρὰ καὶ εὔφλεκτα ξύλα, τὰ ἀλλαχοῦ **προσανάμματα.**

πυροδοτέω-ῶ, θέτω πῦρ εἴς τι, mettre le feu, ἤτοι ἀναφλέγω· βλ. **πυροδότησις.**

πυροδότης, ου, ὁ· ὁ μεταδίδων τὸ πῦρ, ἢ ὁ δι' οὗ μεταδίδεται τὸ πῦρ, boute-feu, n. m. βλ. καὶ **ἀπτροφόρον.** § — [ἠλεκτρ.] βλ. **συναπτήρ,** conjoncteur, n. m. βλ. **διακόπτης,** interrupteur, n. m. βλ. καὶ **ἀναφλεκτήρ,** inflammateur, n. m.

πυροδότησις, εως, ἡ· mise de feu; **πύρευσις,** ἡ· (πυροδοτέω-ῶ, mettre le feu) ἔνθεσις τοῦ πυρὸς καὶ ὡς ἐπίθετον **πυρευτικός,** ή, όν· **πυροδοτικός,** ή, όν. Καλοῦνται οὕτω τὰ διάφορα μέσα ἅτινα μεταχειρίζονται πρὸς μετάδοσιν τοῦ πυρὸς εἰς ἐκρηκτικήν τινα ὕλην, κτλ. Τοιαῦτα δ' εἰσίν, ὁ ἀκαριαῖος **πυραγωγὸς** (cordeau porte feu), ὁ **βραδυφλεγὴς πυραγωγὸς** (cordeau Bickford), ἡ **πυροδοτικὴ ἄπτρα** (mèche à canon), ὁ **καλόγηρος** (τεμάχιον ἴσχης, moine), ὁ **πυριτιδοῦχος σωλὴν** (saucisson), ἡ **σειρὰ πυρίτιδος** (traînée de poudre) κτλ. τὰ ἠλεκτρικὰ ὄργανα, οἷον οἱ **ἐκρηκτῆρες** (exploseurs) ἢ αἱ **στῆλαι** (piles); || συσκευὴ ἢ μηχάνημα πυρεύσεως, πυροδοτικὸν μηχάνημα, appareil ou dispositif de mise de feu; || μηχανικὴ πυροδότησις (πύρευσις), mise de feu mécanique.

πυροδοτικός, ή, όν· ὁ εἰς πυροδότησιν χρήσιμος, de mise de feu; βλ. **ζύγωθρον πυροδοτικόν,** verrou de mise de feu.

πυροδρακόντιον, ου, τό· dragon, n. m. εἶδος πυροτεχνήματος.

πυροδρομίς, ίδος, ἡ· courantin, n. m. εἶδος πυροτεχνήματος.

πυροειδής, ής, ές· pyroïde (πῦρ καὶ εἶδος, aspect) adj. [γεωλ.] λέγεται περὶ τῶν πετρωμάτων ἅτινα διὰ τῶν ἐξωτερικῶν αὐτῶν χαρακτήρων προσομοιάζουσι τὰ ἡφαιστειογενῆ πετρώματα (roches éruptives). § [φυσιολ.] **φωσφορίζων,** ουσα, ον, phosphorescent; || ὄργανα πυροειδῆ, organes pyroïdes.

πυροηλεκτρίζω, μέλ. ήσω [φυσ.] καθιστῶ ἠλεκτρικὸν διὰ τῆς θερμότητος, rendre électrique par la chaleur.

πυροηλεκτρική, ῆς, ἡ· pyroélectricité, n. f. [φυσ.] ἠλεκτρισμὸς ἀναπτυσσόμενος διὰ τῆς ὑψώσεως τῆς θερμότητος. § [ὀρυκτ.] ἰδιότης ἣν ἔχουσιν ὀρυκτά τινὰ νὰ ἀναπτύσσωσιν ἀμφοτέρους τοὺς ἠλεκτρισμοὺς θερμαινόμενα ἢ ἀποψυχόμενα ὁμοιομόρφως.

πυροηλεκτρικός, ή, όν· pyroélectrique, adj. [φυσ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν πυροηλεκτρικήν, ὁ ὑπὸ ταύτης παραγόμενος. § [ὀρυχ.] ὁ ἠλεκτριζόμενος διὰ τῆς θερμότητος.

πυροκαλύπτρα, ας, ἡ (πῦρ, καλύπτρα), couvre-feu, n. m. τὸ δι' οὗ σκεπάζεται πυρά, φλόξ.

πυροκάστανον, τό· marron d'artifice; εἶδος πυροτεχνήματος.

πυροκρόταλον, ου, τό· pétard, n. m. βλ. **τράκα.**

πυροκροτητής, ου, ὁ· détonateur, n. m. (ἐκπυροκροτητός, ή, όν)· καψύλλιον ἐκ βροντώδους ὑδραργύρου δι' οὗ μεταδίδεται τὸ πῦρ εἰς ἐκρηκτικὰς ὕλας κατ' ἐπέκτασιν δὲ καλεῖται ἐμπύριον· || πυροκροτητὴς ἐκ βροντώδους ὑδραργύρου, détonateur au fulminate de mercure; βλ. καὶ καψύλλιον (capsule); || **ἀρκτικὸς** πυροκροτητής, détonateur initial, ἐκ τοῦ ἐνεργοῦ τούτου αἰτίου τοῦ προκαλοῦντος τὴν ἔκρηξιν, ἐξαρτᾶται διὰ τὰς χημικὰς μάλιστα πυρίτιδας, τὸ μέγεθος καὶ τὸ εἶδος τῶν ἐπιφερομένων ἀποτελεσμάτων.

πυρολαβιδοῦχος, ὁ (πυρολαβίς, ἔχω), porte-pincettes, n. m.

πυρολαβίς, ίδος, ἡ· βλ. πυράγρα. § —, pincettes, n. f. pl. ἡ **τσιμπίδα** τῆς φωτιᾶς, καλουμένη κοινῶς καὶ μασιά.

πυρολατρεία, ας, ἡ· ἡ λατρεία τοῦ πυρός, culte, adoration du feu: pyrolâtrie, n.f. Διὰ τῆς λίαν ἀνακριβοῦς ταύτης ἐκφράσεως χαρακτηρίζεται ἰδίως ἡ θρησκεία τοῦ Ζωροάστρου ἢ ὁ Παρσισμός, ὡς ἐπίσης ἐσφαλμένως διὰ τοῦ ὀνόματος Πυρολάτραι οἱ Πάρσοι ἢ Γέβροι. Διότι πάντες σχεδὸν οἱ λαοὶ τῆς ἀρχαιότητος ἐλάτρευον τὸ πῦρ εἴτε ὡς ἐχθρικὴν εἴτε ὡς φιλικὴν δύναμιν. Ὁ ἀρχαῖος τῆς Μεσοποταμίας λαὸς οἱ Σουμὶρ καὶ οἱ Σημιτικοὶ λαοὶ ἀπέδιδον εἰς τὸ πῦρ θείας τιμάς. Οἱ ἀρχαιότατοι Ἄριοι τῶν Βεδῶν ποιοῦσιν ἑορτὰς εἰς τὸν Ἄγνι (πῦρ), ἤτοι τὸ γήϊνον πῦρ τὸ παρέχον εἰς τοὺς θεοὺς θυσίαν καὶ προσευχὰς καὶ ἐκδιῶκον τοὺς δαίμονας. Ἐν τῇ παλαιοτέρᾳ θρησκείᾳ τοῦ Ζωροάστρου ὁ Ἀτὰρ εἶνε θεὸς τοῦ πυρός, υἱὸς τοῦ Ὀρομάσδου, ὅστις ἑνούμενος μετὰ τοῦ Βραχμὰν ἐμποδίζει τὸ καταστρεπτικὸν ἔργον τοῦ Ἀριμάνου. Τὸ βιβλίον «Ἀβέστα» μακαρίζει τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον ὅστις δι' ἑνὸς κλάδου διατηρεῖ ἀδιαλείπτως τὸ ἱερὸν πῦρ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

πυρολάτρης, ου, ὁ· ὁ λατρεύων τὸ πῦρ, adorateur du feu; pyrolâtre (πῦρ, feu καὶ λατρεία, culte) n. m. ignicole (λατ. ignis, feu καὶ colere, adorer) n. adorateur du feu.

πυρολατρικός, ή, όν· pyrolâtrique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν πυρολατρείαν, qui se rapporte à la pyrolâtrie.

πυρόλιθος, ου, ὁ· pierre à feu; silex ou pyrite; βλ. **πυρίτις** (λίθος).

πυρομαχία, ας, ἡ· combat de feu; ὁ διὰ τῶν πυροβόλων ὅπλων ἀπὸ μακρὰν ἀρχόμενος ἀγών.

πυρολογία, ας, ἡ· pyrologie, n. f. πραγματεία ἐπὶ τοῦ πυρὸς καὶ τῶν ἰδιοτήτων αὐτοῦ, traité sur le feu et ses propriétés.

πυρολογικός, ή, όν· pyrologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν πυρολογίαν, qui est relatif à la pyrologie.

πυρολόγος, ου, ὁ· pyrologiste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰδικῶς εἰς τὴν πυρολογίαν.

πυρομαγνητικός, ή, όν· pyromagnétique, adj. [φυσ.] ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ πυρὸς ἐπὶ τῶν μαγνητῶν.

πυρομάχι, τὸ [διάλ. Ἰκαρίας], ἡ **ἑστία.**

πυρομαχικός, ή, όν· βλ. **πυρίμαχος** (réfractaire). § [οὐδ. πληθ.] **πυρομαχικά, munitions** [de guerre]; ἡ λέξις munitions, **πυρομαχικά,** ἐφαρμόζεται ἰδίως διὰ τὰ **φυσίγγια** (cartouches) καὶ τὰ **βλήματα** (projectiles) τοῦ πυροβολικοῦ· τὰ φυσίγγια διακρίνονται εἰς

1^{ον}) Πυρομαχικὰ **ἀσφαλείας,** munitions de sûreté, ἅτινα εἰσὶ τὰ εἰς τοὺς ἄνδρας διανεμημένα ἐν καιρῷ εἰρήνης φυσίγγια.

2^{ον}) Ἐκπαιδευτικὰ **πυρομαχικά,** munitions d'instruction, ἤτοι τὰ διὰ τὰς ἀσκήσεις **ἀβολίδοτα φυσίγγια** (cartouches à blanc),

3^{ον}) Πυρομαχικὰ **ἐκστρατείας,** munitions de mobilisation, ἅτινα τηροῦνται εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πυροβολικοῦ (παρ' ἡμῖν εἰς τὰς ἐφορείας τοῦ ὑλικοῦ πολέμου)· || **συζυγαρχία πυρομαχικῶν,** section de munitions; βλ. **ἐλάται.**

πυρομάχος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ ἐπὶ τῆς ἑστίας τετράγωνος λίθος.

π(υ)ρουμάχος, ὁ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], τὰ χείλη τῆς ἑστίας.

πύρομβρος, ου, ὁ· pluie de feu; βλ. **χρύσομβρος.**

πυρομετρία, ας, ἡ· pyrométrie, n. f. τέχνη τοῦ ἐκτιμᾶν τὰς ὑψηλὰς θερμοκρασίας, art d'évaluer les hautes températures.

πυρομετρικός, ή, όν· pyrométrique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν πυρομετρίαν, qui a rapport à la pyrométrie; || πυρομετρικαὶ παρατηρήσεις, observations pyrométriques; βλ. καὶ πυροσκοπικός.

πυρόμετρον, ου, τό· pyromètre, n. m. ὄργανον προωρισμένον διὰ τὴν καταμέτρησιν τῶν ὑψηλῶν θερμοκρασιῶν, instrument propre à mesurer les hautes températures; βλ. **πυροσκόπιον.**

πυρομόνιμος, ος, ον [νεολ.], ὁ **πυρίμαχος,** réfractaire, adj.

πυρόν, τό· οὐδ. τοῦ **πυρός·** βλ. λέξιν [πληθ.] τὰ πυρά, βλ. **πῦρ.**

πυρόνω, μέλ. ώσω, **πυρόω-ῶ,** ζεσταίνω, θερμαίνω εἰς τὸ πῦρ, chauffer au feu; || [μεταφ.] πυρακτόω, échauffer; κατακαίω, περιφλέγω, φλογίζω, enflammer; || [μεταφ.] **πυρόνω=στεγνόνω** (ὅπερ λέγεται καὶ ἐν Ἠπείρῳ)· || [μετοχ. παθητ.] [πε]πυρωμένος, η, ον, πεπυρακτωμένος, échauffé, ée; θερμός, chaud, e, adj. διάπυρος, ardent, e adj. § [οὐδ,] πηρόνομαι, ζεσταίνομαι, se chauffer; [μεταφ.] περιφλέγομαι, s'enflammer; πυρακτοῦμαι, s'échauffer.

πυρόξανθον χρῶμα, rouge noirâtre; βλ. **κασοῦ.**

πυρόξενος, ος, ον· βλ. **ἀπυριγέννητος.**

πυροξυλίνη, ης, ἡ· pyroxyline, n. f. ἐκρηκτικὴ οὐσία ἥν τινα οἱ Γερμανοὶ μεταχειρίζονται διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν **ὀβιδοναυκλάστρων** (obus-torpille).

πυροξύλιον, ου, τό· pyroxile ou pyroxyle (n. m.) ἢ coton-poudre ἢ poudre-coton ἢ καὶ fulmi-coton ἢ ἡ βαμβακοπυρῖτις· καλεῖται οὕτω πυρῖτις κατασκευαζομένη ἀπὸ βάμβακος καὶ τοιούτων ξυλικῶν οὐσιῶν· βλ. **βαμβακοπυρῖτις**, coton-poudre.

πυροξυλοειδής, ής, ές [χημ.], pyroligneux, euse.

πυροπερδίκιον, ου, τό. perdreau ou perdiau, n. m. πολεμικὸν μηχάνημα τοῦ μεσαιῶνος βάλλον λίθους ἐν εἴδει πτήσεων περδικίων.

πυροπῖδαξ, ακος, ὁ· gerbe, n. f. ἢ gerbe à feu, εἶδος πυροτεχνήματος.

πυρορραγία, ας, ἡ· ἡ ἐκ τοῦ πυρὸς προελθοῦσα ῥαγάς, gerçure, n. f. ‖ — ὀπτοπλίνθου, gerçure d'une brique.

πυρορρίπτης, ου, ὁ· jette feu, n. m. ὁ ἀπορρίπτων ἢ ἐκρίπτων τὸ πῦρ.

πυρός, ή, όν (συγκρ. πυρώτερος), πολὺ θερμός, très-chaud ; καυστικός, brûlant, e, adj. [μεταφ.] θερμός, διάπυρος, ardent, e, adj. ζέων, bouillant, e, adj. (θερμός). περιπαθής, passionné, ée, adj.

πυρόσακκος, ου, ὁ· sac à poudre ou sac à feu ; σάκκος περιλαμβάνων 4 ἕως 5 λίτρας πυρίτιδος ἀναφλεγομένης διὰ πυροσωλῆνος, καὶ ὅντινα ἐξεσφενδόνιζον ἐκ τοῦ φρουρίου εἴτε διὰ τῆς χειρὸς εἴτε δι' ὅλμου.

πυροσβέστης, ου, ὁ· pompier, n. m. καλεῖται οὕτως ὁ χειριζόμενος τὴν ἀντλίαν πρὸς σβέσιν τοῦ πυρός· ‖ [ναυτ.] οἱ πυροσβέσται, les hommes de l'incendie, οἱ ἄνδρες τοῦ πληρώματος οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν πυροσβεστικὴν ὑπηρεσίαν· ‖ ὁ πυροσβέστης, sapeur pompier, οἱ ἄνδρες τοῦ μηχανικοῦ οἱ ἐπιπεφορτισμένοι τὴν σβέσιν τῶν πυρκαϊῶν· ‖ **πυροσβεστικὸς λόχος**, compagnie des sapeurs pompiers, ἤτοι ὁ λόχος τῶν πυροσβεστῶν· ‖ οἱ **πυροσβέσται**, τῆς πόλεως τῶν Παρισίων, les sapeurs pompier de Paris, ἀποτελοῦσιν ἰδικῶς ἓν σύνταγμα ἐκ 2 ταγμάτων μετὰ 6 λόχων ἑκάστου.

πυροσβεστικός, οῦ, ὁ· ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν πυροσβέστην, de pompier.

πυρόσκαφον, ου, τό· pyroscaphe, n. m. τὸ διὰ τοῦ πυρὸς κινούμενον σκάφος (bateau à feu) τοῦ Jouffroy d'Abbans, ὅπερ ἔδωκεν ἀρχὴν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ἀτμοπλοίων (bateau à vapeur.

πυροσκεύασμα, ατος, τό· artifice, n. m. βλ. **πυροτέχνημα.**

πυροσκευαστής, οῦ, ὁ· artificier, n. m. βλ· **πυροτεχνουργός.**

πυροσκοπικός, ή, όν· καὶ **πυρομετρικός,** ή, όν· pyrométrique, adj. ὁ χρησιμεύων διὰ τὴν καταμέτρησιν τῆς θερμοκρασίας· ‖ ῥαβδία πυροσκοπικά, barreaux pyrométriques.

πυροσκόπιον, ου, τὸ (πῦρ, σκοπέ-ῶ), pyromètre, n. m. καλούμενον συνήθως **πυρόμετρον**· ὄργανον χρησιμεῦον πρὸς μέτρησιν ὑψηλῶν θερμοκρασιῶν, ἀπαντώμενον ὑπὸ διάφορα συστήματα στηριζόμενα εἴτε ἐπὶ τῆς ἰδιότητος ἣν κέκτηται ἡ ἄργιλος τοῦ νὰ **συστέλληται** κανονικῶς ὑπὸ τῆς θερμότητος, εἴτε ἐπὶ τῆς ἰδιότητος τῶν μετάλλων τοῦ νὰ **τήκωνται** εἰς ὡρισμένας θερμοκρασίας. Διὰ τοῦ ὀργάνου τούτου μετροῦσι τὰς θερμοκρασίας, ἤτοι θερμοκρασίαν ἀνωτέραν ἐκείνης καθ' ἣν βράζει ὁ ὑδράργυρος, π. χ. πρὸς εὕρεσιν τῆς θερμοκρασίας καμίνου τινός, κτλ.

πυροστάτης καὶ **πυριστάτης,** ου, ὁ· κοινῶς πυροστιά, τρίπους σιδηροῦς [μαγειρικὸς] ἐφ' οὗ ἐπακουμβᾶται ἡ χύτρα, trépied [de cuisine] ; βλ. **πυρεστία** καὶ **τρίπους** ὁ **χυτρόπους**, κοινῶς τὸ **στρίποδο.**

πυροστρόβιλος, ου, ὁ· tourbillon, n. m. κοινῶς ὁ μύλος, εἶδος πυροτεχνήματος, girandole, n. f.

πυρόσφαιρα, ας, ἡ· pyrosphère, n. f. [γεωλ.] ὀνομασία δι' ἧς καλοῦσιν ἐνίοτε τὸν πύρινον πυρῆνα τῆς γῆς (le noyau igné de la terre).

πυρόσφηξ, ηκος, ὁ, ἡ **πυριτιδοῦχος σωλήν,** saucisson ou saucisse, ou boudin. Σωλὴν ἐξ ὀθόνης διαμέτρου συνήθως 0μ.02 πληρούμενος πυρίτιδος καὶ χρησιμεύων δι' ἀνάφλεξιν ὑπονόμων, ἐλλείψει ἐντελεστέρων μέσων. Εἶνε κοινῆς χρήσεως ἐν πολέμῳ, ἡ κατασκευή του εἶνε ἁπλῆ καὶ εὔκολος καὶ δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ πανταχοῦ, ἀρκεῖ νὰ ὑπάρχῃ ὀθόνη καὶ πυρῖτις. Πυρόσφηξ 0μ,02 διαμέτρου καὶ μήκους 1μ. περιέχει πυρίτιδα 53 δραμίων καὶ καίεται μετὰ ταχύτητος 3μ,50 κατὰ δευτερόλεπτον ἐν τῷ ἀέρι, 5μ,50 ἐν ὀχετῷ μὴ κεκαλυμμένῳ (auget ouvert), καὶ 8μ.50 ἐν ὀχετῷ κεκαλυμμένῳ. Ἑκάστη γωνία τοῦ ὀχετοῦ παράγει ἐπιβράδυνσιν 0μ.08 τοῦ μήκους, ὅπερ πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψει προκειμένου περὶ συγχρόνου ἀναφλέξεως. Ὁ πυρόσφηξ τίθεται ἐντὸς ξυλίνου ὀχετοῦ ἵνα προφυλαχθῇ ἀπὸ τῆς ὑγρασίας· ὁ ὀχετὸς οὗτος (auget) κατασκευάζεται διὰ 4 σανίδων 0μ 01 πάχους στερεουμένων καλῶς καὶ ἀπολειπουσῶν ἐσωτερικὸν κενὸν 0μ.04· ‖ **πυρόσφηξ,** ὁ· **saucisse volante,** εἶδος πυροτεχνήματος.

πυροσωλήν, ῆνος, ὁ· fusée, n. f. ou fusée de projectile creux, ὄργανον προωρισμένον νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀνάφλεξιν τοῦ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν **κοίλου** (creux) βλήματος ὑπάρχοντος διαρρηκτικοῦ γεμίσματος. **Πωμαστικοὶ πυροσωλῆνες**, fusées-tampons, χρησιμεύοντες ὡς πῶμα τοῦ βλήματος.

Ὑπάρχουσι τριῶν κατηγοριῶν **πυροσωλῆνες**·

α') **Κρουσίφλογος πυροσωλήν,** fusée percutante ; οὗτος ἀναφλέγεται, μεταδίδων τὸ πῦρ εἰς τὸ διαρρηκτικὸν γέμισμα, ὅταν τὸ βλῆμα κατὰ τὴν τροχιάν του προσκρούσῃ ἐπὶ ἐμποδίου παρουσιάζοντος ἀντίστασιν τινά. Ἐπὶ τῶν κρουσιφλόγων πυροσωλήνων τίθεται τὸ ἐμπύρευμα ὅπερ σύγκειται ἐκ καψυλλίου φέροντος βροντώδη ὑδράργυρον, ὅστις ἀναφλέγεται κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς προσκρούσεως τοῦ βλήματος ἐπὶ τοῦ ἐμποδίου.

β') ἐγκαιροφλέκτης **πυροσωλήν,** fusée à temps ou fusée fusante ; οἱ πυροσωλῆνες οὗτοι μεταδίδουσι τὸ πῦρ εἰς τὸ διαρρηκτικὸν γέμισμα τοῦ βλήματος κατὰ τὴν διάνυσιν τῆς

τροχιᾶς του, ἐν ἀποστάσει καὶ χρόνῳ ἐκ τῶν προτέρων κανονισθέντων διὰ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχοντος εἰδικοῦ μηχανήματος.

Τὸ μέσον τῆς μεταδόσεως τοῦ πυρὸς διὰ τῶν ἐγκαιροφλεκτῶν πυροσωλήνων συνίσταται εἰς τὴν χρῆσιν **βραδυκαύστου τινὸς μίγματος** (composition à combustion lente), οἷον **πυριτιδοκόνεως** (pulvérin) πεπιεσμένης ἔν τινι αὔλακι, ἀναφλεγομένης διὰ τοῦ ἑνὸς ἄκρου, κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκκινήσεως τοῦ βλήματος, καιομένης βραδέως καὶ μεταδιδούσης τὸ πῦρ εἰς τὸ ἐν τῷ βλήματι περιεχόμενον διαρρηκτικὸν γέμισμα.

Ὁ πυροσωλὴν οὗτος ἔχει τὸ ἐλάττωμα νὰ διαρρηγνύεται προόρως ἢ ἀργὰ ἐὰν ἀπατηθῶσιν εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀποστάσεως, τούτου ἕνεκα ποιοῦνται χρῆσιν τῶν μικτῶν (mixtes) ἢ διπλῆς ἐνεργείας πυροσωλήνων (fusées à double effet ou à double action).

γ') Πυροσωλὴν διπλῆς ἐνεργείας, fusée à double effet ou à double action.

Οἱ διπλῆς ἐνεργείας πυροσωλῆνες ἢ ἄλλως μικτοὶ λεγόμενοι, εἰσὶν ἐκεῖνοι ἐν οἷς ἐν τῷ αὐτῷ κορμῷ ἑνοῦται ὁ πρὸς μετάδοσιν τοῦ πυρὸς ἐν σημείῳ τινὶ τῆς τροχιᾶς τοῦ βλήματος ἐγκαιροφλέκτης μηχανισμός, πρὸς τὸν κατάλληλον νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀνάφλεξιν κατὰ τὴν πρόσκρουσιν τοῦ βλήματος· ὁ τελευταῖος οὗτος μηχανισμὸς λειτουργεῖ ὅταν ἐκ πλάνης ὁ πρῶτος ῥυθμίζηται διὰ διάρκειαν μικροτέραν τοῦ βεληνεκοῦς ἢ ὅταν ἐξ ἀπροσεξίας ἀφίνηται ἀδρανής.

Τὰ κυριώτερα πλεονεκτήματα τῶν πυροσωλήνων τούτων, ὧν ἡ χρῆσις τείνει νὰ γενικευθῇ, εἶνε τὰ ἑπόμενα·

1) Ἐξουδετεροῦται ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν μηχανισμῶν πᾶσα **ἀφλογιστία** (raté) δυναμένη νὰ ἐπέλθῃ εἰς τὸν ἕτερον, οὕτω δὲ ἐλαττοῦται τὰ μέγιστα ὁ ἀριθμὸς τῶν πιθανῶν ἀφλογιστιῶν.

2) Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ τοῦ αὐτοῦ βλήματος κατὰ θέλησιν χρῆσις τῆς **ἐγκαιροφλεγοῦς βολῆς** (tir fusant) ἢ τῆς **κρουσιφλεγοῦς βολῆς** (tir percutant) ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, αἵτινες καθιστῶσιν ἐπωφελεστέραν τὴν μὲν ἢ τὴν δέ.

3) Ἐν ᾗ περιπτώσει κριθῇ προτιμωτέρα ἡ πρώτη, εὐκολύνεται ὁ κανονισμὸς αὐτῆς διὰ τῆς προκαταρκτικῆς ἢ ἀμοιβαίας χρήσεως κρουσιφλόγου βολῆς.

4) Παρέχει δι' αὐτῶν τὸ μέσον διαρρήξεως τῶν ὀβίδων ἐν τῇ βολῇ διὰ μικρῶν γεμισμάτων ἅτινα εἰσὶν ἀνίσχυρα πρὸς ὅπλισιν τῶν δι' ἀντιδράσεως λειτουργούντων πυροσωλήνων.

πυροτεχνεῖον, ου, τό· salle (ou atelier) d'artifices ou laboratoire d'artifice, κτίριον ἔνθα κατασκευάζονται τὰ πυροτεχνήματα, ἀποτελούμενον ἀπὸ αἴθουσαν μετὰ προστῴου τινὸς καὶ δύο παρακειμένων μικρῶν δωματίων· βλ. καὶ **ἐργαστήριον.**

πυροτέχνημα, ατος, τό· artifice, n. m. feu d'artifice. Καλοῦσιν οὕτως οἱ γάλλοι πυροτεχνικὸν μίγμα ἢ παρασκεύασμα προωρισμένον νὰ κατακαίηται μᾶλλον ἢ ἧττον βραδέως χρησιμεῦον διὰ τὴν μετάδοσιν τοῦ πυρός, εἴτε εἰς γεμίσεις βλημάτων, οἷον **καψύλλια, θρυαλλίδες** (ἅπτραι, mèches), **ἐκκαύματα, ἀνάφλεκτρα** (lances à feu) καὶ **πυροσωλῆνες** (fusées), εἴτε εἰς ἀντικείμενα ἅτινα θέλουσι νὰ ἐμπρήσωσι καὶ καταστρέψωσι διὰ τῆς χρήσεως **πισσωτῶν φακέλλων** (fascines goudronnées) καὶ **πυροπολίων** (roches à feu), ἢ χρησιμεῦον ὡς φωτιστικὸν μέσον, οἷον **δᾷδες** (flambeaux), **στεφανοειδεῖς δᾷδες** (tourteaux), **φωτοβόλοι σφαῖραι** (balles à feu), ἢ διὰ σήματα καὶ λοιπὰ πυροσκευάσματα, οἷον σηματοπύραυλοι (fusées volantes), **ἀστέρες** (étoiles), **κροτίδες** (pétards), κλ. συνεπῶς τὸ μὲν πυροτεχνικὸν μίγμα δύναται κληθῆναι **πυροσκεύασμα** (ατος, τὸ) artifice, τὸ δὲ παρασκεύασμα, ἤτοι ὁλόκληρον τὸ πρᾶγμα (πυροτεχνικὸν μίγμα καὶ λοιπὰ ἀναγκαιοῦντα, χάρτης, ῥάβδοι, κτλ.) δύναται κληθῆναι πυροτέχνημα (ατος, τὸ) artifice, (feux d'artifices, τὰ πυροτεχνήματα)· ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν πυροτεχνήματα καλεῖται **πυροτεχνικὴ** (artifice) ἢ **πυροτεχνουργική**· ‖ — **ἀπεξειργασμένον,** artifice confectionné ; ‖ **πυτοτέχνημα φωτιστικόν,** artifice d'éclairage ἢ artifice éclairant. Ἐν τῷ ναυτικῷ χρησιμοποιεῖται φωτιστικόν τι πυροτέχνημα ἐν τῷ σωσιβίῳ τοῦ Σιλᾶ (bouée de Silas). Τὸ πυροτέχνημα τοῦτο σύγκειται ἐκ λευκοσιδηρᾶς θήκης στεγανῶς κεκλεισμένης καὶ ἐμπεριεχούσης φωσφορῶδες ἀσβέστιον (phosphure de calcium). Ἡ θήκη αὕτη φέρει κατὰ τὸν ἄξονά της κυλινδρικὸν ὀχετὸν φέροντα κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ ἐπιφάνειαν ὀπάς, καὶ κλειόμενον κατὰ τὰ ἄκρα ὑπὸ δίσκων ἐξ ὀρειχάλκου, οἵτινες καθ' ἣν στιγμὴν τὸ σωσίβιον πίπτει εἰς τὴν θάλασσαν, διατρυπώμενοι ὑπὸ ἐλατηριωτοῦ ἐπικρουστῆρος, ἀφίνουσιν ἐλευθέραν δίοδον εἰς τὸ ὕδωρ, ὅπερ διὰ τῶν ἐσωτερικῶν τοῦ κυλίνδρου ὀπῶν ἐρχόμενον εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ φωσφορώδους ἀσβεστίου, παράγει ἀέριον, ὅπερ ἐρχόμενον εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος ἀνάπτει, παράγον φλόγα ζωηροτάτην, ὁρωμένην ἐξ ἀποστάσεως τριῶν χιλιομέτρων καὶ διαρκοῦσαν ὑπὲρ τὴν ὥραν· ‖ — **ἐπιπληρωματικόν,** artifice de garniture ; ‖ — **πολέμου,** artifice de guerre ; μεταφορικῶς δὲ σημαίνει ἀπάτην, πανουργίαν, ἤτοι τὰ μέσα ἅτινα μεταχειρίζονται ἵνα ἐξαπατήσωσι τὸν πολέμιον· ‖ — **χαρᾶς** ἢ **πυροτέχνημα τερπνόν,** artifice de joie ἢ artifice de réjouissance ; ‖ — **ῥηκτικόν,** artifice de rupture ; ‖ **σημαλέον πυροτέχνημα** καὶ πληθ. **σημαλέα πυροτεχνήματα,** artifice de signal καὶ artifices de ἢ pour signaux. Τὰ ἐν χρήσει εἰς τὸ ναυτικὸν διὰ τὴν νυκτερινὴν συνεννόησιν εἰσὶν ὁ ἀστὴρ (étoile), ὁ πύραυλος (fusée) καὶ ὁ πυρσὸς Κοστὸν (feu-Coston) ; ‖ **πυροτέχνημα ἐμπρηστικὸν** ἢ **ἐμπρηστήριον,** artifice incendiaire (roche à feu) ; ‖ — **πυραγωγικόν,** ἤτοι διὰ τὴν μετάδοσιν τοῦ πυρός, artifice pour la communication à feu.

πυροτέχνης, ου, ὁ· ὁ πυροτεχνουργός, artificier, n. m. ὁ κατασκευάζων πυροτεχνικὰ μίγματα.

πυροτεχνικὴ, ῆς, ἡ· pyrotéchnie, n. f. ἡ (πυροσκευαστικὴ) (καὶ artifice). Τέχνη τοῦ προετοιμάζειν καὶ χρησιμοποιεῖν τὰς **κροτούσας** ὕλας (matières fulminantes) εἴτε πρὸς κατασκευὴν **πυροτεχνημάτων** (feux d'artifice), εἴτε διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς **πυροβολικῆς** (de l' artillerie)· βλ. καὶ **πυροτέχνημα**.

πυροτεχνικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὰ πυροτεχνήματα, d'artifice; ὁ ἀφορῶν τὴν πυροτεχνικήν, pyrotechnique, adj. ‖ πυροτεχνικὸν μίγμα, composition fusante = βραδύκαυστον μίγμα.

πυροτεχνίτης, ου, ὁ καὶ **πυροτέχνης**, ὁ πυροτεχνουργός· ‖ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ καὶ Γαλλικῷ στρατῷ artificier καλεῖται ἐπίσης **πυροτεχνίτης**, εἶνε δὲ ὁ ὑποδεκανεὺς ἐν τῷ πυροβολικῷ, sous-brigadier.

πυροτεχνουργεῖον, βλ. πυροτεχνεῖον.

πυροτεχνουργός, οῦ, ὁ· artificier, n. m. ὁ πυροσκευαστής, ὁ πυροτεχνίτης, ὁ κατασκευάζων πυροτεχνήματα.

πυροτολύπη, ης, ἡ· pelotte à feu, εἶδος πυροτεχνήματος ὅπερ ἐβάλλετο ἄλλοτε πρὸς φωτισμὸν τῶν τάφρων.

πυρότροχος, ου, ὁ· roue à feu ou roue tournante (πυροτέχνημα), ὁ μύλος.

πυροφάγος, ος, ον· pyrophage (πῦρ καὶ τρώγω, manger) adj. ὁ καταπίνων φλεγομένας ὕλας.

πυροφανής, ής, ές· pyrophane (πῦρ καὶ φαίνειν, briller) adj. ὁ καθιστάμενος διαφανὴς διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ πυρός.

πυροφάνι, τὸ [δημ. ἁλιευτ.], farillon, n. m. καὶ pharillon, n. m. βλ. ἁλιόφως. Ἐσχάρα σιδηρᾶ, τοποθετημένη πρὸς πρῷραν καὶ φέρουσα ἀναμμένα φρύγανα, δαδὶ ἢ ῥητίνην (πυρσὸς) διὰ τὴν νυκτερινὴν ἁλιείαν, torche allumée au devant d'une barque pour la pêche de nuit.

πύροφις, εως, ὁ· couleuvrine, coulevrine, n. f. ἓν ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων πυροβόλων ὅπλων, ὅπερ κατεσκευάσθη τὸ 1258 καὶ οὗτινος ἡ χρῆσις ἐπεξετάθη λίαν μέχρι τοῦ 1380.

Ὁ πύροφις ἐχρησιμοποιήθη κατ' ἀρχὰς ὑπὸ τοῦ πεζικοῦ, συνέκειτο δὲ ἀπὸ μεταλλικὸν σωλῆνα (ἐκ σιδήρου ἢ χαλκοῦ) ἐν ᾧ ἔθετον τὸ πῦρ δι' ἄπτρας· ὁ κόπανος (crosse) ὅστις ἦτο λίαν ἐπιμήκης ἔφερεν ἐντομὴν ἐφαρμοζομένην ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ πυροβολοῦντος· ὁ σωλὴν εἶχε διαμέτρημα 0μ., 03 περίπου καὶ ἔβαλε μολυβδίνους σφαίρας.

Ὁ πύροφις τοῦ ἱππικοῦ ἦτο μικροτέρου διαμετρήματος ἐστηρίζετο δὲ ἐπὶ δικράνου ἐστερεωμένου εἰς τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τῆς σέλλης.

Κατόπιν κατεσκεύασαν πυρόφεις στηριζομένους ἐπὶ ὀκριβάντων διὰ νὰ βάλλωσι σφαίρας βάρους 10-30 χιλιογράμμων.

Μ' ὅλας τὰς ἀτελείας τοῦ φορητοῦ πυρόφεως (coulevrine à main), οὗτος παρέσχε μεγάλας ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἐποχήν του καὶ διετρύπα ἅπαντας τοὺς θώρακας.

Ἀπὸ τὸ 1330 μέχρι τοῦ 1480 κατεσκεύασαν **πολιορκητικοὺς πυρόφεις** (coulevrine de siège) ἐκ σφυρηλάτου σιδήρου οἵτινες ἐτοποθετήθησαν ἐπὶ ξυλίνου κιλλίβαντος. Ἔκτοτε δὲ ἔκαμον διάφορα πυροβόλα βάλλοντα σφαίρας 10 μέχρις 70 χιλιογράμμων, ἐξ ὧν ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων ἦτο ὁ **τοιχορρήκτης** (passe-mur) (τοῖχος -ῥηγνύω), ἤτοι εἶδος πυροβόλου τῶν 16 λιτρῶν καὶ μήκους 18 ποδῶν· στρατιώτης χειριζόμενος τὸν πύροφιν, coulevrinier, n. m.

πυροφοβία, ας, ἡ· pyrophobie (πῦρ καὶ φόβος, crainte) n. f. ἀσθενικὴ κατάστασις ἐπιφέρουσα ὑπερβολικὸν φόβον κατὰ τοῦ πυρός.

πυροφωσφορικὰ ἅλατα, pyrophosphates.

πυροχιτών, ῶνος, ὁ· chemise à feu, ὑποδύτης κατὰ τοῦ πυρός.

πυρόχυτρα, ας, ἡ· pot à feu, n. m. εἶδος πηλίνου ἢ σιδηροῦ ἀγγείου ἐν ᾧ περιεκλείοντο ἐμπρηστικαὶ ὕλαι καὶ τὰ ὁποῖα μετεχειρίζοντο ἄλλοτε ὡς φωτοβόλα βλήματα· ‖ — ἔνυδρος, ἧς γίνεται χρῆσις ἐν τῷ ὕδατι, pot à feu à eau ou aquatique; ‖ — χερσαία, pot à feu de terre.

πυρπόλησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ θέτειν πῦρ (τοῦ πυρπολεῖν, ἐμπρήζειν, τοῦ καίειν τι), action de mettre le feu; (d'incendier; de brûler); ἐμπρησμός, embrasement, n. m. ἡ πυρκαϊά, incendie, n. m.

πυρπολητής, οῦ, ὁ· ὁ πυρπολῶν, θέτων πῦρ, κατακαίων τι, incendiaire, n. m. et adj. § — [συνήθ. ναυτ.] κοινῶς ὁ μπουρλοτιέρης, brûlotier, n. m. ὁ διευθύνων πυρπολικόν.

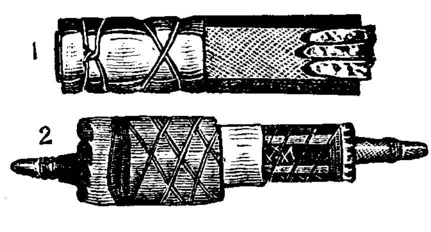
πυρπολικόν, οῦ, τὸ [ἐνν. πλοῖον], brûlot, n. m. κοινῶς τὸ μπουρλότο· παλαιὸν πλοῖον συνήθως ἠλειμμένον δι' ἐμπρηστικῶν οὐσιῶν καὶ χρησιμεῦον εἰς παλαιοτέρας ἐποχὰς εἰς πυρπόλησιν τῶν ἐχθρικῶν πλοίων. Σήμερον δὲν παρασκευάζονται πλέον τοιαῦτα πλοῖα, ἀντικατεστάθησαν δὲ διὰ τῶν ναυκλαστροφόρων καὶ ναυκλαστροβόλων· ‖ **πυρπολικὸν** βλῆμα, brûlot, δι' οὗ κατέκαιον κατὰ τὸν μεσαίωνα τὰ ἐπιθετικὰ μηχανήματα τοῦ πολιορκητοῦ.

πυρπόλιον, ου τό· roche à feu (ἐκ τοῦ πυρπολῶ). Ἐμπρηστικὴ σύνθεσις προσκολλωμένη ἐπὶ τῶν καυσίμων ὑλῶν ἃς ἀναφλέγει, καὶ ἥτις εἶνε στερεά, βραδύκαυστος καὶ δὲν σβέννυται ἐν τῷ ὕδατι. Ὑπάρχουσι διάφοροι τύποι πρὸς σχηματισμὸν τῆς εἰρημένης συνθέσεως· α') 3 μέρη νίτρου, 10 πυριτιδοκόνεως καὶ 12 θείου· β') 1 μέρος νίτρου, 2 πυριτιδοκόνεως καὶ 4 θείου· γ') 1 μέρος νίτρου, 1 πυριτιδοκόνεως, 1 συνήθους πυρίτιδος καὶ 4 θείου· δ') 4 μέρη νίτρου, 8 πυριτιδοκόνεως, 8 ἀντιμονίου καὶ 16 θείου.

Τὸ γαλλικὸν πυροβολικὸν ἐπὶ πολὺν χρόνον μετεχειρίσθη ἀποκλειστικῶς διὰ τὰ ἐμπρηστικὰ αὐτοῦ **πυροτεχνήματα πυρπόλιον** συνιστάμενον ἐξ 1 μέρους **προβείου στέατος** (suif de mouton), 1 μέρους **ἀποστάγματος τερεβινθίνης** (essence de térébenthine), 3 μερῶν **κολοφωνίας** (colophane), 4 μερῶν θείου, 10 μερῶν νίτρου καὶ 1 μέρους ἀντιμονίου. Διὰ τῆς συνθέσεως ταύτης ἐπλήρουν κυλινδρικὰ φυσίγγια φέροντα ἐμπύρευμα κατὰ τὸν ἄξονά των, εἰσῆγον δὲ

τινα τούτων ἐντὸς τῶν βλημάτων ἅτινα ἤθελον νὰ μεταβάλλωσιν εἰς ἐμπρηστικά. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ φυσίγγια ταῦτα παρουσίαζον πολλὰς ἀφλογιστίας, τὰ ἀντικατέστησαν δι' ἐμπρηστηρίων **κυλίνδρων** (cylindres incendiaires) προτύπου 1878, οὗτινος ὑπάρχουσι δύο εἴδη.

Ὁ **ἐμπρηστήριος κύλινδρος** ἀριθ. 1 περιλαμβάνει τὴν ἑξῆς σύνθεσιν· 10 μέρη νιτρικῆς βαρυτίτιδος (nitrate de baryté) ξηρᾶς καὶ λειοτετριμμένης, 5 μέρη θείου, 4 μέρη πυριτιδοκόνεως (pulvérin) καὶ διάλυσιν $^1/_3$ ῥητίνης (résine) ἐντὸς $^1/_3$ τερεβινθινελαίου· εἰς τὰ δύο ἄκρα τοῦ κυλίνδρου ὑπάρχει ἔναυσμα, περιβάλ-

λεται δὲ οὗτος διὰ κυλινδρικοῦ πισσωτοῦ περικαλύμματος στερεουμένου δι' ὀρειχαλκίνου σύρματος.

Ὁ ἐμπρηστήριος κύλινδρος ἀριθ. 2 σύγκειται ἐκ δέσμης βραδυφλεγῶν ἀπτρῶν ἐκκαύματος (mèches à étoupille lente) περιδεδεμένων διὰ νενιτρωμένης μηρίνθου, φερούσης εἰς τὰ ἄκρα συνήθη ἄπτραν ἐκκαύματος, καὶ περικαλυπτομένου τοῦ συνόλου δι' ὀρθογωνίου πεπισσωμένου ὑφάσματος. Πρὸς μετατροπὴν συνήθους ὀβίδος εἰς ἐμπρηστικήν, ἀρκεῖ ν' ἀντικαταστήσωσι μέρος τοῦ ἐκρηκτικοῦ γεμίσματος τῆς ὀβίδος, δι' ἀριθμοῦ τινὸς ἐμπρηστηρίων κυλίνδρων, οἵτινες ἐξακολουθοῦσι καταχαίοντες ἐπὶ 2 εἰσέτι λεπτὰ μετὰ τὴν διάρρηξιν τοῦ βλήματος.

πυρποληθεὶς, εῖσα, έν, incendié, ée.

πυρπολῶ (έω), μέλ. ήσω, θέτω (βάλλω) που πῦρ, mettre le feu; ἀνάπτω πυρκαϊάν, incendier; καίω, brûler; ἀνάπτω, καταφλέγω, embraser.

πυρρόθριξ, τριχος, ὁ· ὁ πυρὰς τρίχας ἔχων, qui a les cheveux roux, κοινῶς κοκκινότριχος, κοκκινοτρίχης, roux, rousse, adj. χρώματος μεταξὺ κιτρίνου καὶ ἐρυθροῦ.

πυρροκόραξ, ακος, ὁ· choucas, n. m. εἶδος κόρακος μετὰ πυρρόχρου ῥάμφους.

πυρρός, ά, όν· roux, rousse, adj. χρῶμα πυρὸς ἔχων· ξανθοκόκκινος, ὁ· ἐρυθροειδής, ὁ· κατὰ διαφόρους βαθμοὺς τοῦ ἐρυθροῦ χρώματος μέχρι τοῦ ξανθοῦ. «Πυρρὸν ξανθοῦ τε καὶ φαιοῦ κράσει γίγνεται» Πλατ. Τιμ. 68. ‖ charbon roux, ἄνθραξ πυρρὸς (διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς πυρίτιδος).

πυρρότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ πυρροῦ, rousseur, n. f. τὸ πυρρόχρουν χρῶμα.

πυρρούλας, ὁ· bouvreuil. n. m. μικρὸν πτηνὸν μετὰ μελανῆς κεφαλῆς καὶ ἐρυθρὸν λαιμόν.

πυρρόχροος-ους, οος-ους, οον-ουν· couleur feu, πυραυγές· πυρροῦ χρώματος.

πυρρώδης, ης, ες· πυρρός, roux, rousse, adj.

πυρσεία, ας, ἡ· τὸ διὰ πυρσῶν (φανῶν) ποιούμενον σῆμα, signal par feux; νυκτερινὸν σῆμα, signal de nuit.

πυρσευτικός, ή, όν· ὁ διὰ πυρσῶν γενόμενος, σημαλέος, de signal; de signaux.

πυρσεύω, μέλ. εύσω, σημαίνω τι διὰ πυρσῶν, signaler par un feu.

πυρσός, οῦ, ὁ· ἡ δᾴς, torche, n. f. βλ. φάνη· «τὸ ἐν νυκτὶ ὑπὸ τεταγμένων φυλάκων διὰ πυρσῶν (δᾴδων) ποιούμενον σημεῖον τοῖς μακράν». § [ναυτ.] πυρσὸς (βεγγαλικόν)· feu de bengale ou moine ou feu de conserve; φωτιστικὸν πυροτέχνημα (artifice d'éclairage) χρησιμεῦον ἐν τῷ ναυτικῷ καὶ δι' ἐκτέλεσιν σημάτων· βλ. βεγγαλικόν· ‖ **πυρσὸς κοστόν,** feu-coston, n. m. σημαλέον πυροτέχνημα (artifice de signal) χρησιμοποιούμενον εἰς τὸ ναυτικὸν διὰ τὴν νυκτερινὴν μεταξὺ τῶν πλοίων σήμανσιν, ἀποτελούμενον ἐκ πυρσοῦ περιέχοντος ἑνός, δύο ἢ τριῶν εἰδῶν φωτιστικὴν ὕλην, καιομένην βραδέως καὶ παράγουσαν ζωηρὰν μεμονωμένην ἢ ἐναλλακτικὴν λάμψιν λευκήν, ἐρυθρὰν ἢ πρασίνην· ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν λάμψεων παράγονται 13 εἰδῶν πυρσοί, ἀνταποκρινόμενοι εἰς τοὺς ἀπὸ τοῦ 0 μέχρις 9 ἀριθμοὺς καὶ εἰς τρία εἰδικὰ σήματα, προπαρασκευαστικὸν (préparatoire), ἐκτελεστικὸν (signal d'exécution) καὶ τὸ σῆμα εἶδον (aperçu)· ‖ σημαλέοι πυρσοί, feux de signaux; πυροτεχνήματα πρὸς ἐκτέλεσιν σημάτων· βλ. καὶ πύραυλος, fusée de signal.

πυρσοῦχος, ος, ον· δᾳδοῦχος, porte-feu, n. m. τὸ ξυστόν, hampe, n.f. ἐφ' οὗ στερεοῦται ὁ πυρσός.

πυρσοφόρον, ου, τό· masse à feu; εἶδος δᾳδὸς ἀποτελουμένης ἐξ εὐφλέκτων ὑλῶν, ῥιπτομένης τὸ πάλαι κατὰ τῶν ἐχθρικῶν τάξεων, καὶ ἰδίως κατὰ τοῦ ἱππικοῦ.

πυρσωρίς, ίδος, ἡ· bateau à feu ou feu flottant, πλωτὸς φανὸς (χαραβοφάναρο)· πλοῖον ἠγκυροβολημένον κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μακρὰν τῆς ἀκτῆς καὶ ἐφωδιασμένον διὰ φάρου ἢ φανοῦ· ‖ —, feu de port, βλ. λιμένος φανός.

πυρφόρος, ος, ον (πῦρ, φέρω), qui porte du feu; porte-feu; περίφλεκτος, enflammé, ée, adj. embrasé, ée, adj. θερμός, διάπυρος, ardent, e, adj.

πυρόω-ῶ, βλ. πυρόνω.

πυρώδης, ης, ες· καυστικός, brûlant, e, adj. διάπυρος, ardent, e, adj. πυρογενής, igné, ée, adj.

πύρωμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ πυρόνειν (τοῦ ἐρυθροπυροῦν) εἰς τὸ πῦρ, action de chauffer (de rougir) au feu; ἡ θέρμανσις, τὸ πύρωμα, échauffement, n. m. βλ. καὶ πύρωσις, chaude, n. f.

πύρωσις, εως, ἡ· chaude, n. f. διαπύρωσις, πυράκτωσις, ἡ· καλεῖται οὕτως ἡ θέρμανσις ἀντικειμένου τινός· εἰς τὴν σιδηρουργικὴν

καὶ ἐν γένει εἰς τὴν πύρωσιν τῶν μετάλλων δίδονται διάφοροι ὀνομασίαι ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς πυρώσεως αὐτῶν ὡς ἑξῆς· || καλὴ πυράκτωσις, bonne chaude, λέγεται ὑπὸ τῶν σιδηρουργῶν ὅταν ὁ σίδηρος πυρακτώσῃ καλῶς· || ὑγρὰ πυράκτωσις, chaude suante, ou chaude soudante (ἐκ τοῦ suer le fer, ὑγραίνω τὸν σίδηρον), ἤτοι ἡ μέχρι τήξεως πυράκτωσις· || μικρὰ πυράκτωσις, petite chaude; || ἐρυθροπύρωσις, ἡ· chaude au rouge-blanc; || πορφυροπύρωσις, ἡ· chaude-cerise; || κεχορεσμένη πύρωσις (τοῦ σιδήρου), chaude grasse; || ξηρὰ πύρωσις, chaude sèche. § ἐρυθροπύρωσις, ἡ· chaleur rouge; λευκοπύρωσις, chaleur blanche; καλοῦνται οὕτω τὰ χρώματα ἅτινα λαμβάνει ὁ εἰς ὑψηλὴν θερμοκρασίαν ὑποβληθεὶς σίδηρος ἢ ἄλλο δύστηκτον μέταλλον· τὸ χρῶμα τοῦ πεπυρακτωμένου σιδήρου μεταβαλλόμενον ἀναλόγως τῆς ὑψώσεως τῆς θερμοκρασίας χρησιμεύει καὶ πρὸς ἐκτίμησιν ταύτης. Οὕτω κατόπιν πειραμάτων ἔχωμεν ὅτι εἰς διάφορα χρώματα πυρώσεως ἀντιστοιχοῦσιν αἱ κατωτέρω ἔναντι αὐτῶν τεθεῖσαι θερμοκρασίαι τοῦ ἑκατονταβάθμου θερμομέτρου.

Ἐρυθρούμενον, rouge naissant, 525° ἑκ. ἐρυθροπύρωσις, rouge blanc; rouge clair.

Μελανέρυθρον, rouge sombre, 700° ἑκ. rouge brun.

Κερασοχρούμενον, cerise naissant, 800° ἑκ. rouge cerise, rouge rose.

Κερασόχρουν, cerise, 900° ἑκ. ἢ πορφυροπύρωσις.

Ὑποκερασόχρουν, cerise-clair, 1000° ἑκ.

Βαθυπορτογάλλινον ἢ βαθυχρυσοειδές, orange-foncé, 1100° ἑκ.

Ἀνοικτοπορτογάλλινον ἢ ὑποχρυσοειδές, orange-clair, 1200° ἑκ.

Λευκόν, blanc, 1300° ἑκ.

Λευκόπυρον, blanc-suant, 1400° ἑκ.

Λευκόλαμπρον, blanc-éblouissant, 1500° ἑκ.

Λευκὸν σπινθηρίζον ἢ λευκὸν συγκολλήσεως, blanc étincelant ou blanc soudant, 1600° ἑκ.

πύρωσις, εως, ἡ· pyrosis, n. m. ou pyrose, n. f. κοινῶς fer-chaud; καὶ παρ' ἡμῖν κοινῶς καῦλα [παθολ.] καυστικὴ ἔξαψις τοῦ ἐπιγαστρίου φθάνουσα ἕως τοῦ οἰσοφάγου καὶ τοῦ λαιμοῦ.

πυρωστιά, ἡ καὶ πυροστιά, βλ. πυροστάτης.

πυρωτικόν, τό· βλ. θερμαντικόν, échauffant.

πυτέα, ἡ [διάλ. Κύμης], ἡ πυτιά.

πυτία, ας, ἡ· κοινῶς πυτιά, présure, n.f. caille-fait (βλ. γάλιον), n. m. caillette, n.f. (ἡ κύστις ἡ περιέχουσα τὴν πυτίαν) ὁ ἐκ τοῦ πρώτου μητρικοῦ γάλακτος ἐν τῷ «ἠνύστρῳ» τῇ τετάρτῃ καὶ τελευταίᾳ κοιλότητι τοῦ στομάχου τῶν νεογνῶν μηρυκαζόντων ζώων (ἀρνάκι, γιδάκι, μοσχαράκι) σχηματιζόμενος πηκτὸς ὀπός, χρήσιμος πρὸς πῆξιν γάλακτος· ὁ ὀπὸς ὁ τυρεύων τὸ γάλα». Σουΐδ.

πυτιάζω, μέλ. άσω· présurer, cailler à l'aide de la présure; || — γάλα, présurer du lait.

πυτίζω, βλ. κουκκίζω.

πυτίνη, ης, ἡ· κοινῶς ἡ δαμεζάνα, dame-jeanne, n. f. μεγάλη ὑάλινος φιάλη (λάγηνος) ἔχουσα σφαιρικὸν μᾶλλον σχῆμα μετὰ στομίου ἄνωθεν, οὖσα συνήθως ἐξωτερικῶς πεπλεγμένη ἐκ τρυφερῶν κλάδων ἰτέας.

πυώδης, ης, ες· πυοειδής πλήρης πύου, ὁ ἔχων πῦον, purulent, ente, adj. ὁ ἐν εἴδει πύου, κοινῶς ἐμπυωμένος· || [μεταφ.] πυογόνος, pyogène, adj. || πυογόνος πλευρῖτις, pleurésie purulente.

πύωσις, εως, ἡ· ἡ ἐμπύησις, κοινῶς ἔμπυασμα, suppuration, n. f.

πώγων, ωνος, ὁ· τὸ γένειον, κοινῶς τὰ γένεια ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, barbe, n. f. § πώγων κοινῶς τὸ πηγοῦνι, menton, n. m. (ἐπὶ τοῦ προσώπου)· βλ. καὶ πηγοῦνι. § —, barbe, n. f. καὶ sous-barbe, κοινῶς τὸ πηγοῦνι· τὸ ἐπὶ τοῦ τραχήλου τῆς κάτω σιαγῶνος τμῆμα, ἐφ' οὗ ἐπακουμβᾷ τὸ ψέλιον τῆς στομίδος· βλ. εἰς ὀνοματολογίαν ἵππου.

πωγωνίας, ου, ὁ, ἡ ὁ πωγωνοφόρος, barbu, e, n.

πωγώνιον, τό· houpe de menton; βλ. ἵππος.

πωγωνοφόρος, ος, ον· ὁ φέρων γένεια, ὁ τρέφων γενειάδα, qui porte de la barbe; barbu, e, n. barbifère, adj.

πωλάρι, τό· βλ. καὶ πουλάρι· βλ. πῶλος.

πωλάριον, τό· βλ. πῶλος.

πώλησις, εως, ἡ· τὸ πωλεῖν τι, κοινῶς πούλημα καὶ πούλησις, vente, n. f. || πρὸς (διὰ) πώλησιν, à vendre: || πώλησις λιανική, vente en détail, ἤτοι κατανάλωσις, débit, n. m. || [αὐτὸ τὸ εἶδος] δὲν ἔχει πώλησιν, n'est pas de débit; || ἐπίσης débit λέγεται ἡ πώλησις τοῖς μετρητοῖς, ὅπερ εἶνε τὸ ἐναντίον τῆς ἐπὶ πιστώσει (à crédit) πωλήσεως· || —, τὸ ἐκ τῆς πωλήσεως προκύψαν, produit de vente, ἤτοι ἡ (χρηματικὴ) εἴσπραξις, recette, n. f. || ἐκτελῶ πώλησιν, opérer la vente = πωλῶ· || θέτειν εἰς δημοσίαν πώλησιν, mettre en vente publique; || λογαριασμὸς πωλήσεως, compte de vente = ἐκκάθαρσις· || ἐνεργεῖν τὴν πώλησιν, faire la vente = ἐκτελεῖν πώλησιν, opérer la vente ἢ effectuer la vente = πωλεῖν, vendre; || ταχεῖα πώλησις, prompte vente; || — ἐν δημοπρασίᾳ, vente aux enchères; || τὸ ἐμπόρευμα τοῦτο (αὐτὸ) εἶνε ταχείας πωλήσεως = πωλεῖται ταχέως, εὐκόλως, cette marchandise est d'une prompte vente; || — ἐπὶ προμηθείᾳ, vente en commission; || παρακαλοῦμεν ὑμᾶς νὰ ἐνεργήσητε τὴν πώλησιν αὐτῶν ὅσον τὸ δυνατὸν συμφερώτερον, nous vous prions d'en opérer la vente le plus avantageusement qu'il vous sera possible; || αἱ πωλήσεις τῆς χθὲς ἀνῆλθον εἰς 7000 φρ. les ventes de la journée d'hier ont été de 7000 fr. || θὰ ἀσχοληθῶμεν κυρίως εἰς τὴν ἐπὶ προμηθείᾳ πώλησιν...., nous nous occuperons essentiellement de la vente en com-

mission de... || εὐαρεστήθητε νὰ ἐνεργήσητε τὴν πώλησιν τοῦ ἐμπορεύματος τούτου ἐπὶ τὸ συμφερώτερον, veuillez opérer la vente de cette marchandise au mieux de mes intérêts; || ἔχετε ἐγκλείστως λογαριασμὸν πωλήσεως ἐκ..., vous avez ci-inclus compte de vente de... || ἡ πώλησις θὰ γείνῃ τῇ 10 προσεχοῦς μηνός, le vente aura lieu le 10 du mois prochain ; || ἰδοὺ ἡ περίληψις (ἀντίγραφον) τῶν πωλήσεων τοῦ μηνός, voici le rélevé des ventes du mois ; || ἐν δημοσίᾳ πωλήσει, ἥτις ἐγένετο χθὲς ὁ χαφές... ἐπωλήθη πρός..., dans une vente publique qui s'est faite hier, le café... s'est vendu à... || ἡ πώλησις ἦτο ζωηροτάτη, πολὺ ἐμψυχωμένη, la vente a été fort animée.

πωλητήριον, ου, τὸ [ἐνν. ἔγγραφον] τὸ συμβόλαιον τῆς πωλήσεως, contrat de vente. § —, βλ. ἀγορά.

πωλητής, οῦ, ὁ· ὁ πωλῶν τί τινος, vendeur euse, adj.

πωλήτρια, ας, ἡ· θηλ. τοῦ πωλητής, ἡ πωλοῦσα τι εἴς τινα, vendeuse, n. f. [νομ.], venderesse, n. f.

πῶλος, ου, ὁ· πωλάριον, τό· κοινῶς τὸ πουλάρι, poulain (n. m.) θηλ. pouliche ou pouline ; ὁ νεογέννητος ἵππος, ἡμίονος ἢ ὄνος, ἀπὸ τῆς γεννήσεως μέχρι τοῦ τρίτου ἢ τετάρτου ἔτους, ἐν γένει δὲ πῶλος χαλεῖται τὸ νεογνὸν ζῶον· πῶλος ἄβολος, poulain qui marque encore, ὁ μὴ ἀλλάξας τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ· || — [ὄνου], ânon, n. m. κοινῶς γαϊδουράκι, bourriquet, n. m. πῶλος ἡμίονος, mulasse, n. f. κοινῶς μουλαράκι· βλ. καὶ ἡμίονος.

πωλῶ (έω), μέλ. ήσω· παραχωρῶ τι τινὶ ἀντὶ ὡρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ, vendre ; débiter ; || πωλῶ, ἐκποιῶ, ξεκάμω ἀπό τι, se défaire de ; || ἐπώλησε τὴν οἰκίαν του, il a vendu sa maison ; || πωλεῖ πανικά, il débite des toiles; || ἐκτελῶ πώλησιν, opérer la vente; || πωλέομαι - οῦμαι, se vendre ; || (ἔχει πωληθῇ), ἔχουσι πωληθῆ, il s'est vendu ; || πωλεῖν ἐν δημοπρασίᾳ, vendre aux enchères ; || ἐπωλήθησαν τὴν τελευταίαν ἑβδομάδα περίπου 1000 (χίλια) δέματα, il s'est vendu la semaine dernière environ mille (1000) balles; || προσπαθήσατε νὰ πωλήσητε ταῦτα ἅμα τῇ ἀφίξει, tâchez de les vendre à l'arrivée ; || ἡ αὐτὴ ποιότης πωλεῖται ἐνταῦθα ἀπὸ φρ.... μέχρι φρ.... ὁ τόννος, la même qualité se vend ici de fr.... à fr.... la tonne ; || ἐὰν ἡ ποιότης ἦνε καλή, θὰ δυνηθῶσι νὰ πωληθῶσι, ἀλλὰ μετὰ δυσχολίας, si la qualité est bonne, ils pourront se placer, mais difficilement. § [μεταφ.] σὲ πωλεῖ καὶ σ' ἀγοράζει, il est beaucoup plus fin que vous ; il vous en revendrait ; || ἀλλοῦ νὰ τὰ πωλήσῃς αὐτά, portez vos coquilles ailleurs ; à d'autres ; || τίνος τὰ πωλεῖς αὐτά ; à qui vendez-vous vos coquilles ? || ποιὸς σοῦ τὴν ἐπώλησε πρωΐ πρωΐ, qui vous en a donné à garder de si bon matin ? || τὸν ἐπώλησα, je l'ai envoyé promener.

πῶμα, ατος, τό· bouchon, n. m. βύσμα, ατος, τό· κοινῶς τὸ βούλωμα· τὸ χρησιμεῦον διὰ τὴν ἔμφραξιν ὀπῆς ἢ δοχείου· || — πυροβόλου, bouchon d'une bouche à feu ; || χοχλιωτὸν πῶμα, bouchon fileté ; || βύσμα κλειδωτόν, bouchon à clef ; || βύσμα ἐμπυρεύματος, bouchon d'amorce ; || — ὅπλου, bouchon de fusil ; || βύσμα ἢ βύστρα, bouchon ou bourre ; || — τοῦ κυλίνδρου (εἰς τὰ ναύκλαστρα), bouchon du cylindre ; || χαλύβδινον πῶμα, bouchon en acier. § πῶμα, couvercle, βλ. πωμαστήριον. § πῶμα, tampon, n. m. ἐπίφραγμα, ατος, τό· ἐπιστόμιον, τό· βύσμα (bouchon) ἐκ τεμαχίου ξύλου, λίθου ἢ μετάλλου, χρησιμεῦον διὰ τὴν ἔμφραξιν ἀνοίγματος τινός· || πωμάτιον, τό· petit tampon ; || βύσμα (ατος, τό), tampon (ou bouchon), ἐκ ῥάκους, χάρτου ἢ ἑτέρας τινὸς ὕλης· || πῶμα τοῦ στόματος (τοῦ πυροβόλου), tampon de bouche ; || πῶμα πυροβόλου ἢ βλήματος, tampon pour bouche à feu ou projectile. § πῶμα, tape, n. f. ἢ καὶ βύσμα· || τὸ πῶμα τοῦ στόματος τοῦ πυροβόλου, tape d'une bouche à feu ; || [ναυτ.] πῶμα, τό· tape, n. f. ξύλινον ἢ σιδηροῦν πῶμα χρησιμεῦον ἐν πλῷ διὰ νὰ φράσσωνται οἱ ὀφθαλμοὶ (écubiers) ἵνα μὴ εἰσορμῶσιν ἐξ αὐτῶν ὕδατα· || — ξύλινον, ampoulette, n. f. πῶμα ἐκ μαλακοῦ ξύλου χρησιμεῦον διὰ τὴν ἀπόφραξιν τοῦ ὄμματος τῶν κενῶν βλημάτων· || γιγγλυμωτὸν πῶμα· βλ. γιγγλυμωτός· || [ναυτ.] œuf d'autruche, n. m. πῶμα ἐκ κλωσμάτων (fils de caret) ἐπηλειμμένον διὰ στέατος χρήσιμον πρὸς πωμάτωσιν ὀπῆς ἀνοιγομένης ἐκ βολίδος ἢ ἄλλης αἰτίας παρὰ τὴν ἴσαλον ξυλίνου σκάφους.

πωμάζω, μέλ. άσω· βλ. πωματίζω.

πωμαστήριον, ου, τό· couvercle, n. m. σκέπασμα (λέβητος), ὅταν χρησιμεύῃ πρὸς κάλυψιν εὐρέος κιβωτίου ἢ δοχείου, καὶ πῶμα ὅταν χρησιμεύῃ διὰ μικρὰ δοχεῖα, σωλῆνας, πυξίδας, κτλ. κοινῶς τὸ καπάκι· || πωμαστήριον κίστης, κιβωτίου, κτλ., couvercle d'un coffre, d'une caisse, etc. || τὸ πῶμα τοῦ ἀλειμματοδοχίου, couvercle de boîte à graisse. || τὸ πῶμα τῆς χύτρας, couvercle de marmite, τὸ καπάκι τοῦ τέντσερε· || πῶμα ὑδρίας, couvercle de seau ; || πωμαστήρια βίκων, couvercle pour barils ; || πωμαστήριον (τοῦ κυλίνδρου), couvercle (du cylindre) ; χυτοσιδηροῦν κυκλικὸν τεμάχιον ἀρκετὰ παχὺ καὶ κοῖλον ἐσωτερικῶς, μετ' ὀπῆς ἐν τῷ μέσῳ διὰ τὴν διάβασιν τοῦ ἐμβόλου, προσαρμοζόμενον στεναγῶς ἄνωθεν τοῦ κυλίνδρου καὶ ἀποτελοῦν διὰ τῆς ἑνώσεώς του ἓν μόνον σῶμα μετ' αὐτοῦ.

πωματίζω, μέλ. ίσω καὶ πωμάζω, ἐπιτίθημι τινὶ πῶμα, κοινῶς στουπόνω, boucher ; tamponner ; taper [un canon]; βλ. ἀναλόγως πῶμα καὶ ἐπιπωμάζω.

πωμάτιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ πῶμα· μικρὸν σκέπασμα, στούπωμα, μικρὸν πῶμα, ἀναλόγως τοῦ εἴδους του· βλ. πῶμα.

πωμάτωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ πωματίζειν, action de boucher etc.

πωματοκοχλίας, ου, ὁ· vis-bouchon, n. m. κοχλίας χρησιμεύων ὡς πῶμα.

πώποτε [ἐπίρ.], οὐδέποτε [μέχρι τῆς στιγμῆς], jamais [jusqu'a présent].

πωπῶ [ἐπίρ.], οἴμοι, ἀλλοίμονον, hélas! malheur à moi! ah! oh!

πωρίον, ου, τό· τὸ πωρί, ὁ πῶρος λίθος.

πωρί, τὸ [δημ.], ὁ πῶρος λίθος, πωρόλιθος, κοινῶς τὸ πουρί, pierre poreuse, βλ. εἰς λίθος, tuf, n. m. βλ. πῶρος· || σπίτι κτισμένον μὲ πωριά, maison bâtie de tuf. § πωρὶ [ἀσθεν.] λίθος, ψαμμίασις, pierre, n. f.

πωρικός, τὸ [δημ.], βλ. ὀπωρικόν.

πώρινος, η, ον· ἐκ πώρου (λίθου) [fait] de tuf.

πωροειδής, ής, ἐς (τωφοειδής), tufier, ère, adj. ὁ ὁμοιάζων μὲ πῶρον (τῶφον).

πωρόλιθος, ου, ὁ· πῶρος λίθος, pierre poreuse; βλ. εἰς λίθος.

πωρόνω, βλ. πωρῶ.

πῶρος, ου, ὁ· ὁ πωρόλιθος, pierre poreuse; βλ. εἰς λίθος. § πῶρος (καὶ τῶφος, ὁ), tuf, n.m. κοινῶς πουρὶ καὶ πωρί· εἶδος τιτανώδους λίθου, πορώδους, μαλακοῦ, ἐλαφροῦ καὶ εὐθρίπτου, χρησίμου εἰς τὴν οἰκοδομικὴν καὶ τὴν κατασκευὴν τῶν θόλων· || πῶρος ὑπόλευκος, tuf calcaire, ἐκ τῆς θέσεως Κλεφτολίμανο τοῦ Πειραιῶς καὶ εἰς θέσιν Πουριὰ τῆς νήσου Σκύρου· || ζαχαρόπετρα ἢ κίσσηρις μαρμαρυγιοῦχος, tuf ponceux, ὑπάρχουσα ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Μήλου εἰς θέσιν Προβατᾶς· || πῶρος ἐρυθροκίτρινος, tuf calcaire rougeâtre, ἐκ τῆς παραλίας θέσεως Πλακάκια τῆς νήσου Αἰγίνης· || πῶρος λευκὸς (τῶφος τραχυτικός), tuf trachytique; || πῶρος ἐρυθρίζων καὶ λευκόστικτος, tuf trachytique rougeâtre, ἐκ τῆς πρὸς ἀνατολὰς τῆς Κιμώλου παραλίας θέσεως Κλῆμα· || πῶρος ὑποκιτρινίζων, tuf trachytique jaunâtre, ἐκ τῆς πρὸς ἀνατολὰς τῆς Κιμώλου παραλίας θέσεως· λατομεῖται καὶ ἐξάγεται εὐκόλως· || θειαφόπετρα ἢ θειοῦχος τῶφος, tuf sulphureux; || πῶρος ἀκατάλληλος εἰς τὴν οἰκοδομικήν, tufau, n. m.

πωρῶ (όω), καὶ πωρόνω, μέλ. ώσω, μεταβάλλω εἰς πῶρον, ἀπολιθόω, pétrifier; σκληρόω, σκληρύνω, durcir; endurcir; || [συνήθ. μεταφ.] ἡ καρδιά του ἐπωρώθη, son cœur s'est endurci; || πεπωρωμένη καρδία, cœur bronzé; || πεπωρωμένη συνείδησις, conscience cuirassée.

πώρωσις, εως, ἡ (πωρόω), σκλήρωσις, σκλήρυνσις, endurcissement, n. m. ἀναισθησία, insensibilité, n. f.

πῶς [ἐπίρ. ἐρωτ.], πῶς; comment? adv. =τίνι τρόπῳ; κατὰ ποῖον τρόπον; de quelle manière? || πῶς ἔχετε; comment vous portez-vous? || πῶς φρονεῖτε; qu'en pensez-vous? que vous en semble? || πῶς σᾶς φαίνεται; qu'en dites-vous? || πῶς γίνεται νά...; comment se fait-il que...? || ἰδοὺ πῶς, voici comment; || ἔστειλα νὰ ἐρωτήσω πῶς εἶνε, j'ai envoyé savoir de ses nouvelles; || πῶς νὰ μὴ γελάσῃ κανείς; le moyen de ne pas rire? § [αἰτιολ.] πῶς = διατί, pourquoi; que; || πῶς ὄχι; pourquoi pas? || πῶς ἀργεῖς; que tardez-vous; || πῶς δὲν διορθόνεται; pourquoi ne se corrige-t-il? § [τροπ.] τὸν τρόπον καθ' ὅν, comme; comme quoi; de quoi; || πῶς τοῦ φέρεσθε! comme vous le traitez! || πῶς ἔγινες ἔτσι! comme te voilà fait! || πῶς μετεβλήθη! comme il est changé! || ἔχει πῶς νὰ ζήσῃ, il a de quoi vivre; || κατὰ πῶς [δημ.] ἔτσι ὅπως, ainsi que; οὕτω, comme; || κατὰ πῶς τὸ θέλεις, comme vous le désirez. § πῶς καὶ πῶς, de toute manière=παντὶ σθένει, à tout prix; || ἔκαμε πῶς καὶ πῶς διὰ νὰ ἔλθῃ, il a fait son possible pour venir; || τὸ θέλει πῶς καὶ πῶς, il le veut absolument; il le veut à tout prix. § [ἀντὶ τοῦ ὅτι] que; || νομίζω πῶς ἔρχεται, je crois qu'il vient.

πως [ἐπίρ.] κάπως, κατά τινα τρόπον, d'une certaine manière; en quelque sorte; un peu; || εἶνέ πως γελοῖον, cela frise le ridicule; || ἄλλως πως, d'une autre manière; || οὕτω πως, à peu près ainsi=σχεδὸν οὕτω· || ἀστείως πως, d'une manière plaisante; βλ. καὶ κάπως.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΟΜΟΥ